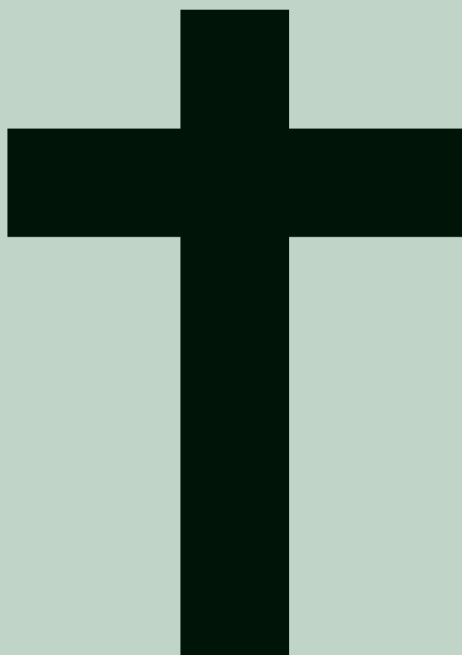

Jula

Jula: Biblu Ala ta Kuma Bible

Jula
Jula: Biblu Ala ta Kuma Bible

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Julakan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 May 2025 from source files dated 1 May 2025
0c9588de-99ac-53f9-aa9b-6885106dcde8

Contents

Damina	1
Bori	76
Sarakalasebagaw	140
Jateri	185
Sariya	249
Yosuwe	304
Kititigebagaw	340
Ruti	376
Samawilu folo	382
Samawilu flanan	429
Masacew folo	469
Masacew flanan	516
Kibaroyaw folo	561
Kibaroyaw flanan	607
Esidarasi	658
Nehemi	674
Esiteri	698
Ayuba	709
Zaburuw	764
Zanaw	909
Waajurikebaga	961
Donkiriw	975
Ezayi	986
Yeremi	1096
Kasikan	1199
Ezekiyeli	1213
Daniyeli	1289
Oze	1311
Yoweli	1330
Amosi	1337
Abidiyasi	1350
Yunusu	1353
Mise	1357
Nahomu	1368
Habakuki	1373
Sofoni	1379
Hagize	1385
Jakariya	1388
Malaki	1404
Matiyu	1411
Marika	1465
Luka	1499
Yuhana	1557
Ciradenw ta Kewalew	1598
Romukaw	1648
Korentikaw folo	1672
Korentikaw flanan	1694

Galasikaw	1709
Efəsikaw	1718
Filipikaw	1726
Kolosikaw	1732
Tesalonikikaw fəlo	1738
Tesalonikikaw flanan	1743
Timote fəlo	1746
Timote flanan	1753
Tite	1758
Filemon	1761
Heburuw	1763
Yakuba	1780
Piyəri fəlo	1786
Piyəri flanan	1793
Yuhana fəlo	1797
Yuhana flanan	1803
Yuhana sabanan	1805
Zude	1807
Yirari	1809

DUNUŊA DAMINA

KITABU

Kitabu faamucogo

Damina kitabu be dunuŋa daminacogo le yira an na: Dunuŋa dancogo, ani adamadenw, ani fenŋanamaw be dancogo, ani jurumun ni tɔɔɔ doncogo dunuŋa kɔɔ.

Ka kapa ni mɔɔ caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu seɛɛbaga ye, ani kitabu naani minw tugura nin kitabu ra.

An be se k'a fɔ ko kunba fla le be nin kitabu kɔɔ:

1. Sura 1-11: Dunuŋa ni adamadenw dancogo, ani mɔɔ fɔlɔw ta ko, minw ye Adama ni Awa ye, ani Kabila ni Abila, ani Nuho; Babeli ta sankasojan ta ko fana be nin yɔɔ ra. (Dɔw b'a fɔ Kabila ma ko Kayen, k'a fɔ Abila ma ko Abeli.)

2. Sura 12-50: Izirayelimɔɔw ta bemace fɔlɔw ta kow, minw ye Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ye, ani Yakuba dence tan ni fla minw nana ke Izirayeli ta gba tan ni fla kuntigiw ye. Yakuba dence Yusufu le sababu ra, Izirayelimɔɔw tagara sigi Misiran.

Can lo, nin kitabu be adamadenw tagamacogo, ani o ta kewalew fɔ an ye, nka a kun yere kera min ye, o ye ka Ala ta baara ni a ta seɛɛɛɛɛ le yira an na, k'a yira ko Ala le kera fen be danbaga ye, ani fen be tigi ye. Ala be kojugu kɔninya, a be kojuguɛɛɛɛɛ jaraki. A be mɔɔɔɔɔɔɔw demɛ janko o ye to ka tagama o sirajuman kan.

Kitabu kɔɔkɔw

Dunuŋa ni adamadenw dancogo (1-2)

Jurumun doncogo dunuŋa kɔɔ (3)

Nuho ta wagati (4-10)

Babeli ta sankasojan ta ko (11.1-9)

Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ta wagatiw (11.10-35.29)

Esawu ta durujaw (36)

Yusufu ni a balemaw ta ko (37-45)

Izirayelimɔɔw tagacogo Misiran (46-50)

Ala ka dunuŋa dan cogo min na

¹ Fɔlɔfɔlɔ, Ala ka sankolo dan, ka dugukolo dan.

² Dugukolo tun ma laben fɔlɔ; a lakolonba tun lo. Ji dunba le tun be yi; a yɔɔ be tun ye dibi le ye. Nka Ala Nin tun be lamagara jiw kunna.

³ Ala ko: «Yeelen ye bɔ!» Yeelen bɔra.

⁴ Ala k'a ye ko yeelen ka ji. A ka yeelen ni dibi faran ka o bɔ ɔɔɔ na.

⁵ A ka yeelen wele ko «tere», ka dibi wele ko «su». Ayiwa, su kora ka o dugu gbɛ; o kera lon fɔlɔ ye.

⁶ O kɔ, Ala ko tuun ko: «Furance do ye ke jiw ce ma, ka jiw taran fla ye ka o bɔ ɔɔɔ na.»

⁷ Ala ka o furance ke. Ji minw be san fe, ani ji minw be dugu ma, a ka olugu faran ka o bɔ ɔɔɔ na, ka furance ke o ce ma. Ala k'a fɔ cogo min na, a kera ten.

⁸ Ala ka o furance wele ko «sankolo». Ayiwa, su kora ka o dugu gbɛ; o kera lon flanan ye.

⁹ O kɔ, Ala ko tuun ko: «Ji minw be sankolo jukɔɔ, olugu be ye lajen yɔɔ kelen na; yɔɔ to ye ke yɔɔɔɔɔɔɔ ye.» Ala k'a fɔ cogo min na, a kera ten.

¹⁰ Ala ka yorɔjalan wele ko «dugukolo»; jiw bɛɛ lajenna yorɔ min na, a ka o wele ko «kɔɔji». Ala k'a ye ko o ka ji.

¹¹ Ayiwa, Ala ko, ko binw ye falen dugukolo kan, ka o kisew kɛ o ra; ko yiridentaw fana ye wuri, ka den ka kapa ni o suguyaw ye, kisew walama kolo bɛ kɛ minw denw na. Ala k'a fɔ cogo min na, a kɛra ten.

¹² Dugukolo ka binw bɔ ka o kisew kɛ o ra ka kapa ni o suguyaw ye. Yiriw fana wurira, ka den, ka o kisew, walama o kolow kɛ o denw na, ka kapa ni o suguyaw ye. Ala k'a ye ko o ka ji.

¹³ Ayiwa, su kora ka o dugu gbɛ. O kɛra lon sabanan ye.

¹⁴ Ala ko, ko fɛn minw bɛ yeelen bɔ, olugu ye kɛ sankolo ra, ka tere ni su faranfasi ka o bɔ ɲɔɔn na. O ye kɛ tagamasiyen ye ka wagatiw yira, ka lonw yira, ani ka sanw yira.

¹⁵ O fɛnw ye kɛ sankolo kɔnɔ, ka yeelen bɔ dugukolo kan. Ayiwa, Ala k'a fɔ cogo min na, a kɛra ten.

¹⁶ Ala ka yeelenbɔnan belebele fla kɛ. A bɛɛ ra belebeleba, a ka o sigi terefɛwagati kunna; ka fitini sigi sufɛwagati kunna. A ka lolow fana kɛ.

¹⁷ Ala ka o fɛnw bla sankolo ra, janko o ye yeelen bɔ dugukolo kan.

¹⁸ A ka kelen sigi terefɛwagati kunna, ka kelen sigi sufɛwagati kunna, janko o ye yeelen ni dibi faran ka bɔ ɲɔɔn na. Ala k'a ye ko o ka ji.

¹⁹ Su kora, ka o dugu gbɛ. O kɛra lon naaninan ye.

²⁰ Ayiwa, Ala ko: «Fɛnɲanaman dɔw ye kɛ jiw ra, ka caya. Kɔnɔw fana ye wuri san ni dugu cɛ.»

²¹ Ala ka kɔɔji danfɛn barakamanw dan, ani jirafɛn ɲanaman tɔw bɛɛ; o fɛnw bɛɛ kɛra ji ra caman, ka kapa ni o suguyaw ye. Ala ka kɔnɔw fana dan, ka kapa ni o suguyaw ye. A k'a ye ko o ka ji.

²² Ala ka baraka don o ra, ko o ye woro, ka caya ka kɔɔjiw fa. A ko kɔnɔw fana ye caya dugukolo kan.

²³ Ayiwa, su kora, ka o dugu gbɛ. O kɛra lon loorunan ye.

²⁴ Ala ko tuun ko fɛnɲanamanw ye kɛ dugukolo kan ka kapa ni o suguyaw ye: bɛganw, ani kongosogow, ani fɛn minw bɛ fofɔ, o bɛɛ ni o suguya. Ala k'a fɔ cogo min na, a kɛra ten.

²⁵ Ala ka kongosogow bɛɛ dan, o bɛɛ ni o suguya, ka bɛganw dan, o bɛɛ ni o suguya, ani fɛn minw bɛ fofɔ, o bɛɛ ni o suguya. Ala k'a ye ko o ka ji.

²⁶ O bɛɛ kɔ, Ala ko: «Ayiwa, sisan, an ye mɔɔɔ dan ka kapa ni an yɛɛ cogo ye, a ye bɔ an fɛ, janko ale ye kɛ jɛɛw bɛɛ kunna, ka kɛ kɔnɔw kunna, ka kɛ bɛganw ni kongosogow kunna, ka sigi dugukolo bɛɛ kunna, ani fɛnɲanaman minw bɛɛ bɛ dugukolo kan.»

²⁷ Ala ka mɔɔɔ dan ka kapa ni a yɛɛ cogo ye;

a k'a dan ka kapa ni ale Ala yɛɛ cogo ye.

A ka o dan, cɛ ni muso.

²⁸ Ala ka baraka don o ra; a ko: «Aw ye den caman sɔrɔ, ka caya ka dugukolo yorɔ bɛɛ fa, ka aw ta fanga sigi dugukolo kan, ka kɛ jɛɛw bɛɛ kunna, ani kɔnɔw, ani fɛnɲanaman o fɛnɲanaman bɛ dugukolo kan.»

²⁹ Ala k'a fɔ o ye tuun ko: «A flɛ, bin o bin bɛ falen dugukolo kan, ani a den, ani yiri o yiri bɛ den, k'a kisew, walama a kolo kɛ a denw kɔnɔ, ne bɛ o bɛɛ di aw ma, o bɛ kɛ aw ta baro ye.

³⁰ Dugukolo bɛganw bɛɛ, ani kɔnɔw bɛɛ, ani fɛnɲanaman o fɛnɲanaman bɛ dugukolo kan, o kɔrɔ ye ko fɛn o fɛn bɛ nɛnɛkiri, ne bɛ bin di olugu ma, ka o kɛ o ta baro ye.» Ayiwa, Ala k'a fɔ cogo min na, a kɛra ten.

³¹ Ala tun ka fɛn o fɛn kɛ, a ka o bɛɛ flɛ, k'a ye ko o bɛɛ ka ɲi kosebɛ. Su kora, ka o dugu gbe; o kɛra lon woɔɔɔnan ye.

2

¹ Ayiwa, sankolo ni dugukolo ni o kɔnɔfɛnw bɛɛ danna ka ban o cogo le ra.

² Ala k'a ta baara kɛ ka ban tere woɔɔɔ kɔnɔ; a tere wolonflanɛn, a nɛnɛkirira a ta baara bɛɛ ra.

³ Ala ka baraka don tere wolonflanɛn na, k'a kɛ lon saninman ye; sabu o lon le ra, a nɛnɛkirira a ta baara bɛɛ ra.

Ala ka mɔgo dan cogo min na

⁴ Ayiwa, wagati min Masa Ala ka danni kɛ, sankolo ni dugukolo danna nin cogo le ra.

Ala ka sankolo ni dugukolo dan tuma min na,

⁵ kongoyiri si tun tɛ dugukolo kan fɔlɔ, bin si fana tun ma falɛn fɔlɔ; sabu Masa Ala tun ma sanji ben dugukolo kan fɔlɔ, ani mɔgo si fana tun tɛ yi fɔlɔ ka dugukolo sɛnɛ.

⁶ Bugun dɔ le tun bɛ bɔ dugukolo ra ka kɛ ji ye ka dugukolo yɔɔɔ bɛɛ sɔn.

⁷ Masa Ala ka dugukolo bɔgo ta ka mɔgo lalaga ni a ye. O kɔ, a ka ɲanamanya nɛnɛkiri fiye ni a dafɔɔɔ ye k'a don mɔgo nunwo fɛ; a kɛra mɔgo ɲanaman ye.

Edeni jamana yiritupuman

⁸ O kɔ, Masa Ala ka yiritupuman dɔ kɛ Edeni jamana ra, terebɔyanfan na, ka mɔgo bla o kɔnɔ.

⁹ Matigi Ala ka yiri suguya bɛɛ falɛn dugukolo kan; yiri cɛɲumanw, minw den ka di; a ka ɲanamanya yiri bla yiritu cɛmance ra, ani yiri min b'a to mɔgo bɛ kɔɲuman ni kojugu lon ka bɔ ɲogon na.

¹⁰ Ba dɔ tun bɛ woyo ka bɔ Edeni jamana ra. O ba ji le tun bɛ woyo ka tɛmɛ yiritu kɔnɔ; o kɔ, a bɛ taran ka kɛ boro naani wɛrɛ ye.

¹¹ O ba fɔlɔ tɔgo ye ko Pison; ale bɛ woyo ka tɛmɛ Havila jamana bɛɛ kɔnɔ. Sanin bɛ o jamana le ra.

¹² O sanin ye sanin bɛɛ ra ɲumanman le ye. Turu kasadiman dɔ fana bɛ sɔɔɔ yi, min tɔgo ye ko bideliyɔmu, ani lulu bisigi dɔ, min tɔgo ye ko onikisi.

¹³ Ba flanan tɔgo ye ko Giyon; ale bɛ woyo ka tɛmɛ Kusi jamana bɛɛ kɔnɔ.

¹⁴ Ba sabanan tɔgo ye ko Tigere. Ale bɛ woyo Asiri jamana terebɔyanfan na. Ba naaninan tɔgo le ye ko Efirati.

¹⁵ Ayiwa, Matigi Ala ka mɔgo bla Edeni yiritupuman kɔnɔ, ko a ye a sɛnɛ, k'a kɔɔsi.

¹⁶ Ala ka nin kuma fɔ mɔgo ye ko: «I bɛ se ka yiritu yiridenw bɛɛ dɔ domu.

¹⁷ Nka yiri min b'a to mɔgo bɛ kɔɲuman walama kojugu lon, i kana o yiri den domu dɛ! Sabu ni i k'a dɔ domu lon o lon, sigiya t'a ra, i bɛna sa.»

Ala ka muso dan cogo min na

¹⁸ Ayiwa, o kɔ, Matigi Ala ko: «Cɛ ye to a kelen na tan, o man ɲi. Ne bɛna dɛmɛbaga kɛ a ye, min bɛ bɛn a ma.»

¹⁹ Masa Ala tun ka bɔgo ta ka kongosogow bɛɛ lalaga, ani kɔnɔw. O kɔ, a tun ka o bɛɛ lana cɛ fɛ, k'a flɛ a bɛna tɔgo min la o bɛɛ kelen kelen na, ani janko ni cɛ ka tɔgo min la fɛɲanaman min na, o le ye kɛ a tɔgo ye.

²⁰ Cɛ tun ka tɔgo la bɛganw bɛɛ ra, ani kɔnɔw, ani kongosogow bɛɛ. Nka o fɛnw bɛɛ cɛ ra, a tun ma dɛmɛbaga sɔɔɔ a yɛrɛ ra, min tun bɛ se ka bɛn ale ma.

²¹ Ayiwa, Masa Ala ka sunɔgoba bla cɛ ra. Ka cɛ to sunɔgo ra, a k'a garagakolo kelen bɔ, ka sogobu kɛ ka o nɔ datugu.

²² O garagakolo min bɔra cɛ ra, Masa Ala ka o le ta k'a kɛ muso ye, ka na ni o muso ye cɛ fɛ.

²³ Kabini cɛ ka muso ye, a ko:

«Ŋnhɔn! Sisan kɔni, nin ye ne ɲɔɔn dɔ yere le ye.

A kolow ye ne kolo dɔw le ye,

a farisogo fana ye ne farisogo dɔ le ye.

A tɔɔ bɛna la ko muso, sabu a bɔra cɛ le ra*.»

²⁴ O le koson cɛ bɛ bɔ a face ni a bamuso kɔrɔ ka nɔrɔ a muso ra; o fla bɛ jɛn ka kɛ mɔɔ kelen ye.

²⁵ Ayiwa, o wagati ra cɛ ni muso fla bɛɛ fari lakolon tun lo; o tun m'a lon fɛn min tɔɔ ye ko maroya.

3

Cɛ ni muso ka yiriden domu

¹ Ayiwa, Masa Ala tun ka kongosogo minw bɛɛ dan, sa le tun ka cegu ni o bɛɛ ye. Lon dɔ, sa nana a fɔ muso ye ko: «Yala can lo ko Ala ko, ko aw kana yiritu yiriden si domu wa?»

² Muso ko: «An bɛ se ka yiritu yiridenw domu kɛ.

³ Nka yiri min bɛ yiritu cɛmance ra, Ala ko an kana o le den domu, ko hali an kana maga a ra; ko ni o tɛ, an bɛna sa.»

⁴ Sa ko muso ma ko: «Can tɛ, aw tɛna sa.

⁵ Ala ka o fɔ sabu a k'a lon ko ni aw ka yiri nin den domu lon o lon, aw ɲaw bɛ yeɛ, aw bɛ kɛ i n'a fɔ ale Ala; aw bɛna koɲuman lon ka bɔ kojugu ra.»

⁶ Ayiwa, muso k'a ye ko can ra yiri nin den ka kan ka diya; ni i k'a flɛ a cɛ ka ɲi, a fana bɛ se ka mɔɔ hakiri yeɛ ka i kɛ kolɔnbaga ye. Muso ka dɔ tige k'a domu. A cɛ tun lonin bɛ a kɔrɔ; a ka dɔ di ale ma, ale fana k'a domu.

⁷ O k'a domu minke, o ka o yere cogoya ye; o k'a ye ko o fari lakolon lo. O ka toroflaburu dɔw sirisiri ɲɔɔn na, ka o kɛ ka o yere datugu.

Ala ka sege la cɛ ni muso ni sa kan

⁸ Ayiwa, wuladanin fɛ, cɛ ni muso ka Matigi Ala mankan mɛn, a bɛ yaalayaalara yiritu kɔnɔ. O borira Matigi Ala ɲa ka taga dogo yiritu yiri dɔw cɛ ra.

⁹ Matigi Ala ka cɛ wele ko: «Adama, i bɛ min?»

¹⁰ Cɛ ka Ala jaabi ko: «Ne ka i mankan mɛn yiritu ra, ne siranna sabu ne fari lakolon lo; o koson ne dogora.»

¹¹ Matigi Ala ko: «Jɔn le k'a fɔ i ye ko i fari lakolon lo? Ne tun ko aw kana yiri min den domu, kɔni i ma o le domu dɛ?»

¹² Cɛ ko: «I ka muso min bla ne kɔrɔ, ale le ka dɔ di ne ma, ne k'a domu.»

¹³ Matigi Ala ka muso ɲininka ko: «Mun na ele ka o kɛ?» Muso ko: «Sa le ka ne nege, k'a to ne k'a domu.»

¹⁴ Matigi Ala k'a fɔ sa ye ko:

«I n'a fɔ ele sonna ka o kɛ,
ne bɛna i danga beganw ni kongosogo tɔw bɛɛ cɛ ra.

Sisan i bɛna to ka fɔfo i kɔnɔbara le kan,

buguri bɛ to ka don i da ra,

i bɛ a domu, fɔ ka taga i sa.

¹⁵ Ne bɛna juguya le bla ele ni muso cɛ,

ka o juguya kelen bla i ta duruja ni muso ta duruja cɛ.

Ni o ka i sɔrɔ, o bɛ i kun ci;

ni ele fana ka o sɔrɔ, i bɛ o kin o senju ra.»

¹⁶ Ala k'a fɔ muso ye ko:

«Ne bɛna dɔ fara i ta denworo sege kan.

* **2:23 2.23** Heburukan na, cɛ ni muso tɔɔ bɔra ɲɔɔn fɛ kosebɛ. O b'a fɔ cɛ ma ko: «Ish», k'a fɔ muso ma ko: «Isha», k'a yira ko muso bɔra cɛ ra.

I bɛna tɔɔɔ ka sɔɔ ka den woro.
Ka fara o kan, i ta cɛ lɔgɔ bɛna to ka kɛ i ra;
i ta ko bɛɛ bɛna to ale le boro fana.»

¹⁷ Ala k'a fɔ cɛ ye ko:

«I sɔnna ka i ta muso kan le mɛn,
ani ne tun kumana i fɛ k'a fɔ i ye
ko i kana yiri min den domu, i ka o domu;
ayiwa, dugukolo bɛna danga ele kosɔn.

I bɛna sɛgɛ le kosɛbɛ
ka sɔɔ ka i ta baro sɔɔ ka bɔ dugukolo ra,
fɔ ka taga i sa;

¹⁸ ɲaniw ni binjugu dɔw bɛna falen dugukolo kan;
i bɛna fɛn minw sɛnɛ, o le bɛna kɛ i ta baro ye.

¹⁹ I bɛna baara kɛ ka wasi le,
ka sɔɔ ka i ta baro sɔɔ,
fɔ i ye na kɔsegi dugukolo ra yi tuun,
i danna ni o dugukolo kelen min bɔgɔ ye;
sabu i ye bɔgɔ le ye,
i fana bɛna sɛkɔ ka kɛ o bɔgɔ kelen le ye.»

Ala ka Adama ni Awa labɔ yiritu ra

²⁰ Ayiwa, Adama k'a muso tɔgɔ la ko Awa, sabu ale le kɛra mɔgɔw bɛɛ bamuso ye*.

²¹ Matigi Ala ka bɛgan dɔw gbolow kɛ fani ye, ka o don Adama ni a muso ra.

²² Matigi Ala ko: «Sisan mɔgɔ kɛra i n'a fɔ an dɔ, a bɛ kɔpuman ni kojugu lɔn ka
bɔ ɲɔgɔn na. An ye a bari a kana ɲanamanya yiriden dɔ tige k'a domu; ni o tɛ, ni a
ka o domu a ɲanaman bɛ to wagati bɛɛ.»

²³ A kɛra ten, Matigi Ala ka o gbɛn ka bɔ Edɛni jamana yiritu ra, ko o ye taga
dugukolo sɛnɛ, Ala ka o dan ni dugukolo min bɔgɔ ye.

²⁴ Ayiwa, Ala ka Adama ni Awa gbɛn o cogo le ra. A ka serubɛn mɛlɛkɛ* dɔw
bla Edɛni yiritu donda ra terebɔyanfan na, k'a kɔɔsi, ani kerekɛmuru dɔ, min
bɛ manamana i ko tasuma, ka yɛlɛmayɛlɛma, janko mɔgɔ si kana sira sɔɔ ka se
ɲanamanya yiri ma.

4

Kabila ka Abila faga

¹ Ayiwa, Adama jɛnna ni a muso Awa ye. Awa ka kɔnɔ ta ka Kabila* woro. Awa
ko: «Matigi Ala baraka ra, ne ka cɛden sɔɔ†.»

² O kɔ, a ka kɔnɔ ta tuun ka Kabila dɔgɔnin Abila‡ woro.

Abila nana kɛ sagagbɛnbaga ye; Kabila, ale kɛra sɛnɛkɛbaga ye.

³ Wagati dama tɛmɛnin kɔ, Kabila k'a ta foro yiriden dɔw kɛ saraka ye, ka o di Ala
ma.

⁴ Abila fana k'a ta sagaden fɔlɔw kelen mina, ka o faga, ka o sogo yɔɔɲumanw
jɛni, ka o kɛ saraka ye, ka o di Ala ma. Abila ni a ta saraka ko diyara Matigi Ala ye.

⁵ Nka Kabila ni a ta saraka ko ma diya Matigi Ala ye. Kabila dimina o ra, k'a ɲa
kumu kosɛbɛ.

⁶ Ayiwa, Matigi Ala ko Kabila ma ko: «Mun kosɔn i dimina fɔ ka i ɲa kumu tan?

* 3:20 3.20 Heburukan na, Adama kɔɔ ye ko: mɔgɔ. O le kɛra cɛ tɔgɔ ye. Awa kɔɔ ye ko: ɲanamanya. * 4:1

4.1 Kabila: Dɔw b'a fɔ ko Kayɛn. † 4:1 4.1 Ne ka cɛden sɔɔ: o kuma kɔɔ bɛ se ka kɛ fana ko: Ne ka mɔgɔ dan.

‡ 4:2 4.2 Abila: Dɔw b'a fɔ ko Abɛli; a tɔgɔ kɔɔ ye ko: fɔɲɔ, walama ko: fɛn tɛmɛta.

⁷ Ni i ka kɛwaleɲumanw kɛ, i kun bɛ kɔrɔta. Nka ni i ta kɛwalew juguyara, o tuma jurumun bɛna kɛ i kɔ tuma bɛɛ; a b'a fɛ ka se i ra, nka ele le ka kan ka se jurumun na.»

⁸ Ayiwa, lon dɔ, Kabila k'a fɔ a dɔgɔcɛ ye ko o ye taga kongo ra. Ka o to kongo ra yi, a bɛna a dɔgɔcɛ kan, k'a faga.

⁹ Matigi Ala k'a fɔ Kabila ye ko: «Kabila, i dɔgɔcɛ Abila do?» Kabila ko: «Ne m'a yɔrɔ lon; o tuma ne le blara ka kɛ ale kɔrɔsibaga ye wa?»

¹⁰ Matigi ko: «I ka mun ko le kɛ tan? I dɔgɔcɛ fagari jori kulekan bɛ bɔra dugu ma ka se ne ma, ko ne ye a dimibɔ.

¹¹ Ayiwa, i yɛrɛ boro ka i dɔgɔcɛ faga k'a jori seri dugukolo kan, k'a to dugukolo ye a jori min minke, o kɔsɔn dugukolo banna i ra.

¹² K'a ta sisan, hali ni i ka dugukolo sɛnɛ, a tɛna den i ye k'a siman di i ma tuun. I bɛna bla i yɛrɛ ma ka yaala ka lamini dugukolo kan.»

¹³ Kabila k'a fɔ Matigi Ala ye ko: «I ka tɔrɔ min la ne kan, o ka gbiri ka tɛmɛ; ne tɛna se.

¹⁴ A flɛ, i ka ne gbɛn ka bɔ yan dugukolo kan. Ne bɛna taga dogo i na fɔ yɔrɔjan. Ne bɛna to ne yɛrɛ ma ka yaala ka lamini yɔrɔ bɛɛ; ni mɔgɔ o mɔgɔ ka ne sɔrɔ, o tigi bɛna ne faga.»

¹⁵ Matigi Ala ko Kabila ma ko: «Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka Kabila faga, o juru bɛna sara o tigi ra fɔ sipaga wolonfla, ka Kabila dimibɔ.»

Matigi Ala ka tagamasiyɛn dɔ bla Kabila kan, janko ni mɔgɔ min k'a ye, o tigi kana a faga.

¹⁶ O kɔ, Kabila bɔra Matigi Ala kɔrɔ ka taga yɔrɔjan, ka taga to Nɔdiŋ jamana ra, Edeni jamana terebɔyanfan na.

Kabila ta duruja

¹⁷ Ayiwa, o kɔ, Kabila jɛnna ni a muso ye. A muso ka kɔnɔ ta ka dɛncɛ woro; o le kɛra Hɛnɔki ye. O kɔ, Kabila ka dugu dɔ lɔ, k'a dɛncɛ Hɛnɔki tɔgɔ la o dugu ra.

¹⁸ Ayiwa, Hɛnɔki nana Iradi woro; Iradi ka Mehuyahɛli woro; Mehuyahɛli ka Metusahɛli woro; Metusahɛli ka Lemɛki woro.

¹⁹ Lemɛki nana muso fla le ta. Kɛlɛn tɔgɔ tun ye ko Ada, tɔ kɛlɛn tɔgɔ tun ye ko Sila.

²⁰ Ada ka dɛncɛ woro; o le kɛra Yabali ye. Mɔgɔ minw bɛ si fanibonw kɔnɔ ka o ta bɛganw kɔrɔsi, Yabali le kɛra olugu bɛmaccɛ ye.

²¹ Yabali dɔgɔcɛ kɛra Yubali ye. Ale le kɛra gɔnifɔbagaw ni filɛnfiyɛbagaw bɛɛ bɛmaccɛ ye.

²² Sila fana ka dɛncɛ woro; o le kɛra Tubali Kabila ye. Ale kɛra numu le ye; a tun bɛ siranɛgɛfɛnw ni nɛgɛmanfɛnw lalaga. Dɔgɔmuso gbanna Tubali Kabila ra; o tɔgɔ lara ko Naama.

²³ Lon dɔ, Lemɛki ko a ta musow ma ko:

«Ada ni Sila, aw ye mɛnni kɛ!

Ne Lemɛki ta musow, aw ye aw toro malɔ ne darakan na!

Ni cɛ o cɛ boro ka se ne ma, ne bɛ o faga le;

ni kanbɛlɛn o kanbɛlɛn ka ne mandimi, ne bɛ o faga le.

²⁴ A fɔra ko ni mɔgɔ min ka Kabila faga,

o juru bɛ sara o tigi ra fɔ sipaga wolonfla;

nka ne Lemɛki, ne ta juru bɛ sara fɔ sipaga biwolonfla ni wolonfla.»

²⁵ Ayiwa, Adama jɛnna ni a muso ye tuun. A ka kɔnɔ ta ka jigi dɛncɛ ra. A ka o tɔgɔ la ko Seti*. A ko: «Sabu Kabila ka Abila faga; Ala le ka dɛncɛ wɛrɛ di ne ma Abila nɔ ra.»

§ 4:16 4.16 Nɔdi kɔrɔ ye ko: fasontan. * 4:25 4.25 Seti tɔgɔ kɔrɔ ye ko: Ala k'a di ne ma.

²⁶ Ayiwa, Seti fana nana koro ka dence soro. A k'a togo la ko Enosi. O wagati le ra, mogow ka ke Matigi Ala togo wele ye, k'a bato.

5

Adama ta duruja

- ¹ Ayiwa, Adama ta durujaw togow le sebera nin ye:
Ala ka mogow dan lon min na, a k'a dan ka kapa ni ale Ala yere cogo le ye.
- ² A ka o dan, ce ni muso. A ka o dan minke, a ka baraka don o ra, ka o togo la ko mogow.
- ³ Ka Adama si to san keme ni san bisaba, a ka dence woro, ka kapa ni a yere cogo ye; a bora a fe. A ka o dence togo la ko Seti.
- ⁴ Seti woronin ko, Adama ka san keme seegi le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.
- ⁵ A si bee lajennin kera san keme kononton ni san bisaba. O ko, a sara.
- ⁶ Ka Seti si to san keme ni san looru, a ka dence woro; a ka o togo la ko Enosi.
- ⁷ Enosi woronin ko, Seti ka san keme seegi ni san wolonfla le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.
- ⁸ Seti si bee lajennin kera san keme kononton ni san tan ni fla. O ko, a sara.
- ⁹ Ka Enosi si to san bikononton, a ka Kenan woro.
- ¹⁰ Kenan woronin ko, Enosi ka san keme seegi ni san tan ni looru le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.
- ¹¹ Enosi si bee lajennin kera san keme kononton ni san looru; o ko, a sara.
- ¹² Ka Kenan si to san biwolonfla, a ka Mahalaleli woro.
- ¹³ Mahalaleli woronin ko, Kenan ka san keme seegi ni san binaani le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.
- ¹⁴ Kenan si bee lajennin kera san keme kononton ni san tan. O ko, a sara.
- ¹⁵ Ka Mahalaleli si to san biworo ni looru, a ka Yeredi woro.
- ¹⁶ Yeredi woronin ko, Mahalaleli ka san keme seegi ni san bisaba le ke. A ka dence werew woro, ani denmusow.
- ¹⁷ Mahalaleli si bee lajennin kera san keme seegi ni san bikononton ni san looru. O ko, a sara.
- ¹⁸ Ka Yeredi si to san keme ni san biworo ni san fla, a ka Enoki* woro.
- ¹⁹ Enoki woronin ko, Yeredi ka san keme seegi le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.
- ²⁰ Yeredi si bee lajennin kera san keme kononton ni san biworo ni san fla. O ko, a sara.
- ²¹ Ka Enoki si to san biworo ni san looru, a ka Metusalemu woro.
- ²² Metusalemu woronin ko, Enoki tagamana ka kapa ni Ala sago ye tuun fo san keme saba. A ka dence werew woro, ani denmusow.
- ²³ Enoki si bee lajennin kera san keme saba ni san biworo ni san looru.
- ²⁴ Enoki tagamana ka kapa ni Ala sago ye. O ko, a ma ke dunupa ra tuun; Ala k'a ta ka taga ni a ye a yere koro.
- ²⁵ Ka Metusalemu si to san keme ni san biseegi ni san wolonfla, a ka Lemeki woro.
- ²⁶ Lemeki woronin ko, Metusalemu ka san keme wolonfla ni san biseegi ni san fla le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.
- ²⁷ Metusalemu si bee lajennin kera san keme kononton ni san biworo ni san kononton. O ko, a sara.
- ²⁸ Ka Lemeki si to san keme ni san biseegi ni san fla, a ka dence woro.

* 5:18 5.18 Enoki: Dow b'a fo ale le ma ko Idirisa.

²⁹ A k'a tɔgɔ la ko Nuho, k'a fɔ ko: «Ala ka dugukolo danga, ka an bla baaragbelen minw na dugukolo kan, nin den le bɛna an jusu saaro, ka an bɔ o baaraw sege ra†.»

³⁰ Nuho woronin kɔ, Lemeki ka san kɛmɛ looru ni san bikɔnɔntɔn ni san looru le kɛ tuun. A ka dence wɛrɛw woro, ani denmusow.

³¹ Lemeki si bɛɛ lajennin kɛra san kɛmɛ wolonfla ni san biwolonfla ni san wolonfla. O kɔ, a sara.

³² Ka Nuho si to san kɛmɛ looru, a ka Sɛmu, ani Kamu, ani Zafeti woro ka gban jɔgɔn na.

6

Adamadenw bɛ halaki o ta juguya kosɔn

¹ Ayiwa, mɔgɔw nana caya dugukolo kan; o ka denmusow woro fana.

² A kɛra ten, Ala ta danfɛn dɔw tun bɛ yi, olugu k'a ye ko mɔgɔw denmusow cɛ ka ji minke, o ka dɔw janawoloma olugu ra ka o kɛ o ta musow ye.

³ O tuma Matigi Ala ko: «Ne ka nin min don mɔgɔ kɔnɔ, ne tɛna o nin to mɔgɔ kɔnɔ wagati bɛɛ, sabu mɔgɔ tɛ foyi ye ni fɛn sata tɛ. A si bɛɛ lajennin tɛna tɛmɛ san kɛmɛ ni san mugan kan.»

⁴ Ala ta danfɛnw jɛnna ni mɔgɔw denmusow ye minke, o ka denw sɔrɔ ni o ye; o denw le kɛra mɔgɔ belebele jamijanw ye o wagatiw ra dunupa ra. Olugu le kɛra cɛfariw ye fɔlɔfɔlɔ; o tɔgɔ bɔra kɛsɛbɛ.

⁵ Matigi Ala nana a ye ko adamadenw ta kɔnɔnɔjuguya warara dunupa kɔnɔ. A k'a ye ko lon o lon, miiriyajuguw dɔrɔn le bɛ kɛra mɔgɔw jusukun na.

⁶ A kɛra ten, Matigi Ala ka mɔgɔ dan k'a bla dugukolo kan minke, o tingalɔn ka Matigi Ala yɛrɛ sɔrɔ. A jusu tɔɔrɔra kɛsɛbɛ.

⁷ Matigi Ala ko: «Ne ka mɔgɔ o mɔgɔ dan, ne bɛna o bɛɛ halaki pewu ka bɔ dugukolo kan, k'a damina adamadenw na, ka taga a bla bɛganw ni kongosogow ra, ani fɛn minw bɛ fɔfo, ani kɔnɔw; sabu ne ka o dan minke, o danko tingalɔn bɛ ne ra.»

⁸ Nka Nuho ko diyara Matigi Ala ye.

Ala ko a bɛ Nuho kisi

⁹ Nuho ta duruja ta ko ye nin ye:

Nuho tun ye mɔgɔ terennin ani mɔgɔ jusukungbɛnin le ye a ta wagati ra. A tun bɛ tagama ka kapa ni Ala sago ye.

¹⁰ A ka dence saba le sɔrɔ: Sɛmu, ani Kamu, ani Zafeti.

¹¹ O wagati ra, dunupa tun fara kojugu ra Ala ja kɔrɔ. Mɔgɔw tun fariyara jɔgɔn ma yɔrɔ bɛɛ.

¹² Ala nana a ye ko dunupa fara kojugu ra; sabu adamadenw bɛɛ ta kɛwalew tun juguyara fɔ k'a dama tɛmɛ.

¹³ O tuma Ala k'a fɔ Nuho ye ko: «Ne k'a latige ko ne bɛna fɛnpanaman bɛɛ ban ka bɔ dugukolo kan; sabu olugu le k'a to juguya ka dunupa yɔrɔ bɛɛ fa. O kosɔn ne bɛna o ni dugukolo bɛɛ halaki jɔgɔn fɛ.

¹⁴ O ra, ele ye kurunba dɔ lalaga ni gofɛriyiri ye, k'a kɔnɔ tarantaran, k'a kɛ bonkɔnɔw ye, k'a kɛnɛmayɔrɔ ni a kɔnɔnɔyɔrɔ mun ni mananji ye.

¹⁵ I ka kan k'a kɛ cogo min na, o flɛ nin ye: i bɛ a janya kɛ nɔngɔn ja kɛmɛ saba* ye, k'a bonya kɛ nɔngɔn ja bilooru ye, k'a lɔ kɛ nɔngɔn ja bisaba ye.

¹⁶ I bɛ a datugu ka wo dɔ kɛ a ra san fɛ, ka o kɛ nɔngɔn ja kɛlɛn ye. I bɛ a donda kɛ a kɛrɛn na. I b'a kɛ sankaso ye: dugumabon, ani cɛmancebon, ani sanfɛbon.

† 5:29 5.29 Nuho tɔgɔ ni kuma min fɔcogo bɔra jɔgɔn fɛ heburukan na, o kɔrɔ ye ko: jususaaro. * 6:15 6.15 Nɔngɔn ja kɛlɛn bɛ se ka bɛn mɛtɛrɛ tarance le ma.

¹⁷ Ne bɛna sanjiba le lana dugukolo kan; fɛn o fɛn bɛ nɛnɛkiri, sanji bɛna o bɛɛ faga. Fɛn o fɛn bɛ dugukolo kan, o bɛɛ bɛ halaki.

¹⁸ Nka ne bɛna to ne ta jɛnɔgɔnya ra ni ele ye ka i kisi. I bɛna don kurunba kɔnɔ, i ni i dencew, ani i ta muso, ani i dencew ta musow.

¹⁹ I bɛ fɛnpanaman suguya bɛɛ fla fla ladon i fɛ kurunba kɔnɔ fana, cɛ ni muso, janko o panaman ye to.

²⁰ Fɛnpanaman bɛɛ fla fla le bɛna na i fɛ, cɛ ni muso, janko i ye o ladon kurunba kɔnɔ, o panaman ye to: kɔnɔw ni bɛganw ni kongosogow ni fɛn fofotaw.

²¹ I ka kan ka domunifɛn bɛɛ dɔ ta fana ka bla i yɛrɛ kɔrɔ, ka o kɛ i ni o bɛganw ta domuni ye.»

²² Ayiwa, Nuho ka o le kɛ. Ala ka fɛn o fɛn fɔ a ye, a ka o bɛɛ kɛ ka kapa ni Ala ta fota ye.

7

Nuho donna kurunba kɔnɔ

¹ O kɔ, Matigi Ala ko Nuho ma ko: «Sisan aw ye don kurunba kɔnɔ, i ni i ta denbaya; sabu ne k'a ye ko ele dɔrɔn le terennin lo ne ja kɔrɔ nin mɔgow bɛɛ cɛ ra.

² Fɛnpanaman o fɛnpanaman saninyanin lo, i bɛ o bɛɛ dɔ ladon i fɛ kurunba kɔnɔ, cɛman wolonfla, ani musoman wolonfla. Fɛnpanaman minw saninyanin tɛ, i bɛ olugu fana ladon, cɛman kelen, ani musoman kelen.

³ I bɛ kɔnɔ suguya bɛɛ fana dɔ ladon, cɛman wolonfla, ani musoman wolonfla, janko o ta siya kana tunu.

⁴ Sabu a tɔ ye tere wolonfla, ne bɛna sanji ben dugukolo kan fɔ tere binaani ni su binaani. Ne ka fɛnpanaman o fɛnpanaman dan, ne bɛna o bɛɛ halaki pewu ka bɔ dugukolo kan.»

⁵ Ayiwa, Ala tun ka fɛn o fɛn fɔ Nuho ye, Nuho ka o bɛɛ kɛ.

⁶ Ayiwa, sanjiba nana dugukolo kan lon min na, o kɛra k'a sɔrɔ Nuho si ye san kɛmɛ wɔrɔ.

⁷ Nuho donna kurunba kɔnɔ, ani a muso, ani a dencew, ani a dencew ta musow. O donna kurunba kɔnɔ, ka kisi sanjiba ma.

⁸ Fɛnpanaman o fɛnpanaman saninyanin lo, ani minw saninyanin tɛ, ani kɔnɔw, ani fɛn o fɛn bɛ fofɔ dugu ma,

⁹ o bɛɛ dɔ donna Nuho fɛ kurunba kɔnɔ, fla fla, cɛ ni muso, i ko Ala yɛrɛ tun k'a fɔ cogo min na.

¹⁰ Tere wolonfla dafara minke, sanjiba nana dugukolo kan.

¹¹ O kɛra ka Nuho si to san kɛmɛ wɔrɔ. O san karo flanan, o karo tere tan ni wolonflanan, o lon na bunun minw bɛ dugukolo jukɔrɔ, olugu bɛɛ jiw serira ka bɔ ka kɛ dugukolo kan. Sankolo jibɔyɔrɔw fana dayɛlɛra.

¹² Ayiwa, sanjiba benna dugukolo kan tere binaani ni su binaani.

¹³ O lon yɛrɛ ra, Nuho donna kurunba kɔnɔ, ani a dence saba: Sɛmu, ani Kamu, ani Zafɛti; ani a muso, ani a dence saba ta musow.

¹⁴ O donna kurunba kɔnɔ, o ni kongosogo siya bɛɛ dɔ. Bɛgan siya bɛɛ; fɛnpanaman minw bɛ fofɔ, o siya bɛɛ, kɔnɔ siya bɛɛ, kɔnɔnin fitiniw bɛɛ, ani kaman bɛ fɛn o fɛn na.

¹⁵ O fɛnpanamanw bɛɛ donna kurunba kɔnɔ ka to ni Nuho ye; fɛn o fɛn bɛ nɛnɛkiri, o bɛɛ fla fla donna.

¹⁶ Fɛnpanamanw bɛɛ, o bɛɛ fla fla donna kurunba kɔnɔ, cɛ ni muso, i ko Ala tun k'a fɔ Nuho ye cogo min na. O kɔ, Matigi Ala ka da tugu o da ra.

¹⁷ Sanjiba benna dugukolo kan ka se fɔ tere binaani. Ji bonyara fɔ a ka kurunba kɔrɔta, a ka kɛ taga ye ji kunna.

¹⁸ Ji cayara ka bonyara kosebɛ. Kurunba ka fogon ji kunna;

¹⁹ Ji belen ka ke bonya ye tuun. A ka kuru jamijanw bee datugu.

²⁰ Ji yelenna kuruw kunna ka se fo nongon ja tan ni looru* ka kuruw datugu pewu.

²¹ Nin tun be fen o fen na, o bee fagara; konow ni beganw ni kongosogow, ani fen o fen be fofu, ani mogow bee.

²² Fen o fen be nenekiri, ni nin b'a ra, fen o fen be dugukolo kan, o bee fagara.

²³ Fenpanaman o fenpanaman tun be dugukolo kan, ji ka o bee domu; k'a ta mogow ra ka taga a bla beganw na, ani fen minw be fofu, ani konow. Ji ka o bee halaki. Nuho doron le tora, ale ni minw tun be ni a ye kurunba konon.

²⁴ Ji bonyanin tora dugukolo kan ka se fo tere keme ni tere bilooru, k'a ta sanji damina lon na.

8

Ala ka sanjiba lalo

¹ Nka Ala hakiri tora Nuho ra, ani kongosogow ni began minw tun be ni a ye kurunba konon. Ala ka fono do fiye dugukolo kan; ji jigira donin.

² Dugukolo bununjiw lora, sankolo jiboyorow datugura; sanji tigera.

³ Ji tora ka woyo ka bo dugukolo kan ka taga. Sani tere keme ni tere bilooru ce, ji dogoyara.

⁴ Ayiwa, a karo wolonflanan, o karo tere tan ni wolonflanan, kurunba tagara sigi Ararati jamana kuruw kan.

⁵ Ji ka ke dogoya ye fo ka taga se san karo tannan ma. San karo tannan, o karo tere folo, kuruw kunw bora.

⁶ Tere binaani temenin ko, Nuho tun ka da min bo kurunba ra, a ka o dayele.

⁷ A ka kankan bla ka bo; o konon bora, ka to tagakasegi ra, sabu ji tun ma ja dugukolo kan ban.

⁸ A ka tugani fana bla ka bo, k'a fle ni a kera ko ji dogoyara dugukolo kan.

⁹ Nka tugani bora minke, a ma sigiyoro soro. A sekora ka na Nuho fe kurunba konon, sabu ji tun be dugukolo yoro bee ra hali bi. Nuho k'a boro bo ka tugani mina, k'a ladon kurunba konon.

¹⁰ Nuho k'a to tere wolonfla temena tuun. O ko, a ka tugani bla ka taga tuun.

¹¹ Wula fe le tugani sekora ka na, oliviye flaburu do tigenin be a dakala ra. Nuho k'a lon o le ra ko do bora ji ra.

¹² A k'a to tere wolonfla were temena tuun. O ko, a ka tugani labo tuun. Tugani tagara o ra minke, a ma seko tuun.

¹³ San min Nuho si tun be san keme woro ni san kelen, o san karo folo, ani o karo tere folo, ji jara dugukolo kan. Da min tun be kurunba san fe, Nuho ka o dayele. A ka yoro fle, k'a ye ko ji jara dugukolo kan.

¹⁴ O san karo flanan, o karo tere mugan ni wolonflanan, ji jara dugukolo kan pewu.

Nuho bora kurunba konon

¹⁵ O tuma, Ala kumana Nuho fe ko:

¹⁶ «Bo kurunba konon sisan, i ni i ta muso, ni i dencew ni o ta musow.

¹⁷ Kongosogow ni began minw be ni i ye, o bee ni o siya, ani konow, ani fen fofotaw bee, o bee labo; o ye taga dugukolo yoro bee, ka woro, ka caya dugukolo kan.»

¹⁸ Ayiwa, Nuho bora kurunba konon, ani a dencew, ni a muso, ni a dencew ta musow.

¹⁹ Kongosogow ni beganw bee, ani fenpanaman minw bee be fofu, ani fen o fen ni nin b'a ra, o bee ni o siya, o bee bora kurunba konon.

²⁰ Nuho ka sarakabonan do lalaga, ka Matigi Ala bato. Kongosogow ni began minw saninyanin lo, ani konon minw saninyanin lo, a ka o dow ke saraka ye, ka o jeni sarakabonan kan ka Ala bato.

* 7:20 7:20 Nongon ja kelen be se ka ben metere tarance le ma.

²¹ O saraka kasadiman diyara Matigi Ala ye. Matigi Ala fana k'a latige ko: «Ne tena dugukolo danga tuun adamadenw koson, hali ni mogo jusukun miiriyaw man ji kabini a denmisenman. Ne tena son ka fenpanamanw bee halaki tuun, i n'a fo ne k'a ke cogo min na.

²² Ka dugukolo to yi koni,
dannikewagati ni simantigewagati tena ban,
nenewagati ni fundeninwagati tena ban,
samiya ni teremana tena ban,
su ni tere tena ban.»

9

Ala ka jenpogonya don ni Nuho ye

¹ Ayiwa, Ala ka baraka don Nuho ni a dencew ra. A ko o ma ko: «Aw ye woro, ka caya ka se dugukolo yoro bee ra.

² Aw bena ke siranyafenba le ye kongosogow ni beganw bee fe, ani konow bee, ani fenpanamanw bee, ani jegew bee. Ne be o fenw bee labla aw ye.

³ Fenpanaman o fenpanaman, ni nin b'a ra, o bee be ke aw baro ye. Ne be o bee di aw ma, i n'a fo ne ka binw di aw ma cogo min na.

⁴ Nka aw man kan ka sogo si domu k'a nin to a ra, o koro ye k'a jori to a ra.

⁵ Aw ye a lon ka la a ra fana ko aw jori min ye aw nin ye ko ne bena o kopininka. Ni kongofen o kongofen ka mogo faga, ne bena o tigi jori kopininka o kongofen fe; ni mogo o mogo k'a mogopogon faga, ne bena o jori kopininka o tigi fe. Ne bena mogo nin kopininka kongofen, walama mogofagabaga fe.

⁶ Ni mogo min ka mogo faga,
mogo do were le fana bena o tigi faga;
sabu Ala ka mogo dan
ka kana ni a yere cogo le ye.

⁷ «Ayiwa, aw koni, aw ye denw woro, ka caya, ka janjan ka taga dugukolo yoro bee ra, ka caya dugukolo kan.»

⁸ O ko, Ala kumana Nuho ni a dencew fe tuun;

⁹ a k'a fo o ye ko: «Ayiwa, ne be to ne ta jenpogonya* ra ni aw ye, ani aw ta duruja minw bena woro aw ko fe.

¹⁰ Fenpanaman o fenpanaman be ni aw ye, ne be jenpogonya don ni olugu bee ye: konow, ani beganw, ani kongosogow bee, ani fen o fen bora kurunba konon ni aw ye, ani fenpanaman o fenpanaman bena ke dugukolo kan aw ko fe.

¹¹ Ne be jenpogonya don ni aw ye; sanjiba tena danfen si halaki tuun. Sanjiba were tena ke yi tuun, ka dugukolo halaki.»

¹² Ala ko tuun ko: «Ne be jenpogonya min don ni aw ye, ani fenpanaman minw bee be ni aw ye, ani mogo minw bee bena na aw ko fe, o jenpogonya tagamasiyen le ye nin ye wagati bee:

¹³ ne bena ne ta sanmuru bo san fe sankabaw kunna; ne ka jenpogonya min don ni danfenw bee ye, sanmuru le bena ke o jenpogonya tagamasiyen ye.

¹⁴ Ni ne ka na sankabaw lajen dugukolo kunna tuma o tuma, ko ne be sanji ben, sanmuru bena bo san fe sankabaw kunna.

¹⁵ O tuma ne ka jenpogonya min don ni aw ye, ani fenpanamanw bee ye, ani danfenw bee ye, ne bena ne hakiri to o jenpogonya ra. Ne tena a to ji ye caya ka ke sanjiba ye tuun, fo ka danfenw bee halaki.

¹⁶ Sanmuru bena bo san fe sankabaw kunna. Ne bena o fle ka ne hakiri to ne ta jenpogonya wuribari ra, ne Ala ka jenpogonya min don ni fenpanamanw bee ye, ani danfen o danfen be dugukolo kan.»

¹⁷ Ala k'a fɔ Nuho ye tuun ko: «Ne ka jɛnɔgɔnya min don ni dugukolo danfɛnw bɛɛ ye, o tagamasiyɛn le ye nin ye.»

Nuho dencɛ saba ta ko

¹⁸ Ayiwa, Nuho dencɛ minw bɔra kurunba kɔnɔ, olugu tun ye Sɛmu ye, ani Kamu, ani Zafɛti. Kamu ka dencɛ dɔ woro, o tɔgɔ tun ye ko Kanaana.

¹⁹ Nuho dencɛ saba le bɛ olugu ye. Dugukolo siyaw bɛɛ bɔra olugu ta durujaw le ra.

²⁰ Ayiwa, o kow kɔ, Nuho ka sɛnɛ damina. A ka rɛzɛnforo sɛnɛ.

²¹ Lon dɔ, Nuho ka o rɛzɛnmɔ duvɛn dɔ min, ka panamini. A tagara la a ta fanibon kɔnɔ, a fari lakolon.

²² Ayiwa, Kanaana facɛ, min ye Kamu ye, ale tagara a facɛ Nuho fari lakolon lanin ye. A bɔra ka taga o fɔ a balemacɛ tɔ fla ye kɛnɛ ma.

²³ Sɛmu ni Zafɛti ka deregeba dɔ ta o le ra, k'a la o kan na, ka don ni o kɔ ye o facɛ ta fanibon kɔnɔ, ka taga deregeba kɛ k'a datugu. O tun ka o ja munu fan wɛrɛ fɛ, janko o kana o facɛ fari lakolon ye.

²⁴ Ayiwa, duvɛn nana bɔ Nuho ja ra tuma min na, a dencɛ fitini Kamu ka min kɛ, o ka o fɔ Nuho ye.

²⁵ Nuho ko:

«Kanaana dangara!

A ye kɛ a balemaw ta jɔnw ta jɔn ye.»

²⁶ Nuho ko tuun ko:

«Matigi Ala baraka, Sɛmu ta Ala;

Kanaana ye kɛ Sɛmu ta jɔn ye.

²⁷ Ala ye Zafɛti borofɛnw caya*,

k'a to a ye taga sigi a balemacɛ Sɛmu ta so,

k'a to Kanaana ye kɛ o ta jɔn ye.»

²⁸ Ayiwa, sanjiba kɔ, Nuho ka san kɛmɛ saba ni san bilooru le kɛ tuun.

²⁹ Nuho si bɛɛ lajennin kɛra san kɛmɛ kɔnɔntɔn ni san bilooru. O kɔ, a sara.

10

Nuho dencɛw ta durujaw

¹ Ayiwa, sanjiba kɔ, Nuho dencɛw, minw ye Sɛmu, ani Kamu ni Zafɛti ye, olugu ka dencɛ dɔw sɔrɔ. Olugu ta durujaw flɛ nin ye:

² Zafɛti dencɛw tun ye Gɔmɛri ye, ani Magɔgi, ani Madayi, ani Yavan, ani Tubali, ani Mɛseki, ani Tirasi.

³ Gɔmɛri dencɛw tun ye Asikenazi ye, ani Rifati, ani Togarima.

⁴ Yavan dencɛw tun ye Elisa ye, ani Tarisisi, ani Kitimu, ani Rodanimu*.

⁵ Olugu le tagara sigi kɔgɔji kɔfɛjamanaw ra, bɛɛ ni i ta yɔrɔ, bɛɛ ni i ta kan, bɛɛ ni i ta gba, bɛɛ ni i ta siya.

⁶ Kamu dencɛw tun ye Kusi ye, ani Misirayimu, ani Puti ni Kanaana.

⁷ Kusi dencɛw tun ye Seba ye, ani Havila, ani Sabita, ani Rayema, ani Sabiteka. Rayema denw kɛra Seba ye, ani Dedan.

⁸ Kusi dencɛ dɔ fana kɛra Nimurɔdi ye. Ale fɔlɔ le kɛra fangatigi ye dugukolo kan.

⁹ A kɛra donsoɛfari ye Matigi Ala ja kɔrɔ. O le kɔsɔn o tun b'a fɔ ko mɔgɔtisina kɛra donsoɛfari ye Matigi Ala ja kɔrɔ, i ko Nimurɔdi.

¹⁰ Nimurɔdi sigira fanga ra Babeli dugu kunna, ani Eɛki dugu, ani Akadi dugu, ani Kaline dugu, Sinehari jamana ra.

* 9:27 9.27 Heburukan na Zafɛti kɔrɔ ye ko: k'a caya.

* 10:4 10.4 A sebera Kitabu dɔw kɔnɔ ko: Dodanimu.

¹¹ A nana bɔ o jamana ra, ka taga Asiri jamana ra. A ka Ninive dugu lɔ, ani Rehoboti Hiri dugu, ani Kala dugu;

¹² a ka Reseni duguba fana lɔ, Ninive dugu ni Kala dugu cɛ.

¹³ Misirayimu le ye Ludikaw bɛmace ye, ani Anamikaw, ani Lehabikaw, ani Nafitukaw,

¹⁴ ani Paturusikaw, ani Kasiluhikaw, ani Kafitorikaw; Filisikaw bɔra Kasiluhikaw le ra.

¹⁵ Kanaana ka Sidon woro; ale le kɛra a dence fɔlɔ ye; o kɔ fɛ a ka Heti woro.

¹⁶ Ale le kɛra Yebusikaw bɛmace ye, ani Amɔrikaw, ani Girigasikaw,

¹⁷ ani Hevikaw, ani Arikikaw, ani Sinekaw,

¹⁸ ani Arivadikaw, ani Semarikaw, ani Hamatikaw. Ayiwa, o kɔ, Kanaana ta gbamɔgow yɛrɛgɛra.

¹⁹ Kanaanakaw ta jamana tun bɛ damina Sidon, ka taga Gerari fan fɛ, ka taga a bla fɔ Gaza, ani ka taga Sodomu fan fɛ, ani Gomori, ani Adima, ani Seboyimu, ka taga se fɔ Lesa.

²⁰ Olugu le ye Kamu dencew ye, o bɛɛ ni o ta gbaw, ani o ta kanw, ani o ta jamanaw, ani o ta siyaw.

²¹ Sɛmu fana ka dencew sɔrɔ. Ale Sɛmu le kɛra Heberɪ ta mɔgow bɛɛ bɛmace ye; Zafeti dɔgɔcɛ tun lɔ.

²² Sɛmu dencew tun ye Elamu ye, ani Asuri, ani Aripasadi, ani Ludi, ani Aramu.

²³ Aramu dencew tun ye Usi ye, ani Huli, ani Geteri, ani Masi.

²⁴ Aripasadi ka Sela woro; Sela ka Heberɪ woro.

²⁵ Heberɪ ka dence fla sɔrɔ: kelen tɔgɔ tun ye ko Pelegi†, sabu ale ta wagati le ra dugukolo taranna. Ale balemace tɔgɔ tun ye ko Yokitan.

²⁶ Yokitan ka Alimodadi woro, ani Sɛlfu, ani Hasarimaveti, ani Yera,

²⁷ ani Hadoramu, ani Uzali, ani Dikila,

²⁸ ani Obali, ani Abimayeli, ani Seba,

²⁹ ani Ofiri, ani Havila, ani Yobabu. Olugu bɛɛ ye Yokitan dencew ye.

³⁰ O ta sigiyɔrɔ tun bɛ damina fɔ Mesa, ka taga a bla fɔ Sefari kuruyɔrɔw ra terebɔyanfan na.

³¹ Ayiwa, olugu bɛɛ le kɛra Sɛmu denw ye, o bɛɛ ni o ta gbaw, ani o ta kanw, ani o ta jamanaw, ani o ta siyaw.

³² Nuho ta denw ta gbaw le kɛra olugu ye, o bɛɛ ni o ta durujaw, ani o ta siyaw. Siya minw yɛrɛgɛra dugukolo kan yɔrɔ bɛɛ sanjiba kɔ fɛ, o bɛɛ bɔra Nuho ta denw le ra.

11

Babeli sankasojan ta ko

¹ Fɔlɔfɔlɔ, dunupamɔgow bɛɛ tun bɛ kan kelen, ani kuma kelen le fɔ.

² O bɔra terebɔyanfan na, ka taga kɛnɛgbɛba dɔ ye Sinehari jamana ra. O sigira o yɔrɔ ra.

³ Lon dɔ, o k'a fɔ nɔgɔn ye ko: «Aw y'a to an ye biriki bɔ, k'a jeni k'a ja.» O ka o birikiw le kɛ o ta bonlɔkabakuruw ye, ka mananji kɛ bonlonan ye.

⁴ O ko: «Aw y'a to an ye dugu dɔ lɔ, ani sankasojan dɔ; k'a janya fɔ a ye se sankolo ma. O ye kɛ tagamasiyen ye, k'a to an ye tɔgɔ sɔrɔ, janko an kana na yɛrɛgɛ ka taga dugukolo fan bɛɛ ra.»

⁵ Ayiwa, Matigi Ala jigira ka na dugu flɛ, ani sankasojan, adamadenw tun bɛ min lora.

† 10:25 10:25 Pelegi koro ye ko: k'a taran.

⁶ Matigi Ala ko: «Aw y'a flɛ, o bɛɛ kɛra i ko jamana kelen mɔgow; o bɛɛ bɛ kan kelen le fɔra fana. Sisan o fana ka nin baara le damina. Ni a tora tan, o ka fɛn o fɛn latigɛ ko o b'a kɛ, foyi le tɛna o bari ka o kɛ.»

⁷ Ala ko: «An ye jigi ka taga o ta kan pagami janko o kana se ka jɔgɔn ta kan mɛn tuun.»

⁸ Matigi Ala ka o le kɛ, ka o bɛɛ janjan ka bɔ o yɔrɔ ra, ka o lataga dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra. O ka dugu lɔri dablɛ.

⁹ O kosɔn o yɔrɔ tɔgɔ lara ko Babeli*, sabu Matigi Ala ka dunɔnamɔgow bɛɛ ta kan pagami o yɔrɔ le ra; a ka o gbɛn ka bɔ o yɔrɔ le ra, ka o janjan ka taga dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra.

Sɛmu ta duruja

¹⁰ Ayiwa, Sɛmu ta duruja ye nin ye.

Ka Sɛmu si to san kɛmɛ, a ka Aripasadi woro. O kɛra san fla sanjiba kɔ fɛ.

¹¹ Aripasadi woronin kɔ, Sɛmu ka san kɛmɛ looru le kɛ tuun. A ka dɛncɛ wɛrɛw woro, ani denmusow.

¹² Ka Aripasadi si to san bisaba ni san looru, a ka Selasi woro.

¹³ Selasi woronin kɔ, Aripasadi ka san kɛmɛ naani ni san saba le kɛ tuun. A ka dɛncɛ wɛrɛw woro, ani denmusow.

¹⁴ Ka Selasi si to san bisaba, a ka Heberɪ woro.

¹⁵ Heberɪ woronin kɔ, Selasi ka san kɛmɛ naani ni san saba le kɛ tuun. A ka dɛncɛ wɛrɛw woro, ani denmusow.

¹⁶ Ka Heberɪ si to san bisaba ni san naani, a ka Pelɛgi woro.

¹⁷ Pelɛgi woronin kɔ, Heberɪ ka san kɛmɛ naani ni san bisaba le kɛ tuun. A ka dɛncɛ wɛrɛw woro, ani denmusow.

¹⁸ Ka Pelɛgi si to san bisaba, a ka Erehu woro.

¹⁹ Erehu woronin kɔ, Pelɛgi ka san kɛmɛ fla ni san kɔnɔntɔn le kɛ tuun. A ka dɛncɛ wɛrɛw woro, ani denmusow.

²⁰ Ka Erehu si to san bisaba ni san fla, a ka Serugi woro.

²¹ Serugi woronin kɔ, Erehu ka san kɛmɛ fla ni san wolɔnfla le kɛ tuun. A ka dɛncɛ wɛrɛw woro, ani denmusow.

²² Ka Serugi si to san bisaba, a ka Nahɔri woro.

²³ Nahɔri woronin kɔ, Serugi ka san kɛmɛ fla le kɛ tuun. A ka dɛncɛ wɛrɛw woro, ani denmusow.

²⁴ Ka Nahɔri si to san mugan ni kɔnɔntɔn, a ka Tera woro.

²⁵ Tera woronin kɔ, Nahɔri ka san kɛmɛ ni san tan ni kɔnɔntɔn le kɛ tuun. A ka dɛncɛ wɛrɛw woro, ani denmusow.

²⁶ Ka Tera si to san biwolɔnfla, a ka Iburama woro, ani dɛncɛ dɔ wɛrɛ, min fana tɔgɔ lara ko Nahɔri; ani Haran.

²⁷ Tera ta duruja le ye nin ye: a ka Iburama woro, ani Nahɔri, ani Haran. Haran ka Lutu woro.

²⁸ Haran nana sa k'a faɛ to si ra. A tun worora Kalide jamana le ra; a fana sara yi le, Uri dugu ra.

²⁹ Iburama ni Nahɔri ka muso furu. Iburama ta muso tɔgɔ tun ye ko Sarayi, Nahɔri ta muso tɔgɔ tun ye ko Milika; Milika tun ye Haran denmuso le ye. A denmuso dɔ wɛrɛ tun tɔgɔ ye ko Isika.

³⁰ Sarayi tun tɛ se ka den woro; o kosɔn den ma kɛ ale fɛ.

³¹ Ayiwa, Tera k'a dɛncɛ Iburama ta, ani Lutu, a dɛncɛ Haran dɛncɛ, ani a buranmuso Sarayi, Iburama ta muso; o bɔra Uri, Kalide jamana ra, ka taga sigi Kanaana jamana ra. O tagara se fɔ Karan, ka sigi o yɔrɔ ra.

* **11:9 11.9** Babeli: nin kuma ni kuma min fɔcogo bɔra jɔgɔn fɛ heburukan na, o kɔrɔ ye ko: pagamini.

³² Tera si bee lajennin kera san keme fla ni san looru. O ko, a sara Karan mara ra.

12

Ala kumana Iburama fe

¹ Ayiwa, lon do, Matigi Ala kumana Iburama fe, ko: «Iburama, bo i ta jamana ra, bo i faso ra, bo i face ta lu konɔ; ne bena jamana min yira i ra, i bena taga sigi o jamana le ra.

² Ne bena i ke siya caman fa ye, ka baraka don i ra; ne bena i togo bonya, k'a to mogow ye baraka soro i sababu ra.

³ Ni mogow minw ka i minako ja, ne bena baraka don olugu ra. Ni mogow min ka i minako juguya, ne bena o tigi danga. Dugukolo gbaw bee bena baraka soro ne Ala fe, ele le sababu ra.»

⁴ Iburama wurira ka taga i n'a fo Matigi Ala k'a fo a ye cogo min na. Lutu fana tagara ni a ye. Iburama bora Karan mara ra k'a si to san biwolonfla ni looru.

⁵ Iburama k'a muso Sarayi ta, ani a koroce dence Lutu, ani a borofenw bee, ani a ta baaradenw bee, ani a tun ka fen o fen soro Karan mara ra. O bora ka taga se Kanaana jamana ra.

⁶ A donna Kanaana jamana konɔ ka taga se fo yoro do ra, min be wele ko Sikemu, fo More ta yirisunba yoro ra. O wagati ra, Kanaanakaw tun be Kanaana jamana ra.

⁷ Matigi Ala k'a yere yira Iburama ra, k'a fo a ye ko: «Ne bena nin jamana di i ta duruja le ma.» Iburama ka sarakabonan do lalaga o yoro ra Matigi Ala ye, Ala min tun k'a yere yira a ra.

⁸ Iburama bora o yoro ra ka taga kuruyorow ra, Beteli dugu tereboyanfan na. A k'a ta fanibonw lo Beteli dugu ni Ayi dugu ce. Beteli tora terebenyanfan na, ka Ayi dugu to tereboyanfan na. A ka sarakabonan do were lalaga o yoro ra Matigi Ala ye, ka Ala togo wele k'a bato.

⁹ Iburama nana bo o yoro ra, ka taga ja a ta tagama ra. A nana jamana woroduguyanfan fe.

Iburama tagara Misiran jamana ra

¹⁰ Ayiwa, o wagati ra, kongo benna jamana kan. Iburama tagara Misiran, ko a be taga wagati do ke yi, sabu kongo tun juguyara jamana ra kosebe.

¹¹ O donto Misiran, Iburama k'a fo a muso Sarayi ye ko: «Ne k'a lon ko i ce ka ji.

¹² O ra, ni Misirankaw nana i ye, o bena a fo ko ne ta muso le be i ye. O bena ne faga, ka ele to yi, janko ka i ta.

¹³ O koson ne be i daari ko ni an sera yi, i y'a fo ko i ye ne dogomuso le ye, janko o ye ne minako ja i koson, o kana ne faga.»

¹⁴ Iburama ni a muso sera Misiran minke, Misirankaw k'a ye ko a muso ce ka ji fo ka teme.

¹⁵ Masace Farawona ta mogobaw fana ka Sarayi ye; olugu tagara a ceja lakari Farawona ye kosebe. O tagara Sarayi ta ka taga ni a ye Farawona ta so.

¹⁶ Masace ka Iburama minako ja Sarayi koson. A ka sagaw ni baw ni misiw ni faliw ni baaraden cemanw ni a musomanw di Iburama ma; a ka falimusow ni jogomew fana di a ma.

¹⁷ Nka Matigi Ala ka torobaw lase Farawona ni a ta somogow ma Iburama ta muso Sarayi koson.

¹⁸ Farawona k'a ye ten minke, a dimina; a ka Iburama wele, k'a fo a ye ko: «I ka mun le ke ne ra tan? Mun na i m'a fo ne ye ko i ta muso lo?

¹⁹ Mun kosɔn i ko ne ma ko i dɔgomuso lo, k'a to ne k'a ta k'a ke ne muso ye? I ta muso ye nin ye, a mina ka taga ni a ye!»

²⁰ Farawona k'a fɔ a ta mɔgow ye ko o ye Iburama ni a muso labɔ Misiran jamana ra, o ni o borofɛnw bɛɛ.

13

Lutu faranna ka bɔ Iburama kɔ

¹ Iburama bɔra Misiran ka taga Kanaana jamana woroduguyanfan fɛ, ani a muso, ani fɛn o fɛn tun bɛ a ta ye; a belenden Lutu fana tun bɛ ni a ye.

² Bɛganw, ani warigbɛ, ani sanin caman tun bɛ Iburama fɛ.

³ A bɔra Kanaana jamana woroduguyanfan fɛ, ka taga fɔ Beteli; a tun ka fanibon lo yɔrɔ min na fɔɔfɔɔ, Beteli ni Ayi dugu cɛ, a tagara se fɔ o yɔrɔ ra;

⁴ a tun kɔnna ka sarakabɔnan dɔ lo o yɔrɔ le ra. A sera o yɔrɔ ra minke, a ka Matigi Ala tɔgɔ wele, k'a bato.

⁵ Lutu min tun bɛ ni Iburama ye, sagaw ni baw, ani misiwi, ani fanibon caman tun bɛ ale fana fɛ.

⁶ O kosɔn, yɔrɔ dɔgɔyara o fla ma, sabu o borofɛnw tun ka ca kɔsɛbɛ; o fla bɛɛ tun tɛ se ka kun yɔrɔ kelen na.

⁷ O le kɛra sababu ye k'a to lon dɔ, kɛrɛ dɔ wurira Iburama ta sagagbɛnbagaw ni Lutu ta sagagbɛnbagaw cɛ, yɔrɔ ko ra. O y'a sɔrɔ Kanaanakaw ni Perezikaw fana tun bɛ jamana ra yi.

⁸ Iburama k'a ye ten minke, a ko Lutu ma ko: «Sabari, an kana a to kɛrɛ ye wuri ne ni ele cɛ, walama ne ta sagagbɛnbagaw ni ele ta sagagbɛnbagaw cɛ, sabu anw ye balemaw le ye.

⁹ Jamana ka bon. Nin bɛɛ le tɛ yɔrɔ ye wa? A to an ye faran. Ni numanboroyanfan ka bɛn i ma, i ye taga yi; ne bɛ taga kininboroyanfan fɛ; ni kininboroyanfan fana ka bɛn i ma, i ye taga yi, ne bɛ taga numanboroyanfan fɛ.»

¹⁰ Lutu k'a ja kɔrɔta ka Zuriden kɔ kɛnɛgbɛba flɛ; ji tun ka ca o yɔrɔ ra. Tuma min na Matigi Ala tun ma Sodumu dugu ni Gomɔri dugu halaki ban, o yɔrɔ tun cɛ ka ji, ka taga se fɔ Sowari; a tun bɛ i ko Matigi Ala ta yiritunuman, i ko Misiran jamana.

¹¹ Ayiwa, Lutu ka o ye minke, a ka Zuriden kɔ kɛnɛgbɛ bɛɛ ta a yɛrɛ ta ye, ka gbara ka taga fɔ terebɔyanfan na. O faranna jɔgɔn na o cogo le ra.

¹² Iburama sigira Kanaana jamana ra. Lutu tagara sigi o kɛnɛgbɛba dugu dɔ ra, k'a ta fanibonw lo ka taga se fɔ Sodumu;

¹³ k'a sɔrɔ Sodumu dugumɔgow tun ka jugu. O tun bɛ jurumun caman ke, ka Matigi Ala hake ta.

Ala kumana Iburama fɛ tuun

¹⁴ Lutu farannin kɔ ka bɔ Iburama kɔ, lon dɔ Matigi Ala ka a fɔ Iburama ye ko: «Iburama, i ja kɔrɔta san fɛ; i bɛ yɔrɔ min na, to yi ka flɛri ke sahiliyanfan fɛ, ani woroduguyanfan fɛ, ka flɛri ke terebɔyanfan na, ani terebenyanfan na.

¹⁵ I ja bɛ jamana min bɛɛ ra tan, ne bɛna o di ele ni i ta duruja ma, k'a ke aw ta ye wagati bɛɛ.

¹⁶ Ne bɛna i ta duruja caya k'a ke i ko dugukolo kɛnken. Ni mɔgo bɛ se ka dugukolo kɛnken bɛɛ jate, o tuma i ta duruja fana bɛna se ka jate.

¹⁷ Wuri ka jamana yaala, k'a janya ni a bonya flɛ, sabu ne bɛ nin jamana di i ma.»

¹⁸ Iburama k'a ta fanibonw wuri, ka na sigi Mamire ta yirisunba yɔrɔ ra; o yɔrɔ bɛ Heburɔn kɛrɛ fɛ. A ka sarakabɔnan dɔ wɛrɛ lo o yɔrɔ ra Matigi Ala tɔgɔ ra.

14

Iburama ka Lutu bɔsi

¹ Ayiwa, wagati min na Amurafeli tun ye Sinehari jamana masace ye, Ariyoki tun ye Elasari dugu masace ye, Kedolameri tun ye Elamu jamana masace ye, Tideli tun ye Goyimu jamana masace ye,

² o wagati ra o masace naani jenna ka taga Sodomu dugu masace kere, min togo ye ko Bera, ani Gomori dugu masace min togo ye ko Birisa, ani Adima dugu masace min togo ye ko Sinabu, ani Seboyimu dugu masace min togo ye ko Semeberi, ani Bela dugu masace; Bela dugu le nana ke Sowari ye.

³ O masace looru bee fana tun tagara jagon lajen Sidimu kenegbe kan. Kogoji sanin be o yoro le ra bi.

⁴ O masace looru bee tun be masace Kedolameri ta fanga koro kabini san tan ni fla. A san tan ni sabanan, o murutira.

⁵ O koso a san tan ni naaninan, Kedolameri ni masace minw tun be ni a ye, olugu wurira o kama. Kedolameri ni a jengonw tun ka Refayikaw kere ka se o ra; o kera Asiteroti Karinayimu dugu yoro ra. O tun ka Zuzikaw kere ka se olugu fana ra; o kera Hamu dugu yoro ra. O tun ka Emitikaw kere ka se o ra; o kera Sawe Kiriyatayimu dugu yoro ra.

⁶ O tun ka Horikaw kere ka se o ra o yere ta kuruyorow ra, min ye Seyiri kuruyorow ye, ka o gben ka taga se fo Eli Paran, kongokolon kere fe.

⁷ O ko, o tun sekora ka na Eni Misipati dugu kono; o dugu togo le ye fana ko Kadesi. O yoro ra, o tun ka Amalekikaw kere, ka se o ra o ta mara bee ra, ani Amorikaw; olugu tun siginin be Hasason Tamari dugu le ra.

⁸ Ayiwa, Sodomu dugu masace ka o ye minke, ale wurira ka na o kama, ani Gomori dugu masace, ani Adima dugu masace, ani Seboyimu dugu masace, ani Bela dugu masace; o dugu togo le ye fana ko Sowari. O masacew nana lo kere kama Sidimu kenegbe ra,

⁹ ko o be Kedolameri kere, min ye Elamu jamana masace ye, ani Tideli, min ye Goyimu jamanaw masace ye, ani Amurafeli, min ye Sinehari jamana masace ye, ani Ariyoki, min ye Elasari dugu masace ye. O masace naani fana nana masace looru kama.

¹⁰ Ayiwa, dinga caman tun be Sidimu kenegbe ra, mananji tun be o bee ra. Ka o to kere ra, Sodomu masace ni Gomori masace ni o ta mogow nana ke bori ye; o borito nana don o mananji dingaw ra. Minw sera ka bosi o ra, olugu borira ka taga kuruw fan fe.

¹¹ Kedolameri ni a nɔfemogow sera o ra; o ka Sodomu ni Gomori ta naforow bee ce ka taga ni o ye, ani o ta domunifenw bee.

¹² O ka Iburama korocence dence Lutu fana mina ka taga ni a ye, ani a borofenw bee, sabu ale tun siginin be Sodomu dugu kono.

¹³ Moggo do borito bora kerekoyoro ra, ka na o fo Iburama ye; o tun be Iburama wele ko Heburuce. O y'a soro a tun be Mamire ta yirisunbaw yoro ra. Mamire tun ye Amerika le ye. A balemaw tun ye Esikoli ni Aneri le ye. Olugu bee tun kera Iburama jengonw ye fana.

¹⁴ Kabini Iburama k'a men ko o ka a ta somoggo do mina, a ta baaraden minw worora a ta so, a ka olugu ra cefari keme saba ni tan ni seegi laben kere kama. O ka o masacew nogben ka taga se fo Dan mara ra.

¹⁵ Iburama k'a ta baaradenw taran ka o ke jenkuru caman ye; o tagara ben o masacew kan su fe. Iburama ka o kere, a sera o ra, ka o gben ka taga se fo Hoba; o dugu be Damasi dugu sahiliyanfan fe.

¹⁶ O tun ka naforo minw ɛɛ, a ka o bɛɛ mina o ra ka na ni a ye. A nana ni a belenden Lutu ye, ani Lutu borofenw bɛɛ, ani musow, ani mogo minanin tow bɛɛ.

Melikisedeki ka dugawu ke Iburama ye

¹⁷ Ayiwa, Iburama tagara masace Kedolameri ni a masace jogon tow kere minke, ka se o ra, a sekoto, Sodomu masace bora ka taga a kunben Sawe kenegbeyoro ra, min be wele ko masace ta kenegbe.

¹⁸ Ayiwa, Salemu dugu masace, min ye Melikisedeki ye, ale nana Iburama fe ni buru ye, ani duven. Ale tun ye Ala Korotaninba ta sarakalasebaga le ye.

¹⁹ A ka dugawu ke Iburama ye; a ko:

«Ala ye baraka don Iburama ra,
Ala Korotaninba,
sankolo ni dugukolo tigi.»

²⁰ A ko Iburama ma ko: «An ye Ala tando, ale min ka i juguw labla i ye.»

Iburama k'a borofenw bɛɛ yaga bo k'a di Melikisedeki ma.

Iburama banna Sodomu masace ta bonya ra

²¹ Sodomu masace nana Iburama kunben, k'a fo a ye ko: «Ayiwa, ne ta mogow di ne ma, i ye to ni naforow ye.»

²² Iburama k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala ra, Ala Korotaninba, sankolo ni dugukolo tigi,

²³ ka kari, ko ne tena i borofen si ta; hali jesejuru, walama sanbara juru, ne tena o ta, janko i kana na a fo lon do ko: «Ne le ka Iburama fentigiya.» Ne yere te foyi ta.

²⁴ Kanbelenw ka min ke o ta domuni ye, o koni ye olugu ta ye; minw tagara ni ne ye kere ra, Aneri, ani Esikoli, ani Mamire, olugu fana bena o ninyoro ta.»

15

Ala k'a ta jenjogonya ko fo Iburama ye tuun

¹ Ayiwa, nin kow bɛɛ ko fe, Matigi Ala k'a yere yira Iburama ra, k'a fo a ye ko: «Iburama, kana siran, ne le be i tanga fen bɛɛ ma; ne le bena barajiba di i ma fana.»

² Iburama ka Ala jaabi ko: «Dunupatigi Ala, den te ne fe. I bena mun le di ne ma min be se ka ne mako ja? Ne ta baaraden Eliyezeri min bora Damasi, o le bena ke ne ta so centabaga ye.»

³ Iburama ko Ala ma tuun ko: «I ma duruja ke ne ye; ne ta baaraden min worora ne ta so, ale le bena ne cen ta.»

⁴ Matigi Ala ka Iburama jaabi ko: «I ta baaraden le tena ke i ta centabaga ye de! I yere bena den min woro co, ale le bena i cen ta.»

⁵ O ko, Ala tagara ni Iburama ye kene ma, k'a fo a ye ko: «Iburama, i ja korota san fe ka lolow bɛɛ jate, ni i be se; sabu i ta duruja bena caya o cogo le ra.»

⁶ Ayiwa, Iburama lara Matigi Ala ta kumakan na, Ala k'a jate mogo terennin ye.

⁷ Matigi Ala ko a ma tuun ko: «Ne le ye Matigi Ala ye min ka i labo Uri, Kalide jamana ra, ka na nin jamana di i ma yan.»

⁸ Iburama ka Ala jaabi ko: «Dunupatigi Ala, mun le bena a to ne b'a lon ka la a ra ko nin jamana bena ke ne ta ye?»

⁹ Matigi Ala ko: «Misimuso kelen mina, ani ba musoman kelen, ani sagajigi kelen, o bɛɛ si ye ke san saba saba; tugani kelen mina fana, ani jenetugani fitini kelen.»

¹⁰ Iburama ka o fɛnw bɛɛ mina; a ka o faga, ka o bɛɛ kelen kelen cɛtigɛ fla ye o cɛmance ra, ka o kunkurunw blabla ka o nasin jɔɔn ma. A ma kɔnw le cɛtigɛ fla ye*.

¹¹ Dɔɔnin kera, duga dɔw nana kɛ jigi ye o sogow kɔ. Iburama tora ka o gbɛn.

¹² Ayiwa, terebenda surunyara tuma min na, sunɔɔɔba dɔ ka Iburama ta. Siranyaba dɔ barara k'a mina, ka dibi don a ma k'a lamini.

¹³ Matigi Ala ko Iburama ma ko: «Iburama, i ka kan k'a lon ko lon dɔ i ta duruja bɛna taga kɛ lonan ye jamana wɛrɛ ra. O bɛna kɛ jɔnw le ye o jamana ra; o bɛna o tɔɔɔ fɔ san kɛmɛ naani.

¹⁴ Nka jamana min bɛna o bla o jɔnya ra, ne bɛna ne ta kiti ben o jamana mɔɔgow kan; o kɔ, i ta duruja bɛna bɔ o jamana ra ni naforo caman ye.

¹⁵ Ele kɔni bɛna sa nasuma ra. I bɛna kɔɔɔya diyabɔ, ka sɔɔɔ ka sa, o bɛ i su don.

¹⁶ I ta mɔɔgow ta duruja naaninan le bɛna sekɔ ka na yan†, sabu yan jamana mɔɔgow, minw ye Amɔrikaw ye, olugu ta kojugu ma tɛmɛ a dan kan fɔlɔ ka se o gbɛn ma.»

¹⁷ Ayiwa, tere nana ben ka dibiba don tuma min na, tasuma dɔ ka sisi bɔ, ka mana sogo cɛtigeninw cɛ ra.

¹⁸ O lon yɛrɛ ra, Matigi Ala ka jɛnɔɔɔnya* don ni Iburama ye, k'a fɔ a ye ko: «Ne bɛ nin jamana di i ta duruja le ma; k'a damina Misiran ba ra, ka taga a bla fɔ ba belebele ra, min ye Efirati ba ye.

¹⁹ O yɔɔɔ ye Kenikaw ta jamana le ye, ani Kenazikaw, ani Kadimonikaw,

²⁰ ani Hetikaw, ani Perezikaw, ani Refayikaw,

²¹ ani Amɔrikaw, ani Kanaanakaw, ani Girigasikaw, ani Yebusikaw.»

16

Sumayila worocogo

¹ Iburama ta muso Sarayi tun ma den woro a ye. Ayiwa, Misiranka sunguru dɔ tun bɛ Sarayi fɛ baaradenya ra, min tɔɔɔ tun ye ko Hajara.

² Lon dɔ, Sarayi ko Iburama ma ko: «Iburama, a flɛ, Matigi Ala ka ne kɛ denworobari ye. Sabari ka jɛn ni ne ta baaraden sunguru ye; a bɛ se ka kɛ ko ale bɛna den sɔɔɔ ne ye*.»

Iburama sɔnna Sarayi ta kuma ma.

³ Ayiwa, Iburama muso Sarayi k'a ta baaraden Misiranka sunguru ta o cogo le ra k'a di a cɛ Iburama ma, k'a kɛ a muso ye. O y'a sɔɔɔ Iburama tun ka san tan le kɛ Kanaana jamana ra.

⁴ Iburama jenna ni Hajara ye; Hajara nana kɔnɔ ta. Kabini a k'a ye ko ale ka kɔnɔ ta, a ka kɛ jɔdɔnya kɛ ye a matigimuso ra, k'a dɔɔɔya.

⁵ Sarayi k'a ye ten minke, a k'a fɔ Iburama ye ko: «Iburama, Hajara bɛ jɔdɔnya min kera ne ra sisan, ele le ye o sababu ye. Ne le ka ne ta baaraden di ele ma; ale nana a ye ko a ka kɔnɔ ta minke o, sisan ale bɛ ne kera dɔɔɔyafɛn ye. Ayiwa, Matigi Ala le bɛna o kiti tige an ni jɔɔn cɛ!»

⁶ Iburama ka Sarayi jaabi ko: «I ta baaraden bɛ i ta bla le ra. Fɛn min ka i diya, i ye o kɛ a ra.»

O fɔra minke, Sarayi ka kɛ Hajara tɔɔɔ ye, fɔ a ma ja Hajara borira ka bɔ so kɔnɔ.

* **15:10 15.10** Fɔlɔfɔlɔ, mɔɔgow tun bɛ o saraka suguya jɔɔn bɔ, ka o kɛ jɛnɔɔɔnya sarati ye. O kɔɔ ye ko ni mɔɔ min tun ma a ta layiri fa, o tigi tun bɛ se ka faga k'a kɛ i ko bɛgan min cɛtigɛra. Nin ko jɔɔn le kera fana Yɛrɛmi ta wagati ra (Yɛrɛmi 34.18). † **15:16 15.16** O kɔɔ ye ko Iburama ta mamadenw ta mamadenw le bɛna sekɔ ka na Kanaana jamana ra lon dɔ. * **16:2 16.2** Fɔlɔfɔlɔ, o yɔɔɔ mɔɔgow fɛ ni muso tun ma den sɔɔɔ, a tun b'a fɔ a cɛ ye ko a ye jɛn ni a ta baaradenmuso ye, ka den sɔɔɔ muso yɛrɛ nɔ ra.

⁷ Matigi Ala ta melekε ka Hajara ye kongokolon kɔɔ, bunun dɔ kɔɔ; o bunun be Suri kongokolon sira kere fe.

⁸ Melekε ko: «Hajara, Sarayi ta baaraden, i bɔra min, i be taga min?» Hajara ko: «Ne be borira ne matigimuso Sarayi le ja.»

⁹ Matigi Ala ta melekε ko: «Sekɔ ka taga i matigimuso fe, ka taga i yere majigi a ye.»

¹⁰ Melekε ko:
«Ne bena i ta duruja caya,
k'a ke fɔ mɔɔ tɛna se ka o jate.

¹¹ A fe, i ka kɔɔ ta, i bena dence woro.
I bena a tɔɔ la ko Sumayila,
sabu Matigi Ala ka i ta jusukasikan men†.

¹² O den bena ke i ko kongo fali;
a bena ke kere ra ni bee ye,
bee bena ke kere ra ni a ye fana.

A bena a ta so lo a danna,
ka sigi k'a mabo a balemaw bee ra.»

¹³ Hajara ko: «E! Ala min be ne yera, yala can lo ko ne ka ale le ye tan wa?»

Matigi Ala tun kumana Hajara fe minke, Hajara k'a tɔɔ wele ko: Ata Eli Royi‡.

¹⁴ O kɔɔ Hajara tun be kolon min kɔɔ, o kolon tɔɔ lara fana ko Lasayi Royi ta kolon§. A be Kadesi dugu ni Beredi dugu ce.

¹⁵ Ayiwa, o kow kɔ, Hajara nana dence woro Iburama ye. Iburama ka den tɔɔ la ko Sumayila.

¹⁶ Hajara ka Sumayila woro Iburama ye, ka Iburama si to san biseegi ni san wɔɔɔ.

17

Ala ka jenɔɔɔɔɔɔ don ni Iburama ye

¹ Ayiwa, Iburama nana san bikɔɔɔɔɔɔ ni kɔɔɔɔɔɔ sɔɔ tuma min na, Matigi Ala k'a yere yira a ra, k'a fɔ a ye ko: «Ne le ye Ala Sebɛtigi ye. Tagama ne ja kɔɔ, ka ke mɔɔ jusukungbenin ye.

² Ne bena ne ta jenɔɔɔɔɔɔ* don ni i ye, ka i ta duruja caya kosebε.»

³ Iburama ka o men minke, a k'a kinbiri gban k'a ja biri dugu ma, ka Ala bato. Ala kumana a fe tuun ko:

⁴ «Ne be jenɔɔɔɔɔɔ min don ni i ye, o ye nin ye: I bena ke siya caman face ye.

⁵ I tɔɔ tɛna ke Iburama ye tuun. I bena wele sisan ko Iburahima; sabu ne bena i ke siya caman bemace ye*.

⁶ Ne bena i ta denw caya kosebε. I ta denw bena ke siya caman le ye; masace caman bena bo i ta siyaw ra.

⁷ Ne bena to ne ta jenɔɔɔɔɔɔ ra ni i ye, ani i ta duruja min o min bena na i ko fe; o jenɔɔɔɔɔɔ bena to ne ni olugu bee ce, wagati bee. O bena ke jenɔɔɔɔɔɔ wuribari le ye. O le sababu ra ne bena ke i ta Ala ye; i ta duruja minw bena na i ko fe, ne be ke olugu fana ta Ala ye.

⁸ I be lonanya ra jamana min na bi, ne bena o jamana di i ma, ani i ta duruja minw bena na i ko fe. O ye Kanaana jamana bee ye; ne bena o di o ma, k'a ke o ta ye wagati bee; ne bena ke o ta Ala ye.»

Ala ka kenɛsigiri yira Iburahima ra

† 16:11 16.11 Sumayila kɔɔ ye heburukan na ko: Ala be mɔɔ lamɛn. ‡ 16:13 16.13 Ata Eli Royi, o kɔɔ ye ko: Ala min be ne yera. § 16:14 16.14 Lasayi Royi, o kɔɔ ye ko: Ala panaman be ne yera. * 17:5 17.5 Iburahima kɔɔ ye ko: jama caman bemace.

⁹ Ala ko Iburahima ma ko: «Ele kɔni ka kan ka ne ta jɛnpɔɔɔnya* sira tagama, ani i ta duruja minw bɛna na i kɔ fɛ, o bɛɛ ka kan k'a tagama o ta wagatiw ra, tuma bɛɛ.

¹⁰ Ayiwa, aw ka kan ka ne ta jɛnpɔɔɔnya sira tagama. O jɛnpɔɔɔnya ka kan ka to ne ni aw cɛ wagati bɛɛ, ele ni i ta duruja min bɛna na i kɔ fɛ. Ayiwa, o jɛnpɔɔɔnya tagamasiyen ye nin ye, ko aw ra cɛden bɛɛ ka kan ka kɛnɛsigi.

¹¹ Aw ka kan ka kɛnɛsigi ka o kɛ jɛnpɔɔɔnya tagamasiyen ye ne ni aw cɛ.

¹² Cɛden bɛɛ ka kan ka kɛnɛsigi a worolon tere seeginan na; a bɛna kɛ ten le i ta duruja bɛɛ ra wagati bɛɛ. Jɔn minw worora i ta so, walama i ka minw san ka bɔ siya wɛrɛ ra, siya min tɛ i ta siya dɔ ye, olugu bɛɛ ka kan ka kɛnɛsigi fana.

¹³ «O cogo ra, jɔn minw worora i ta so, ani i ka minw san, o bɛɛ ka kan ka kɛnɛsigi. Ni o kɛra, ne ta jɛnpɔɔɔnya tagamasiyen bɛna kɛ aw farisogo ra, ka kɛ jɛnpɔɔɔnya wuribari ye.

¹⁴ Ni cɛden min ma kɛnɛsigi, ka o nɔ kɛ a farisogo ra, o ka kan ka faran ka bɔ a ta jamanamɔɔɔw cɛ ra, sabu a ka ne ta jɛnpɔɔɔnya cɛn.»

Ala ka layiri ta Sarayi ye

¹⁵ Ayiwa, o kɔ, Ala k'a fɔ Iburahima ye tuun ko: «I kana i ta muso Sarayi wele tuun ko Sarayi. Sisan a tɔɔɔ bɛna la ko Saran†.

¹⁶ Ne bɛna baraka don a ra, k'a to a ye den woro i ye. Ne bɛna baraka don a ra k'a kɛ siya caman bamuso ye. Siya dɔw ta masacɛw bɛna bɔ a ta duruja ra.»

¹⁷ Iburahima ka o men minke, a k'a kinbiri gban k'a ja biri dugu ma ka Ala bato. A yɛrɛkora k'a fɔ a yɛrɛ kɔnɔ ko: «Mɔɔɔ min ka san kɛmɛ sɔrɔ, o bɛ se ka den sɔrɔ cogo di? Saran fana ye san bikɔnɔntɔn; ale bɛna den woro cogo di tuun?»

¹⁸ A k'a fɔ Ala ye ko: «A to Sumayila le ye si sɔrɔ.»

¹⁹ Nka Ala k'a jaabi ko: «Ale tɛ dɛ! I ta muso Saran le bɛna dɛncɛ woro i ye. I bɛna a tɔɔɔ la ko Isiyaka. Ne bɛna to jɛnpɔɔɔnya ra ni ale ye, ani a ta duruja min bɛna na a kɔ fɛ; o bɛna kɛ jɛnpɔɔɔnya wuribari le ye.

²⁰ «Min ye Sumayila ta ye, i ka min daari ale ta ko ra, ne bɛna o kɛ i ye. Ne bɛna baraka don a ra, ka den caman di a ma, k'a ta duruja caya kɛsɛɛ. A bɛna masaden tan ni fla le woro. Ne bɛna a kɛ siya caman facɛ ye.

²¹ Saran bɛna Isiyaka min woro i ye san wɛrɛ jɔɔɔntumasi, ne bɛna to jɛnpɔɔɔnya ra ni ale le ye.»

Iburahima ni a ta mɔɔɔw ta kɛnɛsigiri

²² Ala kumana ni Iburahima ye ka ban tuma min na, a bɔra Iburahima kɔrɔ ka yelen san fɛ.

²³ Ayiwa, o lon yɛrɛ ra, Iburahima ka Sumayila kɛnɛsigi; jɔn minw worora a ta so, ani a tun ka minw bɛɛ san, a ka olugu bɛɛ kɛnɛsigi. Cɛden o cɛden tun bɛ a ta so kɔnɔ, Iburahima ka olugu bɛɛ kɛnɛsigi, i n'a fɔ Ala tun k'a fɔ a ye cogo min na.

²⁴ Iburahima yɛrɛ kɛnɛsigira k'a si to san bikɔnɔntɔn ni kɔnɔntɔn.

²⁵ A dɛncɛ Sumayila kɛnɛsigira k'a si to san tan ni saba.

²⁶ Iburahima ni a dɛncɛ Sumayila bɛɛ kɛnɛsigira o lon kelen na,

²⁷ ani cɛ o cɛ tun bɛ Iburahima ta so; jɔn minw worora a ta so, ani a ka minw san ka bɔ siya wɛrɛw ra, o bɛɛ kɛnɛsigira ni a ye o lon na.

18

Ala ko Saran bɛna dɛncɛ woro

¹ O kow kɔ, Matigi Ala k'a yɛrɛ yira Iburahima ra tuun Mamire ta yirisunbaw kɔrɔ. Iburahima tun siginin bɛ a ta fanibon da ra, teregbɛn papa fɛ.

† 17:15 17.15 Saran kɔrɔ ye heburukan na ko: masacɛ denmuso.

² A nana a ja koro ta minke, a barara ka ce saba ye. A teliyara ka bo a ta fanibon koro ka taga o kunben, ka biri ka o fo ni bonya ye.

³ A ko o ra kelen ma ko: «Ne matigice, ni aw tun be son ka sabari ka lo aw ta jonce koro donnin, o tun bena ke bonyaba le ye ne fe.

⁴ Aw y'a to o ye na ni ji donnin ye ka na aw senw ko, aw ye nenekiri yirisuma ra yan donnin.

⁵ Ne bena taga domuni fitini pini ka na o di aw ma, janko aw ye o domu ka baraka donnin don aw yere ra, aw be soro ka taga aw ta tagama fe. O le koson Ala k'a to aw temena aw ta jonce koro yan.»

O ka Iburahima jaabi ko: «Ayiwa, a ke ten.»

⁶ Iburahima teliyara ka don a ta fanibon kono Saran no fe, k'a fo a ye ko: «Teliya ka mugu tentennin minan ja saba suma, k'a nonni k'a ke nomi ye.»

⁷ A borira ka taga a ta misiwere ra, ka taga misiden panaman toronin do mina, ka o di a ta baaraden do ma. Ale ka o faga ka o laben joona.

⁸ O ko, a nana ni nonokumu ni nonokene ye, ani o misiden sogo tobinin, ka na o sigi ce saba koro; ale yere ka lo o kere fe, yirisuma ra. O ce saba ka domuni ke.

⁹ O ka Iburahima jininka ko: «I ta muso Saran be min le?» A ko: «A be fanibon kono yan.»

¹⁰ O ra kelen ko: «Sigiya t'a ra, ne bena seko ka na i fe yan san were nogontumasi; o tuma i ta muso Saran bena dence soro.» Saran tun be o kuma menna, k'a siginin to fanibon donda ra a ce ko fe.

¹¹ O wagati ra Iburahima ni Saran tun korora kosebe. Denworo wagati fana tun temena Saran kan.

¹² Ayiwa, Saran ka o men minke, a yerekora a yere kono. A ko: «Ne koroninba nin bena mun nafa le soro ceko ra tuun fo ka na den woro? Ne matigice fana koronin lo.»

¹³ Matigi Ala k'a fo Iburahima ye ko: «Mun koson Saran yerekora k'a fo a yere kono ko yala ale koroninba nin be se ka den woro can na wa?

¹⁴ Fen juman le be se ka gbeleya fo ka Matigi Ala kapa? San were nogontumasi, ne bena na i fe yan; o tuma Saran bena dence soro.»

¹⁵ O kuma fora minke, Saran siranna; a ma son ka lo a ra. A ko: «Ne ma yereko de!» A ka o fo sabu a tun siranna. Matigi Ala ko: «I yerekora yere le.»

Iburahima ka Ala daari Sodomu koson

¹⁶ Ayiwa, o ko, o ce saba wurira ko o be taga. O ka Sodomu dugu fan fe. Iburahima wurira ka taga o blasira.

¹⁷ Matigi Ala ko: «Ne bena min ke Sodomu ni Gomori ra, yala ne be se ka o dogo Iburahima ma wa?

¹⁸ Sabu sigiya t'a ra, Iburahima bena ke siyaba le ye, ani siya fangatigi. Dugukolo siyaw bee bena baraka soro ale le sababu ra.

¹⁹ Ne k'a panawoloma, janko a ye a fo a ta denw ye, ani a ta somogo minw bena na a ko fe, ko o ye Matigi Ala ta sira tagama ka ja, ka tagama terenninya ni can kan. Ni o kera, ne Matigi Ala ka fen minw layiri ta Iburahima ye, ne bena o ke a ye.»

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala ko Iburahima ma ko: «Sodomu dugumogow, ani Gomori dugumogow jarakikan cayara; o ta jurumunw cayara kosebe.

²¹ O koson ne bena jigi ka taga a fe, ni i y'a soro ko min bee be fora o ta ko ra, o b'a kera o cogo yere le ra; walama ni a fana kera ko o te, ne bena o lon.»

²² O ce w bora Iburahima koro, ka taga Sodomu dugu fan fe. Nka Iburahima belen lonin tora Matigi Ala ja koro.

²³ A gbarara ja fe k'a fo Ala ye ko: «Matigi Ala, yala i be son ka mogonuman ni mogojugu bee halaki nogon fe wa?

²⁴ I n'a soro ko mogonuman bilooru be dugu konɔ. Yala i be son ka olugu fana halaki wa? I tena yafa dugu bee ma o mogonuman bilooru koson wa?

²⁵ Ka mogonuman ni mogojugu bee halaki jagon fe, walama ka mogonuman ni mogojugu bee sara ke kelen ye, ne k'a lon ko i te son o ko jagon ma fiyewu. O tuma ele min be dunupamogow bee ta kiti tige, ele le tena se ka konuman ni kojugu lon ka bo jagon na wa?»

²⁶ Matigi Ala ka Iburahima jaabi ko: «Ni ne ka mogonuman bilooru soro Sodomu dugu konɔ, ne be yafa dugu bee ma, o mogonuman bilooru koson.»

²⁷ Iburahima k'a fo Ala ye tuun ko: «Sabari k'a to ne ye kuma tuun, ne min te foyi ye ni buguri ni bugurigbe te.»

²⁸ A ko: «Matigi, i n'a soro ko dugu mogonumanw tena mogɔ bilooru bo. Mogɔ looru be se k'a jen. Ayiwa, ni mogɔ looru doron ka mogɔ bilooru jen o, o mogɔ looru koson i bena dugu bee halaki wa?» Matigi Ala ko: «Ni ne ka mogonuman binaani ni looru soro dugu konɔ, ne tena dugu halaki o mogonuman binaani ni looru koson.»

²⁹ Iburahima kumana Ala fe tuun, ko: «I n'a soro ko dugu mogonumanw tena teme mogɔ binaani kan.» Matigi Ala ko: «O mogɔ binaani koson, ne tena foyi ke dugu ra.»

³⁰ Iburahima ko tuun ko: «Matigi, i kana dimi ne korɔ. Ne bena kuma tuun: ni a sorora ko dugu mogonuman bee tagara ke mogɔ bisaba le ye do?» Ala ko: «Ni ne ka mogonuman bisaba soro yi, ne tena foyi ke dugu ra.»

³¹ Iburahima ko: «Matigi, sabari k'a to ne ye kuma tuun: i n'a soro ko dugu mogonuman bena dan mogɔ mukan le ma. Ni a kera o ye do?» Matigi Ala ko: «Ne tena dugu halaki o mogɔ mukan koson.»

³² Iburahima ko: «Matigi, sabari, i kana dimi ne korɔ; ne ta kuma bena dan nin le ma: ayiwa, ni dugu mogonuman bee nana ke mogɔ tan le ye do?» Matigi Ala ko: «Ne tena dugu halaki o mogɔ tan koson.»

³³ Matigi Ala banna kuma ra ni Iburahima ye minke, a tagara. Iburahima sekora ka taga a ta so.

19

Sodomu dugu ni Gomori dugu ta ko

¹ Ayiwa, o melege fla tagara se Sodomu o lon wulada fe. Lutu tun siginin be dugu donda ra*. A ka o ye minke, a wurira ka taga o kunben. A k'a kinbiri gban, k'a ja biri dugu ma ka o fo ni bonya ye.

² A ko: «Ne matigicew, aw ye sabari ka na jigi aw ta jonce ta so, janko ne ye ji di aw ma, aw ye aw senw ko. O ko, aw be si yan. Aw bena wuri sini sogomada joona fe, ka taga aw ta tagama fe.» Melekew ka Lutu jaabi ko: «On-on, an bena si kene ma yan.»

³ Nka Lutu kumana o fe k'a gbeleya, fo o tagara ni a ye ka taga jigi a ta so. A ka domuniba laben o ye, ka burufunubari ke o ye. O ka domuni ke.

⁴ Doonin kera, Sodomu dugumogow nana bon lamini, k'a soro lonanw yere tun ma la folo. Denmisen o, mogokoroba o, o bee le tun nana.

⁵ O ka Lutu wele k'a fo a ye ko: «Mogɔ minw nana i fe bi su fe, o be min le? O labo yan, an be jen ni o ye.»

⁶ Lutu bora ka na o ko kene ma, ka bon dasogo lonanw da ra yi.

⁷ A ko mogow ma ko: «Ne balemaw, aw ye sabari, aw kana son nin kojugu jagon ma.

* 19:1 19.1 Dugu donda le tun ye dugu cekorobaw, ani a pamogow ta jagonyeyoro ye, ani barokeyoro, ani kititigeyoro.

⁸ Ne denmuso fla be yan, o si ma ceko lon folo; ne bena olugu labo aw fe kene ma yan. Ni fen o fen ka aw diya, aw ye o ke olugu ra. Aw kana foyi ke nin mogow ra; sabu o nana jigi ne ta so le.»

⁹ Mogow k'a fo Lutu ye ko: «Ele ye bo yi de!» Dow ko: «Aw ye ce nin fle de! Ale min ye lonan ye, ale nana ke ko a be sariya yira an na sisan!»

O k'a fo Lutu ye ko: «Ni i ma bo an na sisan, an bena min ke ele ra, o bena juguya ni i ta lonanw yere ta ye.» O ka Lutu joni ka bo yi fanga ra, ka gbara ko o be da kari.

¹⁰ O tuma ra, meleke fla ka da yele ka Lutu mina k'a ladon bon konɔ, ka da sogɔ.

¹¹ Mogɔ minw bee tun be bonda ra, melekew ka olugu bee fiyen; k'a ta denmisenw na ka taga a bla mogokorobaw ra, o bee. A kera ten, o ka da yorɔpini ka dese.

¹² Meleke fla k'a fo Lutu ye ko: «Mogɔ o mogɔ ye i ta mogɔ ye yan, i burancew, i dencew, i denmusow, mogɔ o mogɔ ye i ta mogɔ ye yan, o bee labo dugu nin konɔ.

¹³ An bena nin dugu bee halaki le; sabu o be nin dugumogow jarakira kojugu minw na, o jarakikow cayara ka teme a dan kan Matigi Ala na korɔ. O koson Matigi Ala ka an ci ka na dugu halaki.»

¹⁴ Ayiwa, Lutu bora ka taga kuma a burancew fe, minw tun bena a denmusow furu; a ko o ma ko: «Aw ye wuri, an ye taga ka bo dugu nin konɔ, sabu Matigi Ala bena dugu halaki!» Nka a kera a burancew na na i ko Lutu be toron le kera o fe.

¹⁵ Kenɛboda fe, melekew kumana Lutu fe tuun, ka a gbeleya a ma; o ko: «Wuri, i ta muso boro mina, ani i denmuso fla minw be i fe yan, janko kiti min bena ben nin dugu kan, aw fana kana na halaki o kiti ra ni o ye.»

¹⁶ Ayiwa, melekew nana a ye ko o te teliyara minke, o ka Lutu mina a boro ma, ani a muso, ni a denmuso fla. Melekew bora ni o ye ka taga o bla dugu ko fe; sabu Matigi Ala tun b'a fe ka o tanga.

¹⁷ O bonin ko dugu konɔ, meleke kelen ko Lutu ma ko: «Aw ye bori ka aw yere kisi. Aw kana fleri ke ko fe, aw fana kana lo kenegbeba nin yoro si ra. Aw ye bori ka taga fo kuruw fan fe, janko aw kana halaki.»

¹⁸ Lutu ko: «E! Matigi, an tena se ka o yoro soro.

¹⁹ Aw makarira an na, aw pana an ma ka an kisi ka na se fo yan; nka an koni tena se ka bori ka se fo kuruw yoro ra, sabu sani an ye se yi, cenri bena ke, anw fana bena halaki.

²⁰ Dugu do fle nin ye, o yoro man jan. An be se ka bori ka se o ma, ka taga dogo yi; o dugu fana man bon. E! Aw ye sabari k'a to an ye taga dogo o dugudennin na, janko an ye kisi. Duguba te o. Aw y'a to an ye taga an yere kisi o yoro ra.»

²¹ Meleke ko: «Ne be o kelen fana ke aw ye tuun. I ka dugu min ko fo, ne tena o halaki.

²² Aw ye teliya ka taga dogo yi, sabu ni aw ma se yi, ne tena se ka foyi ke.»

O le koson o dugu togo nana la ko Sowari†.

²³ Teresun wurituma le kera Lutu dontuma ye Sowari dugu konɔ.

²⁴ O tuma ra Matigi Ala ka kiribi ni tasuma lajigi Sodomu dugu ni Gomori dugu kan i ko sanji. Matigi Ala yere le tun ka o ke.

²⁵ A ka o duguw bee jeni, ani o kenegbe bee, ani a dugumogow bee, ani a yirisunw bee.

²⁶ Ayiwa, o tagato, Lutu ta muso k'a kofle; a yelemana ka ke kogokuru ye.

²⁷ Ayiwa, o dugusagbe sogomada joona fe, Iburahima tun kumana ni Matigi Ala ye yoro min na, a wurira ka taga o yoro kelen na.

²⁸ A k'a na korota ka fleri ke Sodomu ni Gomori duguw fan fe, ani o yoro kenegbeba bee ra. A ka sisiba do wurito ye ka bo yi i ko dibiba do sisi.

† 19:22 19.22 Sowari korɔ ye ko: fitini.

²⁹ Lon min Ala tun be o kenegbeba ta duguw halakira, a hakiri tora Iburahima ra; o koson a ka Lutu kisi ka bo tasuma ra. Lutu tun tagara sigi o dugu minw na, o tasuma le ka o duguw bee halaki.

Lutu ni a denmuso fla ta ko

³⁰ Ayiwa, Lutu ma son ka to Sowari dugu konɔ. A bora ka taga sigi kuruw fanfeyoro do ra, sabu a tun be siranna. A tagara to kuruwo do ra, ale ni a denmuso fla.

³¹ Lon do, Lutu denmuso koroba k'a fo a dogomuso ye ko: «An face korora; ce fana te yan min be se ka an furu i n'a fo a be ke yoro tow ra cogo min na.

³² A to an ye duven di an face ma, a y'a min ka panamini. Ni o kera, an be la ni a ye, janko an ye den soro, k'a to an face ta siya kana tunu.»

³³ O lon su fe, o ka duven di o face ma, a k'a min fo ka panamini; koromusoman ka taga la ni a ye o lon su fe. Face m'a latuma lon, a m'a wurituma lon fana.

³⁴ Dugu gbera minke, koromusoman ko dogomusoman ma ko: «Su ra ne lara ni an face ye. Bi su fe an ye duven do were di a ma tuun, a y'a min fo ka panamini; ele ye taga la ni a ye, janko i ye den soro, k'a to an face ta siya kana tunu.»

³⁵ O lon su fe, o ka duven di o face ma tuun, a k'a min fo ka panamini. Dogomusoman ka taga la ni a ye. Faceman m'a latuma lon, a m'a wurituma lon fana.

³⁶ Ayiwa, denmuso fla nana konɔ ta o face Lutu fe o cogo le ra.

³⁷ Koromusoman nana dence woro; a k'a togo la ko Mohabu‡. Ale le kera Mohabukaw bemace ye ka na se fo bi ma.

³⁸ Dogomusoman fana nana dence woro; a k'a togo la ko Beni Ami§. Ale le kera Amankaw bemace ye ka na se fo bi ma.

20

Iburahima ni Abimeleki ta ko

¹ Ayiwa, Iburahima nana bo a sigiyorokoro ra, ka taga sigi Kanaana jamana woroduguyanfan fe. A tagara sigi Kadesi dugu ni Suri kongokolon ce. O ko, a ka wagati dama ke Gerari dugu fana ra.

² Iburahima tun be to k'a fo mogow ye ko Saran ye ale dogomuso le ye. O kera sababu ye k'a to Gerari dugu masace min ye Abimeleki ye, ale ka mogodo ci ka taga Saran ta ka na a fe.

³ O lon su fe, Ala k'a yere yira Abimeleki ra siko ra, k'a fo a ye ko: «Abimeleki, i bena sa, sabu i ka muso min mina nin ye, ko i b'a ke i ta ye, ce b'a fe.»

⁴ Ayiwa, o y'a soro Abimeleki tun ma jen ni Saran ye folo. A ko Ala ma siko ra ko: «Matigi, i be son ka ne ni ne ta siya halaki k'a soro an ma kojugu foyi ke wa?

⁵ Ce yere le m'a fo ne ye ko a dogomuso lo wa? Muso fana m'a fo ko ale koroce lo wa? Ne koni ka nin ko ke ni jusukun gbenin le ye, ne ma jaraki!»

⁶ Ala k'a fo Abimeleki ye o siko kelen na ko: «Ne k'a lon ko i ka nin ko ke ni jusukun gbenin le ye, ko i ma kojugu ke; o koson ne ma son k'a to i ye jen ni a ye, ka ne hake ta.

⁷ Sisan ce nin ta muso di a ma, sabu cira lo; a bena Ala daari i ye janko i kana sa. Nka ni i ma a muso di a ma, i ye la a ra k'a lon ko i bena sa le, ele ni i ta mogow bee.»

⁸ Abimeleki wurira sogomada joona fe; a k'a ta baardenw bee wele, ka o kow fo olugu ye. Olugu ka o men minke, o bee siranna.

⁹ Abimeleki ka Iburahima fana wele, k'a fo ale ye ko: «Ce, ele ka mun ko le ke an na tan? O tuma ne ka mun kojugu le ke i ra fo ka na a ke i ka nin jurumun jagon lase ne ni ne ta jamana mogow ma? I koni ka min ke nin ye, o te ko keta ye fiyewu.

‡ 19:37 19.37 Mohabu togo koro b'a yira ko o sunguru jenna ni a yere face le ye ka o den woro. § 19:38 19.38 Beni Ami koro ye ko: ne yere ta somogo ta den.

¹⁰ I ka nin ko ke k'a la korɔ juman le kan?»

¹¹ Iburahima ko: «Ne tun b'a miirira ko i b'a soro mogo si te siran Ala na nin jamana ra, ko o bɛna ben ne kan ka ne faga ne ta muso koson. O le koson ne k'a fo ko ne dogomuso lo.

¹² O bɛɛ n'a ta, ne dogomuso lo fana. An bɛ fa kelen na, nka an tɛ ba kelen le ra. A kɛra ne muso ye fana.

¹³ O koson lon min Ala ka ne labo ne faso ra, ne k'a fo Saran ye ko: «Ne bɛ i daari, sabari, ni an ka se yoro o yoro, a fo mogow ye ko ne ye i korɔɔ le ye.» »

¹⁴ Abimeleki ka baw ni sagaw ni misiwa, ani baaraden cɛmanw ni a musomanw di Iburahima ma; k'a muso Saran seko a ma.

¹⁵ A ko Iburahima ma ko: «Ne ta jamana ye nin ye i korɔ, yoro min ka i diya, i ye taga sigi yi.»

¹⁶ A ko Saran fana ma ko: «A flɛ, ne bɛ warigbɛ waga kelen di i korɔɔ ma, ne ta kɛwale sara ye. O wari bɛna i sutara k'a yira aw ta mogow bɛɛ ra ko i ma jaraki.»

¹⁷ Iburahima ka Ala daari Abimeleki ye; Ala ka Abimeleki kenɛya, ani a muso, ani a ta baaraden musomanw bɛɛ. O sera ka den woro;

¹⁸ sabu Ala tun ka denworobariya bana le bla Abimeleki ni a ta somogow bɛɛ ra, Iburahima ta muso Saran minari koson.

21

Isiyaka worocogo

¹ Matigi Ala tun ka kuma min fo Saran ye, Matigi Ala hakiri tora o ra. A tun ka denko layiri min ta Saran ye, a nana o dafa a ye.

² Ala tun ka wagati min latigɛ k'a fo Iburahima ye, o wagati sera minkɛ, Saran ka konɔ ta ka dence woro Iburahima ye; o y'a soro Iburahima tun korɔra.

³ Ayiwa, Saran ka o dence min woro Iburahima ye, Iburahima ka o togo la ko Isiyaka.

⁴ Isiyaka woronin tere seegi, Iburahima k'a kenɛsigi, i n'a fo Ala tun k'a yira a ra cogo min na folofolo.

⁵ Iburahima si tun ye san kemɛ a dence Isiyaka worowagati ra.

⁶ Saran ko: «E! Ala ka ninsɔndiyakoba* le ke ne ye dɛ! Ni mogo o mogo ka nin mɛn, o tigi bɛna ninsɔndiya yɛɛ le.»

⁷ Saran ko tuun ko: «Jon le tun bɛ sɔn k'a fo Iburahima ye ko Saran bɛna den woro fo ka sin di a ma? A ye nin ye sisan, ne ka dence woro a ye, k'a koronin to.»

Iburahima ka sira di Hajara ma

⁸ Ayiwa, den tun bɛ korɔbayara ka na. O nana a dabo sin na lon min na, Iburahima ka panagbɛba do ke o lon na.

⁹ Lon do, Misirankamusɔ Hajara tun ka dence min woro Iburahima ye, Saran ka o cɛnin yɛɛkoto ye Isiyaka ma.

¹⁰ Saran k'a fo Iburahima ye ko: «Jonmuso ni a dence gbɛn, sabu a dence man kan ka cɛn ta ni ne dence Isiyaka ye.»

¹¹ O kuma digira Iburahima ra kosɛbɛ, sabu Sumayila fana tun ye a den ye.

¹² O tuma, Ala k'a fo Iburahima ye ko: «Iburahima, i kana a to nin kuma ye digi i ra, i ta baaradenmuso ni a dence koson. Ni Saran ka fɛn o fɛn jini i fɛ, i ye o ke a ye; sabu i yɛɛ togo bɛna la i ta duruja min na o bɛna bo Isiyaka le ra.

¹³ Nka ne bɛna i ta baaradenmuso dence ke siya do fana bɛmace ye, sabu i ta den lo.»

* 21:6 21.6 Isiyaka togo korɔ ye ko: ka ninsɔndiya.

¹⁴ Iburahima wurira sɔgomada joona fɛ; a ka domuni di Hajara ma, ka ji kɛ bara dɔ kɔnɔ, ka o dulon a kamankun na. A k'a dence di a ma, ko o ye taga. A bora ka taga; nka a tagara tunu Beri Seba kongokolon yɔrɔ ra.

¹⁵ Ji nana ban bara kɔnɔ minke, Hajara k'a dence to yiritunin dɔ kɔrɔ,

¹⁶ ka taga sigi yɔrɔ were, ka metere keme jɔgon to a ni den ce, ko ale t'a fɛ k'a den sato ye. A tagara sigi o yɔrɔ ra ka to ka kasi.

¹⁷ Ala ka den kulekan men. Ala ta meleke tora san fɛ ka Hajara wele k'a fɔ a ye ko: «Hajara, mun le kera? I kana siran, sabu Ala ka den kasikan men†, k'a to yiri kɔrɔ.

¹⁸ Wuri ka den ta, i ye a boro mina. A ta duruja bena kɛ siyaba le ye.»

¹⁹ Ala ka Hajara ja yele, a ka kolon dɔ ye. A tagara bara fa ji ra ka na a di den ma, a k'a min.

²⁰ Ala tora den fɛ. A nana korɔya, ka sigi kongokolon kɔnɔ yi. A nana kɛ kalanbonbagaba le ye.

²¹ A sigira kongokolon kɔnɔ yɔrɔ dɔ ra, o yɔrɔ togo ye ko Paran. A bamuso ka Misirankamuso dɔ furu ka o di a ma.

Iburahima ni Abimeleki ta jɛnjɔgɔnya

²² O kɔ, lon dɔ Abimeleki nana ni a ta kerekedenw kuntigi ye, min togo ye ko Pikoli, ka na kuma Iburahima fɛ. A ko Iburahima ma ko: «Ala kɔni bɛ ni i ye i ta kow bɛɛ ra.

²³ Ne b'a fɛ i ye kari Ala ra yan bi, ko ne o, ne ta denw o, ne ta mamadenw o, ko i tena an si janfa; ani ko ne ka kopuman min kɛ i ye, ko i fana bena o jumanya jɔgon le kɛ ne ye, ani i siginin bɛ ne ta jamana min na lonanya ra, ko i bena o jumanya jɔgon kɛ o jamana mogow bɛɛ ye fana.»

²⁴ Iburahima ko: «Ne bɛ kari o ra.»

²⁵ Nka Iburahima ka Abimeleki jaraki kolon dɔ ko ra, sabu Abimeleki ta baaraden dow tun ka o kolon mina fanga ra k'a kɛ o ta ye.

²⁶ Abimeleki ka Iburahima jaabi ko: «Ne m'a lon ne ta baaraden juman le ka o ko kɛ. Ele fana tun m'a fɔ ne ye. Bi le ne bɛ nin menna kura ye.»

²⁷ Iburahima ka sagaw ni baw ni misi di Abimeleki ma; o ka jɛnjɔgɔnya don.

²⁸ Iburahima ka sagagberen wolonfla bɔ a ta sagaw ra ka o bla danna.

²⁹ Abimeleki ko Iburahima ma ko: «Nin saga wolonfla bokun ye mun ye ka o bla danna?»

³⁰ Iburahima ko: «Nin saga wolonfla mina; o ye kɛ an seere ye k'a yira ko ne le ka kolon nin sozi.»

³¹ O le koson o ka o yɔrɔ togo la ko Beri Seba; sabu Iburahima ni Abimeleki karira jɔgon ye o yɔrɔ le ra.‡

³² O karira jɔgon ye ten minke Beri Seba, Abimeleki ni a ta kerekedenw kuntigi Pikoli wurira ka seko Filisikaw ta jamana ra.

³³ Iburahima ka tamarisun dɔ turu Beri Seba. A ka Matigi Ala togo wele o yɔrɔ ra, k'a bato, k'a wele ko Matigi Ala banbari.

³⁴ Iburahima tora Filisikaw ta jamana ra lonanya ra ka wagatijan kɛ.

22

Ala ka Iburahima korɔbɔ k'a fle a dence ko ra

¹ Ayiwa, o kow kɔ fɛ, Ala ka Iburahima korɔbɔ k'a fle. Ala k'a wele ko: «Iburahima!» A ko: «Naamu.»

† 21:17 21.17 Sumayila kɔrɔ ye heburukan na ko: Ala bɛ mogɔ lamen. ‡ 21:31 21.31 Heburukan na Beri Seba kɔrɔ ye ko: kariri ta kolon, walama ko: saga wolonfla ta kolon.

² Ala ko: «I dence kelenpe Isiyaka min ko ka di i ye, o mina ka taga ni a ye Moriya jamana ra; ne bena kuru do yira i ra, ni i sera yi, i b'a ke saraka jenita* ye o kuru kan.»

³ Iburahima wurira sogomada joona fe, k'a ta fali laben, k'a ta baaraden fla wele ka gban a yere ko, ani a dence Isiyaka. A bena logo min ke ka saraka jeni, a ka o ci, ka o ta, ka ke taga ye. Ala ka yoro min fo a ye, o ka o yoro sira ta.

⁴ O ka tere saba ke tagama ra. A tere sabanan, Iburahima k'a na korota ka yoro ye yorojan yi.

⁵ Iburahima k'a fo baaradenw ye ko: «Aw ye to yan ni fali ye. Ne ni den bena taga fo yan fe yi, ka taga Ala bato. Ni an tilara, an be kosegi ka na.»

⁶ Iburahima ka saraka jenilogo ta, k'a nu a dence Isiyaka kun na, ka takami don fen do kono, ka o ni muru mina a yere boro; ka o fla tagato to nogon fe,

⁷ Isiyaka k'a fo a face ye ko: «Baba!» Iburahima ko: «Naamu, ne dence.» Isiyaka ko: «Tasuma be an fe, logo fana be an boro; saga min bena ke saraka ye, o be min?»

⁸ Iburahima ko: «Saga min bena ke saraka ye, Ala yere le bena o ko panabo.» O fla ka ke taga ye nogon fe.

⁹ Ala tun ka yoro min yira o ra, o tagara se yi minke, Iburahima ka sarakabonan do lo, ka logo lala a kan. A bannin ko o ra, a k'a dence Isiyaka mina k'a siri, k'a la sarakabonan kan, logo san fe.

¹⁰ A k'a boro bo ka muru ta ko a be a dence kannatige. A ko a be muru la den kan na doron,

¹¹ Matigi Ala ta meleke tora san fe ka peren ko: «Iburahima! Iburahima!» Iburahima ko: «Naamu.»

¹² Meleke ko: «I kana i boro se den ma de! I kana foyi ke a ra. Sisan ne k'a lon jate ko i be siran Ala na. O koson i ma ban ka i dence kelenpe ke saraka ye k'a di ne ma.»

¹³ Iburahima k'a na munu minke, a barara ka sagajigi do ye, a minanin be a gban ma ka lo yiritunin do ce ma. A tagara sagajigi mina ka na a faga k'a ke saraka jenita* ye a dence no ra. ¹⁴ Iburahima ka o yoro togo la ko: Yawe Yire*. O koson mogow be to k'a fo bi ko: «Ni an sera Matigi Ala ta kuru kunna, Matigi Ala yere bena a panabo.»

¹⁵ Matigi Ala ta meleke tora san fe ka Iburahima wele a sinaga flanan na,

¹⁶ k'a fo a ye ko: «Matigi Ala ta kuma ye nin ye ko: «Ne be kari ni ne yere togo ye, ko i ka min ke nin ye, i ma ban ka i dence kelenpe ke saraka ye k'a di ne ma minke,

¹⁷ o le koson ne bena baraka don i ra, ka i ta duruja caya kosebe i ko lolow, ani i ko kogojida kenken. I ta durujaw bena se o juguw ra, fo ka o ta duguw mina o ra.

¹⁸ Dugukolo siyaw bee bena baraka soro ne fe ele ta duruja baraka le ra, sabu i sonna ka ne kan mina.» »

¹⁹ O ko, Iburahima ni a dence sekora ka taga baaradenw koro. O ka sira ta ka taga nogon fe Beri Seba, sabu Iburahima tun siginin be Beri Seba le.

Nahori ta denw

²⁰ Ayiwa, o kow bee ko fe, o nana a fo Iburahima ye ko Milika fana ka dencew soro Iburahima balemace Nahori fe.

²¹ A dence folo togo ye ko Usi, a flanan togo ye ko Buzi, a sabanan togo ye ko Kemuheli. Kemuheli le nana Aramu woro.

²² Milika dence naaninan kera Kesedi ye, ka Hazo gban o ra, ka Pilidasi gban o ra, ka Yidilafe gban o ra, ka soro ka Betuheli gban o ra.

²³ Betuheli le nana Rebeka woro. Milika ka o dence seegi le woro Iburahima balemace Nahori fe.

²⁴ Nahori tun ka jonmuso min ke a muso ye, min togo tun ye ko Rehuma, ale fana ka dencew woro; o dencew le ye Teba ye, ani Gahamu, ani Tahasi, ani Mahaka.

* 22:14 22.14 Yawe Yire, o koro ye heburukan na ko Matigi Ala bena a panabo.

23

Saran sacogo

¹ Saran si bɛɛ lajennin kera san kɛmɛ ni san mugan ni wolonfla.

² Saran sara Kiriyaṭi Araba. O yɔrɔ le bɛ wele fana ko Heburɔn. A bɛ Kanaana jamana ra. Iburahima nana sigi Saran su kɔrɔ, k'a su kasi.

³ Iburahima nana bɔ a muso Saran su kɔrɔ, ka taga kuma ni Heti ta mɔgɔw ye.

⁴ A ko: «Ne ye lonan tɛmɛbaga le ye aw fɛ yan. Aw ye yɔrɔ dɔ fiyeere ne ma, ne bɛ o kɛ kaburu ye ka ne ta muso sutara, k'a su bɔ ne ja kɔrɔ.»

⁵ Heti ta mɔgɔw ka Iburahima jaabi ko:

⁶ «An matigice, a flɛ, ele ye Ala ta fagamaden le ye anw cɛ ra yan. An ta kaburulo min o min ka i diya, i ye i ta su don o yɔrɔ ra; an si tɛna ban ka an ta sudonyɔrɔ to i ye, i ye i ta muso su don.»

⁷ Iburahima k'a kinbiri gban ka Heti ta mɔgɔw fo.

⁸ A k'a fɔ o ye ko: «Ayiwa, i n'a fɔ aw sɔnna ko ne ye ne ta muso sutara, o tuma aw ye sabari ka Sohari dence Efurɔn daari ne ye,

⁹ ko kuruwo min b'a fɛ Makipela, a ta foro dan na, ko a ye o di ne ma; ne bɛna a wari kɔsegi a ma. O yɔrɔ ye kɛ ne ta sudonyɔrɔ ye aw fɛ yan.»

¹⁰ O y'a sɔrɔ Efurɔn yere tun siginin bɛ Heti ta mɔgɔw cɛ ra. Ale fana tun ye Heti ta mɔgɔ dɔ le ye. A ka Iburahima jaabi Heti ta mɔgɔ tɔw bɛɛ ja na, ani mɔgɔ minw bɛɛ tun nana o ta dugu kɔnɔ o lon na.

¹¹ A ko Iburahima ma ko: «Ɔn-ɔn, ne matigice, a flɛ, ne bɛ foro di i ma le, ka kuruwo fana di i ma ka fara a kan. Ne bɛ o bɛɛ di i ma ka ne ta dugumɔgɔw bɛɛ kɛ a seere ye. Taga i ta muso su don.»

¹² Iburahima k'a kinbiri gban dugumɔgɔw bɛɛ ja na, ka o fo.

¹³ A k'a fɔ Efurɔn ye dugumɔgɔw bɛɛ ja na ko: «Sabari k'a to ne ye foro sɔngɔ di; sabari k'a mina, ne bɛ sɔrɔ ka taga ne ta muso su don yi.»

¹⁴ Efurɔn k'a fɔ Iburahima ye ko:

¹⁵ «Ne matigice, foro min sɔngɔ ye warigbɛ kɛmɛ naani, o bɛ mun le cɛn ne ni ele cɛ sa? Taga i ta muso su don.»

¹⁶ Efurɔn ka warida min fɔ, o bɛnna Iburahima ma. Iburahima ka o wari jate Heti ta mɔgɔw bɛɛ ja na k'a di Efurɔn ma: warigbɛ kɛmɛ naani, ka kapa ni jagokɛbagaw ta jate ye.

¹⁷ A kera ten minke, Efurɔn ta foro min tun bɛ Makipela, Mamire ta yɔrɔ terebɔyanfan na, foro ni kuruwo min bɛ o yɔrɔ ra, ani yiri o yiri bɛ foro kɔnɔ ka taga a bla fɔ foro dan na,

¹⁸ o bɛɛ kera Iburahima ta ye. Heti ta mɔgɔw bɛɛ kera a ko seere ye, ani mɔgɔ o mɔgɔ tun bɛ o ta dugu kɔnɔ o lon na.

¹⁹ O kɔ, Iburahima k'a muso Saran su don Makipela ta foro kuruwo ra; o yɔrɔ bɛ Mamire ta yɔrɔ terebɔyanfan na. O yɔrɔ le ye Heburɔn ye fana; a bɛ Kanaana jamana ra.

²⁰ Foro ni kuruwo min tun bɛ yi, o bɛɛ kera Iburahima ta ye, ka kɛ a ta sudonyɔrɔ ye. A ka o san Heti ta mɔgɔw fɛ.

24

Isiyaka ni Rebeka ta furu

¹ Ayiwa, Iburahima tun kɔrɔra kɔsebe. Matigi Ala tun ka baraka don a ra fɛn bɛɛ ra.

² A ta baaradenw bɛɛ ra kɔrɔba, min mɛɛnna a ta so kɔnɔ ka tɛmɛ tow bɛɛ kan, a tun ka min sigi a ta borofɛnw bɛɛ kunna, a ko ale ma ko: «Sabari ka na i boro la ne woto jukɔrɔ*,

³ ka kari Matigi Ala tɔgɔ ra, sankolo ni dugukolo tigi, ko an siginin bɛ Kanaanaka minw fɛ yan, ko i tɛna muso ta ne dɛncɛ ye olugu ta denw na,

⁴ nka i bɛna taga ne ta jamana le ra, ne faso ra, ka taga muso ta ne dɛncɛ Isiyaka ye o yɔrɔ ra.»

⁵ Iburahima ta baaraden ko: «Ni a nana kɛ ko muso t'a fɛ ka na ni ne ye fɔ yan do? O tuma ne ka kan ka taga ni i dɛncɛ ye i ta jamana ra wa?»

⁶ Iburahima ko: «Ɔn-ɔn dɛ! I kana taga ni ne dɛncɛ ye fiyewu.

⁷ Matigi Ala sankolo tigi le ka ne labɔ ne faso ra, ani ne ta jamana ra. A kumana ne fɛ, ka kari ne ye ko a bɛna nin jamana di ne ta duruja ma. Ale Ala yɛrɛ le bɛna a ta mɛlɛkɛ bla i ja ka taga ne faso ra; i bɛna taga muso ta o yɔrɔ le ra ne dɛncɛ ye.

⁸ Ni a kɛra ko muso le t'a fɛ ka na ni i ye, o tuma o kariri kunko bɔra i kunna. Nka i kɔni kana taga ni ne dɛncɛ ye yi.»

⁹ Baaraden k'a boro la a matigicɛ Iburahima woto kɔrɔ, ka kari, ko Iburahima ka min fɔ, ko ale bɛna o le kɛ.

¹⁰ A ka jɔgɔmɛ tan ta a matigicɛ ta jɔgɔmɛw ra ka taga, ani a tagamajɔgɔnw; fɛn o fɛn ye fɛn dawulaman ye, a ka o bɛɛ dɔ ta. A tagara Mesopotami jamana ra, Nahɔri ta dugu ra.

¹¹ A tagara se yi minkɛ, a ka jɔgɔmɛw lala kɔlɔn dɔ kɔrɔ dugu kɔ fɛ. O wagati tun bɛnna wulada le ma, wagati min musow bɛ bɔ ka na ji bi kɔlɔn na.

¹² A ka Ala daari ko: «Matigi Ala, ne matigicɛ Iburahima ta Ala, ne bɛ muso min kɔ, sabari k'a to ne ye bɛn ni o ye bi; sabari ka o kɔpuman kɛ ne matigicɛ Iburahima ye.

¹³ Ayiwa, ne lɔnin flɛ kɔlɔn kɔrɔ yan; ni dɔɔnin kɛra dugu sunguruw bɛna bɔ ka na ji bi.

¹⁴ Ni ne ka na a fɔ sunguru min ma ko: «Sabari ka i ta daga jɛngɛ k'a to ne ye min,» ni a ka sɔn, ka ne jaabi ko: «Min; ni i minna, ne bɛna i ta jɔgɔmɛw fana sɔn o ye min.» Ayiwa, ni sunguru min ka o fɔ, o le ye kɛ i ta jɔncɛ Isiyaka ta muso ye, i yɛrɛ ka min latigɛ a ye. O ra ne bɛna a lɔn can ra ko i ka kɔpuman kɛ ne matigicɛ Iburahima ye.»

¹⁵ Sani cɛ ye ban a ta kuma ra dɔrɔn, Rebeka ye nin ye ni a ta daga ye a kamankun kan, a bɛ nana ji bi. Rebeka tun ye Betuheli denmuso le ye. Betuheli bamuso tun ye Milika ye, a facɛ tun ye Nahɔri ye; Nahɔri tun ye Iburahima dɔgɔcɛ ye.

¹⁶ Sunguru cɛpuman tun lo. A tun ma cɛko lɔn folɔ. A tagara kɔlɔn da ra, ka taga a ta daga fa, ka sira mina.

¹⁷ Iburahima ta baaraden borira ka taga a kunbɛn. A ko a ma ko: «Sabari ka daga jigi k'a to ne ye min.»

¹⁸ Sunguru ko: «Dɔ min, baba!» A teliyara ka daga jigi, ka a mina a boro, ka ji di cɛ ma, a k'a min.

¹⁹ Cɛ minna ka ban minkɛ, sunguru ko: «Ne bɛna ji dɔ bi k'a di i ta jɔgɔmɛw fana ma, fɔ o bɛɛ ye min ka fa.»

²⁰ A teliyara ka daga ji yɛlɛma bɛganw ta jiminfaga kɔnɔ, ka bori ka taga dɔ wɛrɛ bi. A ka ji caman bi jɔgɔmɛw bɛɛ ye.

²¹ Cɛ kɔni kabakoyanin lɔnin tora, a bɛ flɛri kɛra; a ma sɔn ka kuma folɔ. A tun b'a flɛra ni Matigi Ala bɛna ale ta sira diya, walama ni a tɛna a diya.

* 24:2 24.2 Folɔfolɔ ni o yɔrɔ mɔgɔw tun b'a fɛ ka kari kogbɛlɛn dɔ ra, o tun b'a kɛ nin cogo ra.

²² Nɔgɔmɛw bɛɛ nana min ka ban tuma min na, cɛ ka nunnanɛgɛ saninlaman dɔ bɔ, min tun bɛ garamu wɔɔrɔ bɔ, ani bororanɛgɛ saninlaman fla, minw tun ka ca ni garamu kɛmɛ ye. A ka o di Rebeka ma.

²³ A ka sunguru jininka ko: «Hakɛ to, jɔn ta den le bɛ ele ye? Yala an siyɔrɔ bɛ sɔrɔ i face ta so wa?»

²⁴ Rebeka ko: «Nahɔri ni Milika dence Betuhɛli, o denmuso le ye ne ye.

²⁵ Bin ni flaburu bɛ sɔrɔ an fɛ yi caman i ta nɔgɔmɛw ye. Aw siyɔrɔ fana bɛ sɔrɔ yi.»

²⁶ Cɛ ka o mɛn minke, a k'a kinbiri gban ka Matigi Ala fo.

²⁷ A ko: «Matigi Ala baraka, ne matigice Iburahima ta Ala, sabu a tora a ta kopuman ni a ta kankelentigiya kan ne matigice Iburahima ye, a ka o dafa. Matigi Ala yɛɛ le ka ne pamina ka na ni ne ye ne matigice Iburahima yɛɛ ta balemaw fɛ.»

²⁸ Sungurunin borira ka taga a bamuso fɛ, ka taga o ko lakari a ye.

²⁹ Rebeka kɔrɔcɛ dɔ tun bɛ yi, a tɔgɔ ye ko Laban. Ale ka o kuma mɛn minke, a borira ka bɔ, ka taga cɛ nɔ fɛ kɛnɛ ma kɔlɔnda ra.

³⁰ Laban tun ka nunnanɛgɛ ni bororanɛgɛ ye a dɔgɔmuso boro. Rebeka tun ka cɛ ta kumaw lakari cogo min na, Laban tun ka o bɛɛ mɛn fana. O kosɔn a wurira ka taga cɛ nɔ fɛ. O y'a sɔrɔ cɛ tun siginin bɛ a ta nɔgɔmɛw kɔrɔ kɔlɔnda ra.

³¹ Laban sera a kɔrɔ minke, a ko: «Wuri ka don so kɔnɔ; Matigi Ala ka baraka don i ra. Mun kosɔn i bɛ to kɛnɛ ma yan? Ne ka yɔrɔ dɔ laben i ye, ka yɔrɔ dɔ fana laben i ta nɔgɔmɛw ye.»

³² Cɛ wurira ka taga so kɔnɔ ni Laban ye. O sera so kɔnɔ minke, Laban ka nɔgɔmɛw ta doniw jigi, ka bin ni flaburu di o ma, ka ji di cɛ ni a nɔfɛmɔgɔw ma, o ka o senw ko.

³³ O kɔ, o ka domuni sigi o kɔrɔ. Nka cɛ ko: «Kuma min bɛ ne fɛ, ni ne ma o fɔ, ne tɛ se ka domuni kɛ.» Laban ko: «Ayiwa, min bɛ i fɛ, o fɔ sa.»

³⁴ Cɛ ko: «Ne ye Iburahima ta baaraden le ye.

³⁵ Matigi Ala ka baraka don ne matigice ra kɔsɛbɛ, k'a kɛ fɛntigi ye, k'a borofɛnw caya, ka sagaw ni baw ni misiwi di a ma, ani warigbɛ ni sanin, ani baaraden cɛmanw ni musomanw, ani nɔgɔmɛw ni faliw.

³⁶ Ne matigice ta muso Saran fana, ale ni a ta kɔrɔya bɛɛ, a ka dence woro ne matigice ye. Ne matigice k'a borofɛn bɛɛ di o dence le ma.

³⁷ Ayiwa, lon dɔ, a nana a fɔ ko ne ye kari ale ye, ko ne tɛna muso ta ale dence ye Kanaanakaw ta denmusow ra, ale siginin bɛ minw cɛ ra yi;

³⁸ ko nka ne ye taga ale faso le ra, ale ta mɔgɔw fɛ, ka taga muso jini ale dence ye o yɔrɔ ra.

³⁹ Ne k'a fɔ a ye ko: «Ni muso t'a fɛ ka na ni ne ye dɔ?»

⁴⁰ A ko: «Ne bɛ tagama ka kapa ni Matigi Ala min ta kuma ye, ale yɛɛ le bɛna a ta mɛlɛkɛ ci ka taga ni i ye, k'a to i ta sira ye diya, janko i ye muso dɔ ta ne dence ye ne faso ra, ne ta somɔgɔw ra.»

⁴¹ A ko: «Ni i tagara muso daari ne ta somɔgɔw fɛ, ni olugu le ma sɔn k'a di i ma, o tuma i ta kariri kunko bɔra i kunna.»

⁴² «Ayiwa, ne nana o le ra ka na se kɔlɔnda ra bi. Ne ko: «Matigi Ala, ne matigice Iburahima ta Ala, ni i b'a fɛ ka ne ta sira diya,

⁴³ o tuma ne bɛ lɔ kɔlɔnda ra yan; sunguru min bɛna bɔ ka na ji bi, ni ne k'a fɔ a ye ko: Sabari k'a to ne ye i ta daga ji dɔɔnin min. Ni a ka ne jaabi ko:

⁴⁴ Dɔ min; o kɔ, ne bɛna dɔ bi k'a di i ta nɔgɔmɛw fana ma. Ayiwa, ni sunguru min ka o fɔ, o ye kɛ ne matigice dence ta muso ye, Matigi Ala yɛɛ ka min latigɛ a ye.»

⁴⁵ Ayiwa, sani ne ye ban o kuma ra ne yere kono doron, Rebeka ye nin ye ni a ta daga ye a kamankun kan, a be nana. A nana ji bi kolon na. Ne ko a ma ko: <Sabari ka ji di ne ma ne ye min.>

⁴⁶ A teliyara k'a ta daga jigi ko ne ye min, ko ale bena ji bi k'a di jogomew fana ma o ye min. Ayiwa, ne minna. O ko, a ka ji bi k'a di ne ta jogomew fana ma, o minna.

⁴⁷ Ne k'a jininka ko: <Jon den le be ele ye?> A ko: <Nahori ni Milika dence Betuheli, o denmuso le be ne ye.> Ne ka nunnanegge do don a nun na, ka bororanegge don a boro ra.

⁴⁸ O ko, ne ka ne kinbiri gban dugu ma, Matigi Ala ja koru, ne matigice Iburahima ta Ala, k'a fo; sabu ale le blara ne ja ka teren ni ne ye fo yan, k'a to ne ye ne Matigice yere dogoce ta denmuso le soru, ne matigice dence ye.

⁴⁹ Ni aw b'a fe ka o konuman ke ne matigice ye, k'a ta kankelentigiya yira, o tuma aw ye a fo ne ye; ni aw fana te se k'a ke, aw ye a fo, janko ne ye ne tagayoru lon.»

⁵⁰ Ayiwa, Laban ni Betuheli ka Iburahima ta jonce jaabi ko: «Nin ko bora Matigi Ala yere le ra. An te se k'a sosu.

⁵¹ Rebeka ye nin ye, a ta ka taga ni a ye; a ye ke i matigice dence ta muso ye, i n'a fo Matigi Ala yere k'a latige cogo min na.»

⁵² Iburahima ta jonce ka o kuma men minke, a k'a kinbiri gban ka Matigi Ala bato.

⁵³ A ka masirifenu bo k'a di Rebeka ma; dow warigberaman, dow saninlaman, ani faniw. A ka fen dawulamanw di a koruce ni a bamuso fana ma.

⁵⁴ O ko, a ni a tagamajogonw ka domuni ke, ka min. O sira. O wurira minke sogomada fe, a ko: «Aw ye sira di ne ma, ne be seko ne matigice fe.»

⁵⁵ Rebeka koruce ni a bamuso ko: «A to sunguru ye wagati fitini ke ni an ye, tere tan jogon; o ko, aw be taga.»

⁵⁶ Ce ko: «Matigi Ala ka ne ta sira diya ka ban; aw kana ne lalo tuun. Aw y'a to ne ye taga ne matigice fe.»

⁵⁷ Rebeka ta mogow ko: «Ayiwa, an ye sunguru wele k'a jininka.»

⁵⁸ O ka Rebeka wele k'a jininka ko: «I b'a fe ka taga ni ce ye sisan wa?» A ko: «Onhon.»

⁵⁹ O cogo ra, o ka o balemamuso Rebeka ni a lamobamuso bla ka taga ni Iburahima ta baaraden ni a tagamajogonw ye.

⁶⁰ Sani o ye taga, o ka dugawu ke Rebeka ye; o ko:

«An balemamuso, Ala ye den caman di i ma,

ka o ke mogow waga caman caman ye.

Ala y'a to o ye se o juguw ra,

ka o ta duguw mina o ra.»

⁶¹ Rebeka ni a ta baaradenmusow wurira ka taga yelen jogomew kan, ka gban ce ko. A tagara ni Rebeka ye o cogo le ra.

⁶² O y'a soru Isiyaka tun bora Lasayi Royi ta kolon yoru ra. A tun siginin be jamana woroduguyanfan le fe.

⁶³ Lon do, wulada fe, Isiyaka bora ka taga yaalayaala kongo kono, ani ka miiri. A nana a ja korota ka fleri ke, a ka jogome dow ye, o be nana.

⁶⁴ Rebeka nato k'a ja korota ka Isiyaka ye. A jigira ka bo jogome kan.

⁶⁵ A ka Iburahima ta baaraden jininka ko: «Ce juman le be nana an kunben tan?» Baaraden ko: «Ne matigice Isiyaka lo.» Rebeka ka o men minke, a k'a ta lankana biri.

⁶⁶ Ayiwa, baaraden tun ka ko o ko ke, a ka o bee jafu Isiyaka ye.

⁶⁷ Isiyaka tagara Rebeka bla a bamuso Saran ta fanibon kono. Rebeka kera a muso ye; a ko diyara Isiyaka ye.

O le kera sababu ye ka Isiyaka jusu suma a bamuso sanin ko.

25

Ibrahimia ta duruja tow

¹ Ayiwa, Ibrahimia ka muso were ta; ale togo tun ye ko Ketura.

² Ketura ka dence minw woro Ibrahimia ye, o kera Zimiran ye, ani Yokisan, ani Medan, ani Madiyan, ani Isibaki, ani Suwa.

³ Yokisan ka Seba ni Dedan woro. Dedan le ye Asurikaw ye, ani Letusikaw, ani Lemikaw bemace ye.

⁴ Madiyan dencew tun ye Efa ye, ani Eferi, ani Hanoki, ani Abida, ani Elida. Olugu bee le ye Ketura denw ni a mamadenw ye.

⁵ Nka Ibrahimia k'a borofenw bee di Isiyaka le ma.

⁶ A tun ka jonmuso minw ke a musow ye, a ka olugu dencew fana son fen dow ra. Nka sani a ye sa, a ka olugu bla ka taga fo yorjan, tereboyanfan jamanaw ra, ka o mabo a dence Isiyaka ra.

Ibrahimia ta saya

⁷ Ibrahimia si bee lajennin kera san keme ni san biwolonfla ni san looru; a ka o le soro.

⁸ Ibrahimia korora fo ka koroya diyabo. O ko, a sara, ka taga fara a bema tow kan.

⁹ A dence fla, Isiyaka ni Sumayila, olugu k'a su don Makipela kuruwo ra. O yoro be Hetikace Sohari dence Efuron ta foro ra. A be Mamire tereboyanfan na.

¹⁰ Ibrahimia tun ka o yoro le san Heti ta denw fe. Ibrahimia ni a muso Saran su donna yi le.

¹¹ Ibrahimia sanin ko, Ala ka baraka don a dence Isiyaka ra. Isiyaka tun siginin be Lasayi Royi ta kolon yoro le ra.

Sumayila ta duruja

¹² Ibrahimia ta muso Saran ta baardenmuso min togo tun ye ko Hajara, o Misirankamusu tun ka dence min woro Ibrahimia ye ni a togo tun ye ko Sumayila, ale ta duruja fle nin ye.

¹³ A dencew togow ye nin ye, ka kapa ni o ta woro wagatiw ye: a dence folo ye Nebayoti ye; o ko fe, Kedari, ani Adibeli, ani Mibisamu,

¹⁴ ani Misima, ani Duma, ani Masa,

¹⁵ ani Hadadi, ani Tema, ani Yeturi, ani Nafisi, ani Kedima.

¹⁶ Olugu le ye Sumayila dencew ye. O togow le ye o ye, ka kapa ni o ta duguw, ni o ta werew ye. O kera kuntigi tan ni fla ye o ta siyaw ra.

¹⁷ Sumayila si bee lajennin kera san keme ni san bisaba ni san wolonfla; a ka o le ke. O ko, a sara fana ka taga fara a bemace tow kan.

¹⁸ A denw tun siginin be mara min na, o be damina Havila mara ra ka taga a bla fo Suri kongokolon na. A yoro be Misiran jamana tereboyanfan na, Asiri jamana sira ra. O sigira o yoro ra o danna, ka o yere mabo o balemaw bee ra.

Isiyaka dence fla worocogo

¹⁹ Ayiwa, Ibrahimia dence Isiyaka ta duruja ye nin ye.

²⁰ Ibrahimia ka Isiyaka woro. Ka Isiyaka si to san binaani, a ka Rebeka furu. Rebeka face tun ye Betuheli ye. Betuheli tun ye Arameka le ye, a be bo Mesopotami jamana ra. Rebeka koroce le tun ye Laban ye; ale fana tun ye Arameka ye.

²¹ Isiyaka ka Matigi Ala daari kosebe a muso Rebeka ye, sabu a tun ma den soro. Matigi Ala ka a ta daariri lamem; a muso ka konjo ta.

²² Rebeka ka konjo ta flaninw le ra. K'a soro o ma woro ban, denw tun be jagon jonijonina o bamuso konjo. Rebeka ko: «Ni o lo, ne ta konotari kun kera mun le ye sa?» A ka Matigi Ala pininka o ko ra.

²³ Matigi Ala ko:
 «Siya fla le be i kono;
 ni i ka na o siya fla woro,
 o tena ben kelen ma;
 o bena faran.
 O fla ra kelen fanga bena bonya ka teme to kelen ta kan;
 koroceman le bena ke dogoceman ta jon ye.»

²⁴ Ayiwa, Rebeka jigilon nana se. Sigiya ma ke a ra tuun, a jigira flarinw le ra.

²⁵ Den folo nana; ale kera wulenman, k'a yoro bee ke si ye i ko sagasi derege. O ka ale togo la ko Esawu.

²⁶ O ko, a dogoce nana; ale nato k'a koroce sen mina a boro. O ka ale togo la ko Yakuba*.

O worora ka Isiyaka si to san biworo.

Esawu banna a ta koroya ra

²⁷ Denw nana panatige. Esawu nana ke donsocefari ye, ka ke kongoyaalabaga ye. Yakuba, ale kera mogo sumanin ye, ka ke sokonosigibaga ye.

²⁸ Esawu ko le tun ka di Isiyaka ye, sabu ale baraka ra, Isiyaka tun be sogo soro k'a domu. Yakuba ko le tun ka di Rebeka ye.

²⁹ Lon do, Yakuba tun be soso tobira. Esawu segeninba nana ka bo kongo ra.

³⁰ A ko Yakuba ma ko: «Ne segera, kongo be jini ka ne faga; sabari k'a to ne ye i ta sosowulen nin do domu.» Ayiwa, o le koson Esawu togo nana la ko Edomu†.

³¹ Yakuba ko: «Ni i ka i ta koroya falen soso ra ne fe bi, ne be soro ka soso do di i ma.»

³² Esawu ko: «Kongo be jini ka ne faga; koroya be mun le na ne ye?»

³³ Yakuba ko: «Kari a ra folo ne ye.» Esawu karira; a k'a ta koroya falen Yakuba fe soso ra.

³⁴ O ko, Yakuba sorora k'a ta soso do di Esawu ma, ani buru. Esawu ka o domu, ka ji min, ka wuri ka teme.

A kera ten le, Esawu ma a ta koroya jate.

26

Isiyaka tagara Filisikaw ta jamana ra

¹ Ayiwa, o bee ko, kongo do benna jamana kan. O ni Iburahima ta wagati ta kongo tun te kelen ye. Isiyaka wurira ka taga Filisikaw ta masace Abimeleki fe, Gerari dugu kono.

² Matigi Ala k'a yere yira Isiyaka ra, k'a fo a ye ko: «I kana taga Misiran de! Ne be jamana min yira i ra, i ye sigi yi le.

³ Sigi nin jamana ra yan. Ne bena ke ni i ye, ka baraka don i ra, sabu ne bena nin yoro bee di i ni i ta duruja ma. O cogo ra ne ka layiri min ta i face Iburahima ye, ne bena o dafa.

⁴ Ne bena i ta duruja caya, k'a ke i ko lolow ka ca cogo min na. Ne bena nin mara bee di i ta duruja ma. Dugukolo siyaw bee bena baraka soro ne fe ele ta duruja sababu le ra,

⁵ sabu Iburahima ka ne kan mina; a ka ne ta koketaw, ani ne ta kumaw, ani ne ta cifoninw, ani ne ta sariyaw bee sira tagama.»

⁶ Ayiwa, Isiyaka tora Gerari.

⁷ Ni o tun ka Isiyaka pininka a muso ko ra, a tun be to k'a fo mogow ye ko Rebeka ye ale dogomuso le ye. A tun be siran ko ni ale k'a fo ko a muso lo, ko mogow bena ale faga Rebeka koson, sabu a tun ce ka pi kosebe.

* **25:26 25.26** Yakuba koro ye Heburu kan na ko senminabaga, walama mogojanfabaga. † **25:30 25.30** Edomu fana kera Esawu togo do ye. A koro ye ko: wulenman.

⁸ O nana mɛɛn Gerari minkɛ, lon dɔ Filisikaw ta masacɛ Abimeleki ka fleri kɛ finɛtiri fɛ, ka Isiyaka ni a muso Rebeka ye, o bɛ toron kɛra nɔɔn fɛ.

⁹ Abimeleki ka Isiyaka wele k'a fɔ a ye ko: «Ele ni muso nin toronkɛcogo b'a yira ko i muso lo, sigiya tɛ o ra. Mun na i ko an ma ko i dɔɔmuso lo?» Isiyaka ko: «Ne ka o fɔ sabu ne tun bɛ siranna ko aw bɛna ne faga a kosɔn le.»

¹⁰ Abimeleki ko: «I ka mun ko le kɛ nin ye tan? A tun tora dɔɔnin ne ta mɔɔɔ dɔ tun bɛna jɛn ni i ta muso ye; i tun bɛna a to an bɛ Ala hake ta ka an yɛrɛ jaraki gbansan.»

¹¹ O tuma Abimeleki ka kankari la a ta mɔɔɔw bɛɛ ye ko: «Ni mɔɔɔ min ka maga Isiyaka ra, walama a muso ra, o tigi bɛ faga.»

¹² Ayiwa, Isiyaka tora Gerari ka sɛnɛ kɛ, ka siman dan. Ala ka baraka don a ta baara ra, a ta siman pana; a ka min dan a ka o nɔɔn caman sɔɔɔ.

¹³ Isiyaka borofɛnw nana caya, fɔ ka na a kɛ naforotigiba ye.

¹⁴ Sagakuruw tun b'a fɛ, ani baw, ani misiɔw, ani baaraden caman. A nana kɛ fɔ a nangboya ka Filisikaw mina.

¹⁵ A kɛra ten, Isiyaka facɛ Iburahima ta baaradenw tun ka kɔlɔn o kɔlɔn sogi, Filisikaw ka bɔɔɔ kɛ o bɛɛ kɔnɔ ka o gberɛn.

¹⁶ O kɔ, Abimeleki ko Isiyaka ma ko: «Taga ka bɔ an fɛ yan, sabu i fanga bonyara ka tɛmɛ an kan.»

Filisikaw ka Isiyaka kɛrɛ a ta kɔlɔnw ko ra

¹⁷ Isiyaka bɔra yi ka taga sɛ Gerari kɛnɛgbɛ ra. A sigira o yɔɔɔ ra.

¹⁸ Ayiwa, Isiyaka facɛ Iburahima ta wagati ra, a tun ka kɔlɔn minw sogi, ni Filisikaw nana o gberɛn Iburahima sanin kɔ, Isiyaka ka o kɔlɔnw bɔɔɔ bɔ tuun. A facɛ Iburahima tun ka tɔɔɔ minw don o kɔlɔnw na, Isiyaka ka o tɔɔɔ kɛlɛnw don o ra tuun.

¹⁹ Lon dɔ, Isiyaka ta baaradenw ka kɔlɔn dɔ sogi o kɛnɛgbɛ ra yi, ka taga sɛ bununji dɔ ma.

²⁰ Gerari ta sagagbɛnbagaw ka o ye minkɛ, o ka Isiyaka ta sagagbɛnbagaw kɛrɛ. O ko: «Nin ji ye anw ta le ye.» Isiyaka ka o kɔlɔn tɔɔɔ la ko Esɛki*, ko sabu o kɛrɛra a kosɔn.

²¹ Isiyaka ta baaradenw ka kɔlɔn dɔ wɛrɛ sogi; o nana kɛrɛ kɛ o fɛ o fana kosɔn. Isiyaka ka o tɔɔɔ la ko Sitina†.

²² O bɔra yi ka taga kɔlɔn dɔ wɛrɛ sogi tuun. Mɔɔɔ si ma na kɛrɛ kɛ o fɛ o kosɔn. A ka o tɔɔɔ la ko Rehoboti‡; ko sisan kɔni Matigi Ala ka an wasa yɛrɛ le. Sisan an borofɛnw bɛna caya jamana kɔnɔ.

²³ Isiyaka bɔra yi ka taga Bɛri Seba.

²⁴ Lon dɔ, su fɛ, Matigi Ala k'a yɛrɛ yira Isiyaka ra k'a fɔ a ye ko: «Ne le ye i facɛ Iburahima ta Ala ye. I kana siran, sabu ne bɛ ni i ye. Ne bɛna baraka don i ra, ka i ta duruja caya, ne ta baaraden Iburahima kosɔn.»

²⁵ Isiyaka ka sarakabɔnan dɔ lo, ka Matigi Ala tɔɔɔ wele, k'a bato. O kɔ, a k'a ta fanibon lo o yɔɔɔ ra. A ta baaradenw ka kɔlɔn dɔ sogi o yɔɔɔ ra fana.

Abimeleki nana jɛnɔɔɔnya don ni Isiyaka ye

²⁶ Lon dɔ, Abimeleki ni a tericɛ Ahusati ni a ta kɛrɛkɛɛnw kuntigi Pikoli bɔra Gerari ka na Isiyaka fɛ.

²⁷ Isiyaka ko o ma ko: «Mun kosɔn aw nana ne fɛ tuun, k'a sɔɔɔ aw ka ne kɔninya, ka ne gbɛn ka bɔ aw ta yɔɔɔ ra?»

²⁸ O ko: «An k'a ye ko Matigi Ala bɛ ni i ye le, o kosɔn an nana i fɛ, ko an ye kari ka layiri ta nɔɔn ye, ka jɛnɔɔɔnya don an ni nɔɔn cɛ.

* 26:20 26:20 Esɛki kɔɔɔ ye ko: kɛrɛ. † 26:21 26:21 Sitina kɔɔɔ ye ko: sɔsɔri. ‡ 26:22 26:22 Rehoboti kɔɔɔ ye ko: wasa.

²⁹ Kari Ala ra ko i tena kojugu ke an na, i n'a fo an fana ma kojugu ke i ra cogo min na; an ka kopuman dama le ke i ye. An ka i bla ka bo an fe hera ra; ayiwa, sisan Matigi Ala fana ka baraka don i ra.»

³⁰ Isiyaka ka domuniba tobi o ye; o ka o domu, ka min.

³¹ O dugusagbe sogomada fe o wurira, o ka jennogonya don ni Isiyaka ye, ka layiri ta nogon ye. O ko, o faranna nogon na; Isiyaka ka sira di o ma, o tagara hera ra.

³² Ayiwa, o lon yere, Isiyaka ta baaradenw tun be kolon min sogira, o nana o kolon ko fo Isiyaka ye. O ko: «An ka kolon sozi ka se ji ma.»

³³ Isiyaka ka o kolon togo la ko Seba. O koson o dugu togo nana la ko Beri Seba§. O togo le tora a ra fo ka na se bi ma.

Esawu ta musow

³⁴ Ayiwa, ka Esawu si to san binaani, a ka Beri denmuso furu; Beri tun ye Hetika le ye; a denmuso togo tun ye ko Yuditi. O ko, Esawu ka Elon denmuso fana furu. Elon fana tun ye Hetika ye. A denmuso togo tun ye ko Basimati.

³⁵ O muso fla ta ko ka Isiyaka ni Rebeka jusu toro kosebe.

27

Isiyaka ka dugawu ke Yakuba ye

¹ Isiyaka tun korora. A padenw baraka dogoyara fo ka na ke a te foyi yera tuun. Lon do, a k'a dence folo Esawu wele; a ko: «Ne dence!» Esawu ko: «Naamu.»

² Isiyaka ko: «A fle, ne korora, ne ma ne sawagati lon fana.

³ Sabari, i ye i ta donsominanw ta, i ta kalan ni i ta bipew, ka taga kongo ra ka taga sogo jini ne ye.

⁴ Sogo tobigogo min ka di ne ye, i bena a tobi o cogo ra, ka na a di ne ma, ne ye a domu, janko ne ye dugawu ke i ye sani ne ye sa.»

⁵ Isiyaka ka min fo, jaga Rebeka ka o men. Ayiwa, Esawu nana taga kongo ra ka taga sogo jini minke,

⁶ Rebeka ko a dence Yakuba ma ko: «Ne ka i face kumakan men, a tun b'a fora i koroce Esawu ye ko:

⁷ <Taga sogo jini ne ye; sogo tobigogo min ka di ne ye, i bena o nogon tobi k'a di ne ma ne ye a domu; ni o kera, ne bena dugawu ke i ye Matigi Ala na koron sani ne ye sa.> »

⁸ Rebeka ko Yakuba ma tuun ko: «Ne dence, ne bena min fo i ye, i toro lo ka o lamen kosebe.

⁹ Taga ba fla mina bakuru ra ka na. Domuni min nogon ka di i face ye, ne bena o tobi a ye,

¹⁰ i be taga ni a ye a fe, a b'a domu, ka dugawu ke i ye sani a ye sa.»

¹¹ Yakuba ko a bamuso Rebeka ma ko: «Can lo, nka ne face k'a lon ko si be Esawu fari ra, k'a soron si te ne fari ra.

¹² Ni ne face ka na a fo ko a be maga ne ra, a bena a lon ko ne te Esawu ye; ne bena ke mogojanfabaga le ye. O tuma sani ne ye dugawu soron, ne bena danga le soron.»

¹³ A bamuso ko: «Ne dence, Ala y'a to o danga ye ne yere le mina. Ne ka min fo, o ke doron; taga baw mina ka na.»

¹⁴ Yakuba tagara ba fla mina ka na a di a bamuso ma. Sogo tobigogo min ka di a face ye, a bamuso ka o nogon do tobi.

¹⁵ O ko, Rebeka k'a dence folo Esawu ta fani dow ta bon konon, fanipuman dow, ka o don Yakuba ra.

¹⁶ A ka bagbolo do ke ka Yakuba borokanw datugu, ani a kan.

¹⁷ A ka sogo min tobi, a ka o di Yakuba ma ko a ye taga ni a ye a face fe.

§ 26:33 26.33 Seba koro ye ko: ka kari; Beri Seba koro ye ko: Kariri ta kolon.

¹⁸ Yakuba tagara ni sogo ye a face fe. A k'a face wele ko: «Baba!» Isiyaka ko: «Naamu!» A ko: «Ne dence, ele ye jon le ye?»

¹⁹ Yakuba k'a face jaabi ko: «Ne le ye i dence folo Esawu ye. I tun ka min fo ne ye, ne ka o le ke. Sabari ka wuri ka sigi ka ne ta sogo do jimi, ka dugawu ke ne ye.»

²⁰ Isiyaka ko a dence ma ko: «E! Ele ka sogo soro ka ban wa?» Yakuba ko: «I Matigi Ala yere le ka sogow lana ne fe.»

²¹ Isiyaka ko: «Ne dence, gbara yan, ne ye maga i ra k'a lon ni can lo ko ele le ye ne dence Esawu ye, walama ni ele te.»

²² Yakuba gbarara a face ra; a face magara a ra minke, a ko: «A tigi kan ye Yakuba kan ye, nka a borow ye Esawu ta borow ye.»

²³ Isiyaka ma se k'a lon ko Yakuba lo, sabu si tun be a borow ra i n'a fo a balemace Esawu borow. A ka dugawu ke a ye.

²⁴ A k'a jininka tuun ko: «Yala can ra ele le ye ne dence Esawu ye wa?» Yakuba ko: «Onhon.»

²⁵ Isiyaka ko: «Ne dence, o tuma sogo sigi ne koro, janko ne ye do jimi, ka dugawu ke i ye.» Yakuba ka sogo sigi a koro, a k'a domu. Yakuba nana ni rezenji fana ye, a ka o min.

²⁶ O ko, Isiyaka ko: «Gbara ne ra, i ye ne fo ni kanuya ye.»

²⁷ Yakuba gbarara a ra k'a fo ni kanuya ye. Isiyaka ka a ta faniw kasa men. A ka dugawu ke a ye; a ko:

«Onhon, Matigi Ala ka baraka don kongo min na ne dence kasa be i ko o kongo kasa.

²⁸ Ne dence, Ala ye sankolo gomiji di i ma

ka dugukolo turu di i ma,

ka siman ni rezen di i ma caman.

²⁹ Ala ye jamanaw bla i ta fanga koro

k'a to siyaw ye na o kinbiri gban i koro.

Ala ye i ke i balemaw matigice ye,

k'a to i balemaw ye na o kinbiri gban i koro.

Ni mogo min ka i minako juguya,

Ala ye o tigi danga;

ni mogo min ka i minako ja,

Ala ye baraka don o tigi ra.»

³⁰ Ayiwa, Isiyaka ka dugawu ke Yakuba ye ka ban minke, ani Yakuba bora a koro minke doron, a koroce Esawu nana ka bo kongo ra.

³¹ A tagara a ta sogo do tobi ka taga o sigi a face koro. A ko a face ma ko: «Baba, wuri ka i dence ta sogo do domu, ka dugawu ke a ye.»

³² A face Isiyaka ko: «Ele ye jon le ye?» A ko: «Ne le ye i dence koroba Esawu ye.»

³³ Esawu ka o fo minke, Isiyaka ja tigera fo a be yereyere. A ko: «O tuma jon le tagara sogo faga ka na o tobi k'a di ne ma? Sani i ye na, do nana ni sogo ye ne fe; ne k'a domu ka dugawu ke a tigi ye, a fana bena o dugawu soro.»

³⁴ Ayiwa, Esawu ka o kuma men a face fe minke, a jusu kasira; a kulera kosebe. A k'a fo a face ye ko: «Baba, dugawu do ke ne fana ye!»

³⁵ Isiyaka ko: «I dogoce le nana faninya tige, ka i janfa, ka i ta dugawu sonya.»

³⁶ Esawu ko: «E! O tuma a togo lara minke ko Yakuba*, o koson a ka ne janfa fo sinaga fla ke? A togo benna a ma faasi. A ka ne ta koroya mina ka o ke a yere ta ye; sisan, a ka ne ta dugawu fana sonya.»

Esawu ko a face ma ko: «O tuma ele ma dugawu do bla ne fana ye wa?»

* 27:36 27.36 Yakuba togo koro ye ko: mogojanfabaga.

³⁷ Isiyaka ko Esawu ma ko: «A flɛ, ne ka dugawu kɛ a ye ka ban ko a ye kɛ i matigice ye, ko a balema tɔw bɛɛ ye kɛ a ta jɔnw ye; ne ka siman ni rɛzɛn caman dugawu kɛ a ye. Ne bɛna dugawu juman wɛrɛ le kɛ ele ye tuun sa?»

³⁸ Esawu ko a faɛɛ ma ko: «Baba, o tuma o dugawu kelen dɔrɔn le tun bɛ ele fɛ wa? Dugawu dɔ wɛrɛ kɛ ne ye.» Esawu ka o fɔ minke, a kasira kɔsɛbɛ.

³⁹ A faɛɛ ko:

«A flɛ, ele tena dugukolo turu sɔrɔ,
i tena sankolo gɔmiji fana sɔrɔ.

⁴⁰ I bɛna janamanya i ta kerekɛmuru le baraka ra.

I bɛna kɛ i dɔgɔcɛ ta jɔn ye fana;
nka i bɛna to i yɛrɛ ma ka yaala ka lamini,
ka i yɛrɛ bɔ a ta jɔnya fanga kɔrɔ.»

⁴¹ Ayiwa, Isiyaka tun ka dugawu min kɛ Yakuba ye, o ko kɛra sababu ye k'a to Esawu ka Yakuba kɔninya; a nana kɛ Esawu tun b'a fɔra a yɛrɛ kɔnɔ ko: «Ne faɛɛ sawagati bɛ surunyara; ni a sara, ni ne k'a sutara ka ban, ne bɛ ne dɔgɔcɛ Yakuba faga.»

⁴² Dɔ tagara Rebeka fɛ, ka taga a dence fɔlɔ Esawu ta miiriya fɔ a ye. Rebeka k'a dence Yakuba wele, k'a fɔ a ye ko: «A flɛ, i kɔrɔcɛ Esawu ko a bɛna i faga k'a yɛrɛ dimibɔ.

⁴³ O ra ne bɛna min fɔ i ye, o lamɛn. I ka kan ka bori ka taga Haran jamana ra, ne kɔrɔcɛ Laban fɛ yi.

⁴⁴ I bɛ taga to ale kɔrɔ ka wagati kɛ yi, sani k'a to i kɔrɔcɛ jusu ye suma.

⁴⁵ I ye to yi fɔ i kɔrɔcɛ ta dimi ye mala, janko i ka min kɛ a ra, a ye jina o kɔ. Ni a nana jina, ne bɛna i lana yan tuun. Ni o tɛ, ne le bɛna bonɔ aw fla bɛɛ ra lon kelen na.»

⁴⁶ Ayiwa, Rebeka tagara a fɔ Isiyaka ye ko: «Isiyaka, Esawu ka Hɛti denmuso minw furu, o musow kɔni ka ne sege fɔ ka dunupa lɔgɔ bɛɛ bɔ ne ra. Ayiwa, ni Yakuba fana nana o musow jɔgɔn dɔ furu nin jamana ra yan, Hɛti denmusow ra, o tuma hali ne ye sa o belɛn ka fisa.»

28

Yakuba tagara Mesopotami jamana ra

¹ Ayiwa, Isiyaka ka Yakuba wele o le ra ka dugawu kɛ a ye, k'a fɔ a ye ko: «I kana i ta muso ta Kanaanakaw ta denmusow ra dɛ!

² I bɛ taga fɔ Mesopotami jamana le ra, i bamuso faɛɛ ta so, ka taga i bamuso kɔrɔcɛ Laban ta denmuso dɔ ta i muso ye o yɔrɔ ra yi.

³ Sebeɛtigi Ala ye baraka don i ra, ka den caman di i ma, ka i ta duruja caya, janko i ta mɔgɔw ye kɛ mɔgɔ camanba ye.

⁴ Ala ka baraka min don Iburahima ra, a ye o baraka jɔgɔn don ele ni i ta duruja ra, janko i siginin bɛ jamana min na lonanya ra bi, o jamana min dira Iburahima ma, o jamana ye kɛ i ta ye.»

⁵ O kɔ, Isiyaka ka Yakuba bla ka taga Mesopotami jamana ra, Laban fɛ, min ye Aramekace Betuheli dence ye. Laban ye Yakuba ni Esawu bamuso Rebeka kɔrɔcɛ le ye.

Esawu ka muso wɛrɛ furu

⁶ Ayiwa, Esawu nana a ye ko Isiyaka ka dugawu kɛ Yakuba ye, k'a ci ka taga Mesopotami jamana ra, ka taga muso ta yi; a k'a ye ko a ka dugawu kɛ Yakuba ye k'a fɔ a ye ko a kana muso ta Kanaanakaw ta denmusow ra;

⁷ a k'a ye fana ko Yakuba k'a faɛɛ ni a bamuso kan mina, ka taga Mesopotami jamana ra.

⁸ Ayiwa, Esawu k'a lɔn o le ra ko Kanaana sunguruw man di a face Isiyaka ye.

⁹ A k'a ye ten minke, a wurira ka taga Iburahima dence Sumayila ta mogow fe, ka taga olugu denmuso do furu ka o fara a muso tow kan. O sunguru togo tun ye ko Mahalati. Ale tun ye Nebayoti dogomuso ye.

Yakuba ta siko

¹⁰ Ayiwa, Yakuba bora Beri Seba ko a be taga Haran.

¹¹ A tagato, a sera yoro do ra; a sira yi sabu tere tun benna ka ban. A ka kabakuru do ta ka o bla a kun koro ka la.

¹² A sikora ka yelenyelennan do ye, a lonin be dugu ma, a kun be sera fo sankolo ma. Ala ta melekew tun be yelenna ka jigi o yelenyelennan fe.

¹³ Matigi Ala yere tun be yelenyelennan kunna, san fe. Ala ko Yakuba ma ko: «Ne le ye Matigi Ala ye, i bemace Iburahima ta Ala, ani i face Isiyaka ta Ala. I lanin be dugukolo min kan, ne bena o di i ni i ta duruja ma.

¹⁴ I ta duruja bena caya i ko dugukolo kenkenmugu. I ta denw bena caya ka taga terebenyanfan na, ka taga tereboyanfan na, ka taga sahiliyanfan fe, ani ka taga woroduguyanfan fe. Ne bena baraka don dugukolo gbaw bee ra, ele ni i ta duruja le sababu ra.

¹⁵ Ne be ni i ye; ni i be taga yoro o yoro, ne bena ke ni i ye ka i tanga kojugu ma. Ne bena a to i ye seko ka na nin jamana ra yan tuun. Ne tena i to i kelen na fiyewu. Ne ka fen o fen fo i ye, ne bena o bee ke k'a dafa.»

¹⁶ Yakuba wurira a ta sunogo ra minke, a ko: «Sigiya t'a ra, Matigi Ala be nin yoro ra, k'a soro ne tun ma o lon.»

¹⁷ Yakuba siranna; a ko: «Nin yoro ye siranyayoro le ye de! I b'a soro ko yan le ye Ala ta so ye co. Sankolo donda fana ka kan ka soro yan le.»

¹⁸ A wurira sogomada joona fe; a tun ka kabakuru min bla a kun koro, a ka o wuri k'a lo, ka turu bon a kan, k'a ke hakirijigifen ye.

¹⁹ A ka o yoro togo la ko Beteli*; k'a soro folofolo o yoro togo tun ye le ko Luzi.

²⁰ Yakuba ka dajuru ta Ala fe; a ko: «Ni Ala tora ni ne ye, ka ne tanga kojuguw ma nin tagama ra, ni a ka domuni di ne ma ne y'a domu, ka ne ta fani donta di ne ma,

²¹ k'a to ne ye seko hera ra ka na ne faso ra, o tuma Matigi Ala bena ke ne ta Ala ye.

²² Ne ka nin kabakuru min lo nin ye fana yan, k'a ke hakirijigifen ye, o yoro bena ke Ala ta so ye. Ni ne ka fen o fen soro, ne bena o yaga bo Ala ye.»

29

Yakuba sera Laban fe

¹ Yakuba wurira ka sira mina ka taga tereboyanfan jamana fan fe.

² A tagara kolon do ye kongo kono. Sagakuru saba tun be yi, o sagaw tun lanin be kolonda ra. O tun be o sagaw lamin o kolon le ra. O tun be kolon datugu ni kabakuru min ye, o kabakuru tun ka bon kosebe.

³ O tun be sagaw bee lajen o yoro le ra; ni sagaw bee nana, o be soro ka kabakuruba kolonkolon ka bo kolon da ra, ka sagaw lamin. Ni sagaw minna, o be kabakuruba kolonkolon k'a bla kolon da ra tuun.

⁴ Yakuba ka o sagagbenbagaw jininka ko: «Ne balemaw, aw bora yoro juman le?» O ko: «Anw bora Karan le.»

⁵ Yakuba ko: «Yala aw ka Laban lon wa, Nahori dence?» O ko: «An k'a lon.»

⁶ Yakuba ko: «Yala a ka kene wa?» O ko: «A ka kene kosebe. A denmuso Raseli yere nato ye nin ye, ni sagaw ye.»

* 28:19 28:19 Beteli koro ye ko: Ala ta so.

⁷ Ayiwa, Yakuba ko sagagbenbagaw ma ko: «Sagaw lajentuma ma se fɔlɔ dɛ! Aw m'a ye ko tere tɔ ka jan hali bi wa? Aw ye sagaw to o ye min, o kɔ, aw ye taga ni o ye, o ye bin jimi.»

⁸ Sagagbenbagaw ko: «An tɛ se ka o kɛ; fɔ sagaw bɛɛ le ye lajɛn fɔlɔ, an bɛ sɔrɔ ka kabakuru kolonkolon ka bɔ kɔlɔnda ra, ka sagaw lamin.»

⁹ Ka Yakuba to o kuma ra ni sagagbenbagaw ye, Raseli sera ni a faɛ ta sagaw ye. Ale le tun bɛ o sagaw gbenna.

¹⁰ Yakuba ka Raseli ye minkɛ, a belencɛ Laban denmuso, ani a belencɛ ta sagaw, a tagara kabakuru kolonkolon ka bɔ kɔlɔnda ra, k'a belencɛ Laban ta sagaw lamin.

¹¹ Yakuba ka Raseli fo ni kanuya ye, ka kasi kosebɛ.

¹² A k'a fɔ Raseli ye ko ale ye a faɛ ta mɔgɔ le ye; ko ale ye a faɛ dɔgɔmuso Rebeka dencɛ le ye. Raseli borira ka taga so ka taga o fɔ a faɛ ye.

¹³ Kabini Laban k'a dɔgɔmuso dencɛ Yakuba ko mɛn, a borira ka taga a nɔ fɛ, ka taga a boro melege a ma, k'a fo ni kanuya ye, ka taga ni a ye so kɔnɔ. Ko minw ka Yakuba sɔrɔ, a ka o bɛɛ lakari Laban ye.

¹⁴ Laban ka o mɛn minkɛ, a ko: «Ka can fɔ, ele ni ne bɛɛ ye mɔgɔ kelen le ye.» Yakuba tora Laban fɛ ka na se fɔ karo kelen.

Yakuba ka Leya ni Raseli furu

¹⁵ Lon dɔ, Laban nana a fɔ Yakuba ye ko: «Ne ta mɔgɔ le bɛ i ye, o ye can ye, nka o bɛɛ n'a ta, i man kan ka baara kɛ ne ye gbansan. I sara ka kan ka kɛ min ye, o fɔ ne ye.»

¹⁶ Ayiwa, o y'a sɔrɔ denmuso fla tun bɛ Laban fɛ. Kɔrɔmusoman tɔgɔ tun ye ko Leya; a dɔgɔmuso le tun ye Raseli ye.

¹⁷ Leya padenw le tun cɛ ka ji*; nka Raseli fari tun cɛ ka ji, a pada fana tun cɛ ka ji.

¹⁸ Raseli ko le tun ka di Yakuba ye. A ko Laban ma ko: «Ne bɛna baara kɛ i ye san wolonfla i denmuso flanan Raseli kosɔn.»

¹⁹ Laban ko: «Ne ye a di ele ma, o ka fisa ne ye a di mɔgɔ wɛrɛ ma. To ni ne ye yan.»

²⁰ O cogo ra, Yakuba tora Laban fɛ ka baara kɛ fɔ san wolonfla Raseli kosɔn. Nka Raseli diyanya kosɔn, o san wolonfla kɛra a ja na i ko tere dama dɔrɔn.

²¹ San wolonfla bannin kɔ, Yakuba ko Laban ma ko: «Ne ta muso di ne ma sisan sabu wagati min tun yirara, o dafara; ne b'a fɛ ka jɛn ni a ye sisan.»

²² Laban ka o yɔrɔ mɔgɔw bɛɛ lajɛn, ka domuniba tobi, o ka o yɛrɛ panagbɛ.

²³ Ayiwa, su fɛ, Laban k'a denmuso Leya ta ka taga ni a ye Yakuba fɛ. Yakuba sira ni a ye o su fɛ.

²⁴ Laban tun k'a ta baaradenmuso dɔ di Leya ma, k'a kɛ a ta baaradenmuso ye. O tɔgɔ tun ye ko Zilipa.

²⁵ Dugu nana gbɛ minkɛ, Yakuba k'a ye ko Leya lo. A ko Laban ma ko: «I ka mun le kɛ ne ra tan? O tuma ne ma baara kɛ i ye Raseli le kosɔn wa? Mun kosɔn i ka ne janfa?»

²⁶ Laban ko: «An ta landa ra yan, an tɛ se ka dɔgɔmuso di furu ra kɔrɔmuso ja.

²⁷ Lɔgɔkun tɔ kɛ ni Leya ye. Ni lɔgɔkun banna, an bɛna dɔgɔmusoman fana di i ma, ni i ka san wolonfla wɛrɛ baara kɛ ne fɛ.»

²⁸ Yakuba k'a kɛ ten; a ka lɔgɔkun tɔ kɛ ni Leya ye. O kɔ, Laban k'a denmuso Raseli fana di a ma.

²⁹ Laban k'a ta baaradenmuso dɔ di Raseli ma; o tɔgɔ tun ye ko Bila.

* **29:17 29:17** Leya padenw le tun cɛ ka ji: Kitabu dow bɛ nin kuma fɔ cogo wɛrɛ ra, sabu heburukan faamu ka gbelen.

³⁰ Yakuba jenna ni Raseli fana ye. Ale le ko diyara a ye ka tɛmɛ Leya kan; Yakuba ka baara kɛ Laban ye tuun fɔ san wolonfla.

Yakuba ka dence naani sɔɔ Leya fɛ

³¹ Matigi Ala k'a ye ko Leya ko tun man di Yakuba ye; o kosɔn Ala ka denworo nɔgɔya Leya ma, nka Raseli ma se ka den sɔɔ.

³² Leya nana kɔnɔ ta ka dence woro; a k'a tɔgɔ la ko Ruben†, ko: «Matigi Ala ka ne ta sege ye; sisan ne cɛ bɛna ne kanu.»

³³ A nana kɔnɔ ta tuun, ka dence wɛrɛ woro; a ko: «Matigi Ala k'a mɛn ko ne ko man di ne cɛ ye, o kosɔn a ka nin fana di ne ma.» A ka o tɔgɔ la ko Simeyon‡.

³⁴ Leya ka kɔnɔ ta tuun ka dence wɛrɛ woro; a ko: «Sisan kɔni ne cɛ bɛna nɔɔ ne ra, sabu ne ka dence saba le woro a ye.» O kosɔn a ka o tɔgɔ la ko Levi§.

³⁵ A ka kɔnɔ wɛrɛ ta ka dence naaninan woro. A ko: «Sisan ne bɛna Matigi tando le.» O kosɔn a ka o tɔgɔ la ko Zuda*.

O kɔ, a ma dɔ woro o wagati ra tuun.

30

Yakuba ta den tɔw

¹ Ayiwa, Raseli nana a ye ko ale tɛ den worora Yakuba ye minke, a korɔmuso celiya k'a mina. A ko Yakuba ma ko: «Den dɔ di ne fana ma, ni o tɛ, ne bɛna sa.»

² Yakuba dimina Raseli kɔɔ kɔsɛbɛ. A ko: «O tuma ne le ye Ala ye wa? Ala le ma i bari denworo ra wa?»

³ Raseli ko: «Ne ta baaradenmuso Bila ye nin ye; jɛn ni ale ye, janko a ye den sɔɔ ne ye. Ni o kɛra, ale sababu ra, ne fana bɛna den dɔ sɔɔ.»

⁴ Raseli k'a ta baaradenmuso Bila di Yakuba ma k'a kɛ a muso ye. Yakuba jenna ni a ye.

⁵ Bila nana kɔnɔ ta ka dence woro Yakuba ye.

⁶ Raseli ko: «Ala ka jo di ne ma. Ne ka min fɔ a ka o mɛn, ka dence di ne ma.» O kosɔn Raseli ka den tɔgɔ la ko Dan*.

⁷ Raseli ta baaraden Bila nana kɔnɔ ta ka dence flanan woro Yakuba ye.

⁸ Raseli ko: «Ne ka siyɛngbɛlɛn le ta ni ne korɔmuso ye fɔ ka se sɔɔ.» A ka o den tɔgɔ la ko Nɛfitali†.

⁹ Ayiwa, Leya nana a ye ko ale tɛ den worora minke tuun, ale fana k'a ta baaradenmuso Zilipa ta ka o di Yakuba ma.

¹⁰ Zilipa nana kɔnɔ ta ka dence woro Yakuba ye.

¹¹ Leya ko: «Ne kunnadiyara dɛ!» A ka o den tɔgɔ la ko Gadi‡.

¹² Zilipa nana dence flanan woro Yakuba ye.

¹³ Leya ko: «E! Nin ye hɛra le ye dɛ! Musow bɛna a fɔ ko ne ta pana.» A ka o tɔgɔ la ko Aseri§.

¹⁴ Lon dɔ, simantigewagati ra, Ruben bɔra ka taga mandaragɔrisun dɔ ye foro ra. A ka o yiri den tige ka na a di a bamuso Leya ma*. Raseli ko Leya ma ko: «I tɛ sabari ka i dence ta mandaragɔri dɔ di ne ma wa?»

¹⁵ Leya ko: «Mun? I ka ne ta cɛ bɔsi ne ra, o ma i wasa, fɔ i bɛlɛn ko ne ye ne dence ta mandaragɔri le di i ma ka fara o kan kɛ!» Raseli ko: «Ayiwa, ni o lo, a bɛna bi su kɛ ni i ye. O bɛ kɛ mandaragɔri sara ye.» Leya sɔnna o ma.

† 29:32 29.32 Ruben tɔgɔ kɔɔ ye ko: Aw ye dence flɛ! ‡ 29:33 29.33 Simeyon tɔgɔ kɔɔ ye ko: Matigi bɛ mɔgɔ lamɛn. § 29:34 29.34 Levi tɔgɔ kɔɔ ye ko: ka nɔɔ a ra. * 29:35 29.35 Zuda tɔgɔ kɔɔ ye ko: ne bɛ Matigi tando.

* 30:6 30.6 Dan tɔgɔ kɔɔ ye ko: Ala ka kiti tige. † 30:8 30.8 Nɛfitali tɔgɔ kɔɔ ye ko: ne ka siyɛn ta.

‡ 30:11 30.11 Gadi tɔgɔ kɔɔ ye ko: kunnadiya. § 30:13 30.13 Aseri tɔgɔ kɔɔ ye ko: hɛra. * 30:14 30.14 Mɔgɔw tun b'a miiri ko o yiriden bɛ se k'a to muso bɛ kɔnɔ ta joona.

¹⁶ Ayiwa, wula fɛ, Yakuba boto foro ra, Leya borira ka taga a kunben, k'a fɔ a ye ko: «I bɛ si ne le fɛ bi. Ne ka i sɔrɔ ni ne dence ta mandaragoriw ye.» Yakuba tagara si Leya fɛ o lon su fɛ.

¹⁷ Ala ka Leya ta daariri lamɛn. A nana kɔnɔ ta ka dence loorunan woro Yakuba ye.

¹⁸ Leya ko: «Ne ka ne ta baaradenmuso di ne ta cɛ ma minkɛ, Ala ka o sara le di ne ma.» Leya ka o den tɔgɔ la ko Isakari†.

¹⁹ Leya nana kɔnɔ ta tuun, k'a dence wɔɔrɔnan woro Yakuba ye minkɛ,

²⁰ a ko: «Ala ka fɛnba kɛ ne ye. Sisan ne cɛ bɛna ne bonya, sabu ne ka dence wɔɔrɔ le woro a ye.» Leya ka o den tɔgɔ la ko Zabulon‡.

²¹ O kɔ, a ka denmuso woro, ka o tɔgɔ la ko Dina.

²² Ayiwa, Ala hakiri tora Raseli ra, k'a ta daariri lamɛn, ka woro nɔgɔya a ye.

²³ Raseli nana kɔnɔ ta ka dence woro. A ko: «Ala ka maroya bɔ ne ra sisan.»

²⁴ A k'a tɔgɔ la ko Yusufu§. A ko: «Ala ye dence wɛrɛ fara nin kan ne ye.»

Yakuba kera naforotigi ye

²⁵ Ayiwa, Raseli ka Yusufu woro minkɛ, lon dɔ Yakuba k'a fɔ Laban ye ko: «Sira di ne ma ne bɛ seko ka taga so, ne faso ra.

²⁶ Ne ta musow, ani ne ta denw di ne ma; ne ka baara kɛ i ye olugu le kosɔn. O di ne ma ne bɛ taga so, sabu ne ka min kɛ i ye, i yɛrɛ ka o lon.»

²⁷ Laban ko: «Ni ne ko ka di i ye, o tuma to yan. Ne ta lagberikɛfɛnw k'a yira ne ra ko Matigi Ala ka baraka don ne ra ele le sababu ra.

²⁸ I ta sara bɛ kɛ min ye, o fɔ ne ye, ne bɛ o di i ma.»

²⁹ Yakuba ko: «Ne ka baara kɛ cogo min na, ani i ta bɛganw cayara cogo min ne boro, ele yɛrɛ ka o lon.

³⁰ Sabu bɛgan fitini min tun bɛ i fɛ sani ne ye na yan, o cayara sisan ka kɛ bɛgankuruba ye. Matigi Ala ka baraka don i ra ne le sababu ra. Sisan ne bɛna wagati juman le sɔrɔ ka baara kɛ ne yɛrɛ ta mɔgɔw ye?»

³¹ Laban ko: «I b'a fɛ ne ye mun le di i ma i sara ye?» Yakuba ko: «I tɛna foyi wɛrɛ di ne ma; ne bɛna min fɔ, ni i sɔnna o ma, ne bɛna i ta sagaw gbɛn tuun, ka o kɔrɔsi.

³² Nka bi, ne bɛna don i ta bɛganw cɛ ra ka o bɛɛ flɛflɛ kelen kelen. Sagaden musoman minw jɛgenjɛgenna, ani fin bɛ minw na, ani minw yɔrɔ bɛɛ finna, ani ba minw jɛgenna fana, ani fin bɛ minw na, ne bɛna olugu bɛɛ mina ka o bla danna. O le bɛ kɛ ne ta sara ye.

³³ O kɔ fɛ, ni i nana ne ta sagaw flɛ, ni ne terennin lo walama ni ne terennin tɛ, walama ni ne ka i janfa, i yɛrɛ bɛna o lon; ni i nana ba o ba ye ne fɛ, min ma jɛgen, walama fin tɛ a ra, ani ni i ka sagaden o sagaden ye ne fɛ, min ma fin, o tuma ne ka o sonya i fɛ le.»

³⁴ Laban ko: «Ayiwa, i k'a fɔ cogo min na, an ye a kɛ ten.»

³⁵ Nka, o lon yɛrɛ ra, bakɔrɔnin min o min jɛgenjɛgenna, ani fin bɛ a min o min na, ani ba musoman min o min jɛgenjɛgenna, ani fin bɛ a min o min na, walama gbɛ tun bɛ min o min na, ani saga min o min finna, Laban ka olugu bɛɛ woloma ka o bla danna. A ka olugu karifa a dencew ma,

³⁶ ka o bla ka taga yɔrɔ wɛrɛ, ka o yɔrɔ janya Yakuba ra; a dencew tagamana fɔ tere saba ka taga o yɔrɔ ra. Yakuba ka to ni Laban ta bɛgan tow ye, ka kɛ olugu kɔrɔsi ye.

³⁷ Ayiwa, Yakuba ka bere kɛnɛ dɔw tige, pepiliyesun dɔw ra, ani amandesun dɔw ra, ani pilatanisun dɔw ra. A ka o berekenɛw fara dɔw bobɔ o ra, ka o gbɛmanyɔrɔw bobɔ, ka o jɛgenjɛgen.

† 30:18 30.18 Isakari tɔgɔ kɔrɔ ye ko: sara.
Yusufu tɔgɔ kɔrɔ ye ko: ka dɔ fara a kan.

‡ 30:20 30.20 Zabulon tɔgɔ kɔrɔ ye ko: bonya.

§ 30:24 30.24

³⁸ A ka o bere keɛ ɲegenninw blabla beganw ta jiminfaɲa koɲo, janko beganw nato jiminɲoro ra, o ye o bere ɲegenninw ye; k'a soro beganw tun be yelen ɲogon kan jiminɲoro le ra.

³⁹ Ayiwa, beganw nana ke yelen ye ɲogon kan jiminɲoro ra ka o ɲa to o bere ɲegenninw na. A kera ten, o beganw nana den o den woro, o denw bee ɲegenɲegennin worora, ka fin ke o ra, walama ka gbe ke o ra.

⁴⁰ Yakuba tun ka saga minw woloma, a ka olugu bla Laban ta saga ɲegenninw, ani a finmanw ɲa koro, janko o ye Laban ta sagaw fle. A kera ten Yakuba ka begankuru dow soro a yere ta ye; a ma son ka o fara Laban taw kan.

⁴¹ Ni saga barakamanw le tun be nana min, Yakuba tun be bere ɲegenɲegennin bla jiminfaɲa koɲo o ɲa koro, janko o yelento ɲogon kan, o ye berew ye, ani janko ni o sagamusow ka na koɲo ta o denw ye ɲegenɲegen.

⁴² Nka ni saga fasaninw le tun be na min, Yakuba tun te bere bla jiminfaɲa koɲo o ɲa koro. O cogo ra, saga fasaninw kera Laban ta ye, saga belebelew kera Yakuba yere ta ye.

⁴³ Ayiwa, Yakuba kera fentigi ye o cogo le ra. A ka baw ni sagaw soro caman; baaraden musomanw ni a cemanw tun be a fe, ani ɲogomew, ani faliw.

31

Yakuba ko a be seko Kanaana jamana ra

¹ Ayiwa, Yakuba nana a men ko Laban dencew b'a fora ko: «Yakuba ka an face borofenw bee ta. A ka an face ta naforo le ta k'a yere ke fentigi ye.»

² Yakuba nana Laban korosi fana, k'a ye ko Laban tun ka ale mina cogo min na folo, a te o cogo ra tuun.

³ Lon do, Matigi Ala k'a fo Yakuba ye ko: «Seko i faso ra, i worora yoro min na. Ne bena ke ni i ye.»

⁴ O kuma fora minke, Yakuba ka Raseli ni Leya wele ka na. Olugu tun be kongo ra beganw koro.

⁵ Yakuba ka o wele k'a fo o ye ko: «Ne k'a ye aw face ɲa ra ko a tun ka ne mina cogo min na folo, ko a te ten tuun. Nka ne face ta Ala le tora ne fe.

⁶ Aw yere k'a lon ko ne ka baara ke aw face ye ni ne baraka bee le ye.

⁷ O bee n'a ta, aw face ka ne janfa, ka ne ta sara yelema fo sipaga tan. Nka Ala ma son a ye kojugu ke ne ra.

⁸ A ko minke ko ni fin walama gbe ka ke sagaden minw na, ko olugu le be ke ne ta sara ye, sagamusow ka sagaden o sagaden woro, fin walama gbe kera o bee ra. A nana yelema k'a fo ko ni sagaden minw ɲegenɲegenna, ko olugu le be ke ne ta ye; o tuma sagamusow ka sagaden o sagaden woro, o bee ɲegenɲegennin worora.

⁹ Ala le ka aw face ta sagaw mina a ra ka o di ne ma;

¹⁰ sabu wagati min beganw tun be yelen ɲogon kan, lon do ne sikora; ne ka ne ɲa korota, k'a ye ko bakoronin minw tun yelenna ba musomanw kan, olugu bee tun ɲegenɲegennin lo, walama fin tun be o ra.

¹¹ O wagati ra, Ala ta meleke ka ne wele ko: <Yakuba!> Ne ko: <Naamu.>

¹² A ko: <I ɲa korota ka fleri ke: bakoronin minw be yelenna bamusow kan, o bee ɲegenɲegennin lo, walama no be o bee ra.> A ko: <Ne ka o ke sabu Laban ka fen o fen ke i ra, ne ka o bee ye.

¹³ Ala min k'a yere yira i ra Beteli, ne le ye o Ala ye. I ka turu ke kabakuru kan o yoro le ra k'a ke hakirijigifen ye, ka dajuru ta ne Ala fe. Ayiwa, sisan wuri ka bo nin jamana ra, ka seko i woroamana ra.> »

¹⁴ Ayiwa, Raseli ni Leya ka Yakuba ta kuma men minke, o ko: «Anw ninyoro foyi te yan tuun, an fana tena cen foyi soro an face ta so yan tuun.

¹⁵ Anw face yere be anw jatera lonanw le ye sisan. A ma an fiyeere ka an wari domu ka ban wa?»

¹⁶ O ko Yakuba ma tuun ko: «Ala ka naforo minw mina an face ra k'a di i ma, o ye anw ni an ta denw ta le ye sisan. O ra, Ala ka min fo i ye, o ke.»

¹⁷ Yakuba wurira k'a ta musow ni a ta denw yelen jogomew kan ka sira mina.

¹⁸ A tagara ni a ta beganw bee ye, a ka began minw bee soro Mesopotami jamana ra, ani fen o fen tun be a ta ye. A ka ke taga ye a face Isiyaka fe, Kanaana jamana ra.

¹⁹ Yakuba bora wagati min na, o y'a soro Laban tun tagara a ta sagaw sikanyoro ra. O boto, Raseli k'a face Laban ta batofenw sonya.

²⁰ Yakuba ka Aramekace Laban janfa tan le, ka bo ka taga, a ma sara a ra.

²¹ Fen o fen tun ye a ta ye, a teliyara ka o bee ta ka taga ni o ye. A ka Efirati ba tige, ka taga Galadi kuruw fan fe.

Laban ka Yakuba nogben

²² Yakuba taganin tere sabanan le ra, o sorora k'a fo Laban ye ko Yakuba borira.

²³ Laban k'a ta mogo dow ta ka Yakuba nogben fo tere wolonfla. A tagara Yakuba soro Galadi kuruyoro ra.

²⁴ Nka o lon su fe, Ala k'a yere yira Aramekace Laban na, siko ra, k'a fo a ye ko: «Laban, i yere korosi, i kana foyi ke Yakuba ra de!»

²⁵ Ayiwa, Laban tagara se Yakuba ma tuma min na, o y'a soro Yakuba tun k'a ta fanibonw lo kuru sanfeyoro do ra. Laban fana k'a ta fanibonw lo Galadi kuruw yoro do were ra, ani a ta mogow.

²⁶ O ko, Laban tagara a fo Yakuba ye ko: «Yakuba, ele ka mun le ke ne ra tan? Mun na i ka ne janfa ka bo, ka ne denmusow mina ka bo ni o ye, i n'a fo jon minw minana kerekeyoro ra?

²⁷ Mun na i ka ne janfa ka dogo ka bo, i yere ma sara ne ra. Ne tun bena janagbeba do ke ka i blasira, an be pagari ni donkirilakanw ye, ani dundunkanw, ani gonifokanw.

²⁸ Hali i yere m'a to ne ye ne denmusow ni ne mamadenw fo ni kanuya ye! I ka mun hakirintanyako le ke tan?

²⁹ An be yoro min na sisan, ne be se ka kojugu ke aw ra. Nka kunu, i bemaw ta Ala kumana ne fe. A ko: «Laban, i yere korosi, i kana foyi ke Yakuba ra de!»

³⁰ Ayiwa, ne k'a lon ko i korotoninba lo; i b'a fe ka taga i faso ra; nka mun koson i tagato ka ne ta batofenw fana sonya?»

³¹ Yakuba ka Laban jaabi ko: «Ne tun be siranna ko i bena i denmusow bosu ne ra le; o koson ne bora i jina ma.

³² Nka ni i ka i ta batofenw soro mogo o mogo boro ne fe yan, o tigi ka kan ka faga le. An ta mogow bee ye nin ye; i ta batofenw jini yoro bee; ni i ka min ye, i ye o ta.»

Yakuba tun m'a lon ko Raseli le k'a face Laban ta batofenw sonya.

³³ Laban tagara don Yakuba ta fanibon konso, ka yoro bee fle; ka taga don Leya ta fanibon konso, ka o fana fle; ka taga don baaradenmuso fla ta fanibon konso ka o fana fle; a ma foyi ye. O ko, a tagara don Raseli ta fanibon konso;

³⁴ jaga Raseli tun k'a face ta batofenw ta, ka o dogo jogome ta sigifen konso ka sigi a kan. Laban ka yoro bee fle, a ma foyi ye.

³⁵ Raseli ko a face ma ko: «Baba, musow ta landa le be ne ra bi, o koson ne te se ka wuri; yafa ne ma.»

Laban k'a ta batofenw jini yoro tow bee ra, a ma o ye.

³⁶ Yakuba dimina Laban koro, fo k'a ke kere ye. A ko Laban ma ko: «Ne ka i hake ta mun le ra, walama ne ka kojugu juman le ke i ra, fo i jusu gbannin be ne nogbenna tan?

³⁷ I ka ne ta minanw bɛɛ flɛ minke, i ka i ta mun le ye ne fɛ? Ni a kɛra ko i ka i ta fɛn do ye an fɛ, a yira i ta mɔgow ni ne ta mɔgow bɛɛ na na yan, olugu ye a kiti tige an fla cɛ.

³⁸ Ne ka san mugan le kɛ i fɛ baara ra. I ta sagaw, ani i ta baw ka den o den woro, a bɛɛ panaman worora. Lon si ne ma i ta sagajigi do faga k'a nimi.

³⁹ Lon si ne ma na ni bɛgan do ye i fɛ ko waraw k'a faga k'a tigetige. Ni waraw tun ka do faga, ne yɛɛ le tun bɛ do pini k'a bla o no ra. Ni bɛgan do tun sonyana ne fɛ, ni a kɛra tere fɛ o, ni a kɛra su fɛ o, i tun b'a fo ko ne ye a jɔgon pini.

⁴⁰ Tere fɛ, tere fundenin tun bɛ ne kan. Su fɛ fana, nɛnɛ tun bɛ ne mina, k'a kɛ fo ne tɛ se ka sunɔgo.

⁴¹ Ne bɛ i ta so, nin ye a san mugan ye. Ne ka baara kɛ i ye san tan ni naani i denmuso fla koson; o ko, ne ka san wɔro kɛ, ne bɛ i ta sagaw ni i ta baw korɔsira. Nka i ka ne sara yɛɛma fo sɔnaga tan.

⁴² Ne bɛmace Iburahima ta Ala, ani ne face Isiyaka bɛ tagama o Ala kelen min pasiran na, ni o Ala tun tɛ ni ne ye, ele tun bɛna ne borolakolon le bla ka taga. Ala ka ne ta sɛge le ye, ani ne ta baara; o koson kunu a ka nin kiti tige an fla cɛ, ka nin ko latige.»

⁴³ Ayiwa, Laban ka Yakuba jaabi ko: «Nin musow ye ne denmusow le ye, o ta denw fana ye ne ta denw le ye. Nin bɛganw ye ne ta le ye. I na bɛ fɛn o fɛn na, o bɛɛ ye ne ta le ye. Ne bɛ se ka mun le kɛ ne denmusow ni o worodenw ye bi tuun?»

⁴⁴ Laban ko Yakuba ma tuun ko: «Na, an ye jɛnɔgonɔya don, ele ni ne; o ye kɛ seereya ye ele ni ne cɛ.»

⁴⁵ Yakuba ka kabakuru do ta k'a lo, ka o kɛ hakirijigifɛn ye.

⁴⁶ O ko, a ko a ta mɔgow ma ko o ye kabakuruw cɛ. O ka kabakuruw cɛ k'a ton jɔgon kan. O bɛɛ jenna ka domuni kɛ o kabakuruton kan.

⁴⁷ Laban ka o yoro togo la ko Yegari Sahaduta. Yakuba k'a togo la ko Galedi*.

⁴⁸ Laban ko: «Nin kabakuruton ye kɛ an fla seere ye bi. O le koson o yoro togo lara ko Galedi.»

⁴⁹ Nka a yoro togo nana la fana ko Misipa†, sabu Laban ka a fo Yakuba ye ko: «Ni an nana fara jɔgon na, k'a kɛ ko an na tɛ jɔgon na tuun, Matigi Ala ye an bɛɛ korɔsi.»

⁵⁰ Laban ko Yakuba ma tuun ko: «Ni i ka ne denmusow minako juguya, ka muso werɛw ta, mɔgo le tɛ an seere ye dɛ! I yɛɛ korɔsi, sabu Ala le ye an seere ye.»

⁵¹ Laban k'a fo Yakuba ye tuun ko: «Nin kabakuruton flɛ, ani ne ka nin kabakuruba min lo, ele ni ne cɛ.

⁵² Ayiwa, nin kabakuruton ye an seere ye, nin kabakuruba ye an seere ye. Ne man kan ka tɛmɛ nin kabakuruton kan ka taga ele no fɛ ni ɲaninyajugu ye, ele fana man kan ka tɛmɛ ni kabakuruton kan, ani nin kabakuruba kan ka na ne no fɛ ni ɲaninyajugu ye.

⁵³ Iburahima ta Ala, Nahori ta Ala, olugu face ta Ala, ale le ye kɛ an ta kititigɛbaga ye.»

Yakuba fana karira Ala ra, a face Isiyaka bɛ tagama Ala min pasiran na.

⁵⁴ O ko, Yakuba ka bɛgan do kɛ saraka ye kuru kan; a k'a ta mɔgow bɛɛ wele ka na, o ka domuniba kɛ; o ko, o sira kuru kan yi.

32

Yakuba ka cira bla Esawu ma

¹ O dugusagbɛ sogomada joona fɛ, Laban wurira k'a denmusow ni a mamadenw fo, ka dugawu kɛ o ye. O ko, a sekora ka taga a ta so.

² Ayiwa, Yakuba k'a ta sira ka taga; a tagato, a benna ni Ala ta mɛɛkɛ dow ye.

* **31:47 31.47** Yegari Sahaduta, ani Galedi, o koro ye ko: kabakuruton min kɛra an seere ye. † **31:49 31.49** Misipa koro ye ko: k'a korɔsi.

³ Yakuba ka o ye minke, a ko: «Nin yoro ye Ala ta mogow ta yoro le ye.» O koson a ka o yoro togo la ko Mahanayimu*.

⁴ Yakuba k'a ta mogow dow ci a koroce Esawu fe Seyiri jamana ra, Edomu mara ra.

⁵ A k'a fo o ye ko: «Aw ye taga a fo ne matigice Esawu ye ko a ta jonce Yakuba le ka aw ci; ko ne tun be Laban fe yi, ko ne tun be yi le fo ka na se bi ma.»

⁶ A ko tuun ko: «Aw ye a fo a ye ko misiw be ne fe, ani faliw, ani sagaw, ani baaraden cemanw ni a musomanw; ko ne be o fo ne matigice ye janko a ye sabari ka ne minako ja.»

⁷ Ayiwa, ciradenw tagara Esawu fe. O sekora minke, o nana a fo Yakuba ye ko: «An tagara i koroce Esawu fe. A be nana i kunben ni ce keme naani ye a ko fe.»

⁸ Kabini Yakuba ka o men, a siranna fo k'a hakiri pagami. Mogow minw bee tun be ni a ye, ani sagaw, ani misiw, ani jogomew, a ka o bee taran, ka o ke jenkuru fla ye.

⁹ A ko: «Ni Esawu nana ben jenkuru kelen kan, ka olugu faga, tow bena boriyoro soro.»

¹⁰ A ka Ala daari ko: «Ne bemace Iburahima ta Ala, ne face Isiyaka ta Ala, Matigi Ala, ele le k'a fo ne ye ko ne ye seko ka na ne ta jamana ra, ne woroyoro ra, ko i bena baraka don ne ra.

¹¹ Ayiwa, i ka kopuman min bee ke ne ye, ani i ka kankelentigiya min bee ke i ta jonce ye, ne tun man kan ni o ye. Ne temeto yan ka taga Laban fe, ne ka Zuriden ba tige tuma min na, foyi tun te ne boro ni ne ta bere te. Nka bi ne ka ne ta mogow ni ne ta beganw taran ka o ke fo jenkuru fla.

¹² Sabari ka ne bosi ne koroce Esawu boro. Sabu ne be siranna, a kana na ne faga, ka ne ta musow ni o ta denw fana faga.

¹³ Matigi Ala, ele yere le k'a fo ko i bena baraka don ne ra, ka ne ta duruja caya i ko kogoji kenken; k'a ke fo mogow tena se k'a jate k'a da lon.»

Yakuba ka sama ci ka taga a di Esawu ma

¹⁴ Ayiwa, Yakuba ka Ala daari ka ban minke, a sira o yoro ra yi. A k'a ta began dow woloma ko a be o sama a koroce Esawu ma.

¹⁵ A ka sagajigi mugan mina, ani sagamusu keme, bakoronin mugan, ani ba musoman keme fla,

¹⁶ ani jogomemusos bisaba ni o sinmindenw, ani misi binaani, ani misitoran tan, ani falimusos mugan, ani falice tan.

¹⁷ A ka o karifa a ta baaradenw ma, o bee ni o ta begankuru. A k'a fo o ye ko: «Aw ye bla ne ja, ka furance do to begankuruw ni jogon ce.»

¹⁸ A k'a fo baaraden folo ye ko: «Ni ne koroce Esawu nana ben ni i ye, ni a ka i pininka ko: «Ele ye jon ta baaraden le ye? I be tagara min le? Begankuru min be i ja o ye jon ta le ye?»

¹⁹ Ni a ka i pininka ten, i ye a jaabi ko: «I ta jonce Yakuba ta lo, a ka nin beganw di ko ka na a sama a matigice Esawu ma. A yere be nana ko fe.» »

²⁰ Yakuba ka o kuma kelen fo baaraden flanan ye, ani baaraden sabanan, ani begankuru do tun be min o min ja. A k'a fo o ye ko ni o ka ben ni ale matigice Esawu ye, o ye o kuma le fo a ye.

²¹ A ko o ma ko: «Aw ye a fo a ye ko a ta jonce Yakuba yere be nana ko fe.»

Yakuba tun b'a fora a yere konko ko: «Ne ka nin began minw bla ka taga ja, ni olugu dira a ma, a jusu bena suma; o ra, ni an ja ka na jogon ye, a be se ka ke ko a bena ne kunben ni hera ye.»

Yakuba togo kera Izirayeli ye

* 32:3 32.3 Mahanayimu koro ye ko: sigiyoro fla.

²² Ayiwa, Yakuba ka o sama bla ka taga a yere na minke, a yere tora ni a ta mogow ye o su fe.

²³ O su kelen na, Yakuba wurira k'a muso fla ta, ani a ta baaradenmuso fla, ani a ta den tan ni kelen, ka Yaboki ba tige.

²⁴ A ka ba tige ni olugu ye, k'a borofen tow bee lateme fana ba ko fe.

²⁵ O ko, ale yere tora a kelen. Ce do nana siyen ta ni a ye fo ka taga dugugbeda se.

²⁶ Ce k'a ye ko a te se ka Yakuba ben minke, a k'a bugo a togokun na. Yakuba togokun mugura.

²⁷ Ce ko Yakuba ma ko: «A to ne ye taga, sabu dugu be gbera.» Yakuba ko: «Ni i ma dugawu ke ne ye, ne te a to i ye taga de!»

²⁸ Ce ko Yakuba ma ko: «I togo ye di?» A ko: «Yakuba.»

²⁹ Ce ko: «I togo tena ke Yakuba tuun, i togo bena la ko Izirayeli[†]; sabu i ka siyen ta ni Ala ye, ka siyen ta ni mogow ye, ka se soro.»

³⁰ Yakuba k'a pininka ko: «Sabari ka i togo fo ne ye.» Ce ko: «Mun na i be ne togo pininkara?» O wagati ra, a ka dugawu ke Yakuba ye.

³¹ Yakuba ka o yoro togo la ko Penuweli[‡]; ko sabu ale ka Ala ye na ni na, nka ale kisira.

³² Yakuba bora wagati min na Penuweli ka ba tige, o y'a soro tere bora ka ban. A tun be tagamana ka segelen.

³³ O le koson fo ka na se bi ma, sogobu min be began togokun na, Izirayeli ta mogow te o domu; sabu Ala ka Yakuba bugo o yoro le ra, a togokun kolotuguyoro ra.

33

Yakuba ni Esawu ka jagon kunben

¹ Ayiwa, Yakuba nana a na korota ka fleri ke, ka Esawu nato ye ni ce keme naani ye. Yakuba ka o ye minke, a k'a denw taran Raseli ni Leya ce, ani baaradenmuso fla.

² A ka baaradenmusow bla na fe ni o ta denw ye, ka Leya ni a ta denw gban o ra, o ko, a ka Raseli ni Yusufu gban olugu ko fe.

³ Ale yere ka bla o bee na fe. A k'a kinbiri gban fo sinaga wolonfla, fo ka taga se a koroe Esawu ma.

⁴ Esawu borira ka na a kunben, k'a boro mini a kan na, k'a fo ni kanuya ye. O fla bee ka ke kasi ye.

⁵ Esawu k'a na korota ka musow ni denmisenw ye minke, a ko: «Nin mogo minw be i ko olugu ye jontigiw le ye?» Yakuba ko: «Ala ka den minw di i ta jonce ma, olugu lo.»

⁶ Baaradenmusow gbarara, o ni o ta denw, ka na o kinbiri gban.

⁷ Leya ni a ta denw gbarara fana, ka na o kinbiri gban. O ko fe, Raseli ni Yusufu gbarara ka na o kinbiri gban.

⁸ Esawu ko Yakuba ma ko: «Ne benna ni begankuru minw ye, o ye mun ta le ye?» Yakuba ko: «Ne b'a fe ka o di i ma janko ne ko ye diya ne matigice ye.»

⁹ Esawu ko: «Ne dogoce, fen caman be ne fe ka ban, to ni i ta beganw ye.»

¹⁰ Yakuba ko: «On-on, sabari! Ni a kera ko i yafara ne ma, sabari ka ne ta bonya mina. O le koson ne nana i kunben minke, ne ka i ye minke, a kera i n'a fo ne na lara Ala yere le kan. I fana ka ne kunben ka na.

¹¹ Sabari ka son ka ne ta bonya mina, sabu Ala ka ne son fen caman na, foyi ma ne dese.»

Yakuba k'a fo ten k'a gbeleya minke, a laban Esawu sonna.

¹² O ko, Esawu ko: «Ayiwa, an ye taga. An ye sira mina; ne be i blasira.»

[†] 32:29 32:29 Izirayeli koro ye ko: ka siyen ta ni Ala ye. [‡] 32:31 32:31 Penuweli koro ye ko: Ala pada.

¹³ Yakuba ko: «Ne matigice yere k'a lon ko denmisenw ta ko ka gbelen; sagadenw fana be ne fe, misiden dow be sin na. Ni an ka tagama lateliya ka teme o baraka kan lon kelen doron, beganw bee bena sa.

¹⁴ O ra ne matigice ye bla a ta jonce na. Ne bena to ka taga doonin doonin, ka gban beganw ko, ani denmisenw, fo ka taga se ne matigice fe Seyiri mara ra.»

¹⁵ Esawu ko: «O tuma ne bena ne ta mogow dow to ni i ye.» Yakuba ko: «O kekun ye mun ye sa? Ni ne ko diyara ne matigice ye ka ban, o be ne wasa.»

¹⁶ Ayiwa, o lon yere, Esawu ka sira ta ka taga Seyiri mara ra.

¹⁷ Yakuba tagara Sukoti. A k'a ta fanibon lo yi, ka were dow lo a ta beganw ye. O le koson o ka o yoro togo la ko Sukoti*.

Yakuba sera Sikemu

¹⁸ Yakuba bora Mesopotami, a ni hera tagara se fo Sikemu, Kanaana jamana ra. A k'a ta fanibonw lo dugu na fe.

¹⁹ A tun k'a ta fanibonw lo yoro min na, a nana o yoro san Hamori ta mogow fe warigbe keme. Hamori le ka Sikemu dugu sigi.

²⁰ Yakuba ka sarakabonan do lo o yoro ra, ka o togo la ko Eli Elowe Izirayeli†.

34

Dina ni Sikemu ta ko

¹ Ayiwa, Leya tun ka denmuso min woro Yakuba ye, ni a togo ye ko Dina, lon do, ale le nana bo ko a be taga a sunguru jogonw fe dugu konon.

² Jamanatigi Hamori Hevikace, ale dence min togo ye ko Sikemu, o ka Dina ye. A k'a mina ka jen ni a ye fanga ra, k'a lanogo.

³ Ayiwa, Yakuba denmuso Dina ko diyara Sikemu ye; a k'a kanu. A kumana a fe, ka cogo bee ke janko ale ye a soro k'a ke a muso ye.

⁴ A ma na ja, Sikemu tagara a fo a face Hamori ye ko a ye Dina daari k'a di ale ma, a be ke a muso ye.

⁵ Ayiwa, Yakuba nana a men ko Sikemu k'a denmuso Dina mina ka la ni a ye fanga ra k'a lanogo; nka i n'a fo Yakuba dencew tun be ni beganw ye kongo ra, a jera o ko kan fo ka na a to o ye na ka bo kongo ra.

⁶ Hamori ni a dence Sikemu tagara Yakuba fe ka taga kuma a fe.

⁷ Yakuba dencew nana ka bo kongo ra, o ka o ko men. O k'a men minke, a digira o ra, o dimina kosebe, sabu Sikemu tun ka maroyakoba le ke Izirayelimogow ce ra; a lara ni o dogomuso Dina ye, k'a soro o tun man kan ka ke.

⁸ Hamori tagara kuma Yakuba dencew fe; a k'a fo o ye ko: «Aw denmuso ko diyara ne dence Sikemu ye. Ne be aw daari aw ye a di a ma a ye ke a muso ye.

⁹ Aw ye jennogonya don ni an ye; aw bena aw denmusow di an ma furu ra, ka an taw fana ta ka o ke aw ta musow ye.

¹⁰ Aw bena sigi ni anw ye yan. Jamana be labla aw ye, ni min ka aw diya aw be o ke. Aw be to yan ka jago ke, ka dugukolo dow san aw yere ye.»

¹¹ Sikemu fana k'a fo Dina face ni a balemaw ye ko: «Aw ye son ka nin kelen ke ne ye. Ni aw ka fen o fen pini ne fe, ne bena o di.

¹² Ni a ka aw diya, aw ye furunaforoba do fo, ani wari caman; ne bena o bee di aw ma, janko aw ye muso di ne ma doron.»

¹³ Yakuba dencew ka Sikemu ni a face Hamori jaabi ni janfa kumaw le ye, sabu Sikemu ka o balemamusow Dina lanogo minke, o ma diya o ye.

¹⁴ O ko Hamori ni Sikemu ma ko: «Ka an dogomuso di ce kenesigibari ma, o ye ko do le ye an te se ka min ke. O ye maroya le ye an fe.

* 33:17 33.17 Sukoti koro ye ko: werew. † 33:20 33.20 Eli Elowe Izirayeli, o koro ye ko: Ala ye Izirayeli ta Ala ye.

¹⁵ Aw ka min fɔ, an tɛ se ka sɔn o ma, fɔ aw ye kɛ i ko anw; o kɔrɔ ye ko aw ra cɛdenw bɛɛ ka kan ka kɛnɛsigi.

¹⁶ Ayiwa, ni aw sɔnna o ma, o tuma ra an bɛna an denmusow di aw ma, an fana bɛna aw taw ta. An bɛna sigi aw fɛ, an bɛɛ bɛna kɛ mɔɔ kelen ye.

¹⁷ Nka ni aw ma sɔn an ta kuma ma, ka kɛnɛsigi, o tuma an bɛna an denmuso ta ka taga ni a ye.»

¹⁸ Ayiwa, o kuma bɛnna Hamɔri ni a dence Sikɛmu ma.

¹⁹ Sikɛmu ka o ko mina a sɔbɛ ra, sabu Yakuba denmuso ko tun ka diya a ye. O ta so kɔnɔ, mɔɔ bɛɛ fana tun bɛ Sikɛmu jatera.

²⁰ Hamɔri ni a dence Sikɛmu tagara dugu donda* ra, ka taga kuma dugumɔɔw fɛ. O ko:

²¹ «Nin mɔɔw nana ni nɔninyanuman le ye an fɛ. An ye a to o ye sigi an ta jamana ra, ka jago kɛ; an ta jamana ka bon, o sigiyɔrɔ tɛna fɔn. An bɛna o denmusow furu, an fana bɛna an taw di o ma.

²² Nka ni an ta cɛw bɛɛ kelen kelen ma kɛnɛsigi i n'a fɔ olugu k'a kɛ cogo min na, o tɛna sɔn ka sigi ni an ye, an ye kɛ mɔɔ kelen ye.

²³ Ni o sigira an fɛ, o ta bɛganw, ni o borofɛnw, ni o ta misiɔw bɛɛ tɛna kɛ an ta ye wa? O ka min fɔ an ye sɔn o ma, janko o ye to ni an ye.»

²⁴ Dugumɔɔ minw bɛɛ tun bɛ dugu donda ra, o bɛɛ sɔnna Hamɔri ni a dence Sikɛmu ta kuma ma. Min o min tun nana dugu donda ra, olugu bɛɛ kɛnɛsigira.

²⁵ Ayiwa, o kɛnɛsiginin tere sabanan, ka jori dimi to o kan, Yakuba dence fla, Simeyɔn ni Levi, Dina kɔrɔcɛw, olugu ka o ta muruw ta ka taga ben dugumɔɔw kan, ka cɛw bɛɛ faga, k'a sɔrɔ dugumɔɔw tun m'a lon ko o ko jɔɔn bɛna se o ma.

²⁶ O ka Hamɔri ni a dence Sikɛmu fana faga, ka o dɔɔmuso Dina labɔ Sikɛmu ta bon kɔnɔ ka taga ni a ye.

²⁷ Yakuba dence tɔw ka suw ta fɛnw bɛɛ bɔ o ra, ka dugumɔɔw ta fɛnw bɛɛ cɛ, sabu Sikɛmu tun ka o dɔɔmuso lanɔɔ.

²⁸ O ka o ta bɛganw ta, ani o ta misiɔw, ani o ta faliw; fɛn o fɛn tun bɛ dugu kɔnɔ, ani fɛn o fɛn tun bɛ forow ra, o ka o bɛɛ ta.

²⁹ O ka o ta naforo bɛɛ cɛ, ani o ta denw, ani o ta musow, ani fɛn o fɛn tun bɛ o ta so kɔnɔ.

³⁰ Yakuba ko Simeyɔn ni Levi ma ko: «Aw ka ne hakiri jagami, sabu aw bɛna ne ko gboya jamana mɔɔw ye, Kanaanakaw, ani Perezikaw. Ne ta mɔɔw man ca; o bɛna lajɛn ne kama, ka ne ni ne ta somɔɔw bɛɛ faga ka ban.»

³¹ Yakuba dencew k'a jaabi ko: «Mun kosɔn o ka an dɔɔmuso kɛ i ko jatɔmuso?»

35

Ala ka Yakuba tɔɔ kɛ Izirayeli ye

¹ Ayiwa, lon dɔ, Ala kumana Yakuba fɛ, ko: «Wuri ka taga Beteli, ka taga sigi o yɔrɔ ra; ni i sera yi, i bɛ sarakabɔnan dɔ lo ne ye, ne Ala min ka ne yɛrɛ yira i ra, i borito i kɔrɔcɛ Esawu ja.»

² Yakuba kumana a ta somɔɔw fɛ, ani a nɔfɛmɔɔw bɛɛ; a ko: «Batofɛn wɛrɛ minw bɛ aw fɛ, aw ye o bɛɛ labɔ yan. Aw ye aw yɛrɛ saninya, ka fani wɛrɛ don aw yɛrɛ ra;

³ sabu an bɛna wuri ka taga Beteli, ne bɛ taga sarakabɔnan dɔ lo Ala ye, Ala min ka ne ta daariri lamɛn ka ne dɛmɛ ne ta sɛɛ wagati ra, ani ka to ne fɛ ne ta tagama ra.»

⁴ Batofɛn wɛrɛ minw tun bɛ Yakuba ta mɔɔw fɛ, o ka o bɛɛ bɔ ka o di Yakuba ma, ani tororanɛɛ minw tun bɛ o torow ra. Yirisunba min bɛ Sikɛmu dugu kɔrɔ, Yakuba ka dinga sogi ka o dogo o yirisunba jukɔrɔ.

⁵ O kɔ, o wurira ka taga. Ala ka siranyaba bla o yɔrɔ dugumɔgow bɛɛ ra. O si ma sɔn ka gban Yakuba ta mɔgow kɔ, ko o bɛ o kɛɛ.

⁶ Yakuba ni a nɔfɛmɔgow bɛɛ tagara se Luzi; o dugu tɔgo le ye fana ko Beteli, a bɛ Kanaana jamana ra.

⁷ Yakuba ka sarakabɔnan dɔ lɔ o yɔrɔ ra, ka o tɔgo la ko: Eli Beteli*; ko sabu Ala k'a yɛɛ yira ale ra o yɔrɔ ra, tuma min na ale tun bɛ borira a kɔrɔɛ na.

⁸ Ayiwa, Rebeka ta lamɔbamuso min tun ye Debora ye, o sara. O k'a su don Beteli kɔrɔ, yirisunba dɔ kɔrɔ, o yirisunba tɔgo le nana la ko kasi yirisunba.

⁹ Ala k'a yɛɛ yira Yakuba ra tuun, ka baraka don a ra, a nanin kɔ ka bɔ Mesopotami jamana ra.

¹⁰ Ala ko a ma ko: «I tɔgo ye ko Yakuba, nka i tɔgo tɛna kɛ Yakuba ye tuun. I tɔgo bɛna la ko Izirayeli.» Ala ka Yakuba tɔgo la ko Izirayeli o cogo le ra.

¹¹ Ala k'a fɔ a ye tuun ko: «Ne le ye Ala Sebɛɛtigi ye. I bɛna den caman sɔrɔ; siya dɔ bɛna bɔ i ra, ani jamana caman mɔgow. Masaw bɛna bɔ i ta duruja ra.

¹² Ne ka jamana min di Iburahima ni Isiyaka ma, ne bɛna o jamana di i ma. I ta den minw bɛna na i kɔ fɛ, ne bɛna a di olugu fana ma.»

¹³ Ayiwa, Ala kumana Yakuba fɛ yɔrɔ min na, a bɔra a kɔrɔ o yɔrɔ ra ka taga.

¹⁴ Ala tun kumana ni Yakuba ye yɔrɔ min na, Yakuba ka kabakuruba dɔ lɔ o yɔrɔ ra k'a kɛ hakirijigifɛn ye, ka rɛzɛnji kɛ saraka ye ka o bɔn a kan, ani turu.

¹⁵ Ala kumana a fɛ yɔrɔ min na, Yakuba ka o yɔrɔ tɔgo la ko Beteli.

Boniyaminu worocogo, ani Raseli ta saya

¹⁶ Ayiwa, Yakuba ni a ta mɔgow nana bɔ Beteli ka taga yɔrɔ wɛɛ. O ni Efirata dugu ɛɛ belɛn tun ka jan dɔɔnin. Raseli jigira o yɔrɔ ra, nka a jigiko gbɛɛyara kɛɛɛ.

¹⁷ Ka tin dimi to a ra, tinminamuso ko a ma ko: «I kana siran, i ka dɛnɛ wɛɛ sɔrɔ.»

¹⁸ Ayiwa, o y'a sɔrɔ Raseli tun bɛ jini ka sa ka ban. K'a satɔ to, a ka den tɔgo la ko: Beni ɔni; nka kɔ fɛ facɛman nana den tɔgo la ko: Boniyaminu†.

¹⁹ Ayiwa, Raseli sara o yɔrɔ le ra. O k'a su don Efirata dugu sira ra. Efirata dugu tɔgo le nana la ko Betilɛhɛmu.

²⁰ Yakuba ka kabakuruba dɔ lɔ Raseli ta kaburu kunna, ka o kɛ hakirijigifɛn ye. O kabakuru le kɛra Raseli ta kaburu hakirijigifɛn ye. A bɛ yi hali bi.

Yakuba dɛncɛw

²¹ Yakuba‡ bɔra o yɔrɔ ra minke, a tagara a ta fanibonw lɔ, fɔ ka taga tɛmɛ Migidali Ederi yɔrɔ kan.

²² Ayiwa, ka Yakuba to o yɔrɔ ra, Rubɛn tagara jɛn ni Bila ye, min tun ye a facɛ ta jɔnmuso dɔ ye; Yakuba bɔra o ko kala ma.

Yakuba dɛncɛw tun ye ɛɛ tan ni fla:

²³ Leya dɛncɛw flɛ nin ye: a ka dɛnɛ fɔlɔ min woro Yakuba ye, o ye Rubɛn ye, o kɔ, Simeyɔn, ani Levi, ani Zuda, ani Isakari, ani Zabulɔn.

²⁴ Raseli dɛncɛw tun ye Yusufu ni Boniyaminu ye.

²⁵ Raseli ta baaradenmuso Bila dɛncɛw tun ye Dan ni Nɛfitali ye.

²⁶ Leya ta baaradenmuso Zilipa dɛncɛw tun ye Gadi ni Asɛri ye.

Olugu le ye Yakuba dɛncɛw ye, minw worora Mesopotami§.

Isiyaka ta saya

* **35:7 35.7** Eli Beteli kɔrɔ ye ko: Beteli ta Ala. † **35:18 35.18** Beni ɔni kɔrɔ ye ko: dɛnɛ min sɔrɔra tɔɔrɔ ra. Boniyaminu kɔrɔ ye ko: dɛnɛ min bɛ ne kininboro fɛ, walama dɛnɛ min ko ka gbɛlɛn ne ma. ‡ **35:21 35.21** Yakuba: A seɛra heburukan na ko Izirayeli. § **35:26 35.26** Boniyaminu le ma woro Mesopotami.

²⁷ Ayiwa, Yakuba tagara se a face Isiyaka koro Mamire ta yoro ra, Kiriyaṭi Araba dugu koro; o dugu le ye Heburon ye fana. Iburahima ni Isiyaka tun sigira o dugu le ra.

²⁸ Isiyaka si bee lajennin kera san keme ni san biseegi.

²⁹ O ko, a sara, ka fara a bemace tow kan. A tun korora kosebe fo ka sijan soro. A dencew Esawu ni Yakuba k'a su don.

36

Esawu tagara sigi Edomu jamana ra

¹ Esawu ta denw ye nin ye; ale le be wele fana ko Edomu.

² Esawu k'a ta musow ta Kanaanaka sunguruw le ra. A muso do togo tun ye ko Ada; ale tun ye Hetikace Elon denmuso le ye. Do togo tun ye ko Olibama; ale tun ye Ana denmuso ye; Ana yere face tun ye Sibeyon ye. Sibeyon tun ye Hevika le ye.

³ Esawu muso sabanan kera Basimati ye. Ale tun ye Sumayila denmuso do ye. Nebayoti dogomuso tun lo.

⁴ Esawu muso Ada ka Elifazi woro Esawu fe. A muso Basimati ka Reweli woro.

⁵ Olibama ka Yehusi woro, ani Yalamu, ani Kore. Olugu le ye Esawu dencew ye, minw worora a fe Kanaana jamana ra.

⁶ Ayiwa, lon do, Esawu k'a ta musow ta, ani a dencew, ani a denmusow, ani a ta somogow bee, ani a ta sagaw ni a ta baw, ani a ta misiw bee, ani a tun ka fen o fen soro Kanaana jamana ra; a wurira ka taga jamana were ra, yorojan, ka bo a dogoce Yakuba koro.

⁷ O fla borofenw caya koson, o tun te se ka to jagon kan. Yoro tun ka dogo o ta beganw ma.

⁸ O le kera sababu ye k'a to Esawu tagara sigi Seyiri kuruyorow ra. Esawu le be wele fana ko Edomu.

Esawu ta denw

⁹ Ayiwa, Esawu le ye Edomukaw bemace ye. A ta durujaw ye nin ye, k'a siginin to Seyiri kuruyorow ra:

¹⁰ Esawu dencew togow ye nin ye: Elifazi, ale ye Esawu ta muso Ada dence ye; Reweli, o ye Esawu ta muso Basimati dence ye.

¹¹ Elifazi yere ta denw kera Teman ye, ani Omaru, ani Sefo, ani Getamu, ani Kenazi.

¹² Esawu dence Elifazi tun ka jonmuso min ke a muso ye, min tun ye Timina ye, ale le ka Amaleki woro Elifazi ye.

Olugu le ye Esawu ta muso Ada mamadenw ye.

¹³ Reweli dencew fle nin ye: Nahati, ani Zeraki, ani Sama, ani Miza.

Olugu le ye Esawu ta muso Basimati mamadenw ye.

¹⁴ Esawu ta muso Olibama, Sibeyon denmuso Ana ta denmuso, ale ka dence minw woro Esawu fe, olugu fle nin ye: Yehusi, ani Yalamu, ani Kore.

¹⁵ Ayiwa, Esawu dence minw kera kuntigiw ye, olugu ye nin ye: Esawu dence folo Elifazi dencew ra, minw kera kuntigiw ye, o ye Teman, ani Omaru, ani Sefo, ani Kenazi,

¹⁶ ani Kore, ani Getamu, ani Amaleki.

Olugu le ye Elifazi dencew ye, minw kera kuntigiw ye Edomu jamana ra. Olugu le ye Esawu ta muso Ada mamadenw ye.

¹⁷ Esawu dence Reweli dence minw kera kuntigiw ye, olugu fle nin ye: Nahati kera gbatigi ye, ani Zeraki, ani Sama, ani Miza.

Olugu le ye Reweli dencew ye, minw kera kuntigiw ye Edomu jamana ra. Olugu le ye Esawu ta muso Basimati mamadenw ye.

¹⁸ Esawu ta muso Olibama dence minw kera kuntigiw ye, olugu fle nin ye: Yehusi kera gbatigi ye, ani Yalamu, ani Kore.

Olugu le ye Esawu ta muso Olibama, Ana denmuso dencew ye, minw kera kuntigiw ye.

¹⁹ Ayiwa, olugu le ye Esawu dencew ye, ani o ta kuntigiw. Olugu le ye Edomukaw ye.

Seyiri dencew

²⁰ Ayiwa, mogo minw konna ka sigi Edomu jamana ra, o ye Seyiri dencew le ye. Ale tun ye Horika ye. A dencew tun ye Lotan ye, ani Sobali, ani Sibeyon, ani Ana,

²¹ ani Disan, ani Eseri, ani Disan. Horikaw ta kuntigiw le ye olugu ye. Seyiri dencew lo; o tun siginin be Edomu jamana ra.

²² Lotan dencew tun ye Hori ni Hemamu ye. Lotan balemamusu tun ye Timina ye.

²³ Sobali dencew fle nin ye: Aliban ni Manati, ani Ebali, ani Sefo, ani Onamu.

²⁴ Sibeyon dencew fle nin ye: Aya, ani Ana. Lon do, o Ana togo le tagara bo bununji gbanninman do kan kongo kono, k'a to a be a face Sibeyon ta faliw korosira.

²⁵ Ana dence tun ye Disan ye; a denmusu tun ye Olibama ye.

²⁶ Disan dencew fle nin ye: Hemedan, ani Esiban, ani Itiran, ani Keran.

²⁷ Eseri dencew tun ye Bilan, ani Zavan, ani Akan ye.

²⁸ Disan dencew tun ye Usi ye, ani Aran.

²⁹ Horikaw ta kuntigiw fle nin ye: Lotan, ani Sobali, ani Sibeyon, ani Ana,

³⁰ ani Disan, ani Eseri, ani Disan. Olugu le ye Horikaw ta kuntigiw ye Seyiri ta jamana ra.

Edomu masacew

³¹ Sani masace do ye sigi Izirayelimogow kunna, masace minw sigira Edomu mara kunna, olugu fle nin ye:

³² Behori dence Bela, ale sigira masaya ra Edomu; a ta dugu togo tun ye ko Dinaba.

³³ Bela nana sa minke, Zera dence Yobabu, min be bo Bosira, ale sigira a no ra.

³⁴ Yobabu nana sa minke, Husamu sigira a no ra; ale tun bora Temankaw ta jamana ra.

³⁵ Husamu nana sa minke, Bedadi dence Hadadi sigira a no ra; ale le ka Madiyankaw kere ka se o ra Mohabu mara ra. A ta dugu togo tun ye ko Aviti.

³⁶ Hadadi nana sa minke, Samula min tun be bo Masireka, ale sigira a no ra.

³⁷ Samula nana sa minke, Sawuli min tun be bo Rehoboti, bada ra, ale sigira a no ra.

³⁸ Sawuli nana sa minke, Akibori dence Bahali Hanani sigira a no ra.

³⁹ Akibori dence Bahali Hanani nana sa minke, Hadari sigira a no ra; a ta dugu togo tun ye Pawu. A muso togo tun ye ko Metabeli; Metabeli tun ye Materedi denmusu ye, Materedi tun ye Mezahabu denmusu ye.

⁴⁰ Ayiwa, kuntigi minw bora Esawu dencew ra ka kana ni o ta gbaw, ani o ta sigiyorow, ani o togow ye, o kuntigiw fle nin ye: Timina, ani Aliva, ani Yeteti,

⁴¹ ani Olibama, ani Ela, ani Pinon,

⁴² ani Kenazi, ani Teman, ani Mibisari,

⁴³ ani Magidiyeli, ani Iramu.

Olugu le kera Edomu mara kuntigiw ye; o bee sigira o ta mara ra.

Esawu le kera o Edomukaw bemace ye.

37

Yusufu ta sikow

¹ Ayiwa, Yakuba sigira Kanaana jamana ra. A face fana tun sigira o jamana le ra.

² Yakuba dencew ta kow fle nin ye.

Ka Yusufu si to san tan ni wolonfla, a tun be sagaw ni baw gbenna ni a korocew ye. A tun be ni a face ta jonmuso Bila ni Zilipa dencew le ye. Olugu tun be ko benbari minw ke, Yusufu tun bena o bee lakari a face ye.

³ Yusufu ko le tun ka di Yakuba* ye ka teme a ta den tow bee kan, sabu a tun ka Yusufu soro k'a koronin to; o koson Yakuba tun ka forokiya jumannin jegenjegenman do karan Yusufu ye.

⁴ Yusufu korocew k'a ye ko o face be Yusufu le kanuna ka teme olugu kan minke, o ka Yusufu koninya; hali kumapuman yere tun te se ka bo o da ra k'a fo Yusufu ye tuun.

⁵ Lon do, Yusufu nana siko do ke; a ka o lakari a korocew ye minke, o ka do fara o ta koninya kan.

⁶ A k'a fo o ye ko: «Aw ye sabari ka ne ta siko lamen!

⁷ Ne sikora k'a ye ko an tun be foro ra, an be siman tigera k'a siri. Ne ta simansiri nana wuri ka lo, aw ta simansiriw nana ne ta lamini ka biribiri a koro k'a ke i n'a fo o be a bonyara.»

⁸ Yusufu korocew ko: «O tuma ele be a miiri ko ele le bena sigi an kunna ka ke an ta masace ye ke.» O k'a koninya tuun o siko koson, ani o kumaw koson.

⁹ Ayiwa, Yusufu nana siko do were ke; a ka o fana fo a korocew ye. A ko: «Ne ka siko do were ke tuun; ne ka tere ni karo ni lolo tan ni kelen ye, o nana o yere majigi ne koro.»

¹⁰ A ka o siko fo a face ni a korocew ye. A face songora a ra, k'a fo a ye ko: «Nin siko koro le ye di? O tuma i b'a fe ne ni i bamuso ni i korocew, an bee le ye na an kinbiri gban ele koro ke?»

¹¹ A pangboya donna a korocew ra; nka a face ka o kumaw to a yere konon.

Yusufu korocew k'a fiyeere

¹² Ayiwa, Yusufu korocew tun tagara Sikemu ni o face ta beganw ye.

¹³ Lon do, Yusufu face Yakuba† ko a ma ko: «I korocew tagara ni beganw ye Sikemu; na, ne be i ci o fe.» Yusufu nana.

¹⁴ Yakuba ko: «Taga a fe, ni i korocew ka kene, ani ni foyi te beganw na; i ye na o kibaroya fo ne ye.»

A ka Yusufu ci ka taga. A bora Heburon kenegbeyoro ra ka taga Sikemu.

¹⁵ Ayiwa, ce do tagara ben ni Yusufu yaalayaalato ye kongo konon. A k'a pininka ko: «Ele be mun le pinina?»

¹⁶ Yusufu ko: «Ne be ne korocew le yoro pinina. O be min le? Sabari ka o yoro yira ne ra.»

¹⁷ Ce ko: «O bora yan; sabu ne tun k'a men o fe ko o be taga Dotan.»

Yusufu tagara o ko ka taga o soro Dotan.

¹⁸ A korocew k'a ye yorojan a be nana. Sani a ye se o ma, o ka janfa siri a kama ko o b'a faga.

¹⁹ O ko: «An ta sikobagawara nato ye nin ye.

²⁰ Aw ye na an ye a faga, k'a firi kolonkolon do konon. An be taga a fo ko wara do le k'a faga k'a domu. A ta sikow bena ke min ye, an bena o ye.»

²¹ Ruben ka o kuma men minke, ale tun b'a fe ka Yusufu kisi ka bo o boro; a ko: «An kana a to a ye sa.»

²² Ruben k'a fo tuun ko: «Aw kana a faga; aw ye a firi kolonkolon konon, kongo konon yan; aw kana aw boro se a ma.»

Ruben tun b'a fe ka na Yusufu labo dogo ra o ko fe, ka seko ni a ye ka taga a di a face ma.

* 37:3 37.3 Yakuba, walama Izirayeli. † 37:13 37.13 Yakuba, walama Izirayeli.

²³ Ayiwa, Yusufu nana se o koro minke, o k'a ta forokiya jumannin jegenjegenman sama ka bo a kan na.

²⁴ O k'a mina k'a firi kolonkolon konon. Ji foyi tun te kolon konon.

²⁵ O ko, o sigira ka domuni ke. O nana fleri ke, ka Sumayila ta mogow dow nato ye ni o ta jogomew ye ka bo Galadi. Wusunanw, ani kasadiyananw, ani latikolon tun be o ta doniw na jogomew ko ra. O tun be tagara ni o ye Misiran.

²⁶ O ra, Zuda k'a fo a balemaw ye ko: «Ni an ka an dogonin faga k'a dogo, o bena mun le na an ye?»

²⁷ Aw y'a to an y'a fiyeere Sumayila ta mogow ma. An kana an boro se a ma k'a faga, sabu an dogonin lo, an yere do lo.»

A balema tow sonna a ta kuma ma.

²⁸ Madiyanka jagokebagaw, Sumayila ta mogow, olugu temeto, o ka Yusufu sama k'a labo kolon konon, k'a fiyeere olugu ma warigbe mukan. Sumayila ta mogow k'a san ka taga ni a ye Misiran.

²⁹ Ayiwa, Ruben sekora ka na kolonda ra, ko a bena Yusufu labo. A nana a ye ko Yusufu te kolon konon tuun. A jusu kasira, fo a k'a ta derege mina k'a faran.

³⁰ A nana a dogocew fe ka na a fo o ye ko: «E! Den te kolon konon tuun! Ne bena taga min ni nin ko ye?»

³¹ O ka Yusufu ta forokiyanin ta, ka bakoronin do faga, ka forokiyanin don o jori ra.

³² O ko, o ka Yusufu ta forokiyanin bla ka taga a di a face ma k'a fo a ye ko: «An ka forokiya nin ye kongo konon; a fle ni a kera i dence ta forokiya lo walama ni o te.»

³³ Yakuba k'a fle, k'a ye ko a dence ta derege lo. A ko: «E! Ne dence ta derege lo; wara do le k'a domu. E! Wara do le ka Yusufu tigetige tan!»

³⁴ Yakuba k'a ta derege mina k'a faran, ka boro do don a yere ra, ka kasi a dence saya ko ra tere caman.

³⁵ A dencew ni a denmusow nana ko o bena a jusu saaro, nka a tun t'a fe mogow si ye a jusu saaro. A tun b'a fora ko: «Ne bena to kasi le ra fo ka na sa ka taga lahara ne dence no fe.» A tora ka kasi.

³⁶ Ayiwa, Madiyanka jagokebagaw tagara Yusufu fiyeere Misiran, Farawona ta sorasiw kuntigiba ma; o togo ye ko Potifari.

38

Zuda ni Tamari ta ko

¹ Ayiwa, wagati do nana ke, Zuda bora a balemaw koro, ka taga sigi Adulamu, ce do koro, o ce togo ye ko Hira.

² Zuda ka Kanaanaka sunguru do ye o dugu ra, a face togo ye ko Suwa. A ka o sunguru furu, ka jen ni a ye.

³ Muso nana konon ta, ka dence woro. A ka den togo la ko Eri.

⁴ A nana konon were ta, ka dence were woro. A ka o togo la ko Onan.

⁵ A nana konon were ta tuun ka dence were woro. A ka o togo la ko Sela. O den worotuma ra, Zuda tun be Kesibu dugu konon.

⁶ Ayiwa, Zuda nana muso do furu ka o di a dence folo Eri ma. O muso togo tun ye ko Tamari.

⁷ Nka Zuda dence folo kera mogojugu ye Matigi Ala na koro; o koson, Matigi Ala ka saya lase a ma.

⁸ Zuda k'a fo a dence flanan Onan ye ko: «I korocce muso ta ka jen ni a ye, sabu i nimogomuso lo; janko i ye den soro ni a ye i korocce no ra, ka duruja to i korocce ko.»

⁹ Ayiwa, Onan k'a ye ko o den tena ke ale yere ta ye; o ra, ni a tun be jen ni a ninmogomuso ye, a tun be lawa bon dugu ma, janko muso kana konon ta ka duruja to a korocce ko.

¹⁰ Onan tun be min kera, o ma diya Matigi Ala ye. Ala ka saya lase ale fana ma.

¹¹ Zuda k'a ye ten minke, a ko Tamari ma ko: «I kana ce were ta; taga to i face ta so, sani k'a to ne dence Sela ye janatige. Ni a ka janatige, ne bena i di ale ma.» Zuda ka o fo, sabu a tun be siranna; a tun t'a fe Sela ye Tamari furu janko ale fana kana na sa i n'a fo a koroce tow.

Tamari tagara to a face ta so.

¹² Wagati dama temenin ko, Zuda ta muso sara. O muso tun ye Suwa denmuso le ye. Sangakow nana nogoya minke, ani Zuda jusu sumana tuma min na, Zuda tagara a ta sagasikanbagaw fe Timina dugu konɔ, a ni a terice Hira, min be bo Adulamu.

¹³ Ayiwa, do nana a fo Tamari ye ko a burance Zuda be tagara Timina, ka taga a ta sagaw si kan.

¹⁴ Tamari ka o men minke, a k'a ta firiya faniw bo a yere ra, ka lankana do biri a kun na, k'a yere datugu, ka taga sigi Enayimu dugu donda ra, Timina dugu sira ra, k'a yere ke i ko jatumusɔ. Tamari ka o ke, sabu a k'a ye ko Sela koroyara, nka Zuda ma son ka ale di a ma, ale ye ke a muso ye.

¹⁵ Ayiwa, Zuda temeto nana Tamari siginin ye; a kera a ja na ko jatumusɔ do lo, sabu Tamari tun k'a ja datugu.

¹⁶ Zuda k'a siginin ye sirada ra, a m'a lon ko a buranmuso lo. A ko a ma ko: «A to ne ye jen ni i ye.» Tamari ko: «Ni i ka jen ni ne ye, i bena mun le di ne ma?»

¹⁷ Zuda ko: «Ne bena badennin kelen bo ne ta baw ra ka o sama i ma.» Tamari ko: «I be mun le di ne ma a sarati ye, sani i ye na a sama ne ma?»

¹⁸ Zuda ko: «Ele yere b'a fe ne ye mun le di i ma a sarati ye?» Tamari ko: «I togo tagamasiyen be fen min kan, ani a juru, ani bere min be i boro, olugu di ne ma.»

Zuda ka o fenw di a ma, ka jen ni a ye. Tamari ka konɔ ta Zuda fe o cogo le ra.

¹⁹ O ko, Tamari wurira ka taga. A k'a ta faniw bo a yere ra, k'a ta firiya faniw don tuun.

²⁰ Ayiwa, ko fe, Zuda nana badennin di a terice Adulamukace ma, ko a ye na a di muso ma, ani ale ka fen minw di muso ma, ka o mina ka na. Ce tagara, a ma muso ye.

²¹ A ka o yoro mogow jininka ko: «Jatumusɔ min be to ka sigi Enayimu dugu donda ra, sirada ra, a be min le?» Mogow ko: «Jatumusɔ si ma sigi yan ka ye.»

²² Ayiwa, a sekora ka taga a fo Zuda ye ko: «Ne ma muso ye de! Ne k'a yoro mogow jininka; o ko: «Jatumusɔ si ma sigi yan ka ye.» »

²³ Zuda ko: «A ye to ni o fenw ye. An kana maroya jini ka se an yere ma. Ne koni k'a ta badennin ci a ma, nka ele m'a ye!»

²⁴ Ayiwa, karo saba temenin ko, o nana a fo Zuda ye ko: «I buranmuso Tamari ka jatoya ke; sisan a ye nin ye, a ka konɔ ta yere.» Zuda ka o kuma men minke, a ko: «Aw ye taga a mina ka bo ni a ye kene ma, o ye a jeni.»

²⁵ O ko o be taga Tamari mina ka bo ni a ye minke, a ka mogɔ bla k'a fo a burance ye ko: «Nin tagamasiyen ni nin bere ye mogɔ min ta ye, ne ka konɔ ta o tigi le fe. Sabari ka nin tagamasiyen ni a juru, ni nin bere tigi jini, k'a lon jon ta lo.»

²⁶ Zuda ka fenw fle k'a ye ko ale yere ta lo. A ko: «Ne jarkira ka teme Tamari kan. Can lo, sabu ne tun ka kan k'a furu ne dence Sela ma, nka ne ma o ke.»

Zuda ma jen ni Tamari ye o ko tuun.

²⁷ Ayiwa, a jigiwagati ra, denw kera flandinw ye.

²⁸ A jigitɔ, den kelen k'a boro bo; tinminamusɔ ka ale boro mina ka jese wulenman do siri a ra, k'a fo ko: «Nin le ye folo ye.»

²⁹ Nka den k'a boro sama k'a don yi tuun. A flandinpogon bora. Tinminamusɔ ko: «Ele le ka sira dayele ke!» A k'a togo la ko Peresi*.

* 38:29 38.29 Peresi koro ye ko: wo; walama ko: k'a dayele.

³⁰ O kɔ, a dɔɔnɔn bɔra, ni jese wulenman sirinin ye a boro ra. O ka ale tɔɔ la ko Zeraki.

39

O ka Yusufu fiyeere Potifari ma

¹ Ayiwa, Sumayila ta mɔɔw tagara ni Yusufu ye Misiran. Misirankace Potifari, Farawona ta sorasiw kuntigiba, ale ka Yusufu san Sumayila ta mɔɔw fɛ; olugu le tun tagara nin Yusufu ye.

² Matigi Ala tora ni Yusufu ye k'a ta kow bɛɛ ja a boro. A tun bɛ a matigice Misirankace Potifari ta so le kɔɔ.

³ A matigice nana a ye ko Matigi Ala bɛ ni Yusufu ye; ko ni a k'a boro don fɛn o fɛn na, Ala bɛ o ja a boro.

⁴ Yusufu ko nana diya a matigice ye, fɔ a k'a sigi a ta so kunna, k'a borofɛnw bɛɛ karifa a ma.

⁵ Kabini Potifari ka Yusufu sigi a ta so kunna, ani a borofɛnw bɛɛ kunna, Matigi Ala ka baraka don Misirankace Potifari ra, k'a ta so kɔɔw bɛɛ ja Yusufu kɔɔn. Matigi Ala ta baraka lara Potifari borofɛnw bɛɛ kan, sokɔɔfɛnw, ani forokɔɔfɛnw bɛɛ.

⁶ A kera ten minke, Potifari k'a ta so kɔɔw bɛɛ to Yusufu boro. A tun tɛ maga foyi ra, ni a yɛɛ ta domuni dɔɔn tɛ.

Yusufu tun ye kanbelen cɛɔumanba le ye; a fari tun dakapanin lo, a pada fana tun cɛ ka ji.

Potifari muso nabɔra Yusufu fɛ

⁷ Wagati dɔ nana kɛ, Yusufu matigice ta muso nabɔra Yusufu fɛ. A ko Yusufu ye jɛn ni ale ye.

⁸ Yusufu ma sɔn; a ko a ma ko: «Ne matigice tɛ foyi kɛ a yɛɛ ye tuun so kɔɔ yan. A k'a borofɛnw bɛɛ karifa ne le ma.

⁹ A ni ne bɛɛ kera kelen ye nin so kɔɔ yan. A ma ne bari foyi ra, fɔ ele kelen, sabu i ye a muso ye. Ne bɛna o kojuguba jɔɔn kɛ cogo di ka Ala hake ta?»

¹⁰ Lon bɛɛ muso tun bɛ Yusufu wele, nka Yusufu ma sɔn ka taga la a kɔɔ ka jɛn ni a ye.

¹¹ Ayiwa, lon dɔ Yusufu tun donna bon kɔɔ ka taga a ta baara kɛ; o y'a sɔɔ lukɔɔmɔɔ si tun tɛ yi.

¹² Muso ka Yusufu mina a ta derege ma, ko a ye jɛn ni ale ye. Yusufu k'a ta derege bɔ k'a to a boro, ka bori ka bɔ kɛɛ ma.

¹³ Ayiwa, muso k'a ye ko Yusufu k'a ta derege to ale boro ka bori ka bɔ kɛɛ ma minke,

¹⁴ a kulera ka lukɔɔmɔɔw wele k'a fɔ o ye ko: «Aw y'a flɛ, ne cɛ nana ni Heburu kanbelen min ye, o nana an janfa le. Aw m'a ye, a nana ne kɔ ko a bɛna jɛn ni ne ye; nka ne ka kulekanba ci.

¹⁵ A nana a ye ko ne bɛ ne kan bɔra ka kule kɔɛbɛ minke, a k'a ta derege to ne boro yan ka bori ka bɔ kɛɛ ma.»

¹⁶ Muso ka Yusufu ta derege bla a yɛɛ kɔɔ, sani a cɛ ye sekɔ ka na so kɔɔ.

¹⁷ A cɛ nana minke, a ka o kuma kelen fɔ a ye, ko: «A flɛ, i nana ni jɔncɛ Heburuka min ye, a nana ne kɔ ko a bɛna jɛn ni ne ye.

¹⁸ Ne ka ne kan bɔ ka kule minke, a k'a ta derege to ne boro, ka bori ka bɔ kɛɛ ma.»

O ka Yusufu bla kaso ra

¹⁹ Ayiwa, muso ka min fɔ Yusufu ta ko ra, cɛ ka o mɛn minke, a dimina kɔɛbɛ.

²⁰ A ka Yusufu mina k'a bla kaso ra, masace ta kasodenw bɛ yɔɔ min na. Yusufu tora kasobon na yi.

- ²¹ Nka Matigi Ala tora ni Yusufu ye, ka ɲa a ma, k'a ko diya kasobon kɔrɔsibaga ye.
²² Kasobon kɔrɔsibaga ka Yusufu bla kasoden tɔw bɛɛ kunna kasobon kɔnɔ, ko a ye o kɔrɔsi. Yusufu le tun bɛ fɛn bɛɛ ɲanabɔ kasobon kɔnɔ yi.
²³ Kasobon kɔrɔsibaga yɛrɛ nana a boro bɔ fɛn bɛɛ ra, ka ko bɛɛ to Yusufu le boro, sabu Matigi Ala tun bɛ ni Yusufu ye. Ala tun bɛ a ta ko bɛɛ ɲa a boro.

40

Yusufu ka kasoden fla ta siko kɔrɔ fɔ

- ¹ Ayiwa, lon dɔ, Misiran masacɛ ta minnifendibagaw kuntigi, ani a ta burujenibagaw kuntigi, olugu ka ko dɔ kɛ min ma bɛn masacɛ ma.
² Farawona dimina o kuntigi fla kɔrɔ, minw ye minnifendibagaw kuntigi ni burujenibagaw kuntigi ye.
³ Masacɛ ko o ye o mina ka o bla kaso ra, sorasiw kuntigiba ta bon kɔnɔ, Yusufu tun bɛ yɔrɔ min na.
⁴ Sorasiw kuntigiba ka o bla ni Yusufu ye, ko Yusufu ye o kɔrɔsi. Yusufu le tun bɛ o ta ko bɛɛ ɲanabɔ. O ka wagati dama kɛ kasobon na yi.
⁵ Lon dɔ, ka o to kasobon na yi, minnifendibagaw kuntigi, ani burujenibagaw kuntigi ka siko dɔ kɛ su kelen na. O bɛɛ ni o ta siko, dɔ ni dɔ kɔrɔ tɛ kelen ye.
⁶ Ayiwa, sɔgɔmada fɛ, Yusufu nana o flɛ minke, a k'a ye ko o ɲa kumunin lo.
⁷ A ka o ɲininka ko: «Mun le ka aw ɲa kumu tan bi?»
⁸ O ko: «An ka siko dɔ le kɛ; mɔgɔ fana tɛ yi min bɛ se ka a kɔrɔ fɔ an ye.» Yusufu ko: «Siko kɔrɔ lonniya bɛ Ala le fɛ. Aw ye aw ta sikow fɔ ne ye.»
⁹ Masacɛ ta minnifendibagaw kuntigi k'a ta siko fɔ; a ko: «Ne ta siko ra, ne ka rɛzensun dɔ le ye ne ɲa fɛ,
¹⁰ yiriboro saba tun b'a ra. A fiyerenna, a fiyerenw denna, a rɛzendenw mɔna.
¹¹ O y'a sɔrɔ Farawona ta jiminminan tun bɛ ne boro. Ne ka rɛzenmɔ mina k'a bisi Farawona ta jiminminan kɔnɔ, k'a di Farawona ma.»
¹² Yusufu ko: «I ta siko kɔrɔ ye nin ye: Yiriboro saba, o ye tere saba le ye.
¹³ Ni tere saba dafara, Farawona bɛna i labɔ kaso ra, ka i bla i ta baarakɔrɔ ra. I bɛna to ka minnifen di Farawona ma i n'a fɔ i tun b'a kera cogo min na kakɔrɔ, tuma min na i tun bɛ o baara ra.
¹⁴ Nka ni i nana o hɛra sɔrɔ tuma min na, i ye i hakiri to ne ra, ka ɲa ne ma; i ye kuma Farawona fɛ, ka ne ko fɔ a ye, janko a ye ne labɔ kaso ra.
¹⁵ Sabu o ka ne mina fanga ra ka bɔ Heburuw ta jamana le ra ka na ni ne ye yan. O ka ne bla kaso ra yan, k'a sɔrɔ ne ma kojugu si kɛ.»
¹⁶ Ayiwa, burujenibagaw kuntigi k'a ye ko Yusufu k'a tɔɲɔgɔncɛ ta siko kɔrɔ fɔ k'a diya minke, ale fana k'a ta fɔ. A ko: «Ne fana ta siko ra, segi saba tun bɛ ne kun, buru gbɛman tun bɛ o segi saba kɔnɔ.
¹⁷ Segi min tun bɛ tɔw bɛɛ san fɛ, domunifɛn suguya bɛɛ tun bɛ o kɔnɔ, a bɛɛ tobira ka mɔ Farawona ye. Ayiwa, kɔnɔ dɔw nana kɛ o fɛnw domu ye segi kɔnɔ ne kunna.»
¹⁸ Yusufu ko: «I ta siko kɔrɔ ye nin ye: Segi saba, o ye tere saba ye fana.
¹⁹ Ni tere saba dafara, Farawona bɛna i labɔ kaso ra, ka i kun tige, ka i su dulon yiri ra, kɔnɔw bɛna kɛ i sogisogi ye.»
²⁰ Ayiwa, tere saba nana dafa, ka bɛn Farawona worolon kunbɛn ma. O ɲanagbɛ ra, a ka domuniba dɔ tobi a ta jamana ɲamɔgɔw bɛɛ ye. A ka minnifendibagaw kuntigi ni burujenibagaw kuntigi labɔ kaso ra a ta jamana ɲamɔgɔw ɲa na.
²¹ A ka minnifendibagaw kuntigi bla a ta baarakɔrɔ ra, ko a ye to ka minnifen di Farawona ma.
²² Nka a ka burujenibagaw kuntigi dulon yiri ra ka kapa ni Yusufu ta kuma ye.

²³ Kabini minnifendibagaw kuntigi bɔra kaso ra, a ma miiri Yusufu ma tuun; a jinana a ko pewu.

41

Farawona ta siko

¹ San fla temenin ko, Farawona yere ka siko do ke. A sikora k'a yere ye Nili bada ra.

² A ka misi pumanman toronin wolonfla ye, o bora ji ra, ka na ke bin jimi ye bada ra.

³ A ka misi cejugu fasamannin wolonfla ye, olugu fana bora ji ra, misi pumanman wolonfla ko fe, ka na lolɔ o koro bada ra.

⁴ Ayiwa, misi cejugu fasamannin wolonfla, olugu ka misi toronin wolonfla domu. O ko, Farawona kununa sunogo ra.

⁵ Sunogo nana a ta tuun; a ka siko do were ke. A ka jotizan wolonfla ye, o bora jɔsun kelen na, o bee kise ka bonbon, o ce ka ji.

⁶ O ko, jotizan wolonfla were bora o jɔsun kelen na, o kiew ka dogo dogo, sabu kongokolon fɔɔ ka o bee jaja fo ka o cejuguya.

⁷ Ayiwa, jotizan minw jajanin be, olugu ka jotizan kiseɓuman belebelew domu.

O ko, Farawona kununa tuun. A k'a ye ko siko lo.

⁸ O lon sogomada fe, Farawona hakiri jagamina. A ka Misiran jamana lagberikebagaw, ani a kolonbagaw bee wele. A ka a ta sikow lakari o ye, nka o si ma se k'a koro fo Farawona ye.

⁹ O tuma ra, Farawona ta minnifendibagaw kuntigi ka kuma ta, k'a fo Farawona ye ko: «Ne ka kojugu min ke, ne hakiri jigira o ra bi.»

¹⁰ A ko: «Farawona, lon do i tun dimina i ta jamana mogoba dow koro. I tun ka ne mina o wagati ra ka ne bla kaso ra, sorasiw kuntigiba ta bon konɔ, ne ni burujenibagaw kuntigi.

¹¹ Lon do, su fe, an mogo fla bee sikora, an bee ta siko koro fora an ye.

¹² Heburu kanbelen do le tun be ni an ye kasobon na; sorasiw kuntigiba ta baaraden tun lo folofolo. An ka an ta siko jafɔ ale le ye, a k'a koro fo an ye.

¹³ A ka min fo an ye fana, kow nana ke ka kapa ni o le ye. I ka ne bla ne ta baarakoro ra, ka burujenibagaw kuntigi kun tige k'a su dulon yiri ra.»

Yusufu ka Farawona ta siko koro fo

¹⁴ Ayiwa, Farawona ka o men minke, a ka mogo ci ka taga Yusufu wele. O teliyara ka Yusufu labo kasobon na. O k'a kun ni a bonbosiw bee li, k'a saninya, ka fani were don a ra, ka taga ni a ye Farawona fe.

¹⁵ A sera yi minke, Farawona ko a ma ko: «Ne ka siko do le ke, mogo si ma se k'a koro fo ne ye. Ne k'a men ko ni siko fora ele ye, ko i be se k'a koro fo.»

¹⁶ Yusufu ka Farawona jaabi ko: «Farawona, ne te, Ala le bena i ta siko koro fo i ye ka ja.»

¹⁷ Farawona k'a fo Yusufu ye ko: «Ne ta siko ra ne k'a ye ko ne tun be Nili bada ra.

¹⁸ Ne ka misi ceɓuman toronin wolonfla ye, o bora ji ra ka na ke bin jimi ye kene ma.

¹⁹ Misi wolonfla were bora ji ra tuun, o fasanin be, o ce ka jugu, sogo janaman te o ra; Misiran jamana bee ra ne ma o misiw jagon cejugu ye ban.

²⁰ Ayiwa, misi cejugu fasaninw, olugu ka misi toroninw domu, minw tun konna ka bo.

²¹ O ka o kunu yere le; nka o bee n'a ta, a kera i ko foyi yere ma don o konobara ra. O cejuguyanin tora ten, i ko o tun be cogo min na kakoro. O ko, ne kununa sunogo ra.

²² «Ayiwa, ne sunɔgɔra tuun; ne ka siko dɔ wɛrɛ kɛ. O ra ne ka nɔtizan wolonfla ye, o bɛɛ kisɛw ka bonbon, a cɛ ka ni. O tizan wolonfla bɛɛ bɔra nɔkala kelen na.

²³ Tizan wolonfla wɛrɛ bɔra o kɔ fɛ, o ka dɔgɔdɔgɔ, sabu kongokolon fɔɔɔ ka o bɛɛ jaja.

²⁴ Ayiwa, tizan minw ka dɔgɔdɔgɔ, olugu ka tizanjumanw domu.

«Ayiwa, ne ka nin siko le fɔ ne ta lagberikebagaw ye, nka o si ma se k'a kɔrɔ fɔ ne ye.»

²⁵ Yusufu k'a fɔ Farawona ye ko: «Farawona, i ka siko fla min kɛ, o bɛɛ ye fɛn kelen le ye. Ala bɛna min kɛ, a ka o le yira i ra.

²⁶ Misi jumanman wolonfla, o ye san wolonfla ye. Nɔtizan wolonfla, o ye san wolonfla ye. A bɛɛ ye siko kelen le ye.

²⁷ Misi fasanin cɛjugu wolonfla minw bɔra ji ra ka na tɔw kɔ, o ye san wolonfla kɔngɔ ye. Nɔtizan wolonfla minw ka dɔgɔdɔgɔ, fɔɔɔ ka minw jaja, o fana ye o san wolonfla kɔngɔ kelen le ye.

²⁸ Ne k'a fɔ i ye cogo min na sisan, Farawona, Ala bɛna min kɛ, a ka o le yira i ra.

²⁹ Sanji wolonfla bɛna kɛ, siman bɛna na kɔsɛbɛ Misiran jamana bɛɛ ra.

³⁰ Nka sanji wolonfla wɛrɛ bɛna na o kɔ fɛ, o bɛna kɛ kɔngɔba ye, k'a kɛ fɔ mɔgɔw bɛna pina san tɛmɛninw ta siman camanba wagati bɛɛ kɔ Misiran jamana ra. Kɔngɔ bɛna jamana bɛɛ halaki.

³¹ Kɔngɔ juguyakojugu fɛ, siman tun jana san minw na, mɔgɔw bɛna pina o sanw bɛɛ kɔ pewu.»

³² Yusufu ko Farawona ma tuun ko: «Farawona, ni i k'a ye ko i ka nin siko kɛ cogoya fla ra, o b'a yira ko can ra Ala le ka nin ko latigɛ; a fana tɛna mɛɛn ni a ma kɛ.

³³ Ayiwa, sisan i ka kan ka mɔgɔ hakiriman kolɔnbaga dɔ le jini, k'a sigi Misiran jamana bɛɛ kunna,

³⁴ ka mɔgɔ dɔw fana sigi jamana kunna ni ale ye, janko ni siman o siman ka sɔrɔ, o ye o tarantaran yɔrɔ looru, ka taran kelen bɔ k'a bla danna, Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra, sanjuman wolonfla bɛɛ kɔnɔ.

³⁵ Sanjuman wolonfla min bɛna na, o ye siman lajɛn o sanw bɛɛ kɔnɔ. Ele Farawona yɛrɛ ye o mɔgɔw kɔrɔsi. O ye o simanw lajɛn k'a bla danna duguw bɛɛ ra, k'a kɔrɔsi.

³⁶ Ni san wolonfla kɔngɔ nana se Misiran jamana ma tuma min na, o siman min lajɛna, o le bɛna kɛ ka jamana baro. Ni o kɛra, kɔngɔ tɛna jamana halaki.»

Yusufu kɛra Misiran jamana jamɔgɔba ye

³⁷ Ayiwa, Yusufu ka min fɔ, o diyara Farawona ni a ta jamana jamɔgɔw bɛɛ ye.

³⁸ Farawona k'a fɔ a ta jamana jamɔgɔw ye ko: «An bɛ se ka mɔgɔ juman le sɔrɔ tuun Ala ka hakiri di min ma i ko nin cɛ?»

³⁹ Farawona ko Yusufu ma ko: «I n'a fɔ Ala ka nin kow yira ele ra, mɔgɔ si tɛ yi tuun min bɛ sɔrɔ kolɔnbaga ye, ani hakiritigi ye ka ele bɔ.

⁴⁰ Ne bɛ i sigi ne ta so kunna; ni i ka min fɔ, ne ta mɔgɔw bɛna o le kɛ. Masacɛya dɔrɔn le bɛna ne bɔnya ni i ye.

⁴¹ Ne ka Misiran jamana bɛɛ kuntigiya don i boro bi.»

⁴² Farawona k'a yɛrɛ ta borokandennɛgɛ bɔ k'a don Yusufu borokanden na. A ko o ye lenfani jumanman dɔw don a ra, ka kannanɛgɛ saninlaman dɔ don a kan na.

⁴³ A ka Yusufu yɛlɛ sowotoro dɔ kan, k'a gban a yɛrɛ ta sowotoro kɔ. Mɔgɔ dɔw blara o na ka kɛ pɛrɛn ye, ko: «Aw ye sira bla, aw ye sira bla, fagamaw bɛ nana*!»

Ayiwa, Farawona ka Misiran jamana bɛɛ kuntigiya di Yusufu ma o cogo le ra.

* **41:43 41.43** Kitabu dɔw kɔnɔ a sɛbɛra ko: «Aw ye aw kinbiri gban.»

⁴⁴ Farawona ko Yusufu ma tuun ko: «Ne le ye Farawona ye. Nka mogo man kan ka foyi ke Misiran jamana bee kono yan, ni ele ma o sira di o tigi ma.»

⁴⁵ Farawona ka Yusufu togo la ko Safinati Paneya. A ka muso di a ma. A muso togo tun ye ko Asanati. Muso face togo tun ye Potifera; ale le tun ye Oni dugu sarakalasebaga ye.

Yusufu sigira Misiran jamana bee kunna.

⁴⁶ Wagati min na o ka Yusufu wele ka taga Misiran masace Farawona fe, o y'a soro a si tun ye san bisaba.

O le ko fe, a bora Farawona koro ka taga Misiran jamana yaala.

⁴⁷ Ayiwa, san wolonfla kera, siman pana, ka den kosebe.

⁴⁸ Yusufu ka o san wolonfla ta siman dow lajen Misiran jamana yoro bee ra, ka o bla danna. A ka siman lajen k'a bla duguw bee ra. Forow be dugu minw koro, a ka o forow simanw lajen o duguw ra.

⁴⁹ Yusufu ka siman lajen caman, i ko kogoji kenken. A cayara fo a laban o nana a jateri dabla, sabu a jateda tun te se ka lon tuun.

⁵⁰ Ayiwa, sani kongo wagati ye se, Yusufu ka dence fla soro ni a muso Asanati ye, Oni dugu sarakalasebaga Potifera denmuso.

⁵¹ Yusufu k'a dence folo togo la ko Manase†, ko sabu Ala k'a ke ale pinana a ta toorow bee ko, k'a hakiri bo a face ta so ko.

⁵² A ka dence flanan togo la ko Efrayimu‡, ko sabu ale toorora jamana min na, Ala ka dence di ale ma o jamana ra.

⁵³ Ayiwa, siman pana kosebe sanji wolonfla min kono Misiran, o sanji wolonfla nana ban.

⁵⁴ O ko fe sanji wolonfla kongo daminana, i n'a fo Yusufu tun k'a fo cogo min na. Kongo benna jamana tow bee kan, nka siman tun be Misiran jamana yoro bee ra.

⁵⁵ Ayiwa, kongo nana se Misiran jamana fana ma tuma min na, mogow nana ke kule ye Farawona koro, ko a ye domuni di o ma. Farawona ko Misirankaw bee ma ko: «Aw ye taga Yusufu fe; ni a ka min fo aw ye, aw y'a ke ten.»

⁵⁶ O tuma kongoba le tun be jamana yoro bee ra. Yusufu ka simanmarayorow dayele, ka siman fiyeere Misirankaw ma. O y'a soro kongo tun be juguyara ka taga Misiran jamana ra.

⁵⁷ Mogow tun be bo jamanaw bee ra ka na siman san Misiran, Yusufu fe; sabu kongo tun be juguyara jamanaw bee ra.

42

Yusufu korocew tagara siman san Misiran

¹ Yakuba nana a men ko siman be sorora Misiran. A k'a fo a dencew ye ko: «Mun koson aw be sigi yan ka ke nogon fle ye?

² Ne k'a men ko siman be sorora Misiran. Aw ye taga yi ka taga do san an ye, janko kongo kana na an faga yan.»

³ Yusufu koroce mogo tan ka sira mina, ka taga siman san Misiran.

⁴ Yakuba ma son ka Yusufu dogoce Boniyaminu bla ni o ye ka taga. A tun be siranna ko kojugu do kana na taga a soro yi.

⁵ Ayiwa, Yakuba* dencew tagara simansanyoro ra ni mogo werew ye, sabu kongo tun be Kanaana jamana yoro bee le ra.

Yusufu k'a korocew lasiran

† 41:51 41.51 Manase togo koro ye ko: ka pina. ‡ 41:52 41.52 Efrayimu togo koro ye ko: Ala ka den di. * 42:5 42.5 Yakuba, walama Izirayeli.

⁶ O y'a sɔrɔ Yusufu le tun be Misiran jamana kuntigiya ra; ale le tun be siman fiyeerera mɔgo bee ma Misiran. A korɔcew nana se minke, o ka o kinbiri gban Yusufu korɔ, ka o na biri dugu ma.

⁷ Yusufu k'a korɔcew ye minke, a ka o lon; nka a k'a ke i n'a fo ale ma o lon. A kumana o fe k'a ke i n'a fo a dimina o korɔ le. A ko o ma ko: «Aw bɔra min le?» O k'a jaabi ko: «An bɔra Kanaana jamana le ra, ka na siman san yan.»

⁸ O ka o fo minke, Yusufu k'a lon can ra ko a korɔcew lo. Nka olugu ma Yusufu lon.

⁹ Yusufu tun ka siko minw ke a korɔcew ko ra, a hakiri jigira o ra. A ko o ma ko: «Aw nana jamana fle dogo ra le, janko aw bɛna se ka jamana yɔrɔ minw kere, aw ye o yɔrɔw lon.»

¹⁰ A korɔcew ko: «An matigice, o te! I ta jonw nana siman le san.

¹¹ An bee ye fakelendenw le ye. An be can le fora. An ma na jamana fle dogo ra.»

¹² Yusufu ko: «Can te! Aw nakun ye ka na jamana fle le, janko aw bɛna se ka yɔrɔ minw kere, aw ye o lon.»

¹³ O ko: «Anw ye i ta jonw le ye; an ye balemace tan ni fla le ye, an bee ye fakelendenw le ye. An sigira Kanaana jamana ra. An bee ra fitini, ale be ni an face ye so; kelen sara an na.»

¹⁴ Yusufu ko: «Ne ka min fo, o le ye can ye; ne ko aw nana an ta jamana fle dogo ra le.

¹⁵ Ne bɛna aw segesege cogo min na, o ye nin ye: ne be kari Farawona togo ra, ko ni aw dogoce fitini ma na fiyewu, aw tena bo yan.

¹⁶ Aw ye mɔgo kelen bo aw ra k'a ci, o ye taga aw dogoce fitini ta ka na ni a ye. Tow be to kaso ra yan. Ne bɛna aw ta kuma segesege o cogo le ra k'a lon ni aw be can le fora. Ni aw ma o ke koni, o tuma ne karira Farawona togo ra ko aw nana jamana fle dogo ra le.»

¹⁷ Yusufu ka o fo minke, a ka o bla kaso ra tere saba.

¹⁸ A tere sabanan, a k'a fo o ye ko: «Sisan ne bɛna min fo aw ye, ni aw ka o ke, o tuma ne tena foyi ke aw ra, sabu ne be siran Ala na.

¹⁹ Ni a kera ko aw be can le fora, o tuma, aw ra kelen ye to kaso ra yan, aw tow ye taga ni siman ye ka taga a di aw ta somogow ma, sabu kongɔ be o ra.

²⁰ O ko, aw sekoto, aw ye na ni aw dogoce fitini ye yan; ni o kera, ne be a lon ko aw be can le fora; o ra ne tena foyi ke aw ra.»

A korɔcew sonna o ma.

²¹ O ka ke a fo ye jɔgon ye ko: «Can ra, an ka an dogoce Yusufu hake ta; sabu an yere tun k'a nin tooroto ye; a ka an daari ko an ye sabari ka makari ale ra k'a to yi, nka an ma son. O le koson nin jagban be sera an ma bi.»

²² Ruben ka kuma ta, k'a fo o ye ko: «Ne tun m'a fo aw ye ko aw kana den nin faga wa? Aw ma son ka ne ta kuma lamen. Sisan a ye nin ye, Ala b'a hake le bora an na tan.»

²³ Ayiwa, o tun m'a lon ko Yusufu be o ta kan menna; sabu Yusufu yere tun be kumana o fe ni daramina le ye.

²⁴ Yusufu ka o kuma men minke, a bora o korɔ ka taga kasi. A kɔsegira ka na, ka na kuma o fe tuun. O ko fe a ka Simeyon mina k'a siri o yere jana.

Yusufu korɔcew sekora ka taga Kanaana

²⁵ Yusufu k'a fo a ta baaradenw ye ko o ye a korɔcew ta borow fa siman na, ka o bee ta wariw dondon o ta borow konɔ, ani ka o ta siraradomuni di o ma. Baaradenw k'a ke ten.

²⁶ O ka o ta borow lala o ta faliw ko ra, ka sira mina ka ke taga ye.

²⁷ O tagara se yɔrɔ do ra, o y'a sɔrɔ su kora. O sira yi. O ra kelen k'a ta borɔ dayele ko a be domuni di a ta fali ma; a k'a ta wari ye borɔ da ra.

²⁸ A ko tɔw ma ko: «E! O ka ne ta wari seko; a ye nin ye bɔrɔ da ra.» Tɔw k'a ye ten minke, o jusu kasira. O siranna fo o be yereyere. O ko: «Ala ka mun le ke an na tan sa?»

²⁹ Ayiwa, o nana se o face Yakuba fe, Kanaana jamana ra. Min ka o sɔrɔ, o ka o bee fo a ye. O ko:

³⁰ «Ce min be Misiran jamana kunna, a ma kuma an fe ni numanya ye de! A ko, ko an tagara o ta jamana fle dogo ra le.

³¹ An k'a fo a ye ko an ye mogosobew le ye, ko an ma na jamana fle dogo ra.

³² An k'a fo a ye ko an tun ye balemace tan ni fla le ye an face fe, ko kelen sara, ko an dogoce fitini, sisan ale be ni an face ye Kanaana jamana ra.

³³ Ayiwa, a ko an ma ko: «Fen min be se k'a to ne be la aw ra, ko aw ye mogosobew ye, o ye nin ye: aw ye aw balema kelen to yan; aw tɔw be siman ta ka taga a di aw ta somogow ma, sabu kongɔ be o ra. Ni aw tagara, aw ye na ni aw dogoce fitini ye ne fe yan.

³⁴ O ra, ne bena a lon ko aw ma na jamana fle, ko aw ye mogosobew le ye. Ni o kera, ne bena aw balemace bla. O ko, aw be se ka taga jamana yɔrɔ bee ka sanni ni fiyeere ke, aw yere sago ma.»

³⁵ Ayiwa, o nana ke siman bo ye o ta bɔrɔw konɔ tuma min na, o k'a ye ko o bee ta wari be o ta bɔrɔw konɔ. O ka wari ye o ta bɔrɔ konɔ minke, o ni o face bee siranna.

³⁶ O face Yakuba k'a fo o ye ko: «E! Aw bena ne bonɔ ne ta denw na de! Yusufu te yi tuun, Simeyon fana te yi tuun; aw bena Boniyaminu fana mina ka taga ni a ye wa? Nin tɔrɔ bee be ben ne le kan.»

³⁷ Ruben ko a face ma ko: «Ni ne ma seko ka na ni Boniyaminu ye i fe, o tuma i ye ne dence fla bee faga! Boniyaminu to ne boro; ni a kera cogo o cogo, ne bena seko ka na ni a ye i fe.»

³⁸ Yakuba ko: «On-on, ne dence te taga ni aw ye Misiran fiyewu; sabu a ni a korɔce min be bamuso kelen na, o sara k'a kelen to. Ni ko do nana a sɔrɔ tagama ra, aw bena a to ne koroninba kunsigibetigi ye sa jusukasi ra le.»

43

Yusufu korɔcew tagara Misiran ni Boniyaminu ye

¹ Ayiwa, kongɔ nana juguya jamana konɔ.

² Yakuba dencew tun nana ni siman min ye ka bo Misiran, o nana o domu ka ban tuma min na, Yakuba k'a fo o ye ko: «Aw ye seko ka taga domuni do pini an ye Misiran.»

³ A dence Zuda k'a jaabi ko: «Misirankace k'a fo an ye ka a gbeleɣa kosebe ko ni an ma taga ni an dogoce ye, an na tena la ale kan.

⁴ O ra, ni i be son ka an dogoce Boniyaminu bla ka taga ni an ye, an bena taga domuni san i ye.

⁵ Nka ni i te son k'a bla ka taga ni an ye, an te taga; sabu ce k'a fo an ye ko ni an dogoce te ni an ye, an na tena la ale kan.»

⁶ O face Yakuba* ko: «Aw ka kojugu ke ne ra de! Mun na aw k'a fo ce nin ye ko dogoce were be aw fe de? Han?»

⁷ A dencew k'a jaabi ko: «Ce yere le ka pininkari caman gban an na an ta somogow bee ta ko ra. A ko: «Yala aw face be si ra wa? Yala balemace were be aw fe wa?» Anw fana k'a ta pininkariw jaabi. An tun be se k'a lon cogo di ko a bena a fo an ye ko an ye na ni an dogoce ye?»

* 43:6 43.6 Yakuba, walama Izirayeli.

⁸ Zuda ko a face Yakuba ma ko: «Baba, den to ne boro, a ye taga ni an ye; a to an ye wuri ka taga domuni jini, janko kongo kana na an bee faga yan, ele ni anw, ani an ta denw.

⁹ «Ne le bena lo ni den kunko ye. Ni ko k'a soro, i ye ne pininka. Ni ne ma seko ni a ye fiyewu ka na a lo i ja koro yan, o tuma o jaraki bena to ne kan tuma bee;

¹⁰ sabu ni tagama tun ma lalo tan, i b'a soro ko an tun tagara ka kosegi ka ban fo sinaga fla.»

¹¹ O face Yakuba ko: «Ayiwa, i n'a fo jagboya le ye a taga ye, o tuma aw bena min ke, o fe: Aw ye an ta jamana fɛɲɲumanman dow bla aw ta borow kono, ka taga o sama Misirankace ma. Aw ye turu donnin ta, ani li, ani kasadiyananw, ani turu kasadiman, ani yiriden dow, ani saraden, ani amande.

¹² «Aw ye aw ta wari jogon fla ta. O tun ka wari min bla aw ta borow kono, aw ye seko ni o ye. I b'a soro o firira le.

¹³ Ayiwa, aw ye aw dogoce ta, aw ye wuri ka taga Misirankace fe.

¹⁴ Ala Sebestigi ye aw makari don ce ra, janko a ye aw balemace to kelen ni Boniyaminu bla o ye na. Nka ni ne ka kan ka bono ne ta denw na le, o tuma ne ye bono o ra.»

Yusufu korocew sera Yusufu fe tuun

¹⁵ Ayiwa, Yusufu korocew ka o samafenw ta; o tun ka kan ka wari min ta, o ka o jogon fla ta. O wurira, o ni Boniyaminu, ka taga Misiran, Yusufu fe.

¹⁶ Kabini Yusufu ka Boniyaminu ye ni o ye, a k'a fo a ta baardenw kuntigi ye ko: «Nin mogow ladon so kono, i ye began do faga k'a laben; o bena tererafana domu ni ne yere le ye.»

¹⁷ Yusufu ka min fo, ce ka o ke. A tagara ni Yusufu korocew ye Yusufu ta so kono.

¹⁸ Yusufu korocew k'a ye ko o tagara ni olugu ye Yusufu ta so minke, o siranna. O ko: «Wari min tora an ta borow kono an nako folo ra, i b'a soro o le koson o nana ni an ye yan. O bena ben an kan le, ka jen an na, ka an mina ka an ke o ta jonw ye, ka an ta faliw fana mina.»

¹⁹ O siranya koson, o gbarara Yusufu ta baardenw kuntigi ra, so donda ra, ka kuma a fe.

²⁰ O ko: «Hake to, an matigice, anw nana siman san yan kakoro.

²¹ An ta siman sanko folo, an sekoto, an sera an siyoro ra minke, an ka an ta borow dayele k'a ye ko an bee ta wari dafanin be an ta borow da ra, do ma bo a ra; a be i ko an tun nana ni a ye cogo min na. O koson an sekora ni a ye ka na a di.

²² An nana ni wari were ye fana ka na siman do were san. Nka an m'a lon jon le ka wari bla an ta borow da ra.»

²³ Baardenw kuntigi ko o ma ko: «Aw ye aw hakiri sigi, aw kana siran! Aw ta Ala, aw face ta Ala, ale le ka o wari bla aw fe borow kono. Ni o te, aw tun ka wari min di, o sera ne ma.»

Ce ka o kuma fo ka ban minke, a nana ni Simeyon ye o fe.

²⁴ A ka o ladon Yusufu ta bon kono, ka ji di o ma, o ka o senw ko. A ka domuni di o ta faliw fana ma.

²⁵ O tun nana ni samafen minw ye, o ka o laben ka bla, sani Yusufu ye na tereghan fe; sabu a tun fora o ye ko o ni Yusufu bena domuni ke Yusufu ta so.

²⁶ Yusufu nana so kono tuma min na, o ka samafenw di a ma, ka o kinbiri gban a koro k'a fo.

²⁷ Yusufu ka o pininka ko: «Aw ka kene wa?» A ka o pininka fana ko: «Aw ka aw face min ko fo ko a korora, yala a be si ra hali bi wa?»

²⁸ O ka Yusufu jaabi ko: «I ta jonce min ye an face ye, a be si ra, a fana ka kene.»

O birira tuun ka o kinbiri gban Yusufu koro k'a fo.

²⁹ Yusufu k'a na korota k'a dogoce Boniyaminu fle, a yere baden dogonin. A ko: «Aw ka aw dogoce min ko fo, ale le ye nin ye wa?» Yusufu ko Boniyaminu ma ko: «Ne dence, Ala ye baraka don i ra.»

³⁰ Yusufu k'a dogoce ye minke, a hina donna a ra, fo ka kasilogo bla a ra. A teliyara ka don bon konɔ ka taga kasi.

³¹ O ko, a k'a na ko, ka bo kene ma. Kasilogo tun b'a ra belen, nka a jijara k'a yere mina. A k'a fo a ta baaradenw ye ko o ye na ni domuni ye.

³² O ka Yusufu ta domuni bo danna, k'a korocew ta bo danna. Misiranka minw tun be ni o ye, o ka olugu fana ta bo danna, sabu Misirankaw te son ka domuni ke ni Heburuw ye; Misirankaw be jigi o ra.

³³ Yusufu korocew sigira a na korɔ, ka gbangban jogon na, ka kana ni o sandaw ye; k'a damina korɔ ra ka taga a bla dogonin na. O ka ke jogon fle ye; o kabakoyara.

³⁴ Domuni min tun be Yusufu korɔ, a ka o do di o ma. A ka tow ta jogon looru di Boniyaminu ma. O ka domuni ke, ka min, ka jagari ni Yusufu ye.

44

Yusufu k'a korocew korɔbo k'a fle

¹ Ayiwa, o ko, Yusufu k'a fo a ta baaradenw kuntigi ye ko: «Nin mogow ta borow fa siman na; o fanga be se min o min korɔ, o di o ma. O ko, i ye o bee ta wari bla o ta borɔ konɔ, borɔ da ra.

² I ye ne ta jiminminan warigberaman fana bla o bee ra fitini ta borɔ konɔ, a ta wari kan.»

Ayiwa, Yusufu ka min fo, baaradenw kuntigi k'a ke ten.

³ Dugu gbera minke doron, sogomada fe o ka sira di Yakuba dencew ma. O ka o ta doniw lala o ta faliw ko ra, ka taga.

⁴ O bora dugu konɔ minke, k'a sorɔ o yoro tun ma janya folo, Yusufu k'a ta baaradenw kuntigi wele k'a fo a ye ko a ye wuri ka tugu o ko; ko ni a kunna o ra, a ye a fo o ye ko: «Mun na aw ka ne ta kopuman sara ni kojugu ye?

⁵ Yala aw ma ne matigice ta jiminminan ta wa, a be lagberi ke ni min ye? Aw ka kojuguba le ke nin ye de!»

⁶ Ayiwa, baaradenw kuntigi tagara kun o ra, a ka o kuma fo o ye ten.

⁷ O k'a jaabi ko: «An matigice, mun na i be o kuma jogon fo? Ala ye an kisi o ko jogon kerɔ ma.

⁸ An tun ka wari min ye an ta borow konɔ, an ma na ni o ye ka bo Kanaana ka na o di i ma wa? An bena son cogo di ka warigbe walama sanin sonya i matigice ta so konɔ?

⁹ Ayiwa, ni minan ka ye i ta jon min o min fe anw na, aw ye o tigi faga, tow ye ke an matigice ta jonw ye.»

¹⁰ Baaradenw kuntigi ko: «Ayiwa, aw ka min fo, ne sonna o ma; nka ni minan yera mogɔ min kun, o tigi le be ke ne ta jon ye, foyi te ke tow ra.»

¹¹ O yoronin bee, o bee ka o ta borow jigi, ka o dayele.

¹² Baaradenw kuntigi ka ke borow konɔ flefle ye. A k'a damina o bee ra koroba ra, ka taga a laban fitini na. Minan tagara ye Boniyaminu ta borɔ konɔ.

¹³ A kera ten minke, o jusu kasira fo o ka o ta deregew mina ka o faranfaran. O ka o ta borow ta ka o lala faliw ko ra ka seko dugu konɔ.

Zuda ka Yusufu daari Boniyaminu ko ra

¹⁴ Zuda ni a balemaw tagara se Yusufu ta so, k'a sorɔ Yusufu belen tun be yi. O ka o kinbiri gban Yusufu korɔ k'a fo.

¹⁵ Yusufu ko o ma ko: «Aw ka mun ko le ke tan? O tuma aw ma a lon ko ne jogon be se ka ko dogoninw lon wa?»

¹⁶ Zuda ko: «An matigice, an bɛna mun le fɔ sa? Kuma tɛ an fɛ tuun. An bɛ se ka an yɛrɛ bɔ nin ko ra cogo di? Ala yɛrɛ le ka i ta jɔnw ta hake bɔ kɛnɛ kan. Sisan an ye nin ye, an kera an matigice ta jɔnw le ye, anw, ani minan tagara ye min ta bɔrɔ kɔnɔ.»

¹⁷ Yusufu ko: «Ala ye ne kisi o ko jɔgɔn keri ma. Ne ta minan yera min ta bɔrɔ kɔnɔ, o tigi kelen le bɛna kɛ ne ta jɔn ye. Aw tɔw, aw ye taga hɛra ra aw face fɛ.»

¹⁸ Zuda gbarara Yusufu ra k'a fɔ a ye ko: «Ne matigice, sabari k'a to i ta jɔnce ye kuma dɔ fɔ i ye; i kana dimi ne kɔrɔ, sabu ele ni Farawona bɛɛ le ye kelen ye.

¹⁹ Ne matigice, an nako fɔlɔ ra yan, ele le tun ka an jininka ko yala an face belɛn bɛ yi wa, ko yala dɔgɔcɛ wɛrɛ bɛ an fɛ wa.

²⁰ An ka i jaabi ko an face bɛ yi, ko a kɔrɔra, ani ko an dɔgɔcɛ fitini dɔ bɛ yi, an face ka ale woro k'a sɔrɔ a tun kɔrɔra kɔsɛbɛ ka ban. Kɔrɔcɛ dɔ fana tun bɛ an dɔgɔcɛ fitini fɛ, nka ale sara. O fla bɛɛ tun bɛ bamuso kelen na. Ayiwa, o dɔgɔcɛ fitini kelen le tora sisan; an face bɛ a kanu kɔsɛbɛ.

²¹ Ele k'a fɔ an ye ko an ye na ni a ye i fɛ, janko i yɛrɛ na ye a ye.

²² An tun ka i jaabi ko den tɛ se ka bɔ a face kɔrɔ. Ni a bɔra a face kɔrɔ, a face bɛ sa jusukasi boro.

²³ I k'a fɔ an ye ko ni an dɔgɔcɛ ma na, an na tɛna la ele kan tuun.

²⁴ Ayiwa, tuma min na an sekɔra an face fɛ, an ka an matigice ta kuma fɔ a ye.

²⁵ Lon min an face nana a fɔ an ye ko an ye sekɔ ka na siman dɔ san,

²⁶ an k'a fɔ a ye ko an tɛ se ka na ni an dɔgɔcɛ tɛ ni an ye, ko sabu Misirankacɛ k'a fɔ an ye ko ni an dɔgɔcɛ tɛ ni an ye, an na tɛna la ale kan.

²⁷ «I ta jɔnce, an face k'a fɔ o le ra ko: «Aw k'a lon ko ne ta muso Raseli ka dence fla dɔrɔn le woro ne ye.

²⁸ Kelen tun bɔra so kɔnɔ lon dɔ; ne bɛ miiri ko wara dɔ le k'a faga, sabu ne m'a ye tuun fɔ ka se bi ma.»

²⁹ A ko: «Ni aw ka na nin fana ta tuun, ni ko dɔ tagara a sɔrɔ yi, o tuma aw bɛna a to ne kɔrɔninba le bɛna sa tɔrɔ ra.»

³⁰ «Ayiwa, sisan ni ne ka sekɔ i ta jɔnce fɛ, ne face fɛ, k'a sɔrɔ den min bɛ a ta ko bɛɛ ye, o den tɛ ni an ye,

³¹ ni a k'a ye ko den tɛ ni an ye, a bɛna sa jusukasi boro. O tuma anw minw ye i ta jɔnw ye, anw le bɛna kɛ sababu ye k'a to i ta jɔnce, an face kɔrɔninba bɛ sa jusukasi ra;

³² sabu, ne matigice, ne le k'a fɔ an face ye ko ne bɛ lɔ ni den kunko ye. Ne k'a fɔ a ye ko ni ne ma sekɔ ni den ye a fɛ, o tuma ne face hake ye to ne kan tuma bɛɛ.

³³ O kɔsɔn, ne matigice, sabari i y'a to ne ye to yan den nɔ ra, ka kɛ i ta jɔn ye, k'a to den ye taga so ni a kɔrɔcɛw ye.

³⁴ Ne bɛna taga ne face fɛ cogo di, ni den tɛ ni ne ye? E! Ne tɛ se ka taga ne face tɔrɔto ye.»

45

Yusufu k'a yɛrɛ yira a balemaw ra

¹ Ayiwa, Zuda banna o kuma ra minke, Yusufu ma se k'a yɛrɛ mina tuun mɔgɔw na na. A pɛrɛnna ko o ye mɔgɔw bɛɛ labɔ.

Tuma min na Yusufu tun bɛ a yɛrɛ yira a balemaw ra, mɔgɔ si tun tɛ ni o ye.

² Yusufu kasira, fɔ Misirankaw k'a kasikan mɛn; Farawona ta somɔgɔw fana k'a kasikan mɛn.

³ Yusufu k'a fɔ a balemaw ye ko: «Ne le ye Yusufu ye! Yala ne face bɛ si ra wa?»

Yusufu balemaw ma se k'a jaabi, sabu o bɛɛ hakiri tun nagamina.

⁴ Yusufu k'a fɔ o ye ko: «Aw ye gbara ne ra.» O gbarara a ra. A ko: «Ne le ye aw balemace Yusufu ye, aw ka min fiyeere Misiran tagabagaw ma.

⁵ Nka aw kana aw jusu kasi; aw kana dimi aw yere kɔrɔ ko mun na aw ka ne fiyeere; sabu Ala le ka ne ci aw na yan, janko ne ye na ke sababu ye ka aw kisi.

⁶ Nin ye a san fla le ye kɔngɔ be jamana kɔnɔ. Ayiwa, sene tena se ka ke fɔ sanji looru tuun, siman fana tena ke yi.

⁷ Ala le ka ne ci ka na aw na yan, janko aw ye na duruja sɔrɔ nin jamana ra, ka janamanya; o ye kisiriba le ye.

⁸ Aw le ma ne ci yan, Ala yere lo. A ka ne sigi yan, ka ne ke i n'a fɔ Farawona fa; ka ne sigi a ta so fen bee kunna, ka ne ke Misiran jamana bee pamogoba ye.

⁹ «Ayiwa, aw ye teliya ka taga ne face fe; aw ye taga a fɔ a ye ko a dence Yusufu ko, ko Ala ka ale ke Misiran jamana bee kuntigi ye. Ko a ye teliya ka na ne kɔrɔ yan.

¹⁰ Ko a bena sigi Goseni mara ra; a bena to ne kɔrɔ yan, ale ni a ta denw, ani a mamadenw, ani a ta sagaw, ani a ta misiw, ani a borofenw bee.

¹¹ Ko ne bena domuni di a ma, sabu kɔngɔ bena ke fɔ sanji looru tuun. Ni a nana yan, a ni a ta somogow ni a ta beganw bee, o tena fon foyi ra.

¹² Aw yere na bee a ra, ne dogoce Boniyaminu yere na b'a ra ko ne Yusufu le be kumana aw fe.

¹³ Bonya min be ne kan Misiran yan, ani aw yere na ka min ye, aw ye taga o bee lakari ne face ye. O kɔ, aw y'a to ne face ye na ne fe joona.»

¹⁴ Ayiwa, Yusufu ka o kumaw fɔ minke, a k'a boro mini a dogoce Boniyaminu kan na, ka kasi, Boniyaminu fana k'a boro mini Yusufu kan na ka kasi.

¹⁵ A k'a boro mini a korocew bee kan na kelen kelen, ka kasi. O kɔ fe, a korocew sorɔra ka kuma ni a ye.

Farawona ko Yakuba ye na Misiran

¹⁶ Ayiwa, Yusufu balemaw nako kibaroya sera Farawona ta lukonmogow ma. O diyara Farawona ni a ta jamana pamogow ye.

¹⁷ Farawona ka Yusufu wele, k'a fɔ a ye ko: «A fɔ i balemaw ye ko o ye o ta faliw doni siman na ka kosegi Kanaana;

¹⁸ ni o sera yi, o ye o face ni o ta ghamogow bee ta ka na to ne kɔrɔ yan. Ne bena Misiran jamana yɔrɔ bee ra pumanman di o ma. O bena jamana domunipumanw domu.»

¹⁹ A ko Yusufu ma tuun ko: «A fɔ i balemaw ye ko ne ko, ko o ye sowotoro dow ta Misiran yan, ka taga o ta musow ni o ta denw ni o face ta ka na ni o ye.

²⁰ Ni o ma se ka na ni fen dow ye, o kana hami o ra, sabu Misiran jamana yɔrɔ bee ra pumanman le bena di o ma.»

²¹ Ayiwa, Farawona ka min fɔ, Yakuba dencew ka o ke. Yusufu ka sowotorow di o ma, ka kapa ni Farawona ta kuma ye. A ka domuni do di o ma ko o ye o domu sira ra.

²² A ka fanikura donta fana di o bee kelen kelen ma, ka warigbe keme saba di Boniyaminu ma, ani fanikura looru.

²³ A ka falice tan doni Misiran ta domunipumanw na, ka falimuso tan doni simankise ni buru ra, ani domunifen suguya werew, ko o ye taga o bee sama a face ma, janko ni o nana ke na ye Misiran, o ye o ke o ta baro ye sira ra.

²⁴ O kɔ, a ka sira di a balemaw ma, ko o ye taga. A ko o ma ko: «Aw kana kere sira ra de!» O tagara.

²⁵ O bora Misiran, ka taga se Kanaana jamana ra, o face Yakuba fe.

²⁶ O sera minke, o k'a fɔ o face ye ko: «Yusufu belen be si ra! Ale le yere siginin be Misiran jamana kunna.» Nka Yakuba k'a ke i n'a fɔ mogɔ te kumana a fe; a manwuna, fɔ a ma se ka foyi fɔ, sabu a ma se ka la o ta kuma ra.

²⁷ Nka dencew nana ke Yusufu ta kumaw bee fo ye a ye minke, ani Yusufu tun ka sowotoro minw bla ka na a ta, a ka o bee ye minke, a hakiri sorora ka sigi.

²⁸ Yakuba* ko: «Ne dence Yusufu be si ra wa? Ne te foyi jinina tuun ka teme o kan. Ne be taga ne ja la a kan sani ne ye sa.»

46

Yakuba tagacogo Misiran

¹ Yakuba* tagato Misiran, a tagara ni a borofenw bee ye. A tagara se Beri Seba, a ka saraka bo a face Isiyaka ta Ala ye.

² Ala k'a yere yira a ra su fe, k'a wele ko: «Yakuba, Yakuba!» A ko: «Naamu.»

³ Ala ko: «Ne le ye Ala ye, i face ta Ala. I kana siran ka taga Misiran, sabu ne bena i ta duruja caya, k'a ke siyaba ye o yoro ra.

⁴ Ne Ala yere le bena taga ni i ye Misiran, ne yere le fana bena i labo. I bena sa ka i to Yusufu le boro.»

⁵ Yakuba bora Beri Seba. Farawona tun ka sowotoro minw di ka na a ta, a dencew k'a ladon o konso, ani o ta denw ni o ta musow.

⁶ O ka o ta beganw fana ta, ani o tun ka fen o fen sorso Kanaana jamana ra. Yakuba ni a ta somogow bee tagara Misiran.

⁷ A tagara ni a dencew ye Misiran, ani a denmusow, ani a mamaden cemanw, ani a musomanw, ani a ta durujaw bee.

Yakuba ta somogow

⁸ Ayiwa, Yakuba ta den minw tagara Misiran, olugu togow ye nin ye; olugu le ye Izirayelimogow ye.

A dence folo ye Ruben ye.

⁹ Ruben dencew tun ye Hanoki ye, ani Palu, ani Hesiron, ani Karimi.

¹⁰ Simeyon dencew tun ye Yemuweli ye, ani Yamini, ani Owadi, ani Yakini, ani Sohari, ani Sawuli; Sawuli bamuso tun ye Kanaanaka le ye.

¹¹ Levi dencew tun ye Gerison ye, ani Kehati, ani Merari.

¹² Zuda dencew tun ye Eri ye, ani Onan, ani Sela, ani Peresi, ani Zeraki. Nka Eri ni Onan sara Kanaana jamana ra. Peresi dencew tun ye Hesiron ni Hamuli ye.

¹³ Isakari dencew tun ye Tola ye, ani Puva, ani Yasubu†, ani Simiron.

¹⁴ Zabulon dencew tun ye Seredi ye, ani Elon, ani Yaleli.

¹⁵ Leya ka o denw le woro Yakuba ye, ka o to Mesopotami jamana ra, ani a denmuso Dina. A dencew ni a denmusow bee lajennin tun ye mogso bisaba ni saba.

¹⁶ Gadi dencew tun ye Sifyon ye, ani Hagi, ani Suni, ani Esibon, ani Eri, ani Arodi, ani Areli.

¹⁷ Aseri dencew tun ye Imina ye, ani Isiva, ani Isivi, ani Beriya, ani o balemamuso Sera. Beriya dencew kera Heberi ye, ani Malikiyeli.

¹⁸ Ayiwa, Olugu le ye Zilipa dencew ye, Laban tun ka o baaradenmuso min di a denmuso Leya ma. A ka o le sorso Yakuba fe. O bee lajennin tun ye mogso tan ni worso.

¹⁹ Yakuba ta muso Raseli dencew tun ye Yusufu ni Boniyaminu ye.

²⁰ Dence fla worora Yusufu fe Misiran; o ye Manase ni Efrayimu ye. A muso Asanati le ka o woro a ye. Asanati tun ye Potifera denmuso le ye; Potifera le tun ye Oni dugu sarakalasebaga ye.

²¹ Boniyaminu dencew tun ye Bela ye, ani Bekeri, ani Asibeli, ani Gera, ani Naaman, ani Ehi, ani Rosi, ani Mupimi, ani Hupimi, ani Aridi.

* 45:28 45.28 Yakuba, walama Izirayeli. * 46:1 46.1 Yakuba, walama Izirayeli. † 46:13 46.13 Yasubu: Kitabu dow ra a fora ko Yobu.

²² Olugu le ye Raseli dencew ye, a ka minw woro Yakuba fe. O bee lajennin tun ye mogo tan ni naani.

²³ Dan dence ye Husimu ye.

²⁴ Nefitali dencew ye Yaseli ye, ani Guni, ani Yeseri, ani Silemu.

²⁵ Olugu le ye Bila dencew ye, Laban tun ka o baaradenmuso min di a denmuso Raseli ma. A ka o dencew le woro Yakuba ye. O bee lajennin tun ye mogo wolonfla.

²⁶ Mogo minw tagara Misiran ni Yakuba ye, a yere denw, ani a mamadenw, o bee lajennin tun ye mogo biworo ni woro. A dencew ta musow ma jate.

²⁷ Ayiwa, dence fla fana worora Yusufu fe Misiran; o cogo ra Yakuba ta mogo minw bee nana sigi ni a ye Misiran, o bee lajennin tun ye mogo biwolonfla.

Yakuba sera Misiran

²⁸ Ayiwa, Yakuba ka Zuda bla ka taga a yere ja Misiran, Yusufu fe, ka taga a fo a ye ko ale be nana Misiran, Goseni mara ra.

²⁹ Yusufu ka o men minke, a k'a ta sowotoro laben, ka taga Goseni, ka taga a face Yakuba[‡] kunben. A sera a face ma minke, a k'a boro mini a face kan na, ka kasi ka men.

³⁰ Yakuba ko Yusufu ma ko: «Sisan hali ni ne sara o te baasi ye tuun. Sabu ne ka i ye, k'a ye ko i belen be si ra.»

³¹ Yusufu k'a fo a balemaw ni a face ta somogo tow ye ko: «Ne bena taga a fo Farawona ye, k'a lasomi ko ne balemaw nana, ani ne face ta mogo minw tun be Kanaana jamana ra.»

³² Yusufu ko tuun ko: «Ne bena a fo Farawona ye ko ne ta mogow ye sagagbenbagaw le ye. O ta baara ye beganmara le ye. Ne bena a fo a ye ko aw nana ni aw ta sagaw ni aw ta baw ni aw ta misiw ye, ani aw borofenw bee.

³³ Ni Farawona ka na aw wele ka aw pininka ko: «Aw be mun baara le ke?»

³⁴ Aw ye a fo a ye ko: «I ta jonw be beganw le mara kabini o denmisenman fo ka na se bi ma; anw ni an bemaw bee ka o le ke.» Ni o kera, a bena a to aw ye sigi Goseni mara ra, sabu Misirankaw be nigi beganmarabagaw ra.»

47

Yusufu k'a ta mogow yira Farawona ra

¹ Ayiwa, Yusufu tagara a fo Farawona ye ko: «Ne face ni ne balemaw nana ka bo Kanaana jamana ra, ani o ta sagaw ni o ta baw, ni o ta misiw, ani o borofenw bee. O be Goseni mara ra.»

² Yusufu tun be ni a balemace looru ye; a ka olugu yira Farawona ra.

³ Farawona k'a fo o ye ko: «Aw be mun baara le ke?» O ka Farawona jaabi ko: «Anw ye beganmarabagaw le ye, i n'a fo an bemaw.»

⁴ O ko Farawona ma tuun ko: «An minw ye i ta jonw ye, anw nana ka na sigi i ta jamana ra, sabu anw ta jamana ra domunikeyoro te an ta beganw fe tuun. Kongo juguyara Kanaana jamana ra. A to an ye sigi Goseni mara ra. Anw ye i ta baaradenw le ye.»

⁵ Farawona ko Yusufu ma ko: «Ayiwa, i face ni i balemaw nana i fe.

⁶ Misiran jamana ye nin ye i koro; i face ni i balemaw bla jamana yoro bee ra pumanman na, Goseni mara ra; ni i ka dow soro i balemaw ra fana minw ka baara lon kosebe, i ye olugu bla ne yere ta sagaw kunna o ye o korosi.»

⁷ Yusufu nana ni a face Yakuba fana ye ka na a yira Farawona ra. Yakuba ka Farawona fo kosebe.

⁸ Farawona ka Yakuba pininka ko: «Ele si ye san jori ye sisan?»

[‡] 46:29 46.29 Yakuba, walama Izirayeli.

⁹ Yakuba k'a jaabi ko: «Ne si ye san keme ni san bisaba. Ne ka o le ke yaala ra. Ne ma san caman soro, ne ta panamanya fana gbeleyara. Ne tena se ka sijan soro, i n'a fo ne bemaw ka min soro ka o to yaala ra jamana kono.»

¹⁰ Yakuba ka o fo minkɛ, a ka dugawu ke Farawona ye tuun ka soro ka taga.

¹¹ Yusufu ka yoro do di a face ni a balemaw ma Misiran jamana ra, i n'a fo Farawona tun k'a fo a ye cogo min na; a ka jamana yoro bee ra pumanman di o ma, Ramusesi mara ra.

¹² Yusufu ka domuni di a face ni a balemaw ma, ani a face ta somogow bee ma, ka kana ni o ta ghamogow hakeya ye.

Kongo juguyara Misiran tuun

¹³ Ayiwa, domuni foyi tun te soroa Misiran jamana ra tuun; kongo tun juguyara kosebe. Misiran jamana ni Kanaana jamana mogow bee baraka tun be desera kongo boro fo ka o fasa.

¹⁴ Yusufu ka siman fiyeere o ma, ka Misiran jamana ni Kanaana jamana wari bee mina k'a bla Farawona ta so.

¹⁵ Misiran jamana ni Kanaana jamana wari bee nana ban tuma min na, Misirankaw bee nana Yusufu fe ka na a fo a ye ko: «Domuni di an ma; kana son k'a to an ye faga i koro. Wari foyi le te an boro tuun.»

¹⁶ Yusufu ko o ma ko: «Ni wari te aw fe, aw ye na ni aw ta beganw ye. Aw ye na aw ta beganw falen ne fe siman na.»

¹⁷ O nana ni o ta beganw ye Yusufu fe. Yusufu ka o ta sow, ni o ta sagaw, ni o ta baw, ni o ta misiwi, ni o ta faliw falen siman na.

¹⁸ O san nana ban minkɛ, o nana Yusufu fe tuun ka na a fo a ye ko: «An matigice, an ta wari banna; an nana ni an ta beganw bee ye i fe fana. An tena a dogo i ma, ko foyi were le te an fe tuun k'a di i ma, ni an yere ni an ta dugukolow te.

¹⁹ I kana son k'a to an ye faga i koro, ka an ta dugukolow lakolon to yi. An ni an ta dugukolow san, ka siman di an ma. O ra an ni an ta dugukolo bee be ke i ta ye. Siman di an ma an ye a dan, janko an ye baro, an kana sa kongo boro, ka an ta dugukolow lakolon to.»

²⁰ Yusufu ka Misiran dugukolo bee san Farawona ye. Kongo gbankojugu o ra, Misirankaw ka o ta forow bee fiyeere. Jamana bee kera Farawona ta ye.

²¹ O cogo ra Misiran jamana mogow bee kera Farawona ta jonw ye, k'a ta jamana kun kelen na, ka taga a bla a kun do ra*.

²² Dugukolo min tora ni a ma san, o kera sarakalasebagaw ta le ye. A ma olugu ta san, sabu Farawona tun ka sariya do sigi sarakalasebagaw koson; Farawona tun be min di sarakalasebagaw ma, o tun be baro o le ra. O koson olugu ma o ta dugukolo fiyeere.

²³ Yusufu k'a fo mogow ye ko: «Ne ka aw ni aw ta dugukolow san bi Farawona ye. Ne be siman di aw ma, aw ye taga a dan aw ta forow ra.

²⁴ Nka ni simantigewagati sera, aw bena siman taran k'a ke sigiyoroma looru, k'a taran kelen di Farawona ma. A taran naani to, aw be o do ke si ye, ka do ke aw ni aw denw, ni aw ta somogo tow ta baro ye.»

²⁵ O ka Yusufu jaabi ko: «An matigice, i ka an kisi. Ayiwa, i n'a fo i ka o kopumanba ke an ye, o tuma, an bena ke Farawona ta jonw ye.»

²⁶ Yusufu ka o sariya sigi Misiran jamana bee kan, ko san o san Misiran siman ka kan ka taran sigiyoroma looru, k'a taran kelen ke Farawona ta ye. O sariya be yi fo bi. Sarakalasebagaw doron ta dugukolow le ma ke Farawona ta ye.

Yakuba ta kumalabanw

* **47:21 47:21** Kitabu dow kono a sebera ko: «A ka mogow bo o sigiyorow ra ka o lajen dugubaw ra.»

²⁷ Ayiwa, Izirayelimogow sigira Misiran jamana ra, Goseni mara ra. O borofenw nana caya, o ka den caman soro fana.

²⁸ Yakuba ka san tan ni wolonfla le ke Misiran jamana ra. A si bee lajennin kera san keme ni san binaani ni san wolonfla.

²⁹ A sawagati sera minke, a k'a dence Yusufu wele, k'a fo a ye ko: «Ni ne ko ka di i ye, o tuma i boro la ne woto koro, ka kari, ko i bena kopuman ke ne ye, ka ke kankelentigi ye ni ne ye, ko i tena ne su don Misiran yan.

³⁰ Ni ne sara tuma min na, ka taga fara ne bemaw kan, i ye ne ta ka bo Misiran, ka taga ne su don ne bemaw ta kaburu yoro ra.» Yusufu ko: «I ka min fo, ne bena o ke.»

³¹ Yakuba ko: «O tuma, kari ne ye.» Yusufu karira.

O ko, Yakuba k'a kinbiri gban a ta lanan kunyanfan fe ka Ala bato†.

48

Yakuba ka dugawu ke Yusufu dencew ye

¹ Wagati dama temenin ko, o nana a fo Yusufu ye ko a face man kene. Yusufu k'a dence fla ta, Manase ni Efrayimu, ka taga a face koro.

² A fora Yakuba ye minke ko a dence Yusufu be nana a fe, a jijara ka wuri ka sigi a ta lanan kan.

³ Yakuba ko Yusufu ma ko: «Ala Sebetigi k'a yere yira ne ra Luzi, Kanaana jamana ra, ka baraka don ne ra.

⁴ A k'a fo ne ye ko: «Ne bena den caman di i ma, ka i ta mogow caya, ka o ke siya caman ye, ka nin jamana di i ta duruja ma i ko fe, a be ke o ta ye wagati bee.» »

⁵ Yakuba ko Yusufu ma tuun ko: «I ka dence fla min soro Misiran jamana ra yan, sani ne ye na i fe yan, Efrayimu ni Manase, olugu bena ke ne ta denw le ye. O bena ke ne ta le ye i n'a fo Ruben ni Simeyon ye ne ta ye cogo min na.

⁶ «Nka i ka den minw soro olugu ko fe, olugu bena ke i yere ta ye. O bena o ta cen soro Efrayimu ni Manase sababu le ra.

⁷ Ne be o kera Raseli le koson. Sabu ne sekoto ka bo Mesopotami jamana ra, Raseli sara ne fe sira ra Kanaana jamana ra, Efirata dugu kere fe. Ne k'a su don o yoro ra, Efirata dugu sira ra, Efirata min be wele fana ko Betlehemu.»

⁸ Yakuba* ka Yusufu ta denw ye minke, a ko: «Ninnugu ye jonw le ye!»

⁹ Yusufu ko: «Ala ka dence fla min di ne ma yan, olugu lo.» Yakuba ko: «Sabari ka o gbara ne ra yan, janko ne ye dugawu ke o ye.»

¹⁰ Yakuba na baraka tun dogoyara koro ya fe. A tun te yeri kera berebere tuun. Yusufu k'a denw gbara Yakuba ra. Yakuba ka o ta ka o sigi a sen kan, k'a boro mini o ma ni kanuya ye.

¹¹ A k'a fo Yusufu ye ko: «Ne tun te a miiri ko ne na bena la ele kan tuun. Nka a ye nin ye, Ala nana a ke fo ne ka i ta denw yere ye.»

¹² Yusufu ka denw ta ka o bo a face sen kan, ale yere k'a kinbiri gban dugu ma, a face koro.

¹³ O ko, a k'a dence Efrayimu bla a kininboroyanfan fe, ka Manase bla a numanboroyanfan fe. A gbarara ni o ye a face ra, ka Efrayimu lo a face numanboroyanfan fe, ka Manase lo a kininboroyanfan fe.

¹⁴ Nka a face Yakuba k'a borow bananbiri, k'a kininboro la Efrayimu kun na, k'a soro ale le ye dogoceman ye, k'a numanboro la koroceman Manase kun na.

¹⁵ Yakuba ka dugawu ke Yusufu ye. A ko:
«Ne bemace Ibrahima ni ne face Isiyaka ka Ala min bato,
ale Ala min blara ne na kabini ne worolon, fo ka na se bi ma,

† 47:31 47:31 Heburuw 11.21 ra a sebera ko: «A tintinnin tora a ta bere kan ka Ala bato.»

* 48:8 48:8 Yakuba, walama Izirayeli.

ale ye baraka don nin denw na.

¹⁶ Meleke min ka ne bosi kojugu bee ma, o meleke ye baraka don nin denw na.

Nin denw sababu ra ne togo kana tunu;

ne bemace Iburahima ni ne face Isiyaka togo kana tunu,

o ta duruja ye caya jamana konɔ.»

¹⁷ Ayiwa, Yusufu k'a ye ko a face k'a kininboro la Efirayimu le kun na minke, o ma diya a ye, a k'a face boro mina ka bo Efirayimu kun na, ka taga ni a ye a dence folo Manase fan fe.

¹⁸ A k'a fo a face ye ko: «Baba, i firira, nin le ye dence folo ye. I tun ka kan ka i kininboro la ale le kun na.»

¹⁹ Nka a face ma son. A ko: «Ne dence, ne k'a lon co. Ne k'a lon ko Manase fana ta duruja bena caya ka ke siya do ye; a fana bena bonya, nka a dogoce bena bonya ka teme a kan. A dogoce ta siya le bena caya ka ke siya camanba ye.»

²⁰ Yakuba† ka dugawu ke o ye o lon na. A ko: «Izirayelimogow bena aw togo le ta ka dugawu ke ni a ye. O bena a fo mogow ma ko: <Ala ye baraka don aw ra, i n'a fo a ka baraka don Efirayimu ni Manase ra cogo min na.> »

Yakuba ka Efirayimu bla Manase ja fe o cogo le ra.

²¹ O ko, a k'a fo Yusufu ye ko: «Ne bena sa, nka Ala bena to ni aw ye. A bena kosegi ni aw ye aw bemaw ta jamana ra.»

²² A ko Yusufu ma tuun ko: «Ne bena i ta cen caya ka teme i balemaw ta kan. Ne be Sikemu mara di i ma. Ne ka Amorikaw kere le ni ne ta kerekemuru ni ne ta kalan ye, ka o yoro mina o ra.»

49

Yakuba ka cirayakuma minw fo a denw ko ra

¹ O ko, Yakuba k'a dencew bee wele k'a fo o ye ko: «Aw ye na lajen ne korɔ, ne bena aw ta duruja nataw ta kow fo aw ye.»

² A ko:

«Aw ye na lajen ka menni ke,

Yakuba dencew!

Aw ye na aw face Izirayeli lamen.

³ Ruben, ne dence folo,

ele ye ne ta baraka ye, ne kanbelenman konna ka den folo min woro.

I ta bonya temena bee ta kan,

i baraka fana temena bee ta kan.

⁴ Nka i ma pamalo;

i be i ko jiba woyoto min be lamaga;

o ra, i tena nafeyoro soro de!

Sabu i yelenna i face ta lanan kan,

i yelenna ne ta lanan kan, ni ne muso ye.

⁵ «Ayiwa, Simeyon ni Levi ye mogo suguya kelen ye.

O ta muruw ye kojukukufenw le ye.

⁶ O ka jen min siri, ne te ni o ye o ra;

ne te ni o ye o ta jen ra fiyewu!

Sabu dimi koson o ka mogo faga,

o ta juguya koson, o toronketo,

o ka mogow ta misitoranw senfasaw tige.

⁷ Ala ye o ta dimi danga,

sabu o le ka o bla kojugu ra.

† 48:20 48.20 Yakuba, walama Izirayeli.

Ala ye o ta fariya danga,
 sabu o le ka o ke hinabariw ye.
 Ne bena o ta denw faran ka o bo nagon na Izirayeli ta jamana ra,
 ka o yerege ka taga jamana yoro bee.

⁸ «Ayiwa, Zuda, ele balemaw bena ele le bonya.

I bena i boro la i juguw ton kan,
 ka o kun biri fanga ra.
 I fadenw fana bena o kinbiri gban i koru.

⁹ Zuda be i ko jaranbelen le.
 Ne dence, i bora fagarikayoro ra ka na!
 A be a kinbiri turu, ka la i ko jara, i ko jaraba.
 Jon le be son k'a lawuri!

¹⁰ Masacebere tena mabo Zuda ta gba ra fiyewu.
 Kuntigiya bere tena bo a boro ka ye,
 fo ka taga se kotigi* yere nawagati ma.
 Siyaw bee bena o yere majigi ale le ye.

¹¹ Rezen bena caya fo a be a ta fali siri rezensun le ra,
 k'a ta falimuso den siri rezensunw bee ra pumanman na.
 A be a ta derege ko rezenji le ra,
 k'a ta deregeba ko rezenji ra.

¹² Rezenji be a na manamana tuma bee,
 nono be a pinw gbe a da ra.

¹³ «Zabulon sigiyoro bena ke kogojida le ra,
 kurunbaw layoro le bena ke a sigiyoro ye.
 A ta mara dan bena se fo Sidon dugu fan na.

¹⁴ «Isakari ye fali barakaman le ye,
 a be la beganw siyoro ra.

¹⁵ A k'a ye ko a layoro laganfiyanin be minke,
 ko a yoro ce ka ni minke, a tora yi kunkelen.
 A k'a ko bla donita kama,
 fo ka na ke tow ta jon ye, ka jagboyabaaraw ke tow ye.

¹⁶ «Dan le bena sigi a ta mogow kunna
 ka o kiti tige, ka ke i n'a fo Izirayeli ta gba tow.

¹⁷ Dan ye sa le ye, min be la sira ra.
 Fonfonnin lo, min be la mogow na siradennin kan.
 A be sow kin o sen na,
 fo sotigi be yelema ka ben dugu ma.

¹⁸ «E! Matigi Ala, ne jigi be i ta demeri kan.

¹⁹ «Gadi, mogow dow bena jen ka na ben i kan ko o be i kere,
 nka ele bena ben o kan ka o gben.

²⁰ «Aseri, domunifen pumanman bena soro i ta jamana le ra;
 ele le bena domunipumanw di masacew ma.

* **49:10 49:10** Kotigi: Heburukan na a sebera ko: Silo.

²¹ «Nɛfitali bɛ i ko dagbɛ, min bɛ a yɛrɛ ma;
a bɛ denɲumanw le woro.

²² «Yusufu bɛ i ko yiridenta min bɛ wurira kura ye,
yiridenta min bɛ bununda ra.

A yiriborow bɛ janya fɔ ka tɛmɛ kogo kunna.

²³ Kalantigiw tugura a nɔ fɛ;

o k'a bon ni o ta biɲɛw ye, o gbanna a ra kosebɛ.

²⁴ Nka ale ta kalan tora a boro;

Yakuba ta Ala fangatigi ka fanga don a borow ra.

Ale Ala le ye Izirayeli kɔrɔsibaga ye,

ani Izirayeli ta Ala barakaman.

²⁵ I face ta Ala, ale bɛna i dɛmɛ.

Ala Sebɛɛtigi le bɛna baraka don i ra,

ka sankolo ta baraka di i ma,

ka dugukolo ta baraka di i ma,

ka baraka don musow ra, ka denworo nɔgɔya o ye,

ka baraka don bɛganw fana ra, ka o caya.

²⁶ I face ta dugawu tɛmɛna kuru banbariw ta kan;

o dugawuw bɛna to i kan, ka mɛɛn,

fɔ ka tɛmɛ kuruw si kan, kuru minw danna kabini fɔlɔfɔlɔ.

O dugawu ye kɛ Yusufu kan,

o dugawu bɛɛ ye to Yusufu kan, ale min kɛra a balemaw ta kuntigi ye.

²⁷ «Boniyaminu ye wara le ye,

a bɛ sogo mina k'a faga.

Sɔgɔmada fɛ a bɛ sogo dɔ nimi,

wulada fɛ, a ka min mina, a bɛ o taran.»

²⁸ Ayiwa, Izirayeli ta gba tan ni fla le ye nin mɔgɔw ye. O face ka nin cirayakumaw le fɔ o ye, a dugawukɛɔ. A ka dugawu kɛ o ye, bɛɛ ni i ta dugawu.

Yakuba ta saya

²⁹ Ayiwa, o kɔ, Yakuba k'a fɔ a dɛncɛw ye ko: «Ne bɛna sa ka taga ne ta bɛmaw fɛ. Ni ne ka sa, kuruwo min bɛ Hɛtikacɛ Efurɔn ta foro ra, aw ye taga ne su don yi, ne ta bɛmaw kɛrɛ fɛ.

³⁰ O kuruwo bɛ Makipela ta foro ra, Mamire ta yɔrɔ kɔrɔ, Kanaana jamana ra. Iburahima ka o foro le san Hɛtikacɛ Efurɔn fɛ, k'a kɛ sudonyɔrɔ ye.

³¹ Iburahima ni a muso Saran su donna yi le. Isiyaka ni a muso Rebeka fana su donna yi. Ne le ka Leya su don yi fana.

³² O foro ni o kuruwo bɛɛ sanna Hɛti ta mɔgɔw fɛ.»

³³ Ayiwa, Yakuba ka o kuma fɔ ka ban minke, a k'a senw layɛlɛn lanan kan, ka la. A sara ka taga a bɛmaw fɛ.

50

Yakuba ta sanga

¹ Yusufu k'a ye ko a face sara minke, a face kanuya kosɔn, a ka ɲa biri a face ɲada kan, k'a boro mini a kan na, ka kasi.

² Flakebaga minw tun bɛ baara kɛ a ye, a k'a fɔ olugu ye ko o ye a face su labɛn ka ɲa ni kasatigenan ye. Flakebagaw k'a su labɛn ni kasatigenan ye.

³ O k'a labɛn ka se fɔ tere binaani. Misirankaw k'a su kasi fɔ tere biwolonfla.

⁴ O sukasilonw dafara minke, Yusufu k'a fɔ Farawona ta somogow ye ko: «Ni can ra ne ko ka di aw ye, aw ye taga kuma Farawona fe ne ye. Aw ye a fɔ a ye ko,

⁵ sani ne face ye sa, a tun k'a fɔ ne ye ko ne ye kari ale ye, ko ni ale nana sa, ale tun ka kaburu min san Kanaana jamana ra, ko ne ye taga ale su don yi. O koson ne b'a fe ka taga ne face su don, ka seko ka na.»

⁶ Ayiwa, o kuma sera Farawona ma minke, Farawona k'a fɔ Yusufu ye ko: «Taga i face su don i n'a fɔ i karira a ye cogo min na.»

⁷ Yusufu tagato a face sudonyoro ra, Farawona ta jamana pamogow bee tagara a blasira, ani Farawona ta cekorobaw, ani Misiran jamana cekoroba tow bee,

⁸ ani Yusufu ta somogow bee, ani a balemaw, ani a face ta somogow bee. Denmisenw, ani sagaw ni baw, ani misiw doron le tora Goseni mara ra yi, Misiran jamana ra.

⁹ Sowotorotigiw, ani sotigiw fana tun be ni o ye. Jama caman le tun be nogon ko ka taga.

¹⁰ Kenegbe min togo ye ko Atadi, o sera o yoro ra minke, Zuriden koba ko fe, o ka sukasi ke, ka kulekanbaw bo o yoro ra. Yusufu ka tere wolonfla le bla k'a face sanga ke. O k'a face sanga ke o yoro ra k'a su kasi.

¹¹ Kanaanaka minw be o jamana ra, olugu ka o sanga ko ye Atadi kenegbe ra, o ko: «Nin kera sangaba ye Misirankaw fe de!» O le koson, o ka o yoro togo la ko: Abeli Misirayimu*; o yoro be Zuriden ba ko fe.

¹² O cogo ra, Yakuba sato tun ka min fɔ a ta sanga ko ra, a dencew ka o ke.

¹³ O tagara ni a su ye Kanaana jamana ra. Kuruwo min be Makipela foro ra, o tagara a su don yi. Ibrahima tun ka o yoro le san Hetikace Efuron fe, k'a ke sudonyoro ye; a be Mamire ta yoro koro.

¹⁴ Yusufu k'a face su don ka ban minke, a sekora Misiran, ani a balemaw, ani minw bee tun tagara ni a ye a face sudonyoro ra.

Yusufu korocew k'a daari

¹⁵ Ayiwa, Yusufu balemaw k'a ye ko o face sara minke, o ko: «Ni Yusufu ka wuri an kama sisan do! An ka kojugu min ke a ra, ni a ko a be o juru sara an na do!»

¹⁶ O ka mogɔ ci ka taga a fɔ Yusufu ye ko: «Sani i face ye sa, a tun k'a fɔ ko

¹⁷ an ye kuma i fe, ko i ye sabari ka i balemaw ta hake ni o ta jurumun yafa o ma, sabu o ka kojugu le ke i ra.» O ko Yusufu ma ko: «An ye i face ta Ala ta jonw le ye; sabari ka an ta hakew yafa an ma.»

Yusufu ka o kuma men minke, a kasira.

¹⁸ A korocew yere nana o kinbiri gban a koro; o ko: «Anw ye i ta jonw le ye.»

¹⁹ Yusufu ko o ma ko: «Aw kana siran. Ala ka min latige, o le kera.

²⁰ Aw tun b'a fe ka kojugu le ke ne ra, nka Ala k'a yelem a k'a ke konuman ye, k'a laban ke nin ye bi, janko ka mogɔ caman kisi.

²¹ O ra, aw kana siran, ne bena ne janto aw ra, aw ni aw ta denw bee.»

Yusufu kumana o fe, ni kanuya ye, ka o jusu saaro.

Yusufu ta saya

²² O ko, Yusufu ni a face ta somogow tora Misiran. Yusufu si tun ye san keme ni tan.

²³ A k'a dence Efirayimu ta denw ye, ka Efirayimu mamadenw fana ye. A dence Manase dence Makiri, o ta denw worora minke, Yusufu ka olugu ke a yere ta denw ye.

* 50:11 50.11 Abeli Misirayimu, o koro ye ko: Misirankaw ta sangakoba.

²⁴ Lon do, Yusufu k'a fo a balemaw ye ko: «Ne bena sa, nka sigiya t'a ra, Ala bena a janto aw ra, ka aw labo nin jamana ra yan. A ka layiri ta ko a be jamana min di an bemaw Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ma, a bena taga ni aw ye o jamana ra.»

²⁵ O ko, Yusufu k'a fo a balemaw ye ko: «Aw ye kari ne ye, ko ni Ala nana aw labo Misiran, aw tagato, aw ye taga ni ne kolow ye ka bo Misiran.»

²⁶ Ayiwa, Yusufu nana sa k'a si to san keme ni tan. O k'a su laben ni kasatigenan ye k'a bla kesu do konon Misiran.

IZIRAYELI TA BORI KITABU

Kitabu faamucogo

Bori Kitabu be Izirayelimogow bocogo lakari an ye. Ala ka o labo jonya ra Misiran jamana ra cogo min na, ka na ni o ye Kanaana jamana ra, a be o le nafa an ye. Ka kana ni mog'o caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu seɓɓaga ye.

Nin kitabu be fen naani yira an na Izirayeli ta ko ra:

A folo ye Izirayelimogow ta jonya laban ye, ani o bocogo Misiran jamana ra (sura 1-15).

A flanan ye Izirayelimogow ta tagama ye, ka taga se fo Sinayi kuru ma (sura 15-18).

A sabanan ye Ala ta jennogonya* ko ye, a ka jennogonya min don ni Izirayelimogow ye Sinayi kuru kan, k'a ta sariyaw ni a ta ciw ni a ta kolatigeninw yira o ra (sura 19-24).

A naaninan ye fanibon loko ye, Izirayelimogow tun ka kan ka fanibon min lo ka Ala bato, ani sarakalasebagaw tun ka kan ka baara minw ke (sura 24-40).

Nka nin kitabu kunba fle nin ye: Ala ta wagati sera minke, a makarira a ta mogow ra ka o bo jonya ra, ka o labo Misiran, ka o laben ka o ke a yere ta siya ye, ka taga ni o ye o yere ta jamana ra, a tun ka jamana min layiri ta o bemaw ye.

Ala ka Musa le janawoloma ka o baaraba bee ke.

Kitabu konokow

Izirayelimogow ta jonya wagati (1)

Musa worocogo, ani Ala k'a janawoloma cogo min na (2-4)

Musa ni Haruna tagara Farawona fe (5-11)

Izirayelimogow bocogo Misiran (12.1-15.21)

Izirayelimogow tagara se Sinayi kuru ma (15.22-18.27)

Ala ta jennogonya ni a ta sariyaw (19-24)

Ala ka fanibon locogo yira Izirayelimogow ra (25-40)

Ala ka Izirayelimogow labo Misiran

Izirayelimogow tɔɔɔcogo

¹ Ayiwa, Izirayelimog'o minw tagara Misiran ni o face Yakuba ye, o ni o ta gbaw, olugu togow ye nin ye:

² Ruben, Simeyon, Levi, Zuda,

³ Isakari, Zabulon, Boniyaminu,

⁴ Dan, Nefitali, Gadi, Aseri.

⁵ Yakuba ta denw ni a ta mamadenw bee lajennin tun ye mog'o biwolonfla. Olugu tun nana a soro Yusufu be Misiran ka ban.

⁶ Ayiwa, Yusufu nana sa. A balema tow bee nana sa fana, ani minw bee tun ye o wagati ta mogow ye.

⁷ Izirayelimogow ka den caman soro. O cayara minke, do ka ke fara ye o ta fanga kan fana lon o lon. A kera ten minke, Misiran jamana fara Izirayelimogow ra.

⁸ Ayiwa, o ko, masacekura do nana sigi masaya ra Misiran; ale tun ma do lon Yusufu ta ko ra.

⁹ O masace k'a fo a ta mogow ye ko: «Aw m'a ye, Izirayelimogow cayara ni an ye sisan de! O fanga fana bonyara ni an ta ye.

¹⁰ Ayiwa, aw y'a to an ye cogo jini a ko ra, ka o bari janko o kana ke caya ye tuun; ni o te, ni an nana kere soro ni an jugu dow ye, o be son ka fara an juguw kan ka an kere, ka soro ka bori ka bo jamana konɔ.»

¹¹ Ayiwa, a kera ten minke, o ka jagboyabaaraw la Izirayelimogow kan, ka kuntigi dow bla o kunna ko o ye o korosi, ani ka o pagban kosebe ni o jagboyabaaraw ye. Izirayelimogow ka Pitomu dugu ni Ramusesi dugu lo o cogo le ra, ka o ke masace Farawona ta fenmarayorow ye.

¹² Nka o tun be o pagbanna cogo min na ni jagboyabaaraw ye, o fana tun be cayara ka taga ten le. A kera ten, Izirayelimogow ta ko ka siranya bla Misirankaw ra kosebe.

¹³ Misirankaw ka do fara o ta baaraw kan, ka o jonyamina.

¹⁴ O ka o tooro fo k'a dama teme, ka baarajugu suguya bee la o kan: o tun be bogo noon, ka biriki bo, ka forobaaraw fana ke. O tun be o jagboyabaaraw bee la o kan hali o te hina o ra.

Farawona ka min latige Izirayelimogow kama

¹⁵ Ayiwa, lon do Misiran masace kumana Heburuw* ta tinminamusow fla fe. O muso kelen togo tun ye ko Sifira, to kelen togo tun ye ko Puwa.

¹⁶ A ko o ma ko: «Ni Izirayelimusow do be jigira aw boro tuma o tuma, aw ye den boti korosi. Ni ce lo, aw ye a faga; ni muso lo aw y'a to yi, aw kana a faga.»

¹⁷ Nka tinminamusow siranna Ala ja. Misiran masace ka min fo, o ma son ka o ke. O ka cedenw panaman to.

¹⁸ Masace ka tinminamusow wele ka o pininka. A ko: «Aw ka mun le ke tan? Mun na aw ka Izirayelimogow ta cedenw to yi, aw ma o faga?»

¹⁹ Tinminamusow ka Farawona jaabi ko: «Izirayelimusow te i ko Misirankamusow; baraka be o ra kosebe. Sani tinminamusow ye na, o be jigi.»

²⁰ Ayiwa, do farara Izirayelimogow kan, o cayara, ka baraka soro. Ala ka baraka don tinminamusow ra, o ta kewale koson.

²¹ Tinminamusow siranna Ala ja, o ma son ka denw faga minke, o koson Ala ka baraka don o ra, ka denw di olugu fana ma.

²² Ayiwa, Farawona k'a ye ten minke, a k'a fo a ta mogow ye ko o ye to ka Izirayelimogow ta denjenin cemaninw bee firi Nili ba ji ra; ko o ye musodenw doron le to yi.

2

Musa denjeninman

¹ Ayiwa, o wagati ra Levi ta gbamogo do tun ka muso do furu; o muso tun ye o yere ta gbamogo do le ye.

² Muso nana koni ta, ka dence woro; o k'a ye ko den ce ka ji; o siranna, o ka den dogo, ka se fo karo saba.

³ Nka den nana ke a te se ka dogo tuun minke, a bamuso ka segi do lalaga ni kodarabin dow ye, ka mananji ni yiriji do ke k'a mun janko ji kana don a koni. A ka den la o koni, ka taga a bla Nili bada ra, binw ce ra.

⁴ Den koromuso tagara lo ka ke den korosi ye, k'a fle min bena ke den na.

⁵ Doonin kera, Farawona denmuso nana ba ra, ko a bena ko. A tojogon minw tun nana ni a ye, olugu tun be yaalayaalara bada ra. Farawona denmuso nana segi ye binw ce ra. A k'a ta baaradenmuso do ci ka taga a ta.

⁶ Baaradenmuso nana ni segi ye minke, Farawona denmuso k'a dayele ka cedennin do ye a koni, a be kasira. Den makari k'a mina. A ko: «E! Nin ye Heburu dow ta den le ye tan.»

⁷ Denjenin koromuso gharara Farawona denmuso ra. A k'a fo a ye ko: «I te a to ne ye taga Heburukamusow do jini i ye, a bena den lamu i ye, ka to ka sin di a ma wa?»

* 1:15 1.15 Izirayelimogow le ye Heburuw ye.

⁸ Farawona denmuso ko: «Taga.» Sungurunin tagara den bamuso yere le wele ka na.

⁹ Den bamuso nana minke, Farawona denmuso ko a ma ko: «Den nin ta, i ye to ka sin di a ma. Ne yere le bena i sara.» Muso ka den ta ka taga ni a ye.

¹⁰ Den nana koro donin minke, muso tagara ni a ye Farawona denmuso fe. Den kera i n'a fo Farawona denmuso yere dence. A ko: «Ne be a togo la ko Musa; sabu ne k'a labo ji ra le*.»

Musa ka Misirankace do faga

¹¹ Ayiwa, Musa nana koroya minke, lon do a tagara a balema Heburuw fe, ka taga o ye o ta jagboyabaaraw ra. A nana Misirankace do ye a be a balema Heburu do bugora.

¹² Musa ka yorow fefle a ma mogo ye minke, a ka Misirankace faga, k'a su dogo kenkenmugu jukoro.

¹³ O dugusagbe, Musa tagara tuun. A tagara bo Heburu fla kan, o be kerera. Jo tun te min fe, a ko o ma ko: «Mun na i be i balemace bugora?»

¹⁴ Ce ko Musa ma ko: «Jon le ka ele sigi anw kunna ka i ke anw ta kititigebaga ye? O tuma i b'a fe ka ne faga le fana i ko i ka Misirankace faga cogo min na ke?» Musa ka o men minke, a siranna. A ko: «Sigiya t'a ra, i b'a soro a ko lonna.»

Musa borira ka taga Madiyan jamana ra

¹⁵ Ayiwa, Musa ka ce min faga, o ko sera masace Farawona ma. Farawona dimina, ko a be Musa faga. Musa borira o le ra Farawona ja, ka taga dogo Madiyan jamana ra. A tagara se kolon do koro, ka lo o yoro ra.

¹⁶ Ayiwa, denmuso wolonfla tun be Madiyan jamana sarakalasebaga Zetoro† fe. Olugu nana kolonda ra ka na ji bi. O ka ji bi ka beganw ta jiminminan fa, ko o be a di o face ta beganw ma.

¹⁷ O wagati ra, sagagbenbaga dow nana o sunguruw gben, ko o ye bo yi k'a to olugu ye o ta sagaw lamin. Musa ka o ye minke, a ka sagagbenbagaw fana gben, ka ji di sunguruw ta beganw ma.

¹⁸ Sunguruw sekora ka taga se so kono minke, o face Reweli ko o ma ko: «Mun le kera aw nana joona tan bi?»

¹⁹ O ko: «Misirankace do le ka an bosi sagagbenbagaw boro bi, fo ka ji bi an ye yere k'a di an ta beganw ma.»

²⁰ Reweli ko a denmusow ma ko: «O ce be min? Mun na aw nana k'a to yi? Aw ye taga a wele a ye na domuni ke.»

²¹ O tagara Musa wele. Musa nana to o ce ta so. Ce k'a denmuso di a ma, k'a ke a muso ye. O denmuso togo tun ye ko Sefora.

²² Sefora nana kono ta dence ra Musa fe. Musa k'a togo la ko Gerisomu. A ko: «Sabu ne ye lonan le ye jamana ra‡.»

²³ Ayiwa, wagatijan temenin ko, Misiran masace nana sa. O y'a soro Izirayelimogow tun be nunana ka kule o ta jonyabaara sege boro hali bi. Ala ka o ta kulekan men.

²⁴ A ka o ta kumakan men minke, a hakiri tora a ta jennogonya ra, a tun ka jennogonya min don ni Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye.

²⁵ Ala ka Izirayelimogow fe, o makari k'a mina.

3

Ala kumana Musa fe kongokolon kono

* **2:10 2.10** Heburukan na, Musa koro ye ko: min kisira ka bo ji ra. † **2:16 2.16** Zetoro be wele fana ko: Reweli.

‡ **2:22 2.22** Gerisomu koro ye ko: ne ye lonan ye yan.

¹ Ayiwa, Musa tora ka a burance Zetoro ta beganw koro; Zetoro tun ye Madiyan jamana ta sarakalasebaga le ye. Lon do, Musa tagara ni beganw ye fo kongokolon ko fe, ka taga se fo Horebu kuru koro, min be wele ko Ala ta kuru.*

² Ka Musa to o yoro ra, Matigi Ala ta meke k'a yere yira a ra. Musa k'a ye yiritunin do le ce ma, tasumamana ra. Musa k'a fe, a k'a ye ko tsuma be bora yiritunin na, nka yiritunin yere te jenina.

³ Musa ko: «Ne bena gbara ka taga nin fen suguya fe, k'a lon mun koson yiritu te jenina, k'a soro tsuma b'a ra.»

⁴ Matigi Ala k'a ye ko Musa be gbarara ka taga yiritu fe minke, a k'a kan bo yiritu ce ma ka Musa wele ko: «Musa, Musa!» Musa ko: «Naamu.»

⁵ Ala ko: «I kana gbara yan de! I ta sanbara bo i sen na, sabu i lonin be yoro min na nin ye, yoro saninman lo.»

⁶ Ala ko tuun ko: «Ne le ye i bemaw ta Ala ye, Iburahima ta Ala, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala.» Musa ka o men minke, a k'a ja dogo, sabu a tun be siranna ko ale kana na Ala fe.

⁷ Matigi Ala ko: «O be ne ta mogow minako juguyara cogo min na Misiran, ne ka o ye yere le. Ne ka o kulekan men o torobagaw boro, sabu dimi min be o kan, ne ka o ye.»

⁸ O koson ne nana ka na o bosi Misirankaw boro, ka o labo o jamana ra, ka taga ni o ye jamanaba numanman do ra, nono ni li be woyo jamana min na; Kanaanakaw, ani Hetikaw, ani Amorikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw be o jamana le ra.

⁹ Izirayelimogow kulekan sera ne ma; Misirankaw be o minako juguyara cogo min na, ne ka o ye.

¹⁰ Ayiwa, sisan ne be ele ci Farawona fe, janko i ye taga ne ta mogow, Izirayelimogow labo Misiran.»

¹¹ Musa ka Ala jaabi ko: «Ne wa? Ne ye mun le ye, ko ne be taga lo Farawona ja fe, ko ne be Izirayelimogow labora Misiran?»

¹² Ala ko: «Ne bena ke ni i ye. Ne b'a fo i ye ko ni i ka na bla Izirayelimogow ja ka o labo Misiran, aw bena na ne bato nin kuru kelen le koro yan. O tagamasiyen le sababu ra i bena a lon ko ne le ka i ci.»

¹³ Musa ko: «Ayiwa, sisan ni ne ka taga Izirayelimogow fe, ka taga a fo o ye ko: <Aw bemaw ta Ala le ka ne ci aw fe!> Ni o ka ne jininka ko: <A togo ye di?> O tuma ne bena o jaabi cogo di?»

¹⁴ Ala ko Musa ma ko: «<Min be yi, ne le ye o ye.> I bena o le fo Izirayelimogow ye ko min togo ye ko: <Ne be yi>, ale le ka ne ci aw fe.»

¹⁵ Ala k'a fo tuun ko: «I be taga nin fo Izirayelimogow ye ko: <Matigi Ala†, aw bemaw ta Ala, Iburahima ta Ala, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala, ale le ka ne ci aw fe.> Ne togo le be o ye tuma bee, ani wagati bee. Wagati bee mogow bena ne wele o togo le ra.»

¹⁶ «Ayiwa, taga Izirayeli cekorobaw lajen, i ye a fo o ye ko o bemaw ta Ala k'a yere yira i ra, Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala. Ko a ko a ka aw ye, ani Misirankaw be min kera aw ra Misiran, a ka o ye fana.

¹⁷ Ko o koson, ko ne ko ne bena o labo toro ra Misiran, ka taga ni o ye Kanaanakaw, ni Hetikaw, ni Amorikaw, ni Perezikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw ta jamana ra, nono ni li be woyo jamana min na.»

¹⁸ Ala ko Musa ma tuun ko: «Izirayelimogow bena son i ta kuma ma. I bena taga Misiran masace fe, ele ni Izirayeli cekorobaw. Aw b'a fo a ye ko: <Matigi Ala, Heburuw

* **3:1 3.1** O kuru togo ye fana ko Sinayi kuru. A be wele ko Ala ta kuru, sabu ko fe, Ala nana a yere yira Izirayelimogow ra o kuru le kan. Aw ye sura 19 fe. † **3:15 3.15** Heburukan na Matigi Ala be wele ko Yawe. O koro ye ko: Ala min be yi wagati bee, ani tuma bee, Ala banbari.

ta Ala ka a yere yira an na. An bla, an ye taga tere saba tagama ke kongo kono, ka sarakaba bo Matigi Ala, an ta Ala ye.»

¹⁹ Ne k'a lon ko Misiran masace tena son k'a to aw ye taga, ni a ma ke jagboya ye a ma.

²⁰ Ne bena ne ta sebgaya yira, ka kabakow ke Misiran, ka tɔɔɔ suguya bee la Misirankaw kan. Ni o kera, Farawona bena a to aw ye taga.

²¹ Ne yere bena a ke fo Misirankaw bena aw bonya; o ra, aw tagato, aw borolakolon tena taga.

²² Aw ta musow bee kelen kelen bena a fo a siginogonw, ani a ta sokononogow ye, ko o ye warigbefenw, ani saninmanfenw di o ma, ani faniw, o be o don o dencew ni o denmusow ra.

«Aw bena Misirankaw ta fenw mina o ra ten le, ka taga ni o ye ka o borolakolon to.»

4

Ala ka tagamasiyen fla yira Musa ra

¹ Ayiwa, Musa ka Ala jaabi ko: «Izirayelimogow tena la ne ra; o tena son ne ta kuma ma. O bena a fo ko can te, ko Matigi Ala m'a yere yira ne ra.»

² Matigi Ala ko Musa ma ko: «Mun le be i boro?» Musa ko: «Bere lo.»

³ Matigi Ala ko: «A firi dugu ma.» Musa ka bere firi dugu ma; bere yelemana ka ke sa ye. Musa borira sa ja.

⁴ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Gbara a ra, i ye a mina a kukala ma.» Musa gbarara sa ra k'a mina a kukala ma. Sa yelemana ka ke bere ye tuun a no ra.

⁵ Matigi Ala ko: «I bena taga o le ke Izirayelimogow ja na, janko o ye la a ra ko ne Matigi Ala, o bemaw ta Ala k'a yere yira i ra, Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala.»

⁶ Matigi Ala ko tuun ko: «I boro don i ta derege jukoro, k'a la i disi kan.» Musa k'a boro don a ta derege jukoro. A k'a boro bo minke, a k'a ye ko kunabana k'a boro mina, k'a mina k'a gbe pepepe.

⁷ Matigi Ala ko: «I boro don i ta derege jukoro tuun.» Musa k'a boro don a ta derege jukoro tuun. A nana a bo minke, a boro sekora ka ke a cogo ra.

⁸ Matigi Ala ko: «Ni o ka tagamasiyen folo ye, ni o ma la i ra, ni o ma son i ta ma, ni o nana tagamasiyen flanan ye, o bena la i ra.

⁹ Ni o ka o tagamasiyen fla bee ye, ni hali belen o ma la i ra, ni o ma son i ta ma, o tuma i be taga ji do ce Nili ba ra, ka na a seri dugu ma. I bena o ji min bon, o bena yelema ka ke jori ye dugu ma.»

Ala ka Haruna ke Musa ta kumalasebaga ye

¹⁰ Musa ko Matigi Ala ma ko: «E! Matigi, ne te se kuma ra de! Kunu ko te o ye, kununasini fana ko te o ye. A fana te i n'a fo a daminana sisan le, i kumato ne fe. Kabini ne denmisenman, ne da ka gbiri, ne nenden sirinin lo.»

¹¹ Matigi Ala ko: «Jon le ka da di mogoma? Jon le be mogoma ke bobo ye, walama torogberen, k'a to a ye yeri ke, walama k'a fiyen? Ne Matigi Ala te wa?

¹² Ele ye taga doron. Ne bena ke ni i ye i kumato. I ka kan ka min fo, ne yere le bena o yira i ra.»

¹³ Musa ko: «Aa, Matigi Ala, sabari, i ye mogoma were ci.»

¹⁴ Musa ka o fo minke, Matigi Ala dimina Musa koro kosebe. Ala ko: «I korocce Haruna te yi wa, i ni min bora Levi ta gba ra? Ne k'a lon ko ale koni be se kuma ra. A yere be a yere labenna ka ban ka na i kunben. Ni a nana i ye, a bena diya a ye kosebe.

¹⁵ I bena kuma a fe. Ele le bena kuma don a da ra. Ne bena ke ni i ye i kumato, ka ke ni ale fana ye a kumato. Aw bena kuma min fo, ne yere le bena o yira aw ra.

¹⁶ Ale bēna kuma jama fē i nō ra. Ale le bēna kē i ta kumalasebaga ye. Ele bēna kē Ala nō ra ale fē.

¹⁷ Nin bere ta i boro; i bēna taga tagamasiyēnw kē ni o le ye.»

Musa sōnna ka sekō Misiran

¹⁸ Ayiwa, o kō, Musa sekōra ka taga so. A tagara se a burancē Zetoro fē, a k'a fō a ye ko: «Sabari k'a to ne ye sekō ne balemaw fē Misiran, janko k'a lōn ni o bē si ra.» A burancē Zetoro ko: «Taga, Ala ye i ni hēra bēn.»

¹⁹ Ka Musa to Madiyan, Matigi Ala kumana a fē tuun. Ala ko: «Musa, i kōsegi ka taga Misiran, sabu minw tun b'a fē ka i faga olugu bēē sara.»

²⁰ Musa k'a muso ni a dencew layelēn fali dō kan, ka taga Misiran. Ala tun ka tagamasiyēnw kē ni bere min ye, Musa tagara ni o bere ye a boro.

²¹ Matigi Ala kumana Musa fē, ko: «Ni i tagara se Misiran, ne ka kabako minw yira i ra, i bēna o bēē kē Farawona ja na. Nka ne bēna a jusukun gbēleya, a tēna sōn ka Izirayelimōgōw bla o ye taga.

²² I bēna a fō Farawona ye ko: «Matigi Ala ko: Izirayelimōgōw ko ka gbēlēn ne ma; o kēra i ko ne dence fōlō.

²³ Ne b'a fē i ye o bla o ye taga baara kē ne ye. Ni i ma sōn k'a to o ye taga, ne bēna i dence fōlō faga.» »

²⁴ Ayiwa, ka o to tagama ra, Musa ni a muso ni a denw tagara jigi yōrō dō ra; ka o to o yōrō ra, Matigi Ala wurira Musa kama ka tōrō dō lase Musa ma, fō a tun bē jini ka sa.

²⁵ Sefora ka kabakuru lēsenin dō ta, k'a dence Gērisōmu kēnēsigi, ka o gbolo maga Musa ra, k'a fō a ye ko: «Ele kēra furucē joritigi le ye ne fē.»

²⁶ A kēra ten minkē, Matigi Ala ka Musa to yi. O ko le kōsōn Sefora k'a fō Musa ma ko «furucē joritigi.» A ka o fō kēnēsigiri le kōsōn.

Musa ni Haruna ka jōgōn kunbēn

²⁷ O wagati ra, Ala k'a fō Haruna ye ko: «Wuri ka taga kōngō kōnō, ka taga Musa kunbēn.» Haruna wurira ka taga. A tagara bēn ni Musa ye Ala ta kuru kōrō. A ka Musa fō ni kanuya ye.

²⁸ Matigi Ala tun ka Musa ci ka kuma minw bēē fō Musa ye, ani a tun ka tagamasiyēn minw bēē yira a ra ko a ye a kē, Musa ka o bēē fō Haruna ye.

Izirayeli cēkōrōbaw sōnna Musa ta kuma ma

²⁹ Ayiwa, Musa ni Haruna ka sira ta o le ra ka taga. O tagara se Misiran, o ka Izirayelimōgōw ta cēkōrōbaw bēē lajēn.

³⁰ Matigi Ala tun ka kuma minw bēē fō Musa ye, Haruna ka o fō cēkōrōbaw ye; Musa ka tagamasiyēnw kē o ja na fana.

³¹ Izirayelimōgōw lara o ra. O yērē k'a faamu ko Matigi Ala nana Izirayelimōgōw bōsi; sabu Ala tun ka o ta sēgē ye. O ka o ja biri dugu ma ka Ala bato.

5

Musa ni Haruna tagara kuma Farawona fē

¹ Ayiwa, o kō, Musa ni Haruna tagara Farawona fē; o tagara a fō a ye ko: «Matigi Ala, Izirayelimōgōw ta Ala ko i ye ale ta mōgōw bla, janko o ye taga janagbē dō kē a ye kōngō kōnō, k'a bonya.»

² Farawona ko: «Jōn le ye Matigi Ala ye ko ne bē a kan lamēn, ka Izirayelimōgōw bla o ye taga? Ne ma Matigi Ala lōn, ne tēna Izirayelimōgōw bla o ye taga fana.»

³ Musa ni Haruna ko: «Heburuw ta Ala k'a yērē yira an na. A to an ye tere saba tagama kē kōngō kōnō, ka taga saraka dōw bō Matigi Ala, an ta Ala ye, janko a kana na banajugu bēn an kan ka an faga, walama k'a to o ye an faga ni kērekēmuru ye.»

⁴ Misiran masace Farawona ko: «Ele Musa, ani ele Haruna, mun koson aw be mogow kunnacenna ka o ta baara lalo de? Aw ye teme ka taga baara ke de!

⁵ Mogow cayara sisan jamana konɔ; mun koson aw bena o ta baara lalo?»

Farawona ka do fara Izirayelimogow ta baara kan

⁶ Ayiwa, o lon yere ra, Farawona k'a fo baara korosibagaw ni baarakuntigiw ye ko:

⁷ «Aw kana bin jini k'a di Izirayelimogow ma tuun o ye biriki bo ni a ye, i n'a fo aw derira k'a ke cogo min na. Aw y'a to o ye taga bin jini o yere ye.

⁸ O bee n'a ta, o derira ka birikidenda min bo kakoro, aw y'a fo o ye ko o ka kan ka o da kelen le bo. Aw kana do bo a ra de! Sabu salibagatow lo, o koson o b'a fora tuma bee ko: «An ye taga saraka bo an ta Ala ye».

⁹ Aw ye baara caya o ra, ka o degu kosebe. Ni o kera, o tena nin faninyakumaw jate tuun.»

¹⁰ Ayiwa, baarakuntigiw, ani baara korosibagaw nana o kuma fo mogow ye, ko: «Farawona ko an kana bin di aw ma tuun.

¹¹ Ko aw ye taga bin jini aw yere ye. Ni aw be se k'a sorɔ yoro o yoro, aw ye taga a jini yi, sabu do tena bo aw ta baara ra.»

¹² Mogow janjanna ka taga Misiran jamana yoro bee ra, ka taga bin jini.

¹³ Baarakuntigiw tun be o pagbanna, k'a fo o ye ko: «Aw tun be deri ka birikidenda min bo tere konɔ, aw ka kan ka o le bo, i n'a fo wagati min na bin tun be dira aw ma.»

¹⁴ Farawona ta kuntigiw tun ka Izirayelimogo minw sigi Izirayelimogo tow kunna, ka o ke baara korosibagaw ye, Misirankaw nana ke olugu fana bugo ye. O ko o ma ko: «Mun koson aw tun be deri ka birikidenda min bo, aw ma se ka o bo kunu ni bi?»

¹⁵ Ayiwa, Izirayelimogow ta baara korosibagaw dimina; o wurira ka taga o ko fo Farawona ye, ko: «Mun koson i be i ta jonw minako juguyara tan?

¹⁶ Bin te dira an ma, o bee n'a ta, o ko an ye biriki bo. A fle, o be an bugora, k'a sorɔ i yere ta mogow le jarakira.»

¹⁷ Farawona ko: «Aw ye salibagatow le ye, salibagatow yereyere! O koson aw b'a fora ko: «An be taga saraka bo an ta Ala ye, an be taga saraka bo an ta Ala ye.»

¹⁸ Aw ye teme ka taga baara ke sisan. Bin foyi te di aw ma, nka aw tun be deri ka birikidenda min ke kakoro, aw ka kan ka o le ke.»

¹⁹ Izirayelimogow ta baara korosibagaw k'a ye ko o ka olugu ta konaw gbeleya fo k'a dama teme; ko birikidenda min fora, ko do tena bo o ra, ko o da kelen le ka kan ka ke lon o lon.

²⁰ Ayiwa, o boto Farawona fe, o benna ni Musa ni Haruna ye. Olugu tun be o konona da ra.

²¹ O k'a fo Musa ni Haruna ye ko: «Matigi Ala yere le bena nin ko ye, ka aw ta kewalew hake bo aw ra. Aw le nana anw ta ko to gbeleya Farawona ni a ta jamana jamogow fe. Aw le ka an fagamuru di o ma ko a ye an faga.»

²² Musa ka o men minke, a k'a fo Matigi Ala ye ko: «Matigi, mun koson i ka nin kojugu ke nin mogow ra? Mun na i ka ne ci?

²³ Kabini ne tagara Farawona fe ka taga kuma a fe i togo ra, a be kojugu doron le kera i ta mogow ra. Ele fana ma foyi ke ka o kisi ka bo a boro!»

6

Ala ko a bena Izirayelimogow kunmabo

¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Ne bena min ke Farawona ra, i bena o ye sisan. Ne ta sebgaya bena a jagboya k'a to a ye Izirayelimogow bla ka taga. Ne ta sebgaya bena a ke fo Farawona bena aw gben yere ka bo a ta jamana konɔ.»

² Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Ne le ye Matigi Ala ye.

³ Ne ka ne yere yira Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ra, ko ne le ye Sebeetigi Ala ye. Nka ne togo min ye ko Matigi Ala, o ma ne lon o togo ra.

⁴ Ne ka jennogonya don ni o ye fana, ka layiri ta o ye ko ne bena Kanaana jamana di o ma, o tun nana ke lonan ye jamana min na.

⁵ Ayiwa, sisan, ne ka o nunakan men, sabu Misirankaw ka o bla jonya ra. Ne ka layiri min ta o ye, ne hakiri be o ra.

⁶ O koson, a fo Izirayelimogow ye ko: <Ne le ye Matigi Ala ye; Misirankaw ka jagboyabaara min la aw kan, ne bena aw bosu ka bo o ra. Ne bena aw kisi ka aw bo o ta jonya ra. Ne bena aw kisi ne ta sebayaba baraka ra, ka kitibaw ben Misirankaw kan.

⁷ Ne bena aw ke ne ta mogow ye, ka ke aw ta Ala ye. O ra, aw bena a lon ko Misirankaw ka baara minw la aw kan, ko ne le be aw bosu ka bo o baaraw bee ra; ne Matigi Ala, aw ta Ala ko ten.

⁸ Folofolo, ne karira Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ye, ko ne bena jamana min di o ma, ne bena taga aw ladon o jamana le ra. Ne yere le bena o jamana di aw ma, k'a ke aw ta ye; ne Matigi Ala ko ten.> »

⁹ Ayiwa, Musa ka o kuma le fo Izirayelimogow ye. Nka o tun be jonyagbelen min na, o jusukasi koson, o ma se ka Musa lamen.

¹⁰ Matigi Ala kumana Musa fe tuun ko:

¹¹ «Taga kuma Misiran masace Farawona fe ko a ye Izirayelimogow bla, o ye taga ka bo a ta jamana ra.»

¹² Musa ka Matigi Ala jaabi ko: «A fle, Izirayelimogow ma ne lamen; Farawona bena ne lamen cogo di, ne min te se kuma ra?»

¹³ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe tuun, Izirayelimogow, ani Misiran masace ta ko ra, janko ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra.

Musa ni Haruna ta buruju

¹⁴ Izirayelimogow ta gbatigiw fle nin ye: Izirayeli dence folo Ruben, ale dencew tun ye Hanoki ye, ani Palu, ani Hesiron, ani Karimi. O gbaw bee bora Ruben le ra.

¹⁵ Simeyon dencew fle nin ye: Yemuweli, ani Yamini, ani Owadi, ani Yakini, ani Sohari, ani Kanaanaka muso dence Sawuli. Olugu ta gbaw bee bora Simeyon le ra.

¹⁶ Levi dencew ni o ta durujaw togow ye nin ye: Levi yere dencew togow tun ye ko Gerison, ani Kehati, ani Merari. Levi si bee lajennin kera san keme ni san bisaba, ani san wolonfla.

¹⁷ Gerison dencew tun ye Libini, ani Simeyi ye, o bee ni o ta gbaw.

¹⁸ Kehati dencew tun ye Amuramu, ani Isari, ani Heburon, ani Uziyeli ye. Kehati si kera san keme ni bisaba ni saba.

¹⁹ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye.

Ayiwa, Levi ta gbaw le ye olugu ye, o ni o ta durujaw.

²⁰ Ayiwa, Amuramu k'a tenenmuso Yokebedi furu*. Ale ka Haruna ni Musa woro Amuramu ye. Amuramu si bee lajennin kera san keme ni san bisaba ni san wolonfla.

²¹ Isari dencew tun ye Kore, ani Nefegi, ani Zikiri ye.

²² Uziyeli dencew tun ye Misaheli, ani Elisafan, ani Sitiri ye.

²³ Haruna ka Aminadabu denmuso Eliseba le furu. Eliseba tun ye Nason balemamusu le ye fana. Eliseba ka dence minw woro Haruna ye, olugu le kera Nadabu ye, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari.

²⁴ Kore dencew tun ye Asiri, ani Elikana, ani Abiyasafu ye. Korekaw ta gbaw le ye olugu ye.

* 6:20 6.20 Ko fe Ala nana sariya do sigi k'a yira ko o furu jagon ma daga (Sarakalasebagaw 18.12-13; 20.10).

²⁵ Haruna dence Elehazari nana Putiyeli denmusow kelen furu. O muso ka dence woro, k'a tɔgo la ko Finehasi.

Levi ta gbatigiw le kera olugu ye, o bee ni o ta gbaw.

²⁶ Ayiwa, Matigi Ala kumana o Haruna ni o Musa le fe, k'a fo o ye ko o ye Izirayelimogow labo Misiran jamana ra, ka o ta gbaw tugutugu nogon ko, jenkuru jenkuru, ka o labo Misiran.

²⁷ O Haruna ni o Musa le tagara kuma Misiran masace Farawona fe, janko ka Izirayelimogow labo Misiran.

Ala ka baara min di Musa ni Haruna ma

²⁸ Ayiwa, wagati min na Matigi Ala kumana Musa fe Misiran jamana ra,

²⁹ a tun k'a fo Musa ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye; ne be fen o fen fo i ye, o fo Misiran masace Farawona ye.»

³⁰ O wagati ra, Musa tun ka Matigi Ala jaabi o le ra ko: «Kuma ka gbelen ne fe; Farawona bena ne lamɛn cogo di?»

7

¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye o le ra ko: «Ne bena fangaba di i ma, ka i ke i ko Ala, Farawona na korɔ. I korɔce Haruna bena ke i ta kumalasebaga ye.

² Ni ne ka ci o ci fo i ye, i ye o fo i korɔce Haruna ye; ale be o lase Farawona ma, janko a y'a to Izirayelimogow ye taga ka bo a ta jamana ra.

³ Nka ne Ala, ne yere bena Farawona jusukun gbɛɛya, ka tagamasiyenw ni kabako caman ke Misiran jamana ra.

⁴ Nka o bee n'a ta, Farawona tena son ka aw lamɛn. Ne bena ne ta sebgaya yira Misiran jamana ra, ka kitibaw ben o kan, ka ne ta mogow, Izirayelimogow labo Misiran jamana ra; ne bena o gban nogon ko jenkuru jenkuru ka o labo.

⁵ Ni ne nana ne ta sebgaya yira Misirankaw ra tuma min na, ka o tɔɔɔ, ka Izirayelimogow bo o ce ra, o tuma le ra o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

⁶ Matigi ka ci minw fo Musa ni Haruna ye, o ka o ke.

⁷ Musa ni Haruna tagara kuma Farawona fe wagati min na, o y'a sɔɔ Musa si tun ye san biseegi, Haruna si tun ye san biseegi ni saba.

Bere kera sa ye

⁸ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye ko:

⁹ «Ni Farawona k'a fo aw ye ko aw ye kabako do ke k'a yira ale ra, Musa, ele ye a fo Haruna ye ko a ye a ta bere ta k'a firi dugu ma Farawona na. Bere bena yelɛma ka ke sa ye.»

¹⁰ Musa ni Haruna tagara Farawona fe. Matigi Ala ka min fo o ye, o ka o ke. Haruna k'a ta bere firi dugu ma, Farawona ni a ta jamana jamogow na. Bere yelɛmana ka ke sa ye.

¹¹ Farawona ka Misiran kolɔnbagaw, ani a subagaw, ani a jinamoriw wele ka na. Olugu fana nana o do ke subagaya ra.

¹² Olugu bee fana ka o ta berew firi dugu ma; berew yelɛmana ka ke saw ye. Nka Haruna ta bere tun yelɛmana ka ke sa min ye, o sa ka olugu ta saw bee kunu.

¹³ Nka o bee n'a ta, Farawona k'a jusukun gbɛɛya, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; a ma son ka Musa ni Haruna ta kuma lamɛn.

Tɔɔɔ folo: ji kera jori ye

¹⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Farawona jusukun ka gbelen; a te sonna ka ne ta mogow bla o ye taga.

¹⁵ Sini sogomada joona fe, i ni Haruna ye taga a no fe. A bena bo ka taga Nili bada ra. Aw ye taga a fe bada ra yi. Bere min yelɛmana ka ke sa ye, i ye o ta i boro.

¹⁶ I ye a fɔ a ye ko: «Matigi Ala, Heburuw ta Ala ka ne ci i fɛ, ko ne ye a fɔ i ye ko i y'a to ale ta mɔgow ye taga, ka taga ale bato kongo kɔnɔ. Nka hali bi i tɛ sɔnna o kuma ma.

¹⁷ Ayiwa, Matigi Ala ko, ko bere min bɛ ne boro, ko ne ye na o kɛ ka baji gbasi, ko baji bɛna yɛlɛma ka kɛ jori ye; ko o ra i bɛna a lɔn ko ale le ye Matigi Ala ye.

¹⁸ Nili ba jɛgɛw bɛɛ bɛna faga ji ra. Ji bɛna tori. Misirankaw bɛna a fɔ ko o bɛ ji min, nka o tɛna se.» »

¹⁹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «A fɔ Haruna ye ko a ye a ta bere ta k'a kɔrɔta Misiran jiw bɛɛ kunna, ani baw, ani kɔw, ani bununw, ani dinga jimanw. O jiw bɛɛ bɛna kɛ jori ye. Jori bɛna kɛ Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra. Hali ji minw bɛ o ta yiridagaw, ani o ta kabakurudagaw kɔnɔ, o bɛɛ le bɛna kɛ jori ye.»

²⁰ Matigi ka min fɔ Musa ni Haruna ye, o ka o kɛ. Haruna ka bere kɔrɔta ka baji gbasi ni a ye Farawona ni a ta jamana jamɔgow bɛɛ na na. Baji bɛɛ yɛlɛmana ka kɛ jori ye.

²¹ Ba jɛgɛw bɛɛ fagara. Ji torira. Misirankaw ma se k'a ji min tuun. Jori tun bɛ Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra.

²² Nka Misiran jinamoriw fana ka o jɔgɔn kɛ subagaya ra. Farawona ka o ye minke, a k'a jusukun gbɛleya, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na. A ma sɔn ka Musa ni Haruna ta kuma lamen.

²³ Masacɛ Farawona sekɔra ka taga a ta so; hali a ma o ko jate fɛn ye.

²⁴ Misirankaw bɛɛ ka dingaw sogisogi bada ra ka ji jini; sabu o tun tɛ se ka ba ta ji min tuun.

Tɔrɔ flanan: yɔrɔ bɛɛ kɛra tɔrisenjanw ye

²⁵ Matigi Ala ka baji cɛn lɔn min na, tere wolonfla le kɛra o ko fɛ.

²⁶ O kɔ, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Aw ye taga a fɔ Farawona ye ko Matigi Ala ko: «A to ne ta mɔgow ye taga ne bato.

²⁷ Ni i ma sɔn k'a to o ye taga, ne bɛna tɔrisenjanw kɛ ka i ta jamana bɛɛ fa, ka i tɔrɔ ni o ye.

²⁸ Baji bɛna fa tɔrisenjanw na. O bɛna bɔ ba ra ka taga i yɛrɛ ta so kɔnɔ, ka don hali i ta sibon kɔnɔ, ka yɛlɛn i ta lanan kan, ka don i ta jamana jamɔgow ta sow kɔnɔ, ani i ta mɔgow bɛɛ ta bonw kɔnɔ; o bɛna don hali burujenigbaw, ani burugbasiminanw bɛɛ kɔnɔ.

²⁹ Tɔriw bɛna yɛlɛn i kan, ani i ta mɔgow kan, ani i ta jamana jamɔgow bɛɛ kan.» »

8

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «A fɔ Haruna ye ko a ye bere ta, k'a kɔrɔta san fɛ, kɔw kunna, ani jisiraw, ani dinga jimanw, ka tɔrisenjanw bɔ ka o kɛ Misiran jamana bɛɛ kan.»

² Haruna k'a boro kɔrɔta ni bere ye Misiran jiw bɛɛ kunna. Tɔrisenjanw bɔra ji ra yɔrɔ bɛɛ ra, ka Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ fa.

³ Nka Misiran jinamoriw fana ka o dɔ kɛ subagaya ra. O fana ka tɔrisenjanw bɔ ji ra k'a kɛ Misiran jamana kan.

⁴ Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye Matigi Ala daari, janko a ye nin tɔrisenjanw mabɔ ne ni ne ta mɔgow ra; ni o kɛra, ne bɛna a to Izirayɛlimɔgow ye taga saraka bɔ Matigi Ala, o ta Ala ye.»

⁵ Musa ko Farawona ma ko: «Masacɛ, ele ta le ye bonya ye; a ko bɛ ele le boro. Tuma juman le i b'a fɛ ne ye Ala daari i ni i ta jamana jamɔgow ye, ani i ta jamana mɔgow, janko a ye tɔriw mabɔ i ra, ka o bɔ sow kɔnɔ? Ne bɛna Ala daari; tɔriw tɛna kɛ yɔrɔ si tuun ni baji dɔrɔn tɛ.»

⁶ Farawona ko: «A ye ke sini.» Musa ko: «I ka min fo, a bena ke ten, janko i ye a lon ko mogow te yi, min be se k'a yere suma ni Matigi Ala, an ta Ala ye.

⁷ Toriw bena mabo i ni i ta sow ra, ani i ta jamana pamogow, ani i ta jamana mogow ra. Toriw bena ke ba doron le ra.»

⁸ Musa ni Haruna tagara ka bo Farawona ta so. Musa tagara Matigi Ala daari kosebe, ko a ka Farawona tooro ni tori minw ye, a ye o toriw mabo Farawona ra, ani a ta jamana ra.

⁹ Musa ka min daari, Matigi Ala ka o ke. Toriw bee fagara bonw konon, ani luw konon, ani forow ra.

¹⁰ O ka o ce ka o tonton nogon kan. A torira, k'a kasa ke jamana yoro bee ra.

¹¹ Farawona k'a ye ko a ko nogoyara minke, a k'a jusukun gbeleya tuun, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; a ma son ka Musa ni Haruna ta kuma lamen.

Toro sabanan: buguri kera kinnifenw ye

¹² Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «A fo Haruna ye ko a ye bere korota ka dugukolo buguri gbasi. Buguri bena yelema ka ke kinnifen misen dow ye Misiran jamana fan bee ra.»

¹³ Matigi Ala ka min fo, Musa ni Haruna ka o ke. Haruna k'a boro korota ni bere ye ka dugukolo buguri gbasi. Buguri yelemana ka ke kinnifen misenw ye ka don mogow ni beganw bee ra. Buguri bee yelemana ka ke kinnifen misenw ye Misiran jamana bee ra.

¹⁴ Misiran jinamoriw ko o be o nogon ke subagaya ra, nka o ma se. Kinnifen misenw wurira ka na don mogow ni beganw bee ra yoro bee.

¹⁵ Jinamoriw k'a fo Farawona ye ko: «Nin ye Ala yere ta boro no le ye!»

O bee n'a ta, Farawona k'a jusukun gbeleya, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; a ma son ka Musa ni Haruna ta kuma lamen.

Toro naaninan: yoro bee kera limogow ye

¹⁶ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Wuri sogomada joona fe ka taga Farawona fe. A bena bo ka taga bada ra. Taga a fo a ye ko Matigi Ala ko: «A to ne ta mogow ye taga ne bato.

¹⁷ Ni i m'a to ne ta mogow ye taga, ne bena limogojuguw lana i kama, ani i ta jamana pamogow, ani i ta jamana mogow bee kama; limogow bena don i ta sow konon. Misirankaw ta sow bee bena fa limogow ra. Misiran jamana dugukolo bee bena fa a ra.

¹⁸ Nka o lon na, ne ta mogow siginin be jamana yoro min na, min ye Goseni mara ye, ne bena o yoro tanga o limogow ma. Limogo tena ke o yoro ra; ne bena o ke, janko i ye a lon ko ne Matigi Ala, ko ne ta se bagaya be Goseni mara kan.

¹⁹ Ne bena o faranfasi ke i ta mogow, ani ne ta mogow ce. O tagamasiyen bena ke sini le.»

²⁰ Matigi Ala tun k'a fo cogo min na, a k'a ke ten fana. Limogojuguw nana caman Farawona ta so konon, ani jamana pamogow ta sow konon. Jamana yoro bee cenna limogow fe.

²¹ Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fo o ye ko: «Aw ye taga saraka bo aw ta Ala ye, nka aw ye to jamana konon yan.»

²² Musa ko: «A te se ka ke o cogo ra, sabu an bena saraka minw bo Matigi Ala, an ta Ala ye, Misirankaw be o sarakaw haramuya; o be fen min haramuya, ni an ka o bo saraka ye o na na, o tena an bon ni kabakuru ye ka an faga wa?

²³ An b'a fe ka tere saba tagama le ke ka taga kongo konon, ka taga saraka bo Matigi Ala, an ta Ala ye. Ni a yere tagara min fo an ye, an bena o le ke.»

²⁴ Farawona ko: «Ayiwa, ne kɔni bɛna a to aw ye taga saraka bɔ Matigi Ala, aw ta Ala ye kongo kɔnɔ, nka aw kana taga yɔrɔjan ka tɛmɛ. Aw ye Ala daari ne ye fana janko limɔgow ye taga.»

²⁵ Musa ko: «Ni ne bɔra i fɛ yan, ne bɛna Matigi Ala daari i ye. Sini Ala bɛna limɔgow mabɔ i ra, ani i ta jamana namɔgow, ani i ta jamana mɔgow bɛɛ ra. Nka i kana an nege tuun ka ban, k'a to Izirayelimɔgow ye taga saraka bɔ Matigi Ala ye!»

²⁶ Musa bɔra Farawona ta so kɔnɔ minke, a ka Matigi Ala daari.

²⁷ Musa ka min daari, Matigi Ala ka o kɛ. A ka limɔgow mabɔ Farawona ra, ani a ta jamana namɔgow, ani a ta jamana mɔgow bɛɛ ra. Hali limɔgo kelen ma to.

²⁸ Nka Farawona belɛn k'a jusukun gbɛɛya tuun, a ma sɔn k'a to Izirayelimɔgow ye taga.

9

Tɔɔrɔ loorunan: bɛganw fagara

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Taga Farawona fɛ, i ye taga a fɔ a ye ko Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko: <A to ne ta mɔgow ye taga ne bato.

² Ni i ma sɔn k'a to o ye taga, ni i ka o mina ka to yan tuun,

³ o tuma i ta bɛgan minw bɛ kongo kɔnɔ, ne Matigi Ala bɛna ne ta sebgaya kɛ ka olugu bɛɛ halaki. Banajuguba dɔ bɛna i ta sow mina, ani i ta faliw, ani i ta njɔgmɛw, ani i ta misiw, ani i ta sagaw, ani i ta baw; o camanba bɛna faga.

⁴ Nka ne Matigi Ala, ne bɛna faranfasi kɛ Izirayelimɔgow ta bɛganw, ani Misirankaw ta bɛganw cɛ. Izirayelimɔgow ta bɛgan si tɛna faga.»

⁵ Ayiwa, o ko bɛna kɛ lon min na, Matigi Ala ka o latigɛ. A ko: «Sini ne Matigi Ala bɛna o kɛ Misiran jamana kɔnɔ.»

⁶ O dugusagbɛ, Matigi Ala tun ka min fɔ, a ka o kɛ. Misirankaw ta bɛganw bɛɛ fagara. Nka foyi ma faga Izirayelimɔgow ta bɛganw na.

⁷ Farawona ka mɔgo ci ka taga jininkari kɛ o ko ra. O nana a fɔ a ye ko foyi ma faga Izirayelimɔgow ta bɛganw na.

Nka o bɛɛ n'a ta, Farawona belɛn k'a jusukun gbɛɛya; a ma sɔn fiyewu k'a to Izirayelimɔgow ye taga.

Tɔɔrɔ wɔɔrɔnan: sumuniw wurira mɔgow ra

⁸ Matigi Ala k'a fɔ Musa ni Haruna ye ko: «Aw ye taga dibi dɔ ta bugurigbɛ dɔ cɛ. Ele Musa bɛna o bugurigbɛ seri san fɛ Farawona na na.

⁹ A bɛna kɛ gbangban ye ka Misiran jamana bɛɛ datugu, ka kɛ sumuni ye mɔgow ni bɛganw na; sumuniw bɛna cici ka kɛ joriw ye o fariw ra, Misiran jamana bɛɛ ra.»

¹⁰ Musa ni Haruna tagara dibi dɔ ta bugurigbɛ dɔ cɛ, ka taga ni o ye Farawona fɛ. Musa k'a seri san fɛ. A ka sumuni bɔ mɔgow ni bɛganw fari yɔrɔ bɛɛ ra.

¹¹ Hali Misiran jinamoriw ma se ka bɔ ka taga Farawona fɛ yi, sumuniw kosɔn; sabu sumuni tun bɔra olugu fana fariw ra, ka o fari bɛɛ kɛ jori ye, i n'a fɔ Misiranka tɔw bɛɛ.

¹² Nka Ala ka Farawona jusukun gbɛɛya tuun, i n'a fɔ a tun k'a fɔ Musa ni Haruna ye cogo min na; Farawona ma sɔn ka Musa ni Haruna lamɛn.

Tɔɔrɔ wolonflanan: sanbɛɛ jigira

¹³ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Sini sɔgomada joona fɛ, i ye wuri ka taga Farawona fɛ, i ye taga a fɔ a ye ko Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko: <A to ne ta mɔgow ye taga ne bato.

¹⁴ Ni o tɛ, sisan kɔni ne bɛna tɔɔrɔ min lase i ni i ta jamana namɔgow, ani i ta jamana mɔgow bɛɛ ma, o bɛna juguya kosebɛ. Ne bɛna o kɛ janko i ye a lon ko dugukolo bɛɛ kan, mɔgo si tɛ se ka a yɛɛ suma ni ne ye.

¹⁵ Sabu ne bēna ne ta sebaɣaya yira can yere ra, ka banajugu dɔ ke ka i halaki, ka i ni i ta jamana mɔgɔw bɛɛ tunu ka bɔ dugukolo kɔ kan.

¹⁶ Ne ka i panaman to, janko ka ne ta sebaɣaya le yira i ra, ani janko mɔgɔw ye ne tɔgɔ fɔ dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra.

¹⁷ O bɛɛ n'a ta, hali bi i ka ne ta mɔgɔw bari; i ma sɔn k'a to o ye taga.

¹⁸ Sini nɔgontumasi, ne bēna sanberɛ jigi; o sanberɛ bēna juguya fɔ k'a dama tɛmɛ. Kabini Misiran jamana sigira, fɔ ka na se bi ma, o sanberɛ nɔgɔn ma deri ka jigi a kan ban.

¹⁹ O ra, i ta bɛganw, ani i ta fɛn o fɛn bɛ foro ra, i jija ka o bɛɛ ladon so kɔnɔ joona. Ni mɔgɔ o mɔgɔ, walama ni bɛgan o bɛgan ka to kongo ra, ni a ma na so kɔnɔ, sanberɛ bēna jigi olugu bɛɛ kan ka o bɛɛ faga.»

²⁰ Ayiwa, Farawona ta jamana nɔmɔgɔ minw siranna Matigi Ala ta kuma na, olugu ka o ta jonw ni o ta bɛganw lana so kɔnɔ joona.

²¹ Nka minw ma Matigi Ala ta kuma jate, olugu ka o ta jonw ni o ta bɛganw to kongo ra yi.

²² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Bere ta k'a kɔrɔta san fɛ, janko sanberɛ ye jigi mɔgɔw ni bɛganw kan, ani binw bɛɛ, Misiran jamana ra.»

²³ Musa k'a ta bere kɔrɔta san fɛ. Matigi Ala ka sanperɛn ni sanberɛ jigi; sanmanamana kera dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra. Matigi Ala ka sanberɛ jigi Misiran jamana bɛɛ kan.

²⁴ Sanberɛ tun bɛ jigira; sanmanamana tun bɛ yɔrɔ bɛɛ. A tun juguyara kɔsɛbɛ; kabini Misiran jamana kera jamana ye, o nɔgɔn tun ma deri ka ke fɔlɔ.

²⁵ Sanberɛ jigira Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra; fɛn o fɛn tun bɛ foro ra, adamaden fara bɛgan kan, sanberɛ ka o bɛɛ halaki. Sanberɛ ka binw bɛɛ faga, ka yiriw bɛɛ karikari.

²⁶ Izirayelimɔgɔw tun siginin bɛ jamana yɔrɔ min na, Goseni mara ra, o yɔrɔ dɔrɔn le tora; sanberɛ ma se o yɔrɔ le ma.

²⁷ Farawona ka Musa ni Haruna wele, k'a fɔ o ye ko: «Sisan kɔni ne jarakira; Matigi Ala ta le ye can ye. Ne ni ne ta mɔgɔw le jarakira.

²⁸ Aw ye Matigi Ala daari ne ye, a ye sanperɛn ni sanberɛ lalo ten. Ne bēna a to aw ye taga; ne tena aw lalo tuun.»

²⁹ Musa k'a fɔ Farawona ye ko: «Ni ne bɔra dugu kɔnɔ tuma min na, ne bēna ne boro kɔrɔta Matigi Ala ma, k'a daari. Sanperɛn ni sanberɛ bēna lɔ; janko i ye a lɔn ko dugukolo ye Matigi Ala ta le ye.

³⁰ Nka ne k'a lɔn ko hali ni o kera, ele ni i ta jamana nɔmɔgɔw tena sɔn ka siran Matigi Ala na hali belɛn.»

³¹ Ayiwa, sɛnɛfɛn minw tun denna ka ban, ani sɛnɛfɛn minw tun ka fiyeren bɔ i n'a fɔ lɛn, sanberɛ ka o bɛɛ cɛn.

³² Nka alikama* ni nɔ, sanberɛ ma olugu cɛn sabu olugu tɛ fiyeren joona.

³³ Ayiwa, Musa bɔra Farawona ta so ka taga dugu kɔ fɛ. A ka a boro kɔrɔta san fɛ Matigi Ala ma, k'a daari. Sanperɛn ni sanberɛ lalɔra. Sanji ma ben tuun.

³⁴ Farawona k'a ye ko sanji ni sanperɛn ni sanberɛ bɛɛ lɔra minke, a belɛn tora a ta kojuguke ra. A k'a jusukun gbɛleya tuun, a ni a ta jamana nɔmɔgɔw.

³⁵ Farawona jusukun gbɛleyara, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na; a ma sɔn k'a to Izirayelimɔgɔw ye taga fiyewu.

10

Tɔrɔ seeginan: fɔnɔ nana ni tɔnw ye

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Taga Farawona fɛ tuun. Ne le ka ale ni a ta jamana mɔgɔw jusukun gbɛleya, janko ka ne ta tagamasiyɛnw ke o cɛ ra, o ye a ye;

² ani janko ne ka Misirankaw tɔɔɔ cogo min na, ni ne ta tagamasiyenw ye, i ye o bɛɛ lakari i denw, ani i mamadenw ye. Aw bɛɛ ka kan k'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

³ Musa ni Haruna tagara Farawona fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko, ko lon juman le i bɛna sɔn ka i yɛɛ majigi a le ye dɛ? A ko i ye a ta mɔgow bla o ye taga ale bato.

⁴ A ko ni i ma sɔn ka ale ta mɔgow bla o ye taga, sini a bɛna tɔnw bla ka na Misiran jamana yɔɔ bɛɛ ra.

⁵ Tɔnw bɛna i ta dugukolo yɔɔ bɛɛ datugu fɔ mɔgo tɛna se ka dugukolo yɔɔ si ye. Sanbɛɛ ma se ka sɛnɛfɛn minw cɛn, tɔnw bɛna o bɛɛ domu; yiri o yiri bɛ kongo ra, o bɛna o bɛɛ flaburuw pimi.

⁶ O bɛna don i ta bon kɔnɔ, ka i ta bonkɔnɔyɔɔw fa, ani i ta jamana pamɔgow ta bonw, ani Misirankaw bɛɛ ta bonw. Kabini i faw ni i bɛmaw bɛ nin jamana ra yan, fɔ ka na se bi ma, o na ma kojugu min pɔgɔn ye ban, o le bɛna kɛ.»

Musa ni Haruna ka o fɔ minke, o bɔra Farawona ta so kɔnɔ ka taga.

⁷ Ayiwa, Farawona ta jamana pamɔgow ko a ma ko: «O tuma cɛ nin bɛna an sɛgɛ tan le tuma bɛɛ wa? I t'a to o ye taga Matigi Ala, o ta Ala bato wa? Hali bi i belɛn m'a lon ko Misiran jamana bɛ halakira ka taga le wa?»

⁸ Ayiwa, o ka Musa ni Haruna wele tuun ka na Farawona fɛ. Farawona ko o ma ko: «Aw ye taga Matigi Ala, aw ta Ala bato. Nka jɔn ni jɔn le bɛna taga aw ra?»

⁹ Musa ka Farawona jaabi ko: «An bɛɛ lo; an ta kanbɛlenw, ani an ta cɛkɔɔɔbaw, ani an dɛncɛw ni an denmusow bɛɛ; hali an ta sagaw, ani an ta baw, ani an ta misiw bɛɛ bɛ taga, sabu an bɛna panagbɛba le kɛ ka Matigi Ala, an ta Ala bonya.»

¹⁰ Farawona ko: «K'a fɔ ko ne bɛna aw bla ka taga ni aw ta musow ni aw ta denw ye, ko Matigi Ala bɛ aw fɛ, ne tɛ o kɛ fiyewu; ne k'a lon ko aw bɛ kojugu dɔ le miirira.

¹¹ Aw ka min fɔ, o tɛ kɛ. Aw cɛw dama le ye taga Matigi Ala bato, sabu aw ko ten le.»

O kɔ, o ka Musa ni Haruna gbɛn ka bɔ Farawona na kɔɔ.

¹² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «I ta bere mina i boro k'a kɔɔta Misiran jamana kunna, ka tɔnw bɔ k'a kɛ Misiran jamana kan caman, o ye bin bɛɛ pimi, ani fɛn o fɛn tora sanbɛɛ tɛmɛnin kɔ.»

¹³ Musa ka a ta bere kɔɔta Misiran jamana kunna. Matigi Ala ka fɔɔɔba dɔ lawuri ka bɔ tɛrɛbɔyanfan na. O fɔɔɔ nana o lon tɛrɛ bɛɛ, ani su bɛɛ. O dugusagbɛ sɔgɔma, fɔɔɔ nana ni tɔnw ye caman;

¹⁴ tɔnw bɔra ka don Misiran jamana ra. Jamana yɔɔ bɛɛ fara tɔnw na, tɔn camanba. A pɔgɔn tun ma kɛ ka ye, a pɔgɔn fana tɛna kɛ ka ye.

¹⁵ Misiran dugukolo bɛɛ fara tɔnw na, fɔ ka yɔɔ bɛɛ kɛ dibi ye. O ka binw bɛɛ pimi, ani yiridenw bɛɛ. Fɛn o fɛn tun tora sanbɛɛ tɛmɛnin kɔ, o ka o bɛɛ domu. Flaburu foyi ma to yiri si ra, bin foyi ma to kongo ra, ni o ma min pimi, Misiran jamana bɛɛ kɔnɔ.

¹⁶ Farawona tɛliyara ka Musa ni Haruna wele, ka na a fɔ o ye ko: «Ne ka aw ta Matigi Ala hake ta, ka aw fana hake ta.

¹⁷ Nka aw ye yafa ne ma nin kɛlen na, ka Matigi Ala, aw ta Ala daari ne ye janko a ye nin tɔɔɔjuguba mabɔ ne ra.»

¹⁸ Musa bɔra Farawona ta so kɔnɔ ka taga Matigi Ala daari.

¹⁹ Matigi Ala ka fɔɔɔba dɔ lawuri ka bɔ tɛrɛbenyanfan na. O fɔɔɔ ka tɔnw bɛɛ cɛ ka taga o kɛ Kɔgɔjiwulɛn na. Tɔn den kɛlen ma to Misiran jamana yɔɔ si ra.

²⁰ Nka o bɛɛ n'a ta, Matigi Ala ka Farawona jusukun gbɛlɛya tuun. A ma sɔn ka Izirayɛlimɔgow bla o ye taga.

Tɔɔɔ kɔnɔntɔnnan: jamana bɛɛ kɛra dibi ye

²¹ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: «I ta bere mina i boro k'a korota san fe, janko dibikuruba ye don Misiran jamana fan bee ra; o dibi bena bonya fo k'a ke i n'a fo mog'o bena maga a ra.»

²² Ayiwa, Musa k'a ta bere korota san fe; dibikuruba donna Misiran jamana fan bee ra, ka se fo tere saba.

²³ Mogow tun te sera ka nogon ye dibi bonyakojugu fe. Tere saba kera, mog'o si ma se ka bo a ta so kon'o; nka kene tun be Izirayelimogow ta yoro ra.

²⁴ Farawona ka Musa wele tuun k'a fo a ye ko: «Aw ye taga Matigi Ala, aw ta Ala bato. Aw ye taga ni aw ta denmisenw bee ye. Aw ta sagaw ni aw ta baw, ni aw ta misiw doron le bena to yan.»

²⁵ Musa ko: «An bena taga fen minw ke saraka ye, ani an bena began minw ke saraka jenitaw ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma, i ka kan k'a to an ye taga ni o ye.

²⁶ Anw koni bena taga ni an ta beganw bee le ye, hali kelen tena to an ko fe yan; sabu an bena o dow le ke saraka ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma. Nka ni an ma se a yoro yere ra, an bena min ni min ke saraka ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma, an te se ka o lon.»

²⁷ Nka Matigi Ala ka Farawona jusukun gbeleya tuun. A ma son ka Izirayelimogow bla o ye taga ka bo a ta jamana ra.

²⁸ Farawona perenna Musa kunna, ko: «Teme ka bo ne ta so kon'o sisan! A dan ye ke nin ye. Ne kana i ye ne fe yan tuun; sabu ni ne ka i ye ne fe yan lon o lon, ne be i faga o lon.»

²⁹ Musa ko: «Ayiwa, ni i ko ten, ne k'a men; ne tena se i fe yan tuun.»

11

Ala ko tɔɔɔ laban bena na

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Ne bena tɔɔɔba kelen lase Farawona ni Misirankaw ma tuun, ka o ke a laban ye. O ko, a bena aw bla aw ye taga. A yere bena aw gben le pewu ko aw ye taga ka bo a ta jamana ra.

² A fo Izirayelimogow ye ko ni aw tagatuma sera, cew ni musow bee ye warigbefenw ni saninmanfenw daari o siginogonw fe.»

³ Matigi Ala tun ka Izirayelimogow ko diya Misirankaw ye kosebe. Farawona ta jamana jamogow, ani Misirankaw bee tun be Musa yere bonyara kosebe.

⁴ Ayiwa, Musa tagara a fo Farawona ye ko Matigi Ala ko, ko su cemanse ra, ale bena teme Misiran jamana kon'o;

⁵ ko dence folo bee bena sa Misiran jamana kon'o. Masace Farawona ni a ta masaya bee, o dence folo tena to; hali jonmuso gbansan min be mugu si, o fana dence folo tena to, beganw fana den folow cemanw tena to.

⁶ Kulekanba caman bena bo Misiran jamana yoro bee ra. Sabu o ko nogon ma deri ka ke folo, a nogon yere fana tena ke tuun.

⁷ Nka Izirayelimogow fe, hali wuru tena kasi, k'a fo ko a be songora mog'o ra, walama began na; a bena o ke janko faranfasi min be Misirankaw ni Izirayelimogow ce Matigi Ala fe, aw ye o lon.

⁸ O tuma ra i ta jamana jamogow bee bena o kinbiri gban ne koro, k'a fo ne ye ko: «Taga, i ni i ta nofemogow bee.» O le ko, ne be soro ka bo ka taga ni ne ta mogow ye.

Musa ka o kumaw fo minke, a dimininba bora Farawona ta so ka taga.

⁹ Ayiwa, Matigi Ala tun k'a fo Musa ye kabini a damina ra ko: «Farawona tena son ka aw lamén. O bena ke sababu ye k'a to ne ye do fara ne ta kabakow kan, ka ne ta sebagaya yira Misiran jamana kon'o.»

¹⁰ Ayiwa, Musa ni Haruna ka o kabakow ke Farawona na na, nka Matigi Ala ka Farawona jusukun gbeleya, a ma son k'a to Izirayelimogow ye taga ka bo a ta jamana ra.

12

Jonyaban panagbe

¹ Ayiwa, ka Musa ni Haruna to Misiran jamana ra, Matigi Ala k'a fo o ye, ko:

² «Nin karo le bena ke karo folo ye; ale le bena ke san karo folo ye aw fe.

³ Aw ye a fo Izirayelimogow ye, ko: <San o san, nin karo tere tan, gba bee kelen kelen ye sagadennin kelen, walama badennin kelen mina; lu bee kelen kelen ni a ta sagaden walama baden.

⁴ Ni lu min mogow man ca, olugu ni o sigipogonw ye jen began kelen na, ka kapa ni mogow hakeya ye. Mogow hakeya min be se ka began kelen domu k'a ban, aw ye o da le jate mina.

⁵ A ka kan ka ke beganden ceman le ye, fiyen te min na, min ka san kelen soro fana.

⁶ Aw ye a mina k'a bla ka se fo karo tere tan ni naani ma. Izirayelimogow bee bena o beganden faga karo tere tan ni naaninan wulada fe.

⁷ Aw bena a sogo jimi bon min konɔ, aw ye a jori do seriseri o bon donda kerefeyoro fla ni a sanfeyoro ra.

⁸ O su kelen na, aw ye a sogo jeni k'a domu; aw ye a ni burufunubari le domu, ani juguflaburu kunaman do.

⁹ Aw kana a kene domu, walama a barabaranin; aw ye a kuturu le jeni; a kun, ni a senw, ni a konofenw.

¹⁰ Aw man kan k'a to a to ye si. Ni a to min sira, aw ye o jeni ka a sisi fo k'a ke buguri ye.

¹¹ Aw bena a domu cogo min na, o fle nin ye: aw be aw ta deregew don ka aw yere cesiri, ka aw ta sanbaraw don aw senw na, ka aw ta tagamabere mina aw boro; aw ye a domu teliya ra. Jonyaban panagbe* lo; aw ye o ke ka Matigi Ala bonya.

¹² « <Bi su nin yere ra, ne bena teme Misiran jamana yoro bee ra, ka Misiran jamana den folo cemanw bee faga; k'a ta mogow ra, ka taga a bla beganw na. Ne bena kiti ben Misiran batofenw bee kan; sabu ne le ye Matigi Ala ye.

¹³ Nka aw bena ke bon min konɔ, jori le bena ke tagamasiyen ye o bondaw ra. Ni ne ka jori ye, ne be teme aw ta bonw kan. O cogo ra ni ne nana ke Misirankaw faga ye tuma min na, o toorow tena se aw ma.

¹⁴ « <Nin lon bena ke aw fe hakimijigilonba le ye tuma bee. Aw bena panagbeba ke o lon na, ka Matigi Ala bonya. O ye ke sariya dablalari ye aw fe, ani aw ta duruja nataw bee fe.> »

Burufunubari panagbe

¹⁵ Matigi Ala k'a fo tuun ko: «Aw bena burufunubari domu fo tere wolonfla. K'a damina a tere folo ra, burufunufen si man kan ka ye aw ta sow konɔ tuun; sabu ni mogow o mogow ka burufununin domu, o tere wolonfla konɔ, o tigi be faran ka bo Izirayeli ta jamanadenw na.

¹⁶ A tere folo ra, aw bena jamalajenba ke, ka Matigi Ala bato. A tere wolonflanana fana ra, aw bena jamalajenba ke tuun ka Matigi Ala bato. Mogow si man kan ka baara ke o lon fla ra; aw be se ka aw ta tobiriw doron le ke.

¹⁷ «Aw ye to ka burufunubari panagbe ke san o san, ka aw hakiri jigi ko o lon yere le ra ne ka aw ke jenkuru jenkuru, ka aw labo Misiran. Aw ye o lon bla danna ka o panagbe ke, a ye ke sariya dablalari ye aw ni aw denw fe.

¹⁸ San karo folo, k'a damina a tere tan ni naani wulada fe, fo ka taga se a tere mugan ni kelen wulada fe, aw ye burufunubari le domu.

¹⁹ O tere wolonfla bɛɛ kɔnɔ, burufunufen si man kan ka ye aw si ta so kɔnɔ; sabu ni mɔgo o mɔgo ka burufununin domu, lonan fara dugulen kan, o tigi bɛ faran ka bo Izirayelimɔgow ta jen ra o lon na.

²⁰ Burufunufen bɛ buru o buru ra, aw kana o domu. Bɛɛ ka kan ka burufunubari le domu a ta so kɔnɔ.»

Jɔnyaban janagbɛ saraka

²¹ Ayiwa, Musa ka Izirayeli cɛkɔrɔbaw bɛɛ wele k'a fɔ o ye ko: «Aw bɛɛ ye taga sagaden kelen walama baden kelen mina, gba bɛɛ ni a ta, k'a faga ka Jɔnyaban janagbɛ kɛ.

²² Aw ye sagaden kannatigɛ k'a jori kɛ minan dɔ kɔnɔ, ka izopeyiri flaburu dɔw su o jori ra, ka o jori seriseri bonda sanfeyɔrɔ ra, ani a kɛɛfeyɔrɔ fla ra. Mɔgo si kana bo a ta so kɔnɔ fɔ ka taga dugu gbɛ.

²³ Ni Matigi Ala nana kɛ tɛmɛ ye, ka kɛ Misirankaw faga ye tuma min na, ni a ka jori ye bonda min sanfeyɔrɔ ni a kɛɛfeyɔrɔ fla ra, a bɛ tɛmɛ o bon kan; a tɛna son ninminameleke ye don aw ta bon kɔnɔ ka aw faga.

²⁴ Aw ye nin sariyaw sira tagama, ka o kɛ sariya dablalariw ye aw ni aw ta durujaw fɛ wagati bɛɛ.

²⁵ Matigi ka layiri ta ko a bɛna jamana min di aw ma, ni aw tagara se o jamana ra tuma o tuma, aw ye to ka nin landa saninman kɛ.

²⁶ Ni aw ta denw ka aw jininka ko: «Nin landa kɔrɔ ye di aw fɛ?»

²⁷ Aw ye a fɔ o ye ko: «Nin ye Jɔnyaban saraka le ye; an bɛ o kɛ ka Matigi Ala, an ta Ala bonya, sabu ka an to Misiran, tuma min na Matigi Ala ka Misirankaw den folow faga, a tɛmena Izirayelimɔgow ta sow kan, a ma se olugu ma; a ka o kisi.» »

Ayiwa, Musa ka o kumaw bɛɛ fɔ minke, o tuma ra mɔgow bɛɛ ka o kinbiri gban dugu ma, ka Matigi Ala bato.

²⁸ O kɔ, Izirayelimɔgow tagara o ta sow kɔnɔ. Matigi Ala tun ka fɛn o fɛn fɔ Musa ni Haruna ye, o ka o bɛɛ kɛ.

Tɔɔrɔ tannan: Misirankaw dence folow sara

²⁹ Ayiwa, su cɛmance ra, Matigi Ala ka Misiran jamana den folow bɛɛ faga. K'a ta Misiran masaceba yɛɛ den folo ra, ka taga a bla fɔ Misiran kasoden gbansanw den folow ra, ani bɛganw den folow bɛɛ.

³⁰ A kɛra ten, Farawona ni a ta jamana pamɔgow ni Misirankaw bɛɛ wurira dugutarama fɛ. Kasikanbaw ni kulekanbaw tun bɛ bɔra jamana yɔrɔ bɛɛ ra; sabu so si ma to, ni saya ma kɛ min na.

³¹ O su yɛɛ fɛ, Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye teliya ka taga ka bo ne ta mɔgow cɛ ra, aw ni Izirayelimɔgow bɛɛ; aw ye taga Matigi Ala bato i n'a fɔ aw k'a fɔ cogo min na.

³² Aw ye taga ni aw ta misiw, ani aw ta sagaw, ani aw ta baw ye, i n'a fɔ aw k'a fɔ cogo min na. Aw ye taga Ala daari ne ye.»

³³ Misirankaw gbanna Izirayelimɔgow ra, ko o ye bɔ; o tun kɔrɔtɔra ko Izirayelimɔgow ye bo o ta jamana ra; sabu o tun bɛ a miirira ko olugu Misirankaw bɛɛ le bɛna sa.

³⁴ Izirayelimɔgow ka o ta mugu nɔɔninin ta, k'a sɔrɔ a tun ma funu folo; o ka o ta burugbasiminanw bɛɛ siri o ta faniw na, ka o la o kamankun na.

³⁵ Ayiwa, Musa tun ka min fɔ Izirayelimɔgow ye, o ka o kɛ. O ka minan warigberamanw, ani minan saninlaman ni faniw daari Misirankaw fɛ.

³⁶ Matigi Ala ka Izirayelimɔgow ko diya Misirankaw ye fana. Izirayelimɔgow ka fɛn o fɛn daari o fɛ, o ka o bɛɛ di o ma. Izirayelimɔgow ka Misirankaw ta fɛnw cɛ o cogo le ra ka o borolakolon to.

³⁷ Izirayelimogow bora Ramusesi dugu konɔ, ka taga se Sukoti. Minw tun be o sen na olugu tun be mogɔ waga keme wɔɔɔ bɔ (600 000); musow ni denmisenw ma jate. ³⁸ O tagatɔ, siya were mogɔ caman tugura o kɔ; began caman tun be olugu fana fe: misiɔ, ani sagaw, ani baw.

³⁹ Izirayelimogow bɔɔ Misiran, o tun ka mugu nooninin min ta, k'a sɔɔ a ma funu folo, o ka o le jeni ka o ke buru ye ka o domu; sabu Misirankaw tun be gbanna o ra ko o ye bɔ minke, o ma se ka domunifen ta o yere boro.

⁴⁰ Izirayelimogow tun ka san keme naani ni san bisaba le ke Misiran.

⁴¹ O san keme naani ni san bisaba dafalon yere le ra Matigi Ala ka Izirayelimogow ke jenkuru jenkuru, ka o bee labɔ Misiran.

⁴² O koson o su bɛna bla a danna Matigi ye, ka ke panagbesu ye, sabu Matigi Ala ka o su bla danna, ka Izirayelimogow labɔ Misiran jamana ra o su fe. Izirayelimogow ni o ta durujaw bee ka kan ka o su bla danna fana, ka o ke panagbesuba ye ka Matigi Ala bonya.

Jonyaban panagbe domuni ta sariya

⁴³ Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye tuun ko: «Jonyaban panagbe sariya ye nin ye: jamana were mogɔ man kan k'a saraka domu.

⁴⁴ Ni jon do be aw fe, aw ka min san, aw ka kan k'a kenesigi folo, sani a ye Jonyaban panagbe* domuni ke.

⁴⁵ Nka lonan temebaga, ani baaraden, olugu si man kan k'a domu.

⁴⁶ Aw ka kan k'a domu bon le konɔ. Mogɔ si kana bɔ ni a sogo do ye kene ma; aw man kan k'a kolo do kari fana.

⁴⁷ «Izirayelimogow bee ka kan ka Jonyaban panagbe ke.

⁴⁸ Lonan minw siginin be aw fe, ni o do b'a fe ka Jonyaban panagbe ke ka Matigi Ala bonya, ce o ce be a ta so, olugu bee ka kan ka kenesigi folo; ni o kera, a be se ka Jonyaban panagbe ke. O tuma, a be ke i ko Izirayelimogow do. Nka ni mogɔ o mogɔ ma kenesigi, o tigi man kan ka Jonyaban panagbe domuni ke.

⁴⁹ O sariya kelen le be Izirayelimogow ni lonanw bee kan.»

⁵⁰ Matigi Ala ka ci min fo Musa ni Haruna ye, Izirayelimogow ka o ke k'a dafa.

⁵¹ O lon yere ra, Matigi Ala ka Izirayelimogow ta gbaw tugutugu jagon ko, ka o ke jenkuru jenkuru, ka o labɔ Misiran jamana ra.

13

Burufunubari panagbe ni dence folow ta ko

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko:

² «Izirayelimogow dence folow bee bla danna ka o ke ne ta ye. Mogow dence folow, ani beganw ta den folo cemanw bee; sabu o ye ne ta le ye.»

³ Musa k'a fo mogow ye ko: «Aw ye aw hakiri to nin lon na, aw bora Misiran jonya ra lon min na; sabu Matigi Ala ka aw labɔ Misiran ni a yere ta sebagaya baraka le ye. O koson aw kana burufununin domu o lon na.

⁴ Aw bɛna bɔ bi le, nin karo ra, min ye Abibu karo* ye.

⁵ «Matigi Ala karira aw bemaw ye ko a bɛna Kanaanakaw, ni Hetikaw, ni Amorikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw ta jamana le di aw ma, nono ni li be woyo o jamana min na. Ni Matigi Ala nana aw ladon o jamana ra tuma min na, san o san, ni nin karo sera, aw ye Jonyaban panagbe* ke ka Matigi Ala bonya.

⁶ Aw bɛna burufunubari domu fo tere wolonfla. A tere wolonflanana bɛna ke panagbeba ye ka Matigi Ala bonya.

* 13:4 13.4 Abibu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo folo ye.

⁷ Bɛɛ bɛna burufunubari le domu fɔ tere wolonfla. Burufununin man kan ka soro aw ta bonw si kɔnɔ; burufunufen si man kan ka ye yere jamana yoro si ra fana.

⁸ «O panagbe wagati ra, aw ka kan k'a pafɔ aw ta denw ye ko: <Matigi Ala ka koba min ke an ye an bɔtɔ Misiran, an be nin kera ka an hakiri jigi o le ra.>

⁹ Nin panagbe bɛna ke hakirijigifen le ye aw fe, ka ke i n'a fɔ tagamasiyen aw borow ra, ani aw tenw kan. A bɛna aw hakiri jigi, ko aw ka kan ka to ka Matigi Ala ta sariya ko fɔ tuma bɛɛ; sabu Matigi Ala le ka aw labɔ Misiran a ta sebgaya baraka ra.

¹⁰ O le koson aw bɛna to ka nin landa ke a wagati ra san o san.

¹¹ «Matigi Ala karira aw ni aw bemaw ye, ko a bɛna Kanaanakaw ta jamana di aw ma; ni a nana o jamana ke aw ta ye tuma min na, ka aw ladon o jamana ra,

¹² o tuma aw bɛna aw dence folow bɛɛ di Matigi Ala ma, hali aw ta beganw ta den folo cɛmanw. O den cɛmanw ye Matigi Ala ta le ye.

¹³ «Ni faliden lo, aw ye sagaden, walama baden do di a no ra, k'a kunmabɔ. Ni aw t'a fe k'a kunmabɔ, o tuma aw ye o faliden kan kari k'a faga. Aw ka kan ka aw yere dence folow fana kunmabɔ.

¹⁴ «Ayiwa, ni aw dencew nana aw pininka lon do ko: <Nin kekun ye mun ye aw fe?> Aw ye a fɔ o ye ko: <An be nin ke, sabu Matigi Ala ka an kunmabɔ ka bo jonya ra Misiran, a ta sebgaya baraka ra.

¹⁵ Farawona tun t'a fe ka son fiyewu k'a to an ye taga minke, Matigi Ala ka Misiran jamana den folo cɛmanw bɛɛ faga; k'a damina mogow ta den folow ra, fɔ ka taga se beganw ta den folow ma. O le koson an be beganden folo cɛmanw bɛɛ di Ala ma saraka ye, ka an yere dence folow bɛɛ kunmabɔ.>

¹⁶ «Ayiwa, nin bɛna ke hakirijigifen le ye aw fe, ka ke i n'a fɔ tagamasiyen, aw boro ra walama aw ten kan. Aw ka kan ka aw hakiri jigi a ra ko Matigi Ala le ka aw labɔ Misiran jonya ra a ta sebgaya baraka ra.»

Ala blara Izirayelimogow na ka bo Misiran

¹⁷ Tuma min na Farawona sonna k'a to Izirayelimogow ye taga, Ala m'a to o ye teme Filisikaw ta jamana sira fe, k'a soro o sira le ka surun. A tun k'a lon ko ni o ka o sira ta, ni o ka taga ben nin siya werew ye minw b'a fe ka o kere, o bɛna siran, ka o ta miiriya yelema, ka kosegi Misiran tuun.

¹⁸ O le koson Ala k'a to o munumununa kongokolon sira fe, ka taga fɔ Kogojiwulen fan fe.

Izirayelimogow bora Misiran ni o ta kerekeminanw ye o boro.

¹⁹ Musa ka Yusufu kolow ta ka taga ni o ye o boro; sabu sani Yusufu tun ye sa, a tun k'a balemacew jagboya ko o ye kari ale ye. A tun k'a fɔ o ye ko: «Sigiya t'a ra, Ala bɛna na, ka na aw labɔ yan; ni ne sara, aw tagato, aw ye taga ni ne kolow ye†.»

²⁰ Ayiwa, Izirayelimogow bora Sukoti, ka taga o ta fanibonw lo Etamu, kongokolon kere fe.

²¹ Ayiwa, Matigi Ala yere le tun be o na, ka sira yira o ra. Tere fe, sankaba jamijan do le tun be ke o na, ka sira yira o ra. Su fe, a tun be ke tasumamana jamijan do ye, ka yeelen bo o ye, janko o ye tagama su ni tere.

²² Sankaba jamijan tun te bo o na fiyewu tere fe; tasumamana jamijan fana tun te bo o na su fe.

14

Farawona ka Izirayelimogow nogben

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko:

† 13:19 13.19 Nin kuma tun fora Damina 50.25, ani Yosuwe 24.32.

² «A fɔ Izirayelimogow ye ko o ye kɔsegi ka na sigi Pi Hayiroti yɔrɔ kɛrɛ fɛ, Migidoli ni kɔgɔji cɛ. Aw ye aw ta fanibonw lo yi le, ka nasin Baali Sefɔn ma, kɔgɔji kɔrɔ.

³ Ni o kɛra, Farawona bɛna a miiri ko aw tununa kongokolon kɔnɔ, ko aw ma tagayɔrɔ lon aw yɛrɛ ra tuun; ko aw kɛra i ko kasodenw, kongokolon kɔnɔ.

⁴ Ne bɛna Farawona jusukun gbɛlɛya fɔ a bɛna wuri ka aw nɔgbɛn; nka ne bɛna ale ni a ta kɛrɛkejama bɛɛ halaki ka ne ta sebgaya yira. O ra Misirankaw bɛɛ bɛna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Matigi Ala ka min fɔ, Izirayelimogow ka o kɛ.

⁵ Ayiwa, o nana taga a fɔ Misiran masacɛ Farawona ye ko Izirayelimogow tagara. O yɔrɔnin bɛɛ, Farawona ni a ta jamana jamogow nimisara o tagako ra. O ko: «Mun kosɔn an k'a to o tagara dɛ? An tun ka kan ka o to yan, o ye baara kɛ an ye.»

⁶ Farawona k'a ta sowotoro labɛn, k'a ta kɛrɛkɛdenw bɛɛ cɛ, o ka gban Izirayelimogow kɔ.

⁷ Sowotoronuman minw labennin lo ka ja kɛrɛ kama, a ka o kɛmɛ wɔrɔrɔ ta, ka fara Misiran sowotoro tɔw kan. Sowotorow bɛɛ labennin tun lo, o bɛɛ bɛ ni o ta kɛrɛkɛdenw ye.

⁸ Matigi Ala ka Misiran masacɛ Farawona jusukun gbɛlɛya, fɔ Farawona tugura Izirayelimogow kɔ, k'a sɔrɔ Izirayelimogow ja siginin le tun bɔra Misiran ka taga, hali siranya ma kɛ o ra.

⁹ Misirankaw ta kɛrɛkejama, ani Farawona ta sow bɛɛ, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw, olugu ka Izirayelimogow nɔ gbɛn fɔ ka taga se o ma Pi Hayiroti yɔrɔ ra, ka nasin Baali Sefɔn yɔrɔ ma; Izirayelimogow tun ka o ta fanibonw lo o yɔrɔ le ra, kɔgɔjida ra.

¹⁰ Izirayelimogow nana flɛri kɛ k'a ye ko Farawona ni Misirankaw bɛ olugu kɔ, fɔ ka surunya o ra yɛrɛ. O ja tigɛra kɔsɛbɛ. O ka kɛ kule ye, ka kɛ Matigi Ala togo wele ye, ko a ye olugu dɛmɛ.

¹¹ O ko Musa ma ko: «O tuma, anw sudonyɔrɔ le tun ma sɔrɔ Misiran wa, badi? A kɛra di i ka an labɔ yi ka na ni an ye kongokolon kɔnɔ yan, ka na a to an ye sa yan gbansan?

¹² Ka an to Misiran, an tun ka o le fɔ i ye. An tun ko i ye an to pasuma ra, an ye baara kɛ Misirankaw ye; sabu o tun ka fisa an ma sani an ye na sa kongokolon kɔnɔ yan tan.»

¹³ Musa ka o jaabi ko: «Aw ye to yɔrɔ kɛlɛn na, aw kana siran. Matigi Ala bɛna aw kisi cogo min na bi, aw bɛna o ye; sabu aw ja bɛ Misiranka minw na tan bi, aw ja tena la olugu dɔ kan tuun fiyewu.

¹⁴ Matigi Ala yɛrɛ le bɛna o kɛrɛ aw nɔ ra; aw ye je dɔrɔn.»

Ala ka Izirayelimogow latɛmɛ kɔgɔji cɛ ma

¹⁵ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Mun kosɔn i bɛ kulera ko ne ye aw dɛmɛ? A fɔ jama ye ko o ye sira ta ka taga.

¹⁶ Ele Musa, ele ye i ta bɛrɛ ta i boro k'a kɔrɔta kɔgɔji kunna. Ji bɛna cɛtigɛ fla ye, Izirayelimogow bɛna tagama ka tɛmɛ dugukolo jalan kan.

¹⁷ Ne min ye Matigi Ala ye, ne bɛna Misirankaw jusukun gbɛlɛya, k'a to o ye don aw kɔ. O cogo le ra, ne bɛna Farawona ni a ta kɛrɛkejama, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw bɛɛ halaki, ka ne ta sebgaya yira.

¹⁸ Ni ne nana Farawona ni a ta sowotorow ni a ta sotigiw bɛɛ halaki, ka ne ta sebgaya yira tuma min na, o tuma Misirankaw bɛna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

¹⁹ Matigi ta mɛlɛkɛ min tun bɛ to ka kɛ Izirayelimogow ja fɛ, ale bɔra o ja fɛ, ka yɛlɛma o kɔ fɛ. Sankaba jamijan min tun bɛ o ja fɛ, o fana bɔra o ja fɛ, ka yɛlɛma o kɔ fɛ.

²⁰ A tagara lo Misirankaw ni Izirayelimogow ce. A kera dibi ye Misirankaw ta fan na, ka ke yeelen ye Izirayelimogow ta fan na. A kera ten, o jenkuru fla ma se ka gbara jagon na o su bee ra.

²¹ Ayiwa, Musa k'a boro korota kogoji kunna. Matigi Ala ka fopoba do lawuri ka bo tereboyannan na. O fono fiyera su bee ra, ka kogoji joni, fo k'a cetige fla ye, ka dugukolo jalan ke a ce ma.

²² Izirayelimogow donna, ka tagama dugukolo jalan kan ka kogoji cetige. Ji taranna fla ye, ka wuri ka lo o kininboro ni o numanboro fe, i ko kogo.

²³ Misirankaw fana gbanna Izirayelimogow ko. Farawona ta sow, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw, o bee donna Izirayelimogow ko kogoji ce ma.

²⁴ Dugugbeda fe, Matigi Ala tora sankaba jamijan tasumaman ra, ka Misirankaw ta kerekejama fe; a ka o ta tagama jagami.

²⁵ A ka o ta sowotorow senw don bogo ra ka o cen; o ma se ka taga kosebe tuun. Misirankaw k'a ye ten minke, o ko: «An ye bori ka bo Izirayelimogow koru; Matigi Ala yere le be an kerera ka di o ma.»

²⁶ Matigi Ala ko Musa ma ko: «I boro korota kogoji kunna sisan, janko ji ye kari ka jigi Misirankaw ni o ta sowotorow ni o ta sotigiw kan.»

²⁷ Musa k'a boro korota kogoji kunna. Dugugbeda fe, kogoji ksegira a no ra. Misirankaw ko o be bori ka bo, nka Matigi Ala ka ji kari ka jigi o bee kan.

²⁸ Farawona ni a ta kerekedenw, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigi minw bee tun donna kogoji ra Izirayelimogow ko, ji karira ka ke olugu bee kan ka o bee datugu. Hali mogo kelen ma kisi o ra.

²⁹ Nka Izirayelimogow koni tun tagamana le ka teme dugukolo jalan kan, ka kogoji cetige. Kogoji tun wurira ka lo o kininboroyannan ni o numanboroyannan fe i ko kogo.

³⁰ Ayiwa, Matigi Ala ka Izirayelimogow kisi ka o bo Misirankaw boro o lon na. Izirayelimogow yere na ka Misirankaw suw lalanin ye kogojida ra yoro bee.

³¹ Matigi Ala k'a ta sebgaya yira cogo min na, ka Misirankaw halaki, Izirayelimogow ka o ye minke, o siranna Matigi Ala ja, ka la a ra; Musa min ye Ala ta baarden ye, o lara ale fana ra.

15

Musa ni Izirayelimogow ka Ala tando

¹ Ayiwa, o lon na Musa ni Izirayelimogow ka nin donkiri la ka Matigi Ala tando. O ko:

«Ne bena donkiri la Matigi Ala ye k'a bonya,
sabu a k'a ta sebgaya yira;
a ka sotigiw ni o ta sow bee jigi kogoji jukoro.

² «Matigi Ala le ye ne ta baraka ye,
ani ne ta donkirila sababu.
Ale le ye ne kisibaga ye;
ne ta Ala lo, ne be a tando.
Ne face ta Ala lo fana, ne be a togo bonya.

³ Matigi Ala ye kerekcefari le ye.
O koson a togo ye ko Matigi Ala.

⁴ «A ka Farawona ni a ta sowotorow,
ni a ta kerekejama bee tunu kogoji ra.
A ta kerekcefariw bee tununa Kogojiwulen jukoro.

⁵ Ji ka o bee datugu pewu;

o jigira Kogojiwulen jukoro i ko kabakuru.

⁶ E! Matigi Ala, i boro barakaman ka i ta setigiya yira.
O boro barakaman kelen le ka i juguw nɔnɔ.

⁷ «I ta masaya bonya koson,
i be i juguw bee firi dugu ma
ni i dimina, i ta dimi be jigi i ko tasuma,
ka o bee jenijeni i ko binjalan.

⁸ I nenekiriko kelen doron,
o fɔnɔ le ka jiw bee lajen nɔgon kan yoro kelen na.
Kogoji wurira ka lo i ko kogo.
Ji simina, ka teren ka lo kogoji ce ma.

⁹ «An juguw tun be o yere wasora k'a fo ko:
<An bena o gben fo ka o mina le;
an bena o borofenw bee ce
k'a taran an ni nɔgon ce.
An bena an yere dimibo o ra fo ka wasa,
an bena an ta kerekemuru bo ka o bee halaki.>

¹⁰ Nka, Matigi Ala,
ele ka i dafɔnɔ fiye ji kan dama,
kogoji ka o bee datugu.
O jigira ji jukoro i ko negokuru;
ka jigi fo ji jukoroyoro ra yi.

¹¹ E! Matigi Ala, batofen juman were le be i ko ele?
Juman le saninyanin be k'a dafa i ko ele?
Juman le ye siranyafenba ye, ani a ka kan ni tandori ye,
ani a be kabakow ke i ko ele?

¹² «I ka i boro barakaman korota doron,
dugukolo dayelera ka an juguw datugu.

¹³ I ta numanya koson,
i ka i ta mogow kunmabo.
I ta sebgaya baraka ra,
i be bla o na ka taga ni o ye jamana saninman na,
i yere ka jamana min layiri ta o ye.

¹⁴ «Siya tow ka o kibaroya men minke,
o siranna fo o be yereyerera.
Filisikaw koni,
olugu ja tigera fo ka o hakiri pagami.

¹⁵ Edomu jamanatigiw jigi tigera,
Mohabu jamana ta masaw koni,
siranya ma to to olugu ra.
Kanaanakaw, siranya ka olugu baraka bee ban pewu.

¹⁶ Siranyaba ni jatige bena cun o kan
i ta sebgaya baraka koson,
fo ka o da mina o ra,
ka o ke i n'a fo kabakuruw;
o tena se ka kuma,
fo i ta mogow bee ye teme, Matigi Ala;

fɔ i ka i ta mɔgɔ minw kunmabɔ,
olugu bɛɛ ye tɛmɛ ka ban.

¹⁷ I bɛ bla i ta mɔgɔw na,
ka taga o sigi i ta kuru kan;
i yɛɛ ka yɔrɔ min lalaga o ye, Matigi Ala.
O yɔrɔ bɛna kɛ i sigiyɔrɔ ye,
k'a kɛ i sigiyɔrɔ saninman ye.

¹⁸ «Matigi Ala bɛ to a ta masaya ra wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ!»

¹⁹ Ayiwa, tuma min na Farawona ta sow, ani a ta sowotorow ni a ta sotigiw bɛɛ donna kɔgɔji kɔnɔ, Matigi Ala ka kɔgɔji kari ka jigi o kan ka o bɛɛ tunu; nka Izirayelimɔgɔw tagamana ka tɛmɛ dugukolo jalan kan kɔgɔji cɛmance ra.

²⁰ Ayiwa, Haruna kɔrɔmuso Mariyamu, min tun ye ciramuso ye, ale tun ka longan dɔ ta; muso tɔw fana ka dɔ ta ka gban a kɔ; o ka kɛ o fɔ ye, ka dɔn kɛ.

²¹ Mariyamu tun blara tɔw na; ale bɛ dɔnkiri ta, tɔw bɛ a lamina a kɔ. A tun b'a fɔra ko:

«Aw ye dɔnkiri la Matigi Ala ye,
sabu a k'a ta se bagaya yira.

A ka sotigiw ni o ta sow bɛɛ tunu kɔgɔji ra.»

Izirayelimɔgɔw ka kongokolon sira ta

Ji kunaman ta ko

²² Ayiwa, Musa blara Izirayelimɔgɔw na ka bɔ Kɔgɔjiwulen yɔrɔ ra, ka taga se ni o ye Suri kongokolon fan fɛ. O ka tere saba tagama kɛ kongokolon kɔnɔ, o ma ji sɔrɔ.

²³ O tagara se yɔrɔ dɔ ra, o yɔrɔ tɔgɔ ye ko Mara. Nka o ma se ka o yɔrɔ ji min, sabu ji tun ka kuna. O le kɔsɔn o ka o yɔrɔ tɔgɔ la ko «Mara»*.

²⁴ Mɔgɔw ka kɛ Musa mafiyɛnya ye; o ko: «O tuma an bɛna mun le min?»

²⁵ Musa ka Matigi Ala daari kɔsɛbɛ. Matigi Ala ka yiri kunkurun dɔ yira a ra, ko a ye o firi ji ra. Musa ka o ta ka o firi ji ra, ji diyara. O yɔrɔ le ra Matigi Ala k'a ta sariyaw ni a ta ciw yira o ra. O yɔrɔ kelen le ra fana a ka o kɔrɔbɔ k'a flɛ.

²⁶ A k'a fɔ o ye ko: «Ni aw bɛ aw toro malɔ ka Matigi Ala, aw ta Ala kan lamen, ko minw terennin lo a na kɔrɔ ni aw bɛ o kɛ, ni aw bɛ aw toro malɔ k'a ta cifɔninw lamen, ani k'a ta sariyaw bɛɛ sira tagama, o tuma, ne ka bana minw lase Misirankaw ma, ne tɛna o dɔ si lase aw ma; sabu ne le ye Matigi Ala ye, ne le bɛ aw kɛnɛya.»

²⁷ Ayiwa, Izirayelimɔgɔw bɔra o yɔrɔ ra, ka taga se Elimu. Bununji tan ni fla ni tamarosun biwolonfla le tun bɛ Elimu. O lɔra o yɔrɔ ra, ka o ta fanibonw lo jida ra.

16

Ala ka domuni di Izirayelimɔgɔw ma

¹ Izirayelimɔgɔw bɛɛ bɔra Elimu, ka taga se Sine kongokolon kɔnɔ. O yɔrɔ bɛ Elimu ni Sinayi kuru cɛ. O sera yi karo flanan tere tan ni looru ra, o bɔnin kɔ Misiran.

² Ayiwa, ka o to kongokolon kɔnɔ yi, Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka kɛ Musa ni Haruna mafiyɛnya ye.

³ O ko Musa ni Haruna ma ko: «E! Hali ni Matigi Ala tun ka a to an ye sa Misiran jamana ra, o belɛn tun bɛna fisaya ni nin ye. O yɔrɔ ra an tun bɛ sigi dagababaw kɔrɔ, o fanin sogo ra; an bɛ domuni kɛ ka fa. Sisan, a flɛ, aw nana ni an ye nin kongokolon kɔnɔ yan, ka na a to kɔngɔ ye an bɛɛ faga yan gbansan!»

⁴ Matigi Ala ko Musa ma o le ra ko: «Ne bɛna domuni lajigi aw ye ka bɔ san fɛ, i n'a fɔ sanji. Lon o lon, bɛɛ bɛna taga a ta tere domuni cɛ a ra. Ne bɛna aw kɔrɔbɔ

* 15:23 15.23 Mara kɔrɔ ye ko: kunaman.

k'a fle, k'a lon yala ni aw bena tagama ka kapa ni ne ta sariya ye, walama ni aw tena tagama ka kapa ni a ye.

⁵ Ayiwa, logokun tere wooronan, aw bena taga min ce ka na a tobi, aw ka kan ka o caya janko a ye lon tow ta jogon fla bo*.»

⁶ Musa ni Haruna k'a fo Izirayelimogow bee ye ko: «Bi wula fe, aw bena a lon ko Matigi Ala le ka aw labo Misiran jamana ra.

⁷ Sini sogoma fana, aw bena Matigi Ala ta nooro ye, sabu aw ka Matigi Ala mafiyyenya ni kuma minw ye, a ka o men; ne ni Haruna ye jontigiw le ye fo aw be anw mafiyyenya?»

⁸ Musa ko: «Matigi Ala bena sogo di aw ma bi wula fe, aw b'a domu. Sini sogoma fana, a bena domuni di aw ma aw b'a domu ka fa; sabu aw ka Matigi Ala mafiyyenya ni kuma minw ye, a ka o men. Anw ye jontigiw le ye ko aw be anw mafiyyenya? Aw ma anw le mafiyyenya de, aw ka Matigi Ala yere le mafiyyenya.»

⁹ Musa ko Haruna ma ko: «A fo Izirayelimogow ye ko o bee ye gbara ka na lo Matigi Ala na koro, sabu o ka Matigi Ala mafiyyenya ni kuma minw ye, a ka o men.»

¹⁰ Ayiwa, ka Haruna to kuma ra jama fe, o barara ka Matigi Ala ta nooro ye sankaba jamijan ce ma kongokolon kono.

¹¹ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko:

¹² «Ne ka Izirayelimogow ta mafiyyenyanw men. A fo o ye ko ne ko, ko bi wula fe o bena sogo domu; sini sogoma fana o bena domuni caman soro. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala, o ta Ala ye.»

¹³ Ayiwa, wulada nana se minke, a kera ten fana; wolonin suguya dow nana sigisigi yoro bee. O dugusagbe sogomada fe fana, gomiji ka fanibonw koroyorow bee lamini.

¹⁴ Ayiwa, gomiji nana ban tuma min na, fen do tora dugu ma; a tun ka misenmisen i ko sanbere, a be misenman, gbeman.

¹⁵ Izirayelimogow k'a fle, o m'a lon fen min lo. O ko: «Mun le ye nin ye tan†?» Musa ka o jaabi ko: «Matigi Ala ka domunifen min di aw ma, o lo.

¹⁶ «Matigi Ala ka ci min fo, o ye nin ye: <A ko moggo bee ye do ce, min be a ta domuta bo; moggo kelen, sumanikeminan‡ na kelen. Aw ye a ce ka kapa ni aw ta sokonmogow hakeya ye.> »

¹⁷ A fora cogo min na, Izirayelimogow k'a ke ten. Dow ka caman ce, dow ka doonin doron ce, ka kapa ni o ta sokonmogow hakeya ye.

¹⁸ Nka o nana a suma ni sumanikeminan ye minke, o k'a ye ko minw ka caman ce, olugu ta to ma to, minw ka doonin ce, olugu ta ma dese fana. Bee tun k'a ta tere domuni hakeya le ce.

Sariya minw fora domuni ta ko ra

¹⁹ Musa k'a fo o ye tuun ko: «Moggo si kana a ta domuni to bla a ye si.»

²⁰ Nka o bee n'a ta, o ma Musa lamen. Dow ka do bla ka si; tumu donna o ra, a torira. Musa dimina o koro.

²¹ K'a ta o lon na, sogoma o sogoma, min be ben o ta tere domuni ma, bee be bo ka o le ce. Ni tere tun ka gban, a to min tora dugu ma o tun be yeele.

²² Logokun tere wooronan lon, o ka tere fla ta ce. Moggo bee kelen kelen ta kera sumanikeminan na fla ye. Jama pamogow tagara o fo Musa ye.

²³ Musa ko: «Matigi Ala ka o le fo. Sini le ye Nenekirilon ye; o lon blara danna ka Matigi Ala bonya. Aw b'a fe ka fen minw jeni, aw ye o jeni bi. Aw b'a fe ka min barabara, aw ye o barabara bi. Aw ye bi ta domuni bo a ra k'a to bla sini na.»

* 16:5 16.5 O be lon tow ta jogon fla ce, janko o lon dugusagbe min ye Nenekirilon ye, moggo si kana do ce.

† 16:15 16.15 Izirayelimogow k'a fo o domuni ma ko «Manu». O koro ye ko: Mun lo? O koson o domuni togo lara ko: mane. ‡ 16:16 16.16 O sumanikeminan togo tun ye ko omeri; a na kelen be ben litiri naani le ma.

²⁴ O k'a tɔ bla o dugusagbe ɲa, i n'a fɔ Musa tun k'a fɔ o ye cogo min na. O ma tori, tumu fana ma don a ra.

²⁵ Musa ko o ma o le ra ko: «Aw ka domuni min bla kunu, aw ye o domu bi; sabu bi ye Nɛnɛkirilon le ye. Bi lon blara ka Matigi Ala bonya. Aw tɛna domuni foyi sɔɔ kongo kɔnɔ bi.

²⁶ Lɔgɔkun tere wɔɔɔ bɛɛ ra, aw bɛna nin domuni sɔɔ. Nka lɔgɔkun tere wolonflanan na, min ye Nɛnɛkirilon ye, aw tɛna foyi sɔɔ.»

²⁷ O bɛɛ n'a ta, lɔgɔkun tere wolonflanan, dɔw belɛn bɔra ko o bɛ taga dɔ cɛ, o ma foyi sɔɔ.

²⁸ Ayiwa, Matigi Ala ko Musa ma o le ra ko: «Tuma juman le aw bɛna sɔn ka ne ta ci fɔninw, ni ne ta sariyaw mara dɛ?

²⁹ Ayiwa, aw ye nin kuma mɛn ka ɲa kɔsɛbɛ; ne ka Nɛnɛkirilon di aw ma, ko aw ye nɛnɛkiri le. O le kɔsɔn ne bɛ lɔgɔkun tere wolonflanan domuni di aw ma a tere wɔɔɔnɔn lon na. Lɔgɔkun tere wolonflanan na, aw bɛɛ ye to aw ta yɔɔ ra. Mɔgɔ si kana bɔ a ta yɔɔ ra.»

³⁰ O kɛra minkɛ, mɔgɔw ka to ka nɛnɛkiri lɔgɔkun tere wolonflanan na.

³¹ Izirayelimɔgɔw ka o domuni tɔgɔ la ko manɛ. A tun bɔra simankisɛ dɔ le fɛ, min bɛ gbɛman; a tun ka timi i n'a fɔ lidɛgɛ.

³² Musa ko: «Matigi Ala ka ci min fɔ, o ye nin ye: «A ko aw ye sumanikɛminan\$ kɛlɛn fa manɛ ra, ka o mara aw dɛnw ni aw mamadɛnw ye; janko o ɲa ye a ye. Ni o kɛra, o bɛna a lon ko wagati min na ne ka aw labɔ Misiran jamana ra, ko ne ka o le di aw ma, k'a kɛ aw ta domuni ye kongokolɔn kɔnɔ.» »

³³ Musa ko Haruna ma ko: «Daga dɔ ta ka sumanikɛminan ɲa kɛlɛn manɛ kɛ o kɔnɔ, ka o bla yɔɔ saninman kɔnɔ, Matigi Ala ɲa kɔɔ. O bɛna mara aw dɛnw ni aw mamadɛnw ye.»

³⁴ Haruna ka manɛ kɛ daga kɔnɔ. Kɛsu min bɛ Ala ta jɛnɲɔgɔnya yira, a k'a bla o kɛsu ɲa fɛ, k'a mara, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye cogo min na.

³⁵ Izirayelimɔgɔw ka manɛ domu fɔ san binaani, fɔ ka taga o sɛ jamana dɔ ma, mɔgɔ bɛ jamana min na. O ka manɛ domu fɔ ka taga o don Kanaana jamana kɔnɔ.

³⁶ Manɛ ta sumanikɛminan min ye omeri ye, o ɲa tan le tun bɛ don sumanikɛminanba kɔnɔ, min ye efa ye.

17

Masa ni Meriba ta ji ko

¹ Izirayelimɔgɔw bɛɛ bɔra Sine kongokolɔn kɔnɔ ka taga Refidimu. O tagatɔ, o lolɔra yɔɔ dɔw ra ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. O sera Refidimu minkɛ, o ka o ta fanibonw lɔ yi, nka o ma ji sɔɔ k'a min.

² O wurira Musa kama, ka to ka kumajuguw fɔ a ma. O ko: «Ji di an ma, an b'a min.» Musa ka o jaabi ko: «Mun kɔsɔn aw bɛ kɛrɛ ɲinina ne fɛ? Mun kɔsɔn aw b'a fɛ ka Matigi Ala kɔɔbɔ?»

³ Jiminlɔgɔ gbanna mɔgɔw ra, o ka kɛ Musa jaraki ye; o ko: «Mun kɔsɔn i ka an labɔ Misiran dɛ? O tuma i tun b'a fɛ anw ni an ta dɛnw, ani an ta bɛganw ye na sa kongokolɔn kɔnɔ yan jiminlɔgɔ boro le kɛ?»

⁴ Musa ka Matigi Ala daari kɔsɛbɛ. A ko: «Matigi, ne bɛna mun le kɛ ni nin mɔgɔw ye sa? Ni a tɛmɛna nin kan, o bɛna ne bon ni kabakuru ye.»

⁵ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Bla mɔgɔw ɲa fɛ, i ye Izirayeli cɛkɔɔba dɔw ɲanawoloma, ka gban i yɛrɛ kɔ. I ka baji gbasi ni bɛrɛ min ye, i ye o mina i boro ka taga.

⁶ Ne bɛna lɔ i ɲa fɛ Horebu kuru farakuru dɔ kan. I bɛna o farakuru le gbasi ni bere ye, ka ji bɔ a ra, janko mɔgɔw ye min.»

Matigi Ala ka min fɔ, Musa k'a kɛ ten Izirayeli cɛkɔrɔbaw ɲa na.

⁷ O ka o yɔrɔ tɔgɔ la ko Masa ni Meriba, o kɔrɔ ye ko kɛrɛ ni kɔrɔbɔri, ko sabu Izirayelimɔgɔw ka kɛrɛ ɲini Musa fɛ, ani ko o tun b'a fɛ ka Matigi Ala kɔrɔbɔ k'a flɛ; o ko: «Yala Matigi Ala bɛ ni an ye wa, walama a tɛ ni an ye le?»

Amaleki ta mɔgɔw ni Izirayelimɔgɔw ta kɛrɛ

⁸ Ayiwa, Amaleki ta mɔgɔw nana ben Izirayelimɔgɔw kan Refidimu ko o bɛ o kɛrɛ.

⁹ Musa ko Yosuwe ma ko: «Cɛ dɔw ta Izirayelimɔgɔw cɛ ra, aw ye bɔ ka taga Amaleki ta mɔgɔw kɛrɛ. Sini ne bɛna taga lɔ tintin kan, ni Ala ta bere ye ne boro.»

¹⁰ Ayiwa, Musa ka min fɔ, Yosuwe ka o kɛ. A ni Izirayeli cɛw tagara Amaleki ta mɔgɔw kɛrɛ. O y'a sɔrɔ Musa ni Haruna ni Huri yelenna ka taga lɔ tintin kan.

¹¹ Ni Musa tun k'a boro kɔrɔta tuma o tuma, Izirayelimɔgɔw tun bɛ se sɔrɔ. Nka ni a tun k'a boro jigi dɔrɔn, Amaleki ta mɔgɔw le tun bɛ se sɔrɔ.

¹² Musa boro fla bɛɛ nana sɛgɛ. Haruna ni Huri ka kabakuru dɔ ta ka o bla a kɔrɔ, a ka sigi a kan. O k'a borow mina ka o kɔrɔta; kelen lɔra a numanboro fɛ, kelen lɔra a kininboro fɛ. Musa borow kɔrɔtanin tora ten fɔ ka taga tere ban.

¹³ A kɛra ten, Yosuwe ni a ta mɔgɔw ka se sɔrɔ Amaleki ni a ta mɔgɔw bɛɛ kan, ka o kɛrɛ ni kɛrɛkɛmuru ye.

¹⁴ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Nin ko sɛbɛ kitabu kɔnɔ janko aw hakiri ye to a ra. A fɔ Yosuwe ye ko ne bɛna Amaleki si tunu pewu ka bɔ dugukolo kan; mɔgɔ si hakiri tɛna to o ra tuun.»

¹⁵ Musa ka sarakabɔnan dɔ lɔ o yɔrɔ ra, ka o tɔgɔ la ko Yawe Nisi, o kɔrɔ ye ko Matigi Ala ye ne ta darapo ye.

¹⁶ Musa ko fana ko: «I n'a fɔ Amaleki ta mɔgɔw sɔnna ka o boro kɔrɔta ko o bɛ Matigi Ala ta masaya kɛrɛ, o ra, kɛrɛ bɛna kɛ Matigi Ala ni Amaleki ta siya cɛ wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.»

18

Zetoro tagara Musa flɛ

¹ Ayiwa, Matigi Ala ka ko o ko kɛ Musa ni Izirayelimɔgɔw ye, o bɛɛ kibaroya sera Musa burance Zetoro ma, min ye Madiyan sarakalasebaga ye. Matigi Ala tun k'a ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw labɔ Misiran cogo min na fana, Zetoro tun ka o ko mɛn.

² Musa burance k'a denmuso Sefora ta, min ye Musa ta muso ye, ka taga ni a ye Musa fɛ, sabu Musa tun k'a muso bla ka taga wagati dɔ kɛ a face fɛ yi.

³ Zetoro tagatɔ, a ka Sefora dence fla fana ta ka taga ni o ye. Musa tun ka a dence kelen tɔgɔ la ko Gerisumu*, ko sabu ale ye lonan le ye jamana ra.

⁴ A tun ka tɔ kelen tɔgɔ la ko Eliyezeri†, ko sabu ale face ta Ala ka ale dɛmɛ, ka ale bɔsi Farawona ta muru ma.

⁵ Musa burance Zetoro, ni Musa ta muso, ni a dencew nana Musa sɔrɔ kongokolon kɔnɔ, Matigi Ala ta kuru kɛrɛ fɛ. Musa tun k'a ta fanibon lɔ o yɔrɔ le ra yi.

⁶ Zetoro sera yi minkɛ, a ka cira bla Musa ma; o tagara a fɔ Musa ye ko: «I burance Zetoro nana, ani i muso, ni i dence fla.»

⁷ Musa bɔra ka na a burance kunbɛn. A birira a kɔrɔ k'a fo ni bonya ye, k'a boro melege a kan na k'a fo ni kanuya ye. O ka ɲɔgɔn fɛko ɲininka. O kɔ, o donna ɲɔgɔn fɛ Musa ta fanibon kɔnɔ.

* 18:3 18.3 Gerisumu kɔrɔ ye ko: ne ye lonan ye yan. Aw ye 2.22 flɛ. † 18:4 18.4 Eliyezeri kɔrɔ ye ko: Ala le ye ne dɛmɛbaga ye.

⁸ Matigi Ala ka ko minw ke Farawona ni Misirankaw ra, Izirayelimogow koson, Musa ka o bee lakari a burance ye. Tooro minw sera Izirayelimogow ma ka o to sira ra, ani Matigi Ala ka o kisi o toorow ma cogo min na, Musa ka o bee fo a ye fana.

⁹ Ayiwa, Matigi ka o kopumanba min ke Izirayelimogow ye, ka o bosu ka bo Misirankaw boro, o kibaroya ka Zetoro jusu diya kosebe.

¹⁰ Zetoro ko o le ra ko: «Matigi Ala baraka, sabu ale le ka aw bosu Misirankaw ni Farawona boro; a k'a ta mogow bosu ka o bo Misirankaw ta jonya ra.

¹¹ Ne k'a lon sisan ko Matigi Ala le ka bon ka teme batofen tow bee kan; sabu a ka Izirayelimogow kisi ka bo Misirankaw ta juguya koru, ka o ta juguya ben o yere kan.»

¹² Musa burance Zetoro ka began do faga, k'a kuturu jeni, ka o di Ala ma saraka ye. O ko, a ka began dow ke saraka ye tuun; Haruna ni Izirayeli cekorobaw bee nana fara Zetoro kan, ka o saraka domu Ala ja koru.

Zetoro ka Musa ladi

¹³ Ayiwa, o dugusagbe, Musa wurira ka sigi, ka mogow ta kopaw panabo. Jama lora Musa kunna, k'a ta sogoma, fo ka taga wula se.

¹⁴ Musa tun be min bee kera mogow ye, Zetoro ka o ye minke, a ko Musa ma ko: «Mun na i be nin jama ta kow panabora nin cogo ra? Mun koson ele kelenpe le signin be, nin jamaba lonin be i ja fe, k'a ta sogoma fo ka na wula se?»

¹⁵ Musa k'a burance jaabi ko: «Mogow yere le be na ne fe ko ne ye o ta kiti tige, ka Ala ta sariya yira o ra.

¹⁶ Ni ko do ka don o ni jogon ce, o be na ne fe, ne be o panabo. Ne be Ala ta ciw ni Ala ta sariyaw yira o ra.»

¹⁷ Musa burance Zetoro k'a fo Musa ye ko: «I ta baarakecogo man ji.

¹⁸ I bena i yere baraka ban, ka mogow fana baraka ban. Nin baara ka bon i kelen baraka ma; i kelen te se k'a ja.

¹⁹ Ayiwa, sisan ne bena min fo i ye ka i ladi, o lamɛn; Ala fana ye i deme k'a ke. Ele ka kan ka ke daramina le ye mogow ni Ala ce, ka o ta kogbelɛnw lase Ala ma.

²⁰ I ka kan ka mogow karan Ala ta cifoninw ni Ala ta sariyaw ra. Mogow ka kan ka tagama cogo min na, ani o ka kan ka min ke, i ye o bee yira o ra.

²¹ O ko, i ye mogow dow panawoloma, minw hakiri ka bon; o ye ke Alanasiranbagaw ye, ani lanamogow, ani mogow minw te son janfa ma. I ye o mogow le sigisigi jama kunna; i ye dow sigi mogow waga kelen kelen kunna, ka dow sigi mogow keme keme kunna, ka dow sigi mogow bilooru looru kunna, ka dow sigi mogow tan tan kunna.

²² Olugu le bena kerekow panabo lon o lon mogow ni jogon ce. Ni ko min bonyara olugu bee ma, o ye taga ni o ye ele fe. Nka ko fitiniw, olugu yere ye o panabo yi. Ni a kera ten, i bena i yere laganfiya doonin, olugu bena do bo i ta doni na.

²³ Ni i k'a ke ten, ni a fana kera ko Ala ka o le fo, ele tena sege, mogow bee jusu sumanin bena taga o ta so fana.»

²⁴ Musa burance Zetoro ka kuma minw bee fo Musa ye, Musa sonna ka o bee ke.

²⁵ A ka mogow hakimisan dow bo Izirayelimogow ra, ka olugu ke o kuntigiw ye. A ka dow sigi mogow waga kelen kelen kunna, ka dow sigi mogow keme keme kunna, ka dow sigi mogow bilooru looru kunna, ka dow sigi mogow tan tan kunna.

²⁶ Olugu le tun be mogow ta kerekow panabo tuma bee. Ni ko min bonyara o ma, o be taga ni o ye Musa fe. Nka ko fitini tow, olugu yere le tun be o bee panabo o yere ma.

²⁷ Ayiwa, o ko, Musa ka sira di a burance Zetoro ma. Zetoro kosegira ka taga a ta jamana ra.

Ala ka jɛnpogonya don ni Izirayelimogow ye

19

Izirayelimogow sera Sinayi kuru ma

¹ Izirayelimogow bonin ko Misiran jamana ra, a karo sabanan tere folo, o sera Sinayi kongokolon konɔ.

² O bora Refidimu le ka se Sinayi kongokolon konɔ. O ka o ta fanibonw lo o yoro ra ka o nasin kuru ma.

³ Musa yelenna kuru kunna ka taga kuma ni Ala ye. Matigi Ala ka Musa wele kuru kunna k'a fo a ye ko: «Nin kuma fo Yakuba ta mogow ye, Izirayelimogow, ko:

⁴ «Ne ka ko minw ke Misirankaw ra, aw ka o ye, ani ne ka aw ta i n'a fo bon* be a denw ta cogo mina a kaman kan, ka na ni aw ye ne yere koro, aw ka o ye fana.

⁵ «Ayiwa, sisan, ni aw ka ne kumakan lamen, ka to ne ta jennogonya ra, aw le bena ke ne ta mogow kanuninw ye ka teme siya tow bee kan, sabu dugukolo bee lajennin ye ne ta le ye.

⁶ Ne bena aw ke ne ta sarakalasebagaw ye, ka aw sigi ne ta masaya ra, ka aw ke siya saninman ye, ka aw bla danna ne ye.» I bena o kuma le lase Izirayelimogow ma.»

⁷ Musa jigira ka na Izirayeli cekorobaw bee lajen. Matigi Ala ka kuma minw fo a ye, a ka o bee lase o ma.

⁸ Jama bee lajennin ka Musa jaabi ko: «Matigi Ala ka min o min fo, anw bena o bee ke.» Jama ka min fo, Musa tagara o lase Matigi Ala ma.

⁹ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Ne bena ke sankaba finman do ra ka na i fe, janko ni ne nana ke kuma ye i fe tuma min na, mogow ye ne kumakan men, ka la i ra tuma bee.»

Jama tun ka min fo Musa ye, Musa kosegira ka taga o lase Matigi Ala ma.

Ala kumana Musa fe tuun kuru kan

¹⁰ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: «Taga mogow fe, i ye o saninya bi, ani sini, k'a fo o ye ko o ye o ta faniw fana ko;

¹¹ ko o ye o yere laben sani sinikene ce; sabu sinikene ne bena jigi Sinayi kuru kan mogow bee na na.

¹² I ye dan do yira o ra kuru lamini bee ra, k'a fo o ye k'a gbeleya ko o ye o yere koro, o kana teme o dan kan, ka yelen kuru kan, walama ka gbara a ra. Ni fen o fen gbarara kuru ra, o ka kan ka faga le;

¹³ nka mogow man kan k'a boro maga o tigi ra. Aw ye a bon ni kabakuru le ye, walama bipe, k'a faga. Ni a kera mogow ye o, walama began o, a panaman man kan ka to. Ni buru nana fiye tuma min na, o tuma le ra dow bena se ka gbara kuru ra.»

¹⁴ Musa jigira ka bo kuru kan ka na mogow fe. A k'a fo o ye ko o ye o yere saninya, ka o ta faniw ko.

¹⁵ O ko, a k'a fo mogow ye tuun ko: «Aw ye aw yere laben; sani sinikene ce; aw kana gbara aw musow ra.»

¹⁶ Ayiwa, lon min fora, o lon sogomada joona fe, sankurukan ni sanmanamana ni sankabafinba do kera kuru san fe. Burufiyekan belebele do bora, fo mogow be yerere o ta fanibonw konɔ, o sirankojugu fe.

¹⁷ Ayiwa, a kera ten, Musa ka mogow bee labo kene ma, ka taga ni o ye Ala na koro. Mogow lora kuru kere fe.

¹⁸ Sinayi kuru fan bee tun kera sisi ye, sabu Matigi Ala tun jigira kuru kunna tasuma ra. A sisi tun be wurira i ko dibiba do sisi. Kuru bee tun be yerererera ni fanga ye.

¹⁹ Burufiyekan tun be bonyara ka taga a fe. Ni Musa tun kumana, Matigi Ala tun be a jaabi ni perenkanba le ye i ko sanperenkan.

* 19:4 19.4 Bon ye konɔ belebele do ye min baraka ka bon kosebe.

²⁰ Matigi Ala jigira o cogo le ra kuru kan. A tora kuru kunna ka Musa wele. Musa yelenna ka taga a fe.

²¹ Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Jigi, i ye taga a fo mogow ye k'a gbeleya o ma, ko o kana girin ka gbara kuru ra ko o be ne fle de! Ni o te, o caman le bena faga.

²² Hali sarakalasebaga minw be deri ka gbara ne ra, olugu ka kan ka o yere saninya fana, janko ne kana na kojugu do ke o ra ka o faga.»

²³ Musa k'a fo Matigi Ala ye ko: «Mogo tena son ka yelen Sinayi kuru kan, sabu ele yere ka kankari la an ye k'a gbeleya an ma ko an ye dan bla kuru lamini na, mogo kana teme o dan kan.»

²⁴ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Jigi, i ye taga; o ko, i ni Haruna ye yelen ka na jagon fe yan. Nka sarakalasebagaw ni mogo tow kana girin ko o be yelen ka na ne fe! Ni o te, ne bena kojugu ke o ra ka o faga.»

²⁵ Musa jigira ka taga mogow fe, ka taga o kuma fo o ye.

20

Ala ta sariya tan

¹ Ayiwa, Ala ka nin kumaw le fo Izirayelimogow ye; a ko:

² «Ne le ye Matigi Ala, i ta Ala ye, min ka i labo Misiran jamana ra, jonyaso ra.

³ «I kana batofen were si bato ne ko.

⁴ «I kana ja si lese i yere ye k'a bato. Fen minw be sankolo ra o, minw be dugukolo kan o, minw be dugukolo jukoro ji ra o, i kana o do si bisigiya lalaga k'a bato.

⁵ I kana i kinbiri gban o fenw si koro, ka o bato. Sabu ne min ye Matigi Ala, i ta Ala ye, ne t'a fe i ye ne ni batofen were kanu jagon fe fiyewu. Mogo minw be o terenbariyakow ke, ne bena o hake bo o tigiw ra, k'a bo o ta denw na, k'a bo o ta denw ta denw na fana, fo ka taga se o ta duruja sabanan, ni a naaninan ma, sabu o be ne koninya.

⁶ Nka mogo minw be ne kanu, ka ne ta sariyaw sira tagama, ne be kopuman ke olugu ye, k'a ke o ta denw ye, ani o ta denw ta denw, fo ka taga se o ta duruja waga kelennan ma.

⁷ «I kana Matigi Ala, i ta Ala togo fo gbansan, sabu mogo o mogo be Matigi Ala togo fo gbansan, Matigi Ala tena o tigi jarakibari to.

⁸ «I ye i hakiri to Nenekirilon na k'a ke lon saninman ye.

⁹ I ye baara ke tere woro, ka i ta kow bee ke.

¹⁰ Nka logokun tere wolonflanan ye Matigi Ala, i ta Ala ta Nenekirilon le ye. I kana baara si ke o lon na; i yere o, i dence o, i denmuso o, i ta jonce o, i ta jonmuso o, i ta beganw o, hali lonan min be i fe so konjo, o si kana baara ke o lon na.

¹¹ Sabu Matigi Ala ka sankolo ni dugukolo ni kogoji ni a konofenw bee dan tere woro le konjo, ka nenekiri a tere wolonflanan. O le koson Matigi Ala ka baraka don tere wolonflanan na, k'a saninya k'a bla danna.

¹² «I fa ni i ba bonya, janko Matigi Ala, i ta Ala bena jamana min di i ma, i ye sijan soro o jamana ra.

¹³ «I kana mogo faga.

¹⁴ «I kana jeneya ke.

¹⁵ «I kana sonyari ke.

¹⁶ «I kana faninya fo k'a la i mogojagon na.

¹⁷ «I kana jabo i mogojagon ta bon fe; i kana jabo i mogojagon ta muso fe, walama a ta jonce, walama a ta jonmuso, walama a ta misi, walama a ta fali; i kana jabo i mogojagon ta fen si fe.»

Ala kumakan ka siranya bla Izirayelimogow ra

¹⁸ Mògòw bɛɛ tun bɛ sankurukan ni burufiyɛkan menna. O tun bɛ sanmanamana ni sisi wuritɔ yera kuru kan. Mògòw ka o ye minke, o ka kɛ yɛɛyɛɛ ye siranya boro. O mabɔra kuru ra ka taga lɔ fɔ yɔrɔjan.

¹⁹ O ko Musa ma ko: «Ele yɛɛ ye kuma an fɛ, an bɛna i lamɛn. Matigi Ala kana kuma an fɛ tuun, ni o tɛ, an bɛna sa.»

²⁰ Musa k'a fɔ mògòw ye ko: «Aw kana siran, sabu Ala nana ka na aw kɔrɔbɔ k'a flɛ le. A ka o kɛ janko aw ye siran a na, aw kana jurumun kɛ.»

²¹ Ayiwa, mògòw lɔnin tora yɔrɔjan. Ala tun bɛ sankaba finman min na, Musa gbarara o sankaba ra.

Ala ka sariya min sigi sarakajɛnifɛn ko ra

²² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «A fɔ Izirayɛlimògòw ye ko ne ko: <Aw k'a ye ko ne tora fɔ sankolo ra ka kuma aw fɛ.

²³ O ra, aw kana batofɛn warigberaman, walama a saninlaman si lalaga aw yɛɛ ye. Aw kana batofɛn wɛɛ fara ne kan. Aw kana o kɛ fiyewu.

²⁴ « <Aw ye sarakabɔnan bɔgɔraman dɔ lɔ ne ye. Aw bɛna aw ta saraka jɛnitaw* ni aw ta jɛnɔgɔnya sarakaw* bɔ o kan, ni a kɛra sagaw ye walama baw walama misiw. Ni ne ka ne yɛɛ yira yɔrɔ o yɔrɔ, ne bɛna na aw fɛ ka na baraka don aw ra o yɔrɔ ra.

²⁵ « <Ni aw bɛ sarakabɔnan lɔ ne ye, ni aw bɛ a lɔ ni kabakuru le ye, aw kana a lɔ ni kabakuru lɛsɛninw ye. Sabu ni aw bɛ kabakuru lɛsɛ ni aw ta kabakuru lɛsɛnanw ye, aw bɛna o kabakuruw lanɔgɔ le.

²⁶ « <Aw kana sarakabɔnan lɔ ne ye, ka yɛlɛnyɔrɔ kɛ a ra ka taga a san fɛ, ni o tɛ, aw yɛlɛntɔ ka taga saraka bɔ, mògòw bɛ se ka to dugu ma ka aw ta fani jukɔrɔyɔrɔ ye.> »

21

Sariya min sigira jɔnw kosɔn

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Nin sariyaw fɔ Izirayɛlimògòw ye ko:

² <Ni aw ka jɔn san, ni Heburu lɔ, a ka kan ka baara kɛ aw ye san wɔrɔrɔ; nka a san wolonflanɛn, aw ka kan k'a bla a ye taga, a fana man kan ka foyi sara.

³ Ni a kelen le tun nana aw fɛ, a kelen le ka kan ka taga fana. Ni muso tun bɛ a fɛ kakɔrɔ, a ni a muso bɛ taga.

⁴ Ni a matigicɛ le tun ka muso di a ma, ni o muso ka dɛncɛw walama denmusow sɔrɔ a fɛ, muso ni denw bɛ kɛ a matigicɛ ta ye, aɛ kelen bɛ taga.

⁵ Nka ni jɔncɛ yɛɛ le ko, ko a matigicɛ ni a muso ni a denw ko ka di a ye, ko o kosɔn a t'a fɛ ka taga,

⁶ o tuma a matigicɛ ye Ala kɛ a yɛɛ seere ye, ka gbara ni jɔncɛ ye, k'a dɛn bonda yiri kan, walama da kɛɛfɛyiri kan, k'a toro sɔgɔ ni biɛ ye. Ni o kɛra, o jɔncɛ bɛ to a matigi ta baara ra fɔ ka taga a sa.

⁷ « <Ayiwa, ni dɔ k'a denmuso fiyeere jɔnya ra, o denmuso lablacogo ni jɔn tow ta tɛna kɛ kelen ye.

⁸ Ni a matigicɛ tun k'a san, ko a bɛna a furu le, kɔ fɛ, a ko ma na diya a ye tuun, o tuma, a y'a to den fa ye a ta wari sekɔ a ma, ka den kunmabɔ. Matigicɛ man kan k'a fiyeere tuun siya wɛɛ mògɔ ma. Ni a k'a fiyeere, a kɛra i n'a fɔ a k'a janfa le.

⁹ « <Ni matigicɛ tun ka o jɔnsunguru san ko a bɛna a di a dɛncɛ le ma, landa min sigira sungurudenw ta furu ko ra, a ye a kɛ ka kapa ni o ye.

¹⁰ Kɔ fɛ, ni a nana muso wɛɛ furu tuun, a tun bɛ min kɛra muso folɔ ye, dɔ man kan ka bɔ o ra; a ye a fiyɛɛbɔ, k'a baro, ka sɔn ka jɛn ni a ye.

¹¹ « <Ni a ma o ko saba kɛ a ye, o tuma jɔnmuso bɛ se ka bɔ ka taga, a tɛ foyi sara.> »

Kojugu minw ka kan ni fagari ye

¹² « ‹Ni mogo min k'a lawuri a kama ka mogo bugo k'a faga, o tigi fana ka kan ka faga a jogon ye.

¹³ Nka ni a tigi m'a lawuri a kama ka taga dogo a ja ka a faga, ni a kera Ala yere ta latige le ye, o tuma ne bena yoro do yira aw ra, o mogofagabaga be se ka bori ka taga dogo yoro min na.

¹⁴ Nka ni mogo do k'a lawuri a kama k'a mogojogon nege ka a faga, aw ye o tigi mina k'a faga fana, hali ni a borira ka taga dogo ne ta sarakajenifen le koro.

¹⁵ Ni mogo min k'a face, walama a bamuso bugo, o ka kan ka mina ka faga.

¹⁶ Ni mogo min ka mogo do sonya ka taga a fiyeere, walama ni a sonyanin yera a boro, o son ka kan ka faga.

¹⁷ « ‹Ni mogo min ka kumajugu fo a face ma, walama a bamuso ma, o tigi ka kan ka faga.› »

Sariya min sigira mandimini koson

¹⁸ « ‹Ni mogo fla kerera, ni do ka do bugo ni kabakuru ye, walama ni a borokuru ye, k'a mandimi, ni a ma sa, nka a banara ka la,

¹⁹ ni a nana se ka wuri ka bo kene ma, ka yaalayaala ni bere ye, o tuma foyi tena ke a bugobaga ra. Nka a ka wagati min ke bana ra, a ka kan ka o sara a ye, k'a flake fo ka taga a keneya.

²⁰ « ‹Ni matigice min k'a ta jonce, walama a ta jonmuso bugo ni bere ye fo k'a faga, o hake ka kan ka bo o matigice ra.

²¹ Nka ni o jon tora nin na ka tere kelen walama tere fla ke, foyi man kan ka ke a matigice ra, sabu a ta wari lo.

²² « ‹Ni ce dow kereketo ka muso lasirito do joni k'a ben, ni muso konso ka cen, k'a sorso foyi were ma ke a yere ra, muso ce bena warida do ben o ce kan, a bena o sara muso ce ye kititigebagaw ja koro.

²³ Nka ni ko were le ka ke muso ra, o tuma o juru be sara ce ra ka kapa ni sariya ye: ni min ka mogo faga, o tigi ka kan ka faga a jogon ye,

²⁴ ni min ka mogo ja ci, o ta be ci a jogon ye; ni min ka mogo jin bon, o ta be bon a jogon ye; ni min ka mogo boro kari, o ta be kari a jogon ye; ni min ka mogo sen kari, o ta be kari a jogon ye;

²⁵ ni min ka mogo jeni, o fana be jeni a jogon ye; ni min ka mogo mandimi, o fana be mandimi a jogon ye; ni min ka mogo bugo k'a yoro do funu, o tigi fana ka kan ka bugo k'a yoro do funu.

²⁶ « ‹Ni mogo min k'a ta jonce walama a ta jonmuso bugo fo k'a ja kelen ci, o tigi ka kan k'a labla a ja koson.

²⁷ Ni a k'a bugo fo k'a jin kelen le kari, a ka kan k'a labla fana a jin koson.› »

Sariya min sigira beganw ta mandimini ko ra

²⁸ « ‹Ayiwa, ni misi do ka mogo tu, ce walama muso, k'a faga, o ka kan ka o misi bon ni kabakuru ye k'a faga. A sogo man kan ka domu. Nka foyi man kan ka ke misitigi yere ra.

²⁹ Nka ni misi tun be deri ka mogow tu kakoro, ni o ko fora a tigi ye, ni a ma son k'a janto a ra, ayiwa, ni o misi ka mogo faga, ce walama muso, misi ka kan ka bon ni kabakuru ye k'a faga, k'a tigi fana faga k'a fara a kan.

³⁰ Nka ni misi ka min faga, ni o ta mogow sonna ko misitigi ye warida do sara k'a nin kunmabo, o tuma a bena o warida sara k'a nin kunmabo.

³¹ « ‹Ayiwa, ni o misi ka den do le tu k'a faga, ceden, walama musoden, o sariya kelen le bena o ko panabo.

³² Nka ni misi ka jon le tu k'a faga, ce walama muso, misitigi ka kan ka warigbe garamu keme saba di o jon matigice ma; o be misi bon ni kabakuru ye k'a faga.

³³ « *«Ni mogo do ka dinga do dayele, walama k'a sogi, k'a to yi, a m'a datugu, ni misi do, walama fali do benna a konɔ ka faga,*

³⁴ *o dinga sogibaga ka kan ka o began sara, k'a wari di begantigi ma; nka misi su be ke ale yere ta ye.*

³⁵ « *«Ni mogo do ta misi ka mogo were ta misi tu k'a faga, misi min ka turi ke, o be fiyeere k'a wari taran o ni jogon ce; o be misi faganin sogo taran o ni jogon ce fana.*

³⁶ Nka ni a kera ko o misi tun be deri ka misi tow tu, ni misitigi k'a lon, nka a ma son k'a janto a ra, o tuma a ta misi ka misi min faga, a be o misi jogon sara ni misi were ye; misi su be ke ale yere ta ye.

Sariya min sigira sonw koson

³⁷ « *«Ni mogo do ka misi, walama saga, walama ba sonya k'a faga, walama k'a fiyeere, ni misi lo, a kan ka misi looru le di a jogon ye. Ni saga lo, walama ba, a ka kan ka o jogon naani le di.» »*

22

¹ « *«Ni son do minana su fe k'a soro a b'a fe ka don bon konɔ, ni o k'a bugo fo k'a faga, kiti tena ke o ra.*

² Nka ni a minana tere fe le, ni o k'a faga, o tuma a fagabaga jarakira. Ni son minana tere fe, a ka fen minw sonya, a ka kan ka olugu sara le. Ni foyi te a boro k'a sara, o tuma o ye a yere fiyeere k'a ke a ta sonyari jurusara ye.

³ Ayiwa, ni a kera ko a ka misi, walama fali, walama saga, walama ba le sonya, ni a panaman yera a boro, a ka kan ka o misi, walama o fali, walama o saga, walama o ba sonyanin jogon fla le di.» »

Sariya min sigira walifenw koson

⁴ « *«Ni mogo min k'a lawuri a kama k'a to a ta beganw ye do ta siman cen, walama ka do ta rezenforo cen, begantigi bena a yere ta foro simanw ni a ta rezenw bee ra numanman di o forotigi ma a sara ye.*

⁵ Ni mogo do ka tasuma don, ni tasuma tagara se binnaga ma, ka bonya ka taga don do ta foro ra, ka taga o tigi ta siman tigenin, walama siman senin tigebari, walama a sebari jeni, min ka o tasuma don, o tigi ka kan ka forotigi ta siman sara a ye.

⁶ « *«Ni mogo do ka wari, walama fen were karifa a mogojogon ma ko a ye a mara a ye, ni o k'a sonya a fe so konɔ, ni son ka mina, a ka kan ka o fen jogon fla sara o tigi ye.*

⁷ Nka ni son ma ye, o tuma wari, walama fen tun karifara min ma, o tigi ye Ala ke a seere ye, ka kari ko ale yere le ma o fen ta.

⁸ « *«Ayiwa, ni mogo fla jigira jogon na, misi, walama fali, walama saga, walama fani, walama fen do were koson, ko a tun tununa o fe, ni o fla bee ko o ta tun lo, o tuma o ye taga ni o ko ye Ala na korɔ. Ni Ala ka min jaraki, o tigi bena o fen tununin jogon fla sara to kelen ye.*

⁹ « *«Ni mogo do ka fali, walama misi, walama saga, walama ba, walama began suguya were di a mogojogon ma ko a ye a mara, ni o began ka sa, walama ni a yoro do ka kari, walama ni o k'a sonya k'a soro mogo ma bo a kala ma,*

¹⁰ o tuma, karifa kera min ma, o ka kan ka kari Ala ra a tojogon pana, ko ale boro ma maga a ra. Ayiwa, begantigi ye son o kariri ma; o tuma karifa kera min ma, o man kan ka foyi sara tuun.

¹¹ Nka ni began sonyana a ta so le konɔ, o tuma a ka kan k'a jogon sara begantigi ye.

¹² Ni a kera ko wara do le k'a faga k'a domu, a ye na ni wara dato ye ka na o yira, janko o ye ke a seere ye. Ni o kera, a man kan ka o began sara tuun.

¹³ « *«Ni do ka began singa a mogonogon fe, ni o began yoro do ka kari, walama ni a ka faga, k'a soro begantigi yere te yi, min ka began singa, o ka kan k'a nogon sara begantigi ye.*

¹⁴ Nka ni a kera ko begantigi yere tun be yi, min ka began singa, o man kan ka foyi sara tuun. Ni a kera ko a tun ka began ta a fe sara le ra, o wari le bena ke a sara ye.» »

Sariya min sigira sunguruw ta ko ra

¹⁵ « *«Sunguru min ma ceko lon, ni a fana ma mamina folo, ni ce do ka o sunguru nege ka jen ni a ye, o ce ka kan k'a furunaforo bo k'a di sunguru face ma, k'a furu.*

¹⁶ « *«Ni sunguru face ma son k'a denmuso di a ma, o bee n'a ta, ce ka kan ka o sunguru furunaforo sara, ka kana ni furunaforo sariya ye.» »*

Ko minw ka kan ni fagari ye

¹⁷ « *«Muso o muso be subagaya ke, aw ye o faga, aw kana a to yi.*

¹⁸ « *«Ni mogo o mogo ka jen ni began ye, aw ye o tigi faga.*

¹⁹ « *«Ni mogo o mogo ka saraka bo batofen werew ye, ni Matigi Ala kelenpe te, aw ye o tigi mina k'a faga.*

Sariya minw sigira janibagatow koson

²⁰ « *«Aw kana kojugu ke lonanw na, walama ka o jonyamina, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra.*

²¹ « *«Muso ce saninw, ani feritaninw, aw kana olugu toro.*

²² Ni aw ka o toro, ni o kasira ka ne togo wele, ne Matigi Ala, ne bena o kasikan men, sigiya te o ra.

²³ Ne bena dimi aw koro kosebe, k'a to aw juguw ye aw faga kere ra ni kerekemuru ye. O tuma aw yerew ta musow le bena ke muso ce saninw ye, aw ta denw be ke feritaninw ye.

²⁴ « *«Ni aw ka wari juru don aw ta siyamogo fagantan do ra, aw kana a ke i ko jurunantigi tow b'a ke cogo min na; aw kana a fo ko a ye wari do fara a kan k'a sara aw ye.*

²⁵ « *«Ni i ka i mogonogon ta deregeba mina a fe i ta juru koson, i ka kan k'a kosegi a ma sani tere ye ben;*

²⁶ sabu i b'a soro ko o doron le b'a fe k'a yere datugu. Ni i ka o mina a ra, a bena mun le ke k'a yere datugu su fe ka la? Ni a kasira, ka ne togo wele, ne bena a kasikan men, sabu ne be hina.

Ala bonyacogo ani saninyari

²⁷ « *«Aw kana Matigi Ala togo cen, walama ka kumajugu fo aw ta jamana pamogo do ma.*

²⁸ « *«Ni siman sera, walama ni rezen sera, aw man kan ka men ka na ni siman folo ye, walama rezen folo, ka na o di ne ma saraka ye. Aw ka kan ka aw dence folow fana bla danna, ka o ke ne ta ye.*

²⁹ O cogo kelen na fana, aw ye aw ta misiwi ni aw ta sagaw ni aw ta baw fana den folow di ne ma saraka ye. Nka o woronin ka kan ka to o ba koro folo, fo tere wolonfla. O tere seeginan le ra, aw be soro ka o di ne ma.

³⁰ « *«Aw bee ka kan ka ke mogo saninmanw ye, ka ke ne ta ye.*

« *«Ni wara ka began o began faga kongo kono k'a domu, aw kana o to domu. Aw ye o di wuruw ma.» »*

23

Sariya min sigira barakantanw koson

¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Izirayelimogow ye tuun ko: «Ko min te can ye, aw kana yaala ka o lakari. Aw kana jen ni mogojuguw ye ka faninya la mogor ra.

² Aw kana tugu jama no fe, ka kojugu ke. Aw fana kana tugu jama ko, ka son ka ke ko do seere ye min te ko terennin ye.

³ Aw kana kiti tige k'a diya mogor do ra ko a tigi ye fagantan ye.

⁴ «Ni i benna ni i jugu ta misi tununin ye, walama a ta fali, i ye a gben ka taga a di a ma.

⁵ Ni i ka i jugu ta fali desenin ye doni koror, hali ni a demelogo te i ra, i ye a deme.

⁶ «Aw kana kiti ben fagantan kan kititigeyoror ra k'a ta jo bosu a ra.

⁷ «Aw kana son ka mogor jaraki faninya kan, ka mogor jarakibari, walama mogor terennin faga; sabu ne te mogojugu jarakibari to.

⁸ «Aw kana son ka bonyafen mina mogor fe, ka kiti diya a tigi ra; sabu bonyafen be mogor yerikebagaw na fiyen, ka mogor terenninw ta kuma jenge.

⁹ «Aw kana lonan jonyamina; lonanya ye min ye, aw yere ka o silon, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra.»

Nenekirisan ni Nenekirilon ta sariya

¹⁰ «San woror konor aw ka kan ka aw ta dugukolo sene k'a siman tige.

¹¹ Nka a san wolonflanan, aw ye o yoror dugukolo to yi pewu, janko a ye a yere soror. Ni o kera, desebagator minw be aw ce ra, olugu fana bena do soror a ra k'a domu. Ni a to min ka to olugu ko, kongosogow bena o domu. Aw ka kan ka o kelen le ke aw ta oliviyeforow ni aw ta rezenforow ra.

¹² «Aw ye baara ke tere woror; a tere wolonflanan, aw ye nenekiri, janko aw ta misiw, ni aw ta faliw, ni aw ta jonw, ni aw ta lonanw bee ye nenekiri.

¹³ «Ne min ye Matigi Ala ye, ni ne ka fen o fen fo aw ye, aw ye tagama ka kapa ni o le ye. Aw ye aw yere korosi kosebe, aw kana batofen were si togo fo aw da ra. Mogor si yere man kan ka batofen were togo men aw da ra.»

Sariya minw sigira janagbew koson

¹⁴ «Ayiwa, san o san, aw ka kan ka janagbe saba le ke ne ye, ka ne bonya.

¹⁵ A folo, aw ka kan ka burufunubari janagbe* ke. Ni Abibu karo sera, ka kapa ni wagati latigenin ye, i n'a fo ne k'a fo aw ye cogo min na, aw ka kan ka burufunubari le domu fo tere wolonfla; sabu aw bora Misiran jamana ra o karo le ra. O janagbe ra, mogor si kana na ne na koror fana yoror saninman na, ka na ne bato, k'a soror foyi te a boro k'a di ne ma saraka ye.

¹⁶ «Ayiwa, o ko, aw be fen minw sene aw ta foro konor, ni aw be o simankura kun folo tige tuma o tuma, aw ye simantige janagbe ke.

«Ni san yelemana fana, ni aw be aw ta forow yiridenw ladon tuma min na, aw ye simanladon janagbe ke.

¹⁷ «O cogo ra, san o san, ce w bee ka kan ka na sinaga saba ne Matigi Ala na koror, ka na saraka bo ne ye o janagbew ra.

¹⁸ «Ni aw b'a fe ka began saraka* bo ne ye, aw kana o jori ni burufununin kori jogon na. Sarakasogo turu fana man kan ka bla ka si.

¹⁹ Aw ka kan ka na ni aw ta simankura kun folo ye Matigi Ala, aw ta Ala ta batoso konor. Aw kana badennin tobi ni a ba ta nono ye*.»

Ala ka layiri min ta Izirayelimogow ye

* 23:19 23.19 Ka badennin tobi ni a ba ta nono ye: o tun be se ka ke o yoror mogow ta landa do ye; Izirayelimogow tun man kan ka o jogon ke.

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Ne bɛna mɛlɛkɛ dɔ ci aw ɲa fɛ, janko o ye aw kɔrɔsi sira ra. Ne ka yɔrɔ min labɛn aw ye, a bɛna taga aw ladon yi.

²¹ Aw ye aw yɛrɛ kɔrɔsi o mɛlɛkɛ ra. Aw ye a lamɛn; aw kana a sɔsɔ; ni o tɛ, a tɛna aw ta hake yafa aw ma dɛ! Sabu a bɛ a ta baara kɛra ne tɔgɔ le ra.

²² Nka ni aw k'a lamɛn, ani ne ka fɛn o fɛn fɔ aw ye, ni aw ka o kɛ, o tuma ne bɛna aw juguw kɛrɛ aw ye, ka aw kɛrɛkɛɲɔgɔnw kɛrɛ aw ye.

²³ Ne ta mɛlɛkɛ bɛna bla aw ɲa fɛ, ka taga aw ladon Amɔrikaw, ani Hɛtikaw, ani Perezikaw, ani Kanaanakaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw ta jamana ra. Ne bɛna o mɔgɔw bɛɛ halaki.

²⁴ Nka aw man kan ka biri o ta batofɛnw kɔrɔ ka o bato fiyewu; aw kana saraka bɔ o ye. Aw kana o mɔgɔw ta kokɛcogow ladegi. Aw ye o halaki le ka o ban pewu, ka o ta batofɛnw bɛɛ cici, ani o bɛ kabakurujan minw sɔn.

²⁵ Aw ka kan ka baara kɛ Matigi Ala, aw ta Ala le ye. Ni o kɛra, ne bɛna baraka don aw ta domuni ni aw ta ji ra, ka bana mabɔ aw ra.

²⁶ Aw ta jamana ra, muso si kɔnɔ tɛna cɛn; muso si tɛna kɛ den worobari ye fana. Ne bɛna aw si janya.

²⁷ «Siya min o min bɛ aw ɲa fɛ, ne bɛna siranyaba le bla olugu bɛɛ ra, sani aw ye se o ma. Aw bɛna se siya o siya ma, ne bɛna o bɛɛ gbɛn aw ɲa. Ne bɛna a to aw juguw bɛɛ ye bori aw ɲa.

²⁸ Ne bɛna o ja wuri, k'a to o bɛɛ ye bori aw ɲa. Ne bɛna Hevikaw, ni Kanaanakaw, ni Hɛtikaw gbɛn ka o bɔ aw ɲa.

²⁹ Nka ne tɛna o bɛɛ gbɛn ka bɔ aw ɲa san kelen dɔrɔn. Ni o tɛ, jamana lakolon bɛna to, waraw bɛna caya, ka to ka ben aw kan.

³⁰ «Ne bɛna to ka o jamana mɔgɔw gbɛn aw ɲa dɔɔnin dɔɔnin le, fɔ aw ye na caya ka se ka jamana bɛɛ fa.

³¹ «Ne bɛna aw ta jamana dan sigi; k'a ta Kɔgɔjiwulen da ra, ka taga a bla fɔ Filisikaw ta jamana kɔgɔjida ra, ani k'a ta kongokolonba dan na, ka taga a bla fɔ Efirati bada ra. Ne bɛna o jamanaw mɔgɔw bɛɛ don aw boro. Aw bɛna o bɛɛ gbɛn ka bɔ aw ɲa.

³² «Aw kana jɛɲɔgɔnya si don ni o ye, walama ni o ta batofɛnw ye.

³³ «Aw kana sɔn o ye sigi aw ta jamana ra, janko o kana na a to aw ye ne hake ta; sabu ni o sigira ni aw ye, a laban, aw bɛna o ta batofɛnw bato. O fana bɛna kɛ sababu ye ka aw lafiri.»

24

Ala ka jɛɲɔgɔnya don ni Izirayelimɔgɔw ye

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Yɛlɛn ka na kuru kan ne fɛ yan; ele ni Haruna, ani Nadabu, ani Abihu*, ani Izirayeli cɛkɔrɔba biwolonfla. Nka ni aw nana, aw ye to yɔrɔjan ka aw ɲa biri dugu ma ka ne bato.

² «O kɔ, ele Musa kelen dɔrɔn le ye gbara ne ra; olugu kana gbara ne ra. Mɔgɔ tɔw fana kana yɛlɛn ni aw ye.»

³ Ayiwa, Matigi Ala ka sariya ni ci minw fɔ Musa ye, Musa tagara o bɛɛ fɔ mɔgɔw ye. Jama bɛɛ jenna ka Musa jaabi ko: «Matigi Ala ka min o min fɔ, anw kɔni bɛna o bɛɛ kɛ.»

⁴ Ayiwa, Matigi Ala ka kuma minw bɛɛ fɔ Musa ye, Musa ka o bɛɛ sɛbɛ. O kɔ, a wurira sɔgɔmada joona fɛ, ka sarakajɛnifɛn dɔ lɔ kuru kɛrɛ fɛ, ka kabakurujan tan ni fla lolɔ fana ka kapa ni Izirayelimɔgɔw ta gba tan ni fla tɔgɔw ye.

* 24:1 24.1 Nadabu ni Abihu ye Haruna dɛncɛw le ye.

⁵ A ka Izirayeli kanbelen dɔw ci ko olugu ye saraka jenitaw* faga Matigi Ala ye, ka misitoranw faga, k'a ke ninsɔndiya saraka* ye.

⁶ Musa ka o misitoranw jori tarance ke minan dɔw kɔnɔ, k'a tɔ seriseri sarakajenifen kan.

⁷ O kɔ, a tun ka Ala ta sariyaw, ani a ta ciw seɓe jɛnɔɔɔɔɔɔ Kitabu min kɔnɔ, a ka o ta k'a karan ni kanba ye jama bɛɛ na na. O bɛɛ k'a fɔ ko: «Matigi Ala ka kuma o kuma fɔ, an bɛna o bɛɛ le ke a cogo yɛɛ ra.»

⁸ Ayiwa, Musa tun ka jori min ke minanw kɔnɔ, a ka o ta k'a seriseri mɔɔɔɔ kan, k'a fɔ o ye ko: «Matigi ka jɛnɔɔɔɔɔɔ min don ni aw ye, k'a ta sariyaw bɛɛ fɔ aw ye, nin jori le ye o jɛnɔɔɔɔɔɔ sarati ye.»

⁹ Ayiwa, Musa yɛlɛnna kuru kan, ani Haruna ni Nadabu ni Abihu ni Izirayeli cɛkɔɔɔba biwolonfla.

¹⁰ O ka Izirayeli ta Ala ye. A senkɔɔɔɔɔɔ tun bɛ i ko safiri lulu min bɛ manamana, k'a nɔɔɔɔ ke i ko sankolo yɛɛ nɔɔɔɔ.

¹¹ Nka Matigi Ala ma foyi ke o mɔɔɔɔ ra. O ka Ala ye; o kɔ, o ka domuni ke, ka minni ke.

Musa yɛlɛnna kuru kunna tun

¹² Matigi Ala ko Musa ma ko: «Yɛlɛn ka na kuru kunna ne kɔɔɔ yan, i ye lɔ yan. Ne ka sariyaw ni kumaw seɓe kabakuru walaka minw kan, ne bɛna o di i ma, janko i ye Izirayɛlimɔɔɔɔ karan o ra.»

¹³ Musa yɛlɛnna kuru kunna, ani a ta baaraden Yosuwe.

¹⁴ Nka sani o ye taga, Musa k'a fɔ cɛkɔɔɔɔɔɔ ye ko: «Aw ye an kɔnɔ yan, fɔ an ye seko ka na. Haruna ni Huri bɛ ni aw ye yan. Ni aw b'a fɛ ka ko dɔ janabɔ, aw ye taga olugu fɛ.»

¹⁵ Ayiwa, ka Musa yɛlɛntɔ to kuru kunna, sankaba ka kuru datugu.

¹⁶ Matigi Ala ta nɔɔɔɔ tora Sinayi kuru kan. Sankaba ka kuru datugu ka se fɔ tere wɔɔɔɔ. A tere wolonflanana, Matigi Ala tora sankaba kɔnɔ ka Musa wele.

¹⁷ Izirayɛlimɔɔɔɔ ka Matigi Ala nɔɔɔɔ ye o na ra. A kɛra i n'a fɔ tasuma farimanba le bɛ jɛnina kuru san fɛ.

¹⁸ Musa donna sankaba kɔnɔ ka to ka yɛlɛn ka taga kuru kunna yi. A tora o yɔɔɔ ra yi ka tere binaani ni su binaani ke.

Fanibon saninman lalagacogo

25

Ala ka Fanibon lalagacogo yira Musa ra

¹ Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko:

² «A fɔ Izirayɛlimɔɔɔɔ ye ko o ye na ni o borofɛn dɔw ye ka na o di ne ma. Mɔɔɔ o mɔɔɔ bɛna sɔn k'a di ni ɲaninyanuman ye, aw ye o bɛɛ ta mina.

³ O bɛna min di, o ye nin ye: sanin, ani warigbɛ, ani siranɛgɛ,

⁴ ani sagasi jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛɛ, ani lenfani fiyenman, ani basiw,

⁵ ani sagajigi gbolo min logira k'a wulen, ani gbolojalan, ani akasiyayiri,

⁶ ani fitinaturu, ani kasadiyanan minw bɛ ke ka turu saninman ni wusunana lalaga,

⁷ ani onikisi lulu, ani lulu were minw bɛna ke ka saninderege ni disirafɛn masiri.

⁸ Aw ye fanibon saninman dɔ lalaga ne ye, janko ne ye sigi aw cɛ ra.

⁹ Ne bɛna o fɛnw bisigiya min yira aw ra, aw ka kan ka fanibon saninman ni a minanw bɛɛ lalaga o cogo kɛlɛn le ra.»

Kɛsu min bɛ Ala ta jɛnɔɔɔɔɔɔ yira

¹⁰ «Aw ye kesu do lalaga ni akasiyayiri ye. A janya ye ke nongon* na fla ni tarance, a bonya ye ke nongon na kelen ni tarance, a lo fana ye ke nongon na kelen ni tarance.

¹¹ Aw ye sanin yereworo la a yoro bee kan; a kokanyoro ni a kononoyoro bee. Ka sanin ke k'a konkonda lamini.

¹² Aw ye sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; aw ye o jogon naani lalaga, ka o dondon kesu fan naani na; ka fla don fan kelen na, ka to fla don fan to kelen na.

¹³ Aw ye akasiyayiri dow lese, k'a ke bere fla ye. Ka sanin gbasi k'a la o berew yoro bee ra.

¹⁴ O berew le bena don sanin koorininw wow ra kesu fan fla ra, ka to ka kesu ta ni o ye.

¹⁵ O berew ka kan ka to o wo koorininw na tuma bee; a man kan ka bo a ra fiyewu.

¹⁶ Ne bena jenjogonya sariya minw sebe k'a di i ma, i ye o bla o kesu konjo.»

Kesu datugunan lalagacogo

¹⁷ «Aw ye kesu datugunan fana lalaga ni sanin yereworo ye. A janya ye ke nongon na fla ni tarance, a bonya ye ke nongon na kelen ni tarance.

¹⁸ «Aw ye sanin gbasi ka o ke seruben meleke bisigi fla ye, ka o lolo kesu datugunan fan fla ra;

¹⁹ ka kelen ke datugunan kun do ra, ka kelen were ke a kun to kelen na. Aw ye melekew lo kesu datugunan fan fla ra.

²⁰ O sanin seruben melekew fla kamanw ka kan ka biri kesu datugunan kunna, k'a datugu ni o kamanw ye, ka o fla nasin jogon ma, ka o jaw biri kesu datugunan kunna.

²¹ Ne bena sariya minw di aw ma, i ye o bla kesu konjo, ka datugunan biri kesu kunna.

²² «Ne bena ne yere yira i ra o yoro le ra, kesu datugunan san fe, sanin seruben meleke fla ce ma, o minw be jenjogonya tagamasiyen kesu kunna. Ne bena ne ta ciw bee fo i ye o yoro le ra, janko i ye a fo Izirayelimogow ye.»

Sarakaburu ta tabali lalagacogo

²³ «Aw ye tabali do fana lalaga ni akasiyayiri ye. A janya ye ke nongon na fla ye, a bonya ye ke nongon na kelen ye, a lo ye ke nongon na kelen ni tarance.

²⁴ Aw ye sanin yereworo la o tabali yoro bee kan, ka sanin ke k'a konkonda lamini.

²⁵ Aw y'a to tabali konkonda ye bonya donnin, k'a bonya ke i ko borokanden naani bonya, ka sanin ke k'a dagbolo lamini.

²⁶ Aw ye sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; aw ye o jogon naani lalaga, ka o dondon tabali nongon naani na, tabali senw koro.

²⁷ Aw ye o sanin koorininw dondon tabali senw sanfeyorow ra, a nongon naani na. Berew ka kan ka don o wow le ra ka tabali ta.

²⁸ Aw ye o berew ke ni akasiyayiri le ye, ka sanin la o berew bee kan. Aw bena tabali ta ni o berew le ye.

²⁹ «Aw ye minan dow lalaga fana, i n'a fo tasaw, ani setiw, ani belenw, ani jifiyew, ka rezenji sarakaw* ke ni o ye. Aw ye o bee lalaga ni sanin yereworo le ye.

³⁰ Aw ka kan ka sarakaburuw bla o tabali le kan ne na koro wagati bee.»

Fitinablanan saninlaman lalagacogo

³¹ «O ko, aw ye fitinablanan do lalaga ni sanin yereworo gbasinin ye. A ka kan ka ke ni sanin kuturu kelen le ye. Aw ye sen ke a ra, ani a fitinaborow, ka fen dow ke a ra i ko yiriden bisigiw, ka kuruw ke o koro, ka fen dow ke a ra fana i ko yirifiyeren bisigiw.

* 25:10 25.10 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

³² Aw ye fitinaboro wɔɔɔ kɛ fitinablanan cɛmance boro ra; ka boro saba kɛ a fan kelen na, ka saba kɛ a fan dɔ ra.

³³ Aw ye yiriden bisigi saba kɛ a boro kelen kelen bɛɛ ra, k'a kɛ i ko amande yiridenw; aw ye kuruw kɛ a ra fana, ani yirifiyeren bisigiw. Fitinaborow bɛɛ ta ka kan ka kɛ ten.

³⁴ Aw ye yiriden bisigi naani kɛ a cɛmance boro ra fana, ka o kɛ i ko amande yiridenw, ka kuruw kɛ a ra, ani yirifiyeren bisigiw.

³⁵ Aw ye kuru kelen kɛ fitina boro fla jukɔɔ, ka kuru kelen kɛ fitina boro fla wɛɛ ju kɔɔ, ka fitinaboro wɔɔɔ bɛɛ ta kɛ ten.

³⁶ A kuruw ni a borow ni a yɔɔ tɔw bɛɛ ka kan ka kɛ sanin kuturu kelen le ye. Aw ye a bɛɛ kɛ ni sanin yɛɛworo gbasinin ye.

³⁷ «Aw ye fitinadaga wolonfla lalaga ka o sigisigi a borow bɛɛ kelen kelen kunna. O fitinadagaw bɛɛ ye yeelen bɔ o ja fɛ.

³⁸ Ayiwa, a fɛn tɔw, i n'a fɔ a tasuma lalagananw, ani a buguri donminanw, o bɛɛ ka kan ka kɛ sanin yɛɛworo le ye.

³⁹ Aw ye fitinablanan ni a minanw bɛɛ lalaga ni sanin yɛɛworo kilo bisaba ye.

⁴⁰ «Ayiwa, Musa, ne bɛ nin fɛnw bisigiya min yirara i ra kuru kan, i ye o kɔɔsi kɔɛbɛ, k'a to a ye kɛ ka kɔna ni o ye.»

26

Fanibon datugunanw

¹ «Aw ye fani gbiriman tan dan ni lɛn jese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛɛ. Aw ye o faniw dan ni o jesew ye; o kɔ, aw ye o sɔɔ, ka seruben mɛlɛkɛ fla ja bisigiyaw kɛ o kan.

² Faniw bɛɛ kelen kelen janya ka kan ka kɛ nɔngɔn* ja mugan ni seegi ye, k'a bonya kɛ nɔngɔn ja naani ye. Faniw bɛɛ ka kan ka kɛ kelen ye.

³ Aw ye o faniw looru tugutugu nɔngɔn na, k'a kɛ fanimugu kelen ye, k'a tɔ looru fana tugu nɔngɔn na ka o fana kɛ fanimugu kelen ye.

⁴ Aw ye juruden dɔw dan ni jese bulaman ye ka o sirisiri fanimugu fɔlɔ dagbolo ra, ka dɔw sirisiri fana a flanan dagbolo ra.

⁵ Aw ye juruden bilooru don fanimugu fɔlɔ dagbolo ra, ka bilooru fana don fanimugu flanan dagbolo ra. Fanimugu fla ta jurudenw da ka kan ka bɛn ni nɔngɔn ye.

⁶ Aw ye sanin koorinin bilooru lalaga ka fanimugu fla mina k'a tugu nɔngɔn na ni o sanin koorininw ye. O cogo ra, fanibon bɛɛ bɛ kɛ fanimugu kelen ye.

⁷ «Ayiwa, o kɔ, aw ye fani gbiriman tan ni kelen dan tuun ni basiw ye; aw ye o biri fanibon kunna.

⁸ O faniw bɛɛ kelen kelen janya ye kɛ nɔngɔn ja bisaba ye, k'a bonya kɛ nɔngɔn ja fla ye. O fani gbiriman tan ni kelen bɛɛ janya ye kɛ kelen ye, ka o bonya kɛ kelen ye.

⁹ Aw ye o fani gbiriman looru tugutugu nɔngɔn na k'a kɛ fanimugu kelen ye, k'a tɔ wɔɔɔ fana tugutugu nɔngɔn na ka o fana kɛ fanimugu kelen ye. A wɔɔɔnan le bɛna kɛ ka fanibon nafɛyɔɔ datugu.

¹⁰ Aw ye juruden bilooru siri fanimugu fɔlɔ dagbolo ra, ka bilooru fana siri fanimugu flanan dagbolo ra.

¹¹ Aw ye siranɛɛ koorinin bilooru lalaga ka o kɛ ka fanimugu fla mina k'a siri nɔngɔn na, janko fanibon bɛɛ ye datugu ni fanimugu kelen ye.

¹² Ayiwa, i n'a fɔ fanibon datuginin kɔ fani kelen belɛn bɛna to, aw ye o fani tarance to a ye jigi ka la fanibon kɔfɛyɔɔ kan.

* 26:2 26.2 Nɔngɔn ja kelen bɛ se ka bɛn mɛtɛɛ tarance le ma.

¹³ Fani nɔngɔn ɲa kelen min bɛna bɔ fanibon fan fla ra, fanibon datugunin kɔ, o nɔngɔn ɲa kelen le bɛna jigi fanibon fan fla ra, k'a bɛɛ datugu ka ɲa.

¹⁴ «O kɔ, aw ye sagajigi gbolo dɔw wulen ka o kɛ ka fanimuguw datugu, ka gbolo gbiriman janin dɔ wɛrɛ lalaga ka o biri a bɛɛ lajennin kunna.»

Fanibon ta yiriw

¹⁵ «O kɔ, aw ye yiriferɛn dɔw lɛsɛ akasiyayiri ra, minw bɛna lɔlɔ ka fanibon mina.

¹⁶ O yiriferɛnw bɛɛ kelen kelen janya ye kɛ nɔngɔn ɲa tan ye, a bonya ye kɛ nɔngɔn ɲa kelen ni tarance.

¹⁷ Aw ye sen fla kɛ o yiriferɛnw bɛɛ kelen kelen na, ka o senw kɛ ɲɔgɔn kɔrɔ. Fanibon bɛna lɔ ni yiriferɛn minw ye, aw ye o bɛɛ kɛ o cogo le ra.

¹⁸ Aw ye yiriferɛn mugan lalaga, ka o kɛ fanibon woroduguyanfan ta ye,

¹⁹ ka warigbɛ den binaani gbasi ka wow bɔ o ra. Olugu le bɛna bla fla fla yiriferɛnw senw jukɔrɔ, ka yiriferɛnw senw dondon o wow ra dugu ma.

²⁰ Aw ye yiriferɛn mugan lɛsɛ ka o kɛ fanibon sahiliyanfan ta ye,

²¹ ka warigbɛ den binaani gbasi, ka wow bɔ o ra fana, ka o kɛ sendonyɔrɔw ye. Aw ye olugu fana blabla fla fla, ka yiriferɛnw senw dondon o wow ra dugu ma.

²² Aw ye yiriferɛn wɔrɔrɔ lalaga ka o kɛ fanibon kɔnɔnɔyɔrɔ ta ye, a terebenyanfan na.

²³ Aw ye yiriferɛn dɔw lɛsɛ ka o lɔ fla fla bon kɔnɔnɔyɔrɔ ra, a nɔngɔnw na.

²⁴ O yiriferɛn fla ka kan ka nɔrɔ ɲɔgɔn na, k'a ta dugu ma fɔ san fɛ, k'a fla mina ɲɔgɔn na a sanfeyɔrɔ ra ni nɛgɛ koorinin dɔ ye. Fanibon nɔngɔn fla bɛɛ ta yiriw ka kan ka kɛ ten le.

²⁵ O cogo ra, fanibon nɔngɔn naani ta yiriw bɛɛ bɛna kɛ yiriferɛn seegi ye, ani o sendonyɔrɔ warigberamanw. A bɛɛ bɛ kɛ sendonyɔrɔ tan ni wɔrɔrɔ; fla bɛ don yiriferɛnw bɛɛ kelen kelen na.

²⁶ «O kɔ, aw ye akasiyabere looru lɛsɛ ka o bananbiri fanibon fan kelen ta yiriferɛnw kan, ka yiriferɛnw mina ni o ye;

²⁷ ka looru wɛrɛ lɛsɛ ka o bananbiri fanibon fan dɔ ta yiriferɛnw kan, ka o mina ni o ye fana; ka looru wɛrɛ lɛsɛ tuun ka o bananbiri fanibon kɔnɔnɔyɔrɔ ta yiriferɛnw kan, a terebenyanfan na, ka o yiriferɛnw mina ni o ye.

²⁸ Cɛmancebere ka kan ka tɛmɛ yiriferɛnw cɛmance ra, k'a ta fanibon kun dɔ ra ka taga a bla a kun dɔ ra.

²⁹ Aw ye sanin yeele k'a bɔn yiriferɛnw bɛɛ kan. Berew bɛna don nɛgɛ koorinin minw na ka yiriferɛnw mina, aw ye olugu bɛɛ kɛ ni sanin ye. Aw ye sanin la berew fana kan.

³⁰ Ayiwa, o ra, Musa, ne ka fanibon bisigiya min yira i ra kuru kan yan, i ye a lɔ ka kapa ni o le ye.»

Bonɕetigefani

³¹ «Fani min bɛna kɛ ka fanibon ɕetigɛ, aw ye o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ, ani lɛn jese. Aw ye o fani sɔgɔ ka ɲa, ka seruben mɛlɛkɛw ja bisigiyaw kɛ a ra.

³² Aw ye akasiyayiri naani lɛsɛ, ka sanin yeele k'a bɔn o bɛɛ kan. Aw ye nɛgɛ koorinin dɔw kɛ ni sanin ye, ka o dondon o yiriw ra. Aw ye sendonyɔrɔ naani kɛ ni warigbɛ ye, ka o yiriw sigisigi o kan.

³³ Aw ye bonɕetigefani dulon o nɛgɛ koorininw jukɔrɔ. Aw ye jɛnɲɔgɔnya kɛsu* bla bonɕetigefani kɔfeyɔrɔ ra. O bonɕetigefani le bɛna bon taran, k'a kɛ bonkɔnɔ fla ye. Bonkɔnɔ fɔlɔ bɛna kɛ Ala ta yɔrɔ saninman* ye, bonkɔnɔ flanan bɛ kɛ Ala ta yɔrɔ saninmanba* ye.

³⁴ O kɔ, aw ye kɛsu datugunan kɛ ka jɛnɲɔgɔnya tagamasiyen kɛsu datugu yɔrɔ saninmanba kɔnɔ yi.

³⁵ Aw ye tabali bla boncetiɣefani nafeɣɔɔ ra ɣɔɔ saninman kɔɔ, bon sahiliyanfan fe. Aw ye fitinablanan lo bon woroduguyanfan fe, k'a nasin tabali ma.

³⁶ «Fani min bena siri fanibon da ra, aw ye o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. Aw ye a sogo ka na kosebe.

³⁷ Aw ye akasiyabere looru tige ka o lese, ka sanin la o berew bee kan; faniw bena dulon o berew le ra. Aw ye nege koorinin dow lalaga ni sanin ye ka o don o berew ra. O ko, aw ye sendonyoro looru lalaga ni siranegɛ ye ka o berew sigi o kan.»

27

Sarakajenifen lalagacogo

¹ Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Min ye sarakajenifen* ye, aw ye o lalaga ni akasiyayiri ye fana. Aw ye a janya ke nongon na looru ye, k'a bonya fana ke nongon na looru ye. A fan naani bee janya ye ke kelen ye. A lo ye ke nongon na saba ye.

² Aw ye gban naani ke a nongon naani na, ka siranegɛ yeele k'a bon o gbanw bee kan.

³ Aw ye sarakajenifen ta minanw bee lalaga; a buguri donminanw, ani a buguricenaw, ani a tasaw, ani a sogosogonaw, ani a takamidonnaw. Aw ye o minanw bee ke ni siranegɛ le ye.

⁴ Aw ye nege woman do ke ni siranegɛ ye fana, k'a ke i n'a fo negesansan. Aw ye siranegɛ koorinin naani ke ka o don a nongon naani na.

⁵ Aw ye o nege woman la sarakajenifen konkonda jukoroɣoro kan, a kononoyoɣoro ra, k'a se sarakajenifen lo cɛmance ra.

⁶ Aw ye akasiyabere fla tige ka o ke sarakajenifen taberew ye. Aw ye siranegɛ yeele ka o bon o berew bee kan.

⁷ Aw ye o berew don siranegɛ koorininw wow ra, sarakajenifen fan fla ra, ka o berew ke ka sarakajenifen ta.

⁸ Aw ye sarakajenifen lalaga ni yiriferenw ye, k'a kono lakolon to.

«Ayiwa, Musa, ne ka bisigiya min yira i ra kuru kan yan, aw ye a lalaga ka kapa ni o le ye.»

Fanibon lukene laminicogo

⁹ «Ayiwa, o ko, aw ye fanibon lukene lamini. Aw ye lukene woroduguyanfan laminifaniw dan ni len jese ye. O fan kelen janya ye ke nongon na keme ye,

¹⁰ k'a berew ke mugan ye, ani sendonyoro siranegeraman mugan, berew bena sigi minw kan. Koori minw bena ke berew ra, ani fanidulonnaw, aw ye olugu lalaga ni warigbe ye.

¹¹ Aw ye a sahiliyanfan fana lalaga o cogo kelen na. O fana janya ye ke nongon na keme ye, k'a berew ke mugan ye, ani sendonyoro siranegeraman mugan, berew bena sigi minw kan. Koori minw bena ke berew ra, ani fanidulonnaw, aw ye olugu lalaga ni warigbe ye.

¹² Aw ye lukene terebenyanfan laminifani janya ke nongon na bilooru ye; o ye lukene bonya ye. Aw ye a berew ke bere tan ye, k'a berew donyoroɣoro fana ke tan ye.

¹³ Ayiwa, lukene tereboyanfan, min ye a donda fan ye, o fana janya ye ke nongon na bilooru ye.

¹⁴ Lu donda kininboroyanfan faniw janya ye ke nongon na tan ni looru ye, k'a berew ke saba ye, k'a berew donyoroɣoro fana ke saba ye.

¹⁵ Lu donda numanboroyanfan janya ye ke nongon na tan ni looru ye fana, k'a berew ke saba ye, ka berew donyoroɣoro fana ke saba ye.

¹⁶ Fani min bena bla lu donda yere ra, aw ye o janya ke nongon na mugan ye. Aw ye o fani sogo ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. A berew ye ke naani ye, ka o donyorow ke naani ye.

¹⁷ Bere minw bee bena ke ka lu lamini, aw ye o fanidulonyorow bee lalaga ni warigbe ye; koori minw fana ka kan ka don o ra, aw ye o lalaga ni warigbe ye, ka berew donyorow bee ke ni siranegbe ye.

¹⁸ «Lu janya ka kan ka ke nongon na keme, k'a bonya ke nongon na bilooru; a laminifaniw lo ka kan ka ke nongon na looru. Fani minw bena ke ka lu lamini, aw ye o dan ni len jese ye; berew donyorow ye ke ni siranegbe ye.

¹⁹ «Fanibon bena lo ni negbe minw ye, olugu fana ka kan ka ke siranegbe le ye. Fanibon ta juruw, ani lu laminifaniw ta juruw bena siri negbere minw na dugu ma, o negberew bee ye ke siranegbe ye.»

Fitinadagaw manacogo

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Musa, i bena a fo Izirayelimogow ye ko o ye na ni oliviye turu yereworo ye, ka o ke fitinadagaw konɔ, janko fitinadagaw mananin ye to wagati bee.

²¹ Ayiwa, Haruna ni a dencew ye fitinablanan sigi fanibon konɔ, boncetigefani na fe, jɛnɔgɔnya kesu* be o fani min ko fe. Fitinaw mananin ka kan ka to ne na koro lon o lon, k'a ta wula fe fo ka taga se sogoma. O ye sariya le ye, Haruna ni a dencew, ani Izirayelimogow ka kan ka min sira tagama tuma bee.»

28

Sarakalasebagaw ta fani dontaw

¹ Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Musa, i bena i korɔɔ Haruna ni a dencew, Nadabu, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari wele ka o gbara i yere ra. I bena olugu bo Izirayelimogow ce ra ka o bla danna ne ye, o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye.

² I bena fani saninman dow karan i korɔɔ Haruna ye, min be a yira ko a blara danna ne ta baara kama, ani min be a masiri, ka a ni mogɔ tow bo ɔgɔn na.

³ «Ayiwa, mogɔ minw be se baara ra kosebe, ne ka hakiritigiya di minw ma, i bena a fo olugu ye ko o ye Haruna ta faniw karan; a bena o faniw le don k'a yira ko a blara danna ka sarakalasebagaya baara ke ne ye.

⁴ O ka kan ka fani minw karan, o ye nin ye: disirafen, ani saninderege, ani forokiyajan ni forokiyasurun sogonin, ani jalamugu fugula ni cesirinan. I korɔɔ Haruna ni a dencew bena o faniw le don ka sarakalasebagaya baara ke ne ye.

⁵ O mogow ye o faniw baara ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese.»

Saninderege lalagacogo

⁶ «O ka kan ka saninderege lalaga ni saninjese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese; ka a sogɔ ka na.

⁷ O ye juru do don saninderege kamankun fla ra, k'a nafeyoro ni a kofeyoro tugu ɔgɔn na.

⁸ Cesirinan ni saninderege baaracogo ka kan ka ke kelen ye. A ka kan ka karan saninderege ra. A ka kan ka ke ni sanin le ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese.

⁹ Lulu bisigi min togo ye ko onikisi, o ye o fla ta, ka Izirayeli ta gba tan ni fla bee togo sebe o kan ni negbe ye.

¹⁰ O ye togo woro sebe lulu folo kan, ka woro sebe a flanan kan, k'a damina o bee ra koroba ra, ka taga a bla o bee ra fitini na.

11 Aw ye Izirayeli ta gbaw tɔgɔw seɓe o lulu fla kan, i n'a fɔ seɓeri be ke kabakuru kan cogo min na, k'a ke tagamasiyen ye. O kɔ, aw ye sanin ke ka o luluw lamini.

12 O kɔ, aw ye o lulu fla don saninderege kamankun fla ra, ka o ke hakirijigifɛn ye Izirayeli siya tan ni fla ko ra. O cogo ra, Izirayeli ta gbaw tɔgɔ bɛna ke Haruna kamankun kan Matigi Ala na kɔrɔ, k'a yira ko ne hakiri be aw ra tuma bɛɛ.

13 O lulu bisigiw bɛna don fɛn min kɔnɔ, o fana ka kan ka lalaga ni sanin le ye.

14 O kɔ, aw ye saninjuru fla ke ni sanin yerɛworo ye, k'a dan i ko jurukise be dan cogo min na; luluw bɛna don fɛn minw kɔnɔ, aw ye o saninjuruw nɔrɔ o fɛnw na.»

Disirafɛn lalagacogo

15 «Ayiwa, o kɔ, aw ye disirafɛn lalaga, min ye kititigenan ye; ale ni saninderege lalagacogo bɛɛ be ke kelen ye. O ye a lalaga ka na, k'a nɛgɛn ni saninjese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani lɛn jese.

16 A fan naani bɛɛ janya ye ke kelen ye. A ye ke fla, k'a fla kuru k'a la nɔgɔn kan. A janya ye ke sibiri* na kelen, k'a bonya fana ke sibiri na kelen.

17 Aw ye lulu bisigi dɔw dondon a ra k'a masiri ni o ye. Aw ye o luluw ke sira naani ye. A sira folɔ ye ke sariduwanɩ lulu ye, ani topazi lulu, ani emerodi lulu.

18 A sira flanan ye ke sikaribuli lulu ye, ani safiri lulu, ani jaman.

19 A sira sabanan ye ke opali lulu ye, ani agati lulu, ani ametisi lulu.

20 A sira naaninan ye ke kirisoliti lulu ye, ani onikisi lulu, ani jasipe lulu. O lulu bɛɛ donyɔrɔ ka kan ka lalaga ni sanin le ye.

21 A bɛɛ lajennin be ke lulu den tan ni fla ye, ka kapa ni Izirayeli ta gbaw tɔgɔw ye. Izirayelimɔgɔw ta siya tan ni fla bɛɛ kelen kelen tɔgɔ ye seɓe ni nɛgɛ ye lulu kelen kelen kan, i n'a fɔ tagamasiyenfɛnw be seɓe cogo min na.

22 «Aw ye saninjuru fla lalaga ni sanin yerɛworo ye, k'a dan i n'a fɔ jurukise be dan cogo min na, ka o siri disirafɛn na.

23 Aw ye sanin dɔ gbasi ka nɛgɛ koorinin fla lalaga, ka o don disirafɛn kun fla ra, a sanfɛyɔrɔ ra.

24 Aw ye o saninjuru fla siri kooriw wow ra, disirafɛn kun fla ra, a sanfɛyɔrɔ ra.

25 O kɔ, aw ye saninjuru kun fla tɔ siri saninderege kamankunw na, luluw donyɔrɔ ra, ka disirafɛn bla na fɛ.

26 O kɔ, aw ye sanin dɔ gbasi ka koori fla wɛrɛ lalaga ka o siri disirafɛn kɔfɛyɔrɔ ra, a kun fla min be a dugumayanfan na.

27 Aw ye sanin dɔ gbasi tuun ka koori fla wɛrɛ lalaga, ka o siri saninderege kamankun fla ra, lulu fla naɛyɔrɔ jukɔrɔ, karansira kɛrɛ fɛ, saninderege ɛsirinan san fɛ.

28 Aw ye disirafɛn ta kooriw ni saninderege ta kooriw siri nɔgɔn na ni jese bulaman ye, janko disirafɛn lanin ye to ɛsirinan san fɛ, saninderege kan; a kana yɔgɔyɔgɔ ka bɔ saninderege kan.

29 «O cogo ra, ni Haruna be don yɔrɔ saninman* kɔnɔ tuma o tuma, Izirayeli ta mɔgɔw ta gbaw tɔgɔ seɓenin be ke disirafɛn min kan, min ye kititigenan ye, o be ke a disi kan, ani a jusukun na, ka o ke hakirijigifɛn ye Matigi Ala na kɔrɔ tuma bɛɛ.»

30 Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Musa, ele bɛna Urimi ni Tumimi† bla disirafɛn jufa kɔnɔ. Ni Haruna be don yɔrɔ saninman kɔnɔ tuma o tuma ne Matigi Ala na kɔrɔ, a ye o siri a disi ra. Tuma o tuma ni a be taga lɔ ne na kɔrɔ, a ye ke a disi kan, ani a jusukun na, janko a ye ne sago lɔn k'a yira Izirayelimɔgɔw ra.»

Sarakalasebagaw ta fani tɔw

* 28:16 28.16 Sibiri na kelen be se ka ben nongɔn na tarance le ma. † 28:30 28.30 Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dɔw ye. Ala tun be tagamasiyen dɔw yira sarakalasebaga ra o fɛnw sababu ra, janko ka Izirayelimɔgɔw ta kow panabɔ. Aw ye sarakalasebagaw ta kitabu flɛ: 8.8.

³¹ «Ayiwa, Haruna bɛna saninderege don forokiyajan min kan, o ka kan ka dan ni jese bulaman le ye.

³² Aw ye forokiyajan kan bɔ, ka fani gbiriman dɔ karan ka a kan lamini, k'a gbiriya, janko a kana faran.

³³ Aw ye forokiyajan senkorɔyɔrɔ bɛɛ masiri ni gerenadi yiriden bisigi dɔw ye. Aw ye o kɛ ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛɛ, ka tanan dennin dɔw lalaga ni sanin ye ka o dondon o yiriden bisigiw cɛ ma.

³⁴ Ni aw ka sanin tanan dennin kelen don, aw ye gerenadi yiriden kelen gban o ra; ni aw ka sanin tanan dennin kelen don, aw ye gerenadi yiriden kelen gban o ra, fɔ ka taga forokiyajan senkorɔyɔrɔ bɛɛ lamini.

³⁵ Haruna ye to ka o forokiyajan don, k'a ta sarakalasebagaya baara kɛ. Tuma min ni a bɛ don yɔrɔ saninman* kɔnɔ Matigi Ala ja kɔrɔ, walama ni a bɛ bɔ, o tanan denninw bɛna mankan bɔ; o cogo ra a tena sa.

³⁶ «Aw ye sanin yɛɛworo dɔ gbasi k'a kɛ i n'a fɔ yirifiyeren bisigi dɔ; ka sɛbɛri dɔ kɛ o kan ni nɛgɛ ye, i n'a fɔ o bɛ tagamasiyɛnfɛn sɛbɛ cogo min na. Aw ye a sɛbɛ a kan ko: A SANINYARA KA Kɛ MATIGI ALA TA YE.

³⁷ Aw ye o sanin masirifɛn siri jalamugu fugula ja fɛ, Haruna ten na, ni jese bulaman dɔ ye.

³⁸ Haruna bɛna o masirifɛn siri a ten na; o ra, Izirayelimɔgɔw bɛna hakɛko minw kɛ o ta saraka saninmanw bɔwagati ra, o hakɛw bɛna to ale kan. O masirifɛn ka kan ka kɛ a ten na wagati bɛɛ, janko ne Matigi Ala, ne ye sɔn o sarakaw ma.

³⁹ «Aw ye forokiyasurun dɔ karan Haruna ye ni lɛn jese ye, k'a jalamugu fugula dɔ kɛ ni lɛnfani ye, ka cɛsirinan dɔ fana dan, ka o sɔgɔ, k'a cɛna.

⁴⁰ Aw ye forokiyasurunw, ani cɛsirinanw ni banfla dɔw kɛ Haruna dɛncɛw fana ye, min bɛ a yira ko o blara danna ne ta baara kama, ani min bɛ o masiri, ka o ni mɔgɔ tɔw bɔ nɔgɔn na.

⁴¹ «Ayiwa, o kɔ, Musa, ele bɛna o faniw don i kɔrɔcɛ Haruna ni a dɛncɛw ra, ka turu saninman* kɛ o kun na, ka o saninya ka o bla danna janko o ye sarakalasebagaya baara kɛ ne ye.

⁴² Aw ye kurusi dɔ karan o ye ni lɛnfani ye, janko o ye o don forokiyajan jukɔrɔ ka o yɛɛ sutara. O kurusiw janya ka kan ka damina o soro ra, ka taga se fɔ o wotow ra.

⁴³ Ni Haruna ni a dɛncɛw bɛ don Nɔgɔnkunbɛn fanibon* kɔnɔ tuma o tuma, walama ni o bɛ gbara sarakajɛnfɛn na ka baara kɛ yɔrɔ saninman kɔnɔ, o faniw ka kan ka kɛ o ra. Ni o tɛ, ni o lebu yera, o bɛ sa. O ko ka kan ka kɛ sariya wuribari le ye Haruna ni a ta durujaw bɛɛ fɛ.»

29

Sarakalasebagaw sigicogo o ta baara ra

¹ Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Sisan i ka kan ka fɛn minw kɛ ka Haruna ni a dɛncɛw saninya ka o bla danna, janko o ye sarakalasebagaya baara kɛ ne ye, o flɛ nin ye: I bɛna misitoran kapaman kelen ni sagajigi fla mina, fiyɛn tɛ minw na.

² I bɛ mugu tentennin dɔ ta fana, ka burufunubari dɔw lalaga; ka mugu dɔ nɔɔni turu ra, ka o jeni ka o kɛ buru ye, funufɛn kana kɛ a ra, ka nɔmi fana kɛ, ka turu kɛ a kan, funufɛn kana kɛ a ra.

³ I ye o bla segi dɔ kɔnɔ, ka na ni a ye yɔrɔ saninman* na, ani misitoran kapaman, ani sagajigi fla.

⁴ «I ye Haruna ni a dɛncɛw lana Nɔgɔnkunbɛn fanibon donda ra, ka o ko ni ji ye.

⁵ O kɔ, i ye faniw ta ka o don Haruna ra; forokiyasurun, ani saninderege bɛ don forokiyajan min kan, ani saninderege yɛɛ, ani disirafɛn, ani cɛsirinan min bɛ kɛ ka saninderege cɛsiri.

⁶ I ye jalamugu fugula biri a kun na, ka sanin masirifen siri o kan a ten na.

⁷ O kɔ, i ye turu saninman* dɔ kɛ a kun na, k'a saninya, k'a bla ne ta baara kama.

⁸ O kɔ, i ye Haruna dencew fana gbara i yere ra, ka olugu ta forokiyasurunw don o kan na fana;

⁹ ka o ta cesirinan siri o ce ra, ka o ta banflaw biri o kun na. Sarakalasebagaya baara bena ke olugu ta le ye tuma bee; o ye sariya dablalari le ye.

«I bena Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama o cogo le ra.

¹⁰ «O kɔ, i ye na ni misitoran ye Nɔgonkunben fanibon* donda ra. Haruna ni a dencew ye o boro la a kun na.

¹¹ I ye o misi kan tige ne Ala na kɔrɔ, Nɔgonkunben fanibon donda ra.

¹² I ye i borokanden su misi jori ra, k'a mun sarakajenifen* gbanw na, ka jori to seriseri sarakajenifen* senkoroyɔrɔ ra.

¹³ Ayiwa, ni i ka misi boso, misi kɔnɔnɔ turu, ani a biyen, ani a kɔkiri fla, ani a turu bee, i ye o bee la sarakajenifen kan k'a jeni ka ban pewu.

¹⁴ Nka a sogo to, ani a gbolo, ani a nogow, i ye taga o jeni kene ma, fanibonw kɔ fe. O bena ke saraka le ye min be sarakalasebagaw ta jurumun yafa.

¹⁵ O kɔ, i ye sagajigi kelen mina; Haruna ni a dencew ye o boro la o sagajigi fana kun na.

¹⁶ I ye o sagajigi kan tige, k'a jori seriseri sarakajenifen fan bee kan.

¹⁷ I ye a boso, k'a tigetige, k'a kɔnofenw ni a senw ko, ka o lala sogo to ni a kunkolo kan,

¹⁸ ka sagajigi bee jeni sarakajenifen kan k'a ban. O ye saraka jeninin le ye min dira ne Matigi Ala ma; saraka jeninin lo tasuma ra min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁹ «O kɔ, i ye sagajigi flanan mina; Haruna ni a dencew ye o boro la a kun na.

²⁰ I ye o sagajigi fana kan tige, k'a jori dɔnnin ta k'a mun Haruna kininboroyanfan toro nunkun na, ani a dencew fana kininboroyanfan toro nunkun, ka dɔ mun o kininboroyanfan borokandenkunba ra, ani o kininboroyanfan senmandenba; o kɔ, i ye jori to bon sarakajenifen fan bee kan.

²¹ Ayiwa, o kɔ, jori min bonna sarakajenifen kan, i ye o dɔ ta, ka o ni turu saninman* dɔ seriseri Haruna ni a ta faniw kan, ka dɔ seriseri a dencew ni o ta faniw fana kan. O cogo le ra, Haruna ni a dencew ni o ta faniw bee bena saninya ka ke ne ta ye.

²² «O kɔ, i ye o sagajigi turu, ani a kukala, ani a kɔnɔnɔturu, ani a biyen, ani a kɔkiri fla ni a turu, ani a kininboroyanfan woto fara jɔgon kan; sabu o sagajigi le bena ke saraka ye ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama.

²³ O kɔ, i tun ka burufunubariw bla segi min kɔnɔ, ne Matigi Ala na kɔrɔ, i ye burukun kelen ta o ra, ani buru turuman kelen, ani nɔmikun kelen.

²⁴ I ye o fenw don Haruna ni a dencew boro, ko o ye a kɔrɔta san fe, ne Matigi Ala na kɔrɔ.

²⁵ O kɔ, i ye o fenw bɔ o boro, ka o jeni ni saraka jenita* ye sarakajenifen kan. Saraka jeninin lo tasuma ra Matigi Ala ye, min kasa ka di Matigi Ala ye.

²⁶ «Ayiwa, o sagajigi flanan min kera ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama, i ye o sagajigi disi ta k'a wuri san fe, k'a fifa, Matigi Ala na kɔrɔ. O disi bena ke i yere ninyɔrɔ ye.

²⁷ «O kɔ, i ye a fɔ Izirayelimɔgow ye ko o sagajigi disi min fifara, ani a kaman min kɔrɔtara san fe Matigi Ala na kɔrɔ, ko o ye fen saninmanw le ye.

²⁸ O le koson ni Izirayelimɔgow be ninsondiya saraka* bɔ ne ye tuma o tuma, o ka kan ka began disi ni a kaman bɔ ka o di Haruna ni a ta duruja ma, sabu saraka lo min kɔrɔtara san fe; jenjɔgonya sarakaw ra, began saraka* yɔrɔ min kɔrɔtara san fe, o ye Matigi Ala ta le ye; o ye Haruna ni a ta duruja ninyɔrɔ ye.

²⁹ «Haruna ta fani saninmanw bɛna kɛ a dencɛw ta le ye ale sanin kɔ. Olugu ra, ni o nana turu kɛ min kun na ka o sigi sarakalasebagaya baara ra, o tigi le bɛna o fani saninmanw don.

³⁰ Haruna dencɛ min bɛna sigi a nɔ ra sarakalasebagaya ra, ale bɛna o derege don tere wolonfla, ka sɔrɔ ka don Nɔgɔnkunbɛn fanibon kɔnɔ, Ala ta yɔrɔ saninman* na ka sarakalasebagaya baara damina.

³¹ «Ayiwa, sagajigi min kɛra saraka ye ka Haruna ni a dencɛw sigi sarakalasebagaya ra, i ye o sogo tɔ ta ka taga a tobi yɔrɔ saninman dɔ ra.

³² Haruna ni a dencɛw ye a sogo domu, ani buru minw bɛ segi kɔnɔ. O ye o domu Nɔgɔnkunbɛn fanibon da ra.

³³ O saraka minw kɛra ka jurumun kafari, ka sarakalasebagaw saninya ka o bla sarakalasebagaya ra, ayiwa, sarakalasebagaw dɔrɔn le ka kan ka o sarakaw domu. Mɔgɔ wɛrɛ man kan k'a domu, sabu saraka lo min dira Ala ma.

³⁴ Ayiwa, ni o sogo walama ni o buru dɔ sira, o ye a jɛni k'a ban pewu; a man kan ka domu, sabu fɛn saninman lo.

³⁵ «Ne ka ci minw bɛɛ fɔ i ye Haruna ni a dencɛw ko ra, i ye o ciw bɛɛ kɛ a cogo ra. I ka kan ka tere wolonfla le kɛ ka o saninya ka sɔrɔ ka o bla sarakalasebagaya baara ra.

³⁶ «O tere wolonfla kɔnɔ, i ka kan ka misitoran kelen faga lon o lon, ka o kɛ ka jurumun kafari. I bɛna sarakajɛnifɛn saninya ni o saraka le ye. O kɔ, i ye turu saninman* seriseri sarakajɛnifɛn kan, k'a saninya.

³⁷ Tere wolonfla kɔnɔ, lon o lon i ye o saraka bɔ ka jurumun kafari, ka sarakajɛnifɛn saninya. O cogo ra, sarakajɛnifɛn bɛna kɛ fɛn saninyaninba ye. Ni fɛn o fɛn ka maga sarakajɛnifɛn na, o bɛ saninya fana.»

Saraka min ka kan ka bɔ lon o lon

³⁸ «Ayiwa, i ka kan ka saraka minw bɔ sarakajɛnifɛn* kan lon o lon, o ye nin ye: sagaden fla, minw si ka san kelen sɔrɔ; i ye o faga lon o lon. O man kan ka dabra fiyewu.

³⁹ I ye kelen faga sɔgɔma, ka tɔ kelen faga wula fɛ.

⁴⁰ Sɔgɔma, ni i bɛ sagaden folɔ kɛ saraka ye, i ye mugu tɛntɛnnin kilo saba, ani oliviye turu litiri kelen ni tarancɛ jagami jɔgɔn na, ka rɛzɛnji litiri kelen ni tarancɛ ta, ka o fara saraka kan.

⁴¹ Wula fɛ, ni i bɛ sagaden flanan kɛ saraka ye, i bɛ mugu saraka*, ani rɛzɛnji saraka* fara a kan, i n'a fɔ sɔgɔmada ta. A ye kɛ saraka jɛninin ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

⁴² Nin ye saraka jɛnita* le ye; i ni i ta duruja nataw ka kan ka o saraka bɔ lon o lon Nɔgɔnkunbɛn fanibon donda ra ne ja kɔrɔ. Ne bɛna ne yɛrɛ yira aw ra o yɔrɔ le ra, ka kuma i fɛ.

⁴³ Ne bɛna ne yɛrɛ yira Izirayɛlimɔgɔw ra o yɔrɔ le ra. Ne ta nɔrɔ bɛna o yɔrɔ saninya.

⁴⁴ Ne le bɛna Nɔgɔnkunbɛn fanibon ni sarakajɛnifɛn saninya. Ne le fana bɛna Haruna ni a dencɛw saninya janko o ye sarakalasebagaya baara kɛ ne ye.

⁴⁵ Ne bɛna sigi Izirayɛlimɔgɔw cɛ ra, ka kɛ o ta Ala ye.

⁴⁶ O fana bɛna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala; ko ne ka o labɔ Misiran jamana ra, janko ne ye sigi o cɛ ra. Ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala.»

30

Wusunanjɛnifɛn lalagacogo

¹ «Aw ye sarakabɔnan dɔ lalaga, ka wusunan saraka bɔ o kan. Aw ye a lalaga ni akasiyayiri ye.

² A janya ye ke nongon* na kelen ye, a bonya fana ye ke nongon na kelen ye. A janya ni a bonya bee ye ke kelen ye, a lo ye ke nongon na fla ye. Aw ye gbanw ke a nongon naani bee ra.

³ Aw ye sanin yereworo yeele, k'a bon a yoro bee kan; a sanfeyoro ni a kerefeyorow ni a gbanw bee. Aw ye a konkondaw bee lamini ni sanin ye.

⁴ Aw ye sanin koorinin fla gbasi ka o don a konkondaw jukoro, a fan fla ra. Aw ye bere fla don o wow ra; aw bena a ta ni o berew le ye.

⁵ Aw ye o berew lalaga ni akasiyayiri ye, ka sanin yeele k'a bon o yoro bee kan.

⁶ Aw ye wusunanjefen sigi boncetigefani nafeyoro ra; jennogonya kesu* ni jurumun kafariyoro be o boncetigefani min ko fe, ne bena to ka ne yere yira i ra o yoro le ra.

⁷ «Ayiwa, Haruna ye to ka wusunan kasadiman don o wusunanjefen kan sogoma o sogoma, tuma min ni a be don ka fitinadagaw laben.

⁸ Ni a donna wula fe fana ko a be fitinaw mana, a ye wusunan do don. O wusunan kasadiman ka kan ka don tuma bee ne Matigi Ala na koro. Aw ta durujaw bee ka kan k'a ke ten le.

⁹ «Aw kana wusunan suguya were don o wusunanjefen kan, walama ka saraka jenita* do jeni a kan, walama ka siman saraka* bo a kan, walama ka rezenji saraka* bon a kan.

¹⁰ «Haruna ka kan k'a saninya san konso sinaga kelen. Ni a ka began min ke ka jurumun kafari, a ye o jori do ta k'a mun wusunanjefen gbanw na. Aw ta duruja nataw bee ka kan k'a ke ten le tuma bee. O wusunanjefen bena bla danna, ka saninya, ka ke ne Matigi Ala ta ye.»

Mogow jateri, ani ninsongo

¹¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko:

¹² «Ni i be Izirayelimogow jate tuma min na, o bee kelen kelen ka kan ka o nin kunmabosara di ne ma; ni o te, banajugu dow bena o soro o jateri wagati ra.

¹³ Ayiwa, o bena o wari di cogo min na, o ye nin ye: mogo o mogow jatera, o bee kelen kelen ye warigbe garamu woro jagon di, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye. Ala ta yoro saninman ta jate ra, o warigbe be ben garamu tan ni fla le ma†. O warigbe tarance le bena ke ne Matigi Ala ta ye.

¹⁴ «Ni mogow o mogow jatera, k'a ta san mugan na, o bee ka kan ka ne Matigi Ala ta di.

¹⁵ Do man kan ka fara naforotigi ta kan, do fana man kan ka bo fagantan ta ra. A fora ko bee ka kan ka da min di k'a ke a nin kunmabosara ye, bee ye o le di Matigi Ala ma.

¹⁶ Ni i ka o wari mina Izirayelimogow fe tuma min na, i ye o ke ka Nogonkunben fanibon* baara ke. O le ra ne hakiri bena to Izirayelimogow ra ka o nin kunmabo.»

Siranegetasaba lalagacogo

¹⁷ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko:

¹⁸ «Aw ye tasaba do lalaga ni siranege ye, ka siginan ke a ra, k'a sigi Nogonkunben fanibon ni sarakajefen furance ra, ka ji ke a konso. Sarakalasebagaw bena o yere saninya ni o ji le ye.

¹⁹ Haruna ni a dencew bena o boro ni o senw ko a ra,

²⁰ ka soro ka don Nogonkunben fanibon konso, janko o kana sa; ani fana ni o be gbara sarakajefen na, ka o ta sarakalasebagaya ke, ka saraka jeni ne ye,

* 30:2 30.2 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma. † 30:13 30.13 Heburukan na a fora ko sikele ye gera mugan ye. Sikele ye garamu tan ni fla ye, gera ye garamu tarance ye.

²¹ o ka kan ka o borow, ani o senw ko, janko o kana na sa. O sariya bena ke sariya wuribari le ye Haruna ni a ta durujaw fe.»

Turu saninman lalagacogo

²² Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko:

²³ «Turu kasadimanw bee ra pumanman dow fara jogon kan: mire jiman kilo looru, ani sinamone kasadiman kilo fla ni tarance, ani kaneli kasadiman kilo fla ni tarance,

²⁴ ani kase kasadiman kilo wooro; o bee ye ke ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye, ka oliviye turu litiri wooro fara o bee kan.

²⁵ Turulalagabaga do ye o bee pagami jogon na, k'a ke turu kasadiman ye, ani turu saninman*. O turu saninman* le bena ke ka sarakalasebagaw saninya.

²⁶ «I bena o turu le seriseri Nogonkunben fanibon kan, k'a saninya k'a bla danna Ala ye, ani jennogonya tagamasiyen kesu*,

²⁷ ani burutabali, ani fitinablanan ni a minanw bee, ani wusunanjefen,

²⁸ ani sarakajefen ni a minanw bee, ani saninyari minan ni a siginan.

²⁹ I ye o fenw bee saninya ka o bla danna ne Ala ye. O fenw bena ke fen saninyaninbaw le ye. Ni fen o fen ka maga o ra, o fen be saninya.

³⁰ I ka kan ka o turu le seriseri Haruna ni a dencew kan ka o saninya, janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye.

³¹ «O ko, i ye a fo Izirayelimogow ye ko nin turu ye turu saninman* le ye, min be ke ka sarakalasebagaw saninya. A ka kan ka ke ten le aw ta duruja nataw bee fe.

³² Mogo si man kan ka nin turu ta k'a yere mun ni a ye. Aw kana a bogogonko turu lalaga, ka a ni nin cogo bee ke kelen ye; sabu nin turu saninyanin lo, aw fana ka kan k'a jate fen saninyanin le ye.

³³ Ni mogo o mogo ka turu do lalaga, ka a ni nin lalagacogo bee ke kelen ye, walama ni mogo o mogo ka nin turu ke ka mogo gbansan do mun, o tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli ta jamanadenw na.»

Wusunan saninman lalagacogo

³⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Kasadiyanan dow fara jogon kan: sitaki, ani onkile, ani galibanomu, ani wusunan kasadiman yereworo. I y'a to o bee hakeya ye ke kelen ye.

³⁵ Wusunanalagabaga do ye olugu pagami jogon na k'a ke wusunan saninman ye, ka kogo fana ke a ra.

³⁶ I ye a do susu k'a mugu bo, ka o bla jennogonya kesu* ja fe, Nogonkunben fanibon kon. Ne bena ne yere yira i ra o yoro le ra.

³⁷ Aw si kana o wusunan kasadiman jogon lalaga aw yere ye, ka kapa ni nin lalagacogo ye. Aw ka kan k'a jate fen saninman le ye, min blara danna Matigi Ala ye.

³⁸ Ni mogo o mogo k'a jogon lalaga, ka to k'a sunsun, o tigi ka kan ka faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.»

31

Mogo minw bena fanibon saninman lalaga

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko:

² «Ne ka Uri dence Betisaleli le panawoloma nin baara kama; Zuda ta gbamogo do lo. A face Uri ta face le tun ye Huru ye.

³ Ne ka Betisaleli hakiri fa ne ta Nin Saninman na, ka hakiritigiya ni faamuri, ni lonniya di a ma, janko a ye baara suguya bee kecogo lon.

⁴ A be se ka baara dow bo a yere hakiri ra, k'a ke, ka sanin ni warigbe ni siranegbe baara.

⁵ A be se ka lulu kisew jegen, ka o dondon sanin na, ka yiri lese, ani ka baara suguya bee ke.

⁶ Ne ka Ayisamaki dence Oliyabu di a ma, ka o ke a demebaga ye; ale ye Dan ta gbamogo do le ye. Minw bee be baara lon a ja ma, ne ka hakiritigiya di olugu bee ma, janko ne ka ci minw bee fo i ye, o ye se ka o bee ke.

⁷ Olugu le bena Nogonkunben fanibon lalaga, ani jengogonya kesu* ni a datugunan; o bena Fanibon minan tow bee lalaga fana:

⁸ burutabali ni a minanw bee, ani fitinablanan saninlaman ni a minanw bee, ani wusunanjifen,

⁹ ani sarakajenifen* ni a minanw bee, ani minanba ni a siginan,

¹⁰ ani sarakalasebagaw ta baarakefaniw, Haruna ta fani saninmanw, ani a dencew ta sarakalasebagaya faniw,

¹¹ ani turu saninman*, ani Ala ta yoro saninman* wusunan kasadiman. O ka kan ka o fenw bee ke ka kapa ni ne ta cfoninw ye.»

Nenekirilon ta sariya

¹² Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko:

¹³ «Kuma Izirayelimogow fe, i ye a fo o ye ko ne ka Nenekirilon* min sigi, aw ka kan ka o jate, sabu o bena ke tagamasiyen le ye ne ni aw ce, aw ta duruja nataw bee ra, janko aw y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye min ka aw saninya.

¹⁴ O le koson, aw ye Nenekirilon sariya sira tagama, sabu a ka kan ka ke lon saninman le ye aw fe. Ni mogo min ka Nenekirilon ke lon gbansan ye, aw ka kan ka o tigi faga. Ni mogo o mogo ka baara ke o lon na, aw ka kan ka o tigi faran ka bo Izirayeli ta jamanadenw na.

¹⁵ Aw ye baara ke tere woro; a tere wolonflanan ye Nenekirilon le ye; mogo man kan ka baara ke o lon na. O lon blara danna ka Matigi Ala bonya. Ni mogo o mogo ka baara ke Nenekirilon na, aw ka kan ka o tigi faga.

¹⁶ Izirayelimogow ka kan ka Nenekirilon sariya sira tagama, k'a ke lonba ye, o ni o ta duruja nataw bee; o jengogonya sariya ye sariya dablabari le ye.

¹⁷ Nenekirilon bena ke tagamasiyen le ye ne ni Izirayelimogow ce tuma bee; sabu ne Matigi Ala ka sankolo ni dugukolo dan tere woro konjo. A tere wolonflanan, ne ka baara dabra ka nenekiri.»

¹⁸ Ayiwa, Matigi Ala kumana ni Musa ye ka ban tuma min na Sinayi kuru kan, a tun ka sariyaw sebe ni a yere boro ye kabakuru walaka fla minw kan, a ka o kabakuru walaka fla di Musa ma.

32

Izirayelimogow ka batofen were bato

¹ Ayiwa, mogow k'a ye ko Musa mena, ko a te jigira ka bo kuru kan minke, o ka jagon lajen ka taga Haruna fe, ka taga a fo a ye ko: «Haruna, wuri ka batofen dow lalaga an ye, minw bena bla an tagamato ja fe ka taga; sabu nin ce togo min ka an labo Misiran jamana ra, min ye Musa ye, an te a yera, an m'a lon fen min k'a soro.»

² Haruna k'a fo o ye ko: «Tororanegge saninlaman minw be aw ta musow ni aw denmusow ni aw dencew torow ra, aw ye o bee bo ka na ni o ye yan.»

³ O yoronin bee, o bee ka o ta sanin tororanegew bo ka na ni o ye Haruna fe.

⁴ Haruna ka o tororanegew mina ka o yeele, ka o ke misiden bisigi do ye. Izirayelimogow ka o ye minke, o perenna ko: «Izirayelimogow, aw ta ala ye nin ye! Ale le ka aw labo Misiran jamana ra!»

⁵ Haruna k'a ye ko o diyara mogow ye minke, a ka sarakajenifen do lo misiden saninlaman ja fe, ka peren k'a fo mogow ye ko: «Sini an bena janagbeba ke ka Matigi Ala bato!»

⁶ O dugusagbe, o wurira sogomada joona fe, ka saraka jenita* dow bo, ani jennogonya sarakaw*. Mogow sigira ka domuni ke, ka min; o ko, o wurira ka don ke ka o yere panagbe.

Matigi Ala dimina Izirayelimogow koro

⁷ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Jigi i ye taga, sabu i ka i ta mogow minw labo Misiran jamana ra, o ka kojuguba ke.

⁸ Ne tun ka sira min yira o ra, o ka o yere mabo o le ra yoronin kelen na tan ka ban. O ka misiden do lalaga ni sanin ye, ka biri o koro ka o bato, fo ka saraka bo a ye k'a fo ko: «Izirayelimogow, aw ta ala ye nin ye! Ale le ka aw labo Misiran jamana ra!» »

⁹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Ne k'a ye ko nin mogow ye mogow torokungbelenw le ye.

¹⁰ Ayiwa, ele ye i nin bo a ra k'a to ne ma. Ne dimina o koro cogo min na, ne bena o bee halaki ka ban pewu ten le. Ne bena ele Musa doron ta duruja le ke siyaba ye.»

Musa ka Matigi Ala daari

¹¹ Musa ka Matigi Ala daari kosebe. A ko: «Matigi Ala, i ka i ta mogow minw labo Misiran jamana ra i ta sebgaya ni i ta baraka sababu ra, mun koson i dimina o mogow koro tan?

¹² Ni i ka o ke, Misirankaw bena a fo ko: «Ala k'a ta mogow labo Misiran ka taga kojugu le ke o ra.» O bena a fo ko i tun b'a fe ka taga o faga kuruw ce ra yi le, ka o si tunu ka bo dugukolo kan.

«O ra, Matigi Ala, sabari ka i ta dimi mala. I b'a fe ka kojuguba min ke i ta mogow ra, i ta miiriya yelema ka o dabra.

¹³ I hakiri to i ta jonw na, an bemacew Iburahima, ani Isiyaka, ni Izirayeli. I tun ka layiri ta olugu ye, ko i bena o ta duruja caya i n'a fo lolow, ani i ka jamana min layiri ta o ye, i ko i bena o di o ta durujaw ma, k'a ke o ta ye wagati bee.»

¹⁴ Ayiwa, Musa ka Matigi Ala daari ten minke, Matigi Ala tun ko, ko a bena kojuguba min ke a ta mogow ra, a k'a ta miiriya yelema ka o dabra, a ma o ke tuun.

Musa jigira ka bo kuru kunna

¹⁵ Musa jigira ka bo kuru kunna ni jennogonya walaka fla ye a boro. Ala ta sariyaw tun sebenin be a fan fla bee kan,

¹⁶ Matigi Ala yere boro le tun ka o walakaw lalaga. Seberi min tun fana be a kan, o tun ye a yere boro no le ye.

¹⁷ Ayiwa, ka Musa ni Yosuwe nato to, o ka mankan do men. Yosuwe ko Musa ma ko: «Kere mankan do be bora dugu kon.»

¹⁸ Musa ko Yosuwe ma ko: «Nin te kerekan ye. Sesorobaga kan te, sesorobari kan te fana. Ne be min mena, o ye donkirilakan le ye.»

¹⁹ O surunyara mogow ra minke, Musa ka misiden saninlaman ye, ka mogow ye o be don kera k'a lamini. Ayiwa, Musa dimikojugu fe, kabakuru walaka minw tun be a boro, a ka o firi, ka o cici kuru sen koro.

²⁰ O tun ka misiden min lalaga, a ka o jeni; k'a to mugumugu, ka o mugu pagami ji ra, k'a di o ma, ko o ye a min.

²¹ O ko, Musa ko Haruna ma ko: «O tuma, nin mogow ka mun le ke ele ra, ka na a to i sonna ka nin jurumunba jagon lase o ma?»

²² Haruna ko: «Ne matigice, sabari i kana dimi. Kojugu ka di nin mogow ye cogo min na, ele yere ka o lon.

²³ O nana a fo ne ye ko: «Haruna, batofen dow lalaga an ye, minw bena bla an tagamato ja fe ka taga; sabu nin ce min ka an labo Misiran jamana ra, min ye Musa ye, an te a yera, an m'a lon fen min k'a soro.»

²⁴ Ne k'a fɔ o ye o le ra, ko ni sanin be mɔgo o mɔgo fe, a ye na ni a ye. O nana ni sanin ye ka na a di ne ma. Ne ka a don tasma ra k'a yeele minke, a kera nin misiden le ye.»

Ce waga saba fagara Izirayelimogow ra

²⁵ Ayiwa, Musa k'a ye ko Haruna ka mɔgow to o yere ma, o ka o sago ke. A k'a ye ko sisan olugu juguw bena yereko o ma.

²⁶ Musa tagara lo dugu donda ra ka peren ko: «Minw be Matigi Ala kanu, olugu ye na ne koro yan!» Levi ta ghamogow bee nana jogon kunben Musa koro.

²⁷ Musa ko o ma ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw ra ce bee kelen kelen ye a ta kerekemuru ta. Aw ye fanibonw bee yaala, ka aw balemacew, ni aw teriw, ni aw siginogonw faga.» »

²⁸ Musa ka min fɔ, Levi ta mɔgow k'a ke ten. Ce waga saba le fagara mɔgow ce ra o lon na.

²⁹ Musa ko Levi ta mɔgow ma o le ra ko: «Bi aw ka aw yere bla danna Matigi ta baara kama, sabu aw ma sigiya hali ka aw dencew ni aw balemacew faga. Matigi Ala ye baraka don aw ra bi.»

Musa ka Matigi Ala daari tuun

³⁰ Ayiwa, o dugusagbe, Musa k'a fɔ mɔgow bee ye ko: «Aw ka jurumunba le ke. Ne bena kosegi kuru kunna ka taga Matigi Ala fe, ka taga a daari k'a fe, ni a bena son ka yafa aw ma.»

³¹ Musa kosegira o le ra kuru kunna Matigi Ala fe. A tagara a fɔ a ye ko: «E, Matigi Ala, nin mɔgow ka jurumunba le ke. O ka batofen saninlaman le lalaga k'a bato.

³² Sisan ne be i daari, i ye yafa o ma. Ni i te se ka yafa o ma, o tuma i ye ne togo josi ka bo i ta janamanya kitabu konɔ.»

³³ Matigi Ala ko: «Ne tena ele togo josi. Minw ka ne hake ta, ne bena olugu togow le josi ka bo ne ta janamanya kitabu konɔ.

³⁴ Ayiwa, sisan, taga. Ne ka jamana min yira i ra, i ye taga ni nin mɔgow ye o jamana ra; ne ta meleke bena ke ni i ye. Nka ni ne ta hakebolon sera, ne bena ne hake bo o ra o ta kojuguw koson.»

³⁵ Ayiwa, Matigi Ala nana a hake bo Izirayelimogow ra o misiden koson, o tun ko Haruna ye o misiden min lalaga o ye.

33

Matigi Ala bora Izirayelimogow ce ra

¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: «I ka Izirayelimogo minw labo Misiran jamana ra, i ni o mɔgow ye wuri ka bo yan. Ne karira Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye ko ne bena jamana min di o ta duruja ma, aw ye taga o jamana ra.

² Ne bena ne ta meleke bla aw ja, ka taga Kanaanakaw ni Amorikaw ni Hetikaw ni Perezikaw ni Hevikaw ni Yebusikaw gben ka bo o jamana ra.

³ Aw ye wuri ka taga o jamana ra, nono ni li be woyo o jamana min na. Nka ne yere le tena ke ni aw ye, ni o te, ne bena aw halaki sira ra; sabu aw ye mogo torokungbelenw le ye.»

⁴ Ayiwa, jama ka o kumagbelenw men minke, o jusu kasira. Mogo si ma son ka masirifen don a yere ra;

⁵ sabu Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye ko a ye a fɔ Izirayelimogow ye ko: «Aw bee ye mogo torokungbelenw le ye. Ni ne ka ke ni aw ye ka hali wagati donnin doron ke, ne bena aw halaki le. O ra aw ye aw ta masirifenw bee bo aw yere ra; o ko, ne bena min ke aw ra, ne bena o lon.»

⁶ Izirayelimogow ka o yere mabo Horebu kuru ra; o ka o ta masirifenw bee bo o yere ra.

Musa ni Ala ta Nogonkunben fanibon

⁷ Ayiwa, Musa ka fanibon do ta ka taga a lo kene ma, k'a yoro janya fanibon tow ra. A ka o fanibon togo la ko Nogonkunben fanibon*. Ni mogo o mogo tun b'a fe ka Matigi Ala sago lon ko do ra, o tigi tun be bo ka taga Nogonkunben fanibon yoro le ra, dugu ko fe.

⁸ Ni Musa tun be tagara o fanibon konon tuma o tuma, mogow bee tun be bo ka lolo o ta fanibonw dondaw ra, ka Musa tagato fe, fo ka taga a don fanibon konon.

⁹ Ni Musa tun ka don o fanibon konon, sankaba jamijan tun be jigi ka na lo fanibon da ra; Matigi Ala tun be kuma Musa fe.

¹⁰ Ni Izirayelimogow tun ka sankaba jamijan lonin ye fanibon da ra, o bee tun wurira ka lo o ta fanibonw dondaw ra, ka biri dugu ma ka Ala bato.

¹¹ Matigi Ala tun be kuma ni Musa ye da ni da, i n'a fo mogo ni a teri be kuma cogo min na. O ko, Musa tun be kosegi ka taga jama fe. Nka a ta baarden kanbelen Yosuwe, Nuni dence, ale tun be to o Nogonkunben fanibon konon yi.

Musa ta Aladaari

¹² Ayiwa, Musa k'a fo Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, i ko ne ma ko ne ye taga ni nin mogow ye, nka min bena ne blasira, ka ne dema, i ma o tigi yira ne ra; k'a soro i ko ne ye i tericesobe le ye, ko ne ko ka di i ye.

¹³ Ayiwa, ni ne ko ka di i ye, i ka ko minw latige, o yira ne ra, k'a to ne ye i lon; ni o kera, ne bena a lon can ra ko i be ne kanu. Matigi Ala, i hakiri to a ra ko nin mogow ye i yere ta mogow le ye.»

¹⁴ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «Ayiwa, ne yere bena ke ni i ye, ka jususuma di i ma.»

¹⁵ Musa ko Ala ma ko: «Ni i yere koni tena ke ni an ye, o tuma i kana a to an ye bo yan.

¹⁶ Can ra ni ele tena ke ni an ye, k'a yira ko an ni dugukolo siya tow te kelen ye, o tuma ne ni i ta mogow bena a lon cogo di ko an ko ka di i ye?»

¹⁷ Ayiwa, Matigi Ala ko Musa ma ko: «I ka min daari ne fe ne bena o ke i ye, sabu ne nemara i ye, i ye ne teri sobe le ye fana.»

¹⁸ Musa ko Ala ma ko: «Ne be i daari, ko i ye i ta nooro yira ne ra.»

¹⁹ Ala ko: «Ne bena teme i ja fe, ka ne ta jumanya yira i ra, ani ka ne togo fo i ye, i ye a men; ko: ne ye Matigi Ala le ye; ni ne b'a fe ka makari mogo min na, ne be makari o tigi ra. Ni ne ko ne be hina min na, ne be hina o tigi ra fana.

²⁰ Nka, i te se ka ne pada ye; sabu mogo si te se ka ne pada ye, k'a panamanya tuun.»

²¹ Matigi Ala ko tuun ko: «Yoro do fe ne kere fe yan. I bena lo farakuru do kan o yoro ra.

²² Ni ne ta nooro be teme tuma min na, ne bena i dogo farawo do ra; ne bena ne boro ke ka i datugu, fo ne ye teme ka taga.

²³ O ko, ne bena ne boro bo i kan; ne temenin ko le, i bena ne ko ye. Nka ne pada te se ka ye.»

34

Walakakuraw

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Walaka fla were lese, k'a ke i n'a fo i tun ka minw cici. Ne tun ka kuma minw sebe o walaka folow kan, ne bena o jagon sebe o walakakuraw fana kan.

² I ye i yere laben sani dugu ye gbe. Sogomada joona, i ye yelen ka na lo Sinayi kuru kuncɛ ma, ka ne konɔ yi.

³ Mogo si kana yelen ni i ye. Mogo si kana ye kuru fan si ra fana, hali sagaw ni misiw kana domuni ke kuru kere fe.»

⁴ Musa ka kabakuru walaka fla lese i n'a fo folotaw. Sogomada joona fe, a wurira ka yelen Sinayi kuru kunna ni walaka fla ye a boro, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na.

⁵ Matigi Ala jigira sankaba ra ka na lo Musa korɔ, k'a yere togo fo.

⁶ A temena Musa ja korɔ k'a fo ni fanga ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye, ne le ye Matigi Ala ye, hina tigi Ala, ani Ala min be makari. Ne te dimi joona, ne ta jumanya ni ne ta kankelentiya ka bon.

⁷ Ne be kopuman ke mogow ye, k'a ke o ta denw ye, ani o ta denw ta denw, fo ka taga se o ta duruja wagakelennan ma. Ne be terenbariya ni hake ni jurumun yafa mogow ma. Nka ne te kojugukebaga jarakibari to. Ne be faw ta hakew bo o denw na, k'a bo o ta denw ta denw na, fo ka taga se o ta duruja sabanan ni a naaninan ma.»

⁸ O yoronin bee, Musa birira dugu ma ka Matigi Ala bato.

⁹ A ko: «Matigi ni a kera ko ne ko ka di i ye, o tuma i ye son ka ke ni anw ye. Sabu nin mogow ye mogo torokungbelenw le ye; nka ne be i daari ko i ye an ta jurumunw ni an ta terenbariyaw yafa an ma, ka an jate i ta mogow ye.»

Ala ka jenɔgonya don ni Izirayelimogow ye tuun

¹⁰ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Ayiwa, ne bena jenɔgonya don ni aw ye tuun. Ne bena kabakow ke i ta mogow bee ja na, kabako minw ma deri ka ke dugukolo yoro si ra folo, ani min ma ke siya were ce ra ka ye. Mogo minw bee be ni i ye, olugu bee bena ne ta kewalew ye, sabu ne bena se di i ma k'a to i ye ko minw ke, o bena ke siranyakobaw le ye.

¹¹ Ne be ci minw fora aw ye bi, aw ye aw janto o ciw ra kosebe. Ni o kera, ne bena Amorikaw ni Kanaanakaw ni Hetikaw, ni Perezikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw ghen ka bo aw ja.

¹² Nka aw bena don jamana min konɔ, aw ye aw yere korosi o mogow ra kosebe; aw kana jenɔgonya foyi don ni o jamana mogow ye, janko o kana na ke sababu ye ka aw lafiri.

¹³ Aw ye o ta sarakabonanw waraga; aw ye o ta kabakuruanw cici, ka o ta jo musoman Asera ta berew tigetiɛ.

¹⁴ «Aw fana man kan ka biri batofen were korɔ k'a bato, sabu ne togo ye ko «Ala min t'a fe batofen were ye bato ale ko»; ne t'a fe aw ye ne ni batofen were kanu jagon fe fiyewu.

¹⁵ O koson aw kana jenɔgonya don ni o jamanaw mogow ye. Ni o te, ni o be o ta jow bato, ani ka o son tuma min na, o bena aw wele, aw fana bena taga o sonnikafenw domu ni o ye.

¹⁶ Ni aw ka jenɔgonya don ni o ye fana, a laban aw bena o denmusow furu ka o di aw dencew ma. Ni o kera, ni o denmusow be o ta jow bato, o bena aw dencew nege k'a to olugu fana ye o jow bato.

¹⁷ «Aw kana nege yeele ka o ke batofen do ye k'a bato.

¹⁸ «Aw ka kan ka burufunubari panagbe* ke. Ni Abibu karo sera, ka kana ni wagati latigenin ye, i n'a fo ne k'a fo aw ye cogo min na, aw ka kan ka burufunubari le domu, sabu aw bora Misiran jamana ra o karo le ra.

¹⁹ «Dence folo bee bena bla danna ka ke ne ta ye, hali beganw ta den folo cemanw, ani misiw, ani sagaw, ani baw bee.

²⁰ Nka ni faliden lo, aw ye sagaden walama baden do di a no ra k'a kunmabo. Ni aw t'a fe k'a kunmabo, o tuma aw ye a kan kari k'a faga. Aw ka kan ka aw yere dence folow bee kunmabo fana.

«Mogo si kana na ne ja koro fana, ka na ne bato, k'a soro foyi te a boro k'a di ne ma saraka ye.

²¹ «Aw ka kan ka baara ke tere woro, ka nenekiri a tere wolonflanan. Hali ni senekewagati lo, walama simantigewagati, aw ka kan ka nenekiri.

²² «Ni aw be aw ta simankura kun folow tige tuma o tuma, aw ye logokunw ta panagbe ke*. Ni san yelemana fana, ni aw be aw ta forow yiridenw ladon tuma min na, aw ye simanladon panagbe ke.

²³ «O cogo ra, san o san, cew bee ka kan ka na sipaga saba ne ja koro, o panagbew ra, ne Matigi Ala, Izirayeli ta Ala.

²⁴ «Ne bena siya tow ghen ka bo aw ja, ka do fara aw ta jamana bonya kan. Hali ni aw be taga ne ta yoro saninman na, ka taga Matigi Ala, aw ta Ala bato sipaga saba san o san, ne tena son k'a to siya si ye nabo aw ta jamana fe k'a ta aw ko fe.

²⁵ «Ni aw b'a fe ka began saraka bo ne ye, aw kana o jori ni burufununin kori jogon na. Jonyaban panagbe* ta sarakasogo fana man kan ka bla k'a si.

²⁶ «Aw ka kan ka na ni aw ta simankura kun folow ye Matigi Ala, aw ta Ala ta batoso koro. Aw kana badennin tobi ni a ba ta nono ye.»

²⁷ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Nin kumaw sebe, sabu ne be jenjogonya don ni ele ni Izirayelimogow bee ye ka kapa ni nin kumaw le ye.»

²⁸ Musa ka tere binaani ni su binaani le ke ni Matigi Ala ye. A ma domuni ke, a ma ji min. Matigi Ala ka jenjogonya ta sariyaw sebe walakaw kan, sariya tan, k'a di a ma.

Musa jigira ka bo Sinayi kuru kan

²⁹ Musa jigito ka bo Sinayi kuru kan, jenjogonya ta sariyaw tun sebera walaka fla min kan, a jigira ni o ye a boro. Nka Musa tun m'a lon ko ale pada tun be manamanana sabu ale kumana ni Ala ye.

³⁰ Haruna ni Izirayelimogow bee ka Musa pada fle; o k'a ye ko a pada be manamanana. O siranna, o ma son ka gbara a ra.

³¹ Musa ka o wele; Haruna ni jama jamogow bee nana Musa koro. Musa kumana o fe.

³² O ko, Izirayelimogo tow bee gbarara Musa ra. Matigi Ala tun ka ci minw fo a ye Sinayi kuru kan, a ka o bee lase o ma.

³³ Musa kumana o fe ka ban tuma min na, a ka fani do biri a pada ra, a pada manamanako koson.

³⁴ K'a ta o wagati ra, ni Musa tun be taga Matigi Ala fe tuma o tuma ka taga kuma ni a ye, a tun be fani bo a pada ra, fo ka taga a bo o yoro ra. Ni a bora yi, ni Matigi Ala tun ka min fo a ye, a tun be o fo Izirayelimogow ye.

³⁵ Ni Izirayelimogow tun ka Musa pada fle, o tun be a pada manamanato ye; o tuma Musa tun be fani biri a pada ra tuun. Ni a be taga kuma ni Ala ye, a be fani bo a pada ra.

Fanibon saninman lori

35

Nenekirilon ta ko

¹ Musa ka Izirayelimogow bee wele ka o lajen k'a fo o ye ko: «Matigi Ala ka ci minw fo, o le ye nin ye:

* 34:22 34.22 Logokunw ta panagbe ni simantige panagbe bee ye kelen ye.

² <Aw ka kan ka baara ke tere wooro, nka a tere wolonflanan ka kan ka ke lon saninman le ye, ka ke Nenekirilon ye; o lon blara danna ka Matigi Ala bonya; ni mogo o mogo ka baara ke o lon na, o tigi ka kan ka faga.

³ Aw kana hali tasuma mana aw ta sow si konɔ o lon na.> »

Fen minw ka kan ka di ka fanibon saninman lo

⁴ Ayiwa, Musa kumana Izirayelimogow bee lajennin fe tuun k'a fo o ye ko: «Matigi Ala k'a fo fana,

⁵ ko aw bee ye do bo aw borofenw na ka o di ale Matigi Ala ma. Mogo o mogo be son k'a di ni naninyapuman ye, o tigi ye na ni a borofenw ye Matigi Ala fe. Aw be se ka fen minw di, o ye nin ye: sanin, ani warigbe, ani siranegbe,

⁶ ani sagasijese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani lenfani fiyenman, ani basiw,

⁷ ani sagajigi gbolo min logira k'a wulen, ani gbolojalan, ani akasiyayiri,

⁸ ani fitinaturu, ani kasadiyanan minw be ke ka turu saninman* ni wusunan lalaga,

⁹ ani onikisi lulu, ani lulu were minw bena ke ka saninderege ni disirafen masiri.»

Baara min ka kan ka ke fanibon na

¹⁰ Musa ko: «Minw bee be se bororabaara ra fana, olugu ye na Matigi Ala ta baara ke.

¹¹ O bena fanibon saninman lo, ani fani min bena ke k'a datugu, ani gbolo minw bena biri a kunna, ani a nege koorininw, ani a yiriferenw, ani a berew, ani a yiriw, ani a yiriw jusiginanw,

¹² ani jennogonya kesu* ni a berew, ani a datugunan, ani boncetigefani min be fanibon cetige fla ye,

¹³ ani tabali ni bere minw be ke k'a ta, ani a minanw bee, ani sarakaburu minw be bla tabali kan,

¹⁴ ani fitinablanan ni a minanw, ni a fitinadagaw, ani a fitinaturu,

¹⁵ ani wusunanjenifen ni bere minw be ke k'a ta, ani turu saninman*, ani wusunan kasadiman, ani fani min bena siri fanibon donda ra,

¹⁶ ani sarakajenifen ni a ta negesansan, ani bere minw be ke k'a ta, ani a minanw bee, ani minanba ni a siginan,

¹⁷ ani lu laminifani, ani a yiriw, ani a jusiginanw, ani fani min be siri lu donda ra

¹⁸ ani fanibon ta negeberew, ani lu laminifaniw ta negeberew, ani a juruw, ani sarakalasebagaw bena fani saninman minw don ka sarakalasebagaya ke Ala ta yoro saninman* na;

¹⁹ o ye sarakalasebaga Haruna ta fani saninmanw, ani a dencew ta sarakalasebagaya fani saninmanw ye.»

Izirayelimogow ka o borofenw di

²⁰ Ayiwa, o kuma fonin ko, Izirayelimogow bee bora Musa koro.

²¹ A ko donna minw bee jusu ra, ani naninyapuman tun be minw konɔ, olugu bee nana ni o borofenw ye, ka na o di Matigi Ala ma, Nogonkunben fanibon* ni a minanw bee ta baara kama, ani sarakalasebagaw ta faniw.

²² Ce fara muso kan, o bee nana ni o borofenw ye; naninyapuman tun be min o min na, o bee nana ni o ta saninw ye: tororanegew, nunnanegew, borokandennegew, bororanegew, ani sanin suguya bee. Min o min tun b'a fe ka sanin di Matigi Ala ma, o ka o di.

²³ Jese bulaman tun be minw fe, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, walama len jese, walama basiw, walama sagajigi gbolo wulennin, walama gbolojalan, olugu bee nana ni o ye.

²⁴ Min o min tun b'a fe ka warigbe walama siranegbe di Matigi Ala ma, olugu bee nana ni o ye ka na o di Ala ma. Akasiyayiri tun be minw fe, ni a tun be se ka Ala ta yoro saninman ta baara ja, olugu nana ni o ye fana.

²⁵ Muso minw tun be se jesemunu na, olugu ka jese munu ka na ni o ye: jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese.

²⁶ Nin baara ko diyara muso minw bee ye, ni o be se baara ra kosebe, olugu ka basiw munu k'a ke jese ye, ka na o di.

²⁷ Izirayelimogow ta jamogow nana ni onikisi luluw ye, ani lulu suguya werew, minw bena don saninderege ni disirafen na;

²⁸ o nana ni kasadiyananw ye, ani turu min be don fitinaw na, ani min be ke ka sarakalasebagaw saninya, ani min be don wusunan kasadiman na.

²⁹ Ayiwa, Matigi Ala tun ka o baara min yira Musa ra, o baara ko tun be Izirayelimogo minw bee jusu ra, ce fara muso kan, olugu bee nana ni o borofenw ye o yere ma ka na o di Matigi Ala ma.

Mogo minw janawolomara fanibon baara kama

³⁰ Musa k'a fo Izirayelimogow ye ko: «Matigi Ala ka Uri dence Betisaleli le janawoloma nin baara kama; Zuda ta gbamogo do lo. A face Uri ta face le tun ye Huru ye.

³¹ Ala ka Betisaleli hakiri fa a ta Nin Saninman na, ka hakiritigiya ni faamuri ni lonniya di a ma, janko a ye baara suguya bee kecogo lon.

³² Ala ka hakiri di a ma, janko a ye se ka baara dow miiri a yere hakiri ra ka o ke, ka sanin ni warigbe ni siranegbe baara,

³³ ka lulu kisew jegen, ka o don sanin na, ka yiri lese, ani ka bororabaara suguya bee ke.

³⁴ Ala ka hakiri di a ma fana, janko a ye se ka dow karan o baaraw ra, ale ni Ayisamaki dence Oliyabu; ale ye Dan ta gbamogo do le ye.

³⁵ Ala ka lonniyaba di o ma; o ka yirilese ni bororabaara lon; o be se ka fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yere, ani lenfaniw sogo, ka o dan, ka baara suguya bee ke, ani ka baara dow miiri o yere hakiri ra ka o ke.»

36

Fanibon ta baara daminana

¹ «Ayiwa, Betisaleli, ani Oliyabu, ani minw bee tun be se baara ra, Matigi Ala tun ka hakiritigiya ni lonniya di olugu minw ma, janko o ye se ka baara suguya bee ke, olugu le ka fanibon ta baaraw bee ke i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.»

² Musa ka Betisaleli ni Oliyabu wele ka o baara di o ma, ani minw bee be se baara ra, Matigi Ala tun ka lonniya don minw hakiri ra, ani minw bee tun labennin be, ka o sobe don baara ra k'a ke ka ja.

³ Izirayelimogow tun nana fen minw di fanibon ta baara kama, o nana o fenw ce Musa koro ka taga baara damina. Nka sogoma o sogoma, mogow belen tun be na ni o borofen dow ye tuun ka na o di Musa ma.

⁴ A nana ke fo o baarakebagapuman minw tun be fanibon baaraw kera, olugu ka o ta baara lalo,

⁵ ka taga a fo Musa ye ko: «An mako be fen minw na ka Matigi Ala ta baara ke, mogow ta fen dita cayara ka teme o kan.»

⁶ A kera ten, Musa k'a fo mogow bee ye, ce fara muso kan, ko mogo si kana na ni fen ye tuun. O ka mogow lalo o cogo le ra, o ma na ni fen ye tuun;

⁷ sabu fen minw tun sorora, o tun be se ka baara ban, fo k'a to to.

Fanibon lalagacogo

⁸ Ayiwa, o mogo minw tun be se baara ra, olugu ka fanibon lalaga damina; o ka fani gbiriman gbeman tan lalaga ni len jese fiyenman ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere. O ka seruben melekew ja ke a kan, k'a sogo ka ja kosebe.

⁹ Fani bee kelen kelen janya kera nongon* ja mugan ni seegi ye, k'a bonya ke nongon ja naani ye. Faniw janya ni o bonya bee kera kelen ye.

¹⁰ O ka o faniw looru tugutugu nogon na, k'a ke fanimugu kelen ye, k'a to looru fana tugutugu nogon na ka o ke fanimugu kelen ye fana.

¹¹ O ka juruden dow dan ni jese bulaman ye, ka o sirisiri o fanimugu folo dagbolo ra; ka dow sirisiri fana fanimugu flanan dagbolo ra.

¹² O ka juruden bilooru don fanimugu folo dagbolo ra, ka bilooru don fanimugu flanan fana dagbolo ra. O fanimugu fla ta jurudenw daw benna nogon ma.

¹³ O ka sanin koorinin bilooru lalaga, ka fanimugu fla mina ka o tugu nogon na ni o sanin koorininw ye. O cogo ra, fanibon bee kera fanimugu kelen ye.

¹⁴ O ka fani gbiriman tan ni kelen dan tuun ni basiw ye, ka o fana ke ka fanibon datugu.

¹⁵ O fani gbirimanw bee kelen kelen janya kera nongon ja bisaba ye, a bonya kera nongon ja naani. O fani gbiriman tan ni kelen bee janya ni a bonya bee kera kelen ye.

¹⁶ O ka o fani gbirimanw looru tugutugu nogon na k'a ke fanimugu kelen ye, k'a to wooro fana tugutugu nogon na, ka o ke fanimugu kelen ye.

¹⁷ O ka juruden bilooru siri fanimugu folo dagbolo ra, ka bilooru siri fani mugu flanan fana dagbolo ra.

¹⁸ O ka siranege koorinin bilooru lalaga ka o ke ka fanimugu fla mina ka o siri nogon na, janko fanibon bee ye ke fanimugu kelen ye.

¹⁹ O ko, o ka sagajigi gbolo dow wulen, min bena ke ka faniw datugu; o ko, o ka gbolo gbiriman janin dow lalaga, min bena biri a bee lajennin kunna.

Fanibon be lo ni bere minw ye

²⁰ O ko, o ka yiriferen dow lese akasiyayiri ra, minw bena lolu ka fanibon mina.

²¹ O yiriferen bee kelen kelen janya tun ye nongon ja tan ye; a bonya ye nongon ja kelen ni tarance.

²² O ka sen fla ke nogon koro yiriferen bee kelen kelen na. Fanibon bena lo ni yiriferen minw ye, o ka o bee ke o cogo ra.

²³ O ka yiriferen mugan lese ka o ke fanibon woroduguyanfan ta ye.

²⁴ O ka warigbe den binaani gbasi ka wow bo o ra, ka olugu ke o yiriferen mugan sendonyoro ye, ka o bla fla fla yiriferenw senw jukoro, ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma.

²⁵ O ka yiriferen mugan lese ka o ke fanibon sahiliyanfan ta ye.

²⁶ O ka warigbe den binaani gbasi, ka wow bo o ra fana, ka o ke sendonyorow ye, ka o bla fla fla ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma.

²⁷ O ka yiriferen wooro lese, ka o ke fanibon kononoyoro ta ye, a terebenyanfan na.

²⁸ O ka yiriferen dow lese, ka na olugu lo fla fla fanibon nongonw na, a kononoyoro ra.

²⁹ O ka o yiriferen fla noro nogon na, k'a ta dugu ma fo san fe, k'a fla mina nogon na a sanfeyoro ra ni nege koorinin do ye. Fanibon nongon fla bee ta yiriw kera ten le.

³⁰ O cogo ra, fanibon nongon naani ta yiriw bee lajennin kera yiriferen seegi, ani o sendonyoro warigberamanw. A bee kera sendonyoro tan ni wooro, ka fla don yiriferen bee kelen kelen koro.

* 36:9 36.9 Nongon ja kelen be se ka ben metera tarance le ma.

³¹ O ka akasiyabere looru lɛsɛ, ka o bananbiri fanibon fan kelen ta yiriferenw kan, ka yiriferenw mina ni o ye.

³² O ka bere looru wɛrɛ lɛsɛ, ka o bananbiri fanibon fan dɔ ta yiriferenw kan, ka o mina ni o ye fana, ka looru wɛrɛ lɛsɛ tuun, ka o bananbiri fanibon kɔnɔnɔyɔrɔ ta yiriferenw kan, a terebenyanfan na, ka o yiriferenw mina ni o ye.

³³ O ka cɛmancebere tɛmɛ yiriferenw cɛmance ra, ka ta fanibon kun dɔ ra ka taga a bla a kun dɔ ra.

³⁴ O ka sanin la yiriferenw bɛɛ kan. Berew bɛ don nɛgɛ koorinin minw na ka yiriferenw mina, o ka olugu fana kɛ ni sanin ye. O ka sanin la berew fana kan.

Boncɛtigɛfani ni bondarafani

³⁵ Fani min bɛ kɛ ka bon cɛtigɛ, o ka o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ, ani lɛn jese. O ka o fani sɔgɔ ka ja, ka seruben mɛlɛkɛw ja bisigiya kɛ a kan.

³⁶ O ka akasiyayiri naani lɛsɛ, ka sanin yeele k'a bɔn o bɛɛ kan. O ka nɛgɛ koorinin dɔw kɛ ni sanin ye ka o don o yiriw ra. O ka sendonyɔrɔ naani kɛ ni warigbɛ ye, ka o berew sigi o kan.

³⁷ Fani min bɛ siri fanibon da ra, o ka o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ, ani lɛn jese. O ka o fani sɔgɔ ka ja kɛsɛ.

³⁸ O ka yiri looru fana lɛsɛ ka o fani mina, ka sanin la o yiriw ni o datugunanw bɛɛ kan, ani a nɛgɛ koorininw, ani a fani dulonnanw. O yiriw sendonyɔrɔ looru kɛra ni siranɛgɛ ye.

37

Jɛnɔgɔnya kɛsu ni a datugunan lalagacogo

¹ Betisaleli ka kɛsu dɔ lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kɛra nɔngɔn* ja fla ni tarance, a bonya kɛra nɔngɔn ja kelen ni tarance, a lɔ fana kɛra nɔngɔn ja kelen ni tarance.

² A ka sanin yɛrɛworɔ yeele k'a bɔn a yɔrɔ bɛɛ kan, a kɔkanyɔrɔ ni a kɔnɔnɔyɔrɔ bɛɛ; a ka sanin kɛ k'a konkonda lamini.

³ A ka sanin gbasi, k'a koori, ka wo kɛ a ra; a ka o ɔgɔn naani lalaga, ka o dondon kɛsu fan naani na; ka fla don fan kelen na, ka tɔ fla don fan tɔ kelen na.

⁴ A ka akasiyayiri dɔw lɛsɛ, ka o kɛ bere fla ye, ka sanin yeele k'a bɔn o berew yɔrɔ bɛɛ kan.

⁵ A ka o berew don sanin koorininw wow ra kɛsu fan fla ra, ka to ka kɛsu ta ni o ye.

⁶ A ka kɛsu datugunan fana lalaga ni sanin yɛrɛworɔ ye. A janya kɛra nɔngɔn ja fla ni tarance, a bonya kɛra nɔngɔn ja kelen ni tarance.

⁷ A ka ja fla lalaga ni sanin ye ka o kɛ i n'a fɔ seruben mɛlɛkɛw, ka o lɔlɔ kɛsu datugunan fan fla ra;

⁸ a ka mɛlɛkɛ kelen lɔ a kun dɔ ra, ka tɔ kelen lɔ a kun tɔ kelen na. Mɛlɛkɛw lɔra kɛsu datugunan fan fla ra.

⁹ O sanin seruben mɛlɛkɛw fla kamanw birira kɛsu datugunan kunna, ka kɛsu datugunan datugu ni o kamanw ye, ka o fla jaw sin ɔgɔn ma, ka o ja biri kɛsu datugunan kunna.

Tabali ni a minanw lalagacogo

¹⁰ A ka tabali dɔ fana lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kɛra nɔngɔn ja fla ye, a bonya kɛra nɔngɔn ja kelen ye, a lɔ kɛra nɔngɔn ja kelen ni tarance.

* 37:1 37.1 Nɔngɔn ja kelen bɛ se ka ben mɛtɛrɛ tarance le ma.

¹¹ A ka sanin yereworo yeele k'a bon o tabali yoro bee kan. Ka sanin ke k'a konkonda lamini.

¹² A k'a to tabali konkonda ye bonya donnin, k'a bonya ke i ko borokanden naani bonya, ka sanin ke k'a dagbolo lamini.

¹³ A ka sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; a ka o ngon naani lalaga, ka o dondon tabali nongon naani na, tabali senw koro.

¹⁴ A ka o sanin koorininw dondon tabali senw sanfeyoro ra, a nongon naani na. Berew be don o wow le ra ka tabali ta.

¹⁵ A ka o berew ke ni akasiyayiri le ye, ka sanin yeele k'a la o berew bee kan. O bena tabali ta ni o berew le ye.

¹⁶ A ka minan dow lalaga fana minw bena bla tabali kan, i n'a fo tasaw, ani setiw, ani belenw, ani jifiyew, ka rezenji sarakaw ke ni o ye. A ka o bee lalaga ni sanin yereworo le ye.

Fitinablanan ni a fitinaw lalagacogo

¹⁷ O ko, a ka fitinablanan do lalaga ni sanin yereworo gbasinin ye. A ka sen ke a ra, ani a fitinaborow, ka fen dow ke a ra i ko yiriden bisigi, ka kuru ke o koro, ka fen dow ke a ra fana i ko yirifiyeren bisigi. A ka o bee ke ni sanin kuturu kelen le ye.

¹⁸ A ka fitinaboro woro ke fitinablanan fan fla ra; a ka boro saba ke a fan kelen na, ka saba ke a fan do ra.

¹⁹ A ka yiriden bisigi saba ke a boro kelen kelen bee ra, k'a ke i ko amande yiridenw, ka kuruw ke a ra fana, ani yirifiyeren bisigi. Fitinaboro woro bee ta kera ten.

²⁰ A ka yiriden bisigi saba ke a cemance boro ra fana, ka o ke i ko amande yiriden, ka kuruw ke a ra, ani yirifiyeren bisigiw.

²¹ A ka kuru do ke cemance boro ra fitinaboro fla jukoro, ka kuru do ke fitinaboro fla were jukoro. Fitinaboro fla o fitinaboro fla, kuru kera o bee jukoro. O cogo ra, fitinaboro woro bee, kuruw kera o bee jukoro fla fla.

²² A k'a kuruw ni a borow ni a yoro tow bee ke ni sanin kuturu kelen le ye. A k'a bee ke ni sanin yereworo gbasinin ye.

²³ A ka fitinadaga wolonfla lalaga: a tasuma lalagananw, ani a buguri donminanw; a ka o bee ke ni sanin yereworo le ye.

²⁴ A ka fitinablanan ni a minanw bee lalaga ni sanin yereworo kilo bisaba le ye.

Wusunanjenifen ni wusunan lalagacogo

²⁵ A ka wusunanjenifen do lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kera nongon na kelen, a bonya fana kera nongon na kelen. A janya ni a bonya bee kera kelen ye. A lo kera nongon na fla ye. A ka gbanw ke a nongon naani bee ra.

²⁶ O ka sanin yereworo yeele k'a bon a yoro bee kan; a sanfeyoro, ni a kerfeyoro, ni a gbanw bee. A k'a konkonda bee lamini ni sanin ye.

²⁷ A ka sanin koorinin fla gbasi ka o don a konkonda fla jukoro, a fan fla ra. A ka bere fla don o wow ra, janko k'a ta ni o berew ye.

²⁸ A ka o berew lalaga ni akasiyayiri ye, ka sanin yeele k'a bon a yoro bee kan.

²⁹ A ka turu saninman* lalaga, turu min be ke ka sarakalasebagaw saninya, ani ka wusunan kasadiman yereworo lalaga. A ka o ke ka kapa ni turu lalagabagaw ta turulalagacogo ye.

¹ Ayiwa, Betisaleli ka sarakajenifen* lalaga ni akasiyayiri ye. A k'a janya ke nongon* na looru ye, k'a bonya fana ke nongon na looru ye. A fan naani bee janya kera kelen ye. A lo kera nongon na saba ye.

² A ka gban naani ke a nongon naani na, ka siranegge yeele k'a bon o gbanw bee kan.

³ A ka sarakajenifen ta minanw bee lalaga: a buguri donminanw, ani a buguricenaw, ani a tasaw, ani a sogosogonanw, ani a takamidonnanw. A ka o minanw bee ke ni siranegge le ye.

⁴ A ka negge woman do ke ni siranegge ye fana, k'a ke i n'a fo negesansan, ka o don sarakajenifen konɔ. A ka o la sarakajenifen konkonda jukɔɔyɔɔ kan, a konɔyɔɔ ra, k'a se sarakajenifen lo cemance ra.

⁵ A ka siranegge koorinin naani ke ka o don sarakajenifen siranegge sansan nongon naani na, ka berew don o wow ra.

⁶ A ka akasiyaberew tige, ka o ke ka sarakajenifen ta. A ka siranegge la o berew bee kan.

⁷ A ka o berew dondon siranegge koorininw wow ra, sarakajenifen fan fla ra, ka o berew ke ka sarakajenifen ta. A ka sarakajenifen lalaga ni yiriferenw le ye, k'a konɔ lakolon to.

⁸ A ka siraneggetasa lalaga, ani a siginan; a ka o bee ke ni siranegge ye. Muso minw tun be to ka jɔgon lajen fanibon na fe ka baara dow ke Ala ye, olugu ka dugalen minw di, a ka o le ke ka minanba lalaga.

Fanibon lukene laminicogo

⁹ Ayiwa, o ko, a ka lukene laminifenw lalaga. A ka lukene woroduguyanfan laminifani dan ni len jese ye. O fan kelen janya kera nongon na keme ye,

¹⁰ k'a berew ke mugan ye, ani sendonyɔɔ siranegeraman mugan, berew be sigi minw kan. Negge koorinin minw be ke berew ra, ani fanidulonnanw, a ka olugu lalaga ni warigbe ye.

¹¹ A sahiliyanfan fana ta fani janya kera nongon na keme ye, k'a berew ke mugan ye, ani sendonyɔɔ siranegeraman mugan, berew be sigi minw kan. Negge koorinin minw be ke berew ra, ani fanidulonnanw, a ka olugu lalaga ni warigbe ye.

¹² A terebenyanfan laminifani janya kera nongon na bilooru ye, k'a berew ke tan ye, k'a berew sendonyɔɔw fana ke tan ye. Negge koorinin minw be ke berew ra, ani fanidulonnanw, a ka olugu lalaga ni warigbe ye.

¹³ Ayiwa, lukene tereboyanfan, min ye a donda fan ye, o fana janya kera nongon na bilooru ye.

¹⁴ Lu donda kininboroyanfan faniw janya kera nongon na tan ni looru, k'a berew ke saba ye, ka berew sendonyɔɔw fana ke saba ye.

¹⁵ Lu donda numanboroyanfan, min ye da fan do ye, o faniw janya kera nongon na tan ni looru ye fana, k'a berew ke saba ye, ka berew sendonyɔɔw fana ke saba ye.

¹⁶ Fanibon lukene laminifaniw bee kera ni lenfani le ye.

¹⁷ Lukene ta berew sendonyɔɔw bee tun ye siranegge le ye. Negge koorinin minw be don berew ra, ani a fanidulonnanw, olugu kera warigbe ye. Warigbe le fana tun lara o berew datugunanw kan. Fanidulonnanw le tun be lukene ta berew bee ni jɔgon ce, ka berew tugu jɔgon na.

¹⁸ Fani min blara lu donda yere ra, o ka o sogo ka na kosebe ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. A janya tun ye nongon na mugan ye. A lo ye nongon na looru, i n'a fo lukene ta faniw ta bonya.

* 38:1 38.1 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

¹⁹ A ta bere naani ni o sendonyorɔ naani bɛɛ tun kɛra ni siranɛɛ le ye. A nɛɛ koorininw ni a fanidulonnanw tun warigberaman lo, ka warigbɛ la a berew sanfɛyɔrɔw kan fana.

²⁰ Nɛɛɛɛɛ minw turura dugu ma ka fanibon mina, ani minw ka lukɛnɛ faniw mina, o bɛɛ tun ye siranɛɛ le ye.

Fanibon lalagaminanw bɛɛ jateda

²¹ Ayiwa, o ka fanibon ta minanw jate; Ala ta layiri tun bɛ o fanibon min kɔɔ; Musa ko Levi ta mɔɔw ye o minanw jate k'a hakeya lɔn. Haruna dence Itamari le kɛra o baara jamɔɔ ye.

²² Huru dence Uri, o dence Betisaleli, min bɛ bɔ Zuda ta gba ra; ale le kɛra fanibon ta baara jamɔɔ ye. Matigi Ala tun ka fɛn o fɛn fɔ Musa ye, a ka o bɛɛ kɛ.

²³ A demɛbaga kɛra Ayisamaki dence Oliyabu ye; ale bɛ bɔ Dan ta gba le ra. Ale tun bɛ se ka fɛnw jɛɛɛn, ani ka ko lɔn a yɛrɛ ma k'a kɛ, ani ka fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yɛrɛ, ani lenfaniw sɔɔ; ale tun bɛ se o baara ra kɔsɛɛ.

²⁴ Ayiwa, sanin min kɛra ka fanibon ta baara bɛɛ lajennin kɛ, mɔɔw ka min di Matigi Ala ma, o bɛɛ lajennin kɛra sanin kilo kɛmɛ seegi ni biwolonfla ni wolonfla, ani garamu kɛmɛ saba, ka kapa ni yɔrɔ saninman* ta jate ye.

²⁵ Izirayelimɔɔ minw tun jatera, olugu ka warigbɛ min di, o bɛɛ lajennin kɛra warigbɛ kilo waga saba ni kilo tan ni wolonfla ye, ani garamu kɛmɛ wolonfla ni garamu bilooru, ka kapa ni yɔrɔ saninman* ta jate ye.

²⁶ Cɛ min o min jatera, k'a damina san mukan na, olugu bɛɛ kelen kelen tun ka kan ka warigbɛ garamu wɔrɔ le sara, ka kapa ni yɔrɔ saninman* ta jate ye. O cogo ra, cɛ waga kɛmɛ wɔrɔ ani cɛ waga saba ani cɛ kɛmɛ looru ni cɛ bilooru (603 550), olugu le tun jatera.

²⁷ O ka warigbɛ kilo waga saba le kɛ ka fanibon yiriw sendonyorɔw lalaga, ani boncɛtigɛfani ta yiriw sendonyorɔw; o kɛra sendonyorɔ kɛmɛ. Sendonyorɔ bɛɛ kelen kelen bɛnna warigbɛ kilo bisaba ma.

²⁸ Warigbɛ kilo tan ni wolonfla ni garamu kɛmɛ wolonfla ni bilooru min tora, o ka nɛɛ koorininw lalaga ni o ye, ani fanidulonnan minw donna berew ra, k'a tɔ la lukɛnɛ donda ta bere kunna.

²⁹ Mɔɔw ka siranɛɛ min di Matigi Ala ma, o bɛɛ lajennin kɛra kilo waga fla ni kilo kɛmɛ ni kilo mukan ni naani ye.

³⁰ O ka fanibon donda ta yiriw sendonyorɔw lalaga ni o ye, ani sarakajɛnifɛn*, ani a nɛɛsansas min lara a kɔɔ, ani sarakajɛnifɛn ta minan tɔw bɛɛ,

³¹ ani lukɛnɛ laminiberew ta sendonyorɔw, ani a donda ta berew sendonyorɔw, ani nɛɛɛɛɛ minw turura dugu ma ka fanibon mina, ani minw ka lukɛnɛ ta faniw mina.

39

Sarakalasebagaw kuntigi ta saninderege lalagacogo

¹ Sarakalasebagaw bɛ fani minw don ka sarakalasebagaya baara kɛ Nɔɔɔnkunbɛn fanibon kɔɔ, o ka olugu lalaga ni fani bulamanw ye, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yɛrɛ; o ka fani saninman dɔw lalaga Haruna ye, min bɛ a yira ko Haruna blara danna Ala ta baara kama, ani min bɛ a ni mɔɔ tɔw bɔ jɔɔɔn na, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

² O ka saninderege lalaga ni sanin ye, ani jɛsɛ bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ, ani len jɛsɛ.

³ O ka sanin yɛɛɛ k'a tigɛtigɛ k'a misɛnya k'a kɛ i ko jɛsɛ; o ka o jɛsɛ dondon fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yɛrɛ, ani lenfani dɔw ra ka o sɔɔ ka ja.

⁴ O ka fani dɔ la saninderege kamankun fla kan, k'a pafeyɔrɔ ni a kɔfeyɔrɔ tugu ɲɔɔn na.

⁵ Cɛsirinan ni saninderege baaracogo kɛra kelen ye. O ka ale karan saninderege ra, k'a dan ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ, ani lɛn jese; o k'a kɛ i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

⁶ O ka onikisi lulu dɔw ta, ka sanin dɔ gbasi ka o kɛ ka o lulu koori. O ka Izirayeli ta gbaw tɔɔw sɛbɛ o luluw kan, i n'a fɔ tagamasiyɛnfɛn bɛ sɛbɛ cogo min na.

⁷ O ka o luluw don saninderege kamankun fla ra, ka o kɛ hakirijigifɛn ye Izirayeli siya tan ni fla ko ra, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

Sarakalasebagaw ta disirafɛn lalagacogo

⁸ Ayiwa, o kɔ, o ka disirafɛn lalaga; ale ni saninderege lalagacogo bɛɛ kɛra kelen ye. O k'a lalaga ka ɲa, k'a ɲɛɛn ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ, ani lɛn jese.

⁹ A fan naani bɛɛ janya kɛra kelen ye. O k'a kɛ fla, ka a fla kuru k'a la ɲɔɔn kan. A janya kɛra sibiri* ɲa kelen, k'a bonya fana kɛ sibiri ɲa kelen.

¹⁰ O ka o luluw kɛ sira naani ye. A sira folɔ kɛra sariduwanɩ lulu ye, ani topazi lulu, ani emerodi lulu.

¹¹ A sira flanan kɛra sikaribuli lulu ye, ani safiri lulu, ani jaman.

¹² A sira sabanan kɛra opali lulu ye, ani agati lulu, ani emetisi lulu;

¹³ a sira naaninan kɛra kirisoliti lulu ye, ani onikisi lulu, ani zasipe lulu. O ka o luluw bɛɛ donyɔrɔw lalaga ni sanin le ye.

¹⁴ A bɛɛ lajennin kɛra lulu den tan ni fla, ka kapa ni Izirayeli ta gbaw tɔɔw ye. Izirayelimɔɔw ta gba tan ni fla bɛɛ kelen kelen tɔɔ sɛbɛra ni nɛɛ ye lulu kelen kelen kan, i n'a fɔ tagamasiyɛnfɛnw bɛ sɛbɛ cogo min na.

¹⁵ O ka saninjuru fla lalaga ni sanin yɛrɛworo ye, ka o dan i n'a fɔ jurukisɛ bɛ dan cogo min na; o ka o siri disirafɛn na.

¹⁶ O ka sanin dɔ gbasi, ka o kɛ lulu fla donyɔrɔ ye, ani nɛɛ koorinin fla; o ka o nɛɛ koorinin fla don disirafɛn kun fla ra, a sanfeyɔrɔ ra.

¹⁷ O ka o saninjuru fla siri nɛɛ koorininw wow ra, disirafɛn kun fla ra, a sanfeyɔrɔ ra.

¹⁸ O kɔ, o ka saninjuru kun fla tɔ siri saninderege kamankunw na, luluw donyɔrɔ ra, ka disirafɛn bla ɲa fɛ.

¹⁹ O kɔ, o ka sanin dɔ gbasi ka nɛɛ koorinin fla wɛrɛ lalaga ka o siri disirafɛn kɔfeyɔrɔ ra, a kun fla min bɛ a dugumayanfan na.

²⁰ O ka sanin dɔ gbasi tuun ka nɛɛ koorinin fla wɛrɛ lalaga, ka o siri saninderege kamankun fla ra, lulu fla pafeyɔrɔ jukɔrɔ, karansira kɛrɛ fɛ, saninderege san fɛ.

²¹ O ka disirafɛn ta kooriw ni saninderege ta kooriw siri ɲɔɔn na ni jese bulaman dɔ ye, janko disirafɛn lanin ye to cɛsirinan san fɛ, saninderege kan; a kana yɔɔyɔɔ ka bɔ saninderege kan, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

Sarakalasebagaw ta fani tɔw

²² Ayiwa, Haruna bɛna saninderege don forokiyajan min kan, o ka o yɔrɔ bɛɛ dan ni jese bulaman le ye.

²³ O ka o forokiyajan kan bɔ, ka fani gbiriman dɔ karan a kan na k'a lamini, janko a kana faran.

²⁴ O ka forokiyajan senkɔrɔyɔrɔ bɛɛ masiri ni gerenadi yiriden bisigi dɔw ye. O ka o kɛ ni jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ ye, ani lɛn jese.

²⁵ O ka tanan dennin dɔw lalaga ka o dondon o yiriden bisigiw cɛ ma, ka forokiyajan senkɔrɔyɔrɔ bɛɛ lamini ni o ye.

* 39:9 39.9 Sibiri ɲa kelen bɛ se ka bɛn nɔngon ɲa kelen tarance le ma.

²⁶ Ni o ka tanan dennin kelen don, o be gerenadi yiriden kelen gban o ra; ni o ka tanan dennin kelen don, o be gerenadi yiriden kelen gban o ra, fo ka taga Haruna ta sarakalasebagaya forokiyajan senkoroyoro bee lamini, i n'a fo Matigi k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁷ O ka Haruna ni a dencew ta forokiyasurunw fana lalaga ni lenfani ye;

²⁸ o ka Haruna ta jalamugu fugula lalaga ni lenfani ye, ani a dencew ta banflaw, o be min don ka o yere masiri. O ka kurusiw fana lalaga o ye ni lenfani ye,

²⁹ ka cesirinan fana dan ni len jese ye, ka olugu sogo ni jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

³⁰ O ka sanin yereworo do gbasi ka o ke i n'a fo yirifiyeren bisigi ka o ke masirifen saninman ye; o ka seberi do ke o kan ni nega ye, i n'a fo o be tagamasiyenfefen sebe cogo min na. O k'a sebe a kan ko: A SANINYARA KA KE MATIGI ALA TA YE.

³¹ O ka o sanin masirifen siri jalamugu fugula na fe, ni jese bulaman do ye, Haruna ten na, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

Fanibon saninman ta baara banna

³² O cogo le ra, Nogonkunben fanibon baara bee banna. Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na co, Izirayelimogow k'a ke ten le.

³³ O ko, o ka fanibon minanw bee ce ka taga ni a ye Musa fe: a nega koorininw, a yiriferenw, a berew, a yiriw, a sendonyorow,

³⁴ a sagajigibolo wulenman minw be biri fanibon kunna, ani gbolo gbiriman janin minw be ke k'a datugu, a bon cetigefaniw,

³⁵ a jennogonya tagamasiyen kesu*, ani a berew, ani kesu datugunan,

³⁶ ani burutabali ni a minanw, ani sarakaburuw,

³⁷ ani fitinablanan saninlaman min kera ni sanin yereworo ye, ani a fitinadagaw ni a minanw bee, ani fitinaturu,

³⁸ ani sarakabonan saninlaman, ani turu saninman*, ani wusunun kasadiman, ani fani min be siri fanibon da ra,

³⁹ ani siranega sarakajenifen, ani a ta siranega sansan, ni a ta berew, ani a ta minanw bee, ani minanba ni a siginan,

⁴⁰ ani lu laminifaniw, ani a berew ni o sendonyorow, ani a minanw bee, ani fani min be ke ka luda datugu, ani jurukisew, ani negeberew, ani fanibon minan tow bee,

⁴¹ ani sarakalasebagaw ta baarakefaniw, ani sarakalasebaga Haruna ta fani saninmanw, ani a dencew ta sarakalasebagaya faniw.

⁴² Ayiwa, Izirayelimogow ka o baara bee ke a cogo ra i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

⁴³ Musa ka baara fe kosebe. A k'a ye ko Matigi Ala tun ka min fo ale ye, ko o k'a ke o cogo le ra. Musa ka dugawu ke o ye.

40

Ala ko Musa ye fanibon lo k'a saninya

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko:

² «San karo folo tere folo, aw ye Nogonkunben fanibon* lo.

³ Aw ye jennogonya kesu* bla a konso, ka boncetigefani siri, janko mogo kana kesu ye.

⁴ «Aw ye tabali bla a konso, k'a laben ka na, ka sarakaburuw blabla a kan. Aw ye fitinablanan fana bla a konso, k'a fitinadagaw sigisigi a kunna.

⁵ «Wusunun be jeni sarakabonan saninlaman min kan, aw ye o bla jennogonya tagamasiyen kesu na fe. Fani min be siri fanibon da ra, aw ye o fana siri.

⁶ «Aw ye sarakajenifen* sigi Nogonkunben fanibon donda korso.

⁷ «Aw ye minanba sigi sarakajenifen ni fanibon yere furance ra, ka ji ke a ra.

⁸ «Aw ye lu laminifaniw ke ka lu lamini; fani min be siri lu donda ra, aw ye o fana siri.

⁹ «Aw ye turu saninman* do seriseri Nogonkunben fanibon kan, ani a kononominanw bee; k'a minanw bee saninya ka o bla Ala ta baara kama. Ni o kera, o fenw bee be ke fen saninyanin ye.

¹⁰ «Aw ye turu saninman* do fana seriseri sarakajenifen ni a minanw kan, k'a saninya k'a bla Ala ta baara kama. Ni o kera, sarakajenifen be saninya kosebe.

¹¹ «Aw ye turu saninman* do seriseri minanba fana kan, ani a siginan, k'a saninya k'a bla Ala ta baara kama.»

Haruna ni a dencew saninyacogo

¹² «Ayiwa, o ko, i ye Haruna ni a dencew lana Nogonkunben fanibon donda koro, ka o ko ni ji ye.

¹³ «I ye Haruna ta sarakalasebagaya fani saninmanw don a ra, ka turu saninman* do ke a kun na, k'a saninya, janko a ye sarakalasebagaya baara ke ne ye.

¹⁴ «O ko, i ye a dencew fana gbara i yere ra, ka olugu ta forokiyasurunw don o ra fana.

¹⁵ I ye turu saninman* do ke olugu fana kun na i ko i ka o face ta ke cogo min na, janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. Turu min kera o kun na, o sababu ra sarakalasebagaya baara be ke olugu ni o ta duruja nataw ta le ye tuma bee.»

¹⁶ Ayiwa, Matigi Ala ka ci minw bee fo Musa ye, Musa ka o bee ke. A k'a bee ke a cogo ra.

Musa ka Nogonkunben fanibon lo

¹⁷ San flanan karo folo, o karo tere folo, fanibon lora.

¹⁸ Musa ka fanibon lo; o ka sendonyorow blabla, ka yiriferenw senw dondon o wow ra, ka berew bananbiri o kan, ka yiriw fana lo.

¹⁹ O ka fanibon kunnafani biri fanibon kunna, ka soro ka birifaniw la o kunna, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁰ O ka sariya walakaw ta ka o bla jenogonya kesu* konso; ka berew don kesu ta nege koorininw na, ka kesu datugunan biri kesu kunna.

²¹ O ka jenogonya kesu ladon Nogonkunben fanibon konso. O ko, o ka boncetigefani siri, janko mogso kana jenogonya tagamasiyen kesu ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²² O ka burutabali bla boncetigefani nafeyoro ra, Nogonkunben fanibon konso, fanibon sahiliyanfan fe.

²³ O ka sarakaburuw blabla tabali kan Ala pa koro, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁴ O ka fitinablanan lo fanibon woroduguyanfan fe, k'a pasin tabali ma.

²⁵ O ka fitinadagaw mana Matigi Ala pa koro, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁶ O ka sarakabonan saninlaman bla Nogonkunben fanibon konso, boncetigefani koro.

²⁷ O ka wusunan kasadiman don o sarakabonan kan, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁸ Fani min be siri fanibon donda ra o ka o siri.

²⁹ O ko, o ka sarakajenifen bla Nogonkunben fanibon donda ra, ka began saraka* do jeni, ani ka siman saraka* do bo, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

³⁰ O ka minanba sigi Nogonkunben fanibon donda ni sarakajenifen furance ra, ka ji ke a konso sarakalasebagaw ta saninyari koson.

³¹ Musa ni Haruna ni a dencew tun be o ji le ke ka o borow ni o senw ko.

³² Ni o be don ɲogɔnkunben fanibon kɔɔ, walama ni o be gbara sarakajenifen na tuma o tuma, o be o yere saninya ni o ji le ye, i n'a fo Matigi Ala k'a fo Musa ye cogo min na.

³³ O ko, o ka lu laminifani siri ka fanibon ni sarakajenifen lamini, ka lu donda ta fani fana siri.

Ayiwa, Musa ka fanibon ta baara ban o cogo le ra.

Matigi Ala ta ɲɔɔɔ ka fanibon fa

³⁴ Ayiwa, sankaba jamijan jigira ka na to ɲogɔnkunben fanibon kunna. Matigi Ala ta ɲɔɔɔ ka fanibon fa.

³⁵ A kera ten fo Musa tun te se ka don ɲogɔnkunben fanibon kɔɔ; sabu sankaba jamijan tun lonin be fanibon kunna, Matigi Ala ta ɲɔɔɔ fana tun ka fanibon kɔɔɔɔɔɔɔ be fa.

³⁶ Izirayelimogow ta tagama wagati bee ra, o tun be sankaba jamijan le fle. Ni sankaba jamijan tun korotara ka bo fanibon kunna wagati min na, o wagati ra, o tun be tagama damina.

³⁷ Nka ni sankaba jamijan tun ma korota ka bo fanibon kunna, o tun te taga. O tun be tagama lalo ka sankaba jamijan kɔɔ, fo a ye korota.

³⁸ Tere fe, Matigi Ala ta sankaba jamijan tun be ke fanibon san fe. Ni su tun kora, a tun be ke tasumamana jamijan le ye Izirayelimogow bee pa koro. A kera ten le fo ka taga o ta tagama ban.

SARAKALASEBAGAW TA KITABU **Kitabu faamucogo**

Ka kapa ni mogo caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu seɓɓeɓaga ye.

Izirayelimogow tun ka kan ka Ala bato cogo min na, ani o tun ka kan ka saraka minw bee bo, ani sarakalasebagaw ta baarakɛcogow, nin kitabu be o kow nafo an ye. O koson a togo lara ko Sarakalasebagaw ta kitabu. Nin kitabu be Ala ta saninmanyayira, ani a ta mogow tun ka kan ka kewale minw ke, ani ka sariya minw sira tagama, janko ka Ala bonya, k'a lon ko Ala saninmanba lo.

Sarakalasebagaw ta kitabu kuma kunba ye saninyari ko ye. Ala saninyanin lo, a b'a fe a batobagaw fana ye saninya (11.44). Sarakaw jori le tun be mogow saninya ka o bo o ta jurumunw na (19.2).

Sariya caman fora nin kitabu konɔ. Nka hali ni o sariyaw ka gbelen, a kunba ye kanuya ye; Ala ko: «I ka kan ka i mogogogon kanu i n'a fo i yere» (19.18).

Kitabu konokow

Sariya minw nasinna sarakakow ma (1-7)

Haruna ni a dencew blara danna sarakalasebagaya kama (8-10)

Fen saninyaninw, ani fen saninyabariw ta sariyaw (11-15)

Jurumunyafalonba (16)

Alabato ni saninyari ta sariyaw (17-27)

Sarakakow ta sariyaw

Saraka jenita minw ka di Ala ye

¹ Matigi Ala tora Nogonkunben fanibon* konɔ ka Musa wele, k'a fo a ye ko:

² «Kuma Izirayelimogow fe k'a fo o ye, ko ni do b'a fe ka saraka bo Matigi Ala ye, a ye ke misi walama saga walama ba le ye.

³ «Ni a ta saraka jenita ye misi le ye, a ye ke misitoran ye, fiyen te min na. A ye taga o saraka bo Nogonkunben fanibon donda ra, janko Matigi Ala ye a ta saraka mina.

⁴ A ye a boro la saraka jenita kun na, janko Matigi Ala ye son a ta saraka ma, k'a ta jurumun kafari.

⁵ A ye o misi kannatige Matigi Ala na korɔ. Sarakalasebagaw, minw ye Haruna dencew ye, olugu ye o jori ke fen do konɔ k'a korota san fe Matigi Ala na korɔ. O ko, sarakajenifen min be Nogonkunben fanibon donda ra, o ye o jori seriseri o sarakajenifen fan bee kan k'a lamini.

⁶ Sarakalasebaga ye o misi boso, k'a tigetige.

⁷ Sarakalasebagaw ye logow lala sarakajenifen kan, ka tasuma ke a kan.

⁸ Sarakalasebagaw, minw ye Haruna dencew ye, olugu ye o sogo tigetigenin ni misi kunkolo ni a turumanyorow bee lala logo kunna, tasuma ra, sarakajenifen kan.

⁹ O ko, sarakalasebaga ye a konofenw ni a senw bee ko. O ko, a ye o ni sogo to bee lajennin jeni sarakajenifen kan fo k'a ban; saraka jenita lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁰ «Ayiwa, ni a ta saraka jenita ye saga le ye walama ba, a ka kan ka ke ceman le ye, fiyen te min na.

¹¹ A ye a kannatige sarakajenifen sahiliyanfan fe, Matigi Ala na korɔ. Sarakalasebagaw, minw ye Haruna dencew ye, olugu ye a jori seriseri sarakajenifen fan bee kan k'a lamini.

¹² Sarakalasebaga ye a boso k'a tigetige. A ye o sogo tigetigenin ni began kunkolo ni a turu bee lala logo kunna, tasuma ra, sarakajenifen kan.

¹³ O ko, sarakabobaga ye a konofenw ni a senw bee ko. O ko, sarakalasebaga ye o ni sogo to bee lajennin bla Matigi Ala na korɔ k'a jeni sarakajenifen kan fo k'a ban; saraka jenita lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁴ «Ni i ta saraka jenita ye konɔ le ye, a ye ke tugani walama jenetugani ye, min ma korɔ.

¹⁵ Sarakalasebaga ye taga ni o konɔ ye sarakajenifen na fe. A ye a kunkolo sama ka bo a ra, ka o jeni sarakajenifen kan; k'a jori bon sarakajenifen fandara kelen kan.

¹⁶ O ko, a ye a joki ni a konofenw bo, ka o firi sarakajenifen kere fe, tereboyanfan na, bugurigbe bonnin be yoro min na.

¹⁷ O ko, a ye konɔ mina a kaman fla ma k'a faran a cemance ra, nka a kana a bo ngon na. Sarakalasebaga ye a jeni sarakajenifen kan logo kunna; saraka jenita lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.»

2

Siman saraka bocogo

¹ «Ayiwa, ni mogo do b'a fe ka siman saraka le bo Matigi Ala ye, o tigi ye mugu tentennin do ta, ka turu ke o kan, ka wusunan kasadiman fara a kan,

² ka taga ni o ye sarakalasebagaw fe, minw ye Haruna dencew ye. Sarakalasebaga ye boro na kelen ce o mugu tentennin tururaman ra, ka wusunan bee ta, ka o jeni sarakajenifen kan, k'a yira ko o saraka bee kera Matigi Ala ta ye. O ye siman saraka le ye min jenina tasuma ra; o kasa ka di Matigi Ala ye.

³ Siman saraka to min tora, o ye Haruna ni a dencew ta ye. Fen saninmanba lo, sabu saraka min jenina tasuma ra Matigi Ala ye, a bora o le ra.

⁴ Ni i b'a fe ka i ta siman saraka jeni burujenifen konɔ, k'a di Matigi Ala ma, i ye mugu tentennin do noonni turu ra ka o ke buru ye, funufen kana ke a ra; walama i ye a ke nommi ye, ka turu ke a kan, funufen kana ke a ra.

⁵ «Siman saraka min be yiran faga konɔ ni o do lo, i ye mugu tentennin do noonni turu ra, funufen kana ke a ra, k'a yiran.

⁶ O ko, i ye a tigetige ka turu do ke a kan tuun. Siman saraka lo.

⁷ «Ni siman saraka lo min be yiran poli konɔ, i ye mugu tentennin do noonni turu ra, k'a lalaga.

⁸ «O ko, o saraka min lalagara ni o fenw ye, i ye taga ni o ye, ka taga o di Matigi Ala ma. I be taga a di sarakalasebaga ma; ale be a bla sarakajenifen kan Matigi Ala na korɔ.

⁹ O ko, sarakalasebaga ye doonin bo o siman saraka ra, min be a yira ko o saraka bee ye Matigi Ala ta ye; a be o jeni sarakajenifen kan. O ye siman saraka le ye, min jenina tasuma ra; o kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁰ Siman saraka to min tora, o ye Haruna ni a dencew ta ye. Fen saninmanba lo, sabu saraka min jenina Matigi Ala ye, a bora o le ra.

¹¹ «Aw be siman saraka minw bo Matigi Ala ye, funufen kana ke o si ra. Siman saraka o siman saraka be jeni Matigi Ala ye, funufen walama li man kan ka ke o si ra.

¹² Ni aw be na ni aw ta simankura kun folo ye ka na o di Matigi Ala ma saraka ye tuma min na, aw be se ka na ni li ni funufen ye ka na o di Matigi Ala ma o wagati ra. Nka aw man kan ka li walama funufen jeni sarakajenifen kan Matigi Ala ye, k'a ke i n'a fo saraka jenita, min kasa ka di.

¹³ «Aw ka kan ka kogo ke aw ta siman saraka bee ra. Aw kana a to kogo ye fon aw ta siman saraka si ra; sabu Matigi Ala ka jennogonya min don ni aw ye, kogo le ye o tagamasiyen ye. O koson aw ye kogo ke aw ta siman sarakaw bee ra.

¹⁴ «Ni aw be aw ta simankuraw kun folow di Matigi Ala ma saraka ye, aw ye o siman kisew yiran, k'a susu, ka soro ka taga a di Matigi Ala ma.

¹⁵ Aw ye turu ke a kan, ka wusunan kasadiman fara a kan; siman saraka lo.

¹⁶ Sarakalasebaga be o simankise susunin donnin bo, ani turu ni wusunan bee, ka o jeni sarakajenifen kan, k'a yira ko o saraka bee kera Matigi Ala ta ye. Siman saraka lo min jenina tasuma ra Matigi Ala ye.»

3

Ninsondiya saraka

¹ «Ayiwa, ni do b'a fe ka ninsondiya saraka bo Matigi Ala ye, ni misitoran lo, walama misimuso, a kana a to fiyen ye ke a ra; a ye na ni a ye Matigi Ala fe.

² A ye a boro la began kun na, k'a kannatige Nogonkunben fanibon* donda ra. Sarakalasebagaw, minw ye Haruna dencew ye, olugu ye a jori seriseri sarakajenifen kan k'a lamini.

³ Sarakabobaga ye o ninsondiya saraka kononoturu bee ta ka o jeni tasuma ra Matigi Ala ye,

⁴ ani a kokiri fla ni a turumanyorow bee, ani a biyen; a ye o ni kokiriw tige.

⁵ Sarakalasebagaw ye o jeni sarakajenifen kan, saraka jenita kan. Saraka jeninin lo tasuma ra min kasa ka di Matigi Ala ye.

⁶ «Ayiwa, ni do ta ninsondiya saraka ye saga le ye, walama ba, ni a kera ceman le ye, walama musoman, ni a b'a fe ka o le di Matigi Ala ma, a kana a to fiyen ye ke a ra.

⁷ «Ni saga lo, a ye na ni a ye Matigi Ala fe.

⁸ A ye a boro la began kun na, k'a kannatige Nogonkunben fanibon donda ra. Sarakalasebagaw, minw ye Haruna dencew ye, olugu ye a jori seriseri sarakajenifen kan k'a lamini.

⁹ Sarakabobaga ye o ninsondiya saraka turumanyorow ta ka o jeni tasuma ra Matigi Ala ye, ani a kononoturu bee, ani a kukala bee; a ye kukala tige fo a kokolo koro,

¹⁰ ani a kokiri fla, ani a turumanyorow bee, ani a biyen; a ye o ni kokiriw tige.

¹¹ Sarakalasebaga ye o jeni sarakajenifen kan. O ye domunifen le ye min kera saraka ye k'a jeni tasuma ra Matigi Ala ye.

¹² «Ayiwa, ni do ta saraka ye ba le ye, a ye na ni a ye Matigi Ala pa koro.

¹³ A ye a boro la a kun na, k'a kannatige Nogonkunben fanibon donda ra. Sarakalasebagaw ye o jori mina k'a seriseri sarakajenifen kan k'a lamini.

¹⁴ A ye o ninsondiya saraka kononoturuw bee ta ka o jeni tasuma ra Matigi Ala ye,

¹⁵ ani a kokiri fla ni a turumanyorow bee, ani a biyen; a ye o ni kokiriw tige.

¹⁶ Sarakalasebaga be o jeni sarakajenifen kan. O ye domunifen le ye min kera saraka ye k'a jeni, ani min kasa ka di.»

Began saraka bee turu ye Matigi Ala ta ye.

¹⁷ «Ayiwa, nin fana ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fe, ko ni aw nana taga sigi yoro o yoro, aw man kan ka sogo turu domu walama k'a jori domu.»

4

Sarakalasebagaw kuntigi ta jurumunyafa saraka

¹ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

² «Kuma Izirayelimogow fe, i ye a fo o ye, ko ni mogow do firira ka jurumun ke, ka ko benbari do ke, ka Matigi Ala ta sariya do cen, o tigi ka kan ka min ke, o ye nin ye:

³ «Turu saninman kera sarakalasebaga min kan, ni ale le ka o jurumun ɲogon ke, ka o hake bla Izirayeli jama bee kunna, a ka kan ka misitoran kapaman kelen di Matigi Ala ma, fiyen te min na, a ta jurumun koson; o be ke a ta jurumunyafa saraka ye.

⁴ A ye na ni o misitoran ye ɲogonkunben fanibon* donda ra Matigi Ala na korɔ. A ye a boro la misi kun na, k'a kannatige Matigi Ala na korɔ.

⁵ A ye jori do ta ka don ni o ye ɲogonkunben fanibon konɔ.

⁶ A ye a borokanden su o jori ra, k'a seriseri sipaga wolonfla Matigi Ala na korɔ yoro saninman* cetigefani jafera kan.

⁷ A ye jori do mun wusunanjenifen gbanw fana kan, Matigi Ala na korɔ, ɲogonkunben fanibon konɔ yi. O ko, a ye bo ka taga jori to bee bon sarakajenifen dugumayoro kan, Matigi Ala na korɔ, ɲogonkunben fanibon donda ra.

⁸ O ko, a ye o jurumunyafa saraka sogo turu bee tige ka bo a ra, ani a kononoturu bee,

⁹ ani a kokiri fla ni a turumanyoroow bee, ani a biyen; a ye o ni kokiriw tige.

¹⁰ Sarakalasebaga ye o yoroow bo misi ra, i n'a fo ninsondiya saraka ta be ke cogo min na, ka o jeni sarakajenifen kan.

¹¹ Nka a sogo to ni a gbolo ni a kunkolo ni a senw ni a konofenw bee,

¹² ani misi to bee, a ye taga o bee jeni kene ma fanibonw ko fe, yoro saninman do ra. A ye a jeni logo kan tsuma ra, bugurigbe bonyoro ra.»

Jama ta jurumunyafa saraka

¹³ «Ayiwa, ni Izirayelimogow jama bee le firira ka jurumun ke, hali ni o ma bo a kala ma, ni o ka ko benbari do ke, ka Matigi Ala ta sariya do cen, ka o hake bla o yere kunna,

¹⁴ ayiwa, ni o nana bo o jurumun kala ma, o tuma ra jama bee ye misitoran kapaman kelen di, ka o ke jurumunyafa saraka ye. O ye na ni o misi ye ɲogonkunben fanibon* donda ra.

¹⁵ Jama cekorobaw ye o borow la misi kun na; o ra kelen ye a kannatige Matigi Ala na korɔ.

¹⁶ Turu saninman kera sarakalasebaga min kan, ale ye o jori do ta ka don ni a ye ɲogonkunben fanibon konɔ.

¹⁷ A ye a borokanden su o jori ra, ka o seriseri sipaga wolonfla fanibon* cetigefani jafera kan, Matigi Ala na korɔ.

¹⁸ A ye jori do mun fana wusunanjenifen gbanw kan, Matigi Ala na korɔ, ɲogonkunben fanibon konɔ yi. O ko, a ye bo ka taga jori to bee bon sarakajenifen dugumayoro kan, Matigi Ala na korɔ, ɲogonkunben fanibon donda ra.

¹⁹ O ko, a ye sogo turumanyoroow bee tige ka bo a ra, ka o jeni sarakajenifen kan.

²⁰ A ye a ke i n'a fo a ka misi min ke saraka ye a yere ta jurumun koson. O cogo le ra, sarakalasebaga bena o ta jurumun kafari o ye, Ala bena yafa o bee ma.

²¹ O ko, a ye taga ni sogo to ye kene ma, fanibonw ko fe, ka taga a jeni i n'a fo misi min kera saraka ye a yere ta jurumunw koson. Jama ta jurumunyafa saraka lo.»

Jama namogow ta jurumunyafa saraka

²² «Ayiwa, ni jama namogo do le firira ka jurumun ke, ka ko benbari do ke, ka Matigi Ala, a ta Ala ta sariya do cen, ka o hake bla a yere kan,

²³ ni a nana bo a ta jurumun kala ma, a ye bakoronin kelen di, fiyen te min na, ka o ke a ta jurumunyafa saraka ye.

²⁴ A ye a boro la bakoronin kun na, k'a kannatige Matigi Ala na korɔ; o be saraka jenitaw kannatige yoro min na, a ye taga a kannatige o yoro ra. Jurumunyafa saraka lo.

²⁵ Sarakalasebaga ye a borokanden su o jurumunyafa saraka jori ra, ka o mun sarakajenifen gbanw na, ka jori to bon sarakajenifen dugumayoro ra.

²⁶ A ye o sogo turumanyorow bee jeni sarakajenifen kan, i n'a fo ninsondiya saraka ta be jeni cogo min na. O cogo le ra sarakalasebaga bena o jama pamogo ta jurumun kafari a ye; Ala bena a yafa a ma.»

Mogo gbansanw ta jurumunyafa saraka

²⁷ «Ayiwa, ni jama mogo gbansan do le firira ka jurumun ke, ka ko benbari do ke, ka Matigi Ala ta sariya do cen, ka o hake bla a yere kan,

²⁸ ni a nana bo a ta jurumun kala ma, a ye ba musoman kelen di, fiyen te min na, ka o ke a ta jurumunyafa saraka ye; a ye o di a ta jurumun koson.

²⁹ A ye a boro la o began kun na, k'a kannatige; o be saraka jenitaw kannatige yoro min na, a ye taga a kannatige o yoro ra.

³⁰ Sarakalasebaga ye a borokanden su o began jori ra k'a mun sarakajenifen gbanw na. O ko, a ye jori to bee bon sarakajenifen dugumayoro ra.

³¹ A ye o sogo turumanyoro bee bo a ra, i n'a fo ninsondiya saraka ta be ke cogo min na, ka o jeni sarakajenifen kan. O saraka bena ke saraka ye min kasa ka di Matigi Ala ye. O cogo le ra, sarakalasebaga bena o tigi ta jurumun kafari a ye; Ala bena a yafa a ma.

³² «Ayiwa, ni a b'a fe ka saga le ke a ta jurumunyafa saraka ye, a ye a ke sagamuso ye, fiyen te min na.

³³ A ye a boro la o began kun na, k'a kannatige Matigi Ala na koro, k'a ke jurumunyafa saraka ye. O be saraka jenitaw kannatige yoro min na, a ye taga a kannatige o yoro ra.

³⁴ Sarakalasebaga ye a borokanden su o began jori ra k'a mun sarakajenifen gbanw na, ka jori to bon sarakajenifen senkoroyoro ra.

³⁵ A ye o sogo turumanyorow bee bo a ra, i n'a fo ninsondiya saraka ta saga be ke cogo min na, ka o jeni sarakajenifen kan, i n'a fo saraka min jenina tasuma ra k'a ban, Matigi Ala na koro. O cogo le ra, sarakalasebaga bena o tigi ta jurumun kafari a ye; Ala fana bena a yafa a ma.»

5

Jurumunyafa saraka tow

¹ «Ayiwa, ni mogo do kera ko do seere ye kititigeyoro ra, ni a ka fen min ye a na ra, walama ni a ka min men, ni a ma son ka o ko seereya ke, o tigi ka kojugu min ke, o hake be a kan.

² «Ni mogo do magara fen saninyabari do ra, began saninyabari do su, kongobegan walama sokonobegan, walama fenpanaman minw be fofa, hali ni a tigi ma bo a kala ma, o tuma, o tigi yere be ke mogo saninyabari ye; o hake be o tigi kan.

³ Ni a magara mogo saninyabari do ta fen le ra, ni a kera fen o fen ye, hali ni a ma bo a kala ma, ni a nana a lon tuma o tuma, o hake be o tigi kan.

⁴ Ni mogo do tora kuma ra, k'a da teliya ka kari ko ale bena ko do ke, kopuman walama kojugu, k'a soro a ma o ko jate, ayiwa, ko fe ni a nana bo o ko kala ma, o hake be o tigi kan.

⁵ «Ayiwa, nin ko minw fora nin ye, ni mogo min ka o do ke, o tigi ka kan ka lo o jurumun na mogow na na.

⁶ O ko, a ye na ni a ta hakebo saraka ye Matigi Ala na koro a ta jurumun koson, began musoman do, saga walama ba, ka o ke jurumun yafa sara ye; sarakalasebaga bena o ke k'a ta jurumun kafari a ye.

⁷ «Ni a ma se ka saga walama ba soro, a ye tugani fla, walama jenetugani den fla di Matigi Ala ma, a ta jurumun sara ye; kelen bena ke a ta jurumunyafa saraka ye, to kelen be ke saraka jenita ye.

⁸ A bena o di sarakalasebaga ma; min be ke jurumunyafa saraka ye, sarakalasebaga ye kon ka o le bo folo. Sarakalasebaga ye a kannatige ni a soninfara ye, nka a kunkolo kana bo a ra;

⁹ a ye a jori seriseri sarakajenifen fan kelen kan; o ko, a ye jori to bee bon sarakajenifen dugumayoro ra. Jurumunyafa saraka lo.

¹⁰ «O ko, sarakalasebaga ye kon flanan ke saraka jenita ye, ka kapa ni saraka jenitaw ta sariya ye. O cogo le ra sarakalasebaga bena a ta jurumun kafari a ye, Ala bena yafa a ma.

¹¹ «Ni a ma se ka tugani fla, walama jenetugani den fla soro, a ye na ni mugu tentennin kilo saba ye ka na o ke a ta jurumunyafa saraka ye. A kana turu ke a ra, a kana wusunan fana ke a ra, sabu jurumunyafa saraka lo.

¹² A ye na ni o mugu tentennin ye sarakalasebaga fe. Sarakalasebaga ye boro na kelen ce o mugu ra k'a yira ko o saraka bee kera Matigi Ala ta ye. A ye o jeni sarakajenifen kan, i n'a fo siman saraka min jenina tasma ra Matigi Ala ye. Jurumunyafa saraka lo.

¹³ O cogo le ra, sarakalasebaga bena o tigi ta jurumun kafari a ye, ni a kera ko a tun ka o ko fla do ke; Ala bena yafa a ma.

«O mugu to min bena to, o bena ke sarakalasebagaw ta ye, i n'a fo siman saraka tow ta be ke cogo min na.»

Hakebo sarakaw

¹⁴ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

¹⁵ «Sarakafen minw ka kan ka bla Matigi Ala ye danna, ni mogo do firira ka hakeman ko do ke o fenw ta ko ra, ka o fen saninmanw lanogo, o tigi ka kan ka sagajigi kelen, walama bakoronin kelen di Matigi Ala ma a ta jurumun sara ye; fiyen kana ke o beganw na. A tigi bena o fenw sara ka kapa ni ele Musa ta songo fonin ye; a be o warida sara ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye.

¹⁶ A ka fen saninman min cen, a bena o songo di, ani a songo tarannin sigiyoroma looru, a be a sigiyoroma kelen fara a kan tuun, ka o di sarakalasebaga ma. O ko, sarakalasebaga bena o saga walama o bakoronin ke a ta hakebo saraka ye. Ala bena yafa a ma.

¹⁷ «Ni mogo do ka jurumun ke, hali ni a ma bo a kala ma, ni a ka ko benbari do ke, ka Matigi Ala ta sariya cen, o hake be bo o tigi ra, a fana be lo ni a kunko ye.

¹⁸ A ka kan ka na ni sagajigi, walama bakoronin do ye, fiyen te min na, min be ben ele Musa ta songo fonin ma; a ye na ni o ye sarakalasebaga fe, ka o ke a ta jurumun sara ye. A ka jurumun min ke ni a ma bo a kala ma, sarakalasebaga bena o jurumun kafari a ye; Ala bena yafa a ma.

¹⁹ A ta hakebo saraka lo, sabu o tigi ka ko benbari le ke ka Matigi Ala hake ta.»

Faninya seereya ko

²⁰ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

²¹ «Ni mogo do ka terenbariyako do ke Matigi Ala na koro, i n'a fo ka faninya fo a mogogogon ye fen karifanin do ko ra, walama fen singanin do ko ra, walama fen sonyanin do, walama ni a k'a mogogogon tojo ko do ra,

²² walama ni a ka fen tununin do ye ka faninya tige ko a m'a ye, walama ni a karira gbansan ko do ra, walama ni a ka o jogonna ko do ke,

²³ a ka jurumun le ke; o hake be a yere kan. Ayiwa, a ka fen min sonya, walama a k'a mogonogon togo fen min na, walama fen min karifara a ma, walama a ka fen tununin min ye k'a fo ko a m'a ye,

²⁴ ani a karira gbansan fen min koson, ni a nana bo o ko kala ma, lon min ni a be o hakebo saraka di, a ka kan ka o fen sara a tigi ye, ka soro k'a songo taran taranyoro looru, k'a taran kelen fara a kan ka o di a tigi ma.

²⁵ «Ka fara o kan, a ye sagajigi do bo a ta sagaw ra, fiyen te min na, ka na ni o ye sarakalasebaga fe; a be o di Matigi Ala ma a ta hakebo saraka ye. O began songo ka kan ka min bo, i yere bena o fo a ye.

²⁶ Ayiwa, sarakalasebaga bena a ta jurumun kafari a ye Matigi Ala na koro; a ka jurumun o jurumun ke ka Ala hake ta, Ala bena o bee yafa a ma.»

6

Saraka jenita ta sariya

¹ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

² «Nin ciw fo Haruna ni a dencew ye, ko saraka jenita ta sariya fle nin ye: Saraka jenita ka kan ka jeni sarakajenifen kan su bee, fo ka taga dugu gbe; tasuma mananin ka kan ka to sarakajenifen kan wagati bee.

³ Ayiwa, sogoma, saraka jenita min jenina sarakajenifen kan, sarakalasebaga ye a ta lenfaniw don a yere ra, a ta forokiyasurun ni a ta kurusi, ka o saraka jeninin buguri ce ka taga a ke sarakajenifen kere fe.

⁴ O ko, a ye o faniw bo, ka fani werew don, ka o buguri ce ka taga a bon kene ma Izirayelimogow ta fanibonw* ko fe, yoro saninman* do ra.

⁵ Tasuma min mananin be sarakajenifen kan, o man kan ka faga fiyewu. Sogoma o sogoma, sarakalasebaga ye logo do kundon a ra, ka saraka jenita laben k'a bla tasuma ra, ka ninsondiya saraka konono turu fana jeni a kan.

⁶ Tasuma mananin ye to sarakajenifen kan wagati bee, a kana faga fiyewu.»

Siman saraka ta sariya

⁷ «Ayiwa, siman saraka ta sariyaw fle nin ye: Haruna dencew le ka kan ka na ni o saraka ye Matigi Ala na koro, sarakajenifen na fe.

⁸ Sarakalasebaga ye donin bo o mugu tentennin tururaman ra, ka o ni a wusunan bee jeni sarakajenifen kan, k'a yira ko o saraka bee kera Matigi Ala ta le ye. O ye siman saraka le ye, min jenina tasuma ra; o kasa ka di Matigi Ala ye.

⁹ Saraka mugu to min tora, Haruna ni a dencew ye o domu. O ye a domu yoro saninman* na, Ngonkunben fanibon* lu konon, funufen man kan ka ke a ra.

¹⁰ O man kan ka funufen ke a ra k'a jeni. O ninyoro le ye o ye; ne ka o le di o ma. Siman saraka min jenina tasuma ra ne Matigi Ala ye, ne k'a bo o le ra k'a di o ma. A saninyanin lo kosebe, i n'a fo jurumunyafa saraka, walama hakebo saraka.

¹¹ Haruna dencew bee be se k'a domu, sabu o saraka minw jenina Matigi Ala ye, olugu ninyoro bena ke o le ye wagati bee. Ni mogo o mogo ka maga o ra, o be saninya ka bla danna Ala ye*.»

Sarakalasebaga ta saraka ta sariya

¹² Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

¹³ «Lon min i bena Haruna ni a dencew mun ni turu ye ka o sigi sarakalasebagaya ra, o ka kan ka saraka minw di ne Matigi Ala ma, o ye nin ye: o ye mugu tentennin kilo saba ke saraka ye lon o lon. O ye a tarance ke saraka ye sogoma, k'a to tarance ke saraka ye wula fe.

* 6:11 6.11 Kitabu dow konon a fora ko: o tigi be halaki, walama ko: o tigi ka kan ka saninya.

¹⁴ O mugu ka kan ka nɔɔni turu ra, ka sɔrɔ k'a yiran faga kɔnɔ k'a kɛ nɔmi ye. I ye o nɔmi tigetige ka sɔrɔ k'a di saraka ye Matigi Ala ma. Siman saraka lo min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁵ «Ni turu saninman kɛra Haruna dence min kan k'a kɛ sarakalasebagaw kuntigi ye a nɔ ra, o fana ka kan ka o saraka kelen le bɔ. O saraka ka kan ka jeni Matigi Ala na kɔrɔ k'a ban pewu. O ye sariya wuribari le ye.

¹⁶ «Sarakalasebagaw ta siman sarakaw bɛɛ ka kan ka jeni k'a ban pewu; foyi man kan ka domu a ra.»

Jurumunyafa saraka ta sariyaw

¹⁷ Matigi Ala kumana Musa fɛ k'a fɔ a ye ko:

¹⁸ «A fɔ Haruna ni a dencew ye ko jurumunyafa saraka ta sariyaw flɛ nin ye: Saraka jenita bɛ kannatige yɔrɔ min na, jurumunyafa saraka ka kan ka kannatige o yɔrɔ le ra, Matigi Ala na kɔrɔ, sabu saraka lo, min saninyanin lo kɔsɛbɛ.

¹⁹ «Sarakalasebaga min bɛ jurumunyafa saraka lasɛ Matigi Ala ma, alɛ le bɛ sɛ ka o saraka domu. A ye a domu yɔrɔ saninman* na, Nɔgɔnkunbɛn fanibon* lu kɔnɔ.

²⁰ Ni sarakasogo ka maga fɛn o fɛn na, o bɛ saninya ka bla danna Ala ye. Ni a jori sɛra fani o fani ma, a sɛra fani yɔrɔ min ma, aw ye o yɔrɔ ko yɔrɔ saninman dɔ ra.

²¹ A sogo tobira bɔgɔdaga min kɔnɔ, kɔ fɛ, o bɔgɔdaga ka kan ka ci. Ni siranɛgɛ daga lo, a ye a jɔsi kɔsɛbɛ, k'a sɛnɛnko ji ra.

²² Sarakalasebaga ta den cɛmanw dɔrɔn le bɛ sɛ k'a sogo domu, sabu a saninyanin lo kɔsɛbɛ.

²³ «Nka o bɛ don ni jurumunyafa saraka min o min jori dɔ ye Nɔgɔnkunbɛn fanibon kɔnɔ ka taga jurumun kafari yɔrɔ saninman kɔnɔ, o saraka si sogo man kan ka domu. A ka kan ka jeni k'a ban tasuma ra le.»

7

Hakɛbɔ saraka ta sariyaw

¹ «Ayiwa, hakɛbɔ saraka ta sariyaw flɛ nin ye: Saraka saninyaninba lo.

² «Saraka jenita bɛ kannatige yɔrɔ min na, hakɛbɔ saraka ka kan ka kannatige o yɔrɔ le ra. O kɔ, sarakalasebaga ye a jori seriseri sarakajɛnifɛn fan bɛɛ kan k'a lamini.

³ A ye a turumanyɔrɔw bɛɛ kɛ saraka ye ka o di Matigi Ala ma, ani a kukala, ani a kɔnɔnɔ turu bɛɛ,

⁴ ani a kɔkiri flɛ ni a turumanyɔrɔw bɛɛ, ani a biyɛn; a ye o ni kɔkiriw tige.

⁵ Sarakalasebaga ye o bɛɛ jeni sarakajɛnifɛn kan. Hakɛbɔ saraka lo min jɛnina tasuma ra Matigi Ala ye.

⁶ Sarakalasebaga ta den cɛmanw dɔrɔn le bɛ sɛ k'a sogo domu; nka o ka kan k'a domu yɔrɔ saninman* le ra, sabu a saninyanin lo kɔsɛbɛ.

⁷ «Jurumunyafa saraka ta sariya ni hakɛbɔ saraka ta sariya bɛɛ ye kelen ye; a bɛɛ ye sariya kelen ye. Sarakalasebaga min bɛ jurumun kafari, o saraka sogo bɛna kɛ alɛ ta le ye.

⁸ Sarakalasebaga min ka mɔgɔ dɔ ta saraka jenita lasɛ Matigi Ala ma, o saraka gbolo bɛ kɛ o sarakalasebaga yɛrɛ ta ye.

⁹ Siman saraka o siman saraka, ni a kɛra ko o saraka jɛnina burujɛnigba le kɔnɔ o, walama ni a yiranna pɔli le kɔnɔ o, walama ni a yiranna faga le kɔnɔ o, sarakalasebaga min k'a lasɛ Ala ma, o siman saraka bɛ kɛ alɛ ta le ye.

¹⁰ Siman saraka o siman saraka, ni a nɔɔnina turu le ra, walama ni a jalan lo, o ye sarakalasebaga Haruna ni a dencew bɛɛ ta le ye, dɔ ma bɔ dɔ ra.»

Ninsɔndiya saraka ta sariyaw

¹¹ «Ninsɔndiya saraka min bɛ bɔ ka di Matigi Ala ma, o ta sariyaw flɛ nin ye:

¹² «Ni mogo do ko a be ninsondiya saraka bo, k'a ke pumanlon saraka le ye, a ye buru tururaman misenmanw fara o barakalari saraka kan, funufen kana ke a ra, ani n'omi; a ye turu ke n'omi kan, nka funufen kana ke a ra; ani buru min kera ni mugu tentennin tururaman ye.

¹³ A ka o ninsondiya saraka min ke pumanlon saraka ye, a ka kan ka burufununin do fana fara o saraka kan k'a di.

¹⁴ A ye burukun kelen kelen bo o sarakafenw bee ra ka o korota san fe, ka o di Matigi Ala ma. Sarakalasebaga min ka ninsondiya saraka jori seriseri sarakajenifen kan, o buruw bena ke ale ta le ye.

¹⁵ Ninsondiya saraka min kera pumanlon saraka ye, o saraka sogo bee ka kan ka domu a bolon yere ra; a do man kan ka si.

¹⁶ «Ni sarakabobaga ta saraka ye dajurudafa saraka le ye, walama ni a yere diyanya saraka lo, a be o saraka di Matigi Ala ma lon min na, a sogo ye domu o lon yere ra. Ni a to ka to, a ye a domu o lon dugusagbe.

¹⁷ Nka ni sogo to belen ka to tuun a dugusagbe flanan, a ye o jeni tasuma ra k'a ban.

¹⁸ Ni mogo min ka sarakasogo domu fo a tere sabanan, o tigi ta saraka tena mina. O saraka kera gbansan le ye, sabu a sogo kera fen haramunin le ye. Ni mogo o mogo ka o sogo domu, o hake be o tigi kan.

¹⁹ Ni fen saninyabari do magara sarakasogo min na, o sogo man kan ka domu tuun. O ka kan k'a jeni. Ni o te, mogo minw saninyara, olugu le ka kan ka sarakasogo domu.

²⁰ Nka ni mogo min ka Matigi ta ninsondiya saraka domu k'a soro a ma saninya, o tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na.

²¹ Ni mogo min magara fen saninyabari do ra fana, ni a kera mogo saninyabari do le ye o, walama began o, walama fen saninyabari do were o, ni o tigi ka Matigi Ala ta ninsondiya saraka domu, o tigi ka kan ka faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.»

Sogo turu ni jori ta sariya

²² Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

²³ «Kuma Izirayelimogow fe k'a fo o ye ko o man kan ka sogo turu domu. Ni a kera misi le ye o, walama saga o, walama ba o, o man kan ka o si turu domu.

²⁴ Ni a kera ko aw ka began do su le ye, walama ni wara do le k'a faga, aw be se ka o turu ke ka mako were ja, nka aw man kan k'a domu.

²⁵ «Sarakasogo turu minw be jeni tasuma ra k'a ke saraka ye Matigi Ala ye, ni mogo o mogo ka o domu, o tigi ka kan ka faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.

²⁶ «Ni aw ka taga sigi jamana o jamana ra, aw kana konso walama began si jori domu.

²⁷ Ni mogo min ka o fenw do jori domu, o tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na.»

Sarakalasebagaw ninyorow

²⁸ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

²⁹ «A fo Izirayelimogow ye, ko ni do b'a fe ka ninsondiya saraka bo Matigi Ala ye, Matigi ninyoro ye min ye o saraka ra, a ye o di.

³⁰ Min ka kan ka jeni tasuma ra Matigi Ala ye, a yere ye na ni o ye. A ye na ni a turumanyorow ni a disi ye; a ye o disi fifa Matigi Ala ja koru.

³¹ Sarakalasebaga ye a turu jeni sarakajenifen kan; nka disi be ke Haruna ni a dencew ta ye.

³² «Aw ta ninsondiya sarakaw ra, aw ka kan ka kininboroyanfan woto fana tige ka o di sarakalasebaga ma.

³³ Haruna dence min bena ninsondiya saraka jori ni a turu lase Matigi Ala ma, kininboroyanfan woto be ke ale ta le ye.

³⁴ O ra, Izirayelimogow be ninsondiya saraka minw bo, disi min bora o saraka ra k'a fifa, ani a woto min dira Ala ma, ne ka o di sarakalasebaga Haruna ni a dencew le ma, sabu o le bena ke olugu ninyoro ye wagati bee.

³⁵ «O ninsondiya saraka min turu jenina tasuma ra Matigi Ala ye, o disi ni o woto min bora o saraka ra, o le be ke Haruna ni a dencew ta ye, ni i nana o mun lon min na ni turu saninman* ye, ka o sigi sarakalasebagaya ra.

³⁶ Ni i nana o mun lon min na, Matigi Ala k'a fo ko Izirayelimogow ye o le di o ma. O ye sariya wuribari le ye o ni o ta duruja nataw bee fe, wagati bee.

³⁷ «Ayiwa, sarakaw ta sariyaw le ye nin ye; saraka jenita, ani siman saraka, ani jurumunyafa saraka, ani hakebo saraka, ani sarakalasebagaw ta saninyari saraka, ani ninsondiya saraka.»

³⁸ Matigi Ala ka o ciw le fo Musa ye Sinayi kuru kan, kongokolon konon, lon min na a k'a fo Izirayelimogow ye ko o ye saraka bo ale ye.

8

Haruna ni a dencew sigira sarakalasebagaya ra

¹ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

² «Na ni Haruna ni a dencew ye, ani o ta fani saninmanw, ani turu saninman*, ani misitoran min bena ke o ta jurumunyafa saraka ye, ani sagajigi fla, ani burufunubariw be segi min konon.

³ Izirayeli jama bee lajen fana Nogonkunben fanibon* donda ra.»

⁴ Matigi Ala ka min fo, Musa ka o ke. A ka jama bee lajen Nogonkunben fanibon donda ra.

⁵ Musa k'a fo jama ye ko: «Matigi Ala ka ci min fo, ne bena o le ke bi.»

⁶ A ka Haruna ni a dencew lana; a ka o ko ni ji ye.

⁷ O ko, Musa ka forokiyasurun don Haruna ra, ka cesirinan ke k'a cesiri, ka forokiyajan fana don a ra, ka saninderege la o kan, ka saninderege cesirinan ke ka saninderege cesiri.

⁸ A ka disirafen siri a disi ra, ka Urimi ni Tumimi* don disirafen na.

⁹ A ka jalamugu fugula biri a kun na, ka tennasanin tagamasiyen saninman siri o kan, a ten na, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.

¹⁰ O ko, Musa ka turu saninman* seriseri Nogonkunben fanibon* ni a konofenw bee kan, ka o saninya ka o bla danna Ala ye.

¹¹ A ka do seriseri sarakajenifen kan sipaga wolonfla, ani a minanw bee, ani minanba ni a siginan, ka o bee saninya.

¹² O ko, Musa ka turu saninman* do ke Haruna kun na, k'a saninya Ala ta baara kama.

¹³ A ka Haruna dencew fana gbara a yere ra, ka olugu fana ta forokiyasurunw don o ra, ka o ta cesirinanw siri o ce ra, ka o ta banflaw biri o kun na, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na.

¹⁴ O ko, a nana ni jurumunyafa saraka ta misi ye. Haruna ni a dencew ka o boro la o misitoran kun na.

¹⁵ Musa ka misi kannatige, k'a jori do ta, k'a borokanden su o ra ka o mun sarakajenifen gbanw na, ka o saninya. O ko, a ka jori to bee bon sarakajenifen dugumayoro ra, ka sarakajenifen saninya, ka jurumunw kafari.

¹⁶ Musa ka misi boso k'a kononoturu bee bo, ani a biyen, ani a kokiri fla ni a turu bee, ka o bee jeni sarakajenifen kan.

* **8:8 8.8** Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dow ye. Ala tun be tagamasiyen dow yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimogow ta kiti tige (Bori 28.30; Sarakalasebagaw 8.8).

¹⁷ Nka misi gbolo ni a sogo to, ani a konofenw, a tagara o bee jeni kene ma, fanibonw* ko fe, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na.

¹⁸ O ko, a nana ni sagajigi kelen ye, min bena ke saraka jenita ye. Haruna ni a dencew ka o boro la sagajigi kun na.

¹⁹ Musa k'a kannatige, k'a jori seriseri sarakajenifen fan bee kan k'a lamini.

²⁰ A ka sagajigi boso, k'a tigetige, k'a kunkolo ni a sogo ni a turu bee jeni.

²¹ A k'a konofenw ni a senw ko ni ji ye, ka o ni sagajigi sogo to bee jeni sarakajenifen kan, ka o ke saraka jeninin ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²² O ko, a ka sagajigi flanan mina, sagajigi min be ke Haruna ni a dencew ta saninyari saraka ye. Haruna ni a dencew ka o boro la o sagajigi kun na.

²³ Musa k'a kannatige, k'a jori donin ta, ka o mun Haruna kininboroyanfan toro nunkun na, ani a kininboroyanfan borokandenba, ani a kininboroyanfan senmandenba.

²⁴ O ko, a ka Haruna dencew fana gbara a yere ra, ka jori do mun olugu fana kininboroyanfan toro nunkun na, ani o kininboroyanfan borokandenba, ani o kininboroyanfan senmandenba. O ko, a ka jori to seriseri sarakajenifen fan bee kan k'a lamini.

²⁵ A ka sagajigi boso, k'a turu bo, ani a kukala, ani a kononoturu, ani a biyen, ani a kokiri fla ni a turu, ani a kininboroyanfan woto;

²⁶ burufunubari minw tun blara segi konon Matigi Ala ja koron, a ka burukun kelen ta o ra, ani buru turuman kelen ni nomikun kelen. A ka o fara sogo turu ni a kininboroyanfan woto kan.

²⁷ A ka o fenw bee don Haruna ni a dencew boro, o ka o fifa Matigi Ala ja koron.

²⁸ O ko, a ka o fenw mina o boro, ka o jeni ni saraka jenita ye sarakajenifen kan. O kera Haruna ni a dencew ta saninyari saraka ye. Saraka jeninin lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

²⁹ O ko, Musa ka o sagajigi disi ta k'a fifa Matigi Ala ja koron. O disi kera Musa yere ninyoron ye o saninyari saraka ta sagajigi ra, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

³⁰ Musa ka turu saninman* do ta, ani jori min tun bonna sarakajenifen kan; a ka o seriseri Haruna ni a ta faniw kan, ani a dencew ni o ta faniw. A kera ten, Haruna ni a dencew ni o ta faniw bee saninyara ka bla Matigi Ala ta baara kama.

³¹ Musa k'a fo Haruna ni a dencew ye ko: «Aw ye sagajigi flanan sogo tobi Ngonkunben fanibon* donda ra. Aw ka kan k'a domu o yoron le ra, Matigi Ala ja koron; sarakalasebagaw ta saninyari saraka tun be segi min konon, buru minw bora o segi konon, aw ye o fana domu. Aw ye a domu Ngonkunben fanibon donda ra, i n'a fo ne k'a fo aw ye cogo min na.

³² Ni o sogo, walama ni o buru to ka si, aw ye o to jeni k'a ban pewu.»

³³ Musa k'a fo Haruna ni a dencew ye tuun ko: «Aw ye to Ngonkunben fanibon donda ra ka se fo tere wolonfla, fo ka taga aw ta saninyari lonw dafa; sabu tere wolonfla le be dafa, aw be soron ka saninya ka don sarakalasebagaya ra.

³⁴ Min kera bi, Matigi Ala le ka o bee fo. O kera janko aw ta jurumunw bee ye kafari.

³⁵ O ra, aw ye to Ngonkunben fanibon donda ra su ni tere, fo tere wolonfla, ka Matigi Ala ta koketaw dafa; ni o te, aw be sa. Matigi Ala ka o le fo ne ye.»

³⁶ Ayiwa, Matigi Ala tun ka ci minw don Musa da ra k'a lase Haruna ni a dencew ma, o ka o bee ke.

9

Sarakalasebagaw ka o ta baara damina

¹ Ayiwa, sarakalasebagaw ta saninyari tere seeginan lon na, Musa ka Haruna ni a dencew ni Izirayeli cekorobaw bee wele.

² A k'a fo Haruna ye ko: «Misitoran kelen ke i yere ta jurumunyafa saraka ye, ka sagajigi kelen ke i ta saraka jenita ye; fiyen kana ke o si ra. I ye o di saraka ye Matigi Ala ma.

³ O ko, i ye kuma Izirayelimogow fe k'a fo o ye ko o fana ye bakoronin kelen ke o ta jurumunyafa saraka ye, ka san kelen misiden ni san kelen sagajigi ke o ta saraka jenita ye. Fiyen kana ke o si ra.

⁴ O ye na ni misitoran kelen ye fana, ani sagajigi kelen, ka o ke ninsondiya saraka ye, ka o di Matigi Ala ma; ka mugu do noonni turu ra, ka o ke siman saraka ye ka o fara o kan; sabu Matigi Ala bena a yere yira aw ra bi.»

⁵ Ayiwa, Musa ka began minw ko fo, mogow nana ni o beganw ye Nogonkunben fanibon* donda ra. Jama bee nana, ka na lo Matigi Ala ja koro.

⁶ Musa ko: «Matigi Ala ko aw ye nin sarakaw bo, janko ale ye a ta nooro yira aw ra bi.»

⁷ Musa k'a fo Haruna ye ko: «Gbara sarakajenifen na ka i ta jurumunyafa saraka ni i ta saraka jenita bo, ka i yere ta jurumunw kafari, ani jama ta jurumunw. O ko, i ye jama bee ta saraka bo fana ka o ta jurumunw kafari, i n'a fo Matigi Ala k'a fo cogo min na.»

⁸ Ayiwa, Haruna gbarara sarakajenifen na; a ka misitoran kannatige, ka o ke a yere ta jurumunyafa saraka ye.

⁹ A dencew ka o jori do ta ka o di a ma; a k'a borokanden su jori ra, ka o jori do ke sarakajenifen gbanw kan. O ko, a k'a to bon sarakajenifen dugumayoro ra.

¹⁰ A ka o jurumunyafa saraka turu ni a kokiri fla ni a biyen jeni sarakajenifen kan, i n'a fo Matigi Ala k'a fo Musa ye cogo min na.

¹¹ Nka a sogo to ni a gbolo, a tagara o jeni kene ma Izirayelimogow ta fanibonw* ko fe.

¹² O ko, Haruna ka saraka jenita fana kannatige. A dencew ka o jori do ta ka o di a ma. A ka o seriseri sarakajenifen fan bee kan k'a lamini.

¹³ O ka o sarakasogo tigetige ka o di Haruna ma, ani a kunkolo; a ka o jeni sarakajenifen kan.

¹⁴ A k'a konofenw ni a senw ko, ka olugu jeni sarakajenifen kan ni saraka jenita ye. ¹⁵ O ko, Haruna ka jama bee ta saraka fana lase Ala ma. Mogow tun nana ni bakoronin min ye ka na o ke o ta jurumunyafa saraka ye, a ka o mina, k'a kannatige, k'a di saraka ye Matigi Ala ma, i n'a fo a tun k'a yere ta ke cogo min na.

¹⁶ A ka jama ta saraka jenita mina, misiden ni sagaden, ka o ke saraka ye, i n'a fo a tun latigera cogo min na.

¹⁷ A ka siman saraka ta, ka boro pa kelen ce o ra ka o ke sogomada ta saraka jenita kan, ka o jeni sarakajenifen kan.

¹⁸ O ko, jama tun nana ni misitoran ni sagajigi min ye, ka o ke o ta ninsondiya saraka ye, Haruna ka o kannatige. A dencew ka o jori do ta ka o di a ma; a ka o seriseri sarakajenifen fan bee kan k'a lamini.

¹⁹ O ka o misitoran ni o sagajigi turumanyorow, ni o kukalaw, ni o konono turuw, ni o kokiriw ni o biyenw bo o ra,

²⁰ ka o fara disiw kan. Haruna ka o turuw jeni sarakajenifen kan.

²¹ A ka disiw ta, ani kininboro wotow, ka o fifa Matigi Ala ja koro, i n'a fo Musa tun k'a fo cogo min na.

²² Ayiwa, Haruna ka o jurumunyafa saraka, ni o saraka jenita, ni o ninsondiya saraka bo ka ban tuma min na, a k'a boro lawuri ka dugawu ke jama bee ye. O ko, a jigira ka bo sarakajenifen koro.

²³ Musa ni Haruna donna nogon fe Nogonkunben fanibon* konon. O bora minke, o ka dugawu ke jama bee ye. O ko, jama bee ka Matigi Ala nooro ye.

²⁴ Tasuma do bora san fe, Matigi Ala fe, ka na saraka jenitaw ni sogo turuw bee jeni sarakajenifen kan. Jama bee ka o ye minke, o ka kule ci, ka o ja biri dugu ma, ka Matigi Ala bato.

10

Nadabu ni Abihu ka kojugu min ke

¹ Haruna dence minw ye Nadabu ni Abihu ye, lon do olugu ka o ta wusunan dagaw ta, ka takami ke a konon, ka wusunan ke a kan; o ka wusunan don Matigi Ala ja koro ni tasuma do ye, min tun bora yoro were ra*, k'a soro o ma ben ni Matigi Ala ta kuma ye.

² A kera ten minke, Matigi Ala ka tasuma lajigi o mogo fla kan, ka o jeni ka o faga o yoronin kelen bee ra.

³ Musa k'a fo Haruna ye o le ra ko: «Matigi Ala yere tun ka kankari la aw ye nin ko ra; a ko: «Ne b'a fe ko ne ta sarakalasebaga minw be ne ta baara ke, olugu ye ne ta saninmanyate, ka bonya la ne kan mogow bee ja na.» »

Haruna jera, a ma kuma.

⁴ Musa ka Haruna face balemace Uziyeli dencew wele, minw ye Misaheli ni Elisafan ye, k'a fo o ye ko: «Aw ye taga aw balemacew suw ta ka bo yoro saninman* konon, ka taga ni o ye kene ma, fanibonw* ko fe.»

⁵ Olugu gbarara o suw ra; o ka o ta forokiyasurunw to o kana ka o ta ka taga ni o ye fanibonw ko fe, i n'a fo Musa k'a fo o ye cogo min na.

⁶ Musa k'a fo Haruna ni a dence fla Elehazari ni Itamari ye, ko: «Aw kana aw kunsigi jagaminin to, walama ka aw ta faniw faran nin ko koson; ni o te, aw fana bena sa; Matigi Ala ta dimi bena se jama fana ma. Matigi Ala ka minw jeni ka o faga, aw balemaw Izirayelimogow le bena olugu su kasi.

⁷ Aw fana kana bo Nogonkunben fanibon* donda ra; ni o te, aw bena sa; sabu Matigi Ala ka aw saninya ka aw bla Ala ta baara kama.»

Musa ka min fo, Haruna ni a dencew k'a ke ten.

Sariya min fora duven ko ra

⁸ Matigi Ala kumana Haruna fe k'a fo a ye ko:

⁹ «Ele ni i dencew, ni aw be don Nogonkunben fanibon* konon tuma o tuma, aw kana duven, walama minnifen fariman si min; ni o te, aw be sa. O ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta duruja nataw bee fe.

¹⁰ Aw kana duven walama minnifen fariman do min, janko fen minw blara danna Ala ye, aw ye se ka olugu faranfasi ka bo fen tow ra, ka fen saninyaninw faranfasi ka bo fen saninyabariw ra fana;

¹¹ ani janko ne ka sariya minw don Musa da ra k'a fo aw ye, aw ye se ka Izirayelimogow karan o ra.»

Sariya min fora sarakasogo ko ra

¹² Musa k'a fo Haruna ni a dence to fla Elehazari ni Itamari ye ko: «Siman saraka minw jenina tasuma ra k'a di Matigi Ala ma saraka ye, o to min tora, aw ye o ta ka

* **10:1 10.1** Tasuma min tun bora yoro were ra: Aw ye nin yorow fle: Sarakalasebagaw 9.2; 16.12; Jateri 17.11.

o ke buru ye, k'a domu sarakajenifen koro, sabu domunifen saninman lo; aw ye a domu, aw kana funufen ke a ra.

¹³ Aw ka kan k'a domu yoro saninman* do ra. O saraka minw jenina Matigi Ala ye, o saraka to ye ele Haruna ni i dencew ninyoro le ye; Matigi Ala ka o le fo ne ye.

¹⁴ «Began disi ni a woto min fana bora Izirayelimogow ta ninsondiya saraka ra, min fifara Matigi Ala na koro, aw ye o fana domu yoro saninman do ra. Ele ni i dencew ninyoro le ye o ye. I denmusow fana be se ka o domu ni aw ye.

¹⁵ «Izirayelimogow ka kan ka na ni o woto ni o disi ye, ani turu minw be jeni tasuma ra k'a di saraka ye Matigi Ala ma. Ni began disi fifara Matigi Ala na koro, ani k'a woto fana fifa Matigi Ala na koro, o woto ni o disi bena ke ele ni i dencew ninyoro ye. O ye sariya wuribari le ye, i n'a fo Matigi Ala k'a fo cogo min na.»

Jurumunyafa saraka ta sogo

¹⁶ Ayiwa, bakoronin min kera jama ta jurumunyafa saraka ye, Musa ka o ko pininka, k'a ye ko sarakalasebagaw ka o sogo bee jeni tasuma ra. Musa dimina Haruna dence fla koro, Elehazari ni Itamari.

¹⁷ A ko o ma: «Mun koson aw ma o jurumunyafa saraka sogo domu yoro saninman* do ra? O ye fen saninyaninba le ye. Matigi Ala ka o di aw ma, ko aw ye jama ta hake bo o kunna, ka o ta jurumun kafari o ye, Matigi Ala na koro.

¹⁸ I n'a fo a jori ma don Nogonkunben fanibon* kono, aw tun ka kan k'a domu yoro saninman do le ra, i n'a fo ne k'a fo aw ye cogo min na.»

¹⁹ Haruna ka Musa jaabi ko: «A fle, Izirayelimogow ka o ta jurumunyafa saraka ni o ta saraka jenita bo Matigi Ala na koro bi. Ayiwa, bono min ka ne soro, ele yere ka o lon. Yala bi lon nogon na, ni ne tun ka o jurumunyafa saraka sogo domu, o tun bena diya Matigi Ala ye wa?»

²⁰ Haruna ka min fo, Musa sonna o ma.

Fen saninyaninw ani fen saninyabariw ta sariyaw

11

Sogo saninyaninw ani a saninyabariw

¹ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe, k'a fo o ye ko:

² «Aw ye a fo Izirayelimogow ye ko beganw bee ra, aw be se ka minw sogo domu,

³ o ye began minw sen gbogoro cira fla ye, ani o fana be bin jimiko fla ke*; aw be se ka olugu le domu.

⁴ Nka minw be bin jimiko fla ke doron, walama minw sen gbogoro cira fla ye doron, aw man kan ka olugu domu; o ra, aw man kan ka nogome domu, sabu a be bin jimiko fla ke, nka a sen gbogoro ma ci fla ye; aw ye a sogo jate i n'a fo sogo saninyabari.

⁵ Aw man kan ka farawopinan domu, sabu a be bin jimiko fla ke, nka a sen gbogoro ma ci fla ye; aw ye a sogo jate i n'a fo sogo saninyabari.

⁶ Aw man kan ka sonzannin domu, sabu a be bin jimiko fla ke, nka a sen gbogoro ma ci fla ye; aw ye a sogo jate i n'a fo sogo saninyabari.

⁷ Aw man kan ka le domu, sabu a sen gbogoro cira fla ye, nka a te bin jimiko fla ke; aw ye a sogo jate i n'a fo sogo saninyabari.

⁸ «Aw kana o fenw si sogo domu; aw kana maga hali o su ra. Aw ye o sogo jate i n'a fo sogo saninyabari.»

Jirafen saninyaninw ani a saninyabariw

* **11:3 11:3** Ka bin jimiko fla ke: O koro ye ko o beganw be bin pimi, nka o ko fe, o be o bin kelen lana o da ra tuun k'a pimi kosebe ka soro k'a kunu.

⁹ «Ayiwa, fenpanaman minw be kogoji ra, ani baji ra, ani kow ra, aw be se ka o minw domu, o fle nin ye: fara ni jinomunan be minw na, aw be se ka olugu le domu.

¹⁰ Nka fenpanaman o fenpanaman be ji ra, ni fara ni jinomunan te a ra, ni a kera fenpanaman min o min ye, aw ye o haramuya.

¹¹ Aw ye a haramuya, aw kana a sogo domu. Aw ye hali a su haramuya.

¹² Jirafen o jirafen, ni fara ni jinomunan te a ra, aw ka kan ka o haramuya.»

Kono saninyaninw ani a saninyabariw

¹³ «Ayiwa, aw ka kan ka kono minw haramuya, ani aw man kan ka minw domu, olugu fle nin ye: bon, ani dugaba, ani kogojibon,

¹⁴ ani kongoduga, ani duga suguya tow,

¹⁵ ani kankan, ani o kono suguya tow,

¹⁶ ani konosogolon, ani gbingbingbe, ani jidarakono, ani segen, ani segen suguya tow,

¹⁷ ani gbingbinfin, ani jegeminakono, ani gbingbinba,

¹⁸ ani gbingbin fitini, ani konodaba, ani dugafin,

¹⁹ ani baninkono, ani kono senjan, ani kono kunsigiman, ani tolen†.»

Fenpanaman saninyaninw ani a saninyabariw

²⁰ «Fenpanaman minw be ni sen naani ye, ani o be wuri san fe kaman na fana, aw ye olugu bee haramuya.

²¹ Nka o fenpanamanw bee ra, minw kofesenw ka janjan ni o be digi a kan ka pan, aw be se ka olugu le domu;

²² o koro ye ko aw be se ka tonba domu, ani geren, ani tonwulen, ani tonmisen, ani o jogon tonw bee.

²³ Nka fenpanaman to min o min be ni sen naani ye, ni o be wuri san fe, aw ye o bee haramuya.»

Mogo man kan ka maga fen saninyabariw su ra

²⁴ «Ayiwa, ni aw ka o fen saninyabariw domu, o be aw lanogo le. Ni mogo o mogo ka maga hali o fenw do su ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se.

²⁵ Ni mogo o mogo ka o fenw do su ta, o tigi ka kan k'a ta faniw ko; nka a saninyabari be to fo ka taga wula se.

²⁶ «Sogo o sogo, ni a sen gbogoro ma ci fla ye, ani ni a te bin pimiko fla ke, aw ye o sogo jate fen saninyabari ye. Ni mogo o mogo ka maga o do su ra, o tigi saninyabari be to.

²⁷ Sennaanimanfen min o min be tagama a sentege kan, aw ye o bee jate fen saninyabari ye. Ni mogo o mogo ka maga a do su ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se.

²⁸ Ni mogo o mogo ka o fenw do su ta, o tigi ka kan k'a ta faniw ko; o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se. Aw ye o fenw bee jate fen saninyabariw ye.»

Fenpanaman fofotaw saninyanin te

²⁹ «Fenpanaman minw be fofo o konobara kan, aw ka kan ka o minw jate fen saninyabari ye, olugu fle nin ye: kongopinan, ani sokonopinan, ani kaganan suguya bee,

³⁰ ani surandere, ani sakeni, ani kogoro, ani basa, ani nonsi.

³¹ Aw ye o fenw bee jate fen saninyabariw ye. Ni mogo o mogo ka maga o fen do su ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se.

³² Ni o fen do su ka ben fen o fen kan, o fen be jate fen saninyabari ye. Ni a su benna minan yiriraman do kono, walama fani do kan, walama gbolo do kan, walama

† 11:19 11.19 Nin konow caman te soro an ta mara ra yan, o koson an te se ka o bee togo bereberew lon k'a fo.

bɔɔɔ, walama baarakeminan fɛn o fɛn, aw ka kan ka o fɛn ko; nka a saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se; o kɔ, a bɛ sɔɔɔ ka saninya.

³³ Ni o fɛn su ka ben bɔɔɔdaga dɔ kɔɔ, fɛn o fɛn tun bɛ o bɔɔɔdaga kɔɔ, o bɛ kɛ fɛn saninyabari ye. Aw ka kan ka o bɔɔɔdaga ci.

³⁴ Ni a kɛra ko ji le tun bɛ o bɔɔɔdaga kɔɔ, ni o ji sera domunifɛn o domunifɛn ma, o domunifɛn bɛ kɛ fɛn saninyabari ye; ni a sera ji minta le ma, o ji minta fana bɛ kɛ fɛn saninyabari ye.

³⁵ Ni o fɛn saninyabari su ka ben fɛn o fɛn le kan, o fɛn bɛ kɛ fɛn saninyabari ye. Ni a kɛra burujɛnigba le ye o, walama tobirikɛgba o, aw ka kan k'a ci; sabu a kɛra fɛn saninyabari le ye. Aw ka kan k'a jate fɛn saninyabari le ye.

³⁶ «Nka ni a fɛn tɔɔɔ su ka ben bunun le kɔɔ, walama kɔlɔn kɔɔ, o bunun ta ji walama o kɔlɔn ta ji saninyanin bɛ to. Nka mɔɔɔ min bɛ a su labɔ ji ra, o tigi saninyabari bɛ to.

³⁷ Ni a fɛn tɔɔɔ su ka ben siman le kan, siman min bɛna dan, o siman saninyanin bɛ to fana.

³⁸ Nka ni a kɛra ko ji le tun kɛra o siman kan k'a jigi, ni o fɛn dɔ su ka ben a ra, o tuma aw ka kan ka o siman jate fɛn saninyabari le ye.»

Jufasogo man kan ka domu

³⁹ «Ayiwa, aw bɛ se ka fɛnɛnanaman minw sogo domu, ni o dɔ ka jufa, ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka maga o su ra, o tigi saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se.

⁴⁰ Ni mɔɔɔ min fana ka o jufasogo dɔ domu, o tigi ka kan k'a ta faniw ko; nka a saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. Ni mɔɔɔ min fana k'a su ta, o tigi ka kan k'a ta faniw ko; a saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se.»

Izirayelimɔɔɔw man kan ka o yɛɛ lanɔɔɔ

⁴¹ «Fɛn o fɛn bɛ fɔfɔ a kɔɔɔbara kan, aw ye o bɛɛ haramuya. Aw kana o si domu.

⁴² Fɛn o fɛn bɛ fɔfɔ a kɔɔɔbara kan, ani minw bɛ tagama sen naani walama sen caman kan, aw kana olugu si domu; aw ka kan ka o fɛnw haramuya.

⁴³ Aw kana aw yɛɛ haramuya o fɛn fɔfɔtaw si sababu ra, aw kana aw yɛɛ lanɔɔɔ o sababu ra, aw kana a to o fɛnw ye aw kɛ mɔɔɔ saninyabariw ye.

⁴⁴ «Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Aw ka kan ka saninya, sabu ne saninyanin lo. O ra, fɛnɛnanaman o fɛnɛnanaman bɛ fɔfɔ, aw kana maga o ra, ka aw yɛɛ lanɔɔɔ ni o fɛnw ye.

⁴⁵ Ne le ye Matigi Ala ye; ne le ka aw labɔ Misiran jamana ra, ka kɛ aw ta Ala ye. O kɔsɔn aw ye saninya, sabu ne saninyanin lo.

⁴⁶ «Nin le ye sogow ni kɔɔɔw ni jirafɛnw ta sariyaw ye, ani fɛn minw bɛ fɔfɔ dugu ma.

⁴⁷ Ne ka o fɔ aw ye, janko aw ye se ka fɛn saninyaninw, ani fɛn saninyabariw lɔn ka o bɔ jɔɔɔn na, ani ka fɛn domutaw, ani fɛn domubariw fana lɔn ka o bɔ jɔɔɔn na.»

12

Muso jebagatɔw ta sariya

¹ Matigi Ala kumana Musa fɛ k'a fɔ a ye ko:

² «Kuma Izirayelimɔɔɔw fɛ, i ye a fɔ o ye, ko ni muso dɔ ka kɔɔ ta ka jigi dɛnɛ ra, o muso saninyabari bɛ to fɔ tɛɛ wolonfla, i n'a fɔ ni a ka landa ye, a saninyabari bɛ to cogo min na.

³ «A jiginin tɛɛ seeginan, o ye den kɛnɛsigi.

⁴ O kɔ, a ka kan ka tere bisaba ni tere saba le ke ka soro ka saninya pewu, ka bo a ta jebagatoya ra. Sani o ce, a man kan ka maga fen saninyanin si ra, a man kan ka don Nɔgonkunben fanibon* lu kono, fo ka taga a ta saninyari wagati dafa.

⁵ «Ni muso jigira musoden le ra, a saninyabari be to fo tere tan ni naani, i n'a fo ni a ka landa ye, a saninyabari be to cogo min na. O kɔ, a ka kan ka tere biwooro ni wooro le ke tuun, ka soro ka saninya pewu, ka bo a ta jebagatoya ra.

⁶ «Ayiwa, ni a ta saninyari lonw dafara tuma min na, ni a ka dence le woro walama denmuso, a ye taga ni san kelen sagajigi ye sarakalasebaga fe Nɔgonkunben fanibon donda ra, ka o ke saraka jenita ye; ani jenetugani kelen, walama tugani kelen, ka o ke jurumunyafa saraka ye.

⁷ Sarakalasebaga bena o ke saraka ye Matigi Ala na koro, ka o muso ta jurumunw kafari. Ni o kera, jori min bora a fe a jigiwagati ra, a be saninya ka bo o ra. Ni muso jigira dence walama denmuso ra, sariya min sigira o ko ra, o le ye nin ye.

⁸ «Ayiwa, ni muso min ma se ka sagaden soro, o be se ka na ni kongotugani fla ye, walama jenetugani fitini fla. Kelen ye ke saraka jenita ye, to kelen ye ke jurumunyafa saraka ye. Sarakalasebaga bena o ke saraka ye Matigi Ala na koro, ka muso ta jurumunw kafari; ni o kera, a be saninya.»

Farikolo ta banaw ta sariyaw

13

Fari birindiri ni warawara ni kurukuruw

¹ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe, k'a fo o ye ko:

² «Ni kuru do ka bo mogo do fari ra, walama warawara, walama ni no gbeman dow ka bo a fari ra, k'a ke i ko bana minw be mogo fari cen, o ye taga ni o tigi ye sarakalasebaga Haruna fe, walama Haruna dence sarakalasebaga do fe.

³ Sarakalasebaga be o yoro fle a fari ra. Ni a k'a ye ko a yoro siw gbegebenin lo, k'a ye ko a yoro dunyara doonin fana, o tuma bana minw be mogo fari cen, o do lo. Ni sarakalasebaga k'a fle ka ban, a y'a fo ko o tigi saninyanin te.

⁴ «Nka ni a yoro nugunin lo doron, k'a gbe, ni a ma dunya, ni a siw ma gbegebe fana, sarakalasebaga ye o banabagato to a kelen na yoro do ra fo tere wolonfla.

⁵ A tere wolonflanin, sarakalasebaga ye a fle tuun. Ni a k'a ye ko bana ma juguya, ni a fana ma yerege a fari yoro bee ra, sarakalasebaga y'a to a kelen na yoro do ra fo tere wolonfla were tuun.

⁶ Ni o tere wolonfla ka dafa, sarakalasebaga ye a fle tuun. Ni a k'a ye ko bana no tununa doonin, ni a ma yerege a fari yoro bee ra, o tuma sarakalasebaga ye a fo ko o tigi saninyara, ko warawara doron tun lo. Banabagato ye a ta faniw ko; o kɔ, a be saninya.

⁷ «Nka ni sarakalasebaga k'a fle, k'a bla ka taga, ko a keneyara, ni bana ka taga juguya, a ka kan ka kosegi ka na a yere yira sarakalasebaga ra.

⁸ Sarakalasebaga bena a fle kokura tuun. Ni a k'a ye ko bana juguyara a fari ra, a ye a fo ko o tigi saninyanin te; bana minw be mogo fari cen, o do lo.»

Bana minw be mogo fari cen

⁹ «Bana minw be mogo fari cen, ni o do ka mogo do mina, aw ye taga ni o tigi ye sarakalasebaga fe.

¹⁰ Sarakalasebaga ye a tigi fle. Ni a k'a ye ko kuru min be a fari ra, ko o gbenin lo, k'a ye fana ko o yoro siw gbegebenin lo, ko jori na wulennin lo,

¹¹ o tuma o bana ye bana koro le ye a farisogo ra. Sarakalasebaga y'a fo ko a saninyanin te. Sarakalasebaga kana a fo ko a be a to a kelen na yoro do ra tuun, sabu sigiya t'a ra, a tigi saninyanin te.

¹² «Nka ni sarakalasebaga k'a ye ko kurukuruw bora a fari yoro bee le ra, k'a ta a kun na ka taga a bla fo a sentege ra, o tuma sarakalasebaga ye a fle ka na kosebe.

¹³ Ni a k'a ye ko o bana k'a fari yoro bee le mina, a y'a fo ko o banabagato saninyanin lo; a saninyanin lo, sabu a fari gbegbera doron le.

¹⁴ «Nka ni jori nana ye a fari ra lon min na, o tuma a saninyanin te.

¹⁵ Sarakalasebaga bena o joriw fle, k'a fo ko a saninyanin te. O joriw saninyanin te; bana minw be mogfo fari cen, o do lo.

¹⁶ Nka ni jori da nana gbe, a ye kosegi ka taga sarakalasebaga fe.

¹⁷ Sarakalasebaga bena a fle. Ni a k'a ye ko can ra, a fari yoro minw tun wulenna, ko olugu gbegbera tuun, a y'a fo ko o bana banna, sabu a fari gbera. O tuma a saninyara.»

Farirajoriw

¹⁸ «Ayiwa, ni sumuni bora mogfo do fari ra, ni a nana keneya,

¹⁹ ni o ko kuru gbeman do nana wuri o sumuni no ra, walama ni o sumuni no nugura, k'a yoro gbe, walama k'a yoro wulen, o tigi ye taga a yere yira sarakalasebaga ra.

²⁰ Sarakalasebaga bena a yoro fle. Ni a k'a ye ko a yoro dunyara doonin, ani k'a yoro siw gbegbe, sarakalasebaga y'a fo ko o tigi saninyanin te. Bana minw be mogfo fari cen, o do le wurira sumuni no ra ten.

²¹ «Nka ni sarakalasebaga k'a fle, k'a ye ko a yoro siw ma gbegbe, ni a yoro ma dunya fana, ni a no tununa doonin, sarakalasebaga ye o tigi to a kelen na yoro do ra fo tere wolonfla.

²² O ko, ni a k'a fle k'a ye ko bana k'a fari yoro bee mina, sarakalasebaga y'a fo ko a saninyanin te. Bana minw be mogfo fari cen, o do lo.

²³ Nka ni a no tora a cogo ra, ni a m'a fari yoro bee mina, o tuma, sumuni le jara; a no doron lo. Sarakalasebaga ye a fo ko o tigi saninyanin lo.»

Tasumajenida

²⁴ «Ni tasuma ka mogfo do jeni, ni a sumana, nka ni a no gbera, walama k'a wulen doonin,

²⁵ sarakalasebaga ye a yoro fle. Ni a k'a ye ko o tasumajenida yoro siw gbegbera, k'a dunya doonin, o tuma bana minw be mogfo fari cen, o do le daminana o tasumajenida no ra. O ra, sarakalasebaga y'a fo ko o tigi saninyanin te.

²⁶ «Nka ni sarakalasebaga k'a fle k'a ye ko a yoro siw ma gbegbe, ni a yoro dunyara doonin, nka ni a no tununa doonin, o tuma, sarakalasebaga y'a to a kelen na yoro do ra fo tere wolonfla.

²⁷ A tere wolonflanan lon, sarakalasebaga ye a fle tuun. Ni a k'a ye ko bana juguyara a fari ra, sarakalasebaga ye a fo ko a saninyanin te. Bana minw be mogfo fari cen, o do lo.

²⁸ «Nka ni a no tora a cogo ra, ni a m'a fari yoro bee mina, ni a no yere tununa doonin, o tuma tasumajenida no doron lo. Sarakalasebaga ye a fo ko a saninyanin lo, sabu tasumajenida dama lo.»

Kunkolo ni bonbonkun ta kaba

²⁹ «Ni kaba bora ce walama muso do kun na, walama a bonbonkun na,

³⁰ sarakalasebaga ye o kaba fle. Ni a k'a ye ko a no dunyara doonin, k'a yoro siw ke fitini fitini neremuguman ye, sarakalasebaga y'a fo ko o tigi saninyanin te. Kaba lo; bana minw be mogfo fari cen, o do le wurira a kunkolo walama a bonbonkun na.

³¹ Nka ni a k'a fle k'a ye ko a yoro ma dunya, ko a yoro siw ma finfin, sarakalasebaga y'a to a kelen na yoro do ra fo tere wolonfla.

³² A tere wolonflanan lon, sarakalasebaga ye a fle tuun. Ni a k'a ye ko kaba m'a fari yoro bee mina, ni a yoro siw ma ke neremuguman ye fana, ni a yoro fana ma dunya,

³³ o banabagato ka kan k'a kun walama a bonbosi li. Nka kaba be yoro minw na, a kana o li. O ko, sarakalasebaga y'a to a kelen na tuun tere wolonfla were.

³⁴ Ni tere wolonfla ka dafa, sarakalasebaga ye a fle tuun. Ni kaba ma yoro bee mina, ni a no ma dunya fana, a ye a fo ko o banabagato saninyanin lo. A ka kan k'a ta faniw doron le ko; o ko, a be saninya.

³⁵ «Nka ni sarakalasebaga ko a saninyara, k'a bla ka taga, ni o kaba tagara juguya, a ka kan ka kosegi ka na janko sarakalasebaga ye a fle tuun.

³⁶ Ni a k'a ye ko kaba k'a fari yoro bee mina ka ban, kun te a ra tuun ko a y'a fle ni o yoro siw kera neremuguman ye, sabu sigiya t'a ra, o tigi saninyanin te.

³⁷ Nka ni sarakalasebaga k'a ye ko bana ma taga ja, ni a yoro siw ka ke bo ye tuun, o tuma o kaba keneyara; o tigi fana saninyara. O tuma sarakalasebaga ye a fo ko a saninyara.»

Bana min be mogo fari gbege

³⁸ «Ayiwa, ni no gbeman dow ka bo ce, walama muso do fari ra,

³⁹ sarakalasebaga bena o tigi fle. Ni a k'a ye ko a yoro nugunin lo k'a gbe doonin, o tuma kurukuru doron le wurira a fari ra. A saninyanin lo.»

Kunkolo ta sumuni

⁴⁰ «Ni mogo do kun cemanceyoro siw bee bonna, a kun le wulanna; a saninyanin lo.

⁴¹ Ni a kun nafeyoro siw le bonna, o tuma a kun nafeyoro le wulanna doron; a saninyanin lo.

⁴² «Nka ni kuru do ka bo o wulanyoro ra, ka wulen, ni a kera kun cemance le ra, walama tenda ra, o tuma bana minw be mogo fari cen, o do le be wurira a kun wulanyoro ra.

⁴³ Sarakalasebaga ye a yoro fle. Ni a ka kuru do ye a kun wulanyoro ra min wulenna, k'a ke i ko bana min be mogo fari cen,

⁴⁴ o tuma i b'a soro o bana do lo; a saninyanin te. Sarakalasebaga ye a fo ko o bana min be a kunkolo ra ko o koson a saninyanin te.

⁴⁵ «Ayiwa, ni o faricenbana do be mogo do ra, o tigi ka kan ka fani faranninw le don. A ka kan k'a kunsigi pagaminin to a kun na. A ye fen do ke k'a ja dugumayoro datugu, ka to ka peren k'a fo ko: <Ne saninyanin te! Ne saninyanin te!>

⁴⁶ A saninyabari bena to fo ka taga a ta bana ban. O koson a ka kan ka to a danna kene ma fanibonw ko fe, k'a yere mabo mogow ra.»

No min be bo fani walama gbolo ra

⁴⁷ «Ni sumaya sera fani donta do ma ka no bla a ra, ni a kera sagasifani le ye, walama lenfani,

⁴⁸ walama ni a sera fanimugu do le ma, walama derege do, min ye lenfani ye walama sagasi, walama ni a sera gbolo do le ma, walama fen gboloraman do,

⁴⁹ ni a no kera binkeneman, walama wulenman, o tuma o fani walama o gbolo cenna le. O ka kan k'a yira sarakalasebaga ra.

⁵⁰ Sarakalasebaga ye a no fle. O ko, a ye o fen bla bon konko ka da sogo a da ra fo tere wolonfla.

⁵¹ A tere wolonflanan, a ye a no fle tuun. Ni a k'a ye ko a no bonyara, o tuma o fani walama o gbolo cenna le. Fen saninyabari lo.

⁵² Sarakalasebaga ka kan k'a jeni. Ni a kera fanimugu le ye, walama derege, min ye lenfani ye, walama sagasi, walama fen gboloraman do ye, a ka kan ka a bee jeni tasuma ra, sabu a cenna.

⁵³ «Nka ni sarakalasebaga k'a fle tere wolonfla ko fe, k'a ye ko no min tun be o fen na, ko o no ma bonya,

⁵⁴ o tuma a y'a fo ko o ye a ko; o ko, a ye a bla bon konono ka da sogo a da ra tuun fo tere wolonfla were.

⁵⁵ Ayiwa, ni sarakalasebaga nana a fle o tere wolonfla ko, k'a ye ko no be a cogo ra, hali ni a no ma bonya, o fen saninyanin te. Ni a ko le cenna o, walama ni a ja le cenna o, a ye a jeni.

⁵⁶ «Nka ni sarakalasebaga k'a fle, k'a ye ko a konin ko o no bora a ra donnin, ni a kera fanimugu le ye o, walama a derege o, walama fen gboloraman do, a ye o yoro tige ka bo a ra.

⁵⁷ «Ayiwa, o ko fe, ni no nana ye o fani donta ra, walama o fanimugu ra, walama o derege ra, walama o fen gboloraman ra tuun, o tuma a cenna le tuun. Aw ye a jeni tasuma ra.

⁵⁸ «Ni no ka ke fani o fani na, k'a cen, ni a kera fanimugu le ye, walama derege, walama fen gboloraman do, ni o k'a ko, ni no bora a ra, o ka kan k'a ko tuun. Ni o kera, a be saninya.

⁵⁹ «Ayiwa, no minw be ke fanidontaw ra, ni a kera sagasifani le ye o, lenfani o, walama fanimugu, walama derege, walama fen gboloraman do, o sariya le ye nin ye. Nin sariyaw le b'a to aw be se k'a lon ko o fenw saninyara walama ko o ma saninya.»

14

Banabagato saninyacogo

¹ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

² «Bana minw be mogo fari cen, ni o do tun be mogo do ra, ni a tigi keneyara, a ta saninyari ka kan ka ke cogo min na, o fle nin ye: a folo, o ye na ni a ye sarakalasebaga fe.

³ Sarakalasebaga be bo ni a ye fanibonw ko fe, ka taga a fle. Ni a k'a ye ko a keneyara can ra,

⁴ a y'a fo a ye ko a ye na ni konono fla ye, minw panaman lo, a ta saninyari koson, konono minw saninyanin lo, ani sediriyiri, ani jese wulenman, ani izope flaburu.

⁵ Sarakalasebaga b'a fo ko o ye konono kelen kannatige, k'a jori ke jipuman do ra, bogodaga do konono.

⁶ O ko, sarakalasebaga be konono panaman mina, ani sediriyiri, ani jese wulenman, ani izope flaburu; konono min kannatigera k'a jori ke bogodaga konono, jipuman na, a ye o fenw ni konono panaman su o jori ra.

⁷ Banabagato min ka kan ka saninya, a ye a seriseri ale kan sipaga wolonfla. Ni o kera, sarakalasebaga ye a fo ko a saninyara. O ko, a ye konono panaman bla ka taga kongo konono.

⁸ «Banabagato min be saninyara, ale ka kan k'a ta faniw ko, k'a fari siw bee li, k'a yere ko fana ka soro ka saninya. O ko, a be se ka don dugu konono. Nka a ka kan ka tere wolonfla ke ka soro ka don a ta fanibon konono.

⁹ A tere wolonflanin, a ye a fari siw bee li tuun, a kun ni a bonbosi, ani a pasiw bee. O ko, a ye a ta faniw ko, k'a yere ko fana. Ni o kera, a be soro ka saninya pewu.

¹⁰ «A tere seeginan, a ye na ni sagaden ceman fla ye, fiyen te minw na, ani sagaden musoman kelen, min si ye san kelen ye, ani fiyen te min na. A ye mugu tentennin kilo kononton ta ka o nonni turu ra, ani turu litiri tarance.

¹¹ Sarakalasebaga min be saninyari ke, ale be taga ni banabagato ni o fenw bee ye Matigi Ala na koro Ngonkunben fanibon* donda ra.

¹² Sarakalasebaga ye na ni sagaden ceman kelen ye, ka o ke hakebo saraka ye, ka turu litiri tarance fara o kan. A be o saraka fifa Matigi Ala na koro.

¹³ Jurumunyafa saraka ni saraka jenitaw be kannatige yoro min na, yoro saninman* kono, a ka kan ka saga kannatige o yoro le ra. Jurumunyafa saraka ye sarakalasebaga ta ye cogo min na, hakebo saraka fana ye a ta ye o cogo le ra; sabu saraka lo min saninyanin lo kosebe.

¹⁴ «Mogo min ka kan ka saninya, sarakalasebaga ye hakebo saraka jori do ta k'a mun o tigi kininboroyanfan toro nunkun na, ani a kininboroyanfan borokandenba ni a senmandenba.

¹⁵ O ko, sarakalasebaga ye turu donin ke a yere numanboro tege kono,

¹⁶ k'a kininboro borokanden su o turu ra a numanboro tege kono, k'a seriseri sijaga wolonfla Matigi Ala na koro.

¹⁷ O ko, turu to min tora a borotege kono, a be o mun a tigi kininboroyanfan toro nunkun na, ani a kininboroyanfan borokandenba ni a senmandenba, a tun konna ka hakebo saraka jori mun o yoro minw na.

¹⁸ Ayiwa, turu to min tora sarakalasebaga borotege kono, a ye o ke banabagato kun na, janko k'a ta jurumun kafari a ye Matigi Ala na koro.

¹⁹ «O ko, sarakalasebaga ye jurumunyafa saraka bo, janko min be saninyara ka bo a ta bana ra, ka o tigi ta jurumun kafari, k'a saninya. O ko, sarakalasebaga ye saraka jenita kannatige;

²⁰ a be o saraka kuturu bee jeni ni siman saraka ye, sarakajenifen kan Matigi Ala na koro. Sarakalasebaga ye a ta jurumun kafari a ye; ni o kera, a be saninya.

Banabagato fagantanw saninyacogo

²¹ «Ayiwa, ni a kera ko fen te banabagato boro, fen minw fora, ni o bee se ma ke a ye, o tuma a ye na ni sagaden ceman kelen donin ye, ka na o ke hakebo saraka ye. O be o saraka fifa Matigi Ala na koro, ka o ke k'a ta jurumun kafari. A be mugu tentennin kilo saba donin ta, ka o donin turu ra, ka o ke siman saraka ye, ani turu litiri tarance.

²² A ye na ni tugani fla ye, walama jenetugani fla, ka kana ni a seko ye. Kelen ye ke jurumunyafa saraka ye, to kelen ye ke saraka jenita ye.

²³ «A ta saninyari tere seeginan, a ye na ni o fenw bee ye sarakalasebaga fe Ngonkunben fanibon* donda ra, Matigi Ala na koro, ka na a ta saninyari dafa.

²⁴ Sarakalasebaga ye sagaden ceman ta, ka o ke hakebo saraka ye, ani turu litiri tarance. A ye o fifa Matigi Ala na koro.

²⁵ O ko, a ye hakebo saraka ta saga kannatige, ka o saraka jori do ta k'a mun banabagato kininboroyanfan toro nunkun na, ani a kininboroyanfan borokandenba, ni a senmandenba.

²⁶ Sarakalasebaga ye turu do ta, ka donin ke a yere numanboro tege kono,

²⁷ k'a kininboroyanfan borokanden su a ra k'a seriseri Matigi Ala na koro sijaga wolonfla.

²⁸ O ko, sarakalasebaga ye o turu donin ta ka o mun a tigi kininboroyanfan toro nunkun na, ani a kininboroyanfan borokandenba ni a senmandenba ra, a tun konna ka hakebo saraka jori mun yoro minw na.

²⁹ Ayiwa, turu to min tora sarakalasebaga borotege kono, a ye o ke a tigi kun na, janko k'a ta jurumun kafari Matigi Ala na koro.

³⁰ O ko, a sera ka na ni tugani minw ye walama jenetuganiw, sarakalasebaga ye kelen bo o ra,

³¹ ka o ke jurumunyafa saraka ye, ka to kelen ke saraka jenita ye. A ye o ke saraka ye, ka siman saraka do fara o kan, k'a ta jurumun kafari Matigi Ala na koro. Ni o kera, a bena saninya.

³² «Ayiwa, bana minw be mogo fari cen, ni o do ka mogo do mina, ni o tigi keneyara, k'a soro saraka min yirara, cogo te a boro ka o bee bo, ale be se k'a yere saninya cogo min na, o sariya le ye nin ye.»

No be bon minw na

³³ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe tuun k'a fo o ye ko:

³⁴ «Ne bena Kanaana jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, ni aw tagara se yi tuma min na, ni ne nana sumaya yelen aw ta bon kogo kan o jamana ra, ka no bla a ra,

³⁵ o bontigi ye taga sarakalasebaga fe ka taga a fo a ye ko: «Ne ka no do ye ne ta bon kogo kan, a be i n'a fo sumaya le yelenna a kan.»

³⁶ Sarakalasebaga b'a fo a ye ko a ye taga a ta bonkonofenw bee labo kene ma, sani ale ye don ka taga o no fle. O ra, fen o fen tun be bon konon, o si te jate fen saninyabari ye. Ni o fenw bee labora, sarakalasebaga be don bon konon.

³⁷ Ni sarakalasebaga ka o now fle, ni a k'a ye ko now kera binkeneman, walama wulenman, k'a yoro ke dinga ye kogo ra,

³⁸ sarakalasebaga be bo bon konon, k'a fo o ye ko o ye bon da sogo fo tere wolonfla.

³⁹ Ni tere wolonfla dafara, sarakalasebaga be kosegi ka taga a fle tuun. Ni a k'a ye ko now cayara kogo ra,

⁴⁰ a ye a fo o ye ko sumaya yelenna bon kabakuru min o min na, ko o ye o bee labo ka taga o firi dugu ko fe, yoro saninyabari do ra;

⁴¹ o ye bon kononoyoro kogo bee siyan, k'a bogo ce ka taga a firi dugu ko fe, yoro saninyabari do ra.

⁴² O ko, o ye kabakuru werew ta ka o don koromanw no ra, ka bogo do were ke ka bon bari.

⁴³ Ayiwa, o kabakuru bonin ko bon na, k'a kogow siyan, k'a bari kura ye, ni sumaya belen donna bon na tuun ka no ke a ra,

⁴⁴ sarakalasebaga ka kan ka taga bon fle tuun. Ni a k'a ye ko now yeregera ka don bon kogow ra tuun, o tuma bon cenna ka ban le; bon saninyanin te.

⁴⁵ O ka kan ka o bon ci le, k'a kabakuruw ni a yiriw ni a bogo bee ce ka taga a firi dugu ko fe yoro saninyabari do ra.

⁴⁶ «Ayiwa, ka o bon da sogonin to fo tere wolonfla, ni mogo o mogo k'a dayele ka don a konon, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se.

⁴⁷ Ni mogo o mogo k'a da ye ka don ka la a konon, walama ka domuni ke a konon, o tigi ye a ta faniw ko.

⁴⁸ «Nka bon barinin ko, ni sarakalasebaga k'a fle k'a ye ko sumaya ma yelen a kan tuun ka no bla a ra, o tuma sarakalasebaga ye a fo ko o bon saninyanin lo; sabu sumaya tun ka no minw bla a ra, o bee banna pewu.

⁴⁹ O tuma sarakalasebaga ye konon fla mina, ani sediriyiri, ani jese wulenman ni izope flaburu, ka bon saninya ni o ye.

⁵⁰ A ye konon kelen kannatige k'a jori ke jipuman na bogodaga do konon.

⁵¹ A be sediriyiri ta, ani izope flaburu, ani jese wulenman, ani konon panaman; konon min kannatigera, a ye o fenw su o jori ra, ani jipuman na, k'a seriseri bon kan sinaga wolonfla.

⁵² O cogo ra, a bena o bon saninya ni konon jori ye, ani jipuman, ani konon panaman, ani sediriyiri, ani izope flaburu ni jese wulenman.

⁵³ O ko, a ye konon panaman bla, a ye bo dugu konon ka taga kongo konon. A bena jurumun kafari ke o cogo le ra ka bon saninya. Ni o kera, bon be saninya.

⁵⁴ «Ayiwa, bana minw be mogo fari cen, o sariya le ye nin ye, ani kaba,

⁵⁵ ani ni sumaya donna fani na, walama bon,

⁵⁶ ani kurukuruw, ani warawara, ani no gbeman minw be bo mogo fari ra; o sariyaw le ye nin ye.

⁵⁷ O sariyaw le be a yira ni fen saninyara walama ni a ma saninya. O banaw ta sariyaw le ye nin ye.»

15

Cew ta saninyabariya

¹ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe,

² ko o y'a fo Izirayelimogow ye, ko: «Ni damajalan ka ce mina, k'a ke ko neen be bon a yere ma, o neen be o tigi lanogo.

³ Ni a kera ko o neen be bonna le, walama ni a k'a ta jegenekeworo le datugu, ni a kera min o min ye, o tigi ma saninya.

⁴ O koson ni o tigi ka la fen o fen kan, walama ni a ka sigi fen o fen kan, o fen be ke fen saninyabari ye.

⁵ Ni mog'o min fana ka maga a ta lanan na, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko fana. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

⁶ Ni mog'o min ka sigi a sigiyoro ra, o tigi fana ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere fana ko. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

⁷ Ni mog'o min ka maga o ce banabagato ra, o tigi fana ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

⁸ Ni a daji ka se mog'o saninyanin min ma, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

⁹ Ni a ka sigi kirike o kirike kan ka taga tagama ra, o kirike saninyabari be to.

¹⁰ Ni fen o fen blara banabagato koro, a ye la a kan walama a ye sigi a kan, ni mog'o min ka maga o fen na, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se. Ni mog'o min ka o fen ta, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

¹¹ Ni banabagato tegokobari ka maga mog'o o mog'o ra, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

¹² Ni banabagato ka maga bogodaga min na, o bogodaga ka kan ka ci. Ni a magara minan yiriraman do le ra, o ka kan ka ko ni ji ye kosebe k'a gbe.

¹³ «Ayiwa, ni a nana ke ko o ce ta neen te bonna tuun, a ka kan ka logokun kelen le ke, ka soro ka saninya pewu. A ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko ni jipuman ye. Ni o kera, a be saninya.

¹⁴ A tere seeginan, a ka kan ka jenetugani fla, walama sokonotugani fla jini, ka taga ni o ye sarakalasebaga fe, Matigi Ala ja koro, Nogonkunben fanibon* donda ra.

¹⁵ Sarakalasebaga bena tugani kelen ke jurumunyafa saraka ye, ka to kelen ke saraka jenita ye. O cogo ra, sarakalasebaga be a saninya Matigi Ala ja koro, ka bo a ta bana ra.

¹⁶ «Ayiwa, ni lawa be bon ce fe, k'a soro bana te a ra, a ka kan k'a yere ko ka gbe. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

¹⁷ Lawa sera birifani min ma, walama fen gboloraman min ma, o ka kan ka ko. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

¹⁸ «Ni ce ni muso ka jen ni jigon ye, o fla bee ka kan ka ko. O saninyabari be to fo ka taga wula se.»

Musow ta saninyabariya

¹⁹ «Ni muso be landa ra, a saninyabari be to fo logokun kelen. Ni mog'o o mog'o ka maga a ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se.

²⁰ Ni a ka la fen o fen kan, walama ni a ka sigi fen o fen kan a ta landa wagati ra, o fen be ke fen saninyabari ye.

²¹ Ni mog'o o mog'o ka maga a ta lanan na, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

²² Ni o muso sigira fɛn o fɛn kan, ni mɔgɔ min ka maga o fɛn na, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

²³ Fɛn minw tun be a ta lanan walama a ta siginan kan, ni mɔgɔ o mɔgɔ ka maga o fɛn do ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se.

²⁴ Ni ce min ka jen ni o muso ye, k'a to landa ra, muso ta saninyabariya be yelema o ce fe. O ce fana saninyabari be to fo logokun kelen. Ni o ce ka la lanan o lanan kan, o lanan saninyabari be to.

²⁵ «Ni jori ka bon muso do fe ka tere dama ke, k'a soro a ta landa wagati te, walama ni a ta landa wagati le nana janya ka teme a cogokoro kan, o wagati bee ra, a saninyabari be to, i n'a fo a ta landa wagati ra.

²⁶ Ni a ka la lanan o lanan kan, walama ni a ka sigi siginan o siginan kan, o fana saninyabari be to, i n'a fo a ta landa wagati ra.

²⁷ Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka maga o lanan walama o siginan na, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko fana. A saninyabari be to fo ka taga wula se.

²⁸ «Ni o jori nana lo, muso ka kan ka tere wolonfla ke ka soro ka saninya tuun.

²⁹ A tere seeginan, a ka kan ka jenetugani fla, walama sokonotugani fla jini ka taga ni o ye sarakalasebaga fe, Nogonkunben fanibon* donda ra.

³⁰ Sarakalasebaga bena tugani kelen ke jurumunyafa saraka ye, ka to kelen ke saraka jenita ye. O cogo ra, sarakalasebaga be a saninya Matigi Ala na koro ka bo a ta joribon na.

³¹ «Ayiwa, aw ye a fo Izirayelimogow ye ko wagati min ni o saninyanin te, o kana gbara ne Ala ta yoro saninman* na, janko o Nogonkunben fanibon min be a yira ko ne be aw ce ra, o kana na o lanogo o ta saninyabariya koson, k'a to ne ye o faga.

³² «Ayiwa, ni damajalan ka ce mina k'a ke ko neen be bon a fe, walama ni lawa be bon a fe k'a soro bana te a ra, k'a lanogo, o sariyaw le ye nin ye;

³³ ani ni muso be landa ra, walama ni ce ka jen ni muso ye k'a soro muso saninyabari lo, o sariyaw le ye nin ye.»

16

Jurumun yafalonba

¹ Ayiwa, Haruna dence fla tun sara, sabu olugu tun ka wusunan don ni tasuma min ye Matigi Ala na koro, o cogo tun ma ben ni Matigi Ala ta sariya ye. Ayiwa, olugu ta saya ko fe, Matigi Ala kumana Musa fe.

² Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «A fo i koroce Haruna ye ko a kana to ka don tuma bee yoro saninmanba* konɔ, boncetigefani ko fe, jennogonya kesu* ni a datugunan be yoro min na, ni o te, a bena sa; sabu ne be ne yere yira aw ra sankaba jamijan ra o kesu datugunan le kunna.

³ Haruna ka kan ka don ne ta yoro saninman konɔ cogo min na, o ye nin ye: a ka kan ka misitoran kanaman kelen mina ka o ke a yere ta jurumunyafa saraka ye, ka sagajigi kelen ke a yere ta saraka jenita ye.

⁴ A be a ta lenfaniw don a yere ra, minw ye forokiyasurun ye, ani a kurusi, k'a yere cesiri ni a cesirinan ye, ka jalamugu fugula gbeman biri a kun na. A be a yere ko folo, ka soro ka o fani saninmanw don a yere ra.

⁵ A ka kan ka bakoronin fla mina Izirayeli jama fana fe ka o ke o ta jurumunyafa saraka ye, ani sagajigi kelen, ka o ke o ta saraka jenita ye.

⁶ Haruna ye a ta misitoran mina k'a ke saraka ye, k'a yere ta jurumun, ani a ta somogow ta jurumun kafari.

⁷ O ko, a ye bakoronin fla mina ka na ni o ye Matigi Ala na koro, Nogonkunben fanibon* donda ra.

⁸ A ye kara la*, janko k'a lon o bakoronin fla ra, juman le be ke Matigi Ala ta ye, ani juman le be bla ka taga kongo kono*.

⁹ «Ni bakoronin min ka ke Matigi Ala ta ye, Haruna bena o mina ka o faga k'a ke jama ta jurumunyafa saraka ye.

¹⁰ Bakoronin min kera bakoronin blata ye, a bena o panaman mina k'a lo Matigi Ala na koro, ka jurumun kafari ni a ye, k'a gben ka taga kongo kono, k'a ke bakoronin blata ye.

¹¹ «Ayiwa, ni o kera, Haruna be a ta misitoran mina, ka o ke k'a yere ta jurumun ni a ta somogow ta jurumun kafari; a ye o misitoran kannatige.

¹² O ko, a ye wusunandaga do ta, ka takami do ce wusunanjefen kan, Matigi Ala na koro, ka o ke wusunandaga kono, ka wusunanmugu boro na fla ke minan do kono, ka taga ni o bee ye boncetigefani ko fe yoro saninmanba* kono.

¹³ Ni a donna yi, a ye wusunan ke takami kan Matigi Ala na koro, janko wusunan sisi ye wuri ka ke jengonya kesu datugunan kan k'a datugu. Ni o kera, Haruna tena sa.

¹⁴ A bena misitoran jori do ta, ka taga o seriseri ni a borokanden ye kesu datugunan nafeyoro kan, a tereboyanfan na; a ye a borokanden su jori ra tuun k'a seriseri kesu datugunan na fe sipaga wolonfla.

¹⁵ «O ko, a be Izirayeli jama ta bakoronin mina kao kannatige, ka o ke o ta jurumunyafa saraka ye. A ye taga ni o jori ye boncetigefani ko fe. A k'a ke cogo min ni misitoran jori ye, a ye a ke o cogo kelen na. A ye jori do seriseri kesu datugunan kan, ka do seriseri a na fe.

¹⁶ «O cogo ra, Izirayelimogow ka Ala ta yoro saninmanba lanogo ni o ta kanminabariyaw, ani o ta hakekow, ani o ta jurumun minw bee ye, Haruna be o bee kafari. A be fanibon yoro to bee fana ta ke o cogo ra, sabu o fanibon be o mogo saninyabariw le ce ra.

¹⁷ «Ni Haruna be don yoro saninmanba kono ka taga jurumun kafari wagati min na, mogo si man kan ka ke fanibon kono o wagati ra, fo ka taga a bo. A be jurumun kafari ke a yere ni a ta somogow ye, ani Izirayelimogow jama bee lajennin ye.

¹⁸ Ni a bora, a ye taga sarakajenifen koro Matigi Ala na koro, ka taga jurumun kafari ke sarakajenifen kan. A ye misitoran ni bakoronin jori do mun sarakajenifen gbanw bee ra.

¹⁹ A be jori seriseri sarakajenifen kan ni a borokanden ye, sipaga wolonfla, k'a saninya Izirayelimogow ta hakekow ma, k'a bla danna ne ye.

²⁰ «Ayiwa, ni Haruna ka jurumun kafari ka ban, ka yoro saninmanba ni Nogonkunben fanibon ni sarakajenifen saninya, o tuma bakoronin min be gben ka taga kongo kono, a ye o mina ka na.

²¹ Haruna ye a boro fla la o bakoronin kun na; Izirayelimogow ka terenbariyako minw bee ke, ani o ta hakekow, ani o ta jurumunw, Haruna ye o bee fo ka o kunko la bakoronin kan. A be o jurumunw bee kunko la bakoronin kunna; o ko, a be mogo do bla a ye o bakoronin gben ka taga kongokolon kono.

²² O be o bakoronin gben ka taga kongokolon kono; ni o kera, bakoronin be taga ni o ta jurumunw bee ye kongo kono.

²³ «O ko, Haruna be don Nogonkunben fanibon kono. A tun ka lenfani minw don, ka don yoro saninman* kono, a be o bo ka o bla yoro saninman kono yi.

²⁴ A ye a yere ko ni ji ye yoro saninman do ra, ka soro k'a ta faniw don. O ko, a ye bo ka na a ta saraka jenita ni jama ta saraka jenita jeni. A ye a yere ta jurumun ni jama ta jurumun kafari.

* **16:8 16:8** Bakoronin min be bla ka taga kongo kono: Heburukan na, a sebera ko Hazazeli; o koro ye ko bakoronin min be bla ka taga.

²⁵ Began min kera jurumunyafa saraka ye, a be o turu fana jeni sarakajenifen kan.

²⁶ «Mogo min ka bakoronin gben ka taga kongo kono, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko fana, ka soro ka don dugu kono.

²⁷ «Misitoran ni bakoronin min kera jurumunyafa saraka ye, o donna ni minw jori ye yoro saninmanba kono ka jurumun kafari, o ka kan ka taga ni olugu ye fanibonw ko fe, ka taga o gbolo ni o sogo ni o bo bee jeni.

²⁸ Ni mogo min ka o jeni, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko ji ra; o ko, a be soro ka don dugu kono.

²⁹ «Ayiwa, nin ye sariya wuribari le ye aw fe. San karo wolonflanan, o karo tere tan, aw ka kan ka aw yere majigi Ala na koro; aw man kan ka baara si ke o lon na, aw Izirayelimogow, ani lonan minw siginin be aw fe.

³⁰ Sabu o lon le ra aw ta jurumunw be kafari, ka aw saninya. Ni o kera, aw bena saninya ka bo aw ta jurumunw bee ra Matigi Ala na koro.

³¹ Aw man kan ka foyi ke o lon na; aw ka kan ka nenekiri, ka aw yere majigi Ala na koro. O ye sariya wuribari le ye.

³² «Ayiwa, turu saninman* kera sarakalasebaga min kan k'a saninya, k'a sigi sarakalasebagaya ra a face no ra, ale le be jurumunw kafari; a ka kan ka lenfaniw le don, fani saninmanw.

³³ A bena jurumun kafari ke, ka yoro saninmanba saninya, ka Nogonkunben fanibon ni sarakajenifen saninya, ka sarakalasebagaw ni jama bee lajennin saninya.

³⁴ «Nin sariya ye sariya wuribari le ye aw fe. Aw ka kan ka Izirayelimogow ta jurumunw bee kafari o ye sinaga kelen san o san.»

Ayiwa, Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye, Haruna ka o bee ke.

Saninyari ko ta sariyaw

17

Began fagayoro ta sariya

¹ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

² «A fo sarakalasebagaw ye, Haruna ni a dencew, ani Izirayelimogow bee ye, ko:

³ Matigi Ala ka min fo o le nin ye: «Ni Izirayelimogo do ka misi, walama saga, walama ba faga dugu kono, walama so ko fe,

⁴ ni a ma na ni a ye Nogonkunben fanibon* na fe ka na a faga o yoro ra, k'a ke saraka ye Matigi Ala na koro fanibon donda ra, o hake be to o tigi kunna, sabu a kera i n'a fo a ka mogo le faga. O tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na.

⁵ O kun ye janko Izirayelimogow kana o ta beganw faga kongo kono o yere ma yi; o ye na ni a ye sarakalasebaga fe Matigi Ala na koro, Nogonkunben fanibon donda ra, ka na a ke ninsondiya saraka ye k'a di Matigi Ala ma.

⁶ Ni o ka o began faga, sarakalasebaga be a jori seriseri Matigi Ala ta sarakajenifen kan, Nogonkunben fanibon donda ra. A be a turu jeni sarakajenifen kan. O be ke saraka ye min kasa ka di Matigi Ala ye.

⁷ O ra, Izirayelimogow si man kan ka taga o ta beganw faga kongo kono tuun ka saraka bo bakoronin jinaw ye, ka jen ni o jinaw ye ka jurumun ke. Nin sariya ye sariya wuribari le ye Izirayelimogow ni o ta durujaw bee fe.»

⁸ «O koson i ye a fo o ye ko ni Izirayelimogo do, walama lonan minw siginin be o fe, ni o do ka saraka jenita do bo, walama saraka suguya were,

⁹ ni a ma na ni a ye Nogonkunben fanibon donda ra, ka na o saraka bo Matigi Ala ye, o tigi ka kan ka faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.»

Izirayelimogow man kan ka jori domu

¹⁰ «Ni Izirayelimogō dō, walama lonan minw siginin bē o fē, ni o dō ka bēgan dō jori domu, ni a kera bēgan o bēgan jori ye, ne Ala bēna wuri o tigi kama, k'a faran ka bō a ta jamana mōgōw cē ra;

¹¹ sabu fēnpanaman bēē nin bē a jori le ra. O kosōn Matigi Ala k'a fō ko aw ta bēganw bēē jori ye kē sarakajenifen kan, janko ka aw ta jurumun kafari. Nin min bē jori ra, o le b'a to jori bē kē ka jurumun kafari.

¹² O le kosōn ne k'a fō Izirayelimogōw ye ko: «Aw si man kan ka jori domu. Hali lonan minw bē o fē, o si man kan ka jori domu.»

¹³ «Ni Izirayelimogō dō, walama lonan minw bē o fē, ni o dō ka kongosogo walama kōnō dō mina kongo ra, min bē domu, a ka kan ka a jori bōn dugu ma ka a datugu ni buguri ye.

¹⁴ Sabu fēnpanaman bēē nin ye a jori le ye, jori min b'a ra. O kosōn ne k'a fō Izirayelimogōw ye ko: «Aw kana fēnpanaman si jori domu; sabu fēnpanaman bēē nin ye a jori le ye. Mōgō o mōgō k'a domu, o tigi bē faran ka bō Izirayelimogōw cē ra.»

¹⁵ «Ni mōgō o mōgō ka jufasogo, walama wara dato domu, ni a kera Izirayelimogō ye, walama lonan, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko. A saninyabari bē to fō ka taga wula se. O kō fē, a bē sorō ka saninya.

¹⁶ Ni a ma a ta faniw ko, k'a yere ko, o hake bēna bō a tigi ra.»

18

Jen minw ma daga cē ni muso cē

¹ Matigi Ala kumana Musa fē k'a fō a ye ko:

² «Kuma Izirayelimogōw fē, k'a fō o ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

³ Aw tun bē Misiran jamana ra tuma min na aw ka ko minw ye olugu fē, aw kana o ladegi. Ne bē tagara ni aw ye Kanaana jamana min na fana, aw kana taga o jamana mōgōw ta koketaw ladegi. Aw man kan ka o ta landaw ta.

⁴ Aw ka kan ka ne ta cifōninw le kē, ka ne ta sariyaw sira tagama; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

⁵ « «Aw ye ne ta sariyaw ni ne ta cifōninw sira tagama. Ni mōgō min ka o sariyaw sira tagama, o tigi bēna kisi o le sababu ra; sabu ne le ye Matigi Ala ye.

⁶ « «Ayiwa, aw ra cē si man kan ka gbara muso dō ra, ka jen ni a ye, k'a sorō a ni o muso bēē ye gbakelenmōgōw ye. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

⁷ « «I man kan ka jen ni i bamuso ye k'a lebu; sabu i bamuso lo. I man kan ka jen ni a ye, ka i face lebu.

⁸ « «I man kan ka jen ni i face ta muso dō ye fana, ka i face lebu.

⁹ « «I man kan ka jen ni i balemamuso ye; ni aw bēē kera fa kelen ni ba kelen o, walama ni aw kera fa kelen na, nka aw tē ba kelen na o, walama ni aw kera ba kelen na, nka aw tē fa kelen na o, ni aw worora lu kelen kōnō o, walama ni aw ma woro lu kelen kōnō o, i man kan ka jen ni a ye.

¹⁰ « «I man kan ka jen ni i mamaden si ye, ka i yere lebu.

¹¹ « «I man kan ka jen ni i face ta muso dō ta denmuso ye, sabu i balemamuso lo.

¹² « «I man kan ka jen ni i face kōrōmuso, walama ni a dōgōmuso dō ye, sabu i tēnēnmuso lo.

¹³ « «I man kan ka jen ni i bamuso kōrōmuso walama a dōgōmuso ye, sabu i tēnēnmuso lo.

¹⁴ « «I man kan ka i face balemace lebu, ka jen ni a muso ye, sabu i tēnēnmuso lo.

¹⁵ « «I man kan ka jen ni i buranmuso ye, sabu i dence muso lo. I man kan ka jen ni a ye.

¹⁶ « «I man kan ka jen ni i balemace muso ye, ka i balemace lebu.

¹⁷ « ‹I man kan ka jen ni muso do ye, ka seko ka jen ni a denmuso fana ye. I jenna ni muso min ye, i man kan ka jen ni o muso mamaden si ye; sabu olugu ni o muso bee ye gbakelenmogow le ye. Ni mogow min ka o ke, o tigi ka kojuguba le ke.

¹⁸ « ‹I man kan ka i muso dogomuso furu, ka jen ni a ye, k'a i muso to si ra, ka celiya don o ni jogon ce.

¹⁹ « ‹I man kan ka gbara muso si ra ka jen ni a ye, k'a sorow a be a ta landa ra, sabu a saninyabari lo.

²⁰ « ‹I man kan ka i mogojogon ta muso jini, ka jen ni a ye, ka i yere lanogo ni a ye.

²¹ « ‹I kana son ka i den si di o ye a don tasuma ra, k'a ke saraka ye ka Moloki ta jo son ni a ye. I man kan ka i ta Ala togow cen o cogo ra, sabu ne le ye Matigi Ala ye.

²² « ‹I man kan ka jen ni i cejogon ye i n'a fo ce be jen ni muso ye cogo min na; o ye ko haramunin le ye.

²³ « ‹I man kan ka jen ni began ye, ka i yere lanogo. Muso fana man kan k'a yere di began ma, a ye jen ni a ye. O ye kokolonba le ye.

²⁴ « ‹Ayiwa, aw kana aw yere lanogo ni nin kow si ye, sabu ne bena siya minw ghen ka bo aw ja, olugu tun ka o yere lanogo ni nin kow bee le ye.

²⁵ O k'a ke ten ka jamana bee lanogo. O koson ne bena o hake bo o ra, k'a to o ta jamana ye o bee foono.

²⁶ « ‹O ra aw ka kan ka ne ta cifoninw, ani ne ta kolatigeninw bee sira tagama. Aw Izirayelimogow, walama lonan minw be aw ce ra, aw si man kan ka nin ko haramuninw jogon do ke;

²⁷ sabu mogow minw sigira jamana ra ka kon aw ja, olugu ka nin ko haramuninw jogon le ke, ka jamana bee lanogo.

²⁸ Ni aw ka o kow jogon ke, ka jamana lanogo, jamana bena aw fana foono, i n'a fo minw tun sigira jamana ra aw ja, jamana ka olugu foono cogo min na.

²⁹ « ‹Aw ra ni min o min ka nin ko haramunin jogon do ke, ne bena o tigi faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.

³⁰ « ‹Ayiwa, aw ka kan ka ne ta koketaw sira le tagama. Nin ko haramunin minw tun be kera jamana konow ka sorow aw ma se yi ban, aw man kan ka o kow si ladegi ka aw yere lanogo, sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.› »

Sariya were minw fora Izirayelimogow ye

19

Izirayelimogow ka kan ka saninya

¹ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

² «Kuma Izirayelimogow bee lajennin fe k'a fo o ye ko: ‹Aw ka kan ka saninya, sabu ne saninyanin lo, ne Matigi Ala, aw ta Ala.

³ « ‹Aw bee ye aw fa ni aw ba bonya. Ne ka Nenekirilon min sigi, aw ka kan ka o jate fana, sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

⁴ « ‹Aw kana jabo batofen gbansanw fe ka o bato. Aw kana negge yeele ka o ke batofen do ye k'a bato; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.› »

Sarakaw ta sariya

⁵ « ‹Ni aw b'a fe ka ninsondiya saraka bo ne ye, aw y'a ke ka kapa ni a kecogo ye, janko ne ye aw ta saraka mina.

⁶ Aw be o saraka di ne ma lon min na, a sogo ka kan ka domu k'a ban o lon yere ra. Ni a to ka si, aw ye o domu o dugusagbe. Nka ni a to belen ka to a dugusagbe flanan, aw ye o jeni tasuma ra k'a ban.

⁷ Ni mōgō o mōgō ka sarakasogo domu ka taga se fō tere saba, o tigi ta saraka tē mina, sabu a sogo kēra fēn haramunin ye.

⁸ Ni mōgō o mōgō ka o sogo domu, o hake bē o tigi kan; sabu o saraka min dira ne ma, a ma o jate fēn saninman ye. O tigi ka kan ka faran ka bō Izirayeli jamanadenw na.> »

Simantigē ta sariya

⁹ « ‹Ayiwa, ni aw nana kē aw ta simanw kan ye aw ta jamana ra tuma min na, aw ye foro kerefeyorō ta simanw to yi, aw kana o kan. Siman minw fana kanbari tora, walama minw benbenna, aw kana sekō ka taga olugu kan tuun.

¹⁰ Ni aw bē aw ta rēzenmō fana bō, minw tora tigēbari ye, walama minw benbenna, aw kana sekō ka taga olugu tōmō. Aw ye o to fagantanw ni lonanw ye; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.> »

Mōgōpōgōn kanuya ta sariya

¹¹ « ‹Aw kana sonyari kē; aw kana faninya tige, walama ka aw mōgōpōgōn janfa.

¹² Aw kana kari gbansan faninya kan ni ne tōgō ye, ka ne tōgō cēn, sabu ne le Matigi Ala ye.

¹³ « ‹Mōgō kana a mōgōpōgōn tōpō. I kana i mōgōpōgōn borofen bōsi a ra. I ta baaraden sara kana si i boro.

¹⁴ I kana torogberen nēni. I kana fēn bla fiyentō ja, k'a to a ye talon a ra. I ka kan ka siran Ala ja, sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

¹⁵ « ‹Ni i bē kiti tige, i ye a tige terenninya kan. I kana jo di fagantan ma a ta fagantanya kosōn, i fana kana kiti diya fagama ra a ta fagamaya kosōn. Ni i bē i mōgōpōgōn ta kiti tige, i ye a kē can le kan.

¹⁶ I kana yaala ka nafiya kē mōgōw cē ra. I kana seereyajugu fō i mōgōpōgōn ta ko ra min bē se ka kē a fagasababu ye; ne le ye Matigi Ala ye.

¹⁷ « ‹I kana i balema kōninya i jusukun na gbansan. Ni a ka ko dō le kē min man ji, i ye o fō a ja na k'a gbēleya, janko o kana na i fana jaraki ni a ye.

¹⁸ Ni mōgō dō ka ko dō kē i ra, i kana a fō ko i bē a juru sara. Ni i balema dō ka ko dō kē i ra min ka i dimi, i kana o ko to i yere kōnō. I ka kan ka i mōgōpōgōn kanu i ko i yere, sabu ne le ye Matigi Ala ye.> »

Fēn minw tē suguya kelen ye

¹⁹ « ‹Ayiwa, aw ka kan ka ne ta sariyaw sira tagama. Aw ta bēgan minw tē bēgan suguya kelen ye, aw kana a to olugu ye jēn. Siman minw fana tē siman suguya kelen ye, aw kana olugu dan foro kelen kōnō. Fani minw tē fani suguya kelen ye, aw kana o karan pōgōn na ka o don.> »

Jonmuso maminanin ta sariya

²⁰ « ‹Ni cē dō ka jonmuso dō mamina, k'a soro a m'a kunmabō, jonmuso matigice fana m'a labla, ni cē were nana jēn ni o muso ye, o tigi ka kan ka warida dō sara. Nka o man kan ka o faga, sabu jonmuso tun ma kunmabō, a tun tē a yere ta ye fana.

²¹ O cē ye na ni sagajigi kelen ye Nōgōnkunbēn fanibon* donda ra, a ta hake kosōn, ka na o di Matigi Ala ma hakebō saraka ye a ta hake kosōn.

²² Sarakaḷasebaga bēna a ta jurumun kafari ni o hakebō saraka ye Matigi Ala ja kōrō. Cē ta jurumun bēna yafa a ma.> »

Yiridenw ta sariya

²³ « ‹Ayiwa, ni aw tagara se Kanaana jamana ra tuma min na, ni aw ka yiri suguya caman turu, minw bē den, aw ka kan ka o yiriw denw jate i n'a fō yiriden saninyabariw, fō san saba; fō ka taga o san saba dafa, aw man kan ka o yiridenw domu.

²⁴ A san naaninan, o yiriw bēna den minw kē, o denw bēē bēna bla danna ne ye; aw bēna panagbē dō kē o yiridenw ko ra, ka ne bonya.

²⁵ A san loorunan le ra, aw bē se ka o yiridenw domu. O cogo ra, aw ta yiriw bēna den caman kē aw ye san o san. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.> »

Lagberi ni joson ta sariya

²⁶ « <Aw kana jufasogo domu. Aw kana subagaya kē, aw kana lagberi kē.

²⁷ Aw kana aw kun li, ka si dō to aw kun cēmancē ra. Aw kana aw bonbosi kērefeyorow dama li.

²⁸ Ni mōgo ka sa aw fē, aw kana aw fari cici ni muru ye ko mōgo sara aw fē. Aw kana aw fari jēgenjēgen. Ne le ye Matigi Ala ye.

²⁹ « <Aw kana jēn siri ni josonbagaw ye ka aw denmusow bla jatoya ra ni o ye, ka o lebu; ni o tē, jamana bēē bēna na jabo o jow fē, ka kojugu caya jamana kōno.

³⁰ Ne ka Nenēkirilon* minw fō aw ye, aw ka kan ka o lonw jate; aw ka kan ka bonya la ne ta batoyoro saninman kan fana. Ne le ye Matigi Ala ye.

³¹ « <Minw b'a fō ko o bē kuma ni suw ye, ka lagberi kē, aw kana taga olugu fē ko aw bē taga lagberi kē. Ni aw ka o kē, aw bēna aw yere lanogo. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.> »

Mogokorobaw ni lonanw ta sariya

³² « <Aw ye wuri ka lo mogokoroba kunsigigbetigi ja koro; aw ye mogokoroba bonya kosebē. Aw ye siran aw ta Ala ja; ne le ye Matigi Ala ye.

³³ « <Ni lonan dō ka na sigi aw ta jamana ra, aw kana a jonyamina.

³⁴ Aw ye lonanw minako ja, k'a kē i n'a fō aw yere dō lo. Aw ye o kanu k'a kē i n'a fō o ye aw dō le ye, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.> »

Jago ta sariya

³⁵ «Aw kana mōgo tojo jago ra. Ni aw bē fiyeere kē, ni aw bē fēn suma, aw kana dō bō a metereda ra, walama a kiloda ra, walama a litirida ra.

³⁶ Aw y'a to aw ta sumanikenan ye bēn, a kiloda ye dafa; aw kana dō bō aw ta sumanikeminanw na fana. Ne le Matigi Ala ye, aw ta Ala, min ka aw labo Misiran jamana ra.

³⁷ « <Aw ye ne ta sariyaw ani ne ta cefoninw bēē kē, ka tagama ka kapa ni o ye, sabu ne le ye Matigi Ala ye.> »

20

Joson ni lagberi ta kiti

¹ Matigi Ala kumana Musa fē k'a fō a ye ko:

² «Kuma Izirayelimogow fē, i ye a fō o ye ko: <Ni Izirayelimogow dō, walama lonan minw bē ni aw ye, ni o dō k'a den di, k'a kē ka Moloki ta jo son, o tigi ka kan ka faga. Mogow ye jēn k'a bon ni kabakuru ye k'a faga.

³ Ne bēna wuri o tigi kama, k'a faran ka bō Izirayelimogow ra, sabu a k'a den dō di, ka Moloki ta jo son ni a ye minke, a ka ne ta yoro saninman* le lanogo, ka ne togo saninman cēn.

⁴ Ayiwa, aw jamana mogow, ni aw ka aw ja tugu o ko jogon kan, ni aw ma son k'a tigi faga,

⁵ ne yere le bēna juguya a ma kosebē, ale ni a ta gba bēē, ka o faran ka bō o ta jamana mogow cē ra, ani minw bēē bē jēn ni o mogow ye, ka Moloki ta jo son.

⁶ « <Minw b'a fō ko o bē kuma ni suw ye, ka lagberi kē, ni mōgo o mōgo ka taga olugu dō fē, ne bēna wuri o tigi kama kosebē, k'a faran ka bō a ta jamana mogow cē ra.> »

Jen minw ma daga ce ni muso ce

⁷ « *Aw ye aw yere saninya ka ke mogɔ saninmanw ye, sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.*

⁸ « *Aw ye jija ka ne ta sariyaw sira tagama, sabu ne le ye Matigi Ala ye, min be aw saninya.*

⁹ « *Ni mogɔ o mogɔ ka kumajugu fo a face walama a bamuso ma, o tigi ka kan ka faga. A fagari kunko bena ben a yere le kan, sabu a ka kumajugu fo a face walama a bamuso ma.*

¹⁰ « *Ni ce min ka jen ni a mogɔɔnɔn muso ye, o ce ni o muso bee ka kan ka faga.*

¹¹ « *Ni ce min ka jen ni a face muso ye, k'a face lebu, o ce ni o muso bee ka kan ka faga; o fagari kunko bena ben o yere le kan.*

¹² « *Ni ce min ka jen ni a dence muso ye, o ce ni o muso bee ka kan ka faga, sabu o ka kopagamininba le ke. O fagari kunko bena ben o yere le kan.*

¹³ « *Ni ce fla ka jen i n'a fo ce be jen ni muso ye cogo min na, o ka ko haramunin le ke. O ka kan ka o faga. O fagari kunko bena ben o yere le kan fana.*

¹⁴ « *Ni ce do ka muso do ta, ka soro ka o muso denmuso fana ta tuun, o ye kojuguba le ye. O ka kan ka o saba bee jeni, janko o kojugu nɔnɔ kana ye aw ce ra.*

¹⁵ « *Ni ce min ka jen ni began ye, o ce ka kan ka faga; o ka kan ka began fana faga.*

¹⁶ « *Ni muso min fana k'a yere di began do ma ka jen ni a ye, o ka kan ka o muso ni o began bee faga. Ni o fagara, o fagari kunko bena ben o yere le kan.*

¹⁷ « *Ni ce min k'a balemamusu ta, fakelenden, walama bakelenden, ka jen ni a ye, ka nɔnɔ lebu, o ye maroyakoba le ye. Olugu ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na o balema tow bee pa na. O ce jenna ni a balemamusu ye minke, o hake ka kan ka ben a kan.*

¹⁸ « *Ni ce min ka jen ni muso do ye ka o muso to landa ra, o fla bee ka kan ka faran ka bo o ta jamana mogow ce ra, sabu o ka o yere lanogo jori ra, ka ne ta sariya cen.*

¹⁹ « *I man kan ka jen ni i bamuso balemamusu ye, walama i face balemamusu, sabu i tenenmusu lo. Ni mogɔ min ka o ke, o hake bena ben o tigi yere kan.*

²⁰ « *Ni ce min ka jen ni a benogocce ta muso ye, k'a benogocce lebu, o hake bena ben o ce ni o muso kan. O tena den soro fo ka taga o sa.*

²¹ « *Ni ce min k'a balemace musu ta, o ye ko nɔnɔnin le ye. O tena den soro, sabu o ce k'a balemace lebu.»*

Izirayelimogow ka kan ka saninya

²² « *Aw ye ne ta sariyaw ni ne ta cifoninw bee ke, k'a sira tagama; ni o kera, ne be tagara ni aw ye jamana min na, o jamana tena aw fono.*

²³ *Ne bena siya minw gben ka bo aw pa fe, aw kana olugu ta landaw ta, sabu o siyaw ka nin kojuguw bee le ke, fo k'a to ne ka o haramuya.*

²⁴ *O le koson, ne k'a fo aw ye ko o jamana bena ke aw le ta ye. Ne bena o jamana di aw ma, nono ni li be woyo o jamana min na; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Ne le ka aw panawoloma ka bo siya tow ce ra.*

²⁵ « *O koson sogo saninyaninw ni sogo saninyabariw, ani konon saninyaninw ni konon saninyabariw, aw ka kan ka olugu lon ka bo nɔnɔ na, janko aw kana aw yere lanogo ni o fen saninyabariw si ye; aw kana aw yere lanogo ni o sogow ye, walama o konow, walama o fenpanaman minw be fofu o konobara kan dugu ma. Ne ka o fenw yira aw ra, janko aw ye a lon ko o saninyanin te.*

²⁶ « *Aw ye aw yere bla danna ka saninya ne ye, sabu ne Matigi Ala, ne saninyanin lo. Ne ka aw panawoloma ka bo siya tow ce ra, janko aw ye ke ne ta mogow ye.*

²⁷ « *Cew ni musu minw b'a fo ko o be kuma ni suw ye, ka lagberi ke, aw ka kan ka olugu faga. Aw ye o bon ni kabakuru ye ka o faga. O ta fagari kunko bena ben o yere le kan.»*

21

Sariya min be sarakalasebagaw kan

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Kuma sarakalasebagaw fe, minw ye Haruna dencew ye, i ye a fo o ye, ko ni sarakalasebaga do ta mogo sara, a man kan ka gbara o su ra k'a yere lanogo,

² fo ni a kera a yere ta somogo do ye, a bamuso, walama a face, walama a ta den, walama a koroce walama a dogoce.

³ Ni a balemamuso do lo, min sunguruman lo, ni o tun be jagon fe so kono, a be se ka gbara ale fana su ra k'a yere lanogo, sabu a balemamuso ma furu.

⁴ «Sarakalasebaga ye Izirayelimogow namogo le ye, a ta sarakalasebagaya koson. O ra, a man kan k'a yere lanogo, k'a yere lebu.

⁵ «Sarakalasebaga man kan k'a kun yoro dow li, walama k'a bonbosi kerefeyorow li, walama k'a yere fari yoro dow tigetige ni muru ye.

⁶ A ka kan ka saninya le, ka bla danna Ala ye; a man kan ka ne Ala togo cen, sabu ale le be siman sarakaw jeni tasuma ra Matigi Ala ye, min ye o ta Ala ta saraka ye. O koson a ka kan ka ke mogo saninman le ye.

⁷ «Sarakalasebaga man kan ka jatomuso furu, walama ce do ka muso min negge ka jen ni a ye, walama muso furusanin do, sabu sarakalasebaga blara danna ka saninya ka ke Matigi Ala ta le ye.

⁸ «Izirayelimogow bee ka kan ka sarakalasebagaw jate mogo saninmanw ye, sabu olugu le be aw ta Ala ta sarakaw lase. Aw ye o jate mogo saninmanw ye, sabu ne saninyanin lo, ne Matigi Ala min ka aw saninya.

⁹ «Ni sarakalasebaga do denmuso ka jen ni jostonbagaw ye k'a yere bla jatoya ra ni o ye, k'a yere lebu, a k'a face le lebu. O ka kan k'a jeni.»

Sariya min be sarakalasebagaw kuntigi kan

¹⁰ «Ayiwa, sarakalasebaga min be a balema sarakalasebaga tow kunna, turu saninman* kera min kun na k'a saninya, ka sarakalasebagaya faniw don a ra, ale man kan k'a kunsigi pagaminin to, walama k'a ta fani faran, kojugu do koson.

¹¹ A man kan ka gbara su ra k'a yere lanogo, hali ni a face, walama ni a bamuso su lo.

¹² A man kan ka bo yoro saninman* kono ka taga sangayoro ra, janko a kana na Matigi Ala ta yoro saninman lanogo, sabu turu saninman* kera ale le kun na, k'a saninya k'a bla danna Ala ta baara kama. Ne le ye Matigi Ala ye.

¹³ «Sarakalasebagaw kuntigi ka kan ka sunguru le furu.

¹⁴ Muso ce sanin, walama muso furusanin, walama ce do ka sunguru min negge ka jen ni a ye, walama jatomuso, a man kan ka o do furu. A ka kan ka sunguru do le furu a yere ta siyamogow ra,

¹⁵ janko a denw kana ke den saninyabariw ye, ka pagami a ta siyamogow ra; sabu ne le ye Matigi Ala ye, min ka a saninya.»

Sarakalasebaga ka kan ka ke mogo dafanin ye

¹⁶ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

¹⁷ «A fo Haruna ye, ko a ta durujaw ra, ko ni fiyen ka soro a dence min o min fari ra, ko o man kan ka gbara ko a be a ta Ala ta saraka lase a ma.

¹⁸ Ni fiyen be mogo o mogo ra, o te se ka gbara ne ta sarakajenifen na ka saraka lase ne ma. O ra, mogo o mogo ye fiyento ye, walama senkelen, walama min pada cogo man ji, walama min sen kelen ka jan ni kelen ye,

¹⁹ walama min sen kelen, walama a boro kelen man ji,

²⁰ walama danto, walama mogo corokonin, walama no be mogo min paden kan, walama soninya be mogo min na, walama ni warawara b'a ra, walama mogo min bora ceya ra, o mogow si man kan ka saraka bo ne ye.

²¹ Sarakalasebaga Haruna ta gbamogo min o min, ni fiyen be a fari ra, o man kan ka gbara ko a be sarakaw jeni Matigi Ala ye; sabu fiyen be a fari ra. O ra, a daganin te a ye gbara ko a be a ta Ala ta saraka lase.

²² A tigi be se ka Ala ta saraka domu; fen minw saninyara, ani minw saninyara kosebe, a be se ka olugu domu.

²³ Nka a man kan ka gbara yoro saninman* ta boncetigefani na, walama sarakajenifen na, sabu fiyen be a fari ra. A man kan ka ne ta yoro saninmanw lanogo, sabu ne le Matigi Ala ye, ne le be o saninya.»

²⁴ Ayiwa, Musa ka nin kumaw le fo Haruna ni a dencew ye, ani Izirayelimogow bee ye.

22

Sarakalasebagaw man kan ka fen saninmanw lanogo

¹ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

² «A fo sarakalasebagaw ye, Haruna ni a dencew, ko Izirayelimogow be saraka minw bo ne ye, ko o ye o saraka saninmanw minako ja, janko o kana ne togo saninman lanogo. Ne le ye Matigi Ala ye.

³ A fo o ye ko o ta duruja nataw ra, ko Izirayelimogow be saraka minw bo ne ye, ko ni sarakalasebaga min saninyabari ka gbara o fen saninmanw do ra, o tigi ka kan ka bo ne ta baara ra. Ne le ye Matigi Ala ye.

⁴ «Bana minw be mogo fari cen, walama damajalan, ni o do be sarakalasebaga o sarakalasebaga ra, Haruna dencew ra, o tigi man kan ka ne ta saraka saninmanw domu, fo ka taga a keneya. Ni sarakalasebaga min ka maga su ra, walama ni lawa be bonna min fe, o fana man kan k'a domu;

⁵ walama ni min magara fenpanaman saninyabari do ra, walama mogo saninyabari do ra, k'a yere lanogo, o fana man kan k'a domu.

⁶ Ni mogo min ka maga o fenw do ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se; a man kan ka saraka saninmanw domu. O ko, a ka kan k'a yere ko.

⁷ Ni tere benna, a be soro ka saninya. O ra, a be se ka saraka saninmanw domu, sabu o domuni ye a ta le ye.

⁸ Sarakalasebaga man kan ka began jufanin domu, walama wara dato, janko a kana a yere lanogo. Ne le ye Matigi Ala ye.

⁹ «Sarakalasebagaw ka kan ka ne ta koketaw bee sira tagama; ni o te, ni o ka o ciw bla, o hake bena ben o kan, o be sa; sabu ne le ye Matigi Ala ye, ne le be o fenw saninya.»

Mogo minw be se ka sarakasogo domu

¹⁰ «Ni sarakalasebagaw te, mogo gbansan man kan ka saraka saninmanw domu. Mogo min ye lonan temebaga ye sarakalasebaga ta so, walama min be baaradenya ra a ta so, olugu si man kan k'a domu.

¹¹ Nka ni sarakalasebaga ka jon min san, o be se k'a domu; walama jon min worora a ta so. Olugu be se ka sarakafen saninmanw domu.

¹² Ni sarakalasebaga denmuso do furura mogo gbansan do ma, o muso man kan ka Ala ta saraka saninmanw domu.

¹³ Nka ni sarakalasebaga denmuso min ce sara, walama min ta ce k'a bla, ni den te a fe, ni a be a face ta so i n'a fo a sunguruman tuma, ale be se ka saraka saninmanw domu ni a face ye. Ni a bora o ra, mogo gbansan si man kan k'a domu.

¹⁴ «Ni mogo do firira ka saraka saninmanw do domu, o tigi ka kan ka a jagon sara sarakalasebaga ye, k'a songo taran taranyoro looru, k'a taran kelen fara a kan fana.

¹⁵ «Izirayelimogow ka sarakafen minw bo ka o bla danna Matigi Ala ye, sarakalasebagaw man kan k'a to mogo gbansanw ye o fenw domu ka o lanogo.

¹⁶ Sabu ni o k'a domu, sarakalasebagaw be jurumun le lase o mogow ma, ka o hake ben o kan; ne le ye Matigi Ala ye, ne le be o fenw saninya.»

Saraka minw be se ka di Ala ma

¹⁷ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

¹⁸ «Kuma Haruna ni a dencew fe, ani Izirayelimogow bee, k'a fo o ye ko ni Izirayelimogo do, walama lonan minw be Izirayelimogow ce ra, ni o do b'a fe ka saraka jenita bo Matigi Ala ye, k'a ta dajuru le sara, walama ni a yere diyanya saraka lo,

¹⁹ a y'a to a ye ke began ceman ye, misi, walama saga, walama ba, fiyen kana ke a ra. Ni o kera, a ta saraka be mina.

²⁰ Fiyen be began min na, aw kana o ke saraka ye; ni o te, o saraka tena mina.

²¹ Ni mogo do b'a fe ka ninsondiya saraka bo k'a di Matigi Ala ma k'a ta dajuru dafa, walama ni a yere diyanya saraka lo, ni a kera misi ye, walama saga, walama ba, a y'a to fiyen si kana ke o began na, no kana ke a ra, janko a ta saraka ye mina.

²² Began min fiyenna, walama min sen kelen man ji, walama min fari yoro do tigera ka bo a ra, walama jori be min fari ra, walama soninya, walama warawara, aw man kan ka o do ke saraka ye. Aw man kan ka o do ke saraka ye k'a jeni sarakajenifen kan Matigi Ala ye.

²³ Misi, walama saga min sen kelen ka jan, walama min sen kelen ka surun, aw be se ka o ke aw yere diyanya saraka ye; nka a te se ka ke dajurudafa saraka ye.

²⁴ Began min kiliw cenna, walama ni a cira, walama ni a bora, walama ni a tigera, aw man kan ka o do ke saraka ye k'a di Matigi Ala ma. O began jagon man kan ka ke saraka ye aw ta jamana ra.

²⁵ Ni lonan do ka o began jagon do di, aw kana son ka o mina ka o ke aw ta Ala ta saraka ye; sabu o beganw fari yoro dow tigetigera, walama no do be o ra; o saraka te mina.»

²⁶ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

²⁷ «Ni misiden, walama sagaden, walama baden worora, o den ka kan ka to ni a ba ye ka tere wolonfla le ke. Ni a ka tere seegi soro, walama ni a temena o kan, o tuma le ra a be se ka ke saraka jenita ye k'a di Matigi Ala ma.

²⁸ Nka aw kana began ni a den faga lon kelen na, ni a kera misi ye, walama saga, walama ba.

²⁹ «Ni aw be numanlon saraka le bo ne ye, aw y'a ke ka kapa ni a cogo ye, janko Ala ye aw ta saraka mina.

³⁰ Ni aw ka saraka bo lon min na, aw ye a sogo bee domu o lon yere le ra. Aw man kan k'a to a to ye si. Ne le ye Matigi Ala ye.

³¹ «Aw ka kan ka son ne ta sariyaw ma ka o sira tagama, sabu ne le ye Matigi Ala ye.

³² Aw kana ne togo saninman cen. Izirayelimogow bee ka kan k'a lon ko ne saninyanin lo. Ne le ye Matigi Ala ye, min be aw saninya.

³³ Ne ka aw labo Misiran jamana ra, ka ke aw ta Ala ye. Ne le ye Matigi Ala ye.»

23

Izirayelimogow ta nanagbew

¹ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

² «Kuma Izirayelimogow fe, i ye a fo o ye ko aw ka kan ka panagbe minw ke ka Matigi Ala bonya, o ka kan ka ke jamalajenbaw le ye ka Matigi Ala bato. O panagbew fle nin ye.

Nenekirilon panagbe

³ «Aw ye baara ke tere wooro; a tere wolonflanan ye Nenekirilon* le ye. Mogɔ man kan ka baara ke o lon na. Aw ka kan ka jamalajenba ke o lon na. Aw man kan ka baara foyi ke; ni aw ka ke yoro o yoro, aw ka kan ka o lon bla a danna ka Matigi Ala bonya.»

Jonyaban panagbe ni Burufunubari panagbe

⁴ «Aw ka kan ka panagbe minw fana ke Matigi Ala ye, ka jamalajenba ke ka Matigi Ala bonya, o panagbew wagatiw ye nin ye:

⁵ San karo folo, tere tan ni naani wulada fe, o bena ke Jonyaban panagbe* ye; aw ye o ke ka Matigi Ala bonya.

⁶ Karo tere tan ni looru, o bena ke Burufunubari panagbe* ye; aw be o fana ke ka Matigi Ala bonya. Aw bena burufunubari domu ka se fo tere wolonfla.

⁷ O logokun tere folo, aw be jamalajenba ke ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra o lon na.

⁸ Aw ye saraka jenitaw bo Matigi Ala ye ka se fo tere wolonfla. A tere wolonflanan, aw bena jamalajenba ke tuun ka Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra o lon na.»

Siman folo panagbe

⁹ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

¹⁰ «A fo Izirayelimogow ye ko ne bena jamana min di aw ma, ni aw sera o jamana ra, ni aw nana aw ta simanw tige, aw ye na ni siman kansiri kelen ye sarakalasebaga fe; o ye ke aw ta siman folo tigenin ye.

¹¹ Sarakalasebaga bena o siman kansiri fifa ne ja koro Nenekirilon* dugusagbe, ka o di ne ma saraka ye. Ni o kera, o saraka bena mina.

¹² O siman kansiri bena di saraka ye ne ma lon min na, o lon kelen na, aw ka kan ka sagaden ceman kelen ke saraka jenita ye, min ka san kelen soro, ani fiyen te min na.

¹³ Aw ye mugu tentennin kilo wooro noonni turu ra, ka o fara a kan, ka o jeni, o be ke siman saraka* jenita ye, min jenina tasma ra Matigi Ala ye, min kasa ka di. Aw ye rezenji litiri kelen ni tarance fana ke rezenji saraka ye, ka o bon a kan.

¹⁴ Mogɔ si man kan ka o simankura do ke buru ye k'a domu, walama k'a yiran k'a nimi, walama k'a kene nimi, fo kansiri folo ye di Matigi Ala ma folo. Nin ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fe. Ni aw nana taga sigi yoro o yoro, aw ye nin sariya sira tagama.»

Logokunw ta panagbe

¹⁵ «Ayiwa, aw ka siman kansiri folo di sarakalasebaga ma Nenekirilon* min na ko a ye a fifa k'a ke saraka ye, k'a damina o Nenekirilon dugusagbe ra, aw ye logokun wolonfla dafanin jate,

¹⁶ ka taga a bla fo Nenekirilon wolonflanan dugusagbe ra; o be ke tere bilooru. Ayiwa, o lon na, aw ka kan ka siman saraka do were bo ne ye tuun.

¹⁷ Aw bena burukun fla lalaga aw ta sow koro, ka na ni o ye sarakalasebaga fe, janko sarakalasebaga ye o buruw fifa. Aw ka kan ka o buruw bee kelen kelen lalaga ni mugu tentennin kilo wooro ye, ka burufunufen ke a ra. O ye aw ta simankuraw fen folo ye; aw ye o di Matigi Ala ma saraka ye.

¹⁸ Ka fara o buruw kan, aw ye na ni sagaden ceman wolonfla ye, fiyen te minw na, ani minw ka san kelen bo, ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi fla; aw ye o ke

saraka jenita ye ka o di Matigi Ala ma. Siman saraka ni rezenji saraka* min ka kan ka bo, aw ye o fana fara a kan; o be ke saraka jenita ye, min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁹ Aw ye bakoronin kelen ke jurumunyafa saraka ye; ka sagaden fla ke ninsondiya saraka ye, minw ka san kelen soro.

²⁰ Sarakalasebaga bena o sagaden fla sarakaw fifa Matigi Ala na koro, ani simankura ta buruw, ani sagaden fla. O sarakaw be ke sarakalasebaga ta ye, sabu o blara danna Matigi Ala ye.

²¹ O lon kelen na, aw bena o panagbe ke, ka jamalajenba ke ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra o lon na. Nin ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fe; ni aw nana taga sigi yoro o yoro, aw ka kan ka nin sariya sira tagama.

²² «Ni aw nana ke siman tige ye aw ta jamana ra tuma min na, aw ye aw ta foro kerefeyoro ta simanw to yi, aw kana o kan; siman minw fana kanbari tora, walama minw benbenna, aw kana seko ka taga olugu kan tuun. Aw ye o to fagantanw ni lonanw ye; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.»

Burufiye panagbe

²³ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

²⁴ «A fo Izirayelimogow ye ko san karo wolonflanan, a tere folo, o bena ke Nenekirilon* ye aw fe, ka aw hakiri jigi ne ra. Aw bena burufiye kanw bo jamana yoro bee ra o lon na, ka jamalajenba ke ka ne bato. ²⁵ Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra o lon na, ka saraka jenitaw bo Matigi Ala ye.»

Jurumun yafalonba panagbe

²⁶ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

²⁷ «O karo wolonflanan tere tan, o le bena ke Jurumun yafalonba ye. Aw bena jamalajenba ke ka Matigi Ala bato, ka aw yere majigi Ala na koro, ka saraka jenitaw bo Matigi Ala ye.

²⁸ Aw man kan ka baara si ke o lon na, sabu Jurumun yafalonba lo. Aw ta jurumunw ka kan ka yafa o lon le ra ne na koro, ne Matigi Ala, aw ta Ala.

²⁹ Mogo o mogo te a yere majigi o lon na, o tigi ka kan ka faran ka bo Izirayelimogow ce ra.

³⁰ Ni mogo o mogo fana ka baara ke o lon na, ne bena o tigi halaki ka bo Izirayelimogow ce ra.

³¹ Aw man kan ka baara ke o lon na. Nin ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw bee fe, aw sigiyorow bee ra.

³² O lon bena ke Nenekirilon* le ye, i n'a fo logokun tere wolonflanan. Aw ka kan ka aw yere majigi Ala na koro. Aw ye o Nenekirilon bla danna Ala ye, k'a damina karo tere konontonnan wula fe, ka taga a bla fo a tere tannan wula fe.»

Gbatakorsigi panagbe

³³ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

³⁴ «A fo Izirayelimogow ye ko o karo wolonflanan tere tan ni looru, o bena ke Gbatakorsigi panagbe* ye. Aw bena o panagbe ke fo tere wolonfla ka Matigi Ala bonya.

³⁵ A tere folo, aw bena jamalajenba ke ka Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra o lon na.

³⁶ O tere wolonfla kono, aw bena saraka jenitaw bo ka o di Matigi Ala ma. A tere seeginan, aw bena jamalajenba ke tuun, ka saraka jenitaw bo Matigi Ala ye. Aw bena o jamalajenba ke Matigi Ala ye. Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra.

³⁷ «Ayiwa, panagbe minw ka kan ka ke ka Matigi Ala bonya, ani jamalajenba minw ka kan ka ke, olugu le ye nin ye. Aw ka kan ka o ke, janko ka sarakaw jeni Matigi Ala

ye: saraka jenitaw, ani siman sarakaw, ani ninsondiya sarakaw, ani rezenji sarakaw. Aw ka kan ka o sarakaw bɛɛ kɛ ka kapa ni a cogo ye.

³⁸ Nka o sarakaw nin tɛ Nenɛkirilonw ta sarakaw ra, ani aw bɛ deri ka saraka to minw di Ala ma kakɔɔ, ani aw ta dajurudafa sarakaw, ani aw yere diyanya sarakaw.

³⁹ «Ayiwa, o karo wolonflanan tere tan ni loorunan, ni aw ka aw ta jamana simanw tige, aw bɛna gbatakɔɔsigi panagbɛ* kɛ tere wolonfla, ka Matigi Ala bonya. O panagbɛ tere folo bɛna kɛ Nenɛkirilon* ye, a tere seeginan fana bɛ kɛ Nenɛkirilon ye.

⁴⁰ A tere folo, aw ye yiridenɲuman dɔw tigetige, ani tamaro yiriborow, ani yiri flaburumanw, ani jidarayiri misɛn dɔw ta yiriborow. Aw ye o mina aw boro, ka to ka o fifa, ka toron kɛ, ka pagari Matigi Ala na kɔɔ, fo tere wolonfla.

⁴¹ San o san, aw ka kan ka o panagbɛ kɛ tere wolonfla ka Matigi Ala bonya. O ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fɛ. Aw ka kan k'a kɛ san karo wolonflanan.

⁴² O tere wolonfla bɛɛ ra, aw bɛna kɛ si ye fanibonw* le kɔɔ. Izirayeli jamanadenw bɛɛ ka kan ka si fanibonw le kɔɔ o lonw na,

⁴³ janko aw ta denw y'a lon ko ne ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra tuma min na, ko o tun bɛ sira fanibonw le kɔɔ. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.»

⁴⁴ Ayiwa, Izirayelimogow ka kan ka panagbɛ minw kɛ ka Matigi Ala bonya, Musa ka o panagbew bɛɛ yira o ra nin cogo le ra.

24

Fitinadaga saninlaman manacogo

¹ Matigi Ala kumana Musa fɛ k'a fo a ye ko:

² «A fo Izirayelimogow ye ko o ye na ni oliviye turu yereworo ye, ka na a don fitinadaga saninmanw kɔɔ, janko fitinaw mananin ye to wagati bɛɛ.

³ Boncɛtigefani min ka jɛnɔgɔnya kɛsu* dogo, Haruna bɛna fitinaw labɛn o fani le na fɛ ɔgɔnkunbɛn fanibon* kɔɔ, janko o fitinaw ye mana wagati bɛɛ Matigi Ala na kɔɔ, k'a ta wula fɛ fo ka taga dugu gbɛ. O ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fɛ.

⁴ Haruna bɛna fitinaw bla fitinablanan kan, min lalagara ni sanin yereworo ye, k'a to o ye mana wagati bɛɛ Matigi Ala na kɔɔ.»

Sarakaburu blacogo

⁵ «Aw ye mugu tentennin do kɛ ka burukun tan ni fla lalaga. Mugu kilo wɔɔɔ le ka kan ka don burukun kelen kelen bɛɛ ra.

⁶ I bɛna o buruw blabla ɔgɔn kan, k'a kɛ layɔɔ fla, sanintabali kan, Matigi Ala na kɔɔ. Layɔɔ kelen kelen bɛɛ ye kɛ burukun wɔɔɔ wɔɔɔ.

⁷ I ye wusunan yereworo do kɛ o buruw layɔɔ kelen kelen bɛɛ kan k'a yira ko o buruw bɛɛ ye Matigi Ala ta le ye, i n'a fo saraka min jenina tasuma ra Matigi Ala ye.

⁸ Nenɛkirilon* o Nenɛkirilon, aw ka kan ka o buruw labɛn tabali kan Matigi Ala na kɔɔ, wagati bɛɛ. O ye jɛnɔgɔnya wuribari le ye ne ni Izirayelimogow cɛ.

⁹ O buruw bɛna kɛ Haruna ni a dɛncɛw ta ye. O ka kan k'a domu yɔɔ saninman* do le ra, sabu o buru saninyanin lo kɛɛbɛ. Ala ka o di o ma i n'a fo saraka minw jenina tasuma ra Matigi Ala ye, o sarakaw sogo dira o ma cogo min na. Nin fana ye sariya wuribari le ye Izirayelimogow fɛ.»

Alatɔgɔcɛn ni kojugu saracogo

¹⁰ Ayiwa, Izirayelimuso do tun furura Misirankacɛ do ma. Lon do, olugu dɛncɛ le nana Izirayelimogow cɛ ra, ka na kɛɛ kɛ ni Izirayelice do ye.

¹¹ A ka nenini kɛ fo ka Ala tɔgɔ cɛn. O k'a mina ka taga ni a ye Musa fɛ. A bamuso tɔgɔ tun ye ko Selomiti; a bamuso facɛ tɔgɔ tun ye ko Dibiri. O tun bɛ bo Dan ta gba le ra.

¹² O k'a mina k'a bla kaso ra, sani o ye kuma do soro ka bo Matigi Ala fe.

¹³ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

¹⁴ «Aw ye bo ni Alatogocenbaga ye kene ma. Minw bee ka kumajugu men a da ra, olugu bee ye o borow la a kun na; jama bee ye a bon ni kabakuru ye fo k'a faga.»

¹⁵ Ala k'a fo Musa ye ko: «A fo Izirayelimogow ye ko, ni mogow o mogow ka Ala togow cen, o hake ka kan ka bo o tigi ra;

¹⁶ o tigi ka kan ka faga. Jama bee ye a bon ni kabakuru ye k'a faga. Ni a kera lonan ye, walama dugulen, a ka kan ka faga, sabu a ka Ala togow cen.

¹⁷ «Ni mogow o mogow k'a mogowogon bugow k'a faga, o tigi fana ka kan ka faga.

¹⁸ «Ni mogow min ka do ta began bugow k'a faga, a ka kan k'a jogon di. Begin panaman do le be ke ka began faganin juru sara.

¹⁹ «Ni mogow do k'a mogowogon mandimi, o tigi fana be mandimi a jogon ye;

²⁰ ni min ka mogow do kolo kari, o ta ka kan ka kari a jogon ye; ni min ka mogow ja ci, o ta ka kan ka ci a jogon ye; ni min ka mogow jin bon, o ta ka kan ka bon a jogon ye; ni i ka no o no ke i mogowogon na, o no jogon ka kan ka ke i ra fana.

²¹ «Ni mogow min ka do ta began faga, a tigi ka kan k'a jogon di. Nka ni mogow min ka mogow faga, o tigi ka kan ka faga a jogon ye.

²² «Ayiwa, nin sariyaw sigira mogow bee le kama, lonan fara dugulen kan; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.»

²³ Ayiwa, Musa ka o kuma fo Izirayelimogow ye ka ban minke, o ka Alatogocenbaga mina ka bo ni a ye kene ma, ka taga a bon ni kabakuru ye fo k'a faga. O cogo ra, Matigi Ala tun ka min fo Musa ye, Izirayelimogow k'a ke ten.

25

Nenekirisan ta sariya

¹ Matigi Ala kumana Musa fe Sinayi kuru kan, k'a fo a ye ko:

² «Kuma Izirayelimogow fe, k'a fo o ye ko: «Ne bena jamana min di aw ma, ni aw nana taga don o jamana ra, ni wagati do nana se, aw ka kan ka a to aw ta dugukolo ye nenekiri. Aw bena o ke nenekiri wagati le ye, ka Matigi Ala bonya.

³ Aw bena aw ta forow sene ka se fo san woro, ka simanw dan a ra, ka o tige, ka aw ta rezensunw kun tigetige janko a ye den ka ja, k'a rezenmo tige.

⁴ Nka a san wolonflan, o bena ke dugukolo ta nenekirisan ye; aw ye nenekiri o san na, ka Matigi Ala bonya. O san na, aw man kan ka siman dan aw ta forow ra, aw man kan ka aw ta rezensunw kun tigetige fana janko o ye den ka ja.

⁵ Hali simankise minw benbenna dugu ma simantigewagati ra, ka falen o yere ma foro kono, ni olugu ka den, aw man kan ka o siman tige, k'a lajen aw yere fe. Ni aw ta rezensunw fana tora o yere ma yi ka den minw ke, aw man kan ka o denw tige fana k'a lajen aw yere fe; sabu o san ye dugukolo ta nenekirisan le ye.

⁶ Fen minw bena falen o yere ma kongo kono, o ka kan ka labla bee le ye, ka ke bee ta baro ye: aw yere, ani aw ta baarden cemanw ni a musomanw, ani minw be baara ke aw fe sara ra, ani lonan temebaga minw be aw fe,

⁷ ani aw ta beganw, ani kongosogow bee. O san ta simanw be ke bee ta baro le ye.»

Yafarisan ta sariya

⁸ «Ayiwa, ni nenekirisan wolonfla ka teme, o be ke san wolonfla sigiyoroma wolonfla ye; o nenekirisan wolonfla bee bena ke san binaani ni kononton ye.

⁹ O san binaani ni konontonnan karo wolonflan tere tan, aw ye buruw fiye ka mankanba bo. O ye jurumun yafalonba le ye. Aw ye buru fiye ka mankanba bo jamana yoro bee ra.

¹⁰ Aw ye san biloorunan bla danna ka Matigi Ala bonya. Aw ye mōgōw labla jamana kōnō, ka forow labla o tigiw ye; bēe ye kē a yere ta ye o san na. O san bēna kē yafarisan* le ye aw fē. Minw tun ka o ta dugukolow tōnōmasigi, olugu ta dugukolow ye kōsegi o ma; jōnw bēe ye labla, o ye seko ka taga o ta somōgōw fē.

¹¹ O san biloorunan bēna kē aw fē yafarisan le ye. Aw man kan ka siman dan. Siman minw wurira o yere ma aw ta foro kōnō, aw man kan ka o simanw kan k'a lajen aw yere fē. Ni aw ta rezensunw fana tora o yere ma yi ka den minw kē, aw man kan ka o denw tige ka o lajen aw yere fē;

¹² sabu yafarisan lo; aw ka kan ka o san jate i n'a fō san saninman. Ni siman minw falenna kongo ra o yere ma, o le bēna labla bēe ye, ka kē bēe ta baro ye.

¹³ O nenekirisan na, min o min tun k'a ta dugukolo tōnōmasigi, olugu ta dugukolo ye kōsegi o ma.

¹⁴ « ‹Ayiwa, ni aw bē foro dō san, walama ni aw bē foro dō fiyeere aw ta jamana mōgō dō ma, dō man kan ka ben dō kan.

¹⁵ Foro bē se ka seneko da min kē tuun sani ka yafarisan dō were se, aw ka kan ka o sanw le jate k'a sōngō fō, ka kapa ni o ye.

¹⁶ Foro bē se ka seneko da min kē tuun sani ka yafarisan dō were se, ni o sandaw belen ka ca, o tuma foro sōngō ka kan ka caya, nka ni a sanw man ca, dō ka kan ka bō a sōngō ra; sabu siman tigeke da min bēna bō foro ra, a bē i n'a fō o siman le bē fiyeerera.

¹⁷ Mōgō si man kan k'a mōgōjōgōn janfa. Aw ye siran Ala ja; ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

¹⁸ Aw ye ne ta sariyaw, ani ne ta cifōninw bēe kē, k'a sira tagama ka ja. Ni o kera, aw bēna to hēra ni laganfiya ra aw ta jamana kōnō.

¹⁹ Aw ta forow simanw bēna ja; aw bēna domuni sōrō caman, ka to hēra ni laganfiya ra aw ta jamana kōnō.

²⁰ « ‹Aw bē se k'a fō ko aw bēna mun le sōrō k'a domu nenekirisan na, sabu aw tēna danni kē, aw tēna siman tige fana.

²¹ Ayiwa, ne bēna baraka don aw ta san wōrōnan siman na, k'a caya k'a to a ye aw baro fō san saba.

²² San seeginan, aw bēna aw ta simanw dan. Nka aw bēna to ka san wōrōnan ta simanw tō le domu belen, fō ka taga se san seeginan ta simankura ma.› »

Dugukolow kunmabōri ta sariya

²³ « ‹Aw man kan ka aw ta dugukolo yōrō si fiyeere, aw ka kan k'a tōnōmasigi dōrōn le; sabu aw bē jamana min na, o ye ne ta jamana le ye. Aw bē i n'a fō lonan tēmebagaw, walama lonan minw siginin bē ne ta jamana ra.

²⁴ Aw ta jamana yōrō bēe ra, aw ka kan ka sariya dō sigi min b'a to mōgō ye se k'a ta foro kunmabō.

²⁵ O ra, ni fagantanya bēna dō kan, fō k'a jagboya k'a to a k'a ta foro yōrō dō tōnōmasigi, a balema min ye a ta somōgō yereyere dō ye, o ka kan ka na a balemace ta foro kunmabō a ye.

²⁶ Ni mōgō tē mōgō min fē, min bē se k'a ta foro kunmabō, ni a yere nana se ka foro kunmabōsara sōrō,

²⁷ sanda min tora sani yafarisan ye se, o sanda le bē jate ka foro wari fō; a dakōrō tē tuun. Ni o kera, a ta foro bē seko a ma.

²⁸ Ayiwa, ni foyi tē a tigi boro k'a ta foro kunmabō, o tuma, foro tōnōmasigira min ma, a bē to o tigi fē, fō ka taga yafarisan se. Ni yafarisan sera, forotigi ta foro bē seko a ma. A tun tōnōmasigira min ma, ale ka kan ka sabari ka foro to a tigi ye.› »

* 25:10 25.10 Kitabu dōw kōnō, o san tōgō ye ko: Zubile.

Bonw kunmabɔri ta sariya

²⁹ « ‹Ni mɔɔ min k'a ta so tɔnɔmasigi; k'a sɔɔ o so bɛ dugu min kɔnɔ, o dugu lamininin bɛ ni kogo ye, sotigi ka kan k'a ta so kunmabɔ sani san kelen ye dafa. Kunmabɔri bɛ dan o san kelen le ma.

³⁰ Nka ni san minina ka bɛn k'a sɔɔ a ma a ta so kunmabɔ, o tuma kunmabɔri banna. So tɔnɔmasigira min ma, a bɛ kɛ ale ni a ta denw ta ye wagati bɛɛ. Hali ni yafarisan sera, a tɛ bɔ o so kɔnɔ tuun.

³¹ « ‹Dugudennin minw ma lamini ni kogo ye, olugu ta sow tɔnɔmasigiri bɛ kɛ i n'a fɔ forow ta. Olugu bɛ se ka kunmabɔ tuma bɛɛ; ni yafarisan sera fana, so tɔnɔmasigira min ma, o ka kan ka so to a tigi ye.

³² « ‹Ayiwa, min kɛra Levi ta mɔɔw ye, ni olugu dɔ ka o ta so tɔnɔmasigi o yɛrɛ ta dugu dɔ ra, ni wagati o wagati ka bɛn o ma, o bɛ se ka o so kunmabɔ.

³³ Ni Levi ta mɔɔ dɔ k'a ta so dɔ tɔnɔmasigi a yɛrɛ ta dugu dɔ ra, ni a ma na se k'a kunmabɔ, ni yafarisan sera, min ka so san, o tigi ka kan ka bɔ so kɔnɔ k'a to Levi ta mɔɔ ye; sabu so minw bɛ Levi ta mɔɔw fɛ o yɛrɛ ta duguw ra, Izirayeli jamana ra, o sow ye o ta le ye; a tɛ se ka mina o ra fiyewu.

³⁴ Foro minw bɛ Levi ta mɔɔw fɛ, o ta duguw kɛrɛ fɛ, mɔɔ si man kan ka o forow san; sabu o ye o ta le ye wagati bɛɛ.› »

Fagantanw demɛcogo ta sariya

³⁵ « ‹Ayiwa, ni fagantanya benna i balema dɔ kan i kɔɔ, fɔ ka na a kɛ ko a dɛsɛra pewu, hali ni lonan lo walama ni tɛmɛbaga lo, i ka kan k'a demɛ, janko a ye to aw kɔɔ.

³⁶ Ni i ka wari juru don a ra, i kana tɔnɔ jini a ra, i kana dɔ fara fɛn sɔngɔ kan; i ka kan ka siran Ala ja, k'a to i mɔɔɔnɔn ye to i kɔɔ.

³⁷ Ni i ka wari juru don mɔɔ ra, i kana tɔnɔ jini a ra. Ni i ka domunifɛn fiyeere a ma juru ra, i kana dɔ fara a sɔngɔ kan.

³⁸ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Ne le ka aw labɔ Misiran jamana ra, ka na Kanaana jamana di aw ma, ka kɛ aw ta Ala ye.› »

Mɔɔ kunmabɔri ta sariya

³⁹ « ‹Ayiwa, ni fagantanya benna i balema Izirayelimɔɔ dɔ kan i kɔɔ, fɔ ka na a kɛ ko a k'a yɛrɛ fiyeere i ma, ko a bɛ kɛ i ta jɔn ye, i man kan k'a jɔnyamina.

⁴⁰ A ka kan ka baara kɛ i fɛ i n'a fɔ i ta baaraden dɔ, walama i ko i ta lonan tɛmɛbaga dɔ; a bɛna baara kɛ i fɛ fɔ ka taga yafarisan se.

⁴¹ Ni yafarisan sera, a bɛ bɔ ka taga a ta so, ani a ta denw, ka taga sigi a faw ta yɔɔ ra.

⁴² Izirayelimɔɔw bɛɛ ye ne Matigi Ala kelen ta jɔnw le ye; sabu ne le ka o labɔ Misiran jamana ra. O kɔsɔn Izirayelimɔɔ si man kan ka fiyeere mɔɔ ma ka kɛ o tigi ta jɔn ye.

⁴³ Aw man kan ka aw balema Izirayelimɔɔ si jɔnyamina, k'a minako juguya; aw ye siran Ala ja.

⁴⁴ « ‹Siya wɛrɛ mɔɔ minw bɛ aw ta jamana lamini na, aw bɛ se ka aw ta jɔncɛw ni aw ta jɔnmusow bɔ o siyaw le ra. Aw bɛ se ka olugu dɔw le san ka o kɛ aw ta jɔncɛw ni aw ta jɔnmusow ye.

⁴⁵ Lonan tɛmɛbaga minw nana sigi aw ta jamana ra, aw bɛ se ka olugu ta denw fana san ka o kɛ aw ta jɔnw ye, hali ni a kɛra ko o denw worora aw ta jamana ra le. O jɔn jɔɔɔnw le bɛ kɛ aw ta ye.

⁴⁶ O jɔnw bɛna kɛ aw denw fana ta cɛn ye, aw kɔ. O bɛna to jɔnya ra aw fɛ, fɔ ka taga o sa. Nka aw man kan ka aw balema Izirayelimɔɔ dɔ jɔnyamina, k'a minako juguya.

⁴⁷ « ‹Ayiwa, lonan minw siginin be aw fe, walama minw nana wagati do ke aw fe, ni o do ka ke naforobatigi ye, k'a soro aw balema Izirayelimogo do kera fagantan ye a koro, fo ka na a yere fiyeere o lonan ma, walama o lonan ta mogo do ma, ko a be ke a ta jon ye,

⁴⁸ a fiyeerenin ko, a be se ka kunmabo. A koroce walama a dogoce do be se k'a kunmabo o jonya ra.

⁴⁹ A face balemace, walama o dence, walama a ta somogo do were fana be se k'a kunmabo; walama ni se nana ke a yere ye, a yere be se k'a yere kunmabo.

⁵⁰ O tuma, sanda min be o wagati ni yafarisan ce, a be o jate ni a matigice ye. A kunmabowari be jate ka kapa ni o sandaw le ye; warida min be di baaraden ma o sanda jagon kono, o warida le ka kan ka di a kunmabosara ye a matigice ma.

⁵¹ Ni o wagati ni yafarisan ce ye san caman ye, a bena wari caman le seko a matigice ma a kunmabori sara ye, ka kapa ni o sandaw ye.

⁵² Nka ni a wagati ni yafarisan ce ye san dama doron ye, a bena wari donin doron le seko a matigice ma, ka kapa ni o sandaw ye.

⁵³ « ‹Ni Izirayelimogo do k'a yere fiyeere lonan ma, o lonan ka kan ka o Izirayelimogo jate i ko baaraden min be baara kera a fe san kono. Aw man kan k'a to a ye a jonyamina, k'a minako juguya.

⁵⁴ Ni o Izirayelimogo ma se ka kunmabo cogo si ra, o tuma, yafarisan le ra a be ke a yere ta ye; a ni a ta denw be taga o ta so;

⁵⁵ sabu Izirayelimogow ye ne Matigi Ala kelen ta jonw le ye. Ne ta jonw lo; ne le ka o labo Misiran jamana ra. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.› »

26

Baraka be soro Ala ta sariya sira tagama ra

¹ Matigi Ala k'a fo tuun ko: «Aw kana batofen gbansan si bato. Aw kana fen do bisigiya lalaga ni bogo ye walama negge, walama ni fen were ye k'a bato. Aw kana farakuru si ke aw ta batofen ye fana, walama ka kabakuru do jegenjegen ka lo a ja fe k'a bato. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

² Ne ka Nenekirilon minw fo aw ye, aw ka kan ka o lonw jate; aw ka kan ka bonya la ne ta batoyoro saninman kan fana. Ne le ye Matigi Ala ye.

³ «Ni aw ka ne ta sariyaw sira tagama, ka ne ta cifoninw ke,

⁴ o tuma ne bena sanji di aw ma a wagati ra, aw ta senefenw bena ja, kongoyiriw bee bena den.

⁵ Aw ta senefenw bena ja, k'a ke fo sani siman ye gbasi ka ban, o b'a soro ko rezenw fana mona; sani rezenmow ye tige ka ban, o b'a soro ko simankura dantuma sera fana. Aw bena domuni soro caman, k'a domu ka fa aw sago ma. Aw be ke hera ni laganfiya ra jamana yoro bee ra.

⁶ Ne bena hera ke jamana yoro bee ra. Aw bena la ka sunogo, mogo tena aw lasiran. Ne bena kongowaraw bee gben ka bo jamana kono. Kere tena se aw ta jamana ma.

⁷ Aw juguw bee bena bori aw ja; aw be o gben ka o faga.

⁸ Aw ra ce looru bena aw jugu ce keme gben. Ce keme be ce waga tan gben. Aw be o gben ka o faga.

⁹ Ne bena ne hakiri to aw ra, ka den caman di aw ma, ka aw ta siya caya. Ne bena to ne ta jennogonya ra ni aw ye.

¹⁰ Sani aw ye aw ta simankorow domu ka ban, o b'a soro ko simankuraw sera. Aw bena simankorow labo bondow kono, ka simankuraw ladon o no ra.

¹¹ Ne bena sigi aw ce ra; ne tena aw koninya fiyewu.

¹² Ne bena ke ni aw ye tuma bee; ne be ke aw ta Ala ye, aw be ke ne ta mogow ye.

¹³ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Ne le ka aw labo Misiran jamana ra, jonya ra. Ne ka jonya juru tige ka bo aw kan na, ka aw kun korotanin labo Misiran.»

Danga be Ala ta sariya sira tagamabariya ra

¹⁴ Matigi Ala k'a fo tuun ko: «Nka ni aw ma ne lamén, ni aw ma ne ta cifoninw bee ké,

¹⁵ ni aw ma ne ta sariyaw jate, ni aw ka ne ta cifoninw koninya ka ban ka o ké, ni aw ka ne ta jenpogonya cen,

¹⁶ ne bena min ké aw ra, o fle nin ye: Ne bena cenri lase aw ma. Ne bena banajuguw bla aw ra, k'a ké farigban ye aw ra, ka aw padenw baraka dogoya; do le bena to ka bo aw ra lon o lon. Aw bena siman dan ka dese, aw te foyi soro a ra; aw juguw le bena a bee domu.

¹⁷ Ne bena juguya aw ma kosebe. Aw juguw bena se aw ra; aw koninyabagaw bena sigi aw kunna. Siranya koson, aw bena bori k'a soro mogo yere te aw gbenna.

¹⁸ «Ni o toorow bee ko aw belén ma ne lamén, o tuma ne bena do fara aw ta toorow kan, ka aw ta jurumunw hake bo aw ra fo sijaga wolonfla.

¹⁹ Ne bena aw ta yerebonya bo aw ra pewu. Sankolo bena ja i ko negé, ka dugukolo ja i ko siranegé.

²⁰ Aw bena baara ké ka aw yere sege gbansan. Aw ta foro simanw tena ja, yiriw tena den fana.

²¹ «O bee ko, ni aw belén ka aw jusukun gbeleya, ka ban ka ne lamén, o tuma ne bena do fara aw ta toorow kan, ka aw ta jurumunw hake bo aw ra fo sijaga wolonfla.

²² Ne bena kongowaraw su aw ra. O bena aw ta denw faga, ka aw ta beganw fana faga, fo ka aw ta siya dogoya. Temébagaw bena dogoya siraw kan.

²³ «Ni o toorow belén ma aw yelemá, ni aw belén ka aw jusukun gbeleya,

²⁴ ne fana bena ne jusukun gbeleya aw kama; ne Ala, ne bena do fara aw ta toorow kan tuun, ka aw ta jurumunw hake bo aw ra fo sijaga wolonfla.

²⁵ Ne bena kere lase aw ma; aw ka ne ta jenpogonya cen minké, ne bena o hake bo aw ra. Ni aw ka bori ka taga dogo aw ta dugubaw konó, ne bena banajuguw ben aw kan ka aw caman faga, ka aw mina ka aw don aw juguw boro.

²⁶ Ne bena kongoba ben aw kan, fo muso tan bena aw bee ta domuni tobi gba kelen kan, k'a suma sumanikéminan konó, ka doonin doonin di aw ma; a bena a domu, nka a tena kongo bo aw ra.

²⁷ «Ayiwa, ni o bee ko aw belén ma ne lamén, ni aw belén ka aw jusukun gbeleya,

²⁸ ne fana bena ne jusukun gbeleya aw kama, ka fariya aw ma, ka do fara aw ta toorow kan, ka aw ta jurumunw hake bo aw ra fo sijaga wolonfla.

²⁹ Aw bena aw dencew sogo domu, ka aw denmusow sogo domu.

³⁰ «Aw ka aw ta sonnikeyoro minw lo kongoriw kunna, ne bena o bee cici. Aw be wusunan bo aw ta jow ye kabakuru minw kan, ne bena o bee benben. Ne bena aw yere suw firifiri aw yere ta jow suw kan. Ne bena aw koninya.

³¹ Ne bena aw ta dugubaw ké tomow ye, ka aw ta sonnikeyorow cen. Aw ta saraka kasadimanw si tena diya ne ye tuun.

³² Ne bena aw ta jamana bee cen, fo aw jugu minw bena aw ta jamana ta, olugu yere bena kabakoya tuun.

³³ Ne bena kere gban aw ra, fo ka aw janjan ka taga jamana werew ra. Aw ta jamana bee bena halaki; aw ta dugubaw bee bena ké tomow ye.

³⁴ «Ni o kera, ka aw janjannin to aw juguw ta jamanaw ra, ani ka jamana lakolon to, jamana bena nenekiri. Aw tun ka kan ka jamana to a ye nenekiri san minw na, a bena nenekiri o sanw bee ra.

³⁵ Tuma min na aw tun be jamana ra, aw banna k'a to dugukolo ye nenekiri san minw na, a lakolon bena to ka nenekiri o wagatiw bee ra.

³⁶ «Aw ra minw panaman bena to o juguw ta jamana ra, ne bena siranyabana le bla olugu ra. Hali ni o ka flaburu gbansan mankan le men, o be bori. O be bori fo ka taga bo ka ben i n'a fo o be kere ra ni mogo do le ye, k'a soro mogo si te o gbenna.

³⁷ O be bori ka taga benben nagon kan, i n'a fo o be kere le ra, k'a soro mogo si te o ko. Aw tena se ka lo aw juguw na tuun.

³⁸ A laban, siya were mogow bena aw halaki. O ta jamanaw bena aw domu ka aw ban pewu.

³⁹ Minw panaman bena to aw ra, ne bena olugu halaki o juguw ta jamanaw ra, o ta jurumunw, ani o bemaw ta jurumunw koson.»

Ala te pina a ta layiri ko

⁴⁰ «O bee n'a ta, aw ta denw bena lo o ta terenbariyaw ra, ani o bemaw ta terenbariyaw ra, ka ne daari; o ka o jurumun minw ke ka ne hake ta, ani o ka o jusukun gbeleya ne kama cogo min na, o bena lo o bee ra.

⁴¹ O jurumunw le koson, ne fana ka ne jusukun gbeleya o kama, ka o janjan ka taga o juguw ta jamanaw ra. Nka ni olugu nana o ta jusukungbeleya dabra, ka o yere majigi, ni o ta terenbariyakow hake bora o ra,

⁴² o tuma, ne tun ka jennogonya min don ni o bemacew ye, Yakuba, ani Isiyaka, ani Iburahima, ne bena ne hakiri to o jennogonya ra. Ne tun ka jamana min layiri ta aw ye, ne bena ne hakiri to o ra fana.

⁴³ Nka o bena bo ka jamana lakolon to. O tun ka kan ka dugukolo to a ye nenekiri san minw na, o tuma jamana lakolon bena to, janko a ye nenekiri o wagatiw bee ra. O wagati ra fana, o ta terenbariyakow bee hake bena bo o ra, sabu o ma ne ta cifoninw jate, o ka ne ta sariyaw cen.

⁴⁴ Nka o bee n'a ta, hali ka o to o juguw ta jamana ra, ne tena ban o ra, ka o koninya fo ka taga o ta siya tunu, fo ka taga ne ta jennogonya dabra ni o ye; sabu ne le Matigi Ala ye, o ta Ala.

⁴⁵ Ne tun ka jennogonya min don ni o bemaw ye, ka o labo Misiran jamana ra siya tow bee na na, ka ke o ta Ala ye, ne bena ne hakiri to o jennogonya ra; sabu ne le ye Matigi Ala ye.»

⁴⁶ Ayiwa, Matigi Ala ka sariyaw ni ciw ni kuma minw fo Musa ye Sinayi kuru kan, ko a ye a fo Izirayelimogow ye, olugu le ye nin ye.

27

Dajuru min tara ni mogo do ye

¹ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

² «Kuma Izirayelimogow fe, i y'a fo o ye ko ni mogo do ka dajuru ta Matigi Ala fe, ko a bena mogo do le bla danna Matigi Ala ye, ayiwa, o tigi be se ka wari di mogo no ra ka o dajuru dafa.

³ A ka dajuru ta ko a be mogo min bla danna Matigi Ala ye, ni o tigi si be san mugan ni san biwooro ce, ni ce lo, a be warigbe bilooru le di a no ra, ka kana ni yoro saninman* ta jate ye.

⁴ Ni muso lo, o ye warigbe bisaba ye.

⁵ Ni a tigi si be san looru ni san mugan ce, ni ce lo, o ye warigbe mugan. Ni muso lo, o ye warigbe tan.

⁶ Ni a tigi si be karo kelen ni san looru ce, ni ce lo, o ye warigbe looru. Ni muso lo, o ye warigbe saba.

⁷ Ni a tigi si ye san biwooro, walama ni a temena o kan, ni ce lo, o ye warigbe tan ni looru. Ni muso lo, o ye warigbe tan.

⁸ «Ayiwa, warida min fora, ni o se te dajurutabaga ye, o tuma a ka mogo min bla danna Matigi Ala ye, a ye taga ni o ye sarakalasebaga fe. Sarakalasebaga bena a fle, ka da do yira ka kapa ni dajurutabaga ta sorota ye.»

Dajuru min tara ni began ye

⁹ «Ayiwa, ni dajuru tara ni began le ye, began min be se ka ke saraka ye k'a di Matigi Ala ma, ni o began ka di Matigi Ala ma, o began be ke Matigi Ala ta le ye.

¹⁰ A man kan ka o began falen do were ra; ka cejugu do bla pumanman do no ra, walama ka pumanman do bla cejugu do no ra. Ni a ko a be a falen, o tuma o began fla bee le be ke Matigi Ala ta ye.

¹¹ «Ayiwa, ni dajuru tara ni began do ye, min te se ka ke saraka ye k'a di Matigi Ala ma, dajurutabaga ka kan ka taga ni o began ye sarakalasebaga fe.

¹² Sarakalasebaga bena warida do fo, min be ben began songo ma, ka kapa ni began cogo ye. Ni a ka min fo, o le be jate.

¹³ Ni begantigi b'a fe ka began kunmabo, a ka kan ka o warida le di. O ko, ni a k'a songo taran taranyoro looru, taran kelen be ben da min ma, a ye o fana di ka o fara a wari kan.»

Minw b'a fe ka o ta bon di Ala ma

¹⁴ «Ni mogo do k'a ta bon di Matigi Ala ma, ko a ye bla danna Matigi Ala ye, sarakalasebaga be o bon fle, k'a songo fo ka kapa ni bon cogo ye. Ni a ka songo min fo, o le be jate.

¹⁵ Min ka bon di, ni ale b'a fe ka bon kunmabo, sarakalasebaga ka warida min fo, a be o le di. O ko, ni a k'a songo taran taranyoro looru, taran kelen be ben da min ma, a ye o fana di ka o fara a kan. O tuma bon be ke a ta ye tuun.»

Minw b'a fe ka o ta foro di Ala ma

¹⁶ «Ni mogo do ka foro do soru cen ye a faw fe, ni a ka o foro yoro do di Matigi Ala ma, siman hakeya min be se ka dan o foro ra, a songo be fo ka kapa ni o le ye. Ni siman kilo keme saba lo, foro songo be ben warigbe bilooru ma.

¹⁷ Ni a ka foro di Ala ma yafarisan le laban na, o songo min fora, o le be jate.

¹⁸ Ni a ka foro di Ala ma, k'a soru yafarisan temena ka san dama dama ke ka ban, sanda min tora sani yafarisan do were ye se, foro songo be fo ka kapa ni o sandaw le ye. O tuma, do be bo foro songo ra.

¹⁹ Ni forotigi b'a fe k'a ta foro kunmabo, a ka kan ka foro songo di. O ko, ni a k'a songo taran taranyoro looru, taran kelen be ben da min ma, a ye o fana di ka o fara a kan. Ni o kera, foro be ke a ta ye tuun.

²⁰ Ni a ma foro kunmabo, ni o nana foro fiyeere mogo were ma, o tuma ale te se ka o foro kunmabo tuun.

²¹ Min ka foro san, ni o tigi nana foro labla yafarisan na, o foro be ke Matigi Ala ta ye. A be ke i n'a fo a k'a boro bo o foro kan le pewu. O foro be ke sarakalasebagaw ta ye.

²² «Ni mogo do ka foro do san, ka o foro di Matigi Ala ma, k'a soru o foro te a yere ta cen ye,

²³ sanda min tora sani yafarisan ye se, sarakalasebaga bena a songo fo ka kapa ni o le ye. Min ka foro di, o tigi ka kan k'a kunmabo o lon yere ra. A wari be bla danna Matigi Ala ye.

²⁴ Ni yafarisan sera, foro tun sanna min fe, min ta cen lo, a be kosegi o tigi ma.

²⁵ «Warida bee ka kan ka fo ka kapa ni yoro saninman ta jate da le ye. O jate ra, o warigbe kelen be ben garamu tan ni fla ma*.»

* 27:25 27.25 Heburukan na, a sebera ko: sikele ye gera mukan. Sikele ye garamu tan ni fla ye, gera ye garamu tarance ye.

Fen minw te se ka kunmabo

²⁶ «Mogo si man kan k'a ta began den folo ceman di Matigi Ala ma; o ye Matigi Ala ta le ye ka ban, sabu den folo o den folo, ni ce lo, ni a kera misi le ye walama saga, walama ba, o ye Matigi Ala ta le ye.

²⁷ Ni a kera began do le ye, min te se ka ke saraka ye, o tuma a be warida min bo, o ye a kunmabo ni o warida ye. O ko, ni a k'a songo taran taranyoro looru, taran kelen be ben da min ma, a ye o fana di ka o fara a kan. Ni a ma kunmabo, o tuma a be da min bo ka kapa ni sarakalasebaga ta jate ye, aw ye a fiyeere o ra.

²⁸ «Ni mogo k'a boro bo a ta borofen min o min kan pewu, k'a di Matigi Ala ma, ni a kera mogo le ye o, walama began o, walama a ka foro min soro cen ye o, o fen te se ka fiyeere tuun, a fana te se ka kunmabo tuun. Ni mogo k'a boro bo fen o fen le kan pewu, k'a di Ala ma, o fen be ke fen saninyaninba le ye, k'a bla a danna Matigi Ala ye.

²⁹ «Ni boro bora mogo o mogo fana kan pewu, ko a ye halaki, o tigi fana te se ka kunmabo; a ka kan ka faga le†.»

Yaga bocogo

³⁰ «Yaga bee ye Matigi ta le ye; ni a kera siman le ye, walama yiriden, Matigi ta lo. Fen do lo min blara danna Matigi Ala ye.

³¹ Ni mogo do b'a fe k'a ta yaga kunmabo, a ka kan k'a songo di. O ko, ni a ka o songo taran taranyoro looru, taran kelen be ben da min ma, a ye o fana di ka o fara a kan.

³² Yaga o yaga, ni misi lo, walama saga, walama ba, den tan o den tan, aw ka kan ka kelen bo ka o bla danna Matigi Ala le ye.

³³ Begantigi man kan k'a ta beganw woloma k'a yaga di. Ni cejugu lo, walama ni cejuman lo, ni yaga ka ben min ma, a ye o le di. A man kan ka do falen do ra. Ni a ko a be a falen, o tuma began fla bee le be ke Matigi Ala ta ye. O fla si te se ka kunmabo fana.»

³⁴ Ayiwa, Matigi Ala ka sariya minw fo Musa ye Sinayi kuru kan, ko a ye o fo Izirayelimogow ye, o sariyaw le ye nin ye.

† 27:29 27.29 O koro ye ko o tigi ka kojugu minw ke, a be faga o le koson.

JATERI KITABU Kitabu faamucogo

Izirayelimogow ka san binaani min ke tagama ra kongokolon kono, k'a ta Sinayi kuru yoro ra ka taga se fo Kanaana jamana kere fe, Jateri kitabu be o le lakari an ye.

Ka kapa ni moggo caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu sebebaga ye. Musa ka Izirayelimogow ta jateri min ke Sinayi kuru yoro ra sani o ye sira mina, ani a nana o moggo folow ta durujaw jateri min ke Mohabu kenegbe ra, Zuriden tereboyanfan na, o kow le be nin kitabu kono, o koson a togo lara ko Jateri kitabu.

Izirayelimogow tun tagamana ka taga se fo Kadesi Barineya, Kanaana jamana kere fe woroduguyanfan na; nka o siranna, o ma son ka don jamana kono; o sekora ka taga kongokolon kono tuun.

O ka san caman ke kongokolon kono, ka soro ka na se Kanaana jamana ra, Zuriden ba tereboyanfan na. Dow sigira o yoro ra, tow ka Zuriden ba tige ka taga sigi ba fan do fe, Kanaana jamana ra.

An b'a ye Jateri kitabu kono ko wagati caman Izirayelimogow fari fagara tagama ra, o siranna tooro ni sege ja, ka muruti Ala ma, ka muruti Musa fana ma, Ala tun ka ale min bla o ja kongokolon kono.

Ala mupuna Izirayelimogow koro, ka o ta kojuguw ani o ta kumajuguw bee sonmina. Musa fana ka Izirayelimogow ta ko caman sonmina.

Nin kitabu sebekun ye janko Izirayelimogo minw tun ye denmisenw ye o wagati ra, ka olugu lasomi, o kana o bemaw ta sirajuguw jogon tagama, nka o ye siran Ala ja, k'a bonya.

Kitabu konokow

Izirayelimogow ta jateriko folo (1-4)

Sariyaw, ani cefoninw (5-8)

Jonyaban janagbe keko flanan (9)

Izirayelimogow bocogo Sinayi kuru yoro ra ka taga se Mohabu (10-21)

Ko minw kera Mohabu (22-32)

Ko minw kera Misiran ni Mohabu ce (33)

Musa ka Izirayelimogow ladi, sani o ye Zuriden ba tige (34-36)

Izirayeli be Sinayi kongokolon kono

(1-10)

Ala ko Musa ye Izirayeli cew jate

¹ Izirayelimogow bonin Misiran, o san flanan, o san karo flanan, o karo tere folo, Matigi Ala kumana Musa fe Sinayi kongokolon kono, Nogonkunben fanibon* kono. A ko:

² «Aw ye Izirayelimogow bee jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. Aw ye cedenw bee le jate;

³ Izirayeli ce min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, ni a be se ka taga kere ra, aw ye o bee jate, o bee ni o ta kerekejama. Ele ni Haruna ye o jateri ke.

⁴ Izirayeli ta jamakuruw bee kelen kelen ta moggo do bena fara aw kan, min ye gbatigi ye, ka o jateri ke.

⁵ Moggo minw bena fara aw kan, olugu togow ye nin ye:

«Ruben ta gba ra, Sedehuri dence Elisuri bena fara aw kan.

⁶ «Simeyon ta gba ra, Surisadayi dence Selumiyeli bena fara aw kan.

⁷ «Zuda ta gba ra, Aminadabu dence Nason bena fara aw kan.

⁸ «Isakari ta gba ra, Suwari dence Netaneheli bena fara aw kan.

⁹ «Zabulon ta gba ra, Helon dence Eliyabu bena fara aw kan.

¹⁰ «Yusufu dence Efirayimu ta gba ra, Amihudi dence Elisama bena fara aw kan.

«Yusufu dence Manase ta gba ra, Pedasuri dence Gamiliyeli bena fara aw kan.

¹¹ «Bonyaminu ta gba ra, Gidehoni dence Abidan bena fara aw kan.

¹² «Dan ta gba ra, Amisadayi dence Ahezari bena fara aw kan.

¹³ «Aseri ta gba ra, Okiran dence Pagiyeli bena fara aw kan.

¹⁴ «Gadi ta gba ra, Deweli dence Eliyasafu bena fara aw kan.

¹⁵ «Nefitali ta gba ra, Enan dence Ahira bena fara aw kan.»

¹⁶ O ka o mogow le panawoloma jama ra. Olugu le tun ye o faw ta jamakuruw ta kuntigiw ye; olugu le kera Izirayeli ta kerekajamaw kuntigiw ye.

¹⁷ O mogow minw togow fora, Musa ni Haruna ka o mogow fara o yere kan;

¹⁸ o ka Izirayeli jama bee lajen o san karo flanan tere folo ra. O ka cedenw bee togow sebe ka kapa ni o ta gbaw ye; o bee ni o ta gba, o bee ni o ta somogow. Min o min si ka san mugan bo, ani minw temena o kan, o ka o bee jate kelen kelen.

¹⁹ Musa ka o jate Sinayi kongokolon konjo, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na.

²⁰ O ka Izirayeli dence folo Ruben ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

²¹ Ruben ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga binaani ni wooro ni ce keme looru (46 500).

²² O ka Simeyon ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

²³ Simeyon ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bilooru ni kononton ni ce keme saba (59 300).

²⁴ O ka Gadi ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

²⁵ Gadi ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga binaani ni looru, ani ce keme wooro, ni ce bilooru (45 650).

²⁶ O ka Zuda ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

²⁷ Zuda ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga biwolonfla ni naani ni ce keme wooro (74 600).

²⁸ O ka Isakari ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

²⁹ Isakari ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bilooru ni naani ni ce keme naani (54 400).

³⁰ O ka Zabulon ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

³¹ Zabulon ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bilooru nin wolonfla ni ce keme naani (57 400).

³² O ka Yusufu dence Efirayimu ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

³³ Efirayimu ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga binaani ni ce keme looru (40 500).

³⁴ O ka Yusufu dence Manase ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

³⁵ Manase ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bisaba ni fla ni ce keme fla (32 200).

³⁶ O ka Boniyaminu ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

³⁷ Boniyaminu ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bisaba ni looru ni ce keme naani (35 400).

³⁸ O ka Dan ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

³⁹ Dan ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga biworo ni fla ni ce keme wolonfla (62 700).

⁴⁰ O ka Aseri ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

⁴¹ Aseri ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga binaani ni kelen ni ce keme looru (41 500).

⁴² O ka Nefitali ta mogow jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan soro, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate.

⁴³ Nefitali ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bilooru ni saba ni ce keme naani (53 400).

⁴⁴ Ayiwa, Musa ni Haruna, ani Izirayeli kuntigi tan ni fla ka o mogow le jate. Kuntigi kelen kelen tun bora gba bee ra.

⁴⁵ O ka Izirayeli cedenw jate bee ni i ta somogow; minw ka san mugan soro, ani minw temena o kan, Izirayeli ceden min o min tun be se ka taga kere ra,

⁴⁶ o minw bee jatera, o bee kera ce waga keme woro ni ce waga saba ani ce keme looru ni bilooru (603 550).

⁴⁷ Levi ta mogow, olugu ta gba nin ma ke o jateri ra;

⁴⁸ sabu Matigi Ala tun k'a fo Musa ye ko:

⁴⁹ «I kana Levi ta gbamogow jate; i kana o jate ni Izirayelimogo tow ye.

⁵⁰ Ala ta jennogonya kesu* be Nogonkunben fanibon min kono, i ka kan ka o baara karifa Levi ta mogow le ma, ani a minanw, ani a fen tow bee. Olugu le bena to ka Nogonkunben fanibon ni a minan bee ta, ka o janto o fenw na; o bena o ta fanibonw lo ka Nogonkunben fanibon lamini.

⁵¹ Ni aw tagatuma ka se, Levi ta mogow le bena Nogonkunben fanibon waraga, k'a faniw kuru. Ni aw tagara lo yoro do ra, olugu le bena fanibon lo. Ni mogo were ka maga a ra, o tigi ka kan ka faga.

⁵² Izirayeli gba bee kelen kelen ka kan ka o ta fanibonw lo o a ta yoro le ra, o ta darapo koro, o bee ni o ta kerekejama.

⁵³ Nka Levi ta mogow, olugu ka kan ka o ta fanibonw lo ka Nogonkunben fanibon lamini, jennogonya kesu be min kono; ni o kera, ne ta jusugban tena ben Izirayelimogow kan. Levi ta mogow ka kan ka o janto Nogonkunben fanibon na, jennogonya kesu be min kono.»

⁵⁴ Ayiwa, Matigi Ala ka fen o fen fo Musa ye, Izirayelimogow ka o bee ke a cogo ra.

2

Zuda ni Isakari ni Zabulon sigiyoro

¹ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe, k'a fo o ye ko:

² «Izirayelimogow ka kan ka o ta fanibonw lo o ta kerekejamabaw ta tagamasiyen le koro, ani o ta gba ta darapo koro. O ka kan ka o ta fanibonw lo ka Nogonkunben fanibon lamini, k'a mabo Nogonkunben fanibon na doonin.

³ «Jenkuru minw bee be Zuda ta kerekejamaba ra, olugu bee bena sigi tereboyanfan na, o ta darapo koro, o bee ni o ta jenkuru. Zuda ta mogow ta kuntigi ye Aminadabu dence Nason ye.

⁴ Ale ta jenkuru jate ye ce waga biwolonfla ni naani, ani ce keme woro (74 600).

⁵ «Isakari ta mogow bena ke olugu kere fe. Isakari ta mogow ta kuntigi ye Suwari dence Netaneheli ye.

⁶ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bilooru ni naani, ani ce keme naani (54 400).

⁷ «O ko, Zabulon ta mogow: Zabulon ta mogow ta kuntigi ye Helon dence Eliyabu ye.

⁸ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bilooru ni wolonfla, ani ce keme naani (57 400).

⁹ «Zuda ta kerekejamaba bee lajennin jate ye ce waga keme ni biseegi ni woro ni ce keme naani (186 400). Olugu le bena kon ka sira mina.»

Ruben ni Simeyon ni Gadi ta sigiyoro

¹⁰ «Jenkuru minw bee be Ruben ta kerekejamaba ra, olugu bee bena sigi woroduguyanfan na o ta darapo koro, o bee ni o ta jenkuru. Ruben ta mogow ta kuntigi ye Sedehuri dence Elisuri ye.

¹¹ Ale ta jenkuru jate ye ce waga binaani ni woro ni ce keme looru (46 500), ka kapa ni jate ye.

¹² «Simeyon ta mogow bena sigi olugu kere fe. Simeyon ta mogow ta kuntigi ye Surisadayi dence Selumiyeli ye.

¹³ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bilooru ni kononton ni ce keme saba (59 300), ka kapa ni jate ye.

¹⁴ «O ko, Gadi ta mogow: Gadi ta mogow ta kuntigi ye Deweli dence Eliyasafu ye.

¹⁵ Ale ta jenkuru jate ye ce waga binaani ni looru ni ce keme woro ni ce bilooru (45 650), ka kapa ni jate ye.

¹⁶ «Ruben ta kerekejamaba bee lajennin jate ye ce waga keme ni bilooru ni kelen, ani ce keme naani ni ce bilooru (151 450). Olugu le bena ke kerekejama flanan ye ka sira mina.

¹⁷ «Levi ta mogow be soro ka gban olugu ko ni Nogonkunben fanibon ye. Olugu be ke gba tow bee cemance ra. Sigiyoro minw yirara o ra, o ka kan ka tagama ka kapa ni o sigiyorow ye. Izirayelimogow bee be tagama ka kapa ni o ta sigiyorow ye, o ta darapow koro.»

Efrayimu ni Manase ni Boniyaminu ta sigiyoro

¹⁸ «Jenkuru minw bee be Efrayimu ta kerekejamaba ra, olugu bee bena sigi terebenyanfan na, o ta darapo koro, o bee ni o ta jenkuru. Efrayimu ta mogow ta kuntigi ye Amihudi dence Elisama ye.

¹⁹ Ale ta jenkuru jate ye ce waga binaani ni ce keme looru (40 500).

²⁰ «Manase ta mogow bena sigi olugu kere fe. Manase ta mogow ta kuntigi ye Pedasuri dence Gamiliyeli ye.

²¹ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bisaba ni fla ni ce keme fla (32 200).

²² «O ko, Boniyaminu ta mogow: Boniyaminu ta mogow ta kuntigi ye Gidehoni dence Abidan ye.

²³ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bisaba ni looru ni ce keme naani (35 400).

²⁴ «Efirayimu ta kerekejamaba bee lajennin jate ye ce waga keme ni seegi ni ce keme (108 100). Olugu le bena ke kerekejama sabanan ye ka sira mina.»

Dan ni Aseri ni Nefitali ta sigiyoro

²⁵ «Jenkuru minw be Dan ta kerekejamaba ra, olugu bena sigi sahiliyanfan na, o ta darapo koro, o bee ni o ta jenkuru. Dan ta mogow ta kuntigi ye Amisadayi dence Ahezeri ye.

²⁶ Ale ta jenkuru jate ye ce waga biworo ni fla ni ce keme wolonfla (62 700).

²⁷ «Aseri ta mogow bena sigi olugu kere fe. Aseri ta mogow ta kuntigi ye Okiran dence Pagiyele ye.

²⁸ Ale ta jenkuru jate ye ce waga binaani ni kelen ni ce keme looru (41 500), ka kapa ni jate ye.

²⁹ «O ko, Nefitali ta mogow: Nefitali ta mogow ta kuntigi ye Enan dence Ahira ye.

³⁰ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bilooru ni saba, ani ce keme naani (53 400).

³¹ Dan ta kerekejamaba bee lajennin jate ye ce waga keme ni bilooru ni wolonfla, ani ce keme woro (157 600). Olugu le bena sira mina tow bee ko fe, ni o ta darapow ye.»

³² Izirayelimogo minw jatera, olugu le ye nin ye, o bee ni o ta gbaw, ani o ta kerekejamaw. O bee lajennin kera ce waga keme woro ni saba ni ce keme looru ni ce bilooru (603 550).

³³ Levi ta mogow ma jate ni Izirayelimogo tow ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

³⁴ Ayiwa, Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye, Izirayelimogow ka o bee ke; o bee tun be o ta fanibonw lo o ta yoro le ra, o ta darapow koro, o tun be tagama fana ka kapa ni o ta gbaw, ani o ta somogow sigiyoro le ye.

3

Haruna dencew

¹ Haruna ni Musa ta somogow fle nin ye, wagati min Matigi Ala kumana Musa fe Sinayi kuru kan.

² Haruna dencew togow ye nin ye: Nadabu, ale kera a dence folo ye; ka Abihu gban o ra; o ko fe, Elehazari, o ko fe Itamari.

³ Haruna dencew le ye o ye; turu saninman* kera olugu le kan ka o ke sarakalasebagaw ye, ka o bla danna sarakalasebagaya kama.

⁴ Nka Nadabu ni Abihu sara Matigi Ala na koro ka o to Sinayi kongokolon kono, sabu o tun ka wusunan don Matigi Ala na koro ni tasuma do ye, min tun bora yoro were ra*. Dence tun te o si fe. Elehazari ni Itamari le ka sarakalasebagaya ke ni o face Haruna ye.

Levi ta mogow ta baara

⁵ Matigi Ala kumana Musa fe, k'a fo a ye ko:

⁶ «Na ni Levi ta mogow ye sarakalasebaga Haruna fe, janko o ye na to k'a deme.

⁷ Baara min karifara Haruna ni Izirayeli jama bee ma, o bena o baara ke Nogonkunben fanibon* na fe; o bena fanibon saninman* ta baaraw ke.

⁸ Olugu le bena o janto Nogonkunben fanibon ta minanw bee ra Izirayelimogow no ra, ka fanibon saninman ta baaraw ke.

⁹ O ra, i ka kan ka Levi ta mogow di Haruna ni a dencew ma. O ka kan ka to olugu le boro, ka baara ke Izirayelimogo tow no ra.

¹⁰ I ka kan ka Haruna ni a dencew le sigi sarakalasebagaya baara ra. Ni mogo were ka gbara yoro saninman na, o tigi ka kan ka faga.»

* 3:4 3.4 Nin kuma be soro Sarakalasebagaw 10.1-7.

¹¹ Matigi Ala kumana Musa fe tuun, k'a fo a ye ko:

¹² «Ne ka Levi ta mogow janawoloma ka o bo Izirayelimogow ra, ka o bla ne ta baara ra Izirayelimogow dence folow no le ra. O koson Levi ta mogow ye ne ta le ye;

¹³ sabu dence folo bee ye ne ta le ye. Lon min na ne ka Misirankaw dence folow bee faga Misiran jamana ra, o lon na ne ka Izirayelimogow dence folow bee ke ne yere ta ye, mogow dence folow, ani beganw den folo cemanw fana. O ka kan ka ke ne ta le ye. Ne le ye Matigi Ala ye.»

Levi ta mogow jateri

¹⁴ Matigi Ala kumana Musa fe tuun, Sinayi, kongokolon konjo; a k'a fo a ye ko:

¹⁵ «Levi ta mogow jate, O bee ni o ta somogow, o bee ni o ta gbaw. I ye cedenw bee jate, min o min si ka karo kelen bo, ani minw temena o kan.»

¹⁶ Musa ka o jate ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, i n'a fo a tun fora cogo min na.

¹⁷ Levi dencew togow le ye nin ye: Gerison, ani Kehati, ani Merari.

¹⁸ Gerison dencew togow ye nin ye, o bee ni o ta gba: Libini ni Simeyi.

¹⁹ Kehati dencew tun ye Amuramu ye, ani Isari, ani Heburon, ani Uziyeli; o bee ni o ta gba.

²⁰ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye; o bee ni o ta gba.

Levi ta ghamogow le tun ye olugu ye, o bee ni o ta somogow.

Gerisonkaw sigiyoro ni o ta baara

²¹ Libini ta gba ni Simeyi ta gba, olugu bora Gerison ta gba le ra; olugu le kera Gerisonkaw ta mogow ye.

²² Ceden minw jatera olugu ra, min o min si ka karo kelen bo, ani minw temena o kan, olugu bee kera ceden waga wolonfla ani ceden keme looru (7 500).

²³ Gerisonkaw ta sigiyoro tun be fanibon saninman* ko fe, terebenyanfan na.

²⁴ Gerisonkaw ta kuntigi tun ye Layeli dence Eliyasafu ye.

²⁵ Nogonkunben fanibon* ta baara min karifara Gerisonkaw ma, o kera fanibon kononofaniw, ani a kenemafaniw ta baara ye; fani gbiriman, ani fani min be yoro saninman* donda ra,

²⁶ ani fanibon lukene laminifani minw sirinin be ka fanibon saninman ni sarakajenifen* koori, ani fani min be lu donda ra, ani a juruw, ani o minanw ta baaraw bee.

Kematikaw sigiyoro ni o ta baara

²⁷ Amuramu ta gba, ani Isari ta gba, ani Heburon ta gba, ani Uziyeli ta gba, olugu bora Kehati ta gba le ra; olugu le kera Kematikaw ta mogow ye.

²⁸ Kematikaw ta ceden minw jatera, min o min si ka karo kelen bo, ani minw temena o kan, o kera ceden waga seegi ni ceden keme woro (8 600)[†]. Yoro saninman* ta baara tun karifara olugu le ma.

²⁹ Kehati dencew ta mogow ta sigiyoro tun be fanibon saninman* woroduguyanfan na.

³⁰ Kematikaw ta mogow ta kuntigi tun ye Uziyeli dence Elisafan le ye.

³¹ O ka Ala ta jennogonya kesu* ta baara le di olugu ma, ani tabali, ani sanin fitinadaga, ani sarakabonanw, ani yoro saninman ta baara be ke ni minan minw ye, ani yoro saninman cetigefani, ani o fenw ta baaraw bee.

³² Levi ta mogow ta kuntigiw bee ta kuntigiba tun ye sarakalasebaga Haruna dence Elehazari le ye. Mogo minw blara yoro saninman baara ra, ale le tun be olugu bee kunna.

Merarikaw sigiyoro ni o ta baara

[†] 3:28 3.28 Gerekikan kitabu konjo, a sebera ko ceden waga seegi ni ceden keme saba (8 300).

³³ Malikaw ta gba, ani Musikaw ta gba, olugu bora Merari ta gba le ra. Olugu le kera Merarikaw ta mogow ye.

³⁴ Ceden minw jatera o ra, min o min si ka karo kelen bo, ani minw temena o kan, o kera ceden waga wooro ni ceden keme fla (6 200).

³⁵ Merarikaw ta mogow ta kuntigi tun ye Abihayili dence Suruyeli le ye. Olugu ta sigiyoro tun be fanibon saninman* sahiliyanfan na.

³⁶ Fanibon saninman ta yiriferenw, ani a berew, ani a negeberew, ani a negeberew donyorow, ani a minan tow bee, o fenw korosiri ni o baara karifara Merarikaw ma,

³⁷ ani lu laminifani ta negeberew bee, ani o negeberew donyorow, ani negebere minw be turu dugu ma, ani a juruw.

³⁸ Musa ni Haruna ni a dencew, olugu ta sigiyoro tun be fanibon saninman ja fe, tereboyanfan na, Nogonkunben fanibon* ja fe. Yoro saninman* korosiri ni a baara karifara olugu le ma Izirayelimogow no ra. Ni mogow were tun ka gbara o yoro ra, o tigi tun ka kan ka faga.

³⁹ Musa ni Haruna ka Levi ta ceden minw bee jate, o bee ni o ta somogow, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, ceden min o min si ka karo kelen bo, ani minw temena o kan, olugu bee lajennin kera ceden waga mukan ni fla (22 000).

Dence folow ta kunmabori

⁴⁰ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Izirayelimogow dence folow bee jate; min o min si ka karo kelen bo, ani minw temena o kan. O bee jate, ka o bee togo sebe.

⁴¹ Levi ta mogow bla danna ne Matigi Ala ye, Izirayelimogow tow dence folow bee no ra, ka Levi ta mogow ta beganw fana bla danna ne ye, Izirayelimogow tow ta beganw ta den folo cemanw bee no ra.»

⁴² Ayiwa, Musa ka Izirayelimogow dence folow bee jate, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

⁴³ Minw bee jatera, ka o togo sebe, min o min si ka karo kelen bo, ani minw temena o kan, olugu bee lajennin kera ceden waga mukan ni fla ani ceden keme fla ni mogow biwolonfla ni saba (22 273).

⁴⁴ Matigi Ala kumana Musa fe, k'a fo a ye tuun ko:

⁴⁵ «Levi ta mogow bla danna ne ye, Izirayelimogow dence folow bee no ra, ka o ta beganw fana bla danna ne ye Izirayelimogow ta beganw den folo cemanw bee no ra. Levi ta mogow bena ke ne ta le ye. Ne le ye Matigi Ala ye.

⁴⁶ Izirayelimogow dence folow hakeya temena Levi ta mogow hakeya kan fo mogow keme fla ni mogow biwolonfla ni saba; n'i be olugu kunmabocogo,

⁴⁷ i be warigbe looru mina o cedenw bee kelen kelen fe, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye; ka kapa ni o jate ye, o warigbe jate bee kelen kelen be ben gera mukan le ma‡.

⁴⁸ «I be o wari di Haruna ni a dencew ma. Izirayelimogow dence folow hakeya min temena Levi ta mogow hakeya kan, o wari be ke olugu ta kunmabori wari le ye.»

⁴⁹ Musa ka o wari mina. Levi ta ceden do ma soro ka bla Izirayelimogow dence folo minw no ra, a ka olugu kunmabo ni o wari ye.

⁵⁰ A ka o wari min mina Izirayelimogow dence folow fe, o wari bee kera warigbe waga kelen ni keme saba ni biwooro ni looru (1 365), ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye.

⁵¹ A ka o kunmabori wari di Haruna ni a dencew ma, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye; a k'a ke ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

‡ 3:47 3:47 Gera mukan, o ye garamu tan ni fla ye.

4

Kehatikaw ta baara

¹ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe, k'a fo o ye ko:

² «Aw ye Kehati dencew bee jate Levi ta gba ra, o bee ni o ta gba, o bee ni o ta somogow,

³ k'a damina san bisaba ra, ka taga se fo san bilooru ma, min o min be se ka baara do ke Nogonkunben fanibon* konɔ.

⁴ «Kehati dencew bena baara min ke Nogonkunben fanibon konɔ, o ye nin ye: o bena yoro saninmanba* ta fen saninmanw ta baara le ke.

⁵ Ni Izirayelimogow tagawagati sera, Haruna ni a dencew bena boncetigefani jigi, ka jennogonya kesu* datugu ni a ye.

⁶ O be gbolojalan do fana la a kan, ka fani bulaman do ke k'a bee lajennin datugu. O ko, bere minw be ke k'a ta, o be o berew don a ra.

⁷ «O be fani bulaman do fana la sarakaburu tabali kan, ka rezenji saraka* ta minanw bla a kan, minw ye tasaw ye, ani setiw, ani belenw, ani jifiyew. Sarakaburu min ka kan ka bo wagati bee, o be o fana bla o tabali kan.

⁸ O be fani wulenman do biri a kunna, ka gbolojalan do ke k'a bee lajennin datugu. O ko, bere minw be ke ka tabali ta, o be o berew don a ra.

⁹ «O ko, o be fani bulaman do fana ke ka fitinablanan datugu, ani a fitinadagaw, ani minan minw bee blara a baara kama, i n'a fo tasuma lalagananw, ani buguri donminanw, ani turu donminanw bee.

¹⁰ O be a ni a minanw bee melege gbolojalan do konɔ, k'a bla donitanan do kan.

¹¹ «O ko, o be fani bulaman do biri sarakabonan saninlaman kan, ka gbolojalan do ke k'a datugu; o ko, bere minw be ke k'a ta, o be o don a ra.

¹² «Minan minw bee be ke ka yoro saninman* ta baara ke, o be o bee don fani bulaman do ra, k'a melege ni gbolojalan do ye, k'a bla donitanan do kan.

¹³ «O be bugurigbe ce ka bo sarakajenifen* kan, ka fani wulenman do biri a kan.

¹⁴ O be sarakajenifen ta minanw bee ta, min ye a takamicenanw ye, ani a sogosogonanw, ani a buguricenanw, ani a tasaw; o be o bee bla a kan; o ko, o be gbolojalan do ke ka o datugu. O ko, bere minw be ke ka sarakajenifen ta, o be o berew don a ra.

¹⁵ «Ni Haruna ni a dencew ka yoro saninman ni a minanw bee datugu ka ban tuma min na, ni aw tagatuma sera, Kehatikaw bena o minanw ta. Nka o boro kana se o fen saninmanw yere ma, janko o kana na sa.

«Kehatikaw ta baara bena ke o minanw tari le ye Nogonkunben fanibon konɔ.

¹⁶ Sarakalasebaga Haruna dence Elehazari le bena a janto fitinadaga saninlaman ta turu ko ra, ani wusunan, ani siman saraka* min be bo lon o lon, ani turu saninman*; a ka kan k'a janto fanibon saninman ni a konofenw bee ra, ani yoro saninman ni a minanw bee.»

¹⁷ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe tuun, ko:

¹⁸ «Aw kana ke sababu ye k'a to ne ye Kehatikaw halaki ka bo Levi ta mogow tow ce ra.

¹⁹ Aw ka kan ka min ke o ye janko ni o gbarara yoro saninmanba ra o kana sa, o fle nin ye: Haruna ni a dencew ka kan ka don fanibon saninman konɔ, ka o bee kelen kelen ta baara yira o ra, ka o ta donitataw yira o ra.

²⁰ Olugu yere man kan ka don ka taga fen saninmanw fle hali doonin; ni o te, o be sa.»

Gerisonkaw ta baara

²¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

²² «Gerisonkaw ta cedew fana jate, o bee ni o ta gbaw, o bee ni o ta somogow.

²³ O jate k'a damina san bisaba ra, ka taga se fo san bilooru ma, min o min be se ka baara do ke Ngonkunben fanibon* konɔ.

²⁴ Gerisonkaw ka kan ka baara minw ke, ani o ka kan ka doni minw ta, o fle nin ye:

²⁵ olugu le bena fanibon saninman* ta faniw ta, ani Ngonkunben fanibon* ta fani gbirimanw, ani gbolojalan minw be la fanigbirimanw kan, ani fani min be Ngonkunben fanibon* donda ra,

²⁶ ani fanibon lu laminifani minw sirinin be ka fanibon saninman ni sarakajenifen* koori, ani fani min be lu donda ra, ani a juruw, ani a minan tow bee. O fenw ta baaraw bee donna Gerisonkaw le boro.

²⁷ O be baara o baara ke, ni o be doniw le ta, walama baara were, o ka kan ka o bee ke ka kapa ni Haruna ni a dencew ta fota le ye. O ka kan ka fen minw bee ta, aw le ka kan ka o fo o ye, ka o ta baaraw di o ma.

²⁸ «Ayiwa, nin le ye Gerisonkaw ta baara ye Ngonkunben fanibon konɔ. O ka kan ka o baaraw ke ka kapa ni sarakalasebaga Haruna dence Itamari ta cifoninw le ye.»

Merarikaw ta baara

²⁹ Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Merari ta cew jate, o bee ni o ta gbaw, o bee ni o ta somogow.

³⁰ I be o jate k'a damina san bisaba ra, ka taga se fo san bilooru ma, min o min be se ka baara do ke Ngonkunben fanibon* konɔ.

³¹ O bena baara minw ke Ngonkunben fanibon konɔ, ani o bena doni minw ta o fle nin ye: o bena fanibon saninman* ta yiriferenw ta, ani a berew, ani a negeberew, ani berew donyorow,

³² ani fanibon lu laminifani ta negeberew, ani o negeberew donyorow, ani negebere minw be turu dugu ma, ani a juruw, ani a minan tow bee, ani fen o fen blara o baara kama. Bee kelen kelen ka kan ka doni min ta, aw ye o doni yira o tigi ra.

³³ «Ayiwa, nin le ye Merarikaw ta baara ye; o ka kan ka baara minw bee ke Ngonkunben fanibon konɔ, ka kapa ni sarakalasebaga Haruna dence Itamari ta cifoninw ye.»

Levi ta cew jateda

³⁴ Musa ni Haruna ni Izirayeli jama jamogow ka Kehatikaw jate, o bee ni o ta gbaw, o bee ni o ta somogow,

³⁵ k'a damina san bisaba ra, ka taga se fo san bilooru ma, min o min tun be se ka baara ke Ngonkunben fanibon* konɔ.

³⁶ O ka minw jate o bee ni o ta gbaw, olugu kera ce waga fla, ani ce keme wolonfla ni bilooru (2 750).

³⁷ Kehatika minw jatera, olugu da le kera o ye, minw bee tun be baara do ke Ngonkunben fanibon konɔ. Musa ni Haruna ka o jate ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, i n'a fo a tun k'a fo Musa ye cogo min na.

³⁸ Gerisonka minw jatera, o bee ni o ta gbaw, o bee ni o ta somogow,

³⁹ k'a damina san bisaba ra, ka taga se fo san bilooru ma, min o min tun be se ka baara do ke Ngonkunben fanibon konɔ,

⁴⁰ minw jatera, o bee ni o ta gbaw, o bee ni o ta somogow, olugu kera ce waga fla, ani ce keme woro ni ce bisaba (2 630).

⁴¹ Gerisonka minw jatera, olugu da le kera o ye, minw bee tun be baara do ke Ngonkunben fanibon konɔ. Musa ni Haruna ka o jate ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

⁴² Merari ta mogow minw jatera, o bee ni o ta gbaw, o bee ni o ta somogow,

⁴³ k'a damina san bisaba ra, fo ka taga se san bilooru ma, min o min tun be se ka baara do ke Ngonkunben fanibon konɔ,

⁴⁴ minw jatera, o bɛɛ ni o ta gbaw, o bɛɛ ni o ta somogow, olugu kera cɛ waga saba ni cɛ kɛmɛ fla (3 200).

⁴⁵ Merari ta mogɔ minw jatera, olugu da le kera o ye. Musa ni Haruna ka o jate ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, i n'a fɔ a tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

⁴⁶ Ayiwa, Musa ni Haruna ni Izirayeli jama jamogow ka Levi ta mogɔ minw bɛɛ jate, o bɛɛ ni o ta gbaw, o bɛɛ ni o ta somogow,

⁴⁷ k'a damina san bisaba ra, ka taga se fɔ san bilooru ma, min o min tun bɛ se ka baara dɔ kɛ, ani ka doni ta Nɔgonkunben fanibon konɔ,

⁴⁸ minw bɛɛ jatera, olugu kera cɛ waga seegi, ani cɛ kɛmɛ looru ni cɛ biseegi (8 580).

⁴⁹ O ka o jate ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, i n'a fɔ a tun k'a fɔ Musa ye cogo min na; o ka bɛɛ kelen kelen ta baara yira a ra, ani a ka kan ka doni min ta. O ka o jate i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

Sariya siginin dɔw

5

Saninyabariya ta sariya

¹ Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko:

² «A fɔ Izirayelimogow ye ko bana minw bɛ mogɔ fari cɛn, ni o dɔ bɛ mogɔ o mogɔ ra, walama damajalan, walama ni mogɔ dɔ magara su dɔ ra k'a yɛrɛ lanogɔ, o ka kan ka o tigi labɔ Izirayelimogow cɛ ra.

³ Ni a kera cɛ ye walama muso, aw ye a labɔ; aw ye a labɔ aw sigiyɔrɔ ra, janko o kana na aw sigiyɔrɔ lanogɔ, sabu ne siginin bɛ aw cɛ ra.»

⁴ Izirayelimogow k'a kɛ ten; o ka o mogow labɔ o cɛ ra. Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na, Izirayelimogow k'a kɛ ten.

Mogɔ tɔɔrɔ ta sariya

⁵ Matigi Ala kumana Musa fɛ tuun, ko:

⁶ «Kuma Izirayelimogow fɛ, k'a fɔ o ye, ko ni cɛ dɔ, walama muso dɔ k'a mogɔɔgon hake ta, k'a tɔɔrɔ fɛn dɔ ra, o tigi ka Matigi Ala le kan bla; a jarakira.

⁷ A ka jurumun min kɛ, a ka kan ka lo o ra. A k'a mogɔɔgon hake ta k'a tɔɔrɔ fɛn min na, a ye o fɛn juru bɛɛ sara; o kɔ, o fɛn songɔ tarannin taranyɔrɔ looru, a ye a taran kelen fara a kan fana; a ka mogɔ min hake ta, a ye o di o tigi ma.

⁸ Nka ni a tigi sara, k'a sɔrɔ a ta mogɔ si tɛ yi o fɛn bɛ se ka di min ma, o tuma, o fɛn bɛ kɛ Matigi Ala ta ye. A ka kan ka taga a di sarakalasebaga ma; sagajigi min bɛ kɛ jurumunyafa saraka* ye, k'a ta jurumun kafari, a bɛ o fana fara a kan.

⁹ «Ni Izirayelimogow ka fɛn o fɛn bla danna Matigi Ala ye, k'a di sarakalasebaga ma, o bɛ kɛ sarakalasebaga ta ye.

¹⁰ Ni mogɔ ka fɛn o fɛn kɛ saraka ye, o bɛ kɛ sarakalasebaga ta ye; ni mogɔ ka fɛn o fɛn di sarakalasebaga ma, o fana bɛ kɛ a ta ye.»

Jɛnɛya ta sariya

¹¹ Matigi Ala kumana Musa fɛ tuun, ko:

¹² «Kuma Izirayelimogow fɛ k'a fɔ o ye ko ni cɛ dɔ muso bɔra a fɛ ka kɛ cɛ wɛrɛ fɛ,

¹³ ni a tagara jɛn ni cɛ wɛrɛ ye, k'a yɛrɛ lanogɔ, k'a sɔrɔ a cɛ ma bɔ o ko kala ma, ni o ko dogonin tora, sabu mogɔ si ma kɛ a seere ye, mogɔ si fana ma o mina a ra,

¹⁴ ni celiya nana don cɛ jusu ra, sabu a sigiyara a muso ra, k'a sɔrɔ ko can lo fana ko muso k'a yɛrɛ lanogɔ, walama ni celiya ni sigiya donna a jusu ra k'a sɔrɔ muso m'a yɛrɛ lanogɔ,

¹⁵ o tuma a ka kan ka taga ni muso ye sarakalasebaga fe. A ye mugu kilo saba ta, ka taga o ke saraka ye muso koson. A man kan ka turu ke o mugu ra, walama wusunan; sabu siman saraka* lo min bora celiya koson; hakirijigi saraka lo, min be mogɔ hakiri jigi kojugu ra.

¹⁶ «Sarakalasebaga bena muso lana, ka na a lo Matigi Ala na koro.

¹⁷ O ko, a be ji saninman do ke bogodaga do konɔ, ka buguri do ce dugu ma fanibon saninman konɔ ka o ke o ji ra.

¹⁸ Ni sarakalasebaga ka muso lo Matigi Ala na koro, a be muso kunsigi foni, ka hakirijigi saraka* don a boro, o siman saraka min bora celiya koson; o y'a soro ji kunaman min be danga ben mogɔ kan, o ji be sarakalasebaga yere boro.

¹⁹ Sarakalasebaga ye muso jagboya ko a ye kari; a y'a fo a ye ko: «Ka i to i ce ta furu konɔ, ni a kera ko ce were ma jen ni i ye, ni i ma bo ka taga i yere lanogo, o tuma nin ji kunaman min be danga ben mogɔ kan, nin ji kana foyi ke i ra.

²⁰ Nka ka i to i ce ta furu konɔ, ni a kera ko i bora ka taga i yere lanogo, ka taga jen ni ce were ye, min te i fuce ye,

²¹ sarakalasebaga ye muso jagboya ka kari, ka nin danga kumaw fo muso ma, k'a fo ko: «O tuma, Matigi Ala ye i denworonogow cen i konɔ, ka i konɔ funu, k'a to i ta mogow ye i danga, ka i yira, ko i kewale man ji.

²² O ra, nin ji min be danga ben mogɔ kan, nin ji ye don i konɔ, ka i konɔ funu, ka i denworonogow cen i konɔ.» Muso b'a jaabi ko: «Amina! Amina!»

²³ «Sarakalasebaga ye o danga kumaw sebe gbolokitabu do kan; o ko, a ye o seberiw ko ka bo yi ni o ji kunaman ye,

²⁴ ka o ji kunaman di muso ma ko a y'a min, o ji min be danga ben mogɔ kan; o ji kunaman bena don a konɔ.

²⁵ Nka sani a y'a min, siman saraka min bora celiya koson, sarakalasebaga ye o mina muso boro, k'a fifa Matigi Ala na koro, ka taga a bla sarakajenifen* kan.

²⁶ A be boro na kelen bo o siman saraka* ra, k'a yira ko o saraka bee kera Matigi Ala ta ye; a be o boro na kelen saraka jeni sarakajenifen kan. O ko, a be ji di muso ma ko a y'a min.

²⁷ Ayiwa, ni a kera ko can lo ko muso tun bora a ce fe ka taga a yere lanogo, ni a ka ji min, o ji min be danga ben mogɔ kan, o ji bena don a konɔ ka tɔɔɔjugu do lase a ma. Muso denworonogow bena cen a konɔ, k'a konɔ funu; o muso be ke mogɔ danganin ye a ta mogow ce ra.

²⁸ Nka ni a kera ko muso m'a yere lanogo, ni a saninyanin lo, o tuma jaraki ko si tena a soro, a bena se ka den woro tuun.

²⁹ «Ayiwa, celiya ko ta sariya le be nin ye, ni muso do bora ka taga a yere lanogo, k'a to a ce ta furu konɔ,

³⁰ walama ni ce do sigiyara a muso ra, fo k'a ke a ra celiya ye a muso ta fan fe. Sarakalasebaga ka kan ka o muso lo Matigi Ala na koro, ka nin sariya kow bee ke muso ra.

³¹ Ce koni tena jaraki, nka muso ta jurumun hake bena ben a yere le kan.»

6

Mogɔ min b'a yere bla danna Ala ye

¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

² «Kuma Izirayelimogow fe, k'a fo o ye ko ni ce do, walama ni muso do k'a yere bo Izirayelimogɔ tow ra, ka dajuru ta, ko a b'a yere bla danna Matigi Ala ye, k'a yere ke Ala ta mogɔ saninman ye*,

* 6:2 6.2 K'a yere bla danna Matigi Ala ye: Heburukan na o tigiw be wele ko Nazirikaw.

³ o tigi ka kan ka duven ni minnifen fariman suguya bee ye k'a to yi. A man kan ka duven, walama minnifen fariman were min. Minnifen o minnifen be bo rezen na, a man kan ka o min. A man kan ka hali rezen kene, walama a janin domu.

⁴ A ta dajuru wagati bee ra, fen o fen be bo rezensun na, a man kan ka o domu, hali rezenkise, walama a fara.

⁵ A ta dajuru wagati bee konɔ, kunlimuru man kan ka se a kun ma, fo ka taga o wagati dafa. A k'a yere bla danna Matigi Ala ye ka wagati min ke, a saninyanin ka kan ka to fo ka taga o wagati dafa. A ka kan k'a kunsigi to a ye wuri ka janya.

⁶ A k'a yere bla danna Matigi Ala ye wagati min bee konɔ, a man kan ka gbara su ra.

⁷ Hali ni a worofa, walama ni a woroba le sara, walama a balemace, walama a balemamuso, a man kan ka gbara o do su ra k'a yere lanogo, sabu a blara danna Matigi Ala ye minke, o tagamasiyen be a kun na.

⁸ A ta dajuru wagati bee konɔ, a saninyanin lo, ka ke Ala ta ye.

⁹ «Ni mogo do barara ka sa a korɔ, a kunsigi min b'a yira ko a blara danna Ala ye, o tuma o kunsigi lanogora. Nka a tere wolonflanin, a be saninya kokura; o lon na, a be a kun li.

¹⁰ A tere seeginan, a ye taga ni tugani fla, walama jenetugani fitini fla ye sarakalasebaga fe Nogonkunben fanibon* donda ra.

¹¹ Sarakalasebaga be kelen ke jurumunyafa saraka* ye, ka to kelen ke saraka jenita* ye. Sarakalasebaga be a ta jurumun kafari a ye, sabu a gbarara su ra. O lon na, a kunsigi be saninya tuun.

¹² A ka kan k'a yere bla danna Ala ye tuun, k'a ta dajuru wagati damina kura ye. A be sagaden ceman kelen mina, min ka san kelen sorɔ, ka o ke hake yafa saraka* ye. Nka a tun ka wagati minw ke ka ban, o te jate tuun, sabu a ta dajuru tun cenna.

¹³ «Ayiwa, ni mogo ka dajuru ta ka ke Ala ta mogo saninman ye wagati min kama, ni o wagati dafara, o sariya ye nin ye: o be na ni o tigi ye Nogonkunben fanibon* donda ra.

¹⁴ A be na ni a ta sarakaw ye Matigi Ala fe: sagaden ceman min ka san kelen sorɔ, ani fiyen te min na, o be ke saraka jenita ye; ani sagamuso min ka san kelen sorɔ, ani fiyen te min na, o be ke jurumunyafa saraka* ye; sagajigi kelen, fiyen te min na, o be ke ninsondiya saraka* ye.

¹⁵ A be burufunubari segi na kelen di, buru min kera ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ani nɔmi, funufen te min na; a be siman sarakaw* ni rezenji sarakaw* fana fara o kan.

¹⁶ Sarakalasebaga be o fenw bla Matigi Ala na korɔ, ka jurumunyafa saraka bo, ka saraka jenita fana bo.

¹⁷ Burufunubari minw be segi konɔ, a be o bla Matigi Ala na korɔ; o ko, a be sagajigi ke jenogonya saraka* ye k'a di Matigi Ala ma, ka siman saraka ni rezenji saraka fara o kan.

¹⁸ «O ko, Ala ta mogo saninman tun k'a kunsigi min ke a ta saninyari tagamasiyen ye, a be o li Nogonkunben fanibon* donda ra. Ninsondiya saraka* blara tasuma min kan, a be taga a kunsigi don o tasuma ra.

¹⁹ Ni Ala ta mogo saninman ka o kunsigi li ka ban tuma min na, sarakalasebaga be sagajigi sogo tobinin kaman kelen ta, ka o don a boro, ka burukun kelen ni nɔmikun kelen bo segi konɔ, ka o fana di a ma.

²⁰ O ko, sarakalasebaga be o fenw korota san fe, ka o fifa Matigi Ala na korɔ. O ye fen saninmanw le ye, o ye sarakalasebaga ta ye, ani saga disi min fana fifara Matigi Ala na korɔ, ani a woto min korotara. Ni o kera, o tuma Ala ta mogo saninman be se ka rezenji min.

²¹ «Ayiwa, mogo min be dajuru ta k'a yere ke Ala ta mogo saninman ye, o sariya le be nin ye. A ka kan ka saraka min bo Matigi Ala ye a ta dajuru koson, o le fana be nin ye; ni fen were se ka ke a ye, a be se ka o fana fara nin sarakaw kan. A ka dajuru min ta, a ka kan ka o kow bee dafa, ka kapa ni o dajuru sariya ye.»

Dugawu kecogo

²² Matigi Ala k'a fo Musa ye ko:

²³ «A fo Haruna ni a dencew ye, ko o ka kan ka dugawu ke Izirayelimogow ye cogo min na, o ye nin ye. O y'a fo ko:

²⁴ <Matigi Ala ye baraka don aw ra, ka aw tanga!

²⁵ Matigi Ala ye aw fle ni numanya ye, ka hina aw ra!

²⁶ Matigi Ala y'a janto aw ra, ka hera ke aw ye.>

²⁷ «O ye dugawu ke Izirayelimogow ye ni ne togo ye; ni o kera, ne bena baraka don Izirayelimogow ra.»

Fanibon ta minanw labencogo

7

Izirayeli kuntigiw ta bonyafenw

¹ Musa tun ka fanibon saninman* lo ka ban wagati min na, a ka turu saninman* seriseri a kan k'a saninya, ani a konominanw bee. A ka turu saninman* ke sarakajenifen* fana kan k'a saninya, a ni a minanw bee.

² O wagati ra, Izirayeli jama jamogo minw ye gbatigiw ani jama cekorobaw ye, olugu nana ni o ta sarakaw ye; Izirayelimogow jateri baara tun donna olugu le boro.

³ O nana ni o ta sarakaw ye Matigi Ala ja koro: misi wotoro woro, minw sanfeyoro datugunin lo, ani a misitoran tan ni fla. Kuntigi fla jenna ka wotoro kelen di; kuntigi bee kelen kelen ka misitoran kelen di. O nana ni o fenw ye fanibon saninman ja fe.

⁴ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

⁵ «Nin bonyaw mina o boro, ka o bla Nogonkunben fanibon* ta baara kama. I bena a di Levi ta mogow ma, ka kapa ni o ta baaraw ye.»

⁶ Musa ka wotorow ni misitoranw mina, ka o di Levi ta mogow ma.

⁷ A ka wotoro fla ni misitoran naani di Gerisonkaw ma, ka kapa ni o ta baaraw ye,

⁸ ka wotoro naani ni misitoran seegi di Merari ta mogow ma, ka kapa ni o ta baaraw ye; olugu tun be o ta baara ke ka kapa ni sarakalasebaga Haruna dence Itamari ta cefoninw le ye.

⁹ Nka a ma do di Kehatikaw ma, sabu minan saninmanw tari baara karifara olugu le ma; o tun ka kan ka o fenw ta o kamankunw le kan.

Kuntigiw ta sarakaw

¹⁰ Lon min na Musa ka turu saninman* ke sarakajenifen* kan, o lon na Izirayeli kuntigiw nana ni o ta sarakaw ye, janko ka sarakajenifen saninya k'a bla danna Ala ye. O nana ni o sarakaw ye sarakajenifen ja fe;

¹¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Lon o lon, kuntigi kelen ye na ka na a ta saraka di, janko ka sarakajenifen saninya k'a bla danna Ala ye.»

¹² Ayiwa, kuntigi min nana ni a ta saraka ye a tere folo ra, o kera Aminadabu dence Nason ye, Zuda ta gba ra.

¹³ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

¹⁴ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na,

¹⁵ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita* ye.

¹⁶ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka* ye;

¹⁷ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka* ye. Nin le kera Aminadabu dence Nason ta saraka ye.

¹⁸ A tere flanan, Isakari ta mogow ta kuntigi min ye Suwari dence Netaneheli ye, ale nana ni a ta saraka ye.

¹⁹ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

²⁰ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na,

²¹ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

²² A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

²³ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Suwari dence Netaneheli ta saraka ye.

²⁴ A tere sabanan, Zabulon ta mogow ta kuntigi min ye Helon dence Eliyabu ye, ale nana ni a ta saraka ye.

²⁵ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka* ye.

²⁶ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na,

²⁷ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

²⁸ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

²⁹ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Helon dence Eliyabu ta saraka ye.

³⁰ A tere naaninan, Ruben ta mogow ta kuntigi min ye Sedehuri dence Elisuri ye, ale nana ni a ta saraka ye.

³¹ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

³² A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na,

³³ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

³⁴ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

³⁵ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Sedehuri dence Elisuri ta saraka ye.

³⁶ A tere loorunan, Simeyon ta mogow ta kuntigi min ye Surisadayi dence Selumiyeli ye, ale nana ni a ta saraka ye.

³⁷ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

³⁸ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na,

³⁹ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

⁴⁰ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

⁴¹ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Surisadayi dence Selumiyeli ta saraka ye.

⁴² A tere wooronan, Gadi ta mogow ta kuntigi min ye Deweli dence Eliyasafu ye, ale nana ni a ta saraka ye.

⁴³ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

⁴⁴ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na,

⁴⁵ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

⁴⁶ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

⁴⁷ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Deweli dence Eliyasafu ta saraka ye.

⁴⁸ A tere wolonflanan, Efrayimu ta mogow ta kuntigi min ye Amihudi dence Elisama ye, ale nana ni a ta saraka ye.

⁴⁹ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

⁵⁰ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fara wusunan na,

⁵¹ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

⁵² A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

⁵³ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Amihudi dence Elisama ta saraka ye.

⁵⁴ A tere seeginan, Manase ta mogow ta kuntigi min ye Pedasuri dence Gamiliyeli ye, ale nana ni a ta saraka ye.

⁵⁵ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

⁵⁶ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na,

⁵⁷ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

⁵⁸ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

⁵⁹ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Pedasuri dence Gamiliyeli ta saraka ye.

⁶⁰ A tere konontonnan, Boniyaminu ta mogow ta kuntigi min ye Gidehoni dence Abidan ye, ale nana ni a ta saraka ye.

⁶¹ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

⁶² A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fara wusunan na,

⁶³ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

⁶⁴ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

⁶⁵ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Gidehoni dence Abidan ta saraka ye.

⁶⁶ A tere tannan, Dan ta mogow ta kuntigi min ye Amisadayi dence Ahezari ye, ale nana ni a ta saraka ye.

⁶⁷ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

⁶⁸ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na,

⁶⁹ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

⁷⁰ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

⁷¹ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Amisadayi dence Ahezari ta saraka ye.

⁷² A tere tan ni kelennan, Aseri ta mogow ta kuntigi min ye Okiran dence Pagiyeli ye, ale nana ni a ta saraka ye.

⁷³ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

⁷⁴ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na,

⁷⁵ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

⁷⁶ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

⁷⁷ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Okiran dence Pagiyeli ta saraka ye.

⁷⁸ A tere tan ni flanan, Nefitali ta mogow ta kuntigi min ye Enan dence Ahira ye, ale nana ni a ta saraka ye.

⁷⁹ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye.

⁸⁰ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na,

⁸¹ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye.

⁸² A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye;

⁸³ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Enan dence Ahira ta saraka ye.

⁸⁴ Musa ka turu saninman* ke sarakajenifen kan lon min na, Izirayeli kuntigiw ka fen minw di saraka ye janko ka sarakajenifen saninya k'a bla danna Ala ye, o fenw le ye nin ye. O ka tasa warigberaman tan ni fla le di, ani daga warigberaman tan ni fla, ani belen saninlaman tan ni fla.

⁸⁵ Tasa warigberaman bee kelen kelen tun ye kilo kelen ni garamu keme saba ye; daga warigberaman bee kelen kelen tun ye garamu keme wolonfla ye. O minanw bee lajennin ta warigbe kera kilo mukan ni naani, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye.

⁸⁶ Belen saninlaman tan ni fla minw fara wusunan na, o bee kelen kelen tun ye garamu keme keme, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O belenw ta sanin bee lajennin kera kilo kelen ni garamu keme fla.

⁸⁷ Began minw dira ka ke saraka jenita ye, o bee lajennin kera misitoran tan ni fla, ani sagajigi tan ni fla, ani sagaden ceman tan ni fla, minw si ka san kelen soro; o ka o siman sarakaw fana fara o kan. Bakoronin tan ni fla kera jurumunyafa saraka ye.

⁸⁸ Began minw dira k'a ke ninsondiya saraka ye, o bee lajennin kera misi mukan ni naani, ani sagajigi biwooro, ani bakoronin biwooro, ani sagaden ceman biwooro, minw si ka san kelen soro. Turu kera sarakajenifen kan ka ban minke, fen minw dira saraka ye janko k'a saninya k'a bla danna Ala ye, o le ye nin ye.

⁸⁹ Ni Musa tun ka don Nogonkunben fanibon kono, ka taga kuma ni Matigi Ala ye, a tun be Matigi Ala kumakan men ka bo jenogonya kesu* datugunan kan, seruben meleke bisigi fla cenance ra. A tun be kuma ni a ye o cogo le ra.

8

Sanifitinaw blacogo

¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

² «A fo Haruna ye, ko ni a be fitinadagaw bla fitinablanan kan, a y'a to fitinadaga wolonfla bee yeelen ye bo ka taga fitinablanan nafeyoro ra.»

³ Haruna k'a ke ten. A ka fitinadagaw bla, ka o pasin fitinablanan nafeyoro ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

⁴ Fitinablanan yɔɔ bɛɛ tun lalagara ni sanin gbasinin le ye, k'a ta a sen na ka taga a bla fɔ a yirifiyeren bisigiw ra. Matigi Ala tun k'a bisigiya min yira Musa ra, o tun k'a lalaga ka kapa ni o le ye.

Levi ta mɔgow blara danna Ala ta baara kama

⁵ Matigi Ala kumana Musa fɛ tuun, ko:

⁶ «Levi ta mɔgow bɔ Izirayelimɔgo tɔw ra, ka o saninya.

⁷ I bɛna o saninya cogo min na, o ye nin ye: i bɛ jurumun kafari ji seriseri o kan; o kɔ, o bɛ o fari siw bɛɛ li, ka o ta faniw ko, ka o yɛɛ saninya.

⁸ O ye na ni misitoran kapaman kelen ye, ani siman saraka* min ka kan ka fara o kan, min ye mugu tentennin nɔɔninin ye turu ra. Ele yɛɛ fana ye na ni misitoran kapaman kelen wɛɛ ye, min bɛna kɛ jurumunyafa saraka* ye.

⁹ I bɛ taga ni Levi ta mɔgow ye Nɔgonkunben fanibon* na fɛ, ka Izirayeli jama bɛɛ wele.

¹⁰ I bɛ taga ni Levi ta mɔgow ye Matigi Ala na kɔɔ; Izirayelimɔgow bɛ o borow la o kan.

¹¹ O kɔ, Haruna bɛ Levi ta mɔgow lɔlɔ Matigi Ala na kɔɔ, ka o di Matigi Ala ma, i n'a fɔ Izirayelimɔgow bɛ saraka min fifa, k'a di Ala ma. O cogo ra, Levi ta mɔgow bɛ bla Matigi Ala ta baara kama.

¹² O kɔ, Levi ta mɔgow bɛ o borow la misitoranw kunw na. I bɛ o misitoran kelen kɛ jurumunyafa saraka* ye, ka kelen kɛ saraka jenita* ye, janko ka Levi ta mɔgow ta jurumunw kafari.

¹³ I bɛ Levi ta mɔgow lɔlɔ Haruna ni a dɛɛw na fɛ; o kɔ, i bɛ o bla Ala ta baara kama, i n'a fɔ saraka fifata.

¹⁴ O cogo ra, i bɛ Levi ta mɔgow faran ka bɔ Izirayelimɔgo tɔw ra. Levi ta mɔgow bɛna kɛ ne ta ye.

¹⁵ O kɔ, Levi ta mɔgow bɛna baara kɛ Nɔgonkunben fanibon kɔɔ. I bɛna o saninya tan le, k'a kɛ i ko saraka min bɛ fifa k'a di Matigi Ala ma.

¹⁶ Sabu olugu le dira ne ma Izirayelimɔgo tɔw nɔ ra. Ne ka olugu le panawoloma Izirayelimɔgow dɛɛ fɔlɔw bɛɛ nɔ ra.

¹⁷ Sabu Izirayelimɔgow dɛɛ fɔlɔw bɛɛ ye ne ta le ye; mɔgow den fɔlɔw, ani bɛganw den fɔlɔw bɛɛ. Lon min ne ka dɛɛ fɔlɔw bɛɛ faga Misiran jamana ra, ne ka Izirayelimɔgow dɛɛ fɔlɔw bɛɛ kɛ ne yɛɛ ta ye o lon na.

¹⁸ Ne ka Levi ta mɔgow ta Izirayelimɔgow dɛɛ fɔlɔw bɛɛ nɔ ra.

¹⁹ Ne ka Levi ta mɔgow di Haruna ni a dɛɛw ma Izirayelimɔgow nɔ ra, janko o ye baara kɛ Nɔgonkunben fanibon kɔɔ Izirayelimɔgow ye, ka Izirayelimɔgow ta jurumun kafari o ye; ni o kɛra, ni Izirayelimɔgow ka gbara ne ta yɔɔ saninman* na, kojugu si tena o sɔɔ.»

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala tun ka fɛn o fɛn fɔ Musa ye Levi ta mɔgow ta ko ra, Musa ni Haruna ni Izirayeli jama ka o bɛɛ kɛ Levi ta mɔgow ye.

²¹ Levi ta mɔgow ka o yɛɛ saninya, ka o ta faniw ko. O kɔ, Haruna ka o kɛ i ko saraka min bɛ fifa k'a di Matigi Ala ma, ka o ta jurumunw kafari o ye, ka o saninya.

²² O kɔ, Levi ta mɔgow nana o ta baaraw damina Nɔgonkunben fanibon kɔɔ; Haruna ni a dɛɛw le tun bɛ o ta baaraw yira o ra. O cogo ra, Matigi Ala tun ka fɛn o fɛn fɔ Musa ye Levi ta mɔgow ko ra, o ka o bɛɛ kɛ.

²³ Matigi Ala kumana Musa fɛ tuun, ko:

²⁴ «Levi ta mɔgow ta baara fɛ nin ye: Levi ta cɛdenw bɛɛ ka kan ka don Nɔgonkunben fanibon ta baara ra, ka baara dɔ kɛ, k'a damina a san mugan ni looru, ani minw tɛmɛna o kan.

²⁵ Nka ni o si sera san bilooru ma, o ka kan ka o boro bɔ baara ra; o tɛ baara kɛ tuun.

²⁶ O be se ka o balema tow deme o ta baaraw ra Nogonkunben fanibon konɔ, nka baara man kan ka ke olugu yere togora ta ye tuun. I ka kan ka Levi ta mogow ta baaraw di o ma nin cogo le ra.»

9

Jonyaban panagbe

¹ Izirayelimogow bonin ko Misiran, o san flanan karo folo ra, Matigi Ala kumana Musa fe, Sinayi kongokolon konɔ; a ko:

² «Izirayelimogow ka kan ka Jonyaban panagbe ke a kewagati ra.

³ Wagati min latigera, min ye nin karo tere tan ni naani ye, ni o sera aw ye panagbe ke terebenda fe. Aw y'a ke ka kapa ni ne ta cifoninw, ani ne ta kolatigeninw bee ye.»

⁴ Ayiwa, Musa k'a fo Izirayelimogow ye ko o ye Jonyaban panagbe ke.

⁵ O ka Jonyaban panagbe ke san karo folo tere tan ni naani terebenda fe, Sinayi kongokolon konɔ. Matigi Ala tun ka kuma minw bee fo Musa ye, Izirayelimogow k'a ke ka kapa ni o bee ye.

⁶ Nka mogow dow ma se ka Jonyaban panagbe ke o lon na, sabu olugu tun magara mogow do su ra, ka o yere lanogo. O lon yere ra, o mogow tagara Musa ni Haruna fe.

⁷ O tagara a fo Musa ye ko: «Anw saninyanin te, sabu an magara su do ra. Nka mun le be an bari ka an ta saraka di Matigi Ala ma ni Izirayelimogow tow ye, Jonyaban panagbe wagati ra?»

⁸ Musa ka o jaabi ko: «Aw ye ne makonɔ, sani ne ye kuma do soro ka bo Matigi Ala fe aw ta ko ra.»

⁹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

¹⁰ «Kuma Izirayelimogow fe, k'a fo o ye ko: <Aw ra, walama aw ta duruja nataw ra, ni a kera ko mogow do ma saninya sabu a magara su do ra, walama ni mogow do tagara tagamajan do ra, o bee n'a ta, a tigi be se ka Jonyaban panagbe ke.

¹¹ Olugu bena a ke san karo flanan tere tan ni naani le ra, terebenda fe. O be sagaden sogo domu ni burufunubari ye, ani puguf laburu kunaman.

¹² O man kan k'a to a to ye si, o fana man kan k'a kolo do kari. O ka kan k'a ke ka kapa ni Jonyaban panagbe ta cifoninw bee ye.

¹³ Nka ni mogow min saninyanin lo, ni a fana ma taga tagama ra, o bee n'a ta, ni a ma Jonyaban panagbe ke a wagati yere ra, o tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na; sabu a ma a ta saraka bo Matigi Ala ye a wagati ra. A ta jurumun hake bena ben a yere kan.

¹⁴ « <Lonan minw siginin be aw ce ra, ni o do b'a fe ka Jonyaban panagbe ke, ka Matigi Ala bonya, a ka kan k'a ke ka kapa ni Jonyaban panagbe ta sariyaw ni a cifoninw ye. Izirayelimogow fara lonan kan, o sariya kelen le bena ke aw bee kan.> »

Sankaba jigira fanibon saninman kunna (Bori 40.34-38)

¹⁵ Lon min na fanibon saninman* lora, sankaba jamijan nana fanibon saninman datugu, min ye Nogonkunben fanibon* ye. K'a ta wulada fe, fo o dugusagbe sogomada fe, a tora fanibon kunna; a tun be i ko tasuma.

¹⁶ K'a ta o wagati ra, a kera o cogo le ra wagati bee. Sankaba tun be fanibon datugu; ni su tun kora a be ke i ko tasuma.

¹⁷ Ni sankaba jamijan tun ka wuri ka bo fanibon kunna, Izirayelimogow tun be wuri ka taga. Ni sankaba jamijan tun tagara lo yoro min na, o tun be sigi o yoro ra.

¹⁸ Izirayelimogow tun be taga ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye, o fana tun be lo ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye. Ni sankaba jamijan tun tora fanibon saninman kunna ka wagati min ke, Izirayelimogow tun be to o sigiyoro ra o wagati bee ra.

¹⁹ Ni sankaba jamijan tun tora fanibon saninman kunna ka wagatijan ke, Izirayelimogow tun be Matigi Ala kan mina, o tun te taga.

²⁰ Tuma do, sankaba jamijan tun be to fanibon saninman kunna ka tere dama doron le ke; o tun be sigi ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye, o fana tun be taga ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye.

²¹ Tuma do, sankaba jamijan tun be to fanibon saninman kunna k'a ta wulada fe, ka se o dugusagbe sogomada doron ma; ni a tun wurira sogoma, Izirayelimogow tun be wuri ka taga. Ni sankaba jamijan tun wurira tuma o tuma, ni a kera tere fe, walama su fe, Izirayelimogow tun be wuri ka taga.

²² Ni sankaba jamijan tun tora fanibon saninman kunna ka tere fla le ke, walama karo kelen, walama san kelen, Izirayelimogow tun be to o sigiyoro ra, o tun te taga. Nka ni a tun wurira tuma o tuma, o tun be wuri ka taga.

²³ O tun be lo ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye, o fana tun be taga ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye. O tun be Matigi Ala ta kumaw le lamɛn, ka kapa ni a ta cɛfonin ye, a ka min fo Musa ye.

10

Burufiyeta fla

¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

² «Burufiyeta warigberaman fla lalaga, ni warigbe gbasinin ye. I bɛna o le ke ka jama lajen, ani ka jama lasomi o tagatuma ra.

³ Ni o buru fla bee fiyera, jama bee ka kan ka na lajen i koro, Nogonkunben fanibon* na fe.

⁴ Ni buru kelen doron fiyera, Izirayeli namogo minw ye kerekejama kuntigiw ye olugu le bɛna lajen i koro.

⁵ Ni aw ka buru fiye k'a kan bonya tuma min na, tereboyanfan mogow be wuri ka taga.

⁶ Ni aw k'a fiye k'a kan bonya tuun a sipaga flanan na, woroduguyanfan mogow be wuri ka taga. Ni buru fiyera k'a kan bonya tuma o tuma, o be aw tagawagatiw le yira.

⁷ «Ni aw be jama lajen, aw be buru fiye, nka aw man kan k'a fiye k'a kan bonya.

⁸ Haruna dencɛw, minw ye sarakalasebagaw ye, olugu le ka kan ka o buruw fiye. O bɛna ke sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fe.

⁹ «Ni aw nana se aw yere ta jamana ra, ni aw juguw wurira aw kama, ni aw tagara o kere, aw ye buru fiye k'a kan bonya; ni o kera, o be ke sababu ye k'a to Matigi Ala, aw ta Ala b'a hakiri to aw ra, ka aw bosi aw juguw boro.

¹⁰ «Aw ka kan ka nin buruw fiye aw ta pagarilonw na fana, min ye aw ta panagbelonw ye, ani aw ta karokura panagbew. Aw ye buru fiye aw ta saraka jenitaw*, ani aw ta ninsondiya sarakaw* bowagatiw ra; o bɛna ke sababu ye k'a to Matigi Ala b'a hakiri to aw ra. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.»

Izirayeli bora Sinayi ka taga se Mohabu

(10-21)

Izirayelimogow ka sira ta tuun

¹¹ Izirayelimogow bonin ko Misiran, o san flanan, karo flanan tere mugan, sankaba jamijan wurira ka bo Nogonkunben fanibon* kunna, Ala ta jennogonya kesu* tun be min kono.

¹² O kera minke, Izirayelimogow wurira ka bo Sinayi kongokolon yoro ra ka taga. Sankaba tagara o na, ka taga lo Paran kongokolon kunna.

¹³ O le tun kera o ta tagama folo ye, ka kana ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fo Musa ye.

¹⁴ Jenkuru minw be Zuda ta jamaba ra, olugu le konna ka taga ni o ta darapo ye. O jamaba ra, Aminadabu dence Nason le tun ye Zuda ta jenkuru kuntigi ye,

¹⁵ Suwari dence Netaneheli tun ye Isakari ta mogow ta jenkuru kuntigi ye,

¹⁶ Helon dence Eliyabu tun ye Zabulon ta mogow ta jenkuru kuntigi ye.

¹⁷ O ko, o ka fanibon saninman* waraga, Gerisonkaw, ani Merarikaw k'a ta ka taga.

¹⁸ O ko, jenkuru minw be Ruben ta jamaba ra, olugu ka sira mina ka taga ni o ta darapo ye. O jamaba ra, Sedehuri dence Elisuri le tun ye Ruben ta jenkuru kuntigi ye,

¹⁹ Surisadayi dence Selumiyeli tun ye Simeyon ta mogow ta jenkuru kuntigi ye,

²⁰ Deweli dence Eliyasafu tun ye Gadi ta mogow ta jenkuru kuntigi ye.

²¹ O ko, Kehatika minw be minan saninmanw ta, olugu ka sira mina. Ni Izirayelimogow tun tagara lo yoro o yoro, o tun ka kan ka fanibon saninman* lo sani Kehatikaw ye se yi.

²² Jenkuru minw be Efirayimu ta jamaba ra, olugu tagara ni o ta darapo ye. O jamaba ra, Amihudi dence Elisama le tun ye Efirayimu ta jenkuru kuntigi ye,

²³ Pedasuri dence Gamiliyeli tun ye Manase ta mogow ta jenkuru kuntigi ye,

²⁴ Gidehoni dence Abidan tun ye Boniyaminu ta mogow ta jenkuru kuntigi ye.

²⁵ A laban, jenkuru minw be Dan ta jamaba ra, olugu gbanna tow ko ni o ta darapo ye. Olugu le tun be ke jama tow bee ko fe. O jamaba ra, Amisadayi dence Ahezeri le tun ye Dan ta jenkuru kuntigi ye,

²⁶ Okiran dence Pagiyeli tun ye Aseri ta mogow ta jenkuru kuntigi ye,

²⁷ Enan dence Ahira tun ye Nefitali ta mogow ta jenkuru kuntigi ye.

²⁸ Ni Izirayelimogow tun bora o sigiyoro ra ka sira mina, o ta jenkuruw tun be tugu jogon ko nin cogo le ra ka taga.

²⁹ Ayiwa, Musa kumana Hobabu fe, min ye a burance Madiyanka Reweli dence ye; a ko: «Matigi Ala k'a fo an ye ko a bena yoro min di an ma, an be tagara o yoro le ra. Na an ye taga; ni o kera, an bena kopuman ke i ye, sabu Matigi Ala ka layiri ta ko a bena kopuman caman ke Izirayelimogow ye.»

³⁰ Hobabu ko: «Ne te taga; ne be seko ka taga ne yere ta jamana le ra, ne ta mogow fe.»

³¹ Musa ko: «Sabari, kana bo an ko, sabu an be se ka sigi yoro minw na kongokolon kon, ele le ka o yorow lon; na, i bena bla an na ka sira yira an na.

³² Ni i ka taga ni an ye, ni Matigi Ala nana kopuman o kopuman ke an ye, i bena do soro o ra.»

³³ Ayiwa, Izirayelimogow bora Matigi Ala ta kuru yoro ra, ka tere saba ke tagama ra. Matigi Ala ta jenjogonya kesu* tun be o na o tere saba kon, ka taga nenekiriyoro jini o ye.

³⁴ Ni o tun ka wuri tuma o tuma ka bo o sigiyoro ra, Matigi Ala ta sankaba jamijan tun be ke o kunna tere fe.

³⁵ Ni o tun be jenjogonya kesu ta tuma o tuma ko o be taga, Musa tun b'a fo ko: «E, Matigi Ala, i wuri, ka i juguw bee janjan; i koninyabagaw bee ye bori i na.»

³⁶ Ni o tun be a lajigi tuma o tuma, a tun b'a fo ko: «E, Matigi Ala, i kosegi ka na! Na sigi Izirayeli ta mogow waga caman camanw ce ra tuun!»

11

Ala ka tasuma lajigi Izirayelimogow kan

¹ Lon do, Izirayelimogow ka Matigi Ala jaraki ni kuma caman ye, o ta sege koson. Matigi Ala ka o men minke, o ma diya a ye, a dimina kosebe. A k'a ta tasuma mana o ce ra, ka o ta sigiyoro kerefeyoro jeni.

² Mogow kasira Musa no fe. Musa ka Matigi Ala daari; tasuma fagara.

³ O ka o yoro togo la ko Tabera, ko sabu Matigi Ala ta tasuma manana mogow ce ra.

Izirayelimogow kasira sogo no fe

⁴ Ayiwa, siya were mogow minw tun be ni Izirayelimogow ye, Misiran ta domunifenw logo gbanna olugu ra. Izirayelimogow fana wurira ka kasi tuun, ko: «E, jon le bena sogo di an ma yan, an ye a domu sa?»

⁵ A fle, an tun be jega minw domu gbansan Misiran, an hakiri be jigira o bee ra, ani konkonburu, ani nze, ani puwaro, ani jaba, ani layi.

⁶ Nka sisan an son jara; lon o lon an na te foyi were ra ni nin mane kelen te.»

⁷ Ayiwa, mane tun be i ko simankise do, k'a na gbe i ko bideliyomuyiri ta ji.

⁸ Izirayelimogow tun be bo ka taga a ce, ka na a si ni wuguw ye, walama k'a susu kolon kon; dow tun b'a tobi daga kon, walama k'a ke nomi ye. A timiya tun be i ko nomi.

⁹ Ni gomiji tun jigira su fe Izirayelimogow sigiyoro ra, mane fana tun be jigi.

¹⁰ Ayiwa, Musa k'a ye ko gbaw bee ta mogow be kasira o ta fanibonw donda ra. Matigi Ala dimina kosebe. Musa fana jusu kasira.

¹¹ A ko Matigi Ala ma ko: «Mun na i ka i ta jonce jusu kasi tan? Mun koson i ma makari ne ra, fo i ka nin jama bee doni ta k'a la ne kan sa?»

¹² Yala ne le ka nin mogow bee konota wa, walama ne le ka o woro wa? Mun na i ko ne ye o ta i ko denjenin lamobaga be a ta cogo min na, ka taga ni o ye fo o ta jamana ra, i ka jamana min layiri ta o bemaw ye?

¹³ Ne bena sogo soro min k'a di nin mogow bee ma? A fle, o be kasira ne da ra ko ne ye sogo di o ma o b'a domu!

¹⁴ Ne kelen koni te se nin mogow bee koro tuun. O doni ka gbiri ne ma.

¹⁵ Sani i ye nin toro la ne kan, ne be i daari, ko ni ne ko ka di i ye, i ye ne faga kunkelen, janko ne yere na kana ne ta jani to ye.»

¹⁶ Ayiwa, Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «I be Izirayeli cekoroba minw jate ko o ye jama cekorobaw ye, ani jama kuntigiw, olugu ce biwolonfla wele ka o lajen ne na koro. Na ni o ye Nogonkunben fanibon* donda ra, o ye na lo ni i ye ne na koro yi.

¹⁷ Ne bena jigi ka na kuma i fe o yoro ra. Nin min be i kan, ne bena o do don olugu fana ra; olugu bena i deme ka jama doni ta; i kelen tena o doni ta tuun.

¹⁸ A fo jama ye ko o ye o yere saninya sani sini ce; ko o bena sogo domu, sabu o kasira Matigi Ala toro koro, ko: «Jon le bena sogo di an ma yan, an b'a domu sa? Misiran le tun ka di an na!» Ayiwa, Matigi Ala bena sogo di aw ma, aw b'a domu.

¹⁹ Nka aw tena a domu k'a dan tere kelen ma de, walama tere fla, walama tere looru, walama tere tan, walama tere mugan;

²⁰ aw bena a domu fo karo kelen le; k'a domu fo ka taga a bo aw nunwow fe, fo ka taga a logo bee bo aw ra pewu. Sabu Matigi Ala min be aw ce ra, aw ka ale le mafiyenya. Aw kasira a na koro ko: «Mun koson an bora Misiran?» »

²¹ Musa ko Matigi Ala ma ko: «Ne be nin jama min ce ra, o cew ye ce waga keme woro (600 000). Ele ko i bena sogo di o ma o b'a domu fo karo kelen!

²² Hali ni an ka sagaw, ani baw, ani misiwe bee le faga o ye, yala o bena o wasa wa? Walama ni an ka kogoji jega bee mina o ye, yala o bena o wasa wa?»

²³ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «O tuma ne ta baraka le ka dogo wa? Ne ka min fo, ni o bena ke can ye, walama ni a tena ke can ye, i yere bena o ye sisan.»

Ala k'a ta baraka don cekoroba biwolonfla bee ra

²⁴ Ayiwa, Musa bora ka taga Matigi Ala ta kuma fo jama ye. A ka Izirayeli cekorobaw ce biwolonfla nanawoloma, ka o lajen, ka o lolo ka fanibon saninman* lamini.

²⁵ Matigi Ala jigira sankaba jamijan ce ma, ka na kuma ni Musa ye. Nin min tun be Musa kan, a ka o do ta ka o don o cekoroba biwolonfla ra. Nin jigira o kan minke doron, o ka ke cirayakumaw fo ye; nka a danna o wagati doron ma.

²⁶ Ce fla tun be yi, kelen togo ye ko Elidadi, to kelen togo ye ko Medadi; olugu tun tora o ta sow konon. Nin jigira olugu fana kan, sabu o togow tun sebera ni tow ye, nka o tun ma taga fanibon saninman* koron. Olugu fana tun be cirayakumaw fora.

²⁷ Kanbelennin do borira ka taga a fo Musa ye, ko: «Elidadi ni Medadi be ciraya kera Izirayelimogow ce ra!»

²⁸ Ayiwa, Nuni dence Yosuwe, min tun ye Musa ta baarden ye kabini a denmisenman, ale perenna, ko: «Ne matigice Musa, a fo ko o y'a dabra!»

²⁹ Musa k'a jaabi ko: «Nangboya le be aw ra ne koson wa? Ala m'a kera ko Matigi Ala ta mogow bee ye ke ciraw ye, Matigi Ala ye a ta Nin lajigi o bee kan.»

³⁰ O ko, Musa ni Izirayeli cekorobaw sekora ka taga o sigiyoro ra.

Ala ka woloninw lana

³¹ Ayiwa, Matigi Ala ka fono do fiye; o fono nana ni woloninw ye ka bo kogoji fan na, ka na o bon Izirayelimogow ta sigiyoro laminiw bee ra. Mogo tun be se ka tere kelen tagama ke ka taga dugu lamini bee ra, i tun be o konow soro yi; o tun tonna nogon kan dugu ma k'a se fo nongon* na fla.

³² Mogow bora ka o konow mina o lon tere bee, ani o su bee, ani o dugusagbe tere bee. Mogo si tun te yi ni min ta tun ka dogo ni homeri† na tan ye. O bee ka o konow sogo lala o ta yorow kere fe ka o ja.

³³ Ayiwa, ka sogo to o da ra, hali o m'a nimi ka ban folo, Matigi Ala dimina o koron kosebe; a ka banajuguba bla o ra.

³⁴ O ka o yoro togo la ko Kiburoti Hatava‡, sabu bana ka minw faga o ta sonjuguya koson, o ka olugu su don o yoro le ra.

³⁵ Izirayelimogow bora Kiburoti Hatava ka taga Haseroti; o tora Haseroti.

12

Mariyamu ni Haruna ka Musa dogoya

¹ Ayiwa, Mariyamu ni Haruna nana ke Musa korofa ye a ta Kusika muso ta ko koson; sabu Musa tun ka Kusika muso do furu.

² O k'a fo ko: «Yala Matigi Ala be kuma Musa doron le fe wa? Yala a te kuma anw fana fe wa?» Ayiwa, Matigi Ala ka o kuma men.

³ K'a soro Musa tun ye mogo sabarininba le ye. A nogon mogo sabarinin tun te dugukolo ko kan.

⁴ O yoronin bee Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ni Mariyamu ye ko: «Aw mogo saba bee ye bo ka na Nogonkunben fanibon* donda ra.» O saba bee bora ka na.

⁵ Matigi Ala jigira ka na sankaba jamijan na, ka na lo fanibon saninman donda ra. A ka Haruna ni Mariyamu wele. O mogo fla bee gbarara.

* 11:31 11.31 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma. † 11:32 11.32 Homeri tun ye sumanikeminanba do ye min konon tun be litiri keme naani bo; a fanin gbiriya tun be kilo keme fla bo. ‡ 11:34 11.34 Kiburoti Hatava koron ye ko: sonjuguya ta kaburu.

⁶ A ko: «Aw ye ne ta kuma lamɛn ka ɲa. Ni mɔɔ dɔ ka kɛ Matigi Ala ta cira ye aw cɛ ra, ne bɛna ne yɛrɛ yira o tigi ra ni tagamasiyɛnw le ye; ne bɛna kuma a fɛ sikow le ra.

⁷ Nka ne ta jɔncɛ Musa ta tɛ ten; ale ye kankelentigi le ye ne ta mɔɔw bɛɛ cɛ ra.

⁸ Ne bɛ kuma ni a ye da ni da, k'a gbɛya a ye; ne tɛ kuma kɔɔ dogo a ma. A bɛ Matigi Ala cogo yɛrɛ le ye a ɲa ra. O ra, mun na aw ma siran ka ne ta jɔncɛ Musa dogoya?»

⁹ Matigi Ala dimina o kɔɔ kɔsɛbɛ. A bɔra o kɔɔ ka taga.

¹⁰ Sankaba bɔra fanibon saninman* kunna minke dɔɔn, farirabana dɔ ka Mariyamu mina, k'a fari bɛɛ gbɛ pepepe. Haruna k'a ɲa munu ka Mariyamu flɛ, a k'a ye ko o bana bɛ a fari ra.

¹¹ Haruna ko Musa ma ko: «Ne matigicɛ, sabari, i kana a to an ta jurumun hake ye ben an kan. Anw ka hakirintanyako le kɛ nin ye.

¹² I kana a to an balemamuso ye kɛ i ko den min sanin bɔra a bamuso kɔɔ ni a fari tarancɛ torinin ye.»

¹³ Musa ka Matigi Ala daari ni kanba ye ko: «E, Ala, ne bɛ i daari ko i ye a kɛɛya.»

¹⁴ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «Ni a facɛ le tun ka daji tu a ɲa kan, yala a tun tɛna to ni o maroya ye fɔ tere wolonfla wa? Aw y'a labɔ dugu kɔɔ, k'a to a kelen na fɔ tere wolonfla; o kɔ, aw y'a to a ye na.»

¹⁵ O ka Mariyamu labɔ mɔɔw cɛ ra, k'a bla a kelen na fɔ tere wolonfla. Jama ma wuri ka bɔ o yɔɔ ra fɔ ka taga Mariyamu kɔsɛgi ka na.

¹⁶ O kɔ, Izirayelimɔɔw bɔra Haserɔti, ka taga sigi Paran kongokolon kɔɔ.

13

Mɔɔ minw cira ka taga Kanaana jamana flɛ (Sariya 1.19-33)

¹ Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko:

² «Ne ka layiri ta ko ne bɛna Kanaana jamana min di Izirayelimɔɔw ma, mɔɔ dɔw ci ka taga o jamana yaala. Kuntigi kelen kelen bɔ gbaw bɛɛ ra ka olugu ci.»

³ Musa ka o mɔɔw ci ka bɔ Paran kongokolon yɔɔ ra, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. O bɛɛ tun ye Izirayeli kuntigi dɔw le ye.

⁴ O mɔɔw tɔɔw ye nin ye:

Min bɔra Rubɛn ta gba ra, o tun ye Zakuri dencɛ Samuha ye.

⁵ Min bɔra Simeyɔn ta gba ra, o tun ye Hɔri dencɛ Safati ye.

⁶ Min bɔra Zuda ta gba ra, o tun ye Yefune dencɛ Kalebu ye.

⁷ Min bɔra Isakari ta gba ra, o tun ye Yusufu dencɛ Igali ye.

⁸ Min bɔra Efirayimu ta gba ra, o tun ye Nuni dencɛ Hoze ye.

⁹ Min bɔra Boniyaminu ta gba ra, o tun ye Rafu dencɛ Paliti ye.

¹⁰ Min bɔra Zabulon ta gba ra, o tun ye Sodi dencɛ Gadiyeli ye.

¹¹ Min bɔra Yusufu dencɛ Manase ta gba ra, o tun ye Susi dencɛ Gadi ye.

¹² Min bɔra Dan ta gba ra, o tun ye Gemali dencɛ Amiyeli ye.

¹³ Min bɔra Aseri ta gba ra, o tun ye Mikayilu dencɛ Seturi ye.

¹⁴ Min bɔra Nɛfitali ta gba ra, o tun ye Wofisi dencɛ Nabi ye.

¹⁵ Min bɔra Gadi ta gba ra, o tun ye Maki dencɛ Geweli ye.

¹⁶ Musa ka mɔɔ minw ci ka taga jamana yaala, olugu tɔɔw le ye nin ye. Musa ka Nuni dencɛ Hoze tɔɔ la ko Yosuwe.

¹⁷ Musa ka o ci ko o ye taga Kanaana jamana yaala. A k'a fɔ o ye ko: «Aw ye tɛmɛ woroduguyanfan na, ka yɛlɛn ka taga kuruyɔɔw ra.

¹⁸ Aw ye taga jamana flɛ, k'a lɔn a bɛ cogo min na, k'a lɔn ni a mɔɔw baraka ka bon walama ni o baraka ka dɔɔ, ni o ka ca walama ni o man ca.

¹⁹ Ka o ta jamana cogoya fle, k'a lon ni a ka di, walama ni a man di; k'a o ta duguw cogoya fle, ni o lamininin lo ni kogow ye walama ni o lamininin te.

²⁰ Aw ye dugukolo cogoya fle, ni a ka di walama ni a man di, ni yiriw b'a ra walama ni yiri t'a ra. Aw ye jija ka na ni jamana yiriden dow ye fana.»

O wagati tun ye rezen folow mowagati le ye.

²¹ O tagara ka taga jamana yaala, k'a ta Zini kongokolon yoro ra, ka taga se fo Rehobu, Hamati dugu donda ra.

²² O temena woroduguyanfan na ka taga se Heburon, Ahiman ni Sesayi ni Talimayi ta mogow, minw ye Anakikaw* ye, olugu tun be o yoro ra. Heburon dugu tun sigira ka san wolonfla ke, Sohan dugu ka soro ka sigi Misiran jamana ra.

²³ O sera Esikoli ko yoro ra minke, o ka rezen yiriboro do tige ni a rezenmow ye; ce fla ka o dulon bere do ra k'a la o kan na. O ka Gerenadimow, ani toromow fana tige.

²⁴ O yoro togo lara ko Esikoli† ta ko, sabu Izirayelimogow ka rezenmo tizan kelen tige yi.

Ciradenw sekora ka na

²⁵ Ayiwa, o mogow ka jamana yaala fo tere binaani; o ko, o sekora ka na.

²⁶ O nana minke, o tagara Musa ni Haruna ni Izirayeli jama bee lajennin fe Kadesi, Paran kongokolon konon. O ka min ye, o ka o lakari Musa ni Haruna ni Izirayeli jama bee ye; o ka jamana yiridenw fana yira o ra.

²⁷ O ka o ta tagama dantige Musa ye, ko: «I ka an ci jamana min na, an sera yi. Can ra jamanapuman lo, nonon ni li be woyo jamana min na. A yiriden dow ye nin ye.

²⁸ Nka mogow minw be o jamana ra, olugu baraka ka bon. O ta duguw laminina ni kogow ye; o duguw ka bonbon fana. An ka Anaki ta mogow fana ye yi.

²⁹ Amalekikaw be jamana woroduguyanfan na, Hetikaw, ani Yebusikaw, ani Amorikaw be kuruyorow ra; Kanaanakaw be kogojida ra, ani Zuriden bada yorow ra.»

³⁰ Mogow nana ke Musa jaraki ye minke, Kalebu k'a fo o ye ko o ye je. A ko: «An ye taga ben jamana kan k'a mina; an bena se o ra, sigiya t'a ra!»

³¹ Nka minw tun tagara ni a ye, olugu ko: «An te se ka nin mogow kere, sabu o baraka ka bon ni an ta ye.»

³² O ka jamana cogo lakari k'a juguya Izirayelimogow ye. O ko: «Anw tagara nin jamana min yaala k'a yorow fle, o jamana be mogow domu le. An ka mogow o mogow ye, o bee ye mogow janjanw ye.

³³ An ka mogow belebele jamijanw ye, Anaki ta mogow, minw ta siya ye mogowanw ye. Anw ka an yere ye o koro i ko tonw, olugu fana ka an ye o na koro o cogo le ra.»

14

Izirayelimogow murutira

¹ O lon su fe, Izirayeli jama bee ka o kan korota ka kasi ni kanba ye.

² O ka Musa ni Haruna jaraki; jama bee k'a fo o ma ko: «E, hali an tun ye sa Misiran sa, walama kongokolon konon!

³ Mun le koson Matigi Ala be tagara ni an ye nin jamana ra de, k'a to o ye an faga ni kerekemuru ye? O bena an musow ni an denw mina. Ni an sekora Misiran, o tena fisaya an ma wa?»

⁴ O k'a fo pogon ye ko: «An ye mogow do panawoloma ka o ke an pamogow ye, ka seko ka taga Misiran!»

⁵ Musa ni Haruna k'a ye ten minke, o ka o yere firi dugu ma, ka o na biri dugu ma Izirayeli jama bee lajennin na koro.

* 13:22 13:22 Anakikaw le konna ka sigi Kanaana jamana ra. Mogow belebele jamijan dow lo. † 13:24 13:24 Esikoli koro ye ko: tizan.

⁶ Nuni dence Yosuwe ni Yefune dence Kalebu, olugu minw tun tagara jamana yaala fana, olugu dimina ka o ta deregew mina ka o faran.

⁷ O k'a fɔ Izirayeli jama bee ye ko: «An donna jamana min kɔnɔ k'a yaala, o jamana ka ɲi kosebe.

⁸ Ni a diyara Matigi Ala ye, a bena taga an ladon o jamana ra, k'a di an ma; nono ni li be woyo o jamana ra.

⁹ Nka aw kana muruti Matigi Ala kama, aw ja kana tige nin jamana mogow koson; sabu an bena o bee latunu ka bo yi. Korosibaga te olugu fe min be se ka o tanga, k'a sorɔ Matigi Ala be ni anw ye. O ra, aw kana siran o ɲa.»

¹⁰ O ka o fɔ minke, jama bee lajennin wurira ko o be o bon nin kabakuru ye. O wagati yere ra, Matigi Ala nooro yirara Ngonkunben fanibon* kunna Izirayelimogow bee ɲa na.

Musa ka Ala daari jama ye

¹¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Wagati juman le nin mogow bena ne mafiyenyari dabra de? Ne ka kabakoba minw bee ke o ce ra, wagati juman le o bena o hakiri to o ra, ka la ne ra?

¹² Ne bena banajuguw lase o ma, ka o halaki. Nka ne bena ele Musa ta duruja ke siya do ye, min ka bon, ani min baraka ka bon ni olugu ta ye.»

¹³ Musa ka Matigi Ala jaabi ko: «O tuma i ka nin mogow labo Misiranka minw ce ra i ta sebgaya baraka ra, olugu bena nin ko men.

¹⁴ Olugu fana bena o ko fɔ yan jamana mogow ye. K'a sorɔ olugu k'a men ko ele Matigi Ala be ni nin mogow ye, ko i be i yere yira o ra ɲa ni ɲa, ko i be ke sankaba jamijan na tere fe, janko ka sira yira o ra, ko i be ke tasumamana jamijan na su fe, ka bla o ɲa, ka taga.

¹⁵ Ayiwa, ni i ka na nin mogow bee faga yoronin kelen na tan, siya minw ka i ko men, olugu bena a fɔ ko:

¹⁶ «Matigi Ala karira nin mogow ye ko a bena jamana min di o ma, a ma na se ka o ladon o jamana ra tuun. O koson a ka o bee faga kongokolon kɔnɔ.»

¹⁷ O ra, ne be i daari Matigi Ala, ko i ye i ta sebgaya yira, i n'a fɔ i tun k'a fɔ cogo min na, ko:

¹⁸ «Matigi Ala te dimi joona; a ta pumanya ka bon. A be terenbariya ni hakekow yafa mogow ma. Nka a te kojugukebaga jarakibari to. A be faw ta hakew bo o denw na, fɔ ka taga se o ta duruja sabanan ni a naaninan ma.»

¹⁹ O koson, Matigi Ala, i ta pumanyaba koson, nin mogow ta terenbariya yafa o ma, i n'a fɔ i yafara o ma cogo min na kabini an bora Misiran fɔ ka na se yan.»

²⁰ Matigi Ala ko: «Ne be yafa o ma ka kapa ni i ta kuma ye.

²¹ Nka ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ani i n'a fɔ ne Matigi Ala ta bonya ka dugukolo yoro bee fa,

²² nin mogow minw ka ne ta nooro ye, ani ne ka kabako minw ke Misiran, ani kongokolon kɔnɔ, o minw sigiyara ne ra ka se fɔ sipaga tan, minw ma son ka ne lamen,

²³ o si ɲa tena nin jamana ye, ne tun ka jamana min layiri ta o bemaw ye; min o min ka ne mafiyenya, o si tena o jamana ye.

²⁴ Nka i n'a fɔ ne ta baarden Kalebu ta miiriya ni tow ta ma ke kelen ye, ani i n'a fɔ a ka ne ta sira tagama ni a jusukun bee ye, o koson a tagara o jamana min yaala, ne bena a ladon o jamana ra; o jamana bena ke a ta durujaw ta ye.

²⁵ Ayiwa, Amalekikaw, ani Kanaanakaw siginin be dingakonoyoro ra. Sini aw ye seko ka taga kongokolon kɔnɔ tuun, Kogjiwulen fan na.»

Izirayelimogow ta kojugu hake bena bo o ra

²⁶ Matigi Ala k'a fɔ Musa ni Haruna ye tuun ko:

²⁷ «Nin mɔgɔjuguw bɛna ne mafiyenyari dabla wagati juman le? Sabu Izirayelimɔgɔw bɛ mafiyenyakan minw fɔra, ne ka o mafiyenyakanw mɛn.

²⁸ O kosɔn, a fɔ o ye ko Matigi Ala ko: «Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman ye, ko ne toro ka kuma min mɛn aw fɛ, ne bɛna o le kɛ aw ra.

²⁹ O tun ka aw minw bɛɛ jate, aw minw ka san mugan sɔrɔ, ani minw tɛmena o kan, aw minw ka ne mafiyɛnya, aw bɛɛ bɛna benben ka sa kongokolon kɔnɔ.

³⁰ Ne tun karira ko ne bɛna aw sigi jamana min na, aw si tɛna don o jamana ra, fɔ Yefune dɛncɛ Kalebu, ani Nuni dɛncɛ Yosuwe.

³¹ Aw tun ko mɔgɔw bɛna aw den minw mina, ne bɛna olugu le ladon o jamana kɔnɔ; aw banna o jamana min na, olugu le bɛna taga o diyabo.

³² Nka aw yɛrɛ kɔni, aw bɛna benben ka sa kongokolon kɔnɔ yan.

³³ Aw denw bɛna bɛganw gbɛn kongokolon kɔnɔ yan fɔ san binaani; aw ta terenbariyaw hake bɛna bɔ olugu ra, fɔ ka taga a to aw bɛɛ ye benben ka sa kongokolon kɔnɔ.

³⁴ Aw ka tere binaani le kɛ ka jamana yaala; aw ta terenbariyaw hake bɛna bɔ aw ra fɔ san binaani fana. Tere kelen kelen bɛɛ bɛ kɛ san kelen ye. Ni o kɛra, fɛn min tɔgɔ ye ko ka ban ne ta ma, aw bɛna o silɔn.

³⁵ « «Ne Matigi Ala, ne kumana; sigiya t'a ra, ne bɛna nin kow kɛ nin mɔgɔjuguw ra, sabu o bɛna kelen ma ka wuri ne kama. O bɛɛ bɛna benben nin kongokolon kɔnɔ yan ka sa.» »

³⁶ Ayiwa, a kɛra ten, Musa tun ka mɔgɔ minw ci ka taga jamana yaala, o mɔgɔw ra minw tun sekɔra ka na jamana cogo lakari k'a juguya ka o kibarojugu janjan, k'a to mɔgɔw ka Musa mafiyɛnya,

³⁷ o mɔgɔ minw tun ka jamana ta ko lakari k'a juguya, olugu barara ka sa yɔrɔnin kelen na Matigi Ala ja kɔrɔ.

³⁸ O mɔgɔ minw bɛɛ tun tagara jamana yaala, o mɔgɔw ra, Nuni dɛncɛ Yosuwe, ani Yefune dɛncɛ Kalebu dɔrɔn le ma sa.

*Izirayelimɔgɔw ka sira ta o yɛrɛ ma
(Sariya 1.41-46)*

³⁹ Ayiwa, Musa ka o kow lakari Izirayelimɔgɔw bɛɛ ye minke, o jusu kasira kɛɛbɛ.

⁴⁰ O dugusagbɛ sɔgɔmada joona fɛ, o wurira ka kɛ yɛlen ye ka taga kuruyɔrɔw fan na. O ko: «An ka jurumun kɛ; Matigi Ala ka yɔrɔ min layiri ta an ye, sisan an b'a fɛ ka taga yi.»

⁴¹ Musa ko o ma ko: «Mun kosɔn aw bɛ Matigi Ala ta kuma sɔsɔ? Nin ko tɛna ja.

⁴² Aw kana taga, sabu Matigi Ala tɛ ni aw ye. Aw juguw bɛna aw kɛrɛ ka se aw ra;

⁴³ sabu Amalekikaw ni Kanaanakaw bɛna lɔ aw ja, ka aw kɛrɛ, ka aw faga ni kɛrɛkemuru ye. Matigi Ala tɛna kɛ ni aw ye, sabu aw banna Matigi Ala ra.»

⁴⁴ O bɛɛ n'a ta, Izirayelimɔgɔw ka o kun gbɛleya ka kɛ yɛlen ye ka taga kuruyɔrɔw ra. Nka Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu* ma bɔ a sigiyɔrɔ ra, Musa fana ma bɔ a sigiyɔrɔ ra.

⁴⁵ Amalekikaw ni Kanaanaka minw siginin bɛ o kuruyɔrɔw ra, olugu nana ben o kan, ka o gbɛn ka taga fɔ Hɔrima.

15

Siman sarakaw ni rezenji sarakaw

¹ Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko:

² «Kuma Izirayelimɔgɔw fɛ, k'a fɔ o ye ko ne bɛna jamana min di aw ma, k'a kɛ aw sigiyɔrɔ ye, ni aw nana taga don o jamana ra,

³ ni aw ko aw be saraka do jeni tasuma ra Matigi Ala ye, min kasa ka di Matigi Ala ye, misi, walama saga, walama ba, ni a kera saraka jenita* le ye, walama dajurudafa saraka, walama diyanya saraka, walama ni aw b'a bo aw ta janagbe do le wagati ra,

⁴ mogo min be o saraka bo, o tigi ka kan ka mugu tentennin kilo saba noonni ni turu litiri kelen ni tarance ye, ka o ke siman saraka* ye ka o fara o saraka kan.

⁵ Ni a be sagaden le ke saraka jenita ye walama ninsondiya saraka ye, a ka kan ka rezenji litiri kelen ni tarance ke rezenji saraka* ye, ka o fara o saraka bee kan.

⁶ Ni a ta saraka ye sagajigi le ye, a ye mugu tentennin kilo wooro noonni ni turu litiri fla ye, ka o ke siman saraka ye ka o fara a kan,

⁷ ka rezenji litiri fla ke rezenji saraka ye, ka o fana fara a kan. O be ke saraka ye, min kasa ka di ne Matigi Ala ye.

⁸ «Ni aw be misiden ceman do le di k'a ke saraka jenita ye, walama dajurudafa saraka ye, walama ninsondiya saraka* ye,

⁹ aw ye mugu tentennin kilo kononton noonni ni turu litiri saba ye, ka o ke siman saraka ye ka o fara o misiden kan,

¹⁰ ka rezenji litiri saba ke rezenji saraka ye, ka o fana fara a kan. Saraka jeninin lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹¹ «Misitoran bee, ani sagajigi bee, ani sagaden bee, ani baden bee ta saraka be laben nin cogo le ra.

¹² Ni aw ta sarakaw ka ke da o da ye, aw ka kan ka o bee kelen kelen ta siman saraka ni o ta rezenji saraka bo danna ka o fara a kan.

¹³ Izirayeli jamanaden bee ka kan k'a ke nin cogo le ra, ni a b'a fe ka saraka jeni tasuma ra, k'a ke saraka ye min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁴ Lonan minw fana be aw ce ra, ni temebagaw lo, walama ni o siginin lo aw fe kabini wagatijan, ni o do b'a fe ka saraka jeni tasuma ra, saraka min kasa ka di ne Matigi Ala ye, olugu fana ka kan k'a ke aw ta kecogo le ra.

¹⁵ Jama bee ka kan ka tagama nin cefonin kelen le kan, aw ni lonan minw bee siginin be aw fe. Nin ye cefonin wuribari le ye aw ta durujaw bee fe. Aw ni lonanw bee ta ye kelen ye Matigi Ala ja koru.

¹⁶ O sariya kelen ni o kolatigenin kelen le be aw bee kan, aw ni lonan minw siginin be aw fe.»

Burukun folo saraka

¹⁷ Matigi Ala kumana Musa fe tuun, ko:

¹⁸ «Kuma Izirayelimogow fe k'a fo o ye ko ne be tagara ni aw ye jamana min na, ni aw sera o jamana ra tuma min na,

¹⁹ ni aw nana ke o jamana siman domu ye wagati min na, aw ye o siman do di Matigi Ala ma saraka ye.

²⁰ Ni aw nana aw ta mugu folo noonni ko aw b'a ke buru ye, aw ye burukun folo di ne ma saraka ye, i n'a fo ni aw ka siman gbasi, aw be siman folo di ne ma saraka ye cogo min na.

²¹ Aw ta duruja nataw bee ra, ni aw nana aw ta mugu folo noonni, aw ka kan ka o saraka bo k'a di Matigi Ala ma.»

Kolonbariya ta jurumun yafa saraka

²² «Ayiwa, ne Matigi Ala ka kuma minw bee fo Musa ye, ni aw do firira ka ko do ke min ma ben ni o kumaw ye,

²³ ne ka o kuma minw bee fo Musa ye, ko a ye a lase aw ma, k'a ta o kumaw fowagati ra, ani wagati nataw bee ra,

²⁴ ni aw do firira ka ko do ke min ma ben ni o kumaw ye, k'a soru jama fana ma bo a kala ma, o tuma jama bee lajennin ka kan ka misitoran kapaman kelen ke saraka

jenita* ye, saraka min kasa ka di Matigi Ala ye, k'a siman saraka* ni a rezenji saraka* fara a kan, i n'a fo a latigera cogo min na, ka bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka* ye.

²⁵ Sarakalasebaga be jama bee lajennin ta jurumun kafari a ye. Ni o kera, Ala be yafa o ma, sabu o tun m'a lawuri a kama; o fana nana saraka jeni Matigi Ala ye o ta hake koson, ka jurumunyafa saraka fana bo.

²⁶ Izirayeli jama bee, ani lonan minw be o fe, Ala bena yafa o bee ma, sabu jama bee le firira.

²⁷ «Nka ni a kera ko moggo kelen doron le firira ka jurumun ke, o tigi ka kan ka na ni badennin musoman kelen ye, min ka san kelen bo, ka o ke jurumunyafa saraka ye.

²⁸ Moggo min firira ka jurumun ke k'a soro a ma a lawuri a kama, sarakalasebaga be o tigi ta jurumun kafari a ye Matigi Ala na koru. Ni a ta jurumun kafarira, Ala be yafa a ma.

²⁹ Ni moggo o moggo ka kojugu do ke k'a soro a m'a lawuri a kama, o sariya kelen le bena ke bee kan, Izirayeliden fara lonan kan.

³⁰ «Nka ni moggo o moggo k'a lawuri a kama ka kojugu do ke, ni a kera jamanaden do le ye walama lonan, o tigi ka Matigi Ala togo le cen. O tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli ta jamanadenw na;

³¹ sabu a ka Matigi Ala ta kuma le mafiyenya, ka ban a kumakan ma. O tigi ka kan ka faran ka bo a ta mogow ce ra; a ta terenbariya hake be ben a yere kan.»

Nenekirilon ta sariya cenko

³² Ayiwa, ka Izirayelimogow to kongokolon konu, lon do o ka ce do soro a be logo pinina Nenekirilon* na.

³³ Minw tun k'a ye a be logo pinina, olugu k'a mina ka taga ni a ye Musa ni Haruna ni jama na koru.

³⁴ O k'a mina k'a datugu, sabu min tun bena ke a ra, o tun ma latige folo.

³⁵ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Nin ce ka kan ka faga. Jama bee lajennin ka kan ka taga a bon ni kabakuru ye dugu ko fe.»

³⁶ Jama bora ni o ce ye dugu ko fe, ka taga a bon k'a faga, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

Deregew ta tagamasiyenw

³⁷ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko:

³⁸ «Kuma Izirayelimogow fe, k'a fo o ye ko aw ni aw ta duruja nataw bee, wagati bee, aw ka kan ka dakun dow ke aw ta deregebaw ra, ka jese bulamanw don o dakunw bee ra.

³⁹ Ni o kera, aw bena o jese bulamanw fe, ka aw hakiri to Matigi Ala kumakanw bee ra, ka o sira tagama; aw tena Matigi Ala kan bla ka taga aw yere jusukun diyanyakow, ani aw na diyanyakow no fe.

⁴⁰ Ni o kera, aw bena aw hakiri to ne kumakanw bee ra, k'a sira tagama, ka saninya ka ke Matigi Ala ta ye.

⁴¹ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala, min ka aw labo Misiran jamana ra, ka ke aw ta Ala ye. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.»

16

Kore ni a nafemogow murutira Musa kama

¹ Levi ta moggo do tun be yi, min togo tun ye ko Kore. A face togo ye ko Isari; Kehatika tun lo. Lon do, Kore le murutira, ale ni Eliyabu dencew, minw ye Datan ni Abiramu ye, ani Peleti dence Oni; o ce saba bee tun ye Ruben ta mogow le ye.

² O wurira Musa kama, olugu ni Izirayeli ce keme fla ni ce bilooru; o bee tun ye jama pamogow ye, ani jama ta kopanabobagaw, jama tun be mogow minw jate kosebe.

³ O tagara lajen Musa ni Haruna kama, k'a fo o ye ko: «Aw ka aw ta teme a dan kan! Nin jama bee saninyanin lo; o bee saninyanin lo. Matigi Ala fana be ni o ye. Mun koson aw le be wuri ka aw yere bla Matigi Ala ta mogow kunna?»

⁴ Musa ka o men minke, a k'a na biri dugu ma.

⁵ A k'a fo Kore ni a nofemogow bee ye ko: «Sini sogoma, mogow min ye Matigi Ala ta ye, ani mogow min saninyanin lo, Matigi Ala yere bena o tigi yira; a bena o tigi le gbara a yere ra. Ni a nana mogow min panawoloma, a bena o tigi le gbara a yere ra.

⁶ Ayiwa, ele Kore, i ni i nofemogow, aw ka kan ka min ke, o ye nin ye: a ye wusunandaga dow ta.

⁷ Sini, aw ye tasuma ke o ra, ka wusunan don Matigi Ala na koru. Ni Matigi Ala ka mogow min panawoloma, o tuma o tigi le saninyara; sabu aw Levi ta mogow, aw le ka aw ta ko teme a dan kan!»

⁸ Musa k'a fo Kore ye tuun ko: «Aw Levi ta mogow, aw ye nin lamen!

⁹ Izirayeli ta Ala ka aw bo Izirayelimogow tow ra ka aw gbara a yere ra, k'a to aw ye baara ke Matigi Ala ta fanibon saninman* konu, ka lo jama na fe ka baara ke o no ra, o belen ma aw wasa wa?

¹⁰ Matigi Ala sonna k'a to ele ni i balemaw, Levi ta mogow tow bee ye gbara ale ra; nka sisan aw b'a fe ka sarakalasebagaya fana ke.

¹¹ Ele ni i nofemogow jenna ka muruti Matigi Ala le kama! Ni o te Haruna ye jontigi le ye, ka na a fo ko aw be a mafiyenya?»

¹² Musa ka mogow do ci ka taga Eliyabu dencew, Datan ni Abiramu wele. O ko: «Anw te taga yi.»

¹³ O ko: «Nono ni li be woyora jamana min na, i ka an labo o jamana ra, ka na an faga kongokolon konu yan minke, o belen ma i wasa wa? Sisan i b'a fe ka i ta fanga sigi an kunna tuun wa?

¹⁴ Nono ni li be woyo jamana min na, i koni ma taga ni an ye o jamana le ra fiyewu; i fana ma forow ni rezensunw le di an ma. O tuma ele b'a bisigi ko nin mogow jaw cinin lo wa? An koni te taga yi fiyewu.»

¹⁵ Musa dimina kosebe. A ko Matigi Ala ma ko: «I kana son o ta saraka ma; hali fali gbansan, ne m'a mina o fe, ne fana ma kojugu ke o si ra.»

¹⁶ Ayiwa, Musa k'a fo Kore ye ko: «Ele ni i nofemogow bee ye na Matigi Ala na koru sini; ele ni olugu, ani Haruna.

¹⁷ Bee ye a ta wusunandaga ta ka wusunan ke a konu, ka na ni a ye Matigi Ala na koru. A bee be ke wusunandaga keme fla ni wusunandaga bilooru. Ele ni Haruna fana ye na ni aw ta wusunandagaw ye.»

¹⁸ O bee ka o ta wusunandagaw ta ka tasuma ke a ra, ka wusunan ke a ra, ka lo ni Musa ni Haruna ye Nogonkunben fanibon* donda ra.

¹⁹ Kore tun ka jama bee lajen Musa ni Haruna kama Nogonkunben fanibon donda ra. Matigi Ala ta noro yirara jama bee lajennin na na.

²⁰ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe, ko:

²¹ «Aw ye aw yere mabo nin jama ra, k'a to ne ye o bee halaki ka ban yoronin kelen na.»

²² Musa ni Haruna ka o na biri dugu ma ka Ala daari, ko: «E, Ala, ele Ala min ye adamaden bee nin tigi ye, o tuma i be dimi jama bee lajennin koru k'a soru ce kelen doron le ka kojugu ke wa?»

²³ Matigi Ala ka Musa jaabi ko:

²⁴ «A fo jama ye ko o ye o yere mabo Kore ni Datan ni Abiramu ta fanibonw na.»

²⁵ Musa wurira ka taga Datan ni Abiramu fe; Izirayeli cekorobaw tugura a ko.

²⁶ A kumana jama fe, k'a fo o ye ko: «Aw ye aw yere mabo nin mogojuguw ta fanibonw na. Aw kana maga o borofenw si ra, ni o te, aw fana bena halaki ni o ye o ta jurumunw koson.»

²⁷ Jama ka o yere mabo Kore ni Datan ni Abiramu ta fanibonw na. O y'a sorɔ Datan ni Abiramu tun bora ka na lo o ta fanibonw donda ra, o ni o ta musow ni o ta denw ni o mamadenw.

²⁸ Musa ko: «Nin le bena a to aw be a lon ko Matigi Ala le ka ne ci ka na nin kow bee ke, ko ne te o kera ne yere ma.

²⁹ Ayiwa, ni nin mogow sara adamaden tow sacogo ra, ka sa i n'a fo bee be sa cogo min na, o tuma Matigi Ala ma ne ci.

³⁰ Nka ni Matigi Ala ka kokura ke, ko min ma deri ka ke, ni dugukolo dayelera ka nin mogow ni o borofenw bee kunu, ka o panaman lataga lahara, o tuma aw bena a lon ko nin mogow ka Matigi Ala dogoya le.»

³¹ Musa ka o kumaw bee fo ka ban minke doron, dugukolo cira Datan ni Abiramu senw korɔ.

³² Dugukolo dayelera ka o kunu, o ni o ta somogow bee, ani Kore ni a ta mogow bee, ani o borofenw bee.

³³ O panaman tagara lahara, o ni o borofenw bee. Dugukolo datugura o da ra. O halakira ka tunu ka bo Izirayeli jama ce ra.

³⁴ O kulekanw fe, Izirayelimogow to minw tun be o korɔ, olugu bee borira, ka ke kule ci ye, ko: «E, dugukolo kana na anw fana kunu!»

³⁵ Ce keme fla ni bilooru minw tun be wusunan donna, tasuma do bora Matigi Ala fe, ka olugu bee jeni.

17

Kore nofemogow ta wusunandagaw

¹ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

² «A fo sarakalasebaga Haruna dence Elehazari ye, ko a ye wusunandagaw bo tasuma ra, sabu fen saninyaninw lo; a ye taga o takamiw bon yorɔjan.

³ Nin mogow ka jurumun le ke, ka o nin to a ra; aw ye o ta wusunandagaw gbasi k'a ke negɛ falafala do ye ka o la sarakajenifen* kunna; sabu o nana ni o wusunandagaw ye Matigi Ala na korɔ minke, o wusunandagaw saninyara. O ye ke hakimijigifen ye Izirayelimogow fe ka o lasomi.»

⁴ Ayiwa, sarakalasebaga Elehazari ka o mogow jenininw ta wusunandaga siranegeramanw ce; o ka o gbasi ka o la sarakajenifen kan,

⁵ O tun kera janko ka Izirayelimogow hakiri jigi ko mogow si man kan ka wusunan don Matigi Ala na korɔ, ni a tigi ma ke Haruna ta duruja do ye; ni mogow o mogow ka o ke, o tigi be ke i ko Kore ni a nofemogow kera cogo min na. Matigi Ala tun konna ka o kuma fo Musa ye ko a ye o lasomi.

Izirayelimogow ka Musa ni Haruna mafiyenya tuun

⁶ Ayiwa, o lon dugusagbe, Izirayeli jama bee lajennin dimina, ka ke Musa ni Haruna jaraki ye tuun. O ko: «A fle, aw le ka Matigi Ala ta mogow faga!»

⁷ Nka jama nana lajen Musa ni Haruna kama minke, o ka o na munu Nogonkunben fanibon* fan na k'a ye ko sankaba barara k'a datugu; Matigi Ala ta nooro yirara.

⁸ Musa ni Haruna tagara Nogonkunben fanibon na fe.

⁹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

¹⁰ «Aw ye bo nin jama ce ra, k'a to ne ye o bee halaki yoronin kelen.» Musa ni Haruna ka o na biri dugu ma.

¹¹ Musa k'a fɔ Haruna ye ko: «Wusunandaga ta, ka sarakajenifen* ta tasuma do ke a ra, ka wusunan ke a ra, ka teliya ka taga jama ce ra, ka taga o ta jurumun kafari o ye; sabu Matigi Ala ta dimi wurira, fagari daminana ka ban.»

¹² Musa k'a fɔ cogo min na, Haruna k'a ke ten; a borira ka taga jama ce ra; o y'a soro fagari tun daminana mogow ce ra ka ban. Haruna ka wusunan don ka o ta jurumun kafari.

¹³ A lora mogɔ panamanw ni suw ce; fagari lalɔra.

¹⁴ Nka bana tun ka mogɔ waga tan ni naani ni mogɔ keme wolonfla (14 700) le faga; minw sara Kore ta ko koson, olugu ma jate o ra.

¹⁵ O ko, Haruna sekora ka taga Musa fe Nogonkunben fanibon donda ra; bana tun lalɔra.

Haruna ta bere

¹⁶ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

¹⁷ «A fɔ Izirayelimogow ye ko o ta jamakuruw ta kuntigiw bee ye na ni bere kelen kelen ye; a bee lajennin bena ke bere tan ni fla. I be kuntigi bee togo sebe a ta bere kan.

¹⁸ I be Haruna togo sebe Levi ta mogow ta bere kan; sabu kuntigi bee ni a ta bere lo.

¹⁹ I be taga o berew bla Nogonkunben fanibon* konɔ, jennogonya kesu* na fe, ne be deri ka kuma ni aw ye yoro min na.

²⁰ Ni mogɔ min ta bere nugura ka flaburu bo, o tigi le ye ne ta mogɔ panawolomanin ye. Ni o kera, Izirayelimogow be aw jarakira ni kuma minw ye, o kumaw bee bena ban ne na koro.»

²¹ Musa ka o kuma fɔ Izirayelimogow ye. O ta kuntigiw bee nana bere kelen kelen di a ma. Jamakuru bee kelen kelen ta kuntigi nana ni bere kelen ye; a kera bere tan ni fla. Haruna ta bere fana tun b'a ra.

²² Musa ka berew bla Matigi Ala na koro fanibon saninman* konɔ, jennogonya kesu be yoro min na.

²³ O dugusagbe, Musa tagara don fanibon saninman konɔ, jennogonya kesu yoro ra. A k'a ye ko Haruna ta bere min tun ye Levi ta gba ta ye, o nugura ka flaburuw ni fiyerenw bo, ka den fɔ k'a yiridenw mo.

²⁴ Musa ka berew bee ce Matigi Ala na koro, ka taga ni o ye Izirayelimogow fe. O bee k'a ye; o bee ka o ta berew mina.

²⁵ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Seko ni Haruna ta bere ye, k'a taga a bla jennogonya kesu na fe. Mogɔ minw be muruti ka ban ne ta kuma ma, a ye mara ka ke tagamasiyen ye olugu koson; janko o ta mafiyenyananw ye ban ka bo ne na koro, ne kana na o faga.»

²⁶ Musa k'a ke ten. Matigi Ala tun ka kuma min fɔ a ye, a ka o ke.

²⁷ Izirayelimogow k'a fɔ Musa ye ko: «Anw koni bena sa le! Anw ta banna le! An bee le ta banna!

²⁸ Ni an min o min ka gbara Matigi Ala ta fanibon saninman na doron, o tigi be sa. O tuma an bee le bena sa ka ban wa?»

18

Sarakalasebagaw ni Levi ta mogow ta baara

¹ Matigi Ala k'a fɔ Haruna ye ko: «Ni terenbariya min o min kera yoro saninman* konɔ, o hake be ele ni i dencew, ani aw ta somogow le kan. Nka ni terenbariya min kera aw ta sarakalasebagaya baara ra, o hake be ele ni i dencew doron le kan.

² I balema minw ye i bemace Levi ta mōgow ye, olugu gbara i yere ra; janko wagati min i ni i dencew be fanibon saninman* ja fe, jenogonya kesu* yoro ra, olugu ye fara i kan ka i deme.

³ Ni i ka baara min yira o ra, o bena o le ke; o bena fanibon saninman ta baaraw bee ke. Nka o man kan ka maga yoro saninman ta minanw na, walama sarakajenifen* na, ni o te, aw bena sa, olugu ni aw bee.

⁴ O bena fara i kan, ka o janto Nogonkunben fanibon* na, k'a baaraw bee ke. Mogo were man kan ka gbara aw ra.

⁵ Aw yere le ka kan ka aw janto yoro saninman ni sarakajenifen na, janko ne ta dimi kana se Izirayelimogow ma tuun.

⁶ «Ne ka aw balemaw, Levi ta mōgow janawoloma ka bo Izirayelimogo tow ra; o blara danna Matigi Ala ye, ka o di aw ma, janko o ye Nogonkunben fanibon ta baaraw ke.

⁷ Nka ele ni i dencew doron le ka kan ke sarakalasebagaw ye; fen o fen be ke sarakajenifen kan, walama yoro saninmanba* konɔ, boncetigefani ko fe, aw le ka kan ka o ke. Ne ka sarakalasebagaya baara di aw le ma. Ni mogo were ka gbara yoro saninman na, o tigi ka kan ka faga.»

Saraka minw dira sarakalasebagaw ma

⁸ Matigi Ala k'a fo Haruna ye tuun ko: «Saraka minw be di ne ma, ne yere le ka i sigi ko i ye i janto o sarakaw ra. Izirayelimogow be saraka saninman minw di ne ma, ne be o di i ni i dencew ma, ka o ke aw ninyoro ye. O ye sariya wuribari le ye.

⁹ Saraka saninyaninba minw ma jeni tasuma ra, o bena ke i ta ye: siman sarakaw*, ani jurumunyafa sarakaw*, ani hake yafa sarakaw*, o bena o saraka minw bo ne ye, o saraka saninyaninbaw bena ke ele ni i dencew ta ye.

¹⁰ Aw ye o fenw domu yoro saninyanin na. Cedenw bee be se k'a domu; aw ka kan k'a jate fen saninyanin le ye.

¹¹ Fen minw fana bena ke i ta ye, o ye nin ye: ni Izirayelimogow ka fen o fen korota san fe k'a fifa, k'a di ne ma saraka ye, ne be o di i ni i dencew ni i denmusow ma. O bena ke sariya wuribari le ye. I ta sokonmogow min o min saninyanin lo, o be se k'a domu.

¹² Izirayelimogow be simankura kun folo minw di Matigi Ala ma, ne be o fana di i ma: turu bee ra pumanman, ani rezenjikura bee ra pumanman, ani simankise bee ra pumanman.

¹³ O bena na ni o ta dugukolo siman folo min ye ka na a di Matigi Ala ma, o bena ke i ta ye. I ta sokonmogow min o min saninyanin lo, o tigi be se ka o domu.

¹⁴ Ni mogo k'a boro bo a borofen min o min kan pewu, k'a di Matigi Ala ma Izirayeli jamana ra, o fen be ke ele ta ye.

¹⁵ Ni fenpanaman o fenpanaman den folo ceman dira Matigi Ala ma, ni a kera mogo le ye walama began, o fana be ke i ta ye. Nka o ka kan ka mōgow dence folow kunmabo, ka began saninyabariw fana den folow kunmabo.

¹⁶ Ni o ka karo kelen soro, i be o kunmabo. I yere be warida min yira, o be kunmabo ni o le ye. O be ke warigbe looru ye, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye. Yoro saninman ta jate ra, o warigbe be ben gera mugan le ma*.

¹⁷ «Nka i man kan k'a to o ye misi, walama saga, walama ba den folo kunmabo; sabu fen saninyaninw lo. I ka kan ka o faga ka o jori ke sarakajenifen kan, ka o turu jeni, k'a ke saraka jeninin ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁸ O sogo be ke i ta ye, i n'a fo began disi ni a kininboroyanfan woto min fifara k'a di Ala ma, o ye i ta ye cogo min na.

* **18:16 18.16** Heburukan na a sebera ko sikele ye gera mugan. Sikele ye garamu tan ni fla ye, gera ye garamu tarance.

¹⁹ «Izirayelimogow be saraka saninman min o min korota san fe k'a di Matigi Ala ma, ne be o bee di i ni i dencew ni i denmusow ma, ka o ke sariya wuribari ye. O ye jenogonya wuribari le ye, min te yelema Matigi Ala na korɔ, ele ni i ta duruja koson.»

²⁰ Matigi Ala k'a fo Haruna ye tuun ko: «Ele tena dugukolo do soro Izirayelimogow ta jamana ra; i tena ninyoro soro o ce ra. Ne yere le ye ele ninyoro ni i ta sorota ye Izirayelimogow ce ra.»

Yaga ye Levi ta mogow ta ye

²¹ Matigi Ala k'a fo tuun ko: «Ne be Izirayelimogow ta yagaw bee di Levi ta mogow ma o ta baara koson, o be baara min ke Nogonkunben fanibon* konɔ.

²² «Izirayelimogow man kan ka gbara Nogonkunben fanibon na tuun, janko o kana na jurumun do lase o yere ma, ka sa o koson.

²³ Levi ta mogow le bena Nogonkunben fanibon ta baaraw ke. Ni jurumun min o min ka ke o yoro ra, o hake be olugu le kan. O bena ke sariya wuribari le ye o ta duruja nataw bee fe. Levi ta mogow tena dugukolo si soro Izirayelimogow ce ra.

²⁴ Izirayelimogow bena yaga minw korota san fe k'a di Matigi Ala ma saraka ye, ne be o le di Levi ta mogow ma. O koson ne k'a fo o ye ko o tena dugukolo si soro Izirayelimogow ce ra.»

Levi ta mogow ta yaga

²⁵ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

²⁶ «Kuma Levi ta mogow fe, k'a fo o ye ko: «Ne be Izirayelimogow ta yaga minw di aw ma, ni o nana o di aw ma, aw ka kan ka do bo o ra ka o di Matigi Ala ma, ka o yaga ta yaga fana bo.

²⁷ O yaga bena jate i n'a fo Izirayelimogow tow be min bo o ta simankura ra, walama o ta rezenjikura ra k'a di ne ma.

²⁸ O cogo ra, ni aw ka yaga o yaga soro Izirayelimogow fe, aw fana ka kan ka do bo o ra ka o di Matigi Ala ma. Aw be min bo k'a di Matigi Ala ma, aw bena o di sarakalasebaga Haruna le ma.

²⁹ Ni fen o fen dira aw ma, aw ka kan ka do bo o bee ra ka o ke Matigi Ala ta ye. Aw ye a bee ra pumanman ni a saninman le bla danna Matigi Ala ye.»

³⁰ «A fo Levi ta mogow ye fana ko: «Ni aw ka o sarakaw bee ra pumanman bo, min tora o ko, o bena jate Levi ta mogow fe i n'a fo Izirayelimogow ta siman gbasinin min tora, walama o ta rezenji min tora o fe rezenforogidinga konɔ, yaga bonin ko.

³¹ Aw ni aw ta somogow bena o domu aw diyanyayoro do ra. Aw be baara min ke Nogonkunben fanibon* konɔ, o baara sara lo.

³² Jurumun si hake tena ke aw kan o ra; sabu aw ka o saraka yoro bee ra pumanman bo ka o di Matigi Ala ma ka ban. O ra, aw tena Izirayelimogow ta saraka saninmanw cen, o ra aw fana tena sa o koson.» »

19

Saninyari ji

¹ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe, ko:

² «Ne Matigi Ala, ne ka sariya min sigi, o sariya do ye nin ye: A fo Izirayelimogow ye ko o ye na ni misi wulenman kelen ye, no te min na, fiyen si te min fari ra, ani min ma sene ke folo.

³ Aw be na o di sarakalasebaga Elehazari ma. Ale b'a to o ye a labo dugu konɔ, ka taga a kannatige a pa na.

⁴ Sarakalasebaga Elehazari b'a borokanden su misi jori ra, ka o seriseri sijaga wolonfla Nogonkunben fanibon* pafeyoro kan.

⁵ O bε misi bεε jeni sarakalasebaga yεrε na na: a gbolo, ani a sogo, ani a jori, ani a bo.

⁶ Sarakalasebaga bε sεdiriyiri ni izopeyiri ni jese wulenman dɔ ta, ka o firi misi jenitasuma ra.

⁷ O kɔ, sarakalasebaga bε a ta faniw ko, k'a yεrε ko ni ji ye, ka sɔrɔ ka don dugu kɔnɔ; nka a saninyabari bε to fɔ ka taga wula se.

⁸ Mɔgɔ min ka misi jeni, o tigi fana bε a ta faniw ko, k'a yεrε ko ni ji ye. Ale fana saninyabari bε to fɔ ka taga wula se.

⁹ O kɔ, mɔgɔ saninyanin dɔ bε taga misi jeninin buguri cε, ka taga a kε yɔrɔ saninyanin dɔ ra, dugu kɔ fε. Aw bεna o buguri mara Izirayeli jama ye; o bεna saninyari ji lalaga ni o buguri le ye. Jurumunyafa saraka lo.

¹⁰ Mɔgɔ min ka misi jeninin buguri cε, o tigi ka kan k'a ta faniw ko. A saninyabari bε to fɔ ka taga wula se. O sariya bεna kε sariya wuribari le ye Izirayelimɔgɔw fε, ani lonan minw signin bε o cε ra.»

Saninyari kεcogo

¹¹ «Ni mɔgɔ min magara su dɔ ra, ni a ka kε mɔgɔ o mɔgɔ su ye, o tigi saninyabari bε to fɔ tere wolonfla.

¹² O tigi bεna a yεrε saninya ni o ji le ye a tere sabanan ni a tere wolonflanan, ka sɔrɔ ka saninya. Ni a m'a yεrε saninya a tere sabanan ni a tere wolonflanan, a tε saninya.

¹³ Ni mɔgɔ min ka maga su dɔ ra, mɔgɔ sanin dɔ ra, ni o tigi m'a yεrε saninya, o tigi bε Matigi Ala ta fanibon saninman* lanɔgɔ. O tigi ka kan ka faran ka bɔ Izirayeli ta jamanadenw na. Saninyari ji dɔ ma seriseri a kan minke, o tuma a saninyanin tε; a ta nɔgɔ bε to a kan.

¹⁴ «Ayiwa, ni mɔgɔ sara fanibon kɔnɔ, o sariya ye nin ye: Ni mɔgɔ ka sa fanibon kɔnɔ, ni mɔgɔ o mɔgɔ ka don o fanibon kɔnɔ, ani mɔgɔ minw tun bε a kɔnɔ yi, olugu bεε saninyabari bε to fɔ tere wolonfla.

¹⁵ Minan o minan bε o bon kɔnɔ, ni a tun dayelenin bε, ni datugunan tun tε a da ra, o minan saninyabari lo.

¹⁶ «Ni mɔgɔ dɔ fagara kεrε ra, walama ni a sara a yεrε ma, ni mɔgɔ o mɔgɔ ka maga o su ra kongo kɔnɔ, walama ni mɔgɔ ka maga su dɔ kolokunw na, walama kaburu dɔ ra, o tigi saninyabari bε to ka taga se fɔ tere wolonfla.

¹⁷ «Ayiwa, ni mɔgɔ dɔ k'a yεrε lanɔgɔ o cogo ra, misi min jenina ka kε jurumunyafa saraka ye, aw ye o bugurigbe dɔ ta, ka o kε minan dɔ kɔnɔ, ka ji panaman dɔ kε o kan.

¹⁸ Mɔgɔ saninyanin dɔ bε izope flaburu su o ji ra, ka o seriseri fanibon ni minanw bεε kan, ani mɔgɔ minw tun bε bon kɔnɔ. Mɔgɔ min magara su kolow ra, walama mɔgɔ faganin dɔ ra, walama mɔgɔ sanin dɔ su ra, walama kaburu dɔ ra, o ji ka kan ka seriseri o tigiw fana kan.

¹⁹ Mɔgɔ saninyanin bε o ji seriseri mɔgɔ saninyabari kan a tere sabanan, ani a tere wolonflanan. A tere wolonflanan, a bε o tigi saninya. Ni a saninyara, a bε a ta faniw ko, k'a yεrε ko ji ra. O lon wula fε, a bε saninya.

²⁰ «Nka ni mɔgɔ min k'a yεrε lanɔgɔ, ni a ma sɔn k'a yεrε saninya, o tigi ka kan ka faran ka bɔ jama cε ra; sabu a ka Matigi Ala ta yɔrɔ saninman* le lanɔgɔ. Saninyari ji ma seriseri a kan minke, o tuma a saninyabari lo.

²¹ «Nin bεna kε sariya wuribari le ye Izirayelimɔgɔw fε. Mɔgɔ min bε saninyari ji seriseri mɔgɔw kan, ale bε a ta faniw ko. Ni mɔgɔ min ka maga o ji ra, o tigi saninyabari bε to fɔ ka taga wula se.

²² «Ni mɔgɔ saninyabari ka maga fen o fen na, o fen bε lanɔgɔ. Ni mɔgɔ min ka maga a ra, o tigi fana saninyabari bε to fɔ ka taga wula se.»

20

Meriba ta ji ko (Bori 17.1-7)

¹ San* karo folo ra, Izirayeli jama bee lajennin sera Zini kongokolon kono. O sigira Kadesi; Mariyamu sara o yoro le ra, a su donna yi le fana.

² Jama ma ji soro o yoro ra. O ka nogon lajen ka wuri Musa ni Haruna kama.

³ O ka kere pini Musa fe; o k'a fo ko: «An balemaw sara tuma min na Matigi Ala na koro, hali an fana tun ye sa o tuma ra!»

⁴ O ko: «Mun koson aw nana ni Matigi Ala ta mogow ye nin kongokolon kono, ka na a to anw ni anw ta beganw bee ye sa yan?»

⁵ Mun koson aw ka an labo Misiran ka na ni an ye nin yorojugu ra yan de? Senekyoro te yan, torosun te yan, rezensun te yan, gerenadisun te yan, hali ji minta yere te yan.»

⁶ Musa ni Haruna bora jama koro, ka taga Nogonkunben fanibon* donda ra. O ka o yere firi dugu ma, ka o na biri dugu ma; Matigi Ala ta noro yirara o ra.

⁷ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

⁸ «I ta bere ta, i ni i koroe Haruna ye jama wele ka o lajen. Aw ye kuma farakuru fe o pana; ni o kera, ji bena bo farakuru ra. I be ji seri ka bo farakuru ra k'a di jama ma, janko o ni o ta beganw ye min.»

⁹ Musa ka bere ta Matigi Ala na koro, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na.

¹⁰ Musa ni Haruna ka jama wele ka o lajen farakuru na fe. Musa k'a fo o ye ko: «Aw mogon murutininw, aw ye ne lamun. An bena ji bo nin farakuru le ra k'a di aw ma wa?»

¹¹ Musa k'a boro korota ka farakuru bugo ni bere ye fo sipaga fla. Ji caman woyora ka bo farakuru ra. Jama minna, beganw fana minna.

¹² Nka Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye ko: «Aw ma la ne ta kuma ra, k'a yira Izirayelimogow ra, ko ne ye Ala saninman le ye; o ra, ne be jamana min di nin jama ma, aw le tena o ladon o jamana ra tuun.»

¹³ Ayiwa, o ji togo le lara ko Meriba† ta ji, ko sabu Izirayelimogow ka kere pini Matigi Ala fe, Matigi Ala fana k'a ta saninmanya yira o ce ra.

Izirayelimogow ni Edomukaw

¹⁴ Ka Izirayelimogow to Kadesi, Musa ka ciraden dow ci ka taga Edomu‡ masace fe, ka taga a fo a ye ko: «I balemaw, Izirayelimogow ko: <Toro minw sera an ma, i yere ka o bee lon.

¹⁵ « <An bemaw tun tagara Misiran. Anw tora yi ka san caman ke. Nka Misirankaw ka anw ni an bemaw minako juguya kosebe.

¹⁶ Nka an kulera ka Matigi Ala daari minke, a ka an kulekan men. A ka meleke do ci ka na an bosu ka an labo Misiran. Sisan an ye nin ye Kadesi, dugu min be i ta jamana dan na.

¹⁷ O ra, sabari k'a to an ye i ta jamana cetige. An tena don aw ta foro si ra, an tena don aw ta rezenforo si ra, an tena aw ta kolon si ji min. An bena masace ta sirabajuru kelen le ta; an te jenge ka taga an kininboro fe walama ka taga an numanboro fe, fo ka taga an bo i ta jamana kono.> »

¹⁸ Edomu masace ka o jaabi ko: «Aw te teme ne ta jamana ra. Ni aw ka teme ne ta jamana ra, ne be bo aw kama ni kerekemuru ye.»

* 20:1 20.1 O ye Izirayelimogow san binaaninan ye, o bonin ko Misiran. † 20:13 20.13 Meriba koro ye ko: kere.

‡ 20:14 20.14 Edomukaw ye Izirayelimogow bemace Yakuba koroe Esawu ta mogow le ye.

¹⁹ Izirayelimogow k'a fo Edomu masace ye tuun ko: «An bena teme siraba le fe. Ni anw ni an ta began do ka i ta ji do min, an bena o sara. An b'a fe ka tagama ka teme doron le. An tena foyi were ke o ko.»

²⁰ Edomu masace ko: «Aw te teme yan.» O ko, Edomukaw bora ka na Izirayelimogow kama ni kerekejama ya; o baraka tun ka bon kosebe.

²¹ Edomukaw ma son Izirayelimogow ye teme o ta jamana ra minke, Izirayelimogow faranna ka sira were ta.

Haruna ta saya

²² Izirayeli jama bee lajennin bora Kadesi ka taga se Hori kuru ma.

²³ Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye Hori kuru kere fe, Edomu jamana dan na, ko:

²⁴ «Haruna bena sa ka taga fara a bema tow kan; ne be jamana min di Izirayelimogow ma, a tena don o jamana ra, sabu ne tun ka ci min fo aw ye Meriba ta ji yoro ra, aw fla bee murutira, aw ma o ci ke a cogo ra.

²⁵ Ele Musa, ele ye Haruna ni a dence Elehazari ta, ka yelen ni o ye Hori kuru kan.

²⁶ I be Haruna ta sarakalasebagaya faniw bo a ra, ka o don a dence Elehazari ra. Haruna bena sa o yoro le ra, ka taga fara a bema tow kan.»

²⁷ Matigi Ala ka min fo, Musa ka o ke. O bee yelenna Hori kuru kan jama bee na.

²⁸ Musa ka Haruna ta sarakalasebagaya faniw bo a ra, ka o don a dence Elehazari ra. Haruna sara kuru kunna yi. Musa ni Elehazari jigira ka bo kuru kan.

²⁹ Jama k'a ye ko Haruna sara minke, o k'a su kasi fo tere bisaba.

21

Izirayelimogow ka masace Aradi kere

¹ Kanaanakaw ta masace min be Aradi mara kunna, min tun siginin be woro-duguyanfan na, ale k'a men ko Izirayelimogow be nana Atarimu dugu sira fe. A nana Izirayelimogow kere ka o ta mogow dow mina ka taga ni o ye.

² Izirayeli ta mogow ka dajuru ta Matigi Ala fe. O ko: «Matigi Ala, ni i ka nin mogow don an boro, an bena o ta duguw bee halaki ka ban pewu.»

³ Matigi Ala ka Izirayelimogow ta dajuru jaabi. A ka Kanaanakaw don o boro. O ka o ni o ta duguw bee halaki ka ban pewu. O ka o yoro togo la ko Horima*.

Sa siranegeraman ta ko

⁴ Izirayelimogow bora Hori kuru yoro ra, ka teme Kogojiwulen sira fe, ka Edomu jamana munumunu. Nka ka o to sira ra, sege ma na kun Izirayelimogow ra.

⁵ O ka Matigi Ala ni Musa jaraki; o ko: «Mun koson aw ka anw labo Misiran, k'a to an ye na sa kongokolon konon yan? Sabu domunifen te yan, ji te yan. Nin domuni kunntan fana logo bora an na.»

⁶ A kera ten minke, Matigi Ala ka sajugu dow bla ka na Izirayelimogow kama. O ka mogow kin; mogow caman sara Izirayelimogow ra.

⁷ Mogow nana Musa fe; o ko: «An ka jurumun ke, sabu an ka Matigi Ala ni ele yere jaraki. Matigi Ala daari an ye, janko a ye nin saw mabo an na.» Musa ka Matigi Ala daari mogow ye.

⁸ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Sa bisigiya do lalaga ni siranega ye, k'a dulon yiri do ra. Ni sa ka mogow o mogow kin, ni o tigi ka o sa lalaganin fle, o tigi te sa.»

⁹ Musa ka sa do lalaga ni siranega ye, ka o dulon yiri do ra. Ni sa tun ka mogow o mogow kin, ni o tigi tun ka siranegesa fle doron, o tigi tun be kisi.

Izirayelimogow sera Pisiga kuru ma

* **21:3 21.3** Horiama koro ye ko: halakiri.

¹⁰ Izirayelimogow bora o yoro ra, ka taga sigi Oboti.

¹¹ O bora Oboti ka taga sigi Iye Abarimu, kongokolon min pasinna Mohabu jamana ma, tereboyanfan na.

¹² O bora o yoro ra, ka taga sigi Zeredi kenegbeba ra.

¹³ O bora yi, ka taga sigi Arinon ko ja do kan; Arinon ko le be woyo ka bo Amorikaw ta jamana ra, ka taga kongokolon konon. Arinon ko le ye Mohabu jamana dan ye; a be Mohabu jamana ni Amorikaw ta jamana fla ce ma.

¹⁴ O le koson, a sebera Matigi Ala ta Kerekow kitabu konon, ko: «Vahebu min be Sufa jamana ra, ani Arinon ko ta baborow,

¹⁵ ani baboro minw be woyo ka taga Ari dugu fan fe, o be taga se fo Mohabu ta jamana dan na.»

¹⁶ Izirayelimogow bora o yoro ra ka taga Beri. Beri kolon yoro le ra, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Mogow lajen, ne bena ji di o ma.»

¹⁷ O tuma le ra, Izirayelimogow ka nin donkiri la; o ko:

«Kolon, ji bena bo ele ra fo ka woyo!

An ye donkiri la ka o fo!

¹⁸ Masacew ka kolon min sogi,
jamana jamogow ka kolon min sogi,
ni o ta masaceberew ni o ta tagamaberew ye.»

Izirayelimogow bora kongokolon konon ka taga Matana,

¹⁹ ka bo Matana ka taga Nahaliyeli, ka bo Nahaliyeli ka taga Bamoti.

²⁰ O bora Bamoti ka taga Mohabu jamana kenegbeba ra, Pisiga kuru fan na, mogow be se ka to Pisiga kuru kuncu ma yoro min na ka kongokolon bee ye.

Izirayeli ka se soro Sihon ni Jgi kan

(Sariya 2.26–3.11)

²¹ Izirayelimogow ka ciraden dow ci ka taga Amorikaw ta masace Sihon fe, ka taga a fo a ye ko:

²² «A to an ye teme i ta jamana fe. An tena don aw ta forow ra, an tena don aw ta rezenforow ra, an tena aw ta kolonw ji min. An bena masace ta sirabajuru kelen le ta, fo ka taga an bo i ta jamana konon.»

²³ Nka masace Sihon ma son Izirayelimogow ye teme a ta jamana fe. A k'a ta mogow bee lajen, ka bo ka taga Izirayelimogow kama kongokolon konon. A tagara Izirayelimogow kere Yahasi.

²⁴ Nka Izirayelimogow sera a ra; o k'a ta jamana mina, k'a ta Arinon ko ra, ka taga a bla fo Yaboki ko ra; nka o danna Amankaw ta jamana dan na, sabu o tun ka kogo barakamanw lo o jamana dan na.

²⁵ Izirayelimogow ka Amorikaw ta duguw bee mina, ka sigi o duguw ra; o ka Hesibon dugu fana mina, ani a kerefeduguw bee.

²⁶ Hesibon dugu le tun ye Amorikaw ta masace Sihon ta masadugu ye. Ale le tun ka Mohabukaw ta masacekoro kere, k'a ta jamana bee bosu a ra, ka taga se fo Arinon ko ma.

²⁷ O koson donkirilabagaw tun b'a fo ko:

«Aw ye na Hesibon, ka na dugu lo kokura,
aw ye Sihon ta dugu laben!

²⁸ Tasuma do bora Hesibon,
tasumamana do bora Sihon ta dugu konon;
ka Ari dugu jeni, Mohabu jamana ra,
ani kuntigi minw be Arinon mara sanfeyorow ra.

²⁹ E, Mohabukaw, bono ka aw soro.
 E, Kemosi† ta mogow, aw ta banna.
 O k'a dencew labori,
 k'a denmusow mina ka taga ni o ye
 Amorikaw ta masace Sihon fe.
³⁰ Nka an ka o bon ni an ta bijnaw ye;
 Hesibon halakira ka taga a bla fo Dibon.
 An ka cenri ke ka taga se fo Nofaki,
 ka taga se fo Medeba.»

³¹ Izirayelimogow sigira Amorikaw ta jamana ra o cogo le ra.

³² Musa ka mogow dow ci ka taga Yazeri mara fle dogo ra. O ko, o ka Yazeri kerefeduguw mina; Amorika minw tun be o yoro ra, o ka olugu gben ka bo yi.

³³ O ko, Izirayelimogow ka o yoro sira bla ka Basan mara sira ta. Basan masace Jgi bora ka na o kama ni a ta kerekejama bee ye, ko a bena o kere Edereyi.

³⁴ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «I kana siran a ja, sabu ne bena a don i boro, ani a ta kerekejama bee, ani a ta jamana; i bena a ke i n'a fo i ka Amorikaw ta masace Sihon ke cogo min na, min tun siginin be Hesibon.»

³⁵ Izirayelimogow ka Jgi kere, ka ale ni a dencew ni a ta kerekejama bee faga; o ma hali mogow kelen to. O ka o ta jamana mina.

Izirayeli be Mohabu kenegbe ra

22

(22-36)

Masace Balaki ka Balamu wele

¹ Izirayelimogow tagara sigi Mohabu kenegbe ra, Zuriden ba tereboyafan na, Zeriko dugu ja fe.

² Izirayelimogow tun ka ko minw bee ke Amorikaw ra, o kibaroya tun sera Sipori dence Balaki ma, Mohabukaw ta masace.

³ Mohabukaw siranna kosebe Izirayelimogow ta jama caya koson; o ka Izirayelimogow ye minke, o ja tigera.

⁴ Mohabukaw k'a fo Madiyan cekorobaw ye ko: «Nin jama caman bena an ta jamana laminiw bee halaki, i n'a fo misi be binkene domu cogo min na.»

Ayiwa, o wagati ra, Sipori dence Balaki tun ye Mohabukaw ta masace ye.

⁵ Balaki ka ciraden dow ci ka taga Behori dence Balamu fe, a ta jamana ra, Petori dugu konon, Efirati bada ra, ko o ye taga a wele; a ko o y'a fo a ye ko: «Siya do bora Misiran jamana ra, o ka ca, o ka jamana yoro bee fa. O nana sigi ne ta jamana koron.

⁶ Sabari ka na nin mogow danga ne ye, sabu o baraka ka bon ni ne ta ye. O be se ka ke sababu ye k'a to ne ye se soro o kan, ka o gben ka bo jamana konon; sabu ne k'a lon ko ni ele ka dugawu ke mogow min ye, o dugawu be mina; ni i ka mogow min danga fana, danga be o tigi mina.»

⁷ Mohabu cekorobaw, ani Madiyan cekorobaw tagara ni lagberikebaga Balamu ta sara ye o boro. O tagara se Balamu ma, o ka Balaki ta cira fo a ye.

⁸ Balamu k'a fo o ye ko: «Aw ye si yan; ni Matigi Ala nana min yira ne ra, ne bena aw jaabi ni o le ye.» Mohabu kuntigiw sira Balamu ta so.

⁹ Ala nana Balamu pininka ko: «Nin mogow minw be i ta so, olugu ye jontigiw le ye?»

¹⁰ Balamu ka Ala jaabi ko: «Mohabukaw ta masace min ye Sipori dence Balaki ye, ale le ka o ci ne fe, ko o ye na a fo ne ye,

† 21:29 21.29 Kemosi tun ye Mohabukaw ta jo do togo ye.

¹¹ ko siya dɔ bɔra Misiran ka na, ko o ka jamana yɔrɔ bɛɛ fa, ko ne ye taga o danga ale ye; a ko o bɛ se ka kɛ sababu ye k'a to ale ye se ka o kɛɛ, ka o gbɛn.»

¹² Ala k'a fɔ Balamu ye ko: «I kana taga ni o ye; i man kan ka nin mɔgɔw danga, sabu ne ta baraka bɛ o kan.»

¹³ Balamu wurira sɔgomada fɛ; a k'a fɔ Balaki ta jamana kuntigiw ye ko: «Aw ye seko aw ta jamana ra, sabu Matigi Ala ma sɔn k'a to ne ye taga ni aw ye.»

¹⁴ Mohabu jamana kuntigiw sekɔra ka taga Balaki fɛ, ka taga a fɔ a ye ko: «Balamu banna ka na ni an ye.»

¹⁵ Balaki ka kuntigi werɛw ci tuun, minw tun ka ca, ani minw ta fanga tun ka bon ni kuntigi folow ta ye.

¹⁶ Olugu nana Balamu fɛ ka na a fɔ a ye ko: «Sipɔri dence Balaki ko i kana a to foyi ye i bari ka taga ale fɛ,

¹⁷ ko sabu ale bɛna i bonya kɔsɛbɛ; ni i ka fɛn o fɛn fɔ, a bɛna o kɛ i ye. A ko i ye sabari ka na nin mɔgɔw danga.»

¹⁸ Balamu ka Balaki ta ciradenw jaabi ko: «Hali ni Balaki k'a ta masabon fa warigbɛ ni sanin le ra k'a di ne ma, ne tɛ se ka foyi si kɛ, koba walama ko fitini, ni min tɛ bɛn ni Matigi Ala, ne ta Ala ta kuma ye.

¹⁹ O bɛɛ n'a ta, aw fana ye si yan; Matigi Ala bɛna min fɔ ne ye tuun, ne bɛna o lon.»

²⁰ Ala nana a fɔ Balamu ye o lon su fɛ, ko: «I n'a fɔ nin mɔgɔw nana i wele, wuri ka taga ni o ye; nka ne bɛna min fɔ i ye, i ka kan ka o le kɛ.»

Balamu ni a ta falimuso ta ko

²¹ O dugusagbɛ sɔgɔma, Balamu wurira k'a ta falimuso labɛn, ka taga ni Mohabu jamana kuntigiw ye.

²² Balamu tagara minke, Matigi Ala dimina a kɔrɔ kɔsɛbɛ. Matigi Ala ta mɛlɛkɛ dɔ tagara lɔ a na sira ra k'a pakɔrɔmatigɛ. O y'a sɔrɔ a tun bɛ a ta fali kan; a ta baaraden fla tun bɛ ni a ye.

²³ Falimuso ka Matigi Ala ta mɛlɛkɛ lonin ye sira kan, kerekemuru b'a boro, a bonin bɛ a la ra. Falimuso ka sira bla ka don foro kɔnɔ. Balamu ka falimuso bugɔ, janko k'a lana sira kan.

²⁴ O tagara se siradennin dɔ ma rɛzɛnforow cɛ ra. Kogo tun bɛ sira fan fla bɛɛ ra. Matigi Ala ta mɛlɛkɛ tagara lɔ o na tuun.

²⁵ Falimuso ka Matigi Ala ta mɛlɛkɛ ye minke, a k'a yɛɛ nɔrɔ kogo ra ka tɛmɛ, fɔ ka Balamu sen dɛɛ kogo kan. Balamu k'a bugɔ tuun.

²⁶ Matigi Ala ta mɛlɛkɛ tɛmɛna o ra, ka taga lɔ o na yɔrɔ degunin dɔ ra; tɛmɛcogo wɛɛ tun tɛ o yɔrɔ ra, kininboroyanfan na walama numanboroyanfan na.

²⁷ Falimuso ka Matigi Ala ta mɛlɛkɛ ye minke, a lara dugu ma ni Balamu ye. Balamu dimina kɔsɛbɛ; a ka falimuso bugɔ ni a ta bere ye.

²⁸ Matigi Ala k'a to falimuso kumana; a ko Balamu ma ko: «O tuma ne ka mun le kɛ ele ra, fɔ i ka ne bugɔ fɔ sinaga saba ka ban?»

²⁹ Balamu ka falimuso jaabi ko: «I bɛ ne kɛra i toronkeɲɔgɔn le ye, o kɔsɔn ne ka i bugɔ. Ni muru yɛɛ tun bɛ ne boro yan, ne tun bɛ i faga sisan.»

³⁰ Falimuso k'a fɔ Balamu ye ko: «Ne le tɛ i ta fali ye wa, i bɛ yɛlɛn min kan tuma bɛɛ fɔ ka na se bi ma? Yala ne derira ka nin ɲɔgɔn kɛ ele ra wa?» Balamu ko: «On-on.»

³¹ Matigi Ala ka Balamu na yɛɛ; Balamu ka Matigi Ala ta mɛlɛkɛ lonin ye sira cɛ ma, kerekemuru b'a boro, a bonin bɛ a la ra. Balamu k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma.

³² Matigi Ala ta melege k'a fo a ye ko: «Mun koson i ka i ta falimuso bugo fo sinaga saba ka ban? A fe, ne nana lo i na ka i nakoromatige le; sabu ne k'a ye ko i ka sira min ta, o sira be taga ni i ye i halakiyoro le ra.

³³ I ta falimuso ka ne ye, ka sira bla ne ye fo sinaga saba. Ni a tun ma bo ne na fe, sisan b'a soro ko ne tun ka ele faga ka ban, ka falimuso to yi.»

³⁴ Balamu ka Matigi Ala ta melege jaabi ko: «Ne ka jurumun ke, sabu ne tun m'a lon ko i lonin be sira ra ne na. Ayiwa, ni nin tagama ma ben i ma, ne be seko ka taga ne ta so.»

³⁵ Matigi Ala ta melege k'a fo Balamu ye ko: «Taga ni nin mogow ye. Nka ne bena taga kuma minw don i da ra, i bena o le fo.» Balamu tagara ni Mohabu jamana kuntigiw ye.

³⁶ Balaki nana a men ko Balamu be nana minke, Mohabukaw ta dugu min be Arinon ko kere fe, a ta jamana dan yere ra, a bora ka taga Balamu kunben fo o yoro ra.

³⁷ Balaki k'a fo Balamu ye ko: «Yala ne tun ma kon ka mogow ci ka taga i wele wa? Mun na i ma na ne fe o wagati ra? O tuma i b'a miiri ko ne te se ka i bonya le wa?»

³⁸ Balamu ka Balaki jaabi ko: «Sisan ne koni nana i fe, nka ne tena se ka foyi fo ne yere ma de! Ni Ala ka kuma min don ne da ra, ne be o doron le fo.»

³⁹ Balaki tagara ni Balamu ye, ka taga se Kiriyati Husoti.

⁴⁰ Balaki ka misiw ni sagaw ke saraka ye. A ka o sogo do ci Balamu ma, ani kuntigi minw tun be ni a ye.

⁴¹ O dugusagbe sogoma, Balaki nana Balamu ta ka yelen ni a ye Bamoti Baali kuruyorow ra; Balamu tora o yoro ra ka Izirayeli jama fan kelen ye.

23

Balamu ka dugawu ke Izirayelimogow ye

¹ Balamu k'a fo Balaki ye ko: «Sarakabonan wolonfla lalaga ne ye yan, ka misitoran wolonfla ni sagajigi wolonfla fana laben ne ye.»

² Balamu ka min fo, Balaki ka o ke. Balaki ni Balamu ka misitoran kelen ni sagajigi kelen ke saraka ye sarakabonan bee kelen kelen kan.

³ Balamu k'a fo Balaki ye ko: «Lo i ta sarakaw koro yan, ne bena taga na fe doonin. A be se ka ke ko Matigi Ala bena a yere yira ne ra; o ra ni a ka min yira ne ra, ne bena o fo i ye.» Balamu tagara lo tintin do kan.

⁴ Ala nana a yere yira Balamu na. Balamu k'a fo a ye ko: «Ne ka sarakabonan wolonfla lalaga, ka misitoran kelen ni sagajigi kelen ke saraka ye sarakabonan bee kelen kelen kan.»

⁵ Matigi Ala ka kuma don Balamu da ra, k'a fo a ye ko: «Seko ka taga Balaki fe; ne ka kuma min don i da ra, i be taga o fo a ye.»

⁶ Balamu sekora ka taga Balaki fe; a tagara Balaki lonin soro a ta saraka koro, ale ni Mohabu kuntigiw bee.

⁷ Balamu k'a ta cirayakuma fo; a ko:
«Balaki le ka ne lana ka bo Aramu,
Mohabu masace le ka ne lana ka bo tereboyanfan kuruyorow ra.
A ko: «Na Yakuba ta mogow danga ne ye,
na kumajuguw fo Izirayelimogow ma.»

⁸ Ayiwa, Ala ma mogow min danga, ne be se ka o danga cogo di?
Matigi Ala ma kumajugu fo mogow min ma, ne be se ka kumajugu fo o tigi ma cogo di?

⁹ Ne be o yera faraw kunna,
ne na be o ra kongoriw kunna.
Siya do lo, min siginin be a danna;

o tɛ o yɛrɛ jate ko o ni siya tɔw ye kelen ye.

¹⁰ Jɔn le bɛ se ka Yakuba ta mɔgɔw jate, minw ka ca i ko kɛnkɛnmugu?

Jɔn le bɛ se ka hali o tarance ta tarance jate?

Ala y'a to ne ye sa nin mɔgɔnumanw sacogo ra,
ka ne labancogo ni o labancogo kɛ kelen ye.»

¹¹ Balaki k'a fɔ Balamu ye ko: «Ele ka mun le kɛ ne ra tan? Ne ka ele wele ko i ye na ne juguw danga, ele nana kɛ dugawu camanba le kɛ ye o ye!»

¹² Balamu k'a jaabi ko: «O tuma ni Matigi Ala ka kuma min don ne da ra, ne man kan ka jija ka o le fɔ wa?»

Balamu ta dugawu flanan

¹³ Balaki k'a fɔ Balamu ye ko: «Na, an ye taga yɔrɔ wɛrɛ, i bɛna to yɔrɔ min na ka nin mɔgɔw ye. I bɛna dɔw ye, nka i tɛna o bɛɛ ye. I bɛ to o yɔrɔ ra ka o danga ne ye.»

¹⁴ A ka Balamu wele ka taga ni a ye Sofimu yɔrɔ ra, Pisiga kuru kunna. A ka sarakabɔnan wolonfla lalaga o yɔrɔ ra tuun, ka misitoran kelen ni sagajigi kelen kɛ saraka ye o sarakabɔnanw bɛɛ kelen kelen kan.

¹⁵ O kɔ, Balamu k'a fɔ Balaki ye tuun ko: «Lɔ i ta sarakaw kɔrɔ yan, ne bɛ taga Ala ta kuma lamɛn.»

¹⁶ Matigi Ala nana a yɛrɛ yira Balamu na. A ka kuma don Balamu da ra; a k'a fɔ a ye ko: «Seko Balaki fɛ, ne ka kuma min don i da ra, i ye taga o fɔ a ye.»

¹⁷ Balamu sekɔra ka taga Balaki fɛ; a tagara Balaki lonin sɔrɔ a ta saraka kɔrɔ, ani Mohabu kuntigiw. Balaki k'a pininka ko: «Matigi Ala ka mun le fɔ?»

¹⁸ Balamu k'a ta cirayakuma fɔ; a ko:

«Balaki, wuri ka ne lamɛn!

E, Sipɔri dence, i toro malɔ ne ye!

¹⁹ Ala tɛ i ko mɔgɔw, k'a fɔ ko a bɛ faninya tige.

A tɛ i ko adamaden, k'a fɔ ko a bɛ ko kɛ, ka nimisa.

Yala Ala bɛ ko dɔ fɔ, ni a tɛ a kɛ wa?

A bɛ ko layiri ta, ni a tɛ a dafa wa?

²⁰ A flɛ, Ala ko ne ye dugawu le kɛ o ye.

A ka dugawu mina, ne fana tɛ se k'a yɛlɛma.

²¹ Ala ma terenbariya si ye Yakuba ta mɔgɔw ra;

a ma kojugu si kɔrɔsi Izirayelimɔgɔw ra.

Matigi Ala, o ta Ala bɛ ni o ye.

O pagaritɔ b'a fɔ ni masaya fori ye.

²² Ala le ka o labɔ Misiran.

A bɛ baraka don o ra i ko sigin ta baraka.

²³ Subagaya tɛ se ka foyi kɛ Yakuba ta mɔgɔw ra;

lagberi tɛ se ka foyi kɛ Izirayelimɔgɔw ra.

Ni wagati latigenin sera, Ala bɛ min kɛ,

o bɛ fɔ Yakuba ta mɔgɔw ye, Izirayelimɔgɔw.

²⁴ Siya dɔ lo, min bɛ wuri i ko jaraba,

ka wuri ka pan i ko jarace.

A tɛ la, fɔ a ye a ta sogo minaninw domu,

fɔ a ye a ta sogo faganinw jori min.»

²⁵ Balaki k'a fɔ Balamu ye ko: «Ni i tɛ se ka o danga, o to yi; nka i fana kana dugawu kɛ o ye!»

²⁶ Balamu ka Balaki jaabi ko: «Ne m'a fɔ i ye wa, ko: <Ni Matigi Ala ka fɛn o fɛn fɔ ne ye, ko ne bɛ o le kɛ?» »

Balamu ta dugawu sabanan

²⁷ Balaki ko Balamu ma ko: «Na, ne be taga ni i ye yoro were tuun. A be se ka ke ko Ala bena son k'a to i ye nin mogow danga ne ye o yoro ra.»

²⁸ Balaki tagara ni Balamu ye Pehori kuru kunna, yoro min nasinna kongokolon ma.

²⁹ Balamu k'a fo Balaki ye ko: «Sarakabonan wolonfla lalaga ne ye yan, ka misitoran wolonfla ni sagajigi wolonfla fana laben ne ye.»

³⁰ Balamu ka min fo, Balaki ka o ke. O ko, a ka misitoran kelen ni sagajigi kelen ke saraka ye sarakabonan bee kelen kelen kan.

24

¹ Ayiwa, Balamu k'a ye ko Matigi Ala b'a fe ka baraka le don Izirayelimogow ra. O ra, a m'a ke i n'a fo sinaga tow ta, ko a be taga kuma do jini ka bo Matigi Ala fe. A k'a nasin kongokolon ma.

² A k'a na korota ka Izirayelimogow ye, gba bee siginin be a ta yoro ra. O wagati ra Ala Nin nana Balamu kan.

³ Balamu k'a ta cirayakuma fo; a ko:
«Nin ye ne Balamu, Behori dence kan ye.

Ce yerikebaga kan lo;

⁴ Ce min be Ala kumakan men, o kan lo,
ce min be Sebeetigi Ala ta fen yiraninw ye,
ce min be a na biri dugu ma Ala na koro, ni Ala be a paw yele.

⁵ «E, Yakuba ta mogow, aw sigiyoro ce ka ni de!
E, Izirayelimogow, aw ta sow ce ka ni de!

⁶ O janjannin fle ka taga i ko kaji,
i ko nanko min be bada ra,
i ko Matigi Ala yere ka alowesisun minw turu,
i ko sedirisun minw be ji da ra.

⁷ O ta jibiminan fanin lo ji ra fo ka bon,
ji caman be woyo o ta simanw koro, ka o falen.
O ta masace ka bon ka teme masace Agagi kan,
o ta masaya bena to ka bonya ka taga a fe.

⁸ Ala le ka o labo Misiran;
a be o ta baraka ke i ko sigin ta baraka.
Siya minw be wuri o kama, o be olugu domu;
o be o kolow bee karikari, ka o sogo ni o ta bipew ye.

⁹ O ko, o be o kinbiri turu, ka la i ko jara, i ko jaraba;
jon le be son ka o lawuri?
Izirayeli, ni mogo min ka dugawu ke aw ye, Ala ye baraka don o tigi ra;
ni mogo min ka aw danga, Ala ye o tigi danga.»

¹⁰ Balaki dimina Balamu koro kosebe. A k'a boro fla gbasi jogon na, k'a fo Balamu ye ko: «Ne ka i wele ko i ye na ne juguw danga le; nka i ka dugawu caman le ke o ye fo sinaga saba.

¹¹ Ni o lo, teme ka bo yan sisan! Taga i ta so! Ne tun ko ne bena i bonya kosebe, nka Matigi Ala ma son k'a to i ye o bonya soro.»

Balamu ka Izirayelimogow ta bonya nata ko fo

¹² Balamu ka Balaki jaabi ko: «O tuma i ka ciraden minw ci ne fe, yala ne tun ma nin kuma fo olugu ye wa?

¹³ Ne ko: «Hali ni Balaki k'a ta masabon fa warigbe ni sanin le ra k'a di ne ma, ko ne tena foyi ke ne yere ma, kopuman, walama kojugu, ni min te ben ni Matigi Ala ta kuma ye; ko ni Matigi Ala ka min fo ne ye, ne fana be o le fo!»

¹⁴ Ayiwa, ne be taga ne ta mogow fe; nka nin mogow bena min ke i ta mogow ra wagati nata ra, na ne be o fo i ye.»

¹⁵ O tuma, Balamu ka cirayakuma do were fo; a ko:
«Nin ye ne Balamu, Behori dence kan ye.
Ce yerikebaga kan lo;

¹⁶ Ce min be Ala kumakan men, o kan lo,
ce min be Ala korotaninba ta kolatigeninw lon,
ce min be Sebeetigi Ala ta fen yiraninw ye,
ce min be a na biri dugu ma Ala na koru, ni Ala be a paw yele.

¹⁷ «Ne na b'a ra, nka sisan ko te;
ne b'a flera, nka a yoru belen ka jan ne ra.
Lolo do be bora Yakuba ta mogow ce ra;
masacebere do be wurira Izirayeli jamana ra.
A be Mohabukaw bugu o kun na,
ka Seti ta mogow bee bugu ka o ben.

¹⁸ A b'a fanga sigi Edomukaw kan,
a b'a fanga sigi Seyirikaw kan, a juguw.
Izirayelimogow baraka bena bonya.

¹⁹ Kuntigi min bena bo Yakuba ta mogow ra, o le bena sigi masaya ra.
Minw be bosu ka bori ka bo duguw konu, a be olugu halaki.»

Balamu ka Izirayeli juguw halakiko fo

²⁰ Ayiwa, Balamu ka Amalekikaw ta yoru ye minke, a ka cirayakuma do were fo tuun, ko:
«Amalekikaw ta siya le tun ka bon ni siyaw bee ye;
nka a laban, o bena halaki.»

²¹ Balamu ka Kenikaw ta yoru ye minke, a ka cirayakuma do were fo tuun, ko:
«Kenikaw, aw ta sigiyoru dogora ka na;
a be i ko naga min dogonin be farakuru kan.

²² Nka Kenikaw bena halaki,
tuma min na Asirikaw bena o mina ka taga ni o ye.»

²³ Balamu ka cirayakuma do were fo tuun, ko:
«E, Ala bena nin kow ke wagati min na,
jon le bena to si ra fo ka taga se o wagati ma?

²⁴ Kurunbatigi dow bena na ka bo Kitimu.
O bena o ta fanga sigi Asirikaw kan, k'a sigi Heburuw kan;
nka olugu yere bena halaki.»

²⁵ Ayiwa, o ko, Balamu wurira ka taga a ta so. Balaki fana tagara a ta yoru ra.

25

Mohabukamusow ka Izirayelimogow kunnacen

¹ Ka Izirayelimogow siginin to Sitimu, Izirayeli ce dow ka jatoya ke ni Mohabukaw denmusow ye.

² O musow ka Izirayelimogow nege ka o wele ka na o ta batofenw son. Izirayelimogow ka o sarakaw domu, ka o kinbiri gban o ta batofenw koro.

³ A kera ten, Izirayelimogow ka Pehori ta jo son, min ye Baali* ye. Matigi Ala dimina Izirayelimogow koro kosebe.

⁴ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Izirayeli kuntigiw bee mina ka o bee kanw don juru ra Matigi Ala ja koro, ka o nasin tere ma, janko Matigi Ala ta dimiba ye mabo Izirayelimogow ra.»

⁵ Musa k'a fo Izirayeli kititigebagaw ye ko: «Aw ta mogow minw ka Pehori ta jo son, min ye Baali ye, aw ye o mogow faga.»

⁶ Ayiwa, ka Izirayelimogow lajennin to Nogonkunben fanibon* donda ra, o be kasira, Izirayelikace do nana a ta somogow fe ni Madiyanka sunguru do ye, Musa ni jama bee ja na.

⁷ Sarakalasebaga Haruna dence Elehazari, ale dence Finehasi ka o ye minke, a wurira ka bo jama ce ra, ka taman do ta,

⁸ ka tugu Izirayelikace ko a ta fanibon konso. A tagara taman turu o fla bee ra; a ka Izirayelikace sogo, ka muso fana sogo a konobara ra. A kera ten, cenri min tun donna Izirayelimogow ce ra, o lalora.

⁹ Mogow waga mugan ni naani (24 000) le tun fagara.

¹⁰ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

¹¹ «Sarakalasebaga Haruna dence Elehazari, ale dence Finehasi le ka ne ta dimiba mabo Izirayelimogow ra; sabu Izirayelimogow ka ko min ke, o dimi tun be ne ra cogo min na, a dimi fana kera ale ra ten. O le koson ne ma dimi tuun ka Izirayelimogow faga ka ban.

¹² O koson, a fo Elehazari ye ko ne be jennogonya don ni a ye, ka hera ke a ye.

¹³ O jennogonya sababu ra, sarakalasebagaya bena ke ale ni a ta duruja ta le ye tuma bee, ani wagati bee; sabu a dimina ka nin ko ke a ta Ala ta kanuya koson, ka Izirayelimogow ta jurumun kafari o ye.»

¹⁴ Izirayelikace min fagara ni Madiyanka muso ye, o togo tun ye ko Zimiri; a face togo tun ye ko Salu. Simeyon ta mogow ta gbatigi do tun lo.

¹⁵ Madiyanka muso min fagara, ale togo tun ye ko Kosibi; a face togo tun ye ko Suri. Madiyankaw ta mogow ta gbatigi do tun lo.

¹⁶ Matigi Ala kumana Musa fe tuun, ko:

¹⁷ «Aw ye Madiyankaw mina i ko aw juguw, ka o bee faga;

¹⁸ sabu o ka aw mina i ko o juguw. O ka aw janfa ka aw lafiri Pehori ta jo ta ko ra, ani o Madiyanka muso Kosibi ta ko, o min tun ye o ta kuntigi do ta denmuso ye. Halakiri sera aw ma wagati min na Pehori ta jo Baali koson, Finehasi ka o muso le faga.»

26

Izirayelimogow jateko flanan

¹ Ayiwa, o banajugu temenin ko, Matigi Ala k'a fo Musa ni sarakalasebaga Haruna dence Elehazari ye ko:

² «Aw ye Izirayelimogow bee jate, o bee ni o ta somogow; ce minw ka san mugan sorso, ani minw temena o kan, ni o be se ka taga kere ra, aw ye olugu bee jate.»

³ Musa ni sarakalasebaga Elehazari ka o kuma fo Izirayelimogow ye Mohabu jamana kenegbew yoro ra, Zuriden ba kere fe, Zeriko dugu ja fe. O k'a fo o ye ko:

⁴ «Ce minw ka san mugan sorso, ani minw temena o kan, an bena olugu jate i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.»

Izirayelimogow minw tun bora Misiran jamana ra, olugu ta durujaw le ye nin ye:

⁵ Ayiwa, Ruben le tun ye Izirayeli dence folo ye; Ruben ta durujaw ye nin ye:

Hanokikaw buruju bora Henoki le ra.

Palukaw buruju bora Palu le ra.

⁶ Hesironkaw buruju bora Hesiron le ra.

Karimikaw buruju bora Karimi le ra.

⁷ Ruben ta durujaw bora o gbaw le ra. O minw jatera, o kera ce waga binaani ni saba ni ce keme wolonfla ni ce bisaba (43 730).

⁸ Ayiwa, Palu dence le tun ye Eliyabu ye.

⁹ Eliyabu dencew tun ye Nemuweli ni Datan ni Abiramu ye. O Datan togo ni o Abiramu togo le tun kera Izirayeli jama namogo dow ye. Olugu le tun farara Kore ta mogow kan, ka wuri Musa ni Haruna kama, wagati min Izirayelimogow tun murutira Matigi Ala ma.

¹⁰ Dugukolo dayelera ka olugu ni Kore bee kunu. Kore nofemogo minw tun lajenna, olugu sara o lon na; tasma ka mogo keme ni bilooru fana jeni. Ala tun ka o ke ka kankari le la Izirayelimogow ye.

¹¹ O bee n'a ta, Kore yere dencew tun ma faga.

¹² Simeyon ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Nemuwelikaw buruju bora Nemuweli le ra.

Yaminikaw buruju bora Yamini le ra.

Yakinikaw buruju bora Yakini le ra.

¹³ Zerakikaw buruju bora Zeraki le ra.

Sawuli ta mogow buruju bora Sawuli le ra.

¹⁴ Simeyon ta durujaw le ye olugu ye. O kera ce waga mugan ni fla ni ce keme fla (22 200).

¹⁵ Gadi ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Sefonkaw buruju bora Sefon le ra.

Hagikaw buruju bora Hagi le ra.

Sunikaw buruju bora Suni le ra.

¹⁶ Ozinikaw buruju bora Ozini le ra.

Erikaw buruju bora Eri le ra.

¹⁷ Arodikaw buruju bora Arodi le ra.

Arelikaw buruju bora Areli le ra.

¹⁸ Gadi ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga binaani ni ce keme looru (40 500).

¹⁹ Zuda dence dow tun ye Eri ni Onan ye, nka olugu ce fla sara Kanaana jamana ra.

²⁰ Zuda ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Selakaw buruju bora Sela le ra.

Peresikaw buruju bora Peresi le ra.

Zerakaw buruju bora Zera le ra.

²¹ Peresi ta durujaw ye nin ye:

Hesironkaw buruju bora Hesiron le ra.

Hamulikaw buruju bora Hamuli le ra.

²² Zuda ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga biwolonfla ni wooro, ani ce keme looru (76 500).

²³ Isakari ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Tolakaw buruju bora Tola le ra.

Puvakaw buruju bora Puva le ra.

²⁴ Yasubukaw buruju bora Yasubu le ra.

Simironkaw buruju bora Simiron le ra.

²⁵ Isakari ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera o kera ce waga biwɔɔɔ ni naani ni ce keme saba (64 300).

²⁶ Zabulon ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Seredikaw buruju bora a dence Seredi le ra.

Elonkaw buruju bora Elon le ra.

Yalelikaw buruju bora Yaleli le ra.

²⁷ Zabulon ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga biwɔɔɔ, ani ce keme looru (60 500).

²⁸ Yusufu dencew tun kera Manase ni Efirayimu ye.

²⁹ Manase ta duruja ye nin ye:

Makirikaw buruju bora Makiri le ra.

Galadikaw buruju bora Makiri dence Galadi le ra.

³⁰ Galadi ta durujaw ye nin ye:

Yezerikaw buruju bora Yezeri le ra.

Helekikaw buruju bora Heleki le ra.

³¹ Asiriyelikaw buruju bora Asiriyeli le ra.

Sikemukaw buruju bora Sikemu le ra.

³² Semidakaw buruju bora Semida le ra.

Hefarikaw buruju bora Heferi le ra.

³³ Heferi dence Selofadi, ale tun ma dence soro. A tun ka denmusow le soro. A denmusow togow tun ye ko Mala, ani Nowa, ani Hogila, ani Milika, ani Tirisa.

³⁴ Manase ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga bilooru ni fla ni ce keme wolonfla (52 700).

³⁵ Efirayimu ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Sutelakaw buruju bora Sutela le ra.

Bekerikaw buruju bora Bekeri le ra.

Tahankaw buruju bora Tahan le ra.

³⁶ Sutela ta durujaw kera Erankaw ye; olugu bora Eran le ra.

³⁷ Efirayimu ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga bisaba ni fla ani ce keme looru (32 500).

Olugu bee le kera Yusufu ta durujaw ye, o ni o ta somogow.

³⁸ Boniyaminu ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Belakaw buruju bora Bela le ra.

Asibelikaw buruju bora Asibeli le ra.

Ahramukaw buruju bora Ahiramu le ra.

³⁹ Sufamukaw buruju bora Sufamu le ra.

Hufamukaw buruju bora Hufamu le ra.

⁴⁰ Aridikaw buruju bora Bela dence Aridi le ra.

Nahamankaw buruju bora Bela dence Nahaman le ra.

⁴¹ Boniyaminu ta durujaw le ye olugu ye, o ni o ta somogow. O minw jatera, o kera ce waga binaani ni looru ni ce keme wɔɔɔ (45 600).

⁴² Dan ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Suhamukaw buruju bora Suhamu le ra.

Olugu le kera Dan ta durujaw ye, o ni o ta somogow.

⁴³ Minw jatera Suhamukaw ta gbaw ra, o bee lajennin kera ce waga biwɔɔɔ ni naani ani ce keme naani (64 400).

⁴⁴ Aseri ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Iminakaw buruju bora Imina le ra.

Isivikaw buruju bora Isivi le ra.

Beriyakaw buruju bora Beriya le ra.

⁴⁵ Heberikaw buruju bora Heberi le ra; o tun ye Beriya ta mogɔ do ye.

Malikiyelikaw buruju bora Malikiyeli le ra; o tun ye Beriya ta mogo do fana ye.

⁴⁶ Aseri denmuso togo tun ye ko Sera.

⁴⁷ Aseri ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga bilooru ni saba ni ce keme naani (53 400).

⁴⁸ Nefitali ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Yaselikaw buruju bora Yaseli le ra.

Gunikaw buruju bora Guni le ra.

⁴⁹ Yeserikaw buruju bora Yeseri le ra.

Silemukaw buruju bora Silemu le ra.

⁵⁰ Nefitali ta durujaw le ye olugu ye, o ni o ta somogow. O minw jatera, o kera ce waga binaani ni looru ni ce keme naani (45 400).

⁵¹ Izirayelimogo minw jatera, olugu le ye nin ye. O bee kera ce waga keme wooro ni kelen ani ce keme wolonfla ni ce bisaba (601 730).

Ala ka jamana tarancogo yira

⁵² Matigi Ala kumana Musa fe tuun, k'a fo a ye ko:

⁵³ «I bena jamana taran mogow ce, k'a ke o sigiyorow ye, ka kapa ni o ta mogow hakeya le ye.

⁵⁴ Minw ka ca, i be olugu ta yoro bonya; minw ka dogo, i be olugu ta yoro dogoya. Bee ta yoro be di a ma, ka kapa ni a ta mogow hakeya le ye.

⁵⁵ Nka ni ne ka yoro min yira, ko a ye di gba min ma, i jija k'a to o yoro ye di o gba ma. Jamana bena taran o cogo le ra, ka kapa ni o bemaw ta gbaw togow ye.

⁵⁶ Ni ne ka yoro min yira ko a ye di gba min ma, o be di o gba ma. Minw ka ca, olugu ta be di o ma; minw ka dogo, olugu fana ta be di o ma.»

Levi ta mogow ta jateko flanan

⁵⁷ Ayiwa, Levi ta duruja minw tun jatera, o ni o ta somogow, olugu ye nin ye:

Gerisonkaw buruju bora Gerison le ra.

Kematikaw buruju bora Kehati le ra.

Merarikaw buruju bora Merari le ra.

⁵⁸ Levi ta gba dow fana ye nin ye:

Libinikaw ta gba,

ani Heburonkaw ta gba,

ani Malikaw ta gba,

ani Musikaw ta gba,

ani Korekaw ta gba.

Kehati le ka Amuramu woro.

⁵⁹ Amuramu ta muso togo tun ye ko Yokebedi. Ale tun ye Levi denmuso ye; a tun worora Misiran le. Yokebedi ka Haruna ni Musa ni o balemamuso Mariyamu woro Amuramu fe.

⁶⁰ Haruna ka dence minw soro, o kera Nadabu ni Abihu ni Elehazari ni Itamari ye.

⁶¹ Nka Nadabu ni Abihu sara, sabu lon do, o tun ka wusunani don Matigi Ala ja koro ni tsuma do ye, min tun bora yoro were ra.

⁶² Ayiwa, Levi ta mogo minw jatera, ceden minw ka karo kelen soro, ani minw temena o kan, o kera ce waga mugan ni saba (23 000). Olugu ma jate ni Izirayelimogo tow ye, sabu olugu tun man kan ka yoro do soro min be ke o yere ta yoro ye, i n'a fo Izirayelimogo tow.

⁶³ Ayiwa, Musa ni sarakalasebaga Elehazari ka Izirayelimogo minw jate Mohabu jamana kenegbew yoro ra, Zuriden ba kere fe, Zeriko dugu ja fe, olugu le kera nin ye.

⁶⁴ Musa ni sarakalasebaga Haruna tun ka Izirayelimogo minw jate folofolo, Sinayi kongokolon kono, olugu si tun te nin mogow ra;

⁶⁵ sabu Matigi Ala tun k'a fɔ ko olugu bɛɛ le bɛna sa kongokolon kɔnɔ. O koson o si ma to, fɔ Yefune dence Kalebu, ani Nuni dence Yosuwe.

27

Denmusow ta centari ta sariyaw

¹ Yusufu dence Manase ta gbamogo do tun be yi, o togo tun ye ko Selofadi. Selofadi face le tun ye Heferi ye, Heferi face tun ye Galadi ye, Galadi face tun ye Makiri ye, Makiri face tun ye Manase ye. Selofadi denmusow togow le tun ye ko Mala, ani Nowa, ani Hogila, ani Milika, ani Tirisa.

² Lon do, o denmusow tagara Musa ni sarakalasebaga Elehazari fe, ani Izirayeli jama bee lajennin kuntigiw fe, Nogonkunben fanibon* donda ra, ka taga a fɔ o ye ko:

³ «Anw face sara kongokolon kɔnɔ. Nka Kore ni a ta nɔfejama min tun murutira Matigi Ala ma, a tun te ni o mogow ye. A sara a yere ta hakew le koson, k'a soro dence tun t'a fe.

⁴ An face ma dence soro minkɛ, yala a togo ka kan ka tunu ka bo o ta gba ra o koson wa? Anw b'a fe aw ye yoro do di anw fana ma i n'a fɔ an face balemacew.»

⁵ Ayiwa, Musa tagara Matigi Ala pininka o ko ra.

⁶ Matigi Ala ka Musa jaabi ko:

⁷ «Jo be Selofadi denmusow fe. Yoro do di o ma, i n'a fɔ o face balemacew, ka o ke o sigiyoro ye. O face ta cen bɛna di olugu le ma.

⁸ «Kuma Izirayelimogow fe fana, i y'a fɔ o ye ko ni mogow do sara k'a soro a ma dence to a ko, aw ye cen di a denmuso ma.

⁹ Ni denmuso t'a fe, aw ye cen di a balemacew ma.

¹⁰ Ni balemace t'a fe, a ye cen di a face balemacew ma.

¹¹ Ni a face balemace te yi, a ta somogo min ka surun a ra, aw ye cen di o ma; ale le be cen ta.

«Nin ye cifonin le ye min latigera Izirayelimogow ye, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye cogo min na.»

Yosuwe blara Musa no ra (Sariya 31.1-8)

¹² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Ne bɛna jamana min di Izirayelimogow ma, yelen Abarimu kuruw kunna, i be o jamana fe.

¹³ I b'a fe, o ko, i bɛna sa ka taga fara i bɛma tow kan, i n'a fɔ i korɔɔɛ Haruna sara, ka taga fara a bemaw kan cogo min na;

¹⁴ sabu wagati min jama ka kere jini ne fe ji ko ra Zini kongokolon kɔnɔ, ne tun ka min fɔ aw ye, aw ma o ke. Aw ma ne bonya Izirayelimogow na korɔ ne ta saninmanya koson.» Meriba ta ji ko min wurira Kadesi, Zini kongokolon kɔnɔ, o ko lo.

¹⁵ Musa kumana Matigi Ala fe ko:

¹⁶ «Matigi Ala, ele Ala min ye adamaden bee nin tigi ye, o tuma ele ye mogow do sigi jama kunna,

¹⁷ min be se ka bla o na, o donto ni o boto, min be o labo, ani ka o ladon; janko Matigi Ala ta jama kana ke i ko saga minw tora o yere ma, ni gbenbaga ma soro o ra.»

¹⁸ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «Na ni Nuni dence Yosuwe ye, i be i boro la a kan, sabu ne Nin* be a kan.

¹⁹ I be taga a lo sarakalasebaga Elehazari ni jama bee na fe, ka ne ta ciw fɔ a ye ka baara karifa a ma o na korɔ.

²⁰ I ta fanga do di a ma, janko Izirayelimogow bee ye a kan mina fana.

²¹ Nka ni a be ko o ko ke, a ka kan ka taga sarakalasebaga Elehazari le fe; ale le bena ne jininka ni Urimi* ye ka ne sago fo a ye. Yosuwe ni Izirayelimogow bee lajennin donto o, o boto o, o ka kan ka o ta kow bee ke ka kana ni Elehazari ta kuma le ye.»

²² Matigi Ala ka min fo Musa ye, a ka o ke. A nana Yosuwe lo sarakalasebaga Elehazari ni jama bee na fe.

²³ A k'a boro la a kan, ka Matigi Ala ta baara karifa a ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

Sarakaw

28

Lon o lon ta sarakaw (Bori 29.38-46)

¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

² «Nin ci fo Izirayelimogow ye, ko saraka minw ka kan ka bo ne ye, aw ka kan ka aw janto o ra ka o bo ne ye a wagati ra; sabu o saraka minw be jeni tasuma ra ne ye, o sarakaw kasa ka di ne ye.

³ «A fo o ye ko aw ka kan ka saraka minw jeni tasuma ra Matigi Ala ye, o ye nin ye: Lon o lon aw ye sagaden ceman fla ke saraka ye, minw si ka san kelen soro, ani fiyen te minw na, ka o ke saraka jenita* ye; o man kan ka dabra ka ye.

⁴ Aw ye sagaden kelen ke saraka ye sogoma, ka to kelen ke saraka ye wuladanin fe.

⁵ Aw ye mugu tentennin kilo saba noonni oliviye turu litiri kelen ni tarance ra, ka o ke siman saraka* ye, ka o fara a kan.

⁶ Saraka jenita lo, min ka kan ka bo lon o lon; o man kan ka dabra ka ye. O saraka tun konna ka bo Sinayi kuru le kan. Saraka jennin lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

⁷ Aw ye rezenji litiri kelen ni tarance fana ke rezenji saraka* ye, ka o fara sagaden folo kan. Rezenji saraka ka kan ka bo Matigi Ala ye yoro saninman* le kono.

⁸ Aw ye sagaden flanan ke saraka ye wuladanin fe, ka siman saraka ni rezenji saraka fara a kan i n'a fo sogomada ta. Saraka jennin lo, min kasa ka di Matigi Ala ye.»

Nenekirilon ta sarakaw

⁹ «Nenekirilon* na, aw ye sagaden ceman fla ke saraka ye, minw si ka san kelen soro, ani fiyen te minw na. Aw ye mugu tentennin kilo woro noonni turu ra, ka o ke siman saraka* ye, ka o ni rezenji saraka* fara a kan.

¹⁰ O ye Nenekirilon* ta saraka jenita* ye; o be ke Nenekirilon o Nenekirilon. O be fara lon o lon ta saraka jenita kan, min man kan ka dabra ka ye, ani a ta rezenji saraka* kan.»

Karokura ta sarakaw

¹¹ «Karokura o karokura, a tere folo, aw ye misitoran kapaman fla, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman wolonfla ke saraka jenita* ye ka o di Matigi Ala ma; o si ka kan ka san kelen soro, ani fiyen kana ke o ra.

¹² Siman saraka* min be fara misitoran bee kelen kelen kan, o be ke mugu tentennin kilo kononton ye, ka o noonni turu ra. Siman saraka min be fara sagajigi kan, o be ke mugu tentennin kilo woro ye, ka o noonni turu ra.

¹³ Siman saraka min be fara sagaden bee kelen kelen kan, o be ke mugu tentennin kilo saba ye, ka o noonni turu ra. Saraka jenita lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

* 27:21 27.21 Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta lagberikefenw ye, janko ka Ala sago lon; aw ye nin yorow fle: Bori 28.30; Samawilu folo 28.6.

¹⁴ Rezenji saraka* min be fara misitoran bee kelen kelen kan, o be ke rezenji litiri saba ye. Min be fara sagajigi kan, o be ke rezenji litiri fla ye. Min be fara sagaden bee kelen kelen kan, o be ke rezenji litiri kelen ni tarance ye.

«Saraka jenita min ka kan ka bo karo o karo, karo tere folo, o le ye nin ye; a ka kan ka bo san karo bee ra.

¹⁵ Aw ye bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka* ye, ka o di Matigi Ala ma. O be fara lon o lon ta saraka jenita kan, ani a rezenji saraka kan.»

Jonyaban panagbe ta sarakaw
(Sarakalasebagaw 23.5-14)

¹⁶ «San karo folo tere tan ni naani, aw ye Jonyaban panagbe* ke ka Matigi Ala bonya.

¹⁷ O karo tere tan ni looru bena ke panagbelon le ye. Aw bena burufunubari le domu fo tere wolonfla.

¹⁸ O logokun tere folo, aw be jamalajenba ke ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra o lon na.

¹⁹ Aw bena saraka minw bo Matigi Ala ye, ka o ke saraka jenita* ye tasuma ra, o ka kan ka ke misitoran kapaman fla ye, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman wolonfla, minw ka san kelen soro; fiyen kana ke o beganw si ra.

²⁰ Aw ye mugu tentennin noonni turu ra ka o ke siman saraka* ye ka o fara a kan; misitoran kelen ta be ke mugu kilo kononton ye, sagajigi ta be ke mugu kilo wooro ye,

²¹ sagadenw bee kelen kelen ta be ke mugu kilo saba ye.

²² Aw ye bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka* ye, janko ka aw ta jurumunw kafari.

²³ Aw bena o sarakaw bo ka o fara sogomada ta saraka jenita kan, min be bo lon o lon.

²⁴ Aw bena o sarakaw jeni lon o lon, fo tere wolonfla, i ko siman saraka, min jenina tasuma ra, ani min kasa ka di Matigi Ala ye. Aw ka kan ka o sarakaw bo ka fara lon o lon ta saraka jenita kan, ani a rezenji saraka*.

²⁵ Logokun tere wolonflan, aw be jamalajenba ke tuun ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra o lon na.»

Simantige panagbe ta sarakaw
(Sarakalasebagaw 23.15-22)

²⁶ «Aw be aw ta simanw kun folo tige lon min na, ni aw be na ni aw ta simankura saraka ye ka na o di Matigi Ala ma, ka logokunw ta panagbe* ke, aw ye jamalajenba ke ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra o lon na.

²⁷ Aw ye saraka jenita* do bo, min kasa ka di Matigi Ala ye: misitoran kapaman fla, sagajigi kelen, ani sagaden wolonfla, minw si ka san kelen soro.

²⁸ Aw ye mugu tentennin noonni turu ra ka o ke siman saraka* ye, ka o fara a kan; misitoran bee kelen kelen ta be ke mugu kilo kononton ye, sagajigi ta be ke mugu kilo wooro ye,

²⁹ sagadenw bee kelen kelen ta be ke mugu kilo saba ye.

³⁰ Aw ye bakoronin kelen ke saraka ye, janko ka aw ta jurumunw kafari.

³¹ Aw bena o sarakaw bo ka o fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka kan. Fiyen man kan ka soro o beganw na; aw ye o ta rezenji sarakaw fana fara a kan.»

* 28:26 28.26 Logokunw ta panagbe ni simantige panagbe bee ye kelen ye.

29

Burufiye janagbe ta sarakaw (Sarakalasebagaw 23.23-25)

¹ «San karo wolonflanan tere folo, aw bɛna jamalajenba kɛ ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dabla o lon na. Aw bɛna burufiye kanw le bɔ jamana yɔrɔ bɛɛ ra o lon na.

² Aw bɛna saraka jenitaw* bɔ, minw kasa ka di Matigi Ala ye: Misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden cɛman wolonfla, minw si ka san kelen sɔrɔ; fiyen kana kɛ o bɛganw si ra.

³ Aw ye mugu tentennin nɔɔni turu ra, ka o kɛ siman saraka* ye ka o fara o sarakaw kan. Misitoran ta bɛ kɛ mugu kilo kɔnɔntɔn ye, sagajigi ta bɛ kɛ mugu kilo wɔrɔ ye,

⁴ sagaden bɛɛ kelen kelen ta bɛ kɛ mugu kilo saba ye.

⁵ Aw ye bakɔrɔnin kelen fana kɛ jurumunyafa saraka* ye, janko ka aw ta jurumunw kafari.

⁶ O sarakaw bɛ bɔ ka o fara karokura ta saraka jenita ni a siman saraka* kan, ka o fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka kan, ani a ta rezenji saraka* kan, i n'a fɔ ne k'a latige cogo min na. Saraka jenita lo tasuma ra min kasa ka di Matigi Ala ye.»

Jurumun yafalonba ta sarakaw (Sarakalasebagaw 23.26-32)

⁷ «O karo wolonflanan tere tan, aw ye jamalajenba kɛ ka Matigi Ala bato, ka aw yɛrɛ majigi Ala ja kɔrɔ, ka aw diyanyafenw bɛɛ to yi; aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dabla o lon na.

⁸ Aw bɛ saraka jenitaw* bɔ, min kasa ka di Matigi Ala ye: Misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden cɛman wolonfla, minw si ka san kelen sɔrɔ; fiyen kana kɛ o bɛganw si ra.

⁹ Aw ye mugu tentennin nɔɔni turu ra, ka o kɛ siman saraka* ye ka o fara a kan. Misitoran ta bɛ kɛ mugu kilo kɔnɔntɔn ye, sagajigi ta bɛ kɛ mugu kilo wɔrɔ ye,

¹⁰ sagaden bɛɛ kelen kelen ta bɛ kɛ mugu kilo saba ye.

¹¹ Aw ye bakɔrɔnin kelen fana kɛ jurumunyafa saraka* ye, ka fara jurumunyafa saraka yɛrɛ kan, ani ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka* ni a rezenji saraka* kan.»

Simanladon janagbe ta sarakaw (Sarakalasebagaw 23.33-44)

¹² «Karo wolonflanan tere tan ni looru, aw ka kan ka jamalajenba kɛ ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dabla o lon na. Aw bɛna janagbe dɔ kɛ ka Matigi Ala bonya, fɔ tere wolonfla.

¹³ Aw bɛ sarakaw bɔ Matigi Ala ye, ka o kɛ saraka jenita* ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye: Misitoran kapaman tan ni saba, ani sagajigi fla, ani sagaden cɛman tan ni naani, minw si ka san kelen sɔrɔ; fiyen kana kɛ o bɛganw si ra.

¹⁴ Aw ye mugu tentennin nɔɔni turu ra, ka o kɛ siman saraka* ye ka o fara a kan. Misitoran tan ni saba bɛɛ kelen kelen ta bɛ kɛ mugu kilo kɔnɔntɔn, sagajigi fla bɛɛ kelen kelen ta bɛ kɛ mugu kilo wɔrɔ ye,

¹⁵ sagaden tan ni naani bɛɛ kelen kelen ta bɛ kɛ mugu kilo saba ye.

¹⁶ Aw ye bakɔrɔnin kelen fana kɛ jurumunyafa saraka* ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka* ni a rezenji saraka* kan.

¹⁷ «A tere flanan, aw bɛ misitoran kapaman tan ni fla kɛ saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden cɛman tan ni naani, minw si ka san kelen sɔrɔ; fiyen kana kɛ o bɛganw si ra.

¹⁸ Aw ye o misitoranw ni o sagajigiw ni o sagadenw ta siman sarakaw ni o ta rezenji sarakaw fana bɔ, a bɛɛ ni a ta hakeya, i n'a fɔ ne k'a latige cogo min na.

¹⁹ Aw ye bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka* ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

²⁰ «A tere sabanan, aw ye misitoran tan ni kelen ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen soro; fiyen kana ke o beganw si ra.

²¹ Aw ye o misitoranw, ani o sagajigiw, ani o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bɔ, a bɛɛ ni a ta hakeya, i n'a fɔ ne k'a latige cogo min na.

²² Aw ye bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

²³ «A tere naaninan, aw ye misitoran tan ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen soro; fiyen kana ke o beganw si ra.

²⁴ Aw ye o misitoranw, ani o sagajigiw, ani o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bɔ, a bɛɛ ni a ta hakeya, i n'a fɔ ne k'a latige cogo min na.

²⁵ Aw ye bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka o fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

²⁶ «A tere loorunan, aw ye misitoran konontɔn ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen soro; fiyen kana ke o beganw si ra.

²⁷ Aw ye o misitoranw, ani o sagajigiw, ani o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bɔ, a bɛɛ ni a ta hakeya, i n'a fɔ ne k'a latige cogo min na.

²⁸ Aw ye bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

²⁹ «A tere wɔronan, aw ye misitoran seegi ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen soro; fiyen kana ke o beganw si ra.

³⁰ Aw ye o misitoranw, ani o sagajigiw, ani o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bɔ, a bɛɛ ni a ta hakeya, i n'a fɔ ne k'a latige cogo min na.

³¹ Aw ye bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

³² «A tere wolonflan, aw ye misitoran wolonfla ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen soro; fiyen kana ke o beganw si ra.

³³ Aw ye o misitoranw, ani o sagajigiw, ani o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bɔ, a bɛɛ ni a ta hakeya, i n'a fɔ ne k'a latige cogo min na.

³⁴ Aw ye bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

³⁵ «A tere seeginan, aw ye jamalajenba ke, ani panagbeba, ka Matigi Ala bonya. Aw ka kan ka aw ta baara tow bɛɛ dabra o lon na.

³⁶ Aw bɛ sarakaw bɔ, ka o ke saraka jenita ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye: Misitoran kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman wolonfla, minw si ka san kelen soro; fiyen kana ke o beganw si ra.

³⁷ Aw ye o misitoran ni o sagajigi ni o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bɔ, a bɛɛ ni a ta hakeya, i n'a fɔ ne k'a latige cogo min na.

³⁸ Aw ye bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita kan, ani a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

³⁹ «Aw ka kan ka nin sarakaw le bɔ Matigi Ala ye aw ta panagbelonw na. Nin sarakaw bɛ fara aw yere ta diyanya sarakaw kan, ani aw ta dajurudafa sarakaw, ani aw ta saraka jenita tow, ani aw ta siman sarakaw, ani aw ta rezenji sarakaw, ani aw ta ninsondiya sarakaw*.»

30

¹ Matigi Ala tun ka fɛn o fɛn fɔ Musa ye, a ka o bɛɛ fɔ Izirayelimɔgɔw ye.

Muso ta dajurutari sariya

² Musa kumana Izirayeli jamakuruw ta kuntigiw fɛ, k'a fɔ o ye ko: «Matigi Ala ka ci minw fɔ, o ye nin ye:

³ Ni cɛ o cɛ ka dajuru ta Matigi Ala fɛ, walama ni a karira ka layirigbɛlɛn ta Ala ye, a man kan ka kɛ mɔgɔ darakolon ye; ni kuma o kuma bɔra a da ra, a ka kan ka o kɛ.

⁴ «Ni sunguru dɔ le ka dajuru ta Matigi Ala fɛ, ka layirigbɛlɛn ta Ala ye, k'a sɔrɔ a belɛn bɛ a face ta so,

⁵ a ka dajuru min ta Matigi Ala fɛ, ani a ka layirigbɛlɛn min ta Ala ye, ni a face bɔra o ko kala ma, nka ni a jera, ni a ma foyi fɔ, o tuma sunguru ka dajuru min o min ta, o dajuru bɛ jate; a ka layirigbɛlɛn ta ko o ko ra, a ka kan ka o bɛɛ kɛ.

⁶ Nka ni a face bɔra o ko kala ma lon min na, ni a ma sɔn, o tuma o sunguru ka dajuru o dajuru ta, ani a ka layirigbɛlɛn min ta, o si tɛ jate tuun. Matigi Ala bɛ yafa a ma, sabu a face ma sɔn.

⁷ «Ni sunguru dɔ ka dajuru ta, ka kuma dɔ fɔ, ka layiri ta ko a bɛna o ko kɛ Ala ye, o ko fɛ ni a furura,

⁸ ni a cɛ nana bɔ o ko kala ma, ni a jera a ma foyi fɔ a muso ye o lon na, o tuma muso ta dajuruw bɛ jate; a ka layirigbɛlɛn ta ko minw na, a ka kan ka o bɛɛ kɛ.

⁹ Nka ni a cɛ bɔra o ko kala ma lon min na, ni a ma sɔn a ma, o tuma muso tun ka dajuru min ta, ani o kuma minw bɔsira a ra, fɔ a ka o layiri ta Ala ye, a cɛ bɛ o kow bɛɛ sa. O ra, Matigi Ala fana bɛ yafa a ma.

¹⁰ «Muso cɛ sanin, walama muso furusanin, ni o dɔ ka dajuru ta, ka layirigbɛlɛn min o min ta Ala ye, a ka kan ka o layiri fa.

¹¹ «Ayiwa, ni muso dɔ ka dajuru ta, ka layirigbɛlɛn dɔ ta Ala ye, k'a sɔrɔ a bɛ a cɛ fɛ,

¹² ni a cɛ ka bɔ o ko kala ma, ni a jera, ni a ma foyi fɔ a muso ye, ni a ma ban muso ta dajuruw ma, o tuma a ta dajuruw bɛɛ bɛ jate; a ka layirigbɛlɛn ta ko minw bɛɛ ra, a ka kan ka o bɛɛ dafa fana.

¹³ Nka lon min ni a cɛ bɔra o kala ma, ni a ka o dajuruw sa, o tuma muso ka dajuru min o min ta, ani a ka layiri ta ka kuma o kuma bɔ a da ra, o si tɛ jate tuun, sabu a cɛ ka o bɛɛ sa. Matigi Ala fana bɛ yafa a ma.

¹⁴ «O cogo ra, muso bɛ dajuru min o min ta, ka layiri ta, ka kari ko a bɛna a yɛrɛ jagboya ka ko o ko kɛ, a cɛ bɛ se ka sɔn o ko ma, a fana bɛ se ka a sa.

¹⁵ Ayiwa, lon min ni a cɛ bɔra o ko kala ma, ni cɛ jenin tora o ko kan o lon bɛɛ ra, ni a ma foyi fɔ muso ye, o tuma muso ka dajuru min o min ta, walama a ka layirigbɛlɛn ta ko minw bɛɛ ra, cɛ sɔnna o kow bɛɛ le ma; a sɔnna o ma, sabu a bɔra o ko kala ma lon min na, a jera a ma foyi fɔ muso ye.

¹⁶ Nka lon min na a bɔra o ko kala ma, ni o lon tɛmɛna, ni o ko fɛ a nana o dajuru sa, o tuma muso ta dajuru hake bɛ ben cɛ yɛrɛ le kan sisan.»

¹⁷ Ayiwa, Matigi Ala ka o ciw le yira Musa ra, dajuruw tari ko ra, cɛ ni a muso cɛ, ani face ni a denmuso cɛ, denmuso min sunguruman bɛ a face ta so.

31

Izirayelimɔgɔw ka Madiyankaw kɛrɛ

¹ Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko:

² «Madiyankaw ka kojugu min kɛ Izirayelimɔgɔw ra, taga o hake bɔ Madiyankaw ra, ka Izirayelimɔgɔw dimibɔ. O ko, i bɛna sa ka taga fara i bɛma tɔw kan.»

³ Musa kumana mɔgɔw fɛ, ko: «Aw ra cɛ dɔw ye o ta kɛrɛkɛminanw ta ka taga Madiyankaw kɛrɛ, ka o ta kojugu hake bɔ o ra Matigi Ala tɔgɔ ra.

⁴ Aw ye cɛ waga kelen kelen bɔ gbaw bɛɛ ra, ka taga kɛrɛ ra.»

⁵ O ka cɛ waga kelen kelen bɔ gba bɛɛ ra, minw tun ye Izirayeli ta kɛrɛkejama mɔgɔ dɔw ye. O kɛra cɛ waga tan ni fla; olugu labɛnna kɛrɛ kama.

⁶ Ayiwa, o cɛ waga kelen kelen min bɔra gba bɛɛ ra, Musa ka olugu bla ka taga kɛrɛ ra, ka sarakalasebaga Elehazari dence Finehasi fana bla ka taga ni o ye; Ala ta fɛn saninmanw tun bɛ ale le boro, ani buru min bɛ fiye ka mɔgɔw lasomi.

⁷ O tagara Madiyankaw kama, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na, ka taga cɛw bɛɛ faga.

⁸ O ka Madiyankaw ta masace looru fana faga, minw tɔgɔ tun ye ko Evi, ani Rekemu, ani Suri, ani Huri, ani Reba. O ka Behori dence Balamu fana faga ni kɛrɛkemuru ye.

⁹ Izirayelimɔgɔw ka Madiyankaw ta musow, ani o ta denfitiniw bɛɛ mina; o ka o ta bɛganw, o ta misiw, o ta sagaw, ani o ta baw bɛɛ mina, ka o ta naforow bɛɛ cɛ.

¹⁰ O tun siginin bɛ dugu o dugu ra, o ka o duguw bɛɛ jeni, ani o ta wɛrɛw bɛɛ.

¹¹ O ka fɛn minw cɛ, ani o tun ka mɔgɔw ni bɛgan minw mina, o tagara ni o bɛɛ ye.

¹² O tagara ni o mɔgɔ minaninw, ani o bɛganw, ani o fɛnw ye Musa ni sarakalasebaga Elehazari ni Izirayeli jama bɛɛ fɛ; Izirayelimɔgɔw tun siginin bɛ Mohabu kenɛgbew ra, Zuriden ba kɛrɛ fɛ, Zeriko dugu na fɛ.

¹³ Musa ni sarakalasebaga Elehazari ni jama jamɔgɔw bɔra o sigiyɔrɔ ra ka taga o kunben.

¹⁴ Musa dimina kɛrɛkejama kuntigiw kɔrɔ, minw tun bɛ cɛ waga kelen kelen kunna, ani minw tun bɛ cɛ kemɛ kemɛ kunna, o nanin kɔ ka bɔ kɛrɛkeyɔrɔ ra.

¹⁵ Musa ko: «O tuma aw ka musow bɛɛ panaman to wa!

¹⁶ Aw m'a lɔn ko o musow le ka Izirayeli cɛw nɛgɛ ka o lafiri Pehori ta ko wagati ra Balamu ta kuma sababu ra, k'a to o ye Matigi Ala kan bla wa? O ko le tun k'a to halakiri sera Matigi Ala ta mɔgɔw ma.

¹⁷ O ra, aw ye denmisennin cɛmanw bɛɛ faga, ani muso o muso ka cɛko lɔn, ka la ni cɛ ye ka ye, aw ye o bɛɛ faga.

¹⁸ Nka sunguru min o min ma cɛko lɔn, aw ye olugu bɛɛ panaman to aw yere ye.

¹⁹ O kɔ, aw ye to dugu kɔ fɛ ka tere wolonfla kɛ; min o min ka mɔgɔ faga, walama min o min magara mɔgɔ faganin dɔ su ra, olugu bɛɛ ka kan ka o yere saninya a tere sabanan ni a tere wolonflan; aw ni aw ta mɔgɔ minaninw bɛɛ ka kan ka saninya.

²⁰ Aw ka kan ka aw ta faniw fana saninya, ani aw ta fɛn gboloramanw bɛɛ, ani aw ta fani minw bɛɛ danna ni basiw ye, ani aw ta fɛn yiriramanw bɛɛ.»

²¹ Kɛrɛkɛden minw tun tagara kɛrɛ ra, sarakalasebaga Elehazari k'a fɔ olugu ye fana ko: «Matigi Ala ka sariya min yira Musa ra, o sariya ka min fɔ, o le ye nin ye:

²² Sanin, ani warigbɛ, ani siranɛgɛ, ani nɛgɛfin, ani letɛn, ani ntileku nɛgɛ,

²³ ani tasuma tɛ fɛn o fɛn cɛn, aw ka kan ka o don tasuma ra k'a saninya. Nka o fɛnw ka kan ka saninya ni saninyariji ye fana. Tasuma bɛ fɛn o fɛn cɛn, aw ye o fɛnw don saninyariji ra ka o saninya.

²⁴ A tere wolonflan, aw ye aw ta faniw ko; ni o kɛra, aw bɛ saninya. O kɔ, aw bɛ taga aw sigiyɔrɔ ra.»

Izirayelimɔgɔw ka fɛn sɔrɔninw taran

²⁵ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye, ko:

²⁶ «Izirayelimɔgɔw bɔra ni fɛn o fɛn ye kɛrɛkeyɔrɔ ra, mɔgɔ fara bɛgan kan, ele ni sarakalasebaga Elehazari ni Izirayeli ta gbatigiw, aw ye o fɛnw bɛɛ jate.

²⁷ O kɔ, kɛrɛkɛden minw tagara kɛrɛ ra, aw ye o fɛnw taran olugu ni Izirayeli jama to ra.

²⁸ Kɛrɛkɛden minw tagara kɛrɛ ra, aw ye dɔ bɔ olugu ninyɔrɔw ra, ka o di Matigi Ala ma; aw ye kelen kelen bɔ o ta fɛnw bɛɛ kemɛ looru looru ra, mɔgɔw, ani misiw, ani faliw, ani sagaw, ani baw, ka o di Matigi Ala ma.

²⁹ Aw ye o bo olugu ninyoro ra ka o di sarakalasebaga Elehazari ma, ka o di saraka ye Matigi Ala ma.

³⁰ Ninyoro min be di Izirayeli jama to ma, aw ye kelen kelen bo o fenw bee bilooru looru ra, mogow, ani misiw, ani faliw, ani sagaw, ani baw, ani beganw bee. Aw be o di Levi ta mogow ma, olugu minw be Matigi Ala ta fanibon saninman* minanw korosira.»

³¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye cogo min na, Musa ni sarakalasebaga Elehazari k'a ke o cogo ra.

³² Ayiwa, kerekeww tun ka fen minw ce, o fenw to minw tora, o kera began waga keme woro ni waga biwolonfla ni waga looru (675 000), sagaw ni baw lajennin,

³³ ani misi waga biwolonfla ni fla (72 000),

³⁴ ani fali waga biworo ni kelen (61 000),

³⁵ ani muso waga bisaba ni fla (32 000), minw tun ma la ni ce ye ka ye.

³⁶ Kerekeww minw tun tagara kere ra, o fenw tarance tun ka kan ka ke olugu ta le ye. Olugu ninyoro kera began waga keme saba ani began waga bisaba ni wolonfla ani began keme looru (337 500), sagaw ni baw lajennin.

³⁷ Began keme woro ni began biwolonfla ni looru bora o ra, ka o di Matigi Ala ma.

³⁸ Misi waga bisaba ni woro (36 000); misi biwolonfla ni fla bora o ra ka o di Matigi Ala ma.

³⁹ Fali waga bisaba ni fali keme looru (30 500); fali biworo ni kelen bora o ra ka o di Matigi Ala ma.

⁴⁰ Mogw waga tan ni woro (16 000); mogw bisaba ni fla bora o ra ka o di Matigi Ala ma.

⁴¹ O fen minw bora k'a di Matigi Ala ma saraka ye, Musa ka o bee di sarakalasebaga Elehazari ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.

⁴² O fenw tarance to kelen tun ye Izirayelimogw tow ta ye; Musa ka olugu ta bo kerekeww ta ra.

⁴³ Olugu ninyoro kera began waga keme saba ni waga bisaba ni wolonfla ani began keme looru (337 500), sagaw ni baw lajennin,

⁴⁴ ani misi waga bisaba ni woro (36 000),

⁴⁵ ani fali waga bisaba ni fali keme looru (30 500),

⁴⁶ ani mogw waga tan ni woro (16 000).

⁴⁷ Fenw taran kelen min tun ye Izirayelimogw tow ta ye, Musa ka kelen bo o fenw bee bilooru looru ra, a mogow ni a beganw na, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na. A ka o di Levi ta mogow ma, minw be Matigi Ala ta fanibon saninman minanw korsi.

Kerekuntigiw ta saraka

⁴⁸ O ko, Izirayeli ta kerekajama kuntigiw, minw tun be ce waga kelen kelen kunna, ani minw tun be ce keme keme kunna, olugu gbarara Musa ra,

⁴⁹ k'a fo a ye ko: «I ta jonw tun blara kerekedenw na ka taga kere ra; an sekora minke, an ka o jate, k'a ye ko hali ce kelen ma fon o ra.

⁵⁰ O ra, anw bee kelen kelen ka masirifen saninman minw soro, saninjuruw, ani sanin bororanegew, ani sanin borokandenegew, ani sanin tororanegew, ani sanin kannanegew, an nana o di saraka ye Matigi Ala ma, janko ka an ta jurumunw kafari Matigi Ala na koro.»

⁵¹ Ayiwa, Musa ni sarakalasebaga Elehazari sonna ka o masirifen saninlamanw bee mina o boro.

⁵² O ka o sanin min bo saraka ye k'a di Matigi Ala ma, o sanin bee lajennin kera sanin kilo keme ni biseegi ni naani (184).

⁵³ Kerekeden tow koni tun ka fen o fen soro kere ra, o bee tora olugu boro.

⁵⁴ Musa ni sarakalasebaga Elehazari ka kerekajama kuntigiw ta saninw ta, ka taga o bla Nogonkunben fanibon* konɔ, Matigi Ala na kɔɔ, ka o ke hakirijigifen ye Izirayelimogow fe.

32

Ruben ta gba ni Gadi ta gba ta yɔɔ (Sariya 3.12-22)

¹ Ayiwa, began caman tun be Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow fe. O k'a ye ko Yazeri mara ni Galadi jamana yorow ye beganmarayoro numanmanw ye.

² O ra, Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow nana Musa ni sarakalasebaga Elehazari ni Izirayeli jama jamogow fe, ka na a fo o ye ko:

³ «Nin dugu minw ye Ataroti ye, ani Dibon, ani Yazeri, ani Nimira, ani Hesibon, ani Elale, ani Sebam, ani Nebo, ani Behon,

⁴ Matigi Ala ka se di Izirayelimogow ma o yoro minw kan, an k'a ye ko o yorow ye beganmarayoro numanmanw ye; k'a soro began caman be i ta jonw fe.»

⁵ O ko: «O ra, ni i tun be se ka sabari ka son an ta ma, o tuma i ye nin jamana di i ta jonw ma yan; i kana a to an ye Zuriden ba tige.»

⁶ Musa ka Ruben ta mogow ni Gadi ta mogow jaabi ko: «O tuma aw siginin bena to yan k'a soro aw balema tow tagara kere ra wa?

⁷ Mun koson aw b'a fe ka o ke ka Izirayelimogow fari faga, k'a to Matigi Ala ka jamana min di o ma, o tena son tuun ka ba tige ka taga don o jamana ra?

⁸ Ka an to Kadesi Barineya, ne ka aw bemaw ci wagati min ka taga jamana yaala, o ka nin nogon le ke.

⁹ O tagara ka taga se fo Esikoli kengbe yoro ra, ka jamana fle ka ban minke, o nana Izirayelimogow fari faga, ko Matigi Ala ka jamana min di o ma, ko o te se ka don o jamana ra.

¹⁰ A kera ten, Matigi Ala dimina Izirayelimogow koro kosebe o lon na; a karira k'a fo Izirayelimogow ye ko:

¹¹ «Ne tun karira ko ne bena jamana min di Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ma, nin mogow minw bora Misiran, o min o min ka sanji mugan soro, ani minw temena o kan, olugu si tena o jamana ye o na ra, sabu o si ma ne ta siraw tagama a cogo ra,

¹² fo Yefune dence Kaleb, min tun ye Kenazi ta mogow do ye, ani Nuni dence Yosuwe; olugu le ka Matigi Ala ta siraw tagama a cogo ra.»

¹³ O le koson, Matigi Ala tun dimina Izirayelimogow koro kosebe; a ka o to o yere ma, o yaalara ka lamini kongokolon konɔ fo san binaani, fo ka taga a to o wagati mogow bee ye sa ka ban, o minw tun ka kojugu ke Matigi Ala na koro.

¹⁴ Ayiwa, a ye nin ye, aw kera aw bemaw jurumunkebagaw ta siyaw le ye; o koson aw be aw bemaw no tara, ka do fara Matigi Ala ta dimiba kan tuun Izirayelimogow koro;

¹⁵ sabu ni aw banna Ala ra, a bena ban Izirayelimogow ra ka o to o yere ma kongokolon konɔ yan tuun. O cogo ra, aw le bena ke nin jama bee halaki sababu ye.»

¹⁶ Ayiwa, Ruben nin Gadi ta mogow gbarara Musa ra tuun, k'a fo a ye ko: «An b'a fe ka were dow le lo yan an ta beganw ye, ani ka dugu dow lo an ta musow ni an ta denw ye.

¹⁷ O ko, an be an ta kerekeminanw ta joona joona ka bla Izirayelimogow tow na, ka taga kere ra, fo ka taga a to o ye o ta sigiyorow soro. Ka an to o yoro ra, an ta musow ni an ta denw bena to an ta dugu barakamanw konɔ yan; o ra, nin jamana mogow tena se o ma.

¹⁸ An kɔni tena seko ka na an to sow kono yan fiyewu, ni Izirayelimogow bee ma o ta yoro soro.

¹⁹ Dugukolo foyi were tena di an ma tuun ni olugu ye Zuriden ba na do kan yi, walama yoro were, sabu anw ka an ta yoro soro Zuriden ba tereboyanfan na yan ka ban.»

²⁰ Musa ka o jaabi ko: «Ayiwa, ni aw kɔni ka o ke, ni aw ka aw ta kerekeminanw ta ka taga kere ke Matigi Ala togo ra,

²¹ ni aw ta kerekew bee ka Zuriden ba tige ka taga kere ke Matigi Ala togo ra, fo k'a to a ye a juguw bee gben ka bo a yere na koro,

²² ni aw be son ka taga kere ke ka se soro nin jamana kan Matigi Ala togo ra folo, ka soro ka seko ka na aw ta jamana ra, o tuma Matigi Ala ni Izirayelimogow si ta juru tena ke aw ra tuun; nin yoro fana bena ke aw sigiyoro ye Matigi Ala na koro.

²³ «Nka ni aw ma o ke, o tuma aw ka jurumun le ke Matigi Ala na koro; aw fana ka kan k'a lon ko aw ta jurumun hake bena bo aw ra.

²⁴ O ra, aw ye dugu dow lo aw ta musow ni aw ta denw ye, ka werew lo aw ta beganw ye; nka aw yere da ka layiri min ta, aw ye o ke de!»

²⁵ Ruben ni Gadi ta mogow k'a fo Musa ye tuun ko: «An matigice ka min fo, i ta jonw bena o le ke.

²⁶ An ta musow, ani an ta denw, ani an ta beganw bee be to Galadi duguw kono yan.

²⁷ I ta jonw bee bena laben kere kama, ka taga kere ke Matigi Ala togo ra, i n'a fo an matigice k'a fo cogo min na.»

²⁸ Ayiwa, Musa kumana sarakalasebaga Elehazari ni Nuni dence Yosuwe ni Izirayeli ta gbatigiw fe, Ruben ni Gadi ta mogow ta ko ra.

²⁹ A k'a fo o ye ko: «Ni Ruben ni Gadi ta mogow ka Zuriden ba tige ni aw ye, o bee ni o ta kerekeminanw, ka taga kere ke Matigi Ala togo ra, fo ka taga a to aw ye se soro jamana kan, o tuma aw ye Galadi mara di o ma.

³⁰ Nka ni o ma son ka o ta kerekeminanw ta ka ba tige ka taga ni aw ye kere ra, o tuma aw ye jamana do di o ma ba ko fe yi Kanaana jamana ra, ni Izirayelimogo tow ye yi.»

³¹ Gadi ni Ruben ta mogow ka o jaabi ko: «Matigi Ala ka min fo i ta jonw ye, an bena o le ke.

³² An bena an ta kerekeminanw ta, ka taga kere ke Kanaana jamana ra Matigi Ala na togo ra. Nka an b'a fe an ta jamana ye di an ma Zuriden ba na nin le kan yan.»

³³ Musa ka Amorikaw ta masace Sihon ta mara ni Basan masace Ogi ta mara di Gadi ni Ruben ta mogow ni Yusufu dence Manase ta mogow tarance ma; a jamana ni a duguw, ani a duguw laminiw bee.

³⁴ Gadi ta mogow ka dugu minw lo kokura, o ye Dibon, ani Ataroti, ani Aroweri,

³⁵ ani Ateroti Sofan, ani Yazeri, ani Yogibeha,

³⁶ ani Beti Nimira, ani Beti Haran ye. O ka o duguw lo ka o ke dugu barakamanw ye, ka werew lo o ta beganw ye fana.

³⁷ Ruben ta mogow ka dugu minw lo kokura, o ye Hesibon, ani Elale, ani Kiriyaatayimu,

³⁸ ani Nebo, ani Baali Meyon ye; o ka o duguw togow yelema. O ka Sibima dugu fana lo kokura. O ka dugu minw lo kokura, o ka togo werew la o duguw ra.

³⁹ Manase dence Makiri ta mogow tagara Galadikaw kere, ka o ta yoro mina. Amorika minw tun be yi, o ka olugu gben.

⁴⁰ Musa ka Galadi jamana di Manase dence Makiri ta mogow ma; olugu sigira o yoro ra.

⁴¹ Manase ta mogow do were, min togo tun ye ko Yahiri, ale tagara o yoro dugumisen dow kere, ka o mina, ka o togo la ko Yahiri ta duguw.

⁴² Noba fana tagara Kenati dugumogow kere, ka o dugu ni a dugumisenw mina, k'a yere togo la o dugu ra, k'a wele ko Noba.

33

Izirayelimogow temeyorow

¹ Izirayelimogow tugura jogon ko ka bo Misiran jamana ra, gba bee ni a ta kerekejama; Musa ni Haruna le kera o namogow ye. O temeyorow fle nin ye.

² O tagato temena yoro minw na, Musa ka o bee sebe, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. Ayiwa, o temeyorow fle nin ye:

³ San karo folo tere tan ni looru, o bora Ramusesi; o kera Jonyaban panagbe* dugusagbe. Izirayelimogow bora Misiran o yere ma le ka taga; a kera Misirankaw bee na na.

⁴ O tuma, Matigi Ala tun ka Misirankaw dence folo minw bee faga, Misirankaw tun be olugu suw donna; Matigi Ala tun ka kiti ben Misirankaw ta batofenw fana kan.

⁵ Izirayelimogow bora Ramusesi ka taga sigi Sukoti,

⁶ ka bo Sukoti ka taga sigi Etamu, kongokolon dance ra,

⁷ ka bo Etamu, ka yelesa ka taga Pi Hayiroti fan na, Baali Sefon dugu na fe, ka taga sigi Migidoli dugu na fe.

⁸ O bora Pi Hayiroti, ka Kogojiwulen cetige ka taga kongokolon fan na. O ka tere saba tagama ke Etamu kongokolon konjo, ka taga sigi Mara.

⁹ O bora Mara, ka taga se Elimu. Bunun tan ni fla ni tamarosun biwolonfla le tun be Elimu. O sigira o yoro ra.

¹⁰ O bora Elimu, ka taga sigi Kogojiwulen koro,

¹¹ ka bo Kogojiwulen koro, ka taga sigi Sine kongokolon konjo,

¹² ka bo Sine kongokolon konjo, ka taga sigi Dofika,

¹³ ka bo Dofika ka taga sigi Alusi,

¹⁴ ka bo Alusi ka taga sigi Refidimu. Jama ma ji soro o yoro ra k'a min.

¹⁵ O bora Refidimu, ka taga sigi Sinayi kongokolon konjo,

¹⁶ ka bo Sinayi kongokolon konjo, ka taga sigi Kiburoti Hatava,

¹⁷ ka bo Kiburoti Hatava, ka taga sigi Haseroti,

¹⁸ ka bo Haseroti ka taga sigi Ritima,

¹⁹ ka bo Ritima ka taga sigi Rimon Peresi,

²⁰ ka bo Rimon Peresi ka taga sigi Libina,

²¹ ka bo Libina ka taga sigi Risa,

²² ka bo Risa ka taga sigi Kehelata,

²³ ka bo Kehelata ka taga sigi Saferi kuruyorow ra,

²⁴ ka bo Saferi kuruyorow ra ka taga sigi Harada,

²⁵ ka bo Harada ka taga sigi Makeloti,

²⁶ ka bo Makeloti ka taga sigi Tahati,

²⁷ ka bo Tahati ka taga sigi Taraki,

²⁸ ka bo Taraki ka taga sigi Mitika,

²⁹ ka bo Mitika ka taga sigi Hasimona,

³⁰ ka bo Hasimona ka taga sigi Moseroti,

³¹ ka bo Moseroti ka taga sigi Bene Yakan,

³² ka bo Bene Yakan ka taga sigi Hori Gigadi,

³³ ka bo Hori Gigadi ka taga sigi Yotibata,

³⁴ ka bo Yotibata ka taga sigi Haburona,

³⁵ ka bo Haburona ka taga sigi Esiyon Geberi,

³⁶ ka bo Esiyon Geberi ka taga sigi Zini kongokolon konjo, min ye Kadesi ye,

³⁷ ka bɔ Kadesi ka taga sigi Hɔri kuruyɔrɔw ra, Edomu jamana dance ra.

³⁸ Sarakalasebaga Haruna yelenna Hɔri kuru kan, ka sa yi, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye; o kera Izirayelimɔgow ta tagama san binaaninan na, a karo loorunan tere folo ra, o bonin ko Misiran jamana ra.

³⁹ Haruna sara Hɔri kuru kan k'a si to san keme ni san mugan ni saba.

⁴⁰ O wagati le ra Aradi mara ta masace ka Izirayelimɔgow nako kibaroya men. Ale tun ye Kanaanaka le ye, a tun siginin be Kanaana woroduguyanfan na.

⁴¹ Ayiwa, Izirayelimɔgow bora Hɔri kuruyɔrɔw ra ka taga sigi Salimona,

⁴² ka bɔ Salimona ka taga sigi Punon,

⁴³ ka bɔ Punon ka taga sigi Oboti,

⁴⁴ ka bɔ Oboti ka taga sigi Iye Abarimu, Mohabu jamana dance ra,

⁴⁵ ka bɔ Iye Abarimu ka taga sigi Dibon Gadi,

⁴⁶ ka bɔ Dibon Gadi ka taga sigi Alimon Diblatayimu,

⁴⁷ ka bɔ Alimon Diblatayimu ka taga sigi Abarimu kuruyɔrɔw ra, Nebo kuru na fe,

⁴⁸ ka bɔ Abarimu kuruyɔrɔw ra ka taga sigi Mohabu kenegbew ra, Zuriden ba koro, Zeriko dugu na fe.

⁴⁹ O sigira Zuriden ba kere fe, Mohabu kenegbew ra, k'a ta Beti Yesimoti ka taga se fo Abeli Sitimu.

Ala ka jamana tarancogo yira Musa ra

⁵⁰ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe ka o to Mohabu kenegbew yoro ra, Zuriden ba kere fe, Zeriko dugu na fe; a ko:

⁵¹ «Kuma Izirayelimɔgow fe, i y'a fo o ye ko: <Ni aw nana Zuriden ba tige, ka taga don Kanaana jamana ra tuma min na,

⁵² aw ye o jamana mɔgow bee ghen; aw ye o ta jo kabakururamanw bee cen; o ka o ta batofenw tagamasien minw lalaga ni negge ye, aw ye o bee cen fana, ka o ta josonyorow bee cici.

⁵³ Aw ye jamana mina, ka sigi a ra, sabu ne ka jamana di aw le ma, janko a ye ke aw ta ye.

⁵⁴ Aw bena jamana taran, gba bee ni a ta; ni ne ka yoro min yira, ko a ye di gba min ma, aw ye o di o gba ma. Minw ka ca, aw ye olugu ta yoro bonya; minw fana ka dogo, aw ye olugu ta yoro dogoya. Ni ne ka yoro o yoro yira ko a ye ke gba min ta ye, o yoro le be ke o gba ta ye. Aw ye jamana taran ka gbaw bee ta yoro di o ma, ka kapa ni o bemaw ta togow ye.

⁵⁵ « <Nka ni aw ma jamana mɔgow bee ghen, ni aw ka dow to yi, olugu bena aw sogo aw nadenw ra i ko nani, ka aw sogo aw geren na i ko biye. Aw bena taga sigi jamana min na, olugu le bena ke aw juguw ye o jamana ra.

⁵⁶ Ni a kera ten, ne tun b'a fe ka min ke olugu ra, ne bena o ke aw yere le ra.> »

34

Ala ka Kanaana jamana danw yira

¹ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:

² «Kuma Izirayelimɔgow fe, k'a fo o ye ko: <Ni aw nana taga don Kanaana jamana ra, o jamana yoro minw bena di aw ma, k'a ke aw ta ye, o danw fle nin ye:

³ « <Woroduguyanfan na, aw ta jamana dan bena ke Zini kongokolon ni Edomu jamana ye; a be damina tereboyanfan na, Kogoji sanin woroduguyanfan na,

⁴ ka taga teme Akirabimu woroduguyanfan na, ka taga Zini fan fe, ka taga teme Kadesi Barineya woroduguyanfan na, ka taga Hasari Adari ni Asimon,

⁵ ka bɔ Asimon ka munu ka taga Misiran ko ra, ka bɔ yi ka taga laban Kogojiba ra.

⁶ « <Terebenyanfan na aw ta jamana dan bena ke Kogojiba le ye.

⁷ « ‹Sahiliyanfan na, aw bēna a dan bō k’a ta Kōgojiba ra ka taga a bla fō Hōri kuru ra;

⁸ k’a ta Hōri kuru ra, aw bē a dan bō tuun ka taga tēmē Lebo Hamati, ka taga se fō Sedadi;

⁹ ka bō yi, ka taga tēmē Zifirōn, ka taga laban Hasari Enan. O le bēna kē jamana dan ye sahiliyanfan na.

¹⁰ « ‹Terebōyanfan na, aw ye a dan bō k’a damina Hasari Enan ka taga se Sefamu;

¹¹ ka bō yi, ka taga a bla Ribila, Ayini terebōyanfan na; ka bō yi, ka taga fō Kinereti ba terebōyanfan jigijigi yōrōw ra;

¹² ka bō yi, ka taga se Zuriden ba ma, ka sōrō ka taga laban Kōgoji sanin na.

« ‹Ayiwa, aw ta jamana danw bēna kē o le ye, a fanw bēē ra.› »

¹³ Ayiwa, Musa k’a fō Izirayelimōgōw ye ko: «Aw bēna nin jamana le taran Izirayeli gbaw ra; Matigi Ala le bēna bēē ta sigiyōrō yira. Matigi Ala k’a latigē ko a bē nin jamana le di Izirayeli ta gba kōnōntōn tōw ma, ani Manase ta gba tarancē tō kelen ma;

¹⁴ sabu Ruben ta mōgōw, ani Gadi ta mōgōw ka o ta yōrō sōrō ka ban, o bēē ni o ta yōrō; Manase ta gba tarancē kelen fana k’a ta yōrō sōrō.

¹⁵ O gba fla ni Manase ta gba tarancē kelen ka o ta yōrō sōrō Zuriden ba fan dō ra, terebōyanfan na, k’a nasin Zeriko dugu ma.»

Mōgō minw bēna jamana taran

¹⁶ Matigi Ala kumana Musa fē tuun, ko:

¹⁷ «Mōgō minw bēna jamana taran Izirayelimōgōw ra, o mōgōw tōgōw flē nin ye: sarakalasebaga Elehazari, ani Nuni dencē Yosuwe.

¹⁸ Aw ye kuntigi kelen kelen bō gbaw bēē ra fana, ka o fara o kan ka jamana taran.

¹⁹ O kuntigiw tōgōw flē nin ye:

Yefune dencē Kalebu, o bē Zuda ta gba ra.

²⁰ Amihudi dencē Samawilu, o bē Simeyōn ta gba ra.

²¹ Kisilōn dencē Elidadi, o bē Boniyaminu ta gba ra.

²² Yogili dencē Buki, kuntigi lo Dan ta gba ra.

²³ Efodi dencē Haniyeli, kuntigi lo Yusufu dencē Manase ta gba ra.

²⁴ Sifitan dencē Kemuheli, kuntigi lo Yusufu dencē Efirayimu ta gba ra.

²⁵ Parinaki dencē Elisafan, kuntigi lo Zabulōn ta gba ra.

²⁶ Azan dencē Palitiyeli, kuntigi lo Isakari ta gba ra.

²⁷ Selomi dencē Ahudi, kuntigi lo Aseri ta gba ra.

²⁸ Amihudi Pedaheli, kuntigi lo Nefitali ta gba ra.»

²⁹ Ayiwa, Matigi Ala k’a fō ko o mōgōw le bēna Kanaana jamana taran Izirayelimōgōw ra.

35

Levi ta mōgōw ta duguw

¹ Ka Izirayelimōgōw to Mohabu kenēgbew yōrō ra, Zuriden ba kōrō, Zeriko dugu na fē, Matigi Ala kumana Musa fē, ko:

² «A fō Izirayelimōgōw ye ko o bēna jamana min sōrō, ko o ka kan ka o jamana dugu dōw di Levi ta mōgōw ma, ka o kē o sigiyōrōw ye. Aw ye bēganmarayōrō dōw fana di o ma duguw laminiw na.

³ O yere bēna sigi o duguw kōnō; duguw laminiw bē kē o ta misiw, ani o ta bēgan tōw marayōrōw ye, ani o borofēnw blayōrōw.

²³ walama ni a m'a mɔgɔɔgɔɔn ye, ni a ka kabakuru dɔ firi ka taga a ben a kan, kabakuru min be se ka mɔgo faga, ni a sara, k'a sɔrɔ a tun m'a mɔgɔɔgɔɔn kɔninya, a fana tun ma kojugu miiri ni a ye,

²⁴ kititigejama bɛna kiti tige o mɔgɔfagabaga ni hakeɔɔbaga ce ka kapa ni nin kolatigeninw le ye.

²⁵ Kititigejama ka kan ka mɔgɔfagabaga bɔsi hakeɔɔbaga boro; a tun borira ka taga karifadugu min na, o b'a laseko o dugu ra. Turu saninman* kera sarakalasebagaw kuntigi min kan k'a bla Ala ta baara kama, mɔgɔfagabaga be to yi fo ka taga se o ta saya ma.

²⁶ Nka a borira ka taga dogo karifadugu min na, ni a bɔra o dugu kɔnɔ,

²⁷ ni hakeɔɔbaga bɛna ni a ye karifadugu ko fe, ni a k'a faga, a te jaraki o fagari kosɔn.

²⁸ Sabu mɔgɔfagabaga ka kan ka to a ta karifadugu kɔnɔ fo ka taga a to sarakalasebagaw kuntigi ye na sa. Sarakalasebaga sanin ko le, a be se ka bo ka taga a ta yoro ra.

²⁹ « *«Ayiwa, ni aw nana taga sigi yoro o yoro, nin cifoɔnin minw latigera, aw ka kan ka o sira le tagama, aw ni aw ta duruja nataw bee.*

³⁰ « *«Ni mɔgo o mɔgo ka mɔgo faga, ni mɔgo dow sɔrɔra ka ke o ko seere ye, o mɔgɔfagabaga ka kan ka faga. Nka aw kana mɔgo si faga mɔgo kelen dɔrɔn ta seereya kosɔn.*

³¹ « *«Mɔgɔfagabaga min ka kan ni fagari ye, aw kana sɔn ka foyi mina janko ka o kunmabo; a ka kan ka faga le.*

³² « *«Ni mɔgɔfagabaga dɔ borira ka taga karifadugu dɔ ra, aw kana sɔn ka foyi mina janko k'a to a ye seko ka taga a sigiyoro ra k'a sɔrɔ sarakalasebagaw kuntigi ma sa folo.*

³³ « *«Aw be jamana min na, aw kana o jamana lanogo, sabu mɔgɔfaga be jamana lanogo le. Foyi were te se ka mɔgɔfaga jurumun kafari jamana kɔnɔ, fo ka mɔgɔfagabaga yere le faga.*

³⁴ *«Aw bɛna sigi jamana min kɔnɔ, ani ne yere bɛna ke o jamana min kɔnɔ, aw kana o jamana lanogo; sabu ne Matigi Ala, ne be Izirayelimogow ce ra.»*

36

Selofadi denmusow ta ko

¹ Manase dence Makiri, o dence Galadi, olugu tun ye Yusufu ta durujaw ye; lon dɔ Galadi ta mogow ta gbatigiw nana kuma Musa ni Izirayeli jama jamogow fe, minw ye Izirayeli gbatigiw ye.

² O ko: «Tuma min na Matigi Ala tun k'a fo an matigice Musa ye ko a ye jamana taran Izirayelimogow ra ka kapa ni Ala yere ta yiracogo ye, a tun k'a fo an matigice Musa ye ko a ye an balemace Selofadi ta ninyoro di a denmusow* ma.

³ Ayiwa, sisan ni o denmuso dɔ nana furu ce dɔ ma, Izirayeli ta gba dɔ were ra, o tuma, yoro min tun dira a ma, o yoro bɛna bo an bemaw ta yoro ra, ka taga fara a ce ta mogow ta gba ta yoro kan. Ni o kera, o tuma yoro min dira an ma, dɔ le be bo o yoro ra.

⁴ Ni Izirayelimogow ta yafarisan nana se, o musow furura gba min na, o ta yoro bɛna bo an bemaw ta gba ra ka taga fara o cerakaw ta gba ta yoro kan.»

⁵ Ayiwa, Musa ka nin kuma lase Izirayelimogow ma, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. A ko: «Jo be Yusufu ta mogow fe.»

⁶ A ko: «Matigi Ala ka min fo Selofadi ta denmusow ta ko ra, o ye nin ye; a ko: «Ni ce o ce ka o diya, o ye furu o ma, nka o ka kan ka furu o ta gbamogo dɔ le ma.

* **36:2 36.2** Selofadi denmusow ta ko tun fora: (Jateri 27.1-11).

⁷ Izirayelimogow ta gba do ta yoro man kan ka yelama ka taga ke gba do were ta ye. Izirayelimogow bee siginin ka kan ka to o bemaw ta yoro le ra.

⁸ Ni denmuso o denmuso k'a ninyoro soro a bemaw ta gba ra Izirayeli jamana ra, a ka kan ka furu ce do ma o gba kelen le kono; ni o kera, Izirayelimogow bee be to o bemaw ta yoro ra.

⁹ Gba do ta yoro man kan ka yelama ka taga ke gba do were ta ye. Izirayelimogow ta gbaw bee ka kan ka to o ta yoro le ra.> »

¹⁰ Matigi Ala ka kuma min fo Musa ye, Selofadi denmusow ka o le ke.

¹¹ Mala, ani Tirisa, ani Hogila, ani Milika, ani Nowa, olugu furura o face balemace dence dow ma;

¹² o furura Yusufu dence Manase ta mogo dow ma. A kera ten, o ta yorow tora o face ta gba ra.

¹³ Matigi Ala k'a ta kumaw, ani a ta kolatigenin minw fo Musa ye ko a ye o fo Izirayelimogow ye, ka o to Mohabu kenegbew ra, Zuriden ba koro, Zeriko dugu ja fe, o le ye nin ye.

SARIYA FOKO FLANAN KITABU Kitabu faamucogo

Cira Musa ka nin kitabu kumaw lase Izirayelimogow ma, ka o to Mohabu jamana ra. Izirayelimogow tun ka tagamajan le ke kongokolon konɔ ka na lo o yoro ra. O tun ka kan ka bo yi ka taga don Kanaana jamana ra.

Ka kana ni mogɔ caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu seɓɓaga ye. A sura 34 min be Musa yere ta saya ko fo, mogɔ were le be soro o seɓɓaga ye.

Musa ka nin kumaw bee fo Izirayelimogow ye, janko ka o hakiri jigi Ala ta sariyaw, ani a ta jɛnɔɔɔnyaw ko ra.

Nin kitabu kunba ye ko Ala le k'a ta mogow kanu, ka o janawoloma, ka o kisi, ka baraka don o ra. A ta mogow fana ka kan ka o hakiri to o kow ra, ka Ala kanu, k'a kan mina, janko o ye si soro, ka baraka caman soro tuun Ala fe.

Nin kitabu ta hayamba ye 6.4-6. Yesu ka o hayan kumaw le fo, ko o le kera Ala ta sariyaw bee ra belebebe ye: I ka kan ka i Matigi Ala kanu ni i jusu bee ye, ani i nin bee, ani i ta miiriya bee (Matiyu 22.37).

Kitabu konokow

Musa ka Izirayelimogow hakiri jigi Ala ta kokeninw na (1.1-4.43)

Musa ka Izirayelimogow hakiri jigi Ala ta sariya ta kumaw ra (4.44-28.68)

Musa ka Izirayelimogow hakiri jigi Ala ta jɛnɔɔɔnya ko ra (28.69-30.20)

Musa ta kumalabanw (31.1-33.29)

Musa ta saya Mohabu jamana ra (34.1-12)

Musa ka Izirayelimogow hakiri jigi ko temeninw na

Kuma damina

¹ Musa ka kuma minw fo Izirayelimogow bee ye kongokolon konɔ, o kumaw le ye nin ye; o y'a soro o tun be Zuriden ba tereɓɔyanfan na, Zuriden kenegbe ra, yoro min nasinnin be Sufi dugu ma, ani a be Paran, ni Tofeli, ni Laban, ni Haseroti, ni Dizahabu duguw furance ra.

² Ayiwa, ka bo Horebu kuru ra ka taga Kadesi Barineya, Seyiri kuruw sira fe, o ye tere tan ni kelen tagama le ye.

³ Izirayelimogow ta tagama san binaaninan na, o san karo tan ni kelennan na, o karo tere folo, Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye, ko a ye a fo Izirayelimogow ye, a ka o bee fo o ye.

⁴ O kera k'a soro o tun ka se soro Amorikaw ta masace Sihon kan, min tun siginin be Hesibon; o tun ka se soro Basan masace Ogi kan Edereyi; ale tun siginin be Asitaroti.

⁵ Ka Izirayelimogow to Zuriden ba tereɓɔyanfan na, Mohabu jamana ra, Musa ka nin sariya ta kumaw fo Izirayelimogow ye; a ko:

⁶ Matigi Ala, an ta Ala kumana an fe Horebu, ko: «Aw siginin meenna nin kuruyorow ra ka ban.

⁷ Aw ye wuri ka sira mina, ka taga Amorikaw ta kuruyorow ra; aw ye taga o yoro jamana fanw bee ra, ani Zuriden kenegbeyoro ra, ani kuruw fan na, ani jamana dugumayanfan na, ani woroduguyanfan kongokolon konɔ, ani kogojida ra, Kanaanakaw ta jamana ra, ani Liban jamana ra, ka taga se fo ba belebebe ma, min ye Efirati ba ye*.

* **1:7 1.7** O yorow tun ye Izirayeli jamana danw ye.

⁸ «Aw y'a fɛ, ne ka o jamana di aw ma; aw ye wuri ka taga o jamana mina; ne karira aw bɛmaw Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye, ko ne bɛna o jamana le di o ni o ta duruja nataw ma.»

Kititigɛbagaw

⁹ O wagati le ra, ne k'a fɔ aw ye ko: «Ne kelen tɛ se aw bɛɛ kɔrɔ.

¹⁰ Matigi Ala, aw ta Ala ka aw caya; bi aw ka ca i ko sankolo lolow;

¹¹ nka Matigi Ala, aw bɛmaw ta Ala ye aw caya belɛn, ka aw kɛ nin jɔɔn waga kelen ye tuun, ka baraka don aw ra, i n'a fɔ a k'a layiri ta aw ye cogo min na.

¹² Nka ne kelen bɛna se ka lo ni aw ta sɛgɛw, ani aw ta kunkow, ani aw ta kɛrɛmɛsɛnw bɛɛ ye cogo di?

¹³ Ne k'a fɔ aw ye ko aw ye mɔɔɔ dɔw janawoloma aw ta gbaw ra, minw ye hakiritigiw ye, ani kolɔnbagaw, ani mɔɔɔw bɛ minw jate, janko ne ye olugu sigi aw kunna.»

¹⁴ Aw ka ne jaabi ko ne ka min fɔ, ko o ka ji.

¹⁵ O ra, ne ka aw ta jamakuruw ta kuntigiw ta; olugu tun ye mɔɔɔ hakiritigiw le ye, ani jama tun bɛ mɔɔɔ minw jate kɔsɛɛ. Ne ka olugu sigi aw kunna. Ne ka dɔw sigi mɔɔɔ waga kelen kelen kunna, ka dɔw sigi mɔɔɔ kɛmɛ kɛmɛ kunna, ka dɔw sigi mɔɔɔ bilooru looru kunna, ka dɔw sigi mɔɔɔ tan tan kunna, ka olugu sigi aw ta gbaw kunna.

¹⁶ O wagati kelen na, ne ka nin ci fɔ aw ta kititigɛbagaw ye; ne ko o ma ko: «Aw ye aw balemaw lamɛn; sɔsɔri minw bɛ wuri aw balemaw ni jɔɔn cɛ, walama o ni lonan dɔw cɛ, aw ye o kitiw tigɛ ka kapa ni can le ye.

¹⁷ Ni aw bɛ kiti tigɛ, aw kana mɔɔɔ bɔ mɔɔɔ ra. Aw ye bɛɛ lamɛn, mɔɔɔba fara a fitini kan. Aw kana siran mɔɔɔ si ja, sabu Ala le ye kititigɛbaga ye. Ni ko min gbɛɛyara aw ma, aw ye na ni o ye ne fɛ, ne bɛna o lamɛn.»

¹⁸ O wagati ra, aw tun ka kan ka fɛn o fɛn kɛ, ne ka o bɛɛ fɔ aw ye.

Mɔɔɔ minw tagara jamana fɛ dogo ra

¹⁹ Ayiwa, an bɔra Horebu kuru yɔrɔ ra minke, an ka nin kongokolonjuguba bɛɛ cɛtigɛ; aw yɛɛ ja k'a ye. An ka Amɔrikaw ta kuru sira le ta, i n'a fɔ Matigi Ala, an ta Ala tun k'a fɔ an ye cogo min na; an tagara se Kadɛsi Barineya.

²⁰ Ne k'a fɔ aw ye ko: «Aw sera Amɔrikaw ta kuruyɔrɔw ra, ko Matigi Ala, an ta Ala ka o yɔrɔ di an ma.

²¹ Ne k'a fɔ aw ye ko Matigi Ala, aw ta Ala ka nin jamana di aw ma, ko aw ye wuri ka taga jamana mina k'a kɛ aw ta ye, i n'a fɔ Matigi Ala, aw bɛmaw ta Ala k'a fɔ aw ye cogo min na; aw kana siran, aw ja kana tigɛ fana.»

²² Ayiwa, aw bɛɛ gbarara ne ra, k'a fɔ ne ye ko: «An ye mɔɔɔ dɔw bla an ja, olugu ye taga jamana yaala fɔlɔ, ka na a jafɔ an ye; an ka kan ka tɛmɛ sira min fɛ, ani an bɛna taga se dugu minw ma, o ye o bɛɛ fɔ an ye.»

²³ Ne k'a ye ko o miiriya ka ji; o ra ne ka cɛ tan ni fla bɔ aw ra, gba bɛɛ ta cɛ kelen kelen, ka olugu ci.

²⁴ O mɔɔɔw tagara; o tagara kuruyɔrɔw cɛtigɛ, ka taga se fɔ Esikoli kɛnɛgbɛ ra. O ka o yɔrɔ yaala.

²⁵ O ka jamana yiriden dɔw tigɛ ka na o yira an na. O nana jamana cogo lakari an ye, ko: «Matigi Ala, an ta Ala ka jamana min di an ma, jamanapuman lo†.»

Izirayelimɔɔɔw ma sɔn Ala ta kuma ma

²⁶ Nka aw ma sɔn ka taga; o ra, Matigi Ala, aw ta Ala tun ka min fɔ, aw murutira, aw ma sɔn ka o kɛ.

† 1:25 1.25 O kow bɛ sɔrɔ Jateri kitabu kɔnɔ, sura 13, ani 14.

²⁷ Aw ka Matigi Ala kɔrɔfɔ aw ta fanibonw kɔnɔ, k'a fɔ ko: «Matigi Ala bɛ anw kɔninyara le, o kɔsɔn a ka anw labɔ Misiran, ka na anw di Amɔrikaw ma, janko olugu ye anw halaki.»

²⁸ Aw ko: «An bɛna taga min sisan? An balemaw ka an fari faga pewu, sabu o ko, ko nin jamana mɔgow baraka ka bon, o fana ka janjan ni anw ye. O ko a duguw ka bonbon; ko o ka kogo jamijanbaw kɛ ka o lamini, kogo minw janya bɛ i n'a fɔ a bɛ se fɔ sankolo ma. O ko, ko olugu ka hali Anakika‡ dɔw ye.»

²⁹ Ne k'a fɔ aw ye ko: «Aw ja kana tigɛ, aw kana siran o ja;

³⁰ Matigi Ala, aw ta Ala min bɛ aw ja, ale le bɛna o kɛɛ aw nɔ ra, i n'a fɔ a k'a kɛ aw yɛɛ ja na cogo min na Misiran;

³¹ kongokolon kɔnɔ fana, aw yɛɛ k'a ye ko Matigi Ala, aw ta Ala ka aw ta aw ta tagama bɛɛ ra i ko mɔgo b'a den ta cogo min na, fɔ ka na aw se nin yɔrɔ ra yan.»

³² Nka o bɛɛ n'a ta, aw ma la Matigi Ala, aw ta Ala ra,

³³ k'a sɔrɔ ale yɛɛ le tun bɛ tagara aw ja sira ra, ka to ka jigiyɔrɔw jini aw ye; su fɛ a tun bɛ kɛ aw ja i ko tasumamana jamijan, tere fɛ a bɛ kɛ i ko sankaba jamijan, janko ka aw ta tɛmɛsira yira aw ra.

³⁴ Ayiwa, aw ka o kuma minw fɔ Matigi Ala ma, a ka o bɛɛ mɛn; a dimina ka kari k'a fɔ ko:

³⁵ «Ne tun karira ko ne bɛna jamana min di aw bɛmaw ma, nin wagati ta mɔgow, nin mɔgojuguw si tɛna o jamanapuman ye,

³⁶ fɔ Yefune dɛncɛ Kalɛbu; ale kɔni bɛna o jamana ye. A sen lara o jamana min dugukolo kan, ne bɛna o jamana di ale ni a denw ma, sabu a ka Matigi Ala ta sira bɛɛ tagama a cogo raŋ.»

³⁷ Ayiwa, Matigi Ala dimina ne fana kɔrɔ aw kɔsɔn, k'a fɔ ko: «Ele fana tɛna don o jamana ra.

³⁸ I ta baaraden Yosuwe, Nuni dɛncɛ, ale le bɛna don o jamana ra. O ra, a ja gbɛɛya kɔsɛbɛ, sabu ale le bɛna Izirayɛlimɔgow ladon o jamana ra, k'a kɛ o ta ye.

³⁹ Aw tun b'a fɔra ko o bɛna aw mamaden minw mina ka o kɛ jɔnw ye, ani aw ta den minw ma kɔnuman lɔn ka bɔ kojugu ra bi, olugu le bɛna taga don o jamana ra; ne bɛna jamana di olugu le ma, a bɛna kɛ olugu le ta ye.

⁴⁰ Nka aw kɔni, aw ye sekɔ ka taga kongokolon fan na, Kɔgojiwulen sira fɛ.»

⁴¹ Ayiwa, aw ka ne jaabi k'a fɔ ko aw ka Matigi Ala hake ta, ko aw bɛna taga ka taga kɛɛ kɛ i n'a fɔ Matigi Ala, an ta Ala k'a fɔ an ye cogo min na. Aw ka aw ta kɛɛkɛminanw siri aw yɛɛ ra, ka aw ja gbɛɛya ko aw bɛ taga kuruyɔrɔw ra; aw tun b'a miirira ko o ye ko fitini le ye sa.

⁴² Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «A fɔ o ye ko o kana taga o yɔrɔ ra ka taga kɛɛ kɛ; ni o tɛ, o juguw bɛna se sɔrɔ o kan, sabu ne tɛ ni o ye.»

⁴³ Ne kumana aw fɛ, nka aw ma sɔn ka ne lamɛn. Aw murutira ka ban Matigi Ala ta kuma ma. Aw ka aw kun gbɛɛya ka taga kuruyɔrɔw ra, ko aw bɛ taga o mɔgow kɛɛ.

⁴⁴ Ayiwa, Amɔrika minw bɛ o kuruyɔrɔw ra, olugu bɔra ka na aw kama i ko lidenw, ka na aw gbɛn. O ka se sɔrɔ aw kan, k'a ta Seyiri, ka na se fɔ Hɔrima.

⁴⁵ Aw sekɔra ka na kasi Matigi Ala ja kɔrɔ, nka a ma aw lamɛn, a m'a toro malɔ aw kasikan na.

⁴⁶ O ra, aw tora Kadɛsi ka mɛɛn, ka wagatijan kɛ yi.

2

Izirayɛlimɔgow yaalara kongokolon kɔnɔ ka mɛɛn

‡ 1:28 1.28 Anaki ta mɔgow le tun ye Kanaana jamana mɔgow ye. Mɔgo belebele jamijan dɔw tun lo. § 1:36 1.36 O kuma bɛ sɔrɔ Jateriw kitabu 13.6; 14.23; Yosuwe 14.6-14.

¹ An sekora, ka taga kongokolon kɔnɔ tuun, Kɔgojiwulen sira fɛ, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ ne ye cogo min na; an ka Seyiri kuruyɔrɔw munumunu ka mɛɛn.

² Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko:

³ «Aw ka wagatijan kɛ ka ban, aw bɛ nin kuruyɔrɔw munumununa. Sisan aw ye taga sahiliyanfan fɛ.

⁴ A fɔ mɔgow ye ko o bɛna taga tɛmɛ o balemaw ta jamana kɔrɔ, minw ye Esawu ta mɔgow ye, minw siginin bɛ Seyiri kuruyɔrɔw ra. O bɛna siran aw ja, nka aw ye aw yɛrɛ kɔrɔsi kɔsɛbɛ.

⁵ Aw kana o kɛrɛ, sabu ne tɛna o ta jamana yɔrɔ si di aw ma; hali senlayɔrɔ, ne tɛna a di aw ma o ta jamana ra. Ne ka Seyiri kuruyɔrɔw di Esawu le ma, k'a kɛ a ta ye.

⁶ Ni aw ka fɛn o fɛn domu o ta jamana ra, aw ka kan ka o sara. Hali aw ta ji minta, aw ka kan ka o san o fɛ;

⁷ sabu Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ra, aw ta kokɛtaw bɛɛ ra. A ka aw kɔrɔsi aw ta tagama bɛɛ ra, nin kongokolonba kɔnɔ. Nin ye a san binaani ye, Matigi Ala bɛ ni aw ye, foyi ma aw dɛsɛ.»

⁸ Ayiwa, o ra, an faranna ka an balemaw ta jamana to yɔrɔjan, minw ye Esawu ta mɔgow ye, minw siginin bɛ Seyiri kuruyɔrɔw ra; an ka Zuriden kɛnɛgbɛ sira bla, ka Elati dugu ni Esiyɔn Geberɪ dugu fana to yɔrɔjan, ka munumunu ka taga Mohabu kongokolon sira ta.

⁹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Aw kana taga Mohabukaw kɛ an juguw ye, ka kɛrɛ kɛ ni o ye, sabu tɛna yɔrɔ si di an ma o ta jamana ra, sabu ne ka Ari jamana di Mohabukaw le ma, minw ye Lutu ta mɔgow ye*, k'a kɛ o ta ye.»

¹⁰ Emitikaw le tun siginin bɛ o yɔrɔ ra fɔlɔfɔlɔ. Mɔgo barakaman dɔw tun lo, o tun ka ca, o fana tun ka janjan i ko Anakikaw.

¹¹ Mɔgow tun bɛ o jate Refayika dɔw le ye fana, i n'a fɔ Anakikaw; nka Mohabukaw tun bɛ o wele ko Emitikaw.

¹² Hɔrikaw le tun siginin bɛ Seyiri kuruyɔrɔw ra kakɔrɔ. Esawu ta mɔgow nana olugu wuri ka bɔ yi, ka o faga, ka sigi o nɔ ra, i n'a fɔ Matigi Ala ka jamana min di Izirayelimɔgow ma, olugu fana ka o jamana mɔgow wuri cogo min na.

¹³ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Sisan aw ye wuri ka Zerɛdi kɔ tigɛ.» An ka Zerɛdi kɔ tigɛ.

¹⁴ An ka wagati min kɛ tagama ra ka bɔ Kadɛsi Barineya ka na se Zerɛdi kɔ ma, o kɛra san bisaba ni seegi. Sani o wagati cɛ, cɛ minw tun bɛ se ka taga kɛrɛ ra, olugu bɛɛ sara ka bɔ Izirayelimɔgow ra, i n'a fɔ Matigi Ala tun karira k'a fɔ cogo min na.

¹⁵ Matigi Ala yɛrɛ wurira o kama, fɔ ka taga o ban Izirayelimɔgow cɛ ra pewu.

¹⁶ O kɛrɛkɛcɛw bɛɛ nana sa ka ban Izirayelimɔgow cɛ ra tuma min na,

¹⁷ Matigi Ala kumana ne fɛ, k'a fɔ ne ye ko:

¹⁸ «Aw bɛna Mohabukaw ta mara dan tɛmɛ bi, min ye Ari jamana ye.

¹⁹ Aw bɛna taga se Amon ta mɔgow ma; nka aw kana taga ben o kan, ka kɛrɛ kɛ ni o ye, sabu ne tɛna yɔrɔ si di aw ma Amon ta mɔgow ta jamana ra. Ne ka o yɔrɔ di Lutu ta mɔgow le ma, k'a kɛ o ta ye.»

²⁰ Mɔgow tun bɛ o jamana fana jate Refayikaw ta jamana dɔ le ye; Refayika dɔw le tun siginin bɛ o jamana ra kakɔrɔ. Amonkaw tun bɛ o wele ko Zamizumikaw.

²¹ Mɔgo barakaman dɔw tun lo, o tun ka ca, o fana tun ka janjan i ko Anakikaw. Matigi Ala ka o halaki ka bɔ Amonkaw ja; olugu ka o gben, ka sigi o nɔ ra.

²² Matigi Ala tun ka o kelen le kɛ Esawu ta mɔgow fana ye, minw tun siginin bɛ Seyiri kuruyɔrɔw ra; a ka Hɔrikaw halaki ka bɔ o ja. O ka Hɔrikaw gben, ka sigi o nɔ ra, fɔ ka na se bi ma.

* 2:9 2.9 Lutu ta mɔgow ye Mohabukaw, ani Amonkaw le ye. O kuma bɛ sɔrɔ Damina 19.30-38.

²³ Avika minw tun siginin be dugumisenw na, ka taga a bla fo Gaza, Kafitorikaw le ka olugu fana halaki, ka sigi o no ra. Kafitorikaw tun bora Kafitori jamana[†] le ra.

Izirayeli ka Hesibon masace Sihon kere

²⁴ O ko, Matigi Ala k'a fo an ye ko: «Aw ye wuri ka taga Arinon ko tige; a fle, ne be Amorikace Sihon, Hesibon masace ni a ta jamana di aw ma. Aw ye taga o kere, ka o ta jamana ta.

²⁵ K'a damina bi yere ra, ne bena jatige ni siranya bla dunupa siyaw bee ra aw koson. Ni o ka aw ko men doron, o be yereyere, fo ka o konso gban aw koson.»

²⁶ Ayiwa, ka an to Kedemoti kongokolon konso, ne ka ciraden dow ci ka taga Hesibon masace Sihon fe ni herakuma ye, ka taga a fo a ye ko:

²⁷ «Sabari k'a to an ye teme i ta jamana fe. An bena teren ka teme masace ta sirabajuru kelen le fe; an tena jenge ka taga an kininboro fe, walama an numanboro fe.

²⁸ An bena domuni min ke aw ta jamana ra, aw ye o fiyeere an ma wari ra; hali an bena ji min min, aw ye o fana fiyeere an ma wari ra; janko i y'a to an ye tagama ka teme i ta jamana fe doron.

²⁹ Esawu ta mogo minw siginin be Seyiri, ani Mohabuka minw be Ari, olugu ka o le ke an ye. Aw fana ye o ke an ye, k'a to an ye taga Zuriden ba tige ka don an ta jamana ra, Matigi Ala, an ta Ala ka o jamana min di an ma.»

³⁰ Nka Hesibon masace Sihon banna, a ma son an ye teme a ta jamana fe, sabu Matigi Ala, aw ta Ala tun ka o miiriyajuguw don a hakiri ra, k'a jusukun gbeleya, janko k'a don aw boro; a fana nana ke o cogo le ra.

³¹ Matigi Ala tun k'a fo ne ye ko: «A fle, k'a ta sisan, ne be masace Sihon ni a ta jamana di aw ma.»

³² Ayiwa, masace Sihon bora ni a ta mogow bee ye ka na an kama, ko a bena an kere Yahasi yoro ra.

³³ Matigi Ala, an ta Ala k'a don an boro. An ka ale ni a dencew, ni a ta mogow bee halaki.

³⁴ An k'a ta duguw bee mina, ka o bee halaki; ka cew, ani musow, ani denfitiniw bee faga, hali mogo kelen ma bosi.

³⁵ Beganw, ani naforo minw sorora o duguw konso, an ka o le ta ka o ke an yere ta ye.

³⁶ K'a ta Aroweri, dugu min be Arinon koda ra, ani min be kurufurance ra, ka taga a bla fo Galadi jamana ra, dugu si mogow ta baraka ma bonya an ma. Matigi Ala, an ta Ala ka o duguw bee don an boro.

³⁷ Nka an ma son ka se Amankaw ta yoro si ma; ani yoro minw ye Yaboki koda yorow ra, ani dugu minw be kuruyorow ra, Matigi Ala, an ta Ala tun k'a fo an ye ko an kana se o yoro minw ma.

3

Masace Jgi ta ko

¹ O ko, an faranna, ka Basan jamana sira ta. Basan jamana ta masace Jgi bora ka na an kunben ni a ta kerekejama bee ye, ko a be an kere, ka an to Edereyi.

² Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «I kana siran a ja, sabu ne bena a don i boro, ani a ta kerekejama bee, ani a ta jamana; i bena a ke i n'a fo i ka Amorikaw ta masace Sihon ke cogo min na, min tun siginin be Hesibon.»

³ Ayiwa, a kera ten, Matigi Ala, an ta Ala ka Basan masace Jgi fana don an boro, a ni a ta kerekejama bee. An ka o bee halaki, an ma hali mogo kelen janaman to.

[†] 2:23 2.23 Kafitori jamana, o ye Kereti jamana ye.

⁴ O wagati ra, an ka o ta duguw bɛɛ mina. O ta dugu biwɔɔɔ minw tun bɛ Arigɔbu mara ra, Basan jamana ra, min ye masace ɔgi ta mara ye. O duguw kelen ma to ni an ma min mina.

⁵ A duguw bɛɛ tun ye dugu barakamanw le ye. O tun ka o lamini ni kogojanw ye; kon minw b'a dondaw ra, olugu tun bɛ dasogo ni neɛberew le ye. Dugumisen caman fana tun bɛ yi, minw tun ma lamini ni kogo ye.

⁶ An ka o bɛɛ halaki ka ban pewu, i n'a fo an ka Hesibon masace Sihon ta ke cogo min na. An ka duguw bɛɛ halaki pewu, ani a dugumogow bɛɛ: cɛw, ani musow, ani denfitiniw bɛɛ.

⁷ Nka an ka dugu beganw ni a naforow ta ka o ke an yere ta ye.

⁸ A kera ten le, o wagati ra, an ka Zuriden ba tereboyanfan jamana mina Amɔrikaw ta masace fla ra, k'a ta Arinon ko ra, ka taga a bla fo Herimon kuru ra.

⁹ Sidonkaw bɛ Herimon kuru wele ko Siriyon; Amɔrikaw b'a wele ko Seniri.

¹⁰ An ka o kenegbeyoro duguw bɛɛ mina, ani Galadi mara bɛɛ, ani Basan jamana bɛɛ, ka taga a bla Salika ni Edereyi. O duguw bɛɛ tun ye masace ɔgi ta mara le ye, Basan jamana ra.

¹¹ Basan masace ɔgi kelen le tun tora Refayikaw ta siya ra. A ta lanan* tun lalagara ni neɛ le ye. A janya tun ye nongon† na kononton ye, k'a bonya ke nongon na naani ye, ka kapa ni mogow ta jatecogo ye. Hali bi o lanan bɛ soro Amonkaw ta duguba konɔ, min ye Raba dugu ye.

Zuriden tereboyanfan jamana tarancogo

¹² Ayiwa, an ka o jamana mina o cogo le ra o wagati ra. Yoro min bɛ Aroweri sahiliyanfan na, Arinon koda ra, ne ka o yoro di Ruben ta mogow ni Gadi ta mogow ma, ka Galadi kuruyorow tarance ni a duguw fana di o ma.

¹³ Galadi mara to, ani Basan mara, min tun ye masace ɔgi ta mara ye, ne ka o di Manase ta gba tarance mogow ma. Folofolo, Arigobu mara min bɛɛ bɛ Basan jamana ra, o fana tun bɛ jate Refayikaw ta yoro do le ye.

¹⁴ Manase dence min togo tun ye ko Yahiri, ale ka Arigobu mara bɛɛ mina, ka taga se fo Gesurikaw ni Mahakakaw ta jamana dan na. A k'a yere togo la o duguw ra, Basan mara ra. O koson hali bi o duguw bɛ wele ko Yahiri ta duguw‡.

¹⁵ Ayiwa, ne ka Galadi mara di Manase dence Makiri ma.

¹⁶ Nka ne ka Galadi mara yoro do le di Ruben ta mogow ni Gadi ta mogow ma. O yoro bɛ taga se fo Arinon ko kenegbe ma; o ko le ye a dan ye. A bɛ taga se fana fo Yaboki ko ma; o ye a ni Amonkaw ta jamana dan ye.

¹⁷ A terebenyanfan na, a dan ye Zuriden kenegbe ye, k'a ta Kinereti ba ra, ka taga a bla Zuriden kenegbe ta kogoji ma, min ye Kogoji sanin ye, Pisiga kuru koro.

¹⁸ O wagati ra, ne k'a fo o ye ko: «Matigi Ala, aw ta Ala ka nin jamana di aw ma k'a ke aw ta ye. O ra, aw minw bɛɛ ye kerekedenw ye, aw ye ba tige ka bla aw balemaw Izirayelimogo tow na ni aw ta kerekeminanw ye.

¹⁹ Aw ta musow ni aw ta denw, ani began caman minw bɛ aw fe, olugu doron le bɛ to aw ta duguw ra yan, ne ka dugu minw di aw ma. Ne k'a lon ko began caman bɛ aw fe.

²⁰ Aw ye taga aw balemaw demɛ, fo Matigi Ala ye na laganfiya di olugu fana ma, i n'a fo a k'a di aw ma cogo min na, janko Matigi Ala, aw ta Ala ka jamana min di o ma Zuriden ba fan do fe, olugu fana ye o soro. O ko, ne ka yoro min di aw ma yan, aw bɛɛ bɛ seko ka na sigi o yoro ra.»

* 3:11 3.11 Dow b'a miiri ko o lanan tun ye a ta sukesu le ye. † 3:11 3.11 Nongon na kelen bɛ se ka ben meters tarance le ma. ‡ 3:14 3.14 Heburukan na, a fora ko Havoti Yahiri. O koro ye ko: Yahiri ta duguw.

²¹ O wagati ra, ne k'a fɔ Yosuwe ye ko: «Matigi Ala, aw ta Ala ka min ke nin masace fla ra, i yere na ka o bee ye. Ayiwa, aw be tagara yoro min na, ba ko fe, Matigi Ala bena o jigon le ke o yoro masacew bee ra fana.

²² Aw kana siran o ja, sabu Matigi Ala, aw ta Ala yere le bena o kere aw ye.»

Ala ma son Musa ye don Kanaana jamana ra

²³ O wagati ra, ne ka Matigi Ala daari k'a gbeleya; ne ko:

²⁴ «E! Dunupatigi Ala, i ka i ta bonyaba ni i ta sebayaba yira i ta jonce ra, min ye ne ye; sabu ala juman were le be sankolo konɔ, walama dugukolo kan, min be se ka ele ta kawalew ni i ta kabakobaw jigon ke?

²⁵ Sabari k'a to ne ye ba tige, ka taga nin jamanapuman ye, Zuriden ba ko fe, nin kuruyoro cepumanw, ani Liban jamana.»

²⁶ Nka Matigi Ala dimina ne koro aw koson; a ma son ka ne lamɛn. A ko: «Nin kuma dabra ten, i kana foyi fɔ ne ye nin ko ra tuun.

²⁷ Yelen Pisiga kuru kunna, i ye fleri ke terebenyanfan na, ani sahiliyanfan na, ani woroduguyanfan na, ani tereboyanfan na; jamana fle doron ni i ja ye, sabu i tena nin Zuriden ba tige ka se yi.

²⁸ Yosuwe ka kan ka ko minw ke, o fɔ a ye, k'a ja gbeleya, ka baraka don a ra, sabu i bena to kuru kan ka nin jamana min ye i ja ra, Yosuwe le bena bla Izirayelimogow ja, ka ba tige ni o ye, ka taga o ladon o jamana ra.»

²⁹ Ayiwa, o cogo ra, an tora kurufurance ra yi, Beti Pehori kere fe.

4

Ala ta sariya siratagama

¹ Ayiwa, Izirayelimogow, sisan ne bena aw karan sariyaw ni ci minw na, aw ye o lamɛn, k'a sira tagama, janko aw ye panamanya, ani janko Matigi Ala, aw bemaw ta Ala ka jamana min di aw ma, aw ye don o jamana ra k'a ke aw ta ye.

² Ne be sariya minw fɔ aw ye, aw man kan ka foyi fara o kan, aw fana man kan ka foyi bo o ra; nka aw ye Matigi Ala, aw ta Ala ta sariyaw bee sira tagama, i n'a fɔ ne ka aw karan a ra cogo min na.

³ Matigi Ala ka min ke Baali Pehori ta ko wagati ra, aw yere na ka o ye. Minw bee tun tagara Baali Pehori ta jo bato, Matigi Ala, aw ta Ala ka olugu bee halaki ka bo aw ce ra.

⁴ Nka aw minw tora Matigi Ala, aw ta Ala ta sira kan, aw bee panaman lo bi.

⁵ A fle, ne ka aw karan sariyaw ni ciw ra, i n'a fɔ Matigi Ala, ne ta Ala k'a fɔ ne ye cogo min na, janko aw bena taga jamana min mina, aw ye o sariyaw sira tagama o jamana konɔ.

⁶ Aw ye o sariyaw sira tagama ka ja kosebe; o le bena aw ke hakiritigiw ani kolonbagaw ye siya tow ja koro. Ni olugu nana o sariyaw bee ko men, o bena a fɔ ko: «Nin siyaba ye hakiritigibaw, ani kolonbagabaw yere le ye.»

⁷ Can ra, siyaba juman were le be yi, ko o ta ala be o koro, i n'a fɔ Matigi Ala, anw ta Ala be an koro cogo min na, ani tuma o tuma ni an b'a daari a be an lamɛn?

⁸ Siyaba juman were le be yi tuun, ko Ala ta cifoninw, ani a ta kolatigenin terenninw be o boro, i n'a fɔ ne be nin sariya minw bee yirara aw ra bi?

⁹ Aw koni ye aw yere korosi le kosebe, ka aw tagamacogo lon janko aw ja ka ko minw ye, aw kana jina o kow ko aw si bee ra, ani o kow kana bo aw jusu ra; aw ye aw denw karan a ra, ka aw mamadenw fana karan a ra.

¹⁰ Lon min na aw nana lo Matigi Ala, aw ta Ala ja koro Horebu kuru koro, aw ye aw hakiri to o lon na; o lon na Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Jama lajen ne koro, o ye ne ta kumaw lamɛn, janko o ye ne nasiran degi, ka to ka siran ne ja o si bee ra, ani janko o ye o ta denw karan o kumaw ra.»

¹¹ Aw gbarara ka na lo kuru korɔ. Kuru bee tun ye tasuma ye; tasumamana tun be yelenna fo sankolo ra; sankaba finmanw ni dibikuruba tun be yi.

¹² Matigi Ala kan bora tasuma ra ka kuma aw fe. Aw k'a kumakan men, nka aw ma foyi ye. Aw tun b'a kumakan dorɔn le menna.

¹³ A k'a ta jɛɲɔgɔnya* yira aw ra, ko aw y'a sira tagama, o min ye kumakan tan ye. A ka o seɛ kabakuru walaka fla kan ka o di aw ma.

¹⁴ O ko, Matigi Ala k'a fo ne ye o wagati ra, ko ne ye aw karan a ta sariyaw ni a ta ciw ra, janko aw bɛna Zuriden ba tige ka taga jamana min mina, aw ye o sariyaw ni o ciw sira tagama o jamana ra.

Izirayelimogow man kan ka jow son

¹⁵ Lon min na Matigi Ala kan bora tasuma ra ka kuma aw fe Horebu kuru yoro ra, aw tun ma foyi si le ye. O koson aw ye aw yere korosi koseɛɛ,

¹⁶ janko aw kana na aw yere bla kojugu ra, ka batofen werew lalaga aw yere ye, ka fen do bisigiya lalaga ka o bato; ce bisigiya, walama muso bisigiya,

¹⁷ walama began bisigiya, walama konɔ minw be wuri san fe, o bisigiya,

¹⁸ walama fenɲanaman minw be fofo dugukolo kan, walama jɛɛ minw be ji ra.

¹⁹ Ni aw ka aw ja korɔta san fe, ka tere fle, walama ka karo ni lolow fle, ni aw ka sankolokonɔfenw fle, aw kana a to siya tow ye aw neɛɛ, k'a to aw ye aw yere majigi o fenw korɔ, ka o bato. Matigi Ala, aw ta Ala, ka o fenw batori to dunupa siya tow le boro.

²⁰ Nka aw koni, Matigi Ala ka aw ta ka aw labo Misiran toorɔjuguba ra, k'a ke i n'a fo a ka aw labo negedibiba tasumaman konɔ, janko aw ye ke ale yere ta siya ye, i n'a fo aw be cogo min na bi.

²¹ Ayiwa, Matigi Ala dimina ne korɔ aw koson; a karira ko ale Matigi Ala, aw ta Ala, ale bɛna jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, ko ne tena Zuriden ba tige ka taga don o jamanapuman na.

²² Ne bɛna sa nin jamana le ra yan, ne tena Zuriden ba tige; nka aw bɛna ba tige ka taga don o jamanapuman na.

²³ O ra, aw ye aw yere korosi janko Matigi Ala, aw ta Ala ka jɛɲɔgɔnya* min don ni aw ye, aw kana na pina o ko, ani aw kana fen do ja leɛɛ, ka fen do bisigiya lalaga ka o bato, k'a sorɔ Matigi Ala, aw ta Ala ko aw man kan ka o fen bato;

²⁴ sabu Matigi Ala, aw ta Ala be i ko tasuma farimanba; a t'a fe aw ye ale ni batofen were kanu ɲogon fe fiyewu.

²⁵ Ni aw nana denw sorɔ, ka mamadenw fana sorɔ, ni aw nana sigi ka meen jamana konɔ, ni aw ka aw yere lanogo, ka fen do ja leɛɛ, ka fen do bisigiya lalaga ka o bato, ka kojugu ke Matigi Ala, aw ta Ala ja korɔ, k'a jusu bo,

²⁶ o tuma, ne be sankolo ni dugukolo ke ne seere ye bi aw kama, ko aw bɛna taga o jamana min mina Zuriden ba ko fe, ko aw bɛna halaki joona ka bo o jamana ra; aw tena sijan sorɔ yi, sabu aw bɛna halaki ka ban le pewu.

²⁷ Matigi Ala bɛna aw janjan ka taga siya tow ce ra; a bɛna aw lataga o siya minw ce ra, aw to bɛna taga to mogɔ dama dama dorɔn o siyaw ce ra yi.

²⁸ Ka aw to o yoro ra, aw bɛna batofen dow bato, mogow yere boro ka batofen minw lalaga; batofen yiriramanw, ani a kabakururamanw, o batofen minw te yeri ke, o te mɛnni ke, o te domuni ke, o te kasa men.

²⁹ Ka aw to o yorow le ra fana, aw bɛna ke Matigi Ala, aw ta Ala ta jɛɲɔgɔnya pini ye; aw fana bɛna a sorɔ, ni aw k'a ta jɛɲɔgɔnya pini ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee.

³⁰ Ka aw to o jani na, ka nin toorow bee to aw kan, aw bɛna seko o bee ko fe ka na Matigi Ala, aw ta Ala ma, ka na a ta kuma lamen;

³¹ sabu Matigi Ala, aw ta Ala ye Ala le ye, min be hina. A tena aw to aw kelen na, a fana tena aw halaki. A karira ka jennogonya min don ni aw bemaw ye, a tena jina o jennogonya ko fana.

Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye

³² Ayiwa, aw ye mogow jininka wagatijan temeninw ta kow ra, wagati min aw yere tun ma woro folo; lon min na Ala ka adamaden dan k'a bla dugukolo kan, k'a ta o lon na fo ka na se bi ma, aw ye jininkari ke o kow ra, k'a ta dununa kun do ra ka taga a bla a kun do ra. Yala nin koba jigon kera ka ye wa? Yala mogow ka nin ko jigon men folo wa?

³³ Yala siya do be yi min ta mogow ka Ala yere kumakan men ka bo tasuma ce ma, k'a ke i n'a fo Ala kumana aw fe cogo min na, ni o mogow ma sa wa?

³⁴ Yala ala do wurira ka ye ko a be siya do ke a yere ta ye, ka o siya ta ka bo siya do were ce ra, i n'a fo Matigi Ala, aw ta Ala ka ko minw bee ke aw ye Misiran jamana ra aw yere ja na wa? A ka tcorobaw ben mogow kan, ka tagamasiyenbaw ke, ka kabakow ke, ka mogow kere, k'a ta sebayaya ni a ta fanga yira, ka siranyakobaw ke.

³⁵ Ala ka o kow bee ke k'a yira aw ra, janko aw y'a lon ko Matigi Ala le ye Ala ye, ko Ala were te yi ale ko.

³⁶ A k'a kan bo sankolo ra ka kuma aw fe, janko ka aw karan a ta sira ra. A k'a ta tasumaba lajigi k'a yira aw ra; aw k'a ta kuma men ka bo tasuma ce ra.

³⁷ A ka aw bemaw kanu minke, ka na o ta denw fana janawoloma olugu ko fe, ka o ke a yere ta ye, o le koson ale yere ka aw labo Misiran, ni a ta sebayaba ye.

³⁸ Siya dow tun be yi, minw tun ka ca ni aw ye, o fanga fana tun ka bon ni aw ta ye; nka a ka olugu ghen ka bo aw ja, ka aw ladon o ta jamana ra, ka o jamana ke aw ta ye, i n'a fo a be cogo min na bi.

³⁹ O ra, aw ka kan k'a lon bi, ka aw hakiri to a ra ko Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye, sankolo kon, ani dugukolo kan, ko do were te yi ale ko.

⁴⁰ Ne be a ta sariyaw ani a ta ci minw fora aw ye bi, aw ye o sira tagama, janko aw ye hera soro, aw ni aw ta den minw bena na aw ko fe; janko Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye wagati bee, aw ye sijan soro o jamana ra.

Mogofagabagaw ta karifaduguw

⁴¹ Ayiwa, Musa ka dugu saba janawoloma Zuriden ba tereboyanfan na,

⁴² janko o ye ke mogofagabagaw ta karifaduguw ye; janko ni mogow do k'a mogojigon faga, k'a soro a m'a lawuri a kama, ni a fana tun te a jugu ye kakoro, o tigi ye se ka bori ka taga dogo o dugu do ra k'a nin kisi.

⁴³ Beseri tun ye o dugu do ye; a be kongokolon kon, kenegbe yoro ra, Ruben ta mogow ta mara ra. Ramoti fana tun ye o dugu do ye; a be Galadi mara ra, Gadi ta mogow ta mara ra. Golan fana tun ye o dugu do ye; ale be Basan jamana ra, Manase ta mogow ta mara ra.

Izirayeli ka kan ka Ala kelenpe bato

Kuma damina

⁴⁴ Musa ka sariya min yira Izirayelimogow ra, o sariya le ye nin ye.

⁴⁵ A ka Ala ta jennogonya* ta sariyaw, ani Ala ta cifoninw, ani Ala ta kolatigenin minw fo o ye o bonin ko Misiran, olugu le ye nin ye.

⁴⁶ O kera k'a soro o tun be Zuriden ba fan do kan, kuruw furance ra, ka jasin Beti Pehori yoro ma, Amorikaw ta masace Sihon ta jamana ra; ale le tun siginin be Hesibon. Musa ni Izirayelimogow ka se soro o masace kan, o bonin ko Misiran.

⁴⁷ O k'a ta jamana mina, ani Basan masace Jgi ta jamana. O masace fla minw tun ye Amorikaw ta masacew ye, olugu tun be Zuriden ba tereboyanfan le fe.

⁴⁸ O ta jamana tun be damina fo Aroweri, Arinon koda ra, ka taga se fo Sihon kuru* ma, min ye Herimon kuru ye.

⁴⁹ Zuriden kenegbe tereboyanfan bee tun b'a ra fana, ka taga se fo Kogoji sanin ma, Pisiga kuru korɔ.

5

Ala ta kumakan tan

¹ Musa ka Izirayelimogow bee wele, k'a fo o ye ko: Izirayelimogow aw ye lamenni ke! Ne be sariyaw, ani ci minw fora aw ye bi, aw ye o lamen. Aw y'a karan, k'a sira tagama ka na kosebe.

² An Matigi Ala ka jennogonya don ni an ye Horebu kuru kan.

³ A ma o jennogonya* don ni an bemaw le ye; an minw bee panaman be yan bi, a ka o jennogonya* don ni anw le ye.

⁴ Matigi Ala kumakan bora tasuma ce ma kuru kunna; ale yere da kumana aw fe.

⁵ Ne lora aw ni Matigi Ala ce, ka Matigi Ala ta kuma lase aw ma, sabu aw tun be siranna tasuma ja; o ra aw ma son ka yelen kuru kan. Matigi Ala ko:

⁶ «Ne le ye Matigi Ala, i ta Ala ye, min ka i labo Misiran jamana ra, jonyaso ra.

⁷ «I kana batofen were si bato ne ko.

⁸ «I kana ja si lese i yere ye k'a bato. Fen minw be sankolo ra o, minw be dugukolo kan o, minw be dugukolo jukoro ji ra o, i kana o do si bisigiya lalaga ka o bato.

⁹ I kana i kinbiri gban o fenw si koro, ka o bato. Sabu ne min ye Matigi i ta Ala ye, ne t'a fe i ye ne ni batofen were kanu jagon fe fiyewu. Mogo minw be o terenbariyakow ke, ne bena o hake bo o tigiw ra, k'a bo o ta denw na, k'a bo o ta denw ta denw na fana, fo ka taga se o ta duruja sabanan, ni a naaninan ma, sabu o be ne koninya le.

¹⁰ Nka mogo minw be ne kanu, ka ne ta sariyaw sira tagama, ne be konuman ke olugu ye, k'a ke o ta denw ye, ani o ta denw ta denw, fo ka taga se o ta duruja waga kelennan ma.

¹¹ «I kana Matigi Ala, i ta Ala togo fo gbansan, sabu mogo o mogo be Matigi Ala togo fo gbansan, Matigi Ala tena o tigi jarakibari to.

¹² «I ka kan ka Nenekirilon sariya sira tagama, k'a ke lon saninman ye, i n'a fo Matigi Ala, i ta Ala tun k'a fo i ye cogo min na kakoro.

¹³ I ye baara ke tere woro, ka i ta koketaw bee ke.

¹⁴ Nka logokun tere wolonflanan, o ye Matigi Ala, i ta Ala ta Nenekirilon le ye. I kana baara si ke o lon na; i yere o, i dence o, i denmuso o, i ta jonce o, i ta jonnuso o, i ta misi o, i ta fali o, i ta began min o min; hali lonan min be i fe so konɔ, o si kana baara ke o lon na; janko i ta joncew ni i ta jonnusow ye nenekiri i n'a fo ele yere.

¹⁵ I hakiri to a ra ko i tun be jonya le ra Misiran jamana ra; Matigi Ala le ka i bo o jonya ra ni a ta sebgaya ni a ta fanga ye. O le koson Matigi Ala, i ta Ala k'a fo i ye ko i ye Nenekirilon bla, i kana baara ke.

¹⁶ «I fa ni i ba bonya, i n'a fo Matigi Ala, i ta Ala k'a fo i ye cogo min na kakoro, janko Matigi Ala, i ta Ala bena jamana min di i ma, i ye sijan soro, ka hera soro o jamana konɔ.

¹⁷ «I kana mogo faga.

¹⁸ «I kana jencya ke.

¹⁹ «I kana sonyari ke.

²⁰ «I kana faninya fo k'a la i mogogogon na.

* **4:48 4.48** Sihon kuru be wele fana ko Siriyan walama Seniri kuru (Sariya 3.9). Siyan kuru min be Zeruzalemu, ale ni o te kelen ye.

²¹ «I kana nabɔ i mɔgɔɔnɔn ta muso fɛ. I kana nabɔ i mɔgɔɔnɔn ta so fɛ, walama a ta foro, walama a ta jɔnce, walama a ta jɔnmuso, walama a ta misi, walama a ta fali; i kana nabɔ i mɔgɔɔnɔn ta fɛn si fɛ.»

²² Matigi Ala ka o ciw le fɔ ni kanba ye kuru kan, tasuma cɛ ma, sankabaw ni dibiba cɛ ma; a ka o fɔ aw ta jama bɛɛ lajennin ye, a ma foyi wɛɛ fara o kan. A ka o seɓe kabakuru walaka fla kan k'a di ne ma.

²³ Aw ka o kumakan mɛn dibi ra, k'a ye fana ko kuru bɛɛ ye tasuma ye minke, aw ta jamakuruw ta kuntigiw, ani aw ta cekɔɔbaw gbarara ne ra.

²⁴ O ko: «A flɛ, Matigi Ala, an ta Ala k'a ta nɔɔɔ ni a ta bonya yira an na; an k'a kumakan mɛn tasuma cɛ ma. Bi le an k'a ye ko Ala kumana adamaden dɔw fɛ, ko o ma sa.

²⁵ O bɛɛ n'a ta, ni anw tora yan, an bɛna sa; sabu nin tasumaba bɛna an faga. Ni an ka kɛ Matigi Ala, an ta Ala kumakan mɛn ye nin cogo ra, an bɛna sa.

²⁶ Adamaden juman le ka Ala janaman kumakan mɛn ka bɔ tasuma cɛ ma i ko anw, ni a ma sa?

²⁷ O ra, ele ye gbara kuru ra; Matigi Ala bɛna fɛn o fɛn fɔ, i ye o bɛɛ lamɛn; ni a ka fɛn o fɛn fɔ i ye, i ye na o lase an ma, an bɛna a lamɛn; ni a ka min fɔ, an bɛna o kɛ fana.»

²⁸ Ayiwa, aw ka kuma min fɔ ne ye, Matigi Ala ka o mɛn. A k'a fɔ ne ye ko: «Nin mɔgɔw ka kuma min fɔ i ye, ne ka o mɛn. O ka min o min fɔ, o bɛɛ ka ji.

²⁹ E! Ni a kɛra ko o miiriya kelen le tun bɛ o jusu ra tuma bɛɛ, ni o tun bɛ siran ne ja, ka ne ta ciw bɛɛ sira tagama, o tuma o ni o denw tun bɛna to hera le ra wagati bɛɛ.

³⁰ «Taga a fɔ o ye ko o ye seko ka taga o ta fanibonw kɔɔ.

³¹ Nka ele ye to ni ne ye yan; ne bɛna ne ta kumaw ani ne ta sariyaw ani ne ta kolatigeninw fɔ i ye, i bɛ taga o karan o ra, janko ne bɛna jamana min di o ma k'a kɛ o ta ye o ye taga o sariyaw sira tagama o jamana ra.»

³² A laban Musa ko: «Matigi Ala, aw ta Ala ka ko minw fɔ aw ye, aw ye o bɛɛ kɛ ka ja a cogo ra. Aw kana jenge ka bɔ o sira kan ka taga aw kininboro fɛ walama ka taga aw numanboro fɛ.

³³ Matigi Ala, aw ta Ala ka sira min yira aw ra, aw ye o sira bɛɛ le tagama, janko aw bɛna taga jamana min ta, aw ye si sɔɔ o jamana ra, ka hera ni sijan sɔɔ.»

6

Izirayelimɔgɔw ka kan ka Matigi Ala kanu

¹ Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala ka kumaw, ani kolatigeninw, ani sariya minw fɔ, ko ne ye aw karan o ra, o le ye nin ye. A ko aw bɛna taga jamana min ta, aw ye o sariyaw sira tagama o jamana ra,

² janko aw ni aw denw, ani aw mamaden minw bɛna na aw ko, aw bɛɛ ye siran Matigi Ala, aw ta Ala ja, aw si bɛɛ ra; ne ka Ala ta kumaw ni a ta ci minw fɔ aw ye, aw ye o bɛɛ sira tagama, janko aw ye sijan sɔɔ.

³ O ra, aw Izirayelimɔgɔw, aw ye lamɛnni kɛ! Aw ye jija ka Ala kan mɛn ka ja koseɓe, janko aw ye hera sɔɔ, ka caya koseɓe aw ta jamana ra, nɔnɔ ni li bɛ woyo o jamana min na, i n'a fɔ Matigi Ala, aw bɛmaw ta Ala k'a layiri ta aw ye cogo min na.

⁴ Aw Izirayelimɔgɔw, aw ye lamɛnni kɛ! An Matigi Ala le ye Matigi kelenpe ye.

⁵ I ka kan ka Matigi Ala, i ta Ala kanu ni i jusukun bɛɛ ye, ani i nin bɛɛ, ani i baraka bɛɛ.

⁶ Ne bɛ nin kuma minw fɔ aw ye bi, aw ka kan ka o to aw jusukun na.

⁷ Aw ye aw denw karan a ra ka ja. Ni aw bɛ aw ta so, walama ni aw bɛ taga tagama ra, aw lato, ani aw wurito, o kumaw ye kɛ aw da ra tuma bɛɛ.

⁸ Aw y'a siri aw boro ra i ko tagamasiyen, k'a siri aw tenw na fana;

⁹ aw y'a seɓe aw ta bon donda yiriw kan, ani aw ta dugu donda* konw kan.

¹⁰ Matigi Ala, aw ta Ala karira ko a bɛna jamana min di aw bɛmaw Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ma, a bɛna taga aw ladon o jamana ra; aw bɛna duguba jumanmanw sɔɔ, aw boro ma dugu minw lo,

¹¹ ka bonw sɔɔ, bon minw fara fɛnpuman suguya bɛɛ ra, k'a sɔɔ aw le ma o fɛnw bla o kɔɔ; aw bɛna kɔlonw sɔɔ, aw ma kɔlon minw sozi; aw bɛna rɛzenforow ni oliviyesunw sɔɔ, aw ma minw sɛɛ.

¹² O kosɔn, ni aw nana domuni kɛ ka fa tuma min na, aw kana a to aw ye jina Matigi Ala kɔ, ale min ka aw labɔ Misiran jamana ra, jɔnyaso ra.

¹³ Aw ye siran Matigi Ala, aw ta Ala ja, ka baara kɛ ale kelenpe ye; aw ye kari ni ale tɔgo le ye.

¹⁴ Siya tɔ minw bɛ aw kɛɛ fɛ, aw kana tugu olugu ta batofɛnw kɔ ka o bato.

¹⁵ Sabu Matigi Ala, aw ta Ala bɛ aw cɛ ra; a t'a fɛ aw ye ale ni batofɛn wɛɛ kanu jɔgɔn fɛ. Ni aw ka o kɛ, a bɛna dimi aw kɔɔ, fɔ ka aw halaki ka bɔ dugukolo kan.

¹⁶ Aw man kan k'a fɔ ko aw bɛ Matigi Ala, aw ta Ala kɔɔbɔ, i n'a fɔ aw tun k'a kɛ cogo min na Masa ta yɔɔ ra.

¹⁷ Nka Matigi Ala, aw ta Ala ka kuma minw fɔ aw ye, ani a ka sariyaw ni ci minw fɔ aw ye, aw ye o le kɛ.

¹⁸ Ko minw terennin lo, ani minw ka ji Matigi Ala ja kɔɔ, aw ye o le kɛ, janko aw ye hɛra sɔɔ, ani janko Matigi Ala karira aw bɛmaw ye ko a bɛna jamanapuman min di aw ma, aw ye don o jamana ra, k'a kɛ aw ta ye.

¹⁹ Matigi Ala bɛna aw juguw bɛɛ gbɛn ka bɔ aw ja fana, i n'a fɔ a tun k'a fɔ cogo min na.

²⁰ Lon dɔ, ni aw dɛncɛw nana aw jininka ko: «Mun kosɔn Matigi Ala ka nin ciw ni nin sariyaw ni nin kumaw fɔ aw ye?»

²¹ Aw y'a fɔ aw dɛncɛw ye ko: «An tun bɛ jɔnya ra Farawona fɛ Misiran jamana ra; nka Matigi Ala ka an labɔ Misiran a ta seɓagaya baraka ra.

²² Matigi Ala ka kabakow ni kobaw kɛ an yɛɛ ja na, ka kojugubaw lase Misirankaw ma, ani Farawona ni a ta somɔgow bɛɛ ma,

²³ ka anw labɔ Misiran; a tun karira an bɛmaw ye jamana min ko ra, a nana ni an ye o jamana ra yan, ka na o jamana di an ma.

²⁴ Matigi Ala k'a fɔ an ye ko an ye a ta sariyaw bɛɛ sira tagama, ka siran Matigi Ala, an ta Ala ja, janko an ye si sɔɔ, ka kɛ hɛra ra tuma bɛɛ, i ko an bɛ cogo min na bi.

²⁵ Ni an ka nin kumaw bɛɛ sira tagama a cogo ra Matigi Ala, an ta Ala ja kɔɔ i n'a fɔ a k'a fɔ an ye cogo min na, o le bɛna an tagamacogo teren ka kaja ni Ala sago ye.»

7

Izirayelimɔgow man kan ka kori siya tɔw ra

¹ Ayiwa, aw bɛna taga jamana min mina k'a kɛ aw ta ye, Matigi Ala, aw ta Ala le bɛna aw ladon o jamana ra. A bɛna siya caman gbɛn ka bɔ aw ja: Hɛtikaw, ani Girigasikaw, ani Amɔrikaw, ani Kanaanakaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw; o ye siya wolonfla ye, minw ka ca ni aw ye, o baraka fana ka bon ni aw ta ye.

² Ni Matigi Ala, aw ta Ala nana o siyaw don aw boro, ni aw ka se sɔɔ o kan, aw ye o bɛɛ halaki ka ban pewu. Aw kana jɛnpɔgɔnya si don ni o ye, aw fana kana makari o ra.

³ Aw kana o kɛ aw furukɛpɔgɔnw ye. Aw kana sɔn ka aw denmusow di o dɛncɛw ma furu ra, aw fana kana sɔn ka o denmusow jini ka o di aw dɛncɛw ma furu ra.

⁴ Ni o tɛ o bɛna aw denw kun yɛlɛma ka o faran ka bɔ Matigi Ala kɔ, k'a to o ye taga batofɛn wɛrɛw bato, ka o kɛ sababu ye k'a to Matigi Ala ta dimi ye se aw ma, fɔ ka aw halaki joona joona.

⁵ O ra, aw ka kan ka min kɛ o ra, o flɛ nin ye: Aw ye o ta sarakabɔnanw waraga; aw ye o ta kabakurujanw cici, ka o ta jo musoman Asera ta berew tigetige, ka o ta batofɛn lɛsɛninw jɛni tasuma ra;

⁶ sabu aw ye siya saninyanin le ye, siya min blara danna Matigi Ala, aw ta Ala ye. Matigi Ala, aw ta Ala ka aw panawoloma dugukolo siya tɔw bɛɛ cɛ ra, janko aw ye kɛ ale ta siya ye, siya min ko ka gbɛlɛn a ma.

Matigi Ala ka Izirayɛlimɔgɔw kanu

⁷ Ayiwa, Matigi Ala ma aw kanu, ka aw panawoloma ko sabu aw tun ka ca ni siya tɔw bɛɛ ye; aw le yɛrɛ tun ka dɔgɔ ka tɛmɛ siya tɔw bɛɛ kan.

⁸ Nka Matigi Ala ka aw kanu le, ani a karira ka layiri min ta aw bɛmaw ye fɔlɔfɔlɔ, a tun b'a fɛ ka o dafa; o kosɔn a ka aw labɔ Misiran a ta se bagaya baraka ra, ka aw kisi ka bɔ o jɔnyaso ra, ka aw bɔsi ka bɔ Misiran masacɛ Farawona boro.

⁹ O ra, aw y'a lɔn ko Matigi Ala, aw ta Ala le ye Ala ye, Ala kankelentigi; mɔgɔ minw b'a kanu, k'a ta sariyaw sira tagama, a bɛ to a ta jɛnɔgɔnya* ra ni olugu ye, ka kopuman kɛ o ye, k'a kɛ o ta denw ye, fɔ ka taga se o ta duruja waga kelennan ma.

¹⁰ Nka minw b'a kɔninya, a bɛ o hake bɔ olugu ra, ka o halaki; minw b'a kɔninya kɔni, a tɛna sumaya ni olugu ta sara ye, a bɛ o hake bɔ o ra o yɔrɔnin bɛɛ le ra.

¹¹ O ra, ne bɛ kumaw ni cɪfɔninw ni kolatigenin minw fɔra aw ye bi, aw ye o sira tagama k'a kɛ a kɛcogo ra.

¹² Ni aw ka nin sariya ta kumaw lamɛn, ni aw k'a sira tagama k'a kɛ a kɛcogo ra, o tuma Matigi Ala, aw ta Ala bɛna to a ta jɛnɔgɔnya ra ni aw ye, ka kopuman kɛ aw ye, i n'a fɔ a tun karira aw bɛmaw ye cogo min na.

¹³ A bɛna aw kanu, ka baraka don aw ra, ka aw caya. A bɛna baraka don aw denw na, ka baraka don aw ta dugukolo ra, ka aw ta simanw na, ka rɛzɛnji ni turu di aw ma caman, ka baraka don aw ta misiw, ani aw ta bɛgan tɔw bɛɛ ra aw ta jamana kɔnɔ, a tun karira aw bɛmaw ye ko a bɛna o jamana min di aw ma.

¹⁴ A bɛna baraka don aw ra ka tɛmɛ siya tɔw bɛɛ kan. Cɛ tɛna kɛ aw ta jamana ra, walama muso, min bɛ kɛ denworobari ye. Bɛgan tɛna kɛ aw ta bɛganw na fana, min tɛ den woro.

¹⁵ Matigi Ala bɛna bana suguya bɛɛ mabɔ aw ra. Aw ka Misiran jamana ta bana minw lɔn, a tɛna o si lasɛ aw ma. Minw bɛ aw kɔninya, a bɛna o banaw lasɛ olugu le ma.

¹⁶ Matigi Ala, aw ta Ala bɛna siya minw bɛɛ don aw boro, aw ye o siyaw bɛɛ halaki le; aw kana a fɔ ko aw bɛ makari o ra ka o to yi, aw fana kana o ta batofɛnw bato, sabu o le bɛna kɛ jan ye ka aw mina.

Izirayɛlimɔgɔw bɛna se sɔrɔ siya tɔw bɛɛ kan

¹⁷ Aw bɛ se k'a miiri aw yɛrɛ kɔnɔ k'a fɔ ko: «Nin siyaw ka ca ka tɛmɛ anw kan; anw bɛna se ka o gbɛn cogo di?»

¹⁸ Aw kana siran o na. Matigi Ala, aw ta Ala ka min kɛ Farawona ni Misiran jamana bɛɛ ra, aw ye aw hakiri to o ra.

¹⁹ Tuma min na Matigi Ala, aw ta Ala tun bɛ aw labɔra Misiran, a ka tɔrɔrɔba minw bɛn Misirankaw kan, ani a ka kabakow ni koba minw kɛ, ani a k'a ta se bagaya ni a ta fanga yira cogo min na, aw yɛrɛ na ka o ye. Ayiwa, aw bɛ siranna siya minw bɛɛ na, Matigi Ala, aw ta Ala bɛna o jɔgɔn le kɛ olugu ra.

²⁰ Matigi Ala, aw ta Ala bɛna o bɛɛ ja wuri, k'a to o bɛɛ ye bori aw na; hali minw bɛna bɔsi ka bori ka taga dogo, aw bɛna olugu gbɛn fɔ ka o bɛɛ halaki.

²¹ O ra, aw ja kana tige o siyaw koson, sabu Matigi Ala, aw ta Ala be aw ce ra; Alaba lo, ani siranyafenba lo fana.

²² Matigi Ala bena o siyaw gben doonin doonin le ka bo aw na. Aw tena se ka o bee gben yoronin kelen na; ni o te, kongowaraw bena caya jamana konso ka aw lamini.

²³ Matigi Ala, aw ta Ala bena o siyaw don aw boro; a bena o ja wuri, ka o bee nagami jogon na, fo ka taga o bee halaki.

²⁴ A bena o ta masacew don aw boro; aw bena o bee faga fo ka o togo tunu ka bo dugukolo kan. O si kelen tena se ka lo ka aw konso; aw bena o bee halaki.

²⁵ Aw ye o ta batofen leseninw jeni tasuma ra. Sanin ni warigbe minw be o batofenw na, aw kana nabso o do fe, ka o ta; ni o te, o bena ke sababu ye ka aw lafiri. Sabu Matigi Ala, aw ta Ala be o fenw haramuya le.

²⁶ Aw man kan ka o fen haramuyanin si ladon aw ta so konso, janko Matigi Ala kana na aw danga ka aw bla halakiri kama, i n'a fo o fenw blara halakiri kama cogo min na. Aw ka kan ka jigi o fenw na, ka o haramuya, sabu Ala ka o fenw danga ka o bla halakiri le kama.

8

Ala ka Izirayelimogow karan kongokolon konso

¹ Ayiwa, ne be nin kuma minw fora aw ye bi, aw ye jija ka o bee ke a cogo ra, janko aw ye si sorso, ka caya, ani janko Matigi Ala karira ko a bena jamana min di aw bemaw ma, aw ye taga don o jamana ra k'a ke aw ta ye.

² Matigi Ala, aw ta Ala temena ni aw ye sira minw fe nin san binaani bee ra kongokolon konso, ani a ka sege min la aw kan, ani ka aw korobso cogo min na, aw ye aw hakiri to o ra. A ka o ke janko ka aw jusukun cogoya lon, k'a lon ni aw bena ale ta sariyaw sira tagama, walama ni aw tena a tagama.

³ A ka sege la aw kan, k'a to kongso ka aw toorso. A ka aw baro ni mane* ye; aw tun ma o domunifen lon, aw bemaw fana tun m'a lon. A ka o ke janko ka aw karan ko domuni dama le te mogso baro; ko nka kuma min o min be bo Matigi Ala da ra, o le fana be mogso baro.

⁴ O san binaani bee konso, aw ta faniw ma korso ka faran, aw senw fana ma funu.

⁵ O ra, aw y'a lon k'a faamu ko Matigi Ala, aw ta Ala be aw koro i ko mogso be a den koro cogo min na.

Izirayelimogow man kan ka jina Ala ko

⁶ Aw ye Matigi Ala, aw ta Ala ta ciw ke, k'a ta siraw bee tagama a cogo ra, ka siran a na.

⁷ Sabu Matigi Ala bena taga aw ladon jamana pumanba le ra; kow, ani bununw, ani jibaw be woyo kurufurancaw ra, ani kuruw kan o jamana ra.

⁸ Simanw be o jamana ra, ani rezen, ani toro, ani gerenadisunw, ani oliviye, ani li.

⁹ Aw bena domuni ke ka fa o jamana ra, foyi tena aw dese. Nege be sorso o jamana kabakuruw ra, aw bena siranege bo a kuruw kan fana.

¹⁰ Nka ni aw nana domuni ke ka fa tuma min na, aw ye Matigi Ala, aw ta Ala tando o jamanapuman koson a ka min di aw ma.

¹¹ Aw ye aw yere korosi, aw kana jina Matigi Ala, aw ta Ala ko; ani ne k'a ta kumaw ni a ta ciw, ani a ta sariya minw fo aw ye, aw kana o sira tagama dabla.

¹² Ni aw nana domuni ke ka fa, ka sojumanw lo ka don o konso,

¹³ ni aw ta misiw ni aw ta began tow nana ke caya ye, ni aw ta warigbe ni aw ta sanin nana ke caya ye, ni aw ta fenw bee nana ke caya ye,

¹⁴ o tuma, aw ye aw yere korosi, aw kana na aw yere bonya, fo ka jina Matigi Ala, aw ta Ala ko, ale min ka aw labso jonyaso ra Misiran jamana ra.

¹⁵ A blara aw ja ka nin kongokolonjuguba cetige, sajuguw ni bundeninw ka ca o yoro min na; a tagara ni aw ye yoro janinw ni jintanyorow ra, ka ji woyo ka bo faragbelenw na k'a di aw ma.

¹⁶ A ka aw baro ni mane* le ye o kongokolon kono; aw bemaw tun ma o domuni lon. A ka o ke janko ka aw majigi, ka aw korobo k'a fe, ka soro ka na konuman ke aw ye o ko fe.

¹⁷ Aw ye aw yere korosi, aw kana na a miiri k'a fo aw yere kono ko: «Ne yere ta sebgaya ni ne yere boro baraka le k'a to ne ka nin naforow soro.»

¹⁸ Aw ye aw hakiri to Matigi Ala, aw ta Ala ra; sabu ale le be o naforow soro baraka di aw ma; a be o ke k'a yira ko ale tun karira aw bemaw ye ka jennogonya* min don ni o ye, ko ale be o jennogonya kan hali bi.

¹⁹ Ni aw koni ka jina Matigi Ala, aw ta Ala ko, ka taga ala werew ko, ka taga aw kinbiri gban olugu koro, ka o bato, ne b'a fo aw ye bi k'a gbeleya, ko ni aw ka o ke, aw bee bena halaki pewu.

²⁰ Aw bena sa i n'a fo Matigi Ala ka siya to minw halaki aw ja fe, sabu aw ma Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma lamén.

9

Ala ka Kanaanakaw gben kun min na

¹ Izirayelimogow, aw ye lamenni ke! Aw bena Zuriden ba tige bi. Siya minw ka ca ni aw ye, ani minw baraka ka bon ni aw ta ye, aw bena taga olugu ta jamanaw mina, ani o ta dugu barakaman minw lamininin be ni kogojanw ye k'a wuri fo san fe.

² O jamanaw mogow ka janjan, baraka be o ra kosebe; Anakikaw lo. Aw ka o ko men; aw k'a men fana ko mogow si te se ka lo Anakikaw ja ko a be o kere.

³ Nka aw ye la a ra bi, k'a lon ko Matigi Ala, aw ta Ala yere le be bla aw ja fe ka taga i ko tsuma farimanba; ale le bena o siyaw halaki, ka o ke aw sago ye. O ra, aw bena o gben ka bo o ta jamana ra, ka o bee faga yoronin kelen na, i n'a fo Matigi Ala yere k'a layiri ta aw ye cogo min na.

⁴ Nka ni Matigi Ala, aw ta Ala nana o siyaw gben ka bo aw ja, aw kana a fo aw yere kono ko: «Anw terennin lo minke, o koson Matigi Ala ka an ladon nin jamana ra k'a ke an ta ye.» O te de! Nin siyaw ta kewalejuguya le koson Matigi Ala be o gben ka bo aw ja.

⁵ A te ko aw terennin lo, walama ko jarakiyoro te aw ra minke, ko o koson nin siyaw ta jamana dira aw ma. O ta kewalejuguya le koson Matigi Ala, aw ta Ala be o gben ka bo aw ja, janko a tun karira ka layiri min ta aw bemaw Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye, ka o layiri fa.

⁶ O koson, aw ka kan k'a lon ko Matigi Ala, aw ta Ala te nin jamanajuman dira aw ma k'a ke aw ta ye aw yere ta terenninya le koson; sabu aw ye mogow torokungbelenw le ye.

Saninmisiden ta ko

⁷ Aw ta kewalew k'a to Matigi Ala dimina aw koro cogo min na kongokolon kono, aw ye aw hakiri to o ra, aw kana jina o ko. K'a ta aw bolon na Misiran jamana ra, fo ka na aw se nin yoro ra, aw ma son ka Matigi Ala ta kuma lamén ka ye.

⁸ Horebu kuru yoro ra, aw ta kewalew k'a to Matigi Ala dimina aw koro. A tun dimina aw koro, fo a ta miiriya ra, a tun b'a fe ka aw bee halaki.

⁹ O y'a soro ne tun yelenna kuru kan; Ala ka jennogonya* min don ni aw ye, a tun ka o jennogonya sariyaw sebe kabakuru walaka minw kan, ne tun tagara o walakaw le mina. Ne ka tere binaani ni su binaani le ke kuru kunna, ne ma domuni ke, ne ma ji min.

¹⁰ Matigi Ala ka o kabakuru walaka fla di ne ma; Ala yere ta seberino le tun b'a kan. A tun ka kuma minw bee fo aw ye kuru kunna, tasuma ce ma, lon min na ne ka aw bee lajen, o kumaw le tun sebenin be o walakaw kan.

¹¹ Ayiwa, tere binaani ni su binaani temenin ko le, Matigi Ala sorora ka o walaka fla di ne ma, a ta jennogonya* sariyaw tun sebenin be walaka minw kan.

¹² O tuma ra, Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Wuri ka bo yan, i ye jigi ka taga joona joona, sabu i bora ni i ta mog'o minw ye Misiran, o ka kojuguba ke. Ne tun ka sira min yira o ra, o ka o yere mabo o le ra yoronin kelen na ka ban. O ka sanin yeele ka o ke batofen do ye.»

¹³ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Ne ja b'a ra cogo min na, nin mogow ye mog'o torokungbelenw le ye.

¹⁴ A to ne ye o halaki ka o tog'o tunu ka bo dugukolo kan pewu; o ko, ne bena ele ke siya were ye, siya min baraka ka bon, ani min ka ca ka teme nin mogow kan.»

¹⁵ Ayiwa, ne jigira ka bo kuru tasumaman kan, ni walaka fla ye ne boro, jennogonya ta kumaw tun sebenin be o walaka minw kan.

¹⁶ Ne ka fleri ke k'a ye ko aw ka jurumun ke, ka Matigi Ala, aw ta Ala hake ta. Aw tun ka sanin yeele k'a ke misiden do bisigiya ye, ka o bato. Matigi Ala tun ka sira min yira aw ra, aw tun ka aw yere mabo o sira ra yoronin kelen na.

¹⁷ A kera ten, ne ka o walaka fla mina ka o firi dugu ma, ka o bee cici aw yere ja na.

Musa ka Ala daari Izirayelimogow ye

¹⁸ Ne ka ne kinbiri gban Matigi Ala ja koro, ka tere binaani ni su binaani ke tuun, i n'a fo ne tun k'a ke cogo min na kakoro; ne ma domuni ke, ne ma ji min; ne ka o ke aw ta jurumunw bee koson, sabu fen minw ma ben Matigi Ala ja koro, aw tun ka o le ke k'a to Matigi Ala dimina.

¹⁹ Matigi Ala tun dimina, ani a jusu tun bora aw koro, fo a tun b'a fe ka aw halaki; ne ka o ye minke, ne ja tigera. Nka Matigi Ala sonna ka ne ta daariri lamun tuun.

²⁰ Matigi Ala tun dimina Haruna fana koro; a tun b'a fe ka ale fana faga. Ne ka Ala daari Haruna fana ye o wagati kelen na.

²¹ Aw tun ka saninmisiden min bisigiya lalaga, min kera aw ta jurumun sababu ye, ne ka o ta, k'a don tasuma ra k'a jeni, k'a cici fo ka mugumugu. Ko min be woyo ka bo kuru kan, ne k'a mugu firi o ko ji ra.

²² Aw ta kewalew koson, Matigi Ala tun dimina aw koro fana ka an to Tabera; a kera o cogo kelen na ka an to Masa, ani ka an to Kiburoti Hatava.

²³ Wagati min na Matigi Ala ka aw bla ka bo Kadesi Barineya, a k'a fo aw ye ko ale ka jamana min di aw ma, ko aw ye taga o jamana mina k'a ke aw ta ye. Nka aw banna Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma ma. Aw ma son ka la Ala ra, k'a kan mina.

²⁴ Kabini ne koni ka aw lon, aw ma son Matigi Ala ta kuma ma ka ye.

²⁵ O le koson ne tun ka ne kinbiri gban Matigi Ala ja koro, k'a daari tere binaani ni su binaani, sabu Matigi Ala tun b'a fe ka aw halaki.

²⁶ Ne ka Matigi Ala daari k'a fo ko: «E, Dunupatigi Ala, sabari i kana i ta mogow halaki, sabu nin mogow ye i ta le ye. Ele le ka o kunmabo ni i ta fanga ye, ka o labo Misiran jamana ra i ta sebgaya baraka ra.

²⁷ I hakiri to i ta jonw na, Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba. I kana ta nin mogow ta kanminabariya ni o ta juguya ni o ta jurumun fe;

²⁸ ni o te, i ka an labo jamana min na, o jamana mogow bena a fo ko: «Matigi Ala tun ka jamana min layiri ta nin mogow ye, a tun te se ka taga o ladon o jamana ra, nin mogow ko tun man di a ye fana; o koson a ka o labo Misiran ka taga o halaki kongokolon kon.»

²⁹ E, Matigi Ala, k'a soro i ta mogow lo; nin mogow ye i ta le ye; ele le ka o labo Misiran i ta sebayaba ni i ta fanga baraka ra.»

10

Walakakuraw

¹ Ayiwa, o wagati ra, Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Kabakuru walaka fla lese i n'a fo folotaw, ka yelen ni o ye kuru kan ne fe yan. I ye yiri kesu do fana lalaga.

² Kuma minw tun be walaka folow kan, i ka minw ci, ne bena o kuma kelenw sebe o walakakuraw kan; i bena o walakaw bla kesu konɔ.»

³ Ne ka kesu do lalaga ni akasiyayiri ye, ka walaka fla lese, ka o ke i n'a fo folotaw; ne yelenna kuru kan ni o walaka fla ye ne boro.

⁴ Matigi Ala tun ka min sebe walaka folow kan, a ka o kelen sebe walakakuraw kan. A tun ka kumakan tan min fo aw ye kuru kan tasuma ce ma, lon min na ne ka aw lajen, a ka o le sebe, ka o di ne ma.

⁵ Ne jigira ka bo kuru kan ka na. Ne tun ka yiri kesu min lalaga, ne ka walakaw bla o konɔ, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo ne ye cogo min na. O tora o kesu konɔ yi.

⁶ Izirayelimogow bora Beroti Bene Yakan, ka taga Mosera. Haruna sara o yoro le ra, a su donna yi le fana. A dence Elehazari sigira sarakalasebagaya ra a no ra.

⁷ Izirayelimogow bora o yoro ra ka taga Gudigoda, ka bo Gudigoda ka taga Yotibata; ko caman tun be o yoro ra.

⁸ O yoro le ra Matigi Ala ka Levi ta mogow panawoloma, ka o bla danna, ko olugu ye to ka Matigi Ala ta jennogonya kesu* ta, ka to Matigi Ala ja koro, ka to k'a ta baara ke, ani ka dugawu ke mogow ye Matigi Ala togo ra. Levi ta mogow ka o baara le ke fo ka na se bi ma.

⁹ O koson Levi ta mogow ma ninyoro foyi soro, o ma dugukolo foyi soro o yere ta ye i n'a fo o balema tow. Matigi Ala yere le ye olugu ninyoro ye, i n'a fo Matigi Ala, aw ta Ala tun k'a fo o ye cogo min na.

¹⁰ Ayiwa, ne tun tora kuru kunna fo tere binaani ni su binaani, i n'a fo sijaga folo ta kera cogo min na. Matigi Ala sonna ka ne ta daariri jaabi tuun, a ma aw halaki.

¹¹ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Wuri ka bla nin mogow ja aw ye taga; ne tun karira o bemaw ye ko ne bena jamana min di o ma, aw ye taga o jamana mina.»

Izirayelimogow ka kan ka Ala kanu

¹² Ayiwa, sisan, aw Izirayelimogow, Matigi Ala be mun were le nini aw fe, ni Matigi Ala, aw ta Ala nasiran te? Aw ye a ta siraw bee tagama, k'a kanu, ka baara ke a ye ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee.

¹³ Ne be a ta kumaw ni a ta sariya minw fora aw ye bi, aw ye o bee sira tagama, janko aw ye hera soro.

¹⁴ Sankolo bee, ani yoro minw be fo sankolo kunna yi belen, ani dugukolo ni a konofenw bee, o bee ye Matigi Ala ta le ye.

¹⁵ Nka aw bemaw ko le diyara Matigi Ala ye; Matigi Ala ka olugu le kanu. Aw minw fana kera o denw ye, aw minw nana aw bemaw ko fe, Matigi Ala ka aw le panawoloma siya tow bee ce ra, i n'a fo aw yere ja b'a ra cogo min na bi.

¹⁶ O ra, aw ye aw jogo yelema, ka aw yere di Ala ma; aw kana ke mogo torokungbelenw ye!

¹⁷ Sabu Matigi Ala, aw ta Ala le ye alaw bee ta Ala le ye, ani matigiw bee ta Matigi; Alaba lo, ani Sebeetigi Ala, ani siranyafenba. A te mogo bo mogo ra, a te bonya mina mogo fe janko ka o tigi fisaya ni tow ye.

¹⁸ Feritaw, ani muso ce saninw, a be lo ni olugu ta ko ye. A be lonanw kanu, ka domuni ni fiyerebo di o ma.

¹⁹ Aw ka kan ka lonanw kanu, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra.

²⁰ Aw ye siran Matigi Ala, aw ta Ala ja, ka nɔrɔ ale kelen le ra, k'a bato; aw ye kari ni ale tɔgɔ le ye fana.

²¹ Aw ka kan ka ale le tando, sabu aw ta Ala lo. Ale le ka nin kobaw ni nin siranyakobaw ke aw ce ra; aw yere ja ka o ye.

²² Aw bemaw mɔgɔ biwolonfla le tagara Misiran. Nka sisan Matigi Ala, aw ta Ala ka aw ke siya caman ye, ka aw caya i ko lolow.

11

Ala ka koba min ke Izirayelimɔgɔw ye

¹ Aw ka kan ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu, k'a ta koketaw ni a ta cifɔninw ni a ta kolatigeninw ni a ta kumaw bee sira tagama.

² Aw ta denw jaw ma min ye, o ma min lon, aw koni ka o lon. O ra, Matigi Ala, aw ta Ala ka aw karan o fen minw na, aw ye aw hakiri to o ra bi; aw k'a ta bonya min ye, ani a ta sebgaya ni a ta fanga,

³ ani a ka tagamasiyenw ni koba minw ke Misiran jamana ra, ka Misiran masace Farawona ni a ta jamana bee kere.

⁴ Tuma min na Misirankaw tun wurira ka gban aw ko, a ka min ke o ta kerekejama ra, ani o ta sow ni o ta sowotorow ra, ani a ka o tunu Kogojiwulen ji jukoro cogo min na, ka o halaki ka ban pewu, aw hakiri be o ra.

⁵ A ka min ke aw ye, k'a damina kongokolon konɔ fo ka na se nin yoro ra, aw hakiri be o ra fana.

⁶ A ka min ke Eliyabu dence fla ra, Datan ni Abiramu, minw tun ye Ruben ta mɔgɔw ye, aw ka o lon; dugukolo dayelera ka o ni o ta somɔgɔw ni o ta bonw ni o ta beganw ni o nofemɔgɔw bee kunu Izirayelimɔgɔw bee ja na cogo min na, aw hakiri be o bee ra;

⁷ sabu Matigi Ala ka nin koba minw bee ke, aw yere ja ka o kow bee ye.

⁸ O ra, ne be nin kuma minw bee fora aw ye bi, aw ye o bee sira tagama, janko aw bena Zuriden ba tige, ka taga don jamana min na, aw ye se soro ka o jamana mina,

⁹ ani ka sijan soro o jamana ra. Matigi Ala karira aw bemaw ye ko a bena o jamana di o ni o ta durujaw ma, nono ni li be woyo o jamana min na.

¹⁰ Aw bena taga don o jamana min na, o te i ko aw bora Misiran jamana min na; sabu Misiran, aw tun be aw ta siman dan forow ra, ka soro k'a son tuun i ko nanko be son cogo min na.

¹¹ Nka aw bena taga jamana min mina, kuruw ni dingakonoyorow be o jamana ra; sanji be ben o jamana ra kosebe.

¹² Jamana do lo, Matigi Ala, aw ta Ala b'a janto jamana min na tuma bee. A b'a korosi, k'a ta san damina ra ka taga a bla fo san laban na.

¹³ Ne be kuma minw fora aw ye bi, ni aw ka son o ma, ni aw ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu k'a bato ni aw jusukun bee ye, ani ni aw nin bee ye,

¹⁴ a bena sanji ben aw ta dugukolo kan a wagati ra, k'a ta sanji folo ma ka taga a bla sanji laban na. Aw bena siman soro, ani rezenji ni turu.

¹⁵ A bena bin fana falen kongo ra aw ta beganw ye; aw bee bena domuni ke fo ka fa.

Izirayelimɔgɔw ka kan ka Ala kan mina

¹⁶ Aw ye aw yere korosi, janko siya tow kana na aw negɛ, k'a to aw ye ban Matigi Ala ra, ka taga batofen werew fe ka taga aw kinbiri gban olugu koro ka o bato.

¹⁷ Ni aw ka o ke, Matigi Ala bena dimi aw korɔ kosebe; a bena sankolo datugu, sanji tena ben tuun; siman tena sorɔ aw ta forow ra tuun. O tuma, Matigi Ala bena jamanajuman min di aw ma, aw bee bena halaki joona ka bo o jamana ra.

¹⁸ Ne be nin kuma minw forɔ aw ye, aw ye o kumaw to aw hakiri ra, ani aw jusukun na; aw y'a ke tagamasiyen ye, k'a siri aw borow ra, k'a siri aw tenw na fana.

¹⁹ Aw ye aw denw karan a ra. Ni aw be aw ta so, ani ni aw be taga tagama ra, ani aw lato, ani aw wurito, o kumaw ye ke aw da ra tuma bee.

²⁰ Aw y'a sebe aw ta bon donda yiriw kan, ani aw ta dugu donda konw kan.

²¹ Ni o kera, Matigi Ala karira aw bemaw ye ko a bena jamana min di o ma, aw ni aw ta durujaw bena sijan sorɔ o jamana konɔ; ni sankolo ma wuri ka bo dugukolo kunna fiyewu, aw ta duruja tena ban o jamana ra.

²² Sabu ne be nin kuma minw forɔ aw ye, ni aw ka o bee men, k'a sira tagama, ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu, k'a ta siraw bee tagama k'a dafa, ka norɔ a ra,

²³ o tuma, Matigi Ala bena nin siya tow bee gben ka bo aw ja fe; hali ni o siyaw ka ca ni aw ye, ni o fanga ka bon ni aw ta ye cogo o cogo, aw bena o ta jamana mina o ra.

²⁴ Ni aw sen ka se yorɔ o yorɔ, o yorɔ be ke aw ta ye. Aw ta jamana bena bonya, k'a ta kongokolon na woroduguyanfan na, ka taga a bla fo Liban jamana ra sahiliyanfan na, ani k'a ta Efirati ba ra terebɔyanfan na, ka taga a bla fo Kogɔjiba ra terebenyanfan na.

²⁵ Mogo si tena se ka lo ka aw konɔ. Aw bena teme jamana minw bee ra, Matigi Ala, aw ta Ala bena jatige ni siranya bla o mogow bee ra aw koson, i n'a fo a k'a fo cogo min na.

²⁶ Ayiwa, a fle, ne be dugawu ni danga bla aw ja korɔ bi.

²⁷ Ne be Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma minw forɔ aw ye bi, ni aw ka son ka o ke, o le ye dugawu ye.

²⁸ Nka ni aw ma son Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma ma, ani ne ka Matigi Ala ta sira min yira aw ra bi, ni aw ka o bla, ka taga batofen werew ko, aw ma batofen minw cogo lon, o le bena ke danga ye.

²⁹ Ayiwa, aw bena taga jamana min mina k'a ke aw ta ye, ni Matigi Ala, aw ta Ala nana aw ladon o jamana ra tuma min na, aw bena taga dugawu kumaw fo Garizimu kuru kan, ka danga kumaw fo Ebali kuru kan.

³⁰ Aw k'a lon ko o kuruw be Zuriden ba ko fe, terebenyanfan sira ko fe, Kanaanaka minw siginin be Zuriden kenegbe ra, Giligali dugu ja fe, olugu ta jamana ra, More ta yirisunbaw korɔ.

³¹ Matigi Ala, aw ta Ala be jamana min dira aw ma, a tora donnin aw bena Zuriden ba tige ka taga o jamana mina. Aw bena taga sigi o jamana ra, k'a ke aw ta ye.

³² O ra, ne be ciw ni sariya minw bee forɔ aw ye bi, aw ye o bee sira tagama k'a dafa.

Musa kɔsegira Ala ta sariyaw kan

12

Matigi Ala ka kan ka bato yorɔ min na

¹ Matigi Ala, aw bemaw ta Ala be jamana min di aw ma, k'a ke aw ta ye, ka aw to si ra o jamana konɔ, aw ka kan ka sariya minw sira tagama, ani aw ka kan ka ko minw bee ke aw si bee ra, o ye nin ye:

² Aw bena siya minw gben, o siyaw be o ta batofenw son yorɔ minw na, aw ye o yorow bee cen pewu; o yorow be sorɔ kurujanw kunna, ani kongoriw kan, ani yiriba flaburumanw jukorɔ.

³ Aw ye o ta sarakabɔnanw waraga; aw ye o ta kabakurujanw cici, ka o ta jo musoman Asera ta berew jeni tasuma ra, ka o ta batofen leɓeninw bugɔ ka o benben. Aw ye o batofenw bɛɛ tɔgɔw tunu ka bɔ o yɔrɔw ra le pewu.

⁴ Aw kana Matigi Ala, aw ta Ala bato i n'a fɔ o siyaw bɛ o ta batofenw bato cogo min na.

⁵ Aw ta gbaw bɛɛ ra, ni Matigi Ala, aw ta Ala yere nana gba min ta yɔrɔ panawoloma, k'a tɔgo la o yɔrɔ ra, ka o ke a batoyɔrɔ ye, o tuma aw ka kan ka taga a bato o yɔrɔ dɔrɔn le ra.

⁶ Aw ka kan ka taga aw ta saraka jenitaw* di Matigi Ala ma o yɔrɔ le ra, ani aw ta jɛnɔgɔnya sarakaw*, ani aw ta yagaw, ani aw ta siman fɔlɔ sarakaw*, ani aw ta dajurudafa sarakaw, ani aw yere diyanya sarakaw, ani aw ta misiw ni aw ta sagaw ni aw ta baw den fɔlɔw sarakaw bɛɛ.

⁷ Aw ka kan ka aw ta sarakaw domu o yɔrɔ le ra, Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ; Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ra, ka aw ta baara nafa minw di aw ma, aw ni aw ta somɔgɔw ye o diyabɔ ka jagari o yɔrɔ ra.

⁸ An bɛ Ala batora cogo min na yan, aw tena a bato o cogo ra tuun; yan, ni min ka min diya, o bɛ o le ke,

⁹ sabu Matigi Ala, aw ta Ala bɛna jamana min di aw ma, ka o ke aw laganfiyayɔrɔ ye, aw ma se o yɔrɔ ra fɔlɔ.

¹⁰ Nka Matigi Ala, aw ta Ala bɛ jamana min dira aw ma k'a ke aw ta ye, aw bɛna Zuriden ba tige, ka taga sigi o jamana ra; aw jugu minw bɛɛ ka aw lamini, Ala bɛna a to aw ye se sɔrɔ olugu bɛɛ kan, ka nasuma; o kɔ, aw bɛna to hera ni laganfiya ra.

¹¹ O tuma ra, Matigi Ala, aw ta Ala bɛna yɔrɔ dɔ le panawoloma k'a tɔgo la o yɔrɔ ra. Ne ka fɛn minw fɔ aw ye, aw ka kan ka taga ni o fɛnw ye o yɔrɔ le ra: aw ta saraka jenitaw, ani aw ta jɛnɔgɔnya sarakaw, ani aw ta yagaw, ani aw ta siman fɔlɔ sarakaw, ani aw b'a fɛ ka saraka minw bɔ Matigi Ala ye ka aw ta dajuruw dafa.

¹² Aw ye aw ta panagbew ke, ka jagari o yɔrɔ le ra Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ, aw ni aw dencew, ani aw denmusow, ani aw ta jɔncew, ni aw ta jɔnmusow, ani Levi ta mɔgo minw bɛ aw ta dugu ra; sabu ninyɔrɔ tɛ olugu fɛ, dugukolo si ma di o ma jamana kɔnɔ min ye o ta ye.

¹³ O ra, aw ye aw yere kɔrɔsi, aw kana aw ta saraka jenitaw bɔ yɔrɔ bɛɛ, yɔrɔ min ka aw diya.

¹⁴ Ni Matigi Ala, aw ta Ala nana yɔrɔ min panawoloma aw ta gbaw ta maraw dɔ ra, aw bɛna aw ta saraka jenitaw bɔ yi le; ne ka fɛn o fɛn fɔ aw ye fana, aw ka kan ka o bɛɛ ke yi le.

¹⁵ Nka ni Matigi Ala, aw ta Ala nana baraka don aw ra, ka bɛganw di aw ma, ni a diyara aw ye tuma o tuma, aw bɛ se ka aw ta bɛgan dɔ faga ka o sogo domu aw yere ta dugu kɔnɔ. Mɔgo minw saninyara o, minw ma saninya o, o bɛɛ bɛ se ka o sogo domu, sabu a bɛ i ko aw ka sogo gbansan dɔ le faga, dagbe walama minan.

¹⁶ Aw man kan ka bɛgan jori le domu; aw y'a bɔn dugu ma i ko ji.

¹⁷ Nka aw bɛ aw ta simanw ni aw ta rezenji ni aw ta turu yaga minw di Ala ma, aw man kan ka o domu aw yere ta duguw kɔnɔ; aw bɛ aw ta bɛganw den fɔlɔ minw di Ala ma fana, walama aw bɛ saraka min o min bɔ ka aw ta dajuru dafa, walama aw yere diyanya saraka, walama siman fɔlɔ sarakaw, aw man kan ka o domu aw yere ta dugu kɔnɔ.

¹⁸ Aw ka kan ka na o fɛnw domu Matigi Ala, aw ta Ala le ja kɔrɔ; ni Matigi Ala, aw ta Ala nana yɔrɔ min panawoloma, aw ni aw dencew, ani aw denmusow, ani aw ta jɔncew, ni aw ta jɔnmusow, ani Levi ta mɔgo minw bɛ aw ta dugu ra, aw ka kan ka na o fɛnw domu o yɔrɔ le ra. Aw ye jagari o yɔrɔ ra Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ, aw boro ta baara nafa kosɔn.

¹⁹ Ka aw to si ra aw ta jamana kɔnɔ, aw ye aw janto Levi ta mɔgɔw ra kosebe, aw kana pina o kɔ fiyewu.

²⁰ Ayiwa, ni Matigi Ala, aw ta Ala nana aw ta jamana bonya, i n'a fɔ a k'a layiri ta aw ye cogo min na, lon dɔ ni sogo domulɔgɔ ka mɔgɔ dɔ sɔrɔ, ni o tigi ko: «Ne kɔni b'a fe ka sogo domu bi», ayiwa, a be se ka sogo domu a sago ma.

²¹ Matigi Ala, aw ta Ala ka yɔrɔ min panawoloma k'a tɔgɔ la o yɔrɔ ra, ni a kera ko o yɔrɔ ka jan aw ra, o tuma aw be se ka began dɔ faga, misi walama saga walama ba dɔ, ka o domu aw yere ta dugu kɔnɔ aw sago ma, i n'a fɔ ne k'a fɔ cogo min na.

²² Aw y'a domu i ko sogo gbansan, i ko dagbesogo, walama i ko minansogo. Mɔgɔ minw saninyara, ani minw ma saninya, olugu bee be se ka o sogo domu.

²³ Nka aw ye aw yere kɔrɔsi, aw kana jori domu fiyewu, sabu began ta panamanya be sɔrɔ a jori le ra. Fen min be began panamanya, aw man kan ka o domu ni a sogo ye.

²⁴ O kɔsɔn aw man kan ka jori domu. Aw y'a bɔn dugu ma i ko ji.

²⁵ Aw kana jori domu; ni o kera, aw ani aw ta den minw be na aw kɔ, aw bee bena ke hera ra; ko minw terennin lo Matigi Ala ja kɔrɔ, aw ye to ka o le ke.

²⁶ Nka aw b'a fe ka fen minw di Ala ma saraka ye, ani ni aw be saraka minw bɔ ka aw ta dajuruw dafa, Matigi Ala yere ka yɔrɔ min panawoloma, aw ka kan ka taga o sarakaw bɔ o yɔrɔ le ra.

²⁷ Aw ka kan ka aw ta saraka jenitaw* jori ni a sogo bee jeni Matigi Ala, aw ta Ala ta sarakajenifen* kan, k'a lase Ala ma; nka ni saraka tɔw lo, aw ye olugu jori bɔn sarakajenifen kan, k'a sogo domu.

²⁸ Ne be nin kuma minw fɔra aw ye, aw ye aw janto o ra, ka o lamɛn kosebe, k'a sira tagama, janko aw ye ke hera ra tuma bee, aw ni aw ta den minw bena na aw kɔ fe; ko minw terennin lo Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ, aw ye to ka o le ke.

Izirayelimɔgɔw man kan ka Kanaanakaw ladegi

²⁹ Aw bena taga siya minw gben, ni Matigi Ala, aw ta Ala nana o siyaw bee halaki ka ban tuma min na, ni aw nana o gben ka bɔ yi, ka sigi o ta jamana ra tuma min na,

³⁰ aw ye aw yere kɔrɔsi, aw kana na ben o ta jan na, ka ke o ta kewalew ladegi ye, o halakinin kɔ ka ban; aw kana a fɔ ko aw be jininkari ke o siyaw ta batofɛnw ko ra, k'a fɔ ko: «Nin siyaw tun be o ta alaw batora cogo di le de? Anw fana b'a fe ka o ladegi.»

³¹ Aw man kan ka Matigi Ala, aw ta Ala bato o siyaw ta batocogow ra; sabu ni olugu be o ta alaw bato, o be ko haramunin suguya bee le ke, Matigi Ala be ko minw kɔninya. O be hali o dencew ni o denmusow jeni tasuma ra ka o ta alaw bonya ni o ye.

13

Jobatobagaw bee ka kan ka faga

¹ Ne ka fen o fen fɔ aw ye, aw ye o bee ke, k'a sira tagama; aw kana foyi fara a kan, aw fana kana foyi bɔ a ra.

² Ayiwa, ni cira dɔ nana wuri aw ce ra, walama mɔgɔ dɔ, min ko, ko ale be ko nataw ye siko ra k'a fɔ, ni a ka tagamasiyenba dɔ fɔ, walama kabako dɔ, ko o ko bena ke,

³ a ka min fɔ ni o nana ke can ye, nka ni o kɔ fe o tigi ko aw ma ko aw ye taga batofɛn werɛw kɔ, ka taga o bato, aw ma batofɛn minw lon,

⁴ aw man kan ka o cira, walama o sikokebaga ta kuma lamɛn. Matigi Ala, aw ta Ala le b'a fe ka aw ke k'a fle, k'a lon ni can ra aw b'a kanu ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee.

⁵ Aw ka kan ka tugu Matigi Ala, aw ta Ala kelen le kɔ, ka ale bato. Aw ye a ta kuma lamɛn, k'a kan mina. Aw y'a bato, ka nɔrɔ a ra.

⁶ O cira, walama o sikokebaga ka kan ka faga, sabu a kumana ka aw lamuruti Matigi Ala, aw ta Ala ma, Ala min ka aw labo Misiran, ka aw kisi ka bo o jonyaso ra. Matigi Ala, aw ta Ala ka sira min yira aw ra, o tigi tun b'a fe ka aw lafiri ka bo o sira le kan. O ra, aw ye o kojugu bo aw ce ra.

⁷ Ayiwa, hali aw balemace do, aw ni min be bamuso kelen na, walama aw dence do, walama aw denmuso do, walama aw muso min ko ka di aw ye, walama aw terice min ko ka gbelen aw ma kosebe, o do be se ka aw negge dogo ra, ko: «An ye taga ala werew bato», k'a soro aw ni aw bemaw si tun ma o alaw lon.

⁸ Siya minw ka aw lamini, olugu ta alaw lo. O siya dow yoro ka surun aw ra, nka dow yoro ka jan, o be fo dunupa kun do ra.

⁹ Ayiwa, aw kana son ka o tigi ta kuma lamen; aw kana a fle ka makari a ra, aw kana hina a ra, aw fana kana son k'a sutara.

¹⁰ Aw y'a faga le. Aw yere boro le ka kan ka kon ka se a ma, o ko, moggo tow boro be soro ka se a ma k'a faga.

¹¹ Aw y'a bon ni kabakuru ye fo k'a faga, sabu a tun b'a fe ka aw lafiri ka bo Matigi Ala, aw ta Ala le ko, Ala min ka aw labo Misiran jamana ra, jonyaso ra.

¹² Ni a kera ten, Izirayelimogow bee bena o ko men, ka siran Ala ja. O ra, aw ra moggo si tena o kojugu jagon ke tuun.

¹³ Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala bena dugu minw di aw ma k'a ke aw sigiyoro ye, ni aw nana kuma do men lon do ka bo o dugu do ra,

¹⁴ ko aw yere ta siya mogokolon dow wurira ka o ta dugumogow lafiri, k'a fo o ye ko o ye taga ala werew bato, aw ma ala minw lon,

¹⁵ ayiwa, aw ye jininkari ke o ko ra, k'a segesege k'a fle kosebe, k'a lon ni can lo, ko o ko kera, ni o ko haramunin jagon kera aw ce ra.

¹⁶ Ni can lo, aw ye taga o dugumogow bee faga ni kerekemuru ye. Aw ye o dugu ni a konofenw bee halaki ka ban pewu, ka o ta beganw bee faga ni muru ye.

¹⁷ O ko, aw ye dugu naforo bee lajen dugu kenegbe ce ma, ka dugu ni a naforo bee jeni, k'a ke i ko saraka jenita* Matigi Ala, aw ta Ala ja koro. O dugu bena ke tomo le ye, ka to ten tuma bee, a tena lo ka ye tuun.

¹⁸ Fen o fen ka kan ka halaki ka ban pewu, aw boro man kan ka maga o ra. Ni o kera, Matigi Ala ta dimi be mala. A bena makari aw ra, ka ja aw ma, ka aw caya, i n'a fo a tun karira aw bemaw ye cogo min na.

¹⁹ A bena o ke, ni aw sonna k'a kan mina, ani ne be kuma minw fora aw ye bi, ni aw ka o sira tagama, ko minw terennin lo Matigi Ala, aw ta Ala ja koro, ni aw be o ke.

14

Sogo saninyaninw, ani sogo saninyabariw

¹ Aw ye Matigi Ala, aw ta Ala ta mogow le ye. Aw kana aw fari cici ni muru ye, walama ka aw kun pafeyoro li, ko moggo do sara aw fe;

² sabu aw ye siya saninyanin le ye, siya min blara danna Matigi Ala, aw ta Ala ye. Matigi Ala, aw ta Ala ka aw janawoloma dugukolo siya tow bee ce ra, janko aw ye ke ale ta siya kanunin ye, siya min ko ka gbelen a ma.

³ Aw kana fen haramunin si domu.

⁴ Aw be se ka sogo minw domu, o ye nin ye: misi, ani saga, ani ba,

⁵ ani minan, ani son, ani dagbe, ani mankalanin, ani sigin, ani kongoron, ani tango.

⁶ Began minw sen gbogoro cira fla ye, ani o be bin pimiko fla ke*, aw be se ka olugu le domu.

* 14:6 14.6 Ka bin pimiko fla ke: O koro ye ko o beganw be bin pimi, nka o ko fe, o be o bin kelen lana o da ra tuun k'a pimi kosebe ka soro k'a kunu.

⁷ Nka minw be bin jīmiko fla ke dōron, walama minw sen gbogoro cira fla ye dōron, aw man kan ka olugu domu; olugu fle nin ye: jōgome, ani sonzannin, ani farawopinan. O be bin jīmiko fla ke, nka o sen gbogoro ma ci fla ye. Aw ye o sogo jate i n'a fō sogo saninyabari.

⁸ Aw man kan ka le domu, sabu a sen gbogoro cira fla ye, nka a te bin jīmiko fla ke. Aw y'a sogo jate i n'a fō sogo saninyabari. Aw kana o fenw si sogo domu; aw kana maga hali o su ra.

⁹ Ayiwa, fenpanaman minw be ji ra, aw be se ka o minw domu, o fle nin ye: jinomunan ni fara be minw na, aw be se ka olugu le domu.

¹⁰ Nka jinomunan ni fara te minw na aw man kan ka olugu si domu. Aw ye olugu jate i n'a fō fen saninyabari.

¹¹ Kōnō o kōnō saninyanin lo, aw be se ka o domu.

¹² Aw man kan ka kōnō minw domu, olugu ye nin ye: bōn, ani dugaba, ani kōgōjibōn,

¹³ ani kongoduga, ani duga suguya tōw,

¹⁴ ani kankan, ani o kōnō suguyaw,

¹⁵ ani kōnōsogolon, ani gbingbingbe, ani jidarakōnō, ani segen, ani segen suguya tōw,

¹⁶ ani gbingbinfin, ani jēgeminakōnō, ani gbingbinba,

¹⁷ ani gbingbin fitini, ani kōnōdaba, ani dugafin,

¹⁸ ani baninkōnō, ani kōnōsenjan suguya bēē, ani kōnō kunsigitigi, ani tolen†.

¹⁹ Fēn misenman minw be wuri kaman na, aw ye o bēē jate i n'a fō fen saninyabari. Aw man kan ka o domu.

²⁰ Nka kaman be fenpanaman minw na, ni o saninyanin lo, aw be se ka olugu domu.

²¹ Aw kana began jufanin si sogo domu. Lonan minw siginin be aw ta dugu ra, aw y'a di olugu ma, o ye a domu, walama aw y'a fiyeere lonan dō ma; sabu aw ye siya saninyanin le ye, min blara danna Matigi Ala, aw ta Ala ye.

Aw kana badennin tobi ni a ba ta nōnō ye‡.

Yaga sariya

²² Aw ka kan ka aw ta forow ta simanw bēē yaga bō san o san.

²³ Ni Matigi Ala, aw ta Ala nana yoro min panawoloma k'a tōgo la o yoro ra, aw ka kan ka taga ni aw ta simanw yaga ni aw ta rezenji yaga ni aw ta turu yaga ye o yoro le ra, ka taga domuni ke yi; aw ka kan ka taga aw ta misiw ni aw ta sagaw ni aw ta baw ta den fōlow sarakaw domu o yoro le ra, Matigi Ala, aw ta Ala ja koro, janko aw ye Matigi Ala, aw ta Ala nasiran degi tuma bēē.

²⁴ Nka Matigi Ala, aw ta Ala ka yoro min panawoloma k'a tōgo la o yoro ra, ni a kera ko o yoro ka jan ka teme aw ta so ra, k'a soro Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ta siman na k'a caya, fō aw te se ka taga ni aw ta yaga bēē ye o yoro ra, sira janya koson,

²⁵ o tuma aw ye aw ta yaga falen wari ra, ka taga ni o wari ye aw boro Matigi Ala, aw ta Ala ta yoro ra, a ka yoro min panawoloma.

²⁶ Ni aw sera yi, ni fen o fen ka aw diya: misiw, walama sagaw, walama baw, walama rezenji, walama minnifen fariman werew, ni fen o fen ka aw diya, aw ye o san ni o wari ye. Aw ye domuni ke ka jagari Matigi Ala, aw ta Ala ja koro, aw ni aw ta somogow.

† 14:18 14.18 Nin kōnōw caman te soro an ta jamana ra, o koson an te se ka o bēē tōgo yere soro k'a fō. ‡ 14:21 14.21 Ka badennin tobi ni a ba ta nōnō ye: o tun be se ka ke o yoro mōgow ta landa dō ye; Izirayelimogow tun man kan ka o jōgon ke (Bori 23.19).

²⁷ Nka Levi ta mogo minw be aw ta dugu konɔ, aw kana jina olugu ko, ka domuni ke ka o to; sabu Levi ta mogow ma ninyoro foyi soro, dugukolo foyi ma di o ma i n'a fo aw.

²⁸ Ni san fla temena, aw y'a san sabanan ta siman bee yaga bo, k'a lajen k'a mara aw ta dugu konɔ.

²⁹ Ni o kera, Levi ta mogo minw ma ninyoro soro, ani o ma dugukolo do soro i n'a fo aw, ani lonanw, ani ferita minw be aw ta dugu konɔ, ani muso ce saninw, olugu bena o domu ka fa. Ni o kera, ni aw ka aw boro don baara o baara ra, Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra, ka o bee ja.

15

Nenkirisan sariya

¹ San wolonfla o san wolonfla, aw ka kan ka aw ta jurunantigiw bee ta juruw to o ye o san wolonflanan laban na.

² O bena ke cogo min na, o fle nin ye: Izirayelimogo min o min ka juru don a balema do ra, o tigi ka kan ka yafa o wari ko. A man kan k'a fo ko a Izirayelinogon, walama ko a balema ye o juru sara a ye tuun, sabu Matigi Ala ka wagati min latige, ko bee ka kan ka kaari a ta juru ko, o wagati le sera.

³ Lonan minw ka juru ta aw fe, aw koni be se ka aw ta juruw kani olugu ra. Nka aw balemaw ka juru minw ta aw fe, aw ka kan ka kaari ka o to yi.

⁴ O bee n'a ta, fagantan tena ke aw ce ra, sabu Matigi Ala bena jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, a bena baraka don aw ra o jamana ra, ka aw borofenw caya.

⁵ Nka aw ka kan ka Matigi Ala, aw ta Ala kan mina fen bee ra, ani ne be kuma minw bee fora aw ye bi, aw ka kan ka aw janto o kumaw bee ra k'a bee ke.

⁶ Matigi Ala bena baraka don aw ra i n'a fo a k'a fo cogo min na. Aw bena juru don jamana caman na, nka aw tena juru ta mogo si fe; aw bena sigi jamana caman kunna, nka jamana si tena sigi aw kunna.

⁷ Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni a sorora ko aw balema do ye fagantan ye aw ta dugu do ra o jamana ra, aw man kan ka aw jusukun gbeleya, ka ban ka aw balema fagantan son.

⁸ Aw ka kan ka aw boro labla ka juru don a ra, min be se k'a mako bee ja.

⁹ Aw ye aw yere korosi, aw kana na ta juguya fe k'a fo aw yere konɔ ko: «San wolonflanan surunyara ka ban, juru ko bee ka kan ka ban san min na, o sera ka ban.» Aw kana o miiriya nogon don aw jusu ra, ka aw ja tugu aw balema fagantan na, ka ban k'a demɛ; ni o te, ni a kulera ni aw togo ye ka Matigi Ala wele, o hake bena to aw kan.

¹⁰ O ra, aw ye aw balema son fo k'a wasa; aw kana a son ni jusu fla ye. Ni aw be o ke, Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra aw ta baaraw bee ra, ani aw ta koketaw bee ra.

¹¹ Fagantanw koni tena fon jamana konɔ. O koson ne be nin kuma fo aw ye, ko aw ye aw boro labla aw balemaw ye, minw ye panibagatow, ani fagantanw ye aw ta jamana ra.

Jonya sariya

¹² Ayiwa, ni aw balema Heburu do fiyeerera aw ma, ce walama muso, ka ke aw ta jon ye, ni a ka baara ke aw ye san woro, a san wolonflanan, aw ka kan k'a labla a ye taga.

¹³ Ni aw b'a labla tuma min na fana, aw man kan k'a borolakolon bla ka taga.

¹⁴ Aw y'a son caman aw ta beganw na, ani aw ta siman na, ani aw ta rezenji ra; Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ra, ka aw son cogo min na, aw fana ye a son ten.

¹⁵ Aw ye aw hakiri to a ra ko aw fana tun be jonya le ra Misiran jamana ra, ko Matigi Ala, aw ta Ala le ka aw kunmabo o ra; o koson ne be nin kuma fora aw ye bi.

¹⁶ Nka ni jon yere ko, ko a t'a fe ka taga ka bo aw ta so, sabu aw ni aw somogow ko ka di a ye, a fana be hera ra aw ta so,

¹⁷ o tuma aw ye miseni do ta ka o jonce den bonda yiri kan, k'a toro sogo; ni o kera, a be to jonya ra aw fe a si bee ra. Jonmusow fana ta be ke ten.

¹⁸ Ka aw ta jonw labla, o man kan ka ke aw fe kogbelen ye, sabu a ka baara min ke aw ye o san wooro konso, aw ka tonso min sorso o ra, o ka ca ni baaraden gbansan ta ye fo sipaga fla. Ni o kera, Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra aw ta baaraw bee ra.

Began den folo sariya

¹⁹ Aw ka kan ka aw ta misiw, ani aw ta sagaw, ani aw ta baw den folo cemanw bla danna Matigi Ala, aw ta Ala ye. Aw man kan ka sene ke ni aw ta misi den folo ceman ye; aw fana man kan ka aw ta sagaw ta den folow siw kan.

²⁰ Matigi Ala ka yoro min panawoloma ka o ke a batoyoro ye, san o san aw ni aw ta somogow ka kan ka taga aw ta beganw den folow ke saraka ye o yoro le ra, ka o saraka domu Matigi Ala, aw ta Ala na koro.

²¹ Nka ni fiyen do be o began na, ni a sen kelen cenna, walama ni a fiyenna, walama ni fiyen cejugu do be a fari yoro do ra, aw man kan k'a di Matigi Ala, aw ta Ala ma saraka ye.

²² Aw ye o began domu aw ta dugu konso. Mogo minw saninyara o, minw ma saninya o, o bee be se ka o sogo domu, sabu a be i ko aw ka sogo gbansan do le faga, dagbe walama minan.

²³ Aw man kan ka began jori le domu; aw y'a bon dugu ma i ko ji.

16

Jonyaban panagbe

¹ Aw ka kan ka aw hakiri to Abibu karo* ra, ka Jonyaban panagbe* ke ka Matigi Ala, aw ta Ala bonya; sabu Abibu karo le ra Matigi Ala, aw ta Ala ka aw labo Misiran jamana ra su fe.

² Ni Matigi Ala, aw ta Ala nana yoro min panawoloma k'a togo la o yoro ra, aw ka kan ka taga Jonyaban panagbe saraka bo o yoro le ra ka Matigi Ala, aw ta Ala bonya; aw ye misi walama saga walama ba ke saraka ye.

³ O panagbe wagati ra, aw man kan ka burufununin domu. Aw ye burufunubari le domu fo tere wolonfla. Aw ye o jusukasi buru domu, ka aw hakiri jigi ko aw boto Misiran jamana ra, aw teliyara le ka bo. Aw ye o ke, janko aw si bee ra, aw hakiri ye to aw bolon na Misiran jamana ra.

⁴ Burufunufen si man kan ka ye mogo si fe aw ta jamana bee konso, fo ka taga o tere wolonfla ban. Began minw fana kera saraka ye tere folo wula fe, o si sogo to man kan ka bla ka si.

⁵ Matigi Ala, aw ta Ala ka dugu minw di aw ma k'a ke aw sigiyorow ye, aw man kan ka Jonyaban panagbe saraka bo o duguw si ra.

⁶ Nka Matigi Ala yere ka yoro min panawoloma k'a togo la o yoro ra, aw ka kan ka taga Jonyaban panagbe saraka faga o yoro le ra wula fe, terebenda wagati ra; aw bora Misiran wagati min na, aw y'a ke ka ben o wagati jogon le ma.

⁷ Matigi Ala, aw ta Ala ka yoro min panawoloma, aw ye o saraka sogo tobi k'a domu o yoro ra. O dugusagbe sogoma, aw be seko ka taga aw ta so.

* 16:1 16.1 Abibu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo folo ye.

⁸ Aw ka kan ka burufunubari le domu fo tere woɔɔɔ. A tere wolonflanana, aw ye jamalajenba ke, ka Matigi Ala, aw ta Ala bonya; aw kana baara si ke o lon na.

Simantige panagbe

⁹ Ayiwa, ni aw nana woɔɔɔ ta ka aw ta simantige damina lon min na, aw ye logokun wolonfla jate k'a damina o lon na.

¹⁰ Ni o logokun wolonfla dafara, aw ye simantige panagbe* ke, ka aw diyanya sarakaw bo Matigi Ala ye; Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ra cogo min na, aw ye saraka bo a ye ka kana ni o ye.

¹¹ Matigi Ala bena yoro min panawoloma k'a togo la o yoro ra, aw ye taga nagari Matigi Ala, aw ta Ala na koro o yoro ra, aw ni aw dencew, ani aw denmusow, ani aw ta joncew, ani aw ta jonmusow, ani Levi ta mogow minw be aw ta dugu ra, ani lonanw, ani feritaw, ani muso minw be aw ce ra, ni o ce sara.

¹² Aw ye aw hakiri to a ra, ko folofolo aw tun be jonya ra Misiran; o ra, sisan, aw ye aw janto nin sariyaw ra ka o sira tagama ka na kosebe.

Gbatakɔɔsigi panagbe

¹³ Ni aw ka aw ta simanw tige k'a gbasi, ka aw ta rezenji bo ka o bee ladon ka ban tuma min na, aw ye gbatakɔɔsigi panagbe* ke fo tere wolonfla.

¹⁴ Aw ye o panagbe ke ka nagari, aw ni aw dencew, ani aw denmusow, ani aw ta joncew, ani aw ta jonmusow, ani Levi ta mogow, ani lonanw, ani feritaw, ani muso ce sanin minw be aw ta duguw ra.

¹⁵ Matigi Ala bena yoro min panawoloma ka o ke a batoyoro ye, aw ye o panagbe ke o yoro le ra tere wolonfla, ka Matigi Ala, aw ta Ala bonya; sabu Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra ka aw ta siman na, ka aw ta baara bee na. O ra, aw ye nagari kosebe.

¹⁶ Matigi Ala, aw ta Ala bena yoro min panawoloma, aw ta cew bee ka kan ka na Matigi Ala, aw ta Ala na koro o yoro ra sipaga saba san kono, burufunubari panagbe* ra, ani simantige panagbe* ra, ani gbatakɔɔsigi panagbe ra; mogow si borolakolon man kan ka na Matigi Ala na koro.

¹⁷ Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ra k'a to aw ka sorori ke; o ra, ni fen min se ka ke aw ye, aw ye o di Ala ma ka kana ni o baraka ye.

Kititige sariya

¹⁸ Matigi Ala, aw ta Ala bena dugu minw bee di aw ma, aw ye kititigebagaw ni kuntigi dow sigi o duguw bee ra, gba bee ni a ta. Olugu ye mogow ta kitiw tige ka na.

¹⁹ Aw kana mogow si togo kiti ra, aw kana mogow bo mogow ra. Aw kana son ka bonyafen mina mogow fe, ka kiti diya o tigi ra. Sabu bonyafen be mogow hakiritigi na fiyen, ka mogow terennin ta kuma jenge.

²⁰ Terenninya, ani terenninya doron, aw ye o sira le tagama, janko aw ye to si ra, ani janko Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, aw ye o jamana soro, ka to a ra.

Minw be batofen werew bato

²¹ Aw ka sarakabonan min lo Matigi Ala, aw ta Ala ye, aw kana jo musoman Asera ta bere si turu o sarakabonan koro.

²² Aw kana kabakurujanw lolo yoro si ka o bato, sabu o fenw man di Matigi Ala, aw ta Ala ye fiyewu.

17

¹ Aw man kan ka saraka si bo Matigi Ala, aw ta Ala ye, misi, walama saga, walama ba, fiyen be min na, walama no be min fari yoro do ra; sabu o saraka jagon ye saraka haramunin le ye Matigi Ala, aw ta Ala na koro.

² Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala bena dugu minw di aw ma, ni a sɔrɔra ko cɛ dɔ, walama muso dɔ bɛ aw cɛ ra o dugu dɔ ra, min bɛ Matigi Ala, aw ta Ala ta sariya cɛn, ka kojugu kɛ Matigi Ala na kɔrɔ,

³ ni a bɛ taga batofɛn wɛrɛw kɔ, ka taga a kinbiri gban olugu kɔrɔ ka o bato, ka tere walama karo walama lolow bato, o tigi bɛ o min kera ten, Ala ta sariya ma o fɔ.

⁴ Ayiwa, ni o kuma fɔra aw ye, ni aw ka o ko mɛn dɔrɔn, aw ye jɪnɪnkari kɛ o ko ra kɔsɛbɛ, k'a lon ni can lo, ni a kera ko o ko bɛ kera, ni o ko haramunin jɔgɔn bɛ kera aw cɛ ra.

⁵ Ni can lo, o cɛ, walama o muso min ka o kojugu kɛ, aw ye na ni o tigi ye aw ta dugu donda* ra, k'a bon ni kabakuru ye k'a faga.

⁶ Nka sani aw ye mɔgɔ dɔ faga, mɔgɔ fla walama saba le ka kan ka sɔrɔ ka lo a ra, ko olugu ye a ta kojugu seere ye. Aw man kan ka mɔgɔ si faga mɔgɔ kelen dɔrɔn ta seereya kɔsɔn.

⁷ Seerew yɛrɛ boro le ka kan ka kɔn ka se a ma; o kɔ, mɔgɔ tɔw boro bɛ sɔrɔ ka se a ma k'a faga. Aw ye o kɛ janko ka kojugu bɔ aw cɛ ra.

Kiti minw ka gbɛlɛn

⁸ Ni o nana ni kiti dɔ ye aw ta dugu kititigeyɔrɔ ra, ni mɔgɔfagako lo, walama ni ko dɔ le donna mɔgɔ fla cɛ, walama ni dɔ le ka dɔ mandimi, ni o ko gbɛlɛyara aw ma, ni aw tɛ se ka o kiti tige, aw ye taga ni o ko ye Matigi Ala, aw ta Ala ta yɔrɔ ra, a ka yɔrɔ min panawoloma.

⁹ Levi ta mɔgɔw, minw ye sarakalasebagaw ye, ani mɔgɔ min ye kititigɛbaga ye o wagati ra, aw ye taga ni a ye olugu fɛ. Ni aw ka olugu jɪnɪnka, min ka kan ka kɛ, o bena o fɔ aw ye.

¹⁰ Ni o ka min latige Matigi Ala ta yɔrɔ panawolomanin na, aw y'a kɛ ten le. Ni o ka min o min fɔ aw ye, aw ye aw janto o ra, ka o kɛ.

¹¹ Ni o ka sariya min yira aw ra, aw ye o sira tagama; ni o ka min latige, aw ye o le kɛ. Ni o ka min fɔ aw ye, aw kana jenge ka bɔ o sira kan ka taga aw kininboro fɛ, walama ka taga aw numanboro fɛ.

¹² Ayiwa, sarakalasebaga min sigira Matigi Ala, aw ta Ala ta baara kama, walama kititigɛbaga min sigira aw cɛ ra, ni mɔgɔ min k'a yɛrɛ bonya, ka ban ka olugu lamɛn, o tigi ka kan ka faga; aw y'a faga janko ka kojugu bɔ Izirayɛlimɔgɔw cɛ ra,

¹³ janko mɔgɔw bɛɛ ye o ko mɛn, ka siran; ni o kera, o tena sɔn ka ta yɛrɛbonya fɛ tuun ka o ko jɔgɔn kɛ.

Masacɛ ka kan ka min kɛ

¹⁴ Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni aw nana taga don o jamana ra, k'a kɛ aw ta ye, ka sigi a ra, ni lon dɔ aw nana a fɔ ko aw b'a fɛ ka masacɛ dɔ sigi aw yɛrɛ kunna i n'a fɔ siya tɔ minw ka aw lamini,

¹⁵ Matigi Ala, aw ta Ala yɛrɛ bena masacɛ min panawoloma, aw ye o le sigi. O masacɛ ka kan ka kɛ aw yɛrɛ ta siyamɔgɔ dɔ le ye. Aw man kan ka lonan dɔ kɛ aw ta masacɛ ye, min tɛ aw balema Izirayɛlimɔgɔ dɔ ye.

¹⁶ Nka aw ta masacɛ man kan ka kɛ so caman tigi ye, a fana kana a fɔ ko a bɛ mɔgɔw bla ka taga Misiran, o ye taga so caman jini ale ye, sabu Matigi Ala k'a fɔ aw ye ko aw man kan ka seko o sira fɛ tuun.

¹⁷ Aw ta masacɛ man kan ka kɛ muso caman tigi ye fana; ni o tɛ, o musow bena a hakiri yɛlɛma ka bɔ Ala kan. A fana man kan ka warigbɛ camanba ni sanin camanba lajen a yɛrɛ ye.

¹⁸ Ni a nana sigi masaya ra, sarakalasebagaw, minw ye Levi ta mɔgɔw ye, olugu bena nin sariyaw fɔ a ye; a ye o sariyaw seɛ kitabu dɔ kɔnɔ, ka o bla a yɛrɛ fɛ.

¹⁹ O sariya kitabu ka kan ka sɔrɔ a kɔrɔ, ani a ka kan ka to k'a karan a si bɛɛ ra, janko a ye Matigi Ala, a ta Ala nasiran degi, ka o sariyaw kumaw ni a ciw bɛɛ kɛ, k'a bɛɛ sira tagama.

²⁰ Ni o kera, a tena a yere bonya, k'a yere fisaya a balema tow ma, a tena nin kumaw sira bla ka jenge ka taga a kininboro fe walama ka taga a numanboro fe; a bɛna sijan sɔrɔ a ta masaya ra, Izirayelimogow ce ra, a ni a ta denw.

18

Sarakaw ka kan ka di Levi ta mogow ma

¹ Ayiwa, sarakalasebagaw, minw ye Levi ta mogow ye, ani Levi ta mogow tow bɛɛ, olugu man kan ka ninyɔrɔ foyi sɔrɔ jamana kɔnɔ, dugukolo si tena di o ma k'a kɛ o ta ye, i n'a fo Izirayelimogow tow. Saraka minw be jeni tasuma ra Matigi Ala ye, o ka kan ka baro o le ra, ani fen to minw be di Ala ma.

² Olugu tena dugukolo foyi sɔrɔ jamana kɔnɔ i n'a fo o balema tow. Matigi Ala yere le ye olugu ninyɔrɔ ye, i n'a fo a tun k'a fo o ye cogo min na.

³ Minw be misisaraka, walama sagasaraka bo Matigi Ala ye, olugu jagboyara ka min di sarakalasebagaw ma, o ye kaman ni dagbaga ni furu ye; o ka kan ka o le di sarakalasebagaw ma.

⁴ Aw ka kan ka aw ta siman ni aw ta rezenji ni aw ta turu ninyɔrɔ folo di sarakalasebagaw ma; ni aw ka aw ta sagaw si kan, aw ye sagasi ninyɔrɔ folo fana di o ma,

⁵ sabu Matigi Ala, aw ta Ala ka olugu le janawoloma gba tow bɛɛ ra, janko o ye sarakalasebagaya baara kɛ Matigi Ala togo ra wagati bɛɛ, olugu ni o ta durujaw.

⁶ Ni Levi ta mogow do bɔra aw ta dugu do ra, a tun siginin be dugu min na, ni a kera dugu o dugu ye Izirayeli jamana ra, ni a bɔra yi ka na Matigi Ala ta yorɔ ra, sabu o yorɔ ko b'a jusu ra kosebe,

⁷ a be se ka sarakalasebagaya baara kɛ Matigi Ala ye, a ta Ala, i n'a fo a balemaw, Levi ta mogow to minw be sarakalasebagaya kera Matigi Ala na kɔrɔ.

⁸ Sarakalasebaga tow be min sɔrɔ k'a kɛ o ta baro ye, a fana ka kan ka o jogon le sɔrɔ; ni a k'a borofen dow fiyeere ka wari min sɔrɔ, o wari fana ye a ta ye.

Ala be ko minw haramuya

⁹ Matigi Ala, aw ta Ala bɛna jamana min di aw ma, ni aw nana taga don o jamana ra, siya minw tun be o jamana ra, aw kana o siyaw ta ko haramuninw ladegi.

¹⁰ Mogow si kana sɔrɔ aw ra min b'a dence walama a denmuso di ko o ye a don tasuma ra k'a kɛ ka jo son. Aw ra, mogow si kana a yere kɛ jotigi ye, walama lagberikebaga, walama tagamasiyen lonbaga, walama jinamori,

¹¹ walama subaga. Aw si kana taga jinatigi fe, walama flerikebaga fe; mogow minw b'a fo ko o be kuma ni suw ye, mogow si kana taga olugu do fe,

¹² sabu mogow o mogow be o kow kɛ, Matigi Ala be o tigi haramuya. O ko haramuninw le koson fana Matigi Ala, aw ta Ala bɛna o siyaw gben ka bo aw na.

¹³ Aw ka kan ka aw tagamacogo na, ka kɛ mogow jarakibariw ye Matigi Ala, aw ta Ala na kɔrɔ.

¹⁴ Aw bɛna taga siya minw gben, olugu be lagberikebagaw ni jotigiw le lamɛn; nka aw koni, Matigi Ala, aw ta Ala te son aw ye o jogon kɛ.

Ciraw ta ko

¹⁵ Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala bɛna cira do lana aw ye ka bo aw yere balemaw ce ra, i n'a fo ne; aw ka kan ka o cira lamɛn.

¹⁶ Aw ka min daari Matigi Ala, aw ta Ala fe Horebu kuru yoro ra, jama lajenlon na, Matigi Ala bena o le jaabi. Aw tun k'a fo ko: «An t'a fe ka Matigi Ala, an ta Ala kan men tuun, an fana t'a fe ka nin tasumaba ye tuun; ni o te, an bena sa.»

¹⁷ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «O ka min fo, o ka ji.

¹⁸ Ne bena cira do lana o ye ka bo o yere balemaw ce ra, i n'a fo ele. Ne bena ne ta kumaw don a da ra; ni ne ka fen o fen fo a ye, a bena o bee lase o ma.

¹⁹ A bena kuma min fo ne togo ra, ni mogo o mogo ma son ka o kuma lamɛn, ne yere le bena o tigi jininka.

²⁰ «Nka ni cira min ka son k'a kun gbeleya ka kuma do fo ne togo ra, ne m'a ci ko a ye kuma min fo, walama ni cira min kumana mogow fe batofen werew togo ra, o cira ka kan ka faga.»

²¹ Ayiwa, aw bena aw yere jininka k'a fo ko: «An bena a ke cogo di k'a lon ko o cira ta kuma ma bo Matigi Ala ra?»

²² Ayiwa, ni cira ka min fo Matigi Ala togo ra, ni o ko ma na ke can ye, ni a ko ma ke, o tuma Matigi Ala le ma o cira ci. A ka o kuma bo a yere ra k'a fo yereyira le koson. O ra, aw kana siran o cira ja.

19

Karifaduguw ta ko

(Jateri 35.9-34; Yosuwe 20.1-9)

¹ Matigi Ala, aw ta Ala bena siya minw ta jamana di aw ma, ni Matigi Ala, aw ta Ala nana o siyaw halaki, ni aw ka o siyaw gben, ka sigi o ta duguw ni o ta bonw konɔ tuma min na,

² o tuma Matigi Ala, aw ta Ala ka o jamana min di aw ma, aw ye dugu saba janawoloma o jamana cemance ra, ka o duguw bla danna.

³ Matigi Ala, aw ta Ala ka o jamana min di aw ma, aw ye o jamana taran saba ye, ka sira dow bo, minw be taga o dugu saba do ra, janko ni mogo min ka mogo faga, o tigi ye se ka bori ka taga dogo o dugu do ra.

⁴ Ni mogo min k'a mogonogon faga, k'a soro a m'a lawuri a kama, a fana tun m'a tigi koninya kakoro, ka kana ni nin sariya ye, o mogofagabaga ngon le be se ka bori ka taga dogo o dugu do ra k'a yere kisi.

⁵ A be i n'a fo ni mogo fla tagara kongo ra ka taga yiri tige. Kelen k'a ta jende korota ko a be yiri tige minke, jendeden bora ka taga a tonogon gbasi k'a faga. O tigi be se ka bori ka taga o duguw do ra k'a yere kisi;

⁶ ni o te, hakebobaga dimininba bena o mogofagabaga gben. Ni a kera ko sira ka jan, a laban a bena kun a ra, k'a bugo k'a faga, k'a soro a tun man kan ni fagari ye, sabu a tun m'a tonogon koninya kakoro.

⁷ O le koson, ne ka nin ci fo aw ye, ko aw ye o dugu saba janawoloma, ka o bo danna.

⁸ Nka ni Matigi Ala, aw ta Ala nana aw ta jamana bonya, i n'a fo a karira aw bemaw ye cogo min na, ani a ka layiri ta aw bemaw ye ko a bena jamana min di o ma, ni a nana o jamana bee di aw ma tuma min na,

⁹ o tuma, aw bena dugu saba were fara o duguw kan. Nka ne be kuma minw fora aw ye bi, aw koni ka kan ka o sira bee tagama k'a dafa, ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu, k'a ta siraw bee tagama ka ja.

¹⁰ Aw bena dugu saba were fara o duguw kan, janko Matigi Ala, aw ta Ala ka jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, o kana na mogo jarakibari do faga o jamana ra; ni o te, o fagari hake bena ben aw kan.

¹¹ Nka ni mogo do k'a mogonogon koninya, ka taga dogo a ja, ka ben a kan k'a bugo fo k'a faga, ka bori ka taga o karifadugu do ra,

¹² o tigi yere ta dugu cekorobaw ye mogo ci ka taga a mina, ka na a di hakebobaga ma, janko a y'a faga.

¹³ Aw man kan ka makari a ra fiyewu. A ka mogo jarakibari min faga, aw ye o tigi fagari hake bo Izirayeli jamana kan, janko aw ye hera soro.

¹⁴ Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni yoro min nana di aw ma o jamana ra, aw bemaw ka kabakuru minw bla ka o ke aw ta yoro ni aw siginogon ta yoro dan ye, aw man kan ka o kabakuruw bo o now ra ka do fara aw ta yoro kan.

Seereya kescogo

¹⁵ Aw man kan ka mogo si jaraki ka kiti ben a kan mogo kelen doron ta kuma koson, ko a ka mogo faga, walama ko a ka kojugu do ke, ni a kera kojugu min o min ye. Sani aw ye ko do jate ko can lo, seere fla walama seere saba ka kan ka soro o ko ra.

¹⁶ Ni do kera seerejugu ye ka kojugu do faninya la mogo do ra,

¹⁷ o mogo fla ka kan ka taga lo Matigi Ala na koro, sarakalasebagaw na fe, ani o wagati ta kititigebagaw na fe, ka kuma.

¹⁸ Kititigebagaw ye o ko segesege kosebe. Ni a sorora ko seere ye faninyafobaga le ye, ni a ka kuma min fo k'a la a balema ra, ni can te o ye,

¹⁹ o tuma ale tun b'a fe ka kojugu min ke a balema ra, aw ye o nogon le ke ale yere ra.

²⁰ Ni a kera ten, tow bena o ko men, ka siran Ala na. O ra, aw ra mogo si tena o kojugu nogon ke tuun.

²¹ Aw kana makari a tigi ra fiyewu. Ni min ka mogo na ci, o ta ye ci a nogon ye; ni min ka mogo jin bon, o ta ye bon a nogon ye; ni min ka mogo boro kari, o ta ye kari a nogon ye; ni min ka mogo sen kari, o ta ye kari a nogon ye.

20

Kerekedenya sariya

¹ Ni aw bora ka taga kere ke ni aw juguw ye, hali ni aw k'a ye ko sow ni sowotorow, ni kerekedenw ka ca o fe ka teme aw kan, aw kana siran o na; sabu Matigi Ala, aw ta Ala min ka aw labo Misiran jamana ra, ale be ni aw ye.

² Ni kere wagati surunyara, sarakalasebaga ye gbara na fe ka taga kuma mogow fe.

³ A ye a fo o ye ko: «Izirayelimogow, aw ye lamenni ke! Aw bena kere ke ni aw juguw ye bi. Aw kana aw fari faga, aw kana siran, aw ja kana wuri, aw ja kana tige o na;

⁴ sabu Matigi Ala, aw ta Ala be ni aw ye, a bena aw juguw kere aw ye, ka aw kisi ka bo o boro.»

⁵ O ko, kerekajama kuntigiw ye kuma kerekedenw fe, k'a fo o ye ko: «Aw ra jontigi le ka bonkura lo ni a ma don a ra folo? O tigi ye seko ka taga a ta so, janko o kana na a faga kere ra k'a to mogo were ye don a ta bon konso a ko fe.

⁶ Aw ra jontigi le ka rezenforo sene ni a m'a rezenmo diyabo folo? O tigi ye seko ka taga a ta so, janko o kana na a faga kere ra k'a to mogo were ye taga a ta rezenmo diyabo a ko.

⁷ Aw ra jontigi le ka muso mamina ni a m'a furu folo? O tigi ye seko ka taga a ta so, janko o kana na a faga kere ra k'a to mogo were ye a ta maminamusu ta a ko.»

⁸ Kerekajama kuntigiw ye kuma kerekedenw fe tuun, k'a fo ko: «Aw ra jontigi le be siranna, fo k'a baraka ban? O tigi ye seko ka taga a ta so, janko a kana na ke sababu ye k'a balema tow fana lasiran ka o baraka ban.»

⁹ Ni kerekajama kuntigiw kumana kerekedenw fe ka ban, o ye pamogo dow panawoloma ka o bla kerekajama na.

Duguw kercogo

¹⁰ Ayiwa, ni aw tagara dugu dɔ kama ko aw bɛ taga a kɛrɛ, aw ye kɔn ka bɛn le jini ni o ye fɔlɔ.

¹¹ Ni o sɔnna aw ta ma, ka o ta dugu labla aw ye, o tuma o dugumɔɔ bɛɛ bɛna kɛ aw ta jɔnw ye, ka to ka jagboyabaaraw kɛ aw ye.

¹² Nka ni o ma sɔn aw ta ma, ni o ko o bɛ aw kɛrɛ le, o tuma aw ye o ta dugu lamini ni aw ta kɛrɛkejama ye.

¹³ Ni Matigi Ala nana o dugu don aw boro, aw ye o dugu cɛw bɛɛ faga ni muru ye,

¹⁴ ka musow ni denmisɛnw ni bɛganw, ani dugu kɔnɔfɛnw, ani a naforo bɛɛ ta ka o kɛ aw yɛrɛ ta ye; Matigi Ala, aw ta Ala ka aw juguw ta borofɛn minw kɛ aw ta ye, aw ye o ta.

¹⁵ Dugu o dugu yɔrɔ ka jan aw ra, minw tɛ yan siyaw ta dugu ye, aw ka kan ka o duguw bɛɛ kɛ ten le.

¹⁶ Nka Matigi Ala, aw ta Ala ka siya minw ta jamana di aw ma k'a kɛ aw ta ye, ni o yɔrɔ duguw lo, aw kana adamaden si panaman to o duguw kɔnɔ.

¹⁷ Aw ka kan ka o duguw ni a kɔnɔfɛnw bɛɛ halaki ka ban pewu. O siyaw le ye Hɛtikaw ye, ani Amɔrikaw, ani Kanaanakaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw. Aw ye o halaki i n'a fɔ Matigi Ala, aw ta Ala k'a fɔ aw ye cogo min na,

¹⁸ janko o siyaw bɛ ko haramunin minw bɛɛ kɛra o ta batofɛnw ye, o kana na aw karan o ra, k'a to aw ye o ladegi, ka Matigi Ala, aw ta Ala hake ta.

¹⁹ Ni aw tagara kɛrɛ ra dugu dɔ kama, ni aw ta kɛrɛkejama ka o dugu lamini ka mɛɛn, aw kana jende se o yɔrɔ yirisun dɔ ma. Aw ye o yiriw denw domu; aw kana o tige. Yala yiriw ye mɔɔɔw le ye wa, ka na a kɛ ko aw bɛ olugu fana kɛrɛ?

²⁰ Nka aw k'a lɔn ko yiri minw den tɛ domu, aw bɛ se ka olugu le tige ka o bɛn, ka o yiriw kɛ kɛrɛkɛminan dɔw ye ka dugu kɛrɛ, fɔ ka taga a to aw ye se sɔrɔ dugu kan.

21

Mɔɔ min fagabaga ma lɔn

¹ Matigi Ala, aw ta Ala bɛna jamana min di aw ma k'a kɛ aw ta ye, ka aw to o jamana kɔnɔ, lɔn dɔ ni aw ka mɔɔ dɔ su lanin ye foro dɔ kɔnɔ, ni aw m'a lɔn mɔɔ min k'a faga,

² aw ye taga a fɔ aw ta dugu cɛkɔrɔbaw ni a kititigɛbagaw ye; olugu ye taga su layɔrɔ ni o yɔrɔ duguw bɛɛ kɛlen kɛlen cɛ suma.

³ Dugu min yɔrɔ ka surun su ra, ni o dugu lɔnna, o dugu cɛkɔrɔbaw bɛna misiden musoman dɔ mina, min ma baara kɛ fɔlɔ, min ma sɛnɛ kɛ ka ye fɔlɔ.

⁴ O ye taga ni o misi ye kɛnɛgbɛ dɔ ra, mɔɔ ma yɔrɔ min sɛnɛ, ani siman ma dan yɔrɔ min na; ko dɔ ye sɔrɔ a yɔrɔ ra, ko min tɛ ja ka ye. Ni o sera yi, o ye misiden kan kari o ko ra.

⁵ O ko, sarakalasebagaw, minw ye Levi ta mɔɔɔw ye, olugu bɛ gbara ka na; sabu Matigi Ala, aw ta Ala ka olugu le janawoloma ko o ye baara kɛ a ye, ka dugawu kɛ mɔɔɔw ye Matigi Ala tɔɔɔ ra. Ni sɔsɔri donna ko o ko ra mɔɔɔw cɛ, walama ni mɔɔɔ dɔ ka dɔ mandimi, sarakalasebagaw ta kuma le ka kan ka o kow bɛɛ ban.

⁶ Dugu min yɔrɔ ka surun su ra, o dugu cɛkɔrɔbaw bɛɛ ye o tɛɛ ko misi kan, o ka misi min kan kari ko ra.

⁷ O ko, o y'a fɔ ko: «Anw boro ma nin cɛ faga, an na fana m'a fagato ye.

⁸ E! Matigi Ala, sabari ka yafa i ta mɔɔɔw, Izirayɛlimɔɔɔw ma, i ka minw kunmabɔ. O bagara mɔɔɔ jarakibari min ma k'a faga, i kana sɔn ka o fagari kunko bɛn i ta mɔɔɔw, Izirayɛlimɔɔɔw kan.» Ni o kɛra, o cɛ fagari jurumun bɛ kafari.

⁹ O ra, o bagara mɔɔɔ jarakibari min ma, k'a faga, o tigi fagari hake bɛ bɔ aw kan, sabu ko minw terennin lo Matigi Ala na kɔrɔ, aw ka o kɛ.

Muso minaninw ta furuko sariya

¹⁰ Ni aw tagara kere ke ni aw juguw ye, ni Matigi Ala ka o don aw boro, ni aw ka o dow mina ka na ni o ye,

¹¹ ni aw nana muso do ye o mogɔ minaninw ce ra, min ce ka ji, ni a ko diyara aw ye, fo aw b'a fe k'a ta k'a ke aw muso ye,

¹² o tuma aw ye taga ni a ye aw ta so kono. Aw y'a kun li, k'a soninfaraw tige.

¹³ A minana ni fani minw ye, a ye o faniw bo a yere ra ka fani werew don, ka to so kono yi, k'a face ni a bamuso su kasi fo karo kelen. O ko, aw be se ka don a fe, k'a ta k'a ke aw muso ye.

¹⁴ Nka o ko fe, ni a ko ma na diya aw ye tuun, aw y'a bla, a ye taga yoro min k'a diya. Aw man kan k'a fiyeere k'a wari mina, walama k'a mina i ko jon, sabu aw tun k'a ke aw muso ye ka ban.

Dence folo sariya

¹⁵ Ni muso fla be ce do fe, kelen ko ka di a ye, nka to kelen ko man di a ye, ni o muso fla bee ka dencew soro a fe, muso min ko man di a ye, ni o le ka dence folo woro,

¹⁶ ni a nana ke a borofenw taran ye a dencew ra tuma min na, a man kan k'a diyanyamusu dence ke dence folo ye, ka dence folo ninyoro di o ma, k'a soro muso min ko man di a ye, o dence le ye dence folo ye.

¹⁷ Muso min ko man di a ye de, a ka kan ka lo a ra ko o dence le ye a dence folo ye; a ka kan ka ninyoro fla di o ma, sabu ale le ye a ta baraka no folo ye; ale le ka kan ka koroya tono soro.

Den kanminabariw ta ko sariya

¹⁸ Ni dence do be ce do fe, ni o den nana ke mogɔ murutinin ye, ani mogɔ kanminabari ye, a te a face kan mina, a te a bamuso kan mina; hali ni o k'a bugo, a te o kan mina,

¹⁹ o den face ni a bamuso ye a mina ka taga ni a ye o ta dugu cekorobaw fe, dugu donda* ra.

²⁰ O ye a fo o ta dugu cekorobaw ye ko: «A fe, an dence kera mogɔ murutinin ye, ani mogɔ kanminabari. A te son ka an kan mina, a b'a yere blara doromin na fana.»

²¹ Ni o fora, o ta dugu cew bee ye kabakuruw ta ka o den bon fo k'a faga.

Aw ye o ke janko ka kojugu bo aw ce ra, janko Izirayelimogɔ tow bee ye o ko men ka siran.

Mogɔ su dulonnin sariya

²² Ni mogɔ do ka kojugu do ke min ka kan ni fagari ye, ni aw ka o tigi faga k'a su dulon yiri ra,

²³ aw kana a to a su ye si yiri ra. Aw ka kan k'a su lajigi k'a sutara o lon yere ra, sabu mogɔ min fagara k'a su dulon yiri ra, o tigi danganin lo Ala fe. Matigi Ala, aw ta Ala ka jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, aw man kan ka o jamana lanogo fana.

22

Nogondeme sariya

¹ Ni aw do ka aw balema ta misi walama a ta saga tununin ye, aw kana teme a koro; aw y'a mina ka taga a di a ma.

² Ni a kera ko aw balema yoro ka jan aw ra, walama ni aw m'a lon, o tuma aw ye o began to aw ta so, fo lon min na aw balema bena a ko fo; o tuma aw ye a di a ma.

³ Ni aw ka aw balema ta fali tununin ye, walama a ta fani, walama ni aw k'a ta fen o fen tununin ye, aw ka kan ka o ko kelen le ke; aw man kan ka teme a koro ka taga.

* 21:19 21.19 Dugu donda le tun ye kititigeyoro ye.

⁴ Ni aw ka aw balema ta fali walama a ta misi bennin ye sira ra, aw kana teme a koro ka taga, aw y'a deme k'a lawuri.

Ko minw ma daga

⁵ Muso man kan ka cefani don, ce fana man kan ka musofani don; sabu mog'o o mog'o be o ke, Matigi Ala, aw ta Ala be o tigi haramuya.

⁶ Ni aw temeto ka kono do ta paga ye yiri ra, walama dugu ma, ni bamuso lanin be a denw kan, walama a ta fanw kan, aw man kan ka bamuso ni denw bee mina jagon fe.

⁷ Aw ye denw doron le mina, ka bamuso to a ye taga. Ni aw b'a ke ten, Ala bena hera ke aw ye, ka aw son si ra.

⁸ Ni aw ka biribonkura lo, aw ka kan ka kogo do ke k'a sanfeyoro lamini, janko mog'o do kana na bo biribon kunna ka ben ka sa, ka o fagari hake ben aw ta bon kan.

⁹ Aw man kan ka siman suguya were dan aw ta rezenforo ra; ni o te, aw ka siman min dan o, rezen yere o, o bee ka kan ka bla danna Ala le ye.

¹⁰ Aw man kan ka misi ni fali siri misidaba kelen na ka sene ke.

¹¹ Aw kana sagasi ni len jese jagami, ka o dan k'a ke fani ye ka o don.

¹² Aw ka kan ka jesejuruw siri aw ta deregebaw kun naani na.

Muso jarakiri sariya

¹³ Ni ce do ka muso do furu, ka jen ni a ye, o ko, ni o muso ko nana gboya a ye,

¹⁴ ni a ka kojugu do faninya la muso ra k'a togo cen, k'a fo ko: «Ne ka nin muso furu, nka ne jenna ni a ye minke, ne m'a soro so!»

¹⁵ Ayiwa, ni a ka o fo, muso face ni a bamuso ye taga ni muso ta lafani ye cekorobaw fe dugu donda ra, k'a yira ko muso furulon na, a tun sorora so.

¹⁶ Muso face ye a fo cekorobaw ye ko: «Ne ka ne denmuso di nin ce ma furu ra, nka sisan a ko gboyara a ye.

¹⁷ A ka kojugu dow faninya la ne denmuso ra, ko ale m'a soro so; k'a soro ne denmuso ta lafani ye nin ye, min b'a yira ko a sorora so a furulon na.» O ko, muso ta mogow ye muso ta lafani foni k'a yira dugu cekorobaw ra.

¹⁸ O tuma cekorobaw ye o ce mina ka bugo ni gbeje ye.

¹⁹ O ko, o ye warida do ben a kan, warigbe keme, ko a ye o di muso face ma, sabu a ka Izirayeli ta sunguruden do le togo cen. Muso ka kan ka to a fe; fo ka taga a sa a man kan k'a bla.

²⁰ Nka ni a kera ko ce ka min fo o ye can le ye, ni foyi ma soro k'a yira ko muso tun sorora so,

²¹ o tuma, o ye na ni a ye a face ta bon donda ra, cew ye a bon ni kabakuru ye fo k'a faga, sabu a ka maroyakoba le ke Izirayelimogow ce ra; a ka jatoya ke k'a to a face ta so. Aw ye o ke janko ka kojugu bo aw ce ra.

Ko minw ma daga ce ni muso ce

²² Ni ce do minana k'a to a be jenna ni muso furunin do ye, o fla bee ka kan ka faga, ce min jenna ni muso ye, ani muso yere. Aw ye o ke janko ka kojugu bo Izirayelimogow ce ra.

²³ Ni ce do ka sunguru maminanin do ye dugu kono, ka jen ni a ye,

²⁴ aw ye o fla bee mina ka taga ni o ye dugu donda ra, ka o bon ni kabakuru ye ka o faga. Sunguru be faga sabu a ma kule k'a to dugumogow ye a kulekan men. Ce be faga sabu a k'a mogojagon do ta muso le lebu. Aw ye o ke janko ka kojugu bo aw ce ra.

²⁵ Nka ni a kera ko ce benna ni sunguru maminanin ye kongo le kono, ka ben a kan yi, o tuma o ce kelen le ka kan ka faga.

²⁶ Aw kana foyi ke sunguru ra. A ma kojugu foyi ke min ka kan ni fagari ye; sabu a ta kera i ko mogo be ben a mogonogon kan cogo min na kongo konon k'a faga.

²⁷ I n'a fo ce benna ni sunguru ye kongo le konon, a be se ka ke ko sunguru kulera, nka mogo m'a kulekan men, ka taga a bosi.

²⁸ Ayiwa, ni ce do ka sunguru do ye dugu konon, min ma mamina, ni a benna a kan, ni o yera,

²⁹ o ce min jenna ni sunguru ye, ale ka kan ka warigbe bilooru sara sunguru face ye. A ka kan fana ka sunguru ta k'a ke a muso ye, sabu a jenna ni a ye jagboya ra ka ban; fo ka taga a sa, a te se k'a bla tuun fiyewu.

23

¹ Mogo si man kan ka jen ni a face muso ye, k'a face lebu.

Minw man kan ka don Ala ta jama ce ra

² Ce o ce bora ceya ra* walama min ceya tigera ka bo yi, o man kan ka don Matigi Ala ta jama ce ra.

³ Mogo o mogo worora jeneya sababu ra, o man kan ka don Matigi Ala ta jama ce ra. Hali a ta denw ta denw, fo ka taga se a ta duruja tannan ma, o man kan ka don Matigi Ala ta jama ce ra.

⁴ Amonkaw ni Mohabukaw man kan ka don Matigi Ala ta jama ce ra fiyewu. O ta duruja si yere le man kan ka don Matigi Ala ta jama ce ra; hali o ta denw ta denw, ka taga se a ta duruja tannan ma.

⁵ Sabu aw boto Misiran jamana ra, o ma na aw kunben sira ra ni ji ni domuni ye. O ka wari di Behori dence Balamu ma janko a ye na ka bo Petori, Mesopotami jamana ra, ka na aw danga.

⁶ Nka Matigi Ala, aw ta Ala ma son ka Balamu* lamene. Matigi Ala, aw ta Ala ka danga yelama k'a ke dugawu ye aw kan, sabu a be aw kanu.

⁷ O ra, ka aw to si ra, aw kana o ta hera jini, walama ka teriya don ni o ye le fiyewu.

⁸ Nka aw man kan ka Edomukaw haramuya, sabu aw balemaw lo. Aw man kan ka Misirankaw fana haramuya, sabu aw tun be lonanya ra o ta jamana ra.

⁹ O ta duruja sabanan mogow be se ka don Matigi Ala ta jama ce ra.

Ala ta mogow ta sigiyoro ka kan ka saninya

¹⁰ Ni aw tagara kere ra aw juguw kama, ni aw tagara sigi yoro do ra, aw ye aw yere korosi, aw kana aw yere lanogo.

¹¹ Ni lawa bonna ce do fe su fe k'a lanogo, a ka kan ka bo tow ce ra ka taga to kene ma.

¹² Wulada fe, a ye a yere ko; ni tere benna, a be soro ka kori ni jama ye.

¹³ Aw ka kan ka yoro do laben aw ta sigiyoro ko fe, aw be se ka taga so ko yoro min na.

¹⁴ Aw ka kan ka daba do bla aw ta minanw na, janko ni aw be taga so ko, aw be o ke ka dinga do sogi, ka sokotaga ke, o ko, k'a datugu.

¹⁵ Sabu Matigi Ala, aw ta Ala be aw ce ra, a be yaala aw ce ra, janko ka aw tanga, ka aw juguw kere ka o don aw boro. O koson aw sigiyoro ka kan ka saninya, janko Matigi Ala, aw ta Ala kana fen nogonin si ye aw ce ra; ni o te, a bena ban aw ra.

Jonya sariya

¹⁶ Ni jon do bora a matigice fe, ka na karifa aw do ma, aw man kan k'a mina ka taga a di a matigice ma.

¹⁷ Aw y'a to a ye sigi aw fe; ni yoro min k'a diya, a ye to yi; ni dugu min k'a diya, a ye sigi yi. Aw man kan k'a minako juguya fana.

* 23:6 23.6 Balamu ta ko be soro Jateri kitabu konon, a sura 5.

Jatɔya wari sariya

¹⁸ Izirayeli muso si, walama a cɛ si man kan ka jɛn ni josɔnbagaw ye k'a yere bla jatɔya ra ni o ye.

¹⁹ Muso ta jatɔya sara ta wari, walama cɛ ta jatɔya sara ta wari, aw man kan ka na ni o ye Matigi Ala, aw ta Ala batoyɔɔ ra, ka na o kɛ ka dajuru dɔ dafa; sabu Matigi Ala, aw ta Ala bɛ o mɔɔ suguya fla bɛɛ haramuya.

Jurudon sariya

²⁰ Aw man kan ka wari juru don aw balema dɔ ra ka tɔnɔ jini a ra, walama domunifen, walama mɔɔ bɛ se ka fɛn o fɛn juru don ka tɔnɔ sɔɔ a ra.

²¹ Aw kɔni bɛ se ka juru don jamana wɛɛ mɔɔw ra ka tɔnɔ jini olugu fɛ, nka aw kana tɔnɔ jini aw balema dɔ fɛ. Ni o kɛra, aw bɛna taga don jamana min na k'a kɛ aw ta ye, ni aw sera yi, Matigi Ala, aw ta Ala bɛna baraka don aw ra aw ta koketaw bɛɛ ra.

Dajuru sariya

²² Ni aw ka dajuru ta Matigi Ala, aw ta Ala fɛ, aw kana mɛɛn ka o dajuru dafa. Sabu sigiya t'a ra, Matigi Ala, aw ta Ala bɛna aw jininka; o hake fana bɛna kɛ aw kan.

²³ Ni aw ma dajuru ta, o tɛ jurumun ye.

²⁴ Nka ni aw ka kuma o kuma bɔ aw da ra, aw ka kan ka o kɛ k'a dafa, sabu aw yere le ka aw ta dajuru ta aw yere ma Matigi Ala, aw ta Ala fɛ ni aw yere da ye.

Rɛzɛnw ni simanw sariya

²⁵ Ni aw donna aw balema dɔ ta rɛzɛnforo ra, aw bɛ se ka rɛzɛnmɔ domu ka fa aw sago ma. Nka aw man kan ka rɛzɛn bɔ k'a don aw ta minan kɔnɔ ka taga ni a ye.

²⁶ Ni aw donna aw balema dɔ ta simanforo ra fana, aw bɛ se ka simankisɛ dɔw bɔ ni aw boro ye ka o jimi; nka aw man kan ka wɔɔsɔ don aw balema ta siman na k'a tige ka taga ni a ye.

24

Furu sariya dɔw

¹ Ni mɔɔ dɔ ka muso dɔ furu, o kɔ fɛ ni o muso ko ma na diya a ye tuun, sabu muso ka ko dɔ kɛ min ma bɛn, o cɛ ye furusasebɛ dɔ kɛ, ka o di o muso ma, k'a bla, a ye taga ka bɔ a ta so kɔnɔ.

² Ni muso tagara ka bɔ a ta so kɔnɔ, ka taga furu cɛ wɛɛ ma,

³ ni a ko ma na diya o cɛ fana ye, ni ale fana ka furusasebɛ dɔ kɛ ka o di o muso kelen ma, k'a bla, ko a ye taga ka bɔ a ta so kɔnɔ, walama o cɛ flanan min k'a furu ni o sara,

⁴ o tuma cɛ folo min tun konna k'a bla, ale tɛ se ka muso ta k'a kɛ a muso ye tuun, sabu o muso saninyanin tɛ tuun. Ni a k'a ta, o bɛ kɛ ko haramunin le ye Matigi Ala ja kɔɔ. Matigi Ala, aw ta Ala bɛna jamana min di aw ma k'a kɛ aw ta ye, aw man kan ka hake si bla o jamana kan.

⁵ Ni cɛ o cɛ ka musokura furu, aw man kan ka o bla ka taga kɛɛkɛyɔɔ ra, walama k'a jagboya ka forobabaara dɔ kɛ. A ka kan ka to a yere ma so kɔnɔ fɔ san kelen, janko a ka muso min furu, a ni o ye jɔɔn diyabɔ.

Nɔɔntɔɔri sariya

⁶ Aw man kan ka aw mɔɔɔɔɔɔ ta wugu ni a wuguden bɛɛ mina a ra ka aw ta juru tɔnɔmasigi; aw man kan ka hali wuguden dɔɔn mina. Ni aw ka o kɛ, a kɛra i n'a fɔ aw ka o tigi ta baro sɔɔsababu le mina a ra ka aw ta juru tɔnɔmasigi.

⁷ Ni aw ka Izirayelimogo do ye, min k'a balema Izirayelimogo do sonya, k'a ke a ta jon ye, walama k'a fiyeere, aw ka kan ka o son faga. Aw ye o ke janko ka kojugu bo aw ce ra.

Farirabana sariya

⁸ Aw ye aw yere korosi farirabanaw ra. Levi ta mogow, minw ye sarakalasebagaw ye, ni olugu ka min fo aw ye, aw ye o ke a cogo ra. Ne ka min fo o ye, aw y'a ke ka kana ni o le ye.

⁹ Aw boto Misiran, Matigi Ala, aw ta Ala ka min ke Mariyamu na ka aw to sira ra, aw ye aw hakiri to o ra.

Fagantanw minacogo

¹⁰ Ni aw ka fen do juru don aw mogonogon na, ni a ka ke fen o fen ye, ni a ko a bena fen min ke ka o juru tonomasigi, aw man kan ka taga don a ta bon konso ka o ta aw yere ma.

¹¹ Ni aw tagara a fe, aw ye to kene ma. Aw ka juru don ale min na, ale yere le bena bo ni o fen ye kene ma ka na a di aw ma.

¹² Ni janibagato lo, aw man kan ka si ni a borofen ye aw boro.

¹³ Ni tere benna, aw ye taga a ta deregeba di a ma, janko a ye se k'a yere datugu ni a ye su fe ka sunogo. Ni o kera, a bena dugawu ke aw ye; o fana bena ke kopuman ye Matigi Ala, aw ta Ala na koru.

¹⁴ Aw kana aw ta baaraden janibagato fagantan tojo, ni a kera aw balema Izirayelimogo do ye, walama lonan do, min siginin be aw ta jamana ra, aw ta dugu konso.

¹⁵ Aw ka kan k'a ta tere baara sara di a ma sani tere ye ben; sabu janibagato lo, a korotoninba be o wari le makonona; ni o te, ni a kulera ni aw togo ye ka Matigi Ala wele, o hake be to aw kan.

¹⁶ Aw man kan ka faceman faga den ta jurumun koson; aw man kan ka den fana faga faceman ta jurumun koson. Be ka kan ka faga a yere ta jurumun le koson.

¹⁷ Aw man kan ka lonanw, ani feritaw tojo; aw man kan ka muso ce sanin ta fani mina a ra ka aw ta juru tonomasigi.

¹⁸ Aw ye aw hakiri to a ra ko aw tun be jonya ra Misiran, ko Matigi Ala, aw ta Ala le ka aw kunmabo o ra; o koson ne be nin ciw fo aw ye ko aw ye o ke.

¹⁹ Ni aw ka aw ta siman tige ka jina siman kansiri do ko foro konso, aw man kan ka seko ka taga o ta tuun. Aw ye o to yi, o be ke lonanw ni feritaw ta ye, ani muso ce saninw. Ni o kera, Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra; ni aw ka aw boro don baara o baara ra, o be ja.

²⁰ Ni aw ka aw ta oliviesunw yuguyugu k'a denw burun, den minw tora yiri ra, ni o ma ben, aw man kan ka seko ka taga olugu tige tuun. Aw ye o to yi, o be ke lonanw ni feritaw ta ye, ani muso ce saninw.

²¹ Ni aw ka aw ta rezenmow tige, rezen minw tora yiri ra, aw man kan ka seko ko aw be olugu tige tuun. Aw ye o to yi, o be ke lonanw ni feritaw ta ye, ani muso ce saninw.

²² Aw ye aw hakiri to a ra, ko aw tun be jonya ra Misiran jamana ra; o koson ne be nin ciw fo aw ye ko aw ye o ke.

25

Bugori sariya

¹ Ni kere donna mogo fla ce, o fla ye taga kititigeyoro ra, kititigebagaw b'a kiti tige. Jo be min fe, o be o labla; min jarakira, o be kiti ben o kan.

² Min jarakira, ni o ka kan ni bugori le ye, o tuma kititigebaga ye a la dugu ma, o ye a bugo ni gbeje ye ale yere na na. A ta kojugu ka kan ni gbeje da hakeya min ye, o gbeje da le be bo a ra.

³ Nka a man kan ka teme gbeje na binaani kan; ni o te, ni aw k'a bugo ka teme o kan, aw bena aw balema lamaroya ka teme a dan kan.

Misi ta baara sariya

⁴ Ni aw ka misi bla ko a ye siman dondon k'a kise bo, aw man kan ka a da siri.

Balemaw ta furu sariya

⁵ Ni balemace fla be ngon fe, ni kelen nana sa, k'a soro a ma den to a ko, o muso man kan ka bo lu konko ka taga furu ce were ma. A ce balemace le ka kan k'a ta, k'a furu k'a ke a muso ye, k'a balemace loyoro fa.

⁶ A bena dence folo min soro, o be jate i ko banbaga dence; banbaga togo le be la o ra, janko a togo kana tunu ka bo Izirayelimogow ce ra.

⁷ Nka ni ce min t'a fe k'a balemace muso ta, o tuma o muso ka kan ka taga cekorobaw fe dugu donda ra, ka taga a fo o ye ko: «Ne ce balemace ma son k'a balemace togo lawuri Izirayelimogow ce ra. A t'a fe ka ne ta, k'a balemace loyoro fa ni ne ye.»

⁸ O tuma cekorobaw ye ce wele ka kuma a fe. Ni a belen tora a ta kuma kan, ko a t'a fe ka muso furu le fiyewu,

⁹ o tuma muso ye gbara a ra cekorobaw na na, ka o ce ta sanbara sen kelen bo a sen na, ka daji tu a na ra. O ko, a ye a fo a ma ko: «Mogo min t'a fe ka den soro a balemace ye janko a balemace togo kana tunu, nin le be ke o tigi ra.»

¹⁰ Izirayeli jamana ra, mogow bena to ka o ce ta somogow wele ko ce sanbara bonin ta somogow.

Muso man kan ka don ce fla ta kere ra

¹¹ Ayiwa, ni ce fla be kere ra, ni kelen ta muso k'a ye ko o be ale ta ce bugora, ni a nana ko a bena a ce deme k'a bosi ka bo a kerekengon boro, ni a k'a ce kerekengon mina a ceya ra,

¹² aw ka kan ka o muso boro tige; aw kana makari a ra fiyewu.

Jago sariya

¹³ Sumanikefen suguya fla man kan ka soro aw ta boro konko, ka kelen gbiriya, ka kelen fiyena.

¹⁴ Sumanikeminan suguya fla man kan ka soro aw ta so, ka kelen bonya, ka kelen dogoya.

¹⁵ Aw ta sumanikefen ka kan ka gbiriya ka ben ni a cogo ye; aw ta sumanikeminan fana ka kan ka bonya ka ben ni a cogo ye. Ni o kera, Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, aw bena sijan soro o jamana ra;

¹⁶ sabu mogo o mogo be o kow ke, mogo o mogo be janfa ke, Matigi Ala, aw ta Ala be olugu bee haramuya.

Amaleki ta mogow ta ko

¹⁷ Amaleki ta mogow ka min ke aw ra ka aw to sira ra, aw boto Misiran, aw ye aw hakiri to o ra.

¹⁸ Ka aw segenin ni aw baraka bannin to, o nana kun aw ra sira ra; aw ta mogo minw bee tun be ko fe, o benna olugu kan, hali o ma siran Ala na.

¹⁹ O koson aw jugu minw be aw laminiw na, ni Matigi Ala, aw ta Ala nana aw kisi ka bo olugu bee boro tuma min na, Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma k'a ke aw sigiyoro ye, ani k'a ke aw ta ye, ni a nana laganfiya di aw ma o jamana

ra, o tuma ra aw ka kan ka Amaleki ta siya tɔgɔ tunu ka bɔ dugukolo kan pewu; aw kana pɪna o kɔ.

26

Siman fɔlɔ sarakaw dicogo

¹ Matigi Ala, aw ta Ala bɛna jamana min di aw ma k'a kɛ aw ta jamana ye, ni aw nana taga se o jamana ra, ka o jamana mina ka sigi a ra tuma min na,

² o tuma, Matigi Ala, aw ta Ala ka o jamana min di aw ma, ni aw ka siman o siman sɔrɔ o jamana dugukolo ra, aw ye o siman bɛɛ kun fɔlɔw bɔ, ka o kɛ segi dɔ kɔnɔ. Matigi Ala, aw ta Ala bɛna yɔrɔ min janawoloma, k'a tɔgɔ la o yɔrɔ ra, aw ye taga ni a ye o yɔrɔ ra.

³ Sarakalasebaga min bɛ sarakalasebagaya ra o wagati ra, aw ye taga ale fɛ, ka taga a fɔ a ye ko: «Ne b'a fɔ Matigi Ala, i ta Ala ye bi ko Matigi Ala tun karira ko a bɛna jamana min di an bɛmaw ma, ko ne donna o jamana ra.»

⁴ Sarakalasebaga bɛna segi mina aw boro k'a bla Matigi Ala, aw ta Ala ta sarakabɔnan ja fɛ.

⁵ O kɔ, aw bɛna kuma ta k'a fɔ Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ tuun ko: «Ne bɛmace tun ye Arameka le ye, a tun bɛ yaala ni a ta bɛganw ye yɔrɔw ja fɛ. A tun tagara Misiran ni mɔgɔ dama dama ye, ka taga sigi yi; k'a to yi, a ta mɔgɔw cayara ka na kɛ siyaba ye, ani siya barakaman.

⁶ Misirankaw ka an minako juguya, ka an tɔrɔrɔ; o ka an bla jagboyabaaraw ra.

⁷ An kasira ka Matigi Ala, an bɛmaw ta Ala tɔgɔ wele. Matigi Ala ka an kasikan mɛn; o tun ka an minako juguya, ka sege ni jani min la an kan, a ka o ye.

⁸ Matigi Ala ka an labɔ Misiran a ta sebgaya ni a ta fanga baraka ra, ka kobaw kɛ ka siranyaba bla mɔgɔw ra, ka tagamasiyenw ni kabakow kɛ.

⁹ A blara an ja ka na ni an ye nin yɔrɔ ra, ka na nin jamana di an ma, nɔnɔ ni li bɛ woyo jamana min na.

¹⁰ Ayiwa, Matigi Ala, sisan a fɛ i ka o dugukolo min di ne ma, ne nana o siman kun fɔlɔw di i ma.»

O kuma fɔnin kɔ, aw bɛ o fɛnw bla Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ, ka aw kinbiri gban Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ k'a bato.

¹¹ O kɔ, aw ni Levi ta mɔgɔw, ani lonan minw bɛ ni aw ye, aw bɛ jagari jɔgɔn fɛ; Matigi Ala, aw ta Ala ka fɛnɔman minw bɛɛ di aw ni aw ta somɔgɔw ma, aw ye jagari o kosɔn.

San saba ta yaga

¹² Ayiwa, ni san fla temɛna, a sabanan, o bɛ kɛ yagabɔ san ye*. Ni aw nana aw ta simanw bɛɛ yaga bɔ ka ban, aw ye o yagaw di Levi ta mɔgɔw ma, ani lonanw, ani feritaw, ani muso cɛ saninw. Olugu bɛna o domu aw ta dugu kɔnɔ ka fa.

¹³ O tuma aw bɛna nin kuma fɔ Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ, ko: «Matigi Ala, fɛn o fɛn tun ka kan ka di Ala ma, ne ka o bɛɛ labɔ ne ta so; ne ka o di Levi ta mɔgɔw ma, ani lonanw, ani feritaw, ani muso cɛ saninw. I ka ci minw fɔ ne ye, ne k'a kɛ ka kapa ni o ye. Ne ma i ta sariya si cɛn, ne fana ma pɪna o si kɔ.

¹⁴ Ne ma nin yaga dɔ domu ka ne to sangako dɔ ra, ne saninyabari ma maga a dɔ ra, ne m'a dɔ di saraka ye su dɔ kosɔn fana. Ne ka Matigi Ala, ne ta Ala kan mina; a ka fɛn o fɛn fɔ, ne ka o bɛɛ kɛ.

¹⁵ O ra, Matigi Ala, ka i to i ta yɔrɔ saninman kɔnɔ, san fɛ, i ta mɔgɔw, Izirayɛlimɔgɔw fɛ, ka baraka don o ra; i ka jamana min di an ma, baraka don o

* **26:12 26.12** San o san o tun bɛ yaga bɔ k'a di Ala ma, nka san saba o san saba, o tun bɛ yagaw bla danna, ka o di Levi ta mɔgɔw ma, ani lonanw, ani feritaw, ani muso cɛ saninw.

jamana ra, i n'a fo i tun karira an bemaw ye cogo min na, ko i bena o jamana di o ma, nono ni li be woyo jamana min na.»

Ala ta sariyaw sira tagamacogo

¹⁶ Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala b'a fo aw ye bi ko aw ye a ta sariyaw ni a ta kolatigeninw bee ke. Aw ka kan k'a sira tagama ka ja ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee.

¹⁷ Aw k'a latige bi, k'a fo ko Matigi Ala le ye aw ta Ala ye, ko aw bena a ta sira tagama, ko aw bena a ta cifoninw ni a ta kumaw ni a ta kolatigeninw bee ke, k'a kan mina.

¹⁸ Bi, Matigi Ala fana k'a latige k'a fo ko aw ye a ta mogow ye; a ka layiri ta ko aw le bena ke a ta mogo kanuninw ye, minw ko ka gbelen a ma, ko aw ka kan k'a ta kumaw bee sira tagama.

¹⁹ Ni o kera, a ka siya minw bee dan, a bena aw ta bonya ni aw togo ni aw ta dawula teme o siyaw bee ta kan pewu, janko aw ye ke Matigi Ala, aw ta Ala ta siya saninman ye, i n'a fo a tun k'a fo aw ye cogo min na.

Dugawu ni danga

27

Ebali kuru ta tagamasiyen kabakuru

¹ Ayiwa, Musa ni Izirayeli cekorobaw ka nin ciw fo Izirayelimogow ye, ko: «Ne be nin kuma minw bee fo aw ye bi, aw ye o bee sira tagama.

² Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni aw nana Zuriden ba tige, ka taga don o jamana ra, aw bena kabakuruba dow lolo, ka o mun ka o gbe.

³ Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni aw nana Zuriden ba tige, ka taga don o jamana ra, nono ni li be woyo o jamana min na, i n'a fo aw bemaw ta Ala k'a fo aw ye cogo min na, o tuma aw ye nin sariya ta kumaw bee sebe o kabakuruw kan.

Ebali kuru sarakabonan

⁴ «Ni aw nana Zuriden ba tige, ne k'a fo aw ye bi ko aw ye o kabakuru minw lolo, aw ye o kabakuruw lolo Ebali kuru kan, ka o mun ka o gbe.

⁵ Aw ye sarakabonan do lo fana Matigi Ala, aw ta Ala ye o yoro ra, ni kabakuruw ye; aw man kan ka negge se o kabakuruw ma, ko aw be o lese.

⁶ Aw ka kan ka Matigi Ala, aw ta Ala ta sarakabonan lalaga ni kabakuru kulugutuw le ye. Aw ye saraka jenitaw* bo Matigi Ala, aw ta Ala ye o sarakabonan kan.

⁷ Aw ye ninsondiya sarakaw* fana bo, ka domuni ke ka jagari Matigi Ala, aw ta Ala ja koro.

⁸ «Aw ka kan ka nin sariya ta kumaw bee sebe o kabakuruw kan, k'a sebe k'a dakapa ka ja kosebe.»

⁹ Musa ni Levi ta mogo minw ye sarakalasebagaw ye, olugu kumana Izirayelimogow bee fe, ko: «Izirayelimogow, aw ye aw toro malo ka lamenni ke! Bi aw kera Matigi Ala, aw ta Ala ta mogow le ye.

¹⁰ Aw ka kan ka Matigi Ala, aw ta Ala kan lamen, ani ne be a ta kumaw, ani a ta sariya minw fora aw ye bi, aw ye o bee sira tagama.»

Danga kumaw

¹¹ O lon kelen bee ra, Musa ka nin ciw fo Izirayelimogow ye:

¹² Ni aw nana Zuriden ba tige, o tuma Simeyon, ani Levi, ani Zuda, ani Isakari, ani Yusufu, ani Boniyaminu ta gbaw, olugu bena lo Garizimu kuru kan ka dugawu kumaw fo mogow ye.

¹³ Ruben, ani Gadi, ani Aseri, ani Zabulon, ani Dan, ani Neftali, olugu ta gbaw bena taga lo Ebali kuru kan, ka danga kumaw fo.

¹⁴ O tuma, Levi ta mogow bena kuma ta k'a fo Izirayelimogow ye ni kanba ye, ko:

¹⁵ «Mogo min be fen dow lese ka o ke batofen do ye, walama ka negge yeele k'a ke fen do bisigiya ye, ka o bla yoro dogonin do ra k'a bato, k'a soro Matigi Ala be o fen lalaganinw nogon haramuya, Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a jaabi, k'a fo ko: «Amina!»

¹⁶ «Mogo min b'a face ni a bamuso mafiyenya, Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

¹⁷ «Mogo min b'a mogonogon ta yoro dan yelema ka do bo a ta yoro ra, Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

¹⁸ «Mogo min be fiyento ta sira latunu a ma Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

¹⁹ «Mogo min be lonan tojo, walama ferita, walama muso ce sanin, Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

²⁰ «Mogo min be la ni a face muso ye, Ala ye o tigi danga, sabu a k'a face le lebu.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

²¹ «Mogo min be la ni began ye, began min o min, Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

²² «Mogo min be la ni a balemamusu ye, a face denmusu, walama a bamuso denmusu, Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

²³ «Mogo min be la ni a muso bamuso ye, Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

²⁴ «Mogo min be dogo k'a mogonogon faga, Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

²⁵ «Mogo min be wari mina janko ka mogo jarakibari faga, Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

²⁶ «Mogo min te a janto nin sariya ta kumaw ra, k'a sira tagama, Ala ye o tigi danga.» Mogow bee y'a fo ko: «Amina!»

28

Ala kanminari tano ye dugawu ye

¹ Ayiwa, ni aw ka Matigi Ala, aw ta Ala kan mina kosebe, ani ne be a ta kuma minw fora aw ye bi, ni aw ka o bee sira tagama ka ja, o tuma Matigi Ala, aw ta Ala bena aw ta siya korota ka teme dugukolo siya tow bee kan pewu.

² Ni aw koni ka Matigi Ala, aw ta Ala kan mina, nin dugawuw bee bena jigi aw kan ka tugu aw ko yoro bee.

³ Ala bena baraka don aw ra duguw konu,
ka baraka don aw ra kongow ra.

⁴ A bena baraka don aw ra ka aw ta denw caya,
ka baraka don aw ra ka aw ta simanw fana ja;
a bena baraka don aw ta beganw na:
misiw, ani sagaw, ani baw,
k'a to o ye bugu.

⁵ A bena baraka don aw ra ka aw ta segiw fa siman na,
ka aw ta domuni caya.

⁶ A bena baraka don aw ra aw tagato,
ka baraka don aw ra aw sekoto.

⁷ Aw jugu minw bena wuri aw kama, Matigi Ala bena a to aw ye se soro olugu bee kan. O bena jen ka na aw kama sira kelen le fe, nka o bena bori aw ja ka yerege ka taga sira wolonfla fe.

⁸ Matigi Ala bena baraka lajigi aw kan, ka aw ta bondow fa, ka aw bororabaaraw bee ja. A bena jamana min di aw ma, a bena baraka don aw ra o jamana ra.

⁹ Ni aw ka Matigi Ala, aw ta Ala ta kumaw lamɛn, ani a ka sira min yira aw ra, ni aw ka o sira tagama, a bena aw ke a ta siya saninman ye, i n'a fo a karira aw ye cogo min na.

¹⁰ Ni o kera, dugukolo siya tow bee bena a ye ko aw ye Matigi Ala ta mogow le ye. O bena siran aw ja.

¹¹ Matigi Ala karira ka layiri ta aw bemaw ye ko a bena jamana min di aw ma, a bena aw borofenw ja ka o caya o jamana ra. A bena den caman di aw ma, ka aw ta beganw caya, ka aw ta simanw ja kosebe.

¹² Matigi Ala bena a ta sanjɔnuman boyorow dayele sankolo ra aw ye, ka sanji ben dugukolo kan a wagati ra; aw bena baara o baara ke, a bena baraka don o bee ra. Aw bena juru don jamana caman na, nka aw tena juru ta mogow si fe.

¹³ Matigi Ala bena aw le bla siya tow ja fe; aw tena ke ko fe ka ye. Aw bena ke tow kunna tuma bee, aw tena ke o jukoro fiyewu. Nka ne be Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma minw fo aw ye bi, aw ka kan ka o lamɛn, ka o sira tagama ka ja kosebe.

¹⁴ Ne be ci minw bee fo aw ye bi, aw man kan ka mabo o ra ka taga aw kininboro fe walama ka taga aw numanboro fe, ka tugu batofen werew ko, ka olugu bato.

Ala kanblari tonɔ ye danga ye

¹⁵ Nka ni aw ma Matigi Ala, aw ta Ala kan lamɛn, ani ne be a ta kuma ni a ta sariya minw bee fora aw ye bi, ni aw ma o sira tagama ka ja kosebe, o tuma danga ko minw bee bena se aw ma ka aw mina, o fle nin ye:

¹⁶ Ala bena aw danga duguw konɔ,
ka aw danga kongow ra.

¹⁷ A bena aw danga, ka aw ta segiw lakolon to,
ka aw domunintanya.

¹⁸ A bena aw danga ka aw ke densorobariw ye,
ka aw danga, k'a to aw ta siman kana ja;
a bena aw danga, k'a to aw ta beganw,
misiw, ani sagaw, ani baw,
o si kana bugu.

¹⁹ A bena aw danga aw tagato,
ka aw danga aw sekoto.

²⁰ Matigi Ala bena danga ben aw kan, ka kononofiri ni gbeleyabaw la aw kan aw ta koketaw bee ra, fo ka taga aw halaki, ka aw bee ban yoronin kelen na, sabu aw ta kewalejuguw koson, aw bora Matigi Ala ko.

²¹ Aw bena taga don jamana min na k'a mina, Matigi Ala bena banajuguw bla aw ra o jamana ra, fo ka taga aw halaki ka aw ban.

²² O banajuguba bena aw fasa, ka ke farigban ye aw ra, ka aw fari funufunu, ka aw fari jenijeni. Ja ni simancenbana dow fana bena aw ta simanw bee cen. Bana bena aw tooro fo ka taga aw halaki ka ban.

²³ Sankolo bena ja aw kunna i ko siranegɛ, ka dugukolo ja aw sen koro i ko negɛ.

²⁴ Matigi Ala bena aw ta jamana sanji ke gbangban ni buguri le ye. O le bena jigi aw kan ka bo san fe, fo ka taga aw halaki.

²⁵ Matigi Ala bena a to aw juguw ye se aw ra. Aw bena jen ka taga o kama sira kelen fe; nka aw bena bori o ja ka yerege ka taga sira wolonfla le fe. Ni dugukolo siyaw nana aw ta cogo ye, o bee ja bena tige.

²⁶ Aw suw le bena ke konow ni waraw bee ta baro ye; mogow si tena o gben aw ra.

²⁷ Matigi Ala bēna Misirankaw ta sumuniw jɔgɔn bla aw ra, ani koko, ani sɔninya, ani kaba min tɛ se ka kɛnɛya.

²⁸ A bēna kunkolowuri bla aw ra; a bēna aw ja fiyen, ka hakirinagami bla aw ra.

²⁹ Tereghan fɛ, aw bēna mɔmɔri le kɛ, i ko fiyentɔw b'a kɛ cogo min na. Ni aw ka ko o ko kɛ, o si tēna ja. Lon o lon, o bēna aw tɔɔ, ka aw borofenw bɛɛ cɛ; mɔgɔ si tēna sɔɔ ka aw bɔ aw juguw boro.

³⁰ Aw bēna muso dɔ mamina, nka cɛ wɛrɛ bēna jɛn ni a ye. Aw bēna bonkura lɔ, nka aw tēna si a kɔɔ. Aw bēna rɛzɛnforo sɛnɛ, nka aw tēna a den diyabɔ.

³¹ O bēna aw ta misiw mina ka o kannatigɛ aw yɛrɛ ja na, nka aw tēna a sogo dɔ sɔɔ k'a domu. O bēna aw ta faliw mina aw yɛrɛ ja na ka taga ni o ye, o fana tēna o sɛkɔ aw ma tuun. Aw ta sagaw bēna mina ka di aw juguw ma; mɔgɔ si tēna sɔɔ ka o bɔ o boro.

³² O bēna aw dɛncɛw ni aw denmusow mina ka taga o di jamana wɛrɛ mɔgɔw ma. Aw bēna to ka o janafɛ lon o lon, fɔ ka taga aw jadenw sɛgɛ flɛri ra, nka se tēna kɛ aw ye ka foyi kɛ.

³³ Aw ma siya minw lon, olugu le bēna aw ta dugukolo siman domu, ka aw ta baara tɔɔ domu. O bēna aw tɔɔ le lon o lon, ka aw minako juguya kɛsɛɛ.

³⁴ Aw ja bēna ko minw ye, o laban bēna aw kɛ fatɔw ye.

³⁵ Matigi Ala bēna jorijugu dɔw bla aw ra, jori minw tɛ se ka kɛnɛya. A bɛ damina aw kinbirikunw ni aw wotow ra, ka yɛrɛgɛ aw fari bɛɛ ra, k'a ta aw sentegɛ ra, ka taga a bla fɔ aw kuncɛ ra.

³⁶ Aw ka aw ta masacɛ min sigi, Matigi Ala bēna aw ni o masacɛ bɛɛ lataga siya dɔ wɛrɛ ta jamana ra, aw ni aw bɛmaw si ma siya min lon. Aw bēna ala wɛrɛw bato o yɔɔ ra, ala minw tɛ foyi ye ni yiri ni kabakuru tɛ.

³⁷ Matigi Ala bēna aw lataga siya minw bɛɛ ta jamana ra, olugu bēna kaba aw ra; o bēna aw tɔgɔ don o ta zanaw ra, ka yɛrɛko aw ma.

³⁸ Aw bēna siman caman dan aw ta foro ra, nka aw bēna siman fitini dɔɔn le sɔɔ ka o tigɛ, sabu tɔnw bēna a domu.

³⁹ Aw bēna rɛzɛnw sɛnɛ, ka baara kɛ o rɛzɛnforow ra, nka aw tēna a rɛzɛnji sɔɔ k'a min; aw tēna rɛzɛnmɔ foyi sɔɔ a ra, sabu tumuw bēna a domu.

⁴⁰ Oliviyesunw bēna kɛ aw ta jamana yɔɔ bɛɛ ra, nka aw tēna turu foyi sɔɔ a ra; aw tēna hali fitini sɔɔ ka aw fari mun ni a ye, sabu a denw bɛɛ gberɛn bēna benben.

⁴¹ Aw bēna dɛncɛw ni denmusow sɔɔ, nka o tēna to aw boro, sabu o bēna o mina ka taga ni o ye jamana wɛrɛ ra.

⁴² Tɔnw bēna aw ta jamana yiriw ni a simanw bɛɛ domu.

⁴³ Lonan minw bɛ aw cɛ ra, olugu bēna kɔɔta ka tɛmɛ aw kan. Dɔ le bēna fara o ta bonya kan ka taga, nka aw kɔni bēna to ka ben le.

⁴⁴ Olugu bēna fɛnw singa aw ma, nka aw tēna foyi sɔɔ k'a singa olugu ma. Olugu le bēna kɛ jamɔgɔw ye, aw bɛ kɛ kɔmɔgɔw ye.

⁴⁵ O dangaw bɛɛ bēna se aw ma ka tugu aw kɔ yɔɔ bɛɛ, ka aw mina, ka aw halaki; sabu aw ma Matigi Ala, aw ta Ala kan mina, ani a ka kumaw, ani sariya minw fɔ aw ye, aw ma o sira tagama.

⁴⁶ O dangaw bēna kɛ Ala ta tagamasiyɛnw ani a ta lasɔminifɛnw le ye wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ, ka aw ni aw ta durujaw lasɔmi.

⁴⁷ Wagati min na aw tun wasara fɛn bɛɛ ra, o wagati ra aw ma Matigi Ala, aw ta Ala bato ni ninsɔndiya ni jusupuman ye.

⁴⁸ O kɔsɔn Matigi Ala bēna aw jugu minw lana aw kama, aw kɔngɔɔ, ani aw minlɔgɔɔ, ani aw fari lakolon, ani aw borolakolon bēna baara kɛ olugu ye. A bēna jagboyabaara gbɛlɛnmanw le la aw kan, fɔ ka taga aw halaki.

⁴⁹ Matigi Ala bēna siya dō lana ka bō fō yorōjan, fō dugukolo dan na, aw tē siya min ta kan mēn; olugu bēna bara ka ben aw kan i ko bōn.

⁵⁰ O siya mōgōw ka jugu; o ja bē siranya bla mōgō ra. O tē mōgōkōrōba bonya, o fana tē makari denmisēn na.

⁵¹ O bēna aw ta bēganw ni aw ta sēnēfenw domu, fō ka taga aw halaki. O tēna siman foyi to aw fē, o tēna rēzēnji foyi to aw fē, o tēna turu foyi to aw fē, o tēna aw ta misiw ni aw ta sagaw ni aw ta baw si to yi; o bēna aw ban le pewu.

⁵² O bēna aw ta duguw bēē lamini, aw ta jamana bēē kōnō, Matigi Ala bēna o jamana min di aw ma, fō ka taga aw ta kogow bēē benben, aw jigi tun bē o kogo barakaman jamian minw kan.

⁵³ Aw juguw bēna aw ta duguw bēē lamini ka sēgeba min la aw kan, o sēge bonyakojugu fē, hali aw yērē worodenw, aw bēna o sogo domu; Matigi Ala ka dencēw ni denmuso minw di aw ma, aw bēna olugu sogo domu.

⁵⁴ Hali cē min tun ye aw ta cēw bēē ra mōgōnuman ye, ani fēntigi ye, o tēna sōn ka makari a yērē balemaccē ra, walama a muso min ko ka di a ye, walama a ta den minw panaman tora.

⁵⁵ A bēna a ta den min sogo jimi, a tēna sōn ka a ta mōgōw si sōn o sogo ra, sabu foyi wērē tē a fē k'a domu. Aw juguw bēna aw ta dugu bēē lamini ka sēgeba min la aw kan, o sēge bonyakojugu le bēna na ni nin kow ye.

⁵⁶ Muso min tun ye aw ta musow bēē ra mōgōnuman ye, ani fēntigi ye, min ta jūmanya ni a ta fēntigiya kosōn a tun bē kē i n'a fō a kana hali a sētege la dugu ma, o muso bēna juguya a cē ma, a tun b'a cē min kanu; a bēna juguya a dencēw ni a denmusow ma;

⁵⁷ sabu a ka denjēnin min woro kura ye, ani donso min bōra a fē den nanin kō, a bēna dogo ka o domu a kelen na. Aw juguw bēna aw ta duguw lamini ka sēgeba min la aw kan, o sēge bonyakojugu le bēna na ni nin kow ye fana.

⁵⁸ Ayiwa, nin sariya minw sēbera nin kitabu kōnō, ni aw ma o sariya ta kumaw bēē sira tagama ka ja, ni aw ma siran nin tōgō nōrōman ani nin siranyatōgoba ja, min ye Matigi Ala, aw ta Ala tōgō ye,

⁵⁹ o tuma Matigi Ala bēna banajuguw ben aw ni aw ta durujaw kan; o banajuguw bēna aw tōrō ka mēēn, o fana tēna ban ka ye.

⁶⁰ Aw tun bē siranna Misiran jamana ta banajugu minw bēē ja, a bēna o bēē lase aw ma; o banaw tēna ban aw ra ka ye.

⁶¹ Matigi Ala bēna banajuguw ni kojugu suguya bēē lase aw ma, fō ka taga aw halaki; hali bana minw ko ma fō nin sariya kitabu kōnō, o bēē bēna se aw ma.

⁶² Aw minw tun ka ca i ko sankolo lolow, aw tō bēna to mōgō dama dama dōrōn, sabu aw ma sōn ka Matigi Ala, aw ta Ala kan lamēn.

⁶³ A tun ka di Matigi Ala ye ka kōnuman kē aw ye, ani ka aw caya cogo min na cō, a bēna diya a ye ten le fana ka aw halaki ka aw ban pewu. Aw bēna taga don jamana min na k'a kē aw ta ye, o bēna aw sama ka aw labō o jamana ra jagboya ra.

⁶⁴ Matigi Ala bēna aw janjan ka taga ni aw ye siyaw bēē cē ra, dunūna fan bēē ra. Ka aw to o yōrōw ra, aw bēna ala wērēw bato, ala minw yiriraman lo, ani o kabakururaman, aw ni aw bēmaw si tun ma ala minw lōn kakōrō.

⁶⁵ Ka aw to o siyaw cē ra, aw hakiri tēna sigi; aw tēna yōrō si sōrō aw bē se ka hali aw sen lō yōrō min na ka laganfiya. Matigi Ala bēna siranya don aw jusu ra, ani janafin, ani jigitige.

⁶⁶ Aw bēna sigiya aw yērē nin ko ra tuma bēē; aw tē a lōn ni aw bēna sa walama ni aw bēna baro. Siranyaba bēna kē aw ra su ni tere; aw saya ni aw baro ko hami bēna kē aw ra.

⁶⁷ Jatige bonyakojugu fe aw jusu ra, ani aw bena ko minw ye, o kow siranya koson, sogomada fe, aw bena to k'a fo ko: «E, ni a tun kera ko wulada le sera!» Ni wulada fana sera aw bena a fo ko: «E, ni a tun kera ko sogomada lo!»

⁶⁸ Matigi Ala bena aw ladon jirakurunw konɔ ka aw kosegi Misiran jamana ra. Ne tun k'a fo ko aw na tena Misiran sira min ye tuun de, aw bena kosegi o sira le fe. Aw bena taga aw yere di aw juguw ma o yoro ra, ko o ye aw san, ka aw ke o ta joncɛw ni o ta jonmusow ye, nka mogɔ si tena soro ka aw san.

Ala ta jɛnpɔɔnya sira tagamacogo

Ala ka min ke Izirayelimɔgow ye

⁶⁹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko a ye jɛnpɔɔnya min don ni Izirayelimɔgow ye Mohabu jamana ra, o jɛnpɔɔnya ta kumaw ye nin ye; Ala tun konna ka jɛnpɔɔnya min don ni o ye ka o to Horebu kuru yoro ra, nin jɛnpɔɔnya farara o kan tuun.

29

Ala ka min ke Izirayelimɔgow ye

¹ O ra, Musa ka Izirayelimɔgow bee lajennin wele k'a fo o ye ko: Matigi Ala ka fen minw bee ke Farawona ni a ta jamana jamogow ni a ta jamana bee ra aw yere na Misiran jamana ra, aw ka o bee ye.

² Aw na ka o tɔɔrobaw ni o tagamasiyenbaw ni o kabakobaw ye.

³ Nka hali bi, Matigi Ala ma jusukun di aw ma ban, jusukun min be faamuri ke; a ma na di aw ma folo, na min be yeri ke; a ma toro di aw ma folo, toro min be menni ke.

⁴ Matigi Ala blara aw na kongokolon konɔ fo san binaani. Aw ta faniw si ma koro ka faran aw kan na, aw ta sanbaraw fana ma cen aw senw na;

⁵ a ma aw baro ni buru le ye, walama duven, walama minnifen fariman do were; a ka o ke janko aw y'a lon ko ale le ye Matigi Ala, aw ta Ala ye.

⁶ Aw nana, ka na se fo nin yoro ra tuma min na, Sihon min ye Hesibon dugu masace ye, ani Ogi min ye Basan dugu masace ye, olugu bora ka na an kama ko o bena an kere; nka an ka se soro o kan.

⁷ An ka o ta jamana mina, k'a di Ruben ta mogow ni Gadi ta mogow ni Manase ta mogow tarance ma, k'a ke o ta ye.

Izirayelimɔgow ka kan ka to Ala ta jɛnpɔɔnya ra

⁸ O koson, aw ka kan ka nin jɛnpɔɔnya ta kumaw bee sira tagama ka na; ni o kera, aw ta koketaw bee bena na.

⁹ Ayiwa, aw bee nana lo Matigi Ala, aw ta Ala na koro bi, aw ni aw ta kuntigiw, ani aw ta cekorobaw, ani aw ta jamana jamogow, ani Izirayeli ce tow bee,

¹⁰ ani aw ta musow, ani aw ta denw, ani lonan minw be aw ce ra, minw be aw ta logow tige, ani minw be aw ta ji bi.

¹¹ Aw nana lo yan, janko ka don Matigi Ala, aw ta Ala ta jɛnpɔɔnya ra. A karira aw ye ka o jɛnpɔɔnya don ni aw ye bi,

¹² janko k'a yira bi ko aw ye ale ta mogow ye, ko ale ye aw ta Ala ye, i n'a fo a tun k'a fo aw ye cogo min na, ani i n'a fo a karira aw bemaw Iburahima, ni Isiyaka ni Yakuba ye cogo min na.

¹³ Ne te nin jɛnpɔɔnya donna ni aw doron ye, ka kari aw doron ye;

¹⁴ aw minw bee be ni an ye yan bi Matigi Ala, an ta Ala na koro, aw doron te, nka hali minw te yan bi folo, olugu bee nin b'a ra.

¹⁵ An tun siginin be Misiran jamana ra cogo min na, ani an temena siya minw na, an ka olugu ta jamanaw cetige cogo min na, aw ka o lon.

¹⁶ Aw ka o ta fen haramuninw ye: o ta batofen yiriramanw, ani a kabakururamanw, ani a warigberamanw, ani a saninlamanw.

¹⁷ Aw ra ce si, walama muso si, walama lu si ta mogow, walama gba si ta mogow kana o jusu yelema ka faran ka bo Matigi Ala, an ta Ala ko, ka taga o siyaw ta alaw bato. Mogow si kana o ke, ka ke i ko yiri lilin min falenna aw ce ra, ka ke yiri kunaman ni bagayiri ye aw ce ra.

¹⁸ Matigi Ala karira aw ye ka nin jennogonya min don ni aw ye, o kumaw mennin ko, aw ra, ni mogow do k'a miiri a jusukun na, k'a fo ko hali ni ale k'a yere jusukun diyanyakow le ke, ko foyi tena se ale ma ni hera te, o tigi bena halakiri lase mogow tow bee le ma.

¹⁹ Matigi Ala tena son ka yafa a ma fiyewu. A ka Matigi to yi ka ala were bato minke, Matigi Ala ta dimi bena ben a kan o koson. Danga kuma minw bee fora nin kitabu konso, o bee bena ben a kan. Matigi Ala bena a halaki k'a togo bo dugukolo kan pewu.

²⁰ Matigi Ala bena a faran ka bo Izirayelimogow ta gbaw bee ra, k'a halaki; danga kuma minw bee fora nin jennogonya ko ra, minw sebera nin sariya kitabu konso, a bena o dangaw bee ben a kan.

Ala be Izirayelimogow ta kanminabariya hake bo o ra

²¹ Aw ta den minw bena woro aw ko fe, aw ta duruja nataw, ani lonan minw bena bo fo jamanajanw na ka na, o halakiri minw kera jamana konso, ani Matigi Ala ka o bana minw lase jamana mogow ma, olugu bena o bee ye.

²² O bena a fo ko: «Kiribi ni kogow ni tasuma ka jamana bee lajennin halaki; siman te se ka dan a ra, foyi te falen, bin te falen a ra. A be i ko Sodomu ni Gomori ni Adima ni Seboyimu duguw, Matigi Ala dimina, ka fariya ka o dugu minw halaki.»

²³ Siya tow bee bena a fo ko: «Mun koson Matigi Ala ka nin ko ke nin jamana ra de? Mun le k'a jusu bo, k'a to a dimina ka fariya nin cogo ra?»

²⁴ Mogow bena o jaabi ko: «Matigi Ala, o bemaw ta Ala tun ka o labo Misiran jamana ra ka jennogonya min don ni o ye, o ka o jennogonya le cen;

²⁵ o tagara o kinbiri gban ala werew le korow, ka o bato; o tun ma ala minw lon, ani ala minw tun te olugu ta ala batotaw ye.

²⁶ O koson Matigi Ala ta dimi wurira nin jamana kama; danga kuma minw bee fora nin kitabu konso, a ka o dangaw bee ben o kan.

²⁷ Matigi Ala dimina, ka fariya, k'a jusu bo kosebe nin mogow kama, fo a ka o sama ka o labo o ta jamana ra, ka taga o firi jamana were ra; o be o yoro le ra hali bi.»

²⁸ Ayiwa, ko dogoninw ye Matigi Ala, an ta Ala ta le ye; nka ko minw yirara an na, o ye anw ni anw denw ta le ye tuma bee, ani wagati bee, janko anw ye nin sariya ta kumaw bee sira tagama.

30

Izirayelimogow ka kan ka nimisa

¹ Ayiwa, ne tun ka dugawu kumaw ni danga kuma minw fo aw ye, ni o kow bee nana se aw ma, ni aw hakiri tora o kumaw ra, ka aw to o siyaw bee ce ra yi, Matigi Ala, aw ta Ala tun ka aw gben ka taga siya minw ce ra, ni aw nimisara ka seko ka na Matigi Ala, aw ta Ala fe,

² ni aw ni aw ta denw bee ka son ka Ala kan mina ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee, ani ne ka ci minw bee fo aw ye, ni aw ka o sira tagama,

³ o tuma, Matigi Ala, aw ta Ala bena aw ta mogow minaninw lana aw ta jamana ra tuun, ka makari aw ra; Matigi Ala, aw ta Ala tun ka aw janjan ka taga siya minw bee ce ra, a bena aw labo yi, ka na aw lajen jogon kan tuun.

⁴ Hali ni a kera ko aw tun blara ka taga fo dunupa dan le ra, Matigi Ala, aw ta Ala bena taga aw ta o yoro ra, ka na aw lajen jogon kan tuun.

⁵ Nin jamana min tun ye aw bemaw ta ye kakoro, Matigi Ala, aw ta Ala bena seko ka na ni aw ye o jamana ra tuun, ka na a ke aw ta ye tuun. A bena aw borofenw ja, ka aw caya fo ka teme aw bemaw kan tuun.

⁶ Matigi Ala, aw ta Ala bena aw ni aw ta durujaw jusukun yelema; ni o kera, aw bena Matigi Ala, aw ta Ala kanu ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee, ka si soro.

⁷ O tuma Matigi Ala bena o danga kow ben aw juguw le kan, minw ka aw koninya ka aw minako juguya.

⁸ O tuma aw koni, aw bena seko ka na Matigi Ala fe, k'a ta kuma lamene; ne be a ta kuma minw fora aw ye bi, aw bena o bee sira tagama.

⁹ Matigi Ala, aw ta Ala bena aw borofenw ja ka o caya, ka aw bororabaara bee ja, ka den caman di aw ma, ka aw ta beganw caya, ka aw ta siman ja; sabu a bena diya Matigi Ala ye ka kopuman ke aw ye tuun, i n'a fo a tun ka di a ye ka kopuman ke aw bemaw ye cogo min na.

¹⁰ Nka aw ka kan ka Matigi Ala, aw ta Ala kan mina; a ta kumaw ni a ta ci minw sebera nin sariya kitabu koni, aw ka kan ka son ka o bee sira tagama, ka seko ka na Matigi Ala, aw ta Ala ma ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee.

Ala ta sariya te yorjan na

¹¹ Ne be nin kuma minw fora aw ye bi, o sariya man gbelen ka teme aw ta faamuri kan, a fana te yoro were ra, yoro min ka jan aw ra.

¹² A te soro fo sankolo le ra, ka na a fo ko: «Jon le bena yele an ye san fe ka taga a jini, ka na a fo an ye, an ye a lamene, janko an ye a sira tagama?»

¹³ A te soro fo kogoji ko fe le, ka na a fo ko: «Jon le bena taga kogoji ko fe an ye, ka taga a jini, ka na a fo an ye, an ye a lamene, janko an ye a sira tagama?»

¹⁴ O si te; nin kuma be aw kere fe, a be aw da ra, a be aw jusukun na fana, janko aw y'a sira tagama.

Nanamanya ni saya

¹⁵ Ayiwa, a fe, ne be panamanya ni hera bla aw ja koro bi, ka saya ni bono fana bla aw ja koro.

¹⁶ Ne b'a fo aw ye bi ko aw ye Matigi Ala, aw ta Ala kanu, ka tagama a ta sira kan, k'a ta kumaw ni a ta sariyaw ni a ta ciw bee ke, janko aw ye si soro, ka caya, ani janko aw bena taga don jamana min na, k'a ke aw ta ye, Matigi Ala, aw ta Ala ye baraka don aw ra o jamana ra.

¹⁷ Nka ni aw ka aw ta miiriya yelema ka faran ka bo Matigi Ala, an ta Ala ko, ka ban k'a kan mina, ni aw k'a to o ka aw nega, k'a to aw ye taga aw kinbiri gban batofen werew koro ka o bato,

¹⁸ o tuma ne b'a fo aw ye bi ko aw bena halaki yere le, sigiya te o ra; aw bena Zuriden ba tige ka taga don jamana min na k'a ke aw ta ye, aw tena sijan soro o jamana ra.

¹⁹ Ne be sankolo ni dugukolo ke ne seerew ye bi aw kama. Ne be panamanya ni saya bla aw ja koro, ka dugawu ni danga fana bla aw ja koro. Aw ye panamanya le ta, janko aw ni aw ta durujaw ye si soro,

²⁰ ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu, k'a ta kumaw lamene, ka tugu a ko, sabu o le bena aw panamanya; o ra, Matigi Ala karira ko a bena jamana min di aw bemaw ma, Ibrahima ni Isiyaka ni Yakuba, a bena a to aw ye sigi o jamana ra, ka sijan soro.

Musa ta kumalabanw

31

Yosuwe blara Musa nɔ ra

¹ Ayiwa, Musa kumana Izirayelimɔgɔw bɛɛ lajennin fɛ tuun, ka nin kumaw fɔ o ye, ko:

² «Bi, ne si ye san kɛmɛ ni mugan. Ne tɛna se ka to ka bla aw ɲa tuun. Matigi Ala fana k'a fɔ ne ye ko ne tɛna nin Zuriden ba tige.

³ Matigi Ala, aw ta Ala yɛɛ le bɛna bla aw ɲa. A bɛna nin siyaw halaki aw ɲa, k'a to aw ye o ta jamanaw mina. Yosuwe fana bɛna Zuriden ba tige ka bla aw ɲa, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ cogo min na.

⁴ Matigi Ala bɛna nin siyaw kɛ i n'a fɔ a ka Amɔrikaw ta masacɛw Sihon ni ɔgi kɛ cogo min na; a bɛna o ni o ta jamana bɛɛ halaki.

⁵ Matigi Ala bɛna o don aw boro; ni o kɛra, ne ka kuma min fɔ aw ye, aw ka kan ka o le kɛ o ra.

⁶ Aw ye jija ka aw yɛɛ ja gbɛɛya! Aw kana siran, aw ja kana tige o ɲa fana, sabu Matigi Ala, aw ta Ala yɛɛ le bɛna kɛ ni aw ye; a bɛna a janto aw ra tuma bɛɛ, a tɛna aw kelen to fiyewu.»

⁷ Ayiwa, Musa ka Yosuwe wele, k'a fɔ a ye Izirayelimɔgɔw bɛɛ ɲa na, ko: «I jija ka i ja gbɛɛya, sabu Matigi Ala tun karira nin mɔgɔw ta bɛmaw ye ko a bɛna jamana min di o ma, ele le ka kan ka bla o ɲa ka taga ni o ye o jamana ra, ele le fana bɛna jamana taran o cɛ, k'a di o ma.

⁸ Matigi Ala yɛɛ le bɛna bla i ɲa, ale yɛɛ le bɛna kɛ ni i ye; a bɛna a janto i ra tuma bɛɛ, a tɛna i kelen to fiyewu. I kana siran, i ja kana tige fana.»

Sariya kitabu karan ko

⁹ Musa ka nin sariya sɛbɛ k'a di Levi dencɛw sarakalasebagaw ma, minw tun bɛ to ka Matigi Ala ta jɛɲɔgɔɲa kɛsu* ta, ani Izirayeli cɛkɔrɔbaw bɛɛ ma.

¹⁰ Musa k'a fɔ o ye ko: «San wolonfla o san wolonfla, gbatakɔrɔsigi ɲanagbɛ* wagati ra, aw ka kan ka aw ta jurunantigiw ta juruw to o ye san min na,

¹¹ ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ nana lɔ Matigi Ala, aw ta Ala ɲa kɔrɔ wagati min na Matigi Ala ta yɔrɔ ra, aw ye nin sariya ta kumaw karan Izirayelimɔgɔw bɛɛ ɲa na.

¹² Aw ka kan ka jama bɛɛ lajɛn, cɛw, ani musow, ani denmisɛnw, ani lonan minw siginin bɛ aw ta duguw ra, janko o ye aw ta karan lamɛn, ka Matigi Ala, aw ta Ala ɲasiran degi, ka nin sariya ta kumaw bɛɛ sira tagama ka ɲa.

¹³ O cogo ra, o ta den minw tun ma nin sariya lɔn, olugu fana bɛna a mɛn; ni o kɛra, aw bɛna Zuriden ba tige ka taga don jamana min na k'a kɛ aw ta ye, o bɛna Matigi Ala, aw ta Ala ɲasiran degi wagati bɛɛ ka aw to o jamana ra.»

Ala ka Izirayelimɔgɔw ta kɛwalejuguw ko fɔ

¹⁴ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «I sawagati surunyara. Yosuwe wele, aw ye taga ɲɔgɔnkunbɛn fanibon* kɔnɔ; ne bɛna ne ta ciw fɔ a ye.» Musa ni Yosuwe tagara ɲɔgɔnkunbɛn fanibon kɔnɔ.

¹⁵ Matigi Ala k'a yɛɛ yira fanibon kɔnɔ sankaba jamijan dɔ ra. Sankaba jamijan nana lɔ fanibon donda ra.

¹⁶ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «I bɛna sa, ka taga fara i bɛmaw kan. Nka sani dɔɔnin, nin mɔgɔw bɛna taga don jamana min na, o bɛna ne to yi, ka taga to ka o jamana mɔgɔw ta alaw le bato, ka o yɛɛ lanɔgɔ; ne ka jɛɲɔgɔɲa* min don ni o ye, o bɛna o cɛn.

¹⁷ O lon na, ne bɛna dimi o kɔrɔ kɔsɛbɛ. Ne bɛna o to yi, ka ne ɲada dogo o ma, k'a to o ye o halaki; kojugu caman ni tɔɔrɔ caman bɛna o sɔrɔ.» O tuma ra o bɛna a fɔ ko: «An Matigi Ala tɛ ni an ye tuun minke, o le m'a to nin kojuguw bɛɛ bɛ sera an ma wa?»

¹⁸ O lon na, ne kɔni bɛna ne jada dogo o ma, o ta kojuguw bɛɛ kosɔn, sabu o tagara ala wɛrɛw bato.

¹⁹ «Ayiwa, sisan, aw ye nin dɔnkiri kumaw sɛbɛ; aw ye Izirayelimɔgɔw karan a ra, o ye to k'a la. O dɔnkiri le bɛna kɛ ne seere ye o kama.

²⁰ Ne tun karira nin mɔgɔw bɛmaw ye ko ne bɛna jamana min di o ma, nɔnɔ ni li bɛ woyo jamana min na, ne bɛna taga ni o ye o jamana ra. O bɛna domuni kɛ ka fa, ka bonya fɔ ka tɔrɔ; nka o kɔ, o bɛna yɛlɛma batofɛn wɛrɛw fɛ ka taga olugu bato, ka ne mafiyyɛnya, ka o ni ne ta jɛnɔgɔnya cɛn.

²¹ Ni kojuguw ni gbɛlɛya caman nana se o ma tuma min na, o tuma nin dɔnkiri le bɛna kɛ ne seere ye o kama, sabu hali o ta durujaw bɛna to ka nin dɔnkiri la, o hakiri tɛna bɔ a kɔ fiyewu. Ne karira nin mɔgɔw ye ko ne bɛna jamana min di o ma, hali k'a sɔrɔ ne ma se ni o ye o jamana ra ban, o bɛna taga ko o ko kɛ, ne ka o bɛɛ lon ka ban.»

²² Ayiwa, Musa ka o dɔnkiri sɛbɛ o lon na, ka Izirayelimɔgɔw karan o ra.

²³ O kɔ, Matigi Ala k'a ta ciw fɔ Nuni dɛncɛ Yosuwe ye; a ko: «I jija ka i ja gbɛlɛya, sabu ne karira ko ne bɛna jamana min di Izirayelimɔgɔw ma, ele le bɛna bla o ja ka taga ni o ye o jamana ra; ne yɛrɛ bɛna kɛ ni i ye.»

²⁴ Musa nana nin sariya ta kumaw sɛbɛ kitabu dɔ kɔnɔ ka ban pewu tuma min na,

²⁵ Levi dɛncɛw, sarakalasebaga minw bɛ to ka Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu* ta, a k'a fɔ olugu ye ko:

²⁶ «Aw ye nin sariya kitabu ta k'a bla Matigi Ala, aw ta Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu kɛrɛ fɛ; a bɛna bla o yɔrɔ ra, ka kɛ ne seere ye aw kama.

²⁷ Sabu ne ka aw ta murutiri ni aw ta torokungbɛlɛya lɔn. Ni aw murutira ka ban Matigi Ala ma ka ne janaman to aw cɛ ra, o tuma, ni ne nana sa do?

²⁸ Aw ye aw ta gbaw ta cɛkɔrɔbaw bɛɛ lajɛn ne kɔrɔ, ani aw ta kuntigiw; ne bɛna nin kumaw fɔ o bɛɛ ja na, ka sankolo ni dugukolo kɛ ne seerew ye o kama.

²⁹ Sabu ne k'a lɔn ko ni ne sara, sigiya t'a ra, aw bɛna kɛwalejugu dɔw kɛ ka aw yɛrɛ lanɔgɔ; ne ka aw karan sira min na, aw bɛna o sira bla. Nka a laban, bɔnɔ le bɛna aw sɔrɔ, sabu aw bɛna to ka kojugu kɛ Matigi Ala ja kɔrɔ, ka Matigi Ala ta dimi lawuri aw yɛrɛ ta kɛwalew kosɔn.»

³⁰ Ayiwa, o kɔ, Musa ka nin dɔnkiri kumaw bɛɛ fɔ, fɔ ka taga a laban, k'a don Izirayelimɔgɔw jama bɛɛ lajennin toro ra.

32

Ala ta jɛnɔgɔnya dɔnkiri

¹ Sankolo, i toro malɔ, ne bɛna kuma; dugukolo, ne darakan lamɛn.

² Ne ta lɔnniyakumaw ye jigi i ko sanji, ne ta darakan ye bɔ i ko gɔmiji, i ko sanji ji min bɛ ben binkura kan, i ko sanjiba min bɛ ben bin nuguninw kan.

³ Sabu ne bɛna Matigi Ala tɔgɔ fɔ, janko bɛɛ y'a mɛn; bɛɛ ye an ta Ala tando a tɔgɔ bonya kosɔn!

⁴ Ale le ye an ta barakatigi ye, a ta kɛwale bɛɛ dafanin lo; a ta siraw bɛɛ terennin lo.

Ala kankelentigi lo, a tɛ ko bɛnbari si kɛ; a terennin lo, cantigi Ala lo.

⁵ Nka aw le ma teren Ala ye; o kosɔn aw tɛ Ala ta mɔgɔw ye tuun.

O maroya le be aw kan, aw mogɔ hakirintanw, aw mogɔlafiribagaw!

⁶ Aw siya naloman, siya hakirintan,
aw be se ka nin ko ke Ala ra cogo di?
Ale le te aw Fa ni aw danbaga ye wa?
Ale le ma aw dan, ka baraka don aw ra wa?

⁷ Aw ye miiri folofolo wagatiw ra,
aw ye miiri wagatijan temeninw na.
Aw ye aw bemaw nininka, olugu bɛna o kow fo aw ye;
aw ye cekɔrobaw nininka, olugu bɛna a nafa aw ye.
⁸ Wagati min na Ala kɔrɔtaninba ka dunupa jamanaw taran adamadenw na,
ka mogow janjan dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra,
a ka bɛɛ ta jamana dan yira;
a ka yɔrɔ do bla Izirayelimogow ye ka kapa ni o hakeya ye;
⁹ sabu Matigi Ala ninyɔrɔ ye a yere ta mogow le ye.
Yakuba ta mogow* le ye a ta ye.

¹⁰ Matigi Ala ka Izirayelimogow sɔrɔ kongokolon le kɔnɔ,
yɔrɔ lakolon do ra yi, kongowuruw kasitɔw ce ra yi.
A ka o mara, k'a janto o ra,
ka o kɔrɔsi, i ko mogɔ b'a nakise kɔrɔsi cogo min na,
¹¹ i ko bɔn be a kamanw lamaga cogo min na a ta denw kunna,
janko ka o labɔ naga kɔnɔ;
o jigito a b'a kaman yangan,
ka o ta ka o la a kamansiw kan.
¹² Matigi Ala kelenpe le tagara ni a ta mogow ye;
ala were si tun te ni a ye k'a demɛ.

¹³ A tagara o layɛɛn jamana kuruyɔrɔw ra,
ka o baro ni jamana yiridenw ye.
A ka li bo faraw ce ra k'a di o ma;
ka oliviyesunw falen faragbɛɛn na ka o turu di o ma.
¹⁴ O ka misiw ni sagaw ta nɔnɔ min, k'a nare domu.
O ka sagadenw, ani Basan sagajigiw, ani bakɔrɔninw sogo yɔrɔpumanw domu;
o ka mugu tentennin pumanmanw ke o baro ye,
ka o ta rezɛnmɔ pumanmanw ji min.

¹⁵ Nka Yesurun† fara fo ka tɔrɔ minkɛ, a murutira.
O fara, ka bonya, ka tɔrɔ minkɛ,
o bɔra o danbaga Ala ko;
o ka o ko di o ta barakatigi ma, min kɛra o kisibaga ye.

¹⁶ O ka siya werɛw ta alaw bato, k'a to Ala dimina, sabu o ka ale ni ala werɛw ke
kelen ye;
o ka o ko haramuninw ke, k'a ta dimi lawuri.
¹⁷ O ka sarakaw bo jinaw ye, o minw te Ala ye.
O ka ala werɛw bato, o tun ma minw lon kakɔrɔ;
ala minw bɔra kura ye,
o bemaw tun ma deri ka minw bato.

* 32:9 32:9 Yakuba ta mogow, o ye Izirayelimogow ye. † 32:15 32:15 Yesurun, o ye Izirayeli ye.

18 Aw ta barakatigi Ala min baraka ra aw worora, aw bora o le ko!
Ala min baraka ra aw worora, aw pinana o le ko!

19 Ayiwa, Matigi Ala k'a ye ten minke, a banna o ra,
sabu minw ye a dencew ni a denmusow ye, olugu k'a ta dimi lawuri.

20 A ko: «Ne tena ne janto o ra tuun!
Ne bena a fle o laban bena ke min ye;
sabu kumayelemabagaw lo,
mogo kankelentigiw te.

21 Fen minw te Ala ye, o ka ne ni olugu ke kelen ye, k'a to ne dimina.
O ka o ta batofen gbansanw le bato, fo ka ne jusu bo.
O koson siya min te siya panaman ye, ne bena o pangboya don o ra;
ne bena siya hakirintan do le ta, janko ka dimi don o ra.

22 Sabu ne ta dimi wurira, ka mana i ko tasuma;
a tasuma be jeni ka se fo lahara;
a be dugukolo ni a simanw bee jeni,
ka kuruw jeni fo o jukoroyorow ra.

23 Ne bena kojuguw caya o kan,
ka ne ta bijew bee ke ka o bon.

24 Ne bena kongon ben o kan, fo ka o baraka ban;
ka farigban ni banajuguw bla o ra fo ka o faga.
Ne bena kongowaraw bla o ce ra, o ye o kin,
ka sajuguw bla o ce ra fana, o ye o kin.

25 Mogow bena o ta denw faga ni keremukuru ye kene ma, ka o ke denntan ye.
Ka o to o ta bonw konon fana, jatige bena ke o ra.
O bena kanbelenw ni sunguruw faga,
ka denneninw ni cekoroba sigbetigiw bee faga.

26 «Ne tun b'a fe ka o janjan, ka o lataga fo yororowan na;
k'a to mogow bee hakiri ye bo o ko pewu.

27 Nka ne siranna o juguwan koson;
olugu kana na o yere bonya,
k'a fo ko: Anw yere baraka le sera o ra,
nin bee te Matigi Ala no ye.

28 «Ayiwa, Izirayelimogow ye siya naloman le ye,
hakiri te o fe ka ko faamu.

29 E, ni hakiri le tun be o fe, o tun bena a faamu,
o laban bena ke min ye o tun bena o lon!

30 Ce kelenpe be ke cogo di ka Izirayeli ce waga kelen gben?
Ce fla doron be ke cogo di ka Izirayeli ce waga tan labori?
Ni a ma ke ko Izirayeli ta Barakatigi le ka o labla o ye,
ni a ma ke ko Matigi Ala le ka o don o boro?

31 Sabu o juguwan yere k'a lon ko min ye olugu ta barakatigi ye,
o te i n'a fo Izirayeli ta Barakatigi.

32 Olugu be i n'a fo Sodomu ta mogow,
o be i n'a fo Gomori ta mogow;
o be i n'a fo бага be rezensun min denw na,
i n'a fo rezen min denw ka kuna.

33 O ta rezenji be i ko sa бага,
a be i ko fonfonnin min бага be mogow faga.

³⁴ «Ne ka ko do laben dogo ra;
ne ka ko min dogo k'a mara yi, o fle:

³⁵ Ni aw juguw benlon nana se,
ne le bena aw hake bo o ra, ka o ta kojugu juru sara.
Kojugu bena ben o kan lon min na, o lon to man jan tuun;
o halakilon be nana yi.

³⁶ «Matigi Ala bena a ta mogow ta kiti tige,
a bena makari a ta jonw na,
ni a nana a ye ko o bee baraka banna,
jon fara haron kan.

³⁷ A bena a fo o ma ko: Aw ta alaw be min sisan?
Aw tun be aw yere karifara ala barakatigi minw ma, o be min?

³⁸ Aw tun be aw ta sarakaw fagara, k'a sogo yorɔɔnumanw di ala minw ma, olugu be min?

Aw tun be aw ta rezenji sarakaw bora k'a di ala minw ma, olugu be min?
Ayiwa, o ye wuri ka aw kisi sa!
O ye wuri ka aw tanga!

³⁹ «Aw y'a lon ko ne, ne kelenpe le ye Ala ye,
Ala were te yi ne ko.

Ne le be nin don mogow ra, ne le fana be nin bo mogow ra;
ne le be mogow bana, ne le be mogow keneya.
Mogow si te se ka mogow kisi ka bo ne boro.

⁴⁰ Ne be ne boro korota san fe,
ka kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye wagati bee.

⁴¹ Ni ne nana ne ta kerekemuru dabo, fo a be manamana,
ni ne boro nana kerekemuru mina mogow kama,
o tuma ne bena ne dimibo ne juguw bee ra,
ka ne koninyabagaw bee ta kawalew hake bo o ra.

⁴² Ne ta bipew bena o bee jori min fo ka fa;
mogow mandimininw jori, ani mogow minaninw jori.
Ne ta kerekemuru bena ne juguw sogo domu,
ka ne juguw ta kuntigiw bee kun tige.»

⁴³ Ayiwa, aw siya were mogow, aw ye jagari ni Ala ta mogow ye!
Sabu Matigi Ala be a ta jonw dimibo o fagabagaw ra,
k'a yere monebo a juguw bee ra,
k'a ta jamana ni a ta mogow ta jurumunw kafari.

⁴⁴ Ayiwa, Musa ni Nuni dence Yosuwe ka nin donkiri kumaw bee fo Izirayelimogow na na.

⁴⁵ Musa ka nin kumaw bee fo Izirayelimogow bee ye ka ban tuma min na,

⁴⁶ a k'a fo o ye ko: «Ne ka nin kuma minw bee fo aw ye bi Ala na korɔ, aw ye aw hakiri to o ra kosebe, ka aw denw karan a ra, janko o ye nin sariya ta kumaw bee sira tagama k'a dafa a cogo ra.

⁴⁷ «Aw kana nin kumaw jate k'a ke kuma gbansan doron ye de! Nin kumaw le bena si di aw ma; sabu aw bena Zuriden ba tige ka taga jamana min mina, nin kumaw le sababu ra aw bena sijan sorɔ o jamana ra.»

Ala ka Musa ta saya ko fo

⁴⁸ O lon kelen na, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko:

⁴⁹ «Wuri ka yelen Abarimu kuruw kan, ka taga se fɔ Nebo kuru kunna, Mohabu jamana ra, Zeriko dugu ja fɛ, ka Kanaana jamana flɛ; ne bɛna o jamana le di Izirayelimogow ma k'a kɛ o ta ye.

⁵⁰ I bɛna yelen o kuru min kan, i bɛna sa o yɔrɔ le ra, ka taga fara i bɛmaw kan, i n'a fɔ i kɔrɔcɛ Haruna sara Hori kuru kan cogo min na, ka taga fara a bɛmaw kan;

⁵¹ sabu ka aw to Meriba ta ji yɔrɔ ra, min bɛ Kadɛsi, Zini kongokolon kɔnɔ, aw ma la ne ra ka ne kan mina Izirayelimogow ja na; aw ma ne bonya ne ta saninmanya kosɔn Izirayelimogow ja na.

⁵² O ra ne bɛna o jamana min di Izirayelimogow ma, i bɛna to yɔrojan le dɔrɔn ka o jamana ye i ja ra, nka i yɛrɛ tena don a ra.»

33

Musa ka dugawu kɛ Izirayelimogow ye

¹ Matigi Ala ta jɔncɛ Musa ka dugawu minw kɛ Izirayelimogow ye sani a ye sa, o dugawuw le ye nin ye:

² A ko:

«Matigi Ala nana ka bɔ Sinayi kuru kan,
a wurira i ko tere, ka bɔ Seyiri jamana ra.
A tora Paran kuruyɔrɔw ra, ka manamana.
Mɛlɛkɛ waga caman le tun k'a lamini;

a nana a ta mogow fɛ,
a nana ni sariya manamanato ye a boro, i ko tasma.

³ Can lo, Matigi Ala le bɛ a ta mogow kanu;
a ta mogɔ saninmanw bɛɛ bɛ a boro kɔnɔ.
O bɛɛ bɛna o kinbiri gban a sen kɔrɔ,
janko k'a ta ciw lamɛn.

⁴ Musa ka o sariyaw le di an ma,
o le ye Yakuba ta mogow* ta cɛn ye.

⁵ Wagati min Izirayelimogow namogow lajenna
ni Izirayeli ta gbaw ye,
ale le tun kɛra Yesurun† ta masacɛ ye.»

⁶ «Ala y'a to Rubɛn ye si sɔrɔ, a si kana ban,
hali ni a ta mogow man ca.»

⁷ Musa ka min fɔ Zuda ta ko ra:

«E, Matigi Ala, Zuda kasikan lamɛn,
i ye a lana a ta mogow fan fɛ.
A ka kɛrɛ kɛ ni a yɛrɛ boro baraka ye;
na a dɛmɛ ka a juguw kɛrɛ!»

⁸ A ka min fɔ Levi ta ko ra:

«Matigi Ala, i ka Urimi ni Tumimi‡ di i ta jɔn Alapasiranbaga ma,
minw ye Levi ye.
I ka a kɔrɔbɔ Masa ta yɔrɔ ra,
i ka Meriba ta jiko kiti ben a kan.

* 33:4 33.4 Yakuba ta mogow, o ye Izirayelimogow ye. † 33:5 33.5 Yesurun, o kɔrɔ ye ko: Izirayeli. ‡ 33:8 33.8 Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dɔw ye. Ala tun bɛ tagamasiiyɛn dɔw yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimogow ta kiti tige. Aw ye Bori kitabu 28.30, ani Sarakalasebagaw 8.8 flɛ.

⁹ O kɔ, a ka a na bɔ a bamuso ni a face ra,
ka ele kelenpe kanu.

A banna a balemaw bee ra,
ka ban hali a denw na,
ka ele ta darakan dorɔn le lamɛn,
ka i ta jɛnpɔgɔnya* sariya sira tagama.

¹⁰ O ka Yakuba ta mɔgɔw karan i ta ciw ra,
o ka Izirayelimɔgɔw karan i ta sariyaw ra.
O ka wusunan sarakaw bɔ i ye,
ka saraka jenitaw* jɛni i ye, i ta sarakajɛnifɛn* kan.

¹¹ E, Matigi Ala, baraka don a ta baaraw bee ra,
ka sɔn a boro ta baara bee ma.
A juguw bee soro tigɛ,
a kɔninyabagaw si kana se ka wuri ka lɔ tuun!»

¹² A ka min fɔ Boniyaminu ta ko ra:
«Ale ye Matigi Ala ta mɔgɔ kanunin le ye!
A be Matigi Ala kɛrɛ fɛ hɛra ni laganfiya ra.
Matigi Ala bɛna a tanga tuma bee;
a siginin be o cɛ ra.»

¹³ A ka min fɔ Yusufu ta ko ra:
«Matigi Ala ye baraka don a ta jamana ra,
ka sanji panaman ben o ye ka bɔ san fɛ,
ka dugukolo jukɔrɔjiw di o ma fana.

¹⁴ Tere ye o ta simanw mɔ o ye,
ka simanw bee ra pumanman di o ma,
k'a to o ye simankuraw sɔrɔ,
o ye simanw bee ra pumanman sɔrɔ karo o karo.

¹⁵ Kuruw ta fɛnw bee ra pumanman, o ye o sɔrɔ;
kongoriw ta fɛnw bee ra pumanman, o ye o sɔrɔ.

¹⁶ Dugukolo fara fɛn o fɛn na, o bee ra pumanman,
ani Ala min tun k'a yɛrɛ yira yiritunin tasumaman ra, ale ta kopumanw,
o bee ye kɛ Yusufu kunna
ale min kɛra a balemaw namɔgɔ ye.

¹⁷ Bonya ye Yusufu ta le ye, o min ta fanga be i ko misitoran den folo cɛman ta fanga;
a gbanw be i ko sigin ta gbanw.
A be siya tɔw bee tu ni o gbanw ye,
fɔ ka taga se dugukolo dan na.
Efirayimu ta kɛrɛkɛjamaw bɛna a kɛ ten le,
Manase ta kɛrɛkɛjamaw bɛna a kɛ ten le.»

¹⁸ A ka min fɔ Zabulon ta ko ra:
«Zabulon ye pagari a ta tagamaw ra,
Isakari ye pagari a ta fanibonw kɔnɔ.

¹⁹ Aw bɛna siyaw wele ka na kuru kan ka na sarakaw bɔ,
saraka minw bennin be Ala ma.
O bɛna kɔgɔji kɔnɔfɛnw sɔrɔ ka wasa o ra;
naforo minw dogonin be kɔgɔji kɛnkɛn jukɔrɔ, o bɛna o sɔrɔ.»

²⁰ A ka min fɔ Gadi ta ko ra:

«Mogo o mogo ka Gadi bonya, Ala ye baraka don o tigi ra.
 Gadi be la i ko jara;
 a be sogo faga, k'a tigetige, k'a ta a senw na ka taga a bla a kun na.
²¹ A be jamana yoro bee ra numanman ta a yere ye.
 Kuntigiw ninyoro ye a ta le ye.
 A blara mogow ja,
 janko o ye Matigi Ala ta sira tagama,
 ani Ala ka ko minw latige Izirayelimogow ye, ka o bee ke.»

²² A ka min fo Dan ta ko ra:
 «Dan ye jarakanbelen le ye,
 min be pan ka bo Basan mara ra.»

²³ A ka min fo Nefitali ta ko ra:
 «Nefitali ka Ala ta numanya soro k'a caya,
 a wasara Matigi Ala ta baraka ra.
 Ale le be sigi jamana terebenyanfan ni a woroduguyanfan na.»

²⁴ A ka min fo Aseri ta ko ra:
 «Ala ka baraka don Aseri ra i ko Izirayelimogo tow.
 Ala ye a ko diya a balemaw ye,
 k'a ta oliviyesunw caya fo a ye a sen tunu a turu ra!
²⁵ A ta dugu donda sogonaw ye negge ni siranegge le ye.
 A bena koro ka sa ni a baraka ye.»

²⁶ «E, Yesurun§, aw ta Ala bonogonko te!
 A be yelen ka sigi sankolo kan ka na aw dema;
 a be yelen ka sigi sankabaw kan ka na, a ni a ta bonya.
²⁷ Ala banbari le ye aw dogoyoro ye.
 A boro baraka ye baraka banbari le ye.
 A bena aw juguw ghen ka bo aw ja,
 k'a fo aw ye ko aw ye o halaki.

²⁸ «Izirayeli bena to hera ni laganfiya ra,
 Yakuba ta mogow sigira o danna jamana do ra,
 siman ni rezen ka ca jamana min na;
 sanji be ben caman jamana min na.

²⁹ «E, Izirayeli, i ta pana, sabu siya juman le be i ko ele?
 Matigi Ala ka i kisi.
 Matigi Ala le ye i ta negebennan ye, i demabaga;
 ale le ye i ta kerekemuru ye, min b'a to i be se soro.
 I juguw bena o yere majigi i koro;
 i bena tagama o kan.»

34

Musa ta saya

¹ Ayiwa, o ko, Musa bora Mohabu kenegbew yoro ra, ka taga yelen Nebo kuru kan,
 ka taga se fo kuru kuncu ma, kuru yoro min be wele ko Pisiga; o be Zeriko dugu ja

§ 33:26 33.26 Yesurun, o ye Izirayeli ye.

fɛ. Matigi Ala ka jamana bɛɛ yira a ra k'a to o yɔrɔ ra, k'a ta Galadi mara ra ka taga a bla fɔ Dan mara ra,

² ani Nefitali ta mara bɛɛ, ani Efrayimu ni Manase ta mara bɛɛ, ani Zuda ta mara bɛɛ, ka taga se fɔ Kɔɔjiba ma,

³ ani woroduguyanfan kongokolon, ani Zeriko dugu, min bɛ wele ko tamarosunw ta dugu, o kɛnɛgbɛyɔrɔ bɛɛ, ka taga se fɔ Sowari.

⁴ Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Ne tun karira ko ne bɛna jamana min di Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ma, k'a kɛ o ta durujaw ta ye, o jamana le ye nin ye. Ne ka o jamana yira i ra, k'a to i ja ye a ye, nka i sen tɛna don a ra fiyewu.»

⁵ Matigi Ala ta jɔncɛ Musa sara o yɔrɔ le ra, Mohabu jamana ra, ka kaɲa ni Matigi Ala ta kuma ye.

⁶ Matigi Ala k'a su don kɛnɛgbɛ dɔ ra, Mohabu jamana ra, Beti Pehɔri yɔrɔ ja fɛ. Mɔɔ si ma Musa ta kaburu yɔrɔ lɔn fɔ ka na se bi ma.

⁷ Musa sara k'a si to san kɛmɛ ni mukan. A jaɲɛnw baraka tun ma dɔɔya, foyi fana tun ma bɔ a farikolo baraka ra.

⁸ Izirayelimɔɔw ka Musa su kasi fɔ tere bisaba, Mohabu kɛnɛgbɛw ra; o kɔ, o ka Musa ta sanga ni a su kasi lalo.

⁹ Hakiritigiyaba tun bɛ Nuni dɛncɛ Yosuwe fɛ, sabu Musa tun k'a boro la a kun na, ka dugawu kɛ a ye. O ra, Izirayelimɔɔw k'a kan mina. Matigi Ala tun ka ci minw bɛɛ fɔ Musa ye, o ka o bɛɛ kɛ a cogo ra.

¹⁰ Ayiwa, cira wɛrɛ ma bɔ tuun Izirayeli jamana ra i ko Musa, min ni Matigi Ala tun bɛ kuma da ni da.

¹¹ Matigi Ala tun k'a ci ka taga Misiran ka taga kabakow ni kobaw kɛ Farawona ni a ta jamana jaɲɔɔw ja na, ani a ta jamana mɔɔw bɛɛ ja na.

¹² Musa ka kabakobaw ani siranyakoba minw kɛ ni a ta seɓagaya ye Izirayelimɔɔw bɛɛ ja na, mɔɔ si ma o jaɔɔn kɛ ka ye.

YOSUWE TA KITABU Kitabu faamucogo

Ka kapa ni mogo caman ta miiriya ye, ni a bora nin kitabu sira labanw na, kitabu to bee sebebaga kera Yosuwe yere ye.

Yosuwe le tun blara cira Musa no ra, ka ke Izirayelimogow namogo ye. A tagara ni Izirayelimogow ye Kanaana jamana ra cogo min na, o le fora nin kitabu konɔ.

Ko ba minw kera nin kitabu konɔ, o dow fle nin ye: Zuriden ba tigeke, ani Zeriko dugu kogow benko, ani Ayi dugu ta kere, ani Ala ta jennogonyakura* ko.

An b'a ye fana ko Musa ta baarakecogo, ani Yosuwe ta baarakecogo bora jagon fe kosebe: Musa ka Kogojiwulen cetige ni Izirayelimogow ye cogo min na (Bori Kitabu 14), Yosuwe fana ka Zuriden ba cetige ni Izirayelimogow ye o cogo ra (Yosuwe 3 ani 4). Musa k'a ta kumalabanw fo Sariya foko flanan ta kitabu laban na (31-34), Yosuwe fana k'a ta kumalabanw fo a ta kitabu laban na (Yosuwe 23-24).

Yosuwe sawagati ra, a k'a fo k'a gbeleya Izirayelimogow ye, ko o ka kan ka Matigi Ala, o ta Ala kelenpe le bato.

An b'a ye fana nin kitabu konɔ ko Izirayelimogow ka kere caman ke, janko ka o yere bosi o juguw boro.

Kitabu konokow

Kanaana jamana minacogo (1-12)

Zuriden ba tereboyanfan ta yoro tarancogo (13)

Zuriden ba terebenyanfan ta yoro tarancogo (14-19)

Karifaduguw (20)

Levi ta mogow ta duguw (21)

Zuriden ba tereboyanfan mogow sekora ka na o ta yoro ra (22)

Yosuwe ta kumalabanw (23)

Yosuwe ka mogow hakiri jigi Ala ta jennogonya ra Sikemu (24)

Ala ka Yosuwe bla Musa no ra

¹ Matigi Ala ta baaraden Musa sanin ko, Matigi Ala k'a fo Musa ta baaraden Yosuwe ye, min ye Nuni dence ye, ko:

² «Ayiwa, ne ta baaraden Musa sara; ayiwa, ne bena jamana nin di aw ma, ele ni Izirayelimogow bee ye wuri sisan ka nin Zuriden ba tige ka don o jamana ra.

³ Ni aw sen ka se yoro o yoro, ne be o yoro di aw ma, i n'a fo ne k'a fo Musa ye cogo min na.

⁴ Aw ta jamana bena damina kongokolon na, woroduguyanfan na, ka taga a bla fo nin Liban kuruw fan na, sahiliyanfan na; ani k'a ta Efirati ba ra, tereboyanfan na, ka teme Hetikaw ta jamana ra, ka taga se fo Kogojiba ma, terebenyanfan na.

⁵ Fo ka taga i sa, i jugu si tena se i ra kere ra, sabu ne be ni i ye i n'a fo ne tun be ni Musa ye cogo min na. Ne bena ne janto i ra tuma bee, ne tena i kelen to.

⁶ I jija ka i ja gbeleya, sabu ne karira ko ne bena jamana min di aw bemaw ma, ele le sababu ra, nin mogow bena don o jamana ra.

⁷ Ele koni ye i jija ka i ja gbeleya kosebe doron; ne ta baaraden Musa ka sariya minw fo i ye, i ye o bee sira tagama a cogo ra. I kana jenge ka bo o sariya sira kan ka taga i kininboro fe walama ka taga i numanboro fe. Ni o kera, i ta koketaw bee bena ja.

⁸ O sariya kitabu kumaw ye ke i da ra tuma bee; i ye miiri a ra su ni tere, janko fen o fen sebera a konɔ, i ye o bee sira tagama a cogo ra. Ni o kera, ni i ka ko o ko dabɔ, o be ja; i bena nafa soro fana i ta koketaw bee ra.

⁹ I kana pina ko ne k'a fo i ye k'a gbeleya ko i ye jija ka i ja gbeleya. I kana siran, i kana i fari faga, sabu ne Matigi Ala, i ta Ala, ne be ni i ye i ta koketaw bee ra.»

Yosuwe ka mogow laben ka ba tige

¹⁰ Yosuwe k'a fo jama namogow ye

¹¹ ko: «Aw ye taga mogow sigiyorow ra, k'a fo mogow bee ye ko o ye domuni pini k'a bla, ko sani tere saba ce, Matigi Ala, an ta Ala ka jamana min di an ma, an bena nin ba tige ka taga don o jamana ra.»

¹² O ko, Yosuwe kumana Ruben ta ghamogow ni Gadi ta ghamogow ni Manase ta ghamogow tarance fe*, k'a fo o ye ko:

¹³ «Matigi Ala ta baarden Musa tun ka min fo, aw ye aw hakiri to o ra. A tun ko: <Matigi Ala, aw ta Ala bena laganfiya di aw ma, ka nin jamana di aw ma.>

¹⁴ Ayiwa, Musa ka jamana min di aw ma Zuriden ba ja nin kan yan, aw sera o jamana ra ka ban. O ra, aw ta musow ni aw ta denw ni aw ta beganw ye to yan; nka aw minw ye kerekewew ye, aw bee ye teme aw balema tow ja fe ni aw ta kerekeminanw ye, ka ba tige, ka taga olugu deme fo o fana ye o ta jamana soro;

¹⁵ ani Matigi Ala ye laganfiya di o ma fana, ka o ta jamana di o ma, i n'a fo a ka aw ta di aw ma cogo min na. Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di o ma, aw ka kan ka o deme fo o ye o jamana soro. Ni o ka o soro, o tuma, Matigi Ala ta baarden Musa ka jamana min di aw ma yan Zuriden ba tereboyanfan na, ka o ke aw ta ye, aw be kosegi ka na o jamana ra.»

¹⁶ O ka Yosuwe jaabi ko: «Ni i ka fen o fen fo an ye, an bena o ke; ni i ka an ci ka taga yoro o yoro, an be taga yi.

¹⁷ An bena i kan mina fen bee ra, i n'a fo an ka Musa kan mina cogo min na. Janko Matigi Ala, i ta Ala koni ye ke ni i ye doron, i n'a fo a tun be ni Musa ye cogo min na.

¹⁸ Ni mogow o mogow ka i ta kuma sosow, ni a ma i ta cifoninw ke, ani i ka min fo ni a ma o ke, o tigi ka kan ka faga. Ele koni ye jija ka i ja gbeleya doron.»

2

Yosuwe ka ce fla ci ka taga Zeriko dugu fle

¹ Ayiwa, Nuni dence Yosuwe tora Sitimu ka korosirikebaga fla ci dogo ra. A k'a fo o ye ko: «Aw ye taga jamana cogo fle, ka Zeriko dugu fle kosebe.» O tagara se Zeriko dugu konɔ minke, o tagara jigi jatumusow do fe, o togo ye ko Rahabu. O sira yi.

² Mogow nana a fo Zeriko masace ye ko Izirayelimogow dow nana su fe dugu konɔ, ka na jamana yoro bee yaala.

³ O fora minke, masace ka cira bla ka taga a fo Rahabu ye ko: «Ce minw nana i fe, ka na don i ta so konɔ, o labo, sabu o nana jamana yoro bee yaala le.»

⁴ Rahabu ka ce fla dogo, k'a fo masace ta ciradenw ye ko: «Can lo, o sera ne fe so konɔ yan, nka ne koni tun ma o boyoro lon.

⁵ I n'a fo dugu donda be datugu terebenda fe, o sekora ka taga terebenda wagati ra, sani da ye datugu. Ne m'a lon o tagara fan min na. Ni aw teliyara ka tugu o no fe, aw bena o gben ka o mina.»

⁶ Nka Rahabu tun ka o layelen a ta biribon le kunna. Binpaga dow tun be blarin be yi, a tun ka o dogo o binpaw jukoro.

* **1:12 1.12** Manase ta gba tun ka bon, o koson o tun k'a taran fla ye. Taran kelen tun ka o ta jamana soro ka ban Zuriden ba tereboyanfan na.

⁷ Masace ta ciradenw bora ko o be taga o ko. O bora minke, mogow ka dugu donda datugu. O tagara Zuriden ba sennatigeyoro sira fe.

Ciradenw ka layiri ta Rahabu ye

⁸ Ayiwa, sani korosirikebaga fla ye sunogo, Rahabu yelenna o ko bon kunna.

⁹ Rahabu k'a fo o ye ko: «Ne k'a lon ko Matigi Ala ka jamana nin di aw ma. Aw siranya ka an bee mina yan, jamana mogow bee ja tigeninba lo;

¹⁰ sabu an k'a men ko Matigi Ala ka Kogojiwulen ja aw na, aw boto Misiran jamana ra. An k'a men fana ko aw ka Amorikaw ta masace fla bee faga, masace Sihon ni masace Ogi; ko aw ka olugu faga Zuriden ba kere fe, tereboyanfan na. An ka o kibaroya men.

¹¹ An ka o kibarow men minke, an ja tigenin lo kosebe; ja te mogo si ra yan k'a fo ko a be kere ke ni aw ye, sabu Matigi Ala, aw ta Ala le ye Sebetigi ye sankolo ra, ani dugukolo kan.

¹² Ayiwa, sisan ne be aw daari ko aw ye kari Matigi Ala togo ra ne ye, ko aw bena kopuman ke ne ta somogow ye, i n'a fo ne ka kopuman ke aw ye cogo min na. Aw ye tagamasiyen do yira ne ra min b'a yira ko aw bena ne to yi.

¹³ Aw ye layiri ta ne ye, ko aw bena ne face, ni ne bamuso, ni ne balemamusow, ni ne balemacew, ani o ta sokonmogow bee bosi; aw tena a to o ye an faga.»

¹⁴ Ce fla ka Rahabu jaabi ko: «An be kari i ye ko foyi tena aw soro ka anw panaman to. Nka aw man kan ka do fo mogo si ye an nako ra yan. O ra, ni Matigi Ala nana jamana di an ma, an bena i ta kopuman sara i ye, an fana bena ke kankelentigiw ye.»

¹⁵ Ayiwa, Rahabu ka o lajigi ni juru ye bon finetiri fe, sabu a ta bon tun donnin be dugu laminikogo ra, k'a finetiri da bo k'a bla kene ma.

¹⁶ Sani o ye jigi, Rahabu k'a fo o ye ko: «Aw ye taga kuruw fanfeyorow ra, janko mogo minw be aw no fe, aw kana na taga ben ni olugu ye. Aw ye taga dogo o yoro ra fo tere saba, ka a to masace ta ciradenw ye seko ka na. O ko, aw be aw ta sira ta ka taga.»

¹⁷ Ce fla k'a fo Rahabu ye ko: «An ka layiri min ta i ye, an bena o dafa cogo min na o ye nin ye:

¹⁸ Ni an nana don aw ta jamana ra tuma min na, i ka an lajigi finetiri min fe, i ye nin juru wulenman siri o finetiri ra. I ye i face ni i bamuso ni i balemaw, ani i ta somogow bee lajen i fe bon konso.

¹⁹ Ni i ta mogo o mogo ka bo kene ma, ni kojugu min ka o tigi soro, ale yere le ka o jini; o te an no ye. Nka mogo o mogo be ni i ye bon konso, ni an do boro sera o do ma, o hake ye ben an kan.

²⁰ Nka ni i ka do fo an nako ra yan mogo were ye, o tuma, an ka layiri min ta i ye, an tena o jate tuun.»

²¹ Rahabu ko: «Ne sonna aw ta ma.» O ko, a ka ce fla bla ka taga. O bora minke, Rahabu ka juru wulenman siri a ta finetiri ra.

²² O sera kuruw fanfeyorow ra minke, o dogora yi. O tora yi fo tere saba, k'a to masace ta ciradenw ye seko. Masace ta ciradenw ka o jini yoro bee ka dese, o ma o ye minke, o sekora ka taga Zeriko.

²³ Ayiwa, ce fla jigira ka bo kuruyorow ra, ka Zuriden ba tige ka taga Nuni dence Yosuwe fe. O ka ko minw ye, o ka o bee lakari a ye.

²⁴ O k'a fo Yosuwe ye ko: «Can lo Matigi Ala ka jamana bee di an ma. Jamana mogow be siranna ka kere ke ni an ye.»

3

Izirayelimogow ka Zuriden ba tige

¹ Ayiwa, Yosuwe wurira sogomada joona fe; a ni Izirayelimogow bee bora Sitimu ka taga Zuriden bada ra. O sera yi minke, o ka wagati dama ke yi, sani o ye ba tige.

² Ayiwa, sani tere saba ce, jama namogow temena mogow sigiyorow bee ra,

³ k'a fo mogow ye ko: «Ni aw nana sarakalasebagaw, Levi ta mogow ye, o ka Matigi Ala, aw ta Ala ta jennogonya kesu* ta tuma min na, o tuma aw ye bo aw ta fanibonw konko ka tugu o ko.

⁴ O cogo le ra, aw bena a lon aw ka kan ka sira min ta, sabu aw ma deri ka teme nin yoro ra k'a ye. Nka aw kana gbara jennogonya kesu ra; aw ye kilometere kelen jagon to aw ni jennogonya kesu ce.»

⁵ Yosuwe k'a fo mogow ye ko: «Aw ye aw yere saninya, sabu Matigi Ala bena kabakow ke aw ce ra sini.»

⁶ O dugusagbe Yosuwe k'a fo sarakalasebagaw ye ko: «Aw ye jennogonya kesu ta ka bla mogow na fe.» O ka jennogonya kesu ta ka bla mogow na fe.

⁷ Matigi Ala k'a fo Yosuwe ye ko: «Ne bena a damina bi ka i bonya Izirayelimogow bee na koro, janko o y'a lon ko ne be ni i ye i n'a fo ne tun be ni Musa ye cogo min na.

⁸ Sarakalasebaga minw be jennogonya kesu tara, i ye nin ci fo olugu ye, ko ni o sera Zuriden ba ra tuma min na, o ye don ka lo ji ra.»

⁹ Yosuwe k'a fo Izirayelimogow ye tuun ko: «Aw ye gbara ka Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma lamén.»

¹⁰ Yosuwe ko: «Aw bena a lon sisan le ko can ra, Ala panaman be aw ce ra. Ala bena Kanaanakaw ni Hetikaw, ani Hevikaw ni Perezikaw ni Girigasikaw ni Amorikaw, ani Yebusikaw ghen yere le ka bo aw na fe.

¹¹ A fle, dunupa bee tigi Ala ta jennogonya kesu bena teme aw na fe ka Zuriden ba tige.

¹² Sisan, aw ye ce tan ni fla panawoloma ka bo Izirayeli gbaw bee ra; ce kelen kelen ye bo gba bee ra.

¹³ Sarakalasebaga minw ka Matigi Ala, dunupa bee tigi Ala ta jennogonya kesu ta, ni olugu senw donna Zuriden ba ra doron, Zuriden ba bena cetige o yoronin kelen bee ra; ji bena lo sanfeyoro ra yi, ka lajen ka ke i ko kogo.»

¹⁴ Izirayelimogow bora o sigiyoro ra, ka taga Zuriden ba tige. Sarakalasebaga minw tun ka jennogonya kesu ta, olugu blara mogow na.

¹⁵ O kera simantigewagati le ra; o wagati ra Zuriden ba be fa fo ka bo kene ma. Ayiwa, sarakalasebagaw ka o sen don ji ra yoro min na doron,

¹⁶ ba ji min tun be nana ka bo san fe, o lora, ka lajen ka ke i n'a fo kogo, ka janya ka se fo Adamu ma, o dugu min be Saritan yoro kere fe. Dugumayoro ra, ji min tun be woyora ka jigi ka taga Kogoji sanin na, o fana woyora ka taga ka bo yi pewu. A kera ten le, Izirayeli jama bee sera ka ba tige Zeriko dugu na fe.

¹⁷ Ayiwa, sarakalasebaga minw tun ka jennogonya kesu ta, olugu lonin tora yoro kelen na dugukolo jalan kan Zuriden ba cemanca ra; Izirayelimogow bee ka ke teme ye ba ce ma, dugukolo jalan kan, fo ka taga a to jama bee ye Zuriden ba tige ka ban.

4

Kabakuru tan ni fla

¹ Izirayeli jama bee ka Zuriden ba tige ka ban wagati min na, Matigi Ala kumana Yosuwe fe, ko:

² «Ce tan ni fla panawoloma Izirayelimogow ra; ce kelen kelen ye bo gba bee ra.

³ I ye nin ci fo o ye ko o ye taga kabakuru tan ni fla ta Zuriden ba ra, sarakalasebagaw tun lonin be yoro min na ji ra. O be o kabakuru tan ni fla ta ka taga o bla aw siyorow ra.»

⁴ Yosuwe tun ka mogo tan ni fla minw nanawoloma Izirayelimogow ra, ka mogo kelen ta gba bee kelen kelen na, a ka olugu wele,

⁵ k'a fo o ye ko: «Aw ye teme Matigi Ala, aw ta Ala ta jenpogonya kesu* na fe, ka taga don Zuriden ba cemance ra. Aw bee kelen kelen ye kabakuru kelen kelen ta ka o la aw kamankunw kan, Izirayeli ta gba bee ni a ta kabakuru;

⁶ o kabakuruw bena ke tagamasiyen ye aw ce ra. Ni aw ta denw nana aw pininka lon min na ko: «Nin kabakuruw koro ye mun le ye aw fe?»

⁷ Aw ye o jaabi ko: «Zuriden ba tigera fla ye Matigi Ala ta jenpogonya kesu na fe. Jenpogonya kesu donna ji ra tuma min na, Zuriden ba tigera fla ye. Nin kabakuruw bena ke hakirijigifen le ye tuma bee, ka Izirayelimogow hakiri jigi nin kabako ra.» »

⁸ Yosuwe ka min fo Izirayelimogow ye, o k'a ke ka kana ni o ye. O ka kabakuru tan ni fla ta ka bo Zuriden ba ce ma ka kana ni Izirayelimogow ta gbaw togow ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Yosuwe ye cogo min na. O tagara ni o kabakuruw ye o sigiyoro ra ka taga o bla yi.

⁹ Sarakalasebagaw tun ka jenpogonya kesu ta ka don ji ra ka lo Zuriden ba yoro min na, Yosuwe ka kabakuru tan ni fla were lolo o yoro fana ra, ba ce ma. O kabakuruw be yi hali bi.

¹⁰ Sarakalasebaga minw tun ka jenpogonya kesu ta, olugu lonin tun tora Zuriden ba janin ce ma; Matigi Ala tun ka ci minw fo Yosuwe ye, Izirayelimogo ka o bee ke k'a dafa. O fana kera ka kana ni Musa ta kuma le ye. Izirayelimogow tun teliyara le ka ba tige.

¹¹ Mogow bee temena ka ban wagati min na, sarakalasebagaw temena ni Matigi Ala ta jenpogonya kesu ye ka taga lo ba fan do ra jama na koro.

¹² Ruben ta gba, ani Gadi ta gba, ani Manase ta gba tarance, olugu ta kerekedenw le tun blara Izirayelimogo tow na fe, i n'a fo Musa tun k'a fo cogo min na.

¹³ Kerekeden waga binaani (40 000) pogon le temena Matigi Ala na koro, kerekeminanw be o bee boro, o bee labennin be kere kama. O ka o nasin Zeriko kenegbe yoro ma.

¹⁴ O lon na, Matigi Ala ka Yosuwe bonya Izirayelimogow bee na koro. Fo ka taga Yosuwe sa, Izirayelimogow k'a bonya i n'a fo o tun ka Musa bonya cogo min na.

¹⁵ O ko, Matigi Ala k'a fo Yosuwe ye tuun ko:

¹⁶ «Sarakalasebaga minw ka jenpogonya tagamasiyen kesu ta, a fo o ye ko o ye bo Zuriden ba ce ma.»

¹⁷ Yosuwe k'a fo sarakalasebagaw ye ko: «Aw ye bo Zuriden ba ce ma.»

¹⁸ Sarakalasebagaw bora Zuriden ba ra, ka o senw bla dugukolo jalan kan yoro min na doron, Zuriden ji sekora a no ra, ka ke woyo ye ka yoro bee fa, i n'a fo a tun be woyo cogo min na kakoro.

¹⁹ Izirayelimogow ka Zuriden ba tige, ka o ta fanibonw lo Giligali yoro koro, Zeriko dugu tereboyanfan na. O kera san karo folo tere tan.

²⁰ Izirayelimogow tun ka kabakuru tan ni fla min ta Zuriden ba ra, Yosuwe ka o kabakuru tan ni fla le lolo Giligali.

²¹ O ko, Yosuwe k'a fo Izirayelimogow ye ko: «Lon do, ni aw ta denw nana aw pininka, ko nin kabakuruw koro ye mun ye,

²² aw ye a fo o ye ko Izirayelimogow tagamana ka nin Zuriden ba tige dugukolo jalan kan.

²³ Sabu Matigi Ala, aw ta Ala ka Zuriden baji ja aw na fe, k'a to aw bee ye teme, i n'a fo a tun ka Kogojiwulen ja anw na fe cogo min na.

²⁴ A ka nin kow ke, janko dugukolo siyaw bee y'a lon ko ale Matigi Ala ta sebgaya ka bon, ani janko aw ye siran Matigi Ala na tuma bee.»

5

Izirayelimogow pasiran ka masacew soro

¹ Amorikaw ta masace minw siginin be Zuriden ba terebenyanfan na, ani Kanaanakaw ta masace minw siginin be Kogojiba da ra, olugu k'a men minke ko Matigi Ala ka Zuriden ba ja janko Izirayelimogow ye teme, o siranna. Izirayelimogow ta ko ka o ja tige, fo ka kerekelogo bee bo o ra.

Izirayelimogow kenesisgiri ko

² Ayiwa, o wagati kelen na, Matigi Ala k'a fo Yosuwe ye ko: «Kabakuru dow lese ka o ke muruw ye, ka Izirayeli ceden kenesisgibariw kenesisgi.»

³ Yosuwe ka kaba dow lese ka o ke muruw ye ka Izirayeli cedenw kenesisgi. O kenesisgiri kera yoro min na, o ka o yoro togo la ko kenesisgiri kongori*.

⁴ Kun min na Yosuwe ka o kenesisgi, o ye ko Izirayelimogow bee tun bora Misiran jamana ra tuma min na, ceden minw bee tun be se ka taga kere ra, olugu bee sara kongokolon kono, ka o to tagama ra, o bonin ko Misiran.

⁵ O ceden minw bee tun bora Misiran, olugu bee tun kenesisgira. Nka ceden minw bee worora kongokolon kono, ka o to tagama ra, o bonin ko Misiran, olugu tun ma kenesisgi. O le koson Yosuwe ka o kenesisgi.

⁶ Izirayelimogow ka sanji binaani le ke tagama ra kongokolon kono; a kera ten, ceden minw tun bora Misiran, minw tun be se ka taga kere ra, olugu bee halakira ka ban, sabu o tun ma son ka Matigi Ala ta kuma lamén. O koson Matigi Ala tun ka jamana min layiri ta, ko a bena o di o bemaw ma, nono ni li be woyo o jamana min na, a karira ko a tena a to o ja ye o jamana ye.

⁷ Matigi Ala ka o dencew le bla o no ra. Yosuwe ka olugu le kenesisgi, sabu o si tun ma kenesisgi folo.

⁸ O kenesisginin ko, o tora o ta fanibonw kono fo ka taga o ta joriw keneya.

⁹ O ko, Matigi Ala k'a fo Yosuwe ye ko: «Aw bora ni maroya min ye Misiran jamana ra, ne ka o maroya bo aw kunna bi.» O le koson o yoro togo lara ko Giligali†. Hali bi o togo kelen le b'a ra.

Jonyaban panagbe

¹⁰ Izirayelimogow ka o ta fanibonw lo Giligali, ka Jonyaban panagbe* ke yi. O kera karo tere tan ni naani wulada fe, kenegbe do ra, Zeriko dugu kere fe.

¹¹ Jonyaban panagbe dugusagbe, o ka burufunubariw ni simankise yirannin domu; o tun ye o yoro yere ta simanw ye. O ka o domu o lon yere ra.

¹² Jonyaban panagbe dugusagbe, mane lalora, sabu Izirayelimogow tun be jamana simanw le domuna. Mane do ma di o ma tuun. K'a ta o san na, o ka Kanaana jamana ta simanw le domu‡.

Matigi Ala ta kerekejama kuntigi

¹³ Ayiwa, ka Yosuwe to Zeriko dugu kere fe, a k'a ja korota minke, a barara ka ce do lonin ye a ja fe, kerekemuru be a boro, a bonin be a la ra. Yosuwe tagara lo ce korota, k'a pininka ko: «Ele ye anw do le ye wa, walama i ye an jugu do le ye?»

¹⁴ Ce ka Yosuwe jaabi ko: «Ne te ni aw si ye. Ne ye Matigi Ala ta kerekejama kuntigi le ye; ne nato le ye nin ye.» Yosuwe k'a kinbiri gban k'a ja biri dugu ma k'a bato, k'a pininka ko: «Ne matigice, ne ka kan ka mun le ke sa?»

¹⁵ Matigi Ala ta kerekejama kuntigi k'a jaabi ko: «Sanbara bo i sen na, sabu i lonin be yoro saninman le ra nin ye.» Yosuwe ka sanbara bo.

* 5:3 5.3 Heburukan na o yoro togo ye ko: Araloti. † 5:9 5.9 Giligali koro ye ko: maroya bora an kunna. ‡ 5:12 5.12 Aw ye Bori kitabu 16.31 fe.

6

Izirayelimogow ka Zeriko dugu bee halaki

¹ O tun ka Zeriko dugu lalaga k'a datugu kosebe Izirayelimogow nasiran koson. Mogo te don, mogo te bo.

² Matigi Ala k'a fo Yosuwe ye ko: «A fe, ne bena Zeriko dugu di i ma, ani a masace ni a kerekacefariw bee.

³ Ele ni i ta kerekajama, aw bena tagama ka Zeriko dugu lamini, sinaga kelen lon o lon, fo tere wooro.

⁴ Sarakalasebaga wolonfla bena bla jenogonya kesu* na fe, burufiyeta* kelen kelen be ke o bee boro. Tere wolonflanan, aw bena dugu lamini sinaga wolonfla, sarakalasebagaw bena ke buru fiye ye aw na ka taga.

⁵ «Ni o nana burufiyekanba ke wagati min na, ni aw nana o burufiyekan men, o tuma Izirayeli kerekedenw bee ye kuleba ci. Ni o kera, Zeriko dugu laminikogo be ben. Ni o kera, Izirayeli kerekedenw bee ye bori ka taga ben dugumogow kan. Bee ye teren ka taga a ta fan na.»

⁶ Nuni dence Yosuwe ka sarakalasebagaw wele k'a fo o ye ko: «Aw ye Matigi Ala ta jenogonya kesu ta; sarakalasebaga wolonfla ye bla jenogonya kesu na fe ni burufiyeta kelen kelen ye o bee boro.»

⁷ A k'a fo Izirayelimogow ye ko: «Aw ye tagama ka dugu lamini; kerekeden dow ye bla Matigi Ala ta jenogonya kesu na fe ni o ta kerekeminanw ye.»

⁸ Ayiwa, Yosuwe ka min fo, o k'a ke ten. Buru wolonfla tun be sarakalasebaga wolonfla minw boro, o be a fiyera Matigi Ala na koru, olugu ka ke o ta buruw fiye ye ka taga Matigi Ala ta jenogonya kesu na fe.

⁹ Sarakalasebaga minw tun be buru fiyera, kerekeden nafemogow blara olugu na ni o ta kerekeminanw ye. Kerekeden kofemogow gbanna jenogonya kesu ko. Ka o to tagama ra, sarakalasebagaw tun be buruw fiyera.

¹⁰ Nka Yosuwe tun k'a fo Izirayelimogow ye k'a gbeleya ko mogo si kana kule ci, mogo si kana kuma; ko o ye je ka tagama, fo lon min ni ale yere nana a fo o ye ko o ye kule ci, o be soru ka kule ci.

¹¹ O ka dugu lamini sinaga kelen ni jenogonya kesu ye; o ko, o sekora o sigiyoro ra ka taga si yi.

¹² O dugusagbe sogomada joona fe, Yosuwe wurira; sarakalasebagaw ka jenogonya kesu ta tuun.

¹³ Buru wolonfla tun be Sarakalasebaga wolonfla minw boro, olugu blara Ala ta jenogonya kesu na fe, ka ke buru fiye ye ka taga. Nafemogow blara o bee na fe. Kofemogow ka gban Matigi Ala ta jenogonya kesu ko. Ka o to tagama ra, sarakalasebagaw ka ke buru fiye ye tuun.

¹⁴ O lon fana ra, o ka dugu lamini sinaga kelen; o ko, o sekora o sigiyoro ra. O k'a ke ten fo ka taga se tere wooro.

¹⁵ A tere wolonflanan, o wurira sogomada joona fe ka dugu lamini sinaga wolonfla, o cogo kelen na. O lon kelen le ra, o ka dugu lamini sinaga wolonfla.

¹⁶ A sinaga wolonflanan na, tuma min na sarakalasebagaw ka buru fiye ni baraka ye, Yosuwe k'a fo Izirayeli kerekedenw ye ko: «Aw ye kulekanbaw ci, sabu Matigi Ala ka dugu di aw ma.

¹⁷ Aw ka kan ka Zeriko dugu ni a konofenw bee haramuya, k'a bee halaki Matigi Ala ye. Nka aw kana foyi ke Rahabu ra, ani mogo o mogo be ni a ye a ta so konu, sabu ale le tun ka an ta ciradenw dogo.

¹⁸ «Fen minw ka kan ka halaki Matigi Ala ye, aw ye aw yere korosi kosebe, aw kana o fenw si ta; ni aw ka o fenw do ta, aw bena kojugu ni cenri lase Izirayelimogow ma.

* 6:4 6.4 O burufiyetaw tun ye sagajigbanw le ye.

¹⁹ Warigbew bɛɛ, ani saninw bɛɛ, ani siranɛgɛ minanw bɛɛ, ani nɛgɛmanfɛnw bɛɛ, o bɛɛ ka kan ka bla danna Matigi Ala ye, k'a bla Matigi Ala ta naforo ra.»

²⁰ Mɔgɔw nana bara ka kule ci; sarakalasebagaw ka buru fiyɛ. Izirayeli ta kɛrɛkɛdenw ka burufiyɛkan mɛn minke, o ka kulekanbaw ci. Zeriko dugu laminikogow bɛɛ benna. Izirayeli ta kɛrɛkɛdenw borira ka don dugu kɔnɔ, ka ben dugumɔgɔw kan. Bɛɛ terenna ka taga a ta fan na. O ka dugu bɛɛ mina.

²¹ Izirayelimɔgɔw ka Zeriko dugumɔgɔw bɛɛ faga ni kɛrɛkɛmuru ye, cɛ fara muso kan, denmisen fara mɔgɔkɔrɔba kan; hali misiw ni sagaw ni faliw, o ka o bɛɛ faga.

Yosuwe ka Rahabu ni a ta somɔgɔw bɔsi

²² Cɛ fla minw tun cira dogo ra ka taga jamana cogo flɛ, Yosuwe k'a fɔ olugu ye ko: «Aw ye taga Rahabu ta bon kɔnɔ, aw ye taga a labɔ ale ni a ta mɔgɔw bɛɛ, i n'a fɔ aw tun karira a ye cogo min na, ko aw tɛna foyi kɛ o ra.»

²³ O kanbelenw tagara Rahabu ta so kɔnɔ, ka taga ale ni a ta somɔgɔw bɛɛ labɔ kɛnɛ ma, a face ni a bamuso, ni a balemacew ni a balemamusow, ani a ta gbamɔgɔ tow bɛɛ; o ka o bɛɛ labɔ ka taga o bla yɔrɔ dɔ ra, ka o mabɔ Izirayelimɔgɔw ra.

²⁴ O kɔ, Izirayeli ta kɛrɛkɛdenw ka tasuma don Zeriko dugu ra, ka dugu ni a kɔnɔfɛnw bɛɛ jeni. O ka warigbew, ani saninw, ani siranɛgɛ minanw, ani nɛgɛmanfɛnw le ta, ka o bla Matigi Ala ta batoso ta naforo ra.

²⁵ Yosuwe ka Rahabu ni a ta somɔgɔw bɛɛ to yi, ani mɔgɔ o mɔgɔ tun bɛ ni a ye, sabu cɛ fla minw tun cira ka taga Zeriko dugu flɛ dogo ra, Rahabu tun ka o cɛ fla dogo.

Rahabu tora Izirayelimɔgɔw cɛ ra. Hali bi a ta duruja bɛ Izirayelimɔgɔw ra.

²⁶ O wagati ra, Zeriko dugu cinin kɔ, Yosuwe ka nin kuma fɔ k'a gbɛlɛya Zeriko dugu ko ra; a ko:

«Ni mɔgɔ o mɔgɔ wurira
ko a bɛ Zeriko dugu kogo lɔ tuun,
Matigi Ala yɛrɛ ye o tigi danga.
A bɛ baara dabo lon min na,
a dence folo ye sa.
A bɛ dugu donda konw don lon min na,
a dence laban fana ye sa.»

²⁷ Matigi Ala tun bɛ ni Yosuwe ye. Yosuwe tɔgɔ bɔra ka se jamana yɔrɔ bɛɛ ra.

7

Ayikaw sera Izirayelimɔgɔw ra

¹ Ala tun ko Izirayelimɔgɔw ye fɛn minw haramuya Zeriko dugu ciwagati ra, Izirayelimɔgɔw ka janfa kɛ o ko ra. Zuda ta gbamɔgɔ dɔ tɔgɔ tun ye ko Akan; a face tɔgɔ tun ye ko Karimi, Karimi face tɔgɔ tun ye ko Zabidi, Zabidi face tɔgɔ tun ye ko Zeraki. Akan ka o fɛn dɔw ta; o kɔsɔn Matigi Ala dimina Izirayelimɔgɔw kɔrɔ kɔsɛbɛ.

² Ayiwa, Yosuwe tora Zeriko ka mɔgɔ dɔw ci dogo ra ka taga Ayi dugu fan fɛ, Beti Aveni dugu kɛrɛ fɛ, Beteli terebɔyanfan na. Yosuwe k'a fɔ o ye ko o ye taga dogo ka jamana cogoya flɛ. O mɔgɔw tagara Ayi dugu cogoya flɛ dogo ra.

³ O kɔ, o kɔsegira ka na Yosuwe fɛ, ka na a fɔ a ye ko: «Kun tɛ a ra i ye mɔgɔ bɛɛ bla ka taga Ayi dugu kama; cɛ waga fla walama waga saba bɛ se k'a ja. I kana mɔgɔ bɛɛ lataga ka o sɛgɛ gbansan, sabu Ayikaw man ca.»

⁴ O ka cɛ waga saba jɔgɔn bla ka taga, nka olugu bɛɛ borira Ayikaw ja.

⁵ Ayikaw ka Izirayelimɔgɔw cɛ bisaba ni wɔrɔrɔ jɔgɔn faga; o ka tɔw gbɛn, k'a damina dugu donda ra ka taga se fɔ Sebarim yɔrɔ kɔrɔ; o ka o bɛɛ gbɛn fɔ ka o

janjan kuru jigijigi yoro ra. A kera ten minke, Izirayelimogow bee jusu kasira, fo ka o fari faga.

⁶ Yosuwe k'a ta faniw faran, k'a kinbiri gban, k'a na biri dugu ma Matigi Ala ta jenogonya kesu* na fe, fo ka taga wulada se, ale ni Izirayeli cekorobaw. O ka buguri ce k'a ke o kun na jusukasi fe.

⁷ O ko, Yosuwe ko: «E, Masa Ala, mun na i k'a to an ka Zuriden ba tige ka na an di Amorikaw ma o ye an halaki? Hali ni an tun tora Zuriden ba ko fe, o tun ka fisa ni nin ye!

⁸ Sisan Matigi Ala, ne bena mun le fo sa? Izirayelimogow borira o juguw na!

⁹ Kanaanakaw ni jamana tow ta mogow bena o kibaro men; o bena na an lamini ka ben an kan ka an bee faga ka an ta siya tunu ka bo dugukolo kan. I bena mun le ke sisan, janko i togoba kana cen?»

¹⁰ Matigi Ala ka Yosuwe jaabi ko: «Ele ye wuri! Mun koson i ka i na biri dugu ma?

¹¹ Izirayelimogow ka jurumun le ke; ne tun ka jenogonya min don ni o ye, o ka o jenogonya cen. Ne k'a fo o ye k'a gbeleya ko o ye fen minw haramuya, o kana o ta, o ka o do ta. O ka o fenw sonya ka o dogo; o ka o dogo o ta minanw ce ra.

¹² O le koson Izirayeli ta kerekedenw tena se ka lo o juguw na tuun. O bena to ka bori o juguw na le, sabu ne ta dimi be o kan. Ne tena ke ni aw ye tuun, fo aw ka fen minw dogo, ni aw ka o bo aw ce ra ka o bee halaki.»

¹³ Ala k'a fo Yosuwe ye tuun ko: «Wuri ka Izirayelimogow saninya. A fo o ye ko: «Aw ye aw yere saninya sani sini ce, sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Izirayelimogow, fen haramunin be aw ce ra; o koson aw tena se ka lo aw juguw na tuun, fo fen haramunin min be aw fe ni aw ka o labo aw ce ra.

¹⁴ Sini sogoma, Izirayeli ta jamakuruw bee bena lo ne Matigi Ala na koro kelen kelen. Ni ne nana jamakuru min yira, o jamakuru ta gbaw bee bena lo ne na koro kelen kelen. Ni ne nana gba min yira, o gba ta somogow bee bena lo ne na koro kelen kelen. Ni ne nana so min yira, o so ta cew bee bena lo ne na koro kelen kelen.

¹⁵ Ni ne nana mogow min yira, ko ale le ka fen haramuninw ta, o tigi ka kan ka jeni, a ni a borofenw bee; sabu a ka Matigi Ala ta jenogonya cen. A ka maroyakoba le ke Izirayelimogow ce ra.» »

Akan fagacogo

¹⁶ O dugusagbe sogomada joona fe, Yosuwe wurira; a ka Izirayeli ta jamakuruw bee lana kelen kelen Matigi Ala na koro. Matigi Ala ka Zuda ta jamakuru yira.

¹⁷ A ka Zuda ta gbaw bee lana kelen kelen; Matigi Ala ka Zera ta so yira. A ka Zera ta somogow bee lana kelen kelen, Matigi Ala ka Zabidi ta mogow yira.

¹⁸ Yosuwe ka Zabidi ta mogow ta cew bee lana kelen kelen, Matigi Ala ka Akan le yira. Akan face tun ye Karimi ye, Karimi face tun ye Zabidi ye, Zabidi face tun ye Zeraki ye; o tun be Zuda ta gba le ra.

¹⁹ Yosuwe k'a fo Akan ye ko: «Ne dence, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala bonya, k'a tando. I ka min ke, o fo ne ye. I kana foyi dogo ne ma.»

²⁰ Akan ka Yosuwe jaabi ko: «Can lo, ne le ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala hake ta. Ne ka ko min ke, o fle nin ye:

²¹ Ne ka Sinehari jamana ta deregeba panaman do ye Zeriko dugu ta fenw na, ani warigbe kilo fla, ani saninkuru garamu keme looru. Ne pabora o fenw fe, fo ne ka o ta. O dogonin be dugukolo jukoro ne ta fanibon kono, warigbe be fen tow jukoro yi.»

²² Yosuwe ka mogow dow ci ka taga Akan ta fanibon kono. Olugu borira ka taga; o tagara o fenw dogonin ye Akan ta fanibon kono dugukolo jukoro, warigbe be o jukoro.

²³ O ka o ta ka na ni o ye Yosuwe ni Izirayelimogow fe. O ka o fenw bla Matigi Ala na koro.

²⁴ Yosuwe ni Izirayelimogow bɛɛ ka Zeraki dence Akan mina; a tun ka fɛn minw dogo, warigbɛ ni deregeba ni saninkuru, o ka o bɛɛ lajɛn jɔgɔn kan. O k'a dencew ni a denmusow bɛɛ mina fana; hali a ta misiw, ni a ta faliw ni a ta sagaw, ni a ta baw, o ka o bɛɛ mina. O k'a ta fanibon ni a borofɛn tɔw bɛɛ ta ka taga ni a ye Akɔri dingakɔnyɔrɔ ra.

²⁵ Yosuwe k'a fɔ Akan ye ko: «Mun le kosɔn i ka tɔɔrɔ lase an ma? Ayiwa, Matigi Ala bɛna tɔɔrɔ ben ele yɛrɛ kan bi.»

Izirayelimogow bɛɛ ka Akan bon ni kabakuruw ye k'a faga. O k'a ta somogow bɛɛ bon ka o faga fana, ka o bɛɛ jɛni.

²⁶ O kɔ, Izirayelimogow ka kabakuru caman cɛ ka o ton Akan kan. O kabakuruton bɛ yi hali bi. O le kosɔn o ka o yɔrɔ tɔgɔ la ko Akɔri dingakɔnyɔrɔ*. O tɔgɔ le b'a ra hali bi.

O kɔ, Matigi Ala ta dimi malara.

8

Izirayelimogow ka se sɔrɔ Ayi dugu kan

¹ Matigi Ala k'a fɔ Yosuwe ye ko: «I kana siran, i kana i fari faga. Kɛrɛkɛdenw bɛɛ cɛ ka wuri ka taga Ayi dugumogow kama. A flɛ, ne bɛna Ayi masacɛ, ani a ta mogow, ani a ta dugu ni a ta mara bɛɛ di i ma.

² I bɛna Ayi dugu ni a masacɛ kɛ i n'a fɔ i ka Zeriko ni a masacɛ kɛ cogo min na. Nka ele ni i ta kɛrɛkɛdenw le bɛna dugumogow borofɛnw ni o ta bɛganw cɛ ka o kɛ aw yɛrɛ ta ye. I ye kɛrɛkɛden dɔw dogo dugu kɔ fɛ. Olugu bɛna bara ka ben Ayikaw kan ka o kɛrɛ.»

³ Yosuwe wurira ni kɛrɛkɛdenw bɛɛ ye, ka taga Ayi dugu kama. A ka kɛrɛkɛɛfari waga bisaba panawoloma, ka olugu bla ka taga su fɛ.

⁴ A k'a fɔ o ye ko: «Aw ye ne lamɛn kɔsɛbɛ. Aw ye taga dogo dugu kɔ fɛ, nka aw kana aw yɔrɔ janya dugu ra kɔsɛbɛ; aw ye aw yɛrɛ labɛn ka na ben dugumogow kan.

⁵ Nka ne ni kɛrɛkɛden tɔ minw bɛɛ bɛ ni ne ye, anw bɛna gbara Ayi dugu ra. Wagati min na Ayi dugumogow bɛna bɔ ko o bɛ anw kɛrɛ, anw bɛna a lawuri a kama ka bori o ja, k'a kɛ i n'a fɔ sipaga folo ta.

⁶ O fana bɛna bori an kɔ, ka an gbɛn; an bɛna o nɛgɛ ka bɔ ni o ye dugu kɔnɔ ka taga ni o ye fɔ yɔrɔjan. O bɛna a fɔ ko an bɛ borira o ja i n'a fɔ folo ta kɛra cogo min na.

⁷ O tuma ra, aw bɛna bara ka bɔ aw ta dogoyɔrɔw ra, ka taga ben dugu kan, sabu Matigi Ala, aw ta Ala, bɛna dugu di aw ma.

⁸ Ni aw bɛna dugu kan wagati min na, aw ye tasuma don dugu ra. Aw ye a kɛ i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ cogo min na. Kuma min bɛ ne fɛ k'a fɔ aw ye, o le ye nin ye.»

⁹ Yosuwe ka o bla ka taga, olugu tagara dogo, Beteli ni Ayi furancɛ ra, Ayi dugu terebenyanfan na. Yosuwe sira ni kɛrɛkɛden tɔw ye.

¹⁰ O dugusagbɛ sogomada joona, Yosuwe wurira k'a ta kɛrɛkɛden tɔw flɛ, k'a lɔn ni o labɛna ka ja. O kɔ, ale ni Izirayeli cɛkɔrɔbaw blara o kɛrɛkɛdenw ja fɛ ka taga Ayi dugu kama.

¹¹ O kɛrɛkɛdenw bɛɛ tagara ni Yosuwe ye fɔ ka taga se Ayi dugu kɔrɔ. O tora dugu sahiliyanfan na, ka lɔ ka o ja sin dugu ma; dingakɔnyɔrɔ dɔ tun bɛ o ni Ayi dugu cɛ.

¹² Yosuwe ka mogɔ waga looru jɔgɔn panawoloma ka olugu dogo Beteli ni Ayi furancɛ ra, dugu terebenyanfan na.

* 7:26 7:26 Akɔri kɔrɔ ye ko: tɔɔrɔ.

¹³ Kerekeden minw bee tun be ni Yosuwe yere ye, olugu tora dugu sahiliyanfan na; tow tagara dogo dugu terebenyanfan na. O lon su fe, Yosuwe gbarara ka na se dingakonoyoro ra.

¹⁴ Ayi ta masace ka Izirayelimogow ye minke, ale ni Ayi ni Ayi kerekedenw teliyara ka wuri sogomada joona fe, ka bo ka taga Izirayelimogow kama, ko o be o kere. Masace ni a ta mogow bee tagara Izirayelimogow ko o yoro kelen na, Zuriden kenegbe fan na. A tun m'a lon ko Izirayelimogo dow dogonin be dugu ko fe.

¹⁵ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bee k'a ke i n'a fo Ayikaw sera o ra le. O ka ke bori ye o ja ka taga kongokolon sira fe.

¹⁶ Ayiwa, Ayi masace tun k'a fo ko a ta kerekedenw bee le ye bo ka gban Izirayelimogow ko. O gbanna Yosuwe ni Izirayelimogow ko. Izirayelimogow ka o negbe ka taga ni o ye fo yorojan ka bo o ta dugu koro.

¹⁷ Ce si ma to Ayi dugu ni Beteli dugu konso, ni min ma bo ka gban Izirayeli ta kerekedenw ko. O bee bora ka gban Izirayelimogow ko, ka dugu lakolon to.

¹⁸ Matigi Ala nana a fo Yosuwe ye ko: «I ta taman min be i boro, o sin Ayi dugu ma, sabu ne bena se di i ma, ka dugu di i ma.» Yosuwe ta taman min tun be a boro, a ka o sin Ayi dugu ma.

¹⁹ Yosuwe k'a boro korota ka taman sin Ayi dugu ma minke, Izirayeli ta kerekeden minw tun dogora Ayi dugu kere fe, olugu barara ka wuri o yoronin bee ka bo o dogoyoro ra, ka bori ka don Ayi dugu konso, ka dugu mina, ka teliya ka tasuma don dugu ra.

²⁰ Ayikaw nana o kofe; o barara ka dugu jenito sisi wurito ye san fe. Ayikaw ma tagayoro lon o yere ra tuun; sabu Yosuwe ni a ta kerekeden minw tun be borira ka taga kongokolon fan fe, olugu sekora ka ke na ye Ayikaw kama;

²¹ sabu o k'a ye ko o ta kerekeden minw tun dogora dugu ko fe, ko olugu ka dugu mina; o ka sisi fana wurito ye san fe minke, o sekora ka ke na ye Ayikaw kama, ka na o kere.

²² Izirayeli ta kerekeden minw tun ka tasuma don dugu ra, olugu fana bora dugu konso ka na Ayikaw kama. Izirayelimogow ka Ayikaw lamini fan bee ra; o ka o bee faga. O ma mogso si to yi, mogso si fana ma se ka bori.

²³ O ka Ayi masace kelen le to, o m'a faga. O k'a mina ka na ni a ye Yosuwe fe.

²⁴ Izirayelimogow ka Ayi kerekedenw bee faga kongokonoyorow ra, ani kongokolon konso, o tun ka o gben ka taga o yoro minw bee ra. Izirayelimogow ka o bee faga ka ban minke, o bee sekora Ayi dugu konso ka taga Ayi dugumogo tow bee faga.

²⁵ Mogso waga tan ni fla le fagara o lon na, cew ni musow faranin jogon kan. Ayikaw bee le tun be o ye.

²⁶ Yosuwe belen tun m'a boro jigi; a tun k'a boro wurinin to ni taman ye fo ka taga Ayikaw bee faga ka ban.

²⁷ Izirayelimogow ka dugu beganw le ta, ani fen to minw sorora dugu konso, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fo Yosuwe ye.

²⁸ Yosuwe ka Ayi dugu jeni, k'a ke tomo ye, min te se ka lo tuun; a k'a ke i ko kongokolon; a be o cogo le ra hali bi.

²⁹ O ka Ayi dugu masace faga k'a su dulon yiri ra. A tora yi fo ka taga wulada se. Terebenda wagati ra, Yosuwe ko o ye a su lajigi ka bo yiri ra. O k'a su jigi ka taga a firi dugu donda ra, ka kabakuru caman ce ka o ton a kan. O kabakuruton be yi hali bi.

Yosuwe ka sariya kitabu karan

³⁰ O ko, Yosuwe ka sarakabonan do lo Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala, Ebali kuru kan.

³¹ Yosuwe ka o sarakabonan lo k'a ke i n'a fo Matigi Ala ta baarden Musa tun k'a fo Izirayelimogow ye cogo min na, ani i n'a fo o kumaw sebera Musa ta sariya kitabu

kɔnɔ cogo min na. O k'a lɔ ni kabakuru gbansanw le ye, neɛ ma ke ka minw leɛɛ. O ka saraka jenitaw faga, ka ninsondiya sarakaw bɔ Matigi Ala ye o sarakabɔnan kan.

³² Musa tun ka sariya minw fɔ, Yosuwe ka o seɛɛ kabakuru walaka dɔw kan o yɔrɔ ra, Izirayelimɔgow bɛɛ na na.

³³ Ayiwa, Izirayelimɔgow bɛɛ, ani cekɔrɔbaw bɛɛ, ani jama namɔgow, ani kuntigiw, olugu bɛɛ tun lɔra Matigi Ala ta jenɔɔɔnya kesu fan fla ra, ka o nasin sarakalasebagaw ma, Levi ta mɔgow, minw tun ka jenɔɔɔnya kesu ta. Lonan fara Izirayelimɔgo kan, bɛɛ tun be yi. Jama taran kelen tun lɔra Ebali kuru fan na, taran kelen tun lɔra Garizimu kuru fan na. Matigi Ala ta baaraden Musa tun k'a fɔ fɔlɔfɔlɔ ko o y'a ke ten le, ka dugawu ke Izirayelimɔgow ye.

³⁴ Ayiwa, Yosuwe ka sariya ta kumaw bɛɛ karan ni kanba ye, dugawu kumaw, ani danga kumaw, i n'a fɔ a seɛɛra sariya kitabu kɔnɔ cogo min na.

³⁵ Musa ka cifɔnin min o min seɛɛ, o kuma kelen ma to, ni Yosuwe ma min karan Izirayeli jama bɛɛ na na; musow ni denmisenw ni lonan minw tun siginin be o ce ra, a karanna o bɛɛ na na.

9

Gabahɔnkaw ta ceguya

¹ Yosuwe ta kerew kibaroya sera Zuriden ba terebenyanfan jamanaw masacew bɛɛ ma; o jamana minw be kuruyɔrɔw ra, ani minw be jamana dugumayanfan na, ani minw be Kɔgojiba da ra, fɔ ka taga a bla Liban jamana ra. O masacew le ye Hetikaw ni Amɔrikaw ni Kanaanakaw ni Perezikaw ni Hevikaw, ani Yebusikaw ta masacew ye.

² Olugu ka ɔɔɔɔ lajen ka o kan ke kelen ye ko o be Yosuwe ni Izirayelimɔgow kere.

³ Yosuwe ka min ke Zeriko dugu ni Ayi dugu ra, o kibaroya fana sera Gabahɔnkaw ma. Olugu fana ye Hevika dɔw ye.

⁴ Nka olugu ka o ta ke ceguya ra. O ka o ta dugutagaminanw laben, ka domuni bla o yere kun, ka bɔrɔkɔrɔ dɔw la o ta faliw kɔ ra, ka duvenforogo kɔrɔ faranfarannin dɔw ta ka o karankaran,

⁵ ka derege faranfarannin dɔw don, ka sanbara kɔrɔ dɔw karankaran ka o don; ka buru kɔrɔ janin dɔw bla o ta minanw na, o buruw tun jara fɔ o be mugumugu.

⁶ O tagara Yosuwe fe Giligali, ka taga a fɔ Yosuwe ni Izirayelimɔgow bɛɛ ye ko: «An bɔra jamanajan dɔ le ra, an nana aw fe ka na jenɔɔɔnya don ni aw ye.»

⁷ Izirayelimɔgow ka o jaabi ko: «I b'a sɔrɔ ko aw ye yan jamana mɔgo dɔw le ye; o tuma an bena jenɔɔɔnya don ni aw ye cogo di?»

⁸ Gabahɔnkaw k'a fɔ Yosuwe ye ko: «An ye i ta jɔnw le ye.» Yosuwe ka o jininka ko: «Aw ye siya juman le ye, ani aw bɔra jamana juman le ra?»

⁹ O ka Yosuwe jaabi ko: «I ta jɔnw bɔra jamanajan dɔ le ra ka na aw fe, sabu an ka Matigi Ala, aw ta Ala tɔgo men; an k'a ko men. A ka kabako minw ke aw ye Misiran jamana ra, an ka o men fana.

¹⁰ A ka min ke Amɔrikaw ta masace fla ra Zuriden ba na dɔ kan, an ka o men fana. O tun ye Hesibon masace ye, min tɔgo ye ko Sihon, ani Basan masace min tɔgo ye ko Ogi; ale tun siginin be Asitaroti.

¹¹ An ta cekɔrɔbaw, ani an ta jamana mɔgow bɛɛ k'a fɔ an ye ko an ye domuni bla an yere kun, ka na aw fe, ka na a fɔ aw ye ko anw ye aw ta jɔnw le ye, ko aw ye jenɔɔɔnya don ni an ye.

¹² Aw ye an ta buruw fle! Lon min an bɔra an ta so ka na aw fe, an tun k'a gbanninman le bla an kun. Nka sisan aw y'a fle, a jara fɔ a be mugumugu.

¹³ Aw ye an ta duvenforogow fana fle! An ka o kura le fa duven na an boto an ta so. Sisan o faranfaranna. An ta deregew ni an ta sanbaraw bee cenna fana, sira janyakojugu fe.»

¹⁴ Ayiwa, Izirayelimogow ka Gabahonkaw ta domuni do mina, hali o ma Matigi Ala nininka o ko ra.

¹⁵ Yosuwe ka hera ke ni o mogow ye, ka jennogonya don ni o ye; a k'a fo ko Izirayelimogow man kan ka o faga. Izirayeli ta jamogow fana karira Gabahonkaw ye ko o tena foyi ke o ra.

¹⁶ Ayiwa, Izirayelimogow ka jennogonya don ni Gabahonkaw ye lon min na, o tere sabanan, o k'a men ko Gabahonkaw ye o siginogon dow le ye, ko o bee be jamana kelen le ra.

¹⁷ Izirayelimogow ka sira ta ka taga. O ka tere saba tagama ke minke, o sera Gabahonkaw ta duguw ma. O duguw tun ye Gabahon, ani Kefira, ani Beroti, ani Kiriya Yeharimu.

¹⁸ O bee n'a ta, Izirayelimogow ma o faga, sabu jama jamogow tun karira o ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra, ko o tena foyi ke o ra. Nka, Izirayelimogow dimina, ka ke o ta jamogow jaraki ye.

¹⁹ O ta jamogow k'a fo jama bee ye ko: «An te se ka nin mogow faga tuun, sabu an karira o ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra ko an tena foyi ke o ra.

²⁰ An bena min ke o fle nin ye: An bena o to yi, an te foyi ke o ra; ni o te, an bena Ala ta dimi lase an yere ma, sabu an karira o ye ka ban.

²¹ O ra, an tena o faga, nka o bena to ka logo tige, ani ka ji bi Izirayeli jama bee ye.» Jama jamogow ka o le fo.

²² Yosuwe ka Gabahonkaw wele k'a fo o ye ko: «Mun koson aw ka faninya tige ko aw bora yorojan, k'a soro aw be ni an ye yoro kelen na yan?

²³ Ayiwa, sisan koni, aw dangara. Aw si tena bo jonya ra fiyewu; aw bena to ka logo tige, ani ka ji bi ka ne ta Ala ta batoso ta baaraw ke.»

²⁴ Gabahonkaw ka Yosuwe jaabi ko: «I ta jonw tun k'a men ko Matigi Ala, aw ta Ala k'a fo a ta baaraden Musa ye ko a ye nin jamana bee di aw ma; ko aw nato, a bena nin jamana mogow bee faga ka bo aw ja. Aw nako k'a to anw siranna aw ja kosebe, ko aw bena na an faga. O koson an ka nin ko ke.

²⁵ Sisan, anw kera i ta le ye; min ka diya i ye, ani min ka ben i ma, i ye o ke an na.»

²⁶ Min tun fora Gabahonkaw ta ko ra, Yosuwe k'a ke ten. A ma o to Izirayelimogow boro; o ra o ma o faga.

²⁷ K'a ta o lon na, a ka o bla logotige ni jibi ra Izirayelimogow ye, ani ka Matigi Ala ta sarakajenifen ta baaraw ke. Ala ka yoro min ke a batoyoro ye, o tun be o baaraw ke o yoro le ra. Hali bi Gabahonkaw be o baara le ra.

10

Yosuwe ka Amorikaw ta masacew kere

¹ Zeruzalemu masace Adoni Sedeki k'a men ko Yosuwe ka Ayi dugu mina, k'a dugumogow haramuya ka o bee faga, ko a ka Ayi dugu masace faga, i n'a fo a ka Zeriko dugumogow ni a masace faga cogo min na. A k'a men fana ko Gabahonkaw tagara jennogonya don ka hera jini Izirayelimogow fe ka sigi o ce ra.

² O kibaroya ka siranyaba bla a ra; sabu Gabahon tun ye duguba le ye, i n'a fo masadugu tow. A tun ka bon ka teme hali Ayi dugu kan. A dugu cew bee tun ye cefariw le ye fana.

³ O le koson Zeruzalemu masace Adoni Sedeki ka cira bla ka taga Heburon masace Hohamu fe, ka do ci ka taga Yarimuti masace PIRAMU fe, ka do ci ka taga Lakisi masace Yafiya fe, ka do ci ka taga Egilon masace Debiri fe, k'a fo o ye ko:

⁴ «Aw ye na ne demɛ ka Gabahɔnkaw kɛɛ, sabu o ka jɛnpɔɔnya don, ka hɛra jini ni Yosuwe ni Izirayelimɔgow ye.»

⁵ Ayiwa, a kɛra ten, Zeruzalɛmu masacɛ, ani Heburɔn masacɛ, ani Yarimuti masacɛ, ani Lakisi masacɛ, ani Egilɔn masacɛ, olugu minw ye Amɔrikaw ta masacɛ looru ye, olugu ka pɔɔn lajɛn ka taga Gabahɔnkaw kama ni o ta kɛɛkɛjama bɛɛ ye. O tagara o ta fanibonw lo Gabahɔn dugu kɔɔ ko o b'a kɛɛ.

⁶ Gabahɔnkaw ka cira bla ka taga Yosuwe fɛ a ta sigiyɔɔ ra Giligali. O k'a fɔ Yosuwe ye ko: «Sabari, i kana i ta jɔnw to o kelen na; i teliya ka na an fɛ, ka na an kisi. Na an demɛ, sabu Amɔrikaw ta masacɛ minw siginin bɛ kuruyɔɔw ra, olugu bɛɛ ka pɔɔn lajɛn ka na an kama.»

⁷ Yosuwe ka o mɛn minkɛ, a bɔra Giligali, a ni a ta kɛɛkɛdenw bɛɛ, ani cɛfariw bɛɛ.

⁸ Matigi Ala k'a fɔ Yosuwe ye ko: «I kana siran o ja fiyewu, ne bɛna a to i ye se sɔɔ o kan; o si tena se ka lo i ja.»

⁹ Yosuwe ni a ta kɛɛkɛdenw bɔra Giligali; o ka su bɛɛ kɛ tagama ra, ka na bara Amɔrikaw ra.

¹⁰ Matigi Ala ka Amɔrikaw ta kɛɛkɛdenw ja wuri, ka o bɛɛ jagami pɔɔn na Izirayelimɔgow ja. Izirayelimɔgow ka o kɛɛ ka mɔɔ caman faga o ra Gabahɔn dugu kɛɛ fɛ. Izirayelimɔgow ka o gben ka taga Bɛti Horɔn dugu yɛlɛnsira fɛ, ka o gben tuun ka taga fɔ Azeka, ani Makeda dugu fan fɛ, ka o faga.

¹¹ Ka Amɔrikaw borito to Izirayeli ta kɛɛkɛdenw ja ka taga Bɛti Horɔn jigijigi fɛ, Matigi Ala ka sanbɛɛ belebele dɔw bɔ san fɛ ka o benben Amɔrikaw kan. O sanbɛɛw benna o kan fɔ ka taga se Azeka, ka o caman faga; sanbɛɛ ka mɔɔ minw faga, o cayara ka tɛmɛ Izirayelimɔgow yɛɛ ta mɔɔ faganinw kan.

¹² Lon min Matigi Ala ka Amɔrikaw don Izirayeli ta kɛɛkɛdenw boro, Yosuwe kumana Matigi Ala fɛ o lon na, Izirayeli ta kɛɛkɛdenw bɛɛ ja na. A ko:

«Tɛɛ, i lo Gabahɔn dugu kunna!

Karo, ele lonin ye to Ayalɔn kɛnɛgbɛ kunna!»

¹³ Tɛɛ lora,

karo lonin tora a nɔ ra,

fɔ Izirayelimɔgow ka o yɛɛ mɔnɛbɔ o juguw ra.

O kow lɛ sɛbɛra Mɔɔ terennin ta Kitabu kɔnɔ.

Tɛɛ lonin tora sankolo cɛmancɛ ra, ka tɛɛ kelen wagati kɛ ka sɔɔ ka ben.

¹⁴ O ko pɔɔn ma deri ka kɛ ka ye fiyewu, a fana pɔɔn ma kɛ tuun, ko adamaden ka min fɔ, Matigi Ala sɔnna ka o kɛ. O kɛra, sabu Matigi Ala yɛɛ lɛ tun bɛ kɛɛ kɛra Izirayelimɔgow ye.

Yosuwe ka masacɛ looru faga

¹⁵ Ayiwa, o kɔ, Yosuwe ni Izirayeli ta kɛɛkɛdenw bɛɛ kɔsɛgira o ta sigiyɔɔ ra Giligali.

¹⁶ Nka Amɔrikaw ta masacɛ looru tun borira ka taga dogo Makeda dugu kuruwo dɔ kɔnɔ.

¹⁷ O nana a fɔ Yosuwe ye ko: «Amɔrikaw ta masacɛ looru dogonin bɛ Makeda kuruwo dɔ kɔnɔ.»

¹⁸ Yosuwe k'a fɔ a ta mɔgow ye ko: «Aw ye taga kabakuru belebeleba dɔw kɛ ka kuruwo datugu, ka mɔɔ dɔw bla o ye o kɔɔsi.

¹⁹ Nka aw kana lo ka mɛɛn yi, aw ye gban aw juguw kɔ ka sira tigɛ o ja, janko o kana se ka don o ta dugu koorininw na; sabu Matigi Ala, aw ta Ala bɛna a to aw ye se sɔɔ o kan ka o don aw boro.»

²⁰ Yosuwe ni Izirayeli ta kɛɛkɛdenw ka cɛnriba la Amɔrikaw kan, ka se sɔɔ o bɛɛ kan. Mɔɔ dama dama minw bɔsira, olugu borira ka taga dogo o ta dugu barakamanw kɔnɔ.

²¹ Ayiwa, o kɔ, Izirayeli ta kerekedenw bɛɛ kɔsegira hera ra Yosuwe fɛ o sigiyɔɔ ra Makeda. K'a ta o lon, o jamana ra, mɔgo si ma kere ke ni Izirayelimogow ye tuun.

²² O kɔ, Yosuwe ko: «Sisan aw ye taga kuruwo dayele ka Amɔrikaw ta masace looru labo ka na ni o ye ne fɛ.»

²³ Yosuwe ka min fo, o ka o ke. O ka masace looru labo kuruwo kono, ka na ni o ye Yosuwe fɛ: Zeruzalemu masace ni Heburon masace ni Yarimuti masace ni Lakisi masace ni Egilon masace.

²⁴ O sera ni o masacew ye Yosuwe fɛ minke, a ka Izirayeli cew bɛɛ wele ka na. Kerekuntigi minw tun tagara ni Yosuwe ye kere ra, a k'a fo olugu ye ko: «Aw ye gbara ka na aw senw la nin masacew kan na.» O nana o senw la masacew kan na.

²⁵ Yosuwe k'a fo o ye ko: «Aw kana siran, aw ja kana tige! Aw ye jija, ka aw ja gbɛɛya! Sabu aw bɛna kere ke ni aw juguw min o min ye, Matigi Ala bɛna a to aw ye se soro olugu bɛɛ kan nin cogo le ra.»

²⁶ Yosuwe ka o masacew faga, ka o su dulon yiri looru ra. O dulonnin tora yiri ra fo ka taga wulada se.

²⁷ O kɔ, terebenda fɛ, Yosuwe k'a fo ko o ye o suw lajigi ka bo yiri ra. O tun dogora kuruwo min kono, o ka o lajigi ka taga o suw firi o kuruwo kono. O ka kabakuru belebeleba dow ke ka a donda datugu. Hali bi o kabakurubaw be yi.

Jamana woroduguyanfan ta duguw

²⁸ O lon kelen bɛɛ ra, Yosuwe ni a ta kerekedenw ka Makeda dugu kere ka se soro a kan, k'a mogow faga. O ka Makeda masace ni a dugumogow bɛɛ faga. O ma mogo si to a ye bosi. Yosuwe ka min ke Zeriko masace ra, a ka o jogon le ke Makeda masace ra.

²⁹ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bora Makeda jogon fɛ ka taga Libina dugu kere.

³⁰ Matigi Ala ka Libina dugu ni a masace fana di Izirayeli ta kerekedenw ma. O ka Libina dugumogow bɛɛ faga; o ma mogo si to a ye bosi. Yosuwe ka min ke Zeriko masace ra, a ka o jogon le ke Libina masace ra.

³¹ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bɛɛ bora Libina jogon fɛ ka taga Lakisi. O sera yi minke, o ka o ta fanibonw lo dugu na fɛ, ka Lakisi dugu kere.

³² Kere tere flanan na, Matigi Ala ka Lakisi dugumogow di Izirayeli ta kerekedenw ma, o ka o faga ni kerekemuru ye. O ka Lakisi dugumogow bɛɛ faga, k'a ke i n'a fo o tun ka Libina dugu ke cogo min na.

³³ Gezeri dugu masace Horam tagara ko a be taga Lakisi dugumogow demɛ. Nka Yosuwe ni a ta kerekɛjama ka ale fana ni a ta mogow bɛɛ faga, a ma mogo si to a ye bosi.

³⁴ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bɛɛ bora Lakisi jogon fɛ ka taga Egilon; o sera yi minke, o ka o ta fanibonw lo dugu na fɛ, ka Egilon dugu kere.

³⁵ O lon kelen bɛɛ ra, Yosuwe ka se soro Egilon dugu kan, a k'a dugumogow bɛɛ faga. Yosuwe ka o bɛɛ faga o lon yere ra, ka o ke i n'a fo a tun ka Lakisi dugu ke cogo min na.

³⁶ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bɛɛ bora Egilon jogon fɛ ka taga Heburon dugu kere.

³⁷ Yosuwe ni a ta kerekedenw ka se soro Heburon dugu kan; o k'a masace ni a ta dugumogow bɛɛ faga, ani Heburon ta dugumisenw ni o dugumogow bɛɛ. O ma mogo si to a ye bosi. O ka o ke i n'a fo o tun ka Egilon dugu ke cogo min na. Yosuwe ka Heburon dugu ni a dugumogow bɛɛ halaki pewu.

³⁸ O kɔ, Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bɛɛ kɔsegira ka taga Debiri dugu kere.

³⁹ Yosuwe ka Debiri dugu ni a masace ni a dugumisenw bɛɛ mina, ka o faga ni kerekemuru ye. A k'a dugumogow bɛɛ halaki pewu; a ma mogo si to a ye bosi.

Yosuwe ka min ke Heburon ni Libina ni o masacew ra, a ka o jogon le ke Debiri ni a masace ra.

⁴⁰ Yosuwe ka se soro o jamana bee kan: kuruyorow, ani woroduguyanfan kongokolon, ani jamana dugumayanfan, ani kongori yorow. A ka se soro o yoro ni o masacew bee kan. A ka o bee faga, a ma mogo si to a ye bosi. Fen o fen be nenekiri, Yosuwe ka o bee halaki pewu, i n'a fo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tun k'a fo cogo min na.

⁴¹ Yosuwe ka o siyaw kere, ka o faga, k'a ta Kadesi Barineya ka taga a bla Gaza, ani yoro to min be damina Goseni ka taga a bla fo Gabahon.

⁴² Yosuwe sera ka o jamana ni o masacew bee mina o wagati kelen na, sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le tun be kere kera Izirayelimogow ye.

⁴³ O ko, Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bee ksegira o sigiyoro ra Giligali.

11

Yosuwe ka masace caman kere

¹ Hazori dugu masace min ye Yaben ye, ale ka o kow men minke, a ka ciraden dow ci ka taga Madon dugu ta masace Yobabu fe, ka dow ci ka taga Simiron dugu masace fe, ka dow ci ka taga Akisafu dugu masace fe.

² A ka ciraden dow ci ka taga sahiliyanfan masacew fe kuruyorow ra, ka dow ci ka taga Kinereti jiba woroduguyanfan masacew fe Zuriden kenegbeyorow ra, ka dow ci ka taga jamana dugumayanfan na, ka dow ci ka taga Dori mara ta kuruyorow ra terebenyanfan na.

³ A ka ciraden dow ci ka taga Kanaanakaw fe, minw siginin be terebeyanfan na, ani minw siginin be terebenyanfan na; a ka dow ci ka taga Amorikaw fe, ani Hetikaw, ani Perezikaw, ani Yebusika minw siginin be kuruyorow ra, ani Hevika minw siginin be Herimon kuruw jukoro, Misipa jamana ra.

⁴ O masacew ni o ta kerekedenw bee bora kere kama; o tun kera jama caman le ye, ka caya i n'a fo kogojida kenken. So caman ani sowotoro caman tun be o fe.

⁵ O masacew bee benna kelen ma, ka na jogon lajen Meromu jida koro, ko o be Izirayelimogow kere.

⁶ Matigi Ala k'a fo Yosuwe ye ko: «I kana siran o ja fiyewu; sabu sini jogontumasi, ne bena o bee di aw ma, aw bena se soro o kan, ka o bee faga. Aw bena o ta sow senfasaw tige, ka tasuma don o ta sowotorow ra.»

⁷ Ayiwa, Yosuwe ni a ta kerekedenw tagara bara o ra Meromu ji da ra ka ben o ce ra, ka o kere.

⁸ Matigi Ala ka o don Izirayelimogow boro. Izirayeli ta kerekedenw sera o ra, ka o ghen ka taga se fo Sidon duguba ma; o ka o ghen tuun ka taga se fo Misirefoti Mayimu yoro ra, ka o ghen tuun ka taga se fo Misipa kenegbe ra terebeyanfan na. O ka o bee faga, hali mogo kelen ma bosi.

⁹ Yosuwe ka o ke i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; a ka o ta sow senfasaw tige, ka o ta sowotorow bee jeni.

Yosuwe ka Hazori dugu kere

¹⁰ O sekoto, o wagati kelen na, Yosuwe ni a ta kerekedenw ka Hazori dugumogow kere ka se soro o kan, ka o ta masace faga. Folofolo, Hazori dugu le tun ye o yoro jamanaw bee ta duguba ye.

¹¹ O ka Hazori dugumogow bee faga ni kerekemuru ye; mogo o mogo tun be dugu kono, o ka o bee haramuya ka o bee halaki. Fen o fen be nenekiri, o ka o bee faga; o ko, o ka tasuma don dugu ra.

¹² Yosuwe ka o masacew bee mina, ani o ta duguw. A ka o bee faga, ka o ta duguw bee halaki, i n'a fo Matigi Ala ta baarden Musa tun k'a fo cogo min na.

¹³ Dugu minw siginin tun be kongoriw kan, Izirayelimogow ma o duguw si jeni, ni Hazori dugu te. Yosuwe ka Hazori dugu doron le jeni.

¹⁴ Izirayeli ta kerekedenw ka o dugumogow ta naforow ni o ta beganw bee ta. Nka o ka dugumogow bee faga ka o ban; fen o fen be nenekiri, o ma o si to nin na.

¹⁵ Matigi Ala tun ka ci minw fo a ta baarden Musa ye, Musa fana tun ka o bee fo Yosuwe ye. Yosuwe ka o ciw bee ke. Matigi Ala tun ka ci o ci fo Musa ye, a ka o bee ke a cogo ra.

Yosuwe ka jamana to bee mina

¹⁶ Ayiwa, Yosuwe ka se soro o jamana bee kan o cogo le ra: kuruyorow, ani woroduguyanfan, ani Goseni mara, ani jamana dugumayanfan, ani Zuriden kenegbeyorow, ani kuruyoro minw be sahiliyanfan na, ani Izirayeli ta kuruyorow, ani a dugumayanfan yorow,

¹⁷ ani k'a ta Halaki kuru ra, Seyiri mara fan fe, ka taga se fo Bahali Gadi dugu ma, Liban jamana kenegbe kan, Herimon kuru jukoro. Yosuwe ka se soro o masacew bee kan ka o bee faga.

¹⁸ Yosuwe ka wagatijan ke kere ra ni o masacew ye.

¹⁹ Dugu si ma jennogonya don ka hera jini ni Izirayelimogow ye ni Hevikaw te, o minw tun siginin be Gabahon. Izirayelimogow ka dugu tow bee kere le ka se soro o kan.

²⁰ Sabu Matigi Ala le tun ka o dugumogow jusukun gbeleya, k'a to o ye Izirayelimogow kere, janko Izirayelimogow ye o bee halaki, o kana makari o si ra; o ye o bee halaki i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²¹ O wagati kelen na, Yosuwe tagara Anakikaw* kere; minw siginin be kuruyorow ra, Heburon, ani Debiri, ani Anabu, ani Zuda kuruyorow bee ra, ani Izirayeli kuruyorow bee ra; Yosuwe ka o bee faga, ka o ni o ta duguw bee halaki.

²² Anakika si ma to Izirayeli jamana ra tuun, ni Gaza dugu ni Gati dugu ni Azidodi dugu taw te.

²³ A kera ten, Yosuwe ka o jamanaw bee mina, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na. O ko, Yosuwe ka o jamana taran Izirayelimogow ra, k'a ke o sigiyoro ye, gba bee ni a ta yoro. O ko, jamana tora hera ra, o ma kere ke o wagati ra tuun.

12

Izirayelimogow ka masace minw faga Musa ta tere ra

¹ Izirayelimogow tun ka se soro masace dow kan Zuriden ba na do kan, tereboyanfan na, ka o ta jamana mina o ra. O masacew ta jamana tun be damina Arinon ko ra, ka taga se fo Herimon kuru ma, ani Zuriden kenegbe tereboyanfan bee.

² O masace folo togo tun ye ko Sihon, Amorikaw ta masace tun lo. A siginin tun be Hesibon. A tun be jamana minw mara, o tun be damina Aroweri ra, ka taga se Arinon ko kenegbe tarance bee ra. Galadi mara tarance fana tun ye a ta ye, ka taga se fo Yaboki ko ma. O yoro le ye a ta jamana ni Amankaw ta jamana dan ye.

³ Zuriden kenegbe tereboyanfan fana tun be a ta mara ra, ani Kinereti jiba tereboyanfan, ka taga sahiliyanfan na, ka taga se fo Kogoji sanin ma, Beti Yesimoti kere fe. Yoro min fana tun be Pisiga kuru jukoroyoro ra, woroduguyanfan na, o fana tun ye a ta mara ye.

⁴ Masace to kelen togo tun ye ko Ogi, ale tun ye Refayikaw ta siya ta mogow laban do ye. A tun be Basan mara le kunna. A tun be sigi Asitaroti dugu konow walama Edereyi dugu konow.

* **11:21 11.21** Anakikaw tun ye mogow belebele jamijan dow ye (Sariya 2.10-11; Kititigebagaw 1.20).

⁵ A ta mara tun ye Herimon kuru ye, ani Salika mara, ani Basan jamana yoro bee, ka taga se fo Gesurikaw ni Mahakakaw ta jamana koro; ani Galadi jamana tarance, ka taga a bla fo Hesibon masace Sihon ta masadugu koro.

⁶ Matigi Ala ta baaraden Musa ni Izirayelimogow tun ka se soro o masacew le kan ka o faga. Matigi Ala ta baaraden Musa tun ka o jamanaw taran Ruben ni Gadi ni Manase ta gba tarance ra.

Izirayelimogow ka masace minw faga Yosuwe ta tere ra

⁷ Ayiwa, Yosuwe ni Izirayelimogow ka se soro masace dow kan fana, Zuriden ba terebenyanfan na. O masacew ta mara le tun ye Liban kenegbe ye, k'a damina Baali Gadi, sahiliyanfan na, ka taga se fo Halaki kuru ma, min be Seyiri kere fe, woroduguyanfan na. Yosuwe ka o jamanaw taran Izirayelimogow ra, gba bee ni a ta yoro.

⁸ O yoro tun ye kuruyoro le ye, ani jamana dugumayanfan yoro, ani Zuriden kenegbe, ani kongori yoro, ani kongokolon, ani woroduguyanfan kongokolon. Hetikaw, ani Amorikaw, ani Kanaanakaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw le tun siginin be o jamanaw ra.

⁹ Izirayelimogow ka se soro masace minw kan, olugu fle nin ye: Zeriko masace, ani Ayi min be Beteli koro, o masace,

¹⁰ ani Zeruzalemu masace, ani Heburon masace,

¹¹ ani Yarimuti masace, ani Lakisi masace,

¹² ani Egilon masace, ani Gezeri masace,

¹³ ani Debiri masace, ani Gederi masace,

¹⁴ ani Horima masace, ani Aradi masace,

¹⁵ ani Libina masace, ani Adulamu masace,

¹⁶ ani Makeda masace, ani Beteli masace,

¹⁷ ani Tapuwa masace, ani Heferi masace,

¹⁸ ani Afeki masace, ani Lasaron masace,

¹⁹ ani Madon masace, ani Hazori masace,

²⁰ ani Simeron Meron masace, ani Akisafu masace,

²¹ ani Tanaki masace, ani Megido masace,

²² ani Kedesi masace, ani Yokinamu min be Karimeli kuru koro, o masace,

²³ ani Dori min be kuru kan, o masace, ani Goyimu min be Giligali yoro koro, o masace,

²⁴ ani Tirisa masace. O bee lajennin kera masace bisaba ni kelen ye.

13

Jamana minw ma mina folo

¹ Ayiwa, Yosuwe tun ka sijan soro; a tun korora kosebe. Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Sisan i ka sijan soro, i korora kosebe; k'a soro i ka kan ka jamana minw kere ka o mina, o belen ka ca.

² Jamana minw belen tora, o ye Filisikaw ta jamana bee ye, ani Gesurikaw ta jamana bee;

³ ani k'a damina Sihori ko ra, min be woyo ka teme Misiran jamana kere fe, ka taga se fo Ekuron dugu koro, sahiliyanfan na. O yoro bee be jate Kanaana jamana do le ye. Filisikaw ta masadugu looru be yi le. O ye Gaza dugu ye, ani Azidodi dugu, ani Asikalon dugu, ani Gati dugu, ani Ekuron dugu, ka Avikaw ta mara fana fara o kan, woroduguyanfan na;

⁴ ani k'a ta woroduguyanfan na, aw ka kan ka Kanaanakaw ta jamana bee mina fana; o be damina Mehara, min ye Sidonkaw ta mara ye, ka taga se fo Afeki dugu ra, Amorikaw ta jamana dan na.

⁵ Gebali jamana fana b'a ra, ani Liban jamana min be tereboyanfan na, ani k'a ta Bahali Gadi mara ra, min be Herimon kuru jukoro, ka taga se fo Hamati dugu koro.

⁶ Kuruyoro min be Liban jamana ni Misirefoti Mayimu ko ce, o fana b'a ra; o mogow ye Sidonkaw ye.

«Ni Izirayelimogow nana don jamana konko ka se jamana yoro min na, ne yere bena o yoro mogow gben ka bo o ja. I bena jamana taran Izirayelimogow ra, k'a ke o ta yoro ye; ni ne ka yoro min yira ko o ye di gba min ma, i be o di o ma, i n'a fo ne tuun k'a fo i ye cogo min na.

⁷ «Ayiwa, sisan i ye nin jamana taran Izirayelimogow ta gba kononton to ra, ani Manase ta gba tarance to kelen.»

Izirayelimogow minw tora Zuriden tereboyanfan na

⁸ Ayiwa, Ruben ta gba, ani Gadi ta gba, ani Manase ta gba tarance tun ka o ninyoro soro ka ban Zuriden ba tereboyanfan na; Matigi Ala ta baaraden Musa tun ka olugu ta yoro di o ma ka ban Zuriden ba ko fe yi.

⁹ Aroweri dugu min be Arinon ko da ra, ani dugu min be o yoro dingakonoyoro cemance ra, o jamana tun be damina yi le. Medeba kenegbeba bee, ka taga se fo Dibon dugu ma, o yoro tun b'a ra.

¹⁰ Amorikaw ta masace Sihon min tun siginin be Hesibon, ani a ta mara tun be taga se fo Amonkaw ta jamana koro, ale ta duguw fana tun b'a ra.

¹¹ Galadi jamana fana tun b'a ra, ani Gesuri mara, ani Mahakakaw ta mara, ani Herimon kuru, ani Basan mara bee, fo ka taga se Salika mara ra.

¹² Masace Ogi min tun ye Refayikaw ta siya mogow laban do ye, ni a tun siginin be Asitaroti ni Edereyi, Basan mara ra; ale ta jamana fana tun b'a ra.

Musa ka o masacew le kere, ka se o ra, ka o ta jamana mina o ra.

¹³ Nka Izirayelimogow ma Gesurikaw ni Mahakakaw gben. O le koson hali bi, Gesurikaw ni Mahakakaw siginin be ni Izirayelimogow ye.

¹⁴ Musa ma yoro do di Levi ta gba le ma; sabu saraka minw be jeni Matigi Ala ye, Levi ta gba ta ninyoro bena bo o sarakaw le ra i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

Yoro min dira Ruben ta mogow ma

¹⁵ Musa tun ka jamana do di Ruben ta mogow ma, gba bee ni a ta yoro.

¹⁶ Aroweri dugu min be Arinon ko da ra, ani dugu min be o dingakonoyoro ra, o ta jamana tun be damina yi le; Medeba kenegbeba bee tun b'a ra fana,

¹⁷ ani Hesibon dugu, ani dugu minw bee be o kenegbeyoro ra; o duguw le ye Dibon ye, ani Bamoti Baali, ani Beti Baali Meyon,

¹⁸ ani Yahasi, ani Kedemoti, ani Mefaati,

¹⁹ ani Kiriayatayimu, ani Sibima, ani Sereti Asahari min be kuru kan, ka ja sin dingakonoyoro ma,

²⁰ ani Beti Pehori, ani Pisiga kuruw, ani Beti Yesimoti.

²¹ Ka fara o duguw kan, Amorikaw ta masace Sihon min tun be Hesibon, ale ta jamana bee tun ye Ruben ta mogow ta ye. Musa tun ka masace Sihon kere ka se soro a kan, ani Madiyan jamana kuntigiw. O kuntigiw tun be masace Sihon ta fanga le koro. O kuntigiw togow le tun ye ko Evi, ani Rekemu, ani Suri, ani Huri ni Reba. Olugu tun siginin be jamana konko.

²² Izirayelimogow tun ka lagberikebaga Balamu, Behori dence faga ni kerekemuru ye o wagati le ra fana.

²³ Zuriden ba le tun ye Ruben ta mogow ta jamana dan ye terebenyanfan na. Nin yorow, ani nin duguw le kera Ruben ta mogow ninyoro ye, a dugubaw, ani a dugumisenw, gba bee ni a ta yoro.

Yorɔ min dira Gadi ta mɔgow ma

²⁴ Musa tun ka jamana taran ka yorɔ dɔ di Gadi ta mɔgow fana ma, gba bɛɛ ni a ta yorɔ.

²⁵ Yazeri dugu tun bɛ o ta jamana ra, ani Galadi mara ta duguw bɛɛ, ani Amonkaw ta jamana tarance, ka taga se fɔ Aroweri dugu ma, Raba dugu kɔɔ.

²⁶ A bonya tun bɛ ta fɔ Hesibon, ka taga se fɔ Ramati Misipa ni Betonimu duguw ma. A tun bɛ ta fana Mahanayimu, ka taga se fɔ Debiri dugu kɔɔ.

²⁷ Dugu minw bɛ kurufurance ra, olugu fana tun b'a ra; o duguw le ye Bɛti Haramu ye, ani Bɛti Nimira, ani Sukoti, ani Safon; o yorɔ bɛɛ tun ye masace Sihon ta mara le ye, min tun siginin bɛ Hesibon. A ta mara tun bɛ damina Zuriden ba ra, ka taga se fɔ Kinereti jiba dan na, Zuriden ba fan dɔ fɛ, tereboyanfan na.

²⁸ Nin yorɔw, ani nin duguw le kɛra Gadi ta mɔgow ninyorɔ ye, a dugubaw, ani a dugu fitiniw, gba bɛɛ ni a ta yorɔ.

Yorɔ min dira Manase ta gba tarance ma

²⁹ Ayiwa, Musa tun ka jamana taran ka yorɔ dɔ di Manase ta gba tarance kelen mɔgow ma fana, gba bɛɛ ni a ta yorɔ.

³⁰ Olugu ta jamana tun bɛ damina Mahanayimu dugu le ra; Basan mara bɛɛ tun b'a ra, ani Basan masace ɔgi ta jamana bɛɛ, ani Yahiri ta dugumisen biwɔɔɔ min bɛ Basan mara ra,

³¹ ani Galadi jamana tarance, ani Asitaroti dugu, ani Edereyi dugu. O duguw tun ye Basan masace ɔgi ta masadugukorow le ye. O yorɔ dira Manase dence Makiri ta mɔgow tarance ma, o bɛɛ ni o ta yorɔ.

³² Musa ka o jamana taran k'a to Mohabu kenegbe ra, Zuriden ba kɔ fɛ, Zeriko dugu ja fɛ, tereboyanfan na.

³³ Musa ma yorɔ dɔ di Levi ta mɔgow ma. Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le kɛra olugu ninyorɔ ye, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ o ye cogo min na.

14*Zuriden terebenyanfan jamana*

¹ Kanaana jamana min bɛ Zuriden terebenyanfan na, o taranna cogo min na k'a di Izirayelimogow ma, o le ye nin ye. Sarakalasebaga Elehazari ni Nuni dence Yosuwe ni Izirayeli ta gbatigiw, olugu le ka jamana taran o cɛ.

² Ni Ala ka yorɔ min yira, ko a ye di gba min ma, o bɛ o di o ma, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na. O ka o le kɛ ka Izirayeli ta gba kononton ni Manase ta gba tarance to kelen ta yorɔw di o ma.

³ Musa tun ka yorɔ dɔ di gba fla ma, ani Manase ta gba tarance kelen ma Zuriden ba fan dɔ fɛ. A tun ma yorɔ si di Levi ta mɔgow le ma.

⁴ Yusufu dencew Manase ni Efrayimu, olugu le tun taranna ka kɛ gba fla ye. Musa ma dugukolo dɔ di Levi ta mɔgow le ma jamana kɔɔ. A ka dugu dama dama le di o ma, ka o kɛ o sigiyorow ye, ani o duguw laminiw, ka o kɛ o ta beganw ani o ta borofenw marayorow ye.

⁵ Matigi Ala tun ka ci minw fɔ Musa ye, Izirayelimogow ka jamana taran ka kapa ni o ciw le ye, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na.

Heburon dugu dira Kalebu ma

⁶ Lon dɔ, Zuda ta mɔgo dow nana Yosuwe fɛ Giligali. Yefune dence Kalebu min ye Kenazi ta mɔgo dɔ ye, ale fana tun ye o mɔgow dɔ ye. Ale le ka kuma ta k'a fɔ Yosuwe ye ko: «Wagati min na an tun bɛ Kadesi Barineya, Matigi Ala tun ka min fɔ ele ni ne ta ko ra a ta joncɛ Musa ye, i hakiri bɛ o ra kɛ!

⁷ Matigi Ala ta baaraden Musa tun ka ne ci wagati min na ka bo Kadasi Barineya, ko ne ye na nin jamana fle dogo ra, o wagati ra, ne si tun ye sanji binaani. Ne sekora ka taga minke fana, ne ka min ye, ne tagara o lakari a ye ka kapa ni can ye.

⁸ K'a soro ne balema minw tun tagara ni ne ye, olugu ka farifagakumaw le fo mogow ye ka o lasiran gbansan. Nka Matigi Ala, ne ta Ala tun ka min fo, ne koni tugura o le ko.

⁹ Ayiwa, o lon na, Musa karira ne ye; a k'a fo ne ye ko: <I tagara jamana min fle, o jamana le bena ke ele ni i ta denw ta yoro ye wagati bee, sabu Matigi Ala, ne ta Ala ka min fo, i ka o sira bee tagama ka ja.>

¹⁰ Ayiwa, sisan a ye nin ye, Matigi Ala ka ne to si ra fo ka na se bi ma, i n'a fo a k'a layiri ta ne ye cogo min na. Wagati min Ala tun ka o kuma fo Musa ye, ka Izirayelimogow to kongo kono, san binaani ni looru le be o wagati ni bi ce. Ayiwa, bi ne si ye san biseegi ni looru.

¹¹ Nka baraka belen be ne ra hali bi, i n'a fo lon min na Musa ka ne ci. Fanga min tun be ne ra o wagati ra, o fanga kelen le be ne ra bi; ne belen be se ka taga kere ra, ne be se ka ko bee ke.

¹² O ra, Matigi Ala tun ka nin kuruyoro min layiri ta ne ye folofolo, o kuruyoro di ne ma. Ne tun k'a fo o wagati ra ko Anakikaw le be o jamana ra. O ta dugu tun ye dugu belebele barakamanw le ye. Nka ni Matigi Ala be ni ne ye, ne bena o bee gben, i n'a fo Matigi Ala yere k'a fo cogo min na.»

¹³ Ayiwa, Yosuwe ka dugawu ke Yefune dence Kalebu ye, ka Heburon dugu di a ma.

¹⁴ Yefune dence Kalebu min tun ye Kenazi ta mogow do ye, ale ka Heburon dugu soro o cogo le ra, k'a ke a ta ye wagati bee, fo ka na se bi ma, sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tun ka min fo, a ka o sira bee tagama a cogo ra.

¹⁵ Heburon dugu tun be wele folofolo ko Kiriya Araba*. Araba tun ye Anakikaw bemace do le ye; a togo tun bora ka teme Anakika tow bee kan.

Jamana tora hera ra, o ma kere ke o wagati ra tuun.

15

Yoro min dira Zuda ta mogow ma

¹ Matigi Ala ka yoro min yira ko o ye ke Zuda ta mogow ta ye, gba bee ni a ta yoro. O yoro tun be se fo Edomu jamana koro, woroduguyanfan ni tereboyanfan na. Zini kongokolon le tun be a woroduguyanfan dan na.

² O cogo ra, woroduguyanfan na, a tun be damina Kogoji sanin dugumayanfan na, yoro min nasinnin be woroduguyanfan kongokolon ma,

³ ka taga Akirabimu woroduguyanfan na, ka taga se Zini, ka taga Kadasi Barineya woroduguyanfan na, ka bo yi ka taga Hesiron, ka taga Adari, ka bo yi ka taga Karika;

⁴ a tun be se fo Asimon, ka taga fo Misiran ko ra, ka taga se fo Kogojiba ma. O yorow le ye Zuda ta jamana dan ye woroduguyanfan na.

⁵ Tereboyanfan na, a dan tun ye Kogoji sanin ye, ka taga se fo Zuriden ba donyoro ma Kogoji ra.

Sahiliyanfan na, a dan tun be damina Zuriden ba donyoro ra kogoji ra,

⁶ ka taga fo Beti Hogila, ka teme Beti Araba sahiliyanfan na, ka taga se fo Ruben dence Bohan ta kabakuru yoro ra;

⁷ ka taga fo Debiri, ka teme Akori dingakonoyoro ra, ka bo yi ka taga sahiliyanfan na, Giligali fan fe, Adumimu koro, ko woroduguyanfan na, ka teme Eni Semesi ko kere fe, ka taga se fo Eni Rogeli;

⁸ ka bo yi ka teme Beni Hinomu dingakonoyoro ra, Yebusikaw ta kuru jigijigi woroduguyanfan na, Zeruzalemu dugu be yoro min na, ka taga fo kuru kunna, kuru

* 14:15 14.15 Kiriya Araba, o koro ye ko: Araba ta dugu.

min be Hinomu dingakonoyoro ra, terebenyanfan na, Refayikaw ta kenegbe koro, sahiliyanfan na;

⁹ ka bo o kuru ra ka taga fo Nefitoha ta bunun yoro ra, ka taga Efuron kuruyorow ta duguw ra, ka taga Bahala, min ye Kiriyaṭi Yeharimu ye.

¹⁰ Ka bo Bahala, ka taga Seyiri kuruw fan fe, terebenyanfan na, ka taga teme Yeharimu kuru jigijigi sahiliyanfan na, min ye Kesalon ye, ka jigi ka taga Beti Semesi, ka taga teme Timina;

¹¹ ka taga Ekuron sahiliyanfan na, ka taga teme Sikiron, ka teme Bahala kuru jigijigi fe, ka taga se fo Yabineheli, ka taga laban Kogojiba ma.

¹² Terebenyanfan na, jamana dan tun ye Kogojiba le ye.

Ayiwa, Zuda ta jamana danw kera o yorow le ye, a woroduguyanfan ni a terebyanfan ni a sahiliyanfan ni a terebenyanfan na, gba bee ni a ta a yoro.

¹³ Yosuwe ka Zuda mara yoro do di Yefune dence Kalebu ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Yosuwe ye cogo min na; a ka Kiriyaṭi Araba dugu di a ma. O dugu togo lara Anakikaw bemace le ra, min togo tun ye ko Araba. O dugu le be wele fana ko Heburon.

¹⁴ Kalebu ka Anakikaw ta kuntigi saba ni o ta mogow gben ka bo o yoro ra. O kuntigiw togow le tun ye ko Sesayi ni Ahiman ni Talimayi. Anaki durujaw tun ye olugu le ye.

¹⁵ Kalebu bora yi ka taga Debiri dugumogow kama. Folofolo Debiri dugu togo tun ye ko Kiriyaṭi Seferi.

¹⁶ O wagati ra, Kalebu ko: «Ni mogow o mogow sera ka Kiriyaṭi Seferi dugumogow kere, ka o ta dugu mina, ne bena ne denmuso Akisa furu o tigi ma.»

¹⁷ Kalebu dogoce Kenazi, o dence min togo ye Otiniyeli, ale ka o dugumogow kere, ka o ta dugu mina. Kalebu k'a denmuso Akisa furu a ma.

¹⁸ Akisa sera a ce ta so minke, a k'a fo a ce ye ko ale b'a fe ka yoro do daari a face fe. Akisa sera a face fe minke, a jigira ka bo a ta fali kan. Kalebu k'a pininka ko: «A be di?»

¹⁹ Akisa ko: «Sabari ka na ne ma. Bunun dow di ne ma, sabu i ka jamana min di ne ma woroduguyanfan na, ji te o yoro ra.» Kalebu ka bunun dow di a ma sanfeyorow ra, ani dugumayorow ra fana.

²⁰ Zuda ta mogow ka yoro min soro, o le kera nin ye, gba bee ni a ta yoro.

Zuda ta duguw

²¹ Dugu minw tun be Zuda ta jamana dan na, woroduguyanfan kongokolon na, Edomu jamana koro, o duguw fe nin ye: Kabiseli, ani Ederi, ani Yaguri

²² ani Kina, ani Dimona, ani Adada,

²³ ani Kedesi, ani Hazori, ani Itina,

²⁴ ani Zifu, ani Telemu, ani Behaloti,

²⁵ ani Hazori Hadata, ani Keriyoti Hesiron, min ye Hazori ye;

²⁶ ani Aman, ani Sema, ani Molada,

²⁷ ani Hasari Gada, ani Hesimon, ani Beti Paleti,

²⁸ ani Hasari Suwali, ani Beri Seba, ani Bizotiya,

²⁹ ani Bahala, ani Iyimu, ani Asemu,

³⁰ ani Elitoladi, ani Kesili, ani Horima,

³¹ ani Sikilagi, ani Madimana, ani Sansana,

³² ani Lebahoti, ani Silimu, ani Ayini, ani Rimon. O bee kera dugu mugan ni kononton, ani o dugumisenw.

³³ Dugu minw tun be jamana dugumayanfan na, o duguw fe nin ye: Esitaholi, ani Soreha, ani Asina,

³⁴ ani Zanoa, ani Eni Ganimu, ani Tapuwaki, ani Enamu,

³⁵ ani Yarimuti, ani Adulamu, ani Soko, ani Azeka,
³⁶ ani Sarayimu, ani Aditayimu, ani Gederā, ani Gederotayimu. O kera dugu tan ni naani, ani o dugumisenw.
³⁷ Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Zenan, ani Hadasa, ani Migidali Gadi,
³⁸ ani Dilehani, ani Misipa, ani Yokiteli,
³⁹ ani Lakisi, ani Bosikati, ani Egilon,
⁴⁰ ani Kabon, ani Lamasi, ani Kitilisi,
⁴¹ ani Gederoti, ani Beti Dagon, ani Naama, ani Makeda. O kera dugu tan ni wooro, ani o dugumisenw.
⁴² Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Libina, ani Eteri, ani Asan,
⁴³ ani Ifita, ani Asina, ani Nesibu,
⁴⁴ ani Keyila, ani Akizibu, ani Maresa. O kera dugu kononton, ani o dugumisenw.
⁴⁵ Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Ekuron ni a kerefeduguw, ani a dugumisenw.
⁴⁶ Dugubaw ni dugumisen dow fana tun be Azidodi dugu lamini na, Ekuron ni Kogojiba ce,
⁴⁷ ani Azidodi ni a kerefeduguw, ani a dugumisenw, ani Gaza ni a kerefeduguw, ani a dugumisenw, fo ka taga se Misiran ko ma, ani ka taga a bla fo Kogojiba ma. O le kera a dan ye.
⁴⁸ Dugu minw tun be jamana kuruyorow ra, o togow ye nin ye: Samiri, ani Yatiri, ani Soko,
⁴⁹ ani Dana, ani Kiriyaṭi Sana, min togo ye fana ko Debiri,
⁵⁰ ani Anabu, ani Esitemo, ani Animu,
⁵¹ ani Goseni ni Holon, ani Gilo. O kera dugu tan ni kelen, ani a dugumisenw.
⁵² Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Araba, ani Duma, ani Esani,
⁵³ ani Yanumu, ani Beti Tapuwa, ani Afeka,
⁵⁴ ani Humita, ani Kiriyaṭi Araba, min be wele fana ko Heburon, ani Sihori. O kera dugu kononton, ani o dugumisenw.
⁵⁵ Dugu minw farara o kan, o ye: Mahon, ani Karimeli, ani Zifu, ani Yuta,
⁵⁶ ani Zizireli, ani Yokidehamu, ani Zanoḥa,
⁵⁷ ani Kahini, ani Gibeha, ani Timina. O kera dugu tan, ani o dugumisenw.
⁵⁸ Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Haluli, ani Beti Suri, ani Gedori,
⁵⁹ ani Marati, ani Beti Anoti, ani Elitekoni. O kera dugu wooro, ani a dugumisenw.
⁶⁰ Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Kiriyaṭi Baali, min be wele ko Kiriyaṭi Yeharimu, ani Raba. O kera dugu fla, ani o dugumisenw.
⁶¹ Dugu minw tun be kongokolon kon, o duguw ye nin ye: Beti Araba, ani Midini, ani Sekaka,
⁶² ani Nibisan, ani Iri Hamela, ani Eni Gedi. O kera dugu wooro, ani o dugumisenw.
⁶³ Yebusika minw tun siginin be Zeruzalemu, Zuda ta mogow ma se ka olugu ghen. O koson Yebusikaw ni Zuda ta mogow sigira jagon fe Zeruzalemu fo ka na se bi ma.

16

Yusufu dencew ta mogow ta jamana

¹ Matigi Ala ka yoro min yira ko o ye ke Yusufu dencew ta mogow ta yoro ye, o yoro tun be damina Zuriden ba ra, Zeriko dugu koro, Zeriko dugu bununw tereboyanfan na, ka bo yi ka teme ka taga kongokolon ceci, ka taga se fo Beteli kuruyorow ra;
² ka bo yi ka taga se Luzi dugu ma, ka bo yi ka taga Ataroti dugu ma, Arikaw be dugu min na,
³ ka bo yi ka taga terebenyanfan na, Yafiletikaw ta jamana ra, ka teme Beti Horon min be dugumayanfan na, ani Gezeri, ka taga se Kogojiba ma.

⁴ Ayiwa, Yusufu dencew, Manase ni Efirayimu, olugu ta mógow ka yóro min sóro, o le kera o ye.

Efirayimu ta mógow ta jamana

⁵ Jamana dō dira Efirayimu ta mógow fana ma, gba bée ni a ta yóro; o yóro danw ye nin ye: Tereboyānfan na, a dan tun bē damina Atarōti Adari, ka taga a bla fō Beti Horōn, min bē sanfeyóro ra,

⁶ ka bō yi ka taga Kōgōjiba ra. Sahiliyanfan na, a dan tun bē damina fō Mikimeta dugu kōro, ka tēme Mikimeta tereboyānfan na, ka taga Tanahati Silo, ka tēme o yóro ra ka taga Yanoha,

⁷ ka bō Yanoha ka taga Atarōti ni Naara, ka taga se Zeriko, ka tēme ka taga laban Zuriden ba ra;

⁸ a bē seko ka na damina tuun Tapuwa, Mikimetati terebenyanfan na, ka bō Tapuwa, ka taga Kana kō ra, ka bō yi ka taga Kōgōjiba ra.

O le kera Efirayimu ta mógow ta yóro ye, gba bée ni a ta yóro.

⁹ O ka Manase ta mara ta duguw ni a dugumisen dōw fana fara o kan ka o di Efirayimu ma.

¹⁰ Kanaanaka minw tun siginin bē Gezeri, Efirayimu ta mógow ma olugu gben. O kosōn o Kanaanakaw siginin bē ni Efirayimu ta mógow ye hali bi; nka Efirayimu ta mógow ka jagboyabaara dōw la o kan.

17

Jamana min dira Manase ta gba tarance tō kelen ma

¹ Matigi Ala ka yóro dō yira fana, ko o ye kē Manase ta mógow ta ye. Manase le tun ye Yusufu dence fōlo ye. Manase dence fōlo Makiri, min ye Galadi face ye, Galadi jamana ni Basan jamana tun dira ale ma. Kerekēcefari tun lo.

² Matigi Ala ka yóro dō yira ko o ye di Manase dence tōw fana ma, gba bée ni a ta yóro. Yóro dō dira a dence Abiyezeri ni a ta mógow ma, ka dō di a dence Heleki ni a ta mógow ma, ka dō di a dence Asiriyeli ni a ta mógow ma, ka dō di a dence Sikemu ni a ta mógow ma, ka dō di a dence Heferi ni a ta mógow ma, ka dō di a dence Semida ni a ta mógow ma. Olugu le ye Yusufu dence Manase ta den cēmanw ye, o bē ni o ta gba.

³ Manase dence Makiri, o dence Galadi, o dence Heferi, o dence Selofadi, ale ma dence sóro. A ka denmusow dōrōn le sóro. O denmusow tōgow tun ye ko Mala, ani Nowa, ani Hogila, ani Milika, ani Tirisa.

⁴ Selofadi denmusow tagara sarakalasebaga Elehazari ni Nuni dence Yosuwe ni jamana jamōgo tōw fē, ka taga a fō o ye ko: «Matigi Ala tun k'a fō Musa ye k'a gbeleya, ko a ye yóro dō di anw fana ma i n'a fō an balema cēdenw.» O ka yóro dō di o ma i n'a fō o balema cēden tōw, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

⁵ O cogo ra, Manase ta mógow ka yóro tan le sóro, ka fara Zuriden ba tereboyānfan yórow kan, min ye Galadi ni Basan ye;

⁶ sabu Manase ta denw na, cē fara muso kan, bēe ka yóro dō sóro. Galadi mara kera Manase ta mōgo tōw ta ye.

⁷ Manase ta yóro tun bē damina Aseri ta mógow ta yóro dan na ka taga se fō Mikimeta dugu fan na, Sikemu dugu tereboyānfan na. A dan tun bē damina Mikimeta ka taga woroduguyanfan na, ka taga se fō Eni Tapuwa dugu fan na.

⁸ Tapuwa mara tun ye Manase ta le ye, nka Tapuwa dugu yere tun bē Manase ta mara ni Efirayimu ta mara furance le ra; o dugu kera Efirayimu ta mógow ta ye.

⁹ Manase ta mara dan tun bē se fō Kana kō woroduguyanfan na; dugu minw tun bē kō woroduguyanfan na, o tun bē Manase ta dugukolo le kan, nka o fana kera

Efirayimu ta mɔgɔw ta ye. Manase ta mara dan tun be tɛmɛ Kana kɔ sahiliyanfan na ka taga se fɔ Kɔgɔjiba ma.

¹⁰ O ra, Efirayimu ta yɔrɔ tun be woroduguyanfan le fɛ, Manase ta yɔrɔ tun be sahiliyanfan na. Kɔgɔjiba le tun ye o fla bɛɛ ta jamanaw dan ye terebenyanfan na. Aseri ta mɔgɔw ta mara le tun be Manase ta mara sahiliyanfan na; Isakari ta mara tun be a tereboyanfan na.

¹¹ Isakari ta mara ni Aseri ta mara dugu dɔw dira Manase ta mɔgɔw ma. O duguw le tun ye Beti Sehan ni a kɛrɛfɛduguw ye, ani Ibilehamu ni a kɛrɛfɛduguw, ani Dori ni a dugumɔgɔw, ani a dugumisenw, ani Tanaki ni a dugumɔgɔw, ani a dugumisenw, ani Megido ni a dugumɔgɔw, ani a dugumisenw. O kɛra mara saba ye.

¹² Nka Manase ta mɔgɔw ma se ka o duguw mɔgɔw gben; o kosɔn Kanaanaka minw tun be o duguw ra, olugu tora yi.

¹³ Izirayelimɔgɔw ta fanga nana bonya kosebɛ jamana kɔnɔ, fɔ o ka jagboyabaaraw la Kanaanakaw kan; nka o bɛɛ n'a ta, o ma o gben ka bɔ jamana kɔnɔ.

Yusufu ta mɔgɔw ta yɔrɔ dɔgɔyara o ma

¹⁴ Lon dɔ, Yusufu ta mɔgɔw nana a fɔ Yosuwe ye ko: «Mun na i ka mara kelen dɔrɔn le di anw ma, k'a sɔrɔ Matigi Ala ka baraka don anw na fɔ ka na se bi ma, ka anw caya?»

¹⁵ Yosuwe ka o jaabi ko: «Ni aw ka ca, ni Efirayimu kuruyɔrɔw tɛ aw labɔ, o tuma aw ye taga tu kɔnɔ, Perezikaw ni Refayikaw ta mara ra, ka taga tu tigɛ, ka yɔrɔ dɔ fara aw ta mara kan.»

¹⁶ Yusufu ta mɔgɔw ko: «Efirayimu kuruyɔrɔw kɔni tɛ an labɔ, nka Kanaanaka minw siginin be kɛnɛgbɛ ra, ani minw siginin be Beti Sehan ni a kɛrɛfɛduguw ra, ani minw be Zizireli kɛnɛgbɛ ra, sowotoro nɛgeramanw le be olugu bɛɛ fɛ, kɛrɛ kama.»

¹⁷ Yosuwe kumana Yusufu ta mɔgɔw, ani Efirayimu ta mɔgɔw, ani Manase ta mɔgɔw fɛ; a k'a fɔ o ye ko: «Aw ka ca, aw baraka fana ka bon; aw man kan ka mara kelen dɔrɔn sɔrɔ jamana kɔnɔ.

¹⁸ Kuruyɔrɔ minw be tu kɔnɔ, o bɛɛ bɛna kɛ aw ta ye. Aw ye taga o tu tigɛ ka o yɔrɔ bɛɛ kɛ aw yɛrɛ ta ye. Hali ni sowotoro nɛgeramanw le be Kanaanakaw fɛ, hali ni o baraka ka bon cogo o cogo, aw bɛna se o ra ka o gben.»

18

Jamana tɔ tarancogo

¹ Izirayelimɔgɔw bɛɛ tagara jɔgɔn lajen Silo, ka Nɔgɔnkunben fanibon* wuri k'a lɔ o yɔrɔ ra.

² Nka gba wolonfla le tun tora Izirayelimɔgɔw ra minw tun ma o ta yɔrɔ sɔrɔ folo.

³ Yosuwe kumana Izirayelimɔgɔw fɛ, ko: «Matigi Ala, aw bɛmaw ta Ala ka jamana min di aw ma, aw be mun le kɔnɔna ka taga sigi o jamana ra?

⁴ Aw ye cɛ saba saba janawoloma Izirayeli gba bɛɛ kelen kelen na. Ne bɛna olugu ci ka taga jamana yɔrɔw bɛɛ yaala; o bɛna jamana danw bɔ ka o seɓɛ, ka na o yira ne ra.

⁵ O bɛna jamana taran yɔrɔ wolonfla. Zuda ta mɔgɔw bɛna to o ta yɔrɔ ra woroduguyanfan na, Yusufu ta mɔgɔw bɛna to o ta yɔrɔ ra, Zuda mara sahiliyanfan na.

⁶ O mɔgɔw bɛna jamana taran yɔrɔ wolonfla ka o seɓɛ ka na ni a ye ne fɛ. Ne bɛna Matigi Ala, an ta Ala jininka aw ye, janko yɔrɔ min ka kan ka di min ma, a ye o yira.

⁷ Nka Levi ta mɔgɔw le tɛna mara dɔ sɔrɔ jamana kɔnɔ aw cɛ ra, sabu olugu ninyɔrɔ ye sarakalasebagaya baara le ye, Matigi Ala ye. Gadi ta mɔgɔw, ani Ruben ta mɔgɔw, ani Manase ta mɔgɔw taran kelen, olugu ka o ta yɔrɔ sɔrɔ ka ban; Matigi Ala ta baaraden Musa tun ka olugu ta yɔrɔ di o ma Zuriden ba fan dɔ fɛ, tereboyanfan na.»

⁸ Ayiwa, o ka mɔgɔ minw panawoloma ka taga jamana danw bɔ, sani olugu ye o yere laben ka taga, Yosuwe ka nin ciw fɔ o ye, ko: «Aw ye taga jamana yaala, k'a taran yɔrɔ wolonfla, k'a danw bɔ, ka o seɛ ka na ni a ye ne fɛ. O kɔ, ne bɛna Matigi Ala jininka aw ye Silo dugu kɔnɔ yan, janko yɔrɔ min ka kan ka di min ma, a ye o yira.»

⁹ O tagara jamana yaala, k'a taran k'a kɛ mara wolonfla, k'a danw bɔ, ka o seɛ, k'a dugu bɛɛ tɔgɔw seɛ kitabu dɔ kɔnɔ, ka na ni o ye Yosuwe fɛ a sigiyɔrɔ ra, Silo.

¹⁰ Ayiwa, Yosuwe ka Matigi Ala jininka o ye Silo dugu kɔnɔ, janko yɔrɔ min ka kan ka di min ma, a ye o yira. O kɔ, a ka jamana tarantaran Izirayelimɔgɔw cɛ, ka gba bɛɛ ta yɔrɔ di a ma.

Yɔrɔ min dira Boniyaminu ta mɔgɔw ma

¹¹ Matigi Ala ka yɔrɔ fɔlɔ min yira, o kɛra Boniyaminu ta mɔgɔw ta yɔrɔ ye. Yɔrɔ min yirara ko a ye kɛ o ta ye, o yɔrɔ kɛra Zuda ta mɔgɔw ta mara ni Yusufu ta mɔgɔw ta mara cɛ.

¹² Sahiliyanfan na, o ta jamana tun bɛ damina Zuriden ba ra, ka taga Zeriko dugu sahiliyanfan na, ka tɛmɛ kuruyɔrɔw ra, ka taga tereɔyanfan na, ka taga a bla fɔ Beti Aveni kongokolon yɔrɔ ra;

¹³ ka bɔ yi ka taga Luzi, min bɛ wele fana ko Beteli, ka taga tɛmɛ Luzi woroduguyanfan na, ka tɛmɛ kuru kunna ka taga Atarɔti Adari; o kuru bɛ Beti Horɔn dugu woroduguyanfan na, Beti Horɔn min bɛ dugumayanfan na;

¹⁴ a tun bɛ bɔ o kuru yɔrɔ ra ka yeɛma ka taga terebenyanfan na, ka bɔ yi ka taga woroduguyanfan na, ka taga se Kiriyati Baali, min bɛ wele fana ko Kiriyati Yeharimu. O yɔrɔ ye Zuda ta mɔgɔw ta dugu dɔ le ye. Boniyaminu ta yɔrɔ dan le tun bɛ o ye terebenyanfan na.

¹⁵ Woroduguyanfan na, o ta yɔrɔ tun bɛ damina Kiriyati Yeharimu, ka bɔ yi ka taga terebenyanfan na, ka taga Nɛfitoha ta bunun yɔrɔ ra;

¹⁶ ka taga tɛmɛ kuru kɔrɔ, kuru min bɛ Beni Hinɔmu dingakɔnɔyɔrɔ ra, ka taga Refayikaw ta kɛnɛgbɛ sahiliyanfan na, ka tɛmɛ Hinɔn dingakɔnɔyɔrɔ ra, ka tɛmɛ Yebusikaw ta kongori woroduguyanfan na, ka jigi ka taga fɔ Eni Rogeli;

¹⁷ a bɛ munu ka taga sahiliyanfan na, Eni Semɛsi fan na, ka taga Gelilɔti, Adumimu dugu kɔrɔ; ka bɔ o yɔrɔ ra, ka taga Rubɛn dence Bohan ta kabakuru yɔrɔ ra;

¹⁸ kuru min bɛ Zuriden kɛnɛgbɛ ra, a bɛ tɛmɛ o kuru sahiliyanfan na, ka jigi o kuruw jigijigi ra;

¹⁹ o kɔ, a tun bɛ taga Beti Hogila dugu sahiliyanfan na, ka taga se Kɔgoji sanin ma, sahiliyanfan na, Zuriden ba bɛ don kɔgoji ra yɔrɔ min na. O yɔrɔw le tun ye jamana danw ye woroduguyanfan na.

²⁰ Zuriden ba le tun bɛ o ta yɔrɔ dan ye tereɔyanfan na.

Yɔrɔ min dira Boniyaminu ta mɔgɔw ma, o danw le tun ye nin ye, a fanw bɛɛ ra.

²¹ Boniyaminu ta mɔgɔw ta duguw ye nin ye: Zeriko, ani Beti Hogila, ani Emeki Kesisi,

²² ani Beti Araba, ani Semarayimu, ani Beteli,

²³ ani Avimu, ani Para, ani Ofira,

²⁴ ani Kefari Amona, ani ɔfini, ani Geba. O kɛra dugu tan ni fla, ani o ta dugumisenw.

²⁵ Dugu minw farara o kan, o ye Gabahɔn, ani Rama, ani Berɔti,

²⁶ ani Misipa, ani Kefira, ani Mosa,

²⁷ ani Rekemu, ani Iripeli, ani Tarala,

²⁸ ani Sela, ani Elefu, ani Yebusikaw ta dugu, min ye Zeruzalemu ye, ani Gibeha, ani Kiriyati. O kɛra dugu tan ni naani, ani o ta dugumisenw.

Yɔrɔ min dira Boniyaminu ta mɔgɔw ma, o le ye nin ye.

19

Yorɔ min dira Simeyɔn ta mɔgɔw ma

¹ Matigi Ala ka yorɔ flanan yira, o kera Simeyɔn ta mɔgɔw ta ye. Olugu ta yorɔ kera Zuda ta mɔgɔw ta yorɔ kɔnɔ.

² Dugu minw tun bɛ o ta mara kɔnɔ, o flɛ nin ye: Bɛri Seba, ani Seba, ani Molada,

³ ani Hasari Suwali, ani Bahala, ani Asemu,

⁴ ani Elitoladi, ani Betuli, ani Hɔrima,

⁵ ani Sikilagi, ani Bɛti Marikaboti, ani Hasari Susa,

⁶ ani Bɛti Lebahoti, ani Saruwen. O kera dugu tan ni saba, ani o dugumisenw.

⁷ Dugu minw farara o kan, o ye Ayini, ani Rimɔn, ani Eteri, ani Asan. O kera dugu naani ni o dugumisenw.

⁸ Dugu minw tun bɛ o yorɔ mara ra, ka taga se fɔ Bahalati Bɛri, min ye Ramati ye, woroduguyanfan na, o duguw bɛɛ tun bɛ Simeyɔn ta mara ra.

Yorɔ min dira Simeyɔn ta mɔgɔw ma, o le kera nin ye.

⁹ Zuda ta mɔgɔw ta yorɔ dɔ le dira Simeyɔn ta mɔgɔw ma, sabu Zuda ta mɔgɔw ta yorɔ tun ka bon o ma. O kosɔn Simeyɔn ta yorɔ tagara kɛ Zuda ta yorɔ kɔnɔ.

Yorɔ min dira Zabulɔn ta mɔgɔw ma

¹⁰ Matigi Ala ka yorɔ sabanan yira, o kera Zabulɔn ta mɔgɔw ta ye. O ta yorɔ dan tun bɛ taga fɔ Saridi dugu yorɔ ra,

¹¹ ka bɔ yi ka taga terebenyanfan na, Marala fan na, ka bɔ yi ka taga Dabɛseti, ka bɔ yi ka taga Yokinamu kɔ terebɔyanfan na;

¹² a tun bɛ bɔ Saridi dugu fan na, ka taga terebɔyanfan na, ka taga se Kisilɔti Tabori mara kɔrɔ, ka tɛmɛ Dabirati, ka taga fɔ Yafiya;

¹³ ka bɔ Yafiya ka taga terebɔyanfan na, ka taga se fɔ Gati Eferi, ani Eti Kasini, ka taga Rimɔn, ka yelem a ka taga Neya.

¹⁴ Sahiliyanfan na a dan tun bɛ munumunu Hanatɔn dugu kɔ fɛ, ka taga a bla Ifita Eli dingakonɔyɔrɔ ra.

¹⁵ Dugu tan ni fla le tun bɛ o ta mara ra, ani o dugumisenw. O dugu dɔw le tun ye Katati ye, ani Nahalali, ani Simirɔn, ani Idala, ani Betilehemu.

¹⁶ Yorɔ min dira Zabulɔn ta mɔgɔw ma, o le kera nin ye, ani a dugubaw ni a dugumisenw.

Yorɔ min dira Isakari ta mɔgɔw ma

¹⁷ Matigi Ala ka yorɔ naaninan yira, o kera Isakari ta mɔgɔw ta ye.

¹⁸ O ta jamana duguw flɛ nin ye: Zizireli, ani Kesuloti, ani Sunemu,

¹⁹ ani Hafarayimu, ani Siyɔn, ani Anaharati,

²⁰ ani Rabiti, ani Kisiyɔn, ani Ebɛsi,

²¹ ani Remɛti, ani Eni Ganimu, ani Eni Hada, ani Bɛti Pasesi.

²² O ta mara dan tun bɛ tɛmɛ Tabori, ani Sasayimu, ani Bɛti Semɛsi, ka taga a bla Zuriden ba ra. O ta jamana duguw bɛɛ lajennin tun ye dugu tan ni wɔrɔ, ani o dugumisenw.

²³ Yorɔ min dira Isakari ta mɔgɔw ma, o le kera nin ye, ani a dugubaw ni a dugumisenw.

Yorɔ min dira Aseri ta mɔgɔw ma

²⁴ Matigi Ala ka yorɔ loorunan yira. O kera Aseri ta mɔgɔw ta ye.

²⁵ O ta jamana duguw flɛ nin ye: Helikati, ani Hali, ani Bɛtɛni, ani Akisafu,

²⁶ ani Halameleki, ani Amadi, ani Misali. Terebenyanfan na, o ta jamana tun bɛ se fɔ Karimeli kuru ra, ka tɛmɛ Sihori Libina.

²⁷ Tereboyanfan na, a tun be se fo Beti Dagon fan na, ka taga se fo Zabulon ta mara koro, ka teme Ifita Eli dingakonoyoro ra, ka taga sahiliyanfan na, ka taga se Beti Emeki, ani Neyeli; a tun be taga tuun ka taga teme Kabuli,

²⁸ ani Abidon, ani Rehobu, ani Hamon, ani Kana, ka taga a bla Sidon duguba koro;

²⁹ ka bo Sidon, ka taga Rama, ani Tiri dugu koorinin na, ka soro ka taga teme Mahalabu, ani Akizibu, ka taga Hosa dugu fan na, ka taga dan Kogojiba ma;

³⁰ a tun be teme Uma ni Afeki ni Rehobu duguw ra fana. O ta mara dugu bee lajennin kera dugu mugan ni fla, ani a dugumisenw.

³¹ Yoro min dira Aseri ta mogow ma, o le kera nin ye, ani a dugubaw, ani a dugumisenw.

Yoro min dira Nefitali ta mogow ma

³² Matigi Ala ka yoro woronan yira; o kera Nefitali ta mogow ta ye.

³³ Woroduguyanfan na, olugu ta jamana tun be damina Helefu Sananimu ta yirisunba yoro ra, ka teme Adami Nekebu, ani Yabineheli, ka taga se Lakumu, ka taga a bla Zuriden ba ra.

³⁴ Terebenyanfan na, a tun be munu ka taga Azinoti Tabori fan na, ka taga se Hukoki, ka teme Zabulon ta mara kere fe woroduguyanfan na, ka taga teme Aseri ta mara fana kere fe terebenyanfan na. A dan tun ye Zuriden ba le ye tereboyanfan na.

³⁵ O ta dugu barakamanw ye nin ye: Sidimu, ani Seri, ani Hamati, ani Rakati, ani Kinereti,

³⁶ ani Adama, ani Rama, ani Hazori,

³⁷ ani Kedesi, ani Edereyi, ani Eni Hazori,

³⁸ ani Yiron, ani Migidali Eli, ani Horemu, ani Beti Anati, ani Beti Semesi. O bee kera dugu tan ni kononton, ani o dugumisenw.

³⁹ Yoro min dira Nefitali ta mogow ma o le kera nin ye, ani a dugubaw ni a dugumisenw.

Yoro min dira Dan ta mogow ma

⁴⁰ Matigi Ala ka yoro wolonflanan yira, o kera Dan ta mogow ta ye.

⁴¹ Olugu ta mara duguw fle nin ye: Soreha, ani Esitaholi, ani Iri, ani Semesi,

⁴² ani Salaben, ani Ayalon, ani Itila,

⁴³ ani Elon, ani Timina, ani Ekuron,

⁴⁴ ani Eliteke, ani Gibeton, ani Balati,

⁴⁵ ani Yehudi, ani Bene Beraki, ani Gati Rimon,

⁴⁶ ani Meyarikon, ani Rakon, ani mara min be Zafa dugu lamini na.

⁴⁷ Dan ta mogow ta jamana nana bosu o ra. O tagara Lesemu dugu kere, ka se soro o kan ka o dugumogow bee faga, ka o dugu mina, ka sigi o dugu ra. O ka o bemace togo la o dugu ra, ka a wele ko Dan.

⁴⁸ Yoro min dira Dan ta mogow ma, o le kera nin ye, ani a dugubaw ni a dugumisenw.

Yoro min dira Yosuwe ma

⁴⁹ Ayiwa, Izirayelimogow ka jamana bee taran ka ban tuma min na, o ka yoro do di Nuni dence Yosuwe fana ma.

⁵⁰ Yosuwe tun ka Timinati Sera dugu le daari, min be Efrayimu kuruyorow ra; o ka o dugu di a ma, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. A ka o dugu lo ka sigi yi.

⁵¹ Sarakalasebaga Elehazari, ani Nuni dence Yosuwe, ani Izirayeli ta gbatigiw ka kara le la ka jamana tarantaran Izirayelimogow ra, k'a ke ni Matigi Ala ka yoro min yira, ko a ye di min ma, o be o di o ma. O ka o ke Silo dugu konu, Matigi Ala pa koro, Nogonkunben fanibon saninman* donda ra. O ka jamana bee taran ka ban o cogo le ra.

20

Karifaduguw

¹ Matigi Ala kumana Yosuwe fɛ k'a fɔ a ye ko:

² «Kuma Izirayelimogow fɛ k'a fɔ o ye ko o ye dugu dɔw panawoloma ka o kɛ karifaduguw ye, i n'a fɔ ne tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

³ Ni mogɔ dɔ ka mogɔ faga, k'a sɔrɔ a m'a lawuri a kama, o tigi bɛ se ka bori ka taga karifa o dugu dɔ ra, janko mogɔ min ka kan ka mogɔ faganin hake bɔ, a ye kisi ka bɔ o tigi boro.

⁴ Ni o mogɔfagabaga tagara se o karifadugu ra, a bɛ lɔ dugu donda* ra, kititigeyɔrɔ ra; min k'a sɔrɔ, a bɛ o nafo o dugu cekorɔbaw ye. Olugu bɛna a ladon o fɛ dugu kɔnɔ, ka yɔrɔ di a ma, janko a ye to ni o ye.

⁵ Mogɔ min ka kan ka mogɔ faganin hake bɔ, ni o tigi k'a gbɛn ka taga se fɔ o dugu ra, dugumogow man kan k'a mina k'a di hakebɔbaga ma; sabu a m'a lawuri a kama k'a mogɔnɔgon faga; a jugu tun tɛ fana kakɔrɔ.

⁶ Mogɔfagabaga bɛ to dugu kɔnɔ fɔ a ta kiti ye tige kititigebagaw na fɛ. A bɛ to yi fɔ ka taga se o wagati ta sarakalasebagaw kuntigiba ta saya ma. O tuma ra, a bɛ se ka sekɔ a ta so, a ta dugu ra, a tun borira ka bɔ yɔrɔ min na.»

⁷ Izirayelimogow ka dugu minw kɛ karifaduguw ye, o duguw ye nin ye: Kedɛsi, min bɛ Galile jamana ra Nɛfitali kuruyɔrɔw ra, ani Sikemu, min bɛ Efirayimu kuruyɔrɔw ra, ani Kiriyaṭi Araba, min bɛ wele fana ko Heburɔn, Zuda kuruyɔrɔw ra.

⁸ Zuriden ba kɔ fɛ, Zeriko dugu terebɔyanfan na, o ka Beseri dugu fana panawoloma; o bɛ kongokolon kɔnɔ, kɛnegbɛ yɔrɔ ra, Rubɛn ta mogow ta jamana ra; ani Ramɔti dugu, min bɛ Galadi mara ra, Gadi ta mogow ta jamana ra, ani Golan dugu min bɛ Basan mara ra, Manase ta mogow ta jamana ra.

⁹ O duguw le panawolomara ka o kɛ mogɔfagabagaw ta karifaduguw ye, janko ni Izirayelimogɔ dɔ, walama lonan minw bɛ o cɛ ra, ni dɔ k'a mogɔnɔgon faga k'a sɔrɔ a m'a lawuri a kama, o tigi ye taga a yɛrɛ karifa yi, janko hakebɔbaga kana na a mina k'a faga, k'a sɔrɔ kititigebagaw ma a ta ko panabɔ folɔ.

21

Levi ta mogow ta duguw

¹ Levi ta mogow ta gbatigiw tagara sarakalasebaga Elehazari ni Nuni dence Yosuwe ni Izirayelimogow ta gbatigi tɔw fɛ,

² Silo dugu kɔnɔ, Kanaana jamana ra; o k'a fɔ o ye ko: «Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye ko o ye dugu dɔw di anw ma, janko an ye o kɛ an sigiyɔrɔw ye, ani o duguw laminiw, janko an ye o kɛ an ta bɛganw marayɔrɔw ye.»

³ Izirayelimogow ka dugu dɔw bɔ o ta maraw ra, ka o di Levi ta mogow ma, ani o duguw laminiw, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na.

⁴ Levi ta mogɔ minw bɔra Kehati ta gba ra, Matigi Ala ka olugu ta duguw yira. Olugu ra, sarakalasebagaw kuntigiba Haruna ta mogow ka dugu tan ni saba sɔrɔ; Ala ka o le yira ka o kɛ olugu ta ye. O duguw tun bɛ Zuda ni Simeyɔn ni Boniyaminu ta jamanaw le ra.

⁵ Kehati ta mogɔ tɔw ka dugu tan le sɔrɔ; Ala ka o le yira ka o kɛ olugu ta ye; o duguw tun bɛ Efirayimu ni Dan ta jamanaw le ra, ani Manase ta terebɔyanfan jamana.

⁶ Levi ta mogɔ minw bɔra Gerison ta gba ra, o ka kara la* olugu ye. Olugu ka dugu tan ni saba le sɔrɔ fana. O duguw tun bɛ Isakari ni Aseri ni Nɛfitali ta maraw le ra, ani Manase ta mogow ta terebenyanfan mara, min bɛ Basan mara ra.

⁷ Levi ta mogo minw bora Merari ta gba ra, olugu ta mogow ka dugu tan ni fla le soro; o duguw tun be Ruben ni Gadi ni Zabulon ta jamanaw le ra.

⁸ Ala ka nin dugu minw yira, ani o laminiw, Izirayelimogow ka o le di Levi ta mogow ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

Sarakalasebaga Haruna ta mogow ta duguw

⁹ O ka dugu minw bo Zuda ta mara ni Simeyon ta mara ra ka o di, o duguw togow fora.

¹⁰ O duguw dira sarakalasebaga Haruna ta mogow ma, minw bora Levi dence Kehati ta gba ra, sabu Matigi Ala ka mogo folo minw yira, o kera olugu le ye.

¹¹ O ka Kiriya Araba dugu ni a lamini di o ma, Zuda ta jamana kuruyorow ra. Araba tun ye Anakikaw bemace togo le ye. O dugu le be wele sisan ko Heburon.

¹² Nka o tun ka Heburon dugu kongokonyorow ni a dugumisenw di Yefune dence Kalebu ma ka ban.

¹³ O ka Heburon dugu yere ni a lamini le di sarakalasebaga Haruna ta mogow ma. Heburon dugu tun ye karifadugu do le ye. O ka Libina dugu ni a lamini fana di a ma,

¹⁴ ani Yatiri, ani Esitemoha,

¹⁵ ani Holon, ani Debiri,

¹⁶ ani Ayini, ani Yuta, ani Beti Semesi. A bee kera dugu kononton ye, ani o laminiw. O duguw bee tun be Zuda ni Simeyon ta jamanaw le ra.

¹⁷ Dugu minw dira o ma ka bo Boniyaminu ta mogow ta jamana ra, o kera Gabahon ye, ani Geba,

¹⁸ ani Anatoti, ani Alemeti. A bee kera dugu naani, ani o laminiw.

¹⁹ Dugu minw dira sarakalasebagaw kuntigiba Haruna ta mogow ma, o bee lajennin kera dugu tan ni saba, ani o laminiw.

Kehati dence tow ta mogow ta duguw

²⁰ Matigi Ala ka dugu minw yira, ka o di Kehati dence tow ta mogow ma, o duguw tun be Efrayimu ta mogow ta jamana le ra.

²¹ O ka Sikemu dugu di o ma; o dugu tun be kuruyorow ra. Karifadugu do tun lo fana. O ka Gezeri dugu fana di o ma,

²² ani Kibisayimu, ani Beti Horon. O kera dugu naani, ani o laminiw.

²³ O ka dugu minw di o ma Dan ta jamana ra, o kera Eliteke, ani Gibeton,

²⁴ ani Ayalon, ani Gati Rimon. O kera dugu naani, ani o laminiw.

²⁵ O ka dugu minw di o ma Manase ta mogow ta terebenyanfan jamana ra, o ye Tanaki dugu ye, ani Gati Rimon. O kera dugu fla ye, ani o laminiw.

²⁶ Kehati dence tow ta mogow ta duguw bee lajennin kera dugu tan, ani o laminiw.

Gerisonkaw ta duguw

²⁷ Levi ta mogo minw bora Gerison ta gba ra, o ka dugu minw di olugu ma Manase ta terebyanfan jamana ra, o ye Golan ni Betesera ye. O kera dugu fla, ani o laminiw. Golan tun be Basan mara ra. O dugu fana tun ye karifadugu do le ye.

²⁸ Isakari ta mogow ta mara ra, o ka dugu minw di o ma, o ye Kisiyon, ani Dabirati,

²⁹ ani Yarimuti ni a lamini, ani Eni Ganimu ni a lamini. O kera dugu naani.

³⁰ Aseri ta mogow ta mara ra, o ka dugu minw di o ma, o ye Misali ye, ani Abidon,

³¹ ani Helikati, ani Rehobu. O kera dugu naani, ani o laminiw.

³² Nefitali ta mogow ta mara ra, o ka dugu minw di o ma, o ye Kedesi ye, min tun ye karifadugu ye, Galile mara ra, ani Hamoti Dori, ani Karitan. O kera dugu saba, ani o laminiw.

³³ Dugu minw dira Gerisonkaw ma, o bee kera dugu tan ni saba, ani o laminiw.

Merari ta mogow ta duguw

³⁴ Levi ta mɔgɔ minw bɔra Merari ta gba ra, o ka dugu dɔw di olugu fana ma. O ka dugu minw di o ma Zabulon ta jamana ra, o ye Yokinamu ye, ani Karita,

³⁵ ani Dimina, ani Nahalali. O kera dugu naani ni o laminiw.

³⁶ O ka dugu minw di o ma Ruben ta mɔgɔw ta jamana ra, o ye Beseri, ani Yahasi,

³⁷ ani Kedemoti, ani Mefaati. O kera dugu naani, ani o laminiw.

³⁸ O ka dugu minw di o ma Gadi ta mɔgɔw ta jamana ra, o ye Ramoti ye, min ye karifadugu ye, Galadi mara ra, ani Mahanayimu,

³⁹ ani Hesibon, ani Yazeri. O kera dugu naani, ani o laminiw.

⁴⁰ Matigi Ala ka dugu minw yira, ko o ye di Merari ta mɔgɔw ma, o bɛɛ lajennin kera dugu tan ni fla ye. Merari ta mɔgɔw le kera Levi ta mɔgɔw laban ye.

⁴¹ Dugu minw dira Levi ta mɔgɔw bɛɛ ma, Izirayelimɔgɔw ta yɔrɔw ra, o bɛɛ lajennin kera dugu binaani ni seegi, ani o laminiw.

⁴² O duguw bɛɛ dira o ma, ka o laminiw fana di o ma ka o kɛ o ta bɛganmarayɔrɔw ye.

Matigi Ala k'a ta layiriw bɛɛ dafa

⁴³ Ayiwa, a kera ten, Matigi Ala tun karira ko a bɛna jamana min di Izirayelimɔgɔw bɛmaw ma, a ka o jamana bɛɛ di Izirayelimɔgɔw ma. O ka o jamana mina k'a kɛ o ta sigiyɔrɔ ye.

⁴⁴ Matigi Ala ka hɛra kɛ Izirayelimɔgɔw ye jamana fan bɛɛ ra, i n'a fɔ a tun karira o bɛmaw ye cogo min na. Matigi Ala ka baraka don o ra, k'a to o ka se sɔrɔ o juguw bɛɛ kan. O juguw si ma se ka lɔ o ja.

⁴⁵ Matigi Ala tun ka kopuman minw bɛɛ layiri ta Izirayeli ta somɔgɔw ye, o si ma to dafabari ye; a ka o bɛɛ dafa.

22

Yosuwe ka Ruben ni Gadi ni Manase ta mɔgɔw labla

¹ Ayiwa, Yosuwe ka Ruben ta mɔgɔw, ani Gadi ta mɔgɔw, ani Manase ta gba tarance folo mɔgɔw wele,

² k'a fɔ o ye ko: «Matigi Ala ta baaraden Musa ka ci minw fɔ, aw ka o bɛɛ kɛ ka ja; ne ka kuma minw fɔ aw ye fana, aw ka o bɛɛ kɛ a cogo ra.

³ Kabini wagatijan fɔ ka na se bi ma, aw ma ban ka aw balemaw Izirayelimɔgɔw tow demɛ; aw ka Matigi Ala, aw ta Ala ta koketaw ni a ta kumaw sira tagama.

⁴ Ayiwa, sisan kɔni Matigi Ala, aw ta Ala ka laganfiya di aw balemaw ma, i n'a fɔ a tun k'a layiri ta o ye cogo min na. Ayiwa, sisan aw ye sekɔ ka taga aw ta so, aw ta jamana ra, Matigi Ala ta baaraden Musa ka jamana min di aw ma Zuriden ba terebɔyanfan na.

⁵ Nka Matigi Ala ta baaraden Musa ka kumaw ni sariya minw fɔ, aw ye o sira tagama kɔsɛbɛ, ka to a kan. Aw ye Matigi Ala, aw ta Ala kanu kɔsɛbɛ, ka nɔrɔ a ra, k'a ta kumaw bɛɛ sira tagama, k'a ta cifɔninw kɛ, k'a bato ni aw jusukun bɛɛ ye, ani aw baraka bɛɛ.»

⁶ Ayiwa, Yosuwe ka dugawu kɛ o ye, ka o labla. O kɔsegira ka taga o ta jamana ra.

⁷ Musa tun ka yɔrɔ dɔ di Manase ta gba tarance folo ma Basan mara ra, Zuriden ba terebɔyanfan na. Yosuwe le nana Manase ta gba tarance to kelen ta yɔrɔ di o ma Zuriden ba terebɔyanfan na, o balema Izirayelimɔgɔw tow cɛ ra. Tuma min na Yosuwe tun bɛ o lablara, a ka dugawu kɛ o ye.

⁸ A k'a fɔ o ye fana ko: «Aw ka naforoba sɔrɔ; aw bɛna taga ni o ye aw ta so: bɛgan caman, ani warigbɛ, ani sanin, ani siranɛgɛ, ani nɛgɛ, ani fani caman. Ayiwa, aw ka o fɛn minw mina aw juguw ra, aw ye taga o taran aw ni a aw balema tow cɛ.»

Terebɔyanfan mɔgɔw ta sarakajɛnifɛn ta ko

⁹ Ruben ta mógow, ani Gadi ta mógow, ani Manase ta tereboyānfan mógow bora Izirayelimógow cɛ ra, Silo, Kanaana jamana ra, ka taga Galadi mara ra. O yɔrɔ le tun dira o ma, k'a kɛ o sigiyɔrɔ ye, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, i n'a fɔ a tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

¹⁰ Ayiwa, Ruben ta mógow, ani Gadi ta mógow, ani Manase ta tereboyānfan mógow tagara se Geliloti minke, Zuriden kɔrɔ, ka o to Kanaana jamana ra, o ka sarakajenifen belebeleba dɔ lɔ Zuriden bada ra.

¹¹ Izirayelimógow tɔw nana a mɛn ko Ruben ta mógow, ani Gadi ta mógow, ani Manase ta tereboyānfan mógow ka sarakajenifen belebeleba dɔ lɔ Zuriden yɔrɔ ra, Izirayelimógow ta fan na, Kanaana jamana ra.

¹² O ka o ko mɛn minke, o bɛɛ ka jɔgɔn lajen Silo dugu kɔnɔ, ko o bɛ taga Ruben ni Gadi ni Manase ta mógow kɛɛ.

¹³ Izirayelimógow ka sarakalasebaga Elehazari dence Finehasi ci ka taga kuma Ruben ta mógow, ani Gadi ta mógow, ani Manase ta tereboyānfan mógow fɛ, Galadi mara ra.

¹⁴ Izirayelimógow minw bɛ terebenyanfan na, o ka olugu ta jamanaw bɛɛ ta kuntigiw janawoloma, ka o mógow tan bla ka taga ni Finehasi ye. O bɛɛ tun ye kuntigiw le ye.

¹⁵ Olugu tagara Ruben ni Gadi ni Manase ta mógow fɛ Galadi mara ra, ka taga kuma o fɛ, k'a fɔ o ye ko:

¹⁶ «An nana aw pininka Matigi Ala ta mógow bɛɛ tɔgɔ ra, ko mun kosɔn aw ka nin kojuguba kɛ Izirayeli ta Ala ra? Mun kosɔn aw murutira bi ka faran ka bɔ Matigi Ala, aw ta Ala ra? Aw ka sarakajenifen dɔ lɔ aw yɛɛ ye minke, o b'a yira ko aw tɛ Matigi Ala le fɛ tuun.

¹⁷ Tuma min na an tun bɛ Pehɔri*, an tun ka kojuguba min kɛ, k'a to Matigi Ala ka cɛnri lase Izirayelimógow bɛɛ ma, fɔ hali bi o kojugu nɔ bɛ an na, o tuma o ko ma an labɔ wa?

¹⁸ «Mun na aw nana ban Matigi Ala ta cifɔninw ma, k'a sɔrɔ ni aw murutira, ka ban Matigi Ala ta kuma ma bi, sini Ala bɛna dimi Izirayelimógow bɛɛ le kɔrɔ?

¹⁹ Ni aw k'a ye ko aw ta jamana saninyanin tɛ aw na na, o tuma Matigi Ala ta fanibon saninman* bɛ jamana min na yan, aw ye sekɔ ka na yɔrɔ dɔ mina o jamana ra yan, ka sigi ni an ye. Nka aw kana muruti ka ban Matigi Ala ta cifɔninw ma. Aw kana faran ka bɔ an na, ka sarakajenifen wɛɛ lɔ aw yɛɛ ye, ka o fara Matigi Ala, an ta Ala ta kan.

²⁰ Aw yɛɛ k'a lɔn ko lɔn dɔ Zeraki dence Akan tun ka kojuguba dɔ kɛ. Matigi Ala tun k'a fɔ ko mógow man kan ka fɛn minw ta, a tun ka o fɛnw dɔ sonya ka o dogo. A kɛra ten minke, Matigi Ala ta dimi sera Izirayelimógow bɛɛ le ma. Akan kelen dɔrɔn ma faga a ta kojugu kosɔn.»

Izirayelimógow bɛna kelen ma

²¹ Ayiwa, Ruben ta mógow, ani Gadi ta mógow, ani Manase ta tereboyānfan mógow ka Izirayeli ta kɛɛkɛjama cɛ waga kelen kelen kuntigiw jaabi ko:

²² «Ala le ye Sebɛɛtigi ye, ale le ye Matigi Ala ye! Ala le ye Sebɛɛtigi ye, ale le ye Matigi Ala ye! Ale k'a lɔn mun kosɔn anw ka nin kɛ, Izirayelimógow fana bɛna a lɔn. Ni a kɛra ko an murutira ka ban Matigi Ala ra le, o tuma, Ala kana an to yi fiyewu.

²³ Ni a kɛra ko an ka an ta sarakajenifen lɔ, janko ka ban Matigi Ala ra le, ka an yɛɛ ta saraka jenitaw ni siman sarakaw ni ninsɔndiya sarakaw le jeni a kan, o tuma Matigi Ala yɛɛ ye o hake bɔ an na.

²⁴ «Nka o tɛ. An ka nin ko kɛ, sabu an siranna le, ko lɔn dɔ aw ta denw bɛna a fɔ anw ta denw ma ko: <Aw ta foyi tɛ anw Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta ko ra.>

* 22:17 22:17 Pehɔri ta ko: aw ye Jateri 25.1-9 fle.

²⁵ Ko: «Aw m'a ye ko Matigi Ala yere ka Zuriden ba bla anw ni aw ce wa, aw Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow? Aw ninyoro foyi le te Matigi Ala fe.» Ayiwa, ni o kera, aw ta denw bena ke sababu ye k'a to anw ta denw ye ban ka Matigi Ala bato.

²⁶ «O koson an ko an be sarakajenifen nin lo. Nka an m'a lo ko an be saraka jenitaw walama saraka werew le bo a kan de!

²⁷ An k'a lo, janko a ye ke tagamasiyen le ye, ka ke aw ni anw seere ye, ka ke fana aw ta denw ni an ta denw seere ye, k'a yira ko anw fana be Matigi Ala le batora a ta yoro saninman na, ka an ta saraka jenitaw, ani an ta jurumunyafa sarakaw, ani an ta ninsondiya sarakaw bo a ye. Ni o kera, aw ta denw tena se k'a fo anw ta denw ma lon do ko o ninyoro foyi te Matigi Ala fe.

²⁸ «Anw ta miiriya ye ko lon do ni o nana o kuma fo an ma, walama an ta denw ma, an bena a fo o ye ko Matigi Ala ta sarakajenifen jogon fle nin ye, an bemaw le ka o lalaga; nka o tun m'a lalaga janko ka saraka jenitaw walama saraka werew le bo a kan. O k'a lalaga janko a ye ke tagamasiyen le ye, ka ke aw ni anw seere ye.

²⁹ «An koni t'a fe ka muruti ka ban Matigi Ala ra fiyewu, ka an yere ta sarakajenifen lo, ka saraka jenitaw, walama siman sarakaw walama saraka werew bo o kan. Sarakajenifen min be Matigi Ala, an ta Ala ta fanibon saninman donda ra, ni o sarakajenifen te, anw t'a fe ka saraka bo sarakajenifen were kan.»

³⁰ Ayiwa, Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow ka kuma min fo, o kuma ka sarakalasebaga Finehasi ni Izirayeli ta kerekejama ce waga kelen kelen kuntigiw bee wasa.

³¹ Sarakalasebaga Elehazari dence Finehasi k'a fo Ruben ta mogow ye ko: «Sisan an bee k'a lon ko Matigi Ala be ni an ye, sabu an tun b'a miiri ko aw ka kojuguba min ke Matigi Ala ra, aw ma o ke. O ra, Matigi Ala tena kojugu foyi ke a ta mogow ra.»

³² Ayiwa, o ko, sarakalasebaga Elehazari dence Finehasi, ani Izirayelimogow ta jamogow bora Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow koro, Galadi mara ra, ka taga Kanaana jamana ra. O sekora Izirayelimogo tow fe, ka taga o kow jafu o ye.

³³ O kibaroya ka Izirayelimogow bee wasa. O ka Matigi Ala tando. O ma wuri Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow kama tuun k'a fo ko o be o kere, ka o ta jamana halaki.

³⁴ Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow ka o sarakajenifen togo la ko «seere»†. O ko: «Nin sarakajenifen ye an bee seere ye, ko Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye.»

23

Yosuwe ta kumalabanw

¹ Izirayelimogow juguw min o min tun be o ta jamana lamini na, Matigi Ala ka se di o ma olugu bee kan, ka hera ke Izirayelimogow ye, fo ka wagatijan ke. Yosuwe tun korora kosebe.

² Yosuwe ka Izirayelimogow bee wele: cekorobaw, ani jama jamogow, ani kitiagebagaw, ani kuntigiw; a k'a fo o ye ko: «Ne ka sijan soro, ne korora kosebe.

³ Matigi Ala, aw ta Ala ka ko minw ke nin jamana mogow ra aw koson, aw ka o bee ye. Matigi Ala, aw ta Ala yere le ka o kere aw ye.

⁴ Ayiwa, a fle, ne ka jamana minw kere ka se soro o kan ka o mina, ani jamana minw tora ni o ma mina folo, ne ka o jamanaw bee taran Izirayelimogow ra; ni Matigi Ala ka yoro min yira ko a ye di min ma, ne be o di o ma, gba bee ni a ta yoro, k'a damina Zuriden ba ra, tereboyanfan na, ka taga a bla fo Kogojiba ra terebenyanfan na.

⁵ Matigi Ala, aw ta Ala yere le bena o jamana mogow tow ghen ka bo aw na fe. Ni aw nana ke don ye o ta jamana konso, o bena ke bori ye aw na. Aw bena o ta jamana mina o ra, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

† 22:34 22.34 Heburukan na a fora ko Eidi, o koro ye ko: seere.

⁶ «Nka ko minw sebera Musa ta sariya kitabu kono, aw ye o korosi kosebe, ka o ci bee sira tagama, ka o bee ke; aw kana mabo o ciw ra ka taga aw kininboro fe walama ka taga aw numanboro fe.

⁷ O siya to minw tora aw ce ra, aw kana kori olugu ra, aw kana o ta batofenw togo fo, walama ka kari o togo ra; aw kana aw kinbiri gban o koro ka o bato fana.

⁸ Aw ye noro Matigi Ala, aw ta Ala kelenpe le ra, i n'a fo aw ka a ke cogo min na fo ka na se bi ma.

⁹ «Matigi Ala ka siyabaw, ani siya fangatigiw le gben ka bo aw ja. Mogo si ma se ka lo aw ja ka kere ke ni aw ye fo ka na se bi ma.

¹⁰ Aw ra ce kelen be se ka aw juguw ce waga kelen gben, sabu Matigi Ala, aw ta Ala le be kere kera aw ye, i n'a fo a k'a layiri ta aw ye cogo min na.

¹¹ Ayiwa, aw ye aw yere korosi kosebe, aw ye jija ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu kosebe.

¹² «Ni aw ka aw yere mabo Matigi Ala ra, siya to minw tora aw ce ra, ni aw norora o siyaw ra, ka o denmusow furu, ka jennogonya don ni o ye,

¹³ o tuma aw ye la a ra ko Matigi Ala, aw ta Ala tena to ka o siyaw gben ka bo aw ja tuun. O siyaw bena aw mina o ta jo ra, ka aw mina o ta jan na; o bena aw bugo aw ko ra i ko bisan, ka aw sogo aw jaw ra i ko nani. A bena ke ten le fo ka taga aw bee halaki ka ban pewu nin jamanapuman kono, Matigi Ala, aw ta Ala ka nin jamana min di aw ma.

¹⁴ «Ayiwa, sisan ne koni ta wagati sera. Aw yere y'a lon, ka la a ra ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee, ko Matigi Ala, aw ta Ala ka layiri min o min ta aw ye, ko o si ma to kebari ye. A ka o layiriw bee dafa aw ye; a si ma to dafabari ye.

¹⁵ «Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala tun ka kopuman minw bee layiri ta aw ye, a ka o bee dafa cogo min na, o cogo kelen na, ni aw k'a kan bla, a ka kojugu minw fo aw kama, a bena o fana ke aw ra, fo ka taga aw bee halaki ka ban nin jamanapuman kono, a ka nin jamana min di aw ma.

¹⁶ Matigi Ala, aw ta Ala ka jennogonya min don ni aw ye, ni aw ka o jennogonya cen, ka aw kinbiri gban batofen werew koro ka o bato, Matigi Ala bena dimi aw koro kosebe; ni o kera, a ka jamanapuman min di aw ma, a bena aw halaki joona ka bo o jamana ra.»

24

Yosuwe ka Ala ta kopumanw lakari Izirayelimogow ye

¹ Ayiwa, Yosuwe ka Izirayeli ta gbaw bee lajen Sikemu; a ka cekorobaw, ani jama pamogow, ani kititigebagaw, ani kuntigiw bee wele. O bee nana lajen Matigi Ala ja koro.

² Yosuwe k'a fo jama bee lajennin ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Folofolo, aw bemaw Iburahima ni Nahori, ani o face Tera, olugu tun siginin be Efirati ba ko fe. O tun be batofen werew le bato.

³ Ne le nana aw bemace Iburahima labo o jamana ra, Efirati ba ko fe, k'a to a ye ka taga Kanaana jamana bee yaala. Ne le k'a dence Isiyaka di a ma; ne le fana k'a ta denw caya.

⁴ Ne le ka dence fla di Isiyaka ma, Yakuba ni Esawu. Ne le ka Seyiri kuruyorow di Esawu ta denw ma, k'a ke o sigiyoro ye. Nka Yakuba ni a denw tagara Misiran jamana ra.

⁵ « <O ko, ne le ka Musa ni Haruna ci Misiran, Farawona fe; ne le fana ka tooro suguya bee la Misirankaw kan, ka soro ka aw labo Misiran.

⁶ Ne ka aw bemaw labo Misiran jamana ra, ka taga se ni o ye fo Kogojiwulen da ra. Misirankaw ka aw bemaw gben ni o ta sowotorow, ani o ta sow ye.

⁷ Aw bemaw kulera ne Matigi Ala nɔ fɛ, ko ne ye o kisi. Ne ka dibi don o ni Misirankaw cɛ. O kɔ, ne ka kɔgɔji lasekɔ Misirankaw kan, ka o bɛɛ datugu. Ne ka min kɛ Misirankaw ra, aw yɛɛ ja ka o ye. O kɔ, aw ka wagatijan kɛ kongokolon kɔnɔ.

⁸ «⁸ <Amɔrika minw tun siginin bɛ Zuriden ba kɔ fɛ, ne ka aw pamina ka taga ni aw ye olugu ta jamana ra. Olugu ka aw kɛɛ, nka ne k'a to aw ka se sɔrɔ o kan, ka o don aw boro. Aw ka o ta jamana mina k'a kɛ aw ta ye, sabu ne tun bɛ o halakira aw ja le ka taga.

⁹ Mohabukaw ta masacɛ, Balaki, Sipɔri dence, ale wurira ko a bɛ aw kɛɛ. A ka cira bla ka taga Behɔri dence Balamu fɛ, ka ale wele ko a ye na aw danga.

¹⁰ Nka ne ma sɔn k'a to Balamu ye aw danga. Ne k'a jagboya, a yɛɛ nana dugawu le kɛ aw ye. Ne ka aw bɔsi Balaki boro o cogo le ra.

¹¹ «¹¹ <O kɔ, aw ka Zuriden ba tige, ka taga se fɔ Zeriko dugu kɔrɔ. Zeriko dugumɔgɔw nana aw kɛɛ, ani Amɔrikaw, ani Perezikaw, ani Kanaanakaw, ani Hetikaw, ani Girigasikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw. Nka ne k'a to aw ka se sɔrɔ olugu bɛɛ kan.

¹² Ne ka o ja wuri, k'a to o bɛɛ borira aw ja; ne ka o gbɛn i n'a fɔ ne tun ka Amɔrikaw ta masacɛ fla gbɛn cogo min na. Aw ta kɛɛkemuruw ni aw ta kalanw le m'a to aw sera o ra.

¹³ Ayiwa, aw ma dugukolo min sɛnɛ, ne ka o dugukolo di aw ma. Aw ma dugu minw lɔ, ne ka o duguw di aw ma, ka o kɛ aw sigiyɔrɔw ye. Aw ma rɛzɛnsunw ni oliviyɛsun minw turu, ne ka o di aw ma ka o kɛ aw baro ye.»

¹⁴ «Ayiwa, o kosɔn sisan kɔni, aw ye siran Matigi Ala ja, k'a bato ni can ye, ani jusukun kelen. Aw bemaw ka batofɛn minw bato ka o to Efirati ba kɔ fɛ, walama Misiran jamana batofɛnw, aw ye o bɛɛ to yi, ka Matigi Ala le bato.

¹⁵ Ni aw fana t'a fɛ ka Matigi Ala bato, aw b'a fɛ ka min bato, aw ye o fɔ bi. Aw bemaw ka batofɛn minw bato Efirati ba kɔ fɛ, ni aw b'a fɛ ka o le bato, walama aw siginin bɛ Amɔrika minw ta jamana ra, ni aw b'a fɛ ka olugu ta batofɛnw le bato, aw ye o fɔ. Ne ni ne ta somɔgɔw kɔni, anw bɛ Matigi Ala le bato.»

¹⁶ Izirayelimɔgɔw ka Yosuwe jaabi ko: «Anw tɛna bɔ Matigi Ala kɔ fiyewu, ka taga batofɛn wɛɛ bato!

¹⁷ Sabu Matigi Ala le ye an ta Ala ye, ale le ka anw ni an bemaw labɔ jɔnya ra Misiran. Ale le ka nin kabakoba kɛ aw yɛɛ ja na. Ale le ka an mara an ta tagama bɛɛ ra; an tɛmena siya minw ta jamanaw ra, a ka an mara olugu bɛɛ cɛ ra.

¹⁸ A ka o siyaw bɛɛ gbɛn ka bɔ an ja, hali Amɔrika minw tun siginin bɛ o jamana ra. O le kosɔn anw fana bɛna Matigi Ala le bato, sabu ale le ye an ta Ala ye.»

¹⁹ Yosuwe k'a fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko: «Aw tɛna se ka Matigi Ala bato! Sabu Matigi Ala saninyanin lo. A tɛna sɔn aw ye ale ni batofɛn wɛɛ bato jɔgɔn fɛ. Ni aw ka o kɛ, a tɛna aw ta kojuguw ni aw ta hakɛw yafa aw ma.

²⁰ Ni aw nana bɔ a kɔ, ka taga siya wɛɛw ta batofɛnw bato, a bɛna wuri aw kama ka kojugu kɛ aw ra, ka aw bɛɛ halaki, k'a sɔrɔ a tun ka kɔnuman kɛ aw ye kakɔrɔ.»

²¹ Izirayelimɔgɔw ka Yosuwe jaabi ko: «On-on, an tɛna ban Matigi Ala ra; an bɛna Matigi Ala dɔrɔn le bato.»

²² Yosuwe ko: «Ayiwa, aw yɛɛ le ye aw yɛɛ seerew ye. Aw k'a latige ko aw bɛna Matigi Ala le bato dɛ!» Izirayelimɔgɔw ko: «Onhɔn, an yɛɛ bɛ an yɛɛ seerew ye.»

²³ Yosuwe ko: «O tuma, batofɛn wɛɛ minw bɛ aw cɛ ra, aw ye o bɛɛ firi, ka nɔrɔ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ra, ni aw jusukun bɛɛ ye.»

²⁴ Jama ka Yosuwe jaabi ko: «An bɛna Matigi Ala, an ta Ala le bato, k'a ta kuma lamɛn.»

Izirayelimɔgɔw ka layiri ta

²⁵ O lon na, Yosuwe, ka jenɔɔɔɔɔɔɔɔ don ni Izirayelimɔɔɔɔ ye. A ka sariyaw ni ci dɔw seɔɔ ka o di o ma Sikemu dugu kɔɔɔ.

²⁶ O kɔ, Yosuwe ka o kow seɔɔ Ala ta sariya kitabu kɔɔɔ. A ka kabakuruba dɔ lo yirisunba dɔ jukɔɔ, Matigi Ala ta yɔɔɔ saninman kɔɔ, Sikemu dugu kɔɔɔ.

²⁷ Yosuwe k'a fɔ mɔɔɔɔɔɔɔɔ bɛɛ ye tuun ko: «Aw y'a fɛ, nin kabakuru le bɛna kɛ an seere ye; sabu Matigi Ala ka kuma o kuma fɔ an ye yan, nin Kabakuru ka o bɛɛ mɛn; nin kabakuru le bɛna kɛ aw seere ye, ka aw hakiri jigi, janko aw kana ban aw ta Ala ra.»

²⁸ O kɔ, Yosuwe ka Izirayelimɔɔɔɔ labla. Bɛɛ tagara a sigiyɔɔɔ ra.

Yosuwe ta saya

²⁹ Ayiwa, o kow bɛɛ tɛmɛnin kɔ, Matigi Ala ta baaraden Yosuwe, min ye Nuni dence ye, ale sara, k'a si to san kɛmɛ ni san tan.

³⁰ O tun ka yɔɔɔ min di a ma, Timinati Sera dugu kɔɔɔ, o k'a su don yi, Efirayimu kuruyɔɔɔɔ ra, Gasi kuru sahiliyanfan na.

³¹ Izirayelimɔɔɔɔ ka Matigi Ala bato Yosuwe ta tere bɛɛ ra. Cɛkɔɔɔba minw tora Yosuwe kɔ fɛ, Matigi Ala tun ka kopuman minw bɛɛ kɛ Izirayelimɔɔɔɔ ye, olugu tun ka o kow bɛɛ lon; o koson Izirayelimɔɔɔɔ ka Matigi Ala bato o cɛkɔɔɔbaw fana ta tere ra.

³² Izirayelimɔɔɔɔ tun nana ni Yusufu su kolow ye ka bɔ Misiran. O bɛmacɛ Yakuba tun ka dugukolo min san fɔlɔfɔlɔ Sikemu dugu sindibaga Hamɔri ta mɔɔɔɔ fɛ warigbɛ kɛmɛ, Izirayelimɔɔɔɔ ka Yusufu kolow sutara o yɔɔ le ra, Sikemu dugu kɔɔɔ. O yɔɔ dira Yusufu ta mɔɔɔɔ le ma, ka a kɛ o ta yɔɔ ye.

³³ O kɔ, Haruna dence Elehazari fana sara; o k'a su don Gibeha. O yɔɔ le tun dira a dence Finehasi ma, Efirayimu kuruyɔɔɔɔ ra.

KITITIGEBAGAW TA KITABU **Kitabu faamucogo**

Yosuwe sanin kɔ, Izirayelimogow tun ka o kɔ don Matigi Ala ra, ka o yere sago ke. Nin kitabu be o wagati ta kow le fo an ye. A kera i n'a fo kuntigi tun te Izirayelimogow fe.

Nin kitabu sebebaga ma lon.

O wagati be damina kabini Izirayelimogow donnin kɔ Kanaana jamana ra, ka taga a bla fo masacew ta wagati ra. O wagatiw gbeleyara Izirayelimogow ma kosebe.

Ala nana mogɔ dow janawoloma, ka olugu ke Izirayelimogow jamogow ye, janko ka o deme; o jamogow ta kow le fora nin kitabu kono. Olugu le be wele ko kititigebagaw. Ala k'a ta baraka don o mogow le ra, janko ka Izirayelimogow deme, ka o bla sirapuman kan, ka o bosi o juguw boro.

O kititigebagaw ra, min togo lonna kosebe a ta fanga ni a ta cefariya koson, o kera Samuson ye (13-16).

An be Ala ta kanuya ko ye fana nin kitabu kono, sabu ni Izirayelimogow tun ka Ala kan bla tuma o tuma, ni o kɔ fe o tun nimisara ka kojugu dabra, Ala tun be yafa o ma ka o bosi ka bo o juguw boro.

Kitabu konokow

Ko minw kera fo ka taga se Yosuwe ta saya ma (1.1-2.10)

Kititigebagaw ta wagatiw (2.11-16.31)

Dan ta mogow ta ko, ani Boniyaminu ta mogow ta kere (17-21)

Zuda ni Simeyon ta mogow ka Kanaanakaw kere

¹ Yosuwe sanin kɔ, Izirayelimogow ka Matigi Ala jininka ko: «An ta gba juman le ka kan ka kon ka taga Kanaanakaw kere?»

² Matigi Ala ka o jaabi ko: «Zuda ta mogow lo. Ne bena a to o ye se soro Kanaanakaw kan.»

³ Zuda ta mogow k'a fo o balemaw ye, minw ye Simeyon ta mogow ye, ko: «Aw ye na an deme ka Kanaanakaw kere, janko mara min dira an ma, an ye o ghen ka bo o ra. O kɔ, an fana bena taga aw deme janko mara min dira aw ma, an ye o ghen ka bo o mara ra.» Simeyon ta mogow sonna ka taga fara Zuda ta mogow kan.

⁴ O tagara kere ra. Matigi Ala k'a to o sera Kanaanakaw ni Perezikaw ra. O ka mogow waga tan faga o ra Bezeki dugu kono.

⁵ O tun ka masace Adoni Bezeki soro o dugu ra yi; o k'a kere ka se soro a kan. O ka se soro Kanaanakaw ni Perezikaw bee kan.

⁶ Masace Adoni Bezeki borira; o k'a ghen k'a mina, k'a borokandenbaw ni a senmandenbaw tige.

⁷ Adoni Bezeki ko: «E, Ala, ne fana tun ka se soro masace biwolonfla le kan ka o borokandenbaw ni o senmandenbaw tige nin le cogo ra. Ne domuniketo, domuni murumuru minw tun be benben, olugu tun be o le tomotomo k'a domu. Ne ka kojugu min ke co, Ala ka o hake le bo ne ra bi.»

O tagara ni Adoni Bezeki ye Zeruzalemu. A sara o yoro le ra.

⁸ O kɔ, Zuda ta mogow ka Zeruzalemu dugumogow kere, ka se soro o kan, ka o bee halaki, ka tsuma don dugu ra.

⁹ Kanaanaka minw siginin tun be jamana kuruyorow ra, ani a woroduguyanfan kongokolon fan na, ani minw tun be jamana dugumayanfan na, Zuda ta mogow tagara olugu fana kere.

¹⁰ Minw tun siginin be Heburon dugu konɔ, o dugu min tun be wele o wagati ra ko Kiriyaṭi Araba, o ka o dugu kere; Sesayi dugu, ani Ahiman dugu ni Talimayi dugu minw tun be o mara ra, o ka se soro o duguw bee kan.

¹¹ O bora yi ka taga Debiri dugumogow kama. Fɔlofɔlo Debiri dugu togo tun ye ko Kiriyaṭi Seferi.

¹² O wagati ra Kalebu ko: «Ni mogɔ o mogɔ sera ka Kiriyaṭi Seferi dugumogow kere, ka o ta dugu mina, ne bena ne denmuso Akisa furu o tigi ma.»

¹³ Kalebu dogoce Kenazi, o dence min togo ye ko Otiniyeli, ale ka dugumogow kere, ka o ta dugu mina. Kalebu k'a denmuso Akisa furu a ma.

¹⁴ A sera a ce Otiniyeli fe minke, a k'a fo a ye ko a ye dugukolo do daari ale face Kalebu fe. Akisa jigira ka bo a ta fali kan. Kalebu k'a pininka ko: «A be di?»

¹⁵ Akisa ko: «Sabari ka na ne ma, ka bunun dow di ne ma; sabu i ka jamana min di ne ma woroduguyanfan fe, ji te o yoro ra.» Kalebu ka bunun dow di a ma sanfeyoro ra, ka dow di a ma dugumayoro ra fana.

¹⁶ Musa burance ta mogow, minw ye Kenikaw ye, olugu bora ni Zuda ta mogow ye tamarosunw ta dugu ra, min ye Zeriko ye, ka taga sigi Zuda kongokolon konɔ, Aradi dugu woroduguyanfan na. O sigira ni o mogow ye.

¹⁷ O ko, Zuda ta mogow tagara o balemaw fe, minw ye Simeyon ta mogow ye; Kanaanaka minw tun siginin be Sefati, o ka Simeyon ta mogow deme ka olugu kere. O ka dugu halaki ka ban pewu, fo o nana a yoro togo la ko Horima*.

¹⁸ Zuda ta mogow ka Gaza ni Asikalon ni Ekuron kere, ka o duguw ni o ta maraw mina.

¹⁹ Matigi Ala ka Zuda ta mogow deme, o ka kuruyoro mogow kere ka se soro o kan. Nka o ma se ka kenegbeyoro mogow kere, sabu sowotoro negeramanw tun be olugu fe kere kama.

²⁰ O ka Heburon dugu di Kalebu ma, i n'a fo Musa tun k'a fo cogo min na. A ka o dugumogow gben. O tun ye Anakikaw ye, Anaki dence saba ta mogow.

²¹ Nka Yebusika minw tun siginin be Zeruzalemu, Boniyaminu ta mogow ma se ka olugu gben. O koson olugu tora Zeruzalemu ni Boniyaminu ta mogow ye fo ka na se bi ma.

Yusufu ta mogow ka Beteli dugumogow kere

²² Yusufu dencew, Efirayimu ni Manase ta mogow, olugu tagara ko o be taga Beteli dugumogow kere. Matigi Ala tora ni o ye.

²³ Sani o ye taga, o ka mogɔ dow ci ka taga Beteli dugu yaala folo; Beteli dugu le tun be wele o wagati ra ko Luzi.

²⁴ O mogow tagara ce do boto ye dugu konɔ. O k'a fo o ce ye ko: «Cogo do yira an na, an be se ka don dugu konɔ cogo min na. Ni o kera, an bena kopuman ke i ye.»

²⁵ A ka cogo do yira o ra. O cogo le ra, Yusufu ta mogow ka Beteli dugumogow kere, ka o bee halaki. Nka o ka o ce ni a ta somogow bee bla ka taga.

²⁶ Ko fe, o ce tagara Hetikaw ta jamana ra; a tagara dugu do lo, ka o fana togo la ko Luzi. O togo le tora o dugu ra fo ka na se bi ma.

Izirayelimogow ma se ka Kanaanaka minw gben

²⁷ Ayiwa, Kanaanaka minw tun be Beti Sehan, ani Tanaki, ani Dori, ani Ibilehamu, ani Megido, ani o kerefedugu misenw konɔ, Manase ta mogow ma se ka olugu gben. O Kanaanakaw tora o duguw ra yi.

²⁸ Izirayelimogow fanga nana bonya wagati min na, o ka jagboyabaaraw le la o Kanaanakaw kan; nka o ma se ka o gben ka bo jamana konɔ pewu.

* 1:17 1.17 Horima koro ye heburukan na ko: tomo.

²⁹ Kanaanaka minw tun siginin be Gezeri, Efirayimu ta mɔgow fana ma se ka olugu gben. O tora ni Efirayimu ta mɔgow ye Gezeri.

³⁰ Zabulon ta mɔgow fana ma se ka Kitiron dugumɔgow ani Nahaloli dugumɔgow gben. O Kanaanakaw tora ni Zabulon ta mɔgow ye; nka o ka o Kanaanakaw bla jagboyabaaraw ra.

³¹ Aseri ta mɔgow fana ma se ka Ako dugumɔgow, ani Sidon dugumɔgow, ani Akila dugumɔgow, ani Akizibu dugumɔgow, ani Heliba dugumɔgow, ani Afiki dugumɔgow, ani Rehobu dugumɔgow gben.

³² O koson Aseri ta mɔgow tora ni o Kanaanakaw ye, sabu o ma se ka o gben; o Kanaanakaw le tun siginin be o jamana ra kakoro.

³³ Nefitali ta mɔgow fana ma se ka Beti Semesi dugumɔgow ni Beti Anati dugumɔgow gben. O tora ni o Kanaanakaw ye; nka Nefitali ta mɔgow ka o bla jagboyabaaraw ra. Olugu le tun siginin be o jamana ra kakoro.

³⁴ Amorikaw ka Dan ta mɔgow jagboya ka to kuruyorow ra. O ma son o ye na sigi kenegbeyoro ra.

³⁵ Amorikaw sigira Heresi kuruyoro ra, ani Ayalon dugu kono, ani Salibimu dugu kono. Nka ko fe, Yusufu dencew, Efirayimu ni Manase ta mɔgow ka o fanga sigi o kan, ka o bla jagboyabaaraw ra.

³⁶ Yoro min be wele ko bundeninw ta yelenyoro, Amorikaw ta jamana dan tun be taga se fo o yoro ra, Sela dugu sahiliyanfan fe.

2

Ala ka Izirayelimogow jaraki

¹ Lon do, Matigi Ala ta meleke bora Giligali ka na Bokimu. A nana a fo Izirayelimogow ye ko: «Ne le ka aw labo Misiran jamana ra; ne tun karira aw bemaw ye ko ne bena jamana min di o ma, ne nana ni aw ye o jamana le ra. Ne k'a fo aw ye ko ne ka jennogonya min don ni aw ye, ko ne tena o cen fiyewu;

² ne k'a fo aw ye ko aw man kan ka jennogonya don ni Kanaanakaw ta jamana mogow si ye; ko aw ka kan ka o ta sarakabonanw cici. Nka aw ma son ka ne ta kuma laman. Mun koson ne ka min fo aw ma o ke?

³ Ayiwa, ne ka min fo aw ma o ke minke, o koson ne tena nin jamana mogow gben ka bo aw na tuun. O bena sigi ni aw ye; o ta batofenw bena ke janw le ye aw fe.»

⁴ Ayiwa, Matigi Ala ta meleke ka o kuma fo minke doron, Izirayelimogow bee ka ke kasi ye.

⁵ O koson o yoro togo lara ko Bokimu*. Izirayelimogow ka sarakaw bo Matigi Ala ye o yoro ra.

Yosuwe ta saya

⁶ Wagati min Yosuwe tun ka Izirayelimogow labla, yoro min tun dira gba bee kelen kelen ma, o bee kelen kelen tun tagara sigi o yoro ra.

⁷ Izirayelimogow ka Matigi Ala bato, Yosuwe ta tere bee ra. Cekoroba minw tora Yosuwe ko fe, Matigi Ala tun ka koba minw bee ke Izirayelimogow ye, olugu tun ka o kow bee ye; o koson Izirayelimogow ka Matigi Ala bato o cekorobaw fana ta tere ra.

⁸ Ayiwa, o kow bee temenin ko, Matigi Ala ta baarden Yosuwe min ye Nuni dence ye, ale sara, k'a si to san keme ni san tan.

⁹ O tun ka yoro min di a ma, Timinati Heresi† mara ra, o k'a su don yi, Efirayimu kuruyorow ra, Gasi kuru sahiliyanfan fe.

* 2:5 2.5 Bokimu koro ye heburukan na ko kasibagaw. † 2:9 2.9 Timinati Heresi be wele fana ko: Timinati Sera.

¹⁰ Yosuwe ta wagati ta mɔgɔw bɛɛ nana sa. Izirayelimɔgɔw ta den minw wurira olugu kɔ fɛ, olugu tun ma Matigi Ala lɔn i n'a fɔ o bɛmaw; Matigi Ala tun ka ko minw kɛ Izirayelimɔgɔw ye, o tun ma foyi lɔn o ra fana.

Izirayelimɔgɔw ka Ala ta jɛnɔgɔnya cɛn

¹¹ Ayiwa, Izirayelimɔgɔw ka kojugu kɛ Matigi Ala na kɔrɔ. O ka Baali* ta jo sɔn.

¹² Matigi Ala, o bɛmaw ta Ala, min ka o labɔ Misiran jamana ra, o ka ale batori dabra, ka jow sɔn. Siya minw bɛ o kɛrɛ fɛ, o tora ka olugu ta jow le sɔn, fɔ ka o kinbiri gban o jow kɔrɔ. O kow ka Matigi Ala dimi kɔsɛbɛ.

¹³ O bɔra Matigi Ala kɔ, ka taga o jow le sɔn, minw ye Baali ni Asera* ye.

¹⁴ A kɛra ten, Matigi Ala dimina Izirayelimɔgɔw kɔrɔ kɔsɛbɛ. A ka o labla benkanɛkɛbaga dɔw ye; olugu nana to ka ben o kan ka o borofenw bɛɛ cɛ. O jugu minw tun bɛ o ta jamanaw kɔrɔ, Matigi Ala ka o labla olugu fana ye. O ma se ka lɔ o juguw na tuun.

¹⁵ Ni Izirayelimɔgɔw tun tagara kɛrɛ ra tuma o tuma, Matigi Ala tun bɛ o kɛrɛ ka di o juguw ma. Matigi Ala tun karira, k'a fɔ ko a bɛna o le kɛ o ra, ni o ka ale kan bla. Matigi Ala ka segeba la Izirayelimɔgɔw kan, fɔ ka o kɛ panibagatɔw ye.

Ala ka jamɔgɔw sigi Izirayelimɔgɔw kunna

¹⁶ Ayiwa, o wagatiw ra, Matigi Ala ka mɔgɔ dɔw sigi Izirayelimɔgɔw kunna, ka o kɛ o jamɔgɔw ye‡, janko olugu ye Izirayelimɔgɔw bɔsi ka bɔ benkanɛkɛbagaw boro.

¹⁷ Nka Izirayelimɔgɔw ma sɔn ka o jamɔgɔw lamɛn. O banna Matigi Ala ra, ka taga batofɛn wɛrɛw bato ka o yɛrɛ lanɔgɔ i ko jatɔyakebagaw. O bɛmaw tun ka sira min tagama, o ka o sira bla joona joona. O ma Matigi Ala ta sariyaw sira tagama tuun i n'a fɔ o bɛmaw tun k'a kɛ cogo min na.

¹⁸ A kɛra ten o juguw ka o tɔɔrɔ, ka o degu kɔsɛbɛ. Nka ni Matigi Ala tun ka o tɔɔrɔtɔ ye tuma o tuma, a tun bɛ makari o ra, ka jamɔgɔ dɔw sigi o kunna. Matigi Ala yɛrɛ tun bɛ to ni o jamɔgɔ ye, k'a dɛmɛ; Ala tun bɛ to ka Izirayelimɔgɔw kisi ka bɔ o juguw boro, o jamɔgɔ ta tere bɛɛ ra.

¹⁹ Nka ni o jamɔgɔ tun sara, Izirayelimɔgɔw tun bɛ kɔsegi o ta kɛwalekɔrɔw ra tuun, ka juguya fɔ ka tɛmɛ o bɛmaw kan. O tun bɛ tugu batofɛn wɛrɛw kɔ, ka saraka bɔ olugu ye, ka o kinbiri gban o kɔrɔ ka o bato. O tun bɛ ban ka o kɛwalejuguw ni o jusukungbeleya kow dabra.

Ala ka Izirayelimɔgɔw kɔrɔbɔ ni siya minw ye

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala dimina Izirayelimɔgɔw kɔrɔ. A ko: «Ne tun ka jɛnɔgɔnya* min don ni Izirayelimɔgɔw ta bɛmaw ye, ko o ye ne ta sariyaw sira tagama, sisan Izirayelimɔgɔw ka o jɛnɔgɔnya cɛn. O ma ne kan mina fiyewu.

²¹ O kosɔn Yosuwe sara ka siya minw to o ta maraw ra, ne tɛna o siyaw gbɛn ka bɔ yi tuun.

²² Ne bɛna o siyaw le kɛ ka Izirayelimɔgɔw kɔrɔbɔ, k'a lɔn ni o bɛna sɔn, walama ni o tɛna sɔn ka ne kan mina, ka tagama ka kapa ni ne sago ye, i n'a fɔ o bɛmaw k'a kɛ cogo min na.»

²³ O le kosɔn Matigi Ala ka o siyaw siginin to jamana kɔnɔ ni Izirayelimɔgɔw ye. A ma sɔn ka o gbɛn joona, a fana tun ma sɔn k'a to Yosuwe ni a ta kɛrɛkɛdenw ye se sɔrɔ o kan.

3

¹ Ayiwa, Matigi Ala ka o siyaw siginin to jamana kɔnɔ, janko Izirayelimɔgɔ minw tun ma Kanaana kɛrɛw kɛ ka ye, o siyaw ye kɛ sababu ye ka olugu kɔrɔbɔ.

‡ 2:16 2:16 O jamɔgɔw le bɛ wele fana ko: kititigebagaw.

² Matigi Ala tun b'a fe ko Izirayelimogow minw worora o wagati ra, o minw tun ma kere ke ka ye, o fana ye kere degi.

³ A tun ka siya minw to jamana konɔ ni Izirayelimogow ye, olugu fle nin ye: Filisikaw ta mara looru ta mogow, ani Kanaanakaw bee, ani Sidonkaw, ani Hevika minw siginin be Liban kuruyorow ra, k'a ta Baali Herimon kuru ra, ka taga a bla fo Hamati yoro ra.

⁴ Matigi Ala ka o siyaw to jamana konɔ, janko ka Izirayelimogow korobo k'a fle, k'a lon ni a kera ko o bena ale ta cifoninw lamen, ale ka min fo a ta baaraden Musa ye k'a fo o bemaw ye.

⁵ A kera ten, Izirayelimogow sigira ni Kanaanakaw ye, ani Hetikaw, ani Amorikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw.

⁶ Izirayelimogow nana o siyaw denmusow furu, ka o yere denmusow di o dencew ma furu ra. O ka o siyaw ta jow son fana.

ɔtiniyeli kera Izirayeli jamogo ye

⁷ Izirayelimogow ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ. O pinana Matigi Ala, o ta Ala ko; o ka batofen werew le bato, minw ye Baali* ni Asera ye.

⁸ Matigi Ala dimina Izirayelimogow korɔ kosebe. O le koson a ka Izirayelimogow labla Mesopotami masace ye, min ye Kusan Risatayimu ye. Izirayelimogow tora a ta fanga korɔ fo san seegi.

⁹ Izirayelimogow kasira, ka Matigi Ala daari. Matigi Ala ka jamogo do sigi o kunna, janko ka o bosi. O jamogo tun ye ɔtiniyeli le ye, Kalebu dogoce Kenazi dence.

¹⁰ Matigi Ala k'a Nin don ɔtiniyeli konɔ. A kera Izirayeli jamogo ye. A tagara kere ra minke, Matigi Ala k'a to a ka se soro Mesopotami masace Kusan Risatayimu kan.

¹¹ A kera ten, jamana tora hera ra fo san binaani. O ko, Kenazi dence ɔtiniyeli sara.

Ehudi kera Izirayeli jamogo ye

¹² Ayiwa, ko minw man di Matigi Ala ye, Izirayelimogow ka o kow le ke tuun. O le koson Matigi Ala ka Mohabukaw ta masace Egilon fanga bonya, k'a to a ka se soro Izirayelimogow kan.

¹³ Masace Egilon farara Amonkaw ni Amalekikaw kan, ka taga Izirayelimogow kere. O ka se soro Izirayelimogow kan, ka tamarosunw ta dugu* mina o ra.

¹⁴ Izirayelimogow tora Mohabu ta masace Egilon ta fanga korɔ fo san tan ni seegi.

¹⁵ O ko, Izirayelimogow kasira tuun, ka Matigi Ala daari. Matigi Ala ka jamogo do were sigi o kunna, janko ka o bosi. O jamogo kera Ehudi ye, Gera dence; Boniyaminu ta mogow do tun lo. Ehudi tun ye numanman le ye.

Izirayelimogow ka ninsaraw di Ehudi ma, ko a ye taga a di Mohabukaw ta masace Egilon ma.

¹⁶ Ehudi ka kerekemuru da fla do lalaga, k'a janya ke nongon† na kelen. A ka o siri a togokun na a ta derege jukoro, a kininboroyanfan fe.

¹⁷ A tagara ninsaraw di Mohabukaw ta masace Egilon ma; Egilon tun ye ce belebele le ye.

¹⁸ Ehudi ka ninsaraw di ka ban minke, a bora ni a ta donitabagaw ye ka taga.

¹⁹ O sera Giligali ta batofen kabakururamanw yoro ra minke, a ka donitabagaw bla ka taga; ale yere sekora ka na masace fe, ka na a fo a ye ko: «Masace, gundokuma do be ne fe k'a fo i ye.» Masace k'a fo a ta mogow ye ko o bee ye bo. O bee bora.

²⁰ O y'a soro masace tun siginin be bon do konɔ, a ta masabon sanfeyoro ra a kelen na. Ehudi gbarara a ra k'a fo a ye ko: «Ne bena kuma min fo i ye, o bora Ala le ra.» Masace wurira ka lo.

* **3:13 3.13** Tamarosunw ta dugu, o ye Zeriko dugu ye. † **3:16 3.16** Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

²¹ O yɔrɔnin bɛɛ, Ehudi k'a numanboro kɛ ka muru sama ka bɔ a kininboroyanfan na, k'a turu masacɛ kɔnɔbara ra;

²² muru ni a kala bɛɛ tununa a kɔnɔbara ra, fɔ turu ka muru datugu. A ka muru to a kɔnɔbara ra yi, a m'a bɔ.

²³ Ehudi ka sankaso sanfɛbon daw bɛɛ dasɔɔ masacɛ da ra yi, ka bɔ bolon da fɛ ka taga.

²⁴ Ehudi bɔnin kɔ, masacɛ ta mɔɔw nana; o ka daw sɔɔnin ye. O ko: «I b'a sɔɔ masacɛ bɛ sokotaga le kɛra sankaso sanfɛbon kɔnɔ.»

²⁵ O k'a kɔnɔ ka mɛɛn, fɔ ka na o kɔnɔnɔban. A ma ja o yɛɛ ka lakile kɛ ka bon dayɛɛ, ka o matigicɛ su lanin ye dugu ma.

²⁶ Sani o ye ban o kow bɛɛ ra, o y'a sɔɔ Ehudi borira ka taga tɛmɛ batofɛn kabakururamanw yɔɔ ra, ka taga fɔ Seyira.

²⁷ A tagara se yi minke, a ka kɛɛkɛburu fiyɛ Efirayimu kuruyɔɔ ra, ka Izirayelimɔɔw lajɛn. O bɔra kuruyɔɔw ra, ka na lajɛn a kɔɔ; a blara o ja.

²⁸ A k'a fɔ o ye ko: «Aw ye tugu ne kɔ; sabu Matigi Ala ka se di aw ma ka aw juguw Mohabukaw don aw boro.» Izirayelimɔɔw tugura Ehudi kɔ. O tagara Zuridɛn ba sennatigeyɔɔ sira mina, ka sira tige Mohabukaw ra. O m'a to Mohabuka si ye ba tige.

²⁹ O lon na, Izirayelimɔɔw ka Mohabuka cɛ waga tan le faga; a bɛɛ tun ye cɛ barakamanw, ani cɛfariw le ye. O si ma bɔsi.

³⁰ K'a ta o wagati ra, Mohabukaw majigira Izirayelimɔɔw ye. Jamana tora hɛra ra fɔ san biseegi.

Samugari kɛra Izirayeli jamɔɔ ye

³¹ Ayiwa, Ehudi sara minke, Anati dence Samugari le sigira a nɔ ra. Lon dɔ, ale kelen ka Filisika cɛ kɛmɛ wɔɔɔ faga ni misinɛgebɛre dɔ ye, ka Izirayelimɔɔw bɔsi o juguw boro.

4

Ciramuso Debora ni Baraki

¹ Ehudi sanin kɔ, Izirayelimɔɔw ka kojugu kɛ Matigi Ala ja kɔɔ tuun.

² O le kɔɔn Matigi Ala ka o labla Kanaanakaw ta masacɛ Yabɛn ye, a ka se sɔɔ o kan. O masacɛ tun siginin bɛ Hazɔri dugu le kɔnɔ. A ta kɛɛkɛɛnɔw kuntigi tɔɔ tun ye ko Sisera. Ale tun siginin bɛ Harosɛti Goyimu dugu kɔnɔ.

³ Sowotoro nɛgeraman kɛmɛ kɔnɔntɔn le tun bɛ masacɛ Yabɛn fɛ, kɛɛ kama. A ka sɛɛ suguya bɛɛ la Izirayelimɔɔw kan, fɔ san mugan. Izirayelimɔɔw kasira ka Matigi Ala daari.

⁴ O wagati ra, Lapidoti ta muso Debora min tun ye ciramuso ye, ale le tun ye Izirayeli jamɔɔ ye.

⁵ A tun bɛ to ka taga sigi tamarosun dɔ kɔɔ, Rama dugu ni Betɛli dugu cɛ, Efirayimu kuruyɔɔw ra. O tamarosun tɔɔ nana la ko Debora ta tamarosun. Izirayelimɔɔw tun bɛ taga a fɛ o yɔɔ le ra ka taga o ta kow janabɔ.

⁶ Lon dɔ, Debora ka Abinohamu dence Baraki wele ka bɔ Kedɛsi, Nɛfitali mara ra, ka na a fɔ a ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le ka nin cira fɔ; a ko i ye taga mɔɔ waga tan janawoloma Nɛfitali ni Zabulɔn ta mɔɔw ra, ka yɛlɛn ni o ye Tabɔri kuru kan.

⁷ Ko ale bɛna masacɛ Yabɛn ta kɛɛkɛɛnɔw kuntigi Sisera jusu wuri aw kama, k'a kɛ a ye na Kison kɔ da ra, ko a bɛna aw kɛɛ ni a ta sowotoro nɛgeramanw ni a ta kɛɛkɛjama ye. Nka Matigi Ala bɛna a to aw ye se sɔɔ a kan.»

⁸ Baraki ka Debora jaabi ko: «Ni i yɛɛ bɛ taga ni ne ye, ne bɛ sɔn ka taga; nka ni i tɛ taga ni ne ye, ne tɛ taga.»

⁹ Debora ko: «Ayiwa, ne bēna taga ni i ye, nka i tena tōgo sōrō nin kere ra dē, sabu Matigi Ala bēna Sisera don muso dō le boro.»

Debora wurira ka taga ni Baraki ye Kedēsi.

¹⁰ Baraki ka Zabulon ta mōgow ni Nefitali ta mōgow wele ka o lajen Kedēsi. Mōgo waga tan sōnna ka tugu a kō. Debora fana tugura o kō.

¹¹ O wagati ra, Kenikaw ta mōgo dō tun bē yi, a tōgo ye ko Heberī. Ale tun faranna ka bō Kenika tow ra, ka taga sigi Kedēsi dugu kōrō, k'a ta fanibonw lō Sananimu yirisunba kōrō. Kenikaw bēmaḱe tun ye Hobabu le ye, Musa burance.

¹² Ayiwa, Sisera nana a mēn ko Abinohamu dence Baraki ni a ta kerekejama lonin bē Tabōri kuru kan.

¹³ Sisera k'a ta sowotoro negeraman kemē kōnōnton bēe ta, k'a ta kerekedenw bēe lajen Haroseti Goyimu dugu kōnō, ka taga ni o ye Kison kō da ra.

¹⁴ Debora k'a fō Baraki ye ko: «Aw ye taga o nō fē, sabu Matigi Ala bēna se di aw ma, ka Sisera don aw boro bi. Matigi Ala yere le bēna bla aw ja.» Baraki ni a ta mōgo waga tan bēe jigira ka bō Tabōri kuru kan.

¹⁵ O tagara Sisera ta kerekedenw kama. Matigi Ala ka Sisera ni a ta sowotorow ni a ta kerekejama bēe jagami jōgōn na. A ma ja, Sisera jigira ka bō a ta sowotoro kōnō ka bori a sen na.

¹⁶ Baraki ni a ta kerekedenw ka Sisera ta sowotorotigiw ni a ta kerekedenw gbēn, ka taga se fō Haroseti Goyimu. O ka Sisera ta kerekedenw bēe faga ni kerekemuru ye; hali cē kelen ma bōsi o ra.

¹⁷ Sisera borira ka taga se Heberī ta muso Yaheli ta fanibon ma; o y'a sōrō bēn tun bē Hazōri ta masace Yabēn ni Kenikace Heberī ta mōgow cē.

¹⁸ Yaheli bora ka taga Sisera kunbēn da ra; a ko: «Ne matigice, na dogo yan; na don ne ta so, i kana siran, foyi tena i sōrō.» Sisera donna Yaheli ta fanibon kōnō. Yaheli ka birifani dō biri a kan.

¹⁹ Sisera ko: «Jiminlōgo bē ne ra; sabari ka ji dōonin di ne ma.» Yaheli ka nōnōbara dayele ka nōnō dō di a ma, a ka o min, ka la. A ka birifani biri a kan tuun.

²⁰ Sisera k'a fō Yaheli ye tuun ko: «Taga lō fanibon donda ra; ni mōgo dō nana i pininka ko: <Yala mōgo bē yan wa?> I y'a fō a tigi ye ko: <On-on, mōgo tē yan.> »

²¹ Sisera lanin tora yi ka sunōgo o yōrōnin bēe, sabu a segeninba tun lō. Heberī ta muso Yaheli ka fanibon ta negebere dō ta, ani negekuru dō. A gbarara dōonin dōonin Sisera ra, ka taga bere turu a toro kōrō, k'a kunkolo sōgo fō ka taga bere don dugukolo ra. Sisera sara.

²² Ayiwa, Baraki tun bē Sisera gbēnna minke, a tagara se Yaheli ta fanibon ma. Yaheli bora k'a kunbēn; a ko: «Na yan; i bē mōgo min pinina, ne bēna o tigi yira i ra.» Baraki donna fanibon kōnō, a barara ka Sisera lanin ye, a sara, bere turunin bē a kunkolo ra.

²³ Ala ka se di Izirayelimōgow ma o lon na, k'a to o ka se sōrō Kanaanakaw ta masace Yabēn kan.

²⁴ Izirayelimōgow tora ka o fanga digi Kanaanakaw ta masace Yabēn kan kosebe, fō ka na se sōrō a kan k'a faga.

5

Debora ni Baraki ta dōnkiri

¹ O lon na, Debora ka nin dōnkiri la, ale ni Abinohamu dence Baraki. O ko:

² «E, an bēe ye Matigi Ala tando!

Izirayelimōgow kuntigiw sōnna ka bla o ja;

Izirayelimōgow fana sōnna ka taga ni o ye kere ra.

³ Masacew, aw ye nin lamēn, kuntigiw, aw ye aw toro malō!

Ne bēna dōnkiri la, onhōn, ne bēna dōnkiri la Matigi Ala ye;

ne bena Alatandodonkiriw la Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye.

⁴ Lon min Matigi Ala bora Seyiri,
lon min na a bora Edomu mara ra,
dugukolo yereyerera;
sankolo bee kera ji ye,
sankabaw bee kera ji ye.

⁵ Kuruw yereyerera Matigi Ala na koro, Sinayi kuru ta Ala;
o yereyerera Matigi Ala, Izirayeli ta Ala na koro.

⁶ Anati dence Samugari ta wagatiw ra,
Yaheli ta tere ra, mog'o si tun te teme sirabaw kan;
dugutagabagaw tun be teme sira dogoninw le fe.

⁷ Baraka foyi tun te Izirayeli kuntigiw si ra tuun;
baraka foyi le tun te o ra,
fo lon min na, ne wurira, ne Debora;
ne wurira ka ke Izirayelimogow bamuso ye.

⁸ O tun be batofenkuraw le bato;
o koson o juguw nana o kere o ta dugu dondaw ra.
I tun be ce waga binaani jate Izirayelimogow ce ra,
i te negebennan, walama taman soro o si fe.

⁹ Nka bi, Izirayeli kuntigiw, ne be ni aw le ye,
aw minw sonna ka bo mogow ce ra ka taga kere ra.
Aw ye Matigi Ala tando!

¹⁰ Aw minw be yelen falimuso gbemanw kan,
ka sigi fani dawulamanw kan;
aw minw be tagama siraw kan,
aw ye miiri nin na!

¹¹ «Jitabaga minw be donkiri la kolondaw ra,
olugu be Matigi Ala ta kopumanw lakari,
a ka kopuman minw ke Izirayeli kuntigiw ye;
o tuma ra, mogow ka dugu dondaw sira ta.

¹² I kunu, i kunu, Debora!
I kunu, i kunu ka donkiri kelen la!
Baraki, i wuri ka taga ni i ta jon minaninw ye!
E, Abinohamu dence!

¹³ Mog'o dama minw tun tora, olugu tagara se soro fangatigiw kan;
Matigi Ala ka se di an ma, an ka se soro cefariw kan.

¹⁴ Efirayimu ta mogow nana ka bo Amaleki ta jamana ra,
Boniyaminu ta mogow nana fara o kan.
Kuntigi dow fana bora Makiri,
jamog'o dow nana ka bo Zabulon.

¹⁵ Isakari ta kuntigiw nana fara Debora kan,
Isakari ta mogow farara Baraki kan;
o girinna ka bo ka taga a fe kenegbe ra.

«Nka Ruben ta mogow sigiyara;
o ka jagon soso ka meen.

¹⁶ Mun koson aw tora werew koro yi,
ka to ka sagakasikanw lamen sa?
Can ra, Ruben ta mogow sigiyara;
o ka jagon soso ka meen.

17 Galadi ta mɔgɔw tora Zuriden tereboyanfan na.
Mun kosɔn Dan ta mɔgɔw fana tora o ta jirakurunw kɔrɔ?
Aseri ta mɔgɔw fana siginin tora kɔgɔjida ra;
o tora o ta kurunlɔyɔrɔw ra.

18 Zabulon ta mɔgɔw le ma siran saya na;
Nɛfitali ta mɔgɔw fana tagara fɔ kɛrɛkɛyɔrɔ sanfɛyɔrɔ ra.

19 Masacɛ dɔw nana, ka na kɛrɛ kɛ;
Kanaana masacɛ dɔw nana kɛrɛ kɛ
Tanaki yɔrɔ kɔrɔ, Megido kɔda ra,
nka o ma mɔgɔ si ta borofɛn sɔrɔ, o ma warigbɛ sɔrɔ.

20 Lolow tora sankolo ra ka kɛrɛ kɛ,
o tɛmɛtɔ o ta siraw kan, o ka Sisera kɛrɛ.

21 Kison kɔji ka o bɛɛ ta,
o kɔ min bɛ woyo kabini fɔlɔfɔlɔ, Kison kɔ ji.
Aw ye taga, ka taga cɛfariw kɛrɛ!

22 «E, o ta sow senw bɛ dugukolo gbasi ni baraka ye!
O bɛ bori, ka bori i ko socɛ barakamanw!

23 Aw ye Merozi dugu danga, Matigi Ala ta mɛlɛkɛ le ko ten.
Aw ye a danga, aw ye a dugumɔgɔw bɛɛ danga!
Sabu o ma sɔn ka na Matigi Ala dɛmɛ,
o ma sɔn ka fara cɛfariw kan ka Matigi Ala dɛmɛ.

24 Aw ye Yaheli le tando ka tɛmɛ musow bɛɛ kan,
Kenikacɛ Heberi ta muso kɔni.
Muso minw bɛ sigi fanibonw kɔnɔ, aw ye a tando ka tɛmɛ olugu bɛɛ kan.

25 Sisera ka ji daari a fɛ, a ka nɔnɔ di a ma.
A ka nɔnɔ narelaman di a ma minan panaman dɔ kɔnɔ.

26 A ka nɛgebere mina a boro kelen na,
ka baaradenw ta nɛgɛkuru mina ni a kininboro ye;
ka bere turu Sisera kun na, k'a kun sɔgɔ;
a k'a taman sɔgɔ k'a cɛci.

27 Sisera kurura Yaheli sen kɔrɔ;
a benna ka la yi.
A kurura a sen kɔrɔ, a benna;
a kurura yɔrɔ min na, a benna ka sa yi.

28 I b'a sɔrɔ Sisera bamuso bɛ so,
a bɛ fleri kɛra finetiriwow fɛ, k'a fɔ ko:
«Mun le kosɔn a ta sowotoro mɛɛnna tan bi?
Mun le kosɔn o ta sowotorow sumayara tan?»

29 A tɔɔɔɔnɔmusow bɛɛ ra hakiritigiw ka min fɔ,
a fana bɛ o le fɔra a yɛrɛ kɔnɔ, ko:

30 «O ka fɛn minw mina o juguw boro, a bɛ o le taranna!
Cɛ bɛɛ kelen kelen ta sunguru kelen, walama fla;
fanɪɪuman ɲɛɛɲɲɛɛɲmanw ye Sisera ta ye;
fanɪɪuman ɲɛɛɲɲɛɛɲman sɔgɔninw,
fanɪɪuman ɲɛɛɲɲɛɛɲman kelen, fani sɔgɔnin fla,
o bɛ don sesɔrɔbaga kan na.»

31 «E, Matigi Ala, i juguw bɛɛ ye halaki nin cogo ra!
Nka minw bɛ i kanu, olugu ye manamana
i ko tere bɛ manamana cogo min na tereɣban fɛ.»

Ayiwa, o kɔ, Izirayeli jamana tora pasuma ra, fɔ san binaani.

6

Madiyankaw ka Izirayelimogow tɔɔɔ

¹ Izirayelimogow ka kojugu kɛ Matigi Ala na kɔɔ. O le kosɔn Matigi Ala ka o labla Madiyankaw ye, olugu ka se sɔɔ o kan fɔ san wolonfla.

² Madiyankaw ta fanga digira Izirayelimogow kan kosebe; k'a kɛ fɔ Izirayelimogow tun be to ka bori Madiyankaw na ka taga dogo dingakolonw ni farawow ni kuruwow kɔɔ.

³ Ni Izirayelimogow tun ka o ta simanw dan wagati min na, Madiyankaw tun bena o wagati le ra, ka na o kɛɛ, olugu ni Amalekikaw, ani tereboyanfan mogow.

⁴ O tun be na o ta fanibonw sirisiri Izirayelimogow ta jamana kɔɔ, ka jamana simanw bee cɛn, ka taga se fɔ Gaza dugu kɔɔ. O tun tɛ domunifen si to Izirayelimogow fɛ; o tun tɛ o ta sagaw ni o ta misiw ni o ta faliw si to.

⁵ O tun be na ni o ta beganw ni o ta fanibonw ye caman i ko tɔnw. O ni o ta jɔgomɛw tun ka ca fɔ k'a dama tɛmɛ. O tun be na Izirayelimogow ta fɛnw bee cɛn jamana kɔɔ.

⁶ Madiyankaw ka Izirayelimogow sɛge fɔ k'a dama tɛmɛ. Izirayelimogow kasira ka Matigi Ala daari.

⁷ O kasira ka Matigi Ala daari ko a ye o bɔsi Madiyankaw boro minke,

⁸ Matigi Ala ka cira dɔ ci o fɛ. Ale nana a fɔ o ye ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne le ka aw labɔ jɔnya ra Misiran jamana ra.

⁹ Ne ka aw bɔsi ka bɔ Misirankaw boro, ka aw bɔsi ka bɔ aw tɔɔɔbagaw bee boro. Ne ka o gbɛn ka bɔ aw na, ka o ta jamana di aw ma.

¹⁰ Ne k'a fɔ aw ye ko ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala; ko aw siginin be Amɔrikaw ta jamana min na, ko aw kana olugu ta jow sɔn. Nka aw ma sɔn ka ne ta kuma lamɛn.»

Matigi Ala kumana Zedeyɔn fɛ

¹¹ Ayiwa, o kɔ, Matigi Ala ta mɛleke nana sigi Ofira dugu yirisunba jukɔɔ. O yɔɔ tun ye Abiyezeri ta mogɔ dɔ ta le ye, min tɔɔ ye ko Yohasi. O y'a sɔɔ Yohasi dence Zedeyɔn tun be siman gbasira rezɛncɔngɔyɔɔ ra k'a dogo Madiyankaw na.

¹² Matigi Ala ta mɛleke k'a yɛɛ yira a ra, k'a fɔ a ye ko: «Ne be i fo, cɛfari, sabu Matigi Ala be ni i ye.»

¹³ Zedeyɔn k'a jaabi ko: «E, ne matigice, ni can lo ko Matigi Ala be ni an ye o, mun kosɔn nin kojuguw bee be sera an ma? An faw k'a fɔ an ye ko Matigi Ala ka kabakoba minw kɛ, ka olugu labɔ Misiran jamana ra, mun na Ala tɛ o jɔɔn kera tuun? Mun na Matigi Ala k'a boro bɔ an kan pewu ka an di Madiyankaw ma?»

¹⁴ Matigi Ala ka Zedeyɔn fɛ, k'a fɔ a ye ko: «Fanga min be i ra, taga Izirayelimogow bɔsi ka bɔ Madiyankaw boro ni o fanga ye. Ne le ka i ci.»

¹⁵ Zedeyɔn k'a jaabi ko: «E, ne matigice, ne bena Izirayelimogow bɔsi cogo di sa? Ne ta gba le ka dogo ka tɛmɛ Manase ta gba tɔw bee kan. Ne le fana ye ne face dencew bee ra fitini ye.»

¹⁶ Matigi Ala k'a fɔ a ye tuun ko: «Ne bena kɛ ni i ye; i bena Madiyankaw bee faga, k'a kɛ i n'a fɔ i tun be kɛɛ ra ni cɛ kelenpe le ye.»

¹⁷ Zedeyɔn ko: «Ni can lo ko ne ko ka di i ye, o tuma tagamasiyen dɔ yira ne ra, k'a yira ko Matigi Ala yɛɛ le be kumana ne fɛ.

¹⁸ I kana taga yɔɔ si, ne kɔɔ yan, fɔ ne ye taga ka na; ne bena saraka bɔ i ye.» Matigi Ala ko: «Ne bena i kɔɔ fɔ i ye taga ka na.»

¹⁹ Zedeyon tagara a ta so kono, ka taga badennin do faga, ka o tobi, ka mugu kilo bisaba ghasi ka o ke burufunubari ye. A ka sogo ke segi do kono, k'a nanji ke minan do kono. A tagara ni o ye Ala ta melege fe yirisunba koro.

²⁰ Ala ta melege k'a fo a ye ko: «Sogo ni burufunubariw bla fara kan, ka nanji bon a kan.» Zedeyon k'a ke ten.

²¹ Bere min tun be melege boro, a ka o bere nunkun maga sogo ni buruw ra minke, tasumamana do bora fara ra, ka sogo ni burufunubariw jeni. O ko, Ala ta melege tununa Zedeyon na koro.

²² Zedeyon k'a ye ko Matigi Ala ta melege lo minke, a ko: «E, bono bena ne soro, Dununatigi Ala, sabu ne na ka i ta melege ye.»

²³ Nka Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Ne bena hera ke i ye; i kana siran, foyi tena i soro.»

²⁴ Zedeyon ka sarakabonan do lo Matigi Ala ye o yoro ra, ka o togo la ko «Matigi, Heratigi Ala». O sarakabonan be Ofira dugu kono hali bi. O yoro ye Abiyezeri ta mogow ta le ye.

Zedeyon ka Baali ta sonnikeyoro ci

²⁵ O lon yere su fe, Matigi Ala k'a fo Zedeyon ye tuun ko: «I face ta misitoran flanan mina, min si ye san wolonfla. Baali* ta sonnikeyoro min be i face ta so, i ye o ci. Yiri min fana turunin be a koro, min ye Asera* ta tagamasiyen ye, i ye o yiri tige*.

²⁶ «O ko, i ye sarakabonan panaman do lo Matigi Ala, i ta Ala ye o fara kan; i ye misitoran ke saraka jenita ye k'a di Matigi Ala ma. I ka Asera ta yiri min tige, i ye saraka jeni ni o logo ye.»

²⁷ Zedeyon k'a ta baaraden ce tan wele ka na o baara ke, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na. Nka a k'a ke su fe le; a ma son k'a ke tere fe, a ta somogow ni dugumogow nasiran koson.

²⁸ Dugumogow nana wuri sogomada fe minke, o k'a ye ko Baali ta sonnikeyoro cira, ko yiri min be Asera ta tagamasiyen ye, ko o yiri fana tigera; o k'a ye ko do ka misitoran ke saraka jenita ye sarakabonankura do kan.

²⁹ O ka nogon jininka ko: «Jon le ka nin ke?» O ka jininkari ke, k'a ko segesege, ka na a ye ko Yohasi dence Zedeyon lo.

³⁰ O k'a fo Yohasi ye ko: «I dence labo yan, an bena a faga. A ka Baali ta sonnikeyoro ci, ka Asera ta tagamasiyen yiri fana tige.»

³¹ Ayiwa, Yohasi k'a fo o mogow ye ko: «O tuma aw le be mogow kere k'a di Baali ma wa? O tuma aw ko, ko ni aw te, Baali te se ka foyi ke a yere ye wa? Ayiwa, ni mogow o mogow ko ale le be kere ke k'a di Baali ma, sani dugu ye gbe, o tigi be faga. Ni can lo ko Baali ye ala ye, o tuma a yere le ka kan k'a juguw kere, sabu o ka ale ta sonnikeyoro le cen.»

³² K'a ta o lon na, o ka Zedeyon togo la ko Yerubaali, o koro ye ko Baali ye a kere, sabu a ka Baali ta sonnikeyoro cen.

Zedeyon ka tagamasiyen do jini Ala fe

³³ Ayiwa, Madiyankaw, ani Amalekikaw, ani tereboyanfan mogow bee nana nogon lajen; o ka Zuriden ba tige, ka taga o ta fanibonw sirisiri Zizireli kenegbe ra.

³⁴ O wagati ra, Matigi Ala Nin donna Zedeyon jusu ra. A ka kerekeburi fiye, ka Abiyezeri ta mogow wele ka gban a yere ko.

³⁵ A ka ciraden dow ci ka taga Manase ta mogow bee fe; olugu fana nana gban a ko. A ka ciraden dow ci ka taga Aseri ta mogow fe, ani Zabulon ta mogow, ani Nefitali ta mogow; olugu bee nana fara o kan.

* 6:25 6.25 Baali ni Asera ye jo dow togow ye.

³⁶ Zedeyon k'a fɔ Ala ye ko: «Ni a kera ko can lo, ko i b'a fɛ ka Izirayelimogow bosi ne le sababu ra,

³⁷ ayiwa, ne bɛna sagasi bla dugu ma simangbasiyɔrɔ ra. Sani dugu ye gbɛ, ni gɔmiji ka sagasi dɔrɔn jigi, ka dugumayɔrɔ janin to, o tuma ne bɛna a lon ko can ra, i bɛna Izirayelimogow bosi ne le sababu ra, i n'a fɔ i k'a fɔ cogo min na.»

³⁸ Zedeyon k'a fɔ cogo min na, Ala k'a kɛ ten. Sogomada joona fɛ, Zedeyon tagara sagasi mina k'a bisi, ka ji bo a ra, fɔ ka minan do fa.

³⁹ Zedeyon k'a fɔ Ala ye tuun ko: «Sabari, i kana dimi ne kɔrɔ. Ni ne kumana sisan, ne tɛna foyi wɛrɛ fɔ o kɔ tuun. Ne b'a fɛ i ye tagamasiyen do wɛrɛ yira ne ra ni sagasi ye. Ayiwa, sisan ne b'a fɛ ko sani dugu ye gbɛ, sagasi janin ye to, nka gɔmiji ye dugumayɔrɔ to jigi.»

⁴⁰ Zedeyon ka min fɔ, Ala k'a kɛ ten o lon su fɛ. Sagasi janin tora, nka gɔmiji ka dugumayɔrɔ to bɛɛ jigi.

7

Zedeyon ka do bo a ta kerekedenw na

¹ Sogomada joona fɛ, Zedeyon blara a ta kerekɛjama na fɛ; o tagara o ta fanibonw lo Harodi bununji kɔrɔ. Zedeyon togo le tun lara ko Yerubaali. O y'a sɔrɔ Madiyankaw tun bɛ sahiliyanfan fɛ, More tintin fan fɛ, kɛnɛgbɛ ra.

² Matigi Ala k'a fɔ Zedeyon ye ko: «I ta kerekedenw ka ca k'a dama tɛmɛ. Ne t'a fɛ nin mogɔ caman bɛɛ ye taga Madiyankaw kɛrɛ; ni o tɛ, o bɛna o yɛrɛ bonya ne na kɔrɔ k'a fɔ ko olugu yɛrɛ ta fanga le k'a to o ka se sɔrɔ.

³ O ra, a fɔ mogow ye ko: «Siranya bɛ mogɔ o mogɔ ra, fɔ a bɛ yɛrɛyɛrɛ, o tigi ye bo Galadi kuru yɔrɔ ra, ka taga so.»

Zedeyon ka o fɔ minkɛ, cɛ waga mugan ni fla (22 000) sekɔra. Cɛ waga tan tora ni Zedeyon ye.

⁴ Matigi Ala k'a fɔ Zedeyon ye tuun ko: «Hali bi, mogow ka ca ka tɛmɛ. Taga ni o ye jida ra; ne yɛrɛ bɛna o woloma. Minw ka kan ka taga, ani minw man kan ka taga, ne bɛna o fɔ i ye.»

⁵ Zedeyon tagara ni mogow ye jida ra. Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Mogow jimincogo flɛ; minw bɛna ji cɛ ni o boro ye k'a min doonin doonin i ko wuru bɛ ji min cogo min na, i ye olugu bla danna. Minw fana bɛna o kinbiri gban ka o boro fla la dugu ma ka o da biri ji ra k'a min, i ye olugu fana bla danna.»

⁶ Ayiwa, minw ka ji cɛ ni o boro ye k'a min, olugu kera cɛ kɛmɛ saba. Tow bɛɛ ka o kinbiri gban ka o boro fla la dugu ma ka o da biri ji ra k'a min.

⁷ Matigi Ala k'a fɔ Zedeyon ye ko: «Mogɔ kɛmɛ saba minw ka ji cɛ ni o boro ye k'a min, ne bɛna aw kisi ka Madiyankaw don aw boro olugu le sababu ra. Mogɔ tow bɛɛ ye kɔsɛgi o ta yɔrɔw ra.»

⁸ Zedeyon ka o mogow bla ka taga, nka o ta domunifenw ni o ta burufiyɛtaw tora Zedeyon fɛ. Zedeyon tora ni cɛ kɛmɛ saba dɔrɔn ye. Madiyankaw ta kerekedenw tun bɛ Zedeyon ta mogow ta yɔrɔ dugumayɔrɔ ra, kɛnɛgbɛ ra.

Ala ka Zedeyon ja gbɛɛya

⁹ O lon su fɛ, Matigi Ala k'a fɔ Zedeyon ye ko: «Wuri ka taga Madiyankaw kama, ka taga o kɛrɛ, sabu ne ka o don i boro.

¹⁰ Nka ni i bɛ siranna hali bi, o tuma ele ni i ta baaraden Pura ye taga jɔgɔn fɛ folo Madiyankaw ta yɔrɔ ra.

¹¹ Ni aw sera yi, Madiyankaw bɛ min fora, i ye o lamɛn; ni o kera, i tɛna siran tuun ka taga o kɛrɛ.»

Zedeyon ni Pura tagara se fɔ Madiyankaw ta fanibonw kɔrɔ.

¹² Madiyankaw ni Amalekikaw, ani tereboyanfan mōgow bēe tun janjanna i ko tonw, ka kēnegbeyōro bēe fa. O ta jōgomew tun ka ca i n'a fō kōgōjida kēnken.

¹³ Zedeyōn ni Pura sera yi wagati min na, o y'a sōro kerekeden dō tun bē a ta siko lakarira a tōjōgōncē ye. A ko: «Ne sikora, k'a ye ko burukun kelen tun bē kolonkolonna ka don an ta fanibonw cē ra. A nana fanibon dō gbasi k'a ben, fō k'a dabiri dugu ma.»

¹⁴ A tōjōgōncē k'a fō a ye ko: «Cē, nin tē fēn wērē ye, ni Izirayelikacē Yohasi dencē Zedeyōn ta kerekemuru tē. Ala ka Madiyankaw ni o ta kerekedenw bēe don a boro.»

¹⁵ Ayiwa, Zedeyōn ka o siko ni a kōro mēn minke, a k'a kinbiri gban dugu ma ka Ala tando. O kō, a sekōra ka na Izirayelimōgow ta yōro ra. A sera yi minke, a pērēnna ko: «Aw ye wuri! Sabu Matigi Ala ka Madiyankaw ni o ta kerekējama bēe don aw boro.»

Izirayelimōgow ka se sōro Madiyankaw kan

¹⁶ Zedeyōn k'a ta kerekeden kēmē saba taran ka o kē jenkuru saba ye, ka burufiyeta kelen ni bōgōdaga lakolon kelen di o bēe kelen kelen ma, ko o ye lōgōmisēnw mana ka o dogo o ta bōgōdagaw kōnō.

¹⁷ O kō, a k'a fō o ye ko: «Aw ye to ka ne flē ka ja. Ni an tagara se Madiyankaw kōro, ni ne ka min kē, aw fana ye o le kē.

¹⁸ Ni ne ni ne ta mōgow nana kē an ta buruw fiyē ye tuma min na, aw fana ye aw ta buruw fiyē o wagati ra, ka Madiyankaw lamini, ka kule ci k'a fō ko: «An ye kere kē Matigi Ala ni Zedeyōn ye!» »

¹⁹ Ayiwa, Zedeyōn ni a ta cē kēmē sera Madiyankaw ta yōro kōro su cēmancē wagati ra. O y'a sōro Madiyankaw ta kerekeden minw tun bē yōro kōrosira, o tun ka dō wērēw bla ka na olugu labi. Zedeyōn ni a ta mōgow barara ka o ta buruw fiyē, ka o ta bōgōdagaw cici.

²⁰ Jenkuru tōw bēe fana ka o ta buruw fiyē, ka o ta bōgōdagaw cici. O bēe ka kara tasumamanw mina ni o numanboro ye, ka burufiyetaw mina ni o kininboro ye, ka kule ci k'a fō ko: «An ye muru ta ka kere kē Matigi Ala ni Zedeyōn ye!»

²¹ O bēe lōnin tora o nō ra; o tun lōra ka Madiyankaw ta yōro lamini. Madiyankaw bēe ka kē kule ci ye, ka kē bori ye ko o bē o yērē bōsi.

²² Zedeyōn ta cē kēmē saba bēe ka kē o ta buruw fiyē tuun. O kera minke, Matigi Ala k'a kē Madiyankaw yērē benna jōgōn kan, ka kē jōgōn faga ye. A laban tōw bēe nana bori, ka taga fō Bēti Sita, Sereda dugu fan fē. O tagara se fō Abēli Mehola dugu yōro ra, fō Tabati dugu kere fē yi.

²³ Izirayelimōgo tōw, minw ye Nēfitali ta mōgow ye, ani Aseri ta mōgow, ani Manase ta mōgow bēe, olugu bēe nana fara jōgōn kan, ka Madiyankaw nōgben.

²⁴ Zedeyōn ka cira bla ka taga Efirayimu kuruyōro bēe ra, k'a fō o mōgow ye ko o ye bō ka na Madiyankaw kunben ka sira tige o ja Zuriden batigeyōrow ra, ka taga se fō Bēti Bara dugu ta batigeyōro ma. A fōra ten minke, Efirayimu ta mōgow bēe nana, ka na sira tige Madiyankaw ja Zuriden batigeyōrow ra, ka taga se fō Bēti Bara dugu ta batigeyōro ma.

²⁵ O ka Madiyankaw ta kuntigi fla mina, minw ye Orebū ni Zēbū ye. O ka Orebū faga Orebū ta fara yōro ra, ka Zēbū faga Zēbū ta rēzenforogiyōro ra. O ka Madiyankaw nōgben tuun; o nana ni Orebū kunkolo ni Zēbū kunkolo ye ka na o di Zedeyōn ma Zuriden ba kō fē.

¹ Efirayimu ta mɔgɔw nana a fɔ Zedeyɔn ye ko: «I ka mun ko le kɛ an na tan? I tagato kereyɔrɔ ra Madiyankaw kama, mun na i ma anw wele fana?» O ka Zedeyɔn mafiyɛnya.

² Zedeyɔn ka o jaabi ko: «Ne ka mun baara le kɛ min bɛ se ka suma ni aw ta baara ye? Aw Efirayimukaw ka rɛzenden dama dama min tɔmɔ, o ma caya ka tɛmɛ ne bɛmace Abiyezeri ta foro ta rɛzen bɛɛ lajennin kan wa*?»

³ Matigi Ala ka Madiyankaw ta kuntigi fla Orebu ni Zebu don aw le boro, k'a to aw ye o faga. Yala ne sera ka o kɛ wa?»

Ayiwa, Zedeyɔn ka o fɔ minkɛ, o kuma ka Efirayimukaw jusu suma.

Zedeyɔn tagara Madiyankaw ta masacew mina

⁴ Zedeyɔn ni a ta cɛ kɛmɛ saba tagara se Zuriden ba ma. O ka ba tige. O tun sɛgenin lo kosebɛ, nka o bɛɛ n'a ta, o belɛn tun bɛ gbanna Madiyankaw kɔ tuun.

⁵ O tagara se Sukɔti dugu kɔnɔ minkɛ, Zedeyɔn k'a fɔ dugumɔgɔw ye ko: «Ne bɛ Madiyankaw ta masacew le gbenna, Zeba ni Salimuna. Aw ye sabari ka domuni dɔɔnin di ne ta kerekedenw ma, sabu o sɛgera fɔ ka o baraka ban.»

⁶ Sukɔti dugu jamɔgɔw ka Zedeyɔn jaabi ko: «Mun kosɔn anw bɛ domuni di aw ma k'a sɔrɔ aw ma Zeba ni Salimuna mina folɔ?»

⁷ Zedeyɔn ko o ma ko: «Ni Matigi Ala nana Zeba ni Salimuna don ne boro, ne sekɔto bɛna ɲanibisanw ni ɲaniyiriw le tige ka aw bugɔ fɔ ka aw fari birindi.»

⁸ O bɔra yi ka taga se Penuweli. Zedeyɔn ka olugu fana daari domuni na. Sukɔti dugumɔgɔw tun k'a jaabi cogo min na, Penuweli dugumɔgɔw fana k'a jaabi ten le.

⁹ Zedeyɔn k'a fɔ Penuweli dugumɔgɔw ye ko: «Ni ne tagara se sɔrɔ Madiyankaw kan ka kɔsegi ka na, ne bɛna aw ta dugu sankaso ci.»

¹⁰ Zeba ni Salimuna ni o ta kerekedenw tun bɛ Karikɔri dugu kɔnɔ. O ta kerekedenw tɔ tun ye cɛ waga tan ni looru (15 000) dɔrɔn. Olugu dɔrɔn le tun tora Madiyankaw ni terebɔyanfan mɔgɔw ta kerekɛjama ra, sabu cɛ waga kɛmɛ ni mugan (120 000) le tun fagara o ra.

¹¹ Zedeyɔn ni a ta mɔgɔw tɛmɛna kongokolonmɔgɔw ta sira fɛ, Noba dugu ni Yogibeha dugu terebɔyanfan na. A tagara bara Madiyankaw ta kerekɛjama ra, ka ben o kan, k'a sɔrɔ olugu tun b'a miiri ko foyi tɛ se ka se o ma.

¹² Madiyankaw ta kuntigi fla, Zeba ni Salimuna, olugu borira; Zedeyɔn ni a ta kerekedenw ka o gben ka o mina. O ka Madiyankaw ta kerekedenw bɛɛ jagami ɲɔgɔn na; o bɛɛ borira ka taga o ta fan na.

¹³ Zedeyɔn ni a ta kerekedenw sekɔra ka na Heresi kuru yɛlɛnsira fɛ.

¹⁴ O nana se Sukɔti minkɛ, Zedeyɔn ka dugu kanbelɛn dɔ mina fanga ra k'a pininka. Ale ka Sukɔti dugutigiw ni a cɛkɔrɔbaw bɛɛ tɔgɔ sɛbɛ k'a di Zedeyɔn ma. O bɛɛ lajennin tun ye mɔgɔ biwolonfla ni wolonfla.

¹⁵ O kɔ, Zedeyɔn tagara a fɔ Sukɔti dugumɔgɔw ye ko: «Aw ka ne nɛni Zeba ni Salimuna min ko ra, ko: «Mun kosɔn an bɛna domuni di aw ma ko aw baraka banna, k'a sɔrɔ aw ma Zeba ni Salimuna mina folɔ», ayiwa, Zeba ni Salimuna ye nin ye.»

¹⁶ O ka Sukɔti dugu cɛkɔrɔbaw mina ka o bugɔ ni ɲanibisanw, ani ɲaniyiriw ye.

¹⁷ O tagara Penuweli dugu sankaso fana ci, ka cɛw bɛɛ faga.

Zedeyɔn ka Madiyankaw ta masacew faga

¹⁸ Zedeyɔn ka Zeba ni Salimuna pininka ko: «Aw tun ka cɛ minw faga Tabɔri kuru yɔrɔ ra, olugu tun bɛ cogo di le?» O ko: «O tun bɔra i fɛ. O tun bɛ i ko masacɛdenw.»

¹⁹ Zedeyɔn ko: «Ne balemaw tun lo. Ne bɛ kari Matigi Ala panaman tɔgɔ ra, ko ni a tun kɛra ko aw tun ma o faga, ne tun tɛna aw fana faga.»

* 8:2 8.2 Zedeyɔn ka zana le fɔ yan; o kɔrɔ ye ko: Efirayimukaw ka baaraba kɛ nin kɛrɛ ra ka tɛmɛ ale Zedeyɔn yɛrɛ kan.

²⁰ Zedeyon k'a fɔ a dence folo Yeteri ye ko: «Wuri ka na o faga.» Nka den ma son k'a ta kerekemuru bo ka o faga. Siranya tun b'a ra, sabu kanbelennin tun lo.

²¹ Zeba ni Salimuna k'a fɔ Zedeyon ye ko: «I yere ye wuri ka an faga, sabu ni mogɔ ta si ma se min ma, a fanga te se ka o baara ke.» Zedeyon yere wurira ka Zeba ni Salimuna faga. Masirifen minw tun be o ta jogomew kan na, a ka o ta.

Zedeyon ka saninderege do lalaga

²² O kow temenin ko, Izirayelimogow k'a fɔ Zedeyon ye ko: «Ke an ta masace ye. I denw ni i mamadenw fana bena sigi an kunna i no ra; sabu ele le ka an bosi ka bo Madiyankaw boro.»

²³ Zedeyon ka o jaabi ko: «Ne tena ke aw kuntigi ye, ne denw fana tena ke aw kuntigi ye, nka Matigi Ala kelen le bena ke aw kuntigi ye.»

²⁴ Zedeyon k'a fɔ o ye ko: «Ne bena fen kelen le jini aw fe. Aw ka tororanegɛ saninlaman minw mina aw juguw ra kerekeworo ra, aw ye o kelen kelen di ne ma.»

Madiyankaw tun be tororanegɛ saninlamanw don i n'a fɔ Sumayila ta mogɔ tow bee.

²⁵ Izirayelimogow ka Zedeyon jaabi ko: «An be son ka o di faasi.»

O ka deregeba do ben dugu ma. O bee ka o ta tororasaninw blabla o kan, o ka sanin minw soro kere ra.

²⁶ O ka sanin min di Zedeyon ma, o bee lajennin tun be sanin kilo mugan bo; o ka masirifen werew fana di, ani tororasaninw, ani Madiyankaw ta masacew ta deregebanumanw, ani masirifen minw tun be o ta jogomew kan na.

²⁷ Zedeyon ka o sanin ke ka saninderege[†] do lalaga, ka o bla a yere ta dugu konɔ, min ye Ofira dugu ye. Izirayelimogow bee nana ka na to ka o saninderege le bato. O saninderege ta ko le kera jan ye ka Zedeyon ni a ta somogow mina.

Zedeyon sawagati

²⁸ Madiyankaw tora Izirayelimogow ta fanga koro. O ma se ka o yere bosi tuun fiyewu. Jamana tora hera ra fɔ san binaani, fɔ ka taga se Zedeyon saya ma.

²⁹ Yohasi dence Zedeyon min ye Yerubaali ye, o nana kosegi ka taga sigi a ta so konɔ.

³⁰ Dence biwolonfla le tun be Zedeyon fe; sabu muso caman tun b'a fe.

³¹ A tun ka jonmuso min ke a muso ye, min tun be Sikemu, o ka dence kelen woro a ye; a ka o togo la ko Abimeleki.

³² Yohasi dence Zedeyon k'a ta koroya diyabo, ka soro ka sa. O k'a su don a face Yohasi su koro, Ofira dugu konɔ, min ye a bemace Abiyezeri ta mogow ta dugu ye.

³³ Nka Zedeyon sanin ko, Izirayelimogow ka Baali ta jo bato tuun. Jo min togo ye ko Baali Beriti, o ka o le ke o ta ala ye.

³⁴ O ma Matigi Ala, o ta Ala jate tuun, ale min tun ka o bosi ka bo o juguw bee boro, o jugu minw tun ka o lamini fan bee ra.

³⁵ Zedeyon Yerubaali tun ka kopuman minw bee ke o ye fana, o ma o kopumanw si lon Zedeyon ta somogow ye.

9

Sikemukaw ka Abimeleki ke o ta masace ye

¹ Lon do, Yerubaali* dence Abimeleki tagara Sikemu, a bamuso balemaw ni a bamuso face ta somogow bee fe, ka taga kuma o fe; a ko:

² «Aw ye sabari ka ne ta kuma lase Sikemu dugu cekorobaw bee ma. Aw ye a fɔ o ye ko: «Yerubaali dence biwolonfla bee ye sigi aw kunna, walama ce kelen doron ye

[†] 8:27 8:27 Ala tun ko Izirayelimogow ye saninderege do lalaga k'a di Sarakalasebagaw kuntigi ma. Ale kelen le tun ka kan ka o derege don. * 9:1 9.1 Yerubaali o ye Zedeyon togo ye.

sigi aw kunna, aw ta miiriya ra, o fla ra juman ka fisa? Aw fana ye aw hakiri to a ra ko ne ni aw le ye mogo kelenw ye.» »

³ Abimeleki belencew tagara o kumaw lase Sikemu dugu cekorobaw bee ma, ka Abimeleki togonuman fo o ye. Abimeleki ta ko ka o jusu mina. O ko: «Abimeleki ye an yere balema le ye.»

⁴ O ka warigbe biwolonfla bo o ta jo Baali Beriti ta jobon na, ka o di Abimeleki ma. Abimeleki ka mogokunntanw ani mogokolon dow gban a yere ko, ka to ka olugu sara ni o wari ye.

⁵ O ko, a tagara a face ta so, Ofira dugu konjo. A sera yi minke, a k'a balemaw bee faga kabakuru kelen kan; a face Yerubaali dence biwolonfla bee. Yerubaali dence fitini, Yotamu kelen le kisira, sabu ale tun borira ka dogo.

⁶ A kera ten, Sikemu cekorobaw bee, ani Beti Milo dugumogow bee nana lajen Sikemu yirisunba korjo, kabakuruba korjo, ka Abimeleki sigi masaya ra.

Yotamu ka talen min fo Sikemukaw ni Abimeleki ma

⁷ Ayiwa, Yotamu ka o ko men minke, a tagara lo Garizimu kuru kunna ka peren k'a fo ko: «Sikemu dugumogow, ni aw b'a fe Ala ye aw lamen, o tuma aw fana ye ne lamen!

⁸ Ayiwa, lon do, yiriw le ko o be masace do jini k'a sigi o yere kunna. O k'a fo oliviesun ye ko: «Ele ye sigi an kunna.»

⁹ Oliviesun ka o jaabi ko: «Ne be turu min bo, o ka di Ala ye, a ka di mogow ye fana; o tuma aw b'a miiri ko ne bena o dabra ka to ka taga fifa aw kunna doron, ko ne be ke aw ta masace ye wa?»

¹⁰ «Ayiwa, yiriw tagara a fo torosun ye ko: «Na, ele ye na sigi an kunna!»

¹¹ Torosun ka o jaabi ko: «Diya min be ne ra, ani ne be dendiman minw ke, aw b'a miiri ko ne bena o dabra ka to ka taga fifa aw kunna doron ko ne be ke aw ta masace ye wa?»

¹² «Ayiwa, yiriw tagara a fo rezensun ye ko: «Ele ye na sigi an kunna!»

¹³ Rezensun ka o jaabi ko: «Ne be rezenji min bo, o be Ala ninsondiya, a be mogow fana ninsondiya; aw b'a miiri ko ne bena o dabra ka to ka taga fifa aw kunna doron ko ne be ke aw ta masace ye wa?»

¹⁴ «Ayiwa, a kera ten minke, yiriw bee benna kelen ma ka taga a fo nanisun ye ko: «Na, ele ye na sigi an kunna!»

¹⁵ Ayiwa, nanisun ka o jaabi ko: «Ni a kera ko can lo ko aw b'a fe ka ne sigi ka ne ke aw ta masace ye, o tuma aw ye na dogo ne suma korjo; ni o te, tasuma do bena bo ne ta naniw na ka Liban ta sedirisunw bee jeni.» »

¹⁶ Yotamu k'a fo o ye tuun ko: «Aw ka Abimeleki sigi k'a ke aw ta masace ye minke, yala aw ka o ke can yere le ra ni aw jusukun bee ye wa? Yala aw ka min ke Yerubaali ni a ta somogow ra, o bennin lo wa? A ka baara min ke aw ye, aw k'a walepumanlon o ra wa?

¹⁷ Ne face ka kere ke aw koson, fo a be jini k'a nin to a ra; a ka aw bosi Madiyankaw boro.

¹⁸ Nka bi, aw le wurira ne face ta somogow kama; aw k'a dence ce biwolonfla bee faga kabakuru kelen kan. Aw k'a ta jonmuso dence Abimeleki le sigi k'a ke Sikemu dugu masace ye, sabu ale ye aw ta dugumogo le ye.

¹⁹ Ayiwa, aw ka min ke Yerubaali ni a ta so ra, ni a kera ko aw ka o ke can yere le kan, k'a ke ni aw jusukun bee ye, o tuma Ala y'a to Abimeleki ye aw jusu suma, aw fana ye ale jusu suma.

²⁰ Ni o te, Ala y'a to tasuma do ye bo Abimeleki ra ka Sikemu dugumogow ni Beti Milo dugumogow bee jeni; tasuma do fana ye bo Sikemu dugumogow ni Beti Milo dugumogow ra, ka Abimeleki jeni.»

²¹ O kɔ, Yotamu bɔra o yɔrɔ ra; a siranna ka bori ka taga dogo fɔ Beri, ka bɔ a balemace Abimeleki kɔrɔ.

Sikemu dugumɔgɔw wurira Abimeleki kama

²² Abimeleki sigira Izirayelimɔgɔw kunna fɔ san saba.

²³ O kɔ, Ala ka benbariya don Abimeleki ni Sikemu dugumɔgɔw cɛ. Olugu murutira, ko o bɛ Abimeleki janfa.

²⁴ Ala ka o benbariya bla o cɛ, janko Abimeleki tun k'a balemacew, Yerubaali dence biwolonfla minw faga, o hake ye bɔ a ra; Sikemu dugumɔgɔ minw fana k'a demɛ ka o faga, o hake ye bɔ olugu fana ra.

²⁵ Sikemu dugumɔgɔw ka benkannikebaga dɔw dogo kuruw sanfeyɔrɔw ra, Sikemu dugu kɔrɔ, janko ka Abimeleki tɔrɔ. O mɔgɔw tun bɛ to ka ben temɛbagaw kan ka o borofenw bɔsi o ra. Mɔgɔ dɔw nana o ko fɔ Abimeleki ye.

²⁶ O wagati ra fana, Ebɛdi dence, min ye Gali ye, ale ni a balemaw tagara sigi Sikemu dugu kɔrɔ. Gali ta ko ka dugumɔgɔw kun mina, fɔ o ka o jigi la a kan.

²⁷ Lon dɔ, dugumɔgɔw bɔra ka taga o ta rezenforow ra, ka taga rezenmɔ tige, ka na o ji bɔ ka o kɛ duven ye. O kɔ, o ka janagbeba dɔ kɛ; o donna o ta jobonba kɔrɔ, ka domuniba kɛ yi, ka min, ka kumajuguw fɔ Abimeleki ma.

²⁸ Gali ko: «Abimeleki ye mun le ye an Sikemukaw fɛ, ka na a fɔ ko ale le bɛ sigi an kunna? Mun le koson an b'a to Abimeleki ye sigi an kunna k'a sɔrɔ Yerubaali dence lo? A ka Zebuli le ta ka o kɛ Sikemu dugu jamɔgɔ ye. Aw ka kan ka son Hamori ta mɔgɔw ta fanga le ma, ale min ka Sikemu dugu sigi. An man kan ka son Abimeleki ta fanga ma fiyewu!»

²⁹ Gali k'a fɔ tuun ko: «Ni a kɛra ko aw tun ka Sikemu dugu kuntigiya di ne le ma, ne tun bɛna Abimeleki gben ka bɔ fanga ra, k'a fɔ a ye ko: <Abimeleki, dɔ fara i ta kɛrɛkedenw kan ka na ne kɛrɛ!> »

³⁰ Ayiwa, Ebɛdi dence Gali tun ka o kuma minw fɔ, o kumaw sera dugutigi Zebuli ma. Zebuli dimina kɔsɛbɛ.

³¹ A ka mɔgɔ dɔw ci dogo ra Abimeleki fɛ, ka taga a fɔ a ye ko: «A flɛ, Ebɛdi dence Gali ni a balemaw nana Sikemu dugu kɔrɔ, ka na to ka mɔgɔw kɔnɔnɔsu i kama.

³² O ra, bi su fɛ, i ni i ta mɔgɔw ye bɔ ka taga dogo kongo kɔrɔ.

³³ Sini sɔgoma, teresun bɔwagati ra, aw ye bara ka na ben dugu kan. Ni Gali ni a ta mɔgɔw bɔra ko o bɛna i kɛrɛ, ni i baraka ka se ka min kɛ, i ye o kɛ o ra.»

³⁴ Abimeleki ni a ta mɔgɔw bɛɛ bɔra su fɛ ka taga dogo Sikemu dugu kɔ fɛ. A tun k'a ta kɛrɛkedenw taran ka o kɛ jenkuru naani.

³⁵ Ayiwa, o dugusagbɛ sɔgɔmada fɛ, Gali bɔra ka taga lo dugu donda ra. O wagati ra, Abimeleki ni a ta mɔgɔw bɛɛ barara ka bɔ o dogoyɔrɔ ra.

³⁶ Gali ka o ye minke, a k'a fɔ Zebuli ye ko: «Ne na bɛ mɔgɔ dɔw jigitɔ ra ka bɔ kuruw kunna.» Zebuli k'a jaabi ko: «Mɔgɔw tɛ, kuruw ja lo.»

³⁷ Gali ko: «Can lo dɛ, mɔgɔ dɔw le bɛ jigira ka bɔ kuruw sanfeyɔrɔw ra; kɛrɛkeden dɔw le bɛ nana lagberikebagaw ta yirisunba sira fɛ.»

³⁸ Zebuli ko: «Ele tun bɛ dabayakuma minw fɔra, i pinana o kɔ wa? Ele le tun t'a fɔra ko: <Abimeleki ye mun le ye ko a bɛ a ta fanga sigi an kan?> I tun bɛ mɔgɔ minw dogoyara, olugu le ye nin ye tan. Wuri, i ye taga o kɛrɛ sisan!»

³⁹ Gali blara Sikemu dugumɔgɔw na ko o bɛ taga Abimeleki kɛrɛ.

⁴⁰ Abimeleki ka Gali gben, Gali borira a na. Abimeleki ta mɔgɔw ka Sikemukaw caman faga sani o ye bori ka taga se o ta dugu donda ma.

⁴¹ O kɔ, Abimeleki tagara sigi Aruma dugu kɔrɔ. Zebuli ka Gali ni a balemaw bɛɛ gben, ko o kana sekɔ Sikemu tuun.

⁴² Ayiwa, o dugusagbɛ, Sikemu dugumɔgɔw bɔra ko o bɛ taga o ta forow ra. Abimeleki ka o mɛn.

⁴³ A k'a ta kerekedenw taran jenkuru saba. O tagara dogo kongo kono. O nana mogow boto ye dugu kono minke, o tagara o kama ka taga o kere.

⁴⁴ Abimeleki ni a ta kerekajama kelen borira ka taga lo Sikemu dugu donda ra. Jenkuru to fla tagara ben mogow kan kongo kono yi ka o kere.

⁴⁵ Abimeleki ka Sikemu dugumogow kere o lon tere bee. A laban, a sera ka dugu mina. A ka dugumogow faga, ka dugu ci, ka ban ka kogo seri† dugukolo yoro bee ra.

⁴⁶ Ayiwa, sankasojan min tun be Sikemu dugu koro, min be wele ko Migidali Sikemu, o yoro mogow ka o men minke, olugu tagara dogo o ta jo Baali Beriti ta jobonba jukoroyoro so kono.

⁴⁷ Do tagara a fo Abimeleki ye ko Migidali Sikemu mogow bee tagara lajen o ta jobonba kono.

⁴⁸ Abimeleki tagara ni a ta mogow bee ye Salimon kuru kan. A ka jende ta ka yiriboro do tige, ka o la a kan na, k'a fo a ta kerekedenw ye ko: «Ne ka min ke aw ka o ye ke! Aw fana ye teliya ka o do ke.»

⁴⁹ O bee ka yiriboro kelen kelen tigetige, ka gban Abimeleki ko. O tagara o yiriborow ton jobonba jukoroyoro ra, k'a lala bon kan, ka tasuma don a ra, ka bonba ni a konmogow bee jeni. Migidali Sikemu ta mogow bee sara o cogo le ra. O tun be mogo waga kelen bo, cew ni musow.

Abimeleki sacogo

⁵⁰ O ko, Abimeleki tagara Tebesi dugu kama. A ka dugu lamini, ka dugu mina.

⁵¹ Nka sankasojan barakaman do tun be dugu ce ma, dugumogow bee tagara dogo o sankaso kono, cew, ani musow. O ka sankaso da sogo o yere da ra, ka yelen ka taga to sankaso kunna.

⁵² Abimeleki nana se fo sankaso ma. A benna sankaso kan, ko a be tasuma don a ra.

⁵³ Muso do tora sankaso kunna ka mugusikaba do firi Abimeleki kun kan, k'a kun ci.

⁵⁴ O yoronin bee, Abimeleki ta kerekeminanw tun be kanbelen min boro, a ka o wele k'a fo o ye ko: «I ta kerekemuru bo ka ne faga, janko o kana na a fo ko muso le ka ne Abimeleki faga.» Kanbelen ka Abimeleki sogo ni kerekemuru ye; Abimeleki sara.

⁵⁵ Izirayelimogow k'a ye ko Abimeleki sara minke, o bee sekora ka taga o ta so.

⁵⁶ O cogo ra, Abimeleki tun ka kojugu min ke, k'a balemace biwolonfla faga, k'a face hake ta, Ala ka o kojugu hake bo Abimeleki ra.

⁵⁷ Sikemu dugumogow fana tun ka kojugu minw bee ke, Ala ka olugu fana ta kojuguw hake bo o ra. A kera ten, Yerubaali dence Yotamu ta danga benna o kan.

10

Tola kera Izirayeli namogo ye

¹ Abimeleki sanin ko, Isakari ta mogo do tun be yi, o togo tun ye ko Dodo; Dodo dence min togo tun ye ko Puwa, o dence Tola, ale le wurira ka Izirayelimogow bosi o juguw boro. A tun siginin be Samiri dugu kono, Efirayimu kuruyorow ra.

² A kera Izirayeli namogo ye fo san mukan ni saba. O ko, a sara. O k'a su don Samiri.

Yahiri kera Izirayeli namogo ye

³ Tola sanin ko, Yahiri le sigira kuntigiya ra. Ale tun ye Galadika le ye. A kera Izirayeli namogo ye fo san mukan ni fla.

† 9:45 9.45 Ka kogo seri, o koro ye ko mogo si kana se ka sigi o dugu kono tuun; a lakolon ye to wagati bee.

⁴ Dence bisaba le tun be Yahiri fe; fali kelen kelen tun be olugu bee togo ra; o bee tun siginin be kuntigiya ra o ta dugu kunna. O duguw be wele hali bi ko Yahiri ta duguw. O be Galadi jamana ra.

⁵ Yahiri nana sa; o k'a su don Kamon dugu korɔ.

Amɔnkaw ka Izirayelimogow kere

⁶ Izirayelimogow ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ tuun. O ka jo dow son, minw ye Baali ni Asera ye, ani Sirikaw ni Sidonkaw ni Mohabukaw ni Amɔnkaw ni Filisikaw ta jow bee. O bora Matigi Ala ko, o ma son k'a bato tuun.

⁷ Matigi Ala dimina Izirayelimogow korɔ kosebe. A ka o labla Filisikaw ni Amɔnkaw ye.

⁸ K'a damina o san na, Izirayelimogow minw bee tun be Zuriden ba tereboyannan na, Galadi mara ra, Amorikaw ta jamana ra, Amɔnkaw ka olugu jonyamina, ka o degu kosebe, ka taga se fo san tan ni seegi.

⁹ Amɔnkaw nana Zuriden ba tige, ka taga ben Zuda ta mogow ni Boniyaminu ta mogow ni Efirayimu ta mogow fana kan ka o kere. O wagati kera segeba ye Izirayelimogow fe.

¹⁰ Izirayelimogow kasira ka Matigi Ala daari. O ko: «E, Matigi Ala, an ka i hake ta; sabu an ka an ta Ala to yi, ka taga Baali le bato.»

¹¹ Matigi Ala ka Izirayelimogow jaabi ko: «Ne le tun ma aw bosi ka bo Misirankaw ni Amorikaw ni Amɔnkaw ni Filisikaw boro wa?

¹² Wagati min fana Sidonkaw, ani Amalekikaw, ani Mahonkaw tun be aw toorora, aw kasira ka ne daari minke, ne ma aw bosi o boro wa?

¹³ Nka aw belen ka ne to yi, ka taga fen werew le bato. O koson ne tena aw bosi tuun.

¹⁴ Aw ka ala were minw ta ka o bato, aw ye olugu daari; olugu le bena aw bosi ka bo aw ta sege ra sisan!»

¹⁵ Izirayelimogow k'a fo Matigi Ala ye tuun ko: «An ka i hake ta. Ni min ka i diya, i ye o ke an na; nka sabari, i ye an bosi bi!»

¹⁶ O ka o ta jow bee labo, ka o firi, ka Matigi Ala bato tuun. A kera ten, o ta pani koson, o hina ka Matigi Ala mina.

¹⁷ Ayiwa, Amɔnkaw nana lajen Galadi mara ra kere kama. Izirayelimogow fana nana lajen Misipa.

¹⁸ Izirayelimogow minw tun siginin be Galadi mara ra, olugu ni o ta pamogow ko: «Ce juman le bena bla an na ka taga Amɔnkaw kere? Ni ce o ce sera ka o ke, ale le bena ke Galadi mogow bee pamogo ye.»

11

Zefite kera Izirayeli pamogo ye

¹ Ayiwa, cefari do tun be Galadi mara ra, a togo tun ye ko Zefite. A face togo tun ye ko Galadi. Galadi tun ka Zefite woro jatomuso do le fe.

² Galadi ta muso yere tun ka dence minw woro a ye, olugu nana koroya minke, o ka Zefite ghen. O ko a ma ko: «Ele te se ka cen foyi soro an face ta so konɔ yan, sabu ele ye muso were ta den le ye.»

³ A kera ten, Zefite bora a fadenw korɔ, ka taga to Tobu jamana ra. A ka mogokolon dow ta ka olugu bla a yere ko; o tun be to ka yaala yorow na fe ka ben mogow kan.

⁴ Ayiwa, o kow le ko fe, Amɔnkaw wurira ko o be Izirayelimogow kere.

⁵ A kera ten minke, Izirayelimogow minw be Galadi mara ra, olugu ta cekorobaw tagara Zefite fe Tobu jamana ra.

⁶ O tagara a fo Zefite ye ko: «Na, i bena ke an kuntigi ye, ka bla an na, an ye taga Amɔnkaw kere.»

⁷ Zefite ka Galadi mara cekorobaw jaabi ko: «Aw ma ne koninya ka ne gben ka bo ne face ta so wa? Mun koson sisan sege sera aw ma minke, aw be nana ne ko?»

⁸ Galadi cekorobaw ko a ma ko: «An nana i fe, janko i ye bla an na ka taga Amankaw kere, ka ke anw ni Galadika tow bee kuntigi ye.»

⁹ Zefite ka Galadi cekorobaw jaabi tuun ko: «Ni aw ka ne wele ka taga Amankaw kere, ni Matigi Ala nana a to ne ka se soro o kan, o tuma ne le bena sigi aw kunna ka ke aw pamogo ye de?»

¹⁰ Galadi cekorobaw ko a ma ko: «An sonna. I ka min fo, ni anw ma o ke, Ala le ye an seere ye.»

¹¹ Zefite tagara ni Galadi cekorobaw ye o cogo le ra. O k'a ke o pamogo ye, k'a ke o kuntigi ye. O tun ka layiri min ta Zefite ye, Zefite nana o bee fo Matigi Ala na koro Misipa.

Zefite kumana Amankaw ta masace fe

¹² Zefite ka ciraden dow ci ka taga a fo Amankaw ta masace ye ko: «Mun le donna aw ni anw ce, fo aw nana an kama, ko aw bena an ta jamana kere?»

¹³ Amankaw ta masace ka Zefite ta ciradenw jaabi ko: «Ne b'a fe ka aw kere, sabu Izirayelimogow bora Misiran minke, o ka ne ta jamana fan do mina ne ra; k'a ta Arinon ko yoro ra, ka taga a bla fo Yaboki ko ra, ka taga se fo Zuriden kenegbeyoro ra. Ne b'a fe aw ye o yorow di ne ma, a kana se kere ma.»

¹⁴ Zefite ka ciraden dow bla tuun ka taga Amankaw ta masace fe,

¹⁵ ka taga a fo a ye ko ale Zefite ko: «Izirayelimogow ma Mohabukaw ta jamana mina, o ma Amankaw ta jamana fana mina;

¹⁶ sabu Izirayelimogow bora Misiran minke, o temena kongokolon le fe ka na se fo Kogojiwulen yoro ra, ka na se Kadesi.

¹⁷ O wagati le ra Izirayelimogow ka cira bla ka taga a fo Edomukaw ta masace ye ko: «Sabari k'a to an ye teme i ta jamana fe ka taga.» Nka Edomu ta masace ma son. O ka cira do ci Mohabukaw ta masace fana fe, ale fana banna. A kera ten, Izirayelimogow tora Kadesi.

¹⁸ «O ko, Izirayelimogow temena Edomukaw ni Mohabukaw ta jamana ko fe, kongokolon konso, ka na se Mohabukaw ta jamana tereboyanfan na. O sigira Arinon ko ko fe, nka o ma don Mohabukaw ta jamana ra, sabu Arinon ko le ye Mohabukaw ta jamana dan ye.

¹⁹ O ko, Izirayelimogow ka cira bla ka taga Amarikaw ta masace Sihon fe, min tun siginin be Hesibon dugu konso, ka taga a fo a ye ko: «Sabari k'a to an ye teme i ta jamana fe ka taga an tagayoro ra.»

²⁰ Nka masace Sihon ma la Izirayelimogow ta kuma ra; a ma son k'a to o ye teme a ta jamana fe. A k'a ta kerekedenw bee lajen ka na Yahasi, ka na Izirayelimogow kere.

²¹ «Nka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka masace Sihon ni a ta kerekejama bee don Izirayelimogow boro, k'a to Izirayelimogow ka se soro o kan. Amarikaw ta jamana fan min be o yoro ra, Izirayelimogow ka o bee mina.

²² K'a ta Arinon ko yoro ra, ka taga a bla fo Yaboki ko ra, ani k'a ta kongokolon fan na ka taga a bla fo Zuriden ba ra, Izirayelimogow ka o yorow bee mina Amarikaw ra.

²³ «Ayiwa, ni Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka Amarikaw gben ka o ta jamana di Izirayelimogow ma, mun le nana o jamana ke ele ta ye bi?

²⁴ Ele ta ala min ye Kemosi ye, o ka jamana min di ele ma, ele ma o jamana ta wa? Ni Matigi Ala, anw ta Ala fana ka fen o fen di anw ma, an fana ka kan ka o soro ke.

²⁵ O tuma ele ka fisa ni Sipori dence Balaki ye wa, ale min tun ye Mohabukaw ta masace ye folofolo? Yala ale tun ka Izirayelimogow soso, walama ka o kere wa?

²⁶ Izirayelimogow siginin be Hesibon dugu ni a kerefeduguw ra, ani Aroweri ni a kerefeduguw, ani dugu minw bee be Arinon koda ra, nin ye a san keme saba le ye. Mun koson aw ma o gben kabini o wagati ra?

²⁷ «Anw koni ma jaraki, sabu an ma foyi ke aw ra; aw le jarkira, sabu aw b'a fe ka anw kere. Matigi Ala yere ye nin kiti tige anw Izirayelimogow ni aw Amankaw ce; ale le ye kititigebaga ye.»

²⁸ Ayiwa, Amankaw ta masace ma son ka Zefite ta kuma lamɛn.

Zefite ka dajuru ta Ala fe

²⁹ Matigi Ala Nin* jigira Zefite kan. A ka Galadi ta jamana ni Manase ta jamana cetige; o ko, a tagara Misipa, Galadi jamana ra, Amankaw kama.

³⁰ Zefite ka dajuru do ta Matigi Ala fe. A ko: «Matigi Ala, ni i k'a to ne ka se soro Amankaw kan,

³¹ ne sesorobaga sekoto ka bo kerekeyoro ra Amankaw fe, ni mogow o mogow konna ka bo ne ta so, ka na ne kunben, ne bena o tigi ke saraka jenita* ye ka o di i ma.»

³² Zefite tagara Amankaw kere; Matigi Ala k'a to a ka se soro o kan.

³³ A ka se soro Amankaw bee kan, k'a ta Aroweri dugu yoro ra, ka taga a bla fo Miniti dugu ra; dugu mugan le tun be o yoro ra; a ka o bee mina, ka taga se fo Abeli Keramimu dugu ma. Amankaw tora Izirayelimogow ta fanga koro.

Zefite denmuso ta ko

³⁴ Ayiwa, Zefite boto kerekeyoro ra ka na a ta so konon Misipa, a barara k'a denmuso nato ye a be don kera ka na a kunben ni dundunw ye. O denmuso kelen le tun be Zefite fe; dence tun t'a fe, denmuso were fana tun te a fe.

³⁵ Zefite k'a ye minke, jigitige koson, a k'a yere ta derege mina k'a faran, k'a fo ko: «E, ne denmuso, i ka kojuguba lase ne ma de! Ele yere le kera ne jigitigebaga ye bi. Ne ka dajuru ta Matigi Ala fe, ne fana te se ka to a kebari ye.»

³⁶ A denmuso ko a ma ko: «Ni a kera ko i ka dajuru le ta Matigi Ala fe, i ka min fo Ala ye, ne ke o ye; sabu Matigi Ala ka i dimibo i juguw ra, minw ye Amankaw ye.»

³⁷ A k'a fo a face ye fana ko: «Ne be fen kelen jini i fe. A to ne ye karo fla ke, ka taga yaala kuruw kan, ka kasi ni ne kafinogonw ye, sabu ne furubari bena sa.»

³⁸ A face ko: «Taga!» A k'a to a yere ma fo karo fla. A tagara yaala kuruw ce ra, ka kasi ni a kafinogonw ye, ko sabu ale furubari bena sa.

³⁹ Karo fla dafara minke, a sekora ka na a face fe. Zefite tun ka dajuru min ta, a ka o dafa a denmuso ra. A tun ma ce lon ka ye.

Kabini o kera, o ko kera landa ye Izirayelimogow fe;

⁴⁰ san o san Izirayeli sunguruw be bo ka taga tere naani ke ka o hakiri jigi Galadikace Zefite denmuso ra.

12

Galadikaw ni Efrayimukaw ta kere

¹ Efrayimu ta cew ka nogon lajen ka Zuriden ba tige, ka taga Safon, ka taga a fo Zefite ye ko: «Mun koson i tagara Amankaw kere, i ma na an wele an ye taga ni i ye? An bena i ta bon jeni, ka ele yere fana jeni.»

² Zefite ka o jaabi ko: «Kereba le tun be ne ni Amankaw ce; an ka aw wele ko aw ye na an deme, nka aw si ma son ka bo ka na an bosi o boro.

³ Ne nana a ye ko aw te nana minke, ne ka ne yere nin fiyeere ka taga Amankaw kere, ne ni ne ta mogow; Matigi Ala fana ka o don ne boro. Mun na aw be na ne kama sisan tuun ko aw bena ne kere?»

⁴ Zefite ka Galadi ta cew bee lajen, ka Efrayimukaw kere. Galadi ta mogow ka Efrayimukaw kere ka se o ra; k'a soro Efrayimukaw tun b'a fora Galadi ta mogow

ma ko: «Aw Galadikaw, aw tɛ foyi ye; aw borira ka bɔ Efirayimu ta mɔgɔw fɛ ka taga Manase ta mɔgɔw fɛ.»

⁵ O bɛ Zuriden ba tige yɔrɔ minw na ka taga Efirayimukaw ta mara ra, Galadikaw tagara o yɔrɔw bɛɛ mina, ka sira tige Efirayimukaw na. Ni Efirayimuka dɔ borito nana se ba sennatigeyɔrɔ ra, ni a ko: «Aw y'a to ne ye tɛmɛ,» o tuma Galadikaw b'a pininka ko: «Ele tɛ Efirayimuka le ye wa?» Ni a ko: «ɔn-ɔn,»

⁶ o b'a fɔ a ye ko a y'a fɔ ko «Siboleti»! A b'a fɔ ko «Shiboleti»; sabu Efirayimukaw da tɛ se ka o kuma fɔ Galadikaw ta fɔcogo ra. Galadikaw b'a lon ko Efirayimuka lo; o b'a mina k'a kannatigɛ batigeyɔrɔ ra yi. O lon na, o ka cɛ waga binaani ni fla (42 000) le faga Efirayimukaw ra.

⁷ Zɛfite Galadikacɛ kera Izirayeli namɔgɔ ye ka se fɔ san wɔrɔrɔ. O ko, Zɛfite Galadikacɛ sara. O k'a su don Galadi dugu dɔ ra.

Namɔgɔ minw sigira Izirayeli kunna Zɛfite kɔ

⁸ Ayiwa, Zɛfite sanin ko, Ibisani le kera Izirayeli namɔgɔ ye. Ale tun bɛ bɔ Betilehemu.

⁹ Dence bisaba ni denmuso bisaba le tun b'a fɛ. A k'a denmusow di furu ra yɔrɔ werɛ mɔgɔw le ma, ka muso dɔw pini yɔrɔ werɛw ra fana ka o di a dencew ma. A kera Izirayeli namɔgɔ ye fɔ san wolonfla.

¹⁰ O ko, Ibisani sara. O k'a su don Betilehemu.

¹¹ Ale ko, Elon le kera Izirayeli namɔgɔ ye. Ale tun ye Zabulon ta mɔgɔ dɔ le ye. A kera Izirayeli namɔgɔ ye fɔ san tan.

¹² O ko, Elon sara; o k'a su don Ayalon dugu kɔrɔ, Zabulon ta mara ra.

¹³ Ale ko fɛ, Hileli dence Abidon le kera Izirayeli namɔgɔ ye. A tun bɛ bɔ Piraton dugu kɔnɔ.

¹⁴ Dence binaani, ani mamaden cɛman bisaba le tun b'a fɛ. Fali kelen kelen tun bɛ olugu bɛɛ togo ra. A kera Izirayeli namɔgɔ ye fɔ san seegi.

¹⁵ O ko, Piratonkacɛ Hileli dence Abidon sara. O k'a su don Piraton dugu kɔrɔ, Efirayimu mara ra, Amalekikaw ta kuruyɔrɔw ra.

13

Samuson worocogo

¹ Izirayelimɔgɔw ka kojugu kɛ Matigi Ala na kɔrɔ tuun. O le koson Matigi Ala ka o labla Filisikaw ye. Olugu ka se sɔrɔ o kan fɔ san binaani.

² Cɛ dɔ tun bɛ Soreha dugu kɔnɔ, a togo tun ye ko Manoha. Dan ta mɔgɔ dɔ tun lo. A muso tun ma den sɔrɔ ka ye.

³ Lon dɔ, Matigi Ala ta mɛlɛkɛ dɔ k'a yɛrɛ yira o muso ra, k'a fɔ a ye ko: «Ne k'a lon ko i tɛ se ka den woro, o koson den tɛ i fɛ. Nka i bɛna kɔnɔ ta, ka dence woro.

⁴ Nka i yɛrɛ kɔrɔsi kɔsɛbɛ. I kana duven min, walama minnifen fariman werɛ; i kana fɛnsaninyabari si domu;

⁵ sabu i bɛna kɔnɔ ta ka dence woro. A kunsigi man kan ka tige, walama ka li fiyewu; sabu k'a ta a worolon na, o den bɛna kɛ Ala ta mɔgɔ saninman le ye. Ale le bɛna a damina ka Izirayelimɔgɔw bɔsi Filisikaw boro.»

⁶ Muso tagara a fɔ a cɛ ye ko: «Ala ta ciraden dɔ nana kuma ne fɛ. A tun bɛ i n'a fɔ Ala ta mɛlɛkɛ dɔ; sabu a cogo tun bɛ siranya blara ne ra. Ne m'a pininka a boyɔrɔ ra, a fana m'a togo fɔ ne ye.

⁷ A k'a fɔ ne ye ko ne bɛna kɔnɔ ta ka dence woro. A k'a fɔ ne ye ko k'a ta sisan, ko ne man kan ka duven min, walama minnifen fariman werɛ; ko ne kana fɛn saninyabari si domu fana; ko sabu o den bɛna kɛ Ala ta mɔgɔ saninman le ye, kabini a worolon na fɔ ka taga se a salon ma.»

⁸ Ayiwa, Manoha ka Matigi Ala daari, k'a fɔ ko: «E, Matigi Ala, a to i ta ciraden ye seko ka na an fe tuun, janko an ka kan ka min ke den ta ko ra ni a worora, a ye o fɔ an ye.»

⁹ Matigi Ala ka Manoha ta daariri jaabi. Lon do, Ala ta meleke nana muso fe tuun. O y'a soro muso tun siginin be kongo kono. A ta ce Manoha tun te ni a ye.

¹⁰ A borira ka taga o fɔ a ce ye ko: «A fe, ce min tun nana ne fe o lon na, a nana tuun bi.»

¹¹ O yoronin bee ra, Manoha wurira ka tugu a muso ko ka taga se ce koro, k'a pininka ko: «Yala ele le kumana ne ta muso fe wa?» Ce ko: «Ne lo.»

¹² Manoha k'a pininka tuun, ko: «Ni i ta kuma nana ke can ye, an ka kan ka sira juman le tagama den ta ko ra, ani an ka kan ka mun ni mun le ke a ye?»

¹³ Ala ta meleke ka Manoha jaabi ko: «Ne ko muso man kan ka fen minw domu, a ye o bee ye k'a to yi.

¹⁴ Fen o fen be bo rezen na, a man kan ka o domu; a man kan ka duven min, walama minnifen fariman were. A man kan ka fen saninyabari si domu. Ne ka ci minw fɔ a ye, a ye o bee ke ka ja.»

¹⁵ Manoha k'a fɔ Ala ta meleke ye ko: «Sabari ka an kono yan, an be taga badennin do faga ka o tobi ka na o di i ma.»

¹⁶ Matigi Ala ta meleke k'a jaabi ko: «Hali ni ne tora yan, ne tena i ta domuni domu; nka ni i be son, i be se ka saraka jenita* do bo ka o di Matigi Ala ma.» Manoha tun m'a lon ko Matigi Ala ta meleke lo.

¹⁷ Manoha k'a fɔ a ye ko: «I togo fɔ an ye, janko i ka kuma min fɔ, ni o nana ke can ye, an ye se ka i bonya.»

¹⁸ Matigi Ala ta meleke k'a jaabi ko: «Mun na i be ne togo pininka? Ne togo ye togo numamba le ye*.»

¹⁹ Manoha ka badennin mina, ka siman saraka* do fara o kan, ka o ke saraka ye k'a di Matigi Ala ma. Manoha ni a muso tun be fleri kera minke, o ka kabako do ye.

²⁰ O tun ka tasuma min don sarakabonan kan, o tasuma mana wurira minke, Matigi Ala ta meleke yelenna o tasumamana fe. Manoha ni a muso ka o ye minke, o ka o yere firi dugu ma, ka o ja biri dugu ma.

²¹ Matigi Ala ta meleke m'a yere yira Manoha ni a muso ra tuun. O wagati le ra Manoha soro k'a lon ko Matigi Ala ta meleke tun lo.

²² Manoha k'a fɔ a muso ye ko: «E, an bena sa, sigiya t'a ra, sabu an ka Ala le ye.»

²³ A muso k'a jaabi ko: «Ni Matigi Ala tun b'a fe ka an faga, a tun tena son an ta saraka jenita* ni an ta siman saraka ra; a tun tena nin kow bee yira an na, a fana tun tena nin kumaw bee fɔ an ye.»

²⁴ Ayiwa, muso nana dence woro, k'a togo la ko Samuson. Den koroyara, Matigi Ala ka baraka don a ra fana.

²⁵ Matigi Ala Nin* k'a damina ka a ta fanga don Samuson na, janko a ye a ta baara ke. O wagati ra, a tun be Mahane Dan, Soreha dugu ni Esitaholi dugu furance ra.

14

Samuson tagara Filisika sunguru do daari

¹ Lon do, Samuson tagara Timina dugu kono; a ka Filisika sunguru do ye; a pabara o fe.

² A sekora a ta dugu ra tuma min na, a ka o kuma fɔ a face ni a bamuso ye; a ko: «Ne ka Filisika sunguru do ye Timina dugu kono, min ko diyara ne ye; aw ye a jini k'a di ne ma, ne b'a furu.»

* 13:18 13.18 Togo numamba, walama gundo.

³ A face ni a bamuso k'a jaabi ko: «O tuma sunguru te i balemaw ta denw na le wa, walama sunguru si le te an ta siya ra wa, fo i be taga muso jini o Filisika kenesigibariw le fe?» Samuson ko: «Aw ye a jini ne ye, sabu ale le ko diyara ne ye.»

⁴ A face ni a bamuso tun m'a lon ko o ko bora Matigi Ala yere le ra; Ala tun be cogo le pinina ka Filisikaw kere; sabu o wagati ra, Filisikaw ta fanga tun be Izirayelimogow kan.

Samuson ka jara faga

⁵ Samuson ni a face ni a bamuso tun be tagara Timina. Samuson faranna ka don Timina dugu rezenforow konɔ; jarakanbelen do barara ka bo, ka kule, ka girin k'a kunben.

⁶ Matigi Ala k'a ta Nin* don Samuson konɔ, ka fanga don a ra; a ka jara mina k'a faga k'a tigetige k'a sorɔ foyi te a boro, k'a ke i n'a fo badennin le tun be a boro. Nka a ma o ko fo a face ni a bamuso ye.

⁷ O ko, a tagara kuma sunguru fe; o sunguru ko diyara a ye kosebe.

⁸ Wagati dama temenin ko, Samuson sekora ka taga Timina tuun ni a worobagaw ye, ko o be taga sunguru furu siri. O tagato, Samuson faranna ka taga jara su fle. A tagara a sorɔ ko lidenw ka li ke jara su konɔ.

⁹ A ka o li do bo ka ke o domu ye ka taga. A tagara se a face ni a bamuso koro minke, a ka do di olugu ma, o k'a domu. Nka a m'a fo o ye ko li bora jara do su le konɔ.

Samuson ta talen

¹⁰ Samuson face tagara Filisika sunguru ta mogow fe ka taga furuko panabo. Samuson ka panagbeba do ke, ka domuniba tobi, i n'a fo kanbelenw be deri k'a ke cogo min na.

¹¹ Filisikaw ka Samuson ye minke, o ka kanbelen bisaba bla ni a ye, ka o ke a jennogonw ye.

¹² Samuson k'a fo o kanbelenw ye ko: «Ne bena talen do fo aw ye; ni aw sera ka o koro lon k'a fo ne ye panagbe tere wolonfla konɔ, ne bena deregebe bisaba ni deregeba bisaba di aw ma.

¹³ Nka ni aw ma se k'a koro fo ne ye, aw le bena deregebe bisaba ni deregeba bisaba di ne ma.» O ko a ma ko: «I ta talen fo, an y'a men.»

¹⁴ A ko:

«Fen domuta sorora fendomubaga konɔ,
fen timiman sorora fen barakaman konɔ.
O koro ye di?»

Kanbelenw ka tere saba ke, o ma se ka talen koro lon k'a fo.

¹⁵ Panagbe tere naaninan, o k'a fo Samuson muso ye ko: «I ta ce nege k'a to a ye talen koro fo i ye, i ye na a fo an ye; ni o te, an bena i ni i worobagaw bee jeni. O tuma aw ka an wele aw ta panagbe ra ka na an borofenw bee le bosi an na ke?»

¹⁶ Samuson muso kasito tagara a fo Samuson ye ko: «Ne ko man di ele ye fiyewu; i te ne kanuna hali doonin. Ni o te mun na i be talen fo ne ta dugumogow ye k'a sorɔ i m'a koro fo ne ye?» Samuson k'a jaabi ko: «Ne ma nin talen koro fo hali ne worobagaw ye; mun na ne bena a fo ele ye?»

¹⁷ Muso ka Samuson tooro ni kasi ye fo ka taga se panagbe tere wolonflanan ma. A ma na panagbe tere wolonflanan, Samuson k'a koro fo a ye, sabu muso tun be a nin tooro lon o lon. Muso teliyara ka taga o fo dugu kanbelenw ye.

¹⁸ Panagbe tere wolonflanan lon, sani tere ye ben, dugu kanbelenw nana a fo Samuson ye ko:

«Mun le ka di ka teme li kan?
Mun le baraka ka bon ka teme jara kan?»

Samuson ka o jaabi ko:

«Ni aw tun ma aw ta misidaba sama ni ne ta misigberen ye,
aw tun tena ne ta talen koro lon.»

¹⁹ O yoronin bee, Matigi Ala k'a ta Nin don Samuson kono, ka fanga don a ra. A tagara Asikalon dugu kono. A ka ce bisaba faga, ka o ta faniw ce ka na o di dugu kanbelenw ma, sabu o ka talen koro fo. O ko, a dimininba sekora ka taga o ta so.

²⁰ Kanbelen minw tun be ni a ye, o k'a muso di o do ma; ale le tun ye a teri ye kono ya janagbe wagati ra.

15

Samuson k'a yere dimibo Filisikaw ra

¹ Ayiwa, wagati dama temenin ko, simantigewagati ra, Samuson tagara ko a be taga a muso fle. A ka badennin kelen mina ko a be taga o sama a ma. A tagara se minke, a ko a b'a fe ka don a muso fe bon kono. Nka a burance ma son k'a to a ye don.

² A burance ko: «Ne tun b'a miirira ko i t'a fe tuun, o koson ne k'a di i torgonce ma. A dogomuso ta a no ra; ale yere ce ka ji ka teme a koromuso kan.»

³ Samuson ko: «Sisan koni, ni ne ka kojugu ke Filisikaw ra, mogso si man kan ka ne jaraki; olugu yere le ka o jini.»

⁴ O yoronin bee ra, Samuson tagara kongowuru keme saba mina; ka o kukalaw sirisiri jagon na fla fla, ka binpaga do siri o kukala fla ce ma.

⁵ A ka tasuma don o binpagaw ra, ka kongowurw gben ka taga ni o tasuma ye Filisikaw ta forow ra. Tasuma ka siman tigeninw ni siman tigebariw bee jeni, ka taga se fo oliviyesunw ma.

⁶ Filisikaw ka jininkari ke ko: «Jon le ka nin ke?» O k'a fo o ye ko Samuson le k'a ke, ko sabu a burance min be Timina dugu kono, ale k'a muso mina k'a di a torgonce ma. A fora ten minke, Filisikaw tagara o muso ni a face bee mina ka o jeni.

⁷ Samuson ka o ye minke, a ko: «Ayiwa, ni aw be o le kera, ne fana tena aw nasumanin to, fo ne ye ne ta dimibo aw ra le.»

⁸ Samuson ma to to Filisikaw ra; a ka o kere ka se soro o kan, ka o camanba faga. O ko, a tagara sigi Etamu farawo kono.

Samuson ka Filisikaw kere tuun

⁹ O kow ko, Filisikaw bora ka na o ta fanibonw lo Zuda jamana ra, ka wuri Lehi dugu kama.

¹⁰ Zuda ta mogow ka o jininka ko: «Mun na aw nana an kere?» O ko: «An nana Samuson le mina; a ka kojugu min ke an na, an bena o juru sara a ra.»

¹¹ Zuda ta mogow ka o men minke, o ra ce waga saba tagara Etamu farawo ra; o tagara a fo Samuson ye ko: «I ka mun baara le ke tan? I m'a lon ko an be Filisikaw ta fanga le koro wa?» Samuson ka o jaabi ko: «O ka min ke ne ra, ne ka o juru le sara o ra.»

¹² O ko: «An nana i mina le ka i siri ka i di Filisikaw ma.» Samuson ko: «Aw ye kari ne ye ko aw yere tena ne faga.»

¹³ O ka Samuson jaabi ko: «An t'a fe ka i faga; an b'a fe ka i mina ka i siri le doron ka i di o ma.»

O donna farawo kono ka Samuson mina k'a siri ni jurukisekura fla ye, ka bo ni a ye.

¹⁴ O tagara se ni Samuson ye Lehi dugu kono minke, o diyara Filisikaw ye, fo o ka ke kule ci ye ka o kunben. Nka Matigi Ala k'a Nin* don Samuson na, ka fanga don a ra. O tun k'a borow siri ni jurukise minw ye, olugu kera a pa na i ko jesejuru min jenina tasuma ra; a ka o tigetige ka bo a boro ra.

¹⁵ A ka falidagbaga kenɛ do bennin ye; a ka o ta ka o ke ka Filisika ce waga kelen bugo ka o faga.

¹⁶ O ko, a perenna k'a fo ko:
«Mogow suw tonnin fle, do were tonnin fle!
Ne ka o be faga ni fali dagbaga kelen le ye.
Ne ka ce waga kelen faga ni fali dagbaga kelen ye.»

¹⁷ Samuson ka o kuma fo ka ban minke, a ka fali dagbaga firi. O koson o yoro togo lara ko Ramati Lehi*.

¹⁸ Ayiwa, o ko, jiminlogo gbanna Samuson na. A ka Matigi Ala daari ko: «E, Ala, ele le ka nin sebayayaba di i ta jonce ma, k'a to ne ka se soro Filisikaw kan. Sisan i bena a to jiminlogo ye ne faga, k'a to nin mogo kenesisigibariw ye ne mina ka ne ke o sago ye wa?»

¹⁹ A ka o fo minke, Ala ka farawo do dayele o yoro ra, Lehi dugu koro; ji bora o ra. Samuson ka o ji min ka baraka soro tuun. O le koson o ka o bunun togo la ko Eni Akore†. A be Lehi dugu kono hali bi.

²⁰ Samuson kera Izirayeli jamogo ye fo san mugan, Filisikaw ta wagati ra.

16

Samuson tagara Gaza dugu kono

¹ Lon do, Samuson tagara Gaza, Filisikaw ta dugu do ra. A ka jatumusod do ye o yoro ra. A tagara don o muso ta so kono, ka jen ni a ye.

² Gaza dugumogow k'a men ko Samuson be o ta dugu kono. O ka mogow bla ka dugu yoro bee korosi ka dugu donda korosi su bee. O ma son ka foyi ke o lon su fe; sabu o tun b'a miirira ko ni dugu gbera le, o be soro ka Samuson faga.

³ Nka Samuson tora yi ka taga se su cemance wagati le ra. Su cemance ra a wurira; a ka Gaza dugu donda kon ni a yiriberew ni a negeberew bee sama ka bo. A ka o la a kamankun kan ka taga o bla kuru kunna, Heburon dugu ja fe.

Samuson ni Dalila ta ko

⁴ O kow ko, muso do were ko diyara Samuson ye. O muso ta so tun be Soreki kenegbeyoro ra. A togo tun ye ko Dalila.

⁵ Filisikaw ta masace looru nana a fo Dalila ye ko: «A ke cogo bee, i ye Samuson nege, janko fangaba min b'a ra, i ye o boyoro lon, k'a minacogo lon. Ni o kera, an bena a mina k'a siri. O ra, an bee kelen kelen bena warigbe waga kelen ni keme keme di i ma.»

⁶ Dalila ka Samuson jininka ko: «Samuson, sabari, i ye i ta fangaba nin boyoro fo ne ye. O ka kan ka i siri ni juru juman le ye janko i kana se ka foyi ke tuun?»

⁷ Samuson k'a jaabi ko: «Ni o ka ne siri ni jurukise kene wolonfla ye, min ma ja folo, ne ta fanga be ban; ne be ke i ko mogogbansan.»

⁸ A fora ten minke, Filisikaw ta masacew nana ni jurukise kene wolonfla ye ka na o di Dalila ma; o jurukisew tun ma ja folo. Ka Samuson to sunogo ra, Dalila ka Samuson siri ni o ye.

⁹ O y'a soro Filisika dow tun dogonin be bon do kono, Dalila ta so kono yi. A ka Samuson siri minke, a barara k'a fo ko: «Samuson, Filisikaw be nana i kama!» O yoronin bee, Samuson wurira ka o juruw tige i n'a fo jesejuru jeninin. A kera ten, o ma se k'a ta fanga boyoro lon.

¹⁰ Dalila ko Samuson ma ko: «I ka ne nege le, i ma son ka can fo ne ye. Sisan, ne ka kan ka i siri ni juru suguya min ye, sabari ka o fo ne ye.»

* 15:17 15.17 Ramati Lehi koro ye ko: dagbaga ta kuru. † 15:19 15.19 Eni Akore koro ye ko: daarikebaga ta bunun.

¹¹ Samusɔn ko: «Ni o ka ne siri ni jurukisekura le ye, juru min ma ke ka baara si ke folo, o tuma ne baraka bee be ban, ne be ke i ko mogo gbansan.»

¹² K'a to sunogo ra, Dalila ka jurukisekura dow jini k'a siri ni o ye. A sirinin ko, a ko a ma ko: «Samusɔn, Filisikaw be nana i kama!» O y'a soro Filisika dow tun dogonin be bon do konɔ Dalila ta so konɔ. Samusɔn wurira ka o juruw tigetige, k'a ke i n'a fo jesejuru gbansan le tun be a boro ra.

¹³ Dalila ko Samusɔn ma ko: «Hali bi i be ne negera le, i ma son ka can fo ne ye ban. O tuma ne ka kan ka i siri ni mun le ye sa? A fo ne ye!» Samusɔn ko: «Ne kunsigi turukala wolonfla don i ta jesedannan na ka a ni jese pagami k'a dan, k'a ke fanimugu ye, k'a mina ni jesedanbere ye. Ni o kera, ne be ke i ko mogo gbansan.»

¹⁴ Ka Samusɔn to sunogo ra, Dalila k'a kunsigi dan fanimugu do ra, k'a mina ni jesedanbere ye. O ko, a k'a fo Samusɔn ye tuun ko: «Samusɔn, Filisikaw be nana i kama!» Samusɔn wurira sunogo ra ka fanimugu ni jesedanbere bee sama ka bo.

¹⁵ Dalila ko a ma ko: «Mun na i b'a fo ne ma ko i be ne kanu, k'a soro i te sonna ka gbe ne ye? I ka ne nega fo sipaga saba, i ma son ka i ta fangaba boyoro fo ne ye.»

¹⁶ Muso ka nininkari gban Samusɔn na; lon o lon, a b'a ko, ka kuma caya a ma k'a ke i n'a fo a bena a faga; Samusɔn nana sege; to si tun te a ra tuun. A laban, a ma na se ka kun a ra tuun;

¹⁷ a k'a ta gundo fo a ye. A ko: «Kabini ne worora, o ma ne kunsigi tige ka ye, sabu ne kera Ala ta mogo saninman le ye kabini ne worolon. Ni o ka ne kunsigi tige, ne ta baraka bee be bo ne ra, ne baraka be ban, ka ne ke i ko mogo gbansan.»

¹⁸ Dalila k'a ye ko Samusɔn ka can fo ale ye minke, a ka mogo ci ka taga Filisikaw ta masacew fe, ka taga a fo o ye ko: «Sisan, aw ye na, sabu a ka can bee fo ne ye.» Filisikaw ta masacew nana Dalila fe ni wari ye o boro.

¹⁹ Dalila ka Samusɔn lasunogo a sen kan; o ko, a ka ce do wele ka na Samusɔn kunsigi turukala wolonfla bee tige ka bo a kun na. A ka Samusɔn nega k'a soro o cogo le ra, sabu a ta fanga bee bora a ra.

²⁰ A ko: «Samusɔn, Filisikaw be nana i kama!» Samusɔn panna ka wuri sunogo ra; a ko: «Ne bena ne yere bosi i n'a fo ne derira k'a ke cogo min na; ne bena ne yere bo o boro.» A tun m'a lon ko Matigi Ala tun k'a ta baraka bee bo ale ra.

²¹ Filisikaw k'a mina k'a padenw ci, ka taga ni a ye Gaza dugu konɔ. O k'a siri ni siranegjoroko fla ye, k'a bla mugusi ra kasobon konɔ.

²² Ayiwa, Samusɔn kunsigiw nana ke janya ye tuun.

Samusɔn ka bonba ben Filisikaw kan

²³ Lon do, Filisikaw ta masacew ka mogow lajen ka panagbeba do ke, ka sarakaba bo o ta ala ye, min togo ye ko Dagon. O tun b'a fora ko:

«An ta ala ka Samusɔn don an boro,
Samusɔn min tun ye an jugu ye.»

²⁴ Mogow k'a ye minke, o ka o ta ala tando k'a fo ko:

«An ta ala ka an jugu Samusɔn don an boro bi;
mogo min tun be an ta jamana halakira,
ka suw caya an ta jamana ra.»

²⁵ Ka Filisikaw jusu diyaninba to, o nana a fo ko: «Aw ye Samusɔn wele ka na, a ye na an panagbe.» O tagara Samusɔn bo kaso ra, a nana o panagbe. O tun k'a lo bonba ta samasen fla le ce ma.

²⁶ Kanbelennin min tun ka Samusɔn boro mina, Samusɔn k'a fo ale ye ko bonba lonin be samasen minw kan, a y'a to ale ye maga o samasenw na, ka den o kan.

²⁷ O y'a soro bonba konona tun fanin be mogow ra, ce ni musow. Filisikaw ta masacew bee tun be yi. Mogo minw tun siginin be bonba sanfeyoro ra ka ke Samusɔn fle ye, olugu tun be mogo waga saba bo, ce ni muso.

²⁸ Samusɔn ka Matigi Ala daari; a ko: «E, Dunupatigi Ala, sabari ka i hakiri to ne ra. E, Ala, fanga don ne ra, ka nin ke a sipaga laban ye, janko ne ye ne yere dimibo Filisikaw bee lajennin na sipaga kelen, ne naden fla koson.»

²⁹ Samasenba fla min tun be bonba cemance ra, bonba bee tun lonin be minw kan, Samusɔn k'a borow la o samasenw kan; a k'a kininboro la kelen kan, k'a numanboro la to kelen kan.

³⁰ A ko: «Ne ni Filisikaw bee ye sa jogon fe bi!» A ka samasenw digi ni a fanga bee ye. Bonba benna Filisikaw ta masacew bee kan, ani mogɔ tow bee. Samusɔn ka mogɔ minw faga o lon na, a sato, o cayara ka teme a ta mogɔ faganin tow bee lajennin kan, k'a to si ra.

³¹ A balemaw, ani a ta somogow bee nana, ka na a su ta ka taga ni a ye. O tagara a su don a face Manoha ta sudonyoro ra, Soreha dugu ni Esitaholi dugu furance ra.

Samusɔn tun kera Izirayeli pamogɔ ye fo san mугan.

17

Mika ta batorikebon ta ko

¹ Ce do siginin tun be Efirayimu kuruyorow ra, a togo tun ye ko Mika.

² Lon do, a k'a fo a bamuso ye ko: «I ta warigbe waga kelen ni warigbe keme min tun sonyana, fo i tun k'a tabaga danga ne yere na na, o wari ye nin ye. Ne le tun k'a ta.» A bamuso k'a fo a ye ko: «Matigi Ala ye baraka don i ra, ne dence.»

³ Mika ka o warigbe waga kelen ni warigbe keme seko a bamuso ma. A bamuso ko: «Ne dence, ne yere boro be nin wari bla danna k'a ke Matigi Ala ta ye, k'a yeele k'a ke ja do ye, ani batofen do ye, i togo ra. O cogo ra ne be nin wari seko i ma tuun.»

⁴ Nka Mika ka wari seko a bamuso ma tuun. A bamuso ka warigbe keme fla bo o wari ra, ka o di negyeelebaga ma. Ale k'a yeele k'a ke ja do ye. O tagara o ja bla Mika ta bon konɔ.

⁵ Batorikayoro do tun be Mika fe. A ka saninderege ni batofen dow lalaga fana, k'a dence do ta ka o ke a ta sarakalasebaga ye.

⁶ O wagati ra, masace si tun te Izirayelimogow kunna. Bee tun be a yere panako le ke.

⁷ Kanbelennin do tun siginin be Betilehemu dugu konɔ, Zuda mara ra. Levi ta gbamogɔ do tun lo.

⁸ A bora Betilehemu, ko a be taga sigiyoro were pini. K'a to a ta tagama ra, a tagara bo Mika ta so kan. Efirayimu kuruyorow ra.

⁹ Mika k'a pininka ko: «I bora dugu juman le ra.» A ko: «Ne ye Levi ta gbamogɔ do le ye; ne bora Betilehemu, Zuda mara ra. Nka sisan ne be sigiyoro were le pinina.»

¹⁰ Mika ko a ma ko: «To ni ne ye yan; i bena ke ne ladibaga ye, ka ke ne ta sarakalasebaga ye. Ne bena warigbe tan di i ma san o san, ka fiyerebo ni domuni di i ma; i mako bena se fen o fen ma, ne bena o di i ma.»

Levika kanbelen donna Mika ta so konɔ.

¹¹ A sonna ka to ni Mika ye. Mika k'a minako na i n'a fo a yere dence do.

¹² Mika ka o Levikace sigi sarakalasebagaya ra. A tora a ta so, ka ke a ta sarakalasebaga ye.

¹³ Mika tun b'a fora a yere konɔ ko: «Sisan koni ne k'a lon ko Matigi Ala bena baraka don ne ra, sabu Levi ta gbamogɔ do yere le kera ne ta sarakalasebaga ye.»

18

Dan ta mogow tagara jamana do pini

¹ O wagati ra, masace si tun te Izirayelimogow kunna. Dan ta mogow tun be yoro do pinina ka sigi yi, sabu fo ka taga se o wagati ma, olugu tun ma sigiyoro soro Izirayelimogow ce ra ban.

² Dan ta mōgow ka cefari looru janawoloma ka bō o ta mōgow ra. O ka olugu ci ka bō Soreha ni Esitaholi dugu kōnō, ko olugu ye taga yaala ka jamana fē. O mōgow tagara se Efirayimu kuruyorow ra, ka taga se fō Mika ta so kere fē; o sira yi.

³ Ka o to Mika ta so kōrō yi, o ka Levika kanbelen kumakan mēn minke, o k'a lōn ko Levika lo. O gbarara a ra k'a pininka ko: «Jōn le nana ni i ye fō yan? I bē mun le kera yan? Mun na i tora yan?»

⁴ Levikace ka o jaabi. Mika bē min bēē kera a ye, a ka o fō o ye. A ko: «A ka ne kē a ta sarakalasebaga ye; a bē to ka ne sara.»

⁵ O ko a ma ko: «Ala pininka an ye, janko an ye a lōn ni an ta tagama bēna diya.»

⁶ Sarakalasebaga ka o jaabi ko: «Aw ye taga, aw kana siran foyi ja; sabu Matigi Ala bē ni aw ye nin tagama ra.»

⁷ O cē looru ka sira ta ka taga se Lahisi dugu kōnō. O sera yi minke, o ka o yorō mōgow sōrō hera ni laganfiya ra, i n'a fō Sidōnkaw. O tun tē a miiri ko ko dō bē se ka se o ma, sabu jamana si ta tōrō tun tē sera o ma, kuntigi si ta fanga tun tē o kan fana. Nka o ni Sidōnkaw yorō tun ka jan jōgōn na, jēnjōgōnya tun tē o ni siya wērē cē fana.

⁸ Ayiwa, o cē looru sekōra ka na o balemaw fē Soreha dugu kōnō, ani Esitaholi dugu kōnō. O balemaw ka o pininka ko: «Aw ka kibaroya juman le sōrō yi?»

⁹ O ka o balemaw jaabi ko: «Aw ye na an ye taga Lahisi dugumōgow kama, ka taga o kere; sabu an ka jamana yaala, an k'a ye ko a ka ji kosebē. Ayiwa, aw tē foyi fō wa? Aw kana saliya don aw yere ra dē! Aw ye wuri an ye taga nin jamana kere k'a mina k'a kē an ta ye.

¹⁰ Ni aw sera yi, aw bēna a ye ko o jamana mōgow tē miirira ko mōgō bē se ka wuri o kama ka o kere. O ta jamana ka bon; dugukolo senefen suguya bēē bē sōrō o jamana ra. Ala yere le ka nin jamana di an ma.»

Dan ta mōgow ka Mika ta batofenw sonya

¹¹ Ayiwa, Dan ta mōgow cē keme wōrō le bōra Soreha dugu ni Esitaholi dugu kōnō ka taga ni o ta kerekeminanw ye*.

¹² O tagara o ta fanibonw lo Kiriyaṭi Yeharimu dugu terebenyanfan na, Zuda mara ra. O koson o yorō tōgō lara ko Mahane Dan†. O tōgō le b'a ra hali bi.

¹³ O bōra o yorō ra ka taga Efirayimu kuruyorow ra; o tagara se fō Mika ta so ma.

¹⁴ O sera yi minke, cē looru minw tun tagara Lahisi dugu yaala, olugu k'a fō o balemaw ye ko: «Yala aw k'a lōn ko saninderege ni batofenw, ani ja warigberaman dō bē nin so kōnō wa? An ka kan ka min kē, aw yere ka o lōn dē!»

¹⁵ O ka o fō ten minke, o cē looru tagara Mika ta so, ka taga don Levika kanbelen ta bon kōnō, k'a fō, k'a pininka ko a ka kene wa?

¹⁶ O y'a sōrō Dan ta mōgow ta cē keme wōrō min tun bē ni kerekeminanw ye, olugu tun lōnin bē soda ra.

¹⁷ Cē looru minw tun tagara jamana yaala, olugu donna bon kōnō ka Mika ta saninderege ni a ta batofenw ni a ta ja warigberaman ta. Sarakalasebaga tun bē lu donda ra ni cē keme wōrō ye, kerekeminanw tun bē minw boro.

¹⁸ Sarakalasebaga k'a ye ko o cē looru donna Mika ta so kōnō ka taga saninderege ni batofenw ni ja warigberaman ta minke, a k'a fō o ye ko: «Aw bē mun le kera tan?»

¹⁹ O k'a jaabi ko: «I je, kana kuma; gban an kō. I bēna kē an ladibaga ye, ka kē an ta sarakalasebaga ye. Juman le ka fisa? I ye kē mōgō kelen dōrōn ta sarakalasebaga ye wa, walama i ye kē Izirayeli ta gba kuturu dō ni a mōgow bēē ta sarakalasebaga ye?»

* 18:11 18.11 O mōgow tun tagara ni o ta musow, ani o ta denw, ani o ta minanw, ani o ta beganw fana ye.

† 18:12 18.12 Mahane Dan, o kōrō ye ko: Dan ta sigiyorō.

²⁰ O kuma diyara sarakalasebaga ye kosebe. A yere ka saninderege ni batofenw ni ja warigberaman mina, ka taga ni o mogow ye.

²¹ O ka sira ta; o ka denmisenw ni beganw ni doniw bla o ja fe.

²² Ayiwa, Dan ta mogow yoro tun janyara Mika ta so ra ka ban minke, Mika ni a siginogonw ka nogon lajen ka o nogben.

²³ O tagara se o koro minke, o perenna Dan ta mogow no fe. Dan ta mogow sekora, ka na Mika pininka ko: «Mun le kera? Nin jama bee lajenkun ye mun le ye ka na an ko?»

²⁴ Mika ko: «Mun na aw be ne pininka ko mun le kera? Ne ka batofen minw lalaga, aw ka o bee ta, ka ne ta sarakalasebaga fana ta ka taga ni a ye. Foyi were ma to ne boro tuun.»

²⁵ Dan ta mogow k'a fo Mika ye ko: «I kana kuma caya an koro tan de, ni o te, an ta mogow dow bena dimi ka ben aw kan sisan, ka ele ni i ta somogow bee faga.»

²⁶ Dan ta mogow ka o ta sira ta ka taga. Mika k'a ye ko o fanga ka bon ale ma minke, a fana sekora ka taga a ta so.

Dan ta mogow tagara Lahisi dugu mina

²⁷ Ayiwa, Dan ta mogow ka Mika ta batofenw ta o cogo le ra; sarakalasebaga min tun be sarakalasebagaya kera a fe, o tagara ni o fana ye. O tagara ben Lahisi dugu kan, k'a soro o dugumogow tun be hera ra, o t'a miirira ko mogow be se ka na ben olugu kan. O ka dugumogow faga, ka dugu jeni.

²⁸ Mogow si ma soro ka taga Lahisi dugumogow bosi, sabu a dugu yoro tun ka jan Sidon dugu ra; jennogonya tun te o ni siya were ce fana. Lahisi tun be Beti Rehobu kenegbe fan na.

O ko, Dan ta mogow ka Lahisi dugu lo kokura, ka sigi o yoro ra.

²⁹ O ka dugu togo la o bemace togo ra, k'a wele ko Dan. Dan tun ye o bemace le ye; Izirayeli dence do lo. Nka folofolo dugu togo tun ye ko Lahisi.

³⁰ O ka Mika ta batofenw ni a ta ja warigberaman bla yoro do ra, ka o ke o ta batofenw ye. Musa dence min togo tun ye ko Gerisomu, o mamaden min togo tun ye ko Yonatan, o ka ale ni a ta duruja dow le ke Dan ta mogow ta sarakalasebagaw ye. O tora o sarakalasebagaya ra fo wagati min o nana jamana mogow ce ka taga ni o ye jonya ra.

³¹ Ala ta Nogonkunben fanibon* ka wagati min bee ke Silo dugu konso, Mika ta batofenw tora Dan ta mogow fe o wagatiw bee ra fana.

19

Levikace ta ko

¹ O wagati ra, masace si tun te Izirayelimogow kunna. Levi ta mogow do tun siginin be Efirayimu kuruyorow kofeyorow ra. A tun ka jonmuso do ke a muso ye; o muso tun bora Betilehemu, Zuda mara ra.

² O muso ma na ke kankelentigi ye; a bora a ce fe ka taga a face ta so, Betilehemu, Zuda mara ra. A ka karo naani ke yi.

³ Lon do, a ce wurira ka taga a ko, ko a be taga kuma ni a ye k'a jusu suma, janko a ye seko ka na. A tagara ni a ta jonce ye, ani fali fla. O tagara se yi minke, muso ka o ladon a face ta so konso. Faceman ka ce ye minke, a k'a kunben ni pagari ye.

⁴ A k'a fo ce ye ko a ye tere saba ke ni o ye. O tora yi, o ka domuni ke, ka min; a ka o suw bee ke ni o ye.

⁵ A tere naaninan, Levikace wurira sogoma joona fe, k'a yere laben, ko a be taga. Nka muso face k'a fo a ye ko: «Aw ye domuni ke folo, ka baraka don aw yere ra; o ko, aw be taga.»

⁶ A kera ten, o ka domuni ke jɔgɔn fe tuun, ka min. O kɔ, muso face k'a fɔ ce ye ko: «Aw ye to yan ka bi su ke yan tuun, ka aw yere panagbe.»

⁷ Ce tun wurira ka ban ko a be taga, nka a burance k'a daari k'a gbeleya, ko a ye si. A ka o su fana ke yi.

⁸ A tere loorunan, a wurira sogomada joona fe ko a be taga. A burance k'a fɔ a ye tuun ko: «Aw ye to yan ka domuni do ke folo, k'a to tere ye jigi.» Ce tora yi, o ka domuni ke jɔgɔn fe.

⁹ Tere nana jigi minke, ce wurira ko a be taga ni a muso ye, ani a ta jonce. A burance ko a ma tuun ko: «Tere benna ka ban, wagati fana janfara; aw ye si yan kunkelen, sabu tere banna ka ban. Aw ye si yan tuun, an ye domuni ke, ka jɔgɔn panagbe. Sini sogomada joona fe, aw be wuri ka taga so.»

¹⁰ Nka ce ma son ka si tuun. A k'a ta fali fla laben, ka taga ni a muso ni a ta jonce ye. O tagara se Yebusi dugu koro, min ye Zeruzalemu ye.

¹¹ O sera Yebusi dugu koro wagati min na, o y'a soro tere tun be jini ka ben ka ban. Jonce k'a fɔ a matigice ye ko: «An ye taga Yebusikaw ta dugu ra, ka taga si yi.»

¹² A matigice k'a jaabi ko: «Izirayelimogo te dugu min na, fɔ siya were mogow, an te jigi o dugu ra fiyewu. An ye teme ka taga fɔ Gibeha.

¹³ An ye jija ka se Gibeha, walama Rama dugu kono; an be taga jigi o dugu fla do ra.»

¹⁴ O ka sira ta ka taga; o surunyara Gibeha dugu ra tuma min na, o y'a soro tere benna ka ban. Gibeha dugu be Boniyaminu ta mogow ta mara le ra.

¹⁵ O tagara Gibeha, ko o be taga si yi. O donna dugu kono ka taga to dugu kenegbe ra. Mogo si ma o wele ka siyoro di o ma so kono.

¹⁶ A laban, cekoroba do le nana ke bo ye foro ra ka na wuladanin fe. Efirayimu kuruyorow mogo do tun lo; nka a siginin tun be Gibeha dugu kono. Gibeha mogow tun ye Boniyaminu ta mogow le ye.

¹⁷ Cekoroba k'a na korota ka lonance ye dugu kenegbe ra. A k'a fo, k'a jininka a boyoro ni a tagayoro ra.

¹⁸ Levikace k'a jaabi ko: «An bora Betilehemu, Zuda mara ra. An be tagara fɔ Efirayimu kuruyorow kofeyorow le ra. Ne siginin be o yoro le ra. Ne tun tagara Betilehemu, Zuda mara ra; sisan ne be sekora ka taga ne ta so, Matigi Ala ta Nogonkunben fanibon yoro ra. Nka mogo si ma son ka siyoro di ne ma yan a ta so.

¹⁹ K'a soro an ta faliw ta domuniw, bin ni flaburu, o be an boro. Domuni ni rezenji min fana be an fe, o be ne ni ne ta muso, ani ne ta jonce bo. Foyi ma an dese.»

²⁰ Cekoroba k'a fɔ a ye ko: «Aw nako pana, Ala ye hera ke aw ye. Aw mako be fen o fen na, ne bena o bee di aw ma; aw man kan ka si kene ma yan.»

²¹ A tagara ni o ye a ta so kono; o sera so kono minke, a ka domuni di o ta faliw ma, ka ji di o ma, o ka o senw ko. O kɔ, o ka domuni ke, ka min.

²² Ka o to baro ra jɔgɔn fe, dugu mogokunntan dow nana bon lamini, ka ke da gbasigbasi ye, k'a fɔ cekoroba ye ko: «Ce min nana i fe, a labo yan, an be jen ni a ye.»

²³ Bontigi bora ka na o mogow fe kene ma, k'a fɔ o ye ko: «Ne balemaw, aw ye sabari, aw kana son nin kojugu jɔgɔn ma; sabu nin ce ye ne ta lonan le ye. Aw kana son nin maroyakoba jɔgɔn ma.

²⁴ Aw ye lo, denmuso kelen be ne fe min ma ceko lon folo; nin ce ta jonmuso fana be yan; ne bena olugu labo aw fe kene ma; aw be se ka jen ni olugu ye ka o lanogo; ni fen o fen ka aw diya, aw ye o ke olugu ra. Nka aw kana son ka nin maroyakoba jɔgɔn ke nin ce ra.»

²⁵ O mogow ma son bontigi ta kuma ma. A ma ja, levikace k'a muso labo o fe kene ma. O bee jenna ni muso ye, k'a tooro su bee, fɔ ka taga dugugbeda surunya. Dugugbeda surunyara minke, o ka soro k'a bla ka taga.

²⁶ Sogomada joona fe, muso tagara ben jatigice ta bonda ra, a ce tun be min ta bon konɔ. A lanin tora yi fo ka na teresun bo.

²⁷ Levikace wurira sogomada fe, ka da yeɛ, ko a be taga. A barara k'a muso lanin ye bonda ra, a boro fla be kon dugumayoro kan.

²⁸ Ce ko a ma ko: «Wuri, an ye taga.» Nka muso m'a jaabi, sabu a tun sara. A ka muso su ta k'a la fali kan ka sira ta ka taga a ta so.

²⁹ A tagara se a ta so minke, a ka muru ta ka muso su tigetige k'a ke fo sigiyoroma tan ni fla, ka sigiyoroma kelen kelen ci ka taga Izirayeli ta gba tan ni fla ta maraw bee kelen kelen na, k'a jafɔ o ye.

³⁰ Mogo o mogo k'a ye, olugu bee kabakoyara. O ko: «E, kabini Izirayelimogow bora Misiran fo ka na se bi ma, nin ko nogon ma deri ka ke folo.» O ko: «An ka kan ka nin ko mina sobe ra, ka nogon ye, ka kuma, ka ko do latige.»

20

Izirayelimogow nana Boniyaminu ta mogow kama

¹ Izirayelimogow bora jamana yoro bee ra, k'a ta Dan ta mara ra, ka taga a bla fo Beri Seba; dow bora Galadi jamana ra fana. O bee nana lajen ni miiriya kelen ye Matigi Ala na koro Misipa dugu konɔ.

² Izirayeli jamana namogow bee, ani Izirayeli cew bee nana Ala ta mogow ta nogonyeba ra. Kerekeden ce waga keme naani (400 000), olugu bee tun ye sennamanw ye.

³ Boniyaminu ta mogow fana k'a men ko Izirayelimogo tow nana lajen Misipa. Izirayelimogow bee nana lajen minke, o ka jininkari ke, ko: «Nin kojuguba kera cogo min na, a ko lakari an ye.»

⁴ Ayiwa, Levi ta mogo min ta muso fagara, ale ka kuma ta; a ko: «Ne ni ne ta muso tun nana jigi Gibeha dugu konɔ, Boniyaminu ta mara ra, ko an be si o yoro ra.

⁵ Nka Gibeha dugumogow wurira ne kama; o nana an ta sibon lamini su fe. O tun b'a fe ka ne faga le; nka o nana ne ta muso le mina fanga ra ka jen ni a ye k'a tooro fo k'a faga.

⁶ O le koson, ne ka ne ta muso su tigetige, k'a kunkurun do ci ka taga Izirayeli maraw bee ra; sabu kojuguba, ani maroyakoba le kera Izirayeli jamana konɔ nin ye.

⁷ Ayiwa, aw Izirayelimogow bee be yan bi. Aw ye nogon ye, ka ko do latige.»

⁸ Jama ka o men minke, o bee benna kelen ma; o ko: «An si tena seko ka taga an ta fanibonw konɔ, walama an ta so;

⁹ an bena min ke Gibeha dugumogow ra, o ye nin ye: sani an ye taga Gibeha dugumogow kama, an bena Matigi Ala jininka folo, k'a lon Ala b'a fe minw ye taga kere ra.

¹⁰ O ko, Izirayeli ta gba minw ye mogo keme, an bena mogo tan bo olugu ra, minw ye mogo waga kelen, an be mogo keme bo olugu ra, minw ye mogo waga tan, an be mogo waga kelen bo olugu ra. O mogow le bena taga domuni jini ka na a di mogo tow ma. Ni o mogow sekora ka na, an bena taga Gibeha dugumogow kama, Boniyaminu ta mogow ta mara ra; o ka maroyakoba min ke Izirayeli jamana ra, an bena o sara ka kapa ni o ye.»

¹¹ Ayiwa, Izirayelimogow bee ka o kan ke kelen ye, ka na nogon lajen Gibeha dugu kama.

¹² Nka o ka mogo dow ci Boniyaminu ta mogow ta sow bee konɔ folo, ka taga a fo o ye ko: «Nin kojuguba nogon kera cogo di ka ke aw ce ra?

¹³ Ayiwa, o mogokunntan minw be Gibeha, aw ye o mogow labo yan, janko an ye o faga, ka o kojugu bo Izirayeli jamana konɔ.»

Nka Boniyaminu ta mogow ma son o balema Izirayelimogo tow ta kuma ma.

¹⁴ O bora o ta duguw ra, ka na lajen Gibeha, ko o be Izirayelimogow kere.

¹⁵ Boniyaminu ta kerekeden minw bora o ta duguw ra ka na, olugu tun ye ce waga muga ni wɔɔɔ (26 000). Gibeha dugumogow tun ma jate ni o mogow ye; olugu tun ye cefari keme wolonfla.

¹⁶ Cefari keme wolonfla fana tun be o kerekejama ra, olugu tun ye numanmanw le ye. Mogow tun b'a fora ko olugu tɛge diyakojugu fe, o tun be se ka hali kunsigiden kelen bon k'a soro ni o ta tafura ye.

¹⁷ Izirayelimogo to minw nana Boniyaminu ta mogow kama, olugu ta kerekedenw tun ye kerekeden ce waga keme naani (400 000); o bee derira kere ra.

Izirayelimogow ni Boniyaminukaw ta kere

¹⁸ Ayiwa, Izirayelimogow tagara Beteli, ka taga Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, an ta gba juman le ka kan ka kon ka taga Boniyaminu ta mogow kere?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Zuda ta mogow le ka kan ka kon ka taga.»

¹⁹ O lon dugusagbe sogoma, Izirayelimogow tagara o ta fanibonw lolɔ Gibeha dugu kɔɔɔ.

²⁰ O ko, o bora ka taga Boniyaminu ta mogow kama, ka taga lo kere kama Gibeha dugu na fe.

²¹ Boniyaminu ta mogow bora Gibeha ka na Izirayelimogow kama. O lon na, o ka Izirayeli ce waga muga ni fla (22 000) le faga.

²² Nka o dugusagbe, Izirayelimogow ka o ja gbeleɣa, ka taga lo tuun kere kama o loyɔɔ folo ra, Boniyaminu ta mogow kama.

²³ Nka sani o ye taga, Izirayelimogow tagara kasi Matigi Ala na kɔɔɔ, fo ka taga wula se; o ko, o ka Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, yala an ka kan ka taga an balemaw, Boniyaminu ta mogow kere tuun wa?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Aw ye taga o kere.»

²⁴ Izirayelimogow tagara o le ra, ka taga Boniyaminu ta mogow kere tuun, a tere flanan na.

²⁵ O lon na, Boniyaminu ta mogow bora Gibeha dugu kɔɔɔ ka na Izirayelimogow kama. O ka kerekeden ce waga tan ni seegi (18 000) faga Izirayelimogow ra, o bee tun derira kere ra.

²⁶ Izirayelimogo jama bee tagara Beteli. O tora Matigi Ala na kɔɔɔ, ka kasi; o ka sun don, fo ka taga wula se. O ka saraka jenitaw* ni ninsɔndiya sarakaw* bo Matigi Ala ye.

²⁷ O ko, o ka Matigi Ala pininka tuun. O wagati ra, Matigi Ala ta jenɔɔɔɔnya kesu* tun be Beteli le;

²⁸ Haruna dence Elehazari, o dence Finehasi le tun be sarakalasebagaya ra Matigi Ala na kɔɔɔ o wagati ra. O ka Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, yala an ka kan ka taga an balemaw, Boniyaminu ta mogow kere tuun wa, walama an ka kan ka o to yi?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Aw ye taga o kere, sabu sini ne bɛna o don aw boro.»

²⁹ Ayiwa, Izirayelimogow ta kerekeden dow tagara dogo, ka Gibeha dugu lamini.

³⁰ Kerekeden tow tagara Boniyaminu ta mogow kama a tere sabanan na. O tagara lo kere kama Gibeha dugu na fe, i n'a fo o tun be deri k'a ke cogo min na.

³¹ Boniyaminu ta mogow bora tuun, ka taga Izirayelimogow kama. O tora Izirayelimogow nɔɔben na fo ka taga janfa o ta dugu ra. O ka ke Izirayelimogow faga ye tuun, i n'a fo o tun k'a ke cogo min na kakɔɔɔ. O ka Izirayelimogo ce bisaba faga, kongokɔɔɔɔɔɔɔɔ ra, Beteli dugu sira ra, ani Gibeha dugu sira ra.

³² Boniyaminu ta mogow tun b'a fora ko: «An sera o ra tuun; a bɛna ke i n'a fo lon tow ta kera cogo min na.» K'a soro Izirayelimogow tun be borira o na, ka o nege ka o mabo o ta dugu ra le, ka taga ni o ye kongosiraw ra.

³³ Izirayelimogow borira ka bo o sigiyorow ra ka taga lajen Baali Tamari. Minw tun dogonin be dugu kere fe, olugu barara ka bo o dogoyorow ra ka taga Geba kenegbe fan na.

³⁴ Kerekere fari waga tan bora Izirayeli mara bee ra, ka na lo Gibeha dugu na fe. Kere juguyara kosebe. Boniyaminu ta mogow tun m'a lon ko cenriba le bena o soro.

³⁵ Matigi Ala k'a to Izirayelimogow sera Boniyaminu ta mogow ra. O ka kerekeden ce waga mugan ni looru ni keme (25 100) le faga Boniyaminu ta mogow ra; o bee tun derira kere ra.

³⁶ O le ra, Boniyaminu ta mogow sorora k'a lon ko se te o ye tuun.

Izirayelimogow tun k'a lawuri a kama le ka bori Boniyaminu ta mogow na, sabu o tun k'a lon ko o ta kerekeden minw dogonin be ka Gibeha lamini, ko olugu bena bo.

³⁷ Ayiwa, o mogow minw tun dogonin be, olugu barara ka bo ka girin ka la Gibeha dugu kan, ka dugumogow faga ni o ta kerekemuruw ye.

³⁸ Izirayelimogow tun ka tagamasiyen do yira jagon na. Minw tun dogonin be, olugu tun ka kan ka tasuma don ka sisiba do wuri dugu konso.

³⁹ Tuma min na Izirayelimogow tun be borira Boniyaminu ta mogow na, k'a to Boniyaminu ta mogow ka ce bisaba faga o ra, Boniyaminu ta mogow tun b'a miirira ko olugu sera Izirayelimogow ra le ka ban, i n'a fo sinaga tow ta kera cogo min na.

⁴⁰ Nka sisiba do nana ke wuri ye Gibeha dugu konso. Boniyaminu ta mogow ka ke o ko fe ye; o k'a ye ko o ta dugu bee be jenina k'a tasuma wuri san fe.

⁴¹ O wagati ra, Izirayelimogow minw tun be borira, olugu sekora ka ke na ye Boniyaminu ta mogow kama. Boniyaminu ta mogow ka o ye minke, o jigi tigera, sabu o k'a ye ko cenri sera o ma.

⁴² O borira Izirayelimogow na ka taga kongokolon fan fe. Nka Izirayelimogow tugura o ko; minw tun dogora dugu ko fe, olugu fana bora ka ke o faga ye.

⁴³ O ka Boniyaminu ta mogow lamini fan bee ra, ka to ka o faga. O ma o nasumanin to hali donnin; o ka o gben ka taga fo Gibeha dugu tereboyanfan na.

⁴⁴ O ka ce waga tan ni seegi (18 000) faga Boniyaminu ta mogow ra; o bee tun ye cefariw le ye.

⁴⁵ Boniyaminu ta mogow minw borira ka taga kongokolon konso, Rimon ta farakuru yoro ra, Izirayelimogow ka ce waga looru faga olugu ra sira ra. O ka tow gben ka taga se fo Gidomu dugu koro, ka ce waga fla faga olugu ra.

⁴⁶ Boniyaminu ta mogow minw fagara o lon ta kere ra, o bee lajennin kera ce waga mugan ni looru (25 000); o bee tun ye cefariw le ye.

⁴⁷ Boniyaminu ta mogow minw sera ka bosi, ka bori ka taga dogo kongokolon konso, Rimon ta farakuru yoro ra, o tun ye ce keme woro. Olugu ka karo naani le ke o yoro ra yi.

⁴⁸ Izirayelimogow sekora ka na Boniyaminu ta mogow tow kama; o donna o ta duguw bee konso, ka mogow bee faga, ani beganw bee; dugu o dugu tun be o yoro ra, o ka tasuma don o bee ra.

21

Izirayelimogow ka musow di Boniyaminukaw ma

¹ Izirayelimogow tun karira Misipa, k'a fo ko Izirayelimogow si man kan k'a denmuso di furu ra Boniyaminu ta mogow do ma tuun.

² Jama bee tagara Beteli; o tagara to Matigi Ala na koro fo ka taga wula se. O kasira, ka kule fo ka o naji bo.

³ O ko: «E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, mun le nana a ke ko gba kelen fonna Izirayelimogow ra bi sa?»

⁴ O dugusagbe, o wurira sogomada joona fe; o ka sarakabonan do lo, ka saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* bo Matigi Ala ye.

⁵ O ka pininkari ke ko: «Izirayelimogow ta gba juman le ma na lajen ni Izirayelimogo tow ye Misipa?» O ka o pininkari ke, sabu o tun karira ko ni Izirayelimogo min o min ma na Misipa Matigi Ala na korɔ, ko o tigi ka kan ka faga.

⁶ Boniyaminu ta mogow fagako tingalon ka Izirayelimogow sorɔ, sabu o balemaw tun lo. O ko: «E, Izirayeli ta gba kuturu kelen le banna tan bi!»

⁷ O k'a fo tuun ko: «Ce dama dama minw sera ka bosi Boniyaminu ta mogow boro, an bena musow sorɔ min ka o di olugu ma, sabu an karira Matigi Ala ra ko an si tena an denmuso di furu ra Boniyaminu ta mogow ma?»

⁸ O ka pininkari ke tuun ko: «Yala Izirayeli ta gba do be yi min ma na Misipa Matigi Ala na korɔ wa?» Ayiwa, o k'a korosi k'a ye ko mogɔ si ma bo Yabesi dugu konɔ, Galadi mara ra ka na jamalajenyoro ra Misipa.

⁹ O ka jama bee jate, k'a ye ko Yabesi dugumogo si tun ma na ka bo Galadi mara ra.

¹⁰ Jama k'a ye ten minke, o ka kerekeden waga tan ni fla (12 000) ci, k'a fo olugu ye ko: «Aw ye taga Galadi mara ra, ka taga Yabesi dugumogow bee faga ni aw ta kerekemuruw ye, a musow ni a denmisenw bee.

¹¹ Aw ye cew bee faga; muso o muso ka ceko lon, aw ye o fana faga; aw ye taga a ke ten.»

¹² Ayiwa, kerekedenw tagara o mogow faga; nka o ka sunguruden keme naani sorɔ Yabesi dugumogow ra, Galadi mara ra, minw ma ceko lon. O nana ni o sungurudenw ye Izirayelimogow fe Silo, Kanaana jamana ra.

¹³ Ayiwa, Boniyaminu ta ce dama dama minw tun borira ka taga to Rimon ta farakuruyoro ra, Izirayeli jama bee benna a ra ka cira bla o mogow ma, ka taga a fo o ye ko kere banna.

¹⁴ O mogow nana. Izirayelimogow tun ka sunguruden minw mina Yabesi dugu konɔ Galadi mara ra, o ka o sunguruw di olugu ma, ka o ke o ta musow ye. Nka o sunguruw ma o cew labo.

¹⁵ Izirayelimogow nimisara tuun o balemaw, Boniyaminu ta mogow fagako ra, sabu a kera i n'a fo Matigi Ala tun ka Izirayelimogow dayaga le.

¹⁶ Izirayeli jama cekorobaw ko: «An bena mun le ke ka muso dow sorɔ k'a di Boniyaminu ta ce tow ma sisan? An ka o ta musow bee faga ka ban kere ra.»

¹⁷ O ko: «Boniyaminu ta mogɔ minw bosira, olugu ka kan ka sigi o ta mara ra, janko Izirayeli ta siya do togo kana tunu.

¹⁸ Nka an te se ka an denmusow di o ma ka o ke o musow ye; sabu an karira ka ban k'a fo ko: «Ni mogɔ o mogɔ k'a denmuso di Boniyaminu ta mogɔ do ma, Ala ye o tigi danga.» »

¹⁹ Izirayelimogow nana a fo ko: «Ayiwa, san o san an be panagbe do ke ka Matigi Ala bato Silo, Beteli sahiliyanfan fe, sira min be bo Beteli ka taga Sikemu, o sira tereboyanfan na, Lebona dugu woroduguyanfan fe.»

²⁰ O k'a fo Boniyaminu ta ce tow ye ko: «Ni o panagbe wagati sera, aw ye taga dogo rezenforow konɔ,

²¹ ka to ka korosiri ke; ni Silo dugu sunguruw nana bo ko o be taga donkeyoro ra, o tuma aw ye bo rezenforow ce ra, aw bee kelen kelen ye Silo dugu sunguru kelen mina, ka taga ni a ye aw ta mara ra, ka o ke aw ta musow ye.

²² Ni o sunguruw facew walama ni o balemacew dimina ka na an fe, an bena a fo o ye ko o ye sabari ka o to aw boro; ko sabu an ma se ka muso do sorɔ aw bee ye Yabesi dugu konɔ. An bena a fo o ye ko olugu yere le m'a lawuri a kama ka o denmusow di aw ma; o ra, o karira min na, o kariri kunko te se ka ben o kan tuun.»

²³ Ayiwa, Izirayelimogow ka min fo, Boniyaminu ta mogow k'a ke ten. O panagbe wagati ra, o bee kelen kelen ka sunguru kelen mina donkeyoro ra ka taga ni a ye o ta mara ra, ka o ke a muso ye. O cogo ra, o ka o ta duguw lo kokura, ka sigi o ra.

²⁴ O wagati kelen na, Izirayelimogow bora o ta jogonlajenyoro ra, ka taga o ta maraw ra; bee tagara a ta so, bee tagara a ta sigiyoro ra.

²⁵ O wagati ra, masace si tun te Izirayelimogow kunna. Bee tun be a sagonanko le ke.

RUTI TA KO KITABU Kitabu faamucogo

Namogo minw be wele ko kititigebagaw, olugu ta wagati ra, Izirayeli jamana tun nagamina kosebe. O wagatiw temenin ko fe, Ruti ta kow sorora ka ke. Ruti tun ye Mohabukamusu le ye, o koro ye ko siya were mogo tun lo.

Nin kitabu sebebaga ma lon. A b'a yira an na ko Izirayelimogo dow tun bora o ta jamana ra kongu kosen, ka taga sigi Mohabu jamana ra. Ruti tun furura o Izirayelikace do ma Mohabu jamana ra yi. A ce nana sa minke, a k'a jigi la Matigi Ala kan, ka noro a buranmusu ra, min togo tun ye ko Nahomi. A tugura Nahomi ko ka seko ka taga ni a ye Izirayeli jamana ra. Ka Ruti ni Nahomi to jagon fe, Ruti nana furu a ce ta mogo do ma, min togo tun ye ko Bohazi. Ruti ka dence soro o ce fe; o dence le nana ke masace Dawuda bemace ye. O kosen Ruti fana togo fora Yesu Kirisita ta burujuw ra (Matiyu 1.5).

Nin kitabu b'a yira an na ko ni mogo o mogo ka la Ala ra, ka son ka tugu a ko, hali ni o tigi kera siya were mogo ye i ko Ruti, Ala be son o tigi ma, k'a ke a ta mogo ye.

Kitabu konokow

Nahomi sekora ka taga Betilehemu ni Ruti ye (1)

Ruti ni Bohazi kumana o ta furu ko ra (2-3)

Bohazi ka Ruti furu siri (4)

Elimeleki ta gba ta ko

¹ Namogow tun be fanga ra wagati min na Izirayeli jamana ra, kongoba do benna Izirayeli jamana kan. Ayiwa, Betilehemukace do ni a muso ni a dence fla bora o sigiyoro ra Zude mara ra, ka taga sigi Mohabu jamana ra ka wagati do ke.

² O ce togo tun ye ko Elimeleki, a muso togo tun ye ko Nahomi, a dence kelen togo tun ye ko Malon, to kelen togo tun ye ko Kiliyon. O tun ye Efiratakaw le ye, ka bo Betilehemu, Zude mara ra. O ra, o sera Mohabu jamana ra minke, o sigira o yoro ra yi.

³ Nahomi ta ce Elimeleki nana sa k'a dence fla to.

⁴ Olugu ka Mohabu jamana muso dow furu; muso kelen togo tun ye ko Oripa, to kelen togo tun ye ko Ruti. O ka sanji tan jagon le ke Mohabu jamana ra.

⁵ O ko fe, Elimeleki dencew, minw ye Malon ni Kiliyon ye, olugu fana sara. A kera ten, Nahomi bonona a ce ni a dence fla bee ra.

Ruti tagara Nahomi blasira Betilehemu

⁶ Ayiwa, ka Nahomi to Mohabu jamana ra yi, a nana a men ko Matigi Ala k'a hakiri to o ta dugumogow ra, ka o ta simanw na kosebe. Nahomi wurira o le ra k'a yere laben ko a be seko o ta dugu ra, ani a buranmusu fla.

⁷ Ayiwa, Nahomi ni a buranmusu fla bora o sigiyoro ra, ka sira mina ka taga Zude jamana ra.

⁸ Ka o to sira ra, Nahomi k'a fo a buranmusu fla ye ko: «Ayiwa, sisan aw fla te kosegi ka taga aw ta mogow fe wa? Matigi Ala ye na aw ma, i n'a fo aw fana pana tagabagaw ma, ani ne yere ma cogo min na, ka konuman ke an ye.

⁹ Matigi Ala y'a to aw ye ce werew soro, k'a to aw ye hera soro aw ta cesow ra fana.» O ko, a ka o fo ni kanuya ye, ko a be o labla; nka Oripa ni Ruti kasira kosebe.

¹⁰ O k'a fo Nahomi ye ko: «On-on, an be taga ni i ye i ta jamana ra.»

¹¹ Nahomi k'a fo o ye ko: «Aw ye kosegi, ne denmusow, mun na aw b'a fe ka taga ni ne ye? Yala ne be se ka dence werew woro tuun ka o ke aw ta cew ye wa?

¹² Aw ye kɔsegi, ne denmusow, aw ye taga aw ta so. Ne kɔrɔra furu ma. Hali ni a kɛra ko ne bɛ cɛ sɔrɔ bi yere, ka dence dɔw woro tuun,

¹³ yala aw bɛna ban ka furu cɛ werew ma, fɔ ka taga o denw kɔrɔ wa? Ɔn-ɔn, ne denmusow! Ne ta jusukasi belɛn ka bon ni aw ta ye nin ko ra, sabu Matigi Ala le ka nin kɛ ne ra.»

¹⁴ Nahomi buranmusow kasira tuun kɔseɓɛ. Nka a laban, Oripa ka fori di a buranmuso Nahomi ma ni kanuya ye, ka sira ta ka seko a ta so. Nka Ruti nɔrɔnin tora Nahomi ra.

¹⁵ Nahomi k'a fɔ Ruti ye ko: «I balemamuso tagato fle a ta somɔgow fe, ani a ta batofɛnw kɔ. Ele fana ye kɔsegi ka taga ni a ye.»

¹⁶ Ruti ko: «I kana ne jagboya ko ne ye faran i ra, ko ne ye bo i ko ka taga ne ta mɔgow fe. Ni i ka taga yɔrɔ o yɔrɔ, ne bɛ taga ni i ye, ni i ka taga sigi yɔrɔ o yɔrɔ, ne fana bɛ sigi o yɔrɔ le ra; i ta mɔgow le bɛna kɛ ne ta mɔgow ye, i ta Ala bɛ kɛ ne ta Ala ye.

¹⁷ Ni i ka sa yɔrɔ min na, ne fana bɛna sa o yɔrɔ le ra, ne su bɛna don o yɔrɔ le ra fana. Ni a ma kɛ saya ye, ni ne faranna ka bo i ko kun were ra, o tuma Matigi Ala ye tɔɔrɔba lase ne ma o kɔsɔn.»

¹⁸ Nahomi k'a ye ko Ruti nɔrɔnin bɛ ale ra minke, a ma Ruti jagboya tuun ko a ye seko.

¹⁹ Ayiwa, o tagara nɔgɔn fe ka taga se fɔ Betilehemu. O sera dugu donda ra minke, dugumɔgow bɛɛ kabakoyara o nako ra. Muso dɔw ko: «E, Nahomi le ye nin ye tan wa?»

²⁰ Nahomi ka o jaabi ko: «Aw kana ne wele tuun ko Nahomi; aw ye a fɔ ne ma ko Mara*, sabu Seɓɛtigi Ala ka kojuguba le kɛ ne ra.

²¹ «Ne fentigiraman tagara, nka Matigi Ala ka ne borolakolon laseko. Mun na aw bɛ ne wele ko Nahomi; k'a sɔrɔ Matigi Seɓɛtigi Ala ka kojugu kɛ ne ra, ka bono lase ne ma.»

²² Ayiwa, Nahomi kɔsegira o cogo le ra ka bo Mohabu jamana ra, a ni a buranmuso Ruti, Mohabukamusu. O sera Betilehemu simantigewagati damina le ra.

2

Ruti tagara Boozi ta foro ra

¹ Nahomi cɛ balemace dɔ tun bɛ yi, min tɔgo tun ye ko Boozi; mɔgoɓa tun lo, mɔgosɔbe tun lo fana. Ale ni Nahomi cɛ Elimeleki bɛɛ tun ye gba kelen mɔgow ye.

² Lon dɔ, Ruti min ye Mohabukamusu ye, ale k'a fɔ Nahomi ye ko: «A to ne ye taga foro dɔ ra, ka taga gban simantigebagaw kɔ; ni mɔgo dɔw sɔnna ka makari ne ra, ne bɛna siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ olugu kɔ.*» Nahomi ko: «Ne denmuso, taga.»

³ Ruti tagara foro dɔ ra, ka taga siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ simantigebagaw kɔ fe. A tagara kɛ fana ko Ruti tagara ben foro min ma, o foro tun ye Boozi ta foro le ye, min ni a burance Elimeleki bɛɛ tun ye gba kelen mɔgow ye.

⁴ Doɔnin kɛra, Boozi yere nana ka bo Betilehemu. A ka simantigebagaw fo, ko: «Matigi Ala ye kɛ ni aw ye.» O k'a jaabi ko: «Matigi Ala ye baraka don i ra.»

⁵ O kɔ, Boozi k'a ta simantigebagaw ta jamogo jininka ko: «Musu juman le ye nin ye?»

⁶ Simantigebagaw ta jamogo k'a jaabi ko: «Mohabuka lo; ale le boɔra Mohabu jamana ra ni Nahomi ye ka na to yan.

* **1:20 1.20** Nahomi kɔrɔ ye ko: jususuma; nka Mara kɔrɔ ye ko: jusukasi. * **2:2 2.2** Yahudiyaw fe, simantigewagati ra, desɛbagatow tun bɛ se ka gban simantigebagaw kɔ, ka to ka siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ olugu kɔ ka taga o domu (Sarakalasebagaw 19.9-10).

⁷ A ka ne daari ko ne ye sabari k'a to ale ye gban simantigebagaw ko, ka siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ siman kansiriw cɛ ra. Kabini a nana, k'a ta sɔgoma fɔ ka na se sisan ma, a sigira gbata kɔrɔ ka nɛnɛkiri dɔɔnin dɔrɔn.»

⁸ Ayiwa, Boozi k'a fɔ Ruti ye ko: «Ne denmuso, a fɛ, i kana a fɔ ko i bɛ taga foro wɛrɛ ra tuun. I kana taga siman jini yɔrɔ wɛrɛ tuun; to ni ne ta baaradenmuso tɔw ye yan, ka siman tɔmɔtɔmɔ.

⁹ Ne ta simantigebagaw bɛ foro yɔrɔ o yɔrɔ ra, i ye o yɔrɔ kɔrɔsi kɔsɛbɛ, ka taga yi, ka taga simanw tɔmɔtɔmɔ ni ne ta baaradenmusow ye. Ne k'a fɔ ne ta baarakebagaw ye ko mɔgɔ si kana se i ma, ko o kana foyi fɔ i ma. Ni jiminlɔgɔ ka i mina, ne ta baaradenw ka ji min ta, i ye taga min o ra daga kɔnɔ.»

¹⁰ Ruti ka o kumaw mɛn minke, a k'a kinbiri gban, ka a ɲa biri dugu ma, k'a fɔ Boozi ye ko: «Mun le k'a to ele hinara ne ra, ka nɪn kɔɲuman ke ne ye sa, ne min ye siya wɛrɛ mɔgɔ ye?»

¹¹ Boozi ko: «I ka min ke i buranmuso ye, kabini i cɛ sara, o bɛɛ fɔra ne ye. I sɔnna ka bɔ i face ni i bamuso kɔrɔ cogo min na, ka i ta jamana ni i ta dugu to yi, ka na to jamana wɛrɛ ra, siya wɛrɛ fɛ, i tɛ siya min lɔn kakɔrɔ, o ko bɛɛ fɔra ne ye fana.

¹² I ka o baara min ke, Matigi Ala ye i sara o ra. I ta baraji dafanin ye bɔ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala fɛ, i nana i yɛrɛ karifa ale Ala min ma.»

¹³ Ruti ko: «Ne matigice, Ala y'a to ne ye hɛra sɔrɔ i ɲa kɔrɔ belɛn; sabu i ta kumaw ka ne jusu saaro, fɔ ka ne jusu suma; k'a sɔrɔ hali i ta jɔnmuso gbansan, o ka fisa ni ne ye.»

¹⁴ Domuniwagati nana se minke, Boozi ko Ruti ma ko: «I gbara ka domuni ke. I ta domuni su nanji ra k'a domu.» Ruti sigira simantigebagaw kɛrɛ fɛ. Boozi ka simankise yirannin dɔ di a ma. Ruti ka domuni ke ka fa, fɔ k'a tɔ bla.

¹⁵ O kɔ, a wurira ka taga siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ. Boozi k'a fɔ a ta baaradenw ye ko: «Aw y'a to a ye siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ kansiriw cɛ ra fana. Aw y'a to yi, aw kana a mafiyɛnya.

¹⁶ Aw ye siman dɔw burun aw yɛrɛ kɔ, janko a ye olugu tɔmɔtɔmɔ. Aw kana kumajugu si fɔ a ma.»

¹⁷ Ruti ka siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ fɔ ka taga wula se. A ka siman benbennin minw tɔmɔ, a ka o gbasi ka o fiyɛ. O kɛra simankise kilo bisaba.

¹⁸ A tagara ni o simankise ye dugu kɔnɔ a buranmuso fɛ, ka taga o yira a buranmuso ra, min ye Nahomi ye; a k'a ta tererafana tɔ fana bɔ ka o di Nahomi ma.

¹⁹ Nahomi ko: «E! O tuma i ka siman tɔmɔ min le bi? I ka baara ke jɔn ta foro le ra? Mɔgɔ min hinara i ra, Ala ye baraka don o tigi ra.»

Ruti ka baara ke cɛ min ta foro ra, a ka o tigi ko fɔ a buranmuso ye. A ko: «Ne ka baara ke cɛ min ta foro ra bi, o tɔgɔ ye ko Boozi.»

²⁰ Nahomi ko: «Matigi Ala ye baraka don o tigi ra. Ale Ala le bɛ ɲa mɔgɔ ɲanamanw ma, i n'a fɔ a bɛ ɲa mɔgɔ saninw ma cogo min na.» Nahomi ko tuun ko: «Nin cɛ ye an ta mɔgɔ dɔ le ye. Minw ka kan ka o janto an na, olugu dɔ lot.»

²¹ Mohabukamusu Ruti k'a fɔ tuun ko: «A yɛrɛ k'a fɔ ko ne ye to ale ta baaradenw kɛrɛ fɛ, fɔ ka taga a to ale ta siman ye tige ka ban.»

²² Nahomi k'a fɔ Ruti ye ko: «To a ta baaradenw kɛrɛ fɛ, ka baara ke ni a ta baaradenmusow ye; o ka ɲi. I kana bɔ ka taga foro wɛrɛ ra; o ka fisa i ma.»

²³ Ayiwa, Ruti tora ni Boozi ta baaradenmusow ye ka siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ, fɔ ka taga simanw bɛɛ tige ka ban.

Ruti ni a buranmuso Nahomi tora ɲɔgɔn fɛ.

† 2:20 2.20 Ka kapa ni sariya ye, ni cɛ sara k'a muso to, k'a sɔrɔ den tun tɛ a fɛ, a balema dɔ tun ka kan k'a janto banbaga ta yɔrɔ ra, ani k'a muso fana ta: (Sariya 25.5-10). Boozi tun ye Elimeleki balema dɔ ye. Ale le tun bɛ se k'a ta dugukolo san, ani ka Ruti fana furu.

3

Ruti k'a yere karifa Boozi ma

¹ Lon dɔ, Ruti buranmuso Nahomi kumana Ruti fɛ; a ko: «Ne denmuso, ne b'a fɛ i ye sigiyɔɔ sɔɔ, ka furu, ka kɛ hɛra ra, ka laganfiya.

² Ayiwa, i ka baara kɛ ni Boozi min ta baaradenmusow ye, an ta mɔɔ lo. Bi su nin na, a bɛna taga a ta siman gbasi simangbasiyɔɔ ra.

³ O ra, wuri, i ye ko, ka turu mun i yere ra, ka i ta faniw bɛɛ ra pumanman dɔ don, ka taga simangbasiyɔɔ ra. Nka i kana a to a ye i ye. I y'a to a ye domuni kɛ ka fa, ka min fɔɔ.

⁴ Ni a nana kɛ taga ye la, i ye dogo k'a layɔɔ kɔɔsi ka ja. Ni a sunɔɔɔra, i ye gbara a ra, ka taga birifani bɔ a sen kan, ka la a sen kɔɔ. O kɔ, i ka kan ka min kɛ, ale yere bɛna o pafɔ i ye.»

⁵ Ruti ka Nahomi jaabi ko: «I ka min fɔ, ne bɛna a kɛ ten.»

⁶ Ruti tagara simangbasiyɔɔ ra. Nahomi ka min fɔ a ye, a k'a kɛ ten.

⁷ Boozi ka domuni kɛ ka ban tuma min na, ka min, a ninsɔndiyaninba tagara la siman kansiriw kɛɛ fɛ ka sunɔɔ. Ruti dɛndɛnna ka gbara a ra ka taga birifani bɔ a sen kan ka la a sen kɔɔ.

⁸ Su cɛmance ra, Boozi nana bara ka kunu. A k'a kun kɔɔta minke, a barara k'a ye ko muso dɔ lanin bɛ ale sen kɔɔ.

⁹ Boozi ko: «Jɔn lo?» Ruti k'a jaabi ko: «Ne Ruti lo, i ta jɔnmuso; ne nana ne yere karifa i ma, sabu ne cɛ ta gɓamɔɔw bɛɛ ra, ele le ka kan ka ne ta, ka i janto ne ra.»

¹⁰ Boozi ko: «Ne denmuso, Matigi Ala ye baraka don i ra. I ka kewalepuman min kɛ nin ye sisan, o belɛn ka bon ka tɛmɛ i ta kewale fɔɔw kan, i ka minw kɛ i buranmuso ye. Nin kewale b'a yira ko can ra i bɛ i cɛ ta gɓamɔɔw fɛ kɔɛbɛ; sabu i tun bɛ se ka taga furu kanbelɛn fagantan walama waritigi dɔ ma, nka i ma o kɛ.

¹¹ Ayiwa, ne denmuso, i kana hami nin ko ra tuun; i bɛ fɛn o fɛn fɛ, ne bɛna o bɛɛ kɛ i ye; sabu dugu kɔɔɔ yan, mɔɔw bɛɛ k'a lɔn ko i ye mɔɔsɔbɛ le ye.

¹² Can lo, an ta gɓamɔɔw ra, ne le ka surun i cɛ ra; ne le ka kan ka i ta ka ne janto i ra. Nka mɔɔw wɛɛ bɛ yi, min bɛ ne ja.

¹³ O ra, to yan, i ye su tɔ kɛ yan. Sini ne bɛna taga kuma ni o cɛ ye, k'a lɔn ni a b'a fɛ ka i ta k'a janto i ra. Ni a sɔnna, ayiwa, o ka ji. Nka ni a ma sɔn, ne bɛ kari i ye Matigi Ala tɔɔ ra, ko ne bɛna i ta ka ne janto i ra. To yan, i ye su tɔ kɛ yan.»

¹⁴ Ayiwa, Ruti tora Boozi sen kɔɔ fɔ ka taga dugugbɛda surunya. Nka sani kɛɛ ye ci, a wurira; sabu Boozi tun t'a fɛ ko mɔɔ si ye a lɔn ko muso dɔ nana la simangbasiyɔɔ ra.

¹⁵ Boozi k'a fɔ a ye ko: «Na ni i ta deregeba ye, i ye a mina ka ja.» Ruti ka deregeba mina. Boozi ka sumanikɛminan fa siman na, k'a ja wɔɔɔ kɛ Ruti ta deregeba ra, ka o la Ruti kun na. O kɔ, Boozi sekɔra ka taga dugu kɔɔ.

¹⁶ Ruti tagara se a buranmuso Nahomi fɛ. Nahomi k'a jininka ko: «Ne denmuso, a ko kɛra cogo di?» Ayiwa, Boozi ka fɛn o fɛn fɔ, Ruti ka o bɛɛ lakari a buranmuso ye.

¹⁷ Ruti ko: «A yere ka siman sumanikɛminan ja wɔɔɔ di ne ma, ko ne borolakolon man kan ka kɔɛgi i fɛ.»

¹⁸ Nahomi ko: «Ayiwa, ne denmuso, i kana kɔɔɔ; ele ye to yan, an y'a fɛ a ko bɛna laban min ma. Ne k'a lɔn ko ni Boozi kɔni ma nin ko janabɔ bi yere, a jusu tɛ suma.»

4

Boozi tagara Ruti ta furuko janabɔ

¹ Ayiwa, Boozi tagara sigi dugu donda ra, dugu jɔɔɔnyeyɔɔ ra. A kɛra fana ko Boozi tun ka cɛ min ta ko fɔ Ruti ye, ko min ka surun Elimeleki ra ka tɛmɛ ale kan,

ani ko min tun ka kan k'a janto Ruti ra, o ce le nana ke teme ye. Boozi k'a wele, ko: «Mogoman, na, i ye na sigi yan, ne b'a fe ka kuma ni i ye.» Ce nana sigi.

² Ayiwa, Boozi ka dugu cekoroba tan wele ka olugu fana lasigi. Olugu siginin ko,

³ Boozi k'a fo Elimeleki balemace ye, min tun ka kan k'a janto Ruti ra, ko: «Ayiwa, an k'a lon ko Nahomi bora Mohabu jamana ra ka na. Sisan, a ce Elimeleki, min ye an balemace ye, a be o ta foro fiyeerera.

⁴ Ne tun b'a fe ka o fo i ye, janko ni i be se k'a kunmabo, a ko ye janabo cekorobaw ni moggo tow bee ja na yan; ni i b'a fe k'a kunmabo, i ye a kunmabo, sabu ka kapa ni gba ta sariya ye, ele le ka kan ka ke moggo folo ye k'a kunmabo. Nka ni i k'a ye ko i te se k'a kunmabo, i ye a fo ne ye, sabu ka kapa ni sariya ye fana, ne le gbanna ele ra.» Ce k'a jaabi ko: «Ne bena foro kunmabo.»

⁵ Boozi ko: «Ayiwa, o benna. Nka ni i be foro kunmabo Nahomi fe lon min na, i ka kan ka Ruti Mohabukamusu fana ta, min ye banbaga ta muso ye, janko ka den soro banbaga togo ra, a ta cen ye ke olugu ta ye.»

⁶ Min tun ka kan k'a janto Ruti ra, ale ko: «Ni o lo, ne bena ne sen bo a ko ra, k'a di i ma, sabu ni a kera o cogo ra, ne yere ta denw tana cen soro. O ra, ne be a di i ma; ne tana se a ma.»

⁷ Ayiwa, folofolo, Izirayelimogow fe, ni do tun ka fen do san do fe, walama ni do ka fen do falen do fe, kelen tun be a ta sanbara bo k'a di to kelen ma, k'a yira ko a sonna. O le tun be a yira ko o ko janabara ka ja, ko a banna.

⁸ O koson min tun ka kan k'a janto Ruti ra, ale k'a fo Boozi ye minke ko a ye foro kunmabo, a k'a ta sanbara bo a sen na k'a di Boozi ma.

⁹ Boozi k'a fo cekorobaw ni moggo tow bee ye ko: «Aw bee ye an seerew ye bi, ko fen o fen tun ye Elimeleki ni a dencew Kiliyon ni Malon ta ye, ko ne be o bee kunmabo Nahomi fe bi;

¹⁰ ko ne be Malon ta Mohabukamusu Ruti fana ta, janko ka denw soro banbaga togo ra, ka nin foro ke olugu ta ye, janko a togo kana tunu a balemaw ce ra, ani a togo ye lon dugu ta kow ra. Ayiwa, aw bee ye nin ko seerew ye.»

¹¹ Cekorobaw ni moggo minw bee tun be kene kan, olugu ka Boozi jaabi ko: «Can lo, an kera nin ko seerew ye. Ayiwa, nin muso min bena don i ta so, Matigi Ala ye o muso ke i n'a fo Raseli ni Leya, Yakuba ta muso fla, Izirayelimogow bee buruju bora o muso fla minw na. Ala ye i ke fentigi ye Efirata mara ra, ka i togo bonya Betilehemu dugu konso.

¹² Matigi Ala ye den caman di i ma, ka bo nin muso ra, ka i ta gba ke i n'a fo i bemace Peresi ta gba, Zuda ni Tamari dence.»

Ruti ka dence soro

¹³ Ayiwa, Boozi ka Ruti furu. Matigi Ala ka denworo nogoya Ruti ye; a ka konso ta ka dence woro.

¹⁴ Betilehemu dugu musow k'a fo Nahomi ye ko: «Matigi Ala baraka! Sabu a ka den di i ma bi, min bena a janto i ra. Ala y'a to i mamaden ye togoba soro Izirayeli jamana konso.

¹⁵ Nin den bena i jusu suma, k'a janto i ra i ta koroya wagati ra. I buranmuso ka fisa ka teme hali dence wolonfla kan, sabu a ka i kanu, ka nin dence woro i ye.»

¹⁶ Nahomi ka den ta k'a noro a yere ra; den tora a boro, a k'a lamso.

¹⁷ Nahomi siginogonmusow ko: «E, Nahomi ka dence soro.» O ka den togo la ko Obedi. Obedi dence le nana ke Yese ye, Yese dence kera Dawuda ye.

Masace Dawuda buruju

¹⁸ Dawuda buruju ye nin ye, k'a damina a bemace Peresi ra: Peresi dence tun ye Esiromu ye,

¹⁹ Esiromu dence tun ye Aramu ye, Aramu dence tun ye Aminadabu ye,

- ²⁰ Aminadabu dence tun ye Naasun ye, Naasun dence tun ye Salimon ye,
²¹ Salimon dence tun ye Boozi ye, Boozi dence tun ye Obedi ye,
²² Obedi dence tun ye Yese ye, Yese dence le tun ye Dawuda ye.

SAMAWILU TA KITABU FOLÓ **Kitabu faamucogo**

Nin kitabu be wele ko Samawilu ta kitabu folo, sabu ale ta kow le fora ka caya nin kitabu konɔ. Kititigebagaw ta wagati banna cogo min na, ka taga se masacew ta wagati ma, Samawilu ta kitabu folo be o kow le fo an ye.

Ce saba minw togo fora nin kitabu konɔ kosebe, o ye Samawilu ye, min tun kera Izirayeli ta kititigebagaba do ye, ani Sawuli, min kera Izirayeli masace folo ye, ani Dawuda, min nana sigi masaya ra Sawuli sanin ko.

Nin kitabu sebebaga ma lon, nka an b'a ye ko Samawilu ta baara ni a ta kumaw le be nin kitabu folo ni a flanan konɔ.

Nin kitabu kunba ye nin ye, ko ni mogɔ min ka Ala kan mina, Ala be konuman ke o tigi ye; nka ni mogɔ min ka Ala kan bla, cenri le be se o tigi ma. Ala ka o kuma le fo sarakalasebaga Eli ye, ko: «Sabu mogɔ minw be ne bonya, ne be olugu le bonya; nka mogɔ minw be ne dogɔya, ne fana be olugu dogɔya» (2.30).

Ala yere le tun b'a fe ka ke Izirayelimogow ta masace ye, nka o banna o ma; o ko masace do ye sigi olugu kunna i ko siya tow. Masace min dira o ma, min tun ye Sawuli ye, ale ma Ala kan mina. O koson Ala ka mogɔ were panawoloma, min kera Dawuda ye.

Nin kitabu b'a yira an na ko Ala yere le kera a ta mogow ta masace ye. Ni mogɔ min b'a fe ka sigi masaya ra Ala ta mogow kunna, o tigi ka kan ka Ala kan mina, k'a ta sariyaw bee sira tagama.

Kitabu konokow

Samawilu kera Izirayeli kititigebaga do ye (1-7)

Sawuli kera Izirayeli masace ye (8-10)

Masace Sawuli ta masaya damina (11-15)

Dawuda ni Sawuli ta benbariya (16-30)

Sawuli ni a dence sacogo (31)

Elikana ta muso fla ta ko

¹ Ce do tun siginin be Ramatayimu Sofimu, Efrayimu kuruyorow ra. A togo tun ye ko Elikana; a face togo tun ye ko Yerohamu, Yerohamu face togo tun ye ko Elihu, Elihu face togo tun ye ko Tohu, Tohu face togo tun ye ko Sufu; Efrayimukaw tun lo.

² Muso fla tun be Elikana fe; kelen togo tun ye ko Ane, to kelen togo tun ye ko Penina. Penina tun ka denw sorɔ, nka Ane tun ma den sorɔ.

³ San o san, o ce tun be bo a ta dugu ra ka taga Silo, ka taga Fangatigi Ala bato, ka sarakaw bo a ye. Sarakalasebaga Eli dence fla, Hofini ni Finehasi, olugu tun be o yoro le ra; olugu le tun ye Matigi Ala ta sarakalasebagaw ye.

⁴ Lon min ni Elikana tun be a ta sarakaw bo, a tun be sarakasogo do di a muso Penina ma, ani Penina dencew ni a denmusow bee ma fana.

⁵ Nka a tun be Penina ta sogo ninyoro jogon fla le di Ane ma, sabu a tun be Ane kanu, hali k'a sorɔ Matigi Ala tun ka Ane ke denworobari ye.

⁶ A sinamuso tun be to k'a darabo, janko k'a jusu gban, sabu Matigi Ala tun k'a ke denworobari ye.

⁷ San o san, a tun be ke ten le. Tuma o tuma ni Ane tun ka taga Matigi Ala ta yoro saninman na, Penina tun be to k'a darabo o cogo kelen na. Ni o kera, Ane tun be ke kasi ye, ka ban domuni bee ma.

⁸ A cɛ Elikana tun b'a fɔ a ye ko: «Ane, mun le ka i jusu kasi? Mun na i bɛ kasi ka ban domuni ma? O tuma ne kelen man fisa ele fɛ ni hali dence tan ye wa?»

Ala ka dence di Ane ma

⁹ Lon dɔ, o ka domuni kɛ ka min ka ban Silo tuma min na, Ane wurira; o y'a sɔrɔ sarakalasebaga Eli siginin tun bɛ siginan dɔ kan, Matigi Ala ta batoso donda samasen dɔ kɔrɔ.

¹⁰ Ane jusu tun kasinin lo kosɛbɛ; a kasira kosɛbɛ ka Matigi Ala daari.

¹¹ A ka dajuru dɔ ta Ala fɛ k'a fɔ ko: «E, Fangatigi Ala, ni i sɔnna ka i ta jɔnmuso ta sɛgɛ flɛ, ka i hakiri to ne ra, ni i ma jina i ta jɔnmuso kɔ fiyewu, ni i ka sɔn ka dence di ne ma, ne bɛna o den di i ma, a bɛ kɛ i ta ye a si bɛɛ ra; o ra kunlimuru tena se a kun ma ka ye.»*

¹² Ayiwa, Ane nana to daariri ra Matigi Ala ja kɔrɔ ka mɛɛn minke, Eli nana kɛ a dagbolow kɔrɔsi ye.

¹³ Ane tun bɛ kumana a yɛɛ kɔnɔ le; a dagbolow dama le tun bɛ lamagara, nka mɔgɔ tun tɛ a kumakan mɛnna. A kɛra Eli ja na ko a ka dɔrɔ le min ka janamini.

¹⁴ Eli ko a ma ko: «O tuma ele ta dɔrɔ bɛna i bla tuma juman le? Taga i ta dɔrɔtoya kɛ yɔrɔ wɛɛ!»

¹⁵ Ane k'a jaabi ko: «Ne matigicɛ, o tɛ; ne ye muso min ye, jusukasiba le bɛ ne kan. Ne ma duven min, ne ma minnifen fariman wɛɛ si min. Ne tun bɛ ne kɔnɔnɔkow bɛɛ le fɔra Matigi Ala ye.

¹⁶ I kana i ta jɔnmuso jate muso sɔnkolon dɔ ye. Ne ta dimi bonyakojugu ni ne ta sɛgɛ le k'a to ne ka Ala daari fɔ ka na se sisan ma.»

¹⁷ Eli k'a fɔ a ye ko: «O tuma, taga hɛra ra. I ka fɛn min daari, Izirayeli ta Ala ye o kɛ i ye.»

¹⁸ Ane ko Eli ma ko: «Ala y'a kɛ i ye i hakiri to i ta jɔnmuso ra.» O kɔ, Ane tagara domuni kɛ; a m'a ja sisi tuun.

¹⁹ O wurira o dugusagbɛ sɔgɔmada joona fɛ, ka o kinbiri gban Matigi Ala ja kɔrɔ k'a bato minke, o sɛkɔra ka taga o ta so, Rama dugu kɔnɔ.

Elikana jenna ni a muso Ane ye. Matigi Ala k'a hakiri to Ane ra.

²⁰ Ane nana kɔnɔ ta; a nana dence woro, k'a tɔgɔ la ko Samawilu†, ko sabu ale tun k'a daari Matigi Ala fɛ.

Ane k'a dence di Matigi Ala ma

²¹ Wagati min Ane cɛ Elikana nana a fɔ ko a bɛ taga tuun ni a ta gɓamɔgɔw bɛɛ ye ka taga san sarakaw bɔ Matigi Ala ye, ani k'a ta dajuru dafa,

²² Ane ma taga ni a ye o san na. A k'a fɔ a cɛ ye ko: «Ni den nana dabɔ sin na wagati min na, ne bɛna taga ni a ye Silo, ka taga a yira Matigi Ala ra; a bɛna to yi tuma bɛɛ.»

²³ A cɛ Elikana k'a jaabi ko: «Ni min ka bɛn i yɛɛ ma, i ye o kɛ. To ni den ye yan fɔ ka taga a dabɔ sin na. Janko Matigi Ala ka kopuman min layiri ta, o ye kɛ dɔrɔn.» A kɛra ten, a muso Ane tora ni den ye ka den lamɔ fɔ ka taga den dabɔ sin na.

²⁴ Ayiwa, den nana dabɔ sin na wagati min na, a k'a ta ka taga ni a ye Matigi Ala ta batoyɔrɔ saninman na Silo. O y'a sɔrɔ den belɛn tun bɛ fitini. A tagara ni misitoran kelen‡ ye min si ka san saba sɔrɔ, ani mugu tɛntɛnnin kilo tan, ani rɛzɛnji forogo ja kelen.

²⁵ O tagara se yi minke, o ka misitoran kannatigɛ; o kɔ, o tagara ni den ye Eli fɛ.

²⁶ Ane k'a fɔ Eli ye ko: «Ne matigicɛ, hake to. Ne bɛ can yɛɛ le fɔra i ye; muso min tun nana Matigi Ala daari i kɔrɔ yan lon dɔ, ne lo.

* **1:11 1.11** Kunlimuru man kan ka se a kun ma: o ye tagamasiyen ye min b'a yira ko den blara danna, ka kɛ Ala ta ye (Jateri 6.5). † **1:20 1.20** Samawilu kɔrɔ ye ko: a daarira Ala fɛ. ‡ **1:24 1.24** Kitabu dɔw ko misitoran saba.

²⁷ Ne tun be Matigi Ala daarira nin den ta ko le ra. Matigi Ala fana ka ne ta daariri lamɛn.

²⁸ O kosɔn ne b'a fe k'a di Matigi Ala ma. A bɛna ke Matigi Ala ta ye a si bɛɛ.»
Ane ka o fo minke, o ka o kinbiri gban ka Matigi Ala bato.

2

Ane ka Matigi Ala fo

¹ Ayiwa, Ane ka Ala daari k'a fo ko:

«Nagari be ne jusukun na Matigi Ala sababu ra;
sabu Matigi Ala ka ne baraka lawuri.
Ne bɛna kuma k'a yira ne juguw ra sisan,
sabu ne be nagari Matigi Ala ta demeri kosɔn.

² «Mogo si saninyanin te i ko Matigi Ala,
Ala were te yi ni ele Matigi Ala te,
Ala barakaman were te yi, min be i ko an ta Ala.

³ «Aw ye yerebonya kumaw dabra,
Aw kana wasoyakumaw bo aw da ra tuun;
sabu Matigi Ala ye Ala le ye, min be fen bee lon.
A be bee ta kewalew lon.

⁴ «Mogo barakamanw ta kalanw karira o boro,
nka barakantanw ta fanga soro.

⁵ Minw tun fanin lo, olugu be baara jinina ka o ta baro soro;
k'a soro kongotow ta kongo banna.

Muso denworobari ka den wolonfla soro,
k'a soro denworomuso ta densoro lalɔra.

⁶ Matigi Ala b'a to mogo be sa, a b'a to mogo be si soro;
a be mogo lataga lahara, a be mogo labo lahara.

⁷ Matigi Ala be mogo fagantanya, a be mogo fentigiya;
a be mogo majigi, a be mogo korota.

⁸ «A be desebagato lawuri ka bo dugu ma,
ka fagantan lawuri ka bo nogo ra,
k'a lasigi ni fagamaw ye,
ka masasiginan nooroman di o ma;
sabu dugukolo jusiginanw be Matigi Ala le boro,
a ka dunupa lo olugu le kan.

⁹ A bɛna a nasiranbagaw korosi o temeyorow bee ra;
nka a bɛna mogojuguw latunu dibi ra;
sabu adamaden yere fanga te a ke setigi ye.

¹⁰ «Matigi Ala bɛna a juguw bee halaki,
a bɛna sanperen lajigi o kan ka bo san fe;
Matigi Ala bɛna kiti tige ka se fo dugukolo danw bee ra.
A bɛna se di a ta jamana masace ma;
a bɛna a ta mogo panawolomanin baraka lawuri.»

¹¹ Ayiwa, o kɔ, Elikana sekɔra ka taga so, Rama dugu kɔnɔ; nka den tora Matigi Ala ta baara ra sarakalasebaga Eli kɔrɔ.

Eli dencew ta kɛwalejuguw

¹² Eli dencew tun ye mɔgɔ sɔnkolon dɔw le ye. O tun tɛ Matigi Ala bonya.

¹³ Olugu minw tun ye sarakalasebagaw ye, olugu tun bɛ min kɛ mɔgɔw ra, o flɛ nin ye: Ni mɔgɔ dɔ tun bɛ saraka bɔra, sarakalasebaga tun bɛ a ta baaraden dɔ ci ka na sarakabɔbaga fɛ sarakasogo tobituma ra; baaraden tun bɛ na ni sogosɔgɔnan jin saba dɔ ye a boro.

¹⁴ A tun bɛ na o sogosɔgɔnan turu sogo ra minan kɔnɔ, walama negɛdaga kɔnɔ, walama bɔgɔdaga kɔnɔ, walama tasa kɔnɔ. Ni sogosɔgɔnan tun ka bɔ ni sogo min o min ye, o bɛɛ le tun bɛ kɛ sarakalasebaga ta ye. Izirayelimɔgɔ minw bɛɛ tun bɛ na Silo ka na saraka bɔ, sarakalasebaga minw ye Eli dencew ye, olugu tun bɛ o le kɛ o mɔgɔw ra.

¹⁵ Tuma dɔw yɛrɛ, hali k'a sɔrɔ o ma sogo turu jeni ban, sarakalasebaga ta baaraden tun bɛ na, ka na a fɔ sarakabɔbaga ye ko: «Sarakalasebaga ko i ye sogo dɔ di a bɛ taga a jeni. A ko a tɛ sogo tobinin fɛ, a bɛ sogo kɛnɛ le fɛ.»

¹⁶ Ni sarakabɔbaga ko: «A to an ye sogo turu jeni folo; o kɔ, ni min ka i diya, i bɛ o ta», baaraden b'a fɔ ko: «Fiyewu! A di sisan le, ni o tɛ, ne b'a mina fanga ra.»

¹⁷ Ayiwa, o kanbelenw tun bɛ o jurumunba le kera ka Matigi Ala hake ta, sabu o tun tɛ Matigi Ala ta sarakaw jatera tuun.

Samawilu ni a worobagaw

¹⁸ Samawilu kɔni tun bɛ baara kera Matigi Ala ja kɔrɔ; denmisen tun lo; a tun ka saninderege dɔ le don, min tun lalagara ni lenfani ye.

¹⁹ A bamuso tun bɛ to ka forokiyantin dɔ karan a ye san o san. Ni a cɛ tun bɛ na Silo ka na san sarakaw bɔ, a tun bɛ na ni a cɛ ye, ka na o forokiyantin di Samawilu ma.

²⁰ Eli tun bɛ to ka dugawu kɛ Elikana ni a muso ye, k'a fɔ Elikana ye ko: «I muso ka nin den min daari Matigi Ala fɛ, ka na a bla danna Matigi Ala ye, Matigi Ala y'a to i ye den wɛrɛw sɔrɔ a fɛ ka o bla o den nɔ ra.»

O kɔ, o tun bɛ sekɔ ka taga o ta so.

²¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a hakiri to Ane ra tuun. A nana kɔnɔ ta sipagako caman tuun. A ka dence saba ni denmuso fla le sɔrɔ tuun. O y'a sɔrɔ Samawilu kera kanbelennin ye, a tun bɛ kɔrɔyara Matigi Ala ja kɔrɔ.

Eli k'a denw mafiyɛnya

²² Ayiwa, Eli tun kɔrɔra kosebɛ. A dencew tun bɛ min kera Izirayelimɔgɔw ra, a ka o mɛn. A k'a mɛn fana ko muso minw tun bɛ to ka taga baaramisenw kɛ Nɔgɔnkunbɛn fanibon* donda ra, ko o tun jɛn ni o musow ye.

²³ A k'a fɔ o ye ko: «Mun kosɔn aw bɛ nin ko nɔgɔn kera? Aw bɛ nin kojugu minw kera tan, ne bɛ o menna mɔgɔw bɛɛ le fɛ.

²⁴ ʒn-ʒn dɛ, ne denw, aw kana sɔn nin ma. Ne bɛ min menna tan, o man ji. Aw bɛ Matigi Ala ta mɔgɔw blara jurumun na.

²⁵ Ni mɔgɔ dɔ ka mɔgɔ wɛrɛ hake ta, Ala le bɛ se ka soronari kɛ o fla cɛ. Nka ni mɔgɔ ka Ala yɛrɛ hake ta, jɔn wɛrɛ le bɛna sɔrɔ ka Ala sorona o tigi ye?»

Ayiwa, o bɛɛ n'a ta, Eli dencew ma o face ta kuma lamɛn, sabu Matigi Ala tun ka o fagako latigɛ ka ban.

²⁶ Ayiwa, Samawilu tun bɛ kɔrɔyara. A ko tun ka di Matigi Ala ye, a ko tun ka di mɔgɔw fana ye.

Matigi Ala ka kankari la Eli ye

²⁷ Lon do, Ala k'a ta ciraden do bla ka na Eli fe ka na a fo a ye ko: «Matigi Ala ko: Yala ne ma ne yere yira i bemaw ra k'a gbeya, ka o to jonya ra Farawona fe Misiran jamana ra wa?

²⁸ Ne ka ele bemaw ta siya le panawoloma Izirayeli ta gbaw bee ra, ka o bla ne ta sarakalasebagaya baara ra, janko o ye saraka bo ne ta sarakajenifen* kan, ka wusunun saraka don ne ye, ka saninderege don ka baara ke ne ye; Izirayelimogow be saraka o saraka jeni Matigi Ala ye, ne ka o saraka sogo do ke o ta ye.

²⁹ Ayiwa, ne b'a fe began sarakaw* ni siman saraka* minw ye bo ne ye ne ta batoso kono, mun koson aw te o sarakaw jatera fen ye? A nana ke cogo di ko ele be i dencew bonyara ka teme ne kan? Ne ta mogow, Izirayelimogow be saraka minw bo, aw be o sarakaw pumanmanyoroow bee le domuna, fo ka toro.

³⁰ «O koson Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Ne tun k'a latige ko i ta mogow, ani aw ta siya le bena to ne ta sarakalasebagaya baara ra wagati bee. Nka sisan, ne Matigi Ala, ne ko, ko o banna! Sabu mogow minw be ne bonya, ne be olugu le bonya; nka mogow minw be ne dogoya, ne fana be olugu dogoya.

³¹ Wagati do bena se, ne bena ele ni i ta siya bee ta fanga ban. Cekoroba tena soro aw ta siya ra tuun.

³² I bena toro caman ye ne ta batoso kono; k'a soro ne bena kopuman ke Izirayelimogow ye fo ka o wasa. Nka cekoroba tena soro aw ta somogow ra tuun.

³³ Ni ne ka na i ta somogow min to sarakalasebagaya ra, ne bena o to yi doron janko ka ele jusu kasi le, ka i jaji bo fo ka na i ja fiyen; ni o te, i ta somogow bee bena sa k'a soro o ma koro.

³⁴ «Ko min bena ke i dence fla ra, Finehasi ni Hofini, o bena ke tagamasiyen ye k'a yira i ra ko ne ka min fo ko o bena ke can ye; o fla bee bena sa lon kelen na.

³⁵ «Ne bena sarakalasebaga were sigi, min bena ne ta sariya sira tagama a cogo ra, ka ne jusu diya, ani ka ne nin wasa. Ne bena baraka don a ta somogow ra; ni ne nana masace min o min panawoloma k'a sigi masaya ra, olugu le bena ke sarakalasebagaya ra o masace koro wagati bee.

³⁶ Ni ele ta somogow to min o min nana to, o bena taga a kinbiri gban le o sarakalasebaga koro, janko a ye wari donin, walama domuni donin soro k'a domu; a bena a fo sarakalasebaga ye ko: «Sabari, i ye ne bla sarakalasebagaya baara do ra, janko ne ye domuni donin soro k'a domu.» »

3

Ala kumana Samawilu fe

¹ Samawilu tun ye denmisen ye hali bi. A tun be baara kera Matigi Ala ye Eli koro. O wagati ra, Matigi Ala tun te kumana mogow fe wagati caman na tuun; a tun be deri ka kow yira mogow ra cogo min na, a fana tun te o kera tuun k'a caya.

² O wagati fana ra, Eli padenw baraka tun dogoyara, a tun te yeri kera kosebe tuun. Lon do, su fe, a lanin tun be a layoro ra.

³ O y'a soro Ala ta fitina saninman tun ma faga folo yoro saninman kono. Samawilu lanin tun be Matigi Ala ta batoso kono, jenpogonya kesu* tun be yoro min na.

⁴ Matigi Ala nana Samawilu wele. Samawilu ka jaabiri ke ko: «Naamu.»

⁵ A borira ka taga Eli fe, ka taga a fo a ye ko: «I ka ne wele, ne nana.» Eli k'a jaabi ko: «Ne ma i wele. Taga la.» Samawilu sekora ka taga la.

⁶ Matigi Ala nana Samawilu wele tuun; a wurira tuun ka taga Eli fe ka taga a fo a ye ko: «I ka ne wele, ne nana.» Eli k'a jaabi ko: «Ne dence, ne ma i wele de! Seko ka taga la.»

⁷ Samawilu tun ma Matigi Ala lon folo; Matigi Ala tun ma deri ka kuma a fe ka ye folo.

⁸ Matigi Ala nana Samawilu wele tuun a sipaga sabanan na. Samawilu wurira tuun ka taga Eli fe, ka taga a fo a ye ko: «I ka ne wele, ne nana.» Ayiwa, Eli k'a faamu ko Matigi Ala le be den welera.

⁹ O ra, Eli k'a fo a ye ko: «Taga la; ni i nana welekan men tuun, i y'a fo ko: <Matigi Ala, kuma, sabu i ta jonce be i lamenna.> » Samawilu tagara la a layoro ra.

¹⁰ Matigi Ala nana ka na lo; a ka weleri ke i n'a fo a tun k'a ke cogo min na kakoro. A ko: «Samawilu, Samawilu.» Samawilu k'a jaabi ko: «Matigi Ala, kuma, sabu i ta jonce be i lamenna.»

¹¹ Matigi Ala k'a fo Samawilu ye ko: «A fle, ne bena ko do ke Izirayeli jamana ra. Ni mogo o mogo toro ka na o ko men, o tigi bena kabakoya fo ka manwu.

¹² Ni o wagati sera, ne tun ka ko o ko fo Eli ta somogow ta ko ra, ne bena o bee ke. Ne bena a damina, ne bena a laban fana.

¹³ Ne tun k'a fo a ye ko ne bena kiti ben a ta somogow kan, kiti min tena ban ka ye; ne be o ke jurumun min koson, a yere ka o lon. A dencew ka o jurumunw ke ka o yere ko gboya ne ye, nka Eli ma son ka o ladi janko o ye o kow dabra.

¹⁴ O koson ne karira Eli ta somogow ye ko o ta hake tena kafari ka ye fiyewu; began saraka* tena se k'a kafari, siman saraka* tena se k'a kafari.»

¹⁵ Ayiwa, Samawilu lanin tora yi fo ka taga dugu gbe. Dugu gbera minke, a wurira ka taga Alabatoso dondaw dayele. Samawilu tun ka min ye su fe, a siranna ka o fo Eli ye.

¹⁶ Nka Eli k'a wele k'a fo a ye ko: «Ne dence Samawilu!» Samawilu ko: «Naamu!»

¹⁷ Eli ko: «Matigi Ala ka kuma juman le fo i ye? A fo ne ye, i kana foyi dogo ne ma. A ka fen o fen fo i ye, ni i ka o do dogo ne ma, o tuma Matigi Ala ye o hake bo i ra fo k'a juguya.»

¹⁸ Samawilu k'a bee fo Eli ye, a ma foyi dogo a ma. Eli ko: «Matigi Ala lo, ni min ka ben a ma, a ye o ke.»

¹⁹ Samawilu tun be nanatigera. Matigi Ala tun be ni a ye; ni a tun ka kuma o kuma fo Matigi Ala togo ra, o bee tun be ke ka dafa.

²⁰ K'a ta Dan, ka taga a bla fo Beri Seba, Izirayelimogow bee tun k'a lon ko Samawilu tun ye Matigi Ala ta cira yere le ye.

²¹ Matigi Ala belen tun be to k'a yere yira Silo, sabu a tun be to ka na Samawilu fe Silo, ka na kuma ni Samawilu ye.

4

Filisikaw sera Izirayelimogow ra

¹ Ayiwa, Samawilu tun be to ka Matigi Ala ta kuma lase Izirayelimogow bee ma.

Lon do, Izirayelimogow nana bo ka taga Filisikaw kunben ko o be o kere. O tagara lajen Eberi Ezeri yoro ra; Filisikaw tun be Afeki yoro ra.

² Filisikaw ka o yere laben ka na lo Izirayelimogow ja, kere kama. O ka kere damina minke, Filisikaw sera Izirayelimogow ra, ka Izirayelimogo ce waga naani (4 000) nogon faga kerekene kan.

³ Izirayelimogo tow sekora ka taga o sigiyoro ra. Izirayeli cekorobaw ko: «Mun koson Matigi Ala k'a to Filisikaw sera an na bi?» O ko: «An ye taga Matigi Ala ta jenogonya kesu* ta Silo dugu konon ka na ni a ye. An ye na a bla an ce ra yan, janko a ye an bosu an juguw boro.»

⁴ O ka mogo dow ci ka taga Silo ka taga Fangatigi Ala ta jenogonya kesu ta ka na ni a ye, min sigiyoro be seruben melekew bisigiyaw ce ra. Eli dence fla, Hofini ni Finehasi olugu tun be ni Ala ta jenogonya kesu tabagaw ye.

⁵ Ayiwa, wagati min Matigi Ala ta jenɲogonya kesu sera Izirayelimogow ta kerekedenw sigiyoro ra, Izirayelimogow bee nagarira ka kulekanbaw ci, fo ka dugukolo yereyere.

⁶ Filisikaw ka o mankanw men minke, o ka pininkari ke ko: «Kulekanba juman le be bora Izirayelimogow sigiyoro ra tan?» O k'a fo o ye ko o nana ni Matigi Ala ta jenɲogonya kesu le ye Izirayelimogow fe.

⁷ Filisikaw siranna; o ko, ko ala do le nana Izirayelimogow fe. O ko: «E! Bono ka an soro, sabu nin ɲogon ma deri ka ke folo.

⁸ Bono ka an soro de! Jon le bena an bosi ka bo nin ala barakamanw boro sa? O alaw le ka Misirankaw tooro ni banajugu suguya bee ye kongokolon konɔ yi.

⁹ Ayiwa, an Filisikaw, an ye jija, ka ke cew ye; ni o te, Heburuw le bena o ta fanga sigi an kunna, i n'a fo an tun ka an ta fanga sigi olugu kunna cogo min na. O ra an ye an yere ke cew ye ka o kere!»

¹⁰ Filisikaw ka Izirayelimogow kere, ka se o ra tuun. Izirayelimogow bee borira ka taga o sigiyoro ra. Kere digira Izirayelimogow ra kosebe. Izirayelimogow ta kerekeden sennaman waga bisaba (30 000) le fagara.

¹¹ Filisikaw ka Ala ta jenɲogonya kesu ta; Eli dence fla, Hofini ni Finehasi, o ka olugu fla bee faga fana.

Eli ni a buranmuso sacogo

¹² Boniyaminu ta mogɔ do borira ka bo kerekoyoro ra, ka na Silo o lon kelen na; a tun k'a ta faniw faranfaran, ka buguri ke a kun na*.

¹³ A tagara se Silo tuma min na, o y'a soro Eli siginin tun be a ta siginan kan, sira da ra, a be kere kibaroya makonona, sabu hami tun be a jusu ra Ala ta jenɲogonya kesu* koson. Ce tagara don dugu konɔ ka kere kibaroya fo minke; dugu bee ka ke kule ci ye.

¹⁴ Eli ka o kulekanw men minke, a ka pininkari ke, ko: «Nin mankanba kun ye mun le ye?» O yoronin bee, ce teliyara ka na kere kibaroya fo Eli ye.

¹⁵ O y'a soro Eli si tun ye san bikononton ni seegi. A paw tun fiyenna, a tun te foyi yera tuun.

¹⁶ Ce k'a fo Eli ye ko: «Ne bora kerekoyoro le ra; ne borira ka bo yi le bi ka na.» Eli ko: «Ne dence, mun le kera yi?»

¹⁷ Ayiwa, kibaroyafobaga ka Eli jaabi ko: «Izirayelimogow borira Filisikaw na. Kere digira o ra kosebe. I dence fla, Hofini ni Finehasi, olugu fagara; Filisikaw ka Ala ta jenɲogonya kesu fana ta.»

¹⁸ Ce da sera Ala ta jenɲogonya kesu ko ma minke doron, Eli yelemana ka bo a ta siginan kan, ka ben a ko kan fo k'a kan kari, sabu a tun korora; ce belebele gbiriman tun lo fana. A sara dugu donda ra yi. A tun kera Izirayelimogow jamogo ye fo san binaani.

¹⁹ Ayiwa, o y'a soro Eli buranmuso, min ye a dence Finehasi muso ye, o tun lasirito lo; a jigiwagati fana tun sera ka ban. O muso ka Ala ta jenɲogonya kesu minako kibaroya men, ani k'a burance ni a ce saya ko kibaroya men minke, tin dimi barara ka ben a kan; a jigira, nka tin dimi ma se ka kun a ra.

²⁰ A tun be pini ka sa minke, muso minw tun be a koro, olugu ko: «I kana i jigi tige, i ka dence le soro.» Nka a ma o jaabi; hali a ma o ta kuma jate yere.

²¹ A ka den togo la ko Ikabodi†, ko: «Nooro bora Izirayeli ta siya kan.» A ka o fo Ala ta jenɲogonya kesu tari le koson, ani a burance ni a ce fagari koson.

²² A ko: «Nooro bora Izirayeli ta siya kan, sabu Ala ta jenɲogonya kesu tara.»

* 4:12 4.12 A tun ka o ke janko k'a ta jusukasi le yira mogow ra. † 4:21 4.21 Ikabodi koro ye ko: nooro banna.

5

Ala ka Filisikaw tɔɔɔ jɛnɔɔɔnya kɛsu kosɔn

¹ Ayiwa, Filisikaw ka Ala ta jɛnɔɔɔnya kɛsu* ta ka bɔ Eɓɛni Ezɛri, ka taga ni a ye Azidɔdi.

² O k'a ta ka taga ni a ye Dagon* ta batoso kɔnɔ, ka taga a bla Dagon kɔɔɔ.

³ O dugusagbɛ, Azidɔdikaw wurira sɔɔɔmada joona fɛ, ka Dagon bennin ye k'a ja biri dugu ma Matigi Ala ta jɛnɔɔɔnya kɛsu ja fɛ. O k'a lawuri k'a bla a nɔ ra.

⁴ O dugusagbɛ flanan, o wurira sɔɔɔmada joona fɛ, ka Dagon bennin ye tuun k'a ja biri dugu ma Matigi Ala ta jɛnɔɔɔnya kɛsu ja fɛ. Dagon kun ni a boro fla karira ka bɔ a ra, ka o ben jobon dakun kan; a kulugutu dɔɔɔn le tun tora ten.

⁵ O le kosɔn, fɔ ka na se bi ma Azidɔdi dugu kɔnɔ, Dagon ta sɔnnikɛbagaw, ani mɔɔɔ minw bɛ don Dagon ta jobon kɔnɔ, o si tɛ sɔn ka o sen la bon dakun kan.

⁶ O kɔ, Matigi Ala juguyara Azidɔdikaw ma kosebɛ, ani o yɔɔɔ mara bɛɛ; a ka sumuniw bɔ o ra, ka o tɔɔɔ, ka cɛnri lase o ma.

⁷ Azidɔdikaw k'a ye ten minke, o ko: «Ni a bɛ ten, Izirayelimɔɔɔw ta Ala ta jɛnɔɔɔnya kɛsu tena to anw fɛ yan, sabu a juguyara an ma yan kosebɛ, ka juguya an ta ala fana ma, min ye Dagon ye.»

⁸ O ka Filisikaw ta kuntigiw bɛɛ wele ka o lajɛn, ka o jininka ko: «An bɛna mun le kɛ ni Izirayelimɔɔɔw ta Ala ta jɛnɔɔɔnya kɛsu ye sa?» Kuntigiw ko: «An ye taga Izirayelimɔɔɔw ta Ala ta jɛnɔɔɔnya kɛsu bla Gati dugu kɔnɔ.» O tagara a bla Gati dugu kɔnɔ.

⁹ Ayiwa, o sera ni a ye Gati minke dɔɔɔn, Matigi Ala wurira o dugu fana kama, ka nagbanba la mɔɔɔw bɛɛ kan. A ka dugumɔɔɔw tɔɔɔ kosebɛ, denmisɛn fara mɔɔɔkɔɔɔba kan, a ka sumuniw wuri o bɛɛ ra.

¹⁰ Olugu k'a ye ten minke, o ka jɛnɔɔɔnya kɛsu lataga Ekurɔn dugu kɔnɔ.

Jɛnɔɔɔnya kɛsu sera Ekurɔn minke, Ekurɔnkaw ka kɛ kule ci ye ko: «O nana ni Izirayelimɔɔɔw ta jɛnɔɔɔnya kɛsu ye an fɛ yan ka na an ni an ta dugumɔɔɔw bɛɛ le faga!»

¹¹ Olugu fana ka Filisikaw ta kuntigiw bɛɛ wele ka o lajɛn k'a fɔ o ye ko: «Aw ye Izirayelimɔɔɔw ta Ala ta jɛnɔɔɔnya kɛsu seko o ma yi! A ye seko a bɔyɔɔɔ ra, janko a kana na an ni an ta dugumɔɔɔw bɛɛ faga.»

Nagbanba le tun bɛ dugumɔɔɔw bɛɛ kan, sabu Ala tun ka tɔɔɔɔba la o kan.

¹² Minw ma sa, sumuniw wurira olugu ra. Dugumɔɔɔw kulekan bonyara ka se fɔ sankolo ra.

6

Filisikaw ka jɛnɔɔɔnya kɛsu laseko Izirayelimɔɔɔw ma

¹ Matigi Ala ta jɛnɔɔɔnya kɛsu* ka karo wolonfla le kɛ Filisikaw ta jamana ra.

² O kɔ, Filisikaw nana o ta sɔnnikɛbagaw ni o ta lagberikɛbagaw wele, ka o jininka ko: «An ka kan ka Matigi Ala ta jɛnɔɔɔnya kɛsu kɛ cogo di le? An bɛ se k'a laseko a bɔyɔɔɔ ra cogo min na, aw ye o fɔ an ye.»

³ Olugu ka o jaabi ko: «Ni aw bɛ Izirayelimɔɔɔw ta Ala ta jɛnɔɔɔnya kɛsu laseko, aw kana a lakolon bla ka taga fiyewu; aw ka kan ka hake yafa saraka dɔ le bɔ Ala ye. Ni o kɛra, aw bɛna kɛnya, ani fɛn min k'a to Ala m'a boro bɔ aw kan, aw bɛna o lon fana.»

⁴ Filisikaw ko: «An ka kan ka hake yafa saraka juman le bɔ Ala ye?» O ka o jaabi ko: «Aw ye sumuni bisigi looru ni jinan bisigi looru lalaga ni sanin ye, ka kapa ni Filisikaw ta kuntigiw da ye, ka o kɛ saraka ye, sabu bana kelen le sera aw ni aw ta kuntigiw bɛɛ ma.

* 5:2 5.2 Dagon le ye Filisikaw ta ala ye.

⁵ Sumuni min wurira aw ra, ani jinan minw be aw ta jamana cenna, aw ye o bisigiyaw lalaga, ka o ke ka Izirayelimogow ta Ala bonya. Ni o kera, a be se ka ke, ko Ala bena a boro bo aw kan, k'a boro bo aw ta batofenw ni aw ta jamana kan fana.

⁶ Aw kana aw jusukun gbeleya i n'a fo Misirankaw ni Farawona k'a ke cogo min na! Sabu Ala nana olugu tooo kosebe fo a ma ja, o ka Izirayelimogow labla ko o ye taga.

⁷ Ayiwa, aw ye misiwotorokura do lalaga, ka misimuso fla mina, misiden sinminta be minw fe, ani minw ma sene ke ka ye. Aw ye wotoro siri o misiw ra, ka o denw faran ka bo o ko, ka taga ni o ye so konoo.

⁸ O ko, aw ye Matigi Ala ta jennogonya kesu ta k'a bla wotoro konoo; aw ka fen saninlaman minw lalaga ka o di Ala ma k'a ke aw ta hake yafa saraka ye, aw ye olugu bla kesu dennin do konoo, ka o bla jennogonya kesu kere fe; o ko, aw ye a bla ka taga.

⁹ Aw ye a tagato fle; ni a k'a yere ta jamana fan sira le ta, ka taga Beti Semesi dugu fan na, o tuma Matigi Ala le ka nin kojuguba lase an ma. Nka ni a ma o sira ta, o tuma nin tooo ma bo Matigi Ala ra; fen were le k'a lase an ma.»

¹⁰ Ayiwa, min fora, mogow k'a ke ten. O ka misimuso fla mina, misiden sinminta be minw fe; o ka o siri wotoro ra, ka o ta denw mina ka o datugu bon konoo.

¹¹ O ka Matigi Ala ta jennogonya kesu bla wotoro konoo; o ka jinan saninlamanw, ani sumuni bisigiyaw saninlamanw bla kesu dennin do konoo, ka o fana bla wotoro konoo.

¹² Misiw sinna Beti Semesi dugu sira ma. O kasito tora ka taga o sira kelen le fe; o ma jenge ka taga o numanboro fe walama o kininboro fe. Filisikaw ta kuntigiw gbanna o ko ka taga se fo Beti Semesi dugu dan ma.

¹³ Ayiwa, Beti Semesi dugumogow tun be o ta siman tigera kenegbe ra. O nana o ja korota ka jennogonya kesu nato ye minke, o diyara o ye kosebe.

¹⁴ Misiwotoro tagara se Beti Semesika do ta foro ra, min tooo ye ko Yosuwe; a lora yi. Kabakuruba do tun be o yoro ra. O ka wotoro yiriw cici ka o ke logo ye, ka misiw faga ka o ke saraka jenita* ye k'a di Matigi Ala ma.

¹⁵ Levi ta mogoo dow le tun ka Matigi Ala ta jennogonya kesu lajigi, ani kesu dennin min tun be a koro, fen saninlamanw tun be min konoo. O k'a bee lajennin bla kabakuruba kan. O lon na, Beti Semesi dugumogow ka saraka jenitaw, ani ninsondiya sarakaw* bo Matigi Ala ye.

¹⁶ Filisikaw ta kuntigi looru ka o ye minke, olugu sekora ka taga Ekuron o lon yere ra.

¹⁷ Filisikaw tun ka sumuni bisigiya saninlaman minw lalaga ka o di Matigi Ala ma ka o ke o ta hake yafa saraka ye, o dicogo ye nin ye: o ka kelen di Azidodi dugu koson, ka kelen di Gaza dugu koson, ka kelen di Asikalon dugu koson, ka kelen di Gati dugu koson, ka kelen di Ekuron dugu koson.

¹⁸ O tun ka jinan saninlamanw fana di ka kapa ni Filisikaw ta kuntigi looru bee kelen kelen ta dugu ye, dugu barakamanw, ani o kerefedugu misenw. O tun ka Matigi Ala ta jennogonya kesu bla kabakuruba min kan, o kabakuru le ye o kow seere ye hali bi; a kera Beti Semesikace Yosuwe ta foro le ra.

¹⁹ Matigi Ala ka Beti Semesi dugumogoo dow faga, sabu o tun ka jennogonya kesu konoo fle. A ka mogoo biwolonfla* le faga. Mogow kasira kosebe, sabu Matigi Ala tun ka toooba le lase o ma.

²⁰ Beti Semesi dugumogow ko: «Jon le be se ka lo Matigi Ala ja koro, nin Ala saninmanba ja koro sa! An bena jennogonya kesu bo yan ka taga ni a ye min le?»

* 6:19 6.19 Kitabu dow konoo a sebera ko mogoo waga bilooru ni mogoo biwolonfla (50 070).

²¹ O ka cira bla ka taga Kiriyati Yeharimu dugumogow fe, ka taga a fo o ye ko: «Filisikaw ka Matigi Ala ta jennogonya kesu laseko; aw ye na a ta ka taga ni a ye aw fe yi.»

7

Izirayelimogow sekora Ala ma

¹ Ayiwa, Kiriyati Yeharimu dugumogow nana Matigi Ala ta jennogonya kesu* ta ka taga ni a ye. O tagara ni a ye Abinadabu ta so kono; o yoro tun be kongori do kunna. O ka Abinadabu dence Elehazari sigi ko a ye Matigi Ala ta jennogonya kesu korosi.

² Ayiwa, jennogonya kesu tagara bla Kiriyati Yeharimu ka wagatijan ke yi; a ka san mugan le ke yi. O ko, Izirayelimogow bee lajennin nana ke kasi ye ka Matigi Ala ta jennogonya nini.

³ Samawilu k'a fo Izirayelimogow bee lajennin ye ko: «Ni a kera ko aw b'a fe ka na ni aw jusukun bee le ye Matigi Ala fe, o tuma siya werew ta batofen minw be aw fe, aw ye o bee labo ka o firi, ani Asera ta jo minw be aw fe. Aw ye aw yere di Matigi Ala ma, ka ale kelen bato; ni o kera, a bena aw bosi ka bo Filisikaw boro.»

⁴ Ayiwa, Izirayelimogow ta jo minw ye Baali* ni Asera ye, o ka o jow bee bo ka o firi; o ka Matigi Ala kelenpe bato.

⁵ Samawilu k'a fo o ye ko: «Aw ye Izirayelimogow bee lajen Misipa, ne bena Matigi Ala daari aw ye.»

⁶ Izirayelimogow lajenna Misipa. O ka ji bi k'a bon dugu ma Matigi Ala na koro, ka sun don o lon na; o bee lora a ra o lon na k'a fo ko olugu ka Matigi Ala hake ta. A kera ten, Samawilu kera Izirayelimogow namogo ye Misipa.

Izirayelimogow sera Filisikaw ra

⁷ Ayiwa, Filisikaw nana a men ko Izirayelimogow lajenna Misipa minke, o ni o ta kuntigiw wurira ko o be taga Izirayelimogow kere. Izirayelimogow ka o men minke, o siranna Filisikaw na.

⁸ O k'a fo Samawilu ye ko: «I kana Matigi, an ta Ala daariri dabra; a daari an ye, janko a ye an kisi ka bo Filisikaw boro.»

⁹ Samawilu ka sagaden do mina, min be sin minna belen; a ka o faga, k'a bee lajennin jeni k'a ke saraka jenita* ye, k'a di Matigi Ala ma. A ka Matigi Ala daari kosebe Izirayelimogow ye; Matigi Ala fana ka a ta daariri lamen.

¹⁰ Tuma min na Samawilu tun be sagaden kera saraka jenita ye, Filisikaw nana ko o bena Izirayelimogow kere. Matigi Ala ka sanperenkanba do jigi Filisikaw kunna o lon na, fo ka o bee hakiri wuri ka o pagami jagon na. A kera ten, Izirayelimogow sera o ra ka o bee kere.

¹¹ Izirayelimogow bora Misipa ka Filisikaw gben, ka to ka o faga ka taga, ka taga se fo Beti Kari dugumayanfan na.

¹² Samawilu ka kabakuru do ta ka o bla Misipa dugu ni Zini dugu ce. A ka o kabakuru togo la ko Ebeni Ezeri*; a ko: «Matigi Ala ka an deme ka na se fo yan.»

¹³ A kera ten, Filisikaw majigira Izirayelimogow ye kosebe; o ma son ka na ben Izirayelimogow ta jamana kan tuun. Matigi Ala boro tora Filisikaw kan ka o tooro Samawilu ta si bee ra.

¹⁴ Filisikaw tun ka dugu minw mina Izirayelimogow ra, o duguw bee sekora Izirayelimogow fe tuun, k'a ta Ekuron, ka taga a bla fo Gati, o ni o maraw bee. Hera fana tun be Izirayelimogow ni Amorikaw ce.

¹⁵ Samawilu kera Izirayelimogow namogo ye a si bee ra.

* 7:12 7.12 Ebenezeri koro ye ko: demeri ta kabakuru.

¹⁶ San o san, a tun bɛ taga Izirayeli jamana yɔrɔw yaala, k'a ta Beteli ka taga a bla Giligali, ani ka taga a bla fɔ Misipa; a tun bɛ taga Izirayelimɔgɔw ta kow janabo o yɔrɔw bɛɛ ra.

¹⁷ Nka a tun bɛ to ka sekɔ ka na Rama, sabu a ta so tun bɛ o yɔrɔ le ra. A tun bɛ na Izirayelimɔgɔw ta kow janabo o yɔrɔ ra fana. A tun ka sarakajenifen* dɔ lɔ o yɔrɔ ra Matigi Ala ye.

8

Izirayelimɔgɔw ko o bɛ masacɛ dɔ fɛ

¹ Ayiwa, Samawilu nana kɔrɔ tuma min na, a k'a dencɛw sigi Izirayelimɔgɔw kunna, ka olugu kɛ Izirayelimɔgɔw ta kititigɛbagaw ye.

² A dencɛ fɔlɔ tɔgɔ tun ye ko Yoweli, a flanan tɔgɔ tun ye ko Abiya. O tun bɛ Beri Seba le; o tun bɛ mɔgɔw ta kow janabo o yɔrɔ le ra.

³ Nka Samawilu dencɛw tun ma Samawilu jogo ta. O ta wariko bonyara kɔsɛbɛ; o tun bɛ to ka bonyafɛnw mina mɔgɔw fɛ dogo ra, ka kiti tige nanbara kan.

⁴ A kera ten, Izirayeli cɛkɔrɔbaw bɛɛ tagara lajɛn Samawilu kɔrɔ Rama.

⁵ O k'a fɔ Samawilu ye ko: «A flɛ, ele kɔrɔra sisan, nka i dencɛw ma ele yɛɛ jogo ta. O ra, an b'a fɛ i ye masacɛ dɔ sigi an kunna, min bɛna kɛ an ta kitiw tige ye, i n'a fɔ a bɛ siya tɔw bɛɛ fɛ cogo min na.»

⁶ Ayiwa, o ka o kuma min fɔ ko: «Masacɛ dɔ sigi an kunna min bɛna an ta kitiw tige an ye,» o kuma ma diya Samawilu ye. A ka Matigi Ala daari.

⁷ Matigi Ala k'a fɔ Samawilu ye ko: «Ni nin mɔgɔw ka fɛn o fɛn fɔ i ye, i ye o lamɛn, ka o kɛ. O ma ban ele ra; o banna ne yɛɛ le ra; o ko ne le kana sigi o kunna.

⁸ Kabini wagati min na ne ka o labɔ Misiran jamana ra, o ka ko minw kɛ kabini o wagati ra fɔ ka na se bi ma, ka ban ne ra ka taga batofɛn wɛrɛw bato, o bɛ o ko kɛlɛnw le kera ele fana ra.

⁹ O ra, o ka min fɔ, o kɛ o ye. Nka masacɛ min bɛna sigi o kunna, o masacɛ bɛna ko minw kɛ o ra, o fɔ o ye k'a gbɛlɛya kɔsɛbɛ, janko o ye a lon.»

Masacɛw bɛna min kɛ Izirayelimɔgɔw ra

¹⁰ Matigi Ala ka kuma minw fɔ Samawilu ye, a tagara o bɛɛ fɔ Izirayeli cɛkɔrɔbaw ye, o minw tun ko o bɛ masacɛ fɛ.

¹¹ A k'a fɔ o ye ko: «Ayiwa, masacɛ min bɛna sigi aw kunna, o bɛna ko minw kɛ aw ra, o flɛ nin ye: A bɛna aw dencɛw mina ka o kɛ kɛrɛkɛɛɛnw ye, ka o kɛ a ta sowotorotigiw walama a ta sotigiw ye, walama k'a to o ye kɛ bori ye a yɛɛ ta sowotoro na fɛ.

¹² A bɛna dɔw kɛ a ta kɛrɛkɛɛɛnw kuntigiw ye, ka o sigi kɛrɛkɛɛɛnw waga kɛlɛn kɛlɛn kunna, walama kɛrɛkɛɛɛnw bilooru looru kunna; a bɛna dɔw kɛ a ta forosɛnɛbagaw ye, ka dɔw kɛ a ta simankanbagaw ye; dɔw bɛ kɛ a ta kɛrɛkɛminanw lalagabagaw ye, dɔw fana bɛ kɛ a ta sowotorow ta minanw lalagabagaw ye.

¹³ A bɛna aw denmusow fana mina ka o dɔw kɛ a ta turu kasadiman lalagabagaw ye, ka dɔw kɛ a ta gbakɛbagaw ye, ka dɔw kɛ a ta burujɛnibagaw ye.

¹⁴ A bɛna aw ta forow, ani aw ta rɛzɛnsunw, ani aw ta oliviyɛsunw bɛɛ ra pumanmanw mina ka o di a ta jamana pamɔgɔw ma.

¹⁵ A bɛna aw ta simanw ni aw ta rɛzɛnmɔw fana taran sigiyɔrɔma tan, k'a taran kɛlɛn mina ka o di a ta jamana pamɔgɔw ni a kuntigiw ma.

¹⁶ A bɛna aw ta jɔncɛw ni aw ta jɔnmusow mina, ka aw ta kanbɛlɛn bɛɛ ra barakamanw mina, ani aw ta faliw, ka olugu bla a yɛɛ ta baara kama.

¹⁷ A bɛna aw ta bɛganw taran sigiyɔrɔma tan, k'a sigiyɔrɔma kɛlɛn ta; aw yɛɛ fana bɛna kɛ a ta jɔnw ye.

¹⁸ «O tuma le ra sa, aw yere ka o masace min sigi, aw bena ke kule ye ko Matigi Ala ye aw bosi ka bo o masace boro; nka Matigi Ala tena aw lamén o lon na.»

¹⁹ Ayiwa, mogow ma son ka Samawilu ta kuma lamén. O ko: «O bee n'a ta, an b'a fe masace do le ye sigi an kunna.»

²⁰ O ra, an fana be ke i n'a fo siya tow; masace do be ke an fe min be ke an kuntigi ye, ka an ta kopaw janabo, ka bo ni an ye ka taga kerekeworo ra.»

²¹ Mogow ka kuma minw bee fo, Samawilu ka o bee lamén, ka taga o fo Matigi Ala ye.

²² Matigi Ala k'a fo Samawilu ye ko: «Son o ta ma, i ye masace do sigi o kunna.»

O ko, Samawilu k'a fo mogow ye ko: «Aw bee ye taga aw ta so!»

9

Sawuli tagara a face ta falimusow yorɔɔɔni

¹ Ce do tun be Boniyaminu ta mogow ra, o togo tun ye ko Kisi. Ce togoba do tun lo. A face togo tun ye ko Abiyeli; Abiyeli face togo tun ye ko Serori; Serori face togo tun ye ko Bekorati; Bekorati face togo tun ye ko Afiya.

² Dence do tun be Kisi fe, min togo tun ye ko Sawuli; kanbelen cepumanba tun lo. Izirayeli kanbelen si tun te a bo ceɔa ra; a tun ka jan o bee ye fana; a kamankun ni a kunkolo tun be mogow tow bee ta san fe.

³ Lon do, Sawuli face Kisi ta falimuso dow tununa. Kisi k'a fo a dence Sawuli ye ko: «Baaraden kelen ta, aw ye bo ka taga falimusow yorɔɔɔni.»

⁴ O tagara, ka taga teme Efirayimu kuruyorow fe, ka taga Salisa mara cetige. O ma o ye. O temena Salimu mara ra, falimusow ma ye. O ka Boniyaminu ta jamana cetige, o ma o ye.

⁵ O tagara se Sufu mara ra minke, baaraden min tun be ni Sawuli ye, Sawuli k'a fo o baaraden ye ko: «Na, an ye seko so, ni o te, ne face bena a hakiri bo falimusow ko, ka to ka hami anw yere ta ko le ra sisan.»

⁶ Baaraden k'a fo a ye ko: «A fle, Ala ta cira do be nin dugu konɔ yan; mogosobe lo. Ni a ka ko o ko fo, o be ke can ye. An ye taga a fe; a be se ka ke ko a bena sira do yira an na, an be se ka min ta janko an ye falimusow ye.»

⁷ Sawuli ka baaraden jaabi ko: «Ni an ka taga o ce fe, an bena taga mun le di a ma? Sabu domuni foyi te an ta borow konɔ tuun, bonya foyi te an boro fana an be se ka taga min di a ma. Foyi si le te an boro.»

⁸ Baaraden k'a fo Sawuli ye ko: «A fle, warigbe garamu saba be ne boro yan. An bena taga o di cira ma, a bena sira yira an na.»

⁹ Ayiwa, folofolo, Izirayeli jamana ra, ni mogow tun b'a fe ka Ala sago lon ko do ra, o tigi tun b'a fo ko: «Aw ye na an ye taga flerikebaga fe.» Sabu min ye cira ye bi, folofolo o tun be o le wele ko flerikebaga.

¹⁰ O ra, Sawuli k'a fo a ta baaraden ye ko: «Ne sonna; na an ye taga.» O ra, Ala ta cira tun be dugu min na, o tagara o dugu ra.

¹¹ Ayiwa, o tagato o dugu ra, o benna ni sunguruden dow ye, o be tagara jibiyoro ra. O ka olugu jininka ko: «Yala flerikebaga be yi wa?»

¹² O ka o jaabi ko: «Onhon, a be aw na fe. Nka aw ye teliya ka taga; a nato le ye nin ye an ta dugu konɔ tan bi, sabu mogow ka kan ka taga saraka bo sarakaboyoro ra kongori kunna bi le.

¹³ Ni aw donna dugu konɔ, sani a ye taga sarakaboyoro ra ka taga saraka domu ni mogow ye, aw bena a soro yi. Mogow si te son ka saraka domu ni a ma na, sabu ale le ka kan ka dugawu ke saraka kan, mogow be soro k'a domu. Aw ye taga; ni aw sera yi nin wagati ra koni, aw bena a soro yi.»

Sawuli ni Samawilu ka jɔgɔn ye

¹⁴ Sawuli ni a tagamanɔgɔn ka dugu sira ta ka ke taga ye. O sera dugu donda ra minke dɔrɔn, o benna ni Samawilu yere ye, a bɔra a be tagara sarakabɔyɔrɔ ra kongori kan.

¹⁵ Matigi Ala tun ka Samawilu lasomi o ko ra tere kelen sani Sawuli nalon ye se. Ala tun k'a fo a ye ko:

¹⁶ «Sini jɔgɔntumasi, ne bɛna ce do ci i fe ka bo Boniyaminu ta mara ra; i bɛna turu saninman* ke o tigi le kun na, k'a ke ne ta mɔgow, Izirayelimɔgow ta kuntigi ye. A bɛna ne ta mɔgow kisi ka bo Filisikaw boro; sabu ne ka ne ta mɔgow ta sege ye, o kulekan fana sera ne ma.»

¹⁷ Samawilu ka Sawuli ye minke dɔrɔn, Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Ne tun ka ce min ko fo i ye, ale le ye nin ye; ale le bɛna sigi ne ta mɔgow kunna.»

¹⁸ Sawuli gbarara Samawilu ra dugu donda ra, k'a fo a ye ko: «I te sabari ka flerikebaga ta so yɔrɔ yira an na wa?»

¹⁹ Samawilu k'a jaabi ko: «Ne yere le ye flerikebaga ye. Aw ye bla ne na, an ye taga sarakabɔyɔrɔ ra. An bɛna taga domuni ke jɔgɔn fe bi. Fen o fen be i jusu ra, ne bɛna o bee fo i ye. Sini sogoma, ne bɛna aw labla, aw be taga.

²⁰ Ayiwa, aw ta falimuso minw tun tununa nin ye a tere saba ye, aw kana hami o ra tuun, sabu o yera ka ban. Ayiwa, Izirayelimɔgow bee ta miiriya be mɔgo min kan bi, o ye ele ni i ta somɔgow le ye.»

²¹ Sawuli ka Samawilu jaabi ko: «Ne bɔra Boniyaminu ta siya le ra; an ta gba le ye Izirayeli ta gbaw bee ra fitini ye. An ta gba le fana ye Boniyaminu ta gbaw bee ra fitini ye. Ayiwa, mun na i be nin kuma jɔgɔn fo ne ye?»

²² Samawilu donna ni Sawuli ni a ta baarden ye domunikeyɔrɔ ra, ka o sigi sigiyɔrɔ folow ra; mɔgo bisaba jɔgɔn le tun be bon kɔnɔ.

²³ Samawilu k'a fo tobirikebaga ye ko: «Ne tun ka sogo min di i ma ko i ye a bla danna, o bo ka na ni a ye.»

²⁴ Tobirikebaga nana ni o sogo woto ni a sogo bee lajennin ye, ka na o sigi Sawuli kɔrɔ. Samawilu ko: «Nin le blara danna i ye; a ta, i ye a domu, sabu ne ka mɔgow wele tuma min na, ne tun ka nin le bla i ye.» A kera ten, Sawuli ka domuni ke ni Samawilu ye o lon na.

²⁵ O ko, o jigira ka bo kongori kunna sarakabɔyɔrɔ ra, ka taga dugu kɔnɔ. Samawilu tagara kuma ni Sawuli ye biribon kunna.

²⁶ O dugusagbe, o wurira sogomada joona fe, sani kene ye bo; Samawilu ka Sawuli wele ka taga biribon kunna tuun k'a fo a ye ko: «Aw ye laben, ne bɛna aw labla aw be taga.» Sawuli labenna tuma min na, a ni Samawilu bɔra kene ma jɔgɔn fe.

²⁷ O tagara se dugu dan ma minke, Samawilu k'a fo Sawuli ko: «A fo i ta baarden ye ko a ye bla an na.» Baarden blara o na. A ko Sawuli ma tuun ko: «Sisan ele ye to yan doonin; Ala ka kuma min yira ne ra, ne bɛna o fo i ye.»

10

Samawilu ka tagamasiyen saba yira Sawuli ra

¹ Samawilu ka turubaranin do ta ka o turu ke Sawuli kun na. A ka Sawuli fo k'a boro mini a ma, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala ka ele le panawoloma ko i ye ke a ta mɔgow kuntigi ye.

² Ni i bɔra ne kɔrɔ bi, i bɛna taga ce fla sɔrɔ Raseli ta kaburu yɔrɔ ra, Selisa, Boniyaminu ta mara ra. O bɛna a fo i ye ko i bɔra ka taga falimuso minw yɔrɔnini, ko o yera. I face yere te miirira faliw ko ra tuun; a be hamina aw yere ko le ra. A b'a fora ko ale bɛna a dence yɔrɔnini k'a ye cogo di le?»

³ Ni aw bora o yoro ra, aw bena taga na ka taga se Tabori yirisunba ma. I bena ben ni ce saba ye, o be tagara Ala batoyoro ra Beteli, badennin saba be kelen boro, burukun saba be kelen boro, duvenforogo kelen be to kelen boro.

⁴ O bena i fo ka burukun fla di i ma. I ka kan ka o mina.

⁵ O ko, i bena taga se Gibeha Elohimu; Filisikaw ta kerekejama do be o yoro ra. I donto dugu konɔ, i bena ben ni cira jamakuru do ye, o be jigira ka bo kongori kan Ala batoyoro ra. Korafobagaw, ani tamanfobagaw, ani filenfiyebagaw, ani gonifobagaw be o na, olugu yere be ciraya kera.

⁶ Matigi Ala Nin* bena jigi i kan; ele fana bena ciraya ke ni o ye; i bena yeɓema ka ke i ko mogo suguya were.

⁷ Ayiwa, ni o tagamasiyenw bee dafara tuma o tuma, o tuma i be se ka ko o ko ke, i ye o ke, sabu Ala be ni i ye.

⁸ O ko, i ye bla ne na ka taga Giligali. Sigiya t'a ra, ne bena na i soro yi, ka na saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* bo. Nka i ka kan ka ne makono fo tere wolonfla sani ne ye na; ni ne nana, i ka kan ka min ke, ne bena o fo i ye.

⁹ Ayiwa, Sawuli k'a ko don ka bo Samawilu koro minke, Ala ka Sawuli jusukun yeɓema, k'a ke i ko mogo suguya were; o tagamasiyenw bee dafara o lon na.

¹⁰ O tagara se Gibeha minke, o benna ni cira jamakuru do ye; Ala Nin jigira Sawuli kan ni baraka ye; a fana korira ni o ye ka ke ciraya ke ye.

¹¹ Mogo minw bee tun ka Sawuli lon folofolo, olugu k'a ye a be ciraya kera ni ciraw ye minke, olugu ka ke jogon pininka ye ko: «Mun ko le kera Kisi dence ra tan bi? O tuma Sawuli fana kera cira do le ye wa?»

¹² Ce do tun be o yoro ra, ale ko: «O tuma jon le ye o ta karamogo ye?» A laban o kuma kera zana ye, ko: «O tuma Sawuli fana kera cira do le ye wa?»

¹³ Sawuli nana ciraya ke ka ban tuma min na, a tagara kongori kunna sarakaboyoro ra.

¹⁴ Ayiwa, Sawuli belence ka a ni baaraden pininka ko: «Aw tun tagara min le?» Sawuli k'a jaabi ko: «An tun tagara falimusow jini. Nka an nana a ye ko an te o yera minke, an tagara Samawilu fe.»

¹⁵ A belence ko: «Samawilu ka mun le fo aw ye?»

¹⁶ Sawuli ko: «A k'a fo an ye ko falimusow yera.» Nka masaya ko kuma min fora, Sawuli ma son ka do fo a belence ye o ko ra.

Sawuli kera Izirayeli masace ye

¹⁷ Ayiwa, Samawilu ka Izirayelimogow bee lajen Matigi Ala na koro Misipa.

¹⁸ A k'a fo o ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne le ka Izirayelimogow labo Misiran, ka o kisi ka bo Misirankaw ta fanga koro, ani fanga minw bee tun be o kan.

¹⁹ Nka bi aw banna aw ta Ala ra, min ka aw kisi ka bo aw ta sege ni aw ta toorow bee ra. Aw ko: fiyewu! Aw ko fo ne ye masace do le sigi an kunna. Ayiwa, o tuma aw bee ye na Matigi Ala na koro, aw bee ni aw ta siyaw, aw bee ni aw ta gbaw.» »

²⁰ Samawilu ka Izirayeli ta gbaw bee wele kelen kelen, Ala ka Boniyaminu ta gba le yira.

²¹ A ka Boniyaminu ta gbaw wele kelen kelen; Ala ka Matiri ta gba le yira. A laban Ala ka Kisi dence Sawuli le yira. Nka o k'a yoropini, o m'a ye.

²² O ra, o ka Matigi Ala pininka tuun, yala ni o ce nana ka ban, walama ni a ma na folo. Matigi Ala ka o jaabi ko: «A nana, a dogonin be doniw ce ra yi.»

²³ O borira ka taga a wele ka na ni a ye. A nana lo mogow ce ra; a tun ka jan ni mogo tow bee ye.

²⁴ Samawilu k'a fo jama bee lajennin ye ko: «Matigi Ala ka ce min panawoloma, aw ka o ye ke? A jogon te Izirayelimogow si ra.»

Samawilu ka o fɔ minke, mɔgow perenna ko: «An ta masace, Ala ye i meen an kɔrɔ!»

²⁵ Samawilu ka masaya ta sariyaw fɔ mɔgow ye, k'a sebe kitabu dɔ kɔnɔ, ka o bla Matigi Ala na kɔrɔ. O kɔ, Samawilu ka mɔgow labla ko bee ye taga a ta so.

²⁶ Sawuli fana tagara Gibeha, a ta dugu ra. Ala tun k'a ko diya cefari dɔw ye; olugu tagara a blasira.

²⁷ Nka mɔgo sɔnkolon dɔw ko: «Nin bɛna se ka an bɔsi cogo di de!» O ma Sawuli jate, o ma taga ni bonyafen ye a fe. Nka Sawuli jera ka o to yi.

11

Sawuli ka Amɔnkaw kere

¹ Ayiwa, o kɔ, Amɔnkaw ta masace min ye Nahasi ye, ale ni a ta kerekɛjama nana ka na Yabesi dugu lamini, Galadi mara ra, ko a be o kere. Yabesi dugumɔgow bee bɛna a ra k'a fɔ Nahasi ye ko: «Jɛnpɔgɔnya don ni an ye, ni o kera, an bɛna to i ta fanga kɔrɔ.»

² Nka Nahasi ka o jaabi ko: «Ne be sɔn ka jɛnpɔgɔnya don ni aw ye, nka fɔ an ye aw bee kelen kelen kininboroyanfan padenw cici, janko ka Izirayeli siya bee lamaroya.»

³ Yabesi cɛkɔrɔbaw ka Nahasi jaabi ko: «Tere wolonfla to an ye; an bɛna cira bla ka taga Izirayeli jamana bee ra. Ni mɔgo si ma sɔrɔ ka na an demɛ, o tuma an bɛna an yere to i boro.»

⁴ Ayiwa, ciradenw tagara se Gibeha, Sawuli ta dugu ra; o ka o kuma fɔ mɔgow ye. Dugumɔgow bee ka ke kasi ye ka mankan ci.

⁵ Ka o to o ra, Sawuli sera. A tun be a ta misiw kɔ, a be bɔra kongo ra ka na. A ka o pininka ko: «O tuma mun le kera mɔgow ra o be kasira?» Yabesikaw nana kuma min fɔ, mɔgow ka o lakari a ye.

⁶ Kabini Sawuli ka o kuma men dɔrɔn, Ala Nin* jigira a kan ni baraka ye; a dimina kosebe.

⁷ A ka misi fla mina ka o tigetige, ka o sogow cici Izirayeli jamana yɔrɔ bee ra, k'a fɔ mɔgow ye ko: «Ni mɔgo o mɔgo ma sɔn ka na gban ne Sawuli kɔ, ani Samawilu kɔ, ne bɛna o tigi ta misiw ke nin cogo le ra.» Matigi Ala ka siranyaba bla mɔgow bee ra. O bee lajenna i ko mɔgo kelen, ka na.

⁸ Sawuli ka kerekedenw jate Bezeki. Zuda ta mɔgow dɔrɔn tun ye ce waga bisaba (30 000). Izirayelimɔgo tɔw tun ye ce waga kemɛ saba (300 000).

⁹ Ciraden minw tun nana cira fɔ, o k'a fɔ olugu ye ko: «Aw ye taga a fɔ Yabesi dugumɔgow ye ko sini tereghan fe, an bɛna taga o bɔsi.» Ciradenw tagara o kuma fɔ Yabesi dugumɔgow ye minke, olugu jusu diyara kosebe.

¹⁰ O k'a fɔ Amɔnkaw ye ko: «Sini an bɛna an yere majigi aw ye, ni ko o ko ka aw diya, aw bɛna o ke an na.»

¹¹ O dugusagbe, Sawuli k'a ta kerekedenw taran ka o ke jɛnkuru saba. Su dugutarama fe, o tagara don Amɔnkaw ce ra, ka o faga fɔ ka taga se tereghan wagati ma. Minw sera ka bɔsi, olugu borira ka janjan; o bee tagara o ta fan na kelen kelen; mɔgo fla ma taga fan kelen na.

Mɔgow sɔnna Sawuli ta masaya ma

¹² Ayiwa, mɔgow k'a fɔ Samawilu ye ko: «Jɔntigiw le tun b'a fora ko: «O tuma Sawuli le bɛna sigi an kunna wa?» Aw ye na ni o mɔgow ye an ye o faga.»

¹³ Sawuli k'a fɔ o ye ko: «Mɔgo si man kan ka faga bi, sabu bi lon na Matigi Ala ka Izirayelimɔgow demɛ, ka o bɔsi.»

¹⁴ O kɔ, Samawilu k'a fɔ mɔgow ye ko: «Aw ye na, an ye taga Giligali, ka taga Sawuli sigi masaya ra tuun.»

¹⁵ Jama bɛɛ tagara Giligali; o tagara Sawuli sigi masaya ra tuun Matigi Ala na koro Giligali. O ka ninsondiya sarakaw* bo Matigi Ala ye. Sawuli ni Izirayelice tow bɛɛ ka janagbeba ke o yoro ra yi.

12

Samawilu kumana Izirayelimogow fe

¹ Samawilu k'a fo Izirayelimogow bɛɛ ye ko: «Aw ka fen o fen fo ne ye, ne ka o bɛɛ lamen; ne ka masace do sigi aw kunna.

² Ayiwa, sisan, aw ka masace soro; ale le bena ke aw jamogo ye. Ne koni, ne korora sisan fo ka ne si gbe; nka ne dencew be ni aw ye yan. Ne kera aw jamogo ye kabini ne denmisenman, fo ka na se bi ma.

³ Ayiwa, ne lonin ye nin ye, Matigi Ala na koro, ani Ala ka masace min janawoloma, o masace yere na koro; ni a kera ko ne ka ko benbari do ke aw do ra, o tigi ye o fo. Ne ka jontigi ta misi le mina a ra? Ne ka jontigi ta fali le mina a ra? Ne ka jontigi le tojo? Ne ka jontigi le minako juguya? Ne ka bonyafen mina dogo ra jontigi le fe janko ka ne na tugu o tigi ta ko kan? Ni a kera ko ne ka o ko jagon ke mogow do ra, ne bena o juru sara o tigi ye.»

⁴ Mogow ka Samawilu jaabi ko: «I ma an tojo, i ma an minako juguya fana; i ma bonyafen mina dogo ra mogow si boro fana.»

⁵ Samawilu k'a fo o ye tuun ko: «Matigi Ala ye ne seere ye; a ka masace min janawoloma, o fana ye ne seere bi, ko aw ma aw ta foyi ye ne boro.» O ka Samawilu jaabi ko: «Onhon, Ala ye an seere ye.»

⁶ O ra, Samawilu k'a fo mogow ye ko: «Matigi Ala le ka Musa ni Haruna janawoloma ka o bla a ta baara ra; ale Ala le fana ka aw bemaw labo Misiran jamana ra.

⁷ Ayiwa, sisan, aw ye lo yan Matigi Ala na koro; Matigi Ala ka koba minw bɛɛ ke ka aw ni aw bemaw kisi, ne bena aw hakiri jigi o bɛɛ ra.

⁸ «Ayiwa, Yakuba taganin ko Misiran, aw bemaw kasira ka Matigi Ala wele. Matigi Ala ka Musa ni Haruna ci ka na o labo Misiran jamana ra, ka na ni o ye nin jamana ra yan.

⁹ «Nka o pinana Matigi Ala, o ta Ala ko. O koson Matigi Ala ka o don masace Hazori ta kerekedenw kuntigi boro, min ye Sisera ye; o ko, a ka o don Filisikaw boro, ka na o don Mohabu masace boro; olugu ka o kere.

¹⁰ O kulera ka Matigi Ala wele tuun k'a fo ko: «An ka i hake ta; an banna Matigi Ala ra ka jow bato, minw ye Baali* ni Asera ye. Sisan an kisi ka bo an juguw boro; ni o kera, an bena i bato.»

¹¹ «Ayiwa, Matigi Ala ka Yerubaali ci ka na aw fe; o ko, a ka Baraki ci ka na; o ko, a ka Yefite ci ka na; o ko, a ka ne Samawilu yere ci ka na aw fe. O bɛɛ kelen kelen nana o ta wagati ra ka na aw kisi ka bo aw juguw boro, o minw tun ka aw lamini fan bɛɛ ra. A kera ten, aw tora hera ni laganfiya ra.

¹² «O ko, aw nana a ye ko Amankaw ta masace Nahasi be wurira aw kama ka aw kere minke, aw k'a fo ne ye ko: «An t'a fe ka to tan, an b'a fe masace do le ye sigi an kunna»; k'a soro Matigi Ala, aw ta Ala yere le ye aw ta masace ye.

¹³ «Ayiwa, aw ko, ko aw be masace min fe, o ye nin ye. Aw y'a fe, Matigi Ala ka masace do sigi aw kunna sisan.

¹⁴ Aw ni aw ta masace min siginin be aw kunna, ni aw ka siran Matigi Ala na, k'a bato, k'a kan mina, ni aw ma muruti ka ban a ta cifoninw na, ni aw tugura Matigi Ala, aw ta Ala ko, o ka pi.

¹⁵ Nka ni aw ma Matigi Ala kan mina, ni aw murutira, ka ban a ta cifoninw ma, a bena aw kere i n'a fo a ka aw bemaw kere cogo min na.

¹⁶ «Ayiwa, sisan aw belen ye to yan; Matigi Ala bena kabakoba min ke aw ja na, aw ye o fe.

¹⁷ Sisan te simantigewagati le ye wa? Ayiwa, ne bena Matigi Ala daari a y'a to sanperenkan ye bo, ka sanji ben*. Ni o kera, aw bena a lon ko aw k'a fo minke ko aw be masace fe, ko aw ka kojuguba le ke ten Matigi Ala ja korɔ.»

¹⁸ Samawilu ka Matigi Ala daari o le ra; Matigi Ala ka sanperenkan bo, ka sanji ben o lon yere ra. Mogow bee lonin tora, o siranninba Matigi Ala ni Samawilu ja.

¹⁹ Mogow bee k'a fo Samawilu ye ko: «Sabari, i ye Matigi Ala, i ta Ala daari i ta jonw ye, janko an kana na sa, sabu an k'a fo minke ko an be masace fe, an ka jurumun do were le fara an ta jurumun tow kan tuun.»

²⁰ Samawilu ka o jaabi ko: «Aw kana siran! Aw ka o jurumun ke, o ye can ye, nka o bee n'a ta, aw kana ban Matigi Ala ra; aw ye a bato ni aw jusukun bee ye.

²¹ Aw kana faran ka bo Matigi Ala ko, ka taga batofen gbansanw bato, o batofen minw te se ka foyi ja aw ye, o fana te se ka aw deme, sabu fengbansanw lo.

²² Matigi Ala tena bo a ta mogow ko, a yere togoba koson, sabu a diyara ale yere le ye ka aw ke a ta mogow ye.

²³ Ne koni, ne tena Matigi Ala daariri dabra aw ye fiyewu, ni o te, ne bena Matigi Ala hake le ta. Sira min ka ji, sira min terennin lo, ne bena aw karan o le ra.

²⁴ Nka aw koni ye jija ka siran Matigi Ala ja, k'a bato ni kan kelen ye, ni aw jusukun bee ye. A ka koba minw ke aw ye, aw ye aw hakiri to o ra.

²⁵ Nka ni aw ka ke kojugu ke ye, aw ni aw ta masace bee le bena halaki pewu.»

13

Sawuli ka Matigi Ala kan bla

¹ Sawuli kera Izirayeli masace ye k'a si to san bisaba; a tora masaya ra fo san binaani ni fla.

² Sawuli ka ce waga saba panawoloma Izirayeli cew ra. A ka ce waga fla bla ni a yere ye Mikimasi ni Beteli kuruyorow ra, ka ce waga kelen bla ka taga ni a dence Yonatan ye Gibeha, Boniyaminu ta mara ra. A ka mogow tow labla ko o ye taga o ta so.

³ Lon do, Filisikaw ta kerekedenw ta sigiyoro min tun be Geba, Yonatan tagara ben Filisikaw kan o yoro ra, ka se soro o kan. Filisika tow ka o men. A kera ten minke, Sawuli ko o ye buru fiye jamana fan bee ra; a ko: «Heburuw bee ka kan ka nin ko men.»

⁴ A kera ten, Izirayelimogow bee ka o kibaroya men, ko Sawuli tagara ben Filisikaw ta kerekedenw ta sigiyoro kan, ani ko o koson Filisikaw dimina Izirayelimogow korɔ kosebe. Izirayeli ta kerekedenw bee welera ka taga lajen Giligali, Sawuli korɔ.

⁵ Filisikaw tagara lajen ko o be Izirayelimogow kere. Sowotoro waga saba le tun be o fe, ani sowotorotigi waga woro; o tun ka ca i ko kogojida kenken. O nana sigi Mikimasi, Beti Aveni tereboyanfan na.

⁶ Izirayelimogow k'a ye ko bosiyoro foyi te olugu fe nin kere ra, sabu Filisikaw tun ka o degu kosebe. O ra, Izirayelimogow dow borira ka taga dogo kuruwow konɔ, dow tagara dogo yirituw jukoro, dow dogora farayorow ra, dow dogora farawow konɔ, ani dingakolonw konɔ.

⁷ Izirayelimogow dow yere ka Zuriden ba tige kunkelen ka bori ka taga dogo fo Gadi ni Galadi ta mara ra.

O y'a soro Sawuli tun be Giligali; kerekejama min tun be ni a ye, olugu bee tun ja tigenin lo fo o be yereyere.

* **12:17 12.17** Simantigewagati ra sanji te deri ka ben, sabu teremana lo.

⁸ A ka tere wolonfla ke a be Samawilu makonona, i n'a fo Samawilu tun k'a fo a ye cogo min na; nka Samawilu ma na Giligali; k'a soro Sawuli ta kerekedenw tun be janjanna, ka bo a koro.

⁹ Sawuli k'a ye ten minke, a ko: «Aw ye na ni saraka jenita* ni ninsondiya saraka* ye yan.» Sawuli yere ka saraka jeninta faga ko a be a lase Ala ma.

¹⁰ Ayiwa, Sawuli be banna saraka lasera doron, Samawilu fana be sera. Sawuli wurira ka taga Samawilu kunben k'a fo.

¹¹ Samawilu ko: «Mun le koson i ka nin ke?» Sawuli ko: «Ne k'a ye ko mogow be janjanna ka bo ne koro minke, ani ko i tun ka wagati min yira, i ma na o ra, k'a soro Filisikaw lajennin lo Mikimasi kere kama,

¹² ne ko Filisikaw bena na ben ne kan Giligali, ka ne kere, k'a soro ne ma Matigi Ala daari. O le k'a to ne yere ka ne yere jagboya ka saraka jeninta bo.»

¹³ Samawilu ko Sawuli ma ko: «I ka hakirintanya baara le ke nin ye. Matigi Ala tun ka ci min fo i ye, i ma o ke; ni i tun ka o ke, a tun bena i ni i ta duruja sigi masaya ra Izirayeli jamana ra tuma bee.

¹⁴ Nka sisan i ta masaya tena men tuun. Matigi Ala k'a yere diyanyamogo nini, a bena min sigi k'a ke a ta mogow kuntigi ye; sabu Matigi Ala tun ka ci min fo ele ye, ele ma o ke.»

¹⁵ Ayiwa, o ko, Samawilu bora Giligali, ka taga Gibeha, Boniyaminu ta mara ra. Mogo minw tun be ni Sawuli ye, Sawuli ka olugu jate; o tun be ce keme woro jagon.

Filisikaw ka Izirayelimogow degu kosebe

¹⁶ Sawuli ni a dence Yonatan, ani mogo minw tun be ni o ye, olugu tun be Geba, Boniyaminu ta mara ra. Filisikaw tun be Mikimasi.

¹⁷ Filisikaw ta kerekecfari dow bora Filisikaw ce ra, ka taran ka ke jamakuru saba. Jamakuru kelen tagara Ofira fan na, Suwali jamana ra.

¹⁸ Kelen were tagara Beti Horon fan na; sabanan tagara o ta mara dan fan na, yoro min be Seboyimu kenegbe sanfeyoro ra, ka nasin kongokolon ma.

¹⁹ O wagati ra, numu tun te soro Izirayeli jamana yoro si ra. Filisikaw le tun ka o ke, janko Izirayelimogow kana se ka kerekemuruw ni tamanw lalaga o yere ye.

²⁰ O koson Izirayelimogow bee tun be taga Filisikaw le fe ka taga o ta misidabaw, ani o ta dabaw, ni o ta jendew, ni o ta soliw dabo.

²¹ Ni o ta soliw, walama ni o ta dabaw, walama ni o ta simancedabaw walama ni o ta jendew daw tun gboyara, walama ni o tun b'a fe ka o ta negeberew dabo, o tun ka kan ka warigbe garamu naani le sara.

²² O ra, o kere wagati ra, kerekeden minw tun be ni Sawuli ni Yonatan ye, kerekemuru walama taman tun te olugu si boro. Do tun be Sawuli ni a dence Yonatan doron le boro.

²³ Filisikaw ta kerekeden dow tagara lo Mikimasi kuru furance sira ra.

14

Yonatan ka Filisikaw kere

¹ Lon do, Sawuli dence Yonatan k'a fo a ta kerekeminanw tabaga ye ko: «Na, an ye taga fo Filisikaw sigiyoro ra, minw be fo yan fe yi.» O y'a soro Yonatan tun ma foyi fo a face ye.

² O wagati ra, Sawuli yere tun lonin be Gibeha dugu fan do ra, gerenadisun koro, min be Migoron; ce minw tun be ni a ye, olugu tun ye ce keme woro jagon.

³ Ikabodi balemace Ahitubu, o dence min ye Ahija ye, ale tun be o mogow ra; ale le tun be to ka saninderege don, ka sarakalasebagaya ke. Eli min tun ye Matigi Ala ta sarakalasebaga ye Silo, ale dence Finehasi, o dencew le tun ye Ikabodi ni Ahitubu ye.

Ayiwa, mogo si tun m'a lon ko Yonatan bora ka taga yoro do ra.

⁴ Yonatan tun b'a fɛ ka tɛmɛ sira min fɛ ka taga Filisikaw ta yɔrɔ ra, o sira tun bɛ tɛmɛ farakuru jamijan fla furance ra; o farakuru kelen tɔgɔ tun ye ko Bozɛsi, tɔ kelen tɔgɔ tun ye ko Sene.

⁵ Farakuru kelen tun bɛ sahiliyanfan na, Mikimasi fan fɛ, tɔ kelen tun bɛ woroduguyanfan na, Geba fan fɛ.

⁶ Baaraden kanbelen min tun bɛ Yonatan ta kerekɛminanw ta, Yonatan k'a fɔ ale ye ko: «Na, an ye taga nin kɛnɛsigibariw ta yɔrɔ ra dɛ! A bɛ se ka kɛ ko Matigi Ala bɛna to ni an ye, ka an dɛmɛ ka se o ra; sabu foyi tɛ se ka Matigi Ala kapa. Ni an ka ca o, walama ni an ka dɔgɔ o, a bɛ se ka se di an ma.»

⁷ A ta kerekɛminanw tabaga k'a jaabi ko: «Ko o ko bɛ i jusu ra, o kɛ. Taga o kɔ! Ne kɔni bɛ i kɔ ni ne jusu bɛɛ ye, ani ne nin bɛɛ ye.»

⁸ Yonatan ko: «Ayiwa, ni o lo, na an ye tɛmɛ ka taga nin mɔgɔw kɔ, janko o ye an ye.

⁹ Ni o k'a fɔ an ma ko: «Aw ye lɔ yi, an bɛ taga aw kɔ», o tuma an bɛna to an lɔyɔrɔ ra, an tɛna taga o kɔ o ta yɔrɔ ra.

¹⁰ Nka ni o ko: «Aw ye na», o tuma, an bɛna yɛlɛn ka taga o kɔ, sabu o le bɛna kɛ tagamasiyɛn ye an fɛ ko Matigi Ala ka o don an boro.»

¹¹ O fla bɛɛ tagara o yɛrɛ yira Filisikaw ta sigiyɔrɔ ra. Olugu ka o ye minke, o ko: «Aw ye flɛ, Heburi minw tun dogodogonin bɛ wow kɔnɔ, o bɛ bɔra ka na.»

¹² Filisika minw tun bɛ o yɔrɔ ra, olugu pɛrɛnna k'a fɔ Yonatan ni a ta kerekɛminanw tabaga ye ko: «Aw ye yɛlɛn yan, an bɛna aw karan ko dɔ ra.»

Yonatan k'a fɔ a ta kerekɛminanw tabaga ye ko: «Yɛlɛn ka na ne kɔ; Matigi Ala ka o don Izirayɛlimɔgɔw boro le.»

¹³ Yonatan ka fara mina ni a borow ni a senw ye ka kɛ yɛlɛn ye ka taga; a ta kerekɛminanw tabaga fana tun gbannin bɛ a kɔ. O tagara ben Filisikaw kan; Yonatan ka kɛ Filisikaw bugɔ ye ka o ben, a ta kerekɛminanw tabaga ka kɛ o tɔ laban ye ka taga Yonatan kɔ.

¹⁴ Yonatan ni a ta kerekɛminanw tabaga ka o kɛrɛ fɔlɔ min kɛ, o ka cɛ mugan jɔgɔn le faga o yɔrɔ fitini na yi.

¹⁵ Ayiwa, a kɛra ten minke, jatige ka Filisikaw ta kɛrɛkɛjama bɛɛ mina. O bɛɛ nagamina jɔgɔn na ka ben jɔgɔn kan; kɛrɛkɛjamaba yɛrɛ o, minw tun bɛ o yɔrɔ maraw ra o, minw tun bɛ o sigiyɔrɔw kɔrɔsi ra o, kɛrɛkɛcɛfariw o, o bɛɛ. Dugukolo fana yɛrɛyɛrɛra ka dɔ fara o ta siranya kan. Ala yɛrɛ le tun ka o siranyaba bla Filisikaw ra.

Izirayɛlimɔgɔw bɛɛ tugura Filisikaw kɔ

¹⁶ Ayiwa, Sawuli ta kɛrɛkɛden minw tun bɛ Gibeha dugu yɔrɔ kɔrɔsira Boniyaminu ta mara ra, olugu nana a ye ko Filisikaw ta kɛrɛkɛjama bɛɛ nagamina jɔgɔn na ka janjan, o bɛ borira ka taga fan bɛɛ ra.

¹⁷ O ra, Sawuli k'a fɔ a nɔfɛmɔgɔw ye ko: «Aw ye kɛrɛkɛdenw jate, k'a flɛ jɔn le fɔnna an na.» O ka jateri kɛ, k'a ye ko Yonatan ni a ta kerekɛminanw tabaga le fɔnna.

¹⁸ Sawuli k'a fɔ Ahija ye ko: «Aw ye na ni Ala ta jɛnjɔgɔnya kɛsu* ye.» O wagati ra, jɛnjɔgɔnya kɛsu* tun bɛ Izirayɛlimɔgɔw le fɛ.

¹⁹ Sawuli tun bɛ kumana ni sarakalasebaga ye. Nka mankan nana kɛ bonya ye kɔsɛbɛ Filisikaw cɛ ra minke, Sawuli k'a fɔ sarakalasebaga ye ko a kana Ala jɛninka tuun; a ko: «A ka jɛ ten, i boro bɔ yi.»

²⁰ Sawuli ni a ta mɔgɔw bɛɛ jenna ka taga kɛrɛ ra. O tagara a sɔrɔ ko Filisikaw bɛɛ nagamina jɔgɔn na, o gbɛrɛgbɛrɛ ka o ta kɛrɛkɛmuruw bɔ ka ben jɔgɔn kan ka kɛ jɔgɔn faga ye; a kɛra kɔnagamininba ye.

²¹ A kera ten, Heburu minw tun tagara to ni Filisikaw ye kabini wagatijan ka to ka baara ke o ye, ani ka taga kere ra ni o ye, olugu fana sekora ka na fara Izirayelimogo tow kan, o minw tun be Sawuli ni Yonatan ko.

²² Izirayelimogo to minw tun tagara dogo Efrayimu kuruyorow ra, olugu nana a men minke ko Filisikaw be borira, olugu fana nana don kere ra, ka ke o ghen ye.

²³ Matigi Ala ka Izirayelimogow bosi o cogo le ra o lon na; o ka kere ke ka taga teme fo Beti Aveni yoro kan.

Sawuli ka kerekedenw bari domuni na

²⁴ Ayiwa, Izirayelimogow tun segera fo ka o baraka ban o lon na, sabu Sawuli tun ka kankarigbelen le la o ye, k'a fo o ye ko fo ka taga wula se, fo ka taga a to ale ye a dimibo a juguw ra, ko ni mogo o mogo ka domuni ke, ko Ala ye o tigi danga. O ra, kerekeden si tun ma domuni ke.

²⁵ Kerekejama bee lajennin nana taga don tu do konso; o y'a soro li caman tun be o tu konso, fo a tun be woyo dugu ma.

²⁶ O tagara se o tu konso minke, o ka o li woyoto ye; nka mogo si ma son k'a boro don a ra k'a don a da ra, sabu Sawuli karira ka min fo, o tun be siranna o ra.

²⁷ Yonatan tun m'a lon ko a face tun karira k'a fo ko mogo si kana domuni ke. O ra, bere min tun be a boro, a ka o bere kun su li ra k'a don a da ra; o yoronin bee a Jamalora.

²⁸ O wagati ra, kerekeden do k'a fo Yonatan ye ko: «I face ka kankarigbelen la an ye, k'a fo kerekejama ye ko: «Ni mogo o mogo ka domuni ke bi, ko Ala ye o tigi danga!» O le k'a to mogow segera fo ka o baraka ban tan.»

²⁹ Yonatan ko: «Ne face be mogow toorora gbansan le. Ne ka li doonin domu minke, aw y'a fle ne Jamalora cogo min na.

³⁰ Kerekedenw ka fen minw mina o juguw ra, ni o tun ka o fen dow domu, o tun bena fisaya o ma, ani fagari min lara Filisikaw kan bi, o fagari tun bena bonya ka teme nin kan pewu.»

³¹ O lon na, Izirayelimogow ka Filisikaw faga tuun, k'a ta Mikimasi, ka taga se fo Ayalon. O ko, o segekajugu fe,

³² o tun ka began minw mina o juguw ra, o nana girin ka ben o beganw kan, ka sagaw ni misiw ni misidenw mina, ka o kannatige o yoronin bee ra yi, ka ke a sogo ni a jori bee domu ye.

³³ Mogo do tagara a fo Sawuli ye ko: «A fle, kerekedenw be sogo ni a jori bee domuna ka Matigi Ala hake ta.»

Sawuli k'a fo mogow ye ko: «Aw ye Ala kanblabagaw le ye! Aw ye kabakuruba do kolonkolon ka na ni a ye yan sisan.»

³⁴ A ko: «Aw ye don jama ce ra k'a fo mogow ye ko o bee kelen kelen ye na ni o ta saga walama ni o ta misi ye yan, ka na a kannatige yan ka a domu. Aw kana son ka sogo domu ni a jori ye tuun ka Matigi Ala hake ta.»

O bee kelen kelen nana ni o ta misi ni o ta saga ye su fe, ka na a faga o yoro ra.

³⁵ Sawuli ka sarakabonan do lo Matigi Ala ye; o le kera a ta sarakabonan folo ye, a ka min lo Matigi Ala ye.

³⁶ Sawuli k'a fo a ta kerekejama ye tuun ko: «An ye jigi Filisikaw ko su fe ka taga o borofenw bee ce fo ka taga dugu gbe, an kana hali mogo kelen panaman to.» Kerekedenw k'a jaabi ko: «Ni min ka ben i ma, an ye a ke ten.» Nka sarakalasebaga ko: «Aw y'a to an ye Ala pininka nin ko ra yan folo.»

³⁷ Sawuli ka Ala pininka, ko: «Yala ne ka kan ka jigi ka taga Filisikaw ko wa? Yala i bena o don Izirayelimogow boro wa?» Ala ma Sawuli jaabi o lon na.

³⁸ O ra, Sawuli ko: «Aw minw bee ye kerekejama kuntigiw ye, aw ye na yan. Jurumun min kera bi an ce ra, an ye o segesege k'a lon.

³⁹ Matigi Ala panaman min ka Izirayeli deme, ne be kari o togo ra, ko hali ni a kera ko ne yere dence Yonatan le ka kojugu ke, a ka kan ka faga.» Nka mogow si ma kuma.

⁴⁰ O ra, Sawuli k'a fo Izirayelimogow bee ye ko: «Aw ye lo fan kelen fe, ne ni ne dence Yonatan, anw be lo fan do fe.» Mogow k'a jaabi ko: «Ni min ka ben i ma, i ye a ke ten.»

⁴¹ Sawuli ka Matigi Ala daari k'a fo ko: «Izirayeli ta Ala, mun koson i ma i ta jonce jaabi bi? Ni a kera ko jurumun be ne le ra walama ni a be ne dence Yonatan le ra, o tuma i ye ne jaabi ni Urimi ye; nka ni a kera ko Izirayelimogow le firira ka jurumun ke, ne jaabi ni Tumimi* ye.»

Ayiwa, Ala ka Sawuli ni Yonatan le yira; kerekeden tow nin bora a ra.

⁴² Sawuli ko: «Aw ye Matigi Ala pininka sisan k'a lon ne ni Yonatan fla ra, jon le ka jurumun ke.» O ka Ala pininka tuun; Ala ka Yonatan le yira.

⁴³ Sawuli k'a fo Yonatan ye ko: «I ka min ke, o fo!»

Yonatan ko: «Bere min tun be ne boro, ne ka o kun le su li ra ka o li domu. Ayiwa, ni fagari lo, ne sonna o ma.»

⁴⁴ Sawuli ko: «Yonatan, ni ne koni ma ele faga, o tuma Ala kana ne to yi fiyewul!»

⁴⁵ Mogow ka Sawuli jaabi ko: «Mun? Ka Yonatan faga? Ale min kera sababu ye k'a to an bosira nin kereba ra wa? O te se ka ke fiyewu! An koni be kari Matigi Ala panaman togo ra ko hali a kunsigiden kelen tena bo a kun na; sabu Ala yere le k'a deme ka nin baaraba ke bi.»

Mogow ka Yonatan bosu o cogo le ra; o ma son a ye faga.

⁴⁶ O ko, Sawuli ka Filisikaw gbenni dabra. Filisikaw sekora ka taga o ta jamana ra.

Sawuli ka se soro siya minw kan

⁴⁷ Kabini Izirayeli jamana masaya dira Sawuli ma, a jugu minw tun k'a lamini, a ka olugu bee kere. Mohabukaw, ani Amankaw, ani Edomukaw, ani Soba jamana masacew, ani Filisikaw. Ni a tun ka taga fan o fan, a tun be se soro a juguw kan.

⁴⁸ A k'a ta cefariya yira, ka se soro Amalekikaw fana kan. Minw tun be Izirayelimogow borofen ce, a ka Izirayelimogow bosu olugu bee boro fana.

Sawuli ta somogow

⁴⁹ Sawuli dencew tun ye Yonatan, ani Isivi ni Malikisuwa ye. A denmuso koroba togo tun ye ko Merabu; fitini togo tun ye ko Mikali.

⁵⁰ A muso togo tun ye ko Ahinohamu; Asimati denmuso tun lo. Sawuli ta kerekajama kuntigi togo tun ye ko Abineri; Abineri face togo tun ye ko Neri. Sawuli belence le tun ye Neri ye,

⁵¹ sabu Kisi, min tun ye Sawuli face ye, ani Neri min tun ye Abineri face ye, olugu tun ye Abiyeli dencew le ye.

⁵² Sawuli ta tere bee ra, a ka kereba ke ni Filisikaw ye. Ni a tun ka ce barakaman, walama cefari do ye yoro o yoro, a tun be o tigi ta k'a ke a ta kerekeden do ye.

15

Izirayelimogow ka Amalekikaw kere

¹ Samawilu k'a fo Sawuli ye ko: «Matigi Ala ka ne le ci, ka na turu ke ele kun na ka i sigi masaya ra a ta mogow kunna, minw ye Izirayelimogow ye. O ra, Matigi Ala bena kuma min fo i ye sisan, o lamen.

* **14:41 14:41** Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dow ye. Ala tun be tagamasiyen dow yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimogow ta kiti tige. Aw ye Bori 28:30, ani Sarakalasebagaw 8.8 fle.

² Fangatigi Ala ka min fo, o ye nin ye, ko: «Ne bena Amalekikaw kere, sabu Izirayelimogow boto Misiran, o ka sira tige o ja ko o te teme.»

³ O ra, aw ye taga Amalekikaw kere ka o ni o borofenw bee halaki pewu, Matigi Ala ye. Aw kana makari o ra; aw ye cew, ani musow, ani denmisenw, ani denjeninw, ani misiw, ani sagaw ni baw, ani jogomew, ani faliw bee faga.» »

⁴ Sawuli k'a ta kerekejama bee wele, ka taga o lajen ka o jate Telahimu yoro ra. Kerekeden sennaman waga keme fla (200 000) le tun bora Izirayeli yoro tow ra; waga tan (10 000) bora Zuda mara ra.

⁵ Sawuli ni a ta kerekejama tagara Amalekikaw ta dugu koro; o ka kerekeden dow dogo kodinga do konɔ yi.

⁶ O ko, a k'a fo Kenikaw ye ko: «Aw ye taga ka bo Amalekikaw ce ra, janko ne kana na aw ni o halaki jogon fe, sabu aw ka Izirayelimogow bee minako ja, wagati min o tun be bora Misiran.» Kenikaw tagara ka bo Amalekikaw ce ra.

⁷ Sawuli ka Amalekikaw kere ka o faga, k'a ta Havila dugu ra, ka taga a bla fo Suri dugu kere fe, Misiran jamana tereboyanfan na.

⁸ A ka Amaleki masace Agagi panaman mina, ka mogɔ tow faga ni kerekemuru ye ka o bee halaki ka ban pewu.

⁹ Nka Sawuli ni kerekejama ka Agagi panaman to, ani sagaw ni baw ni misiw ni misiden toroninw, ani sagadenw bee ra pumanmanw; o ma son ka olugu faga. Fen o fen ka ji, o ma son ka o halaki. Nafa te began minw na, ani minw man ji, o ka olugu doron le faga.

¹⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Samawilu ye, ko:

¹¹ «Ne ka Sawuli panawoloma k'a sigi masaya ra minke, o tingalon be ne ra sisan; sabu a ka ne kan bla, ani ne ka min fo a ye, a ma o ke.»

O kuma ka Samawilu hakiri jagami kosebe; a ka su bee ke ka Matigi Ala daari.

¹² Sogomada joona fe, Samawilu wurira ka taga Sawuli ko. K'a to sira ra, o k'a fo a ye ko Sawuli tagara Karimeli, ka taga hakirijigifen do lo a yere togo ra o yoro ra, ko o ko, a bora yi ka seko ka taga Giligali.

¹³ Ayiwa, Samawilu nana taga Sawuli ye. Sawuli k'a fo, ko: «Matigi Ala ye baraka don i ra! Matigi Ala tun ka min o min fo, ne ka o bee ke.»

¹⁴ Nka Samawilu k'a jaabi ko: «O tuma ne toro be sagakasikan ni misikasikan minw na, o ye mun le ye?»

¹⁵ Sawuli ko: «Kerekedenw le nana ni o ye ka bo Amalekikaw fe; o ka sagaw ni misiw bee ra pumanmanw woloma ko o bena o ke saraka ye k'a di Matigi Ala, i ta Ala ma. Nka an k'a to bee halaki pewu.»

¹⁶ Samawilu ko: «Kuma dabla ten! Matigi Ala ka min fo ne ye bi su fe, a to ne ye o fo i ye.» Sawuli ko: «A fo!»

¹⁷ Samawilu ko: «Tuma min na ele tun te i yere jatera fen ye, Ala ka i ke Izirayeli ta gbaw bee kuntigi ye. Matigi Ala ka turu mun i kun na ka i ke Izirayeli masace ye.

¹⁸ Matigi Ala ka i ci k'a fo i ye ko i ye taga nin mogɔjuguw bee halaki ka bo yi pewu, minw ye Amalekikaw ye, ko i ye taga o kere ka o faga, fo ka o si tunu pewu.

¹⁹ Ayiwa, mun na Matigi Ala ka min fo, i ma o ke? Mun na i ka kojugu ke Matigi Ala ja koro, ka taga girin ka la Amalekikaw borofenw kan ka o ce.»

²⁰ Sawuli ka Samawilu jaabi ko: «Ne ka Matigi Ala kan mina ke! Matigi Ala ka min fo ne ye, ne ka o ke. Ne ka Amalekikaw bee halaki ka o ban, ka o ta masace Agagi panaman mina ka na ni a ye.

²¹ Kerekedenw le ka sagaw, ani misi dow ta fen minaninw na. An tun ka kan ka fen minw bee halaki pewu, o ka olugu ra pumanmanw le panawoloma, janko ka na o ke saraka ye k'a di Matigi Ala, i ta Ala ma Giligali.»

²² Samawilu ko:

«Yala saraka jenitaw ni saraka werew
 le ka di Matigi Ala ye
 ka teme Matigi Ala yere kanminari kan wa?
 On-on de, ka Matigi Ala kan mina,
 o ka fisa ni sarakabo ye.
 Ka i yere majigi Matigi Ala ye,
 o ka fisa ni hali sagajigi turuw saraka ye.
²³ Ka muruti Matigi Ala ma,
 o ni lagberike ta jurumun bee ka kan.
 Ka i yere bonya,
 o ni jobato jurumun bee ka kan.
 I banna Matigi Ala ta kuma ma minke,
 Matigi Ala fana be ban ele ra,
 ka i wuri ka bo masaya ra.»

²⁴ Ayiwa, Sawuli ko Samawilu ma ko: «Ne ka jurumun ke; ne ma son ka Matigi Ala ta cefoninw ke, ani ne ma son ele ta kuma ma. Ne tun siranna mogow le ja, o koson o ka min fo, ne k'a to o ka o ke.

²⁵ O ra, ne be i daari, sabari ka ne ta jurumun yafa ne ma, ka taga ni ne ye, janko ne ye taga Matigi Ala bato.»

²⁶ Samawilu k'a jaabi ko: «Ne tena seko ni i ye tuun. I banna ka Matigi Ala ta kuma lamen minke, ale fana be ban i ra, ka i wuri ka bo masaya ra Izirayeli jamana ra.»

²⁷ Samawilu k'a ko di, ko a be taga wagati min na, Sawuli ka Samawilu ta deregeba senkoroyoro mina; deregeba faranna.

²⁸ Samawilu k'a fo a ye ko: «Matigi Ala fana bena Izirayeli masaya faran ka bo ele boro, k'a di jamana mogow do were ma, min ka fisa ni ele ye.

²⁹ Matigi Ala min ye Izirayeli ta bonyatigi ye, ale te faninya tige, a fana te a miiriya yelema, sabu adamaden te ka na a fo ko a be a ta miiriya yelema.»

³⁰ Sawuli ka Samawilu jaabi tuun ko: «Ne ka jurumun ke. Sisan ne be i daari ko i ye sabari ka ne bonya ne ta jamana cekorobaw ja korow, ani Izirayelimogow ja korow. Taga ni ne ye, janko ne ye taga Matigi Ala, i ta Ala bato.»

³¹ Samawilu sekora ka tugu Sawuli ko; Sawuli k'a kinbiri gban ka Matigi Ala bato.

³² O ko, Samawilu ko: «Aw ye na ni Amalekikaw ta masace Agagi ye yan.» Agagi ninsondiyanin gbarara ka na. A tun b'a fora a yere konow ko: «Sisan koni, sigiya t'a ra, saya siranya koni banna.»

³³ Nka Samawilu ko a ma ko: «Ele ta kerekemuru ka muso dow bonow o denw na cogo min na, o cogo kelen na, ele fana bamuso bena bonow a ta den do ra bi.»

Samawilu ka Agagi faga Matigi Ala ja korow Giligali.

³⁴ O ko, Samawilu kosegira ka taga Rama; Sawuli tagara a ta so, a ta dugu ra Gibeha, min be wele ko Sawuli ta Gibeha.

³⁵ Fo ka taga Samawilu salon se, a ma taga Sawuli fle tuun, nka Samawilu tun be to ka kasi Sawuli koson tuma bee; Matigi Ala tun ka Sawuli sigi masaya ra Izirayeli kunna minke, o tingalon ka Matigi Ala sorow.

16

Ala ka Dawuda panawoloma

¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Samawilu ye ko: «Ele ye kasi dabra Sawuli kunna ten! Ne banna a ra ka ban, ko a te sigi masaya ra Izirayeli kunna tuun. I ta sogogban ta k'a fa turu ra, i ye wuri ka sira mina; ne be i ci Betilehemukace Yese fe, sabu ne b'a fe ka mogow min ke masace ye, ne ka o tigi sorow ale dencew le ra.»

² Samawilu ko: «Ne be se ka taga o yoro ra cogo di? Sawuli bena o ko men, ka ne faga.» Matigi Ala k'a fo Samawilu ye ko: «Taga ni misiden musoman do ye i boro, i ye a fo ko i nana ka na saraka le bo Matigi Ala ye.

³ I ye Yese wele ka na sarakaboyoro ra; o ko, i bena min ke, ne yere bena o fo i ye. Ni ne nana mogo min yira i ra, i bena turu ke o tigi kun le na, k'a sigi masaya ra.»

⁴ Matigi Ala ka min fo, Samawilu ka o ke; a tagara Betilehemu. Dugu cekorobaw k'a ye minke, o siranna; o borira ka taga a kunben k'a pininka ko: «I be nana diman le ra wa?»

⁵ Samawilu ka o jaabi ko: «Onhon, ne nana diman le ra; ne nana saraka le bo Matigi Ala ye. Aw ye aw yere saninya ka na ni ne ye sarakaboyoro ra.» Samawilu ka Yese ni a dencew fana saninya, ka o wele ka na sarakaboyoro ra.

⁶ O sera sarakaboyoro ra minke, Samawilu ka Yese dence Eliyabu ye minke, a k'a fo a yere konko ko: «Sigiya t'a ra, Matigi Ala ka mogo min panawoloma, o le lonin ye nin ye Matigi Ala na koro.»

⁷ Nka Matigi Ala k'a fo Samawilu ye ko: «I kana a fari cogoya fe, walama a janya; sabu ne ma ale le panawoloma. Adamadenw be min jate fen ye, Ala te o jate foyi ye; sabu adamaden na be min ye, a be pabo o le fe, k'a soro Matigi Ala be mogo jusukun le fe.»

⁸ Ayiwa, Yese k'a dence Abinadabu wele ka na, ko a ye na teme Samawilu na koro. Nka Samawilu ko: «Matigi Ala ma nin fana panawoloma.»

⁹ Yese k'a dence Sama wele ko a ye na teme Samawilu na koro; Samawilu ko: «Matigi Ala ma nin fana panawoloma.»

¹⁰ Yese k'a dence wolonfla lateme Samawilu na koro, nka Samawilu k'a fo a ye ko: «Matigi Ala ma ninnugu si panawoloma.»

¹¹ A ka Yese pininka ko: «I dencew bee le be ninnugu ye wa?» Yese ko: «On-on, o bee ra fitini belen be yi, nka a be sagagbenyoro ra.» Samawilu ko: «Aw ye taga a wele ka na; sabu an tena saraka domu fiyewu, ni ale ma na.»

¹² Yese ka mogo ci ka taga Dawuda wele ka na. Kanbelen cepuman tun lo, a tun gbenin be ka na; a pakisew fana tun ce ka ni. A nana minke, Matigi Ala ko Samawilu ma ko: «Wuri, i ye turu ke a kun na, ale lo.»

¹³ Samawilu ka sogoban ta ka turu ke a kun na a korocew bee na na. K'a ta o lon na, Ala Nin* jigira Dawuda kan ni baraka ye, ka to a kan. O ko, Samawilu sekora ka taga Rama.

O ka Dawuda wele ka taga Sawuli fe

¹⁴ Ayiwa, o wagati ra, Matigi Ala Nin* bora Sawuli kan; Matigi Ala k'a to ninjugu do donna a ra k'a tooro.

¹⁵ Sawuli ta baaradenw k'a fo a ye ko: «A fe, Ala k'a to ninjugu do le be i toorora tan.

¹⁶ An matigice y'a to a ta jonw ye taga mogo do pini a ye, min be se gonifo ra. Ni o ninjugu nana don i ra tuma min na, o tigi bena goni fo; ni o kera, i ta tooro be nogoya.»

¹⁷ Sawuli k'a fo a ta baaradenw ye ko: «Aw ye taga mogo do pini, min be se gonifo ra kosebe, ka na ni a ye ne fe yan.»

¹⁸ Baaraden do ko: «Ne ka Betilehemukace Yese dence do lon, ale be se gonifo ra. Kerekecefari lo. A be se kuma ra, a ce ka ni, Matigi Ala fana be ni a ye.»

¹⁹ Sawuli ka mogo ci Yese fe ka taga a fo a ye a ko: «I dence Dawuda min be i ta sagaw gbenna, a bla ka na ne koro yan.»

²⁰ Yese ka fali do mina, ka buru caman ke minan do konko, ka forogo do fa rezenji ra fana, ka o la fali ko ra; a ka badennin kelen fana di a dence Dawuda ma, ko a ye taga o fenw bee di Sawuli ma.

²¹ Dawuda tagara se Sawuli fɛ; Sawuli k'a bla baara ra a yere fɛ. A ko diyara Sawuli ye kosebɛ. Sawuli k'a kɛ a ta kerekeminanw tabaga do ye.

²² Sawuli ka cira bla Yese ma, ka taga a fɔ a ye ko: «A to Dawuda ye to baara ra ne fɛ yan, sabu a ko diyara ne ye kosebɛ.»

²³ Ni Matigi Ala tun k'a to o ninjugu donna Sawuli ra tuma o tuma, Dawuda tun bɛ a ta gɔni ta k'a fɔ. Ni o kɛra, Sawuli tun bɛ a yere sɔrɔ; a ta tɔrɔ tun bɛ nɔgɔya, o ninjugu fana tun bɛ bɔ a ra.

17

Goliyati ka siranya bla Izirayelimɔgɔw ra

¹ Ayiwa, o kow kɔ, Filisikaw ka o ta kerekɛjamaw bɛɛ lajɛn kɛrɛ kama; o tagara lajɛn Soko dugu kɔrɔ, Zuda mara ra, ka o ta fanibonw lo ɛfɛsi Damimu yɔrɔ ra, Soko dugu ni Azeka dugu cɛ.

² Sawuli ni Izirayelimɔgɔw fana ka jɔgɔn lajɛn Ela kɛnɛgbɛba ra, ka o yere labɛn ka Filisikaw kɛrɛ.

³ Filisikaw tun lonin bɛ kuru do fan kɛlɛn na, Izirayelimɔgɔw fana tun lonin bɛ kuru do wɛrɛ fan kɛlɛn na, ka kuruw furancɛ to o ni jɔgɔn cɛ.

⁴ Ayiwa, Filisikaw ta kerekɛɛfari do nana bɔ o cɛ ra ka na lo. A tɔgɔ tun ye ko Goliyati, a bɔra Gati. A janya tun ye nɔngɔn* ja wɔrɔ ye.

⁵ Siranɛgɛ fugula tun bɛ a kun na; siranɛgɛ derege min tun b'a ra, o lalaganin bɛ k'a kɛ i ko jɛgɛfara bisigi, a gbiriya bɛ kilo biwɔrɔ bɔ.

⁶ A senkalaw tun datugunin bɛ ni siranɛgɛ ye. Taman siranɛgeraman do fana tun dulonnin bɛ a kan na.

⁷ A ta taman yiri bonya tun bɛ i ko jɛsɛdanbagaw ta kpɛlɛyiri; taman nɛgɛ dɔrɔn tun bɛ kilo wolonfla bɔ. Cɛ min tun k'a ta nɛgɛbennan mina, o tun bɛ tagamana a ja.

⁸ Ayiwa, Filisikacɛ lɔra ka kuma Izirayɛli ta kerekɛɛdenw fɛ. A pɛrɛnna k'a fɔ o ye ko: «Mun le kosɔn aw nana lo yan kɛrɛ kama? Ne le ye Filisikacɛ ye! Aw do? Aw tɛ Sawuli ta jɔnw le ye wa? Aw ye cɛ kɛlɛn janawoloma aw cɛ ra, a ye na an bɛ kɛrɛ kɛ!»

⁹ Ni a sera ne ra ka ne faga, o tuma anw bɛna kɛ aw ta jɔnw ye. Nka ni ne le sera ale kɔrɔ k'a faga, o tuma aw le bɛna kɛ anw ta jɔnw ye; aw bɛna to ka baara kɛ anw ye.»

¹⁰ Filisikacɛ k'a fɔ tuun ko: «Izirayɛli ta kerekɛɛdenw, ne b'a fɔ aw ye bi, ko ni aw ye cɛw ye, aw ye cɛ kɛlɛn di ne ma, an ye kɛrɛ kɛ!»

¹¹ Sawuli ni Izirayɛli ta kerekɛɛdenw ka Filisikacɛ ta kuma mɛn minke, o ka siranyaba bla o bɛɛ ra, fɔ ka o fari faga.

Dawuda tagara kerekɛyɔrɔ ra

¹² Ayiwa, Dawuda tun ye Efiratakacɛ do dɛncɛ le ye, min tun bɛ bɔ Bɛtilɛhɛmu, Zude mara ra. A tɔgɔ tun ye ko Yese. Dɛncɛ seegi le tun b'a fɛ. Sawuli ta wagati ra, Yese tun ye cɛkɔrɔba ye, a si tun kɔrɔra kosebɛ.

¹³ Yese dɛncɛ saba tun bɛ ni Sawuli ye kerekɛyɔrɔ ra. A dɛncɛ fɔlɔ min tun bɛ kerekɛyɔrɔ ra, o tɔgɔ tun ye ko Eliyabu, flanan tɔgɔ tun ye ko Abinadabu, sabanan tɔgɔ tun ye ko Sama.

¹⁴ Dawuda le tun ye o bɛɛ ra fitini ye. Dawuda kɔrɔcɛw tun tagara Sawuli fɛ.

¹⁵ Dawuda tun bɛ to ka bɔ Sawuli ta so ka taga Bɛtilɛhɛmu, ka taga a facɛ ta sagaw gbɛn; o kɔ, a tun bɛ sekɔ ka na.

¹⁶ Ayiwa, lon o lon, sɔgɔma ni wula fɛ, Filisikacɛ tun bɛna lo ka kuma Izirayelimɔgɔw ja na; a ka o kɛ ka na se tɛrɛ binaani.

* 17:4 17.4 Nɔngɔn ja kɛlɛn bɛ se ka bɛn mɛtɛrɛ tarancɛ le ma.

¹⁷ Lon dɔ, Yese k'a fɔ a dence Dawuda ye ko: «Ne bɛna simankise yirannin boro kelen di i ma, ani burukun tan; i bɛ teliya ka taga o di i kɔrɔcɛw ma kɛrɛkeyɔrɔ ra.

¹⁸ Ne bɛ nɔnɔ gberennin kuru tan fana di i ma, i bɛ taga o di o ta kɛrɛkejama kuntigi ma. A flɛ ni i kɔrɔcɛw ka kɛnɛ; o ye tagamasiyen dɔ di i ma ka na, min b'a yira ko cira sera.

¹⁹ O bɛ ni Sawuli ye, Ela kɛnɛgbɛba yɔrɔ ra, o ni Izirayeli cɛ tɔw bɛɛ, o bɛ kɛrɛ ra ni Filisikaw ye.»

²⁰ Ayiwa, Dawuda wurira sɔgɔmada joona fɛ; a k'a ta sagaw karifa sagagbɛnbaga dɔ ma, k'a ta doniw sogolon ka taga, i n'a fɔ a face Yese tun k'a fɔ a ye cogo min na. A tagara se kɛrɛkeyɔrɔ ra tuma min na, o y'a sɔrɔ kɛrɛkejama tun bɛ labenna kɛrɛ kama; o tun bɛ kulew cira kɛrɛ kosɔn.

²¹ Izirayeli ta kɛrɛkejama ni Filisikaw ta kɛrɛkejama lɔra, ka ja di jɔgɔn ma ko o bɛ jɔgɔn kɛrɛ.

²² Fɛn minw tun bɛ Dawuda boro, a ka o di doniw kɔrɔsibaga ma, ka bori ka taga kɛrɛkɛdenw kɔrɔ kɛrɛkeyɔrɔ ra. A tagara se yi minke, a k'a kɔrɔcɛw fɔ ka o pininka ni o ka kɛnɛ.

²³ Ka Dawuda to kuma ra ni a kɔrɔcɛw ye, Filisikacɛ Goliyati, Gatikacɛ, ale barara ka bɔ Filisikaw ta kɛrɛkɛdenw cɛ ra, ka na lɔ kɛrɛkejama fla cɛ ma. A tun derira ka kuma minw fɔ, a kɔsegira o kuma kelenw kan tuun; Dawuda ka o mɛn.

²⁴ Ayiwa, Izirayelimɔgɔw ka o cɛ ye minke, o bɛɛ siranna, ka bori.

²⁵ O ka kɛ a fɔ ye jɔgɔn ye ko: «Aw ka cɛ nin ye kɛ! A bɛ to ka na, ka na Izirayelimɔgɔw nɛni, k'a ta cɛfariya le yira an na. Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka se k'a faga, masacɛ bɛna naforo caman di o tigi ma, k'a denmuso fana di a ma furu ra, ka ninsɔngɔsara ko bɔ a ta somɔgɔw bɛɛ kan Izirayeli jamana ra.»

²⁶ Cɛ minw tun bɛ Dawuda kɔrɔ, Dawuda ka olugu pininka ko: «Ni mɔgɔ min sera ka nin Filisikacɛ faga, ka maroya bɔ Izirayeli kan, mun le bɛna kɛ o tigi ye? O tuma nin Filisikacɛ kɛnɛsigibari ye jɔn le ye, fɔ a bɛna kɛ Ala janaman ta kɛrɛkejama mafiyɛnya ye?»

²⁷ Mɔgɔw kɔsegira o kuma kelen kan tuun k'a fɔ a ye; ni mɔgɔ min ka cɛ faga, masacɛ bɛna ko minw kɛ o tigi ye, o ka o fɔ a ye.

²⁸ Ayiwa, Dawuda kɔrɔcɛ Eliyabu k'a kumato ye ni mɔgɔw ye minke, a dimina kɔsɛbɛ. A ko: «Ele nana mun le jini yan dɛ? Saga dama dama minw bɛ an fɛ, i ka o to jɔn le boro kongokolon kɔnɔ yi? Ne ka ele ta yɛrɛyira ni i ta juguya lɔn; i nakun ye ka na kɛrɛ le flɛ dɔrɔn!»

²⁹ Dawuda ko: «O tuma ne ka mun kojugu le kɛ? Ne tɛ se ka hali pininkari yɛrɛ kɛ?»

³⁰ A bɔra a kɔrɔcɛ kɔrɔ, ka taga mɔgɔ wɛrɛ fɛ ka taga o pininka o ko kelen na. Tɔw tun kɔnna ka min fɔ a ye, o ka o kuma kelen le fɔ a ye.

Dawuda ko ale bɛ Filisikacɛ kɛrɛ

³¹ Ayiwa, Dawuda tun ka kuma minw fɔ, mɔgɔw ka o mɛn; o tagara o lakari Sawuli ye. Sawuli ka mɔgɔ ci ka taga Dawuda wele ka na.

³² Dawuda nana se Sawuli kɔrɔ minke, a k'a fɔ Sawuli ye ko: «Mɔgɔ si kana a fari faga nin Filisikacɛ kosɔn. I ta jɔncɛ bɛna taga a kɛrɛ.»

³³ Sawuli ko: «I tɛ se ka taga kɛrɛ kɛ ni nin Filisikacɛ ye dɛ! Sabu ele ye denmisen le ye, k'a sɔrɔ ale derira kɛrɛ ra kabini a denmisenman.»

³⁴ Dawuda ko Sawuli ma ko: «Tuma min na i ta jɔncɛ tun bɛ to k'a face ta sagaw gben, ni jara, walama ni waraba dɔ tun nana ko a bɛna saga dɔ mina,

³⁵ ne tun bɛ bori a kɔ, ka taga a bugɔ, ka saga sama ka bɔ a da ra. Ni a tun yɛlɛmana ko a bɛ ben ne kan, ne tun b'a mina a kansiw ma, k'a bugɔ fɔ k'a faga.

³⁶ I ta joncɛ ka jaraw ni warabaw faga ten le. Nin Filisikacɛ kɛnɛsigibari ta fana bɛna kɛ i n'a fɔ o waraw ta kɛra cogo min na; sabu a ka Ala panaman ta kɛrɛkɛjama mafiyɛnya.

³⁷ Matigi Ala min ka ne kisi jaraw ni warabaw ma, ale kelen le bɛna ne kisi ka bɔ nin Filisikacɛ boro.»

Sawuli ko Dawuda ma ko: «Ayiwa, taga! Matigi Ala ye kɛ ni i ye.»

³⁸ Sawuli k'a yɛrɛ ta kɛrɛkɛfaniw don Dawuda ra; a ka siranɛgɛfugula dɔ biri a kun na, ka nɛgɛderege don a ra.

³⁹ Dawuda ka Sawuli ta kɛrɛkɛmuru fana ta ka o dulon a yɛrɛ ra, kɛrɛkɛfaniw kan. A ko a bɛ tagama ni a ye k'a flɛ, sabu a tun m'a kɛ k'a flɛ folo; a ma se. A ko Sawuli ma ko: «Ne tɛ se ka tagama ni nin fɛnw ye, sabu ne ma deri a ra.» A ka o bɔ a yɛrɛ ra.

⁴⁰ Dawuda k'a ta bere ta, ka bɛrɛkoro nugunin looru tɔmɔ kɔdinga kɔnɔ, ka o bla a ta sagagbɛnbɔrɔ kɔnɔ. A k'a ta tafura mina a boro ka taga Filisikacɛ kama.

⁴¹ Ayiwa, Filisikacɛ ka kɛ na ye dɔɔnin dɔɔnin Dawuda kɔrɔ; a ta nɛgɛbɛnnan tabaga tun bɛ tagamana a ja.

⁴² Filisikacɛ ka Dawuda flɛ, k'a ye ko denmisɛnnin lo, a fari gbɛnin bɛ, a pada cɛ ka ji. A ma Dawuda jate foyi ye.

⁴³ A ko Dawuda ma ko: «O tuma ne ye wuru le ye fɔ i bɛ na ne kɔ ni bere ye wa?» A ka Dawuda danga ni Filisikaw ta alaw tɔgɔw ye.

⁴⁴ A ko Dawuda ma tuun ko: «Na yan! Ne bɛna i faga ka i sogo di kɔnɔw ni kongowaraw ma.»

⁴⁵ Dawuda ka Filisikacɛ jaabi ko: «Ele bɛ nana ne kama ni kɛrɛkɛmuru ni biɲɛ ni taman le ye; nka ne bɛ tagara ele kama ni Fangatigi Ala tɔgɔ le ye, Izirayeli ta kɛrɛkɛjama ta Ala, i ka min mafiyɛnya.

⁴⁶ Bi kɔni, Matigi Ala bɛna ele don ne boro; ne bɛna i faga ka i kunkolo tigɛ. Ne bɛna Filisikaw ta kɛrɛkɛdenw faga ka o sogo di kɔnɔw ni kongowaraw ma. Dunupa bɛɛ bɛna a lɔn ko Ala barakaman bɛ Izirayelimɔgɔw fɛ.

⁴⁷ Nin jama bɛɛ lajennin bɛna a lɔn ko Matigi Ala tɛ mɔgɔ kisi kɛrɛkɛmuru ni taman le baraka ra, sabu nin kɛrɛ bɛ Matigi Ala le boro; a bɛna aw don anw boro.»

⁴⁸ Ayiwa, Filisikacɛ gbarara ko a bɛ na Dawuda kama minke dɔrɔn, Dawuda teliyara ka taga a kunbɛn kɛrɛkɛkɛnɛ kan; ⁴⁹ a k'a boro don a ta bɔrɔ kɔnɔ, ka bɛrɛkoro kelen bɔ, ka o don a ta tafura ra, ka Filisikacɛ bon a ten na fɔ ka kabakuru don a ten kɔnɔ. Filisikacɛ benna k'a ja biri dugu ma.

⁵⁰ Dawuda sera Filisikacɛ ra o cogo le ra ni tafura kelen ni bɛrɛkoroden kelen ye; a ka Filisikacɛ bugɔ k'a ben k'a faga, k'a sɔrɔ kɛrɛkɛmuru tɛ a boro.

⁵¹ Dawuda borira ka taga ben Filisikacɛ kan. A ka Filisikacɛ ta kɛrɛkɛmuru mina, k'a sama ka bɔ a la ra, ka a faga, ka sɔrɔ k'a kun tigɛ.

Filisika tɔw k'a ye ko olugu ta kɛrɛkɛɛfari fagara minke, o bɛɛ borira.

⁵² Izirayeli ta kɛrɛkɛdenw, ani Zuda ta mɔgɔw, olugu ka kɛ kule ci ye, ka Filisikaw gbɛn ka taga se fɔ Gati dugu donda ra, fɔ Ekurɔn dugu donda kɔrɔ. O ka Filisikaw faga; o suw tun lalanin bɛ Sarayimu sira ra ka taga se fɔ Gati, fɔ Ekurɔn.

⁵³ Izirayelimɔgɔw sekɔra ka bɔ Filisikaw gbɛnyɔrɔ ra, ka na Filisikaw borɔfɛnw cɛ.

⁵⁴ Ayiwa, Dawuda ka Filisikacɛ kunkolo ta ka taga ni a ye Zeruzalɛmu; a tagara Filisikacɛ ta kɛrɛkɛminanw bla a ta fanibon kɔnɔ.

⁵⁵ Tuma min na Sawuli tun ka Dawuda ye a bɛ tagara Filisikacɛ kama, a ta kɛrɛkɛjama kuntigi min ye Abinɛri ye, a ka o ɲininka ko: «Abinɛri, nin kanbelennin ye ɲɔn den le ye dɛ?» Abinɛri tun k'a jaabi ko: «Ka can fɔ masacɛ, ne m'a lɔn!»

⁵⁶ Masacɛ k'a fɔ a ye ko: «Nininkari kɛ, k'a lɔn ɲɔn ta den lo.»

⁵⁷ Ayiwa, Dawuda nana bo Filisikace fagayoro ra ka na minke doron, Abineri k'a mina ka taga ni a ye masace fe; o y'a soro Filisikace kunkolo belen tun be Dawuda boro.

⁵⁸ Sawuli k'a pininka ko: «Kanbelen, jon den le be ele ye?» Dawuda k'a jaabi ko: «Ne ye i ta jonce Yese dence le ye, min be Betlehemu.»

18

Dawuda ni Yonatan ta teriya

¹ Ayiwa, Dawuda kumana ni Sawuli ye ka ban tuma min na, o wagati yere ra, Yonatan nin sirira Dawuda ra. Yonatan ka Dawuda kanu i ko a yere nin.

² O lon na, Sawuli ka Dawuda to a yere koro; a ma son k'a bla a ye taga a face ta so.

³ Yonatan ka jengogonya don ni Dawuda ye, sabu a tun ka Dawuda kanu i ko a yere.

⁴ Deregeba min tun b'a ra, a ka o bo ka o di Dawuda ma, ani a ta kerekederege; hali a ta kerekemuru ni a ta kalan ni a ta cesirinan, a ka o bee di Dawuda ma.

⁵ Ni Sawuli tun ka Dawuda ci ka taga kere o kere ra, Dawuda tun be taga se soro o bee ra. O koson Sawuli tun k'a ke kerekedefariw bee kuntigi ye. A ko diyara mogow bee ye; a ko diyara Sawuli ta jamana jamogow fana ye.

Dawuda pangboya ka Sawuli mina

⁶ Ayiwa, Dawuda tun ka Filisikace faga wagati min na, kerekedenw nato ka bo kerekeworo ra, muso dow tun bora Izirayeli duguw bee ra, ka na masace Sawuli kunben, ka ke donkiri la ye, ka longanw ni dundunw fo, ka don ke, ka pagari, ka kulew ci;

⁷ o tun be donkiri lara ka jagon jaabi k'a fo ko:
«Sawuli ka ce waga caman faga,
Dawuda ka ce waga caman sigiyoroma tan faga.»

⁸ Sawuli ka o men minke, a dimina kosebe. A ko: «O tuma ce waga caman sigiyoroma tan be di Dawuda le ma, ka ce waga caman doron di ne ma ke. Ni a temena nin kan, a bena masaya yere le ta sisan.»

⁹ K'a ta o lon na, Dawuda pangboya donna Sawuli ra.

¹⁰ O dugusagbe, Matigi Ala k'a to ninjugu donna Sawuli ra tuun. Sawuli ma ke a yere kala ma tuun; a ka ke fatokuma dow pagami ye k'a fo a ta so konso yi. O y'a soro Dawuda tun be a ta goni fora i n'a fo a tun derira k'a ke cogo min na lon tow ra. Sawuli ta taman tun be a boro.

¹¹ Sawuli barara k'a ta taman wuri, ko a be Dawuda sogo ni a ye k'a gbengben kogo kan; a ka Dawuda bon ni taman ye fo sinaga fla, nka Dawuda jengera ka bo taman na fe o bee ra.

¹² Sawuli tun be siranna Dawuda na, sabu Matigi Ala tun be ni Dawuda ye, nka a tun te ni ale Sawuli ye tuun.

¹³ O ra, a ka Dawuda mabo a yere ra, k'a ke ce waga kelen kuntigi ye; Dawuda tun be to ka bla o mogow le na ka taga kerekeworo ra.

¹⁴ Ni a tun ka ko o ko dabo, o tun be na a boro, sabu Matigi Ala tun be ni a ye.

¹⁵ Sawuli nana a ye ko Dawuda ta koketaw bee be pana a boro minke, do farara a ta siranya kan tuun Dawuda na.

¹⁶ Nka Dawuda ko tun ka di Izirayeli mara mogo bee ye, ani Zuda mara mogow, sabu a tun be to ka bla o na ka taga kere ke.

Dawuda ka Sawuli denmuso furu

¹⁷ Lon do, Sawuli k'a fo Dawuda ye ko: «Ne denmuso folo ye nin ye, min togo ye ko Merabu. Ne bena a di i ma furu ra; nka i ka kan ka baara ke ne ye, ka ke cefari

ye, ka kere ke Matigi Ala togo koson.» Sawuli ka o fo sabu a tun b'a fora a yere konon ko ale yere le man kan ka Dawuda faga, ko a ka fisa Filisikaw le ye a faga kere ra.

¹⁸ Dawuda ka Sawuli jaabi ko: «E! O tuma ne ye jon le ye? Ne ta ghamogow ni ne face ta somogow ye jon le ye, ka na a fo ko ne be ke masace burance ye?»

¹⁹ Nka Sawuli denmuso Merabu furu wagati nana se minke, sani a ye a furu Dawuda ma, a k'a furu ce were ma, min togo tun ye ko Adiriyeli; a tun be bo Mehola.

²⁰ Ayiwa, Dawuda ko tun ka di Sawuli denmuso Mikali ye. O kuma fora Sawuli ye minke, o diyara a ye.

²¹ Sawuli k'a fo a yere konon ko: «Ne bena a di a ma, janko o ye ke sababu k'a laben, k'a to Filisikaw ye se soron a kan k'a faga.»

O ra, a ko Dawuda ma ko: «Nin bena ke a sinaga flanan ye ne b'a fe i ye ke ne burance ye.»

²² Sawuli k'a fo a ta jamana jamogow ye ko: «Aw ye taga kuma Dawuda fe, mogon kana ke aw seere ye; aw ye a fo a ye ko: «A fe, i ko ka di masace ni a ta jamana jamogow bee ye; o ra, ke a burance ye!» »

²³ Sawuli ta mogobaw tagara o kuma fo Dawuda ye. Dawuda ka o jaabi ko: «Aw b'a miiri ko ka masace denmuso furu ko o ye ko fitini le ye wa? Ne ye fagantan le ye, mogon si ma ne lon.»

²⁴ Ayiwa, Dawuda ka min fo, Sawuli ta jamana jamogow tagara o fo a na na.

²⁵ Sawuli ko: «Aw ye taga a fo Dawuda ye, ko masace ko a te furunaforo were pinina a fe; ko a ye Filisikace keme kenesigi, ka na ni o gbolow ye, janko ka ale dimibo o ra.» Sawuli ta miiriya tun ye ko Filisikaw ye na se soron Dawuda kan o sababu ra k'a faga.

²⁶ Wagati min Sawuli ta jamana jamogow tagara o kuma fo Dawuda ye, o diyara Dawuda ye kosebe; a k'a ye ko ale bena ke masace burance ye. O ra, masace tun ka wagati min yira, sani o wagati ye se,

²⁷ a ni a ta kerekedenw bora ka taga Filisikace keme fla faga; o ka olugu bee kenesigi ka na ni o gbolow bee ye masace fe, janko Dawuda ye masace denmuso furu. A kera ten minke, Sawuli k'a denmuso Mikali furu Dawuda ma.

²⁸ Ayiwa, Sawuli k'a ye ko can yere ra Matigi Ala be ni Dawuda ye, ani ko Dawuda ko ka di ale denmuso Mikali ye minke,

²⁹ do farara Sawuli ta siranya kan Dawuda na; a ka Dawuda koninya a si to bee ra.

³⁰ Filisikaw ta kuntigiw tun be to ka bo ka taga kere ra. Nka ni o tun ka bo tuma o tuma, Dawuda tun be se soron o kan ka teme Sawuli ta kuntigi tow bee kan. A kera ten Dawuda togo nana bo kosebe.

19

Yonatan ka Sawuli daari Dawuda ye

¹ Sawuli kumana a dence Yonatan fe, ani a ta jamana jamogow bee fe, ko o ye Dawuda faga. Nka Dawuda ko tun ka di Yonatan ye kosebe.

² O ra, a tagara Dawuda lasomi; a k'a fo a ye ko: «Ne face Sawuli be cogo pinina ka i faga. O ra, sini sogoma, i ka kan ka i yere korosi; i ka kan ka taga dogo yoro do ra, ka to yi.

³ I bena taga dogo foro min konon, ne bena bo ka taga lo ni ne face ye o foro koron. Ne bena kuma ni a ye i ko ra k'a fe. Ni ne ka min soron a fe, ne bena o fo i ye.»

⁴ Yonatan ka Dawuda togonuman fo a face Sawuli ye. A k'a fo a ye ko: «Masace, i kana kojugu ke i ta jonce Dawuda ra de, sabu a ma kojugu foyi ke i ra. A ka kopuman doron le ke i ye.

⁵ A tun ka a nin fiyeere le ka taga Filisikace faga. O lon na, Matigi Ala ka koba ke Izirayelimogow bee ye ka se di o ma. Ele yere ka o ko ye, a diyara i ye fana. O tuma mun koson i b'a fe ka nin kojugu ke Dawuda ra, ko i b'a faga k'a soron a ma jaraki?»

⁶ Ayiwa, Sawuli sɔnna Yonatan ta kuma ma. A karira k'a fɔ ko: «Ne bɛ kari Matigi Ala janaman tɔɔ ra, ko Dawuda tɛ faga fiyewu.»

⁷ Yonatan ka Dawuda wele ka o kumaw bɛɛ fɔ a ye. O kɔ, a tagara ni a ye Sawuli fɛ. Dawuda tora Sawuli kɔrɔ i n'a fɔ a tun bɛ ni a ye cogo min na kakɔrɔ.

Dawuda borira Sawuli ja

⁸ Ayiwa, kɛɛ nana wuri tuun; Dawuda ni a ta kɛɛkɛdenw bɔra ka taga Filisikaw kɛɛ, ka o caman faga, fɔ tɔw bɛɛ borira o ja.

⁹ Nka Matigi Ala k'a to ninjugu nana don Sawuli ra tuun k'a tɔɔrɔ. O y'a sɔrɔ Sawuli siginin tun bɛ a ta so kɔnɔ, a ta taman bɛ a boro. Ka Dawuda to a bɛ gɔni fɔra,

¹⁰ Sawuli barara ka wuri ka Dawuda bon ni taman ye ko a bɛ Dawuda sɔɔɔ nin taman ye k'a gbengben kogo ra. Nka Dawuda jɛngɛra ka bɔ a ja, k'a to taman tagara kogo sɔɔɔ. O lon su fɛ, Dawuda borira ka bɔ k'a yɛɛ kisi.

¹¹ Sawuli ka mɔɔɔ dɔw ci ka taga Dawuda ta so, ka taga a flɛ ni a bɛ yi, o y'a kɔrɔsi, janko ka a faga sɔɔmada fɛ. Nka Dawuda muso Mikali ka Dawuda lasɔmi; a ko: «Ni i ma bori su nin na kɔni, sini i bɛ kɛ su le ye.»

¹² Mikali ka Dawuda demɛ k'a labɔ finetiri fɛ. Dawuda borira ka taga; a bɔsira o cogo le ra.

¹³ O kɔ, Mikali ka o ta batofɛn* ta, ka o la lanan kan, ka bɛgansi dɔw kuturu ka o bla a kun kɔrɔ, k'a datugu ni birifani ye.

¹⁴ Sawuli tun ka mɔɔɔ minw ci ka taga Dawuda kɔ, olugu sera yi minke, Mikali k'a fɔ o ye ko Dawuda man kɛɛ.

¹⁵ O tagara o fɔ Sawuli ye minke, Sawuli ko o ye seko tuun ka taga Dawuda flɛ. A ko: «Aw ye taga a ta a ta lanan kan ka na ni a ye yan, janko ne ye a faga.»

¹⁶ O sekɔra ka taga Dawuda flɛ a ta so kɔnɔ minke, o barara k'a ye ko yirimɔgonin dɔrɔn le blanin bɛ lanan kan, bagbolo dɔ bɛ a kun kɔrɔ.

¹⁷ O ka o fɔ Sawuli ye minke, a ka Mikali wele k'a pininka ko: «Mun kosɔn ele ka ne janfa nin cogo ra, ka ne jugu bla ka taga k'a to a ye bɔsi ne ra?» Mikali ko: «A yɛɛ le ko, ko ne ye ale to a ye taga, ko ni o tɛ, ale bɛ ne faga.»

Sawuli tugura Dawuda kɔ

¹⁸ Ayiwa, Dawuda borira ka bɔsi minke, a tagara Samawilu fɛ Rama dugu kɔnɔ; Sawuli ka ko minw kɛ a ra, a ka o bɛɛ fɔ Samawilu ye. O kɔ, ale ni Samawilu tagara ciraw sigiyɔrɔ ra, Nayɔti, ka taga sigi yi.

¹⁹ O nana o kuma fɔ Sawuli ye, ko Dawuda bɛ ciraw sigiyɔrɔ ra, Nayɔti, Rama dugu kɔrɔ.

²⁰ Sawuli ka mɔɔɔ dɔw ci ko o ye taga a mina. O mɔɔɔw tagara cira dɔw ye, o bɛ ciraya kɛra. Samawilu le tun ye o mɔɔɔw jamɔɔ ye. Ala Nin* jigira Sawuli ta ciradenw kan; olugu fana ka ciraya kɛ.

²¹ O ko tagara fɔ Sawuli ye; a ka mɔɔɔ wɛɛw ci ka taga. O tagara se yi minke, olugu fana ka ciraya kɛ. Sawuli ka mɔɔɔ dɔw ci tuun a sipaga sabanan na. O tagara se yi minke, olugu fana ka ciraya kɛ.

²² A laban, Sawuli yɛɛ wurira ka taga Rama. Jidingaba min bɛ Seku, a tagara se yi minke, a ka mɔɔɔw pininka ko: «Samawilu ni Dawuda bɛ min?» Mɔɔɔw ko: «O bɛ fɔ ciraw sigiyɔrɔ ra, Nayɔti.»

²³ Sawuli tagara ciraw sigiyɔrɔ ra, Nayɔti, Rama dugu kɔrɔ. Nka Ala Nin jigira hali Sawuli fana kan, fɔ a tagato ka ciraya kɛ, fɔ ka taga se ciraw sigiyɔrɔ ra.

²⁴ A sera yi minke, a k'a ta deregebaw bɔ, a fana ka ciraya kɛ Samawilu ja na. A k'a yɛɛ ben dugu ma; a lakolon tora dugu ma o lon tere bɛɛ, ani o su bɛɛ. O le kosɔn, mɔɔɔw tun b'a fɔra ko: «O tuma Sawuli fana kɛra cira dɔ le ye wa?»

* **19:13 19.13** O batofɛn tun ye yirimɔgonin le ye.

20

Dawuda tagara Yonatan fɛ

¹ Dawuda borira ka bɔ ciraw sigiyɔrɔ ra Nayɔti, Rama dugu kɔrɔ. A tagara Yonatan fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «Ne ka mun le kɛ, walama ne ka kojugu juman le kɛ, walama ne ka i face hake ta mun le ra, ka na a kɛ ko a b'a jinina ka ne faga?»

² Yonatan ko: «O tɛ se ka kɛ fiyewu. A tena i faga. I m'a ye, ne face tɛ foyi kɛ, koba walama ko fitini, ni a m'a sara ne ra. Mun kosɔn a bɛna nin dogo ne ra? Nin tɛ se ka kɛ can ye!»

³ Dawuda ko: «Ne bɛ kari Matigi Ala janaman tɔgɔ ra, ko i face k'a lon cɔ ko ne ko ka di i ye. O ra, i b'a sɔrɔ ko a k'a fɔ a yɛrɛ kɔnɔ ko: <Yonatan man kan ka dɔ lon nin ko ra, ni o tɛ, a bɛna digi a ra.> O kosɔn ne bɛ kari Matigi Ala ra ko sentako kelen dɔrɔn le bɛ ne ni saya cɛ sisan.»

⁴ Yonatan k'a fɔ Dawuda ye tuun ko: «Ayiwa, ni i ka fɛn o fɛn daari ne fɛ, ne bɛna o kɛ i ye.»

⁵ Dawuda k'a jaabi ko: «Ayiwa, karokura janagbɛ ye sini le ye; ne ka kan ka sigi masacɛ kɔrɔ ka domuni kɛ ni a ye. A to ne ye taga dogo kongo kɔnɔ fɔ ka taga se sinikɛnɛ wula fɛ.

⁶ Ni i face ka na ne kopininka, i y'a fɔ a ye ko: <Dawuda ka ne daari ko ne y'a to a ye taga o ta dugu ra, Betlehemu, ko a ta somɔgɔw bɛɛ bɛ saraka dɔ bɔ san o san, ko a bɛ taga o ra.>

⁷ Ayiwa, ni i face ko: <O ka ji>, o tuma i ta jɔncɛ b'a lon ko foyi tena a sɔrɔ. Nka ni a dimina, o tuma i yɛrɛ bɛna a lon ko sigiya t'a ra, ko a b'a fɛ ka kojugu kɛ ne ra le.

⁸ Ele kɔni ye ja ne ma, sabu i ka jɛnpɔgɔnya don ni i ta jɔncɛ ye Matigi Ala ja kɔrɔ. Nka ni a kɛra ko ne ka ko dɔ le kɛ min bɛ ne jaraki, o tuma i yɛrɛ ye ne faga, sani i ye taga ne di i face ma.»

⁹ Yonatan ko: «Fiyewu, o tɛ kɛ! Ni ne k'a mɛn ko can ra ko ne face k'a latigɛ ko a bɛna kojugu le kɛ i ra, sigiya tɛ o ra, ne bɛna o fɔ i ye.»

¹⁰ Dawuda ka Yonatan jininka ko: «Ni i face ka i jaabi ni kumajugu le ye ne ta ko ra, o tuma ne bɛna o lon cogo di?»

¹¹ Yonatan ko: «Na an ye taga kongo kɔnɔ.» O bɔra ka taga kongo kɔnɔ.

¹² O sera yi min kɛ, Yonatan ko Dawuda ma ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye ne seere ye! Sini walama sinikɛnɛ, nin wagati jɔgɔn na, ne bɛna kuma ni ne face ye k'a lon a ta miiriyɛ ye min ye ele Dawuda ta ko ra. Ni kopuman le b'a kɔnɔ i ta ko ra, ne bɛna o fɔ i ye.

¹³ Nka ni i y'a sɔrɔ ko a bɛ kojugu le miirira ni i ye, ni ne Yonatan kɔni ma o fɔ ele ye fiyewu, ka i bla ka taga ka i kisi ka bɔ a boro, o tuma Matigi Ala ye o hake bɔ ne ra, fɔ ka juguya ne ma. Matigi Ala ye kɛ ni i ye i n'a fɔ a tun bɛ ni ne face ye cogo min na fɔlɔfɔlɔ.

¹⁴ Ni ne tora si ra tuun, i ye kopuman kɛ ne ye ka kapa ni Matigi Ala ta jumanya ye. Nka ni ne sara,

¹⁵ i man kan ka o kopuman dabra ne ta somɔgɔw ye fana, hali ni Matigi Ala nana ele Dawuda juguw bɛɛ ban ka bɔ dugukolo kɔ kan pewu.»

¹⁶ O cogo ra, Yonatan ka jɛnpɔgɔnya don ni Dawuda ni a ta somɔgɔw bɛɛ ye; a k'a fɔ ko: «Ala ye Dawuda dimibɔ Dawuda juguw ra.»

¹⁷ O kɔ, a ko Dawuda fana ye kari tuun ale ye o ta kanuya kosɔn, sabu Yonatan tun bɛ Dawuda kanu i n'a fɔ a yɛrɛ.

¹⁸ Yonatan k'a fɔ Dawuda ye tuun ko: «Sini le ye karokura janagbɛ ye. Mɔgɔw bɛna a lon ko i tɛ yi, sabu i sigiyɔrɔ lakolon bɛna to.

¹⁹ Ayiwa, sinikɛnɛ, i tun dogora yɔrɔ min na, lon min na kopaw tun pagamina, i ye taga dogo o yɔrɔ kelen na, ka to Ezeli kabakuru kɔrɔ yi.

²⁰ Ne bəna biɲɛ saba bon kalan na kabakuru fan na, k'a kɛ i n'a fə ne bɛ fən dɔ le bonna.

²¹ O kɔ, ne bəna ne ta baaraden kanbelen ci k'a fə a ye ko a ye taga o biɲɛw jini ka na ni o ye. Ni ne k'a fə a ye ko: «A flɛ, biɲɛw bɛ i kɔ fɛ yan, na o ta ka na ni o ye», ayiwa, ni i ka o mɛn, o tuma i bɛ se ka na, sabu hɛra le bɛ i ja yan; ne bɛ kari Matigi Ala janaman tɔɔ ra, foyi tɛna kɛ i ra.

²² Nka ni ne pɛrɛnna k'a fə kanbelen ye ko: «A flɛ biɲɛw bɛ fə i ja fɛ yi belɛn», o tuma i ye taga, sabu Matigi Ala le b'a fɛ i ye taga.

²³ Nka an ka layiri minw ta jɔɔɔn ye, Matigi Ala le ye ele ni ne seere ye o ra tuma bɛɛ.»

Sawuli k'a latigɛ ka Dawuda faga

²⁴ Dawuda tagara dogo kongo kɔɔ. Karokura janagbɛ wagati sera tuma min na, masacɛ nana ka na sigi domunikeyɔɔ ra.

²⁵ A sigira a sigiyɔɔkɔɔ ra, k'a ta siginan dɛn kogo ra; Yonatan sigira k'a jasin a ma. Abinɛri sigira Sawuli kɔɔ. Nka Dawuda sigiyɔɔ lakolon tora.

²⁶ Sawuli ma foyi fə o lon na; a ko: «I b'a sɔɔ ko dɔ le ka Dawuda sɔɔ min k'a lanɔɔ. Sigiya t'a ra, i b'a sɔɔ a saninyanin le tɛ; o le kosɔn a ma na.»

²⁷ Ayiwa, o dugusagbɛ, karokura janagbɛ tere flanan, Dawuda ta sigiyɔɔ lakolon tun lo hali bi. Sawuli ka Yonatan jininka ko: «Mun kosɔn Yese dɛncɛ ma na domunikeyɔɔ ra kunu, a ma na bi fana?»

²⁸ Yonatan ka Sawuli jaabi ko: «Dawuda ka sira daari ne fɛ ka taga Betlɛhemu.

²⁹ A ko ne ma ko: «Sabari k'a to ne ye taga, sabu an ta somɔɔw bɛ saraka dɔ bora dugu kɔɔ. Ne kɔɔcɛ le ka cira bla ka na o fə ne ye. Ni ne ko ka di i ye, o tuma sabari k'a to ne ye taga ne balemaw flɛ.» O le kosɔn a ma na domunikeyɔɔ ra ni masacɛ ye.»

³⁰ Sawuli dimina Yonatan kɔɔ kosɛbɛ; a ko a ma ko: «Ele ye musokolonden le ye, muso kanminabari ta dɛn; i ko ne m'a lon ko i ka teriya don ni Yese dɛncɛ ye wa? Nin ye ele ni i bamuso ta maroya le ye!

³¹ Sabu, ka Yese dɛncɛ to si ra, ele tɛna lɔyɔɔ sɔɔ ka ye, i ta masaya fana tɛna se ka sigi ka ye. O ra, mɔɔ ci ka taga a mina ka na ni a ye, sabu a ka kan ka faga.»

³² Yonatan ko a facɛ ma ko: «Mun kosɔn i b'a fɛ k'a faga? A ka mun le kɛ?»

³³ Sawuli k'a ta taman kɔɔta ko a bɛ Yonatan bon k'a faga. O wagati ra, Yonatan k'a ye ko a facɛ b'a fɛ ka Dawuda faga yɛɛ le.

³⁴ O ra, Yonatan dimininba wurira ka bɔ domunikeyɔɔ ra. A ma domuni kɛ o karokura janagbɛ tere flanan na, sabu a facɛ tun ka Dawuda mafiyɛnya cogo min na, o ko tun k'a jusu kasi fə ka tɛmɛ.

Yonatan tagara Dawuda lasɔmi

³⁵ O dugusagbɛ sɔɔɔmada fɛ, Yonatan tagara kongo kɔɔ, i n'a fə a ni Dawuda tun benna a ra cogo min na. Cɛdennin dɔ tun bɛ ni a ye.

³⁶ A k'a fə o cɛnin ye ko: «Ne bəna kalan bon, i bɛ bori ka taga biɲɛw tɔmɔ ka na ni a ye.» Ka cɛnin borito to, Yonatan ka biɲɛ dɔ bon, o tɛmɛna cɛnin na ka taga bɛn fə a ja fɛ yi.

³⁷ Cɛnin tagara se biɲɛw benyɔɔ ra minkɛ, Yonatan pɛrɛnna k'a fə a ye ko: «Biɲɛ tɛ nin ye fə i ja fɛ yi wa?»

³⁸ O kɔ, a pɛrɛnna tuun k'a fə ko: «Teliya ka taga joona joona; i kana lɔ dɛ!» Cɛnin ka biɲɛ ta ka na ni a ye a matigicɛ fɛ.

³⁹ Cɛnin tun ma foyi lon o ko ra. Yonatan ni Dawuda fla dɔɔn le tun ka o ko lon jɔɔɔn fɛ.

⁴⁰ O kɔ, Yonatan k'a ta kalan ni biɲɛw di cɛnin ma, ko a ye seko ni a ye dugu kɔɔ.

⁴¹ Cenin taganin ko, Dawuda wurira ka bo a dogoyoro ra, kabakuru ko fe, woroduguyanfan na, ka na a kinbiri gban k'a na biri dugu ma Yonatan koro fo sinaga saba. O ko, o fla ka o boro mini jagon ma, ka kasi; nka Dawuda le kasira kosebe.

⁴² Yonatan k'a fo Dawuda ye ko: «Taga, Ala ye hera ke i ye, sabu an fla ka jenjagonya don Matigi Ala togo ra, ko: «Matigi Ala le ye ele ni ne ta jenjagonya seere ye, ani i ta duruja ni ne ta duruja ta jenjagonya seere ye wagati bee.» »

21

Dawuda tagara sarakalasebaga Ayimeleki fe

¹ O ko, Dawuda tagara; Yonatan fana sekora ka taga a ta so.

² Dawuda tagara Nobu dugu kono, sarakalasebaga Ahimeleki fe. Ale siranninba borira ka na Dawuda kunben, k'a jininka ko: «Mun koson i kelen lo? Mun na mogo si te ni i ye?»

³ Dawuda ka sarakalasebaga Ahimeleki jaabi ko: «Masace ka ne ci cira do le ra. A ko: «Ne ka i ci cira min na, ani ne ka kuma minw fo i ye, mogo si man kan ka do lon o ra.» O koson ne k'a fo ne ta mogow ye ko o ye taga ne kunben yoro do ra.

⁴ Ayiwa, domunifen juman le be i boro yan? Ne be se ka burukun looru soro i fe wa, walama ni i ka fen o fen soro.»

⁵ Sarakalasebaga ka Dawuda jaabi ko: «Buru gbansan were te ne boro yan. Sarakaburu le be yan; ni a kera ko i ta mogow ma jen ni muso ye nin tere fla kono, ne be se ka o di i ma, i ye taga o di o ma.»

⁶ Dawuda ko: «Can ra an koni ka an yere tanga musow ma. Ni an be taga kere ra tuma o tuma, an b'a ke ten le. Hali ni an be taga ko gbansan do le ra, ne ta mogow be o yere saninya, janko ka na a fo bi ta cira jagon.»

⁷ Dawuda ka o fo minke, sarakalasebaga ka sarakaburuw di a ma, sabu buru were tun te yi ni o te. O buruw le tun blara burutabali kan, ka ke saraka ye Matigi Ala na koro; o nana o buruw le bo yi, ka burukuraw bla o no ra.

⁸ Ayiwa, o y'a soro Sawuli ta jamana jamogo do tun be yi o lon kelen na, min tun tagara cira do ra Matigi Ala na koro. A togo tun ye ko Dogi; Edomuka tun lo. Ale le tun ye Sawuli ta sagagbenbagaw kuntigi ye.

⁹ Dawuda ka Ahimeleki jininka ko: «Taman do te i boro yan wa, walama kerekemuru do? Masace ta cira teliyakojugu fe, ne ma se ka ne ta kerekemuru ta, walama ka kerekeminan were ta.»

¹⁰ Sarakalasebaga k'a jaabi ko: «I ka Filisikace Goliyati min faga Ela kenegbe ra, ale ta kerekemuru be yan. A melegenin be fani do ra; a blandin be saninderege ko fe; ni i b'a fe, a ta. Kerekemuru were te yan ni o te.»

Dawuda ko: «A di ne ma; kerekemuru were te yi min be se ka ale bo.»

Dawuda tagara Filisikaw fe

¹¹ O lon na, Dawuda borira ka bo Sawuli koro, ka taga Gati ta masace Akisi fe.

¹² Nka Akisi ta jamana jamogow k'a fo a ye ko: «Izirayeli jamana ta masace Dawuda le ye nin ye. Musow tun be don kera ka ale togo le fo donkiri ra ko:

«Sawuli ka ce waga caman faga,
Dawuda ka ce waga caman sigiyoroma tan faga.» »

¹³ O kuma tora Dawuda jusu ra; a siranna Gati masace Akisi na kosebe.

¹⁴ A ma na, a k'a yere ke fato ye mogow na na. A k'a yere ke i ko kunkolowurito mogow ce ra, ka ke tagamasiyenw ke ye bondaw konw kan, ka ke daji bo ye k'a bon a bonbosi kan.

¹⁵ Akisi k'a fo a ta jamana jamogow ye ko: «Aw m'a ye ko fatoya be ce nin na wa? Mun na aw nana ni a ye ne fe?»

¹⁶ O tuma o ko fatow le fonna ne fe, fo aw nana ni nin ye, a ye na ke nin kokunntanw ke ye ne na korow wa? Nin jogon be se ka na ne ta so cogo di?»

22

Dawuda nofemogow

¹ Ayiwa, a kera ten, Dawuda bora Gati dugu konɔ, ka taga dogo Adulamu kuruwo konɔ. A balemaw ni a ta somogow bee nana a men ko a be o yoro ra minke, o tagara a no fe yi.

² A kera ten, minw bee tun ye desebagatow ye, ani juruw tun be minw na ni o tun te sera k'a sara, ani minw bee tun jusu kasinin lo jamana jamogow ta kow koson, olugu bee nana fara a kan; a kera o kuntigi ye. Mogɔ keme naani jogon le tun be ni a ye.

³ Dawuda nana bo o yoro ra ka taga Misipe, Mohabu mara ra. A k'a fo Mohabu jamana masace ye ko: «Sabari k'a to ne face ni ne bamuso ye na sigi i fe yan, sani k'a to ne y'a lon Ala bena ne ke min ye.»

⁴ Dawuda tagara ni a face ni a bamuso ye masace fe; o tora masace fe. Dawuda ka wagati min bee ke kuruwo konɔ, a face ni a bamuso tora Mohabu jamana ra o wagati bee ra.

⁵ Lon do, Ala ta cira min togo ye ko Gadi, ale k'a fo Dawuda ye ko: «I kana to nin kuruwo konɔ yan; taga Zude mara ra.» Dawuda tagara, ka taga don Hereti yiritu konɔ.

Sawuli tagara Nobu dugu sarakalasebagaw faga

⁶ Ayiwa, Sawuli nana a men ko dow ka Dawuda ni a nofemogow yoro lon. O y'a soro Sawuli tun siginin be Gibeha dugu konɔ, tintin kan, tamarisun do suma ra, ni a ta taman ye a boro. A ta jamana kuntigiw tun lonin be k'a lamini.

⁷ Sawuli k'a fo a ta jamana kuntigiw ye ko: «Aw Boniyaminu ta mogow, aw ye ne lamen! Yala Yese dence* ko a bena forow ni rezeforow le di aw bee ma wa, walama a ko a bena aw ke a ta kerekeden waga kelen kelen, ani kerekeden keme keme kuntigiw le ye wa?»

⁸ «Ayiwa, mun na aw bee ka ne janfa? Ne dence ni Yese dence ka jen min siri, mogɔ si ma soro aw ra ka o fo ne ye. Ne ta ko hami te aw si ra, sabu ne dence ka ne ta baaraden kononosu ne kama minke janko a ye ne laben, i n'a fo a b'a kera cogo min na sisan, mogɔ si ma son ka ne lasomi o ra.»

⁹ Ayiwa, Edomukace min togo ye ko Dogi, ale tun be ni Sawuli ta jamana kuntigiw ye; ale ko: «Ne ka Yese dence nato ye Nobu dugu konɔ, Ahitubu dence Ahimeleki fe.

¹⁰ Ahimeleki ka Matigi Ala pininka a ye, ka domunifenw di a ma, ka Filisikace Goliyati ta kerekemuru fana di a ma.»

¹¹ O fora minke, masace ka mogɔ do ci ka taga Ahitubu dence sarakalasebaga Ahimeleki wele, ani a ta ghamogo minw bee tun ye sarakalasebagaw ye Nobu dugu konɔ. O bee nana masace fe.

¹² Sawuli ko: «Ahitubu dence, ne lamen!» Ahimeleki ko: «Naamu, ne matigice!»

¹³ Sawuli ko: «Mun le koson ele ni Yese dence benna a ra ka ne janfa? Mun koson i ka domuni di a ma, ka kerekemuru fana di a ma, ka Ala pininka a ye, janko a ye wuri ne kama, ka ne laben, i n'a fo a b'a kera cogo min na bi?»

¹⁴ Ahimeleki ka masace jaabi ko: «Ele ta jamana kuntigiw bee ra, jon le ye lanamogo ye i ko Dawuda? Ale le ye masace burance ye. I k'a ke i korosibagaw bee kuntigi ye; i ta somogow bee fana be a bonya kosebe.

* 22:7 22:7 Yese dence, o ye Dawuda ye.

¹⁵ Yala bi le ye a sipaga folo ye ko ne ka Ala jininka a ye wa? Ne koni ma janfa si miiri ele kama ka ye fiyewu. Masace, i kana nin ko kunko la i ta jonce kan, walama k'a la ne ta gbamogwo do kan, sabu i ta jonce ma foyi si le lon nin ko ra.»

¹⁶ Masace ko: «Ahimeleki, ne bena ele faga, ele ni i ta gbamogow bee, sigiya si le te o ra!»

¹⁷ Masace ta kerekese minw b'a korosira, a k'a fo olugu ye ko: «Aw ye aw na munu, ka Matigi Ala ta sarakalasebagaw faga, sabu olugu fana ka Dawuda dema! O tun k'a lon ko Dawuda be borira co, o bee n'a ta, o ma son ka ne lasomi.» Nka kerekese ma son ka o boro se Matigi Ala ta sarakalasebagaw ma.

¹⁸ A kera ten, masace k'a fo Dogi ye ko: «Ele ye wuri ka nin sarakalasebagaw faga!» Dogi, Edomukace wurira ka sarakalasebagaw faga. O lon na, Dogi ka ce biseegi ni looru le faga; sarakalasebagaya derege minw lalagara ni lenfani ye, o deregew tun be o bee ra.

¹⁹ O ko, Sawuli tagara Nobu dugumogwo tow bee faga; Nobu tun ye sarakalasebaga dugu le ye. A ka o bee le faga: ceu, ani musow, ani denmisenw, ani denpeninw, ani misiw, ani faliw, ani sagaw bee.

²⁰ Ahitubu dence Ahimeleki, o dence kelen, min togo ye ko Abiyatari, ale le sera ka bosi, ka bori ka taga Dawuda fe.

²¹ A tagara a fo Dawuda ye ko Sawuli ka Matigi Ala ta sarakalasebagaw faga.

²² Dawuda ko: «E! O lon na, ne koni tun sigiyara Edomukace Dogi ra; ne k'a ye Nobu dugu konko minke, ne tun lara a ra ko a bena taga nin kow bee fo Sawuli ye sigiya te ra. O ra, ne yere le kera sababu ye k'a to o ka aw ta gbamogow bee faga.

²³ To ne korow yan, i kana siran; mogwo min b'a fe ka ne faga, o tigi kelen le b'a fe ka ele fana faga. Nka ka i to ne korow yan, foyi tena i sorow.»

23

Dawuda tagara Keyila dugumogow bosi

¹ Ayiwa, o nana a fo Dawuda ye ko Filisikaw benna Keyila dugu kan, ko mogow ka siman minw kan k'a lajen kene ma, ko o be o bee ce ra.

² Dawuda ka Matigi Ala jininka ko: «Matigi Ala, yala ne ka kan ka taga ben Filisikaw kan ka o kere wa?» Matigi Ala k'a jaabi ko: «Taga! I bena Filisikaw kere ka se o ra, ka Keyila dugumogow bosi.»

³ Nka Dawuda ta mogow k'a fo a ye ko: «An be Zude mara ra yan, o bee n'a ta, siranya be an na; ni an ka na taga fo Keyila ko an be taga Filisikaw ta kerekedenw kere, o siranya tena bonya ni nin ye wa?»

⁴ Dawuda ka Matigi Ala jininka tuun. Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Wuri, aw ye taga Keyila, sabu ne bena Filisikaw don i boro.»

⁵ O ra, Dawuda wurira ka taga Keyila ni a ta mogow ye. O tagara Filisikaw kere. O ka Filisikaw ta beganw ce, ka o ta kerekedenw caman faga. Dawuda ka Keyila dugumogow bosi o cogo le ra.

⁶ Wagati min na Ahimeleki dence Abiyatari tun borira ka taga Dawuda fe Keyila, a tun tagara ni saninderege ye a boro.

Sawuli ka Dawuda noghen

⁷ Ayiwa, o tagara a fo Sawuli ye ko Dawuda sera Keyila. Sawuli ko: «Co! Ala le ka Dawuda don ne boro sisan, sabu a nana a yere datugu dugu min konko, o dugu lamininin lo ni kogo ye, kon ni sogonanw fana be a donda ra.»

⁸ O ra, Sawuli k'a ta kerekedenw bee ke nogon kan kere kama, ko o be taga Keyila, ka taga dugu lamini, ka Dawuda ni a ta mogow datugu dugu konko.

⁹ Dawuda nana a men minke ko Sawuli be janfa sirira ale kama, a k'a fo sarakalasebaga Abiyatari ye ko a ye na ni saninderege ye!

¹⁰ Dawuda k'a fo Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i ta jonce k'a men ko Sawuli b'a fe ka na Keyila dugu kama, ka na dugu halaki ne koson.

¹¹ Yala Keyila dugumogow bena ne don a boro wa? Yala Sawuli bena na can ra i n'a fo i ta jonce k'a men cogo min na wa? Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, sabari i ye o fo i ta jonce ye.» Matigi Ala ka Dawuda jaabi ko: «Sawuli bena na.»

¹² Dawuda ka Ala pininka tuun ko: «Yala Keyila dugumogow bena ne ni ne nɔfemogow don a boro wa?» Matigi Ala ko: «O bena aw don a boro.»

¹³ O ra, Dawuda ni a ta mogow wurira ka bo Keyila dugu konɔ, ka to ka yaala ka taga yorow na fe yi. O tun ye mogow keme worow jɔgon. O nana a fo Sawuli ye minke ko Dawuda bora Keyila dugu konɔ, Sawuli ma taga yi tuun.

Yonatan nana Dawuda fe

¹⁴ Dawuda tagara to Zifu kongokolonyorow ra, ani a kuruyorow ra, ka to ka dogo kuruwow ra. Sawuli tun be Dawuda yorɔpinina lon o lon, nka Ala ma son ka Dawuda don a boro.

¹⁵ Ayiwa, Dawuda nana a men ko Sawuli k'a ta mogow lajen, ko o be ale le pinina k'a faga. Dawuda tora Zifu kongokolon yorow ra, Horesa fan na.

¹⁶ Lon do, Sawuli dence Yonatan tagara Dawuda fe Horesa, ka taga a ja gbɛɛya, janko a ye a jigi la Ala kan.

¹⁷ Yonatan k'a fo a ye ko: «I kana siran, sabu ne face tena se k'a boro se i ma. Ele le bena ke Izirayeli jamana masace ye, ka ne gban ele ra. Hali ne face Sawuli yere ka o lon.»

¹⁸ O fla bee ka jɛnɔgɔnya don tuun Matigi Ala na korow. Dawuda tora Horesa, Yonatan tagara a ta so.

Ala ka Dawuda bɔsi Sawuli boro tuun

¹⁹ Ayiwa, Zifuka dow wurira ka taga Sawuli ko Gibeha, ka taga a fo a ye ko: «I m'a lon ko Dawuda dogonin be an ta mara ra yan wa? A be Horesa kuruwow ra, Hakila kongoriw yorow ra, yorow min be Yesimon kongokolon woroduguyanfan fe wa?

²⁰ O ra, masace, ni wagati o wagati ka i diya, i ye na; an koni, anw bena a mina k'a don i boro.»

²¹ Sawuli ka o mogow jaabi ko: «Matigi Ala ye baraka don aw ra, sabu aw hinara ne ra!

²² O bee n'a ta, aw belen ye taga a ko segesege tuun; a be deri ka teme yorow minw na, aw ye o yorow bee cogoya lon; minw k'a ye, aw ye o tigiw pininka kosebe, sabu o k'a fo ne ye ko mogow do lo min ka cegu kosebe!

²³ Aw ye taga a dogoyorow bee yorɔpini ka o lon; o ko, aw ye na o kow gbɛya k'a fo ne ye. Ni o kera, ne yere be taga ni aw ye; ni a kera ko a be Zuda mara yorow o yorow, ne bena jamana yorow bee yaala fo ka taga a ye.»

²⁴ Ayiwa, Zifu dugumogow wurira o le ra ka taga o ta yorow ra ka kon Sawuli na. O y'a sorow Dawuda ni a ta mogow tun be Mahon kongokolon konɔ, kenegbeba yorow ra, Yesimon kongokolon woroduguyanfan na.

²⁵ Sawuli ni a ta mogow nana wuri ka taga ke Dawuda yorɔpini ye. Do tagara o fo Dawuda ye. Dawuda wurira ka taga Mahon kongokolon konɔ farayorow dow ra, ka taga to o yorow ra. Sawuli ka o men minke, a tagara Mahon kongokolon konɔ ka taga ke Dawuda nogben ye.

²⁶ Sawuli tun be kuru fan kelen na, Dawuda ni a ta mogow tun be kuru fan do ra, o be teliyara ka bori Sawuli na. Sawuli ni a ta kerekejama nana surunya Dawuda ni a ta mogow ra tuma min na ko o be ben o kan ka o mina,

²⁷ ciraden do nana Sawuli fe ka na a fo a ye ko a ye na joona joona, ko Filisikaw donna jamana konɔ.

²⁸ O yɔrɔnin bɛɛ, Sawuli ka Dawuda gbɛnni dabra ka seko ka taga Filisikaw kɛɛ. O le koson o ka o yɔrɔ togo la ko «farapogonna farakuru».

24

Dawuda ma son ka Sawuli faga Eni Gedi kuruwo kɔnɔ

¹ Dawuda bɔra o yɔrɔ ra ka taga dogo fɔ Eni Gedi farawow yɔrɔ ra.

² Sawuli nana seko ka bɔ kɛɛ ra ni Filisikaw ye minke, o k'a fɔ a ye ko Dawuda bɛ Eni Gedi kongokolon kɔnɔ.

³ O fɔra Sawuli ye minke dɔrɔn, a ka Izirayeli jamana bɛɛ ra kerekɛɛfari waga saba ta, ka taga Dawuda ni a ta mɔgow nɔ fɛ; o tagara ka taga se fɔ fara dɔw ma, o bɛ minw wele ko kongobakɔrɔninw ta faraw.

⁴ O tagara se sagamarayɔrɔ dɔw ma, o tun bɛ sirada ra. Kuruwo dɔ tun bɛ o yɔrɔ ra. Sawuli donna o kuruwo kɔnɔ ka sokɔtaga kɛ; k'a sɔrɔ Dawuda ni a ta mɔgow tun dogonin bɛ o kuruwo kelen le kɔnɔɔyɔrɔ ra.

⁵ Dawuda ta mɔgow k'a fɔ Dawuda ye o da jukɔrɔ ko: «Matigi Ala tun ka wagati min ko fɔ i ye, ko a bɛna i jugu don i boro, janko i ye a kɛ i sago ye, o wagati le sera bi tan.»

Dawuda dɛndɛnna ka taga Sawuli ta deregeba senkɔrɔyɔrɔ dɔ tige; Sawuli ma bɔ o kala ma.

⁶ Nka Dawuda ka o kɛ minke dɔrɔn, a jusukun k'a sɔsɔ, sabu a k'a ye ko a ka Sawuli ta deregeba senkɔrɔyɔrɔ dɔ tige minke, ko ale tun man kan ka o kɛ.

⁷ A k'a fɔ a ta mɔgow ye ko: «Ala ye ne kisi nin ko jɔgon kɛri ma, k'a fɔ ko ne bɛ ne boro se ne matigice ma, Matigi Ala ka min janawoloma, sabu Matigi Ala ka ale le janawoloma k'a to o ka turu kɛ a kun na k'a sigi masaya ra.»

⁸ Dawuda ka o kumaw le fɔ k'a ta mɔgow lalo; a m'a to o ye ben Sawuli kan.

O kɔ, masace Sawuli bɔra kuruwo kɔnɔ, ka taga.

⁹ Dawuda fana bɔra kuruwo kɔnɔ ka gban a kɔ; Dawuda pɛrɛnna k'a wele, ko: «Ne matigice masace!» Sawuli k'a ja munu k'a flɛ. Dawuda k'a kinbiri gban, k'a ja biri dugu ma.

¹⁰ Dawuda k'a fɔ Sawuli ye ko: «Masace, mɔgo minw b'a fɔra i ye ko ne Dawuda b'a fɛ ka kojugu kɛ i ra, mun na i bɛ o mɔgow lamɛnna?»

¹¹ I yɛɛ ja k'a ye bi ko Matigi Ala tun ka i don ne boro kuruwo kɔnɔ bi. Ne ta mɔgow tun ko, ko ne ye i faga; nka ne ka i to yi; ne k'a fɔ o ye ko ne tɛ son ka ne boro se ne matigice ma, ko sabu Matigi Ala le ka i janawoloma k'a to o ka turu kɛ i kun na ka i kɛ masace ye.

¹² Ne face, ele yɛɛ y'a flɛ kɛ! I ta deregeba senkɔrɔyɔrɔ tigenin flɛ nin ye ne boro. Ni ne ka i ta deregeba senkɔrɔyɔrɔ tige ka i yɛɛ to yi, ne ma i faga, i yɛɛ ka kan k'a jate mina k'a lon ko juguya si tɛ ne kɔnɔ, ne fana t'a fɛ ka muruti i kama, ne fana ma kojugu si kɛ i ra, k'a sɔrɔ ele bɛ ne gbɛnna ko i bɛ ne faga.

¹³ Matigi Ala le bɛna ele ni ne ta kiti tige; Matigi Ala le bɛna ne hake bɔ i ra; ni o tɛ, ne yɛɛ boro kɔni tɛna se i ma.

¹⁴ Mɔgow bɛ zana kɔrɔ dɔ fɔ ko: «Kojugu bɛ bɔ mɔgojugu dɔrɔn le fɛ». O koson ne boro tɛna se i ma.

¹⁵ Izirayeli masace yɛɛ bɔra jɔn le kama dɛ? O tuma ele bɛ son ka bɔ ka taga wuru sanin gbɛn, walama ka taga tɛtɛ gbansan gbɛn wa?

¹⁶ Matigi Ala bɛna nin kiti tige; a bɛna kiti tige ele ni ne cɛ. A bɛna ne ta ko flɛ, ka lo ni ne kunko ye, ka kiti tige ka ne bɔsi i boro.»

¹⁷ Dawuda ka nin kumaw fɔ Sawuli ye ka ban minke, Sawuli ko: «Ne dence Dawuda, ele kumakan le ye nin ye wa?» Sawuli kasira kɔsɛbɛ.

¹⁸ O kɔ, a k'a fɔ Dawuda ye ko: «Ele terennin lo ka tɛmɛ ne kan, sabu i ka kojuman kɛ ne ye, k'a sɔrɔ ne ka kojugu le kɛ ele ra.

¹⁹ Numanya min bɛ i jusu ra ne ta ko ra, i ka o yira ne ra bi; sabu Matigi Ala tun ka ne don i boro, nka i ma sɔn ka ne faga.

²⁰ Ni o tɛ, ni mɔɔ k'a jugu mina, yala a bɛ a to a ye taga a yɛrɛ ma tan wa? I ka min kɛ ne ye bi, Matigi Ala ye i sara o ra.

²¹ Sisan, a flɛ, ne yɛrɛ k'a lɔn ko i bɛna sigi masaya ra, sigiya tɛ o ra; Izirayeli jamana masaya bɛna sabati i boro.

²² O ra, kari ne ye sisan Matigi Ala tɔɔ ra, ko i tɛna ne ta duruja bɛɛ halaki ne kɔ, ani ko i tɛna ne tɔɔ tunu ka bɔ ne ta siya ra.»

²³ Dawuda karira Sawuli ye. O kɔ, Sawuli tagara a ta so. Dawuda ni a ta mɔɔw tagara o ta dogoyɔrɔw ra, farawow ra.

25

Samawilu ta saya

¹ O kɔ, Samawilu nana sa. Izirayelimɔɔw bɛɛ lajɛnna k'a su kasi, k'a sanga kɛ. O k'a su don a ta so kɔnɔ, Rama dugu kɔnɔ. O kɔ, Dawuda wurira ka taga Paran kongokolon kɔnɔ.

Nabali ka Dawuda ta ciradenw dɔɔya

² Ayiwa, cɛ dɔ tun bɛ Mahɔn; naforobatigi tun lo. A borofɛnw tun bɛ Karimɛli. Saga waga saba, ani ba waga kelen tun bɛ a fɛ. A tun tagara Karimɛli ka taga a ta sagaw si kan*.

³ O cɛ tɔɔ tun ye ko Nabali, a muso tɔɔ tun ye ko Abigayili. A muso tun ye muso hakiritigi le ye; a tun cɛ ka ji fana. Nka cɛ tun ye mɔɔjugu le ye, ani mɔɔ jusukungbɛlɛn. Kalebɔ ta gbamɔɔ dɔ tun lo.

⁴ Dawuda tora kongokolon kɔnɔ k'a mɛn ko Nabali bɛ a ta sagaw si kannna.

⁵ A k'a ta kanbɛlɛn cɛ tan ci Nabali fɛ k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga Karimɛli, Nabali fɛ. Aw ye taga a fɔ a ye ko ne bɛ a fora.

⁶ O kɔ, aw ye a fɔ a ye ko: «Ala ye si di i ma, Ala ye hɛra kɛ i ye, ka hɛra kɛ i ta somɔɔw bɛɛ ye, ka i borofɛnw bɛɛ sabati.

⁷ Ne k'a mɛn ko o bɛ i ta sagaw si kannna. Ayiwa, wagati min na i ta sagagbɛnbagaw tun bɛ ni an ye, an ma kojugu si kɛ o ra, o ta foyi ma tunu fana, fɔ ka taga o bɔ Karimɛli;

⁸ ni i ka i ta baaradenw jininka, olugu yɛrɛ bɛna a fɔ i ye. O ra, i n'a fɔ an nana janagbɛlon le ra bi, sabari, ka ne ta baaradenw fana minako ja; ni fɛn o fɛn ka sɔrɔ i boro, i ye sabari ka o di i ta jɔnw ma, ani ne min ye i dɛncɛ Dawuda ye.» »

⁹ Ayiwa, Dawuda ta ciradenw tagara se min kɛ, Dawuda tun ka min fɔ o ye, o ka o fɔ Nabali ye, ka je ka lɔ.

¹⁰ Nabali ka Dawuda ta ciradenw jaabi ko: «Dawuda ye jɔn le ye? Yɛsɛ dɛncɛ ye jɔn le ye? Baaraden caman bɛ borira bi ka bɔ o matigicɛw fɛ.

¹¹ O tuma ne ka domuni ni ji ni sogo min labɛn ne ta sagasikanbagaw ye, aw b'a miiri ko ne bɛna o le ta ka o di mɔɔ dɔw ma, ne ma minw bɔyɔrɔ lɔn wa?»

¹² Ayiwa, Dawuda ta ciradenw sekɔra ka taga Dawuda fɛ, ka taga Nabali ta kumaw bɛɛ fɔ a ye.

¹³ Dawuda k'a fɔ a ta mɔɔw ye ko: «Aw bɛɛ ye aw ta kɛrɛkɛmuru siri aw yɛrɛ cɛ ra!» O bɛɛ ka o ta kɛrɛkɛmuruw siri. Dawuda fana k'a ta kɛrɛkɛmuru siri a yɛrɛ cɛ ra. Cɛ kɛmɛ naani jɔɔn gbanna Dawuda kɔ. A tɔ kɛmɛ fla tora o ta minanw kɔrɔ.

* 25:2 25.2 Yahudiya tun bɛ to ka o ta sagaw si kan, ka o kɛ faniw ye. O lɔn tun ye janagbɛlonba le ye o fɛ.

¹⁴ O y'a soro Nabali ta baaraden do tun tagara o kuma fo Nabali ta muso Abigayili ye; a ko: «A fe, Dawuda tora kongokolon kono ka mogo dow ci ka na an matigice fo, nka a ka o mafiyenya kosebe.

¹⁵ K'a soro Dawuda ta mogow ka kopuman caman ke anw ye. Ka an to kongo kono, an ka wagati min bee ke ni o ye, o ma kojugu si ke an na, an ta foyi fana ma tunu.

¹⁶ An ka wagati min bee ke ni o ye, an be sagaw ni baw gbenna, su ni tere, o tun be an korosi janko foyi kana an soro.

¹⁷ O ra, sisan i ka kan ka min ke, i yere ye o miiri; ni o te, an matigice ni a ta so bee le bena halaki, sigiya te o ra. K'a soro ale ye mogojugu le ye; mogo te se ka kuma a fe.»

¹⁸ Abigayili teliyara ka burukun keme fla ta, ani rezenji forogo fla, ani saga looru sogo tobinin, ani simankise yirannin mina na looru, ani rezenmo jalan siri keme, ani toromo jalan siri keme fla.

¹⁹ A ka o bla faliw ko ra, k'a fo a ta baaraden kanbelenw ye ko: «Aw ye bla ne na, ne be aw ko.» A ma foyi fo a ce Nabali ye.

²⁰ K'a tagato to a ta fali kan kuru ko fe, a barara ka taga ben ni Dawuda ni a ta mogow ye, olugu fana be nana.

²¹ Dawuda tun b'a fora ko: «Ne koni ka nin ce ta borofenw mara a ye, k'a to foyi ma sonya a borofen si ra, o kera gbansan le ye. A ka ne ta kopuman sara ni kojugu le ye.

²² Sani sini ce, ni ne ka hali Nabali ta somogo ce kelen to, o tuma Ala ye kojugu suguya bee la ne Dawuda kan!»

²³ Abigayili ka Dawuda ye minke, a jigira joona ka bo a ta fali kan, k'a kinbiri gban, k'a na biri dugu ma Dawuda na koro.

²⁴ O ko, a k'a yere firi dugu ma Dawuda sen koro, k'a fo Dawuda ye ko: «Ne matigice, ne le firira! Sabari k'a to ne ye kuma i fe; i ta jonmuso ta kuma lamen.

²⁵ Ne matigice, i kana ta nin Nabali mogojugu fe. A togo be cogo min na, a yere be ten le. A togo koro le ye ko hakirintan; hakirintan lo fana. Ne matigice ka kanbelen minw ci, i ta jonmuso fana tun ma olugu ye.

²⁶ «Ayiwa, sisan ne lara a ra ko can yere ra Matigi Ala yere le ka i bari, k'a to i kana mogo faga, ka i yere monebo. Ne matigice juguw, ani mogo o mogo b'a fe ka kojugu ke i ra, olugu bee ta ye ke i ko Nabali.

²⁷ Ne nana ni bonya min ye ne matigice fe, a to o ye di i nofekanbelenw ma.

²⁸ Sabari, i ye i ta jonmuso ta hake yafa a ma; sabu Matigi Ala bena ne matigice ta somogow sabati, sigiya te o ra, sabu ne matigice be kere kera Matigi Ala togo le ra. O ra, i si bee ra, mogo tena kojugu foyi soro i ra ka ye.

²⁹ Hali ni mogo do ka wuri i kama, ko a be i faga, Matigi Ala, i ta Ala bena ne matigice nin mara, janko i panaman ye to. Nka a bena i juguw ta ninw firi yorojan, i ko mogo be kabakuru firi ni tafura ye cogo min na.

³⁰ Matigi Ala ka kopuman minw bee layiri ta ne matigice ye, ni a nana o fenw bee ke i ye tuma min na, ka i ke Izirayelimogow namogo ye,

³¹ o tuma tingalon foyi tena ke ne matigice ra, i jusukun fana tena i jaraki ko i ka mogo faga gbansan, ka i yere dimibo. Ni Matigi Ala ka na o kopuman ke i ye, o tuma i ye i hakiri to i ta jonmuso ra.»

³² Dawuda k'a fo Abigayili ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, baraka! Sabu ale le ka i ci ka na ne kunben bi.

³³ Ala ye baraka don i ra, i ta hakiripuman koson; sabu ele le ka ne bari k'a to ne ma mogo faga ka ne yere dimibo.

³⁴ Nka ne be kari Matigi Ala, Izirayeli ta Ala panaman togo ra, ale min ka ne bari janko ne kana kojugu ke i ra, ko ni i tun ma na joona ka na ne kunben, sani dugu tun ye gbe, hali Nabali ta sokonmogogo ce kelen panaman tun tena to.»

³⁵ Ayiwa, Abigayili tun nana ni bonyafen minw ye, Dawuda ka o fenw mina a boro, k'a fo a ye ko: «Taga i ta so hera ra; ne ka i ta kuma bee men, i ka min fo, ne sonna o ma fana.»

Nabali ta saya

³⁶ Abigayili sekora ka taga so, a ce Nabali fe; a tagara a soro ko Nabali be panagbeba do kera a ta so, i ko masace. A nagarininba tun lo; a ka doru min ka fa, fo ka panamini. O ra, Abigayili ma son ka foyi fo a ye, fo ka taga dugu gbe.

³⁷ Dugu gbera tuma min na, doru ka Nabali bla tuma min na, ko minw kera, a muso ka soro ka o fo a ye. A kera i ko fen do le ka Nabali sogo a sonkun na; a fari yoro bee barara ka faga, k'a ke i ko kabakuru.

³⁸ Tere tan jigon temenin ko, Matigi Ala ka bana do bla Nabali ra, k'a faga.

Dawuda ka Abigayili furu

³⁹ Ayiwa, Dawuda nana a men ko Nabali sara. Dawuda ko: «Matigi Ala baraka, sabu Nabali tun ka mafiyenyari min lase ne ma, Matigi Ala yere le ka o juru sara a ra; a ka ne bari fana janko ne kana kojugu ke. Matigi Ala ka Nabali ta juguya ben a yere kan yi.»

O ko, Dawuda ka mogogo ci ka taga a fo Abigayili ye ko ale be a furu.

⁴⁰ Dawuda ta baaradenw tagara se Abigayili fe Karimeli; o k'a fo a ye ko: «Dawuda ka an ci i fe, ko an ye na a fo i ye ko ale b'a fe i ye ke a muso ye.»

⁴¹ O yoronin bee, Abigayili k'a kinbiri gban k'a ja biri dugu ma, k'a fo ko: «Ne ye aw ta jonmuso le ye; ne labenna ka ne matigice ta jonw senw ko!»

⁴² O ko, Abigayili wurira joona ka yelen fali do kan, ka gban Dawuda ta ciradenw ko, ale ni a ta baaraden sunguru looru. A tagara ke Dawuda ta muso ye.

⁴³ O y'a soro Dawuda tun ka Ahinohamu fana furu, min be bo Zizireli. O fla bee kera a musow ye.

⁴⁴ Nka Dawuda muso min tun ye Mikali ye, Sawuli denmuso, Sawuli tun nana ale mina k'a di Lahisi dence Paliti ma, min be bo Galimu.

26

Dawuda ma son Sawuli fagako ma a sipaga flanan na

¹ Zifukaw tagara Sawuli fe tuun Gibeha, ka taga a fo a ye ko: «I m'a lon ko Dawuda dogonin be Hakila kongoriw yoro ra, kongokolon koro yi wa?»

² Sawuli wurira ka jigi Zifu kongokolon fan na ni Izirayeli kerekedefari ce waga saba (3 000) ye, ko o be taga Dawuda yoropini Zifu kongokolon konu.

³ O tagara o ta fanibonw lo Hakila kongoriw yoro ra, kongokolon koro, sirada ra. O y'a soro Dawuda tun be kongokolon konu. A nana a men minke ko Sawuli nana ale ko kongokolon konu,

⁴ a ka mogogo dow ci dogo ra ka taga a fle; o cogo ra a k'a lon ko can ra Sawuli nana.

⁵ Dawuda wurira o le ra ka taga Sawuli ni a ta mogow sigiyoro ra. A ka Sawuli yere layoro ye, ani a ta kerekejama kuntigi, Neri dence Abineri layoro. Sawuli tun be si kerekedenw ce ma, kerekedenw be a lamini.

⁶ Ayiwa, Dawuda ka kuma ta k'a fo Hetikace Ahimeleki ni Seruya dence Abisayi ye, min ye Yohabu balemace ye, ko: «Jon b'a fe ka jigi ni ne ye ka taga Sawuli ni a ta kerekejama sigiyoro ra?» Abisayi ko: «Ne be jigi ni i ye!»

⁷ Dawuda ni Abisayi tagara Sawuli ta mōgow ko su fε. O tagara a ye ko Sawuli lara a bε sunōgora kerekedenw cε ra, a ta taman turunin bε dugu ma a kunyanfan na. Abineri ni kerekedenw lanin bε k'a lamini o bε sunōgora.

⁸ Abisayi ko Dawuda ma ko: «Ala le ka i jugu don i boro bi. A to ne ye a sōgo ni taman ye fō k'a gbengben dugu ma sinaga kelen, ka dan o sinaga kelen ma.»

⁹ Dawuda ko Abisayi ma ko: «I kana a faga dε! Sabu jon le bε se k'a boro se Ala ta masace ma, ni Ala ma o hake bō o tigi ra?»

¹⁰ Dawuda ko: «Ne bε kari Matigi Ala panaman tōgo ra, ko Matigi Ala yere kelenpe le bεna a faga; ni a salon sera, a bεna sa a yere ma, walama a bεna taga sa kere dō le ra.

¹¹ Ni o tε, ka ne boro se Matigi Ala ta masace ma, Matigi Ala ye ne kisi o ma. Taman min turunin bε dugu ma a kunyanfan na, an ye o dōron ta, ani a ta jibara, an ye taga.»

¹² Dawuda ka taman ni jibara ta Sawuli kunyanfan na, o ka taga. Mōgo si ma o ye, mōgo si ma bō a kala ma, mōgo si fana ma kunu; o bεε le tun bε sunōgora, sabu Matigi Ala tun ka sunōgoba dō ben o bεε kan.

¹³ Dawuda temena kenegbeba fan dō fε, ka taga lō kongori kunna k'a yere mabō o ra; yōrojanba tun bε a ni Sawuli cε.

¹⁴ A perenna k'a fō Neri dence Abineri ni mōgo tōw ye ko: «E! Abineri, i tε ne jaabi wa?» Abineri ko: «Ele jontigi le bε perenna masace toro kōro tan?»

¹⁵ Dawuda ko Abineri ma ko: «Ele kōni ye cε yere le ye, cε min jōgon tε Izirayeli jamana bεε ra, can tε wa? Mun na i ma i matigice masace kōro si ka ja? Sabu mōgo dō nana ko a bεna masace faga.

¹⁶ I ka min kε nin ye, o ma ja dε! Ne bε kari Matigi Ala panaman tōgo ra ko aw bεε ka kan ka faga le, sabu aw ma aw matigice kōro si ka ja, Matigi Ala ka min panawoloma k'a kε masace ye. Taman ni jibara min tun bε masace kunyanfan na, o bε min sisan?»

¹⁷ Sawuli k'a ye ko Dawuda kan lo. A ko Dawuda ma ko: «Ele kan lo wa, ne dence Dawuda?» Dawuda k'a jaabi ko: «Ne kan lo, masace, ne matigice!»

¹⁸ Dawuda ko: «Mun koson ne matigice bε a ta joncε nōgbenna dε? Ne ka mun le kε, walama kojugu juman le yera ne ra?

¹⁹ Ne matigice masace ye sabari k'a ta joncε ta kuma lamen sisan. Ni Matigi Ala le k'a don i jusu ra ko i ye ne nōgben, o tuma Ala y'a to ne ye saraka bō a ye k'a daari. Nka ni mōgow lo, o tuma, Matigi Ala ye o mōgow danga; sabu o bε ne gbenna ka bō Matigi Ala ta jamana ra le, a ka jamana min di a ta mōgow ma. A bε i n'a fō o bε ne gbenna, ko ne ye taga batofen werew le bato.

²⁰ E! Ne kana sa ka ne yoro janyanin to Matigi Ala ra! Izirayeli masace bε tagara kere ra tete gbansan le kama, k'a kε i n'a fō mōgo min bε tagara woloninw le faga kuruw ra.»

²¹ Sawuli ko: «Ne jarakira! Ne dence Dawuda, seko ka na; ne tēna kojugu kε i ra tuun, sabu bi su fε, i ka ne nin jate fenba ye, i ma son ka ne faga. Ne ka nalomanya le kε; ne kōni firira kosebe yere le!»

²² Dawuda ko: «Masace ta taman ye nin ye, kanbelen dō ye na a mina.

²³ Matigi Ala bεna an bεε sara ka kapa ni a ta terenninya ni a ta kankelentigiya ye; sabu Matigi Ala tun ka i don ne boro bi, nka ne ma son ka ne boro se Matigi Ala ta masace ma.

²⁴ Ayiwa, i n'a fō ne ka ele nin jate fenba ye bi, Matigi Ala fana ye ne nin jate fenba ye; a ye ne kisi ka bō tōoro bεε ra!»

²⁵ Sawuli k'a fō Dawuda ye tuun ko: «Ne dence Dawuda, Ala ye baraka don i ra. I bεna koba caman kε, sigiya tε o ra; o kow bεε bεna ja i boro fana!»

O kō, Dawuda k'a ta sira ta ka taga; Sawuli fana tagara a ta so.

27

Dawuda tagara dogo Filisikaw ta jamana ra

¹ O kɔ, Dawuda k'a miiri a yere kɔnɔ, k'a fɔ ko: «Lon dɔ, Sawuli laban bɛna ne faga le cɔ! Min ka fisa ne ma a bɛɛ ye, o le ye nin ye: ka bori ka taga Filisikaw ta jamana ra ka taga to yi, janko Sawuli kana kɛ ne nɔgbɛn ye Izirayeli jamana yɔrɔ bɛɛ ra tuun. Ni o kɛra, ne bɛna bɔsi ka bɔ a boro.»

² Dawuda wurira o le ra, ale ni a ta cɛ kɛmɛ wɔɔrɔ minw tun bɛ ni a ye; o tagara Gati masacɛ Akisi fɛ, min ye Mahɔki dence ye, ka taga sigi o yɔrɔ ra.

³ Dawuda tagara to Akisi fɛ Gati mara ra o cogo le ra, ale ni a ta cɛ kɛmɛ wɔɔrɔ, ni o ta somɔgow; Dawuda ta muso fla bɛɛ tun bɛ ni a ye: a ta Zizirelikamusɔ Ahinohamu, ani Karimelikacɛ Nabali min sara, o ta muso Abigayili.

⁴ O tagara a fɔ Sawuli ye ko Dawuda borira ka taga Gati mara ra. A kɛra ten, Sawuli ka Dawuda nɔgbɛn dabra.

⁵ Lon dɔ, Dawuda k'a fɔ Akisi ye ko: «Ni ne ko ka di i ye, o tuma aw ye kɛrɛfɛdugu dɔ di ne ma kongo kɔnɔ, ne bɛ se ka taga sigi yɔrɔ min na; sabu i ta jɔncɛ man kan ka sigi ni i ye masacɛ ta dugu yere kɔnɔ yan.»

⁶ Ayiwa, o lon kelen yere ra, Akisi ka Sikilagi dugu di Dawuda ma. O le kosɔn, Sikilagi dugu kɛra Zuda masacɛw ta dugu ye fɔ ka na se bi ma.

⁷ Dawuda ka san kelen ni karo naani le kɛ Filisikaw ta jamana ra.

Dawuda tun bɛ to ka ben siya minw kan

⁸ Ayiwa, Dawuda ni a ta mɔgow tun bɛ to ka bɔ ka taga ben Gesurikaw ni Gizirikaw ni Amalekikaw kan, ka o kɛrɛ, sabu kabini wagatijan, o siyaw le tun siginin bɛ o yɔrɔ mara ra, k'a ta Suri, ka taga a bla fɔ Misiran jamana ra.

⁹ Dawuda tun bɛ o ta jamana bɛɛ halaki. A tun tɛ cɛ si walama muso si panaman to. A tun bɛ o ta sagaw, ni o ta baw, ni o ta misiw, ni o ta faliw, ni o ta jɔgɔmɛw, ni o ta faniw cɛ ka na ni o ye. Ni a tun sekɔra tuma o tuma, a tun bɛ taga Akisi fɛ.

¹⁰ Akisi tun bɛ to ka Dawuda nininka ko: «Aw bɔra ka taga ben yɔrɔ juman mɔgow le kan bi?» Dawuda tun bɛ a jaabi ko: «An tagara Zuda jamana woroduguyanfan le fɛ,» walama a tun b'a fɔ a ye ko: «An tagara Yeramelikaw ta jamana woroduguyanfan le fɛ,» walama a tun a b'a fɔ ko: «An tagara Kenikaw ta jamana woroduguyanfan le fɛ.»

¹¹ Dawuda tun tɛ cɛ si walama muso si panaman mina, ko a bɛ taga ni o ye Gati mara ra; sabu a tun b'a fɔra ko o mɔgow bɛna taga olugu ta koketaw lakari Akisi ye, ko: «Dawuda k'a kɛ tan, a k'a kɛ tan.» O ra, Dawuda ka wagati min bɛɛ kɛ Filisikaw ta jamana kongokɔnɔyɔrɔw ra, a tun bɛ to k'a kɛ ten le.

¹² Akisi tun lanin bɛ Dawuda ra kosebɛ. A tun b'a fɔra ko: «Dawuda k'a yere ko gboya a ta siya Izirayelimɔgow ye yere le. Sisan a bɛna to ne ta baaradenya le ra tuma bɛɛ.»

28

Filisikaw tagara Izirayelimɔgow kɔ

¹ Wagati dɔ nana kɛ, Filisikaw ka o ta kɛrɛkɛjamaw bɛɛ kɛ jɔgɔn kan, k'a kɛ kɛrɛkɛjamaba kelen ye, ko o bɛ taga Izirayelimɔgow kɛrɛ. Akisi k'a fɔ Dawuda ye ko: «I yere k'a lon ko ele ni i ta mɔgow bɛna kɛ ne ta kɛrɛkɛjama le ra.»

² Dawuda ka Akisi jaabi ko: «Ayiwa, i ta jɔncɛ bɛna min kɛ, ele yere na bɛna o ye.» Akisi ko Dawuda ma tuun ko: «O ra sisan, ne bɛ ele le kɛ ne yere kɔrɔsibaga ye tuma bɛɛ.»

³ O y'a sɔrɔ Samawilu tun sara. Izirayelimɔgow bɛɛ tun k'a su kasi, k'a sanga kɛ. O tun k'a su don Rama, a yere ta dugu kɔnɔ.

O wagati ra fana, mɔɔ o mɔɔ tun bɛ suw wele ka lagberi kɛ, ani lagberikɛbaga tɔw, Sawuli tun ka olugu bɛɛ gben ka bɔ jamana kɔnɔ.

Sawuli tagara muso lagberikɛbaga dɔ fɛ

⁴ Ayiwa, Filisikaw ta kɛɛkɛjamaw ka jɔɔɔn lajɛn ka na sigi Sunɛmu. Sawuli fana ka Izirayɛli kɛɛkɛdenw bɛɛ lajɛn, o ka taga sigi Giliboha.

⁵ Sawuli ka Filisikaw ta kɛɛkɛjamaw ye minke, a siranna kosebɛ, fɔ a jusukun ka kɛ panpan ye.

⁶ A ka Matigi Ala jininka, nka Ala ma sɔn ka kuma a fɛ. Ala ma kuma a fɛ siko ra, a ma kuma a fɛ ni Urimi* ye, a fana ma a ta kuma don a ta cira dɔ da ra k'a fɔ a ye.

⁷ Sawuli k'a fɔ a ta jamana jamɔɔɔw ye ko: «Aw ye muso dɔ jini ne ye min bɛ se ka suw wele ka kuma ni o ye, ne bɛ taga lagberi kɛ a fɛ.» Jamana jamɔɔɔw k'a jaabi ko: «Muso dɔ belɛn bɛ ɛni Dɔri, ale bɛ suw wele ka kuma ni o ye.»

⁸ Sawuli ka fani suguya wɛɛw don a yɛɛ ra, k'a yɛɛ yɛɛma, ka taga ni cɛ fla ye. O tagara se muso fɛ su fɛ. Sawuli k'a fɔ muso ye ko: «Su dɔ wele, ka lagberi kɛ ne ye; ne bɛna su min tɔɔ fɔ i ye, i bɛna o wele.»

⁹ Muso ka Sawuli jaabi ko: «E! Sawuli ka min kɛ, i yɛɛ ka o lɔn cɔ! Mɔɔ o mɔɔ bɛ suw wele, ani lagberikɛbaga tɔw, a ka olugu faga jamana kɔnɔ. Mun na i b'a fɛ ka ne mina jan na, ka na a to o ye ne faga?»

¹⁰ Sawuli karira muso ye Matigi Ala tɔɔ ra, ko: «Matigi Ala panaman tɔɔ kosɔn, can ra foyi le tɛna i sɔɔ nin ko kosɔn.»

¹¹ Muso ko: «I b'a fɛ ne ye su juman le lawuri i ye?» Sawuli ko: «Samawilu lawuri ne ye!»

¹² Ayiwa, muso ka Samawilu ye minke, a ka kuleba ci, k'a fɔ Sawuli ye ko: «Mun na i ka ne nɛɛ? Ele yɛɛ le ye Sawuli ye!»

¹³ Masacɛ k'a fɔ a ye ko: «I kana siran!» A ko muso ma tuun ko: «I bɛ mun le yera?» Muso k'a fɔ a ye ko: «Ne bɛ mɔɔ dɔ le yera, min bɛ i ko Ala ta mɔɔ, a bɛ wurira ka bɔ dugukolo jukɔɔ.»

¹⁴ Sawuli ko: «A tigi bɛ cogo di?» Muso ko: «Cɛkɔɔba dɔ le bɛ wurira, deregeba dɔ b'a ra.» Sawuli k'a faamu ko Samawilu lo. A k'a kinbiri gban k'a ja biri dugu ma.

¹⁵ Samawilu k'a fɔ Sawuli ye ko: «Mun kosɔn i ka ne lawuri, ka ne tɔɔɔ?» Sawuli ko: «Ne deguninba lo. Filisikaw nana ko o bɛna an kɛɛ, k'a sɔɔ Ala banna ne ra. Ala ma sɔn ka kuma don a ta cira dɔ da ra k'a fɔ ne ye, a fana ma kuma ne fɛ siko ra; o kosɔn ne ka i wele, janko ne ka kan ka min kɛ, i ye o yira ne ra.»

¹⁶ Samawilu ko: «Ni Matigi Ala banna i ra, ni ale kera i jugu ye ka ban, o tuma mun kosɔn i bɛ ne jininka tuun?»

¹⁷ Matigi Ala tun ka ne ci ka taga kuma min fɔ i ye, a ka o le kɛ. A ka masaya mina ka bɔ i boro, k'a di i ta mɔɔ dɔ ma, min ye Dawuda ye.

¹⁸ I n'a fɔ i ma Matigi Ala kan mina, ani Matigi Ala tun dimina Amalekikaw kɔɔ, k'a fɔ i ye ko i ye o halaki cogo min na, i ma sɔn ka Amalekikaw halaki o cogo ra, o le k'a to Matigi Ala fana bɛ nin ko kɛ ele ra bi.

¹⁹ O dɔɔn tɛ, Matigi Ala bɛna ele ni Izirayɛlimɔɔɔw bɛɛ don Filisikaw boro. Sini ele ni i dɛncɛw bɛɛ bɛna kɛ ni ne ye yan; Matigi Ala bɛna Izirayɛlimɔɔɔw ta kɛɛkɛjama bɛɛ labla Filisikaw ye.»

²⁰ O yɔɔɔnin bɛɛ ra Sawuli bora ka ben dugu ma fɔ ka la, sabu Samawilu ta kumaw tun k'a ja tige fɔ ka tɛmɛ. Fanga foyi tun tɛ a ra fana, sabu o lɔn bɛɛ, ani o su bɛɛ, a tun ma domuni kɛ.

* 28:6 28.6 Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dɔw ye. Ala tun bɛ tagamasiyɛn dɔw yira sarakalasebaga ra ni o fɛnw ye, ka Izirayɛlimɔɔɔw ta kiti tige. Aw ye Bɔri 28.30, ani Sarakalasebagaw 8.8 fɛ.

²¹ Muso gbarara Sawuli ra, k'a ye ko a jigi tigeninba lo; a k'a fɔ a ye ko: «Ayiwa, a fɛ, i ta jɔnmuso ka i kan mina; i ka kuma min fɔ, ne sonna ka o kɛ, k'a sɔrɔ o tun bɛ se ka ne faga o kosɔn.

²² Ayiwa, sisan ne bɛ i daari, ele fana ye i ta jɔnmuso ta kuma lamɛn. A to ne ye domuni dɔɔnin di i ma, i ye o domu janko i ye fanga sɔrɔ ka sira ta ka taga.»

²³ Nka Sawuli banna. A ko: «Ne tɛ domuni kɛ!» A ta jamana jamɔgɔw farara muso kan k'a daari tuun ko a ye domuni kɛ; a laban a sɔnna o ta ma. A wurira ka bɔ dugu ma, ka sigi lanan kan.

²⁴ O y'a sɔrɔ misiden tɔrɔnin dɔ tun bɛ muso fɛ a ta so; a teliyara ka o faga. A ka mugu dɔ fana nɔɔni, ka o kɛ buru ye, a ma funufɛn kɛ a ra.

²⁵ A nana o domuni sigi Sawuli ni a ta jamana jamɔgɔw kɔrɔ, o k'a domu. O kɔ, o wurira ka taga o su bɛɛ.

29

Filisikaw ka Dawuda bɔ o ta kerekɛjama ra

¹ Filisikaw tun ka o ta kerekɛjamaw bɛɛ lajɛn Afɛki. Ji min bɛ Zizireli kɔrɔ, Izirayelimɔgɔw tun sigira o yɔrɔ le ra.

² Filisikaw ta kuntigiw tun bɛ tagamana o ta kerekɛjamaw na fɛ; kerekɛjama dɔw tun ye cɛ kɛmɛ kɛmɛ sigiyɔrɔma caman, dɔw tun cɛ waga dama dama. Dawuda ni a ta mɔgɔw tun bɛ nana kɔ fɛ ni Akisi ye.

³ Filisikaw ta jamanatigiw ko: «Nin Heburuw bɛ mun le kɛra yan?» Akisi ka jamanatigiw jaabi ko: «Dawuda tɛ wa! Izirayeli masacɛ Sawuli ta baaraden lo. A bɛ ni ne ye a ka ca ni san kelen ye sisan. K'a ta a nalon na fɔ ka na se bi ma fana, ne ma jarakiyɔrɔ ye a ra.»

⁴ Filisikaw ta jamanatigiw dimina Akisi kɔrɔ; o ko a ma ko: «Cɛ nin lasekɔ! I ka dugu min di a ma ko a ye sigi yi, a ye taga to o yɔrɔ ra yi. A kana taga ni an ye kɛrɛ ra! A kana na taga yɛlɛma ka kɛ an jugu dɔ ye kɛrɛkɛyɔrɔ ra yi. Nin cɛ ko bɛna diya a matigicɛ ye tuun cogo di, ni a ma an ta mɔgɔ dɔw le kunkolow tige?

⁵ O tun tɛ dɔnkiri lara ka dɔn kɛ nin Dawuda tɔgɔ le ye k'a fɔ ko:
<Sawuli ka cɛ waga caman faga,
Dawuda ka cɛ waga caman sigiyɔrɔma tan faga?»

⁶ Akisi ka Dawuda wele k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala panaman ye ne seere ye, ko can ra i ye mɔgɔ terennin le ye. A tun bɛna diya ne ye fana ko i ye taga ni ne ye nin kɛrɛ ra, sabu ne ma kojugu foyi sɔrɔ i ta ko ra, k'a ta i nalon na ne fɛ yan, fɔ ka na se bi ma; nka i ko man di kuntigiw ye.

⁷ O ra, sekɔ ka taga hɛra ra, janko an kana na ko dɔ kɛ min tɛna bɛn Filisikaw ta kuntigiw ma.»

⁸ Dawuda ka Akisi jaabi ko: «O tuma ne ka mun le kɛ? Kabini ne bɛ ni i ye fɔ ka na se bi ma, i ka mun le ye i ta jɔncɛ ra, min b'a to ko ne tɛ se ka taga kɛrɛkɛyɔrɔ ra ka taga ne matigicɛ masacɛ ta juguw kɛrɛ fana?»

⁹ Akisi ko: «Ne k'a lɔn ko i ma foyi kɛ; i ko ka di ne ye, sabu i bɛ ne fɛ i ko Ala ta mɛlɛkɛ dɔ. Nka Filisikaw ta jamanatigiw le ko i kana taga ni an ye kɛrɛkɛyɔrɔ ra.

¹⁰ O ra, sisan, aw ye wuri sɔgɔmada joona fɛ, i ni i matigicɛ ta baaraden minw bɛ ni i ye. Ni kɛnɛ dɔɔnin bɔra dɔrɔn, aw ye wuri ka taga.»

¹¹ Ayiwa, Dawuda ni a ta mɔgɔw wurira sɔgɔmada joona fɛ ka sekɔ ka taga Filisikaw ta jamana ra. Filisikaw yɛlɛna ka taga Zizireli.

30

Amalɛkikaw ka Sikilagi dugu jeni

¹ Dawuda ni a ta mɔgow tagara se Sikilagi dugu kɔnɔ o ta tagama tere sabanan na tuma min na, o y'a sɔrɔ Amalekikaw tun nana ben Zuda jamana woroduguyanfan mɔgow kan, ani Sikilagi dugu kan. O tun ka Sikilagi dugu jeni fɔ k'a halaki.

² O tun ka musow ni mɔgo tɔw bɛɛ mina, denmisen fara mɔgɔkɔrɔba kan, nka o ma mɔgo si faga. O tun ka o mina dɔrɔn le, ka o ta sira ta ka kɛ taga ye.

³ Dawuda ni a ta mɔgow tagara se ka bara k'a ye ko dugu jenina, ko o ka o musow ni o dencew ni o denmusow mina ka taga ni o ye.

⁴ Dawuda ni a nɔfemɔgow kasira, ka kule ci fɔ ka na o kasikan ban.

⁵ Dawuda ta muso fla bɛɛ tun minana fana; a ta Zizirelikamuso Ahinohamu, ani a tun ka Karimelikace Nabali ta muso Abigayili min furu.

⁶ Dawuda siranna kɔsɛɛ, sabu a nɔfemɔgow tun b'a fɛ k'a bon ni kabakuru ye k'a faga, sabu olugu fana jusu tɔɔrɔnin tun lo o dencew ni o denmusow kɔsɔn. Nka Dawuda k'a jigi la Matigi Ala, a ta Ala kan ka baraka don a yere ra.

⁷ A k'a fɔ Ahimeleki dence Abiyatari ye, min tun ye sarakalasebaga ye, ko: «Na ni saninderege ye yan!» Abiyatari nana ni saninderege ye Dawuda fɛ.

⁸ Dawuda ka Matigi Ala pininka ko: «Yala ni ne ka nin sonw nɔgbɛn, ne bɛna se ka kɛ o kan wa?» Matigi Ala ka Dawuda jaabi ko: «O nɔgbɛn, i bɛna o mina ka aw ta mɔgow bosi.»

Dawuda tagara Amalekikaw ko

⁹ Ayiwa, Dawuda wurira o le ra ka sira mina, ani cɛ kɛmɛ wɔɔrɔ min tun bɛ ni a ye. O tagara se Besɔri ko yɔrɔ ra minkɛ, kɔfemɔgo dɔw lɔra o yɔrɔ ra.

¹⁰ Dawuda tagara ni cɛ kɛmɛ naani tɔ ye, sabu cɛ kɛmɛ fla le tun lɔra Besɔri ko kɔrɔ, o sɛgɛkojugu fɛ o ma se ka ko tige.

¹¹ Dawuda ta mɔgow tagara Misirankace dɔ ye kongo kɔnɔ; o nana ni o cɛ ye Dawuda fɛ. O ka domuni ni ji di a ma,

¹² ka toromɔ jalan dɔ di a ma, ani rɛzɛnmɔ jalan siri kelen. Cɛ ka o domu minkɛ, a k'a yere sɔrɔ; sabu o lon tun ye a tere saba ni a su saba le ye a ma domuni kɛ, a ma ji min.

¹³ Dawuda k'a pininka ko: «Jɔn le ye i matigice ye? I bɔra min le?» A ka Dawuda jaabi ko: «Ne ye Misiranka le ye. Ne ye Amalekika dɔ ta jɔn le ye; nka ne matigice tagara ka ne to, nin ye a tere saba le ye, sabu ne tun man kɛnɛ.

¹⁴ An tun tagara ben Keretikaw* ta jamana woroduguyanfan mɔgow kan ka o kɛrɛ, ani Zuda mara, ani Kalɛbu ta jamana woroduguyanfan. An ka Sikilagi dugu fana jeni.»

¹⁵ Dawuda ko: «Yala i bɛ se ka taga nin sonw yɔrɔ yira ne ra wa?» Cɛ ko: «Fɔ i ye kari ne ye folo Ala ra, ko i tɛna taga ne faga, ani ko i tɛna taga ne don ne matigice boro. Ni o kɛra, ne bɛna taga o mɔgow yɔrɔ yira i ra.»

¹⁶ A kɛra ten, a tagara o mɔgow yɔrɔ yira Dawuda ra. O tagara Amalekikaw sɔrɔ o janjannin bɛ o yɔrɔ mara bɛɛ ra, o bɛ domuni kɛra, ka min, ka o yere panagbɛ, sabu o tun ka fɛn caman cɛ Filisikaw ta jamana ra, ani Zuda jamana ra.

¹⁷ Dawuda benna o kan kɛnɛbɔda fɛ, ka se o ra, ka o kɛrɛ fɔ ka taga se o dugusagbɛ wulada ma. Mɔgo si ma bosi, fɔ kanbelen cɛ kɛmɛ naani; olugu le yɛlɛnna jɔgɔmɛw kan ka bori ka bosi.

¹⁸ Amalekikaw tun ka fɛn o fɛn ta, Dawuda ka o bɛɛ mina o ra. A k'a muso fla fana mina o boro.

¹⁹ Mɔgo si ma fɔn Dawuda ta mɔgow ra; denmisenw, ani mɔgɔkɔrɔbaw, ani o dencew, ani o denmusow, o si ma fɔn; o borofenw, ani Amalekikaw tun ka fɛn o fɛn ta, o si ma fɔn. Dawuda k'a bɛɛ mina ka sɛko ni a bɛɛ ye.

* **30:14 30.14** Keretikaw ni Peletikaw tun ye siya wɛrɛ mɔgo dɔw ye, Masace tun ka minw ta kɛrɛkɛdenya ra, sara ra, janko ka masace kɔrɔsi (Samawilu flanan 15.18).

²⁰ Dawuda ka Amalekikaw ta sagaw ni o ta baw ni o ta misiw bee mina. A ta mogow minw tun be o beganw gbenna tow na fe ka na, olugu tun b'a fora ko: «Nin le ye Dawuda ta fen minaninw ye ka bo kerekeworo ra!»

Dawuda ka fen minaninw taran kerekedenw na

²¹ Ayiwa, o ko, Dawuda ni a ta mogow sekora ka na; ce keme fla minw tun segera fo o ma se ka gban Dawuda ko, o tun ka olugu minw to Besori ko da ra, Dawuda tagara se olugu ma. O nana Dawuda ni a nofemogow kunben. Dawuda gbarara o ra ka o fo.

²² O tuma ra, mogowuguw ni mogow sonkolon minw tun be ni Dawuda ye, olugu ka kuma ta k'a fo ko: «I n'a fo nin mogow ma son ka taga ni an ye kere ra, an ka fen o fen mina kerekeworo ra, o do tena di o si ma. An bena o musow ni o denw doron le di o ma. O ye olugu mina ka taga!»

²³ Dawuda ka o jaabi ko: «Ne balemaw, Matigi Ala ka fen minw di an ma, aw kana son ka o fenw ta ko ke ten! Sabu Matigi Ala ka an mara; mogow minw tun nana ben an kan, a ka olugu fana don an boro.

²⁴ Mogow si tena nin kuma lamen aw fe. Minw tagara kere ra o, minw tora doniw koro yan o, o bee ninyoro ka kan ka ke kelen ye; o bee ta sorota ka kan ka ke kelen ye.»

²⁵ Ayiwa, Dawuda ka o ko sebe ka na o ke sariya ye Izirayeli jamana bee ra, k'a ta o lon na, fo ka na se bi ma.

Dawuda ka bonya ci Zuda mara cekorobaw ma

²⁶ Dawuda sera Sikilagi minke, a ka o fen minanin dow sama Zuda mara cekorobaw ma, minw ye a teriw ye, k'a fo o ye ko: «Fen minw minana Matigi Ala juguw ra, aw ta bonya le ye nin ye o fenw na.»

²⁷ A ka do sama Beteli cekorobaw ma; Ramoti dugu min be Zuda woroduguyanfan na, a ka do sama olugu ta cekorobaw ma, ani Yatiri cekorobaw,

²⁸ ani Aroweri cekorobaw, ani Sifimoti cekorobaw, ani Esitemoha cekorobaw,

²⁹ ani Rakali cekorobaw, ani Yeramelikaw ta duguw ta cekorobaw, ani Kenikaw ta duguw ta cekorobaw,

³⁰ ani Horima cekorobaw, ani Bori Asan cekorobaw, ani Ataki cekorobaw,

³¹ ani Heburon cekorobaw; Dawuda ni a ta mogow tun temena yoro o yoro, a ka do sama o yorow bee ta cekorobaw ma.

31

*Sawuli fagara Filisikaw ta kere ra
(Kibaroyaw folo 10.1-14)*

¹ Ayiwa, Filisikaw tagara Izirayelimogow kere; Izirayelimogow borira Filisikaw na. O ka Izirayelimogow caman faga Giliboha kuru kan.

² Filisikaw tugura Sawuli ni a dencew ko ka o degu fan bee ra. A laban o ka Sawuli dencew, Yonatan ni Abinadabu ni Malikisuwa faga.

³ Kere juguyara Sawuli ma kosebe; kalanbonbaga dow k'a ye k'a lon. Sawuli siranna fo a be yereyere.

⁴ A k'a fo a ta kerekeminanw tabaga ye ko: «I ta kerekemuru bo ka ne faga, janko nin mogow kenesigibariw kana na ne bon ni kalan ye, ka toron ke ne ra.» A ta kerekeminanw tabaga siranna, a ma son. O ra, Sawuli yere k'a ta kerekemuru mina k'a yere firi a kan k'a yere faga.

⁵ Sawuli ta kerekeminanw tabaga k'a ye ko Sawuli sara minke, ale fana k'a yere firi a ta kerekemuru kan k'a yere faga ni Sawuli ye.

⁶ A kera ten, Sawuli ni a dence saba ni a ta kerekeminanw tabaga, ani a ta kerekewe tow bee sara wagati kelen na, o lon kelen na.

⁷ Ayiwa, Izirayelimogo minw tun siginin be kenegbeba ko fe, ani minw tun be Zuriden ba ko fe, olugu nana a ye ko Izirayeli ta kerekedenw be borira minke, ani ko Sawuli ni a dencew bee sara minke, olugu borira ka bo o ta duguw ra. Filisikaw tagara sigi o duguw ra.

⁸ O dugusagbe, Filisikaw nana ka na suw ta fenw bo o ra. O ka Sawuli ni a dence saba suw ye Giliboha kuru kan.

⁹ O ka Sawuli kun tige, k'a ta kerekeminanw bo a ra. O ka mogo dow ci ka taga o kibaro dimanw fo Filisikaw ta jamana yoro bee ra, ani o ta jobonbaw konɔ; o k'a lase mogow bee ma.

¹⁰ O ka Sawuli ta kerekeminanw bla o ta jo musoman Asera ta jobon konɔ, k'a su dulon Beti San dugu kogo kan.

¹¹ Ayiwa, Filisikaw ka min ke Sawuli ra, Yabesika minw be Galadi mara ra, olugu ka o men minke,

¹² o ta cefariw bee wurira, ka su bee ke tagama ra, ka taga Sawuli ni a dencew suw lajigi ka bo Beti San dugu kogo kan, ka taga ni o ye Yabesi dugu konɔ, ka taga o jeni.

¹³ O ka o kolo ce ka o sutara Yabesi dugu tamarisun koro. O ko, o ka sun don fo tere wolonfla.

SAMAWILU TA KITABU FLANAN **Kitabu faamucogo**

Nin kitabu be wele ko Samawilu ta kitabu flanan; a fana seɓɓɓa ma lon, i n'a fo Samawilu ta kitabu folo. An b'a ye ko Samawilu ta baaraw, ani a ta kumaw le be nin kitabu kono fana. A be masace Dawuda ta wagati ta kow lakari. Dawuda konna ka sigi masaya ra Zuda mara le ra, min ye jamana woroduguyanfan ye. O kow be soro kitabu sura 1-4. O ko, a sigira masaya ra Izirayeli jamana bee lajennin kunna; o kow be soro kitabu sura 5-24.

Dawuda ka kere caman ke ni siya tow ye, janko k'a ta masaya sabati, ani ka jamana bosi a juguw boro.

Dawuda tun lara Ala ra kosebe; o koson a ko diyara Ala ye, a ko diyara a ta jamana mogow fana ye. Nka o bee n'a ta, Dawuda ka kojugu dow ke Matigi Ala na koro; o kow ma ben Ala ma. Ala ta cira min ye Natan ye, o kumana Dawuda fe minke, a lora a ta jurumun na, ka son Ala ta ma.

Dawuda ko diyara Izirayelimogow ye, o koson o tun b'a fe a ta den do le ye ke o ta masace ye a yere ko fe.

Ala tun ka layiri ta Dawuda ye, k'a fo a ye ko mogow do bena soro Dawuda ta gba ra wagati bee, min bena sigi masaya ra (sura 7).

Kitabu konokow

Dawuda sigira masaya ra Zuda mara kunna (1-4)

Dawuda sigira masaya ra jamana bee lajennin kunna (5-6)

Ala ka baraka don Dawuda ta masaya ra (7-10)

Dawuda ni Huri ta muso Baseba ta ko (11-12)

Gbeleyako minw kera Dawuda ta so kono (13-20)

Dawuda ta wagati labanw (21-24)

Sawuli ni Yonatan ta saya ko fura Dawuda ye (Kibaroyaw folo 10.1-14)

¹ Sawuli sawagati k'a soro Dawuda tun bora Amalekikaw kereyoro ra, ka seko ka na Sikilagi dugu kono. A tun ka tere fla ke Sikilagi ka ban.

² A tere sabanan, ce do barara ka na; a tun bora Sawuli ta kerekejama sigiyoro ra. A ta faniw tun farannin be, buguri be a kun na. A sera Dawuda koro minke, a k'a yere ben dugu ma k'a kinbiri gban Dawuda koro.

³ Dawuda k'a jininka ko: «Ele bora min le?» A ko: «Ne borira ka bo Izirayeli ta kerekejama sigiyoro le ra.»

⁴ Dawuda ko: «O tuma a kera cogo di? Ko min kera, o lakari ne ye ke!» Ce ko: «Izirayelimogow borira o kerekɛnogonw na. O caman fagara yere le. Hali Sawuli ni a dence Yonatan sara.»

⁵ Dawuda ko kanbelen ma ko: «Ele kera cogo di k'a lon ko Sawuli ni a dence Yonatan sara?»

⁶ Kanbelen ko: «O wagati y'a soro ne tun be Giliboha kuru kan. Sawuli tun tintinnin be a ta taman kan; nka sowotorow ni sotigiw nana tugu a ko k'a degu kosebe.

⁷ A k'a na munu ka ne ye minke, a ka ne wele. Ne ko: «Naamu!»

⁸ A ko ne ma ko: «Ele ye jon le ye?» Ne ko: «Ne ye Amalekika le ye.»

⁹ A ko ne ma tuun ko: «Gbara ne ra, i ye na ne faga, sabu ne be nin na, nka panamini be ne ra.»

¹⁰ Ne gbarara a ra k'a faga, sabu ne tun k'a lon ko a tun tena kisi kere ra tuun. Masafugula min tun be a kun na, ani bororanegbe min tun be a boro ra, ne ka o bo ka na ni o ye, ka na o di ne matigice ma.»

¹¹ Dawuda k'a ta faniw faran; a ta mog'o minw tun be ni a ye, olugu fana ka o ta faniw faran.

¹² O jusukun tɔɔrɔra, o kasira; o ka sun don fo ka taga wula se, Sawuli ni a dence Yonatan koson, ani Matigi Ala ta kerekajama koson, ani Izirayelimog'o minw bee tun fagara o kere ra.

¹³ O ko, Dawuda ka o kanbelen pininka tuun ko: «Ele bora min le?» A ko: «Amalekika minw siginin be yan lonanya ra, ne ye o do ta den le ye.»

¹⁴ Dawuda ko a ma ko: «A kera cogo di ko Matigi Ala ka mog'o min panawoloma k'a sigi masaya ra, ele ma siran ka i boro se o ma k'a faga?»

¹⁵ Dawuda k'a nɔfekanbelen do wele k'a fo o ye ko: «Gbara, i ye nin ce faga!» Kanbelen benna Amalekikace kan, k'a faga.

¹⁶ Dawuda tun k'a fo a ye ko: «I fagari kunko ye ben i yere kan; i yere da le ka i jaraki, sabu i ko, ko Matigi Ala ka mog'o min panawoloma k'a sigi masaya ra, ko ele ka o faga!»

Dawuda ka sangadonkiri la Sawuli ni Yonatan koson

¹⁷ Dawuda ka nin sangadonkiri la Sawuli ni Yonatan koson.

¹⁸ O ko, Dawuda ko o ye Zuda mara mogow karan o donkiri ra; o donkiri le be wele ko «kalan donkiri.» A donkiri sebenin be Yasari ta kitabu konɔ, ko:

¹⁹ E, Izirayeli, aw ta cefariw suw lanin be kongoriw kan!

Mun le nana a to aw ta ce jagbelenw benna ka sa?

²⁰ Mog'o kana nin ko fo Gati dugu konɔ de!

Mog'o kana nin kibaroya fo Asikalon dugu siraw fe!

Ni o te Filisika sunguruw bena na pagari;

nin kenegigibariw ta sungurudenw bena na ninsondiya.

²¹ E, Giliboha kuruw, gomiji kana bon aw kan tuun,

sanji fana kana ben aw kan tuun fiyewu!

Mog'o kana foro sene aw kan tuun, min siman be ja!

Sabu cefariw ta negɛbennanw lanogora aw le kan.

Sawuli ta negɛbennan koni, o tena josi ni turu ye tuun!

²² Yonatan ta kalan tun te kosegi fiyewu,

Sawuli ta kerekemuru tun te kosegi ka na gbansan,

ni o ma a juguw faga fo ka o jori woyo,

ka cefariw sog'o fo ka o baraka ban.

²³ Sawuli ni Yonatan, kanunogonmanw tun lo o si bee ra;

hali saya ra, o ma faran ka bo nogon na!

O sen tun ka teri ka teme bon kan,

o baraka tun ka bon ka teme hali jara ta kan.

²⁴ E! Izirayeli sungurudenw, aw ye kasi Sawuli koson de!

Ale min tun be aw fiyerebo ni fani dawulamanw ye,

ka aw ta faniw masiri ni sanin ye.

²⁵ Mun le k'a to cefariw benna ka sa, ka o to kere ra sa?

Mun le k'a to biye ka Yonatan sog'o aw ta kongoriw kan?

²⁶ E, ne balemace Yonatan, ne deguninba lo ele koson;
i ko tun ka gbelen ne ma de!
I ta kanuya tun ka bon ne fe
ka teme hali musow ta kanuya kan.

²⁷ Mun le k'a to ce jagbelenw bee benna sa?
Mun le k'a to kerekeminanw bee halakira sa?

2

Dawuda kera Zuda mara ta masace ye

¹ O kow ko, Dawuda ka Matigi Ala jininka ko: «Matigi Ala, yala ne ka kan ka taga Zuda dugu do ra wa?» Matigi Ala k'a jaabi ko: «Onhon, taga!» Dawuda ka Ala jininka tuun ko: «Ne ka kan ka taga dugu juman le ra?» Matigi Ala ko: «Taga Heburon!»

² Dawuda tagara o le ra Heburon, ani a muso fla, Zizirelikamusu Ahinohamu, ani Karimelikace Nabali min sara, o ta muso Abigayili.

³ Ce minw tun be ni a ye, a tagara ni olugu fana ye, o bee ni o ta somogow; olugu tagara sigi Heburon kerefeduguw ra.

⁴ O ko, Zuda ta mogow nana Heburon, ka na turu saninman* ke Dawuda kun na, k'a ke Zuda mara masace ye.

O ko, o nana a fo Dawuda ye ko Yabesi dugumogow ka Sawuli su don.

⁵ Dawuda ka ciraden dow ci Yabesi dugumogow fe, Galadi mara ra, k'a fo o ye ko: «Matigi Ala ye baraka don aw ra, sabu aw ka nin kopuman ke aw matigice Sawuli ye, ka son k'a su don.

⁶ O ra, Matigi Ala fana ye kopuman ke aw ye, ka to a ta kankelentigiya ra ni aw ye, wagati bee. Aw ka nin ke minke, ne fana bena kopuman ke aw ye.

⁷ Aw ye baraka don aw yere ra, ka ke ce jagbelenw ye, sabu aw matigice Sawuli sara, nka sisan Zuda ta mogow ka turu saninman* ke ne le kun na ka ne sigi masaya ra Zuda mara ra.»

Abineri ka Isi Boseti ke Izirayeli masace ye

⁸ Neri dence Abineri, min tun ye Sawuli ta kerekejama kuntigi ye, ale ka Sawuli dence Isi Boseti ta ka taga ni a ye Mahanayimu.

⁹ A k'a ke Galadikaw ni Asurikaw ni Zizirelikaw ni Efirayimu ni Boniyaminu ta mogow ani Izirayelimogo tow bee ta masace ye.

¹⁰ Isi Boseti si tun ye san binaani, wagati min na a sigira masaya ra Izirayeli kunna; a ka san fla le ke masaya ra. Zuda mara ta mogow doron le tugura Dawuda ko.

¹¹ Dawuda ka san wolonfla ni karo woro le ke masaya ra Zuda mara kunna, k'a to Heburon dugu kon.

Sawuli ta mogow ni Dawuda ta mogow ta kere

¹² Neri dence Abineri, ani Sawuli dence Isi Boseti ta baardenw, olugu bora Mahanayimu, ka taga Gabahon kere kama.

¹³ Seruya dence Yohabu, ani Dawuda ta baardenw, olugu fana wurira ka taga. O kerekejama fla bee tagara ngon kunben Gabahon ji koro. Jamakuru kelen tora ji fan kelen na, to kelen tora ji fan do ra.

¹⁴ Abineri k'a fo Yohabu ye ko: «An y'a to kanbelenw ye wuri ka o yere suma ni ngon ye, an b'a fle ke!» Yohabu ko: «Ayiwa, o ye wuri!»

¹⁵ Kanbelenw wurira ka na ngon kunben. Mogo hakeya kelen le tun be fan fla bee ra: Sawuli dence Isi Boseti ni Boniyaminu ta mogo tan ni fla, Dawuda nofemogow fana ta mogo tan ni fla.

¹⁶ Nka o bɛɛ ka ɲogɔn kun dɛɛ, ka muru turu ɲogɔn kɛɛn na; o bɛɛ benna ɲogɔn fɛ ka sa. O ko kɛra Gabahɔn yɔrɔ min na, o ka o yɔrɔ tɔgo la ko Helikati Asurimu, ko muruw ta yɔrɔ.

¹⁷ O lon ta kɛɛ juguyara kɔsɛɛ; o lon na Dawuda ta mɔgow ka se sɔrɔ Abinɛri ni Izirayelimɔgo tɔw kan.

¹⁸ Ayiwa, Seruya dence saba min ye Yohabu ni Abisayi ni Asaheli ye, olugu tun bɛ o kɛɛ ra. Asaheli sen tun ka teri i ko dagbɛ min bɛ kongo kɔnɔ.

¹⁹ A ka Abinɛri gbɛn, hali a ma jenge a kininboro fɛ walama a numanboro fɛ ka bɔ a kɔ dɔɔnin.

²⁰ Abinɛri nana a kɔ munu k'a fɔ Asaheli ma ko: «Asaheli, ele lo wa?» A ko: «Ne lo.»

²¹ Abinɛri ko: «I faran ka taga i kininboro fɛ walama i numanboro fɛ, i ye mɔgo wɛɛ gbɛn; kanbɛlɛn dɔ mina, i ye ale ta kɛɛkɛminanw bɔ a ra.» Nka Asaheli ma sɔn ka Abinɛri gbɛnni dabla.

²² Abinɛri k'a fɔ a ye tuun ko: «I bɔ ne kɔ! Mun na i bɛna a to ne ye i bugɔ ka i faga? Ni o do kɛra, ne bɛna i kɔrɔcɛ Yohabu flɛ cogo di?»

²³ Nka o bɛɛ n'a ta, Asaheli ma sɔn ka bɔ Abinɛri kɔ. A ma ɲa, Abinɛri k'a sɔgo a kɔnɔbara ra ni a ta taman kun ye, fɔ ka taman kun bɔ kɛɛ ma. Asaheli benna ka sa o yɔrɔnin bɛɛ ra. A benna ka sa yɔrɔ min na, kɛɛkɛden min o min tagara se yi, o bɛɛ lɔra o yɔrɔ ra.

²⁴ Yohabu ni Abisayi ka Abinɛri nɔgbɛn; terebenda wagati ra, o tagara se fɔ Ama kongori kɔrɔ, Giya terebɔyanfan na, Gabahɔn kongokolon sira kan.

²⁵ Boniyaminu ta mɔgow tagara lajɛn Abinɛri kɔ fɛ; o bɛɛ ka ɲogɔn lajɛn ka taga lo kongori dɔ kunna.

²⁶ O tuma Abinɛri pɛɛnna k'a fɔ Yohabu ye ko: «O tuma an ta kɛɛkɛmuruw tena fagari dabla ka ye le wa? I m'a lɔn ko nin laban bɛna kɛ tɔrɔ le ye? Sabari, i ye a fɔ i ta mɔgow ye ko o ye balemaw gbɛnni dabla ten sa!»

²⁷ Yohabu k'a jaabi ko: «Can ra, Ala ɲanaman kɔsɔn, ni i kɔni tun ma nin kuma fɔ tan, ne ta mɔgow tun bɛna o balemaw gbɛn fɔ sini sɔgɔma.»

²⁸ Yohabu ka buru fiyɛ. Mɔgo bɛɛ lɔra. O ka Izirayelimɔgow gbɛnni dabla, ka kɛɛ lalo.

²⁹ O kɔ, Abinɛri ni a ta mɔgow tagamana o su bɛɛ Zuriden kɛnɛgbɛ ra. O ka Zuriden ba tigɛ, ka taga Bitirɔn cɛtigɛ, ka taga se Mahanayimu.

³⁰ Yohabu fana sekɔra ka bɔ Abinɛri gbɛnyɔrɔ ra, ka na a ta mɔgow bɛɛ lajɛn ɲogɔn kan. A k'a ye ko cɛ tan ni kɔnɔntɔn le fɔnna Dawuda ta mɔgow ra; Asaheli ma jate o ra.

³¹ Nka Dawuda ta mɔgow tun ka Boniyaminu ni Abinɛri ta cɛ kɛmɛ saba ni cɛ biwɔrɔ le faga.

³² O ka Asaheli su ta ka taga a su don a face su kɔrɔ Betlɛhemu dugu kɔnɔ. Yohabu ni a ta mɔgow tagamana su bɛɛ ka taga se Heburɔn dugugbɛda fɛ.

3

¹ Kɛɛ mɛɛnna Sawuli ta somɔgow ni Dawuda ta somɔgow cɛ. O bɛɛ n'a ta, dɔ le tun bɛ farara Dawuda ta baraka kan, k'a sɔrɔ Sawuli ta so baraka tun bɛ dɔgɔyara le ka taga a fɛ.

*Dawuda dencew
(Kibaroyaw folo 3.1-14)*

² Dawuda ka dence dɔw sɔrɔ k'a to Heburɔn. A dence folo, Aminɔn, a ka o sɔrɔ a ta Zizirelikamuso Ahinohamu fɛ.

³ A flanan, Kilehabu, a ka o soro a muso Abigayili fe, Karimelikace Nabali min sara, o ta muso. A sabanan, Abusalon, a ka o soro a muso Mahaka fe, Gesuri masace Talimayi denmuso.

⁴ A naaninan, Adoniya, a ka o soro a muso Hagiti fe. A loorunan, Sefatiya, a ka o soro a muso Abitali fe.

⁵ A wooronan, Iterehamu, a ka o soro Egila fe; o fana tun ye a muso do ye. Dence minw worora Dawuda fe k'a to Heburon, olugu le ye nin ye.

Abineri nana jennogonya don ni Dawuda ye

⁶ Ka Sawuli ta somogow ni Dawuda ta somogow to kere ra, Abineri tun k'a yere ta fanga bonya kosebe Sawuli ta somogow ce ra.

⁷ Ayiwa, Sawuli tun ka jonnuso do ke a muso ye, min togo tun ye ko Risipa; a face togo tun ye ko Aya. Lon do, Isi Boseti ka Abineri jaraki, ko: «Mun koson ele tagara jen ni ne face ta jonnuso ye?»

⁸ Isi Boseti ta kuma digira Abineri ra kosebe; a ko Isi Boseti ma ko: «O tuma ne ye wuru le ye, min blarin be Zuda ta mogow ta baara kama wa? Kabini wagatijan ne jana i face Sawuli ta somogow ma, ani a balemaw ni a teriw; ne ma ele don Dawuda boro. Bi le i bena ne jaraki ko ne ka kojugu ke nin muso ta ko ra wa?»

⁹ Ayiwa, ni o lo, o tuma Matigi Ala ka min layiri ta Dawuda ye, ni ne ma Dawuda deme ka o layiri dafa a ye fiyewu, o tuma Ala kana ne to yi;

¹⁰ sabu Matigi Ala karira ko a bena masaya bosi Sawuli ta somogow boro, ka Dawuda le sigi masaya ra Izirayeli kunna, ani Zuda mara kunna, ka Dawuda ta fanga bonya kosebe, k'a ta Dan ka taga a bla fo Beri Seba.»

¹¹ Isi Boseti ma se ka hali kuma den kelen ke ka Abineri jaabi, sabu a tun be siranna a ja.

¹² O yoronin bee, Abineri ka ciraden dow ci Dawuda fe ka taga a fo a ye ko: «Nin jamana ye jon ta le ye? Jennogonya don ni ne ye; ni o kera, ne bena i deme ka Izirayeli jamana bee sigi i ta fanga koru.»

¹³ Dawuda k'a jaabi ko: «Ayiwa, ne sonna; ne bena jennogonya don ni i ye. Nka ne be fen kelen fo i ye. I nato ne fe, ni i ma na ni Sawuli denmuso Mikali ye, o tuma i kana na ne ja koru.»

¹⁴ Dawuda ka cira bla fana ka taga a fo Sawuli dence Isi Boseti ye ko: «Ne ta muso Mikali seko ne ma, sabu ne ka Filisika ce keme le kenesigi ka o gbolow ke k'a mamina.»

¹⁵ Isi Boseti ka Mikali mina a ce ra, min tun ye Lahisi dence Palitiyeli ye.

¹⁶ A ce kasito gbanna a ko ka taga se fo Bahurimu. O sera yi minke, Abineri k'a fo a ye ko a ye seko. A sekora.

¹⁷ Abineri kumana ni Izirayeli cekorobaw ye; a k'a fo o ye ko: «Kabini wagatijan, aw ko aw b'a fe ko Dawuda le ye ke aw ta masace ye.

¹⁸ Ayiwa, a kewagati le sera sisan, sabu Matigi Ala k'a fo ale ta ko le ra ko: «Ne bena ne ta mogow, Izirayelimogow kisi ka o bo Filisikaw boro, ani o juguw bee boro ne ta jonce Dawuda le sababu ra.»

¹⁹ Abineri kumana Boniyaminu ta somogow fana fe. O ko, a tagara Heburon; Izirayelimogow ni Boniyaminu ta somogow benna fen o fen na, a tagara o bee lase Dawuda ma Heburon.

²⁰ Ce mugan le tun ka Abineri blasira, a tagato Dawuda fe Heburon. O sera yi minke, Dawuda ka domuniba tobi Abineri ni a nofemogow ye.

²¹ Abineri ko Dawuda ma ko: «Ne bena taga Izirayelimogow bee lajen ne matigice masace ye, janko o ye jennogonya don ni i ye; o ra ni Izirayeli jamana fan o fan ka diya i ye, i be i ta masaya sigi o yoro kan.»

O ko, Dawuda ka Abineri bla ka taga. A ni hera tagara.

Yohabu ka Abineri faga

²² Dɔɔnin kera dɔrɔn, Yohabu ni Dawuda ta mɔgow nana ka bɔ kerekeyɔrɔ dɔ ra. O tun ka fɛn caman mina o juguw ra ka na ni o ye. O nana a sɔrɔ ko Abineri tun tɛ Dawuda kɔrɔ tuun Heburɔn, sabu Dawuda tun k'a bla ka taga ka ban. A fana ni hera le tun tagara.

²³ Yohabu ni a ta kerekejama bɛɛ nana se minke, mɔgow k'a fɔ a ye ko: «Nɛri dence Abineri tun nana masacɛ fɛ, o kɔ, masacɛ k'a bla ka taga; a fana ni hera le tagara.»

²⁴ Yohabu tagara masacɛ fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «I ka mun ko le kɛ tan? Abineri nana ele fɛ, mun na i k'a to a tagara a yɛrɛ ma?

²⁵ K'a sɔrɔ ele yɛrɛ ka Nɛri dence Abineri lɔn cɔ! A nana i nɛgɛ le, janko an bɛ taga kɛrɛ kɛ yɔrɔ minw na ka o yɔrɔw cogoya bɛɛ lɔn, ka i ta kokɛcogow bɛɛ lɔn.»

²⁶ Yohabu bɔra Dawuda kɔrɔ, ka ciraden dɔw ci Abineri kɔ. Olugu tagara Abineri sɔrɔ Sira ta kolɔn yɔrɔ ra; o k'a wele ka na. Dawuda tun ma foyi lɔn o ko ra.

²⁷ Ayiwa, Abineri sekɔra ka na se Heburɔn minke, Yohabu ka a mina ka taga ni a ye kɛrɛ fɛ, bolon dɔ kɔnɔ dugu donda cemance ra, k'a kɛ i n'a fɔ a b'a fɛ ka gundokuma dɔ le fɔ a ye. Ka o to o yɔrɔ le ra, a barara ka Abineri sɔgɔ ni muru ye a kɔnɔbara ra, k'a faga, k'a dɔgɔcɛ Asaheli dimibɔ.

²⁸ Dawuda nana o ko mɛn minke, a ko: «Matigi Ala tɛna ne jaraki, walama ka ne ta masaya jaraki, Nɛri dence Abineri fagari ko ra.

²⁹ A fagari kunko ye ben Yohabu ni a ta somɔgow bɛɛ kan. Ala y'a to damajalan ye mɔgɔ dɔ mina Yohabu ta somɔgow ra tuma bɛɛ, walama farirabana dɔ, walama dɔ ye to ka tagama ni bere le ye, walama dɔ ye faga kerekeyɔrɔ ra, walama dɔ ye kɛ kɔngɔto ye tuma bɛɛ.»

³⁰ Ayiwa, Yohabu ni a balemacɛ Abisayi ka Abineri faga o cogo le ra, sabu Abineri tun ka o dɔgɔcɛ Asaheli faga Gabahɔn kɛrɛ ra.

³¹ Dawuda k'a fɔ Yohabu ye, ani mɔgɔ minw bɛɛ tun bɛ ni a ye, ko: «Aw ye aw ta deregew faran, ka bɔrɔw don aw yɛrɛ ra, ka kasi ka tagama Abineri su ja fɛ ka taga a sutara.» Masacɛ Dawuda yɛrɛ tun bɛ tagamana sutanan kɔ fɛ ka taga Abineri sutarayɔrɔ ra.

³² O tagara a su don Heburɔn. Masacɛ kasira kɔsɛbɛ ka kule Abineri kaburu kunna. Jama bɛɛ kasira fana.

³³ Masacɛ ka nin sangadɔnkiri la Abineri kosɔn, ko: «E, yala Abineri tun ka kan ka sa tan i ko mɔgɔkunntan wa?

³⁴ I boro tun ma siri, i sen fana tun ma don nɛgejɔrɔkɔ ra. Mɔgɔjuguw bɛ mɔgɔ faga cogo min na, i fagara ten.»

A kera ten, mɔgɔ bɛɛ ka kɛ kasi ye tuun Abineri su kunna.

³⁵ O kɔ, mɔgow bɛɛ nana Dawuda fɛ, ka na a fɔ a ye ko a ye domuni kɛ. O y'a sɔrɔ su tun ma ko fɔlɔ. Nka Dawuda karira, k'a fɔ o ye ko: «Ni ne ka hali domuni fitini, walama fɛn wɛrɛ don ne da ra fɔ ka taga tere ben, o tuma Ala kana ne to yi fiyewu.»

³⁶ Mɔgow bɛɛ ka o kuma mɛn; a diyara o ye fana, sabu can ra masacɛ ta kow bɛɛ tun ka di mɔgow ye.

³⁷ Jama bɛɛ, ani Izirayelimɔgow bɛɛ k'a lɔn o lɔn le ra, ko masacɛ sen tun tɛ Nɛri dence Abineri ta fagari ko ra.

³⁸ O kɔ, masacɛ k'a fɔ a ta kuntigiw ye ko: «Aw m'a lɔn ko fagamaden, ani kuntigiba dɔ le fagara Izirayeli jamana ra bi wa?

³⁹ Can lo turu kera ne kun na ka ne kɛ masacɛ ye, nka ne baraka ka dɔgɔ hali bi. Nin cɛ minw ye Seruya dencew ye, olugu baraka ka bon ni ne ta ye. O ra, mɔgɔ min ka nin kojugu kɛ, Matigi Ala yɛrɛ ye o hake bɔ a tigi ra, ka kapa ni a ta kɛwalejugu ye.»

4

Isi Boseti ta mōgow k'a faga

¹ Sawuli dence Isi Boseti nana a men minkε ko o ka Abineri faga Heburon, a baraka bεε banna; Izirayelimōgow bεε jigi tigera fana.

² Kerekuntigi fla tun bε Sawuli dence Isi Boseti fε. Kelen tōgo tun ye ko Bana, tō kelen tōgo tun ye ko Rekabu. Rimon dence dōw tun lo. Boniyaminu ta mōgo dōw tun lo, minw bε bō Beroti;

³ sabu Beroti dugu tun bε jate Boniyaminu ta mara dō le ye. Nka Berotikaw tun borira ka taga sigi Gitayimu; hali bi o ta durujaw bε yi.

⁴ Ayiwa, dence dō tun bε Sawuli dence Yonatan fε, o tōgo tun ye ko Mefiboseti. Ale sen fla bεε tun cenna; sabu wagati min na Sawuli ni Yonatan ta saya kibaroya nana fō ka bō Zizireli, Mefiboseti si tun ye san looru; a lamobamuso tun k'a ta ko a bε bori ni a ye. Nka a teliyakojugu fε, den benna a boro k'a senw cεn, k'a kε a tε se ka tagama tuun.

⁵ Ayiwa, lon dō tereghan fε, Rekabu ni Bana, minw ye Berotikace Rimon dencew ye, olugu tagara Isi Boseti ta so; o y'a soro ale tun lanin bε, a bε a ta terefesunogo kera sa.

⁶ O donna ka taga fō bon kōnōnyoro ra, k'a kε i n'a fō o bε tagara siman le bla bon kōnō. O k'a kε ten ka Isi Boseti sogo a kōnōbara ra ni muru ye k'a faga, ka bori ka bō.

⁷ Ayiwa, o donna a ta so kōnō ten, k'a lanin to a ta lanan kan, k'a sogo ni muru ye k'a faga, ka a kun tige, k'a kunkolo ta ka bō, ka su bεε kε tagama ra Zuriden kenegbe sira fε.

⁸ O tagara ni Isi Boseti kunkolo ye Dawuda fε Heburon, ka taga a fō Dawuda ye ko: «I jugu Sawuli min tun b'a fε ka i faga, ale dence Isi Boseti kunkolo le ye nin ye. Bi kōni Matigi Ala ka ne matigice masace dimibo Sawuli ni a ta duruja ra dε!»

⁹ Dawuda ka Berotikace Rimon dence fla, Rekabu ni a balemace Bana jaabi ko: «Ne bε kari Matigi Ala panaman tōgo ra, min ka ne kisi ka bō ne ta tōrow bεε ra,

¹⁰ ko ka ne to Sikilagi, cε min tun nana a fō ne ye ko Sawuli sara, a tun kera ale na na ko a bε kibaronuman le fora ne ye; nka ne k'a fō ko o ye o cε mina k'a faga, k'a ta kibaronuman sara di a ma!

¹¹ Ni ne ka o kε o, sisan aw mōgojuguw, ni aw tagara mōgo terennin lanin soro a ta lanan kan, a ta bon kōnō, ka бага a ma k'a faga, o tuma ne man kan fana ka o fagari hake bō aw ra, ka aw fana faga ka aw latunu ka bō dugukolo kan wa?»

¹² A kera ten, Dawuda k'a fō a ta mōgow ye ko o ye o faga. O ka o faga, ka o borrow ni o senw tige, ka o dulon Heburon dugu jida ra. O kō, o ka Isi Boseti kunkolo ta k'a sutara Abineri su koro.

5

*Dawuda kera Izirayeli jamana bεε masace ye
(Kibaroyaw folo 11.1-3)*

¹ O kō, Izirayeli ta gbaw bεε tagara Dawuda fε Heburon, ka taga a fō a ye ko: «Anw ye nin ye, anw ye i balemaw le ye.

² Kabini folofolo, hali tuma min na Sawuli le tun bε an ta masace ye, ele le tun bε to ka bla Izirayeli ta kerekedenw na ka taga kere ra. Matigi Ala tun k'a fō i ye ko: «Ele le bena kε ne ta mōgow, Izirayelimōgow namogo ye, ka kε o kuntigi ye.» »

³ Izirayeli cekorobaw bεε nana Dawuda fε Heburon ka na o le fō a ye. Dawuda ka jenpogonya don ni o ye Heburon, Matigi Ala na koro. O ka turu saninman* kε Dawuda kun na k'a kε Izirayeli jamana bεε ta masace ye.

⁴ Dawuda sigira masaya ra k'a si to san bisaba; a ka san binaani le kε masaya ra.

⁵ K'a to Heburon, a ka san wolonfla ni karo wooro ke masaya ra Zuda mara kunna. K'a to Zeruzalemu, a ka san bisaba ni saba le ke masaya ra Izirayeli mara ni Zuda mara bee kunna.

*Dawuda ka Zeruzalemu dugu mina
(Kibaroyaw folo 11.4-9; 14.1-2)*

⁶ Masace Dawuda ni a ta mogow tagara Zeruzalemu dugu kama, ka taga Yebusikaw kere, o minw tun ye o yoro mogow ye. Olugu ko Dawuda ma ko: «I te don yan! Hali fiyentow ni senkelenw be se ka aw ghen ka aw labo.» O koro ye ko Dawuda te se ka don olugu ta dugu konon.

⁷ Nka Dawuda tagara o kere, ka Sihon bonba mina o ra; o togo le nana la ko Dawuda ta masabonba*.

⁸ O lon na, Dawuda tun k'a fo a ta mogow ye ko ni min o min b'a fe ka Yebusikaw kere ka se o ra, o tigi ye yelen jisira fe ka taga o senkelenw ni o fiyentow kama; ko sabu olugu ye ale Dawuda juguw le ye. Mogow nana o kuma ke zana le ye, k'a fo ko: «Fiyentow ni senkelenw man kan ka don Alabatosoba konon.»

⁹ Dawuda ka o bonba ke a ta masaso ye, k'a togo la ko Dawuda ta masabonba. A ka bon dow lo k'a lamini; k'a ta Milo yoro ra, ka taga se fo kononoyoro ra.

¹⁰ Dawuda ta fanga tun be bonyara ka taga a fe, sabu Matigi Ala, Fangatigi Ala tun be ni a ye.

Tiri masace ka bonya ci Dawuda ma

¹¹ Tiri masace Hiram ka mogow dow ci ka taga Dawuda fe ni sediriyiriw ye; a ka yiribaarabagaw, ani kabakurulesebagaw fana ci ka taga; olugu le tagara Dawuda ta masabonba lo a ye.

¹² Dawuda k'a ye ko Matigi Ala be baraka donna ale ra, k'a ke Izirayeli masace ye; a k'a ye fana ko a ta masaya be sabatira a ta mogow baraka ra.

*Dawuda ka den minw soro Zeruzalemu
(Kibaroyaw folo 3.5-9; 14.3-7)*

¹³ Ayiwa, Dawuda bonin ko Heburon, a ka jonmuso dow ke a ta musow ye, ka muso werew ta tuun Zeruzalemu. A ka dencew ni denmuso dow soro tuun.

¹⁴ Dence minw worora a fe Zeruzalemu, olugu togow le ye nin ye: Samuha, ani Sobabu, ani Natan, ani Sulemani,

¹⁵ ani Ibari, ani Elisuwa, ani Nefegi, ani Yafiya,

¹⁶ ani Elisama, ani Eliyada, ani Elifeleti.

*Dawuda ka se soro Filisikaw kan
(Kibaroyaw folo 14.8-16)*

¹⁷ Ayiwa, Filisikaw nana a men ko o ka turu saninman* ke Dawuda kun na k'a ke Izirayeli masace ye. O ta kerekejamaw bee lajennin wurira ka taga Dawuda yoropini ko o b'a kere. Dawuda ka o men minke, a tagara dogo kuruyoro dow ra.

¹⁸ Filisikaw nana ka na Refayikaw ta kenegbeyoro bee fa.

¹⁹ Dawuda ka Matigi Ala pininka ko: «Yala ne ka kan ka taga Filisikaw kama wa? Yala i bena o don ne boro wa?» Matigi Ala ka Dawuda jaabi ko: «Taga o kere, sabu sigiya t'a ra, ne bena Filisikaw don i boro.»

²⁰ Dawuda tagara fo Baali Perasimu ka taga Filisikaw kere ka se o ra. Dawuda ko: «Matigi Ala ka ne juguw laben ne na, i n'a fo jiba be kogo kari ka wo bo a ra cogo min na.» O koson o ka o yoro togo la ko Baali Perasimu, ko «Matigi min be wo bo».

²¹ Filisikaw borira fo ka o ta batofenw to. Dawuda ni a ta mogow ka o ce ka taga ni o ye.

²² O ko, Filisikaw nana tuun, ka na Refayikaw ta kenegbeyoro bee fa tuun.

²³ Dawuda ka Matigi Ala jininka tuun; Matigi Ala k'a fo a ye ko: «I kana teren ka taga o ko. Dogo ka munumunu ka taga o ko fe; muriyesunw be yoro min na, i be taga ben o kan o yoro na fe.

²⁴ Ni i nana ke senkan dow men ye muriyesunw san fe, o tuma aw ye teliya ka bo, sabu Matigi Ala le be tagara i na fe ten, ka taga Filisikaw ta kerekejama kere.»

²⁵ Matigi Ala ka min fo, Dawuda k'a ke ten; a ka Filisikaw kere ka se soro o kan, k'a ta Geba, ka taga a bla fo Gezeri.

6

Izirayelimogow ka jennogonya kesu ta ka taga Zeruzalemu (Kibaroyaw folo 13.1-14)

¹ O ko, Dawuda ka Izirayeli kerekerefariw bee lajen tuun; o bee lajennin tun ye ce waga bisaba (30 000).

² A wurira ni o mogow ye ka taga Baali, Zuda mara ra, ko a be taga Ala ta jennogonya kesu* ta. Ala togo, Fangatigi Ala yere togo, o le be o kesu kan; seruben meleke bisigiya fla minw be kesu datugunan san fe, Ala sigiyoro be o seruben meleke fla le ce ma.

³ O ka Ala ta jennogonya kesu labo Abinadabu ta so konjo; o so tun be kongori do le kunna. O k'a bla misiwotorokura do konjo. Abinadabu dence fla minw ye Uza ni Ayo ye, olugu le tun be o misiwotorokura na fe.

⁴ O ka jennogonya kesu labo Abinadabu ta so konjo kongori kan, k'a bla o misiwotoro konjo, ka taga ni a ye; Uza tun be tagamana Ala ta jennogonya kesu kere fe; Ayo tun be a na fe.

⁵ Dawuda ni Izirayelimogo tow bee tagato tun be nagarira Matigi Ala na koro, ka donkiriw la, ka forifen suguya bee fo; o forifenw tun lalagara ni siperesiyiri le ye. Goniw tun b'a ra, ani kora, ani longanw, ani cegecegew, ani siranege tegerew.

⁶ O tagara se Nakon kenegbeyoro ra minke, misiw terendera; Uza k'a boro korota ka Ala ta jennogonya kesu mina.

⁷ Matigi Ala dimina Uza koro koseb; a k'a faga o kojugu koson o yoro yere ra yi. Uza sara Ala ta jennogonya kesu kere fe yi*.

⁸ Matigi Ala ka Uza faga o cogo ra minke, o ma diya Dawuda ye. O ka o yoro togo la ko Peresi Uza†, fo ka na se bi.

⁹ O lon na, Dawuda siranna Matigi Ala na. A ko: «Ni a be tan, Matigi Ala ta jennogonya kesu be se ka taga don ne ta so cogo di?»

¹⁰ A ma son o ye taga ni jennogonya kesu ye a ta so, Dawuda ta masabonba konjo. A k'a bla ka taga Obedi Edomu ta so konjo; ale be bo Gati.

¹¹ Matigi Ala ta jennogonya kesu ka karo saba le ke Gatikace Obedi Edomu ta so. Matigi Ala ka baraka don Obedi Edomu ni a ta somogow bee ra.

O tagara ni jennogonya kesu ye Zeruzalemu (Kibaroyaw folo 15.25-16.3)

¹² Ayiwa, o nana a fo masace Dawuda ye ko Matigi Ala ka baraka don Obedi Edomu ni a borofenw bee ra, Ala ta jennogonya kesu koson. Dawuda wurira o le ra ka taga Ala ta jennogonya kesu ta Obedi Edomu ta so, ka na ni a ye Dawuda ta masabonba ra; o nagarininba le nana ni a ye.

¹³ Minw tun ka jennogonya kesu ta, olugu ka sentako woro ke minke doron, mogow lora; Dawuda ka misitoran kelen ni misiden toronin kelen ke saraka ye, o ka soro ka sira ta tuun.

* **6:7 6.7** Uza tun man kan ka maga jennogonya kesu ra, sabu sarakalasebagaw doron le tun be se ka maga a ra (Sariya 10.8). † **6:8 6.8** O koro ye ko Uza saya ka wo bo Izirayelimogow ce ra.

¹⁴ O nato, Dawuda tun be don kera ni a baraka bee ye Matigi Ala na koro. Lenfani derege do le doron tun b'a ra, min be i ko sarakalasebagaw ta.

¹⁵ Dawuda ni Izirayelimogow bee nana ni Matigi Ala ta jennogonya kesu ye o cogo le ra, ni pagarikanbaw ni burufiyekanw ye.

¹⁶ Ayiwa, tuma min na Matigi Ala ta jennogonya kesu tun be donna Dawuda ta masabonba kono, Sawuli denmuso Mikali tun be fleri kera finetiri fe. A ka masace Dawuda panpanto ni a donketo ye Matigi Ala na koro minke, Dawuda ko gboyara a ye.

¹⁷ O nana se ni Matigi Ala ta jennogonya kesu ye minke, o k'a bla a blayoro ra; Dawuda tun ka fanibon min laben a kama, o k'a bla yi. Dawuda ka saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* bo Matigi Ala ye.

¹⁸ A ka o saraka jenitaw ni o ninsondiya sarakaw bo ka ban tuma min na, a ka dugawu ke jama ye Fangatigi Ala togo ra.

¹⁹ O ko, a ka burukun kelen, ani tamaroburukun kelen, ani rezenmo jalan siri kelen kelen di mogow bee ma, Izirayeli jama bee, ce fara muso kan. O ko, bee tagara a ta so.

²⁰ Dawuda nana seko a ta so kono, ko a be taga dugawu ke a ta somogow ye minke, Sawuli denmuso Mikali nana a kunben, ka a fo a ye ko: «Han! Izirayeli masace k'a yere yira bi de! Ele le sonna ka i yere waraga ka bla i ta baaradenw ta jonsunguruw bee na koro, hali fani panaman yere te i ra, ka i yere ke i n'a fo mogo gbansan!»

²¹ Dawuda ka Mikali jaabi ko: «Ne ka don ke Matigi Ala le na koro. Matigi Ala min ka ele face ni a ta somogow to yi, ka ne ta, ka ne ke a ta mogow, Izirayelimogow kuntigi ye, ne ka don ke ale Matigi Ala le na koro.

²² Ne bena ne yere ke mogo gbansan ye tuun, hali ka teme nin kan belen, ka ne yere majigi belen. Nka o bee n'a ta, i kan be o jonsunguru minw ma, olugu belen bena ne bonya.»

²³ Ayiwa, a kera fana ko Sawuli denmuso Mikali ma den soro fo ka taga a sa.

7

Ala ka layiri ta Dawuda ye (Kibaroyaw folo 17.1-15)

¹ Ayiwa, masace Dawuda sigira a ta masaso kono; Matigi Ala ka laganfiya di a ma, k'a bosu a juguw bee boro.

² O tuma masace k'a fo cira Natan ye ko: «Ne be nin sediriyiribon pumanman kono, k'a soro Ala ta jennogonya kesu* be fanibon le kono.»

³ Natan ka masace jaabi ko: «Miiriya o miiriya be i jusu ra, o ke, sabu Matigi Ala be ni i ye.»

⁴ Nka o lon su fe, Matigi Ala kumana Natan fe, k'a fo a ye ko:

⁵ «Taga a fo ne ta jonce Dawuda ye ko Matigi Ala ko: «Ele le tena bon lo ne ye, janko ne ye don a kono;

⁶ sabu kabini lon min ne ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra, fo ka na se bi ma, ne ma don bon kono ka ye; ka ne to o tagama bee ra ni o ye, ne toyoro tun ye fanibon le ye.

⁷ Ne temena yoro minw bee ra ni Izirayelimogow ye, ne tun k'a fo kuntigi minw ye ko o ye ne ta mogow, Izirayelimogow korosi, yala ne k'a fo olugu do ye ko mun na o ma sediriyiribon lo ne ye wa?»

⁸ O ra, a fo ne ta jonce Dawuda ye, ko Fangatigi Ala ko: «Ne le ka ele ta, ka i to sagagbenyoro ra, i ta sagaw ko; ne ka i ta, ka i ke ne ta mogow, Izirayelimogow kuntigi ye.

⁹ I tɛmɛna yɔrɔ o yɔrɔ, ne ka i dɛmɛ i ta kokɛtaw bɛɛ ra. Ne ka i juguw bɛɛ gbɛn ka bɔ i ɲa. Ne bɛna i tɔgɔ bɔnya, ka i kɛ i n'a fɔ mɔgɔ tɔgɔba minw bɛ dugukolo kan.

¹⁰ Ne bɛna jamana dɔ di ne ta mɔgɔw, Izirayɛlimɔgɔw ma, ka o sigi o jamana ra, ka o kɛ o tɔgɔra jamana ye, janko mɔgɔ si kana o lasiran tuun. O ra, mɔgɔjuguw tɛna o minako juguya tuun, i n'a fɔ o tun b'a kɛra cogo min na fɔɔfɔɔ,

¹¹ ani wagati min ne tun ka kuntigiw sigi o kunna. Ne bɛna laganfiya di i ma fana, ka i bɔsi ka bɔ i juguw bɛɛ boro. Ne Matigi Ala, ne b'a fɔ i ye fana ko ne bɛna i ta so bɔnya.

¹² «Ni i ta wagati nana dafa, ni i nana sa ka taga fara i bɛma tɔw kan tuma min na, ne bɛna i ta duruja dɔ sigi masaya ra i nɔ ra, i yɛɛ woroden dɔ; ne bɛna a ta masaya sabati kɔsɛbɛ.

¹³ Ale le bɛna bon lɔ ne tɔgɔ ra; ne bɛna a sabati masaya ra wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

¹⁴ Ne bɛna kɛ a fa ye, a bɛna kɛ ne dɛncɛ ye. Ni a ka ko bɛnbari dɔ kɛ, ne bɛna mɔgɔ wɛrɛw le kɛ sababu ye k'a koro, ka mɔgɔ wɛrɛw kɛ sababu ye ka o firiri hake bɔ a ra.

¹⁵ Nka ne tɛna ne ta ɲumanya bɔ a kan ka ye, i n'a fɔ ne k'a bɔ Sawuli kan cogo min na, k'a bɔ masaya ra ka ele sigi.

¹⁶ I ta somɔgɔw bɛna to masaya ra ne ɲa kɔrɔ wagati bɛɛ. Foyi si tɛna i ta fanga bɔ a nɔ ra ka ye.» »

¹⁷ Ayiwa, Ala ka kuma o kuma fɔ Natan ye, ani a ka fɛn o fɛn yira a ra, a ka o bɛɛ lase Dawuda ma.

*Dawuda ka baraka la Ala ye
(Kibaroyaw fɔɔ 17.16-27)*

¹⁸ Ayiwa, Dawuda tagara sigi Matigi Ala ɲa kɔrɔ, k'a fɔ a ye ko: «E, Dunupatigi Ala, ne ye ɲɔn le ye sa, ne ta somɔgɔw ye ɲɔnw le ye, fɔ i ka ne bɔnya ka se fɔ nin bɛɛ ma?

¹⁹ E, ne Tigi Ala, i ka min fɔ, o belɛn dɔgɔyara i ɲa kɔrɔ; i ko i bɛna i ta baaraden ta so fana bɔnya tuun wagati nataw ra. E, Dunupatigi Ala, yala adamaden gbansan ka kan ni nin bɔnya bɛɛ ye wa?

²⁰ «Ne Dawuda bɛ se ka mun le fɔ tuun ka tɛmɛ nin kan sa? Sabu Dunupatigi Ala, ele yɛɛ ka i ta baaraden lɔn.

²¹ I ka o kow layiri ta, k'a latigɛ i jusu ra ka kapa ni i sago ye, o kɔsɔn i ka nin kobaw bɛɛ kɛ, k'a to i ta baaraden fana ye a lɔn.

²² «E, ne Tigi Ala, i ka bon; ele bɔɲɔgɔnko tɛ yi, Ala wɛrɛ fana tɛ yi ni ele tɛ. An toro ka min mɛn, o le bɛ o ye.

²³ Yala siya dɔ bɛ dugukolo kan min bɛ i ko i ta mɔgɔw, Izirayɛlimɔgɔw wa, ele Ala yɛɛ tagara min labɔ jamana wɛrɛ ra ka o kɛ i ta mɔgɔw ye, ka o tɔgɔ bɔnya? I ka kobaw kɛ o ye, ka siranyakobaw kɛ, ka o labɔ Misiran ɲɔnya ra, ka siya wɛrɛw ni o ta batɔfɛnw bɛɛ gbɛn ka bɔ i ta mɔgɔw ɲa.

²⁴ I ka i ta mɔgɔw, Izirayɛlimɔgɔw sigi, janko o ye kɛ i yɛɛ ta mɔgɔw ye wagati bɛɛ. Ele, Matigi Ala fana kɛra o ta Ala ye.

²⁵ «Ayiwa, Masa Ala, i ka layiri min ta i ta baaraden ni a ta so ye, i ye to o layiri kan tuma bɛɛ; i ka min fɔ, a kɛ ten.

²⁶ I tɔgɔ ye bɔnya wagati bɛɛ, janko mɔgɔw ye a fɔ ko Fangatigi Ala le ye Izirayɛli ta Ala ye. I ta ɲɔncɛ Dawuda ta so fana ye sabati wagati bɛɛ i ɲa kɔrɔ;

²⁷ sabu Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala, ele yɛɛ le ka nin ko yira i ta baaraden na k'a fɔ ko: «Ne bɛna i ta so bɔnya.» O le ka i ta baaraden ja gbɛɛya k'a to a ka nin daariri kɛ.

²⁸ «Sisan, Dunupatigi Ala, ele le ye Ala ye, i ta kumaw ye can ye, i fana ka nin kɔɲuman layiri ta i ta baaraden ye.

²⁹ O ra, sabari, i ye baraka don i ta baaraden ta so ra, janko a ta so ye to i na koro wagati bee; sabu Dunupatigi Ala, ele yere le kumana. O koson i ta baraka sababu ra, i ta baaraden ta so bena baraka soro wagati bee.»

8

Dawuda ka se soro siya caman kan (Kibaroyaw folo 18.1-13)

¹ Ayiwa, o ko fe, Dawuda tagara Filisikaw kere tuun; a sera o ra, k'a ta fanga sigi o kan, ka o ta duguba bosi o ra.

² A sera Mohabukaw fana ra. A ka olugu ta mogon minaninw bee jagboya ka o lala dugu ma ka o tugutugu nogon na, ka o suma ni juru do ye. Ni o tun ka juru na saba suma, juru na folo ni a flanan sera minw ma, o be olugu bee faga, ka juru na sabanan mogow panaman to. O ra, Mohabukaw fana tora Dawuda ta fanga koro, ka to ka ninsongo sara a ye.

³ O ko, Dawuda ka Soba masace Hadadezeri kere ka se a ra; ale tun ye Rehobu dence le ye. O y'a soro Hadadezeri tun bora ko a be taga Efirati ba sanfeyoro mogow le kere, k'a ta fanga sigi olugu kan.

⁴ Dawuda ka sowotorotigi waga kelen ni keme wolonfla (1 700) mina a ra, ani kerekere sennaman waga mugan (20 000). A ka wotorosamaso keme mara a yere ye, ka so to bee senfasaw tigetige.

⁵ Sirika minw be Damasi, olugu bora ko o be taga Soba masace Hadadezeri deme. Nka Dawuda ka Sirika ce waga mugan ni fla faga (22 000).

⁶ O ko, Dawuda k'a ta kerekeden dow sigi Damasi dugu ta Sirikaw ta mara ra. A kera ten, Sirikaw fana tora Dawuda ta fanga koro; o ka ke ninsongo sara ye a ye. Ni Dawuda tun ka taga yoro o yoro, Matigi Ala tun be se di a ma o yorow mogow bee kan.

⁷ Dawuda ka Hadadezeri ta kerekuntigiw ta negebennanw ce ka taga ni o ye Zeruzalemu; o negebennanw tun lalagara ni sanin le ye.

⁸ Masace Dawuda ka siranegafenw caman ta fana Beta dugu ni Berotayi dugu konso; o duguw ye Hadadezeri ta dugu dow ye.

⁹ Hamati masace min ye Toyi ye, ale nana a men ko Dawuda ka se soro Hadadezeri ni a ta kerekajama bee kan minke,

¹⁰ a k'a dence Yoram ci ni fen warigberamanw ye, ani fen saninlamanw, ani fen siranegeramanw ye, ka taga o di Dawuda ma, ka Dawuda fo, ko a ka Hadadezeri kere ka se a ra minke, ko o pana. Toyi tun ka o ke, sabu ale fana ni Hadadezeri tun be kere le ra wagati bee.

¹¹ Masace Dawuda ka o fenw bee di Matigi Ala ma. A tun ka siya min o min kere, a tun ka olugu ta warigbew ni o ta saninw bee mina ka o di Matigi Ala ma o cogo le ra.

¹² O siyaw le tun ye Edomukaw ye, ani Mohabukaw, ani Amankaw, ani Filisikaw, ani Amalekikaw; a tun ka fen minw bee mina Soba masace Hadadezeri fana ra, Rehobu dence, a ka o bee di Matigi Ala ma.

¹³ O ko, Dawuda togo bonyara tuun kosebe; sabu a boto Sirikaw kereyoro ra, a ka Edomukaw fana kere ka olugu ta kerekere waga tan ni seegi (18 000) faga Kogo kenegbe yoro ra.

¹⁴ A k'a ta kerekuntigi dow sigi Edomukaw ta jamana yoro bee ra. A kera ten, Edomu jamana bee tora Dawuda ta fanga koro. Ni Dawuda tun ka taga yoro o yoro, Matigi Ala tun be se di a ma o yoro mogow bee kan.

Dawuda ta jamana pamogow (Kibaroyaw folo 18.14-17)

¹⁵ Dawuda sigira masaya ra Izirayeli jamana bɛɛ lajennin kunna. A tun bɛ mɔgow bɛɛ ta kow panabɔ, ka o ta kitiw tige ka kapa ni can ni terenninya ye.

¹⁶ Seruya dence Yohabu le tun bɛ Dawuda ta kerekejama kuntigi ye. Ahiludi dence Yosafati tun ye a ta kumalasebaga ye.

¹⁷ Ahitubu dence Sadoki, ani Abiyatari dence Ahimeleki, olugu tun ye sarakalasebagaw ye. Seraya tun ye a ta seberikebaga ye.

¹⁸ Yehoyada dence Benaya tun bɛ Keretikaw, ani Peletikaw* kuntigiw ye. Dawuda dencew tun ye jamana kopanabobagaw ye.

9

Dawuda k'a janto Yonatan dence ra

¹ Lon dɔ, Dawuda ko: «Yala Sawuli ta somɔgo dɔ bɛ yi tuun wa, ne bɛ se ka kopuman kɛ min ye Yonatan kosɔn?»

² O y'a sɔrɔ Sawuli ta so baarden dɔ tun bɛ yi, min tɔgo tun ye ko Siba. O nana ni ale ye Dawuda fɛ. Masace ka a pininka ko: «Ele le ye Siba ye wa?» A ko: «Onhon, ne le ye i ta jɔnce Siba ye.»

³ Masace ko: «Yala Sawuli ta mɔgo si tɛ yi tuun wa, ne bɛ se ka kopuman kɛ min ye ka kapa ni Matigi Ala ta numanya ye?» Siba k'a jaabi ko: «Yonatan dence dɔ bɛ yi, ale sen fla cenna.»

⁴ Masace ko: «A bɛ min le?» Siba ka masace jaabi ko: «A bɛ Lodebari dugu kɔnɔ, Amiyeli dence Makiri ta so kɔnɔ.»

⁵ Masace ka mɔgo ci ka taga Lodebari dugu kɔnɔ, Amiyeli dence Makiri ta so, ka taga a ta ka na ni a ye.

⁶ A nana se Dawuda kɔrɔ minke, a k'a kinbiri gban dugu ma Dawuda na kɔrɔ. Sawuli dence Yonatan, o dence tun lo; a tɔgo tun ye ko Mefiboseti. Dawuda k'a wele ko: «Mefiboseti!» A ko: «Naamu, ne ye i ta jɔnce le ye!»

⁷ Dawuda k'a fɔ a ye ko: «I kana siran. Sigiya t'a ra, ne bɛna kopuman kɛ i ye, i face Yonatan kosɔn. Ne bɛna i bɛmace Sawuli ta dugukolow bɛɛ seko i ma; i fana bɛna domuni kɛ ni ne ye tuma bɛɛ.»

⁸ Mefiboseti k'a kinbiri gban tuun, k'a fɔ Dawuda ye ko: «I ta jɔnce tɛ foyi ye ni wuru sanin tɛ, ele belɛn bɛ hamina ne ta ko ra wa?»

⁹ Masace ka Siba wele, Sawuli ta baarden, k'a fɔ a ye ko: «Fɛn o fɛn tun ye Sawuli ni a ta somɔgow ta ye, ne bɛ o bɛɛ di i matigice dence ma.

¹⁰ I bɛna a ta dugukolow sɛnɛ a ye, ele ni i dencew ni i ta baardenw; aw bɛ a ta simanw ladon, janko i matigice dence Mefiboseti ye domuni sɔrɔ k'a domu. A bɛna domuni kɛ ni ne ye tuma bɛɛ.» Ayiwa, o y'a sɔrɔ dence tan ni looru ni baarden mugan le tun bɛ Siba fɛ.

¹¹ Siba k'a fɔ masace ye ko: «Ne matigice masace ka min o min fɔ a ta jɔnce ye, ne bɛna o bɛɛ kɛ.»

Mefiboseti kɔni tun bɛ domuni kɛ ni masace ye, k'a kɛ i n'a fɔ masace yɛrɛ dence dɔ.

¹² Dence fitini dɔ tun bɛ Mefiboseti fɛ, min tɔgo tun ye ko Mika. Mɔgo o mɔgo tun bɛ Siba ta so kɔnɔ, olugu bɛɛ tun kɛra Mefiboseti ta baardenw le ye.

¹³ Mefiboseti sen fla bɛɛ tun cenna minke, o kosɔn a tagara to Zeruzalemu, janko ka domuni kɛ lon o lon ni masace yɛrɛ ye.

* **8:18 8.18** Keretikaw ni Peletikaw tun ye siya wɛrɛ mɔgo dow ye, Masace tun ka minw ta kerekedenya ra, sara ra, janko ka masace kɔrɔsi (Samawilu flanan 15.18).

10

Amɔnkaw ka Dawuda ta ciradenw lamaroya (Kibaroyaw fɔlɔ 19.1-5)

¹ O kow kɔ, Amɔnkaw ta masace sara. A dence Hanun sigira masaya ra a nɔ ra.

² Dawuda ko: «Ne bɛna Nahasi dence Hanun minako na, i n'a fɔ a face tun ka ne minako na cogo min na.» O ra, Dawuda ka jamana pamɔgɔ dɔw ci ka taga Hanun fɔ, k'a jusu saaro a face saya ko ra. Dawuda ta mɔgɔw tagara se Amɔnkaw ta jamana ra minkɛ,

³ Amɔnkaw ta kuntigiw k'a fɔ o matigice Hanun ye ko: «Ele b'a miiri ko Dawuda ka nin forikebagaw ci ka na i face sanga le fɔ wa? A ka nin pamɔgɔw ci i fɛ ka na i ta dugu yɔrɔw fɛ dogo ra le, k'a cogoya lɔn, janko ka na a halaki.»

⁴ Hanun ka o mɛn minkɛ, a ka Dawuda ta jamana pamɔgɔw mina; o ka o bonbosiw fan kelen li, ka o ta deregew tige ka o surunya ka dan o jukunna na, ka sɔrɔ ka o bla ka taga.

⁵ Ayiwa, o tagara o ko fɔ Dawuda ye. Dawuda ka mɔgɔ ci ka taga o kunbɛn, sabu o maroyaninba tun lo kɔsɛbɛ. Masace k'a fɔ o ye ko o ye to Zeriko dugu kɔnɔ, k'a to o bonbosiw ye bɔ fɔlɔ, o bɛ sɔrɔ ka na.

Izirayelimɔgɔw ni Amɔnkaw ta kɛrɛ (Kibaroyaw fɔlɔ 19.6-19)

⁶ Amɔnkaw yɛrɛ nana a ye ko olugu ka o yɛrɛ lɔgɔbɔ Dawuda ra pewu. O ra o ka kɛrɛkɛden sennaman cɛ waga mugan (20 000) ta sara ra Bɛti Rehɔbu dugu ni Soba dugu ta Sirikaw fɛ, ka cɛ waga kelen ta Mahaka jamana masace fɛ, ka cɛ waga tan ni fla ta Tɔbu jamana masace fɛ.

⁷ Dawuda ka o mɛn minkɛ, a ka Yohabu ci o kama, ni a ta kɛrɛkɛjama bɛɛ ye; o bɛɛ tun ye cɛfariw ye.

⁸ Amɔnkaw bɔra ka na lo kɛrɛ kama o ta duguba donda ra. Soba ta Sirikaw, ani Rehɔbu ta Sirikaw, ani Tɔbu ta mɔgɔw, ani Mahaka ta mɔgɔw, olugu tagara lajɛn o danna kongo kɔnɔ.

⁹ Ayiwa, Yohabu k'a ye ko ale bɛna kɛrɛ kɛ fan fla le ra, ko ale jugu dɔw bɛ a na, dɔw bɛ a kɔ. O ra, a ka Izirayeli kɛrɛkɛcɛfariw woloma, ka lo ni olugu ye kɛrɛ kama k'a nasin Sirikaw ma.

¹⁰ A k'a dɔgɔcɛ Abisayi bla kɛrɛkɛden tɔw kunna; olugu ka lo kɛrɛ kama ka o nasin Amɔnkaw yɛrɛ ma.

¹¹ A k'a fɔ Abisayi ye ko: «Ni Sirikaw fanga bonyara anw ma, o tuma aw bɛna na anw demɛ. Ni Amɔnkaw fanga bonyara aw ma, anw fana bɛna taga aw demɛ.

¹² Baraka don i yɛrɛ ra! An bɛɛ ye baraka don an yɛrɛ ra, ka kɛrɛ kɛ an ta jamana kosɔn, ani an ta Ala ta duguw kosɔn; ni min ka diya Matigi Ala ye, a ye o kɛ.»

¹³ Yohabu ni a ta kɛrɛkɛdenw tagara Sirikaw kama ka taga o kɛrɛ. Sirikaw borira o na.

¹⁴ Amɔnkaw nana a ye ko Sirikaw bɛ borira minkɛ, olugu fana borira Abisayi ni a ta mɔgɔw na ka don o ta dugu kɔnɔ. Yohabu sekɔra ka bɔ kɛrɛkɛyɔrɔ ra ka na Zeruzalɛmu.

¹⁵ Sirikaw k'a ye ko Izirayelimɔgɔw sera olugu ra minkɛ, o ka o ta kɛrɛkɛjamaw bɛɛ lajɛn.

¹⁶ Sirika minw tun bɛ Efirati ba ko fɛ, masace Hadadezeri tagara olugu bɛɛ wele ka na. O bɛɛ nana ka na se Helamu. Hadadezeri ta kɛrɛkɛjama kuntigi min ye Sobaki ye, ale le tun bɛ o na.

¹⁷ O ka kibaroya fɔ Dawuda ye minkɛ, Dawuda ka Izirayeli kɛrɛkɛdenw bɛɛ lajɛn, ka Zuriden ba tige, ka taga Helamu. Sirikaw ka o yɛrɛ labɛn ka na Dawuda ni a ta kɛrɛkɛdenw kama ka na kɛrɛ damina.

¹⁸ Nka Sirikaw borira Izirayelimogow ja. Dawuda ni Izirayelimogow ka o ta sowotorotigi kemε wolonfla faga, ani sotigi waga binaani (40 000). O ka o ta kerεkejama kuntigi Sobaki fana mandimi kosebe; ale sara o yoro ra yi.

¹⁹ Masace minw bee tun be Hadadezeri ta fanga koro, olugu nana a ye ko Izirayelimogow sera o ra minke, o ka ben jini ni Izirayelimogow ye, ka to Izirayeli ta fanga koro. Kabini o kera, Sirikaw siranna ka taga Amankaw deme kere ra tuun.

11

Dawuda nabora Huri ta muso Baseba fe

¹ Ayiwa, o sanyelema ra, wagati min masacew tun be deri ka taga kere ra, Dawuda ka Yohabu ni a ta kerεkekuntigiw, ni Izirayeli kerεcecew bee bla ka taga kere ra; o tagara Amankaw halaki, ka Raba dugu lamini. Nka Dawuda yere tun tora Zeruzalemu.

² Ayiwa, lon do wulada fe, Dawuda wurira ka bo a ta layoro ra, ka taga tagamatagama a ta masaso kunna. A tora yi le ka muso do koto ye; o muso tun ce ka ji kosebe.

³ Dawuda ka mogo ci ka taga jininkari ke muso ko ra. O nana a fo a ye ko Eliyamu denmuso lo, ko Hetikace Huri ta muso Baseba lo.

⁴ Dawuda ka mogo dow ci ka taga muso wele ka na. Muso nana Dawuda fe; Dawuda jenna ni a ye. O ko, a sekora ka taga a ta so. O ya soro muso tun boninkura lo a ta landa ra.

⁵ Ayiwa, muso nana konso ta; a ka mogo ci ka taga a fo Dawuda ye ko ale konoman lo.

Dawuda ka Baseba ce Huri faga

⁶ Ayiwa, Dawuda ka mogo ci ka taga a fo Yohabu ye ko: «Hetikace Huri bla ka na yan!» Yohabu ka Huri bla ka taga Dawuda fe.

⁷ Huri tagara Dawuda fe. Dawuda k'a jininka Yohabu ta ko ra, ani kerεkeden tow ta ko ra, ani kere yere ko ra.

⁸ O ko, Dawuda k'a fo Huri ye ko: «Taga i ta so, i ye taga nenekiri donin.» Huri bora masace ta so minke donin, masace ka bonya do bla ka taga o di a ma.

⁹ Nka Huri lara masace ta so donda ra, ni a matigice ta baarden tow ye. A ma son ka taga a ta so.

¹⁰ O tagara a fo Dawuda ye ko Huri ma son ka taga a ta so. Dawuda ka Huri wele k'a fo a ye ko: «O tuma ele ma bo tagama le ra wa? Mun na i ma taga i ta so?»

¹¹ Huri ka Dawuda jaabi ko: «Jenogonya kesu, ani Izirayeli mara ni Zuda mara ta kerεkedenw bee be sira gbataw le koro; ne matigice Yohabu ni a ta kerεkekuntigiw bee be sira kongo konso yi. Ne bena olugu to yi, ka na ne ta so, ka na domuni ke, ka min, ka la ni ne ta muso ye cogo di? Can yere ra, ne koni te se ka o ko nogon ke le fiyewu!»

¹² Dawuda k'a fo Huri ye tuun ko: «O tuma bi ni sini ke yan; o ko, ne bena i bla ka taga.» Huri ka o lon ni o lon dugusagbe ke Zeruzalemu.

¹³ Dawuda ka Huri wele domuni na a ta so; a k'a to Huri ka duven min fo ka panamini. Nka su fe, Huri tagara la ni masace ta baardenw le ye, a ma son ka taga a ta so.

¹⁴ O dugusagbe sogoma, Dawuda ka sebe do ke k'a di Huri ma, ko a ye taga a di Yohabu ma.

¹⁵ A k'a fo o sebe konso ko: «Ni kere wurira, aw ye Huri bla kere jugumanyoro ra; o ko, bee ye bo a koro k'a kelen to yi, janko o ye a faga.»

¹⁶ O nana taga dugu lamini minke, Yohabu ka ke dugu korosi ye; o juguw ta kerεcecfariw tun be dugu yoro min na co, a ka Huri bla ka taga o yoro le ra.

¹⁷ O dugu kerekedenw nana bo ka na Yohabu ta kerekedenw kere. O ka Izirayelimogo dow faga, ka Dawuda ta kerekekuntigi dow fana faga. O ka Hetikace Huri fana faga.

¹⁸ Ko o ko kera kere ra o lon na, Yohabu ka mogo do ci ka taga o bee lase Dawuda ma.

¹⁹ A k'a fo ciraden ye ko: «Ko minw kera kere ra, ni i tagara o bee fo masace ye ka ban tuma min na,

²⁰ ni i k'a ye ko masace dimina, k'a fo ko: «Mun na aw gbarara dugu ra ko aw be o kere? Aw m'a lon ko o mogow be to o ta dugu kogo kunna ka kalan bon wa?

²¹ Mun le ka Yerubeseti dence Abimeleki faga Tebesi? Muso do le ma to dugu kogo kunna ka wugusikaba do firi k'a ben a kun na wa? O le ma ke a fagasababu ye wa? Mun na aw gbarara dugu ra?»

«Ayiwa, ni masace ka o fo, o tuma i ye a fo a ye ko: «I ta baaraden Hetikace Huri fana fagara.» »

²² Ciraden tagara ka taga se minke, o tuma Yohabu k'a ci kun min na, a ka o bee fo Dawuda ye.

²³ A k'a fo Dawuda ye ko: «O mogow sera an na. O tun bora ka na an kama kongo kono; anw ka o ghen ka taga se fo o ta dugu donda ra.

²⁴ Nka kalanbonbagaw tora o ta dugu kogo kunna ka i ta mogow bon ni kalan ye, ka masace ta kerekuntigi dow faga. Hali i ta baaraden Hetikace Huri fana fagara.»

²⁵ Dawuda ka ciraden jaabi ko: «Taga a fo Yohabu ye ko o kana ke a fe baasi ye; ko sabu kere ra koni, kerekemuru be fagari ke fan bee le ra. A fo a ye ko a belen ye dugu kere ni baraka ye, fo k'a ben. Taga o fo a ye k'a ja gbeyaya.»

²⁶ Ayiwa, Huri ta muso nana a men ko a ce Huri sara minke, a k'a ce su kasi.

²⁷ Sanga nana ban tuma min na, Dawuda ka mogo ci ka taga muso ta ka na ni a ye a ta so. A kera a muso ye; a nana dence kelen woro Dawuda fe.

Nka Dawuda tun ka min ke, o tun ma ben Matigi Ala na koro.

12

Natan tagara kuma Dawuda fe

¹ Matigi Ala ka Natan ci Dawuda fe. Natan tagara a fe, ka taga a fo a ye ko: «Ce fla tun be dugu kelen na; kelen tun ye naforotigi ye, to kelen tun ye fagantan ye.

² Misiw ni sagaw ni baw caman tun be naforotigi fe.

³ Nka foyi tun te fagantance fe, fo sagadennin kelen; a tun ka o san, ka to k'a baro. A tun be a ta so kono ni a denw ye; a fana tun be bonyara. A yere tun be domuni min ke, a tun be o do le di a ta saga ma; o bee tun be ji min minan kelen na. A tun be si ni a ye a yere koro. A kera a fe i ko a yere denmuso do.

⁴ «Ayiwa, lon do, dugutagabaga do nana jigi naforotigi fe. Naforotigi ma son k'a yere ta misi, walama a ta saga, walama a ta ba do mina ka o faga dugutagabaga ye. A tagara fagantance ta saga le mina a ra, ka na o faga a ta lonance ye.»

⁵ Ayiwa, Dawuda ka o kuma men minke, a dimina o naforotigi koro kosebe. A ko Natan ma ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ko ce min ka nin ko ke, o ka kan ka faga le.

⁶ A ka saga min mina, a ka kan ka o jogon naani le di, sabu a sonna ka nin kojugu jogon ke, hali a yere ma makari.»

⁷ Natan k'a fo Dawuda ye ko: «Ele yere le ye o ce ye; sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta kuma ye nin ye; a ko: «Ne le ka turu ke ele kun na ka i ke Izirayeli masace ye. Ne le ka i bosi ka bo Sawuli boro,

⁸ ka i matigice Sawuli ta bonw di i ma, k'a ta musow di i ma, ka i sigi Izirayeli ni Zuda jamana kunna. Ni o belen tun ma wasa ke, ne tun bena do fara a kan.

⁹ Mun koson i ka Matigi Ala ta kuma mafiyenya, ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ? I k'a to o ka Hetikace Huri faga ni kerekemuru ye; i k'a to Amonkaw k'a faga ni o ta kerekemuru ye; o ko, i k'a muso ta, ka a ke i yere ta ye!

¹⁰ O koson, sisan kerekemuru tena mabo i ta so ra tuun fiyewu; sabu i ka Hetikace Huri ta muso mina a ra k'a ke i ta muso ye minke, i ka ne le dogoya.»

¹¹ «Matigi Ala ko tuun ko: <Ne bena kojugu do ben i kan; o kojugu bena bo i yere ta gba le ra; ne bena i musow ta i yere na korɔ ka o di i siginogon do ma. Ale bena jen ni o ye; mogo bee bena bo o ko kala ma.

¹² Ele ka i ta ke dogo ra, nka ne bena nin ke Izirayelimogow bee na na, janko bee ye a ye.> »

¹³ Ayiwa, Dawuda k'a fo Natan ye ko: «Ne ka Matigi Ala hake ta!»

Natan k'a fo a ye ko: «Matigi Ala yafara i ma; i koni tena sa,

¹⁴ nka nin muso ka dence min woro i ye, o bena sa; sabu i ka nin ko ke, k'a to Matigi Ala ta juguw ka Matigi Ala dogoya.»

¹⁵ O ko, Natan tagara a ta so.

Baseba dence sara

Ayiwa, Huri muso ka dence min woro Dawuda ye, Matigi Ala nana bana do bla o den na; bana juguyara kosebe.

¹⁶ Dawuda ka Matigi Ala daari den ye, ka sun don. A lanin tun be to dugu ma a ta so konɔ, ka su bee ke ten.

¹⁷ A ta lu cekorobaw nana lo a korɔ k'a daari ko a ye wuri ka bo dugu ma, nka a ma son; a ma son hali ka domuni ke ni o ye.

¹⁸ Nka den ta bana tere wolonflanan, a sara. Dawuda ta baaradenw siranna k'a fo a ye ko den sara. O tun b'a fora ko: «Ka den panaman to, an kumana a fe, a ma son ka an lamén. Sisan an bena a fo a ye cogo di ko den sara? Ni an ka o fo a ye, a bena ko do ke a yere ra!»

¹⁹ Dawuda nana a ye ko a ta baaradenw be kumana ni jogon ye o da jukoro; a somina a ra ko den sara. A ka o pininka ko: «Den sara wa?» O ko: «Onhon, den sara.»

²⁰ O fora minke, Dawuda wurira ka bo dugu ma. A kora, ka suma diyanan do mun, ka fani were don. O ko, a tagara Matigi Ala batoso konɔ, ka taga a kinbiri gban ka Ala bato. A bora yi ka taga a ta so; a ko o ye domuni di ale ma. O ka domuni di a ma, a ka domuni ke.

²¹ A ta baaradenw k'a fo a ye ko: «I ka min ke nin ye, o korɔ le ye di sa? Tuma min na den panaman tun lo, i tun be sun don, ka kasi den koson; sisan den sara, i wurira ka domuni ke.»

²² A ka o jaabi ko: «Tuma min na den panaman tun lo, ne tun be sun don, ka kasi, sabu ne tun b'a fora ne yere konɔ ko: <Jon k'a lon ni Matigi Ala tena hina ne ra, k'a to den ye keneya?»

²³ Nka sisan, a sara ka ban; mun na ne bena sun don tuun? Yala ne be se k'a labo saya ra wa? Ne le bena taga ale fe, nka ale koni tena seko ka na ne fe yan tuun.»

Sulemani worocogo

²⁴ Ayiwa, Dawuda tagara a muso Baseba jusu saaro. A jenna ni a ye. A nana konɔ ta ka jigi dence were ra; a ka o togo la ko Sulemani*. O den ko diyara Matigi Ala ye;

²⁵ o koson Matigi Ala k'a ta cira Natan ci ka taga o fo Dawuda ye. A kera ten, Matigi Ala ta kanuya koson, o ka den togo la ko Yedidiya; o korɔ ye ko Matigi Ala ta mogo kanunin.

Izirayeli ta kerekedenw ka Raba dugu mina (Kibaroyaw folo 20.1-3)

* **12:24 12.24** Sulemani togo korɔ ye ko: heramogo.

²⁶ O y'a soro Yohabu ni a ta kerekedenw tun be Amankaw ta duguba kerera, min ye Raba dugu ye. O nana Amankaw ta masace ta so mina minke,

²⁷ Yohabu ka mogɔ dow ci, k'a fo o ye ko: «Aw ye taga a fo Dawuda ye ko ne benna Raba dugu kan, ko ne yere ka o ta dugu jitayoro mina ka ban;

²⁸ ko a ye kerekeden tow lajen, ka na dugu lamini, ka ben dugu kan ka dugu bee mina, ni o te, ni ne le nana dugu bee mina o bena ne togo le fo, ko ne le ka se soro dugu kan.»

²⁹ Dawuda ka kerekeden tow bee lajen ka taga Raba dugu kama. O tagara ben dugu kan ka dugu mina.

³⁰ A ka Amankaw ta masace ta masafugula ta ka bo a kun na. A saninlaman tun lo; a gbiriya tun ye kilo bisaba. Lulu tun be a konɔ. O k'a biri Dawuda kun na. Dawuda ni a ta kerekedenw ka fen caman ce dugu konɔ ka taga ni o ye.

³¹ Dugumogow koni, a ka olugu mina ka taga ni o ye. A tagara o bla jagboyabaaraw ra: yiritige, ani kabakurulese, ani logoci, ani birikibo. A ka Amankaw ta dugu tow ta mogow fana ke ten le.

O ko, Dawuda sekora ka taga Zeruzalemu, ani a ta kerekedenw bee.

13

Aminon ni Tamari ta ko

¹ Ayiwa, o wagati ra, Dawuda dence Abusalon dogomuso do tun be yi, min tun ce ka ni kosebe; a togo tun ye ko Tamari*. Dawuda dence do were tun be yi, o togo tun ye ko Aminon; ale nana jarabi Tamari ra.

² Aminon dogomuso Tamari ko nana a jusu jagami fo ka na a ke a fe bana ye; Tamari tun ma ceko lon folo; o ra, Aminon tun ma cogo si soro min b'a to a be se ka gbara a ra†.

³ Nka Aminon terice do tun be yi, min togo tun ye ko Yonadabu; Dawuda balemace Simeha dence do tun lo. Yonadabu tun ka cegu kosebe.

⁴ Lon do, a ko Aminon ma ko: «Masace dence, mun koson lon o lon ele le ja kumunin be, i be fasara ka taga a fe? A kun fo ne ye!» Aminon k'a jaabi ko: «Ne be ne balemace Abusalon dogomuso Tamari le kanuna.»

⁵ Yonadabu k'a fo a ye ko: «Taga la ka i yere ke banabagato ye. Ni i face nana ka na i fle, i ye a fo a ye ko a y'a to i dogomuso Tamari ye na domuni di i ma; ko a ye na domuni tobi i yere pana, i yere ye a ye, a yere boro fana ye a di i ma i b'a domu.»

⁶ Aminon tagara la k'a yere ke banabagato ye. Masace nana a fle tuma min na, a ko masace ma ko: «Sabari k'a to ne dogomuso Tamari ye na nomikun fla lalaga ne ye, ne yere ja ye a ye, a yere boro ye a di ne ma ne ye a domu.»

⁷ Dawuda ka mogɔ ci ka taga fo so kononoyoro ra, ka taga a fo Tamari ye ko a ye sabari ka taga a koroe Aminon ta bon konɔ, ka taga domuni tobi a ye.

⁸ Tamari tagara a koroe Aminon ta bon konɔ; o y'a soro Aminon lanin lo. Tamari ka mugu ta k'a noonni, ka nomi yiran.

⁹ A ka nomi bo minan konɔ k'a di Aminon ma. Aminon ma son k'a domu. A ko o ye mogow bee labo; mogow bee bora.

¹⁰ Aminon k'a fo Tamari ye ko: «Na ni domuni ye ne ta sibon konɔ, i yere boro ye na a di ne ma ne y'a domu.» Tamari ka nomi ta ka taga ni a ye a koroe fe, a sibon konɔ.

¹¹ A nana a fo ko a be nomi di Aminon ma tuma min na, Aminon k'a boro mina, k'a fo a ye ko: «Ne dogomuso, na an ye jen!»

* **13:1 13.1** Abusalon ni Tamari le tun be bamuso kelen na; o ni Aminon tun te bamuso kelen na. † **13:2 13.2** O wagati ra, sungurudenw tun be to o danna bon dow konɔ; cew tun man kan ka gbara o yoro ra.

¹² Tamari ko: «Ɔn-ɔn, ne kɔrɔcɛ! I kana ne jagboya ka jɛn ni i ye; sabu o ko jɔgɔn ma daga Izirayɛli jamana ra. I kana sɔn ka nin maroyakoba kɛ.

¹³ Ni i ka nin kɛ, ne bɛna taga min ni o maroya ye? An ta mɔgɔw bɛna ele yɛrɛ fana jate i ko mɔgɔkolon. O ra, sabari, i ye ne daari masacɛ fɛ; a tɛna ban ka ne di i ma!»

¹⁴ Nka Aminɔn ma sɔn k'a dɔgɔmuso lamɛn. A baraka tun ka bon ni a ta ye minke, a benna a kan, ka jɛn ni a ye fanga ra.

¹⁵ O kɔ, Aminɔn ka Tamari kɔninya, k'a kɛ i n'a fɔ a yɛrɛ tun m'a kanu ka ye. A ko Tamari ma ko: «Wuri ka taga!»

¹⁶ Tamari k'a jaabi ko: «I kana o fɔ; sabu ni i ka ne gbɛn, i ka kojugu min kɛ ne ra ka ban, gbɛnni ta dimi bɛna juguya ka tɛmɛ o kan!»

¹⁷ Nka a ma sɔn k'a lamɛn. Kanbelen min tun bɛ baaradenya ra a fɛ, a ka o wele k'a fɔ a ye ko: «Nin gbɛn ka bɔ kɛnɛ ma, i ye da sɔgɔ a ja dɛ!»

¹⁸ O y'a sɔrɔ derege jɛgɛnjɛgɛnman sɔngɔgbɛlɛn dɔ le tun bɛ Tamari ra; masacɛ ta denmuso minw tun ma cɛko lɔn, olugu tun bɛ o derege jɔgɔn le don. Aminɔn ta baaraden ka Tamari labɔ kɛnɛ ma, ka da sɔgɔ a ja.

¹⁹ Tamari tagara bugurigbɛ kɛ a kun na; derege jɛgɛnjɛgɛnman min tun bɛ a kan na, a ka o faran, k'a boro fla la a kun na, ka kɛ kule ci ye ka taga.

²⁰ A kɔrɔcɛ Abusalɔn ko a ma ko: «I kɔrɔcɛ Aminɔn le jenna ni i ye kɛ? Ayiwa, ne dɔgɔmuso, i je, sabu i kɔrɔcɛ lo. I kana nin ko bla i nin kan ka tɛmɛ.» Tamari tagara to a kelen na a kɔrɔcɛ Abusalɔn ta bon kɔnɔ.

²¹ Masacɛ Dawuda nana o kow bɛɛ mɛn minke, a dimina kɔsɛbɛ.

²² Abusalɔn kɔni ma foyi fɔ Aminɔn ye; nka a k'a kɔninya, sabu a benna ale dɔgɔmuso Tamari kan.

Abusalɔn ka Aminɔn faga

²³ Ayiwa, san fla tɛmɛnin kɔ, mɔgɔ dɔw tun tagara Abusalɔn ta sagaw si kan Baali Hazɔri, Efirayimu kɛrɛ fɛ. Abusalɔn ka masacɛ dɛncɛ tɔw bɛɛ wele ko o ye taga ni ale ye.

²⁴ A tagara masacɛ yɛrɛ fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «I ta baaraden ta sagasikanbagaw nana. Ne bɛ masacɛ daari, masacɛ ni a ta jamana jamɔgɔw ye na ne fɛ.»

²⁵ Masacɛ ka Abusalɔn jaabi ko: «Ɔn-ɔn, ne dɛncɛ, an bɛɛ tɛ se ka taga, ni o tɛ, an bɛna taga kɛ i fɛ doni le ye.» Abusalɔn ka masacɛ daari cogo bɛɛ ra, nka masacɛ ma sɔn; a ka dugawu le kɛ a ye.

²⁶ Abusalɔn ko: «Ni ele t'a fɛ ka taga, o tuma, a to ne kɔrɔcɛ Aminɔn ye taga ni an ye sa!» Masacɛ ko: «Mun kosɔn i b'a fɛ Aminɔn ye taga ni i ye?»

²⁷ Abusalɔn ka masacɛ daari k'a gbɛleya minke, masacɛ sɔnna ko a dɛncɛ Aminɔn ni a dɛncɛ tɔw bɛɛ ye taga.

²⁸ Ayiwa, Abusalɔn k'a fɔ a ta baaraden kanbelenw ye ko: «Aw ye Aminɔn kɔrɔsi ka ja! Ni aw nana a ye ko a ka duvɛn min ka ninsɔndiya, fɔ k'a kɛ a tɛ foyi kala ma tuma min na, ni ne nana a fɔ aw ye ko: «Aw ye Aminɔn faga!» O tuma aw ye ben a kan k'a faga. Aw kana siran foyi ja. Ne yɛrɛ le ka aw ci! Aw ye baraka don aw yɛrɛ ra ka kɛ cɛ jagbɛlɛnw ye.»

²⁹ Ayiwa, Abusalɔn tun k'a fɔ cogo min na, a ta baaraden kanbelenw ka Aminɔn faga o cogo le ra. Masacɛ dɛncɛ tɔw k'a ye ten minke dɔrɔn, olugu bɛɛ wurira ka yɛlɛn o ta sofaliw kan ka bori.

³⁰ Ka o to sira ra, o ko kibaroya tagara se masacɛ ma, ko Abusalɔn ka masacɛ dɛncɛw bɛɛ faga, ko hali o ra kelen ma bɔsi.

³¹ Masacɛ ka o mɛn minke, jusukasi kosɔn, a wurira k'a ta derege faran, ka la dugu ma. A ta jamana jamɔgɔw bɛɛ nana lɔ a kɔrɔ; o bɛɛ tun ka o ta deregew faran fana.

³² Masacɛ kɔrɔcɛ Simeha, o dɛncɛ Yonadabu, ale le ka kuma ta k'a fɔ masacɛ Dawuda ye ko: «Ne matigicɛ masacɛ kana miiri ko o k'a dɛncɛ kanbelenw bɛɛ le

faga, sabu o ka Aminon kelen doron le faga. Abusalon tun ka o ko latige kabini lon min na Aminon benna a dogomuso Tamari kan ka jen ni a ye fanga ra.

³³ O ra, masace kana o ko ta k'a la a nin kan kojugu, ka a miiri ko o k'a dencew bee le faga; Aminon kelen doron le fagara.

³⁴ Abusalon fana borira.»

Ayiwa, kanbelen min tun be yoro korosira, ale nana a ja korota ka fleri ke, ka jamakuruba do nato ye terebenyanfan sira fe, kuru jigijigi fe. A tagara a fo masace ye ko: «Ne ka moggo dow ye, o be nana Horonayimu sira fe, kuru jigijigi fe‡.»

³⁵ Yonadabu k'a fo masace ye ko: «Masace dencew le be nana! I ta baarden tun ma o le fo i ye wa?»

³⁶ Sani a ye ban o kuma ra doron, masace dencew sera. O sera minke doron, o benna kasi ra, ka mankan ci. Masace ni a ta jamana namogow fana kasira kosebe.

³⁷ O y'a soro Abusalon tun borira ka taga Gesuri mara ta masace fe, min ye Talimayi ye, Amihudi dence. Nka lon bee Dawuda koni tun be a dence su kasi.

³⁸ Abusalon borira ka taga Gesuri minke, a ka san saba le ke yi.

³⁹ Abusalon logo nana ke Dawuda soro ye tuun, sabu a jusu tun nana suma a dence Aminon fagari ko ra.

14

Yohabu ka masace daari Abusalon ye

¹ Seruya dence Yohabu nana a korsi k'a ye ko Abusalon logo be masace ra tuun.

² A ka moggo do ci ka taga muso do wele Tekoha dugu kon; o muso tun ka cegu. A k'a fo muso ye ko: «Sangafaniw don i yere ra, ka i yere ke i n'a fo moggo le sara i fe; i kana turu kasadiman mun. I ye i yere ke i ko moggo min be a ta su kasira kabini wagatijan.

³ I ye taga masace fe o cogo ra, ka taga nin kumaw fo a ye.»

Muso tun ka kan ka kuma minw fo, Yohabu yere ka o kumaw bee fo a ye.

⁴ Ayiwa, Tekohakamusu tagara kuma masace fe. A tagara se minke, a k'a kinbiri gban masace koro, k'a ja biri dugu ma, k'a fo masace ye ko: «E, masace, sabari ka ja ne ma!»

⁵ Masace ko: «Mun le kera?» A ko: «E, masace, ne ye muso do le ye, min bonona a ce ra; ne ce sara.

⁶ Dence fla le tun be i ta jonmuso fe; o fla kerera kongo ra, k'a soro moggo si tun te yi ka o faran ka bo jagon na. Kelen k'a tadjagon bugo fo ka faga.

⁷ A kera ten minke, an ta somogow bee wurira ne kama, ko min k'a balemace faga ko ne ye o di, olugu b'a faga, k'a balemace hake bo a ra; k'a soro ni o kera, o tuma ale min ye centabaga ye, o bena ale fana faga ka bo yi. Ayiwa, ni o kera, o tuma takamiden kelen min tora ne ta gba ra, o bena o le faga ten. O tuma ra ne ce togo bena tunu, duruja si tena to a ko tuun dugukolo ko kan.»

⁸ Masace ka muso jaabi ko: «Taga so! Ne bena cira bla i ta mogow ma ka i ta ko janabo.»

⁹ Nka Tekohakamusu k'a fo masace ye tuun ko: «E, ne matigice masace, ni ko o ko ka bo nin ko ra, o kojugu kunko ye ben ne ni ne ta mogow kan; masace ni a ta jamana namogow si kana jaraki.»

¹⁰ Masace ko: «Ni moggo o moggo ka kuma do fo i ma nin ko ra, i ye na ni o tigi ye ne fe yan; ni o kera, o tigi tena a jagon were fo tuun.»

¹¹ Muso ko: «Masace, layiri ta ne ye Matigi Ala, i ta Ala togo ra, janko ne dence kelen min tora, hakeboba kana na o faga, ka do were fara ne ta tooro kan.» Masace

‡ 13:34 13.34 Yorokorosibaga ka kuma min fo masace ye, o kuma te kitabu dow kon.

ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman tɔgo ra, ko hali i dence kunsigiden kelen tena ben dugu ma.»

¹² Muso ko tuun ko: «Sabari k'a to i ta jonmuso ye fen kelen fo ne matigice masace ye tuun!» Masace ko: «A fo!»

¹³ Muso ko: «Mun koson ele ka nin ko jɔgon ke Ala ta mogow ra? Sabu ka kapa ni masace yere ta kuma ye sisan, masace k'a ye ko ale yere fana jarkinin lo; sabu a dence min borira, a t'a fe ka o wele ka na so.

¹⁴ An bee ka kan ka sa, sigiya te o ra, i n'a fo ji min bonna dugu ma, o te se ka ce tuun. Nka Ala te mogɔ nin bo a ra gbansan. A ta miiriya ra, mogɔ min gbenna, o tigi man kan ka to a kelen na yi.

¹⁵ Ayiwa, ne nana nin kuma lase ne matigice masace ma, sabu ne siranna mogow le ja. O koson i ta jonmuso ko: «Ne bena kuma masace fe; a be se ka ke ko masace bena son a ta jonmuso ta ladiri ma.

¹⁶ A be se ka ke ko masace bena son k'a ta jonmuso bosi ka bo nin ce boro, ce min b'a fe ka ne ni ne dence bee faga ka bo nin jamana ra, Ala ka nin jamana min di an ma.

¹⁷ Ne koni tun b'a miirira ko ne matigice masace ta kuma bena ne jusu suma, sabu ne matigice masace be i ko Ala ta meleke, a be kopuman ni kojugu lon ka bo jɔgon na. I Matigi Ala ye ke ni i ye.»

¹⁸ Masace ka muso jaabi ko: «Ne bena i jininka ko do ra, nka i kana foyi dogo ne ma.» Muso ko: «Ne matigice masace ye kuma.»

¹⁹ Masace ko: «A fo Yohabu sen te ni ele ye nin ko bee ra wa?» Muso ko: «E, ne matigice masace, ka can fo, i ka min fo, ne te se ka o soso. Can lo, i ta baaraden Yohabu le ka ne ci nin na; ale le ka nin kumaw bee don i ta jonmuso da ra fana.

²⁰ I ta baaraden Yohabu k'a ke nin cogo ra, janko ka masace ta miiriya yeleva nin ko ra. Nka ne matigice ye hakiritigi le ye i ko Ala ta meleke; ko o ko be ke dugukolo kan, i be o bee faamu.»

²¹ Masace ka Yohabu wele k'a fo a ye ko: «A fle, i ka min fo co, ne bena a ke ten le. Taga Abusalɔn ta ka na ni a ye.»

²² Yohabu k'a kinbiri gban masace korɔ, k'a ja biri dugu ma, ka masace fo, k'a fo ko: «E, ne matigice masace, i ta baaraden k'a lon bi ko ale ko ka di i ye, sabu i ta baaraden ka min fo, i sonna o ma.»

²³ O ko, Yohabu wurira ka taga Gesuri, ka taga Abusalɔn ta ka na ni a ye Zeruzalemu.

²⁴ Nka masace ko: «Abusalɔn ye to a ta so konɔ yi, ne ja kana la a kan!» A kera ten, Abusalɔn fana tora a ta so konɔ yi, a ma taga masace fe.

Masace sonna ko Abusalɔn ye na

²⁵ Izirayeli jamana bee konɔ ce si tun te yi, min tun be Abusalɔn bo ceja ra; mogɔ bee tun be a ta ceja le lakari. K'a ta a sentege ra ka taga a bla fo a kunkolo cemance ra, fiyen tun te a fari yoro si le ra.

²⁶ San o san, san laban na, a tun be a kunsigi tige, sabu a kunsigi tun be caya ka gbiriya a kun na ka teme. Ni a tun k'a kunsigi tige, a tun be a kunsigi suma k'a gbiriya lon; a kunsigi gbiriya tun be ke fo kilo fla ni tarance, ka kapa ni masaso ta jateda ye.

²⁷ Abusalɔn tun ka dence saba le soro, ani denmuso kelen, min tɔgo tun ye ko Tamari. O kera muso pumanba ye.

²⁸ Abusalɔn ka san fla le ke Zeruzalemu, a ja ma se ka la masace kan.

²⁹ Lon do, a ka Yohabu wele, ko a be a ci masace fe. Nka Yohabu ma son ka na. A k'a wele a sijaga flanan na; Yohabu ma na.

³⁰ O ra, Abusalɔn k'a fo a ta baaradenw ye ko: «Aw y'a fle, Yohabu ta foro le be ne ta korɔ; siman b'a ra. Aw ye taga tasuma don a ra.» Abusalɔn ta baaradenw tagara tasuma don foro ra.

³¹ Yohabu wurira ka taga Abusalón kò, a ta so kòno. A ko Abusalón ma ko: «Mun na i ta baaradenw tagara tasuma don ne ta foro ra?»

³² Abusalón ka Yohabu jaabi ko: «A fɛ, ne ka mogo ci ka taga a fɔ i ye ko i ye na yan ne bɛna i ci masace fɛ, i ye taga a fɔ a ye ko mun na a ka ne wele ka bɔ Gesuri ka na ni ne ye yan? Nka ele ma na. Hali ni ne tun tora Gesuri, o belɛn tun ka fisa ni nin ye. Ne kɔni b'a fɛ sisan ka masace ye. Ni ne ka kojugu le kɛ, o tuma a ye ne faga.»

³³ Yohabu tagara masace fɛ ka taga o kuma lase a ma. Masace ka Abusalón wele; Abusalón nana a kinbiri gban k'a ja biri dugu ma masace koro. Masace k'a boro fla mini a ma ni kanuya ye.

15

Abusalón ka Izirayelimogow kun yeɛma

¹ Ayiwa, o kow kò fɛ, Abusalón ka sowotoro kelen jini, ani sow, ani cɛ bilooru; ni a tun bɛ taga yoro dɔ ra, o cɛw le tun bɛ to ka bori a ta sowotoro ja fɛ ka taga.

² Abusalón tun bɛ to ka wuri sogomada joona fɛ ka taga lo dugu donda sira kɛrɛ fɛ. Ni a tun ka mogo dɔ ye a bɛ nana ni ko dɔ ye masace fɛ ko a bɛ na o kiti tige, Abusalón bɛ o tigi wele, k'a fɔ a ye ko: «Ele bora dugu juman le ra?» Ni o tigi tun k'a ta gba togo fɔ a ye,

³ Abusalón tun b'a fɔ a ye ko: «I ta ka di nin ko ra, jo bɛ i fɛ; nka ni i ka taga ni nin ko ye masace fɛ, mogo si tɛna i lamɛn!»

⁴ O kò, Abusalón tun b'a fɔ ko: «Ni ne le tun kɛra nin jamana kititigɛbaga ye kɔni, ni ko dɔ tun ka don mogo dɔ ni dɔ cɛ, walama ni o tun ka mogo o mogo togo ko dɔ ra, o tigi tun bɛna na ne fɛ, ne tun bɛna a ta ko janabo a ye ka ja.»

⁵ Ayiwa, ni mogo dɔ fana tun ka na, ko a bɛna a kinbiri gban Abusalón koro k'a bonya, a tun bɛ a boro lo o tigi ye, ka o tigi mina k'a boro mini a ma.

⁶ A kɛra tɛn, Izirayelimogo minw bɛɛ tun bɛ to ka na masace fɛ, janko masace ye o ta kiti tige o ye, Abusalón tun bɛ o le fɔ olugu bɛɛ ye. O cogo ra, Abusalón ka Izirayelimogow nɛgɛ ka o kun yeɛma.

⁷ San naani tɛmɛnin kò, lon dɔ Abusalón ko masace ma ko: «Ne tun ka dajuru dɔ ta Matigi Ala fɛ; a to ne ye taga Heburón ka taga o dajuru dafa;

⁸ sabu ka ne to Gesuri, Siri jamana ra, i ta baaraden tun ka dajuru dɔ le ta. Ne tun ko: «Ni Matigi Ala ka ne kɛsɛgi Zeruzalɛmu tuun, ne bɛna taga saraka bɔ a ye k'a bato Heburón.» »

⁹ Masace k'a jaabi ko: «Taga hɛra ra!» Abusalón wurira ka taga Heburón.

¹⁰ O kò, Abusalón ka mogo dow ci dogo ra Izirayeli maraw bɛɛ ra, ko o ye taga a fɔ mogow ye ko: «Ni aw ka na burufiyekan mɛn tuma o tuma, aw y'a fɔ ko: «Abusalón le kɛra masace ye Heburón!» »

¹¹ Cɛ kɛmɛ fla le tun bora Zeruzalɛmu ka taga ni Abusalón ye. O tun ka olugu wele le tɛn ko o ye taga, o fana wurira ka taga; miiriya wɛrɛ tun tɛ o kòno, sabu o tun ma foyi lon a ko ra.

¹² Ayiwa, ka Abusalón to sarakabo ra, a ka mogo ci ka taga Gilo dugu kòno, ka taga Gilokacɛ Ahitofɛli wele ko a ye na. Ale le tun ye masace Dawuda ladibaga ye. O kɛra minkɛ, Abusalón ka jɛn min siri Dawuda kama, o ko baraka bonyara kɛsɛbɛ. Abusalón nɔfɛmogow ka kɛ caya ye ka taga a fɛ.

Dawuda borira ka bɔ Zeruzalɛmu

¹³ Ciraden dɔ le nana a fɔ Dawuda ye ko: «Izirayelimogow yeɛmana ka tugu Abusalón kò dɛ!»

¹⁴ Dawuda ta jamana jamogo minw bɛɛ tun bɛ ni a ye Zeruzalɛmu, a k'a fɔ olugu bɛɛ ye ko: «Aw ye wuri an ye bori, ni o tɛ, an tɛna se ka bosi Abusalón boro. Aw ye

teliya an ye taga, ni o tē, o bēna kun an na, ka kojugu lase an ma, ka dugumogow faga ni kerekemuru ye.»

¹⁵ A ta jamana pamogow k'a fō a ye ko: «Ni an matigice masace ka fēn o fēn fō, an bē sōn o ma, sabu an ye i ta baaradenw le ye.»

¹⁶ Masace bōra ka sira mina a sen na; a ta somogow bēē bōra ka gban a kō. A tun ka jonmuso minw kē a musow ye, a ka o musow ra tan to a kō, ka masaso kōrōsi.

¹⁷ Masace bōra ni dugumogow bēē ye a kō. O tagara se dugu bon laban ma minke, o lora yi.

¹⁸ A ta jamana pamogow bēē tun bē tagamana a kōrō, ani Keretikaw ni Peletikaw* bēē; Gatika cē kēmē wōrō minw tun bōra Gati ka gban a kō, olugu tagamana ka tēmē masace ja kōrō.

¹⁹ Masace k'a fō Gatikace Itayi ye ko: «Mun na ele fana b'a fē ka gban an kō? Seko, i ye taga to ni masacekura ye; sabu ele ye lonan le ye; i bōra fō yōrōjan i ta jamana ra le ka na yan.

²⁰ Ele nana kunu dōrōn le an kōrō; bi ne tē se k'a to i ye taga yaala ni ne ye yōrōw ja fē, k'a sōrō ne yere ma an tagayōrō kelen lōn. Seko ni i balemaw ye. Matigi Ala ye kopuman kē i ye, ka to a ta kankelentigiya ra ni i ye.»

²¹ Itayi ka masace jaabi ko: «Ne bē kari Matigi Ala janaman tōgō ra, ani ele yere kosōn, ko ni ne matigice masace ka taga yōrō o yōrō, i ta baaraden fana bēna taga o yōrō le ra; ni i bē faga, ne fana bē faga; ni i bē baro le, ne fana bē baro.»

²² Dawuda ko Itayi ma ko: «O tuma, tēmē an ye taga!» Gatikace Itayi tēmēna ka bla Dawuda ja ni a ta mogow bēē ye, ani den minw bēē tun bē ni a ye.

²³ Mogow ka Dawuda nōfejama tēmētō ye minke, o bēē ka kē kasi ye ka mankanba ci. Masace tagara Sedōrōn kō tige; jama bēē tugura a kō, o ka kongokolon sira ta.

²⁴ Sarakalasebaga Sadōki fana tun bē yi; Levi ta mōgō minw bēē tun bē ni ale ye, olugu tun ka Ala ta jēnōgōnya kesu* ta. O tagara Ala ta jēnōgōnya kesu sigi; sarakalasebaga Abiyatari ka kē saraka bō ye, fō ka taga a to jama bēē ye bō dugu kōnō.

²⁵ Masace k'a fō Sadōki ye ko: «Seko ni Ala ta jēnōgōnya kesu ye dugu kōnō. Ni Matigi Ala sōnna ka baraka don ne ra, a bēna a to ne ye seko yan tuun, ka a to ne ye a ta jēnōgōnya kesu ni a ta yōrō saninman* ye tuun.

²⁶ Nka ni Matigi Ala ko ne ma ko: «Ne tē ele fē tuun», o tuma ne fē nin ye, ni min ka diya a ye, a ye o kē!»

²⁷ Masace k'a fō sarakalasebaga Sadōki ye tuun ko: «A fē, aw ye seko nasuma ra dugu kōnō, aw ni aw dence fla: i dence Ayimazi, ani Abiyatari dence Yonatan.

²⁸ Ne bēna taga mēēn kongokolon kēēgbeyōrōw ra, fō ne ye na kibaroya dōw mēn ka bō aw fē.»

²⁹ A kera ten, Sadōki ni Abiyatari sekōra ni Ala ta jēnōgōnya kesu ye Zeruzalemu, ka taga to yi.

Dawuda ka Husayi ci dogo ra ka taga Abusalōn fle

³⁰ Dawuda tun bē yelenna oliviesunw kuru kan, a kasito; a tun k'a kun datugu, a sennakolon tun lo fana. Jama min tun bē a kō, olugu fana tun ka o kun datugu; o yelento tun bē kasira fana.

³¹ Dō nana a fō Dawuda ye ko: «Ahitofeli fana bē ni Abusalōn jēnōgōnw ye!» Dawuda ka Ala daari k'a fō ko: «E, Matigi Ala, a to Ahitofeli ta ladiri bēē ye kē kuma gbansan ye! A si kana lōyōrō sōrō!»

* 15:18 15.18 Keretikaw ni Peletikaw: Aw ye Samawilu flanan 8.18 fē.

³² Dawuda tagara se kuru kuncɛ ma, mɔgow bɛ deri ka Ala bato yɔrɔ min na. A sera yi minkɛ dɔrɔn, a ka Arikikacɛ Husayi sɔrɔ yi, a bɛ a kɔnɔna; Husayi ta derege tun farannin lo, buguri bɛ a kun na.

³³ Dawuda k'a fɔ a ye ko: «Ni i ka gban ne kɔ, i bɛna kɛ ne fɛ doni le ye!

³⁴ Nka ni i ka sekɔ dugu kɔnɔ ka taga a fɔ Abusalɔn ye ko: «Masacɛ, ne bɛna kɛ i ta baaraden ye; ne tun ye i facɛ ta baaraden le ye fɔlɔfɔlɔ, nka sisan ne bɛna kɛ ele ta baaraden le ye.» Ayiwa, ni i ka o kɛ, o tuma Ahitofɛli bɛna ladiri minw di Abusalɔn ma ne kama, i bɛna kɛ sababu ye ka o ladiriw cɛn, janko ka ne sutara.

³⁵ Sarakalasebagaw Sadɔki ni Abiyatari, olugu fana bɛna kɛ ni i ye yi; ni i ka na fɛn o fɛn mɛn masacɛ Abusalɔn ta so kɔnɔ, i ye na o fɔ olugu ye.

³⁶ I n'a fɔ olugu dencɛ fla bɛ o kɔrɔ yi, Sadɔki dencɛ Ayimazi, ani Abiyatari dencɛ Yonatan, ni aw ka na fɛn o fɛn mɛn, aw ye o fɔ olugu ye, o bɛna na a lasɛ ne ma yan.»

³⁷ Dawuda tericɛ Husayi sekɔra ka taga Zeruzalɛmu; o wagati le ra, Abusalɔn fana tun bɛ donna Zeruzalɛmu.

16

Siba nana domuni di Dawuda ni a ta mɔgow ma

¹ Dawuda nana kuru kuncɛmayɔrɔ tɛmɛ dɔɔnin minkɛ, a ka Mefibosɛti ta jɔncɛ Siba nato ye ka na a kunbɛn, ni fali fla ye; a tun ka o faliw labɛn janko mɔgo ye se ka sigi o kan; a tun ka o faliw doni ni burukun kɛmɛ fla ye, ani rɛzɛnmɔ jalan siri kɛmɛ, ani toromɔ siri kɛmɛ, ani forogo kelen fanin rɛzɛnji ra.

² Masacɛ ka Siba pininka ko: «I nana mun kɛ ni nin fɛnw ye?» Siba ko: «Faliw ye masacɛ ta somɔgow ta ye, olugu bɛna yɛlɛn o kan; buru ni yiridenw ye kanbɛlenw ta domuni ye; ni minw nana sɛgɛ tagama ra kongokolɔn kɔnɔ, olugu bɛna rɛzɛnji dɔ min ka minlɔgo bɔ o yɛrɛ ra.»

³ Masacɛ k'a pininka tuun ko: «I matigicɛ Sawuli dencɛ Mefibosɛti bɛ min le?» Siba k'a jaabi ko: «A tora Zeruzalɛmu. A ko, ko bi kɔni, Izirayɛlimɔgow bɛna ale facɛ ta masaya fanga sekɔ ale ma!»

⁴ Masacɛ ko Siba ma ko: «Mefibosɛti borofɛn bɛɛ kɛra i ta ye sisan.» Siba ko: «Ne bɛ ne kinbiri gban i ja kɔrɔ ka i fɔ, ne matigicɛ masacɛ; Ala ye ne ko diya i ye belɛn.»

Simɛyi ka Dawuda mafiyɛnya

⁵ Masacɛ Dawuda tagara se fɔ Bahurimu minkɛ, Sawuli ta somɔgo dɔ bɔra o dugu kɔnɔ ka na. A tɔgo tun ye ko Simɛyi; Gera dencɛ tun lo. A bɔra ka na, ka na kɛ kumajuguw fɔ ye Dawuda ni a nɔfɛmɔgow ma.

⁶ A ka kɛ Dawuda ni a ta jamana jamɔgow bon ye ni kabakuruw ye, k'a sɔrɔ jama bɛɛ, ani kɛrɛkɛɛfariw bɛɛ tun bɛ tagamana Dawuda kininboroyanfan ni a numanboroyanfan na.

⁷ Simɛyi tun bɛ Dawuda nɛnina k'a fɔ a ma ko: «Taga ka bɔ yi, taga ka bɔ yi! Mɔgɔfagabaga! Mɔgɔkolon!

⁸ I ka Sawuli ta somɔgo minw bɛɛ faga, ka sigi olugu nɔ ra masaya ra, Matigi Ala bɛ o hake le bɔra i ra. Matigi Ala ka masaya bɔsi i ra k'a di i dencɛ Abusalɔn ma. Sisan i panibagato ye nin ye, sabu ele ye mɔgɔfagabaga le ye.»

⁹ Ayiwa, Seruya dencɛ Abisayi ko masacɛ ma ko: «Mun kosɔn an b'a to nin wuru sanin ye ne matigicɛ masacɛ nɛni dɛ? A to ne ye tɛmɛ ka taga a kun tigɛ!»

¹⁰ Masacɛ ko: «Aw Seruya dencɛw, aw ta mun le bɛ nin na sa? Ni a bɛ ne nɛnina, i b'a sɔrɔ ko Matigi Ala le k'a fɔ a ye ko a ye ne Dawuda nɛni. Ni o lo, jɔn le bɛ se k'a fɔ a ye ko: «Mun kosɔn i bɛ nin kɛra?» »

¹¹ Dawuda k'a fɔ Abisayi ni a ta jamana jamogow bee ye tuun ko: «Ne yere woroden be ne fagayoro ninina, janko ka na a fɔ nin min ye Boniyaminu ta mogoye. Aw y'a to a ye ne neni, sabu Matigi Ala le k'a fɔ a ye ten.

¹² Jon k'a lon ni Matigi Ala tena ne ta tooro fle, ka bi ta nenini yelema k'a ke konuman ye ne fe?»

¹³ Dawuda ni a ta mogow tun be tagara o ta sira fe; Simayi belen tun be tagamana kuru konkonda ra Dawuda koro, ka to ka Dawuda neni, k'a bon ni kabakuru ye, ka buguri seri a kan.

¹⁴ Masace ni a nofejama segeninba tagara se o seoro ra minke, o ka soro ka nenekiri.

Husayi tagara Abusalon fe

¹⁵ Abusalon ni a ta jama bee, ani Izirayelimogow bee tun donna Zeruzalemu dugu konɔ. Ahitofeli fana tun be ni o ye.

¹⁶ Dawuda terice Arikikace Husayi tagara se Abusalon koro minke, a ko Abusalon ma ko: «Ala ye masace son si ra! Ala ye masace son si ra!»

¹⁷ Abusalon ka Husayi jaabi ko: «Ele be i ta teriya ke ni i terice ye tan le ke! Mun koson i ma gban i terice ko?»

¹⁸ Husayi ka Abusalon jaabi ko: «On-on de! Ni Matigi Ala yere ni jama, ni Izirayelimogow ka mogoye min panawoloma k'a ke masace ye, ne be o tigi le ko; ne be to ni o tigi le ye.

¹⁹ Ka fara o kan, a meen o meen, ne laban bena ke jon ta baarden le ye? Masace Dawuda dence te wa? Ne ka baara ke faceman ye cogo min na, ne bena baara ke denceman fana ye o cogo le ra.»

Abusalon k'a face ta muso fitiniw ta

²⁰ Abusalon k'a fɔ Ahitofeli ye ko: «Aw ye jagon ye ka a fle, an ka kan ka min ke sisan.»

²¹ Ahitofeli k'a fɔ Abusalon ye ko: «I face tun ka jonmuso minw ke a musow ye, a ka minw to yan ko o ye masaso korosi, taga jen ni olugu ye. Ni o kera, Izirayelimogow bena a lon ko can ra, i ka i face dogoya; o ra minw bee be ni i ye, o bee bena o yere ja gbeleya ka to i ko.»

²² O ka gbata do lo Abusalon ye masaso kunna, Abusalon tagara jen ni a face ta jonmusow ye o yoro ra; Izirayelimogow bee bora o ko kala ma.

²³ O wagati ra, ni Ahitofeli koni tun ka kuma o kuma fɔ, o kuma tun be jate k'a ke i n'a fɔ Ala yere le kumana. Ni a tun kera Dawuda ye o, walama ni a kera Abusalon ye o, Ahitofeli ta kuma tun be jate o cogo kelen le ra.

17

Husayi ka Ahitofeli ta ladiri cen

¹ O kow ko, Ahitofeli k'a fɔ Abusalon ye ko: «A to ne ye kerekeden ce waga tan ni fla ta ka taga ni olugu ye ka taga Dawuda nogben su nin yere ra.

² Ne bena taga bara ka ben a kan k'a soro a segeninba lo, fɔ k'a baraka bee ban. A bena siran fɔ k'a ja wuri; a nofemogow bee bena siran ka bori k'a to yi. Ne bena ale masace kelen doron le faga.

³ O ko, ne bena na ni jama bee ye i fe; i be mogoye kelen min ko, ni ale koni fagara ka ban, o tuma jama bee le bena seko i fe. Ni o kera fana, mogow bee bena hera soro.»

⁴ Ayiwa, o kuma benna Abusalon ni Izirayeli cekorobaw bee ma.

⁵ Nka Abusalon ko: «Aw y'a to an ye Arikikace Husayi wele, ka ale fana lamɛn.»

⁶ Husayi nana minke, Abusalon k'a fɔ a ye ko: «Ahitofeli ta kuma ye nin ye. A ka min fɔ, an ka kan k'a ke ten wa, walama an man kan k'a ke? Do fɔ!»

⁷ Husayi ka Abusalɔn jaabi ko: «Nin ladiri kelen kɔni ma na Ahitofeli fɛ!»

⁸ Husayi ko Abusalɔn ma tuun ko: «Ele yere ka i face ni a ta mɔgow lɔn! Kerekɛɛfariw lo! O ka fari i ko wara min den tara ka bɔ a kɔrɔ kongo kɔnɔ! I face ye kerekɛɛkɔrɔ le ye; a tena sɔn ka si ni mɔgo tɔw ye.

⁹ Sisan i bɛ taga a sɔrɔ ko a dogonin bɛ dinga dɔ le kɔnɔ, walama yɔrɔ dogonin dɔ were ra yi. Nin kere fɔlɔ ra, ni Dawuda ta mɔgow ka ele ta kerekeden dɔw faga dɔrɔn, mɔgow bɛna o mɛn, k'a fɔ yɔrɔ bɛɛ ko: «O ka Abusalɔn nɔfemɔgow caman faga!»

¹⁰ Ni o do kera dɔrɔn, hali i ta kerekedenw bɛɛ ra ɛɛfariw, minw ja ka gbɛlɛn i ko waraba, olugu bɛɛ fari bɛna faga; sabu Izirayelimɔgow bɛɛ k'a lɔn ko i face ye ɛɛfariwa le ye, ani ko ɛɛ jagbɛlɛnw le fana bɛ ni a ye.

¹¹ «O ra, ne bɛ i ladi, ko i y'a to ko Izirayeli ɛw bɛɛ le ye na i kɔ, k'a ta Dan, ka taga a bla fɔ Bɛri Seba, ka caya i ko kɔgɔjida kɛnkɛn; ele yere ye bla o na ka taga Dawuda kama.

¹² Ni a ka sɔrɔ yɔrɔ o yɔrɔ, an bɛna a nɔgbɛn fɔ ka taga a mina; an bɛ taga ben o kan i ko gɔmiji bɛ ben dugukolo kan cogo min na. O si tena se ka bɔsi; ale tena bɔsi, a nɔfemɔgow si tena bɔsi fana.

¹³ Ni a ka bori ka taga dogo dugu o dugu ra, Izirayelimɔgow bɛɛ bɛna taga ni juruw ye o dugu kama; an bɛ taga o dugu ci k'a kabakuruw bɛɛ sama ni juru ye ka taga a kɛ kɔdinga kɔnɔ; hali kabakuru den kelen tena to!»

¹⁴ Abusalɔn ni Izirayelimɔgo tɔw bɛɛ ko: «Arikikace Husayi ta kuma ka fisa ni Ahitofeli ta ye!»

Nka Matigi Ala yere le tun b'a fɛ ka Ahitofeli ta ladiripuman ɛɛn, janko ka kojugu lase Abusalɔn ma.

Dawuda tagara Zuriden ba tereɔɔyanfan na

¹⁵ Ayiwa, Husayi tagara sarakalasebagaw Sadɔki ni Abiyatari fɛ; Ahitofeli ka min fɔ Abusalɔn ni Izirayeli ɛkɔrɔbaw ye, ani ale yere ka min fɔ, a ka o bɛɛ fɔ sarakalasebagaw ye. A ko:

¹⁶ «Sisan aw ye cira bla Dawuda ma joona joona, ka a fɔ a ye ko a kana si kongokolon kɛnɛgbeyɔrɔ ra; ko sani dugu ye gbɛ, a ka kan ka ba tige, janko masace Abusalɔn ni a ta nɔfɛjama kana na ɛɛnri lase o ma.»

¹⁷ O y'a sɔrɔ Yonatan ni Ayimazi tun bɛ ɛni Rogeli. Baaradenmuso dɔ le tun ka kan ka taga o cira lase olugu ma, janko o ye taga a fɔ masace Dawuda ye; sabu olugu yere tun t'a fɛ ka don dugu kɔnɔ janko mɔgow kana na o ye.

¹⁸ O bɛɛ n'a ta, kanbelennin dɔ tun ka o ye; ale tagara o fɔ Abusalɔn ye. Yonatan ni Ayimazi k'a ye ten minkɛ, o fla teliyara ka taga se fɔ ɛɛ dɔ ta so, Bahurimu dugu kɔnɔ. Kɔlɔn dɔ tun bɛ o ɛɛ ta so; o donna o kɔlɔn kɔnɔ ka dogo yi.

¹⁹ Sotigi ta muso ka birifani dɔ ta ka o biri kɔlɔn kunna, ka simankise susunin dɔ yerege o kan, janko mɔgo kana a lɔn ko mɔgo bɛ yi.

²⁰ Abusalɔn ta ciradenw nana se yi minkɛ, o donna o muso ta so k'a jininka ko: «Ayimazi ni Yonatan bɛ min le?» Muso ka o jaabi ko: «O ka kɔ tige!» Nka o ka o jini, o ma o ye minkɛ, o sekɔra ka taga Zeruzalemu.

²¹ O taganin kɔ, Ayimazi ni Yonatan bɔra kɔlɔn kɔnɔ ka taga o kuma jafɔ masace Dawuda ye. O k'a fɔ Dawuda ye ko: «Aw ye wuri joona ka ba tige, sabu Ahitofeli ka Abusalɔn ladi ko a ye na aw kama.»

²² Dawuda ni a nɔfɛjama bɛɛ wurira ka Zuriden ba tige; sani dugu ye gbɛ hali mɔgo kelen ma to ni min ma ba tige!

²³ Ayiwa, Ahitofeli nana a ye ko o ma sɔn ale ta kuma ma minkɛ, a k'a ta fali labɛn ka taga a ta dugu ra, a ta so. A tagara a ta lukɔnɔ kɔɔnaw bɛɛ bla boro kelen kan; o

kɔ, a k'a kan don juru ra ka a yere faga. A sara o cogo le ra. O k'a su don a face su kɔrɔ.

Dawuda sera Mahanayimu

²⁴ Ayiwa, Dawuda tagara se Mahanayimu. O wagati y'a sɔrɔ Abusalɔn fana ka Zuriden ba tige, a ni Izirayelimɔgɔ to minw bee tun be ni a ye.

²⁵ Abusalɔn tun ka Amasa le bla a ta kerekejama ja fe, Yohabu no ra. Amasa tun ye Izirayelikace do dence le ye, min togo tun ye ko Itira. Ale Itira le tun ka Nahasi denmuso Abigayili furu. Abigayili tun ye Seruya balemamuso ye; Seruya tun ye Yohabu bamuso ye.

²⁶ Abusalɔn ni Izirayelimogow tagara o ta fanibonw lo Galadi jamana ra.

²⁷ Ayiwa, Dawuda sera Mahanayimu minke, Nahasi dence Sobi, min bora Raba, Amankaw ta dugu ra, ani Amiyeli dence Makiri, min bora Lodebari, ani Galadikace Barizilayi min bora Rogelimu,

²⁸ olugu nana ni lananw, ani minanw, ani bogodaga dow ye ka na o di Dawuda ni a ta mogow ma. O nana ni siman fana ye, ani mugu, ani simankise yirannin, ani soso,

²⁹ ani li, ani nare, ani sagaw, ani baw, ani misinono gberennin. O nana ni o fenw bee ye Dawuda ni a nofemogow fe, ko o ye a domu; sabu o tun b'a fora ko: «I b'a soro nin mogow segera kongo ni minlogo boro kosebe kongokolon kono yi.»

18

Dawuda ta mogow sera Abusalɔn ta mogow ra

¹ Dawuda ta kerekeden minw tun be ni a ye, a ka olugu jate, ka o laben kere kama. A ka kerekuntigi dow sigisigi ce waga kelen kelen kunna, ka dow sigisigi ce keme keme kunna.

² A ka mogow taran ka o ke jenkuru saba ye. A ka Seruya dence Yohabu bla jenkuru kelen kunna, ka Yohabu balemace Abisayi bla jenkuru kelen kunna, ka Gatikace Itayi bla jenkuru sabanan kunna. O ko, masace k'a fo jama bee ye ko: «Ne fana bena taga ni aw ye.»

³ Nka mogow k'a jaabi ko: «I man kan ka taga ni an ye; sabu ni anw do borira, mogo tena o jate. Hali ni o ka an ta jama tarance bee le faga fana, mogo tena o jate. Nka ele kelen be i ko anw ce waga tan le. Ni i ka to dugu kono yan, o ka fisa, sabu i be se ka to yan ka mogo dow ci ka taga an deme kere ra.»

⁴ Masace ko: «Ni min ka ben aw ma, ne bena a ke ten.» Masace tagara lo dugu donda koro; kerekedenw ka ke bo ye, ce keme keme, ani ce waga kelen kelen.

⁵ Masace k'a fo Yohabu ni Abisayi ni Itayi ye ko: «Aw ye a ke ne koson, aw ye kanbelen korosi, min ye Abusalɔn ye.»

Masace ka o kuma min fo kerekuntigiw ye Abusalɔn ta ko ra, kerekedenw bee tun ka o men fana.

⁶ Dawuda ta kerekedenw bora dugu kono ka taga Izirayelimogow kama kongo kono. O ka kere ke Efirayimu yiritu le kono.

⁷ Dawuda ta mogow sera Izirayelimogow ra o yoro ra; o ka cenriba lase o ma, ka ce waga mukan bee faga o ra o lon na.

⁸ Kere bonyara ka se fo o yoro mara bee ra. Minw sara yiritu kono, olugu cayara ka teme kerekeyoro yere ta mogo faganinw kan.

Abusalɔn sacogo

⁹ Ayiwa, Abusalɔn barara ka taga ben ni Dawuda ta mogow ye; Abusalɔn tun yelennin be sofali do kan. A ko a be bori ni a ta sofali ye minke, sofali borito temena yiriba do borow jukoro. Abusalɔn kunsigiw balanna yiriborow furance ra; sofali borira ka bo a koro ka taga, k'a dulonnin to san ni dugu ce.

¹⁰ Kerekeden dɔ ka o ye minke, ale tagara o lakari Yohabu ye. A ko: «A fe, ne ka Abusalɔn dulonnin ye yirisunba dɔ ra!»

¹¹ Yohabu k'a fɔ o kibaroya fɔbaga ye ko: «Ele k'a ye ten, mun na i m'a faga o yɔrɔnin kelen be ra yi? Ne tun bɛna warigbe garamu keme di i ma, ani kerekedenw ta cesirinan kelen.»

¹² Nka ce ka Yohabu jaabi ko: «Hali ni o ka warigbe kilo tan le la ne tɛge kɔnɔ, ne tena sɔn ka ne boro se masace dence ma fiyewu; sabu masace ka kuma min fɔ ele ni Abisayi ni Itayi ye, an toro ka o men. A ko: «Aw ye a ke ne kɔsɔn, aw y'a to foyi kana kanbelen sɔrɔ, min ye Abusalɔn ye.»

¹³ Ayiwa, ni ne tun ka farati ka o janfako ke a ra, a laban, masace tun bɛna bɔ o ko kala ma, sabu foyi te se ka dogo a ma; ele fana tun tena sɔn ka lo ni ne kunko ye.»

¹⁴ Yohabu ko: «Ne tena ne yere sege ka lo ele kɔrɔ yan gbansan tuun.» Ka Abusalɔn panaman balannin to yiri ra, Yohabu ka taman saba ta ka taga o turu a disi ra.

¹⁵ Kerekeden ce tan minw tun be to ka Yohabu ta kerekeminanw ta, olugu tagara Abusalɔn lamini, ka ben a kan k'a faga.

¹⁶ Yohabu nana buru fiye minke, ko o ye kere lalo ten, a ta mogow ka Izirayelimogow gbenni dabra.

¹⁷ O ka Abusalɔn su ta k'a firi dingaba dɔ kɔnɔ tu kɔnɔ yi, ka kabakuru caman ce ka o ton a kan. O kera minke, Izirayelimogow tow be borira ka taga o ta so.

¹⁸ Ka Abusalɔn panaman to, a tun ka kabakurujan dɔ lo masace ta kenegbe ra, sabu a tun b'a fɔra ko dence te ale fe, min be se ka ke sababu ye k'a to ale togo kana tunu. O ra, a k'a yere togo la o kabakurujan na; hali bi mogow be o kabakuru wele ko Abusalɔn ta hakirijigi kabakuru.

Abusalɔn ta saya ko fɔra Dawuda ye

¹⁹ Ayiwa, Sadoki dence Ayimazi k'a fɔ Yohabu ye ko: «A to ne ye bori ka taga nin kibaroya fɔ masace ye, ko Matigi Ala k'a bɔsi ka bɔ a juguw boro, k'a hake bɔ a juguw ra.»

²⁰ Yohabu ko a ma ko: «I kana taga, sabu bi ta kibaroya te kibarɔ diman ye. I bɛna taga lon were ta fɔ, nka bi ta kɔni, i man kan ka taga o fɔ, sabu masace dence le sara!»

²¹ Yohabu k'a fɔ Kusikace dɔ ye ko: «I ka min ye, taga o lakari masace ye!» Kusikace birira Yohabu kɔrɔ k'a fɔ, ka sɔrɔ ka ke bori ye ka taga.

²² O be n'a ta, Sadoki dence Ayimazi belɛn ko Yohabu ma ko: «Ni a kera cogo o cogo, ne fana bɛna bori Kusikace ko fe ka taga!» Yohabu k'a jaabi ko: «Ne terice, kun juman le ra ele b'a fe ka bori de? Nin ko tena taga ke kibarɔ diman ye min be se ka i nafa.»

²³ Ayimazi ko: «Ni a kera cogo o cogo, ne kɔni bɛna bori le fana!» Yohabu ko: «Ayiwa, bori sa!» Ayimazi ka kenegbeba sira mina bori ra, ka taga teme Kusikace ra.

²⁴ O y'a sɔrɔ masace Dawuda tun siginin be dugu bolon kɔnɔ, bolon kenemada ni a kɔnɔnɔda fla ce ma. Kerekeden min be yɔrɔ kɔrɔsi, ale yelenna ka taga lo o biribon san fe, bolon kunna. A k'a pa kɔrɔta ka fleri ke minke, a barara ka ce dɔ borito ye a kelen na, a be nana.

²⁵ A perenna ka o lase masace ma. Masace ko: «Ni a kelen lo, o tuma a be nana ni kibarɔ diman le ye!» Ce ka ke gbara ye doonin doonin.

²⁶ Kerekeden ka ce dɔ were borito ye, a be nana. A perenna ka o fɔ dugu donda kɔrɔsibaga ye, ko: «Ce dɔ were borito ye a kelen na, a be nana!» Masace ko: «Ale fana be nana ni kibarɔ diman le ye!»

²⁷ Kerekeden ko: «Ne ta yecogo ra, ce folo boricogo be i ko Sadoki dence Ayimazi boricogo.» Masace ko: «Mogowuman lo. A be nana ni kibarɔ diman le ye.»

²⁸ Ayimazi nana se minke, a perenna k'a fɔ masace ye ko: «Kere diyara an na!» A k'a kinbiri gban k'a pa biri dugu ma, k'a fɔ tuun ko: «Matigi Ala, i ta Ala baraka,

sabu mogo minw tun wurira ne matigice masace kama, Ala k'a to an ka se soro olugu kan!»

²⁹ Masace ko: «Ne dence Abusalon do? A ka kene wa?» Ayimazi ko: «Wagati min na Yohabu tun be i ta baardenw cira, ne ni i ta baardenw to kelen, ne koni tun be mankan caman le menna jama ce ra; nka ne tun m'a lon ko kelen min lo.»

³⁰ Masace ko: «Ele ye gbara ka lo kere fe.» Ayimazi gbarara ka lo kere fe.

³¹ O ko, Kusikace sera. Ale ko: «Ne matigice masace ye nin kibaro diman lamen! Mogo minw bee tun wurira i kama, Matigi Ala ka i bosi ka bo olugu bee boro bi!»

³² Masace ko Kusikace ma ko: «Ne dence Abusalon don? A ka kene wa?» Kusikace ko: «Ne matigice masace, i juguw, ani mogo o mogo be wurira ele masace kama ko o be kojugu ke i ra, Ala ye olugu bee ta ke i ko nin kambelen ta kera cogo min na!»

19

Dawuda ka Abusalon su kasi

¹ Masace ka o kuma men minke, a ka ke yereyere ye; sankaso min be dugu donda kunna, a tagara don o bon konon ka ke kasi ye. A tagamato tun be kasira, ka ke a fo ye ko: «E, ne dence Abusalon, ne dence, ne dence Abusalon! Hali ne tun ye sa ele no ra! E, Abusalon, ne dence, ne dence!»

² O tagara o fo Yohabu ye ko: «Masace fle, a be mapumankokanw fora, ka kasi Abusalon koson.»

³ O lon na, Izirayelimogow ta sesorori yelemana ka ke kasi ye kerekedenw bee fe, sabu o tun k'a men mogow fe ko: «Masace jusu kasira kosebe a dence ta saya koson.»

⁴ O lon na, kerekedenw dogora le ka don dugu konon, k'a ke i n'a fo mogo minw borira o kerekedenogonw na, fo o maroyanin nana don dugu konon.

⁵ Masace tun k'a na datugu ka ke kule ye ko: «E, ne dence Abusalon! Abusalon, ne dence, ne dence!»

⁶ Yohabu tagara a ko bon konon ka taga a fo a ye ko: «Ele be maroyaba le blara i ta kerekedenw bee ra bi, k'a soro olugu le ka i kisi, ka i dencew ni i denmusow kisi, ka i ta musow kisi, ani i ka jonmuso minw ke i musow ye.

⁷ Ele be i koninyabagaw le kanu, ka i kanubagaw koninya; sabu i be min kera, o be a yira ko i ta kerekuntigiw ni i ta baardenw te foyi ye i na koro. Sisan koni, ne k'a ye ko ni a tun kera ko Abusalon le bosira, k'a to an tow bee ye faga, o le tun bena diya ele ye.

⁸ Ayiwa, sisan i wuri ka bo kene ma, i ye taga kuma i ta kerekedenw fe ka o ja gbeleaya. Ni o te, ne be kari Matigi Ala togo ra, ko ni i koni ma bo, bi su fe hali ce kelen tena to ni i ye yan. Ni o do kera, o tuma kojugu minw bee sera i ma kabini i denmisenman fo ka na se bi ma, bi ta bena juguya ni o bee lajennin ye.»

⁹ Masace wurira ka taga sigi dugu donda ra. O k'a fo kerekedenw bee ye ko: «Masace ye nin ye, a siginin be dugu donda ra.» Kerekedenw bee nana masace koro.

Dawuda kasegira ka na Zeruzalemu

O y'a soro Izirayeli ta kerekedenw bee tun borira ka taga o ta so.

¹⁰ Mogow tun be pogon sosora Izirayelimogow ta gbaw bee ra; o tun b'a fora ko: «Masace Dawuda le ka an bosi ka an bo an juguw boro; ale le ka an bosi Filisikaw boro. Ayiwa, sisan a borira Abusalon na ka bo jamana konon.

¹¹ K'a soro an tun ka turu ke ale Abusalon min kun na k'a sigi masaya ra, ale sara kere ra. Ayiwa, an be mun le konona sisan ka soro ka masace Dawuda wele ka na?»

¹² Masace Dawuda fana ka cira bla ka taga a fo sarakalasebagaw ye, minw tun ye Sadoki ni Abiyatari ye, ko: «Aw y'a fo Zuda cekorobaw ye ko: «Mun koson tow le bena kon aw na ka masace wele ka na a ta so?» »

Masace tun ka o fo, sabu kuma minw bee tun be fora Izirayeli jamana yorow bee ra, o kumaw tun sera masace ma k'a to a sigiyoro ra yi.

¹³ Masace ko o y'a fo o ye fana ko: «Aw le ye ne balemaw ye, aw ye ne yere do le ye. Mun koson tow le bena kon aw na ka masace wele ka na?»

¹⁴ A ko o y'a fo Amasa fana ye ko: «Ele ni ne bee ye mogow kelen le ye. K'a ta bi ra, ne be i ke kerekejama kuntigi ye Yohabu no ra; ni ne ma o ke, o tuma Ala ye o hake bo ne ra.»

¹⁵ Dawuda k'a ke ten ka Zuda mogow bee sorow; o bee benna a ra i ko mogow kelen, ka mogow ci ka taga a fo masace ye ko: «Seko ka na, i ni i ta baardenw bee.»

Dawuda yafara Simeyi ma

¹⁶ Ayiwa, masace ka sira ta ka seko ka na, ka na se fo Zuriden ba ma. Zuda mara mogow tagara Giligali, Zuriden bada ra, ko o be taga masace kunben, ka ba tige ni a ye.

¹⁷ Gera dence Simeyi, min ye Boniyaminu ta ghamogow do ye, ni a be bo Bahurimu, ale fana teliyara ka taga ni Zuda mara mogow ye ka taga masace Dawuda kunben.

¹⁸ Boniyaminu ta ghamogow ce waga kelen le tun be ni a ye, ani Siba, min tun be baara kera Sawuli ta somogow ye; ale ni a dence tan ni looru, ni a ta baarden ce mukan. O girinna ka taga masace kunben Zuriden bada ra.

¹⁹ Mogow ka ba tige ka taga ba na do kan, ko o be taga masace ni a ta somogow ta kurun do kon ka ba tige ni o ye; o ko, ni masace b'a fe ka min ke, a bena o fo o ye. Tuma min na masace tun bena ba tige, Gera dence Simeyi nana a yere firi dugu ma masace na korow,

²⁰ k'a fo masace ye ko: «E, ne matigice, i sabari, i kana ne ta kojugu jate; ne ka ko benbari min ke masace ra a bolon na Zeruzalemu, masace kana a hakiri to o ra tuun! Masace ye sabari ka o ko bo a jusu ra.

²¹ Sabu ne ye i ta jon le ye; ne yere fana k'a lon ko ne ka kojugu le ke. Nka i yere k'a ye ko ne le kera Yusufu ta ghamogow bee ra mogow folo ye ka na ne matigice masace kunben!»

²² Seruya dence Abisayi ka kuma ta o le ra k'a fo ko: «Matigi Ala ka mogow min janawoloma k'a sigi masaya ra, Simeyi ka o neni; o ra, Simeyi ka kan ka faga le!»

²³ Nka Dawuda ko: «Aw Seruya dencew, aw ta mun le be nin na sa? Mun na aw be aw yere kera ne jugu dow ye bi? Mogow si man kan ka faga Izirayeli jamana kon bi; sabu ne k'a ye bi ko masace were te Izirayeli jamana kunna ni ne te.»

²⁴ O ko, masace k'a fo Simeyi ye ko: «O tena i faga!» Masace karira a ye.

Mefiboseti k'a ta ko nafa

²⁵ Ayiwa, Sawuli mamaden min ye Mefiboseti ye, ale fana tun tagara masace kunbenyoro ra. K'a ta masace tagalon na fo ka na se a nalon ma hera ra, Mefiboseti tun ma ko, a tun m'a dasiw saninya, a tun ma a ta faniw si ko fana.

²⁶ A bora o cogo le ra Zeruzalemu ka taga masace kunben; masace k'a pininka ko: «Mefiboseti, mun koson i tun ma taga ni ne ye?»

²⁷ A ka masace jaabi ko: «E, ne matigice masace, ne ta jonce le ka ne janfa; sabu ne tun ko le, ko ne be ne ta fali laben ka yelen a kan ka taga ni masace ye, sabu ne te se ka tagama.

²⁸ Nka a tagara ne togow cen ne matigice masace korow. Nka ne matigice masace be i ko Ala ta meleke. O ra, ni min ka ben i yere ma, i ye o ke;

²⁹ sabu ne bemace ta somogow si tun man kan ni foyi ye ne matigice masace fe, ni fagari te. O bee n'a ta, i sonna ko ne fana ye domuni ke ni i ye, ani ni i ta mogow tow ye minan kelen kon. O ra, ne koni te se ka masace daari, ko a ye kopuman were ke ne ye tuun.»

³⁰ Masace k'a jaabi ko: «Nin kuma bee kun ye mun ye de? Ne k'a latige ka ban ko i bemace ta dugukolo bena ke ele ni Siba ta le ye.»

³¹ Mefiboseti ko masace ma ko: «A ye a bee ta kunkelen, sabu ne matigice masace nana a ta so hera ra ka ban!»

Dawuda ka Barizilayi bonya

³² Galadikace Barizilayi fana tun bora Rogelimu, ka na masace blasira; a ka Zuriden ba tige ni masace ye, ko a be masace to Zuriden ba yoro ra ka seko ka taga.

³³ Barizilayi tun korora kosebe; a si tun ye san biseegi. Tuma min na masace tun be Mahanayimu, masace mako tun be se fen o fen ma, a ka o bee ke a ye, sabu naforobatigi tun lo.

³⁴ Masace k'a fo Barizilayi ye ko: «Ba tige ka taga ni ne ye, i ye taga to ne koro Zeruzalemu ne ta so; ne bena i mako bee pa ka ne janto i ra.»

³⁵ Nka Barizilayi ka masace jaabi ko: «Ne bena taga ni masace ye Zeruzalemu ka taga to si ra ka san jori le ke tuun?

³⁶ Ne si ye san biseegi sisan. Ne yere te se ka fendiman lon ka bo fengboman na tuun. Ne te se ka diya soro domunifen ni minnifen na tuun; ne te se ka hali donkirilabaga cemanw ni a musomanw kan men kosebe tuun. O tuma mun koson ne bena taga ke ele kunna doni ye tuun?

³⁷ Ne bena ba tige, ka taga ni i ye ba ko fe donin, ka dan yi. Ne yere m'a lon kun min na masace b'a fe ka o bonya ke ne ye!

³⁸ A to ne ye seko, ka taga sa ne ta dugu ra, ne face ta kaburu ni ne bamuso ta kaburu koro. Nka ne dence Kimamu ye nin ye, min ye i ta baaraden ye; ale koni bena taga ni ne matigice masace ye. Ni ko o ko ka ben i ma, i ye o ke ale ye.»

³⁹ Masace ko: «Ayiwa, Kimamu ye taga ni ne ye. Ni fen o fen ka ben i ma, ne bena o ke a ye; ni i ka fen o fen jini ne fe, ne bena o ke i ye.»

⁴⁰ Ayiwa, jama bee nana ba tige tuma min na, ani masace yere nana ba tige tuma min na, masace k'a boro mini Barizilayi ma k'a fo ni kanuya ye, ka dugawu ke a ye. O ko, Barizilayi sekora ka taga a ta so.

⁴¹ Masace ka Giligali dugu sira ta; Kimamu tagara ni a ye.

Zuda ta mogow ni Izirayelimogow tow ma ben

Ayiwa, Zuda ta mogow bee, ani Izirayelimogow tow tarance tun be ni masace ye Zuriden batigeyoro ra.

⁴² Izirayelimogow tow nana masace fe ka na a fo a ye ko: «Mun koson an balema minw ye Zuda ta mogow ye, olugu doron le nana ele ta ka ba tige ni i ye, ani i ta somogow ni i nofemogow bee?»

⁴³ Zuda ta mogow ka Izirayelimogow tow jaabi ko: «An ka o ke sabu anw ni masace bee ye mogow kelen le ye. Aw dimikun ye mun ye o ra sa? Yala masace tun lora ni anw kunkow ye le wa, walama a ka bonya do le di an ma, o koson an ka o ke wa?»

⁴⁴ Izirayelimogow tow ka Zuda ta mogow jaabi ko: «Masace ye anw fana ta ye fo sinaga tan*. Dawuda yere ye anw ta ye ka teme aw kan. Mun koson aw ka an dogoya tan? O tuma anw le ma kon k'a fo ko an ye masace wele ka na wa?»

Nka Zuda ta mogow ka kuma minw fo, o juguyara ka teme Izirayelimogow ta kan.

20

Seba murutira Dawuda kama

* **19:44 19.44** Izirayelimogow ka o fo sabu siya tan le tun be Izirayeli mara ra, k'a soro Zuda tun ye siya kelen doron.

¹ Ayiwa, o y'a soro ce sonkolon do tun be yi, min togo tun ye ko Seba; a face togo tun ye ko Bikiri; Boniyaminu ta mogow do tun lo. Ale ka buru fiye, k'a fo mogow ye ko:

«An ta foyi te Dawuda fe,
jenogonya foyi te an ni Yese dence ce.
Izirayelimogow, an bee ye taga an ta so!»

² A kera ten minke, Izirayelimogow bee bora Dawuda ko ka tugu Bikiri dence Seba ko. Nka Zuda ta mogow gbanna o ta masace ko, k'a blasira ka bo Zuriden ba yoro ra ka taga se fo Zeruzalemu.

³ Dawuda tagara don a ta so kono Zeruzalemu minke, a tun ka jonmuso tan minw ke a musow ye, a tun ka minw to a ko ka masaso korosi, a ka olugu bla o danna so do kono. O mako tun be ke fen o fen na, a tun be o bee di o ma, nka a ma son ka jen ni o ye. O tora o danna o so kono yi fo ka taga se o salon ma; o tun tora yi ten i ko firiyamusow.

Yohabu ka Amasa faga

⁴ O ko, masace k'a fo Amasa ye ko: «Sani tere saba ce, i ye Zuda ta kerekedenw wele ka na yan, ele yere fana ye na ni o ye.»

⁵ Amasa tagara Zuda ta kerekedenw wele. Nka lon min mogow tun ka kan ka na masace fe, ale yere tora ko, a ma na o lon na.

⁶ O ra, Dawuda k'a fo Abisayi ye ko: «Bikiri dence Seba bena cenri min lase an ma, o bena juguya ni Abusalon ta ye. I yere ye i matigice ta baaradenw ta, aw ye a nogben, janko a kana na taga dogo dugu barakaman dow kono, ka tunu an ma.»

⁷ Yohabu ta mogow bora ka gban a ko, ani Keretikaw, ani Peletikaw, ani kerekcefariw bee. O bee bora Zeruzalemu ka taga Bikiri dence Seba nogben.

⁸ O tagara se Gabahon kabakuruba yoro ra minke, o ka Amasa nato ye o ja fe. O y'a soro Yohabu tun ka cesirinan do siri a ta faniw kan, ka kerekemuru do don a la ra, ka o siri a ta cesirinan na a soro ra. Ka Yohabu tagato to, kerekemuru benna.

⁹ Yohabu ka Amasa fo ko: «I ka kene wa?» A ka Amasa mina a bonbosi ma ni a kininboro ye, ko a b'a boro mini a ma k'a fo ni kanuya ye.

¹⁰ Kerekemuru min tun be Yohabu numanboro ra, Amasa ma o korosi. Yohabu k'a sogow ni a ye sipaga kelen doron a konobara ra, ka a nogo bee bo kene ma. Amasa sara. Yohabu ni a dogoce Abisayi k'a to yi ka taga Bikiri dence Seba ko.

¹¹ Kerekeden kanbelen minw tun be Yohabu ko, olugu ra kelen lonin tora Amasa koro ka ke a fo ye ko: «Minw be Yohabu fe, ani minw be Dawuda fe, olugu ye gban Yohabu ko!»

¹² O y'a soro Amasa tun be firinfinna sira kan jori ra. O kerekeden nana a ye ko kerekeden tow bee be lora ka Amasa fle minke, a ka Amasa sama ka taga a bla foro do kono, ka fani do ke k'a datugu; sabu a k'a ye ko ni min o min nana se a ma, o be lo.

¹³ A ka Amasa bo sira ra minke, kerekedenw bee tugura Yohabu ko, ka taga Bikiri dence Seba nogben.

Seba sacogo

¹⁴ Seba ka Izirayeli maraw bee cetige, ka taga se fo Abeli Beti Mahaka, ani fo Berikaw ta maraw bee ra. Olugu wurira ka jogon lajen ka gban a ko fana.

¹⁵ Yohabu ni a ta mogow bee nana, ka na lo ka Beti Mahaka dugu lamini, k'a soro Seba be dugu kono. O ka yelenyoro dow lo dugu kenemakogo kere fe ka taga se fo a sanfeyoro ma; o ko, o ka ke dugu laminikogo yere sogi ye janko k'a ben.

¹⁶ Muso hakimman do tora dugu kono yi o le ra, ka peren k'a fo ko: «Aw ye ne lamen, aw ye ne lamen! Aw ye a fo Yohabu ye ko a ye gbara yan, ko ne b'a fe ka kuma ni a ye.»

¹⁷ Yohabu gbarara muso ra; muso ko: «Ele le ye Yohabu ye wa?» Yohabu ko: «Ne lo!» Muso ko: «I ta jɔnmuso ta kuma lamɛn!» Yohabu ko: «Ne bɛ i lamɛnna.»

¹⁸ Muso ko: «Fɔlɔfɔlɔ ni ko dɔ tun kɛra, mɔgɔw tun b'a fɔ ko: «An ye taga hakiri jini Abelikaw fɛ.» O ra o ko tun bɛ panabɔ.

¹⁹ Ayiwa, anw ye Izirayelimɔgɔw bɛɛ ra hɛramɔgɔ dɔw le ye; ani o bɛɛ ra mɔgɔsɔbɛ dɔw. Ele dɔ b'a fɛ ka Izirayeli duguba dɔ le halaki tan. Mun kosɔn aw b'a fɛ ka nin dugu halaki, k'a sɔrɔ Matigi Ala ta jamana ta dugu dɔ lo?»

²⁰ Yohabu ka muso jaabi ko: «Fiyewu, fiyewu, ne t'a fɛ ka foyi halaki, walama ka foyi cɛn!

²¹ Ne ma na o ra. Efirayimu kuruyɔrɔw mɔgɔ dɔ, min tɔgɔ ye ko Seba, Bikiri dence, ale le wurira masacɛ Dawuda kama. Aw ye ale kelen don ne boro; ni o kɛra, an bɛna an mabɔ dugu ra.» Muso ka Yohabu jaabi ko: «Ayiwa, ni o lo, an bɛna a kunkolo firi i fɛ kogo kɔ fɛ yi!»

²² Muso tagara kuma dugumɔgɔw bɛɛ fɛ ni a ta hakiritigiya ye. O ka Bikiri dence Seba kun tige, k'a kunkolo firi Yohabu fɛ, kogo kɔ fɛ. Yohabu ka buru fiye. A ta kɛrɛkɛdenw bɛɛ mabɔra dugu ra, o bɛɛ ka taga o ta so. Yohabu sekɔra Zeruzalemu masacɛ fɛ.

Dawuda ta jamana pamɔgɔw

²³ Yohabu le tun ye Izirayeli jamana kɛrɛkɛjama bɛɛ kuntigi ye. Yehoyada dence Benaya, ale tun ye Keretikaw, ani Peletikaw* kuntigi ye.

²⁴ Adoramu tun ye jagboyabaaradenw kuntigi ye. Ahiludi dence Yosafati tun ye masacɛ ta kumalasebaga ye.

²⁵ Seva tun ye sɛbɛrikɛbaga ye. Sadɔki ni Abiyatari tun ye sarakalasebagaw ye.

²⁶ Ira, min ye Yahiri ta mɔgɔ dɔ ye, ale fana tun ye Dawuda ta sarakalasebaga dɔ ye.

21

San saba kɔngɔ bɛna Izirayeli kan

¹ Ayiwa, Dawuda ta wagati ra, kɔngɔ dɔ tun bɛna jamana kan fɔ san saba. Dawuda ka Matigi Ala jininka; Matigi Ala k'a jaabi ko: «Sawuli ni a ta gbamɔgɔw, olugu mɔgɔfagabagaw ka Gabahɔnkaw halaki minke, o le ka nin se aw ma.»

² Masacɛ ka Gabahɔnkaw wele ka kuma ni o ye. Gabahɔnkaw tun tɛ Izirayelika dɔw ye; Amɔrika tɔ minw tun tora, olugu tun lo. Izirayelimɔgɔw tun karira o ye ko o tena o faga. Nka o bɛɛ n'a ta, Izirayelimɔgɔw ni Zuda ta mɔgɔw ta ko bonyakojugu fɛ Sawuli jusu ra, a tun b'a fɛ ka o halaki ka o ban.

³ Dawuda k'a fɔ Gabahɔnkaw ye ko: «Ne bɛ se ka mun le kɛ aw ye, walama ne ka kan ka mun le kɛ ka nin kojugu kafari, janko aw ye dugawu kɛ Matigi Ala ta jamana ye?»

⁴ Gabahɔnkaw k'a jaabi ko: «Wari le tena anw ni Sawuli ta mɔgɔw ta ko panabɔ, walama sanin; anw le fana tɛ se k'a fɔ ko an bɛ mɔgɔ faga Izirayeli jamana ra.» Masacɛ ko: «Ni aw ka min fɔ, ne bɛna o kɛ aw ye.»

⁵ Gabahɔnkaw ko: «Ayiwa, i n'a fɔ Sawuli tun b'a fɛ ka an faga, ka an halaki ka ban Izirayeli jamana kɔnɔ le pewu,

⁶ o tuma, aw ye a dencew ra cɛ wolonfla di an ma, an bɛna olugu kan don juru ra, Matigi Ala na kɔrɔ Gibeha dugu kɔnɔ, Matigi Ala tun ka Sawuli min panawoloma k'a kɛ masacɛ ye, ale yɛrɛ ta dugu.» Masacɛ Dawuda ko: «Ne bɛna o di aw ma.»

* 20:23 20.23 Keretikaw ni Peletikaw: Aw ye Samawilu flanan 8.18 fɛ.

⁷ Sawuli mamaden min ye Mefiboseti ye, Yonatan dence, Dawuda ma son ka ale di, sabu Dawuda ni Sawuli dence Yonatan tun ka jenogonya don ka kari jogon ye Matigi Ala na korɔ.

⁸ Aya denmuso Risipa tun ka dence fla minw woro Sawuli fe, minw tun ye Arimoni ye, ani Mefiboseti togo do were, masace Dawuda ka olugu mina. Sawuli denmuso Merabu tun ka dence looru min woro Barizilayi dence Adiriyeli fe, min be bo Mehola dugu konɔ, a ka olugu fana mina.

⁹ A ka olugu di Gabahonkaw ma; o ka o kan don juru ra kongori kan Matigi Ala na korɔ. O ce wolonfla bee sara jogon fe. O ka o faga simankanwagati damina ra, simantige tere folow ra.

¹⁰ Aya denmuso Risipa ka borofani do ta, ka taga o la fara kan, ka to o yoro ra, k'a ta simankanwagati damina ra, fo ka taga se sanji nawagati ma. Tere bee a tun be konow ghen o suw ra, ka kongowaraw ghen o ra su fe.

¹¹ Aya denmuso Risipa ka min ke, o tagara o fo Dawuda ye; Sawuli tun ka o jonmuso ke a muso ye.

¹² A kera ten minke, Dawuda tagara Sawuli su ni Yonatan su kolow daari Yabesi dugumogow fe, Galadi mara ra. Olugu le tun ka o suw lajigi ka bo Beti San. Filisikaw tun ka se soro Sawuli kan Giliboha tuma min na, o tun ka o suw dulon yi le.

¹³ Dawuda tagara Sawuli su kolow ni a dence Yonatan su kolow ta o yoro ra. Gabahonkaw tun ka minw kan don juru ra, o ka olugu fana kolow ce.

¹⁴ O ka Sawuli kolow ni a dence Yonatan kolow sutara Boniyaminu ta mara ra, Sela, Sawuli face Kisi su korɔ. Masace Dawuda tun ka fen o fen fo, o ka o bee ke. O ko, Ala ka o ta daariri jaabi, ka jamana to hera ra.

*Izirayelimogow ni Filisikaw ta kerew
(Kibaroyaw folo 20.4-8)*

¹⁵ Ayiwa, Filisikaw nana Izirayelimogow kere tuun. Dawuda ni a ta kerekedenw tagara Filisikaw kama ka taga o kere. Dawuda tun segera.

¹⁶ Rafa ta mogo do tun be Filisikaw ra, min togo tun ye ko Isibi Benobi. Taman do tun be ale boro min nunkun tun ye siranega ye; o siranega gbiriya tun ye kilo saba. Kerekemurukura do fana tun sirinin be a ta cesirinan na. O ce le wurira ko a be Dawuda faga.

¹⁷ Nka Seruya dence Abisayi borira ka na Dawuda deme, ka Filisikace faga ni kerekemuru ye. Dawuda ta mogow ka o ye minke, o karira k'a fo Dawuda ye ko: «Ele man kan ka taga ni an ye kere ra tuun, janko i kana na a to Izirayeli ta yeelen ye tunu.»

¹⁸ O ko, kere do were wurira tuun Gɔbu dugu konɔ, ni Filisikaw ye. O kere ra, Husatikace Sibekayi, ale ka Safu faga; Safu fana tun ye Rafa ta mogo do le ye, Filisikaw ra.

¹⁹ Kere do were wurira ni Filisikaw ye tuun Gɔbu. O kere ra, Yare Oregimu dence Elanan, Betilehemuka do, ale ka Gatikace Goliyati faga Filisikaw ra. O Filisikace ta taman bere bonya tun be i ko jesedanbagaw ta kpeleyiri.

²⁰ Kere do were kera tuun Gati. Filisikace do tun be yi, ale tun ye cejanba ye; borokanden wɔro le tun be a boro kelen kelen bee ra, senmanden wɔro be a sen kelen kelen bee ra, k'a bee lajennin ke mugan ni naani. Ale fana tun ye Rafa ta mogo do le ye.

²¹ A k'a yere waso Izirayelimogow ra ka o mafiyenya minke, Dawuda balemace Simeha, o dence Yonatan k'a faga.

²² O ce naani bee tun ye Rafa ta mogo dow le ye; o tun be bo Gati dugu konɔ. Dawuda ni a ta mogow ka olugu bee faga.

22

Dawuda ta Alatandodɔnkiri (Zaburu 18)

¹ Wagati min na Matigi Ala ka Dawuda bɔsi ka bɔ a juguw bɛɛ boro, ani k'a bɔ Sawuli boro, Dawuda ka nin dɔnkiri le la ka Matigi Ala tando.

² A ko:
Matigi Ala le ye ne ta Ala barakaman ye, ani ne dogoyɔɔ, ani ne bɔsibaga.

³ Ale le ye ne ta Ala ye, ne ta Ala barakaman, ani ne dogoyɔɔ,
ne tangabaga, ne ta kisiri tigi;
ale le ye ne dogoyɔɔ ye,
ne kisibaga min bɛ ne bɔsi ka bɔ mɔɔ farimanw boro.

⁴ An ye Matigi Ala tando, sabu ne k'a wele minke,
a ka ne bɔsi ka bɔ ne juguw bɛɛ boro.

⁵ Saya jikuruw tun ka ne datugu,
jiba woyoto min bɛ cɛnri ke, o tun ka ne ta.

⁶ Can lo, saya juruw tun ka ne siri ka ban!
Saya ta jan tun bɛ pini ka ne dɛɛɛ.

⁷ Nka ka ne to o jusukasi ra, ne ka Matigi Ala daari,
ne ka ne ta Ala daari.
A tora a batoyɔɔ saninman kɔnɔ ka ne lamɛn,
a toro ka ne kulekan mɛn.

⁸ Dugukolo yuguyugura, a yɛɛyɛɛɛɛɛ;
sankolo jusigiyɔɔw bɛɛ yɛɛyɛɛɛɛɛ,
a ta dimi ka o bɛɛ lamaga.

⁹ Sisi bɛ bɔ a nunwow fɛ,
tasuma farimanba bɛ bɔ a da ra,
ani takami tasumaman.

¹⁰ A bɛ sankolo jɛngɛ ka jigi,
sankaba finmanba le bɛ a sen kɔɔ.

¹¹ A tun yɛlennin bɛ serubɛn mɛlɛkɛ* dɔ le kan,
a tun bɛ jigira ka na fɔɔ kan.

¹² A bɛ a yɛɛ dogo dibi kɔnɔ,
ka dogo sanfɔɔ dibi ra, sankaba finmanbaw kɔnɔ.

¹³ Yeelen min bɛ manamana a ja,
takami tasumamanw bɛ bɔ o ra.

¹⁴ Matigi Ala pɛɛnkan bɔra sankolo ra;
Ala kɔɔtaninba kan bɔra.

¹⁵ A bɛ bara k'a juguw bon ni biɛw ye ka o bɛɛ janjan;
a bɛ sanmanamanaw bɔ k'a juguw bɛɛ labori.

¹⁶ E, Matigi Ala, i ka i juguw bagabaga minke,
i ka i ta dimi fɔɔ fiyɛ minke,
o ka kɔɔji jukɔɔfɛnw bɛɛ bɔ kɛɛ ma,
ka dugukolo jusiginanw bɛɛ bla kɛɛ ma.

¹⁷ Ala bɛ to sankolo ra k'a boro bɔ ka ne ta,
ka ne ta ka ne labɔ jibaw cɛ ma,

¹⁸ ka ne bɔsi ka bɔ ne jugu barakamanw boro,
ka ne bɔsi ne kɔninyabagaw boro, o minw baraka ka bon ni ne ta ye.

¹⁹ Lon min jagban sera ne ma, o tun be benna ne kan;
nka Matigi Ala kera ne demebaga ye
²⁰ A ka ne bla yoro laganfiyanin le ra,
ka ne bosu, sabu ne ko ka di a ye.

²¹ Matigi Ala ka ne mina ka kapa ni ne ta terenninya le ye;
a ka ne sara, sabu ne boro ka kawale minw ke, o bee saninyanin lo;
²² sabu ne ka Matigi Ala ta siraw tagama,
ne ma ta juguya fe, ka ne yere mabo ne ta Ala ra.
²³ Ne be a ta sariyaw bee sira tagama,
ne fana te ne yere mabo a ta cfoninw na.
²⁴ Ne jusukun gbenin lo a na koro,
sabu ne ka ne yere korosi jurumun ma.
²⁵ O koson Matigi Ala ka ne sara ka kapa ni ne ta terenninya ye,
sabu ne saninyanin lo a na koro.

²⁶ Matigi Ala, ni mogo min kera i nasiranbaga ye, i be o tigi mina ka kapa ni a ta
Alapasiran ye;
ni mogo min kera mogo jusukungbenin ye, i be o tigi mina ka kapa ni a ta
jusukungbeninya ye.
²⁷ Ni mogo min konso gbenin lo, i be o tigi mina ka kapa ni a ta konogbeninya ye;
nka ni mogo min konso finnin lo, i be o tigi mina ni hakiri ye.
²⁸ I be mogo sabarininw kisi,
nka i be mogo wasobagaw fe, ka o majigi.

²⁹ Can lo, Matigi Ala, ele le ye ne ta lanpan ye;
Matigi Ala be ne ta dibi ke yeelen ye.
³⁰ Ni i be ni ne ye, ne be girin ka ben kerekajama murutigiw kan;
ni ne ta Ala be ne fe, ne be pan kogojanw kunna ka teme.

³¹ Ala ta siraw bee dafanin lo,
sigiya te Matigi Ala ta darakuma ra.
Mogo min b'a yere karifa Ala ma, a be o tigi tanga i ko negebennan.
³² Sabu jon were le ye Ala ye, ni Matigi Ala kelen te?
Jon were le be barakatigi Ala ye ni an ta Ala kelen te?
³³ Ala le ye ne dogoyoro barakaman ye;
ale le be ne ta sira laben ka na.
³⁴ A be ne senw teliya i ko dagbe senw,
a be ne lo yoro korotaninw na.
³⁵ A be ne boro degi kere ra,
ka ne boro ke ka siranegekalan bon.

³⁶ I be i ta negebennan di ne ma, ka ne kisi;
i ta pumanya be ne bonya.
³⁷ I be ne sen lateliya;
ne sen te sege tagama ra.

³⁸ Ne be ne juguw gben ka o halaki;
ni ne ma o faga ka ban, ne te seko.
³⁹ Ne be o faga ka o ban pewu, fo o si te se ka wuri tuun;

o be benben ne sen koro.

⁴⁰ I be baraka don ne ra keke kama,
ka ne juguw bee kuturu ka o bla ne sen koro.

⁴¹ I be ne juguw bee labori,
k'a to ne ye ne koninyabagaw bee halaki.

⁴² Olugu be fleri ke yoro bee, nka o te demebaga ye o yere ra;
o be Matigi Ala wele, nka a te o jaabi!

⁴³ Ne be o terege ka o ke i ko buguri.
Ne be o terege, ka o dondon i ko bogo min be sira kan.

⁴⁴ I ka ne bosi ne ta jamana mogo murutininw boro,
ka ne ke siya dow ta namogo ye;
ne tun ma siya min lon, o le be ne ta fanga koro.

⁴⁵ Siya were mogow be ne ko yoro bee;
ni ne kumana ka min fo don, o be o ke.

⁴⁶ Siya were mogow baraka banna,
o yereyeto be bora o dogoyorow ra.

⁴⁷ Matigi Ala panaman lo! Ne be ne ta barakatigi Ala tando.
Ne be ne ta Ala, ne ta barakatigi Ala tando.

⁴⁸ Ala le be ne dimibo ne juguw ra,
ka siyaw bla ne ta fanga koro.

⁴⁹ A be ne kisi ka bo ne juguw boro,
ka ne bla ne juguw san fe,
ka ne bosi ka bo mogo farimanw boro.

⁵⁰ O koso, Matigi Ala, ne bena i fo ka i walepumanlon siyaw ce ra,
ne bena Alatandodonkiriw la ka i togo bonya.

⁵¹ Matigi Ala be sesorriba di a ta masace ma.
A ka min panawoloma k'a sigi masaya ra, a be o mina ni pumanya ye;
a be o ke Dawuda ni a ta duruja le ye, wagati bee, ani tuma bee.

23

Dawuda ta kumalabanw

¹ Dawuda ta kumalabanw ye nin ye. A ko:
«Nin ye Yese dence Dawuda kan le ye,
nin ye Ala ta mogo korotanin kan ye,
Yakuba ta Ala ka turu ke min kun na k'a sigi masaya ra,
Izirayelimogow be min togo don donkiri ra.

² Matigi Ala Nin k'a ta kuma don ne kono,
a k'a ta kuma don ne da ra ko ne ye a fo.

³ Izirayeli ta Ala kumana,
Izirayeli ta Ala barakaman k'a fo ne ye ko:
<Masace min be kiti tige mogow ye terenninya kan,
ka siran Ala ja, ka ke mogow namogo ye,

⁴ o be i ko tere min be wuri ni a yeelen ye;
sogoma a be wuri san fe, sankaba te a datugu.

A yeelen baraka ra, ni sanji benna,
fenw be falen ka bo dugukolo ra.>

⁵ «Ala be o kopuman le ke ne ta durujaw ye.

Ala ka jɛnɔgɔnya wuribari le don ni ne ye,
ka sariyaw sigi o kosɔn.

Wagati bɛɛ a bɛ se di ne ma;
a bɛ ne diyanyakow kɛ ne ye.

⁶ Nka Ala mafiyenyabagaw bɛ i ko ɲaniyiri minw tigera ka firi;
hali mɔgo boro tɛ maga o ra.

⁷ Ni mɔgo min b'a fɛ k'a ta,
o tigi bɛ a ta ni nɛgɛ dɔ le ye, walama taman dɔ ta yiri,
k'a bɛɛ jɛni yɔrɔnin kelen na.»

*Dawuda ta kɛrɛkɛɛfariw
(Kibaroyaw fɔlɔ 11.10-47)*

⁸ Dawuda ta kɛrɛkɛɛfariw tɔgɔw ye nin ye:

Yosɛbu Basebɛti, Takemonikacɛ, ale tun ye kɛrɛkɛɛfari saba kuntigi ye. Ale le k'a ta taman kɛ ka cɛ kɛmɛ seegi bɛɛ faga kɛrɛ kelen na.

⁹ Ni ale bɔra yi, Elehazari lo, min ye Ahoyi dence Dodo ta dence ye. Tuma min na Filisikaw tun tagara lajɛn kɛrɛ kama, k'a sɔrɔ Izirayelimɔgɔw tun bɛ borira ka taga kuruyɔrɔw ra, cɛ saba min lɔra ni Dawuda ye ka Filisikaw kɔnɔ ka o kɛrɛ, ale tun ye o cɛ saba dɔ le ye.

¹⁰ Ale le wurira ka Filisikaw kɛrɛ ni kɛrɛkɛmuru ye, fɔ ka taga a boro ja, k'a nɔrɔnin to a ta kɛrɛkɛmuru kara ra. Matigi Ala ka sesɔrɔriba di Izirayelimɔgɔw ma o lon na. O kɔ fɛ, kɛrɛkɛden tɔw nana Elehazari kɔrɔ ka na o juguw suw ta borofɛnw le cɛ dɔrɔn.

¹¹ Age dence Sama, o le gbanna ale ra; ale bɛ bɔ Harari dugu kɔnɔ. O wagati ra Filisikaw tun lajɛnna Lehi. Sɔsɔforo dɔ tun bɛ o yɔrɔ ra; Izirayelimɔgɔw nana kɛ bori ye Filisikaw ja.

¹² Nka Sama tagara lɔ sɔsɔforo cɛ ma, ka Filisikaw kɛrɛ, ka o gbɛn ka bɔ foro ra. O lon fana ra, Matigi Ala ka sesɔrɔriba kɛ Izirayelimɔgɔw ye.

¹³ Ayiwa, lon dɔ, ka Dawuda to Adulamu kuruwo ra, kɛrɛkɛkuntigi bisaba min tun b'a fɛ, olugu ra cɛ saba nana Dawuda fɛ simankanwagati ra. O y'a sɔrɔ Filisikaw ta kɛrɛkɛjama dɔ tun bɛ Refayikaw ta kɛnɛgbɛyɔrɔ ra.

¹⁴ Dawuda tun dogonin bɛ kuruwo kɔnɔ; Filisikaw ta kɛrɛkɛden dɔw fana tun ka Betilɛhemu dugu mina.

¹⁵ Jiminlɔgɔ ka Dawuda sɔrɔ; a ko: «E, jɔn le bɛna Betilɛhemu dugu donda ta kɔlon ji dɔ di ne ma, ne y'a min sa?»

¹⁶ O cɛfari saba tagara don Filisikaw sigiyɔrɔ ra jagboya ra, ka ji bi Betilɛhemu donda kɔlon na, ka na ni a ye ka na a di Dawuda ma. Nka Dawuda ma sɔn k'a min. A k'a bɔn dugu ma, k'a kɛ saraka ye Matigi Ala ja kɔrɔ,

¹⁷ k'a fɔ ko: «E, Matigi Ala ye ne kisi nin ko jɔgɔn ma, sabu nin mɔgɔw ka o nin bla farati le ra ka taga nin ji bi; nin ji kɛra i n'a fɔ olugu jori le.» A ma sɔn ka ji min. O cɛfari saba ka min kɛ, o le kɛra nin ye.

¹⁸ Yohabu balemacɛ Abisayi, Seruya dence, ale le tun ye o cɛ saba ta jamɔgo ye. Ale le k'a ta taman kɛ ka cɛ kɛmɛ saba faga; ale le ka tɔgo sɔrɔ o cɛ saba ra.

¹⁹ A tɔgo bonyara ka tɛmɛ tɔ fla kan. Ale le kɛra o kuntigi ye; nka o bɛɛ n'a ta, cɛ saba min tɔgo kɔnna ka fɔ, a tɔgo bonya belɛn ma olugu ta bɔ.

²⁰ Yehoyada dence Benayahu fana tun ye kɛrɛkɛɛ jagbɛlɛn le ye; a ka koba caman kɛ. Ale tun ye Kabisɛlika le ye. Ale le ka Mohabukaw ta kɛrɛkɛdenw bɛɛ ra cɛfari fla faga. Nɛnɛlonba dɔ ra fana, a jigira kɔlon dɔ kɔnɔ ka jara dɔ faga.

²¹ Ale le fana ka Misiranka cɛjanba dɔ faga. Taman tun bɛ Misirankacɛ boro, nka ale tagara a kɔ ni bere le ye. A tagara taman bɔsi Misirankacɛ boro k'a faga ni o taman kelen ye.

²² Yehoyada dence Benaya ka min ke, o le ye nin ye. A ka tɔgɔ sɔrɔ kosebe o cefari saba ra.

²³ O kuntigi bisaba ra, ale le ka tɔgɔ sɔrɔ ka teme o bee kan. Nka ce saba minw tɔgɔw konna ka fo, a ma olugu bo. Kerekeden minw tun be to ka Dawuda yere korosi, Dawuda k'a bla ni olugu ye.

²⁴ Yohabu balemace Asaheli fana tun be o ce bisaba ra, ani Dodo dence Elanan min be bo Betilehemu,

²⁵ ani Sama min be bo Harodi, ani Elik min fana be bo Harodi,

²⁶ ani Helesi min be bo Peleti, ani Ikesi dence Ira min be bo Tekoha

²⁷ ani Abiyezeri min be bo Anatoti, ani Mebunayi min be bo Husa,

²⁸ ani Salimon min be bo Ahoyi, ani Maharayi min be bo Netofa,

²⁹ ani Bana dence Helebu min be bo Netofa fana, ani Ribayi dence Itayi min be bo Gibeha, Boniyaminu ta mara ra,

³⁰ ani Benaya min be bo Piraton, ani Hidayi min be bo Nahale Gasi,

³¹ ani Abi Alibon min be bo Beti Araba, ani Azimaveti min be bo Bahurimu,

³² ani Eliyaba min be bo Salibon, Yasen dencew, Yonatan,

³³ ani Sama min be bo Harari, ani Sarari dence Ayamu min be bo Arari,

³⁴ ani Ahasibayi dence Elifeleti min bemace tun ye Mahakaka ye, ani Ahitofeli dence Eliyamu min be bo Gilo,

³⁵ ani Hesirayi min be bo Karimeli, ani Parayi min be bo Arabu,

³⁶ ani Natan dence Igali min be bo Soba, ani Bani min be bo Gadi,

³⁷ ani Seleki min tun ye Amanka ye, ani Naharayi min tun be bo Beroti, ani min tun ye Seruya dence Yohabu ta kerekeminanw tabaga ye,

³⁸ ani Ira min tun be bo Yeteri, ani Garebu min fana be bo Yeteri,

³⁹ ani Huri, Hetikace. A bee lajennin kera ce bisaba ni ce wolonfla.

24

Izirayelimogow jateko

(Kibaroyaw folo 21.1-6)

¹ O ko, Matigi Ala ta dimi wurira Izirayelimogow kama tuun; a ka miiriya do don Dawuda konɔ o kama, ko a ye Izirayelimogow ni Zuda ta mogow jate.

² O y'a sɔrɔ Yohabu min tun ye kerekajama kuntigi ye, ale tun be masace korɔ; masace k'a fo Yohabu ye ko: «Taga Izirayeli jamana gbaw bee ra, k'a damina Dan ka taga a bla fo Beri Seba, aw ye mogow jate, janko ne ye mogow da lon.»

³ Yohabu ko masace ma ko: «I Matigi Ala y'a to mogow ye caya fo sipaga keme ka teme nin kan, k'a to ne matigice masace yere ja ye a ye. Mun koson ne matigice masace b'a fe ka nin ko ke?»

⁴ Nka masace kumana ka Yohabu ni kerekuntigi tow bari. A kera ten, Yohabu ni kerekuntigiw wurira masace ja na ka taga Izirayelimogow jate.

⁵ O ka Zuriden ba tige, ka taga lo Aroweri, dugu min be Gadi kenegbe ce ma o woroduguyanfan fe, Yazeri korɔ.

⁶ O bora yi, ka taga Galadi, ka taga Tatimu Hodisi ta mara ra. O tagara se fo Dan Yan ni a kerefeduguw ra, Sidon fan fe.

⁷ O bora yi ka taga se Tiri dugu ma, min lamininin be ni kogo ye, ka taga Hevikaw ni Kanaanakaw ta duguw bee ra. O tagara a laban Zuda woroduguyanfan na, Beri Seba.

⁸ O ka jamana bee yaala o cogo le ra. Karo kononton ni tere mugan temenin ko, o sekora ka na se Zeruzalemu tuun.

⁹ Yohabu ka mogow jateda di masace ma. Ce jagbelen waga keme seegi (800 000) le tun be Izirayeli mara ra, minw tun be se ka taga kere ra; Zuda ta cew da tun ye ce waga keme looru (500 000).

Ala ka Dawuda ta kojugu hake bo a ra
(Kibaroyaw folo 21.1-6)

¹⁰ Ayiwa, mogow jatenin ko, Dawuda yere jusukun k'a jaraki. A k'a fo Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, ne ka jurumunba le ke nin ye. Sisan, Matigi Ala, sabari ka i ta jonce ta jurumun yafa a ma, sabu ne ka hakirintanyako yere le ke nin ye.»

¹¹ Dawuda wurira o dugusagbe sogoma minke, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Gadi ma, Dawuda ladibaga, k'a fo a ye ko:

¹² «Taga a fo Dawuda ye ko Matigi Ala ko: «Ne be kojugu saba yira i ra; ni i ka kelen min ta o ra, ne bena o ben jamana kan.» »

¹³ Gadi tagara Dawuda fe ka taga a fo a ye ko: «I b'a fe san wolonfla kongole ye ben i ta jamana kan wa, walama aw juguw ye se aw ra ka to ka aw gben, aw ye ke bori ye o pa fo karo saba wa, walama i b'a fe banajugu le ye ben i ta jamana kan tere saba? Ayiwa, miiri, i ye do latige; ne ka kan ka taga min fo ne cibaga ye, i ye o fo ne ye.»

¹⁴ Dawuda ka Gadi jaabi ko: «Ne deguninba lo kosebe. E, an be an yere to Matigi Ala boro, sabu ale ta hina ka bon; nka an kana to adamadenw boro.»

¹⁵ Matigi Ala ka banajugu ben Izirayeli jamana kan, k'a ta o lon sogoma, fo ka taga a wagati dafa. K'a ta Dan ka taga a bla Beri Seba, ce waga biwolonfla (70 000) le sara mogow ra.

¹⁶ Meleke nana a boro korota ko a be fagari ke Zeruzalemu minke, Matigi Ala k'a ta miiriya yelema mogow halakiri ko ra; Ala k'a fo halakiri meleke ye ko: «A ka ni ten, i boro bo jamana kan ten.» O y'a soro Matigi Ala ta meleke tun lonin be Yebusikace Arahuna ta simangbasiyoro ra ni a ta kerekemuru bonin ye a la ra.

¹⁷ Dawuda k'a ye ko meleke be mogow fagara minke, a k'a fo Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, a fle, ne le ka jurumun ke, ne le ka ko benbari ke. Nin mogow barakantanw ka mun le ke sa? I boro se ne ni ne ta mogow le ma.»

Dawuda ka sarakabonan do lo Matigi Ala ye
(Kibaroyaw folo 21.18-27)

¹⁸ O lon na, Gadi tagara Dawuda fe ka taga a fo a ye ko: «Wuri, i ye taga sarakabonan do lo Matigi Ala ye Yebusikace Arahuna ta simangbasiyoro ra.»

¹⁹ Dawuda wurira ka taga, ka kana ni Gadi ta kuma ye, i n'a fo Matigi Ala k'a fo a ye cogo min na.

²⁰ Arahuna nana a pa korota, ka masace ni a ta baaradenw nato ye ale fan fe. Arahuna bora ka taga a kinbiri gban masace koro k'a pa biri dugu ma.

²¹ Arahuna ko: «Mun le k'a to masace be nana a ta jonce fe sa?» Dawuda ko: «Ne be nana i ta simangbasiyoro le san, ka sarakabonan do lo Matigi Ala ye, janko halakiri min benna mogow kan, Ala ye o lalo ten.»

²² Arahuna ko Dawuda ma ko: «Ne matigice masace ye yoro ta; ni saraka min fana ka i diya, i ye o bo. Misiw ye nin ye, olugu be ke saraka jenita* ye; sowotoro ni misidaba ta yiriw be ke logo ye.

²³ E, masace, ne Arahuna koni be a bee le di masace ma!»

Arahuna k'a fo masace ye tuun ko: «I Matigi Ala y'a to i ta saraka ye mina.»

²⁴ Nka masace ka Arahuna jaabi ko: «On-on! Ne be a san i fe a songo yere le ra. Ne ma wari bo fen min na, ne te se ka o di Matigi Ala, ne ta Ala ma saraka jenita ye!» Dawuda ka yoro ni misiw bee san warigbe bilooru.

²⁵ Dawuda ka sarakabonan do lo o yoro ra Matigi Ala togo ra, ka saraka jenitaw ni ninsondiya sarakaw* bo.

A ka daariri min ke jamana ko ra, Matigi Ala ka o jaabi; fagari lalora Izirayeli jamana ra.

MASACEW TA KITABU FOLLO **Kitabu faamucogo**

Izirayeli masacew ta wagati min daminana Samawilu ta kitabu flanan na, o kow to le be Masacew ta kitabu follo kono. Masacew ta kitabu follo ni a flanan bee tun ye kitabu kelen le ye. O kitabu sebebaga ma lon.

An be min ye nin kitabu kono, o ye Sulemani sigicogo ye masaya ra a face Dawuda no ra, ani Dawuda ta saya, ani masace Sulemani ta baaraw, ani Alabatosoba lori ta baara, ani jamana tarancogo, k'a ke fanga fla ye: woroduguyanfan mara ani sahiliyanfan mara, ani o masacew ta ko.

Ala be baraka don masace bee kelen kelen na ka kapa ni a ta Alapasiran le ye. Minw be o ko don Ala ra, ka ala werew bato, jamana halakira olugu ta kewalejuguw koson.

Jamana sahiliyanfan min ye Izirayeli mara ye, o yoro ta masacew ma tugu Ala ko, k'a soro woroduguyanfan min ye Zuda mara ye, o yoro ta masacew caman ka Ala ta sariya sira tagama.

Ala ta ciraw, i n'a fo Iliya (dow b'a fo min ma ko Eli), ani Iliyasu (dow b'a fo min ma ko Elize), olugu tun be o ja gbeleya ka mogow lasomi, janko o kana bo Matigi Ala ko ka jow son.

O ciraw k'a yira ko ka Ala ta siraw tagama, o be na ni hera ye; nka ka Ala kan bla, o be na ni tooro ye jamana kono.

Kitabu konokow

Dawuda ta masaya laban (1)

Sulemani sigicogo masaya ra a face no ra (2)

Sulemani ta masaya damina (3-4)

Sulemani ta Alabatosoba loko (5-8)

Masace Sulemani ta masaya laban (9-11)

Jamana sahiliyanfan mogow ta murutiri (12-14)

Zuda ni Izirayeli ta masacew ta kow (15-16)

Cira Iliya ta wagati (17-19)

Masace Akabu ta ko (20-22)

Masace Yosafati ni masace Ahaziya ta kow (22.41-53)

Masace Dawuda korora

¹ Ayiwa, masace Dawuda nana koro kosebe. O tun be birifaniw ke k'a datugu, nka o bee n'a ta, o si tun te nene bora a ra.

² O ra, a ta jamana kuntigiw k'a fo a ye ko: «An matigice masace, a to an ye sungurunin do jini i ye, min bena to i koro, k'a janto i ra, ka to ka la i koro; ni o kera, nene bena bo an matigice masace ra.»

³ O tagara yaala Izirayeli jamana yoro bee ra, ka sungurunin do jini min ce ka ji. O ka Sunamuka sunguru do le soro, min togo tun ye ko Abisagi. O nana ni ale ye masace fe.

⁴ O sunguru tun ce ka ji yere le kosebe. A nana to masace koro, k'a janto a ra. Nka masace ma jen ni a ye.

Adoniya ko a be ke masace ye

⁵ O wagati ra, Dawuda tun ka dence min soro a muso Hagiti fe, min togo tun ye ko Adoniya, ale wurira k'a yere bla kow ja fe, ka to k'a fo ko: «Ne le bena ke masace

ye!» A ka sowotoro do jini, ani soboribaga dow, ani ce bilooru, minw tun be to ka bori a ta sowotoro na fe.

⁶ Kabini Adoniya tun worora, hali lon kelen a face tun m'a ladi ka ye, walama k'a fo a ye ko «i kana nin ke». A tun ce ka ni kosebe. Ale le tun worora ka gban Abusalon na.

⁷ A tagara kuma ka ben ni Seruya dence Yohabu ye, ani sarakalasebaga Abiyatari. Olugu sonna ka don a ta jen ra.

⁸ Nka sarakalasebaga Sadoki, ani Yehoyada dence Benaya, ani cira Natan, ani Simeyi, ani Ereyi, ani Dawuda ta kerekecfariw, olugu si tun te ni a ye.

⁹ Lon do, Adoniya tagara sagaw, ani misitoranw ke saraka ye, ka misiden toroninw faga Zohelati kabakuru koru, min be Eni Rogeli koru. A balemaw, minw ye masace dencew ye, a ka olugu bee wele o saraka domuni na, ani Zuda mogo minw bee tun ye jamana jamogow ye.

¹⁰ Nka cira Natan ni Benaya ni kerekecfariw ni a balemace Sulemani, a ma son ka olugu si wele.

Natan ni Baseba tagara Dawuda fe

¹¹ A kera ten minke, Natan tagara Sulemani bamuso Baseba fe, ka taga a fo a ye ko: «Ele m'a men ko Hagiti dence Adoniya be a yere kera masace ye, k'a soru an matigice Dawuda ma foyi lon o ko ra wa?

¹² Na, ne bena i ladi ni kuma kelen ye, min be se k'a to i ye i nin kisi, ka i dence Sulemani fana nin kisi.

¹³ Taga masace Dawuda fe, i ye taga a fo a ye ko: «E, ne matigice masace, ele tun ma kari i ta jonmuso ye k'a fo ne ye ko ne dence Sulemani le bena ke masace ye ele ko wa, ko ale le bena sigi i no ra masaya ra wa? Mun koson sisan Adoniya le nana ke masace ye?» »

¹⁴ Natan k'a fo Baseba ye tuun ko: «Ka i to o kuma ra ni masace ye, ne yere bena taga yi, ka taga do fara i ta kuma kan.»

¹⁵ Baseba tagara don masace fe. O wagati ra masace tun korora kosebe; Sunamuka sunguru, min ye Abisagi ye, ale le tun be a jantora masace ra.

¹⁶ Baseba k'a kinbiri gban masace koru. Masace k'a pininka ko: «A be di?»

¹⁷ A ko: «Ne matigice, ele yere le tun karira i ta jonmuso ye Matigi Ala, i ta Ala togo ra, ko sigiya t'a ra, ko i dence Sulemani le bena ke masace ye i ko, ko ale le bena sigi masaya ra i no ra.

¹⁸ Nka a fe, sisan Adoniya le kera masace ye, k'a soru ne matigice masace yere ma foyi lon o ko ra.

¹⁹ A ka misitoranw, ani misiden toroninw, ani saga caman ke saraka ye. A ka masace dencew bee wele o domuni na, ani sarakalasebaga Abiyatari, ani kerekajama kuntigi Yohabu; nka a ma son ka i ta jonce Sulemani wele.

²⁰ Nka Izirayeli jamana bee na lonin be ne matigice masace le ra, janko mogo min ka kan ka sigi masaya ra ne matigice masace no ra, i ye o tigi yira.

²¹ Ni o te, lon min ni ne matigice masace nana ke ko a te yan tuun, ni i nana taga ke ni i bemaw ye, o tuma o bena ne ni ne dence Sulemani minako juguya, ka an ke i ko an ka mogo le faga.»

²² Ayiwa, ka Baseba to kuma ra ni masace ye, cira Natan nana.

²³ O tagara a fo masace ye ko cira Natan nana. Natan donna masace fe, ka na a kinbiri gban k'a na biri dugu ma.

²⁴ A k'a fo masace ye ko: «E, ne matigice masace, o tuma ele le k'a fo ko Adoniya le bena ke masace ye ele ko, ka sigi masaya ra i no ra wa?

²⁵ Sabu bi a tagara misitoranw ni misiden toronin ni saga caman faga ka o ke saraka ye. A ka masace dencew bee wele o domuni na, ani kerekajama kuntigiw, ani

sarakalasebaga Abiyatari. O ye nin ye yi, o be domuni kera a na korɔ, ka minnin ke, k'a fo ko: «Ala ye si di masace Adoniya ma!»

²⁶ Nka ne min ye i ta baarden ye, a ma ne wele, a ma sarakalasebaga Sadoki wele, a ma Yehoyada dence Benaya wele, a ma i ta jonce Sulemani fana wele.

²⁷ Yala ne matigice masace yere le ka nin ko latige wa? Mun na mogɔ min bena sigi masaya ra i no ra, i ma o fo anw ye, anw minw ye i ta joncew ye?»

Dawuda ko Sulemani bena sigi ale no ra

²⁸ Masace Dawuda ka Natan jaabi ko: «Aw ye Baseba wele ne ye!» O k'a wele, a donna so konɔ ka taga lo masace na korɔ.

²⁹ Masace karira, k'a fo Baseba ye ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ale min ka ne kisi ka bo ne ta sege bee ra,

³⁰ ko ne tun karira i ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra, ka min fo i ye, ko: «I dence Sulemani le bena ke masace ye ne ko, ka sigi masaya ra ne no ra,» ayiwa, ne bena o le ke bi.»

³¹ Baseba k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma masace korɔ, k'a fo ko: «E, ne matigice masace Dawuda, Ala ye i to an korɔ tuma bee!»

Sulemani sigira masaya ra (Kibaroyaw folo 29.21-25)

³² Ayiwa, Masace Dawuda ko: «Aw ye sarakalasebaga Sadoki wele ka na, ani cira Natan, ani Yehoyada dence Benaya.» O ka olugu wele, o nana masace fe.

³³ Masace k'a fo o ye ko: «Aw ye ne ta baardenw wele; aw ye ne dence Sulemani yelen ne yere ta sofali kan, ka taga ni a ye fo Giyon jida yoro ra.

³⁴ Ni aw sera yi, sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ye turu saninman* ke a kun na k'a ke Izirayeli masace ye. Aw ye buru fiye k'a fo ko: «Ala ye si di masace Sulemani ma!»

³⁵ O ko, aw ye bo ni a ye o yoro ra, k'a blasira ka na ni a ye, a ye na sigi ne ta masasigan kan. Ale le bena sigi masaya ra ne ko fe, sabu ne bena ale le sigi Izirayeli ni Zuda jamana pamogoya ra.»

³⁶ Yehoyada dence Benaya ka masace jaabi ko: «Amina!» A ko: «Ne matigice masace ta Ala, min ye Matigi Ala ye, ale ye i ta kuma ke can ye!

³⁷ Matigi Ala tora ni ne matigice masace yere ye cogo min na, a ye to ni Sulemani fana ye o cogo kelen na; Ala ye Sulemani ta fanga labonya ka teme ne matigice masace Dawuda ta fanga kan belen!»

³⁸ Ayiwa, sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ni Yehoyada dence Benaya ni Keretikaw, ani Peletikaw* ka Sulemani sigi masace Dawuda ta sofali kan, ka jigi ni a ye Giyon jida yoro ra.

³⁹ Sarakalasebaga Sadoki ka sogoban ta, turu saninman* tun be min konɔ, yoro saninman konɔ. A ka o turu ke Sulemani kun na k'a sigi masaya ra. O ko, o ka buru fiye; mogɔ bee ka ke a fo ye ko: «Ala ye si di masace Sulemani ma!»

⁴⁰ Mogɔ camanba gbanna o ko, dow ka ke filenw fiye ye, o bee ka ke pagari ye ka ke mankanba ci ye fo ka dugukolo yerere.

Sulemani yafara Adoniya ma

⁴¹ Adoniya ni mogɔ minw bee tun be ni a ye domunikeyoro ra, olugu ka o mankan men; o y'a soro o tun ka domuni ke ka ban. Yohabu ka burufiyekan men minke, a ko: «Nin ye mun mankanba le ye dugu konɔ tan?»

* **1:38 1:38** Keretikaw ni Peletikaw tun ye siya were mogɔ dow ye, Masace tun ka minw ta kerekedenya ra, sara ra, janko ka masace korosi (Samawilu flanan 15.18).

⁴² K'a to o kuma ra, sarakalasebaga Abiyatari dence Yonatan nana. Adoniya ko ale ma ko: «Na yan, sabu ele ye mogosobe le ye; sigiya t'a ra, i nana kibaronuman le fo an ye.»

⁴³ Yonatan ka Adoniya jaabi ko: «Fiyewu! Kibaronuman te nin ye de! An matigice masace Dawuda le ka Sulemani ke masace ye.

⁴⁴ Masace ka sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ni Yehoyada dence Benaya ni Keretikaw ni Peletikaw bla ni a ye; o k'a layelen masace yere ta sofali kan ka taga ni a ye.

⁴⁵ «Sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ka turu saninman* ke a kun na, k'a sigi masaya ra Giyon jida yoro ra. O bora o yoro le ra, mogow nagarininba ka ke kule ci ye ka na; o mankan le bonyara ka dugu bee labo. Aw ka o mankan le men tan.

⁴⁶ Sulemani yere sigira masasiginan kan ka ban.

⁴⁷ Jamana pamogow fana nana an matigice masace Dawuda fo, k'a fo ko: «Ala ye Sulemani ke togotigi ye ka teme ele yere kan; Ala ye a ta fanga korota ka teme ele ta kan!» O tuma masace k'a kinbiri gban a ta layoro ra k'a fo ko:

⁴⁸ «Matigi Ala baraka, Izirayeli ta Ala, sabu a ka ne yere dence do sigi masaya ra ne no ra, k'a to ne yere na ka o ye bi.» »

⁴⁹ Ayiwa, Adoniya ni a nofemogow ka o kuma men minke, o bee siranninba wurira ka janjan, bee tagara a ta fan na.

⁵⁰ Adoniya yere sirankojugu fe Sulemani na, a wurira ka taga sarakajenifen* gbanw mina†.

⁵¹ O tagara o fo Sulemani ye ko: «Adoniya siranna masace Sulemani na fo a tagara sarakajenifen gbanw mina, a b'a fora ko: «Masace Sulemani ye kari ne ye ko a tena a ta jonce faga ni kerekemuru ye.» »

⁵² Sulemani ko: «Ni a k'a yere ke mogosobe ye, hali a kunsigiden kelen tena ben dugu ma; foyi tena a soro. Nka ni a ka kojugu ke, o tuma a be faga.»

⁵³ O ko, masace Sulemani ka mogow ci ka taga a lajigi ka bo sarakajenifen kan. Adoniya nana ka na a kinbiri gban masace Sulemani koro. Sulemani ko a ma ko: «Taga so konol!»

2

Dawuda ta kumalabanw

¹ Ayiwa, Dawuda sawagati nana surunya minke, a ka nin ciw fo a dence Sulemani ye; a ko:

² «A tora donin, ne bena taga mogow bee tagayoro ra. O ra, i ka kan ka baraka don i yere ra, ka ke ce ye,

³ ka Matigi Ala, i ta Ala ta koketaw ke, k'a ta siraw tagama, k'a ta cifoninw, ni a ta kumaw, ni a ta kolatigeninw, ni a ta ciw lamén, i n'a fo a sebera cira Musa ta sariya kitabu konon cogo min na; ni o kera, ni i ka taga yoro o yoro, ni i ka ko o ko ke, o bee be na i boro;

⁴ ni o kera, fana, Matigi Ala tun ka layiri min ta ne ye, a bena o dafa; a tun ka layiri ta ne ye k'a fo ko: «Ni i ta denw ka o tagamacogo korosi, ni o ka tagama can kan ne na koro ni o jusukun bee ye, ani o nin bee, o tuma mogow do bena soro i ta denw na tuma bee, min bena sigi i no ra masaya ra Izirayeli jamana kunna.»

⁵ «Ayiwa, o ko, Seruya dence Yohabu ka min ke ne ra, ani a ka min ke Izirayeli ta kerekajama kuntigi fla ra, Neri dence Abineri, ani Yeteri dence Amasa, i ka o lon. A ka olugu faga, ka o jori seri dugu ma, i n'a fo o tun be kerekeyoro le ra, k'a soro foyi tun te an ni o mogow ce ni hera te. A ka o jori ke k'a ta cesirinan ni a ta sennasanbara lanogo.

† 1:50 1:50 Ni mogow tagara sarakajenifen gbanw mina, o koro ye ko o tigi k'a yere karifa Ala ma.

⁶ O ra, i bēna a mina ka kapa ni i ta hakiritigiya ye; nka i kana a to a ye koro k'a kunsigi gbē, ka sa hēra ra, ni i m'a faga.

⁷ «Nka i ka kan ka Galadikace Barizilayi dencew minako ja; mogow minw bē domuni kē ni i ye, o ye soro o mogow ra, sabu wagati min na ne tun bē borira i koroce Abusalon ja, o tora ni ne ye ka ne demē.

⁸ «Gera dence Simeyi min bora Bahurimu, Boniyaminu ta mara ra, ale fana bē ni i ye. Lon min ne tun bē tagara Mahanayimu, ale le ka kumajugu suguya bē fō ne ma. Nka tuma min na a nana ne kunbēn Zuriden bada ra, ne karira a ye Matigi Ala togo ra ko ne tena a faga.

⁹ Nka sisan, i ka kan k'a jate i n'a fō a jarkinin lo. Hakiritigi le bē i ye; i ka kan ka min kē a ra i yere bēna o lon. A man kan ka koro k'a kunsigi gbē, ka sa a yere ma ni i ma a faga ni muru ye.»

Dawuda sacogoya
(Kibaroyaw folo 29.26-28)

¹⁰ Ayiwa, o kō, Dawuda sara, ka taga fara a bēmau kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba* konō.

¹¹ Dawuda ka san binaani le kē masaya ra Izirayeli jamana kunna. A ka san wolonfla kē Heburon, ka san bisaba ni saba kē Zeruzalemu.

¹² Sulemani sigira masaya ra a face Dawuda nō ra; a ta masaya sabatira kosebē.

Sulemani ka Adoniya faga

¹³ Lon dō, Hagiti dence min ye Adoniya ye, ale tagara Sulemani bamuso Baseba fē. Baseba k'a pininka ko: «Hēra lo wa?» Adoniya ko: «Onhōn, hēra lo!»

¹⁴ A ko: «Kuma dō le bē ne fē k'a fō i ye.» Baseba ko: «A fō!»

¹⁵ Adoniya ko: «I yere k'a lon ko ne le tun ka kan ka sigi masaya ra; Izirayelimogow bē ja lonin tun bē ne le ra, ko ne bēna kē o ta masace ye. Nka a ko nana yelemā; masaya tagara kē ne dogoce Sulemani le ta ye, sabu Matigi Ala yere le k'a kē a ta ye.

¹⁶ Ayiwa, sisan, ne bē fēn kelen min jini i fē, i kana ban ka o kē ne ye!» Baseba ko: «A fō!»

¹⁷ Adoniya ko: «Ne bē i daari, a fō masace Sulemani ye ko a ye Sunamukamuso Abisagi di ne ma, ne ye a kē ne muso ye, sabu ni ele ka fēn daari masace fē, a tē se ka ban.»

¹⁸ Baseba k'a jaabi ko: «Ayiwa, ne k'a mēn; ne bēna taga o ko lase masace ma i ye.»

¹⁹ Baseba tagara masace Sulemani fē ko a bē taga Adoniya ta kuma fō a ye; a tagara se minke, masace wurira ka lō k'a kunbēn, ka biri a koro k'a bonya, ka soro ka taga sigi a ta masasiginan kan. A ko o ye na ni siginan dō ye ka na o di a bamuso ma. A bamuso sigira o kan masace kininboroyanfan fē.

²⁰ A bamuso ko: «Fēn fitini kelen le bē ne fē k'a daari i fē; i kana ban ka o kē ne ye!» Masace ko: «Ne bamuso, a fō, ne tena ban k'a kē i ye!»

²¹ Baseba ko: «A to Sunamukamuso Abisagi ye di i koroce Adoniya ma k'a kē a muso ye!»

²² Masace Sulemani k'a bamuso jaabi ko: «Mun koson i bē Sunamukamuso Abisagi daarira k'a di Adoniya ma? Hali i ye masaya jini a ye kunkelen, sabu ni a kera cogo o cogo, ne koroce lo. Masaya jini a ye, ale ni sarakalasebaga Abiyatari, ani Seruya dence Yohabu.»

²³ O kō, masace Sulemani karira Matigi Ala togo ra; a ko: «Adoniya ka min daari, ni ne ma o jaabi kē a yere saya ye fiyewu, o tuma Ala ye kojugu suguya bē la ne kan.»

²⁴ A ko tuun ko: «Ne bē kari Matigi Ala panaman togo ra, ale min ka ne sigi masaya ra ne face Dawuda nō ra, ka ne ta fanga sabati, ka masaya layiri ta ne ni ne ta duruja ye, ne bē kari ko Adoniya bē faga bi yere.»

²⁵ Masace Sulemani ka Yehoyada dence Benaya ci ko a ye taga a faga ni muru ye. Adoniya sara o cogo le ra.

Sulemani ka Abiyatari gben

²⁶ O ko, masace k'a fo sarakalasebaga Abiyatari ye ko: «Ele ye taga i sigiyoro ra Anatoti; i fana tun ka kan ni fagari le ye, nka ne tena i faga sisan, sabu i ka dunupa bee tigi Ala ta jennogonya kesu* ta ka tagama ni a ye ne face Dawuda ja fe, ani i tora ni a ye a ta sege wagatiw ra.»

²⁷ Ayiwa, Sulemani ka Abiyatari bo Matigi Ala ta sarakalasebagaya baara ra o cogo le ra; o kera minke, Matigi Ala tun ka kuma min fo Eli ta somogow ta ko ra Silo, o kuma kera can ye*.

Sulemani ka Yohabu faga

²⁸ O kow bee kibaroya sera Yohabu ma minke, ale borira ka taga Matigi Ala ta yoro saninman* kono, ka taga sarakabonan gbanw mina; sabu ale fana tun donna Adoniya ta jen ra, k'a soro a tun ma son ka don Abusalon ta jen ra.

²⁹ O tagara a fo masace Sulemani ye ko Yohabu borira ka taga don Matigi Ala ta yoro saninman kono, ka lo sarakabonan koro yi. Sulemani k'a fo Yehoyada dence Benaya ye ko: «Taga a faga ni muru ye!»

³⁰ Benaya tagara don Matigi Ala ta yoro saninman kono k'a fo Yohabu ye ko: «Masace ko i ye bo yan!» Yohabu ko: «On-on, ne be sa yan le!» Yohabu ka min fo, Benaya tagara o fo masace ye.

³¹ Masace k'a fo Benaya ye ko: «A ka min fo, taga a ke ten. Taga a faga, i ye a su don. Ni o kera, Yohabu ka mogo minw faga gbansan, o fagari hake be bo ne ni ne ta somogow kan.

³² A ka mogo minw faga, Matigi Ala bena o hake bo a ra; sabu a benna ce fla kan, minw tun ye mogonumanw ye ani mogosobew ye ka teme ale yere kan, ka olugu faga ni kerekemuru ye, k'a soro ne face Dawuda ma bo o kala ma; o ce fla tun ye Neri dence Abineri ye, Izirayeli ta kerekejama kuntigi, ani Yeteri dence Amasa, Zuda ta kerekejama kuntigi.

³³ O mogow fagari hake ye ben Yohabu ni a ta durujaw kan wagati bee. Nka Matigi Ala ta hera ye ke Dawuda ni a ta durujaw kan, ani a ta somogow ni a ta masaya kan wagati bee.»

³⁴ Ayiwa, Yehoyada dence Benaya wurira ka taga Yohabu faga ni muru ye. O tagara a su don a yere ta yoro ra, kongokolon yoro ra.

³⁵ Masace ka Yehoyada dence Benaya bla Yohabu no ra, kerekejama kuntigiya ra, ka sarakalasebaga Sadoki bla Abiyatari no ra.

Sulemani ka Simeyi faga

³⁶ O kow ko, masace ka mogo ci ka taga Simeyi wele; a k'a fo Simeyi ye ko: «Simeyi, bon do lo Zeruzalemu, i ye to o yoro ra; i kana bo ka taga yoro were.

³⁷ Ni i ka bo dugu kono lon o lon, ka Sedoron ko tige doron, i ye la a ra ko sigiya t'a ra, ko i be faga o lon na; i fagari kunko fana be ben i yere le kan.»

³⁸ Simeyi ka masace jaabi ko: «I ka min fo, o benna ne ma. Ne matigice masace ka min fo, i ta jonce bena o le ke.»

A kera ten, Simeyi tora Zeruzalemu ka wagatijan ke.

³⁹ Nka san saba temenin ko, Simeyi ta jonce fla borira ka taga Mahaka dence Akisa fe, min ye Gati mara masace ye. O tagara o ko fo Simeyi ye, ko: «I ta jonw be Gati!»

⁴⁰ Simeyi wurira o le ra k'a ta fali laben, ka taga Akisa fe Gati mara, ka taga a ta jonw yoropini, ka o mina ka na ni o ye ka bo Gati.

* 2:27 2:27 Aw ye nin yoro fe: Samawilu folo 2:30-36.

⁴¹ O tagara a fo Sulemani ye ko Simeyi bora Zeruzalemu ka taga Gati, ka seko ka na.

⁴² Masace ka Simeyi wele k'a fo a ye ko: «Yala ne tun ma kankari la i ye, ko i ye kari Matigi Ala togo ra nin kuma kan, ko ni i bora ka taga yoro were lon o lon, ko i ye la a ra ko ne bena i faga wa? O lon na, i yere k'a fo ko ne ka min fo, ko o benna i ma, ko i bena a ke ten.

⁴³ Mun koson i karira kuma min na Matigi Ala togo ra, i ma to o kan? Mun koson ne ka kuma min fo i ye, i ma o ke?»

⁴⁴ Masace k'a fo Simeyi ye tuun ko: «I ka kojugu min bee ke ne face Dawuda ra, i yere ka o bee lon; o kow bee be i yere jusu ra yi. Ayiwa, i ka kojugu min bee ke, Matigi Ala bena o hake ben i yere le kan.

⁴⁵ Nka Matigi Ala bena baraka don masace Sulemani na, Dawuda ta masaya fana bena sabati Matigi Ala na koro wagati bee.»

⁴⁶ A kera ten, masace ka Yehoyada dence Benaya ci, ale bora ka taga Simeyi faga ni muru ye.

O ko, masaya sabatira kosebe Sulemani boro.

3

Sulemani ka Farawona denmuso do furu

¹ Ayiwa, Sulemani nana jennogonya don ni Misiran masace ye, min ye Farawona ye, ka Farawona denmuso do furu. A tagara o muso bla Dawuda ta masabonba kono, sani a ye a yere ta masaso lo k'a ban, ani Matigi Ala ta batoso, ani Zeruzalemu dugu laminikogow.

² O wagati ra mogow belen tun be sarakaw bora kongoriw kan, sabu Alabatosoba do tun ma lo Matigi Ala togo ra folo.

³ Sulemani ka Matigi Ala kanu, ka tagama ka kapa ni a face Dawuda ta ci foninw ye; nka o bee n'a ta, a tun be to ka sarakaw bo, ka wusunun sarakaw bo kongoriw kan.

Ala ka hakiritigiya di Sulemani ma (Kibaroyaw flanan 1.2-13)

⁴ Lon do, masace Sulemani tagara Gabahon ka taga saraka bo, sabu o yoro ta sarakaboyoro le tun ka bon ni sarakaboyoro tow bee ye. Sulemani ka began waga kelen ke saraka jenita* ye o sarakabonan kan.

⁵ Matigi Ala k'a yere yira Sulemani na su fe siko ra, k'a to Gabahon; Ala k'a fo a ye ko: «I b'a fe ne ye fen min di i ma, o fo!»

⁶ Sulemani k'a jaabi, ko: «I ka kopumanba ke i ta jonce Dawuda ye, min ye ne face ye, sabu a kera mogo kankelentigi ye, ka tagama can kan i na koro ni jusukun kelen ye. I ka o kopumanba ke a ye, ka dence di a ma min sigira masaya ra a no ra bi.

⁷ Ayiwa, sisan Matigi Ala, ne ta Ala, ele le ka i ta jonce sigi masaya ra ne face Dawuda no ra, k'a soro ne te foyi ye ni denfitini te; ne fana te nin baara kecogo lon.

⁸ I ta jonce be i ta mogow le ce ra, i yere ka mogow minw panawoloma, nin mogow camanba min te se ka jate, walama k'a da lon, a cayakojugu fe.

⁹ O ra, hakiritigiya le di i ta jonce ma, janko a ye i ta mogow ta kow panabo ka na, ka kopuman ni kojugu lon ka bo jagon na; ni o te, jon le be se ka ele ta mogow mara, nin jama camanba?»

¹⁰ Ayiwa, Sulemani ka min daari, o diyara Matigi ye.

¹¹ O ra, Ala k'a fo a ye ko: «I n'a fo i ka nin le daari ne fe, i ma sijan daari, walama naforo, walama i juguw saya, nka i n'a fo i ka hakiritigiya le daari, janko ka mogow ta kow panabo ni terenninya ye,

¹² ayiwa, i ka min daari, ne bɛna o kɛ i ye. Ne bɛna i kɛ kolɔnbaga ye, ka i kɛ hakiritigi ye, ne ma deri ka min jɔgɔn kɛ mɔgɔ si ye ban, ani ne fana tɛna min jɔgɔn kɛ mɔgɔ si ye tuun fiyewu.

¹³ Ka fara o kan, i ma min daari ne fɛ, ne bɛna o fana kɛ i ye. Ne bɛna naforo ni bonya di i ma; i ta tere bɛɛ ra, i jɔgɔn masacɛ tɛna kɛ yi.

¹⁴ Ni i ka ne ta siraw tagama, ka ne ta cifɔninw ani ne ta kumaw sira tagama i n'a fɔ i face Dawuda k'a kɛ cogo min na, ne bɛna sijan di i ma.»

¹⁵ O kɔ, Sulemani wurira sunɔgɔ ra ni o siko ye a hakiri ra, ka sekɔ ka taga Zeruzalemu. A tagara lɔ Ala ta jɛnjɔgɔnya kɛsu* ja fɛ; a ka saraka jɛnitaw* ni jɛnjɔgɔnya sarakaw* bɔ. O kɔ, a ka domuniba dɔ labɛn a ta jamana jamɔgɔw bɛɛ ye.

Sulemani ka muso fla ta kiti tige

¹⁶ Lon dɔ, jatɔmuso fla nana masacɛ Sulemani fɛ, ka na lɔ a ja kɔrɔ.

¹⁷ O muso fla ra kelen ko: «Hakɛ to, ne matigicɛ, ne ni nin muso, an fla bɛɛ bɛ sira jɔgɔn fɛ bon kelen kɔnɔ. Ne nana jigi ne ta den na a kɔrɔ bon kɔnɔ.

¹⁸ Nka ne jiginin tere sabanan lon, ale fana jigira. An fla dɔrɔn le tun bɛ bon kɔnɔ; mɔgɔ wɛrɛ tun tɛ ni an ye ni an fla dɔrɔn tɛ.

¹⁹ «Ayiwa, su fɛ, nin muso sunɔgɔtɔ yɛlɛmana ka la a den kan k'a den faga.

²⁰ A wurira o le ra su cɛmancɛ ra, ka ne to sunɔgɔ ra, ka ne ta den ta ka bɔ ne kɔrɔ, ka o la a yɛrɛ kɔrɔ; a yɛrɛ ta den min sara, a ka o ta ka o la ne kɔrɔ.

²¹ Sɔgɔma ne wurira ko ne bɛ sin di ne ta den ma minkɛ, ne barara k'a ye ko den sanin lɔ. Ne nana a flɛ ka ja sɔgɔma minkɛ, ne k'a ye ko ne ka den min woro, ko o tɛ!»

²² Muso to kelen ko: «Can tɛ! Den panaman ye ne ta le ye. Den min sara o ye ele ta den le ye.»

Nka muso folɔ ma lɔ a ra. A ko: «Can tɛ, den sanin ye ele le ta ye; den panaman ye ne ta le ye!»

O ka kɛ jɔgɔn sɔsɔ ye masacɛ ja kɔrɔ.

²³ Masacɛ ko: «Kelen ko: <Den min panaman lɔ, o ye ne ta den le ye; ele ta le sara!> To kelen fana ko: <Can tɛ, ele ta den le sara, ne ta den panaman lɔ!> »

²⁴ Masacɛ ko: «Aw ye na ni kɛrɛkɛmuru dɔ ye!» O nana ni kɛrɛkɛmuru dɔ ye masacɛ fɛ.

²⁵ Masacɛ ko: «Aw ye den panaman cɛtigi fla ye, k'a taran kelen kelen di o bɛɛ ma.»

²⁶ Ayiwa, muso min tun ye den panaman bamuso ye can ra, ale ta den hina k'a mina; a ko masacɛ ma ko: «Ne matigicɛ, sabari i ye den panaman di a ma. Aw kana a faga fiyewu!» Nka muso to kelen ko: «Aw ye a tige fla ye! Ale tɛna a sɔrɔ, ne fana tɛna a sɔrɔ!»

²⁷ Masacɛ ka kiti tige o le ra, k'a fɔ ko: «Aw ye den di muso folɔ ma, aw kana a faga; ale le ye den bamuso ye.»

²⁸ Ayiwa, masacɛ ka kiti min tige, Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka o ko mɛn minkɛ, o bɛɛ ka bonyaba la masacɛ kan; sabu o k'a ye ko a bɛ a ta hakiritigiya sɔrɔra ka bɔ Ala yɛrɛ le fɛ, ka kiti tige.

4

Izirayeli jamana jamɔgɔw

¹ Masacɛ Sulemani sigira masaya ra Izirayeli jamana bɛɛ kunna.

² A ta jamana jamɔgɔw tɔgɔw ye nin ye: Sadɔki mamaden Azariya, min tun ye sarakalasebaga ye,

³ ale ni Sisa dence fla, Eliyorefu ni Ahiya, olugu le tun ye seberikebagaw ye; Ahiludi dence Yosafati, ale tun ye masace ta kumalasebaga ye.

⁴ Yehoyada dence Benaya le tun ye kerekejama kuntigiba ye. Sadoki ni Abiyatari, olugu tun ye sarakalasebagaw ye.

⁵ Natan dence Azariya, ale tun ye jamanatigiw ta jamogo ye; Natan dence Zabudi, ale fana tun ye sarakalasebaga ye, ani masace yere ladibaga.

⁶ Ahisari, ale tun ye masace ta so kopanabobaga ye; Abida dence Adoniramu, ale tun ye jagboyabaaraw ta ko kuntigi ye.

Sulemani ta jamanatigiw

⁷ Sulemani tun ka jamanatigi tan ni fla le sigi Izirayeli jamana bee kunna. Olugu le tun ka kan ka o janto masace ni a ta sokonomogow bee ta domuni ko ra. O bee kelen kelen tun ka kan ka lo ni masace ta domuni ko ye karo kelen san o san.

⁸ O jamanatigiw togow le ye nin ye:

Huri dence le tun be Efirayimu kuruyorow kunna.

⁹ Dekeri dence tun be Makasi mara, ani Salibimu mara, ani Beti Semesi mara, ani Elon Beti Hanan mara kunna.

¹⁰ Hesedi dence tun be Aruboti mara kunna; Soko mara ni Heferi mara bee tun ye a ta mara do ye fana.

¹¹ Aminadabu dence tun be Nafoti Dori mara kunna. Ale le tun ka Sulemani denmuso Tafati furu.

¹² Ahiludi dence Bana tun be Tanaki mara ni Megido mara kunna, ani Beti Sehan mara bee, Saritan mara koro, Zizireli dugumayanfan fe, k'a ta Beti Sehan, ka taga a bla fo Abeli Mehola, ani ka taga a bla fo Yokimehamu mara ko fe.

¹³ Geberi dence tun be Ramoti, Galadi mara kunna. Manase dence Yahiri ta dugu minw tun be Galadi, o duguw fana tun ye a ta mara do ye, ani Arigobu yoro minw be Basan mara ra, ani a duguba biwororo minw laminina ni kogo ye, ka o dondaw konw lalaga ni siranege ye.

¹⁴ Ido dence Ahinadabu tun be Mahanayimu mara kunna.

¹⁵ Ayimazi tun be Nefitali mara kunna. Ale le tun ka Sulemani denmuso Basimati furu.

¹⁶ Husayi dence Bana tun be Aseri ta mara ni Behaloti mara kunna.

¹⁷ Paruwa dence Yosafati tun be Isakari ta mara kunna.

¹⁸ Ela dence Simeyi tun be Boniyaminu ta mara kunna.

¹⁹ Uri dence Geberi tun be Galadi mara kunna; a tun be Amorikaw ta masace Sihon ni Basan mara ta masace Ogi ta yorow fana kunna. Jamanatigi kelen fana tun siginin be jamana bee kunna.

²⁰ O wagati ra, Zuda ta mogow, ani Izirayeli ta mogow tun ka ca i ko kogojida kenken. O tun be domuni ke, ka min o sago ma, sabu o tun be hera ra.

5

Sulemani ta masaya bonya

¹ Ayiwa, k'a ta Efirati ba ra, ka taga a bla fo Filisikaw ta jamana ra, ani ka taga se fo Misiran jamana dance ma, Sulemani ta fanga le tun be o yorow bee kan. Sulemani si bee ra, o mogow bee tora a ta fanga koro, ka to ka ninsongo sara a ye.

² Lon o lon, Sulemani ni a ta sokonomogow tun be min domu, o ye nin ye: mugu tentennin kilo waga kononton (9 000), ani mugu gbansan kilo waga tan ni seegi (18 000),

³ ani sokonomisi toronin tan, ani misi mugan were, minw be yaala ka bin jimi, ani saga keme; o nin te mankalaninw ni dagbew ni minanw ni konso toroninw na.

⁴ Ayiwa, jamana minw tun be ba terebenyanfan na, k'a ta Tifisa, ka taga a bla fo Gaza, Sulemani ta fanga tun be o yorow masacew bee kan; hera fana tun be ale ni jamana tow bee ce.

⁵ Sulemani ta tere bee ra, Zuda ta mogow, ani Izirayeli ta mogow bee, k'a ta Dan ka taga a bla fo Beri Seba, bee tun be hera ni laganfiya ra; bee tun be a ta rezenforo, walama a ta torosunw sene a sago ma.

⁶ Sowerɛ waga naani* (4 000) le tun be Sulemani fe; o sow le tun be a ta sowotorow sama. Sowotorotigi ce waga tan ni fla (12 000) le tun be a togo ra.

⁷ Jamanatigiw le tun be masace Sulemani ni a ta sokonmogow bee ta domuniw jini ka na a di o ma. Jamanatigi bee tun be o ke karo kelen san o san. O tun te son k'a to foyi ye dese a fe.

⁸ O tun be na ni simankise ni bin fana ye, masace ta yoro ra, bee ni a ta hakeya, ka na o di wotorosamasow, ani so tow ma.

Sulemani ta hakiritigiya

⁹ Ala ka hakiritigiya, ani lonniya camanba di Sulemani ma, k'a ta faamuri fana caya i ko kogjida kenken.

¹⁰ Sulemani ta hakiritigiya tun ka bon ka teme tereboyanfan jamana hakiritigiw bee ta kan, ani Misiran jamana hakiritigiw bee.

¹¹ A ta hakiritigiya tun ka bon ni mogow bee ta ye; a tun ka bon hali ni Ezirayikace Etan ta ye; Maholi dencew, minw ye Heman, ani Kalikoli ni Darida ye, a ta hakiritigiya tun ka bon ni olugu bee ta ye. A togo bora ka se a lamini jamanaw ta mogow bee ma.

¹² A ka zana waga saba (3 000) le fo, ka donkiri waga kelen ni looru (1 005) sebe.

¹³ A ka yiri suguya bee cogoya fo; k'a ta Liban sediriyiri ra ka taga a bla izopeyiri ra, min be wuri ka yelen kogo kan. A ka beganw fana ta cogoya fo, ani konow, ani fen fofotaw, ani jegew.

¹⁴ A ta hakiritigiya mangutu sera dugukolo masace minw bee ma, dunupa fan bee ra, olugu bee ka mogow ci ka taga a lamɛn.

Sulemani ka jɛnɔgɔnya don ni Tiri masace ye (Kibaroyaw flanan 2.2-15)

¹⁵ Tiri jamana masace, min ye Hiramun ye, ale nana a men ko o ka turu ke Sulemani kun na k'a sigi masaya ra a face Dawuda no ra minke, a k'a ta mogow dow ci ka taga Sulemani fo, sabu teriya le tun be ale ni Dawuda ce wagati bee.

¹⁶ Sulemani ka cira do fana ci Hiramun ma; a k'a fo a ye ko:

¹⁷ «I k'a lon ko kere tun gbanna ne face Dawuda ra fan bee ra; a ka o kerew le ke fo ka na a to Matigi Ala yere ye a juguw bla a sen korɔ. O le k'a to a m'a yere sorɔ ka batoso do lo Matigi Ala, a ta Ala togo ra.

¹⁸ Nka sisan koni, Matigi Ala, ne ta Ala ka hera ke ne ye fan bee ra. Mogow si te kere kera ni ne ye, gbɛɛya fana te yoro si.

¹⁹ Sisan a ye nin ye, ne b'a fe ka so do le lo Matigi Ala, ne ta Ala togo ra, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo ne face Dawuda ye cogo min na, ko: «Ne bɛna i dence min sigi i no ra masaya ra, ale le bɛna batoso do lo ne ye.»

²⁰ O ra, a to o ye Liban sediriyiri dow tige ne ye. Ne ta baaradenw bɛna taga fara i ta baaradenw kan. Ne bɛna i ta baaradenw sara di ka kapa ni i yere ta fota ye; sabu i yere k'a lon ko mogow si te anw na min be yiritige lon i n'a fo aw Sidonkaw.»

²¹ Ayiwa, Hiramun ka Sulemani ta kuma men minke, a jusu diyara kosebe; a ko: «Ne be Matigi Ala tando bi, sabu a ka dence hakiritigi di Dawuda ma, min be se ka nin jamaba ta kow janabo.»

* **5:6 5.6** Sowerɛ waga naani, ka kapa ni Kibaroyaw flanan 9.25 ye. A sebera kitabu dow konɔ ko sowerɛ waga binaani.

²² Hiram ka cira bla Sulemani ma k'a fo a ye ko: «I ka cira min ci ne ma, o cira sera ne ma. I ka min o min fo, ne bena o ke. Ne bena sediriyiriw ni siperesiyiriw ci i ma.

²³ Ne ta baaradenw bena yiriw ta ka bo Liban ka taga kogojida ra. O bena o siri jogon na ka o sama ji kan, ka taga ni o ye, ka taga se fo i panayoro ra. Ni o sera yi, o bena yiriw foni ka bo jogon na; aw yere bena o ta ka taga ni o ye. Nka ne fana mako be fen min na, i ye o ci ne ma; i ye domuni ci ne ma ka o ke ne ta somogow ta baro ye.»

²⁴ Ayiwa, Sulemani mako tun be yiri hakeya min o min na, sediriyiri ni siperesiyiri, Hiram ka o bee ci a ma.

²⁵ Sulemani fana ka siman toni waga woro ci Hiram ma, ani oliviye turu yereworo litiri waga kononton, ko a ye o ke a ta sokonmogow ta baro ye; Sulemani tun be o ke san o san.

²⁶ Matigi Ala ka hakiritigiya di Sulemani ma i n'a fo a tun k'a layiri ta a ye cogo min na. Hera le tun be Sulemani ni Hiram ce; o fla ka jennogonya don ni jogon ye.

*Sulemani ka Alabatosoba baarakow laben
(Kibaroyaw flanan 1.18; 2.1,16-17)*

²⁷ Masace Sulemani ka ce dow ta Izirayeli jamana bee ra, ka olugu bla jagboyabaaraw ra. O bee lajennin tun ye ce waga bisaba (30 000).

²⁸ A tun be to ka ce waga tan bo o mogow ra ka olugu bla ka taga Liban; ni olugu ka karo kelen ke, o be seko ka na, a be waga tan were bla ka taga. O cogo ra, bee tun be karo kelen le ke Liban, ka seko ka na karo fla ke o ta so. Adoniram le tun ye o jagboyabaaraw ta ko kuntigi ye.

²⁹ Donitabaga ce waga biwolonfla (70 000) le tun be Sulemani fe, ani kabakurulesebaga ce waga biseegi (80 000), minw tun be kabakuruw bo kuruw ra.

³⁰ Baarakuntigi ce waga saba ni keme saba (3 300) fana tun be o baarakebagaw bee ta baaraw korosira; Sulemani ta jamanatigiw le tun be o baarakuntigiw kunna.

³¹ Masace k'a fo o ye ko o ye kabakuru belebeleba numanman dow bo, ka o lese, ko o bena ke Alabatosoba jusiginan kabakuruw ye.

³² Sulemani ta baaradenw, ani Hiram ta baaradenw, ani Gabali dugu baaralnbagaw ka o kabakuruw lese; o ka Alabatosoba loyiriw ni a lokabakuruw bee laben.

6

*Alabatosoba locogo
(Kibaroyaw flanan 3.1-14)*

¹ Izirayelimogow bonin ko Misiran, a san keme naani ni biseeginan na, o san karo flanan, min ye Zivu karo* ye, Sulemani ka Matigi Ala ta Alabatosoba baaraw damina; o kera a ta masaya san naaninan na Izirayeli jamana kunna.

² Masace Sulemani nana o Alabatosoba min lo Matigi Ala ye, o Alabatosoba janya tun ye nongon† na biworo, a bonya tun ye nongon na mugan, a lo tun ye nongon na bisaba. ³ O ka bolon do lo Alabatosoba bonba nafeyoro ra. O bolon bonya tun ye nongon na mugan, i n'a fo Alabatosoba yere bonya, k'a janya ke nongon na tan.

⁴ O ka finetiri fitini dow ke Alabatosoba kogow ra, ka negesansanw don o ra.

⁵ O ka sankaso bon dow lo, ka Alabatosoba bonba ni a yoro saninman bee lamini; o k'a lo k'a noro Alabatosoba kogow ra, ka bonkonow ke a ra.

⁶ Sankaso dugumabonw bonya tun ye nongon na looru; a cenance bonw bonya tun ye nongon na woro, a sanfebonw bonya tun ye nongon na wolonfla. O tun ka

* 6:1 6.1 Zivu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo flanan ye. † 6:2 6.2 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

dɔ fara Alabatosoba kogow bonya kan a kenemayɔrɔ ra, janko o sankasow bɛ biri ni berew minw ye, o ye la o yɔrɔw kan, o kana don Alabatosoba yere kogo ra.

⁷ Alabatosoba lotuma ra, o ka kabakuru minw lese kabakurubɔyɔrɔ ra, o ka o le ta ka Alabatosoba lɔ; o kosɔn a lowagati ra, kabakuru lesekan ma men, kabakuru cikan ma men, negemanfen si mankan ma men so loyɔrɔ yere ra.

⁸ Sankaso dugumabonw donda tun bɛ Alabatosoba woroduguyanfan fɛ. I tun bɛ don o da le fɛ, ka sɔrɔ ka yelen yelenyɔrɔ dɔ fɛ ka taga cemancebonw kɔnɔ, ka bɔ yi ka yelen ka taga sanfebonw kɔnɔ.

⁹ O ka bon lɔ ka ban minke, Sulemani ko o ye a datugu ni yiri kuturuw ni sediriyiriferenw ye.

¹⁰ Sankaso minw tun lɔra ka so lamini k'a nɔrɔ so kogo ra, olugu bɛɛ kelen kelen lɔ tun ye nɔngɔn na looru; sediriyiri kuturu dɔw tun sigisigira Alabatosoba kogo kan, ka o kɛ ka sankaso bonw biri.

¹¹ Matigi Ala kumana Sulemani fɛ, k'a fɔ a ye ko: «Ayiwa, i bɛ nin so lɔra;

¹² ni i ka tagama ka kapa ni ne ta cifɔninw ye, ka ne ta kolatigeninw kɛ, ka ne ta kumaw lamɛn, ani k'a sira tagama, o tuma ne ka layiri min ta i face Dawuda ye, ne bɛna o layiri dafa ele le ye.

¹³ Ne bɛna na, ka na sigi Izirayelimɔgow cɛ ra; ne tɛna bɔ ne ta mɔgow kɔ tuun, minw ye Izirayelimɔgow ye.»

Alabatosoba kɔnɔnɔyɔrɔ lalagacogo

¹⁴ Ayiwa, Sulemani ka bon lɔ ka ban minke,

¹⁵ a ka sediriyiriferenw lala a kɔnɔnɔyɔrɔ ra, kogo kan, k'a ta dugu ma fɔ san fɛ, ka siperesiyiriferen dɔw lala a dugumayɔrɔ ra.

¹⁶ Bonkɔnɔ min tun bɛ so kɔfeyɔrɔ ra, a ka sediriyiriw lala o fana kɔnɔnɔyɔrɔ ra, k'a ta dugu ma fɔ san fɛ. O bon janya tun ye nɔngɔn na mugan ye. O ka o bon kɔnɔnɔyɔrɔ labɛn ka o kɛ Alabatosoba yɔrɔ saninmanba* ye.

¹⁷ Bon min tun bɛ yɔrɔ saninman nafeyɔrɔ ra, ale janya tun ye nɔngɔn na binaani.

¹⁸ O tun ka sediriyiri minw lala yɔrɔ saninmanba kɔnɔnɔyɔrɔ ra, o ka yiriden dɔw bisigiya kɛ o yiriw kan, ani yirifiyeren dayelenin dɔw bisigiya. O bon kɔnɔnɔyɔrɔ bɛɛ tun kɛra sediriyiri le ye; kabakuru tun tɛ ye a yɔrɔ si ra.

¹⁹ O ka Alabatosoba yɔrɔ saninmanba labɛn ka Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kesu* bla o yɔrɔ ra.

²⁰ O yɔrɔ saninmanba janya tun ye nɔngɔn na mugan, k'a bonya kɛ nɔngɔn na mugan, k'a lɔ fana kɛ nɔngɔn na mugan. O ka sanin yereworo la o bon kɔnɔnɔyɔrɔ kogow bɛɛ kan; o ka sarakabɔnan dɔ lalaga ni sediriyiri ye, ka sanin yereworo la o yɔrɔ bɛɛ kan.

²¹ O ka sanin yereworo la Alabatosoba kɔnɔnɔyɔrɔ kogow bɛɛ kan fana. O kɔ, o ka saninjɔrɔkɔ dɔw lalaga ka o sirisiri yɔrɔ saninmanba donda ra. O tun ka yɔrɔ saninmanba yɔrɔ bɛɛ kɛ sanin le ye.

²² O ka sanin la Alabatosoba kɔnɔnɔyɔrɔ bɛɛ ra. Sarakabɔnan min tun bɛ yɔrɔ saninmanba kɔrɔ, o ka sanin la o fana yɔrɔ bɛɛ ra.

²³ O ka seruben meleke bisigiya fla lalaga ni oliviyeyiri ye, ka o bla yɔrɔ saninmanba kɔnɔ. A bɛɛ janya tun ye nɔngɔn na tan.

²⁴ O seruben meleke kelen kamanw bɛɛ kelen kelen janya tun ye nɔngɔn na looru ye. K'a ta kaman kelen kun ma, ka taga a bla kaman tɔ kelen kun ma, o janya tun ye nɔngɔn na tan ye.

²⁵ Meleke bisigiya tɔ kelen fana kamanw janya tun ye nɔngɔn na tan, sabu o seruben meleke bisigi fla bɛɛ janya ni a cogoya bɛɛ tun ye kelen ye.

²⁶ O bɛɛ kelen kelen lɔ fana tun ye nɔngɔn na tan.

²⁷ O ka o seruben melege bisigiyaw bla fo Alabatosoba kononobon konon. O bee kamanw tun foninin be. Kelen ta kaman kelen kun tun be sera so kogo kelen ma; to kelen fana ta kaman kelen kun tun be sera so kogo to kelen ma. O fla ta kaman kun fla tun be sera jogon ma so cemance ra.

²⁸ O ka sanin la o seruben melege bisigiyaw fana kan.

²⁹ O ka Alabatosoba bonkonon fla bee kogow jegen ni seruben melege dow bisigiya ye, ani tamarosunw bisigiya, ani yirifiyeren dow bisigiya.

³⁰ O ka sanin la o bonkonon fla bee dugumayorow ra fana.

³¹ O ka kon fla lalaga ni oliviyeyiri ye, ka o don yoro saninmanba donda ra k'a datugu. O tun ka bere looru le don kon sanfeyoro jukoro.

³² O ka seruben melege dow bisigiya ni tamarosunw ni yirifiyeren dayelenin dow bisigiya ke o konw fla bee kan, ka o jegen, ka sanin gbasinin la o seruben melege ni o tamarosunw ni o yirifiyerenw bisigiyaw kan.

³³ O ka oliviyeyiri naani fana lese, ka o lo bonba yere donda ra. O tun ka bere naani le don kon sanfeyoro jukoro.

³⁴ O ka kon fla lalaga ni siperesiyiri ye, ka o ke yiriferen fla fla ye, ka nega koorinin dow lalaga, ka o konw don o ra.

³⁵ O ka seruben melege dow bisigiya ni tamarosunw ni yirifiyeren dow bisigiya ke o konw fana kan ka o jegen, ka sanin la o bee kan, k'a gbasi k'a dakana.

³⁶ O ko, o ka lukonoyoro lamini ni kabakuru lesenin sira saba ye, ani sediriyiri sira kelen.

³⁷ Ayiwa, o tun ka Matigi Ala ta batoso baara damina masace Sulemani ta masaya san naaninan le ra, Zivu karo ra.

³⁸ A san tan ni kelennan na, san karo seeginan na, min ye Buli karo[‡] ye, Alabatosoba baara bee banna; o tun b'a fe ka fen o fen ke a ra o ka o bee ke ka ban. Sulemani ka san wolonfla le ke bon lori ra.

7

Sulemani ta masaso lori

¹ Sulemani k'a yere ta masabon lori damina. A ka san tan ni saba le ke o bon lori ra, a ka soro ka ban.

² Masabon min togo lara ko Liban yiritu, a konna ka o le lo. O janya tun ye nongon* keme, a bonya tun ye nongon na bilooru, a lo tun ye nongon na bisaba. O tun k'a biri ni sediriyiri kuturuw le ye, ka o yiriw sigi sediriyiri sira naani kan; olugu le tun ye a samasenw ye.

³ O ka sediriyiri tan ni looru sigiyoroma saba lala yiri kuturuw kan, k'a bee lajennin ke yiri binaani ni looru ye. O bee tun siginin be samasenw kan.

⁴ Finetiri sira saba le tun be bon fan bee ra. Sira kelen be dugumayanfan na, kelen be cemance ra, kelen be sanfeyanfan na, k'a bee da bo k'a ben jogon ma.

⁵ O finetiriw ni o dondaw bee janya ni a bonya tun ye kelen ye. Finetiriw bee tun bora ka o daw ben jogon ma.

⁶ O ko, Sulemani ka bon do were lo, ka o togo la ko samasenw ta bon. O janya tun ye nongon na bilooru, k'a bonya ke nongon na bisaba. O bon le tun ye Liban Yiritu ta bon bolon ye; samasenw tun lolonin be a nafeyoro ra.

⁷ O ko, o ka do were lo ka o togo la ko masasiginan ta bon. O bon le tun be wele fana ko kititigebon, sabu Sulemani tun be kitiw tige o bon le konon. O bon yoro bee tun ye sediriyiri le ye, k'a ta dugu ma fo san fe.

⁸ Sulemani yere ta sibon tun lora yoro were ra, k'a mabo Liban Yiritu ta bon na. Nka a bee locogoya tun ye kelen ye.

[‡] 6:38 6.38 Buli karo, o ye Yahudiyaw ta san karo seeginan ye. * 7:2 7.2 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

Ayiwa, Sulemani tun ka Farawona denmuso min furu, a tun ka bon min lo ale ye, o bon locogoya ni Liban yiritu ta bolon locogoya bee tun ye kelen ye.

⁹ O bonw bee, ani kenemabonw bee, ani luba laminikogow bee, o bee tun lora ni kabakuru lesenin pumanmanw le ye, k'a ta dugu ma ka taga a bla fo san fe; o tun ka o kabakuruw fan fla bee lese ni kabakurulesenan ye, k'a dakapa.

¹⁰ O tun ka kabakurubaba pumanman dow fana ke bonw jusiginanw ye; o kabakuru dow janya tun ye nongon na tan, dow janya tun ye nongon na seegi.

¹¹ O tun ka kabakuru leseninw ni sediriyiri kuturuw sigisigi o kabakurubabaw le kan.

¹² Luba laminikogow tun lora ni kabakuru lesenin sira saba le ye, ani sediriyiri kuturu sira kelen, k'a ke i n'a fo Matigi Ala ta batoso lu kononoyoro ni a bolon tun lora cogo min na.

Hiramu ka Alabatosoba baarakeminanw lalaga (Kibaroyaw flanan 3.15-5.1)

¹³ O ko, masace Sulemani ka mog'o ci ka taga Tiri, ka taga Hiramuw wele.

¹⁴ Hiramuw bamuso tun be bo Nefitali ta gba le ra; a face tun sara. A face tun ye Tirika le ye. Hiramuw ta baara tun ye siraneg'e baara le ye. Hakiritigiya ni lonniya tun b'a fe o baaraw ra; a tun be se siraneg'e baara suguya bee ra. A nana masace Sulemani fe ka na masace ta baaraw bee ke.

Alabatosoba ta samasen lalagacogo

¹⁵ Hiramuw ka samasen fla lalaga ni siraneg'e ye; a bee kelen kelen lo tun ye nongon na tan ni seegi, k'a lamini ke nongon na tan ni fla.

¹⁶ A ka samasenw datugunanw fana lalaga ni siraneg'e ye, minw bena bla samasenw kunna; o bee kelen kelen lo tun ye nongon na looru.

¹⁷ A ka o jegen ni jo bisigiya dow ye, ani neg'ejorokow bisigiyaw. O fenw bisigiyaw jogon wolonfla le tun be samasenw sanfeyoro fla bee kan.

¹⁸ Hiramuw ka gerenadi yiriden bisigiya sira fla lalaga ka o jo bisigiyaw bee kelen kelen lamini, ka samasen sanfeyorow jegen ka na.

¹⁹ O tun ka sanfeyoro do were lalaga tuun ka o lo bolon samasenw kunna. O sanfeyoro lo tun ye nongon na naani ye; o tun k'a lalaga k'a ke i ko yirifiyeren bisigi.

²⁰ Samasenw sanfeyoro kunna, yoro do tun koorinin be. O yoro koorinin tun be jo bisigiya ni gerenadi yiriden keme fla ko fe, minw tun blablanin be jogon koro, ka samasenw sanfeyorow bee kelen kelen lamini.

²¹ O ka o samasen fla lo Alabatosoba bolon na fe. O ka kelen lo kininboroyanfan na, ka o togo la ko Yakini; o koro ye ko Ala be baraka di. A ka to kelen lo numanboroyanfan na, ka o togo la ko Boozi; o koro ye ko fanga be Ala le ra.

²² O tun ka yirifiyeren bisigiya do lalaga ka o bla samasen bee kelen kelen kunna. O samasenw ta baara banna o cogo le ra.

Minanba lalagacogo

²³ O ko, Hiramuw ka siraneg'e yeele ka minanba koorinin lalaga. A kon'o bonya tun ye nongon na tan, a lo tun ye nongon na looru, a lamini tun ye nongon na bisaba.

²⁴ A ka yiriden dow bisigiya ke minanba da jukoroyoro ra, k'a jegen k'a lamini, k'a ke sira fla. Yiriden tan le tun be nongon na kelen kelen na, ka minanba bee lamini. O tun ka siraneg'e yeele ka o yiridenw, ani minanba bee le bo jogon fe neg'ekuturu kelen ye.

²⁵ Minanba tun siginin be misitoran siranegeraman tan ni fla le kan. Misitoran saba tun nasinna sahiliyanfan ma, saba tun nasinna terebenyanfan ma, saba tun nasinna woroduguyanfan ma, saba tun nasinna tereboyanfan ma. O bee kofeyorow tun sinna jogon ma minanba jukoroyoro ra.

²⁶ Minanba ta nege bonya tun ye borotege ja kelen ye. A tun k'a da kuturu k'a ke i ko jifiye, i ko yirifiyeren bisigi. Litiri waga biseegi (80 000) nogon le tun be don minanba konot.

Wotorow lalagacogo

²⁷ Ayiwa, Hiramuka siranenge wotoro tan lalaga. O wotoro bee kelen kelen janya tun ye nongon ja naani, o bonya fana tun ye nongon ja naani, o lo tun ye nongon ja saba.

²⁸ O wotorow lalagacogo fle nin ye: O ka siranenge gbasi ka o ke a fan naani ye.

²⁹ A ka jara tagamasiyenw, ani misitoran tagamasiyen, ani seruben meleke tagamasiyen ke a kerenw na, ani a nafeyoro ni a kofeyoro ra. A ka yirifiyeren dow fana bisigiya ke jaraw ni misitoranw san fe, ani o jukoro.

³⁰ Sen naani tun be wotoro bee kelen kelen na; o bee tun lalagara ni siranenge ye. Senw tun donna negebere minw na, o fana tun ye siranenge ye. O siranengeberew yere tun donnin be nege naani na wotoro kun naani na. O siranengeberew ni wotoro nege yere tun lalagara k'a noro nogon na, nka a janya tun ma teme yirifiyeren bisigiw janya kan.

³¹ O tun ka wo koorinin do bo wotorow bee kelen kelen sanfeyoro ra, ka o dunya ke nongon ja kelen, k'a konobonya ke nongon ja kelen ni tarance; o le tun ye tasabaw blayoro ye. Hiramuka fen dow bisigiya ke a kan k'a jegen. Wotoro nege yere janya ni a bonya bee tun ye kelen ye; a tun koorinin te.

³² Wotoro ta sen naani tun be wotoro negew le jukoro. Senw tun donnin be negebere min na, o negebere tun noronin be wotoro jukoroyoro ra. Wotoro senw bee kelen kelen konotun ye nongon ja kelen ni tarance.

³³ O senw tun lalagara k'a ke i n'a fo sowotoro ta senw. O sendonnegew, ani o nege koorininw, ani o negejuruw, ani o sen cemancenegew, o bee tun lalagara ni siranenge yeelenin le ye.

³⁴ Nege kuturunin minw tun be wotoro nongon naani na, olugu ni wotoro nege bee tun noronin be nogon na.

³⁵ A ka masafugula do bisigiya ke wotoro bee kelen kelen sanfeyoro ra; o fugula konobonya tun ye nongon ja tarance ye, ka wotoro sanfeyoro ta wo koorinin lamini. Wotoro sigira nege minw kan, ani wotoro kerefenegew, ani a sanfeyoro, o bee tun noronin be nogon na.

³⁶ O ka seruben melekw ni jaraw ni tamarosunw tagamasiyen dow ke wotoro negew kan, ani a kerefenegew kan, fen si bisigiya tun te yoro o yoro ra, o ka do ke yi, ka yirifiyerenw ke k'a lamini.

³⁷ Wotoro tan bee tun lalagara cogo kelen le ra. A tun ka nege yeele, k'a bee kelen kelen kuturu le bo. A bee janya ni a bonya ni a lo ni a cogoya bee tun ye kelen ye.

³⁸ O ko, Hiramuka siranegasaba tan lalaga, ka o bla wotoro tan konot. O tasaba bee kelen kelen lo tun ye nongon ja naani ye; litiri keme seegi ni biseegi le tun be se ka don a bee kelen kelen konot.

³⁹ O ka wotoro looru ni a tasabaw bla Alabatosoba kininboroyanfan fe, ka looru ni a tasabaw bla numanboroyanfan fe. Minanba koorinin blara Alabatosoba kininboroyanfan fe, woroduguyanfan ni tereboyanfan ce.

Alabatosoba minanw bee jateda

⁴⁰ Hiramuka tasaw ni buguricenaw ni jifiyew fana lalaga.

A kera ten, masace Sulemani tun ka baara minw bee di a ma Matigi Ala ta batoso ko ra, a ka o bee ke ka o ban.

† 7:26 7:26 Heburukan na a sebera ko: Bati ja waga fla.

⁴¹ A ka samasen fla lalaga, ani o datugunan koorinin fla, min be bla samasenw kunna, ani jo bisigi fla, minw be bla samasenw sanfeyorow kunna, samasenw kunna,

⁴² ani gerenadi yiriden bisigiya keme naani minw dulondulonnin be jo fla ra, yiriden sira fla tun be jo bee kelen kelen na, samasenw sanfeyoro kunna;

⁴³ a ka wotoro tan lalaga, ani tasaba tan minw tun blara wotoro konɔ,

⁴⁴ ani minanba koorinin kelen, ani misitoran tan ni fla, minanba siginin be minw kan,

⁴⁵ ani negedagaw, ani buguricenaw, ani jifiyew.

Huramu tun ka o fen minw bee lalaga masace Sulemani ye, Matigi Ala ta batoso ta baara kama, o bee tun lalagara ni siranegɛ nugunin le ye.

⁴⁶ Masace tun ko o ye o siranegɛ yeele bogo le ra ka o fenw lalaga; o baara kera Zuriden kenegbe le ra, Sukoti dugu ni Saritan dugu ce.

⁴⁷ O ko, masace Sulemani tagara o minanw bla Matigi Ala ta batoso konɔ. Nka minanw cayakojugu fe, o ma o siranegɛ hakeya jate tuun.

⁴⁸ Masace Sulemani ka Matigi Ala ta batoso ta minan tow bee lalaga fana: sarakabonan saninlaman, ani sarakaburuw tun be bla sanintabali min kan;

⁴⁹ ani fitinablanan saninlamanw, minw lalagara ni sanin yereworo ye; o ka looru sigi kininboroyanfan fe, ka looru sigi numanboroyanfan fe, yoro saninmanba* ja fe, ani a yirifiyeren bisigiw, ani a fitinaw, ani tasuma lalaganan saninlamanw;

⁵⁰ o ka tasaw lalaga, ani muruw, ani jifiyew, ani setiw, ani takamidonnanw; o bee kera ni sanin le ye. So kononoyoro ta konw, minw ye yoro saninmanba ta konw ye, ani Alabatosoba yere donda ta konw, o ka o konw donyorow bee ke ni sanin ye.

⁵¹ Ayiwa, masace Sulemani nana Matigi Ala ta batoso baaraw bee ke ka ban tuma min na, a face Dawuda tun ka fen minw bla danna Ala ye, warigbew, ani saninw, ani minan tow, Sulemani tagara o fenw bee bla Matigi Ala ta batoso naforoblayoro ra.

8

Sulemani ka jenɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu bla Alabatosoba konɔ (Kibaroyaw flanan 5.2-6.2)

¹ Ayiwa, masace Sulemani ka Izirayeli cekorobaw, ani maraw ta kuntigiw, ani a gbatigiw bee lajen a yere koro Zeruzalemu, ka na Matigi Ala ta jenɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu* ta ka bo Dawuda ta masabonba* konɔ, min be Siyon.

² Izirayeli ce w bee nana lajen masace Sulemani koro, Etanimu karo ta janagbe wagati ra, min ye san karo wolonflanan ye.

³ Izirayeli cekorobaw bee nana. Sarakalasebagaw ka jenɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu ta.

⁴ O ka Matigi Ala ta jenɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu ta, ani Nɔɔɔɔɔɔɔɔɔ fanibon*, ani fen saninman minw bee tun be fanibon konɔ. Sarakalasebagaw ni Levi ta mogow le ka o fenw ta ka taga.

⁵ Masace Sulemani, ani Izirayelimogo minw bee tun nana lajen a koro, o bee tun be jenɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu ja fe; o ka sagaw ni misi w ke saraka ye; a cayakojugu fe, mogo tun te se k'a jate k'a da lon.

⁶ Sarakalasebagaw tagara ni Matigi Ala ta jenɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu ye ka taga a bla a blayoro ra, Alabatosoba kononoyoro ra, yoro saninmanba konɔ, seruben melekew kamanw jukoro;

⁷ sabu seruben melekew kamanw tun foninin be jenɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu blayoro kunna. O kamanw tun ka jenɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu ni a ta berew bee datugu.

⁸ O tun ka berew janya, k'a ke fo mogo tun be se ka to yoro saninman konɔ, yoro saninmanba donda ra k'a ye; nka mogo tun te se ka to kene ma k'a ye. O fenw tora o yoro le ra yi fo bi.

⁹ Foyi were tun te jennogonya kesu konɔ ni kabakuru walaka fla te; Musa le tun ka o bla a konɔ Horebu kuru yoro ra, wagati min Matigi Ala tun ka jennogonya don ni Izirayelimogow ye, o boto Misiran jamana ra.

¹⁰ Sarakalasebagaw nana bo yoro saninman konɔ tuma min na, sankaba jamijan ka Matigi Ala ta batoso bee fa.

¹¹ Sarakalasebagaw ma se ka lo ka sarakaw bo tuun sankaba koson, sabu Matigi Ala ta nooro tun ka Alabatoso fa.

¹² Sulemani ko: «Matigi Ala, ele tun k'a latige ko i be to dibiba le konɔ!

¹³ Ne ka so jumanba do lo i ye, i bena to yoro min na, wagati bee, ani tuma bee!»

*Sulemani ta kuma
(Kibaroyaw flanan 6.3-11)*

¹⁴ O ko, masace k'a nasin Izirayeli jama bee lajennin ma, ka dugawu ke o ye ka o lonin to.

¹⁵ A ko: «Ne be baraka la Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala, sabu a da tun ka layiri min ta ne face Dawuda ye, a ta sebgaya ka o layiri dafa. A tun k'a fo a ye ko:

¹⁶ «Kabini lon min na ne ka ne ta mogow, Izirayelimogow labo Misiran jamana ra, ne tun ma dugu si janawoloma Izirayeli ta gbaw si ra, k'a fo ko o ye so lo, ne togo be se ka sigi yoro min na. Nka ne ka Dawuda le janawoloma k'a ke ne ta mogow, Izirayelimogow ta jamogo ye.»

¹⁷ A koni tun be ne face Dawuda jusu ra ka Alabatosoba do lo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra.

¹⁸ Nka Matigi Ala k'a fo ne face Dawuda ye ko: «I n'a fo a be i jusu ra ka so do lo ne togo ra, o miiriya min be i jusu ra o ka ni.

¹⁹ Nka ele le tena o so lo. I dence, min ye i yere woroden ye, o le bena o so lo ne togo ra.» »

²⁰ Sulemani ko tuun, ko: «Matigi Ala tun ka layiri min ta, a ka o dafa. Ne nana ke ne face Dawuda no ra, ka sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; ne ka o so lo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra.

²¹ Wagati min na Matigi Ala tun ka an bemaw labo Misiran jamana ra, a tun ka jennogonya min don ni an bemaw ye, o jennogonya kitabu be kesu min konɔ, ne ka o kesu blayoro ke o so konɔ.»

*Sulemani ka Ala daari
(Kibaroyaw flanan 6.12-40)*

²² Ayiwa, masace Sulemani lora Matigi Ala ta sarakajenifen* na fe, k'a nasin Izirayeli jama bee ma, k'a boro fla korota san fe, k'a fo ko:

²³ «E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala! Ele bonogonko Ala te san fe, sankolo ra, walama dugu ma, dugukolo kan yan. I ta jon minw be i ta siraw tagama ka na ni o jusukun bee ye, i be to jennogonya ra ni olugu ye ka kopuman ke o ye.

²⁴ O ra, i tun ka min fo i ta jonce ye, min ye ne face Dawuda ye, i ka o ke. I yere da tun ka o layiri min ta a ye, i yere boro ka o le dafa bi.

²⁵ «Ayiwa, sisan Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i tun ka layiri min ta i ta jonce ye, min ye ne face Dawuda ye, o layiri dafa a ye. I tun k'a fo a ye ko: «I dence do bena soro tuma bee, min bena sigi masaya ra ne na koro, Izirayelimogow kunna, ni o koni ka o tagamacogo korosi, ka tagama ka na ne na koro, i ko ele yere tagamana cogo min na.»

²⁶ Ayiwa, sisan, Izirayeli ta Ala, i tun ka o kuma min fo i ta jonce ye, min ye ne face Dawuda ye, a to o kuma ye ke can ye sa!

²⁷ «Nka yala can yere ra Ala be se ka to dugukolo kan yan wa? Sankolo ni a bonya bee lajennin, ni Ala ma se ka kun o konɔ, o tuma ne ka nin so min lo i ye, o bena mun le na sa?

²⁸ O bɛɛ n'a ta, Matigi Ala, ne ta Ala, i toro malo i ta jɔnce ta daariri ni a ta makarikan na; i ta jɔnce kulekan ni a ta daarikan lamɛn bi.

²⁹ I janto nin so ra su ni tere; sabu i k'a layiri ta ko i tɔgo bɛna sigi nin yɔro le ra. I ta jɔnce bɛ daariri min kɛra nin yɔro ra, o lamɛn!

³⁰ «Ni i ta jɔnce ni i ta mɔgow, Izirayelimɔgow ka o pasin nin yɔro ma ka daariri kɛ tuma o tuma, i ye sɔn ka o ta makarikan lamɛn. I ye to i sigiyɔro ra, sankolo ra, ka o lamɛn. I ye o lamɛn ka yafa o ma.

³¹ «Ni dɔ k'a mɔgɔɔgɔn hake ta, ni a fɔra ko o tigi ye kari o ko kosɔn, ni a ka kan ka kari i ta sarakajɛnifɛn le ja fɛ nin so kɔnɔ yan,

³² ele le bɛna to sankolo ra ka o ko lamɛn; ele yɛɛ le bɛna i ta jɔnw kiti tige, ka o ko janabo. Min jarakira, i bɛ kiti ben o kan, k'a ta kɛwale kunko ben a yɛɛ kan; min jo lo, i bɛ jo di o ma, k'a mina ka kapa ni a ta terenninya ye.

³³ «Ni i ta mɔgow, Izirayelimɔgow nana taga kɛɛ ra, ni o juguw tagara se o ra, k'a sababu kɛ ko o ka i hake ta, ni o sekɔra ka na i fɛ ka na i tɔgo bɔnya, ka daaririw, ani makarikanw fɔ i ye nin so kɔnɔ yan,

³⁴ i ye to sankolo ra ka sɔn ka o lamɛn. I ye i ta mɔgow, Izirayelimɔgow ta jurumunw yafa o ma; i ka jamana min di o bɛmaw ma, i ye o lasɛko ka na o jamana ra tuun.

³⁵ «Ni sankolo nana datugu, k'a kɛ ko sanji tɛ nana tuun, k'a sababu kɛ ko i ta mɔgow ka i hake ta, ni o ka pasin nin so ma ka i daari, ka i tɔgo bɔnya, ka o ta jurumunw dɛbla ka na i fɛ,

³⁶ sabu o ta jurumunw ta ko ka o jusu kasi, o tuma, i ye to sankolo ra ka i ta jɔnw lamɛn, minw ye i ta mɔgow ye, Izirayelimɔgow; i ye o ta jurumunw yafa o ma. O ka kan ka sirapuman min tagama, i ye o yira o ra, ka sanji ben dugukolo kan, i ka o dugukolo min di o ma k'a kɛ o ta ye.

³⁷ «Ni kɔngɔ nana ben jamana kan, walama banajugu, walama simancɛnbanaw, walama ni jɔdomutɔnw ni tumuwulenninw nana simanw cɛn, walama ni Izirayelimɔgow juguw nana o lamini o ta duguw kɔnɔ, dugu minw lamininin bɛ ni kogow ye, ni banajugu, walama ni kojugu o kojugu le bɛna mɔgow kan,

³⁸ ni i ta mɔgow, Izirayelimɔgow bɛɛ kɛn kɛn jusu kasira kɛɛɛ o ko ra, ni o min o min ka i daari, ka makarikanw fɔ, ka o boro sin nin so ma,

³⁹ i ye to i sigiyɔro ra sankolo ra yi ka o lamɛn. I ye yafa o ma, ka bɛɛ sara ka kapa ni a ta kɛwale ye, sabu ele kɛn le ka adamadenw bɛɛ jusukunnako lɔn.

⁴⁰ Ni o kɛra, o bɛna siran i ja, ka to i ta sariyaw sira kan wagati bɛɛ, nin jamana ra, i ka nin jamana min di an bɛmaw ma.

⁴¹ «Ayiwa, lonan minw tɛ i ta mɔgow, Izirayelimɔgow dɔw ye, ni olugu dɔ bɔra jamanajan dɔ ra ka na yan, i tɔgo kosɔn,

⁴² sabu o bɛna i tɔgɔba, ani i ta seɓagaya, ani i ta baraka bɔnya ko mɛn, ni o dɔ nana a pasin nin so ma ka i daari,

⁴³ i ye to i sigiyɔro ra sankolo ra k'a lamɛn. Ni o lonan ka i daari fɛn o fɛn na, i ye o kɛ a ye, janko dugukolo siyaw bɛɛ ye i tɔgo lɔn, ka siran i ja, i n'a fɔ i yɛɛ ta mɔgow, Izirayelimɔgow; o ye a lɔn ko ne ka nin so min lɔ, ko i tɔgo le bɛ batora o so kɔnɔ.

⁴⁴ «Ni i ta mɔgow nana bɔ ka taga o juguw kɛɛ, ni a ka kɛ yɔro o yɔro ye, ni o ka o pasin i ta dugu ma, i ka dugu min janawoloma, ka o pasin nin so ma, ne ka nin so min lɔ i ye, ni o ka ele Matigi Ala daari,

⁴⁵ i ye to sankolo ra ka o ta daaririw, ani o ta makarikanw lamɛn, ka lɔ ni o kunko ye.

⁴⁶ «Ni o ka i hake ta, sabu mɔgo si tɛ yi ni min tɛ jurumun kɛ, ni i dimina o kɔro ka o don o juguw boro, ni o juguw ka o mina ka taga ni o ye jɔnya ra o ta jamana ra, yɔrojan na, walama yɔrosurun na,

⁴⁷ o minana ka taga jamana min na, ni o tora yi ka o ta miiriya yeɓema, ni o nimisara ka makarikanw fɔ i ye o minabagaw ta jamana ra yi, k'a fɔ ko: <An ka jurumun ke, an ka ko benbari ke, an jarakira>.

⁴⁸ ka o to o jamana ra yi, o juguw ka o mina ka taga ni o ye jamana min na, ni o sekora ka na i fe ni o jusukun bee ye, ani o nin bee ye, ka o nasin nin jamana ma, i ka jamana min di o bemaw ma, ani ka o nasin nin dugu ma, i ka nin dugu min panawoloma, ka o nasin nin so ma, ne ka min lo i ye, ni o ka i daari,

⁴⁹ i ye to i sigiyoro ra sankolo ra ka o ta daaririw, ani o ta makarikanw lamɛn, ka lo ni o kunko ye.

⁵⁰ I ye yafa i ta mogow ma, sabu o ka i hake ta; ni o ka kojugu o kojugu ke ka i hake ta, i ye yafa o ma o bee ra, k'a to o minabagaw ye makari o ra,

⁵¹ sabu i ta mogow lo; o kera i ta ye, sabu ele le ka o labo Misiran jamana ta neggeba tasuma ra.

⁵² «Sabari ka i janto i ta jonce ta makarikan na, ani i ta mogow, Izirayelimogow ta makarikanw; ni o ka i togo wele tuma o tuma, i ye o lamɛn;

⁵³ sabu, ele Dunupatigi Ala, ele le ka an panawoloma ka an bo dugukolo siya tow bee ce ra, ka an ke i ta ye, i n'a fɔ i tun k'a fɔ an ye i ta jonce Musa sababu ra cogo min na, wagati min i ka an bemaw labo Misiran jamana ra.»

Sulemani ka dugawu ke jama ye

⁵⁴ Ayiwa, Sulemani ka nin daaririw bee fɔ, ani ka nin makarikanw fɔ Matigi Ala ye ka ban tuma min na, a wurira ka bo Matigi Ala ta sarakabonan koro, sabu a tun k'a kinbiri gban o yoro le ra k'a boro fla korota san fe ka Ala daari.

⁵⁵ O ko, a wurira ka lo, k'a kan korota ka dugawu ke Izirayelimogow bee lajennin ye; a ko:

⁵⁶ «Matigi Ala baraka, sabu a ka laganfiya di a ta mogow ma, minw ye Izirayelimogow ye, i n'a fɔ a tun k'a layiri ta an ye cogo min na. A tun ka kopuman minw bee layiri ta an ye a ta jonce Musa sababu ra, o layiri si ma to ni a ma dafa.

⁵⁷ An Matigi Ala ye ke ni an ye, i n'a fɔ a tun be ni an bemaw ye cogo min na; a kana an to an kelen na, a fana kana pina an ko ka ye!

⁵⁸ A ye an jusukun yeɓema ka an lana a yere fan fe, janko an ye a ta siraw bee tagama, ani a k'a ta kumaw ni a ta ciw ni a ta kolatigenin minw bee fɔ an bemaw ye, an ye o bee sira tagama.

⁵⁹ Ne ka nin kuma minw bee fɔ Matigi Ala na koro, i ko makarikanw, o kumaw ye to Matigi Ala, an ta Ala hakiri ra su ni tere, janko a ye a ta jonce ni a ta mogow deme, minw ye Izirayelimogow ye; ni o mako ka ke fen o fen na lon o lon, a ye o ke o ye.

⁶⁰ Ni o kera, dugukolo siyaw bee bena a lon ko Matigi Ala le ye Ala ye, ko Ala were te yi ale ko.

⁶¹ O le koson, aw koni ka kan ka tugu Matigi Ala, an ta Ala ko ni aw jusukun bee ye, ka tagama ka kana ni a ta cifoninw ni a ta kumaw ye, i n'a fɔ aw b'a kera cogo min na bi.»

Alabatosoba ta panagbe (Kibaroyaw flanan 7.1-10)

⁶² Masace Sulemani ni Izirayelimogow bee ka sarakaw bo Matigi Ala ye.

⁶³ Masace Sulemani ka ninsondiya saraka* minw bo Matigi Ala ye, o kera misi waga mugan ni fla (22 000); sagaw ni baw faranin jagon kan, o kera began waga keme ni mugan (120 000). Masace ni Izirayelimogow bee ka o sarakaw le bo ka Matigi Ala ta batoso saninya k'a bla a ta baara kama.

⁶⁴ O lon kelen na, Alabatoso lukene cemanceyoro min be Matigi Ala ta so nafeyoro ra, Masace Sulemani ka o yoro saninya, janko ka saraka jenitaw* ani siman sarakaw*

ani jennogonya sarakaw* turuw jeni o yoro ra; sabu sarakajenifen* siranegeraman min be Matigi Ala ta batoso na fe, o tun dogoyara sarakaw bee ma; saraka jenitaw, ani siman sarakaw, ani jennogonya sarakaw turuw bee tun te se ka jeni o sarakajenifen kan.

⁶⁵ Masace Sulemani ni Izirayelimogow bee ka panagbe ke o wagati ra. K'a ta Lebo Hamati, ka taga a bla fo Misiran koba koro, jama caman tun nana ka bo o yorow bee ra, ka na lajen Matigi Ala na koro, ka o panagbe ke fo tere wolonfla; o ko, o ka tere wolonfla were ke, k'a bee lajennin ke tere tan ni naani.

⁶⁶ O tere seeginan, masace ka jama labla. Mogow ka dugawu ke masace ye, ka taga o ta so. Matigi Ala tun ka kopuman minw bee ke a ta jonce Dawuda ye, ani a ta mogow ye, minw ye Izirayelimogow ye, o bee jusu diyanin tun be pagarira o kow koson.

9

Ala k'a yere yira masace Sulemani na tuun (Kibaroyaw flanan 7.11-22)

¹ Sulemani ka Matigi Ala ta batoso ni a yere ta masaso lo, ani a tun b'a fe ka fen to minw bee lo. A banna o ra tuma min na,

² Matigi Ala k'a yere yira a ra tuun a sinaga flanan na, i n'a fo a tun k'a yere yira a ra cogo min na Gabahon.

³ Matigi Ala k'a fo a ye ko: «I ka daariri ni makarikan min fo ne ye, ne ka o men. I ka nin so min lo, ne bena o so ke yoro saninman ye, ka ne togo la o so ra wagati bee. Ne na bena ke o so ra wagati bee; ne hakiri fana bena to a ra wagati bee.

⁴ «Ni ele koni ka tagama ne na koro ni jusukun kelen ye, terenninya kan, i n'a fo i face Dawuda k'a ke cogo min na, ani ne ka min fo i ye, ni i ka o ke, ni i ka ne ta cifoninw, ani ne ta kolatigeninw sira tagama,

⁵ ne bena i ta masaya sabati Izirayeli jamana kan tuma bee, i n'a fo ne tun k'a layiri ta i face Dawuda ye cogo min na, ko mogow do bena soro a ta denw na tuma bee, min bena sigi a no ra, ka ke Izirayelimogow pamogow ye.

⁶ «Nka ni aw koni ka aw yere mabo ne ra, aw ni aw ta denw, ni aw ma son ka ne ta kumaw ni ne ta cifoninw sira tagama, ne ka minw yira aw ra, ni aw tagara ala werew le bato, ka aw kinbiri gban olugu koro,

⁷ o tuma ne ka nin jamana min di aw ma, ne bena aw Izirayelimogow faran ka bo o jamana ra; ne ka nin so min fana saninya ka ne togo la a ra, ne bena ban o so ra, k'a to mogow bee ye aw Izirayelimogow togo don o ta zanaw ra, ka yereko aw ma siya tow bee ce ra.

⁸ O ra, nin so ni a bonya bee, ni mogow o mogow nana ke teme ye a koro, o tigi bena kabakoya fo ka filen fiye, k'a fo ko: «Mun koson Matigi Ala ka nin ko jagon ke nin jamana ra, ani nin batoso ra de!»

⁹ Mogow bena o jaabi, ko: «O ka o ko don Matigi Ala ra, o ta Ala min tun ka o bemaw labo Misiran jamana ra; o tagara ala werew ko ka taga o kinbiri gban olugu koro ka o bato. O koson Matigi Ala ka nin kojuguw bee lase o ma.» »

Sulemani ka dugu minw di Hiramum ma (Kibaroyaw flanan 8.1-18)

¹⁰ Sulemani ka san mugan le ke nin so fla lori ra, Matigi Ala ta batoso, ani masace yere ta so.

¹¹ Sulemani mako tun be sanin hakeya min o min na, ani yiri min o min, ni a kera sediriyiri ye, walama siperesiyiri, Tiri masace min ye Hiramum ye, ale tun ka o bee di Sulemani ma; o ra Sulemani fana ka dugu mugan di Hiramum ma Galile mara ra.

¹² Sulemani ka dugu minw di Hiram ma, Hiram bora Tiri ka na o duguw fle minkɛ, o duguw ko ma diya Hiram ye.

¹³ Hiram ko Sulemani ma: «E, ne balemace, ele sonna ka nin duguw le di ne ma wa?»

Hiram ka o yoro togo la ko Kabuli, ko jamanakolon! O togo le tora o yoro ra fo ka na se bi ma.

¹⁴ K'a soro Hiram tun ka sanin kilo waga saba ni keme looru (3 500) le ci Sulemani ma.

Sulemani ka baara were minw ke

¹⁵ Masace Sulemani tun ka mogow bla jagboyabaara minw na, o baaraw fle nin ye: o ka Matigi Ala ta batoso ni ale yere ta so lo, ka Milo yorow laben ka ja, ka Zeruzalemu dugu laminikogow lo, ka Hazori dugu ni Megido dugu ni Gezeri dugu lo.

¹⁶ Misiran masace min ye Farawona ye, folofolo ale le tun tagara ben Gezeri dugu kan, ka dugu mina; a dugumogow, minw ye Kanaanakaw ye, a ka olugu faga, ka dugu jeni. O ko fe, wagati min a denmuso nana furu Sulemani ma, a ka o dugu di a denmuso ma k'a ke a ta furu bonya ye.

¹⁷ Sulemani ka Gezeri dugu lo kokura, ani Beti Horon dugu min be jigijigi ra,

¹⁸ ani Balati dugu, ani Tadimori dugu min be jamana kongoyanfan na,

¹⁹ ani a ta fenmaraduguw bee, ani a tun be a ta sowotorow ni a ta sow mara dugu minw na. A tun b'a fe ka baara o baara ke, a ka o bee ke Zeruzalemu, ani Liban, ani a ta fanga tun be jamana min o min kan.

²⁰ Siya dow tun be yi, olugu tun te Izirayelimogo dow ye. Olugu tun ye Hetikaw, ani Amorikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw ye.

²¹ O siyaw ta durujaw le tun tora jamana konɔ, sabu Izirayelimogow tun ma olugu halaki. Sulemani ka o mogow le bla jagboyabaaraw ra; o tora o le ra fo ka na se bi ma.

²² Sulemani ma son ka Izirayelimogo si bla jagboyabaara ra. A ka o bla kerekedenya le ra; a ka dow ke kerekedenw ye, ka dow ke a ta jamana namogow ye, ka dow ke a ta kerekajama kuntigiw ye, ka dow ke a ta kerekacew kuntigiw ye, ka dow ke a ta sowotoro kuntigiw ye, ka dow ke a ta sowotorotigiw ye.

²³ Olugu le tun ye baaradenw kuntigiw ye. Baaraden minw tun be jagboyabaaraw kera Sulemani ye, kuntigi keme looru ni bilooru le tun be olugu korosira.

²⁴ Sulemani tun ka masaso min lo Farawona denmuso ye, Farawona denmuso nana bo Dawuda ta masabonba konɔ ka yelema o so konɔ wagati min na, masace Sulemani ka soro ka Milo yorow laben ka ja.

²⁵ Sulemani tun ka sarakajenifen* min lo Matigi Ala ye, a tun be to ka saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* bo o sarakajenifen kan, san o san sipaga saba; a tun be wusunan sarakaw* fana bo Matigi Ala ja koro, ka o fara o saraka tow kan. Alabatosoba baaraw daminana o cogo le ra.

²⁶ Masace Sulemani ka jirakurunba dow fana lalaga Esiyon Geberi mara ra, Elati dugu koro, Kogojiwulen da ra, Edomu jamana ra.

²⁷ Hiram k'a ta kurunboribaga dow ci ka na Sulemani ta mogow deme o kurun baara ra; olugu tun ye mogow dow ye minw tun ka kurun baara lon kosebe.

²⁸ O ka kurun bori jogon fe ka taga Ofiri mara ra; o sekora ka na ni sanin min ye ka na o di masace Sulemani ma, o tun ka ca ni sanin kilo waga tan ni fla (12 000) ye.

10

*Saba jamana ta masamuso nana masace Sulemani fo
(Kibaroyaw flanan 8.1-18)*

¹ Ayiwa, Saba jamana ta masamuso nana Sulemani ko men; Matigi Ala ka min bee ke a ye, a ka o bee men. A nana o le ra ko a bena Sulemani ta hakiritigiya korobo k'a fle ni pininkarigbelen dow ye.

² A nana Zeruzalemu ni a nofemogo caman ye; a nana ni jogomew ye, ani kasadiyananw, ani sanin camanba, ani luluw; o tun ka o doniw la o ta jogomew ko ra ka na. Ko o ko tun be a jusu ra, a nana kuma ni masace Sulemani ye o bee ra.

³ A ka pininkari min o min ke, Sulemani ka o bee jaabi. A ta pininkari si ma gbeleya Sulemani ma; kuma si ma ke yi ni min jaabiri ma soro Sulemani fe.

⁴ Ayiwa, Saba jamana masamuso nana Sulemani ta hakiritigiyaba ye; Sulemani ka masaso min lo, a ka o fana ye;

⁵ domuni minw be ke masace ta so, ani a ta jamana pamogow ta sigiyorow, a ka o fana ye; baaraden minw be domuni ni minnifenw di mogow ma, a ka olugu ta faniw ye; o be saraka jenita* minw bo Matigi Ala ta batoso konso, a ka o bee ye; a ka o ye minke, a kabakoyara fo k'a dabari ban.

⁶ A ko masace ma ko: «Ka ne to ne ta jamana ra, ne ka min men i ta baaraw ko ra, ani i ta hakiritigiya ko ra, o bee ye can le ye.

⁷ Nka ne tun ma la o kow ra, fo ne yere na nana la a kan tuma min na. Can ra, min fora ne ye i ta ko ra, o te hali a tarance bo. Ne ka min men, i ta hakiritigiya ni i ta naforotigiya temena o bee kan pewu.

⁸ Ele ta mogow koni ta ka di. I ta jamana pamogow fana ta ka di, sabu olugu be i korow yan ka to ka i ta hakiritigiyakumaw lamen wagati bee.

⁹ Matigi Ala, i ta Ala baraka, sabu i ko diyara a ye, o koson a ka i sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna. Matigi Ala be Izirayelimogow kanu ni kanuya banbari le ye, o koson a ka i ke Izirayeli masace ye, janko i ye mogow ta kow panabo ni can ni terenninya ye.»

¹⁰ O ko, Saba jamana masamuso ka masace Sulemani bonya ni sanin kilo waga saba ni keme looru (3 500) ye, ani kasadiyananw, ani lulu camanba. A ka kasadiyanan hakeya min di masace Sulemani ma, mogow si ma na ni o jogon ye tuun.

¹¹ Masace Hiram ta mogow minw tun tagara jirakurun kan Ofiri mara ra, olugu tun sekora ka na ni sanin ye, ani santaliyiri* camanba, ani luluw.

¹² Masace Sulemani ka o santaliyiri ke ka samasen dow lo Matigi Ala ta batoso konso, ani a yere ta masaso konso; a ka koraw ni goniw lalaga donkirilabagaw ye. O tun nana ni o santaliyiri min ye, o yiri hakeya jogon ma na tuun, a jogon fana ma ye tuun fo ka na se bi ma.

¹³ Ayiwa, Saba jamana masamuso pabora fen o fen fe, ani a ka fen o fen ko fo, masace Sulemani ka o bee di a ma, ka fara fen tow kan, masace yere ka fen minw bo ka o di a ma, a ta masaya bonya koson. O ko, a ni a ta mogow wurira ka seko ka taga o ta jamana ra.

Sulemani ta naforotigiya

(Kibaroyaw flanan 1.14-17; 9.13-28)

¹⁴ Ayiwa, sanin hakeya min tun be na di Sulemani ma san o san o tun ye sanin kilo waga mugan (20 000) ye.

¹⁵ Jagokebagaw, ani fiyeerekebagaw tun be wusugu minw sara a ye, ani Arabujamana masacew, ani jamana pamogow tun be ninsongo minw sara a ye, o si nin te o ra.

¹⁶ Masace Sulemani ka negbennan belebele keme fla lalaga ni sanin gbasinin ye; o bee kelen kelen kera ni sanin kilo woro le ye.

* **10:11 10.11** Santali yiri tun ye yirjumanba le ye, min songo tun ka gbelen kosebe.

¹⁷ A ka negebennan fitini keme saba fana lalaga ni sanin gbasinin ye; o bee kelen kelen kera ni sanin kilo kelen ni tarance le ye. A ta masaso min be wele ko Liban yiritu, o ka o negebennanw bla o bon do le konɔ.

¹⁸ Masace Sulemani ka masasiginan jamijan do fana lalaga ka samapin don o ra, ka sanin yereworo la a yoro bee kan.

¹⁹ Yelenyoro tun be o masasiginan na, ka senlayoro woro ke a ra; siginan kodenyoro tun koorinin lo. Borolayoro tun be a fan fla bee ra. O tun ka jara dow bisigiya lese ka o lolo a borolayoro kelen kelen bee koro.

²⁰ O ka jara bisigiya tan ni fla lese ka o lolo masasiginan senlayorow kere fe; jara kelen tun be senlayoro fan kelen na, kelen be a fan do ra. O masasiginan jagon tun ma deri ka lalaga jamana si ta masace ye folo.

²¹ Masace Sulemani ta minninkeminanw bee tun ye sanin le ye. A ta masaso min be wele ko Liban yiritu, o domunikeminanw bee tun lalagara ni sanin nugunin le ye. Warigbeminan tun te a ta minanw si ra, sabu warigbe tun te jate fenba ye masace Sulemani ta tere ra.

²² Jirakurunbaw tun be masace Sulemani fe; a ta kurunboribagaw ni masace Hiram ta kurunboribagaw tun be to ka taga tagamaw ra kogoji kan. San saba o san saba, o kurunbaw tun be na ni sanin ni warigbe ni samapinw ni sulaw ni makankonow ye.

²³ Masace Sulemani togo bonyara ka teme dugukolo masace tow bee ta kan, a ta naforotigiya ni a ta hakiritigiya koson.

²⁴ Mogow bee tun b'a fe ka masace Sulemani ye, janko Ala ka hakiritigiya min di a ma, ka o lamɛn.

²⁵ Bee kelen kelen tun be na ni i ta bonyaw ye ka na o di a ma: fen warigberamanw, ani fen saninlaman, ani faniw, ani kerekeminanw, ani kasadiyananw, ani sow, ani sofaliw. A tun be ke ten le san o san.

²⁶ Masace Sulemani ka sowotorow, ani sowotorotigi dow jini; sowotoro waga kelen ni sowotoro keme naani (1 400) tun b'a fe, ani sowotorotigi waga tan ni fla (12 000). A ka dow lataga a ta sowotoromaraduguw ra, ka dow bla Zeruzalemu, masace yere koro.

²⁷ Masace Sulemani ka warigbe caya Zeruzalemu, k'a ke i ko berekoro. Sedirisunw fana cayara jamana konɔ, i ko sikomorisun minw be jamana dugumayanfan na.

²⁸ Masace Sulemani ta sow tun be bo Misiran jamana ni Silisi jamana le ra. Masace ta jagokebaga dow le tun be taga o san ka na ni o ye.

²⁹ Sowotoro minw tun be bo Misiran, o bee kelen kelen songo tun ye warigbe keme woro; so kelen songo tun ye warigbe keme ni bilooru. O tun be na ni so dow ye, ka na o fiyeere Hetikaw ta masacew fana ma, ani Sirikaw ta masacew.

11

Sulemani ta musow

¹ Masace Sulemani ka siya were muso caman kanu ka o furu, ka fara Farawona denmuso kan. Mohabukamusow tun b'a fe, ani Amonkamusow, ani Edomukamusow, ani Sidonkamusow, ani Hetikamusow.

² O musow tun bora siya werew le ra; k'a soro Matigi Ala tun k'a fo Izirayelimogow ye o siyaw ta ko le ra, ko: «Aw kana o do ta furu ra, aw fana kana a to o ye na aw fe furu ra; ni o te, sigiya t'a ra, o bena ke sababu ye ka aw hakiri yelema, ka aw nege ka taga o ta alaw bato.» Nka o bee n'a ta, masace Sulemani tara kanuya fe ka noro o siyaw ta musow le ra.

³ Muso keme wolonfla tun b'a fe, minw tun ye masadenw ye, ka fara jonmuso keme saba kan, a tun ka minw fana ke a musow ye. O musow le kera sababu ye k'a hakiri yelema,

⁴ sabu masace Sulemani nana koro wagati min na, a ta musow k'a hakiri ye'lema ka taga ala werew ko. O ra, a ma tugu Matigi Ala, a ta Ala ko ni a jusukun bee ye tuun, i n'a fo a face Dawuda tun k'a ke cogo min na.

⁵ A tugura Sidonkaw ta ala musoman ko, min ye Asera ye, ka o bato; a tugura Amonkaw ta ala haramunin fana ko, min ye Moloki ye, ka o fana bato.

⁶ Sulemani ka kojugu ke Matigi Ala na koro. A ma tugu Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye, i n'a fo a face Dawuda tun k'a ke cogo min na.

⁷ A kera ten, kongori min be Zeruzalemu tereboyanfan na, masace tagara sonnikeyoro do lo o yoro ra Kemosi ye, min ye Mohabukaw ta ala haramunin ye; a ka do fana lo Moloki ye, min ye Amonkaw ta ala haramunin ye.

⁸ A kera ten, a ka sonnikeyoro dow lo a ta siya were musow bee ta alaw ye, janko o bee ye se ka kasadiyananw ni sarakaw bo o ta alaw ye.

Matigi Ala ka Sulemani jaraki

⁹ Matigi Ala dimina masace Sulemani koro, sabu a k'a hakiri ye'lema ka bo Matigi Ala kan, Izirayeli ta Ala min tun k'a yere yira a ra fo sipaga fla;

¹⁰ k'a soro Matigi Ala tun kumana a fe nin ko ra, ko a kana tugu siya werew ta alaw ko. Nka Matigi Ala ka min fo, masace Sulemani ma o ke.

¹¹ O ra, Matigi Ala k'a fo Sulemani ye ko: «I n'a fo i ka nin le ke, ani ne tun ka jenpogonya* min don ni i ye i ma to o kan, ani ne tun ka ci minw fo i ye, i ma o ke, ne bena masaya bosi ka bo i boro, k'a di i ta baarden do ma.

¹² Nka i face Dawuda koson, ne tena o ke i yere na na. Ne bena masaya bosi i dence ta tere le ra.

¹³ Ne tena masaya bee le bosi fana; ne bena i dence to masaya ra Izirayeli gba kelen kunna, ne ta jonce Dawuda koson, ani Zeruzalemu dugu koson, ne ka o dugu min janawoloma k'a ke ne ta dugu ye.»

Ala ka mog'o minw lawuri Sulemani kama

¹⁴ Ayiwa, Matigi Ala nana ce do lawuri ka o ke masace Sulemani jugu ye; o ce kera Edomukace Hadadi ye. Ale tun ye Edomu masace dence do le ye.

¹⁵ Wagati min na masace Dawuda tun be kere ra ni Edomukaw ye, Dawuda ta kerekejama kuntigi min ye Yohabu ye, ale tagato, ko a be taga Izirayeli ta kerekeden faganinw sutara, a tun ka Edomu jamana cew bee faga.

¹⁶ Yohabu ni Izirayeli kerekejama bee tun tora Edomu ka se fo karo woro, fo ka taga Edomu jamana cew bee faga ka ban pewu.

¹⁷ O wagati le ra, Hadadi tun borira ka taga Misiran, ni Edomuka dow ye, minw tun ye a face ta baardenw ye. O wagati ra, Hadadi tun ye kanbelennin le ye belen.

¹⁸ Hadadi ni a nofemogow bora Madiyan mara ra, ka taga Paran. O ka Paran ce dow fana fara o yere kan, ka taga se Misiran masace Farawona fe. Farawona ka bon do di o ma, ka to ka o baro, ka dugukolo do fana di o ma.

¹⁹ Hadadi ko diyara Farawona ye, fo Farawona nana a muso dogomuso furu a ma, a muso min ye masamuso Tapenesi ye.

²⁰ Tapenesi dogomuso ka dence woro Hadadi ye; o ka o togo la ko Genubati. Tapenesi ka o den lam'o masace Farawona ta so kon'o; a kera ten Genubati tora Farawona ta so kon'o ni Farawona dencew ye.

²¹ Ayiwa, Hadadi nana to Misiran k'a men ko masace Dawuda sara, ka taga fara a bemaw kan, ko a ta kerekejama kuntigi min tun ye Yohabu ye, ko o ka ale faga. Hadadi k'a fo o le ra Farawona ye ko: «A to ne ye taga ne ta jamana ra ten.»

²² Farawona k'a jininka ko: «Mun le desera i boro ne fe yan, fo i ko i be taga i ta jamana ra?» Hadadi k'a jaabi ko: «Foyi, nka o bee n'a ta, a to ne ye taga.»

²³ O kɔ, Ala ka cɛ dɔ wɛrɛ lawuri ka o kɛ Sulemani jugu dɔ wɛrɛ ye tuun. O cɛ tun ye Eliyada dence Rezon ye; ale tun borira ka bɔ a matigice Hadadezeri fɛ, min ye Soba jamana masace ye.

²⁴ Wagati min na masace Dawuda tun ka Rezon matigice ta mɔgow halaki, o wagati le ra, Rezon tun ka mɔgo dɔw tugu a yere kɔ, ka kɛ olugu namogo ye. Rezon ni o mɔgow tagara Damasi, ka taga sigi o yoro ra, ka kɛ o yoro kuntigi ye.

²⁵ Rezon kera Izirayelimogow jugu ye Sulemani ta masaya wagati bee ra; o wagati kelen le ra, Hadadi fana tun be kojugu caman kera Izirayelimogow ra. Rezon kera Siri jamana masace ye; a ka Izirayelimogow koninya kosebe.

Ala ko a bɛna masaya di Yerobohamu ma

²⁶ Ayiwa, Nebati dence Yerobohamu fana tun wurira masace Sulemani kama. Ale tun ye masace Sulemani ta jamana namogo dɔ le ye; Efirayimuka tun lo, a tun bɔra Sereda dugu konɔ. A face tun sara k'a bamuso kelen to; a bamuso togo tun ye ko Zeruwa.

²⁷ A wurira masace Sulemani kama cogo min na, o fle nin ye. O wagati y'a soro masace Sulemani tun be Milo yorow labenna ka ja, ani k'a face Dawuda ta masabonba kogow wo dɔw datugu.

²⁸ Yerobohamu tun ye kanbelen barakaman jagbelen dɔ le ye. Masace Sulemani k'a baaraketo ye minke, Yusufu ta mogo minw tun be jagboyabaaraw kera, a k'a sigi olugu bee kunna ka o korosi.

²⁹ Lon dɔ, Yerobohamu bɔra Zeruzalemu ka taga ben ni Ala ta cira dɔ ye sira ra, min togo tun ye ko Ahiya; ale tun be bɔra Silo. Deregebakura dɔ le tun be Ahiya ra. O cɛ fla doron le tun tagara ben ni jagon ye kongo konɔ yi.

³⁰ Deregebakura min tun be Ahiya ra, Ahiya ka o mina k'a faranfaran k'a kɛ fo kunkurun tan ni fla.

³¹ A ko Yerobohamu ma ko: «Kunkurun tan ta! Sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <A fle, ne bɛna masaya bɔsi Sulemani na, ka ele sigi masaya ra Izirayeli ta gba tan kunna.

³² Nka ne bɛna gba kelen to a fɛ ne ta jonce Dawuda koson, ani Zeruzalemu dugu koson, ne ka o dugu min panawoloma Izirayeli ta gbaw ta dugu tow bee cɛ ra, k'a kɛ ne ta dugu ye.

³³ Ne bɛna o kɛ, sabu o banna ne ra, ka taga o kinbiri gban Sidonkaw ta ala musoman koro, min ye Asera ye, ka o bato, ani Mohabukaw ta ala min ye Kemosi ye, ani Amonkaw ta ala min ye Moloki ye; o ma son ka ne ta siraw tagama. Ko minw terennin lo ne ja koro, o ma o kɛ; o ma ne ta cifoninw ni ne ta kolatigeninw sira tagama i n'a fo Sulemani face Dawuda k'a kɛ cogo min na.

³⁴ Nka ne tena masaya bɔsi Sulemani yere le ra; ne bɛna a to kuntigiya ra fo ka taga a sa. Ne bɛna o kɛ ne ta jonce Dawuda le koson, ne tun ka min panawoloma; sabu ale ka ne ta kumaw ni ne ta cifoninw bee sira tagama.

³⁵ Ne bɛna masaya bɔsi Sulemani dence le boro, ka ele sigi masaya ra Izirayeli ta gba tan kunna.

³⁶ Ne bɛna gba kelen di Sulemani dence ma, janko ne ta jonce Dawuda dence dɔ ye to masaya ra wagati bee ne ja koro Zeruzalemu dugu konɔ, ne ka o dugu min panawoloma ka ne togo sigi o dugu ra.

³⁷ Ele koni, ne bɛna ele sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna; min o min ka i diya, i bɛna o kɛ.

³⁸ Ne ka kuma minw fo i ye, ni i ka son ka o bee lamen, ka son ka ne ta siraw tagama, ani ko minw terennin lo ne ja koro ni i ka o kɛ, ka ne ta cifoninw ni ne ta kumaw bee sira tagama, i n'a fo ne ta jonce Dawuda k'a kɛ cogo min na, o tuma ne

bena ke ni i ye, ka i ta somogow to masaya ra tuma bee, i n'a fo ne k'a ke Dawuda ye cogo min na; ne bena Izirayeli jamana di i ma.

³⁹ Ne bena Dawuda ta duruja majigi o cogo le ra; nka o majiginin tena to ten wagati bee. »

⁴⁰ Ayiwa, o kow ko, masace Sulemani ko a be Yerobohamu faga. Yerobohamu wurira o le ra ka bori ka taga Misiran, Sisaki fe, min tun ye Misiran masace ye. A tora Misiran fo ka taga se Sulemani saya ma.

*Sulemani ta masaya laban
(Kibaroyaw flanan 9.29-31)*

⁴¹ Ayiwa, masace Sulemani ta ko tow, a ka ko minw bee ke, ani a ta hakiritigiya, o bee sebera Sulemani ta kow kitabu le konɔ.

⁴² Sulemani ka wagati min ke masaya ra Zeruzalemu, ani Izirayeli jamana bee kunna, o kera san binaani.

⁴³ O ko, Sulemani sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a face Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Robohamu sigira masaya ra a no ra.

12

*Robohamu ma Izirayelimogow lamɛn
(Kibaroyaw flanan 10.1-15)*

¹ Robohamu tagara Sikemu, sabu Izirayelimogow bee tun tagara lajen Sikemu ko o b'a ke masace ye.

² Nebati dence Yerobohamu ka o kuma men; o y'a soro ale belɛn tun be Misiran, sabu a tun borira masace Sulemani ja ka taga dogo Misiran. Yerobohamu tun siginin be Misiran le.

³ O tagara a wele ka na. A ni Izirayeli jama bee lajennin tagara kuma Robohamu fe. O k'a fo Robohamu ye ko:

⁴ «I face koni tun ka doniba le la an kan. Nka ni ele ka son ka an bo o jagboyabaaraw ra, ani i face ka doniba min la an kan, ni i ka o doni fiyɛnya an kan, o tuma an bena to ka baara ke i ye.»

⁵ Robohamu ka o jaabi ko: «Aw ye taga folo; ni tere saba temena, aw ye seko ka na ne fe.» Mogow wurira ka taga.

⁶ Ayiwa, cekoroba minw tun be jamana namogoya ra ni Robohamu face Sulemani ye k'a face to si ra, masace Robohamu ka o cekorobaw pininka ko: «Aw b'a fe ne ye nin mogow jaabi di le?»

⁷ Olugu kumana a fe, k'a fo a ye ko: «Ni i koni ka i yere ke nin mogow ta baaraden ye bi, ka o jaabi ni kumapuman ye, o tuma o fana bena ke i ta baaradenw ye wagati bee.»

⁸ Nka Robohamu banna cekorobaw ta ladiri ma. A ni kanbelen minw tun lamona jogon fe, o minw tun be a koro, a ka olugu le pininka.

⁹ A k'a fo olugu ye ko: «Aw ko di? An ka kan ka nin mogow jaabi cogo di le? O b'a fora ko ne face ka doni min la olugu kan, ko ne ye o doni fiyɛnya.»

¹⁰ O kanbelen minw ni Robohamu tun lamona jogon fe, olugu ka Robohamu jaabi ko: «Nin mogow minw k'a fo i ye ko: «I face ka doni gbiriman le la an kan, nka ele ye an ta doni fiyɛnya», taga o jaabi ko: «Ne borokanden fitini ka bon ni ne face soro ye!

¹¹ Aw ko, ko ne face ka doni gbiriman la aw kan, nka ne belɛn bena do le fara o doni gbiriya kan. Ne face ka aw koro ni gbɛɲɛw le ye, nka ne bena aw koro ni negɛgbɛɲɛw le ye.» »

¹² Ayiwa, o dugusagbe flanan, Yerobohamu ni Izirayelimogow bee nana masace Robohamu fe, i n'a fo masace yere tun k'a fo o ye cogo min na, ko: «Ni tere saba temena aw ye na ne fe.»

¹³ Cɛkɔrobaw ka ladirikan min di masace ma, a ma o jate. A ka mɔgow jaabi ni kumajuguw le ye.

¹⁴ Kanbelenw ka ladirikan min fɔ a ye, a ka o le fɔ mɔgow ye; a ko: «Ne face tun ka doni gbiriman le la aw kunna, nka ne belen bɛna dɔ le fara o doni gbiriya kan. Ne face ka aw koro ni gbɛɲɛw le ye, nka ne bɛna aw koro ni nɛgɛgbɛɲɛw le ye.»

¹⁵ O ra, jama tun bɛ min ɲinina masace fɛ, masace ma sɔn ka o jate, sabu o kow bɛɛ tun bɔra Matigi Ala yɛɛ le ra, janko a tun ka kuma min don Silokace Ahiya da ra k'a lase Nebati dence Yerobohamu ma, o kuma ye kɛ can ye.

*Izirayelimɔgow kan taranna
(Kibaroyaw flanan 10.16-11.4)*

¹⁶ Ayiwa, Izirayelimɔgow k'a ye ko masace ma olugu lamɛn minke, o k'a fɔ masace ye ko:

«An ta foyi tɛ Dawuda fɛ,
ɲɛɲɔgɔnya foyi tɛ an ni Yese dence cɛ.

Izirayelimɔgow, an ye taga an ta so!

Ele Dawuda dence,

i yɛɛ ye i janto i ta so ra sisan!»

A kɛra ten, Izirayelimɔgow tagara o ta so.

¹⁷ Izirayelimɔgo minw tun bɛ Zuda mara duguw ra, Robohamu sigira masaya ra olugu dama le kunna.

¹⁸ Masace Robohamu k'a ye ten minke, jagboyabaaraw ta ko kuntigi min ye Adoramu ye, a belen ka ale ci ka taga Izirayelimɔgo tɔw fɛ. Nka olugu bɛɛ ka ale bon ni kabakuru ye fɔ k'a faga. Masace yɛɛ jijara le ka don a ta sowotoro kɔnɔ ka bori ka taga Zeruzalɛmu.

¹⁹ O le kɔsɔn Izirayelimɔgo tɔw bɛɛ murutira Dawuda ta somɔgow kama fɔ ka na se bi ma.

²⁰ Izirayelimɔgo tɔw bɛɛ nana a mɛn minke ko Yerobohamu sekɔra ka na, o ka jama laɲɛn k'a wele ka na, ka na a sigi k'a kɛ Izirayeli masace ye. Zuda ta gba dɔrɔn le tora Dawuda ta somɔgow kɔ.

Ala ma sɔn Izirayelimɔgow ye ɲɔgɔn kɛɛ

²¹ Ayiwa, Robohamu tagara se Zeruzalɛmu minke, a ka Zuda ta mɔgow bɛɛ laɲɛn, ani Boniyaminu ta siya bɛɛ. O kɛra kɛɛkɛɛfari cɛ waga kɛmɛ ni biseegi (180 000), ko o bɛ taga Izirayelimɔgow kɛɛ, ka jamana bɛɛ bla ale Sulemani dence Robohamu ta fanga kɔrɔ.

²² Nka Ala kumana a ta cira dɔ fɛ, min tɔgo tun ye ko Semaya; Ala k'a fɔ a ye ko:

²³ «A fɔ Sulemani dence Robohamu ye, min ye Zuda masace ye, ani Zuda ta mɔgow, ani Boniyaminu ta mɔgow bɛɛ, ani mɔgo tɔw bɛɛ ye,

²⁴ ko Matigi Ala ko: «Aw kana wuri ka taga aw balemaw Izirayelimɔgow kɛɛ dɛ! Aw bɛɛ ye sekɔ ka taga aw ta so, sabu nin ko bɔra ne yɛɛ le ra.» »

Ayiwa, o ka Matigi Ala kan mina; o sekɔra ka taga o ta so i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na.

Yerobohamu ka Izirayelimɔgow lafiri

²⁵ Ayiwa, Sikɛmu dugu min bɛ Efirayimu kuruyɔrɔw ra, Yerobohamu ka o dugu lamini ni kogo ye, ka sigi o dugu ra. O kɔ fɛ, a bɔra yi ka taga Penuwɛli dugu fana lamini ni kogo ye.

²⁶ O kɔ, Yerobohamu k'a miiri a yɛɛ kɔnɔ, ko: «O bɛɛ n'a ta, masaya belen bɛ se ka sekɔ Dawuda ta somɔgow fɛ hali bi,

²⁷ sabu ni nin mogow be to ka taga Zeruzalemu ka taga sarakaw bo Matigi Ala ta batoso konɔ, o jusu be se ka yelɛma o matigicekoro Robohamu fe, min ye Zuda masace ye. Ni a kera ten, o bɛna ne faga ka sekɔ Zuda masace Robohamu fe.»

²⁸ Ayiwa, masace ka hakiri jini o ko ra. O ko, a ka misiden bisigiya fla lalaga ni sanin ye, k'a fo mogow ye ko: «Aw ye Zeruzalemu taga dabra, Izirayelimogow! Aw ta alaw ye nin ye! Olugu le ka aw labo Misiran jamana ra!»

²⁹ A ka o misiden kelen bla Beteli dugu konɔ, ka kelen bla Dan dugu konɔ.

³⁰ Nka o ko kera sababu le ye ka mogow bla jurumun na; sabu mogow tagara fo Dan dugu konɔ ka taga o misiden bato yi.

³¹ O ko, Yerobohamu ka sonnikɛbon dow lo fana sonnikɛyɔrow ra kongori dow kan, ka mogɔ dow bo jamana mogow ra, ka olugu sigi sarakalasebagaya ra, k'a soro olugu tun te Levi ta gbamogɔ dow ye*.

³² Yerobohamu ka janagbe do fana sigi san karo seeginan na, karo tere tan ni loorunan lon na, i n'a fo janagbe min jɔgon tun be kera Zuda mara ra kakoro; ale yere ka saraka bo sarakabonan kan. A ka o le ke Beteli dugu konɔ, ka sarakaw bo misiden saninlamanw ye, a tun ka o misiden minw lalaga. A tun ka o sonnikɛyɔro minw lalaga kongoriw kan Beteli, a ka sarakalasebaga dow fana sigi janko olugu ye to ka sarakaw bo o sonnikɛyɔrow ra.

³³ Ayiwa, san karo seeginan na, karo tere tan ni loorunan lon na, a tun ka sarakabonan min lo Beteli, a tagara o yoro ra; a yere le tun ka o lon latige. A ka o lon ke janagbelon ye Izirayelimogow fe; o lon na, a yere yelenna ka taga wusunan saraka* bo o sarakabonan kan.

13

Matigi Ala ka Yerobohamu jaraki

¹ Ayiwa, Matigi Ala tun k'a ta ciraden do ci ka bo Zuda, ka na Beteli. O ciraden tagara se Beteli, k'a soro Yerobohamu be wusunan saraka jenina a ta sarakabonan kan.

² Ala ta ciraden perenna sarakabonan kunna, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na; a ko: «Ele sarakabonan, ele sarakabonan, Matigi Ala ko: <Dence do bɛna woro Dawuda ta gba ra, min togo bɛna la ko Yoziyasi. Sarakalasebaga minw be wusunan saraka* bora nin sonnikɛyɔro ra, lon do o dence bɛna o sarakalasebagaw yere ke saraka ye ele sarakabonan kan. O ko, o bɛna mogokolow fana jeni i kan.> »

³ O lon kelen yere ra, Ala ta ciraden ka tagamasien do yira; a ko: «Tagamasien min bɛna a yira ko nin kuma bora Matigi Ala le ra, o ye nin ye: nin sarakabonan bɛna peren, k'a tasuma buguri bon dugu ma.»

⁴ Masace Yerobohamu k'a ye ko Ala ta ciraden perenna ka o kumaw fo Beteli dugu ta sarakabonan ma minke, a k'a boro korota sarakabonan kunna k'a fo mogow ye ko: «Aw ye ce nin mina!» Nka Yerobohamu tun k'a boro min sin Ala ta ciraden ma, o boro jara ka lo, a ma se k'a lajigi tuun.

⁵ Sarakabonan fana perenna, tasuma buguri min tun be a kan, o bonna dugu ma; Ala ta ciraden tun ka tagamasien min fo, a kera ten, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

⁶ A kera ten minke, masace k'a fo Ala ta ciraden ye ko: «Sabari ka kuma Matigi Ala, i ta Ala fe, k'a daari ne ye, janko ne ye se ka ne boro lajigi.» Ala ta ciraden ka Matigi Ala daari minke, masace sera k'a boro lajigi; a boro kera a cogokoro ra.

⁷ Masace k'a fo Ala ta ciraden ye ko: «Na ne ta so, i ye na domuni ke; o ko, ne bɛna bonya di i ma.»

* **12:31 12.31** Ka kapa ni sariya ye, sarakalasebagaw tun ka kan ka bo Levi ta gba le ra. Nka o wagati ra, Levi ta mogow bee tun be Robohamu le ko Zuda mara ra.

⁸ Nka Ala ta ciraden ka masace jaabi ko: «Hali ni a kera ko i bena i ta sokonofenw taran kelen bee le di ne ma, ne tena taga i ta so; ne tena domuni ke, ne fana tena ji min,

⁹ sabu Matigi Ala ka o kuma le fo ne ye, ko ne man kan ka domuni ke, ko ne man kan ka ji min fana, ko ni ne tagara sira min fe, ko ne man kan ka seko o sira kelen fe.»

¹⁰ Ala ta ciraden ka o fo minke, a sekora sira were fe. A tun ka sira min ta ka na Beteli, a sekoto ma o sira kelen ta.

Cira do were ka Ala ta ciraden lafiri

¹¹ Ayiwa, o wagati ra, Ala ta ciracekoroba do tun be Beteli dugu konɔ. Ala ta ciraden tun nana ko minw ke o lon na Beteli dugu konɔ, ani a tun ka kuma minw bee fo masace ye, o ciracekoroba dencew nana o bee lakari o face ye.

¹² O face ka o pininka ko: «Ce tagara sira juman le fe?» Ala ta ciraden min tun bora Zuda, o tagato tun ka sira min ta, Ala ta ciracekoroba dencew ka o sira yira o face ra.

¹³ Cekoroba k'a fo a dencew ye ko: «Aw ye ne ta fali laben ne ye!» O ka fali laben a ye; a yelenna fali kan,

¹⁴ ka taga Ala ta ciraden no fe. A tagara a siginin sorɔ yirisunba jukoro; a k'a pininka ko: «Ala ta ciraden min bora Zuda, ele lo wa?» Ala ta ciraden k'a jaabi ko: «Ne lo!»

¹⁵ Ciracekoroba k'a fo a ye ko: «Na an ye taga so konɔ, i be taga domuni ke.»

¹⁶ Ala ta ciraden k'a jaabi ko: «Ne te se ka seko ka taga ni i ye; ne man kan ka domuni ke, walama ka ji min ni i ye yan mara ra;

¹⁷ sabu Matigi Ala ta kuma k'a fo ne ye ko: «I man kan ka domuni ke, walama ka ji min o yoro ra yi; i tagara sira min fe, i man kan ka seko o sira kelen fe.» »

¹⁸ Nka cekoroba k'a jaabi ko: «Ne fana ye Ala ta cira do le ye i ko ele. Meleke do le ka Matigi Ala ta kuma lase ne ma, ko: «Taga nin ce ta ka seko ka na ni a ye i ta so, a ye na domuni ke ka ji min.» » Nka ciracekoroba tun be faninya le fora.

¹⁹ Nka Ala ta ciraden ka o men minke, a sekora ni a ye ka taga domuni ke ka ji min a ta so.

Jara ka Ala ta ciraden faga

²⁰ Ayiwa, ka o siginin to domuni na, Matigi Ala k'a ta kuma lase ciracekoroba ma, ale min tun tagara Ala ta ciraden ta ka na ni a ye.

²¹ Cekoroba perenna k'a fo Ala ta ciraden Zudakace ye ko: «Matigi Ala ta kuma ye nin ye: «I banna Matigi Ala ta kuma ma; Matigi Ala, i ta Ala ka kuma min fo i ye, i ma o sira tagama.

²² I sekora ka na domuni ke, ka ji min nin yoro ra, k'a sorɔ Ala tun k'a fo i ye ko i kana domuni ke, i kana ji min yan. O ra, ele su tena don i bemaw ta kaburu koro.» »

²³ Ala ta ciraden ka domuni ke, ka ji min ka ban tuma min na, ciracekoroba min tun k'a laseko, ale k'a ta fali laben a ye.

²⁴ Ka Ala ta ciraden tagato to, a tagara ben ni jara do ye sira ra; jara k'a faga. A su lanin tora sira da ra yi; a ta fali tun lonin be a fan kelen fe, jara lonin be a fan do fe.

²⁵ Ayiwa, temebaga dow nana a su lanin ye sira ra, ka jara lonin ye a koro. Olugu tagara o ko lakari ciracekoroba ta dugu ra.

²⁶ O ciracekoroba min tun ka Ala ta ciraden laseko a ta tagama ra, ale ka o ko men minke, a ko: «Ala ta ciraden min banna ka Matigi Ala kan mina, ale lo. Matigi Ala k'a di jara ma, jara benna a kan k'a faga, i n'a fo Matigi Ala tun kumana a fe k'a lasomi cogo min na.»

²⁷ A k'a fo a dencew ye ko o ye a ta fali laben. Olugu k'a ta fali laben.

²⁸ A tagara Ala ta ciraden su lanin ye sira ra, ka fali ni jara ye a koro. Jara tun ma ce su domu, a ma fali fana faga.

²⁹ Ciracekɔrɔba ka Ala ta ciraden su ta k'a la fali kan, ka taga ni a ye dugu kɔnɔ, ka taga a sanga ke, k'a sutara.

³⁰ A tun ka kaburu min laben a yere ye, a k'a su don o kaburu kɔnɔ. Mɔgow k'a su kasi k'a fɔ ko: «E, an balemace!»

³¹ Ce sutaranin kɔ, cekɔrɔba k'a fɔ a dencew ye ko: «Ni ne sara, aw ye ne su don Ala ta ciraden su kɔrɔ; aw ye ne su la a su kɔrɔ;

³² sabu Matigi Ala k'a ci ko a ye na nin kuma minw fɔ Beteli dugu sarakabɔnan kama, ani Samari dugu sɔnnikebon bee kama, sigiya t'a ra, o kow bɛna dafa le.»

Yerobhamu ma kojugu dabra

³³ Nka o bee n'a ta, Yerobhamu ma yeɛma k'a ta sirajuguw bla. A belen ka ce dɔw ta jamana mɔgo suguyaw bee ra tuun, ka olugu ke a ta sarakalasebagaw ye a ta sɔnnikeyɔrɔw ra kongoriw kunna. Ni mɔgo o mɔgo tun b'a fe ka ke sarakalasebaga ye, a tun be o tigi bla sarakalasebagaya ra a ta sɔnnikeyɔrɔw ra.

³⁴ O le kera Yerobhamu ta somogow ta jurumun ye. O le kera o ben sababu ye, fɔ ka na o halaki pewu ka bo dugukolo kɔ kan.

14

Yerobhamu dence ta saya

¹ Ayiwa, o wagati ra, bana dɔ ka Yerobhamu dence Abiya mina.

² Yerobhamu k'a fɔ a muso ye ko: «Wuri, i ye fani dɔ don i yere ra, ka i cogoya yeɛma, janko mɔgo kana a lon ko i ye ne Yerobhamu muso le ye. Taga Silo; Ala ta cira Ahiya be yi. Ale le tun k'a fɔ ne ye ko ne bɛna ke nin jamana masace ye.

³ Burukun tan ta, ani burumisen dama dama, ani li bara kelen, i ye taga a fe. Ni i sera yi, min bɛna ke den na, a bɛna o fɔ i ye.»

⁴ Yerobhamu ka min fɔ, a muso k'a ke ten. A wurira ka taga Ahiya ta so, Silo dugu kɔnɔ.

O wagati ra Ahiya tun te yeri kera tuun; kɔrɔya tun k'a ja mina a ra.

⁵ Nka Matigi Ala tun k'a fɔ Ahiya ye ko: «A fe, Yerobhamu ta muso nato ye nin ye i fe ka na i pininka a dence ko ra, sabu a dence man kene. Ni a sera yan, i bɛna nin ni nin le fɔ a ye. Ni a nana, a bɛna a yere ke i ko mɔgo were.»

⁶ Tuma min na Ahiya k'a senkan men bonda ra dɔrɔn, a ko a ma ko: «Yerobhamu muso, i don! Mun koson i be i yere kera mɔgo were ye? Kumagbelen le be ne fe k'a fɔ i ye.

⁷ Seko, i ye taga a fɔ Yerobhamu ye ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne ka i kɔrɔta mɔgo tow ce ra, ka i ke ne ta mɔgow, Izirayelimogow kuntigi ye.

⁸ Ne ka masaya bosi Dawuda ta somogow ra k'a di i ma; nka ele ma ke i ko ne ta jonce Dawuda. Ale ka ne ta kumaw bee sira tagama, ka tugu ne kɔ ni a jusukun bee ye; ko minw terennin lo ne ja kɔrɔ, a ka o dɔrɔn le ke.

⁹ Minw bee temena ele ja fe, i ta kojugu temena olugu bee ta kan. I ka ala werew ke i yere ye, ka negge yeele ka o ke batofen werew ye ka o bato, ka ne jusu bo. I ka ne firi i yere kɔ fe le.

¹⁰ O koson ne bɛna kojugu ben ele Yerobhamu ta somogow kan, ka i ta cedenw bee halaki, jon fara hɔrɔn kan. Ne bɛna i ta duruja bee flan ka bo yi, fɔ ka taga o bee ban pewu, i n'a fɔ o be jamapama flan cogo min na.

¹¹ Ni Yerobhamu ta somogow min ka sa dugu kɔnɔ, wuruw le bɛna o domu. Ni min ka sa kongo ra, kɔnɔw le bɛna o domu; sabu Matigi Ala le k'a fɔ ten.»

¹² A ko muso ma ko: «Ayiwa, ele kɔni ye wuri ka taga so; ni i sen ka don dugu kɔnɔ dɔrɔn, i ta den be sa.

¹³ Izirayelimogow bee bena den sanga ke, k'a su don; Yerobohamu ta somogow bee ra, ale kelen su le bena don kaburu ra, sabu Yerobohamu ta somogow bee ra, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka kopuman sorɔ ale kelen le ra.

¹⁴ O ko, Matigi Ala bena masacekura sigi a yere ye Izirayeli jamana kunna, min bena Yerobohamu ta somogow bee halaki ka bo yi. Ayiwa, o lon be nana yi; a fo a yere sera ka ban.

¹⁵ Matigi Ala bena Izirayelimogow koro; o bena yereyere i ko bin min be lamaga ji kan. A tun ka nin jamanapuman min di o bemaw ma, a bena Izirayelimogow labo o jamana ra, ka o janjan ka taga Efirati ba ko fe; sabu o ka berew turu ka jo musoman Asera bato ni o ye, ka Matigi Ala jusu wuri.

¹⁶ Yerobohamu ka jurumun minw ke, ani a ka mogow lafiri ka o bla jurumun minw na, Matigi Ala bena ban Izirayelimogow ra o jurumunw le koson.»

¹⁷ Yerobohamu ta muso wurira ka taga. A tagara se Tirisa. A be sera bonda ma minke doron, den sara.

¹⁸ O k'a su don. Izirayelimogow bee k'a su kasi, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka o kuma min fo a ta baaraden ye, min ye cira Ahiya ye.

¹⁹ Ayiwa, Yerobohamu ta ko tow, a ka kere minw ke, ani a k'a ta masaya ke cogo min na, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

²⁰ Yerobohamu ka san mugan ni fla le ke masaya ra; o ko, a sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Nadabu sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Robohamu ta wagati

(Kibaroyaw flanan 12.1-16)

²¹ Sulemani dence Robohamu sigira masaya ra Zuda mara kunna, k'a si to san binaani ni kelen. A ka san tan ni wolonfla le ke masaya ra Zeruzalemu dugu konɔ, Matigi Ala tun ka o dugu min panawoloma Izirayeli jamana bee ra, k'a togo la o dugu ra. Robohamu bamuso tun ye Amanka le ye; a togo tun ye ko Naama.

²² Zuda ta mogow ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ. O ka jurumun ke ka teme hali o bemaw kan, k'a to Matigi Ala dimina, sabu o ka a ni ala werew jen ka o bato.

²³ Olugu fana ka sonnikeyorɔ dow ke, ka kabakurujanw lolɔ, ka sonnikerebere dow turu jo musoman Asera togo ra kongorijanw bee kunna, ani yiriba flaburumanw bee jukorɔ.

²⁴ Hali cew fana tun be o yere bla jatoya ra o sonnikeyorow ra jamana konɔ*. Matigi Ala tun ka siya minw ghen ka bo jamana ra Izirayelimogow na, o ka o siyaw ta ko haramuninw bee ladegi.

Misirankaw ka Robohamu kere

²⁵ Robohamu ta masaya san loorunan na, Misiran masace Sisaki nana Zeruzalemu kere.

²⁶ A ka Matigi Ala ta batoso naforow ta, ani masace yere ta so naforow; a ka fen bee ta. Masace Sulemani tun ka negebennan saninlaman minw lalaga, a ka o bee ta fana.

²⁷ Masace Robohamu ka negebennan siranegeraman dow lalaga, ka o bla o no ra; a ka o karifa masace ta so korosibagaw kuntigiw ma, minw tun be to ka masace ta so donda korosi.

²⁸ Ni masace tun be taga Matigi Ala ta batoso konɔ tuma o tuma, o korosibagaw tun be o negebennanw ta ka taga ni o ye Alabatoso konɔ; o ko, o be seko ni o ye so korosibagaw ta so konɔ.

²⁹ Ayiwa, Robohamu ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

* **14:24 14.24** O jatoya pogon tun be ke sonnikeyorow doron le ra. Musow tun be taga o cew no fe; o fana tun ye o jow ta landa do le ye.

³⁰ Kere tun be Yerobohamu ni Robohamu ce wagati bee.

³¹ O ko, Robohamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe, Dawuda ta masabonba konɔ. A bamuso togo tun ye ko Naama; Amonka tun lo. A dence Abiyamu sigira masaya ra a no ra.

15

Zuda masace Abiyamu ta wagati

(Kibaroyaw flanan 13.1-3,22-23)

¹ Masace Yerobohamu, min ye Nebati dence ye, ale ta masaya san tan ni seeginan na, Abiyamu sigira masaya ra Zuda mara kunna.

² A ka san saba le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Mahaka; ale tun ye Abisalomu denmuso do le ye.

³ A face tun ka jurumun minw bee ke folofolo ale na fe, a ka o nogon bee ke fana. A ma tugu Matigi Ala, a ta Ala ko ni a jusukun bee ye, i n'a fo a bemace Dawuda tun tugura Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye cogo min na.

⁴ Nka Dawuda koson, Matigi Ala, a ta Ala ka masaya jigiya to a ta somogow ye belen, k'a dence do sigi masaya ra Zeruzalemu, a sanin ko, janko Zeruzalemu dugu ye baraka sorɔ;

⁵ sabu ko minw terennin be Matigi Ala na korɔ, Dawuda tun be o le ke. Matigi Ala tun ka fen o fen fo a ye, a tun ma jenge ka bo o si sira kan a si bee ra, fo Hetikace Huri ta ko*.

⁶ Robohamu si to bee ra, kere tun be ale ni Yerobohamu ce.

⁷ Ayiwa, Abiyamu ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ. Kere tun be Abiyamu ni Yerobohamu fana ce.

⁸ O ko, Abiyamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Asa sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Asa ta wagati

(Kibaroyaw flanan 14.1-2; 15.16-19; 16.1-6,11-14)

⁹ Ayiwa, Izirayeli masace Yerobohamu ta masaya san mugannan na, Asa sigira masaya ra Zuda mara kunna.

¹⁰ A ka san binaani ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A mamamuso togo le tun ye ko Mahaka; ale tun ye Abisalomu denmuso do le ye.

¹¹ Ko minw terennin lo Matigi Ala na korɔ, Asa ka o le ke, i ko a bemace Dawuda.

¹² Ce minw tun be o yere bla jatoya ra sonnikeyorow ra, a ka olugu bee ghen ka bo jamana konɔ. A bemaw tun ka batofen minw bee lalaga, a ka o bee cen ka bo yi.

¹³ A k'a mamamuso Mahaka yere bo masamusoya ra, sabu ale tun ka batofen haramunin do lalaga jo musoman Asera togo ra. Asa ka o batofen ci, ka taga a jeni Sedoron ko yoro ra.

¹⁴ Nka o bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, olugu tora yi, k'a sorɔ Asa yere tun tugura Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye a si bee ra.

¹⁵ A face tun ka fen minw bla danna Matigi Ala ye, warigbe ni sanin, ani fen tow, ani ale yere tun ka fen minw bla danna Matigi Ala ye, a nana o fenw bee bla Matigi Ala ta batoso konɔ.

¹⁶ Kere tun be Asa ni Izirayeli masace Bahesa ce o ta masaya wagati bee ra.

¹⁷ Izirayeli masace Bahesa nana taga Zuda mara kere. A ko a be Rama dugu lamini ni kogo ye, janko mogɔ kana se ka bo, walama ka don Zuda masace Asa ta mara konɔ.

¹⁸ A kera ten minke, warigbe ni sanin min tun tora Matigi Ala ta batoso naforoblayoro ra, ani min tun tora masaso naforoblayoro ra, Asa ka o bee ta, ka

* 15:5 15.5 Hetikace Huri ta ko: aw ye Samawilu flanan 11 fe.

o di a ta jamana jamogow ma, ko o ye taga a di Siri jamana masace Beni Hadadi ma, min face togo ye ko Tabirimon, ani a bemace togo ye ko Esiyon; Beni Hadadi tun siginin be Damasi dugu le konon; Asa k'a fo Beni Hadadi ye ko:

¹⁹ «A to ele ni ne ye jennogonya don, i ko ne face ni i face tun k'a ke cogo min na. A fle ne be nin warigbe ni nin sanin ci i ma, ka o ke i ta bonya ye. O ra, jennogonya min tun be i ni Izirayeli masace Bahesa ce, o jennogonya cen, janko a ye faran ne ra.»

²⁰ Beni Hadadi sonna masace Asa ta kuma ma. A k'a ta kerekedenw kuntigiw ci ka taga Izirayeli duguw kama. O tagara Iyon dugu ni Dan dugu, ani Abeli Beti Mahaka dugu, ani Kinereti mara bee kere ka se o ra, ani Nefitali mara bee.

²¹ Bahesa nana o men minke, a ka Rama dugu kogo lori dabla, ka taga to Tirisa.

²² A kera ten minke, masace Asa ka Zuda mogow bee wele, a ma mogow si to ni a ma min wele; Bahesa tun be lori kera ni kabakuruw, ani yiri minw ye, a ko mogow ye taga o fenw ce ka na. Masace ka o fenw ce, ka o ke ka Geba dugu lo, Boniyaminu ta mara ra, ani Misipa dugu.

²³ Ayiwa, Asa ta kewale tow bee, a ta cefariya, ani a ka ko minw bee ke, ani a ka dugu minw kogow lo, o kow sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konon. Nka a nana korowagati min na, sendimi do k'a mina.

²⁴ O ko, Asa sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe, a bemace Dawuda ta masabonba* konon. A dence Yosafati sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Nadabu ta wagati

²⁵ Zuda masace Asa ta masaya san flanan na, Yerobohamu dence Nadabu sigira masaya ra, Izirayeli mara ra. A ka san fla le ke masaya ra Izirayeli mara kunna.

²⁶ A ka kojugu ke Matigi Ala ja korow; a face tun ka sira min tagama, a fana ka o le ta. A face tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ka o jurumunw jagon le ke fana.

²⁷ Ayiwa, Ahiya dence Bahesa, min ye Isakari ta ghamogow do ye, ale nana janfa siri Nadabu kama. Lon do, tuma min na Bahesa ni Izirayeli ta kerekajama bee tun ka Gibeton dugu lamini, ko o be dugu kere, Bahesa tagara ben Nadabu kan k'a faga, Gibeton dugu korow yi. Gibeton tun be Filisikaw ta mara le ra.

²⁸ Bahesa ka Nadabu faga Zuda masace Asa ta masaya san sabanan le ra, ka sigi masaya ra a no ra.

²⁹ Bahesa sigira masaya ra tuma min na, a ka Yerobohamu ta somogow bee faga. A ma Yerobohamu ta mogow si to nin na; a ka o bee le faga ka ban, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka o kuma min fo a ta baarden Silokace Ahiya ye.

³⁰ O kera Yerobohamu ta jurumunw le koson, ani a tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri.

³¹ Nadabu ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw ta kitabu konon.

³² Kere tun be Asa ni Izirayeli masace Bahesa ce o ta masaya tere bee ra.

Izirayeli masace Bahesa ta wagati

³³ Zuda masace Asa ta masaya san sabanan na, Ahiya dence Bahesa sigira masaya ra Izirayeli mara bee kunna; a tun siginin be Tirisa dugu konon. A ka san mugan ni naani le ke masaya ra.

³⁴ A ka kojugu ke Matigi Ala ja korow; a ka Yerobohamu ta sira ta. Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ka o jurumunw ke.

16

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase Hanani dence Yehu ma, ko a ye a lase masace Bahesa ma, k'a fo a ye ko:

² «Ne ka ele lawuri ka i bɔ dugu ma, ka i ke ne ta mɔgow jamɔgo ye, minw ye Izirayelimɔgow ye; nka ele ka Yerobohamu ta sira le tagama, ka ne ta mɔgow bla jurumun na, minw ye Izirayelimɔgow ye, k'a to o ka ne jusu wuri o ta jurumun kosɔn.

³ O ra, ne bɛna ele Bahesa ni i ta somɔgow bɛɛ flan ka bɔ yi, ka i ta so ke i n'a fɔ Nebati dence Yerobohamu ta so kɛra cogo min na.

⁴ Ni Bahesa ta somɔgo min ka sa dugu kɔnɔ, wuruw le bɛna o domu; ni min ka sa kongo ra, kɔnɔw le bɛna o domu.»

⁵ Bahesa ta kɛwale tow, a ka ko minw bɛɛ ke, ani a ta cɛfariya, o bɛɛ sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ.

⁶ O kɔ, Bahesa sara, ka taga fara a bɛmaw kan; o k'a su don Tirisa. A dence Ela sigira masaya ra a nɔ ra.

⁷ Matigi Ala tun k'a ta kuma lase cira Yehu ma, min ye Hanani dence ye, k'a fɔ Bahesa ni a ta somɔgow ye. Ala tun ka o kuma fɔ a ta kojuguw le kosɔn, a tun ka kojugu minw bɛɛ ke Matigi Ala na kɔrɔ, ka Ala jusu wuri ni a ta kɛwalejuguw ye, i n'a fɔ Yerobohamu ta somɔgow tun k'a ke cogo min na; ka fara o kan, Bahesa tun ka Yerobohamu ta somɔgow halaki fana.

Izirayeli masace Ela ta wagati

⁸ Zuda masace Asa ta masaya san mugan ni wɔɔrɔnan na, Bahesa dence Ela sigira masaya ra Izirayeli mara kunna. A ka san fla le ke masaya ra; a tun bɛ Tirisa.

⁹ A ta jamana jamɔgo min togo tun ye ko Zimiri, ale nana janfa siri a kama. Ale le tun ye sowotorotigiw ta jenkuru tarance kuntigi ye. Lon do, Ela tun bɛ Tirisa dugu kɔnɔ, a tun bɛ dorɔ minna fɔ k'a yere janamini Aritisa ta so kɔnɔ; Aritisa le tun ye masaso kunnasigibaga ye Tirisa dugu kɔnɔ.

¹⁰ Zimiri tagara ben a kan k'a faga; o kɔ, a sigira masaya ra a nɔ ra. O kɛra Zuda masace Asa ta masaya san mugan ni wolonflanana le ra.

¹¹ Kabini Zimiri ka fanga ta ka sigi masaya ra dorɔn, a ka Bahesa ta somɔgow bɛɛ faga. A ma cɛ si to, a ma balema si to, a ma teri si to.

¹² Zimiri ka Bahesa ta somɔgow bɛɛ le halaki, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fɔ cira Yehu ye k'a lase Bahesa ma.

¹³ O kow kɛra Bahesa ni a dence Ela ta jurumunw le kosɔn, ani a tun ka Izirayelimɔgow bla jurumun minw na, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri.

¹⁴ Ela ta kɛwale tow, a ka ko minw bɛɛ ke, o bɛɛ sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ.

Izirayeli masace Zimiri ta wagati

¹⁵ Zimiri sigira masaya ra Zuda masace Asa ta masaya san mugan ni wolonflanana na; a tun siginin bɛ Tirisa dugu le kɔnɔ. A ka tere wolonfla le ke masaya ra.

O wagati ra, kerekedenw tun ka Gibeton dugu lamini; o dugu min bɛ Filisikaw ta mara ra.

¹⁶ Mɔgow tora o yoro ra, k'a mɛn ko Zimiri ka janfa siri masace kama fɔ k'a faga. O lon yere ra, Izirayeli ta kerekɛjama kuntigi min ye Omiri ye, kerekedenw bɛɛ ka ale ke Izirayeli masace ye kerekɛyoro ra yi.

¹⁷ A kɛra ten minke, Omiri ni a ta kerekedenw bɛɛ bɔra Gibeton, ka taga Tirisa dugu lamini.

¹⁸ Zimiri nana a ye ko o bɛ jini ka se soro dugu kan minke, a tagara don masaso bon do kɔnɔ, ka tasuma don masaso ra; ale yere fagara tasuma ra yi.

¹⁹ Zimiri sara a ta jurumunw kosɔn o cogo le ra, sabu a ka kojugu ke Matigi Ala na kɔrɔ; a tun ka Yerobohamu ta sira le ta, k'a ta kojugu jɔgon le ke, min tun k'a to Izirayelimɔgow ka Ala hake ta.

²⁰ Zimiri ta kewale tow, a ka jen min siri, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

²¹ O wagati ra, Izirayelimogow taranna ka ke jenkuru fla ye. Fan kelen gbanna Ginati dence Tibini ko, ka ale ke o ta masace ye; tow gbanna Omiri ko.

²² Nka minw tun gbanna Omiri ko, olugu sera Ginati dence Tibini ta mogow ra. Tibini sara, Omiri sigira masaya ra.

Izirayeli masace Omiri ta wagati

²³ Zuda masace Asa ta masaya san bisaba ni kelennan le ra Omiri kera Izirayeli masace ye. A ka san tan ni fla le ke masaya ra. A ka san wooro ke Tirisa minke,

²⁴ a tagara yoro do san Samari kuru kan warigbe waga wooro (6 000), Semeri fe. A ka dugu do lo o kuru kan, ka o dugu togo la ko Samari, ka kapa ni yorotigi togo ye, min ye Semeri ye.

²⁵ Omiri ka kojugu ke Matigi Ala ja koro. Masace to minw tun temena a ja fe, a ta kewalew juguyara ni olugu bee ta ye.

²⁶ A ka Nebati dence Yerobohamu ta kojugu jogon bee le ke, ka jurumunw ke, ani ka Izirayelimogow fana bla jurumun na, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri ni o ta batofen gkansanw ye.

²⁷ Omiri ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, ani a ta cefariya, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

²⁸ O ko, Omiri sara, ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Samari. A dence Akabu sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Akabu ta wagati

²⁹ Zuda masace Asa ta masaya san bisaba ni seeginan le ra Omiri dence Akabu sigira masaya ra Izirayeli mara kunna. Omiri dence Akabu ka san mugan ni fla le ke masaya ra Izirayeli; a tun siginin be Samari.

³⁰ Omiri dence Akabu ka kojugu ke Matigi Ala ja koro, fo ka teme a nafemogo tow bee kan.

³¹ A ka Nebati dence Yerobohamu ta jurumun jogon ke; nka o si m'a wasa, a belen tagara Sidonkaw ta masace Etibali denmuso furu, min togo ye ko Yezabeli. A k'a kinbiri gban olugu ta batofen koro, min ye Baali* ye, ka o bato.

³² A ka jobon do lo o jo ye Samari, ka sarakabonan do lo o bon konɔ o jo ye, min ye Baali ye.

³³ Akabu ka bere do fana turu, janko ka jo musoman Asera bato o bere koro. Akabu ka kojugu caman were ke, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri; Izirayeli masace minw temena a ja fe, a ta kojugu temena olugu bee ta kan.

³⁴ Ale ta wagati le ra, Betelikace min togo tun ye ko Hiyeli, ale wurira ka Zeriko dugu lo kokura. A be baara dabo lon min na, a dence folo min ye Abiramu ye, o sara. A be dugu donda konw don lon min na, a dence laban min ye Segubu ye, o fana sara. O kow kera ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye, a tun ka min fo Nuni dence Yosuwe ye*.

17

Iliya ko sanji tena ben Izirayeli jamana ra

¹ Ce do tun be Tisibe dugu konɔ Galadi mara ra, a togo tun ye ko Iliya*; ale k'a fo Akabu ye ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman, Izirayeli ta Ala togo ra, ne be baara ke Ala min ye, ko nin san nataw bee ra, gomiji foyi tena jigi, sanji fana tena ben, fo ni ne yere le nana a fo ko sanji ye ben tuun.»

* **16:34 16.34** O kuma tun konna ka fo folofolo Yosuwe kitabu konɔ 6.26. * **17:1 17.1** Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

Iliya tagara to Keriti ko da ra

² Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya ma ko:

³ «Bo nin yoro ra, ka taga tereboyanfan na, i ye taga dogo Keriti ko koro, Zuriden ba tereboyanfan na.

⁴ I bena to ka ko ji min. Ne k'a fo kankan dow ye ko o ye to ka domuni di i ma yi.»

⁵ Iliya tagara. Matigi Ala k'a fo a ye cogo min na a k'a ke ten. A tagara sigi Keriti ko koro, Zuriden ba tereboyanfan na.

⁶ Kankan dow tun be to ka na buru ni sogo di a ma sogoma ni wula fe. A tun be to ka ko ji min.

⁷ Nka sani wagati do ce, ko ji jara, sabu sanji foyi tun te benna jamana ra.

Iliya tagara to muso do fe Sarepita

⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya ma k'a fo a ye ko:

⁹ «Wuri ka taga Sarepita dugu kono, Sidon mara ra, i ye taga to yi. Ne k'a fo muso ce sanin do ye o yoro ra, ko a ye domuni di i ma.»

¹⁰ Iliya wurira o le ra ka taga Sarepita. A be sera dugu donda ra minke, a ka muso do ye, min ce tun sara; muso tun be loko le pinina. Iliya k'a wele k'a fo a ye ko: «Sabari, i ye taga ji do ta minan do kono ka na a di ne ma, ne ye o min.»

¹¹ Muso tagato jitayoro ra, Iliya k'a wele tuun k'a fo a ye ko: «Sabari, i nato, i ye na ni domuni donnin fana ye i boro.»

¹² Muso k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala, i ta Ala panaman togo ra, ko domunifen foyi le te ne fe so kono. Mugu boronja kelen doron le be ne fe minan do kono, ani turu fitini be daga do kono. O koson ne tun be nin logoden dama dama tomona, ka taga so, ka taga o fenw tobi ne ni ne dence ye. Ni an koni ka o domu ka ban, o tuma an be sigi ka saya makono.»

¹³ Iliya k'a fo a ye ko: «I kana siran. I k'a fo cogo min na, taga so, i ye taga a ke ten. Nka mugu ni turu min be i boro, i ye buru fitini lalaga ni o ye ka na o di ne ma folo; o ko, i ye do fana tobi i yere ni i dence ye;

¹⁴ sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala k'a fo ko: «Mugu tena ban minan kono, turu fana tena dese daga kono, fo lon min na Matigi Ala bena sanji ben jamana kan.» »

¹⁵ Iliya k'a fo cogo min na, muso tagara a ke ten. Muso ni a ta somogow, ani Iliya ka domuni soro lon bee, ka taga se fo wagatijan;

¹⁶ sabu mugu ma ban minan kono, turu fana ma dese daga kono, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka o kuma min don Iliya da ra.

Iliya ka muso dence su lakunu

¹⁷ Ayiwa, o kow ko, o muso min tun ye a jatigimuso ye, o dence banara; bana juguyara, fo den nenekiri nana lo.

¹⁸ Muso k'a fo Iliya ye o le ra ko: «Ala ta ciraden, o tuma ko juman le be ele ni ne ce sa? O tuma ra i nana ne fe ka na ne hakiri jigi ne ta kojuguw ra le wa?»

¹⁹ Iliya k'a jaabi ko: «I dence di ne ma.» Iliya ka den mina a boro, ka yelen ka taga ni a ye a yere ta bon kono sankaso kunna, ka taga a la a yere ta lanan kan.

²⁰ A ka Matigi Ala daari ko: «E, Matigi Ala, ne ta Ala, yala i be son ka kojugu ke nin muso ce sanin fana ra, k'a to a dence ye sa, k'a soro a ka ne lajigi a ta so wa?»

²¹ O ko, Iliya lara den kan fo sinaga saba, ka Matigi Ala daari ni kanba ye, k'a fo ko: «Matigi Ala, ne ta Ala, ne be i daari, a to nin den nin ye seko a ma!»

²² Matigi Ala ka Iliya ta daariri lamen. Den nin sekora a ma, a panamanyara tuun.

²³ Iliya ka den ta, ka jigi ka bo ni a ye bon kono, sankaso kono, ka taga a di a bamuso ma. A ko a ma ko: «I dence ye nin ye, a panamanyara.»

²⁴ Muso ka Iliya jaabi ko: «Sisan koni, ne k'a lon yere le ko ele ye Ala ta ciraden le ye; Matigi Ala be kuma minw don i da ra k'a fo, o fana ye can le ye.»

18

Iliya tagara masace Akabu fe

¹ Wagatijan temenin ko, tuma min na sanji lora ka se fo san saba, lon do Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya* ma, k'a fo a ye ko: «Taga Akabu fe; sisan ne bena sanji lana dugukolo kan.»

² Iliya tagara Akabu fe.

O y'a soro kongu juguyara Samari mara ra kosebe.

³ Akabu k'a ta masaso kunnasigibaga wele ka na, min togo tun ye ko Abidiyasi. Matigi Ala nasiran tun be Abidiyasi ra kosebe;

⁴ sabu wagati min na Yezabeli tun b'a fe ka Matigi Ala ta ciraw bee halaki ka ban pewu, Abidiyasi tun ka cira keme bosi, ka o taran ce bilooru looru, ka taga o dogo kuruwo dow kono, ka to ka domuni ni ji di o ma.

⁵ Akabu k'a fo Abidiyasi ye ko: «Taga jamana yaala; ni i ka bunun do, walama ko do ye yoro do ra, a be se ka ke ko an bena bin soro o yoro ra, ka o di an ta sow ni an ta sofaliw ma, janko a kana na ke jagboya ye ko an ye o faga.»

⁶ O ka jamana taran o fla ce. Akabu kelen tagara fan do fe, Abidiyasi tagara fan do were fe.

⁷ Ka Abidiyasi to sira ra, a tagara bara ka ben ni Iliya ye. Abidiyasi ka Iliya ye minke, a k'a lon; a k'a kinbiri gban, k'a ja biri dugu ma, k'a fo ko: «Ele le ye ne matigice Iliya ye wa?»

⁸ Iliya k'a jaabi ko: «Ne lo! Taga a fo i matigice Akabu ye ko: <Iliya ye nin ye yan!>»

⁹ Abidiyasi ko: «O tuma ne ka mun kojugu le ke, ka na a ke ko i b'a fe ka ne don Akabu boro, k'a to a ye ne faga.

¹⁰ Ne be kari Matigi Ala, i ta Ala panaman togo ra, ko o yoro te yi, ani o jamana fana te yi, ni ne matigice ma mogi ci ka taga yoro min na ka taga i yoroni. Ni mogow tun sekora ka na a fo a ye ko i te yi, a tun b'a fo ko o yoro mogow, walama ko o jamana mogow ye kari, ni can lo, ko i te yi.

¹¹ Sisan ele ko ne ma ko ne ye taga a fo ne matigice ye ko: <Iliya ye nin ye yan!>

¹² K'a soro ni ne nana bo ele koro sisan ka taga doron, Matigi Ala Nin bena i ta ka taga ni i ye yoro do ra, ne ma yoro min lon. Ni ne tagara o fo Akabu ye, ni a ma na i ye, a bena ne faga. K'a soro Matigi Ala nasiran be ne ra kabini ne fitiniman.

¹³ Wagati min na Yezabeli tun be Matigi Ala ta ciraw fagara, ne ka min ke, o ma o lakari i ye wa, ne matigice? Ne ka Matigi Ala ta cira keme bosi, ka taga olugu dogo kuruwo dow kono, ce bilooru looru, ka to ka domuni ni ji di o ma.

¹⁴ Sisan ele ko ne ma ko: <Taga a fo i matigice ye ko: Iliya ye nin ye yan!> A bena ne faga le ke.»

¹⁵ Iliya ko: «Ne be kari Fangatigi Ala panaman togo ra, ne be baara kera min ye, ko bi koni, ne be taga Akabu fe.»

¹⁶ Abidiyasi tagara Akabu kunben, ka o kow lakari a ye. Akabu tagara Iliya no fe.

¹⁷ Akabu ka Iliya ye minke doron, a k'a fo a ye ko: «Ele le ye Izirayelimogow segebaga ye!»

¹⁸ Iliya k'a jaabi ko: «Ne te Izirayelimogow segebaga ye de! Ele ni i face ta somogow lo; sabu aw banna Matigi Ala ta kuma ma, ka taga to ka Baali* ta jow le son.

¹⁹ Taga a fo ko o ye Izirayelimogow bee lajen ne koro Karimeli kuru kan, ani cira keme naani ni bilooru minw be Baali ta jo sonna, ani cira keme naani minw be Asera ta jo musoman sonna, o cira minw be domuni ke masamuso Yezabeli fe.»

Iliya ni Baali ta ciraw

* 18:1 18.1 Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

²⁰ Akabu ka cira bla ka taga Izirayeli yoro bee ra, ka Baali* ta ciraw lajen Karimeli kuru kan.

²¹ Iliya gbarara jama bee lajennin na, k'a fo o ye ko: «O tuma aw bena sirafatagama dabra wagati juman le? Ni Matigi Ala le ye Ala ye, o tuma aw ye tugu ale ko; nka ni Baali le ye Ala ye, aw ye tugu ale ko.» Jama ma Iliya jaabi.

²² Iliya k'a fo jama ye tuun ko: «Ne kelen le tora Matigi Ala ta ciraw ra, k'a soro Baali ta cira keme naani ni bilooru le be yan.

²³ Ayiwa, aw ye misitoran fla di an ma. Olugu ye misitoran kelen ta, k'a faga k'a boso k'a sogo la logo kan, nka o kana tasuma don a koro. Ne fana bena misitoran kelen ta k'a boso k'a la logo kan, ne te tasuma don a koro.

²⁴ O ko, aw ye aw ta ala daari, ne fana be Matigi Ala daari. Ni ala min ka daariri jaabi ni tasuma ye, o le ye Ala yere ye.» Jama bee lajennin ka Iliya jaabi ko: «An sonna i ta kuma ma!»

²⁵ Iliya k'a fo Baali ta ciraw ye ko: «Aw le ye kon ka misitoran kelen ta k'a laben, sabu aw le ka ca; o ko, aw ye aw ta ala daari, nka aw kana tasuma don logo ra.»

²⁶ O ka misitoran kelen di o ma; o ka o mina ka o laben ka o sogo la logo kan. O ko, o ka o ta jo togo wele, min ye Baali ye, k'a daari, k'a ta sogoma, fo ka taga tere se kuncu; o ko: «Baali, an jaabi!» Nka kumakan ma men, jaabiri ma ke. O tun ka sarakabonan min lalaga, o ka don ke ka o lamini.

²⁷ Tere sera kuncu minke, Iliya ka o logobo. A ko: «Aw ye peren kosebe! I n'a fo ala lo, i b'a soro ko a be miirira ko do le ra, walama a be baara do le ra, walama a tagara dugu ra; a be se ka ke fana ko a be sunogora le; aw ka kan k'a lakunu.»

²⁸ O ka ke kulebaw ci ye, ka ke o yere tigetige ye ni o ta muruw ni o ta tamanw ye, ka kapa ni o ta landa ye, fo ka jori bo o yere ra.

²⁹ Tere jengera donnin tuma min na, o ka cirayakuma caman fo, fo ka taga wulafesaraka bowagati se. Nka kumakan ma bo, jaabiri ma ke, mankan si ma bo.

³⁰ Iliya k'a fo jama bee lajennin ye ko: «Aw ye gbara ne ra yan!» Mogow gbarara a ra. Matigi Ala ta sarakabonan min tun cenna, a ka o lalaga kokura.

³¹ A ka kabakuru tan ni fla ta, Yakuba ta durujaw ta gbaw be kelen kelen togo ra, sabu Matigi Ala tun k'a fo ale Yakuba le ye ko: «I togo bena la ko Izirayeli.»

³² A ka o kabakuruw ta ka sarakabonan do lalaga Matigi Ala togo ra. A ka dinga do sogi ka sarakabonan lamini; ji litiri bisaba tun be se ka don o dinga konu.

³³ A ka logo lala sarakabonan kan, ka misitoran boso, k'a sogo la logo kan. O ko, a k'a fo mogow ye ko: «Aw ye daga belebele naani fa ji ra, k'a bon saraka ni logow kan.» O k'a ke ten.

³⁴ A ko: «Aw ye do were bon a kan tuun!» O ka do bon a kan tuun. A ko: «Aw ye do bon a kan tuun, k'a ke fo sinaga saba.» O k'a ke ten, k'a se fo sinaga saba.

³⁵ Ji woyora sarakabonan fan bee ra, fo ka dinga fa.

³⁶ Wulafesaraka bowagati sera minke, cira Iliya gbarara ka taga lo sarakabonan koro, k'a fo ko: «Matigi Ala, Ibrahima ni Isiyaka ni Izirayeli ta Ala, a to nin mogow ye a lon bi ko ele le ye Ala ye Izirayeli jamana ra, ko ne le ye i ta baaraden ye, ko ne ka nin kow bee ke i togo le ra fana.

³⁷ E, Matigi Ala, ne jaabi, ne jaabi Matigi Ala, janko nin mogow ye a lon ko ele Matigi Ala le ye Ala ye, ko ele b'a fe o ye seko i ma ni o jusukun bee ye.»

³⁸ Iliya ka o fo minke doron, Matigi Ala ta tasuma jigira ka saraka jeni, ani logow, ani kabakuruw, ani o yoro dugukolo bee; ji min tun be dinga konu, tasuma ka o be ja.

³⁹ Jama bee ka o ye minke, o bee ka o kinbiri gban ka o na biri dugu ma, ka to k'a fo ko: «Matigi Ala le ye Ala ye! Matigi Ala le ye Ala ye!»

⁴⁰ Iliya k'a fɔ o ye ko: «Aw ye Baali ta ciraw bɛɛ mina, hali kelen kana bɔsi.» Mɔgow ka o mina. Iliya ko o ye jigi ni o ye Kison kɔda ra. O tagara o bɛɛ kannatige yi.

Sanji benna

⁴¹ O kɔ, Iliya k'a fɔ Akabu ye ko: «Taga, i ye taga domuni kɛ, ka min, sabu nin ye sanjiba dɔ mankan le ye tan.»

⁴² Akabu tagara, ka taga domuni kɛ, ka min. Iliya yelenna Karimeli kuru kunna, ka taga biri dugu ma k'a na dogo a kinbiri fla cɛ.

⁴³ A k'a fɔ a ta baaraden kanbelen ye ko: «Taga fleri kɛ kɔgoji fan na.» Kanbelen tagara fleri kɛ, ka na a fɔ Iliya ye ko: «Foyi tɛ yi!» Iliya k'a ci ten fɔ sinaga wolonfla.

⁴⁴ A sinaga wolonflanana, a ko: «Sankaba fitini dɔ bɛ wurira kɔgoji fan na. A bonya bɛ i ko borotɛgɛ.» Iliya k'a fɔ a ye ko: «Taga a fɔ Akabu ye ko a ye a ta sowotoro labɛn ka taga, janko sanji kana na a bari ka taga.»

⁴⁵ Sankabaw nana sankolo yɔrɔ bɛɛ fin. Fɔrɔ wurira, sanjiba benna. Akabu yelenna a ta sowotoro kɔnɔ ka taga Zizireli.

⁴⁶ Matigi Ala ta sebgaya tora Iliya kan. A k'a yɛɛ cɛsiri, ka bori Akabu na fɛ ka taga se fɔ Zizireli dugu donda ra.

19

Iliya borira Yezabeli na

¹ Iliya* tun ka ko minw kɛ, ani a tun ka Baali* ta ciraw faga cogo min na, Akabu tagara o bɛɛ fɔ Yezabeli ye.

² Yezabeli ka cira bla ka taga a fɔ Iliya ye ko: «I ka min kɛ nin ciraw bɛɛ kelen kelen na, sini ni ne ma o nɔgɔn kɛ ele ra o wagati kelen na fiyewu, o tuma an ta batofɛnw ye tɔrɔ suguya bɛɛ la ne kan.»

³ Iliya siranna; a borira k'a yɛɛ kisi. A tagara se Beri Seba, Zuda mara ra minke, a k'a ta baaraden to o yɔrɔ ra yi.

⁴ Ale yɛɛ ka kongokolon sira ta, ka tere kelen tagama kɛ, ka taga se yirisunnin dɔ kɔrɔ; a sigira o yirisunnin jukɔrɔ ka saya daari Ala fɛ; a ko: «E, Matigi Ala, tɔ si le tɛ ne ra tuun. Ne nin mina, sabu ne man fisa ni ne bɛmaw ye.»

⁵ A ka o fɔ minke, a lara o yiri jukɔrɔ yi ka sunɔgo.

O yɔrɔnin bɛɛ ra, melekɛ dɔ nana maga a ra, k'a fɔ a ye ko: «Wuri ka domuni kɛ!»

⁶ A wurira ka fleri kɛ minke, a ka buru dɔ blandin ye a kunyanfan na, o bɛ deri ka buru min nɔgɔn jɛni kabakuru gbannin kan, ani jibara kelen. A ka o buru dɔ domu ka ji min, ka seko ka la tuun.

⁷ Matigi Ala ta melekɛ nana a sinaga flanan na, ka na maga a ra tuun, k'a fɔ a ye ko: «Wuri ka domuni kɛ, sabu sira ka jan.»

⁸ A wurira ka domuni kɛ, ka ji min. O domuni ka baraka don a ra minke, a wurira ka tere binaani ni su binaani kɛ tagama ra, ka taga se fɔ Ala ta kuru ma, min ye Horebu kuru ye.

⁹ A donna kuruwo dɔ kɔnɔ o yɔrɔ ra yi, ka si yi.

Matigi Ala k'a yɛɛ yira Iliya ra

Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya ma, k'a pininka ko: «Iliya, i bɛ mun le kera yan?»

¹⁰ Iliya ko: «Ne ka siyɛn ta ni mɔgow ye ni ne baraka bɛɛ ye, Matigi Ala, Fangatigi tɔgo kosɔn. I tun ka jɛnɔgɔnya* min don ni Izirayelimɔgow ye, o ka o cɛn; o ka i ta sarakajɛnifɛnw* cici, ka i ta ciraw faga ni kɛrɛkemuru ye. Ne kelenpe le tora; sisan o b'a fɛ ka ne fana faga.»

¹¹ Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Bɔ, ka taga lɔ kuru kunna, Matigi Ala na kɔrɔ.»

* 19:1 19.1 Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

Matigi Ala nana temɛ. Fɔɔɔba barakaman dɔ wurira, fɔ a bɛ kuruw pɛrɛn, ka farakuruw cici Matigi Ala na kɔrɔ. Nka Matigi Ala tun tɛ o fɔɔɔba ra. Fɔɔɔ temenin kɔ, dugukolo yerɛyerɛra; nka Matigi Ala tun tɛ o dugukoloyerɛyerɛ ra.

¹² Dugukoloyerɛyerɛ kɔ fɛ, tasuma dɔ nana; nka Matigi Ala tun tɛ tasuma ra fana. Tasuma temenin kɔ, mankan numannin fitini dɔ bɔra.

¹³ Iliya ka o mankan mɛn minke, a k'a ta deregeba kɛ k'a na datugu, ka bɔ ka lo kuruwo donda ra.

Kumakan dɔ bɔra; a ko Iliya ma ko: «Iliya, i bɛ mun le kɛra yan?»

¹⁴ Iliya ko: «Ne ka siyɛn ta ni mɔgɔw ye ni ne baraka bɛɛ ye, Matigi Ala, Fangatigi tɔgɔ kosɔn. I tun ka jɛnɔgɔnya min don ni Izirayelimɔgɔw ye, o ka o cɛn; o ka i ta sarakajɛnifɛnw cici, ka i ta ciraw faga ni kɛrɛkɛmuru ye. Ne kelenpe le tora; sisan o b'a fɛ ka ne fana faga.»

¹⁵ Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «I nana sira min fɛ, sekɔ o sira kelen fɛ kongokolon kɔnɔ, ka taga fɔ Damasi. Ni i sera yi, i bɛna turu kɛ Hazaheli kun na, k'a kɛ Siri jamana masacɛ ye.

¹⁶ O kɔ, i bɛ taga turu kɛ Nimisi dɛncɛ Yehu fana kun na, ka ale kɛ Izirayeli masacɛ ye; i ye turu kɛ Safati dɛncɛ Iliyasu† fana kun na, min bɛ bɔ Abeli Mehola, ka ale kɛ cira ye i nɔ ra.

¹⁷ Ni mɔgɔ o mɔgɔ borira ka bɔsi Hazaheli ta kɛrɛkɛmuru boro, Yehu bɛna o tigi faga; ni min o min borira ka bɔsi Yehu ta kɛrɛkɛmuru boro, Iliyasu bɛna o tigi faga.

¹⁸ Nka, ne bɛna mɔgɔ waga wolonfla (7 000) kisi Izirayeli jamana ra, o mɔgɔ minw ma o kinbiri gban Baali* ta jow kɔrɔ ka o bato, ani o minw ma o jow kanu fɔ ka o jow da sɔnsɔn.»

Iliya ka Iliyasu wele

¹⁹ Iliya bɔra o yɔrɔ ra, ka taga Safati dɛncɛ Iliyasu kɔ. O y'a sɔrɔ Iliyasu tun bɛ sɛnɛ kɛra; misidaba tan ni fla le tun b'a fɛ, misi fla fla bɛ a bɛɛ kelen kelen na. Ale yɛrɛ tun bɛ sɛnɛ kɛra ni a tan ni flanan ye. Iliya temɛtɔ a kɛrɛ fɛ, a ka a ta deregeba firi a kan‡.

²⁰ Iliyasu k'a ta misiw to yi, ka bori Iliya kɔ, ka taga a fɔ a ye ko: «A to ne ye taga sara ne facɛ ni ne bamuso ra; o kɔ, ne bɛna tugu i kɔ.» Iliya k'a jaabi ko: «Taga, i ye na! Ne ka min kɛ i ra, i ye na o kosɔn.»

²¹ Iliyasu bɔra Iliya kɔrɔ, ka taga. A ka sɛnɛkɛmisi fla faga ka o kɛ saraka ye. A ka sɛnɛkɛdaba yiriw kɛ ka o misiw sogo jɛni, k'a di a ta mɔgɔw ma, o k'a domu. O kɔ, a wurira ka tugu Iliya kɔ, ka kɛ a ta baaraden ye.

20

Bɛni Hadadi ni Akabu ta kɛrɛ folɔ

¹ Siri masacɛ Bɛni Hadadi k'a ta kɛrɛkɛjama bɛɛ lajɛn. Masacɛ bisaba ni fla wɛrɛ tun farara a kan, ani o ta sow ni o ta sowotorow. A tagara Samari dugu lamini, ko a bɛ bɛn dugu kan.

² A nana ciradenw ci ka taga dugu kɔnɔ, Izirayeli masacɛ Akabu fɛ,

³ ko o ye taga a fɔ masacɛ ye, ko Bɛni Hadadi ko: «I ta wari ni i ta sanin bɛɛ ye ne ta le ye; i ta musow ni i ta denw bɛɛ ra numanmanw fana ye ne ta le ye.»

⁴ Izirayeli masacɛ k'a jaabi ko: «Ne matigicɛ masacɛ, i ka min fɔ, o lo; ne ni ne borofɛn bɛɛ ye i ta le ye.»

† 19:16 19:16 Iliyasu: Dɔw b'a fɔ a ma ko Elize. ‡ 19:19 19:19 Iliya k'a ta deregeba firi Iliyasu kan, o kɔrɔ ye ko a b'a fɛ Iliyasu ye tugu ale kɔ, ka kɛ Ala ta cira dɔ ye fana.

⁵ Beni Hadadi k'a ta ciradenw ci tuun, ka taga a fo Akabu ye ko Beni Hadadi ko: «Ne ka cira bla k'a fo i ye ka ban ko i ye i ta wari ni i ta sanin ni i ta musow ni i ta denw di ne ma.

⁶ Nka sini, nin wagati jogon na, ne bena ne ta jamana jamogow ci ka taga i fe yi; o bena taga i ta so yorow bee fle, ani i ta jamana jamogow ta sow bee; fen o fen ye fen nafaman ye aw fe, o bena o bee ta ka na ni a ye.»

⁷ Izirayeli masace k'a ta jamana cekorobaw bee wele k'a fo o ye ko: «Aw yere na b'a ra ko nin ce koni be kojugu le pinina an fe; sabu a tun ka cira bla ko ne ye ne ta musow ni ne ta denw ni ne ta wari ni ne ta sanin di ale ma. Ne ma ban o ma.»

⁸ Cekorobaw ni mogo tow bee ka masace jaabi ko: «I kana a lamɛn; i kana son o kuma ma.»

⁹ Akabu k'a fo Beni Hadadi ta ciradenw ye ko: «Aw ye taga a fo ne matigice masace ye ko a tuun k'a ta ciradenw bla ka na min fo ne ye a sinaga folo ra, ko ne be son o bee ma; ko nka a ka min fo sisan koni, ne tena se ka son o ma.» Ciradenw tagara o kuma fo Beni Hadadi ye.

¹⁰ Beni Hadadi ka cira do were ci ka taga a fo Akabu ye ko: «Kerekeden minw bee be ne ko, ni Samari dugu cinin buguri sera ka olugu bee borotege fa koni, o tuma ne ta batofenw ye tooro suguya bee la ne kan.»

¹¹ Izirayeli masace fana ka Beni Hadadi jaabi ko: «Aw ye taga a fo Beni Hadadi ye ko: «Mogo min be kerekeminan donna a yere ra, o man kan waso folo; min be a bora k'a bla, o le be se ka waso.» »

¹² Wagati min o kuma sera Beni Hadadi ma, o y'a soro ale ni a ta masace jogonw tun be doro minna o ta fanibonw konɔ. A k'a fo a ta kerekewew ye ko: «Aw ye wuri!» O wurira ka lo ka o na sin Samari dugu ma.

¹³ O wagati ra, Ala ta cira do nana Izirayeli masace Akabu fe, ka na a fo a ye ko: «Matigi Ala ko: «I ka nin kerekemaba min ye tan, ne bena o bee don i boro bi; ni o kera, i bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.» »

¹⁴ Akabu ko: «O bena ke jontigi le sababu ra sa?» Cira ko: «Matigi Ala ko: «O bena ke jamana kuntigiw ta baaraden kanbelenw le sababu ra.» » Akabu ko: «Jon le bena kon ka kere damina?» Cira ko: «Ele lo!»

¹⁵ Akabu ka jamana kuntigiw ta baaraden kanbelenw bee jate; o kera ce keme fla ni ce bisaba ni fla (232). O ko, a ka Izirayeli ta kerekewew bee jate; olugu kera ce waga wolonfla (7 000).

¹⁶ O bora ka taga kere ra teregbaw fe. O y'a soro Beni Hadadi ni a ta masace bisaba ni fla tun be o ta fanibonw konɔ, o be doro minna fo ka panamini.

¹⁷ Izirayeli kuntigiw ta baaraden kanbelenw le konna ka bo. Beni Hadadi ka mogodow ci ka taga a fle min be yi. Olugu sekora ka na a fo a ye ko: «Mogo dow be bora Samari dugu konɔ ka na.»

¹⁸ Beni Hadadi ko: «Ni o be hera le pinina o, aw ye o panaman mina ka na ni o ye; ni o fana be nana kere le ra o, aw ye o panaman mina ka na ni o ye.»

¹⁹ Jamana kuntigiw ta baaraden kanbelenw bora dugu konɔ; Izirayeli ta kerekemaba gbanna o ko.

²⁰ O bee kelen kelen benna Sirikace kelen kelen kan ka o faga. A kera ten minkɛ, Sirikaw borira; Izirayelimogow ka ke o gben ye. Siri masace Beni Hadadi yelenna so do kan ka bori ni sotigi dow ye ka bosɪ.

²¹ Izirayeli masace ka Sirikaw kere; a ka o ta sow faga, ka sowotorow cen, ka cenriba lase Sirikaw ma.

Beni Hadadi ni Akabu ta kere flanan

²² Ala ta cira nana Izirayeli masace fe tuun, ka na a fo a ye ko: «Baraka don i yere ra, ka i ja gbeleya, k'a fle i ka kan ka min ke; sabu san were jogontumasi, Siri masace bena na i kere tuun.»

²³ O wagati ra, Siri masace ta jamana namogow k'a fo a ye ko: «Izirayelimogow ta alaw be kuruyorow le ra; o le koson o sera an na. An ye taga o kere kenegbe ra; sigiya t'a ra, an bena se o ra.»

²⁴ O k'a fo o ta masace ye tuun ko: «I ka kan ka min ke, o ye nin ye: I ka kan ka masacew bee bo kuntigiya ra, ka kuntigi werew bla o no ra.

²⁵ I ta kerekejama min halakira, i ka kan ka o kerekejama nogon hakeya le laben, so hakeya min fagara, ka o nogon nini, sowotoro hakeya min fana cenna, ka o nogon nini. O ko, an be taga Izirayelimogow kere kenegbe ra. Ni o kera, sigiya t'a ra, an bena se o ra.» Masace sonna o ta ma. O ka min fo, a k'a ke ten.

²⁶ O sanyelema ra, o wagati kelen na, Beni Hadadi ka Sirikaw jate tuun; o ko, o tagara Afeki dugu fan na, ko a be taga Izirayelimogow kere.

²⁷ Akabu fana ka Izirayelimogow jate, ka domunifenw di o ma. O ko, o tagara Sirikaw kunben. Izirayelimogow tagara lo o ja fe. Izirayelimogow tun be fitini, i ko bakuru fitini fla, k'a soro Sirikaw tun ka jamana yoro bee fa.

²⁸ Ala ta cira nana Izirayeli masace fe tuun, ka na a fo a ye ko: «Matigi Ala ko: <Sirikaw k'a fo minke ko Matigi Ala be kuruyorow le ra, ko a te kenegbe ra, o koson ne bena nin kerekejamaba bee don i boro; ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.> »

²⁹ Kerekejama fla tagara lo ka o ja sin nogon ma fo tere wolonfla. A tere wolonflanana, o ka kere damina. Izirayelimogow ka Sirika sennaman ce waga keme (100 000) faga o tere kelen na.

³⁰ Tow borira ka taga Afeki dugu konon. Nka dugu laminikogo benna Sirika ce waga mugan ni wolonfla (27 000) kan o yoro ra, ka olugu faga.

Akabu ni Siri masace ka jenogonya don

Beni Hadadi borira ka taga dugu konon, ka taga dogo fo bon do kononoyoro ra yi.

³¹ A ta jamana namogow k'a fo a ye ko: «A fle, an k'a men ko Izirayeli masacew ye mogonumanw le ye. A to an ye borow don an yere ra, ka juruw melege an kun na, ka bo ka taga kuma Izirayeli masace fe. A be se ka ke ko a bena son ka i to yi.»

³² O ka borow don o yere ra, ka juruw melege o kun na, ka taga Izirayeli masace fe, ka taga a fo a ye ko: «I ta jonce Beni Hadadi ko i ye sabari ka ale to yi.» Akabu ko: «A ma sa wa? Ayiwa, ne balemace lo.»

³³ O mogow ka o kuma ye kumadiman ye; Akabu ka min fo, o lara o ra. O ko: «Can lo, Beni Hadadi ye i balemace le ye.» Akabu ko: «Aw ye taga a yoropini ka na ni a ye yan!» Beni Hadadi bora a dogoyoro ra, ka na Akabu fe. Akabu k'a don a ta sowotoro konon.

³⁴ Beni Hadadi k'a fo Akabu ye ko: «Ne face tun ka dugu minw mina i face ra, ne bena o bee seko i ma. I be se ka fiyeerekeyoro dow lo Damasi dugu konon fana, i n'a fo ne face tun ka dow lo Samari dugu konon cogo min na.»

Akabu ko: «Ayiwa, ne fana bena jenogonya don ni i ye, ka i labla i ye taga.» Akabu ka jenogonya don ni a ye k'a bla ka taga.

Ala ta cira ka Akabu jaraki

³⁵ Lon do, ciraw ta jenkuru karamogoden do k'a fo a karamogodenogon do ye ko: «Matigi Ala ko i ye ne sogo ni kerekemuru ye!» Nka a topononce ma son.

³⁶ A ko a topononce ma ko: «I n'a fo i banna Matigi Ala ta kuma ma, ni i nana bo ne koro yan, ka taga doron, jara do bena taga ben i kan ka i faga.» A topononce nana bo a koro ka taga minke doron, jara do tagara ben ni a ye, k'a faga.

³⁷ O cira karamogoden tagara a toponon do were fe, ka taga a fo o ye ko: «Sabari, i ye ne sogo ni kerekemuru ye.» O ce k'a sogo ni kerekemuru ye fo k'a mandimi.

³⁸ Cira karamogoden ka fani do melege a na ra, k'a yere ke i ko mogog suguya were, ka bo ka taga lo masace Akabu na sirada ra, k'a temeto makono.

³⁹ Masace nana ke teme ye minke, cira k'a kan korota k'a wele, k'a fo a ye ko: «I ta jonce tun be kerekeworo le ra. Ka an to kere ra, ce do bora kerekedenw ce ra, ka na ni mogog minanin do ye ne fe, k'a fo ne ye ko: «Nin ce korosi; ni i k'a to a bosira, ele le bena faga a no ra, walama i bena warigbe waga saba di.»

⁴⁰ Nka ka ne to munumunu na yorow na fe, ce tununa.» Masace k'a jaabi ko: «Ele yere ka i ta kiti tige ka ban ke.»

⁴¹ Nka o yoronin bee, cira ka fani bo a pada ra. Masace sinna k'a lon ko cira karamogoden do lo.

⁴² A k'a fo masace ye ko: «Matigi Ala ko: «Ne tun ka mogog min haramuya, ko a ka kan ka halaki, ele ka o bla ka taga. Ayiwa, sisan ele le bena faga ale no ra, ka i ta jamana mogow faga ale ta jamana mogow no ra.» »

⁴³ Masace ka o kuma men minke, a jusu kasininba ni a panasisininba tagara a ta so, Samari.

21

Naboti fagako

¹ Ayiwa, o kow ko fe, min kera tuun o ye nin ye. Ce do tun be Zizireli dugu konon, a togo ye ko Naboti. Rezenforo do tun b'a fe Zizireli; o foro tun be Samari masace Akabu ta masaso kere fe.

² Lon do, Akabu ko Naboti ma ko: «I ta rezenforo di ne ma, ne b'a ke nanko ye, sabu a be ne ta so kere fe. Ne bena rezenforo were di i ma a no ra, min ka ji ni nin ye; walama ni o ma i diya, ne be se k'a songo di i ma.»

³ Naboti ka Akabu jaabi ko: «Ne bemaw ka yoro min di ne ma cen ye, Matigi Ala ye ne kisi ne ye o di ele ma.»

⁴ Akabu jusu kasininba ni a panasisininba tagara a ta so, Zizirelikace Naboti ta kuma koson, ko sabu Naboti k'a fo ko: «Ne bemaw ka cen min di ne ma, ne te se ka o di ele ma.» A tagara la a ta lanan kan, k'a jasin kogo ma, ka ban domuni ma.

⁵ A muso Yezabeli nana a koro ka na a fo a ye ko: «Mun koson i jusu kasinin be tan, fo ka ban domuni bee ma?»

⁶ A k'a muso jaabi ko: «Ne kumana Zizirelikace Naboti fe, ko a ye a ta rezenforo fiyeere ne ma, ko walama ni o m'a diya, ne be rezenforo were di a ma a no ra. A ko, ko a te a ta rezenforo di ne ma.»

⁷ A muso Yezabeli k'a fo a ye ko: «O tuma ele le te Izirayeli masace ye wa? Wuri ka domuni ke, ka i ninsondiya. Ne bena Zizirelikace Naboti ta rezenforo di i ma.»

⁸ Yezabeli ka sebe dow ke ni Akabu togo ye, ka Akabu togo tagamasiyen sigi o kan. Naboti tun siginin be dugu min na, a ka o sebew ci o dugu cekorobaw ni a jamogow ma.

⁹ A k'a fo o sebew konon ko: «Aw ye lon do sigi k'a fo yoro bee, ko mogog bee ye sun don o lon na. O ko, aw ye Naboti sigi jama bee na fe,

¹⁰ ka mogog sonkolon fla sigi a na fe; olugu ye a jaraki jama na na k'a fo a ma ko: «I ka Ala togo cen, ka masace fana togo cen.» Ni o kera, o ye taga ni a ye dugu ko fe, ka taga a bon ni kabakuru ye k'a faga.»

¹¹ Naboti ta dugumogow ni a cekorobaw ni a dugu jamogog minw bee tun be ni a ye dugu konon yi, olugu fana k'a ke i ko Yezabeli tun k'a fo o ye cogo min na; a tun ka kuma minw fo sebew konon k'a ci o ma, o k'a ke ten.

¹² O ka lon do sigi k'a fo yoro bee ko mogog bee ye sun don o lon na. O ka Naboti sigi jama bee na fe;

¹³ Cε sonkolon fla nana sigi Naboti ja fε, ka a jaraki jama ja fε, k'a fɔ ko: «Naboti ka Ala tɔgɔ cɛn, ka masace fana tɔgɔ cɛn.» A kera ten, o tagara ni a ye dugu kɔ fε, ka taga a bon ni kabakuru ye k'a faga.

¹⁴ O kɔ, o ka cira bla ka taga a fɔ Yezabeli ye ko: «An ka Naboti bon ni kabakuru ye; a sara!»

¹⁵ Yezabeli k'a mɛn minke ko o ka Naboti bon ni kabakuru ye, ko a sara, a ko Akabu ma ko: «Wuri i ye taga Zizirelikace Naboti ta rezenforo ta, a tun banna ko a tε min fiyeere i ma, sabu Naboti tε nin na tuun; a sara.»

¹⁶ Akabu k'a mɛn minke ko Naboti sara, a wurira ka taga Zizirelikace Naboti ta rezenforo ra, ka taga o foro ta k'a ke a ta ye.

Iliya ka Yezabeli ni Akabu jaraki

¹⁷ Matigi Ala k'a ta kuma lase Tisibekace Iliya* ma, k'a fɔ a ye ko:

¹⁸ «Wuri, i ye taga Izirayeli masace Akabu fε, Samari. A ye nin ye Naboti ta rezenforo kɔnɔ; a tagara o foro ta k'a ke a ta ye.

¹⁹ I ye a fɔ a ye ko Matigi Ala ko: «Ele bε mɔgɔ faga ka sorɔ ka na o tigi borofen ta ke!» I ye a fɔ a ye ko Matigi Ala ko: «Wuruw ka Naboti jori nɛmu yɔrɔ min na cɔ, o bɛna ele yere fana jori nɛmu o yɔrɔ kelen le ra.» »

²⁰ Akabu ka Iliya ye minke, Akabu ko: «E, ne jugu, i nana ne kɔ yan tuun ke!» Iliya k'a jaabi ko: «Ne nana i kɔ, sabu ele ka i yere fiyeere le, ka kojugu ke Matigi Ala ja kɔrɔ.

²¹ Matigi Ala ko: «A flε, ne bɛna kojuguba lase i ma, ka i ni i ta durujaw bεε halaki ka bɔ yi pewu. Cε o cε ye Akabu ta mɔgɔ ye, jɔn fara hɔrɔn kan, ne bɛna o bεε faran ka bɔ Izirayelimɔgɔw ta jɛn ra.

²² Ne bɛna i ta so ke i ko Nebati dence Yerobohamu ta so, ani i ko Ahiya dence Bahesa ta so, sabu i ka ne jusu wuri, ka Izirayelimɔgɔw bla jurumun na.»

²³ Matigi Ala ka Yezabeli fana ta ko fɔ, ko: «Wuruw bɛna Yezabeli domu Zizireli dugu kogo kɔrɔ.»

²⁴ Ni Akabu ta somɔgɔ min o min ka sa dugu kɔnɔ, wuruw le bɛna o su domu; ni min o min ka sa kongo ra, kɔnɔw bɛna o su domu.»

²⁵ Ayiwa, masace si m'a yere fiyeere, k'a yere bla kojugu ra Matigi Ala ja kɔrɔ i ko Akabu, ani a muso Yezabeli min tun bε to k'a kɔnɔnɔsu.

²⁶ A ka ko haramuninw dɔrɔn le ke, k'a yere bla jɔsɔn na, k'a ke i n'a fɔ Amɔrikaw, Matigi Ala tun ka o minw gbɛn, ka o ta jamana di Izirayelimɔgɔw ma.

Akabu k'a yere majigi Matigi Ala ja kɔrɔ

²⁷ Akabu ka Iliya ta kuma mɛn minke, a nimisara, fɔ k'a ta faniw mina ka o faran. A ka bɔrɔfani don a yere ra, ka sun don. A tun bε si ni o bɔrɔfani le ye a kan na; a tagamacogo bεε tun sumayara.

²⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase Tisibekace Iliya ma, k'a fɔ a ye ko:

²⁹ «Akabu k'a yere majigi cogo min na, i ka o ye ke! I n'a fɔ a k'a yere majigi ne ja kɔrɔ, ne tɛna kojugu lase a ta somɔgɔw ma k'a yere to si ra. Ne bɛna a ke a dence ta masaya wagati le ra.»

22

Akabu ko a bε taga Ramɔti dugu kama (Kibaroyaw flanan 18.1-3)

¹ San saba kera, kere ma don Sirikaw ni Izirayelimɔgɔw cε.

² Nka a san sabanan na, Zuda masace Yosafati tagara Izirayeli masace fε.

* **21:17 21:17** Iliya: Dow b'a fɔ a ma ko Eli.

³ O y'a soro Izirayeli masace tun k'a fo a ta jamana jamogow ye ko: «Yala aw m'a lon ko Ramoti dugu min be Galadi mara ra, ko o ye an ta le ye wa? O bee n'a ta, an te foyi kera janko k'a mina Siri masace ra?»

⁴ A k'a fo Yosafati ye o le ra ko: «Yala i bena son ka taga ni ne ye kere ra Ramoti dugu kama Galadi mara ra wa?» Yosafati ka Izirayeli masace jaabi ko: «Ne ni ele bee ye mog'o kelen le ye, ne ta mogow ni i ta mogow bee ye kelen ye, ne ta sow fana ye i ta le ye.»

⁵ Nka Yosafati ko Izirayeli masace ma ko: «Sabari, i ye Matigi Ala jininka folo.»

*Mise ni Izirayeli ta cira tow ma ben kelen ma
(Kibaroyaw flanan 18.4-11)*

⁶ Izirayeli masace ka ciraw lajen; o tun be ce keme naani bo. A ka o jininka ko: «Yala ne ka kan ka taga Ramoti dugu kere Galadi mara ra wa, walama ne ka kan k'a to yi?» Ciraw ko: «Masace, taga! Matigi bena dugu don i boro.»

⁷ Nka Yosafati belen ko: «Yala Matigi Ala ta cira were si te yan tuun, an be se ka Matigi Ala jininka min sababu ra wa?»

⁸ Izirayeli masace ka Yosafati jaabi ko: «Ce kelen doron le be yi, an be se ka Matigi Ala jininka min sababu ra. Nka a ko man di ne ye fiyewu, sabu a te ciraya ke ka kopuman si le fo ne ta ko ra ka ye, ni kojugu doron te; Imila dence Mise lo.»

Yosafati ko: «Masace, i kana o fo!»

⁹ Izirayeli masace k'a ta masaso jamogo do wele k'a fo o ye ko: «Taga a fo Imila dence Mise ye ko a ye na yan sisan sisan.»

¹⁰ O y'a soro Izirayeli masace ni Zuda masace Yosafati tun ka o ta masacefaniw don; o bee tun siginin be o ta masasiginan kan kene ma, Samari dugu donda ra. Ciraw bee tun be cirayakumaw fora o na koro.

¹¹ Kenaana dence Sedesiyasi, ale tun ka sogogban negeraman dow lalaga; a ko masace ma ko: «Matigi Ala ko: <I bena taga Sirikaw tu ni nin ye, fo ka taga o bee halaki pewu.> »

¹² Ciraw tow bee tun be o kelen le fora masace ye fana, ko: «Taga Ramoti, Galadi mara ra! I bena se soro o kan. Matigi Ala bena dugu don masace boro.»

*Mise ta ciraya
(Kibaroyaw flanan 18.12-27)*

¹³ Ayiwa, ciraden min tun tagara Mise wele, ale k'a fo Mise ye ko: «A fle, ciraw bee benna, ka o kan ke kelen ye ka kumapuman le fo masace ye. A to i ta kuma ni o ta ye ke kelen ye de! Kumapuman fo a ye!»

¹⁴ Mise ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ko ni Matigi Ala nana kuma min yira ne ra, ne bena o le fo.»

¹⁵ O tagara se masace koro minke, masace ko: «Mise, yala an ka kan ka taga Ramoti dugu kere Galadi mara ra wa, walama an ka kan k'a to yi?» Mise ko: «Ele ye taga faasi masace! I bena se soro; Matigi Ala bena o don i boro.»

¹⁶ Nka masace ko: «Ne m'a fo i ye ka ban sijaga caman ko i ye kari, ko ni i be kuma ne fe Matigi Ala togo ra, ko i ye can doron le fo ne ye wa?»

¹⁷ Mise ko o le ra, ko:
«Ne ka Izirayelimogow ye,
o janjannin be kuruw kan,
i ko saga minw tora o yere ma,
ni gbenbaga ma soro o ra.
O koson Matigi Ala ko:
<Kuntigi te nin mogow fe!
O bee ye taga o ta so nasuma ra.> »

¹⁸ Izirayeli masace k'a fo Yosafati ye ko: «Ne m'a fo i ye wa? A te ciraya ke ka kopuman si le fo ne ta ko ra, ni kojugu dama te!»

¹⁹ Mise ko tuun ko: «Ayiwa, Matigi Ala ta kuma lamén. Ne ka Matigi Ala siginin ye a ta masasiginan kan; sankolo danfenw bee tun lonin be a koró, dow be a kininboroyanfan fe, dow be a numanboroyanfan fe.

²⁰ Matigi Ala k'a fo ko: «Jon le bena taga Akabu lafiri, k'a to a ye taga Ramoti dugu kere, Galadi mara ra, janko a ye sa o kere ra yi?» Danfenw bee ka o ta fo.

²¹ Ka o to o ra, nin do bora ka na lo Matigi Ala ja fe, k'a fo ko: «Ne bena a lafiri!» Matigi Ala k'a pininka, ko: «Cogo di?»

²² A ko: «Ne bena bo, ka taga faninyakumaw le don a ta ciraw bee da ra.» Matigi Ala ko: «Sigiya t'a ra, ele koni bena se k'a lafiri; bo i ye taga a ke ten.» »

²³ Mise ko tuun ko: «Ayiwa, a kera o cogo le ra; Matigi Ala ka nin do le don i ta ciraw bee konó yan, min b'a to o daw be faninya le fo; sabu Matigi Ala ka kojuguba le latige ele kama.»

²⁴ Kenaana dence Sedesiyasi wurira o le ra, ka Mise fata, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala Nin bora ne ra cogo di ka taga kuma ele fe?»

²⁵ Mise k'a jaabi ko: «Lon min na i bena bori ka taga dogo fo i ta bon kononoyoro ra, o lon le ra i bena o lon.»

²⁶ Izirayeli masace ko a ta baaraden do ma ko: «Mise mina ka taga ni a ye dugutigi Amón ni ne dence Yohasi fe.

²⁷ A fo o ye ko masace ko: «Aw ye ce nin bla kaso ra; aw ye to ka domuni doonin ni ji doonin doron le di a ma, fo ka taga ne kosegi ka na hera ra.» »

²⁸ Mise ko: «Ni ele koni kosegira ka na hera ra, o tuma Matigi Ala le ma a ta kuma don ne da ra.» Mise ko fana, ko: «Aw tow bee ye nin kuma lamén de!»

Akabu sacogoya

(Kibaroyaw flanan 18.28-34)

²⁹ Izirayeli masace ni Zuda masace Yosafati wurira ka taga Ramoti dugu kama, Galadi mara ra.

³⁰ Izirayeli masace k'a fo Yosafati ye ko ale bena fani gbansan dow don k'a yere yelema ka taga kerekeyoro ra; ko nka Yosafati ye a ta masacefaniw don a yere ra. O ra, Izirayeli masace ka fani gbansan dow don a yere ra, o ka taga kere ra.

³¹ O y'a soro Siri masace tun k'a fo a ta sowotoro kuntigi bisaba ni fla ye, ko o kana ben mogó fitini kan, o kana ben mogoba kan, nka o ye ben Izirayeli masace doron le kan.

³² Sowotoro kuntigiw nana Yosafati ye minke, o ko: «Sigiya t'a ra, Izirayeli masace lo.» O tagara a ko ko o be taga ben a kan. Nka Yosafati kulera ka mogow wele.

³³ Sowotoro kuntigiw k'a ye ko Izirayeli masace te minke, o bora a ko.

³⁴ Do nana bipe do bon a yere kun fe ni a ta kalan ye; o bipe tagara ben Izirayeli masace ma, k'a sogo a ta negederege fan fla tuguda ra. Masace k'a fo a ta sowotoro boribaga ye ko: «Ne mandimina; sow ja yelema, i ye bo ni ne ye kerekeyoro ra.»

³⁵ O lon na, koni, kere gbanna kosebe. O ka Izirayeli masace mina k'a lo a ta sowotoro konó, k'a jasin Sirikaw ma. Nka wulada fe a sara. A tun mandimina yoro min na, jori tun bora yi ka bon a ta sowotoro konó.

³⁶ Terebenda wagati ra, perenkan do bora kerekefogo ra ko: «Bee ye taga a ta dugu ra, bee ye taga a ta jamana ra.»

³⁷ Izirayeli masace sara o cogo le ra. O k'a ta ka taga ni a ye Samari, ka taga a su don yi.

³⁸ O nana taga a ta sowotoro ko Samari ko do ra minke, wuruw tagara ke a jori nemu ye; jatamusow fana tun be kora o ji ra; o kow kera ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye.

³⁹ Akabu ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, a ka bon min lo ni samarin ye, ani a ka dugu minw bee lo, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono.

⁴⁰ O ko, Akabu sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Ahaziya sigira masaya ra a no ra.

*Zuda masace Yosafati ta wagati
(Kibaroyaw flanan 20.31-21.2)*

⁴¹ Asa dence Yosafati sigira masaya ra Zuda mara kunna, Izirayeli masace Akabu ta masaya san naaninan le ra.

⁴² Yosafati sigira masaya ra k'a si to san bisaba ni looru; a ka san mukan ni looru le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Azuba; Sili denmuso le tun ye ale ye.

⁴³ A k'a face Asa ta sira le ta fen bee ra; a ma jenge ka bo o sira kan. Ko minw terennin be Matigi Ala na koro, a ka o le ke.

⁴⁴ O bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, olugu tora yi. Mogow belen tun be sarakaw fagara, ka wusunan sarakaw bo o sonnikeyorow ra, kongoriw kunna.

⁴⁵ Hera tun be Yosafati ni Izirayeli masace ce.

⁴⁶ Ayiwa, Yosafati ta kewale tow, ani a ka cefariya min ke kere ra, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kono.

⁴⁷ Mogow minw tun be jatoya ke josonyorow ra, olugu to min tun tora kabini a face Asa ta wagati ra, a ka olugu to bee labo jamana kono.

⁴⁸ Masace tun te Edomu jamana kunna. Masace Yosafati tun k'a ta jamana jamogo do le sigi o jamana kunna.

⁴⁹ Yosafati tun ka jirakurunba dow lalaga, janko olugu ye taga sanin jini Ofiri mara ra. Nka o tagama ma bo, sabu o kurunw tagara cen Esiyon Geberu dugu yoro ra.

⁵⁰ O wagati ra, Akabu dence Ahaziya k'a fo Yosafati ye ko: «A to ne ta baaradenw ni i ta baaradenw ye jen ka kurun baara ke jogon fe.» Nka Yosafati ma son.

⁵¹ O bee ko, Yosafati sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe, a face Dawuda ta masabonba kono. A dence Yoramun sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Ahaziya ta masaya wagati

⁵² Akabu dence Ahaziya sigira masaya ra Izirayeli mara kunna Samari, Zuda masace Yosafati ta masaya san tan ni wolonflanan na. A ka san fla le ke masaya ra Izirayeli mara kunna.

⁵³ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro. A k'a face ni a bamuso ta sira le tagama, ani Nebati dence Yerobohamu ta sira, ale min tun ka Izirayelimogow bla jurumun na.

⁵⁴ Jo min ye Baali* ye, a tun be a kinbiri gban o koro, k'a son. A ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri, k'a ke i n'a fo a face tun k'a ke cogo min na.

MASACEW TA KITABU FLANAN **Kitabu faamucogo**

An konna k'a fo Masacew ta kitabu folo ta ko ra, ko o kitabu ni nin kitabu bee tun ye kitabu kelen ye, ani ko o kitabuw sebebaga ma lon.

Ayiwa, Izirayeli jamana taranna k'a ke masaya fla ye: Woroduguyanfan ni sahiliyanfan. O mara fla ta masacew ta kow le be Masacew ta kitabu flanan kono.

Kitabu laban na, an b'a ye ko Babiloni masace ka Gedaliya sigi Zuda mara kunna, ani ko Babiloni masace ka masace Yehoyakini labo kaso ra.

Ayiwa, kojuguw caman sera Ala ta mogow ma, sabu o ka Ala kan bla. Zeruzalemu dugu cira, Izirayelimogow minana ka taga Babiloni; o ko kera Izirayelimogow ta segekow bee ra belebebeba ye. O ta jamana halakira kosebe.

Cira min ka ciraya ke ka kuma Izirayelimogow fe, ka o ladi o wagati ra, o kera cira Iliyasu ye, dow b'a fo min ma ko Elize.

Kitabu konokow

Cira Iliyasu ta ko (1.1-8.15)

Zuda mara ni Izirayeli mara ta masacew ta ko (8.16-17.4)

Samari mara halakicogo (17.5-41)

Ezekiyasi ta wagati ka taga se Yoziyasi ta wagati ma (18.1-21.26)

Yoziyasi ta masaya wagati (22.1-23.30)

Zuda mara masace labanw (23.31-24.20)

Zeruzalemu dugu minacogo (25.1-30)

Ahaziya ta bana

¹ Akabu sanin ko, Mohabukaw murutira ko olugu te to Izirayelimogow ta fanga koro tuun.

² O wagati ra, ka masace Ahaziya to Samari, a tun bora ka ben a ta sankaso finetiri fe, k'a yere mandimi kosebe. A ka mogow dow ci, k'a fo olugu ye ko: «Aw ye taga lagberi ke ne ye Ekuron dugu ta ala fe, min ye Baali Zebubu ye, k'a lon ni ne bena keneya ka bo nin bana ra.»

³ Nka Matigi Ala ta meleke nana a fo Tisibekace Iliya* ye, ko: «Wuri ka taga Samari masace ta ciradenw kunben, k'a fo o ye ko: <Aw be tagara lagberi ke Ekuronkaw ta batofen le fe, min ye Baali Zebubu ye; o tuma yala Ala te Izirayeli jamana ra yan le wa?»

⁴ O koson aw ye taga a fo aw ta masace ye ko Matigi Ala ko: <I lanin be lanan min kan, i tena wuri ka bo o kan tuun; sabu i bena sa, sigiya te o ra.> » Iliya ka o fo o ye minke, a tagara.

⁵ Ciradenw sekora ka taga Ahaziya fe. Ahaziya ko: «Mun koson aw sekora ka na joona tan?»

⁶ O k'a jaabi ko: «Ce do le nana an kunben, k'a fo an ye ko: <Masace min ka aw ci, aw ye seko ka taga a fo o ye ko Matigi Ala ko: I be mogow cira ka taga lagberi ke Ekuronkaw ta ala fe, min ye Baali Zebubu ye; o tuma Ala te Izirayeli jamana ra yan wa?» A ko: <O koson i lanin be lanan min kan, i tena wuri ka bo o kan tuun; sabu i bena sa, sigiya te o ra.> »

⁷ Ahaziya ko: «Ce min tagara aw kunben ka o kumaw fo aw ye, a be cogo di le?»

⁸ O k'a jaabi ko: «Begansi le tun be a ta derege ye; cesirinan min tun be a ce ra, o tun ye gbolojuru le ye.» Ahaziya ko: «Tisibekace Iliya lo!»

* **1:3 1.3** Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

Ahaziya ko o ye taga Iliya mina

⁹ Ahaziya k'a ta kerekedenw kuntigi do ci ni ce bilooru ye Iliya ko, ko o ye taga a mina. O kuntigi tagara Iliya siginin soro kuru kunna; a yelenna a ko, k'a fo a ye ko: «Ala ta cira, masace ko i ye jigi ka na!»

¹⁰ Iliya ka o ce bilooru kuntigi jaabi ko: «Ni ne ye Ala ta cira le ye can ra, o tuma tasuma ye jigi ka bo san fe ka ele ni i ta ce bilooru bee faga!» O yoronin bee, tasuma jigira ka bo san fe, ka o ce ni a ta ce bilooru bee faga.

¹¹ Ahaziya ka kuntigi were ci ni ce bilooru were ye Iliya fe. O kuntigi tagara se minke, a ko Iliya ma ko: «Ala ta cira, masace ko i ye teliya ka jigi ka na!»

¹² Iliya ka o fana jaabi ko: «Ni ne ye Ala ta cira le ye can ra, o tuma tasuma ye jigi ka bo san fe ka ele ni i ta ce bilooru bee faga!» O yoronin bee Ala ta tasuma jigira ka bo san fe ka na ale ni a ta ce bilooru bee faga.

¹³ Ahaziya ka kuntigi sabanan ci ni ce bilooru were ye tuun. O kuntigi tagara yelen ka se Iliya koro minke, a k'a kinbiri gban Iliya koro, ka makarikanw fo a ye, ko: «Ala ta cira, ne be i daari, sabari, i ye hina ne ra, ka hina nin ce bilooru fana ra, i kana an nin halaki, sabu an ye i ta jonw le ye.

¹⁴ Kuntigi fla minw konna ka na, tasuma jigira ka bo san fe ka olugu ni o ta ce bilooruw bee faga. Nka sabari, i ye hina ne ra, i kana ne nin halaki.»

¹⁵ Matigi Ala ta meleke k'a fo Iliya ye ko: «Jigi ka taga ni a ye, i kana siran a na.» Iliya jigira ka taga ni a ye masace fe.

¹⁶ Iliya tagara se yi minke, a k'a fo masace ye ko: «Matigi Ala ko: «I ka mogow ci ka taga lagberi ke Ekuronkaw ta batofen fe, min ye Baali Zebubu ye. O tuma Ala te Izirayeli jamana ra, mogow be se ka pininkari ke min fe wa? Ayiwa, o koson i lanin be lanan min kan, i tena wuri ka bo o kan tuun; sabu i bena sa, sigiya te o ra.» »

Ahaziya ta saya

¹⁷ Ayiwa, Ahaziya nana sa, ka kana ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka kuma min fo Iliya ye. I n'a fo dence tun te a fe, a balemace Yorumu le sigira masaya ra a no ra; Zuda masace Yorumu, min tun ye Yosafati dence ye, a kera ale ta masaya san flanan le ra.

¹⁸ Ahaziya ta kawale tow bee, a ka ko minw bee ke, o bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konso.

2

Ala ka Iliya ta

¹ Lon min na Matigi Ala ka folonkonto do lajigi ka Iliya* ta ka taga ni a ye san fe, o lon na a ni Iliyasu† tun be bora Giligali jagon fe.

² Iliya ko Iliyasu ma ko: «Ele ye to yan, sabu Matigi Ala ka ne ci fo Beteli.» Iliyasu k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman ni ele yere togo ra, ko ne tena bo i ko fiyewu.» O tagara jagon fe Beteli.

³ Ciraw ta jenkuru min tun be Beteli, o ciraw bora ka na Iliyasu fe ka na a fo a ye ko: «Yala i k'a lon ko Matigi Ala bena i matigice ta ka bo i kunna bi wa?» Iliyasu ko: «Ne k'a lon co. Aw ye je!»

⁴ Iliya ko Iliyasu ma tuun ko: «Iliyasu, ele ye to yan, sabu Matigi Ala ka ne ci Zeriko.» Iliyasu k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman ni ele yere togo ra ko ne tena bo i ko fiyewu.» O tagara se Zeriko.

⁵ Ciraw ta jenkuru min tun be Zeriko, o ciraw gbarara Iliyasu ra k'a fo a ye ko: «Yala i k'a lon ko Matigi Ala bena i matigice ta ka bo i kunna bi wa?» Iliyasu ko: «Ne k'a lon co; aw ye je!»

* 2:1 2.1 Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli. † 2:1 2.1 Iliyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize.

⁶ Iliya k'a fɔ a ye tuun ko: «I bɛna to yan, sabu Matigi Ala ka ne ci Zuriden ba yoro ra.» Ilyasu k'a jaabi ko: «Ne bɛ kari Matigi Ala janaman ni ele yere togo ra, ko ne tena bo i ko fiyewu.» O fla ka sira mina ka ke taga ye.

⁷ Ciraw ta jenkuru ce bilooru tagara o ko, ka taga lo ka o nasin o ma, ka o yere mabo o ra doonin. O mogo fla lora Zuriden bada ra.

⁸ Iliya k'a ta deregeba bo k'a kuturu, k'a ke ka ji gbasi; ji taranna fla ye ka sira bo ce ma, o fla temena dugukolo jalan kan ba ce ma, ka ba tige.

⁹ O ka ba tige minke, Iliya ko Ilyasu ma ko: «I b'a fe ne ye min ke i ye, o fɔ ne ye sani k'a to Ala ye ne ta ka bo i koro.» Ilyasu ko: «Sabari, i y'a to nin min be i kan, o jogon hakeya fla ye ke ne kan‡.»

¹⁰ Iliya ko: «I ka min daari tan, o ye kogbelen le ye. Nka tuma min na Ala bɛna ne ta ka bo i koro, ni i ka ne tagato ye, o tuma i ka min daari, o bɛna ke i ye. Nka ni i ma ne tagato ye, a tena ke i ye.»

¹¹ Ka o to sira ra, o bɛ kumana ka taga, sowotoro tasumaman ni so tasumaman dow nana don o fla ce, ka o faran ka bo jogon na. Folonkonto do nana Iliya ta, k'a layelen ka taga ni a ye sankolo kono.

¹² Ilyasu k'a fle, ka kule, k'a fɔ ko: «E, baba, baba, ele min tun ye Izirayeli ta kerekejama ta sowotorotigiw ni a sotigiw bee jigi ye!»

O ko, Ilyasu ma Iliya ye tuun. A k'a yere ta faniw mina ka o faran fla ye.

¹³ Iliya ta deregeba min tun bora a kan na ka ben, Ilyasu ka o ta. O ko, a sekora ka taga lo Zuriden bada ra.

¹⁴ Iliya ta deregeba min tun bora a kan na ka ben, a ka o ke ka ji gbasi, k'a fɔ ko: «Matigi Ala, Iliya ta Ala be min sa?» Ilyasu fana ka ji gbasi, ji taranna fla ye ka sira bo ce ma, a temena.

¹⁵ Ciraw ta jenkuru min tun be Zeriko, olugu tun b'a flera; o ko: «Iliya nin le be Ilyasu kan!» O tagara a kunben, ka o kinbiri gban a koro.

¹⁶ O ko a ma ko: «A fle, ce barakaman bilooru be i ta baaradenw na yan. A to olugu ye taga i matigice yoropini. I b'a soro ko Matigi Ala Nin k'a ta ka taga a bla kuru do kan, walama kurufurance do ra.» Ilyasu ko o ma ko: «Aw kana o ci ka taga.»

¹⁷ Nka o k'a fɔ k'a gbeleya, fɔ a ma na, Ilyasu ko o ma ko: «Aw ye o ci ka taga sa!» O ka o ce bilooru ci ka taga Iliya yoropini fɔ tere saba, o m'a ye.

¹⁸ O sekora ka na Ilyasu fe, o y'a soro ale tun be Zeriko. Ilyasu k'a fɔ o ye ko: «Ne tun m'a fɔ aw ye ko aw kana taga wa!»

Ilyasu ka ji saninya

¹⁹ Lon do, Zeriko dugumogow k'a fɔ Ilyasu ye ko: «An ta dugu sigiyoro ka ji, i ko an matigice yere na b'a ra cogo min na. Nka a ji man ji, a dugukolo fana man di.»

²⁰ Ilyasu ko o ma ko: «Aw ye kogo ke minankura do kono, ka na ni a ye yan.» O nana ni a ye.

²¹ Dugu ji be woyo ka bo bunun min na, a bora ka taga o yoro ra, ka taga kogo bon bunun na, k'a fɔ ko: «Matigi Ala ko: «Ne ka nin ji saninya; a tena mogo faga tuun, a fana tena densorobariya bla beganw ni adamadenw na tuun.» »

²² K'a ta o lon na fɔ ka na se bi ma, ji saninyara, i n'a fɔ Ilyasu ta kuma tun k'a fɔ cogo min na.

Beteli dugu kanbelenw ka Ilyasu neni

²³ Ilyasu nana bo o yoro ra ka taga Beteli. K'a tagato to sira ra, kanbelennin dow boto dugu kono, olugu ka ke a logobo ye, k'a fɔ a ma ko: «Yelen, kunce wulannin! Taga, kunce wulannin!»

‡ 2:9 2.9 Izirayelimogow fe, dence folo le ka kan ka cen sigiyoroma fla soro ka teme dence tow kan. Ilyasu ka nin kuma fɔ k'a yira ko ale b'a fe ka sigi Iliya no ra.

²⁴ Iliyasu k'a komunu ka o fle; a ka o danga Matigi Ala togo ra. O yoronin bee, wara fla bora tu konɔ ka ben o kanbelennin binaani ni fla kan ka o faga ka o sogo tigetige.

²⁵ Iliyasu bora yi ka taga Karimeli kuru yoro ra, ka bo yi ka taga Samari.

3

Izirayeli masace Yoram ta wagati

¹ Akabu dence Yoramu kera Izirayeli masace ye, Zuda masace Yosafati ta masaya san tan ni seeginan na. Yoram tun siginin be Samari. A ka san tan ni fla le ke masaya ra.

² A ka kojugu ke Matigi Ala ja koro; nka a ta kojugu ma a face ni a bamuso ta bo, sabu a face tun ka kabakurujan min lo Baali* ta jo togo ra, a ka o ci ka bo yi.

³ Nka a belen tora Nebati dence Yerobohamu ta jurumun na, ale min tun ka Izirayelimogow bla jurumun na. Yoram ma o jurumun dabra.

Izirayelimogow ka Mohabukaw kere

⁴ Ayiwa, began caman tun be Mohabu masace Mesa fe. A tun be to ka sagaden waga keme (100 000) le di Izirayeli masace ma san o san a ta ninsongo sara ye, ani sagajigi waga keme (100 000), ani o siw bee.

⁵ Nka Akabu nana sa minke, Mohabu masace murutira Izirayeli masace kama.

⁶ Masace Yoram k'a ye ten minke, a bora Samari, ka na Izirayeli ta kerekedenw bee jate.

⁷ A ka cira bla ka taga a fo Zuda masace Yosafati ye ko: «Mohabukaw ta masace murutira ne ma. Yala i tena taga ni ne ye ka taga Mohabukaw kere wa?» Yosafati k'a jaabi ko: «Ne be taga ni i ye; ne ni ele bee ye mogow kelen le ye, ne ta mogow ni i ta mogow bee ye kelen ye, ne ta sow fana ye ele ta le ye.»

⁸ Yosafati ko: «An bena taga sira juman le fe?» Yoram ko: «An be taga Edomu kongokolon sira fe.»

⁹ Izirayeli masace ni Zuda masace ni Edomu masace tagara. O ka tere wolonfla ke tagama ra. Ka o to sira ra, ji nana ban o fe; ji desera mogow ra, began minw tun be o ko, ji desera olugu fana ra.

¹⁰ Izirayeli masace ko o le ra ko: «E, o tuma Matigi Ala ka an masace saba bee wele ka na an don Mohabukaw boro le ke!»

¹¹ Yosafati ko: «Yala Matigi Ala ta cira do te yan min be se ka Matigi Ala jininka an ye wa?» Izirayeli masace ta jamana jamogo do ko: «Safati dence Iliyasu* be yan, min tun be to ka ji ke Iliya† boro kan.»

¹² Yosafati ko: «Ale koni be Matigi Ala ta kuma yere le fo.» Izirayeli masace, ani Yosafati, ani Edomu masace tagara Iliyasu fe.

¹³ Iliyasu ko Izirayeli masace ma ko: «Mun le be ele ni ne ce? Taga i face ta ciraw ni i bamuso ta ciraw fe.» Izirayeli masace ko Iliyasu ma ko: «On-on! Matigi Ala le ka an masace saba wele ka na an don Mohabukaw boro.»

¹⁴ Iliyasu ko: «Ne be kari Fangatigi Ala panaman togo ra, ne be baara ke min ye, ko ni a tun ma ke Zuda masace Yosafati koson, ne tun tena ele fle, ne tun tena i jate yere.»

¹⁵ Iliyasu ko tuun ko: «Aw ye na ni gonifobaga do ye yan.» Gonifobaga nana, ka na ke a ta goni fo ye minke, Matigi Ala ta baraka donna Iliyasu ra.

¹⁶ Iliyasu ko: «Matigi Ala ko, ko aw ye dinga caman sogi nin kodinga jalan konɔ.

¹⁷ Sabu Matigi Ala b'a fo aw ye ko aw tena fono mankan men, aw tena sanji ye, nka nin kodinga bena fa ji ra. Aw ni aw ta misiwi ni aw ta sagaw ni aw ta baw, ani aw ta began tow bee bena ji soro ka min.

* 3:11 3.11 Iliyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize. † 3:11 3.11 Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

¹⁸ Nka Matigi Ala belen tena dan o dōrōn ma. A bēna Mohabukaw fana don aw boro.

¹⁹ O ta dugu barakamanw, ani o ta dugubaw, aw bēna o bēe cici, ka o ta yiripumanw bēe tigetige ka ben, ka o ta bununw bēe gberen, ka kabakuruw bōn o ta senēkeyoripumanw bēe ra, ka o cēn.»

²⁰ O dugusagbe sɔgɔmada fɛ, sarakabɔwagati ra, ji woyora ka bɔ Edɔmu jamana fan na, fɔ ka na jamana bɛɛ fa ji ra.

²¹ Ayiwa, Mohabukaw k'a men minke ko masace dow be nana olugu kere, o ta ce o ce si tun sera keretaga ma, o ka o bee wele, hali minw si tun temena keretaga ma, o ka olugu bee wele. O tagara lo o ta jamana dan na.

²² Mohabukaw nana wuri sogomada joona fe ka tere manamanato ye ji kan minke, a kera o ja na ko o bee ye jori le ye, sabu ji ja tun wulenna o ja na.

²³ O ko: «E, jori lo! I b'a soro ko nin masacew ka jagon kere, ka jagon faga yi le. Ayiwa, Mohabukaw, an ye bori ka taga o ta fenw ce!»

²⁴ O borira ka taga Izirayelimogow sigiyoro ra, nka Izirayelimogow wurira o kama, ka o kere, fo Mohabukaw borira. Izirayelimogow ka o gben, ka taga don o ta jamana ra ka o faga.

²⁵ O ka o ta duguw ci; Izirayelimogow bee ka kabakuru kelen kelen firi o ta senekeyoropumanw na ka yorow bee ke kabakuruw ye. O ka o ta bununw bee gberen, ka o ta yiripuman bee tigetige. Kiri Hareseti dugu kelen le tora ni a ma ci; nka Izirayelimogo dow nana ni o ta tafuraw ye ka na o dugu lamini, ka ben a kan.

²⁶ Mohabukaw ta masace nana a ye ko kere be temena olugu baraka kan minke, a ka ce murutigi keme wolonfla fara a yere kan, ko o be jama cetige ka taga Edomu masace ko, nka o ma se.

²⁷ A k'a ye ten minke, a dence folo min tun ka kan ka sigi a no ra masaya ra, a ka o mina, ka o ke saraka ye dugu kogo kan. Izirayelimogow ka o ye minke, o jusu kasira. O bora Mohabukaw ta masace koro ka taga o ta jamana ra.

4

Iliyasu ka muso fagantan do dema

¹ Lon do, cira minw tun be ciraw ta jenkuru ra, olugu kelen ta muso nana Iiyasu fe, ka na kasi Iiyasu korɔ, k'a fo a ye ko: «Ne ta ce min tun ye i ta baaraden ye, ale sara; ele fana k'a lon ko Matigi Ala nasiranbaga tun lo. Nka ce min ta juru be an na, ale nana ko a bena ne dence fla bee ta ka taga o ke a ta jonw ye.»

² Iliyasu ko muso ma ko: «Ne be se ka mun le ke i ye sa! Fɛn min be i fɛ so kɔnɔ, o fɔ ne ye.» Muso ko: «Foyi le tɛ i ta jɔnmuso fɛ ni turu fitini tɛ turubaranin dɔ kɔnɔ.»

³ Iliyasu ko a ma ko: «Taga minan lakolon dɔw singa i siginɔgonw bɛɛ fɛ. I ye a kɛ minan caman ye dɛ!

⁴ O kɔ, i ye taga don i ta bon kɔnɔ, ka da tugu i ni i ta denw da ra, ka i ta turu yelema o minanw bee kɔnɔ. Ni minw fara, i ye olugu bla kere fe.»

⁵ Iliyasu ka min fo, muso tagara a ke ten. A tagara don so kono, ka da tugu ale ni a denw da ra. Denw ka ke minanw di ye a ma, a ka ke turu yelema ye o kono.

⁶ Minanw bee nana fa tuma min na, a ko a dence do ma ko: «Na ni minan were ye!» Den k'a jaabi ko: «Minan were te yi tuun!» O fɔra minkɛ, turu lɔra.

⁷ Muso bora ka taga o fo Ala ta cira ye. Ala ta cira ko: «Taga turu fiyeere sisan, ka i ta juruw sara ni o wari ye. Ni min ka to o ko fe, i ye o ke i ni i denw ta baro ye.»

Sunamukamuso ta ko

⁸ Lon dɔ, Iliyasu tun be temena Sunemu dugu kɔnɔ. O y'a sɔrɔ muso naforotigi dɔ tun be o dugu kɔnɔ; ale ka Iliyasu daari ko a ye lɔ ka domuni ke o ta so. K'a ta o

wagati ra, tuma o tuma ni Ilyasu tun be teme o dugu ra, a tun be lo o muso ta so ka domuni ke.

⁹ Lon do, muso k'a fo a ce ye ko: «Ne k'a lon ko nin ce min be to ka teme an fe tuma bee, ko Ala ta mogo saninman lo.

¹⁰ A to an ye bon fitini do lo a ye sankaso kunna, ka lanan ni tabali ni siginan ni lanpan do bla yi; ni o kera, ni a ka na an fe tuma o tuma, a be se ka si o yoro ra.»

¹¹ Ayiwa, lon do Ilyasu nana don o dugu konko minke, a tagara don o sankaso bon konko ka si yi.

¹² Ilyasu k'a fo a ta baarden kanbelen ye, min ye Gehazi ye, ko a ye taga Sunamukamuso wele ka na. Gehazi tagara a wele; a nana Ilyasu fe.

¹³ Ilyasu k'a fo Gehazi ye ko: «A fo nin muso ye ko ale ka nin kopumanw bee ke an ye; an be se ka mun le ke ale ye sisan? Yala a b'a fe an ye a ko fo masace ye wa, walama kerekejama kuntigi ye?» Muso k'a jaabi ko: «Ne siginin be hera ra ne ta mogow ce ra ka ban.»

¹⁴ Ilyasu k'a fo Gehazi ye tuun ko: «O tuma an be se ka mun le ke a ye sa?» Gehazi ko: «Den koni t'a fe, a ce fana korora ka ban.»

¹⁵ Ilyasu ko Gehazi ma ko: «A wele ka na tuun!» Gehazi k'a wele; a nana ka na lo da ra.

¹⁶ Ilyasu ko a ma ko: «San were pogontumasi, i bena dence soro!» Muso ko: «E, on-on, ne matigice Ala ta cira, i kana i ta jonmuso nege sa!»

¹⁷ Nka muso nana konko ta o sanyelema ra, o wagati kelen na. A ka dence soro, i n'a fo Ilyasu tun k'a fo a ye cogo min na.

Ilyasu ka Sunamukamuso dence su lakunu

¹⁸ Ayiwa, den nana koroya. Lon do, a bora ka taga a face ko simantigeyoro ra.

¹⁹ Den nana a fo a face ye ko: «Ne kun, ne kun!» A face k'a fo baarden do ye ko a ye taga ni a ye a bamuso fe.

²⁰ Baarden ka den ta ka taga ni a ye a bamuso fe; a siginin tora a bamuso sen kan fo ka taga tere se kuncu. O ko, a sara.

²¹ Muso yelenna ni den ye sankaso kunna, ka taga a la Ala ta cira ta lanan kan, ka da tugu a da ra ka bo.

²² A k'a fo a ta ce ye ko: «Sabari i ye baarden kanbelen do bla ka na ni falimuso kelen ye yan. Ne b'a fe ka teliya ka taga Ala ta cira fe ka na.»

²³ A ce ko a ma ko: «Mun na i be taga a fe bi? Karokura panagbe te, Nenekirilon* fana te.» Muso ko: «Foyi te yi.»

²⁴ A ko baarden ye falimuso laben. A sigira fali kan, k'a fo baarden ye ko: «Bla fali ja, an ye taga. Ni ne m'a fo i ye ko i ye lo, i kana lo ni ne ye sira ra.»

²⁵ Muso tagara Ala ta cira fe Karimeli kuru kan. Ala ta cira k'a nato ye fo yorojan. A k'a fo a ta baarden kanbelen Gehazi ye ko: «Sunamukamuso ye nin ye!

²⁶ Bori, i ye taga a kunben, i ye a pininka ni a ka kene, ni a ce ni a dence ka kene.» Gehazi tagara muso pininka; muso ko: «O bee ka kene.»

²⁷ Muso tagara se Ala ta cira koro Karimeli kuru kan minke, a birira ka Ala ta cira senw mina. Gehazi ko a b'a mina ka bo yi. Nka Ala ta cira ko: «A to yi, sabu a nin tooronin lo; nka Matigi Ala ka o ko dogo ne ma, a ma ne lasomi.»

²⁸ Muso ko Ilyasu ma ko: «Yala ne tun k'a fo ne matigice ye ko ne be den fe wa? Ne tun m'a fo i ye ko i kana ne nege wa?»

²⁹ Ilyasu ko Gehazi ma ko: «I yere cesiri, i ye ne ta bere ta i boro ka taga. Ni i ka ben ni mogo ye, i kana a fo; ni mogo ka i fo, i kana a lamina fana. I be taga ne ta bere bla cenin pada kan.»

³⁰ Nka cenin bamuso ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman ni ele yere tɔgo ra, ko can ra, ne kɔni tena seko ka taga ni i te ni ne ye.» Ilyasu wurira o le ra ka gban muso ko.

³¹ O y'a sɔro Gehazi tun blara o na ka ban. A tagara bere bla den pada kan; nka mankan ma bo, foyi ma ke. A sekora o le ra ka na Ilyasu kunben, k'a fo a ye ko: «Cenin ma kunu de!»

³² Ilyasu tagara se so kono minke, a ka cenin lanin ye a ta lanan kan, a sara.

³³ A ka da tugu o fla da ra, ka Matigi Ala daari.

³⁴ A yelenna ka la den kan, k'a da don den da ra, k'a padenw la den padenw kan, k'a borow la den borow kan. A lanin tora den kunna minke, den fari ka ke gban ye.

³⁵ O ko, a wurira ka yaalayaala bon kono, ka seko ka taga yelen ka la den kan tuun. Den tisora sipaga wolonfla, k'a na yele.

³⁶ Ilyasu ka Gehazi wele k'a fo a ye ko a ye Sunamukamuso wele ka na. Gehazi k'a wele; a nana Ilyasu fe. Ilyasu k'a fo a ye ko: «I den ta!»

³⁷ Muso k'a yere firi Ilyasu sen koro, k'a kinbiri gban dugu ma a koro, ka soro ka wuri ka den ta ka bo.

Ilyasu ka domuni saninya

³⁸ O ko, Ilyasu sekora ka na Giligali. O y'a soro kongoba tun benna jamana kan. Ciraw ta jenkuru karamogodenw tun lajennin be Ilyasu koro. Ilyasu k'a fo a ta baaraden kanbelen ye ko: «Negedagaba sigi ta ra, i ye domuni do tobi cira karamogodenw ye.»

³⁹ O ra, kelen bora ka taga kongo kono, ka taga nanflaburu dow jini. A ka yiriden dow soro yiri woyota do ra; a ka o tige caman k'a ta derege fa. A sera so kono minke, o ka o tigetige k'a ke daga kono, k'a soro mogo si tun m'a lon yiri suguya min lo.

⁴⁰ O nana domuni bo k'a di mogow ma. Nka o k'a nene minke doron, o ka kule ci ko: «E, Ala ta ciraden, nin be mogo faga!» O ma se k'a domu.

⁴¹ Ilyasu ko: «Aw ye na ni mugu do ye yan.» O nana ni mugu ye. A ka mugu do ke daga kono, k'a fo o ye ko o ye domuni di mogow ma o ye a domu. Kabini o kera, domuni ma kojugu ke mogo si ra tuun.

Ilyasu ka domuni di mogo keme ma

⁴² Lon do, ce do bora Baali Salisa dugu kono, ka na ni a ta foro siman folo ye ka na o di Ala ta cira ma: burukun mukan, ani simankura; a tun ka o fenw ke a ta boro le kono ka na ni a ye. Ilyasu k'a fo a ta baaraden ye ko: «Nin mina k'a di mogow ma, o ye a domu.»

⁴³ A ta baaraden k'a jaabi ko: «Ne be se ka nin buru taran mogo keme ra cogo di?» Ilyasu ko: «A di o ma, o ye a domu, sabu Matigi Ala ko, ko o bena a domu fo k'a to to.»

⁴⁴ A ka buru di o ma. O ka domuni ke fo k'a to to, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.

5

Ilyasu ka Naaman ta bana keneya

¹ Siri masace ta kerekajama kuntigi togo tun ye ko Naaman. A matigice min ye masace ye, o tun b'a jate, ani k'a bonya kosebɛ; sabu Matigi Ala tun ka Sirikaw bosi Naaman le sababu ra. Kerekɛɛfari tun lo, nka farirabana do tun b'a ra.

² Wagati do ra, benkanikebaga dow tun bora Siri jamana ra ka taga ben Izirayeli jamana yoro do kan, ka sungurunin do mina ka na ni o ye. O sungurunin nana to baaradenya ra Naaman ta muso fe.

³ Lon do, o sungurunin k'a fo a matigimuso ye ko: «E, ni ne matigice tun be se ka taga Ala ta cira fe Samari dugu kono, a tun bena a ta farirabana keneya.»

⁴ Naaman tagara o kuma fo a matigice ye, ko sungurunin min bora Izirayeli jamana ra, ko o ka min fo, o le ye nin ye.

⁵ Siri masace ko Naaman ma ko: «Ayiwa, wuri ka taga Samari. Ne bena sebe do ci Izirayeli masace ma.»

Naaman ka warigbe kilo keme saba ni binaani ta, ani sanin kilo biwolonfla, ani deregebakura tan.

⁶ A tagara ni sebe do ye ka taga o di Izirayeli masace ma. A tun k'a fo o sebe konɔ, ko: «Ne be nin sebe di ne ta kerekejama kuntigi Naaman ma ka taga a di i ma, janko i ye a ta farirabana keneya.»

⁷ Izirayeli masace ka sebe karan minke, a k'a ta faniw mina ka o faran*; a ko: «O tuma ne le ye Ala ye, ko ne be mogo faga, ka soro k'a nin don a ra tuun wa, fo a be na a fo ne ye ko ne ye mogo do keneya, k'a ta farirabana ban? Aw yere na b'a ra ko a be keresababu le jinina ne fe tan.»

⁸ Ala ta cira min ye Ilyasu† ye, o kuma tagara se ale ma minke, ko Izirayeli masace k'a ta faniw faran, a ka cira bla masace ma, k'a fo a ye ko: «Mun na i ka i ta faniw faran? Aw ye o ce bla ka na ne fe yan; a bena a lon ko Ala ta cira do be Izirayeli jamana ra.»

⁹ Naaman nana ni a ta sow ni a ta sowotoro ye ka na lo Ilyasu ta bon da ra.

¹⁰ Ilyasu ka mogo do ci ka taga a fo a ye ko a ye taga ko Zuriden ko ra fo sinaga wolonfla, ko a fari bena saninya, a be keneya.

¹¹ O kuma fora Naaman ye minke, Naaman dimina ka sira ta ko a be seko ka taga a ta jamana ra; a ko: «Ne tun b'a miirira ko ale yere le bena bo ka na ne fe, k'a Matigi Ala togo fo ne kan, k'a boro lala ne fari yoro kan, ka farirabana keneya.»

¹² O tuma Damasi ta kow, minw ye Amana ko ni Paripari ko ye, olugu man fisa ni Izirayeli jamana kow bee lajennin ye wa? Yala ne tun te se ka ko o ko do ra ka keneya wa?»

A k'a ko don ka ke taga ye, a dimininba.

¹³ A ta baaradenw gbarara a ra ka kuma a fe. O ko: «Baba, ni cira tun ka kogbelen do le pini i fe, i tun tena o ke wa? Ni a nana a fo i ye ko i ye taga i yere ko doron le, janko i ye saninya, o tuma i ka kan ka o ke!»

¹⁴ Naaman sekora o le ra, ka taga ko Zuriden ko ra fo sinaga wolonfla, i n'a fo Ala ta cira tun k'a fo cogo min na. A fari nugura k'a ke i ko denfitini fari. A fari saninyara.

¹⁵ Naaman ni a komogow bee sekora ka taga Ala ta cira fe. A tagara se minke, a lora Ala ta cira na fe, k'a fo ko: «Sisan ne k'a lon ko Ala were te dunupa yoro si ra tuun, ni Izirayeli ta Ala te. Ayiwa, sisan i ta jonce be nin bonya min di i ma, sabari ka o mina.»

¹⁶ Ilyasu k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ne be baara ke min ye, ko ne tena foyi mina.» Naaman k'a daari cogo bee ra, nka a ma son.

¹⁷ Naaman ko: «Ni i tena son foyi ma, o tuma a to o ye i ta jamana dugukolo buguri do di ne ma, min be sofali fla ta doni bo‡; sabu i ta jonce t'a fe ka saraka jenita* walama ninsondiya saraka* bo ala were ye tuun ni Matigi Ala te.

¹⁸ «Nka Matigi Ala ye yafa i ta jonce ma fen kelen min na, o ye nin ye: ni ne matigice masace ka don a ta ala Rimon ta batoso konɔ tuma o tuma ko a b'a kinbiri gban, a be digi ne boro le kan; o ra ne fana be ne kinbiri gban Rimon ta batoso konɔ. Ni ne nana taga ne kinbiri gban Rimon ta batoso konɔ, Matigi Ala ye yafa i ta jonce ma o ra.»

¹⁹ Ilyasu ko a ma ko: «Taga hera ra!»

* 5:7 5.7 A ka o ke k'a yira ko a dimina le. † 5:8 5.8 Ilyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize. ‡ 5:17 5.17 O wagati mogow tun b'a miiri ko i te se ka jamana do ta ala bato, ni a sarakaboyoro ma lalaga ni o jamana yere bogo ye. O koson Naaman ka nin ko ke.

Gehazi ta janfa

Naaman bora Ilyasu koro, ka taga ka janfa doonin minke,

²⁰ Ala ta cira Ilyasu ta baaraden min ye Gehazi ye, ale k'a fo a yere konko ko: «A fle, nin Sirikace Naaman nana ni fen minw ye, ne matigice ka o bee to a boro, a ma son ka foyi si mina a boro. Ne be kari Matigi Ala togo ra, ko ne bena bori ce nin ko ka taga fen do mina a fe!»

²¹ Gehazi ka sira mina ka gban Naaman ko. Naaman nana a borito ye ka na ale ko minke, a jigira ka bo a ta sowotoro konko, ka taga a kunben; a ko a ma ko: «Hera le be yi wa?»

²² Gehazi ko: «Hera le be yi. Ne matigice le ka ne ci ko ne ye na a fo i ye ko cira karamogoden kanbelen fla bora Efirayimu kuruyorow ra ka na ale fe; ko i ye warigbe kilo bisaba ni looru, ani deregebakura fla di.»

²³ Naaman ko: «Sabari, i ye warigbe kilo biwolonfla mina.» A k'a daari k'a gbaleya ko a ye son ka o mina; Naaman yere ka warigbe kilo biwolonfla don boro fla konko ka o di a ma, ka deregebakura fla fana di a ta baaraden kanbelen fla ma, olugu ka o fenw mina ka bla Gehazi ja ka taga.

²⁴ Gehazi tagara se kongori koro minke, a ka o fenw mina baaradenw boro, ka taga o bla bon konko. O ko, a ka baaradenw laseko; olugu tagara.

²⁵ Sisan, ale yere tagara a matigice Ilyasu fe. Ilyasu k'a pininka ko: «Gehazi, ele tun tagara min le?»

²⁶ Gehazi ko: «I ta jonce tun ma taga yoro si!» Ilyasu ko: «Tuma min na ce jigira ka bo a ta sowotoro konko ka na i kunben, o tuma i ko ne nin tun te ele yera wa? O tuma waripinituma le sera sisan ke, ani faniw, ani oliviyesunw, ani rezenforow, ani sagaw, ani misiw, ani joncaw, ani jonmusow?»

²⁷ Ayiwa, Naaman ta farirabana bena yelema ele ni i ta durujaw fe wagati bee.»

Gehazi bora Ilyasu koro; o yoronin bee, farirabana k'a mina, k'a fari bee mina k'a gbe pepepe.

6*Ilyasu ka jendeden labo ji jukoro*

¹ Lon do, ciraw ta karamogodenw k'a fo Ilyasu* ye ko: «A fle, an be yoro min na yan ni i ye, o yoro ka dogo an ma sisan.

² A to an ye taga fo Zuriden ko da ra, an bee be taga yiri kelen kelen tige, ka yoro do lo ka to o yoro ra.»

³ Ilyasu ka o jaabi ko: «Aw ye taga.» Nka, o ra kelen k'a fo Ilyasu ye ko: «Sabari ka na ni i ta jonw ye.» A ka o jaabi ko: «Ne bena taga ni aw ye.»

⁴ A tagara ni o ye. O tagara se Zuriden koda ra minke, o ka ke yiriw tige ye.

⁵ Ka kelen to yiritige ra, ale ta jendeden bora ka ben ji ra. A kulera ko: «E, an karamogo, ne tun k'a singa do le fe.»

⁶ Ala ta cira k'a pininka ko: «A benna min le?» A k'a yoro yira a ra. Ilyasu ka yirikunkurun do tige ka o firi a no ra; jendeden fogonna ji kunna.

⁷ A ko a ma ko a ye a ta. Ce k'a boro foni k'a ta.

Sirikaw ko o be Ilyasu mina

⁸ O wagati ra, Sirikaw ta masace tun be kere ra ni Izirayelimogow ye. Sirikaw ta masace kumana ni a ta jamana jamogow ye, k'a fo o ye ko: «An ta kerekejama bena sigi nin yoro le ra.»

⁹ O yoronin bee, Ala ta cira ka mogo ci ka taga a fo Izirayeli masace ye ko: «Aw kana teme nin yoro tisina ra, sabu Sirikaw bena taga yi le.»

* **6:1 6.1** Ilyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize.

¹⁰ Izirayeli masace ka mogo dow ci, ko Ala ta cira ka yoro min ko fo o ye, ko dow ye taga dogo ka lo ka o yoro fle.

Ala ta cira ka Izirayeli masace lasomi ten, sinaga kelen te, sinaga fla te.

¹¹ A ko nana Siri masace kononofiri. A k'a ta kerekajama kuntigiw wele ka o pininka ko: «Anw ce ra min tigi be ni Izirayeli masace ye, aw te o fo ne ye wa?»

¹² A ta kerekajama kuntigiw ra kelen k'a jaabi ko: «Ne matigice masace, an si te ni a ye! Ala ta cira Ilyasu min be Izirayeli jamana ra de, ale le be to ka hali i ta bonkonokumaw bee fo Izirayeli masace ye.»

¹³ Siri masace ko: «Aw ye taga a fle, a be yoro min na; ne bena mogo ci ka taga a mina.» O mogow tagara, ka seko ka na a fo masace ye ko Ilyasu be Dotan dugu konon.

¹⁴ A ka kerekeden caman ci ka taga ni sow ni sowotorow ye. Olugu tagara se dugu kere fe su fe; o ka dugu lamini.

¹⁵ Ala ta cira ta baaraden nana wuri sogomada joona fe ka bo kene ma. A barara ka kerekeden caman ye, o ka dugu lamini ni o ta sow ni o ta sowotorow ye. Baaraden kanbelen tagara a fo Ala ta cira ye ko: «E, ne matigice, an bena nin ko ke di?»

¹⁶ Ilyasu k'a jaabi ko: «I kana siran, sabu an ta mogow ka ca ni olugu ta mogow ye.»

¹⁷ A ka Ala daari k'a fo ko: «Matigi Ala, sabari, i ye a na yele, janko a ye yeri ke.» Matigi Ala ka baaraden kanbelen na yele. A ka sow ni sowotoro tasumamanw ye kuru fan bee ra, o ka Ilyasu lamini.

¹⁸ Sirikaw nana ke na ye Ilyasu ko. Ilyasu ka Matigi Ala daari ko: «Matigi Ala, sabari ka nin kerekajama bee na fiyen.» Matigi Ala ka o bee na fiyen ka kana ni Ilyasu ta kuma ye.

¹⁹ Ilyasu k'a fo o ye ko: «Sira te yan ye. Aw be dugu min yoropinina, o te nin ye. Aw be ce min yoropinina, aw ye na ne be taga ni aw ye o fe.» Ilyasu tagara ni o ye fo Samari dugu konon.

²⁰ O tagara don Samari minke, Ilyasu ko: «Matigi Ala, nin mogow na yele, janko o ye yeri ke.» Matigi Ala fana ka o na yele, o k'a ye ko olugu be Samari dugu cenance le ra.

²¹ Izirayeli masace ka o ye minke, ale ko Ilyasu ma ko: «Baba, an ye o faga wa?»

²² Ilyasu k'a jaabi ko: «Aw kana o faga de! Ni i ka taga kere ra ni i ta kerekemuru ye, walama ni i ta kalan ye, ni i sera ka mogo minw panaman mina ka na ni o ye, yala i be olugu faga le wa? Domuni ni ji le di o ma, o ye domuni ke, ka min; o ko, o ye seko ka taga o matigice fe.»

²³ Izirayeli masace ka domuniba di o ma; o ka o domu, ka min. O ko, a ka o labla; o tagara o matigice fe. K'a ta o wagati ra, Sirikaw ta kerekedenw ma to ka na Izirayeli jamana ra tuun.

Kongo benna Samari dugu kan

²⁴ Wagati do were ra tuun, Siri masace min ye Beni Hadadi ye, ale k'a ta kerekajama bee lajen ka taga Samari dugu lamini.

²⁵ Sirikaw ka Samari dugu lamini ka meen; o kera sababu ye k'a to kongoba benna Samari dugu kan, ka na a ke fo Samari dugu konon, fali kunkolo kelen doron songo nana ke fo warigbe kilo kelen; tunganibo† borotege na kelen songo nana ke fo warigbe garamu bilooru ni looru ye.

²⁶ Lon do, Izirayeli masace tun be tagamana dugu kogo kunna; muso do perenna, k'a fo a ye ko: «E, ne matigice masace, ne bosi!»

²⁷ Masace k'a jaabi ko: «Ni Matigi Ala ma i bosi, ne be se ka i bosi ni mun ye? Yala simankise gbasinin le be ne fe wa, walama rezenji, ka o di i ma?»

† 6:25 6.25 I b'a soro ko o tun be tunganibo le ke ka tobiri ke. Nka dow b'a miiri ko tunganibo ye nanfen do togo le ye yan.

²⁸ Masace ko a ma tuun ko: «A kera di le?» Muso ko: «A fle, muso nin le k'a fo ne ye ko: <I dence di, an b'a domu bi; sini an bena ne ta domu.>

²⁹ An ka ne dence tobi k'a domu. O dugusagbe, ne ko a ye a dence di an b'a domu minke, a k'a dence dogo.»

³⁰ Masace ka o muso ta kuma men minke, a k'a ta derege mina k'a faranfaran†. Masace nana ke teme ye dugu kogo kunna tuun minke, mogow k'a korosi k'a ye ko a tun ka borofani le don a yere ra, a ta masacefaniw jukoro.

³¹ Masace ko: «Ni Safati dence Ilyasu kunkolo tora a kan na bi koni, o tuma Ala ye kojugu suguya bee ben ne kan.»

³² O wagati y'a soro Ilyasu tun siginin be a ta bon konɔ, cekorobaw siginin be a korɔ. Izirayeli masace k'a ta mogɔ do ci ka taga Ilyasu fe. Nka sani o ciraden ye se yi, Ilyasu tun k'a fo cekorobaw ye ko: «Aw y'a fle, ce mogofagabaga le ka mogɔ ci ka na ne kun tige. Aw ye aw yere korosi, ni a ta ciraden ka se yan, aw ye da tugu a ja, k'a bari a kana don; ne be a matigice yere senkan mena a ko fe ka na.»

³³ K'a to o kuma ra ni o ye, masace nana§. Masace ko: «Nin kojuguw bee bora Matigi Ala yere le ra; ne be se ka ne jigi la Matigi Ala kan tuun cogo di?»

7

¹ Ilyasu* ko: «Aw ye Matigi Ala ta kuma lamen. Matigi Ala ko: <Sini nin wagati kelen na, mugu tentennin kilo tan, o songo bena ke warigbe garamu tan ni kelen dorɔn; simankise kilo mugan, o songo fana bena ke warigbe garamu tan ni kelen dorɔn, Samari dugu donda ra yan.> »

² Kerekeden min tun ye masace blasirabaga ye, ale ka Ala ta cira jaabi ko: «Hali ni Matigi Ala ka wo dow le bo sankolo ra ka siman lajigi, nin ko be se ka ke wa?» Ilyasu k'a jaabi ko: «Ele ja koni bena a ye, nka i tena do domu a ra le.»

Sirikaw borira ka bo o sigiyoro ra

³ O wagati ra, ce naani tun be dugu donda ra, farirabana tun be minw na. Olugu k'a fo jɔgon ye ko: «O tuma anw bena to yan tan fo ka na sa wa?

⁴ Ni an ka don dugu konɔ, an bena taga sa le, sabu kongɔ be dugu konɔ yi. Ni an ka to yan fana, an bena sa. Ni a be ten, o tuma an ye taga an yere di Sirikaw ma kunkelen. Ni o ka an to yi, o lo; ni o fana ka an faga, a banna.»

⁵ O wurira terebenda fe ka taga Sirikaw ta kerekejama sigiyoro ra. O tagara se Sirikaw sigiyoro korɔ minke, o k'a ye ko mogɔ si te yi.

⁶ Matigi le tun ka sowotorow mankan ni soborikan ni kerekejamaba do mankan don Sirikaw toro ra o sigiyoro ra yi. O kera minke, Sirikaw k'a fo jɔgon ye ko: «A fle, Izirayeli masace ka Hetikaw ta masacew, ani Misirankaw ta masacew ni o ta kerekejamaw le wele ka na an kama.»

⁷ Sirikaw wurira ka bori terebenda fe, ka o ta fenw bee to a cogo ra, o sigiyoro ra; o tagara ka o ta fanibonw ni o ta sow, ni o ta faliw bee to; o borira ka o yere bosɔ.

⁸ Ayiwa, farirabana tun be o ce minw na, olugu tagara se Sirikaw sigiyoro ra minke, o donna fanibon kelen konɔ; o ka domuni ke ka min, ka warigbe ni sanin ni fani dow ta ka taga o dogo. O sekora ka na don fanibon do were konɔ tuun, ka fen dow ta ka taga o fana dogo.

Sirikaw boriko fɔra Izirayeli masace ye

⁹ Ayiwa, o ce naani nana a fo jɔgon ye ko: «An be min kera tan, o man ji. Kibarɔnuman le be an fe bi, an ka kan ka min fo, nka an b'a kera an yere dama

† 6:30 6.30 A ka o ke k'a yira ko a jusu kasira kosebe. § 6:33 6.33 Kitabu dow konɔ a sebera ko: ciraden nana se. * 7:1 7.1 Ilyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize.

ta ye. Ni an jera nin ko kan, k'a to tan fo ka taga dugu gbe, Ala bena o hake bo an na. An ye taga nin ko lakari masace ta somogow ye.»

¹⁰ O tagara dugu donda korosibaga do wele, k'a fo ale ye ko: «An bora ka taga se Sirikaw sigiyoro ra, k'a ye ko mogosi te yi, mogosi kan te menna yi. Sow ni faliw doron le sirinin be yi; fanibonw be o cogo ra yi.»

¹¹ Dugu donda korosibagaw ka mogosi do wele dugu kono, ko a ye taga o ko lase masace ni a ta sokonmogow ma.

¹² Masace ka o kuma men minke, a wurira su fe k'a fo a ta jamana namogow ye ko: «Sirikaw be min kera an na, ne bena o jafaw ye. O k'a lon ko kongobenna an kan minke, o koson o bora o sigiyoro ra ka taga dogo kongo kono. O b'a fe an ye bo dugu kono le, olugu ye an mina, ka soro ka don dugu kono.»

¹³ Jamana namogosi do ka masace jaabi ko: «So minw belen tora an fe, an ye looru mina o sow ra, ka mogosi dow ci ni o ye ka taga fleri ke. Ni o tagara, o tena foyi cen an ye, sabu o ni Izirayelimogosi tow bee le ye kelen ye, to te o si ra tuun. An ye o bla, o ye taga a fle k'a lon min be yi.»

¹⁴ O ka o sow bla sowotoro fla ja fe; masace ka o mogow ci Sirikaw ta kerekajama sigiyoro ra, ko o ye taga a fle a be cogo min na.

¹⁵ O tagara, ka taga se fo Zuriden ba koro. O k'a ye ko sira bee fanin be faniw na, ani Sirikaw korotokojugu tun ka fen minw firi o yere ko. Ciradenw sekora ka na o ko lakari masace ye.

¹⁶ A kera ten minke, jama girinna ka bo ka taga Sirikaw ta fenw ce. O wagati le ra, mugu tentennin kilo tan songo kera warigbe garamu tan ni kelen doron; simankise kilo mukan songo fana kera warigbe garamu tan ni kelen doron ye, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

¹⁷ Kerekeden min tun ye masace blasirabaga ye, masace tun ka ale le bla ko a ye dugu donda koro. Nka mogow girinto ka bo dugu donda fe, o ka ale don fo k'a faga dugu donda ra; tuma min na masace tun tagara Ala ta cira fe, Ala ta cira tun ka o kuma le fo.

¹⁸ O wagati le ra, Ala ta cira tun k'a fo ko: «Mugu tentennin kilo tan songo bena ke warigbe garamu tan ni kelen doron ye; simankise kilo mukan songo fana bena ke warigbe garamu tan ni kelen doron ye, sini nin wagati kelen na, Samari dugu donda ra yan.»

¹⁹ Nka masace blasirabaga tun ka Ala ta cira jaabi ko: «Hali ni Matigi Ala ka wo dow le bo sankolo ra ka siman lajigi, nin ko be se ka ke wa?» Ilyasu tun k'a jaabi ko: «Ele ja koni bena a ye, nka i tena do domu a ra le.»

²⁰ O le fana kera ce ra. Jama girinto k'a don dugu donda ra, fo k'a faga.

8

Sunamukamuso ta ko

¹ Ayiwa, Ilyasu* tun ka muso min dence su lakunu, a tun k'a fo o muso ye ko: «Wuri ka taga yoro were, i ni i ta somogow. Ni aw ka yoro min soro, aw ye taga to yi, sabu Matigi Ala bena kongo ben jamana kan; kongo bena ben jamana kan ka se fo san wolonfla.»

² Ala ta cira tun ka min fo, muso fana tun k'a ke ten. A ni a ta somogow tun tagara, ka taga sigi Filisikaw ta jamana ra fo san wolonfla.

³ O san wolonfla temenin ko, muso sekora ka bo Filisikaw ta jamana ra ka na a yere ta jamana ra. A tagara masace fe, ka taga a daari ko a y'a to o ye ale ta so ni a ta foro seko ale ma.

* 8:1 8.1 Ilyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize.

⁴ O y'a soro masace tun be kumana ni Gehazi ye, min ye Ala ta cira ta baaraden ye. Masace tun k'a fo a ye ko: «Iliyasu ka koba minw ke, o bee lakari ne ye!»

⁵ Ayiwa, Iliyasu tun ka su do lakunu cogo min na, Gehazi tun be o ko lakarira masace ye wagati min na, o wagati kelen yere ra Iliyasu tun ka o muso min dence su lakunu, o muso nana se masace fe, k'a daari ko a y'a to o ye ale ta so ni a ta foro seko a ma. Gehazi ko masace ma ko: «Ne matigice masace, muso yere ye nin ye; Iliyasu tun k'a dence min fana su lakunu, o ye nin ye.»

⁶ Masace ka muso pininka; muso fana k'a bee nafa a ye. Masace k'a ta baaraden do bla ni muso ye, ko fen o fen ye muso ta ye, ko a ye taga o bee seko a ma; ko tono o tono soro muso ta foro ra kabini a tagalon, fo ka na se bi ma, ko o ye o bee seko a ma fana.

Hazaheli kera Siri masace ye

⁷ O ko, Iliyasu tagara Damasi. O wagati ra, Beni Hadadi, min ye Siri masace ye, ale tun man kene. O tagara a fo a ye ko: «Ala ta cira nana yan.»

⁸ Siri masace k'a fo Hazaheli ye ko: «Bonya do ta i boro, i ye taga Ala ta cira fe. I ye taga a fo a ye ko a ye Matigi Ala pininka ne ye, ko yala ne bena bo nin bana ra wa?»

⁹ Hazaheli tagara Iliyasu fe; a tun ka Damasi dugu fenpumanw bee do ta, ko a be taga Iliyasu bonya ni o ye. A ka o fenw bee la jogome binaani ko ra. A tagara se minke, a lora Iliyasu na fe k'a fo a ye ko: «I dence Beni Hadadi, min ye Siri masace ye, ale le ka ne ci i fe ka na i pininka ni ale bena keneya ka bo a ta bana ra.»

¹⁰ Iliyasu k'a jaabi ko: «Taga a fo a ye ko: «Sigiya t'a ra, i bena keneya.» Nka can yere ra, Matigi Ala k'a yira ne ra ko a bena sa.»

¹¹ O ko, Ala ta cira k'a na lo Hazaheli ra ka men, fo ka na Hazaheli yere maroya. Ala ta cira kasira.

¹² Hazaheli k'a pininka ko: «Mun na ne matigice be kasira?» Iliyasu k'a jaabi ko: «Ne be kasira, sabu ele bena kojugu min ke Izirayelimogow ra, ne ka o lon. I bena tasuma don o ta dugu barakamanw ra. I bena o ta kanbelenw faga ni kerekemuru ye, ka denmisenninw bugo fo ka o joro, ka musokonomanw konon faran.»

¹³ Hazaheli ko: «I ta jonce ye mun le ye, ka n'a fo ko ne be nin kobaw jogan ke? Ne min te foyi ye, ni wuru gbansan te?» Iliyasu ko: «Matigi Ala k'a yira ne ra ko ele le bena ke Siri jamana masace ye.»

¹⁴ Hazaheli bora Iliyasu koro, ka taga a matigice fe. A matigice k'a pininka ko: «Iliyasu ka mun le fo?» A k'a jaabi ko: «A k'a fo ne ye ko sigiya t'a ra, i bena keneya.»

¹⁵ O dugusagbe, Hazaheli ka birifani do ta, ka o su ji ra, k'a biri masace na kan, k'a nenekiri fereke; masace sara. Hazaheli sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Yoram ta wagati

(Kibaroyaw flanan 21.2-20)

¹⁶ Akabu dence Yoram ta masaya san loorunan na Izirayeli mara kunna, ka Yosafati to masaya ra belen Zuda mara kunna, Yosafati dence Yoram sigira masaya ra Zuda mara kunna.

¹⁷ Yoram sigira masaya ra k'a si to san bisaba ni fla; a ka san seegi le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu.

¹⁸ A ka Izirayeli masacew ta siraw le tagama, i n'a fo Akabu ta somogow tun k'a ke cogo min na, sabu a tun ka Akabu denmuso do le furu; a ka kojugu ke Matigi Ala na koro.

¹⁹ Nka Matigi Ala ma son ka Zuda mara halaki, a ta jonce Dawuda koson, sabu a tun ka layiri ta Dawuda ye ko a bena a ta somogo do to masaya ra wagati bee.

²⁰ Yoram ta masaya wagati le ra, Edomukaw murutira, ka masace do sigi o yere kunna, ko o te to Zuda ta fanga koro tuun.

²¹ Yoramu tagara ni a ta sowotorow bee ye Sayiri. Su fe a tagara ben Edomukaw kan, ka o kere; nka Edomukaw nana Yoramu ni a ta sowotorotigiw lamini. A laban, Yoramu ta kerekejama bee borira ka taga so.

²² A kera ten, Edomukaw murutira, ka ban Zuda ta fanga ma fo bi. O wagati kelen na, Libina mogow fana murutira.

²³ Yoramu ta ko tow, a ka ko minw bee ke, o bee sebera Zuda masacew ta kibarow kitabu konɔ.

²⁴ O ko, Yoramu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe, a face Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Ahaziya sigira masaya ra a no ra.

*Zuda masace Ahaziya ta wagati
(Kibaroyaw flanan 22.1-6)*

²⁵ Akabu dence Yoramu ta masaya san tan ni flanan na Izirayeli mara kunna, Yoramu dence Ahaziya sigira masaya ra Zuda mara kunna.

²⁶ Ahaziya sigira masaya ra k'a si to san mugan ni fla. A ka san kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Atali; ale tun ye Izirayeli masace Omiri denmuso do ye.

²⁷ Ahaziya tun ka Akabu ta somogow ta sira le ta. A ka kojugu ke Matigi Ala ja korɔ; a k'a ke i n'a fo Akabu ta somogow tun k'a ke cogo min na, sabu furu tun be a ta somogow ni Akabu ta somogow ce.

²⁸ Ale ni Akabu dence Yoramu tagara kere ra Siri masace Hazaheli kama, Ramoti, Galadi mara ra. Sirikaw ka Yoramu mandimi o kere ra.

²⁹ Ka Yoramu to kere ra ni Siri masace Hazaheli ye Ramoti, Sirikaw tun ka masace Yoramu mandimi a fari yoro minw na, Yoramu sekora ko a be taga o joriw flake Zizireli. Zuda masace Ahaziya, min tun ye Yoramu dence ye, ale tagara ko a be taga Akabu dence Yoramu fle Zizireli, a ta bana wagati ra.

9

Yehu sigira masaya ra

¹ Cira Iliyasu* ka cira karamogoden do wele k'a fo a ye ko: «Fani do don, ka i yere cesiri, ka turubara nin ta i boro ka taga Ramoti, Galadi mara ra.

² Ni i sera yi, i ye Yehu yorɔnini, min face ye Yosafati ye, ani a bemace ye Nimisi ye. I ye a wele ka bo a toponow ce ra, ka taga ni a ye bon do konɔ aw danna.

³ I be turubara ta, ka turu ke a kun na, k'a fo ko Matigi Ala ko: «Ne be turu ke i kun na, ka i sigi masaya ra Izirayeli mara kunna.» O ko, i be da yele ka bori ka bo joona, i kana meen yi.»

⁴ O cira kanbelen wurira ka taga Ramoti dugu konɔ, Galadi mara ra.

⁵ A tagara se yi minke, a k'a soro ko kerekejama kuntigiw tun be pogonye do kera. A ko: «Kuntigi, kuma do be ne fe k'a fo i ye.» Yehu ko: «Kuntigi juman kelen ko lo an bee ra?» A ko: «Kuntigi, ele yere ko lo.»

⁶ Yehu wurira ka don ni a ye bon do konɔ. Kanbelen ka turu ke a kun na, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne be turu ke i kun na, ka i ke Izirayeli masace ye, Matigi Ala ta mogow ta masace.

⁷ I bena i matigice Akabu ta somogow bee halaki; ni o kera, Yezabeli ka ne ta cira minw faga, ani a ka ne Matigi Ala ta baarden to minw bee faga, ne bena o bee fagari hake bo a ra.

⁸ Akabu ta somogow bee bena halaki, ka Akabu ta so cedenw bee halaki Izirayeli jamana ra, jon fara horon kan.

⁹ Ne ka min ke Nebati dence Yerobohamu ta so ra, ani Ahiya dence Bahesa ta so ra, ne bena o pogon le ke Akabu ta so ra.

* **9:1 9.1** Iliyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize.

¹⁰ Wuruw bena Yezabeli sogo domu Zizireli foro kono. Hali mogo tena soro k'a su don.> »

Ayiwa, karamogoden kanbelen ka o kumaw fo minke, a ka da yele ka bori ka taga.

¹¹ Yehu nana seko ka na a matigice ta kuntigi tow koro minke, olugu k'a jininka ko: «Mun le be yi? Nin fatoce nin nana i fe kun juman le ra?» Yehu ka o jaabi ko: «Foyi! Aw yere ka nin mogo suguyaw ta kumaw lon!»

¹² Nka o ko Yehu ma ko: «Faninya lo! A fo an ye.» Yehu ko: «Ayiwa, a ka min fo ne ye, o le ye nin ye; a ko Matigi Ala ko: «Ne be turu ke i kun na ka i ke Izirayeli masace ye.> »

¹³ Yehu ka o fo minke doron, o bee teliyara ka o ta deregebaw bobo ka o lala Yehu sen koro so donda senlayoro kan. O ko, o ka buru fiye, ka kule ci ko: «An ta masace Yehu!»

Yehu tagara Yoramuni Ahaziya kama

¹⁴ Ayiwa, Yosafati dence Yehu, Nimisi mamaden, ale wurira Yoramuni kama o cogo le ra. O y'a soro Yoramuni Izirayeli ta kerekeden tow bee tun be Ramoti dugu korosira Galadi mara ra, Sirikaw ta masace Hazaheli koson.

¹⁵ Nka masace Yoramuni tun bora yi ka taga a yere flake Zizireli, sabu wagati min na o tun be kere ra ni Sirikaw ta masace Hazaheli ye, Sirikaw tun k'a mandimi.

Yehu k'a fo a torgonw ye o le ra ko: «Ni aw b'a fe can ra ko ne le ye ke masace ye, o tuma aw kana a to mogo si ye bo dugu kono yan, ka taga nin ko lakari Zizireli.»

¹⁶ O ko, Yehu donna a ta sowotoro kono ka taga Zizireli, sabu Yoramuni tun lanin be yi le; Zuda masace Ahaziya fana tun nana ka na Yoramuni fle.

¹⁷ Ayiwa, kerekeden min tun lonin be Zizireli dugu sankaso kunna ka yoro korosi, ale nana jama nato ye ni Yehu ye minke, a ko: «Ne ja be jama do ra.» Yoramuni ko a ma ko: «Sotigi do ci ka taga o kunben, k'a jininka ni hera lo.»

¹⁸ O sotigi tagara Yehu kunben, k'a fo a ye ko: «Masace ko yala hera lo wa?» Yehu ko a ma ko: «Ele ta nafa juman le be nin hera ra sisan? Temе ka bla ne ko, an ye taga.»

Dugu korosibaga k'a fo masace ye ko: «Sotigi tagara se o ma, nka a ma seko ka na.»

¹⁹ Yoramuni ko o ye sotigi were ci. Ale fana tagara se o ma k'a fo o ye ko: «Masace ko, ko yala hera lo wa?» Yehu ko ale fana ma ko: «Ele ta nafa juman le be nin hera ra sisan? Temе ka bla ne ko, an ye taga.»

²⁰ Dugu korosibaga k'a fo masace ye tuun ko: «A tagara se o ma, nka a ma seko ka na; o ta jama pamogo fana be a ta sowotoro borira i ko Nimisi mamaden Yehu, sabu a be a borira i ko fato le.»

Yehu ka Yoramuni faga

²¹ Yoramuni ko: «Aw ye ne ta sowotoro laben.» O k'a ta sowotoro laben. Izirayeli masace Yoramuni Zuda masace Ahaziya, olugu bee bora ni o ta sowotorow ye ka taga Yehu kunben. O tagara ben ni a ye Zizirelikace Naboti ta foro ra.

²² Yoramuni ka Yehu ye minke doron, a ko a ma ko: «Yehu, hera lo wa?» Yehu k'a jaabi ko: «Hera wa? Mun hera le be o ye? Ka ele bamuso to a ta joson ni a ta subagayakow ra i ko hera wa?»

²³ Yoramuni k'a ta so nasin fan were fe ka bori. A ko Ahaziya ma ko: «Ahaziya, janfa lo!»

²⁴ Nka Yehu k'a ta kalan ke ka Yoramuni bon a ko ra, a kamankun fla ce. Biye k'a sonkun sogo fo ka taga bo a disi ra. Yoramuni benna a ta sowotoro kono yi.

²⁵ Yehu k'a fo a ta baarden Bidikari ye ko: «A su ta k'a firi Zizirelikace Naboti ta foro kono yi; sabu i hakiri b'a ra, ko wagati min ele ni ne tun be sowotoro kono a face Akabu ko fe, Matigi Ala tun ka nin danga kuma le fo a ma, ko:

²⁶ <Kunu ne ka Naboti ni a dencew jori ye, nka ne bena o ɲogɔn le ke ele fana ra nin foro kelen kɔɔ. Matigi Ala ko ten.> O kosɔn a ta k'a firi foro kɔɔ, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.»

*Yehu ka Ahaziya faga
(Kibaroyaw flanan 22.6-9)*

²⁷ Zuda masace Ahaziya ka o ye minke, ale borira ka ke taga ye Beti Hagan sira fe. Yehu ni a ta mogow k'a gben. Yehu perenna, k'a fo a ta mogow ye ko: «Aw ye ale fana bon ni bipɛ ye k'a faga a ta sowotoro kɔɔ yi!» O k'a bon. Sira min be yelen ka taga Guri, o tun be tagara o sira le fe, Ibilehamu dugu kɔɔ. Ahaziya borira ka taga Megido, ka taga sa yi.

²⁸ A ta baaradenw k'a ta k'a don sowotoro do kɔɔ, ka taga ni a ye Zeruzalemu. O tagara a su don a ta kaburu kɔɔ, ka taga fara a bemaw kan, Dawuda ta masabonba kɔɔ.

²⁹ Ahaziya tun kera Zuda mara masace ye Akabu dence Yoramun ta masaya san tan ni kelennan le ra.

Yehu ka Yezabeli faga

³⁰ Ayiwa, o ko, Yehu tagara don Zizireli dugu kɔɔ. Yezabeli ka o men minke, a ka kale la a ɲa ra, k'a kunsigi laben ka ɲa, ka lo a ta sankaso finetiri ra, a be fleri kera sa.

³¹ Yehu tun be donna dugu donda* fe minke dorɔn, Yezabeli perenna k'a fo a ye ko: «I be nana hera le ra wa, ele Zimiri†, min kera a matigice fagabaga ye?»

³² Yehu k'a kun korota, ka finetiri fle, k'a fo ko: «Jontigiw le be san fe yi, minw be ni ne ye? Jon?» Lu baaraden fla, walama saba ɲogɔn jengera ka Yehu fle dugu ma.

³³ Yehu k'a fo olugu ye ko: «Aw ye a ɲoni ka ben dugu ma yan.» O ka Yezabeli ɲoni k'a ben dugu ma, fo k'a jori seriseri kogo kan, ani sow kan. Yehu ka sow bori ka yelen a kan, k'a dɔndɔn.

³⁴ O ko, Yehu donna dugu kɔɔ, ka taga domuni ke, ka min. A ko a ta mogow ma ko: «Aw ye taga aw janto nin muso danganin su ra, k'a sutara, sabu masaceden lo.»

³⁵ Mogow tagara ko o be taga a sutara, nka o ma taga foyi sɔɔ a ra ni a kunkolo kolow te, ani a senw, ani a borow.

³⁶ O sekora ka taga o fo Yehu ye. Yehu ko: «Matigi Ala tun ka o kuma le don a ta baaraden Iliya Tisibekace da ra, ko: <Wuruw le bena Yezabeli sogo domu Zizireli kongo kɔɔ,

³⁷ ko Yezabeli su to bena ke ngo le ye dugukolo kan, Zizireli kongo kɔɔ, k'a ke fo mogɔ tena se k'a fo tuun ko: Yezabeli su ye.> »

10

Yehu ka Akabu ta somogow faga

¹ Akabu ta somogɔ ceden biwolɔnfla tun be Samari. Yehu ka sebe dow ke, ka o ci ka taga Samari, ka taga do di Zizireli dugutigiw ma, ka do di a cekorobaw ma, ka do di Akabu ta somogɔ cedenw lamɔbagaw ma. A tun k'a fo o sebew kɔɔ ko:

² «Ayiwa, i n'a fo aw matigice masace dencew be ni aw ye ka ban, sowotorow ni sow fana be aw fe, aw ta dugu laminina ni kogow ye, kerekeminanw be aw fe, o ra, ni nin sebe tagara se aw ma,

³ aw matigice dencew bee ra, aw y'a fle min ka ɲi, ani min ka ko lon, aw ye o sigi masaya ra a face no ra; o ko, aw ye kere ke ka aw matigice ta so mara.»

† 9:31 9:31 Yezabeli ka Yehu togo la yan ko Zimiri, sabu folofolo o Zimiri togo le tun ka Izirayeli masace Ela faga, ani Bahesa ta gbmogow bee (Masacew folo 16.8-20).

⁴ O mɔgɔw ka o seɓe karan minke, o ja tigera koseɓe. O ko: «Ni masace fla bee ma se ka lo a ja fe, o tuma anw le bena se ka lo a ja wa?»

⁵ O ra, masace ta so korosibaga, ani dugutigi, ani cekorobaw, ani masace dencew lamobagaw, olugu ka cira bla Yehu ma k'a fo a ye ko: «Anw ye i ta jonw le ye; ni i ka min o min fo an ye, an bena o le ke. An tena mogo si sigi masaya ra. Ni min ka i yere diya, i ye o le ke.»

⁶ Yehu ka seɓe do were ci o ma tuun, k'a fo o ye ko: «Ni aw be ni ne ye, ni aw b'a fe ka ne kan mina, o tuma aw ye na ni aw matigice dencew bee kunkolow ye ne fe Zizireli yan, sini nin wagati jagon na.»

Ayiwa, o y'a sorɔ masace dence biwolonfla tun be ni dugu jamogow ye, minw tun be o lamona.

⁷ O seɓe tagara se o ma minke, o ka masace dencew bee mina, ka o ce biwolonfla bee kannatige, ka o kunkolow don segi dow konɔ, ka taga ni o ye Yehu fe Zizireli.

⁸ Ciraden do nana a fo Yehu ye ko o nana ni masace dencew kunkolow ye. Yehu ko o ye o kunkolow bla kene kan dugu donda ra, k'a ke ton fla, fo o lon dugusagbe sogoma.

⁹ O lon dugusagbe sogoma, Yehu bora ka lo jama bee ja fe, k'a fo o ye ko: «Aw koni ka min ke, o benna. Can lo, ne le ka ne matigice janfa k'a faga. Nka jon le ka nin mogo tow bee faga?»

¹⁰ O ra, aw ka kan k'a lon ko Matigi Ala ka kuma o kuma fo Akabu ta so kama, ko o kumaw si tena to kebari ye. Matigi Ala tun ka kuma min don a ta baaraden Iliya da ra k'a fo, o kuma kera can ye.»

¹¹ Akabu ta somogo to minw bee tun be Zizireli, Yehu ka olugu bee faga, ani o ta mogobaw, ani o teriw, ani o ta sarakalasebagaw bee; a ma hali mogo kelen to.

Yehu ka Zuda kuntigiw faga (Kibaroyaw flanan 22.8)

¹² O ko, Yehu wurira ka taga Samari. A tagara se Beti Ekedi minke, yoro min ye sagagbenbagaw ta jagonlajenyoro ye,

¹³ a ka Zuda masace Ahaziya ta mogo dow ye yi. A ka olugu pininka ko: «Aw ye jonw le ye?» O k'a jaabi ko: «Anw ye Ahaziya ta mogo dow le ye; an be tagara masace ni masamuso dencew le fo.»

¹⁴ Yehu k'a fo a ta mogow ye ko; «Aw ye o panaman mina.» O ka o panaman mina ka taga o kannatige ka o firi Beti Ekedi dinga konɔ. Olugu tun ye ce binaani ni fla. Yehu ma mogo si to.

Yehu ka Akabu ta mogo tow faga

¹⁵ Ayiwa, Yehu bora o yoro ra, ka taga ben ni Rekabu dence Yonadabu ye; ale fana tun be nana a kunben. Yehu k'a fo, k'a pininka ko: «Ne jusu gbera ele ye cogo min na, yala ele fana jusu gbera ne ye o cogo ra wa?» Yonadabu k'a jaabi ko: «Ne jusu gbera i ye.» Yehu ko: «Ni i jusu gbenin lo, o tuma i boro don ne boro.» Yonadabu k'a boro don a boro; Yehu k'a layelen a ta sowotoro konɔ a yere korɔ,

¹⁶ k'a fo a ye ko: «An ye taga; ne jijara Matigi Ala ye cogo min na, i bena o ye.» Yehu tagara ni Yonadabu ye a ta sowotoro konɔ.

¹⁷ O tagara se Samari minke, Akabu ta somogo to minw tun tora Samari, Yehu ka olugu bee faga, ka o halaki pewu, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fo Iliya ye.

Yehu ka Baali ta sonnikebagaw faga

¹⁸ O ko, Yehu ka jama bee lajen, k'a fo o ye ko: «Akabu ka Baali* bato doonin doron le; nka ne Yehu koni bena a bato koseɓe yere le.

¹⁹ Sisan aw ye Baali ta ciraw bɛɛ wele ka na ne fɛ yan, ani a batobagaw bɛɛ, ani a sarakabɔbagaw bɛɛ; mɔɔ si kana fɔn; sabu ne b'a fɛ ka sarakaba le bɔ Baali ye. Ni mɔɔ o mɔɔ ka fɔn o sarakabɔ ra, o tigi panaman tɛna to.» Yehu tun bɛ o ko kɛra ceguya le ra, janko ka Baali batobagaw bɛɛ faga.

²⁰ A k'a fɔ mɔɔw ye ko: «Aw ye mɔɔw wele ka na jamalajɛnba kɛ ka Baali bato.» O ka mɔɔw wele.

²¹ Yehu ka cira bla ka taga Izirayeli mara bɛɛ ra. Mɔɔ o mɔɔ tun bɛ Baali batobaga ye, o bɛɛ nana; hali mɔɔ kelen ma to. O nana don Baali ta batoso kɔnɔ ka bon fa, k'a ta a kun dɔ ra, ka taga a bla fɔ a kun dɔ ra.

²² Cɛ min tun bɛ Baali ta sɔnnikɛfaniw ko panabɔbaga ye, Yehu k'a fɔ o cɛ ye ko: «Fani dɔ bɔ k'a di Baali batobagaw bɛɛ ma.» Cɛ ka fani bɔ k'a di o ma.

²³ Yehu tagara don Baali batoso kɔnɔ ni Rekabu dence Yonadabu ye. A k'a fɔ Baali batobagaw ye ko: «Aw ye bon yɔrɔ bɛɛ flɛ kɔsɛɛ, janko ka la a ra ko Matigi Ala batobaga si tɛ ni aw ye yan, ko Baali batobagaw dɔrɔn le bɛ yan.»

²⁴ O kɔ, o donna sarakabɔyɔrɔ ra, ko o bɛ jɛnɔɔɔnya sarakaw* ni saraka jɛnitaw* bɔ. O y'a sɔrɔ Yehu tun ka kɛrɛkɛɛ biseegi bla kɛɛ ma, k'a fɔ olugu ye ko: «Ni ne nana nin mɔɔw labla aw ye, ni o ra kelen ka bɔsi aw min o min na, o tigi bɛ faga a nɔ ra.»

²⁵ O nana saraka jɛnitaw labɛn ka ban tuma min na, Yehu bɔra ka taga a fɔ kɛrɛkɛɛw ni o kuntigiw ye ko: «Aw ye don ka o faga, hali mɔɔ kelen kana bɔsi.» O donna o kɔ, ka o faga ni kɛrɛkɛmuru ye, ka o suw firi kɛɛ ma. O kɔ, o donna Baali ta batoso kɔnɔyɔrɔ yɛɛ ra.

²⁶ O ka kabakurujɛn labɔ Baali ta jobon kɔnɔ, ka o firi tasuma ra.

²⁷ Baali ja tun bɛ kabakuru min kan, o ka o cici. O yɔrɔ nana kɛ sokɔtagayɔrɔ le ye fɔ ka na se bi ma.

²⁸ Yehu ka Baali ta batori ko ban Izirayeli jamana kɔnɔ o cogo le ra.

Yehu ta wagati laban

²⁹ O bɛɛ n'a ta, Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimɔɔw bla jurumun min na, Yehu ma se ka o lalɔ. Yerobohamu tun ka saninmisiden dɔw le lalaga, ka o bla Beteli ni Dan, k'a to Izirayelimɔɔw tagara kɛ o bato ye.

³⁰ Matigi Ala k'a fɔ Yehu ye ko: «Ko minw ka di ne ye, i ka o kɛ ka pa minkɛ, ani ne tun b'a fɛ ko min ye kɛ Akabu ta somɔɔw ra, i ka o bɛɛ kɛ minkɛ fana, o ra i dencew bɛna to masaya ra Izirayeli fɔ ka taga se o ta duruja naaninan ma.»

³¹ O bɛɛ n'a ta, Yehu tun ma Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta sariyaw sira tagama ni a jusukun bɛɛ ye. Yerobohamu tun ka Izirayelimɔɔw bla jurumun minw na, a tun ma faran o jurumunw na.

³² O wagati ra, Matigi Ala nana kɛ Izirayeli jamana yɔrɔ dɔw mina ye, ka o di o juguw ma. Hazaheli ka Izirayelimɔɔw gbɛn ka bɔ o ta maraw ra.

³³ A ka Zuriden ba terebɔyanfan yɔrɔ mina, k'a ta Aroweri, dugu min bɛ Arinon kɔda ra, ka taga a bla fɔ Galadi ni Basan mara ra, o kɔrɔ ye Rubɛn ta mɔɔw ta mara, ani Gadi ta mɔɔw ta mara, ani Manase ta mɔɔw ta mara.

³⁴ Ayiwa, Yehu ta ko tɔw, a ka ko minw bɛɛ kɛ, ani a ta cɛfariya, o kow bɛɛ sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ.

³⁵ O kɔ, Yehu sara, ka taga fara a bɛmaw kan. O k'a su don Samari. A dence Yohahazi sigira masaya ra a nɔ ra.

³⁶ Yehu ka wagati min kɛ masaya ra Izirayeli, k'a to Samari, o kɛra san mugan ni seegi.

11

Atali sigira masaya ra

(Kibaroyaw flanan 22.10-23.21)

¹ Ayiwa, Ahaziya bamuso Atali nana a ye ko o ka ale dence Ahaziya faga minke, a fana wurira ko a be Zuda masaceden tow bee faga.

² Nka tuma min na o tun be masacedenw fagara, masace Yoramumu denmuso Yehoseba, min ye Ahaziya balemamuso ye, ale ka Ahaziya dence Yohasi dogo k'a ta, k'a bo a balemaw ce ra. A tagara a bla ni a lamobamuso ye Alabatosoba bon do konɔ. O k'a dogo Atali na o cogo le ra; a kera ten, o m'a faga.

³ A dogonin tora ni Yehoseba ye Matigi Ala ta batoso konɔ fo san wooro. Atali le tun be masaya ra jamana konɔ.

Yohasi sigira masaya ra

(Kibaroyaw flanan 23.1-21)

⁴ O san wolonflanan na, Karikaw* ta kerekuntigi minw be ce keme keme kunna, sarakalasebaga Yehoyada ka olugu ni kerekence tow wele; a tagara ni o ye Matigi Ala ta batoso konɔ, ka taga kuma ka ben ni o ye; a k'a fo o ye ko o ye kari ale ye Matigi Ala ta batoso konɔ yi. O ko, a ka masace dence yira o ra.

⁵ A k'a fo o ye ko: «Aw bena min ke, o fle nin ye: Nenekirilon na, aw ta jenkuruba do mogow le ka kan ka yorow korosi. Wagati tow ra, jenkuru fitini kelen le be deri ka masaso korosi,

⁶ flanan be Suru ta yoro donda korosi, sabanan be to korosibaga tow ko fe, ka o yoro ta donda korosi. Nka sisan o jenkuru fitini saba bee le bena masaso korosi ka jagon son.

⁷ Jenkuruba fla tow, minw tun te baara ke Nenekirilon na, olugu bena na Alabatosoba korosi, sabu masace be yi le.

⁸ Aw ye masace lamini fan bee ra, aw bee ta kerekeminanw ye ke aw boro. Ni mogo o mogo ko a be teme aw ra jagboya ra, aw ye o tigi faga. Ni masace be taga yoro o yoro, aw ka kan ka ke a ko k'a blasira.»

⁹ Sarakalasebaga Yehoyada tun ka kuma o kuma fo ce keme kuntigiw ye, o ka o bee ke a cogo ra. O bee ka o ta mogow ta, minw ta baara tun be damina o Nenekirilon na, ani minw ta baara tun ka kan ka ban; o tagara sarakalasebaga Yehoyada fe.

¹⁰ Masace Dawuda ta tamanw, ani a ta negebennan minw tun be Matigi Ala ta batoso konɔ, sarakalasebaga ka o di kuntigiw ma.

¹¹ Kerekencew bee lolora ni o ta kerekeminanw ye o boro, sarakajenifen* ni Alabatosoba korɔ, ka masace lamini, k'a ta Alabatosoba woroduguyanfan na ka taga a bla a sahiliyanfan na.

¹² Sarakalasebaga Yehoyada nana masace dence labo kene ma, ka masafugula biri a kun na, ka Ala ta jennogonya kitabu di a ma. O ka turu saninman* ke a kun na, k'a ke masace ye. O ka tegere fo, ka peren k'a fo ko: «Ala ye si di masace ma!»

Atali sacogo

¹³ Ayiwa, Atali ka kerekencew ni jama mankan men minke, a nana Matigi Ala ta batoso korɔ, jama yoro ra.

¹⁴ A ka fleri ke, ka bara ka masace lonin ye Alabatosoba samasen korɔ, i n'a fo a tun be deri k'a ke cogo min na. Kerekuntigiw ni burufiyebagaw tun lonin be masace korɔ. Jamana mogow bee tun ninsondiyaninba lo; burufiyebagaw tun be buruw fiyera. Atali ka o ye minke, a k'a ta derege mina k'a faran, ka peren k'a fo ko: «Nin ye janfa le ye, nin ye janfa le ye!»

* 11:4 11.4 Karikaw tun ye Azi mara ta kerekeden dow ye. O tun be masace ta so ni Alabatoso korosi sara ra.

¹⁵ Ayiwa, ce keme kuntigi minw tun be kerekejama na fe, sarakalasebaga Yehoyada k'a fo olugu ye ko: «Aw ye a mina ka bo ni a ye Alabatosoba konɔ, mogow ce ra; ni mogow o mogow ka gban a ko, aw ye o tigi faga ni kerekemuru ye.» Sarakalasebaga tun k'a fo fana ko a man kan ka faga Alabatosoba konɔ.

¹⁶ O k'a mina; o tagara se ni a ye Sow ta donda korɔ masaso ra minke, o k'a faga o yoro ra yi.

Yehoyada ka Yohasi sigi masaya ra

¹⁷ Sarakalasebaga Yehoyada ka jennogonya* don Matigi Ala ni masace ni jama ce, k'a fo ko jama ka kan ka ke Matigi Ala ta mogow le ye; a ka jennogonya do fana don masace ni jama ce.

¹⁸ Jamana mogow bee tagara ben Baali* ta jobon kan k'a ci. O k'a sarakabonanw ni a jaw bee cici, ka Baali ta sarakalasebaga yere faga, min ye Matan ye. Sarakalasebaga Yehoyada ka mogow dow bla Matigi Ala ta batoso konɔ k'a korosi.

¹⁹ O ko, kerekuntigi minw tun be ce keme kunna, a ka olugu wele, ani Karikaw, ani kerekace tow, ani jama bee; o bora ni masace ye Matigi Ala ta batoso konɔ, ka teme kerekedenw ta donda fe, ka taga ni a ye masaso konɔ. O sera yi minke, o ka masace Yohasi sigi masasigan kan.

²⁰ Jamana mogow bee tun ninsondiyara; dugu fana tun laganfiyara, sabu o tun ka Atali faga ni kerekemuru ye masaso konɔ yi.

12

Zuda masace Yohasi ta wagati

(Kibaroyaw flanan 24.1-3)

¹ Yohasi sigira masaya ra k'a si to san wolonfla.

² A sigira masaya ra Yehu ta masaya san wolonflanan le ra. A ka san binaani le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Sibiya; a tun be bo Beri Seba.

³ Ko minw terennin lo Matigi Ala na korɔ, Yohasi ka o le ke, sabu sarakalasebaga Yehoyada ta wagati bee ra, ale tun be to k'a karan.

⁴ O bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, a ma olugu bo yi. Mogow belen tun be taga wusunan sarakaw* ni saraka werew bo o sonnikeyorow ra.

Yohasi ka Alabatosoba lalaga

(Kibaroyaw flanan 24.4-14)

⁵ Lon do, Yohasi k'a fo sarakalasebagaw ye ko: «Mogow be to ka na ni wari minw ye Matigi Ala ta batoso konɔ, ka na o ke saraka ye, o ta kunmabori sarakaw ta wariw*, ani o ta dajurudafa sarakaw ta wariw, ani o ta diyanya sarakaw ta wariw, aw ye o wariw bee ke jogon kan.

⁶ «Wariminabagaw ye to ka o wariw mina k'a di sarakalasebagaw ma. Ni aw ka yoro o yoro cennin ye Alabatosoba konɔ, aw ye o wari ke ka o yorow lalaga.»

⁷ Nka fo ka taga se masace Yohasi ta masaya san mugan ni sabanan ma, Alabatosoba yoro minw tun cenna, sarakalasebagaw belen tun ma o yorow lalaga folo.

⁸ Masace Yohasi ka sarakalasebaga Yehoyada ni sarakalasebaga tow wele k'a fo o ye ko: «Mun koson aw ma Alabatosoba yoro cenninw lalaga? Sisan wariminabagaw be to ka wari min di aw ma, aw kana o wari mara tuun; aw ye o di, janko Alabatosoba ye lalaga ni o ye.»

⁹ Sarakalasebagaw sonna ko olugu tena wari mina mogow fe k'a mara tuun, ko olugu yere le tena Alabatosoba baaraw ke fana.

* **12:5 12.5** Izirayeli ceden folow bee tun ka kan ka warida do di Ala ma janko ka o yere kunmabo (Sariya 5.15).

¹⁰ Sarakalasebaga Yehoyada ka kesu do jini, ka wo do bo a datugunan sanfeyoro ra, k'a bla sarakajenifen* koro, kininboroyanfan fe, mogow be teme yoro min na ka don Matigi Ala ta batoso konso. Sarakalasebaga minw tun be to ka donda koro, mogow tun be na ni wari min o min ye Matigi Ala ta so konso, olugu tun be o wari bla o kesu konso.

¹¹ Ni o nana a ye ko mogow nana ni wari min ye Matigi Ala ta batoso konso, ko o wari cayara kesu konso tuma min na, masace ta seberikebaga ni sarakalasebagaw kuntigi be taga o wari bo k'a jate, k'a ke borow konso.

¹² O ko, mogow minw tun blara Matigi Ala ta batoso ta baaraw kunna, o tun be taga o wari jatenin di olugu ma. Olugu be Matigi Ala ta batoso baarakebagaw sara ni o wari ye: yiribaarabagaw, ani baaradenw,

¹³ ani bonlobagaw, ani kabakurulesebagaw. O tun be yiriw fana san, ani kabakuru lesenin minw tun ka kan ka ke ka Matigi Ala ta batoso yoro cenninw lalaga, ani fen o fen tun ka kan ka san ka so lalaga.

¹⁴ Nka mogow nana ni wari min ye Matigi Ala ta batoso konso, o ma o wari ke ka Alabatoso ta tasa warigberamanw si lalaga, walama muruw, walama jifiyew, walama burufiyetaw; o ma fen saninlaman walama fen warigberaman si lalaga ni o wari ye.

¹⁵ O tun be o wariw bee di baarakebagaw le ma, janko o y'a ke ka Matigi Ala ta batoso lalaga.

¹⁶ Wari tun be dira mogow minw ma, janko o ye baarakebagaw sara, o tun te o mogow jininka ko wari donna baara min na ko o ye o jafu, sabu o ta kow gbenin tun lo.

¹⁷ Nka o tun te na ni hake yafa sarakaw* ni jurumunyafa sarakaw* ta wari ye Matigi Ala ta batoso konso. O wariw tun ye sarakalasebagaw yere ta le ye.

Yohasi ta masaya laban

(Kibaroyaw flanan 24.23-27)

¹⁸ O wagati ra, Siri masace min ye Hazaheli ye, ale nana Gati dugu kere, ka o dugu mina; o ko, a tun b'a fe ka taga Zeruzalemu fana kere.

¹⁹ O tuma, fen minw tun blara danna Ala ye, Zuda masace Yohasi ka o fenw bee ce; a bema minw tun be masaya ra Zuda folofolo, minw ye Yosafati, ani Yoram, ani Ahaziya ye, olugu tun ka fen minw bee bla danna Ala ye, ani ale yere tun ka fen minw bee bla danna, a ka o fenw bee ce, ani sanin min bee tun be Matigi Ala ta batoso naforoblayoro ra, ani sanin min tun be masace yere ta so konso, a ka o bee ta ka o ci Siri masace ma, min ye Hazaheli ye. O kera minke, Hazaheli faranna Zeruzalemu na.

²⁰ Ayiwa, Yohasi ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konso.

²¹ Lon do, a ta jamana pamogow wurira a kama, k'a janfa; o benna a kan k'a faga Beti Milo, yoro min be Sila jigijigi ra.

²² A ta jamana pamogow minw ye Simehati dence Yozabadi ye, ani Someri dence Yehozabadi, olugu le k'a faga. A sara minke, o k'a su don a bemacew suw kere fe Dawuda ta masabonba konso. A dence Amasiya sigira masaya ra a no ra.

13

Izirayeli masace Yohahazi ta wagati

¹ Zuda masace Yohasi, min tun ye Ahaziya dence ye, ale ta masaya san mugan ni sabanan na, Yehu dence Yohahazi sigira masaya ra Izirayeli mara kunna; a siginin tun be Samari dugu konso. A ka san tan ni wolonfla le ke masaya ra.

² A ka kojugu ke Matigi Ala ja koro. Nebati dence Yerobohamu ka jurumun minw ke, a tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, Yohahazi ka o sira le ta; a ma son ka faran o jurumunw na.

³ Matigi Ala dimina Izirayelimogow koro kosebe. A ka o don Siri masace Hazaheli boro, ani Hazaheli dence Beni Hadadi fana boro, o masacew ta tere bee ra.

⁴ Nka Yohahazi nana Matigi Ala daari ko a ye yafa ale ma. Matigi Ala k'a lamɛn; sabu Siri masace tun be Izirayelimogow minako juguyara cogo min na, Matigi Ala tun ka o bee ye.

⁵ O ra, Matigi Ala ka mogɔ di Izirayelimogow ma min kera o bosibaga ye. Izirayelimogow bosira ka bo Sirikaw boro minke, o tora o ta jamana ra pasuma ra, i ko o tun be cogo min na folofolo.

⁶ Nka o bee n'a ta, Yerobohamu ni a ta somogow tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, Izirayelimogow ma faran o jurumunw na. O ka o sira kelen le ta, ka o jurumun kelen ke fana. Hali o tun be Asera ta jo son bere min kan, o bere belɛn tun turunin be Samari.

⁷ Siri masace tun ka Yohahazi ta kerekɛjama to bee halaki, ka o ke i ko simangbasiyoro buguri. A laban, foyi tun ma to Yohahazi ta kerekɛjama ra tuun ni sotigi bilooru te, ani sowotoro tan, ani kerekeden sennaman waga tan.

⁸ Ayiwa, Yohahazi ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, ani a ta cefariya, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroya kitabu konɔ.

⁹ Yohahazi nana sa ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Samari. A dence Yohasi sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Yohasi ta wagati

¹⁰ Zuda masace Yohasi ta masaya san bisaba ni wolonflanan na, Yohahazi dence Yohasi sigira masaya ra Izirayeli mara kunna; a siginin tun be Samari. A ka san tan ni woro le ke masaya ra.

¹¹ A ka kojugu ke Matigi Ala ja koro. Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ma faran o jurumunw na; a ka o sira le ta.

¹² Ayiwa, Yohasi ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, ani a ta cefariya, ani a ka Zuda masace Amasiya kere cogo min na, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

¹³ Yohasi nana sa ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Samari dugu konɔ, Izirayeli masace tow koro. Yerobohamu sigira masaya ra a no ra.

Iliyasu ta saya

¹⁴ Bana min tun bɛna Iliyasu* faga, o bana nana a mina minke, Izirayeli masace Yohasi tagara a fle, ka kasi a kunna, ka perɛn ko: «E, Baba, baba, ele min tun ye Izirayeli ta kerekɛjama ta sowotorow ni a sotigiw bee jigi ye!»

¹⁵ Iliyasu k'a fo a ye ko: «Taga kalan do jini, ani a bipɛw.» A tagara kalan do mina, ani bipɛw.

¹⁶ Iliyasu k'a fo masace ye tuun ko: «Kalan sama!» Masace ka kalan sama minke, Iliyasu k'a boro la masace boro kan,

¹⁷ k'a fo a ye ko: «Finetiri min be tereboyanfan na, o dayele!» Yohasi ka finetiri dayele. Iliyasu k'a fo a ye ko: «A bon!» A k'a bon. Iliyasu ko: «Matigi Ala ta sesoro biɛ le be nin ye, biɛ min bɛna se soro Sirikaw kan. I bɛna se soro Sirikaw kan Afeki, fo ka o bee halaki.»

¹⁸ Iliyasu k'a fo Izirayeli masace ye tuun ko: «Biɛ tow ta!» A ka o ta. Iliyasu k'a fo a ye ko: «Dugukolo gbasi ni o ye!» Masace ka dugukolo gbasi sinaga saba, ka lo.

¹⁹ Ala ta cira dimina a koro. A k'a fo a ye ko: «I tun ka kan k'a gbasi fo sinaga looru walama sinaga woro le. O ra i tun bɛna se soro Sirikaw kan fo ka taga o halaki ka ban. Nka sisan i bɛna se soro o kan sinaga saba doron le.»

* 13:14 13.14 Iliyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize.

²⁰ Iliyasu nana sa; o k'a su don. O sanyelema ra, Mohabuka benkannikebaga dow nana ben jamana kan.

²¹ Lon do, ka mogow to ce do sutarayoro ra, o barara ka o benkannikebaga dow nato ye. O tun ka Iliyasu su la farawo min kono, o ka ce su firi joona joona o farawo kono yi ka bori. Ce su tagara maga Iliyasu kolow ra minke, a nin kosegira a ma; a wurira ka lo a sen fla kan.

Yohasi ka se soro Sirikaw kan

²² Siri masace Hazaheli tun ka Izirayelimogow minako juguya masace Yohahazi ta wagati bee ra.

²³ Nka Matigi Ala nana makari o ra; o mapuman k'a mina, a hinara o ra, a ta jennogonya koson, a tun ka jennogonya min don ni Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye. O wagati ra a ma son ka o halaki, a ma son ka o gben ka taga fo jamana were ra, yorojan.

²⁴ Siri masace Hazaheli nana sa; a dence Beni Hadadi sigira masaya ra a no ra.

²⁵ Hazaheli tun ka dugu minw mina Yohasi face Yohahazi ra, Yohasi ka o duguw bee mina Hazaheli dence Beni Hadadi ra. Yohasi k'a kere ka se soro a kan fo sinaga saba, ka Izirayeli ta duguw bosi a ra.

14

Zuda masace Amasiya ta wagati

(Kibaroyaw flanan 25.1-4,11-12,17-28; 26.1-2)

¹ Yohahazi dence Yohasi ta masaya san flanan le ra Izirayeli mara kunna, Yohasi dence Amasiya sigira masaya ra Zuda mara ra.

² A sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san mugan ni kononton le ke masaya ra; a sinin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yehodan; Zeruzalemukaw tun lo.

³ Ko minw terennin lo Matigi Ala ja koro, a ka o le ke; nka a m'a ke k'a dafa i ko a bemace Dawuda tun k'a ke cogo min na. A k'a face Yohasi ta sira fana tagama a ta koketaw bee ra.

⁴ O bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, a ma olugu bo yi; mogow belen tun be to ka taga wusunan sarakaw ni saraka werew bo o yoro ra.

⁵ Masaya nana sabati a boro tuma min na, jamana namogo minw tun k'a face faga, a ka olugu faga.

⁶ Nka a ma o fagarikebagaw dencew fana faga, i n'a fo a sebera Musa ta sariya kitabu kono cogo min na, ko Matigi Ala k'a fo ko: «Aw man kan ka face faga den koson, aw man kan ka den fana faga face koson. Bee ka kan ka faga a yere ta jurumun le koson*.»

⁷ Amasiya tagara Edomukaw kere, ka ce waga tan faga olugu ra Kogo kenegbe yoro ra. A ka o kere ka Sela dugu mina o ra, ka o dugu togo la ko Yokiteli; o togo le tora a ra fo ka na se bi ma.

Zuda ni Izirayeli ta kere

⁸ Ayiwa, o ko, Amasiya ka ciraden dow ci ka taga Izirayeli masace Yohasi fe, min ye Yohahazi dence ye, Yehu mamaden; a ko o ye taga a fo Yohasi ye, ko a ye na o be jogan kere.

⁹ Izirayeli masace Yohasi ka cira bla ka Zuda masace Amasiya jaabi ko: «Lon do, Liban jamana ta naniyiri do le ka cira bla ka taga a fo Liban jamana ta sediriyiriba do ye ko: «I denmuso di ne dence ma furu ra.» Nka Liban jamana kongosogow temeto ka naniyiri dondon.»

* 14:6 14.6 O kuma be soro Sariya 24.16.

¹⁰ Yohasi k'a fɔ a ye fana ko: «I kɔni sera Edomukaw ra, o ye can ye; o le ka yerɛbonya don i jusu ra. I ka se min sɔrɔ, to ni o bonya ye, nka to i ta so yi. Mun na i be kojugu dɔ pinina k'a di i yerɛ ma? Ele bɛna to a ra, Zuda mɔgow fana bɛna to a ra ni i ye.»

¹¹ Nka Amasiya ma sɔn ka o kuma lamɛn. O ra, Izirayeli masace Yohasi tagara; ale ni Zuda masace Amasiya ka nɔɔn kunbɛn Bɛti Sɛmɛsi, Zuda mara ra.

¹² Izirayelimɔgow ka Zuda ta mɔgow kɛrɛ ka se sɔrɔ o kan; o bɛɛ borira ka taga o ta so.

¹³ Izirayeli masace Yohasi ka Zuda masace Amasiya mina Bɛti Sɛmɛsi. Amasiya tun ye Ahaziya dɛncɛ Yohasi dɛncɛ le ye. O kɔ, a tagara Zeruzalɛmu, ka taga Zeruzalɛmu dugu kogo ci, k'a ta Efirayimu donda ra, ka taga a bla fɔ donda min be kogo nɔɔnɔn na; a ka yɔrɔ min ci, o janya tun ye nɔɔnɔn† na kɛmɛ naani.

¹⁴ A ka sanin bɛɛ ta, ani warigbɛ bɛɛ, ani fɛn o fɛn tun be sɔrɔ Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, ani masace ta so kɔnɔ; a ka mɔgo dɔw fana mina ka taga ni olugu ye Samari.

¹⁵ Ayiwa, Yohasi ta kɛwale tɔw bɛɛ, a ka ko minw bɛɛ kɛ, ani a ta cɛfariya, ani a ka kɛrɛ min kɛ ni Zuda masace Amasiya ye, o kow bɛɛ sɛbɛra Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ.

¹⁶ Yohasi nana sa ka taga fara a bɛmaw kan; o k'a su don Samari dugu kɔnɔ, Izirayeli masace tɔw kɔrɔ. A dɛncɛ Yerobohamu sigira masaya ra a nɔ ra.

¹⁷ Yohasi dɛncɛ Amasiya, min ye Zuda masace ye, ale ka san tan ni looru le kɛ Yohahazi dɛncɛ Yohasi sanin kɔ, min tun ye Izirayeli masace ye.

¹⁸ Ayiwa, Amasiya ta ko tɔw, o kow sɛbɛra Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ.

¹⁹ O nana janfa siri a kama Zeruzalɛmu; a borira ka taga Lakisi, nka o tagara a ko Lakisi, ka taga a faga yi.

²⁰ O k'a su ta ni so dɔw ye ka na ni a ye, ka na a su don Zeruzalɛmu a bɛmacew suw kɛrɛ fɛ, Dawuda ta masabonba kɔnɔ.

²¹ Zuda ta mɔgow bɛɛ lajennin ka Azariya ta k'a sigi masaya ra a face Amasiya nɔ ra; Azariya si tun ye san tan ni wɔrɔ.

²² Ale le ka Elati dugu mina, k'a kɛ Zuda ta ye tuun, ka sɔrɔ ka o dugu lɔ kokura; o kɛra a face masace sanin kɔ.

Izirayeli masace Yohasi dɛncɛ Yerobohamu ta wagati

²³ Yohasi dɛncɛ Amasiya, Zuda masace ta masaya san tan ni loorunan na, Yohasi dɛncɛ Yerobohamu sigira masaya ra Izirayeli jamana kunna; a siginin tun be Samari. A ka san binaani ni kɛlɛn le kɛ masaya ra.

²⁴ A ka kojugu kɛ Matigi Ala na kɔrɔ. Nebati dɛncɛ Yerobohamu tun ka Izirayelimɔgow bla jurumun minw na, a ma sɔn ka faran o jurumunw si ra.

²⁵ Nka Izirayeli juguw tun ka o jamana yɔrɔ minw bɔsi o ra, ale le ka o yɔrɔw mina tuun k'a kɛ Izirayeli ta ye, k'a ta Hamati dugu donda ra ka taga a bla fɔ Kɔgoji sanin kɔrɔ. O kɛra ka kɛna ni Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta kuma ye, a tun ka min don a ta jɔncɛ da ra k'a fɔ, min ye cira Yunusu ye, Amitayi dɛncɛ, min tun be bɔ Gati Efɛri dugu kɔnɔ.

²⁶ Ayiwa, Izirayelimɔgow tun be sɛgɛba min na, Matigi Ala yerɛ tun ka o ye. Minw tun ye jɔnw ye, ani minw tun ye hɔrɔnw ye, o bɛɛ tun ka kan. Mɔgo si le tun tɛ yi, min tun be se ka o bɔsi;

²⁷ k'a sɔrɔ Matigi Ala tun m'a latigɛ ko a bɛna Izirayeli tɔgo tunu ka bɔ dugukolo kan. O kɔsɔn a ka jamana kisi Yohasi dɛncɛ Yerobohamu sababu ra.

²⁸ Yerobohamu ta kɛwale tɔw, a ka ko minw bɛɛ kɛ, ani a ka cɛfariya min kɛ kɛrɛ ra, ani a ka Damasi dugu ni Hamati dugu kɛ Izirayeli mara dɔ ye cogo min na, k'a sɔrɔ

† 14:13 14.13 Nɔɔnɔn na kɛlɛn be se ka bɛn mɛtɛrɛ tarancɛ le ma.

o dugu fla tun be Zuda mara le ra, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

²⁹ O ko, Yerobohamu sara, ka taga fara a bemaw kan, minw ye Izirayeli masace tow ye. A dence Jakariya sigira masaya ra a no ra.

15

Zuda masace Azariya ta masaya wagati (Kibaroyaw flanan 26.3-4,21-23)

¹ Izirayeli masace Yerobohamu ta masaya san mugan ni wolonflanan na, Amasiya dence Azariya* sigira masaya ra Zuda mara kunna.

² A sigira masaya ra k'a si to san tan ni wooro; a ka san bilooru ni fla le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yekoliya; Zeruzalemuka tun lo.

³ Ko minw terennin lo Matigi Ala na koro, a ka o le ke a ta koketaw bee ra, i n'a fo a face Amasiya tun k'a ke cogo min na.

⁴ Nka sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, a ma olugu bo yi. Mogow belen tun be taga wusunan sarakaw* ni saraka werew bo o sonnikeyorow ra.

⁵ Matigi Ala nana farirabana do bla masace ra. A tora ni o farirabana ye fo ka taga a sa. A tun be bon do konɔ a kelen na. A dence Yotamu le tun be masaso kunna, ka to ka jamana kow janabo a no ra.

⁶ Azariya ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

⁷ Azariya sara, ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don a bemacew suw kere fe Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Yotamu sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Jakariya ta wagati

⁸ Zuda masace Azariya ta masaya san bisaba ni seeginan na, Yerobohamu dence Jakariya sigira masaya ra ka karo wooro ke Izirayeli mara kunna; a siginin tun be Samari.

⁹ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro, i n'a fo a bemaw tun k'a ke cogo min na. Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ma faran o jurumunw na.

¹⁰ Lon do, Yabesi dence Salumu ka janfa siri a kama, ka ben a kan mogow bee na na, k'a faga, ka sigi masaya ra a no ra.

¹¹ Jakariya ta kewale tow, o bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

¹² O kera ka kana ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fo Yehu ye ko: «I dencew bena to masaya ra Izirayeli fo ka taga se o ta duruja naaninan ma.» A fana kera ten le.

Izirayeli masace Salumu ta wagati

¹³ Yabesi dence Salumu sigira masaya ra Zuda masace Oziyasi ta masaya san bisaba ni konontonnan le ra. A ka karo kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Samari.

¹⁴ Gadi dence Menahemu bora Tirisa ka na ben Yabesi dence Salumu kan Samari, k'a faga, ka sigi masaya ra a no ra.

¹⁵ Salumu ta kewale tow, a tun ka janfa min siri, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

¹⁶ O wagati le ra, Menahemu bora Tirisa, ka na ben Tifisa dugu kan, ani a dugumogow bee, ani Tifisa kerefeduguw bee, ko sabu dugumogow tun ma son ka o ta dugu dayele ale ye. A ka dugu halaki, k'a musokonomanw bee konɔ faran.

Izirayeli masace Menahemu ta wagati

* 15:1 15.1 Azariya be wele fana ko Oziyasi (Masacew flanan 5.3).

¹⁷ Zuda masace Azariya ta masaya san bisaba ni konontonnan na, Gadi dence Menahemu sigira masaya ra Izirayeli mara kunna. A ka san tan le ke masaya ra; a siginin tun be Samari.

¹⁸ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro. A ta masaya wagati bee ra, Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayeli ta mogow bla jurumun minw na, a ma son ka faran o jurumunw na.

¹⁹ O wagati ra, Asiri jamana masace min ye Puli† ye, ale nana Izirayeli mara mina. Menahemu ka warigbe kilo waga bisaba ni naani (34 000) le di Puli ma, ko a ye ale deme ka masaya sabati ale boro.

²⁰ Menahemu tun ka o wari bee mina Izirayeli naforotigiw le fe k'a di Asiri masace ma; a ka warigbe garamu keme woro le mina mogow bee kelen kelen fe. A kera ten minke, Asiri masace ma to jamana konon tuun, a sekora ka taga.

²¹ Menahemu ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konon.

²² Menahemu sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Pekaya sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Pekaya ta wagati

²³ Zuda masace Azariya ta masaya san biloorunan na, Menahemu dence Pekaya sigira masaya ra Izirayeli kunna; a siginin tun be Samari. A ka san fla le ke masaya ra.

²⁴ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro. Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ma faran o jurumunw na.

²⁵ Remaliya dence Peka, min tun ye a ta baarden do ye, ale ka janfa siri a kama. A tagara ben a kan masaso bonba konon yi, ka ale ni Arigobu ni Ariye bee faga; Galadika ce bilooru le tun be ni Peka ye. Peka ka Pekaya faga o cogo le ra ka sigi masaya ra a no ra.

²⁶ Pekaya ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konon.

Izirayeli masace Peka ta wagati

²⁷ Zuda masace Azariya ta masaya san bilooru ni flanan na, Remaliya dence Peka sigira masaya ra Izirayeli mara kunna; a siginin tun be Samari. A ka san mugan le ke masaya ra.

²⁸ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro. Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ma faran o jurumunw na.

²⁹ Izirayeli masace Peka ta wagati ra, Asiri masace Tigilati Pileseri nana ben Izirayeli mara kan, ka Iyon dugu mina, ani Abeli Beti Mahaka dugu, ani Yanoha dugu, ani Kedesi dugu, ani Hazori dugu; a ka Galadi mara ni Galile mara ni Nefitali mara bee mina fana. A ka o yorow mogow ce ka taga ni o ye Asiri.

³⁰ Ela dence Oze, ale ka janfa siri Remaliya dence Peka kama, ka ben a kan k'a faga, ka sigi masaya ra a no ra. O kera Oziyasi dence Yotamu ta masaya san mugannan le ra.

³¹ Peka ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konon.

Zuda masace Yotamu ta masaya wagati (Kibaroyaw flanan 27.1-3,7-9)

³² Izirayeli masace min tun ye Remaliya dence Peka ye, ale ta masaya san flanan na, Oziyasi dence Yotamu sigira masaya ra Zuda mara kunna.

† 15:19 15.19 Masace Puli le be wele fana ko Tigilati Pileseri (Masacew flanan 15.29).

³³ A sigira masaya ra k'a si to san mukan ni looru; a ka san tan ni wooro le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yerusa; Sadoki denmuso tun lo.

³⁴ Ko minw terennin lo Matigi Ala ja koro, a ka o le ke. A k'a face Oziyasi ta sira jagon le tagama fen bee ra.

³⁵ O bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, a ma olugu bo yi. Mogow belen tun be wusunan sarakaw, ani saraka werew bora o sonnikeyorow ra. Yotamu le ka Matigi Ala ta batoso sanfeyoro donda lalaga.

³⁶ Ayiwa, Yotamu ta ko tow, a ka ko minw bee ke, o sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

³⁷ O wagati le ra, Matigi Ala ka ke Siri masace Resen, ani Remaliya dence Peka lawuri ye Zuda mogow kama.

³⁸ Yotamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemaw suw kere fe, a bemace Dawuda ta masabonba* konɔ. A dence Ahazi sigira masaya ra a no ra.

16

Zuda masace Ahazi ta wagati (Kibaroyaw flanan 28.1-27)

¹ Remaliya dence Peka ta masaya san tan ni wolonflanan na, Yotamu dence Ahazi sigira masaya ra Zuda mara kunna.

² A sigira masaya ra k'a si to san mukan. A ka san tan ni wooro le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. Ko minw terennin lo Matigi Ala, a ta Ala ja koro, a ma o ke, i n'a fo a bemace Dawuda tun k'a ke cogo min na.

³ A ka Izirayeli masace tow ta sira le ta, fo ka taga a yere dence di k'a jeni tasuma ra, jow ye; k'a soro Matigi Ala tun ka siya minw ghen ka o ta jamana di Izirayelimogow ma, o siyaw le tun be o ko haramuninw jagon ke.

⁴ A tun be to ka began sarakaw* ni wusunan sarakaw* bo sonnikeyorow ra, ani kongoriw kunna, ani yiriba flaburumanw jukoro.

Ahazi ka Asiri masace wele

⁵ O wagati ra, Siri masace Resen, ani Izirayeli masace Peka, min ye Remaliya dence ye, olugu nana ko o bena ben Zeruzalemu dugu kan. O nana dugu lamini ka masace Ahazi to dugu konɔ, nka o ma se k'a kere.

⁶ O wagati kelen le ra, Siri masace min ye Resen ye, ale ka Eyilati dugu mina k'a bla Sirikaw ta fanga koro tuun. A ka Zuda ta mogow ghen ka bo Eyilati dugu konɔ. Edomukaw nana sigi Elati, fo ka na se bi ma.

⁷ Ahazi ka mogow dow ci ka taga Asiri masace Tigilati Pileseri fe k'a fo a ye ko: «Ne ye i ta jon le ye, ani i den; sabari ka na ne bosi Siri masace ni Izirayeli masace boro, sabu o nana ne kere.»

⁸ Wari ni sanin min tun be Matigi Ala ta batoso konɔ, ani min tun be masace ta so naforow ra, a ka o ta, ka o ci Asiri masace ma, ka o ke a ta bonya ye.

⁹ Asiri masace sonna Ahazi ta kuma ma. A wurira ka taga Damasi dugu kama, ka taga o dugu mina, k'a dugumogow ce ka taga ni o ye Kiri dugu konɔ, ka soro ka Resen yere faga.

Ahazi ka Alabatosoba cogoya yelema

¹⁰ O ko, Ahazi tagara Damasi, ka taga Asiri masace Tigilati Pileseri kunben. Asirikaw ta sarakabonanba min tun be Damasi dugu konɔ, masace Ahazi ka o ye minke, a ka cira bla sarakalasebaga Huri ma Zeruzalemu, ka o sarakabonan cogoya fo a ye, k'a minanw bee tagamasiyen fo a ye, janko a ye a jagon lalaga.

¹¹ Sarakalasebaga Huri ka o sarakabonan pɔɔn lalaga; masace Ahazi tun ka sarakabonan min cogoya fɔ k'a to Damasi, a k'a lalaga ka kapa ni o le ye cogo bee ra. Sani masace ye na ka bo Damasi, o y'a sorɔ a tun k'a lalaga ka ban.

¹² Masace nana na ka bo Damasi minke, a ka sarakabonan ye; a gbarara sarakabonan na, ka taga yelen a san fe.

¹³ A ka saraka jenitaw* jeni sarakabonan kan, ka siman sarakaw bo, ka rezenji sarakaw* bon a kan, ka jennɔɔnya sarakaw* jori seriseri sarakabonan kan.

¹⁴ Matigi Ala ta sarakajenifen siranegeraman min tun be Alabatosoba donda ra, a ka o bo a no ra; o sarakajenifen tun be a ta sarakabonankura ni Alabatosoba furance le ra. A k'a bo yi k'a bla a ta sarakabonankura kere fe, Alabatosoba sahiliyanfan na.

¹⁵ O ko, Masace Ahazi k'a fɔ sarakalasebaga Huri ye ko: «Sisan i bɛna to ka sɔɔmada ta saraka jenita, ani wulada ta siman saraka* bo sarakabonanba le kan, ani masace ta saraka jenita ni a ta siman saraka, ani jama ta saraka jenitaw, ani o ta siman sarakaw; i ka kan ka o ta rezenji sarakaw fana bon sarakabonankura kan, ka saraka jenitaw jori ni saraka tow jori bee bon a kan fana. Min ye Matigi Ala ta sarakajenifen siranegeraman ye, ne yere bɛna o ke ne ta lagberikɛyɔɔ ye.»

¹⁶ Masace Ahazi tun ka fen o fen fɔ, sarakalasebaga Huri ka o bee ke a cogo ra.

¹⁷ Masace Ahazi ko a ye Alabatosoba ta siranɛge wotorow kerefɛyɔɔrow waraga ka bo o ra; tasaba minw tun siginin be a kunna, a ka olugu fana bo yi. Minanba koorinin min tun be misitoran siranegeramanw kan, a ka o fana bo yi, ka o bla kabakuruw kan dugu ma.

¹⁸ O ko, Asiri masace koson, o tun ka bolon min lo Matigi Ala ta batoso konɔ, min tun be wele ko Nenɛkirilon ta bolon, a ka o gbata bo yi; masacew tun be to ka don Alabatosoba lu konɔ da min fe, a ka o fana datugu.

¹⁹ Ayiwa, Ahazi ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, o bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

²⁰ Ahazi nana sa ka taga fara a bemaw kan, o k'a su don a bemacew suw kere fe Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Ezekiyasi sigira masaya ra a no ra.

17

Izirayeli masace Oze ta wagati

¹ Zuda masace Ahazi ta masaya san tan ni flanan na, Ela dence Oze sigira masaya ra Izirayeli mara kunna; a siginin tun be Samari. A ka san kononton le ke masaya ra.

² A ka kojugu ke Matigi Ala pa korɔ. Nka a ta kojugu ma Izirayeli masace tow ta bo.

³ Ayiwa, Asiri masace min ye Salimanasari ye, ale nana masace Oze kere. A sera Oze ra, k'a ta fanga sigi a kan; Oze tun ka kan ka to ka ninsongo sara a ye.

⁴ Nka Asiri masace nana a ye ko Oze b'a fe ka ale janfa, sabu Oze tun ka ciraden dow ci ka taga Misiran masace fe, min tɔgo ye ko So; a fana tun te ninsongo sarara Asiri masace ye tuun san o san, i n'a fɔ a tun derira k'a ke cogo min na. O ra, Asiri masace ka Oze mina k'a siri ni negejɔɔko ye, k'a bla kaso ra.

⁵ O ko, Asiri masace ni a ta kerekedenw donna Izirayeli mara yɔɔ bee ra; o tagara se Samari dugu ma. A ka dugu lamini ka se fɔ san saba.

⁶ Oze ta masaya san konontonnan na, Asiri masace ka Samari dugu mina, ka Izirayeli ta mogow mina ka taga ni o ye Asiri jamana ra. A tagara dow bla Hala dugu konɔ, ka dow bla Habori bada yɔrow ra, Gozan mara ra, ka dow bla Medikaw ta duguw ra.

Izirayelimogow ta kewalejuguw

⁷ Ayiwa, o kow bɛɛ kɛra sabu Izirayelimogow tun ka Matigi Ala, o ta Ala hake ta, ale Ala min tun ka o labo Misiran jamana ra, ka o bosi ka bo Misiran masace Farawona ta fanga korɔ. O tun ka batofen werew bato fana.

⁸ Matigi Ala tun ka siya minw gben ka bo Izirayelimogow na, o tun ka o siyaw ta siraw le ta, ani Izirayeli masacew tun ka landa minw ladon jamana konɔ.

⁹ Izirayelimogow tun ka ko dow ke dogo ra Matigi Ala ra, o ta Ala, ko minw ma ben. O ka sonnikeyorow lalaga kongoriw kan o ta duguw bɛɛ ra, k'a ta kerekedenw ta dugumisenw na ka taga a bla dugu barakamanw bɛɛ ra.

¹⁰ O ka kabakurujan dow lolɔ, ka sonnikɛbere dow turu jo musoman Asera togo ra kongorijanw bɛɛ kunna, ani yiriba flaburumanw bɛɛ jukoro.

¹¹ O ka wusunan sarakaw* bo o sonnikeyorow ra kongoriw bɛɛ kan, k'a ke i n'a fo Matigi Ala tun ka siya minw gben ka bo o na. O ka kojuguw ke ka Matigi Ala jusu wuri.

¹² O ka o jow son, k'a sorɔ Matigi Ala tun k'a fo o ye ko o kana o ke.

¹³ Matigi Ala tun ka ciraw, ani ladibaga caman ci, ka taga Izirayelimogow, ani Zuda ta mogow bɛɛ lasomi, k'a fo o ye ko: «Aw ye aw ta sirajuguw dabla. Aw ye ne ta kumaw lamɛn, ka ne ta ciw sira tagama. Ne ka sariya minw yira aw bemaw ra, ani ne ta baaraden minw ye ciraw ye, ne ka olugu ci aw fe ni o sariya kelen min ye, aw ye o bɛɛ sira tagama.»

¹⁴ Nka o tun ma o kuma lamɛn; o ka o torokun gbeleya, k'a ke i ko o bema minw tun ma la Matigi Ala ra, o ta Ala.

¹⁵ O banna Ala ta cifoninw na; Ala tun ka jɛnpogonya min don ni o bemaw ye, o ka o cɛn. A tun ka kuma minw fo o ye k'a gbeleya, o ma o jate. O ka o yere bla batofen gbansanw batori le ra; a laban olugu yere fana kera fengbansanw ye. O siginin be siya minw ce ra, o ka o siyaw le ladegi, k'a sorɔ Matigi Ala tun k'a fo o ye ko o kana o siyaw ladegi.

¹⁶ O banna Matigi Ala, o ta Ala ta kumaw bɛɛ ma. O ka siranɛge yeele ka o ke misiden bisigiya fla ye, ka o bato. O ka berew turu jo musoman Asera togo ra, ka o bato. O ka karo ni lolow bɛɛ bato; jo min ye Baali* ye, o ka o fana bato.

¹⁷ O ka o dencew ni o ta denmusow di ka o don tasuma ra, ka o ke sarakaw ye. O tagara lagberikebagaw fe ka subagayakow ke. O ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ, ka o yere bla o kow le ra, janko ka Matigi Ala jusu bo.

¹⁸ O le koson, Matigi Ala dimina Izirayelimogow korɔ kosebe, ka o gben ka bo a yere na korɔ. Zuda ta mogow dorɔn le tora o ta mara ra.

¹⁹ Nka hali Zuda ta mogow fana tun ma Matigi Ala, o ta Ala ta kumaw lamɛn. Olugu fana tun ka Izirayelimogow ta sira jɔgon le ta.

²⁰ O koson Matigi Ala banna Izirayelimogow ta durujaw bɛɛ ra. A ka o labla benkannikebagaw ye, ka o lamaroya. O ko fe, a ka o gben ka taga fo yorojan.

²¹ Tuma min na Ala tun ka Izirayelimogow faran ka bo Dawuda ta somogo tow ra, o tun ka Nebati dence Yerobohamu le ke o ta masace ye; ale le ka Izirayelimogow lafiri ka bo Matigi Ala ko, k'a to o ka jurumunba ke.

²² Yerobohamu tun ka jurumun o jurumun ke, Izirayelimogow tun ka o bɛɛ jɔgon ke. O ma faran o jurumunw si ra,

²³ fo lon min na Matigi Ala nana Izirayelimogow gben ka bo a yere na korɔ, i n'a fo a tun ka o lasomi cogo min na a ta baaradenw ta kuma sababu ra, minw ye ciraw ye, a tun ka minw ci o fe. O ka Izirayelimogow ce ka bo o ta jamana ra ka taga ni o ye Asiri jamana ra. O tora o yoro le ra fo ka na se bi ma.

Siya minw nana sigi Samari

²⁴ Asiri masace ka mogo dow ce ka bo Babiloni*, ani Kuta, ani Ava, ani Hamati, ani Sefarivayimu duguw konɔ, ka taga olugu sigi Samari duguw konɔ Izirayelimogow no ra. Olugu ka Samari duguw mina ka sigi o duguw ra.

²⁵ Nka olugu nana sigi o duguw konɔ wagati min na, olugu tun te Matigi Ala batora. O koson Matigi Ala ka jaraw lana o kama ka na mogo caman faga o ra.

²⁶ O tagara a fo Asiri masace ye ko: «I ka mogo minw wuri ka bo o ta yorow ra ka taga o bla Samari duguw ra, o mogow ma o yoro jamana ta ala batocogo lon. O jamana ta ala ka jaraw bla ka na o ce ra, janko ka o faga, sabu o ma o ala batocogo lon.»

²⁷ Masace k'a fo mogow ye ko o ka Izirayelimogo minw mina ka labo jamana konɔ, ko o ye o sarakalasebaga do laseko yi, ale ye taga sigi yi, ka o jamana ta ala batocogo yira mogow ra.

²⁸ A kera ten, sarakalasebaga minw tun minana ka bo Samari, olugu ra kelen tagara sigi Beteli, ka to ka mogow karan, o ka kan ka Matigi Ala bato cogo min na.

²⁹ Nka o siyaw bee kelen kelen nana o yere ta yoro ta batofen dow lalaga. Samarikaw yere tun ka sonnikeyoro minw lo kongoriw kan, o ka o batofenw bla o bonw le konɔ, o ta duguw ra.

³⁰ Minw tun bora Babiloni, olugu ka Sukoti Benoti ta ala lalaga. Minw tun bora Kuti, olugu ka Norigali ta ala lalaga. Minw tun bora Hamati, olugu ka Asima ta ala lalaga.

³¹ Minw tun bora Ava, olugu ka Nibasi ni Taritaki ta alaw lalaga. Sefarivayimukaw tun be o dencew jeni tasma ra ka ala minw bato, o alaw le tun ye Adarameleki ni Anameleki ye; olugu le tun ye Sefarivayimukaw ta alaw ye.

³² O tun be Matigi Ala fana bato, nka o bee n'a ta, o yere tun ka sarakalasebaga dow sigi o yere ye, minw tun be sarakaw bo sonnikeyorow ra kongoriw kunna. O sarakalasebagaw tun bora jamana fan bee ra. O sarakalasebagaw tun be to ka sarakaw bo sonnikeyorow le ra.

³³ O ra, o tun be Matigi Ala batora, nka o fana tun be o yere ta batofenw batora, ka kana ni o yere ta jamana ta landaw ye, o tun bora jamana min na.

³⁴ Fo ka na se bi ma, o siyaw belen be o ta landakow le kera; o te siran Matigi Ala pa. Matigi Ala tun ka cefoninw, ani kolatigeninw, ani sariyaw, ani kuma minw fo Yakuba ta duruja ye, minw togo lara ko Izirayelimogow, o siyaw te o kow si sira tagamana.

³⁵ Matigi Ala tun ka jennogonya* don ni Izirayelimogow ye, k'a fo o ye ko: «Aw kana ala werew bato; aw kana aw kinbiri gban ala werew koro ka o bato, ka saraka bo o ye.

³⁶ Ne Matigi Ala, ne min ka aw labo Misiran jamana ra ne ta sebayaba ani ne ta fanga baraka ra, aw ka kan ka ne le bato. Aw ka kan ka aw yere majigi ne le ye, ka sarakaw bo ne ye.

³⁷ Ne ka cefoninw, ani kolatigeninw, ani sariyaw, ani kuma minw sebe, ka o di aw ma, aw ka kan ka o le ke, k'a sira tagama tuma bee; aw kana ala werew bato.

³⁸ Ne ka jennogonya min don ni aw ye, aw kana jina o ko. Ne b'a fo aw ye tuun ko aw kana ala werew bato.

³⁹ Aw ka kan ka ne le bato, ne min ye Matigi Ala ye, aw ta Ala; sabu ne le be se ka aw kisi ka bo aw juguw bee boro.»

⁴⁰ Nka o siyaw ma son ka menni ke. O tora o ta landakorow le kan.

⁴¹ O tun be Matigi Ala batora, nka o bee n'a ta, o tun be o ta jow sonna belen. Fo ka na se bi ma, o ta denw, ani o mamadenw b'a kera ten le; o b'a kera i n'a fo o bemaw tun k'a ke cogo min na.

18

Zuda masace Ezekiyasi ta masaya damina (Kibaroyaw flanan 29.1-2)

¹ Izirayeli masace Oze, min tun ye Ela dence ye, ale ta masaya san sabanan na, Ahazi dence Ezekiyasi sigira masaya ra Zuda mara kunna.

² A sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san mugan ni kononton le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Abi; Jakariya denmuso tun lo.

³ Ko minw terennin lo Matigi Ala na koro, a ka o le ke. A k'a ta ko bee ke i n'a fo a bemace Dawuda tun k'a ke cogo min na.

⁴ A ka sonnikeyorow cen ka bo kongoriw kunna; a ka kabakurujanw cici, ka jo musoman Asera ta berew tigetige. Ciru Musa tun ka siranegesa min lalaga, a ka o tigetige, sabu Izirayelimogow tun be to ka wusunan sarakaw* bo o siranegesa ye. O tun ka o sa togo la ko Nehusitan.

⁵ Ezekiyasi k'a jigi la Matigi Ala kan, Izirayeli ta Ala. Zuda masace minw tun temena a na, ani minw nana a ko fe, a pogon masace numan ma soro olugu si ra.

⁶ A tugura Matigi Ala le ko, a fana ma jenge ka bo a ko ka taga fan si ra; Matigi Ala tun ka kuma minw fo ciru Musa ye, a ka o bee sira tagama.

⁷ Matigi Ala fana tora ni a ye, k'a to a ka nafa soro a ta koketaw bee ra. A nana muruti Asiri masace ma, a ma son ka to ale ta fanga koro tuun.

⁸ A ka Filisikaw kere ka se o ra, ka o gben ka taga se fo Gaza, ka o duguw ni a maraw bee halaki, k'a ta dugu barakamanw ra, ka taga a bla kerekedenw ta dugumisenw na.

Asirikaw ka Samari dugu mina

⁹ Ezekiyasi ta masaya san naaninan na, Asiri masace Salimanasari ni a ta kerekajama tun wurira ka na Samari dugu kama, ka na dugu lamini; o kera Izirayeli masace Oze, Ela dence ta masaya san wolonflanan le ra.

¹⁰ Sani san saba ce, o tun ka dugu mina; o tun kera Ezekiyasi ta masaya san woronnan na. Samari dugu tun minana Izirayeli masace Oze ta masaya san konontonnan le ra.

¹¹ Asiri masace tun ka Izirayelimogow mina ka taga ni o ye Asiri. A tun tagara ni dow ye Hala dugu konjo, ka taga ni dow ye Habori bada yorow ra, Gozan mara ra, ka taga ni dow ye Medikaw ta duguw ra.

¹² O kow tun kera o ra, sabu Izirayelimogow tun ma son ka Matigi Ala, o ta Ala ta kuma le lamene; Ala tun ka jennogonya* min don ni o ye, o ka o cen. Matigi Ala ta baaraden Musa tun ka kuma minw bee fo o ye, o ma o si lamene, o fana m'a sira tagama.

Asirikaw nana Zuda ta mogow kere (Ezayi 36.1; Kibaroyaw flanan 32.1)

¹³ Masace Ezekiyasi ta masaya san tan ni naaninan na, Asiri masace Senakeribu nana Zuda mara ta dugu barakamanw bee kere ka o duguw mina.

¹⁴ A kera ten minke, Zuda masace Ezekiyasi ka ciru bla ka taga Asiri masace fe Lakisi, k'a fo a ye ko: «Ne firira; i kana ne kere tuun. Ni i ka warida min ben ne kan, ne bena to ka o sara i ye.»

Asiri masace ko Ezekiyasi ka kan ka warigbe kilo waga tan, ani sanin kilo waga kelen le sara ale ye.

¹⁵ Warigbe min bee tun be Matigi Ala ta batoso konjo, ani masaso ta naforow ra, Ezekiyasi ka o bee ta ka taga o di a ma.

¹⁶ Hali a tun ka sanin min noro Matigi Ala ta batoso dondaw ni a daw sanfeyorow kan, a ka o bee woro ka bo yi, ka o di Asiri masace ma.

*Asirikaw nana Zeruzalemu dugu lamini
(Ezayi 36.2-22; Kibaroyaw flanan 32.9-16)*

¹⁷ Asiri masace k'a ta kerekéjamaba kuntigiba, ani a ta masaso korosibagaw kuntigi, ani a ta kerekuntigiba ci ka bo Lakisi ka taga masace Ezekiyasi fe Zeruzalemu ni kerekéjamaba do ye. O tagara se Zeruzalemu; ji min be dugu sanfeyoro ra, o tagara lo o jisira koro, fanikobagaw ta foro sira kan.

¹⁸ O perenna, k'a fo ko o b'a fe ka kuma ni masace ye. Hilikiya dence Eliyakimu min ye masace Ezekiyasi ta so korosibaga ye, ani Sebina, min ye seberikebaga ye, ani Asafu dence Yoha, min ye masace ta kumalasebaga ye, olugu bora dugu konso ka taga o kunben.

¹⁹ Asiri masace ta kerekuntigiba k'a fo o ye ko: «Aw ye taga a fo Ezekiyasi ye, ko masaceba, Asiri masace ko: <O tuma ele jigi lanin be jontigi le kan sa?

²⁰ Ele ko, ko kere hakiri ni kerekéfanga be ele fe; nka o ye kuma gbansan le ye. Ele ka i jigi la jontigi le kan ko i be murutira ne ma?

²¹ A fe, i be i jigi lara Misiran masace le kan, k'a soro ale ye kara kunkurun le ye; ni mogo o mogo k'a jigi la a kan, a be o tigi boro sogo k'a mandimi. Can lo de, Misiran masace Farawona be ten le; ni ele mogo o mogo ka i jigi la a kan, a be o le ke i ra.

²² « <Aw be se k'a fo ne ye ko: An jigi be Matigi Ala, an ta Ala le kan! O tuma ele Ezekiyasi yere ma o Ala kelen ta sonnikéyoro ni a ta sarakabonanw le cici, k'a fo Zuda mara mogow ni Zeruzalemukaw ye ko o ka kan ka Ala bato Zeruzalemu dugu ta sarakajenifen* doron le kan wa?

²³ « <Ayiwa, sisan, i ka kan ka ben le jini ni ne matigice ye, min ye Asiri masace ye. Ni o kera, ne bena so waga fla di i ma, ni i be se ka mogo soro min bena o bori koni.

²⁴ Ele be se ka mun le ke ka anw ta kerekuntigi kelen doron lalo, hali ni a kera ne matigice ta kuntigiw bee ra fitini ye? Aw jigi be Misirankaw le kan, ko olugu bena sowotorow, ani sotigiw di aw ma ke!

²⁵ O tuma ele b'a miiri ko ne be se ka wuri ka na nin yoro halaki ni a ma ke Matigi Ala yere sago ye wa? Matigi Ala yere le k'a fo ne ye ko: Taga nin jamana kama ka taga a halaki.» »

²⁶ Hilikiya dence Eliyakimu, ani Sebina, ani Yoha, olugu k'a fo Asiri masace ta kerekuntigiba ye ko: «Sabari, ka kuma i ta jonw fe aramekan na; an be o men. I kana kuma an fe heburukan na, k'a to mogo to minw be dugu kogo kan olugu y'a men.»

²⁷ Asiri masace ta kerekuntigiba ka o jaabi ko: «O tuma ne matigice ka ne ci ko ne ye na nin kumaw fo ele ni i matigice doron le ye wa? A ka ne ci nin mogow bee le fe, nin mogo minw sigisiginin be kogo kan, minw bena o yere ta sokotaga domu, ka o yere negeneji min i n'a fo ele yere.»

²⁸ O ko, Asiri masace ta kerekuntigiba k'a kun korota, ka peren ni a fanga bee ye k'a fo heburukan na, ko: «Aw ye masaceba ta kuma lamén, Asiri masace!

²⁹ Masace ko: Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri, sabu a tena se ka aw bosi ka bo ne boro.

³⁰ Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri, ko aw ye aw yere karifa Matigi Ala ma, ko sigiya t'a ra, Matigi Ala bena aw bosi, ko aw ta dugu tena to Asiri masace boro.

³¹ «Aw kana Ezekiyasi lamén. Asiri masace ko: Aw ye ben don ni ne ye, aw ye aw yere di ne ma. Ni o kera, aw bee bena aw ta forow rezenmow soro k'a domu, ka aw ta torosunw denw domu, ka aw ta kolonw ji min,

³² sani ne ye na aw ta ka taga ni aw ye aw ta jamana nogon do ra, siman ni duven be jamana min na caman, domuni ni rezensunw be jamana min na caman, oliviyesunw, ani li be jamana min na caman. O ra, sani aw ye to yan ka na sa, aw bena panamanya le. Aw kana Ezekiyasi lamén, sabu a be aw lafirira le, ko Matigi Ala bena aw bosi.

³³ «Yala siya tɔw ta alaw sera ka o kisi ka bo Asiri masace boro wa? Hamatikaw ni Aripadikaw ta alaw sera ka mun le ke?

³⁴ Sefarivayimukaw, ani Henakaw, ani Ivakaw ta alaw sera ka mun ke? Yala o sera ka Samarikaw kisi ka bo ne boro wa?

³⁵ Jamanaw bee ra, jamana juman ta ala le sera k'a kisi ka bo ne boro, ka na a fo ko Matigi Ala bena Zeruzalemu kisi ka bo ne boro?»

³⁶ Ayiwa, Zuda ta mogow bee jera, o ma foyi fo, sabu masace Ezekiyasi tun k'a fo o ye ko o kana a jaabi.

³⁷ O ko, Hilikiya dence Eliyakimu min ye masace Ezekiyasi ta lu korosibaga ye, ani Sebina min ye seberikebaga ye, ani Asafu dence Yoha min ye masace ta kumalasebaga ye, olugu sekora ka taga Ezekiyasi fe; o tun ka o ta deregew faranfaran. Asiri masace ta kerekuntigiba tun ka kuma minw fo, o tagara o bee lakari Ezekiyasi ye.

19

Ezekiyasi ka hakiri nini cira Ezayi fe

(Ezayi 37.1-7; Kibaroyaw flanan 32.20-23)

¹ Masace Ezekiyasi ka o kuma men minke, a k'a ta derege mina k'a faran, ka borofani don a yere ra, ka taga Matigi Ala ta batoso konɔ.

² A k'a ta so korosibagaw kuntigi Eliyakimu ni a ta seberikebaga Sebina, ani sarakalasebagaw bee ta cekorobaw ci ka taga cira Ezayi fe, Amɔzi dence. O bee tun ka borofaniw le don o yere ra.

³ O tagara a fo Ezayi ye ko Ezekiyasi ko: «Bi lon ye jusukasilon, ani hakebolon, ani maroyalon le ye; sabu an ta kera i ko den minw worowagati sera, nka baraka te bamusow ra ka o woro.

⁴ A be se ka ke ko Matigi Ala, i ta Ala ka Asiri masace ta kerekuntigiba ta kumaw bee men, a matigice k'a ci ka na Ala panaman mafiyenya ni kuma minw ye. A be se ka ke ko Matigi Ala, i ta Ala bena o mafiyenyari juru sara Asiri masace ra. O koson mogo to minw belen panaman tora, sabari, i ye Ala daari olugu ye.»

⁵ Masace Ezekiyasi ta jamana kuntigiw tagara Ezayi fe ni o kumaw ye.

⁶ Ezayi ka o jaabi ko: «Aw ye taga a fo aw matigice ye ko Matigi Ala ko: «I ka kuma minw men, Asiri masace ta kuntigiw nana ne dogoya ni kuma minw ye, o kumaw kana i lasiran.

⁷ A fe, Asiri masace bena kibaroya do men; ni a ka o kibaroya men, ne bena a kononɔsu k'a to a ye a latige ko a be seko a yere ta jamana ra. Ni a sekora yi, ne bena a to o ye a faga ni kerekemuru ye.» »

Sanakeribu ta sebe ka Ezekiyasi lasiran

(Ezayi 37.8-13; Kibaroyaw flanan 32.17)

⁸ Ayiwa, Asiri masace ta kerekuntigiba nana a men ko Asiri masace bora Lakisi, ka taga Libina dugu kere. A wurira ka taga Asiri masace ko o yoro ra.

⁹ Nka Asiri masace nana kibaroya do men, ko Etiyopi masace min ye Tiraka ye, ko ale ni a ta kerekejama wurira ko o bena a kere. Asiri masace ka o men minke, a ka ciraden werew ci tuun Ezekiyasi fe ni sebe do ye, k'a fo a ye ko:

¹⁰ «Aw ye taga a fo Zuda masace Ezekiyasi ye, ko: «I kana a to i ta Ala ye i lafiri gbansan, ko i ka i jigi la ale kan minke, ko o ra, Asiri masace tena se ka Zeruzalemu dugu mina.

¹¹ Asiri masacew ka min ke jamana tɔw bee ra, i yere ka o ye. O ka o bee halaki le pewu! Ele ko ele le bena bosi wa?

¹² Ne bemaw ka siya minw halaki, siya minw tun be Gozan dugu konɔ, ani Haran dugu, ani Resefu dugu, ani Edeni ta mogo minw tun be Telasari, yala o siyaw ta alaw sera ka o kisi wa?

13 Hamati ni Aripadi ni Sefarivayimu ni Hena ni Iva ta masacew be min sisan? »

Ezekiyasi ta daariri
(Ezayi 37.14-20)

14 Ezekiyasi ka sebe mina ciradenw boro, k'a karan; o ko, a tagara Matigi Ala ta batoso konɔ. A ka sebe dayele Matigi Ala na konɔ.

15 Ezekiyasi ka Matigi Ala daari, k'a fo a ye ko:

«Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, ele min siginin be seruben melekew kunna. Ele kelen le ye dugukolo masayaw bee ta Ala ye. Ele le ka sankolo ni dugukolo dan.

16 Matigi Ala, i toro malo ka ne lamɛn! Matigi Ala, i na yele ka fleri ke! Senakeribu k'a ta ciraden ci ka na ele Ala panaman mafiyɛnya ni kuma minw ye, o lamɛn!

17 Matigi Ala, can lo ko Asiri masacew ka siya tow, ani o ta jamanaw halaki,

18 ka o ta alaw jeni tsuma ra. Nka o alaw fana tun te ala panamanw ye; mogow yere boro ka fen minw lalaga ni yiri ni kabakuru ye, o lo; o koson o sera ka o halaki.

19 O ra, ne Matigi Ala, an kisi ka bo Senakeribu boro, k'a to dunupa masayaw bee y'a lon ko ele Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye.»

Matigi Ala ka Ezekiyasi ta daariri jaabi
(Ezayi 37.21-35)

20 Amɔzi dence Ezayi ka cira bla ka taga a fo Ezekiyasi ye ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «I ka daariri min ke ne fe Asiri masace Senakeribu ta ko ra, ne ka o men.

21 Matigi Ala ka min fo Asiri masace kama, o ye nin ye; a ko:

Siyon dugu be ele mafiyɛnya le, ka i logobo;
Zeruzalemu dugu cɛnumanba be yereko i ma, ka a kun yuguyugu.

22 Ele ka ne le mafiyɛnya, ka ne le dogoya wa?

Ele sonna ka kuma k'a yira ne le ra wa?

Ele ka i na don ne le ra wa,

ne min ye Izirayeli ta Ala saninman ye?

23 I ka i ta ciradenw ci ka na ne le mafiyɛnya, ne Matigi Ala!

I ko: «Ne ta sowotoro caman sababu ra,

ne yelenna fo kuruw kunna,

ka taga se fo Liban jamana cɛmance ra;

ne ka Liban sediriyiriw bee ra jamijanw tige,

ani siperesiyiriw bee ra pumanmanw.

Ne bɛna yelen kuruw bee ra jamijan kunna,

ka taga don fo o ta yirituba yere konɔ.

24 Ne ka kolonw sogi jamana werew ra ka o ji min.

Ne bɛna ne sen la Misiran jamana konɔ ka Nili baji w bee ja.»

25 «Ayiwa, o tuma ele m'a lon ko ne kitira nin kow ra kabini wagatijan wa?

Kabini folofolo, ne tun ka kow minw labɛn, sisan ne be o le kera.

Ne k'a latige ko ele bɛna dugu barakamanw halaki, ka o ke tomow ye.

26 O duguw ta mogow baraka banna,

jatige ni maroya ka o mina.

O kera i ko kongobinw,

i ko bin nuguninw,

i ko binjalan min be bon kunna;

a kogobari be ja.

27 «Nka ne ka ele sigituma lon,

ka i botuma lon, ka i dontuma lon,

ani wagati min i jusu be bo ne kama.

²⁸ Ayiwa, i n'a fo i jusu bora ne kama,
i ta wasokanw fana sera ne toro ma,
ne bena ne ta nunnanegge don i nun na, ka ne ta karafe don i da ra,
i nana sira min fe, ne bena seko ni i ye o sira kelen fe.

²⁹ «Ayiwa, ele Ezekiyasi, nin bena ke tagamasiyen ye ele fe: Simankise minw benbenna foro konɔ ka falen o yere ma, aw bena o siman le domu jinan. San were, minw bena falen o yere ma tuun, aw bena o le domu. Nka a san sabanan, aw yere le bena aw ta siman dan, k'a tige, k'a domu; ka aw ta rezenforow sene, k'a den domu.

³⁰ «Ni o kera, Zuda ta mogɔ to minw janaman tora, olugu bena ke i ko yiri min ka lilinkuraw bo, k'a lilinw don fo dugukolo jukoro, ka nugu kura ye tuun, fo ka den.

³¹ «Can lo, mogɔ dow belen bena wuri Zeruzalemu dugu konɔ, mogɔ dama dama bena kisi, ka lo Siyon kuru* kan. Fangatigi Ala bena o le ke aw ye a ta kanuyaba koson.

³² «O koson Matigi Ala ka min fo Asiri masace ko ra, o ye nin ye: <Asiri masace tena don nin dugu konɔ, a tena mogɔ si bon ni a ta binew ye, a tena mogɔ si kere ni a ta negebennan ye, a tena yelenyoro lo ka yelen o kan ka dugu kere.

³³ «<A nana sira min fe, a bena seko o sira kelen le fe. A tena don nin dugu konɔ fiyewu! Ne Matigi Ala, ne le ko ten.

³⁴ «<Ne le bena nin dugu tanga, k'a bosi, ne yere togo koson, ani ne ta jonce Dawuda koson.> »

Ala ta mogow kisicogo

(Ezayi 37.36-38; Kibaroyaw flanan 32.21-22)

³⁵ O lon su fe, Matigi Ala ta meleke bora ka na Asirika ce waga keme ni biseegi ni waga looru faga (185 000). Mogɔ tow wurira sogomada fe minke, o ka suw ye yoro bee ra.

³⁶ A kera ten minke, Asiri masace Senakeribu sekora ka taga sigi Ninive dugu konɔ.

³⁷ Nka lon do, k'a kinbiri gbannin to a ta ala ta sonnikebon konɔ, min be wele ko Nisiroki, a yere dence minw ye Adarameleki ni Sareseri ye, olugu nana ben a kan k'a faga ni kerekemuru ye, ka bori ka taga Ararati jamana ra. A dence Esari Hadon sigira masaya ra a no ra.

20

Masace Ezekiyasi ka Ala daari a ta bana ko ra

(Ezayi 38.1-8; Kibaroyaw flanan 32.24)

¹ O wagati ra, Ezekiyasi nana bana, fo a tun be jini ka sa. Amazi dence Ezayi tagara a fe, ka taga a fo a ye ko: «Matigi Ala ko i ye i ta lu kopaw laben, sabu i bena sa; i tena keneya ka bo nin bana ra.»

² Ezekiyasi k'a na munu bon kogo fan na, ka Matigi Ala daari; a ko:

³ «E, Matigi Ala, i hakiri to ne ra, sabu ne tugura i ko ni kankelentigiya le ye, ni ne jusukun bee ye; ko min ka di i ye, ne ka o le ke.» Ezekiyasi ka o fo minke, a kasira kosebe.

⁴ O y'a soro Ezayi tun bora bon konɔ, nka a tun ma bo lu konɔ ban; Matigi Ala kumana a fe k'a fo a ye ko:

⁵ «Taga a fo Ezekiyasi ye, ale min ye ne ta mogow jamogo ye, ko Matigi Ala, a bemace Dawuda ta Ala ko: <Ne ka i ta daariri men, ne ka i ta paji fana ye. Ne bena i keneya. Sinikene, i bena taga Matigi Ala ta batoso konɔ.

⁶ Ne bena sanji tan ni looru fara i si kan. Ne bena ele ni nin dugu bosi ka bo Asiri masace boro. Ne bena nin dugu kisi ne yere togo bonya koson, ani ne ta jonce Dawuda koson.> »

⁷ Ezayi k'a fɔ mɔgɔw ye ko o ye na ni toromɔ siri kelen ye. O nana ni o ye, o ka o lala Ezekiyasi ta joriw kan; Ezekiyasi keneyara.

⁸ Ezekiyasi tun ka Ezayi pininka ko tagamasiyen juman le bɛna a yira ko Matigi Ala bɛna ale keneya, k'a to ale ye taga Matigi Ala ta batoso kɔnɔ o lon tere sabanan.

⁹ Ezayi tun k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala bɛna nin tagamasiyen le kɛ i ye, k'a yira i ra ko a ka kuma min fɔ, ko a bɛna o kɛ: Suma bɛna bɔ a nɔ ra. Yala i b'a fɛ suma ye taga na fɛ ka se fɔ senlayɔrɔ tan wa, walama a ye sekɔ kɔ fɛ ka se senlayɔrɔ tan le?»

¹⁰ Ezekiyasi ko: «K'a fɔ ko suma ye taga na fɛ ka se senlayɔrɔ tan, o tɛ kogbɛlɛn ye. Ne b'a fɛ suma ye sekɔ kɔ fɛ le ka se senlayɔrɔ tan.»

¹¹ Ayiwa, cira Ezayi ka Matigi Ala daari; Matigi Ala k'a to suma sekɔra ka taga ko fɛ fɔ senlayɔrɔ tan, Ahazi ta so yɛlɛnyɔrɔ kan*.

Babilɔni masace ta ciradenw nana Ezekiyasi fɛ (Ezayi 39)

¹² Ayiwa, o wagati kelen na, Babilɔni masace Merodaki Baladan, min ye Baladan dence ye, ale ka Ezekiyasi ta bana kibaroya mɛn minke, a ka seɓe dɔ kɛ, ka bonya dɔ la o kan, ka o ci Ezekiyasi ma.

¹³ Ezekiyasi ka o ciradenw minako na. Fɛn o fɛn tun bɛ Ezekiyasi ta fɛnmarayɔrɔw ra, a ka o bɛɛ yira o ciradenw na: warigbɛ ni sanin, ani kasadiyananw, ani turu kasadimanw; a k'a ta kɛrɛkeminanw bɛɛ yira o ra, ani a ta naforow bɛɛ. Foyi le ma to a ta masaso kɔnɔ, ani a ta mara bɛɛ kɔnɔ, ni Ezekiyasi ma min yira o ciradenw na.

¹⁴ O kow kɔ, cira Ezayi nana masace Ezekiyasi fɛ, ka na a pininka ko: «Nin mɔgɔw bɔra min le? O nana mun le fɔ i ye?» Ezekiyasi ko: «O bɔra jamanajan dɔ le ra, fɔ Babilɔni*.»

¹⁵ Ezayi k'a pininka tuun ko: «O ka mun ni mun le ye i ta so kɔnɔ?» Ezekiyasi ko: «Fɛn o fɛn bɛ ne ta masaso kɔnɔ, o ka o bɛɛ ye! Foyi ma to ne ta naforow ra, ni ne ma min yira o ra.»

¹⁶ Ezayi k'a fɔ Ezekiyasi ye ko: «Matigi Ala ta kuma lamɛn:

¹⁷ <Lon dɔ, bɛna se, fɛn o fɛn bɛ i ta masaso kɔnɔ, i bɛmaw ka fɛn o fɛn lajɛn fɔ ka na se bi ma, o bɛna na o fɛnw bɛɛ cɛ ka taga ni o ye Babilɔni; foyi tɛna to. Matigi Ala ko tɛn.

¹⁸ O bɛna i yɛrɛ mamaden dɔw mina, i yɛrɛ worodenw ta denw, ka taga ni olugu ye, ka taga o bɔ cɛya ra, ka o bla Babilɔni masace ta masaso kɔnɔ.»

¹⁹ Ezekiyasi ka Ezayi jaabi ko: «I ka Matigi Ala ta kuma min fɔ ne ye, o ka ji; sabu hɛra ni nasuma bɛna kɛ jamana kɔnɔ ne yɛrɛ ta tere bɛɛ ra.»

²⁰ Ayiwa, Ezekiyasi ta kɛwale tɔw bɛɛ, a ta cɛfariya, a ka dinga min sogi dugu kɔnɔ, ka jisira bɔ dugu kogo jukɔrɔ ka ji lana Zeruzalɛmu dugu kɔnɔ, o kow bɛɛ seɓɛra Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ.

²¹ Ezekiyasi sara, ka taga fara a bɛmaw kan. A dence Manase sigira masaya ra a nɔ ra.

21

Zuda masace Manase ta wagati (Kibaroyaw flanan 33.1-10,18-20)

¹ Manase sigira masaya ra k'a si to san tan ni fla; a ka san bilooru ni looru le kɛ masaya ra; a siginin tun bɛ Zeruzalɛmu. A bamuso tɔgɔ tun ye ko Hefusiba.

² A ka kojugu kɛ Matigi Ala na kɔrɔ. Matigi Ala tun ka siya minw gbɛn ka bɔ Izirayɛli jamana ra, a ka o siyaw ta ko haramuninw jɔgɔn le kɛ.

* **20:11 20:11** Mɔgɔw tun bɛ suma cogoya flɛ o yɛlɛnyɔrɔ kan, janko ka wagati jate lon.

³ A face Ezekiyasi tun ka sonnikeyoro minw cici ka bo kongoriw kan, a ka o bee lalaga kokura tuun. Jo min ye Baali* ye, a ka sarakabonan dow lo o jo togo ra. A ka bere do turu jo musoman Asera togo ra, i n'a fo Akabu min tun ye Izirayeli masace ye folofolo, ale tun k'a ke cogo min na. A k'a kinbiri gban ka karo ni lolow bee bato.

⁴ A ka sarakabonan werew lo Matigi Ala ta batoso konɔ; k'a soro Matigi Ala tun k'a fo ko ale kelen togo le ka kan ka bato o yoro ra Zeruzalemu.

⁵ A ka sarakabonan dow lo karo ni lolow bee togo ra, Matigi Ala ta batoso lukene fla bee konɔ.

⁶ A k'a dence di o k'a jeni tasuma ra k'a ke saraka ye. A tun be lagberi ke, ka subagayakow ke. A ka mogɔ dow sigi, minw be suw wele, ka lagberi ke. A ka do fara a ta kojugu kan Matigi Ala na koro, ka Matigi Ala jusu bo.

⁷ A tun ka jo musoman Asera ta tagamasiyen min lalaga, a ka o bla Ala ta batoso konɔ, k'a soro Matigi Ala tun k'a fo Dawuda ye, ka na a fo a dence Sulemani fana ye o so ko ra, ko: «Ne ka nin batoso ani nin Zeruzalemu dugu le panawoloma Izirayeli mara bee ra, ka ne togo sigi nin yoro ra wagati bee, ani tuma bee.

⁸ Ne ka kuma minw fo Izirayelimogow ye, ni o ka o lamɛn ka o sira tagama, ani ne ta baaraden Musa ka sariya minw bee yira o ra ni o ka o sira tagama, o tuma ne ka jamana min di o bemaw ma, ne tena o gben ka taga yoro si ka bo o jamana konɔ tuun.»

⁹ Nka mogow ma Ala lamɛn. Manase ka o lafiri; Matigi Ala tun ka siya minw halaki ka bo Izirayelimogow na, o ka kojugu ke ka teme hali o siyaw kan.

Zuda mara labancogo

¹⁰ O kera minke, Matigi Ala ka kuma don a ta ciraw da ra, minw ye a ta baaradenw ye, ko:

¹¹ «Zuda masace Manase ka ko haramuninw le ke. Amorikaw tun konna ka kojugu minw ke ale na, ale ta kojugu belɛn nana teme olugu ta kan. A ka Zuda mara mogow bla jurumun na ni a ta josen ye.

¹² O ra, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne bɛna kojuguba do ben Zeruzalemukaw, ani Zuda mara mogow kan; ni mogɔ o mogɔ toro ka na o ko mɛn, o tigi bɛna kabakoya fo ka manwu.

¹³ Ne ka juru min ke ka Samari dugu suma, ani ne ka sumanikefen min ke ka Akabu ta somogow suma, ne bɛna o kelen le ke ka Zeruzalemu dugu fana suma. Ne bɛna Zeruzalemu dugumogow bee labo dugu konɔ, k'a ke i n'a fo mogɔ be minan konɔ saani cogo min na, ka soro k'a dabiri, a saaninin ko.

¹⁴ Ne ta mogɔ to minw tora, ne bɛna olugu to yi, ka o labla o juguw ye. O juguw bee bɛna na ben o kan, ka o borofɛnw bee ce;

¹⁵ sabu o ka kojugu ke Matigi Ala na koro. Kabini lon min na o bemaw bora Misiran jamana ra, fo ka na se bi ma, o be to ka ne jusu bo le dorɔn.» »

Manase ta masaya laban

¹⁶ Manase ka mogɔ jaraɓibari caman faga, fo ka Zeruzalemu dugu fan bee fa suw ra. Ka fara o bee kan, a ka kojugu werew ke Matigi Ala na koro, ka Zuda ta mogow bla o jurumunw na.

¹⁷ Ayiwa, Manase ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, a ka jurumun minw ke, o kow sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

¹⁸ Manase sara, ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don a ta so yiritu konɔ, min tun be wele ko Uza ta yiritu. A dence Amon sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Amon ta wagati (Kibaroyaw flanan 33.21-25)

¹⁹ Amɔn sigira masaya ra k'a si to san mugan ni fla; a ka san fla le ke masaya ra. A siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Mesulemeti. Ale tun ye Harusi denmuso do le ye; o tun be bo Yotiba dugu konɔ.

²⁰ A ka kojugu ke Matigi Ala ja korɔ, i n'a fo a face Manase tun k'a ke cogo min na.

²¹ A face tun ka sira o sira ta, a fana ka o siraw bee le tagama. A face tun ka jo minw son, a fana ka o jow le son, k'a kinbiri gban ka o bato.

²² A bora Matigi Ala, a ta Ala ko, a bemaw ta Ala. A ma Matigi Ala ta sira si tagama.

²³ Lon do, Amɔn ta jamana kuntigiw ka janfa siri a kama. O k'a faga a ta bon konɔ.

²⁴ Nka o mogɔ minw bee tun ka masace Amɔn janfa, jama wurira ka olugu bee faga. O k'a dence Yoziyasi sigi masaya ra a no ra.

²⁵ Ayiwa, Amɔn ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

²⁶ O ka Amɔn su don a ta kaburu konɔ, Uza ta yiritu ra. A dence Yoziyasi le sigira masaya ra a no ra.

22

Zuda masace Yoziyasi ta wagati (Kibaroyaw flanan 34.1-2)

¹ Yoziyasi sigira masaya ra k'a si to san seegi. A ka san bisaba ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yedida; ale tun ye Adaya denmuso do le ye; o tun be bo Bosikati dugu konɔ.

² Ko minw terennin lo Matigi Ala ja korɔ, a ka o le ke. A k'a bemace Dawuda ta siraw bee le tagama. A ma o sira bla ka jenge ka taga a kininboro fe walama ka taga a numanboro fe.

Sariya kitabu yera (Kibaroyaw flanan 34.8-18)

³ Masace Yoziyasi ta masaya san tan ni seeginan na, lon do, a k'a ta seberikebaga Safan ci, ka taga Matigi Ala ta batoso konɔ. Safan tun ye Mesulamu dence Asaliya dence le ye. A k'a fo a ye ko:

⁴ «Taga sarakalasebagaw kuntigiba Hilikiya fe, ko mogow ka wari min di Alabatosoba konɔ, so donda korosibagaw ka wari min mina, ko a ye o wari bee fara jogon kan.

⁵ O ye o wari di Matigi Ala ta batoso lalagabagaw kuntigiw ma. Olugu bena Matigi Ala ta batoso baarakedenw sara ni o ye, janko o ye Alabatoso yoro cenninw lalaga.

⁶ O be yirilesebagaw, ani baaradenw, ani bonlobagaw sara, ka yiriw san, ani kabakuru lesenin minw bena ke ka so lalaga.

⁷ Nka ni wari o wari dira o ma, mogɔ kana o wari jate pininka o fe, sabu o be o ta baara kera ni jusukun gbenin le ye.»

⁸ Ka o to o ra, sarakalasebagaw kuntigiba Hilikiya nana a fo seberikebaga Safan ye ko: «Ne ka sariya kitabu ye Matigi Ala ta batoso konɔ!» Hilikiya ka o kitabu di Safan ma, Safan k'a karan.

⁹ Seberikebaga Safan tagara masace fe. A tagara a fo masace ye ko: «I ta jonw ka Matigi Ala ta batoso wari di Alabatoso lalagabagaw kuntigiw ma.»

¹⁰ Seberikebaga Safan k'a fo fana ko: «Sarakalasebaga Hilikiya ka kitabu do di ne ma fana.» A ka o sebe karan masace ja na.

Masace ka ciramuso Huluda pininka (Kibaroyaw flanan 34.19-28)

¹¹ Masace ka sariya kitabu kumaw men minke, a k'a ta derege mina k'a faran.

¹² Masace k'a fo sarakalasebaga Hilikiya ni Safan dence Ayikamu ni Mise dence Akibori, ani seberikebaga Safan ni masace ta baarden Asaya ye ko:

¹³ «Aw ye taga Matigi Ala jininka ne togo ra, ani jama bee togo ra, ani Zuda mara mogow bee, nin kitabu ta kumaw ko ra, an ka nin kitabu min ye; sabu Matigi Ala ta dimi ka bon. Matigi dimina an koro kosebe, sabu an bemaw ma nin kitabu ta kumaw sira tagama; a sebera kitabu kono ko an ka kan ka min ke, o m'a ke ten.»

¹⁴ Sarakalasebaga Hilikiya, ani Ayikamu, ani Akibori, ani Safan, ani Asaya, olugu tagara ciruso Huluda fe ka taga kuma ni a ye; ale tun ye Salumu ta muso le ye. Salumu face tun ye Tikiva ye, Tikiva face tun ye Harasi ye. Salumu le tun ye Alabatosoba ta faniw korosibaga ye. A ni a muso tun siginin be Zeruzalemu ta kindakura le ra.

¹⁵ Huluda ka o jaabi ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta kuma ye nin ye; mogow min ka aw ci ne fe, aw ye taga a fo o tigi ye

¹⁶ ko Matigi Ala ko: «Ne bena kojuguba le ben nin dugu ni a dugumogow kan, ka kana ni nin kitabu ta kumaw ye, Zuda masace ka kitabu min karan.

¹⁷ I n'a fo o ka ne to yi, ka taga wusunani sarakaw* bo ala werew ye, ka ne jusu bo ni o ta kewalew ye, o koso ne dimina nin dugu koro kosebe, dimi min fana tena mala tuun.»

¹⁸ «Nka aw ye taga a fo Zuda masace ye, min ka aw ci ko aw ye na Matigi Ala jininka, ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «I ka nin kitabu kuma lamene minke,

¹⁹ o kow digira i ra kosebe. I ka i yere majigi Matigi Ala na koro, sabu ne ka min fo nin dugu ni a dugumogow kama, i ka o mene. Ne bena o ke janibagatow le ye, ka o danga. Nka ele ka i ta faniw faran, ka kasi ne na koro minke, o koso ne fana ka i ta daariri lamene. Matigi Ala ko ten.

²⁰ O koso ni i nana sa, ne bena i lataga i bema tow fe. I bena sa hera le ra; o bena i su don i ta kaburu kono. Ni o kera, ne bena nin kojugu min lase nin dugu ma, i yere na tena o ye.» »

Ayiwa, o tagara o kumaw lase masace ma.

23

Yoziyasi ka jennogonya don ni Ala ye (Kibaroyaw flanan 34.29-32)

¹ Masace Yoziyasi ka Zuda mara cekorobaw, ani Zeruzalemu dugu cekorobaw bee wele ka na.

² O ko, masace tagara Matigi Ala ta batoso kono, ale ni Zuda mara mogow bee, ani Zeruzalemu dugumogow bee, ani sarakalasebagaw, ani ciraw, ani jama bee, denmisen fara mogokoroba kan. O tun ka o kitabu min soro Matigi Ala ta batoso kono, o ka o jennogonya kitabu kumaw bee karan jama bee na na.

³ O y'a soro masace tun lonin be tintin do kan; a ka jennogonya* don kura ye tuun ni Matigi Ala ye, k'a fo ko: «An bena tugu Matigi Ala le ko, k'a ta kumaw, ani a ta ciw, ani a ta cifoninw bee sira tagama ni an jusukun bee ye, ani an nin bee, janko Ala tun ka kuma minw sebe a ta jennogonya kitabu kono kakoro, an ye o kumaw bee sira tagama.»

Jama bee sonna o jennogonya ta kumaw ma.

Yoziyasi ka batofen werew labo Zuda mara ra (Kibaroyaw flanan 34.3-5)

⁴ Masace k'a fo sarakalasebagaw kuntigiba Hilikiya ye, ani sarakalasebaga tow, ani Alabatoso donda korosibagaw ye, ko fen o fen ye Baali* ta jow ye, ani Asera ta jow, ani karo ni lolow ta sonnikefenw ye, ko o ye o fenw bee labo Alabatosoba kono. O ka

o fənw labo ka taga o jeni Zeruzalemu dugu ko fe, Sedoron kenegbe ra, k'a buguri ce ka taga ni a ye fo Beteli.

⁵ Zuda masacew tun ka sonnikɛbaga minw sigi folofolo, wagati min o tun be wusunan sarakaw* bora sonnikeyoro ra, kongoriw kunna, Zuda duguw kono, ani Zeruzalemu kerɛfeduguw ra, o ka o sonnikɛbagaw bee gben. Sonnikɛbaga minw fana tun be wusunan sarakaw bora Baali ta jo ye, ani minw tun be tere ni karo ni lolow batora, o ka olugu fana gben.

⁶ O tun be jo musoman Asera bato nin bere min ye, a ka o bere labo Matigi Ala ta batoso kono, ka taga ni a ye Zeruzalemu dugu ko fe, Sedoron ko yoro ra, ka taga a jeni o yoro ra, fo k'a ke buguri ye. O ka o buguri bon dugumogow ta kaburulo ra.

⁷ Ce jatoyakebaga minw ta yoro tun be Matigi Ala ta batoso lu kono, o ka o yoro bee cen ka bo yi. Musow tun be jo musoman Asera ta sonnikɛfaniw dan o yoro le ra fana.

⁸ Yoziyasi ka Zuda duguw ta sarakalasebagaw bee wele ka na Zeruzalemu. Sarakalasebagaw tun be wusunan sarakaw bora sonnikeyoro minw na kongoriw kan, k'a ta Geba ka taga a bla fo Beri Seba, a ka o yoro bee cen. O tun ka sonnikeyoro minw lo duguw dondaw ra, a ka o fana cen. Min tun be dugutigi Yosuwe yere ta donda ra, a ka o fana cen; o tun be dugu donda numanboroyanfan fe.

⁹ Sarakalasebaga minw tun ka sarakaw bo sonnikeyoro ra kongoriw kan, o ma son olugu ye ke saraka bo ye Matigi Ala ta sarakajenifen* kan Zeruzalemu. O koni tun be se ka burufunubariw domu ni sarakalasebaga tow ye.

¹⁰ O tun be to ka denmisenw jeni ka o ke saraka ye yoro min na, min ye Tofeti yoro ye, Beni Hinomu kurufurance ra, a ka o yoro bee cen k'a lanogo, janko mogo si kana se k'a dence walama a denmuso jeni k'a ke saraka ye tuun ka Moloki ta jo bato.

¹¹ Zuda masacew tun ka so minw bla, ka o ke ka tere bato, a ka o bee bo yi. O sow tun be Alabatoso lu kono; o tun be lu donda ra, dugu pamogo do ta siyoro kere fe, min togo tun ye ko Netan Meleki. O tun be sowotoro minw ke ka tere bato, a ka olugu fana jeni.

¹² Sarakabonan minw tun be Ahazi ta biribon kunna, Zuda masacew tun ka minw lo, masace Yoziyasi ka o bee cici, ani Manase tun ka minw lo Matigi Ala ta batoso lu fla bee kono. A ka o cici, ka o buguri ce ka taga o bon Sedoron ko kono.

¹³ Sonnikeyoro minw tun be kongori kan Zeruzalemu dugu tereboyanfan na, a ka o yoro fana cen. O yoro tun be oliviyesunw kuru woroduguyanfan fe, yoro min be wele ko halakiri kuru. Izirayeli masace min tun ye Sulemani ye, ale le tun ka o sonnikeyoro lo Sidonkaw ta jo musoman haramunin ye, min ye Asera ye, ani Mohabukaw ta jo haramunin ye, min ye Kemosi ye, ani Amonkaw ta jo haramuninba ye, min ye Moloki ye.

¹⁴ Yoziyasi ka kabakuruanw cici, ka jo musoman Asera ta berew tigetige, ka mogokolow ce, ka o ke o no ra, janko k'a cen.

*Yoziyasi ka batofen werew cen Izirayeli mara ra
(Kibaroyaw flanan 34.6-7)*

¹⁵ Yoziyasi ka o ko kelen fana ke Beteli; Nebati dence Yerobohamu, masace min tun ka Izirayelimogow bla jurumun na, ale tun ka sonnikeyoro min lo kongori kan, sarakabonan min tun be o sonnikeyoro ra, a ka o fana cen. A ka o sarakabonan ni o sonnikeyoro cen, ka jo musoman Asera ta sonnikɛbere jeni, k'a sonnikeyoro jeni fo k'a ke buguri ye.

¹⁶ Yoziyasi nana a ja munu, ka kaburu dow ye kongoriw kan yi; a ka mogow ci ka taga o suw kolow bo ka na; o ka o kolow jeni sonnikeyoro kan, ka o yoro lanogo, i n'a fo Matigi Ala tun k'a ta kuma don a ta cira da ra k'a fo cogo min na. Ala ta cira tun ka o kumaw le fo folofolo.

¹⁷ Yoziyasi nana a fɔ ko: «Ne ɲa bɛ kaburu juman ta kabakuru le ra yan fɛ yi tan?» Dugumɔgow k'a jaabi ko: «Ala ta cira min tun nana ka bɔ Zuda mara ra, ale ta kaburu tagamasiyen lo. I ka min kɛ nin sarakabɔnanw kan tan cɔ, o cira tun nana o kumaw le fɔ, ko o le bɛna kɛ nin sarakabɔnanw kan.»

¹⁸ Yoziyasi ko: «Aw ye o kaburu to yi! Mɔgo si kana maga a kolow ra.» O ka o cira kolow to yi, ani cira min fana tun nana ka bɔ Samari, o ka ale kolow fana to yi.

¹⁹ Sɔnnikeɓon minw tun bɛ kongoriw kan Samari duguw kɔnɔ, Izirayeli masacew tun ka minw lalaga ka sɔnni kɛ yi, fɔ ka na Matigi Ala jusu bɔ, Yoziyasi ka o bɛɛ waraga ka bɔ yi. A ka min kɛ Beteli, a ka o ko kelen le kɛ Samari fana.

²⁰ Sɔnnikeɓaga minw tun bɛ o sɔnnikeyɔrɔ ra, a ka olugu bɛɛ mina ka o faga sarakabɔnanw kan, ka mɔgokolow jeni sarakabɔnanw kan. O kɔ, a sekɔra ka taga Zeruzalemu.

Jonnyaban ɲanagbɛ

(Kibaroyaw flanan 35.1,18-19)

²¹ Masace k'a fɔ mɔgow bɛɛ ye ko: «Aw ye Jonnyaban ɲanagbɛ* kɛ ka Matigi Ala, aw ta Ala bonya, i n'a fɔ a fɔra Ala ta jɛnɲogɔnya* kitabu kɔnɔ cogo min na.»

²² O ka Jonnyaban ɲanagbɛ* min kɛ, o ɲanagbɛ ɲogɔn tun ma deri ka kɛ, kabini kuntigiw tun bɛ Izirayeli jamana kunna wagati min na, fɔ ka na a bla Izirayeli masacew, ani Zuda masacew ta wagati ra.

²³ Nka masace Yoziyasi ta masaya san tan ni seeginan le ra, o ɲanagbɛ sɔrɔra ka kɛ Zeruzalemu, ka Matigi Ala togo bonya.

Yoziyasi ta ko tɔw

(Kibaroyaw flanan 35.20-27; 36.1)

²⁴ Ka fara o bɛɛ kan, mɔgo minw tun b'a fɔ ko o bɛ kuma ni suw ye, ani minw bɛ lagberi kɛ, Yoziyasi ka o mɔgow bɛɛ gbɛn. Yirimɔgɔninw, ani jow, ani fɛn haramunin minw bɛɛ tun bɛ Zuda mara ra, ani Zeruzalemu dugu kɔnɔ, a ka o bɛɛ bɔ yi, janko sariya ta kuma minw seɓera kitabu kɔnɔ, sarakalaseɓaga Hilikiya ka kitabu min ye Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, mɔgow ye o kitabu kumaw sira tagama.

²⁵ Masace minw tɛmɛna Yoziyasi ɲa, o dɔ si ma sekɔ ka na Matigi Ala fɛ ni a jusukun bɛɛ ye, ani a nin bɛɛ, ani a baraka bɛɛ, ka Musa ta sariyaw bɛɛ sira tagama i ko Yoziyasi k'a kɛ cogo min na. A ɲogɔn masace fana ma wuri a kɔ fɛ tuun.

²⁶ Nka o bɛɛ n'a ta, Matigi Ala tun dimina Zuda ta mɔgow kɔrɔ cogo min na, fɔ k'a jusu bɔ, o dimi tun ma ban, sabu Manase tun ka ko minw bɛɛ kɛ, o kow tun ka Ala jusu bɔ.

²⁷ O kɔsɔn Matigi Ala ko: «Ne bɛna Zuda mara mɔgow fana gbɛn ka bɔ ne ɲa kɔrɔ, i n'a fɔ ne ka Izirayelimɔgow gbɛn cogo min na. Ne bɛna ban nin dugu fana ra, ne tun ka nin dugu min ɲanawoloma, min ye Zeruzalemu ye; ne bɛna ban nin Alabatoso fana ra, ne tun k'a fɔ ko o min bɛna kɛ ne togo sigiyɔrɔ ye.»

Yoziyasi ta masaya laban

²⁸ Ayiwa, Yoziyasi ta kɛwale tɔw, a ka ko minw bɛɛ kɛ, o kow bɛɛ seɓera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ.

²⁹ Yoziyasi ta masaya wagati ra, Misiran masace Farawona, min togo tun ye ko Neko, ale wurira ko a bɛ taga Asiri masace fɛ Efirati ba fan fɛ. Masace Yoziyasi tagara lo a ɲa ko a b'a kɛrɛ; nka Farawona ka Yoziyasi faga o kɛrɛ ra Megido.

³⁰ A ta jamana kuntigiw k'a su ta sowotoro dɔ kɔnɔ. O k'a ta ka bɔ Megido, ka taga ni a ye Zeruzalemu, ka taga a su don a ta kaburu kɔnɔ. Jamanamɔgow k'a dence Yohahazi ta, ka turu saninman* kɛ ale kun na, k'a sigi masaya ra a face nɔ ra.

*Zuda masace Yohahazi ta masaya wagati
(Kibaroyaw flanan 36.2-4)*

³¹ Yohahazi sigira masaya ra k'a si to san mugan ni saba. A ka karo saba le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Hamutali; ale tun ye Yereimi denmuso le ye, o tun be bo Libina.

³² A ka kojugu ke Matigi Ala na koro, i n'a fo a bemaw tun k'a ke cogo min na.

³³ Farawona min tun ye Neko ye, ale nana a mina k'a siri ni negejoroko ye, Ribila dugu konɔ, Hamati jamana ra, ko a kana sigi masaya ra Zeruzalemu tuun. Farawona ka warida do ben Zuda mara kan, ko o ka kan ka to ka o sara; o tun ye warigbe kilo waga saba ni keme naani ye (3 400), ani sanin kilo bisaba ni naani.

³⁴ Farawona, min togo tun ye ko Neko, ale ka Yoziyasi dence Eliyakimu le ke Zuda masace ye a face Yoziyasi no ra. A ka Eliyakimu togo yelema k'a ke Yehoyakimu ye. A ka Yohahazi mina ka taga ni a ye Misiran; a tagara sa o yoro ra yi.

³⁵ Farawona tun ka warigbe ni sanin hakeya min fo, Yehoyakimu tun be o dira a ma. O ra, a ka jamana mogo bee kelen kelen ta wari sorota jate mina, ka warigbe ni sanin hakeya do mina bee kelen kelen fe, ka kapa ni bee ta sorota ye. A ka o le ke janko ka Farawona ta wari soro k'a di a ma.

*Zuda masace Yehoyakimu ta wagati
(Kibaroyaw flanan 36.5-8)*

³⁶ Yehoyakimu sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san tan ni kelen le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Zebuda. Ale tun ye Pedaya denmuso le ye; o tun be bo Ruma dugu konɔ.

³⁷ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro, i n'a fo a bemaw tun k'a ke cogo min na.

24

Babilonikaw nana Yehoyakimu kere

¹ Yehoyakimu ta masaya wagati ra, Babiloni masace min ye Nebukadinesari ye, ale nana Yehoyakimu kama ka na a kere. Yehoyakimu tora Nebukadinesari ta fanga koro fo san saba. Nka o ko fe, Yehoyakimu murutira tuun.

² Matigi Ala k'a to benkannikebaga dow bora Babilonikaw ta jamana ra, ani Sirikaw ta jamana ra, ani Mohabukaw ta jamana ra, ani Amankaw ta jamana ra, ka na Yehoyakimu kama. Ala k'a to olugu nana Zuda mara kama, janko ka na o halaki le pewu, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka kuma min don a ta baaradenw da ra, minw ye a ta ciraw ye.

³ Sigiya t'a ra, nin kera ka kapa ni Matigi Ala yere ta kuma le ye. A tun b'a fe ka Zuda mara mogow bo a yere na koro, Manase ta jurumunw bee koson,

⁴ ani a tun ka mogo jarakibari minw bee faga, fo ka Zeruzalemu dugu bee ke jori ye. Matigi Ala tun t'a fe ka o hake yafa tuun.

⁵ Ayiwa, Yehoyakimu ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

⁶ Yehoyakimu sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Yehoyakini sigira masaya ra a no ra.

⁷ O wagati ra, Misiran masace ma bo a ta jamana ra tuun ka taga kere ke; sabu yoro o yoro tun be a ta mara konɔ, Babiloni masace tun ka o yorow bee mina, k'a ta Misiran ba ra, ka taga a bla fo Efirati ba ra.

*Zuda masace Yehoyakini ta wagati
(Kibaroyaw flanan 36.9-10)*

⁸ Yehoyakini sigira masaya ra k'a si to san tan ni seegi. A ka karo saba le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Nehusita. Ale tun ye Elinatan denmuso le ye; Zeruzalemukaw tun lo.

⁹ A ka kojugu ke Matigi Ala ja korɔ, i n'a fo a face tun k'a ke cogo min na.

Babilonikaw nana Zeruzalemu dugumogow mina

¹⁰ Yehoyakini ta wagati ra, Babiloni masace Nebukadinesari ta jamana kerekuntigiw ni a ta kerekajama nana Zeruzalemu dugu kama ka na dugu lamini.

¹¹ Ka o kuntigiw lonin to o kere ra yi, Nebukadinesari yere nana lo dugu pa fe.

¹² Zuda masace Yehoyakini bora ka taga a yere di Babiloni masace ma, a ni a bamuso, ani a ta jamana kuntigiw ni jamogow, ani a ta mogobaw. Babiloni masace ka o mina. O kera Babiloni masace ta masaya san seeginan le ra.

¹³ A ka Matigi Ala ta batoso naforow ni masace ta lu naforow bee ce. Izirayeli masace Sulemani tun ka minan saninlaman minw lalaga ka o bla Matigi Ala ta batoso konɔ, Nebukadinesari ka o minanw bee cici. Matigi Ala tun ka kuma min fo kabini folofolo, o kuma le kera can ye*.

¹⁴ A ka Zeruzalemu dugumogow bee mina ka taga ni o ye, ani a kuntigiw bee, ani a kerekedenw bee; o bee lajennin tun ye mogow waga tan, ani borobaarakabagaw, ani negebaarakabagaw bee. A ka dugumogow bee ra fagantanw doron le to dugu konɔ yi.

¹⁵ A ka Yehoyakini yere mina ka bo Zeruzalemu, ka taga ni a ye Babiloni, ani a bamuso, ani a ta musow, ani a ta mogobaw, ani jamana kuntigibaw.

¹⁶ Babiloni masace ka kerekewe waga wolonfla (7 000) fana mina ka taga ni olugu ye, ani borobaarakabagaw ni negebaarakabagaw ce waga kelen, ani kerekecfariw bee.

¹⁷ Babiloni masace ka Yehoyakini belence sigi masaya ra a no ra, min togo tun ye ko Mataniya. A ka o togo yelema k'a ke Sedesiyasi ye.

Zuda masace Sedesiyasi ta wagati

(Yeremi 52.1-3; Kibaroyaw flanan 36.11-13)

¹⁸ Sedesiyasi sigira masaya ra k'a si to san mugan ni kelen. A ka san tan ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Hamutali. Yeremi denmuso tun lo; Libinaka tun lo.

¹⁹ A ka kojugu ke Matigi Ala ja korɔ, i n'a fo Yehoyakimu tun k'a ke cogo min na.

²⁰ Nin kow bee tun sera Zeruzalemu dugu ni Zuda mara ma, Matigi Ala ta dimi le koson. A laban, Matigi Ala nana o ghen ka bo a yere ja korɔ. O ko fe, Sedesiyasi belen nana muruti Babiloni masace ma.

25

Babilonikaw nana Sedesiyasi mina Zeruzalemu

(Yeremi 39.1-7; 52.4-11)

¹ Sedesiyasi ta masaya san konontonnan na, o san karo tannan na, o karo tere tannan na, Babiloni masace Nebukadinesari nana Zeruzalemu dugu kama tuun, ni a ta kerekajama bee ye, ka na dugu lamini; o ka tintin dow lo ka dugu lamini.

² O ka dugu lamini ten ka taga se fo masace Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan ma.

³ O san karo naaninan*, o karo tere konontonnan, kongɔ nana gban dugumogow ra k'a sorɔ domuni si tun te o boro tuun minke,

⁴ o ka wo do bo kogo ra. Masace ni kerekewe bee bora o sira fe su fe, kogo fla ce ma, masace ta yiritu fan na, ka bori ka taga Zuriden kenegbe sira fe. O y'a sorɔ Babilonikaw tun ka dugu lamini.

* 24:13 24.13 O kuma tun fora Masacew ta kitabu flanan na 20.17. ka pa ni Yeremi 52.6 ye.

* 25:3 25.3 A fora ko karo naaninan, ka

⁵ Nka Babilonikaw ta kerekejama ka masace gben ka taga a mina Zeriko kenegbeyoro ra. A ta kerekejama bee borira ka janjan k'a to yi.

⁶ O ka masace Sedesiyasi mina ka taga ni a ye Ribila, Babiloni masace fe, ka taga a ta kiti tige.

⁷ O k'a dencew kannatige a yere na na. O ko, o ka ale yere padenw ci, k'a siri ni siranegbe jorokow ye, ka taga ni a ye Babiloni.

*Babilonikaw ka Zuda mara mogow tow bee mina
(Yeremi 39.8-10; 52.12-27; Kibaroyaw flanan 36.17-21)*

⁸ Babiloni masace Nebukadinesari ta masaya san tan ni konontonnan na, o san karo loorunan, o karo tere wolonflanan na, Nebuzaradan nana Zeruzalemu. Ale tun ye Babiloni* masace ta jamana kuntigi do ye, ani masace ta kerekuntigiba.

⁹ A ka Matigi Ala ta batoso jeni, ani masace ta so, ani dugu bonw bee; a ka bon panamanw bee jeni.

¹⁰ Babilonikaw ta kerekejama min tun be ni masace ta kerekuntigiba ye, olugu ka Zeruzalemu dugu kogow cici.

¹¹ Mogow to minw tun tora dugu konow, Nebuzaradan, min tun ye masace ta kerekuntigiba ye, ale ka olugu bee mina ka taga ni o ye, ani minw tun ka o yere di Babiloni masace ma, ani mogow tow bee.

¹² A ka dugu fagantan dow le to yi, janko olugu ye ke rezenw, ani forow sene ye.

¹³ Matigi Ala ta batoso ta samasen siranegeramanw, ani a siranegbe wotorow, ani a minanba koorinin min tun lalagara ni siranegbe ye, Babilonikaw ka o bee cici, ka taga ni o siranegbe ye Babiloni.

¹⁴ O ka siranegedagaw, ani a buguricenaw, ani a muruw, ani a setiw ta. O tun be baara ke ni siranegfenw min o min ye Alabatoso konow, o ka o bee ta.

¹⁵ Masace ta kerekuntigiba ka tasumabonanw, ani jifiyew fana ta; fen o fen tun ye sanin ye, ani fen o fen tun ye warigbe ye, a ka o bee ta.

¹⁶ Masace Sulemani tun ka o samasen fla ni o minanba koorinin ni o wotoro minw lalaga Matigi Ala ta batoso kama, mogow si tun te o siranegbe hakeya lon.

¹⁷ O samasen bee kelen kelen janya tun ye nongon† na tan ni seegi. O tun ka datugunan dow ke o ra ni siranegbe ye; o janya tun ye nongon na saba. O tun ka jo dow ke ka samasen sanfeyoro jegen, ani gerenadi yiriden bisigiyaw; o bee tun ye siranegbe le ye. Samasen fla bee cogoya tun ye kelen ye, ani fen minw tun kera ka o jegenjegen.

¹⁸ Masaso korosibaga kuntigi ka sarakalasebagaw kuntigiba Seraya fana mina, ani a demebaga min tun ye sarakalasebaga Sofoni ye, ani sarakalasebaga saba minw tun be Alabatosoba donda korosibagaw ye.

¹⁹ A ka dugu kerekejama pamogoba do fana mina, ani Zuda masace ladibaga ce looru minw tun tora dugu konow, ani kerekejama kuntigi ta seberikebaga min tun be cedenw ta kerekedenya ra, ani Zuda mara ce biworo; olugu tun be dugu konow yi.

²⁰ Masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan ka o mogow mina ka taga ni o ye Ribila Babiloni masace fe.

²¹ Babiloni masace ka o faga Ribila, Hamati mara ra.

Zuda mara mogow minana o cogo le ra ka bo o ta jamana ra ka taga fo yorojan.

*Nebukadinesari ka Gedaliya sigi Zuda mara kunna
(Yeremi 40.7-41.18)*

²² Ayiwa, Babiloni masace Nebukadinesari tun ka mogow minw to Zuda mara ra, a ka Gedaliya sigi olugu kunna, k'a ke o pamogow ye. Gedaliya face tun ye Ayikamu ye, Ayikamu face tun ye Safan ye.

† 25:17 25.17 Nongon na kelen be se ka ben meters tarance le ma.

²³ Zuda mara ta kuntigiw, ani o ta kerekeden minw tun tora yi, olugu nana a men ko Babiloni masace ka Gedaliya le sigi k'a ke jamana jamogo ye minke, o ni o ta mogow tagara Gedaliya ko Misipa. O mogow le tun ye Netaniya dence Sumayila ye, ani Kareya dence Yohanan, ani Tahumeti dence Seraya, min be bo Netofa, ani Mahakakace dence Yazaniya.

²⁴ Gedaliya karira o mogow ni o ta kerekew ye, k'a fo o ye ko: «Aw kana siran Babilonikaw ta kuntigiw na, ko o bena ko do ke aw ra. Aw ye to jamana konon yan, ka baara ke Babiloni masace ye; aw ta hera be o le ra.»

²⁵ Nka o san karo wolonflanan na, Elisama dence Netaniya, o dence Sumayila, ale min tun ye masaceden ye, ale ni ce tan nana, ka na ben Gedaliya kan k'a faga, ani Yahudiyaw ni Babilonika minw bee tun be ni a ye Misipa.

²⁶ O kera minke, mogow tow bee, mogow fitini fara mogoba kan, ani kerekuntigiw bee, o bee wurira ka bori ka taga Misiran, sabu o tun be siranna Babilonikaw na.

Babiloni masace ka Yehoyakini labo kaso ra
(Yeremi 52.31-34)

²⁷ Ayiwa, Masace Yehoyakini ta minari san bisaba ni wolonflanan na, san min na Evili Merodaki kera Babiloni* masace ye, o san karo tan ni flanan, ani o karo tere mugan ni wolonflanan, Babiloni masace ka Zuda masace Yehoyakini labla, ka a labo kasobon na.

²⁸ A tun be kuma Yehoyakini fe i ko a teri; masace minw tun minana ka taga Babiloni i ko ale, a ka Yehoyakini sigi olugu bee kunna.

²⁹ A ka Yehoyakini ta kasodenderegew bo a ra. A tun be domuni ke ni Babiloni masace yere le ye lon o lon, a si to bee ra.

³⁰ Babiloni masace k'a mako bee na o cogo le ra lon o lon, a si to bee ra.

KIBAROYAW TA KITABU FOLÓ **Kitabu faamucogo**

Yahudiyaw tun b'a miiri ko sarakalasebaga Esidarasi le kera Kibaroyaw ta kitabu folo ni a flanan sebebaga ye. Ni yoro dama dama te, an b'a ye ko Kibaroyaw ta kitabu an Masacew ta kitabu ta kumaw ye kelen ye. O bee be Izirayeli jamana ta masacew ta kow le fo.

Kibaroyaw ta kitabu fla bee tun ye kitabu kelen ye.

Izirayelimogow nana ka bo Babiloni, o ko, nin kitabu fla sorora ka sebe, janko k'a yira mogow ra, ko ka tagama ka kapa ni Ala ta sariyaw ye, ko nafa be o ra.

Kibaro kitabu folo be Izirayelimogow togow fo an ye, k'a ta o bemaw ta wagati ra, ka taga a bla mogow minaninw ta wagati ra, ani minw sekora ka na Izirayeli jamana kono tuun.

Fenba fla be Kibaroyaw ta kitabu folo kono, Izirayeli masacew ta ko ra:

A folo, an b'a ye ko kojugu caman sera Izirayeli mara ni Zuda mara mogow ma, nka o bee n'a ta, Ala ma ban o ra; a tun b'a fe ka kopuman minw ke o ye, a ka o ke Zuda mara mogow ye. O koson a ta masacepuman dow tun be yi, i n'a fo Dawuda ni Sulemani, ani Yosafati, ani Ezekiyasi, ani Yoziyasi, olugu ka baarapuman minw ke, kitabu sebebaga ka o bee fo an ye, k'a yira ko o mogow tora Ala ko.

A flanan, nin kitabu be Zeruzalemu ta Alabatosoba ko fo an ye, ani sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow ta baarakecogo. Masace Sulemani le ka Alabatosoba lo, nka masace Dawuda tun ka o baaraw ko laben, sani a ye sa.

Kitabu konokow

Izirayelimogow ta durujaw togow (1-9)

Masace Sawuli ta saya (10-14)

Masace Dawuda ta wagatigbelenw ani a ta baara keninw (11-21)

Masace Dawuda ka Alabatosoba loko fo (22-29)

Izirayelimogow ta buruju kitabu

K'a ta Adama ra ka taga a bla Semu ra

¹ Adama le tun ye Seti face ye, Seti tun ye Enosi face ye,

² Enosi tun ye Kenan face ye, Kenan tun ye Mahalaleli face ye, Mahalaleli tun ye Yeredi face ye,

³ Yeredi tun ye Henoki face ye, Henoki tun ye Matusalemu face ye, Matusalemu tun ye Lemeki face ye,

⁴ Lemeki tun ye Nuho face ye, Nuho tun ye Semu ni Kamu ni Zafeti face ye.

⁵ Zafeti dencew tun ye Gomeri ye, ani Magogi, ani Madayi, ani Yavan, ani Tubali, ani Meseke, ani Tirasi.

⁶ Gomeri dencew tun ye Asikenazi, ani Rifati, ani Togarima ye.

⁷ Yavan dencew tun ye Elisa, ani Tarsisi, ani Kitimu, ani Rodanimu ye.

⁸ Kamu dencew tun ye Kusi, ani Misirayimu, ani Puti, ani Kanaana ye.

⁹ Kusi dencew tun ye Seba ye, ani Havila, ani Sabita, ani Rahema, ani Sabiteka. Rahema dencew tun ye Saba, ani Dedan ye.

¹⁰ Kusi le ka Nimurodi fana woro; Nimurodi le konna ka ke fangatigiba ye dugukolo kan.

¹¹ Misirayimu le ye Ludikaw bemace ye, ani Anamikaw, ani Lehabikaw, ani Nafitukaw,

¹² ani Paturusikaw, ani Kasiluhikaw, ani Kafitorikaw; Filisikaw bora Kasiluhikaw ra.

¹³ Kanaana ka Sidon woro; ale le kera a dence folo ye; o ko fe a ka Heti woro.

¹⁴ Ale le kera Yebusikaw bemace ye, ani Amorikaw, ani Girigasikaw

¹⁵ ani Hevikaw, ani Arikikaw, ani Sinekaw,

¹⁶ ani Arivadikaw, ani Semarikaw, ani Hamatikaw.

¹⁷ Semu dencew tun ye Elamu ye, ani Asuri, ani Aripasadi, ani Ludi, ani Aramu, ani Usi, ani Huli, ani Geteri, ani Meseki,

¹⁸ Aripasadi ka Sela woro; Sela ka Heberi woro.

¹⁹ Heberi ka dence fla soro: kelen togo tun ye ko Pelegi, sabu ale ta wagati le ra dugukolo taranna. Ale balemace togo tun ye ko Yokitan.

²⁰ Yokitan ka Alimodadi woro, ani Selef, ani Hasarimaveti, ani Yera,

²¹ ani Hadoramu, ani Uzali, ani Dikila,

²² ani Ebali, ani Abimayeli, ani Seba,

²³ ani Ofiri, ani Havila, ani Yobabu. Olugu bee ye Yokitan dencew ye.

K'a ta Semu ra ka taga a bla Esawu ni Yakuba ra

²⁴ Semu tun ye Aripasadi face ye, Aripasadi tun ye Sela face ye,

²⁵ Sela tun ye Heberi face ye, Heberi tun ye Pelegi face ye, Pelegi tun ye Rehu face ye,

²⁶ Rehu tun ye Serugi face ye, Serugi tun ye Nahori face ye, Nahori tun ye Tera face ye,

²⁷ Tera tun ye Iburama face ye, min togo nana ke Iburahima ye.

²⁸ Iburahima dencew tun ye Isiyaka ni Sumayila ye.

²⁹ Olugu ta durujaw ye nin ye: Sumayila dence folo tun ye Nebayoti ye, o ko fe Kedari, ani Adibeli, ani Mibisamu,

³⁰ ani Misima, ani Duma, ani Masa, ani Hadadi, ani Tema,

³¹ ani Yeturi, ani Nafisi, ani Kedima. Olugu le tun ye Sumayila dencew ye.

³² Iburahima tun ka jonmuso min ke a muso ye, min ye Ketura ye, ale ka Zimiran woro, ani Yokisan, ani Medan, ani Madiyan, ani Isibaki, ani Suwa. Yokisan dencew tun ye Seba ni Dedan ye.

³³ Madiyan dencew tun ye Efa, ani Eferi, ani Hanoki, ani Abida, ani Elida ye. Olugu bee le ye Ketura denw ni a mamadenw ye.

³⁴ Iburahima ka Isiyaka woro; Isiyaka dencew tun ye Esawu ni Izirayeli ye*.

³⁵ Esawu dencew tun ye Elifazi ye, ani Reweli, ani Yehusi, ani Yalamu, ani Kora.

³⁶ Elifazi dencew tun ye Teman, ani Omaru, ani Sefi, ani Getamu, ani Kenazi, ani Timina, ani Amaleki.

³⁷ Reweli dencew tun ye Nahati, ani Zera, ani Sama, ani Miza ye.

³⁸ Seyiri dencew tun ye Lotan ye, ani Sobali, ani Sibeyon, ani Ana, ani Disan, ani Eseri, ani Disan.

³⁹ Lotan dencew tun ye Hori, ani Homamu. Lotan balemamuso tun ye Timina ye.

⁴⁰ Sobali dencew tun ye Aliyan ye, ani Manati, ani Ebali, ani Sefi, ani Onamu. Sibeyon dencew tun ye Aya ye, ani Ana.

⁴¹ Ana dence tun ye Disan ye. Disan dencew tun ye Hamuran ye, ani Esiban, ani Itiran, ani Keran.

⁴² Eseri dencew tun ye Bilan, ani Zavan, ani Yakan ye. Disan dencew tun ye Usi ni Aran ye.

Edomu jamana masacew ni a kuntigiw (Damina 36.31-43)

* **1:34 1:34** Izirayeli le ye Yakuba ye.

⁴³ Sani masace do ye sigi Izirayelimogow kunna, masace minw sigira Edomu mara kunna, olugu fle nin ye: Behori dence Bela, ale ta dugu togo tun ye ko Dinaba.

⁴⁴ Bela nana sa minke, Zera dence Yobabu, min be bo Bosira, ale sigira a no ra.

⁴⁵ Yobabu nana sa minke, Husamu sigira a no ra; ale tun bora Temankaw ta jamana ra.

⁴⁶ Husamu nana sa minke, Bedadi dence Hadadi sigira a no ra; ale le ka Madiyankaw kere ka se o ra Mohabu mara ra. A ta dugu togo tun ye ko Aviti.

⁴⁷ Hadadi nana sa minke, Samula, min tun be bo Masireka, ale sigira a no ra.

⁴⁸ Samula nana sa minke, Sawuli min tun be bo Rehoboti, bada ra, ale sigira a no ra.

⁴⁹ Sawuli nana sa minke, Akibori dence Baali Hanan sigira a no ra.

⁵⁰ Baali Hanan nana sa minke, Hadadi sigira a no ra; a ta dugu togo tun ye ko Payi. A muso togo tun ye ko Metabeli; Metabeli tun ye Materedi denmuso ye, Materedi tun ye Mezahabu denmuso ye.

⁵¹ Hadadi sanin ko, minw kera Edomu mara kuntigiw ye, o kuntigiw fle nin ye: Timina, ani Aliva, ani Yeteti,

⁵² ani Olibama, ani Ela, ani Pinon,

⁵³ ani Kenazi, ani Teman, ani Mibisari,

⁵⁴ ani Magidiyeli, ani Iramu. Olugu le kera Edomu mara kuntigiw ye.

2

Yakuba dencew

¹ Izirayeli* dencew fle nin ye: Ruben, ani Simeyon, ani Levi, ani Zuda, ani Isakari, ani Zabulon,

² ani Dan, ani Yusufu, ani Boniyaminu, ani Nefitali, ani Gadi, ani Aseri.

³ Zuda dencew tun ye Eri, ani Onan, ani Sela ye. A ka o dence saba soro a ta Kanaanaka muso le fe, min ye Suwa denmuso ye. Zuda dence folo min tun ye Eri ye, ale nana ke mogojugu ye Ala na koro, o koson Ala k'a faga.

⁴ Tamari min tun ye Zuda buranmuso ye, ale fana ka Peresi ni Zera woro Zuda fe. Zuda dencew bee lajennin tun ye ce looru.

⁵ Peresi dencew tun ye Hesiron ni Hamuli ye.

⁶ Zera dencew tun ye Zimiri, ani Etan, ani Heman, ani Kalikoli, ani Dara ye. O bee lajennin tun ye ce looru.

⁷ Karimi dence le tun ye Akari ye†. Ale le tun ka tooro lase Izirayelimogow ma lon do, sabu Matigi Ala tun ko o ye fen minw haramuya ka o to yi, a ka o do ta.

⁸ Etan dence tun ye Azariya ye.

⁹ Esiron tun ka dence minw woro, o tun ye Yerameli ye, ani Ramu, ani Kelubayi‡.

¹⁰ Ramu ka Aminadabu woro, Aminadabu ka Nason woro, Nason le kera Zuda ta mogow ta jamogo ye.

¹¹ Nason ka Salima woro, Salima ka Boozi woro,

¹² Boozi ka Obedi woro, Obedi ka Yese woro,

¹³ Yese ka Eliyabu woro; ale le kera a dence folo ye, ka Abinadabu ke flanan ye, ka Simeya ke sabanan ye,

¹⁴ ka Netaneheli ke a naaninan ye, ka Radayi ke a loorunan ye,

¹⁵ ka Osemu ke a woronan ye, ka Dawuda ke a wolonflanan ye.

¹⁶ O balemamusow tun ye Seruya ni Abigayili ye. Seruya dencew tun ye Abisayi ye, ani Yohabu, ani Asaheli: o kera ce saba.

¹⁷ Abigayili ka Amasa woro. Amasa face tun ye Yeteri ye; ale tun ye Sumayila ta mogow do le ye.

* **2:1 2.1** Izirayeli le tun ye Yakuba ye. † **2:7 2.7** Akari le be wele fana ko Akan, Yosuwe ta kitabu kono. ‡ **2:9 2.9** Kelubayi le be wele fana ko Kaleb.

¹⁸ Hesirɔn dence Kalebu ka dence dɔw sɔrɔ ni a muso Azuba ye, ani Yeriyoṭi; a dencew tun ye Yeseri, ani Sobabu, ani Aridɔn ye.

¹⁹ Azuba nana sa minke, Kalebu ka Efirata furu. Efirata ka Huri woro a fe.

²⁰ Huru ka Uri woro. Uri ka Betisaleli woro.

²¹ O ko, Hesirɔn tagara Galadikaw face Makiri denmuso fana furu. A ka o muso ta k'a sɔrɔ ale yere si tun ye san biwɔrɔ. O muso le k'a dence Segubu woro a ye.

²² Segubu ka Yahiri woro. Dugu mugan ni saba le tun be Yahiri togo ra Galadi jamana konɔ.

²³ Nka Gesurikaw ni Sirikaw nana Yahiri ta dugumisenw mina a ra, ani Kenati dugu ni a dugumisenw; a bee lajennin kera dugu biwɔrɔ. Minw bee tun be o duguw ra, olugu bee tun ye Galadi face Makiri ta mogow le ye.

²⁴ Hesirɔn nana sa Kalebu Efirata dugu konɔ, k'a muso Abiya konoman to; muso nana jigi dence ra, ka o togo la ko Asuri. Ale le ye Tekoha dugu sindibaga ye.

²⁵ Hesirɔn dence folo min ye Yerameli, o dence folo tun ye Ramu ye, ka Buna gban o ra, ani Oreni, ani Osemu, ani Ahiya.

²⁶ Yerameli ka muso were ta, min togo tun ye ko Atara. O muso le ka Onamu woro.

²⁷ Yerameli dence folo min tun ye Ramu ye, ale dencew tun ye Maasi, ani Yamini, ani Ekeri ye.

²⁸ Onamu dencew tun ye Samayi ni Yada ye. Samayi dencew tun ye Nadabu ni Abisuri ye.

²⁹ Abisuri ta muso togo tun ye ko Abihayili. O muso ka Aban ni Molidi woro a fe.

³⁰ Nadabu dencew tun ye Seledi, ani Apayimu ye. Seledi sara k'a sɔrɔ a ma dence sɔrɔ.

³¹ Apayimu dence tun ye Iseyi ye. Iseyi dence tun ye Sesan ye. Sesan dence tun ye Alayi ye.

³² Samayi balemace Yada dencew tun ye Yeteri ni Yonatan ye. Yeteri sara k'a sɔrɔ a ma dence sɔrɔ.

³³ Yonatan dencew tun ye Peleti ye, ani Zaza. Ayiwa, Yerameli ta durujaw le ye olugu ye.

³⁴ Sesan tun ma dence sɔrɔ; a tun ka denmusow le sɔrɔ. Ayiwa, jonce do tun be Sesan fe, a togo tun ye ko Yara; Misiranka tun lo.

³⁵ Sesan k'a denmuso furu a ta jonce Yara ma. O muso ka dence woro, min kera Atayi ye.

³⁶ Atayi ka Natan woro, Natan ka Zabadi woro,

³⁷ Zabadi ka Efilali woro, Efilali ka Obedi woro,

³⁸ Obedi ka Yehu woro, Yehu ka Azariya woro,

³⁹ Azariya ka Helesi woro, Helesi ka Elasa woro,

⁴⁰ Elasa ka Sisimayi woro, Sisimayi ka Salumu woro,

⁴¹ Salumu ka Yekamiya woro, Yekamiya ka Elisama woro.

⁴² Yerameli balemace Kalebu dencew fle nin ye: Mesa le kera a dence folo ye; ale le ye Zifu face ye. Kalebu dence do fana tun ye Maresa ye; ale le ye Heburɔn dugu sindibaga ye.

⁴³ Heburɔn dencew tun ye Kora ye, ani Tapuwa, ani Rekemu, ani Sema.

⁴⁴ Sema ka Rahamu woro; Rahamu le ye Yorikiyamu face ye. Rekemu ka Samayi woro.

⁴⁵ Samayi dence tun ye Mahon ye; Mahon le tun ye Beti Suri face ye.

⁴⁶ Kalebu tun ka jonmuso min ke a muso ye, min ye Efa ye, ale ka Haran, ani Mosa, ani Gazezi woro. Haran ka Gazezi woro.

⁴⁷ Yadayi dencew tun ye Regemu, ani Yotamu, ani Gesan, ani Peleti, ani Efa, ani Sahafu ye.

⁴⁸ Kalebu tun ka jonmuso were ke a muso ye, min tun ye Mahaka ye; ale ka Seberi ni Tirana woro.

⁴⁹ A ka Sahafu fana woro, min ye Madimana face ye, ani Seva, min ye Makibena ni Gibeha face ye. Kalebu denmuso tun ye Akisa ye.

⁵⁰ Ayiwa, Kalebu ta durujaw le kera olugu ye.

Efirata dence folo Huri, ale dence do tun ye Sobali ye, min ye Kiriyaṭi Yeharimu dugu sindibaga ye,

⁵¹ ani Salima min ye Betilehemu dugu sindibaga ye, ani Harefu min ye Beti Gaderi dugu sindibaga ye.

⁵² Sobali min ye Kiriyaṭi Yeharimu dugu sindibaga ye, ale ta durujaw tun ye Harowekaw ye, ani Menuhotikaw tarance.

⁵³ Kiriyaṭi Yeharimu ta mogow le tun ye Yetarikaw ye, ani Putikaw, ani Sumatikaw, ani Miserakaw. Sorehakaw, ani Esitaholikaw bora olugu le ra.

⁵⁴ Salima ta durujaw tun ye Betilehemukaw ye, ani Netofakaw, ani Ateroti Beti Yohabu, ani Manatikaw ta mogow tarance, ani Sorehakaw,

⁵⁵ ani lonnikabagaw ta gbamogo minw be Yabezi: Tirehatikaw, ani Simehatikaw, ani Sukatikaw. Olugu le ye Kenikaw ye, minw bora Hamati ra, Hamati min fana ye Rekabukaw bemace ye.

3

Dawuda ta duruja

¹ Dawuda dence minw worora k'a to Heburon, olugu fle nin ye: a dence folo, Aminon, a ka o soro a ta Zizirelikamuso Ahinohamu fe. A flanan, Daniyeli, a ka o soro a ta Karimelikamuso Abigayili fe.

² A sabanan, Abusalon, a ka o soro a muso Mahaka fe, Gesuri masace Talimayi denmuso. A naaninan, Adoniya, a ka o soro a muso Hagiti fe.

³ A loorunan, Sefatiya, a ka o soro a muso Abitali fe. A wooronan, Iterehamu, a ka o soro a muso Egila fe.

⁴ O dence wooro worora ka Dawuda to Heburon. A ka san wolonfla ni karo wooro le ke masaya ra Heburon, ka san bisaba ni saba ke masaya ra Zeruzalemu.

⁵ A dence minw worora k'a to Zeruzalemu, olugu ye nin ye: Simeha, ani Sobabu, ani Natan, ani Sulemani; Amiyeli denmuso Baseba le ka o dence naani woro.

⁶ Dawuda ka Ibari fana woro, ani Elisama, ani Elifeleti,

⁷ ani Noga, ani Nefegi, ani Yafiya,

⁸ ani Elisama, ani Eliyada, ani Elifeleti: ce kononton.

⁹ O bee tun ye Dawuda dencew ye, ka fara a ta jonmusow dencew kan. Tamari le tun ye o balemamuso ye.

¹⁰ Sulemani ta durujaw ye nin ye: a dence Robohamu, o dence ye Abiya ye, o dence ye Asa ye, o dence ye Yosafati ye,

¹¹ o dence ye Yoramuy ye, o dence ye Ahaziya ye, o dence ye Yohasi ye,

¹² o dence ye Amasiya ye, o dence ye Azariya ye, o dence ye Yotamuy ye,

¹³ o dence ye Ahazi ye, o dence ye Ezekiyasi ye, o dence ye Manase ye,

¹⁴ o dence ye Amon ye, o dence ye Yoziyasi ye.

¹⁵ Yoziyasi dencew ye nin ye: a dence folo ye Yohanan ye, a flanan ye Yehoyakimu ye, a sabanan ye Sedesiyasi ye, a naaninan ye Salumu ye.

¹⁶ Yehoyakimu dence tun ye Yekoniya ye, Yekoniya dence tun ye Sedesiyasi ye.

¹⁷ Yekoniya min tun minana ka taga Babiloni, ale ta durujaw ye nin ye: Sehalityeli tun ye a dence ye;

¹⁸ o ko Malikiramu, o ko Pedaya, o ko Senasari, o ko, Yekamiya, o ko Hosama, o ko Nedabiya.

¹⁹ Pedaya dencew tun ye Zorobabeli ni Simeyi ye. Zorobabeli dencew tun ye Meslamu ni Hananiya ye; Selomiti le tun ye olugu balemamuso ye.

²⁰ O kɔ, a nana Azuba woro, ani Oheli, ani Berekiya, ani Hasadiya, ani Yusabu Esedi; cɛ looru.

²¹ Hananiya dencew tun ye Pelatiya ni Ezayi ye; Refaya dencew, ani Arinan dencew, ani Abidiyasi dencew, ani Sekaniya dencew bɛɛ tun ye a ta durujaw ye.

²² Sekaniya ta durujaw tun ye Semaya ye, ani Semaya dencew, minw tun ye Hatusi, ani Igali, ani Bariya, ani Nehariya, ani Safati ye; cɛ wɔɔɔ.

²³ Nehariya dencew tun ye Eliyonayi ye, ani Hizikiya, ani Azirikamu; cɛ saba.

²⁴ Eliyonayi dencew tun ye Hodava ye, ani Eliyasibu, ani Pelaya, ani Akubu, ani Yohanan, ani Delaya, ani Anani ye; cɛ wolonfla.

4

Zuda ta durujaw

¹ Zuda dencew tun ye Peresi, ani Hesiron, ani Karimi, ani Huri, ani Sobali ye.

² Sobali dence Rehaya ka Yahati woro. Yahati ka Ahumayi ni Lahadi woro. Olugu le kɛra Sorehakaw ta gbaw ye.

³ Etamu dencew tun ye Zizireli ye, ani Isima, ani Idibasi; olugu balemamuso tun ye Haseleponi ye.

⁴ Penuweli le tun ye Gedori face ye; Ezeri tun ye Husa face ye. Bɛtilɛhemu dugu sindibaga min ye Efirata ye, ale dence folo Huri, o dencew le ye ninnugu ye.

⁵ Asuri min tun ye Tekoha dugu sindibaga ye, ale tun ka muso fla min ta, o ye Hela ni Naara ye.

⁶ Naara ka Ahuzamu, ani Heferi, ani Temeni, ani Ahasitari woro a fɛ. Olugu le ye Naara dencew ye.

⁷ Hela dencew tun ye Sereti, ani Sohari, ani Etinan ye.

⁸ Kosi ka Anubu ni Sobeba woro; Kosi le ye Ahareheli ta gbamɔgow bɛmace ye, minw ye Harumukaw ye.

⁹ Yabezi le tun ka tɔgo sɔɔ ka tɛmɛ a balema tɔw bɛɛ kan. A bamuso le tun k'a tɔgo la ko Yabezi, ko sabu ale k'a woro tɔɔɔ le kɔɔ.

¹⁰ Yabezi ka Izirayeli ta Ala daari, k'a fɔ ko: «Ni i bɛ sɔn ka baraka don ne ra can yɛɛ ra, o tuma i ye ne ta jamana bonya, ka to ne fɛ, ka kojugu mabɔ ne ra, ka ne bɔsi ka bɔ tɔɔɔ ra!» A tun ka min daari, Ala ka o kɛ a ye.

¹¹ Kelubu min ye Suwa balemace ye, ale ka Mehiri woro. Mehiri le tun ye Esiton face ye.

¹² Esiton le ye Bɛti Rafa ta mɔgow, ani Paseha ta mɔgow, ani Tehina ta mɔgow bɛmace ye. Tehina le ye Nahasi dugu sindibaga ye. O mɔgow le ye Reka dugumɔgow ye.

¹³ Kenazi dencew tun ye ɔtiniyeli ni Seraya ye. ɔtiniyeli dencew tun ye Hatati ni Mehonotayi ye.

¹⁴ Mehonotayi le ye Ofira face ye. Seraya le ye Yohabu face ye. Yɔɔ min bɛ wele ko borobaarakɛbagaw ta kɛnɛgbɛ, Yohabu le tun ye o yɔɔ sindibaga ye, sabu olugu tun ye borobaarakɛbagaw le ye.

¹⁵ Yefune dence Kalebu, ale dencew tun ye Iru, ani Ela, ani Nahamu ye. Ela le tun ye Kenazi face ye.

¹⁶ Yehaleli dencew tun ye Zifu, ani Zifa, ani Tiriya, ani Asareli ye.

¹⁷ Esidarasi dencew tun ye Yeteri, ani Merɛdi, ani Eferi, ani Yalon ye. Merɛdi ta muso kelen ka Mariyamu woro, ani Samayi, ani Isiba; Isiba le kɛra ɛsitemoha dugu sindibaga ye.

¹⁸ Meredi tun ka Farawona denmuso min furu, min tɔgɔ tun ye ko Bitiya, ale dencew le ye olugu ye. Meredi ta Zudaka muso fana ka Yeredi woro, min kera Gedori dugu sindibaga ye; o kɔ, a ka Heberi woro, min kera Soko dugu sindibaga ye; o kɔ, a ka Yekutiyeli woro, min kera Zano ha dugu sindibaga ye.

¹⁹ Hodiya ta muso tun ye Nahamu balemamusu le ye; o muso dence kelen le kera Keyila dugu sindibaga ye; olugu le kera Garimikaw ye; tɔ kelen kera Esitemoha dugu sindibaga ye, olugu le kera Mahakakaw ye.

²⁰ Simɔn dencew tun ye Aminɔn, ani Rina, ani Beni Hanan, ani Tilon ye. Iseyi ta denw tun ye Zoheti ni Beni Zoheti ye.

²¹ Zuda dence Sela, ale dencew ye nin ye: Eri, min kera Leka dugu sindibaga ye, ani Lada, min kera Maresa dugu sindibaga ye, ani gba minw bɛɛ bɛ lɛnfani baara kɛ Beti Asibeha;

²² ale le fana ye Yokimu bɛmace ye, ani Kozeba ta dugumɔgɔw, ani Yohasi ta dugumɔgɔw, ani Sarafu ta dugumɔgɔw, minw tun sigira Mohabukaw, ani Yasubi Lehemu ta mɔgɔw kunna. Ayiwa, o kow ye kokɔrɔw le ye.

²³ O mɔgɔw tun ye dagalalagabagaw le ye; o siginin tun bɛ masace kɔrɔ, Netayimu ni Gedera, ka to ka baara kɛ masace ye.

Simeyɔn ta durujaw

²⁴ Simeyɔn dencew tun ye Nemuweli, ani Yamini, ani Yaribu, ani Zera, ani Sawuli ye.

²⁵ Sawuli dence tun ye Salumu ye, o dence tun ye Mibisamu ye, o dence tun ye Misima ye.

²⁶ Misima dence tun ye Hamuweli ye, o dence tun ye Zakuri ye, o dence tun ye Simeyi ye.

²⁷ Simeyi ka dence tan ni wɔrɔrɔ ni denmuso wɔrɔrɔ le sɔrɔ. A balema tɔw ma dence caman sɔrɔ. O kosɔn olugu ta somɔgɔw ma caya i n'a fɔ Zuda ta somɔgɔw.

²⁸ Olugu tun siginin bɛ Beri Seba, ani Molada, ani Hasari Suwali,

²⁹ ani Bila, ani Asemu, ani Toladi,

³⁰ ani Betuheli, ani Hɔrima, ani Sikilagi,

³¹ ani Beti Marikaboti, ani Hasari Susimu, ani Beti Birɛyi, ani Sarayimu. Fɔ ka taga se Dawuda ta masaya wagati ma, o ta duguw le tun ye olugu ye;

³² o ta dugumisenw le tun ye Etamu ye, ani Ayini, ani Rimɔn, ani Token, ani Asan; dugu looru,

³³ ani o duguw kɛrɛfɛduguw bɛɛ, ka taga se fɔ Baali. O ta sigiyɔrɔw, ani o ta durujaw le ye nin ye.

³⁴ Mesobabu, ani Yamuleki, ani Amasiya dence Yosa,

³⁵ ani Yoweli, ani Yehu min face tun ye Yosibiya ye, Yosibiya face tun ye Seraya ye, Seraya face tun ye Asiyeli ye,

³⁶ ani Eliyonayi, ani Yakoba, ani Yesohaya, ani Asaya, ani Adiyeli, ani Yesimiyeli, ani Benaya,

³⁷ ani Ziza min face tun ye Sifɛyi ye, Sifɛyi face tun ye Alɔn ye, Alɔn face tun ye Yedaya ye, Yedaya face tun ye Simiri ye, Simiri face tun ye Semaya ye.

³⁸ O mɔgɔ minw bɛɛ tɔgɔw fɔra nin ye, olugu tun ye o ta gbaw kuntigiw le ye; o ta somɔgɔw fana cayara kosebɛ.

³⁹ O tagara Gedori donda fan na, ka taga se fɔ o yɔrɔ kɛnɛgbɛ terebɔyanfan na, janko ka yɔrɔ dɔ sɔrɔ, o ta sagaw, ani o ta baw bɛ se ka domunikeyɔrɔ sɔrɔ yɔrɔ min na.

⁴⁰ O ka yɔrɔɔɔɔɔɔɔ sɔrɔ o ta bɛganw ye, bin ni ji tun ka ca yɔrɔ minw na, ka jamanaba sɔrɔ, laganfiya ni hera tun bɛ jamana min na; Kamu ta duruja dɔw le tun siginin bɛ o jamana ra folofolo.

⁴¹ Ayiwa, nin mogo minw togow fora nin ye, olugu tagara o yoro ra Zuda masace Ezekiyasi ta masaya wagati le ra. O tagara o yoro mogo ta sow ni o ta siyow bɛ cici, ka o halaki pewu ka sigi o no ra, fo ka na se bi ma, sabu o ta sagaw ni o ta baw ta domunikeyow tun be soro yi.

⁴² Simeyon ta mogo dow fana tagara sigi Seyiri kuruyow ra; olugu tun ye ce keme looru. Pelatiya, ani Nehariya, ani Refaya, ani Iseyi dence Uziyeli le tun ye olugu ta jamogow ye.

⁴³ Amalekika to minw tun bosira, o ka olugu faga. O sigira o yoro le ra fo ka na se bi ma.

5

Ruben ta durujaw

¹ Izirayeli dence folo min ye Ruben ye, ale dencew fle nin ye: ale le tun ye dence folo ye, nka i n'a fo a jenna ni a face muso ye minke, koroya dira Izirayeli dence Yusufu dencew le ma. A kera ten, Ruben ma jate tuun i ko dence folo.

² Zuda fana ka baraka soro kosebe, a balemaw ce ra, sabu Izirayeli masace bora ale ta duruja le ra; nka koroya dira Yusufu le ma.

³ O ra, Izirayeli dence folo Ruben dencew ye nin ye: Hanoki, ani Palu, ani Hesiron ni Karimi.

⁴ Yoweli dence tun ye Semaya ye, o dence tun ye Gogi ye, o dence tun ye Simeyi ye,

⁵ o dence tun ye Mika ye, o dence tun ye Rehaya ye, o dence tun ye Baali ye,

⁶ o dence tun ye Bera ye; ale le tun ye Ruben ta mogow kuntigi ye. Asiri masace Tigilati Pilesari tun ka ale le mina ka taga ni a ye.

⁷ Bera ta balemaw, ka kana ni o ta gbaw ye, i n'a fo o ta durujaw togow sebera cogo min na: o ta kuntigiw tun ye Yeyeli ye; o ko, Jakariya,

⁸ o ko, Bela min face tun ye Azazi ye; Azazi face tun ye Sema ye, Sema face tun ye Yoweli ye. Olugu tun siginin be Aroweri, ka taga se fo Nebo kuru ni Baali Mehon fan na.

⁹ Tereboyanfan na fana, o tun sigira k'a ta kongokolon koro, ka taga a bla fo Efirati ba ra; sabu o ta beganw tun ka ca Galadi mara ra kosebe.

¹⁰ Sawuli ta wagati ra, o tun ka Hagarikaw kere ka se olugu ra. O tagara sigi olugu ta sigiyoro le ra Galadi mara tereboyanfan na.

Gadi ta durujaw

¹¹ Gadi ta mogow tun sigira Ruben ta mogow koro, Basan mara ra, ka taga a bla fo Salika.

¹² Yoweli ta gba le tun ka bon o bee ra, ka Safamu ta gba gban o ra, o ko, Yanayi ta gba, ani Safati ta gba. O bee tun siginin be Basan.

¹³ O ta balema tow fana ta gbaw tun be yi: Mikayilu ta gba, ani Mesulamu ta gba, ani Seba ta gba, ani Yorayi ta gba, ani Yakan ta gba, ani Ziya ta gba, ani Eberi ta gba; gba wolonfla.

¹⁴ Olugu le tun ye Abihayili ta denw ye; Abihayili face tun ye Huri ye, Huri face tun ye Yaroha ye, Yaroha face tun ye Galadi ye, Galadi face tun ye Mikayilu ye, Mikayilu face tun ye Yesisayi ye, Yesisayi face tun ye Yado ye, Yado face tun ye Buzi ye;

¹⁵ Guni dence Abidiyeli, o dence Ayi, ale le tun ye o ta gbaw jamogo ye.

¹⁶ O tun siginin be Galadi mara ra, ani Basan mara ra, ani o yoro kerefeduguw, ani Saron began marayow bee ra, ka taga se fo o yoro mara danw na.

¹⁷ Olugu bee togo sebera buruju kitabu kono Zuda masace Yotamu ta masaya wagati le ra, ani Izirayeli masace Yerobohamu ta masaya wagati ra.

¹⁸ Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta gba tarance mogow, ce barakamanw tun be olugu ra, minw tun be se ka kere ke ni negebennan ni

kerekemuru ye, ani ka kalan bon; o bɛɛ tun derira kere ra. O tun ye cɛ waga binaani ni naani ni cɛ keme wolonfla ni cɛ biwooro (44 760); o bɛɛ tun bɛ se ka taga kere ra.

¹⁹ O tagara Hagarikaw kere, ani Yeturi ta mogow, ani Nafisi ta mogow, ani Nodabu ta mogow.

²⁰ Ala ka o deme k'a to o ka se soro Hagarikaw ni o nofemogow bɛɛ kan, sabu kere wagati ra, o tun ka Ala daari, Ala fana tun ka o jaabi sabu o tun ka o jigi la a kan.

²¹ O ka o mogow ta beganw mina: jogome waga bilooru; baw, ani sagaw bɛɛ lajennin tun ye began waga keme fla ni waga bilooru, ani fali waga fla; o ka mogow waga keme mina fana.

²² O ka mogow caman faga, sabu Ala yere le tun bɛ ni o ye nin kere ra; o ka o mogow faga ka sigi o ta yoro ra; o tora yi fo ka na se olugu yere fana minawagati ma.

Manase ta duruja

²³ Manase ta gba tarance mogow tun siginin bɛ mara min na, o mara tun bɛ damina Basan mara ra, ka taga a bla fo Baali Herimon, ani Seniri, ani Herimon kuru yoro ra. O mogow tun ka ca.

²⁴ O ta gbatigiw togow ye nin ye: Eferi, ani Iseyi, ani Eliyeli, ani Aziriyeli, ani Yermi, ani Hodava, ani Yadiyeli; o bɛɛ tun ye kerekɛɛfariw le ye; o tun ka togo soro kosebe. Olugu le tun ye o ta gbatigiw ye.

²⁵ Nka o ma na son ka to o bemaw ta Ala ko, k'a bato; sabu Ala tun ka o jamana mogow minw halaki ka bo o na, o tugura olugu ta alaw le ko, ka to ka o alaw bato.

²⁶ O le koson, Asiri masace Puli min ye Tigilati Pileseri ye, Izirayeli ta Ala ka ale kononosu, k'a to Tigilati Pileseri ka Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta gba tarance mogow mina, ka taga ni o ye Hala, ani Habori, ani Hara, ani Gozan bada ra. O tora o yorow le ra fo ka na se bi ma.

Levi ta durujaw

²⁷ Levi dencew tun ye Gerisomu, ani Kehati, ani Merari ye.

²⁸ Kehati dencew tun ye Amuramu, ani Isari, ani Heburon ni Uziyeli ye.

²⁹ Amuramu dencew tun ye Haruna ni Musa ye, ani Mariyamu. Haruna dencew tun ye Nadabu, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari ye.

³⁰ Elehazari dence tun ye Finehasi ye. Finehasi dence tun ye Abisuwa ye.

³¹ Abisuwa dence tun ye Buki ye. Buki dence tun ye Uzi ye.

³² Uzi dence tun ye Zeraya ye. Zeraya dence tun ye Merayoti ye.

³³ Merayoti dence tun ye Amariya ye. Amariya dence tun ye Ahitubu ye.

³⁴ Ahitubu dence tun ye Sadoki ye. Sadoki dence tun ye Ayimazi ye.

³⁵ Ayimazi dence tun ye Azariya ye. Azariya dence tun ye Yohanan ye.

³⁶ Yohanan dence tun ye Azariya ye. Azariya le tun bɛ sarakalasebaga* baara kera masace Sulemani ta Alabatosoba konon, a tun ka min lo Zeruzalemu.

³⁷ Azariya dence tun ye Amariya ye. Amariya dence tun ye Ahitubu ye.

³⁸ Ahitubu dence tun ye Sadoki ye. Sadoki dence tun ye Salumu ye.

³⁹ Salumu dence tun ye Hilikiya ye. Hilikiya dence tun ye Azariya ye.

⁴⁰ Azariya dence tun ye Seraya ye. Seraya dence tun ye Yosadaki ye.

⁴¹ Wagati min na Matigi Ala tun k'a to Nebukadinesari ka Zuda ta mogow, ani Zeruzalemu dugumogow mina ka taga ni o ye, Yosadaki fana tun minana o wagati ra ka taga ni o mogow ye.

6

Levi ta duruja tow

¹ Levi dencew tun ye Gerisomu ni Kehati ni Merari ye.

² Gerisomu dencew togow tun ye Libini ni Simeyi.

³ Kehati dencew tun ye Amuramu, ani Isari, ani Heburon, ani Uziyeli ye.

⁴ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye.

⁵ Ayiwa, Levi ta gbaw le ye nin ye, o bɛɛ ni o facew: Gerisomu ta durujaw ra, Gerisomu dence tun ye Libini ye, o dence tun ye Yahati ye, o dence tun ye Zima ye,

⁶ o dence tun ye Yoha ye, o dence tun ye Ido ye, o dence tun ye Zera ye, o dence tun ye Yatirayi ye.

⁷ Kehati ta durujaw ra, Kehati dence tun ye Aminadabu ye, o dence tun ye Kore ye, o dence tun ye Asiri ye,

⁸ o dence tun ye Elikana ye, o dence tun ye Ebiyasafu ye, o dence tun ye Asiri ye,

⁹ o dence tun ye Tahati ye, o dence tun ye Uriyeli ye, o dence tun ye Uziya ye, o dence tun ye Sawuli ye.

¹⁰ Elikana dencew tun ye Amasayi ni Ahimoti ye.

¹¹ Elikana ta duruja ye nin ye: Elikana dence tun ye Sofayi ye, o dence tun ye Nahati ye,

¹² o dence tun ye Eliyabu ye, o dence tun ye Yerohamu ye, o dence tun ye Elikana ye, o dence tun ye Samawilu ye.

¹³ Samawilu dence folo tun ye Yoweli* ye, min gbanna o ra o ye Abiya ye.

¹⁴ Merari ta durujaw ra, Merari dence tun ye Mali ye, o dence tun ye Libini ye, ale dence tun ye Simeyi ye, o dence tun ye Uza ye,

¹⁵ o dence tun ye Simeha ye, o dence tun ye Hagiya ye, o dence tun ye Asaya ye.

Alabatoso donkirilabagaw

¹⁶ Jenɲogonya kesu* blara Alabatoso kono wagati min na, Dawuda ka Levi ta mogo minw sigi ka olugu ke donkirilabagaw jamogow ye Matigi Ala ta batoso kono, o mogow fle nin ye.

¹⁷ Olugu ta baara tun ye donkirila le ye Alabatoso lu kono, Nɔgonkunben fanibon* donda ra, fo lon min na masace Sulemani nana Alabatosoba lo Zeruzalemu; ci minw tun fora o ye, o tun be o ta baara ke ka kapa ni o le ye.

¹⁸ Minw tun be o baara kera, o ni o dencew, olugu togow ye nin ye: Kehati ta gba ra, Heman le tun ye donkirilabaga ye; ale face tun ye Yoweli ye, Yoweli face tun ye Samawilu ye,

¹⁹ Samawilu face tun ye Elikana ye, Elikana face tun ye Yerohamu ye, Yerohamu face tun ye Eliyeli ye, Eliyeli face tun ye Toha ye,

²⁰ Toha face tun ye Sufu ye, Sufu face tun ye Elikana ye, Elikana face tun ye Mahati ye, Mahati face tun ye Amasayi ye,

²¹ Amasayi face tun ye Elikana ye, Elikana face tun ye Yoweli ye, Yoweli face tun ye Azariya ye, Azariya face tun ye Sofoni ye,

²² Sofoni face tun ye Tahati ye, Tahati face tun ye Asiri ye, Asiri face tun ye Ebiyasafu ye, Ebiyasafu face tun ye Kore ye,

²³ Kore face tun ye Isari ye, Isari face tun ye Kehati ye, Kehati face tun ye Levi ye, Levi face tun ye Izirayeli ye.

²⁴ Heman balemace min ye Asafu ye, ale le tun be lo Heman kininboroyanfan fe. Asafu face tun ye Berekiya ye, Berekiya face tun ye Simeha ye,

²⁵ Simeha face tun ye Mikayilu ye, Mikayilu face tun ye Baseya ye, Baseya face tun ye Malikiya ye,

²⁶ Malikiya face tun ye Etini ye, Etini face tun ye Zera ye, Zera face tun ye Adaya ye,

²⁷ Adaya face tun ye Etan ye, Etan face tun ye Zima ye, Zima face tun ye Simeyi ye,

* 6:13 6.13 Yoweli togo te kitabu dow kono.

²⁸ Simeyi face tun ye Yahati ye, Yahati face tun ye Gerisomu ye, Gerisomu face tun ye Levi ye.

²⁹ Ayiwa, o balemace minw ye Merari ta durujaw ye, olugu ra Etan le tun be lo Heman numanboroyanfan fe. Etan face tun ye Kisi ye, Kisi face tun ye Abidi, Abidi face tun ye Maluki ye,

³⁰ Maluki face tun ye Hasabiya ye, Hasabiya face tun ye Amasiya ye, Amasiya face tun ye Hilikiya ye,

³¹ Hilikiya face tun ye Amisi ye, Amisi face tun ye Bani ye, Bani face tun ye Semeri ye,

³² Semeri face tun ye Mali ye, Mali face tun ye Musi ye, Musi face tun ye Merari ye, Merari face tun ye Levi ye.

³³ O balemace to minw tun ye Levi ta duruja tow ye, olugu tun be Ala ta batoso baaraw le ke, min ye fanibon* baaraw ye.

³⁴ Haruna ni a dencew le tun be to ka sarakaw jeni sarakajenifen* kan, ani ka wusunan don wusunanjénifen kan. O tun be Ala ta fanibon yoro saninmanba* baaraw bee ke; olugu le tun be Izirayelimogow ta jurumunw kafari o ye. Ala ta baaraden Musa tun ka ci minw fo o ye, o tun be a bee ke ka kapa ni o le ye.

³⁵ Ayiwa, Haruna dencew fle nin ye: Haruna dence tun ye Elehazari ye, Elehazari dence tun ye Finehasi ye, Finehasi dence tun ye Abisuwa ye,

³⁶ Abisuwa dence tun ye Uzi ye, Uzi dence tun ye Zeraya ye,

³⁷ Zeraya dence tun ye Merayoti ye, Merayoti dence tun ye Amariya ye, Amariya dence tun ye Ahitubu ye,

³⁸ Ahitubu dence tun ye Sadoki ye, Sadoki dence tun ye Ayimazi ye.

Dugu minw dira Levi ta durujaw ma

³⁹ Levi ta durujaw ta yorow ye nin ye, o bee ni o ta sigiyoro, o ta maraw ra. Haruna ta duruja minw ye Kehati ta mogow ye, Ala konna ka olugu ta yorow le yira.

⁴⁰ O ka Heburon dugu ni a lamini di o ma, Zuda mara ra.

⁴¹ Nka dugu ta forow, ani a dugumisenw, olugu tun dira Yefune dence Kalebu le ma.

⁴² O ra, dugu minw tun ye karifaduguw ye, Heburon, ani Libina ni a lamini, ani Yatiri ni a lamini ni Esitemoha ni a lamini, o ka o di Haruna ta durujaw ma,

⁴³ ani Hilén ni a lamini, ani Debiri ni a lamini,

⁴⁴ ani Asan ni a lamini, ani Beti Semesi ni a lamini.

⁴⁵ Boniyaminu ta mara ra, o ka Geba dugu ni a lamini di o ma, ani Alemeti ni a lamini, ani Anatoti ni a lamini. O duguw bee lajennin kera dugu tan ni saba, o ta gbaw bee ni o ta yoro.

⁴⁶ Min ye Kehati ta mogow tow ye, Ala ka dugu tan yira, ko o ye di olugu ma; o duguw tun be Efrayimu ta durujaw ta mara le ra, ani Dan ta durujaw ta mara, ani Manase ta gba tarance ta mara ra.

⁴⁷ Dugu tan ni saba le dira Gerisomu ta mogow ma, gba bee ni a ta yoro; o dugu dow tun be Isakari ta mara ra, ani Aseri ta mara ra, ani Nefitali ta mara ra, ani Manase ta gba tarance ta mara ra, Basan.

⁴⁸ Ala ka dugu tan ni fla le yira ko o ye di Merari ta mogow ma, gbaw bee ni a ta yoro; o duguw tun be Ruben ta mara ra, ani Gadi ta mara ra, ani Zabulon ta mara ra.

⁴⁹ Izirayelimogow ka o duguw ni o laminiw le di Levi ta durujaw ma.

⁵⁰ O dugu minw togo fora, Ala k'a yira ko o ye o duguw le di o ma; o duguw tun be Zuda ta gbamogow ta mara ra, ani Simeyon ta gbamogow ta mara ra, ani Boniyaminu ta gbamogow ta mara ra.

⁵¹ Kehati ta gba tow, olugu ka dugu minw soro, o duguw tun be Efrayimu ta mogow ta mara le ra.

⁵² Dugu minw ye karifaduguw ye, o ka o duguw ni o laminiw di o ma; o duguw ye Sikemu ye, ani Efirayimu mara kuruyorow, ani Gezeri ni a lamini,

⁵³ ani Yokimehamu ni a lamini, ani Beti Horon ni a lamini,

⁵⁴ ani Ayalon ni a lamini, ani Gati Rimon ni a lamini.

⁵⁵ O ka dugu dow di o ma fana Manase ta gba tarance mogow ta mara ra; o duguw tun ye Aneri ye, ani a lamini, ani Bilehamu ni a lamini.

Kematikaw ta gba minw tun tora, olugu ta duguw le ye nin ye.

⁵⁶ O ka dugu dow di Gerisomu ta mogow ma Manase ta gba tarance ta mara ra; o duguw ye Golan ye, min be Basan mara ra, ani a lamini, ani Asitaroti ni a lamini.

⁵⁷ O ka dugu dow di o ma fana Isakari ta mogow ta mara ra; o duguw tun ye Kedesi ye, ani a lamini, ani Dabirati ni a lamini,

⁵⁸ ani Ramoti ni a lamini, ani Anemu ni a lamini.

⁵⁹ O ka dugu dow di o ma Aseri ta mogow ta mara ra fana; o duguw tun ye Masali ye, ani a lamini, ani Abidon ni a lamini,

⁶⁰ ani Hukoki ni a lamini ni Rehobu ni a lamini.

⁶¹ O ka dugu dow di o ma Nefitali ta mogow ta mara ra; o duguw tun ye Kedesi ye, min be Galile mara ra, ani a lamini, ani Hamon ni a lamini, ani Kiriyaatayimu ni a lamini.

⁶² Levi ta duruja minw tun tora, minw ye Merari ta mogow ye, o ka dugu dow di olugu ma Zabulon ta mara ra; o duguw tun ye Rimono ye, ani a lamini, ani Tabori ni a lamini.

⁶³ O ka dugu dow fana di o ma Zuriden ba ko fe, Zeriko tereboyanfana, Ruben ta mogow ta mara ra; o duguw tun ye Beseri ye, min be kongokolon fan na, ani a lamini, ani Yahasa ni a lamini,

⁶⁴ ani Kedemoti ni a lamini, ani Mefaati ni a lamini.

⁶⁵ O ka dugu dow di o ma fana Gadi ta mogow ta mara ra; o duguw tun ye Ramoti ye, min be Galadi mara ra, ani a lamini, ani Mahanayimu ni a lamini

⁶⁶ ani Hesibon ni a lamini, ani Yazeri ni a lamini.

7

Isakari ta durujaw

¹ Isakari ka dence naani le sorow, minw ye Tola, ani Puwa, ani Yasubu, ani Simiron ye.

² Tola dencew tun ye Uzi, ani Refaya, ani Yeriyei, ani Yamayi, ani Ibisamu, ani Samawilu ye; o cew bee tun ye Tola ta gbatigiw le ye; o tun ye kerekecfariw le ye o ta somogow ra. Dawuda ta wagati ra, o bee lajennin tun ye ce waga muga ni fla, ani ce keme worow (22 600).

³ Uzi dence tun ye Iziraya ye; Iziraya dencew tun ye Mikayilu, ani Abidiyasi, ani Yoweli, ani Isiya ye. Olugu bee lajennin tun ye kuntigi looru.

⁴ Ka kapa ni o ta gbamogow ye, kerekace minw tun be o ta gbaw ra, o tun ye ce waga bisaba ni worow (36 000), sabu o ta musow ni o ta denw tun ka ca.

⁵ Isakari ta gbaw bee lajennin ta mogow minw jatera, o tun ye kerekecfari waga biseegi ni wolonfla (87 000).

Boniyaminu ta durujaw

⁶ Boniyaminu ka dence saba le sorow; o tun ye Bela, ani Bekeri, ani Yediyaheli ye.

⁷ Bela ka dence looru sorow; o tun ye Esibon, ani Uzi, ani Uziyei, ani Yerimoti ni Iri ye. Olugu kera o ta gbatigiw ye; o kera kerekecfariw ye fana. O jatenin tun kera ce waga muga ni fla, ani ce bisaba ni naani (22 034).

⁸ Bekeri dencew tun ye Zemira, ani Yohasi, ani Eliyezeri, ani Eliyonayi, ani Omiri, ani Yeremoti, ani Abiya, ani Anatoti, ani Alemeti ye. Bekeri dencew tun ye olugu le ye.

⁹ O ta gbatigiw ta gbamogow jatenin kera kerekecfari waga mugan ni keme fla (20 200).

¹⁰ Yediyaheli dence tun ye Bilan ye; Bilan dencew tun ye Yehusi, ani Boniyaminu, ani Ehudi, ani Kenaana, ani Zetan, ani Tarisisi, ani Ahisahari ye.

¹¹ Yediyaheli dencew bee tun ye o ta gbatigiw le ye. O tun ye kerekecfari waga tan ni wolonfla, ani ce keme fla (17 200); o bee tun be se ka taga kere ra.

¹² Supimu ni Hupimi tun ye Iri dencew le ye; Husimu tun ye Aheri dence ye.

Nefitali ta duruja

¹³ Nefitali dencew tun ye Yasiyeli, ani Guni, ani Yeseri, ani Salumu ye. Olugu tun ye Bila ta mamadenw le ye.

Manase ta duruja

¹⁴ Manase dence do tun ye Asiriyeli ye; a tun ka jonmuso min ke a muso ye, min ye Sirikamuso ye, ale le ka o woro. O muso ka Makiri fana woro; Makiri le kera Galadi face ye.

¹⁵ Makiri ka muso do ta Hupimi ye, ka do ta Supimu ye. Makiri balemamuso togo tun ye ko Mahaka. Makiri ka dence flanan min soro, o togo tun ye ko Selofadi. Selofadi yere ka denmusow doron le soro.

¹⁶ Makiri ta muso min tun ye Mahaka ye, o ka dence do woro a ye fana, ka o togo la ko Peresi; o dogoce tun ye Seresi ye. Seresi dencew tun ye Ulamu ni Rekemu ye.

¹⁷ Ulamu dence tun ye Bedan ye.

Galadi ta durujaw le ye olugu ye; Galadi tun ye Makiri dence ye, Makiri tun ye Manase dence ye.

¹⁸ A balemamuso min ye Hamoleketi ye, ale ka Isodi woro, ani Abiyezeri, ani Mala.

¹⁹ Semida dencew tun ye Ayan, ani Sikemu, ani Liki, ani Aniyamu ye.

Efirayimu ta durujaw

²⁰ Efirayimu dence tun ye Sutela ye, o dence tun ye Beredi ye, o dence tun ye Tahati ye, o dence tun ye Elehada ye, o dence tun ye Tahati ye,

²¹ o dence tun ye Zabadi ye, o dence tun ye Sutela ye. Nka min kera Ezari ni Elehadi ye, Gati dugumogo minw ye o yoro jamanadenw ye, o dugumogow ka olugu faga, sabu o tun b'a fe ka o dugumogow ta beganw sonya.

²² O face Efirayimu ka o su kasi ka meen. A ta balemaw nana a jusu saaro.

²³ O ko fe, a nana jen ni a muso ye tuun; a muso ka konso ta ka dence soro; a ka o togo la ko Beriya*, ko sabu bonso be ale ta so konso.

²⁴ Efirayimu denmuso tun ye Sera ye. Beti Horon dugu min be san fe, ani Beti Horon dugu min be dugumayoro ra, ani Uzen Sera dugu, ale le ka o duguw lo.

²⁵ A dence tun ye Refa ye, o dence tun ye Resefu ye, o dence tun ye Tela ye, o dence tun ye Tahan ye,

²⁶ o dence tun ye Ladan ye, o dence tun ye Amihudi ye, o dence tun ye Elisama ye,

²⁷ o dence tun ye Nuni ye, Nuni dence tun ye Yosuwe ye.

²⁸ Yoro min tun dira Efirayimu ta mogow ma k'a ke o sigiyoro ye, o tun ye Beteli ni a dugumisenw ye, ani Naaran dugu min tun be tereboyanfan na, ani Gezeri ni a dugumisenw terebenyanfan na, ani mara min be Sikemu ni Aya dugu fla ce, a ni a dugumisenw.

* 7:23 7:23 Beriya koro ye ko: bonso.

²⁹ Manase ta durujaw ta duguw tun ye Bēti Sehan, ani Tanaki, ani Megido, ani Dori, ani o dugumisenw. Izirayeli dence Yusufu ta durujaw tun sigira o duguw le ra.

Aseri ta durujaw

³⁰ Aseri dencew tun ye Imina, ani Isiva, ani Isivi ni Beriya ye; o balemamuso tun ye Sera ye.

³¹ Beriya dencew tun ye Heberu ni Malikiyeli ye. Malikiyeli le kera Birizayiti dugu sindibaga ye.

³² Heberu ka dence minw sorɔ o tun ye Yafleti, ani Someri, ani Hotamu ye, ani o balemamuso Suwa.

³³ Yafleti dencew tun ye Pasaki, ani Bimali, ani Asivati ye. Olugu le ye Yafleti dencew ye.

³⁴ Someri dencew tun ye Ahi, ani Rohega, ani Huba, ani Aramu ye.

³⁵ Semeri balemace Helamu dencew tun ye Sofa, ani Imina, ani Selesi, ani Amali ye.

³⁶ Sofa dencew tun ye Suwa, ani Harineferi, ani Suwali, ani Beri, ani Imira,

³⁷ ani Beseri, ani Hodi, ani Sama, ani Silisa, ani Itiran, ani Bera ye.

³⁸ Yeteri dencew tun ye Yefune, ani Pisipa, ani Ara ye.

³⁹ Ula dencew tun ye Ara, ani Haniyeli, ani Risiya ye.

⁴⁰ Olugu bɛɛ le tun ye Aseri ta durujaw ye; olugu le tun ye o ta gbatigiw ye. O bɛɛ tun ye cɛ barakamanw ye, ani kerekɛɛfariw. O tun ye o ta gbaw jamogow ye. Cɛ minw jatera o ta jenkuru ra, minw bɛ se ka taga kɛɛ ra, o tun ye cɛ waga mugan ni wɔɔɔ (26 000).

8

Boniyaminu ta duruja minw tun bɛ Zeruzalemu

¹ Boniyaminu dence folo tun ye Bela ye, a flanan tun ye Asibeli ye, a sabanan tun ye Ara ye,

² a naaninan tun ye Nowa ye, a loorunan tun ye Rafa ye.

³ Bela dencew tun ye Adari, ani Gera, ani Abihudi,

⁴ ani Abisuwa, ani Naaman, ani Ahowa,

⁵ ani Gera, ani Sefufan, ani Huramu ye.

⁶ Ehudi ta durujaw le ye ninnugu ye; olugu le tun ye Geba dugumogow ta gbatigiw ye.

⁷ O ka olugu le cɛ ka taga ni o ye Manati. O cɛw le tun ye Nahaman, ani Ahiya, ani Gera ye. Gera le tun ka o mogow cɛ ka taga ni o ye. Gera dencew tun ye Uza ni Ahihudi ye.

⁸ Saharayimu ka den dɔw sorɔ, k'a to Mohabu kongokolon kɔnɔ, a muso fla Husimu ni Bara blandin kɔ.

⁹ A tun ka muso min ta, min tun ye Hodesi ye, o ka dence minw woro a ye, olugu le tun ye Yobabu, ani Sibiya, ani Mesa, ani Malikamu,

¹⁰ ani Yehusi, ani Sakiya, ani Mirima ye. A dencew le kera olugu ye; olugu le tun ye o ta gbatigiw ye.

¹¹ A muso Husimu tun ka Abitubu, ani Elipali le woro a ye.

¹² Elipali dencew tun ye Eberi, ani Misamu, ani Semedi ye. Semedi le ka Ono dugu, ani Lodi dugu lo, ani o laminiw.

¹³ Beriya ni Sema tun ye Ayalon dugumogow ta gbatigiw le ye. Olugu le ka Gati dugumogow ghen.

¹⁴ Ayo, ani Sasaki, ani Yeremoti,

¹⁵ ani Zebadiya, ani Aradi, ani Ederi;

¹⁶ ani Mikayilu, ani Isifa, ani Yoha, olugu bɛɛ tun ye Beriya dencew le ye.

¹⁷ Zebadiya, ani Mesulamu, ani Hiziki, ani Heberu,

¹⁸ ani Isimerayi, ani Iziliya, ani Yobabu, olugu tun ye Elipali dencew ye.
¹⁹ Yakimu, ani Zikiri, ani Zabidi,
²⁰ ani Eliyenayi, ani Silitayi, ani Eliyeli,
²¹ ani Adaya, ani Beraya, ani Simirati, olugu tun ye Simeyi dencew le ye.
²² Isipan, ani Eberi, ani Eliyeli,
²³ ani Abidon, ani Zikiri, ani Hanan,
²⁴ ani Hananiya, ani Elamu, ani Antotiya,
²⁵ ani Ifideya, ani Penuweli, olugu tun ye Sasaki dencew ye.
²⁶ Samuserayi, ani Sehariya, ani Ataliya,
²⁷ ani Yaresiya, ani Eliya, ani Zikiri, olugu tun ye Yerohamu dencew ye.
²⁸ Nin cew bee tun ye gbatigiw le ye, o bee ni o ta gbamogow. O tun siginin be Zeruzalemu.
²⁹ Gabahon dugu sindibaga tun siginin be Gabahon. A muso togow tun ye ko Mahaka.
³⁰ A dence folo tun ye Abidon ye; a dence tow tun ye Suri, ani Kisi, ani Baali, ani Nadabu,
³¹ ani Gedori, ani Ayo, ani Zekeri ye.
³² Mikiloti dence tun ye Simeha ye. Olugu fana tun siginin be Zeruzalemu; o tun siginin be o balema tow korow.

Sawuli ta durujaw

(9.39-44)

³³ Neri dence tun ye Kisi ye; Kisi dence tun ye Sawuli ye; Sawuli dencew tun ye Yonatan ye, ani Malikisuwa, ani Abinadabu, ani Esibahali.
³⁴ Yonatan dence tun ye Meribu Baali ye, Meribu Baali dence tun ye Mika ye,
³⁵ Mika dencew tun ye Piton, ani Meleki, ani Tareha, ani Ahazi ye.
³⁶ Ahazi dence tun ye Yehohada ye; Yehohada dence tun ye Alemeti, ani Azimaveti, ani Zimiri ye; Zimiri dence tun ye Mosa ye;
³⁷ Mosa dence tun ye Bineha ye, o dence tun ye Rafa ye, o dence tun ye Elasa ye, o dence tun ye Aseli ye.
³⁸ Aseli ka dence woorow le sorow; olugu togow le ye nin ye: Azirikamu, ani Bokiru, ani Sumayila, ani Sehariya, ani Abidiyasi, ani Hanan. Olugu bee le tun ye Aseli dencew ye.
³⁹ Aseli balemace Esaki, ale dence folo tun ye Ulamu ye, a flanan tun ye Yehusi ye, a sabanan tun ye Elifeleti ye.
⁴⁰ Ulamu dencew tun ye kerekerecfariw le ye; o tun be se kalanbon na. O ka dence caman, ani mamaden caman sorow. O dencew tun ye ce keme ni ce bilooru.
 Nin mogow bee le ye Boniyaminu ta durujaw ye.

9

Mogow minanin minw kosegira Zeruzalemu

¹ O tun ka Izirayelimogow bee jate, ka o togow sebe Izirayeli masacew ta buruju kitabu konow.
² Zuda ta mogow ta terenbariyakow le koson Ala tun k'a to o ka o mina ka taga ni o ye Babiloni. Minw konna ka kosegi ka na sigi o ta maraw, ani o ta duguw ra, olugu tun ye Izirayelimogow le ye, ani sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow, ani Alabatosoba baarakedenw.
³ Zuda ta durujaw, ani Boniyaminu ta durujaw, ani Efirayimu ni Manase ta duruja minw kosegira ka na sigi Zeruzalemu, olugu togow ye nin ye:
⁴ Zuda ta durujaw ra, mogow min tun bora Peresi ta gba ra, o tun ye Utayi ye; Utayi face tun ye Amihudi ye, Amihudi face tun ye Omiri ye, Omiri face tun ye Imiri ye, Imiri face tun ye Bani ye.

⁵ Minw tun bora Silokaw ta gba ra, o tun ye Asaya ni a dencew ye; Asaya le tun ye a face dence folo ye.

⁶ Min tun bora Zera ta gba ra, o tun ye Yeweli ye.

O ra, Zuda ta mogo minw kosegira, o bee lajennin tun ye ce keme wooro ni ce bikononton.

⁷ Boniyaminu ta duruja minw tun kosegira, o tun ye Salu ye; Salu face tun ye Meslamu ye, Meslamu face tun ye Hodava ye, Hodava face tun ye Hasenuwa ye;

⁸ Yerohamu dence Ibineya; Ela face tun ye Uzi ye, Uzi face tun ye Mikiri ye; Meslamu face tun ye Sefatiya ye, Sefatiya face tun ye Reweli ye, Reweli face tun ye Yibiniya ye.

⁹ Boniyaminu ta duruja minw kosegira ka na Zeruzalemu, ka kana ni o ta buruju kitabu ye, o tun ye ce keme kononton ni ce bilooru ni wooro. O mogow bee tun ye o ta gbatigiw le ye, o bee ni o ta gba.

¹⁰ Sarakalasebaga minw tun kosegira, o tun ye Yedaya, ani Yehoyaribu, ani Yakini,

¹¹ ani Azariya; Azariya face tun ye Hilikiya ye, Hilikiya face tun ye Meslamu ye, Meslamu face tun ye Sadoki ye, Sadoki face tun ye Merayoti ye, Merayoti face tun ye Ahitubu ye; Ahitubu le tun ye Ala ta batoso ta kow namogo ye.

¹² Adaya fana tun be o ra; Adaya face tun ye Yerohamu ye, Yerohamu face tun ye Pasuri ye, Pasuri face tun ye Malikiya ye; ani Masayi; Masayi face tun ye Adiyeli ye, Adiyeli face tun ye Yazera ye, Yazera face tun ye Meslamu ye, Meslamu face tun ye Mesilemiti ye, Mesilemiti face tun ye Imeri ye.

¹³ O sarakalasebagaw le tun ye o ta mogow ta gbatigiw ye. O ni sarakalasebaga tow bee lajennin tun ye ce waga kelen, ani ce keme wolonfla ni ce biworo (1 760). O bee tun ye ce barakamanw ye; olugu le tun blara Ala ta batoso ta baara kama.

¹⁴ Levi ta mogo minw tun kosegira ka na, o tun ye Semaya ye; Semaya face tun ye Hasubu ye, Hasubu face tun ye Azirikamu ye, Azirikamu face tun ye Hasabiya ye. Olugu tun ye Merari ta mogow le ye,

¹⁵ ani Bakibakari, ani Heresi, ani Galali, ani Mataniya; Mataniya face tun ye Mika ye, Mika face tun ye Zikiri ye, Zikiri face tun ye Asafu ye,

¹⁶ ani Abidiyasi min face tun ye Semaya ye; Semaya face tun ye Galali ye, Galali face tun ye Yedutun ye, ani Berekiya min face tun ye Asa ye; Asa face tun ye Elikana ye; ale tun tagara sigi Netofakaw ta mara ra.

¹⁷ Alabatosoba donda korosibaga minw tun kosegira ka na, o tun ye Salumu ye, ani Akubu, ani Talimon, ani Ahiman, ani o balema tow; Salumu le tun ye olugu ta namogo ye.

¹⁸ Fo ka na se bi ma, ale dencew le tun be to ka Alabatosoba ta tereboyanfan donda korsi, min be wele ko masace ta donda. Olugu le tun ye dakorosibagaw ye Levi ta mogow ra.

¹⁹ Salumu face tun ye Kore ye, Kore face tun ye Ebiyasafu ye, Ebiyasafu face tun ye Kore ye; Salumu ni o ta ghamogo tow, minw ye Korekaw ye, olugu le tun ye Ngonkunben fanibon* donda korosibagaw ye, i n'a fo folofolo, o bemaw fana tun be Matigi Ala ta so donda korsi cogo min na.

²⁰ Folofolo, Elehazari dence Finehasi le tun be o mogow namogo ye, sabu Matigi Ala tun be ni a ye.

²¹ Jakariya, min ye Meselemiya dence ye, ale fana tun ye Ngonkunben fanibon donda korosibaga do ye.

²² O mogow bee lajennin tun ye ce keme fla, ani ce tan ni fla. O tun ka olugu le panawoloma ka o ke Alabatosoba dondaw korosibagaw ye. O bee togo tun sebera o yere ta duguw le ra. Masace Dawuda ni flerikebaga Samawilu le tun ka olugu bemaw sigi o baara ra, o ta lanamogoya koson.

²³ Olugu ni o ta durujaw ta baara tun ye Matigi Ala ta yoro saninman* dondaw korosiri ye, min ye fanibon* saninman dondaw ye.

²⁴ Dakorosibaga tun be Fanibon fan naani bee ra: dow tun be a tereboyanfan na, dow tun be a terebenyanfan na, dow tun be a sahiliyanfan fe, dow tun be a woroduguyanfan fe.

²⁵ O balema to minw tun siginin be o ta duguw ra, olugu tun be to ka na wagati dow ra, ka na baara ke ni o ye fo logokun kelen;

²⁶ sabu dakorosibaga naani minw tun ye namogow ye Levi ta mogow ra, olugu tun be baara ke wagati bee. Olugu le tun be Alabatoso ta bonw ni a naforow korosi.

²⁷ O tun be si Ala ta yoro saninman kerefeyorow ra, sabu olugu le tun ka kan k'a korosi; olugu le tun be a dondaw fana dayele sogoma o sogoma.

²⁸ Levi ta mogow fana le tun be Alabatosoba minanw korosi; o tun be o minanw botto jate, ka o kosegito fana jate.

²⁹ Dow fana tun blara ka yoro saninman ta minanw, ani a baarakafen saninmanw bee korosi, ani mugu sarakaw, ani rezenji sarakaw, ani turu sarakaw, ani wusunan sarakaw, ani kasadiyananw.

³⁰ Nka sarakalasebagaw* yere le tun be turu kasadiman saninmanw lalaga.

³¹ Saraka nomi min tun be yiran poli kono, Salumu dence folo Matitiya le tun be o baara ke; ale tun ye Levi ta mogow do le ye; ale tun be Kore ta gba le ra.

³² O balema minw tun ye Kehatikaw ye, olugu dow le tun be sarakaburuw lalaga, ka o buruw laben ka o bla Matigi Ala na koro Nenekirilon* o Nenekirilon.

³³ Levi ta gbatigi minw tun blara danna donkirila kama, bon dow tun be olugu togo ra. Olugu tun te baara were ke, sabu o tun be o ta baara ra su ni tere.

³⁴ Ayiwa, o mogow le tun ye Levi ta gbatigiw ye, o bee ni o ta ghamogow. O siginin tun be Zeruzalemu.

Sawuli ta somogow (Kibaroyaw folo 8.29-38)

³⁵ Gabahon dugu sindibaga min ye Yeyeli ye, ale tun siginin be Gabahon. A muso togo tun ye ko Mahaka.

³⁶ A dence folo tun ye Abidon ye; a dence tow tun ye Suri ye, ani Kisi, ani Baali, ani Neri, ani Nadabu,

³⁷ ani Gedori, ani Ayo, ani Jakariya, ani Mikiloti.

³⁸ Mikiloti dence tun ye Simehamu ye. Olugu fana tun siginin be Zeruzalemu; o tun siginin be o balema tow koro.

³⁹ Neri dence tun ye Kisi ye; Kisi dence tun ye Sawuli ye; Sawuli dencew tun ye Yonatan, ani Malikisuwa, ani Abinadabu, ani Esibahali ye.

⁴⁰ Yonatan dence tun ye Meribu Baali ye, Meribu Baali dence tun ye Mika ye.

⁴¹ Mika dencew tun ye Piton, ani Meleki, ani Tareha ye.

⁴² Ahazi dence tun ye Yara ye; Yara dencew tun ye Alemeti, ani Azimaveti, ani Zimiri ye; Zimiri dence tun ye Mosa ye;

⁴³ Mosa dence tun ye Bineha ye; o dence tun ye Refaya ye, o dence tun ye Elasa ye, o dence tun ye Aseli ye.

⁴⁴ Aseli ka dence woro le soro; olugu togow le ye nin ye: Azirikamu, ani Bokiru, ani Sumayila, ani Sehariya, ani Abidiyasi, ani Hanan. Olugu le tun ye Aseli dencew ye.

Dawuda ta masaya wagati

10

Sawuli sacogoya

(Samawilu folo 31.1-13)

¹ Ayiwa, Filisikaw tagara Izirayelimogow kere; Izirayeli ta kerekewew borira Filisikaw na. O ka Izirayelimogo caman faga Giliboha kuru kan.

² Filisikaw tugura Sawuli ni a dencew ko ka o degu fan bee ra. A laban o ka Sawuli dencew Yonatan ni Abinadabu ni Malikisuwa faga.

³ Kere juguyara Sawuli ma kosebe; kalanbonbaga dow k'a ye k'a lon. Sawuli siranna fo a be yereyere.

⁴ A k'a fo a ta kerekeminanw tabaga ye ko: «I ta kerekemuru bo ka ne faga, janko nin mogo kenesigibariw kana na ne bon ni kalan ye, ka toron ke ne ra.» A ta kerekeminanw tabaga siranna, a ma son. O ra, Sawuli yere k'a ta kerekemuru mina ka digi a kan k'a yere faga.

⁵ Sawuli ta kerekeminanw tabaga k'a ye ko Sawuli sara minke, ale fana digira a ta kerekemuru kan k'a yere faga.

⁶ Sawuli ni a dence saba, ani a ta somogow bee sara o cogo le ra wagati kelen na.

⁷ A kera ten, Izirayelimogo minw tun be kenegbe ra, olugu nana a ye ko mogow be borira minke, ani ko Sawuli ni a dencew sara minke, olugu bora o ta duguw ra ka bori ka taga; Filisikaw nana sigi o duguw ra.

⁸ O dugusagbe, Filisikaw nana ka na suw ta fenw bo o ra. O ka Sawuli ni a dence saba suw ye Giliboha kuru kan.

⁹ O ka Sawuli ta minanw bo a ra, k'a kun tige, ka taga ni a kunkolo ni a ta kerekeminanw ye. O ka mogo dow ci ka taga o kibarō diman fo Filisikaw ta jamana yoro bee ra, ani o ta jobonbaw konō, k'a lase mogow bee ma.

¹⁰ O ka Sawuli ta kerekeminanw bla o ta jo ta bon konō, k'a kunkolo dulon Dagon* ta sonnikebon konō.

¹¹ Ayiwa, Filisikaw ka ko minw bee ke Sawuli ra, Yabesika minw bee be Galadi mara ra, olugu ka o men minke,

¹² o ra cefariw bee wurira ka na Sawuli su ni a dencew suw ta ka taga ni o ye Yabesi. O ka o sukolow sutara Yabesi terebentisun koro, ka tere wolonfla sun don.

¹³ Sawuli tun ka terenbariyako minw ke ka Matigi Ala kan bla, a fagara o kow le koson. A ma son ka Matigi Ala ta kuma lamēn. Mogo minw b'a fo ko o be kuma ni suw ye, a tagara lagberi ke olugu le fe;

¹⁴ a ma son ka Matigi Ala sago jini. O koson Matigi Ala k'a to o k'a faga, ka masaya mina a ra k'a di Yese dence Dawuda ma.

11

Dawuda kera Izirayeli jamana masace ye

(Samawilu flanan 5.1-3)

¹ Ayiwa, Izirayelimogow bee tagara lajen Dawuda koro Heburon, k'a fo a ye ko: «Anw ye nin ye, anw ye i balemaw le ye.

² Kabini folofolo, hali tuma min na Sawuli le tun be an ta masace ye, ele le tun be to ka bla Izirayeli ta kerekedenw na ka taga kere ra. Matigi Ala tun k'a fo i ye ko: «Ele le bēna ke ne ta mogow, Izirayelimogow jamogo ye, ka ke o kuntigi ye.» »

³ Izirayeli cekorobaw bee nana Dawuda fe Heburon ka na o le fo a ye. Dawuda ka jennogonya don ni o ye Heburon, Matigi Ala na koro. O ka turu saninman* ke Dawuda kun na, k'a ke Izirayeli jamana bee ta masace ye, i n'a fo Samawilu tun k'a fo cogo min na ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

* 10:10 10.10 Dagon tun ye Filisikaw ala ye.

*Dawuda ka Zeruzalemu dugu mina cogo min na
(Samawilu flanan 5.1-3)*

⁴ Ayiwa, Dawuda ni Izirayelimogow bee tagara Zeruzalemu kama, min ye Yebusi ye. Yebusika minw tun ye o yoro mara mogow ye, olugu le tun siginin be dugu konon.

⁵ Yebusikaw k'a fo Dawuda ye ko: «Ele tena don yan!» Nka o ta bonba min tun be Siyon kuru* kan, Dawuda ka o mina. O le kera Dawuda ta masabonba ye.

⁶ Dawuda tun k'a fo a ta kerekedenw ye ko ni mogon min konna ka ben Yebusikaw kan, ko a be o tigi ke a ta kerekajama kuntigiba ye. Seruya dence Yohabu le konna ka taga ben o kan; ale kera kerekajama kuntigiba ye.

⁷ Dawuda tagara sigi o ta bonba konon, min tun ye o ta kerekedenw dogoyoro ye. O koson o yoro togo nana la ko Dawuda ta masabonba.

⁸ Dawuda ka bon dow lo ka dugu lamini, k'a ta Milo yoro ra, ka taga a bla fo dugu laminikogo ma. Yohabu ka dugu to lalaga.

⁹ Dawuda ta fanga tun be bonyara ka taga a fe, sabu Fangatigi Ala tun be ni a ye.

*Dawuda ta kerekacew fariw
(Samawilu flanan 5.1-3)*

¹⁰ Dawuda ta kerekacew kuntigiw togow ye nin ye; olugu ni Izirayelimogo tow bee le k'a deme k'a sigi fanga ra, ka baraka don a ta masaya ra kosebe, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Izirayelimogow ye cogo min na.

¹¹ O kerekacefariw togow le ye nin ye: Yasobehamu, min tun ye Hakimonika do dence ye; ale tun ye kerekacefari saba kuntigi ye. Ale le k'a ta taman ke ka ce keme saba bee faga kere kelen na.

¹² Ni ale bora yi, Elehazari lo; ale tun ye Ahoyikace Dodo dence le ye. Ale fana tun be o cefari saba ra.

¹³ Tuma min na Filisikaw tun tagara lajen kere kama, a tun be ni Dawuda ye Pasidamimu. Foro do tun be yi, siman caman tun be o foro konon; Izirayelimogow nana ke bori ye Filisikaw na minke,

¹⁴ olugu le tagara lo o foro ce ma, ka Filisikaw kere, ka o gben ka bo yi. Matigi Ala ka sesorriba ke Izirayelimogow ye.

¹⁵ Lon do, o kuntigi bisaba ra, ce saba tagara Dawuda fe; fara min be Adulamu farawo yoro ra, Dawuda tun be o fara yoro le ra; o y'a soro Filisikaw ta kerekedenw ta jenkuru do tun ka o ta fanibonw lo Refayikaw ta kenegbe ra.

¹⁶ Dawuda tun dogonin be kuruwo konon; Filisikaw ta kerekeden dow fana tun ka Betilehemu dugu mina.

¹⁷ Jiminlogo ka Dawuda soro; a ko: «E, jon le bena Betilehemu dugu donda ta kolon ji do di ne ma, ne y'a min sa?»

¹⁸ O cefari saba wurira ka taga don Filisikaw sigiyoro ra fanga ra, ka ji bi Betilehemu donda kolon na, ka na ni a ye ka na a di Dawuda ma. Nka Dawuda ma son k'a min. A k'a bon dugu ma, k'a ke saraka ye, Matigi Ala na koro;

¹⁹ a ko: «E, ne Tigi Ala ye ne kisi nin ko jagon ma! A bena ke i n'a fo ne ka nin mogow jori le min, sabu o ka o nin bla farati le ra ka taga nin ji bi ka na ni a ye.» A ma son ka ji min. O cefari saba ka min ke, o le kera nin ye.

²⁰ Yohabu balemace Abisayi, ale le tun ye o ce saba ta jamogo ye. Ale le k'a ta taman ke ka ce keme saba faga; ale le ka togo soro o ce saba ra.

²¹ A togo bonyara ka teme to fla kan. A kera o kuntigi ye; nka o bee n'a ta, ce saba min togo konna ka fo, a togo bonya belen tun ma olugu ta bo.

²² Yehoyada dence Benaya fana tun ye kerekacefari le ye; a ka koba caman ke. Ale tun ye Kabiselika le ye. Ale le ka Mohabukaw ta cefari fla faga. Nenelonba do ra fana, a jigira jidinga do konon ka jara do faga yi.

²³ Ale le fana ka Misiranka cejanba do faga; a janya tun ye nongon* na looru. Taman min tun be Misirankace boro, o bonya tun be i ko jessedanbagaw ta kpeleyiri; nka Benaya tagara a ko ni bere le ye. A tagara taman bosu Misirankace boro k'a faga ni o taman kelen ye.

²⁴ Yehoyada dence Benaya ka min ke, o le ye nin ye. A ka togo soro kosebe o cefari saba ra.

²⁵ O kuntigi bisaba ra, ale le ka togo soro ka teme o bee kan. Nka ce saba minw togo konna ka fo, a ma olugu bo. Kerekeden minw tun be to ka Dawuda yere korosi, Dawuda k'a bla ni olugu ye.

²⁶ Cefari were minw tun be yi, olugu fle nin ye: Yohabu balemace Asaheli, ani Dodo dence Elanan min tun be bo Betilehemu,

²⁷ ani Samoti min tun be bo Harari, ani Helesi min tun be bo Pelon.

²⁸ Ani Ikese dence Ira min tun be bo Tekoha, ani Abiyezeri min tun be bo Anatoti,

²⁹ ani Sibekayi min tun be bo Husa, ani Ilayi min tun be bo Ahoyi,

³⁰ ani Maharayi min tun be bo Netofa, ani Bana dence Heledi min tun be bo Netofa,

³¹ ani Ribayi dence Itayi min tun be bo Gibeha, Boniyaminu ta mogow ta dugu ra, ani Benaya min tun be bo Piraton,

³² ani Hurayi min tun be bo Gasi ta kow yoro ra, ani Abiyeli min tun be bo Beti Araba,

³³ ani Azimaveti min tun be bo Baharumu, ani Eliyaba min tun be bo Salibon,

³⁴ ani Hasemu min tun be bo Gizon, ale dencew, ani Sage dence Yonatan min tun be bo Harari,

³⁵ ani Sakari dence Ayamu min tun be bo Harari, ani Uri dence Elifali,

³⁶ ani Heferi min tun be bo Mekera, ani Ahiya min tun be bo Pelon,

³⁷ ani Hesiro, min tun be bo Karimeli, ani Ezibayi dence Narayi,

³⁸ ani Natan balemace Yoweli, ani Hagiri dence Mibari,

³⁹ ani Seleki min tun ye Amanka ye, ani Naharayi min tun be bo Beroti; ale tun ye Seruya dence Yohabu ta kerekeminanw tabaga ye;

⁴⁰ ani Ira, min tun be bo Yeteri, ani Garebu min tun be bo Yeteri fana,

⁴¹ ani Huri, Hetikace, ani Alayi dence Zabadi,

⁴² ani Siza dence Adina, min tun ye Ruben ta mogow ye; ale le tun ye Ruben ta mogow ta namogow ye; ce bisaba kuntigi tun lo;

⁴³ ani Mahaka dence Hanan, ani Yosafati min tun be bo Mitini,

⁴⁴ ani Uziya min tun be bo Asitaroti, ani Hotamu dencew, Sama ni Yeyeli minw tun be bo Aroweri,

⁴⁵ ani Simiri dence Yediyaheli, ani a balemace Yoha min tun be bo Tisite,

⁴⁶ ani Eliyeli min tun be bo Mahava, ani Elinamu dencew, Yeribayi ni Yosaviya, ani Itima min tun ye Mohabuka ye,

⁴⁷ ani Eliyeli, ani Obedi, ani Yasiyeli min tun be bo Soba.

12

Kerekeden minw tagara Dawuda fe

¹ Ayiwa, Dawuda belen tun be dogora Kisi dence Sawuli koson; o wagati ra, mogow minw wurira ka taga Dawuda fe Sikilagi, olugu togow le ye nin ye; kerekacefari minw ka Dawuda deme kere ra, o mogow tun ye olugu dow le ye.

² Kalanbonbagaw tun lo. O kininboro ni o numanboro bee tun ka kan kalanbon na, walama kabakurufiri ra. O ni Sawuli bee tun be gba kelen mogow ye, min ye Boniyaminu ta gba ye.

* 11:23 11.23 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

³ O ta namogo tun ye Ahezari le ye; o ko, Sema dence Yohasi, min tun be bo Gibeha, ani Azimaveti dencew, minw ye Yeziyeli ni Peleti ye, ani Beraka, ani Yehu, min tun be bo Anatoti,

⁴ ani Yisimaheya, min tun be bo Gabahon; ale tun ye kerekeden bisaba do le ye, ale fana tun ye o namogo do ye;

⁵ ani Yeremi, ani Yahaziyeli, ani Yohanan, ani Yozabadi, min tun be bo Gedera,

⁶ ani Eluzayi, ani Yerimoti, ani Behaliya, ani Semariya, ani Sefatiya, min tun be bo Harufu,

⁷ ani Elikana, ani Isiya, ani Azareli, ani Yohezari, ani Yasobehamu, minw tun ye Korekaw ye,

⁸ ani Yerohamu dencew, minw ye Yohela ni Zebadiya ye; olugu tun be bo Gedori.

⁹ Ayiwa, Gadi ta mogo dow fana tun bora Sawuli ko, ka taga Dawuda fe a ta dogoyoro ra kongokolon konɔ yi. O mogow fana tun ye kerekɛɛfari dow le ye; o tun be se kere ra kosebe ni negebennan ni taman ye. O tun be i ko jaraw, o tun ka teri i ko dagbe minw be kuru kan.

¹⁰ Ezeri le tun ye olugu ta namogo ye, k'a flanan ke Abidiyasi ye, a sabanan tun ye Eliyabu ye,

¹¹ a naaninan tun ye Misimana ye, a loorunan tun ye Yeremi ye,

¹² a wooronan tun ye Atayi ye, a wolonflanan tun ye Eliyeli ye,

¹³ a seeginan tun ye Yohanan ye, a konontonnan tun ye Elizabadi ye,

¹⁴ a tannan tun ye Yeremi ye, a tan ni kelennan tun ye Makibanayi ye.

¹⁵ O mogo minw tun ye Gadi ta mogow ye; olugu bee tun ye kerekuntigiw le ye. Min baraka tun ka dogo o bee ra, ale kelen tun be se ka ce keme kere; min baraka tun ka bon o bee ra, ale kelen tun be se ka ce waga kelen kere.

¹⁶ Olugu le ka Zuriden ba tige, san karo folo ra, wagati min na ba be fa a fan fla bee ra; o tagara o yoro kenegbe mogow bee gben, tereboyanfan ni terebenyanfan mogow bee.

¹⁷ Ayiwa, Boniyaminu ta mogo tow, ani Zuda ta mogo dow fana tun tagara Dawuda fe a ta dogoyoro ra.

¹⁸ Dawuda bora ka na lo o pa fe ka kuma ta, k'a fo o ye ko: «Ni aw ka hera le naninya aw jusu ra ka na ne fe, ka na ko aw bena ne deme le, o tuma aw ni ne bena ke jennogonw ye. Nka ni aw nana ne janfa le, ka ne mina ka ne di ne juguw ma, k'a soro ne ma kojugu ke mogo ra, o tuma an bemaw ta Ala ye ke an seere ye, ka o kiti tige an ce.»

¹⁹ O fora minke, Ala Nin jigira Amasayi kan, min tun ye ce bisaba kuntigi ye; ale perenna k'a fo ko:

E, Dawuda, anw ye i ta mogow le ye!

E, Yese dence, anw koni be ni i ye!

Hera, hera ye ke i ye,

ka hera ke i demɛbagaw fana ye,

sabu i ta Ala le ye i demɛbaga ye!

A kera ten minke, Dawuda sonna o ma, ka o ke a ta kerekɛjenkuruw kuntigi dow ye.

²⁰ Wagati min na Dawuda tun tagara ni Filisikaw ye kerekɛyoro ra, ka taga Sawuli kere, o wagati ra Manase ta mogo dow tun tugura Dawuda ko. Nka Dawuda ma Filisikaw deme o kere ra, sabu Filisikaw ta kuntigiw nana jigon ye, ka ben a ra ka Dawuda laseko; ko ni o te, Dawuda bena taga olugu janfa kere ra, ka fara a matigice Sawuli kan, ka olugu bono o nin na.

²¹ Wagati min na a tun sekora ka taga Sikilagi, Manase ta mogo minw tun tagara fara a kan, olugu togow le ye nin ye: Adina, ani Yozabadi, ani Yediyaheli, ani Mikayilu,

ani Yozabadi, ani Elihu ni Silitayi. Olugu bɛɛ kelen kelen tun ye cɛ waga kelen kelen kuntigiw le ye Manase ta mɔgow ra.

²² O ka Dawuda ni a ta kerekɛjama dɛmɛ, sabu o bɛɛ tun ye kerekɛɛfariw le ye; olugu fana kɛra kerekɛjama kuntigi dɔw ye.

²³ Lon o lon, mɔgo dɔw tun bɛ na fara Dawuda kan k'a dɛmɛ; a kɛra ten fo a ta kerekɛjama nana bonya kɔsɛbɛ, k'a kɛ kerekɛjamaba ye.

Izirayelimɔgo minw tagara Dawuda fɛ Heburɔn

²⁴ Mɔgo minw tun labɛnna kɛrɛ kama, ni o tagara Dawuda fɛ Heburɔn, ka taga masaya mina Sawuli ra k'a di Dawuda ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na, o mɔgow tɔgow le ye nin ye:

²⁵ Zuda ta mɔgow ra, cɛ waga wɔɔɔɔ ni cɛ kɛmɛ seegi (6 800). Nɛgɛbɛnnan ni taman tun bɛ o bɛɛ boro, o bɛɛ tun labɛnna kɛrɛ kama.

²⁶ Simeyɔn ta mɔgow ra, cɛ waga wolonfla ni cɛ kɛmɛ (7 100); o bɛɛ tun ye kerekɛɛfariw ye, o bɛɛ tun labɛnna kɛrɛ kama.

²⁷ Levi ta mɔgow ra, cɛ waga naani ni cɛ kɛmɛ wɔɔɔɔ (4 600);

²⁸ Yehoyada fana tun bɛ ni olugu ye; ale tun ye Haruna ta durujaw ta jamɔgo ye. Cɛ waga saba ni cɛ kɛmɛ wolonfla (3 700) tun bɛ ale kɔ.

²⁹ Sadɔki fana tun bɛ ni o ye; ale fana tun ye kanbelen cɛfari dɔ ye kɛrɛ ra; kerekuntigi cɛ mugan ni fla tun bɔra ale ta somɔgow ra ka na.

³⁰ Boniyaminu ta mɔgow ra, minw ye Sawuli ta somɔgow ye fana, cɛ waga saba (3 000); fo ka na se nin wagati ma, o mɔgow bɛɛ tun tugura Sawuli ta somɔgow le kɔ.

³¹ Efirayimu ta mɔgow ra, cɛ waga mugan ni cɛ kɛmɛ seegi (20 800); o cɛw bɛɛ tun ka tɔgo sɔɔ kɛrɛ ra kɔsɛbɛ o ta somɔgow cɛ ra.

³² O ka mɔgo minw tɔgo wele, ka o janawoloma ka bo Manase ta gba tarance tɔ kelen mɔgow ra, ka o bla ka taga Dawuda sigi masaya ra, olugu tun kɛra cɛ waga tan ni seegi (18 000).

³³ Isakari ta mɔgow ra, kuntigi kɛmɛ fla; olugu blara o balemaw ja, ka kɛ o jamɔgow ye ka na. Izirayelimɔgow tun ka kan ka ko minw kɛ, ani a kewagatiw, olugu tun bɛ o kow faamu.

³⁴ Zabulon ta mɔgow ra, cɛ waga bilooru (50 000); olugu tun derira kɛrɛ ra kɔsɛbɛ; kerekɛminan suguya bɛɛ tun bɛ o boro fana. O tun labɛnna ka kɛrɛ kɛ ni o jusu bɛɛ ye.

³⁵ Nɛfitali ta mɔgow ra, kerekuntigi cɛ waga kelen. Cɛ waga bisaba ni wolonfla (37 000) le tun bɛ olugu kɔ. Nɛgɛbɛnnanw, ani tamanw tun bɛ o boro.

³⁶ Dan ta mɔgow ra, cɛ waga mugan ni seegi ni kɛmɛ wɔɔɔɔ (28 600); o bɛɛ tun labɛnna kɛrɛ kama.

³⁷ Aseri ta mɔgow ra, cɛ waga binaani (40 000); o bɛɛ tun derira kɛrɛ ra kɔsɛbɛ, o bɛɛ labɛnna kɛrɛ kama.

³⁸ Mɔgo minw tun bɛ Zuriden ba tereboyannan na, minw ye Ruben ta mɔgow ye, ani Gadi ta mɔgow, ani Manase ta gba tarance tɔkelenman ta mɔgo tɔw, olugu ra cɛ waga kɛmɛ ni mugan (120 000) le tun nana. Kerekɛminan suguya bɛɛ tun bɛ o boro.

³⁹ Ayiwa, o kerekɛcɛw bɛɛ labɛnna kɛrɛ kama, ka tugutugu jɔgɔn kɔ ka na Heburɔn, ni o jusukun bɛɛ ye, ka na Dawuda sigi masaya ra Izirayeli jamana bɛɛ lajennin kunna. Izirayelimɔgo tɔw bɛɛ fana tun bɛnna kelen ma ka masaya di Dawuda ma.

⁴⁰ O tagara tere saba le kɛ Dawuda kɔɔɔ, ka domuni kɛ ka min, sabu o ta somɔgow tun ka domuniw labɛn o ye.

⁴¹ O sigijɔgɔn minw fana tun bɛ o yɔɔɔ ra, ka taga se fo Isakari ni Zabulon, ani Nɛfitali ta mɔgow ma, olugu bɛɛ tun nana ni domunifenw ye faliw, ani jɔgɔmɛw, ani sofaliw, ani misitoranw kan; o nana ni mugu ye, ani toromo janin, ani rɛzen janin,

ani duven, ani turu, ani misi caman, ani saga caman, sabu pagari tun be Izirayeli jamana ra.

13

*Izirayelimogow tagara jennogonya kesu ta
(Samawilu flanan 6.1-11)*

¹ Dawuda ta kerekuntigi minw be ce waga kelen kelen kunna, ani minw be ce keme keme kunna, a ka olugu ni jamogo tow bee wele ka kuma ni o ye.

² O ko, Dawuda kumana Izirayeli jama bee fe, k'a fo o ye ko: «Ni a benna aw ma, ni a fana bora Matigi Ala, an ta Ala le ra, an ye cira bla ka taga fan bee ra, an balemaw fe, minw be Izirayeli jamana yoro bee ra, ani sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogo minw be ni o ye o ta duguw ra, ani beganmarayoro ra, janko olugu fana ye na fara an kan.

³ O ko, an ye an ta Ala ta jennogonya kesu* ta ka na ni a ye an yere koro, sabu Sawuli ta masaya wagati ra, an tun ma an janto a ra.»

⁴ Jama bee sonna ko o y'a ke ten, sabu o ko benna bee ma.

⁵ O ra, Dawuda ka Izirayelimogow bee lajen, k'a ta Misiran ko yoro mogow ra, ka taga se fo Hamati donda mogow ma; a ko, ko o ye taga Kiriyaati Yeharimu, ka taga Ala ta jennogonya kesu ta ka na ni a ye.

⁶ Dawuda ni Izirayelimogow bee wurira ka taga Bahala, min ye Kiriyaati Yeharimu ye, Zuda mara ra, ka taga Ala ta jennogonya kesu ta ka bo yi ka na ni a ye, Matigi Ala min siginin be seruben melekew* ce ra, ani min togo be o jennogonya kesu kan.

⁷ O ka jennogonya kesu bla sowotorokura do kono, ka bo ni a ye Abinadabu ta so kono. Uza ni Ayo le tun be o wotoro na fe.

⁸ Dawuda ni Izirayelimogow tow bee tagato tun be koraw, ani goniw, ani longanw, ani siranega tegerew fora, ani ka buruw fiye Ala na koro ni o baraka bee ye, ka donkiriw la.

⁹ O tagara se Kidon kenegbeyoro ra minke, misiwi terendera; Uza k'a boro koroa ka jennogonya kesu mina.

¹⁰ Matigi Ala dimina Uza koro kosebe; a k'a faga, sabu a tun k'a boro maga jennogonya kesu ra. Uza sara o yoro ra yi, Matigi Ala na koro.

¹¹ Matigi Ala ka Uza faga o cogo ra minke, o ma diya Dawuda ye. O ka o yoro togo la ko Peresi Uza*, fo ka na se bi ma.

¹² O lon na, Dawuda siranna Matigi Ala na. A ko: «Ni a be tan, Matigi Ala ta jennogonya kesu be se ka taga don ne ta so cogo di?»

¹³ A ma son o ye taga ni jennogonya kesu ye a ta so kono, Dawuda ta masabonba kono. A k'a bla ka taga Obedi Edomu ta so kono; ale be bo Gati.

¹⁴ Matigi Ala ta jennogonya kesu ka karo saba le ke Obedi Edomu ta so, a ta somogow ce ra. Matigi Ala ka baraka don Obedi Edomu ta somogow ra, ani a ta borofenw bee ra.

14

*Ala ka Dawuda ta masaya sabati
(Kibaroyaw folo 3.5-9; Samawilu flanan 5.11-16)*

¹ Tiri masace Hiram ka mogo dow ci ka taga Dawuda fe ni sediriyiriw ye; a ka kabakurulesabagaw, ani yirilesabaga dow fana ci ka taga, janko o ye taga masaso do lo Dawuda ye.

* 13:11 13.11 O koro ye ko Uza saya ka wo bo Izirayelimogow ce ra.

² O ra, Dawuda k'a ye ko Matigi Ala ka ale sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna; a k'a ye fana ko Ala be ale ta masaya nɔɔɔ bonyara lon o lon a ta mɔgow kosɔn, minw ye Izirayelimɔgow ye.

³ Ayiwa, Dawuda ka muso werew furu tuun Zeruzalemu, ka dencew, ani denmuso werew sɔɔɔ.

⁴ A ka dence minw sɔɔɔ Zeruzalemu, olugu tɔgow ye nin ye: Samuha, ani Sobabu, ani Natan, ani Sulemani,

⁵ ani Ibari, ani Elisuwa, ani Elipeleti,

⁶ ani Noga, ani Nefegi, ani Yafiya,

⁷ ani Elisama, ani Beliyada, ani Elifeleti.

Dawuda ka Filisikaw kere (Samawilu flanan 5.17-25)

⁸ Ayiwa, Filisikaw nana a men ko o ka turu saninman* ke Dawuda kun na k'a ke Izirayeli jamana bee masace ye. O ta kerekejamaw bee lajennin wurira ka taga Dawuda yorɔnini ko o b'a kere. Dawuda ka o men minke, a bɔra ka taga o kunben.

⁹ Filisikaw nana ka na Refayikaw ta kenegbeyɔɔɔ bee fa.

¹⁰ Dawuda ka Matigi Ala pininka ko: «Yala ne ka kan ka taga Filisikaw kama wa? Yala i bena o don ne boro wa?» Matigi Ala ka Dawuda jaabi ko: «Taga o kere, sabu ne bena o don i boro.»

¹¹ O tagara Baali Perasimu; Dawuda ka Filisikaw kere o yɔɔɔ ra ka se o ra. Dawuda ko: «Ala k'a to ne ka ne juguw bugɔ ka o ben, i n'a fɔ jiba be kogo kari ka ben ka wo bɔ a ra cogo min na.» O kosɔn o ka o yɔɔɔ tɔgo la ko Baali Perasimu, ko: «Matigi min be wo bɔ.»

¹² Filisikaw borira ka o ta batofenw to o yɔɔɔ ra. Dawuda k'a fɔ a ta mɔgow ye ko o ye o jeni.

¹³ O ko, Filisikaw nana tuun, ka na Refayikaw ta kenegbeyɔɔɔ bee fa.

¹⁴ Dawuda ka Matigi Ala pininka tuun; Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «I kana taga o ko fe ka taga ben o kan. Dogo ka o munumunu ka; muriyesunw be yɔɔɔ min na, i be taga ben o kan o yɔɔɔ na fe.

¹⁵ Ni i nana ke senkan dɔw men ye muriyesunw san fe, o tuma i ye bɔ ka taga o kere, sabu Matigi Ala le be tagara i na fe, ka taga Filisikaw ta kerekejama kere.»

¹⁶ Matigi Ala ka min fɔ, Dawuda k'a ke ten; o ka Filisikaw kere ka se sɔɔɔ o kan, k'a ta Gabahɔn, ka taga a bla fɔ Gezeri.

¹⁷ Dawuda tɔgo bɔra ka se jamanaw bee ra; Matigi Ala ka Dawuda nasiran bla siya tow bee ra.

15

Izirayelimɔgow tagara jenɔgɔnya kesu ta

¹ Dawuda ka bon dɔw lo a yere ye Dawuda ta masabonba* konɔ; a ka yɔɔɔ dɔ fana laben, ka fanibon dɔ lo, ka o ke Ala ta jenɔgɔnya kesu* blayɔɔɔ ye.

² O ko, Dawuda ko: «Mɔgo were man kan ka Ala ta jenɔgɔnya kesu ta ni Levi* ta mɔgow te, sabu Matigi Ala ka olugu le panawoloma ko o ye ke a ta jenɔgɔnya kesu tabagaw ye, ani ka o ke a ta baarakebagaw ye wagati bee.»

³ Dawuda ka Izirayelimɔgow bee lajen Zeruzalemu, ko o ye Matigi Ala ta jenɔgɔnya kesu ta ka taga ni a ye a blayɔɔɔ ra, ale ka yɔɔɔ min laben a tɔgo ra.

⁴ Dawuda ka Haruna dencew, ani Levi ta mɔgow lajen:

⁵ Kehatikaw ra, Uriyeli le tun ye pamɔgo ye; a balema ce keme ni mugan tun be ni a ye.

⁶ Merari ta mɔgow ra, Asaya le tun ye pamɔgo ye; a balema ce keme fla ni ce mugan tun be ni a ye.

⁷ Gerisomu ta mogow ra, Yoweli le tun ye pamogo ye; a balema ce keme ni ce bisaba tun be ni a ye.

⁸ Elisafan ta mogow ra, Semaya le tun ye pamogo ye; a balema ce keme fla tun be ni a ye.

⁹ Heburon ta mogow ra, Eliyeli le tun ye pamogo ye; a balemaw ce biseegi tun be ni a ye.

¹⁰ Uziyeli ta mogow ra, Aminadabu le tun ye pamogo ye, a balema ce keme ni tan ni fla tun be ni a ye.

¹¹ O ko, Dawuda ka sarakalasebagaw* Sadoki ni Abiyatari wele, ani Levi ta mogow, minw ye Uriyeli ni Asaya, ani Yoweli, ani Semaya, ani Eliyeli, ani Aminadabu ye,

¹² k'a fo o ye ko: «Aw le ye Levi ta mogow ta gbatigiw ye. Aw ye aw yere saninya, aw ni aw balemaw, janko ka taga Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta jennogonya kesu ta ka na ni a ye; ne ka yoro min laben a ye, aw bena a bla o yoro ra.

¹³ Sinaga folo ra aw tun ma a ta minke, o koson Matigi Ala tun dimina an koro, sabu an tun ma an janto a ra k'a ke i n'a fo Ala tun k'a latige ko a ye ke cogo min na.»

¹⁴ Ayiwa, sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow ka o yere saninya, janko ka taga Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta jennogonya kesu ta.

¹⁵ Levi ta mogow ka Ala ta jennogonya kesu ta ni a berew ye, k'a la o kamankunw kan, i n'a fo Musa tun k'a fo cogo min na ka kana ni Matigi Ala ta kuma ye.

¹⁶ Dawuda k'a fo fana Levi ta mogow pamogow ye, ko o ye o balema dow panawoloma ka olugu ke donkirilabagaw ye. Olugu tun ka kan ka o ta forifenw fo kosebe, minw ye koraw ye, ani goniw, ani siranegge tegerew, ka pagarikanbaw bo.

¹⁷ Levi ta mogow ka Yoweli dence Heman panawoloma, ani a balemace min ye Berekiya dence Asafu ye, ani Kusaya dence Etan, min be Merari ta gba ra.

¹⁸ Levi ta mogow minw tun ye dakorosibagaw ye, o ka olugu fana fara o kan; olugu tun ye Jakariya ye, ani Beni, ani Yaziyeli, ani Simiramoti, Yeyeli, ani Uni, ani Eliyabu, ani Benaya, ani Maseya, ani Matitiya, ani Elifelehu, ani Mikineya, ani Obedi Edomu ni Yeheli.

¹⁹ Minw tun ye donkirilabagaw ye, Heman, ani Asafu, ani Etan, olugu tun be siranegge tegerew fora.

²⁰ Jakariya, ani Aziyeli, ani Simiramoti, ani Yeyeli, ani Uni, ani Eliyabu, ani Maseya, ani Benaya, olugu tun ye gonifobagaw ye.

²¹ Nka Matitiya, ani Elifelehu, ani Mikineya, ani Obedi Edomu, ani Yeyeli, ani Azaziya, olugu tun be kora juru seegi le fo, ka donkiriw lamina ni o ye.

²² Kenaniya, min tun ye Levi ta mogow pamogo ye donkirila ra, ale tun be donkirilabagaw ni forifentigiw bee na fe, sabu a tun ka o baara lon kosebe.

²³ Berekiya ni Elikana, olugu le tun be jennogonya kesu korosibagaw ye.

²⁴ Sebania, ani Yosafati, ani Netaneheli, ani Amasayi, ani Jakariya, ani Benaya, ani Eliyezeri, minw tun ye sarakalasebagaw ye, olugu le tun be buru fiyera Ala ta jennogonya kesu na fe ka taga. Obedi Edomu, ani Yehiya, olugu fana tun be jennogonya kesu korosibaga dow ye.

*O tagara ni jennogonya kesu ye Zeruzalemu
(Samawilu flanan 6.12-19)*

²⁵ O ra, Dawuda ni Izirayeli cekorobaw, ani kerekuntigi minw be ce waga kelen kelen kunna, olugu bee tagara Matigi Ala ta jennogonya kesu ta ka bo Obedi Edomu ta so kono. O tun be pagarira kosebe.

²⁶ Levi ta mogow sera ka jennogonya kesu ta Matigi Ala baraka le ra; o ra, o ka misitoran wolonfla ni sagajigi wolonfla ke saraka ye.

²⁷ Dawuda tun ka lenfani deregeba do le don; Levi ta mogow minw tun ka jennogonya kesu ta, ani donkirilabagaw, ani Kenaniya min tun ye forifentigiw pamogo ye, olugu

bɛɛ tun ka o fani jɔgɔn dɔ le don fana. Dawuda tun ka lenfani derege dɔ le don min bɛ i ko sarakalasebagaw kuntigi ta saninderege.

²⁸ Izirayelimɔgɔw bɛɛ lajennin tagara Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu ta o cogo le ra; o nagarinin tun bɛ kulekanw bɔra, ka sagajigigbanw, ani buruw fiyɛ, ka siranɛgɛ tɛgɛrɛw ni gɔniw, ani koraw fana fɔ.

²⁹ Ayiwa, tuma min na Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu tun bɛ donna Dawuda ta masabonba kɔnɔ, Sawuli denmuso Mikali tun bɛ fleri kɛra finetiri fɛ. A ka masacɛ Dawuda nagarininba ye, a bɛ panpanna, ka dɔn kɛ minke, Dawuda ko gboyara a ye.

16

Izirayelimɔgɔw ka Ala tando

¹ Ayiwa, Izirayelimɔgɔw tagara Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu* ta; Dawuda tun ka fanibon min lalaga ka o kɛ a blayɔrɔ ye, o tagara a bla yi. O ka saraka jɛnitaw* ani ninsɔndiya sarakaw* bɔ Matigi Ala ye.

² Dawuda ka o saraka jɛnitaw, ani o ninsɔndiya sarakaw bɔ ka ban tuma min na, a ka dugawu kɛ jama ye Matigi Ala tɔgɔ ra.

³ O kɔ, a ka burukun kelen, ani tamaroburu kelen, ani rɛzɛnburu kelen di Izirayelimɔgɔw bɛɛ kelen kelen ma, cɛ fara muso kan.

Levi ta mɔgɔw ka Ala tando

(Zaburuw 105.1-15; 96; 106.1,47-48)

⁴ Dawuda ka Levi* ta mɔgɔ dɔw janawoloma, ka olugu bla Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu baara ra, ko olugu ye to ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala daari, ka baraka la a ye, ani k'a tando.

⁵ Asafu le tun ye olugu ta jamɔgɔ ye, ka Jakariya gban ale ra, ani Yeyeli, ani Simiramɔti, ani Yehiyeli, ani Matitiya, ani Eliyabu, ani Benaya, ani Obɛdi Edomu, ani Yeyeli. Olugu le tun ye korafɔbagaw, ani gonifɔbagaw ye. Asafu tun bɛ siranɛgɛ tɛgɛrɛw le fɔ.

⁶ Sarakalasebaga* minw tun ye Benaya ni Yahaziyeli ye, olugu tun bɛ buruw le fiyɛ wagati bɛɛ Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu ja fɛ.

⁷ O lon le kɛra a sinaga folo ye, Dawuda ka nin barakalaridɔnkiri yira, ko Asafu ni a balemaw ye a la, ka Matigi Ala bonya:

⁸ E, aw ye Matigi Ala fɔ k'a waleɣumanlɔn, aw y'a tɔgɔ wele, aw ye a ta kabakobaw ko fɔ siya tɔw ye.

⁹ Aw ye dɔnkiri la a ye, aw ye tandori dɔnkiriw la a ye; aw ye a ta kopumanbaw bɛɛ ko fɔ mɔgɔw ye.

¹⁰ Aw ye nagari a tɔgɔ saninman kɔsɔn; minw bɛ Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya jini, olugu jusu ye ninsɔndiya!

¹¹ Aw ye Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya jini, k'a ta baraka jini; aw ye gbara a ra wagati bɛɛ!

¹² A ka kopumanba minw kɛ, aw ye aw hakiri to o ra, a ka kabako minw kɛ, ani a ka ko minw latigɛ, aw ye aw hakiri to o ra,

¹³ aw minw ye a ta jɔn Izirayeli ta durujaw ye, aw minw ye a ta mɔgɔ janawolomaninw ye, Yakuba ta denw!

¹⁴ Ale le ye Matigi Ala ye, an ta Ala.

A ta fangatigiya bɛ dugukolo yɔrɔ bɛɛ kan.

¹⁵ Aw ye aw hakiri to a ta jɛnɔgɔnya ra wagati bɛɛ; a ka o kuma minw fɔ duruja caman ye,

¹⁶ a ka jɛnɔgɔnya min don ni Iburahima ye, ani a karira min na ni Isiyaka ye,

¹⁷ a kɔɛgira o kuma le kan, ka o kɛ sariya ye k'a di Yakuba ma,

ka o ke jennogonya wuribari ye ka o di Izirayeli ma.

¹⁸ A ko o ma ko: «Ne bena Kanaana jamana di aw le ma, ka o ke aw ninyoro ye, ka o ke aw ta ye.»

¹⁹ O wagati ra, o tun ye mogɔ dama dama doron ye, o tun man ca, o tun be lonanya ra o dugukolo kan,

²⁰ o tun be yaala siyaw ni jɔgon ce, ka bo jamana do ra ka taga do ra.

²¹ Ala ma son mogɔ si ye o minako juguya, a ka masa dow dogoya o koson.

²² A ko: «Aw kana maga ne ta mogɔ janawolomaninw na de! Aw kana kojugu si ke ne ta ciraw ra!»

²³ Dunupamogow bee ye donkiri la ka Matigi Ala tando! Aw ye a fo lon o lon, ko ale le ye an kisibaga ye.

²⁴ Aw ye a ta bonya lakari siyaw bee ye, aw ye a ta kobaw lakari mogow bee ye.

²⁵ Sabu Matigi Ala ka bon, a ka kan ni tandori ye kosebe; an ka kan ka siran a na ka teme batofen tow bee kan.

²⁶ Siya tow ta alaw ye batofen gbansanw le ye, nka Matigi Ala le ka sankolo dan.

²⁷ Bonya ni noro ye ale ta le ye, sebgaya ni hera be sorɔ a ta so konɔ.

²⁸ Dununa siyaw bee, aw ye bonya ni fanga di Matigi Ala ma, aw y'a di Matigi Ala ma.

²⁹ Aw ye bonya la Matigi Ala togo kan, aw ye na ni sarakaw ye Matigi Ala na koro, aw ye saninya ka na aw kinbiri gban Matigi Ala na koro.

³⁰ Dunupamogow bee lajennin ye siran Matigi Ala na fo ka yereyere; onhon, dugukolo b'a no ra, a te jenge ka bo a no ra ka ye.

³¹ Sankolokonofenw ye jagari!

Dugukolokanfenw ye ninsondiya, k'a fo siyaw bee ye ko: «Matigi Ala le ye Masa ye!»

³² Kogoji ni a konofenw bee ye mankanba bo!

Kongokonoyorow, ani kongokonofenw bee ye jagarikanba bo!

³³ Kongoyiriw bee ye jagari, ka donkiri la Matigi Ala na koro, sabu a be nana ka na dunupamogow ta kiti tige!

³⁴ Aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon, sabu a ka ni, a ta pumanya te ban ka ye.

³⁵ Aw y'a fo fana ko: «E, an kisibaga Ala, an kisi!

An lajen ka bo siyaw ce ra, ka an bosi janko an ye i fo ka i walepumanlon i togo saninman koson, ka an ta bonya kun ke ele tandori ye.»

³⁶ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, baraka, wagati bee, ani tuma bee!

O tuma jama bee lajennin k'a fo ko: «Amina!» O ka Matigi Ala tando.

³⁷ O ra Dawuda ka Asafu ni a balemaw to Matigi Ala ta jennogonya kesu na fe, ko o ye to ka o baara ke jennogonya kesu na fe wagati bee; lon o lon baara minw tun ka kan ka ke, o tun be o ke.

³⁸ A ka Obedi Edomu ni a balemace biwɔɔɔ ni seegi fara olugu kan; nka Obedi Edomu min tun ye Yedutun dence ye, ale ni Hosa, olugu tun ye dakorɔsibagaw le ye.

³⁹ O kɔ, Matigi Ala ta fanibon min tun be Gabahon kongori kunna, Dawuda ka sarakalasebaga* Sadoki ni a balema sarakalasebaga tɔw bla ka taga o yɔɔ ra,

⁴⁰ janko o ye to ka saraka jenitaw bɔ Matigi Ala ye, sarakajenifen* kan wagati bee, sogoma ni wula fe; min bee sebera Matigi Ala ta sariya ra, a ka o sariya min di Izirayelimogow ma, o tun b'a ke ka kapa ni o le ye.

⁴¹ Heman ni Yedutun tun be ni o mogow ye, ani mogow to minw togow fora, ko o ye to ka baraka la Matigi Ala ye, sabu a ta pumanya te ban ka ye.

⁴² Heman ni Yedutun, olugu tun be buruw fiye, ka siranegɛ tegerew fo, ani forifen tow, ka donkiriw lamina ka Ala bonya.

⁴³ Ayiwa, o kɔ, mogow tagara o ta so; Dawuda fana tagara a ta so, ka taga dugawu ke a ta somogow ye.

17

Ala ka layiri ta Dawuda ye (Samawilu flanan 7.1-17)

¹ Ayiwa, masace Dawuda donna a ta masaso konɔ tuma min na, Ala ta cira min togow tun ye ko Natan, a k'a fo o ye ko: «A fe, ne be nin sediriyiribon pumanman konɔ, k'a sɔɔ Matigi Ala ta jenogonya kesu* be fanibon le konɔ.»

² Natan ka Dawuda jaabi ko: «Miiriya o miiriya be i jusu ra, o ke, sabu Ala be ni i ye.»

³ Nka o lon su fe, Matigi Ala kumana Natan fe, k'a fo a ye ko:

⁴ «Taga a fo ne ta jonce Dawuda ye ko Matigi Ala ko: «Ele le tena bon lo ne ye, janko ne ye don a konɔ;

⁵ sabu kabini lon min ne ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra, fo ka na se bi ma, ne ma don bon konɔ ka ye; ka ne to o tagama bee ra ni o ye, ne tun be fanibon le konɔ wagati bee, ani yɔɔ bee.

⁶ Ne temena yɔɔ minw bee ra ni Izirayelimogow ye, ne tun k'a fo kuntigi minw ye ko o ye ne ta mogow, Izirayelimogow korosi, yala ne k'a fo olugu do ye ko mun na o ma sediriyiribon lo ne ye wa?»

⁷ «O ra, a fo ne ta jonce Dawuda ye, ko Fangatigi Ala ko: «Ne le ka ele ta, o y'a sɔɔ i tun be sagagbenyɔɔ ra, i ta sagaw ko; ne ka i ta, ka i ke ne ta mogow, Izirayelimogow kuntigi ye.

⁸ I temena yɔɔ o yɔɔ, ne ka i deme i ta koketaw bee ra. Ne ka i juguw bee ghen ka bo i ja. Ne bena i togow bonya, ka i ke i n'a fo mogow togoba minw be dugukolo kan.

⁹ Ne bena jamana do di ne ta mogow, Izirayelimogow ma, ka o sigi o jamana ra, ka o ke o togorajamana ye, janko mogow si kana o lasiran tuun. Ni o kera, mogowjuguw tena o minako juguya tuun, i n'a fo o tun b'a kera cogo min na folofolo,

¹⁰ ani wagati min ne tun ka kuntigiw sigi o kunna. Ne bena i juguw bee bla i ta fanga korɔ. Ne Matigi Ala, ne b'a fo i ye fana ko ne bena i ta so bonya.

¹¹ « «Ni i ta wagati nana dafa, ni i sawagati nana se ka taga fara i bemaw kan tuma min na, ne bena i ta duruja do sigi masaya ra i no ra, i yere woroden do; ne bena a ta masaya sabati kosebe.

¹² Ale le bena bon lo ne togow ra; ne bena a ta fanga sabati wagati bee, ani tuma bee.

¹³ Ne bena ke a fa ye, a bena ke ne dence ye. Ne tena ne ta pumanya bo a kan ka ye, i n'a fo masace min tun be ele ja, ne ka ne ta pumanya bo ale kan cogo min na.

¹⁴ Ne bena a ta fanga sabati ne ta mogow ce ra, ani ne ta jamana ra wagati bee, ani tuma bee. Foyi si tena a ta fanga bo a no ra ka ye.» »

¹⁵ Ayiwa, Ala ka kuma o kuma fo Natan ye, ani a ka fen o fen yira a ra, a tagara o bee lase Dawuda ma.

*Dawuda ta daariri
(Samawilu flanan 7.18-29)*

¹⁶ O ra, masace Dawuda tagara sigi Matigi Ala na koro, k'a fo a ye ko: «E, Masa Ala, ne ye jon le ye sa, walama ne ta somogow ye jonw le ye, ka na a ke ko i be ne bonya fo ka se nin bee ma?

¹⁷ E, Ala, i ka min fo, o belen dogoyara i na koro; i ko i bena i ta baarden ta so fana bonya tuun wagati nataw ra. E, Masa Ala, i be ne jatera k'a ke i n'a fo ne ye mogoba le ye.

¹⁸ «I ka o bonya min ke i ta jonce ye, ne Dawuda, ne be se ka mun were le fo tuun ka teme o kan? I yere ka i ta jonce lon.

¹⁹ Matigi Ala, i be i ta jonce kanu minke, o le koson i ka nin kobaw bee latige, ka kana ni i yere ta miiriya ye, janko ka i ta bonyaba yira.

²⁰ E, Matigi Ala, ele bonogonko te yi, Ala were fana te yi ni ele te. An toro ka min men, o le be o ye.

²¹ Yala siya do be dugukolo kan min be i ko i ta mogow, Izirayelimogow wa, Ala tagara minw labo jamana were ra, ka o ke a ta mogow ye? I ka kobaw ke, ka siranyakobaw ke i togo bonya koson; i ka i ta mogow kisi ka bo Misiran, ka siya werew ghen ka bo o na.

²² I ka i ta mogow, Izirayelimogow sigi, ka o ke i yere ta mogow ye wagati bee. Ele, Matigi Ala fana kera o ta Ala ye.

²³ «Ayiwa, Matigi Ala, i ka layiri min ta i ta baarden ni a ta so ye, to o layiri kan tuma bee; i ka min fo, a ke ten.

²⁴ I ka o layiri min ta, o ye ke can ye, janko i togo ye bonya wagati bee, mogow ye a fo ko Fangatigi Ala, min ye Izirayeli ta Ala ye, ko ale le ye Izirayelimogow ta Ala ye can ra.

²⁵ Ne tigi Ala, ele yere k'a yira i ta jonce ra ko i bena a ta so sabati. O le koson i ta jonce k'a ja gbeleya ka lo i na koro ka i daari.

²⁶ O ra, sisan, Matigi Ala, ele le ye Ala ye; ele le ka nin konuman ko fo i ta jonce ye.

²⁷ Ayiwa, i sonna ka baraka don i ta jonce ta so ra, janko a ta so ye sabati wagati bee i na koro; sabu ni ele Matigi Ala ka baraka don fen min na, o be baraka soro wagati bee, ani tuma bee.»

18

*Dawuda ka siya minw kere
(Samawilu flanan 8.1-14)*

¹ Ayiwa, o ko fe, Dawuda tagara Filisikaw kere tuun; a sera o ra, k'a ta fanga sigi o kan. A ka Gati dugu ni a dugumisenw bosu o ra.

² A sera Mohabukaw fana ra. Mohabukaw fana tora Dawuda ta fanga koro, ka to ka ninsongo sara a ye.

³ Dawuda sera Soba masace Hadadezeri fana ra; o kera Hamati fan na, wagati min na a tun be tagara Efirati ba yoro mogow kere k'a ta fanga sigi olugu kan.

⁴ Dawuda ka sowotoro waga kelen, ani sowotorotigi waga wolonfla (7 000) mina a ra, ani kerekeden sennaman ce waga mugan (20 000). A ka wotorosamaso keme mara a yere ye, ka so to bee senfasaw tigitige.

⁵ Sirika minw be Damasi, olugu bora ko o be taga Soba masace Hadadezeri deme. Nka Dawuda ka Sirika ce waga mugan ni fla (22 000) faga.

⁶ O kɔ, Dawuda k'a ta kerekeden dɔw sigi Damasi dugu ta Sirikaw ta mara ra. A kera ten, Sirikaw fana tora Dawuda ta fanga kɔrɔ; o ka ke ninsongo sara ye a ye. Ni Dawuda tun ka taga yɔrɔ o yɔrɔ, Matigi Ala tun be se di a ma o yɔrɔ mɔgɔw bee kan.

⁷ Dawuda ka Hadadezeri ta kerekuntigiw ta negebennanw ce ka taga ni o ye Zeruzalemu; o negebennanw tun lalagara ni sanin le ye.

⁸ Dawuda ka siranegafen caman ta fana Tibati dugu ni Kuni dugu kɔrɔ; o duguw tun ye Hadadezeri ta dugu dɔw ye. Masace Sulemani nana o siranegew le ke Alabatosoba ta siranegetasa ni a negeberew ni a siranegafen tɔw ye.

⁹ Hamati masace min ye Tohu ye, ale nana a men ko Dawuda ka se sɔrɔ Soba masace Hadadezeri ni a ta kerekejama bee kan minke,

¹⁰ a k'a dence Hadoramu ci ni fen saninlamanw ye, ani fen warigberamanw, ani fen siranegeraman suguya bee ye, ka taga o di Dawuda ma, k'a fo, ko a ka Hadadezeri kere ka se a ra minke, ko o jana. Tohu tun ka o ke, sabu ale fana ni Hadadezeri tun be kere le ra wagati bee.

¹¹ Masace Dawuda ka o fenw bee di Matigi Ala ma. A tun ka siya min o min kere, a tun ka olugu ta warigbew ni o ta saninw bee mina ka o di Matigi Ala ma o cogo le ra. O siyaw le tun ye Edomukaw ye, ani Mohabukaw, ani Amɔnkaw, ani Filisikaw, ani Amalekikaw.

¹² Seruya dence min ye Abisayi ye, ale fana ka Edomuka ce waga tan ni seegi (18 000) kere ka se o ra Kɔgɔ kenegbe yɔrɔ ra.

¹³ A ka kerekeden dɔw sigi Edomu; Edomu mara bee tora Dawuda ta fanga kɔrɔ. Ni Dawuda tun ka taga yɔrɔ o yɔrɔ, Matigi Ala tun be se di a ma o yɔrɔw mɔgɔw bee kan.

Dawuda ta jamana jamɔgɔw (Samawilu flanan 8.15-18)

¹⁴ Dawuda sigira masaya ra Izirayeli jamana bee lajennin kunna. A tun be mɔgɔw bee ta kow janabo ka kapa ni can ye ni terenninya ye.

¹⁵ Seruya dence Yohabu tun ye Dawuda ta kerekejama kuntigi ye. Ahiludi dence Yosafati tun ye a ta masace ta kumalasebaga ye.

¹⁶ Ahitubu dence Sadoki, ani Abiyatari dence Ahimeleki, olugu tun ye sarakalasebagaw* ye. Savoha tun ye a ta seberikebaga ye.

¹⁷ Yehoyada dence Benaya tun ye Keretikaw ni Peletikaw* kuntigi ye. Dawuda dencew tun ye jamana jamɔgɔ folow ye masace kere fe.

19

Amɔnkaw ka Dawuda ta mɔgɔw lamaroya (Samawilu flanan 8.15-18)

¹ Ayiwa, o kow ko fe, Amɔnkaw ta masace min ye Nahasi ye, ale sara; a dence sigira masaya ra a no ra.

² Dawuda ko: «Ne bena Nahasi dence Hanun minako ja, sabu a face tun ka ne minako ja.» O ra, Dawuda ka mɔgɔ dɔw ci ka taga Hanun fo, k'a jusu saaro a face saya ko ra. Dawuda ta mɔgɔw tagara Hanun fe, Amɔnkaw ta jamana ra, ka taga a jusu saaro.

³ Nka Amɔnkaw ta kuntigiw k'a fo Hanun ye ko: «Ele b'a miiri ko Dawuda ka nin forikebagaw ci ka na i face sanga le fo wa? A ka nin jamɔgɔw ci i fe ka na i ta dugu yɔrɔw fle dogo ra le, k'a cogoya lon, janko ka na a halaki.»

* **18:17 18:17** Keretikaw ni Peletikaw tun ye siya were mɔgɔ dɔw ye, Masace tun ka minw ta kerekedenya ra, sara ra, janko ka masace kɔrɔsi.

⁴ Hanun ka o men minke, a ka Dawuda ta jamana namogow mina, ka o kun ni o bonbosiw bee li, ka o ta deregew tige ka o surunya ka dan o jukunna na, ka soro ka o bla ka taga.

⁵ Ayiwa, min ka o ciradenw soro o tagara o fo masace Dawuda ye minke, Dawuda ka mogo ci ka taga o kunben, sabu o maroyaninba tun lo kosebe. Masace Dawuda k'a fo o ye ko o ye to Zeriko dugu kono, k'a to o bonbosiw ye bo folo, o be soro ka na.

*Izirayelimogow ni Amankaw ta kere
(Samawilu flanan 10.6-19)*

⁶ Amankaw yere nana a ye ko olugu ka o yere logobo Dawuda ra pewu. O ra, Hanun ni Amanka tow bee ka warigbe kilo waga bisaba ci Mesopotami ta Sirikaw, ani Mahaka ta Sirikaw, ani Soba ta Sirikaw ma, ko o ye sowotorow, ani sowotorotigiw di o ma.

⁷ Amankaw ka sowotoro waga bisaba ni fla (32 000) ani o boribagaw ta sara ra. Mahaka ni a ta mogow nana o ta fanibonw lo Medeba. Amankaw fana bora o ta duguw kono, ka na lajen kere kama.

⁸ Dawuda ka o men minke, a ka Yohabu ci o kama, ni a ta kerekejama bee ye; o bee tun ye cefariw ye.

⁹ Amankaw bora ka na lo kere kama o ta duguba donda ra. Masace minw tun nana o deme, olugu tagara lajen o danna kongo kono.

¹⁰ Ayiwa, Yohabu k'a ye ko ale bena kere ke fan fla le ra, ko a jugu dow be a ja, dow be a ko. O ra, a ka Izirayeli kerekecefariw woloma, ka lo ni olugu ye kere kama, k'a nasin Sirikaw ma.

¹¹ A k'a dogoce Abisayi bla kerekeden tow kunna; o ka lo kere kama ka o nasin Amankaw yere ma.

¹² A k'a fo Abisayi ye ko: «Ni Sirikaw fanga bonyara anw ma, o tuma aw bena na anw deme. Ni Amankaw fanga bonyara aw ma, anw fana bena taga aw deme.

¹³ Baraka don i yere ra! An bee ye baraka don an yere ra, ka kere ke an ta jamana koson, ani an ta Ala ta duguw koson; ni min ka diya Matigi Ala ye, a ye o ke.»

¹⁴ Yohabu ni a ta kerekedenw tagara Sirikaw kama ka taga o kere. Sirikaw borira o ja.

¹⁵ Amankaw nana a ye ko Sirikaw be borira minke, olugu fana borira Yohabu balemace Abisayi ni a ta mogow ja, ka don o ta dugu kono. Yohabu sekora ka na Zeruzalemu.

¹⁶ Sirikaw k'a ye ko Izirayelimogow sera olugu ra minke, o ka ciraw bla ka taga Sirika tow fe Efirati ba ko fe, ko o ye na. Hadadezeri ta kerekejama kuntigi min ye Sofaki ye, ale le tun be olugu namogo ye.

¹⁷ O ka kibaroya fo Dawuda ye minke, Dawuda ka Izirayeli kerekedenw bee lajen, ka Zuriden ba tige, ka taga se o ma, ka lo o ja fe kere kama. Dawuda wurira Sirikaw kama minke, Sirikaw fana nana a kere.

¹⁸ Nka Sirikaw borira Izirayelimogow ja. Dawuda ka Sirikaw ta sowotorotigi waga wolonfla (7 000) faga, ani kerekeden sennaman waga binaani (40 000). A ka o ta kerekejama kuntigi Sofaki fana faga.

¹⁹ Masace minw tun be Hadadezeri ta fanga koro, olugu nana a ye ko Izirayelimogow sera o ra minke, o ka ben don ni masace Dawuda ye, ka o yere bla a ta fanga koro. Kabini o kera, Sirikaw ma son ka taga Amankaw deme kere ra tuun.

20

*Izirayelimogow ka Raba dugu mina
(Samawilu flanan 11.1; 12.26-31)*

¹ Ayiwa, o sanyelema ra, wagati min masacew tun be deri ka taga kere ra, Yohabu blara kerekedjamaba do na, ka taga Amankaw kere, ka o ta jamana bee halaki; o ko, o tagara Raba dugu lamini. Nka Dawuda yere tun tora Zeruzalemu. Yohabu ka se soro Raba dugumogow kan, ka dugu ci minke,

² Dawuda ka Amankaw ta masace ta masafugula ta ka bo a kun na. A k'a ye ko a saninlaman lo, a gbiriya tun ye sanin kilo bisaba. Lulu tun be a konon fana. O k'a biri Dawuda kun na. Dawuda ni a ta kerekedenw ka fen caman ta dugu konon ka taga ni o ye.

³ Dugumogow koni, a ka olugu mina ka taga ni o ye. A tagara o bla jagboyabaaraw ra: yiritige, ani kabakurulese, ani logoci. A ka Amankaw ta dugu tow ta mogow fana ke ten le.

O ko, Dawuda sekora ka taga Zeruzalemu, ani a ta kerekedenw bee.

Izirayelimogow sera Filisikaw ra
(Samawilu flanan 21.18-22)

⁴ O ko, kere do were wurira tuun Gezeri, ni Filisikaw ye. O kere ra, Husatikace Sibekayi, ale ka Sipayi faga; Sipayi tun ye Refayika do le ye. O kera minke, Filisikaw ka o yere majigi.

⁵ Kere do were wurira ni Filisikaw ye tuun. O kere ra, Yahiri dence Elanan ka Goliyati balemace faga, min tun ye Lami ye; a tun be bo Gati. A ta taman ta bere bonya tun be i ko jesedanbagaw ta kpoleyiri.

⁶ Kere do were kera tuun Gati. Filisikace do tun be yi, ale tun ye cejanba ye; borokanden woro le tun be a boro kelen kelen bee ra, senmanden woro be a sen kelen kelen bee ra, k'a bee lajennin ke mukan ni naani. Ale fana tun ye Rafa* ta mogow do le ye.

⁷ A k'a yere waso Izirayelimogow ra ka o mafiyenya minke, Dawuda balemace Simeha, o dence Yonatan k'a faga.

⁸ O cew bee tun ye Rafa ta mogow dow le ye; o tun be bo Gati dugu konon. Dawuda ni a ta mogow ka o bee faga.

21

Izirayelimogow jateko
(Samawilu flanan 24.1-9)

¹ Setana wurira Izirayelimogow kama. A ka miiriya do don Dawuda jusu ra, ko a ye Izirayelimogow jate.

² Dawuda k'a fo Yohabu ni jamana jamogow ye ko: «Aw ye taga Izirayelimogow jate, k'a ta Beri Seba, ka taga a bla fo Dan, ka na o da fo ne ye, janko ne ye o da lon.»

³ Yohabu ka masace jaabi ko: «Matigi Ala ye a ta mogow caya fo sipaga keme ka teme nin kan! E, ne matigice masace, yala o bee te i ta baaradenw le ye wa? Mun koson ne matigice b'a fe ka nin ko ke sa? I bena a to Izirayelimogow ye jaraki!»

⁴ Nka masace kumana ka Yohabu bari. Yohabu wurira ka taga Izirayeli jamana yoro bee ra; o ko, a sekora ka na Zeruzalemu.

⁵ Yohabu ka mogow jateda sebe ka o di masace ma. Ce miliyon kelen, ani ce waga keme (1 100 000) le tun be Izirayeli jamana bee ra, minw tun be se ka taga kere ra; ce waga keme naani ni ce waga biwolonfla (470 000) tun be Zuda mara ra, minw be se ka taga kere ra.

⁶ Yohabu tun ma Levi ta mogow ni Boniyaminu ta mogow si jate, sabu masace ta kuma tun ma ben Yohabu ma fiyewu.

* 20:6 20.6 Rafa ta mogow ta siya tun ye mogow jamijan dow le ye.

*Ala ka banajugu ben Izirayelimogow kan
(Samawilu flanan 24.10-17)*

⁷ Dawuda tun ka min ke, o ma diya Matigi Ala ye. A ka o hake bo Izirayelimogow ra.

⁸ Dawuda k'a fo Ala ye ko: «Ala, ne ka jurumunba le ke nin ye. Sisan, sabari ka i ta jonce ta jurumun yafa a ma, sabu ne ka hakirintanyako yere le ke nin ye.»

⁹ Matigi Ala kumana Gadi fe, Dawuda ladibaga, k'a fo a ye ko:

¹⁰ «Taga a fo Dawuda ye ko Matigi Ala ko: <Ne be kojugu saba yira i ra; ni i ka kelen min ta o ra, ne bena o ben jamana kan.> »

¹¹ Gadi tagara Dawuda fe ka taga a fo a ye ko: «Matigi Ala ko:

¹² <Do ta nin fen saba ra: san wolonfla kongu, walama aw juguw ye se aw ra, ka a dow faga ni o ta kerekemuruw ye, ka se fo karo saba, walama Matigi Ala yere ta kerekemuru le ye se aw ma, ka banajugu lase aw ma, k'a to Matigi Ala ta meleke ye cenri ke Izirayeli jamana yoro bee ra.> Ayiwa, sisan a fle i ye do latige; ne ka kan ka taga min fo ne cibaga ye, i ye o fo ne ye.»

¹³ Dawuda ka Gadi jaabi ko: «Ne deguninba lo kosebe. E, ne be ne yere to Matigi Ala boro, sabu ale ta hina ka bon, nka an kana to adamadenw boro.»

¹⁴ Matigi Ala ka banajugu ben Izirayeli jamana kan; Izirayelimogo ce waga biwolonfla (70 000) le sara.

¹⁵ Ala ka meleke do ci Zeruzalemu, ka taga dugumogow halaki. A nana ke mogow halaki ye minke, Matigi Ala k'a fle, k'a ta miiriya yelema mogow halakiri ko ra. A k'a fo o halakiri meleke ye ko: «A ka ni ten, i boro bo jamana kan ten!» O y'a soro Matigi Ala ta meleke tun lonin be Yebusikace Orinan ta simangbasiyoro ra.

¹⁶ Dawuda k'a pa korota ka Matigi Ala ta meleke lonin ye san ni dugu ce, a ta kerekemuru be a boro, a bonin be a la ra, a nasinnin be Zeruzalemu fan na. Dawuda ni jamana cekorobaw benna ka o pa biri dugu ma; o tun ka borow le don o yere ra*.

¹⁷ Dawuda k'a fo Matigi Ala ye ko: «Ne le m'a fo ko o ye mogow jate wa? Ne le ka nin kojuguba ke, ne le firira. Nin mogo barakantanw ka mun le ke sa? Matigi Ala, ne ta Ala, i boro se ne ni ne ta mogow le ma. Nka i kana i ta mogow halaki tuun.»

*Dawuda ka sarakabonan lo Matigi Ala ye
(Samawilu flanan 24.18-25)*

¹⁸ Matigi Ala ta meleke tun k'a fo Gadi ye, ko a ye a fo Dawuda ye ko a ye taga sarakabonan do lo Matigi Ala ye Yebusikace Orinan ta simangbasiyoro ra.

¹⁹ Dawuda wurira ka taga, ka kapa ni Gadi ta kuma ye, a tun ka min fo Matigi Ala togo ra.

²⁰ Orinan k'a pa munu ka meleke ye minke, ale ni a dence naani bee dogora. O y'a soro o tun be siman le gbasira.

²¹ Dawuda tagara se Orinan koro minke, Orinan k'a pa korota ka Dawuda ye minke, a bora simangbasi yoro ra, ka na a kinbiri gban k'a pa biri dugu ma Dawuda pa koro.

²² Dawuda ko Orinan ma ko: «I ta simangbasiyoro fiyeere ne ma, janko ne ye sarakabonan do lo Matigi Ala ye, janko halakiri min be mogow kan, Ala ye o lalo ten. A fiyeere ne ma a songo yere ra.»

²³ Orinan ka Dawuda jaabi ko: «Ne ta yoro ta; ni saraka min fana ka ne matigice masace diya, a ye o bo. A fle, ne be misiwi di, ka o ke saraka jenita* ye; sowotoro ni misidaba yiriw be ke logo ye, siman be ke siman saraka* ye. Ne be o bee di.»

²⁴ Nka masace Dawuda k'a fo Orinan ye ko: «On-on! Ne be a san i fe a songo yere le ra, k'a wari di. Fen min ye ele ta ye, ne te se ka o mina ka o di ne Matigi Ala ma saraka jenita ye, ne ma wari bo saraka min na!»

²⁵ Dawuda ka sanin kise keme woro di Orinan ma, a ta yoro songo ye.

* **21:16 21.16** O ka borofani don o yere ra ka o ta jusukasi le yira.

²⁶ Dawuda ka sarakabonan do lo o yoro ra, Matigi Ala togo ra, ka saraka jenitaw ni ninsondiya sarakaw* bo. A ka Matigi Ala togo wele, Matigi Ala k'a jaabi ni tasuma ye. Tasuma jigira ka bo san fe, ka na sarakabonan kan.

²⁷ O kera minke, Matigi Ala kumana meleke fe; meleke k'a ta kerekemuru don a la ra.

²⁸ K'a ta o wagati ra, kabini Dawuda k'a ye ko Matigi Ala ka ale ta daariri jaabi Yebusikace Orinan ta simangbasiyoro ra, Dawuda ka ke sarakaw bo ye o yoro ra.

²⁹ O wagati ra, Musa tun ka fanibon min lalaga kongokolon konso k'a ke Matigi Ala batoyoro ye, ani sarakajenifen*, olugu tun be Gabahon kongori kan.

³⁰ Nka Dawuda tun te se ka taga Ala pininka o yoro ra, sabu Matigi Ala ta meleke ta kerekemuru ko tun k'a lasiran kosebe.

22

Dawuda ka Alabatosoba ta lorifenw laben

¹ Dawuda ko: «Masa Ala ta batoso bena ke yan le; Izirayeli ta sarakajenifen* bena ke yan le.»

² Dawuda ko, ko siya were mogo minw be Izirayeli jamana konso, ko o ye olugu bee wele. Kabakuru minw tun bena ke ka Ala ta batoso lo, Dawuda ka o mogow le ke o kabakurubobagaw, ani o kabakurulesebagaw ye.

³ A ka nege caman pini ka o mara fana, min bena ke ka so dondaw gbengben, ani ka ke a konw datugunegew ye. A ka siranegew fana pini, k'a caya fo a hakeya tun te se ka lon,

⁴ ani sediriyiri, min fana hakeya tun te lon; sabu Sidonkaw, ani Tirikaw tun nana sediriyiri caman di Dawuda ma.

⁵ Dawuda tun b'a fora ko: «Ne dence Sulemani ye denmisen le ye, a ma deri nin baara pogon na fana, k'a soro nin so min bena lo Matigi Ala ye, o so ka kan ka ke so pumanba le ye, ani so nooroman, mogow bena min ko fo jamana fan bee ra; o koson ne be nin minanw bee labenna a ye.»

O ra, Dawuda ka fen caman laben ka bla, sani a ye sa.

Dawuda ka Sulemani ladi so lori ko ra

⁶ Ayiwa, Dawuda k'a dence Sulemani wele k'a fo a ye ko a ye so lo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra.

⁷ A ko Sulemani ma ko: «Ne dence, ne yere le tun b'a fe ka nin so lo Matigi Ala, ne ta Ala togo ra.

⁸ Nka Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma k'a fo ko: «Ele ka kere caman ke, ka mogo caman faga; o ra, i te se ka so lo ne togo ra, sabu i ka mogo caman faga dugukolo kan ne ja koro.

⁹ A fe, i bena dence do le soro, min bena ke heramogo ye; ne bena hera don a ni a juguw bee ce fan bee ra. O koson a togo bena la ko Sulemani*, sabu ne bena hera ni nasuma di Izirayelimogow ma a ta masaya wagati bee ra.

¹⁰ Ale le bena so lo ne togo ra. A bena ke ne dence ye, ne bena ke a fa ye; ne bena a sabati masaya ra wagati bee, ani tuma bee.»

¹¹ «O ra, sisan, ne dence, Matigi Ala ye ke ni i ye, janko i ye se ka Matigi Ala, i ta Ala ta so lo, i n'a fo a k'a fo cogo min na, ko ele le ka kan k'a lo.

¹² Matigi Ala ye faamuri ni hakiritigiya di i ma, janko ni a nana i sigi fanga ra Izirayeli jamana kunna, i ye Matigi Ala, i ta Ala ta sariyaw sira tagama.

¹³ Matigi Ala ta cifoninw, ani a ta kolatigenin minw yirara Musa ra, ko a ye a fo Izirayelimogow ye, ni i koni ka i yere jija ka o bee sira tagama a cogo ra, o tuma i ta koketaw bena pa. I jija, ka i ja gbeleya, i kana siran, i kana i fari faga.

* 22:9 22.9 Sulemani togo koro le ye ko: heramogo.

¹⁴ «Ne ka sege caman mupu ka fen minw jini ka bla Matigi Ala ta so lori kama, o ye nin ye: sanin toni waga saba, ani warigbe toni waga bisaba, ani siranegbe ni negefin caman, min hakeya ma lon. Ne ka yiriw, ani kabakuruw fana jini caman; nka i belen ye do fara a kan.

¹⁵ Baaraden caman be ni i ye yan: kabakurulesabagaw, ani minw be se ka kabakuru ni yiri jegen, ani minw be bororabaara suguya bee ke.

¹⁶ Sanin, ani warigbe, ani siranegbe ni negefin min lajenna, o hakeya te se ka lon. Wuri, i ye baara damina, Matigi Ala ye ke ni i ye.»

¹⁷ Dawuda k'a fo a ta jamana jamogow bee ye fana ko o ye a dence Sulemani deme a ta baara ra.

¹⁸ A ko: «Yala Matigi Ala, aw ta Ala te ni aw ye wa? A ma hera di aw ma fan bee ra wa? Sabu a ka nin jamana mogow don ne boro; nin jamana be Matigi Ala ni a ta mogow ta fanga le koro sisan.

¹⁹ «Sisan aw ye jija ka Matigi Ala, aw ta Ala ta jenmogonya jini ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee. Aw ye wuri ka Masa Ala ta yoro saninman* lo, janko ka Matigi Ala ta jenmogonya kesu* ni Ala ta minan saninmanw ta ka na o bla nin bon kono, nin bon min lora Matigi Ala togo ra.»

23

Baara minw dira Levi ta mogow ma

¹ Ayiwa, Dawuda tun korora, fo ka sijan soro. A k'a dence Sulemani sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna.

² A ka Izirayeli jamana jamogow, ani sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogow bee lajen.

³ O ka Levi ta mogow jate, k'a ta san bisaba mogow ra, ani minw si temena o kan. O da kera mogo waga bisaba ni seegi (38 000).

⁴ Dawuda ko: «Mogo waga mukan ni naani (24 000) ye ke Matigi Ala ta batoso lori baaraw korosibagaw ye, mogo waga woro (6 000) ye ke jamana ladibagaw, ani a kititigebagaw ye,

⁵ mogo waga naani (4 000) ye ke dakorosibagaw ye, mogo waga naani (4 000) ye to ka Matigi Ala tando ni forifenw ye, ne ka forifen minw lalaga Ala tandori kama.»

⁶ Dawuda ka o taran ka o ke jenkuru saba ye, ka kapa ni Levi dence saba togow ye, Gerisomu ni Kehati ni Merari ye.

⁷ Gerisomu dencew tun ye Ladan ni Simeyi ye.

⁸ Ladan dence folo tun ye Yeyeli ye; o ko Zetamu, o ko Yoweli; o kera ce saba.

⁹ Simeyi dencew tun ye Selomiti, ani Haziyele, ani Haran ye; o kera ce saba. Olugu le tun ye Ladan ta gbatigiw ye.

¹⁰ Simeyi dence dow fana tun ye Yahati ye, ani Zina, ani Yehusi, ani Beriya. Olugu le kera Simeyi dence naani ye.

¹¹ Yahati le tun ye dence folo ye, ka Ziza gban ale ra; Yehusi ni Beriya, olugu ma dence caman soro; o koso o ka olugu bee jen ka o jate i ko gba kelen.

¹² Kehati dencew tun ye Amuramu ye, ani Isari, ani Heburon, ani Uziyele; o kera mogo naani.

¹³ Amuramu dencew tun ye Haruna ni Musa ye. Haruna ni a dencew le tun blara danna Ala ye, wagati bee, ani tuma bee, janko o ye to ka o janto Ala ta fen saninmanw na, ka wusunan sarakaw* don Matigi Ala ja koro, ka sarakalasebagaya baara ke Ala ye, ani ka dugawu ke mogow ye Ala togo ra, wagati bee, ani tuma bee.

¹⁴ Musa min tun ye Ala ta cira ye, ale dencew tun jatera ni Levi ta mogow le ye.

¹⁵ Musa dencew tun ye Gerisomu ni Eliyezeri ye.

¹⁶ Gerisomu dence folo tun ye Sebuweli ye.

¹⁷ Eliyezeri dence folo tun ye Rehabiya ye, nka a ma dence were soro tuun. Nka Rehabiya dencew le cayara kosebe.

¹⁸ Isari dence folo tun ye Selomiti ye.

¹⁹ Heburon dence folo tun ye Yeriya ye, a flanan tun ye Amariya ye, a sabanan tun ye Yahaziyeli ye, a naaninan tun ye Yekamamu ye.

²⁰ Uziyeli dence folo tun ye Mika ye, a flanan tun ye Isiya ye.

²¹ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye. Mali dencew tun ye Elehazari ni Kisi ye.

²² Elehazari sara k'a soro a ma dence soro; a tun ka denmusow dama le soro. Kisi dence minw tun ye o balemaw ye, olugu le ka o furu.

²³ Musi dencew tun ye Mali, ani Ederi, ani Yeremoti ye; o kera mogo saba.

²⁴ Olugu le tun ye Levi dencew ye, o bee ni o ta gbaw, ani o ta gbatigiw ye; o tun ka olugu bee le jate ka o togow sebe buruju kitabu konɔ. O tun blara Matigi Ala ta batoso baaraw le kama, o min o min tun ka san mukan soro, ani minw tun temena o kan.

²⁵ Sabu Dawuda tun k'a fo ko: Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka laganfiya di a ta mogow ma, ko a fana bena sigi Zeruzalemu wagati bee.

²⁶ O ra, Levi ta mogow tena ke jengogonya kesu* ni a minanw ta ye ka yaala tuun.

²⁷ Levi ta mogo minw bee si tun ka san mukan soro, ani minw tun temena o kan, o tun ka olugu bee jate, ka kapa ni Dawuda ta kumalabanw le ye.

²⁸ O ta baara tun ye ka Haruna dencew deme Matigi Ala ta batoso baaraw ra, ka o janto fanibon lukonoyoro ra, ani a bonkonow ra, ka sarakafenw saninya, ani ka Ala ta so ta baara tow bee ke.

²⁹ O tun be sarakaburuw fana lalaga, ani mugu tentennin min be ke siman saraka* ye, ani nomi min lalagara ni funufen ma ke a ra, ani buru minw yiranna poli konɔ, ani minw jenina; o tun be janto fana sumanikeminanw, ani jaterikeminanw na.

³⁰ O tun be to ka baraka la Matigi Ala ye k'a tando sogoma ni wula fe.

³¹ Olugu le tun be saraka jenitaw* jeni Matigi Ala na koro, Nenekirilonw* na, ani karokura panagbew ra, ani panagbe tow bee ra. Mogo da min tun yirara ka kapa ni sariya ye, o mogo da le tun ka kan ka o baaraw ke wagati bee Matigi Ala na koro.

³² Olugu le fana tun be Nogonkunben fanibon*, ani yoro saninman* korosi; o balema minw ye Haruna dencew ye, ni olugu tun ka fen o fen fo o ye Ala ta batoso baaraw ko ra, o tun be o ke.

24

Sarakalasebagaw ta jenkuruw

¹ O ka Haruna ta durujaw taran, o bee ni o ta jenkuru. Haruna dencew tun ye Nadabu, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari ye.

² Nadabu ni Abihu sara o face na, k'a soro o ma den soro. Elehazari ni Itamari le tun be sarakalasebagaya kera.

³ O ko fe, Dawuda, ani Sadoki min tun ye Elehazari ta duruja do ye, ani Ahimeleki min tun ye Itamari ta duruja do ye, olugu ka Haruna ta durujaw taran, k'a ke o bee ni o ta jenkuru, ka kapa ni o ta baaraw ye.

⁴ A nana ke ko kuntigi caman tun be Elehazari ta durujaw ra ka teme Itamari ta durujaw kan; o koson, o ka Elehazari ta durujaw taran ka o ke gbatigi tan ni woro, ka Itamari ta durujaw ta ke gbatigi seegi ye.

⁵ O ka o taran ka o pagami, o ma mogo bo mogo ra; ni min togo ka ben jenkuru min ma, o tigi be ke o jenkuru ra; sabu minw tun ka kan ka ke yoro saninman* jamogow ye, ani minw tun ka kan ka ke Ala ta kow jamogow ye, olugu do tun ka kan ka bo Elehazari ta durujaw ra, o do tun ka kan ka bo Itamari ta durujaw ra fana.

⁶ Netaneheli dence Semaya, min tun ye Levi ta gbamogo do ye, ale le ka o togow sebe; o kera masace yere na na, ani jamana namogow, ani sarakalasebaga* Sadoki, ani Abiyatari dence Ahimeleki, ani sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow ta gbatigiw na na. Ni o tun ka Elehazari ta gbamogo do ta, o tun be Itamari ta gbamogo do ta.

⁷ Mogo folo min togo yirara o kera Yehoyaribu ye;
flanan kera Yedaya ye;

⁸ sabanan kera Harimu ye;
naaninan kera Sehorimu ye;

⁹ loorunan kera Malikiya ye;
woorunan kera Miyaminu ye;

¹⁰ wolonflanan kera Hakosi ye;
seeginan kera Abiya ye;

¹¹ konontonnan kera Yosuwe ye;
tannan kera Sekaniya ye;

¹² tan ni kelennan kera Eliyasibu ye;
tan ni flanan kera Yakimu ye;

¹³ tan ni sabanan kera Hupa ye;
tan ni naaninan kera Yesebabu ye;

¹⁴ tan ni loorunan kera Biliga ye;
tan ni woorunan kera Imeri ye;

¹⁵ tan ni wolonflanan kera Heziri ye;
tan ni seeginan kera Hapisesi ye;

¹⁶ tan ni konontonnan kera Petaya ye;
mugannan kera Ezekiyeli ye;

¹⁷ mugan ni kelennan kera Yakini ye;
mugan ni flanan kera Gamuli ye;

¹⁸ mugan ni sabanan kera Delaya ye,
mugan ni naaninan kera Maziya ye.

¹⁹ O tun ka o tarantaran nin cogo le ra, janko o ye to ka don Matigi Ala ta batoso konɔ, ka baaraw ke, bee ni i ta wagati; o tun b'a ke ten, ka kapa ni o bemace Haruna ta cefoninw ye, i n'a fo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tun k'a fo ale ye cogo min na.

Levi ta mogow tow

²⁰ Levi* ta mogow ta kuntigi tow togow ye nin ye:
Amuramu ta somogow ta kuntigi tun ye Subaheli ye.
Subaheli ta somogow ta kuntigi tun ye Yedeya ye.

²¹ Rehabiya ta somogow ta kuntigi tun ye Isiya ye.

²² Isarikaw ta somogow ta kuntigi tun ye Selomoti ye.
Selomoti ta somogow ta kuntigi tun ye Yahati ye.

²³ Heburon ta somogow ta kuntigi folo tun ye Yeriya ye, flanan tun ye Amariya ye, sabanan tun ye Yahaziyeli ye, naaninan tun ye Yekamamu ye.

²⁴ Uziyeli dence Mika ta somogow ta kuntigi tun ye Samiri ye.

²⁵ Mika balemace Isiya ta somogow ta kuntigi tun ye Jakariya ye.

²⁶ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye, ka fara a dence Yaziya dencew kan.

²⁷ Merari dence Yaziya dencew tun ye Sohamu ni Zakuri ni Ibiri ye.

²⁸ Mali dence tun ye Elehazari ye; ale ma dence soro.

²⁹ Kisi dence tun ye Yerameli ye.

³⁰ Musi dencew tun ye Mali, ani Ederi ni Yerimoti ye.

Levi ta duruja tow le ye ninnugu ye, o bee ni o ta gba.

³¹ Olugu fana ta kera i n'a fo o balema minw ye Haruna ta mogow ye. Ni min togo ka ben baara min ma, o tigi le tun be bla o baara ra. O ka o ke masace Dawuda yere na na, ani Sadoki, ani Ahimeleki, ani sarakalasebagaw* ni Levi ta mogow ta gbatigiw. Gba bee ta kera cogo kelen le ra, dence korobaw ta gbaw, ani dogocemanw ta gbaw bee.

25

Donkirilabagaw ta jenkuruw

¹ Dawuda ni Alabatoso baaradenw ta kuntigiw ka Asafu ta duruja dow, ani Heman ta duruja dow, ani Yedutun ta duruja dow panawoloma ka o bla danna, janko olugu ye mogow karan Ala ta kuma ra, ni donkiriw ye, ka koraw, ani goniw, ani siranegge tegerew fo. Minw tun blara o baara kama, olugu togow ye nin ye:

² O ka minw panawoloma Asafu dencew ra, o tun ye Zakuri, ani Yusufu, ani Netaniya, ani Asarela ye; olugu tun ye Asafu dencew le ye. Asafu yere le tun ye olugu pamogo ye; ale tun be Ala ta kuma lase ni donkiriw ye, ka kapa ni masace ta ciw ye.

³ Minw tun be ni Yedutun ye, o tun ye Yedutun dencew ye: Gedaliya, ani Seri, ani Ezayi, ani Hasabiya, ani Matitiya, ani Simeyi*. O kera ce wooro. Olugu face Yedutun le tun ye o ta pamogo ye. Ale tun be mogow karan Ala ta kuma ra, ni donkiriw ye, ka kora fo, ka Matigi Ala bonya k'a tando.

⁴ Minw tun be ni Heman ye, o tun ye Heman dencew ye: Bukiya, ani Mataniya, ani Uziyeli, ani Sebuweli, ani Yerimoti, ani Hananiya, ani Hanani, ani Eliyata, ani Gidaliti, ani Romamiti Ezeri, ani Yosibekasa, ani Maloti, ani Hotiri, ani Mahaziyoti.

⁵ Olugu bee tun ye Heman dencew ye. Ale le tun ye masace ladibaga ye; a tun be Ala ta kow yira masace ra janko ka masace ta sebgaya bonya. Ala tun ka dence tan ni naani, ani denmuso saba le di Heman ma.

⁶ Olugu face le tun be o bee pamina donkirila ra Matigi Ala ta batoso konso. Siranegge tegerew, ani goniw, ani koraw tun be o boro; o tun be o baara le ke Ala ta batoso konso. Masace yere le tun be Asafu ni Yedutun ni Heman ta baaraketaw fo o ye.

⁷ O ni o balema to minw bee tun ka Matigi Ala ta tandori donkiriw karan k'a lon kosebe, o bee lajennin tun ye ce keme fla ni ce biseegi ni seegi (288).

⁸ O ka o togow le fo, k'a fle ni min ka ben min ma, moggo fitini fara mogoba kan, karamoggo fara karamogoden kan; o ma moggo bo moggo ra. Bee ta baara yirara o cogo le ra.

⁹ Moggo folo min togo yirara, min tun ye Asafu ta moggo ye, o kera Yusufu ye.

Moggo flanan kera Gedaliya ye, ale ni a balemaw, ani a dencew: moggo tan ni fla.

¹⁰ Moggo sabanan kera Zakuri ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: moggo tan ni fla.

¹¹ Moggo naaninan kera Iseri ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: moggo tan ni fla.

¹² Moggo loorunan kera Netaniya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: moggo tan ni fla.

¹³ Moggo wooronnan kera Bukiya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: moggo tan ni fla.

¹⁴ Moggo wolonflanan kera Yesarela ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: moggo tan ni fla.

¹⁵ Moggo seeginan kera Ezayi ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: moggo tan ni fla.

¹⁶ Moggo konontonnan kera Mataniya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: moggo tan ni fla.

¹⁷ Moggo tannan kera Simeyi ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: moggo tan ni fla.

* 25:3 25.3 Simeyi togo te heburukan kitabu dow konso, nka ka kapa ni kitabu dow ye, a togo be yi; o le be o da ke moggo wooro ye.

¹⁸ Mogo tan ni kelennan kera Azareli ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

¹⁹ Mogo tan ni flanan kera Hasabiya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²⁰ Mogo tan ni sabanan kera Subaheli ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²¹ Mogo tan ni naaninan kera Matitiya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²² Mogo tan ni loorunan kera Yeremoti ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²³ Mogo tan ni wooronan kera Hananiya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²⁴ Mogo tan ni wolonflanan kera Yosibekasa ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²⁵ Mogo tan ni seeginan kera Hanani ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²⁶ Mogo tan ni konontonnan kera Maloti ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²⁷ Mogo mugannan kera Eliyata ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²⁸ Mogo mugan ni kelennan kera Hotiri ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²⁹ Mogo mugan ni flanan kera Gidaliti ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

³⁰ Mogo mugan ni sabanan kera Mahaziyoti ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

³¹ Mogo mugan ni naaninan kera Romamiti Ezeri ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

26

Alabatosoba donda korosibagaw

¹ Alabatosoba donda korosibagaw ta jenkuruw le ye nin ye:

Meselemiya tun be Kore ta mogow ta jenkuru ra; ale tun ye Kore ta duruja do ye, a tun be Asafu ta gba ra.

² Meselemiya dence folo tun ye Jakariya ye, a flanan tun ye Yediyaheli ye, a sabanan tun ye Zebadiya ye, a naaninan tun ye Yatiniyeli ye,

³ a loorunan tun ye Elamu ye, a wooronan tun ye Yohanan ye, a wolonflanan tun ye Eliyonayi ye.

⁴ Obedi Edomu dence folo tun ye Semaya ye, a flanan tun ye Yozabadi ye, a sabanan tun ye Yoha ye, a naaninan tun ye Sakari ye, a loorunan tun ye Netaneheli ye,

⁵ a wooronan tun ye Amiyeli ye, a wolonflanan tun ye Isakari ye, a seeginan tun ye Pehulitayi ye. Ala tun ka baraka don Obedi Edomu na.

⁶ A dence Semaya ka dence dow soru; olugu kera o ta gbaw kuntigiw ye, sabu ce jagbelen barakamanw tun lo.

⁷ Semaya dencew tun ye Otini ye, ani Refaheli, ani Obedi, ani Elizabadi, ani o balema tow, min ye Elihu ni Samakiya ye; olugu fana tun ye ce jagbelen barakamanw le ye.

⁸ Olugu bee tun ye Obedi Edomu ta durujaw ye, ani o dencew, ani o balemaw; o bee tun ye ce jagbelen barakamanw le ye, baara fanga tun be o ra. O tun be ce biwooro ni fla.

⁹ Meselemiya dencew, ani a balemaw tun ye ce jagbelen barakamanw ye; o tun be ce tan ni seegi.

¹⁰ Hosa min tun ye Merari ta duruja do ye, ale fana ka dencew soro; a dence min ye Simiri ye, ale kera tow ta namogo ye; a face k'a ke o namogo ye, k'a soro a tun te dence folo ye.

¹¹ Hilikiya kera flanan ye, Tebaliya kera sabanan ye, Jakariya kera naaninan ye. Hosa dencew, ani a balemaw bee lajennin tun ye ce tan ni saba.

¹² Alabatosoba donda korosibagaw tun taranna, jenkuru bee ni a namogo. O bee tun be Alabatosoba baara ke i n'a fo o balema tow tun b'a ke cogo min na.

¹³ O ka gbaw bee togo fo Ala ja koro, gba fitini fara gbaba kan, k'a fle Ala bena gba min yira ka ben donda min ma, k'a ke o donda korosibaga ye.

¹⁴ Ayiwa, Ala k'a ke Selemiya ta mogow togo benna tereboyanfan ta donda le ma. O k'a dence Jakariya fana togo fo Ala ja koro; ale tun ye masace ladibaga hakiriman do le ye. Ala k'a ke ale togo benna sahiliyanfan donda le ma.

¹⁵ Obedi Edomu togo benna woroduguyanfan donda ma. A dencew ta togow benna fenmarayorow le ma.

¹⁶ Supimu ni Hosa, olugu ta togow benna terebenyanfan donda ma, min ye Saleketi donda ye; a nasinnin be tintin sira ma.

O jenkuru minw tun blara yorow korosiri kama, olugu tarancogo le ye nin ye:

¹⁷ Min ye tereboyanfan donda ye, Levi ta mogo ce woro le tun be o yoro korosi lon o lon. Ce naani tun be sahiliyanfan ta donda korosi lon o lon. Ce naani tun be woroduguyanfan ta donda korosi lon o lon; ce naani min tun be fenmarayorow korosi, o tun ka olugu taran ka o bla yoro fla ra.

¹⁸ Min ye lukonoyoro terebenyanfan ye, ce naani tun be sirabayanfan donda korosira, ce fla tun be lukonoyoro yere korosira.

¹⁹ Dakorosibagaw ta jenkuruw tun be o cogo le ra; olugu tun ye Kore ta mogow, ani Merari ta mogow le ye.

Levi ta mogow ta baara tow

²⁰ Levi* ta mogo dow fana le tun ye Alabatosoba ta naforow korosibagaw ye, ani Ala ta fen saninmanw; Ahiya tun ye o mogow do ye.

²¹ Olugu le tun ye Ladan ta durujaw ye; o tun ye Gerison ta mogow ye; kuntigiw tun lo. Yeyeli fana tun be o mogow ra,

²² ani a dencew, minw tun ye Zetamu ni a balemace Yoweli ye. Matigi Ala ta batoso naforo tun karifara olugu le ma.

²³ Amuramu, ani Isari, ani Heburon, ani Uziyeli ta mogow ra,

²⁴ Sebuweli le tun ye naforo korosibagaw kuntigi ye. Ale tun ye Musa dence Gerisumu ta duruja do le ye.

²⁵ A balemaw tun ye Eliyezeri ta durujaw ye; Eliyezeri dence tun ye Rehabiya ye, o dence tun ye Ezayi ye, o dence tun ye Yoram ye, o dence tun ye Zikiri ye, o dence tun ye Selomiti ye.

²⁶ Masace Dawuda, ani gbatigiw, ani kerekuntigi minw tun be ce waga kelen kelen kunna, ani minw tun be ce keme keme kunna, ani kerekejama kuntigiw tun ka o naforo minw di Ala ma, Selomiti ni a balemaw le tun sigira o naforo bee kunna.

²⁷ O tun ka naforo minw mina o juguw ra kere ra, o tun ka do bo o le ra, k'a bla danna Matigi Ala ta batoso lalagari kama.

²⁸ Flerikebaga Samawilu, ani Kisi dence Sawuli, ani Neri dence Abineri, ani Seruya dence Yohabu tun ka fen minw di Ala ma, ani mogo minw bee tun ka fen do di Ala ma, Selomiti ni a balemaw le tun ye o fenw bee korosibagaw ye.

²⁹ Isari ta mogow ra, Kenaniya ni a dencew le tun ye Izirayeli jamana konanabogaw ye; olugu le tun ye fagamaw, ani kititigebagaw ye.

³⁰ Heburon ta mogow ra, Hasabiya ni a balemaw, minw tun ye ce barakamanw ye, olugu le tun be Matigi Ala ta baaraw, ani masace ta baaraw bee korosibagaw ye Izirayeli, Zuriden ba terebenyanfan na. O tun ye ce waga kelen ni ce keme wolonfla (1 700).

³¹ Min ye Heburon ta mogow ye, Yeriya le tun ye olugu ta namogo ye, ka kana ni o bemaw ta buruju kitabu ye. Dawuda ta masaya san binaaninan na, o ka o togow fle buruju kitabu w konon; o k'a ye ko ce barakaman dow tun be Heburon ta mogow fana ra Yazeri, Galadi mara ra.

³² Yeriya ta somogow tun ye ce barakaman waga fla ni keme wolonfla (2 700), minw tun ye gbatigiw ye; Masace Dawuda ka olugu sigi Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta gba tarance mogow kunna, janko o ye Ala ta baara ta kow, ani masace yere ta kow bee janabo o mogow ye.

27

Kerekejama kuntigiw

¹ Izirayelimogo minw tun ye gbatigiw ye, ani kerekuntigi minw tun be ce waga kelen kelen kunna, ani minw tun be ce keme keme kunna, ani namogo minw tun be masace deme kerekejamaw ta kow ra, olugu togow le ye nin ye. O ta jenkuruw tun be baara ke karo kelen kelen ka jogon son. Ce waga mugan ni naani (24 000) le tun be jenkuruw bee kelen kelen na.

² Zabidiyeli dence Yasobehamu le tun ye jenkuru folo namogo ye; olugu le tun be baara ke karo folo ra. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

³ Ale tun ye Peresi dence do le ye. Kerekejama minw tun ka kan ka baara ke karo folo ra, ale le tun be o kerekejamaw kuntigiw bee kunna.

⁴ Jenkuru min tun be baara ke karo flanan na, Ahoyikace Dodayi le tun ye o jenkuru kuntigi folo ye. Mikiloti le tun ye o jenkuru kuntigi flanan ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

⁵ Kerekejama sabanan ta namogo tun ye sarakalasebaga* Yehoyada dence Benaya ye; ale le tun ye o kuntigi ye. Olugu le tun be baara ke karo sabanan na. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

⁶ O Benaya togo tun ye o kerekeden bisaba do le ye; ale le tun ye o ce bisaba kuntigi ye fana. A dence Amazabadi fana tun ye a ta jenkuru mogo do ye.

⁷ Kuntigi naaninan, min tun be karo naaninan ta jenkuru kunna, o tun ye Yohabu balemace Asaheli ye. A dence Zebadiya le tun gbanna a ra. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

⁸ Kuntigi loorunan, min tun be karo loorunan ta jenkuru kunna, o tun ye kuntigi Samehuti ye, min be bo Isira. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

⁹ Kuntigi woronnan, min tun be karo woronnan ta jenkuru kunna, o tun ye Ikesi dence Ira ye, min be bo Tekoha. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹⁰ Kuntigi wolonflanan, min tun be karo wolonflanan ta jenkuru kunna, o tun ye Pelonikace Helesi ye; ale tun ye Efirayimu ta mogo do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹¹ Kuntigi seeginan, min tun be karo seeginan ta jenkuru kunna, o tun ye Husatikace Sibekayi ye, min tun ye Zera ta mogo do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹² Kuntigi konontonnan, min tun be karo konontonnan ta jenkuru kunna, o tun ye Abiyzeri ye, min be bo Anatoti; ale tun ye Boniyaminu ta mogo do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹³ Kuntigi tannan, min tun be karo tannan ta jenkuru kunna, o tun ye Maharayi ye, min be bo Netofa, ale tun ye Zera ta mogo do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹⁴ Kuntigi tan ni kelennan, min tun be karo tan ni kelennan ta jenkuru kunna, o tun ye Benaya ye, min be bo Piraton; ale fana tun ye Efirayimu ta mogo do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹⁵ Kuntigi tan ni flanan min tun be karo tan ni flanan ta jenkuru kunna, o tun ye Helidayi ye, min be bo Netofa, ale tun ye Otiniyeli ta mogo do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

Izirayeli kuntigiw

¹⁶ Izirayelimogow ta maraw ta kuntigiw fle nin ye:

Ruben ta mogow ta kuntigi tun ye Zikiri dence Eliyezeri ye.

Simeyon ta mogow ta kuntigi tun ye Mahaka dence Sefatiya ye.

¹⁷ Levi ta mogow ta kuntigi tun ye Kemuheli dence Hasabiya ye.

Haruna ta mogow ta kuntigi tun ye Sadoki ye.

¹⁸ Zuda ta mogow ta kuntigi tun ye Elihu ye; ale tun ye Dawuda balemace do ye.

Isakari ta mogow ta kuntigi tun ye Mikayilu dence Omiri ye.

¹⁹ Zabulon ta mogow ta kuntigi tun ye Abidiyasi dence Isimaya ye.

Nefitali ta mogow ta kuntigi tun ye Aziriyeli dence Yeremoti ye.

²⁰ Efirayimu ta durujaw ta kuntigi tun ye Azaziya dence Hoze ye.

Manase ta gba tarance mogow ta kuntigi tun ye Pedaya dence Yoweli ye.

²¹ Manase ta gba tarance min be Galadi, olugu ta mogow ta kuntigi tun ye Jakariya dence Ido ye.

Boniyaminu ta mogow ta kuntigi tun ye Abineri dence Yahasiyeli ye.

²² Dan ta mogow ta kuntigi tun ye Yerohamu dence Azareli ye.

Izirayelimogow ta maraw ta kuntigiw le tun ye olugu ye.

²³ Ceden min o min si tun ma teme san mugan kan, Dawuda tun ma olugu si jate, sabu Matigi Ala tun k'a fo ko a bena Izirayelimogow caya i ko sankolo lolow.

²⁴ Seruya dence Yohabu tun ka jateri damina, nka a tun m'a laban, sabu Matigi Ala tun dimina Izirayelimogow koro o jateri koson. O ra, o mogo jateninw daw ma sebe masace Dawuda ta kibaroya kitabuwa konso.

Masace ta fenmarabagaw

²⁵ Adiyeli dence Azimaveti le tun ye masace ta naforo konaw namogo ye.

Naforo minw tun maranin be kongosow ra, ani dugubaw ra, ani dugumisennw na, ani sankasojanw konso, Oziyasi dence Yonatan le tun ye o naforow kow namogo ye.

²⁶ Baaraden minw tun be sene ke kongo konso, Kelubu dence Eziri le tun ye o kow namogo ye.

²⁷ Simeyi, min be bo Rama, ale le tun ye rezenforow ta kow namogo ye.

Rezenji minw maranin tun be rezenforow ra, Zabidi min be bo Sefamu, ale le tun ye o kow namogo ye.

²⁸ Oliviyesunw, ani sikomorisun minw tun be jamana dugumayanfan na, Baali Hanani min be bo Gederi, ale le tun ye o yiriw ta kow namogo ye.

Yohasi le tun ye turu marayorow ta kow namogo ye.

²⁹ Misi minw tun be Saron beganmarayorow ra, Sitirayi, min be bo Saron, ale le tun ye o kow namogo ye.

Misi minw tun be kenegbeyorow ra, Adilayi dence Safati le tun ye o kow namogo ye.

³⁰ Obili min tun ye Sumayila ta mogo do ye, ale le tun ye jogomew korosibagaw ta namogo ye.

Yedeya min tun be bo Meronoti, ale le tun ye falimusow korosibagaw ta namogo ye.

³¹ Yazizi min tun ye Hagirika ye, ale le tun ye sagakuruw, ani bakuruw korosibagaw ta namogo ye.

Ayiwa, o mogow bee le tun ye masace Dawuda ta borofenw kow namogow ye.

Masace ladibagaw

³² Yonatan min tun ye Dawuda belence ye, ale tun ye masace ladibaga ye; mogo hakiritigiba tun lo. Ale le tun ye masace ta seberikebaga; ale le fana tun ye masace dencew karanbaga ye, ale ni Hakimoni dence Yeyeli.

³³ Ahitofeli fana tun ye masace ladibaga do ye. Arikikace Husayi, ale tun ye masace tericesobe ye.

³⁴ Benaya dence Yehoyada le nana sigi Ahitofeli no ra, ale ni Abiyatari. Yohabu le tun ye kerekejama kuntigiba ye.

28

Dawuda k'a dence ladi Alabatosoba lori ko ra

¹ Dawuda ka Izirayeli jamana namogow bee lajen Zeruzalemu, ani a maraw ta kuntigiw, ani masace ta baaradenw kuntigiw, ani kerekuntigi minw be ce waga kelen kelen kunna, ani minw be ce keme keme kunna, ani a ta fenmarabagaw kuntigiw, ani masace ni a dencew ta beganmarabagaw kuntigiw, ani masaso ta fagamaw, ani kerekecefariw, ani ce barakamanw bee.

² O ko, masace Dawuda wurira ka lo a sen fla kan, k'a fo o ye ko: «Ne balemaw, ani ne ta mogow, aw ye ne lamen. A tun be ne jusu ra ka so do lo, min be se ka ke Matigi Ala ta jennogonya kesu* blayoro ye, ani ka ke an ta Ala ta senblayoro ye. Ne tun be ne yere labenna o baara le kama.

³ Nka Ala k'a fo ne ye ko: «Ele man kan ka so lo ne togo ra, sabu ele ye kerekebaga le ye; i ka mogow faga.»

⁴ «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka ne panawoloma ne face ta somogow bee ce ra, ka ne ke Izirayeli masace ye tuma bee; sabu a ka Zuda ta gba le panawoloma k'a sigi gba tow kunna. O ko, a ka ne face ta gba panawoloma ka bo Zuda ta gba ra; o ko, a sonna ka ne panawoloma ka bo ne face dence tow ra, ka ne sigi masaya ra Izirayeli jamana bee kunna.

⁵ Matigi Ala ka dence caman di ne ma fana; nka ne dencew bee ra, a ka ne dence Sulemani le panawoloma k'a sigi Matigi Ala ta masaya ra Izirayeli jamana kunna.

⁶ «A k'a fo ne ye ko: «I dence Sulemani le bena ne ta batoso ni a lukene lo, sabu ne k'a panawoloma k'a ke ne dence ye; ne yere le bena ke a face ye.

⁷ Ni a jijara ka ne ta kumaw, ani ne ta kolatigeninw sira tagama i n'a fo a b'a kera cogo min na bi, ne bena a ta masaya sabati wagati bee.»

⁸ Ayiwa, sisan Izirayelimogow bee lajennin pa na, min ye Matigi Ala ta jama ye, ani an ta Ala min be aw lamenna, ale pa na, ne b'a fe ko aw ye Matigi Ala, aw ta Ala ta kumaw bee lamen, k'a sira tagama ka pa, janko nin jamanapuman ye ke aw ta ye, ani aw den minw bena na aw ko fe, a ye to olugu fe cen ye wagati bee.

⁹ «Ele Sulemani, ne dence, i ka kan ka tugu i face ta Ala le ko, k'a bato ni i jusukun bee ye, ni naninyapuman ye, sabu Matigi Ala be mogo jusukunnakow bee segesege; ko o ko be mogo ta miiriya ra, a be o bee lon. Ni i ka tugu a ko, a bena a yere yira i ra; nka ni i ka bo a ko, ale fana bena ban i ra pewu.

¹⁰ I ka kan k'a lon sisan ko Matigi Ala ka i panawoloma, janko i ye so do lo, min be ke a ta yoro saninman ye. O ra, i jija, ka baara ke.»

Dawuda ka Alabatoso lcogo yira Sulemani na

¹¹ Dawuda ka Alabatosoba bolon ni a sow tagamasiyenw ke k'a di a dence Sulemani ma, ani a naforomarayorow, ani a sankasobonw, ani a bonkonow, ani jenpogonya kesu* datugunan ta bon.

¹² Fen o fen tun be a ta miiriya ra Matigi Ala ta batoso lukene ko ra, ani a kerefebonw, ani Alabatosoba ta naforomarayorow, ani fen saninmanw blayorow, a ka o bee tagamasiyen ke k'a di a ma.

¹³ A ka sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogow ta jenkuruw yira a ra, ani baara o baara tun ka kan ka ke Matigi Ala ta so konow, ani Matigi Ala ta so ta baarakeminanw bee.

¹⁴ Fen o fen tun ka kan ka lalaga ni sanin ye, ni a ka ke baara o baara kama, a ka o fenw bee ta sanin hakeya yira a ra; fen o fen tun ka kan ka lalaga ni warigbe ye, ni a ka ke baara o baara kama, a ka o warigbe hakeya yira a ra,

¹⁵ ani fitinablanan saninlamanw ni o ta fitinadagaw ta sanin hakeya, ani fitinablanan bee kelen kelen ni a fitinadagaw ta sanin hakeya, ani warigbe fitinablanan bee kelen kelen ni a ta fitinadagaw ta warigbe hakeya, ka kapa ni fitinablanan bee ta baara ye,

¹⁶ ani sarakaburuw ta tabali bee kelen kelen ta sanin hakeya, ani warigbe tabaliw ta warigbe hakeya,

¹⁷ ani sogosogonanw ni tasaw ni daga minw tun ka kan ka ke ni sanin yereworo ye, olugu ta sanin hakeya, ani sanin setiw bee kelen kelen ta sanin hakeya, ani warigbe setiw bee kelen kelen ta warigbe hakeya,

¹⁸ ani wusunanjefen ta sanin hakeya, o min ka kan ka lalaga ni sanin yereworo ye, ani seruben meleke* saninlaman bisigiyaw be wotoro min konow, o seruben minw ka o kamanw yangan ka Matigi Ala ta jenpogonya kesu datugu.

¹⁹ Dawuda ko: «Matigi Ala yere boro le ka nin fenw bee sebe, janko baara o baara ka kan ka ke ka kapa ni nin fenw bisigiyaw ye, ne ye hakiri sorow ka o bee faamu.»

²⁰ Ayiwa, Dawuda k'a fo a dence Sulemani ye tuun ko: «I jija, i ye i ja gbeleya ka baara ke. I kana siran, i kana i fari faga, sabu Masa Ala, ne ta Ala bena ke ni i ye. A tena a boro bo i korow, a fana tena i to i kelen na, fo ka taga Matigi Ala ta so ta baaraw bee ban.

²¹ «Ayiwa, sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow ta jenkuruw ye nin ye, olugu labenna Ala ta so ta baaraw bee kama, ani baaraden minw bee sonna baara ma, minw be se baara suguya bee ra, ani kuntigiw, ani jama bee; ni i ka min fo, o bena o le ke.»

29

Mogow ka o borofenw di Alabatoso lori kama

¹ Masace Dawuda k'a fo jama bee lajennin ye ko: «Ala ka ne dence Sulemani min kelen janawoloma, ale belen ye den le ye, a ma deri nin baara pogon na fana, k'a sorow baaraba lo, sabu nin so te mogow ta ye, Masa Ala ta lo.

² Ne koni ka ne seko bee ke ka ne ta Ala ta so ta minanw laben: baara min ka kan ka ke ni sanin ye, o be ke ni sanin ye, min ka kan ka ke ni warigbe ye, o be ke ni warigbe ye, min ka kan ka ke ni siranegbe ye, o be ke ni siranegbe ye, min ka kan ka ke ni negfin ye, o be ke ni negfin ye, min ka kan ka ke ni yiri ye, o be ke ni yiri ye; onikisi lulu fana be yi, ani lulu minw bena don bon kogow ra, ani lulu finman, ani lulu cepuman suguya bee, ani kabakuru gbeman cepuman camanba.

³ Ka fara o bee kan, Ala ta so kanuya koson, ne yere ta naforo, a sanin ni a warigbe, ne be o di ne ta Ala ta so lori kama, ka o fara fen tow bee kan, ne ka minw laben ka ban Ala ta so saninman koson;

⁴ ne be Ofiri sanin toni keme di, ani warigbe yereworo toni keme fla ni bilooru, ka o lala so kogow kan;

⁵ baara minw ka kan ka ke ni sanin ye, o be ke ni sanin ye, minw ka kan ka ke ni warigbe ye, o be ke ni warigbe ye, ani baaradenw bena baara minw bee ke. Ayiwa, jon le b'a fe k'a borofen di bi a yere sago ma ni a jusukun bee ye Matigi Ala ta baara koson?»

⁶ Ayiwa, gbatigiw, ani Izirayeli ta maraw ta kuntigiw, ani kerekuntigi minw be ce waga kelen kelen kunna, ani minw be ce keme keme kunna, ani masace ta baaraden kuntigiw, olugu bee ka o borofenw di o yere sago ma.

⁷ O ka sanin toni keme ni biwolonfla di, ani sanin kise waga tan, ani warigbe toni keme saba ni doonin, ani siranegbe toni keme wooro jogonna, ani negefin toni waga saba ni doonin.

⁸ Luluw tun be minw fana fe, olugu ka o bla Matigi Ala ta so naforoblayoro ra; Yeyeli min tun ye Gerison ta mogodo ye, ale le tun ye o naforow marabaga ye.

⁹ Jama tun ka o fen minw di o yere sago ma, o ko ka o yere jusu diya, sabu o tun ka o fenw di o yere sago le ma ni o jusukun bee ye Matigi Ala ma. O ko ka masace Dawuda yere jusu diya kosebe.

Dawuda ta Aladaari

¹⁰ Ayiwa, Dawuda ka baraka la Matigi Ala ye jama bee lajennin na na; Dawuda ko: «An be baraka la i ye wagati bee, ani tuma bee, Matigi Ala, an fa Izirayeli ta Ala,

¹¹ Matigi Ala, bonya ni sebgaya ni cerna, ani nooro ni fangatigiya ye ele le ta ye; sabu fen o fen be sankolo kono, ani dugukolo kan, o bee ye i ta ye, Matigi Ala.

Masaya fana ye ele le ta ye, Matigi Ala; ele le be fen bee kunna.

¹² Fentigiya ni bonya be bo ele le fe; ele le be fen bee kunna. Fanga ni sebgaya be ele le boro, ele boro le fana be se ka fen bee labonya, ka baraka don fen bee ra.

¹³ Sisan, an ta Ala, an be i fo, ka i tando i togo bonya koson;

¹⁴ sabu ne ye jon le ye, ani ne ta mogow ye jon le ye, ko an be se ka fen bo an yere ra k'a di i ma? Fen bee be bo ele le fe; an ka min di i ma, ele yere boro le ka o di an ma.

¹⁵ «An ye lonanw le ye i na koro, an ye temebagaw le ye, i n'a fo an bemaw bee tun be cogo min na.

An si teredaw be teme dugukolo kan i ko suma be teme cogo min na; jigiya te yi.

¹⁶ Matigi Ala, an ta Ala, an ka nin naforo caman minw bee lajen ko an be so lo i ye i togo saninman koson, ele yere boro le ka o fenw bee di an ma, a bee ye i yere ta le ye.

¹⁷ Ne ta Ala, ne k'a lon ko i be mogodo jusukun segesege, sabu jusukun terennin le ka di i ye. O koson ne ka nin fenw bee di i ma ne yere sago ma ni jusukun terennin le ye;

ne fana be nagari k'a ye ko sisan
i ta mogō minw be yan,
ko olugu fana ka o borofenw di i ma o yere sago ma.

¹⁸ Matigi Ala, an bemaw Iburahima,
ani Isiyaka, ani Izirayeli ta Ala,
a to nin naninyanuman
ani nin miiriya ye to i ta mogow jusukun na wagati bee,
k'a to i miiriya ye to o jusukun na.

¹⁹ A to ne dence Sulemani ye i ta kumaw
ani i ta ciw, ani i ta cefoninw bee sira tagama
ni a jusukun bee ye, k'a bee ke,
janko ne ka nin fenw bee laben masaso min lori kama,
a ye se ka o lo.»

Sulemani sigira masaya ra

²⁰ Dawuda k'a fo jama bee lajennin ye ko: «Aw ye baraka la Matigi Ala ye, aw ta Ala!» Jama bee ka baraka la Matigi Ala ye, o bemaw ta Ala. O ka o kinbiri gban ka o na biri dugu ma Matigi Ala na korō, ani masace na korō.

²¹ O ka ninsondiya sarakaw* bo, ka saraka jenitaw* bo Matigi Ala ye o lon dugusagbe; o ka misitoran waga kelen ke saraka ye, ani sagajigi waga kelen, ani sagaden waga kelen, a bee ni a ta rezenji saraka*; o ka saraka caman were bo Izirayelimogow bee ye.

²² O ka domuni ke ka min o lon na Matigi Ala na korō o jusu diyaninba. O ka Dawuda dence Sulemani sigi masaya ra a sinaga flanan na, ka turu ke a kun na Matigi Ala na korō, k'a ke o ta pamogo ye, ka Sadoki fana ke sarakalasebaga* ye.

²³ Sulemani sigira o cogo le ra Matigi Ala ta masasiginan kan, ka ke masace ye a face Dawuda no ra; a ta masaya fana diyara a ra. Izirayelimogow bee tun be a kan mina.

²⁴ Jamana pamogow, ani kerekedenw, hali masace Dawuda yere dence tow bee tun ka o yere majigi masace Sulemani ye.

²⁵ Matigi Ala ka bonyaba la Sulemani kan Izirayelimogow bee na korō; masace minw bee sigira masaya ra Izirayeli jamana ra a na fe, Matigi Ala k'a ta masaya dawula bonya ka teme olugu bee ta kan.

Masace Dawuda ta saya

²⁶ Ayiwa, Yese dence Dawuda tun sigira fanga ra Izirayeli jamana bee kunna.

²⁷ A ka san binaani le ke masaya ra Izirayeli jamana kunna. A ka san wolonfla ke Heburon, ka san bisaba ni saba ke Zeruzalemu.

²⁸ A korora hera ra, ka koroya fo ka sijan sorō, ani naforo ni bonya. A dence Sulemani sigira masaya ra a no ra.

²⁹ Masace Dawuda ta kewalew bee, k'a ta a damina ra, ka taga a bla a laban na, o bee sebenin be flerikebaga Samawilu ta sebew konō, ani cira Natan ta sebew, ani flerikebaga Gadi ta sebew.

³⁰ A ta masaya ta wagati ta kow bee, ani a ta cefariya, ani fen o fen kera a yere ra, ani Izirayeli jamana ra, ani min kera jamana tow ra, o bee sebera yi.

KIBAROYAW TA KITABU FLANAN **Kitabu faamucogo**

Kibaroyaw ta kitabu flanan tugura a kitabu fɔlɔ ra; a ni kitabu fɔlɔ seɓecogo kera kelen ye. Kibaroyaw ta kitabu flanan be masace Sulemani ta masaya wagati ta kow fɔ an ye, ani Yerobohamu ka jamana sahiliyanfan mɔgow lamuruti cogo min na, ka wuri masace Sulemani dence Robohamu kama. O ko, a be Zuda mara ta masacew ta kow fana fɔ an ye. Kitabu laban na, an b'a ye ko Babilonikaw nana Zeruzalemu dugu mina, k'a halaki, ka Zuda mara mɔgow mina ka taga ni o ye Babiloni. Nka o ko fe, masace Sirusi nana Izirayelimɔgow labla, ko o ye seko Zeruzalemu.

An b'a ye ko masace Ezekiyasi ni masace Yoziyasi kera masaceɗumanw ye, sabu o ka Matigi Ala ta sariyaw sira tagama, ka Alapasiran don jamanadenw jusukun na, ka hera ladon jamana kɔnɔ o ta wagati ra.

Kitabu kɔnɔkow

Masace Sulemani ta masaya damina (1.1-17)

Masace Sulemani ka Alabatosoba lo (2.1-7.10)

Masace Sulemani ta masaya laban (7.11-9.31)

Jamana sahiliyanfan mɔgow ta murutiri (10.1-19)

Zuda mara ta masacew ta ko (11.1-36.12)

Zeruzalemu dugu minako (36.13-23)

Ala ka hakiritigiyaba di Masace Sulemani ma (Masacew fɔlɔ 3.4-15)

¹ Ayiwa, Dawuda dence Sulemani ta masaya sabatira a boro kosebe, sabu Matigi Ala, a ta Ala tun be ni a ye. O kɔnɔ Ala ka baraka don a ta masaya ra kosebe.

² Sulemani kumana Izirayeli jama bee fe: kerekuntigi minw be ce waga kelen kelen kunna, ani minw be ce keme keme kunna, ani kititigebagaw, ani Izirayeli jamana jamogo tow bee, ani a gbatigiw.

³ Sulemani tagara ni o jama bee ye Gabahon kongori yoro ra, sabu Matigi Ala ta baarden Musa tun ka o Nɔgonkunben fanibon* min lalaga kongokolon kɔnɔ, o fanibon tun be Gabahon le.

⁴ Nka Dawuda tun ka Ala ta jenɔgonɔnya kesu yere ta ka bo Kiriyati Yeharimu, ka taga ni a ye Zeruzalemu; a tun ka fanibon min lalaga ka o ke a blayoro ye, a tun tagara a bla o yoro le ra.

⁵ Huru dence Uri, o dence Betisaleli tun ka sarakajenifen siranegeraman min lalaga, o sarakajenifen fana tun be Gabahon, Matigi Ala ta fanibon na fe. O ra, Sulemani ni jama bee tagara yi, ka taga Matigi Ala bato.

⁶ Sulemani yelenna ka taga o sarakajenifen siranegeraman koro, Matigi Ala na koro, Nɔgonkunben fanibon* kɔnɔ; a ka began waga kelen ke saraka jenita* ye, ka o di Ala ma.

⁷ O lon su fe, Ala k'a yere yira Sulemani na, k'a fɔ a ye ko: «I b'a fe ne ye fen min di i ma, o fɔ!»

⁸ Sulemani ka Ala jaabi ko: «I ka kopumanba ke ne face Dawuda ye, ka ne sigi masaya ra a no ra.

⁹ O ra, Masa Ala, i ka layiri min ta ne face Dawuda ye, a to o ye dafa, sabu i ka ne sigi masaya ra mogo minw kunna, o mogo ka ca i ko dugukolo buguri.

¹⁰ O ra, hakiritigiya ni lonniya di ne ma, janko ne ye ne tagamacogo lon nin mogo na koro. Ni o te, jon le be se ka i ta mogo mara, ka nin jama camanba nin mara?»

¹¹ Ala k'a fɔ Sulemani ye ko: «Ayiwa, i n'a fɔ o miiriya le bɛ i jusu ra, i m'a jini ko i borofɛnw le ye caya, i ma naforo le daari, walama bonya, walama i juguw ta saya, i yɛrɛ ma sijan le daari, fɔ hakiritigiya ni lɔnniya, janko ka ne ta mɔgɔw mara, ne ka i sigi masaya ra minw kunna,

¹² o ra, hakiritigiya ni lɔnniya bɛna di i ma. O dɔrɔn tɛ, ne bɛna i borofɛnw fana caya, ka naforo di i ma, ka i bonya; masacɛ minw tɛmɛna i ja fɛ, ani minw bɛna na i kɔ fɛ, olugu si tɛna i ta jɔgɔn sɔrɔ.»

¹³ Sulemani bɔra Nɔgɔnkunbɛn fanibon* ja fɛ, Gabahɔn kongori kan, ka sekɔ ka taga Zeruzalemu. A sigira masaya ra Izirayɛli jamana kunna.

Sulemani ta naforotigiya

(Masacɛw fɔlɔ 10.26-29; Kibaroyaw flanan 9.25-28)

¹⁴ Masacɛ Sulemani ka sowotorow, ani sowotorotigi dɔw jini; sowotoro waga kelen ni kɛmɛ naani (1 400) tun b'a fɛ, ani sowotorotigi waga tan ni fla (12 000). A ka dɔw bla sowotoromaraduguw ra, ka dɔw bla Zeruzalemu, masacɛ yɛrɛ kɔrɔ.

¹⁵ Masacɛ Sulemani ka warigbɛ ni sanin caya Zeruzalemu, fɔ k'a kɛ i ko bɛrɛkoro. Sɛdirisunw fana cayara jamana kɔnɔ, fɔ k'a kɛ i ko sikomɔrisun minw bɛ jamana dugumayanfan na.

¹⁶ Masacɛ Sulemani ta sow tun bɛ bɔ Misiran jamana ni Silisi jamana le ra. Masacɛ ta jagokebaga dɔw le tun bɛ taga o san ka na ni o ye.

¹⁷ O tun bɛ taga sowotorow ni so minw san Misiran ka na, o sowotoro kelen songo tun ye warigbɛ kɛmɛ wɔrɔrɔ; so kelen songo tun ye warigbɛ kɛmɛ ni bilooru. O tun bɛ na ni so dɔw ye, ka na o fiyeere Hetikaw ta masacɛw, ani Sirikaw ta masacɛw fana ma.

¹⁸ Ayiwa, Masacɛ Sulemani nana a fɔ ko o ye so dɔ lɔ Matigi Ala tɔgɔ ra, ani ka masaso dɔ lɔ ale yɛrɛ tɔgɔ ra.

2

Sulemani ka Alabatosoba lɔri ko fɔ Tiri masacɛ ye

(Masacɛw fɔlɔ 5.15-32)

¹ Sulemani ka cɛ waga biwolonfla (70 000) kɛ donitabagaw ye, ka cɛ waga biseegi (80 000) kɛ kabakurulesɛbagaw ye kuruw ra, ka cɛ waga saba ni kɛmɛ wɔrɔrɔ (3 600) kɛ o kuntigiw ye.

² A ka cira bla Tiri masacɛ Huramu ma k'a fɔ a ye ko: «I ka min kɛ ne face Dawuda ye, ka sɛdiriyiriw ci a ma k'a ta sibon lɔ, o jɔgɔn fana kɛ ne ye.

³ Ne bɛ so dɔ le lɔra Matigi Ala tɔgɔ ra, ne ta Ala, k'a kɛ a batoyɔrɔ ye, janko ka wusunɔn kasadiman don a ye, ka burusarakaw bɔ a ye wagati bɛɛ, ka saraka jɛnitaw* bɔ, sɔgɔma ni wula fɛ, ani Nɛnɛkirilonw* na, ani karokura janagbew ra, ani Matigi Ala, an ta Ala ta janagbew bɛɛ ra, i n'a fɔ a ka kan ka kɛ Izirayɛli jamana ra tuma bɛɛ cogo min na.

⁴ Ne b'a fɛ ka so min lɔ, o so bɛna kɛ so belebeleba le ye, sabu an ta Ala le ka bon ni alaw bɛɛ ye.

⁵ Nka jɔn le bɛ se ka so lɔ Ala ye sa? Sankolo ni a bonya bɛɛ tɛ se ka Ala min labɔ, ne ye jɔn le ye ka na a fɔ ko ne bɛ so lɔra o ye? Ne kɔni bɛ se ka yɔrɔ dɔ le lalaga a ye dɔrɔn ka wusunɔn don a ye.

⁶ «O ra, sisan, ne b'a fɛ i ye mɔgɔ hakimɔn dɔ ci ne ma, min bɛ se ka sanin, ani warigbɛ, ani siranɛgɛ, ani nɛgɛfin baara kɛ ka ja, ani min bɛ se ka fani don gala ra k'a kɛ fani wulenman bisigiw ye, walama a wulenmanw yɛrɛ, walama a bulamanw, ani min bɛ se ka yiri, walama kabakuru lɛsɛ k'a kɛ fɛn dɔw bisigiya ye. A bɛna baara kɛ ni ne yɛrɛ ta mɔgɔ hakimɔn w ye, minw bɛ ne fɛ yan Zeruzalemu, ani Zuda mara yɔrɔ tow ra, ne face Dawuda tun ka minw jini ka bla.

⁷ Sɛdiriyiriw, ani sipɛɛsiyiriw, ani santaliyiri dɔw fana tige Liban, ka o ci ne ma, sabu ne k'a lɔn ko i ta baaradenw bɛ se Liban yiriw tigɛcogo ra kɛɛbɛ. Ne ta baaradenw fana bɛna taga fara i ta baaradenw kan.

⁸ O ye yiri caman tige ne ye, sabu ne bɛna so min lɔ, o bɛna kɛ so belebeleba pumanman le ye.

⁹ I ta baaraden minw bɛna yiri ben, ani ka yiri tige, ne bɛna simankise susunin tɔni waga wɔɔɔ (6 000), ani ɔrize tɔni waga wɔɔɔ (6 000), ani rɛzɛnji litiri waga kɛmɛ kɔnɔntɔn (900 000), ani turu litiri waga kɛmɛ kɔnɔntɔn (900 000) di olugu ma.»

¹⁰ Tiri masacɛ Huramu ka sɛbɛ dɔ ci Sulemani ma k'a jaabi ko: «Matigi Ala bɛ a ta mɔɔɔw kanu, o kɔsɔn a ka i kɛ o ta masacɛ ye.»

¹¹ Huramu k'a fɔ tuun ko: «Matigi Ala baraka, Izirayeli ta Ala, ale min ka sankolo ni dugukolo dan; a ka dence hakirman le di masacɛ Dawuda ma, min bɛ ko lɔn, ani min bɛ ko faamu, min bɛna so lɔ Matigi Ala ye, ka masaso lɔ a yɛɛ ye.

¹² «Ayiwa, ne bɛ cɛ hakirman dɔ blara ka taga i fɛ yi, min bɛ baara lɔn kɛɛbɛ; a tɔɔ ye ko Huramu Abi.

¹³ A bamuso ye Dan ta mɔɔɔ dɔ ta denmuso le ye. A face ye Tirika ye. A bɛ sanin ni warigbɛ ni siranɛɛ ni nɛɛfin ni kabakuru ni yiri ta baaraw lɔn kɛɛbɛ. A bɛ se ka faniw don gala ra k'a ja wulen, walama k'a kɛ bulaman ye. A ka lenfaniw, ani fani wulenmanw fana baaracogo lɔn. A bɛ se ka tagamasiyɛn suguya bɛɛ kɛ. Ni baara o baara yirara a ra, a bɛ o bɛɛ kɛ. A bɛna taga fara i yɛɛ ta baaradenw kan, ani ne matigicɛ, i face Dawuda ta baaradenw kan.

¹⁴ «Ayiwa, ne matigicɛ ka siman ni turu ni rɛzɛnji min ko fɔ, a ye o ci ka na.

¹⁵ I mako bɛ Liban yiri hakeya min o min na, anw kɔni bɛna o tige i ye. An bɛna o yiriw bla kɔɔji kan ka o sama ji kan ka taga se fɔ Zafa; o kɔ, i yɛɛ bɛna na o ta ka taga ni o ye Zeruzalemu.»

¹⁶ Ayiwa, lonan min o min tun bɛ Izirayeli jamana ra, Sulemani ka olugu bɛɛ jate tuun, a face Dawuda ta jateri kɔ fɛ. O jate benna mɔɔɔ waga kɛmɛ ni bilooru ni saba ni mɔɔɔ kɛmɛ wɔɔɔ ma (153 600).

¹⁷ Sulemani ka mɔɔɔ waga biwolonfla (70 000) bɔ o ra, ka olugu kɛ donitabagaw ye, ka mɔɔɔ waga biseegi (80 000) kɛ kabakurulesɛbagaw ye kuruw ra, ka mɔɔɔ waga saba ni kɛmɛ wɔɔɔ (3 600) bla o kunna ka o kɔɔsi janko o ye baara kɛ.

3

Alabatosoba lɔri (Masacɛw folɔ 6.1-38)

¹ Ayiwa, masacɛ Sulemani nana Matigi Ala ta so lɔri damina Zeruzalemu, Moriya kuru kan, Ala tun k'a yɛɛ yira a face Dawuda ra yɔɔ min na. Dawuda fana tun ka o yɔɔ le labɛn; o yɔɔ tun ye Yebusikacɛ ɔrinan ta simangbasikɛnɛ le ye.

² A ta masaya san naaninan, a karo flanan, o karo tere flanan le ra a ka so lɔri damina.

³ Sulemani tun ka Ala ta so bonya hakeya kɛ min ye, o flɛ nin ye: a k'a janya kɛ nɔngɔn* ja biwɔɔɔ, k'a bonya kɛ nɔngɔn ja mugan, ka kapa ni folɔfolɔ ta sumanikɛcogo ye.

⁴ Bolon min tun bɛ so ja fɛ, o janya tun ye nɔngɔn ja mugan; o ni bon bonya bɛɛ kɛra kelen ye; a lɔ tun ye nɔngɔn ja kɛmɛ ni mugan. Sulemani ka sanin yɛɛworo la a kɔnɔnɔyɔɔ bɛɛ kan.

⁵ A ka sipɛɛsiyiri la bonba yɛɛ kɔnɔnɔyɔɔ ra, ka sɔɔ ka sanin bɛɛ ra pumanman la o kan, ka tamarosun ni jɔɔkɔ dɔw tagamasiyɛn kɛ a kan k'a jɛɛɛn.

⁶ A ka luluw dondon so kogow ra k'a cɛpa. A sanin tun ye Parivayimu sanin le ye.

* 3:3 3.3 Nɔngɔn ja kelen bɛ se ka ben mɛɛɛɛ tarancɛ le ma.

⁷ A ka sanin la so fan bɛɛ ra: bonba, ani a yiriw, ani a dondaw, ani a kogow, ani a daw ta konw; o kɔ, o ka seruben melekew tagamasiyenw ke kogow kan.

⁸ O kɔ, a ka yɔrɔ saninmanba lɔ; a janya tun ye nɔngɔn na mugan, i ko so yere bonya, k'a bonya fana ke nɔngɔn na mugan. A ka sanin bɛɛ ra pumanman tɔni mugan la o yɔrɔ kan.

⁹ A pɔntiw gbiriya tun ye sanin garamu keme wɔrɔ. A ka sanin dɔ la bon sanfeyɔrɔ fana kan.

¹⁰ A ka seruben melekɛ fla tagamasiyen ke yɔrɔ saninmanba kɔnɔ, ka sanin la o kan.

¹¹ Seruben melekɛ fla bɛɛ kamanw janya tun ye nɔngɔn na mugan. Seruben melekɛ fɔlɔ ta kaman kelen tun ye nɔngɔn na looru; o kaman kun tun bɛ se fɔ so kogo dɔ ma; kama tɔ kelen fana tun ye nɔngɔn na looru; o kun tun bɛ se seruben flanan ta kaman kelen kun ma.

¹² Seruben melekɛ flanan fana ta kaman kelen tun ye nɔngɔn na looru; o kama kun fana tun bɛ se fɔ so kogo tɔ kelen ma; a kama tɔ kelen fana tun ye nɔngɔn na looru; o fana kun ni seruben melekɛ fɔlɔ ta kaman kelen kun tun ka pɔɔn bɛn.

¹³ O seruben melekew bɛɛ kamanw foninin janya tun ye nɔngɔn na mugan. O tun ka o lɔ o senw kan, ka o paw sin so kɔnɔnɔyɔrɔ ma.

¹⁴ A ka boncɛtigɛfani dan ni lɛn jese ye, a bulaman, ani a lomasaraman, ani wulenman; a ka seruben melekew tagamasiyenw fana ke a kan.

Samasen siranɛgeramanw (Masacɛw fɔlɔ 7.13-51)

¹⁵ A ka samasen fla lɔ so pafeyɔrɔ ra, ka o bɛɛ kelen kelen janya ke nɔngɔn na bisaba ni looru, ka datugunan dɔ sigi o samasenw bɛɛ kelen kelen kunna; o datugunan bɛɛ kelen kelen janya tun ye nɔngɔn na looru.

¹⁶ A ka sanin jɔrɔkɔ dɔw lalaga ka o bla samasenw kunna, k'a ke i n'a fɔ yɔrɔ saninman ta bɛ cogo min na. A ka gerenadi yiriden bisigiya keme lalaga ka o dondon saninjɔrɔkɔw ra.

¹⁷ A ka o samasenw lolɔ Alabatoso pafeyɔrɔ le ra, ka kelen lɔ so donda kininboroyanfan na, ka tɔ kelen lɔ a numanboroyanfan na; min bɛ kininboroyanfan fɛ a ka o tɔɔ la ko Yakini, ka numanboroyanfan ta tɔɔ la ko Bohazi†.

4

Sarakajenifen ni minanba lalagacogo

¹ Masacɛ Sulemani ka sarakajenifen dɔ lalaga ni siranɛge ye, k'a janya ke nɔngɔn* na mugan, k'a bonya fana ke nɔngɔn na mugan, k'a lɔ ke nɔngɔn na tan.

² O kɔ, a ka siranɛge yeele ka minanba koorinin lalaga. A kɔnɔ bonya tun ye nɔngɔn na tan, a lɔ tun ye nɔngɔn na looru, a lamini tun ye nɔngɔn na bisaba.

³ A ka misi dɔw bisigiya ke minanba jukɔrɔ k'a lamini, k'a ke sira fla; misi tan le tun bɛ nɔngɔn na kelen na, ka minanba bɛɛ lamini. A tun ka siranɛge yeele ka o misiw ni minanba bɛɛ le bɔ pɔɔn fɛ negekuturu kelen ye.

⁴ Minanba tun siginin bɛ misitoran siranɛgeraman tan ni fla le kan. Misitoran saba tun pasinna sahiliyanfan ma, saba tun pasinna terebenyanfan ma, saba tun pasinna woroduguyanfan ma, saba tun pasinna tereboyanfan ma. O bɛɛ kɔfeyɔrɔw tun sinna pɔɔn ma minanba jukɔrɔyɔrɔ ra.

⁵ Minanba ta nɛge bonya tun ye borotɛge pa kelen ye. A tun k'a da kuturu k'a ke i ko jifiye, i ko yirifiyeren bisigi. Litiri waga keme ni mugan (120 000) pɔɔn tun bɛ se ka don minanba kɔnɔ.

† 3:17 3.17 Yakini kɔrɔ ye ko: Ala bɛ baraka di; Bohazi kɔrɔ ye ko: fanga bɛ Ala le ra.

* 4:1 4.1 Nɔngɔn na kelen bɛ se ka bɛn mɛtɛrɛ tarance le ma.

⁶ A ka tasa tan lalaga; a ka looru bla kininboroyanfan fe, ka looru bla numanboroyanfan fe, ka o ke minankoyorow ye. O tun be saraka jenitaw* ta minanw ko o yoro le ra. Minanba koorinin ta ji tun blara sarakalasebagaw yere ta saninyari le kama.

*Alabatoso ta minan tow
(Masacew folo 7.40-41)*

⁷ A ka saninfitinadaga tan lalaga, ka kapa ni Ala ta cefonin ye; o ka o bla Alabatoso konso. O ka looru bla kininboroyanfan fe, ka looru bla numanboroyanfan fe.

⁸ A ka tabali tan lalaga ka o bla Alabatoso konso, ka looru bla kininboroyanfan fe, ka looru bla numanboroyanfan fe. O ka jifiye keme lalaga ni sanin ye.

⁹ A ka sarakalasebagaw ta lukene lo, ani lukeneba, ani lu dondaw, ka siranenge la a konw kan.

¹⁰ A ka minanba koorinin bla so kininboroyanfan fe, woroduguyanfan ni tereboyanfan ce.

¹¹ A ka negedagaw fana lalaga, ani buguricenaw, ani jifiyew.

A kera ten, masace Sulemani tun ka baara minw bee di Huramu ma Ala ta batoso ko ra, a ka o bee ke:

¹² samasen fla, ani a datugunan koorinin fla minw be bla samasen fla kunna, ani jo bisigi fla minw be bla samasenw sanfeyorow kan, samasenw kunna;

¹³ ani gerenadi yiriden bisigiya keme naani minw dulondulonnin be jo fla ra; yiriden sira fla tun be jo bee kelen kelen na, samasenw sanfeyoro kunna.

¹⁴ A ka wotorow fana lalaga, ani tasaba minw tun be wotorow konso;

¹⁵ ani minanba koorinin kelen, ani misitoran tan ni fla, minanba siginin be minw kan;

¹⁶ ani negedagaw, ani buguricenaw, ani sogosogonaw.

Huramu Abi tun ka o fen minw bee lalaga masace Sulemani ye, Matigi Ala ta batoso ta baara kama, o bee tun lalagara ni siranenge nugunin le ye.

¹⁷ Masace tun ko o ye o siranenge yeele bogo le ra, ka o fenw lalaga; o baara kera Zuriden kenegbe le ra, Sukoti dugu ni Sereda dugu ce.

¹⁸ Sulemani tun k'a to o ka o fenw lalaga k'a caya fo o ma se k'a siranenge hakeya jate tuun.

¹⁹ Masace Sulemani ka Ala ta batoso ta minan tow bee lalaga fana: sarakabonan saninlaman, ani sarakaburuw tun be bla tabali minw kan,

²⁰ ani fitinadagaw ni o ta fitinaw, minw lalagara ni sanin nugunin ye; o tun ka kan ka olugu mana ka kapa ni Ala ta cefonin ye yoro saninman ja fe;

²¹ ani yirifiyerenw bisigiyaw, ani fitinaw, ani tasuma lalaganan saninlamanw, min lalagara ni sanin berebere yereworo ye;

²² ani muruw, ani jifiyew, ani belenw, ani tasumabonanw, minw lalagara ni sanin nugunin ye, ani so kononoyoro ta kon min lalagara ni sanin ye, min be yoro saninmanba donda ra, ani min be Alabatoso yere donda ra.

5

*Jenpogonya kesu blara Alabatoso konso
(Masacew folo 8.1-13)*

¹ Ayiwa, masace Sulemani nana Matigi Ala ta batoso baaraw bee ke ka ban tuma min na, a face Dawuda tun ka fen minw bla danna Ala ye, warigbew, ani saninw, ani minan tow, a tagara o fenw bee bla Ala ta batoso naforoblayoro ra.

² O ko, masace Sulemani ka Izirayeli cekorobaw, ani maraw ta kuntigiw, ani a gbatigiw bee lajen Zeruzalemu, ka na Matigi Ala ta jenpogonya kesu* ta ka bo Dawuda ta masabonba* konso, min ye Siyon ye.

³ Izirayeli cew bɛɛ nana lajen masace Sulemani kɔrɔ, san karo wolonflanan na, panagbɛ wagati ra.

⁴ Izirayeli cekɔrɔbaw bɛɛ nana. Levi* ta mɔgow ka jɛnpɔgɔnya kɛsu ta.

⁵ O ka jɛnpɔgɔnya kɛsu ta, ani Nɔgɔnkunbɛn fanibon, ani fɛn saninman minw bɛɛ tun bɛ fanibon kɔnɔ. Sarakalasebagaw* ni Levi* ta mɔgow le ka o fɛnw ta ka taga.

⁶ Masace Sulemani, ani Izirayelimɔgo minw bɛɛ tun nana lajen a kɔrɔ, o bɛɛ tun bɛ jɛnpɔgɔnya kɛsu na fɛ; a cayakojugu fɛ, mɔgo ma se k'a jate k'a da lon.

⁷ O ra, sarakalasebagaw* tagara ni Matigi Ala ta jɛnpɔgɔnya kɛsu ye, ka taga a bla a blayɔrɔ ra, Alabatosoba kɔnɔɔyɔrɔ ra, yɔrɔ saninmanba kɔnɔ, serubɛn mɛlɛkɛw kamanw jukɔrɔ;

⁸ sabu serubɛn mɛlɛkɛw kamanw tun foninin bɛ jɛnpɔgɔnya kɛsu blayɔrɔ kunna. O kamanw tun ka jɛnpɔgɔnya kɛsu ni a berew bɛɛ datugu.

⁹ O tun ka berew janya, k'a kɛ fɔ mɔgo tun bɛ se ka to yɔrɔ saninman kɔnɔ, yɔrɔ saninmanba donda ra k'a ye; nka mɔgo tun tɛ se ka to kɛɛ ma k'a ye. O fɛnw tora o yɔrɔ le ra yi fɔ bi.

¹⁰ Foyi wɛrɛ tun tɛ jɛnpɔgɔnya kɛsu kɔnɔ ni kabakuru walaka fla tɛ; Musa le tun ka o bla a kɔnɔ Hɔrɛbu kuru yɔrɔ ra, wagati min Matigi Ala tun ka jɛnpɔgɔnya don ni Izirayelimɔgow ye, o bɔtɔ Misiran.

¹¹ Ayiwa, sarakalasebagaw nana bɔ yɔrɔ saninmanba kɔnɔ. O y'a sɔrɔ sarakalasebaga min o min tun bɛ yi, olugu bɛɛ tun ka o yɛrɛ saninya; hali sarakalasebagaya da tun ma se minw ta jɛnkuru ma, o bɛɛ tun ka o yɛrɛ saninya.

¹² Levi* ta mɔgo minw bɛɛ tun ye fɔrifɛntigiw ye, Asafu, ani Heman, ani Yedutun, ani o dɛncɛw ni o balemaw, olugu bɛɛ tun ka lɛnfaniɲumanw don, ka lɔ sarakajɛnifɛn tɛrɛbɔyanfan na ni o ta siranɛgɛtɛgɛrɛ ye, ani o ta koraw, ani o ta gɔniw ye o boro. Sarakalasebaga kɛmɛ ni mugan fana tun bɛ ni o ye, olugu tun bɛ buruw fiyɛra.

¹³ Burufiyɛbagaw, ani dɔnkirilabagaw nana jɛn ka dɔnkiri la jɔgɔn fɛ, ka o kan kɛ i ko mɔgo kɛlɛn, ka Matigi Ala tando, k'a bonya. Burufiyɛbagaw, ani siranɛgɛtɛgɛrɛ fɔbagaw, ani fɔrifɛnfɔbaga tɔw fana ka o ta fɔrifɛnw fɔ; o ka o kanw kɔrɔta ka Matigi Ala tando, ka dɔnkiri la Ala ye, k'a fɔ ko:

«A ka ɲi,

a ta ɲumanya tɛ ban ka ye!»

O ka o fɔ minkɛ, sankaba dɔ ka Matigi Ala ta so fa, fɔ

¹⁴ sarakalasebagaw ma se ka to so kɔnɔ ka o ta baara kɛ tuun, sankaba kɔsɔn; sabu Matigi Ala ta nɔɔrɔ tun ka Alabatoso fa.

6

Sulemani ta kuma (Masacɛw fɔlɔ 8.14-21)

¹ Sulemani ko: «Matigi Ala, ele tun k'a latigɛ ko i bɛ to dibiba le kɔnɔ!

² Ne ka so ɲumanba dɔ lɔ i ye, i bɛna to yɔrɔ min na, wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ!»

³ O kɔ, masace k'a ɲasin Izirayeli jama bɛɛ lajennin ma, ka dugawu kɛ o ye, ka o lonin to.

⁴ A k'a fɔ ko: «Ne bɛ baraka la Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala, sabu a da tun ka layiri min ta ne face Dawuda ye, a boro ka o layiri dafa. A tun k'a fɔ a ye ko:

⁵ «Kabini lon min na ne ka ne ta mɔgow labɔ Misiran jamana ra, ne tun ma dugu si ɲanawoloma Izirayeli ta gbaw si ra, k'a fɔ ko o ye so lɔ, ne tɔgo bɛ se ka sigi yɔrɔ min na; ne fana tun ma mɔgo si ɲanawoloma, ka o kɛ ne ta mɔgow, Izirayelimɔgow ɲamɔgo ye.

⁶ Nka ne nana Zeruzalemu le ɲanawoloma, ka ne tɔgo la o dugu ra, ka Dawuda ɲanawoloma k'a kɛ ne ta mɔgow, Izirayelimɔgow ta ɲamɔgo ye.»

⁷ «A kɔni tun bɛ ne faɕe Dawuda jusu ra ka Alabatosoba dɔ lɔ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tɔgɔ ra.

⁸ Nka Matigi Ala k'a fɔ ne faɕe Dawuda ye, ko: «I n'a fɔ a bɛ i jusu ra ka so dɔ lɔ ne tɔgɔ ra, o miiriya min bɛ i jusu ra o ka ni.

⁹ Nka ele le tɛna o so lɔ. I dence, min ye i yere woroden ye, o le bɛna o so lɔ ne tɔgɔ ra.»

¹⁰ «Ayiwa, Matigi Ala tun ka layiri min ta, a ka o dafa. Ne nana kɛ ne faɕe Dawuda nɔ ra, ka sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na; ne ka o so lɔ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tɔgɔ ra.

¹¹ Matigi Ala ka jɛnɔgɔnya min don ni Izirayelimɔgɔw ye, o jɛnɔgɔnya kitabu bɛ kɛsu min kɔnɔ, ne ka o kɛsu bla o so kɔnɔ.»

*Sulemani ka Ala daari
(Masacew folo 8.22-53)*

¹² Ayiwa, masace Sulemani lɔra Matigi Ala ta sarakajɛnifen na fɛ, k'a nasin Izirayeli jama bɛɛ ma, k'a boro fla kɔrɔta san fɛ.

¹³ A tun ko o ye tintin dɔ lalaga ni siranɛɛ ye, lukɛɛ cɛmance ra, k'a janya kɛ nɔngɔn* na looru, k'a bonya fana kɛ nɔngɔn na looru, k'a lɔ kɛ nɔngɔn na saba. Sulemani tun lɔra o tintin le kan. A nana a kinbiri gban, Izirayeli jama bɛɛ lajennin na kɔrɔ, k'a boro fla kɔrɔta san fɛ,

¹⁴ k'a fɔ ko:

«E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala! Ele bɔnɔgɔnko Ala tɛ san fɛ, walama dugukolo kan. I ta jɔn minw bɛ i ta siraw tagama ka na ni o jusukun bɛɛ ye, i bɛ to jɛnɔgɔnya ra ni olugu ye ka kopuman kɛ o ye.

¹⁵ O ra, i tun ka min fɔ i ta jɔnce ye, min ye ne faɕe Dawuda ye, i ka o kɛ. I yere da tun ka o layiri min ta a ye, i yere boro ka o le dafa bi.

¹⁶ «Ayiwa, sisan Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i tun ka layiri min ta i ta jɔnce ye, min ye ne faɕe Dawuda ye, o layiri dafa a ye. I tun k'a fɔ a ye ko: «I dence dɔ bɛna sɔrɔ tuma bɛɛ, min bɛna sigi masaya ra ne na kɔrɔ, Izirayelimɔgɔw kunna, ni o kɔni ka o tagamacogo kɔrɔsi, ka ne ta sariyaw sira tagama ka na, i ko ele yere k'a tagama cogo min na.»

¹⁷ «Ayiwa, sisan, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i tun ka o kuma min layiri ta i ta jɔnce Dawuda ye, a to o kuma ye kɛ can ye!

¹⁸ «Nka yala can yere ra Ala bɛ se ka to dugukolo kan yan ni adamadenw ye wa? Sankolo ni a bonya bɛɛ lajennin, ni Ala ma se ka kun o kɔnɔ, o tuma ne ka nin so min lɔ, o bɛna mun le na sa?

¹⁹ O bɛɛ n'a ta, Matigi Ala, ne ta Ala, i toro malɔ i ta jɔnce ta daarikan ni a ta makarikan na; i ta jɔnce kulekan ni a ta daarikan lamɛn.

²⁰ I janto nin so ra su ni tere; sabu i k'a layiri ta ko i tɔgɔ bɛna sigi nin yɔrɔ le ra. I ta jɔnce bɛ daariri min kɛra nin yɔrɔ ra, o lamɛn!

²¹ «Ni i ta jɔnce ni i ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw, ka o nasin nin yɔrɔ ma ka daariri kɛ tuma o tuma, i ye sɔn ka o ta makarikanw lamɛn. I ye to i sigiyɔrɔ ra, sankolo ra, ka o lamɛn. I ye o lamɛn ka yafa o ma.

²² «Ni dɔ k'a mɔgɔnɔgɔn hake ta, ni a fɔra ko o tigi ye kari o ko kɔsɔn, ni a ka kan ka kari i ta sarakajɛnifen le na fɛ nin so kɔnɔ yan,

²³ ele le bɛna to sankolo ra ka o ko lamɛn; ele yere le bɛna i ta jɔnw kiti tige, ka o ko panabɔ. Min jarakira, i bɛ kiti ben o kan k'a ta kɛwale kunko ben a yere kan; min jo lɔ, i bɛ jo di o ma, k'a mina ka kapa ni a ta terenninya ye.

* 6:13 6.13 Nɔngɔn na kɛlen bɛ se ka ben mɛtɛrɛ tarance le ma.

²⁴ «Ni i ta mōgow, Izirayelimōgow nana taga kere ra, ni o juguw tagara se o ra, k'a sababu ke ko o ka i hake ta, ni o sekora ka na i fe ka na i togo bonya, ni o ka i daari, ka makarikanw fo nin so kono yan,

²⁵ i ye to sankolo ra ka son ka o lamēn. I ye i ta mōgow, Izirayelimōgow ta jurumunw yafa o ma; i ka jamana min di o ma, ani o bemaw ma, i ye o laseko ka na o jamana ra tuun.

²⁶ «Ni sankolo nana datugu, k'a ke ko sanji te nana tuun, k'a sababu ke ko i ta mōgow ka i hake ta, ni o ka pasin nin so ma ka i daari, ka i togo bonya, ka o ta jurumunw dabra ka na i fe, sabu o ta jurumunw ko ka o jusu kasi,

²⁷ o tuma, i ye to sankolo ra ka i ta jonw lamēn, minw ye i ta mōgow ye, Izirayelimōgow; i ye o ta jurumunw yafa o ma. O ka kan ka sirapuman min tagama, i ye o yira o ra, ka sanji ben i ta dugukolo kan, i ka o dugukolo min di o ma k'a ke o ta ye.

²⁸ «Ni kongo nana ben jamana kan, walama banajugu, walama simancenbanaw, walama ni ndodomutonw, walama ni tumuwulenninw nana siman cen, walama ni Izirayelimōgow juguw nana o lamini o ta dugubaw kono, ni kojugu min o min, walama ni bana min o min ka ben mōgow kan,

²⁹ ni mogo o mogo, walama i ta mōgow, Izirayelimōgow bee kelen kelen jusu kasira kosebe o ko ra, fo ka nimisa, ni o ka i daari, ka makarikanw fo, ka o boro sin nin so ma,

³⁰ i ye to i sigiyoro ra sankolo ra yi ka o lamēn. I ye yafa o ma, ka bee sara ka kana ni a ta kewale ye, sabu ele ka bee kelen kelen jusukunnako lon; ele kelen le ka adamadenw bee jusukunnako lon.

³¹ Ni o kera, o bena siran i ja, ka to i ta sariyaw sira kan wagati bee, nin jamana ra, i ka min di an bemaw ma.

³² «Ayiwa, lonan minw te i ta mōgow, Izirayelimōgow dow ye, ni olugu do bora jamanajan do ra ka na yan, i togo ba ni i ta sebgaya ni i ta baraka bonya koson, ni a nana a pasin nin so ma ka i daari,

³³ i ye to i sigiyoro ra sankolo ra k'a lamēn. Ni o lonan ka i daari fen o fen na, i ye o ke a ye, janko dugukolo siyaw bee ye i togo lon, ka siran i ja, i n'a fo i yere ta mōgow, Izirayelimōgow; o ye a lon ko ne ka nin so min lo, ko i togo le be batora nin so kono.

³⁴ «Ni i ta mōgow nana bo ka taga o juguw kere, ni a ka ke yoro o yoro ye, ni o ka o pasin i ta dugu ma, i ka dugu min panawoloma, ka o pasin nin so ma, ne ka nin so min lo i ye, ni o ka i daari,

³⁵ i ye to sankolo ra ka o ta daaririw, ani o ta makarikanw lamēn, ka lo ni o kunko ye.

³⁶ «Ni o ka i hake ta, sabu mogo si te yi ni min te jurumun ke, ni i dimina o koro ka o don o juguw boro, ni o juguw ka o mina ka taga ni o ye jonya ra jamana do ra, yorajan na walama yorosurun na,

³⁷ o minana ka taga jamana min na, ni o tora yi ka o ta miiriya yelema, ni o nimisara ka makarikanw fo i ye o minabagaw ta jamana ra yi, k'a fo ko: «An ka jurumun ke, an ka ko benbari ke, an jarakira»,

³⁸ ka o to o jamana ra yi, o juguw ka o mina ka taga ni o ye jamana min na, ni o sekora ka na i fe ni o jusukun bee ye, ani o nin bee ye, ka o pasin nin jamana ma, i ka jamana min di o bemaw ma, ani ka o pasin nin dugu ma, i ka nin dugu min panawoloma, ka o pasin nin so ma, ne ka min lo i ye, ni o ka i daari,

³⁹ i ye to i sigiyoro ra sankolo ra ka o ta daaririw, ani o ta makarikanw lamēn, ka lo ni o kunko ye. I ye yafa i ta mōgow ma, sabu o ka i hake ta.

⁴⁰ «E, ne ta Ala, sisan, daariri o daariri be ke nin yoro ra yan, i ye sabari ka i janto an na, ka i toro malo ka o daaririw lamēn.

⁴¹ «E, Masa Ala, sisan i wuri, i ye na i ta laganfiyayorɔ ra,
i ni i ta jenɲogonya kesu, i ta sebaɣaya be min kan.
Masa Ala, i ta sarakalasebagaw ye kisiri ke o kannaderege ye;
i nasiranbagaw ye pagari i ta kopumanw kosɔn!

⁴² E, Masa Ala, i kana i ko di i ta masace ma, i ka ale min panawoloma!
I ka kopumanba min layiri ta Dawuda ye, i hakiri to o ra!»

7

Sulemani ka saraka bo Ala ye (Masacew folo 8.62-66)

¹ Sulemani ka Ala daari ka ban tuma min na, tasuma bora san fe, ka na saraka jenitaw, ani saraka tow bee jeni; Ala nooro ka Alabatoso fa.

² Sarakalasebagaw ma se ka don Matigi Ala ta so konɔ tuun, sabu Matigi Ala nooro tun ka Alabatoso fa.

³ Izirayelimogow bee na tun be tasuma ni Matigi Ala ta nooro jigitɔ ra so konɔ. O ka o kinbiri gban, ka o na biri dugu ma Alabatoso lu kene ra, ka Ala bato, ka baraka la a ye k'a fo ko:

«A ka ji,
a ta pumanya te ban ka ye!»

⁴ Masace Sulemani ni jama bee ka sarakaw bo Matigi Ala ye.

⁵ Masace Sulemani ka saraka minw bo Matigi Ala ye, o kera misi waga mugan ni fla (22 000); sagaw ni baw faranin jogon kan o kera began waga keme ni mugan (120 000). Masace ni jama bee ka o sarakaw le bo ka Ala ta batoso saninya k'a bla danna a ta baara kama.

⁶ Sarakalasebagaw tun be o ta loyoroow ra. Levi* ta mogow fana tun lonin be ni o ta forifenw ye o boro, o tun be Matigi Ala tando ni minw ye; masace Dawuda le tun ka o forifenw lalaga, ko o ye Matigi Ala tando ni o ye, k'a fo ko: «Onhon, a ta pumanya te ban ka ye!» Dawuda le tun ka o bla o forifenw fori ra, ko o ye Matigi Ala tando. Sarakalasebagaw* koni, olugu tun lora Levi* ta mogow na fe, ka to ka buruw fiye. Izirayelimogow bee tun lonin be.

⁷ Alabatoso lukene cemanceyoro min be Matigi Ala ta so pafeyoro ra, Masace Sulemani ka o yoro saninya, janko ka saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* turumanyoroow jeni o yoro ra, sabu a tun ka siranege sarakajenifen min lalaga, saraka jenitaw* ni siman sarakaw, ani began turumanyoroow bee tun te se ka jeni o sarakajenifen kan.

⁸ Sulemani ni Izirayelimogow bee ka panagbe* ke o wagati ra, fo tere wolonfla. K'a ta Lebo Hamati, ka taga a bla fo Misiran koba koro, jama camanba le tun nana ka bo o yoro bee ra.

⁹ A tere seeginan, o ka jamalajenba do ke ka Ala bato; o ra, o ka tere wolonfla le ke sarakajenifen saninyari ra, ka soro ka panagbe fana ke fo tere wolonfla tuun.

¹⁰ San karo wolonflanan tere mugan ni sabanan na, Sulemani ka jama labla, ko o ye taga o ta so. O jusu tun diyara, o be pagarira Matigi Ala ta kopumanw bee koson, a tun ka o kopuman minw ke Dawuda ni Sulemani ye, ani a ta mogow bee ye, minw ye Izirayelimogow ye.

Ala k'a yere yira Sulemani na tuun (Masacew folo 9.1-9)

* **7:8 7:8** O panagbe tun ye gbatakorosigi panagbe le ye.

¹¹ Ayiwa, Sulemani nana Matigi Ala ta so ni masaso lo ka ban. Fɛn o fɛn tun bɛ a jusu ra, ni a tun b'a fɛ k'a kɛ Matigi Ala ta so ko ra, ani a yɛrɛ ta so ko ra, a ka o bɛɛ kɛ a cogo ra.

¹² Matigi Ala k'a yɛrɛ yira Sulemani na su fɛ, k'a fo a ye ko: «Ne sɔnna i ta daariri ma; o koson ne bɛna nin so janawoloma k'a kɛ ne ta sarakaboyoro ye.

¹³ Ni ne ka na sankolo datugu, ko sanji kana ben, walama ka tonw bla ko o ye jamana simanw domu, walama ka banajuguw bla ne ta mogow ra,

¹⁴ ayiwa, ne ta mogow, ne togo lara minw na, ni olugu ka o yɛrɛ majigi, ka ne daari, ka jija ka ne ta nɛɛma jini, ni o ka o ta sirajuguw bla, ne bɛna to sankolo ra ka o lamɛn, ka o ta jurumunw yafa o ma, ka o ta jamana kɛnɛya.

¹⁵ Ayiwa, k'a ta bi ra, daariri o daariri bɛna kɛ nin yoro ra yan, ne bɛna ne janto aw ra, ka ne toro malo ka o daaririw lamɛn.

¹⁶ Sisan, ne ka nin so janawoloma, k'a saninya k'a bla, janko ne togo ye kɛ a kan wagati bɛɛ; ne bɛna ne janto nin so ra wagati bɛɛ; ne hakiri fana bɛna to a ra wagati bɛɛ.

¹⁷ Ni ele kɔni ka tagama ne ja koro i n'a fo i faɛ Dawuda k'a kɛ cogo min na, ani ne ka min fo i ye, ni i ka o kɛ, ni i ka ne ta cifoninw, ani ne ta kolatigeninw sira tagama,

¹⁸ ne bɛna i ta masaya sabati, i n'a fo ne tun ka jɛnpogonya don ni i faɛ Dawuda ye cogo min na, k'a fo ko mogɔ do bɛna soro a ta denw na tuma bɛɛ min bɛna sigi a no ra, ka kɛ Izirayelimogow jamogo ye.

¹⁹ «Nka ni aw kɔni ka aw yɛrɛ mabo ne ra, ka aw ko don ne ta cifoninw, ani ne ta kumaw ra, ne ka minw yira aw ra, ni aw tagara ala wɛrɛw le bato, ka aw kinbiri gban olugu koro,

²⁰ o tuma ne ka nin jamana min di aw ma, ne bɛna aw mina ka aw labo o jamana ra; ne ka nin so min fana saninya ka ne togo la a ra, ne bɛna ban o so ra, k'a to mogow bɛɛ ye aw togo don o ta zanaw ra, ka yɛrɛko aw ma siya tow bɛɛ cɛ ra.

²¹ O ra, nin so ni a bonya bɛɛ, ni mogɔ o mogɔ nana kɛ tɛmɛ ye a koro, o tigi bɛna kabakoya, k'a fo ko: «Mun koson Matigi Ala ka nin ko jogon kɛ nin jamana ra, ani nin so ra dɛ?»

²² Mogow bɛna o jaabi ko: «O ka o ko don Matigi Ala ra, o bɛmaw ta Ala min tun ka o labo Misiran jamana ra; o tagara ala wɛrɛw ko ka taga o kinbiri gban olugu koro ka o bato. O koson a ka nin kojuguw bɛɛ lase o ma.» »

8

Sulemani ta baara tow (Masacɛw folo 9.10-28)

¹ Sulemani ka san mugan le kɛ Matigi Ala ta batoso ni ale yɛrɛ ta so lori ra.

² O ko, Huramu tun ka dugu minw di a ma, a ka o duguw lo kokura, ka Izirayelimogo dow bla o duguw kono.

³ O ko, Sulemani tagara Hamati Soba dugumogow kɛrɛ, ka o ta dugu mina.

⁴ Tadimori dugu min bɛ kongokolon fan na, a ka o fana lo kokura; a ta fɛnmarayorow tun ye dugu minw ye Hamati mara ra, a ka o duguw fana lo kokura.

⁵ Bɛti Horon dugu min bɛ sanfeyoro ra, ani Bɛti Horon dugu min bɛ jigijigi ra, a ka o duguw lo, ka o kɛ dugu barakamanw ye, ka kogow kɛ ka o lamini, ka sogonanw kɛ a dondaw ra ni negeberew ye.

⁶ A ka Balati dugu fana lo, ani a ta fɛnmaraduguw bɛɛ, ani a tun bɛ a ta sowotorow ni a ta sow mara dugu minw na. A tun b'a fɛ ka baara o baara kɛ, a ka o bɛɛ kɛ Zeruzalemu, ani Liban, ani a ta fanga tun bɛ jamana min o min kan.

⁷ Siya dow tun bɛ yi, olugu tun tɛ Izirayelimogo dow ye. Olugu tun ye Hetikaw, ani Amorikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw ye.

⁸ O siyaw ta durujaw le tun tora jamana kɔnɔ, sabu Izirayelimɔgɔw tun ma olugu halaki. Sulemani ka o mɔgɔw le bla jagboyabaaraw ra; o tora o le ra fɔ ka na se bi ma.

⁹ Sulemani ma sɔn ka Izirayelimɔgɔ si bla jagboyabaara ra. A ka o bla kerekedenya le ra. A ka dɔw ke kerekeden dɔw kuntigiw ye, ka dɔw ke a ta jamana jamɔgɔw ye, ka dɔw ke a ta sowotoro kuntigiw ye, ka dɔw ke a ta sowotorotigiw ye.

¹⁰ Masace Sulemani ta baarden kuntigiw le tun ye olugu ye; o tun ye ce keme fla ni ce bilooru. Olugu le tun siginin be jamana kunna.

¹¹ Sulemani nana Farawona denmuso labɔ Dawuda ta masabonba kɔnɔ; a tun ka so min lo a ye, a tagara a bla o so kɔnɔ, sabu Sulemani tun b'a fora ko ale ta muso man kan ka to Izirayeli masace Dawuda ta masabonba kɔnɔ, ko sabu ni Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kesu ka se yɔrɔ o yɔrɔ, ko o yɔrɔ saninyanin lo.

Sulemani ka saraka minw bo Ala ye

¹² Sulemani tun be to ka saraka jenitaw bo Matigi Ala ye, Matigi Ala ta sarakajenifen kan, a tun ka o sarakajenifen min lo Alabatoso bolon nafeyɔrɔ ra,

¹³ i n'a fɔ a tun ka kan ka ke cogo min na, ka kapa ni Musa ta kuma ye, ko sarakaw ye bo Nenekirilonw na, ani karokura janagbew ra, ani janagbe saba minw be deri ka ke san o san, minw ye burufunubari janagbe ye, ani simantige janagbe, ani gbatakɔrɔsigi janagbe.

¹⁴ A ka sarakalasebagaw sigisigi, o bee ni o ta jenkuru, ka kapa ni o ta baaraw ye, i n'a fɔ a face Dawuda tun k'a ke cogo min na. A ka Levi* ta mɔgɔw fana sigi ka kapa ni o ta baaraw ye; olugu ta baara tun ye Matigi Ala tandori ye, ani ka sarakalasebagaw deme o ta lon o lon baaraw ra. A ka dakɔrɔsibagaw fana sigi, ka jenkuru bee kelen kelen sigi, ka kapa ni a ta donda ye, i n'a fɔ Ala ta ciraden Dawuda tun k'a fɔ ko a ye ke cogo min na.

¹⁵ Dawuda tun ka ko o ko fɔ sarakalasebagaw, ani Levi* ta mɔgɔw ye, fen tow ko ra, ani Ala ta naforoblayɔrɔ ko ra, o ma jenge ka bo o kow si sira kan.

¹⁶ O ra, Sulemani k'a ta baara bee ke ka ban; k'a ta lon min na Matigi Ala ta so ju sigira, fɔ ka taga baara bee ban. A kera ten, Matigi Ala ta so baara bee banna.

¹⁷ O kɔ, Sulemani wurira ka taga Esiyon Geberi, ani Elati, kɔgɔjida ra, Edomu mara ra.

¹⁸ Masace Huramu k'a ta baarden dɔw ci ka na kurun dɔw di Sulemani ma, ani baarden dɔw; olugu tun ka kurun baara lon kosebe. Olugu ni Sulemani ta baardenw tagara Ofiri; o tagara sanin toni tan ni looru bo, ka na o di Sulemani ma.

9

Saba masamuso nana masace Sulemani fe (Masacew folo 10.1-13)

¹ Ayiwa, Saba jamana ta masamuso nana Sulemani ko men; a nana Zeruzalemu, ko a bena a ta hakiritigiya kɔrɔbo k'a fle ni jininkarigbelɛn dɔw ye. A nana ni a nɔfemɔgɔ caman ye; a nana ni jɔgɔmɛw ye, ani kasadiyananw, ani sanin caman, ani luluw; o tun ka o doniw la o ta jɔgɔmɛw kɔ ra ka na. Ko o ko tun be a jusu ra, a nana kuma ni masace Sulemani ye o bee ra.

² A ka jininkari min o min ke, Sulemani k'a jaabi o bee ra. A ta jininkari si ma gbeleya masace ma. Kuma si ma sɔrɔ ni min jaabiri ma sɔrɔ Sulemani fe.

³ Ayiwa, Saba jamana masamuso ka Sulemani ta hakiritigiya ye; Sulemani ka masaso min lo, a ka o fana ye.

⁴ Domuni minw be ke masace ta so, a ka o ye; a ka jamana jamɔgɔw sibonw fana ye. Baarden minw be domuni ni minnifenw di mɔgɔw ma, a ka olugu ye; o be saraka

jenita* minw bɔ Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, a ka o bɛɛ ye minke, a kabakoyara fɔ k'a dabari ban.

⁵ A ko masace ma ko: «Ka ne to ne ta jamana ra, ne ka min men i ta baaraw ko ra, ani i ta hakiritigiya ko ra, o bɛɛ ye can le ye.

⁶ Nka ne tun ma la o kow ra, fɔ ne yere ja nana la a kan tuma min na. Can ra, min fora ne ye i ta hakiritigiya bonya ko ra, o te hali a tarance bɔ. Ne ka min men, i ta hakiritigiya temena o bɛɛ kan pewu.

⁷ Ele ta mogow ta ka di, i ta jamana pamogow fana ta ka di, sabu olugu be i koro yan ka to ka i ta hakiritigiyakumaw lamen wagati bɛɛ.

⁸ Matigi Ala, i ta Ala baraka, sabu i ko diyara a ye, o koson a ka i sigi masaya ra, ka i ke masace ye Matigi Ala, i ta Ala togɔ ra. I ta Ala ka Izirayelimogow kanu; a fana b'a fe ka o sabati wagati bɛɛ, o koson a ka i sigi o kunna ka i ke o ta masace ye, janko i ye mogow ta kow janabo ni can ni terenninya ye.»

⁹ O ko, Saba jamana ta masamuso ka masace Sulemani bonya ni sanin kilo waga saba ni keme looru (3 500) ye, ani kasadiyananw, ani lulu camanba. A ka kasadiyanan hakeya min di masace Sulemani ma, mogɔ si ma na ni o jɔgon ye ka na a di a ma k'a ye tuun fiyewu.

¹⁰ Masace Huramu ta baaradenw, ani Sulemani ta baaraden minw tun tagara sanin jini Ofiri ka na ni a ye, olugu tun nana ni santaliyiri ni luluw fana ye.

¹¹ Masace Sulemani ka o santaliyiri ke ka Matigi Ala ta batoso donda yelenyoro lalaga, ani a yere ta masaso donda. A ka koraw ni goniw lalaga donkirilabagaw ye. O fenw jɔgon tun ma deri ka ye folo Zuda mara ra.

¹² Ayiwa, Saba jamana masamuso tun be fen o fen fe, ani a ka fen o fen daari, masace Sulemani ka o bɛɛ di a ma. Sulemani ka fen minw di a ma, o cayara ka teme ale masamuso yere ta fen dininw kan pewu. O ko, a ni a ta mogow wurira ka seko ka taga o ta jamana ra.

Sulemani ta naforotigiya (Masacew folo 10.14-29)

¹³ Ayiwa, sanin hakeya min tun be na di Sulemani ma san o san, o tun ye sanin kilo waga mugan (20 000) ye.

¹⁴ Jagokebagaw ni fiyeerekebagaw tun be na ni min ye, o nin tun te o ra; Arabujamana masacew, ani jamana kuntigiw fana tun be na sanin ni warigbe di masace Sulemani ma.

¹⁵ Masace Sulemani ka negebennan belebele keme fla lalaga ni sanin gbasinin ye; o bɛɛ kelen kelen kera ni sanin kilo wɔɔɔ wɔɔɔ le ye.

¹⁶ A ka negebennan fitini keme saba fana lalaga ni sanin gbasinin ye; o bɛɛ kelen kelen kera ni sanin kilo kelen ni tarance le ye. A ta masaso min be wele ko Liban yiritu, o ka o negebennanw bla o bon do le kɔnɔ.

¹⁷ Masace Sulemani ka masasiginan jamijan do fana lalaga ni samapin ye, ka sanin yereworo la a yoro bɛɛ kan.

¹⁸ Yelenyoro tun be o masasiginan na, ka senlayoro wɔɔɔ ke a yelenyoro ra; senblayoro saninlaman do le tun noronin be masasiginan na. Borolayoro tun be a fan fla bɛɛ ra. O tun ka jara dow bisigiya lese ka o lolo a borolayoro bɛɛ kelen kelen koro.

¹⁹ O ka jara bisigiya tan ni fla lese ka o lolo masasiginan senlayorow kere fe; jara kelen tun be senlayoro kelen fan kelen na, kelen be a fan do ra. Nin masasiginan jɔgon tun ma deri ka lalaga jamana si ta masace ye.

²⁰ Masace Sulemani ta minninkeminanw bɛɛ tun ye sanin le ye. A ta masaso min be wele ko Liban yiritu, o domunikeminanw bɛɛ tun lalagara ni sanin nugunin le ye.

Warigbeminan tun tɛ a ta minanw si ra, sabu wari tun tɛ jate fɛnba ye tuun masacɛ Sulemani ta tere ra.

²¹ Jirakurunbaw tun bɛ masacɛ Sulemani fɛ; Huramu ta mɔgɔw le tun bɛ o kuruntigiw ye. San saba o san saba, o kurunbaw tun bɛ na ni sanin ni warigbɛ ni samapinw ye, ani sulaw ni makankɔnɔw ye.

²² Masacɛ Sulemani tɔgɔ bonyara ka tɛmɛ dugukolo masacɛ tɔw bɛɛ ta kan, a ta naforotigiya ni a ta hakiritigiya kɔsɔn.

²³ Dugukolo masacɛw bɛɛ tun b'a fɛ ka masacɛ Sulemani ye, janko Ala ka hakiritigiya min di a ma, ka o lamɛn.

²⁴ O bɛɛ tun bɛ na ni o ta bonyaw ye ka na o di a ma: fɛn warigberamanw, ani fɛn saninlamanw, ani faniw, ani kɛrɛkɛminanw, ani kasadiyananw, ani sow, ani sofaliw. A tun bɛ kɛ ten le san o san.

²⁵ Somarayɔrɔw ni sowotoromarayɔrɔ waga naani (4 000) le tun bɛ Sulemani fɛ, ani sowotorotigi waga tan ni fla (12 000). A tun ka olugu bla sowotoromaraduguw ra, ka dɔw fana bla Zeruzalɛmu, ale yɛrɛ kɔrɔ.

²⁶ Sulemani ta fanga tun bɛ o yɔrɔ mara masacɛw bɛɛ kan. K'a ta Efirati ba ra, ka taga a bla fɔ Filisikaw ta jamana ra, ani ka taga a bla fɔ Misiran jamana kɔrɔ.

²⁷ Masacɛ Sulemani ka warigbɛ caya Zeruzalɛmu, k'a kɛ i ko bɛrɛkoro. Sɛdirisunw fana cayara jamana kɔnɔ, i ko sikomɔrisun minw bɛ jamana dugumayanfan na.

²⁸ Masacɛ Sulemani ta sow tun bɛ bɔ Misiran, ani jamana werɛw ra.

Sulemani ta saya

(Masacɛw fɔlɔ 11.41-43)

²⁹ Ayiwa, masacɛ Sulemani ta ko tɔw, a damina ni a laban, o bɛɛ fɔra cira Natan ta sɛbɛw kɔnɔ, ani Silokacɛ Ahiya ta cirayakumaw ra, ani ladibaga Ido ta kumaw ra, a ka kuma minw fɔ Nebati dɛncɛ Yerobohamu ta ko ra.

³⁰ Sulemani ka san binaani le kɛ masaya ra Izirayɛli jamana bɛɛ kunna.

³¹ O kɔ, a sara, ka taga fara a bɛmaw kan. O k'a su don a faɛ Dawuda ta masabonba kɔnɔ. A dɛncɛ Robohamu sigira masaya ra a nɔ ra.

10

Robohamu ma Izirayɛlimɔgɔw lamɛn

(Masacɛw fɔlɔ 12.1-15)

¹ Robohamu tagara Sikɛmu, sabu Izirayɛlimɔgɔw bɛɛ tun tagara lajɛn Sikɛmu ko o b'a kɛ masacɛ ye.

² Nebati dɛncɛ Yerobohamu ka o kuma mɛn; o y'a sɔrɔ ale tun bɛ Misiran, sabu a tun borira masacɛ Sulemani ja ka taga dogo Misiran. A bɔra o le ra Misiran ka sɛkɔ ka na.

³ O tagara a wele ka na. A ni Izirayɛli jama bɛɛ tagara kuma Robohamu fɛ. O k'a fɔ Robohamu ye ko:

⁴ «I faɛ kɔni tun ka doniba le la an kan. Nka ni ele ka sɔn ka an bɔ o jagboyabaaraw ra, ani i faɛ ka doniba min la an kan, ni i ka o doni fiyɛnya an kan, o tuma an bɛna to ka baara kɛ i ye.»

⁵ Robohamu ka o jaabi ko: «Ni tere saba tɛmɛna, aw ye sɛkɔ ka na ne fɛ.» Mɔgɔw wurira ka taga.

⁶ Ayiwa, cɛkɔrɔba minw tun bɛ jamana jamɔgɔya ra ni Robohamu faɛ Sulemani ye, k'a to si ra, masacɛ Robohamu tagara o cɛkɔrɔbaw fɛ, ka taga o pininka ko: «Aw b'a fɛ ne ye nin mɔgɔw jaabi cogo di le?»

⁷ Olugu kumana a fɛ k'a fɔ a ye ko: «Ni i kɔni ka nin mɔgɔw minako ja, ka i yɛrɛ ko diya o ye, ka kumapuman fɔ o ye, o tuma o fana bɛna kɛ i ta baaradenw ye wagati bɛɛ.»

⁸ Nka Robohamu banna cekorobaw ta ladiri ma. A ni kanbelen minw tun lamona nɔɔn fe, o minw tun be a koro, a ka olugu le jininka.

⁹ A k'a fo olugu ye ko: «Aw ko di? An ka kan ka nin mogow jaabi cogo di le? O b'a fora ko ne face ka doni min la olugu kan, ko ne ye o doni fiyanya.»

¹⁰ O kanbelen minw ni Robohamu tun lamona nɔɔn fe, olugu ka Robohamu jaabi ko: «Nin mogow minw k'a fo i ye ko: <I face ka doni gbiriman le la an kan, nka ele ye an ta doni fiyanya>, taga o jaabi ko: <Ne borokanden fitini ka bon ni ne face soro ye!

¹¹ Aw ko, ko ne face ka doni gbiriman la aw kan, nka ne belen bena do le fara o doni gbiriya kan. Ne face ka aw koro ni gbepew le ye, nka ne bena aw koro ni neggbepew le ye.> »

¹² Ayiwa, o dugusagbe flanan, Yerobohamu ni Izirayelimogow bee nana masace Robohamu fe, i n'a fo masace yere tun k'a fo o ye cogo min na, ko: «Ni tere saba temena aw ye na ne fe.»

¹³ Masace ka mogow jaabi ni kumajuguw le ye. A ma cekorobaw ta ladirikan jate.

¹⁴ Kanbelenw ka ladirikan min fo a ye, a ka o le fo mogow ye; a ko: «Ne face ka doni gbiriman le la aw kan, nka ne belen bena do le fara o doni gbiriya kan. Ne face ka aw koro ni gbepew le ye, nka ne bena aw koro ni neggbepew le ye.»

¹⁵ O ra, jama tun be min jinina masace fe, masace ma son ka o jate, sabu o kow bee tun bora Matigi Ala yere le ra, janko a tun ka kuma min don Silokace Ahiya da ra k'a lase Nebati dence Yerobohamu ma, o kuma ye ke can ye.

Izirayelimogow kan taranna

(Masacew folo 12.16-25)

¹⁶ Ayiwa, Izirayelimogow k'a ye ko masace ma olugu lamɛn minke, o k'a fo masace ye ko:

«An ta foyi te Dawuda fe,
jenɔɔnya foyi te an ni Yese dence ce.
Izirayelimogow, an bee ye taga an ta so!
Ele Dawuda dence,
i yere ye i janto i ta so ra sisan!»

A kera ten, Izirayelimogow tagara o ta so.

¹⁷ Izirayelimogow minw tun be Zuda mara duguw ra, Robohamu sigira masaya ra olugu dama le kunna.

¹⁸ Masace Robohamu k'a ye ten minke, jagboyabaaraw ta ko kuntigi min ye Hadoramu ye, a belen ka ale ci ka taga Izirayelimogow fe. Nka Izirayelimogow ka o bon ni kabakuru ye fo k'a faga. Masace yere jijara le ka don a ta sowotoro kono ka bori ka taga Zeruzalemu.

¹⁹ O le koson, Izirayelimogow tow bee murutira Dawuda ta somogow kama fo ka na se bi ma.

11

Ala ma son Izirayelimogow ye nɔɔn kere

¹ Ayiwa, Robohamu tagara se Zeruzalemu minke, a ka Zuda ta mogow, ani Boniyaminu ta mogow lajen. O kera kerekɛɛfari waga keme ni biseegi (180 000), ko o be taga Izirayeli kere, ka jamana bee bla ale Robohamu ta fanga koro.

² Nka Matigi Ala kumana a ta cira do fe, min togo tun ye ko Semaya; Ala k'a fo a ye ko:

³ «A fo Sulemani dence Robohamu ye, min ye Zuda masace ye, ani Izirayelimogow minw bee be Zuda ni Boniyaminu ta mara ra,

⁴ ko Matigi Ala ko: <Aw kana wuri ka taga aw balemaw kere de! Aw bee ye seko ka taga aw ta so, sabu nin ko bora ne yere le ra.> »

Ayiwa, o ka Matigi Ala kan mina; o sekora, o ma taga Yerobohamu kere tuun.

Robohamu ka dugu minw lalaga

⁵ Robohamu tun siginin be Zeruzalemu le, nka a ka dugu barakaman dow lo Zuda mara ra.

⁶ A ka Betlehemu lo, ani Etamu, ani Tekoha,

⁷ ani Beti Suri, ani Soko, ani Adulamu,

⁸ ani Gati, ani Maresa, ani Zifu,

⁹ ani Adorayimu, ani Lakisi, ani Azeka,

¹⁰ ani Soreha, ani Ayalon, ani Heburon; a ka o lo Zuda mara ra, ani Boniyaminu ta mara ra, ka o ke dugu barakamanw ye.

¹¹ A ka o duguw kogow lalaga, ka jamanatigi dow sigi o duguw konɔ, ka domunifen caman bla o korɔ yi, ani turu ni rezenji.

¹² A ka negebennanw ni tamanw bla o duguw bee konɔ, ka o duguw fanga bonya kosebe. Zuda mara ni Boniyaminu ta mara bee tun ye a ta ye.

Sarakalasebagaw nana Robohamu fe

¹³ Sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogɔ minw tun be Izirayeli jamana fan bee ra, olugu nana ka bo o ta maraw bee ra ka na fara Robohamu kan.

¹⁴ O bora ka o ta duguw ni o ta beganmarayorow ni o ta dugukolow to yi, ka na Zuda mara ra, ani Zeruzalemu, sabu Yerobohamu ni a dence tun ma son k'a to o ye o ta sarakalasebagaya baara ke Matigi Ala ye.

¹⁵ Yerobohamu tun ka sonnikeyorɔ dow lo kongoriw kunna; a yere ka sarakalasebaga dow sigi a yere ye, janko olugu ye sarakaw bo o yorow ra, ani ka ale yere ta batofenw son, a tun ka o batofen minw lalaga ka o ke bakoronin walama misiden tagamasiyenw ye.

¹⁶ Nka a tun be Izirayelimogɔ minw bee jusu ra ka tugu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko, olugu bora Izirayeli ta gbaw bee ra ka gban Levi* ta mogow ko, ka taga Zeruzalemu, ka taga to ka saraka bo Matigi Ala ye, o bemaw ta Ala.

¹⁷ O kera sababu ye ka Zuda mara ta masaya sabati, ka baraka di Sulemani dence Robohamu fana ma, ka se fo san saba; sabu o ka Dawuda ni Sulemani ta sira tagama k'a dan san saba le ma.

Robohamu ta musow

¹⁸ Ayiwa, Robohamu tun ka Yerimoti denmuso Mahalati furu. Yerimoti tun ye Dawuda dence do ye, a ka min sorɔ ni a muso Abihayili ye; Abihayili tun ye Yese dence Eliyabu denmuso le ye.

¹⁹ Mahalati ka dence minw woro Robohamu ye, o tun ye Yehusi, ani Semariya, ani Zahamu ye.

²⁰ O ko, Robohamu ka Abusalon denmuso fana furu, min ye Mahaka ye. O muso ka Abiya, ani Atayi, ani Ziza, ani Selomiti woro.

²¹ Abusalon denmuso Mahaka ko tun ka di Robohamu ye ka teme a muso tow bee kan, ani a ka jonmuso minw bee ke a musow ye. Muso tan ni seegi le tun b'a fe; a tun ka jonmuso biwɔɔɔ ke a musow ye fana. A ka dence mugan ni seegi ni denmuso biwɔɔɔ le sorɔ.

²² Robohamu tun ka loyɔɔɔ folo di a muso Mahaka dence Abiya le ma, ka ale ke a balemaw bee ta jamogɔ ye, sabu a tun b'a fe ka ale le sigi masaya ra.

²³ A ka hakiritigiya sorɔ k'a dence tow bee janjan ka taga Zuda ta maraw, ani Boniyaminu ta maraw bee ra, ka o sigi dugu barakamanw konɔ; a ka domunifen caman mara o ye, ka muso caman furu o ye fana.

12

Masace Sisaki tagara Zeruzalemu kere (Masacew folo 14.25-28)

¹ Robohamu ta masaya nana sabati tuma min na, ani ale yere nana se soro kosebe tuma min na, a ka Matigi Ala ta sariya sira tagama dabla. Izirayelimogow bee tugura a ko fana.

² Robohamu ta masaya san loorunan na, Misiran masace Sisaki nana Zeruzalemu kere. O kera, sabu Izirayelimogow tun ka Matigi Ala kan bla.

³ Sowotoro waga kelen ni keme fla (1 200), ani sotigi waga biworo (60 000) le tun be Sisaki fe. A nana ka bo Misiran ni jama camanba ye. Libikaw tun be o ra, ani Sukikaw, ani Etiyopikaw.

⁴ Dugu barakaman minw tun be Zuda mara ra, a ka olugu mina, ka bo yi ka taga se fo Zeruzalemu.

⁵ Ayiwa, cira Semaya tagara Robohamu ni Zuda mara jamogow fe; olugu tun tagara lajen Zeruzalemu, Sisaki nasiran koson. A ko o ma ko: «Matigi Ala ko: <Aw bora ne ko, o koson ne fana be bo aw ko, ka aw to Sisaki boro.> »

⁶ Izirayeli jamana jamogow, ani masace Robohamu ka o yere majigi; o ko: «Matigi Ala terennin lo!»

⁷ Matigi Ala nana a ye ko o ka o yere majigi minke, a k'a ta kuma lase Semaya ma tuun k'a fo a ye ko: «O ka o yere majigi minke, ne tena o halaki tuun; sani wagati donin, ne bena o bosi. Ne tena ne ta dimi ben Zeruzalemu kan tuun Sisaki sababu ra.

⁸ O bee n'a ta, o bena to Sisaki ta fanga koro. Ni o kera, o bena a lon fen min togo ye ka baara ke ne ye, ani fen min togo ye ka baara ke jamana werew ta masacew ye.»

⁹ Misiran masace Sisaki nana Zeruzalemu dugu kere. A ka Matigi Ala ta batoso naforow ta, ani masace yere ta so ta naforow; a ka fen bee ta. Masace Sulemani tun ka negebennan saninlaman minw lalaga, a ka o ta fana.

¹⁰ Masace Robohamu ka negebennan siranegeraman dow lalaga, ka o bla o no ra; a ka o karifa masace ta so korosibagaw kuntigiw ma, minw tun be to ka masace ta so donda koro.

¹¹ Ni masace tun be taga Matigi Ala ta batoso konon tuma o tuma, o korosibagaw tun be na o negebennanw ta ka taga ni o ye Alabatoso konon; o ko, o be seko ni o ye o ta so.

¹² Ayiwa, Robohamu k'a yere majigi minke, Matigi Ala ta dimi malara; a ma o halaki pewu. Kojuman dow fana tun be kera Zuda mara ra belen.

Robohamu ta masaya laban (Masacew folo 14.21-24,29-31)

¹³ Ayiwa, Masace Robohamu k'a ta fanga sabati kosebe Zeruzalemu, ka to masaya ra. A tun sigira masaya ra k'a si to san binaani ni kelen. A ka san tan ni wolonfla le ke masaya ra Zeruzalemu; Matigi Ala tun ka o dugu le panawoloma Izirayeli ta maraw bee ra, k'a togo sigi o yoro ra. A bamuso togo tun ye ko Naama. Amonka tun lo.

¹⁴ A ka kojugu ke, sabu a ma tugu Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye.

¹⁵ Ayiwa, Robohamu ta kewalew bee, k'a ta a damina ra ka taga a bla a laban na, o kow bee sebera cira Semaya ta sebew konon, ani ladibaga Ido ta buruju kitabu konon. Kere tun be Yerobohamu ni Robohamu ce wagati bee.

¹⁶ O ko, Robohamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba konon. A dence Abiya sigira masaya ra a no ra.

13

Zuda masace Abiya ta wagati (Masacew folo 15.1-8)

¹ Masace Yerobohamu ta masaya san tan ni seeginan na, Abiya sigira masaya ra Zuda mara kunna.

² A ka san saba le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Mikaya; Uriyeli denmuso do tun lo, ka bo Gibeha. Kere tun be Abiya ni Yerobohamu ce.

³ Abiya nana lo kere kama ni a ta kerekajama ye: ce barakaman waga keme naani (400 000), a bee ye cefari dama. Yerobohamu fana nana lo a ja, kere kama, ni kerekace waga keme seegi ye (800 000); o bee ye cefariw dama, ani ce barakamanw.

⁴ Abiya lora Efirayimu kuru do kunna, min ye Semarayimu kuru ye, k'a fo ko: «Yerobohamu, ani aw Izirayelimogo tow bee, aw ye ne lamen!

⁵ Aw m'a lon ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka jennogonya yelemabari le don ni Dawuda ni a ta durujaw ye, ka olugu sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna wagati bee wa?

⁶ Nka Nebati dence Yerobohamu, min tun ye Dawuda dence Sulemani ta baaraden ye, ale le wurira ka muruti a matigice kama.

⁷ Mogo gbansan dow, mogo sonkolon dow fana tagara fara a kan, ka Sulemani dence Robohamu kere; i n'a fo ale tun ye denmisen ye, a ma ko lon, a ma se ka lo o ja.

⁸ «Sisan, Matigi Ala ka masaya min don Dawuda dencew boro, aw ko, ko aw b'a fe ka olugu kere o koson! Aw koni ye kerekajamaba ye, ani Yerobohamu ka misiden saninlaman minw lalaga ka o ke aw ta alaw ye, o fana be aw boro.

⁹ Nka Matigi Ala ta sarakalasebaga minw ye Haruna dencew ani Levi* ta mogow ye, yala aw ma olugu ghen, ka sarakalasebaga dow sigi aw yere ye i n'a fo siya tow b'a ke cogo min na wa? Aw fe, a dan ye mogo do ye misitoran kapaman kelen ni sagajigi wolonfla di, ko a be ke sarakalasebaga ye, o tigi be ke sarakalasebaga do ye, k'a soro aw be saraka bo fen min ye, o te Ala ye.

¹⁰ «Anw koni, Matigi Ala le ye anw ta Ala ye; anw fana ma bo a ko fiyewu. An ta sarakalasebaga minw be saraka bo Matigi Ala ye, olugu ye Haruna dencew le ye; Levi ta mogow le fana be o demena baara ra.

¹¹ An be saraka jenitaw jeni Matigi Ala ye lon o lon sogoma ni wula fe. An be wusunankasadiman don Matigi Ala ye. An be sarakaburuw blabla Matigi Ala ja koro tabali saninman kan. Lon o lon wula fe, an be fitina saninman ta fitinaw mana; sabu Matigi Ala, an ta Ala ka min fo, an be o sira le tagama. Nka aw koni, aw bora Matigi ko.

¹² A fe, Ala be ni anw ye; ale le be anw ja. A ta sarakalasebagaw fana be ni an ye, buru kanba be olugu boro, o bena o fiye ni baraka ye aw kama. E, Izirayelimogow, aw kana Matigi Ala, aw bemaw ta Ala kere, sabu aw tena se soro fiyewu.»

¹³ Yerobohamu k'a fo a ta kerekeden dow ye ko o ye dogo ka munumunu ka taga lo Zuda ta mogow ko fe. O ra Yerobohamu ta kerekeden tow tun be Zuda ta mogow ja fe, k'a soro dow fana tun be o ko fe.

¹⁴ Ayiwa, Zuda ta mogow ka o ja munu k'a ye ko dow be olugu kerera ko fe, dow be o kerera ja fe minke, o kulera ka Matigi Ala wele. Sarakalasebagaw ka ke buruw fiye ye.

¹⁵ O kera minke, Zuda ta kerekedenw ka kulew ci kere koson. O ka o kule ci minke, Matigi Ala ka Yerobohamu ni Izirayelimogow bee kere ka se di Abiya ni Zuda ta mogow ma.

¹⁶ Izirayelimogow borira Zuda ta mogow ja; Ala ka o don Zuda ta mogow boro.

¹⁷ Abiya ni a ta mɔgɔw ka se sɔrɔ o kan ka mɔgɔ caman faga; o ka Izirayelimɔgɔw ta kerekɛɛfariw ɛɛ waga kɛmɛ looru (500 000) le faga ni muru ye.

¹⁸ O wagati ra, Izirayelimɔgɔw majigira; Zuda ta mɔgɔw ka se sɔrɔ sabu o tun ka o jigi la Matigi Ala le kan, o bɛmaw ta Ala.

¹⁹ Abiya belen tugura Yerobohamu kɔ, k'a kɛɛ, ka dugu dɔw mina a ra: Betɛli ni a kɛɛfɛduguw, Yesana ni a kɛɛfɛduguw, Efurɔn ni a kɛɛfɛduguw.

²⁰ Yerobohamu ma se ka baraka sɔrɔ tuun Abiya ta wagati ra. O kɔ, Matigi Ala ka tɔrɔ dɔ lase a ma, k'a faga.

²¹ Nka dɔ farara Abiya ta fanga kan. A ka muso tan ni naani le furu, ka dence mugan ni fla, ani denmuso tan ni wɔrɔ sɔrɔ.

²² Abiya ta ko tɔw, a ka min bɛɛ kɛ, ani a ka kuma minw fɔ, o bɛɛ seɓɛra cira Ido ta seɓɛw kɔnɔ.

²³ O kɔ, Abiya sara, ka taga fara a bɛmaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba kɔnɔ. A dence Asa sigira masaya ra a nɔ ra. Ale ta wagati ra, jamana tora hera ra fɔ san tan.

14

Zuda masace Asa ta wagati (Masacew folo 15.9-11)

¹ Ko minw ka ji, ani ko minw terennin lo Matigi Ala, a ta Ala ja kɔrɔ, Asa ka o le kɛ.

² A ka siya wɛɛ mɔgɔw ta sarakabɔnanw bɔ yi, ani o ta sɔnnikɛyɔrɔ minw tun bɛ kongoriw kan, ka o ta kabakurujaw benben, ka jo musoman Asera ta berew fana benben.

³ A k'a fɔ Zuda mara mɔgɔw ye ko o ye Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya jini, o bɛmaw ta Ala, k'a ta sariyaw sira tagama, ani ka to a ta kuma kan.

⁴ A ka sɔnnikɛyɔrɔw, ani wusunandonyɔrɔw cɛn ka bɔ Zuda mara duguw bɛɛ ra. A ta wagati ra kɔni jamana tora nasuma ra.

⁵ A ka dugu barakaman dɔw lɔ Zuda mara ra, sabu nasuma tun bɛ jamana kɔnɔ. O sanw bɛɛ kɔnɔ, mɔgɔ ma kɛɛ kɛ ni a ye, sabu Matigi Ala tun ka laganfiya di a ma.

⁶ A k'a fɔ Zuda mɔgɔw ye ko: «An ye nin duguw lɔ, ka o lamini ni kogow ye, ani sankasojaw, ka konw ni sɔgɔnanw kɛ dugu dondaw ra; jamana ye an ta le ye hali bi, sabu an jijara ka tugu Matigi Ala, an ta Ala kɔ. An jijara ka tugu a kɔ, a fana ka laganfiya di an ma fan bɛɛ ra.»

O ka o lɔri kɛ; o ta baara fana pana o boro.

Asa ni Etiyopikaw ta kɛɛ

⁷ Asa ta kerekɛjama min tun bɔra Zuda mara ra, olugu tun ye ɛɛ waga kɛmɛ saba (300 000), minw tun bɛ se ka kɛɛ kɛ ni nɛgɛbennanba ni taman ye. Minw tun bɔra Boniyaminu ta mara ra, olugu tun ye ɛɛ waga kɛmɛ fla ni biseegi (280 000), minw tun bɛ se ka kɛɛ kɛ ni nɛgɛbennan fitini ye, ani ka kalan bon. O bɛɛ tun ye kerekɛɛfariw le ye.

⁸ Ayiwa, Etiyopikace Zera bɔra ka na o kama ni kerekɛjama ɛɛ miliyɔn kelen ye, ani sowotoro kɛmɛ saba; a nana se fɔ Maresa.

⁹ Asa ni a ta kerekɛjama fana tagara lɔ o ja; o ka lɔ kɛɛ kama Sefata kurufurance ra, Maresa kɔrɔ.

¹⁰ Asa ka Matigi Ala daari, a ta Ala; a ko: «Matigi Ala, ele bɛ mɔgɔ barakaman demɛ cogo min na, i bɛ barakantan fana demɛ o cogo kelen le ra. Na an demɛ, Matigi Ala, an ta Ala; sabu an ka an jigi la ele le kan, an fana nana ele tɔgɔ le ra nin jamaba kama. Matigi Ala, ele le ye an ta Ala ye; i kana a to adamadenw ye se sɔrɔ ele kan.»

¹¹ Matigi Ala k'a to Asa ni Zuda mara mɔgɔw ka Etiyopikaw kere ka se o ra, fo o borira.

¹² Asa ni a nɔfemɔgɔw ka o gben ka taga se fo Gerari; o ka Etiyopikaw camanba faga fo ka taga o bee ban; o bee halakira Matigi Ala ni a ta kerekejama ja fe. Asa ni a ta mɔgɔw ka o borofen caman ce.

¹³ O benna Gerari kerefeduguw kan ka olugu kere, sabu Matigi Ala tun ka siranyaba bla o mɔgɔw ra; o ka o duguw fenw bee ce, sabu fen caman tun be o duguw kono.

¹⁴ O benna beganmarayorow fana kan, ka sagaw, ani baw caman mina, ani jɔgomew; o ko, o sekora ka taga Zeruzalemu.

15

*Asa ka jenɔgɔnya don ni Ala ye
(Masacew folo 15.12-15)*

¹ Ayiwa, Ala Nin jigira Odedi dence Azariya kan.

² A nana Asa kunben k'a fo a ye ko:

«Asa, ani aw Zudakaw bee, ani aw Boniyaminukaw bee, aw ye ne lamɛn! Ni aw be ni Matigi Ala ye, ale fana be ke ni aw ye; ni aw k'a ta jenɔgɔnya jini, a bɛna a yere yira aw ra, nka ni aw ka bo a ko, a fana bɛna bo aw ko.

³ «Kabini wagatijan, Ala panaman tun te Izirayelimɔgɔw fe, sarakalasebaga tun te o fe, min be o karan, sariya fana tun te o fe.

⁴ Nka ka o to o pani na, o sekora ka na Matigi Ala fe, Izirayeli ta Ala; o jijara ka tugu a ko, ale fana k'a yere yira o ra.

⁵ O wagatiw ra koni, mɔgo si tun te se ka taga yoro ra ka seko a yere ma hera ra; sabu jamana tun pagamina, tooro tun benna jamana mɔgɔw bee kan.

⁶ Siya do tun be siya do kere, dugu do tun be dugu do kere, sabu Ala tun ka pani suguya bee la o kan fo ka o hakiri pagami.

⁷ Nka aw koni, aw ye jija, aw kana a to aw baraka ye dogoya, sabu aw be min kera aw bɛna o sara soro.»

⁸ Ayiwa, Asa ka Odedi dence ta cirayakumaw men minke, o k'a ja gbeleya. A ka fen haramuninw bo Zuda mara bee ra, ani Boniyaminu mara bee ra, ani a tun ka dugu minw mina Efirayimu kuruyorow ra. Matigi Ala ta sarakajenifen min tun be Alabatoso bolonda ra, a ka o lalaga k'a bla a no ra.

⁹ A ka Zuda ta mɔgɔw, ani Boniyaminu ta mɔgɔw bee lajen, ani Efirayimu ni Manase ni Simeyon ta mɔgo minw tun nana sigi o fe; sabu Izirayelimɔgo toow tun nana a ye ko Matigi Ala, a ta Ala be ni a ye minke, o caman tun nana, ka na to ni a ye.

¹⁰ O bee tagara jɔgon lajen Zeruzalemu, Asa ta masaya san tan ni loorunan na, a karo sabanan na.

¹¹ O tun ka began minw mina o juguw ra kere ra, o ka o dow ke saraka ye o lon na: misi keme wolonfla, ani saga ni ba waga wolonfla (7 000).

¹² O ka jenɔgɔnya don ni Ala ye ko o be Matigi Ala ta jenɔgɔnya jini, o bemaw ta Ala, ni o jusukun bee ye, ani o nin bee;

¹³ o ko, ko ni mɔgo min ma Matigi Ala ta jenɔgɔnya jini, Izirayeli ta Ala, ko o tigi ka kan ka faga, mɔgoba fara a fitini kan, ce fara muso kan.

¹⁴ O karira ka layiri ta Matigi Ala ye ni kanba ye, ka mankanba ci, ka siranɛge buruw, ani sagajigigban buruw fiye.

¹⁵ Zuda mara mɔgɔw bee jusu diyara o layiri koson, sabu o tun k'a ke ni o jusukun bee le ye. O yere le tun k'a latige o yere sago ma, ka Matigi Ala ta jenɔgɔnya jini; Matigi Ala fana tun k'a yere yira o ra. Matigi Ala ka laganfiya di o ma fan bee ra.

¹⁶ Masace Asa ka hali a mamamuso Mahaka bo masamusoya ra, sabu ale fana tun ka batofen haramunin do lalaga jo musoman Asera togo ra. Asa ka o batofen laben, k'a karikari, ka taga a jeni Sedoron ko yoro ra.

¹⁷ Nka o bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, olugu ma bo Izirayeli jamana ra, k'a soro Asa tun tugura Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye, a ta tere bee ra.

¹⁸ A face tun ka fen minw di Ala ma, ani ale yere tun ka fen minw di Ala ma, minan warigberamanw, ani a saninlamanw, ani minan suguya werew, a nana o fenw bee bla Alabatoso konjo.

¹⁹ O ko, kere ma ke tuun fo ka taga se Asa ta masaya san bisaba ni loorunan ma.

16

Zuda ni Izirayeli ta kere (Masacew folo 15.16-22)

¹ Asa ta masaya san bisaba ni woronan na, Izirayeli masace Bahesa tagara Zuda mara kere. A ko a be Rama dugu lamini ni kogo ye, janko mogo kana se ka bo, walama ka don Zuda masace Asa ta mara ra.

² A kera ten minke, warigbe ni sanin min tun be Matigi Ala ta batoso naforoblayoro ra, ani min tun be masaso naforoblayoro ra, Asa ka o bee ta, ka o ci Siri masace Beni Hadadi ma, min tun be Damasi, k'a fo a ye ko:

³ «A to ele ni ne ye jennogonya don, i ko ne face ni i face tun k'a ke cogo min na. A fe, ne be nin warigbe ni nin sanin ci i ma. O ra, jennogonya min tun be i ni Izirayeli masace Bahesa ce, o jennogonya cen, janko a ye faran ne ra.»

⁴ Beni Hadadi sonna masace Asa ta kuma ma. A k'a ta kerekedenw kuntigiw ci ka taga Izirayeli duguw kama. O tagara Iyon dugu kere, ani Dan dugu, ani Abeli Mayimu dugu, ani Nefitali dugu, o minw bee tun ye fenmarayorow ye.

⁵ Bahesa nana o men minke, a ka Rama dugu kogo lori dabra, ka baaraw lalo.

⁶ O ra, masace Asa ka Zudakaw bee lajen; Bahesa tun ka kabakuruw, ani yiri minw lajen Rama lori kama, o tagara o ce, ka na o ke ka Geba dugu ni Misipa dugu lo.

Ala kumana masace Asa fe

⁷ O wagati ra, flerikebaga Hanani tagara Zuda masace Asa fe, ka taga a fo a ye ko: «Ayiwa, i ka i jigi la Siri masace le kan, i ma son ka i jigi la Matigi Ala, i ta Ala kan; o ra, Siri masace ta kerekejama bosira i boro.

⁸ Yala kerekejamaba le tun te Etiyopikaw, ani Libikaw fe, ani sowotorow, ani sotigi camanba wa? Nka o bee n'a ta, i tun ka i jigi la Matigi Ala kan minke, Matigi Ala ka o bee don i boro;

⁹ sabu Matigi Ala ja be dunupa fan bee yaala, janko minw tugunin be a ko ni o jusukunw bee ye, ka baraka don olugu ra. I ka hakirintanyako le ke nin ye; o koson k'a ta bi ra, ele bena ke kere le ra tuma bee.»

¹⁰ Ayiwa, Asa dimina flerikebaga koro; a k'a senw don nega ra, k'a bla kaso ra, sabu a tun dimina kosebe a ta kumaw koson. O wagati kelen na fana, Asa ka jamana mogo dow minako juguya.

Masace Asa ta masaya laban (Masacew folo 15.23-24)

¹¹ Ayiwa, Asa ta kow, k'a ta a damina ra, ka taga a bla a laban na, o bee sebera Zuda ni Izirayeli masacew ta kow kitabu konjo.

¹² Asa ta masaya san bisaba ni konontonnan na, bana do k'a mina a senw na. O bana juguyara kosebe. Nka hali k'a to o bana ra, a ma munu Matigi Ala fan fe; a tagara flakebagaw le fe.

¹³ O kɔ, Asa sara, ka taga fara a bemaw kan. A sara a ta masaya san binaani ni kelennan le ra.

¹⁴ A tun ko o ye kaburu min sogi a tɔgo ra Dawuda ta masabonba* kɔnɔ, o k'a su don yi. Turulalagabaga dɔw tun ka kasadiyananw, ani turu kasadiman minw lalaga, o ka o ke lanan dɔ kan, k'a su la o kan. O ka tasumaba mana k'a sukoya ke.

17

Zuda masace Yosafati ta wagati (Masacew folo 15.24; 22.41-45)

¹ Yosafati sigira masaya ra a face Asa nɔ ra. A ka baraka don a yere ra ka Izirayelimogow kere.

² A ka kerekedenw bla Zuda mara dugu barakamanw kɔnɔ, ka kerekuntigiw sigisigi Zuda mara ra, ani Efrayimu dugu dɔw ra, a face Asa tun ka dugu minw mina.

³ Matigi Ala tora ni Yosafati ye, sabu a bemace Dawuda tun ka sira min tagama folofolo, a ka o sira le ta. A ma taga Baali ta jow kɔ,

⁴ nka a jijara ka tugu a face ta Ala le kɔ, ka tugu a ta kumaw kɔ; a ma Izirayelimogow ta sira nɔgon ta.

⁵ Matigi Ala ka masaya sabati a boro; Zuda mara mogow bee tun be to ka na ni o borofenw ye ka na o di Yosafati ma. O ra, a ka naforo caman, ani bonyaba sɔrɔ.

⁶ A ka Matigi Ala ta sira tagama ni a jusukun bee ye. Sonnikeyɔrɔ minw tun be kongoriw kan Zuda mara ra, ani jo musoman Asera ta berew, a ka olugu bo yi.

⁷ A ta masaya san sabanan na, a ta jamana pamogo minw tun ye Beni Hayili ye, ani Abidiyasi, ani Jakariya, ani Netaneheli, ani Mikaya, a ka olugu ci ka taga mogow karan Zuda mara duguw ra.

⁸ A ka Levi* ta mogo minw fana ci ni o ye, o tun ye Semaya ye, ani Netaniya, ani Zebadiya, ani Asaheli, ani Simiramoti, ani Yonatan, ani Adoniya, ani Tobiya, ani Tobi Adoniya. A ka sarakalasebaga minw fara Levi* ta mogow kan, olugu tun ye Elisama ni Yoram ye.

⁹ Olugu tagara mogow karan Zuda mara ra ni Matigi Ala ta sariya kitabu ye o boro. O temena Zuda duguw bee ra, ka mogow karan.

¹⁰ Matigi Ala nasiran donna Zuda mara lamini jamanaw bee ra; o ma son ka kere ke ni Yosafati ye.

¹¹ Filisika dɔw nana bonyaw di Yosafati ma; o ka ninsongo sara a ye fana ni warigbe ye. Arabuw fana nana sagaw ni baw di a ma: sagajigi waga wolonfla ni keme wolonfla (7 700), ani bakoronin waga wolonfla ni keme wolonfla (7 700).

¹² Dɔ le tun be farara Yosafati ta fanga kan. A ka sankasojan dɔw lo Zuda mara ra, ka dugu dɔw fana lo ka o ke a ta fenmarayorow ye.

¹³ A ka baaraba caman ke Zuda duguw kɔnɔ. Kerekeden cefariw fana tun b'a fe Zeruzalemu.

¹⁴ O kerekedenw jateda le ye nin ye, o bee ni o ta somogow: Zuda ta mogow ra, Adina tun ye kuntigi dɔ ye; cefari waga keme saba (300 000) tun be ni ale ye.

¹⁵ Min gbanna ale ra, o tun ye Yohanan ye; ale fana tun ye kuntigi dɔ ye; cefari waga keme fla ni biseegi (280 000) tun be ni ale ye.

¹⁶ Min gbanna ale ra, o tun ye Zikiri dence Amasiya ye; ale yere le tun k'a yere di Matigi Ala ma; cefari waga keme fla (200 000) tun be ni a ye.

¹⁷ Boniyaminu ta mogow ra, Eliyada tun ye cefari dɔ ye; ce waga keme fla (200 000) tun be ni ale ye, taman ni negebennan tun be o bee boro.

¹⁸ Min tun gbanna ale ra, o tun ye Yezabadi ye; ce waga keme ni biseegi (180 000) tun be ni ale ye, o bee labennin be kere kama.

¹⁹ Cɛ minw tun bɛ masacɛ ta baara, ra olugu le ye nin ye; masacɛ yɛrɛ tun ka minw sigi Zuda dugu barakamanw ra, olugu nin tɛ o ra.

18

*Yosafati ka jɛnɔgɔnya don ni Akabu ye
(Masacɛw fɔlɔ 22.1-4)*

¹ Ayiwa, Yosafati tun ka naforo caman, ani bonyaba sɔrɔ. Furu nana don a ta somɔgɔw ni Akabu ta somɔgɔw cɛ.

² San dama tɛmɛnin kɔ, a tagara Akabu fɛ Samari. Akabu ka sagaw, ani baw, ani misi camanba faga ale ni a nɔfɛmɔgɔw ye. Akabu k'a kɔnɔnɔsu ko o ye taga Ramoti, Galadi mara ra.

³ Izirayeli masacɛ Akabu k'a fɔ Zuda masacɛ Yosafati ye ko: «Yala i bɛna sɔn ka taga ni ne ye Ramoti dugu kama Galadi mara ra wa?» Yosafati k'a jaabi ko: «Ne ni ele bɛɛ ye mɔgɔ kelen le ye, ne ta mɔgɔw ni i ta mɔgɔw bɛɛ ye kelen ye; an bɛna taga ni aw ye o kɛrɛ ra.»

*Mise ni cira tɔw ma bɛn kelen ma
(Masacɛw fɔlɔ 22.5-12)*

⁴ Nka Yosafati ko Izirayeli masacɛ ma ko: «Sabari, i ye Matigi Ala pininka fɔlɔ.»

⁵ Izirayeli masacɛ ka ciraw lajɛn; o tun ye cɛ kɛmɛ naani. A ka o pininka ko: «Yala ne ka kan ka taga Ramoti dugu kɛrɛ Galadi mara ra wa, walama ne ka kan k'a to yi?» Ciraw ko: «Masacɛ, taga! Ala bɛna dugu don i boro!»

⁶ Nka Yosafati belɛn ko: «Yala Matigi Ala ta cira wɛrɛ si tɛ yan tuun, an bɛ se ka Matigi Ala pininka min sababu ra wa?»

⁷ Izirayeli masacɛ ka Yosafati jaabi ko: «Cɛ kelen dɔrɔn le bɛ yi, an bɛ se ka Matigi Ala pininka min sababu ra. Nka a ko man di ne ye fiyewu, sabu a tɛ ciraya kɛ ka kɔpuman si le fɔ ne ta ko ra ka ye fiyewu, ni kojugu dɔrɔn tɛ; Imila dɛncɛ Mise lo.» Yosafati ko: «Masacɛ, i kana o fɔ.»

⁸ Izirayeli masacɛ k'a ta masaso jamɔgɔ dɔ wele k'a fɔ o ye ko: «Taga a fɔ Imila dɛncɛ Mise ye ko a ye na yan sisan sisan.»

⁹ O y'a sɔrɔ Izirayeli masacɛ ni Zuda masacɛ Yosafati tun ka o ta masacɛfaniw don; o bɛɛ tun siginin bɛ o ta masasiginan kan kɛnɛ ma, Samari dugu donda ra. Ciraw bɛɛ tun bɛ cirayakumaw fɔra o na kɔrɔ.

¹⁰ Kenaana dɛncɛ Sedesiyasi, ale tun ka sogogban nɛgɛraman dɔw lalaga; a ko masacɛ ma ko: «Matigi Ala ko: <I bɛna taga Sirikaw tu ni nin ye, fɔ ka taga o bɛɛ halaki pewu.> »

¹¹ Cira tɔw bɛɛ tun ka o kelen le fɔ masacɛ ye fana, ko: «Taga Ramoti, Galadi mara ra! I bɛna se sɔrɔ o kan. Matigi Ala bɛna dugu don masacɛ boro.»

*Mise ta ciraya
(Masacɛw fɔlɔ 22.13-28)*

¹² Ayiwa, ciraden min tun tagara Mise wele, ale k'a fɔ Mise ye ko: «A flɛ, ciraw bɛɛ bɛnna, ka o kan kɛ kelen ye ka kumapuman le fɔ masacɛ ye. A to i ta kuma ni o ta ye kɛ kelen ye dɛ! Kumapuman fɔ a ye!»

¹³ Mise ko: «Ne bɛ kari Matigi Ala janaman tɔgɔ ra, ko ni ne ta Ala nana kuma min yira ne ra, ne bɛna o le fɔ.»

¹⁴ O tagara se masacɛ kɔrɔ minke, masacɛ ko: «Mise, yala an ka kan ka taga Ramoti dugu kɛrɛ Galadi mara ra wa, walama ne ka kan k'a to yi?» Mise ko: «Aw kɔni ye taga faasi! Aw bɛna se sɔrɔ; Matigi Ala bɛna o don aw boro.»

¹⁵ Nka masacɛ ko: «Ne m'a fɔ i ye ka ban sipaga caman ko i ye kari, ko ni i bɛ kuma ne fɛ Matigi Ala tɔgɔ ra, ko i ye can dɔrɔn le fɔ ne ye wa?»

¹⁶ Mise ko o le ra, ko:

«Ne ka Izirayelimogow ye, o janjannin be kuruw kan,
i ko saga minw tora o yere ma, ni gbenbaga ma soro o ra.

O koson Matigi Ala ko: <Kuntigi te nin mogow fe!

O bee ye taga o ta so, nasuma ra.> »

¹⁷ Izirayeli masace k'a fo Yosafati ye ko: «Ne m'a fo i ye wa? A te ciraya ke ka kopuman si le fo ne ta ko ra, ni kojugu dama te!»

¹⁸ Mise ko tuun ko: «Ayiwa, aw ye Matigi Ala ta kuma lamén sa. Ne ka Matigi Ala siginin ye a ta masasiginan kan; sankolo danfenw bee tun lonin be, dow be a kininboroyanfan fe, dow be a numanboroyanfan fe.

¹⁹ Matigi Ala k'a fo ko: <Jon le bena taga Izirayeli masace Akabu lafiri, k'a to a ye taga Ramoti dugu kere Galadi mara ra, janko a ye taga sa o kere ra yi?> Danfenw bee ka o ta fo.

²⁰ Ka o to o ra, nin do bora ka na lo Matigi Ala ja fe, k'a fo ko: <Ne be se k'a lafiri!> Matigi Ala k'a jininka ko: <Cogo di?>

²¹ A ko: <Ne bena bo ka taga faninyakumaw le don a ta ciraw bee da ra.> Matigi Ala ko: <Sigiya t'a ra, ele koni bena se k'a lafiri; bo i ye taga a ke ten.> »

²² Mise ko tuun ko: «Ayiwa, a kera o cogo le ra; Matigi Ala ka nin do le don ciraw bee konon yan, min b'a to o daw be faninya le fo; sabu Matigi Ala ka kojuguba le latige ele kama.»

²³ Kenaana dence Sedesiyasi wurira o le ra ka Mise fata, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala Nin bora ne ra cogo di le, ka taga kuma ele fe?»

²⁴ Mise k'a jaabi ko: «Lon min na i bena ke bori ye ka taga dogo fo i ta bon kononoyoro ra yi, o lon le ra i bena a lon.»

²⁵ Izirayeli masace ko: «Aw ye Mise mina ka taga ni a ye dugutigi Amón ni ne dence Yohasi fe.

²⁶ Aw ye a fo o ye ko masace ko: <Aw ye ce nin bla kaso ra; aw ye to ka domuni doonin ni ji doonin doron le di a ma, fo ka taga ne kosegi ka na hera ra.> »

²⁷ Mise ko: «Ni ele koni kosegira ka na hera ra, o tuma Matigi Ala le ma a ta kuma don ne da ra.» Mise ko fana, ko: «Aw tow bee ye nin kuma lamén de!»

Akabu sacogo

(Masacew folo 22.29-40)

²⁸ Izirayeli masace ni Zuda masace Yosafati wurira ka taga Ramoti dugu kama, Galadi mara ra.

²⁹ Izirayeli masace k'a fo Yosafati ye ko ale bena fani gbansan dow don k'a yere yelemá ka taga kerekeyoro ra; ko nka Yosafati ye to ni a ta masacefaniw ye. O ra, Izirayeli masace ka fani gbansan dow don a yere ra, o ka taga kere ra.

³⁰ O y'a soro Siri masace tun k'a fo a ta sowotoro kuntigiw ye, ko o kana ben mogó fitini kan, o kana ben mogoba kan, nka o ye ben Izirayeli masace doron le kan.

³¹ Sowotoro kuntigiw nana Yosafati ye minke, o ko: «Izirayeli masace lo.» O k'a lamini, ko o be ben a kan. Yosafati kulera ka mogow wele. Matigi Ala k'a deme, ka o mogow mabo a ra;

³² sabu sowotoro kuntigiw k'a ye ko Izirayeli masace te minke, o bora a ko.

³³ Do nana biye do bon a yere kun fe ni a ta kalan ye; o biye tagara ben Izirayeli masace ma, k'a sogo a ta negederege fan fla tuguda ra. Masace k'a fo a ta sowotoro boribaga ye ko: «Ne mandimina; sow ja yelemá, i ye bo ni ne ye kerekéfo go ra.»

³⁴ O lon na, koni, kere gbanna kosebe. O ka Izirayeli masace mina k'a lo a ta sowotoro konon, k'a pasin Sirikaw ma, fo ka taga wula se. Terebenda ra, a sara.

19

Cira Yehu ka Yosafati jaraki

¹ Zuda masace Yosafati sekora pasuma ra ka taga a ta so, Zeruzalemu.

² Yehu min ye ladibaga Hanani dence ye, ale tagara masace Yosafati kunben k'a fo a ye ko: «Yala ka mogojugu deme, ani ka Matigi Ala koninyabagaw kanu, o bennin lo wa? Ayiwa, ele ka o ke minke, Matigi Ala dimina i korɔ.

³ Nka o bee n'a ta, i ka kopuman dow ke, sabu i ka jo musoman Asera ta sonnikeberew cen ka bo jamana konɔ, ani i jijara ka tugu Ala ko ni i jusukun bee ye.»

Yosafati ka jamana kow laben

⁴ Yosafati tora Zeruzalemu. O ko, a tagara jamana yaala, k'a ta Beri Seba, ka taga a bla fo Efrayimu kuruyorow ra; a ka mogow laseko Matigi Ala ma, o bemaw ta Ala.

⁵ A ka kititigebaga dow sigisigi jamana konɔ Zuda dugu barakamanw bee kelen na.

⁶ A k'a fo kititigebagaw ye ko: «Aw ye aw ta baarakecogo korosi kosebe, sabu aw te kiti tigera mogow le ye; aw b'a tigera Matigi Ala le ye. Ni aw be kiti tige, ale Ala yere le bena ke ni aw ye.

⁷ Ayiwa, sisan, aw y'a to Matigi Ala pasiran ye ke aw ra. Aw ye aw ta kokecogow korosi kosebe, sabu Matigi Ala, an ta Ala te terenbariyako fe; ka mogɔ do fisaya ni do ye, a te o fe, ka bonyafen mina dogo ra, a te o fana fe.»

⁸ Ayiwa, o ko, Yosafati ka Levi* ta mogow, ani sarakalasebagaw, ani Izirayeli ta gbatigi dow sigi Zeruzalemu fana ka kiti tige Matigi Ala togo ra, ka mogow ta kow janabo o ni jogon ce.

⁹ A k'a fo olugu fana ye ko: «Aw ka kan ka min ke Matigi Ala pasiran na, ni kankelentigiya ye, ani jusukun kelen ye, o ye nin ye:

¹⁰ Ni aw balemaw bora o ta duguw ra ka na ni ko do ye aw fe tuma o tuma, ni a kera ko mogɔ le ka do faga o, walama ni Ala ta sariya ko lo o, walama ni Ala ta kuma fonin do ko lo o, walama ni Ala ta cifonin dow lo, ani a ta ci dow, aw ye mogow lasomi, janko o kana Matigi Ala hake ta, k'a to Matigi Ala ye dimi aw ni aw balemaw korɔ. Ni aw k'a ke ten, o tuma aw tena jaraki.

¹¹ Sarakalasebagaw kuntigi Amariya bena ke aw jamogɔ ye Matigi Ala ta kow ra. Sumayila dence Zebadiya, min ye Zuda mara kuntigi ye, ale bena ke aw jamogɔ ye masace ta kow bee ra. Levi* ta mogow bena ke ni aw ye, ka ke jamana ladibagaw ye. Aw ye jija ka baara ke; ni mogɔ o mogɔ ka ke baarajuman kebaga ye, Matigi Ala ye ke ni o tigi ye.»

20

Mohabukaw ni Amɔnkaw tagara Yosafati kama

¹ Ayiwa, o ko, Mohabukaw, ani Amɔnkaw, ani Mehonika dow wurira ka na, ko o bena Yosafati kere.

² O nana o fo Yosafati ye, ko: «Jamaba le be nana i kama; o bora fo Kogoji sanin ko fe, Edomu mara ra. Sisan o sera Hasason Tamari, min ye Eni Gedi ye.»

³ Yosafati siranna; a k'a latige ko a be Matigi Ala jininka o ko ra. A ko, ko Zuda mara mogow bee ye sun don.

⁴ Zuda mara mogow ka jogon lajen ka Matigi Ala daari, ko a ye olugu deme; o nana ka bo Zuda duguw bee ra, ka na Matigi Ala daari.

⁵ Yosafati wurira ka lo Zuda mara jama ni Zeruzalemukaw ta jama ce ma, Matigi Ala ta batoso konɔ, lukenekura na fe,

⁶ k'a fɔ ko: «Matigi Ala, an bɛmaw ta Ala, ele le tɛ Ala ye, min siginin bɛ sankolo kɔnɔ wa? Ele ta fanga le tɛ dunupa masayaw bɛɛ kan wa? Fanga ni se bagaya bɛ i boro; mɔɔ si tɛ se ka lɔ ele na.

⁷ An ta Ala, ele le ma nin jamana mɔɔɔw gbɛn ka bɔ i ta mɔɔɔw, Izirayelimɔɔɔw na, ka nin jamana di i ta mɔɔɔ kanunin Iburahima ta durujaw ma, k'a kɛ o ta ye wagati bɛɛ wa?

⁸ O sigira nin jamana ra, ka batoso saninman dɔ lɔ i tɔɔɔ ra, k'a fɔ ko:

⁹ «Ni kojugu dɔ sera an ma, walama kɛɛ, walama ni tɔɔɔ dɔ ka ben an kan an ta hakɛw koson, walama banajugu dɔ, walama kɔngɔ, an bɛna lɔ nin so na fɛ ele na kɔɔ, ka kule ka i daari an ta tɔɔɔ koson; i bɛna an lamɛn ka an bɔsi, sabu i tɔɔɔ bɛ nin so kan.»

¹⁰ Nka sisan Amɔnkaw, ani Mohabukaw, ani Seyiri kuruyɔɔ mɔɔɔw ye nin ye; i tun ma sɔn Izirayelimɔɔɔw ye don o mɔɔɔw ta jamana ra o bɔɔ Misiran; o ra Izirayelimɔɔɔw tɛmɛna o kɔɔ, o ma o halaki.

¹¹ Ayiwa, sisan a fɛ, o nana an ta kopuman sara cogo min na; o ko o bɛ anw gbɛn ka bɔ jamana kɔnɔ, i ka jamana min di an ma k'a kɛ an ta ye.

¹² E, an ta Ala, i tɛ tɔɔɔ dɔ ben o kan wa? Sabu nin jama camanba min bɛ nana an kama, baraka foyi tɛ an fɛ ka o kɛɛ; an yɛɛ ka kan ka min kɛ, an ma o lɔn, nka an na bɛ ele le ra.»

¹³ Ayiwa, o y'a sɔɔ Zuda mara mɔɔɔw bɛɛ, o ta musow, ani o ta denw, ani o ta denfitiniw bɛɛ, o bɛɛ tun lɔnin bɛ Matigi Ala na kɔɔ.

Yahaziyeli kumana Izirayelimɔɔɔw fɛ

¹⁴ Ayiwa, Matigi Ala Nin jigira Yahaziyeli kan jama cɛ ra; ale facɛ tun ye Jakariya ye, Jakariya facɛ tun ye Benaya ye, Benaya facɛ tun Yeyeli ye, Yeyeli facɛ tun ye Mataniya ye. Ale tun ye Levi* ta mɔɔɔ dɔ ye, ka bɔ Asafu ta gba ra.

¹⁵ Yahaziyeli ko: «Aw ye aw janto ne ta kuma ra, masacɛ Yosafati ni aw Zuda mara mɔɔɔw bɛɛ, ani aw Zeruzalemukaw bɛɛ. Matigi Ala ko: «Aw kana siran, aw ja kana tigɛ nin kɛɛkɛjamaba koson, sabu nin kɛɛ tɛ aw ta ye, Ala ta lɔ.

¹⁶ Sini, aw ye jigɛ ka taga o kama. O bɛna na Hasisi yɛlɛnyɔɔ sira fɛ; aw bɛna taga o kunbɛn kurufurance dan na, Yeruweli kongokolon na fɛ.

¹⁷ Aw tɛna kɛɛ kɛ nin na; aw ye taga, ka taga lɔ o na fɛ dɔɔn. Matigi Ala bɛna aw bɔsi cogo min na, aw bɛna o ye. Zuda mara mɔɔɔw, ani Zeruzalemukaw, aw kana siran, aw ja kana tigɛ. Sini aw ye taga o kunbɛn; Matigi Ala bɛna kɛ ni aw ye.»

¹⁸ Yosafati k'a na biri dugu ma; Zuda mara mɔɔɔw, ani Zeruzalemukaw bɛɛ ka o kinbiri gban ka o na biri dugu ma Matigi Ala na kɔɔ.

¹⁹ O ra, Levi* ta mɔɔɔ minw bɔra Kehati ta gba ra, ani minw bɔra Kore ta gba ra, olugu wurira ka lɔ ka kɛ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tando ye ni fanga ye, ani kanba ye.

Ala ka Izirayelimɔɔɔw bɔsi

²⁰ Ayiwa, Izirayelimɔɔɔw wurira sɔgomada joona fɛ, ka bɔ ka taga Tekoha kongokolon kɔnɔ. O bɔɔ, Yosafati wurira ka lɔ k'a fɔ ko: «Aw ye ne lamɛn, aw Zuda mara mɔɔɔw, ani aw Zeruzalemukaw! Aw ye aw jigɛ la Matigi Ala kan, aw ta Ala; ni o kɛra, aw jigɛ tɛna tigɛ. Aw ye aw jigɛ la a ta ciraw kan, ni o kɛra, aw bɛna se sɔɔ.»

²¹ Yosafati ni a ta mɔɔɔw ka jɔɔɔn ye ka kuma; o kɔ, a ka mɔɔɔ dɔw panawoloma janko olugu ye fani saninman dawulaman dɔw don, ka dɔnkiriw la ka Matigi Ala tando; olugu blara kɛɛkɛjama na fɛ ka dɔnkiriw la k'a fɔ ko: «Aw ye baraka la Matigi Ala ye, sabu a ta numanya tɛ ban ka ye.»

²² Olugu ka donkirila damina, ka ke Ala tando ye minke, Matigi Ala barara ka kerekejama do wuri Amankaw, ani Mohabukaw, ani Seyiri kuruyoro mogow kama, o minw tun nana Zuda mara kama. O kerekejama sera o ra,

²³ sabu o kera minke, Amankaw, ani Mohabukaw benna Seyiri kuruyoro mogow kan, ka olugu bee faga ka ban. O ka Seyiri mogow faga ka ban minke, o gberegbera benna jogon kan sisan ka jogon faga.

²⁴ Ayiwa, mogow be to yoro min na ka kongokolon ye, Zuda mara mogow nana se o yoro ra minke, o ka o ja munu ka jama fe; o ka suw doron le lalanin ye dugu ma. Mogow si tun ma bosi.

²⁵ Yosafati ni a ta mogow tagara o mogow borofenw ce. O ka fen suguya caman soro yi: naforow, ani faniw, ani fen dawulamanw. O ka fen minw ce, o cayakoju ffe, o ma se ka taga ni a bee ye. O ka tere saba le ke o fenw ceri ra, sabu fen camanba tun lo.

²⁶ A tere naaninan, o tagara lajen Beraka kenegbeyoro ra; o ka baraka la Matigi Ala ye o yoro ra. O koson, fo ka na se bi ma, o yoro togo lara ko Beraka* kenegbe.

²⁷ Ayiwa, o ko, Yosafati blara Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw ja; o nagarininba sekora ka taga Zeruzalemu, sabu Matigi Ala tun ka o bosi o juguw boro, ka o jusu fa nagari ra.

²⁸ O nana don Zeruzalemu ni gonifokanw ni korafokanw ni burufiyekanw ye; o tagara fo Matigi Ala ta batoso konon.

²⁹ Matigi Ala ka Izirayeli juguw kere cogo min na, jamana tow ka o ko men minke, Alapasiran donna olugu bee ra.

³⁰ Ayiwa, Yosafati ta jamana tora hera ra, sabu a ta Ala tun ka laganfiya di a ma fan bee ra.

Yosafati ta masaya laban (Masacew folo 22.41-51)

³¹ Yosafati sigira masaya ra Zuda mara kunna. A sigira masaya ra k'a si to san bisaba ni looru; a ka san mukan ni looru le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Azuba; Sili denmuso le tun ye ale ye.

³² A k'a face Asa ta sira le ta; a ma jenge ka bo o sira kan. Ko minw terennin lo Matigi Ala ja koro, a ka o le ke.

³³ Nka o bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, olugu tun ma bo yi; mogow tun ma tugu o bemaw ta Ala ko ni o jusukun bee ye hali bi.

³⁴ Ayiwa, Yosafati ta ko tow, k'a ta a damina ra ka taga a bla a laban na, o kow sebera Hanani dence Yehu ta kibarow kitabu konon; o kow le sebera fana Izirayeli masacew ta kitabu konon.

³⁵ O ko, Zuda masace Yosafati ka jen siri ni Izirayeli masace Ahaziya ye, k'a soro ale kewale tun ka jugu.

³⁶ A ka jen siri ni a ye ka jirakurun dow lalaga, minw tun ka kan ka taga Tarisisi. O ka o kurunw lalaga Esiyon Geberi.

³⁷ O tuma ra, Dodava dence min ye Eliyezeri ye, ni a tun be bo Maresa, ale ka ciraya ke Yosafati kama, k'a fo ko: «I ka jen siri ni Ahaziya ye minke, Matigi Ala bena i ta baara cen!» A kera ten, o kurunw cenna; o ma se ka taga Tarisisi tuun.

21

¹ Ayiwa, o ko, Yosafati sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe Dawuda ta masabonba konon. A dence Yoram sigira masaya ra a no ra.

* 20:26 20.26 Beraka koro ye ko: barakalari.

*Masace Yoramu ta wagati
(Masacew flanan 8.16-24)*

² Balemace dow tun be Yoramu fe, o bee tun ye Yosafati dencew ye. Olugu le tun ye Azariya ni Yeyeli ni Jakariya ni Azariya, ani Mikayilu ni Sefatiya ye. Olugu bee le tun ye Izirayeli masace Yosafati dencew ye.

³ O face tun ka fen caman di o ma: warigbe, ani sanin, ani fen dawulamanw; a tun ka dugu barakaman dow fana di o ma Zuda mara ra. Nka a ka masaya di Yoramu le ma, sabu ale le tun ye dence folo ye.

⁴ Tuma min na Yoramu sigira a face no ra masaya ra, a k'a ta fanga sabati tuma min na, a k'a balemacew bee faga ni kerekemuru ye, ani Izirayeli kuntigi dow.

⁵ Yoramu sigira masaya ra ka a si to san bisaba ni fla; a ka san seegi le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu.

⁶ A ka Izirayeli masacew ta siraw le tagama, i n'a fo Akabu ta somogow tun k'a ke cogo min na, sabu a tun ka Akabu denmuso do le furu. A ka kojugu ke Matigi Ala ja korɔ.

⁷ Nka Matigi Ala tun ka jennogonya min don ni Dawuda ye, a ma son ka Dawuda ta so halaki o jennogonya koson, sabu a tun ka layiri ta Dawuda ye ko a bena a ta somogo do to masaya ra wagati bee.

⁸ Yoramu ta masaya wagati le ra, Edomukaw murutira, ka masace do sigi o yere kunna, ko o te to Zuda ta fanga korɔ tuun.

⁹ O ra, Yoramu wurira ka taga o ko ni a ta kerekuntigiw ni a ta sowotorow bee ye. A bora su fe ka taga ben Edomukaw kan, k'a sorɔ olugu tun ka ale ni a ta sowotorotigiw bee lamini.

¹⁰ A kera ten, Edomukaw murutira, ka ban Zuda ta fanga ma fo bi. O wagati kelen na, Libina mogow fana murutira, ka ban Zuda ta fanga ma; o kera, sabu Zuda mara mogow tun bora Matigi Ala, o bemaw ta Ala ko.

¹¹ Nka Yoramu ma dan o ma; a ka sonnikeɣorɔ dow ke Zuda kuruyorow ra, k'a to Zeruzalemukaw bora Ala ko, ka taga batofen werew bato; a ka Zuda mara mogow fana lafiri ka o bla kojugu ra.

¹² O le ra cira Iliya* ka sebe do ke k'a ci Yoramu ma, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala, i bemace Dawuda ta Ala ko: <Ele ma i face Yosafati ta sira tagama, i ma Zuda masace Asa fana ta sira tagama;

¹³ i ka Izirayeli masacew ta sira le tagama, k'a to Zuda ni Zeruzalemukaw bora Ala ko, ka taga batofen werew bato, i n'a fo Akabu ta somogow ka min jigon ke Izirayelimogow ra; i ka i balemacew faga fana, minw tun ye i yere ta somogow ye, k'a sorɔ olugu tun ka fisa ni ele ye.

¹⁴ O ra, a fe, Matigi Ala bena kojuguba do ben i ta mogow kan, ani i ta denw, ani i ta musow, ani i borofenw bee.

¹⁵ Bana cejugu dow bena ele yere mina, k'a ke kononobana do ye; o bana koni bena to ka juguya ka taga a fe lon o lon le, fo ka taga i nogow bo kene ma, bana juguya koson.> »

¹⁶ Ayiwa, Filisikaw, ani Arabu minw signin be Etiyopikaw korɔ, Matigi Ala ka olugu kononosu ka o jusu wuri Yoramu kama.

¹⁷ O nana Zuda mara kama, ka na jamana yoro bee fa. Naforo min o min tun be masaso konɔ, o ka o bee ce, k'a dencew ni a ta musow fana mina; dence were ma to a fe ni a dencew bee ra fitini te, min ye Yohahazi† ye.

¹⁸ Ayiwa, o ko, Matigi Ala ka konodimibana do bla Yoramu na, bana keneɣabari do.

* 21:12 21.12 Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli. † 21:17 21.17 Yohahazi togo le ye fana ko Ahaziya.

¹⁹ Lon o lon o bana tun be juguyara ka taga a fe le. A san flanan laban na, bana k'a nogow bo a konobara ra. Dimi juguyakojugu fe, a sara. A ta mogow ma tasumaba mana k'a sukoya ke, i n'a fo o tun ka min nogon ke a bema tow ye.

²⁰ Yoramun tun sigira masaya ra k'a si to san bisaba ni fla. A ka san seegi le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A saya nimisa ma ke mogosi ra. O k'a su don Dawuda ta masabonba konon, nka o m'a su don masacew ta kaburuw do konon.

22

Zuda masace Ahaziya ta wagati

(Masacew flanan 8.25-29; 9.27-29)

¹ Ayiwa, Zeruzalemukaw ka Yoramun dence fitini Ahaziya sigi masaya ra a no ra, sabu kerekajama min tun nana ni Arabuw ye Zuda mara kama, olugu tun k'a dence korobaw bee faga. Yoramun dence Ahaziya sigira ka ke Zuda masace ye o cogo le ra.

² Ahaziya sigira masaya ra k'a si to san mugan ni fla*. A ka san kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Atali; ale tun ye Omiri denmuso do ye.

³ Ale fana ka Akabu ta somogow ta sira le ta, sabu a bamuso tun b'a ladira k'a bla kojugu ra.

⁴ A ka kojugu ke Matigi Ala na koron, i n'a fo Akabu ta somogow tun k'a ke cogo min na; sabu a face sanin kon, olugu le tun kera a ladibagaw ye, ka ke sababu ye ka cenri lase a ma.

⁵ Olugu le tun k'a ladi k'a to ale ni Akabu dence Yoramun, Izirayeli masace tagara kere ra Siri masace Hazaheli kama, Ramoti, Galadi mara ra. Sirikaw ka Yoramun mandimi o kere ra.

⁶ Ka Yoramun to kere ra ni Siri masace Hazaheli ye Ramoti, Sirikaw tun ka masace Yoramun mandimi a fari yoro minw na, Yoramun sekora ko a be taga o joriw flake Zizireli. Zuda masace Ahaziya†, min tun ye Yoramun dence ye, ale tagara ko a be taga Akabu dence Yoramun fle Zizireli a ta bana wagati ra.

⁷ Ala le kitira a ra ko Ahaziya ye o tagama ke ka taga Yoramun fe, ka o ke Ahaziya fagasababu ye. A tagara se yi minke, a ni Yoramun bora ka taga Nimisi dence Yehu fe, Matigi Ala tun ka turu saninman* ke min kun na, janko a ye Akabu ta so halaki.

⁸ Wagati min na Yehu tun be Akabu ta somogow ta kojuguw hake bora o ra, a tagara ben ni Zuda mara pamogo dow ye, ani Ahaziya balema dow dencew, minw ye Ahaziya ta baaradenw ye; a ka olugu faga.

⁹ A ka ke Ahaziya yere yoropini ye; o tagara a dogonin soro Samari; o k'a mina ka na ni a ye Yehu fe; o k'a faga. O k'a su don, sabu mogow ko, ko Yosafati min tun jijara ka tugu Matigi Ala kon ni a jusukun bee ye, ko ale ta mamaden do lo. Mogosi ma to Akabu ta somogow ra tuun min tun be se ka sigi masaya ra.

Atali sigira masaya ra

(Masacew flanan 11.1-3)

¹⁰ Ayiwa, Ahaziya bamuso Atali nana a ye ko o ka ale dence Ahaziya faga minke, a fana wurira ko a be Zuda ta gba ta masaceden tow bee faga.

¹¹ Nka tuma min na o tun be masacedenw fagara, masace denmuso Yehoseba ka Ahaziya dence Yohasi dogo k'a ta, ka bo a balemaw ce ra. A tagara a bla ni a lamobamuson ye Alabatosoba ta sibon do konon. Masace Yoramun denmuso Yehoseba min tun ye sarakalasebaga Yehoyada ta muso ye, ale ka Yohasi dogo Atali na o cogo le ra, janko a kana a soro k'a faga; ale tun ye Ahaziya balemamuson le ye.

* 22:2 22.2 San mugan ni fla: Kitabu dow konon a sebera ko san binaani ni fla (Masacew flanan 8.26). † 22:6 22.6 Ahaziya: Heburukan na a fora ko Azariya.

¹² A dogonin tora ni o ye Ala ta batoso kono fo san wooro. O y'a soro Atali le tun be masaya ra jamana kono.

23

Yohasi sigira masaya ra (Masacew flanan 11.4-20)

¹ Ayiwa, a san wolonflanan na, Yehoyada jijara kosebe ka jennogonya don ni kerekuntigiw ye, minw tun be ce keme kunna. Olugu tun ye Yerohamu dence Azariya ye, ani Yohanan dence Sumayila, ani Obedi dence Azariya, ani Adaya dence Maseya, ani Zikiri dence Elisafati.

² O ka Zuda mara bee yaala, ka Levi* ta mogow wele ka bo Zuda duguw bee ra, ani ka Izirayeli ta gbatigiw wele. O bee nana Zeruzalemu.

³ O jama bee ka jennogonya don ni masace ye, Ala ta batoso kono. Yehoyada k'a fo o ye ko: «Masace dence ye nin ye; a ka kan ka sigi masaya ra, i n'a fo Matigi Ala tun k'a layiri ta Dawuda ye cogo min na a ta durujaw ko ra.

⁴ Sisan, aw ka kan ka min ke, o ye nin ye: Aw sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow minw be yorow korosi Nenekirilon na, aw ta jenkuru saba ra kelen ka kan ka dondaw korosi.

⁵ Flanan be masaso korosi, sabanan be Yesodi donda korosi. Jama to bee ye taga to Matigi Ala ta batoso lu kono.

⁶ Mogow si man kan ka don Matigi Ala ta batoso kono, ni sarakalasebagaw doron te, ani Levi* ta mogow minw be baara ra. Olugu doron le be se ka don, sabu o saninyara.

⁷ Levi* ta mogow ye masace lamini fan bee ra; bee ta kerekeminan ye ke a boro. Ni mogow o mogow ko a be don Alabatoso kono, aw ye o tigi faga. Ni masace be taga yoro o yoro, aw ka kan ka ke a ko, k'a blasira.»

⁸ Sarakalasebaga Yehoyada tun ka kuma o kuma fo Levi* ta mogow, ani Zuda mara mogow bee ye, o ka o bee ke a cogo ra. O bee ka o ta mogow ta, minw ta baara tun be damina o Nenekirilon na, ani minw ta baara tun ka kan ka ban; sabu sarakalasebaga Yehoyada tun ma jenkuru si labla ko o ye taga nenekiri.

⁹ Masace Dawuda ta tamanw, ani a ta negebennan belebelebaw, ani fitini minw tun be Matigi Ala ta batoso kono, sarakalasebaga Yehoyada ka o di kerekuntigiw ma, minw tun be ce keme kunna.

¹⁰ A ko bee ye lo ni a ta kerekeminan ye a boro, sarakajenifen* ni Alabatosoba koro, ka masace lamini, k'a ta Alabatosoba woroduguyanfan na ka taga a bla a sahiliyanfan na.

¹¹ O ka masace dence labo kene ma, ka masafugula biri a kun na, ka Ala ta jennogonya kitabu di a ma. O k'a sigi masaya ra; Yehoyada ni a dencew ka turu saninman* ke a kun na. O perenna k'a fo ko: «Ala ye si di masace ma!»

Atali sacogo

¹² Ayiwa, Atali ka jama mankan men, o be borira ka na, ka ke masace tando ye.

¹³ A nana Matigi Ala ta batoso koro, jama yoro ra, ka na fleri ke; a ka masace lonin ye Alabatosoba samasen koro, donda ra. Kerekuntigiw ni burufiyebagaw tun lonin be masace koro. Mogow bee tun ninsondiyaninba lo; burufiyebagaw tun be buruw fiyera. Atali ka o ye minke, a k'a ta derege mina k'a faran, ka peren k'a fo ko: «Nin ye janfa le ye, nin ye janfa le ye!»

¹⁴ Kuntigi minw tun be ce keme kunna, minw tun be kerekejama ja fe, sarakalasebaga Yehoyada ka olugu labo k'a fo o ye ko: «Aw ye a mina ka bo ni a ye Alabatosoba kono, mogow ce ra; ni mogow o mogow ka gban a ko, aw ye o tigi faga ni kerekemuru ye.» Sarakalasebaga tun k'a fo fana ko a man kan ka faga Alabatosoba kono.

¹⁵ O k'a mina; o tagara se ni a ye Sow ta donda koro masaso ra minke, o k'a faga o yoro ra yi.

Yohasi sigira masaya ra

¹⁶ Sarakalasebaga Yehoyada ka jennogonya don ale yere ni jama bee ce, ani masace yere ce; a k'a fo ko jama ka kan ka ke Matigi Ala ta mogow le ye.

¹⁷ O kera minke, mogow bee tagara ben Baali ta jobon kan k'a ci. O k'a sarakabonanw ni a jaw bee cici; Baali ta sarakalasebaga min ye Matan ye, o ka ale faga sarakabonanw na fe.

¹⁸ Yehoyada ka Matigi Ala ta batoso korosiko baara don sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow boro. Dawuda tun ka olugu le tarantaran, bee ni a ta jenkuru, ka o bla Matigi Ala ta batoso baara ra, janko o ye saraka jenitaw* bo Matigi Ala ye, i n'a fo a sebera Musa ta sariya ra cogo min na, ani ka jagari ka donkiriw la i n'a fo Dawuda tun k'a fo cogo min na.

¹⁹ A ka dakorosibaga dow fana bla Matigi Ala ta batoso dondaw ra ka o korosi janko mogow saninyabari si kana don cogo si ra.

²⁰ Kerekuntigi minw tun be ce keme kunna, a ka olugu wele, ani jama pamogow, ani a kuntigiw, ani jamana mogow bee; a ka masace labo Matigi Ala ta batoso konon. O bora sanfeyoro ta da fe ka taga masaso ra. O ka masace sigi masasiginan kan.

²¹ Jamana mogow bee tun ninsondiyara; dugu fana tun laganfiyara, sabu o tun ka Atali faga ni kerekemuru ye.

24

*Yohasi ka Alabatosoba lalaga
(Masacew flanan 12.1-17)*

¹ Yohasi sigira masaya ra k'a si to san wolonfla. A ka san binaani ni fla le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Sibiya; a tun be bo Beri Seba.

² Ko minw terennin lo Matigi Ala na koro, Yohasi ka o le ke sarakalasebaga Yehoyada ta wagati bee ra.

³ Yehoyada ka muso fla furu ka o di Yohasi ma. Yohasi ka dencew, ani denmusow soro.

⁴ O ko, Yohasi k'a latige ko a be Matigi Ala ta batoso lalaga.

⁵ A ka sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow lajen, k'a fo o ye ko: «Aw ye bo ka taga Zuda mara duguw ra, ka wari mina Izirayelimogow bee fe, ka na to ka aw ta Ala ta batoso lalaga san o san. Aw ye a ko lateliya.» Nka Levi* ta mogow ma o ko lateliya.

⁶ O ra, Masace ka sarakalasebagaw kuntigi Yehoyada wele k'a fo a ye ko: «Matigi Ala ta baarden Musa tun ka warida min ben Izirayeli jama kan ko o ye o di janko ka jennogonya kesu ta fanibon saninman lalaga, mun koson i m'a fo Levi* ta mogow ye ko o ye taga o wari mina Zuda ta mogow, ani Zeruzalemukaw fe?

⁷ Sabu nin musojugu min ye Atali ye, ale ni a ta mogow ka Alabatoso cen, fo ka Matigi Ala ta minan saninmanw bee ta, ka Baali bato ni o ye.»

⁸ Masace ko o ra, ko o ye kesu do lalaga, ka o bla Matigi Ala ta batoso donda ra, kene ma.

⁹ O ka o kuma lase Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw ma, ko Ala ta baarden Musa tun ka warida min ben Izirayelimogow kan kongokolon konon, ko o ye a sara, ko mogow ye na o wari di Matigi Ala ma.

¹⁰ O kuma diyara kuntigiw, ani jama bee ye; o nana ni o ta wari ye ka na a bla kesu konon, fo ka na kesu fa.

¹¹ Ayiwa, ni wari tun cayara kesu konon tuma min na, o wagati le ra Levi* ta mogow tun be taga ni kesu ye janko masace y'a fle. O tuma ra masace ta seberikebaga ni

sarakalasebagaw kuntigi ta ciraden tun be na wari bo kesu konɔ, ka kesu bla a no ra. O k'a ke ten le lon o lon, fo ka na wari caman soro.

¹² Ayiwa, masace ni Yehoyada ka o wari di Matigi Ala ta batoso baarakuntigiw ma, minw tun ka kan ka so lalaga. Olugu ka kabakurulesebagaw, ani yirilesebaga dow ta sara ra, ka Matigi Ala ta batoso lalaga; o ka nege baarabagaw, ani siranenge baarabagaw fana ta ka Alabatoso lalaga.

¹³ Baara tun dira baarakuntigi minw ma, olugu ka o ta baara ke. So yoro minw tun cenna, o yorow lalagara olugu sababu ra. O ka Ala ta batoso lalaga ka ban, k'a ke bon barakaman ye.

¹⁴ O banna baara ra tuma min na, o tagara ni wari to ye masace ni Yehoyada fe. O ka minan dow lalaga ni o ye ka o bla Matigi Ala ta batoso konɔ: sarakabominanw, ani saraka jenita* ta minanw, ani tasaw, ani minan saninlamanw, ani a warigberamanw. Yehoyada ta wagati bee ra, o tun be saraka jenitaw* bo tuma bee Matigi Ala ta batoso konɔ.

¹⁵ Yehoyada nana koro; a korora fo ka sijan soro ka soro ka sa. A sara k'a si to san keme ni bisaba.

¹⁶ O k'a su don Dawuda ta masabonba konɔ ni masace tow ye, a ta kopumanw koson Izirayeli jamana ra, ani a ka min ke Ala ye, ani a ka baara min ke Alabatoso konɔ.

Izirayelimogow ka Ala kan bla

¹⁷ Ayiwa, Yehoyada sanin ko, Zuda mara kuntigiw nana o kinbiri gban masace koro. O ka min fo, masace ka o lamɛn.

¹⁸ O ka Matigi Ala, o bemaw ta Ala ta batoso to yi, ka jo musoman Asera bato, ani batofen werew. Matigi Ala dimina Zuda mogow, ani Zeruzalemukaw koro o ta kewalejuguw koson.

¹⁹ Matigi Ala ka cira dow ci o fe, janko olugu ye taga kuma o fe ka o laseko ale fe. O ciraw tagara o jaraki o ta kewalew koson, nka o si ma son ka ciraw lamɛn.

²⁰ Ayiwa, Ala Nin jigira sarakalasebaga Yehoyada dence Jakariya kan; a tagara lo jama na fe k'a fo o ye ko: «Ala ko: <Mun koson aw be ban ka Matigi Ala ta kumaw sira tagama? O koson aw ta kow si tena se ka na. Ayiwa, i n'a fo aw bora Matigi Ala ko, ale fana bena bo aw ko.> »

²¹ O ka janfa siri a kama, k'a bon ni kabakuru ye k'a faga Matigi Ala ta batoso lukene konɔ, ka kapa ni masace yere ta kuma ye.

²² O ra, Jakariya face Yehoyada tun ka kopuman min ke masace Yohasi ye, Yohasi hakiri tun ma to o ra. A ka Yehoyada dence faga. Jakariya sato, a ko: «Matigi Ala yere ye nin ko fe, ka ele sara.»

Yohasi sacogo

(Masacew flanan 12.18-22)

²³ Ayiwa, san kelen temenin ko, Sirikaw ta kerekejama nana Yohasi kama. O nana se Zuda mara ra, ani Zeruzalemu. O ka jama kuntigiw bee halaki, ka o borofenw bee ci Damasi masace ma.

²⁴ Sirikaw tun nana ni kerekejama fitini doron le ye. O bee n'a ta, Matigi Ala ka Zuda ta kerekejamaba don o boro, sabu o tun bora Matigi Ala, o bemaw ta Ala ko. O ra, Ala ka Sirikaw le ke sababu ye ka Yohasi ta kojugu hake bo a ra.

²⁵ Sirikaw nana taga minke, ka Yohasi toroninba to a kelen na yi, a ta jamana namogow ka janfa siri a kama Yehoyada dencew ta fagari koson; o k'a faga a ta lanan kan; a sara minke, o k'a su don Dawuda ta masabonba konɔ, nka o m'a su don masacew ta kaburuw konɔ.

²⁶ Minw tun ka janfa siri a kama o tun ye Amonkamuso Simehati dence Zabadi ye, ani Mohabukamuso Simiriti dence Yozabadi.

²⁷ Ayiwa, Yohasi dencew ta kow, ani cirayakuma minw fora a kama, ani a ka Ala ta batoso lalaga cogo min na, o kow sebera masacew ta kitabu sebew konɔ. A dence Amasiya sigira masaya ra a nɔ ra.

25

Zuda masace Amasiya ta wagati (Masacew flanan 14.1-7)

¹ Amasiya sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san mugan ni kononton le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yehodan; Zeruzalemukaw tun lo.

² Ko minw terennin lo Matigi Ala ja kɔrɔ, a ka o le ke; nka a m'a ke ni a jusukun bee ye.

³ Masaya nana sabati a boro tuma min na, jamana jamogo minw tun k'a face faga, a ka olugu faga.

⁴ Nka a ma o mogow denw fana faga, sabu a sebera sariya ra, Musa ta kitabu konɔ, ko Matigi Ala k'a fo ko: «Aw man kan ka face faga den koson, aw man kan ka den fana faga face koson. Bee ka kan ka faga a yere ta jurumun le koson*.»

Amasiya k'a ta kerekacew laben

⁵ Amasiya ka Zuda mara mogow bee lajen, ka o sigisigi o bee ni o ta gba, ka kuntigi dow sigisigi ce waga kelen kelen kunna, ka dow sigisigi ce keme keme kunna. A ka Zuda mara mogow bee, ani Zeruzalemukaw bee ke ten. A ka o jate, k'a damina san mugantigiw ra, ani minw temena o kan; a ka ce waga keme saba (300 000) le soro, minw be se ka taga kere ra ni taman ni negbennan ye.

⁶ A ka cefari waga keme (100 000) fana ta sara ra Izirayelimogow ra; a ka olugu sara warigbe kilo waga saba ni keme looru (3 500).

⁷ Ala ta cira do nana a fo a ye ko: «E, masace, kana a to Izirayeli ta kerekacew ye taga ni i ye kere ra, sabu Matigi Ala te ni Izirayeli ye, a te ni nin Efirayimukaw si ye.

⁸ Ni i ka taga ni o ye, hali ni i jijara kere ra cogo o cogo, Ala bena a to i juguw ye se soro i kan, sabu Ala be se ka mogow deme, a fana be se ka mogow to a ye ben.»

⁹ Amasiya ka Ala ta cira pininka ko: «O tuma, ne ka warigbe kilo waga saba ni keme looru (3 500) min sara Izirayeli ta kerekacew ye ka ban do?» Ala ta cira k'a jaabi ko: «Matigi Ala be se ka fen di i ma min ka ca ni o ye.»

¹⁰ O ra, Amasiya ka Efirayimu ta kerekacew faran ka bo a yere ko, ka o labla ko o ye taga o ta so. O mogow dimina Zuda ta mogow koro kosebe. O dimininba le tagara o ta so.

¹¹ Amasiya k'a yere ja gbeleya, ka bla a ta kerekajama ja ka taga Kogo kenegbe yoro ra, ka taga ce waga tan faga Seyiri ta mogow ra.

¹² Zuda kerekacew ka ce waga tan were janaman mina o mogow ra, ka taga ni olugu ye fo farakuruan do san fe, ka to yi ka o firi dugu ma; o bee nana benben fo ka yerege.

¹³ Nka Amasiya tun ka kerekajama mogow minw laseko, ko o kana taga kere ra, olugu tagara ben Zuda duguw kan, k'a ta Samari ka taga a se fo Beti Horon. O ka mogow waga saba faga (3 000), ka mogow ta fen caman ce ka taga ni a ye.

Yohasi sera Amasiya ra (Masacew flanan 14.8-14)

¹⁴ Amasiya sekoto ka bo Edomukaw kereyoro ra, a nana ni Seyiri ta mogow ta batofen dow ye, ka na olugu ke a ta alaw ye. A k'a kinbiri gban o batofenw koro ka o bato, ka wusunan sarakaw bo o ye.

* 25:4 25.4 O kuma be soro Sariya 24.16.

¹⁵ O kera minke, Matigi Ala dimina Amasiya koro. Ala ka cira do ci a fe ka taga a fo a ye ko: «Mun koson i ka o mogow ta batofenw ta, k'a soro o ma se ka o yere ta mogow bosi?»

¹⁶ Ka cira to kuma ra, Amasiya ko a ma ko: «Jon le ka ele ke masace ladibaga ye de? Kuma lalo ten! I kana a to o ye na i faga.» Ciru k'a ta kuma lalo; nka a ko: «Ne k'a lon ko Ala yere le k'a latige ko a be ele halaki, sabu i sonna ka nin ko ke, i ma son ka ne ta ladiri lamene.»

Zuda ni Izirayeli ta kere

¹⁷ Ayiwa, o ko, Zuda masace Amasiya ka hakiri pini a ladibagaw fe, ka soro ka cira bla ka taga Izirayeli masace Yohasi fe, min ye Yohahazi dence ye, Yehu mamaden; a ko o ye taga a fo Yohasi ye ko a ye na o be ngon kere.

¹⁸ Izirayeli masace Yohasi ka mogo ci ka Zuda masace Amasiya jaabi, ko: «Lon do, le, Liban jamana ta naniyiri do le ka cira bla ka taga a fo Liban jamana ta sedirisunba do ye ko: «I denmuso di ne dence ma furu ra.» Nka Liban jamana kongosogow temeto ka naniyiri dondon.»

¹⁹ Yohasi k'a fo a ye fana ko: «I ko: «A fe ne sera Edomukaw ra!» O le ka yerebonya don i jusu ra, fo i be waso. Nka o bee n'a ta, to i ta so yi. Mun na i be kojugu do jinina k'a di i yere ma sa? Ele bena to a ra, Zuda mogow fana bena to a ra ni i ye.»

²⁰ Nka Amasiya ma son k'a ta kuma lamene, sabu a ko tun bora Ala yere le ra; Ala le tun b'a fe Yohasi ye se soro Amasiya ni a ta mogow kan, sabu o tun tugura Edomukaw ta alaw le ko.

²¹ O ra, Izirayeli masace Yohasi tagara; ale ni Zuda masace Amasiya ka ngon kunben Beti Semesi, Zuda mara ra.

²² Izirayelimogow ka Zuda ta mogow kere ka se soro o kan; o bee borira ka taga o ta so.

²³ Izirayeli masace Yohasi ka Zuda masace Amasiya mina Beti Semesi, ka taga ni a ye Zeruzalemu; Amasiya tun ye Ahaziya dence Yohasi dence le ye. A tagara Zeruzalemu dugu kogo ci, k'a ta Efirayimu donda ra, ka taga a bla fo donda min be kogo nongon na; a ka yoro min ci, o janya tun be nongon na keme naani.

²⁴ A ka sanin bee ta, ani warigbe bee, ani fen o fen tun be soro Ala ta batoso kono, o minw tun karifara Obedi Edomu ma; a ka masace ta so naforow fana ce, ka mogo dow fana mina ka taga ni olugu ye Samari.

Amasiya sacogo

(Masacew flanan 14.15-20)

²⁵ Yohasi dence Amasiya, min ye Zuda masace ye, ale ka san tan ni looru le ke Yohahazi dence Yohasi sanin ko, min tun ye Izirayeli masace ye.

²⁶ Ayiwa, Amasiya ta ko tow, k'a ta a damina ra ka taga a bla a laban na, o kow sebera Zuda masacew ni Izirayeli masacew ta kitabu kono.

²⁷ Amasiya nana bo Matigi Ala ko minke, o nana janfa siri a kama Zeruzalemu; a borira ka taga Lakisi, nka o tagara a ko Lakisi, ka taga a faga yi.

²⁸ O k'a su ta ni so dow le ye ka na ni a ye, ka na a su don a bemacew suw kere fe Dawuda ta masabonba kono.

26

Oziyasi kera Zuda masace ye

(Masacew flanan 14.21-22; 15.1-3)

¹ Zuda mara mogow bee ka Amasiya dence Oziyasi ta k'a sigi masaya ra a face no ra, k'a si to san tan ni woro.

² Ale le ka Elati dugu lo, ka o dugu bla Zuda mara ta fanga koro tuun masace sanin ko.

³ Oziyasi sigira masaya ra k'a si to san tan ni wɔɔɔ; a ka san bilooru ni fla le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yekoliya; Zeruzalemuka tun lo.

⁴ Ko minw terennin lo Matigi Ala na kɔɔ, a ka o le ke a ta kokɛtaw bɛɛ ra, i n'a fo a face Amasiya tun k'a ke cogo min na.

⁵ Ka Jakariya to si ra, Oziyasi jijara kosebe ka tugu Ala kɔ, sabu Jakariya tun be to k'a karan Alapasiran na. A ka wagati min bɛɛ ke ni a be Matigi Ala kɔ, Matigi Ala k'a ta kow sabati a boro.

⁶ A nana bɔ ka taga Filisikaw kɛɛ; a ka Gati dugu kogow ci, ani Yabine dugu kogow, ani Azidɔdi dugu kogow. A ka dugu dɔw lo Azidɔdi mara ra, ani Filisikaw ta jamana yɔɔ wɛɛw ra.

⁷ Ala k'a dɛmɛ ka Filisikaw kɛɛ, ani Arabu minw tun siginin be Guri Baali, ani Mehonikaw.

⁸ Amɔnkaw tun be to ka ninsongo sara Oziyasi ye. Oziyasi togo bɔra ka se fo Misiran jamana ra, sabu a ta fanga tun bonyara kosebe.

⁹ Oziyasi ka sankasojan barakaman dɔ lo Zeruzalemu, Nɔngɔn ta donda kunna, ka dɔ lo Kurufurance ta donda kunna, ka dɔ lo dugu kogo nɔngɔn na.

¹⁰ A ka sankasojan dɔw lo kongokolon kɔɔ, ka kolon caman sogi, sabu began caman tun b'a fe jamana dugumayanfan na, ani kɔgoji kenɛgbɛba yɔɔw ra. Senɛkɛbaga dɔw tun be a ta forow senɛ, ani a ta rɛzɛnforo minw tun be kuruyɔɔw ra, ani Karimeli yɔɔ ra; senɛ kɔni tun ka di a ye kosebe.

¹¹ Oziyasi ta kɛɛkɛjama tun derira kɛɛ ra kosebe. Ni o tun be taga kɛɛ ra, o tun be taran ka ke jenkuru jenkuru, ka kapa ni mɔgow jateda ye. Masace ta seberikɛbaga Yeyeli ni a ta ciraden Maseya, olugu le tun ka mɔgow jate; masace ta jamana kuntigi min ye Hananiya ye, ale le tun ye olugu jamogo ye.

¹² Gbatigi minw tun ye o kɛɛkɛɛɛfariw jamogow ye, olugu tun ye ce waga fla ni ce kɛmɛ wɔɔɔ (2 600).

¹³ Olugu tun be kɛɛkɛjama min kunna, o tun ye kɛɛkɛɛɛfari waga kɛmɛ saba ni wolonfla ni ce kɛmɛ looru (307 500). Olugu bɛɛ tun labennin lo ka kɛɛ ke ni baraka ye, janko ka se di masace ma a juguw kan.

¹⁴ Oziyasi ka nɛgebennanw, ani tamanw, ani nɛgefugulaw, ani nɛgederegew, ani kalanw, ani kabakuru bontaw di kɛɛkɛjama bɛɛ lajennin ma.

¹⁵ Ce hakiritigi dɔ fana ka kɛɛkɛminan dɔw lalaga Oziyasi ye Zeruzalemu. O tun be o kɛɛkɛminanw bla sankasojanw kunna, ani dugu kogo nɔngɔnw na, ka bipɛw bon ni a ye, ani ka kabakurubaw firi ni a ye. O kɛra minke, Oziyasi togo bɔra kosebe, sabu o k'a dɛmɛ kosebe fo ka na a ke fangatigiba ye.

Oziyasi k'a yɛɛ bonya Ala na kɔɔ

¹⁶ Ayiwa, wagati min Oziyasi ta fanga nana sabati kosebe, a ta yɛɛbonya kɛra sababu ye k'a halaki. A ka Matigi Ala, a ta Ala kan bla; a tagara don Matigi Ala ta batoso kɔɔ ko a be wusunanan saraka don wusunanjɛnɛn kan.

¹⁷ Sarakalasebaga Azariya donna a kɔ, ale ni Matigi Ala ta sarakalasebaga ce biseegi;

¹⁸ o bɛɛ tun ye ce jagbɛlenw. O ka masace Oziyasi lalo, k'a fo a ye ko: «Oziyasi, ka wusunanan saraka don Matigi Ala ye, o te ele ta baara ye; o ye sarakalasebagaw ta baara le ye, Haruna ta duruja minw saninyara ka bla o baara kama. Bɔ yɔɔ saninman kɔɔ, sabu i ka Ala kan bla; nin baara tena bonya foyi la ele kan Matigi Ala na kɔɔ.»

¹⁹ Oziyasi dimina; o y'a sɔɔ wusunandaga tun be a boro, ko a be wusunanan don. K'a diminin to sarakalasebagaw kɔɔ, farirabana dɔ barara ka bɔ a ten na sarakalasebagaw na, Matigi Ala ta batoso kɔɔ, wusunanjɛnɛn kɔɔ yi.

²⁰ Sarakalasebagaw kuntigi Azariya ni sarakalasebaga tɔw bɛɛ ka o ɲa munu k'a flɛ, k'a ye ko farirabana dɔ bora a ten na. O teliyara k'a labɔ kɛnɛ ma. Ale yɛrɛ fana tun bɛ teliyara ka bɔ a yɛrɛ ma, sabu Matigi Ala tun k'a ta kojugu hake bɔ a ra.

Oziyasi sacogo

(Masacɛw flanan 15.5-7)

²¹ Oziyasi tora ni o farirabana ye fɔ ka taga a sa. I n'a fɔ o bana tun b'a ra, a tun bɛ bon dɔ kɔnɔ a kelen na, sabu a tun man kan ka don Matigi Ala ta batoso kɔnɔ tuun. A dence Yotamu le kera masaso kow ɲanabɔbaga ye, ani ka jamana mara.

²² Ayiwa, Oziyasi ta ko tɔw, a damina ni a laban, cira Ezayi, min ye Amɔzi dence ye, ale le ka o kow bɛɛ sɛbɛ.

²³ O kɔ, Oziyasi sara, ka taga fara a bɛmaw kan. O k'a su don a bɛmacɛw suw kɛrɛ fɛ masacɛw ta kaburulo ra, ko sabu farirabana b'a ra. A dence Yotamu le sigira masaya ra a nɔ ra.

27

Masacɛ Yotamu ta wagati

(Masacɛw flanan 15.32-38)

¹ Yotamu sigira masaya ra k'a si to san mukan ni looru; a ka san tan ni wɔɔrɔ le kɛ masaya ra; a siginin tun bɛ Zeruzalemu. A bamuso tɔgɔ tun ye ko Yerusa; Sadɔki denmuso tun lo.

² Ko minw terennin lo Matigi Ala ɲa kɔrɔ, a ka o le kɛ fɛn bɛɛ ra, i n'a fɔ a face Oziyasi tun k'a kɛ cogo min na.

³ Yotamu le ka Matigi Ala ta batoso sanfɛyɔrɔ ta donda lo, ka caman fara Ofeli kinda kogow kan.

⁴ A ka dugu dɔw fana lo Zuda kuruyɔrɔw ra, ka kɛrɛbonbaw, ani sankasojanw lo yirituw ra.

⁵ A ka Amɔnkaw ta masacɛ kɛrɛ, ka se sɔrɔ ale kan. O san na, Amɔnkaw ka warigbɛ tɔni saba ni kilo kɛmɛ looru (3 500) di a ma, ani alikama* tɔni waga saba (3 000), ani ɔrize tɔni waga saba (3 000). Amɔnkaw ka o ɲɔgɔn le sara a ye a san flanan ni a san sabanan fana ra.

⁶ Yotamu ta fanga bonyara kɔsɛbɛ, sabu a tun bɛ a ta kow bɛɛ kɛ ka ɲa Matigi Ala, a ta Ala ɲa kɔrɔ.

⁷ Ayiwa, Yotamu ta ko tɔw bɛɛ, ani a ta kɛrɛw bɛɛ, ani a ta kɔkɛninw bɛɛ, o sɛbɛra Izirayeli masacɛw, ani Zuda masacɛw ta kow kitabu kɔnɔ.

⁸ A tun sigira masaya ra k'a si to san mukan ni looru; a ka san tan ni wɔɔrɔ le kɛ masaya ra; a siginin tun bɛ Zeruzalemu.

⁹ O kɔ, Yotamu sara, ka taga fara a bɛmaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba kɔnɔ. A dence Ahazi sigira masaya ra a nɔ ra.

28

Zuda masacɛ Ahazi ta wagati

(Masacɛw flanan 16.1-6)

¹ Ahazi sigira masaya ra k'a si to san mukan. A ka san tan ni wɔɔrɔ le kɛ masaya ra; a siginin tun bɛ Zeruzalemu. Ko minw terennin lo Matigi Ala ɲa kɔrɔ, a ma o kɛ, i n'a fɔ a bɛmacɛ Dawuda.

² A ka Izirayeli masacɛ tɔw ta sira le ta; a yɛrɛ ka nɛgɛ yeele, ka Baali ta jo tagamasiyen dɔw lalaga ka o bato.

³ A ka wusunan sarakaw bɔ Beni Hinɔmu kurufurance ra, ka taga a yɛrɛ dence di k'a jeni tasuma ra, jow ye; k'a sɔrɔ Matigi Ala tun ka siya minw gbɛn, ka o ta jamana di Izirayelimɔgɔw ma, o siyaw le tun bɛ o ko haramuninw ɲɔgɔn kera.

⁴ A tun be to ka began sarakaw ni wusunan sarakaw bo sonnikeyorow ra, ani kongoriw kunna, ani yiriba flaburumanw jukoro.

⁵ Matigi Ala, a ta Ala k'a don Siri masace boro. Sirikaw ka se soro a kan, k'a ta mogow caman mina ka taga ni o ye Damasi. Ala k'a don Izirayeli masace fana boro; ale ka se soro a kan k'a ta mogow caman faga.

⁶ Remaliya dence Peka ka Zuda ta mogow waga keme ni mugan (120 000) faga lon kelen na; o bee tun ye kerekacefariw le ye. O kera sabu o tun bora Matigi Ala ko, o bemaw ta Ala.

⁷ Zikiri min tun ye Efirayimu kerekacefari do ye, ale ka masace dence Maseya faga, ani Azirikamu min tun ye masaso kunnasigibaga ye, ani Elikana, min tun ye masace ta jamana kuntigi folo ye.

⁸ Izirayelimogow ka mogow waga keme fla (200 000) le mina o balema Zudakaw ra. O ka o ta musow, ani o dencew, ani o ta denmusow mina. O ka o borofen caman fana ce ka taga ni o ye Samari.

Ala ta cira kumana Izirayelimogow fe

⁹ Ayiwa, Matigi Ala ta cira do tun be yi, min togow tun ye ko Odedi. Kerekajama min tun be nana Samari, ale bora ka taga o mogow kunben, k'a fo o ye ko: «Matigi Ala, aw bemaw ta Ala tun dimina Zuda mara mogow koro, o koson a ka o don aw boro; nka aw ka o halaki ni juguyaba min ye, o juguya bonyara ka se fo sankolo ma.

¹⁰ Ayiwa, sisan aw ko aw b'a fe ka nin Zudakaw, ani nin Zeruzalemukaw le ke aw ta joncew, ani aw ta jonmusow ye; yala o tuma aw fana ma jurumun do ke ka Matigi Ala, aw ta Ala hake ta wa?

¹¹ O ra, aw ye ne lamén! Aw ka nin mogow minw mina aw balemaw ra, aw ye o bla ka taga, sabu Matigi Ala ta dimiba le be aw kan.»

¹² Ayiwa, Izirayeli ta kerekeden tun bora kere ra ka na; Efirayimu mara jamogow minw tun ye Yohanan dence Azariya ye, ani Mesilemoti dence Berekiya, ani Salumu dence Ezekiyasi, ani Hadelayi dence Amasa ye, olugu wurira o kerekedenw kama.

¹³ O ko o ma ko: «Aw tena don ni nin mogow minaninw ye yan, ni o te, aw bena an jaraki Matigi Ala na koro le. Aw b'a fe ka do le fara anw ta hakew ni anw ta jaraki kan, k'a soro anw jarakininba lo ka ban; Ala ta dimiba le fana be Izirayelimogow kan.»

¹⁴ O fora minke, kerekedenw ka mogow minaninw bla; o tun ka fen minw ce, o ka o bee bla kuntigiw ni jama bee koro.

¹⁵ O ko, mogow minw togow tun fora, olugu gbarara o mogow minaninw na; fani tun te minw na, o ka fani dow bo fen minaninw na ka o don olugu ra. O ka faniw don o ra, ka sanbara don o sen na, ka domuni ni ji di o ma, ka turu mun o ra. Minw tun te se ka tagama, o ka olugu sigi faliw kan, ka taga ni o ye Zeriko, tamarosunw ta dugu ra, o balemaw fe. O ko, olugu yere sekora ka na Samari.

Ahazi ka Asirikaw wele ko o ye na ale deme (Masacew flanan 16.7-20)

¹⁶ O wagati ra, masace Ahazi ka cira do bla Asiri masace ma ko a ye na ale deme.

¹⁷ O y'a soro Edomukaw tun nana tuun, ka na Zuda mara mogow kere, ka dow mina ka taga ni o ye.

¹⁸ Filisikaw fana tun nana ben jamana dugumayanfan ni a woroduguyanfan duguw kan; o ka dugu minw mina, o kera Beti Semesi ye, ani Ayalon, ani Gederoti, ani Soko ni a kerefeduguw, ani Timina ni a kerefeduguw, ani Gimizo ni a kerefeduguw; o sigira o duguw ra.

¹⁹ O kera sabu Matigi Ala le tun ka Zuda mara majigi, Izirayeli masace Ahazi koson, sabu ale tun ka kopagaminin suguya bee ke Zuda mara ra, ka Matigi Ala kan bla.

²⁰ Asiri masace Tigilati Pileseri, sani ale ye na Ahazi deme, a nana ka na pagban le la a kan.

²¹ Ahazi tun ka Matigi Ala ta batoso minanw bee ce, ani masaso minanw bee, ani jamana jamogow ta fenw, ka o bee di Asiri masace ma. Nka o si ma foyi na a ye.

²² Nka hali k'a to o pagbanba ce ra, ale masace Ahazi belen ka do le fara a ta kanblari kan Matigi Ala na koro.

²³ Damasi ta batofen minw tun ka se soro a kan, a ka sarakaw bo olugu ye, k'a fo ko: «I n'a fo Siri masacew ta alaw ka o deme, ne fana bena saraka bo o ye, janko o ye ne fana deme.» Nka o ko kera ale yere ni Izirayelimogow bee ben sababu ye.

²⁴ O ko, Ahazi ka Alabatoso minanw lajen ka o bee cici, ka Matigi Ala ta batoso daw datugu. A ka sarakabonanw lo Zeruzalemu yoro bee ra.

²⁵ A ka sonnikeworo dow ke Zuda mara duguw bee ra, ka wusunan sarakaw bo batofen werew ye. A k'a ke ten ka Matigi Ala, a bemaw ta Ala ta dimi lawuri.

²⁶ Ayiwa, a ta ko tow, a ta kewalew, k'a ta a damina ra ka taga a bla a laban na, o bee sebera Zuda masacew, ani Izirayeli masacew ta kitabuw kono.

²⁷ Ahazi nana sa ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Zeruzalemu, nka o m'a su don Izirayeli masacew ta kaburuw do ra. A dence Ezekiyasi sigira masaya ra a no ra.

29

Zuda masace Ezekiyasi ta wagati (Masacew flanan 18.1-4)

¹ Ezekiyasi sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san mugan ni kononton le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Abiya; Jakariya denmuso tun lo.

² Ko minw terennin be Matigi Ala na koro, a ka o le ke, k'a dafa i n'a fo a bemace Dawuda yere tun k'a ke cogo min na.

³ A ta masaya san folo ra, a karo folo, a ka Matigi Ala ta batoso daw dayele, k'a konw lalaga.

⁴ A ka sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow wele ka na o lajen Alabatoso lukene tereboyanfan na,

⁵ k'a fo o ye ko: «Levi* ta mogow, aw ye ne lamen! Aw ye aw yere saninya, ka Matigi Ala, aw bemaw ta Ala ta batoso fana saninya. Aw ye fen saninyabariw bee labo yoro saninman kono;

⁶ sabu an bemaw ka Ala kan bla. O ka kojugu ke Matigi Ala, an ta Ala na koro; o bora Ala ko, ka o na bo Matigi Ala ta yoro saninman na, ka o ko don a ma.

⁷ O ka hali a bolondaw bee datugu, k'a fitinaw faga. O ma wusunan saraka bo Izirayeli ta Ala ye, o ma saraka jenita bo a ye yoro saninman kono.

⁸ O koson Matigi Ala ta dimi sera Zuda mara mogow ni Zeruzalemukaw bee ma. A ka o ke siranya sababu ye, ka jamana ke yoro lakolonba ye, ka o ke logoborifen ye mogow fe, i n'a fo aw yere na b'a ra cogo min na.

⁹ Aw y'a fe, o le koson o ka an bemaw faga ni kerekemuru ye; o ka an dencew, ani an denmusow, ani an ta musow mina ka taga ni o ye.

¹⁰ «Ayiwa, sisan, a be ne jusu ra ka jengonya don ni Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala, janko a ta dimiba ye mabo an na.

¹¹ O ra, sisan, ne denw, aw ye aw sobe don; sabu Matigi Ala ka aw le panawoloma janko aw ye baara ke a na koro, ka ke a ta baaradenw ye, ka to ka wusunan sarakaw bo a ye.»

Levi ta mogow ka Alabatosoba saninya*

¹² Ayiwa, Levi* ta mogo minw wurira, olugu fe: Amasayi dence Mahati, ani Azariya dence Yoweli; olugu tun ye Kehatikaw le ye. Minw tun ye Merari ta mogow ye, olugu tun ye Abidi dence Kisi ye, ani Yehaleli dence Azariya. Minw tun ye Gerisonkaw ta mogow ye, o tun ye Zima dence Yoha ye, ani Yowa dence Edeni.

¹³ Minw tun ye Elisafan ta mogow ye, o tun ye Simiri ni Yeweli ye. Minw tun ye Asafu ta mogow ye, o tun ye Jakariya ni Mataniya ye.

¹⁴ Minw tun ye Heman ta mogow ye, o tun ye Yeyeli ni Simeyi ye. Minw tun ye Yedutun ta mogow ye, o tun ye Semaya ni Uziyeli ye.

¹⁵ O ka o balema tow lajen; o ka o yere saninya. O ko, o nana Matigi Ala ta batoso saninya, i n'a fo masace tun k'a fo cogo min na, ka kapa ni Matigi Ala yere ta kuma ye.

¹⁶ Sarakalasebagaw donna Matigi Ala ta batoso kononoyoro ra k'a saninya. O ka fen saninyabari min o min soro Matigi ta batoso konon, o ka o bee labo ka taga a bla Alabatosoba lu konon. Levi* ta mogow ka o fenw ce ka bo ni o ye, ka taga o ke Sedoron kodinga konon.

¹⁷ O tun ka Alabatosoba saninyari damina karo folo tere folo. Karo tere seegi, o donna Matigi Ala ta batoso bolon konon, ka tere seegi ke Matigi Ala ta batoso saninyari ra. O karo folo tere tan ni woro, o banna o baara ra.

¹⁸ O ko, o tagara masace Ezekiyasi fe, ka taga a fo a ye ko: «An ka Matigi Ala ta batoso bee saninya: sarakajenifen ni a minanw bee, ani sarakaburu tabali ni a minanw bee.

¹⁹ Masace Ahazi tun tora a ta kojugu ke ra ka fen minw bee lanogo, an ka o bee laben k'a saninya; o fenw be Matigi Ala ta sarakajenifen na fe.»

Alabatosoba saninyara ka bla Ala ta baara kama

²⁰ Masace Ezekiyasi wurira sogomada joona fe, k'a ta jamana namogow lajen, ka taga Matigi Ala ta batoso konon.

²¹ O nana ni misitoran wolonfla ye, ani sagajigi wolonfla, ani sagaden wolonfla; o nana ni bakoronin wolonfla fana ye, ka na o ke jurumunyafa saraka ye masace ta somogow koson, ani yoro saninman koson, ani Zuda mara koson. Masace k'a fo sarakalasebagaw ye, minw ye Haruna ta durujaw ye, ko o ye o sarakaw bo Matigi Ala ta sarakajenifen kan.

²² Sarakalasebagaw ka misitoranw kannatige, k'a jori mina, k'a seriseri sarakajenifen kan. O ka sagajigiw kannatige, ka o fana jori seriseri sarakajenifen kan. O ka sagadenw fana kannatige ka o fana jori seriseri sarakajenifen kan.

²³ O ko, bakoronin minw tun be jurumunyafa saraka ye, o gbarara ni o ye masace koro, ani jama koro. Olugu ka o borow la o kan.

²⁴ Sarakalasebagaw ka o kannatige ka o jori bon sarakajenifen kan, k'a ke jurumunyafa saraka ye, ka Izirayelimogow ta jurumunw kafari o ye; sabu masace tun k'a fo ko saraka jenitaw, ani jurumunyafa sarakaw tun ka kan ka bo Izirayeli jamana bee le ye.

²⁵ A ka Levi* ta mogow bla Matigi Ala ta batoso konon ni siranegetegere ye, ani goniw, ani koraw, i n'a fo Dawuda tun k'a fo cogo min na, ani masace ladibaga Gadi, ani cira Natan; sabu Matigi Ala le tun ka o kuma yira a ta ciraw ra ko o y'a fo.

²⁶ Levi* ta mogow lolora ni Dawuda ta forifenw ye; burufiyetaw tun be sarakalasebagaw boro.

²⁷ Ezekiyasi k'a fo o ye ko o ye saraka jenita* bo sarakajenifen kan. O ka saraka jenita* bori damina minke, o ka Matigi Ala ta donkiriw fana damina ni buru fiyetaw ye, ani Izirayeli masace Dawuda ta forifenw.

²⁸ Jama bee ka o yere majigi ka Ala bato. O ka donkiriw la, ka buruw fiye fo ka taga saraka jenita* jeni ka ban.

²⁹ Saraka jenita bora ka ban tuma min na, masace ni a nofemogow bee birira ka Ala bato.

³⁰ O ko, masace Ezekiyasi ni a ta jamana pamogow k'a fo Levi* ta mogow ye ko o ye Matigi Ala tando ni Dawuda ta kumaw ye, ani ladibaga Asafu ta kumaw; o ka Ala tando ni nagariba ye, ka o yere majigi, ka biri ka Ala bato.

³¹ O ko, Ezekiyasi ka kuma ta k'a fo ko: «Sisan aw ka aw yere bla danna Matigi Ala ye; o ra aw ye gbara ka na ni aw ta began sarakaw ni aw ta barakalari sarakaw ye Matigi Ala ta batoso konɔ.» Jama nana ni o ta began sarakaw ni o ta barakalari sarakaw ye; minw boro lablanin tun lo, olugu nana ni saraka jenitaw ye.

³² Jama nana ni saraka jenita minw ye, o kera misitoran biwolonfla, ani sagajigi keme, ani sagaden keme fla. O bee tun ye saraka jenita ye k'a di Matigi Ala ma.

³³ O ka began minw di fana, o tun ye misitoran keme wɔɔɔ, ani saga waga saba.

³⁴ Nka i n'a fo sarakalasebagaw tun man ca, o ma se ka o saraka jenitaw bee boso; o ra o balema minw ye Levi* ta mogow ye, olugu nana o deme ka baara ban, sani k'a to sarakalasebaga tow ye o yere saninya; sabu Levi* ta mogow tun ka saninyari ko mina ni o sobe ye ka teme sarakalasebagaw kan.

³⁵ Saraka jenitaw tun ka ca, ani ninsondiya sarakaw ta turuw, ani rezenji saraka min be fara saraka jenitaw* kan. Matigi Ala ta batoso baara daminana tuun o cogo le ra.

³⁶ Ezekiyasi ni jama bee ninsondiyara, sabu Ala ka o kopuman ke a ta mogow ye; o kow kera joona fana.

30

Ezekiyasi ka mogow wele

¹ Ayiwa, Ezekiyasi ka cira bla ka taga Izirayeli mara bee ra, ani Zuda mara ra; a ka sebe dow ci Efrayimu ta mara ni Manase ta mara ra, ko o ye na Matigi Ala ta batoso ra Zeruzalemu, ka na Jonyaban panagbe ke Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye.

² Masace ni a ta jamana pamogow, ani Zeruzalemukaw bee tun k'a latige ko Jonyaban panagbe ye ke san karo flanan na.

³ O tun ma se k'a ke a wagati ra, sabu sarakalasebaga minw tun ka o yere saninya olugu tun man ca, jama fana tun ma lajen Zeruzalemu.

⁴ Ayiwa, o ko benna masace ni jama bee lajennin ma.

⁵ O ra, o k'a latige k'a fo Izirayeli jamana yoro bee ra, k'a ta Beri Seba ka taga a bla fo Dan, ko mogow ka kan ka na Jonyaban panagbe ke Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye Zeruzalemu, sabu mogo caman tun te o panagbe kera tuun, i n'a fo a sebera cogo min na.

⁶ Masace ni a ta jamana pamogow ka sebe minw ke, ciradenw tagara ni o ye Izirayeli ni Zuda mara fan bee ra. Ka kana ni masace ta kuma ye, o ko: «Izirayelimogow, aw to minw bosira ka bo Asiri masacew boro, aw ye kosegi ka na Matigi Ala fe, Iburahima ni Isiyaka, ni Izirayeli ta Ala, janko ale fana ye kosegi aw fe.

⁷ Aw kana ke i ko aw bemaw, ani aw balema minw ka Matigi Ala, o bemaw ta Ala kan bla, k'a to Ala ka o ta jamana ke yoro lakolon ye i n'a fo aw yere na b'a ra cogo min na.

⁸ O ra, aw kana aw torokun gbeleya i n'a fo aw bemaw k'a ke cogo min na. Aw ye aw yere di Matigi Ala ma, ka na a ta yoro saninman na, a ka yoro min saninya k'a ke a yere ta ye tuma bee. Aw ye baara ke Matigi Ala, aw ta Ala ye, janko a ta dimiba ye mabo aw ra.

⁹ Ni aw ka kosegi ka na Matigi Ala fe, aw balemaw ni aw dencew bena hina soro o minabagaw fe; o fana bena kosegi ka na nin jamana ra, sabu Matigi Ala, aw ta Ala be hina, a fana be neema ke. Ni aw ka kosegi ka na a fe, a tena ban aw ra.»

¹⁰ Ayiwa, ciradenw temena duguw bee ra; o tagara Efrayimu mara ra, ka taga Manase ta mara ra, ka taga fo Zabulon ta mara ra. Nka mogow tun be yerekora o ma le, ka ke o logobo ye.

¹¹ O bee n'a ta, Aseri, ani Manase, ani Zabulon ta mogow dow ka o yere majigi ka son ka na Zeruzalemu.

¹² Ala ka Zuda mara mogow fana dema; a ka miiriya kelen don o bee jusu ra, k'a to masace ka min fo ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, o sonna ka o ke.

Izirayelimogow ka Jonyaban panagbe ke

¹³ Mogow camanba nana lajen Zeruzalemu ka burufunubari panagbe ke san karo flanan na. O tun kera jama camanba le ye.

¹⁴ Sarakabonan minw tun be Zeruzalemu, o ka olugu cen; o ka wusunan sarakabonanw fana ta ka taga o bee firi Sedoron ko konon.

¹⁵ O ko, o ka Jonyaban saraka faga san karo flanan tere tan ni naani na. Sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow maroyara; o ka o yere saninya, ka saraka jenitaw bo Matigi Ala ta batoso konon.

¹⁶ O bee lora o loyow ra, i n'a fo a fora Ala ta baaraden Musa ta sariya ra cogo min na. Levi* ta mogow le tun be began jori di sarakalasebagaw ma, olugu be a seriseri.

¹⁷ Mogow caman tun be jama ra minw tun ma o yere saninya; o ra minw tun ma saninya, Levi* ta mogow le ka Jonyaban sarakaw faga olugu ye, janko k'a saninya k'a di Matigi Ala ma.

¹⁸ Mogow caman tun be jama ra minw tun ma o yere saninya; olugu caman tun bora Efrayimu ta mara ra, ani Manase ta mara ra, ani Isakari ta mara ra, ani Zabulon ta mara ra. Olugu ka Jonyaban saraka domu, k'a soron a sebera cogo min na, o m'a ke ten. O koson Ezekiyasi ka Ala daari o ye, k'a fo ko: «Matigi Ala, ele min ka ji, yafa bee ma;

¹⁹ min o min jijara ka tugu Ala ko, Matigi Ala, o bemaw ta Ala, hali ni a kera ko o tigi m'a yere saninya i n'a fo a ka kan ka ke cogo min na, ele ye yafa o ma.»

²⁰ Matigi Ala ka Ezekiyasi ta daariri lamun; a yafara o mogow ma.

²¹ O ra, Izirayelimogow minw tun be Zeruzalemu, olugu ka burufunubari panagbe ke tere wolonfla, ni nagariba ye. Lon o lon, Levi* ta mogow, ani sarakalasebagaw tun be to ka Matigi Ala tando ni forifen kanbaw ye, ka Matigi Ala bonya.

²² Ezekiyasi kumana Levi* ta mogow bee fe, ka o ja gbeleya, sabu o tun timinadiyara Matigi Ala ta baara ra kosebe. O ka sarakaw domu fo tere wolonfla, ka ninsondiya sarakaw bo, ka Matigi Ala, o bemaw ta Ala bonya.

²³ O ko, jama bee lajennin benna a ra ko o ye tere wolonfla were ke tuun panagbe ra. O ka tere wolonfla were ke, ka nagari;

²⁴ sabu Zuda masace Ezekiyasi tun ka misitoran waga kelen ani saga waga wolonfla (7 000) le di jama ma. Jamana pamogow tun ka misitoran waga kelen ani saga waga tan le di jama ma. Sarakalasebaga caman tun ka o yere saninya.

²⁵ Zuda mara mogow bee, ani sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow, ani mogow minw bee tun nana ka bo Izirayeli, ani lonan minw tun bora Izirayeli, walama minw tun siginin be Zuda mara ra, bee le nagarira.

²⁶ O kera nagariba le ye Zeruzalemu. Kabini Izirayeli masace Dawuda dence Sulemani ta wagati ra, nin ko pogon tun ma deri ka ke ban Zeruzalemu.

²⁷ O ko, sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow wurira ka dugawu ke jama ye. Ala ka o ta dugawu men; o ta daarikan sera fo Ala ta yoro saninman na sankolo konon yi.

31

Ezekiyasi ka Alabatoso baara laben

¹ Nanagbe bɛɛ nana ban tuma min na, Izirayelimɔɔ minw bɛɛ tun bɛ yi, olugu tagara Zuda duguw ra, ka taga kabakurujaw benben, ka jo musoman Asera ta berew benben; sɔnnikeyɔɔ minw bɛ kongoriw kan o ka olugu ni sarakabɔnanw bɛɛ waraga ka bɔ Zuda, ani Boniyaminu, ani Efirayimu, ani Manase ta maraw ra, fɔ ka taga o bɛɛ ban. O kɔ, Izirayelimɔɔw bɛɛ kɔsegira ka taga o sigiyɔɔw ra, o ta duguw ra.

² Ezekiyasi ka sarakalasebagaw, ani Levi* ta mɔɔw sigi ka kapa ni o ta jenkuruw ye, bɛɛ ni a ta baara. Sarakalasebagaw ni Levi* ta mɔɔw ta baara tun ye saraka jenitaw* ye, ani ninsɔndiya sarakaw, ani Alabatoso baaraw, ani ka dɔnkiriw la, ka baraka la Ala ye, k'a tando Matigi Ala ta batoso donda ra.

³ Masace ka dɔ bɔ a yere ta naforow ra ka o di, janko o ye to ka o kɛ saraka jenitaw ye: sɔɔma ta, ani wulafe ta, ani Nenɛkirilonw ta, ani karokuraw ta, ani panagbew ta, i n'a fɔ a sebera Matigi Ala ta sariya ra cogo min na.

⁴ A k'a fɔ Zeruzalemukaw ye, ko o ye to ka sarakalasebagaw ni Levi* ta mɔɔw ninyɔɔ di o ma, janko o ye jija Matigi Ala ta sariya sira tagama ra.

⁵ O kuma sera mɔɔw ma minke, Izirayelimɔɔw nana ni o ta simanw kunfolow ye caman, ani o ta rɛzenjikura, ani turu, ani li, ani o ta forow ta senefenw bɛɛ. O nana ni o ta fenw bɛɛ yaga ye, caman.

⁶ Izirayelimɔɔw, ani Zuda mara mɔɔ minw tun siginin bɛ Zuda duguw ra, olugu fana ka o ta misiw, ani o ta sagaw, ani o ta baw yagaw di; fen saninman minw tun ka kan ka di Matigi Ala, o ta Ala ma, o ka o fana yaga di. O ka o fenw tonton jɔɔn kan.

⁷ O ka o fenw lajenri damina san karo sabanan na, ka taga a laban fɔ san karo wolonflanan le ra.

⁸ Ezekiyasi ni a ta jamana pamɔɔw nana o fenw tontonnin ye minke, o ka baraka la Matigi Ala ye, ani a ta mɔɔw, minw ye Izirayelimɔɔw ye.

⁹ Ezekiyasi ka sarakalasebagaw ni Levi* ta mɔɔw jininka o fenw ko ra.

¹⁰ Sarakalasebagaw kuntigi Azariya, min ye Sadɔki ta somɔɔ dɔ ye, ale k'a jaabi ko: «Kabini mɔɔw k'a damina ka na ni o borofenw ye Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, an ka domuni sɔɔ k'a domu ka fa, fɔ k'a tɔ to caman; sabu Matigi Ala ka baraka don a ta mɔɔw ra. Fen minw dira o tɔ le ye nin bɛɛ ye tan.»

¹¹ Ezekiyasi k'a fɔ ko o ye fenmarayɔɔ dɔw laben Matigi Ala ta batoso kɔnɔ; o ka o laben.

¹² Mɔɔw ka o borofen minw di, ani o ta yagaw, ani fen saninman tɔw, o tun bɛ to ka taga o fenw bla o yɔɔw ra; o ka o baara kɛ ka ja a cogo ra. Levi* ta mɔɔ min ye Konaniya ye, ale le tun ye o ko pamɔɔ ye, k'a balemace Simeyi gban ale ra.

¹³ Yeyeli, ani Azaziya, ani Nahati, ani Asaheli, ani Yerimɔti, ani Yozabadi, ani Eliyeli, ani Isimakiya, ani Mahati, ani Benaya, olugu le tun ye o baaraw kɔɔsibagaw ye; Konaniya ni a balemace Simeyi le tun ye olugu bɛɛ pamɔɔw ye. Masace Ezekiyasi ni Alabatoso kuntigi Azariya, olugu le tun ka o kow bɛɛ latige.

¹⁴ Levi* ta mɔɔ min tun ye Imina dence Kore ye, min tun ye terebɔyanfan donda kɔɔsibaga ye, mɔɔw tun bɛ fen minw di Ala ma o yere sago ma, ale le tun bɛ o fenw mina; mɔɔw tun bɛ fen minw di Matigi Ala ma, ani fen saninmanbaw, ale fana le tun bɛ o fenw tarantaran.

¹⁵ Edeni, ani Miniyaminu, ani Yosuwe, ani Semaya, ani Amariya, ani Sekaniya, olugu le tun bɛ a kere fe sarakalasebagaw ta duguw ra, k'a deme ka fenw taran ka ja o balemaw ra, mɔɔkɔɔba fara denfitini kan, ka kapa ni o ta jenkuruw ye.

¹⁶ Ceden minw ka san saba sɔɔ, ani minw temena o kan, o tun bɛ olugu fana ninyɔɔ di o ma, minw tɔɔ tun sebera buruju kitabu kɔnɔ, ani minw bɛɛ tun bɛ don Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, janko baara minw karifara o ma ka o baaraw kɛ, ka kapa ni o ta jenkuruw ye.

¹⁷ O tun ka sarakalasebagaw tɔgɔw seɓe, bɛɛ ni a ta gba; nka min ye Levi* ta mɔgɔw ye, minw si tun ka san mugan sɔrɔ, ani minw temena o kan, o tun ka olugu tɔgɔ seɓe ka kapa ni o ta baaraw ni o ta jenkuruw le ye.

¹⁸ O tɔgɔw tun seɓera, o ni o ta denfitiniw bɛɛ, ani o ta musow, ani o dencew ni o denmusow. O ta gɓamɔgɔw bɛɛ tɔgɔw le tun seɓera; sabu o tun ka o yere bla danna yɔrɔ saninman ta baara le koson.

¹⁹ Sarakalasebaga minw tun ye Haruna ta durujaw ye, minw tun siginin be kongokɔnɔyɔrɔw ra, sarakalasebagaw ta duguw kerefeyɔrɔw ra, o ka mɔgɔ dɔw janawoloma yɔrɔ bɛɛ kelen kelen na, janko olugu ye to ka domuni nin mɔgɔw ra, sarakalasebagaw ni Levi* ta mɔgɔw ce ra.

²⁰ Ayiwa, Ezekiyasi ka o le ke Zuda mara bɛɛ ra. Ko minw ka ji, ani ko minw terennin lo, ani ko minw bennin lo Matigi Ala, a ta Ala ja kɔrɔ, a ka o le ke.

²¹ A ka baara o baara ke Alabatoso ta kow ra, walama Ala ta sariya ni a ta kuma sira tagama ko ra ka Ala ta jenɔgɔnya jini, a ka o bɛɛ ke ni a jusukun bɛɛ ye; o baaraw fana jana.

32

Asiri masace nana Ezekiyasi kama (Masacew flanan 18.13; Ezayi 36.1)

¹ Ayiwa, o kow ko fe, Ezekiyasi ka o baaraw ke ni kankelentigiya ka ban tuma min na, Asiri masace Senakeribu nana ben Zuda mara kan, ka dugu barakamanw lamini, ko a be kogow ci ka don fanga ra.

² Ezekiyasi nana a ye ko Senakeribu nakun tun ye ka na Zeruzalemu dugu kere minke,

³ a sigira ka kuma ni a ta jamana jamɔgɔw ni a ta kerekεcefariw ye, ko jidinga minw be dugu ko fe, ko o ye o bɛɛ gberen.

⁴ Olugu sonna a ta ma. Jamaba nana jɔgɔn lajen; jidinga ni ko min o min tun be woyo o mara ra o ka o bɛɛ gberen. O ko: «Asiri masacew man kan ka na ji camanba sɔrɔ o yere ja yan.»

⁵ Ezekiyasi k'a yere ja gbeleya ka dugu kogo yɔrɔcenninw lalaga; a ka do fara sankasojanw janya kan. A ka kogo were lo dugu ko fe, ka Milo yɔrɔ fana laben Dawuda ta masabonba kɔnɔ, ka kerekeminanw, ani negebennanw caman jini.

⁶ A ka kerekeden kuntigi dɔw sigi jama kunna; o ko, a ka olugu lajen a yere kɔrɔ dugu donda ra, ka kuma o fe ka o ja gbeleya; a ko:

⁷ «Aw ye jija, ka aw ja gbeleya! Aw kana siran, aw ja kana tige Asiri masace ni a ta jamaba ja, sabu min be ni anw ye, o baraka ka bon ni ale nɔfemɔgɔw ye.

⁸ Adamadenw le be ni ale ye; nka Matigi Ala, an ta Ala le be ni an ye; ale le bena an deme, ka kere ke an no ra.»

Ayiwa, mɔgɔw ka o jigi la Zuda masace Ezekiyasi ta kuma kan.

Senakeribu ka cira min ci Zeruzalemukaw ma (Masacew flanan 18.17-37; 19.9-19; Ezayi 36.2-22; 37.9-20)

⁹ Ayiwa, o ko, Asiri masace Senakeribu k'a ta jamana jamɔgɔ dɔw ci ka taga Zeruzalemu; o y'a sɔrɔ ale yere tun be Lakisi ja fe ni a ta kerekεjama bɛɛ ye. A ka o ci Zuda masace Ezekiyasi fe, ani Zuda mara mɔgɔ minw bɛɛ tun be Zeruzalemu, ko o ye taga a fo o ye, ko:

¹⁰ «Asiri masace Senakeribu ko: <O tuma aw ka aw jigi la mun le kan, ka aw yere datugu ka to Zeruzalemu kɔnɔ?

¹¹ Aw m'a lon ko Ezekiyasi be aw lafirira le, k'a to kɔngɔ ni jiminlogo ye aw faga yan wa, ka ke a fo ye ko: Matigi Ala, an ta Ala bena an bosi Asiri masace boro?

¹² Yala ale Ezekiyasi yere le ma Matigi Ala ta sonnikeyorow cen ka bo kongoriw kan, ani a ta sarakabonanw fana, ka soro k'a fo Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw ye ko o ka kan ka Ala bato sarakabonan kelen doron le kan, ka wusunan sarakaw bo o yoro ra wa?

¹³ Yala ne ni ne ta bemaw ka min ke jamana tow bee ta mogow ra, aw ma o lon wa? Yala o jamanaw ta mogow ta alaw sera ka o ta jamana bosu ka bo ne boro wa?

¹⁴ Ne bemaw ka o siya minw halaki, o siyaw ta alaw bee ra, juman kelen le sera k'a ta mogow bosu ka bo ne boro, ka na a fo ko Ala be aw bosu ka bo ne boro?

¹⁵ O ra, aw kana a to Ezekiyasi ye aw nega, ka aw lafiri tan. Aw kana la a ra de! Sabu siya si, walama jamana si ta ala ma se ka o ta mogow bosu ka bo ne boro, ani ne bemaw boro. O tuma aw ta alaw bena aw bosu cogo di ka bo ne boro?»

¹⁶ Senakeribu ta jamana jamogow belen ka ke kumakolonw fo ye Matigi Ala ma, ani Ala ta baarden Ezekiyasi ma.

¹⁷ Senakeribu tun ka sebe do ke ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala mafiyenya, k'a fo ko: «Jamana tow ta mogow ta alaw ma se ka o ta mogow bosu ne boro cogo min na, o cogo ra Ezekiyasi ta Ala tena se k'a ta mogow bosu ka bo ne boro.»

¹⁸ O perenna ka o kuma fo ni kanba ye Zuda mogow yere ta kan na, janko Zeruzalemuka minw tun be kogo kunna, ka siranya ni jatige bla olugu ra, k'a to Asirikaw ye se ka dugu mina.

¹⁹ O ka Zeruzalemu ta Ala ta ko ta k'a ke i n'a fo siya tow ta alaw, mogow yere boro be ala minw lalaga.

Ezekiyasi sera Senakeribu ra

(Masacew flanan 19.1,35-37; Ezayi 37.1,36-38)

²⁰ Ayiwa, masace Ezekiyasi ni cira Ezayi, min ye Amazi dence ye, olugu ka Ala daari o ko ra, ka o kan lase Ala ma sankolo ra.

²¹ O kera minke, Matigi Ala k'a ta meleke do ci ka na Asiri masace ta kerekajama halaki: a kerekacefariw bee, a jamogow, ani a kerekuntigiw bee. Masace Senakeribu k'a ye ten minke, a sekora a ta jamana ra a maroyaninba. A tagara don a ta ala ta batoso koro; a yere dencew tagara a faga o yoro ra yi ni kerekemuru ye.

²² O cogo le ra, Matigi Ala ka Ezekiyasi ni Zeruzalemukaw kisi ka bo Asiri masace Senakeribu boro, ani ka bo o juguw bee boro. A ka nasuma di o ma fan bee ra.

²³ Mogow caman nana o ta sarakaw di Matigi Ala ma Zeruzalemu, ani ka bonyaw di Zuda masace Ezekiyasi ma. K'a ta o wagatiw ra, do farara masace Ezekiyasi ta bonya kan siya tow bee na koro.

Masace Ezekiyasi ta bana

(Masacew flanan 20.1-21; Ezayi 38.1-8; 39)

²⁴ O wagati ra, Ezekiyasi nana bana, fo a tun be jini ka sa. A ka Matigi Ala daari; Matigi Ala k'a jaabi, ka kabako do ke a ye.

²⁵ Nka o kopuman min kera Ezekiyasi ye, a ma ke o lonbaga ye. Yerebonya donna a jusu ra; o kera minke, Ala ta dimi sera ale ni Zuda ni Zeruzalemu bee ma.

²⁶ O ra, Ezekiyasi k'a ta yerebonya dabra k'a yere majigi. Zeruzalemukaw fana ka o yere majigi. O kera minke, Matigi Ala ta dimi ma se o ma tuun Ezekiyasi yere ta tere ra.

²⁷ Ezekiyasi ka naforo caman soro, ani bonya caman. A ka naforo caman mara a yere ye: warigbe, ani sanin, ani luluw, ani kasadiyananw, ani negebennanw, ani fen dawulaman suguya bee.

²⁸ A ka bon dow lo, ka o ke simanblayoro ye, ka dow ke rezenji marayoro ye, ani turu marayoro. A ka began marayoro dow lo began suguya bee ye, ani a ta sagakuruw ye.

²⁹ A ka dugu dōw lō fana. Sagaw, ani baw, ani misiw tun b'a fē caman; sabu Ala tun ka naforo caman di a ma.

³⁰ Ale Ezekiyasi kelen le ka Giyon kō ta ji bōyōrō da gberen a sanfeyōrō ra, k'a ji lana dugumayanfan na terebenyanfan na Dawuda ta masabonba kōnō. A ka baara o baara dabo, o bēē pana a boro.

³¹ O bēē n'a ta, kabako minw tun kera a ta jamana ra, wagati min na Babiloni jamana jamogow ta ciradenw nana a fē ka na a jininka o kabakow ko ra, o wagati ra Ala bōra a kō, janko k'a sēgēsēgē, k'a lōn ko minw bēē bē a jusukun na.

³² Ayiwa, Ezekiyasi ta ko tōw bēē, a ka kojuman minw kē Ala na kōrō, o kow sebera cira Ezayi, Amōzi dence ta ciraya kitabu kōnō, ani Zuda ni Izirayeli masacēw ta kitabu w kōnō.

³³ O kō, Ezekiyasi sara, ka taga fara a bē maw kan; o k'a su don Dawuda dencew ta kaburuw sanfeyōrō ra. Zuda mara mogow bēē, ani Zeruzalemukaw bēē k'a sanga bonya. A dence Manase sigira masaya ra a nō ra.

33

Zuda masacē Manase ta wagati (Masacēw flanan 21.1-18)

¹ Manase sigira masaya ra k'a si to san tan ni fla; a ka san bilooru ni looru le kē masaya ra; a siginin tun bē Zeruzalemu.

² A ka kojugu kē Matigi Ala na kōrō. Matigi Ala tun ka siya minw gben ka bō Izirayelimogow na, a ka o siyaw ta ko haramuninw jōgōn le kē.

³ A face Ezekiyasi tun ka sōnnikeyōrō minw cici ka bō kongoriw kan, a ka o bēē lalaga kokura tuun. Jo min ye Baali ye, a ka sarakabōnan dōw lō o jo tōgō ra. A ka bere dō turu jo musoman Asera tōgō ra. A k'a kinbiri gban ka karo ni lolow bēē bato.

⁴ A ka sarakabōnan werēw lō Matigi Ala ta batoso kōnō; k'a sōrō Matigi Ala tun k'a fō ko ale tōgō bēna sigi Zeruzalemu le wagati bēē.

⁵ A ka sarakabōnan dōw lō Matigi Ala ta batoso lukēnē fla bēē kōnō karo ni lolow bēē tōgō ra.

⁶ A k'a dence di o k'a jeni tasuma ra k'a kē saraka ye Beni Hinomu ta kurufurance ra. A tun bē lagberi kē, ka jinamoriyakow kē, ani subagaya. A ka mogō dōw sigi, minw bē suw wele, ka lagberi kē. A ka dō fara a ta kojuguw kan Matigi Ala na kōrō, ka Matigi Ala jusu bō.

⁷ A tun ka jo dō tagamasiyen min lalaga, a ka o bla Ala ta batoso kōnō, k'a sōrō Ala tun k'a fō Dawuda ye, ka na a fō a dence Sulemani fana ye o so ko ra, ko: «Ne ka nin batoso ani nin Zeruzalemu dugu le panawoloma Izirayeli mara bēē ra, ka ne tōgō sigi nin yōrō ra wagati bēē, ani tuma bēē.

⁸ Ne ka sariyaw, ani ciw ni cifōnin minw bēē yira Musa ra k'a fō o ye, ni o ka o bēē sira tagama ka na, o tuma ne ka nin jamana min di aw bē maw ma, ne tēna Izirayelimogow labo o jamana ra tuun.»

⁹ Nka Manase ka Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw lafiri; Matigi Ala tun ka siya minw halaki ka bō Izirayelimogow na, o ka kojugu kē ka tēmē hali o siyaw kan.

¹⁰ Matigi Ala kumana Manase ni a ta mogow fē, nka o ma o janto a ta kuma ra.

Manase nimisara

¹¹ O kera minke, Matigi Ala ka Asiri masacē ta kerekejama kuntigiw bla ka na o kama; olugu nana Manase mina ka nege don a nun na, k'a siri ni siranēgejoroko ye ka taga ni a ye Babiloni.

¹² K'a to o tōrō le ra, a ka sōrō ka kasi ka Matigi Ala, a ta Ala daari kosebē, k'a yere majigi kosebē a bē maw ta Ala na kōrō.

¹³ A ka Ala daari minke, Ala k'a jaabi. Ala k'a ta makarikan lamɛn, k'a laseko ka taga a ta masaya ra Zeruzalemu. O le ra, Manase k'a lon ko Matigi Ala le ye Ala ye.

¹⁴ O ko fe a ka kogo do lo Dawuda ta masabonba kofeyoro ra, Giyon terebenyanfan na, kurufurance ra, ka taga se fo Jegew ta donda ma; o kogo tun ka Ofeli lamini. A tun k'a janya kosebe fana. A ka kerekuntigi dow fana bla Zuda dugu barakamanw bee ra.

¹⁵ Batofen werew, ani jo min tun be Matigi Ala ta batoso konɔ, a ka o bo yi, ani a tun ka sarakabonan minw lo Matigi Ala ta batoso ta kongori kan, ani Zeruzalemu. O tagara o fenw bee firi dugu ko fe.

¹⁶ A ka Matigi Ala ta sarakajenifen lo kokura, ka ninsondiya sarakaw, ani barakalari sarakaw bo. A k'a fo Zuda mara mogow ye ko o ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le bato.

¹⁷ Mogow tun be sarakaw bora kongoriw kan hali bi, nka o tun be o sarakaw bora Matigi Ala, o ta Ala doron le ye.

¹⁸ Ayiwa, Manase ta ko tow, a ka Ala daari cogo min na, ani a ladibagaw ka kuma minw fo a ye Matigi Ala togo ra, Izirayeli ta Ala, o kow sebera Izirayeli masacew ta kow kitabu konɔ.

¹⁹ A ta daariri, ani Ala ka a ta daariri lamɛn cogo min na, ani a ta jurumunw, ani a ta kanblari, ani a tun ka sonnikeyorow lo kongoriw kan yoro minw na, ka berew turu jo musoman Asera togo ra, ka jow lalaga, ka soro ka na a yere majigi, o kow bee sebera Hozayi ta kitabu konɔ.

²⁰ O ko, Manase sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a ta so konɔ. A dence Amon sigira masaya ra a no ra.

*Zuda masace Amon ta wagati
(Masacew flanan 21.19-26)*

²¹ Amon sigira masaya ra k'a si to san mugan ni fla; a ka san fla le ke masaya ra. A signin tun be Zeruzalemu.

²² A ka kojugu ke Matigi Ala na koro, i n'a fo a face Manase tun k'a ke cogo min na. A face Manase tun ka jo minw lalaga, a ka saraka bo olugu bee ye, ka o son.

²³ A m'a yere majigi Matigi Ala na koro, i n'a fo a face Manase tun k'a ke cogo min na; nka ale Amon koni ka do le fara a ta kojuguw kan ka taga.

²⁴ Lon do, a ta jamana pamogo dow ka janfa siri a kama, k'a faga a ta bon konɔ.

²⁵ Nka o mogow minw bee tun ka masace Amon janfa, jama wurira ka olugu bee faga. O k'a dence Yoziyasi sigi masaya ra a no ra.

34

*Zuda masace Yoziyasi ka jamana saninya
(Masacew flanan 22.1-2; 23.4-20)*

¹ Yoziyasi sigira masaya ra k'a si to san seegi. A ka san bisaba ni kelen le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu.

² Ko minw terennin lo Matigi Ala na koro, a ka o le ke. A k'a bemace Dawuda ta siraw le tagama. A ma o sira bla ka jenge ka taga a kininboro fe walama a numanboro fe.

³ A ta masaya san naaninan na, k'a to denmisenya ra hali bi, a jijara ka tugu a bemace Dawuda ta Ala ko. A si sera san tan ni fla tuma min na, a ka ke Zuda ni Zeruzalemu saninya ye; sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, a ka olugu cen, ka jo musoman Asera ta sonniheberew ben, ka jo yiriramanw ni a negeramanw cen.

⁴ A blara mogow na ka Baali ta sarakabonanw benben. Wusun an sarakabonan minw tun be o sarakabonanw kunna, o ka o fana cici ka Asera ta sonniheberew kari, ani a jo yiriramanw ni a negeramanw. A ka o fenw cici, ka taga o seriseri o batobagaw ta kaburuw kan yi, minw tun be o sonna.

⁵ A ka o sɔnnikebagaw suw kolow jeni o yere ta sarakabɔnanw kan yi. A ka Zuda ni Zeruzalemu saninya o cogo le ra.

⁶ A tagara Manase ta mara duguw ra, ani Efirayimu, ani Simeyon, ka taga se fo Nefitali, ani yoro lakolon minw tun be o yoro lamini na.

⁷ A ka sarakabɔnanw benben, ka jo musoman Asera ta sɔnnikeberew benben, k'a jo cici fo k'a mugumugu, ka wusunan sarakabɔnanw bee benben Izirayeli jamana ra. O ko, a sekora ka taga Zeruzalemu.

Sariya kitabu yera

(Masacew flanan 22.3-10)

⁸ Yoziyasi ta masaya san tan ni seeginan na, k'a to jamana ni Alabatoso saninyari ra, a ka Asaliya dence Safan ci, ani dugutigi Maseya, ani Yohahazi dence Yoha, min tun ye masace ta kumalasebaga ye, ko o ye taga Matigi Ala, a ta Ala ta batoso lalaga.

⁹ O tagara sarakalasebagaw kuntigi Hilikiya fe; mogow tun ka wari minw di Ala ta batoso baara kama, o ka o wariw di Hilikiya ma. Levi* ta mogow minw tun ye dakorosibagaw ye, olugu le tun ka o wari mina Manase ni Efirayimu ta mara mogow fe, ani Izirayelimogow tow bee fe, ani Zuda ni Boniyaminu ta mara mogow fe, ani Zeruzalemukaw fe.

¹⁰ Mogow minw tun blara Matigi Ala ta batoso baara kow ja fe, o ka o wari di olugu ma. O mogow le tun be baaradenw sara, baaraden minw tun be Alabatoso lalaga, k'a laben.

¹¹ O ka o wari di yirilesebagaw ni bonlobagaw ma, janko o ye kabakuru leseninw san, ani bonloyiriw, ani bonw sanfeyorow ta yiriw; Zuda masacew tun ka o yorow to yi, fo ka na a cen.

¹² O mogow ka o ta baara ke ni terenninya ye. Levi* ta mogow minw ye Yahati ni Abidiyasi ye, ka bo Merari ta gba ra, olugu le tun ye o ta pamogow ye, ani Jakariya ni Mesulamu min bora Kehati ta gba ra; olugu le tun be o ta baara korosira.

¹³ Levi* ta mogow bee tun ye forifentigiw le ye. Olugu le tun be donitabagaw korosi, ka baaradenw bee ta baaraw yira o ra, ka kapa ni o ta baaraw ye. Dow fana tun ye seberikebagaw ye, ani sokorosibagaw, ani dakorosibagaw.

¹⁴ O wari min tun blara Matigi Ala ta batoso konɔ, tuma min na o tun be wari bora, sarakalasebaga Hilikiya ka Matigi Ala ta sariya kitabu ye, Ala tun ka o sariya min fo Musa ye, k'a lase mogow ma.

¹⁵ Hilikiya ka kuma ta o le ra, k'a fo Safan ye, min ye seberikebaga ye, ko: «Ne ka sariya kitabu ye Matigi Ala ta batoso konɔ.» Hilikiya ka o kitabu di Safan ma.

¹⁶ Safan tagara ni kitabu ye masace fe, ka o kow lakari a ye, ko: «Baara min tun fora i ta baaradenw ye, an ka o bee ke.

¹⁷ Wari min tun be Matigi Ala ta batoso konɔ, an ka o bo k'a di baarakuntigiw ni baarakebagaw ma.»

¹⁸ Seberikebaga Safan k'a fo masace ye fana ko: «Sarakalasebaga Hilikiya ka kitabu do di ne ma.» Safan ka kitabu karan masace ja na ni kanba ye.

Yoziyasi ka ciramuso Huluda jininka

(Masacew flanan 22.11-20)

¹⁹ Ayiwa, masace ka sariya kitabu kumaw men minke, a k'a ta derege mina k'a faran.

²⁰ Masace k'a fo Hilikiya ni Safan dence Ayikamu ni Mika dence Abidon ni seberikebaga Safan ni Asaya ye, min tun ye jamana pamogow do ye, ko:

²¹ «Aw ye taga Matigi Ala jininka ne ye, ani Izirayeli ta mogow, ani Zuda ta mogow to minw tora, nin kitabu ta kumaw ko ra, sabu Matigi Ala ta dimi ka bon. Matigi Ala ta dimi be an kan, sabu an bemaw ma Matigi Ala ta kumaw sira tagama ka kapa ni nin kitabu ta kumaw ye.»

Masace ka Ala ta ciramuso Huluda jininka

²² Ayiwa, Hilikiya, ani masace tun ka mogo minw ci, olugu tagara ciramuso Huluda fe ka taga kuma ni a ye nin ko ra; ale tun ye Salumu ta muso le ye. Salumu face tun ye Tokeha ye, Tokeha face tun ye Hasira ye. Salumu le tun ye Alabatosoba ta faniw korosibaga ye. A ni a muso tun siginin be Zeruzalemu ta kindakura le ra.

²³ Huluda ka o jaabi ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta kuma ye nin ye: Mogo min ka aw ci ne fe, aw ye taga a fo o tigi ye,

²⁴ ko Matigi Ala ko: «Ne bena kojuguba le ben nin dugu ni a dugumogow kan, ka kana ni nin danga kumaw bee ye, minw sebera nin kitabu konɔ, nin kitabu min karanna Zuda masace na na.

²⁵ I n'a fo o banna ne ra, ka taga wusunan sarakaw* bo ala werew ye, ka ne jusu bo ni o ta kewalew ye, o koson ne ta dimi bena wuri nin dugu kama, a tasma fana tena faga tuun.»

²⁶ «Nka aw ye taga a fo Zuda masace ye, ale min ka aw ci ko aw ye na Matigi Ala jininka, ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «I ka nin kitabu kuma lamɛn minke,

²⁷ o kow digira i ra kosebe; i ka i yere majigi Ala na korɔ, sabu a ta kuma min fora nin dugu ni a dugumogow kama, i ka o men. Nka i ka i yere majigi ne na korɔ ka i ta faniw faran, ka kasi ne na korɔ minke, o ra, ne fana ka i ta daariri lamɛn. Ne Matigi Ala ko ten.

²⁸ O koson, ni i nana sa, ne bena i lataga i bema tow fe. I bena sa hera le ra; o bena i su don i ta kaburu konɔ. O ra, ne bena nin kojugu min lase nin dugu ni a dugumogow ma, i na tena o ye.» »

Ayiwa, o tagara o kumaw lase masace ma.

*Yoziyasi ka jenogonyakura don ni Ala ye
(Masacew flanan 23.1-3)*

²⁹ Masace Yoziyasi ka Zuda mara cekorobaw, ani Zeruzalemu dugu cekorobaw bee wele ka na.

³⁰ O ko, masace tagara Matigi Ala ta batoso konɔ, ale ni Zuda mara mogow bee, ani Zeruzalemu dugumogow bee, ani sarakalasebagaw ni Levi* ta mogow, ani jama bee, denmisen fara mogokoroba kan. O ka o jenogonya kitabu kumaw bee karan jama bee na na, o tun ka o kitabu min sorɔ Matigi Ala ta batoso konɔ.

³¹ O y'a sorɔ masace tun lonin be a loyoro ra; a ka jenogonyakura don tuun ni Matigi Ala ye, k'a fo ko: «An bena tugu Matigi Ala le ko, k'a ta kumaw, ani a ta ciw, ani a ta cifoninw bee sira tagama ni an jusukun bee ye, ani an nin bee, janko Ala tun ka kuma minw sebe jenogonya kitabu konɔ kakoro, an ye o kumaw bee sira tagama.»

³² O ko, masace k'a fo Zeruzalemukaw, ani Boniyaminu ta mara mogow bee ye ko o ye o layiri ta Ala ye. Zeruzalemukaw ka o ke ka kana ni Ala ta jenogonya ye, o bemaw ta Ala.

³³ Batofen haramunin minw tun be Izirayelimogow ta maraw ra, Yoziyasi ka o bee bo jamana konɔ. Mogo o mogo tun be Izirayeli, a ka o bee jagboya ko o ye Matigi Ala, o ta Ala le bato. O ra, Yoziyasi si bee ra, o ma bo Matigi Ala, o bemaw ta Ala ko.

35*Jonyaban panagbe
(Masacew flanan 23.21-23)*

¹ O ko, Yoziyasi ka Jonyaban panagbe ke Zeruzalemu Matigi Ala ye. O ka Jonyaban sarakaw faga san karo folo tere tan ni naani.

² A ka sarakalasebagaw sigi o ta baaraw ra, ka o ja gbɛɛya ko o ye to Matigi Ala ta batoso baara ra.

³ Levi* ta mogo minw be Izirayelimogow bee karan, ka o yere bla danna Matigi Ala ye, a k'a fo olugu ye ko: «Izirayeli masace Dawuda dence Sulemani ka Alabatoso min lo, aw ye jennogonya kesu saninman ta ka taga a bla o so konɔ. Aw man kan k'a ta aw kamankunw kan tuun. Aw ye baara ke Matigi Ala, aw ta Ala ye, ani a ta mogow, minw ye Izirayelimogow ye.

⁴ Aw ye aw yere tarantaran ka kapa ni aw ta gbaw ye, ani ka kapa ni aw ta jenkuruw ye, i n'a fo Izirayeli masace Dawuda ni a dence Sulemani tun k'a fo cogo min na.

⁵ Aw ye to yoro saninman konɔ; Levi* ta mogo dow ka kan ka ke ni aw ta jenkuru bee kelen kelen ye, janko ka aw balema Izirayelimogow deme o ta saraka kow ra.

⁶ Aw ye Jonyaban saraka faga, ka aw yere saninya, ka laben ka aw balemaw Izirayelimogow deme, i n'a fo Matigi Ala k'a fo Musa ye cogo min na.»

⁷ Jama min tun nana Zeruzalemu, Yoziyasi ka Jonyaban saraka bo olugu ye: a ka began waga bisaba (30 000) ke saraka ye, baw ni sagaw faranin nogon kan, ani misi waga saba (3 000). O bee tun bora masace yere ta begankuru le ra.

⁸ Jamana pamogow fana ka began dow di, ka o ke jama ni sarakalasebagaw ni Levi* ta mogow ta Jonyaban saraka ye. Hilikiya ni Jakariya ni Yeyeli, minw ye Alabatoso ta kow pamogow ye, olugu ka sagaw ni baw di sarakalasebagaw ma, ka o ke began waga fla ni keme woro (2 600), ka o ke o ta Jonyaban saraka ye, ani misi keme saba.

⁹ Konaniya ni a balemaw, minw ye Semaya ni Netaneheli ye, ani Hasabiya, ani Yeyeli, ani Yozabadi, o minw ye Levi* ta mogow kuntigiw ye, olugu ka sagaw ni baw di Levi ta mogow ma, ka o ke began waga looru (5 000), o ta Jonyaban saraka ye, ani misi keme looru.

¹⁰ Ayiwa, o ka panagbe laben. Sarakalasebagaw lolora o loyoro ra, ani Levi* ta mogow, bee ni a ta jenkuru, i n'a fo masace tun k'a fo cogo min na.

¹¹ O ka Jonyaban sarakaw faga. Levi* ta mogow ka o jori di sarakalasebagaw ma, o k'a seriseri sarakajenifen kan. Levi* ta mogow ka o beganw gbolow bo.

¹² Began minw tun ka kan ka ke saraka jenita ye, o ka olugu bla danna, ka o taran jama ra, gba bee ni a ta, janko o ye di Matigi Ala ma, i n'a fo a sebera Musa ta kitabu konɔ cogo min na. O ka misiw fana ta ke ten.

¹³ O ka Jonyaban sarakaw jeni tasuma ra, i n'a fo a sebera cogo min na. O ka saraka saninman tow tobi dagabaw, ani negedagaw, ani poliw konɔ; o ka o ninnin joona joona mogow bee ra.

¹⁴ O ko, Levi* ta mogow ka olugu yere ni sarakalasebagaw ta Jonyaban sarakaw fana laben, sabu sarakalasebaga minw tun ye Haruna durujaw ye, olugu ka saraka jenitaw, ani beganw ta turu jeni fo ka taga su ko. O koson Levi* ta mogow ka o yere ta Jonyaban saraka laben, ani ka Haruna ta durujaw sarakalasebagaw fana ta laben.

¹⁵ Forifenfobagaw, minw ye Asafu ta durujaw ye, olugu tora o loyoro ra, i n'a fo Dawuda ni Asafu ni Heman tun k'a fo cogo min na, ani Yedutun, min tun ye masace ladibaga ye. Dakorosibagaw lonin tora da bee kelen kelen na. O ma bo o loyoro ra, sabu o balema minw ye Levi* ta mogow ye, olugu tun ka o ta Jonyaban saraka ko panabo o ye.

¹⁶ O lon na, o ka Matigi Ala ta saraka kow bee panabo, ka Jonyaban panagbe ke, ka saraka jenitaw bo Matigi Ala ta sarakajenifen kan, i n'a fo masace Yoziyasi tun k'a fo cogo min na.

¹⁷ Izirayelimogo minw bee tun be o yoro ra, olugu ka Jonyaban panagbe ke o wagati ra, ka burufunubari panagbe ke fo tere wolonfla.

¹⁸ Nin nogon Jonyaban panagbe ma deri ka ke tuun Izirayeli kabini cira Sumayila ta wagati ra. Izirayeli masace si ma nin Jonyaban panagbe nogon ke, i n'a fo Yoziyasi k'a ke cogo min na, ale ni sarakalasebagaw ni Levi* ta mogow ni Zuda mara mogow ni Izirayelimogo minw bee tun be Zeruzalemu, ani Zeruzalemukaw yere.

¹⁹ O Jonyaban janagbe tun kera Yoziyasi ta masaya san tan ni seeginan le ra.

*Yoziyasi ta masaya laban
(Masacew flanan 23.28-30)*

²⁰ Ayiwa, o kow bee ko fe, Yoziyasi ka Ala ta batoso lalaga ka ban tuma min na, Misiran masace Neko wurira ko a be taga Karikemisi dugumogow kere Efirati bada ra. Yoziyasi bora ka taga a kunben.

²¹ Neko ka ciraden dow ci ka taga a fo a ye ko: «Kere juman le be ele ni ne ce sa, Zuda masace? Ne te bora ele le kama bi, ne bora ne kerekengon ta so le kama. Ala ko ne ye teliya. I kana ban Ala ta ma, sabu Ala be ni ne ye; ni o te, a bena i halaki.»

²² Nka Yoziyasi ma faran Neko ra. A k'a yere cogo yelema ka taga a kere. Neko tun ka kuma minw fo a ye, a ma o jate, k'a soro o kumaw tun bora Ala le ra. A tagara Neko kere Megido kenegbeyoro ra.

²³ Kalanbonbaga dow ka masace Yoziyasi bon ni kalan ye. Masace Yoziyasi k'a fo a ta jamana jamogow ye ko: «Aw ye ne ta ka bo yan, sabu ne mandimiko juguyara kosebe.»

²⁴ O k'a labo a ta sowotoro konso, k'a don a ta sowotoro flanan konso ka taga ni a ye Zeruzalemu. A sara minke, o k'a su don a bemaw ta kaburu konso. Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw bee ka Yoziyasi su kasi.

²⁵ Yereimi ka sangadonkiri do la Yoziyasi sukoya ra. Donkirilabaga cemanw, ani musomanw bee ka Yoziyasi ko fo o ta donkiriw ra fo ka na se bi ma. O ka o ko ke landa le ye Izirayeli. O donkiriw sebera sukasidonkiriw ta kitabu konso.

²⁶ Ayiwa, Yoziyasi ta ko tow, a ka kopuman minw ke, ka kana ni Matigi Ala ta sariya kitabu kumaw ye,

²⁷ o kow damina ni a laban bee sebera Izirayeli ni Zuda masacew ta kitabu konso.

36

*Zuda masace Yohahazi ta wagati
(Masacew flanan 23.31-34)*

¹ Jamana mogow ka Yoziyasi dence Yohahazi ta k'a sigi masaya ra a face no ra Zeruzalemu.

² Yohahazi sigira masaya ra k'a si to san mugan ni saba. A ka karo saba le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu.

³ Misiran masace k'a wuri ka bo masaya ra Zeruzalemu, ka warida do ben Zuda mara kan, o ka kan ka to ka min sara: warigbe kilo waga saba ni keme naani (3 400), ani sanin kilo bisaba ni naani.

⁴ Misiran masace ka Yohahazi balemace Eliyakimu le sigi masaya ra Zuda ni Zeruzalemu kunna. A ka Eliyakimu togo yelema k'a ke Yehoyakimu ye. Neko k'a balemace Yohahazi mina ka taga ni a ye Misiran.

*Zuda masace Yehoyakimu ta wagati
(Masacew flanan 23.36-24.6)*

⁵ Yehoyakimu sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san tan ni kelen le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. A ka kojugu ke Matigi Ala, a ta Ala ja koro.

⁶ Babiloni masace Nebukadinesari nana a kama, ka na a siri ni siranegedorokow ye, ka taga ni a ye Babiloni.

⁷ Nebukadinesari ka Matigi Ala ta minanw ta ka taga Babiloni, ka taga o bla a ta masaso konso Babiloni.

⁸ Yehoyakimu ta ko tow, a ka ko haramunin minw ke, ani ko minw k'a soro, o kow sebera Izirayeli masacew ni Zuda masacew ta kitabu konso. A dence Yehoyakini sigira masaya ra a no ra.

*Zuda masace Yehoyakini ta wagati
(Masacew flanan 24.8-17)*

⁹ Yehoyakini sigira masaya ra k'a si to san seegi*. A ka karo saba ni tere tan le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A ka kojugu ke Matigi Ala na koro.

¹⁰ Sanyelema wagati ra, masace Nebukadinesari k'a lataga Babiloni. O ka Matigi Ala ta batoso ta fenpanamanw fana ta ka taga ni o ye Babiloni. A ka Yehoyakini balemace Sedesiyasi le sigi masaya ra Zuda ni Zeruzalemu kunna.

*Zuda masace Sedesiyasi ta wagati
(Masacew flanan 24.18-25.21; Yereimi 39.1-10; 52.1-27)*

¹¹ Sedesiyasi sigira masaya ra k'a si to san mugan ni kelen. A ka san tan ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu.

¹² A ka kojugu ke Matigi Ala, a ta Ala na koro. Cira Yereimi min tun be Matigi Ala ta kuma fora a ye, a ma son k'a yere majigi o na koro.

¹³ A nana muruti hali Nebukadinesari yere kama, k'a soro Nebukadinesari tun k'a jagboya ka kari Ala ra ale ye. A k'a torokun gbeleya, k'a jusukun gbeleya; a ma son ka seko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala fe.

¹⁴ Sarakalasebagaw kuntigiw, ani mogo tow fana ka terenbariyakow ke; o ka siya werew ta ko haramuninw ke. O tora o ra ka Matigi Ala ta batoso lanogo, Ala tun ka o so min saninya k'a ke yoro saninman ye Zeruzalemu.

¹⁵ Matigi Ala, o bemaw ta Ala kumana o fe sipaga caman kabini a damina ra a ta ciraw sababu ra, sabu a tun b'a fe k'a ta mogow kisi, k'a ta yoro saninman fana bosi.

¹⁶ Nka o ka Ala ta ciradenw logobo, ka Ala ta kumaw mafiyyenya, ka yereko a ta ciraw ma, fo ka na a to Matigi Ala ta dimiba wurira a ta mogow kama; o tuma fla were ma soro tuun o ko ra.

Zuda ta masaya laban

¹⁷ O ra, Matigi Ala ka Babilonikaw ta masace lana o kama. O nana o ta kanbelenw faga ni kerekemuru ye Alabatoso kono. A ma kanbelen to, a ma sunguru to, a ma mogokoroba to, a ma cekoroba to. Ala ka mogo bee le don a boro.

¹⁸ Nebukadinesari ka Ala ta batoso ta minanw bee ce ka taga ni a ye Babiloni, fenba fara fen fitini kan; a ka Matigi Ala ta batoso naforo bee ce, ani masace ta naforow, ani a ta jamana jamogow ta naforow.

¹⁹ A ka tasuma don Ala ta batoso ra, ka Zeruzalemu kogow ben, ka masasow bee jeni, ka fenpanamanw bee halaki.

²⁰ Minw bosira, fagari ma se minw ma, a ka olugu mina ka taga ni o ye Babiloni. O tagara ke ale ni a dencew ta jonw ye, fo ka na se Peresikaw ta masaya wagati ma.

²¹ O kera minke, Matigi Ala tun ka kuma min fo cira Yereimi da ra, o kumaw kera can ye. A tun k'a fo ko: «Jamana lakolon bena to, janko a ye nenekiri fo san biwolonfla, k'a ta nenekiri wagati bee ke k'a dafa.»

*Masace Sirusi ta kuma
(Esidarasi 1.1-4)*

²² Ayiwa, Peresi ta masace Sirusi ta masaya san folo ra, Matigi Ala ka miiriya do don Peresi masace Sirusi jusu ra. O kera janko Matigi Ala tun ka kuma min don Yereimi da ra k'a fo, o kuma ye ke can ye. O ra, Sirusi ka nin kibaroya fo, k'a sebe k'a ci a ta mara fan bee ra; a ko:

²³ «Ne Sirusi, Peresi masace, ne ko: <Matigi Ala, sankolo tigi Ala ka dugukolo masayaw bee di ne ma. A ko ne ye so do lo ale ye Zeruzalemu, Zuda mara ra. Ayiwa,

* 36:9 36.9 San seegi: Kitabu dow b'a fo ko san tan ni seegi (Masacew flanan 24.8).

aw ra jontigiw le ye a ta mogo dow ye? Matigi Ala, o ta Ala ye ke ni o tigiw ye; o ye wuri ka taga!> »

ESIDARASI TA KITABU Kitabu faamucogo

Esidarasi ta kitabu seɓɓɓa ye sarakalasebaga Esidarasi yere ye. Kibaroyaw ta kitabu flanan na, a tun fɔra ko masaceba Sirusi bɛna Izirayelimɔgow labla, o ye taga Zeruzalemu, ka taga Alabatosoba lo kokura.

Esidarasi ta kitabu be tugu kibaroyaw ta kitabu ra, ka o kumaw fo an ye, ka Izirayelimɔgow sekocogo fo an ye, ka taga Zeruzalemu.

Kitabu yoro folo be o mɔgow sekocogo fo an ye, ani Alabatoso locogo (1-6). Izirayelimɔgo minw sekora, o tun ye Zuda mara, ani Boniyaminu ta mara mɔgow ye. Ayiwa, gbeleya caman sera o mɔgow ma, nka o bee n'a ta, o sera ka Alabatosoba lo kokura.

Kitabu yoro flanan be Esidarasi nacogo fo an ye Zeruzalemu (7-10). Masaceba be Esidarasi ci ka taga Zeruzalemu, Zuda mara ra, ka taga a fle ni Zuda mara mɔgow be Ala ta sariya sira tagamana. Esidarasi tagara Zeruzalemu ni sarakalasebaga caman were ye. Nka o tagara a soro ko mɔgow te Matigi Ala ta sariya sira tagamana. Esidarasi ka o karan kosebe, ka o ladi, ka o deme, janko o ye Ala ta sariya ko mina o sobe ra, ka faran ka bo siya were mɔgow ta landaw ra.

Nin kitabu be Ala ta kankelentigiya yira an na. Ala tun ka layiri min ta ko a bɛna yafa a ta mɔgow ma, ka o lana o ta jamana ra tuun, a ka o layiri dafa. Alabatosoba loko nafa ka bon, sabu o kera Ala batoyoro le ye. Ni Matigi Ala ka fen min layiri ta a be o ke.

Kitabu konokow

Yahudiyaw bora Babiloni (1-2)

Alabatosoba locogo (3-6)

Esidarasi ni a nɔfemɔgow nana Zeruzalemu (7-8)

Esidarasi ka Izirayeli cew faran ka o bo siya were musow ra (9-10)

Masace Sirusi ka Izirayelimɔgow labla

¹ Ayiwa, Peresi masace Sirusi ta masaya san folo ra, Matigi Ala ka miiriya do don Peresi masace Sirusi jusu ra. O kera janko Matigi Ala tun ka kuma min don Yere mi da ra k'a fo, o kuma ye ke can ye. O ra, Sirusi ka nin kibaroya fo, k'a sebe k'a ci a ta mara fan bee ra; a ko:

² «Ne, Sirusi, Peresi jamana masace le ko: Matigi Ala, sankolo tigi Ala ka dugukolo masayaw bee di ne ma. A ko ne ye Alabatoso do lo ale ye Zeruzalemu, Zuda mara ra.

³ Ayiwa, aw ra jontigiw le ye a ta mogo dow ye? O ta Ala ye ke ni o ye; o ye wuri ka taga Zeruzalemu, Zuda mara ra, ka taga Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta batoso lo, Ala min be Zeruzalemu.

⁴ A ta mogo to minw tora, ni olugu ka ke jamana yoro o yoro ra, o siginogon minw be o yorow ra, olugu ye o son warigbe ni sanin na, ka fenpuman caman di o ma, ani beganw, ani o diyanya sarakaw*, o bɛna taga min bla Ala ta batoso konɔ, Ala min be Zeruzalemu.»

⁵ Ayiwa, o kera minke, Zuda ta gbatigiw, ani Boniyaminu ta gbatigiw, ani sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mɔgow, ani Ala k'a don min o min jusu ra, olugu bee wurira ka taga Matigi Ala ta batoso lo Zeruzalemu.

⁶ O siginogonw bee ka o deme; o ka fen warigberamanw, ani fen saninlamanw di o ma, ka o borofen caman were di o ma, ani beganw, ani fen nafaman caman. O ka o diyanya sarakaw fana di, ka o fara o fenw bee kan.

⁷ Nebukadinesari tun ka Matigi Ala ta batoso ta minan minw ta Zeruzalemu, ka na o bla a ta ala ta batoso kono, masace Sirusi ka o minanw fana di o ma.

⁸ Peresi jamana masace Sirusi, k'a ta warimarabaga Miteredati le ci ka taga o minanw labo. Ale ka o jate ka o di Sesibasari ma, min ye Zuda ta mogow ta namogo ye.

⁹ O minanw jateda ye nin ye: Sanin tasa bisaba, ani warigbe tasa waga kelen, muru mugan ni kononton,

¹⁰ sanin seti bisaba, warigbe seti suguya were keme naani ni tan, ani minan waga kelen were.

¹¹ Minanw bee lajennin, a saninlamanw, ani a warigberamanw tun ye minan waga looru ni keme naani (5 400). Sesibasari tagara ni o minanw bee ye tuma min na, o wagati le ra mogow minaninw tun be bora Babiloni ka taga Zeruzalemu.

2

Mogow jateda

¹ Babiloni masace Nebukadinesari tun ka Zuda mara mogow minw mina ka na ni o ye Babiloni, o mogow minw sekora ka taga Zeruzalemu, ani ka taga Zuda mara ra, ka taga sigi o ta duguw ra, o mogow togow le ye nin ye:

² Olugu le sekora ka taga ni Zorobabeli ye, ani Yosuwe ni Nehemi ni Seraya ni Relaya ni Maridose ni Bilisan ni Misipari ni Bigivayi ni Rehumu ni Bana.

Izirayelimogow bee lajennin jateda ye nin ye:

³ Parehosi ta durujaw: mogow waga fla ni keme ni biwolonfla ni fla (2 172);

⁴ Sefatiya ta durujaw: mogow keme saba ni biwolonfla ni fla (372);

⁵ Ara ta durujaw: mogow keme wolonfla ni biwolonfla ni looru (775);

⁶ Pahati Mohabu ta durujaw, minw bora Yosuwe ni Yohabu ta gba ra, mogow waga fla ni keme seegi ni tan ni fla (2 812);

⁷ Elamu ta durujaw: mogow waga kelen ni keme fla ni bilooru ni naani (1 254);

⁸ Zatu ta durujaw: mogow keme kononton ni binaani ni looru (945);

⁹ Zakayi ta durujaw: mogow keme wolonfla ni biworo (760);

¹⁰ Bani ta durujaw: mogow keme woro ni binaani ni fla (642);

¹¹ Bebayi ta durujaw: mogow keme woro ni mugan ni saba (623);

¹² Azigadi ta durujaw: mogow waga kelen ni keme fla ni mugan ni fla (1 222);

¹³ Adonikamu ta durujaw: mogow keme woro ni biworo ni woro (666);

¹⁴ Bigivayi ta durujaw: mogow waga fla ni bilooru ni woro (2 056);

¹⁵ Adini ta durujaw: mogow keme naani ni bilooru ni naani (454);

¹⁶ Ateri ta durujaw, minw bora Ezekiyasi ta gba ra: mogow bikononton ni seegi (98);

¹⁷ Betisayi ta durujaw: mogow keme saba ni mugan ni saba (323);

¹⁸ Yora ta durujaw: mogow keme ni tan ni fla (112);

¹⁹ Hasumu ta durujaw: mogow keme fla ni mugan ni saba (223);

²⁰ Gibari ta durujaw: mogow bikononton ni looru (95);

²¹ Betilehemu dugumogow: mogow keme ni mugan ni saba (123);

²² Netofakaw: mogow bilooru ni woro (56);

²³ Anatotikaw: mogow keme ni mugan ni seegi (128);

²⁴ Azimaveti dugumogow: mogow binaani ni fla (42);

²⁵ Kiriyati Arimu, ani Kefira, ani Beroti dugumogow: mogow keme wolonfla ni binaani ni saba (743);

²⁶ Rama ni Geba dugumogow: mogow keme woro ni mogow mugan ni kelen (621);

²⁷ Mikimasikaw: mogow keme ni mugan ni fla (122);

²⁸ Betelikaw, ani Ayikaw: mogow keme fla ni mugan ni saba (223);

²⁹ Nebo dugumogow: mogow bilooru ni fla (52);

³⁰ Magibisi ta durujaw: mogo keme ni bilooru ni wooro (156);

³¹ Elamu to kelen ta durujaw: mogo waga kelen ni keme fla ni bilooru ni naani (1 254);

³² Harimu ta durujaw: mogo keme saba ni mugan (320);

³³ Lodi, ani Hadidi ni Ono dugumogow: mogo keme wolonfla ni mugan ni looru (725);

³⁴ Zeriko dugumogow: mogo keme saba ni binaani ni looru (345);

³⁵ Sena dugumogow: mogo waga saba ni keme wooro ni bisaba (3 630);

³⁶ Sarakalasebagaw*, minw tun ye Yedaya ta durujaw ye, minw bora Yosuwe ta gba ra: mogo keme kononton ni biwolonfla ni saba (973);

³⁷ Imeri ta durujaw: mogo waga kelen ni bilooru ni fla (152);

³⁸ Pasuri ta durujaw: mogo waga kelen ni keme fla ni binaani ni wolonfla (1 247);

³⁹ Harimu ta durujaw: mogo waga kelen ni tan ni wolonfla (1 017).

⁴⁰ Levi* ta mogow, minw tun ye Yosuwe ni Kadimiyeli ta durujaw ye, minw tun bora Hodava ta gba ra: mogo biwolonfla ni naani (74).

⁴¹ Donkirilabagaw, minw tun ye Asafu ta durujaw ye: mogo keme ni mugan ni seegi (128).

⁴² Alabatoso donda korosibagaw: Salumu ta durujaw, ani Ateri ta durujaw, ani Talimon ta durujaw, ani Akubu ta durujaw, ani Hatita ta durujaw, ani Sobayi ta durujaw bee lajennin: mogo keme ni bisaba ni kononton (139).

⁴³ Alabatoso baardenw tun ye Siha ta durujaw, ani Hasufa ta durujaw, ani Tabahoti ta durujaw,

⁴⁴ ani Kerosi ta durujaw, ani Siyaha ta durujaw, ani Padon ta durujaw,

⁴⁵ ani Lebana ta durujaw, ani Hagaba ta durujaw, ani Akubu ta durujaw,

⁴⁶ ani Hagabu ta durujaw, ani Samulayi ta durujaw, ani Hanan ta durujaw,

⁴⁷ ani Gideli ta durujaw, ani Gahari ta durujaw, ani Rehaya ta durujaw,

⁴⁸ ani Resen ta durujaw, ani Nekoda ta durujaw, ani Gazamu ta durujaw,

⁴⁹ ani Uza ta durujaw, ani Paseha ta durujaw, ani Besayi ta durujaw,

⁵⁰ ani Asina ta durujaw, ani Mehunimu ta durujaw, ani Nefusimu ta durujaw,

⁵¹ ani Bakibuki ta durujaw, ani Hakufa ta durujaw, ani Harihuri ta durujaw,

⁵² ani Basiluti ta durujaw, ani Mehida ta durujaw, ani Harisa ta durujaw,

⁵³ ani Barikosi ta durujaw, ani Sisera ta durujaw, ani Tama ta durujaw,

⁵⁴ ani Nesiya ta durujaw, ani Hatifa ta durujaw.

⁵⁵ Sulemani ta baardenw ta durujaw, olugu le tun ye Sotayi ta durujaw ye, ani Sofereti ta durujaw, ani Peruda ta durujaw,

⁵⁶ ani Yahala ta durujaw, ani Darikon ta durujaw, ani Gideli ta durujaw,

⁵⁷ ani Sefatiya ta durujaw, ani Hatili ta durujaw, ani Pokereti Hatisebayimu ta durujaw, ani Ami ta durujaw.

⁵⁸ Alabatoso baardenw, ani Sulemani ta baardenw ta durujaw, o bee lajennin tun ye mogo keme saba ni bikononton ni fla (392).

⁵⁹ Ayiwa, minw tun bora Teli Mela, ani Teli Harisa, ani Kerubi Adan, ani Imeri, olugu togow ye nin ye; nka o ma se ka o ta somogow ni o ta buruju fo, k'a yira ko o ye Izirayelimogow ye:

⁶⁰ olugu le tun ye Delaya ta durujaw ye, ani Tobiya ta durujaw, ani Nekoda ta durujaw: mogo keme wooro ni bilooru ni fla (652).

⁶¹ Minw tun ye sarakalasebagaw ta durujaw ye olugu ra, o tun ye Habaya ta durujaw ye, ani Hakosi ta durujaw, ani Barizilayi ta durujaw. Barizilayi le tun ka Galadikace Barizilayi denmuso do furu, o koson olugu togo lara ale ra.

⁶² O ka olugu ta burujusebew pini, nka o ma o ye. O ra, o ka o bo sarakalasebagaya ra.

⁶³ Jamanatigi k'a fɔ o ye ko o man kan ka fɛn saninman domu, fɔ sarakalasebaga dɔ ye Ala nininka ni Urimi ni Tumimi* ye fɔlɔ, ka o ko palɔn.

⁶⁴ Ayiwa, jama bɛɛ lajennin tun ye mɔgɔ waga binaani ni fla ani mɔgɔ kɛmɛ saba ni biwɔɔɔ (42 360).

⁶⁵ O ta jɔn cɛmanw ni a musomanw tun ma jate; olugu tun ye mɔgɔ waga wolonfla ni mɔgɔ kɛmɛ saba ni mɔgɔ bisaba ni wolonfla (7 337). Donkirilabaga cɛmanw, ani a musoman minw tun bɛ o ra, o tun ye mɔgɔ kɛmɛ fla (200).

⁶⁶ So kɛmɛ wolonfla ni bisaba ni wɔɔɔɔ (736), ani sofali kɛmɛ fla ni binaani ni looru (245),

⁶⁷ ani jɔgɔmɛ kɛmɛ naani ni bisaba ni looru (435), ani fali waga wɔɔɔɔ ni kɛmɛ wolonfla ni mugan (6 720), o le tun bɛ o fɛ.

⁶⁸ O tagara se Matigi Ala ta batoso yɔɔɔ ra Zeruzalemu minke, gbatigi caman ka o yɛɛɛ diyanya sarakaw* di Ala ta batoso lɔri baara kama, janko a ye lɔ a lɔyɔɔɔɔɔɔɔɔ ra.

⁶⁹ O ka fɛn minw di ka kapa ni o seko ye o baara kama, o kɛra saninden waga biwɔɔɔɔ ni kelen, ani warigbɛ kilo waga fla ni kɛmɛ looru, ani sarakalasebaga derege kɛmɛ.

⁷⁰ Sarakalasebagaw, ani Levi ta mɔgɔw, ani mɔgɔ tɔw, minw ye donkirilabagaw ye, ani Alabatoso donda kɔɔsibagaw, ani a baaradenw, olugu ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ tagara sigi o ta duguw ra.

3

Sarakajenifɛn lɔri

¹ Ayiwa, san karo wolonflanan bɛ se wagati min na, o y'a sɔɔɔ Izirayelimɔgɔw tun sigira o ta duguw ra ka ban. O wagati ra o bɛɛ tagara lajɛn Zeruzalemu i ko mɔgɔ kelen.

² Yosadaki dence Yosuwe, ale ni a balema sarakalasebagaw*, ani Sehalitiyɛli dence Zorobabeli ni a balemaw, olugu wurira ka Izirayɛli ta Ala ta sarakajenifɛn* lɔ, ka saraka jenitaw* bɔ o sarakajenifɛn kan, i n'a fɔ a sebera Musa ta sariya ra cogo min na, Musa min tun ye Ala ta cira ye.

³ O yɔɔɔ mɔgɔw nasiran tun bɛ o ra, nka o bɛɛ n'a ta, o ka sarakajenifɛn lɔ a jusiginankɔɔɔ kan, ka saraka jenitaw bɔ a kan Matigi Ala ye: sɔgɔmasaraka, ani wulafɛsaraka.

⁴ O kɔ, o ka gbatakɔɔsigi janagbɛ* kɛ, i n'a fɔ a sebera sariya ra cogo min na. Saraka jenita hakeya min tun ka kan ka bɔ lon o lon, o ka o bɔ.

⁵ O kɔ, o ka kɛ saraka jenitaw bɔ ye lon o lon, ani karokura sarakaw, ani saraka minw tun ka kan ka bɔ Matigi Ala ta janagbɛ saninmanw bɛɛ ra; dɔw fana nana ni o diyanya sarakaw* ye, ka na o di Matigi Ala ma.

⁶ San karo wolonflanan tere fɔlɔ le ra o ka kɛ saraka jenitaw bɔ ye Matigi Ala ye, hali k'a sɔɔɔ Matigi Ala ta batoso lɔri tun ma dabɔ fɔlɔ.

⁷ O ka wari di kabakurulesɛbagaw ni yirilesɛbagaw ma, ka domuni ni minnifɛnw ni turu di Sidɔnkaw ni Tirikaw ma, ko o ye sɛdiriyiriw tigɛ Liban jamana ra, ka o bla kɔgɔji kan, ka na ni a ye Zafa, i n'a fɔ Pɛɛsi jamana masacɛ Sirusi yɛɛɛ tun k'a fɔ cogo min na.

Alabatosokura lɔri

⁸ Izirayelimɔgɔw sera Ala ta batoso yɔɔɔ ra Zeruzalemu san min na, o san flanan na, ani o san karo flanan na, o ka baara damina. Minw ka baara damina, o tun ye Sehalitiyɛli dence Zorobabeli ye, ani Yosadaki dence Yosuwe, ani o balema tɔw,

* **2:63 2.63** Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dɔw ye. Ala tun bɛ tagamasiyɛn dɔw yira sarakalasebaga ra ni o fɛnw ye, ka Izirayelimɔgɔw ta kiti tigɛ. Aw ye Bɔri 28.30, ani Sarakalasebagaw 8.8 flɛ.

minw ye sarakalasebagaw* ni Levi* ta mōgow ye, ani minw bēē tun sekōra ka na Zeruzalemu. Levi ta mōgo minw tun ka san mugan sōrō, ani minw tun temēna o kan, o ka olugu ci ko o ye Matigi Ala ta batoso lōri baaraw kōrōsi.

⁹ Yosuwe ni a dencew ni a balemacew, ani Kadimiyeli ni a dencew, minw ye Zuda ta mōgo dōw ye, olugu bēē farara jōgōn kan, ka kē Ala ta batoso lōbagaw ta baara kōrōsi ye. Henadadi ta mōgow ni o dencew ni o balemacew, minw ye Levi ta mōgow ye, olugu fana tun bē ni o ye.

¹⁰ Bonlōbagaw nana Matigi Ala ta batoso ju sigi tuma min na, o ka sarakalasebagaw wele ka na. Sarakalasebagaw tun ka o ta sarakalasebagaya faniw don, ka burufiyetaw ta. Levi ta mōgo minw ye Asafu dencew ye, siranēgē tēgerew tun bē olugu fana boro, janko ka Matigi Ala tando, i n'a fō Izirayeli masace Dawuda tun k'a fō cogo min na.

¹¹ O tun bē dōnkiriw lara, k'a lamina jōgōn fē, ka Matigi Ala tando k'a bonya, k'a fō ko:

«A ka jī,
a ta pumanya tē ban k'a ye
Izirayelimōgow ta fan fē!»

Jama bēē tun bē mankanba cira, ka Matigi Ala tando, sabu o tun bē Matigi Ala ta batoso jubōra.

¹² Nka sarakalasebagaw, ani Levi ta mōgow, ani gbatigi caman tun bē yī, minw si tun kōrōra kōsebe, ani minw tun ka Alabatoso fōlō ye. Tuma min na bonlōbagaw nana kē Alabatosokura ju sigi ye o ja na, olugu ka kē kasi ye, ka kule; k'a sōrō mōgo caman tun bē jagarikanbaw bōra.

¹³ A kera ten, mōgo tun tē se ka jagarikanw ni kasikanw lōn ka bō jōgōn na; sabu jama tun bē kulekan caman le cira. O mankan tun bē sera fō yōrōjan.

4

Alabatoso lōri lalōra

¹ Ayiwa, minw ye Zuda ta mōgow, ani Boniyaminu ta mōgow ta juguw ye, olugu nana a mēn ko mōgo minanin minw sekōra ka na, ko olugu bē batoso dō lōra Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala.

² O tagara Zorobabeli ni Izirayeli ta gbatigiw fē, ka taga a fō o ye ko: «An fana bēna lōri kē ni aw ye, sabu an fana bē aw ta Ala le batora i ko aw b'a kē cogo min na. Asiri masace Esari Hadōn min ka anw lana yan, kabini ale ta wagati ra, an tun bē sarakaw bōra Ala ye.»

³ Zorobabeli ni Yosuwe ni Izirayeli ta gbatigi tōw ka o jaabi ko: «Aw ni anw tē se ka jēn ka batoso lō an ta Ala ye. Anw dama le bēna so lō Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye, i n'a fō Pēresi jamana masace Sirusi k'a fō an ye cogo min na.»

⁴ Nka o yōrō mōgow ka farifaga don Zuda mara mōgow ra; o ka o lasiran janko o ye so lōri dābla.

⁵ O ka wari di fagama dōw ma janko olugu ye baara bari; a kera ten baara fana lalōra Pēresi masace Sirusi ta masaya wagati bēē ra, fō ka taga se Pēresi masace Dariyusi ta wagati ma.

Yahudiyaw juguw ka sebe ci masace ma

⁶ Serisēsi ta masaya wagati ra, a ta masaya damina yere ra, Yahudiyaw juguw ka kuma dōw sebe ka Zuda mara mōgow ni Zeruzalemukaw jaraki.

⁷ O kō fē, Pēresi jamana masace Aritaserisēsi fana ta wagati ra, Bisilamu ni Miteredati ni Tabeli ni o tōjōgōnw ka sebe dō kē k'a ci Pēresi ta masace Aritaserisēsi ma. O kumaw tun sebera Aramekaw ta sebericogo ni o ta kan le ra.

⁸ Jamanatigi Rehumu, ani seberikebaga Simisayi, olugu fana ka sebe do ke k'a ci masace Aritaserisesi ma, Zeruzalemu dugu kama; o k'a sebe ko:

⁹ «Jamanatigi Rehumu, ani seberikebaga Simisayi, ani o baarakeɲogon tow, minw be Dini, ani Arifarisataki, ani Taripeli, ani Afarasi, ani Ereki, ani Babiloni, ani Suzi, ani Deha, ani Elamu,

¹⁰ ani masaceba togobatigi Osinapari ka siya minw mina ka na o bla Samari dugu konɔ, ani a ka minw bla Efirati ba terebenyanfan na, ani a yoro tow bee, anw le ka nin sebe ci.»

¹¹ O ka o sebe min ci, o sebe konokumaw ye nin ye; o ko:

«Masace Aritaserisesi ta jamana jamogo minw be Efirati ba terebenyanfan mara ra, ani a yoro tow ra, olugu le be nin sebe cira masace Aritaserisesi ma.

¹² «Masace, an be i lalonninya ko Yahudiya minw bora ele fe yi ka na yan, ko o Yahudiyaw sera Zeruzalemu yan; o ko o b'a fe ka o dugu murutinin ni o dugujugu le lo tuun. O be a kogow jusiginanw lora, k'a kogow lawuri.

¹³ O ra, masace ka kan k'a lon ko ni nin dugu koni lora, ni a kogow fana wurira, o tena ninsongo sara tuun, o tena wusugu sara tuun, tagamabagaw fana tena sirarawariw sara tuun. A laban masace ta sorota le bena dogoya.

¹⁴ Nka i n'a fo anw ta baro be bo masaso le ra, an k'a ye ko a bennin te ko ko min be ke masace dogoya sababu ye, an ye je o ko kan. O koson an ka nin kibaroyaw ci masace ma,

¹⁵ janko aw ye aw bemaw ta sebekorow segesege. Ni aw ka o sebew fle, aw bena a ye ko nin dugumogow ye mogo murutininw le ye, dugu min ka masacew ni o ta maraw sege. Yoro do lo, min mogow murutinin lo kabini folofolo. O le koson, o tun ka nin dugu ci.

¹⁶ An koni b'a fo masace ye ko ni nin dugu lora, ni a kogow wurira, o tuma foyi le tena ke ele fe tuun Efirati ba terebenyanfan na yan.»

Masace ka sebe jaabi

¹⁷ Ayiwa, masace ka o ta sebe jaabi, ko:

«Ne be nin sebe ci jamanatigi Rehumu, ani seberikebaga Simisayi ma, ani o baarakeɲogon to minw be Samari, ani yoro tow bee ra Efirati ba terebenyanfan na. Ne ta fori be aw ye, ani tow bee.

¹⁸ Aw ka sebe min ci, o ka o sebe karan, k'a kumaw korow fo ne ye fana.

¹⁹ Ne ka mogo ci ka o kow segesege. A yera ko kabini wagatijan, nin dugu tun be wuri masacew kama, ani ko o be to ka muruti, ka mankanw lawuri.

²⁰ Masace fangatigiw tun be Zeruzalemu. O ta fanga tun be Efirati ba terebenyanfan jamana bee kan. Mogow tun be ninsongow ni wusugu sara o ye, tagamabagaw tun be sirarawariw sara fana.

²¹ O ra, aw y'a fo o ye ko o ye o baaraw lalo; o man kan ka nin dugu lo, ni ne m'a sira di o ma.

²² Aw ye aw yere korosi, aw kana saliya don nin ko ra, janko nin ko kana na digi masace ra tuun ka teme nin kan.»

²³ Ayiwa, masace Aritaserisesi ta sebe karanna Rehumu ni seberikebaga Simisayi ni o jenogonw pa na minke doron, o tagara Yahudiyaw fe Zeruzalemu o yoronin bee ra, ka taga o jagboya ko o ye baaraw lalo fanga ra.

²⁴ O kera minke, Ala ta batoso baara lalora Zeruzalemu. A lalora ka taga se fo Peresi masace Dariyusi ta masaya san flanan wagati ma.

¹ Ayiwa, cira Hagize, ani cira Jakariya min ye Ido ta mamaden dɔ ye, Ala ka kuma dɔ don olugu da ra k'a fɔ Zuda mara ta Yahudiyaw, ani Zeruzalemu ta Yahudiyaw ye, Izirayeli ta Ala tɔgɔ ra.

² O kera minke, Sehalitiyeli dence Zorobabeli ni Yosadaki dence Yosuwe, olugu wurira ka Ala ta batoso lɔri damina tuun Zeruzalemu. Ala ta ciraw fana tun be ni o ye, ka o deme.

³ O tuma, Tatenayi min tun ye Efirati ba terebenyanfan mara jamanatigi ye o wagati ra, ani Setari Bozinayi ni o jɛnpɔgɔn tɔw, olugu nana Yahudiyaw kɔ, ka na o pininka ko: «Jɔn le ko aw ye nin so lɔ k'a kogow lawuri?»

⁴ O ka o pininka fana ko: «Minw be nin so lɔra, olugu tɔgɔw ye di?»

⁵ Nka o bee n'a ta, Ala tun k'a janto o Yahudiyaw ta jamɔgɔw ra. O ma o ta baara lalo; sebe min cira masace Dariyusi fe, o tora o ta baara ra fɔ ka na o sebe kojaabi na.

⁶ Efirati ba terebenyanfan jamanatigi min ye Tatenayi ye, ani Setari Bozinayi ni a jɛnpɔgɔn tɔ minw be Afarisaki, ba terebenyanfan na, olugu ka sebe min ci masace Dariyusi ma, o sebe le ye nin ye.

⁷ O ka nin kumaw le sebe k'a ci, ko:

«Masace Dariyusi, Ala ye heraba ke i ye!

⁸ Masace, i ka kan k'a lɔn ko an tagara Zuda mara ra, ka taga se fɔ Alaba ta batoso yɔrɔ ra. Ayiwa, an k'a ye ko Yahudiyaw be o batoso lɔra ni kabakuru leseninw ye, ka yiriw don a kogow ra. Baara be kera ka ja, a fana be tagara ja o boro kosebe.

⁹ An ka o ta jamɔgɔw pininka ko: «Jɔn le ka sira di aw ma ko aw ye nin so lɔ, k'a kogow lawuri?»

¹⁰ An ka o pininka o tɔgɔw ra fana, janko ka o tɔgɔw fɔ i ye. An ka o ta jamɔgɔw tɔgɔw sebe.

¹¹ O ka an jaabi ni kuma minw ye o ye nin ye; o ko: «Anw ye sankolo tigi ni dugukolo tigi Ala ta baardenw le ye. Izirayeli masaceba dɔ tun ka nin so min lɔ ka ban kabini san caman, an be o so le lɔra kura ye tuun.

¹² An bemaw le tun ka sankolo tigi Ala jusu bɔ, o kosɔn Ala tun ka o don Babilɔni ta masace Nebukadinesari boro, min tun ye Kalideka ye. Ale le ka nin batoso ci, ka mɔgɔw mina ka taga ni o ye Babilɔni.

¹³ Nka Babilɔni ta masace Sirusi ta masaya san fɔlɔ ra, a ka sariya dɔ sigi ko o ye nin Alabatoso lɔ kokura tuun.

¹⁴ Nebukadinesari tun ka Ala ta batoso ta minan saninlaman ni a warigberaman minw ta ka bɔ Ala ta batoso kɔnɔ Zeruzalemu, ka taga ni a ye Babilɔnikaw ta ala ta batoso kɔnɔ, masace Sirusi ka o fenw labɔ Babilɔnikaw ta ala ta batoso kɔnɔ. A tun ka o fenw di ce dɔ ma, min tɔgɔ tun ye ko Sesibasari. Masace ka o ce ke jamanatigi ye,

¹⁵ k'a fɔ a ye ko a ye o fenw ta, ka taga o bla Zeruzalemu ta Ala ta batoso kɔnɔ, ka Alabatoso lɔ kokura a lɔyɔrɔkɔrɔ ra.

¹⁶ O Sesibasari tɔgɔ nana o cogo le ra, ka na Ala ta batoso ju sigi Zeruzalemu. K'a ta o lon na fɔ ka na se bi ma, a lɔri be sen na, nka a ma ban fɔlɔ.»

¹⁷ «Ayiwa, ni a benna masace ma, masace ta sebekɔrɔw be mara yɔrɔ min na Babilɔni, o ye o sebekɔrɔw fe kosebe, k'a lɔn ni a kera ko can lɔ ko masace Sirusi tun ka sariya dɔ sigi ko o ye Ala ta batoso lɔ Zeruzalemu. O kɔ, ni masace nana min latige o ko ra, a ye o lase an ma yan.»

6

Dariyusi ka Sirusi ta sariya sebe ye

¹ Ayiwa, masace Dariyusi ka mɔgɔ dɔw ci, ko o ye taga fleri ke sebemarayɔrɔ ra, o be fen nafamanw mara yɔrɔ min na Babilɔni.

² O tagara gbolokitabu dɔ melegenin ye Ekibatani, min ye Mɛdi mara duguba ye. A tun fora o sɛbɛ kɔnɔ ko:

³ «Masacɛ Sirusi ta masaya san fɔlɔ ra, masacɛ Sirusi ka nin sariya sigi Zeruzalɛmu ta Alabatoso ko ra, ko Alabatoso ka kan ka lɔ kokura, k'a kɛ sarakabɔyɔrɔ ye. A ka kan ka lɔ a jusiginankɔrɔw kan. A lɔ ye kɛ nɔngɔn* na biwɔrɔ, a bonya fana ye kɛ nɔngɔn na biwɔrɔ.

⁴ O ka kan k'a lɔ ni kabakuru lɛsɛninw ni yiri ye: ni o ka kabakuru lɛsɛnin sira saba la, o bɛ yiri sira kɛlɛn la, ni o ka kabakuru sira saba la, o bɛ yiri sira kɛlɛn la. A baara wari bɛɛ ka kan ka bɔ masacɛ ta naforo le ra.

⁵ Ka fara o kan, Nebukadinesari tun ka Ala ta batoso ta minan saninlaman, ani a warigberaman minw ta ka bɔ Alabatoso kɔnɔ Zeruzalɛmu, ka na ni a ye Babiloni, o fɛnw ka kan ka sɛkɔ ka taga o nɔ ra Zeruzalɛmu Alabatoso kɔnɔ yi, ka taga o bla Ala ta batoso kɔnɔ.»

Masacɛ Dariyusi k'a ta kuntigiw jaabi

⁶ Masacɛ ko: «Ayiwa, sisan, ele Tatenayi min ye Efirati ba terebenyanfan jamanatigi ye, ani Setari Bozinayi, ani aw jɛnɔgɔn tɔ minw bɛ Afarisaki, ba terebenyanfan mara ra, aw ye aw sɛn bɔ nin ko ra pewu.

⁷ Aw kana nin Alabatoso baara bari tuun. Aw y'a to Yahudiyaw ta jamanatigi ni o ta jamɔgɔw ye a lɔ a lɔyɔrɔkɔrɔ ra.

⁸ Ne b'a fɛ aw fana ye min kɛ Yahudiyaw ta jamɔgɔw ye nin Alabatoso lɔri ko ra, o flɛ nin ye: Efirati ba terebenyanfan mara mɔgɔw bɛ ninsɔngɔ minw sara, min ka kan ka bla masacɛ ta naforo ra, o wari le bɛna kɛ ka so baaraw bɛɛ kɛ. A wari ka kan ka sara a wagati ra, janko baara kana lalɔ.

⁹ Ni o mako ka lɔ fɛn o fɛn na, misitoranw, ani sagajigiw, ani sagaden cɛmanw, o ka kan ka fɛn minw kɛ saraka jɛnita* ye k'a di sankolo tigi Ala ma, ani siman, ani kɔgɔ, ani rɛzɛnji, ani turu, ani Zeruzalɛmu dugu sarakalasebagaw* bɛna fɛn o fɛn jini aw fɛ, aw ka kan ka o bɛɛ di o ma lon o lon; foyi kana o dɛɛ,

¹⁰ janko o ye to ka saraka kasadimanw bɔ sankolo tigi Ala ye, ka Ala daari masacɛ ni a dɛncɛw ye, Ala ye o kisi.

¹¹ Ne bɛ min fara o kan, o ye nin ye: Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka nin sariya cɛn, aw ye o tigi ta bon yiri dɔ bɔ, ka o yiri nunbɔ, ka o turu o tigi kɔnɔ, ka sɛ fɔ a kɔnɔbara ra, ka sɔrɔ k'a dulon o yiri ra. O kɔ, aw ye a ta bon cici k'a kɛ i ko sununkun.

¹² Ni masa o masa, walama ni siya o siya ka nin sariya yɛlɛma, walama ka nin Zeruzalɛmu Alabatoso cɛn, Ala min sɔnna ko a tɔgɔ ye sigi nin yɔrɔ ra, alɛ Ala ye o tigi halaki. Ne Dariyusi le ka nin sariya sigi; ne fana b'a fɛ a ye kɛ ka kɔna ni a cogo ye.»

Alabatoso baara bannin ta janagbɛ

¹³ Ayiwa, masacɛ Dariyusi ka min latigɛ, k'a ci kuntigiw ma, olugu ka o ciw bɛɛ kɛ. O kuntigiw le ye Tatenayi ye, min ye Efirati ba terebenyanfan jamanatigi ye, ani Setari Bozinayi ni o jɛnɔgɔnw.

¹⁴ O ra, Yahudiyaw ta jamɔgɔw ka so lɔri dabo tuun. O ta baara fana pana o boro, cira Hagize ni cira Jakariya ta kumaw baraka ra; Jakariya tun ye Ido ta duruja dɔ le ye. Yahudiyaw ka so lɔ fɔ k'a ban, ka kɔna ni Izirayɛli ta Ala ta kuma ye, ani Pɛrɛsi masacɛw ta kuma, minw tun ye Sirusi ye, ani Dariyusi, ani Aritaserisesi ye.

¹⁵ Alabatoso lɔra ka ban Adari karo† tere saba le ra. O kɛra masacɛ Dariyusi ta masaya san wɔrɔnan na.

* 6:3 6.3 Nɔngɔn na kɛlɛn bɛ sɛ ka bɛn mɛtɛrɛ tarancɛ le ma. † 6:15 6.15 Adari karo, o ye Yahudiyaw ta san karo tan ni flanan ye.

¹⁶ Izirayelimogow, minw ye sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogow ye, ani mogow minaninw to minw tun nana, olugu bee ka Ala ta batoso lori panagbe ke ni ninsondiya ye.

¹⁷ O Alabatoso ta panagbe ra, o ka misitoran keme ani sagajigi keme fla, ani sagaden ceman keme naani le ke saraka ye. O ka bakoronin tan ni fla ke Izirayelimogow bee ta jurumunyafa saraka* ye; gba kelen, bakoronin kelen.

¹⁸ O ka sarakalasebagaw sigi, o bee ni o ta jenkuru, ka Levi ta mogow fana sigi ka kana ni o ta jenkuruw ye, janko o ye Ala ta baara ke Zeruzalemu, i n'a fo a sebera Musa ta kitabu konso cogo min na.

¹⁹ San karo folo tere tan ni naani, mogow minaninw ka Jonnyaban panagbe* ke.

²⁰ Sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow bee tun ka o yere saninya; o cogo ra o bee tun saninyara. Levi ta mogow ka Jonnyaban sarakaw faga mogow minaninw bee ye, ani o balema sarakalasebagaw ye, ani o yerew ye.

²¹ Izirayelimogow minanin minw tun sekora ka na, olugu bee ka o saraka domu. Minw fana tun ka o yere mabo jamana ta siya saninyabariw ta kow ra, ka fara mogow minaninw kan ka tugu Matigi Ala ko, Izirayeli ta Ala, olugu fana ka o saraka domu ni o ye.

²² O bee ka burufunubari panagbe* ke nogon fe ni pagari ye, fo tere wolonfla; sabu Matigi Ala tun ka Asiri masace‡ ta miiriya yelema minke, k'a to a ka o deme Izirayeli ta Ala ta batoso lori ra, o ko tun ka o jusu fa pagari ra.

7

Esidarasi nana Zeruzalemu

¹ Ayiwa, o kow ko fe, Esidarasi nana. A nana Peresi jamana masace Aritaserisesi ta wagati le ra. Esidarasi face tun ye Seraya ye; Seraya face tun ye Azariya ye, Azariya face tun ye Hilikiya ye,

² Hilikiya face tun ye Salumu ye, Salumu face tun ye Sadoki ye, Sadoki face tun ye Ahitubu ye,

³ Ahitubu face tun ye Amariya ye, Amariya face tun ye Azariya ye, Azariya face tun ye Merayoti ye,

⁴ Merayoti face tun ye Zeraya ye, Zeraya face tun ye Uzi ye, Uzi face tun ye Buki ye,

⁵ Buki face tun ye Abisuwa ye, Abisuwa face tun ye Finehasi ye, Finehasi face tun ye Elehazari ye, Elehazari face tun ye sarakalasebagaw kuntigiba* Haruna ye.

⁶ O Esidarasi togo le nana ka bo Babiloni. Sariya karamogow tun lo. Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tun ka sariya minw di Musa ma, a tun karanna o sariyaw ra kosebe. A tun ka fen o fen pini masace fe, masace tun ka o bee di a ma, sabu Matigi Ala, a ta Ala boro tun be a kan.

⁷ Aritaserisesi ta masaya san wolonflanan na, Izirayelimogow dow fana tun nana Zeruzalemu; sarakalasebagaw tun be o ra, ani Levi* ta mogow dow, ani donkirilabaga dow, ani Alabatoso donda korosibaga dow, ani Alabatoso baaraden dow.

⁸ Esidarasi sera Zeruzalemu masace Aritaserisesi ta masaya san wolonflanan na, o san karo loorunan na*.

⁹ A tun k'a ta tagama damina Babiloni*, san karo folo tere folo ra, ka taga se Zeruzalemu san karo loorunan tere folo ra, sabu a ta Ala tun k'a janto a ra ka ja.

¹⁰ Esidarasi tun k'a yere timinadiya Matigi Ala ta sariya karan na, ani k'a sira tagama, ani ka Izirayelimogow karan Ala ta sariyaw ni a ta cifoninw na.

Masace ka cira min di Esidarasi ma

‡ 6:22 6:22 Asiri masace, o koro ye Peresi jamana masace. kilo waga kelen tagama bo.

* 7:8 7:8 Esidarasi ka o tagama min ke, o tun be

¹¹ Ɛsidasasi tun ye sarakalasebaga* le ye, ani sariya karamogo*. Matigi Ala tun k'a ta sariyaw ni a ta kuma minw fo Izirayelimogow ye, a tun karanna o kow ra kosebe. Masace Aritaserisesi ka sebe min di Ɛsidasasi ma, o sebe le ye nin ye; a ko:

¹² «Ne Aritaserisesi, masaw ta masa, ne le be nin sebe di sarakalasebaga Ɛsidasasi ma, min ye sankolo tigi Ala ta sariyaw karamogo ye. Ne be bee fo.

¹³ Ayiwa, ne b'a latige k'a fo ko Izirayelimogo min o min be ne ta mara konɔ, sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow, min o min b'a fe ka taga ni ele Ɛsidasasi ye Zeruzalemu, o tigi ye taga.

¹⁴ Ne, masace, ani ne ladibaga ce wolonfla le be ele ci, ka taga Zuda mara ni Zeruzalemu cogo fle. I ta Ala ta sariya min be i boro, i y'a fle k'a lon ni mogow be tagamana ka kapa ni o sariya ye.

¹⁵ Ka fara o kan, a diyara masace ni a ladibagaw ye ka warigbe ni sanin min di Izirayeli ta Ala ma, Ala min siginin be Zeruzalemu, i be taga ni o wari ni o sanin fana ye.

¹⁶ I bena wari ni sanin min o min soro Babiloni mara ra, ani sarakalasebagaw ni mogo tow bena fen minw di o yere sago ma Ala ta batoso ta baara kama Zeruzalemu, i bena taga ni o bee ye.

¹⁷ O ra, i jija ka misitoranw, ani sagajigiw, ani sagaden cemanw san ni o wari ye, ani siman sarakaw*, ani rezenji sarakaw*; i be taga o bee ke saraka ye, i ta Ala ta batoso ta sarakabonan kan Zeruzalemu.

¹⁸ Ni warigbe ni sanin to min ka to, ni min ka ben ele ni i balema Yahudiyaw ma, aw ye o ke ni o ye, ka kapa ni aw ta Ala sago ye.

¹⁹ I ta Ala ta batoso ta batorikeminan minw dira i ma, i be taga o fenw bla Zeruzalemu ta Ala na koro yi.

²⁰ Ni i mako ka lo fen o fen na tuun i ta Ala ta batoso ko ra, i ka kan ka min san, i be se ka o wari bo masace ta nafora ra.

²¹ «O ra, ne, masace Aritaserisesi, ne b'a pini Efirati ba terebenyanfan warimarabagaw bee fe, ko sarakalasebaga Ɛsidasasi, min ye sankolo tigi Ala ta sariya karamogo ye, ko ni ale ka fen o fen pini aw fe, ko aw ye o di a ma.

²² Aw be se ka o fenw di ka se fo warigbe kilo waga saba ni keme looru (3 500), ani simankise kilo waga bisaba (30 000), ani rezenji litiri waga naani ni keme looru (4 500), ani turu litiri waga naani ni keme looru (4 500), ani kogo hakeya min o min ka o diya.

²³ Ni sankolo tigi Ala ka fen o fen ko fo a ta batoso ko ra, aw ye o ke ka ja, janko a ta dimi kana wuri masace ta mara kama, ani a dencew kama.

²⁴ Aw ka kan k'a lon fana ko aw man kan ka ninsongo, walama wusugu, walama sirarawari mina sarakalasebagaw fe, ani Levi ta mogow, ani nin Alabatoso donkirilabagaw, ani a dakorosibagaw, ani a baaradenw, ani nin Alabatoso baarakebaga tow si fe.

²⁵ Sisan ele Ɛsidasasi, Ala ta hakiritigiya min be i fe, ka kapa ni o ye, i ka kan ka kititigebagaw, ani jamogo dow sigi, olugu ye Efirati ba terebenyanfan mara mogow ta kitiw tige, ani minw bee be i ta Ala ta sariyaw lon; minw fana m'a lon i ye olugu karan a ra.

²⁶ Ni mogo o mogo te i ta Ala ta sariya sira tagama ka ja, ani min te masace ta sariyaw fana sira tagama, o tigi ka kan ka faga, walama k'a gben, walama k'a borofenw bee bosu a ra, walama k'a bla kaso ra.»

Ɛsidasasi ka baraka la Ala ye

²⁷ Ɛsidasasi ko: «Matigi Ala baraka, an bemaw ta Ala, min k'a don masace jusu ra, ko a ye nin bonya jogon la Matigi Ala ta batoso kan Zeruzalemu.

²⁸ Ale Ala le ka koɗuman ke ne ye, k'a to ne ko diyara masace ni a ladibagaw, ani a ta fagamabaw bee ye. Matigi Ala, ne ta Ala boro tun be ne kan minke, o sababu le ra, ne ka ne yere ja gbeleɗa ka Izirayeli ta jamogo dow laɗen ka taga ni olugu ye.»

8

Ɛsidasasi ni a tagamagɗonw

¹ Ayiwa, gbatigi minw nana ni ne Ɛsidasasi ye ka bo Babiloni, masace Aritaserisesi ta wagati ra, ani olugu ta mogo minw togow sebera ni o ye, olugu ye ni ye:

² Gerisomu, ale tun ye Finehasi ta duruja do ye.

Daniyeli, ale tun ye Itamari ta duruja do ye.

Hatusi, ale tun ye Dawuda ta duruja do ye.

³ Sekaniya ta mogo do tun lo fana.

Jakariya, ale tun ye Parehosi ta duruja do ye; ce keme ni bilooru tun be ni a ye.

⁴ Zeraya dence Eliyonayi, ale tun ye Pahati Mohabu ta duruja do ye; ce keme fla tun be ni a ye.

⁵ Yahaziyeli dence Sekaniya, ale tun ye Zatu ta duruja do ye; ce keme saba tun be ni a ye.

⁶ Yonatan dence Ebedi, ale tun ye Adini ta duruja do ye; ce bilooru tun be ni a ye.

⁷ Ataliya dence Ezayi, ale tun ye Elamu ta duruja do ye; ce biwolonfla tun be ni a ye.

⁸ Mikayilu dence Zebadiya, ale tun ye Sefatiya ta duruja do ye; ce biseegi tun be ni a ye.

⁹ Yeyeli dence Abidiyasi, ale tun ye Yohabu ta duruja do ye; ce keme fla ni tan ni seegi tun be ni a ye.

¹⁰ Yosifiya dence Selomiti, ale tun ye Bani ta duruja do ye; ce keme ni biwooro tun be ni a ye.

¹¹ Bebayi dence Jakariya, ale tun ye Bebayi ta duruja do ye; ce mukan ni seegi tun be ni a ye.

¹² Hakatan dence Yohanan, ale tun ye Azigadi ta duruja do ye; ce keme ni tan tun be ni a ye.

¹³ Adonikamu ta durujaw ta mogo labanw tun ye Elifeleti ni Yeweli ni Semaya ye; ce biwooro tun be ni olugu ye.

¹⁴ Utayi ni Zakuri, olugu tun ye Bigivayi ta duruja dow ye; ce biwolonfla tun be ni olugu ye.

¹⁵ Ayiwa, ko min be woyo ka taga Ahava, ne tagara o laɗen o koda ra; an ka an ta fanibonw lo o yoro ra ka tere saba ke yi. Ne nana jama fle minke, ka sarakalasebagaw* fana fle, ne ma Levi* ta mogo si ye o ra.

¹⁶ O ra, ne ka Eliyezeri ni Ariyeli ni Semaya ni Elinatan ni Natan ni Jakariya ni Meslamu wele, olugu tun ye kuntigi dow ye. Ne ka Yoyaribu ni Elinatan fana wele, olugu tun ye mogo karanninw le ye.

¹⁷ Ne ka o ci ka taga Ido fe, min tun ye jamogo do ye Kasifiya. O tun ka kan ka taga min fo Ido ni a jennogonw ye, minw ye Alabatoso baaradenw ye Kasifiya, ne ka o kumaw fo o ye, ko o ye baaraden dow bla ka na an deme an ta Ala ta batoso ta baaraw ra.

¹⁸ I n'a fo an ta Ala ta boronuman tun be an kan, o sonna ka Serebiya ci ka na an fe; ce hakirman tun lo. Mali, min ye Levi ta duruja do ye, ani Izirayeli ta duruja do, ale ta mogo do tun lo. A tun nana ni a dencew ni a balemaw fana ye; o bee tun kera ce tan ni seegi.

¹⁹ Hasabiya ni Ezayi, minw ye Merari ta duruja dow ye, olugu fana tun nana ni o balemaw ni o dencew ye; o bee tun kera ce mukan.

²⁰ Dawuda ni jamana pamogow tun ka Alabatoso baaraden minw bla Levi ta mogow koro folofolo janko ka o deme, o nana ni o mogow ta duruja dow ye fana. Olugu tun kera baaraden ce keme fla ni muga ye. O bee tun welera o togo le ra kelen kelen.

²¹ Ayiwa, ka an to Ahava ko koro yi, ne k'a fo mogow ye ko an ye sun don, ka an yere majigi an ta Ala na koro, k'a daari, ko a ye an ni an denw ni an borofenw bee juman se an seyoro ra.

²² K'a fo masace ye ko a ye sorasiw ni sotigi dow bla ni an ye, janko ka an korosi an juguw ma sira ra, o maroya tun be ne ra; sabu anw yere le tun k'a fo masace ye ka ban ko: «Ni mogo o mogo be tugu an ta Ala ko, Ala ta baraka be to o tigi kan, ka koman ke a ye; nka minw be bo Ala ko, Ala ta dimi le be ben olugu kan ni baraka ye.»

²³ O ra, an ka sun don, ka an ta Ala daari; a fana ka an jaabi.

²⁴ O ko, ne ka ce tan ni fla panawoloma sarakalasebagaw kuntigiw ce ra: Serebiya, ani Hasabiya, ani o balema ce tan.

²⁵ Masace ni a ladibagaw ni a ta kuntigiw, ani Izirayelimogo minw bee be Babiloni, olugu ka warigbew ni saninw ni fen minw bee di Alabatoso ta baara kama, ne ka o fenw bee jate o mogow na.

²⁶ Ne ka warigbe kilo waga muga (20 000) jate ka o di o ma, ani warigbe minanw kilo waga saba (3 000) ani sanin kilo waga saba (3 000)

²⁷ ani sanin seti muga, minw hakeya tun be saninden waga kelen bo, ani siranega minan nuginin jumanman fla; o songo tun be sanin songo bo.

²⁸ O ko, ne k'a fo o ye ko: «Aw saninyara ka ke Matigi Ala ta ye; nin minanw fana saninyara. Mogow le k'a latige o yere sago ma ka nin warigbe ni nin sanin di Matigi Ala ma, aw bemaw ta Ala.

²⁹ O ra, aw ka kan ka aw janto nin fenw na kosebe. Ni an nana taga se Zeruzalemu, aw bena o fenw jate Matigi Ala ta batoso bonw kono, sarakalasebagaw kuntigiw, ani Levi ta mogow, ani Izirayeli ta gbatigiw bee na na.»

³⁰ O warigbe ni o sanin ni o minan minw tun jatera, sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow ka o mina, ka taga ni o ye an ta Ala ta batoso kono Zeruzalemu.

Esidarasi ni a tagamagoww sera Zeruzalemu

³¹ Ayiwa, an bora Ahava ko yoro ra ka taga se Zeruzalemu, san karo folo tere tan ni fla ra. An ta Ala tun k'a janto an na. A ka an tanga an juguw ma, ani benkannikebagaw ma sira ra.

³² An sera Zeruzalemu minke, an ka tere saba bla ka nenekiri.

³³ A tere naaninan, an ka warigbe ni sanin ni minanw jate an ta Ala ta batoso kono, k'a di sarakalasebaga* Meremoti ma, Huri dence. Finehasi dence Elehazari tun be ni a ye, ani Levi* ta mogo dow, minw tun ye Yosuwe dence Yozabadi ye, ani Binuwi dence Nohadiya.

³⁴ A bee jatera, k'a bee suma tuma min na, an k'a bee lajennin jateda sebe.

³⁵ Mogo minanin minw tun sekora ka na, olugu ka saraka jenitaw* bo Izirayeli ta Ala ye; o ka misitoran tan ni fla ke saraka ye Izirayeli ta mogow bee togo ra, ani sagajigi bikononton ni woro, ani sagaden ceman biwolonfla ni wolonfla; o ka bakoronin tan ni fla di ka o ke jurumunyafa saraka* ye. O bee kera saraka jenita ye, k'a di Matigi Ala ma.

³⁶ Masace tun ka cira minw fo, o ka o lase masace ta fagamaw ma, ani Efirati ba terebenyanfan jamanatigiw ma; olugu ka Ala ta mogow deme Ala ta batoso lori baara ra.

¹ Ayiwa, o kow bæ tæmenin kɔ, jama jamɔɔ dɔw nana ne fɛ ka na a fɔ ne ye ko: «Izirayelimɔɔw, ani sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mɔɔw ma sɔn ka o yere mabo nin jamana mɔɔw ra; o ma sɔn ka faran nin jamana ta ko haramuninw na. O ka o ta kewalew kapa ni Kanaanakaw ta kewalew le ye, ani Hetikaw, ani Perezikaw, ani Yebusikaw, ani Amɔnkaw, ani Mohabukaw, ani Misirankaw, ani Amɔrikaw.

² O ka o siyaw ta denmusow ta ka o kɛ o ta musow ye, ka dɔw di o dencew fana ma; o cogo ra, o ka an ta siya saninman jagami ni nin jamana ta siyaw ye. Kuntigiw ni jamɔɔw yere le konna ka nin terenbariyakow kɛ.»

³ Ne ka o kuma mɛn minke, ne ka ne ta faniw ni ne ta deregeba mina ka o faran, ka kɛ ne kunsigiw, ani ne bonbosiw tufatufa ye k'a bon; ne jusu kasinin siginin tora.

⁴ O kera minke, Izirayeli ta Ala ta kuma jasiran tun bɛ mɔɔ minw na, olugu bæ nana lajɛn ne kɔɔ, sabu mɔɔ minaninw ta terenbariyakow tun digira o ra. Ne kɔni jusu kasinin siginin tora fɔ ka taga wulafesaraka bowagati se.

⁵ Wulafesaraka bowagati ra, ne jusu kasinin tun siginin bɛ yɔɔ min na, ne wurira ka bɔ o yɔɔ ra, ni ne ta faniw ni ne ta deregeba faranfarannin ye. Ne ka ne kinbiri gban ka ne boro lawuri Matigi Ala, ne ta Ala fɛ.

Esidarasi ka Ala daari mɔɔw ta terenbariya kosɔn

⁶ Ne k'a daari k'a fɔ ko:

«E, ne ta Ala, ne maroyara fɔ ka ne kun suuru; ne tɛ se hali ka ne ja kɔɔta i fan fɛ, ne ta Ala; sabu an ta jurumunw cayara fɔ ka an kun datugu. An ta hakew cayara ka se fɔ sankolo ma.

⁷ K'a ta an bɛmaw ta tere ra, ka na se fɔ bi ma, an ta jurumunw cayara. An ta jurumunw le kosɔn, anw ni an ta masacew ni an ta sarakalasebagaw donna siya were mɔɔw ta masacew boro, k'a to o ka an faga, ka an mina ka bɔ an ta jamana ra, ka an borofenw cɛ, ka an lamaroya i n'a fɔ an bɛ cogo min na bi.

⁸ Nka sisan, Matigi Ala, an ta Ala, i makarira an na ka mɔɔ dama dama kisi an ta siya ra, ka yɔɔ dɔ to an ye, an bɛ se ka na sigi yɔɔ min na, i ta jamana saninman kɔɔ. O ra, an ta Ala, ele le ka i ta yeelen bɔ an ye, ka laganfiya dɔɔnin di an ma an ta jɔnya ra;

⁹ sabu anw ye jɔnw le ye, nka an ta Ala ma an to jɔnya ra. A ka kopuman kɛ an ye, ka an ko diya Pɛɛsi jamana masacew ye; a ka barakakura don an na, janko an ye an ta Ala ta batoso lɔ, k'a yɔɔ cɛnninw lalaga, ani janko an ye sigiyɔɔ panaman sɔɔ Zuda ni Zeruzalemu.

¹⁰ «Nka nin ko min kera tan ka ban, an bɛ se ka mun le fɔ nin kɔ fɛ tuun, an ta Ala! An ma i ta kumaw jate;

¹¹ i tun ka o kuma minw fɔ an ye i ta jɔnw sababu ra, minw ye ciraw ye. I tun ko: «Aw bɛna taga jamana min tigiya ta, o jamana mɔɔw ka jamana lanɔɔ ni o ta kewalejuguw ye. O ka o ta kewale haramuninw kɛ, k'a ta jamana kun kelen na, ka taga a bla a kun dɔ ra, fɔ ka jamana fa ni o ta fɛn saninyabariw ye.

¹² O kosɔn, aw kana aw denmusow di o dencew ma furu ra, aw fana kana o denmusow ta aw dencew ye. Aw kana foyi kɛ o ye min bɛ se ka o fentigiya, walama min bɛ se k'a to o ye pasuma sɔɔ. Ni o kera, aw bɛna baraka sɔɔ, ka jamana fɛnɔmanw domu, ani ka o fɛnw to aw ta duruja nataw fana ye wagati bæ.»

¹³ «Ayiwa, nin ko min sera an ma, o ye an yere ta kewalejuguw ni an ta hake caman nɔ le ye. Nka o bæ n'a ta, an ta Ala, i ka hake min bɔ an na, an ta jurumun tun ka ca ni o bæ ye belɛn; i fana ka mɔɔ dama dama panaman to an ye.

¹⁴ Yala an belɛn ka kan ka ban i ta kuma ma, ka jɛn furu ra ni nin mɔɔw ye, minw bɛ nin ko haramuninw jɔɔn kɛ wa? Ni an ka o kɛ, i tena dimi an kɔɔ ka an halaki, ka an bæ ban pewu wa?

¹⁵ E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i terennin lo! Anw mogo dama dama le tora bi. An fle i ja koro ni an ta hakew ye; k'a soro mogo si te se ka lo ele ja koro nin cogo ra tan.»

10

Izirayelimogow lora o ta jurumunw na

¹ Ayiwa, Esidarasi tun k'a kinbiri gban Ala ta batoso ja fe, a be Ala daarira, ka o ta jurumunw fo, ka kasi. K'a to o ra, Izirayeli cew, ani a musow, ani a denmisenw camanba nana a lamini; olugu fana tun be kasira kosebe.

² Yeyeli dence Sekaniya, min ye Elamu ta duruja do ye, ale k'a fo Esidarasi ye ko: «An koni ka an ta Ala kan bla, sabu siya were minw ka an lamini, an ka o musow furu. Nka o bee n'a ta, jigi belen be Izirayeli fe nin bee ko.

³ Ayiwa, sisan an ye jennogonya* don ni an ta Ala ye, k'a latige ko an bena o musow ni o denw bee labla, o ye taga; an bena o ke ka kapa ni an matigice Esidarasi ta kuma ye, ani an ta Ala ta kuma pasiran be mogo minw na. Sariya ka min fo an ye, an y'a ke o cogo ra.

⁴ Ele ye wuri, sabu nin ko be ele le boro. An koni be ni i ye. I jija ka nin ko panabo.»

⁵ O kuma fora minke, Esidarasi wurira. A ka sarakalasebagaw* ta jamogow ni Levi* ta mogow ni Izirayeli jama bee lajen; a ko o ye kari, ko kuma min fora, ko o bena a ke ten. O karira.

⁶ O ko, Esidarasi bora Ala ta batoso ja fe, ka taga Eliyasibu dence Yohanan ta bon konon. K'a to o yoro ra, a ma domuni ke, a fana ma ji min, sabu hali bi a belen tun be kasira mogo minaninw ta terenbariyakow koson.

Izirayelimogow ka jogyonye do ke

⁷ Ayiwa, o ka Zuda mara mogow ni Zeruzalemukaw ni mogo minaninw bee wele ko o ye na lajen Zeruzalemu.

⁸ O k'a fo ko ka kapa ni jamogow ni kuntigiw ta kuma ye, ko ni mogo o mogo ma na sani tere saba ce, ko o bena o tigi borofenw bee bosi a ra, k'a ghen ka bo mogo minaninw ta jen ra fana.

⁹ O tere saba konon, Zuda mara mogow ni Boniyaminu ta mogow bee nana lajen Zeruzalemu. O kera san karo konontonnan tere mugan na; jama bee siginin tun be kene kan Ala ta batoso ja fe. Nin ko pasiran koson, ani sanji fana koson, o tun be yereyerera.

¹⁰ Sarakalasebaga* Esidarasi wurira ka lo, k'a fo o ye ko: «Aw ka Ala kan bla, sabu aw ka siya were musow furu; aw ka do le fara Izirayeli ta hakew kan.

¹¹ O ra sisan, aw ye lo aw ta jurumunw na Matigi Ala, aw bemaw ta Ala ja koro, k'a sago ke. Aw ye faran ka bo nin jamana ta siyaw ra, ka faran nin siya were musow ra.»

¹² Jama bee k'a jaabi ni kanba ye ko: «Can lo! I k'a fo cogo min na, an ka kan k'a ke ten le.»

¹³ O ko: «Nka jama caman le be yan, sanji wagati lo fana; o koson an te se ka to kene ma yan. Nin ko fana te se ka panabo tere kelen walama tere fla doron konon, sabu mogo caman be an ce ra minw ka jurumun ke nin ko ra.

¹⁴ O ra, an ta jamogow ye lajen jama bee no ra. Ce minw bee be an ta duguw ra, minw ka siya were musow ta, o bena wagati do yira olugu ra, o bee kelen kelen bena na ni o ta dugu jamogo dow ye, ani a kititigebaga dow. An bena to ka nin ko panabo ten le fo ka taga a to an ta Ala ta dimiba min be an kan nin ko koson, o dimi ye mabo an na.»

¹⁵ Ayiwa, Asaheli dence Yonatan, ani Tikiva dence Yaziya, olugu doron le ma son o kuma ma; Mesulamu ni Sabetayi min ye Levi* ta mogow ye, olugu fana tun farara o kan.

¹⁶ Nka a tun fɔra cogo min na, mɔgo minanin tɔw k'a ke ten. Sarakalasebaga Esidarasi ka gbatigi dɔw janawoloma ka bo gba bee kelen kelen na, ka o bee togo wele. Olugu lajenna, k'a damina san karo tannan tere folo ra, ka ke nin kow janabo ye.

¹⁷ O sanyelema karo folo tere folo, ce minw bee tun ka siya were muso furu, o ka olugu bee ta kow janabo ka o ban.

Mɔgo minw tun ka siya were musow ta

¹⁸ Ayiwa, sarakalasebaga* minw tun ka siya were musow ta, olugu le ye nin ye:

Maseya ni Eliyezeri ni Yaribu ni Gedaliya, olugu tun ye Yosadaki dence Yosuwe ta duruja dɔw ye, ani a balemaw ta durujaw.

¹⁹ Olugu ka o boro don jɔgon boro, ka layiri ta ko o be o ta musow bla, ani ka sagajigi kelen di ka o ke o ta hakebo saraka* ye.

²⁰ Hanani ni Zebadiya, olugu tun ye Iməri ta duruja dɔw ye.

²¹ Maseya ni Iliya ni Semaya ni Yeyeli ni Oziyasi, olugu tun ye Harimu ta duruja dɔw ye.

²² Elizohenayi ni Maseya ni Sumayila ni Netaneheli ni Yozabadi ni Elehasa, olugu tun ye Pasuri ta duruja dɔw ye.

²³ Yozabadi ni Simeyi ni Kelaya min be wele fana Kelita, ani Petaya ni Zuda ni Eliyezeri, olugu tun ye Levi* ta mɔgow ye.

²⁴ Eliyasibu, ale tun ye donkirilabaga dɔ ye.

Salumu ni Telemu ni Uri, olugu tun ye Alabatoso dakɔɔsibaga dɔw ye.

²⁵ Minw tun be Izirayelimɔgo tɔw ce ra, olugu ye nin ye:

Ramiya ni Isiya ni Malikiya ni Miyaminu ni Elehazari ni Malikiya ni Benaya, olugu tun ye Parehosi ta duruja dɔw ye.

²⁶ Mataniya ni Jakariya ni Yeyeli ni Abidi ni Yeremoti ni Iliya, olugu tun ye Elamu ta duruja dɔw ye.

²⁷ Eliyonayi ni Eliyasibu ni Mataniya ni Yeremoti ni Zabadi ni Aziza, olugu tun ye Zatu ta duruja dɔw ye.

²⁸ Yohanan ni Hananiya ni Zabayi ni Atelayi, olugu tun ye Bebayi ta duruja dɔw ye.

²⁹ Mesulamu ni Maluki ni Adaya ni Yasubu ni Sehali ni Yeremoti, olugu tun ye Bani ta duruja dɔw ye.

³⁰ Adina ni Kelali ni Benaya ni Maseya ni Mataniya ni Betisaleli ni Binuwi ni Manase, olugu tun ye Pahati Mohabu ta duruja dɔw ye.

³¹ Eliyezeri ni Isiya ni Malikiya ni Semaya ni Simeyon ni

³² Boniyaminu ni Maluki ni Semariya, olugu tun ye Harimu ta duruja dɔw ye.

³³ Matinayi ni Matata ni Zabadi ni Elifeleti ni Yeremayi ni Manase ni Simeyi ni olugu tun ye Hasumu ta duruja dɔw ye.

³⁴ Mahadayi ni Amuramu ni Uweli, olugu tun ye Bani ta duruja dɔw ye,

³⁵ ani Benaya ni Bediya ni Keluhu

³⁶ ni Vaniya ni Meremoti ni Eliyasibu

³⁷ ni Mataniya ni Matinayi ni Yahasayi

³⁸ ni Bani ni Binuwi ni Simeyi

³⁹ ni Selemiya ni Natan ni Adaya,

⁴⁰ ni Makinadibayi ni Sasayi ni Sarayi

⁴¹ ni Azareli ni Selemiya ni Semariya

⁴² ni Salumu ni Amariya ni Yusufu.

⁴³ Yeyeli ni Matitiya ni Zabadi ni Zebina ni Yadayi ni Yoweli ni Benaya, olugu tun ye Nebo ta duruja dɔw ye.

⁴⁴ Ayiwa, o mɔgɔw bɛɛ le tun ka siya wɛrɛ musow ta; o caman fana tun ka denw sɔrɔ ni o musow ye.

NEHEMI TA KITABU Kitabu faamucogo

Nehemi ta kitabu sɛɛɛbaga ye Nehemi yere ye. A sɛɛɛra Ɛsidasasi ta kitabu kɔ ƛɛ.

Yahudiya minw tun minana ka taga jamana were ra, olugu minw tun bɛ baara kɛra Pɛrɛsi masacɛba ta masaso kɔnɔ, Nehemi tun ye olugu dɔ ye. Nehemi tora o yɔrɔ ra ka Zeruzalemu dugu ko mɛn minke, ko dugu kogow bɛɛ benbenna, a jusu kasira koseɛɛ. O ra masacɛba k'a labla, ko a ye taga Zeruzalemu kogow lɔ kokura. Ale tagara se Zeruzalemu, san tan ni saba, Ɛsidasasi taganin kɔ. A tagara Ɛsidasasi ta baara tɔ laban, ka sekɔ ka na masacɛba kɔrɔ tuun. Nka a taganin kɔ, mɔgow ka Ala kan bla tuun. O koson Nehemi tagara tuun Zeruzalemu, ka taga o karan.

Nin kitabu bɛ Ala ta mɔgow ta jusukungbeleya yira an na. A fana bɛ Ala ta pumanya yira an na, ani a ta makari, a ta mɔgow ta fan ƛɛ. Ni o ka nimisa tuma o tuma, Ala bɛ yafa o ma, ka son o ma.

Nehemi tun ye lanamɔgo ye; baarakeɛbagaba tun lo fana. Gbeleya ni tɔrɔ minw sera a ma, o m'a to a ye baara lalo.

Kitabu kɔnɔkɔw

Nehemi nana Zeruzalemu dugu cogoya ƛɛ (1-2)

Dugu kogo lɔcogo (3-7)

Ɛsidasasi ka Ala ta sariya ta kumaw karan mɔgow ye (8-10)

Nehemi ka mɔgow karan ka o bla sirapuman kan (11-13)

Zeruzalemu dugu kibaroya fɔra Nehemi ye

¹ Hakaliya dence Nehemi ta ko:

Ayiwa, masacɛ Aritasɛrisɛsi ta masaya san mugannan na, Kisilevu karo* ra, ka ne to masadugu kɔnɔ, min ye Suzi ye,

² Hanani, min ye ne balema dɔ ye, ale ni mɔgo dama dama bɔra Zuda mara ra, ka na. Yahudiya tɔ minw tora yi, o mɔgo minanin minw tun sekɔra ka taga Zuda mara ra, ne ka o pininka olugu ko ra, ani Zeruzalemu dugu cogo ra.

³ O k'a fɔ ne ye ko mɔgo minanin minw janaman tora, minw sekɔra ka taga sigi Zuda mara ra, ko o mɔgow kɔni bɛ jani ni maroyaba le cɛ ra yi; o ko wow bɛ Zeruzalemu laminikogo ra, ko tasuma k'a konw fana jeni.

Nehemi ka Ala daari

⁴ Ayiwa, ne ka o kumaw mɛn minke, ne sigira ka kasi. Ne janasisira fɔ tere dama; ne ka sun don, ka sankolo tigi Ala daari.

⁵ Ne ko: «E, Matigi Ala, sankolo tigi Ala, i ka bon, i ye siranyafenba le ye. Ele le bɛ to i ta jɛnɔgɔnya ra, ka kɔnuman kɛ i kanubagaw, ani i ta kuma siratagamabagaw ye.

⁶ Sabari ka i toro malo, ka i janto ne ra, ka i ta joncɛ ta daariri lamen, sabu ne bɛ i daarira su ni tere i ta jonw ye, minw ye Izirayelimɔgow ye. Izirayelimɔgow ka jurumun minw kɛ, ani ne yere ni ne ta somɔgow ka jurumun minw kɛ ka i hake ta, ne lora o jurumunw bɛɛ ra.

⁷ An kɔni ka kojugu caman le kɛ ka i hake ta. I ka kumaw, ani cifoɛninw, ani i ta kolatigenin minw fɔ i ta baaraden Musa ye, an ma o sira tagama.

⁸ I tun ka kuma min fɔ i ta baaraden Musa ye, i hakiri to o kuma ra; i tun ko, ko: «Ni aw ka ne kan bla, ne bɛna aw gbɛn ka aw janjan siyaw cɛ ra.

* 1:1 1.1 Kisilevu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo kɔnɔntɔnnan ye.

⁹ Nka ni aw sekora ka na ne fe, ka ne ta kumaw lamɛn, k'a sira tagama, o tuma hali ni a kera ko aw ta mɔgow tagara fo dununa dan le ra, ne bɛna o lana ka bo o yoro ra ka na ni o ye nin yoro ra, ne ka nin yoro min panawoloma, k'a ke ne togo sigiyoro ye.»

¹⁰ I ta jonw lo, i ta mɔgow lo; ele le ka o kunmabo i ta fangatigiya ni i ta sebayayaba baraka ra.

¹¹ E, Matigi Ala, sabari ka i toro malo ka i ta jonce ta daariri lamɛn, ka i ta jonw bee ta daariri lamɛn, sabu i togo ye bonya, o le ka di i ta jonw ye. Ne b'a fe ka ko min ke bi, a to o ye na, janko ni ne tagara nin ce na koro, ne ko ye diya a ye.»

Ayiwa, o wagati y'a soro ne le tun ye masace ta minnifendibaga ye.

2

Nehemi tagara Zeruzalemu

¹ Nisan karo* ra, Aritaserisesi ta masaya san mugannan na, lon do, ka ne to masace na koro, ne ka duven ta ko ne be do di a ma. Ne na tun ma deri ka kumu ka ye masace na koro ni o lon te.

² Masace ka ne pininka ko: «Mun le ka i na kumu tan k'a soro bana te i ra? I b'a soro jusukasi le be i ra.» Ne siranna kosebe,

³ nka ne ka masace jaabi ko: «Ala ye si di masace ma! Mun na ne na te kumu, k'a soro ne bemaw suw donna dugu min na, o dugu bee benna, ani tasuma k'a donda konw jeni k'a cen?»

⁴ Masace ka ne pininka ko: «I b'a fe ne ye mun le ke i ye sa?» Ne ka sankolo tigi Ala daari,

⁵ ka soro ka masace jaabi. Ne ko: «Ni a benna masace ma, ni masace be son a ta jonce ta kuma ma, o tuma masace ye ne bla ka taga Zuda mara ra, janko ne bemaw suw donna dugu min na, ne ye taga o dugu lo kokura.»

⁶ Masace ni a ta masamuso tun siginin be jagon koro. Masace ka ne pininka ko: «O tagama bɛna ke tere jori tagama le ye? I bɛna seko wagati juman?»

Ne ka ne sekowagati yira a ra. O ra, masace sonna ka ne bla ka taga.

⁷ Ne k'a fo masace ye fana ko: «Ni a benna masace ma, o ye sebe dow di ne ma ka taga o di Efirati ba terebenyanfan mara jamanatigiw ma, janko o y'a to ne ye teme ka taga se fo Zuda mara ra.

⁸ Sebe do fana ye di ne ma ka taga di Asafu ma, min ye masace ta yiriforo korosibaga ye, janko ale ye yiriw di ne ma. Sankasojan min be Alabatoso kere fe, ne bɛna o dondaw lalaga ni o yiriw ye, ani dugu laminikogo, ani ne yere ta sibon.» Masace sonna ne ta kuma ma, sabu ne ta Ala ta boropuman tun be ne kan.

⁹ O ko, ne tagara Efirati ba terebenyanfan mara jamanatigiw fe, ka taga masace ta sebew di o ma. Masace tun ka kerekuntigiw, ani sotigi dow ci ka taga ne blasira.

¹⁰ Ayiwa, Horonikace Sanbala, ani Amɔnkace Tobiya min tun ye pamogo do ye, olugu ka ne nako men minke, o ma diya o ye, k'a ye ko mogo do be nana a janto Izirayelimogow ra, ka hera jini o ye.

¹¹ Ne sera Zeruzalemu minke, ne ka tere saba ke yi.

¹² O ko, ne ni mogo dama dama bora su fe. Nka ne ta Ala tun ka min don ne jusu ra, ko ne ye a ke Zeruzalemu dugu ye, ne tun ma o fo mogo si ye ban. Began were tun te ne fe ni ne yere ta fali te, ne tun yelenna min kan.

¹³ Ne bora su fe Kurufurance ta donda fe; ne tagara Jega belebele ta bunun yoro ra, Sununkun ta donda fan na. Ne ka Zeruzalemu kogow fe. Ne k'a ye ko wow b'a fan bee ra, ani ko tasuma k'a konw jeni ka o cen.

* 2:1 2.1 Nisan karo, walama Abibu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo folo ye.

¹⁴ O kɔ, ne tagara Bunun ta donda fan na, masace ta kɔ yɔrɔ ra. Nka ne tun yelenna fali min kan, o temeyɔrɔ ma soro.

¹⁵ O su kelen na, ne yelenna ka bɔ kurufurance ra; hali bi ne tun be kogo kɔrɔsira. O kɔ, ne sekɔra ka taga don Kurufurance ta donda fe ka taga so.

¹⁶ Dugu pamogow tun m'a lon ne tagara yɔrɔ min na, ani ne tun tagara min ke, sabu hali bi ne tun ma foyi fɔ Yahudiyaw ye ban, walama sarakalasebagaw*, walama pamogow, walama kuntigiw. Ne tun ma foyi fɔ baara pamogow si ye fana.

¹⁷ Kɔ fe le, ne nana a fɔ o ye ko: «Bɔnɔ min be an kan, aw yere ja be o ra. Zeruzalemu kogow cenna, tasuma k'a dondaw ta konw jeni. Aw ye na, an ye Zeruzalemu kogow lo, janko maroya ye bɔ an kan.»

¹⁸ Ne ta Ala ta boronuman tun be ne kan cogo min na, ani masace tun ka kuma minw fɔ ne ye, ne ka o fɔ o ye. O ka ne jaabi ko: «An ye wuri ka lori damina!» O jijara ka o baarapuman damina.

Sanbala ni Tobiya ka Yahudiyaw logobo

¹⁹ Nka Horonikace Sanbala ni Amonkace Tobiya min tun ye pamogo do ye, ani Arabuce Gesemu, olugu ka o ko men minke, o ka an logobo, ka yereko an ma, k'a fɔ ko: «Aw be mun le kera nin ye de? O tuma aw b'a fe ka muruti masace ma le ke?»

²⁰ Ne ka o jaabi ko: «Sankolo tigi Ala bena a to an ta baara ye ja. Anw minw ye a ta jonw ye, an koni bena kogo lori damina; nka aw koni, aw ninyɔrɔ te Zeruzalemu, aw ta fanga te Zeruzalemu kan, aw togo tena fɔ Zeruzalemu.»

3

Yahudiyaw ka Zeruzalemu laminikogo lori damina

¹ Sarakalasebagaw kuntigiba* Eliyasibu ni a sarakalasebaga jɔgonw ka baara damina. Olugu ka Sagaw ta donda lo, k'a saninya Ala ye, k'a konw don a ra. O ka lori ke ka taga se fɔ Meha ta sankasojan ma, ka o saninya Ala ye, ka lori ke tuun ka taga se fɔ Hananeheli ta sankasojan ma.

² Zeriko dugumogow ka lori ke ka gban olugu ra.

Imiri dence Zakuri ka lori ke ka gban olugu ra.

³ Sena ta durujaw ka Jegew ta donda lo. O k'a yiriw don, k'a konw don a ra, k'a sogonanw ni a berew don.

⁴ Hakosi dence Huri, o dence Meremoti fana ka yɔrɔ dow lalaga ka gban olugu ra.

Mesezabeli dence Berekiya, o dence Mesulamu fana ka yɔrɔ dow lalaga.

Bana dence Sadoki fana ka yɔrɔ dow lalaga.

⁵ Tekoha ta mogow fana ka yɔrɔ dow lalaga ka gban olugu ra. Nka olugu ta pamogow ma son ka o yere majigi baarakuntigiw ye ka baara ke.

⁶ Paseha dence Yehoyada ni Besodiya dence Mesulamu, olugu ka Dondakɔrɔ lalaga. O k'a yiriw don, k'a konw don a ra, k'a sogonanw ni a berew don.

⁷ Yɔrɔ min gbanna o ra, Gabahonkace Melatiya ni Meronitikace Yadon, olugu ka o yɔrɔ lalaga, olugu ni Gabahonkaw ni Misipakaw. Olugu tun be Efirati ba terebenyanfan ta jamanatigi ta mara le konɔ.

⁸ Yɔrɔ min gbanna o ra, Haraya dence Uziyeli, min tun ye saninfagabaga ye, ale ka o yɔrɔ lalaga.

Yɔrɔ min gbanna o ra, Hananiya min tun ye turu kasadiman lalagabaga do ye, ale ka o yɔrɔ lalaga. O ka Zeruzalemu dugu laben o cogo ra fɔ ka taga se kogo bonyayɔrɔ ma.

⁹ Yɔrɔ min gbanna o ra, Huri dence Refaya, min tun ye Zeruzalemu mara tarance pamogo ye, ale ka o yɔrɔ lalaga.

¹⁰ Yoro min gbanna o ra, Harumafu dence Yedaya ka o yoro lalaga; o yoro tun be a ta so na fe.

Hasabiniya dence Hatusi fana ka yoro dow lalaga ale kere fe.

¹¹ Harimu dence Malikiya ni Pahati Mohabu dence Hasubu ka kogo fan do were lalaga, ani Dibiw ta sankaso.

¹² Yoro min gbanna o ra, Halohesi dence Salumu min tun ye Zeruzalemu mara tarance to kelen namogo ye, ale ni a denmusow ka o yoro lalaga.

¹³ Kurufurance ta donda, Hanun ni Zanoa dugumogow le ka o yoro lalaga, k'a konw don a ra, k'a sogonanw ni a berew don. O ka kogo lalaga fana k'a janya se fo nongon* na waga kelen, ka taga se fo Sununkun ta donda ma.

¹⁴ Rekabu dence Malikiya min tun ye Beti Hakeremu dugu namogo ye, ale ka Sununkun ta donda lalaga. A k'a lo, k'a konw don, ani a sogonanw ni a berew.

¹⁵ Koli Hoze dence Salumu min tun ye Misipa mara namogo ye, ale ka Bunun ta donda lalaga. A k'a lo k'a datugu, k'a konw don a ra, k'a sogonanw ni a berew don. A ka Silohamu ta ji yoro ta kogo fana lo, min be masace ta yiriforo koro, ka taga se fo sira min be jigi ka bo Dawuda ta masabonba* ra.

¹⁶ O ko, Azibuki dence Nehemi, min tun ye Beti Suri mara tarance namogo ye, ale ka Dawuda ta sudonyoro nafeyoro lalaga, ka taga se fo jidinga ma, ani ka taga se fo kerekewe ta so ma.

¹⁷ O ko, Levi ta mogo dow fana ka yoro dow lalaga; olugu tun ye Bani dence Rehumu ye, ani Hasabiya, min tun ye Keyila mara tarance namogo ye; ale ka baara ke ka gban Rehumu na.

¹⁸ O ko, o balema minw tun be ni Henadadi dence Bavayi ye, min tun ye Keyila mara tarance to kelen namogo ye, olugu fana ka yoro dow lalaga.

¹⁹ Yosuwe dence Ezeri min tun ye Misipa namogo ye, ale ka kogo fan do were lalaga ka gban olugu ra; o fan nasinnin be kerekeminanw ta so yelenyoro ma; a be kogo nongon na.

²⁰ O ko, Zabayi dence Baruki jijara kosebe ka kogo fan do were lalaga, k'a ta kogo nongon na ka taga a bla sarakalasebagaw kuntigiba Eliyasibu ta so donda ra.

²¹ O ko, Hakosi dence Huri, o dence Meremoti, ale ka kogo fan do were lalaga, k'a ta Eliyasibu ta so donda ra, ka taga a bla fo a ta so dan na.

²² O ko, sarakalasebaga minw tun be o yoro mara ra, olugu fana ka yoro dow lalaga.

²³ O ko, Boniyaminu ni Hasubu fana ka o ta so nafeyoro lalaga.

O ko, Ananiya dence Maseya, o dence Azariya fana k'a yere ta so nafeyoro lalaga.

²⁴ O ko, Henadadi dence Binuwi ka kogo fan do were lalaga, k'a ta Azariya ta so yoro ra ka taga a bla fo kogo nongon na, logologo fan na.

²⁵ Uzayi dence Palali ka yoro dow lalaga; o yoro tun nasinnin be kogo nongon ni sankasojan ma, masace ta so na fe, kasobon lukene kere fe.

O ko, Parehosi dence Pedaya

²⁶ ani Alabatoso baarden minw siginin tun be Ofeli kongori kan, olugu ka yoro dow lalaga, ka taga se Ji ta Donda ma, tereboyanfan na, ani sankasojan fan na.

²⁷ O ko, Tekohakaw fana ka kogo fan do were lalaga, k'a ta sankasojan na, min janyara ka bo kogo kunna, ka taga se fo Ofeli ta kogo ma.

²⁸ K'a damina Sow ta Donda ra, sarakalasebagaw bee kelen kelen ka yoro do lalaga o ta so nafeyoro ra.

²⁹ O ko, Imeri dence Sadoki ka yoro dow lalaga a yere ta so na fe.

O ko, Sekaniya dence Semaya, min tun ye Tereboyanfan ta Donda korosibaga ye, ale fana ka yoro dow lalaga.

* **3:13 3.13** Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

³⁰ O kɔ, Selemiya dence Hananiya ni Salafu dence wɔɔrɔnan min ye Hanun ye, olugu ka kogo fan dɔ were lalaga.

O kɔ, Berekiya dence Mesulamu ka yɔrɔ dɔw lalaga a yere ta sow na fe.

³¹ O kɔ, Malikiya min tun ye saninfagabaga dɔ ye, ale ka yɔrɔ dɔw lalaga, ka taga se fɔ Alabatoso baardenw ta so ma, ani jagokeɓagaw ta so; yɔrɔ min be Yɔrɔkɔrɔsibagaw ta donda na fe, ka taga se fɔ Dugukɔrɔsibagaw ta bon ma, min be kogo nɔngɔn kɔrɔ.

³² Ayiwa, yɔrɔ min tun be kogo nɔngɔn ta sankaso ni Sagaw ta Donda ce, saninfagabagaw ni jagokeɓagaw le ka o yɔrɔ kogow lalaga.

Sanbala ka Yahudiyaw mafiyenya

³³ Ayiwa, Sanbala nana a men minke ko an be dugu laminikogo lɔra, o ma diya a ye; a dimina kosebe. A ka ke an Yahudiyaw logobo ye.

³⁴ A k'a fɔ a ta dugumogow ni Samari kerekajama na ko: «Nin Yahudiya barakantanw be mun le kera tan de? Yala o b'a miiri ko o bena kogo lo kokura le wa, ka sarakaw bo, ka nin baara ban bi yere le ke? O tuma tasuma ka nin kabakuru minw jeni, ani bogɔ ka o datugu, yala olugu be se ka nin kabakuruw labo ka o lo kokura tuun wa?»

³⁵ Amɔnkace Tobiya min tun lonin be Sanbala kɔrɔ, ale ko: «A to o ye a lo sa! Hali ni kongowurunin dɔ le ka yelen o ta kogo nin kan, a bena a kabakuruw bee benben!»

Nehemi ka Ala daari

³⁶ «E, an ta Ala, an lamen, sabu o be an mafiyenya.

O be dogoyari min lasera an ma, a to o ye ben olugu yere le kan yi!

A to o juguw ye na o ce ka taga o ke jonw ye jamana were ra.

³⁷ I kana o ta hakew yafa, i kana o ta jurumunw josi ka bo i na kɔrɔ, sabu o ka kogo lobagaw mafiyenya.»

³⁸ O ra, an ka kogo lo k'a lamini k'a ben, k'a lo se fɔ a cɛmance ra; sabu mogow bee tun ka baara ta ni o jusu bee le ye.

4

Sanbala ko a be Yahudiyaw kere

¹ Nka wagati min Sanbala ni Tobiya ni Arabuw ni Amɔnkaw ni Azidɔdikaw nana a men ko Zeruzalemu dugu laminikogo lori be tagara na, ani ko a wow be datugura, o dimina kosebe.

² O ka janfa siri ko o bena Zeruzalemu dugu kere, ka dugu jagami.

³ An fana ka o men minke, an ka an ta Ala daari; o kɔ, an ka mogɔ dɔw bla ka yɔrɔw kɔrɔsi su ni tere, janko o kana na ben an kan.

⁴ Nka Zuda mara mogow nana ke a fɔ ye ko: «Baarakeɓagaw baraka be desera, k'a sɔrɔ kabakurutonw belen ka ca. An kɔni tena se ka nin kogo lo le fiyewu!»

⁵ An juguw kɔni, olugu tun b'a fora ko: «Sani o ye na a lon ko an be nana, walama sani o ye an ye, o y'a sɔrɔ an donna o ce ra ka ban, ka o faga, ka o ta baara lalo.»

Nehemi ka kerekeminanw di a ta mogow ma

⁶ Yahudiya minw tun siginin be ni an juguw ye, olugu nana sijaga caman ka na an lasomi; o tun be to k'a fɔ an ye ko: «Ni aw ka munu fan o fan, o bena na ben an kan.»

⁷ O ra, kogo ka surun fan minw na, ne ka mogɔ dɔw lolo kogo ko fe o yɔrɔw ra, ani yɔrɔ minw lablanin be. Ne ka o lolo, gba bee ni a ta yɔrɔ, ni o ta kerekemuruw ni o ta tamanw ni o ta kalanw ye o boro.

⁸ Ne nana yorɔ bɛɛ flɛ ka ɲa tuma min na, ne gbarara ɲamɔgɔw ni kuntigiw ni mɔgɔ tɔw ra k'a fɔ o ye ko: «Aw kana siran o ɲa. Aw ye aw hakiri to Matigi ra, ale Ala min ka bon, ani siranyafenba lo fana; aw ye kɛɛ kɛ aw balemaw ni aw dencɛw ni aw denmusow ni aw ta musow ni aw ta bonw kosɔn.»

⁹ Ayiwa, an juguw nana a lon ko an bɔra o ta jɛn kɔrɔ ma, ani ko Ala ka o ta jɛn kɔrɔtɛgɛ minke, an sekɔra ka taga kogo kɔrɔ, bɛɛ k'a ta baara ta.

¹⁰ K'a ta o lon na, mɔgɔw tarance dɔrɔn le tun bɛ baara kɛ; o tarance tɔ kelen tun bɛ o ta nɛgɛderegew don, ka lo ni o ta tamanw ye, ani o ta nɛgɛbennanw, ani o ta kalanw ye o boro. Kɛɛkuntigiw tun lonin bɛ Zuda ta mɔgɔw bɛɛ ko fɛ.

¹¹ Minw tun bɛ kogo lɔra, ani minw tun bɛ minanw tara, olugu tun bɛ o ta baaraw kɛra ni o boro kelen ye, ka kɛɛkeminan dɔ mina boro tɔ kelen na.

¹² Lɔriɛɛbaga bɛɛ kelen kelen ta kɛɛkɛmuru tun sirinin bɛ a gɛɛn kelen na, k'a to baara ra. Cɛ min tun ka kan ka buru fiyɛ, ale tun lonin bɛ ne kɔrɔ.

¹³ Ne k'a fɔ ɲamɔgɔw ni kuntigiw ni jama tɔ ye ko: «Baara ka ca, kogo ka jan, an cɛ ka jan ɲɔgɔn na fana.

¹⁴ O ra, ni aw nana burufiyɛkan mɛn ka bɔ fan min na, aw ye taga lajɛn o yorɔ ra. An ta Ala bɛna kɛɛ kɛ an ye.»

¹⁵ An tun bɛ an ta baara kɛ o cogo le ra lon o lon. Tamanw tun bɛ mɔgɔw taran kelen boro, k'a ta dugugbɛda ra fɔ ka taga lolo bɔ su fɛ.

¹⁶ O wagati ra, ne k'a fɔ mɔgɔw ye tuun ko: «Mɔgɔ bɛɛ kelen kelen ni a ta baarakeɲɔgɔn ye to Zeruzalɛmu dugu kɔnɔ su fɛ. Ni o kɛra, an bɛna dugu kɔrɔsi su fɛ, ka baara kɛ tere fɛ.

¹⁷ Ne ni ne balemaw, ani ne baarakeɲɔgɔnw, ani yorɔkɔrɔsibagaw, an si ma an ta faniw bɔ an yɛɛ ra. Bɛɛ ta kɛɛkeminan tun bɛ a boro, hali ni a tun bɛ taga ko le*.»

5

Nehemi ka Yahudiyaw ta terenbariyakow ɲanabɔ

¹ Ayiwa, wagati dɔ nana kɛ, Yahudiya dɔw ni o musow ka kuma caman fɔ, ka o balema Yahudiya tɔw jaraki kɔɛɛɛ.

² Dɔw tun b'a fɔra ko: «Anw ni an dencɛw ni an denmusow ka ca; aw ka kan ka siman di an ma janko an ye domuni kɛ ka baro!»

³ Dɔw fana ko: «Ni kɔngɔ wagati ka se, anw ka kan ka an ta forow ni an ta rɛɛnforow, ani an ta bonw le tɔnɔmasigi janko ka siman sɔrɔ k'a domu.»

⁴ Dɔw ko tuun ko: «Anw ka kan ka an ta forow ni an ta rɛɛnforow tɔnɔmasigi ka o wari ta, janko ka ninsɔngɔ sara masacɛ ye;

⁵ k'a sɔrɔ anw ni an ta jamana mɔgɔw bɛɛ ye siya kelen le ye; olugu ta denw ni an ta denw bɛɛ ye kelen ye. O bɛɛ n'a ta, an ka kan ka an dencɛw ni an denmusow di ka o kɛ jɔnw ye. An denmuso dɔw kɛra jɔnw ye ka ban; se foyi tɛ an ye fana, sabu an ta forow ni an ta rɛɛnforow kɛra mɔgɔ wɛɛw ta ye.»

⁶ Ayiwa, ne ka o tɔɔrɔkɔw ni o kumaw mɛn minke, ne dimina kɔɛɛɛ.

⁷ Ne k'a latigɛ ko ne bɛna kumagbɛlen fɔ jama ɲamɔgɔw ni a kuntigiw ye. Ne ko o ma ko: «Mun kosɔn aw bɛ juru don aw balemaw ra, ka tɔnɔ jini a ra o fɛ?» Ne ka o wele ɲɔgɔnyɛba dɔ ra, janko ka o ko ɲanabɔ ni o ye.

⁸ Ne k'a fɔ o ye ko: «An balema Yahudiya minw tun fiyɛɛrɛra siya wɛɛw ma ka o kɛ jɔnw ye, an jijara ka an seko kɛ, ka olugu kunmabɔ. Sisan aw yɛɛ le bɛ sekɔra ka aw balemaw fiyɛɛrɛ tuun an yɛɛ ta mɔgɔw ma!» O jɛra, o ma foyi sɔrɔ k'a fɔ.

⁹ Ne ko o ma tuun ko: «Aw bɛ min kɛra tan, o man ɲi. Aw tun ka kan ka siran Ala ɲa, janko an jugu minw ye siya wɛɛ mɔgɔw ye, olugu kana na maroya bla an na.

* **4:17 4.17** Kitabu dɔw kɔnɔ a seɛra ko: «An ta kɛɛkeminanw dɔrɔn le tun bɛ an boro, ani ji.»

¹⁰ Ne ni ne balemaw ni ne baarakeɲogonw, anw fana ka wari ni siman di mɔgow ma juru ra. Sisan an ye o juruw to o ye.

¹¹ Aw ye o ta forow, ani o ta rezenforow, ani o ta oliviyesunw, ani o ta bonw seko o ma bi yere. Aw tun b'a fe ka tonɔ min fana soro o fe aw ta wari ni aw ta siman ni aw ta rezenji ni aw ta turu ra, ko fen o fen sigiyoroma keme, ko sigiyoroma kelen ye fara o kan, aw ye kaari o bee ko.»

¹² O ka ne jaabi ko: «I ka min fo, an bena a ke ten. An bena o borofenw seko o ma; an fana tena tonɔ foyi jini o fe tuun.» O ra, ne ka sarakalasebagaw wele; ne k'a fo ko o mɔgow ye kari sarakalasebagaw yere ja na, ko o ka min fo, ko o bena a ke ten.

¹³ Ne ka ne ta deregeba foni k'a yuguyugu, k'a fo ko: «Ni mɔgo min ma nin layiri dafa, Ala ye o tigi fana yuguyugu nin cogo ra, k'a faran ka bo a ta somogow ni a ta borofenw ce ra. Ala ye a yuguyugu fo k'a lakolon to.» Jama bee k'a jaabi k'a fo ko «Amina!» O ka Matigi Ala tando. Min tun latigera, o k'a ke ten.

Nehemi kera jamanatigijuman ye

¹⁴ Ka ne to Zuda mara jamanatigiya ra Aritaserisesi ta masaya wagati ra, k'a ta a ta masaya san mugannan na ka taga se a san bisaba ni flanan ma, o san tan ni fla bee konɔ, ne ni ne ta ghamogo si ma masace ta ninsongo mina mɔgow fe, ka o ke ka an yere baro.

¹⁵ Jamanatigi folo minw konna ne ja, olugu tun ka mɔgow sege kosebɛ. O tun be mɔgow jagboya ko o ye warigbe binaani le di olugu ma lon o lon; domuni ni rezenji nin te o ra. Hali o ta kuntigiw, olugu fana tun ka o ta fanga digi mɔgow kan kosebɛ. Nka ne koni ma o ɲogon ke, sabu Alapasiran tun be ne ra.

¹⁶ Ne ka ne yere bla nin kogo lori baara le ra. Ne baarakeɲogonw fana lajenna ka baara ke. An fana ma dugukolo si san.

¹⁷ Ka fara o bee kan, Yahudiyaw kuntigi ce keme ni bilooru le tun be to ka domuni ke ne fe. Minw tun bora an lamini jamanaw ra ka na an fe, olugu nin te o ra.

¹⁸ Lon o lon misitoran kelen le tun be faga ne ta so, ani saga janaman woro, ani sisew. Ne le tun be lo ni o musakaw bee ye. Tere tan o tere tan, o tun be na ni rezenji suguya bee camanba ye. Nka o bee n'a ta, mɔgow tun ka kan ka siman minw di jamanatigi ma, ne ma son ka o jini o fe, sabu baara doni tun gbiriyara mɔgow ma kojugu.

¹⁹ E, ne ta Ala, ne ka kopuman minw bee ke nin mɔgow ye, o koson i hakiri to ne ra, ka ja ne ma.

6

Yahudiyaw juguw wurira o kama tuun

¹ Ayiwa, Sanbala ni Tobiya ni Arabuce Gesemu ni an jugu tow nana a men ko an ka kogo lalaga, ko hali wo kelen ma to kogo ra tuun. O wagati ra ne tun ma konw don folo.

² Sanbala ni Gesemu ka cira do ci o le ra, ka n'a fo ne ye ko: «Na, an ye ɲogon ye Kefirimu, Ono kenegbe ra.» K'a soro o tun b'a fe ka ne janfa le.

³ Ne ka ciraden dow ci ka taga fo o ye ko: «Baaraba le be ne fe yan belen, o koson ne tena se ka taga yi. Ni ne ka bo yan ka taga aw fe, baara bena lalo.»

⁴ Nka o belen ka o cira kelen ci ka na, ka se fo sijaga naani. O na o na, ne fana ka o jaabi ni nin kuma kelen le ye.

⁵ A sijaga loorunan na, Sanbala k'a ta baaraden kanbelen ci ne fe ni o kuma kelen ye tuun. Sebe do tun be ale boro, o dayelenin be.

⁶ A tun sebera o seɓe kɔnɔ ko: «O b'a fɔra siya werɛw cɛ ra ko ele ni i ta jamana mɔgow b'a fɛ ka muruti. Gesemu fana ka o kuma kelen fɔ; ko o le koson ele ni Yahudiya tɔw bɛ kogo lalagara. O b'a fɔra fana ko ele le bɛna kɛ o ta masacɛ ye,

⁷ ko i yere ka cira dɔw janawoloma ka ban ko olugu y'a fɔ Zeruzalemu ko: «Masacɛ dɔ bɛ Zuda mara ra!» Ayiwa, nin ko kibaroya tɛna mɛɛn ka se masacɛ ma. O ra, na, an ye jɔgon ye.»

⁸ Ne k'a jaabi ko: «Ele bɛ nin ko minw bɛɛ fɔra, o si tɛ can ye; ele yere le bɛ nin bɛɛ miirira i yere kɔnɔ k'a fɔ.»

⁹ Can ra, o mɔgow bɛɛ tun b'a fɛ ka an lasiran le; o tun b'a miirira ko o kumaw bɛna kɛ sababu ye ka an fari faga, k'a to an ye baara dabla.

E, Ala, baraka don ne ra sisan janko ne ye baara kɛ.

Cira min tun b'a fɛ ka Nehemi janfa

¹⁰ Ayiwa, lon dɔ ne tagara Metabeli dence Delaya ta dence Semaya ta so kɔnɔ. Ne tagara a sɔrɔ ko ale k'a yere datugu a ta so yi. A ko ne ma ko: «Na, an ye taga jɔgon ye Ala ta batoso kɔnɔ, yɔrɔ saninman* kɔnɔnɔ. An bɛna don ka daw datugu an yere da ra, sabu mɔgo dɔw bɛ nana, ko o bɛ na i faga. O b'a fɛ ka na i faga su fɛ.»

¹¹ Ne k'a jaabi ko: «Ne bɔnjɔgonko bɛ se ka bori cogo di? Ne bɔnjɔgonko bɛ se ka taga don Ala ta yɔrɔ saninman kɔnɔ cogo di ni o ma ne faga? Ne kɔni tɛna taga yi!»

¹² Ne tun k'a kɔrɔsi k'a ye ko Ala le tun m'a ci ne fɛ fiyewu; Sanbala ni Tobiya le tun ka wari di a ma. O koson a tun nana o cirayakuma fɔ ne ye.

¹³ O tun ka o wari di a ma ko a ye nin kuma fɔ, janko ne ye siran ka tugu a ta kuma kɔ, ka kojugu dɔ kɛ, min bɛ kɛ sababu ye ka ne tɔgo cɛn, ka ne mafiyɛnya.

¹⁴ E, ne ta Ala, i hakiri to Tobiya ni Sanbala ra, ka o sara ka kapa ni o ta kewalew ye. I hakiri to ciramuso Nohadiya fana ra, ani cira to minw tun b'a fɛ ka ne lasiran.

Nehemi juguw maroyara

¹⁵ Ayiwa, kogo baara bɛɛ banna ka bɛn Eluli karo* tere mugan ni looru ma. A baara bɛɛ kɛra ka ban tere bilooru ni fla le kɔnɔ.

¹⁶ An juguw, ani siya minw bɛɛ ka an ta jamana lamini, olugu ka o mɛn minke, o siranna; o maroyara kɛɓɛ, sabu o k'a faamu ko Ala le ka an demɛ ka nin baara kɛ.

¹⁷ O wagatiw bɛɛ ra, Zuda mara jamɔgo dɔw ni Tobiya tun ka kibaroya caman ci jɔgon ma.

¹⁸ O kɛra, sabu Zuda mara mɔgo caman tun karira ko olugu bɛ Tobiya ta jɛn le ra, sabu Tobiya tun ka Ara dence Sekaniya denmuso furu. Tobiya dence Yohanan fana tun ka Berekiya dence Mesulamu ta denmuso furu.

¹⁹ O tun bɛ to ka na Tobiya ta kɔnumanw lakari ne ja kɔrɔ; o tun bɛ taga ne ta kumaw fana fɔ a ye. O Tobiya tɔgo le tun bɛ seɓɛw cira ne ma janko ka ne lasiran.

7

Zeruzalemu dugu kɔrɔsicogo

¹ Kogo nana lɔ ka ban minke, ani ne nana a konw don tuma min na, an ka dakɔrɔsibagaw, ani donkirilabagaw, ani Levi* ta mɔgow sigi o ta baaraw ra.

² Ne ka Zeruzalemu dugu kɔjaw karifa ne balemacɛ Hanani ma, ani Hananiya min tun ye Zeruzalemu kɛrɛkunbɛnbon kuntigi ye, sabu ale tun ye mɔgo terennin le ye; Alapasiranbaga tun lo fana ka tɛmɛ mɔgo caman kan.

³ Ne k'a fɔ o ye ko: «Aw kana Zeruzalemu dugu dondaw dayɛɛ, fɔ ni tere gbanna tuma min na. Wula fɛ fana aw ye a daw datugu ka o sɔgo sani dakɔrɔsibagaw ye taga. Aw ye Zeruzalemu dugumɔgow bla, o ye to ka yɔrɔw kɔrɔsi ka jɔgon sɔn. Dɔw ye lolɔ dugu kɔrɔsiyɔrɔ ra, dɔw ye lolɔ o yere ta bonw kɛɛ fɛ.»

* 6:15 6.15 Eluli karo, o ye Yahudiyaw ta san karo wɔɔronan ye.

⁴ Zeruzalemu dugu tun ka bon, dugu kene fana tun ka bon; nka a dugumogow tun man ca, a bonw fana tun ma lo kokura folo.

Mogow jateda

⁵ Ne ta Ala k'a don ne jusu ra ko ne ye namogow ni kuntigiw ni mogow tow bee lajen janko ka o jate, o bee ni o ta somogow. Mogow minw tun konna ka na, ne ka olugu ta burujusebe ye. Ne ka min soru o sebe konu o ye nin ye:

⁶ Babiloni masace Nebukadinesari tun ka Zuda mara mogow minw mina ka taga ni o ye, o mogow minw sekora ka na Zeruzalemu, ani Zuda mara ra, ka na sigi o ta duguw ra, olugu fle nin ye:

⁷ O mogow le nana ni Zorobabeli ye, ani Yosuwe, ni Nehemi, ni Azariya, ni Ramiya, ni Nahamani, ni Maridose, ni Bilisan, ni Misipereti, ni Bigivayi, ni Nehumu, ni Bana. Izirayelimogow bee lajennin jateda fle nin ye:

⁸ Parehosi ta durujaw: mogow waga fla ni keme ni biwolonfla ni fla (2 172);

⁹ Sefatiya ta durujaw: mogow keme saba ni biwolonfla ni fla (372);

¹⁰ Ara ta durujaw: mogow keme woro ni bilooru ni fla (652);

¹¹ Pahati Mohabu ta durujaw, minw bora Yosuwe ni Yohabu ta gba ra: mogow waga fla ni keme seegi ni tan ni seegi (2 818);

¹² Elamu ta durujaw: mogow waga kelen ni keme fla ni bilooru ni naani (1 254);

¹³ Zatu ta durujaw: mogow keme seegi ni binaani ni looru (845);

¹⁴ Zakayi ta durujaw: mogow keme wolonfla ni biworu (760);

¹⁵ Binuwi ta durujaw: mogow keme woro ni binaani ni seegi (648);

¹⁶ Bebaya ta durujaw: mogow keme woro ni mugan ni seegi (628);

¹⁷ Azigadi ta durujaw: mogow waga fla ni keme saba ni mugan ni fla (2 322);

¹⁸ Adonikamu ta durujaw: mogow keme woro ni biworu ni wolonfla (667);

¹⁹ Bigivayi ta durujaw: mogow waga fla ni biworu ni wolonfla (2 067);

²⁰ Adini ta durujaw: mogow keme woro ni bilooru ni looru (655);

²¹ Ateri ta durujaw, minw bora Ezekiyasi ta gba ra: mogow bikononton ni seegi (98);

²² Hasumu ta durujaw: mogow keme saba ni mugan ni seegi (328);

²³ Betisayi ta durujaw: mogow keme saba ni mugan naani (324);

²⁴ Harifu ta durujaw: mogow keme ni tan ni fla (112);

²⁵ Gabahon dugumogow: mogow bikononton ni looru (95);

²⁶ Betilehemu dugumogow, ani Netofa dugumogow: mogow keme ni biseegi ni seegi (188);

²⁷ Anatotikaw: mogow keme ni mugan ni seegi (128);

²⁸ Beti Azimaveti dugumogow: mogow binaani ni fla (42);

²⁹ Kiriya Yeharimu, ani Kefira, ani Beroti dugumogow: mogow keme wolonfla ni binaani ni saba (743);

³⁰ Rama ni Geba dugumogow: mogow keme woro ni mogow mugan ni kelen (621);

³¹ Mikimasikaw: mogow keme ni mugan ni fla (122);

³² Betelikaw, ani Ayikaw: mogow keme ni mugan ni saba (123);

³³ Nebo dugu to kelen ta mogow: mogow bilooru ni fla (52);

³⁴ Elamu were ta durujaw: mogow waga kelen ni keme fla ni bilooru ni naani (1 254);

³⁵ Harimu ta durujaw: mogow keme saba ni mugan (320);

³⁶ Zeriko dugumogow: mogow keme saba ni binaani ni looru (345);

³⁷ Lodi, ani Hadidi ni Ono dugumogow: mogow keme wolonfla ni mugan ni kelen (721);

³⁸ Sena dugumogow: mogow waga saba ni keme kononton ni bisaba (3 930);

³⁹ Sarakalasebagaw, minw tun ye Yedaya ta durujaw ye, minw bora Yosuwe ta gba ra: mogow keme kononton ni biwolonfla ni saba (973);

⁴⁰ Imeri ta durujaw: mogo waga kelen ni bilooru ni fla (1 052);

⁴¹ Pasuri ta durujaw: mogo waga kelen ni keme fla ni binaani ni wolonfla (1 247);

⁴² Harimu ta durujaw: mogo waga kelen ni tan ni wolonfla (1 017).

⁴³ Levi ta mogo minw tun ye Yosuwe ni Kadimiyeli ta durujaw ye, minw tun bora Hodeva ta gba ra: mogo biwolonfla ni naani (74).

⁴⁴ Donkirilabaga minw tun ye Asafu ta durujaw ye: mogo keme ni binaani ni seegi (148).

⁴⁵ Alabatoso donda korosibagaw tun ye Salumu ta durujaw ye, ani Ateri ta durujaw, ani Talimon ta durujaw, ani Akubu ta durujaw, ani Hatita ta durujaw, ani Sobayi ta durujaw bee lajennin: mogo keme ni bisaba ni seegi (138).

⁴⁶ Alabatoso baaradenw tun ye Siha ta durujaw ye, ani Hasufa ta durujaw, ani Tabahoti ta durujaw,

⁴⁷ ani Kerosi ta durujaw, ani Siha ta durujaw, ani Padon ta durujaw,

⁴⁸ ani Lebana ta durujaw, ani Hagaba ta durujaw, ani Salimayi ta durujaw,

⁴⁹ ani Hanan ta durujaw, ani Gideli ta durujaw, ani Gahari ta durujaw,

⁵⁰ ani Rehaya ta durujaw, ani Resen ta durujaw, ani Nekoda ta durujaw,

⁵¹ ani Gazamu ta durujaw, ani Uza ta durujaw, ani Paseha ta durujaw,

⁵² ani Besayi ta durujaw, ani Mehunimu ta durujaw, ani Nefisimu ta durujaw,

⁵³ ani Bakibuki ta durujaw, ani Hakufa ta durujaw, ani Harihuri ta durujaw,

⁵⁴ ani Basuluti ta durujaw, ani Mehida ta durujaw, ani Harisa ta durujaw,

⁵⁵ ani Barikosi ta durujaw, ani Sisera ta durujaw, ani Tama ta durujaw,

⁵⁶ ani Nesiya ta durujaw, ani Hatifa ta durujaw.

⁵⁷ Sulemani ta baaradenw ta durujaw, olugu le tun ye Sotayi ta durujaw ye, ani Sofereti ta durujaw, ani Perida ta durujaw,

⁵⁸ ani Yahala ta durujaw, ani Darikon ta durujaw, ani Gideli ta durujaw,

⁵⁹ ani Sefatiya ta durujaw, ani Hatili ta durujaw, ani Pokereti Hatisebayimu ta durujaw, ani Amon ta durujaw.

⁶⁰ Alabatoso baaradenw, ani Sulemani ta baaradenw ta durujaw, o bee lajennin tun ye mogo keme saba ni bikononton ni fla (392).

⁶¹ Ayiwa, minw tun bora Teli Mela, ani Teli Harisa, ani Kerubi Adon, ani Imeri, olugu fle nin ye, nka o ma se ka o ta somogow ni o ta burujuw fo, k'a yira ko olugu ye Izirayelimogow ye:

⁶² Olugu le tun ye Delaya ta durujaw ye, ani Tobiya ta durujaw, ani Nekoda ta durujaw: mogo keme wooro ni binaani ni fla (642).

⁶³ O mogow ra, minw tun ye sarakalasebagaw ta durujaw ye, o tun ye Hobaya ta durujaw ye, ani Hakosi ta durujaw, ani Barizilayi ta durujaw. Barizilayi le tun ka Galadikace Barizilayi denmuso do furu, o koson olugu togo lara ale ra.

⁶⁴ O ka olugu ta burujusebew jini, nka o ma o ye. O koson, o ka o bo sarakalasebagaya ra.

⁶⁵ Jamanatigi k'a fo o ye ko o man kan ka fen saninman domu, fo sarakalasebaga do ye Ala pininka ni Urimi ni Tumimi* ye folo ka o ko palon.

⁶⁶ Ayiwa, jama bee lajennin tun ye mogo waga binaani ni fla ni mogo keme saba ni biwooro (42 360).

⁶⁷ O ta jon cemanw ni a musomanw tun ma jate; olugu tun ye mogo waga wolonfla ni mogo keme saba ni bisaba ni wolonfla (7 337). Donkirilabaga cemanw, ani a musoman minw tun be o ra, o tun ye mogo keme fla ni binaani ni looru (245). So keme wolonfla ni bisaba ni wooro (736), ani sofali keme fla ni binaani ni looru (245),

* **7:65 7.65** Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dow ye. Ala tun be tagamasiyen dow yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimogow ta kiti tige. Aw ye Bori 28.30, ani Sarakalasebagaw 8.8 fle.

⁶⁸ ani jɔgɔmɛ kɛmɛ naani ni bisaba ni looru (435), ani fali waga wɔɔrɔ ni kɛmɛ wolonfla ni mugan (6 720), o le tun bɛ o fɛ.

⁶⁹ Gbatigi caman ka o borofɛnw di janko ka Ala ta batoso lɔ kokura. Jamanatigi yɛrɛ ka fɛn minw di baara kama o kɛra saninden waga kelen ye, ani jifiyɛ bilooru, ani sarakalasebagaw ta derege kɛmɛ looru ni bisaba.

⁷⁰ Gbatigiw ka fɛn minw di baara kama, o kɛra saninden waga mugan (20 000), ani warigbɛ kilo waga kelen ni kɛmɛ (1 100).

⁷¹ Jama mɔgɔ tɔw ka saninden waga mugan di, ani warigbɛ kilo waga kelen, ani sarakalasebaga derege biwɔɔrɔ ni wolonfla.

⁷² Sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mɔgɔw, ani mɔgɔ tɔw, minw ye Alabatoso donda kɔɔsibagaw ye, ani dɔnkirilabagaw, ani Alabatoso baaradenw, olugu ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ tagara sigi o ta duguw ra.

San karo wolonflan an sera k'a sɔrɔ Izirayelimɔgɔw bɛɛ tun sigira o ta duguw ra ka ban.

8

Ɛsidasasi ka sariya kitabu karan jama ye

¹ O kɔ, jama bɛɛ tagara lajɛn i ko mɔgɔ kelen Jiw ta donda yɔrɔ ra. O k'a fɔ sariya karamɔgɔ Ɛsidasasi ye ko a ye na ni Musa ta sariya kitabu ye, Matigi Ala tun ka o sariya min di Izirayelimɔgɔw ma.

² Ayiwa, sarakalasebaga* Ɛsidasasi nana ni o sariya kitabu ye jama na kɔrɔ. O jama tun ye cɛw, ani musow ye, ani min o min tun bɛ se ka karan faamu. O kɛra san karo wolonflan an tere fɔlɔ le ra.

³ A ka kitabu karan k'a ta sɔgoma joona fɛ, fɔ ka taga tere se kuncɛ. A tun bɛ Ji ta Don da yɔrɔ na fɛ; cɛw, ani musow, ani min o min tun bɛ se ka karan faamu, a tun lɔnin bɛ olugu bɛɛ na kɔrɔ. Mɔgɔw bɛɛ tun ka o toro malɔ janko ka sariya kitabu karan lamɛn.

⁴ O tun ka lɔyɔrɔ dɔ lalaga ni yiri ye o lon kama; Ɛsidasasi yɛlɛnna ka lɔ o kan. Matitiya ni Sema ni Anaya ni Huri ni Hilikiya ni Maseya, olugu tun bɛ Ɛsidasasi kɔrɔ, a kininboroyanfan fɛ; Pedaya ni Misaheli ni Malikiya ni Hasumu ni Hasibadana ni Jakariya ni Mesulamu, olugu tun bɛ a numanboroyanfan fɛ.

⁵ Ɛsidasasi ka kitabu dayɛlɛ; jama bɛɛ tun na b'a ra, sabu ale tun lɔnin bɛ o bɛɛ san fɛ. A ka kitabu dayɛlɛ minke, jama bɛɛ wurira ka lɔ.

⁶ Ɛsidasasi ka baraka la Matigi Ala ye, Alaba. Jama bɛɛ ka o boro lawuri san fɛ, k'a lamina k'a fɔ ko «Amina, amina!» O ka o kinbiri gban ka o na biri dugu ma Matigi Ala na kɔrɔ.

⁷ O tuma, Yosuwe ni Bani ni Serebiya ni Yamini ni Akubu ni Sabetayi ni Hodiya ni Maseya ni Kelita ni Azariya ni Yozabadi ni Hanan ni Pelaya, ani Levi* ta mɔgɔ tɔw, olugu ka sariya ta kumaw na fɔ mɔgɔw ye, ka mɔgɔw lɔnin to.

⁸ O tun bɛ Ala ta sariya kitabu karanna k'a gbɛya, ka to k'a kɔrɔ fɔ, janko min bɛ karanna, mɔgɔw ye o faamu.

⁹ Ayiwa, mɔgɔw ka sariya ta kumaw mɛn minke, o kasira. O ra, Nehemi min tun ye jamanatigi ye, ani Ɛsidasasi min tun ye sarakalasebaga ani sariya karamɔgɔ ye, ani Levi ta mɔgɔ minw tun bɛ jama karanna, olugu k'a fɔ jama ye ko: «Bi lon blara danna Matigi Ala ye, aw ta Ala; aw kana aw janasisi ka kasi!»

¹⁰ Ɛsidasasi k'a fɔ o ye tuun ko: «Aw ye taga, ka taga sogo tɔrɔninw domu, ka minnifɛn dimanw min; minw ma foyi sɔrɔ k'a tobi, aw ye dɔ ci olugu ma, sabu bi lon blara danna an Matigi le ye. Aw kana aw jusu kasi, sabu Matigi Ala bɛ pagari min di aw ma, o le bɛ aw ta baraka ye.»

¹¹ Levi ta mɔgɔw fana kumana jama fɛ ka o jusu suma; o ko: «Aw ye je, sabu bi ye lon saninman le ye; aw kana aw jusu kasi!»

¹² O fɔra minke, jama bɛɛ tagara, ka taga domuni ke ka min, ka domuniw ci o siginɔgɔnw ma. O ka panagbew ke ka nagari kosebɛ, sabu kuma minw tun fɔra o ye, o tun ka o faamu kosebɛ.

Izirayelimɔgɔw ka gbatakɔɔsigi panagbɛ ke

¹³ Ayiwa, o lon dugusagbɛ, gbatigiw, ani mɔgo tɔw bɛɛ, ani sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mɔgɔw tagara lajen sariya karamɔgo ɛsidasasi kɔɔ; o ka sariya ta kumaw segesegɛ kosebɛ.

¹⁴ O k'a ye ko Matigi Ala tun ka o sariya min fɔ Musa ye k'a lase mɔgɔw ma, ko a sebera o sariya ra ko Izirayelimɔgɔw tun ka kan ka panagbɛ dɔ ke san karo wolonflanana, ani ko o tun ka kan ka si gbataw le kɔɔ o panagbɛ wagati ra,

¹⁵ ani ko o tun ka kan ka nin kumaw fɔ, k'a lase o ta duguw bɛɛ ra, ani Zeruzalemu, k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Aw ye bɔ ka taga kuruyɔɔw ra, ka taga forokɔɔ oliviyew ta yiriborow, ani kongo oliviyew ta yiriborow tige ka na, ani mirite yiriflaburuw, ani tamaro flaburuw, ani yiri tuninw flaburuw, ka na gbataw lalaga, i n'a fɔ a sebera cogo min na.»

¹⁶ A kera ten minke, mɔgɔw bɔra ka taga o yiriborow jini ka na. O nana gbataw lolɔ o ta sow sanfeyɔɔw ra, ani o ta luw kɔɔ, ani Ala ta batoso luw kɔɔ, ani Ji ta donda yɔɔ ra, ani Efirayimu ta donda yɔɔ ra.

¹⁷ Jama min bɛɛ tun nana ka bɔ Babilɔni, olugu bɛɛ ka gbataw lɔ; o sira o gbataw kɔɔ.

K'a ta Nuni dence Yosuwe ta wagati ra fɔ ka na se o lon ma, Izirayelimɔgɔw tun ma nin jɔgɔn ke ka ye. O nagarira kosebɛ.

¹⁸ ɛsidasasi tun bɛ Ala ta sariya kitabu karan o ye lon bɛɛ, k'a ta panagbɛ lon folo ra, ka taga a bla a lon laban na. O ka o panagbɛ ke fɔ tere wolonfla. A tere seeginan, o ka jamalajenba ke ka Ala bato, ka kapa ni sariya ye.

9

Izirayelimɔgɔw lɔra o ta jurumunw na

¹ Ayiwa, o karo kelen tere mugan ni naani na, Izirayelimɔgɔw ka jɔgɔn lajen; o ka sun don, ka bɔɔfaniw don o yere ra, ka bugurigbɛ mun o yere ra.

² Minw bɛɛ tun ye Izirayeliden yerɛworow ye, olugu tun ka o yere faran ka bɔ siya were mɔgo tɔw bɛɛ ra, ka lɔ o danna, ka o ta jurumunw ni o bemaw ta terenbariyakow fɔ Ala ye.

³ O lonin tora o loyɔɔ ra ka Matigi Ala, o ta Ala ta sariya kitabu karan fɔ leri saba. O kɔ, o ka leri saba were ke ka to ka o ta jurumunw fɔ Ala ye, ani ka Matigi Ala bato, o ta Ala.

⁴ Yosuwe ni Bani ni Kadimiyeli ni Sebaniya ni Buni ni Serebiya ni Bani ni Kenani, olugu yelenna ka lɔ Levi* ta mɔgɔw ta loyɔɔ ra, ka peren ka Matigi Ala, o ta Ala daari ni kanba ye.

⁵ O kɔ, Levi ta mɔgo minw ye Yosuwe, ani Kadimiyeli, ani Bani, ani Hasabiniya, ani Serebiya, ani Hodiya, ani Sebaniya ni Petaya ye, olugu ko: «Aw ye wuri ka baraka la Matigi Ala ye, min ye aw ta Ala ye wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.»

Levi ta mɔgɔw ta Aladaari

Matigi Ala, bɛɛ ye i toɔba tando;
mɔgɔw bɛ barakalariw ni tandori minw lase i ma,
i toɔ ka bon ka teme o bɛɛ kan.

⁶ Ele kelen le ye Matigi Ala ye.

Ele le ka sankolo ni a bonya bɛɛ dan,
 ka sankolo lolow bɛɛ dan,
 ani dugukolo ni fɛn o fɛn bɛ a kan,
 ani kɔgɔji ni a kɔnɔfɛnw bɛɛ.
 Ele le bɛ panamanya di o fɛnw bɛɛ ma;
 sankolo ni a kɔnɔfɛnw bɛɛ bɛ ele le bato.

⁷ Ele le ye Masa Ala ye;
 ele le ka Iburama panawoloma,
 k'a labɔ Uri, Kalidekaw ta jamana ra,
 k'a tɔgɔ la ko Iburahima.
⁸ I k'a ye ko a jusukun terennin lo ni i ye minke,
 o kosɔn i ka jɛnɔgɔnya don ni a ye,
 ko i bɛna Kanaanakaw,
 ani Hetikaw, ani Amɔrikaw,
 ani Perezikaw, ani Yebusikaw,
 ani Girigasikaw ta jamana di a ta durujaw ma.
 I tora i ta layiri kan, sabu i terennin lo.

⁹ I ka an bɛmaw ta sɛgɛ ye Misiran,
 i ka o kasikan mɛn Kɔgɔjiwulen da ra.
¹⁰ I ka kabakobaw, ani tagamasiyɛnw kɛ Farawona kama,
 ani a ta jamana pamɔgɔw kama,
 ani a ta jamana mɔgɔw bɛɛ kama,
 sabu yɛrɛbɔnya min tun bɛ Misirankaw ra an bɛmaw kama,
 i yɛrɛ tun ka o lɔn.

I ka o kɛ janko ka i tɔgɔ bɔnya;
 i tɔgɔ bɔnyara o cogo le ra fɔ bi.
¹¹ I ka kɔgɔji cɛci fla ye o na fɛ;
 o tɛmɛna dugukolo jalan kan kɔgɔji cɛ ma.
 Nka minw tun bɛ o nɔgbɛnna,
 i ka olugu lajigi ji jukɔrɔ,
 i ko kabakuru bɛ jigi jiba jukɔrɔ cogo min na.

¹² Tere fɛ i tun bɛ sankaba jamijan dɔ bla o na ka sira yira o ra;
 su fɛ, i tun bɛ tasumamana jamijan dɔ bla o na,
 ka yeelen bɔ o ye ka o ta sira yira o ra.

¹³ I jigira ka na Sinayi kuru kan;
 i tora sankolo ra ka kuma o fɛ.
 I ta kolatigeninw terennin lo,
 i ta sariyaw bɛ can le yira,
 i ta cifɔninw ni i ta kuma ka ni;
 i ka o le yira o ra.

¹⁴ I ka o karan i ta Nɛnɛkirilon saninman ko ra;
 i ka i ta kumaw, ani i ta cifɔninw, ani i ta sariya yira o ra
 i ta baaraden Musa sababu ra.

¹⁵ Tuma min na kɔngɔ nana o sɔrɔ,
 i ka domuni di o ma ka bɔ sankolo ra.
 Tuma min na jiminlɔgɔ ka o sɔrɔ,
 i ka ji bɔ farakuru ra k'a di o ma.
 I tun ka i boro kɔrɔta ka kari
 ko i bɛna jamana min di o ma,
 i k'a fɔ o ye ko o ye taga o jamana ta.

¹⁶ Nka olugu minw tun ye an bemaw ye,
olugu ka o yere bonya, ka o torokun gbeleya;
o ma i ta kumaw lamɛn.

¹⁷ O banna ka i lamɛn!

I ka kabako minw ke o ye,
o ma se ka o hakiri to o ra.
O ka o torokun gbeleya,
ka muruti ko o be kuntigi do jini o yere ye, ka seko o ta jonya ra.
Nka ele ye Ala ye, min be yafa,
i be hina, i fana be makari;
i te dimi joona, i ta numanya ka bon.

O koson i belen ma ban o ra,
¹⁸ hali wagati min na o ka sanin yeele,
ka o ke misiden do bisigiya ye, k'a fo ko:
«I ta Ala min ka i labo Misiran, o le ye nin ye!»
O ka kojugubaw ke ka i togo cen.

¹⁹ Nka i ta hinaba koson,
i ma bo o ko kongokolon konɔ yi.
Tere fe, sankaba jamijan tora o ja;
a ka o ta sira yira o ra.
Su fe, tasumamana jamijan fana tora o ja;
a ka yeelen bo o ye ka o ta sira yira o ra.

²⁰ I ka i ta Ninpuman don o jusukun na,
janko o ye hakiri sorɔ.
I ma ban ka i ta domuni di o ma, o ye a domu.
I ka ji di o ma ka o ta minlogo ban.

²¹ I ka i janto o ra kongokolon konɔ, fo san binaani,
k'a to foyi ma o dese.
O ta faniw ma korɔ ka faran,
o senw fana ma funu.

²² I ka masacew ta maraw ni o ta jamanaw don o boro,
ka olugu ta dugukolow bee di o ma,
fo ka taga se o maraw ni o jamanaw dan ma.
O ka Hesibon masace Sihon,
ani Basan masace Ogi ta jamanaw mina.

²³ I ka o denw caya i ko sankolo lolow.
I tun k'a fo o bemaw ye ko o ye taga don jamana min na k'a ke o ta ye,
i nana ni o ye o jamana ra.

²⁴ O denw tagara don o jamana ra k'a ke o ta ye.
Kanaanaka minw tun siginin be jamana konɔ,
i ka o Kanaanakaw bla o ta fanga korɔ.
I ka Kanaanakaw don o boro,
olugu ni o ta masacew ni o jamana mogow,
janko ni cogo min ka o diya, o ye o mina ten.

²⁵ O ka o ta dugu barakamanw,
ani o ta dugukolopumanw ta.
Bon minw tun fanin be fenpuman suguya bee ra,
o ka o bonw ta,
ka kolon sogininw fana ta,
ani rezensunw, ani oliviyesunw,

ani yiridenta camanba.
 I ta numanyaba baraka ra,
 o ka domuni ke, ka fa, fo ka toro,
 ka to ka fendimanw diyabo.

²⁶ Nka o ka i kan bla, ka muruti i ma;
 o ka o ko don i ta sariyaw ra.
 I ta cira minw tun be o ladira ko o ye seko i ma,
 o ka olugu faga;
 o ka kojuguba caman ke.

²⁷ O koson i ka o don o juguw boro;
 olugu ka o minako juguya kosebe.
 Nka ka o to o sege le ra,
 o kasira i no fe;
 i tora sankolo ra ka o lamēn.
 I ta makariba koson, i ka bosibagaw di o ma;
 olugu ka o bosi ka bo o juguw boro.

²⁸ Nka o ka laganfiya soro minke doron,
 ko minw man di i ye, o ka o le ke.
 O ra, i ka o labla tuun o juguw boro;
 olugu ka o ta fanga digi o kan.
 O kasira i no fe tuun.
 Ele tora sankolo ra ka o lamēn tuun.
 I ta makariba koson, i ka o bosi tuma bee.

²⁹ I k'a fo o ye k'a gbeleya ko o ye seko
 ka na i ta sariyaw sira tagama.
 Nka o ka o yere bonya,
 ka ban ka i ta kumaw lamēn.
 O ka i ta kolatigeninw cen,
 k'a soro mogo be se ka o le sira tagama ka janamanya.
 O murutira ka o ko di i ma,
 ka o torokun gbeleya;
 o ma son ka mennike.

³⁰ I mupuna o koro san caman.
 I ka i Nin don i ta ciraw konjo;
 olugu kumana o fe k'a gbeleya;
 nka o bee n'a ta, o ma i lamēn.
 A kera ten minke,
 i ka o don jamana were mogow boro.

³¹ Nka i ta makariba koson,
 i ma o halaki ka ban, i ma bo o ko fana;
 sabu ele ye hina tigi ni makari tigi Ala le ye.

³² Sisan, an ta Ala,
 Alaba, Setigi Ala, siranyafenba,
 ele min be to i ta jennogonya kan tuma bee,
 ele min be kopuman ke tuma bee;
 toro min sera an ma,
 anw ni an ta masacew,
 ani an ta fagamaw,
 ani an ta sarakalasebagaw,
 ani an ta ciraw,

ani an bemaw, ani jamana mɔgow bɛɛ,
 kabini Asiri masacɛw ta wagati ra,
 fɔ ka na se bi ma,
 i kana o tɔɔɔ jate ko fitini ye.

³³ I sɔnna k'a to ko o ko ye se an ma,
 jo tun bɛ i fɛ o bɛɛ ra;
 sabu ele koni kɛra kankelentigi le ye,
 nka anw ka kojugu kɛ.

³⁴ An ta masacɛw, ani an ta fagamaw
 ani an ta sarakalasebagaw, ani an bemaw,
 olugu ma i ta sariya sira tagama;
 o ma o janto i ta kumaw ra,
 ani i ka kankari minw la o ye, o ma o jate.

³⁵ Tuma min na o tun bɛ o ta jamana ra,
 i ka koɲumanba minw kɛ o ye,
 ka o to o koɲumanw cɛ ra,
 ani i ka dugukoloba diman min di o ma,
 ka o to o jamana ra,
 o ma i bato, o ma faran o ta kojuguw ra fana.

³⁶ Ayiwa, a flɛ, an kɛra jɔnw le ye bi!
 I tun ka jamana min di an bemaw ma,
 janko o ye a sɛnɛfɛnw domu,
 k'a fɛndimanw diyabɔ,
 an blara jɔnya ra o jamana le ra!

³⁷ I ka masa minw sigi an kunna
 jamana sɛnɛfɛnw ni a caya bɛɛ,
 o bɛɛ kɛra olugu ta le ye;
 o kɛra an ta jurumunw le kosɔn.
 O bɛ an farikolo, ani an ta bɛganw bɛɛ kɛ o sago ye.
 An koni bɛ sɛgɛba le ra!

10

Mɔgo minw ka o boronɔ la sɛbɛ kan

¹ Ayiwa, o kow bɛɛ le kosɔn, an bɛ nin layirigbɛlɛn ta, k'a kumaw sɛbɛ. An ta
 ɲamɔgow, ani Levi* ta mɔgow, ani an ta sarakalasebagaw bɛɛ ka o boronɔ la o sɛbɛ
 kan.

² Mɔgo minw ka o boronɔ la o sɛbɛw kan, olugu flɛ nin ye: Hakaliya dence Nehemi,
 min ye jamanatigi ye, ani Sedesiyasi,

³ ani Seraya, ani Azariya, ani Yereɲi,

⁴ ani Pasuri, ani Amariya, ani Malikiya,

⁵ ani Hatusi, ani Sebania, ani Maluki,

⁶ ani Harimu, ani Meremɔti, ani Abidiyasi,

⁷ ani Daniyeli, ani Ginetɔn, ani Baruki,

⁸ ani Mesulamu, ani Abiya, ani Miyaminu,

⁹ ani Maziya, ani Biligayi, ani Semaya; olugu tun ye sarakalasebagaw le ye.

¹⁰ Minw tun ye Levi* ta mɔgow ye olugu flɛ nin ye: Azaniya dence Yosuwe, ani
 Binuwi min tun ye Henadadi ta mɔgo dɔ ye, ani Kadimiyeli,

¹¹ ani o baarakɛɲogɔnw, minw ye Sebania ye, ani Hodiya, ani Kelita, ani Pelaya,
 ani Hanan,

¹² ani Mika, ani Rehɔbu, ani Hasabiya,

¹³ ani Zakuri, ani Serebiya, ani Sebaniya,

¹⁴ ani Hodiya, ani Bani, ani Beninu.

¹⁵ Jama namogo minw ka o borono la sebew kan olugu fle nin ye: Parehosi, ani Pahati Mohabu, ani Elamu, ani Zatu, ani Bani,

¹⁶ ani Buni, ani Azigadi, ani Bebayi,

¹⁷ ani Adoniya, ani Bigivayi, ani Adini,

¹⁸ ani Ateri, ani Ezekiyasi, ani Azuri,

¹⁹ Hodiya, Hasumu, Betisayi,

²⁰ ani Harifu, ani Anatoti, ani Nebayi,

²¹ ani Magipiyasi, ani Mesulamu, ani Heziri,

²² ani Mesezabeli, ani Sadoki, ani Yaduwa,

²³ ani Pelatiya, ani Hanan, ani Asaya,

²⁴ ani Hoze, ani Hananiya, ani Hasubu,

²⁵ ani Halohesi, ani Pila, ani Sobeki,

²⁶ ani Rehumu, ani Hasabina, ani Maseya,

²⁷ ani Ahiya, ani Hanan, ani Anan,

²⁸ ani Maluki, ani Harimu, ani Bana.

Izirayelimogow karira Ala ye

²⁹ Izirayelimogo tow, ani sarakalasebaga dow, ani Levi ta mogow dow, ani dakorosibagaw, ani donkirilabagaw, ani Alabatoso baaradenw, ani minw bee tun ka o yere faran ka bo siya werew ra Ala ta sariya sira tagama koson, olugu ni o ta musow, ani o dencew ni o denmuso minw bee tun be se ka faamuri ke,

³⁰ o mogow bee farara o balema tow kan, mogow tun be minw jatera kosebe. O ka layiri ta ka kari, ko o bena tagama ka kapa ni Ala ta sariya ye, Ala tun ka o sariya min di o ma a ta baaraden Musa sababu ra. O ko, ko olugu bena Matigi Ala, an Matigi ta kumaw bee lamen, k'a sira tagama, k'a ta kolatigeninw ni a ta cifoninw bee ke.

³¹ O ko: «An be layiri ta ko an tena an denmusow di furu ra siya were mogow ma, ko an fana tena o denmusow di an dencew ma.

³² «Ni o mogow nana ni fiyeerefen dow ye, walama siman suguya o suguya, ko o bena o fiyeere an ma Nenekirilon* na, an tena sanni ke o fe Nenekirilon na, walama lon saninman do were ra.

«San wolonfla o san wolonfla, an bena dugukolo to a ye nenekiri; an bena an ta jurunantigiw bee ta juruw to o ye o san na.

³³ «An bena an yere jagboya fana san o san ka warigbe garamu naani di an ta Ala ta batoso ta baara koson,

³⁴ janko ka sarakaburuw lalaga, buru minw ka kan ka bla Matigi Ala na korow, ani saraka min be bo lon o lon, ani saraka jenita* min be bo lon o lon, ani min be bo Nenekirilonw na, ani karokura janagbew ra, ani janagbe tow ra, ani saraka saninmanw, ani Izirayelimogow ta jurumunyafa sarakaw*, ani an ta Ala ta batoso ta baaraw bee.

³⁵ «Anw sarakalasebagaw*, ani Levi ta mogow, ani mogow tow, an ka an ta gbaw bee kelen kelen togow fo Ala na korow, janko k'a lon gba bee kelen kelen ka kan ka taga ni a ta saraka logow ye wagati min na san konow, ka o ke ka sarakaw jeni Matigi Ala, an ta Ala ta sarakajenifen* kan, i n'a fo a sebera sariya ra cogo min na.

³⁶ «An ka layiri ta k'a latige fana ko san o san, an bena taga ni an ta dugukolo siman folow, ani yiridenw bee den folow ye Matigi Ala ta batoso konow.

³⁷ «An bena taga ni an ta den folo cemanw fana ye Ala ta batoso konow, ani an ta beganw den folow cemanw, i n'a fo a sebera Matigi Ala ta sariya ra fana cogo min na; an bena taga ni an ta misi den folo cemanw ni sagaw ni baw den folo cemanw

ye sarakalasebagaw fe, sarakalasebaga minw be soro sarakalasebagaya ra an ta Ala ta batoso konɔ.

³⁸ «An ta siman folo mugu, ani an ta siman sarakaw*, ani yiriden suguya bee, ani rezenjikura, ani turu, an bena taga o di sarakalasebagaw ma an ta Ala ta batoso ta fenmarayoro ra.

«An bena an ta forow ta simanw yaga fana di Levi ta mogow ma. An be baara ke dugu o dugu ra, Levi ta mogow yere le bena na o yagaw mina o duguw bee ra.

³⁹ Ni Levi ta mogow be na yagaw mina, sarakalasebaga minw ye Haruna ta durujaw ye, olugu do ka kan ka ke ni o ye. Ni o ka yaga mina, o ka kan ka yaga ta yaga bo, ka taga ni o ye an ta Ala ta batoso bonw konɔ, naforo marayoro ra.

⁴⁰ Izirayelimogow, ani Levi ta mogow ka kan ka na ni o ta siman sarakaw, ani rezenji sarakaw*, ani turu sarakaw ye o bonw le konɔ; yoro saninman* ta minanw be bla o bonw le konɔ fana. Sarakalasebaga minw be sarakalasebagaya ke, ani dakorosibagaw, ani donkirilabagaw, olugu fana be sigi o bonw le konɔ.

«An tena an hakiri bo an ta Ala ta batoso ko tuun.»

11

Zeruzalemu dugumogow

¹ Jamana pamogow yere le tun sigira Zeruzalemu dugu konɔ. Min ye mogow tow ye, o ka olugu togow jate kelen kelen, ko ni min togo tagara ben mogow tannan ma, o tigi le bena taga sigi Zeruzalemu dugu saninman konɔ. Mogow to kononton tow be to dugu tow ra.

² Mogow minw sonna ka taga sigi Zeruzalemu o yere ma, jama ka o mogow tando kosebe.

³ Jamana pamogow minw tun sigira Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Izirayelimogow, ani sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mogow, ani Alabatoso baaradenw, ani Sulemani ta baaradenw ta durujaw, olugu tun be Zuda ta duguw ra; o bee tun sigira o yere ta yoro le ra, o yere ta duguw ra.

⁴ Nka Zuda ta mogow, ani Boniyaminu ta mogow dow sigira Zeruzalemu. Zuda ta mogow minw sigira Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Ataya face tun ye Oziyasi ye, Oziyasi face tun ye Jakariya ye, Jakariya face tun ye Amariya ye, Amariya face tun ye Sefatiya ye, Sefatiya face tun ye Mahalaleli ye; olugu tun ye Peresi ta durujaw ye;

⁵ ani Maseya min face tun ye Baruki ye; Baruki face tun ye Koli Hoze ye, Koli Hoze face tun ye Hazaya ye, Hazaya face tun ye Adaya ye, Adaya face tun ye Yoyaribu ye, Yoyaribu face tun ye Jakariya ye, Jakariya face tun ye Siloni ye.

⁶ Ayiwa, Peresi ta duruja minw nana sigi Zeruzalemu, olugu bee lajennin tun ye ce barakaman keme naani ni biworo ni seegi (468).

⁷ Boniyaminu ta mogow fle nin ye: Salu, o face tun ye Mesulamu ye, Mesulamu face tun ye Yohedi ye, Yohedi face tun ye Pedaya ye, Pedaya face tun ye Kolaya ye, Kolaya face tun ye Maseya ye, Maseya face tun ye Itiyeli ye, Itiyeli face tun ye Ezayi ye;

⁸ o ko fe Gabayi ni Salayi; o bee lajennin kera ce keme kononton ni ce mukan ni seegi (928).

⁹ Yoweli min face tun ye Zikiri ye, ale le tun ye o kuntigi ye. Zuda min face tun ye Hasenuwa ye, ale tun ye dugu pamogow flanan ye.

¹⁰ Sarakalasebaga minw sigira Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Yedaya min face tun ye Yoyaribu ye, ani Yakini,

¹¹ ani Seraya min face tun ye Hilikiya ye; Hilikiya face tun ye Mesulamu ye, Mesulamu face tun ye Sadoki ye, Sadoki face tun ye Merayoti ye, Merayoti face tun ye Ahitubu ye; ale le tun ye Ala ta batoso kuntigi ye,

¹² ani o baarakepogon minw tun be Alabatoso baaraw ke. Olugu bee lajennin tun ye ce keme seegi ni ce mukan ni fla (822); ani Adaya min face tun ye Yerohamu ye;

Yerohamu face tun ye Pelaliya ye, Pelaliya face tun ye Amisi ye, Amisi face tun ye Jakariya ye, Jakariya face tun ye Pasuri ye, Pasuri face tun ye Malikiya ye,

¹³ ani a baarakeɲogɔnw, minw tun ye gbatigiw ye; o bee lajennin tun ye ce keme fla ni ce binaani ni fla (242), ani Amasisayi min face tun ye Azareli ye; Azareli face tun ye Azayi ye, Azayi face tun ye Mesilemoti ye, Mesilemoti face tun ye Imeri ye,

¹⁴ ani o baarakeɲogɔnw, minw tun ye kerekɛɛfariw ye; o bee lajennin tun ye ce keme ni mugan ni seegi (128). O ta kuntigi tun ye Zabidiyeli le ye, Hagedolimu dence.

¹⁵ Levi ta mogo minw sigira Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Semaya min face tun ye Hasubu ye, Hasubu face tun ye Azirikamu ye, Azirikamu face tun ye Hasabiya ye, Hasabiya face tun ye Buni ye;

¹⁶ ani Sabetayi, ani Yozabadi; Levi ta mogow ra, Ala ta batoso kenemayoro ta baara kow tun karifara olugu le ma;

¹⁷ ani Mataniya min face tun ye Mika ye, Mika face tun ye Zabidi ye, Zabidi face tun ye Asafu ye; ale le tun ye donkirikow namogo ye, ani Ala daari wagati ta kow; ani Bakibukiya, min tun ye a baarakeɲogɔnw ta kuntigi flanan ye, ani Abida min face tun ye Samuha ye, o min face tun ye Galali ye, min face tun ye Yedutun ye.

¹⁸ Levi ta mogo minw nana sigi dugu saninman kono, o bee lajennin tun ye ce keme fla ni biseegi ni naani (284).

¹⁹ Dakorosibaga minw nana sigi Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Akubu, ani Talimon, ani o baarakeɲogɔnw, minw tun be daw korosi. O bee lajennin tun ye ce keme ni biwolonfla ni fla (172).

²⁰ Izirayelimogo tow, ani sarakalasebaga tow, ani Levi ta mogo tow, olugu tun sigira Zuda mara dugu tow bee ra; o bee tun be o yere ta yoro le ra.

²¹ Alabatoso baaradenw tun sigira Ofeli. Siha ni Gisipa le tun be olugu kuntigiw ye.

²² Levi ta mogo minw tun be Zeruzalemu, olugu ta kuntigi tun ye Uzi ye, Uzi face tun ye Bani ye, Bani face tun ye Hasabiya ye, Hasabiya face tun ye Mataniya ye, Mataniya face tun ye Mika ye. Uzi tun ye Asafu ta duruja do le ye, Asafu min tun ye donkirilabagaw namogo ye Ala ta batoso ra.

²³ Masace le tun be o donkirilabagaw ta kow panabo, ka o ta lon o lon baaraw yira o ra.

²⁴ Mesezabeli dence Petaya, min tun ye Zuda dence Zera ta duruja do ye, ale le tun ye masace ta ciraden ye, min tun be mogow ta kow panabo.

²⁵ Mogo dow fana sigira dugudenninw ni o laminiw na: Zuda ta mogo dow sigira Kiriyati Araba, ani a lamini duguw ra, dow sigira Dibon ni a lamini duguw ra, dow sigira Yekabiseli ni a lamini duguw ra,

²⁶ dow sigira Yesuwa, ani Molada, ani Beti Paleti,

²⁷ ani Hasari Suwali, ani Beri Seba ni a lamini duguw;

²⁸ dow sigira Sikilagi, ani Mekona ni a lamini duguw ra;

²⁹ dow sigira Eni Rimon, ani Soreha, ani Yarimuti,

³⁰ ani Zanoa, ani Adulamu ni a dugudenninw, ani Lakisi ni a ta forow, ani Azeka ni a laminiw. O sigira k'a ta Beri Seba, ka taga a bla fo Hinomu kurufurance ra.

³¹ Boniyaminu ta mogow fana sigira, k'a ta Geba, ka taga se fo Mikimasi, ani Aya, ani Beteli ni a laminiw,

³² ani Anatoti, ani Nobu, ani Hananiya,

³³ ani Hazori, ani Rama, ani Gitayimu,

³⁴ ani Hadidi, ani Seboyimu, ani Nebalati,

³⁵ ani Lodi, ani Ono, ani yoro min be wele ko borobaarakebagaw ta kurufurance.

³⁶ Levi ta mogo minw tun be Zuda mara ra, olugu ta jenkuru dow nana sigi Boniyaminu ta mara ra.

12

Sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgow

¹ Ayiwa, sarakalasebagaw* ni Levi* ta mɔgo minw tun sekɔra ka na ni Sehalitiyeli dence Zorobabeli ni Yosuwe ye, olugu fle nin ye: Seraya, ani Yereimi, ani Esidarasi,

² ani Amariya, ani Maluki, ani Hatusi,

³ ani Sekaniya, ani Rehumu, ani Meremoti,

⁴ ani Ido, ani Ginetɔyi, ani Abiya,

⁵ ani Miyaminu, ani Maadiya, ani Biliga,

⁶ ani Semaya, ani Yoyaribu, ani Yedaya,

⁷ ani Salu, ani Amoki, ani Hilikiya, ani Yedaya. Olugu le tun ye sarakalasebagaw kuntigiw ye Yosuwe ta wagati ra, o ni o sarakalasebagawɔgonw.

⁸ Minw tun ye Levi ta mɔgow ye, olugu fle nin ye: Yosuwe, ani Binuwi, ani Kadimiyeli, ani Serebiya, ani Zuda, ani Mataniya, min tun be Ala tandori donkiriw ko na fe ni a tɔɔgonw ye.

⁹ Bakibukiya ani Uni, minw tun ye o jenɔgonw ye, olugu tun be o na fe ka to ka donkiri lamina.

¹⁰ Yosuwe ka Yehoyakimu woro, Yehoyakimu ka Eliyakibu woro, Eliyasibu ka Yehoyada woro,

¹¹ Yehoyada ka Yonatan woro, Yonatan ka Yaduwa woro.

¹² Ayiwa, Yehoyakimu ta wagati ra, sarakalasebagaw ta gbaw ra minw tun ye gbatigiw ye, olugu fle nin ye:

Seraya ta gba ra, Meraya le tun ye gbatigi ye;

Yereimi ta gba ra, Hananiya le tun ye gbatigi ye;

¹³ Esidarasi ta gba ra, Meslamu le tun ye gbatigi ye;

Amariya ta gba ra, Yohanan le tun ye gbatigi ye;

¹⁴ Meluku ta gba ra, Yonatan le tun ye gbatigi ye;

Sebaniya ta gba ra, Yusufu le tun ye gbatigi ye;

¹⁵ Harimu ta gba ra, Adina le tun ye gbatigi ye;

Merayoti ta gba ra, Helikayi le tun ye gbatigi ye;

¹⁶ Ido ta gba ra, Jakariya le tun ye gbatigi ye;

Gineton ta gba ra, Meslamu le tun ye gbatigi ye;

¹⁷ Abiya ta gba ra, Zikiri le tun ye gbatigi ye;

Miniyaminu* ni Mohadiya ta gba ra, Pilitayi le tun ye gbatigi ye;

¹⁸ Biliga ta gba ra, Samuha le tun ye gbatigi ye;

Semaya ta gba ra, Yonatan le tun ye gbatigi ye;

¹⁹ Yoyaribu ta gba ra, Matinayi le tun ye gbatigi ye;

Yedaya ta gba ra, Uzi le tun ye gbatigi ye;

²⁰ Salayi ta gba ra, Kalayi le tun ye gbatigi ye;

Amoki ta gba ra, Eberi le tun ye gbatigi ye;

²¹ Hilikiya ta gba ra, Hasabiya le tun ye gbatigi ye;

Yedaya ta gba ra, Netaneheli le tun ye gbatigi ye.

²² Eliyasibu ni Yehoyada ni Yohanan ni Yaduwa ta wagati ra, o tun ka Levi ta mɔgow ta gbatigiw tɔgow sebe, ani sarakalasebagaw ta gbatigiw. O ka o ke ka taga se fo Peresi masace Dariyusi ta wagati ma.

²³ Levi ta mɔgow ta gbatigiw, ka taga a bla fo Eliyasibu dence Yohanan ta wagati ra, olugu tɔgow tun sebera kibaroyaw kitabu do kono.

²⁴ Levi ta mɔgow ta kuntigiw, minw tun ye Hasabiya ni Serebiya ni Kadimiyeli dence Yosuwe ye, ani o tɔɔgonw, olugu tun be lo ka o nasin ɔgon ma ka Alatandodonkiriw,

* **12:17 12:17** Ka kapa ni kitabu dow ye, tɔgo min tun ka kan ka ke Miniyaminu tɔgo ko fe, o tɔgo ma fo.

ani barakalaridonkiriw la, jenkuru do be do lamina, i n'a fo Ala ta jonce Dawuda tun k'a fo ko a ye ke cogo min na.

²⁵ Mataniya, ani Bakibukiya, ani Abidiyasi, ani Mesulamu, ani Talimon, ani Akubu, olugu tun ye dakorosibagaw ye; o tun be fenw korosi fenmarayorow ra, Alabatoso dondaw ra.

²⁶ Ayiwa, o mogow le tun be baara ke Ala ta batoso konɔ, Yosadaki dence Yosuwe, o dence Yehoyakimu ta wagati ra, ani jamanatigi Nehemi, ani sarakalasebaga Esidarasi ta wagati ra, min tun ye sariya karamogo ye fana.

Zeruzalemu dugu laminikogo lori ta panagbe

²⁷ Panagbe min tun bena ke Zeruzalemu dugu laminikogo lori laban na, o wagati sera minke, Levi* ta mogow tun be yoro o yoro, o ka o wele ka bo o yorow bee ra, ka o lana Zeruzalemu, janko o ye na o panagbe ke ni pagari ye, ka donkiriw la ka baraka la Ala ye, ni siranegge tegerew ye, ani goniw, ani koraw ye.

²⁸ O ka donkirilabagaw fana lajen; o bora Zeruzalemu lamini duguw ra ka na, ani Netofa mara ta duguw ra,

²⁹ ani Beti Giligali, ani Geba ni Azimaveti maraw ra; sabu donkirilabaga dow tun ka o ta duguw lo Zeruzalemu lamini na.

³⁰ Sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow ka o yere saninya, ka soro ka mogow tow fana saninya, ka dondaw ni kogo fana saninya.

³¹ O ko, ne ka Zuda mara ta kuntigiw layelen kogo kunna. Ne ka donkirilajamaba fla laben fana. Donkirilajama folo tun be tagamana ka taga kininboroyanfan fe kogo kunna, Sununkun ta donda fan na.

³² Hosaya ni Zuda ta mogow ta kuntigiw tarance le tun be tagamana olugu ko fe,

³³ ani Azariya, ani Esidarasi, ani Mesulamu,

³⁴ ani Zuda, ani Boniyaminu, ani Semaya, ani Yeremi.

³⁵ Sarakalasebaga dow fana tun be o ko ni burufiyetaw ye, ani Jakariya, min face tun ye Yonatan ye, Yonatan face tun ye Semaya ye, Semaya face tun ye Mataniya ye, Mataniya face tun ye Mikaya ye, Mikaya face tun ye Zakuri ye, Zakuri face tun ye Asafu ye;

³⁶ ani Jakariya baarakengonw, minw tun ye Semaya ye, ani Azareli, ani Milalayi, ani Gilalayi, ani Mahayi, ani Netaneheli, ani Zuda ni Hanani. Ala ta jonce Dawuda ta forifenw tun be o boro. Sariya karamogo Esidarasi le tun blara o ja.

³⁷ O tagara se Bunun ta donda ma; sira min be yelen ka taga Dawuda ta masabonba ra, o tagara se o ma. O yelenna o yelenyorow fe kogo kunna, ka taga se Dawuda ta masabonba kunna. O ko, o tagara se fo Ji ta donda ma, dugu tereboyanfan na.

³⁸ Donkirilajama flanan tagara numanboroyanfan fe. Ne gbanna o ko ni jama taran kelen ye kogo kunna. An tagara teme Dibiw ta sankaso korɔ, ka taga se kogo bonyayoro ma.

³⁹ An tagara teme Efirayimu ta donda kunna, ka teme Dondakoro kunna, ani Jegew ta donda kunna; an tagara teme Hananeheli ta sankasojan na, ani Meha ta sankasojan, ka teme Sagaw ta donda ra, ka taga lo kasobon korosibagaw ta donda ra.

⁴⁰ O ko, o donkirilajama fla tagara don Ala ta batoso konɔ; ne fana donna, ani pamogow tarance,

⁴¹ ani sarakalasebaga dow, minw tun ye Eliyakimu, ni Maseya, ni Miniyaminu, ni Mikaya, ni Eliyonayi, ni Jakariya, ni Hananiya ye; burufiyetaw tun be olugu le boro.

⁴² Maseya fana tun be ni o ye, ani Semaya, ni Elehazari, ni Uzi, ni Yohanan, ni Malikiya, ni Elamu ni Ezeri. Iziraya le tun ye donkirilabagaw pamogo ye.

⁴³ O lon na, o ka saraka camanba faga, ka pagari, sabu Ala tun ka pagariba don o jusu ra. Musow ni denmisenw fana tun be pagarira. Nagarikan minw tun be Zeruzalemu, mogow tun be to fo yorɔjan ka o mankan men.

Yagabɔcogo ni sarakabɔcogo

⁴⁴ O wagati ra, o ka mɔgɔ dɔw janawoloma, ko siman folo sarakaw, ani yagaw bɛ bla bon minw kɔnɔ, ko olugu ye o bonw kɔrɔsi. Ninyɔrɔ minw tun ka kan ka di sarakalasebagaw ni Levi* ta mɔgɔw ma ka kaɲa ni sariya ye, ni mɔgɔw tun nana ni o ninyɔrɔw ye ka bɔ dugu kɛrɛfɛforow ra, o tun ka kan ka o fɛnw mina k'a bla o bonw le kɔnɔ.

Zuda mara mɔgɔw kɔni jusu tun diyara kɔsɛbɛ k'a ye ko sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw tun bɛ Alabatoso ta baara kɛra.

⁴⁵ O tun bɛ o ta Ala ta baaraw kɛ, ka fɛnw saninya. Dɔnkirilabagaw ni dakɔrɔsibagaw fana tun bɛ o ta baara kɛ, i n'a fɔ Dawuda ni Sulemani tun k'a fɔ cogo min na.

⁴⁶ Fɔlɔfɔlɔ, Dawuda ni Asafu ta wagati ra, dɔnkirikuntigiw tun bɛ yi; o tun bɛ dɔnkiriw la ka Ala tando, ani ka baraka la a ye.

⁴⁷ O kosɔn Zorobabeli ni Nehemi ta wagati ra, ninyɔrɔ min tun ka kan ka di dɔnkirilabagaw ni dakɔrɔsibagaw ma lon o lon, Izirayelimɔgɔw bɛɛ tun bɛ o dira o ma. O tun bɛ Levi ta mɔgɔw fana ninyɔrɔ di o ma. Levi ta mɔgɔw tun bɛ Haruna ta durujaw fana ninyɔrɔ di o ma.

13

Izirayelimɔgɔw ka o yɛrɛ mabɔ siya wɛrɛ mɔgɔw ra

¹ O wagati ra, o tun bɛ Musa ta sariya kitabu karanna jama ye minkɛ, o k'a ye ko a tun sebera, ko Amɔnka ni Mohabuka man kan ka kɛ Ala ta mɔgɔw cɛ ra fiyewu;

² ko sabu olugu tun ma sɔn ka na Izirayelimɔgɔw kunbɛn ni domuni ni ji ye, ani ko o tun ka wari di Balamu ma janko a ye Izirayelimɔgɔw danga; nka an ta Ala ka o danga yɛlɛma k'a kɛ dugawu ye*.

³ Mɔgɔw ka o sariya ta kumaw mɛn minkɛ, mɔgɔ o mɔgɔ tun ye siya wɛrɛ mɔgɔ ye, o ka olugu bɛɛ faran ka bɔ Izirayelimɔgɔw ra.

Nehemi ka Tobiya labɔ Alabatoso bon kɔnɔ

⁴ Ayiwa, sani o kow tun ye kɛ, sarakalasebaga* Eliyasibu le tun blara an ta Ala ta batoso ta fɛnmarayɔrɔw kunna ka o kɔrɔsi; k'a sɔrɔ Tobiya tun ye Eliyasibu balema dɔ le ye.

⁵ O kosɔn a ka Alabatoso ta bonba dɔ di Tobiya ma. O tun bɛ deri ka siman sarakaw* le bla o bon kɔnɔ, ani wusunaw, ani Alabatoso ta minanw, ani simanw ta yagaw, ani rɛzɛnjikura, ani turu; o fɛnw tun ka kan ka di Levi* ta mɔgɔw ani dɔnkirilabagaw ni dakɔrɔsibagaw le ma, ani sarakalasebagaw ma.

⁶ Nka o kow bɛɛ bɛ kɛ tuma min na, o y'a sɔrɔ ne tun tɛ Zeruzalɛmu, sabu Babilɔni masacɛ Aritaserisɛsi ta masaya san bisaba ni flanan na, ne tun sekɔra ka taga to masacɛ kɔrɔ. Wagati dɔ nana se minkɛ, ne ka sira daari masacɛ fɛ,

⁷ ka sekɔ ka na Zeruzalɛmu. O tuma le ra Eliyasibu tun ka kojugu min kɛ, ka bon dɔ di Tobiya ma Ala ta batoso lu kɔnɔ, ne sɔrɔra ka bɔ o ko kala ma.

⁸ O ko digira ne ra kɔsɛbɛ. Ne ka Tobiya ta minanw bɛɛ firi kɛnɛ ma.

⁹ O kɔ, ne ko o ye bonw saninya; ne ka Ala ta batoso ta minanw ni siman sarakaw, ani wusunaw bla bonw kɔnɔ tuun.

Alabatoso baaradenw ta domuniko

¹⁰ Ne nana a mɛn fana ko Levi ta mɔgɔw ta siman ninyɔrɔ tun ma di o ma; ko o kosɔn Levi ta mɔgɔw, ani dɔnkirilabaga minw tun bɛ baara kɛ Alabatoso kɔnɔ, olugu bɛɛ sekɔra ka taga o ta forow ra.

* 13:2 13.2 Nin kumaw fɔra yɔrɔ minw na: Jateri 22.1-6; Sariya 23.3-5.

¹¹ Ne ka jamogow jaraki o ko ra; ne k'a fo o ye ko: «Mun koson aw ka Ala ta batoso ta kow to ko fe?» O ko, ne ka Levi ta mogow ni donkirilabagaw lajen ka o bla o ta baara ra tuun.

¹² A kera ten minke, Zuda mara mogow bee nana ni o ta simanw yagaw ye, ani rezenjikura, ani turu, ka na o bla fenmarayorow ra.

¹³ Ne ka o fenmarayorow karifa sarakalasebaga Selemiya ma, ani sariya karamogo Sadoki, ani Pedaya, min tun ye Levi ta mogo do ye; ne ka Mataniya dence Zakuri ta dence Hanan fana bla ni o ye, sabu o tun be o mogow jatera lanamogow ye. Olugu le tun ka kan ka siman nin o balemaw ra.

¹⁴ E, ne ta Ala, i hakiri to ne ra nin ko koson! Ne ka kewalepuman minw ke ne ta Ala ta batoso ko ra, ani a ta baara ko ra, i kana pina o ko.

Nehemi ka Yahudiyaw jaraki Nenekirilon ko ra

¹⁵ O wagati ra, Zuda mara ra, ne ka mogo dow ye o be rezenji bora Nenekirilon* na, dow tun be o ta simanw cera, ka o la faliw ko ra, ani o ta rezenjiw, ani rezenmow, ani toromow, ani doni suguya bee, ka taga ni o ye Zeruzalemu, Nenekirilon na. Lon min na o tun be o ta fenw fiyeerera, ne ka o jaraki o lon na.

¹⁶ Tirika minw tun siginin be Zeruzalemu, olugu fana tun be na ni jerge ni fiyeerefen suguya bee ye, ka na o fiyeere Zeruzalemu, Nenekirilon na Zuda mara mogow ma.

¹⁷ Ne ka Zuda mara jamogow fana jaraki o ra. Ne ko: «Mun koson aw be nin kojugu jogon ke, ka Nenekirilon ke lon gbansan ye?

¹⁸ Yala o tuma aw bemaw ma nin ko kelen le ke k'a to an ta Ala ka nin kojuguw lase anw ni an ta dugu ma wa? Sisan aw be Nenekirilon kera lon gbansan ye, ka do were fara Ala ta dimi kan Izirayeli kama.»

¹⁹ O ra, su nana ke ko ye, ka dibi don Zeruzalemu dugu donda kan minke doron, sani Nenekirilon ye damina, ne k'a fo o ye ko o ye daw datugu, o kana o dayele fo ni Nenekirilon ka ban. Ne ka ne yere ta baarden dow lo dugu donda ra, k'a korosi janko doni si kana don dugu konon Nenekirilon na.

²⁰ A kera ten minke, fen suguya bee fiyeerebagaw, ani sannikebagaw ka su kelen walama su fla si Zeruzalemu dugu ko fe.

²¹ Nka ne ka kankari la o ye, k'a fo o ye ko: «Mun koson aw be si kogo kere fe? Ni aw ka o do were ke tuun, ne boro bena se aw ma.» K'a ta o lon na, o ma na tuun Nenekirilon na.

²² Ne k'a fo Levi ta mogow ye ko o ye o yere saninya, ka taga dugu donda* korosi, janko ka Nenekirilon ke lon saninman ye.

E, ne ta Ala, i hakiri to ne ra nin fana koson; makari ne ra i ta pumanyaba koson.

Yahudiyaw ta siya were musow ta ko

²³ O wagati ra fana, ne k'a ye ko Yahudiya dow tun ka Azidodikamusow, ani Amonkamusow, ani Mohabukamusow dow furu.

²⁴ O ta denw tarance tun be Azidodikan le fora, walama o siyaw do ta kan; o tun te se ka Yahudiyakan fo.

²⁵ Ne ka o jaraki, fo ka o danga. Ne ka o ce dow bugo, ka o kunsigi sama k'a bon. Ne ko o ye kari Ala ra, k'a fo ko: «Aw kana aw denmusow di o dencew ma furu ra, aw fana kana o denmusow ta furu ra aw dencew ye, walama aw yere ye.»

²⁶ Ne ko o ma ko: «Yala Izirayeli masace Sulemani ma jurumun ke o furu jogon le koson wa? Siyaw bee ra, a jogon masace tun te yi. A ta Ala tun b'a kanu; Ala k'a ke Izirayeli jamana bee lajennin ta masace ye, nka o bee n'a ta, siya were musow ka ale fana bla jurumun na.

²⁷ Mun koson an bena a men aw ta ko ra, ko aw be o kojuguba jogon le kera tuun, ka an ta Ala kan bla, ka siya were musow ta?»

²⁸ Sarakalasebagaw kuntigi Eliyasibu dence Yehoyada, o dence do tun ka Horonikace Sanbala ta denmuso do furu; o le koson ne ka ale gben k'a mabo ne ra.

²⁹ E, ne ta Ala, i hakiri to o ra, sabu o ka sarakalasebagaya baara lanogo; i tun ka jengogonya min don i ni sarakalasebagaw ni Levi ta mogow ce, o ka o jengogonya cen.

³⁰ O koson ne ka sarakalasebagaw ni Levi ta mogow saninya, ka o bo siya were mogow ta kow bee ra pewu; sarakalasebagaw ni Levi ta mogow bee kelen kelen ka kan ka sariya minw tagama ka o ta baaraw ke, ne ka o yira o ra.

³¹ Logo min be di saraka ye, ne ka o fana sariya sigi, k'a diwagati yira, ani siman kun folo ta sarakaw.

E, ne ta Ala, i hakiri to ne ra, ka ja ne ma.

ESITERI TA KO KITABU **Kitabu faamucogo**

Esiteri ta ko kitabu seɓɓɓa be se ka ke Yahudiya do ye min tun siginin be Peresi jamana ra.

Esiteri ta kow be ke wagati min na, o y'a soro masaceba Serisesi tun be fanga ra Peresi jamana ra; o y'a soro Yahudiya dow tun sekora ka na Izirayeli jamana ra ka ban, ka na Alabatosoba lori damina. Nka Yahudiya caman belen tun be Peresi jamana ra yi. Esiteri tun ye o Yahudiyaw do ta denmuso le ye, nka a face ni a bamuso tun sara, k'a to a belence fe, min ye Maridose ye.

Yahudiyaw tun meenna o jamana ra yi, nka o bee n'a ta, o tun ma o ta Ala batori dabra; o tun be Ala ta sariyaw sira tagama, o fana tun te son ka ala were, walama fen were bato.

Peresi masaceba nana a muso furu sa, ka Esiteri furu siri. Haman min tun ye jamana pamogoba do ye, ale tun b'a fe ka Yahudiyaw halaki Peresi jamana bee kono, nka Esiteri ni a belence Maridose kera sababu ye ka o ta mogow kisi. Ala ka koba min ke Yahudiyaw ye o wagati ra, Yahudiyaw be o panagbe ke hali bi, ka o hakiri jigi o kow ra; o kera Purimi ta panagbe ye.

Hali ni Ala togo ma fo nin kitabu kono, an be a ta baara ye a ta mogow ce ra. O juguw wurira o kama tuma min na, o ka Ala daari minke, Ala ka o bosi.

Maridose ka kuma min fo Esiteri ye, o kuma b'a yira ko Ala be a ta baara ke a wagati ra. A ko Esiteri ma ko: «Jon le k'a lon ni ele ma masamusoya soro nin wagati yere le koson?» (4.14).

Kitabu konokow

Esiteri kera masamusu ye cogo min na (1-2)

Haman ka jen min siri Yahudiyaw kama (3-5)

Masace bora Haman ta janfa koro ma (6-7)

Yahudiyaw sera o juguw ra (8-10)

Masace Serisesi ta panagbeba

¹ Nin kow kera Serisesi ta wagati le ra. O Serisesi togo min tun be fanga ra mara keme ni mugan ni wolonfla kunna, k'a ta Endi jamana ra, ka taga a bla fo Etiyopi jamana ra.

² O wagati ra, Serisesi sigira masaya ra a ta jamana duguba kono, min ye Suzi dugu ye.

³ A ta masaya san sabanan na a ka panagbeba do laben a ta kuntigiw ni a ta jamana pamogow ye. Peresikaw ni Medikaw ta kerekuntigiw fana tun be ni a ye, ani jamanatigiw ni jamana pamogow.

⁴ A ka o ke janko k'a ta naforotigiya ni a ta masaya bonya yira, k'a ta fanga noro ni a ta bonyaba yira mogow ra. O ka o panagbe ke ka meen, ka se fo karo woro.

⁵ O teredaw dafara tuma min na, mogo minw bee tun be Suzi duguba kono, masace ka panagbe do were ke olugu bee ye, mogoba fara a fitini kan. O ka o ke masaso lu ta yiritu kono, fo tere wolonfla.

⁶ O tun ka o yoro laben ka ja kosebe. O ka lenfaniw, ani korondefani gbemanw, ani a bulaman dow siri san fe ni lenjuru wulenman ni a gbeman dow ye. O tun ka o juruw don warigbe koorinin dow ta wow le ra. Juruw tun sirinin be samasen minw na, o tun lalagara ni faragbe le ye. Sanin kalagaw ni warigbekalagaw tun be dugu

ma. O tun ka fara neremuguman ni a gbeman ni a wulenman ni a finman dow le lala dugumayoro ra.

⁷ O tun be minnifenw dira mogow ma saninminanw le konɔ. O minanw si ni si tun te kelen ye. Masace koni ka duven caman le di mogow ma, janko k'a ta jumanya yira.

⁸ Bee tun be minni ke a yere sago ma, mogɔ te mogɔ jagboya. Masace tun k'a fo a ta so baaradenw ye ko o ye bee ta minnifen di a ma ka kapa ni a tigi yere sago ye.

⁹ Ayiwa, Vasiti, min tun ye masamuso ye, ale fana ka nanagbe do laben musow ye Serisesi ta masaso konɔ.

Vasiti ka masace dogɔya

¹⁰ Nanagbe tere wolonflanana, duven koni tun ka masace ninsondiya kosebe. Musow ta so kunnasigibaga wolonfla minw ye Mehuman ni Bizita ni Haribona ni Bigita ni Abagita ni Zetari ni Karikasi ye, minw be baara ke masace koro tuma bee, a k'a fo olugu ye,

¹¹ ko o ye masamuso Vasiti wele ka na; a ko masamuso ye a ta masafugula biri a kun na ka na ale masace na koro, janko ka na a ta ceɲa yira jama ra, ani kuntigiw ra, sabu Vasiti tun ce ka ni kosebe.

¹² Nka musow ta so kunnasigibagaw nana masace ta cira fo Vasiti ye minke, Vasiti banna ka taga. O kera minke, masace jusu bora, a dimina fo ka se a dan bee ma.

¹³ A ladibaga minw tun ye faamurikebagaw ye, a ka olugu jininka; sabu masace tun te foyi ke ni a ma o sariyalonbagaw ni o kititigebagaw jininka folo.

¹⁴ Minw tun ye a ladibaga folow ye, olugu le tun ye Karisena ni Setari ni Adimata ni Tarisisi ni Meresi ni Marisena ni Memukan ye. Olugu le tun ye Peresikaw ni Medikaw ta fagama wolonfla ye. Olugu le tun be masace koro; olugu le tun be jamana namogo folow ye.

¹⁵ Masace ka o jininka, ko ka kapa ni sariya ye, o ka kan ka mun le ke masamuso Vasiti ra, sabu ale masace Serisesi ka musow ta so kunnasigibagaw ci ka taga cira min fo a ye, a ma o ke.

¹⁶ Memukan ka o kuma jaabi masace ni fagamaw bee na na, ko: «Masamuso Vasiti ka ko benbari min ke, a ma o ke ele masace dama le ra de, a k'a ke jamana namogow bee le ra, ani mogɔ minw bee be masace Serisesi ta mara konɔ.

¹⁷ Sabu masamuso ka min ke, muso tow bee bena o men; o be ke sababu ye k'a to o bee bena ke o ceɲ dogɔya ye, k'a fo ko: «Masace Serisesi yere ka masamuso Vasiti wele ka na a na koro, nka a ma son ka na.»

¹⁸ Bi yere, Peresikaw ni Medikaw ta fagamaw ta muso minw ka masamuso ta kewale ko men, olugu fana bena o jagon le ke masace ta fagamaw bee ra. O musow ta dogoyari fana bena o ceɲ jusu wuri.

¹⁹ «O ra, ni a benna masace ma, masace ye sariya do sigi, ka o ke Peresikaw ni Medikaw ta sariya wuribari do ye, ko Vasiti kana na lo masace na koro tuun fiyewu. Masace ye masamusoya di muso were ma min ka fisa ni ale ye.

²⁰ Ni o sariya ta kuma nana fo a ta maraba bee konɔ, musow bee bena o ceɲ bonya, muso fitini fara musoba kan.»

²¹ Ayiwa, o kuma diyara masace ni a ta fagamaw ye. Memukan k'a fo cogo min na, masace k'a ke ten.

²² A ka cira do bla ka taga a ta jamana yorow bee ra. A ka mara bee ta sebe o ta seberikecogo ra, ani o ta mogow ta kan na, k'a fo siyaw bee ta kan na, ko ce bee ye ke a ta so kuntigi ye.

2

¹ Ayiwa, o kow kɔ fɛ, masacɛ Serisesi jusu nana suma minkɛ, a ka kɛ miiri ye Vasiti ta ko ra; Vasiti tun ka min kɛ, ani ale ka min latigɛ a kama, a miirira o bɛɛ ra.

² O kɛra minkɛ, masacɛ ta mɔgɔ minw bɛ a ta sokɔnɔbaaraw kɛ, olugu ko masacɛ ma ko: «An ye sunguru dɔw jini masacɛ ye, minw ma cɛko lɔn fɔlɔ, ani minw cɛ ka ji.

³ Masacɛ ye ciraden dɔw ci a ta jamana maraw bɛɛ ra; sunguru minw cɛ ka ji, ani minw ma cɛko lɔn fɔlɔ, o ye na olugu bɛɛ lajen masaso ra, musow ta so kɔnɔ, masadugu kɔnɔ, min ye Suzi dugu ye. Musow ta so kunnasigibaga min ye Hege ye, min bɛ masacɛ ta musow kɔrɔsi, ale le bɛna a janto o sunguruw ra. Fɛn o fɛn bɛ se ka o cɛna, a ye o di o ma.

⁴ Ni o sunguruw min ko nana diya masacɛ ye, ale bɛna kɛ masamusu ye Vasiti no ra.» Ayiwa, o kuma diyara masacɛ ye; min fɔra, o k'a kɛ ten.

Esiteri ta ko damina

⁵ Ayiwa, Yahudiyacɛ dɔ tun bɛ Suzi masadugu kɔnɔ, min tɔgɔ tun ye ko Maridose. A facɛ tɔgɔ tun ye ko Yahiri, Yahiri facɛ tun ye Simɛyi ye, Simɛyi facɛ tun ye Kisi ye. O tun bɛ bɔ Boniyaminu ta gba le ra.

⁶ Babiloni masacɛ Nebukadinesari tun ka mɔgɔ minw mina ka na ni o ye, Zuda masacɛ Yekoniya minawagati ra, Maridose fana tun minana k'a bɔ Zeruzalɛmu ni o mɔgɔw ye.

⁷ Maridose le tun ka Hadasa lamɔ, Hadasa min bɛ wele fana ko Esiteri. A belence denmuso tun lo. Esiteri facɛ ni a bamuso tun sara. A facɛ ni a bamuso sanin kɔ, Maridose tun k'a kɛ a yɛɛ denmuso ye. A tun cɛ ka ji kɔsɛbɛ.

⁸ Ayiwa, masacɛ ta kuma ni a ta ci fɔra minkɛ, sunguruden caman lajenna Suzi masadugu kɔnɔ; o ka o karifa Hege ma. O tagara ni Esiteri fana ye masacɛ ta so kɔnɔ, k'a karifa Hege ma, min tun ye musow kɔrɔsibaga ye.

⁹ Esiteri ko diyara Hege ye; a k'a janto a ra kɔsɛbɛ. Fɛn o fɛn bɛ se k'a cɛna, a ka o bɛɛ di a ma joona, ani a ta domuni. A ka masaso baarden sunguru wolonfla fana janawoloma ka o bla ni a ye. A ka Esiteri ni a ta baarden sunguruw bla musow ta so yɔrɔ bɛɛ ra pumanman na.

¹⁰ Nka Esiteri ma sɔn k'a ta siya fɔ, a m'a bɔyɔrɔ fɔ, sabu Maridose tun k'a fɔ a ye ko a kana a fɔ.

¹¹ Lon o lon, Maridose tun bɛ to ka taga yaalayaala musow ta lu ja fɛ, k'a lɔn ni Esiteri ka kɛnɛ, ani ni o tun b'a minana ka ja.

¹² Ayiwa, sani sunguru dɔ tun ye taga masacɛ Serisesi ja kɔrɔ, a tun ka kan ka karo tan ni fla le kɛ k'a yɛɛ labɛn fɔlɔ, k'a fari cɛna. Sunguruw bɛɛ tun ka kan ka o le kɛ. O tun bɛ kasadiyanan dɔw mun, min ye miri ye, fɔ karo wɔrɔ, ka sɔrɔ ka turu kasadiman werɛw ni kasadiyanan werɛw mun fɔ karo wɔrɔ fana.

¹³ Ni o le kɛra, o sunguru bɛ sɔrɔ ka taga masacɛ fɛ. O tuma ni o sunguru tun ko a bɛ fɛn o fɛn fɛ, o tun bɛ o di a ma; a tun bɛ se ka bɔ ni o fɛnw ye musow ta so kɔnɔ ka taga ni o ye masacɛ ta so.

¹⁴ A tun bɛ taga masacɛ ta so wulada fɛ. Sɔgɔmada fɛ ni a tun bɔra, a tun bɛ taga musow ta bon dɔ wɛɛ kɔnɔ. Musow ta so kunnasigibaga min ye Sasigasi ye, min ye masacɛ ta sunguruw kɔrɔsibaga ye, ale le tun bɛ a janto o sunguruw ra. O sunguru tun man kan ka sekɔ masacɛ fɛ tuun, fɔ ni a ko tun bɛ masacɛ yɛɛ ra, ani ni masacɛ k'a wele a tɔgɔ ma ko a ye na.

Esiteri kɛra masamusokura ye

¹⁵ Ayiwa, Esiteri donwagati nana se masacɛ fɛ; masacɛ ta musow ta so kunnasigibaga Hege min tun ye musow kɔrɔsibaga ye, ale tun ka min fɔ, Esiteri ma fɛn wɛɛ jini ka tɛmɛ o kan.

Esiteri tun ye Maridose belence Abisayili denmuso le ye. Maridose tun k'a lamo k'a ke a yere denmuso ye. Mogo o mogo ka Esiteri ye, a ko diyara o bee ye.

¹⁶ O tagara ni Esiteri ye masace Serisesi fe, a ta masaso kono; o kera Tebeti karo* tere tan na, masace ta masaya san wolonflanan na.

¹⁷ Masace ka Esiteri kanu ka teme muso tow bee kan. Esiteri ko diyara a ye; a tun be ale le fe ka teme sunguru tow bee kan. O ra masace ka masafugula biri a kun na, k'a ke masamusu ye Vasiti no ra.

¹⁸ O ko, masace ka domuniba do laben, Esiteri togo ra, a ta kuntigiw ni a ta jamana namogow ye. A k'a latige ko mogow ye nenekiri o lon na a ta maraw bee ra. A ka bonyaw didi mogow ma caman, k'a ta masaya bonya yira.

Maridose ka masace kisi cogo min na

¹⁹ O nana sungurudenw lajen tuun a sipaga flanan na. O y'a soro Maridose fana tun ye masaso namogo do ye.

²⁰ Esiteri tun ma son hali bi k'a boyoro ni a ta siya fo mogo si ye. A k'a ke i n'a fo Maridose tun k'a fo a ye cogo min na. Ni Maridose tun ka fen o fen fo a ye, a tun be o le ke, i n'a fo Maridose tun b'a lamona a ta so wagati min na.

²¹ Ayiwa, o wagati ra, ka Maridose siginin to masace ta so donda ra, masace ta musow ta so kunnasigibaga fla, Bigitan ni Teresi, minw tun be masace ta da korosibagaw ye, olugu dimina, ka janfa siri masace Serisesi kama, ko o b'a faga.

²² O ko sera Maridose ma minke, a ka o nafa masamusu Esiteri ye. Esiteri tagara o fo masace ye, ko Maridose ko ten.

²³ O ka o ko segesege, k'a ye ko can lo minke, o ka o kuntigi fla dulon yiri ra. O ka o kow bee sebe jamana ta kokeninw kitabu kono masace yere ja na.

3

Haman dimina Yahudiyaw koro

¹ Ayiwa, o kow ko fe, Hamedata min tun ye Agagi ta mogo do ye, masace Serisesi ka ale dence Haman bonya. A k'a koroa k'a sigi kuntigi tow bee kunna.

² Jamana namogo minw tun be to ka sigi masaso donda ra, olugu bee tun be o kinbiri gban Haman ja koro k'a bonya, sabu masace yere le tun k'a fo ten. Nka Maridose koni tun te a kinbiri gban, a fana tun te a bonya.

³ Namogo minw tun be to ka sigi masaso donda ra, olugu ka Maridose pininka ko: «Mun koson masace ka min fo, ele te o kera?»

⁴ Lon o lon o tun be kuma a fe, nka a ma son ka o lamnen. O ra, o ka o ko fo Haman yere ye, k'a fle ni Maridose belen bena son ka to a ta kewale kan, sabu a tun k'a fo ko ale ye Yahudiya le ye.

⁵ Haman nana a ye ko Maridose te a kinbiri gbanna ale koro ka ale bonya minke, a jusu bora kosebe.

⁶ Nka a k'a ye ko ni ale k'a ta dimibo Maridose kelen dama ra, o tena se ka ale wasa, sabu o tun ka Maridose ta siya fo a ye. O ra, Haman k'a latige ko a be Maridose ta siya bee le halaki, Yahudiya min o min be Serisesi ta jamana bee lajennin kono.

⁷ San karo folo ra, min ye Nisan karo ye, masace Serisesi ta masaya san tan ni flanan na, o ka Purimi firi Haman yere ja na, o koro ye ka lagberi ke k'a fle lon min be se ka ke lonpuman ye, ani karo min be se ka ke wagatipuman ye ka Yahudiyaw halaki. O k'a ye ko san karo tan ni flanan min ye Adari karo* ye, ko o le ye wagatipuman ye.

⁸ O ra Haman tagara a fo masace Serisesi ye ko: «Siya dow be mogow ce ra i ta jamana ta maraw bee ra; o farannin lo ka bo siya tow bee ra. O ta sariyaw ni siya

* 2:16 2.16 Tebeti karo, o ye Yahudiyaw ta san karo tannan ye.

* 3:7 3.7 Adari karo, o ye Yahudiyaw ta san

were si ta sariya te kelen ye. O fana te ele masace ta sariyaw sira tagamana. O ra, ni o mogow tora o yere ma yi tan, masace ta nafa si le te o ra.

⁹ O koson, ni masace ka son, a ye a latige k'a sebe ko an ye o bee halaki. Ni o kera, ne bena warigbe kilo waga keme saba ni bilooru (350 000) jate ka o di jamana kuntigiw ma, k'a bla masace ta naforo ra.»

¹⁰ Ayiwa, masace k'a ta tagamasiyennege bo a borokanden na k'a di Haman ma, min tun ye Yahudiyaw jugu ye. Haman tun ye Hamedata dence le ye; Agagi ta mogodo tun lo.

¹¹ Masace k'a fo Haman ye ko: «To ni warigbe ye! Ni min fana ka ben i ma, i ye o ke nin mogow ra.»

¹² San karo folo tere tan ni saba, o ka masace ta seberikebagaw wele. Olugu ka Haman ta ciw bee sebe k'a ci masace ta fagamaw ma, ani jamanatigiw, ani siyaw bee ta jamogow ma. O ka mara bee kelen kelen ta sebe o ta seberikecogo ra, ani o ta mogow ta kan na. O tun k'a sebe masace Serisesi yere togo le ra, k'a yere ta tagamasiyen sigi a kan.

¹³ O ka ciradenw ci ka taga ni o sebew ye masace ta maraw bee ra, ko o ye Yahudiyaw bee halaki, ka o faga ka o ban pewu, denmisen fara mogokoroba kan, musow ni denfitiniw bee. O tun ka kan ka o ke ka ban tere kelen konso, san karo tan ni flanan na, min ye Adari karo ye, o karo tere tan ni saba. O k'a fo ko o ye Yahudiyaw borofenw fana ce.

¹⁴ Sebe do tun ka kan ka taga maraw bee ra, k'a ke sariya ye, k'a to siyaw bee ye o ko lon, janko bee ye laben o lon kama.

¹⁵ Ayiwa, masace ka min fo, ciradenw teliyara ka bo ka taga o ciraw ke. O ka o ko kibaroya fo Suzi dugu konso, min ye masadugu ye. Masace ni Haman yere tun sigira ka ke minni ke ye, k'a sorso Suzi dugumogow hakiri pagamininba tun lo.

4

Maridose ko Esiteri ye Yahudiyaw deme

¹ Ayiwa, ko minw tun be kera, Maridose nana bo o kala ma minke, a k'a ta derege faran, ka borofani do don a yere ra, ka bugurigbe bon a yere kan, ka don dugu konso; a jusu kasira, a be kulera kosebe.

² A tagara ka taga dan masace ta so donda ja fe, sabu mogodo tun man kan ka don ni borofani ye o yoro ra.

³ Masace ta cira ni a ta sebe sera mara o mara ra, a kera panasisiba le ye o yoro Yahudiyaw fe. O ka sun don, ka kasi, ka mapumankokanw fo. O caman lara borofaniw kan bugurigbe ra.

⁴ Esiteri ta baarden sunguruw ni a ta so kunnasigibagaw nana o ko lase Esiteri ma minke, Esiteri jigi tigera kosebe. A ka fani dow ci ko o ye taga o di Maridose ma, janko a ye o borofaniw bo ka fani panaman dow don; nka Maridose ma son o ma.

⁵ Esiteri ka Hataki wele. Ale tun ye musow ta so kunnasigibaga do ye, masace tun ka min bla janko k'a janto Esiteri ra. Esiteri ko ale ye taga Maridose fe, ka taga a pininka, k'a lon fen min kera, ani nin ko kun ye min ye.

⁶ Hataki bora ka taga Maridose fe, dugu kenegbe ra, masaso donda ja fe.

⁷ Ayiwa, kibaroya min tun sera Maridose ma, Maridose ka o bee pafu a ye; Haman ka warida min layiri ta ko a bena o don masace ta naforo ra Yahudiyaw ta halakiri koson, a ka o bee pafu a ye fana.

⁸ Sebe min fana bora ka Yahudiyaw halakiri ko latige, o kuma min lasera Suzi dugu konso, a ka o sebe do fana di a ma, janko a ye taga o yira Esiteri ra, k'a pafu a ye, ko Esiteri ye taga masace fe, ka taga a yere majigi masace koro k'a daari kosebe a ta siyamogow ye.

⁹ Hataki kɔsegira ka taga Maridose ta kumaw fɔ Esiteri ye.

¹⁰ Esiteri k'a ci tuun ka taga a fɔ Maridose ye ko:

¹¹ «Masace ta jamana jamogow ni a ta mara mogow bee k'a lon ko sariya do be yi, ko o sariya be bee le kan; ko ni ce o ce, walama ni muso o muso ka don masaso kononoyoro ra masace fe, k'a soro i ma wele, ko o tigi be faga, fɔ ni masace yere k'a ta saninbere kun sin a tigi ma, o le be ke sababu ye k'a kisi. Ne koni, nin ye a tere bisaba le ye, ne ma wele ka taga masace fe folo.»

¹² O tagara Esiteri ta kuma lase Maridose ma minke,

¹³ Maridose ka Esiteri jaabi, ko: «Ele kana a miiri ko ele be masaso konɔ minke, ko o koson ele kelen bena bosi Yahudiyaw bee ce ra de!

¹⁴ Sabu ni ele ka je nin ko kan bi, Yahudiyaw ta kisiri ni o ta bosiri bena bo fan were le fe; nka ele ni i ta somogow be halaki. Jon le yere k'a lon ni ele ma masamusoya soro nin wagati yere le koson?»

¹⁵ Ayiwa, Esiteri ka Maridose jaabi ko:

¹⁶ «Taga Suzi dugu Yahudiyaw bee lajen ne ye. Aw ye sun don ne koson. Aw ye tere saba ni su saba ke ka tugu jogon na, aw kana domuni ke, aw kana ji min. Ne ni ne ta baaraden sunguruw fana bena sun don i n'a fɔ aw. Ni o kera, ne bena taga masace fe, hali ni ne man kan ka taga, ka kapa ni sariya ye. Ni ne bena faga le, o tuma ne ye faga.»

¹⁷ Esiteri k'a fɔ cogo min na, Maridose fana tagara a ke ten.

5

Esiteri ka masace ni Haman wele domuni na

¹ Ayiwa, a tere sabanan, Esiteri k'a ta masamusofaniw don a yere ra, ka taga lo masaso lu konɔ, masace yere ta bon ja fe. O y'a soro masace tun siginin be a ta masasiginan kan masaso konɔ, k'a jasin so donda ma.

² A ka Esiteri ye masaso konɔ minke, a ko diyara a ye. Saninbere min tun be a boro, a ka o sin Esiteri ma. Esiteri gbarara, ka na a boro maga bere nunkun na.

³ Masace k'a jininka ko: «A be di, masamuso Esiteri? I be mun le fe? Hali ni ne ta jamana tarance lo, ne b'a di i ma!»

⁴ Esiteri ko: «Ni masace sonna, ne ka domuniba min laben ele masace ye, ne b'a fe ele ni Haman ye na jogon fe bi o domuni na.»

⁵ Masace ko: «Aw ye Haman wele ka na sisan, an be taga Esiteri ta weleri ra.»

Ayiwa, masace ni Haman tagara o domuni na, Esiteri tun ka min laben.

⁶ Ka o to duvenmin na, masace ka Esiteri jininka tuun ko: «Ayiwa, i be mun le fe? A fɔ, ne bena a ke i ye. I b'a fe ka mun le daari? Hali ni a kera ne ta jamana tarance le ye, ne b'a di i ma.»

⁷ Esiteri ko: «Ne be min fe, ne b'a fe i ye min ke ne ye, o ye nin ye:

⁸ Ni ne ko diyara masace ye, ne be min fe, ani ne bena min daari, ni masace b'a fe ka o ke ne ye, o tuma ne bena domuniba min laben tuun sini, masace ni Haman ye na o domuni na. Ni o kera, ne bena masace ta kuma jaabi.»

Haman ka janfa siri Maridose kama

⁹ Ayiwa, Haman pagarininba ni a jusu diyaninba le bora o lon na ka taga. Nka a tagara Maridose ye masaso donda ra minke, k'a ye ko Maridose ma wuri ka lo, a fana ma siran ale ja minke, a jusu bora Maridose koro kosebe.

¹⁰ Nka a k'a yere mina, ka taga a ta so konɔ. A tagara a teriw ni a muso Zeresi wele ka na.

¹¹ Haman k'a yere waso olugu ja na; a k'a ta naforoba ko fɔ, ani a dence camanw ta ko, ani masace ka ale bonya cogo min na, ka ale sigi kuntigiw ni jamana jamogo tow bee kunna.

¹² A ko: «O dɔrɔn yere tɛ, masamuso Esiteri tun ka domuniba min labɛn, a ma mɔgo si wele o domuniba ra ni ne ni masace tɛ. Sini tuun, ne le fana welera ni masace ye.

¹³ Nka o si tɛ ne wasa, ni ne belɛn bɛ to ka nin Yahudiyace Maridose siginin ye masaso donda ra.»

¹⁴ A muso Zerɛsi ni a teriw bɛɛ k'a jaabi ko: «A to o ye berejan dɔ turu, k'a janya kɛ nɔngɔn* na bilooru ye. Sini sɔgoma i y'a fɔ masace ye ko a y'a to o ye Maridose dulon o yiri ra. O ra, i jusu sumanin bɛ taga ni masace ye domuni na.»

Ayiwa, o kuma diyara Haman ye. O ka o berejan turu.

6

Masace ka Maridose bonya

¹ Ayiwa, o lon su fɛ masace ma se ka sunɔgo. A ko, ko o ye na ni kitabu ye, fɔlɔfɔlɔkɔw, ani jamana ta kow sebera kitabu min kɔnɔ. Ayiwa, o nana o kitabu karan masace ye.

² O k'a ye ko a tun sebera ko masace ta musow ta so kunnasigibaga fla, minw tun ye Bigitan ni Terɛsi ye, minw tun bɛ so donda kɔrɔsi, ko lon dɔ, olugu tun ka janfa siri ko o bɛ masace Serisesi faga, ko nka Maridose le tun ka o ko bɔ kɛnɛ kan.

³ Masace ko: «O tuma, kɔɔnuman juman, ani bonya juman le kera Maridose ye nin ko kɔsɔn?» Masace ta mɔgow k'a jaabi ko: «Foyi ma kɛ a ye!»

⁴ Masace ko: «Jɔntigi le bɛ masaso lu kɔnɔ sisan?» O y'a sɔrɔ Haman le tun bɛ donna masaso lu kɔnɔ, ko a bɛ na a fɔ masace ye ko ale ka berejan min turu, ko a y'a to o ye Maridose dulon o yiri ra.

⁵ Ayiwa, masace ta mɔgow ko masace ma ko: «Haman le lɔnin bɛ lu kɔnɔ.» Masace ko: «A ye don!»

⁶ Haman donna minke, masace ko a ma ko: «Ni masace b'a fɛ ka mɔgo min bonya, a ka kan ka mun le kɛ o tigi ye?» Haman k'a miiri a yere kɔnɔ ko: «Masace bɛ se ka jɔn were le bonya ni ne tɛ?»

⁷ O ra, Haman ko masace ma ko: «Ni masace b'a fɛ ka mɔgo min bonya kɔni,

⁸ o ka kan ka na ni masace ta masaderegeba dɔ le ye, masace ka min don ka ye, ka na ni so dɔ ye fana, masace yelenna min kan ka ye, ka masace ta masirifɛn dɔ kɛ ka o so kun masiri,

⁹ ka o masaderegeba ni o so karifa masace ta jamana jamɔgoba dɔ ma, fagama dɔ. O kɔ, masace b'a fɛ ka o mɔgo min bonya, o ye o deregeba don o tigi ra, k'a yelɛn so kan, ka taga ni a ye dugu kɛnɛgbɛ ra, ka to k'a fɔ a na fɛ ko: «Masace b'a fɛ ka mɔgo min bonya, a bɛ o tigi kɛ tan le!» »

¹⁰ Ayiwa, masace k'a fɔ Haman ye ko: «Taga masaderegeba ta, ka so fana mina joona joona, i ko i yere k'a fɔ cogo min na. Yahudiyace Maridose min bɛ sigi masaso donda ra, i ye o bonya kɛ ale ye. I ka fɛn o fɛn fɔ, i ye o bɛɛ kɛ, i kana jina foyi kɔ.»

¹¹ Haman tagara masaderegeba ta, ka so mina ka na. A ka masaderege don Maridose ra, k'a layɛlɛn so kan, ka yaala ni a ye dugu kɔnɔ, ka to k'a fɔ a na fɛ ka taga ko: «Masace b'a fɛ ka mɔgo min bonya, a bɛ o tigi kɛ tan le!»

¹² O kɔ, Maridose sekɔra ka taga masaso donda ra. Haman kɔni jusu kasininba, ani a kun suurunin le teliyara ka taga a ta so.

¹³ Min k'a sɔrɔ, a tagara o fɔ a muso Zerɛsi ye, ani a teriw bɛɛ. A ladibagaw, ani a muso Zerɛsi k'a fɔ a ye ko: «Ele ta dɔgɔyari daminana nin Maridose tɔgo min kɔsɔn, i n'a fɔ ale ye Yahudiya le ye, o tuma ele tɛna se ka foyi le kɛ a ra. Ele kɔni bɛna halaki ka ban le pewu, sigiya tɛ o ra.»

* 5:14 5.14 Nɔngɔn na kɛlɛn bɛ se ka bɛn mɛtɛrɛ tarance le ma.

¹⁴ Ka olugu to kuma ra ni Haman ye, masace ta so korosibagaw nana, ka na Haman lateliya ka bo ka taga ni a ye domuniba yoro ra, Esiteri tun ka o domuni min laben.

7

Haman fagacogo

¹ Ayiwa, masace ni Haman tagara domuniyoro ra masamuso Esiteri fe.

² Ka o to duvenmin na o tere flanan na tuun, masace ka pininkari lase Esiteri ma tuun ko: «Masamuso Esiteri, i be mun le fe? A fo, ne b'a di i ma. I b'a fe ka mun le daari? Hali ni a kera ne ta jamana tarance le ye, o bena di i ma.»

³ Masamuso Esiteri k'a jaabi ko: «E, masace, ni ne ko diyara i ye, ni ele masace sonna, sabari i ye ne nin kisi. Ne be o le fe. Ne ta mogow bosu! Ne ta daari i ye o le ye;

⁴ sabu o ka ne ni ne ta mogow fiyeere, ko o be an halaki, ka an faga ka an ban pewu. Ni a yere tun kera ko o be an fiyeerera ka an ke dow ta joncow ni o ta jonmusow le, ne belen tun be se ka je o ko kan, sabu an ta tooro tun tena masace segekun bo.»

⁵ Masace Serisesi ka masamuso Esiteri pininka ko: «Jon le be o tigi ye? Mogo min sonna k'a ja gbeleya ka o ko jagon ke, o tigi be min?»

⁶ Esiteri ko: «An toorobaga, ani an jugu ye nin mogojugu Haman le ye!» O kuma fora minke, Haman ja tigera fo a be yereyere masace ni masamuso na koro.

⁷ Masace dimikojugu fe, a wurira ka bo domunikeyoro ra k'a ta duven to yi, ka taga masaso yiritu ra. Haman yere k'a ye ko ale ta fagari latigera masace fe ka ban minke, a tora ka ke Esiteri le daari ye, ko a ye ale kisi.

⁸ Masace nana bo masaso yiritu ra tuma min na ka na don domunikeyoro ra, a k'a ye ko Esiteri tun lanin be kalaga min kan, ko Haman k'a yere firi ka ben o kalaga kan. Masace perenna, ko: «O tuma a b'a fe ka ben masamuso yere le kan ne yere na, ne ta masaso konu wa?» Sani masace ye ban o kuma ra, mogow ka Haman mina k'a kun datugu o yoronin bee.

⁹ Musow ta so kunnasigibaga min ye Haribona ye, ale tun be masace koro; ale ko: «Yirijan do turunin be Haman yere ta so koro; a janya ye nongon na bilooru. A tun ka o turu Maridose le kama, min ta kuma tun kera sababu ye ka masace kisi.» Masace ko: «Aw ye taga a dulon o berejan na yi.»

¹⁰ A kera ten, Haman tun ka berejan min turu Maridose kama, o tagara ale yere le dulon o yiri ra. O kera minke, masace ta dimi ka soro ka mala.

8

Sariya min sigira Yahudiyaw koson

¹ Ayiwa, o lon yere ra, masace Serisesi ka Yahudiyaw jugu Haman ta so di masamuso Esiteri ma. Maridose fana nana masace na koro, sabu balemaya min be Esiteri ni Maridose ce, Esiteri tun ka o fo masace ye.

² O ra, Masace tun k'a ta tagamasiyen borokandennege min mina Haman fe, a ka o di Maridose ma. Esiteri fana ka Maridose sigi Haman ta so kunna.

³ O ko, Esiteri kumana masace fe tuun; a benna masace sen koro ka kasi, k'a daari, ko Haman min tun ye Agagi ta mogo ye, ko ale tun ka kojugu min laben, ani a tun ka ko minw latige Yahudiyaw kama, ko masace ye o kow lalo.

⁴ Masace ka saninbere sin Esiteri ma. Esiteri wurira ka lo masace na koro.

⁵ A ko: «Ni a diyara masace ye, ni ne ko diyara masace ye, ni masace k'a ye ko nin ko be ben, ni masace be ne fe, o tuma Hamedata dence Haman min ye Agagi ta mogo ye, ale tun ka ko min laben, k'a sebe ko ka Yahudiyaw bee halaki masace ta maraw bee ra, masace ye ci do were sebe ka o kow lalo;

⁶ sabu ne be se ka kojugu bento ye ne ta mogow kan, ka o ko sonmina cogo di? Ne be se ka ne ta siya halakito ye, ka o ko sonmina cogo di?»

⁷ Masace Serisesi ka masamuso Esiteri ni Yahudiyace Maridose jaabi ko: «A fe, Haman wurira Yahudiyaw kama minke, o koson ne k'a ta so di Esiteri ma; ne k'a to o k'a dulon berejan na fana.

⁸ Ayiwa, sisan aw yere ye sebe do were ke masace togo ra, Yahudiyaw ye; ni kuma min ka ben aw ma, aw ye o sebe. Aw ye masace ta borokandennege tagamasiyen sigi a kan. Ni ko o ko koni sebera masace togo ra, ka masace ta borokandennege tagamasiyen sigi a kan, o ko te se ka yelama tuun.»

⁹ O lon yere ra, o ka masace ta seberikebagaw wele, san karo sabanan na, min ye Sivan karo ye, a tere mugan ni saba. Maridose ka min o min fo, o ka o bee sebe, k'a ci Yahudiyaw ma, ani fagamaw, ani jamanatigiw, ani kuntigi minw bee be masace ta mara keme ni mugan ni wolonfla konso, k'a ta Endi jamana ra, ka taga a bla fo Etiyopi. O ka mara bee ta sebe o ta seberikecogo ra, ani o ta mogow ta kan na. O ka Yahudiyaw fana ta sebe o ta seberikecogo ni o ta kan na.

¹⁰ Maridose ka o sebe masace Serisesi togo le ra, ka masace ta borokandennege tagamasiyen sigi sebew bee kan, ka o ciraw di sotigi dow ma ko o ye taga ni o ye; olugu yelenna masace yere ta so teliman dow kan ka taga.

¹¹ O sebe konso, a tun fora ko masace ko, ko Yahudiyaw be dugu o dugu ra, ko o be se ka o yere lajen ka kere ke ka o yere kisi; ko ni siya o siya, walama ni mara o mara ta kerekew nana ben o kan, ko o be se ka olugu halaki, ka o faga ka o ban pewu. O be se ka hali o juguw musow ni o denw bee faga, ka o borofenw fana ce.

¹² Lon min tun yirara ko Yahudiyaw be se ka o kere ke masace Serisesi ta maraw bee ra, o tun ye san karo tan ni flanan tere tan ni saba le ye, min ye Adari karo ye.

¹³ Ayiwa, o sebe do tun ka kan ka taga mara bee ra, ka ke sariya ye, k'a to siyaw bee ye a lon, janko o lon na, Yahudiyaw bee ye laben ka o juguw kere ka o yere dimibo.

¹⁴ Ciraden sotigi minw tun yelenna masace ta sow kan, olugu teliyara ka bo ka taga, ka kapa ni masace ta kuma ye. O ka o cira lase Suzi masadugu konso fana.

¹⁵ O ko, Maridose bora masace ta so. A tun ka masacefani bulaman ni a gbeman do le don, ka masafugulaba saninlaman do biri a kunna, ka deregeba wulenman ni gbeman do fana don. Suzi dugumogow bee tun be nagarikanbaw bora ka ninsondiya kosebe.

¹⁶ Yahudiyaw koni fe, o lon tun kera jususumalon le ye, ani nagarilon, ani ninsondiyalon, ani bonyalon.

¹⁷ Masace ta cira sera mara o mara ra, ani dugu o dugu ra, nagari ni ninsondiya le kera Yahudiyaw fe o yorow bee ra. O ka domuniw ke, ka panagbew ke. Yahudiyaw nasiran koson, siya were mogow caman ka o yere ke Yahudiya ye.

9

Yahudiyaw sera o juguw ra

¹ San karo tan ni flanan min ye Adari karo ye, o tere tan ni saba, masace tun ka kuma min sebe, mogow tun ka kan ka o kow dafa o lon le ra. O lon na, koni, Yahudiyaw juguw tun b'a miiri ko o bena se sorso, nka a ko yelmana; Yahudiyaw le sera o juguw ra.

² Yahudiyaw tun be dugu min o min na masace Serisesi ta maraw bee ra, o ka o yere lajen o duguw bee ra; o jugu minw tun b'a fe ka o halaki, o benna olugu kan. Mogow si ma se ka lo o na, sabu siya tow bee tun be siranna o na.

³ Jamana maraw ta jamogow, ani a fagamaw, ani a jamanatigiw, ani masace ta jamana kuntigiw, olugu ka Yahudiyaw deme, sabu Maridose nasiran tun ka o bee mina.

⁴ Maridose tun ka loyɔrɔba le sɔrɔ masaso kɔnɔ. A tɔgɔ tun bɔra ka se maraw bɛɛ ra; dɔ le fana tun bɛ farara a ta fanga kan.

⁵ Yahudiyaw ka o juguw bɛɛ kɛɛ, ka o faga ni kerekemuru ye, ka o halaki. Ko o ko diyara o ye, o ka o kɛ o juguw ra.

⁶ Masadugu Suzi kɔnɔ Yahudiyaw ka cɛ kɛmɛ looru le faga ka o halaki.

⁷ O ka Parisandata ani Dalifon ani Asipata,

⁸ ani Porata ani Adaliya ani Aridata

⁹ ani Parimasita ani Arizayi ani Aridayi ani Vayezata faga.

¹⁰ Olugu le tun ye Hamedata dence Haman dence tan ye; Haman min tun ye Yahudiyaw jugu ye. Nka o ma sɔn ka maga o borofenw si ra.

¹¹ Mɔgɔ minw fagara masadugu Suzi kɔnɔ, o tagara o da fɔ masace ye o lon yere ra.

¹² Masace k'a fɔ masamuso Esiteri ye ko: «Masadugu Suzi kɔnɔ yan, Yahudiyaw ka cɛ kɛmɛ looru le faga ka o halaki, ani Haman dence tan. O ka min kɛ jamana mara tɔw ra, jɔn le bɛ se ka o da lon? Ayiwa, i bɛ mun le fɛ tuun? A fɔ, ne b'a di i ma. I b'a fɛ ka mun were le daari tuun? A fɔ, a bɛ kɛ i ye.»

¹³ Esiteri ka masace jaabi ko: «Ni masace bɛ sɔn, Suzi Yahudiyaw ka min kɛ bi, a y'a to o jɔgɔn were ye kɛ tuun sini, k'a to o ye Haman dence tan bɛɛ dulon berejanw na fana.»

¹⁴ Masace sɔnna ko o ye kɛ. O ka ci dɔ were lase Suzi dugu kɔnɔ. O ka Haman dence tan bɛɛ dulon berejanw na.

¹⁵ Suzi Yahudiyaw ka jɔgɔn lajen tuun Adari karo tere tan ni naani na, ka cɛ kɛmɛ saba faga, nka o ma maga o borofenw si ra.

¹⁶ Yahudiya tɔ minw tun bɛ masace ta mara tɔw ra, olugu fana ka jɔgɔn lajen ka o juguw kɛɛ, janko ka o yere kisi, ka nasuma sɔrɔ. Olugu fana ka cɛ waga biwolonfla ni looru (75 000) faga o juguw ra. Nka o ma maga o borofenw si ra.

¹⁷ O kera Adari karo tere tan ni saba le ra; nka karo tere tan ni naani, o ka fagari lalɔ, ka o kɛ panagbelon ye, ka domuni kɛ, ka pagari.

¹⁸ Suzi ta Yahudiya minw tun ka jɔgɔn lajen karo tere tan ni saba, ani a tere tan ni naani na, olugu ka karo tere tan ni loorunan le bla ka o kɛ panagbelon ye, ka domuni kɛ, ka pagari.

¹⁹ O le kɔsɔn, Yahudiya minw bɛ kongokɔnɔyɔrɔw ra, ani minw bɛ dugumisenw na, olugu bɛ to ka Adari karo tere tan ni naani le bla, ka o kɛ pagarilon ye, ani panagbelon, ka bonyaw ci jɔgɔn ma.

Purimi ta panagbe

²⁰ Maridose ka o kow bɛɛ seɛɛ kitabu dɔ kɔnɔ. O kɔ, a ka seɛɛ dɔ kɛ ka o ci Yahudiyaw bɛɛ ma, masace Serisesi ta maraw bɛɛ ra, minw yɔrɔ ka surun, ani minw yɔrɔ ka jan.

²¹ A k'a fɔ o ye ko san o san, o ye Adari karo tere tan ni naani ni a tere tan ni looru bla ka o kɛ panagbelon ye;

²² ko sabu o lon le ra, Yahudiyaw ka nasuma sɔrɔ o juguw boro. O karo le ra, o ta jusukasi yelemama k'a kɛ ninsɔndiya ye, ka o ta kasi yelɛma k'a kɛ panagbe ye. A ko o ye o lonw bla ka o kɛ panagbelonw ye, ka pagari, ka bonyaw ci jɔgɔn ma, ka fagantanw sɔn.

²³ Maridose ka min fɔ, Yahudiyaw k'a kɛ ten. O tun ka o panagbe min kɛ, o tora o kan, ka to ka o kɛ san o san.

²⁴ Hamedata dence Haman, min tun ye Agagi ta mɔgɔ dɔ ye, ani min tun ye Yahudiyaw jugu ye, ale le tun ka janfa siri Yahudiyaw kama, ko a bɛ o halaki. A tun ka Purimi firi, o kɔrɔ ye ka lagberi kɛ, janko k'a lon wagati min bɛ se ka ben, janko ale ye Yahudiyaw halaki fɔ ka o ban.

²⁵ Nka o janfa ko sera masace ma minke, masace k'a sebe ko Haman tun ka kojugu minw latige Yahudiyaw kama, ko o kojugu ye ben ale Haman yere kan. O le koson o ka Haman ni a dencew dulon berejanw na.

²⁶ O koson o ka o lonw tɔgo la ko Purimi, ka kapa ni o kuma ye, min koro ye ko «k'a latige». Ayiwa, ko minw tun fora o sebe konɔ, ani Yahudiyaw yere tun ka ko minw ye, ani ko minw tun ka o soro,

²⁷ o kow le koson, Yahudiyaw k'a latige ka o ko ke landa ye, olugu ni o ta durujaw fe, ani mogo o mogo farara o kan. O k'a latige ko o ka kan ka o lon fla bla san o san, ka o panagbew ke a cogo ra, ani a wagati ra; a man kan ka dabra ka ye.

²⁸ O k'a fo ko o ka kan ka o hakiri to o lonw na, ka o lonw bla danna; o ko ka kan ka ke wagati bee, ani tuma bee gbaw bee ra, ani maraw bee ra, ani dugu bee ra. O Purimi panagbelonw ta ko man kan ka ben ka ye fiyewu Yahudiyaw ce ra; o ta duruja nataw fana hakiri man kan ka bo a ko ka ye.

²⁹ Masamuso Esiteri, min ye Abisayili denmuso ye, ale ni Yahudiyace Maridose ka sebe do were ke, ka kapa ni o ta fanga ye masaya ra, janko sebe flanan min tun kera ka Purimi ta panagbe ko fo, ka fanga di o sebe ta kumaw ma.

³⁰ Maridose ka o sebew ci Yahudiyaw bee ma, Serisesi ta jamana mara keme ni mugan ni wolonfla bee ra. A tun ka forikanw ni dugawuw le ke o sebew konɔ, k'a nasin Yahudiyaw bee ta hera ma.

³¹ A ko o ye Purimi lonw ta panagbe ke a wagatiw ra, i n'a fo ale Yahudiyace Maridose ni masamuso Esiteri k'a fo Yahudiyaw ye cogo min na, ani i n'a fo olugu yere k'a ko latige o yere ni o ta durujaw ye cogo min na. O ye a ko mina sobe ra, i n'a fo wagati min o be sun don, ka kasi.

³² Esiteri ka kuma min fo, o kumaw ka Purimi ta panagbe ko gbeya tuun. Yahudiyaw ka o kow sebe ka o bla kitabu do konɔ.

10

Kitabu laban

¹ O ko, masace Serisesi ka ninsongo do ben a ta mara bee kan, hali kogoji kofejamanaw.

² Serisesi ta fanga ni a ta cefariyakow, ani a ka Maridose bla loyoroɔba ra cogo min na, o kow bee sebera Medikaw ni Peresikaw ta masacew ta kitabuɔw konɔ.

³ Yahudiyace Maridose le tun gbanna masace Serisesi ra. Yahudiyaw tun be Maridose jate kosebe. A ko tun ka di a ta siyamogow bee ye fana; sabu a tun be a ta mogow ta pa le jini, ani a tun b'a fe a ta siyamogow bee ye o yere soro.

AYUBA TA KO KITABU Kitabu faamucogo

Ayuba ta ko kitabu be min fo an ye a ta ko ra, ni a bora o ra, an ma foyi were lon Ayuba ta ko ra, walama nin kitabu sebebaga ta ko ra.

Ayuba tun ye mogo terennin ye, nka Ala sonna k'a to a ye korobo. A borofenw bee cenna, bana k'a yere fana mina. Ayuba teri dow nana ko o bena a jusu saaro, nka olugu k'a jaraki le, ko a ka kojugu minw ke, o le kera a torokun ye. O kumaw ka Ayuba jusu kasi. A fana kumana k'a yira ko ale ma jaraki foyi ra, ko mun koson Ala ka nin toro lase ale ma. O bee ko fe, Ala yere nana Ayuba jaabi, k'a ta danfenw ke sababu ye k'a ta sebgaya yira Ayuba ra.

Ayuba nimisara, ka lo a ra ko jo be Ala fe ko bee ra. Nka Ala ka Ayuba teriw jaraki o ta kumaw koson.

Ayuba ta ko b'a yira an na ko ni adamaden ka toro cogo o cogo, a man kan ka a jigi tige Ala ra, ka ban Ala ta ma. Ayuba torora, nka o torow bee kera Ala sago ye. Mogo te se ka a ta toro bee kun lon, mogo ta toro bee fana te jurumun no ye.

Kitabu konokow

Cenri ni banajugu sera Ayuba ma (1-2)

Ayuba k'a ta toro lakari (3)

Ayuba teriw ta kumako folo (4-14)

Ayuba teriw ta kumako flanan (15-21)

Ayuba teriw ta kumako sabanan (22-26)

Ayuba k'a ta terenninya lakari (27-31)

Elihu ta kuma (32-37)

Ala ka Ayuba jaabi (38.1-42.6)

Ala ka kopuman min ke Ayuba ye (42.7-17)

Ayuba ta tagamacogonuman

¹ Ce do tun be Usi* jamana ra, min togo tun ye ko Ayuba. O ce tun ye mogo jusukungbenin ye, ani mogonuman. A tun be siran Ala ja, k'a yere mabo kojugu ra.

² Dence wolonfla ni denmuso saba le tun b'a fe.

³ A ta beganw tun ye saga waga wolonfla, ani jogome waga saba, ani senkemisi fla fla sigiyorma keme looru, ani fali keme looru. A ta baaradenw fana tun ka ca kosebe. Mogow tun be ale le jate ka teme Zuriden ba tereboyanfan jamana mogo tow bee kan.

⁴ Ayuba dencew tun be to ka taga jogon ta so ka taga panagbew ke. Ni o tun be o ke, o tun be o balemamusow fana wele ka taga domuni ke, ani ka duven min jogon fe.

⁵ Nka ni panagbe tun nana ban tuma o tuma, Ayuba tun be a ta denw wele ka na o saninya. A tun be wuri sogomada joona fe ka saraka jenita* kelen bo o bee kelen kelen togo ra. Sabu Ayuba tun b'a fo a yere konko ko: «A be se ka ke ko ne ta denw baroketo ka Ala togo cen o jusukun na, ka jurumun ke.» Ayiwa, Ayuba tun b'a ke ten le wagati bee.

Ayuba ta koroboriko folo

* **1:1 1.1** Usi jamana tun be Izirayeli jamana woroduguyanfan ni a tereboyanfan na, Edomu mara ra, Arabi jamana ra (Damina 36.28; Yereimi 25.20; Kasikan 4.21).

⁶ Ayiwa, lon do Ala ta melekew nana lo Matigi Ala ja koro; Setana fana nana lo o ce ra.

⁷ Matigi Ala ko Setana ma ko: «I bora min?» Setana ka Matigi Ala jaabi ko: «Ne tun be dunupa le laminina doron, ka yorow yaalayaala!»

⁸ Matigi Ala ko Setana ma ko: «I ka ne ta jonce Ayuba korosi ke? A jogon te dunupa ra; mogo jusukungbenin lo, mogonuman lo fana. A be siran Ala ja, a b'a yere mabo kojugu ra.»

⁹ Setana ka Matigi Ala jaabi ko: «Yala Ayuba be siranna Ala ja gbansan le wa?

¹⁰ Yala i m'a tanga, a ni a ta somogow ni a borofenw bee wa? I ka baraka don a ra a ta baara bee ra; a ta beganw be jamana yoro bee ra.

¹¹ Nka ele ye i boro se a borofenw ni a ta mogow ma k'a fle sa; sigiya t'a ra, a bena i togo cen mogo bee ja na sisan.»

¹² Matigi Ala ko Setana ma ko: «Ayiwa, ne b'a borofenw bee labla i ye, nka i kana i boro se ale yere ma.» O fora minke, Setana bora Matigi Ala koro ka taga.

¹³ Ayiwa, lon do Ayuba dencew, ani a denmusow tun be domuni kera, ka duven min o koroce ta so.

¹⁴ O wagati yere ra, ciraden do nana a fo Ayuba ye ko: «Misiw tun be sene kera, faliw tun be bin pimina o kere fe;

¹⁵ Sabeka† dow nana ben an kan, ka i ta baaradenw bee faga, ka beganw mina ka taga ni o ye. Ne kelen le sera ka bosi, ka n'a fo i ye.»

¹⁶ Sani ale ye ban kuma ra, do were nana ka na a fo ko: «Sanperen jigira ka sagaw, ani baw, ani baaradenw bee jeni ka o faga. Ne kelen le sera ka bosi, ka n'a fo i ye.»

¹⁷ Sani ale ye ban kuma ra, do were nana tuun ka na a fo ko: «Kalideka‡ dow ka o yere taran jenkuru saba ka na ben baaradenw kan ka o faga, ka jogomew mina ka taga ni o ye. Ne kelen le sera ka bosi, ka n'a fo i ye.»

¹⁸ Sani ale ye ban kuma ra, do were nana tuun ka na a fo ko: «I dencew, ani i denmusow tun be domuni kera ka duven min o koroce ta so;

¹⁹ fopoba do bora kongokolon fan na ka na bon fan naani bee ben; bon benna denw kan ka o faga. Ne kelen le sera ka bosi, ka n'a fo i ye.»

²⁰ Ayuba wurira ka lo; a k'a ta deregeba mina k'a faran, k'a kun li. A k'a yere firi dugu ma, k'a kinbiri gban,

²¹ k'a fo ko:

«Ne borolakolon le bora ne bamuso kono,
ne borolakolon le fana bena seko ka taga.

Matigi Ala le k'a di,

Matigi Ala le fana k'a ta.

Bonya ye la Matigi Ala togo kan.»

²² Ayiwa, nin bee ra, Ayuba ma jurumun ke, a ma kuma benbari si fo Ala ma.

2

Ayuba ta koroboriko flanan

¹ Ayiwa, lon do were ra, Ala ta melekew nana lo Matigi Ala ja koro; Setana fana nana lo o ce ra, Matigi Ala ja koro.

² Matigi Ala ko Setana ma ko: «I bora min?» Setana ka Matigi Ala jaabi ko: «Ne tun be dunupa le laminina doron, ka yorow yaalayaala!»

³ Matigi Ala ko Setana ma ko: «I ka ne ta jonce Ayuba korosi ke? A jogon te dunupa ra; mogo jusukungbenin lo, mogonuman lo fana. A be siran Ala ja, a b'a

† 1:15 1.15 Sabekaw tun ye benkannikebaga dow ye, minw tun be bo Arabi jamana woroduguyanfan fe, ka na ben mogow kan kongokolon kono. ‡ 1:17 1.17 O Kalidekaw tun ye kongokolon yaalabaga dow ye, minw tun be bo Arabi jamana sahiliyanfan fe.

yere mabo kojugu ra. Hali bi a be a ta jusukungbeninya kan, nka ele b'a fe ne y'a halaki gbansan.»

⁴ Setana ka Matigi Ala jaabi ko: «Gbolo le ye gbolo sara ye*. Mogo be se k'a borofen bee di janko k'a nin kisi!

⁵ Nka ele ye i boro se a farisogo ma k'a fle sa; sigiya t'a ra, a bena i togo cen mogo bee na na sisan.»

⁶ Matigi Ala ko Setana ma ko: «Ayiwa, a fle, ne k'a labla i ye, nka i kana se a nin ma.»

⁷ O fora minke, Setana bora Matigi Ala koro ka taga. A ka jorijugu do bla Ayuba fari yoro bee ra, k'a ta a sentege ra ka taga a bla fo a kuncu ra.

⁸ Ayuba signin tora bugurigbe ra, ka teganenkolon do ta ka to k'a yere siyen.

⁹ A muso ko a ma ko: «Ele belen be i ta jusukungbeninya le kan hali bi wa? Hali i ye Ala togo cen ka sa!»

¹⁰ Ayuba k'a jaabi ko: «Ele koni be kumana i ko hakiri te mogo min fe. O tuma an be kopuman doron le soro Ala fe, an te kojugu fana soro a fe wa?»

Ayiwa, nin kow bee ra, Ayuba ma kumajugu si bo a da ra k'a sin Ala ma.

Ayuba terice saba nana a fe

¹¹ Terice saba tun be Ayuba fe; kelen ye Elifazi ye, ale be bo Teman†, kelen ye Bilidadi ye, o be bo Suwa, to kelen ye Sofari ye, o be bo Naama. Ayiwa, kogbelen minw bee sera Ayuba ma, olugu ka o kow kibaroya men minke, o bee bora o ta yoro ra, ka ben kelen ma, ko o be na Ayuba jusu saaro, k'a paji ce.

¹² O tora yorojan ka o na korota ka Ayuba ye minke, o firira a ma. O ka o kan korota ka kule kosebe. O ka o ta deregebaw faranfaran, ka buguri ce k'a firi san fe, k'a bon o kun na.

¹³ O sigira dugu ma a koro, fo tere wolonfla ni su wolonfla, mogo si ma kuma a fe, sabu a ta dimi bonyara o na koro fo ka teme.

Ayuba ni a terice saba ta kuma

3

(3-31)

Ayuba k'a worolon danga

¹ Ayiwa, o ko, Ayuba k'a da yele k'a yere worolon danga.

² A kumana k'a fo ko:

³ Ne worora lon min na Ala ye o lon halaki,
ani su min na a fora ko: «Ceden do worora!»

⁴ O lon koni, Ala ye o lon ke dibi ye,
Ala kana to san fe k'a hakiri to o lon na fiyewu!
Yeelen kana bo o lon na!

⁵ Dibifinba ni saya dibi ye o lon mina k'a ke o yere ta ye,
sankabaw ye o lon datugu,
o lon ta tere ye yelema ka ke su ye.

⁶ Dibiba le ye o su ta pewu!
O su kana ninsondiya san ta lon tow ce ra,
o su kana jate ni karow ta lon tow ye!

⁷ Onhon, o lon su ye ke densorobariya ta su ye,
pagarikan kana men o su fe!

* 2:4 2.4 Gbolo le ye gbolo sara ye. I b'a soro o tun ye zana do ye, min koro be se ka ke ko mogo be ko bee ke janko ka i nin kisi. † 2:11 2.11 Teman dugu tun be wele ko: mogo hakiritigiw ta dugu (Yeremi 49.7). Suwa ni Naama, o duguw yoro ma lon.

⁸ Londangabagaw ye o lon danga*,
o mɔɔ minw be se ka jirasa belebele lawuri!

⁹ O lon ta dugugbeda lolow ye ke dibi ye,
a ye tere yeelen kɔnɔ ka dɛɛ, a kana a sɔrɔ,
a kana dugu gbeto ye!

¹⁰ Sabu kɔnɔ min ka ne woro, o lon ma sɔn ka o kɔnɔ bari janko ne kana woro,
janko ne na kana nin sɛɛ ye.

¹¹ Mun kosɔn ne woroto ma sa dɛ?
Mun na ne botɔ ne bamuso kɔnɔ, ne nenekiri ma mina ne ra dɛ?

¹² Mun kosɔn mɔɔ sɔrɔra ka ne sigi a sen kan,
mun kosɔn sin sɔrɔra k'a di ne ma ne y'a min?

¹³ Ne lanin tun bɛna ke nasuma ra,
ne laganfiyanin tun bɛna to saya sunɔɔ ra.

¹⁴ Ne tun bɛna ke ni dugukolo masacew ni a kuntigiw ye,
minw ta yɔrɔɔuman loninw kɛra tomow ye bi.

¹⁵ Ne tun bɛna ke ni fagama sanintigiw ye,
minw tun ka o ta bonw fa ni warigbe ye.

¹⁶ Walama ne tun tɛna ke foyi ye,
ne tun bɛna ke i ko o be den kogɔbari min dogo dugukolo ra,
i ko denfitini min be sa k'a sɔrɔ hali a na ma tere yeelen ye.

¹⁷ O yɔrɔ ra kɔni, mɔɔjuguw tɛ mɔɔ tɔrɔ tuun,
mɔɔ barakantan sɛɛninw be nenekiri.

¹⁸ Kasodenw bɛɛ be nasuma,
o tɛ o pagbanbagaw si kan mɛn tuun.

¹⁹ Mɔɔ fitiniw, ani mɔɔɔbaw be yi,
jonw tɛ o matigicew ta fanga kɔrɔ tuun.

²⁰ Mun kosɔn Ala be yeelen bo sɛɛbagato ye?
Mun kosɔn a be si di mɔɔ jusu kasinin ma?

²¹ K'a sɔrɔ olugu be saya kɔnɔna ka dɛɛ, o t'a sɔrɔra,
o be saya jinina ka tɛmɛ hali naforo kan.

²² Ni olugu tun ka kaburu sɔrɔ,
o tun bɛna ninsɔndiya fɔ ka pagari kosebe!

²³ Mɔɔ min tɛmɛsira dogora a ma,
Ala ka mɔɔ min lamini fan bɛɛ ra, boyɔrɔ t'a fɛ,
mun kosɔn Ala be si di o tigi ma tuun sa?

²⁴ Nunakanw le kɛra ne ta domuni ye,
ne kasikan be bɔra i ko ji woyoto.

²⁵ Ne be siran fɛn min na, o le be ne sɔrɔ,
ne tun be borira min na, o le sera ne ma.

²⁶ Nasuma tɛ ne fɛ, laganfiya tɛ ne fɛ, jususuma tɛ ne fɛ;
pagban le be ne kan.

* 3:8 3.8 O wagati ra, mɔɔ dɔw tun b'a miiri ko dɔw be se ka lonw danga, ka lon dɔw ke lonjuguw ye.

4

Elifazi ta ladirikan ƴɔɔ: Ala ka kan ka adamaden koro

¹ Ayiwa, Elifazi min be bo Teman, ale ka kuma ta k'a fo Ayuba ye ko:

² Ni mogo do ko a be kuma do fo, yala o bena ben i ma wa?

Sabu jon le be se ka kuma mara a yere kono?

³ A fle, ele ka mogo caman karan.

Ni mogo minw baraka tun desera, ele le tun be baraka don olugu ra,

⁴ ni mogo minw tun talonna ka ben, ele ta kumaw le tun be olugu lawuri; minw tun te se ka lo o sen kan, ele le tun be baraka don olugu ra.

⁵ Nka sisan a sera ele yere ma minke, ele fari fagara!

Sisan a ka ele yere le soro minke, ele jigi tigera!

⁶ I ta Alapasiran le tun man kan ka i ja gbelewa wa?

I ta jusukungbeninya tun man kan ka ke i jigi ye wa?

⁷ Ele ye miiri k'a fle! Ala ka mogo jarakibari juman le halaki ka ye?

I k'a men yoro juman ko Ala ka kojugu ben mogonuman do kan k'a faga?

⁸ Ne koni ka min ye, o le ye ko mogo minw be terenbariya sene, ka juguya dan, olugu le b'a siman tige;

⁹ Ala be olugu le fiye ka o halaki, a ta jusugban tasuma be o jeni ka o ban.

¹⁰ Hali ni jara kasira, ni waraba ka kule, Ala be jarkanbelenw pinw karikari.

¹¹ A be domunintanya ke ka jara faga, jaramuso denw be janjan.

¹² Kuma do le dogora ka se ne ma, a mankan fitini donna ne toro ra.

¹³ Wagati min siranyakow be na mogo hakiri ra siko ra, tuma min na mogo be sunogo fo ka jina a yere ko,

¹⁴ o wagati le ra siranya ni jatige do ka ne mina, k'a ke fo ne kolow be yereyere.

¹⁵ Fonjo sumanin do fiyera ka teme ne pada kan, fo ka ne farisi tagama.

¹⁶ Mogo do tun lonin be, nka ne tun te se k'a cogoya lon; fen do ja tun lonin be ne na koro.

Ne ka kumakan fitini do men, ko:

¹⁷ «Yala adamaden be se ka teren ka kapa ni Ala yere sago ye wa?

Yala mogo be se ka saninya ka kapa n'a danbaga sago ye wa?

¹⁸ Ni Ala ma la hali a yere ta ciradenw na, o minw ye a ta melekew ye, ni a be jaraki soro hali olugu ra,

¹⁹ o tuma adamaden min farisogo ye bogo ye, min danna ni buguri ye,

o be se ka min terege dugu ma i ko tumu, yala kuma be ale ma wa?

²⁰ Sogomada ni wulafera ce, o y'a soro adamaden mugumugura ka ban, a halakira ka ban pewu, hali mogo t'a janto a ra.

²¹ A ta fanibon juruw be tige, a be sa k'a soro a ma hakiri soro.»

5

Elifazi ko mɔɔ tɛ ban Ala ta korori ma

- ¹ Ayiwa, kule sisan sa! Jɔntigi le bɛna i jaabi?
I bɛna i nasin Ala ta mɛlɛkɛ saninman juman le ma k'a daari?
- ² Sabu jusugban bɛ naloman faga,
ɲangboya b'a to kolɔnbari bɛ sa.
- ³ Ne ka naloman ye, a bɛ baraka sɔrɔra,
nka o yɔrɔnin bɛɛ ne k'a sigiyɔrɔ danga.
- ⁴ «Dɛmɛbaga kana sɔrɔ a denw si ra!
Kiti ye ben o kan, mɔɔ kana sɔrɔ ka o bɔsi!
- ⁵ A ka siman min kan, kɔngɔtɔw ye o bɛɛ domu!
Hali siman minw bɛ ɲaniw cɛ ra, o ye o bɛɛ cɛ.
Natabaw ye a ta naforo bɛɛ domu!»
- ⁶ Terenbariya tɛ bɔ dugukolo ra,
kojugu fana tɛ falen dugu ma.
- ⁷ Adamaden le danna kojugukɛ kama,
i ko tadenw bɛ bɔ tasma ra ka wuri ka taga san fɛ cogo min na.
- ⁸ Ni nin ko tun sera ne le ma, ne tun bɛna Ala le jini;
ne tun bɛna ne ta kow ɲafɔ Ala le ye.
- ⁹ Ala le bɛ kobaw kɛ, ko minw tɛmɛna adamaden hakiri dan kan;
a bɛ kabako minw kɛ, o tɛ se ka jate ka ban.
- ¹⁰ Ale le bɛ sanji lana dugukolo kan,
ka ji lajigi kɔngokɔnɔyɔrɔw ra.
- ¹¹ Mɔɔ majigininw, a bɛ olugu lawuri fɔ san fɛ,
minw jusu kasira, a bɛ olugu kisi.
- ¹² A bɛ mɔɔ cegumanw ta kolatigeninw cɛn;
o ka baara o baara dabɔ, o bɛɛ bɛ cɛn o boro.
- ¹³ A bɛ hakiritigiw mina ni o yɛrɛ ta ceguya ye;
ka janfamɔɔw ta kolatigeninw bɛɛ cɛn yɔrɔnin kelen na.
- ¹⁴ Dibi bɛ ben o kan tere fɛ;
teregban fɛ o bɛ mɔmɔri kɛ i ko mɔɔ min bɛ tagamana su fɛ.
- ¹⁵ Nka kɛrɛkemuru min bɛ bɔ o mɔɔw da ra, Ala bɛ fagantan kisi o ma,
ka o kisi ka bɔ fangatigiw boro.
- ¹⁶ Ni o kɛra, dɛsɛbagatɔ bɛ jigiya sɔrɔ,
mɔɔjugu da bɛ datugu.
- ¹⁷ O kɔsɔn ni Ala bɛ mɔɔ min jaraki, o tigi ta pana!
I kana ban Sebeetigi Ala ta ladiri ma.
- ¹⁸ Sabu ale le bɛ dimi ben mɔɔ kan, ka sɔrɔ k'a suma;
a boro bɛ mɔɔ bana, ka sɔrɔ k'a kɛnɛya.
- ¹⁹ Deguko wɔrɔrɔ bɛ se i ma, nka Ala bɛ i bɔsi a bɛɛ ra;
hali n'a wolonflanana ka kɛ, foyi t'i sɔrɔ.
- ²⁰ Kɔngɔba wagati ra, a bɛ i kisi saya ma,
kɛrɛ wagati ra, a bɛ i kisi kɛrɛkemuru ma.
- ²¹ A bɛna i tanga mɔɔjuguw nɛnkun ma;
hali ni cɛnri wagati sera, i tɛ siran.

- ²² I be yereko cenri wagati ni kongo wagati ra,
i te siran kongowaraw fana ja;
²³ sabu kabakuru minw be foro kono, olugu bena jengogonya don ni i ye,
kongowaraw fana bena hera layiri ta ni i ye.
²⁴ I yere bena a ye ko hera be i ta so;
ni i tagara i ta beganw fe o ta domunikeyoro ra, i b'a ye ko foyi ma o jen.
²⁵ I bena a ye ko i ta durujaw cayara,
ko i denw ka ca i ko kongobinw.
²⁶ I koroninba le bena sa ka don kaburu kono,
i n'a fo ni simantigewagati sera, o be a tige k'a lajen cogo min na.

²⁷ Ayiwa, a fe, an ka jatemala ke ka nin le soro; a fana be ten le co!
Ele le ka kan ka nin lamen, k'a sira tagama.

6

Ayuba ta jaabi: Ayuba k'a teriw jaraki

- ¹ Ayuba ka Elifazi jaabi k'a fo ko:
² E, ni ne ta dimi hakeya tun be se ka lon!
Ni ne ta sege bee lajennin tun be se ka bla sumanikenan kan!
³ Sigiya t'a ra, a tun bena gbiriya ka teme hali kogojiw ta kenken kan pewu.
O le koson, ne ta kuma cayara.
⁴ Sebestigi Ala ta bipew ka ne sogo;
a бага donna ka se fo ne nin ma.
Ala k'a ta jatigekobaw laben ne kama.

⁵ Yala kongofali be se ka kasi k'a lonin to binkene koro wa?
Misi be se ka kasi k'a lonin to a ta domuni koro wa?
⁶ Yala diya te fen min na, o fen kogontan be se ka domu wa?
Yala diya be sisefan gbemanyoro ra wa?
⁷ Ne tun t'a fe ka maga fen min na,
o le kera ne ta baro ye, hali ni a ka gbo ne ye.

⁸ E, ne be min daari, ni o tun be se ka ke ne ye!
Ne jigi be min kan, ni Ala tun be se ka o ke ne ye!
⁹ Ni a ka Ala diya, a ye ne joro,
a y'a boro ke ka ne to laban!
¹⁰ Nka o bee ra ne belen bena jususaaro sababu soro,
ka nagari fo ka panpan, hali ni sege be ne kan,
sabu ne ma ban Ala saninman ta kuma ma ka ye!

¹¹ Baraka juman le be ne ra, ko ne belen bena Ala makono?
Ne si to ye jori le ye, ko ne belen bena muju?
¹² Yala ne baraka ye kabakuru baraka le ye wa?
Ne fari ye siranega le ye wa?
¹³ Yala demebaga be ne ra tuun wa?
Boyoro foyi te ne fe tuun.

¹⁴ Mogo tooronin ka kan ni a teri ta pumanya ye,
hali ni a ka Sebestigi Ala nasiran dabra.
¹⁵ Nka ne balemaw ka ne janfa i ko dingakonoji,

i ko dingakonɔji min be ja.

¹⁶ Nenewagati ra, a jiw be simi ka duuru,
nene be a na ke i ko bugun.

¹⁷ Ni teremana sera, a be ja,
fundeninwagati ra, ji foyi te soro a ra.

¹⁸ Kongokolon nɔgometigiw be to jipini na fo ka o ta sira bla,
o be tunu kongokolon konɔ, ka o yere halaki.

¹⁹ Tema jamana nɔgometigiw be o na korota ka o jiw yorɔpini,
Saba jamana tagamabagaw jigi tun b'a kan.

²⁰ Nka o ta jigi yelemana k'a ke nimisa ye,
sabu o tagara se yi minke, o jigi tigera.

²¹ Ayiwa, sisan aw ta kera o cogo le ra ne fe.
Kogbelɛn min sera ne ma, aw ka o ye minke, aw siranna.

²² Yala ne k'a fo ko aw ye fen do di ne ma,
walama ko aw ye do bo aw ta naforo ra k'a di ne koson wa?

²³ Ne k'a fo aw ye ko aw ye ne bosi ne jugu boro wa,
ko aw a ye ne kunmabo mogo farimanw boro wa?

²⁴ Aw ye o fo ne ye, ni o kera, ne bena je.
Ne firira yoro min na, aw ye o yira ne ra.

²⁵ Cenkuma koni be digi mogo ra,
nka aw ta jarakirikumaw be mun le na?

²⁶ Yala aw b'a fe ka ne jaraki ne ta kumaw le koson wa,
ka mogo jigi tigenin ta kumakan jate i ko fono?

²⁷ Aw koni be son ka ben hali ferita kan;
aw be son ka hali aw teri fiyeere.

²⁸ Ayiwa, sisan aw ye aw na lo ne ra ka ne fe.
Yala ne be son ka faninya tige aw ye wa?

²⁹ Aw ye aw ta miiriya yelema, aw kana to juguya kan;
aw ye aw ta miiriya yelema, sabu ne be can le kan hali bi.

³⁰ Yala juguyakuma be ne darakumaw ra wa?
Yala ne da te kumajugu ni kumanuman lon ka bo nɔgon na wa?

7

Ayuba ta jaabi to: Ayuba k'a ta dimi lakari

¹ Adamaden ta dunupalatige be i ko kerekeden min be kere ra;
a be fen o fen ke a si konɔ, a be o ke i ko baarden le.

² A be i ko jon segeninba, yirisuma logo be a ra fo a be nuna a no fe;
a be i ko baarden min korotonin be a ta sara makonona.

³ Ayiwa, ne fana ninyoro kera nimisa le ye kabini karo caman,
ne ta kera su caman sege le ye.

⁴ Ni ne lara su fe doron, ne be koroto ne wuriwagati ra;
nka su be janya.

Ne be to yelemayelema ra fo ka taga dugu gbe.

⁵ Tumuw donna ne sogo ra, ne fari jajara i ko bogojalan;
a be perenperen, ka neen don.

⁶ Ne si terew ka teli i ko jesedanbaga ta kurunin,
ne si be banna, ne jigi fana be banna!

⁴ I b'a sɔrɔ ko i ta denw ka jurumun ke ka Ala hake ta,
o ra, Ala ka o ta hakew kunko ben o kan ke!

⁵ Nka ni ele ka Ala ta jenɔɔɔɔɔɔɔɔ pini,
ni i ka Sebeetigi Ala daari ko a ye makari i ra,

⁶ ni i ma jarakiko ke, ni i terennin lo,
o tuma Ala bena a janto i ra sisan yeɛ;
a bena hera ladon i ta so tuun, ka kapa ni i ta terenninya ye.

⁷ Ala bena min ke i ye, o bena bonya kosebe;
a be ke i n'a fo fen minw tun be i fe folofolo, o belen tun te foyi ye.

⁸ Ayiwa, ele ye folofolomogow nininka ke!
Olugu ta bemaw ka ko minw karan k'a lon, o kow segesege kosebe k'a fle!

⁹ Sabu anw koni worora kunu le, an te foyi lon;
dunupa ra yan, an si terew be teme i ko yirisuma.

¹⁰ Folofolomogow le bena i karan, ka o ta hakirinanta fo i ye;
o bena nin kuma dow bo o ta faamuyari ra ka o fo i ye:

¹¹ «Yala jirabin be se ka wuri ni a te jida ra wa?
Kodarabin be se ka falen ni ji t'a korɔ wa?

¹² Ni ji t'a korɔ, a kene be ja joona ka teme bin tow bee kan,
k'a sɔrɔ mogɔ m'a tige.»

¹³ Minw be pina Ala ko, olugu be laban tan le;
Alapasiranbari jigi be cen.

¹⁴ A tun k'a boromala fen min ma, o be tige ka bo a korɔ;
sabu a be i n'a fo a tun k'a jigi la talenjuru le kan.

¹⁵ A ko a be den a ta bon kan, nka bon benna;
a ko a be dulon a ra cogo o cogo, a ma se a korɔ.

¹⁶ A tun be i ko yiri barakaman min be tere korɔ;
a borow be janya fo ka yiritu ta yiri tow datugu.

¹⁷ A b'a lilinw melege ɔɔɔɔ na ka o don ka se fo kabakuruw ce ra;
a be donyɔrɔ pini ka taga fo faraw jukɔrɔ.

¹⁸ Nka lon min ni a samana ka bo a sigiyɔrɔ ra dɔrɔn,
a sigiyɔrɔ be ban a ra, k'a fo a ma ko: Ne ma deri ka ele ye!

¹⁹ Ayiwa, ale be ninsɔndiya min sɔrɔ a ta dunupalatige kɔnɔ, o be dan nin le ma!
Nka a ɔɔɔɔ werew bena falen tuun ka bo dugukolo ra.

²⁰ Ala koni te ban mogɔ jusukungbenin na fiyewu,
a fana te kojugukebaga boro sabati a ta baara ra.

²¹ A bena a to i ye yereko tuun kosebe,
k'a to i ye pagari tuun kosebe.

²² Minw be i koninya, maroya le bena ke olugu kannaderege ye;
sabu mogɔjuguw sigiyɔrɔ bena halaki.

9

Ayuba ta jaabi: Mogɔ te Ala sɔsɔ

¹ Ayuba ka Bilidadi jaabi ko:

² Can ra, ne k'a lon ko i ka min fo ko a be ten le;
adamaden tagamacogo be se ka teren Ala na korɔ cogo di?

³ Ni i ko i be sɔsɔri ke ni Ala ye,
ni a ka pininkari waga kelen ke, ele tena se ka hali kelen jaabi a ra.

⁴ Hakiritigiya b'a fe, a ta se bagaya fana ka bon.
Jon le be se ka lo k'a kono, ni fen ma o tigi soro?

⁵ Ale le be kuruw wuri ka o bo o no ra, hali o te bo a kala ma;
ni a dimina, a be kuruw dabiri.

⁶ A be dugukolo siginin to a jusiginan kan k'a yereyere,
fo a samasenw be yuguyugu.

⁷ A be kuma tere fe ko a kana bo, tere te bo;
a be lolow datugu janko o yeelen kana bo.

⁸ Ale kelen le be sankolo yerege,
a be tagama kogoji jikurubaw kunna.

⁹ Ale le ka sahiliyanfan ta lolow bee dan,
ani samiya wagati ta lolow,
ani teremana wagati ta lolow,
ani woroduguyanfan ta lolow.

¹⁰ A be kobaw ke, ko minw temena adamaden hakiri dan kan;
a be kabako minw ke, o te se ka jate ka ban.

¹¹ A fe, a be se ka teme ne koro, nka ne t'a ye,
a be se ka taga ka bo ne koro, nka ne te bo foyi kala ma.

¹² Ni a ka fen min mina, jon le be se ka o bosi a boro?
Jon le be se k'a fo a ma ko: «I be mun le kera tan?»

¹³ Ala tena a ta jusugban mala;
kogoji danfen barakaman* ni a jennogonw bee be o yere majigi a koro.

¹⁴ O tuma ne be se k'a jaabi cogo di?
Ne be se ka kuma juman le soro ka sigi ka o fo ni a ye?

¹⁵ Hali ni ne tun terennin lo, ne tun tena se k'a jaabi;
ne be se k'a daari le doron, sabu ale le ye ne ta kititigebaga ye.

¹⁶ Ni ne k'a wele, hali ni a ka ne jaabi,
ne tena la a ra ko can ra, a be son k'a toro malo ka ne lamn.

¹⁷ A be ne fifa ka taga fan bee ra ni a ta sanfonjo ye;
a be ne ta torokow caya k'a soro ne ma foyi ke a ra.

¹⁸ A t'a to ne ye nenekiri;
a be jusukasi caya ne kan.

¹⁹ Ni ne ko ne b'a ke fangako ye, ale baraka le ka bon;
ni ne ko ne be taga ni a ye kiti ra, jontigi le bena o kiti sigi?

²⁰ Hali ni ne tun terennin lo, ne yere da tun bena kiti ben ne kan;
hali ni ne jusukun tun gbenin lo, ne yere da tun bena ne jaraki.

²¹ Yala ne jusukun gbenin lo can ra wa? Ne m'a lon!
Ne logo bora ne yere ra!

²² A bee ka kan ne fe sisan! O koson ne ko:
«Ala be mogojusukungbenin ni mogojugu bee halaki cogo kelen na!»

²³ Hali ni kojugu do ka bara ka ben mogojusukun kan k'a faga,

* 9:13 9.13 Min fora kogoji danfen barakaman ta ko ra, aw ye o fe: 7.12.

Ala be yereko mogo jarakibariw ta jusukasikow ra le.

²⁴ Ale le be jamana labla mogojuguw ye,
k'a to kititigebagaw ye o paw datugu kojugu kan.
Ni ale te, o tuma jontigi lo sa?

²⁵ Ne si terew be temena joona joona;
a ka teli ka teme hali sennaboribaga teliman kan.
Ne si be banna k'a soro ne ma hera ye ne ja ra.

²⁶ Ne si terew be temena joona joona le, i ko jirakurun min ka fiyen,
i ko bon be jigi ka na cun sogo kan cogo min na.

²⁷ Ni ne ko ne be jina ne ta dimi ko,
ka ne pada cogoya yelama, ka ninsondiya,

²⁸ ne ta sege be ne lasiran;
sabu ne k'a lon ko i tena ne jarakibari to.

²⁹ Ne le bena jaraki!
O tuma mun koson ne be ne yere sege gbansan?

³⁰ Hali ni ne kora ni ji saninyaninba do le ye,
ka ne tegew ko k'a gbe ni safina ye,

³¹ o bee n'a ta, i belen bena ne lajigi kaburu konso, bogo ra;
hali ne ta faniw be ne haramuya.

³² Ala te adamaden ye, i ko ne,
janko ne y'a jaabi,
walama ko ne ye a wele ka taga kititigeyoro ra.

³³ Kititigebaga si te se ka don an fla ce,
min be se k'a ta fanga sigi an fla bee kan,

³⁴ janko a ye a ta bere bo ne kan,
a ta siranyakow kana ne ja tige tuun.

³⁵ Ni o tun be se ka ke, ne tun bena kuma,
ne tun tena siran a ja tuun;
nka o te se ka ke, ne tora ne kelen na le.

10

Ayuba ta jaabi to: Ala be tugu le ka mogo tooro

¹ Dunupa logo bora ne ra!
Sisan ne bena ne ta dimi bo kene kan;
ne jusu kasinin le bena kuma.

² Ne ko Ala ma ko: I kana kiti ben ne kan!
I be ne jarakira fen min koson, o fo ne ye!

³ Yala ka ne minako juguya, o le ka di i ye wa?
Ka ban i ta danfen na, i yere boro ka min dan,
ani ka mogojuguw ta kolatigeninw ja k'a di o ma,
o le ka di i ye wa?

⁴ O tuma adamaden ja le be ele fe wa?
Yala ele ta yerikcogo ni adamadenw ta bee ka kan wa?

⁵ Yala ele si terew be ban i ko mogow ta wa,
walama i si sandaw be ban i ko adamadenw ta?

⁶ O koson i be ne ta terenbariyako segesegera,
i be ne ta jurumun segesegera k'a lon,

⁷ k'a soro i yere k'a lon ko ne ma jaraki,
ko mogo fana te yi min be se ka ne bosi ka bo i boro.

⁸ I yere boro le ka ne laben, ka ne fari yoro bee kelen kelen dan;
nka sisan i b'a fe ka ne halaki!

⁹ Sabari, i ye i hakiri to a ra ko i ka ne dan ni bogo dama le ye;
yala i b'a fe ka ne laseko dugukolo buguri ra tuun wa?

¹⁰ I ka ne sensen i ko nono,
ka ne gberen i ko nono be gberen cogo min na.

¹¹ I ka gbolo ni sogo don ne ra,
ka ne tugutugu jogon na ni kolow ni fasaw ye.

¹² I ka si di ne ma, ka pumanya ke ne ye,
ka i janto ne ra, ka ne nin mara.

¹³ Nka i tun be min dogora i jusukun na, o le ye nin ye;
ne k'a lon ko nin ko le tun be i jusu ra:

¹⁴ I tun be ne korosira, k'a fle ni ne bena ben jurumun na;
o ra, i tena son ka ne jarakibari to ne ta terenbariya koson.

¹⁵ Ni ne jarakira, bono be ne soro!
Ni ne jo lo fana, ne te se ka ne kun korota!
Maroya koni ka ne labo,
jani ma to to ne ra.

¹⁶ Ni ne ko ne be ne kun korota, i be ne gben i ko jara;
i be gban ne ra tuun ni i ta sebayaba ye.

¹⁷ I be seere werew le wurira ne kama,
do le be farara i ta jusugban kan ne koro;
kerekejama be benna ne kan, fo o be jogon labi.

¹⁸ O tuma mun koson i ka ne labo ne bamuso konso sa?
Hali ne tun ye to yi ka sa, mogo si ja kana la ne kan!

¹⁹ O ra, ne tun bena ke i ko Ala ma mogo min dan ka ye fiyewu;
ne sanin tun be bo ne bamuso konso ka sin kaburu ma.

²⁰ Ne si teredaw to ye donnin doron!
O ra, Ala ye ne to yi tan;

a ye bo ne koro janko ne ye ne yere soro donnin,

²¹ sani ne ye taga dibifinba ni saya dibi ta jamana ra,
mogo te seko ka bo yoro min na.

²² Dibifinba ta jamana lo, yoro min finna i ko su dibi;
saya dibi lo, yoro jagamininba lo;
o yoro tere yeelen be i ko su dibi!

11

Sofari ta ladirikan folo: Ala ta hakiritigiya ka bon

¹ Sofari min tun be bo Naama, ale ka kuma ta k'a fo Ayuba ye ko:

² Yala jaabiri tena soro nin kuma caman na le wa?

Yala kumalon be se ka jo di mogo ma wa?

³ Yala ele ta kuma caman koson mogo tow ka kan ka je wa?

Ele be mogo tow logobo, ko mogo kana ele dogoya!

⁴ I ko Ala ma ko: «Ne ta kumaw gbenin lo,

ne saninyanin lo i na kɔrɔ!»

⁵ E, ni Ala tun bɛ sɔn ka kuma,
ni a tun bɛ sɔn k'a da yelɛ ka kuma ni ele ye,

⁶ ka hakiritigiya ta gundow fɔ i ye,
o gundo minw tɛmɛna adamadenw ta hakiri dan kan!
O ra, i tun bɛna a lɔn ko Ala b'a na datugura ele ta terenbariya dɔw kan le.

⁷ Yala ele bɛ se ka Ala ta gundobaw sɛgɛsɛgɛ k'a lɔn wa,
walama ka Sebɛɛtigi Ala ta kow sɛgɛsɛgɛ ka se fɔ a dan bɛɛ ma?

⁸ Fɛn min kɔrɔtanin lo ka tɛmɛ sankolo kan,
ele bɛ se ka mun le kɛ o ra?

Fɛn min ka dun ka tɛmɛ lahara dinga kan,
ele bɛ se ka mun le lɔn o ra sa?

⁹ A ka jan ka tɛmɛ dugukolo janya kan,
a fana ka bon ka tɛmɛ kɔgɔji bonya kan.

¹⁰ Ni Ala tɛmɛtɔ ka mɔgɔ dɔ mina k'a datugu,
ko a bɛ o tigi wele kiti ra, jɔn le bɛ se k'a bari?

¹¹ Ale ka janfamɔgɔw lɔn;
a bɛ terenbariya ye, hali ni a ma a sɛgɛsɛgɛ.

¹² Nka mɔgɔ hakiri lakolon lo;
kongofali bɛ woro ni hakiri min ye, adamaden bɛ woro ni o hakiri jɔgɔn le ye.

¹³ Ele kɔni, ni i ka i jusukun ta miiriyaw to Ala kan,
ka i boro kɔrɔta k'a daari,

¹⁴ ka i boro bɔ terenbariyakow ra,
ka ban kojugu ma i ta so,

¹⁵ o tuma i bɛna i kun kɔrɔta, sabu fiyɛn tɛna sɔrɔ i ra;
i bɛ baraka sɔrɔ, siranya tɛ kɛ i ra.

¹⁶ I bɛna jina i ta sɛgɛ kɔ;
a bɛna kɛ i hakiri ra i ko ji min woyora ka taga.

¹⁷ I ta dunupalatige bɛna manamana ka tɛmɛ tere kan;
dibi bɛna yelɛma ka kɛ i ko sɔgɔmada yeelen.

¹⁸ I tɛna sigiya i yerɛ ra, sabu jigi bɛna kɛ i fɛ;
i bɛna la hɛra ni laganfiya ra, sabu i bɛna a ye ko fɛn bɛɛ ka ji.

¹⁹ I bɛna la ka laganfiya, mɔgɔ si tɛna i tɔrɔ;
mɔgɔ caman bɛna na i daari ko i ye o dɛmɛ.

²⁰ Nka mɔgɔjuguw jigi bɛna ban;
dogoyɔrɔ si tɛna sɔrɔ o fɛ.
Jigi kelen min bɛna kɛ o fɛ, o ye saya le ye!

12

Ayuba ta jaabi: Ni min ka Ala diya a bɛ o kɛ

¹ Ayuba ka Sofari jaabi ko:

² Can lo, dunupa bɛɛ lajennin ta lɔnniya bɛ aw le boro!
Ni aw kɔni sara, o tuma hakiritigiya fana sara le!

³ Nka hakiri dɔ bɛ ne fana fɛ i ko aw;
sabu ne hakiri man dɔgɔ ni aw ta ye!
Jɔntigi le ma nin kow lɔn?

- ⁴ Ne kɔni kɛra yɛrɛkɔfɛn lɛ yɛ nɛ tɛriw fɛ.
Ne min bɛ Ala daarira janko a yɛ nɛ jaabi,
nɛ min yɛ mɔɔ tɛrɛnnin yɛ, ani mɔɔ jusukungbɛnin,
nɛ lɛ kɛra o ta yɛrɛkɔfɛn yɛ!
- ⁵ «Ni bɔnɔ ka mɔɔ min sɔrɔ, o tigi ta yɛ dɔɔyari lɛ yɛ!»
O lɛ yɛ mɔɔ wasaninw ta miiriya yɛ.
Ni ele mɔɔ min ka talon ka bɛn, dɔɔyari lɛ bɛ kɛ ele ta sɔrɔta yɛ.
- ⁶ K'a sɔrɔ cɛnrikɛbagaw laganfiyanin lo o ta sow kɔnɔ;
minw bɛ Ala mafiyɛnya, olugu nasumanin lo,
olugu minw bɛ o yɛrɛ ta baraka ta k'a kɛ o ta ala yɛ.
- ⁷ Nka ni i ka bɛganw jininka, olugu bɛna i karan;
ni i ka kɔnɔw jininka, olugu bɛna dɔ fɔ i yɛ.
- ⁸ Kuma dugukolo fɛ, alɛ bɛna i karan,
kɔɔjirajɛgɛw bɛna a lakari i yɛ!
- ⁹ Juman kɛlɛn lɛ bɛ olugu bɛɛ ra ni min m'a lon
ko Matigi Ala lɛ yɛ nin kow kɛbaga yɛ?
- ¹⁰ Fɛnpanaman bɛɛ nin bɛ alɛ Ala lɛ boro,
ani adamadenw bɛɛ ta nɛnɛkiri.
- ¹¹ Yala toro lɛ tɛ kumakanw faranfasi k'a silɔn wa?
Mɔɔ dakɔnɔyɔrɔ lɛ tɛ domuniw diya lon ka bɔ jɔɔn na wa?
- ¹² Hakiritigiya bɛ cɛkɔrɔbaw fɛ,
faamuri yɛ sijantigiw ta yɛ.
- ¹³ Nka hakiritigiya ni sebagaya yɛ Ala lɛ ta yɛ,
kɔkɛcɔɔɔnuman, ani faamuri bɛ sɔrɔ alɛ lɛ fɛ.
- ¹⁴ Ni a ka min cɛn, o tɛ sɛ ka lalaga tuun,
ni a ka da datugu mɔɔ min da ra, mɔɔ tɛ sɛ ka da dayɛlɛ o da ra.
- ¹⁵ Ni a ka jiw mina k'a lalɔ, fɛn bɛɛ bɛ ja;
ni a ka jiw labla, o bɛ dunuɔa halaki.
- ¹⁶ Baraka ni hakirinuman yɛ a ta yɛ;
mɔɔ lafirininw, ani o lafiribagaw bɛɛ yɛ a ta yɛ fana.
- ¹⁷ A bɛ jamana kolatigɛbagaw bla sennakolontagama ra,
ka kuntigiw kɛ nalomanw yɛ.
- ¹⁸ A bɛ masaw ta cɛsirijaraw foni ka bɔ o cɛ ra,
ka fani gbansan siri o soro ra.
- ¹⁹ A bɛ sarakalasebagaw bla sennakolontagama ra,
ka fangatigibaw labɛn.
- ²⁰ A bɛ kuma bɔsi kumalɔnbagabaw ra,
ka faamuri hakiri mina cɛkɔrɔbaw ra.
- ²¹ A bɛ dɔɔyari lasɛ fagamaw ma,
ka cɛ barakamanw ta kurusijara yɔɔyɔɔɔ.
- ²² A bɛ dibirako dogoninw bɔ kɛnɛ kan,
ka saya dibi bla yeelen na.
- ²³ A bɛ siyaw bonya, o kɔ, a bɛ o halaki;
a bɛ o caya, o kɔ, a bɛ o janjan.
- ²⁴ A bɛ dunuɔa jamanakuntigiw kɛ hakirintanw yɛ,
k'a to o yɛ yaala o kun fɛ kongokolonw kɔnɔ, sira tɛ yɔrɔ minw na.
- ²⁵ O bɛ mɔmɔri kɛ dibi ra, sabu yeelen tɛ yi;

a b'a to o ye yaala ka talontalon i ko dɔrɔtɔw.

13

Ayuba ta jaabi tɔ: Ne ni Ala ka kan ka kuma

¹ Can lo, ne ɲa ka nin kow bɛɛ ye,
ne toro fana k'a mɛn, ne k'a faamu.

² Aw ka min lɔn, ne fana ka o lɔn;
sabu ne hakiri man dɔgɔ ni aw ta ye!

³ Nka ne bɛna kuma Sebɛɛtigi Ala le fɛ,
ne bɛna kuma k'a yira Ala yɛrɛ le ra, ko ne ma jaraki.

⁴ Aw kɔni ka ne datugu ni faninya ye;
aw bɛɛ ye flakeɓaga ɲacintanw le ye!

⁵ Hali aw tun ye je, aw kana foyi fɔ!
O belen tun bɛna kɛ hakiritigiya sira ye aw fɛ.

⁶ Ayiwa, ne bɛna min fɔ, ka ne ta jo yira, aw ye o lamɛn!
Ne da bɛna kuma min fɔ, ka can yira, aw ye aw janto o ra!

⁷ Yala aw bɛ sɔn ka kumajugu fɔ Ala nɔ ra wa?
Aw bɛ sɔn ka janfakuma fɔ a tɔgɔ ra wa?

⁸ Aw b'a fɛ ka fara Ala kan
ka kuma ka jo di a ma le wa?

⁹ Ni Ala ka aw sɛgɛsɛgɛ, yala o bɛna diya aw ra wa,
walama aw b'a janfara le i ko mɔgɔ b'a mɔgɔɲɔgɔn janfa cogo min na wa?

¹⁰ Sigiya t'a ra, a bɛna aw jaraki,
ni a kɛra ko aw bɛ mɔgɔ dɔw fisaya dɔw ye dogo ra.

¹¹ Yala a ta masaya nɔɔrɔ tɛ jatigɛ blara aw ra wa?
Yala a ɲasiran tɛna kɛ aw ra wa?

¹² Aw ka fɛn o fɛn fɔ, o bɛɛ bɛ i ko buguri;
aw ka ne jaabi ni kuma o kuma ye, o bɛɛ bɛ i ko bɔgɔ.

¹³ Aw ye je k'a to ne fana ye kuma!
Ni min bɛ kɛ ne ra o ye kɛ!

¹⁴ Ne kɔni bɛna ne yɛrɛ bla farati ra,
ka ne nin fiyeere.

¹⁵ Hali ni Ala bɛna ne faga le, ne jigi belen b'a kan.
Nka ne bɛna kuma a ɲa kɔrɔ k'a yira ko jaraki tɛ ne tagamacogo ra.

¹⁶ O le fana bɛna kɛ ne kisisababu ye;
sabu Alapasiranbari si tɛ sɔn ka lo Ala ɲa kɔrɔ.

¹⁷ Aw ye ne ta kumaw lamɛn kɔsɛbɛ!
Aw ye aw toro malɔ ne ta kumapafɔri ra!

¹⁸ A flɛ, ne bɛna kuma k'a yira ko ne bɛ can le kan;
sabu ne k'a lɔn ko jo bɛ ne fɛ.

¹⁹ Jɔntigi le bɛ se ka ne sɔsɔ?
Ni mɔgɔ sera ka ne jaraki, o tuma ne bɛ je, ka sa.

²⁰ Nka, Ala, sabari ka nin fɛn fla kɛ ne ye,
ni o kɛra, ne tɛna dogo i ra tuun:

²¹ I boro bɔ ne kan,

i kana ne ja tige tuun ni i ta siranyafenbaw ye.

²² O kɔ, ele ye i ta fɔ, ne bɛ i jaabi,
walama ne le bɛ kuma ta, ele bɛ ne jaabi.

²³ Ayiwa, ne ka terenbariyako ni jurumun jori le kɛ?
Ne ka hakekow ni jurumun minw kɛ, o fɔ ne ye kɛ!

²⁴ Mun kosɔn i bɛ i pada dogora ne ra,
ka ne kɛ i jugu ye?

²⁵ Yala i bɛ sɔn ka kɛɛ ni flaburu gbansan ye wa, fɔɔ bɛ taga ni min ye?
I bɛ sɔn ka tugu binjalan dama kɔ k'a gbɛn wa?

²⁶ I bɛ kogbɛlɛnw le sɛbɛ k'a bla ne kama;
i bɛ ne ta denmisɛnya wagati ta terenbariyaw kunko fana ben ne kan.

²⁷ I bɛ ne sen don nɛɛjɔrɔkɔ ra,
i bɛ ne tɛmɛjɔrɔw bɛɛ kɔrɔsi,
ka dan sigi ne tagajɔrɔw ra;

²⁸ k'a sɔrɔ mɔɔɔ farisogo bɛ torira ka cɛn,
i ko cɛnrifɛnw bɛ don fani na k'a cɛn cogo min na.

14

Ayuba ta jaabi tɔ: Dunupalatige ye sɛɛ le ye

¹ Adamaden o adamaden, ni muso le k'a woro,
a si man jan, a ta dunupalatige bɛɛ ye ɲagban le ye fana.

² A bɛ wuri i ko yirifiyeren, nka a bɛ ja;
a bɛ tɛmɛ i ko yirisuma, a tɛ mɛɛn.

³ Ala, ele ɲa lɔnin bɛ o le ra ka to k'a kɔrɔsi wa!
Ele bɛ ne le minana ka taga ni ne ye kiti ra wa?

⁴ Jɔn le bɛ se ka fɛn saninyanin sɔrɔ fɛn saninyabari ra?
Mɔɔɔ si!

⁵ I n'a fɔ i ka adamaden si teredaw latige ka ban, ani a karodaw,
ka dan sigi a si ra, a tɛ se ka tɛmɛ min kan,

⁶ o tuma i ɲa bɔ a ra k'a to a ye nɛɛkiri dɔɔnin,
janko a ye a ta wagati laban diyabɔ, i ko baaraden bɛ a ta tere baara sara diyabɔ cogo
min na.

⁷ Jigi belɛn bɛ yiri fɛ,
sabu ni o k'a tige, a bɛ nugu tuun,
ka to ka yiriborokuraw bɔ tuma bɛɛ.

⁸ Hali ni a lilinw ka kɔrɔ dugukolo jukɔrɔ,
hali ni a kunkurun ka to dugukolo ra ka faga,

⁹ ni sumaya ka se a ma dɔrɔn, a bɛ nugu,
ka yiriborow bɔ i ko yirisunkura.

¹⁰ Nka ni mɔɔɔ sara, a baraka bɛɛ le bɛ ban pewu;
ni adamaden nɛɛkiri ka mina a ra, a bɛ taga min?

¹¹ Ayiwa, kɔɔɔji ta ji bɛ jigi,
ba ta ji bɛ ban, a bɛ ja.

¹² O cogo ra ni mɔɔɔ ka la saya sunɔɔɔ ra, a tɛ wuri tuun;
fɔ ka taga sankolo tunu, a tɛ wuri,
a tɛ wuri ka bɔ a ta sunɔɔɔ ra.

¹³ E, Ala, ni i tun be sɔn ka ne dogo saya dibi ra,
 ka ne dogonin to yi fɔ ka taga i ta jusugban mala,
 ka wagati dɔ latige ne ye, i bɛna i hakiri to ne ra wagati min na!
¹⁴ Ni mɔgo sara, yala a be se ka janamanya tuun wa?
 Ni o tun be se ka ke, ne tun bɛna ne ta sege mupu ka Ala makɔnɔ,
 fɔ ne ta wagati ye na se, o ye na ne labi.

¹⁵ O ra i tun bɛna ne wele, ne tun bɛna i jaabi;
 ne min ye i yere boro ta danfen ye, ne logɔ tun bɛna i sɔrɔ.

¹⁶ O ra, i tun tɛna ne ta sentako kelen kelen bee jate,
 i tun tɛna to ka ne ta jurumunw si kɔrɔsi tuun.

¹⁷ I tun bɛna ne ta hakekow don bɔrɔ dɔ kɔnɔ k'a dasiri,
 ka ne ta terenbariyakow datugu.

¹⁸ Nka kuruw be ben ka yerege,
 faraw be kari ka bɔ o nɔ ra.

¹⁹ Ji be woyo kabakuru kan ka to ka dɔ bɔ a ra cogo min na,
 a be woyo ka bɔgo fana ce ka taga ni a ye cogo min na,
 ele fana be adamaden jigi cen o cogo le ra.

²⁰ I be ben a kan k'a kere sinaga kelen dɔrɔn ka se a ra, a be teme;
 i b'a pada cogoya bee yelema, k'a bla ka taga.

²¹ Yala mɔgow bɛna a denw bonya a kɔ yan wa? A te se ka o lon.
 Yala o bɛna o dogɔya le wa? A te se ka bɔ o kala ma.

²² Sege min b'a yere farisogo kan, a be o dɔrɔn le lon,
 saya dimi min sera a yere nin ma, a be o le lon.

15

Elifazi ta ladirikan flanan: Mɔgojugu te bɔsi kiti ma

¹ Ayiwa, Elifazi min be bɔ Teman, ale ka kuma ta k'a fɔ Ayuba ye tuun ko:

² Ni hakiritigi be mɔgo jaabi, yala a ta lonniya ka kan ka ke kumalakolonw le ye i ko
 fɔɔ wa?

Yala a b'a kɔnɔ fa tereboyanfɔn ta fɔɔ gbanninman le ra ka kuma wa?

³ Yala a be kuma k'a ta jo yira ni kuma nafantanw le ye wa,
 walama kuma pacintanw?

⁴ Ayiwa, ele kɔni be Alapasiran cenna yere le;
 i be Ala ko miiriya bee bɔ mɔgo hakiri ra.

⁵ Sabu i ta terenbariyakow le be i da blara nin kumaw fori ra;
 i ka mɔgo cegumanw ta kumacogo le ladegi.

⁶ Nka i yere da le ka kiti ben i kan, ne te!
 I yere darakan le ka kuma ben i kan!

⁷ Yala ele le worora ka ke adamadenw bee ra mɔgo folo ye wa?
 Ele nana dunupa ra ka kɔn kongoriw ja wa?

⁸ Yala ele tun be ni Ala ye a ta jen ra, k'a ta gundow lamɛn wa?
 Ele ka hakiritigiya bee mina k'a ke i kelen ta ye le wa?

⁹ Ele ka mun le lon ni an tow ma min lon?
 Faamuri juman le be ele fe ka teme anw kan?

¹⁰ Kunsigibetigi be an ce ra, cekɔrɔba be an ce ra,

minw si ka ca hali ni ele face ta ye.

¹¹ Ala ka i jusu saaro minke,
ani kumadiman minw bee fora i ye, o belen ma i wasa!

¹² Mun na i jusu bora?
Mun na i ka i na basa an na tan?

¹³ I dimina Ala le koro,
fo ka nin kuma nogon bo i da ra!

¹⁴ Adamaden ye mun le ye k'a fo ko a be saninya?
Muso ka fen min woro, o ye mun le ye k'a fo ko a be teren?

¹⁵ A fe, Ala ma la hali a yere ta danfen saninmanw na;
hali sankolo ma saninya a na koro,

¹⁶ janko ka n'a fo adamaden, fen haramunin, ani fen nacintan,
min be kojugu ke a ta minji ye!

¹⁷ Ayiwa, ne lamen, ne bena a pafu i ye!
Ne ka min lon, ne bena o lakari i ye.

¹⁸ Hakiritigiw ka min fo,
o ka o soro o bemaw le fe, o fana ma foyi dogo a ra.

¹⁹ O wagati ra jamana tun dira olugu doron le ma;
mogo werew tun ma na nagami o ra folo.

²⁰ Mogojugu be to sege ra a si bee ra;
sanda minw latigera mogo jusu fariman ye, o da lonnin lo.

²¹ Lon do, jatigekan dow bena don a toro ra;
k'a siginin to pasuma ra, cenrikebaga do bena ben a kan.

²² A te la a ra tuun ko ale be se ka bosi ka bo o dibi ra,
nka kerekemuru fana b'a dendenna.

²³ A bena to ka yaala, a t'a lon a bena domuni soro yoro min na*;
a k'a lon ko lonjugu do labenna ale kama.

²⁴ Degu ni kononofiri bena jatige bla a ra,
k'a datugu pewu, i ko masace ni a ta kerekajama b'a juguw datugu cogo min na.

²⁵ Sabu a k'a borokanden sin Ala ma,
k'a yere sanga ni Sebestigi Ala ye.

²⁶ A k'a kun gbeleya ka taga Ala kama,
ni a ta negebennan belebeleba gbirimanba ye.

²⁷ A tun torora fo a pada be manamana,
ka bonya fo k'a fari bee gbiriya.

²⁸ Nka a bena sigi dugu cininw le konu,
ka si bonkolonw konu,
bon minw be benbenna.

²⁹ A tena ke fentigi ye tuun, sabu a ta naforo tena men tuun;
a borofenw tena caya ka se fo jamana yoro bee ra tuun.

³⁰ A tena se ka bosi dibi ma;
tasumamana do bena a liliw jeni ka o jaja,
Ala dafopo bena a ta ka taga ni a ye.

* **15:23 15.23** A fora Kitabu dow konu ko: Dugaw bena a sogo domu.

³¹ A kana a jigi la fengbansanw kan, k'a yere lafiri;
sabu o fengbansanw le fana bena seko a ma.

³² O kow bena se a ma sani a ta lon ye se;
a ta yiriborow koni tena nugu tuun fiyewu.

³³ A be ke i ko rezensun min denw kogobari be burun;
walama i ko oliviyesun min fiyeren be bon.

³⁴ Alapasiranbari ta bon lakolon bena to;
tasuma bena surafenw minabagaw ta so domu.

³⁵ O be kojugu konso ta,
ka terenbariya woro,
ka janfa laben o yere konso.

16

Ayuba ta jaabi: Ne ta seere be san fe

¹ Ayuba ka Elifazi jaabi ko:

² Ne ka nin kow jogonna caman men kakoro;
aw bee ye ladibaga mogosegebagaw le ye.

³ Aw te nin kumalakolonw dabla ten wa?
O tuma mun le digira ele ra, fo i be ne jaabi?

⁴ Min sera ne ma, ni o tun sera aw le ma,
ne fana tun bena kuma i ko aw.

Ne tun bena kuma dow laben aw kama,
ka kuma fo ka ne kun komikomi aw ra.

⁵ Nka ne da tun bena aw ja gbeleya le,
ne tun bena ne da lamaga ka kuma ka aw jusu saaro.

⁶ Ayiwa, ni ne kumana, o tena do bo ne ta dimi na,
ni ne ka je fana, yala o le bena ne ta dimi bo ne kan wa?

⁷ Sisan koni, Ala ka ne baraka bee le ban pewu!
Ala, i ka ne ta lu bee ke yoro lakolon ye.

⁸ I ka ne fari cen, ka o ke i seere ye ko jo te ne fe;
ne fasacogo yere b'a yira ko ne jarakira.

⁹ Ala dimina fo a be ben ne kan ka ne farisogo tigetige,
k'a nin nimi ne kama;

ne jugu be a na boso ne ra ka ne fle ni juguya ye.

¹⁰ Mogow ka o daw waga ne kama;
o be teger ci ne na kan, ka ne lamaroya.

O bee le be jen ka ben ne kan.

¹¹ Ala ka ne labla mogokolonw le ye,
a ka ne to mogojuguw boro.

¹² Ne nasumanin tun lo, nka a ka ne kolow bee karikari,
a ka ne mina ne kankofeyoro ma ka ne noni ka ben, ka ne fari bee yerege;
a ka ne ke a ta fenbonta le ye.

¹³ A ta binew be ne sogora fan bee ra;
a ka ne soro sogo, hali a ma hina;
a ka ne kunakuna sogo k'a bon dugu ma.

¹⁴ A be ben ne kan tuma bee,

i ko kerekedenw be ben dugu kan, ka kogow sogo cogo min na;
a be girin ka la ne kan i ko kerekede.

¹⁵ Ne ka borofani le karan ka o ke ka ne fari datugu;
ne ni ne ta bonya bee le be fofora dugu ma!

¹⁶ Ne ja wulenna kasi fe,
saya dibi donna ne ja ra;

¹⁷ k'a soro ne boro ma kojugu ke,
ne jusukun saninyanin le tun be Ala daari fana.

¹⁸ E, dugukolo, ele kana ne jori datugu;
foyi kana ne kulekan bari k'a to Ala y'a lamɛn*!

¹⁹ Nka hali bi ne ta seere be sankolo ra;
min be kuma ne no ra, o be san fe.

²⁰ Ne teriw be kumakolonw fo ne ma;
nka ne najiboto be Ala le daari.

²¹ Ale ye kiti tige mogow ni ale Ala ce,
ka kiti tige adamaden ni a mogonogon ce.

²² Sabu ne si sandaw be sera a laban ma;
ne bena sira do ta, tagakasegi te sira min ta ko ra.

17

Ayuba ta jaabi to: Ne teriw ka ne jigi tige

¹ E, ne nin baraka banna!

Ne si sera a dan ma!
Kaburu le be ne konona!

² Mogolobobagaw le ka ne lamini;
ne te se ka ne jadenw datugu ka sunogo o ta mafiyenyarikumaw koson.

³ Ele Ala yere ye ke ne demebaga ye i kere fe;
sabu jon were le bena lo ni ne kunko ye?

⁴ I ka o jusukunw datugu janko o kana hakiri soro,
o koson i tena a to o ye se soro.

⁵ O be i ko mogon min b'a teriw wele domuni na,
k'a soro kongon be ale yere ta denw panaminina.

⁶ Siyaw bee be ne togo le don o ta zanaw ra,
o be daji tu ne ja ra.

⁷ Ne jadenw baraka banna dimi koson;
ne farisogo yorow kera i ko fen do ja.

⁸ Ni mogonumanw ka o ye, o be digi olugu ra;
mogon jarakibariw be wuri Alapasiranbariw kama.

⁹ O bee n'a ta, mogon terennin be jija ka to a ta sira kan;
mogon minw ta kewalew saninyanin lo, olugu be do fara o ta baraka kan.

¹⁰ Aw koni ye na, aw bee, aw ye na seko aw ta kumaw kan tuun!
Ne tena hakiritigi si soro aw ra!

* **16:18 16:18** Mogow tun b'a bisigi ko ni mogon faganin jori tun ma datugu ni buguri ye, o jori kulekan tun be se fo Ala ma, janko Ala y'a dimibo (Damina 4.10; Ezekiyeli 24.7-8).

¹¹ Ne si teredaw banna, ne ta kolatigeninw cenna,
ani ne jusukun diyanyakow.

¹² O belen b'a fɔ su ma ko «tere»,
o b'a fɔ ko «yeelen yɔrɔ ka surun», k'a sɔrɔ dibi le be nana!

¹³ Yala ne be so min makɔnɔna, o te lahara le ye wa?
Ne bena ne ta layɔrɔ laben o yɔrɔ dibi le ra.

¹⁴ Ne be kaburu wele ko: «Ne fa!»
Ne b'a fɔ kaburu tumuw ma ko: «Ne baw, ani ne balemamusow!»

¹⁵ Ne jigi be min le sa?
Jon le na be ne jigi ra?

¹⁶ A bena jigi ka taga lahara donda le ra,
ni an nana ke taga ye jɔgon fe ka taga la buguri ra, ka nenekiri.

18

Bilidadi ta ladirikan flanan: Mɔgɔjugu be halaki

¹ Bilidadi min be bo Suwa, ale ka kuma ta k'a fɔ Ayuba ye ko:

² Aw bena nin kuma caman dabra tuma juman le sa?
Aw ye hakiri sɔrɔ, o ko, an be kuma!

³ Mun koson aw be an jate i ko began?
Mun koson aw be an fle i ko nalomanw?

⁴ Ele Ayuba min dimina fɔ ka i son ja,
o tuma ele b'a fe dunupa lakolon ye to ele koson wa,
walama ko faraw ye bo o no ra ele koson?

⁵ Can lo de, mɔgɔjugu ta fitinayeelen bena faga,
a ta gba tasuma tena yeelen bo tuun.

⁶ Yeelen bena ban a ta bon kɔnɔ,
a ta fitina min be yeelen bo a ye, o bena faga.

⁷ A tun be tagama ni baraka ye, nka a ta tagama bena sumaya.
A yere ta kolatigeninw le bena a laben;

⁸ sabu a senw bena mina jo ra;
a bena taga a senw don jo wow kɔnɔ.

⁹ Jan bena a mina a senju ra,
juru bena a sen dere.

¹⁰ Juru min b'a mina, o dogonin lo dugukolo jukɔrɔ;
jan lanin b'a na sira kan.

¹¹ Balahukow bena a lasiran fan bee ra,
o le tugunin b'a ko yɔrɔ bee ra.

¹² Kɔngɔ b'a baraka ban,
cenri wurira a kama,

¹³ a b'a farisogo domudomuna;
banajugu do b'a fari yɔrɔw bee domuna.

¹⁴ A tun k'a jigi la a ta bon min kan, o bena a sama ka bo o kɔnɔ;
k'a fofa ka taga ni a ye balahu masa fe.

¹⁵ Mɔgɔ were be se ka sigi a ta so kɔnɔ, sabu a ta te tuun;
o be kiribi bon a ta sibon kan.

¹⁶ A dugumalilinw be jaja;
a yiriborow be fagafaga.

¹⁷ Mogo si hakiri tena to a ra tuun dunupa ra;
a togo te fo kene ma yoro si tuun.

¹⁸ O b'a joni ka bo yeelen na k'a bla dibi ra,
o b'a ghen ka bo dunupa ra.

¹⁹ A te den to a ko, a te mamaden to a ko a ta mogow ce ra;
a ta mogo si panaman te to a ko a ta so konɔ.

²⁰ Terebenyanfan mogow bena manwu a labancogo koson;
tereboyanfan mogow kunmasi bena ce.

²¹ Ayiwa, kojugukebaga ta so be laban tan le;
mogo min ma Ala lon, o ta yoro be ke tan le.

19

Ayuba ta jaabi: Ala ye ne kunmabobaga ye

¹ Ayuba ka Bilidadi jaabi, ko:

² Aw be ne jusu kasira cogo min na,
ka ne baraka ban ni aw ta kumaw ye, aw bena o dabla tuma juman le de?

³ Aw ka ne dogoya ka se fo sinaga tan!
Ni aw be ne tooro tan, yala o maroya te aw ra wa?

⁴ Ni a kera ko can lo, ko ne firira,
ne ta firiri ye ne kelen ta le ye.

⁵ Nka ni a kera ko aw b'a fe ka aw yere fisaya ne ma le,
ka ne ta lebu ke sababu ye ka ne jaraki,

⁶ o tuma, aw y'a lon fana ko Ala le ka ne ta jo bosi ne ra,
ko ale le ka ne mina a ta jo ra.

⁷ Hali ni ne kulera ko: «O be ne tojora!», mogo si tena ne jaabi!
Ni ne kulera ko o ye ne deme, mogo si tena jo di ne ma!

⁸ Ala ka sira datugu ne ja, ne te se ka teme;
a ka dibi don ne temesira ra.

⁹ A ka ne ta bonya bo ne kan;
a ka ne ta masafugula bo ne kun na.

¹⁰ A ka ne halaki fan bee ra, janko ka ne lataga;
a ka ne jigi tige, i ko yiri be sama ka bon cogo min na.

¹¹ A dimina ne koro kosebe;
a ka ne ke i ko a jugu do.

¹² A ta kerekajamaw bee jenna ka na jogon fe,
ka o ta sira bo fo ka na se ne ma;
o ka o ta fanibonw turu ka ne ta bon lamini.

¹³ A ka ne balemaw mabo ne ra,
ne lonbagaw faranna ka bo ne ko.

¹⁴ Ne ta somogow bora ne koro,
ne teriw pinana ne ko.

¹⁵ Ne ta lukonmogow, ani ne ta jonmusow be ne fle i ko o ma deri ka mogo min ye;
ne kera o ja koro i ko jamana were mogo.

- 16 Ne be ne ta jonɕe wele, a t'a lamina;
fo ne yeɛ da ye makarikanw le fo a ye!
- 17 Ne dakasa ka ne logo bo ne ta muso ra;
ne yeɛ worodenw be nigira ne ra.
- 18 Hali denmisenw bee be ne mafiyenyara;
ni ne ko ne be wuri, o be to ka ne logobo.
- 19 Ne tun ka minw ke ne jɛnɔɔgonw ye, olugu ka ne haramuya;
minw ko tun ka di ne ye, olugu le wurira ne kama.
- 20 Ne fasara fo ka ne kolow bee bo keɛ ma;
a tun tora doonin ne nin be to a ra*.
- 21 E, aw ye makari ne ra, ne teriw, aw ye makari ne ra,
sabu Ala boro sera ne ma!
- 22 Mun koson aw fana be ne nogben i ko Ala?
Aw belen ma wasa ne ra ban wa?
- 23 E, ni ne ta kumaw tun be se ka seɛɛ!
Ni o tun be se ka seɛɛ kitabu do konɔ!
- 24 Ni a tun be se ka lese fara ra,
ni biɛ negeraman do ye, ani ntileku neɛɛ,
janko a ye to yi wagati bee!
- 25 Nka o bee n'a ta, ne k'a lon ko ne kisibaga panaman lo;
lon do a bena wuri k'a yeɛ yira dugukolo kan.
- 26 Hali ni ne fari halakira ka ban,
ne belen farisogoraman ja bena la Ala kan.
- 27 Ne yeɛ le bena a ye,
ne ja le bena a ye, mogɔ weɛ ja te;
ne jusu gbannin lo, fo ne be koroto o wagati korɔ.
- 28 Aw b'a fora ko: «An bena a nogben k'a mina cogo di le sa?»
Sabu aw b'a miiri ko nin ko ju be sorɔ ne le ra.
- 29 Ayiwa, aw yeɛ ye siran kerekemuru ja de!
Sabu ni aw be gban ne ra, o fana be se ka kerekemuru lase aw ma,
janko aw y'a lon ko kiti do belen be ko.

20

Sofari ta ladirikan flanan: Mogɔjugu borofen te meen

- 1 Sofari min be bo Naama, ale ka kuma ta k'a fo Ayuba ye ko:
- 2 Ayiwa, miiriya minw be ne konɔ,
ani jusugban min be ne ra,
o le b'a to ne be koroto ka i jaabi.
- 3 Ne ka jarakikan do men, min kera ne fe dogoyari ye;
nka faamuri hakiri min be ne fe, ne bena i jaabi ni o ye.
- 4 O tuma ele m'a lon ko kabini folofolo,
kabini adamaden sigira dugukolo kan,
- 5 ko mogɔjugu ta pagari wagati ka surun,
ko Alapasiranbari ta ninsondiya ye wagati doonin ko le ye wa?

* 19:20 19.20 Heburukan na a fora ko: Ne kisira ni ne pi gbolo dama le ye.

⁶ Hali ni a k̄or̄ɔtara ka se f̄o sankolo ma,
k'a kun se f̄o sankabaw ma,
⁷ lon d̄o a b̄e halaki ka ban pewu, k'a k̄e i ko namapama.
Minw tun b̄e deri k'a ye, olugu b'a f̄o ko: «E, a b̄e min le?»

⁸ A b̄e t̄em̄e i ko siko; m̄oḡo t'a ye tuun.
A b̄e tunu i ko m̄oḡo b̄e f̄en minw ye su f̄e siko ra.
⁹ M̄oḡo minw tun b̄e to k'a f̄le, olugu na t̄ena a ye tuun,
a sigiȳor̄o t̄ena a ye tuun.

¹⁰ A dencew b̄ena d̄esebagat̄ow ta borof̄enw sek̄o o ma jagboya ra;
a tun ka naforo min s̄or̄o, a ȳere boro b̄ena o sek̄o.
¹¹ A kolow b̄ee tun ka k̄ene i ko a kanbelenman
nka o b̄ee b̄ena taga la ni a ye kaburu buguri ra.

¹² Kojugu tun diyara a da ra,
f̄o a b'a dogo a n̄en juk̄or̄o.
¹³ A tun b'a mara, a t'a f̄e k'a to a ye ban;
a tun b'a mina k'a to a da k̄on̄o.
¹⁴ Nka o domuni b̄ena ȳelema a k̄on̄obara ra;
a b̄e ȳelema ka k̄e f̄onf̄onnin бага ye a k̄on̄o.

¹⁵ A tun ka naforo min kunu, a b̄ena o f̄on̄o;
Ala b̄ena a b̄ee lab̄o a k̄on̄o.
¹⁶ A tun b̄e f̄onf̄onninw ta бага le muganna,
o ra, sajugu da le b̄ena a faga.
¹⁷ A t̄ena li ni n̄on̄o camanba woyoto ye tuun
i ko bununji, walama i ko k̄oji.

¹⁸ A ka f̄en o f̄en s̄or̄o, a b̄ena o sek̄o, a t̄ena o si domu;
a t̄ena a ta jago t̄on̄o diyabo.
¹⁹ Sabu a tun ka d̄esebagat̄ow t̄or̄o f̄o ka o borolakolon to;
a ma bon minw lo, a tun ka o b̄osi o tigiw ra jagboya ra.

²⁰ A tun t̄e wasa ka ye,
nka f̄en minw ko tun ka gb̄elen a ma, a t̄ena se ka o si b̄osi c̄enri ma.
²¹ A ta natabaya kos̄on, a tun t̄e foyi ye k'a to yi;
o kos̄on a ta h̄era fana t̄ena m̄een.
²² K'a wasaninba to a borof̄en camanw c̄e ra, degu b̄ena a s̄or̄o;
kojugu suguya b̄ee b̄ena ben a kan.

²³ Wagati min a b'a k̄on̄obara fara,
o wagati le ra, Ala b̄ena a ta dimiba lajigi a kan,
ka o b̄on a fari kan ka o k̄e a ta domuni ye.
²⁴ Ni a borira k̄erekeminan negeramanw ja,
kalan siranegeraman d̄o ta bīne b'a s̄ogo.
²⁵ Ni a ka o bīne sama ka b̄o a k̄o ra,
ni a ka o nēge tasumaman sama ka b̄o a k̄on̄obara ra,
jatiḡeba d̄o b̄e cun a kan.

²⁶ Kojugu dogonin b̄e dibi ra k'a ta naforo k̄on̄o;

tasuma dɔ bɛna a domu, mɔgɔ ma tasuma min don.
Fɛn o fɛn tora a ta so kɔnɔ, tasuma bɛna o bɛɛ jɛni.

²⁷ Sankolo bɛna a ta terenbariya yira,
dugukolo bɛna wuri a kama.

²⁸ A ta so naforow bɛɛ bɛna taga;
Ala ta dimilon na mɔgɔw bɛna o bɛɛ cɛ.

²⁹ Ayiwa, adamaden kojuguɛɛbaga ninyɔrɔ ye nin le ye Ala fɛ;
Ala bɛ nin le kɛ a ta sara ye.

21

Ayuba ta jaabi: Mɔgɔjugu ta hɛra ka ca

¹ Ayuba ka Sofari jaabi, ko:

² Aw ye ne ta kuma lamɛn kɔsɛɛ!
Aw ye sɔn ka o kelen kɛ ne ye, janko ka ne jusu saaro.

³ Aw ye sabari k'a to ne fana ye kuma!
Ni ne kumana ka ban, aw ye ne lɔgɔbɔ sa.

⁴ Yala ne diminin bɛ adamadenw le kɔrɔ wa?
Mun kɔsɔn aw ko ne jusu kana gban?

⁵ Aw ye aw na munu ka ne flɛ, aw bɛna kabakoya,
fɔ ka aw boro la aw da ra ka je!

⁶ Ni ne ka miiri ne yɛrɛ ta ko ra, ne jigi bɛ tige,
fɔ ne farisi bɛ tagama.

⁷ Mun kɔsɔn Ala bɛ mɔgɔjuguw to si ra,
k'a to o ye kɔrɔ, ani ka dɔ fara o baraka kan?

⁸ O ta durujaw bɛ baraka sɔrɔ o kɔrɔ, ka to ni o ye;
o ta denw bɛ to o kɔrɔ.

⁹ Hɛra dɔrɔn le bɛ o ta so, siranyako tɛ yi;
Ala ta bugɔribere tɛ se o ma.

¹⁰ O ta misitoranw bɛɛ bɛ den sɔrɔ, o baraka tɛ dɔgɔya ka ye;
misimusow fana bɛ misidenw woro, o si kɔnɔ tɛ can.

¹¹ O bɛ o ta denmisɛnw to o ye boribori i ko sagadenw;
o ta denw bɛ toron kɛ o sago ma.

¹² O bɛ longanw ni koraw fɔ ka dɔnkiri la,
ka ninsɔndiya ni filɛnfiyɛkanw ye.

¹³ O bɛ o si bɛɛ kɛ hɛra ra;
o kɔ, o nasumanin bɛ jigi kaburu kɔnɔ.

¹⁴ K'a sɔrɔ olugu le tun b'a fɔra Ala ma ko: «I bɔ an kɔrɔ,
an t'a fɛ ka i ta siraw palɔn!

¹⁵ Jɔn le ye Sebɛɛtigi Ala ye, ka na fɔ ko an b'a bato?
Hali ni an ka makarikanw fɔ a ye, an bɛna mun le sɔrɔ?»

¹⁶ K'a sɔrɔ o ta hɛra tɛ olugu yɛrɛ le boro.

Mɔgɔjuguw ta kow kɔni tɛmɛna ne ta faamuri kan!

¹⁷ Yala can lo ko mɔgɔjuguw ta fitina bɛ faga joona wa?
Yala can lo ko cɛnri bɛ se o ma wa?
Yala can lo ko Ala ta jusugban bɛ se olugu fana ma wa?

¹⁸ Wagati juman le o be ke i ko binjalan, fɔɔ be min ta, walama i ko binpaga, sanfɔɔ be taga ni min ye?

¹⁹ A fɔra ko Ala bena mɔɔjuguw ta kojugu hake bo o ta denw na; Ala tun ka kan k'a bo olugu yere le ra, janko o y'a silon!

²⁰ Olugu yere le tun ka kan ka o ta halakiri ye o na ra! Ala ta jusugban tun ka kan ka ben olugu yere le kan!

²¹ Ni o te ni olugu yere ta wagati dafara ka ban, o be taga ka o ta somɔɔ minw to o ko, o ta mun le be o ra tuun?

²² Mɔɔ te se ka lonni yira Ala ra, sabu ale le be hali sankolokonɔfenw ta kititigebaga ye.

²³ Mɔɔ do be sa ni a farisogo barakaman ye, a nasumanin ni a laganfiyaninba be sa.

²⁴ O y'a soro a tɔroninba lo, a garagaw bee ye turu ye, a kolow bee fara sonbe ra.

²⁵ Mɔɔ do were jusu kasinin be sa; ale si bee ra, a ma hera nene ka ye fiyewu.

²⁶ Nka o mɔɔ fla bee be don kaburu ra, tumuw be don o fla bee ra!

²⁷ Ayiwa, ne ka aw ta miiriya lon yere le; aw be ne tɔɔra ni dabari minw ye, ne ka o lon.

²⁸ Aw b'a fo ko: «O mɔɔba ta so be min sisan? O mɔɔjugu tun siginin be so min konɔ, o be min?»

²⁹ O tuma aw ma yaalabagaw nininka wa? Olugu ka ko minw korosi, k'a lakari, aw ye o jate mina!

³⁰ Cenrilon na, foyi te se kojugukebaga ma! Ala ta dimilon na, a be bos!

³¹ Jon le be se ka lo a na korɔ k'a jaraki? Jon le bena a ta kojugu juru sara a ra?

³² O b'a su ta ka taga ni a ye kaburulo ra, ka o janto a ta kaburu ra.

³³ Kaburu bogokuruw be fiyanya a kan; jama caman be tugu a su ko, mɔɔ caman fana be bla a na ka taga.

³⁴ Ayiwa, aw be se ka ne jusu saaro ni nin kuma gbansanw ye cogo di? Aw ka kuma o kuma ke ka ne jaabi, o bee ye mɔɔlafirikumaw le ye!

22

Elifazi ta ladirikan sabanan: Ayuba ka fagantanw tɔɔ

¹ Ayiwa, Elifazi min be bo Teman, ale ka kuma ta tuun k'a fo Ayuba ye ko:

² Adamaden be se ka mun le na Ala ye? Mɔɔ hakiriman be fen na a yere le ye!

³ Ni ele terenna, Sebetigi Ala ta mun le be o ra? Ni ele jusukun gbenin lo, ale Ala ta nafa juman le be o ra?

⁴ Yala Ala be son ka i jaraki i ta Alapasiran koson,

walama ka kiti ben i kan wa?

⁵ I ta juguya le ka ca,
dan tɛ i ta terenbariyakow ra fana!

⁶ I tun bɛ i balemaw borofɛnw mina o ra k'a sɔrɔ o ma juru ta i fɛ;
i tun bɛ o ta faniw bɔsi o ra ka o fari lakolon to*.

⁷ I tun tɛ ji di minlɔgɔtɔw ma,
i tun bɛ ban ka domuni di kɔngɔtɔw ma.

⁸ I tun ka jamana labla mɔgɔ jusu farimanw le ye;
ni mɔgɔ min ko tun diyara i ye, i bɛ o sigi kuntigiya ra.

⁹ I tun bɛ muso cɛ saninw borolakolon gbɛn ka taga,
ka feritaw bɛɛ jigi tige pewu!

¹⁰ O le kosɔn, janw lara ka i lamini fan bɛɛ ra;
siranyakow bɛ i ja tige.

¹¹ I ma nin dibibaw ye wa,
ani nin jiba minw ka i datugu?

¹² Yala Ala tɛ san fɛ sankolo ra wa?
Sankolo lolow flɛ fɔ san fɛ, o yɔrɔ ka jan cogo min na!

¹³ Ele belɛn b'a fɔra ko: «Ala bɛ mun le lɔn?
Yala a bɛ se ka to sankaba dibi ra yi ka mɔgɔ ta kiti tige wa?

¹⁴ Sankabaw k'a dogo, a tɛ foyi yera!
A bɛ yaala sankolo sanfeyɔrɔw le kunna yi.»

¹⁵ Yala i b'a fɛ ka sirakɔrɔ le ta wa,
kojugukebagaw tɛmɛna sira min fɛ?

¹⁶ Olugu tagara k'a sɔrɔ o ta wagati tun ma se;
o jigi tagara i ko kɔji bɛ woyo ka taga cogo min na.

¹⁷ O tun b'a fɔra Ala ma ko: «I bɔ an kɔrɔ,
Sebɛɛtigi Ala bɛ se ka mun le kɛ an ye?»

¹⁸ K'a sɔrɔ ale Ala le tun ka o ta bonw fa fɛnpumanw na!
Mɔgɔjuguw ta kow kɔni tɛmɛna ne ta faamuri kan!

¹⁹ Mɔgɔ terenninw bɛna o ye ka ninsɔndiya;
mɔgɔ jarakibariw bɛna o lɔgɔbɔ, ko:

²⁰ «Minw tun wurira an kama, yala olugu ma halaki wa?
O borofɛn min o min tun tora o kɔ, yala tasuma ma o bɛɛ domu wa?»

²¹ O ra, sabari ka sɔn Ala ta ma, janko i ye hɛra sɔrɔ;
ni o kɛra, i bɛna hɛra sɔrɔ tuun.

²² A to Ala darakumaw ye i karan;
a darakan mara i jusukun na.

²³ Ni i ka sekɔ ka na Sebɛɛtigi Ala fɛ, a bɛna i sigi i cogokoro ra;
ni o kɛra, i bɛna kojugu mabɔ i ta so ra.

²⁴ I ta sanin firi dugu ma!

I ta Ofiri sanin† firi kɔda kabakuruw cɛ ra!

²⁵ Ni o kɛra, Sebɛɛtigi Ala bɛna kɛ i ta sanin ye,
a bɛna kɛ i fɛ warigbɛ camanba ye.

* **22:6 22.6** O kumaw fɔra ka kapa ni Ala ta sariya ye: Bori 22.25-26; Sariya 24.6,12-13,17. † **22:24 22.24** Ofiri jamana ta sanin tun ye sanin bɛɛ ra pumanman ye (Masacew folo 9.28).

26 O tuma, Sebeetigi Ala ko bēna diya i ye ka tēmē fēn tō bēē kan;
i bēna se ka i ɲa kōrōta Ala fan fē.
27 I bēna a daari, a fana bēna i jaabi;
i ka dajuru minw ta a fē, i bēna o dafa.
28 Ni i ka ko o ko latigē, o bēē bē ɲa i boro.
Yeelen bēna manamana i tēmēsira bēē kan.
29 Ni mōgō dō ka ben, ele le bēna o tigi lawuri;
sabu Ala bē mōgō majigininw dēmē.
30 A bēna hali mōgō jara kininw bōsi;
a bē o bōsi ele boro ta kēwale saninmanw le sababu ra.

23

Ayuba ta jaabi: Mōgō tē Ala yōrō lōn

1 Ayuba ka Elifazi jaabi ko:
2 Hali bi ne ta dimi bē juguya ka taga a fē;
a boro bē dō le farara ne ɲunakan kan.
3 E, ni ne tun k'a yōrō lōn!
Ni ne tun bē se ka se fō a sigiyōrō ra!
4 Ne tun bēna taga kuma a ɲa kōrō ka ne ta jo yira;
ne tun bēna ne ta josōrōsababu caman sōrō k'a fō a ye.
5 A tun bēna ne jaabi ni min ye, ne tun bēna o lōn;
ne tun bēna a ta fōta mēn.
6 Yala a tun bēna a ta fanga bēē le ta ka kuma ka kiti ben ne kan wa?
Ɔn-ɔn, a tun bēna a janto ne ra ka ne lamēn.
7 A tun bēna a lōn ko mōgōɲuman dō le bē kuma kēra ni a ye;
ne tun bēna bōsi ka bō ne ta kititigēbaga boro pewu!
8 Nka ni ne ka taga terebōyanfan na, a tē yi,
ni ne ka taga terebenyanfan na, ne t'a ye.
9 Yala a boro degunin lo baara dō ra sahiliyanfan na, o kosōn ne t'a yera wa?
Yala a dogonin bē woroduguyanfan le ra, o kosōn ne ɲa tē se ka la a kan wa?
10 Nka o bēē n'a, ta ne bē sira min kan a ka o lōn;
ni a ka ne kōrōbō ka ban, ne saninyanin bēna bō i ko sanin.
11 Sabu ne sen tugura a senno kō wagati bēē;
ne k'a ta sira tagama, ne ma jengē ka bō a kan.
12 Ne ma ne yērē mabō a kumakan na;
a da ka kuma min fō, ne ka ne yērē sago to yi ka o le kē.
13 Nka ni ale ka ko min latigē, ɲon le bē se ka o yēlēma?
Ni fēn min k'a yērē diya, a bē o le kē.
14 A ka min latigē ne ta ko ra, a bēna o kē,
ani a ka o ɲōgōnna ko caman wērē min mara ne ye.
15 O le kosōn, ne jigi tigēra a ɲa kōrō;
ni ne ka miiri nin kow ra, ne bē siran.
16 Ala le ka ne baraka ban,
Sebeetigi Ala le ka ne jigi tigē;
17 dibi min bē ne kan, o le ma kuma bōsi ne ra;
dibiba min ka ne datugu, o tē.

24

Ayuba ta jaabi tɔ: Ala tɛ mɔgɔjugu bɔsi

¹ Mun kosɔn Sebɛetigi Ala tɛ wagati dɔ latigɛ kiti kama,
k'a to Ala batobagaw ye o lonw ye?

² Mɔgɔw bɛ o mɔgɔɔɔgɔnw ta forow dancɛw yɛlɛma ka dɔ fara o yɛrɛ ta foro kan*;
o bɛ bɛganw sonya, ka bla o kɔ ka o gbɛn ka taga ni o ye.

³ O bɛ feritaw ta fali mina o ra ka taga ni a ye;
o bɛ muso cɛ sanin ta misi mina a ra ka o ta juru tɔnɔmasigi.

⁴ O b'a to fagantanw bɛ o ta sira bla, ka sira wɛrɛ ta o nasiran kosɔn;
o b'a to jamana janibagatɔw bɛɛ bɛ kɛ dogo ye o ja.

⁵ Janibagatɔw bɛ i ko kongofaliw bɛ kongo kɔnɔ cogo min na;
dugugbɛda fɛ, janibagatɔw bɛ bɔ ka taga o ta baara ra ka taga domuni jini;
o bɛ domuni sɔrɔ kongokolɔn yɔrɔw le ra k'a di o ta denw ma.

⁶ O bɛ bɛganw ta bin kan kongo kɔnɔ,
ka mɔgɔjugu ta rɛzɛnmɔw tige a ye.

⁷ O fari lakolon bɛ la su fɛ, sabu fani tɛ o boro,
birifani tɛ o fɛ ka o yɛrɛ datugu nɛnɛ ra.

⁸ Sanji sumanin min bɛ ben kuruyɔrɔw ra, o bɛ o bugɔ ka o jigi;
dogoyɔrɔ tɛ o fɛ minke, o bɛ dɛn fara dɔ kɔrɔ.

⁹ Mɔgɔjuguw bɛ feritanin bɔsi a bamuso boro fanga ra,
o bɛ janibagatɔ borofɛn mina a ra ka o ta juru tɔnɔmasigi.

¹⁰ O tɛ fani si to o boro; o fari lakolon le bɛ yaala.

O bɛ o jagboya ko o ye simansiriw cɛ foro kɔnɔ k'a sɔrɔ o kɔngɔtɔ lo.

¹¹ Olugu le bɛ oliviye turu bɔ turubɔyɔrɔw ra o matigicɛw ye;
o bɛ o ta rɛzɛn cɔngɔ ka rɛzɛnji bɔ o ye, k'a sɔrɔ olugu yɛrɛ minlɔgɔtɔ lo.

¹² Mɔgɔ minw bɛ fagara tɔrɔ boro, olugu kasikan bɛ bɔra dugu kɔnɔ;
mɔgɔ jusukasininw bɛ kulera,
nka o ko benbari minw bɛ kɛra o ra, Ala tɛ o si jatera.

¹³ O mɔgɔw tana ye tere yeelen ye;
o tɛ Ala ta siraw jate,
o tɛ a ta siraw tagama.

¹⁴ Mɔgɔfagabaga bɛ wuri dugugbɛda fɛ,
a bɛ ben janibagatɔ fagantan kan ka a faga;
ni su kora, a bɛ yɛlɛma ka kɛ son ye.

¹⁵ Jɛnɛyakebaga ja bɛ terebɛnda le kɔrɔsira;
a b'a fɔ ko: «Mɔgɔ si ja tɛ ne ra!»
A b'a kun datugu ni fani dɔ ye.

¹⁶ Mɔgɔ dɔw bɛ bondaw kari su fɛ dibi ra;
nka tere fɛ, o bɛ o yɛrɛ datugu bon kɔnɔ ka to yi;
o tɛ tere yeelen fɛ fiyewu.

¹⁷ O mɔgɔw bɛɛ fɛ, sɔgɔmada bɛ i ko saya dibi;
sabu saya dibi ta jatigɛ ye min ye, o ka o silɔn.

* **24:2 24.2** Ka kapa ni Izirayelimɔgɔw ta sariya ye, dan minw tun sigira forow cɛ, mɔgɔ si tun man kan ka o danw yɛlɛma (Sariya 19.14; Oze 5.10; Zanaw 22.28).

¹⁸ Nka aw b'a fɔ ko:

«Mɔɔɔjugu ka fiyeɛ; ni a blara ji kan, ji be taga ni a ye.

O ta yɔrɔw beɛ danganin lo jamana kɔɔ;

a te se k'a ta rezenforo sira ta tuun!

¹⁹ Tere ni fundenin be bugun latunu cogo min na,

kaburu dibi be jurumunkebaga latunu o cogo le ra.

²⁰ A bɔra muso min kɔɔ, o be jina a kɔ,

kaburu tumuw b'a ke o sago ye;

mɔɔ si hakiri te to a ra tuun.

Mɔɔɔjugu laban be kari ka ben i ko yiri.

²¹ «Ale le tun be muso denworobariw, muso denntanw borofenw mina o ra;
a tun te muso ce saninw minako ja fana!

²² Nka Ala le be mɔɔ farimanw gben a ta se bagaya baraka ra;

ni ale wurira, olugu te la o yeɛ ta adamadenya ra tuun.

²³ Ala be o to yi, o b'a miiri ko o be hera ni laganfiya ra,

nka a ja be o temesiraw kɔɔsira.

²⁴ O tun kɔɔtara ka wagati dɔɔnin dɔɔn le ke, o kɔ, o be tunu;

o be ben i ko yirifiyeren be ben cogo min na,

o be tige ka ben i ko siman be tige cogo min na.»

²⁵ Jon le be se k'a fɔ ko ne ka faninya le fɔ, ko a te ke ten?

Jon le be se ka ne ta kuma sɔsɔ?

25

Bilidadi ta ladirikan sabanan: Adamaden te se ka saninya

¹ Bilidadi min be bɔ Suwa, ale ka kuma ta tuun k'a fɔ Ayuba ye ko:

² Kuntigiya ni jatige, o ye Ala ta ye;

a be hera sigi sankolo kɔɔyɔrɔw ra.

³ Yala a ta kerekejamaw jateda be se ka lon wa?

Jontigi le be yi, ko a ta yeelen te sera min ma?

⁴ Adamaden be se ka teren cogo di Ala ja kɔɔ?

Adamaden, muso ka min woro, o be se ka saninya cogo di?

⁵ A fle, hali karo gbenin te Ala ja kɔɔ,

lolow belen saninyanin te a ja kɔɔ,

⁶ janko ka n'a fɔ mɔɔ min te foyi ye ni tumu te,

adamaden min ni tɔnɔnko beɛ ka kan.

26

Ayuba ta jaabi: Mɔɔ te Ala ta kow faamu

¹ Ayuba ka Bilidadi jaabi ko:

² E, ele kɔni ka mɔɔ barakantan demecogo lon yeɛ le kosebe!

Se te mɔɔ min ye, ele be se o demecogo ra de!

³ Ele ka hakirintanw ladicogo lon de!

I k'a yira ko i hakiri ka bon yeɛ le!

⁴ O tuma ele be nin kumaw fora jontigi le ma?

Jon le ka nin kumaw don i da ra?

⁵ Mɔɔ saninw jaw be yeɛyerera

kɔɔji ni a kɔnɔfen jukɔɔ.

⁶ Lahara so dayelenin lo Ala na koro;
lahara dibi yoro si dogonin te Ala ma.

⁷ Ala le ka sahiliyanfan sankolo bla yoro lakolon kunna;
a ka dugukolo dulon, k'a soro foyi m'a mina ka lo.

⁸ A be jiw lajen a ta sankabaw konɔ,
nka sankabaw te faran ji baraka koson.

⁹ A be a ta sankabaw yerege a ta masasiginan kunna,
ka o ke k'a ta masasiginan datugu.

¹⁰ A ka tagamasiyen koorinin do ke kogoji kan,
ka o ke yeelen ni dibi dan ye.

¹¹ Ni a songora,
sankolo jusiginanw dabari be ban fo o be yereyere.

¹² A be kogoji lamaga ni a ta sebgaya ye,
a be kogoji danfen barakaman* halaki ni a ta lonniya ye.

¹³ A ta fono be sankolo fiye k'a gbe,
a boro be sa belebele boribagato† sogɔ.

¹⁴ Ayiwa, ni nin ye Ala ta kow bee ra fitiniw ye,
an toro be min men nin kow ra, ni o ye a mankan fitini doron le ye,
o tuma ni a nana a ta sebgaya yira i ko sanperen mankan, jon le bena se ka o faamu?

27

Ayuba ta jaabi to: Ne ma jaraki

¹ Ayiwa, Ayuba ka do fara a ta kuma kan, k'a fo ko:

² Ne be kari Ala janaman togo ra, ale min ka jo bosu ne ra,
Sebestigi Ala min ka ne jusu kasi,

³ ko fo ka taga ne nin mina ne ra,
Ala ta nenekiri min be bo ne nunwo fe, fo ka taga o lalo,

⁴ kumajugu tena bo ne da ra,
ne nenkun tena janfakuma fo.

⁵ Ne koni te se ka jo di aw ma fiyewu!
Fo ka taga ne sa, ne tena ne yere jaraki!

⁶ Ne lara a ra ko ne terennin lo, sigiya te o ra, ne fana te bo o kan fiyewu;
ne jusukun ma ne jaraki foyi ra ne si bee ra.

⁷ Ala ye ne jugu ke i ko a be mogojugu ke cogo min na;
mogo o mogo be wuri ne kama, a ye o tigi ke i ko a be kojugukebaga ke cogo min na!

⁸ Jigi juman le bena to Alapasiranbari fe tuun,
ni a ta wagati nana ban,

ni Ala k'a nin mina a ra?

⁹ Ni degu sera a ma,
yala Ala bena a kulekan lamen tuun wa?

¹⁰ Yala Sebestigi Ala ko bena se ka diya a ye ka teme fen to bee kan tuun wa?
Yala a bena to ka Ala wele tuun wagati bee wa?

¹¹ Ayiwa, ne bena aw karan Ala ta sebgaya ra,

* **26:12 26.12** Min fora kogoji danfen barakaman ta ko ra aw ye o fe: 7.2. † **26:13 26.13** O sa belebele boribagato ko fora fana Ezayi 27.1 ra.

ne tena Sebeetigi Ala ta kow dogo aw ma.

¹² Aw bee ka o kow ye kosebe;
o tuma mun le be aw blara nin kumakolonfo ra?

¹³ Ayiwa, mogojugu ninyoro fle nin ye Ala fe;
mogo hinabari ta sorota ye nin ye Sebeetigi Ala fe*:

¹⁴ Hali ni a ka den caman soro, o bee be faga ni kerekemuru ye;
a ta durujaw si tena domuni soro ka wasa.

¹⁵ Ni a ta mogo min o min ka to a ko, banajugu bena o faga;
a ta firiyamusow fana tena se k'a su kasi.

¹⁶ Hali ni a ka wari soro caman k'a lajen i ko kenken,
hali ni a ka faniw soro caman k'a ton jogon kan i ko bogo,
¹⁷ ale koni bena a ton jogon kan, nka mogo terennin do le bena o faniw don;
o wari bena ke mogo jarakibari do le ta ye.

¹⁸ A ka bon min lo, o ye tumuforogo le ye;
a be i ko forokorosibaga ta gbata.

¹⁹ A waritigiraman be la ka sunogo, nka o ye a ta wagati laban le ye;
sabu ni a nana a ja yele, a te foyi ye tuun.

²⁰ Balahu be bara ka ben a kan, i ko jiba min be mogo ta;
sanfono be taga ni a ye su fe.

²¹ Tereboyanfan ta fono gbanninman b'a sama ka bo a sigiyoro ra,
ka taga ni a ye.

²² Ala b'a bon, hali a te hina a ra;
ale koni be bori le ko a b'a yere kisi.

²³ O be tegere fo a benko koson;
o b'a sigiyoro fle ka kabakoya a ra fo ka filen fiye!

28

Alapasiran le ye hakiritigiya ye

¹ Warigbe boyoro be yi,
sanin fana be ko k'a woloma yoro min na, o yoro be yi.

² Nega be bo dugukolo jukoro;
o be kabakuru yeele ka siranega bo a ra.

³ Mogow be dibi yelema k'a ke yeelen ye;
o be sogiri ke dugukolo jukoro ka se fo yorojan,
ka lulu dogoninw jini dugukolo dibi ra, dibifinba ra yi.

⁴ O be dingaw sogi k'a yoro janya mogow sigiyorow ra,
mogo si te teme yoro minw na;
o be dulon ka to ka fifa o dingaw konso yi, o ni mogo si yoro ma surun.

⁵ Adamadenw ta baro be soro dugukolo min na,
o be o dugukolo jukoroyorow le karikari,
k'a ke i ko tasuma ka fen min jeni.

* **27:13 27.13** Nin kuma minw fora nin yoro ra 13-23, o bora Ayuba tericew ta kumacogo le fe. O koson dow b'a miiri ko nin yoro ye Sofari ta ladirikan sabanan le ye.

⁶ Dugukolo kabakuruw le ye safiri luluw sɔɔyɔɔ ye,
ani saninbuguri.

⁷ Dugaw tɛ o yɔɔ sira lɔn,
sogodomukɔnɔw na ma la o yɔɔ kan ka ye.

⁸ Kongosogo fagamaw sen ma se yi fɔlɔ;
jara ma se o yɔɔ ra ka ye.

⁹ Mɔɔw bɛ taga ben faragbɛlɛnw kan ka o sogi,
ka kuruw sogi ka se fɔ o lilinw ma.

¹⁰ O bɛ dingaw sogi faraw jukɔɔ;
o na bɛ dugukolo jukɔɔnaforow bɛɛ ye.

¹¹ O bɛ jisiraw gberen,
ka bɔ ni fɛn dogoninw ye kɛnɛ kan.

¹² Nka hakiritigiya bɛ sɔɔ min le?
Faamuri hakiri bɛ yɔɔ juman le?

¹³ Adamaden t'a nafa lɔn,
sabu a tɛ sɔɔ dunuɔa ra mɔɔ janamanw cɛ ra yan.

¹⁴ Ji dunba ko: «A tɛ ne kɔnɔ!»

Kɔɔji ko: «A tɛ ne fɛ!»

¹⁵ Mɔɔ tɛ se k'a falen sanin yɛɛworo ra,
mɔɔ tɛ se k'a san ni warigbɛ ye.

¹⁶ A tɛ se ka suma ni Ofiri sanin ye,
walama ni onikisi lulu sɔngɔgbɛlɛn ye,
walama ni safiri lulu ye.

¹⁷ Sanin walama dugalen tɛ se ka suma ni a ye;
mɔɔ tɛ se k'a falen saninminan dɔ ra, hali sanin nugunin.

¹⁸ Korayi lulu ni zasipe lulu toɔ yɛɛ tɛ se ka fɔ a kɔɔ;
hakiritigiya nafa ka bon ni lulu sɔngɔgbɛlɛn suguya bɛɛ ye.

¹⁹ Etiyopi jamana ta topazi lulu tɛ se ka suma ni a ye,
sanin yɛɛworo tɛ se ka suma ni a ye.

²⁰ Ayiwa, hakiritigiya bɛ bɔ min le?
Faamuri hakiri sɔɔyɔɔ bɛ min le?

²¹ A dogonin lo danfɛn ninman bɛɛ ma,
sanfɛkɔnɔw tɛ se k'a ye.

²² Lahara dibi ni saya yɛɛ b'a fɔ ko:
«An toro k'a ko mɛn dɔrɔn le!»

²³ Ala le k'a sira lɔn,
ale le k'a yɔɔ lɔn;

²⁴ sabu ale le bɛ flɛri kɛ ka se fɔ dunuɔa danw bɛɛ ma,
fɛn o fɛn bɛ sankolo jukɔɔ, a na bɛ o bɛɛ ra.

²⁵ Wagati min a ka fɔɔ baraka latigɛ,
ka jiw hakeya latigɛ,

²⁶ wagati min a ka sanji ta sariya yira a ra,
ka sanmanamana ni sanperɛn tɛmɛyɔɔw yira o ra,

²⁷ o wagati le ra a ka hakiritigiya ye k'a ko fɔ;

a ka hakiritigiya sigi k'a segesege kosebe.

²⁸ O ko, a ko adamaden ma ko: «A fle, Matigi nasiran, o le ye hakiritigiya ye; ka i yere mabo kojugu ra, faamuri hakiri be soro o le ra*.»

29

Ayuba ta kumalaban: A k'a ta wagati temeninw lakari

¹ Ayiwa, Ayuba ka do fara a ta kuma kan tuun; a ko:

² E, ni ne tun be se ka seko ka ke i ko ne tun be cogo min na karo temeninw na, wagati minw na Ala tun b'a jantora ne ra,

³ wagati minw na Ala tun be a ta fitina mana ne kunna, k'a to ne ye tagama o yeelen na dibi ce ma!

⁴ O wagati ra ne tun be ne ta dununalatige diya bee le ra; Ala ta jennogonya neema tun be ne ta so kan,

⁵ Sebeetigi Ala tun be ni ne ye, ne ta denw tun be sigi ka ne lamini.

⁶ O wagati ra ne tun be ne sen ko nono ra*, oliviye turu tun be bo fara ra† ka woyo ne kere fe.

⁷ O wagati ra ni ne tun bora ko ne be taga dugu donda‡ ra, ka taga sigi dugu jognonyeyoro ra,

⁸ ni kanbelenw tun ka ne ye, o tun be seko ko fe, cekorobaw tun be wuri ka lo,

⁹ fagamaw tun be o ta kuma lalo, ka o boro la o da ra, ka je.

¹⁰ Kuntigiw tun be o kumakan majigi, o nen be noro o da konso.

¹¹ Ni mogso o mogso toro tun ka ne lamen, o tun b'a fo ko ne ta pana; ni min o min ja tun ka ne ye, o tun be to ka ne ko fo,

¹² sabu ne tun be panibagato kasibagato bo a ta pani na, ani demabaga tun te ferita minw na, ne tun be olugu deme.

¹³ Mogso sabagaw sato tun be dugawu le ke ne ye; ne tun be muso ce saninw jusu diya.

¹⁴ Terenninya le tun ye ne kannaderege ye, ne ta can le tun ye ne ta deregeba ni ne ta jalamugu ye.

¹⁵ Ne tun kera fiyentow ta paden ye, ani senkelenw ta sen;

¹⁶ ne le tun ye fagantanw fa ye; hali ne tun te minw lon, ne tun be ne janto olugu ta kow ra k'a segesege.

¹⁷ Nka ne tun be kojugukebagaw dagbaga kari, ka o ta domuta sama ka bo o da ra.

¹⁸ O wagati ra ne tun b'a miirira ko ne bena sa hera ra ne ta somogow ce ra, ko ne si bena caya i ko kogojida kenken,

¹⁹ ko ne lilinw bena sama ka taga se fo ji ma,

* 28:28 28.28 Nin kuma fora Zaburu 111.10, ani Zanaw 1.7; 9.10. * 29:6 29.6 K'a sen ko nono ra, o koro ye ko misiw tun ka ca a fe. † 29:6 29.6 Turu be bo fara ra, o koro ye ko a ta senefenw tun be ja kosebe. ‡ 29:7 29.7 Dugu donda le tun ye dugu cekorobaw, ani a pamogow ta jognonyeyoro ye, ani barokayoro, ani kititigeyoro.

ko gɔmiji bɛna jigi ne ta yiriborow kan su bɛɛ ra,
²⁰ ko ne bɛna bonyakura sɔrɔ tuma bɛɛ,
 ko ne ta kalan bɛna barakakura sɔrɔ ne boro tuma bɛɛ.

²¹ O wagati ra mɔgɔw tun bɛ ne makɔnɔ janko ka ne lamɛn;
 o tun bɛ je janko ka ne ta ladirikanw lamɛn.

²² Ni ne tun kumana ka ban, mɔgɔ si tun tɛ ne sɔsɔ;
 o tun bɛ sɔn ne ta kumaw bɛɛ ma.

²³ O tun bɛ ne makɔnɔ i ko sanji, i ko sanji laban,
 i ko mɔgɔ minlɔgɔtɔ b'a da waga ka ji makɔnɔ cogo min na.

²⁴ Ni o jigi tun tigera, ne tun bɛ o ninsɔndiya;
 foyi tun tɛ ne bari ka koɗuman kɛ o ye.

²⁵ Ne le tun kera o ta namɔgɔ ye, ne le tun bɛ o temesiraw yira o ra;
 ne tun bɛ o cɛ ra i ko masacɛ min bɛ a ta kɛrɛkejama cɛ ra,
 i ko min bɛ mɔgɔ jusukasiniw jusu saaro.

30

Ayuba ta kumalaban tɔ: Kunu ni bi tɛ kelen ye

¹ Nka bi kɔni, minw si ka dɔgɔ ni ne ta ye, olugu le bɛ yɛrɛko ne ma,
 ne tun tɛ hali minw faw jate fɛn ye;

ne tun tɛ sɔn ka o bla ka taga ni ne ta wuruw ye ka taga ne ta bɛganw kɔrɔsi.

² O mɔgɔw baraka tun bɛ se ka mun le ja ne ye?

O baraka bɛɛ tun bannin lo ka ban.

³ Fagantanya ni kɔngɔ tun ka o nagasi,
 o tun bɛ yaala o kelen na kongokolonw kɔnɔ,
 yɔrɔ lakolonw, ani yɔrɔ cɛjuguw ra.

⁴ O tun bɛ binkɛnɛ tigɛ tuw kɔnɔ ka o jimi;
 yirililinw le tun bɛ o ta baro ye.

⁵ O tun ka o gbɛn ka bɔ o siginɔgonw cɛ ra;
 mɔgɔw tun bɛ kule ci o kɔ i ko sonw,

⁶ o tun bɛ taga to dingakolonw le kɔnɔ,
 ani kuruwow, ani farawow kɔnɔ.

⁷ Mɔgɔw tun bɛ o kulekanw mɛn yirituw cɛ ra;
 o tun bɛ taga ton jɔgon kan ɲanisunw cɛ ra.

⁸ O tun ka o mɔgokolonw,
 ani o mɔgokunntanw gbɛn le ka bɔ jamana kɔnɔ.

⁹ Ayiwa, bi o mɔgɔw le bɛ ne tɔgɔ donna o ta dɔnkiriw ra,
 ka baro kɛ ne tɔgɔ kan.

¹⁰ O ka ne haramuya, fɔ o bɛ o yɛrɛ mabɔ ne ra.
 O tɛ sigiya hali ka daji tu ne ja ra;

¹¹ sabu Ala ka ne ta kalan juru foni, ka ne majigi;
 mɔgɔw tɛ o yɛrɛ mina foyi ra ne ja kɔrɔ.

¹² Mɔgokolon caman wurira ka lo ka ne jaraki;
 o b'a fɛ ka ne sen gbasi ka ne laben,
 o bɛ ben ne kan janko ka ne halaki.

¹³ O bɛ ne temesira tigɛ, sabu o bɛ ne ta halakiri le jini;

o be o ke o yere ma, hali mogo te o deme.

¹⁴ O be na ne ko i ko mogo minw ka woba bo dugu kogo ra ka to ka don o fe;
o be to ka girin ka na kogo benninw kabakuruw ce ra.

¹⁵ Balahu benna ne kan,
ne ta bonya tagara, i ko fono be taga ni fen ye cogo min na;
ne ta hera temena i ko sankaba be teme cogo min na.

¹⁶ Sisan koni ne si bee banna,
pani benna ne kan.

¹⁷ Su fe, ne fari ta dimi be ne sogo fo ne kolow ra;
dimi be ne baraka banna, a fana te malara ka ye.

¹⁸ Ala ka ne ta deregeba tufa k'a mina ni a baraka bee ye,
ka ne ta derege kan ce.

¹⁹ A ka ne firi bogo ra;
ne kera i ko buguri ni bugurigbe.

²⁰ E, Ala, ne be i wele ko i ye ne deme, nka i te ne jaabi;
ne be lo i na koru, nka i be ne fle doron le!

²¹ I te hina ne ra;
i be ben ne kan ka ne kere ni i yere boro baraka ye.

²² I be ne sama ka ne bla fono na fe,
k'a to sanfono ye ne tufatufa ka taga ni ne ye fan bee ra.

²³ Ne yere k'a lon ko i be tagara ni ne ye saya le ra,
ninmanfen bee tagayoro ye yoro min ye.

²⁴ Nka yala sabaga man kan k'a boro korota ka i daari wa?
Ni bono sera mogo min ma, o man kan ka i wele tuun wa?

²⁵ Yala ne tun te kasira ni tow ye o ta wagatigbelenw na wa?
Yala ne jusu tun te kasira fagantanw koson wa?

²⁶ Ne tun be konuman makonona, nka kojugu nana;
ne tun be yeelen makonona, nka dibiba nana.

²⁷ Ne konu gbannin lo tuma bee,
pani le sera ne ma.

²⁸ Ne jusu kasinin le be tagama; tere yeelen te ne ninsondiya tuun;
ne be wuri ka lo jama ce ra ka kule ko o ye ne deme.

²⁹ Ne kera kongowuruw balema ye,
ka ke konosogolonw jengon ye*.

³⁰ Ne fari finna, k'a ja fo a be tigetige ka ben;
farigban be ne fari jeni fo ka se ne kolow ma.

³¹ Ne ta goni te donkiri were la ni sangadonkiriw te,
ne ta filen te donkiri were lamina ni sukasibagaw ta donkiriw te.

31

Ayuba ta kumalaban to: Ayuba ka jo di a yere ma

¹ K'a soro ne tun ka layiri do ta ni ne padenw ye,
ko ne na kana sunguru fle ka nabo a fe.

² Ne ninyoro bena ke mun le ye san fe Ala fe?

* **30:29 30:29** Kongowuruw ni konosogolonw be kasi o kelen na kongokolon konu cogo min na, Ayuba ko ale fana ta kera ten.

Ne ta sɔrɔta bɛna kɛ mun le ye Sebeɛtigi Ala fɛ sankolo ra?

³ Yala cɛnri ma labɛn kojugukɛbagaw le kama wa?

Minw bɛ terenbariyakow kɛ, bɔnɔ ma labɛn olugu le ye wa?

⁴ Yala Ala tɛ ne tagamacogo yera wa?

Yala a tɛ ne sentako kelen kelen bɛɛ jatera wa?

⁵ Yala ne tagamana janfa sira kan ka ye wa?

Ne sen teliyara ka don nanbarako dɔ ra ka ye wa?

⁶ Ala ye ne suma ni sumanikenan terennin ye;
a bɛna a lɔn ko ne jusukun gbɛnin lo.

⁷ Ni a kɛra ko ne sen jɛngɛra ka bɔ sirapuman kan,
ne ɲa ka min ye, ni ne jusukun ta miiriya tugura o le kɔ,
ni a kɛra ko ne borow ka kɛwale dɔ kɛ min ka ne lanɔgo,

⁸ o tuma ne ye siman dan, nka mɔgo wɛrɛ y'a domu,
walama o ye ne ta siman falenninw bɛɛ bɔn ka bɔ yi!

⁹ Ni a kɛra ko walimuso dɔ ka ne nɛgɛ ka ye, ka ne jusukun yɛlɛma,
ni ne tagara dɛn ne mɔgoɲogɔn ta luda ra k'a muso kɔnɔ,

¹⁰ o tuma Ala y'a to ne muso ye mugu si cɛ wɛrɛ ye,
cɛ wɛrɛw ye la ni a ye!

¹¹ Sabu o ye maroyako le ye;
terenbariyako dɔ lo min kiti ka kan ka tige.

¹² Tasuma lo min bɛ mɔgo jeni ka taga ni i ye fɔ lahara dibi ra;
o ko bɛ se k'a to ne ye bɔnɔ ne ta sɔrɔta bɛɛ ra.

¹³ Ni a kɛra ko ko dɔ tun donna ne ni ne ta jɔncɛ, walama ne ta jɔnmuso cɛ,
ni ne banna ka lɔ a ra ko jo b'a fɛ,

¹⁴ o tuma ni Ala nana o kuma lawuri, ne bɛna a kɛ di?

Ni a nana ne ɲininka o ko ra, ne bɛna a jaabi ni mun ye?

¹⁵ Min ka ne kɛ mɔgo ye ne bamuso kɔnɔ, yala ale le ma olugu fana kɛ mɔgo ye wa?
Ale kelen le ma an fla bɛɛ kɛ mɔgo ye an bamusow kɔnɔ wa?

¹⁶ Yala dɛsɛbagato ka ne daari ka ye, ne banna k'a sɔn wa?

Yala muso cɛ saninw ka o ɲa lɔ ne ra ka dɛsɛ, ne ma o dɛmɛ wa?

¹⁷ Yala ne ka ne ta domuni kɛ ne kelen na,
ka ban ka feritaw sɔn wa?

¹⁸ Kabini ne kanbelenman, feritaw mɔna ni ne ye, ka ne kɛ i ko o fa;
kabini ne worora, ne bɛ muso cɛ saninw ladon,

¹⁹ Yala ne derira ka mɔgo dɔ ye fani tɛ min fɛ,
walama ka fagantan dɔ ye birifani t'a boro,

²⁰ ni ne ma ne ta sagaw ta sagasifani dɔ don o tigi ra ka nɛnɛ bɔ a ra,
k'a to a ye dugawu kɛ ne ye wa?

²¹ Ni a kɛra ko ne boro sera ferita dɔ ma ka ye,

k'a sababu kɛ ko kititigɛbagaw ye ne teriw ye,

²² o tuma ne boro ye tige ka bɔ ne kamankun na,
ne borokan ye kari ka tige ka bɔ ne nɔngɔn na!

²³ Sabu ne bɛ siran Ala ta cɛnri ɲa,
ne tɛ se ka foyi kɛ a ta masaya nɔɔrɔ ɲa kɔrɔ.

²⁴ Yala ne ka ne boromala sanin ma wa?

Yala ne k'a fɔ sanin yerɛworo ma ko: «Ne jigi ye ele le ye» wa?

²⁵ Ne borofenw, ne yere boro sera ka naforo min soro,
yala ne ninsondiyara o caya koson wa?

²⁶ Yala ne ka tere manamanato fe,
walama ka karo ni a ta noro tagato fe,

²⁷ k'a to ne jusukun ye ne lafiri,
k'a to ne ye ne boro la ne da ra o fenw togo ra ka o bato wa?

²⁸ O ko fana tun bena ke terenbariya do ye min kiti ka kan ka tige,
sabu ne tun bena Ala janfa, Ala min be san fe.

²⁹ Yala ne ninsondiyara ne koninyabaga ta bono koson ka ye wa?
Yala ne panpanna ka jagari, ko kojugu do k'a soro wa?

³⁰ Ne min tun te son ne da ye jurumun ke,
ka mogow danga janko a ye sa!

³¹ Lonan minw tun be jigi ne ta so, yala olugu tun te to k'a fo wa, ko:
«Jontigi le ma sogo domu a fe ka fa k'a ye»?

³² Lonan si tun te si kene ma;
ne ta lu dayelenin tun lo lonanw ye tuma bee.

³³ Yala ne ka ne ta hakekow dogo i ko adamaden tow wa?
Ne ka terenbariyakow dogo ne jusukun na wa?

³⁴ Yala jama pasiran koson,
walama ne ta mogow ta mafiyenyari jatige koson,
ne jenin tora ko do kan, ne ma son ka o bo kene ma wa?

³⁵ E, ne bena lamenbaga soro min sa?
O le ye ne ta kumalaban ye.
Sebetigi Ala ye ne jaabi,
ne kerebaga Ala ye ne ta jarakirisebe ke!

³⁶ Ne bena o la ne kamankun kan,
ka o siri ne ten kan i ko masafugula.

³⁷ Ne ka sentako da min ke, ne bena o bee fo a ye;
ne bena gbara a ra i ko fagamaden.

³⁸ Ni a kera ko ne ta forow be kulera ka ne jaraki,
ni walanw be kasira ne koson,

³⁹ ni a kera ko ne ka foro baardenw togo,
ka forow simanw domu k'a soro ne ma olugu sara,

⁴⁰ o tuma naniw le ye falen siman no ra,
binjuguw ye falen siman no ra.

Nin ye Ayuba ta kumaw laban ye.

Elihu ta ladiri

32

(32-37)

Elihu ta ladirikan folo: Elihu k'a ta kuma fokun yira

¹ Ayiwa, i n'a fo Ayuba tora a ta miiriya kan ko ale terennin lo, a terice saba ka kuma dabra ni a ye.

² O tuma, Barakeli min ye Buzi ta somogo do ye, ni a be bo Ramu ta gba ra, ale dence Elihu dimina kosebe. A dimina Ayuba koro kosebe, sabu Ayuba tun b'a yere jatera mogo terennin ye fo ka Ala jaraki.

³ A dimina Ayuba terice saba fana koro kosebe, sabu olugu tun ma kuma panaman soro ka Ayuba jaabi, nka o bee n'a ta, o tun b'a jarakira.

⁴ Ayiwa, i n'a fo o bee tun ka koro ni Elihu ye, Elihu tun lora ka o makono folo, ka soro ka kuma ni Ayuba ye.

⁵ Nka Elihu nana a ye ko kuma panaman te bora o ce saba si da ra tuun minke, a dimina kosebe.

⁶ Barakeli min ye Buzi ta somogo ye, ale dence Elihu ka kuma ta o le ra; a ko:

Ne ye denmisen ye, aw ye cekorobaw ye,

o koson sigiya tun be ne ra,

ne tun be siranna ka ne ta lonta fo aw ye.

⁷ Ne tun b'a miirira ko aw minw korora, ko aw bena kuma, ko aw sancamantigiw bena hakiritigiyakuma fo.

⁸ Nka can ra, hakiri min be adamaden konu, Sebestigi Ala ta nin min b'a konu, o le be faamuri di a ma.

⁹ Ka san caman soro, o te mogo ke hakiritigi ye; cekorobaya t'a to mogo ye can sira faamu.

¹⁰ O koson ne ko i ye ne lamen,

ne fana bena ne ta lonta yira i ra.

¹¹ Ayiwa, ne tun be aw ta kuma makonona;

ne ka ne toro malo ka aw ta kumafocogow lamen,

k'a to aw ye kuma fo ka taga se aw ta miiriya dan ma.

¹² Ne ka ne hakiri sigi ka aw ta kumaw lamem kosebe,

nka aw si ma se ka Ayuba ta jaraki yira a ra;

aw si ma se k'a ta kuma kosegi a ma.

¹³ O bee n'a ta, aw kana a fo ko: «An kera hakiritigiw ye!

Ala yere le bena a yira a ra ko a firira, mogo te!»

¹⁴ Ayuba ma a ta kumaw fo k'a nasin ne ma;

ne tena a jaabi ni aw ta kumaw jagon ye.

¹⁵ Ayiwa, kuma benna o kan, jaabi ma soro o fe tuun,

kuma te o da ra tuun!

¹⁶ Ne ka o makono, nka i n'a fo o te kumana tuun,

i n'a fo o ka kuma lalo, jaabi te o fe tuun,

¹⁷ o ra ne fana bena kuma;

ne fana bena ne ta lonta yira.

¹⁸ Ayiwa, kuma caman le be ne fe,

ne jusu gbannin lo, ne korotora ka kuma.

¹⁹ A be i ko minnifen fariman do le be fununa ne konu,

i ko minnifen fununin b'a fe ka forogokura min faran.

²⁰ O ra ne bena kuma ka ne yere soro;

ne bena ne da yele ka i jaabi.

²¹ Ne tena kuma ka mogo bo mogo ra,

ne tena kuma ka mogo si malasa;

²² sabu ne te se mogomalasa ra;

ni ne ka o ke, ne Danbaga bena ne ta ka bo yi o yoronin bee ra.

33

Elihu ko Ala be mogɔ karan toɔɔ sababu ra

- ¹ Ayiwa, sisan, Ayuba, ele ye ne ta kuma lamɛn!
I toro malɔ ne ta kumaw bee ra!
- ² A fe, ne bena ne da yeɛ sisan,
ne nenkun bena lamaga ne da konɔ ka kuma.
- ³ Terenninya min be ne jusukun na, ne bena kuma ka kapa ni o le ye,
lonniya min be ne fe, ne da bena o le fo k'a gbeya.
- ⁴ Ala Nin le ka ne ke mogɔ ye,
Sebeɛtigi Ala dafɔɔ le be ne panamanya.
- ⁵ Ni i be se ka ne jaabi, i ye ne jaabi;
i yeɛ labɛn, i ye lo ne ja kɔɔ ka i ta fo!
- ⁶ A fe, ne ni ele bee ka kan Ala ja kɔɔ;
sabu ne fana danna ni boɔ le ye.
- ⁷ O ra i man kan ka siran ko ne bena i ja tige,
ne fana te se ka ne ta fanga sigi i kunna.
- ⁸ I ka kuma do fo, ne toro ka o men;
ne yeɛ ka i kumakan men.
- ⁹ I ko: «Ne saninyanin lo, hake te ne ra,
ne jusukun gbenin lo, ne ma terenbariyako ke!
- ¹⁰ Nka o bee n'a ta, Ala belɛn be ne jarakiyɔɔ pinina;
a be ne jatera a jugu do ye.
- ¹¹ A ka ne sen don neɛjɔɔko ra,
a be ne tagayɔɔ bee kɔɔsi.»
- ¹² Ayiwa, ne be i jaabi ko jo t'i fe o ra,
sabu Ala ka bon ni adamaden ye.
- ¹³ Mun kosɔn i b'a fe ka siyen ta ni a ye
ko a te a ta koketaw kekun nafɔra mogɔ ye?
- ¹⁴ Ala be kuma mogɔ fe cogo do ra bi,
ka kuma a fe cogo weɛ ra sini, nka mogow le te a kɔɔsi.
- ¹⁵ A be kuma mogɔ fe siko ra, a be ko dow yira a ra su fe,
tuma min na mogɔ be sunogɔ fo ka jina a yeɛ ko,
tuma min na a lanin be sunogɔ ra a ta lanan kan.
- ¹⁶ O wagati le ra, a be mogɔ torow dayeɛ k'a son hakiri ra,
k'a karan kosebe;
- ¹⁷ janko ka adamaden mabo a ta kewalejuguw ra,
janko ka mogɔ kisi yerebonya ma,
- ¹⁸ janko k'a kisi kaburu ma,
k'a nin kisi taman ta fagari ma.
- ¹⁹ Ayiwa, Ala be bana ta dimi fana ke ka mogɔ koro, k'a lanin to a ta lanan kan;
o wagati le ra, a tigi kolow be to ka yereyere tuma bee dimi boro;
- ²⁰ domuni te diya a da ra tuun,
a ta miiriya te ke domuni dimanw si kan tuun.
- ²¹ A be fasa k'a fari bee bo a ra pewu;

a kolow tun tɛ ye, nka sisan o bɛɛ bɛ bɔ kɛnɛ ma.

²² O wagati b'a sɔrɔ a si surunyara kaburu ra,
o y'a sɔrɔ a nin lablara ninminameleke ye ka ban.

²³ Nka ni a kɛra ko mɛleke soronarikɛbaga dɔ b'a kɔrɔ,
hali ni o mɛleke ɲɔgɔnna kelen le ka sɔrɔ mɛleke waga kelen cɛ ra,
min b'a tɛmɛsira yira a ra,

²⁴ ni o ka makari a ra, k'a fɔ Ala ye ko:

«A kisi janko a kana jigi kaburu kɔnɔ,
sabu ne k'a kunmabɔsara sɔrɔ,»

²⁵ o tuma a fari bɛ kɛnɛya ka kɛ i ko a denmisɛnman ta,
a bɛ sekɔ ka kɛ i ko a kanbelenman tun bɛ cogo min na.

²⁶ A bɛ Ala daari, Ala bɛ sɔn a ta daariri ma;
a bɛ taga lɔ Ala ɲa kɔrɔ ka ɲagari,
sabu Ala le bɛ mɔgɔ ta terenninya kɔsegi a ma.

²⁷ O tigi bɛ dɔnkiri la mɔgɔw ɲa kɔrɔ k'a fɔ ko:
«Ne tun ka jurumun kɛ, ne tun ka can sira bla,
nka ne tun ka kan ni min ye, Ala ma o kɛ ne ra.

²⁸ A ka ne nin kisi janko ne kana jigi kaburu kɔnɔ;
o ra ne bɛna to si ra, ne bɛna to yeelen na belɛn!»

²⁹ Ayiwa, Ala le bɛ nin kow bɛɛ kɛ adamaden ye;
a b'a kɛ sɲaga fla, a b'a kɛ sɲaga saba,

³⁰ janko ka mɔgɔ nin bɔsi kaburu ma,
janko a ye to yeelen na ni mɔgɔ ɲanaman tɔw ye.

³¹ Ayiwa, Ayuba, i janto ne ta kuma ra k'a lamɛn!
Ele ye je, k'a to ne ye kuma!

³² Nka ni kuma bɛ i fɛ ka ne jaabi, o fɔ!
Kuma, sabu ni i ka jo sɔrɔ, o ka di ne ye.

³³ Ni o tɛ, ele ye ne lamɛn!
I je, k'a to ne ye hakiritigiya sira yira i ra.

34

Elihu ta ladirikan flanan: Ala ta kow bɛɛ terennin lo

¹ Elihu ka dɔ fara a ta kuma kan k'a fɔ ko:

² Aw hakiritigiw, aw ye ne ta kuma lamɛn!
Aw kolɔnbagaw, aw ye aw toro malɔ ne fɛ!

³ Sabu da bɛ domuni diya lɔn cogo min na,
toro fana bɛ kuma nafa lɔn ten le.

⁴ O ra, an ye can le ɲini,
an ye kɔɲuman le jate mina ɲɔgɔn fɛ.

⁵ Ayuba k'a fɔ ko: «Ne terennin lo,
nka Ala ka ne ta jo bɔsi ne ra.

⁶ Ne kɛra i ko faninyatigɛbaga, k'a sɔrɔ jo bɛ ne fɛ;
ne ta dimi tɛ sera ka ban, k'a sɔrɔ ne ma hakeko kɛ.»

⁷ Ayiwa, wasoyakuma ka di ɲɔn ye ka Ayuba bɔ?
A ka di a ye i ko ɲi.

⁸ A bɛ kojugukɛbagaw lɛ kɛ a jɛnɔɔɔnɔw yɛ,
ka mɔɔɔjuguw kɛ a tagamɔɔɔnɔw yɛ!

⁹ Sabu a ko: «Ni mɔɔɔ k'a yɛrɛ ko diya Ala yɛ,
a tɛ nafa foyi sɔrɔ o ra!»

¹⁰ O kosɔn, aw mɔɔɔ hakirimanw, aw yɛ nɛ lamɛn!
Ala ni kojugu cɛ ka jan,
Sebɛɛtigi Ala ni terenbariya cɛ ka jan!

¹¹ A bɛ adamaden sara ka kapa ni a ta kɛwalew lɛ yɛ;
mɔɔɔ tagamacogo ka kan ni min yɛ, a bɛ o lɛ kɛ i yɛ.

¹² Can ra, Ala tɛ kojugu kɛ,
Sebɛɛtigi Ala tɛ bɔ can sira kan ka yɛ!

¹³ Jɔn lɛ k'a sigi dugukolo kuntigiya ra?
Jɔn lɛ k'a sigi dunuɔa bɛɛ lajennin kunna?

¹⁴ Ni a kɛra ko Ala tun bɛ miiri alɛ yɛrɛ dɔrɔn ta ko lɛ ra,
ni a tun k'a ta nɛnɛkiri ni a ta nin mina danfɛnw na,

¹⁵ o bɛɛ tun bɛ sa yɔrɔnin kɛlɛn na,
adamaden tun bɛ sɛko ka kɛ buguri yɛ.

¹⁶ Ni i bɛ ko faamu, o tuma nin lamɛn;
i toro malɔ nɛ kumakan na!

¹⁷ Yala can kɔninyabaga bɛ sɛ ka sigi kuntigiya ra wa?
Yala ɛlɛ bɛ sɛ ka kiti bɛn Ala terennin kan wa, Fangatigi Ala?

¹⁸ Alɛ min b'a fɔ masacɛw ma ko: «Aw mɔɔɔkolonw,»
k'a fɔ kuntigiw ma ko: «Aw mɔɔɔjuguw!»

¹⁹ A tɛ pabɔ mɔɔɔ fɛ ko fagama lo,
a tɛ naforotigi fisaya dɛsɛbagatɔ yɛ;
sabu a boro lɛ ka o fla bɛɛ dan.

²⁰ O bɛɛ bɛ sɛ ka sa yɔrɔnin kɛlɛn na.

Jamana mɔɔɔw bɛ sɛ ka muruti su cɛmancɛ ra ka kuntigiw faga;
fangatigiw bɛ tunu hali mɔɔɔ boro tɛ sɛ o ma.

²¹ Sabu Ala ɔa bɛ mɔɔɔ tɛmɛsiraw bɛɛ ra,
a bɛ mɔɔɔ ta sentako kɛlɛn kɛlɛn bɛɛ kɔrɔsi.

²² O dibi tɛ yi, kojugukɛbaga bɛ sɛ ka dogo min kɔnɔ,
hali saya dibi.

²³ Ala mako t'a ra ko a bɛ mɔɔɔ ta ko sɛɛsɛɛ kɛ mɛɛn fɔlo,
ka sɔrɔ ka o tigi wele a ta kiti ra.

²⁴ A bɛ fangatigiw labɛn, hali a tɛ pininkari kɛ o ta ko ra;
o kɔ, a bɛ mɔɔɔ wɛrɛw sigi o nɔ ra,

²⁵ sabu a ka o ta kɛwalew lɔn.
A bɛ o lawuri su kɛlɛn na ka o bɔ fanga ra, ka o ta ko bɛɛ cɛn.

²⁶ A bɛ o bugɔ mɔɔɔ bɛɛ ɔa na
i ko mɔɔɔjuguw;

²⁷ sabu o ka o yɛrɛ mabɔ Ala ra,
o ma hakiri sɔrɔ k'a ta kow si faamu.

²⁸ O ka dɛsɛbagatɔw lakasi ka o kasikan sɛ Ala ma;
o b'a to Ala bɛ panibagatɔw kulekan mɛn.

²⁹ Nka ni Ala jɛra, jɔn bɛ sɛ k'a jaraki?
Ni a k'a pada dogo, jɔn bɛ sɛ k'a yɛ?

O bɛɛ n'a ta, a bɛ min kɛ siyaw ra, a bɛ sɛ ka o kɛlɛn kɛ adamadenw bɛɛ ra;

³⁰ janko Alapasiranbari dɔ kana na sigi fanga ra,

ka to ka jan la mɔgɔw ɲa ka o laben.

³¹ Ayiwa, ni mɔgɔ k'a fɔ Ala ye ko:

«Ne ta kojugu hake bɔra ne ra ka ban, ne tɛna kojugu wɛɛ kɛ tuun.

³² Ne ɲa tɛ se ka fɛn min ye, i yɛɛ ye o yira ne ra;

ne tun ka terenbariyako minw kɛ, ne tɛna o dɔ wɛɛ kɛ tuun.»

³³ Ayiwa, ele min bɛ Ala jarakira,

ka kapa ni ele ta miiriya ye, yala Ala ka kan ka o tigi sara wa?

Ele le ka kan k'a latigɛ, ne tɛ.

I ka min lɔn, o fɔ!

³⁴ Mɔgɔ hakirmanw

ani mɔgɔ hakiritigi minw bɛ ne lamɛna,

olugu bɛna a fɔ ne ma ko:

³⁵ «Ayuba bɛ kuma i ko mɔgɔ min tɛ ko lɔn;

a bɛ kuma i ko hakiri tɛ mɔgɔ min fɛ.

³⁶ O ra, Ayuba ka kan ka kɔrɔbɔ ka se fɔ a dan ma,
sabu a ta jaabicogo ni kojugukebagaw ta bɛɛ ka kan.

³⁷ A bɛ murutiri le farara a ta jurumunw kan;

a bɛ sigiya donna an jusukun na,

ka kuma caman fɔ k'a sin Ala ma.»

35

Elihu ta ladirikan sabanan: Ayuba bɛ kumalakolonw le fɔ

¹ Elihu ka dɔ fara a ta kuma kan k'a fɔ Ayuba ye ko:

² Yala ele b'a miiri ko jo bɛ i fɛ wa?

I ko: «Ne terennin lo Ala ɲa kɔrɔ!»

³ I ko: «Nafa juman le bɛ ne ta jurumunkɛbariya ra?»

I ko: «Ala bɛ mun nafa le sɔrɔ a ra?»

⁴ Ne le bɛna i jaabi,
ele ni i tericɛw bɛɛ.

⁵ I ɲa lɔ sankolo ra k'a flɛ!

Sankabaw flɛ i kunna fɔ yɔrɔjan!

⁶ Ni ele ka jurumun kɛ, o bɛ mun le can Ala ye?

Ni i ka i ta hakekow caya, o bɛ mun kɛ Ala ra?

⁷ Ni ele terenna, o bɛ mun lase Ala ma?

Ala bɛ mun le sɔrɔ i boro?

⁸ I ta juguya bɛ digi i mɔgɔɲɔgɔnw le ra;

i ta terenninya fana bɛ adamadenw le nafa.

⁹ Mɔgɔw bɛ kulera o tɔɲɔbagaw boro;

o bɛ kulera ko o ye o bɔsi ka bɔ fangatigiw boro.

¹⁰ Nka mɔgɔ si t'a fɔ ko: «Ne Danbaga Ala bɛ min le,
ale min bɛ mɔgɔ bla dɔnkirila ra su fɛ,

¹¹ ale min bɛ an karan ka an kɛ hakiritigi ye ka tɛmɛ kongosogow kan,
ka an kɛ hakiritigi ye ka tɛmɛ sanfekɔnɔw kan?»

¹² Mɔgɔw bɛ kule, nka Ala tɛ o jaabi,

kojugukebagaw ta yɛɛbɔnya kosɔn.

¹³ Can lo, o bɛ kulera gbansan le; Ala tɛ o lamɛn,

Sebeetigi Ala t'a jantora o ra.

¹⁴ O tuma a bena ele jaabi cogo di, ni ele ko i t'a yera,
ko i ka i ta kow to a boro, nka i k'a makono ka desel!

¹⁵ Ayiwa, sisan, i n'a fo a ta jusugban te foyi kera mogow ra folo,
i n'a fo a te mogow ta murutiriw jatera folo,

¹⁶ o koson, Ayuba be kuma gbansanw fora;
a be hakirintanyakumaw cayara.

36

Elihu ta ladirikan naaninan: Mogo te Ala soso

¹ Elihu ka do fara a ta kuma kan tuun k'a fo Ayuba ye ko:

² Ne makono doonin, ne bena a nafa i ye;
sabu kuma do belen be ne fe k'a fo i ye Ala ta ko ra.

³ Ne bena ne ta lonniya jini fo yorjan,
ne bena kuma ka can di ne Danbaga ma.

⁴ Can ra, ne ta kuma te faninyakuma ye;
mogo min ta lonniya bora jusukun gbenin na, o tigi le be i koro tan!

⁵ Ala ka bon, a fana te ban mogo ra;
a baraka ka bon, a hakiri ka bon.

⁶ A te mogojugu to a ye si soro;
nka a be janibagato w ta jo di o ma.

⁷ A t'a na yelama k'a ko don mogo terrenninw na;
a be o lasigi masasiginanw kan i ko masacew,
ka o sabati kosebe, ka o korota.

⁸ Ni negeljoroko do ka o siri,
walama ni pani benna o kan,

⁹ o tuma o ta kawale min ka o kow lase o ma, a be o fo o ye;
o tara wasoya fe ka hakeko minw ke, a be o fo o ye.

¹⁰ A be o toro dayele, janko o ye a ta karan lamen;
a b'a fo o ye ko o ye terenbariyakow dabra.

¹¹ Ni o k'a lamen ka son a ta ma,
o tuma o be o ta dunupalatige to ke hera ra,
ka o si to ke o diyanyakow ra.

¹² Nka ni o m'a lamen, a b'a to o ye faga ni taman ye,
o be sa o ta kolonbariya koson.

¹³ Alanasiranbariw diminin be to;
hali ni Ala ka o siri ni a ta sirinanw ye, o te kule ko a ye o bosi.

¹⁴ O koson o be sa ka o to kanbelanya ra,
ka o to ni ce jatoyakebagaw* ye o ta sonnikeyorow ra.

¹⁵ Nka Ala be janibagato bosi a ta pani sababu ra,
a be sege ke sababu ye k'a toro dayele, janko a ye menni ke.

¹⁶ Ayiwa, a bena ele fana sama ka i bo sege ra,
ka i laganfiya; foyi tena i degu tuun;

* **36:14 36:14** Ce jatoyakebagaw: o mogow tun be o jatoya ke o ta jobonw le konso (Masacew folo 14:24; 22:47).

domuni dimanw bēna caya i kōrō.

¹⁷ Bi, mōgōjuguw ka kan ni jaraki min ye, o le sera ele ma; jaraki ni kiti bēna i kan.

¹⁸ Nka i kana ta jusugban fē ka i yere bla kumakolonfō ra; i kana a to tōrō bonyakojugu ye i lafiri.

¹⁹ Yala i kulekan bē se ka i bō i ta degu ra wa, walama i yere ta baraka fanga bē bē se wa?

²⁰ I kana kōrōtō ko su ye ko, su min bē siyaw ta ka o bō o sigiyōrōw ra.

²¹ I yere kōrōsi, i kana i yere bla terenbariyakow ra; sabu pani bē se ka i bla o ra.

Ala ta sebagaya ka bon

²² A fē, Ala ni a ta sebagaya ka bon.

Jōn le bē se ka mōgō karan i ko ale?

²³ Jōn le bē a ta koketaw fōra a ye?

Jōn le bē se k'a fō a ma ko: «I ka kojugu kē»?

²⁴ I hakiri to Ala ra k'a bonya a ta kokeninw kosōn; mōgōw bē dōnkiri la k'a tando a ta ko minw kosōn.

²⁵ Adamaden bē na b'a ra, mōgōw bē to fō yōrōjan k'a ye.

²⁶ Ala ka bon, nka a ta bonya tēmēna an ta hakiri dan kan; a sandaw tē se ka jate k'a da lōn.

²⁷ A bē jiw sama ka o layēlēn san fē, ka o kē sanji ye sankabaw kōnō.

²⁸ Sankabaw bē sanji lajigi,

k'a bon adamadenw kan caman.

²⁹ Ala bē sankabaw yerege san fē cogo min na, ani sanperen bē mankan bō cogo min na a ta so kōnō, jōn bē se ka o faamu?

³⁰ A fē, a bē a ta sanmanamanaw bō cogo min na sankolo fan bē ra, k'a sōrō kōgōji jukōrōyōrōw bē dibi ra.

³¹ A bē kiti ben siyaw kan o fēnw sababu ra, a bē domuni di o ma caman o fēnw sababu ra.

³² A bē sanmanamanaw kē k'a borotēgēw fa, ka o ci ka taga o tagayōrōw ra.

³³ A ta sanperen le b'a ko fō; hali beganw bē bō a nako kala ma.

37

Elihu ko Ala ta danfēnw ye kabako ye

¹ Elihu ko tuun ko:

Nin kow bē le kosōn ne jusukun bē yereyere, fō a bē panpan.

² Aw y'a lamen, aw y'a perēnkan lamen, ani a da bē sōngōkanba min bē fōra.

³ A bē o sōngōkan bō sankolo fan bē ra; a ta sanmanamanaw bē se fō dugukolo danw na.

⁴ O kō, kanba dō bē bō: a bē a ta sankurukan bō ni baraka ye; ni a kan bōra dōrōn, a ta sanmanamanaw tē dābla tuun.

⁵ Ala ta sankurukan ye kabakofen le ye;

a be kobaw ke, minw temena an ta hakiri dan kan.

⁶ A b'a fo sanbere ye ko: «Jigi dugukolo kan»;
a be sanji lana, a be a ta sanji barakamanw lana,

⁷ fo ka adamadenw bee ta baaraw lalo,
janko bee y'a lon ko ale Ala ta baara lo.

⁸ Kongosogow be don o ta wow konɔ,
o be to o layorow ra.

⁹ Sanfoɔ be na ka bo woroduguyanfan na,
sahiliyanfan foɔ be na ni nene ye.

¹⁰ Ala b'a dafɔɔ fiye ka jiw suma fo ka o simi;
jiw bee be ja ka ke i ko kabakuru.

¹¹ A be sankabaw fa ji ra;
san be manamana sankabaw ce ra fan bee ra.

¹² Ale le be o temeyorow yira o ra ka kapa ni a sago ye;
ni a ka fen o fen fo o ye, o be o ke,
dunupa yoro bee lajennin na.

¹³ Ni a ko a be mogow bugo ni a ta bere ye,
walama ni a ko a be kopuman ke o ye,
a be o fenw le ci.

¹⁴ I toro malo nin kow ra, Ayuba!
I lo donnin, i ye Ala ta kabakow jate mina.

¹⁵ Ala be nin fenw bee ta baara yira o ra cogo min na,
ani a be sanmanamana bo sankabaw ce ra cogo min na, ele ka o lon wa?

¹⁶ Sankabaw be dulon ka lo yoro kelen na cogo min na, ele ka o lon wa?
O ye lonniya dafanin tigi ta baara kabakoman le ye.

¹⁷ Ni woroduguyanfan foɔ ka dugukolo gban,
ele min ta faniw be fundenin bla i ra,

¹⁸ yala ele tun be se ka Ala deme ka sankolo yerege,
k'a gbeleɣa i ko dugalen negeraman wa?

¹⁹ Ayiwa, an ka kan ka min fo a ye, ele ye o fo an ye;
an koni te se k'a karan foyi ra, sabu anw be dibi le ra.

²⁰ Yala o ka kan ka Ala lasomi sani ne ye kuma ta wa?
Yala mogɔ ka kan ka Ala lasomi ko do ra, janko a ye o ko lon wa?

²¹ Tere yeelen be bara ka tunu sankabaw ko fe,
nka ni foɔ ka fiye doron, olugu be taga.

²² Yeelen do be manamana i ko sanin, ka bo sahiliyanfan na;
Ala ta masaya nooro ye siranyafenba ye de!

²³ Sebestigi Ala lo, an te se ka se a ma;
a ka bon a ta fanga ni a ta can sababu ra,
sabu a te mogɔ terennin toɔ.

²⁴ O le koson mogow ka kan ka siran a ja;
minw be o yere jate hakiritigi ye, a te olugu jate.

Ala kumana Ayuba fe

38

(38.1–42.6)

Ala ta kumakan folo: Ala ka sankolo ni dugukolo ko lakari

¹ Matigi Ala tora sanfɔŋɔ cɛ ma ka Ayuba jaabi, ko:

² Jɔntigi le bɛ sigiya donna ne ta kow ra
ni a ta kolɔnbaryakumaw ye?

³ I yere cɛsiri i ko cɛfari;
ne bɛna hakiri jini ele fɛ, ele bɛna ne karan.

⁴ Wagati min ne tun bɛ dugukolo ju sigira, ele tun bɛ min?
Ni i ka ko lɔn, o fɔ ne ye.

⁵ Jɔn le ka a janya ni a bonya ni a lɔ latige? Ele ka o tigi lɔn wa?
Jɔn le ka juru siri k'a suma?

⁶ Dugukolo ju siginin bɛ mun le kan?

Jɔn le k'a kabakuru fɔlɔ sigi,

⁷ wagati min sɔgomada ta lolow tun bɛ jenna ka dɔnkiri la ka ninsɔndiya jɔŋɔn fɛ,
ani wagati min Ala ta mɛlɛkew bɛɛ tun bɛ jagarira fɔ ka pɛrɛn?

⁸ Wagati min kɔŋɔji serira ka bɔ,
jɔn le ka konw datugu a da ra k'a mina ka lɔ,

⁹ ani wagati min ne ka sankabaw kɛ a ta derege ye k'a datugu,
ka dibi kɛ a ta faniw ye k'a lamini,

¹⁰ ani wagati min ne ka ne ta sariyaw sigi a kunna,
ka konw kɛ k'a datugu, ka sɔŋɔnanw don a ra,

¹¹ k'a fɔ a ye ko: «I bɛ se ka na fɔ yan, nka i man kan ka tɛmɛ yan kan,
sabu i ta jikuruw ta yerebonya ka kan ka dan yan le»?

¹² Kabini ele worora, ele ka dugu gbɛ ka ye wa?

Ele ka dugugbɛda lɔyɔrɔ yira a ra ka ye wa,

¹³ janko a yeelen ye manamana dugukolo fan bɛɛ ra,
ka mɔŋɔjuguw gbɛn?

¹⁴ O wagati le ra dugukolo cogoya bɛ yelemɛ
k'a kɛ i ko mɔŋɔ b'a boro tagamasiyɛn to bɔŋɔ ra cogo min na,
k'a kɛ i ko mɔŋɔ ka fani don k'a yere pari.

¹⁵ Nka mɔŋɔjuguw ta yeelen bɛ bɔsi o ra;
a tun ka o boro min lawuri, o boro bɛ kari.

¹⁶ Yala ele sera kɔŋɔji ta jiɔw bɔyɔrɔ ra wa?

I yaalara a jidunbaw jukɔrɔ ka ye wa?

¹⁷ Saya dondaw yirara ele ra wa?

Yala ele ja ka saya dibi donda ye wa?

¹⁸ Yala i ka dugukolo bonya jate mina wa?

Ni a kera i ka o bɛɛ lɔn, a fɔ!

¹⁹ Yeelen ta sosira bɛ min le?

Dibi sigiyɔrɔ bɛ min le,

²⁰ ka n'a fɔ ko ele bɛ o ta sosiraw lɔn,

fɔ ka taga o mina o sigiyɔrɔw ra?

²¹ Sigiya t'a ra, ele ka o lɔn, sabu i tun worora ka ban;

i si sandaw ka ca yere le kɔsɛbɛ!

²² Bugun maranin bɛ yɔrɔ min na, ele sera yi wa?

I ka sanbɛrɛ marayɔrɔw ye wa?

²³ Ne ka o fɛnw mara lonjuguw le kama,

lon min siyaw be ben jogon kan ka jogon kere.

²⁴ Yeelen be teme sira juman le fe ka se yoro bee ra?

Tereboyanfan ta fono gbanninman be teme min le ka fiye dugukolo kan?

²⁵ Jon le be sanjibaw temeyorow laben o ye?

Jon le be sanmanamanaw ni sanperen ta sira bo o ye,

²⁶ k'a to sanji ye ben dugukolo lakolon kan, mogo te yoro min na,
ka ben kongokolonw kon, adamaden te yoro min na,

²⁷ janko ka yoro lakolonw, ani yorojalanw son ji ra,
janko binw ye falen ka caya?

²⁸ Yala fa be sanji fe wa?

Jon le ka gomiji den kelen kelen bee ke?

²⁹ Ji siminin* bora min?

Jon le ka bugun dan?

³⁰ O wagati le ra, ji be simi ka ja, ka ke i ko kabakuru,
k'a sanfeyoro gbeleya k'a ke kulugutu kelen ye.

³¹ Ele be se ka teremana wagati ta lolow juruw siri jogon na wa,
walama ka samiya wagati ta lolow juruw foni?

³² Ele be se ka woroduguyanfan ta lolow bo o bowagati ra wa?

I be se ka sahiliyanfan ta lolobaw, ani a lolo misenw ta siraw yira o ra wa?

³³ Yala ele ka sankolo ta sariyaw lon wa?

Ele le be o sariyaw lase dugukolo ma wa?

³⁴ Yala ele be se ka i kan korota ka kuma sankabaw fe,
janko o ye sanji ben ka jiba bon i kan wa?

³⁵ Ele le be sanmanamanaw ci ka taga o tagayorow ra wa?

Ni i ka o wele, yala o b'a fo i ma ko: «An ye nin ye» wa?

³⁶ Jon le ka hakiritigiya don adamaden jusukun na,
walama ka faamuri don a hakiri ra?

³⁷ Jon le be se ka sankabaw jate?

Jon be se ka sankolo ta baraw jenge k'a ji bon,

³⁸ ka buguri nigi k'a ke bogo ye,

ka bogokuruw noro jogon na?

³⁹ Ele le be sogo mina k'a di jaramuso ma wa?

Ele le be domuni di jaradenw ma ka kongo bo o ra wa,

⁴⁰ wagati min o lanin be o ta wow kon,

walama wagati min o dogonin be tu kon ka sogow kon?

⁴¹ Wagati min kankan ta denw be kule Ala no fe,

ka to ka yaalayaala sabu domuni te o fe,

jon le be o ta domuni di o ma?

39

Ala ka kongobeganw ko lakari Ayuba ye

Kongobakoronin

¹ Ele ka kongobakoroninw worotuma lon wa?

* **38:29 38:29** An ka ji siminin bla fen min no ra, o togo ye tubabukan na ko gilase. An ka bugun bla fen min no ra, o ye fen do ye min be i ko gilase mugu.

I ka minanmuso jigitɔ ye wa?

² O bɛ karo da min kɛ ka sɔrɔ ka woro, ele ka o jate k'a da lon wa?

Ele ka o denw worotuma lon wa?

³ O bɛ biri le ka o ta denw woro;

ni o kera, o bɛ bɔsi ka bɔ o ta dimi boro.

⁴ O denw bɛ baraka sɔrɔ ka bonya o yɛrɛ ma kongo kɔnɔ;

o bɛ taga o panayɔrɔ ra, o tɛ sekɔ o bamuso fɛ tuun.

Kongofali

⁵ Jon le ka kongofali labla k'a to a ye bori a sago ma?

Jon le ka kongofaliba foni k'a to a yɛrɛ ma?

⁶ Ne ka kongokolon kɛ a ta yɔrɔ ye,

ka yɔrɔjalanw kɛ a ta so ye.

⁷ A ta foyi tɛ dugukɔnɔyɔrɔ ta mankanw na;

a tɛ sowotorotigi pɛrɛnkanw mɛn.

⁸ A bɛ yaala kuruw kunna k'a ta domuni jini;

a bɛ bin nugunin suguya bɛɛ jini.

Kongomisi

⁹ Yala kongomisi bɛ sɔn ka baara kɛ ele ye wa?

A bɛ sɔn ka si i ta wɛrɛ kɔnɔ wa?

¹⁰ I bɛ se ka juru siri kongomisi ra janko a ye sɛnɛ kɛ wa?

Yala a bɛ sɔn ka misidaba sama i ye foro kɔnɔ wa?

¹¹ Yala ele bɛ sɔn ka i jigi la a kan, ko a baraka ka bon,

ka i ta foro baara bɛɛ to a boro wa?

¹² I bɛ sɔn ka la a ra ko a bɛna i ta siman cɛ ka na ni a ye,

ka na a lajɛn simangbasiyɔrɔ ra wa?

Kɔnɔsogolon

¹³ Kɔnɔsogolon b'a kaman gbasigbasi, ka ninsɔndiya,

nka a tɛ se ka wuri a kaman na i ko baninkɔnɔ.

¹⁴ A bɛ a ta fanw la dugukolo kan ka taga ka o to yi,

k'a to dugukolo fundɛnin ye a gban.

¹⁵ A bɛ jina ko fɛn dɔ bɛ se ka o dɔn,

ko kongosogo dɔ bɛ se ka o ci ni a sen ye.

¹⁶ A tɛ hina a denw na; a bɛ i n'a fɔ a yɛrɛ ta denw tɛ.

A tɛ siran ko a ka fan min la, o sɛgɛ bɛna kɛ gbansan ye,

¹⁷ sabu Ala ka ale jɛn hakiritigiya ra,

a m'a sɔn faamuri ra.

¹⁸ Nka n'a wurira ka lɔ tuma min na ka bori damina,

a bɛ yɛrɛko so ni sotigi bɛɛ ma.

So

¹⁹ Ele le ka so ta baraka don a ra wa?

Jon le k'a kansiw kɛ k'a cɛna?

²⁰ Ele le b'a to a bɛ pan i ko jɔdomutɔn wa?

A ta fagamayakasi bɛ jatigɛ bla mɔgow ra!

²¹ A b'a sengbɔgɔrɔ gbasigbasi dugu ma ka nagari sabu baraka b'a ra;

a bɛ girin ka don kɛrɛkɛdenw cɛ ra.

²² A tɛ siranya jate, foyi tɛ a ja tigɛ;

hali ni a ka kɛrɛkɛmuru ye, a tɛ sekɔ kɔ fɛ.

²³ Kɛrɛkɛcɛ min siginin b'a kan, a bɛ o ta biɛforogo mankan,

ani taman manamanatɔ ni biɛjejan mankan mɛn.

²⁴ A kərətəninba bɛ bori yɔrɔ bɛɛ;
ni buru fiyera ka ban, a tɛ se ka lɔ yɔrɔ kelen na tuun.

²⁵ Ni buru fiyera a b'a fɔ: «An ye taga!»
A bɛ to fɔ yɔrɔjan ka kɛrɛ kasa ta,
a bɛ kɛrɛkuntigiw pɛrɛnkan ni kɛrɛkɛdenw wɔyɔkan mɛn.

Santigi ni bɔn

²⁶ Yala ele ta hakiri le sababu ra, santigi bɛ wuri a kaman na,
k'a kaman yangan ka taga fɔ woroduguyanfan na wa?

²⁷ Ele le b'a fɔ bɔn ye ko a ye wuri wa?
Ele le b'a fɔ a ye ko a ye a ta naga la fɔ kurujanw san fɛ wa?

²⁸ A bɛ to faraw le cɛ ra; a bɛ si o yɔrɔw le ra.
A dogoyɔrɔ ye kuru jamijanw sanfɛyɔrɔw le ye.

²⁹ A bɛ to o yɔrɔ ra ka sogo dɛndɛn;
k'a to fɔ yɔrɔjan, a na b'a ye.

³⁰ A denw bɛ jori min;
ni sogosu bɛ yɔrɔ o yɔrɔ, a bɛ yi*.

40

Ala ko Ayuba ye ale jaabi

¹ Matigi Ala k'a fɔ Ayuba ye tuun ko:

² Ele min bɛ Sebɛɛtigi Ala sɔsɔra, yala ele b'a fɛ ka Ala wele kiti ra le wa?
Ele min bɛ Ala jarakira, ele bɛ se ka nin pininkariw jaabi wa?

³ Ayiwa, Ayuba ka Matigi Ala jaabi ko:

⁴ A fɛ, ne tɛ foyi ye; ne bɛna ele jaabi ka mun fɔ sa?
Ne bɛ ne boro la ne da ra le ka je.

⁵ Ne kumana sipagako kelen, ne tɛna foyi fɔ tuun;
ne kumana sipagako fla, ne tɛna dɔ wɛrɛ fara o kan tuun.

Ala ta kumakan flanan: A ko se tɛ Ayuba ye

⁶ Matigi Ala tora sanfɔnɔ cɛ ma ka Ayuba jaabi tuun, ko:

⁷ I yɛrɛ cɛsiri i ko cɛfari,
ne bɛna hakiri jini ele fɛ, ele bɛna ne karan.

⁸ Yala i b'a fɛ ka jaraki ben ne le kan wa?
I b'a fɛ ka kiti ben ne kan ka jo di i yɛrɛ ma wa?

⁹ Yala ele boro bɛ i ko ne Ala ta boro wa?
Yala ele kan bɛ i ko sankurukan, i ko ne Ala kan bɛ cogo min na wa?

¹⁰ Ayiwa, i yɛrɛ masiri ni masaya ni fanga ye sa!
Bonya ni nɔɔrɔ la i yɛrɛ kan!

¹¹ I ta jusugban lajigi mɔgɔw kan i ko jibaw;
i na lɔ yɛrɛbonyabagaw bɛɛ ra, ka o laben!

¹² I na lɔ yɛrɛbonyabagaw bɛɛ ra, ka o majigi!
Mɔgɔjuguw terege dugu ma ka o nɔnɔ yɔrɔnin kelen na!

¹³ O bɛɛ lajennin dogo buguri jukɔrɔ!
O na datugu ka o dogo kaburu kɔnɔ!

¹⁴ Ni o kɛra, ne yɛrɛ le bɛna ele fɔ ka i walepumanlɔn,
sabu i yɛrɛ baraka bɛ se ka i kisi!

* **39:30 39.30** Nin kumaw fora Matiyu kitabu ra (24.28), ani Luka kitabu ra (17.37).

Ala ka jirafen dɔw lakari

Mali

¹⁵ Ayiwa, mali flɛ! Ne ka ale dan i ko ne ka ele dan cogo min na; a bɛ bin pimi i ko misi.

¹⁶ A flɛ, baraka min b'a soro ra, ani fanga min b'a kɔnɔbara ta sogobuw ra!

¹⁷ A b'a kukala wuri k'a ja i ko sɛdirisun; a wotow ta sogobuw ka jɔgɔn mina ni baraka ye.

¹⁸ A kolo ka gbɛlɛn i ko siranɛgɛ, a garagakolow bɛ i ko nɛgɛberew.

¹⁹ Ale ye Ala ta danfɛnw bɛɛ ra kabakoman le ye; a danbaga k'a dan ka muru di a ma*.

²⁰ A bɛ a ta baro soro kuruw kan, kongosogow bɛɛ bɛ boribori yoro minw na.

²¹ A bɛ la kodarayiriw jukoro, a bɛ dogo binw cɛ ra bogo ra.

²² Kodarayiriw suma b'a datugu, a bɛ dogo yirimisɛnw cɛ ra.

²³ Hali ni baji ka fariya cogo o cogo, a tɛ siran; hali ni Zuridɛn ba ka fa ka se fo a da koro, a hakiri siginin lo.

²⁴ Yala mogɔ bɛ se k'a ja yɛlennin to k'a mina wa, walama k'a mina ni jan ye k'a nun sogɔ nin biɲɛ ye?

Jirasa belebele

²⁵ Yala ele bɛ se ka jirasa belebele† mina ni dulen ye wa? Ele bɛ se k'a nɛnkun siri ni jurukisɛ ye wa?

²⁶ Yala i bɛ se ka juru don a nun na wa? I bɛ se ka a dagbaga sogɔ ni biɲɛ ye wa?

²⁷ Ni i ko i b'a mina, a bɛna i daari ni makarikanw le ye, ka kumadimanw fo i ye wa?

²⁸ Yala a bɛna teriya don ni ele ye le, k'a yɛrɛ kɛ ele ta jon ye wagati bɛɛ wa?

²⁹ Yala i bɛ se ka toron kɛ ni a ye i ko kɔnɔnin wa, walama k'a siri juru ra, i denmusow ye toron kɛ ni a ye?

³⁰ Yala mogow bɛ se ka jɛn k'a mina k'a fiyeere wa? O bɛ se k'a taran sannikɛbagaw ra wa?

³¹ I bɛ se k'a bon ni biɲɛ ye k'a fari yoro bɛɛ sogosogɔ wa, walama k'a kunkolo sogɔ ni jɛgɛfagabiɲɛ ye?

³² Ayiwa, ele ye i boro la a kan ka flɛ sa! A bɛna min kɛ i ra, o tɛna bo i kɔnɔ; i tɛna a se fla!

41

Ala ka jirasa belebele ta ko lakari

¹ I bɛ i jigi la fɛn o fɛn kan ko i bɛ jirasa belebele kɛrɛ ni o ye, ka se soro a kan, o bɛɛ ye gbansan ye;

a yeri dama siranya bɛ mogɔ ben dugu ma.

² Mogɔ si tɛ son ka farati k'a darabo.

Ayiwa, o tuma ne Ala, jɔntigi le bɛna se ka lo ka ne kɔnɔ?

* **40:19 40.19** Nin hayan fɔra cogo wɛrɛ ra Kitabu dɔw kɔnɔ. † **40:25 40.25** Jirasa belebele ye fɛnɲanaman do ye min cogo bɔra banba fɛ.

³ Jɔn le ka fɛn di ne ma, ko ne ka kan ka o juru sara o tigi ye?
Fɛn o fɛn bɛ dunɔpa kɔnɔ o bɛɛ lajennin ye ne ta le ye.

⁴ Ayiwa, ne tɛna jirasa belebele farikolow ko to fɔbari ye,
ani baraka min b'a ra, ani a fari cɛna.

⁵ Jɔn le sera k'a ta derege bɔ a ra ka ye?
Jɔn le sera ka don a pɛnsira fla cɛ ma ka ye?

⁶ Jɔn le sera k'a da yɛɛ ka ye?
A pɛnw bɛ jatigɛ bla mɔɔ ra!

⁷ A faraw bɛ i ko nɛgɛbɛnnanw; o le bɛ bonya ni baraka di a ma.
O nɔrɔnɔrɔnin lo jɔɔn na a fari kan i ko tagamasiyɛnw.

⁸ O dondonnin lo jɔɔn na;
hali fɔɔ tɛ tɛmɛ o ni jɔɔn cɛ.

⁹ O bɛɛ kelen kelen sirinin bɛ jɔɔn na, ka jɔɔn mina;
foyi tɛ se ka o faran ka bɔ jɔɔn na.

¹⁰ A tisoto bɛ tasumayeelen bɔ;
a jadenw bɛ manamana i ko teresun yeelen.

¹¹ Tasumamana bɛ seri ka bɔ a da fɛ,
tadenw bɛ bɔ a da ra.

¹² Sisi bɛ bɔ a nunwow fɛ,
i ko daga, walama dagaba wurito tasuma kan.

¹³ A nɛnɛkiritɔ, a nunfɔɔ bɛ se ka takami fiyɛ k'a mana;
tasumamanaw bɛ bɔ a da fɛ.

¹⁴ A ta fanga b'a kankala le ra;
ni i k'a ye, a bɛ jatigɛ bla i ra.

¹⁵ A fari jɔguyɔrɔw nɔrɔnin lo jɔɔn na;
o jajanin lo ka o nɔrɔ jɔɔn na kɔsɛɛ.

¹⁶ A jusukun ka gbɛlɛn i ko kabakuru,
a ka gbɛlɛn i ko mugusi kaba.

¹⁷ Ni a wurira, hali cɛfaribaw bɛ siran;
jatigɛ kɔsɔn o bɛ bori ka dogo.

¹⁸ K'a fɔ ko i b'a kɛrɛ ni kɛrɛkɛmuru ye,
walama biɛ ni taman ni nɛgɛderege, o si tɛ foyi ja.

¹⁹ Nɛgɛ bɛ a ja kɔrɔ i ko binjalan;
siranɛgɛ bɛ a ja kɔrɔ i ko yiri torinin.

²⁰ Biɛ tɛ se k'a labori;
ni i ka kabakuru don tafura ra k'a bon, o bɛ kɛ i ko binjalan le benna a kan.

²¹ Berekuru b'a fɛ i ko binjalan,
a ta foyi tɛ biɛ tɛmɛtɔ mankan na.

²² Fara minw b'a kɔnɔbara kan, o da ka di i ko muru;
a fofoto, olugu bɛ kɛ i ko misidaba samato bɔɔ ra.

²³ Ni a lamagara ji jukɔrɔ, a bɛ jidunbaw lawuri i ko ji wurito daga kɔnɔ;
a bɛ baji ja duuru k'a kɛ i ko turudaga.

²⁴ A tɛmɛsira nɔ bɛ manamana a kɔ fɛ;
ji ja bɛ gbɛ, k'a kɛ i ko kunsigigbɛ.

²⁵ Mɔɔ si tɛ ale kuntigi ye dugukolo kan yan;
ale danna ko a kana siran foyi le ja.

²⁶ Danfen min o min korotanin lo, a be o bee kunna; ale le ye kongosogo fagamaw bee ta masa ye.

42

Ayuba ka jo di Ala ma

- ¹ Ayuba ka Matigi Ala jaabi, ko:
² Ne k'a lon ko fen bee se be ele ye;
 ko foyi te i ta kolatigenin si bari.
³ I ko: «Jontigi le be sigiya donna ne ta kow ra
 ni a ta kolonbariyakumaw ye?»
 Can lo, ne te ko minw faamu, ne ka o fo,
 kabakoba minw ka bon ne ta lonniya ma, ne ka o fo.
⁴ I ko: «Ne lamen, sisan ne bena kuma;
 ne bena hakiri jini ele fe, ele bena ne karan!»
⁵ Ne toro le tun ka i ko men,
 nka sisan ne yere na ka i ye!
⁶ O koson ne be ne yere jaraki;
 ne nimisara ne ta keta ra;
 ne be ne yere majigi ka sigi buguri ra, ka sigi bugurigbe ra.

Ala ka Ayuba terice saba jaraki

- ⁷ Ayiwa, Matigi Ala ka o kumaw fo Ayuba ye ka ban minke, Elifazi min tun be bo Teman, a k'a fo ale ye ko: «Ne dimina ele ni i terice fla koru kosebe, sabu aw ma ne ta ko fo ka kapa ni can sira ye, i ko ne ta jonce Ayuba k'a ke cogo min na.
⁸ O ra, aw ye misitoran wolonfla, ani sagajigi wolonfla mina ka taga ni o ye ne ta jonce Ayuba fe, ka o ke saraka jenita* ye aw yere koson. Ne ta jonce Ayuba bena Ala daari aw ye. Ne bena a ta daariri lamen; o ra, ne tena aw mina ka kapa ni aw ta hakirintanya ye, sabu aw ma ne ta ko fo ka kapa ni can sira ye i ko ne ta jonce Ayuba k'a ke cogo min na.»
⁹ Elifazi min be bo Teman, ani Bilidadi min be bo Suwa, ani Sofari min be bo Naama, olugu tagara a ke i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo o ye cogo min na. Matigi Ala ka Ayuba ta daariri lamen ka yafa o ma.

Ala ka Ayuba ta bonya kosegi a ma tuun

- ¹⁰ Ayuba ka Ala daari a teriw ye ka ban minke, Matigi Ala ka Ayuba kosegi a cogokoru ra. Naforo minw tun b'a fe folofolo, a ka o bee jogon fla fla di a ma.
¹¹ A balemacew, ani a balemamusow, ani a lonbagakoruw bee nana a fe; o nana domuni ke ni a ye a ta so. Matigi Ala tun ka kojugu minw bee lase a ma, o k'a jusu saaro k'a naji ce o bee koson. O bee kelen kelen ka warigbe kelen kelen, ani sanin bororanegbe kelen kelen di a ma.
¹² Matigi Ala ka baraka don Ayuba ra tuun a si to ra, fo ka teme wagati folo ta kan. Ayuba ka saga waga tan ni naani (14 000), ani jogome waga woro (6 000), ani senekemisi fla fla sigiyorma waga kelen (1 000), ani falimuso waga kelen (1 000) soru tuun.
¹³ A ka dence wolonfla ni denmuso saba soru tuun.
¹⁴ A k'a denmuso folo togo la ko Yemima, ka flanan togo la ko Kesiya, ka sabanan togo la ko Kereni Hapuki*.
¹⁵ Jamana bee lajennin konu, a denmusow jogon muso cepuman tun te yi. O face ka o balemacew ta cen jogon do di o ma.

* 42:14 42.14 Yemima koru ye ko: tugani; Kesiya koru ye ko: yirifiyeren; Kereni Hapuki koru ye ko: kale.

¹⁶ O kɔ, Ayuba ka san keme ni binaani le ke; a ka a ta denw ye, ka olugu ta denw ye, fo ka taga se o ta duruja naaninan ma.

¹⁷ Ayuba korɔra ka sijan sorɔ, ka sorɔ ka sa.

ZABURUW ALATANDODONKIRIW KITABU **Kitabu faamucogo**

Zaburuw kitabu sebera wagati min kono, o be san waga kelen bo. Zaburuw caman sebebaga ye masace Dawuda ye, nka cira Musa ni masace Sulemani ni Asafu fana ka Zaburu dow sebe.

Zaburuw kitabu kumaw ye donkiriw ye, ani daaririw, ani Alatandokumaw, ani yafamadaariw. A be Izirayeli jamana ta ko temeninw fana lakari, ani Ala ka baaraba minw ke o ce ra. Cirayakumaw fana be Zaburu dow kono.

Zaburuw kitabu ka yoroba ta Ala ta kuma ra. Zaburuw kitabu kuma dow fora sinaga keme ni tan ni woro Layirikura kono. Hali bi, an b'a ye ko mogogo caman be Zaburuw kitabu karan, ani k'a donkiriw la.

Zaburu caman damina ra, an be a sebebaga togo ye, walama a sebekun, walama a donkiri lacogo. Kuma dow fana be yi, an te minw koro lon, i n'a fo nin kuma min be soro Zaburu caman na ko «Sela». Dow b'a miiri ko o kuma koro ye ko donkiri ka kan ka lalo donnin o yoro ra.

Zaburuw kitabu be Ala ta bonya ni a ta sebgaya yira an na. An b'a ye nin kitabuw kononokumaw fe fana, ko Ala b'a janto a ta mogow ra, ka o lamen. Adamaden be se k'a ta miiriyaw, ani a ta segekow, ani a ta desekow, ani a ta jusukasikow bee fo Ala ye, sabu Ala be a welebagaw lamen.

Kitabu konokow

Zaburuw kitabu taranna k'a ke kitabu looru:

Kitabu folo: Zaburuw 1-41

Kitabu flanan: Zaburuw 42-72

Kitabu sabanan: Zaburuw 73-89

Kitabu naaninan: Zaburuw 90-106

Kitabu loorunan: Zaburuw 107-150

Kitabu folo

1

(Zaburuw 1-41)

Mogogo terennin ta sira ani mogogugu ta sira

¹ Mogogo min te tagama ka kapa ni mogoguguw ta ladiri ye,
ni a te lo ni jurumunkebagaw ye o ta sira kan,
ni a te sigi ni kumakolonfobagaw ye o ta jen ra,
o tigi ta jana;

² Matigi Ala ta sariya le ka di a ye,
a ta miiriya be o sariya le kan su ni tere.

³ O tigi be i ko yiri min turunin be jiwoyo koro;
ni a dentuma sera, a be den,
a flaburuw fana te jaja ka ye.
Ni a ka fen o fen ke, o bee be ja.

⁴ Nka mogoguguw ta te ten fiyewu!
Olugu be i ko binjalan, fono be min ta ka taga ni a ye.

⁵ O koson mogogugu te se ka jo soro kiti lon na,
jurumunkebaga te se ka don mogogo terenninw ta jen ra.

⁶ Sabu Matigi Ala be mogo terennin ta sira korosi;
nka mogojugu ta sira b'a lataga halakiyoro le ra.

2

Ala ka masace min panawoloma

¹ Mun koson siyaw be muruti de?
Mun koson miiriya gbansanw be jamana mogow konso de?

² Dugukolo masacew wurira ka lo;
kuntigiw ka jagon lajen
Matigi Ala ni a ta mogo panawolomanin kama.

³ O ko: «An ye o ta sirinanw foni ka bo an yere ra,
an ye o ta juruw tige ka bo an yere ra!»

⁴ Min siginin be sankolo masaya ra, ale be yerekora o ma;
Matigi be o logobora le!

⁵ O ko, a dimininba be kuma ni o ye,
a jusu bonin be kuma o fe fo ka o ja tige,

⁶ ko: «Ne yere le ka ne ta masace sigi Siyon kuru* kan,
ne ta kuru saninman kan.»

⁷ Ayiwa, ne bena Matigi Ala ta cifoninw wangola.
A k'a fo ne ye ko: «Den min bora ne ra, ele lo;
ne kera i fa ye bi.

⁸ Siyaw daari ne fe, ne bena o bee tigiya di i ma,
ne bena yoro bee ke i ta ye, ka taga se fo dugukolo danw ma.

⁹ I bena o mara ni masacebere negeraman le ye;
i bena o ta fanga joro i ko bogodaga.»

¹⁰ Ayiwa, sisan, aw masaw, aw ye hakiri soro!
Aw y'a to o ye aw ladi, aw minw ye dunupa fangatigiw ye!

¹¹ Aw ye baara ke Matigi Ala ye ni Alapasiran ye!
Aw ye jagari, nka aw ye siran a na fo ka yereyere.

¹² Aw y'a dence bonya,
janko a kana na dimi aw koro ka aw halaki aw ta siraw ra;
sabu a ta dimi be se ka ben aw kan yoronin kelen na.
Minw bee be o yere karifa a ma,
olugu ta pana!

3

Ala le be a ta mogow tanga

¹ Dawuda ta Zaburu, a ka min sebe a borito a dence Abusalon na.

² Matigi Ala, ne juguw ka ca,
minw wurira ne kama, o ka ca.

³ Mogo caman b'a fora ne ta ko ra, ko:
«Ala tena a bosi fiyewu!»*

⁴ K'a soro ele koni, Matigi Ala, ele le ye ne tangabaga ye,
ne be bonya soro ele le fe, ele le be ne kun koroa.

* 3:3 3.3 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁵ Ne be ne kan korota, ka Matigi Ala wele,
a be to a ta kuru saninman kan ka ne jaabi.†

⁶ Ne be la ka sunogo, ka kunu,
sabu Matigi Ala be ne deme.

⁷ Ne juguw jamaba min ka ne lamini,
ne te siran olugu si ja.

⁸ E, Matigi Ala, i wuri!

Ne ta Ala, ne kisi!

I tēge ci ne juguw bee ja kan,
mogojuguw bee jinw karikari!

⁹ Kisiri be soro Matigi Ala le ra;
baraka don i ta mogow ra!‡

4

Ala le be a ta mogow deme

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni goni ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Ala, ele min be jo di ne ma,
ni ne ka kule i no fe tuma o tuma, i ye ne jaabi.
Ne degunin tun lo, nka i ka laganfiya di ne ma.
Makari ne ra, ka ne ta daariri lamen!

³ Aw adamadenw, aw minw be ne ta bonya yelema k'a ke maroya ye,
aw bena o dabla tuma juman le?
Aw be fengbansanw kanu, ka tugu faninya ko,
aw bena o fana dabla tuma juman le sa?*

⁴ Aw ka kan k'a lon ko Matigi Ala k'a pasiranbaga panawoloma;
ni ne ka Matigi wele, a be ne lamen.

⁵ Ni aw dimina, aw kana jurumun ke;
aw ye to aw ta layoro ra ka je ka miiri kosebe.†

⁶ Aw ye terenninya sarakaw bo,
ka aw jigi la Matigi Ala kan.

⁷ Mogo caman b'a fo ko: «E, jon le bena hera ke an ye tuun sa!»
E, Matigi Ala, makari an na ka i ta yeelen bo an ye.

⁸ Hali ni mogow ka simankura ni rezenjikura soro caman, ka pagari,
i be pagari min don ne jusu ra, o belen ka bon ka teme olugu ta kan.

⁹ Ne be la ka sunogo hera ra,
sabu ele Matigi Ala, ele yere le be ne mara ne layoro ra hera ni laganfiya ra.

5

Ala b'a pasiranbagaw deme

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni filenw ye. Dawuda ta Zaburu.

† 3:5 3.5 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

‡ 3:9 3.9 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

* 4:3 4.3 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

† 4:5 4.5 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

² E, Matigi Ala, i toro malo ne kumakan na,
ne nʉnakan lamɛn!

³ I janto ne ta welerikan na, ne ta Masa, ne ta Ala!
Sabu ne bɛ ele le daarira.

⁴ Matigi Ala, lon o lon sɔgɔma i bɛ ne kan mɛn,
lon o lon sɔgɔma ne bɛ taga lɔ ka i makɔnɔ;

⁵ sabu i tɛ Ala ye, kojugu ka di Ala min ye,
i tɛ mɔgɔjugu fɛ.

⁶ Yɛrɛbonyabaga tɛ se ka lɔ ele na kɔrɔ,
mɔgɔ o mɔgɔ bɛ kojugu kɛ, i bɛ o haramuya.

⁷ I bɛ faninyafɔbagaw halaki;
mɔgɔfagabagaw, ani nanbaramɔgɔw, Matigi Ala bɛ olugu haramuya.

⁸ Nka ne kɔni, i ta nʉmanyaba baraka ra,
ne bɛ se ka don i ta batoso kɔnɔ,
ka ne kinbiri gban i ta batoso saninman na fɛ ka i bato,
sabu i nasiran bɛ ne ra.

⁹ E, Matigi Ala, i ta terenninya sira yira ne ra,
i ta siraw lateren ne ye,
ne juguw kosɔn;

¹⁰ sabu mɔgɔ tɛ se ka la olugu darakuma si ra,
cɛnri miiriya dɔrɔn le bɛ o jusu ra,
o kandinga ye kaburu dayɛlɛnin le ye,
o bɛ mɔgɔw lafiri ni o nɛnkun ye.

¹¹ E, Ala, o jaraki!
A to o yɛrɛ ta nʉninyajuguw ye kɛ o ben sababu ye;
o gbɛn ka bɔ i na kɔrɔ o ta jurumun caman kosɔn,
sabu o murutira i ma.

¹² Nka minw bɛɛ bɛ o yɛrɛ karifa ele ma, olugu bɛna ninsɔndiya,
ka pagari kɔsɛbɛ tuma bɛɛ fɔ ka kule ci,
sabu ele le bɛ o tanga.

I tɔgɔ ka di minw ye, olugu bɛna pagarikanbaw bɔ;

¹³ sabu, Matigi Ala, ele le bɛ baraka don mɔgɔ terennin na,
i bɛ kɔnuman caman kɛ a ye, k'a sutara i ko nɛgebennan.

6

Ala le ye kɛnɛyari kɛbaga ye

¹ Dɔnkirilabagaw kuntigi. Dɔnkiri min bɛ la ni gɔni juru seegi ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, i kana ta dimi fɛ ko i bɛ ne jaraki,
i kana ta jusugban fɛ ko i bɛ ne koro.

³ E, Matigi Ala, makari ne ra, sabu ne baraka bɛɛ le banna;
ne kɛnɛya, Matigi Ala, sabu ne kolow bɛɛ bɛ yɛrɛyɛrɛra.

⁴ Ne hakiri pagamina kɔsɛbɛ!
Matigi Ala, nin bɛna ban tuma juman le sa?

⁵ Na, Matigi Ala, na ne bɔsi,
na ne kisi i ta numanya koson.

⁶ Sabu mɔɔ saninw hakiri tɛ to i ra tuun;
jon le bɛna to kaburu kɔnɔ ka i fo ka i walepumanlon?

⁷ Ne nunana fo ka ne baraka bɛɛ ban,
su o su ne naji bɛ woyo fo ka ne ta lanan nigi,
ne bɛ kasi ka ne layɔɔ bɛɛ kɛ naji ye.

⁸ Ne nadenw finna dimi koson,
ne nadenw baraka bɛɛ banna ne juguw ta kɛwalew koson.

⁹ Aw kojuguɛbagaw, aw ye aw yɛɛ mabo ne ra,
sabu Matigi Ala ka ne kasikan mɛn.

¹⁰ Matigi Ala ka ne ta makarikan mɛn,
Matigi Ala sɔnna ne ta daariri ma.

¹¹ Ne juguw bɛɛ bɛna maroya, ka o ja tige fo o bɛ yɛɛyɛɛ;
o maroyaninba bɛna sekɔ ka taga joona joona.

7

Ala le bɛ a ta mɔɔw lakisi

¹ Dawuda ta mapumanko donkiri; a ka min la Matigi Ala ja kɔɔ, Kusi ta ko ra,
Kusi min tun ye Boniyaminu ta mɔɔ do ye.

² Matigi Ala, ne ta Ala, ne bɛ ne yɛɛ karifa ele le ma;
ne kisi ka bo ne nɔgbɛnɔbagaw bɛɛ boro, ka ne bɔsi,

³ janko o kana na ne sogo tigetige i ko jara,
o kana na ne tigetige, mɔɔ kana sɔɔ ka ne bɔsi.

⁴ Matigi Ala, ne ta Ala, ni a kɛra ko ne ka nin ko nɔɔn do le kɛ:
ni ne boro ka kojugu kɛ,

⁵ walama ni ne ka kojugu kɛ ne siginɔɔn na,
ni ne ka hali ne jugu do ta borofɛnw bɔsi gbansan,

⁶ o tuma ne juguw ye ne gbɛn fo ka ne nin mina;
o ye ne donɔn ka ne terege dugu ma fo ka ne si ban,
ka ne ta bonya bɛɛ tunu bɔɔ ra.*

⁷ E, Matigi Ala, i wuri ka i ta dimi yira,
i wuri ka ne juguw ta jusugban bɛɛ ban;
i wuri ka ne demɛ, ka kiti tige.

⁸ Jamanaw bɛɛ ta mɔɔw ye na lajɛn ka i lamini,
ele ye sigi san fɛ o bɛɛ kunna.

⁹ Matigi Ala le bɛ siyaw ta kiti tige;
Matigi Ala, ne ta kiti tige ka kapa ni ne ta terenninya ye,
ka kapa ni ne ta jusukungbɛninya ye.

¹⁰ Mɔɔjuguw ta kojuguw lalo ten,
ka mɔɔ terennin sabati,
ele min bɛ adamaden jusukunnakow ni a hakirinankow bɛɛ sɛɛsɛɛ k'a lon,
ele Ala min terennin lo.

¹¹ Ala le ye ne tangabaga ye,

* **7:6 7.6** Nin yɔɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

ale le ye mogo jusupumanw kisibaga ye.

¹² Ala ye kititigebaga terennin le ye,
a ta dimi be ben mogojuguw kan lon o lon.

¹³ Ni o ma nimisa, Ala bena a ta kerekemuru dabo o kama;
a be a ta kalan laben, k'a sama.

¹⁴ A be a ta kerekeminanw laben fagari kama,
a be biye tasumamanw laben.

¹⁵ A fe, mogojugu be terenbariya konɔ ta,
kojugu konɔ le b'a ra;
a fana bena jigi faninya le ra.

¹⁶ A be dinga sogi, fo k'a dunya,
nka a ka dinga min sogi, ale yere le be ben o konɔ.

¹⁷ A ta kojugu bena ben ale yere le kan,
a ta fariya be jigi ale yere le kuncɛ ra.

¹⁸ Ne bena Matigi Ala fo k'a walepumanlon a ta terenninya koson,
ka Alatandodankiriw la ka Matigi Ala korotaninba togo tando.

8

Ala ta bonya ni a ta nɔɔɔ

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni Gatikaw ta goni ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, an Matigi,
i togo ka bon dugukolo yoro bee le ra!

I ta bonya temena sankolo bonya kan.

³ I ka i togo tandorikumaw don denmisenw ni sinmindenw da ra,
janko ka i kerebagaw lamaroya,
ka i juguw da datugu, ani minw b'a fe ka o yere dimibo i ra.

⁴ Ni ne ka i ta sankolo fe, i yere boro ka min dan,
ka karo ni lolow fe, i boro ka minw laben,

⁵ o tuma ne b'a fo ko: «Mogo ye mun le ye, ka n'a fo ko i be i hakiri to a ra?
Adamaden ye mun le ye, ka n'a fo ko i be i janto a ra?»

⁶ O bee n'a ta, i k'a dan k'a dogoya ni Ala yere doron le ye;
i ka bonya ni nɔɔɔ masafugula sigi a kun na.

⁷ I boro ka fen o fen dan, i ka o bee bla a ta fanga koro,
ka fen bee bla a sen jukoro:

⁸ sagaw, ani baw, ani misiw bee,
ani kongosogow,

⁹ ani sanfekonow, ani kogoji jegew,
ani fen o fen be yaala kogojiw konɔ.

¹⁰ E, Matigi Ala, an Matigi,
i togo ka bon dugukolo yoro bee le ra!

9

Ala b'a janto panibagatow ra

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni filen ni goni ye. Dawuda ta Zaburu.*

² Matigi Ala, ne be i fo ka i walepumanlon ni ne jusukun bee ye,
ne bena i ta kabakobaw bee lakari.

³ Ne bena ninsondiya, ka nagari kosebe ele Matigi Ala ta jennogonya koson;
ne bena Alatandodonkiriw la ka i togo tando, ele Ala korotaninba!

⁴ Ne juguw sekora ni o ko ye;
o be talon ka ben, ka halaki i na koru;

⁵ sabu ele le be ne ta kiti tige, ka ne ta jo di ne ma.

I siginin be i ta masasiginan kan, i be kiti tige ka kapa ni terenninya ye.

⁶ I ka siya tow jaraki, ka mogojuguw halaki;
i ka o togo josi ka bo yi pewu!

⁷ Ne juguw bee banna, o sigiyorow kera tomo lawuribariw le ye;
i ka o ta duguw cici, mogosi hakiri tena to o ra tuun.

⁸ Matigi Ala koni siginin be a ta masaya ra wagati bee,
a siginin be a ta masasiginan kan, ka kiti tige.

⁹ Ale le be dunupa mara ni terenninya ye,
ka mogow ta kiti tige ka ja.

¹⁰ Matigi Ala le ye segebagatow dogoyoro ye,
ale le ye o dogoyoro ye o degu wagatiw ra.

¹¹ O koson minw ka i togo lon, olugu be o jigi la i kan;
sabu minw be i yoropini, i tena olugu to o kelen na, Matigi Ala.

¹² Aw ye Alatandodonkiriw la Matigi Ala ye, Ala min siginin be Siyon,
aw ye a ta kokeninw lakari mogow ye.

¹³ A bena mogofagabagaw jininka, sabu o ka mogosi minw faga, a hakiri be olugu ra;
a te jina panibagatow kasikan ko.

¹⁴ E, Matigi Ala, makari ne ra,
ne panicogo fle ne koninyabagaw boro;
ele le be ne lawuri ka bo saya ta so donda ra,

¹⁵ janko ne ye i tando ka i ta bonya bee lakari
Siyon dugu donda ra,
ka nagari i ta kisiri koson.

¹⁶ Siyaw benna o yere ta dinga soginin konu;
o dogora ka jo min siri, o yere sen minana o jo ra.

¹⁷ Matigi Ala k'a yere yira, a ka kiti tige can kan;
mogojugu ta kewalew kera jan ye k'a yere mina.†

¹⁸ Mogojuguw bena taga saya dibi ra,

* 9:1 9.1 Zaburu sura konanton, ani sura tan ta hayaww bee kelen kelen be damina ni heburukan sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye. † 9:17 9.17 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Higayoni, Sela.

o siya minw bee be pina Ala ko.

¹⁹ Nka Ala te pina fagantanw ko ka o to yi ten,
panibagatow jigi tigenin te to yi ten tuma bee.

²⁰ E, Matigi Ala, i wuri! I kana a to mogow ye se soro!

Siyaw ta kiti ye tige i na koru.

²¹ Matigi Ala, siranyaba bla o ra,
siyaw y'a lon ko olugu te foyi ye ni adamaden gbansanw te.‡

10

Ala le be panibagatow bosi

¹ E, Matigi Ala, mun koson i k'a i yere mabo ne ra?

Mun koson i be dogo ne ra ne ta degu wagatiw ra?

² Mogojugu ni a ta yerebonya be panibagatow torora;
a ka dabarijugu minw siri, a bena o mina ni o le ye.

³ Mogojugu b'a yere tando, sabu ko min miiriya tun b'a jusukun na, a ka o soro;
ale mogu nataba be Matigi Ala neni, k'a mafiyyenya.

⁴ Mogojugu be yada, fo k'a fo ko: «Ala te yi!»

A ta miiriya bee be o le ye.

⁵ A ta kow be na a boro tuma bee;

i ta kolatigeninw si te se a ma,

a b'a juguw bee fiye ka bo yi.

⁶ A b'a fo a yere konu ko: «Foyi te se ka ne bo ne no ra!

Kojugu si tena ne soru ka ye fiyewu!»

⁷ Mogodangakanw doron le be a da ra, ani nanbara ni torori;
kumajuguw, ani terenbariyakumaw le b'a nenkun kan.

⁸ A be dogo dugu ko fe ka mogow konu,

a be to yoru dogoninw na ka бага mogu jarakibari ma k'a faga;

a be dogo ka desebagatow konu.

⁹ A be dogo ka mogow konu, i ko jara be dogo a ta dinga konu cogo min na,

a be dogo ka panibagato konu,

a be panibagato sama k'a don a ta jo ra, k'a mina.

¹⁰ A be biri, ka sonzori,

ka desebagato denden fo k'a mina.

¹¹ Ni o kera, a b'a fo a yere konu ko: «E, Ala pinana!

Ala k'a na datugu, a te foyi yera!»

¹² E, Matigi Ala, i wuri! E, Ala, i boro korota!

I kana pina panibagatow ko.

¹³ Mun na mogojugu be Ala mafiyyenyara tan?

Mun koson a b'a fora a yere konu ko: «Ala tena foyi ke ne ra!»

¹⁴ Nka ele Ala le be fen bee yera!

Minw be sege ra, ani dimi be minw kan, i na be olugu ra.

Ko bee be ele le boro.

Desebagato b'a yere karifa ele le ma,

‡ 9:21 9:21 Nin yoru ra a sebera heburukan na ko: Sela.

ele le ye ferita demɛbaga ye.

¹⁵ Mɔɔɔjugu kojugukɛbaga boro kari!

A ta kojuguw hake ɔ a ra fɔ ka taga a halaki ka ban pewu!

¹⁶ Matigi Ala le ye Masa ye tuma bɛɛ, ani wagati bɛɛ,
a bɛna Alapasiranbariw bɛɛ halaki ka ɔ a ta dugukolo kan.

¹⁷ E, Matigi Ala, panibagatoɔw bɛ min fɛ, ele le bɛ o kɛ o ye,
i bɛ o ja gbɛɛya, ka i toro malo ka o lamɛn,

¹⁸ ka feritaw, ani seɛɛbagatoɔw ta jo di o ma,
janko adamadenw kana to ka o ta jagboyafanga sigi mɔɔɔw kan tuun ka o degu.

11

Mɔɔɔ terennin b'a yere karifa Ala le ma

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

Ne bɛ ne yere karifa Matigi Ala le ma.

Mun kosɔn aw b'a fɔ ne ma

ko ne ye bori i ko kɔnɔ bɛ wuri cogo min na ka taga dogo kuruw cɛ ra?

² A fɛ, mɔɔɔjuguw bɛ o ta kalan samana,
o bɛ o ta biɲɛw donna kalan juru ra,
ka dogo dibiba ra ka mɔɔɔ jusunuman bon.

³ Ni terenninya jusiginanw benna ka ban,
o tuma mɔɔɔ terennin bɛ se ka mun le kɛ tuun?

⁴ Matigi Ala bɛ a ta batoso saninman kɔnɔ,
Matigi Ala ta masasiginan bɛ sankolo kɔnɔ;
a ɲa bɛ fleri kera,
a bɛ adamadenw jusukunw fɛ, ka o seɛseɛɛ.

⁵ Matigi Ala bɛ mɔɔɔ terennin jusukun seɛseɛɛ,
nka a bɛ mɔɔɔjuguw ni mɔɔɔ farimanw kɔninya.

⁶ A bɛ takami ni tsuma ni kiribi le bon mɔɔɔjuguw kan,
ani fɔɲɔ gbanninman;
o le bɛ kɛ olugu ninyɔɔ ye.

⁷ Sabu Matigi Ala terennin lo,
ko terenninw le ka di a ye;
mɔɔɔ terenninw le bɛna a ɲada ye.

12

Ala bɛ a ta mɔɔɔw demɛ wagatigbɛɛnɛw na

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min bɛ la ni gɔni juru seegi ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, an bɔsi, ni o tɛ, Alapasiranbagaw banna,
lanamɔɔɔ tɛ adamadenw cɛ ra tuun.

³ O bɛɛ bɛ faninya le fɔ ɲɔɔn ye,
o bɛ ɲɔɔn nɛɛ; flankafuya bɛ o jusuw ra.

⁴ Matigi Ala ye mɔɔɔnɛɛɛbagaw bɛɛ halaki ka ɔ yi,
ani min o min nenkun bɛ yerebonyakumaw fɔ;

⁵ minw b'a fɔ ko: «An bɛna se sɔrɔ an nɛnkun baraka ra,
an daw bɛ an fɛ ka ban, ɔn le bɛna se an na?»

⁶ O bɛ panibagatɔw minako juguya,
fagantanw bɛ ɲunana o boro;
o kosɔn Matigi Ala ko: «Sisan ne bɛna wuri,
o bɛ o mɔɔ minw mafiyɛnya, ne bɛna olugu bɔsi.»

⁷ Matigi Ala darakumaw ye kuma saninyaninw le ye,
a bɛ i ko warigbɛ min kora daganin kɔnɔ tasuma ra,
k'a saninya fɔ sipaga wolonfla.

⁸ E, Matigi Ala, ele le bɛna an mara,
ka an tanga nin mɔɔ suguyaw ma tuma bɛɛ;

⁹ sabu mɔɔjuguw bɛ yaala yɔrɔ bɛɛ,
kojugu bɛ cayara adamadenw cɛ ra.

13

Ala bɛ an kisi an juguw ma

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, i bɛna i hakiri jigi ne ra tuma juman le sa?
I bɛna i ɲa munu ka ne flɛ tuma juman le sa?

³ Hami min bɛ ne jusu ra, o bɛna ban lon juman le?
Jusukasi min bɛ ne ra lon o lon, o bɛna ban lon juman le?
Ne jugu bɛ se sɔrɔra ne kan minke, o bɛna dabla tuma juman?

⁴ E, Matigi Ala, ne ta Ala, ne flɛ, i ye ne jaabi!
Baraka don ne ra janko ne ɲa yɛɛnin ye to,
janko saya sunɔɔ kana na ne ta.

⁵ Ni o tɛ, ne jugu bɛna a fɔ ko: «Ne sera a ra le!»
Ni ne benna, ne kɔninyabagaw bɛna ɲagari le.

⁶ O bɛɛ n'a ta, ne jigi bɛ i ta ɲumanya kan,
ne jusu bɛna ɲagari i ta kisiri kosɔn.
Ne bɛna donkiri la Matigi Ala ye,
sabu a ka kɔɲuman kɛ ne ye.

14

*Alapasaranbariw
(Zaburu 53)*

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

Mɔɔ kolonbariw b'a fɔ o yɛɛ kɔnɔ ko: «Ala tɛ yi!»
O mɔɔw ye mɔɔkolonw le ye, o ta kɛwalew bɛɛ haramunin lo;
o si tɛ kɔɲuman kɛ.

² Matigi Ala bɛ to sankolo ra ka jenge ka adamadenw flɛ,
k'a flɛ ni a kɛra ko mɔɔ bɛ yi, hakiri bɛ min fɛ,
min ye Alapinibaga ye.

³ O bɛɛ ka o kɔ munu Ala ma, o bɛɛ kɛra ɲacintanw ye;
o si tɛ kɔɲuman kɛ,
hali mɔɔ kelenpe.

⁴ Minw bɛɛ bɛ kojugu kɛra, yala olugu tɛ ko lɔn le wa?
O bɛ ne ta mɔɔw domuna i ko to;
o fana tɛ Matigi Ala bato.

⁵ Sisan, jatigɛba le bɛna o mina,
sabu Ala bɛna kɛ ni mɔɔ terenninw ye.

⁶ Aw b'a fɛ ka ɲanibagato ta kokɛtaw cɛn a boro,
nka Matigi Ala le ye a karifayɔɔ ye.

⁷ Jɔntigi le bɛna bɔ Siyɔn ka na Izirayɛli kisi!
Ni Matigi Ala nana a ta mɔɔw ta bonya laseko o ma tuma min na,
Yakuba ta mɔɔw bɛna ɲagari, Izirayɛlimɔɔw bɛna ninsɔndiya.

15

Ala ta mɔɔ saninman

¹ Dawuda ta Zaburu.*

Matigi Ala, jɔn le bɛna sigi i ta bon saninman kɔnɔ?
Jɔn le bɛna sigi i ta kuru saninman kan?

² Mɔɔ min bɛ tagama ni jusukun gbɛnin ye,
ka terenninya sira ta;
mɔɔ min bɛ can bɔ a jusukun na k'a fo.

³ O tigi tɛ mɔɔ tɔɔ cɛn ni a nɛnkun ye,
a tɛ kojugu kɛ a mɔɔɲɔɔn na,
a fana tɛ a sigiɲɔɔn lamaroya.

⁴ A bɛ mɔɔ sɔnkolon mafiyɛnya,
nka Matigi Ala ɲasiran bɛ mɔɔ minw na, a bɛ olugu bonya.
Ni a ka layiri min ta, a bɛ o dafa, hali ni o ko bɛ digi a ra.

⁵ A tɛ juru don mɔɔ ra ka tɔnɔ ɲini a ra,
a tɛ bonyafɛn mina dogo ra, ka kuma ben mɔɔ jarakibari kan.

Mɔɔ o mɔɔ bɛ o sira tagama, o tigi tɛ jɛngɛ ka bɔ a nɔ ra ka ye fiyewu.

16

Mɔɔ ka kan k'a jigi la Ala le kan

¹ Dawuda ta donkiri.

E, Ala, ne tanga, sabu ne ka ne yɛɛ karifa i ma.

² Ne b'a fo Matigi Ala ye ko: «Ele le ye ne Matigi ye,
ne ta hɛra bɛɛ lajennin bɛ ele le ra.»

³ Ala ta mɔɔ saninman minw bɛ jamana kɔnɔ, ani jamana ɲamɔɔw,
olugu le ko ka di ne ye.

* **15:1 15.1** Yahudiyaw tun bɛ deri ka nin donkiri la, o donto Alabatosoba kɔnɔ.

⁴ Nka minw be boribori batofen werew ko,
olugu be o ta jusukasi le caya.
O be saraka minw bo, ka jori bon o ta batofenw kan, ne te o do ke;
ne fana tena o batofenw togo fo ne da ra fiyewu.

⁵ Matigi Ala le ye ne ninyoro ye, ani ne ta sorota.
Ne ta dunupalatige be ele le boro.

⁶ Yoro min danw sigira k'a ke ne ninyoro ye, o ye yoro pumanba le ye;
ne ninyoro ye fenpumanba le ye.

⁷ Ne be baraka la Matigi Ala ye, ne ladibaga;
hali su fe, o miiriya le be ne jusukun na.

⁸ Ne ja lonin be Matigi Ala ra wagati bee;
k'a to ne kere fe, foyi te se ka ne bo ne no ra.

⁹ O koson nagari be ne jusu ra, ninsondiya be ne ra,
foyi tena ne farikolo fana soru;

¹⁰ sabu i tena son ka ne nin to saya dibi ra;
i tena son k'a to i ta jon Alapasiranbaga ye to kaburu konu.

¹¹ I bena panamanya sira yira ne ra;
nagari dafanin le be i ja koro,
kodiman banbari le be i kininboro konu.

17

Ala be a ta mogow bosi o juguw boro

¹ Dawuda ta Aladaari.

E, Matigi Ala, ne be min daari i fe ka kapa ni terenninya ye, o lamen, i ye i janto ne
kasikan na;

i toro malo ne ta daariri ra, sabu nanbarakuma si tena bo ne da ra.

² Ele yere le bena ne ta jo di ne ma,
i yere ja bena kopuman ni kojugu faranfasi k'a lon.

³ I be ne jusukun segesege, i be ne korosi su fe,
i be ne korobo, nka i te jarkiyoro foyi soru ne ra;
ne k'a latige ko ne tena a to ne da ye kojugu ke.

⁴ Ne ka adamadenw ta kwalew korosi;
nka i ta darakumaw baraka ra,
ne ka ne yere mabo benkannikebagaw ta siraw ra.

⁵ Ne tora i ta siraw le kan;
ne sen ma jenge ka bo o sira kan.

⁶ E, Ala, ne be i wele sabu i be ne jaabi;
i toro malo ne ye, ka ne darakumaw lamen.

⁷ I ta pumanyaba yira an na,
sabu minw be o yere karifa i ma,
i be olugu kisi ni i boro barakaman ye, ka bo o juguw boro.

⁸ I janto ne ra i ko mogu b'a janto a pakise ra cogo min na;
ne dogo i kaman suma koro,

⁹ ka ne kisi mɔgɔjuguw ta cɛnri ma,
ani ne jugu farimanw ma, o minw ka ne lamini fan bɛɛ ra.

¹⁰ O fanin bɛ o yɛɛ ra;
wasoyakumaw le bɛ bɔ o da ra.

¹¹ O ka ne nɔgbɛn fan bɛɛ ra, fɔ ka ne lamini;
o na lɔnin bɛ ne ra, janko ka na ne bugɔ ka ne ben dugu ma.

¹² O bɛ i ko jara min kɔrɔɔnin lo, a b'a fɛ ka fagari kɛ,
i ko jarkanbelen min dogora ka kɛ sogo dɛndɛn ye.

¹³ E, Matigi Ala, i wuri ka o kunbɛn, ka o ben dugu ma;
ne kisi ka bɔ mɔgɔjuguw boro ni i ta kɛrɛkɛmuru ye.

¹⁴ E, Matigi Ala, ne bɔsi ka bɔ nin mɔgɔw boro ni i yɛɛ ta baraka ye!
Ne bɔsi ka bɔ nin dunɔnamɔgɔw boro!
A to o ninyɔrɔ ye kɛ nin dunɔna dɔrɔn le ra yan!
I ka min labɛn k'a bla o na, a to o ni o ta denw ye taga fa o ra.
O ye fa a ra fɔ k'a tɔ to o mamadenw ye.

¹⁵ Nka ne kɔni, ne ta terenninya kɔsɔn, ne na bɛna i pada ye.
Ni ne kununa tuma o tuma, ne bɛ i ye ne na kɔrɔ, fɔ ka wasa i ra.

18

Masacɛ bɛ baraka la Ala ye
(*Samawilu flanan 22.2-51*)

¹ Dɔnkirilabagaw kuntigi. Matigi Ala ta jɔncɛ Dawuda ta dɔnkiri. Wagati min na
Matigi Ala ka Dawuda bɔsi ka bɔ a juguw bɛɛ boro, ani k'a bɔsi ka bɔ Sawuli boro,
Dawuda ka nin dɔnkiri le la ka Matigi Ala tando.

² A ko:
E, Matigi Ala, ne ta baraka tigi, ne bɛ i kanu.

³ Matigi Ala le ye ne ta Ala barakaman ye, ne dogoyɔrɔ, ani ne bɔsibaga;
ne ta Ala lo, ne ta barakatigi Ala, ne karifayɔrɔ,
ne tangabaga, ne ta sesɔrɔri tigi, ani ne dogoyɔrɔ.

⁴ An ye Matigi Ala tando, sabu ne k'a wele minke,
a ka ne bɔsi ka bɔ ne juguw bɛɛ boro.

⁵ Saya juruw tun melegera ne ra,
jiba woyotɔ minw bɛ cɛnri kɛ, o tun ka ne ta.

⁶ Saya juruw tun ka ne siri ka ban!
Saya janw tun bɛ pini ka ne dɛrɛ.

⁷ Nka ka ne to o jusukasi ra, ne ka Matigi Ala daari.
Ne ka ne ta Ala wele ko a ye ne dɛmɛ.
A tora a batoyɔrɔ saninman kɔnɔ ka ne lamɛn,
a toro ka ne kulekan lamɛn.

⁸ Dugukolo yuguyugura, a yɛrɛyɛrɛra;
kuruw jusigiyɔrɔw bɛɛ yɛrɛyɛrɛra;
a ta dimi ka o bɛɛ lamaga.

⁹ Sisi bɛ bɔ a nunwow fɛ,
tasuma farimanba bɛ bɔ a da ra,

ani takami tasumaman.

¹⁰ A be sankolo jenge ka jigi,

sankaba finmanba le be a sen koro.

¹¹ A tun yelennin be seruben meleke* do le kan,

a tun be jigira ka na fono kan.

¹² A be a yere dogo dibi kono,

ka dogo sanfono dibi ra, sankaba finmanbaw kono.

¹³ Yeelen min be manamana a ja, sankabaw tun be o ra,

ani sanbere ni takami tasumamanw.

¹⁴ Matigi Ala perenkan bora sankolo ra;

Ala korotaninba kan bora;

a ka sanbere ni takami lajigi.

¹⁵ A be bara a juguw ra, ka o bon ni bipew ye ka o bee janjan;

a be sanmanamanaw bo caman k'a juguw bee labori.

¹⁶ E, Matigi Ala, i ka i juguw bagabaga minke,

i ka i ta dimi fono fiye minke,

o ka kogoji jukorofenw bee bo kene ma,

ka dugukolo jusiginanw bee bla kene ma.

¹⁷ Ala be to sankolo ra k'a boro bo ka ne ta,

ka ne ta ka ne labo jibaw ce ra,

¹⁸ ka ne bosu ka bo ne jugu barakamanw boro,

ka ne bosu ne koninyabagaw boro, o minw baraka ka bon ni ne ta ye.

¹⁹ Lon min pagban sera ne ma, o tun be benna ne kan;

nka Matigi Ala kera ne demebaga ye.

²⁰ A ka ne bla yoro laganfiyanin le ra,

ka ne bosu, sabu ne ko ka di a ye.

²¹ Matigi Ala ka ne mina ka kapa ni ne ta terenninya le ye;

a ka ne sara, sabu ne boro ka kawale minw ke, o bee saninyanin lo;

²² sabu ne ka Matigi Ala ta siraw tagama,

ne ma ta juguya fe, ka ne yere mabo ne ta Ala ra.

²³ Ne be a ta sariyaw bee sira tagama,

ne fana te ne yere mabo a ta cfoninw na.

²⁴ Ne jarakibari lo a ja koro,

sabu ne ka ne yere korosi jurumun ma.

²⁵ O koson, Matigi Ala fana ka ne sara ka kapa ni ne ta terenninya ye,

sabu ne borow saninyanin lo a ja koro.

²⁶ Matigi Ala, ni mogo min kera i nasiranbaga ye, i be o tigi mina ka kapa ni a ta Alapasiran ye;

ni mogo min kera mogo jusukungbenin ye, i be o tigi mina ka kapa ni a ta jusukungbeninya ye.

²⁷ Ni mogo min kono gbenin lo, i be o tigi mina ka kapa ni a ta konogbeninya ye;

nka ni mogo min kono finnin lo, i be o tigi mina ni hakiri ye.

²⁸ Sabu ele le be mogo sabarininw kisi,

nka yerayira be minw flerikecogo ra, i be olugu kun suuru.

²⁹ Ele le be ne ta lanpan yeelen bonya;

Matigi Ala, ne ta Ala be ne ta dibi ke yeelen ye.

³⁰ Ni i be ni ne ye, ne be girin ka ben kerekejama murutigiw kan; ni ne ta Ala be ne fe, ne be pan kogojanw kunna ka teme.

³¹ Ala ta siraw bee dafanin lo, sigiya te Matigi Ala darakuma ra. Mogo min b'a yere karifa Ala ma, a be o tigi tanga i ko negebennan.

³² Sabu jon were le be Ala ye ni Matigi Ala kelen te? Jon were le be barakatigi Ala ye ni an ta Ala kelen te?

³³ Ala le be baraka don ne ra; ale le be ne ta sira dakana ka na.

³⁴ A be ne senw teliya i ko dagbe senw, a be ne lo yoro korotaninw na.

³⁵ A be ne boro degi kere ra, ka ne boro ke ka siranegekalan bon.

³⁶ I be i ta negebennan di ne ma, ka ne kisi; i boro barakaman be baraka don ne ra, i ta numanya be ne bonya.

³⁷ I be ne sen lateliya, ne sen te sege tagama ra.

³⁸ Ne be ne juguw gben ka o mina; ni ne ma o faga ka ban, ne te seko.

³⁹ Ne be o ban pewu, o si te se ka wuri tuun; o be benben ne sen koro.

⁴⁰ I be baraka don ne ra kere kama, ka ne juguw bee kuturu ka o bla ne sen koro.

⁴¹ I be ne juguw bee labori, k'a to ne ye ne koninyabagaw bee halaki.

⁴² Olugu be weleri ke yoro bee, nka o te demebaga soro o yere ra; o be Matigi Ala wele, nka a te o jaabi!

⁴³ Ne be o terege k'a ke i ko fono be buguri ta cogo min na; ne be o flan i ko siradarabuguri.

⁴⁴ I ka ne bosi ne ta jamana mogo murutininw boro, ka ne ke siya dow ta namogo ye; ne tun ma siya min lon, olugu le be ne ta fanga koro.

⁴⁵ Ni ne kumana ka min fo doron, o be o ke. Siya were mogow be o kinbiri gban ne koro.

⁴⁶ Siya were mogow baraka banna, o yereyere to be bora o dogoyorow ra.

⁴⁷ Matigi Ala panaman lo! Ne be ne ta barakatigi Ala tando. Ne be ne kisibaga Ala bonya.

⁴⁸ Ala le be ne dimibo ne juguw ra, ka siyaw bla ne ta masaya fanga koro.

⁴⁹ A be ne bosi ka bo ne juguw boro, ka ne bla ne juguw san fe, ka ne bosi ka bo mogo farimanw boro.

⁵⁰ O koson, Matigi Ala, ne bena i fo ka i walepumanlon siyaw ce ra,
ne bena Alatandodonkiriw la ka i togo bonya.

⁵¹ Matigi Ala be sesorriba di a ta masace ma.

A ka min nanawoloma k'a sigi masaya ra, a bena o mina ni pumanya ye;
a be o ke Dawuda ni a ta duruja le ye, wagati bee, ani tuma bee.

19

Ala ta bonya

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² Sankolokonofenw be Ala ta bonya yira,
sankolo danfenw be Ala boro ta baara lakari.

³ Tere bento b'a ko lakari tere boto ye,
su banto be o lonniya yira su nata ra.

⁴ A te ke ni kumafafo ye, a te ke ni darakuma ye,
kumakan te, mogo toro be min men.

⁵ Nka o ta karan be se dugukolo fan bee ra,
o ta kumaw be se fo dunupa dan na.

Ala ka bon do le lo tere ye sankolo konso.

⁶ Ale boto be i ko konoce boto a ta konobon konso;
a jusu diyanin be a ta bori damina i ko ce barakaman.

⁷ A be bo sankolo kun do ra,
ka taga a ta tagama laban a kun do ra;
a fundenin be se fen bee ma.

⁸ Matigi Ala ta sariya dafanin lo,
a be baraka don mogo ra.
Matigi Ala ta jennogonya ta kumaw ye can le ye,
a be kolonbariw son hakiri ra.

⁹ Matigi Ala ta sariya ta kumaw ka ni,
o be mogo jusu diya.
Matigi Ala ta kumaw gbenin lo,
o be mogo na yele.

¹⁰ Matigi Ala nasiran ta sariya saninyanin lo,
a be to a no ra wagati bee.
Matigi Ala ta kolatigeninw ye can ye,
o bee terennin lo.

¹¹ A nafa ka bon ka teme hali sanin kan,
hali sanin yereworo camanba kan.
A ka di ka teme hali li kan,
hali li min be bora kura ye lipaga ra.

¹² Matigi Ala, o le be i ta jonce fana karan;
ni mogo min b'a sira tagama, o tigi be nafaba soro a ra.

¹³ Mogo be firi ka kojugu minw ke, i te bo o bee kala ma.
O koson ne ma bo ne ta jurumun minw kala ma, o yafa ne ma.

¹⁴ I ta jon tanga yerayirabagaw ma fana;
i kana a to o ye o ta fanga sigi ne kan.
Ni o kera, ne bena ke mogo jusukun gbenin ye,
o jurumunba jaraki tena ke ne kan.

¹⁵ E, Matigi Ala, sabari k'a to ne darakumaw
ani ne jusukun ta miiriw ye ben i ma,
Matigi Ala, ne ta barakatigi Ala, ani ne kunmabobaga.

20

Matigi Ala ye a ta mogow jigi ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² Matigi Ala ye i ta daariri jaabi i degulon na,
Yakuba ta Ala* togo ye i tanga!

³ A ye to a ta yoro saninman konɔ ka i deme,
a ye to Siyon†, ka baraka don i ra.

⁴ A y'a hakiri to i ta siman sarakaw* bee ra,
ka son i ta saraka jenita* ma.‡

⁵ A ye i jusukun diyanyafenw di i ma;
ni i ka ko o ko latige, a ye o bee na k'a di i ma.

⁶ Ni i ka se soro, an bena nagari fo ka kule o koson,
ka an ta darapo korota an ta Ala togo koson.
Matigi Ala ye i ta daariri bee jaabi.

⁷ Sisan koni, ne k'a lon ko Matigi Ala be a ta mogow panawolomanin kisi;
a be to a ta yoro saninman konɔ sankolo ra, k'a jaabi,
k'a kisi ni a kininboro barakaman ye.

⁸ Dow jigi ye o ta kerekewotorow ye,
dow jigi ye o ta kerekewow ye;
nka, anw koni, anw jigi ye Matigi Ala, an ta Ala togo le ye,
an be ale le wele.

⁹ Olugu be dese ka ben,
nka anw be wuri ka lo ni baraka ye.

¹⁰ E, Matigi Ala, masace kisi!
Ni an ka i wele tuma o tuma, i ye an lamɛn!

21

Ala le be kopuman ke masace ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, masace be ninsondiya ele ta baraka le sababu ra.
I k'a kisi minke, o ko k'a jusu diya kosebe.

³ Fen min ko tun b'a jusukun na, i ka o di a ma,
a da ka min daari i fe, i ma ban ka o ke a ye.*

⁴ I nana a fe ni dugawu panaman caman le ye;
i ka sanin yereworo masafugula biri a kun na.

⁵ A ka si daari i fe, i k'a di a ma,
sijan, si min te ban ka ye.

* **20:2 20.2** Yakuba ta Ala, o koro ye Izirayeli ta Ala. † **20:3 20.3** Siyon, o koro ye Zeruzalemu. ‡ **20:4 20.4**
Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. * **21:3 21.3** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁶ I k'a kisi minke, o le sababu ra, a ta nooro bonyara;
i k'a masiri ni bonya ni nooro ye.

⁷ I k'a ke dugawuden ye, dan te dugawu min na;
i b'a sigi i yere koro k'a ninsondiya kosebe.

⁸ Sabu masace b'a jigi la Matigi Ala le kan;
Ala korotaninba ta numanya baraka ra, a tena jenge ka bo a no ra.

⁹ Masace, i boro bena i juguw bee mina;
i boro barakaman bena i koninyabagaw mina.

¹⁰ Ni i ka na i yere yira lon min na,
o lon na, i bena i juguw mana i ko tasumaba.
Ele Matigi Ala bena dimi o koro, ka o bee latunu pewu;
tasuma bena o jeni ka o ban.

¹¹ I bena o si tunu ka bo dugukolo kan,
ka o ta durujaw ban adamadenw ce ra.

¹² O tun ka kojugu le naninya ele kama,
o tun ka dabarijuguw le siri, nka o tena se k'a ke.

¹³ Sabu i bena i ta kalan ke ka o bon,
fo o ye bori ka seko ni o ko ye.

¹⁴ E, Matigi Ala, wuri ka i ta setigiya yira,
an bena donkiriw ni Alatandodonkiriw la, i ta se bagaya koson.

22

Nanibagato ta Aladaari

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Nin be la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «Sogomada dagbe». Dawuda ta Zaburu.

² E, ne tigi Ala, ne tigi Ala, mun na i ka ne kelen to sa*?
I ka i yere mabo ne ra;
ne ta mapumankokanw fo, nka o bee n'a ta, i ma ne kisi.

³ E, ne ta Ala, ne be kule ka i wele tere bee, nka i te ne jaabi;
ne be kule su bee, nka ne te laganfiya soro.

⁴ O bee n'a ta, ele le ye Ala saninman ye,
i siginin be i ta masaya ra;
Izirayelimogow bee be ele le tandora.

⁵ An bemaw tun be o jigi la ele le kan;
o tun be o jigi la i kan, i be o kisi fana.

⁶ Ni o tun kulera ka i wele, i tun be o bosi;
o tun be o jigi la ele le kan, o koson o tun te maroya.

⁷ Nka ne koni, ne kera tumu le ye, ne te mogo ye tuun!
Ne kera logoborifen ye adamadenw fe, mogow bee be ne dogoya!

⁸ Ni min o min ka ne ye, o be yereko ne ma;
o be kuma ka ne korofa, fo ka o kun komi,

⁹ ko: «A k'a yere karifa Matigi Ala le ma;
Ala bena a bosi ke;
i n'a fo a ko ka di Ala ye, Ala y'a kisi sa!»

* 22:2 22.2 O kuma le fora Matiyu 27.46; Marika 15.34.

10 Ayiwa, Matigi Ala, ele le ka ne labo ne bamuso kono,
ka i janto ne ra, ka ne sigi ne bamuso sen kan.

11 Kabini ne worolon na, ne karifara ele le ma;
kabini ne bora ne bamuso kono, ele le kera ne ta Ala ye!

12 I kana i yere mabo ne ra,
sabu degu sera ne ma,
mogo si te yi min be ne deme!

13 Misitoran caman ka ne lamini,
Basan misitoran[†] kogonin dow ka ne fan bee koori.

14 O be o daw waga ne kama,
i ko jara kasito min be sogo jinina k'a faga.

15 Ne fari magayara k'a ke i ko ji;
ne kolow bee yogyogora,
ne jusukun kera i ko keje;
a be yeele ka jigi ne konobara ra.

16 Ne baraka bee banna, ka ne fasa k'a ke i ko bogojalan.
Ne nen norora ne da kono;
i ka ne la saya buguri jukoro.

17 Wuruw ka ne lamini,
mogojuguw jenna ka ne koori;
o ka ne borow, ani ne senw sogo.

18 Ne fasara fo ka ne kolow bee bo kene ma;
olugu koni ka o ja lo ne ra, o be ne flera le.

19 O ka ne ta faniw taran o ni jagon ce,
ka kara la* ne ta deregeba koson[‡].

20 E, Matigi Ala, ele koni kana i mabo ne ra.
E, ne ta baraka tigi, i teliya ka na ne deme.

21 Ne nin kisi ne juguw ta kerekemuru ma,
ne nin kisi wuruw ma.

22 Ne kisi jaraw da ma,
ne bosu kongomisiw gbanw ma.

23 Ala, ne bena i togo fo ne balemaw ye,
ne bena i tando ni donkiriw ye i ta jama bee lajenninw ce ra[§].

24 Aw minw bee be siran Matigi Ala ja, aw y'a tando!
Yakuba ta durujaw bee, aw bee ye a bonya!
Izirayeli ta durujaw bee, aw bee ye siran a ja!

25 Sabu a te panibagato dogoya, walama ka jigi a ra a ta pani koson,
a fana t'a pada dogo panibagato ma;
nka ni panibagato k'a wele, a b'a lamén.

26 Ele le bena ke ne ta tandori sababu ye i ta mogow ta jamaba bee lajennin ce ra;
ne ka dajuru minw ta, ne bena o bee dafa i pasiranbagaw ja na.

27 Nanibagatow ye na domuni ke ka fa,

[†] 22:13 22.13 Basan mara tun be Zuriden ba ko fe, sahiliyanfan na. Misi caman tun be o mara ra kosebe, sabu dugukolo tun ka di. (Sariya 32.14; Ezekiyeli 39.18). [‡] 22:19 22.19 Nin kuma be soro Yuhana 19.24. [§] 22:23 22.23 Nin kumaw be soro Heburuw 2.12.

Matigi Ala jinibagaw ye Ala tando,
Ala ye aw si sabati wagati bɛɛ!

²⁸ Dunuɲa yɔrɔw bɛɛ ta mɔgɔw bɛna o hakiri jigi Matigi Ala ra, ka sekɔ ka na a bato;
siyaw bɛɛ ta mɔgɔw bɛna o kinbiri gban a ɲa kɔrɔ.

²⁹ Sabu masaya ye Matigi Ala le ta ye,
dunuɲa siyaw bɛ ale ta fanga le kɔrɔ.

³⁰ Dunuɲa mɔgɔbaw bɛɛ bɛna domuni kɛ, ka o kinbiri gban k'a bato fana;
minw bɛɛ bɛna don kaburu buguri jukɔrɔ, o bɛɛ ye o kinbiri gban a ɲa kɔrɔ,
min o min nin bɛna mina a ra.

³¹ Duruɲa nataw bɛɛ bɛna a bato,
o bɛna Matigi ko fɔ wagati nata ta mɔgɔw ye.

³² Den minw bɛna woro, o bɛna na a ta terenninya lakari olugu ye,
ko ale le ka o kow kɛ.

23

Sagagbenbagapuman

¹ Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala le ye ne kɔrɔsibaga ye, i ko sagagbenbaga;
ne tena dɛɛ foyi si ra.

² A bɛ ne laganfiya i ko sagagbenbaga bɛ taga ni sagaw ye bin nuguninw kɔrɔ,
ani ji ɲamalɔninw kɔrɔ cogo min na.

³ A bɛ barakakura don ne ra,
ka ne bla sira terenninw kan,
a yɛɛ tɔgɔ kosɔn.

⁴ Hali ni ne bɛ tagama kurufurance dibi ra, min bɛ i ko saya dibi,
ne tɛ siran foyi ɲa, sabu ele Ala, ele bɛ ni ne ye.
I ta sagagbenbere ni i ta tagamabere, o le bɛ ne tanga.

⁵ I bɛ domuni sigi ne kɔrɔ
ne juguw yɛɛ ɲana;
i bɛ turu kasadiman mun ne kun na,
ka ne ta minan fa fɔ k'a bɔn*.

⁶ Onhɔn, ɲumanya ni nɛɛma le bɛna tugu ne ko
ne si bɛɛ ra;
ne bɛna to ka taga Matigi Ala ta batoso kɔnɔ†
wagati bɛɛ.

24

Jɛnɲɔgɔnya kɛsu dontɔ Alabatoso kɔnɔ

¹ Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala ta le ye dugukolo ye, ani fɛn o fɛn bɛ dugukolo kan;
a ta le ye dunuɲa ni a kɔnɔfɛnw bɛɛ ye;

² sabu ale le ka dugukolo ju sigi kɔgɔjiw kan;
a k'a ju sigi ji w kunna k'a sabati.

* **23:5 23.5** Ni masacew tun ka mɔgɔ wele domuni na, a tun b'a kɛ nin cogo le ra o tigi ye. † **23:6 23.6** Kitabu
dow b'a fɔ ko: ne bɛna sigi Matigi Ala ta batoso kɔnɔ.

³ Jɔn le bɛ se ka yɛlɛn ka taga Matigi Ala ta kuru kan sa?

Jɔn le bɛ se ka don ka taga lɔ a ta yɔrɔ saninman kɔnɔ?

⁴ Ayiwa, mɔgɔ min boro ma jarakiko kɛ, ani min jusukun gbɛnin lo,
mɔgɔ min tɛ sɔn faninya ma,
ani min tɛ kari nanbara kan.

⁵ O tigi le bɛna Matigi Ala ta baraka sɔrɔ,
a kisibaga Ala b'a jate mɔgɔ terennin ye.

⁶ Mɔgɔ minw bɛ Ala ta jɛnɔgɔnya jini, olugu ta bɛna kɛ ten le;
mɔgɔ minw bɛ jija ka ele Ala, Yakuba ta Ala ta nɛɛma jini, olugu ta bɛna kɛ ten le.*

⁷ Yɔrɔ saninman dondaw, aw ye kɔrɔta kɔsɛbɛ;
fɔlɔfɔlɔ dondakɔrɔw, aw ye kɔrɔta,
k'a to masacɛ nɔɔrɔman ye don!

⁸ Jɔn le ye o masacɛ nɔɔrɔman ye sa?
Matigi Ala lo, fangatigi ni barakatigi;
Matigi Ala lo, kɛrɛkɛɛfari lo.

⁹ So dondaw, aw ye kɔrɔta,
donda wuribariw, aw ye kɔrɔta san fɛ,
k'a to masacɛ nɔɔrɔman ye don!

¹⁰ Jɔntigi le ye o masacɛ nɔɔrɔman ye sa?
Fangatigi Ala lo!
Ale le ye o masacɛ nɔɔrɔman ye.†

25

Mɔgɔ degunin ta Aladaari

¹ Dawuda ta Zaburu.

E, Matigi Ala, ne bɛ samana ele le nɔ fɛ.*

² E, ne ta Ala, ne ka ne jigi la ele le kan;
i kana a to ne ye maroya,
i kana a to ne juguw ye yɛrɛko ne ma.

³ Mɔgɔ minw bɛɛ ka o jigi la ele kan, olugu si tɛna maroya;
minw bɛna maroya, o ye i kanblabagaw le ye,
olugu le borolakolon bɛna to.

⁴ E, Matigi Ala, ne tagamacogo yira ne ra,
ne ka kan ka sira min ta, ne karan o ra.

⁵ Ne bla i ta can sira kan, ka ne karan;
sabu ele le ye ne kisibaga Ala ye,
ne jigi bɛ ele le kan lon bɛɛ.

⁶ E, Matigi Ala, i hakiri to i ta hina ni i ta pumanya ra,
i n'a fɔ i derira k'a kɛ an ye cogo min na kabini wagatijan.

⁷ Ne ka jurumunw, ani hakeko minw kɛ ne denmisenman, i kana i hakiri to o ra,
nka i kɔni ye i hakiri to ne ra ka kapa ni i ta pumanya le ye,
i ta nɛɛma kosɔn, Matigi Ala.

* **24:6 24.6** Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. † **24:10 24.10** Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. * **25:1 25.1** Nin Zaburu kumakanw bɛɛ kelen kelen bɛ damina ni heburukan sigininden dɔ ye, k'a ta a sigininden fɔlɔ ra, min ye Alɛfu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

- ⁸ Matigi Ala ka ɲi, a bɛ kopuman kɛ;
o kosɔn a bɛ sirapuman yira jurumunkɛbagaw ra.
- ⁹ A bɛ mɔɔ sabarininw bla can sira kan,
a bɛ a ta sira yira mɔɔ sabarininw na.
- ¹⁰ Matigi Ala ta siraw bɛɛ ye ɲumanya ni kankelentigiya le ye;
minw bɛ a ta jɛnɲogɔnya* sira tagama, k'a ta ciw kɛ, a bɛ o le kɛ olugu ye.
- ¹¹ Matigi Ala, ne ta kɛwalejuguw yafa ne ma i tɔɔ kosɔn,
sabu o ka ca.
- ¹² Ni mɔɔ min kɛra Matigi Ala ɲasiranbaga ye,
o tigi ka kan ka sira min ta, Matigi Ala bɛ o yira a ra.
- ¹³ O tigi bɛna kɛ hɛra ra,
jamana bɛna kɛ a ta durujaw fana ta ye.
- ¹⁴ Matigi Ala b'a ɲasiranbagaw le don a ta jɛn ra;
a bɛ a ta jɛnɲogɔnya siraw yira olugu le ra.
- ¹⁵ Ne ɲa lɔnin bɛ Matigi Ala le ra wagati bɛɛ,
sabu ale le bɛ ne sen sama ka bɔ jɔ ra.
- ¹⁶ I ɲa munu ka ne flɛ, ka makari ne ra,
sabu ne bɛ ne kelen na, ne fana ye ɲanibagato ye.
- ¹⁷ Ne jusukun degura kɔsɛbɛ;
na ne bɔ ne ta kɔnɔnɔfiri ra.
- ¹⁸ Ne ta ɲani ni ne ta sɛɛ flɛ,
i ye ne ta jurumunw bɛɛ yafa.
- ¹⁹ A flɛ, ne juguw ka ca cogo min na!
A flɛ o bɛ ne kɔninyara ni kɔninyajugu min ye!
- ²⁰ Ne nin mara, i ye ne bɔsi,
ne kana na maroya, sabu ne ka ne yɛɛ karifa ele le ma.
- ²¹ Ne tanga ne ta jusukungbɛninya ni ne ta terenninya kosɔn,
sabu ne jigi bɛ ele le kan.
- ²² E, Ala, Izirayeli kunmabo,
k'a bɔsi ka bɔ a ta degukow bɛɛ ra.

26

Ala ta mɔɔ tagamacogo

¹ Dawuda ta Zaburu.

- Ne ta kiti tigɛ ka ne ta jo di ne ma, Matigi Ala,
sabu ne jusukun gbɛnin lo.
Ne ka ne jigi la Matigi Ala le kan, foyi tɛna ne bɔ ne lɔyɔɔ ra.
- ² Ne sɛɛsɛɛ, Matigi Ala, i ye ne kɔrɔbɔ k'a flɛ;
ne kɔnɔnɔkɔw, ani ne jusunankow bɛɛ flɛ kɔsɛbɛ;
- ³ sabu ne ɲa lɔnin bɛ i ta ɲumanya le ra,
ne fana bɛ tagama ka kɔna ni i ta can le ye.
- ⁴ Ne tɛ sigi ni janfamɔɔɔw ye,
ne tɛ tagama ni flankafuw ye.
- ⁵ Ne bɛ kojugukɛbagaw ta jɛn kɔninya;
ne tɛ sigi ni mɔɔjuguw ye.

⁶ Ne bɛ ne tɛgɛ ko ka ne boro bɔ kojugu bɛɛ ra,
 ka sɔrɔ ka taga tagama ka i ta sarakajenifen* lamini,
⁷ ka dɔnkiri la ka baraka la i ye ni kanba ye,
 ka i ta kabakow bɛɛ lakari.
⁸ Matigi Ala, i siginin bɛ so min kɔnɔ, o ka di ne ye;
 i ta nɔɔrɔ bɛ o so min kɔnɔ.
⁹ O ra, i kana ne ni jurumunkɛbagaw laban kɛ kelen ye,
 ka ne si ni mɔgɔfagabagaw si laban kɛ kelen ye;
¹⁰ olugu minw boro bɛ kojugu ra,
 o kininboro fanin lo bonyafenw na,
 o ka minw mina mɔgɔw fɛ dogo ra.
¹¹ Nka ne kɔni, ne jusukun gbɛnin lo;
 makari ne ra, ka ne kunmabɔ.
¹² Ne sen bɛ tagama terenninya sira le kan;
 ne bɛna baraka la Matigi Ala ye a ta jama cɛ ra.

27

Alabatobaga jigi bɛ Ala le kan

¹ Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala le ye ne ta yeelen ye, ani ne ta kisiri tigi;
 ne bɛna siran jɔntigi le ja?
 Matigi Ala le ye ne nin karifayɔrɔ ye;
 ne ja bɛna tige jɔntigi le ja?

² Ni mɔgɔjuguw nana ne kama,
 ko o bɛ na ne sogo pimi,
 olugu minw ye ne kɛɛbagaw ni ne juguw ye,
 olugu yɛɛ le bɛ talon ka benben.
³ Hali ni kɛɛkejama dɔ le nana ne lamini,
 siranya si tɛna kɛ ne jusu ra.
 Hali ni o ka kɛɛ dɔ wuri ne kama,
 o bɛɛ n'a ta, jigiba le belɛn bɛna kɛ ne fɛ.
⁴ Fɛn kelen bɛ yi, ne bɛ o le daari Matigi Ala fɛ,
 ne bɛ o le pini a fɛ kɔsɛbɛ:
 ne b'a fɛ ka to Matigi Ala ta so kɔnɔ
 ne si bɛɛ ra,
 ka to ka Matigi Ala ta cɛna nɔɔrɔ flɛ,
 ani ka to a ja kɔrɔ a ta batoso kɔnɔ.

⁵ Sabu ni lonjugu sera, a bɛna ne dogo a ta so kɔnɔ;
 a bɛna ne dogo fɔ a ta fanibon kɔnɔnɔyɔrɔ ra.
 A bɛna ne yɛlɛn ka ne lo fara dɔ kunna, janko foyi kana ne sɔrɔ.

⁶ Sisan ne kun kɔrɔtara;
 ne jugu minw tun ka ne lamini, ne bɛ olugu bɛɛ kunna.
 O ra ne bɛna saraka bɔ Matigi Ala ye a ta batoso kɔnɔ, ni nagarikanbaw ye;
 ne bɛna dɔnkiriw la, ka Alatandodɔnkiriw la Matigi Ala ye.

⁷ Ne kan lamɛn Matigi Ala, ne bɛ i wele;
 makari ne ra, ka ne jaabi!

⁸ I ka min fɔ ko: «Aw ye jija ka ne ta nɛɛma pini!» O kuma bɛ ne jusukun na.

E, Matigi Ala, ne bε ele ta nεema le jinina.

⁹ I kana i pada dogo ne ma,
i kana dimi ka ban i ta baarden na.
Ele le ye ne dεmεbaga ye,
i kana taga ka ne to, i kana ban ne ra,
ne kisibaga Ala!

¹⁰ Hali ni ne face ni ne bamuso banna ne ra,
Matigi Ala bεna ne ladon.

¹¹ Matigi Ala, i ta siraw yira ne ra,
ne bla terenninya sira kan,
ne juguw koson.

¹² I kana ne kε ne juguw sago ye,
sabu seerejugu dɔw wurira ne kama,
kuma farimanw dɔron le bε o daw ra.

¹³ Ne tun bεna a kε di le sa,
ni ne tun ma la a ra ko ne bεna Matigi Ala ta nεema ye tuun
dunupa ra yan ni mɔgo panaman tow ye!

¹⁴ Matigi Ala makono;
baraka don i yere ra, ka jija,
ka Matigi Ala makono.

28

Ala bε mɔgo segeninw ta welerikan mεn

¹ Dawuda ta Zaburu.

E, Matigi Ala, ne bε ele le welera;
ne ta barakatigi Ala, i kana i toro datugu ne ta welerikan na,
sabu ni i jera ne ra,
ne bεna kε i ko o bε mɔgo minw lajigi kaburu kono.

² Ne ta makarikanw lamεn,
ne bε i wele ko i ye ne dεmε;
ne bε ne borow korota
ka o sin i ta yoro saninman* ma ka i daari.

³ I kana ne ni mɔgojuguw minacogo kε kelen ye,
ani minw bε kojugu kε;
olugu bε kumadimanw fo o mɔgoɲogonw ye,
k'a soro kojugu le bε o jusukun na.

⁴ O sara ka kapa ni o ta kεwalew ye,
o sara ka kapa ni o ta baarajuguw ye.
O yere borow ka baara min kε, o sara ka kapa ni o ye;
o ka kan ni sara min ye, o di o ma.

⁵ Sabu o tε Matigi Ala ta kokeninw jate,
ani a boro ta baara.
Matigi Ala bεna o bεε laben,
o si tena wuri tuun!

⁶ Matigi Ala, baraka!

Sabu i ka ne ta makarikanw lamɛn.

⁷ Matigi Ala le ye ne ta baraka tigi ye, ani ne tangabaga.

Ne bɛ ne jigi la ale le kan.

A bɛ ne dɛmɛ, fɔ ne jusu bɛ pagari;

ne bɛ dɔnkiri la k'a fo k'a waleɲumanlɔn.

⁸ Matigi Ala le ye a ta mɔgɔw ta baraka ye;

ale le ye a ta mɔgɔ ɲanawolomaninw dogoyɔɔ ni o kisiyɔɔ ye.

⁹ Matigi Ala, i ta jamanadenw kisi, ka baraka don i ta mɔgɔw ra,
o kɔɔsi, ka i janto o ra tuma bɛɛ!

29

Matigi Ala kumakan

¹ Dawuda ta Zaburu.

Ala ta mɛlɛkɛw, aw ye Matigi Ala ta kow lakari,

ka Matigi Ala ta bonya ni a ta baraka lakari!

² Aw ye Matigi Ala tɔgɔ bonya lakari!

Aw ye masirifɛn saninmanw don, ka aw kinbiri gban Matigi Ala ɲa kɔɔ k'a bato.

³ Matigi Ala kan fanga ka bon ni jiw mankan ye,

bonyatigi Ala kan bɛ i ko sanperɛn.

Matigi Ala kan fanga ka bon ni jibaw mankan ye.

⁴ Matigi Ala kan bɛ bɔ ni baraka ye,

Matigi Ala kan bɛ bɔ ni nɔɔɔ ye.

⁵ Matigi Ala kan bɛ sɛdiriyiribaw karikari,

Matigi Ala bɛ Liban sɛdiriyiriw karikari.

⁶ A bɛ Liban kuruw yuguyugu i ko misiden bɛ panpan cogo min na,

ka Hɛrimɔn kuruw yuguyugu i ko kongomisiw bɛ panpan cogo min na.

⁷ Matigi Ala kan bɛ sanmanamanaw bɔ.

⁸ Matigi Ala kan bɛ kongokolon yɛɛyɛɛ,

Matigi Ala bɛ Kadɛsi kongokolon yɛɛyɛɛ.

⁹ Matigi Ala kan b'a to minanw bɛ woro*,

a bɛ yiriw flaburuw bɔn ka yiritu lakolon to.

A ta batoso kɔnɔ danfɛnw bɛɛ b'a fɔ ko: «Bonya ye Ala ta ye!»

¹⁰ Matigi Ala bɛ a ta masaya sigi jibaw bɛɛ kunna,

Matigi Ala siginin bɛ masaya ra wagati bɛɛ.

¹¹ Matigi Ala le bɛ seɓagaya di a ta mɔgɔw ma,

Matigi Ala bɛ baraka don a ta mɔgɔw ra, ka hɛra kɛ o ye.

30

Ala le ye kɛɲyari kɛbaga ye

¹ Zaburu. Dɔnkiri min tun bɛ la ka Alabatosokura karifa Ala ma. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, ne bɛ i tɔgɔ kɔɔta,

sabu i ka ne lawuri;

i ma sɔn k'a to ne juguw ye yɛɛko ne ma.

* **29:9 29.9** «Matigi Ala kan b'a to minanw bɛ woro.» Kitabu dɔw kɔnɔ a fɔra ko: Matigi Ala kan bɛ yiribaw yuguyugu.

³ Matigi Ala, ne ta Ala, ne ka i wele ko i ye ne dɛmɛ,
i fana ka ne kɛnɛya.

⁴ E, Matigi Ala, i ka ne nin tanga saya ma;
o bɛ minw lajigi kaburu kɔnɔ, i ka ne kisi ka bɔ olugu cɛ ra.

⁵ Aw Alapasiranbagaw, aw ye dɔnkiri la ka Matigi Ala tando.
Aw y'a fo k'a waleɲumanlɔn, ka aw hakiri to a tɔɔ saninman na,

⁶ sabu a ta dimi bɛ wagati dɔɔnin dɔɔn le kɛ,
nka a ta nɛma bɛ to mɔɔ kan a si bɛɛ ra.

Ni wulada kɛra kasi ye,
sɔɔmada bɛ kɛ ɲagari ye.

⁷ Ne kɔni ɲasumaninba tun b'a fɔra ko:
«Foyi le tɛna ne bɔ ne nɔ ra fiyewu!»

⁸ Matigi Ala, ne ko tun diyara i ye minke,
i tun ka ne sabati ka ne lɔ i ko kuru barakaman;
nka i nana i ɲada dogo ne ra minke,
ne jigi tigɛra.

⁹ Matigi Ala, ne ka ele le wele;
ne ka makarikanw fɔ Matigi ye.

¹⁰ Ele bɛna mun nafa le sɔɔ ne ta saya ra?
Ka ne su lajigi kaburu kɔnɔ, ele ta nafa juman le bɛ o ra?
Yala dugukolo buguri bɛ se ka i fo ka i waleɲumanlɔn wa?
A bɛ se ka i ta kankelentigiya lakari wa?

¹¹ Ne lamɛn, Matigi Ala, i ye makari ne ra!
E, Matigi Ala, ne dɛmɛ!

¹² I ka ne ta jusukasi yɛlɛma k'a kɛ dɔn ye;
i ka ne ta ɲanasisifaniw bɔ ne ra,
ka ɲanagbɛfaniw dɔn ne ra;

¹³ janko ne ye dɔnkiri la ka i tando ni ne jusukun bɛɛ ye, ne kana je.
Matigi Ala, ne ta Ala, ne bɛna i fo ka i waleɲumanlɔn wagati bɛɛ.

31

Ala b'a ɲasiranbaga bɔsi ka bɔ a juguw boro

¹ Dɔnkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² Matigi Ala, ne bɛ ne yɛɛ karifa ele le ma;
i kana a to ne ye maroya fiyewu!
Ne bɔsi ka kapa ni i ta terenninya ye.

³ I toro malɔ ka ne lamɛn,
i ye ne bɔsi joona!

Kɛ ne ta barakatigi Ala ye,
ne dogoyɔɔ barakaman, i ye ne kisi;

⁴ sabu ele le ye ne ta Ala barakaman ye, ne dogoyɔɔ.
Bla ne ɲa, ka sira yira ne ra, i tɔɔ kɔsɔn.

⁵ Mɔɔw bɛ ɔ min siri ne ɲa, i bɛ ne bɔ o ɔ ra,
sabu ele le ye ne tangabaga ye.

⁶ Ne be ne nin to i boro*;
i ka ne kunmabo, Matigi Ala, cantigi Ala.

⁷ Mogo minw be batofen gbansanw bato, ne be olugu koninya;
ne be ne jigi la Matigi Ala le kan.

⁸ Ne be jagari ka ninsondiya i ta numanya koson,
sabu i ka ne ta jani lon,
degu min be ne nin kan, i ka o lon.

⁹ I ma son ka ne to ne juguw boro;
i ka ne bla yoro laganfiyanin le ra.

¹⁰ Makari ne ra, Matigi Ala, sabu ne degunin lo;
dimi koson, ne jadenw, ani ne nin, ani ne farikolo bee baraka banna.

¹¹ Ne si be banna ka ne to toro ra,
ne si sandaw be banna ka ne to juna le ra,
ne baraka be banna ne ta terenbariya koson,
ne farikolo baraka bee banna.

¹² Ne kera logoborifen le ye ne juguw bee fe,
ne kera maroyafen ye ne siginogonw fe,
ne kera siranyafen ye ne teriw fe;
ni o ka ne ye kene ma, o be bori ne ja.

¹³ Mogow hakiri bora ne ko, k'a ke i ko mogo min sara ka ban;
ne kera i ko fen cennin firinin.

¹⁴ Ne ka kumajuguw men mogo caman fe ne ta ko ra;
siranyaba be ne ra fan bee ra.
O ka jagon lajen ne kama,
ka janfa siri ko o be ne faga.

¹⁵ Nka ne koni jigi be ele le kan, Matigi Ala;
ne ko: «Ele le ye ne ta Ala ye!»

¹⁶ Ne ta kow bee be ele le boro.
Ne bosi ka bo ne juguw, ani ne nogbenbagaw boro.

¹⁷ Sabari ka i ta jonce fle ni numanya ye;
ne kisi i ta numanya koson.

¹⁸ Matigi Ala, ni ne ka i togo wele, i kana a to ne ye maroya;
a to mogojuguw le ye maroya,
o ye jigi kaburu konso, kuma kana soro o fe k'a fo.

¹⁹ O be faninyaw bo o da minw na, o daw ye datugu;
sabu o be kuma ka mogo terenninw mafiyenya,
ka o yere bonya, ka tow dogoya.

²⁰ E, Matigi Ala, i ta kopumanw ka ca!
I be o kopumanw mara i pasiranbagaw le ye;
minw be o yere karifa i ma, i b'a ke olugu le ye,
k'a to adamadenw bee ja y'a ye.

²¹ I be i pasiranbagaw dogo i yere koro,
ka o bosi adamadenw ta dabarijuguw ma.

* **31:6 31.6** «Ne be ne nin to i boro.» Yesu Kirisita ka nin kuma fo fana k'a to gbengbenyiri kan (Luka 23.46).

I be o mara i yere ta so,
ka o sen bo mogow ta keretigekumaw ra.

²² Matigi Ala baraka!

Sabu i ka i ta numanya ke ne ye, fo k'a bonya,
k'a soro ne tun be i ko kerekajama ka dugu min lamini.

²³ Ne koni jigi tigenin tun b'a fora le
ko i ka ne gben ka bo i na koro ka ban!
Nka ne ka i wele ko i ye ne deme,
i fana ka ne ta makarikanw lamen.

²⁴ Matigi Ala nasiranbagaw, aw bee ye Matigi Ala kanu!
Matigi Ala b'a janto lanamogow ra,
nka a be yerebonyabagaw sara ni kojugu caman ye.

²⁵ Aw minw jigi be Matigi Ala kan,
aw ye jija, aw ye aw ja gbelya.

32

Ala le ye jurumun yafabaga ye

¹ Dawuda ta Zaburu. Karan.

Ni Ala ka mogo min ta hake bo a kunna, o tigi ta pana;
ni mogo min ta jurumun datugura, o tigi ta pana!

² Ni Matigi Ala te mogo min ta terenbariyakow jate tuun,
ni janfa te mogo min jusukun na, o tigi ta pana.

³ Ne tun jera ne ta jurumun kan minke, ne farikolo tun be halakira le,
ne tun be to ka nuna tere bee;

⁴ sabu su ni tere, i tun be i boro digira ne kan le.

Ne baraka bee tun banna, k'a ke i ko yiri be ja cogo min na teremana fe.*

⁵ O koson ne lora ne ta jurumun na, k'a fo i ye;
ne ma ne ta terenbariyakow dogo tuun.

Ne ko: «Ne bena lo ne ta jurumunw na k'a fo Matigi Ala ye!»

O ra, ele ka ne ta jurumun kunko bo ne kunna.†

⁶ O koson, i nasiranbagaw bee ye i daari a wagati ra;
o ra, lon min ni jibaw jigira o kan,
o jiw si tena se o ma.

⁷ Ele le be ne sutara,
i be ne bosi ka bo degukow ra.

Kisiri donkiriw le ka ne lamini fan bee ra.‡

⁸ I ko: «Ne bena i son hakiri ra, ka i temesiraw yira i ra;
ne bena i ladi, ka ne janto i ra.

⁹ O ra, aw kana ke i ko so, walama sofali min te ko faamu.
O be juru ni karafe le don olugu ra,
janko o ye taga i panayoro ra.»

¹⁰ Dimi caman le bena ben mogojugu kan,
nka ni mogo min k'a jigi la Matigi Ala kan, a ta numanya be o tigi lamini.

* 32:4 32.4 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † 32:5 32.5 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ‡ 32:7 32.7 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

¹¹ Aw mogo terenninw, aw ye ninsondiya, ka nagari Matigi Ala koson!
Aw mogo jusupumanw, aw bee ye ninsondiya fo ka kule ci!

33

Danbaga Ala ta numanya ka ca

¹ Aw mogo terenninw, aw ye nagari fo ka kule ci Matigi Ala togo koson,
sabu Ala tandori ka ji mogonumanw da ra.

² Aw ye Matigi Ala fo ni kora ye,
aw y'a tando ni goni juru tan ye.

³ Aw ye donkirikura la a ye!
Aw ye aw ta goniw fo ka ja, ka aw kan korota k'a tando.

⁴ Matigi Ala ta kuma terennin lo,
a be a ta baara bee ke ni kankelentigiya le ye.

⁵ Terenninya ni can ka di a ye.
Matigi Ala ta numanya ka dunupa yoro bee fa.

⁶ Sankolo danna Matigi Ala kumakan le baraka ra;
sankolokonofenw bee danna a daforo le baraka ra.

⁷ A be kogoji ta jiw bee lajen yoro kelen na,
a be jibaw bee ke nogon kan ka o mara dingaw konon.

⁸ Dugukolo danfenw bee lajennin ka kan ka siran Matigi Ala ja;
a nasiran ye ke dunupamogow bee ra;

⁹ sabu a kumana ka min fo, o le kera,
a ko fen minw ye bo, olugu bora kene kan.

¹⁰ Matigi Ala le be siyaw ta kolatigeninw sa;
ale le be mogow ta ko labenninw cen.

¹¹ Matigi Ala ta kolatigeninw be to o no ra wagati bee;
ni a ka ko minw latige a jusukun na, o kow be to o no ra wagati bee, ani tuma bee.

¹² Matigi Ala ye siya min ta Ala ye, o siya ta pana!
Ni a ka mogo minw ke a ta mogow ye, olugu ta pana!

¹³ Matigi Ala be to san fe ka fleri ke;
a ja be adamadenw bee ra.

¹⁴ A be to a sigiyoro ra
ka dugukolo mogow bee fle.

¹⁵ Ale le ka adamadenw bee jusukun don o konon;
a be o ta koketaw bee korosi.

¹⁶ Masace ta kerekejama bonya le te a kisi,
kerekecefari ta baraka bonya le fana te a bosu.

¹⁷ Ka i jigi la so kan ko a be i kisi kere ra, o ye gbansan le ye;
so ni a ta baraka bee, a te se ka mogo bosu.

¹⁸ Matigi Ala le b'a janto a nasiranbagaw ra;
minw jigi be a ta numanya kan, a b'a janto olugu ra.

¹⁹ A be o nin kisi saya ma,
ka o baro kongow wagati ra.

²⁰ An be Matigi Ala le makonona,

ale le ye an demɛbaga ye, ani an tangabaga.

²¹ An jusu bɛ pagari ale le koson,
an bɛ an jigi la a tɔgɔ saninman le kan.

²² E, Matigi Ala, i ta numanya kɛ an ye,
sabu an jigi bɛ ele le kan.

34

Ala b'a daaribagaw jaabi

¹ Dawuda ta Zaburu. Wagati min a tun k'a yere kɛ i ko fato, masacɛ Abimeleki na
kɔrɔ, fɔ ale nana a gben ka taga, a ka nin donkiri sɛbɛ o wagati le ra*.

² Ne bɛ baraka la Matigi Ala ye tuma bɛɛ;
wagati bɛɛ ne da b'a tando.

³ Ne ta bonya sababu ye Matigi Ala le ye!
Mɔgɔ sabarininw ye o mɛn, ka ninsɔndiya!

⁴ Aw ye fara ne kan ka bonya la Matigi Ala kan!
An ye jɛn k'a tɔgɔ kɔrɔta jɔgɔn fɛ!

⁵ Ne ka Matigi Ala wele, a ka ne jaabi;
a ka ne bɔsi ka bɔ ne ta siranyaw bɛɛ ra.

⁶ Minw bɛ o na lɔ Matigi Ala ra, olugu pada bɛ manamana;
o na tɛ sisi maroya fɛ.

⁷ Ni janibagato ka Matigi Ala wele, a b'a lamɛn;
a b'a kisi ka bɔ a ta degukow bɛɛ ra.

⁸ Matigi Ala ta mɛleke b'a janto Alapasiranbagaw ra,
ka o kɔrɔsi fan bɛɛ ra janko ka o bɔsi.

⁹ Aw ye a nɛnɛ k'a flɛ, k'a lɔn ko Matigi Ala ka ji;
ni mɔgɔ min k'a yere karifa a ma, o tigi ta pana!

¹⁰ Ala ta mɔgɔ saninmanw, aw ye siran Matigi Ala na,
sabu foyi tɛ dɛsɛ a pasiranbagaw fɛ.

¹¹ Hali jaranbelenw ta domuni bɛ ban, kɔngɔ bɛ o sɔrɔ;
nka minw bɛ o na lɔ Matigi Ala ra, foyi tɛ dɛsɛ olugu fɛ.

¹² Aw ye na, ne dencew, aw ye na ne lamɛn!
Ne bɛna aw karan Matigi Ala pasiran na.

¹³ Jɔntigi le bɛ si fɛ?

Jɔn le b'a fɛ ka sijan sɔrɔ janko ka hera ye a na ra?

¹⁴ I nɛnkun kɔrɔsi kumajuguw ma,
ka i da kɔrɔsi nanbarakumaw ma.

¹⁵ I yere mabo kojugu ra, ka kopuman kɛ,
i jija ka hera jini, i ye tugu a nɔ fɛ.

¹⁶ Matigi Ala na lɔnin bɛ mɔgɔ terenninw na,
a toro bɛ o kulekan na fana.

¹⁷ Matigi Ala bɛ kojugukebagaw kɛɛ,
ka o halaki ka bɔ dugukolo kan, janko mɔgɔ si kana a hakiri to o ra tuun.

* **34:1 34.1** O kow bɛ sɔrɔ Samawilu ta kitabu folo ra (21.11-16). O masacɛ tɔgɔ tun ye ko Akisi.

¹⁸ Ni mogo terenninw kasira, Matigi Ala be o lamɛn;
a be o bosi ka bo o ta degukow bee ra.

¹⁹ Matigi Ala be mogo jusukasininw kere fe,
a be mogo desebagatow kisi.

²⁰ Kojugu caman be mogo terennin soro,
nka Matigi Ala b'a bosi ka bo a bee ra.

²¹ A b'a kolow bee mara,
o si te karikari†.

²² Kojugu be mogojugu faga;
mogo terennin koninyabagaw koni, kiti bɛna ben olugu kan.

²³ Matigi Ala be a ta jonw nin kunmabo;
minw be o yere karifa a ma, kiti tɛna ben olugu si kan.

35

Ala be a nasiranbagaw bosi

¹ Dawuda ta Zaburu.

E, Matigi Ala, ne jarakibagaw jaraki!
Ne kerebaga kere!

² Negebennan fitini ni negebennanba mina,
ka wuri ka ne deme kere ra.

³ Taman ni biɛ mina, ka wuri ne nogbenbagaw kama!
A fo ne ye ko ele yere le ye ne kisibaga ye!

⁴ Minw be ne ta saya jini,
olugu le ye maroya ni dogoyari soro!
Minw be kojugu naninya ne kama,
olugu kun suurunin le ye seko ni o ko ye.

⁵ O ye ke i ko binjalan, fono be taga ni min ye;
Matigi Ala ta meleke ye o gben ka taga!

⁶ O ta sira ye ke dibi ye, o ye terende a kan;
Matigi Ala ta meleke ye o nogben!

⁷ O bagara ne ma ka dinga sogi ne ja,
o bagara ne ma ka jo siri ne ja ko o be ne faga.

⁸ Cenri ye bara ka cun o kan, k'a soro o tun ma sigi ni a ye.
O ka jo min siri ne ja, o jo ye olugu yere le mina,
o yere ye mina o jo ra, fo ka o halaki.

⁹ Ni o kera, ne bɛna pagari Matigi Ala baraka ra;
ne bɛna ninsondiya a ta kisiri koson.

¹⁰ Ne bɛna a fo ni ne jusukun bee ye ko:

«E, Matigi Ala, jon le be i ko ele?

I be panibagato bosi ka bo a juguw boro, o minw fanga ka bon ni a ta ye.
I be panibagato ni fagantan bosi ka bo o tonobagaw boro.»

¹¹ Seerejugu dow wurira ne kama;

† 34:21 34.21 O kuma le fora Yesu ta ko ra fana (Yuhana 19.36).

ne ma ko min lon, o be ne jininka o ra.

¹² O be ne ta kopuman sarara ni kojugu le ye;
ne kera mogontan le ye.

¹³ K'a soro ne koni, ni olugu do tun banara,
ne tun be borofaniw le don,
ka panasisi, ka sun don;
ne tun be Ala daari o ye wagati bee,

¹⁴ i ko mogo b'a ke a teri, walama a balema do ye cogo min na.
Ne kun suurunin ni ne ja sisinin tun be to ka tagama,
i ko mogo min b'a bamuso su kasira.

¹⁵ Nka sisan, toro benna ne kan minke, olugu pagarito tagara ngon lajen;
o mogojuguw ka ngon lajen ne kama, k'a soro ne te foyi kala ma.
O be ne toro wagati bee.

¹⁶ O Alapasiranbariw be ne logobo, ka ne neni,
fo ka o jin jimi ne kama.

¹⁷ E, Matigi, ele be se ka je ka nin ko fle cogo di?
Ne nin kisi o ta cenri ma,
ne kisi ka bo nin jaraw boro!

¹⁸ Ni o kera, ne bena i fo ka i walepumanlon i ta mogow ta jamaba bee lajennin ce ra;
ne bena i tando i ta mogow camanba lajennin ce ra.

¹⁹ Minw ka o yere ke ne juguw ye gbansan, i kana a to olugu ye pagari ne koson;
minw be ne koninya gbansan, i kana a to olugu ye ke o ja komikomi ye ne koson.

²⁰ Sabu o da te herakuma fo ka ye;
mogo minw ta ko te se mogo ma jamana kon, o be nanbarako dow le labenna olugu
kama.

²¹ O be o da waga ne kama,
k'a fo ko: «Onhon, co!
An yere ja k'a ye!»

²² E, Matigi Ala, ele be o yera; i kana je ka o fle!
Matigi, i kana i mabo ne ra!

²³ I kunu, i ye wuri ka ne ta jo di ne ma!
Ne ta Ala, ne Matigi, i lo ni ne kunko ye.

²⁴ Ne ta kiti tige ka kapa ni i ta terenninya ye, Matigi Ala, ne ta Ala!
Ne le kana ke o ta pagari sababu ye!

²⁵ O kana a fo o yere kon, ko:
«Onhon, co! An tun be min jinina, an ka o soro!»
I kana a to o y'a fo ko: «An k'a latunu pewu!»

²⁶ Minw bee be pagarira ne ta torow koson,
o bee ye maroya fo ka o kun suuru;
minw bee be o yere wasora ne ma,
maroya ni mafiyenyari le ye ben olugu kan.

²⁷ Nka minw b'a fe ko Ala ye a yira ko jo be ne fe,
olugu ye pagari, fo ka kule ci,
ka to k'a fo tuma bee ko:
«E, Matigi Ala ka bon,
a be a ta jonw ta hera jini.»

28 O ra, ne da bɛna i ta terenninya lakari,
ka i tando lon bɛɛ.

36

Mɔgɔjugu ta kɛwalew tɛ Ala ta pumanya bari

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Matigi Ala ta jɔnce Dawuda ta Zaburu.

² Jurumun bɛ mɔgɔjugu karan ko minw na, o bɛ ne jusu ra:
Alapasiran tɛ mɔgɔjugu jusukun na.

³ A ko ka di a yɛrɛ ye fɔ ka tɛmɛ;
o kosɔn a tɛ se ka lɔ a ta jurumun na, ka jurumun kɔninya.

⁴ A darakan bɛɛ ye terenbariya ni nanbara le ye;
a tɛ sɔn ka tagama ni hakiri ye, ka kɔpuman kɛ.

⁵ A lanin bɛ to a layɔrɔ ra su fɛ ka kojugu ɲaninya;
sira min man ɲi, a bɛ o le ta,
a fana tɛ ban kojugu ma.

⁶ E, Matigi Ala, i ta pumanya bonya bɛ se fɔ sankolo ma!
I ta kankelentigiya bonya bɛ se fɔ sankabaw ma.

⁷ I ta terenninya bɛ i ko kuru barakamanw,
i ta kolatigeninw bɛ i ko jidunbaw.
Matigi Ala, i bɛ adamadenw, ani bɛganw bɛɛ kisi.

⁸ E, Ala, i ta pumanya ɲɔgɔn tɛ yi!
Adamadenw bɛ o yɛrɛ dogo ele kaman suma le kɔrɔ.

⁹ I ta so fara fɛɲuman minw na, i bɛ o di o ma fɔ ka o wasa;
i bɛ kɔpumanw kɛ o ye i ko mɔgɔ bɛ jɲuman sɔrɔ k'a min cogo min na.

¹⁰ Sabu ɲanamanya bununji bɛ ele le fɛ;
ele ta yeelen le baraka ra, an bɛ yeelen sɔrɔ.

¹¹ Minw ka i lɔn o ta Ala ye, i ta pumanya ye to olugu kan tuma bɛɛ;
mɔgɔ minw jusu ka ɲi, olugu mina ka ɲa, ka kapa ni i ta terenninya ye.

¹² I kana a to yɛrɛbonyabaga ye tagama ka se ne ma,
i kana a to mɔgɔjuguw boro ye ne mina ka ne bɔ ne nɔ ra!

¹³ Kojugukɛbagaw bencogo flɛ nin ye!
O bɛ ben, hali o tɛ se ka wuri tuun.

37

Mupɔ ni Alamakɔnɔ
(Zaburu 49)

¹ Dawuda ta Zaburu.

I kana i jusu gban mɔgɔ kɛwalejuguw kosɔn,
i kana ɲabɔ kojugukɛbagaw fɛ;*

² sabu o bɛna jaja yɔrɔnin kelen na i ko bin,
o bɛ fagafaga i ko flaburukɛnɛ.

³ I yɛrɛ karifa Matigi Ala ma, ka kɔpuman kɛ;

* **37:1 37.1** Nin Zaburu hayɛn dɔw bɛ damina ni heburukan sigininden dɔ ye, k'a ta a sigininden folɔ ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

sigi jamana kono, ka tagama can kan.

⁴ Matigi Ala kanu ka teme fen to bee kan;
ni o kera, i jusukun be nabo fen min fe, a bena o di i ma.

⁵ I ta ko bee to Matigi Ala boro;
i yere karifa a ma; ale le bena i ta kow nanabo.

⁶ A bena i ta terenninya bo kene kan mogow bee na na, i ko tere boto,
ka i ta jo bo kene kan, i ko wagati min tere be kun ce.

⁷ I je, ka Matigi Ala fe, k'a makono.
Mogo minw ta kow bee be na o boro, i kana i jusu gban olugu koson;
minw be kojuguw naninya, i kana i jusu gban olugu koro.

⁸ Dimi dabra, jusboto yi,
i kana i jusu gban, ni o te, o laban be ke kojugu le ye;

⁹ k'a soro kojukuebagaw bena halaki ka bo yi,
nka minw be Matigi Ala makono, olugu bena jamana tigiya ta.

¹⁰ Sani wagati donin ce, kojukuebaga te ye tuun!
Ni i ka a sigiyoro fe, i te foyi ye.

¹¹ Mogo sabarininw le bena jamana tigiya ta;
o bena heraba soro k'a diyabo fo ka wasa.

¹² Mogojuguw be janfa siri mogo terenninw kama,
fo o be o pin pimi o kama.

¹³ Nka Matigi be yereko mogojugu ma,
sabu a k'a lon ko mogojugu ta lon sera ka ban.

¹⁴ Mogojuguw be o ta kerekemuruw samana ka bo,
ka o ta kalanw sama,
janko ka nanibagatow ni fagantanw bon ka o faga,
ka mogosobew kannatige.

¹⁵ Nka o ta kerekemuru bena o yere jusukun le sogo,
o ta kalanw bena karikari.

¹⁶ Mogo terennin ta borofen fitini,
o ka fisa ni mogojuguw bee lajennin ta borofen caman ye.

¹⁷ Sabu Matigi Ala bena mogojuguw borow karikari,
nka a be mogo terenninw deme.

¹⁸ Matigi Ala b'a janto mogo jusukungbeninw ta dunupalatige ra;
jamana min bena di o ma, o bena to o tigiya ra wagati bee.

¹⁹ Hali ni kojugu sera o ma, o tena maroya;
hali kongo wagati ra, o bena fa.

²⁰ Nka mogojuguw koni, olugu bena halaki;
Matigi Ala ta juguw bena tunu, i ko kongobinw cepa be tunu cogo min na;
o bena tunu, i ko sisi.

²¹ Mogojugu be fen singa, nka a t'a laseko;
nka mogo terennin be makari mogow ra, ka o son.

²² Ni Matigi Ala ka baraka don mogo minw na, olugu le bena jamana tigiya ta;
nka ni a ka minw danga, olugu be halaki.

²³ Matigi Ala le baraka ra, mogo tagamacogo be sabati,
ni a tigi ta kokecogo diyara Ala ye.

²⁴ Hali ni a talonna, a te ben,
sabu Matigi Ala k'a boro mina.

²⁵ Ne kera denmisen ye, ka na koro ka ke cekoroba ye sisan;
ne m'a ye ban ko Ala banna mogo terennin na,
walama ko a ta denw le be domuni daarira.

²⁶ Wagati bee a be makari, a be juru don tow ra,
a ta denw fana be baraka soro.

²⁷ I yere mabo kojugu ra, ka kopuman ke,
ni o kera, i bena to i no ra wagati bee.

²⁸ Sabu can le ka di Matigi Ala ye,
a te taga k'a nasiranbagaw to,
a b'a janto o ra wagati bee;
nka mogojuguw ta durujaw bena halaki.

²⁹ Mogo terenninw le bena jamana tigiya ta;
o bena sigi jamana konso wagati bee.

³⁰ Mogo terennin be hakiritigiyakumaw le bo a da ra;
a nenkun be can le fo.

³¹ A ta Ala ta sariya b'a jusukun na;
a tagamato, a sen te terende.

³² Mogojugu be mogo terennin dendenna;
a b'a fe k'a faga.

³³ Nka Matigi Ala tena a to a boro;
hali ni a tagara ni a ye kiti ra, Ala tena a to kiti ye ben a kan.

³⁴ Matigi Ala makono, k'a ta sira tagama,
ni o kera, a bena i korota, ka jamana tigiya di i ma;
i bena mogojuguw halakito ye.

³⁵ Ne ka mogojugu ye, a ni a ta jusukungbeleya;
a baraka be bonyara i ko sediriyiriba min flaburuw nugunin lo.

³⁶ Nka donnin kera doron, a temena, a ma ye tuun;
ne k'a yoropini, nka ne m'a ye.

³⁷ Mogo jusukungbenin koro, ka mogopuman fana fe;
sabu mogo sabarinin labanko le be ja;

³⁸ nka mogo murutininw bee bena halaki,
mogojuguw laban ye halakiri ye.

³⁹ Mogo terenninw ta kisiri be bo Matigi Ala le ra;
ale le ye o dogoyoro ye o degu wagatiw ra.

⁴⁰ Matigi Ala be o deme, ka o bosi;
a be o bosi mogojuguw boro ka o kisi,
sabu o ka o yere karifa ale le ma.

38

Mogɔ tɔɔrɔnin ta daariri

¹ Dawuda ta Zaburu. Hakirijigi donkiri.

² E, Matigi Ala, i kana ta dimi fɛ ko i bɛ ne jaraki,
i kana ta jusugban fɛ ko i bɛ ne koro.

³ Sabu i ta biɲɛw ka ne sɔgɔ,
i boro sera ne ma kosɛbɛ.

⁴ Yɔrɔɲuman si tɛ ne farisogo ra tuun,
i ta dimiba kosɔn;
yɔrɔ kɛnɛman tɛ ne farikolo yɔrɔ si ra tuun,
ne ta jurumun kosɔn.

⁵ Sabu ne ta terenbariyakow cayara fɔ ka ne kun datugu,
a kɛra i ko doni gbiriman, min ka gbiri ka tɛmɛ ne baraka kan.

⁶ Ne ta joriw torira fɔ ka nɛɛn don,
ne ta hakirintanya le ye o sababu ye.

⁷ Ne sɛgɛra, ne baraka bɛɛ banna, fɔ ka ne kɔ kuru;
lon o lon ne panasisinin le bɛ yaalayaala.

⁸ Ne soro bɛ to ka ne jɛni;
yɔrɔɲuman si tɛ ne farisogo ra tuun.

⁹ Ne baraka banna, ne jigi tigɛra pewu;
ne bɛ to ka ɲuna, sabu ne jusukun tɔɔrɔnin lo.

¹⁰ E, Matigi, ne bɛ min jini, ele ka o lon,
ne ta jusukasikanw fana ma dogo i ma.

¹¹ Ne sɔnkun bɛ yɛɛyɛɛ, ne baraka banna;
ne ɲa tɛ manamana tuun.

¹² Ne teriw, ani ne tɔɲɔgɔnw ka o yɛɛ mabɔ ne ra, ne ta bana kosɔn;
ne sigiɲɔgɔnw fana bɔra ne kɔrɔ.

¹³ Minw bɛ ne fagayɔrɔ jini, olugu ka o ta janw la ne ɲa,
minw b'a fɛ kojugu ye ne sɔrɔ, olugu bɛ ne halakirikuma le fɔra;
tere bɛɛ, o bɛ to ka dabarijuguw le siri ne kama.

¹⁴ Ne kɔni, ne bɛ i ko torogberen, ne tɛ foyi mɛn;
ne bɛ i ko bobo, ne tɛ ne da yɛɛ ka foyi fɔ.

¹⁵ Ne bɛ i ko mogɔ min tɛ mɛnni kɛ,
ani min da tɛ se ka kuma jaabi fana.

¹⁶ Nka ne jigi bɛ ele le kan, Matigi Ala,
ele le bɛna ne jaabi, ne Tigi Ala.

¹⁷ Ne ko: «I kana a to o ye ɲagari ne ta tɔɔrɔ kosɔn,
walama ka waso ne ra, ni ne benna.»

¹⁸ Sabu ne kɔni bɛ jini ka ben,
ne ta dimi bɛ ne kan hali bi.

¹⁹ Ne lɔra ne ta terenbariya ra;
sabu ne ta jurumun ka ne hakiri ɲagami.

²⁰ K'a sɔrɔ ne juguw ka kɛnɛ, olugu baraka ka bon;
minw bɛ ne kɔninya faninya gbansan kan, o ka ca.

²¹ Minw bɛ ne ta kɔɲuman sara ni kojugu ye,
olugu wurira ne kama, sabu ne bɛ tugura kɔɲuman kɔ.

²² E, Matigi Ala, i kana taga ka ne to!
 Ne ta Ala, i kana i yere mabo ne ra!
²³ I teliya ka na ne deme,
 Matigi, ne ta kisiri tigi.

39

Adamaden te foyi ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi, Yedutun. Dawuda ta Zaburu.

² Ne tun b'a fora ko ne bena ne tagamacogo korosi,
 janko ne nenkun kana na ne bla jurumun na;
 ne tun b'a fora ko ka mogojugu to ne kere fe,
 ne bena karafe le don ne da ra.
³ Ne jera, ne ma foyi fo,
 hali kumapuman, ne m'a fo;
 nka ne ta dimi juguyara le.
⁴ Ne jusukun tun be ne jenina;
 ni ne ka miiri, a be ke i ko tasuma do le be manana ne konu;
 a laban, ne ka ne da yele ka kuma:

⁵ E, Matigi Ala, ne si laban yira ne ra,
 ani ne ta dunupalatige dan;
 janko ne y'a lon ko ne te foyi ye.
⁶ A fe, i ka ne si janya ke i ko mogoro borotegge bonya;
 ne ta dunupalatige janya te foyi ye i na koru.
 Can lo, adamaden min o min lonin lo, o te foyi ye ni fono te.*
⁷ Can lo, adamaden be taga, a be na, i ko yirisuma;
 a be boribori, nka a be teme i ko fono.
 A be naforo lajen, nka a t'a lon a bena ke mogoro min ta ye.

⁸ Ayiwa, Matigi, sisan ne be se ka ne jigi la mun le kan sa?
 Ne boromalanin be ele le ma.
⁹ Ne bosi ka bo ne ta hakekow bee ra!
 I kana a to mogoro sonkolonw ye ne lebu!
¹⁰ Ne be je, ne tena ne da yele tuun,
 sabu nin kow kebaga ye ele yere le ye.
¹¹ I ta bugori mabo ne ra ten,
 sabu i boro be ne halakira.
¹² I be adamaden koro a ta terenbariyakow koson;
 fen min ko ka gbelen a ma, i be o cen i ko cenrifan be fen cen cogo min na.
 Can lo, adamaden te foyi ye ni fono dama te.†

¹³ E, Matigi Ala, ne ta daarikan lamun,
 i toro malo ne ta welerikan na,
 i kana i toro datugu ne kasikan na;
 sabu ne koni ye lonan le ye i ta so,
 ne ye temebaga le ye, i ko ne bema tow bee.
¹⁴ I na bo ne ra ten, janko ne ye ninsondiya donin,
 sani ne ye na taga, ka tunu ka ban pewu!

* **39:6 39.6** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † **39:12 39.12** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

40

*Ala be kopuman ke a pinibagaw ye
(Hayan 14-18; Zaburu 70.2-6)*

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² Ne tun ka ne jigi la Matigi Ala kan k'a makono,
a k'a toro malo ne fe, ka ne kulekan lamɛn.

³ A ka ne sama ka bo dingajuguba kono,
ka ne labo bogɔ ce ma, dingadun kono;
a ka ne sen fla lo fara kan,
ka ne lo yorɔnuman na.

⁴ A ka donkirikura don ne da ra,
ka o ke an ta Ala ta tandori donkiri ye.
Mogo caman bɛna o ye, ka siran Ala na,
ka o jigi la Matigi Ala kan.

⁵ Mogo min be Matigi Ala ke a jigi ye,
o tigi ta pana!
Yerebonyabaga minw be o yere bla faninyafɔ ra,
a te son k'a nasin olugu fan fe.

⁶ E, Matigi Ala, ne ta Ala,
i ka kopumanbaw, ani kabako minw ke an ye, o ka ca!
Foyi te se ka suma ni ele ye;
ni ne ko ne b'a bee fo, ani k'a bee lakari,
a da te se ka lon, sabu a ka ca.

⁷ I ko i te began saraka* fe, i te siman saraka* fe;
i ka o kuma don ne toro ra kosebe.
Saraka jenitaw* o, jurumunyafa sarakaw* o,
i ma o si pini an fe.

⁸ O ra ne ko: «Ne nato fle,
i n'a fo a fora ne ta ko ra sariya kitabu kono cogo min na*.

⁹ Ne ta Ala, i sago kerɛ, o le ka di ne ye;
i ta sariya ta kumaw be ne jusukun na.»

¹⁰ Ne be i ta terenninya ko fo
i ta mogow ta jamaba bee lajennin ce ra.
A fle, ne ma ne da datugu o ko kan,
ele yere ka o lon, Matigi Ala.

¹¹ Ne te i ta terenninya ko dogo ne jusu ra,
ne be i ta kankelentigiya, ani i ta kisiri ko fo le;
ne te i ta pumanya ni i ta can dogo i ta mogow ta jamaba lajennin ma.

¹² E, Matigi Ala, ele koni tɛna ban ka hina ne ra;
i ta pumanya ni i ta kankelentigiya bɛna ne tanga wagati bee;

¹³ sabu kojugu caman ka ne lamini,
dan te kojugu minw na.
Ne ta terenbariyakow ka ne datugu,
k'a ke fo ne te foyi yera tuun;
o ka ca ka tɛmɛ hali ne kunsigiw kan.

* 40:8 40.8 Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Heburuw 10.5-7).

Ne baraka bæ banna.

¹⁴ Matigi Ala, sabari ka ne bosi,
Matigi Ala, teliya ka na ne dème!

¹⁵ Minw b'a fε ka ne nin bɔ ne ra,
olugu bæ ye maroya fɔ ka o kun suuru!
Minw b'a fε kojugu le ye ne sɔrɔ,
olugu le ye dɔgɔyari sɔrɔ fɔ ka seko ni o ko ye.

¹⁶ Minw bæ yereko ne ma ko: «Ha ha ha»,
maroya ye olugu halaki ka o ban pewu!

¹⁷ Nka minw bæ be i yɔrɔninina,
olugu ye ninsɔndiya ka nagari i kosɔn!
I ta kisiri ko ka di minw ye,
olugu y'a fɔ tuma bæ ko: «E, Matigi Ala ka bon!»

¹⁸ Ne kɔni ye janibagato ye, ani fagantan,
nka Matigi hakiri be ne ra.
Ele le ye ne dɛmɛbaga ye, ani ne kunmabɔbaga;
ne ta Ala, i kana mɛɛn ka na ne dɛmɛ.

41

Ala be mɔgɔ jusukungbenin sutara

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² Mɔgɔ min b'a hakiri to dɛsɛbagato ra, o tigi ta pana!
Lon min ni kojugu k'a sɔrɔ, Matigi Ala b'a bosi.

³ Matigi Ala b'a kɔrɔsi ka si di a ma;
a be hera sɔrɔ jamana kɔnɔ.
Ala tɛna a don a juguw boro.

⁴ K'a tɔɔrɔnin lanin to a ta lanan kan, Matigi Ala be baraka don a ra;
ni bana k'a sɔrɔ, a b'a kenɛya ka bɔ o sɛgɛ bæ ra.

⁵ Ne ko: «Matigi Ala, makari ne ra!
Ne kenɛya, sabu ne ka jurumun kɛ ka i hake ta.»

⁶ Ne juguw be kumajuguw fɔra ne kama, ko:
«A bɛna sa wagati juman le sa, janko a tɔgɔ ye tunu?»

⁷ Ni min ka na ne fɛ, o be faninyakumaw le fɔ;
a be kumajuguw dogo a jusukun na,
ni a bɔra kenɛ ma, a be o fɔ.

⁸ Ne kɔninyabagaw bæ be kumana jɔgɔn fɛ o da jukɔrɔ ne kama;
o be kojugu le miirira ne kama.

⁹ O b'a fɔ ko: «Kojuguba dɔ benna a kan!
A lanin fɛ, a tɛna wuri tuun!»

¹⁰ Hali ne tericɛgbɛlɛn, ne jigi tun be min kan,
min tun be domuni kɛ ni ne ye,
o k'a yɛrɛ kɛ ne jugu ye.*

¹¹ Nka Matigi Ala, ele kɔni ye makari ne ra, ka ne lawuri,

* **41:10 41.10** Nin kuma fɔra Yesu Kirisita ni Zudasi ta ko ra (Yuhana 13.18).

janko ne ye ne ta juru sara o ra.

¹² Ni ne juguw ma se soro ne kan,
o le bɛna a to ne b'a lon ko ne ko ka di i ye.

¹³ I bɛ ne korosi, sabu ne jusukun gbenin lo;
i bɛ ne to i na koro wagati bɛɛ.

¹⁴ Matigi Ala baraka, Izirayeli ta Ala baraka,
wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ!
Amina! Amina!

Kitabu flanan

42

(Zaburuw 42-72)

Alapinibagaw jigi ye Ala ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencew* ta donkiri.

² Minan minlogoto bɛ kasi koji no fɛ cogo min na,
ne nin bɛ kasi ele no fɛ ten le, Ala!

³ Ala nege bɛ ne ra i ko ji, Ala panaman nege bɛ ne ra.
Wagati juman le ne bɛna taga lo Ala na koro sa?

⁴ Ne naji le ye ne ta baro ye su ni tere;
k'a soro wagati bɛɛ mogow b'a fo ne ma ko: «Ele ta Ala bɛ min le sa?»

⁵ O bɛɛ n'a ta, ni ne hakiri ka jigi nin kow ra,
a bɛ miiri caya ne jusu ra:
O wagati ra ne le tun bɛ jama cɛ ra,
ne le tun bɛ bla o na ka tagama ka taga Ala ta batoso ra,
ni pagarikanbaw ye, ani Ala tandorikanw;
o y'a soro jama bɛɛ lajennin pagarininba lo.

⁶ E, ne nin, mun koson ele bɛ i jusu kasi dɛ?
Mun na i bɛ nuna?
I jigi la Ala kan, sabu ne bɛna a fo k'a walepumanlon tuun;
ale le ye ne kisibaga ye, ani ne ta Ala.

⁷ Ala, ne jusu kasira;
o koson, ka ne to Zuriden mara yoro ra, ani Herimon kuru yoro ra,
ani Misari kuru yoro ra,
ne bɛ ne hakiri to i ra.

⁸ Jiba do bɛ jiba do wele, o bɛ tugu nogon ko,
ka woyo ni mankanba ye;
i b'a to o jikuruw, ani o jiwoyow bɛɛ ye woyo ka tɛmɛ ne kan.

⁹ Tere fɛ, Matigi Ala bɛ a ta pumanya yira ne ra;
su fɛ, ne bɛ donkiri la k'a tando,
ka ne ta panamanya tigi Ala daari.

¹⁰ Ne b'a fo ne ta Ala ye, ne ta Ala barakaman ye ko:

* **42:1 42.1** Kore ni a ta mogow fana tun ye Alabatosoba donkirilabaga dow ye (Kibaroyaw folo 6.18,22).

«Mun na i pinana ne kɔ?
Mun kosɔn ne panasisinin le bɛ to ka yaalayaala,
ani ne juguw fana bɛ ne minako juguya?»

¹¹ Ne juguw ka ne mafiyɛnya
fɔ ka na ne baraka bɛɛ ban;
o b'a fɔ ne ma tuma bɛɛ, kɔ:
«Ele ta Ala bɛ min le?»

¹² E, ne nin, mun kosɔn ele bɛ i jusu kasi dɛ?
Mun na i bɛ ɲuna?
I jigi la Ala kan, sabu ne bɛna a fo k'a walepumanlɔn tuun;
ale le ye ne kisibaga ye, ani ne ta Ala.

43

Ala le ye a ta mɔgɔw jigi ye

¹ E, Ala, ne ta kiti tige, ka ne ta jo di ne ma,
ka nin siya Alapasiranbariw kɛɛ;
ne bɔsi ka bɔ nin mɔgɔ nanbaratɔw, ani nin mɔgɔ kɛwalejuguw boro;
² sabu ele le ye ne dogoyɔrɔ ye, ne ta Ala.
Mun kosɔn i banna ne ra?
Mun kosɔn ne panasisinin le bɛ yaalayaala,
ne juguw fana bɛ ne minako juguya?

³ I ta yeelen ni i ta can yira,
janko ka ne tɛmɛsira yira ne ra,
ka taga ni ne ye i ta kuru saninman kan,
i sigiyɔrɔ ra.
⁴ O ra, ne bɛna taga Ala ta sarakajɛnifɛn kɔrɔ, Ala fɛ,
Ala min ye ne ta ninsondiya ani ne ta ɲagarikun ye;
ne bɛna i fo ka i walepumanlɔn ni kora ye,
Ala, ne ta Ala!

⁵ E, ne nin, mun kosɔn ele bɛ i jusu kasi dɛ?
Mun na i bɛ ɲuna?
I jigi la Ala kan, sabu ne bɛna a fo k'a walepumanlɔn tuun;
ale le ye ne kisibaga ye, ani ne ta Ala.

44

Ala ta mɔgɔw ta tɔrɔ (Zaburuw 74; 79; 80)

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencɛw ta karan.

² E, Ala, i ka ko minw kɛ an bɛmaw ta wagati ra,
kabini fɔlɔfɔlɔ,
an torow ka o mɛn;
an bɛmaw ka o lakari an ye.

³ I yɛɛ boro ka siya dɔw gbɛn,
janko ka an bɛmaw sigi olugu nɔ ra;
i ka kojugu ben siya dɔw kan,
janko an bɛmaw ye laganfiya sɔrɔ.

⁴ Sabu o ma jamana kɛɛ k'a mina ni o yɛɛ ta kɛɛkɛmuruw le ye,

o yere boro le ma se di o ma;
nka ele boro barakaman, ani i ta se bagaya,
ani i ta numanya no lo;
sabu o ko tun diyara i ye.

⁵ E, Ala, ele le ye ne ta masace ye;
ele le b'a latige ka Yakuba ta mogow kisi ka o bo o juguw boro.

⁶ Ele le baraka ra, an be se ka an juguw ghen;
i togo le baraka ra, an be an kerabagaw dondon ka o terege dugu ma.

⁷ Sabu ne te ne jigi la ne ta kalan kan,
ne ta kerekemuru le te ne kisi;

⁸ nka ele le be an kisi ka bo an kerabagaw boro,
ele le be an koninyabagaw lamaroya.

⁹ An be Ala tando lon o lon,
k'a togo bonya wagati bee.*

¹⁰ Nka sisan i banna an na, ka an lamaroya;
i te bo ni an ta kerekedenw ye tuun.

¹¹ I be an labori an kerekengonw na,
k'a to an koninyabagaw ye an borofenw ce o sago ma.

¹² I ka an don o boro i ko o be saga min faga k'a sogo domu;
i ka an ghen ka taga yoro bee, siyaw ce ra.

¹³ I ka i ta mogow fiyeere dasu le ra,
hali i ma o songo gbeleya.

¹⁴ I ka an ke dogoyarifen le ye an sigingonw fe;
minw ka an lamini, olugu be an logobo, ka yereko an ma.

¹⁵ I k'a to siya tow be zanaw fo ni anw togo le ye;
siya tow be o kun yuguyugu anw le ra.

¹⁶ Ne ta maroya be ne kan wagati bee.

Ne maroyara fo ka ne kun suuru,

¹⁷ sabu ne be ne mafiyenyabagaw ni ne dogoyabagaw kan mena;
ne be ne juguw yera, o b'a fe ka o yere dimibo ne ra.

¹⁸ Nin kow bee sera an ma,
nka an ma pina i ko,
an ma i ta jengonya* layiri cen.

¹⁹ An ma an ta miiriya munu fan were fe,
an sen ma bo i ta sira kan.

²⁰ Nka i ka an baraka bee ban, ka an sigiyoro ke kongowuruw ta ye,
ka saya dibi ke ka an datugu.

²¹ Ni an tun pinana an ta Ala togo ko,
ni an tun ka an boro lo batofen werew le ye,

²² yala Ala tun tena o lon wa,
ale min ka mogo jusukun ta gundow lon?

²³ Ele le koson o be an fagayoro pinina lon o lon,
ka an ke i ko saga minw blara fagari kama.

²⁴ Matigi, i wuri! Mun na i be sunogora?

* 44:9 44.9 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

I kunu! I kana ban an na pewu ka an to yi ten!

²⁵ Mun na i ka i pada dogo an ma sa?

Mun na i be pina an ta jani ni an ta sege ko?

²⁶ Anw koni lanin lo buguri ra,
fo ka an farikolo noro dugukolo ra.

²⁷ I wuri ka an deme!

An bosi i ta numanya koson!

45

Masace ni masamuso ta furudankiri

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Nin donkiri be la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «Yirifiyeren». Kore dencew ta karan. Kanuyadankiri.

² Ne jusukun fara kumadimanw na;
o ra, ne bena ne ta cirayakuma fo masace ye.
Ne nenkun be i ko seberikebagapuman ta seberikenan.

³ I ce ka ji ka teme adamaden tow bee kan;
neema be i ta kuma bee ra,
o koson Ala be baraka don i ra tuma bee.

⁴ E, kerekecefari, i ta kerekemuru siri i togo ra!
O le ye i ta bonya ni i ta noro ye.

⁵ I ni i ta noro ye don i ta sowotoro konko ka kere ke, ka se soro;
taga kere ke can ni sabari ni terenninya koson.
I boro barakaman ye koba caman ke i ye!

⁶ I ta bipew da ka di;
o be masace ta juguw sogo o sonkun na,
ka mogow benben i sen koro.

⁷ E, Ala, i ta masaya be to a no ra tuma bee, ani wagati bee;
i ta masacebere ye horonya bere le ye.

⁸ I be terenninya kanu, ka juguya koninya;
o koson Ala, i ta Ala ka i panawoloma,
ka turu ke i kun na, ka i ninsondiya, ka i fisa ya i tonogonw bee ye*.

⁹ Mire turu, ani alowesi turu, ani kase turu, o ka i ta faniw kasa diya.
I ta masabonw lora ni samarinw ye;
ka i to o masasow konko, gonifokanw be i ninsondiya.

¹⁰ I diyanyamusow ye masacedenw le ye;
masamuso be i kininboroyanfan fe, a masirinin be ni Ofiri sanin yereworo ye.

¹¹ Ne lamɛn, ne denmuso, i ja yele, ka i toro malo fana;
i hakiri bo i ta siyamogow ko, ani i faso ko.

¹² Masace nabora i fe i ta ceɗa koson;
i yere majigi a koro k'a bonya, sabu ale le ye i matigice ye.

¹³ Ni o kera, Tiri dugumogow, minw ye mogow bee ra naforotigiw ye,
olugu bena na ni bonyafenw ye i fe, ka o yere ko diya i ye.

* 45:8 45.8 Hayan 7 ni 8, o fora Heburuw 1.8-9.

¹⁴ Masace denmuso be a ta bon konɔ, a yoro bee ye nooro le ye;
a ta faniw jegenjegen na sanin ye.

¹⁵ O tagara ni a ye masace fe, a ni a ta fani cɛpumanw.
Sunguruden dow b'a ko fe; a kafinogonw lo;
olugu fana tagara ni a ye.

¹⁶ O tagara jagari ni ninsondiya le ce ra;
o ka o ladon masace ta masabon konɔ.

¹⁷ Masace, i dencew bena sigi i bemaw no ra,
i bena o ke kuntigiw ye jamana yoro bee ra.

¹⁸ Ne bena a to wagati bee ta mogow hakiri ye to i togo ra;
ni o kera, siyaw bena i fo ka i walepumanlon wagati bee, ani tuma bee.

46

Ala le ye Sebetigi ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencew ta donkiri.

² Ala le ye an karifayoro ye, ani an ta baraka soroyoro.
Ni degu ka an soro tuma o tuma, a be ke an koro ka an demɛ.

³ O koso an te siran, hali ni dugukolo be yereyere,
hali ni kuruw be bo o no ra ka yelema ka ben kogoji konɔ,

⁴ hali ni a jikurubaw be mankanbaw bo, ka kanga,
ka wuri san fe fo ka kuruw yuguyugu.*

⁵ Ko do be yi, min jiwoyo be Ala ta duguba ninsondiya,
dugu min ye Ala korotaninba ta sigiyoro saninmanba ye.

⁶ Ala yere siginin be o dugu konɔ,
o dugu tena bo a no ra ka ye;
sabu ni dugubeda sera doron, a be na o fe ka na o demɛ.

⁷ Siya dow be mankanw cira, masa dow ta masaya be benna;
nka ni ale Ala k'a kan bo doron, dugukolo be yeele.

⁸ Fangatigi Ala be ni an ye;
an tangabaga ye Yakuba ta Ala le ye.†

⁹ Aw ye na Matigi Ala ta kabakow fe,
a ka cenriba min ke dugukolo kan, aw ye na o fe!

¹⁰ Ale le be kerew lalo dununa fan bee ra;
a be kalanw karikari, ka tamanw tigetige,
ka kerekewotorow jeni tasuma ra!

¹¹ «Aw ye nin kow bee dabra, k'a lon ko ne le Ala ye;
ne le be siyaw bee kunna,
ne le be dununa bee kunna.»

¹² Fangatigi Ala be ni an ye;
an tangabaga ye Yakuba ta Ala le ye.‡

* 46:4 46.4 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † 46:8 46.8 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ‡ 46:12 46.12 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

47

*Siyaw bɛɛ ye tɛgɛrɛ fɔ Ala ye
(Zaburuw 93; 96-99)*

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencew ta Zaburu.

² Jamanaw bɛɛ ta mɔgɔw, aw ye tɛgɛrɛ fɔ!
Aw ye nagari ka kule ci, ka Ala tando!

³ Sabu Matigi Ala kɔrɔtaninba ye siranyafenba le ye,
masaceba lo min bɛ dunupa bɛɛ lajennin kunna.

⁴ A bɛ jamanaw ta mɔgɔw bla a ta fanga kɔrɔ,
ka siyaw bla an sen kɔrɔ.

⁵ A ka jamana dɔ janawoloma ka o kɛ an ninyɔrɔ ye;
o le ye Yakuba* ta bonya kun ye, a bɛ Yakuba min kanu.†

⁶ Ala bɛ yɛlenna ka taga a ta yɔrɔ saninman* kɔnɔ a ta mɔgɔw ta nagarikanbaw le
cɛ ra,
Matigi Ala bɛ yɛlenna ka taga burufiyekanw le cɛ ra.

⁷ Aw ye tandoridɔnkiriw la Ala ye, aw ye tandoridɔnkiriw la!
Aw ye tandoridɔnkiriw la an ta Masa ye, aw ye tandoridɔnkiriw la.

⁸ Sabu Ala le ye dunupa bɛɛ lajennin ta Masa ye;
aw y'a tando ni dɔnkiri janaman le ye.

⁹ Ala ta fanga bɛ siyaw bɛɛ kan,
Ala siginin bɛ a ta masasiginan saninman kan.

¹⁰ Siyaw ta kuntigiw bɛ lajɛn
ka fara Iburahima ta Ala ta mɔgɔw kan;
sabu dunupa nɛgebennanw bɛɛ ye Ala ta le ye.
A kɔrɔtanin lo fɛn bɛɛ kunna.

48

Zeruzalɛmu dugu saninman

¹ Donkiri. Kore dencew ta Zaburu.

² Matigi Ala ka bon,
bɛɛ ka kan k'a tando kɔsɛbɛ
an ta Ala ta dugu saninman kɔnɔ,
min bɛ a ta kuru saninman kan.

³ O kuru wuricogo cɛ ka ji;
a bɛ dunupa mɔgɔ bɛɛ ninsondiya.
Siyon kuru le ye Ala sigiyɔrɔ ye;
Masaceba ta dugu lo.

⁴ Ala bɛ Siyon masasobaw kɔnɔ,
bɛɛ k'a lɔn ko tangabaga janaman lo.

⁵ A flɛ, masacɛw tun ka jɔgɔn lajɛn,
ka jɛn ka na dugu kama.

⁶ Nka olugu ja lara a kan minke dɔrɔn, o kabakoyara,
o jigi tigera, o borira.

* 47:5 47.5 Yakuba, o kɔrɔ ye Izirayɛli. † 47:5 47.5 Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁷ O barara ka to ka yereyere o yoronin bee ra,
i ko muso jigibagato konodimito b'a ke cogo min na,
⁸ i ko tereboyanfan ta fono gbanninman min be fiye,
ka jirakurunbaw karikari.

⁹ An tun ka min men, an na nana o le ye fana
Fangatigi Ala ta dugu konon,
an ta Ala ta dugu konon;
Ala bena o dugu baraka bonya wagati bee.*

¹⁰ E, Ala, ka an to i ta batoso konon,
an be miiri i ta pumanya ra.
¹¹ E, Ala, i ta bonya be i n'a fo i togo;
i ta bonya sera fo dununa dan bee ra.
I boro barakaman be ko terenninw donon le ke.
¹² Siyon kuru[†] be ninsondiya,
Zuda duguw be nagari,
i ta kolatigeninw koson.

¹³ Aw ye yaala ka Siyon dugu yoro bee lamini;
aw ye a sankasow jate,

¹⁴ k'a laminikogow fe ka na,
k'a bon barakamanw korosi kosebe,
janko ka na o lakari duruja nataw ye,

¹⁵ ko an ta Ala le ye nin ye;
an bena tugu ale le ko wagati bee[‡].

49

Ala ye jigi janaman ye ka teme naforo kan

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencew ta Zaburu.

² Aw ye nin lamen, jamanaw bee ta mogow;
aw ye aw toro malo, dununamogow bee,

³ mogon fitini fara mogoba kan,
naforotigi fara fagantan kan!

⁴ Ne da bena hakiritigiyakumaw le fo,
sabu faamurikumaw le be ne jusukun na.

⁵ Ne be ne toro malo ka zanaw lamen,
ne bena ne ta kuma koromanw koro fo ni gonifokan le ye.

⁶ Hali ni tooro sera ne ma,
ni ne janfabagaw ka ne lamini ni o ta terenbariyakow ye,
mun koson ne bena siran o ra?

⁷ Olugu jigi be o borofenw le kan,
o be o yere waso o ta naforo caya le koson.

⁸ O bee n'a ta, mogon si te se k'a mogonogon nin kunmabo,
walama k'a yere nin kunmabosara di Ala ma,

* 48:9 48.9 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † 48:12 48.12 Siyon kuru, o ye Zeruzalemu ye; o dugu tun signin be kuru kan. ‡ 48:15 48.15 «Wagati bee»: Kitabu dow ko: «fo saya.»

⁹ sabu mogo nin kunmabosara ye songoba le ye;
mogo be se ka fen o fen di, o si t'a bo.

¹⁰ Yala olugu b'a miiri ko o bena to si ra wagati bee le wa,
ani ko o tena don kaburu konon fiyewu le wa?

¹¹ An b'a ye ko hakiritigiw be sa,
hakirintan ni naloman fana be ban;
o be taga ka o borofenw to mogo werew le boro.

¹² O b'a miiri ko o ta bonw bena to yi wagati bee,
ko o ta sigiyorow bena to yi wagati bee, ani tuma bee,
ko olugu togow bena to o ta dugukolow ra tuma bee.

¹³ Nka adamaden ni a ta bonya bee, a te meen;
a be i ko began fagata.

¹⁴ Mogo minw jigi be o yere kan, olugu ta be ke ten le;
minw yere ta kumafota ka di o ye, olugu be laban ten le.*

¹⁵ O be o gbengben i ko sagaw, ka taga o lajigi kaburu konon;
saya le ye ke o gbengbenbaga ye.
Sogomada fe, mogonuman be tagama o kan.
O ta cerna bee be teme;
saya dibi le be ke o ta so ye.

¹⁶ Nka Ala bena ne nin kunmabo saya dibi ma;
sabu a bena ne ta.†

¹⁷ Ni mogo do ka naforo soron, o kana digi i ra,
ni a borofenw cayara a ta so, o kana digi i ra;

¹⁸ Sabu a sato te taga ni foyi ye,
a borofenw te jigi ni a ye kaburu konon.

¹⁹ A be se k'a fo ko ale ka jususuma soron a ta dunupalatige ra,
sabu ni dunupa diyara i ra, mogow be i tando.

²⁰ O bee n'a ta, i bena taga fara i bemaw kan lahara;
olugu minw tena tere yeelen ye o na ra tuun fiyewu.

²¹ Adamaden ni a ta bonya bee,
a te a faamu ko a be i ko began fagata.

50

Saraka min ka di Ala ye

¹ Asafu ta Zaburu.

Alaw ta Ala, Matigi Ala kumana,
ka dunupamogow wele,
k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

² Ala ta nooron manamanato be bo Siyon dugu konon,
dugu min ta cerna dafanin lo.

³ An ta Ala be nana yi, a kumabari tena to;
tasuma farimanba do le b'a na fe,
sanfonon fariman do k'a lamini.

⁴ A be sankolo wele san fe,

* **49:14 49.14** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † **49:16 49.16** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

ka dugukolo wele, janko ka na a ta mɔgɔw ta kiti tige.

⁵ A ko: «Aw ye ne nasiranbagaw lajen ne ye,
minw ka saraka bɔ ka jenɔgɔnya* don ni ne ye!»

⁶ sankolokɔnɔfenw bɛ Ala ta terenninya lakari,
sabu ale yere le bɛ kiti tige.*

⁷ «Ne ta mɔgɔw, aw ye ne lamɛn, ne bɛna kuma;
Izirayɛli, ne bɛna ele jaraki,
ne le ye Ala ye, i ta Ala.

⁸ Ne tɛ aw jarakira aw ta sarakaw le kosɔn,
sabu aw ta saraka jenitaw* bɛ ne na kɔrɔ tuma bɛɛ.

⁹ Misitoran minw bɛ aw ta so, ne mako tɛ o dɔ ra,
ba minw bɛ aw ta babonw kɔnɔ, ne mako tɛ o dɔ ra;

¹⁰ sabu kongosogow bɛɛ ye ne ta le ye,
bɛgan waga caman minw bɛ kuruw kan, o bɛɛ ye ne ta le ye.

¹¹ Kɔnɔ o kɔnɔ bɛ san fɛ, ne ka o bɛɛ da lon,
fɛnɔanaman min o min bɛ kongo kɔnɔ, o bɛɛ ye ne ta ye.

¹² Ni kongo tun bɛ ne ra, ne tun tɛna o fɔ aw ye,
sabu dunupa bɛɛ lajennin ye ne ta le ye, ani a kɔnɔfenw bɛɛ.

¹³ Yala ne bɛ misitoran sogo domu wa?
Yala ne bɛ bakɔrɔninw jori min wa?

¹⁴ Ni i bɛ saraka bɔ Ala ye, a ye kɛ barakalari le ye;
i ka dajuru minw ta Ala kɔrɔtaninba fɛ, o dafa.

¹⁵ Ni o kɛra, ni i ka degu lon min na, i ye ne wele;
ne bɛna i bɔsi, i fana bɛna ne bonya.»

¹⁶ Nka Ala b'a fɔ mɔgɔjugu ye ko:
«Mun kosɔn ele bɛ ne ta cifɔninw karan,
ka to ka ne ta jenɔgɔnya sariyaw fɔ i da ra?

¹⁷ K'a sɔrɔ ele tɛ sɔn korori ma,
i bɛ ne ta kumaw firi i yere kɔ fɛ.

¹⁸ Ni i ka son ye, i bɛ fara a kan;
jenɛyakebagaw le ye i kokeɔgɔnɔw ye.

¹⁹ I bɛ i da don kojugu ra,
i nenkun bɛ nanbarakow labɛn.

²⁰ I bɛ sigi ka i balema kɔrɔfɔ,
i bɛ i yere baden tɔgɔ cɛn.

²¹ I bɛ nin kow le kɛ, nka ne tɛ kuma minke,
a kɛra i pana ko ne fana bɛ i n'a fɔ ele;
nka sisan ne bɛ i jaraki, ka i ta kɛwalew bɛɛ bla i yere na kɔrɔ.»

²² Aw minw bɛ pina Ala kɔ, aw ye nin faamu,
ni o tɛ, ne bɛna aw sogo tigetige, mɔgɔ tɛna sɔrɔ ka aw bɔsi.

²³ Minw bɛ barakalari kɛ o ta saraka ye, olugu le bɛ ne bonya;
minw bɛ o tagamacogo kɔrɔsi,
ne bɛna a yira olugu le ra ko ne Ala le ye o kisibaga ye.

51

Jurumunkebaga ta yafamadaari

* 50:6 50.6 Nin yɔrɔ ra a seɓɛra heburukan na ko: Sela.

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² Masace Dawuda tun jenna ni Huri ta muso Baseba ye; o ko, cira Natan tagara a fe ka taga a ladi. Dawuda ka nin yafamadaari le ke o wagati ra*.

³ E, Ala, makari ne ra
i ta numanya koson;
a ke i ta hinaba koson,
i ye ne ta hakew josi ka bo yi.

⁴ Ne ko, ka ne bo ne ta terenbariyaw bee ra pewu;
ne saninya ka bo ne ta jurumun na.

⁵ Sabu ne yere k'a lon ko ne ka i hake ta;
ne ta jurumunw be ne ja koro tuma bee.

⁶ Ne ka jurumun ke ka ele kelen le hake ta;
i be fen min jate kojugu ye, ne ka o le ke.
O koson ni i ka min o min latige ne kama, o bennin lo,
ni i ka kiti min ben ne kan, mog'o si tena se ka i jaraki o ra.

⁷ Can lo, ne worora ni terenbariya le ye,
ne bamuso ka ne jurumunto le kono ta.

⁸ Nka ele b'a fe can le ye ke adamaden jusukun na;
o ra, hakiritigiya don fo ne jusukun kono.

⁹ Ne saninya ni izope† ye, ni o kera, ne bena saninya;
ne ko, ni o kera, ne bena gbe pepepe.

¹⁰ A to ne jusu ye diya, k'a to ne ye ninsondiya tuun;
ni o kera, i tun ka ne min farikolo bee karikari, ne belen bena pagari tuun.

¹¹ I ja yelma ka bo ne ta jurumun na,
i ye ne ta terenbariyakow bee josi ka bo yi.

¹² E, Ala, jusukun saninyanin do dan ka o don ne kono,
hakiripuman laben ka o don ne kono.

¹³ I kana ne gben ka bo i yere ja koro,
i kana i ta nin saninman bo ne jusukun na.

¹⁴ Ne kisi, ka o kisiri pagari don ne jusukun na,
ka hakiripuman di ne ma, ka baraka don ne ra.

¹⁵ Ni o kera, ne bena i haketabagaw karan i ta siraw ra;
jurumunkebagaw bena seko ka na i fe.

¹⁶ E, Ala, ne ta kisiri tigi Ala, ne ka mog'o min faga
o fagari hake bo ne kunna;
ni o kera, ne da bena peren ni kanba ye
ka i ta terenninya ko lakari.

¹⁷ E, Matigi, ne dagbolow labla,
janko ne da ye i tando.

¹⁸ I te saraka fe,
ni o te, ne tun bena do bo i ye;
nka i te son saraka jenitaw ma.

¹⁹ Saraka min ka di Ala ye, o ye adamaden nimisabagato le ye,
kojugu nimisa be mog'o min jusukun na, fo k'a jusu kasi,
Ala, i te ban o tigi ra.

* **51:2 51.2** Aw ye Samawilu flanan sura 11-12 fe. † **51:9 51.9** O tun be izopeyiri flaburuw le su ji ra walama jori ra, k'a seriseri mogow kan, walama fen dow kan, ka o saninya, ka kapa ni Layirikoro ta sariyaw ye (Bori 12.22).

²⁰ Kopuman ke Siyon dugu ye, i ta neema koson;
Zeruzalemu laminikogow lo kokura!

²¹ Ni o kera, saraka panamanw ko bena diya i ye,
o saraka jenita minw kuturu be di i ma;
an bena misitoran sarakaw bo i ye i ta sarakajenifen kan.

52

Naforo kanubagajugu labancogo

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta donkiri.

² A ka nin donkiri la wagati min na Edomukace Dogi* tagara a fo Sawuli ye ko Dawuda tagara Ayimeleki ta so.

³ Ele cefari, mun koson i be i yere tando i ta kojugu koson,
k'a soro Ala ta numanya te ban ka ye?

⁴ I nenkun be cenri ke i ko muru dadiman;
i be janfaw siri.

⁵ Kojugu ka di i ye ka teme kopuman kan,
faninya ka di i ye ka teme can kan.†

⁶ Mogo halakikumaw dama le ka di i ye,
ele mogo nenkun nanbarato!

⁷ O koson Ala bena ele halaki pewu;
a bena i mina, ka i sama ka bo i ta bon kono,
ka i lilinw bon, ka i bo dununa ra mogo panamanw ce ra pewu.‡

⁸ Mogo terenninw bena o ye ka siran;
o bena yereko i ma, k'a fo ko:

⁹ «Mogo min tun ma son ka Ala ke a dogoyoro ye, ale le ye nin ye;
a tun k'a jigi la a ta naforoba le kan,
ka baraka soro a ta kewalejugu baraka ra.»

¹⁰ Nka ne koni, ne be Ala ta so kono i ko oliviyesun nugunin;
ne jigi be Ala ta numanya kan wagati bee, ani tuma bee.

¹¹ Ne be i fo ka i walepumanlon wagati bee, i ta kokeninw koson;
ne jigi be i togo kan, sabu i ka ni i nasiranbagaw ma.

53

Alapasiranbariya laban ye maroya ye (Zaburu 14)

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta karan; donkiri min be la ni filen ye.

² Mogo kolonbariw b'a fo o yere kono ko: «Ala te yi!»
O mogow ye mogokolonw le ye, o ta kewalew bee haramunin lo;
o si te kopuman ke.

³ Ala be to sankolo ra ka jenge ka adamadenw fle,
k'a fle ni a kera ko mogo be yi, hakiri be min fe,
min ye Alapinibaga ye.

* 52:2 52.2 Dogi ka min ke, o kow sebera Samawilu folo 21.8; 22.9-10. † 52:5 52.5 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ‡ 52:7 52.7 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁴ O bɛɛ ka o yɛrɛ mabɔ Ala ra, o bɛɛ kɛra ɲacintanw ye;
o si tɛ koɲuman kɛ, hali mɔɔ kelenpe.

⁵ Minw bɛ kojugu kɛra, yala olugu tɛ ko lɔn le wa?
O bɛ ne ta mɔɔw domuna i ko to;
o fana tɛ Matigi Ala bato.

⁶ Sisan jatigɛba le bɛna o mina,
k'a sɔrɔ siranya ko tɛ yi.
Minw ka aw lamini ko o bɛ aw kɛrɛ, Ala bɛna olugu kolow bɛɛ yɛrɛɛ.
Aw bɛna o lamaroya, sabu Ala banna o ra.

⁷ Jɔntigi le bɛna to Siyɔn ka Izirayɛli kisi!
Ni Ala nana a ta mɔɔw ta bonya laseko o ma tuma min na,
Yakuba ta mɔɔw bɛna ɲagari, Izirayɛlimɔɔw bɛna ninsɔndiya.

54

Ala ye mɔɔ degunin bɔsibaga ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min bɛ la ni gɔni ye. Dawuda ka nin donkiri la,
² wagati min Zifikaw nana a fɔ Sawuli ye ko: «Dawuda dogonin bɛ anw fɛ yi!»*

³ E, Ala, ne kisi i toɔ baraka ra;
kiti tigɛ ka ne ta jo di ne ma, i ta seɓagaya baraka ra.

⁴ E, Ala, ne ta daariri lamɛn,
i toro malo ne darakan na.

⁵ Sabu Alapasiranbari dɔw wurira ne kama,
mɔɔ fariman dɔw b'a fɛ ka ne nin bɔ;
o tɛ Alako fan si le jate.†

⁶ Nka, a flɛ, Ala le ye ne dɛmɛbaga ye,
Matigi le bɛ baraka don ne nin na.

⁷ A bɛna ne juguw ta kojuguw hake ben o yɛrɛ kan.
E, Ala, o halaki i ta kankelentigiya kosɔn.

⁸ Ne bɛna ne yɛrɛ diyanya sarakaw bɔ i ye ni ne jusukun bɛɛ ye;
Matigi Ala, ne bɛna i fo ka i waleɲumanlɔn, ka i toɔ bonya, sabu i toɔ ka ɲi.

⁹ A bɛ ne bɔsi ka bɔ ne ta degukow bɛɛ ra.
Ne bɛ ne ɲa lɔ ne juguw ra ka o bento flɛ.

55

Terijugu mɔɔjanfabagaw

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min bɛ la ni gɔni ye. Dawuda ta karan.

² E, Ala, i toro malo ne ta daariri ra;
i kana dogo, ka ban ka ne ta makarikanw lamɛn.

³ I janto ne kumakan na, i ye ne jaabi;
sabu ne hakiri ɲagamina, ne ta jusukasi kosɔn.
Ne bɛ ɲuna

* **54:2 54.2** Nin kumaw bɔ sɔrɔ Samawilu folo 23.15-24; 26.1-5. † **54:5 54.5** Nin yɔrɔ ra a seɓera heburukan na ko: Sela.

⁴ ne juguw ta kumakan koson,
ani mɔgojuguw ta juguya koson.
O be kojuguw ke ne ra,
o dimininba be ben ne kan.

⁵ Ne sonkun be panpanna,
saya jatige ka ne mina.

⁶ Siranya ni yereyere ka ne mina,
jatigeba ka ne datugu fan bee ra.

⁷ Ne ko: «Jon le bena kaman di ne ma sa, ne ye ke i ko tugani?
Ne tun bena wuri ka taga sigi yoro were.

⁸ A fe, ne tun bena bori ka taga fo yorojan,
ne tun bena taga to kongokolon konɔ.*

⁹ Ne tun bena teliya ka taga dogoyoro do pini,
janko ka kisi foroba ni sanfora ma.»

¹⁰ E, Matigi, o ta kuma pagami, ka o kan taran;
sabu ne na be jusukungbeleya ni kere le ra dugu konɔ.

¹¹ Su ni tere, o kow le be kera dugu kogow kunna, ka dugu lamini;
terenbariyakow, ani toro be dugu konɔ,

¹² cenri be yi,
tori ni nanbara te ban dugu jamalajenyorow ra ka ye.

¹³ Ne jugu do le te ne mafienyara;
ni o do tun lo, ne belen tun bena o mupu.
Ne koninyabaga do le ma wuri ne kama;
ni o do tun lo, ne tun bena dogo o tigi ra.

¹⁴ Nka ele lo, ne ni ele min bee ye mogo kelen ye,
ele min tun ye ne yere teri ye, ani ne jenogon,

¹⁵ ne ni ele min ta jenogonya tun ka di kosebɛ;
anw le tun be ke ni jama ye, ka taga nogon fe Ala ta batoso konɔ.

¹⁶ Ayiwa, saya ye bara ka cun o kan,
o panaman ye don saya dibi ra;
sabu juguya be o ta so, a be o jusukun na.

¹⁷ Ne koni, ne be Ala le wele;
Matigi Ala bena ne kisi.

¹⁸ Wula fe, ani sogoma, ani tereghan fe
ne be mapumankokanw fo, ka nuna;
a fana be ne kan men.

¹⁹ Kere min dora ne kama, a bena ne bosi ka bo o ra,
ka hera ke ne ye,
hali ni ne kerebagaw ka ca.

²⁰ Ala bena ne lamen, ka o bee majigi,
ale min be a ta masaya ra wagati bee.†

Olugu koni te o jogo yelema,
o fana te siran Ala na.

* 55:8 55.8 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † 55:20 55.20 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

²¹ Ne jɛnɔgɔn bɛ kojugu kɛ a teriw ra,
a tun ka teriya layiri min ta, a bɛ o cɛn.

²² A darakuma nugunin lo ka tɛmɛ nare kan,
nka kɛrɛ dogonin bɛ a jusukun na;
a ta kumaw ka di ka tɛmɛ turu kan,
nka a bɛ i ko kɛrɛkɛmuru bɔnin a la ra.

²³ I ta ko bɛɛ to Matigi Ala boro,
ni o kɛra, a bɛna baraka don i ra;
a tɛ sɔn ka mɔgɔ terennin to a ye ben fiyewu.

²⁴ Nka ele Ala kɔni, ele bɛna nin mɔgɔw lajigi fɔ kaburu kɔnɔnɔ.
Mɔgɔfagabagaw, ani nanbaramɔgɔw tɛna hali o ta si sandaw tarance sɔrɔ.
Nka ne bɛ ne jigi la ele Ala kan.

56

Ala b'a janto a ta mɔgɔw ra

¹ Dɔnkirilabagaw kuntigi. A bɛ la dɔnkiri min lacogo ra, o tɔgɔ ye ko «Yɔrɔjanna tugani kasibari.» Dawuda ka nin dɔnkiri la wagati min Filisikaw tagara a mina Gati dugu kɔnɔ*.

² E, Ala, makari ne ra, sabu mɔgɔw bɛ ne nin tɔɔrɔra;
lon o lon o bɛ ne kɛrɛ, o bɛ ben ne kan.

³ Lon o lon ne juguw bɛ ne tɔɔrɔ;
ne kɛrɛbagaw cayara, fɔ o bɛ waso ne ra.

⁴ Nka ni siranya ka ne mina wagati min na,
ne bɛ ne jigi la ele le kan.

⁵ Ne bɛ Ala ta kuma tando;
ne jigi bɛ Ala le kan, ne tɛ siran;
adamadenw bɛ se ka mun le kɛ ne ra?

⁶ Lon o lon o b'a fɛ ka ne ta kow cɛn le;
o bɛ kojugu dama le miiri ne ta ko ra.

⁷ O bɛ janfa siri ne kama, o bɛ dogo ka ne kɔrɔsi,
o bɛ ne tɛmɛyɔrɔw bɛɛ kɔrɔsi,
sabu o bɛ ne fagayɔrɔ le pini.

⁸ Yala o bɛna bɔsi k'a sɔrɔ o bɛ nin terenbariyaw kɛra wa?
Ala, i ta dimi kɔsɔn, nin mɔgɔw halaki!

⁹ I bɛ ne senlayɔrɔw bɛɛ kelen kelen jate, ka ne to ne ta dunupalatige ta yaala ra.
Ne pajiɓ mina ka o mara i ta minan kɔnɔ;
yala a bɛɛ hakeya seɓenin tɛ i ta kitabu kɔnɔ wa?

¹⁰ Ni ne nana i wele lon min na,
o lon na ne juguw bɛna seko ni o ko ye;
o ra ne bɛna a lon ko Ala bɛ ni ne ye.

¹¹ Ne bɛ Ala ta kuma tando,
ne bɛ Matigi Ala ta kuma tando.

¹² Ne jigi bɛ Ala le kan, ne tɛ siran;
adamadenw bɛ se ka mun le kɛ ne ra?

* 56:1 56.1 Aw ye Samawilu folɔ 21.11-16 fle.

¹³ E, Ala, ne ka dajuru min ta i fe, ne ka kan ka o dafa.
 Ne bɛna barakalari sarakaw bo i ye,
¹⁴ sabu i ka ne nin kisi saya ma,
 i ma son k'a to ne sen ye talon;
 o ra, ne panaman bɛna tagama Ala ja koro yeelen na.

57

*Ala ta mogow jigi ye Ala ye
 (Hayan 8-12; Zaburu 108.2-6)*

¹ Donkirilabagaw kuntigi. A be la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «I kana a halaki.» Dawuda ka nin donkiri la wagati min a borira Sawuli ja ka taga dogo kuruwo kono*.

² Makari ne ra, Ala, makari ne ra!
 Sabu ne ka ne nin karifa ele le ma.
 Ne be ne yere dogo i kaman suma koro,
 sani k'a to kojugu wagati ye teme.

³ Ne be kule ka Ala korotaninba wele,
 Ala min be ko bee ke ne ye k'a dafa.

⁴ A bɛna to sankolo ra ka ne kisi,
 a bɛna ne toorobagaw mafiyyenya.†
 Ala bɛna a ta pumanya ni a ta kankelentigiya lajigi ne kan.

⁵ Ne koni lanin be jaraw le ce ra,
 minw be adamaden sogo jimi;
 o jinw be i ko tamanw, ani biɲew,
 o nenkun be i ko kerekemuru dadiman.

⁶ E, Ala, i togo ye korota fo ka teme sankolo kan,
 i ta bonya ye ke dunupa bee lajennin kunna.

⁷ O tun ka jo le siri ne sen koro
 janko ka ne laben;
 o ka dinga sogi ne ja,
 nka olugu yere le nana ben o dinga kono.‡

⁸ Ne hakiri sigira, Ala, ne hakiri sigira;
 ne bɛna donkiri la ka Ala tando.

⁹ Ne nin, i kunu!
 Ne ta kora ni ne ta goni, aw ye kunu!
 Ne bɛna dugugbeda lakunu.

¹⁰ E, Matigi, ne be i fo ka i walepumanlon jamana mogow ce ra;
 ne be donkiri la ka i tando siyaw ce ra,

¹¹ sabu i ta pumanya bonya be se fo sankolo kono,
 i ta kankelentigiya be se fo sankolo ma.

¹² E, Ala, i togo ye korota fo ka teme sankolo kan,
 i ta bonya ye ke dunupa bee lajennin kunna.

* 57:1 57.1 Aw ye Samawilu folo 22.1-2; 24.1-2 fle. † 57:4 57.4 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

‡ 57:7 57.7 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

58

Ala le ye mɔɔɔjugu sarabaga ye

¹ Dɔnkirilabagaw kuntigi. A bɛ la dɔnkiri min lacogo ra, o tɔɔ ye ko «I kana a halaki» Dawuda ta dɔnkiri.

² Aw fangatigiw, yala can ra aw bɛ terenninya sira kan wa?
Yala aw bɛ adamadenw ta kiti tigera ka ja wa?

³ Fiyewu! Aw bɛ tugu ka kojuguw kɛ,
aw borow le bɛ kojugu caya jamana kɔɔ.

⁴ Mɔɔɔjuguw bɛ sirajugu ta kabini o worolon na,
faninyafɔbagaw bɛ o yɛɛ lafiri kabini o worolon.

⁵ Baga min bɛ o ra, o бага бɛ i ko sa ta бага,
a бɛ i ko fɔnfɔnnin min tɛ mɛnni kɛ, min b'a toro datugu,

⁶ janko a kana sanɛɛbagaw kan mɛn,
hali sanɛɛbagaw bɛɛ ra ceguman.

⁷ E, Ala, o pinw karikari o da kɔɔ!
Matigi Ala, nin jaranbelenw dagbagaw karikari!

⁸ O ye tunu i ko ji бɛ woyo ka tunu cogo min na;
ni o ka o ta kalan bon, o ta biɛw kana foyi ja.

⁹ O ye kɛ i ko tɔɔɔkɔ, min tagatɔ бɛ to ka yeele tere kɔɔ.
O ye kɛ i ko den min kɔɔbari worora, o ja kana tere yeelen ye.

¹⁰ Sani daga ye bɔ nani tasuma fundɛnin kala ma,
ni nani kɛɛ lo, walama ni a jalan lo o,
sanfɔɔ ye mɔɔɔjugu ta ka taga ni a ye.

¹¹ Mɔɔ terennin бɛna pagari, sabu Ala k'a mɔɛbɔ;
a бɛna a sen ko mɔɔɔjuguw jori le ra.

¹² Mɔɔw бɛna a fɔ ko: «Can lo, mɔɔ terennin ta baraji бɛ yi;
can lo, Ala бɛ yi, min бɛ kiti tigɛ dunuɔa kɔɔ.»

59

Ala le ye a nasiranbagaw karifayɔɔ ye

¹ Dɔnkirilabagaw kuntigi. A бɛ la dɔnkiri min lacogo ra, o tɔɔ ye ko «I kana a halaki!» Dawuda ka nin dɔnkiri la wagati min Sawuli ka mɔɔw ci ka taga a ta bon lamini, janko a bɔɔ, o y'a faga*.

² E, Ala, ne bɔsi ka bɔ ne juguw boro,
minw бɛ wurira ne kama, ne tanga olugu ma.

³ Ne bɔsi ka bɔ mɔɔ terɛbariw boro,
ne kisi ka bɔ mɔɔfagabagaw boro.

⁴ Sabu o dogonin ye nin ye ka ne kɔɔ;
mɔɔ jusu farimanw lo.
O ka janfa siri ne kama, k'a sɔɔ ne ma hakɛko kɛ,
ne ma jurumun kɛ, Matigi Ala.

⁵ Ne ma terɛbariyako si kɛ o ra, nka o бɛ boriborira ka o yɛɛ labɛn ne kama.

* 59:1 59.1 Aw ye Samawilu folɔ 19.11-17 flɛ.

I kunu, ka na o fɛ, i ye ne dɛmɛ!

⁶ Ele, Matigi Ala, Fangatigi, Izirayeli ta Ala,
i wuri ka siyaw bɛɛ kɛrɛ!

I kana makari nin janfamogow ni nin mogow terenbariw si ra.[†]

⁷ Wula fɛ o bɛ seko ka na;

o bɛ kasi i ko wuruw;

o bɛ yaala ka dugu lamini.

⁸ A fɛ, kumakolon tɛ ban o da ra ka ye,
o darakumaw ka jugu i ko kɛrɛkɛmuruw;
o b'a fɔ ko: «Mogow si tɛ an lamenna?»

⁹ Nka ele, Matigi Ala, ele bɛ yɛrɛko o ma;
ele bɛ siyaw bɛɛ logobɔ.

¹⁰ E, ne ta barakatigi, ne ja lonin bɛ ele le ra,
sabu ele le ye ne tangabaga ye.

¹¹ Ne ta numanya tigi Ala bɛna na ne fɛ;
Ala bɛna a to ne ye ne juguw bɛntɔ fɛ.

¹² I kana o faga, janko ne ta mogow kana na jina o ko;
nka i ta sebgaya baraka ra, o janjan le, ka o majigi,
Matigi, an tangabaga Ala.

¹³ O darakuma bɛɛ ye jurumun le ye;
o koson o yɛrɛ ta yɛrɛbonya ye kɛ jan ye ka o mina,
sabu o bɛ kumajuguw ni faninyakumaw dama le fɔ.

¹⁴ I jusu gbannin ye o bɛɛ halaki;
o halaki fɔ ka na o bɛɛ ban pewu!
O ra, bɛɛ bɛna a lon, ka taga se fɔ dunupa dan na,
ko Ala le ye Yakuba ta mogow[‡] ta masace ye.[§]

¹⁵ Wula fɛ, o bɛ seko ka na,
o bɛ kasi i ko wuruw,
o bɛ yaala ka dugu lamini.

¹⁶ O bɛ yaalayaala ka o ta domuni jini;
ni o ma fa, o bɛ to ka kule ci.

¹⁷ Ne koni, ne bɛna donkiri la ka i ta sebgaya lakari,
lon o lon sogoma, ne bɛna i ta numanya ko fɔ.
Sabu ele le ye ne dogoyɔɔ ye;
ne ta degulonw na, ele le ye ne karifayɔɔ ye.

¹⁸ E, ne ta barakatigi, ne bɛna donkiri la ka i tando,
sabu Ala le ye ne tangabaga ye,
ne ta Ala ye numanya tigi le ye.

60

Ala bɛ sesɔɔri di a ta mogow ma
(Hayan 7-14; Zaburu 108.7-14)

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Nin donkiri bɛ la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko
«Jɛnɔgonya yirifiyeren.» Dawuda ka nin donkiri la, janko ka mogow karan,

[†] 59:6 59.6 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. [‡] 59:14 59.14 Yakuba ta mogow, o koro ye
Izirayelimogow. [§] 59:14 59.14 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

² wagati min a ta mɔgow tun tagara Mesopotami mara ta Sirikaw kere, ani Soba mara ta Sirikaw, ani o ko fe Yohabu sekora ka na Edomuka ce waga tan ni fla faga Kogo kenegbe yoro ra*.

³ E, Ala, i banna an na, k'a to an juguw ka an gben ka an janjan; i tun dimina an koro, nka sabari ka son an na tuun.

⁴ I ka dugukolo yereyere, fo k'a peren; dugukolo perendaw lalaga, sabu a be yuguyugura.

⁵ I ka kogbelenw lase i ta mɔgow ma, k'a ke i n'a fo i ka duven le di o ma, o k'a min fo ka janamini.

⁶ Nka i ka tagamasiyen do di i nasiranbagaw ma, min be o tanga o juguw ta bipew ma.†

⁷ An jaabi, ka an kisi ni i boro barakaman ye, janko i ta mɔgo kanuninw ye bosi.

⁸ Ala tora a ta yoro saninman* kono, ka kuma, ko: «Ne bena se soro, ka Sikemu ta mara taran k'a nin, ka Sukoti dingakonoyoro suma k'a nin.

⁹ Galadi ta mara ye ne ta le ye, Manase ta mara ye ne ta le ye, Efirayimu ta mara ye ne kun dogoyoro ye, Zuda ta mara ye ne ta masacebere ye,

¹⁰ Mohabu ta mara ye ne ta kominan ye, ne be ne ta sanbara bo k'a firi Edomu ta mara le kan; ne be se soro, fo ka peren Filisikaw ta jamana kunna.»

¹¹ Ala, jon le bena ne lataga dugu barakaman kono sa? Jon le bena taga ni ne ye Edomu?

¹² Ele Ala te wa? Ele min tun banna an na, ele min tun te bora ni an ta kerekewew ye tuun, Ala!

¹³ An deme, ka an bosi ka bo an juguw boro! Sabu adamaden ta demeri ye gbansan le ye.

¹⁴ Nka ni Ala be ni an ye, an bena kobaw ke; ale le bena an juguw dondon fo ka o joro.

61

Ala le ye a ta mɔgow karifayoro ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni goni ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Ala, ne kulekan lamɛn! I janto ne ta daarikan na!

³ Ka ne to hali dununa dan na, ne be kule ka i wele, sabu ne jigi tigera.

Farakuru min yoro ka jan ne ma, ne layelen o kan,

⁴ sabu ele le ye ne karifayoro ye, i ko sankasojan min be ne tanga ne juguw ma.

* **60:2 60.2** Aw ye Samawilu flanan 8.3-14; Kibaroyaw folo 18.3-13 fle. † **60:6 60.6** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁵ Ne b'a fe ka to i ta bon konɔ tuma bee,
ka ne yere dogo i kamanw koro;*

⁶ sabu Ala, ne ka dajuruw ta i fe fen minw na, i ka o ke ne ye;
i ka fen minw mara i togo pasiranbagaw ye, i bena o di ne fana ma.

⁷ Dɔ fara masace si kan!

A ye to si ra ka wagatijan ke!

⁸ A siginin ye to masaya ra Ala na koro wagati bee!

A to i ta pumanya ni i ta kankelentigiya y'a mara!

⁹ Can lo, ne bēna dōnkiri la ka i tōgō tando tuma bēē,
ka ne ta dajuruw dafa lon o lon.

62

Ala kelenpe le ye kisiri tigi ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi, Yedutun. Dawuda ta Zaburu.

² Ne nin, i je ka Ala kelenpe le makono;

ne ta kisiri be bo ale le ra.

³ Onhon, ale le ye ne ta barakatigi Ala ye, ani ne ta kisiri tigi; ne tangabaga lo; foyi tena ne jenge ka bo ne no ra.

⁴ Tuma juman le aw bena nin dabra:

Aw bæ bæ ben moɔ do kan,

aw bɛ jɛn o tigi ra k'a bugɔ k'a faga,

i n'a fɔ mɔgɔ bɛ kɔgɔ jɛngɛnin tɔ labɛn cɔgɔ min na,

i n'a fo mogo be sansan cennin to waraga cogo min na!

⁵ Can lo, o be janfa siri janko ka mogo laben ka bo a ta loyoroɗuman na; faninya le ka di o ye.

O bε dugawu kε i ye ni o da ye,

k'a sɔrɔ o bɛ i danga o jusukun na.*

⁶ Onhon, ne nin, i je ka Ala kelenpe le makono;

sabu ne jigi ye ale le ye.

⁷ Ale le ye ne ta barakatigi ye, ani ne ta kisiri tigi;

ne tangabaga lo; ne tena jenge ka bo ne no ra.

⁸ Ne ta kisiri ni ne ta bonya be bo Ala le ra;

ne ta barakatigi Ala barakaman, ani ne karifayoro ye Ala le ye.

⁹ Aw adamadenw, aw ye aw yere karifa a ma wagati bee;

aw ye aw jusukunnakow bæ fə a ye,

sabú Ala le ye an dogoyɔrɔ ye.†

¹⁰ Can lo, adamadenw tɛ foyi ye;

məgəw ye fəngbansanw le ye.

Hali ni i ka o βε bla sumanikenan do kono,

o bee lajennin be fiyenya ka teme hali fɔɔ kan.

¹¹ Aw kana aw jigi la tɔɔri kan,

walama ka aw boromala sonyari kan gbansan.

* **61:5 61.5** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. * **62:5 62.5** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † **62:9 62.9** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

Hali ni naforo ka caya cogo o cogo,
aw kana aw jigi la a kan.

¹² Ala ka nin fo sinaga kelen,
ka seko k'a fo sinaga fla, ne k'a men;
a ko: «Fanga ye Ala ta le ye.»

¹³ Numanya fana ye ele ta le ye, an Matigi!
Sabu ele le be bee sara ka kapa ni a tigi ta kawalew ye.

63

Ala ta numanya ka fisa ni fen bee ye

¹ Dawuda ta Zaburu. A ka min la k'a to Zuda kongokolon kono.

² E, Ala, ele le ye ne ta Ala ye, ne be i ta jennogonya le pini,
i logo be ne ra i ko jiminlogo;
ne farikolo be sama i no fe,
i ko dugukolo janin, segenin, jintan be ji fe cogo min na.

³ O koson ka ne to i ta yoro saninman kono, ne be ne ja lo i ra,
janko ka i ta sebgaya ni i ta bonya fe,

⁴ sabu i ta numanya sorori ka fisa ni si sorori ye;
o koson ne be i bonya ni ne darakumaw ye.

⁵ Ne be ne boro fla lawuri i togo ra,
ka baraka la i ye ne si bee ra.

⁶ Ne nin wasara, i n'a fo mogo min ka domuni dimanyorow le domu ka fa;
ne jagarininba, ne da bena i tando.

⁷ Ka ne to ne layoro ra, ni ne hakiri ka jigi i ra,
ne be to ka miiri i ra su wagatiw bee ra.

⁸ Sabu ele le ye ne demebaga ye,
ne be to i kaman suma koro ka jagarikanw fo.

⁹ Ne nin sirinin be i ra,
i boro barakaman be ne mina.

¹⁰ Nka minw b'a fe ka ne nin halaki,
i bena olugu lajigi fo dugukolo jukoro.

¹¹ I bena o labla murutigiw ye,
k'a to o sogo ye ke kongowuruw ta domuni ye.

¹² Nka masace bena jagari Ala ta jennogonya koson;
mogo o mogo be kari ni Ala togo ye, o tigi kun be korota,
sabu faninyafobagaw da bena datugu.

64

Ala be mogojugu ta ko bee kala ma

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² E, Ala, ne ta mapumankokan lamem;
ne si tanga, sabu ne juguw pasiran be ne ra.

³ Mogojuguw ka jen min siri, ne kisi o ma,
ka ne bo kojugukebagaw ta mankanw ce ra.

⁴ O be o nenkun dabo, k'a da diya i ko kerakemuru,

o be o ta kumajuguw laben i ko biɲew,
⁵ ka dogo ka mogo jusukungbenin bon;
 o be bara a ra, k'a bon, hali o te siran.
⁶ O be o yere jija kojugu le ra,
 k'a fo ko olugu bena jan dow dogo ka o la mogow na;
 o b'a fo ko: «Jon le be an yera?»
⁷ O be kojugu naninya,
 k'a fo ko: «An ka dabarijugu min siri, o pana yere le!»
 Can lo, mogo kononokow ni a jusukunnakow ye dingadunba le ye min dunya te lon.

⁸ Nka Ala bena o bon ni biɲe do ye;
 o bena bara ka benben.
⁹ O yere nenkun le bena ke sababu ye ka o laben;
 ni mogo o mogo ka o ye, o tigi b'a kun yuguyugu.
¹⁰ Ni o kera, adamadenw bee bena siran;
 o bena Ala ta kobaw lakari,
 sabu o bena a ta kokeninw koro faamu.
¹¹ Mogo terrenin be nagari Matigi Ala koson,
 a b'a yere karifa Matigi Ala ma;
 mogo jusupumanw bee kun bena koroa.

65

Ala b'a janto a ta danfenw na

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu. Donkiri.

² E, Ala, i ka kan ni tandori ye, Siyon dugu konon;
 mogow ka dajuru minw ta i fe, o bena na o dafa.
³ Ele min be daariri jaabi,
 adamadenw bee bena na ele le fe.
⁴ Ne ta terenbariyakow doni gbiriyaara ne ma,
 nka i be an ta hakew bee yafa.
⁵ I be mogo minw janawoloma, ka o gbara i yere ra,
 janko o ye to i ta so konon, olugu ta pana.
 I ta so ta fenpumanw bena an wasa,
 i ta batoso saninman ta fenpumanw.
⁶ An ta kisiri tigi Ala, i ka kabakobaw ke ka an jaabi,
 janko ka i ta terreninya yira;
 bee jigi ye ele le ye,
 hali minw be fo dugukolo dan na, ani fo kogoji dan na.
⁷ Ale le ka kuruw sigi a ta fanga baraka ra;
 sabu sebgaya b'a fe.
⁸ A be kogojiw ta mankan mala,
 ka jikuruw ta mankan mala,
 ka siyaw ta woyokanw mala.
⁹ Mogo minw be fo hali dugukolo dan na, siranya be olugu ra i ta tagamasienw koson.
 I be tereboyanfan mogow ni terebenyanfan mogow fa nagari ra.
¹⁰ I be i janto dugukolo ra k'a son ji ra,
 ka dugukolo diya kosebe,
 sabu Ala ta ko fanin lo ji ra.

I be siman di mɔgɔw ma, sabu i ka dugukolo laben o le kama.

¹¹ I be forow ta walanw son ji ra kosebe,

k'a bɔgɔkuruw yerege,

ka sanji ke ka o magaya,

ka baraka don simanw falento ra.

¹² I ta konumanw sababu ra, san laban be diya;

ni ele ka teme yoro o yoro, o yoro fenw bee be na.

¹³ Beganw ta domunikeyoro minw be kongokolon kono, o bee ka ji;

nagarikanw be kongoriw kunna fan bee ra.

¹⁴ Kongokonyorow bee fara sagaw ni baw ra,

forow bee fara siman na.

Bee be nagari fo ka donkiriw la.

66

Ala be a ta mɔgɔw bɔsi o juguw boro

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri. Zaburu.

Aw ye Ala tando ni nagarikanbaw ye, aw dununamogow bee.

² Aw ye donkiri la k'a togo bonya lakari,

aw y'a tando ni bonyaba ye.

³ Aw y'a fo Ala ye ko: «I ta kow ye siranyakobaw ye!

I ta baraka bonya koson, i juguw be o kinbiri gban i koro.

⁴ Dunupa bee lajennin be a kinbiri gban i koro ka i bato,

ka donkiri la ka i bonya,

ka donkiri la ka i togo bonya.»*

⁵ Aw ye na Ala ta kokeninw fle;

a be koba minw ke adamadenw ye.

⁶ A ka kogoji yelema k'a ke dugukolo jalan ye,

k'a to mogow tagamana a ce ma k'a cetige.

O le koson an be nagari a ta kokeninw koson.

⁷ A siginin be kuntigiya ra wagati bee, a ta sebgaya baraka ra,

a na be siyaw ra;

o koson mogow murutininw kana o yere korota!†

⁸ Siyaw, aw ye baraka la an ta Ala ye!

Aw ye aw kan bo k'a tando!

⁹ A ka an nin panamanya;

a m'a to an sen ye talon.

¹⁰ E, Ala, i ka an segesege,

i ka an korobo i ko mogow be warigbe korobo tasuma ra cogo min na.

¹¹ I tun ka an don jo ra,

i tun ka doni gbiriman la an ko ra;

¹² I k'a to an juguw ka so bori ka yelen an kunw kan.

An ka tasuma cetige, ka ji cetige;

nka i ka an bosi ka bo o bee ra, ka an laganfiya.

¹³ Ne bena taga i ta batoso kono ni saraka jenitaw* ye;

* 66:4 66.4 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † 66:7 66.7 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

ne ka dajuru minw ta i fe, ne be taga o dafa;

¹⁴ ne da ka dajuru minw ta,

ne da ka kuma minw fo wagati min ne tun degura, ne bena o dafa.

¹⁵ Ne bena began toroninw ke saraka jenitaw ye ka o di i ma,

ani sagajigi sarakaw, ani wusunan sarakaw*;

ne bena misitoranw, ani bakoroninw ke saraka ye.‡

¹⁶ Aw minw bee be siran Ala ja, aw ye na lamenni ke;

Ala ka min ke ne ye, ne bena o lakari.

¹⁷ Ne kulera ni ne da ye k'a wele,

ne k'a bonya ni ne nenkun ye.

¹⁸ Ni ne tun ka terenbariya ye ne jusukun na, ka je a kan,

Matigi tun tena ne lamén.

¹⁹ Nka can ra, Ala ka ne lamén;

a k'a janto ne ta daarikan na.

²⁰ Ala baraka,

sabu a ma ban ne ta daariri ma,

a fana ma a ta jumanya mabo ne ra.

67

Ala le ye hinatigi ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni goni ye. Zaburu. Alabatodonkiri.

² Ala ye hina an na, ka baraka don an na,

ka son ka an fle ni jumanya ye.*

³ Ni o kera, mogow bena i ta kow jalon dunupa konɔ,

siyaw bena i ta kisiri ko faamu.

⁴ Ala, mogow ye i fo ka i walepumanlon!

Mogow bee ye i fo ka i walepumanlon!

⁵ Siyaw ye nagari ka donkiri la ka ninsondiya,

sabu i be mogow ta kiti tige horonya kan,

ele le ye siyaw kuntigi ye dugukolo kan.†

⁶ Ala, mogow ye i fo ka i walepumanlon,

mogow bee ye i fo ka i walepumanlon!

⁷ Dugukolo senefenw be den;

Ala, an ta Ala, ale be baraka don an na.

⁸ Onhon, Ala be baraka don an na;

a nasiran bena ke mogow bee ra, ka taga se fo dunupa danw bee ra.

68

Ala be se sorɔ a juguw bee kan

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu. Donkiri.

² Ala ye wuri k'a juguw bee janjan,

a koninyabagaw bee ye bori a ja.

‡ 66:15 66.15 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. * 67:2 67.2 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † 67:5 67.5 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

³ Sisi be tunu cogo min na, i bena o latunu ten le,
ka o ke i ko kepe be yeele cogo min na tasuma koro.
Mogojuguw bena halaki Ala na koro;

⁴ nka mogo terenninw bena ninsondiya,
o bena nagari kosebe Ala na koro,
ka ninsondiya fo k'a ke ninsondiya dan ye.

⁵ Aw ye donkiri la Ala ye, ka Alatandodonkiriw la k'a togo bonya;
aw y'a kunben ni bonya ye, ale min be sankabaw ke a ta sowotoro ye.
A togo ye ko Matigi Ala, aw ye nagari kosebe a na koro.

⁶ Feritaninw fa, ani muso ce saninw ta kititigebaga,
Ala ye o le ye; a siginin be a ta yoro saninman kono.

⁷ Ala le be mogo di mogontanw ma,
ka mogo minaninw labla ka o wasa.
Mogo murutininw le sigiyoro bena ke yoro lakolonw ye.

⁸ E, Ala, wagati min i bora ka bla i ta mogow na,
wagati min i tun be tagamana o na fe kongokolon kono,*

⁹ dugukolo yereyerera, sankolo ka sanji lajigi;
o kera Ala na koro, Sinayi ta Ala,
o kera Ala na koro, Izirayeli ta Ala.

¹⁰ E, Ala, i ka sanji lana caman;
i ta jamana tun jara, nka i yere ka sumaya jigi a kan tuun.

¹¹ I ta mogow sigira o yoro le ra.
E, Ala, i ta numanya koson, i ka o yoro laben panibagatow ye.

¹² Matigi kumana;
muso kumalasebagaw ye jamaba le ye.

¹³ Siya tow ta kerekejamaw ni o ta masacew borira; o bee borira.
An ta muso minw tun tora so kono, olugu le ka an juguw borofenw tarantaran.

¹⁴ Jendetuganiw tagamasiyenw† lo, o kamanw warigberaman lo,
o kamansiw kera ni sanin nugunin le ye.
Nka kerekeden dow lanin tora so sagakuruw ce ra.

¹⁵ Wagati min Sebeetigi Ala ka masacew ghen ka o janjan o kereyoro ra,
a tun kera i ko bugun le tun be jigira Salimon kuru kan.

¹⁶ Ala ta kuruba, Basan kuru!
Kuru kun caman, Basan kuru!

¹⁷ Ala ka kuru min panawoloma k'a ke a sigiyoro ye,
mun koson o kuru pangboya be aw ra, aw kuru kun camanw?
Sigiya t'a ra, Matigi Ala bena o yoro le ke a sigiyoro ye wagati bee.

¹⁸ Ala ta sowotorow jateda ye waga camanba,
waga caman sigiyoroma caman.
Matigi be bo Sinayi kuru kan ka taga a ta yoro saninman kono.

¹⁹ I yelenna san fe,
i ka jon dow mina ka taga ni olugu ye,
i ka bonyaw mina mogow fe, hali mogo murutininw,

* 68:8 68.8 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † 68:14 68.14 O jenetuganiw tagamasiyenw be se ka ke Izirayelimogow juguw borofen minanin dow ye.

janko ka o yoro ke ele Masa Ala ta sigiyoro ye.

²⁰ Matigi baraka lon bee!

Ale le be lo ni an kunko ye,
ale Ala le ye an ta kisiri tigi ye.‡

²¹ Ale Ala le ye an kisibaga ye;

Matigi Ala, an Matigi, ale le be mogbo bosi ka bo saya boro.

²² Nka Ala bena a juguw kun ci;

minw be hakekow ke, a bena olugu kunkolo siman ci.

²³ Matigi ko: «Ne bena o lana ka bo fo Basan;

ne bena o lana ka bo fo kogoji jukoro;

²⁴ janko aw ye aw senw ko aw juguw jori ra,

aw ta wuruw fana nenw ye aw juguw jori do soro k'a nemu.»

²⁵ E, Ala, mogow ka i ni i ta mogow ta sesorori tagama ye,

ne ta Ala ka tagama min ke,

ne ta Masace ka tagama min ke ka na don yoro saninman konso.

²⁶ Donkirilabagaw tun be na fe, ka forifentigiw gban olugu ko;

sungurudenw be o ce ra, olugu be longanw fora.

²⁷ Aw ye baraka la Ala ye jamalajenyorow ra,

aw ye baraka la Matigi Ala ye, aw minw buruju bora Izirayeli ra.

²⁸ Mogbo folow ye o bee ra fitini Boniyaminu ta mogow le ye;

ale le ye o pamogbo ye.

O ko, Zuda ta kuntigiw ni o ta jamakuru,

ani Zabulon ta kuntigiw, ani Nefitali ta kuntigiw.

²⁹ I ta Ala k'a latige ko i baraka ye bonya.

E, Ala, i ta sebgaya yira i n'a fo i tun derira k'a ke an ye cogo min na folofolo.

³⁰ Ka i to i ta batosoba konso, Zeruzalemu dugu kunna,

masaw bena na i fe ni bonyafenw ye.

³¹ Jirafen min be yaala bin na, songo ale ra,

ani misitoranw ni siya werew ta misiden

minw be na ni warigbew ye o boro, ka na o kinbiri gban;

kere ka di siya minw ye, olugu bee janjan.

³² Ciraden dow bena na ka bo Misiran,

Etiyopikaw fana ka o boro korota, o be borira ka na Ala fe.

³³ Dunupa masayaw bee, aw ye donkiri la Ala ye,

aw ye Alatandodonkiriw la Matigi ye.§

³⁴ A yelennin be sankolo le kan i ko so, sankolo min danna kabini folofolo;

a be a kan bora, a be a kan barakaman korota.

³⁵ Aw ye lo a ra k'a lon ko sebgaya ye Ala ta ye;

a ta bonya be Izirayeli kan,

a ta sebgaya ka sankolo fa.

³⁶ E, Ala, i ye siranfenba le ye i ta yoro saninmanba konso de!

‡ 68:20 68.20 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. § 68:33 68.33 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

Izirayeli ta Ala be sebgaya ni baraka di a ta mɔgɔw ma;
Ala baraka!

69

Ala le be mɔgɔ kisi

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Nin donkiri be la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «Yirifiyeren». Dawuda ta Zaburu.

² E, Ala, ne kisi,
sabu ji ka ne mina fo ne kan koro.

³ Ne be jigira jibogo jukoro, dan te min dunya ra,
foyi te yi ka ne lalo;
ne be jigira fo ji jukoroyoro ra,
jiwoyo be tagara ni ne ye.

⁴ Ne kulera fo ka ne baraka ban,
ne kan jara fo a be ne jeni;
ne ka ne ta Ala mafle,
fo ka na ne jadenw sege fleri ra.

⁵ Mogo minw be ne koninya gbansan,
olugu ka ca ka teme hali ne kunsigiw kan.
Minw b'a fe ka ne halaki, olugu baraka ka bon kosebe;
ne juguw be bagara ne ma le.
Ne ma fen min sonya,
o ko ne ye o seko jagboya ra!

⁶ E, Ala, ele ka ne ta hakirintanya lon,
ne ta hakekow fana ma dogo i ma.

⁷ Minw jigi be i kan, i kana a to olugu ye maroya ne koson,
Matigi Fangatigi Ala.
Minw be i ta jennogonya pinina, i kana a to olugu kun ye suuru ne koson,
Izirayeli ta Ala.

⁸ Sabu ele le koson mafiyenyari be ne kan,
ele le koson ne kun suurura.

⁹ Ne kera mogo were ye ne yere balemaw ce ra,
ne kera siya were mogo ye ne balemaw ce ra,

¹⁰ sabu i ta so ko hami be ne jenina ne jusukun na i n'a fo tasma.
I mafiyenyabagaw be mafiyenyarikuma minw fo i ma, o kumaw be ben ne le kan.

¹¹ Ni ne be kasi ka sun don,
o be dogoyari le lase ne ma.

¹² Ni ne ka borofani don ne yere ra,
o be ne togo le don o ta zanaw ra.

¹³ Minw be sigi dugu donda ra, olugu be ne korofa,
doruminbagaw be ne togo le don o ta donkiriw ra.

¹⁴ Nka ne koni, Matigi Ala, ne be ne ta daariri fora ele le ye;
nin ye ke wagatipuman ye.

E, Ala, ne jaabi i ta pumanyaba koson,
i ye ne kisi ka kana ni i ta kankelentigiya ye.

¹⁵ Ne sama ka bo bogo ra, janko ne kana jigi tuun,
ne bosu ka bo ne koninyabagaw boro;

ne sama ka bo ji jukoro,
¹⁶ jiwoyo kana taga ni ne ye,
 jidunbaw kana ne datugu,
 saya dinga kana datugu ne da ra.

¹⁷ Ne jaabi, Matigi Ala, sabu i ta numanya ka di;
 a ke i ta hinaba koton, i ye i na munu ka ne fle.

¹⁸ I kana i pada dogo i ta jon ma;
 i teliya ka ne jaabi sabu ne degunin lo.

¹⁹ Gbara ne ra, i ye ne kisi;
 ne kunmabo ka bo ne juguw boro.

²⁰ O ka ne dogoya, ka ne lamaroya, ka ne kun suuru cogo min na, i yere ka o lon;
 i ka ne juguw bee lon.

²¹ O ta dogoyari ka ne jusu kasi

fo ka ne bana;

ne tun b'a miiri ko do bena makari ne ra, nka mogo si ma makari ne ra,
 ne tun ko jususaarobaga bena soro ne ra, nka mogo ma soro.

²² O ka fagarifen ke ne ta domuni na,
 ka minnifen kumunin do ke ne ta minji ye*.

²³ Ala y'a to o ta domunibaw ye ke jan ye ka o mina,
 o ta hera ye ke jo ye ka o mina.

²⁴ O paw ye fin, o kana yeri ke tuun;
 o ko kurunin ye to tuma bee.

²⁵ I ta jusugban ye jigi o kan,
 i ta dimiba ye ben o kan.

²⁶ O ta sigiyorow ye ke yoro lakolonw ye,
 mogo si kana ke o ta bonw kono.

²⁷ Sabu ele ka kojugu ben mogo minw kan, o be wuri olugu le kama ka o tooro;
 ele ka dimi ben mogo minw kan, o be to ka olugu ta segekow le lakari.

²⁸ O ta kojuguw bee jate,
 o kana i ta terenninya soro ka ye.

²⁹ O togo ye josi ka bo panamanya kitabu kono,
 o togo kana sebe ni mogo terenninw togow ye.

³⁰ Ne koni ye panibagato ye, ne segenin lo;
 Ala, ne kisi, ka i janto ne ra.

³¹ Ne bena donkiri la ka Ala togo tando,
 ne bena a bonya ka baraka la a ye.

³² O le ka di Matigi Ala ye ka teme misisaraka kan,
 ka teme misitoran ni a gbanw ni a sengbogarow bee kan.

³³ Ni mogo majigininw ka o ye, olugu bena ninsondiya.
 Aw Alaninibagaw, Ala ye sijan di aw ma!

³⁴ Sabu Matigi Ala be fagantanw lamen;
 o k'a ta mogo minw mina, a te pina olugu ko.

³⁵ Sankolo ni dugukolo bee y'a tando,
 ani kogoji ni a fenpanamanw bee;

³⁶ sabu Ala bena Siyon dugu kisi,
 ka Zuda duguw lo kokura.

* **69:22 69.22** Nin kuma fora Yesu ta ko ra (Matiyu 27.48; Marika 15.36).

A ta mɔgɔw bɛna sigi o duguw kɔnɔ tuun, k'a kɛ o ta ye;
³⁷ o yɔrɔw bɛna kɛ a ta jɔnw ta durujaw ta ye.
 A tɔgɔ ka di minw ye, o yɔrɔ bɛna kɛ olugu le sigiyɔrɔ ye.

70

Ala le ye panibagato demɛbaga ye
(Hayan 2-6; Zaburu 40.14-18)

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu. Hakirijigi donkiri.

² E, Ala, na ne bɔsi,
 Matigi Ala, teliya ka na ne demɛ!
³ Minw b'a fɛ ka ne nin bɔ,
 olugu le ye maroya, fɔ ka o kun suuru!
 Minw b'a fɛ kojugu ye ne sɔrɔ,
 olugu le ye dogoyari sɔrɔ, fɔ ka sekɔ ni o kɔ ye.
⁴ Minw bɛ yɛrɛko ne ma ko: «Ha ha ha»,
 maroya ye olugu lasekɔ ni o kɔ ye!
⁵ Nka minw bɛɛ bɛ ele yɔrɔnini,
 olugu ye ninsɔndiya ka pagari i kosɔn!
 I ta kisiri ko ka di minw ye,
 olugu y'a fɔ tuma bɛɛ ko: «E, Ala ka bon!»
⁶ Ne kɔni ye panibagato ye, ani fagantan.
 E, Ala, i teliya ka na ne demɛ!
 Ele le ye ne demɛbaga ye, ani ne kunmabɔbaga,
 Matigi Ala, i kana mɛɛn.

71

Ala le bɛ baraka don a ta jɔnw na

¹ E, Matigi Ala, ne bɛ ne yɛrɛ karifa ele le ma;
 i kana a to ne ye maroya.
² Na ne demɛ, i ye ne bɔsi i ta terenninya kosɔn!
 I toro malɔ ka ne lamɛn, i ye ne kisi!
³ Kɛ ne ta barakatigi Ala ye, ani ne dogoyɔrɔ;
 ne bɛ se ka taga dogo yɔrɔ min na wagati bɛɛ.
 I k'a latigɛ ko i bɛ ne kisi,
 sabu ele le ye ne ta Ala barakaman ye, ani ne dogoyɔrɔ.
⁴ E, ne ta Ala, ne bɔsi ka bɔ mɔgojugu boro,
 ne bɔsi ka bɔ kojugukɛbaga ni mɔgo jusufariman boro;
⁵ sabu ele le ye ne jigi ye, Dunupatigi Ala;
 kabini ne denmisɛnman, ne jigi bɛ i kan.
⁶ Kabini ne worora, ne ka ne yɛrɛ karifa i ma,
 sabu i ka ne mara kabini ne worolon;
 ne ta tandori kun ye ele le ye wagati bɛɛ.
⁷ Ne kɛra kabakofɛn le ye mɔgo caman fɛ,
 nka ele le ye ne karifayɔrɔ barakaman ye.
⁸ I tɔgɔ tandori dɔrɔn le bɛ ne da ra,
 ne da bɛ i ta bonya nɔɔrɔman lakari lon bɛɛ.

⁹ Ni koroƿa nana se ne ma wagati min ma, i kana i ko don ne ra;
ni ne baraka nana deƿe, i kana ban ne ra.

¹⁰ Sabu ne juguw be ne le koroƿora,
minw be ne dendenna, olugu ka janfa siri ne kama.

¹¹ O b'a ƿora ko: «Ala banna a ra;
an ye tugu a ko, k'a mina,
sabu moƿo si te yi min b'a boƿi!»

¹² E, Ala, i kana i yeƿe mabo ne ra!
Ne ta Ala, i teliya ka na ne deƿe.

¹³ Minw be ne jarakira gbansan,
maroya ye olugu le halaki pewu!
Minw b'a fe ka kojugu ke ne ra,
olugu le ye lebu fo ka o kun suuru.

¹⁴ Ne koni jigi be ele kan wagati beƿe;
ne bena do le fara i toƿo tandori kan tuun.

¹⁵ Ne da bena i ta terenninya ko lakari,
ka i ta kisiri ko lakari lon beƿe,
sabu i ta kopumanw dan te se ka lon.

¹⁶ Ne bena taga ele Dunupatigi Ala ta setigiya ko le fo,
ne bena ele kelen ta terenninya le lakari.

¹⁷ E, Ala, i ka ne karan kabini ne denmisenman;
fo ka na se bi ma fana, ne be i ta kabakow lakarira.

¹⁸ O koson fo ka taga ne koro ka ne kunsigi gbe,
Ala, i kana i ko don ne ra,
janko ne ye i ta baraka ko fo ne ta durujaw ye,
ka i ta seƿagaya ko lakari duruja nataw beƿe ye.

¹⁹ E, Ala, i ta terenninya bonya be se fo sankolo ma.
E, Ala, ele min ka kabakobaw ke,
jon le be i ko ele?

²⁰ Ele min ka kojuguw lase an ma, ka an degu kosebe,
ele le bena an laganfiya tuun;
i bena ne labo dugukolo jukoro, ka ne layelen san fe.

²¹ Do fara ne ta bonya kan,
i ye ne jusu saaro kokura.

²² Ni o kera, Ala, ne fana bena i fo ka i walepumanlon ni goni ye,
i ta kankelentigiya koson.
Ne bena Alatandodonkiriw la i ye ni kora ye,
Izirayeli ta Ala saninman!

²³ Ni ne nana ke i tando ye ni donkiriw ye,
ne da bena kule ci ka pagarikanw fo;
i ka ne nin min kunmabo, o fana bena i tando.

²⁴ Ne nenkun fana bena i ta terenninya ko lakari wagati beƿe,
sabu minw tun b'a fe ka kojugu ke ne ra,
olugu maroyara, olugu kun suurura.

72

Ala ye si di masace ma

¹ Sulemani ta Zaburu.

E, Ala, masace karan i ta kititigecogo ra,

i ta terenninya don masace dence jusukun na.

² Ni o kera, a bena i ta mogow ta kiti tige terenninya kan,
ka i ta mogow panibagatow ta kiti tige ka kapa ni can ye.

³ Kuruw bena hera lase mogow ma,
kongoriw fana bena hera lase mogow ma, terenninya sababu ra.

⁴ A bena jamana panibagatow ta jo di o ma,
ka fagantandenw kisi,
ka o toorobagaw dondon ka o terege a sen koru.

⁵ Ni o kera, fo ka taga dunupa wuri, ni tere be bo, ni karo be bo,
i pasiran bena ke mogow ra tuma bee.

⁶ Masace bena ke i ko sanji min be ben siman wurito kan,
i ko sanji min be dugukolo son ji ra.

⁷ A ta masaya wagati ra, mogow terenninw bena caya,
hera bena caya wagati bee fo ka taga dunupa wuri.

⁸ A ta fanga bena ke dunupa bee kan;
k'a ta kogoji do ra ka taga a bla fo kogoji do were ra,
k'a ta Efirati ba ra ka taga a bla fo dugukolo dan na.

⁹ Kongokolon sigibagaw bena o kinbiri gban a koru,
a juguw bena biri a koru fo ka buguri nemu.

¹⁰ Tasisi ta masacew, ani kogoji kofejamanaw masacew,
olugu bena na o borofenw nin a ra;
Saba jamana ta masacew, ani Seba mara ta masacew bena na bonyafenw di a ma.

¹¹ Masacew bee bena o kinbiri gban a koru,
siyaw bee bena baara ke a ye.

¹² Sabu fagantan minw be kasi k'a wele, a be olugu bosi,
ani demebaga te panibagato minw na.

¹³ A bena makari desebagatow ni fagantanw na;
a bena fagantanw nin kisi.

¹⁴ A bena o nin kunmabo ka bo toporikebagaw ni mogow farimanw boro,
sabu o nin ko ka gbelen a ma kosebe.

¹⁵ Ala ye si di masace ma!

Mogow ye na ni sanin ye ka bo Seba jamana ra ka na a di a ma!
O ye Ala daari a ye tuma bee,
ka dugawu ke a ye lon o lon.

¹⁶ Siman ye na jamana konu ka taga se fo kuruw san fe,
siman tizanw ye to ka fifa i ko Liban yirisunw,
mogow ye caya duguw konu i ko kongobinw.

¹⁷ A togo ye fo tuma bee;
a togo kana tunu fo ka taga dunupa wuri.
Mogow bee ye dugawu ke ngon ye ni a togo le ye;
o bee y'a fo ko Ala k'a ta na!

¹⁸ Masa Ala, Izirayeli ta Ala, baraka!

Ale kelen le be kabakow ke.

¹⁹ Baraka ye la a tɔɔ nɔɔroman kan wagati bee!

A ta nɔɔɔ ye dunupa yɔɔ bee fa!

Amina! Amina!

²⁰ Nin ye Yese dence Dawuda ta daaririw laban ye.

Kitabu sabanan

73

(Zaburuw 73-89)

Alapasiranbari ta ko te laban

¹ Asafu ta Zaburu.

Can lo, Ala ka ni Izirayeli ma;

minw jusukun saninyanin lo, a ka ni olugu ma.

² O bee n'a ta, a tun tora doonin, ne sen tun bena jenge ka sira bla,
ne tun be jini ka talon ka ben;

³ sabu yerebonyabagaw pangboya tun ka ne mina;
ne tun b'a yera ko mogojuguw ta kow bee be pana o boro.

⁴ Ne k'a ye ko sege si te o kan fo ka taga o sa,
o ka kene, o toronin lo tuma bee.

⁵ Sege min be se mogɔ tow ma, o jɔɔn te se olugu ma;
kojugu te o sɔɔ i ko adamaden tow.

⁶ O koson o be yerebonya ke masirifen ye ka o don o kan na;
jusukungbeleya ye o kannaderege ye.

⁷ O torora fo o pada be manamana;
miiriyajugu minw be o jusukun na, dan te o ra.

⁸ O be o yere waso, ka mogow jaabi ni kumajuguw ye;
o be kuma ka o yere fisaya tow ma, ka mogow minako juguya.

⁹ O da be kuma ka se fo Ala ma san fe,
k'a sɔɔ o nenkun be cenri kera dugukolo kan.

¹⁰ O koson Ala ta mogow be tugu o ko;
mogow be la o ra, ka o ta kumaw bee kunu i ko ji,

¹¹ ka to k'a fo ko: «Ala be se ka an ta kewalew lon cogo di?
Lonniya juman le be Ala korotaninba fe?»

¹² Mogojuguw be ten le.

O laganfiyanin lo tuma bee, do le fana be fara o ta naforo kan.

¹³ O tuma ne ka ne jusukun saninya gbansan le ke!

Ne ka ne boro ko ka bo kojugu bee ra gbansan le!

¹⁴ Sabu lon bee tɔɔɔ be ne le kan,
sogoma o sogoma, korori be ne kan.

¹⁵ Nka ni ne ko ne be kuma i n'a fo o mogow,
o tuma ne bena Ala ta mogow janfa.

¹⁶ Ayiwa, ne nana nin ko jate mina minke janko k'a faamu,
nin ko ka ne sege.

¹⁷ Ne nana taga don Ala ta yɔɔ saninman konɔ minke,
ne sɔɔra ka mogojuguw ta labancogo ko faamu.

¹⁸ Ala, can lo, i be o bla sira do kan, o be terende sira min kan,
k'a to o ye ben ka halaki.

¹⁹ E, a fle, cenri barara ka ben o kan yoronin kelen na!
O bee tununa, balahu ka o halaki ka ban pewu!

²⁰ Mogo be min ye siko ra, ni i kununa, o be tunu cogo min na,
Matigi, i bena o mogow latunu o cogo le ra.

²¹ O koson tuma min ne jusu tun cenna,
tuma min nin ko tun digira ne ra kosebɛ,

²² o wagati ra ne koni tun ye naloman le ye, ne tun ma foyi lon;
ne tun be i ja korɔ i ko beganw.

²³ O bee n'a ta, ne be ni i ye tuma bee,
i ka ne kininboro mina.

²⁴ I be ne ladi ka sira yira ne ra,
o ko, i bena ne ladon i ta noro ra.

²⁵ Jon were le be ne fe sankolo ra ni ele te?
Ni i be ni ne ye, ne te foyi were fe tuun dugukolo kan yan.

²⁶ Ne farisogo ni ne jusukun baraka be se ka ban,
nka Ala le be baraka don ne jusukun na,
ale le ye ne ninyoro ye wagati bee.

²⁷ A fle, minw ka o yere mabo i ra, olugu bena halaki;
minw ma ke kankelentigi ye i ta sira kan, i bena olugu bee latunu.

²⁸ Ne koni, Ala ta jen le ka di ne ye;
ne karifayoro ye Dunupatigi Ala le ye,
janko ne ye a ta kobaw bee lakari.

74

Ala yere le bena a juguw halaki

¹ Asafu ta karan.

E, Ala mun koson i banna an na pewu?

Mun koson i ta dimi wurira i yere ta sagakuru kama i ko tasuma sisiman?

² I hakiri to i ta jama ra, i ka min panawoloma kabini folofolo k'a ke i ta ye;
i ka i yere ta mogo minw kunmabo, i hakiri to olugu ra,
Siyon kuru min tun ye i sigiyoro ye, i hakiri to o ra.

³ Taga a yoro cenninw fle;
an jugu ka fen bee cen i ta yoro saninman konɔ.

⁴ I kerebagaw ka perenkanba bo i ta yoro saninman konɔ,
o ka o yere ta darapow turu ka o ke i ta yoro tagamasiyen ye.

⁵ O be i ko mogo minw ka jende ta
ka taga yiriw kama yiritu ra.

⁶ O ka tagamasiyenfɛnw bee cici
ni jendew ni negɛkurunw ye.

⁷ O ka tasuma don i ta yoro saninman na;
i ta mogow tun be i togo wele bon min konɔ, o ka o ben dugu ma k'a lanogo.

⁸ O tun b'a fora o yere konɔ ko: «An bena o bee halaki ka ban pewu!»

O ka Ala ta mɔgɔw ta jamalajenyɔrɔw bɛɛ jɛni jamana kɔnɔ.

⁹ An na tɛ an ta tagamasiyɛnw si ra tuun,

Ala ta cira tɛ yi tuun,

mɔgɔ si fana tɛ an cɛ ra min bɛ se ka nin kow laban lɔn.

¹⁰ E, Ala, an tɔɔrɔbagaw bɛ mafiyenyari min lara an kan, o bɛna ban tuma juman sa?

Yala i juguw bɛna to ka i tɔgɔ cɛn tuma bɛɛ tan wa?

¹¹ Ala, mun koson i ka i boro barakaman dogo?

I boro bɔ, i ye o halaki ka ban pewu!

¹² Ala le ye ne ta masacɛ ye kabini fɔlɔfɔlɔ;

ale le bɛ mɔgɔw kisi dugukolo kan.

¹³ Ele Ala le ka kɔgɔji cɛtigɛ fla ye i ta sebgaya baraka ra;
i ka danfen barakamanw kunw ci ji ra.

¹⁴ Ele le ka jirasa belebele kunw ci,

k'a sogo di kongokolon danfenw ma, ko o y'a domu.

¹⁵ Ele le ka bununw ni kɔw dayɛɛ an ye;

kɔ minw ji tun bɛ woyo tuma bɛɛ, i ka olugu jiɔw ja.

¹⁶ Tere ye ele ta ye, su fana ye i ta ye;

ele le ka karo ni tere dan.

¹⁷ Ele le ka dugukolo danw bɛɛ sigi,

ele le ka samiya ni teremana wagatiw latigɛ.

¹⁸ Ala, i hakiri to a ra ko i juguw bɛ ele Matigi Ala le mafiyenyara,
ko siya hakirintan dɔ bɛ i tɔgɔ cɛnna.

¹⁹ I kana i ta tugani nin to kongowaraw boro,
i kana pɛna i ta mɔgɔ panibagatɔw nin kɔ pewu.

²⁰ I ka jɛnɔgɔnya min don ni o ye, i hakiri to o ra,
sabu jamana yɔrɔ dogoninw bɛɛ kɛra kojugukɛbagaw dogoyɔrɔw le ye.

²¹ I kana a to sɛgɛbagatɔw maroyanin ye sɛkɔ ka taga!

A to panibagatɔw ni fagantanw ye i tɔgɔ tando.

²² E, Ala, i wuri ka i juguw kɛrɛ ka i yɛrɛ mɔnɛbɔ!

Hakirintanw bɛ mafiyenyari min lara i kan lɔn bɛɛ, i hakiri to o ra.

²³ I kana pɛna i juguw ta kumaw kɔ;

i kɛrɛbagaw bɛ mankanba minw cira tuma bɛɛ, i kana pɛna o kɔ.

75

Ala le ye kititigɛbaga ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Nin dɔnkiri bɛ la dɔnkiri min lacogo ra, o tɔgɔ ye ko «I kana a cɛn!» Asafu ta Zaburu. Dɔnkiri.

² Ala, an bɛ i fo ka i walepumanlɔn;

an bɛ i fo ka i walepumanlɔn.

An bɛ i tɔgɔ bɔnya lakari;

mɔgɔw bɛ i ta kabakobaw lakari.

³ Ne Ala ka wagati min latigɛ, ni o sera,

ne yɛrɛ le bɛna kiti tige can kan.

⁴ Ni dugukolo bɛ yɛrɛyɛrɛ ni a sigibagaw bɛɛ ye,

ne le b'a mina k'a lɔ yɔrɔ kelen na.*

* 75:4 75.4 Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁵ Ne b'a fɔ yerebonyabagaw ye ko: «Aw kana aw yere bonya!»
Ne b'a fɔ mɔgɔjuguw ye ko: «Aw kana aw yere kɔrɔta!

⁶ Aw kana aw kun kɔrɔta san fɛ tan,
aw kana aw kun gbɛleya ka dabayakumaw fɔ.»

⁷ Sabu bonya tɛ bɔ terebɔyanfan na,
a tɛ bɔ terebenyanfan na,
a fana tɛ bɔ kongokolon fan le fɛ.

⁸ Ala le bɛ ko bɛɛ latigɛ;
a bɛ dɔ majigi, ka dɔ kɔrɔta.

⁹ Sabu minan dɔ le bɛ Matigi Ala boro;
minnifɛn fariman dɔ labenninkɔnuman bɛ o minan kɔnɔ, fɔ a bɛ kanga.
A bɛna o dɔ kɛ mɔgɔw kun.
Dunupa mɔgɔjuguw bɛna a kami;
o bɛna a min fɔ ka taga se a buruburu ma.

¹⁰ Ne kɔni, ne bɛna nin lakari wagati bɛɛ;
ne bɛna dɔnkiri la ka Yakuba ta Ala tando.

¹¹ A bɛna mɔgɔjuguw gbanw bɛɛ karikari;
mɔgɔnumanw kun le bɛna kɔrɔta.

76

Ala le ye sesɔrɔbaga ye

¹ Dɔnkirilabagaw kuntigi. Dɔnkiri min bɛ la ni gɔni ye. Asafu ta Zaburu.
Alabatodɔnkiri.

² Ala tɔgɔ lɔnnin lo Zuda mara ra kɔsɛbɛ;
a tɔgɔ ka bon Izirayeli mara ra.

³ A ta so bɛ Salemu,
Siyon ye a sigiyɔrɔ ye.

⁴ A k'a juguw ta biɛ tasumamanw karikari o yɔrɔ le ra,
ani o ta nɛgebennanw ni o ta kɛrɛkɛmuruw ni o ta kɛrɛkɛminanw bɛɛ.*

⁵ Ala, i ta nɔɔrɔ ni i ta bonya tɛmɛna kurubaw ta kan,
kuru minw danna kabini fɔlɔfɔlɔ.

⁶ Ala ka kɛrɛkɛɛ jusufariw borofɛnw bɛɛ mina o ra;
o lara sunɔgɔ ra, o tɛna kunu tuun.
Kɛrɛkɛɛfariw si ma se ka o boro kɔrɔta ka ko kɛ tuun.

⁷ Yakuba ta Ala, i sɔngɔra o ra minke,
soboribaga o, so yere o, o bɛɛ benna ka kirin.

⁸ Ele Ala ye siranyafɛnba le ye!
Ni i ta dimi wurira, jɔn le bɛ se ka lɔ i ɲa?

⁹ I tora sankolo ra ka kiti tigɛ;
dunupamɔgɔw siranna, o bɛɛ jera;

¹⁰ sabu Ala ka kiti tigɛ,
ka dunupa ɲanibagatɔw bɛɛ kisi.†

¹¹ Ala, hali adamaden diminin bɛ ele bonya jagboya ra;
i bɛ adamaden ta dimi kɛ masirifɛn le ye ka o don i yere ra.

* **76:4 76.4** Nin yɔrɔ ra a seɓera heburukan na ko: Sela. † **76:10 76.10** Nin yɔrɔ ra a seɓera heburukan na ko: Sela.

¹² Aw ye dajuru ta Matigi Ala, aw ta Ala fe, k'a dafa;
siya minw bee yoro ka surun,
olugu bee ye na o borofenw di jatigebaga Ala ma.

¹³ Ale le be kuntigiw ta yerebonya bo o ra,
a be siranyaba bla dugukolo masacew ra.

77

Ala be mogo tɔɔrɔninw jusu saaro

¹ Donkirilabagaw kuntigi, Yedutun. Asafu ta Zaburu.

2 Ne be ne kan bo Ala ma, ka kule;
ne be ne kan bo Ala ma, janko a ye ne lamɛn.

3 Wagati min ne tun degura, ne ka Matigi Ala ta jɛnpɔɔnya nini.
Su fe ne ka ne boro korɔta ka mɛɛn, hali ne ma sɛge;
ne ma sɔn mɔgo si ye ne jusu saaro.

4 Ni ne hakiri jigira Ala ra, ne be to ka nuna;
ni ne miirira a ma, ne jusu be kasi.*

5 Ala, i ka ne bari sunɔgo beɛ ra,
ne hakiri pagamina, hali ne te se ka kuma tuun.

6 Ne be to ka miiri lon temeninw ta kow ra,
ani sanjan temeninw ta kow.

7 Ne tun be to ka dɔnkiri minw la su fe, ne hakiri be jigi o ra,
ne be o kow miiri ne jusu ra,
ne be ne yeɛ nininka ko:

8 «Yala Matigi banna ne ra pewu le wa?
Yala a tena sɔn ne ra tuun fiyewu le wa?

9 Yala a ta jumanya banna le wa?
Yala kuma si t'a fe k'a fo an ye tuun le wa?

10 Yala Ala ninana a ta makari ko le wa?
Yala a dimina ko a te hina tuun le wa?»†

¹¹ Ne ko: «Ne ta tóoró sababu ye
ko Ala korstaninba boro barakaman te a cogokoro ra tuun.»

¹² Ayiwa, ne bɛna ne hakiri to Matigi Ala ta kobaw ra;
ne bɛna ne hakiri jigi i ta kabakobaw ra, i ka minw ke fɔlofɔlo.
¹³ Ne bɛna i ta kokeninw bɛɛ jate mina,
ne bɛna miiri i ta kobaw ra.

¹⁴ Ala, i ta siraw saninyanin lo;
ala juman were le ka bon i ko ele Ala?
¹⁵ Ele Ala le be kabakow ke.
I ka i ta sebgaya yira siyaw ra.
¹⁶ I ta sebgaya baraka ra, i ka i ta mogow kunmabo,
minw ye Yakuba ni Yusufu ta mogow ye.†

¹⁷ E, Ala, kɔgɔji ka i ye!
Kɔgɔji ka i ye minkɛ, a lamagara,

* **77:4 77.4** Nin yōro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † **77:10 77.10** Nin yōro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ‡ **77:16 77.16** Nin yōro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

jidunbaw yuguyugura.

¹⁸ Sanji caman jigira ka bɔ sankabaw ra;
san finna ka sankurukan bɔ,
i ka i ta bipɛw bon ka taga fan bɛɛ ra.

¹⁹ I ta sanɛɛnkan bɔra sanfɔɔba cɛ ma,
sanmanamanaw ka dununa yɔrɔ bɛɛ kɛ yeelen ye;
dugukolo lamagara, ka yereyere.

²⁰ I ka i ta sira bɔ kɔɔji cɛ ma,
i ka i temeyɔrɔ bɔ jiba cɛ ma;
nka i sennɔ ma ye.

²¹ I blara i ta mɔɔɔw na ka taga ni o ye i ko sagakuru;
i ka Musa ni Haruna le bla o na.

78

Ala ta mɔɔɔw kɛra kɔpumanlonbariw ye

¹ Asafu ta karan.

Ne ta mɔɔɔw, aw ye aw toro malo ne ta karan na,
aw ye aw toro sigi ka ne darakuma lamen.

² Ne bɛna ne da yeɛ ka talenw le fɔ,
ne bɛna gundokɔrɔ dɔw le lakari aw ye.

³ An ka min mɛn, ani an ka min lon,
an bɛmaw ka min lakari an ye,

⁴ anw tɛna o dogo o denw na,
an bɛna o fɔ duruja nataw ye;
an bɛna Matigi Ala ta bonya ni a ta sebgaya ko fɔ o ye,
ani a ka kabako minw kɛ.

⁵ Ala tun ka ci dɔw fɔ Yakuba ta mɔɔɔw ye,
a tun ka sariya di Izirayelimɔɔɔw ma;
a k'a fɔ an bɛmaw ye
ko o ye o denw karan o ra,

⁶ janko duruja nataw,
den minw bɛna woro kɔ fɛ,
olugu fana ye o lon,
ka a lakari o yere ta denw ye.

⁷ Ni o kɛra, o bɛna o boromala Ala ma,
o tɛna jina Ala ta kokeninw kɔ;
o bɛna a ta kumaw lamen k'a sira tagama.

⁸ O tɛna kɛ o bɛmaw bɔɔɔɔnko ye,
ka kɛ mɔɔɔ kanminabariw, ani mɔɔɔ murutininw ye,
minw jusukun tun ma teren Ala ye,
ani minw ta miiriyaw tun ma to Ala kan.

⁹ Efirayimu ta mɔɔɔw borira ka kalan to o boro;
o borira kerekelon na.

¹⁰ O ma Ala ta jɛnɔɔɔnya sira tagama,
o banna ka a ta sariya sira tagama.

¹¹ O jinana Ala ta kobaw kɔ;
a tun ka kabakoba minw kɛ o pana, o pinana o kɔ.

- 12 A tun ka kabakow ke o bemaw na na,
Misiran jamana ra, Sohan mara ra.
- 13 A tun ka kogoji cetige fla ye ka o lateme a ce ma,
ka ji mina k'a lo i ko kogo.
- 14 Tere fe a tun be sankaba jamijan do bla o na, ka sira yira o ra,
su bee a tun be tasumamana do bla o na fana.
- 15 A ka fara dow dayele kongokolon konɔ,
ka ji camanba di o ma, o k'a min.
- 16 A ka ji seri ka bo fara ra,
k'a woyo i ko baji.
- 17 Nka o belen ka do fara o ta jurumunw kan ka Ala hake ta;
o murutira Ala korotaninba ma kongokolon konɔ.
- 18 O k'a lawuri a kama ko o be Ala korobo;
o ka domuni daari a fe nege doron koson.
- 19 O ka kumajuguw fo Ala ma, ko:
«Yala can ra, Ala be se ka domuni di an ma kongokolon konɔ yan wa?
- 20 A koni ka fara gbasi, ji serira ka bo,
fo ka woyo caman.
Nka yala can ra, a be se ka domuni fana di,
walama ka sogo di a ta mogow ma wa?»
- 21 Ayiwa, Matigi Ala ka o men, a jusu bora o korɔ;
a ka tasma mana Yakuba ta mogow kama,
a ta dimi wurira Izirayeli kama;
- 22 sabu o tun ma la Ala ra,
o tun ma o jigi la a kan, ko a be se ka olugu kisi.
- 23 O bee n'a ta, a kumana sankabaw fe san fe,
a ka sankolo dayele.
- 24 A ka mane* lajigi i ko sanji, k'a di o ma o k'a domu;
a ka sankolo ta domuni di o ma.
- 25 O bee ka Ala ta danfen barakamanw ta domuni le ke;
a ka domuni caman di o ma, o ka o domu fo ka fa.
- 26 O ko, a ka tereboyanfana fonɔ fiye san fe,
ka woroduguyanfan fonɔ lana a ta sebgaya baraka ra.
- 27 A ka sogo lajigi o kan caman i ko buguri,
a ka konow lajigi caman i ko kogojida kenken,
- 28 ka na o bon o sigiyorow ra,
ka o ta sow lamini.
- 29 O k'a domu ka fa kosebe;
fen min nege tun be o ra, a ka o di o ma.
- 30 Nka hali bi, o belen tun ma wasa;
ka domuni to o da konɔ,
- 31 Ala ta dimi wurira o kama.
A ka o bee ra ce barakamanw faga,
a ka Izirayeli kanbelenw ben dugu ma.
- 32 Nka o bee n'a ta, o ka jurumun ke tuun,
o ma la a ta kabakow ra.
- 33 O koson a ka o ta dununalatige ke gbansan ye,

ka o si laban jatige ra.

³⁴ Nka ni Ala tun ka dɔw halaki, o wagati le ra, tɔw tun be a ta jɛnpɔgɔnya nini, o tun be nimisa ka Ala ta jɛnpɔgɔnya nini.

³⁵ O tuma ra o hakiri tun be jigi a ra ko Ala le ye olugu ta barakatigi Ala ye, ko Ala korɔtaninba le ye o kunmabɔbaga ye.

³⁶ Nka o tun be o bɛɛ ke ka Ala janfa ni o da ye le, o tun be faninyaw le fɔ Ala ye ni o nɛnkunw ye.

³⁷ O jusukun tun ma teren Ala ye, o tun tɛ to Ala ta jɛnpɔgɔnya kan.

³⁸ K'a sɔrɔ Ala be hina, o kosɔn a tun be o ta terenbariyakow yafa o ma, a tun tɛ o halaki.

Wagati caman, a k'a ta dimi mala, a ma sɔn k'a ta jusugban bɛɛ ben o kan.

³⁹ A b'a hakiri to o ra, ko adamadenw lo, ko o be i ko fɔpɔ min be tɛmɛ, ni a tɛ seko tuun.

⁴⁰ O murutira a kama tuma caman kongokolon kɔnɔ; o k'a jusu kasi kongo kɔnɔ tuma caman.

⁴¹ Tuma bɛɛ o tun be Ala dakɔrɔbɔ, tuma bɛɛ o tun be Izirayeli ta Ala saninman le dɔgɔya.

⁴² O hakiri ma to Ala ta sebgaya ra; lon min na a tun ka o bɔsi ka bɔ o juguw boro,

⁴³ ani a k'a ta tagamasiyen kabakomanw yira Misiran jamana ra cogo min na, ani a ka kabako minw ke Sohan mara ra, o hakiri ma to o ra.

⁴⁴ A ka Misirankaw ta bajiw yelɛma ka o ke jori ye, o ma se k'a ji min tuun.

⁴⁵ A ka limɔgɔjuguw caman lana o kama, ka na o kin, ka tɔrisenjanw lana o kama ka na o tɔrɔ.

⁴⁶ A ka o ta simanw labla tɔnwulenninw ye, ka o ta sɛnɛ sege tɔnɔ di pɔdomutɔnw ma.

⁴⁷ A k'a to sanbɛrɛ ka o ta rɛzenforow cɛn, k'a to nɛnɛ ka o ta torosunw faga.

⁴⁸ A k'a to sanbɛrɛ ka o ta bɛganw halaki, sanpɛrɛn ka o ta misiwi ni o ta sagaw ni o ta baw halaki.

⁴⁹ A k'a ta dimiba ben o kan, ani a ta jusugban ni a ta fariya, fɔ ka o degu; a ka cɛnrɛkɛmɛlɛkɛ camanba ci o kama.

⁵⁰ Foyi ma a ta dimi bari tuun; a ma sɔn ka o bɔsi saya ma, nka a ka banajuguw ben o kan.

⁵¹ A ka Misirankaw den fɔlow bɛɛ faga, Kamu ta durujaw ta den fɔlow, minw ye o ta baraka nɔ fɔlo ye.

⁵² O kɔ, a k'a ta mɔgɔw labɔ i ko sagakuru; a ka o gbɛngben kongokolon kɔnɔ i ko sagagbenbaga.

⁵³ A blara o na, k'a janto o ra, foyi ma o lasiran; kɔgɔji ka o juguw le datugu.

⁵⁴ A tagara ni o ye fɔ a ta jamana saninman donda ra, ka taga se fɔ kuru kan, a yɛrɛ boro barakaman ka kuru min mina.

55 A ka siya dow gben ka bo o ja,
ka o siyaw ta jamana tarantaran k'a di Izirayelimogow ma k'a ke o ta ye;
a ka Izirayeli ta mogow sigi o siyaw ta sow konɔ.

56 Nka o bee n'a ta, o ka Ala korotaninba korobo,
o murutira a ma, o ma a ta ciw ke.

57 O ka o yere mabo Ala ra ka ke janfamogow ye i ko o bemaw;
kalan min man ni o bipe be jenge ka sira bla cogo min na, o kera ten le.

58 O ka o ta sonnikeyorow caya kongoriw kan k'a ke fo Ala dimina o korɔ;
o ka Ala ni batofen werew jen ka o bato, k'a jusu bo.

59 Ayiwa, Ala k'a ye ten minke, a jusu bora kosebe,
a banna Izirayeli ra pewu!

60 A sigiyorɔ min tun be Silo, a banna o yoro ra,
o yoro min tun ye a sigiyorɔ ye adamadenw ce ra.

61 A ta jennogonya kesu* min ye a ta baraka tagamasiyen ye, a k'a to o ka o ta;
a k'a ta noro labla a juguw boro.

62 A k'a to o k'a ta mogow faga ni kerekemuru ye;
sabu a jusu gbanna a yere ta mogow korɔ.

63 Tasuma ka o ta kanbelenw jeni;
donkiri ma se ka la o ta sungurudenw ye*.

64 O ka o ta sarakalasebagaw faga ni kerekemuru ye,
hali o ta firiyamusow ma se ka o su kasi.

65 Nka o bee ko, Matigi wurira i ko mogɔ min kununa sunogo ra,
i ko duven ka kerekede min mina k'a fariya!

66 A k'a juguw gben ka o lasegi ni o ko ye,
a ka o lebu, dan te lebu min na.

67 Nka a banna Yusufu ta somogow ra;
a ma nabo Efirayimu† ta mogow fe tuun.

68 A ka Zuda ta mogow le panawoloma;
Siyon kuru‡ ko le diyara a ye.

69 A k'a ta yoro saninman lo k'a korota san fe,
k'a ju sigi i ko dugukolo; a te bo a no ra tuun fiyewu.

70 A ka Dawuda le mina ka bo a ta sagabonw korɔ,
k'a panawoloma k'a ke a ta baarden ye.

71 A k'a mina ka bo saga denbatigiw korɔ,
janko a ye na a janto ale ta mogow ra, minw ye Yakuba ta mogow ye,
k'a janto Izirayelimogow ra, minw ye ale yere ta mogow ye.

72 Dawuda k'a janto o ra ni jusukun gbenin ye,
a ka o korosi ni hakiri ye.

79

Ala bena Zeruzalemu kisi

¹ Asafu ta Zaburu.

E, Ala, siya werew nana don i ta jamana ra,

* 78:63 78.63 O donkiriw tun bena ke o ta konɔdonkiriw ye. † 78:67 78.67 Efirayimu tun ye Yusufu dence do ye. ‡ 78:68 78.68 Siyon kuru ye Zeruzalemu ye, Zuda mara ra.

o ka i ta batoso saninman lanogo;
o ka Zeruzalemu dugu ci k'a ke tomo le ye.
² O ka i ta baaradenw faga,
ka o suw di konow ma, ka o ke o ta baro ye.
O ka i nasiranbagaw sogo di waraw ma,
³ ka o jori woyo i ko ji,
ka Zeruzalemu lamini;
hali mogo ma soro ka o su don.
⁴ An kera dogoyarifen le ye an siginogonw fe;
siya minw ka an lamini, olugu be an logobo, ka yereko an ma.
⁵ E, Matigi Ala, i ta dimi bena mala tuma juman le sa?
An ka ala were minw bato, o dimi min be i ra, o tasuma bena faga tuma juman le sa?
⁶ I ta jusugban ben siya werew kan, minw te i lon o ta Ala ye,
ani jamana werew kan, jamana minw te i togo bato;
⁷ sabu o ka Yakuba ta mogow domu,
o ka o sigiyoro cen k'a ke yoro lakolon ye.
⁸ I kana i hakiri to an ta terenbariyako temeninw na tuun;
a to i ta hina ye na joona ka na jigi an kan,
sabu an baraka desera kosebe.
⁹ An deme, an ta kisiri tigi Ala,
i togo bonya baraka ra;
an bosi, ka an ta jurumunw kafari
i togo koson.
¹⁰ Mun na i b'a to siya tow b'a fo an ma ko:
«O ta Ala be min le?»
O ka i ta baaraden minw faga ka o jori woyo, olugu dimibo,
k'a to an yere na y'a ye, siyaw fana y'a lon.
¹¹ I toro malo ka kasodenw nunakan lamen;
minw blara fagari kama, olugu bosi i ta sebayayaba baraka ra.
¹² Matigi, an siginogonw ka i mafiyenya ni mafiyenyari minw ye,
o nogon bonogonko wolonfla kosegi o ma,
¹³ Ni o kera, an minw ye i ta mogow ye, i ta sagakuru,
anw bena i fo ka i walepumanlon tuma bee;
an bena i ta bonya lakari wagati bee, ani tuma bee.

80

Ala le ye Izirayeli marabaga ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Nin donkiri be la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko
«Jenogonya yirifiyeren». Asafu ta Zaburu.
² E, Izirayeli korosibaga, i toro malo!
Ele min be i janto Yusufu ta mogow ra i ko i ta sagakuru, i toro malo!
Ele min siginin be masaya ra seruben melekew* ce ra, i ta nooro manamana
³ Efirayimu ni Boniyaminu ni Manase ta mogow na koro.
I ta baraka yira, i ye na ka na an kisi.
⁴ E, Ala, an laseko ka na i fe tuun!
Sabari ka an fle ni numanya ye, janko an ye kisi.

⁵ E, Matigi Ala, Fangatigi, i jusu bena suma tuma juman,
ka son ka i ta mɔgow ta daariri lamɛn sa?

⁶ I ka o ta domuni kɛ o yɛrɛ naji le ye;
i ka naji fa minan kɔnɔ fɔ sipaga saba ka o kɛ o minji ye.

⁷ An siginɔgɔnw bɛ nɔgɔn kɛrɛ an ta jamana le nɔ fɛ,
fɔ an juguw bɛ an logobo.

⁸ E, Fangatigi, an laseko ka na i fɛ tuun!
Sabari ka an flɛ ni numanya ye, janko an ye kisi!

⁹ Ala, i tun ka rezensun do bon Misiran jamana ra ka na ni a ye;
i ka siya tow gben, ka o rezensun turu olugu ta jamana ra.

¹⁰ I k'a jukɔroyɔro labɛn ka ja;
a ka lilinw don dugukolo ra fɔ ka jamana bɛɛ fa.

¹¹ A suma tun ka kuruw bɛɛ datugu;
a yiriborow tun kɛra i ko sɛdiriyiribaw yiriborow.

¹² A yiriborow janyara ka se fɔ kɔgoji ma,
ka woyo ka se fɔ Efirati ba ma.

¹³ Ayiwa, mun na i nana a laminikogow ben,
k'a to temɛbagaw bɛɛ ye kɛ a denw tigɛtigɛ ye?

¹⁴ Kongolɛw bɛ don a ra k'a cɛn;
kongosogow k'a kɛ o ta domuni ye.

¹⁵ E, Fangatigi, sabari, i ye kɔsegi ka na an fɛ;
ka i to sankolo ra ka i ja majigi ka an flɛ,
ka i hakiri to nin rezensun na,

¹⁶ i boro barakaman ka yiri min turu,
i yɛrɛ ka baraka don o den min na k'a kɛ i yɛrɛ ta ye.

¹⁷ Tasuma ka i ta rezensun jɛni, mɔgow k'a tigɛtigɛ!
I dimina ka i ta mɔgow jaraki, ka o bɛɛ halaki.

¹⁸ I janto i ta mɔgo panawolomanin na,
i yɛrɛ ka baraka don mɔgo min na, k'a kɛ i ta ye.

¹⁹ Ni o kɛra, an tɛna an yɛrɛ mabo i ra tuun fiyewu!
Barakakura don an na, janko an ye i togo wele ka i bato.

²⁰ E, Matigi Ala, Fangatigi, an laseko ka na i fɛ tuun!
Sabari ka an flɛ ni numanya ye, janko an ye kisi.

81

Mɔgow ka kan ka Ala lamɛn

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min bɛ la ni Gatikaw ta gɔni ye. Asafu ta Zaburu.

² Aw ye donkiri la Ala ye ka nagari, sabu ale le ye an ta baraka sɔroyɔro ye.
Aw ye aw kan korɔta ka pɛrɛn ka Yakuba ta Ala tando!

³ Aw ye Alatandodonkiriw damina, aw ye longan fɔ!
Aw ye kora kandimanw fana fɔ, ani gɔniw!

⁴ Aw ye buru fiye karokura panagbɛ* ra,

* **81:4 81.4** Karokura panagbɛ tun ye Yahudiyaw ta panagbɛ do ye (Jateri 28.11-15; Amosi 8.5). Ni karo tun sera a cɛmance ra, o tun bɛ panagbɛ do wɛrɛ kɛ (Sarakalasebagaw 23.33-43; Jateri 29.12-39).

ni karo sera a cεmance ra, aw y'a fiye tuun, an ta janagbelon na;
⁵ sabu nin ye Ala ta cifonin le ye k'a di Izirayeli ma,
 nin ye Yakuba ta Ala ta kolatigenin le ye.
⁶ Ala tun ka o ciw le fo Yusufu ta mogow ye,
 wagati min a tun tagara Misiran jamana kama.

Ne ka kan do men ne ma min lon:
⁷ «Ne ka doni ta ka bo o kamankunw kan,
 o borow ka segi gbirimanw bla.
⁸ Aw tun degura wagati min na, aw ka ne wele, ne ka aw bosi,
 ne dogonin tora sanperen ce ma ka aw jaabi;
 ne ka aw korobo Meriba ta ji yoro ra.[†]
⁹ Ne ta mogow, aw ye ne lamɛn, ne bɛna aw lasomi.
 E, Izirayeli, ni a kera ko ele tun be son ka ne lamɛn sa!
¹⁰ Aw kana a to ala were ye soro aw ce ra,
 aw kana aw kinbiri gban siya were ta ala koro ka a bato.
¹¹ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala,
 min ka aw labo Misiran jamana ra;
 aw ye aw da yele kosebe, ne bɛna a fa.

¹² «Nka ne ta mogow ma ne kan lamɛn,
 Izirayeli banna ne ra.
¹³ O kɛson ne ka o to ni o yere jusukun ta miiriw ye,
 k'a to o ka o yere sagonansiraw ta.

¹⁴ «E, ni ne ta mogow tun be son ka ne lamɛn,
 ni Izirayeli tun be son ka tagama ne ta sira kan!
¹⁵ Ne tun bɛna o juguw majigi o ye yoronin kelen na,
 ne tun bɛna wuri o kerεbagaw kama.
¹⁶ Minw be Matigi Ala koninya olugu tun bɛna o kinbiri gban o koro;
 Izirayeli tun bɛna ke hera le ra wagati bee.
¹⁷ Ala tun bɛna o baro ni alikama* bee ra jumanman le ye,
 ka kongokonoli bo fara ra k'a di o ma o y'a domu fo ka o wasa.»

82

Ala be kiti tige can kan

¹ Asafu ta Zaburu.

Ala be a ta kititigejama ce ra,
 a be kiti tige ala tow ce ra.
² «Aw be kiti minw tige terenbariya kan,
 ka jo di mogojuguw ma, aw bɛna o ko dabra tuma juman?*

³ Aw ye dεεεbagatow, ani feritaw ta jo di o ma,
 aw ye janibagatow, ani fagantanw ta kiti tige ni terenninya ye.

⁴ Aw ye dεεεbagatow ni fagantanw kisi,
 aw ye o bosi ka bo mogojuguw boro.

⁵ «O te foyi lon, o te foyi faamu,

[†] 81:8 81.8 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.
 Sela.

* 82:2 82.2 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko:

o be tagama dibi le ra;
sabu dunupa kono, terenninya jusiginanw bee jengera ka bo o no ra.

⁶ Ne tun k'a fo aw ma ko aw ye alaw ye,
ko aw bee ye Ala korotaninba dencew le ye.

⁷ Nka aw fana bena sa i ko adamadenw,
aw bena ben i ko dunupa kuntigi tow.»

⁸ E, Ala, i wuri ka dunupa ta kiti tige,
sabu siyaw bee ye ele ta le ye!

83

Izirayelimogow ka Ala daari o juguw kama

¹ Donkiri. Asafu ta Zaburu.

² E, Ala, i kana je,
i kana to ni i ma foyi ke,
i kana to pasuma ra, Ala!

³ Sabu a fle, i juguw be mankan cira,
i koninyabagaw be o yere korotara.

⁴ O be dabarijuguw sirira i ta mogow kama,
ka janfa siri i ta mogow kama, minw ko ka gbelen i ma.

⁵ O b'a fo jogon ye ko: «Aw ye na, an ye o ta siya tunu pewu,
janko mogow si hakiri kana to Izirayeli togo ra tuun.»

⁶ O bee le benna ni miiriya kelen ye ka janfa siri;
o ka jennogonya don ni jogon ye ele kama.

⁷ Edomu ta mogow, ani Sumayila ta mogow,
Mohabukaw, ani Hagarikaw,

⁸ Gebali, ani Amon, ani Amaleki ta mogow,
ani Filisikaw, ani Tiri dugumogow.

⁹ Asirikaw fana farara o kan;
olugu fana be Lutu ta mogow demena.*

¹⁰ Ala, o ke i n'a fo i ka Madiyankaw ke cogo min na,
i n'a fo i ka Sisera, ani Yaben ke cogo min na Kison koda ra.

¹¹ I tun ka olugu halaki Eni Dori,
ka o suw ke nogo ye dugukolo kan.

¹² O ta kuntigiw ke i n'a fo i ka Orebu ni Zebu ke cogo min na,
ka o ta pamogow ke i ko Zeba ni Salimuna.

¹³ Olugu minw tun k'a fo ko: «An ye Ala ta yoro ta
k'a ke an yere ta ye!»

¹⁴ E, ne ta Ala, o ke i ko folonkonto ta gbangban,
o ye ke i ko fono be binjalan min ta.

¹⁵ Tasuma be tu jeni cogo min na,
tasumamana be kuruw jeni cogo min na,

¹⁶ i ta sanfono ke ka o gben ten;
o jatige ni i ta sanfona ye.

¹⁷ Maroyaba bla o ra, Matigi Ala,
janko o ye i ta jennogonya jini.

* 83:9 83.9 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

¹⁸ Maroya ni jatige ye o mina wagati bee,
o kun suurunin ye halaki.
¹⁹ O y'a lon ko ele le togo ye ko Matigi Ala,
ko ele kelenpe le ye Ala korotaninba ye dununa bee kunna.

84

Ala ta yoro saninman ko ka di a ta mogow ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni Gatikaw ta goni ye. Kore dencew ta Zaburu.

² E, Fangatigi Ala,
i ta so ko ka di ne ye de!
³ Matigi Ala ta batoso lukenew panafin ka ne soro fo ka ne baraka ban;
ne jusukun ni ne farikolo bee be nagarikanba bo Ala panaman koson.
⁴ Hali coroninw be so soro,
hali naganaganinw be o ta paga layoro soro,
o be se ka o denw bla yoro min na;
o yoro ye ele ta sarakabonan kerefeyorow le ye, Fangatigi Ala,
ne ta masa, ani ne ta Ala.
⁵ Minw be sigi i ta so konso, olugu ta pana!
O be to ka i tando wagati bee.*

⁶ Ele ye mogso minw ta baraka soroyoro ye,
olugu ta pana;
i ta so sira tagama ka di minw ye,
olugu ta pana.
⁷ Hali ni o be Baka ta dingakonoyoro† cetige,
o yoro be ke bununjiyoro ye o fe;
teremasanji do fana bena baraka di o yoro ma.

⁸ O tagato, do le be to ka fara o baraka kan ka taga,
fo ka taga se Ala na koro Siyon.

⁹ Matigi Ala, Fangatigi, ne ta daariri lamɛn,
i toro malo, Yakuba ta Ala!‡
¹⁰ E, Ala, ele min ye an ta tangabaga ye, an fle,
i janto i yere ta mogso panawolomaninw na.

¹¹ Ka tere kelen dama ke i ta so lu konso,
o ka fisa ni tere waga kelen ye yoro were.
Ne ye lo ne ta Ala ta so donda ra doron,
o ka fisa sani ne ye taga to mogsojuguw ta bon konso.
¹² Sabu Masa Ala be i ko tere, a be mogso tanga.
Matigi Ala be makari ni bonya lase mogso ma;
minw be tagama ni jusukun gbenin ye,
a te ban ka kopuman ke olugu ye.
¹³ E, Fangatigi Ala,
mogso min b'a yere karifa i ma, o tigi ta pana!

* **84:5 84.5** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † **84:7 84.7** Baka ta dingakonoyoro ye yorojalan do ye, min tagama ka gbelen kosebe. ‡ **84:9 84.9** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

85

Ala le be kopuman ke a ta mogow ye

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencew ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, i ka kopuman ke i ta jamana ye;
i ka Yakuba ta mogow ta bonya laseko o ma tuun.

³ I ka i ta mogow ta terenbariya ta ka bo o kunna,
i ka o ta jurumunw bee datugu.*

⁴ I ka i ta jusugban bee dabra,
i ka i ta dimiba ban.

⁵ E, an ta kisiri tigi Ala, seko an fe tuun!
Dimi min be i jusu ra an kama, a to o ye ban!

⁶ Yala i bena dimi an koro wagati bee le wa?
Yala i diminin bena to wagati bee, ani tuma bee le wa?

⁷ Ele yere le tena na seko ka na barakakura don an na tuun,
janko i ta mogow ye ninsondiya i ta jennogonya ra wa?

⁸ E, Matigi Ala, i ta kopumanw ke an ye,
ka an kisi.

⁹ Ala be min fora, Matigi Ala be min fora, a to ne ye o lamen;
sabu a be herakuma le fora a ta mogow ye, minw ye a nasiranbagaw ye;
nka o kana na seko o ta hakirintanyakow ra tuun de!

¹⁰ Can lo, a ta kisiri ka surun a nasiranbagaw ra;
a be o ke janko a ta bonya ye to an ta jamana kan.

¹¹ Numanya ni kankelentigiya ka jogon ben,
terenninya ni hera ka o boro mini jogon ma.

¹² Kankelentigiya be falen ka bo dugukolo ra,
terenninya be jigi ka bo sankolo ra.

¹³ Matigi Ala yere bena kopuman ke an ye,
an ta dugukolo simanw bena na.

¹⁴ Terenninya le bena bla a na fe,
k'a temesira laben a ye.

86

Ala le ye demebaga ye

¹ Dawuda ta Aladaari.

Matigi Ala, i toro malo, ka ne jaabi,
sabu ne ye panibagato ye, ani fagantan.

² Ne nin mara, sabu ne ye i nasiranbaga le ye.
Ele le ye ne ta Ala ye;
i ta jonce kisi, sabu a jigi be ele le kan.

³ Makari ne ra, Matigi,
sabu ne be kule ka i wele lon bee.

⁴ I ta jonce ninsondiya,
sabu ne jusukun ta miiriya be ele le kan, Matigi.

⁵ I ka ni, Matigi, i be yafa.

* 85:3 85.3 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

Mogo minw bee be i bato, i be kopuman caman ke olugu ye.

⁶ Matigi Ala, i toro malo ne ta daariri ra,
i janto ne ta makarikanw na.

⁷ Ne ta degulonw na, ne be i wele,
sabu i be ne jaabi.

⁸ E, Matigi, ele bonogonko te batofenw si ra;
i ta kewalew fana bonogonko te yi.

⁹ I ka siya minw bee dan,
olugu bee bena na o kinbiri gban i na koru, Matigi,
ka bonya la i togo kan;

¹⁰ sabu i ka bon, i be kabakow ke,
ele kelen le ye Ala ye.

¹¹ E, Matigi Ala, ne karan i ta siraw ra,
janko ne ye tagama can kan;
ne jusukun ke jusukun kelen ye, ka i togo nasiran don ne ra.

¹² Ne be i fo ka i walepumanlon ni ne jusukun bee ye, ne tigi Ala;
ne be i togo bonya wagati bee;

¹³ sabu i ka pumanya min ke ne ye, o ka bon,
i ka ne nin kisi ka bo saya dinga konu.

¹⁴ E, Ala, yerayirabaga dow wurira ne kama,
mogo jusukungbelon dow be ne fagayoro pinina;
o te ele ta kow si jate.

¹⁵ Nka ele Matigi, ele le ye hina tigi Ala ye, ani Ala min be makari;
i te dimi joona, i ta pumanya ni i ta kankelentigiya ka bon.

¹⁶ I na lo ne ra, i ye makari ne ra,
i ta baraka don i ta jonce ra,
ka i ta jonmuso dence kisi!

¹⁷ Tagamasiyen do ke ka i ta kopuman yira ne ra,
janko ne koninyabagaw ye o ye, ka maroya,
sabu ele Matigi Ala le be ne deme, ka ne jusu saaro.

87

Ala ta dugu saninman

¹ Kore dencew ta Zaburu. Donkiri.

Matigi Ala ka Siyon dugu ju sigi kuru saninmanw le kunna.

² Siyon dugu donda ko ka di Matigi Ala ye
ka teme Yakuba ta dugu tow bee kan.

³ E, Ala ta dugu,

koba caman fora ele ta ko ra!*

⁴ Ne bena Misirankaw, ani Babilonikaw fana togo fo ne lonbagaw ra;
ne bena Filisikaw, ani Tirikaw, ani Etiyopikaw fana jate, ko olugu worora yan.

⁵ Nka Siyon koni, a fora ko bee le worora yi;
Ala korotaninba yere le ka nin dugu ju sigi.

⁶ Ni Matigi Ala be siyaw jateda sebe,

* **87:3 87.3** Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

a b'a fɔ bɛɛ kelen kelen ta ko ra, ko: «Nin worora yan le!»†
 7 Donkirilabagaw, ani donkeɓagaw bɛɛ b'a fɔ Siyon ma ko:
 «Ne ta ko bɛɛ bɛ bɔ ele le ra.»

88

Ala ta mɔɔ kasikan

1 Donkiri. Kore dencew ta Zaburu. Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min bɛ la ni
 filen ye. Ezirahikace Heman ta donkiri.

2 E, Matigi Ala, ne ta kisiri tigi Ala,
 su ni tere, ne bɛ kule i ja kɔrɔ.

3 A to ne ta daariri ye se i ma,
 i toro malɔ ne kulekan na;

4 sabu tɔrɔ warara ne ma,
 ne nin ka surun saya ra.

5 Ne bɛ jate i ko o ka minw lajigi kaburu kɔnɔ;
 ne bɛ i ko mɔɔ min baraka bɛɛ banna.

6 Ne bɛ ni mɔɔ saninw le ye,
 ne bɛ i ko mɔɔ faganin minw su lanin bɛ kaburu kɔnɔ,
 i hakiri tɛ minw na tuun,
 i tɛ i janto minw na tuun.

7 I ka ne firi dingadunba le kɔnɔ,
 fɔ dibiba cɛ ma dinga jukɔrɔyɔrɔ ra yi.

8 I ka i ta jusugban bɛɛ ben ne kan,
 ka i ta jikurubaw bɛɛ tɛmɛ ne kan.*

9 I ka ne lonbagaw bɛɛ mabɔ ne ra,
 ka ne kɛ o fɛ i ko fɛn haramunin.
 I ka ne datugu, bɔyɔrɔ si tɛ ne fɛ;

10 tɔrɔ ka ne padenw bɛɛ fin.
 E, Matigi Ala, lon o lon ne bɛ i wele ko i ye ne dɛmɛ,
 ne bɛ ne boro kɔrɔta i nɔ fɛ.

11 Yala i bɛna kabakow kɛ suw le ye wa?
 Yala mɔɔ saninw bɛ se ka wuri ka i fo ka i waleɓumanlon wa?†

12 Yala o bɛna i ta numanya ko fɔ kaburu le kɔnɔ wa?
 Yala o bɛna i ta kankelentigiya lakari lahara dibi le ra wa?

13 Jon le ka i ta kabakow lon saya dibi ra yi?
 Jon le ka i ta terenninya lon laharaso kɔnɔ yi?

14 Nka ne kɔni, ne bɛ kulera ele Matigi Ala le nɔ fɛ;
 lon o lon sɔɔma, ne ta daarikan bɛ se i ma.

15 E, Matigi Ala, mun koson i banna ne ra sa?
 Mun koson i bɛ i pada dogora ne ma?

16 Ne kɔni ye janibagato ye kabini ne denmisɛnman, ne ni saya cɛ man jan;
 i ka jatigɛ bla ne ra fɔ ka ne jigi tigɛ.

17 I ta dimiba ka ne datugu,
 i ka sɛgɛba min la ne kan, o ka ne si ban pewu.

† 87:6 87.6 Nin yɔrɔ ra a seɓera heburukan na ko: Sela. * 88:8 88.8 Nin yɔrɔ ra a seɓera heburukan na ko:
 Sela. † 88:11 88.11 Nin yɔrɔ ra a seɓera heburukan na ko: Sela.

¹⁸ O tɔɔrɔw bɛ ne lamini lon bɛɛ i ko jiwoyo,
o ka ne datugu fan bɛɛ ra.
¹⁹ I ka ne teriw, ani ne siginɔgɔnw bɛɛ mabɔ ne ra,
dibi dɔrɔn le kɛra ne teri ye.

89

Ala bɛ a ta layiri dafa

¹ Ezirayikacɛ Etan ta karan.

² Ne bɛna Matigi Ala ta numanya dɔnkiri la wagati bɛɛ,
ne da bɛna i ta kankelentigiya ko lakari wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

³ Ne b'a fɔ ko i ta numanya tɛna bɔ a nɔ ra ka ye;
i ka i ta kankelentigiya sabati k'a sigi sankolo kɔnɔ.

⁴ I tun ko: «Ne ka jɛnɔgɔnya don ni ne ta mɔgɔ panawolomanin ye,
ne tun karira ne ta jɔncɛ Dawuda ye.»

⁵ Ne ko: «Ne bɛna baraka don i ta durujaw ra wagati bɛɛ,
ne bɛna i ta masaya sabati wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.»*

⁶ Matigi Ala, sankolo ni a kɔnɔfɛnw bɛ i fo ka i waleɲumanlɔn i ta kobaw kosɔn,
danfɛn saninmanw bɛ i ta kankelentigiya fana lakari.

⁷ Sabu jɔn le bɛ sankolo ra min bɛ se k'a yɛrɛ suma ni ele ye?
Ala ta danfɛn juman le bɛ se k'a yɛrɛ suma ni Matigi Ala ye?

⁸ Ala ta danfɛn saninmanw ta jɛn ra, bɛɛ bɛ siran a ja;
siranyafɛnba lo ka tɛmɛ danfɛn tɔw bɛɛ kan, danfɛn minw k'a lamini.

⁹ E, Matigi Ala, Fangatigi, se bɛ jɔntigi le ye i ko ele, Matigi Ala?
Kankelentigiya ka i lamini fan bɛɛ ra.

¹⁰ Ele le bɛ kɔgɔji ta yɛrɛbɔnya mala;
ni a jikurubaw ka wuri, i bɛ o mala.

¹¹ Ele le ka kɔgɔji danfɛn barakaman jɔɲɔ, fɔ k'a kɛ su ye;
i ka i juguw janjan i ta sebayaba baraka ra.

¹² Sankolo ye i ta ye, dugukolo fana ye i ta ye;
ele le ka dunuɲa ni a kɔnɔfɛn bɛɛ dan.

¹³ Ele le ka sahili ni worodugu dan,
Tabɔri kuru ni Hɛrimɔn kuru bɛ jagari ka pɛrɛn i tɔgɔ kosɔn.

¹⁴ I boro ye cɛfariboro le ye;
sebagaya bɛ i borotɛgɛ kɔnɔ,
i boro barakaman kɔrɔtanin lo.

¹⁵ Terenninya ni can le bɛ i ta masaya jusiginan ye,
numanya ni kankelentigiya bɛ i ja kɔrɔ wagati bɛɛ.

¹⁶ Siya min bɛ tandori dɔnkiriw la Ala ye, o ta pana;
Matigi Ala, o bɛna tagama i pada yeelen na.

¹⁷ O siya bɛ jagari wagati bɛɛ i tɔgɔ kosɔn,
a bɛ bɔnya sɔrɔ i ta terenninya sababu ra;

¹⁸ sabu ele le ye o ta baraka nɔɔrɔ ye,

* **89:5 89.5** Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

ele le sababu ra an fanga be koroa.

¹⁹ An tangabaga be Matigi Ala le boro,
an ta masace be Izirayeli ta Ala saninman le boro.

²⁰ I tun kumana i pasiranbagaw fe siko do ra
k'a fo ko: «Ne ka cefari do deme,
ne ka kanbelen do koroa mogow ce ra.

²¹ Ne ka Dawuda soro, ne ta jon lo,
ne ka ne ta turu saninman* ke a kun na.

²² Ne yere boro bena a deme k'a sabati,
ne yere bena baraka don a ra.

²³ A juguw tena se ka ben a kan a jina ma;
mogo kewalejuguw tena se k'a minako juguya.

²⁴ Ne bena a kerebagaw bee joro a ja koro,
k'a koninyabagaw bee kere.

²⁵ Ne ta kankelentigiya ni ne ta numanya bena ke ni a ye,
a baraka bena bonya ne togo sababu ra.

²⁶ Ne be kogoji bla a ta kuntigiya koro,
ka baw bla a ta fanga koro.

²⁷ «A bena ne wele k'a fo ko: <Ne fa,
ne ta Ala, ne ta kisibaga barakatigi Ala!>

²⁸ Ne bena a ke bee ra folo ye,
k'a koroa ka teme dugukolo masacew bee kan.

²⁹ «Ne bena ne ta numanya to a kan wagati bee;
ne ta jenogonya bena sabati a kan.

³⁰ Ne bena duruja do to a ko wagati bee;
ni sankolo ma wuri ka bo a no ra, a ta masaya fana tena wuri.

³¹ «Ni a denw ka ne ta sariya sira bla,
ni o ma tagama ka kapa ni ne ta kolatigeninw ye,

³² ni o ka ne ta cefoninw sira bla,
ni o te, ne ta kumaw lamɛn,

³³ ne bena wuri o kama ni bere ye o ta hakew koson,
ka wuri o kama ka o bugo o ta terenbariyaw koson.

³⁴ Nka ne tena ne ta numanya bo o kan,
ne tena ne ta kankelentigiya dabla.

³⁵ Ne tena ne ta jenogonya cen;
kuma min bora ne da ra, ne tena o yelɛma.

³⁶ Ne karira ka ban sipagako kelen ne ta saninmanyanya koson;
yala ne bena faninya tige Dawuda ye wa?

³⁷ Ne ko a ta duruja bena to a ko wagati bee,
a ta masaya bena to ne ja koro tuma bee i ko tere;

³⁸ a bena to a no ra wagati bee i ko karo,
min ye seere cantigi ye sankolo konɔ.»†

³⁹ Nka sisan i banna a ra, i bora a ko,
i jusu gbanna i yere ta mogo janawolomanin koro.

† 89:38 89:38 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁴⁰ I ka i ni i ta jonce ta jɛnɔgɔnya cɛn,
 i k'a ta masafugula ben dugu ma k'a lanɔgɔ.
⁴¹ I k'a to o k'a ta dugu kogow bɛɛ sɔgɔsɔgɔ,
 k'a to o k'a ta bon barakamanw benben ka o kɛ tomow ye.
⁴² Tɛmɛbagaw bɛɛ b'a borofɛnw cɛ;
 i k'a kɛ lɔgɔborifɛn ye a siginɔgɔnw fɛ.
⁴³ I k'a kɛɛbagaw baraka bonya,
 k'a juguw bɛɛ to o ye ninsɔndiya.
⁴⁴ I k'a ta kɛɛkɛmuru da gboya,
 i ma sɔn k'a dɛmɛ kɛɛ ra.

⁴⁵ I k'a ta dawula ban,
 i k'a ta masaya laben dugu ma.
⁴⁶ I k'a ta kanbelenya wagati surunya,
 i ka maroyaba bla a ra.‡

⁴⁷ E, Matigi Ala, i dogonin bɛna to fɔ wagati juman le sa?
 I ta jusugban tasuma bɛna faga tuma juman?
⁴⁸ I hakiri to a ra ko ne ta dunɔnalatigɛ man jan,
 i ka adamaden min o min dan, o bɛɛ bɛ tɛmɛ.
⁴⁹ Jɔn le bɛna to si ra, ko ale ja tɛna saya ye,
 walama jɔn le bɛ se k'a nin kisi kaburu ma?§

⁵⁰ E, Matigi, i derira ka numanya minw kɛ fɔlɔfɔlɔ, o bɛ min sisan?
 I tun karira ko i bɛna kopuman minw kɛ Dawuda ye ka kɛna ni i ta kankelentigiya
 ye, o bɛ min?
⁵¹ E, Matigi, dɔgɔyari minw sera i ta jɔnw ma, i hakiri to o ra;
 ka i hakiri to a ra ko nin jama caman doni bɛ ne le kunna.
⁵² E, Matigi Ala, i hakiri to i juguw ta mafiyɛnyari ra,
 o bɛ i ta mɔgɔ janawolomanin dɔgɔyara.

⁵³ Matigi Ala, i baraka wagati bɛɛ!
 Amina! Amina!

Kitabu naaninan

90

(Zaburuw 90–106)

Ala tɛ yɛlɛma

¹ Ala ta jonce Musa ta Aladaari.

Matigi, ele le kɛra an karifayɔrɔ ye,
 wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

² Sani kuruw ye dan,
 sani i ye dugukolo ni dunɔna dan,
 ele le ye Ala ye wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

³ Ele le bɛ mɔgɔ lasɛkɔ dugukolo bɔgɔ ra;
 i b'a fɔ a ma ko: «Adamaden, i sɛkɔ!»

⁴ Sabu ele fɛ, san waga kelen bɛ i ko kunu tere min tɛmɛna ka ban,
 walama i ko su wagati dɔ.

‡ 89:46 89.46 Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. § 89:49 89.49 Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁵ I be adamadenw lateme,
o be ban i ko sunogo be ban cogo min na sogomada fe.
O be teme i ko bin;
⁶ bin be fiyerenkura bo sogoma,
nka wula fe, a be fsonfson, ka ja.

⁷ I ta dimi ka an halaki ka ban;
i ta jusugban ka an jigi tige.
⁸ I ka an ta terenbariyakow bla i ja koro,
ka an ta ko dogoninw bla kene kan.

⁹ An si teredaw bee dogoyara i ta jusugban koson;
an sandaw be banna i ko dafono fiyeke kelen.
¹⁰ An si sandaw bee lajennin ye san biwolonfla;
minw ye mogo barakamanw ye, olugu le be san biseegi soro.
Nka an be fen o fen ke, o bee laban ye sege ni kojugu le ye,
sabu fen bee be teme, an fana tagato lo.
¹¹ Adamaden juman le ka i ta dimi baraka hakeya lon?
I ta jusugban min ka kan ka i pasiran don mogow ra, jon ka o hakeya lon?

¹² An karan, an ye an si terew jate,
janko an jusukun ye hakiritigiya sira ta.

¹³ E, Matigi Ala, seko ka na an fe! An bena i makono fo wagati juman sa?
Makari i ta jonw na ten.
¹⁴ An fa i ta pumanya ra lon o lon sogoma,
ni o kera, an bena ninsondiya fo ka kule ci an si terew bee ra.
¹⁵ An ka tereda min ke maroya ra i boro, o jagon ninsondiya fana di an ma;
an ka sanda min ke toro ra, o jagon ninsondiya fana di an ma.
¹⁶ I ta koketaw yira i ta jonw na,
ka i ta noro yira o ta denw fana ra.
¹⁷ An tigi Ala ta neema ye to an kan!
An ta baara sabati an boro, Ala!
Onhon, an ta baara sabati an boro.

91

Ala ye a ta mogow dogoyoro ye

¹ Ni mogo min be dogo Ala korotaninba kere fe,
o tigi be laganfiya Sebestigi Ala ta suma koro.

² Ne b'a fo Matigi Ala ma ko: «Ne karifayoro, ani ne dogoyoro,
ne ta Ala, ne jigi lanin be min kan.»

³ Ale le be i kisi ka bo konominabaga ta jo ra,
ka i kisi banajugu tooro ma.
⁴ A be i dogo i ko sise b'a denw dogo a siw jukoro cogo min na,
i ko sise b'a denw dogo a kamanw koro cogo min na.
A be i tanga i ko negebennan, walama i ko negederege, a ta kankelentigiya koson.
⁵ Fen minw be mogo ja tige su fe, i tena siran o ja,
walama i juguw be se ka i bon ni bine minw ye tere fe,

⁶ walama banajugu min be denden dibiba ra ka taga ben mogɔ kan,
walama kojugu minw be ben mogɔ kan teregban fe.

⁷ Hali ni mogɔ waga kelen le ka ben i kere fe,
hali ni mogɔ waga tan le ka ben i kininboroyanfan fe,
foyi tena se ele ma.

⁸ Ele bena i na le lo ka fleri ke doron,
ka mogɔjuguw ta sara fe.

⁹ Can lo, Matigi Ala le ye ne karifayoro ye.
Ni Ala korotaninba ye i dogoyoro ye,

¹⁰ kojugu si tena se i ma,
banajugu si tena se i ta somogow ma;

¹¹ sabu a bena i ko fo a ta melekew ye,
k'a fo o ye ko o ye o janto i ra i ta koketaw bee ra.

¹² O bena i ta o boro konɔ,
janko i sen kana na talon kabakuru do ra.

¹³ I bena tagama jara kan, ka tagama fonfonnin kan;
i bena jarakanbelen don ka teme, ka sajugu don ka teme.

¹⁴ I n'a fo ne ko ka di a ye, a norora ne ra, ne bena a bosi,
ne bena a tanga, sabu a be ne togo lon.

¹⁵ Ni a ka ne wele, ne bena a jaabi,
ni a degura, ne be ke ni a ye;
ne bena a bosi, k'a bonya.

¹⁶ Ne bena a si janya fo k'a wasa,
ne bena a yira a ra ko ne le ye a kisibaga ye.

92

Ala ta kewalew bee ka ji

¹ Zaburu. Nenekirilon ta donkiri.

² Ka Matigi Ala fo k'a walepumanlon, o ka ji;
ka donkiri la ka ele Ala korotaninba togo tando,

³ ka i ta pumanya lakari lon o lon sogoma,
ka i ta kankelentigiya lakari lon o lon su fe

⁴ ni goni juru tan ye,
ani korafokanw ye, o ka ji.

⁵ E, Matigi Ala, i ta kewalew be ne ninsondiya;
ne be ninsondiya fo ka kule ci i boro ta baaraw koson.

⁶ Matigi Ala, i ta kokeninw ka bon!
I ta kolatigeninw koro ka dun kosebe!

⁷ Naloman t'a lon,
hakirintan te se k'a faamu.

⁸ Mogɔjuguw be wuri ka caya i ko binjugu,
kojugukebagaw bee ta kow be na o boro,
nka o laban be halaki ka ban le pewu!

⁹ Nka ele kɔni Matigi Ala,
ele kɔrɔtanin lo wagati bɛɛ.

¹⁰ E, Matigi Ala, i juguw fɛ,
i juguw halakito fɛ,
minw bɛɛ bɛ terenbariyakow kɛ, i bɛ olugu bɛɛ janjan.

¹¹ I bɛ ne baraka bonya i ko kongomisi baraka;
i bɛ turu kasadiman kɛ ne kan ka ne ninsɔndiya.

¹² Ne bɛ ne na lo ne darapinibagaw ra ka o fɛ;
minw bɛɛ bɛ wurira ne kama ni kojugu ye, ne toro bɛ olugu kan na.

¹³ Mɔgɔ terenninw bɛ wuri i ko tamarosun,
o baraka bɛ bonya i ko Liban jamana sɛdirisunw.

¹⁴ O bɛ i ko yiri turuninw Matigi Ala ta so kɔnɔ,
o bɛ wuri ka nugu an ta Ala ta lukɛnɛ kɔnɔ.

¹⁵ Hali o kɔrɔnin bɛ den,
ji bɛ o ra tuma bɛɛ, o flaburu nugunin lo;

¹⁶ o bɛ Matigi Ala ta terenninya lakari.
Ale le ye ne ta barakatigi Ala ye, terenbariyako si t'a ra.

93

Ala le ye Masa ye

¹ Matigi Ala le ye Masa ye,
bonya le ye a ta masiri ye,
bonya le ye Matigi Ala ta masiri ye;
baraka ye a ta cɛsirinan ye.
O kɔsɔn dunuɲa sabatinin lo,
a tɛ se ka jenge ka bo a nɔ ra.

² Ala, i ta masasiginan sigira kabini fɔlɔfɔlɔ,
i bɛ yi wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

³ Bajiw bɛ o kan kɔrɔtara, Matigi Ala,
bajiw bɛ o kan kɔrɔtara kɔsɛbɛ,
bajiw bɛ mankan wurira.

⁴ Nka Matigi Ala ta sebgaya ka bon ka tɛmɛ jibaw mankan kan,
a ka bon ka tɛmɛ kɔgɔji jikurubaw baraka kan;
Matigi Ala kɔrɔtanin lo san fɛ, a ta sebgaya ka bon.

⁵ Ala, i ka ci minw fɔ, o tɛ yɛlɛma ka ye.
Saninyari bɛnna i ta so ma,
wagati bɛɛ ra, Matigi Ala.

94

Ala le bɛ mɔgɔɲuman dimibɔ

¹ Dimibɔbaga Ala, Matigi Ala,
dimibɔbaga Ala, i ta nɔɔrɔ yira!

² I wuri, dunuɲa kititigɛbaga!
Yɛrɛbonyabagaw sara ka kapa ni o ta kɛtaw ye!

³ Mɔgɔjuguw ta wagati ye juman le ye sa, Matigi Ala?
Mɔgɔjuguw ta pagari banwagati bɛna kɛ tuma juman le?

⁴ O bɛ dabayakumaw fɔ ka mɔgɔw mafiyɛnya;
kojugukebagaw bɛɛ bɛ o yɛrɛ bonya.

⁵ E, Matigi Ala, o bɛ i ta mɔgɔw teregera o sen kɔrɔ,
o bɛ i ta jamana mɔgɔw minako juguyara.

⁶ O bɛ muso cɛ saninw, ani lonanw fagara,
o bɛ feritaw nin bɔra o ra.

⁷ O b'a fɔ ko: «Matigi Ala tɛ foyi yera,»
ko: «Yakuba ta Ala tɛ foyi kala ma!»

⁸ Aw ye miiri, aw nalomanw!

Aw hakirintanw, aw bɛna hakiri sɔrɔ tuma juman le?

⁹ Ala min ka toro di mɔgɔ ma, mun b'a to ko ale tɛ mɛnni kɛ?

Ala min ka paden di mɔgɔ ma, mun b'a to ko ale tɛ yeri kɛ?

¹⁰ Ala min bɛ siyaw koro, mun b'a to ko ale tɛ se ka aw ta hakɛw juru sara aw ra,
ale min bɛ lɔnniya yira adamadenw na?

¹¹ Matigi Ala ka adamadenw jusukunnakow lɔn,
a k'a lɔn ko o ta miiriyaw bɛɛ ye gbansan le ye.

¹² Matigi Ala, ni ele ka mɔgɔ min koro, o tigi ta pana;
ni i ka mɔgɔ min karan i ta sariya ra, o tigi ta pana.

¹³ Ni wagatigbɛlenw sera a ma, i bɛ a jusu suma,
sani k'a to dingaba ye sogi, mɔgɔjugu bɛna ben min kɔnɔ.

¹⁴ Matigi Ala tɛna bɔ a ta mɔgɔw kɔ fiyewu,
a tɛna ban a ta jamana mɔgɔw ra.

¹⁵ Kiti bɛna tige can kan tuun,
mɔgɔ jusupumanw bɛɛ bɛna sɔn o ma.

¹⁶ Jɔntigi le bɛna lɔ ni kunko ye ne ni mɔgɔjuguw ta kiti ra?
Jɔn le bɛna fara ne kan janko ne ye jo sɔrɔ kojugukebagaw kan?

¹⁷ Ni Matigi Ala tun ma kɛ ne demɛbaga ye kɔni,
bi tun b'a sɔrɔ ne nin tagara jamana mankanntan* na ka ban.

¹⁸ Ni ne ko: «E, ne senw dɛsɛra tagama ra!»

O tuma i ta pumanya bɛ baraka don ne ra, Matigi Ala.

¹⁹ Ni ne ta haminakow cayara,
i bɛ ne jusu saaro ka ne ninsondiya.

²⁰ Fanga min sigira mɔgɔfaga kama, yala ele bɛ sɔn o fanga ma wa?
O bɛ Ala ta cɛfoninw sira bla, ka sɛge bla mɔgɔw kan.

²¹ O bɛ jɔgɔn lajɛn mɔgɔ terennin nin kama,
ka kiti ben mɔgɔ jarakibari kan k'a faga gbansan;

²² nka Matigi Ala ye ne tangabaga ye,
ne ta Ala le ye ne ta barakatigi Ala ye, ne karifayɔrɔ.

²³ A bɛna o yɛrɛ ta kojuguw le kɛ ka o sara,
ka o latunu pewu o ta juguya kosɔn.
Matigi Ala, an ta Ala bɛna o latunu pewu.

* **94:17 94:17** Jamana mankanntan, o kɔrɔ ye lahara.

95

Ala le ka kan ni tandori ye

- ¹ Aw ye na an ye nagari ka Matigi Ala tando,
an ye nagari ni kanba ye ka barakatigi Ala, an kisibaga Ala tando.
- ² An ye taga a na koro ni forikanw ye,
an ye nagari ka donkiriw la k'a tando ni kanba ye;
- ³ sabu Matigi Ala ye Alaba le ye,
Masaba lo min be batofenw bee kunna.
- ⁴ K'a ta dugukolo jukoroyorow ra, ka taga a bla fo kuruw sanfeyorow ra,
o bee b'a boro konɔ, o bee ye a ta ye.
- ⁵ Kogoji ye a ta ye, ale le k'a dan;
dugukolo fana, ale le ka o dan.
- ⁶ Aw ye na, an ye an yere majigi a koro k'a bato,
an ye an kinbiri gban Matigi Ala koro, min ka an dan;
- ⁷ Sabu ale le ye an ta Ala ye,
anw le ye a ta mogow ye, a be minw korosi;
an be i ko a ta sagakuru, a yere boro be min gbengben.
- O koson ni aw k'a kumakan men bi,
- ⁸ aw kana aw jusukun gbaleya i n'a fo a kera Meriba cogo min na,
i n'a fo a kera cogo min na kongokolon konɔ Masa* ta ko ta wagati ra.
- ⁹ O yoro le ra, aw bemaw ko o be ne Ala korobo, ka ne segesege k'a fle,
k'a soro o tun ka ne ta kokeninw ye.
- ¹⁰ Fo san binaani, nin siya logo bora ne ra;
ne ko: «Siya do lo min jusukun terennin te,
o te ne ta sira tagama.»
- ¹¹ O koson ne dimikojugu fe, ne karira ko:
«O tena don ne ta jamana ra ka nenekiri fiyewu!»

96

*Dunupa bee ye Ala ta bonya lakari**(Zaburuw 105; 106; Kibaroyaw folo 16.23-33)*

- ¹ Aw ye donkrikura la ka Matigi Ala tando!
Dunupamogow bee ye donkiri la ka Matigi Ala tando!
- ² Aw ye donkiri la Matigi Ala ye, k'a togo bonya,
aw y'a fo lon o lon, ko ale le ye an kisibaga ye.
- ³ Aw ye a ta bonya lakari siyaw bee ye,
aw ye a ta kobaw lakari mogow bee ye.
- ⁴ Sabu Matigi Ala ka bon, a ka kan ni tandori ye kosebe;
an ka kan ka siran a na ka teme batofen tow bee kan.
- ⁵ Siya tow ta alaw bee ye batofen gbansanw le ye,
nka Matigi Ala le ka sankolo dan.
- ⁶ Bonya ni nooro ye ale ta le ye,
sebagaya ni dawula be soro a ta yoro saninman konɔ.
- ⁷ Dunupa siyaw bee, aw ye bonya ni fanga di Matigi Ala ma,

* 95:8 95.8 Meriba ni Masa ta ko (Bori 17.7).

aw y'a di Matigi Ala ma.

⁸ Aw ye bonya la Matigi Ala tɔɔ kan,

aw ye na don a ta batoso lu kɔnɔ ni aw ta sarakaw ye.

⁹ Aw ye saninya ka na aw kinbiri gban ka Matigi Ala bato,
dunupamɔɔw bɛɛ lajennin ye siran Matigi Ala na fɔ ka yereyere.

¹⁰ Aw y'a fɔ siyaw bɛɛ ye ko: «Matigi Ala le ye Masa ye!»

O kɔsɔn dugukolo b'a nɔ ra, a tɛ jenge ka bɔ a nɔ ra ka ye.

Matigi Ala bɛna siyaw ta kiti tige can le kan.

¹¹ Sankolokɔnɔfenw ye pagari, dugukolokanfenw ye ninsondiya,
kɔɔji ni a kɔnɔfenw bɛɛ ye mankanba bɔ!

¹² Kongokɔnɔyɔrɔw, ani kongokɔnɔfenw bɛɛ ye pagarikanba bɔ!
Kongoyiriw bɛɛ ye pagari, ka dɔnkiri la.

¹³ O ye o kɛ Matigi Ala na kɔrɔ, sabu a bɛ nana,
a bɛ nana ka na dunupamɔɔw ta kiti tige!

A bɛna dunupamɔɔw ta kiti tige ka kapa ni terenninya ye,
ka siyaw ta kiti tige ka kapa ni a ta can ye.

97

Matigi Ala le ye dunupa Masa ye

¹ Matigi Ala le ye Masa ye!

Dunupamɔɔw ye pagari,

kɔɔji kɔfemɔɔw bɛɛ ye ninsondiya!

² Sankabaw, ani dibikurubaw k'a lamini,
terenninya ni can le ye a ta masaya jusiginan ye.

³ Tasuma bɛ mana a na fɛ,
k'a juguw jɛni fan bɛɛ ra.

⁴ A ta sanmanamanaw yeelen bɛ bɔ dunupa bɛɛ kan;
ni dunupamɔɔw ka o ye, o bɛ yereyere.

⁵ Kuruw bɛ yeele i ko kɛɛ, Matigi Ala na kɔrɔ,
o bɛ yeele dunupa bɛɛ tigi Ala na kɔrɔ.

⁶ Sankolokɔnɔfenw bɛ a ta terenninya lakari,
dunupamɔɔw bɛɛ bɛ a ta nɔrɔ ye.

⁷ Minw bɛ batofɛn leseninw bato,
minw bɛ o yere bonya batofɛn gbansanw kɔsɔn,
maroya ye kɛ olugu ta le ye;
ala tɔw bɛɛ ye o kinbiri gban Matigi Ala le kɔrɔ.

⁸ Siyɔn dugu bɛna o mɛn ka ninsondiya,
Zuda dugumɔɔw bɛna pagari
i ta kolatigeninw kɔsɔn, Matigi Ala.

⁹ Sabu, ele Matigi Ala le ye Ala kɔrɔtaninba ye dunupa bɛɛ lajennin kunna,
i kɔrɔtara fɔ san fɛ alaw bɛɛ kunna.

¹⁰ Ala kanubagaw, aw ye kojugu kɔninya!

Ala b'a nasiranbagaw nin kɔrɔsi,
a bɛ o bɔsi ka bɔ mɔɔjuguw boro.

¹¹ Ala bɛ yeelen manamana mɔɔgo terenninw kan,

a be mogo jusupuman ninsondiya.

¹² Aw mogo terenninw, aw ye ninsondiya Matigi Ala koson,
aw y'a fo k'a walepumanlon a togo saninman koson.

98

Danfenw bee ye Ala tando

¹ Zaburu.

Aw ye donkirikura la ka Matigi Ala tando,
sabu a ka kabakobaw ke.

A be mogo kisi ni a boro barakaman
ni a ta sebgaya saninman ye.

² Matigi Ala k'a yira mogow ra ko ale le ye kisiri tigi ye;
a k'a ta terenninya yira siyaw ra, k'a to o na y'a ye.

³ A hakiri tora Izirayelimogow ra k'a ta numanya ni a ta kankelentigiya ke o ye;
dunupa yoro bee k'a ye ko an ta Ala le ye kisiri tigi ye.

⁴ Dunupamogow, aw bee ye nagarikanba bo Matigi Ala koson!
Aw ye peren ka nagari ka donkiri la k'a tando!

⁵ Aw ye donkiri la ka Matigi Ala tando ni korafokan ye,
aw y'a tando ni korafokan ni donkirilakan ye,

⁶ k'a tando ni burufiyekan ni sagajigigban buru ye;
aw ye nagari ka peren masace na koro, Matigi Ala na koro!

⁷ Kogoji ni a konofenw bee ye mankanba bo,
ani dunupa ni a konofenw bee.

⁸ Bajiw ye tegera fo,
kuruw bee ye jen ka nagarikanw bo!

⁹ O ye o ke Matigi Ala na koro, sabu a be nana ka na dunupamogow ta kiti tige;
a bena dunupamogow ta kiti tige ka kana ni terenninya ye,
ka siyaw ta kiti tige ka kana ni can ye.

99

Ala le ye saninyari Masa ye

¹ Matigi Ala le ye Masa ye, dunupamogow be yereyere a na koro;
a siginin be seruben melekew* kunna, dugukolo be yereyere a na koro.

² Matigi Ala ka bon Siyon dugu konon;
ale le korotara dunupamogow bee kunna.

³ Mogow ye i fo ka i walepumanlon, sabu i togo ka bon, siranyafen lo,
a saninyanin lo fana.

⁴ Ele Masace barakaman, can ka di min ye,
ele le be numanya sabati,
ele le be can ni terenninya sigi Yakuba ta mogow ce ra.

⁵ Aw ye Matigi Ala, an ta Ala korota!
Aw ye aw kinbiri gban a sen koro k'a bato,
sabu a saninyanin lo.

⁶ Musa ni Haruna tun ye a ta sarakalasebaga dow ye,
Samawilu tun ye a batobaga do ye;
olugu ka Matigi Ala wele, a ka o jaabi.

⁷ A tora sankaba jamijan cɛ ma ka kuma o fɛ;
o k'a ta ciw sira tagama,
a tun ka cifoɗin minw yira o ra, o ka o kɛ.

⁸ Matigi Ala, an ta Ala, ele le ka o jaabi;
i kɛra o ta Ala ye, Ala min bɛ yafa o ma,
nka i tun bɛ o ta kɛwalejuguw hake bo o ra fana.

⁹ Aw ye Matigi Ala, an ta Ala korota;
aw ye aw kinbiri gban k'a bato a ta kuru saninman kan,
sabu Matigi Ala, an ta Ala saninyanin lo.

100

Dunupamogow bee ye Ala tando

¹ Barakalari Zaburu.

Aw ye nagari ka Matigi Ala tando,
aw dunupamogow bee!

² Aw ye baara ke Matigi Ala ye ni ninsondiya ye,
aw ye na a ja korɔ ni nagarikanbaw ye!

³ Aw y'a lon ko Matigi Ala le ye Ala ye,
ko ale le ka an dan, an fana ye a ta ye;
anw le ye a ta mogow ye, anw le ye a ta sagakuru ye.

⁴ Aw ye don a ta so dondaw fe ni barakalari ye,
aw ye don a lu konɔ ni tandori ye.
Aw y'a fo k'a walepumanlon, ka baraka la a togo kan;

⁵ sabu Matigi Ala ka ji,
a ta pumanya te ban ka ye!
A ta kankelentigiya te yelɛma ka ye!

101

Masace ka kan ka layiri minw ta

¹ Dawuda ta Zaburu.

Ne bɛna donkiri la ka kopuman sira ni can sira yira;
Matigi Ala, ne bɛna donkiri la ka ele le tando.

² Ne bɛna jija ka tagama sira gbenin le kan.
I bɛna na ne fe tuma juman le sa, Ala?
Ne bɛna tagama ni jusukun gbenin le ye, ne ni ne ta somogow.

³ Ne tena son kokolonw ye ke ne ja korɔ;
ne bɛna Alapasiranbariw ta sira koninya,
ne tena son ka jen ni o kow si ye.

⁴ Ne bɛna ne yere mabo mogo terenbariw ra,
ne tena son kojugu si ma.

⁵ Mogo o mogo be dogo k'a mogonogon togo cen,
ne bɛna o tigi halaki.
Yereyira be minw flerikɛcogo ra, ani yerebonya be minw jusukun na,
ne tena olugu ta ko mupu.

⁶ Ne bēna ne janto lanamogow le ra jamana kono,
k'a to olugu ye sigi ne koro.
Mogo o mogo be tagama sira gbenin kan,
o tigi le bēna baara ke ne ye.

⁷ Mogo o mogo b'a mogonogon janfa,
o tigi tena sigi ne ta so;
mogo o mogo be faninya tige
o tigi tena to ne koro.

⁸ Lon o lon sogoma, ne bēna wuri
ka jamana mogojuguw bee halaki,
janko ka kojukuebagaw bee ban
ka bo Matigi Ala ta dugu kono.

102

Ala le ye panibagato jigi ye

¹ Nin ye panibagato do ta daariri ye, wagati min na a jigi tigera; a k'a kononokow
pafɔ Matigi Ala ye.

² E, Matigi Ala, ne ta daarikan lamɛn,
a to ne ta welerikan ye se i ma.

³ I kana i pada dogo ne ra k'a soro ne degunin lo;
ni ne ka kule ka i wele tuma o tuma, i ye i toro malo ka ne lamɛn,
i teliya ka ne jaabi.

⁴ Sabu ne si be banna i ko sisi be tunu cogo min na,
ne kolow be ne jenina i ko tasuma.

⁵ Ne jusukun baraka bee banna, k'a ja i ko binjalan;
ne be pina hali ka domuni ke.

⁶ Ne nunakojugu fe,
ne fasara fo ka ne kolow bee bo kene ma.

⁷ Ne kera i ko konodaba min be kongokolon kono,
ne kera i ko gbingbinfin min be sigi yoro dogoninw na.

⁸ Ne be si pana,
i ko kononin min be a kelen na bon kunna.

⁹ Lon o lon ne juguw be ne mafiyenya;
o be ne logobo, ka to ka ne togo ke ka nogon danga.

¹⁰ Bugurigbe le kera ne ta domuni ye,
ne paji be pagami ne ta minji ra,

¹¹ i ta jusugban ni i ta dimi koson;
sabu i ka ne ta ka ne firi fo yorojan.

¹² Ne si be banna i ko wulafesuma min be samana ka taga a laban na,
ne be jara i ko bin be ja cogo min na.

¹³ Nka ele koni, Matigi Ala, ele siginin be i ta masaya ra wagati bee,
i be yi wagati bee, ani tuma bee.

¹⁴ Ele le bēna na, ka na hina Siyon dugu ra;
i ka kan ka makari a ra wagati min na, o sera;
wagati min tun latigera o sera.

¹⁵ Sabu a dugu kabakuruw ko ka gbelen i ta jonw ma kosebe,

hali a buguri ko ka di o ye.

¹⁶ Ni o kera, siyaw bena siran Matigi Ala togo na, dunupa masaw bee bena siran i na i ta bonya koson.

¹⁷ Matigi Ala bena Siyon dugu lo kokura, a bena a ta bonya yira.

¹⁸ A bena janibagatow fe, ka o ta daariri lamɛn; a tena a toro datugu o ta daarikan na.

¹⁹ Nin kow ye sebe k'a bla duruja nataw ye, janko mogo minw bena na ko fe, olugu fana ye Matigi Ala tando.

²⁰ A be to a ta yoro saninman konɔ san fe ka fleri ke dugu ma, a be to sankolo ra ka dugukolo fe,

²¹ janko ka a ta mogo minaninw nunakan lamɛn, ani minw blara fagari kama, janko ka olugu bosi.

²² Ni o kera, o bena Matigi Ala togo lakari Siyon dugu konɔ, k'a tando Zeruzalemu;

²³ o wagati le ra siyaw bena lajen nogon kan, ani jamanaw, janko ka Matigi Ala bato.

²⁴ Matigi Ala ka ne baraka ban ka ne to tagama ra; a ka do bo ne si ra.

²⁵ Ne ko: «E, ne ta Ala, i kana ne ta ka ne to ne si cemance ra, ele min si sandaw te ban ka ye fiyewu!»

²⁶ I ka dugukolo dan kabini folofolo, sankolo fana ye i boro no le ye.

²⁷ Olugu koni bena ban pewu, nka ele be to i cogo ra.

O bee bena koro ka cen i ko fani, i bena o yelɛma i ko mogo be fani donta yelɛma cogo min na; o bena temɛ.

²⁸ Nka ele koni be to i cogo ra, i si sandaw te ban ka ye le fiyewu!

²⁹ I ta jonw ta denw bena sigi i koro, o ta durujaw fana bena sabati i na koro.

103

Danfɛnw bee ye baraka la Ala ye

¹ Dawuda ta Zaburu.

E, ne nin, baraka la Matigi Ala ye!
Ne jusukun bee ye baraka la a togo saninman kan!

² E, ne nin, baraka la Matigi Ala ye, i kana pina a ta kopuman si ko.

³ Ale le be i ta terenbariyaw bee yafa, ale le be i ta banaw bee kenɛya.

⁴ A be i nin kunmabo kaburu ma, k'a ta pumanya ni a ta hina ke masafugula ye i kun na.

⁵ A be kopumanw ke i ye i si bee ra; a be i kanbelenman wagati ta baraka nogon don i ra, i ko bon ta baraka.

⁶ Matigi Ala be kiti tige terenninya kan, ka mogo tononinw bee ta jo di o ma.

⁷ A k'a ta siraw yira Musa ra,
k'a ta kobaw ke ka o yira Izirayelimogow ra.

⁸ Matigi Ala be hina, a be makari,
a te dimi joona, a ta numanya ka bon.

⁹ A te mogo jaraki k'a ke jaraki dablabari ye,
a fana te dimi maranin to a jusukun na mogow kama.

¹⁰ A te an mina ka kapa ni an ta jurumunw ye,
a fana te an sara ka kapa ni an ta terenbariyaw ye.

¹¹ Sankolo ni dugukolo ce ka bon cogo min na,
a be numanya min ke a pasiranbagaw ye, o fana ka bon ten le.

¹² Terebo ni tereben ce ka jan cogo min na,
a fana be an ta hakew yoro janya an na ten le.

¹³ Fa be hina a denw na cogo min na,
Matigi Ala fana be hina a pasiranbagaw ra ten le.

¹⁴ Sabu an danna ni fen min ye, a yere ka o lon;
a hakiri b'a ra ko an ye bogow le ye.

¹⁵ Adamaden ta panamanya be i ko bin;
a be i ko kongobinw be fiyeren cogo min na.

¹⁶ Nka ni fono wurira ka fiye doron, a te ye tuun;
ni i k'a sigiyoro fe, i t'a lon ko fen tun be yi.

¹⁷ Nka Matigi Ala ta numanya be to a pasiranbagaw kan wagati bee, ani tuma bee;
a ta terenninya be to o ta denw ta denw kan,

¹⁸ minw koni be son ka to a ta jennogonya ra,
ka o hakiri to a ta sariya ta kumaw ra ka o sira tagama.

¹⁹ Matigi Ala k'a ta masasiginan sigi sankolo konow,
a ta fanga be danfen bee kan.

²⁰ Matigi Ala ta melekew, aw ye baraka la Matigi Ala ye,
aw minw baraka ka bon, aw minw be a ta baara ke,
aw minw be a ta kumakan lamun.

²¹ Matigi Ala ta sankolokonofenw, aw bee ye baraka la Matigi Ala ye,
aw minw be a ta baara ra, aw minw b'a sago ke!

²² Matigi Ala ta danfenw, aw bee ye baraka la Matigi Ala ye,
ni aw ka ke dunupa yoro o yoro a ta fanga korow.
E, ne nin, baraka la Matigi Ala ye!

104

Ala le ye danfen bee makonabaga ye

¹ E, ne nin, baraka la Matigi Ala ye!
Matigi Ala, ne ta Ala, i ka bon kosebe;
bonya ni norow le be ele ta masiri ye.

² Yeelen ka i lamini i ko derege,
i be sankolo yerege i ko fanibon.

³ I be i ta so lo sankolo jiw le kunna san fe;
sankabaw ye i ta sowotoro ye,
i be bori fono kan.

⁴ I be fono ke i ta ciradenw ye,
ka tasumamana ke i ta baaradenw ye.

⁵ I ka dugukolo sigi a jusiginanw kan,
a tɛ jɛngɛ ka bɔ a nɔ ra ka ye fiyewu.

⁶ I tun ka ji kɛ k'a datugu i ko fani,
jiw tun yɛlɛnna fɔ kuruw kunna.

⁷ Nka i sɔngɔra jiw ra, o borira,
i ta sanpɛrɛnkan bɔra minke, o teliyara ka taga.

⁸ O yɛlɛnna kuruw kan ka taga, o jigira kurufurancɛw ra,
ka taga se fɔ o toyɔrɔ ra, i ka yɔrɔ min labɛn o ye.

⁹ I ka dan dɔ sigi, jiw man kan ka tɛmɛ min kan,
janko o kana na dugukolo datugu tuun.

¹⁰ I bɛ kɔw fa ji ra,
o bɛ fa fɔ ka woyo kuruw furancɛw ra.

¹¹ I bɛ kongosogow bɛɛ sɔn ji ra,
kongofaliw bɛna min a ra.

¹² Sanfɛkɔnɔw bɛ to a jidaw ra,
o bɛ to ka kasi yiriflaburuw cɛ ra.

¹³ I bɛ to i sigiyɔrɔ ra san fɛ ka sanji lana kuruw kan,
i ta baara tɔnɔ ka dugukolo wasa.

¹⁴ I bɛ binw falen ka o di bɛganw ma,
ka adamadenw ta sɛnɛfɛnw falen,
janko o ye o ta baro sɔrɔ dugukolo ra,

¹⁵ ani rɛzɛnji min bɛ adamaden jusu diya,
ani turu min b'a nɔda manamana,
ani domuni min bɛ baraka don a ra.

¹⁶ Matigi Ala ta yiriw bɛ ji sɔrɔ fɔ ka wasa,
a ka Liban jamana sɛdiriyiri minw turu, o bɛ ji sɔrɔ.

¹⁷ Kɔnɔninw bɛ o ta nɔgaw la o yiriw le ra,
baninkɔnɔw bɛ o ta so lalaga sipɛrɛsisunba le san fɛ.

¹⁸ Kuru jamijanw ye kongobakɔrɔninw ta ye,
faraw ye farawo ninanw dogoyɔrɔ ye.

¹⁹ A ka karo dan janko ka wagatiw bɔ nɔgɔn na,
tere fana k'a benwagati lɔn.

²⁰ Ni a ka dibi don, su bɛ ko;
o wagati le ra kongosogow bɛɛ bɛ bɔ ka yaala.

²¹ Jaraw bɛ kasi o ta domuni kɔ,
o bɛ o ta baro nini Ala fɛ.

²² Nka ni tere ka bɔ dɔrɔn, o bɛ sekɔ,
ka taga la o ta wow kɔnɔ.

²³ O tuma ra mɔgɔw bɛ bɔ ka taga o ta baaraw kɛ;
o bɛ to o ta baaraw ra fɔ wula fɛ.

²⁴ E, Matigi Ala, i ta kokeninw ka ca!
I ka o bɛɛ kɛ ni hakiritigiya ye;
dunupa fara i ta danfɛnw na.

²⁵ Kɔgɔji ye nin ye, a ka bon, a dan yɔrɔ ka jan;
fɛnɔpanaman minw b'a kɔnɔ, o da tɛ lɔn,
a fitiniw, ani a belebelebaw.

²⁶ Jirakurunbaw bɛ yaala a kan,

ani jirasa belebele, i ka o min dan janko a ye nanagbe ji kono.

²⁷ O fenw bee na lonin be ele le ra,
janko i ye o ta domuni di o ma a wagati ra.

²⁸ I b'a di o ma, o b'a mina,
i be i boro dayele o ye, o be wasa fenpumanw na.

²⁹ Nka ni i ka i pada dogo o ma, o jigi be tige,
ni i ka i ta nin bo o ra, o be sa,
o be seko ka ke buguri ye tuun.

³⁰ Nka ni i ka i ta nin lajigi, do werew be woro kokura,
ka ke danfenkuraw ye dugukolo ko kan.

³¹ Matigi Ala ta bonya ye to a no ra wagati bee,
Matigi Ala ye ninsondiya a yere ta baara koson!

³² Ni a ka a na lo dugukolo ra, dugukolo be yereyere,
ni a magara kuruw ra, o be sisi bo.

³³ Ne bena donkiri la Matigi Ala ye ne si bee ra,
ka ne to nin na, ne bena donkiriw la ka ne ta Ala tando lon bee.

³⁴ Ne ta donkiri ye diya Matigi Ala ye;
ne koni bena ninsondiya Matigi Ala koson.

³⁵ Ala y'a to jurumunkebagaw bee ye tunu ka bo dugukolo kan,
mogogugu si kana ye tuun!

E, ne nin, baraka la Matigi Ala ye!

Aw ye Matigi Ala tando!

105

Ala ye kankelentigi ye

(Hayan 1-15; Kibaroyaw folo 16.8-22)

¹ E, aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon, aw y'a togo wele!
Aw ye a ta kabakobaw ko fo siya tow ye!

² Aw ye donkiri la a ye, aw ye tandori donkiriw la a ye;
aw ye a ta kopumanbaw bee ko fo mogow ye.

³ Aw ye nagari a togo saninman koson;
minw be Matigi Ala ta jennogonya jini, olugu ye ninsondiya!

⁴ Aw ye Matigi Ala ta jennogonya jini, k'a ta baraka jini;
aw ye gbara a ra wagati bee!

⁵ A ka kopumanba minw ke, aw ye aw hakiri to o ra,
a ka kabako minw ke, ani a ka ko minw latige, aw ye aw hakiri to o ra,

⁶ aw minw ye a ta jon Iburahima ta durujaw ye,
aw minw ye a ta mogonawolomaninw ye, Yakuba ta denw!

⁷ Ale le ye Matigi Ala ye, an ta Ala.
A ta fangatigiya be dugukolo yoro bee kan.

⁸ A b'a hakiri to a ta jennogonya ra wagati bee,
a tun ka o kuma minw fo duruja caman ye.

⁹ A ka jennogonya min don ni Iburahima ye,

ani a karira min na ni Isiyaka ye,
¹⁰ a kosegira o kuma le kan, ka o ke sariya ye k'a di Yakuba ma,
 ka o ke jennogonya wuribari ye ka o di Izirayeli* ma.
¹¹ A ko o ma ko: «Ne bena Kanaana jamana di aw le ma,
 ka o ke aw ninyoro ye, ka o ke aw ta ye.»

¹² O wagati ra, o tun ye mogô dama dama le ye doron,
 o tun man ca, o tun be lonanya ra o dugukolo kan;
¹³ o tun be yaala siyaw ni jigon ce,
 ka bo jamana do ra ka taga do ra.
¹⁴ Nka Ala ma son mogô si ye o minako juguya,
 a ka masaw jaraki o koson.
¹⁵ A ko: «Aw kana maga ne ta mogô janawolomaninw na de!
 Aw kana kojugu si ke ne ta ciraw ra!»

¹⁶ Ala nana kongô ben jamana kan,
 ka domuni bee dese mogow ra.
¹⁷ A ka ce do bla o ja,
 o ye Yusufu ye, min tun fiyeerera ka taga ke jon ye.
¹⁸ O ka negejoroko don a senw na,
 ka nege don a kan na,
¹⁹ fo lon min na a ta kuma nana ke can ye,
 Matigi Ala darakuma nana jo di a ma.
²⁰ Masace k'a fo ko o y'a labla,
 jamana matigice ko o y'a labo kasobon na.
²¹ O k'a labo k'a ke masace ta so jamogo ye,
 k'a sigi a borofenw bee kunna,
²² ko a be se ka jamana kuntigiw jagboya a sago ma,
 ka cekorobaw son hakiri ra.

²³ O ko, Izirayeli nana Misiran,
 Yakuba nana sigi Kamu ta jamana ra†.
²⁴ Ala ka o ta mogow caya kosebe,
 ka o baraka bonya ka teme o juguw ta kan.
²⁵ Nka Ala nana Misirankaw ta miiriya yelema, k'a to o ka Ala ta mogow koninya;
 ka Ala ta jonw janfa.
²⁶ Ala k'a ta jonce Musa ci o fe,
 ani Haruna, a tun ka ale min fana wele.
²⁷ O ka tagamasiyenw ke Ala ta sebagaya baraka ra, k'a yira Misirankaw ra;
 o ka kobaw ke Kamu ta jamana ra.

²⁸ Ala ka dibi don, ka jamana yoro bee ke dibi ye;
 mogô si ma ban Ala ta kuma ma.
²⁹ A ka o ta jiw yelema ka o ke jori ye,
 ka o ta jegew faga.
³⁰ O ta jamana fara torisenjanw na,
 ka taga don hali o ta masaw ta sibonw konô.
³¹ A kumana minke, kinnifen misenw nana

* 105:10 105.10 Yakuba togo ye fana ko Izirayeli. † 105:23 105.23 Aw ye hayan 10 fe: Yakuba le ye Izirayeli ye; Misiran ye Kamu ta jamana ye.

jamana yoro bɛɛ ra, ani sosow.

³² A ka sanbere lajigi o kan i ko sanji,
ka tasumamana lajigi o ta jamana kan.

³³ A ka o ta rezensunw, ani o ta torosunw halaki,
ka o ta jamana yiriw karikari.

³⁴ A kumana minke tuun, ɲodomutonw nana,
ani tonbaw, minw da te se ka lon.

³⁵ O ka o ta jamana binw bɛɛ nimi,
ka o ta dugukolo yiridenw bɛɛ domu.

³⁶ A ka o ta jamana den folow bɛɛ faga,
den minw tun ye o ta baraka no folo ye.

³⁷ A k'a ta mogow labo, k'a to o ye bo ni warigbe ni sanin ye;
o ta gbaw si ta mogow ma dese ka to ko.

³⁸ O boko ka Misirankaw ninsondiya,
sabu o nasiran tun ka Misirankaw mina.

³⁹ Ala ka sankaba ke ka a ta mogow datugu,
ka tasuma mana ka yeelen bo o ye su fe.

⁴⁰ O ko o be sogo fe, a ka woloninw lana o fe;
a ka domuni di o ma ka bo sankolo ra.

⁴¹ A ka fara dayele, ji bora,
ka woyo i ko ko, ka taga kongokolon fan bɛɛ ra.

⁴² Ala tun ka layiri saninman min ta, a k'a hakiri to o ra;
a k'a hakiri to a ta jonce Iburahima ra.

⁴³ A k'a ta mogow labo ni ninsondiyakanw ye;
a k'a ta mogow panawolomaninw labo ni nagarikanw ye.

⁴⁴ A ka siya werew ta dugukolow di o ma,
ka mogow werew ta baara tono ke o ta ye,

⁴⁵ janko o ye a ta cifoninw lamen,
k'a ta sariyaw sira tagama.

Aw ye Matigi Ala tando!

106

Izirayelimogow ma ke kankelentigiw ye
(Hayan 1,47-48; Kibaroyaw folo 16.34-36)

¹ Aw ye Matigi Ala tando!

Aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon, sabu a ka ni,
a ta pumanya te ban ka ye.

² Jon le bena se ka Matigi Ala ta kobaw bɛɛ lakari?
Jon le bena se k'a ta tandori bɛɛ fo?

³ Minw be tagama ka kapa ni can ye,
minw be terenninya sira tagama tuma bɛɛ, olugu ta pana.

⁴ Matigi Ala, ni i be neema i ta mogow ye, i ye i hakiri to ne ra;
ni i be o kisi, i ye i hakiri to ne ra,

⁵ janko ne na ye i ta mogow panawolomaninw ta hera ye,
ka ninsondiya ni i ta jamana mogow ye;

ne fana kun ye kōrōta ni i ta mōgōw ye.

⁶ Anw fana ka jurumun kē i ko an bēmaw,
an ka ko bēnbariw kē, ka kojuguw kē fana.

⁷ An bēmaw ma i ta kabakow kōrō faamu Misiran;
i ka kōjuman caman min kē o ye, o hakiri ma to o si ra,
o murutira kōgōji kōrō, Kōgōjiwulen kōrō.

⁸ Nka a ka o kisi a tōgō koson,
janko k'a ta sebgaya yira.

⁹ A songora Kōgōjiwulen na, a jara;
a ka o lateme jiba cē ma i ko mōgō bē tagama kongokolon kōnō cogo min na.

¹⁰ A ka o bōsi ka bō o kōninyabaga boro,
ka o kunmabō o jugu boro.

¹¹ Ji ka o juguw le datugu,
hali o ra kelen ma bōsi.

¹² O ra, o lara a ta kuma ra,
o ka dōnkiri la k'a tando.

¹³ Nka a ma mēen, o pinana a ta kōkeninw kō joona;
o ma mupū k'a ta kolatigeninw wagati makōnō.

¹⁴ Fēn caman nege ka o mina kongokolon kōnō,
o ko o bē Ala kōrōbō kongokolon kōnō.

¹⁵ O tun bē min fē, Ala ka o di o ma,
nka o kō, a ka banajugu dō bla o ra.

¹⁶ Ka o to o ta sigiyōrō ra, Musa pangboya ka o mina,
ani Haruna, min tun blara danna Matigi Ala ye.

¹⁷ Dugukolo dayelera ka Datan kunu,
a datugura Abiramu ni a tōnōgōnw da ra.

¹⁸ Tasuma ka o nōfēmōgōw jeni,
tasumamana ka o mōgōjuguw halaki.

¹⁹ O ka misiden dō bisigiya lalaga ni sanin ye Horebu,
o ka o kinbiri gban o ta batofen lalaganin kōrō ka o bato.

²⁰ Misi min bē bin jimi, o ka o bisigiya le lalaga,
ka o bla o ta Ala nōōrōman nō ra.

²¹ O pinana o kisibaga Ala kō,
ale min tun ka kobaw kē o ye Misiran,

²² min tun ka kabakow kē Kamu ta jamana ra,
min tun ka siranyakobaw kē Kōgōjiwulen kan.

²³ A tun ko a bē o halaki,
nka Musa min tun ye a ta mōgō panawolomanin ye, ale lōra o ni Ala cē,
janko ka Ala ta jusugban lalo, k'a to a kana o halaki.

²⁴ O ka o jamana pumanba ko mafiyenya,
o ma la Ala ta kuma ra.

²⁵ O ka Ala kōrōfō o ta fanibonw kōnō,
o ma sōn ka Matigi Ala kan mina.

²⁶ Ala karira o ye,
ko ale bēna a to o ye faga kongokolon kōnō,

²⁷ ko a bēna o ta durujaw janjan ka taga jamanaw cē ra
k'a to o ye sa siya tōw cē ra yi.

28 O kɔ, o ka Baali Pehɔri ta batofɛnw bato,
o ka o sukɔrɔw ta sarakaw domu.

29 O k'a to Matigi Ala dimina o ta kɛwalew kosɔn,
k'a to fagari sera o ma.

30 Finehasi le wurira ka o ko janabɔ;
o kɛra minke, bana lalɔra.

31 Ala k'a jate mɔɔ terennin ye o kɛwale kosɔn,
wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ, o tɛ yɛlɛma.

32 O ka Matigi Ala jusu bɔ Meriba ta ji yɔrɔ ra
k'a to Ala ka kojugu kɛ Musa ra olugu kosɔn,

33 sabu o tun k'a jusu kasi,
k'a to a ka kuma bɛnbari fɔ.

34 O ma sɔn ka siya wɛrɛw halaki
i ko Matigi Ala tun k'a fɔ o ye cogo min na.

35 O ka o yɛrɛ jagami o siyaw ra,
ka o ta kɔkɛcogow ladegi.

36 O ka o siyaw ta batofɛnw bato;
o kɛra jan ye ka o mina.

37 O ka o dɛncɛw kɛ saraka ye,
o ka o denmusow kɛ saraka ye ka o di jinaw ma.

38 O bagara mɔɔ jarakibari ma k'a faga,
o ka o dɛncɛw, ani o denmusow faga,
ka olugu kɛ saraka ye ka Kanaana jamana ta jow sɔn.
O fagariw kɛra sababu ye ka jamana lanɔɔ.

39 O ka o yɛrɛ lanɔɔ ni o ta kɛwalew ye;
o ta kɛwalejuguw fɛ, o bɔra Ala kɔ ka jow bato.

40 O kosɔn Matigi Ala dimina a ta siya kɔrɔ kɔsɛbɛ;
a k'a yɛrɛ ta mɔɔgow haramuya.

41 A ka o labla siya tɔw ye;
o kɔninyabagaw ka o ta fanga sigi o kunna.

42 O juguw ka o minako juguya,
ka o majigi ka o bla o ta fanga kɔrɔ.

43 Sipaga caman, a ka o bɔsi,
nka o belɛn tugura ka muruti a ma,
ka dɔ fara o ta terenbariyaw kan.

44 Nka a ka o kasikan mɛn minke,
a ka o degucogo ye.

45 A k'a hakiri to a ta jɛnpɔɔɔnya ra o kosɔn;
a k'a jusu suma o kɔrɔ a ta pumanyaba kosɔn;

46 o tun ka o mina ka taga siya minw bɛɛ fɛ,
a ka o hina don olugu ra.

47 E, Matigi Ala, an ta Ala, an kisi!
An labɔ siyaw cɛ ra ka an lajɛn;
janko an ye i fo ka i walepumanlɔn i tɔɔ saninman kosɔn,
ka an ta bonya kun kɛ ele tandori ye.

⁴⁸ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, baraka,
wagati bæ, ani tuma bæ!
Jama bæ lajennin y'a fɔ ko: «Amina!»
Aw ye Matigi Ala tando!

Kitabu loorunan

107

(Zaburuw 107-150)

Ala le ye mɔgɔ bæ kisibaga ye

¹ Aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlɔn, sabu a ka ni,
a ta pumanya tɛ ban ka ye.

² Matigi Ala ka mɔgɔ minw kunmabo, olugu ye o fɔ;
a ka olugu minw bo degu ra,

³ a ka minw labo jamana tow ra, ka o lajen
ka bo tereboyanfan ni terebenyanfan na,
sahiliyanfan ni woroduguyanfan na.

⁴ Dow tun be yaalara kongokolon kɔnɔ o kun fɛ, yɔrɔ lakolonw na,
o tɛ sira sɔrɔra ka taga dugu si ra, o be se ka sigi min na.

⁵ Kɔngɔ ni minlɔgɔ tun be o ra,
o baraka tun be jini ka ban.

⁶ Ka o degunin to, o kulera ka Matigi Ala wele,
a ka o bɔsi ka bo o ta kɔnɔnɔfiri ra.

⁷ A ka o lataga sira terennin fɛ,
fɔ ka taga se dugu do ma, o be se ka sigi min na.

⁸ Olugu ye Matigi Ala fo k'a walepumanlɔn a ta pumanya kɔsɔn,
a be kopumanba minw kɛ adamadenw ye;

⁹ sabu minlɔgɔ tun be minw na, a ka olugu ta minlɔgɔ ban,
ka fɛnpumanw di kɔngɔtow ma ka o wasa.

¹⁰ Dow tun siginin be dibi ra, saya dibi ra,
o tun be kaso ra, jani na, o sirinin be neɛɛjɔrɔko ra,

¹¹ sabu o murutira Ala ta kuma ma,
ka Ala kɔrɔtaninba ta ladiriw mafiyɛnya.

¹² O kɔsɔn a ka sɛɛ ben o kan ka o majigi;
o talonna ka ben, mɔgɔ si ma sɔrɔ ka o demɛ.

¹³ Ka o degunin to, o kulera ka Matigi Ala wele,
a ka o kisi ka bo o ta kɔnɔnɔfiri ra.

¹⁴ A ka o labo dibi ra, saya dibi ra,
ka o ta sirinanw tigetigɛ ka bo o ra.

¹⁵ Olugu ye Matigi Ala fo k'a walepumanlɔn a ta pumanya kɔsɔn,
a be kopumanba minw kɛ adamadenw ye;

¹⁶ sabu a ka kasobon ta siranɛɛkonw karikari,
k'a sɔgonan nɛgeramanw cici.

¹⁷ Naloman dow tun be hakekow kɛ,

fo bana ka o tɔɔɔ o ta terenbariyaw kosɔn.

¹⁸ Hali domuni lɔɔɔ tun tɛ o ra tuun;
o tun bɛ surunyara saya donda le ra.

¹⁹ Ka o degunin to, o kulera ka Matigi Ala wele,
a ka o kisi ka bɔ o ta kɔnɔnɔfiri ra.

²⁰ A kumana minke, a ta kuma ka o kenɛya,
a ka o bɔsi kaburu ma.

²¹ Olugu ye Matigi Ala fo k'a waleɗumanlɔn a ta pumanya kosɔn,
a bɛ kopumanba minw kɛ adamadenw ye.

²² O ye pumanlɔn sarakaw* bɔ,
k'a ta kokeninw lakari ni nagarikanbaw ye.

²³ Dɔw tun bɛ kɔɔɔji kan jirakurunw kɔnɔ,
o tun bɛ sanni ni fiyeere kɛ yɔɔɔw ni jɔɔɔn cɛ jiw kan.

²⁴ Olugu fana ka Matigi Ala ta kɛwalew ye,
o k'a ta kobaw ye ka o to ji dunbaw cɛ ma yi.

²⁵ A kumana minke, sanfɔɔɔba dɔ wurira,
ka jikuruw kɔɔɔta.

²⁶ Kurun tun bɛ wuri san fɛ, ka seko ka na ben ji ra;
o tɔɔɔra fo ka o baraka bɛɛ ban.

²⁷ Nanamini ka o mina, o bɛ tingitanga i ko dɔɔɔɔw;
o ta dabari bɛɛ tun banna pewu.

²⁸ Ka o degunin to, o kulera ka Matigi Ala wele,
a ka o bɔ o ta kɔnɔnɔfiri ra.

²⁹ A ka sanfɔɔɔ lalo k'a mala,
ka jikuruw mankan suma.

³⁰ Yɔɔɔ sumana minke, o diyara o ye;
Ala ka o lataga o janayɔɔɔ ra.

³¹ Olugu ye Matigi Ala fo k'a waleɗumanlɔn a ta pumanya kosɔn,
a bɛ kopumanba minw kɛ adamadenw ye.

³² O y'a tɔɔɔ kɔɔɔta a ta mɔɔɔw ta jamalajɛnyɔɔɔ ra
k'a tando cekɔɔɔbaw ta jɔɔɔnlajɛnyɔɔɔ ra.

³³ Ala le bɛ bajiw yeɛma ka o kɛ kongokolon ye,
ka bununjiw yeɛma ka o kɛ yɔɔɔjalan ye,

³⁴ ka dugukolonuman yeɛma k'a kɛ yɔɔɔjalan ye,
jamana mɔɔɔw ta juguya kosɔn.

³⁵ A fana bɛ kongokolon yeɛma k'a kɛ jiyɔɔɔ ye,
ka yɔɔɔjalan yeɛma k'a kɛ bununji ye,

³⁶ ka o kɛ kɔngɔɔw sigiyɔɔɔ ye,
ka o kɛ dugu ye, mɔɔɔ bɛ sigi min na.

³⁷ O bɛ simanw dan forow ra, ka rɛzɛnsunw turu,
ka den caman sɔɔɔ o ra.

³⁸ A bɛ baraka don o ra, ka o caya kɔsɛbɛ;

a t'a to do ye bo o ta beganw na.

³⁹ Dow baraka tun dogoyara, fo ka o kun suuru mogow ta tojori ni sege ni jusukasi sababu ra.

⁴⁰ O koson Ala ka dogoyari lase fagamaw ma, k'a to o ye yaala o kun fe kongokolonw konɔ, sira te yoro minw na.

⁴¹ A ka fagantanw lawuri ka o bo pani na, ka o ta ghamogow caya i ko sagakuruw.

⁴² Mogo terenninw be o ye, ka ninsondiya, nka kojugukebagaw bee da be datugu.

⁴³ Ni mogo min ye hakiritigi ye, o tigi bena nin kow korosi, ka Matigi Ala ta pumanya ko faamu.

108

Ala le ye sesorori tigi ye

(Hayan 2-6; Zaburu 57.8-12; Hayan 7-14; Zaburu 60.7-14)

¹ Alatandodonkiri. Dawuda ta Zaburu.

² Ne hakiri sigira, Ala, ne hakiri sigira!
Ne bena donkiri la ka Ala tando ni ne jusukun bee ye.

³ Ne ta kora ni ne ta goni, aw ye kunu!
Ne bena dugubeda lakunu.

⁴ E, Matigi Ala, ne be i fo ka i walepumanlon jamana mogow ce ra,
ne be donkiri la ka i tando siyaw ce ra;

⁵ sabu i ta pumanya bonya be teme sankolo kan,
i ta kankelentigiya be se fo sankolo ma.

⁶ E, Ala, i togo ye korota, fo ka teme sankolo kan,
i ta bonya ye ke dunupa bee lajennin kan.

⁷ Ne jaabi, ka an kisi ni i boro barakaman ye,
janko i ta mogo kanuninw ye bosi.

⁸ Ala tora a ta yoro saninman konɔ, ka kuma, ko:
«Ne bena se soro, ka Sikemu mara taran k'a nin,
ka Sukoti dingakonoyoro suma k'a nin.

⁹ Galadi ta mara ye ne ta ye,
Manase ta mara fana ye ne ta ye;
Efrayimu ta mara ye ne ta negefugula ye,
Zuda ta mara ye ne ta masacebere ye.

¹⁰ Mohabu ta mara ye ne ta kominan doron le ye,
ne be ne ta sanbara bo k'a firi Edomu ta mara le kan;
ne be se soro, ka peren Filisikaw ta jamana kunna.»

¹¹ Jon le bena ne lataga dugu barakaman konɔ sa?
Jon le bena taga ni ne ye Edomu?

¹² Ele te wa? E, Ala! Ele min tun banna an na;
ele min tun te bora ni an ta kerekew ye tuun! E, Ala!

¹³ An demɛ, ka an bɔsi ka bɔ an juguw boro!
 Sabu adamaden ta demɛri ye gbansan le ye.
¹⁴ Nka ni Ala bɛ ni an ye, an bɛna kobaw kɛ;
 ale le bɛna an juguw dɔndɔn fɔ ka o nɔɔ.

109

Ala le bɛ fagantan mɔnɛbɔ

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

E, Ala, ne bɛ ele le tando, i kana je ne ra!
² Sabu mɔgɔjuguw, ani nanbaratɔw ka o da yɛɛ ne kama;
 o bɛ faninyakumaw fɔ ne kama.
³ O bɛ kɔninyarikumaw fɔ ne kama fan bɛɛ ra,
 o bɛ kɛɛ pini ne fɛ gbansan.
⁴ O bɛ ne jaraki k'a sɔrɔ ne bɛ olugu kanu;
 ne kɔni ta ye Aladaari le ye.
⁵ O bɛ ne ta kɔɔuman sara ni kojugu ye,
 ka ne ta kanuya sara ni kɔninya ye.

⁶ Mɔgɔjugu dɔ ye wuri a kama k'a jaraki,
 a jarakibaga ye lɔ a kininboroyanfan fɛ!
⁷ Ni a ta kiti bɛ tige, kiti ye ben a kan;
 hali a ta Aladaari ye jate jurumun ye!
⁸ Dɔ ye bɔ a si ra,
 mɔgɔ wɛɛ ye a ta baara kɛ a nɔ ra.
⁹ A denw ye kɛ feritaw ye,
 a muso ye kɛ muso cɛ sanin ye!
¹⁰ A denw ye yaala o kun fɛ ka daariri kɛ,
 o ye bɔ o ta bonkolonw kɔnɔ ka taga domuni daari fɔ yɔrɔjan!
¹¹ Jurunantigiw y'a borofɛnw bɛɛ mina,
 mɔgɔ wɛɛw ye a ta baara tɔnɔ bɛɛ cɛ!
¹² Mɔgɔ si kana kɔɔuman kɛ a ye,
 a bɛ sa ka den minw to a kɔ, mɔgɔ si kana makari olugu ra.
¹³ A kɔmɔgɔw ye halaki ka ban,
 o tɔgɔ ye tunu ka bɔ duruja nata cɛ ra.
¹⁴ Matigi Ala hakiri ye to a bɛmaw ta terenbariyakow ra;
 a bamuso ta jurumunw kana yafa!
¹⁵ O ta jurumunw ye to Matigi Ala hakiri ra tuma bɛɛ;
 Ala ye o tɔgɔ tunu ka bɔ dugukolo kɔ kan.

¹⁶ Ayiwa, nin kow bɛɛ y'a sɔrɔ, sabu ale ma miiri ka kɔɔuman kɛ mɔgɔ ye;
 a ka mɔgɔ janibagatɔw, ani fagantanw, ani mɔgɔ jusu kasinin tɔrɔ fɔ ka o faga.
¹⁷ Ka mɔgɔw danga, o le tun ka di a ye;
 sisan danga ye ben ale yɛɛ kan!
 Dugawukɛ tun man di a ye;
 sisan dugawu yɔrɔ ye janya ale yɛɛ ra!
¹⁸ Danga le ye kɛ a kannaderege ye,
 danga ye jigi a kɔnɔ i ko ji,
 ka jigi a kolow kɔnɔ i ko turu.
¹⁹ Danga ye kɛ fani ye a kanna k'a datugu,

ka ke a ta kurusijara ye a ce ra tuma bee.

²⁰ Ne jarakibagaw, ani minw be kumajuguw fo ne ma, olugu ta sara bena ke o le ye Matigi Ala fe.

²¹ E, Matigi Ala, ne Matigi, ele koni ye ne minako na, i togo koson; ne bosi, sabu i ta pumanya ka ni!

²² Ne koni ye janibagato ye, ani fagantan; ne jusu cenna!

²³ Ne be tagara i ko wulafesuma min be samana ka taga a laban na. O be ne yuguyugu i ko o be yiri yuguyugu ka tonw benben cogo min na.

²⁴ Ne kinbirikunw be yereyere ne koro, sundonkojugu fe; ne fasara fo ka ne ja.

²⁵ Ne kera dogoyarifen le ye o fe, o be ne fle ka o kun yuguyugu.

²⁶ E, Matigi Ala, ne ta Ala, ne deme!

Ne kisi i ta pumanya koson,
²⁷ k'a to o y'a lon ko ele boro no lo, ko ele Matigi Ala yere le ka nin ke.

²⁸ Hali ni olugu ka ne danga, ele bena baraka don ne ra. Ni o ka wuri ne kama, olugu le bena maroya, nka i ta jon bena ninsondiya.

²⁹ Dogoyari le bena ke ne jarakibagaw kannaderege ye, maroya le bena o datugu i ko deregeba.

³⁰ Ne da bena Matigi Ala fo k'a walepumanlon kosebe, ne bena a tando a ta mogow ta jamaba ce ra;

³¹ sabu a be lo fagantan koro, k'a kisi ka bo a jarakibagaw boro.

110

Masace sarakalasebaga

¹ Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala k'a fo ne Matigi ye ko:
«Na i sigi ne kininboroyanfan fe,
fo ne ye na i juguw mina ka o bla i sen koro*.»

² Matigi Ala bena i ta fanga bonya, k'a damina Siyon ka se fo yorojan; i bena i ta kuntigiya sigi i juguw kan.

³ I bena wuri ka i juguw kere lon min na, i ta mogow labennin lo o lon kama. I ta kanbelenw bena na to i koro kuru saninman kan, i ko sogomada gomiji.

* **110:1 110.1** Nin kumaw fora Layirikura yoro caman na: (Matiyu 22.44; Marika 12.36; Luka 20.42-43; Kewalew 2.34-35; Heburuw 1.13).

⁴ Matigi Ala karira,
a fana tēna a ta miiriya yeḷema:
«Ele le ye sarakalasebaga ye wagati bēē,
i n'a fō Mēlikisedēki tun bē cogo min na[†].»

⁵ Matigi bē i kōrō i kininboroyanfan fē,
a ta dimilon, na a bēna masaw jōjō.

⁶ A bē kiti ben siyaw kan;
suw bē fan bēē ra,
a bē kuntigiw jōjō jamana yōrō bēē ra.

⁷ K'a tagatō to sira kan a bē ji min kō ra;
o kō, a b'a kun kōrōta tuun.

111

*Ala ka kan ni tandori ye
(Zaburu 112)*

¹ Aw ye Matigi Ala tando!
Ne bē Matigi fō k'a waleņumanlōn ni ne jusukun bēē ye,
mōgōņumanw ta jēn ra, ani jamalajenyōrōw ra.*

² Matigi Ala ta kokeninw ka bon,
a ta kow ka di minw bēē ye, olugu bē o kow mara o jusu ra;

³ sabu bonya ni nōrō le bē a ta koketaw kan,
a ta terenninya tē ban ka ye fiyewu.

⁴ A b'a fē mōgōw hakiri ye to a ta kabakow ra;
Matigi Ala bē makari, a bē hina,

⁵ a bē domuni di a ŋasiranbagaw ma,
a b'a hakiri to a ta jēņnōgōnya ra wagati bēē.

⁶ A k'a ta setigiya yira a ta mōgōw ra a ta kēwalew sababu ra,
ka siya wērēw ta jamanaw mina k'a di o ma.

⁷ A boro bē baara o baara kē, o bēē bē kē ni kankelentigiya ni can le ye;
mōgō bē se ka la a ta sariya ta kumaw bēē ra;

⁸ a ta cifōninw tē yeḷema ka ye,
o ju sigira can ni terenninya le kan.

⁹ A k'a ta mōgōw kunmabō,
ka jēņnōgōnya don ni o ye, jēņnōgōnya min tē yeḷema;
a tōgō saninyanin lo, siranyafenba lo.

¹⁰ Matigi Ala ŋasiran le ye hakiritigiya damina ye.
Min o min bē o sira tagama, o tigi bē faamurikōņuman sōrō.
Matigi Ala ye tando wagati bēē.

112

*Ala ta baraka bē mōgōņuman kan
(Zaburu 111)*

[†] 110:4 110.4 Nin kumaw bē sōrō Heburuw 5.6; 6.20; 7.17,21. * 111:1 111.1 Nin Zaburu hayānw bēē kelen kelen bē damina ni heburukan sigininden dōw ye, k'a ta a sigininden fōlō ra, min ye Alēfu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

¹ Aw ye Matigi Ala tando!

Matigi Ala nasiran be mogo min na,
a ta kumaw ka di mogo min ye kosebe, o tigi ta pana.*
² A ta durujaw le bena ke jamana mogo barakamanw ye;
sabu mogonumanw ta siya be baraka soro.
³ Naforo ni fenpumanw be soro a ta so,
a be terenninya sira tagama tuma bee.
⁴ Hali dibi ra, Ala be yeelen bo mogonuman ye,
mogo min be makari, ni a be hina, ani a terennin lo.
⁵ Ni mogo be makari a mogonogon na ka juru don a ra,
ani k'a ta kow ke ka kana ni can sira ye, o ka ni.
⁶ O tigi koni tena jenge ka bo a no ra fiyewu!
Sabu mogow hakiri be to mogo terennin na wagati bee!
⁷ A te siran kibarojuguw na,
a hakiri siginin lo, a jigi lanin be Matigi Ala kan.
⁸ A ja siginin lo, a te siran;
a laban, a bena a ja lo a juguw ra ka o bento fle.
⁹ A b'a boro labla ka fagantanw son;
a ta terenninya te ban ka ye.
A ta fanga be to ka korota, ka bonya.
¹⁰ Mogojugu be o ye ka dimi,
k'a nin nimi fo k'a yere halaki;
mogojugu be sama fen min no fe, o be tunu a ma.

113

Matigi Ala bogonko te yi

¹ Aw ye Matigi Ala tando!
Matigi Ala ta jonw, aw y'a tando,
aw ye Matigi Ala togo tando!
² Aw ye baraka la Matigi Ala togo kan,
k'a damina sisan, ani wagati bee;
³ k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na,
Matigi Ala togo ye tando yoro bee.
⁴ Matigi Ala le korotara siyaw bee san fe,
a ta bonya temena hali sankolo janya kan.
⁵ Jon le be i ko Matigi Ala, an ta Ala,
min siginin be yoro korotaninw na fo san fe?
⁶ A b'a na majigi
ka sankolo ni dugukolo fle.
⁷ A be desebagato lawuri ka bo dugu ma,
ka fagantan labo nogo ra,
⁸ k'a lasigi ni fagamaw ye,
ni a ta jamana fagamaw ye.

* **112:1 112.1** Nin Zaburu hayaww bee kelen kelen be damina ni heburukan sigininden dow ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

⁹ A bε somogo di muso denworobari ma,
k'a kε bamuso ninsondiyanin ye a denw cε ra.

Aw ye Matigi Ala tando!

114

Ala ka kobaw kε a ta mogow ye

¹ Wagati min Izirayeli bora Misiran,
wagati min Yakuba ta mogow bora o siya were mogow cε ra,

² Zuda mara le kera a sigiyoro saninman ye,
Izirayeli kera a ta mara ye.

³ Kogoji ka o ye minke, ale borira,
Zuriden ba sekora ko fe.

⁴ Kuruw panpanna i ko sagajigiw,
kongoriw panpanna i ko sagadenw.

⁵ Kogoji, ele borikun?
Zuriden, ele sekokun ko fe?

⁶ Kuruw, aw panpankun i ko sagajigiw?
Kongoriw, aw panpankun i ko sagadenw?

⁷ Dugukolo, ele ye yereyere Matigi na koro,
Yakuba ta Ala na koro;

⁸ sabu ale le bε farayoro yelemma k'a kε dinga jiman ye,
ka faragbelen yelemma k'a kε bununji ye.

115

Ala le ye baraka bee tigi ye

¹ Bonya kana la anw kan, Matigi Ala, bonya kana la anw kan,
nka bonya ye la ele togo le kan,
i ta numanya ni i ta kankelentigiya koson!

² I kana a to siya tow y'a fo ko:
«O ta Ala bε min le?»

³ Anw ta Ala bε san fe,
ni ko o ko k'a diya, a bε o kε.

⁴ Olugu ta batofenw ye fen warigberamanw le ye, ani fen saninlamanw;
adamadenw yere boro le ka o lalaga.

⁵ Da bε o fe, nka o te kuma,
na bε o fe, nka o te yeri kε,

⁶ toro bε o fe, nka o te menni kε,
nun bε o fe, nka o te kasa men,

⁷ boro bε o fe, nka o te maga fen na,
sen bε o fe, nka o te tagama,
mankan si te bo o kandinga ra.

⁸ O lalagabagaw ni olugu yere bee ye kelen ye,
ani minw bee bε o jigi la o kan.

⁹ Izirayeli, i jigi la Matigi Ala kan!

Ale le ye o demɛbaga ni o tangabaga ye.

¹⁰ Haruna ta somɔgow, aw ye aw jigi la Matigi Ala kan!

Ale le ye o demɛbaga ni o tangabaga ye.

¹¹ Aw minw bɛ siran Matigi Ala ɲa, aw ye aw jigi la Matigi Ala kan!

Ale le ye o demɛbaga ni o tangabaga ye.

¹² Matigi Ala hakiri bɛ an na, a bɛna baraka don an na;

a bɛna baraka don Izirayeli ta somɔgow ra,

a bɛna baraka don Haruna ta somɔgow ra,

¹³ a bɛna baraka don a ɲasiranbagaw ra,

mɔgɔba fara a fitini kan.

¹⁴ Matigi Ala ye dɔ fara aw kan,

ka dɔ fara aw ni aw ta denw kan.

¹⁵ Matigi Ala ye baraka don aw ra,

ale min ka sankolo ni dugukolo dan.

¹⁶ Sankolo ye Matigi Ala kelen ta ye;

a ka dugukolo le di adamadenw ma.

¹⁷ Suw le tɛna Matigi Ala tando,

laharatagabagaw le tɛna a tando.

¹⁸ Anw le bɛna Matigi Ala tando,

k'a ta sisan, ani wagati bɛɛ.

Aw ye Matigi Ala tando!

116

Mɔgɔ min bɛ Ala waleɲumanlɔn

¹ Ne bɛ Matigi Ala kanu,

sabu a bɛ ne ta makarikanw lamɛn,

² sabu a b'a toro malɔ ka ne lamɛn;

o kosɔn, ne bɛna a daari ne si bɛɛ ra.

³ Saya ta sirinanw tun melegera ne ra ka ban,

kaburu jatigɛ tun ka ne mina ka ban,

degu ni jusukasi tun sera ne ma.

⁴ Nka ne ka Matigi Ala tɔgɔ wele, ko:

«E, Matigi Ala, ne nin kisi!»

⁵ Matigi Ala bɛ makari, a terennin lo;

an ta Ala bɛ hina.

⁶ Matigi Ala b'a janto mɔgɔ majigininw na;

ne tun dɛsɛra, a ka ne kisi.

⁷ Ne nin, sekɔ i ta laganfiya ra tuun,

sabu Matigi Ala ka koɲuman kɛ i ye.

⁸ Can lo, i ka ne nin kisi ka bo saya ra,

ka ne ɲa kisi ɲajibo ma,

ka ne sen kisi talon ma.

⁹ O ra, ne bɛna tagama Matigi Ala ɲa kɔrɔ

ni mɔgɔ ɲanaman tow ye, dunuɲa ra yan.

¹⁰ Ne jigi tun bε Ala kan, hali tuma min ne tun b'a fora ko jani bε ne kan kosebε.

¹¹ Ne jusu gbannin le tun b'a fora ko mogo bεε ye faninyafobaga le ye.

¹² Matigi Ala ka kopuman minw bεε kε ne ye, ne bεna a walepumanlon o bεε ra cogo di sa?

¹³ Ne bεna jifiye korota, ka o kε ne ta kisiri tagamasiyen ye, ka Matigi Ala togo wele.

¹⁴ Ne ka dajuru minw ta Matigi Ala fε, ne bεna o dafa, a ta jama bεε lajennin ja koro.

¹⁵ Alapasiranbagaw ta saya ko ka bon Matigi Ala fε kosebε.

¹⁶ E, Matigi Ala, ne ye i ta jon le ye, ne ye i ta jon le ye, ne ye i ta jonmuso dence le ye.

Ele le ka ne bosi ka bo ne ta sirinanw bεε ra.

¹⁷ O koson ne bεna pumanlon saraka* bo i ye, ne bεna Matigi Ala togo wele.

¹⁸ Ne ka dajuru minw ta Matigi Ala fε, ne bεna o dafa a ta jama bεε lajennin ja koro,

¹⁹ Matigi Ala ta batoso lu konɔ, ele Zeruzalemu dugu yere konɔ!

Aw ye Matigi Ala tando!

117

Bεε ye Matigi Ala tando

¹ Aw siya were mogo, aw bεε ye Matigi Ala tando!

Aw dunupamogow, aw bεε y'a bonya!

² Sabu a bε numanya min kε an ye, o ka bon kosebε. Matigi Ala ta kankelentigiya tε ban ka ye fiyewu!

Aw ye Matigi Ala tando!

118

Ala ta numanya tε ban

¹ aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon, sabu a ka ji, a ta numanya tε ban ka ye.

² Izirayeli y'a fo ko:

«Sabu a ta numanya tε ban ka ye!»

³ Haruna ta somogow y'a fo ko:

«Sabu a ta numanya tε ban ka ye!»

⁴ Matigi Ala nasiranbagaw y'a fo ko:

«Sabu a ta numanya tε ban ka ye!»

⁵ Ka ne degunin to, ne ka Matigi Ala wele, Matigi Ala ka ne jaabi, a ka ne laganfiya.

⁶ Matigi Ala bε ne fε, ne tε siran foyi ja; adamadenw bε se ka mun le kε ne ra?

⁷ Matigi Ala be ne fe, ale le ye ne demɛbaga ye;
ne bɛna ne na lo ne koninyabagaw ra ka o bento fe.

⁸ Ka i yere karifa Matigi Ala ma,
o ka fisa sani i ye i jigi la adamaden kan.

⁹ Ka i yere karifa Matigi Ala ma,
o ka fisa sani i ye i jigi la fagamaw kan.

¹⁰ Siya tow bee tun ka ne lamini,
nka Matigi Ala togo baraka ra, ne ka o halaki.

¹¹ O tun ka ne lamini, fo ka ne datugu,
nka Matigi Ala togo baraka ra, ne ka o halaki.

¹² O tun ka ne lamini fan bee ra i ko lidenw,
nka o fagara i ko nanitasuma;
Matigi Ala togo baraka ra, ne ka o halaki.

¹³ O tun be ne nonina ni baraka ye, janko ka ne laben,
nka Matigi Ala ka ne demɛ.

¹⁴ Matigi Ala le be baraka di ne ma, ne be donkiri la ale le ye,
ale le kera ne ta kisiri tigi ye.

¹⁵ Mogo terenninw nagarikan be bora o ta sow konɔ,
sabu Matigi Ala ka o kisi.

Matigi Ala boro barakaman be kobaw ke.

¹⁶ Matigi Ala boro barakaman korotanin lo!
Matigi Ala boro barakaman be kobaw ke.

¹⁷ Ne tena sa, ne bɛna panamanya,
janko ka Matigi Ala ta kow lakari.

¹⁸ Matigi Ala ka ne koro kosebe,
nka a ma ne labla saya ye.

¹⁹ Aw ye terenninya dondaw* dayele ne ye;
ne bɛna don o daw fe ka taga Matigi Ala fo k'a walepumanlon.

²⁰ Matigi Ala ta donda ye nin ye;
mogo terenninw be don o le fe.

²¹ Matigi Ala, ne bɛna i fo ka i walepumanlon sabu i ka ne jaabi,
sabu i kera ne ta kisiri sababu ye.

²² Bonlobagaw banna kabakuru min na,
o le nana ke kabakuru sobɛman ye, ka ke bon kabakuru folo† ye.

²³ O kow bee bora Matigi Ala yere le ra,
o kera kabako ye an na na.

²⁴ Nin ye Matigi Ala yere ta lon le ye,
an ye nagari ka ninsondiya nin lon na.

²⁵ E, Matigi Ala, sabari, i ye an kisi!

* **118:19 118.19** Terenninya dondaw, o ye Zeruzalemu ta Alabatosoba dondaw ye. † **118:22 118.22** Bon kabakuru folo: Nin kuma fora yoro caman na, Yesu Kirisita ta ko ra (Matiyu 21.42; Marika 12.10; Luka 20.17; Kewalew 4.11; Piyeri folo 2.7).

Matigi Ala, sabari, i y'a to an ye se soro!

²⁶ Min be nana Matigi Ala togo ra, dugawu ye ke o ye!
An be to Matigi Ala ta so konso ka dugawu ke aw ye!

²⁷ Matigi Ala le ye Ala ye,
ale le ka yeelen bo an ye.
Aw ye na panagbe ra ni yiriborow ye aw boro,
ka taga se fo sarakabonan gbanw koro!

²⁸ Ele le ye ne ta Ala ye, ne be i fo ka i walepumanlon!
Ne ta Ala, ne be i togo koro.

²⁹ Aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon, sabu a ka ji,
a ta numanya te ban ka ye.

119

Ala ta sariya jogon te
(Zaburu 19.8-15)

¹ Minw be tagama ni jusukun gbenin ye,
minw be tagama ka kana ni Matigi Ala ta sariya ye,
olugu ta pana.*

² Minw be a ta ciw sira tagama,
minw b'a yoropini ni o jusukun bee ye,
olugu ta pana.

³ Olugu koni te terenbariyako ke,
o be Ala ta sira le tagama.

⁴ I ka i ta sariya ta kumaw yira an na,
janko an y'a sira tagama ka na.

⁵ A to ne tagamacogo ye na,
janko ne ye i ta cifoninw sira tagama.

⁶ Ni o kera, ni ne ka i ta kumaw bee jate mina,
ne tena maroya.

⁷ Ne bena i fo ka i walepumanlon ni jusukunpuman ye,
ka to ka i ta kolatigeninw karan, sabu o terennin lo.

⁸ Ne b'a fe ka i ta cifoninw sira tagama,
o ra, i kana ban ne ra fiyewu!

⁹ Kanbelen be se ka a tagamacogo saninya cogo di?
Ni a be tagama ka kana ni i ta kuma ye.

¹⁰ Ne be i ta jengonyanya pini ni ne jusukun bee ye,
i kana a to ne ye jenge ka i ta kumaw sira bla.

¹¹ Ne be i ta darakuma mara ka na ne jusukun na,
janko ne kana na i hake ta.

¹² E, Matigi Ala, i baraka!

Ne karan i ta cifoninw na.

¹³ I da ka kolatigenin minw fo,
ne be o bee fo kelen kelen.

¹⁴ Ka i ta ciw sira tagama, o be ne ninsondiya,
k'a ke i n'a fo naforoba le be ne boro.

* **119:1 119.1** Nin Zaburu hayan seeginanw bee kelen be damina ni heburukan sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye. A hayan bee kelen kelen be Ala ta sariya togo fo.

15 Ne be to ka miiri i ta sariya ta kumaw ra;
ne be ne na lo i ta siraw le ra.

16 I ta cifoŋinw ko le ka di ne ye kosebe;
ne te jina i ta kuma ko.

17 Kopuman ke i ta jon ye, janko ne ye si soro,
ka i ta kuma sira tagama!

18 Ne na yele,
janko kopumanba minw be i ta sariya ra, ne ye o fle!

19 Ne ye lonan le ye dugukolo kan yan;
i kana i ta kumaw dogo ne ma.

20 I ta kolatigeninw logo be ne ra tuma bee,
fo ne jusukun be koroto o ma.

21 I be yerayirabagaw dogoya,
o mogo danganin minw be o yere mabo i kumakan na.

22 O ta mafiyenyari ni o ta dogoyari bo ne kunna,
sabu ne be i ta ciw sira tagama.

23 Hali ni kuntigiw ka janfa siri ne kama,
i ta jon be miiri i ta cifoŋinw le ra.

24 I ta ciw ko le ka di ne ye kosebe,
olugu le be ne ladi.

25 Ne lanin fle dugu ma, buguri ra!
A to ne ye panamanya tuun ka kapa ni i ta kuma ye!

26 Ne ka ne ta kow nafa i ye, i ka ne jaabi;
ne karan i ta cifoŋinw na.

27 A to ne ye i ta sariya ta kumaw faamu,
janko ne ye i ta kabakow jate mina.

28 Ne be kasi jusukasi koson;
ne lawuri ka kapa ni i ta kuma ye.

29 Faninyasira mabo ne ra,
makari ne ra k'a to ne ye i ta sariya sira tagama!

30 Ne ka kankelentigiya sira le ta;
ne be tagama ka kapa ni i ta kolatigeninw le ye.

31 Ne be noro i ta ciw le ra k'a sira tagama.
E, Matigi Ala, i kana a to ne ye maro.

32 Ne be bori i ta kumakanw le ko,
sabu i be faamuri di ne ma.

33 Matigi Ala, ne karan i ta cifoŋinw na,
janko ne ye o sira tagama ka se fo a laban ma!

34 Faamuri di ne ma, janko ne ye to i ta sariya kan,
k'a sira tagama ni ne jusukun bee ye!

35 I ta kuma sira yira ne ra,
sabu a ka di ne ye.

36 Ne jusukun jenge ka taga i ta ciw fan fe,
a kana taga nafa fan fe.

37 Ne na bo fengbansanw na,
k'a to ne ye to i ta sira kan!

38 I ka i darakan min di i nasiranbagaw ma,

o kuma dafa i ta jon ye.

³⁹ Ne be siran togocen min na, o mabo ne ra,
sabu i ta kolatigeninw ka ji.

⁴⁰ A fe, i ta sariya ta kumaw logo be ne ra kosebe;
a to ne ye panamanya i ta terenninya sira kan.

⁴¹ Matigi Ala, i ta numanya ye jigi ne kan, ani i ta kisiri,
ka kapa ni i darakan ye

⁴² Ni o kera, ne bena ne mafiyyenyabagaw jaabi,
sabu ne jigi be i ta kuma kan.

⁴³ I kana cankuma mabo ne da ra ka ye fiyewu,
sabu ne be i ta kolatigeninw le makonona.

⁴⁴ Ne bena i ta sariya sira tagama lon bee,
wagati bee, ani tuma bee.

⁴⁵ Ne laganfiyanin le be tagama,
sabu ne be tugu i ta sariya ta kumaw le ko.

⁴⁶ Ne bena i ta ciw jafɔ masacew ye;
o maroya tena ke ne ra.

⁴⁷ I ta kumaw le ka di ne ye kosebe,
ne be o le kanu.

⁴⁸ Ne be ne boro korota i ta kumaw no fe, sabu ne be o kanu;
ne be sigi ka miiri i ta cifoninw le ra.

⁴⁹ I ka kuma min fo i ta jon ye, i hakiri to o ra,
sabu ne be o le makonona!

⁵⁰ Min be ne jusu saaro ne ta pani na,
o ye ko i darakuma be si di ne ma.

⁵¹ Yereyirabaga dow be ne logobo;
nka ne te jenge ka bo i ta sariya sira kan.

⁵² Ni ne hakiri jigira i ta kolatigeninw na i ka minw fo folofolo,
Matigi Ala, o be ne jusu saaro.

⁵³ Dimiba be ne mina mogojuguw koson,
olugu minw be ban i ta sariya ra.

⁵⁴ Ne be i ta cifoninw le la donkiri ye,
ka ne to nin so konɔ yan, i ko lonan.

⁵⁵ E, Matigi Ala, hali su fe, ne hakiri be to i togo ra,
ka i ta sariya sira tagama.

⁵⁶ Min ye ne ta ye,
o ye ko ne ye to i ta sariya ta kumaw kan.

⁵⁷ Ne ninyoro ye min ye, Matigi Ala, ne be kosegi a kan,
o ye ka i ta kuma sira tagama.

⁵⁸ Ne b'a fe ka i diyanyako le ke ni ne jusukun bee ye;
makari ne ra, i darakuma koson.

⁵⁹ Ne ka ne ta kow jate mina,
ka ne tagamacogo ke ka kapa ni i ta ciw ye tuun.

⁶⁰ Ne te sumaya; ne be teliya le,
ka i ta kumaw sira tagama.

⁶¹ Mogojuguw ka o ta sirinanw ke ka ne melege,
nka ne te jina i ta sariya ko.

⁶² Su cemance ra, ne be wuri ka i fo ka i walepumanlon

i ta kolatigeninw koson, sabu o terennin lo.

⁶³ Ne ye i nasiranbagaw be ta teri le ye,
ani i ta sariya ta kumaw siratagamabagaw.

⁶⁴ E, Matigi Ala, i ta pumanya ka dugukolo fa!
Ne karan i ta cfoninw na.

⁶⁵ I ka kopuman ke i ta jonce ye,
Matigi Ala, ka kapa ni i ta kuma ye.

⁶⁶ Hakiripuman ni lonniya yira ne ra,
sabu ne lara i ta kumaw ra.

⁶⁷ Wagati min i tun ma ne koro folo, ne tun be bora i ta sira kan;
nka sisan ne be i darakumaw lamenna.

⁶⁸ I ka ji, i be kopuman ke;
ne karan i ta cfoninw na.

⁶⁹ Yerayirabaga dow be faninyaw lara ne ra;
nka ne be i ta sariya ta kumaw mara kosebe ne jusukun na.

⁷⁰ Olugu hakiri gberenna;
nka ele ta sariya ko le ka di ne ye kosebe.

⁷¹ I ka ne koro minke, o fisayara ne ma;
sabu sisan ne be i ta cfoninw karanna.

⁷² I da ka sariya min fo, o ka di ne ye
ka teme hali sanin ni warigbe waga caman kan.

⁷³ I boro le ka ne dan, ka baraka don ne ra;
hakiri di ne ma janko ne ye i kumakan faamu.

⁷⁴ I nasiranbagaw bena ne ye ka ninsondiya,
sabu o b'a ye ko ne jigi be i ta kuma le kan.

⁷⁵ Matigi Ala, ne k'a lon ko i ta kolatigeninw terennin lo,
ko i ka ne koro ka kapa ni i ta kankelentigiya le ye.

⁷⁶ I ta pumanya ye ne jusu saaro,
ka kapa ni i darakuma ye.

⁷⁷ I ta hina ye se ne ma, janko ne ye si soro,
sabu i ta sariya ko le ka di ne ye kosebe.

⁷⁸ Yerayirabaga minw be ne topra gbansan, olugu le ye maroya!
Ne koni be miiri i ta sariya ta kumaw le ra.

⁷⁹ I nasiranbagaw ye seko ka na ne fe,
ani minw ka i ta ciw lon.

⁸⁰ A to ne ye i ta cfoninw sira tagama ni jusukun gbenin ye,
janko ne kana na maroya.

⁸¹ Ne nin be samana i ta kisiri le no fe;
ne jigi be i ta kuma le kan.

⁸² Ne ka i darakumaw panafe fo ka na ne padenw baraka ban;
ne ko: «I bena ne jusu saaro tuma juman sa?»

⁸³ Ne be i ko sisi ka forogo min fin[†];
nka ne ma pina i ta cfoninw ko.

⁸⁴ I ta jon si to ye san jori le ye?
I bena kiti ben ne nogbenbagaw kan tuma juman?

⁸⁵ Yerayirabaga dow be dingaw sogira ne na fe,
k'a soro o ma ben ni i ta sariya ye.

[†] 119:83 119.83 Sisi ka forogo min fin: o koro ye ko ale te foyi na tuun.

86 I ta kumaw bæ ye can ye;
 o wurira ne kama gbansan le; ne dème!
 87 A tora dōnin, o tun bēna ne halaki;
 nka ne ma bō i ta sariya ta kumaw kan.
 88 A to ne ye si sōrō, i ta pumanya kosōn,
 janko i da ka ci minw fō, ne ye o sira tagama.

89 Matigi Ala, i ta kuma bē yi tuma bæ!
 A sabatinin lo sankolo ra.
 90 I ta kankelentiya bē yi wagati bæ, ani tuma bæ;
 i ka dugukolo sabati, a fana bē to a nō ra.
 91 I ta kolatigeninw le kosōn danfenw bē o nō ra bi;
 sabu fēn bæ bē baara kē ele le ye.
 92 Ni i ta sariya ko tun man di ne ye kosebē,
 ne tun bēna sa ne ta pani na.
 93 Ne tē pīna i ta sariya ta kumaw kō,
 sabu i bē ne panamanya o le sababu ra.
 94 Ne kera i ta ye;
 ne kisi, sabu ne bē tugu i ta sariya ta kumaw le kō.
 95 Mōgōjugu dōw bē ne kōnōna, janko ka ne halaki;
 nka ne bē i ta ciw le lamen.
 96 Ne bē dan ye fēn dafanin bæ ra,
 nka ele ta kumaw bonya dan tē lōn.

97 E, ne bē i ta sariya kanu dē!
 Ne ta miiriya bē o le kan wagati bæ.
 98 I ta kuma bē ne kē hakiritigi ye ka tēmē ne juguw kan,
 sabu o kuma bē ne kērē fē tuma bæ.
 99 Hakiri bē ne fē ka tēmē ne karanfaw bæ kan,
 sabu ne bē miiri i ta ciw le ra.
 100 Ne bē faamuri kē ka tēmē cēkorōbaw kan,
 sabu ne bē i ta sariya ta kumaw mara.
 101 Ne bē ne sen kōrōsi sirajugu bæ ma,
 janko ne ye i ta kuma sira tagama.
 102 Ne tē ne yērē mabō i ta kolatigeninw na;
 sabu ele le bē ne karan.
 103 I darakuma ka di ne ye dē!
 A ka di ka tēmē hali li kan.
 104 I ta sariya ta kumaw baraka ra, ne bē faamuri sōrō;
 o kosōn ne bē faninyasiraw bæ kōninya.

105 I ta kuma ye fitina le ye ne sen kōrō,
 yeelen lo fana ne ta sira kan.
 106 Ne bē kari a ra, ne fana bēna a dafa,
 ko ne bēna i ta kolatigeninw sira tagama, sabu o terennin lo.
 107 I ka ne koro ka ne majigi kosebē;
 Matigi Ala, a to ne ye panamanya i ta kuma baraka ra.
 108 Matigi Ala, sōn ne ta tandori ma i ko saraka;
 ne karan i ta kolatigeninw na.
 109 Ne nin bē farati ra wagati bæ,
 nka ne tē pīna i ta sariya kō.

110 Mogojuguw be jan la ne ja;
nka ne te ne yere mabo i ta sariya ta kumaw ra.

111 I ta ciw le ye ne ninyoro ye tuma bee,
sabu o be ninsondiya don ne jusu ra.

112 Ka i ta cifoninw sira tagama, o le be ne jusukun na
wagati bee, fo a laban.

113 Ne be mogo jusuflatigiw koninya;
ne be i ta sariya le kanu.

114 Ele le ye ne dogoyoro ye, ani ne tangabaga;
ne jigi be i ta kuma le kan.

115 Aw mogojuguw, aw ye mabo ne ra,
janko ne ye ne ta Ala ta kumaw lamɛn.

116 Baraka don ne ra, i darakuma koson, janko ne ye panamanya;
ne jigi kana maroya!

117 Baraka don ne ra janko ne ye kisi,
ani janko i ta cifoninw ye to ne ja koro tuma bee!

118 Mogo o mogo be bo i ta cifoninw sira kan, i be o tigi mabo i yere ra,
sabu o be fen o fen dabari, o bee ye faninya le ye.

119 I bɛna dunupa mogojuguw bee firi i ko pamanama;
o koson ne be i ta ciw kanu.

120 Ne be siran i ja fo ne fari be yereyere;
i ta kolatigeninw nasiran be ne ra.

121 Ne be can ni terenninya sira tagama;
i kana ne labla ne toɲobagaw ye.

122 Ke ne ta hera sarati ye;
i kana a to yereyirabagaw ye ne minako juguya.

123 Ne ka i ta kisiri ko panafle,
ka i ta darakuma terennin panafle fo ka na ne padenw baraka ban.

124 I ta jon mina ka kapa ni i ta pumanya ye,
i ye ne karan i ta cifoninw na.

125 Ne ye i ta jon le ye, faamuri di ne ma,
k'a to ne ye i ta ciw lon.

126 Matigi Ala, wagati sera i ye i ta setigiya yira,
sabu mogow be i ta sariya cenna.

127 Nin le koson, ne be i ta kumakan kanu,
ka teme hali sanin kan, hali sanin yeregoro kan.

128 O koson ne be i ta sariya ta kumaw bee jate ko kuma terenninw lo;
ne be faninyasiraw bee koninya.

129 I ta ciw ye fenpumanba ye;
o koson ne be o mara.

130 I ta kuma faamuri be mogo bla yeelen na;
a be faamuri di kolonbariw ma.

131 Ne be ne da yeke ka nuna,
sabu i ta kumaw logo be ne ra.

132 I ja munu ka ne fle, ka makari ne ra
i n'a fo i b'a ke i kanubagaw ye cogo min na ka kapa ni i ta kolatigenin ye.

133 Ne tagamacogo sabati ka ben ni i darakumaw ye;
i kana a to terenbariyako si ye se soro ne kan.

134 Ne kisi mɔgɔw ta tɔpɔri ma,
janko ne ye i ta sariya ta kumaw sira tagama.

135 Sabari ka i ta jɔn flɛ ni numanya ye,
ka ne karan i ta cɪfɔninw na.

136 Ne bɛ kasira ka naji caman le bɔ,
sabu mɔgɔw tɛ i ta sariya sira tagamana.

137 E, Matigi Ala, i terennin lo,
i ta kolatigeninw fana ka ji.

138 I ka i ta ciw fɔ ni terenninya ye,
ani kankelentigiyaba.

139 Sɔnja ka ne baraka bɛɛ ban,
sabu ne juguw bɛ jina i ta kumaw kɔ.

140 I darakumaw bɛɛ kora ka o saninya kosɛbɛ;
i ta jɔncɛ bɛ o le kanu.

141 Ne ka dɔgɔ, mɔgɔw tɛ ne jate,
nka ne tɛ jina i sariya ta kumaw kɔ.

142 I ta terenninya ye terenninya banbari le ye,
i ta sariya fana ye can le ye.

143 Degu ni kɔnɔnɔfiri sera ne ma,
o bɛɛ n'a ta, i ta kumaw ko ka di ne ye kosɛbɛ.

144 I ta ciw terennin lo tuma bɛɛ;
o faamuri di ne ma, janko ne ye si sɔrɔ.

145 Ne bɛ i wele ni ne jusukun bɛɛ ye, ne jaabi, Matigi Ala;
ne bɛna to i ta cɪfɔninw kan.

146 Ne bɛ i wele ko i ye ne kisi,
janko ne ye i ta ciw sira tagama.

147 Ne bɛ kɔn dugugbɛda na ka kasi ka i wele,
sabu ne jigi bɛ i ta kuma le kan.

148 Ne padenw bɛ yɛlɛ k'a sɔrɔ dugu ma gbɛ ban;
ne bɛ to ka miiri i darakumaw ra.

149 Ne kan lamɛn i ta numanya kosɔn!

Matigi Ala, a to ne ye panamanya ka kapa ni i ta kolatigeninw ye.

150 Dabarijuguw siribagaw bɛ nana yi;
o bɛ o yɛrɛ mabɔ i ta sariya ra.

151 Nka ele yɔrɔ ka surun ne ra, Matigi Ala!
I ta kumaw bɛɛ ye can ye.

152 Kabini wagatijan, i ta ciw k'a yira ne ra
ko ele ka o sigi, o fana tɛ yɛlɛma tuun fiyewu.

153 Ne ta pani flɛ, i ye ne bɔsi,
sabu ne tɛ jina i ta sariya kɔ.

154 Lɔ ni ne kunko ye, i ye ne kunmabɔ;
a to ne ye panamanya i darakuma sababu ra.

155 Kisiri yɔrɔ ka jan mɔgɔjuguw ra,
sabu olugu tɛ i ta cɪfɔninw jini.

156 I ta hina ka bon, Matigi Ala;
a to ne ye panamanya i ta kolatigeninw baraka ra.

157 Ne nɔgbɛnbagaw, ani ne juguw ka ca,
nka ne tɛ jenge ka bɔ i ta ciw sira kan.

158 Ne be janfamogow fe fo ka jigi o ra,
olugu minw te i darakuma lamɛn.

159 Ne be i ta sariya ta kumaw kanu cogo min na, o jate,
Matigi Ala, k'a to ne ye janamanya i ta numanya koson.

160 I ta kuma ju sigira can le kan,
i ta kolatigeninw bee terennin lo, o si te ban ka ye.

161 Kuntigi dow wurira ne kama gbansan,
nka i ta kuma doron le nasiran be ne jusukun na.

162 Ne be ninsondiya i darakuma koson,
i ko mogɔ min ka naforoba ce.

163 Mogɔ o mogɔ be faninya fo, ne be o koninya, k'a haramuya;
ne be i ta sariya le kanu.

164 Ne be i tando fo sipaga wolonfla tere konɔ,
i ta kolatigeninw koson, sabu o terennin lo.

165 Hera caman le maranin be i ta sariya kanubagaw ja;
o sen tena talon foyi ra.

166 E, Matigi Ala, ne be i ta kisiri le makonona!
Ne be i kumakan le lamɛn.

167 Ne be i ta ciw sira tagama,
ne be o kanu kosebe.

168 Ne be i ta sariya ta kumaw, ani i ta ciw sira tagama,
sabu ne ta kow si ma dogo i ma.

169 A to ne kasikan ye se i ma, Matigi Ala!
Faamuri di ne ma i ta kuma koson.

170 A to ne ta makarikanw ye se i ma!
Ne bosi i darakan koson!

171 Tandori camanba ye bo ne da ra,
sabu i be ne karan i ta cefoninw na.

172 Ne da ye donkiri la ka i darakuma tando,
sabu i ta kumaw bee terennin lo.

173 I boro ye ne deme,
sabu ne ka i ta sariya ta kumaw le janawoloma.

174 E, Matigi Ala, ne be kasi i ta kisiri no fe,
i ta sariya ko le ka di ne ye kosebe.

175 Ne ye to si ra ka i tando,
i ta kolatigeninw ye baraka don ne ra.

176 Ne be yaalara ne kun fe i ko sagaden tununin:
i ta jon yoropini,
sabu ne te jina i kumakanw ko.

120

Mogɔnuman ta sege

¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Ka ne degunin to, ne kasira ka Matigi Ala wele,
a ka ne jaabi.

² «E, Matigi Ala, ne nin bosi faninyafobaga da ma,
ne nin bosi mogɔjanfabaga nenkun ma.»

³ Aw mogɔjanfabagaw, mun le bena ke aw sara ye?

Aw bɛna mun le sɔrɔ?

⁴ Kerekɛcɛw ta biɲɛ minw donna tasumakami na k'a da diya,
o le bɛna kɛ aw sara ye.

⁵ Bɔnɔ ka ne sɔrɔ, sabu ne tagara sigi Mesɛki;

bɔnɔ ka ne sɔrɔ, sabu ne tagara to Kedari ta mɔgɔw cɛ ra*!

⁶ Ne siginin tora nin mɔgɔw cɛ ra yan ka mɛɛn fɔ ka tɛmɛ;
nin mɔgɔ minw tɛ hɛra fɛ.

⁷ Ne ko hɛra le;

nka ni ne kumana dɔrɔn,
olugu ko kɛrɛ.

121

Ala le ye a ta mɔgɔw kɔrɔsibaga ye

¹ Ala ta batoso yɛlɛnsira ta dɔnkiri.

Ne bɛ ne ɲa kɔrɔta ka kuruw fɛ!

Ne ta dɛmɛri bɛna bɔ min le sa?

² Ne ta dɛmɛri bɛ bɔ Matigi Ala le fɛ,
min ka sankolo ni dugukolo dan.

³ A tɛna sɔn k'a to i sen ye talon;
i kɔrɔsibaga tɛ jingo ka ye!

⁴ A fɛ, Izirayɛli kɔrɔsibaga tɛ jingo,
janko ka sunɔgɔ.

⁵ Matigi Ala le ye i kɔrɔsibaga ye.

Matigi Ala bɛ to i kɛrɛ fɛ, ka kɛ suma ye i kunna.

⁶ Tere fɛ, tere tɛna kojugu kɛ i ra,
su fɛ, karo fana tɛna kojugu kɛ i ra.

⁷ Matigi Ala bɛna i kɔrɔsi kojugu bɛɛ ma;
a bɛna i nin kɔrɔsi.

⁸ Matigi Ala bɛna i tagato ni i nato kɔrɔsi,
k'a ta sisan, ani wagati bɛɛ.

122

Matigi Ala ta so kanuya

¹ Ala ta batoso yɛlɛnsira ta dɔnkiri. Dawuda ta Zaburu.

Ne bɛ ninsɔndiya, n'a fɔra ne ye
ko: «An ye taga Matigi Ala ta so kɔnɔ!»

² An tagara fɔ ka taga an sen lɔ
ele Zeruzalɛmu dugu dondaw le ra!

³ Ele Zeruzalɛmu dugu min lɔra,
ka kɛ dugu ye min donna ɲɔgɔn na ka ɲa.

⁴ Gbaw bɛ taga yi le,

* **120:5 120.5** Nin kumaw kɔrɔ ye ko Dawuda tun siginin bɛ yɔrɔ min na, o yɔrɔ mɔgɔw tun ye mɔgɔ sɔnkolon
dow ye minw ta sigi man di fiyewu.

Matigi Ala ta gbaw be taga yi le.
 O ye ci le ye min dira Izirayelimogow ma,
 ko o ye taga Matigi Ala fo k'a walepumanlon a togo koson.
⁵ Sabu kititigebagaw ta masasiginanw be yi le,
 Dawuda ta so ta masasiginanw.

⁶ Aw ye Ala daari ko a ye hera ke Zeruzalemu ye:
 «Zeruzalemu, i kanubagaw ye nasuma!
⁷ Hera ye ke i ta sow konɔ,
 nasuma ye ke i ta masabonw konɔ.»
⁸ Ne balemaw ni ne teriw koson,
 ne b'a fo ko: «Hera ye ke i ta sow konɔ!»
⁹ Matigi Ala, an ta Ala ta so kanuya koson,
 ne be i ta hera le jini Ala fe.

123

Makari tigi Ala

¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Ne be ne na korota ka ele le fe,
 ele min siginin be sankolo ta masaya ra.
² Jonee na lonin be a matigice boro ra cogo min na,
 jonmuso na lonin be a matigimuso boro ra cogo min na,
 anw fana na lonin be Matigi Ala, an ta Ala ra ten,
 fo a ye na makari an na.
³ Makari an na, Matigi Ala, makari an na;
 sabu dogoyari ka an labo fo k'a dama teme.
⁴ Wasobagaw ta logobori ka an labo,
 yerebonyabagaw ta dogoyari ka an labo.

124

Ala le ye an bosibaga ye

¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri. Dawuda ta Zaburu.

Ni Matigi Ala tun te ni an ye,
 Izirayeli y'a fo ten,
² ni Matigi Ala tun te ni an ye
 wagati min mogow wurira an kama,
³ o tun bena an bee panaman le latunu,
 tuma min na o tun dimina an koro kosebe.
⁴ Jibaw le tun bena an datugu,
 jiwoyoba do tun bena woyo ka teme an kunna.
⁵ Ji barakamanw le tun bena woyo
 ka teme an kunna.
⁶ Nka Matigi Ala baraka!
 Ale ma son k'a to o ye an domu.
⁷ An nin bosira o boro i ko konɔ be bosi ka bo konominabaga ta jo ra cogo min na;
 jo tigera, an bosira.
⁸ An ta demeri be soro Matigi Ala togo le ra,

min ka sankolo ni dugukolo dan.

125

Ala be a ta mɔɔɔɔɔɔɔɔɔ kɔɔɔɔ

¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Minw be o jigi la Matigi Ala kan,
olugu be i ko Siyon kuru*;
o te jenge ka bo a no ra ka ye,
o be yi wagati bee.

² Kuruw ka Zeruzalemu lamini cogo min na,
Matigi Ala fana be a ta mɔɔɔɔɔɔɔɔɔ lamini o cogo le ra,
sisan, ani wagati bee.

³ Mɔɔɔɔɔɔɔɔɔ ta masacebere siginin tena to
mɔɔɔ terenninw ta mara kunna,
janko mɔɔɔ terenninw kana na o boro sama
ka taga kojugu no fe.

⁴ E, Matigi Ala, konuman ke mɔɔɔɔɔɔɔɔɔ ye,
ani mɔɔɔ minw jusu ka ni.

⁵ Nka minw be sira jengeninw ta,
Matigi Ala bena olugu ghen ka bo yi,
ani minw bee be terenbariyakow ke.

Ala ye hera ke Izirayeli ye!

126

Ala be hera laseko a ta mɔɔɔɔ ma

¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Wagati min Matigi Ala tun ka Siyon dugu ta bonya laseko a ma tuun,
a tun kera anw na na i ko siko.

² An yerekora kosebe,
an pagarira fo ka peren.
O tuma o tun b'a fora siyaw ce ra ko:
«Matigi Ala ka kobaw ke o ye de!»

³ Matigi Ala ka koba ke anw ye,
o koson an be ninsondiya.

⁴ Matigi Ala, an ta bonya laseko an ma,
i ko koji min be woyo woroduguyanfan kongokolon konɔ.

⁵ Minw najiboto be dannɔ ke,
olugu pagarininba le bena siman tige.

⁶ Minw kasito be bo ni siman ye o boro ka taga a dan,
olugu pagarininba be seko ni siman tigenin ye o boro.

127

Ala le ye ko bee nabaga ye

¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri. Sulemani ta Zaburu.

Ni Matigi Ala yere ma bon lo,
minw b'a lora, olugu be o yere segeera gbansan le.

Ni Matigi Ala yere ma dugu korosi,
min b'a korosira, ale ta sipana ye gbansan le ye.

² Aw be sori ka wuri, ka meen pana gbansan,
ka sege ka aw ta baro soro;
Ala be o jogon di a ta moggo kanuninw ma ka o to sunogo ra.

³ A fle, den ye Matigi Ala ta difen le ye,
worodenw ye baraji le ye.

⁴ Bipew be cogo min na kerekere boro,
moggo kanbelenman ta denw be ke i boro ten le.

⁵ Ni moggo min k'a soro k'a ta bipesforogo fa, o tigi ta pana.
Ni a be kuma kititigeyoro ra a juguw na koro, dugu donda ra, a te maroya.

128

Alapasiranbaga be Ala ta baraka soro

¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Matigi Ala pasiran be ele moggo min na,
ni i be Matigi Ala ta sira tagama,
ele ta pana.

² I bena i boro ta baara nafa soro k'a domu;
i ta kow be na, i fana be hera soro.

³ I ta muso be ke i ta so kono
i ko rezensun min be den caman ke;
i ta denw be sigi i kere fe domunikeyoro ra,
i ko oliviyesun falenninkuraw.

⁴ Matigi Ala pasiran be moggo min na,
a be baraka don o tigi ra o cogo le ra.

⁵ Matigi Ala bena to Siyon, ka baraka don i ra,
k'a to i ye Zeruzalemu ta hera ye i na ra i si bee ra.

⁶ I bena i ta denw ta denw ye.

Ala ye hera ke Izirayeli ye!

129

Mogojugu ni labankojugu

¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Kabini ne denmisenman, o ka ne toro kosebe.
Izirayeli y'a fo ten!

² Kabini ne denmisenman, o ka ne toro kosebe,
nka o ma se ne ra.

³ Senekabagaw ka ne ko sene,
fo ka walanjanw bo ne ko ra.

⁴ Nka Matigi Ala ta le ye can ye;

a ka mɔgɔjuguw ta sirinanw foni ka bɔ ne ra.

⁵ Minw bɛɛ bɛ Siyɔn dugu kɔninya,
olugu le ye maroya fɔ ka sekɔ ni o kɔ ye!

⁶ O ye kɛ i ko bin min bɛ falen biribon kunna;
sani a bɔntuma ye se, a bɛ ja.

⁷ A tɛ a bɔnbaga boro fa,
a t'a cɛbaga fana kɔnkɔn fa.

⁸ Tɛmɛbagaw t'a fɔ olugu ma ko:
«Matigi Ala ye baraka don aw ra!
An bɛ dugawu kɛ aw ye ni Matigi Ala tɔgɔ ye!»

130

Ala ta mɔgɔw jigi ye Ala ye

¹ Ala ta batoso yɛlɛnsira ta dɔnkiri.

Ka ne deguninba to, Matigi Ala,
ne bɛ i wele ko i ye ne dɛmɛ!

² Matigi, ne kan lamɛn,
i toro malɔ ka ne ta makarikanw lamɛn.

³ Matigi Ala, ni i tun bɛ an ta terenbariyakow mara i yɛrɛ kɔnɔ,
Matigi, jɔntigi le tun bɛna se ka kisi?

⁴ Nka ele kɔni bɛ yafa,
o kɔsɔn mɔgɔw bɛ siran i ja ka i bonya.

⁵ Ne bɛ Matigi Ala le makɔnɔna, ne nin b'a makɔnɔna;
ne jigi bɛ ale ta kuma le kan.

⁶ Dugu kɔrɔsibagaw bɛ sɔgɔmada makɔnɔna,
dugu kɔrɔsibagaw kɔrɔtɔnin bɛ sɔgɔmada makɔnɔna,
nka ne kɔrɔtɔnin bɛ Matigi makɔnɔna belɛn ka tɛmɛ olugu kan.

⁷ Izirayeli, i jigi la Matigi Ala kan;
sabu pumanya bɛ sɔrɔ Matigi Ala le fɛ;
a bɛ mɔgɔ kunmabɔ ko bɛɛ ma.

⁸ Ale le bɛna Izirayeli kunmabɔ
a ta terenbariyakow bɛɛ ra.

131

Alapasaranbaga wasara

¹ Ala ta batoso yɛlɛnsira ta dɔnkiri. Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala, yɛrɛbonya tɛ ne jusukun na,
yɛrɛyira tɛ ne flɛrikɛcogo ra;
ne tɛ miiri kobaw ra,
ani ko minw tɛmɛna ne ta lɔnniya kan.

² Ne jera ka to yɔrɔ kɛlɛn na,
i ko den min fanin siginin bɛ a bamuso sen kan;
ne nin wasara i ko den min fanin siginin bɛ a bamuso sen kan.

³ Izirayeli, Matigi Ala makono,
k'a ta sisan ma, ani wagati bee.

132

Ala be baraka don a ta masace ra
¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

E, Matigi Ala, i hakiri to Dawuda ra;
i hakiri to a ta sege bee ra.

² A karira Matigi Ala ye,
ka nin dajuru ta Yakuba ta Ala fangatigi ye, ko:

³ «Ne tena don ne ta bon konon,
ne tena la ne ta lanan kan,

⁴ ne tena a to sunogo ye don ne na ra,
ne tena ne na tugu ka jingo,

⁵ fo ne ye yoro do soro Matigi Ala ye,
fo ne ye sigiyoro soro Yakuba ta Ala fangatigi ye.»

⁶ A fe, an ka jennogonya kesu ko men Efirata;
an tagara a soro Yahari* kongokonoyorow ra.

⁷ «An ye taga a ta so!
An y'an kinbiri gban a sen koro k'a bato!»

⁸ E, Matigi Ala, i wuri, i ye na i ta laganfiyayoro ra,
i ni i ta jennogonya kesu barakaman!

⁹ I ta sarakalasebagaw ye terenninya ke o kannaderege ye,
i nasiranbagaw ye nagari fo ka peren!

¹⁰ I ta jonce Dawuda koson,
i kana i ko di i ta mogo panawolomanin ma.

¹¹ Matigi Ala karira Dawuda ye can kan,
a fana tena a ta kuma yelama;
a ko: «I yere woroden do,
ne bena o le sigi i ta masasiginan kan i no ra.

¹² Ni i denw ka ne ta jennogonya sira tagama,
ani ne ka ci minw yira o ra, ni o ka o ke,
o tuma olugu yere fana ta denw
bena sigi i ta masasiginan kan tuma bee.»

¹³ Sabu Matigi Ala ka Siyon dugu le panawoloma;
o yoro ko le diyara a ye, a ko a be o ke a sigiyoro ye.

¹⁴ A ko: «Nin le ye ne ta laganfiyayoro ye tuma bee;
ne bena sigi nin yoro le ra, sabu a ko diyara ne ye.

¹⁵ Ne bena baraka don o ta simanw na kosebe,
ne bena domuni di o ta fagantanw ma ka o fa.

¹⁶ Ne bena kisiri ke o ta sarakalasebagaw kannaderege ye;
o ta Alanasiranbagaw bena nagari fo ka peren.

¹⁷ O yoro le ra, ne bena Dawuda ta fanga lawuri;

* 132:6 132.6 Yahari ye Kiriyaṭi Yeharimu dugu le ye; o dugu be Zeruzalemu kere fe.

ne ta mogo panawolomanin ta fitina mananin bena to†.

¹⁸ Ne bena maroya ke a juguw kannaderege ye,
nka ale ta masafugula bena manamana!»

133

Balemaya ka di

¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri. Dawuda ta Zaburu.

Can ra, balemaw ye ben, ka to nogon fe,
o ka ni de! O ka di yere le!

² A be i ko turu kasadiman min bonna Haruna kun na*,
min be jigi fo a bonbosi kan,
fo Haruna bonbosi kan,
ka jigi ka se fo a ta deregeba kan ma.

³ A be i ko Herimon kuru ta gomiji,
min be jigi Siyon kuruw kan.
Matigi Ala be baraka di o yoro le ra,
ka si di, wagati bee.

134

Ala ta baardenw bee ye baraka la a ye

¹ Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Matigi Ala ta baardenw, aw bee ye baraka la Matigi Ala ye!
Aw minw be baara ke Matigi ta so konso su bee!

² Aw ye aw boro korota k'a sin yoro saninman fan na,
ka baraka la Matigi Ala ye!

³ Matigi Ala ye to Siyon dugu konso ka baraka don i ra;
ale min ka sankolo ni dugukolo dan.

135

An ye Ala tando a ta sebgaya koson

¹ Aw ye Matigi Ala tando!

Aw ye Matigi Ala togo tando!

Matigi Ala ta baardenw, aw y'a tando!

² Aw minw be baara ke Matigi Ala ta so konso,
aw minw be baara ke an ta Ala ta batoso lu konso, aw y'a tando!

³ Aw ye Matigi Ala tando, sabu Matigi Ala ka ni.

Aw ye donkiri la k'a togo tando, sabu a togo ka di.

⁴ Matigi Ala ka Yakuba ta mogow panawoloma ka o ke a ta ye,
a ka Izirayeli ta mogow panawoloma ka o ke a ta mogow ye.

⁵ Ne koni k'a lon ko Matigi Ala ka bon,
ko an Matigi be ala tow bee kunna.

⁶ Ni ko o ko ka Matigi Ala diya, a be o ke,
sankolo konso, ani dugukolo kan,

† 132:17 132.17 Nin kumaw koro ye ko mogo do bena soro Dawuda ko tuma bee, a ta gba ra, min be sigi a no ra masaya ra. * 133:2 133.2 O tun be turu ke sarakalasebaga kun na k'a saninya k'a bla Ala ta baara kama.

ani kɔgɔji n'a dunmanyɔrɔw bɛɛ ra.

⁷ A bɛ sankabaw lawuri ka bɔ fɔ dugukolo danw na,
a bɛ sanmanamana bɔ, ka sanji ben;
a bɛ fɔɔɔ lana ka bɔ a marayɔrɔw ra.

⁸ A ka Misirankaw ta dence folɔw halaki,
k'a ta adamadenw na, ka taga se bɛganw ma.

⁹ A ka tagamasiyɛnw, ani kabakow kɛ ele Misiran jamana cɛ ma,
Farawona ni a ta jamana jamɔgɔw bɛɛ kama.

¹⁰ A ka siya caman halaki,
ka masacɛ barakamanw faga.

¹¹ Amɔrikaw ta masacɛ Sihon,
ani Basan masacɛ ɔgi,
ani Kanaanakaw ta masacɛw bɛɛ.

¹² A ka o ta jamana di Izirayeli ma,
a ka o ta jamana kɛ a ta mɔgɔw ta ye.

¹³ Matigi Ala, ele tɔgɔ kɔni tɛ tunu ka ye fiyewu!
Matigi Ala, mɔgɔw hakiri bɛ to i tɔgɔ ra wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

¹⁴ Matigi Ala bɛna a ta mɔgɔw ta kiti tige ka jo di o ma;
a bɛna hina a ta jɔnw na.

¹⁵ Siya tɔw ta batofɛnw ye fɛn warigberamanw ni fɛn saninlamanw le ye;
adamadenw yɛɛ boro le ka o lalaga.

¹⁶ Da bɛ o fɛ, nka o tɛ kuma,
ɲa bɛ o fɛ, nka o tɛ yeri kɛ,

¹⁷ toro bɛ o fɛ, nka o tɛ mɛnni kɛ;
dafɔɔ si tɛ bɔ o da fɛ.

¹⁸ O lalagabagaw ni olugu yɛɛ bɛɛ ye kelen ye,
ani minw bɛɛ bɛ o jigi la o kan.

¹⁹ Izirayeli ta somɔgɔw, aw ye baraka la Matigi Ala ye!

Haruna ta somɔgɔw, aw ye baraka la Matigi Ala ye!

²⁰ Levi ta somɔgɔw, aw ye baraka la Matigi Ala ye!

Matigi Ala nasiranbagaw, aw ye baraka la Matigi Ala ye!

²¹ Matigi Ala baraka, ele min bɛ Siyon,
ele min siginin bɛ Zeruzalemu!

Aw ye Matigi Ala tando!

136

Ala ta numanya

¹ Aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlɔn, sabu a ka ɲi,
a ta numanya tɛ ban ka ye.

² Aw ye alaw bɛɛ ta Ala fo k'a walepumanlɔn,
sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

³ Aw ye matigiw bɛɛ ta Matigi fo k'a walepumanlɔn,
sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

⁴ Ale Ala kelen le be kabakobaw ke,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

⁵ Ale le ka sankolo dan a ta lonniya sababu ra,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

⁶ Ale le ka dugukolo dan k'a bla ji kunna,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

⁷ Ale le ka sankolo yeelenbonan belebelew dan,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

⁸ A ka tere dan ka o sigi terefera kunna,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

⁹ A ka karo ni lolow dan ka o sigi sufera kunna,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

¹⁰ Ale le ka Misirankaw ta dence folow faga,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

¹¹ A ka Izirayelimogow labo o ce ra,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

¹² A ta sebgaya ni a ta fanga baraka ra,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

¹³ Ale le ka Kogojiwulen cetige fla ye,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

¹⁴ A ka Izirayelimogow lateme ji ce ma,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

¹⁵ A ka Farawona ni a ta kerekejama dafiri Kogojiwulen konu,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

¹⁶ Ale le blara a ta mogow na kongokolon konu ka taga,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

¹⁷ Ale le ka masacebaw halaki,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

¹⁸ A ka masace barakamanw faga,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

¹⁹ Amorikaw ta masace Sihon,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

²⁰ Basan masace Ogi,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

²¹ A ka o ta jamana di Izirayeli ma,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

²² A k'a ke a ta jonw ta ye, Izirayelimogow ta ye;
sabu a ta numanya te ban ka ye!

²³ Ale le k'a hakiri to an na, tuma min na an tun be siya tow ta fanga koro,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

²⁴ A ka an bosu ka bo an juguw boro,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

²⁵ Ale le be domuni di danfenw bee ma,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

²⁶ Aw ye sankolo tigi Ala fo k'a walepumanlon,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

137

Zeruzalemu ta bono

¹ Ka an to Babiloni badaw ra,
an hakiri jigira Siyon dugu ko ra minke,
an siginin tora yi, ka to ka kasi.
² Yirimisen minw tun be o yoro ra,
an tun ka an ta goniw dulon olugu ra.
³ Ka an to yi, an minabagaw tun b'a fora an ye
ko an ye donkiri do la olugu ye;
an tcorobagaw tun b'a fora ko an ye olugu ninsondiya.
O ko: «Aw ye Siyon dugu donkiri dow la an ye ke!»

⁴ An be se ka Matigi Ala ta donkiriw la
jamana were dugukolo kan cogo di sa?

⁵ E, Zeruzalemu, ni ne ka pina ele ko,
o tuma ne kininboro ye pina gonifo ko!

⁶ Ne nen noronin ye to ne da konso,
ni ne ma ne hakiri to ele ra,
ni ne ma ele Zeruzalemu jate
ka teme ne ta nagariko tow bee kan.

⁷ Matigi Ala, Edomukaw ka min ke an na, i hakiri to o ra:
Zeruzalemu dugu minalon na,
olugu le tun b'a fora ko: «Aw y'a ci, aw y'a ci
ka se fo bonw jusiginanw ma!»

⁸ Ele Babiloni, ele min bena halaki,
ele ka kojugu min ke anw na,
ni mogo min ka i sara ni o ngon ye, Ala ye o tigi ta ja.

⁹ Ni mogo min ka aw ta denfitiniw mina
ka o gbasi fara kan ka o ngon, Ala ye o tigi ta ja.

138

Bee ye Ala fo k'a walepumanlon

¹ Dawuda ta Zaburu.

Ala, ne be i fo ka i walepumanlon ni ne jusukun bee ye,
ne be donkiri la ka i tando i ta danfen saninmanw ja koro.

² Ne be ne kinbiri gban i ta batoso saninman konso,
ka i togo fo ka i fo ka i walepumanlon i ta pumanya ni i ta kankelentigiya koson;
sabu i ka i togo bonya ka teme fen bee kan,
ka i darakumaw bee dafa.

³ Lon min ne ka i wele, i ka ne jaabi;
i ka ne ja gbelaya, ka baraka don ne ra.

⁴ Matigi Ala, ni dunupa masaw nana i ta kumaw men ka bo i yere da ra,
o bee ye i fo ka i walepumanlon!

⁵ O ye donkiri la ka Matigi Ala ta kow lakari,
sabu Matigi Ala ta noro ka bon.

⁶ Matigi Ala korotanin lo, nka a ja be mogo majigininw na;
a be mogo yadaninw fana ye fo yorajan, ka o lon.

⁷ Hali ni ne degura kosebe,
 i be ne nin tanga;
 i be i boro bo ka ne bosi ne juguw ta dimi ma,
 ka ne kisi ni i boro barakaman ye.
⁸ Matigi Ala be ko bee ke ne ye k'a dafa.
 E, Matigi Ala, i ta pumanya te ban ka ye!
 I yere boro ka baara min ke, i kana i ko don o ra.

139

Foyi dogonin te Ala ma

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala, i ka ne jusukun segesege,
 i ka ne jusukunnakow bee lon.
² I ka ne sigiwagati lon, i ka ne wuriwagati lon;
 i ka ne ta miiriyaw lon kabini wagatijan.
³ Ni ne be tagama ra, walama ni ne lanin lo, i ka o lon;
 i be ne ta kow bee kala ma.
⁴ Hali k'a soro kuma ma bo ne da ra folo,
 Matigi Ala, o y'a soro ko ne bena min fo, ele ka o bee lon ka ban.
⁵ I be ne ko fe, i be ne ja fe,
 i boro fana be ne kan.
⁶ O lonniyaba nogon ka bon ne ta hakiri ma,
 a temena ne ta faamuri dan kan pewu.
⁷ Ne be se ka taga min le, ko ne be faran ka mabo ele ra?
 Ne be se ka bori ka taga dogo min le, ele ja tena ne ye yoro min na?
⁸ Ni ne ka yelen ka taga sankolo ra, i be yi;
 ni ne jigira fo dugukolo jukoro, i be yi.
⁹ Ni ne wurira ka taga fo tereboyanfan dan na,
 walama ni ne tagara sigi terebenyanfan na fo kogoji dan na,
¹⁰ hali o yoro ra, i boro be ne temesira yira ne ra,
 i boro barakaman bena ne mina.
¹¹ Ni ne ko, ko dibi ye ne datugu,
 hali su be yelama ka ke tere ye ka ne lamini.
¹² Hali dibi te se ka dibi don ele ma;
 ele fe su gbenin lo i ko tere,
 dibi be i ko yeelen ele fe.
¹³ Ele le ka ne kononoyorow bee dan,
 ka ne fari yorow tugutugu nogon na ne bamuso konon.
¹⁴ Ne be i fo ka i walepumanlon, sabu i ka ne ke danfen kabakoman ye, ani danfen
 pumanba.
 I ta danfenw bee ye fempumanbaw le ye;
 ne yere ka o lon kosebe.
¹⁵ Ne farikolo yoro si tun dogonin te ele ma,
 wagati min i tun be ne farisogo danna dogo ra,
 wagati min i ka ne fari yorow tugutugu nogon na dugukolo jukoro.
¹⁶ Hali wagati min ne fari tun ma laben folo, i ja tun be ne ra.
 Tereda minw tun latigera ne ye,
 o bee tun sebera i ta kitabu konon ka ban,

k'a sɔrɔ o lonw si tun ma se fɔlɔ.

¹⁷ E, Ala, i ta miiriyaw kɔrɔ ka dun ne ta faamuri ma!
O hakeya ka ca ne ma!

¹⁸ Ni ne ko ne bɛ o jate mina,
o ka ca ka tɛmɛ hali kɔgɔji kɛnkɛn kan.
A flɛ, ni ne kununa tuma o tuma,
ne ni ele belɛn bɛ nɔgɔn fɛ.

¹⁹ E, Ala ni i tun bɛ sɔn ka mɔgɔjuguw faga,
ka o mɔgɔfagabagaw gbɛn ka o mabɔ ne ra!

²⁰ Olugu bɛ ele ko fɔ ni nɔninyajuguya le ye;
o bɛ i tɔgɔ fɔ gbansan le, sabu i juguw lo.

²¹ Matigi Ala, yala ne man kan ka i kɔninyabagaw kɔninya wa?
Minw bɛ wuri i kama, yala olugu ko man kan ka gboya ne ye wa?

²² Ne bɛ o kɔninya fɔ ka se kɔninya dan ma;
ne juguw lo.

²³ Ala, ne sɛgɛsɛgɛ, ka ne jusukunnakow lɔn!
Ne kɔrɔbɔ ka flɛ, ka ne jusukunnakow lɔn.

²⁴ A flɛ, ni ne bɛ sirajugu kan,
i ye ne bla i ta panamanya banbari sira kan.

140

Ala le bɛ an kisi an juguw ta tɔrɔ ma

¹ Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² Matigi Ala, ne bɔsi mɔgɔjuguw boro,
ne tanga mɔgɔ farimanw ma.

³ Olugu minw bɛ kojugu nɔninya o jusukun na;
lon o lon o bɛ kɛrɛ lawuri.

⁴ O bɛ o nenkun dabɔ k'a kɛ i ko sa;
o darakan ka jugu i ko fɔnfɔnnin бага.*

⁵ Matigi Ala, ne kɔrɔsi, janko mɔgɔjugu boro kana se ne ma;
ne tanga mɔgɔ farimanw ma,
minw bɛ janfa siri janko ka ne labɛn.

⁶ Yɛrɛbonyabaga dɔw ka jɔ siri, ka juruw siri ne na;
o ka jɔw siri ne na sira kan,
o ka minarijanw lala ne na.†

⁷ Ne b'a fɔ Matigi Ala ye ko: «Ele le ye ne ta Ala ye!
Matigi Ala, i toro malɔ ka ne ta makarikanw lamɛn!»

⁸ Matigi Ala, ne Matigi, ne ta baraka tigi, ani ne kisibaga,
ele le ka ne kɔrɔsi kɛrɛ wagati ra.

⁹ Matigi Ala, i kana a to mɔgɔjugu diyanyako ye kɛ!
I kana a to a ta kolatigeninw ye na,
ni o tɛ, a bɛna a yɛrɛ kɔrɔta.‡

* **140:4 140.4** Nin yɔrɔ ra a sɛbɛra heburukan na ko: Sela. † **140:6 140.6** Nin yɔrɔ ra a sɛbɛra heburukan na ko: Sela. ‡ **140:9 140.9** Nin yɔrɔ ra a sɛbɛra heburukan na ko: Sela.

¹⁰ Ne jugu minw ka ne lamini,
olugu da tun ka kojugu minw laben,
o kojuguw ye ben olugu yere le kun na ka o datugu!

¹¹ Tasumakamiw ye bon o kan,
o ye o firi tasuma ra, dingadun dow konɔ,
o kana se ka bo tuun.

¹² Kumajugufobaga kana loyoro soro jamana konɔ!
Mogo fariman koni, kojugu le ye gban ale ko tuma bee.

¹³ Ne k'a lon ko Matigi Ala bena panibagatow ta kiti tige o ye,
a bena fagantanw ta jo di o ma.

¹⁴ Can lo, Matigi Ala, mogo terenninw bena i togo fo ka i fo ka i walejumanlon,
mogonumanw bena to i na koro.

141

Mogojugu be mina a yere ta jo ra

¹ Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala, ne be i wele, i teliya ka na ne fe!

Ni ne be i wele, i ye i toro malo ka ne kan lamen!

² A to ne ta daariri ye diya i ye i ko wusunan saraka;
ni ne ka ne boro korota i no fe, o ye diya i ye i ko wulafesaraka!

³ Matigi Ala, ne da korosi kumajugu ma,
ne dagbolow tanga kumajugu ma!

⁴ I kana a to ne jusukun ye sama kojugu no fe,
ne kana ne sen don kewalejuguw ra,
ne kana kori ni mogo terenbariw ye,
ne kana o ta janagbe domuni do domu!

⁵ Mogo terennin ye ne bugo, o ye konuman le ye;
ni a ka ne jaraki, o be i n'a fo a ka turu le ke ne kun na.

Ne te ban o turu ma;
nka tuma bee ne ta Aladaari ye ko mogojuguw ta kow kana ja.

⁶ Ala y'a to o ye o ta kititigebagaw mina ka o firi farakuruw kan!
Ni o kera, o bena ne kumakan lamen k'a lon ko ne ta kumaw ka di.

⁷ Mogo seneketo be dugukolo ci k'a yerege cogo min na,
o kolow bena yerege o cogo le ra kaburu da ra.*

⁸ Nka ne ja lonin be ele le ra, Matigi Ala, ne Matigi;
ne be ne yere karifa ele le ma, i kana ne nin labla saya ye!

⁹ O ka jan min la ne ye, ne tanga o ma;
ne tanga mogo terenbariw ta minarijanw ma!

¹⁰ Mogojuguw ye mina o yere ta jow ra,
nka ne ye teme, foyi kana ne soro.

142

Ala hakiri be a ta jon na

* **141:7 141.7** Hayan 5-7 ta kumaw fora cogo were ra kitabu dow ra.

¹ Dawuda ta karan: wagati min a tun be kuruwo konɔ. Aladaari.

² Ne be ne kan korɔta, ka kasi Matigi Ala nɔ fe,
ne be ne kan bɔ ka makarikanw fɔ Matigi Ala ye.

³ Ne be ne ta mapumankow bee fɔ a ye,
ne be ne ta degukow jafɔ a ye.

⁴ Ni ne jusu kasira, ele le be ne temeyɔrɔ lon;
o ka jan la ne na ne temesira ra.

⁵ Ne kerefeyɔrɔw fle,
i b'a ye ko mɔɔ si te yi min b'a jantora ne ra.
Dogoyɔrɔ si te ne fe,
sabu ne ta ko hami te mɔɔ si ra.

⁶ E, Matigi Ala, ne be kasi ele le nɔ fe, ko: «Ele le ye ne dogoyɔrɔ ye,
ele le ye ne ninyɔrɔ ye nin dununa ra yan mɔɔ janamanw ce ra.»

⁷ I janto ne kasikan na, sabu ne desenin lo kosebɛ.
Ne bɔsi ka bɔ ne nɔgbenbagaw boro, sabu o baraka ka bon ni ne ta ye.

⁸ Ne nin labɔ kaso ra, janko ne ye i tɔɔ fɔ ka i fɔ ka i walepumanlon!
Mɔɔ terenninw bɛna ne lamini, sabu i ka kopuman ke ne ye.

143

Ala le ye a ta jonw bɔsibaga ye

¹ Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala, ne ta daarikan lamen,
i toro malɔ ka ne ta makarikanw lamen i ta kankelentigiya koson;
ne jaabi i ta terenninya koson.

² I kana a to kiti ye don ele ni i ta jon ce,
sabu adamaden si terennin te ele na korɔ.

³ Ne jugu be ne nin nɔgbenna,
a b'a fe ka ne nin terege dugu ma;
a ka ne bla dibi ra,
i ko mɔɔ minw sara kabini wagatijan.

⁴ Ne jusu kasira,
ne jigi tigera pewu!

⁵ Ne hakiri be folɔfolɔ wagatiw ra,
ne be miiri i ta ko temeninw bee ra,
ne be i boro ta baara jate mina.

⁶ Ne be ne boro korɔta i nɔ fe,
ne son jara i na korɔ k'a ke i ko dugukolo janin.*

⁷ E, Matigi Ala, i teliya ka ne jaabi,
to si te ne ra tuun!
I kana i pada dogo ne ra,
ni o te, ne bɛna ke i ko o be minw lajigi kaburu konɔ.

⁸ Lon o lon sɔɔma, a to ne ye i ta pumanya ko men,
sabu ne jigi be ele le kan.

* 143:6 143.6 Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

Ne ka kan ka tagama sira min kan, o yira ne ra,
sabu ne be samana ele le no fe, ka i daari.

⁹ Matigi Ala, ne bosi ka bo ne juguw boro!
Ne be ne yere dogo ele le korɔ.

¹⁰ Ne karan i sago kɛcogo ra,
sabu ele le ye ne ta Ala ye.
I ta hakiripuman ye ne temesira yira ne ra,
ka ne lataga sira dakapanin kan.

¹¹ Matigi Ala, a to ne ye si sorɔ i tɔgo koson;
ne nin bo degu ra, i ta terenninya koson.

¹² I ta pumanya koson, i bena ne juguw ban pewu;
i bena ne kerebagaw bee halaki,
sabu ne ye i ta jon le ye.

144

Ala ta baraka le be jamana na

¹ Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala, ne ta barakatigi Ala, i baraka!
Ele le be ne boro degi kerekɛcogo ra,
ka ne borokandenw degi kerekeminanw minacogo ra.

² Ele le ye ne ta kow pabaga ye, ani ne tangabaga,
ne ta karifayɔrɔba, ani ne bosibaga;
ne tangabaga lo, ne be ne yere karifa min ma,
min be ne ta mogow majigi ne ye!

³ Matigi Ala, adamaden ye mun le ye k'a fo ko ele b'a jate?
Mogo ye mun ye ka n'a fo ko ele be miiri a ma?

⁴ Adamaden be i ko forɔ,
a si teredaw be i ko suma min be tunu.

⁵ Matigi Ala, i ta sankolo jenge ka jigi,
ka maga kuruw ra fo o ye sisi bo.

⁶ Sanmanamana bo ka ne juguw janjan;
o bon ni i ta biɲew ye, fo ka o yerege!

⁷ To san fe, ka i boro foni
ka ne kisi, ka ne sama ka bo jiba jukorɔ,
ka ne bosi ka bo siya were mogow boro,

⁸ minw da be faninyakumaw fo,
o be o kininboro korota ka kari faninya kan.

⁹ E, Ala, ne bena donkirikura la i ye,
ne bena donkiri la, ka i tando ni goni juru tan ye;

¹⁰ ele le be masacew kisi,
ka i ta jonce Dawuda kisi fagarimuru ma.

¹¹ Ne kisi, i ye ne bosi siya were mogow boro,
minw da be faninyakumaw fo,
o be o kininboro korota ka kari faninya kan.

¹² An dencew bena ke o ta denmisenya ra i ko yiri minw be wuri ni baraka ye.
An denmusow bena ke i ko samasen minw lesera k'a bla masaso kono ka masaso ce
ja.

¹³ An ta bondow bena fa siman na,
siman suguya bee bena soro o kono.
An ta sagaw, ani an ta baw bena bugu ka ke fo waga caman,
ka ke fo waga tan sigiyoroma caman.

¹⁴ An ta misiw bena bonya fo ka toro.
An juguw tena se ka ben an kan, ka an mina fanga ra ka taga ni an ye;
mogo si tena degu fo ka kule tuun an ta dugu siradaw ra.

¹⁵ Ni siya min ta kera nin cogo ra, o siya ta pana;
ni Matigi Ala ye siya min ta Ala ye, o siya ta pana.

145

Ala ta bonya ni a ta numanya

¹ Ala tandori donkiri. Dawuda ta Zaburu.

Ne be i togo korota, ne ta Ala, ne ta Masa!
Ne be baraka la i togo ye wagati bee, ani tuma bee.*

² Lon o lon ne bena baraka la i ye,
ne bena i togo tando wagati bee, ani tuma bee.

³ Matigi Ala ka bon, a ka kan ni tandori ye kosebe,
a ta bonya dan te lon.

⁴ Durujaw bee ye i ta kewalew bonya ko fo jagon ye,
o ye i ta kobaw lakari,

⁵ ka i ta bonyaba noroman ko fo.
Ne be miiri i ta kewale kabakomanw ra.

⁶ Mogow bena i ta baraka ko fo, sabu siranyafenba lo;
ne fana bena i ta bonya lakari.

⁷ O bena o hakiri to i ta konumanbaw ra ka o lakari,
ka pagari ni kanba ye ka i ta terenninya ko fo.

⁸ Matigi Ala be makari, a be hina,
a te dimi joona, a ta numanya ka bon.

⁹ Matigi Ala ka ni mogo bee ma,
a ta hina be se a ta danfenw bee ma.

¹⁰ Matigi Ala, i ta danfenw bee be i fo ka i walepumanlon,
i pasiranbagaw bee be baraka la i ye.

¹¹ O be i ta masaya noro ko fo,
ka i ta sebgaya lakari,

¹² janko adamadenw ye i ta kobaw lon,
ani i ta masaya ta bonya noroman.

¹³ I ta masaya ye masaya wuribari le ye,
i ta fanga be yi wagati bee, ani tuma bee.

* **145:1 145.1** Nin Zaburu hayaw bee kelen kelen be damina ni heburukan sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

Matigi Ala be a ta darakan bee dafa,
a be numanya ke a ta danfenw bee ye.

¹⁴ Matigi Ala be mogo benninw lawuri,
a be mogo deseninw bee lawuri.

¹⁵ Danfenw bee na lonin be ele le ra,
ele le be o ta domuni di o ma a wagati ra.

¹⁶ I be i boro foni,
ka ninmanfenw bee fa o sago ma.

¹⁷ Matigi Ala terennin lo a ta kow bee ra,
a be a ta koketaw bee ke ni numanya ye.

¹⁸ Matigi Ala be to a welebagaw bee kere fe,
minw bee b'a wele ni can ye o jusukun na.

¹⁹ A b'a nasiranbagaw bee diyanyakow ke o ye,
a be o kulekan men, ka o kisi.

²⁰ Matigi Ala be a kanubagaw bee mara,
nka a bena mogojuguw halaki.

²¹ Matigi Ala tandorikan le ye soro ne da ra;
danfen bee ye baraka la a togo saninman kan wagati bee, ani tuma bee!

146

Ala ye barakantanw demebaga ye

¹ Aw ye Matigi Ala tando!
Ne nin ye Matigi Ala tando!

² Ne be Matigi Ala tando ne si bee ra,
ne be donkiri la ka ne ta Ala tando ne ta dunupalatige bee ra.

³ Aw kana aw jigi la fagamaw kan,
aw kana aw jigi la adamadenw kan, sabu olugu te se ka mogo kisi.

⁴ Ni o nenekiri ka mina o ra lon min na, o be seko o no ra dugukolo buguri ra;
o lon yere ra, o ta kow bee be ban.

⁵ Ni Yakuba ta Ala kera mogo min demebaga ye, o tigi ta pana;
ni mogo min jigiya kera Matigi Ala ye, a ta Ala, o tigi ta pana.

⁶ Ale le ka sankolo ni dugukolo dan,
ani kogoji ni a konofenw bee.
A be to a ta kankelentiya ra wagati bee.

⁷ A be kiti tige ka mogo toponinw ta jo di o ma,
a be domuni di kongotow ma;
Matigi Ala be mogo minaninw labla.

⁸ Matigi Ala be fiyentow na yele,
Matigi Ala be mogo deseninw lawuri,
Matigi Ala be mogo terenninw kanu.

⁹ Matigi Ala b'a janto lonanw na,
a be baraka don feritaw ni muso ce saninw na,
nka a be mogojuguw ta kow cen.

¹⁰ Matigi Ala be to masaya ra wagati bee;
Siyon dugumogow, aw ta Ala be to masaya ra wagati bee, ani tuma bee!

Aw ye Matigi Ala tando!

147

Ala b'a janto a ta danfenw bee ra

¹ Aw ye Matigi Ala tando!
Sabu ka donkiri la ka an ta Ala tando, o ka ni,
o ka di, o bennin lo!

² Matigi Ala bena Zeruzalemu lo kokura;
Izirayelimogo minw tun minana ka taga jamana were ra, a bena olugu lajen tuun.

³ A bena mogo jusukasininw jusu saaro,
ka o ta dimiw suma.

⁴ A ka sankolo lolow da latige;
a ka togo la o bee ra.

⁵ An Matigi ka bon, a ta sebgaya ka bon,
dan te a ta faamuri ra.

⁶ Matigi Ala be baraka don mogo majigininw na;
nka a be mogojuguw majigi fo dugu ma.

⁷ Aw ye donkiri la Matigi Ala ye k'a fo k'a walepumanlon;
aw ye donkiri la ni kora ye ka an ta Ala tando!

⁸ Ale le be sankabaw lajen, ka san fin;
a be sanji laben, k'a ben dugukolo kan,
ka binw falen kongoriw kan.

⁹ A be beganw ta domuni di o ma;
ni kankan* ta denw be kasi, a be olugu fana ta domuni di o ma.

¹⁰ Matigi Ala mako te so ta baraka ra,
a te adamaden ta tofanga jate.

¹¹ Nka Matigi Ala b'a nasiranbagaw le fe,
minw bee koni jigi be a ta pumanya kan.

¹² Ele Zeruzalemu, Matigi Ala bonya!
Siyon dugu, i ta Ala tando!

¹³ Sabu a be aw ta dugu donda sogonanw baraka bonya,
a be baraka don aw ta denw na aw ta sow konu.

¹⁴ A be hera ladon aw ta jamana konu,
a be aw fa ni siman bee ra pumanman ye.

¹⁵ A b'a darakuma lase dugukolo kan,
a kumakan be se yoro bee ra yoronin kelen na.

¹⁶ A be bugun lajigi ka yoro bee gbe i ko sagasiw,
a be gomiji ke yoro bee i ko bugurigbe.

¹⁷ A be a ta sanbere lajigi i ko kabakuru.
Jon be se ka lo k'a ta neneba konu?

* **147:9 147.9** Kankan ye konu do ye min te a janto a denw na.

¹⁸ Nka ni a kumana, o fɛnw bɛɛ bɛ yeele,
a bɛ a ta fɔɲɔ fiye, jiɔw bɛ woyo ka taga.

¹⁹ A k'a ta kumaw lase Yakuba ma,
k'a ta cifoɲinw, ani a ta kolatigeninw yira Izirayeli ra.

²⁰ A ma o ɲogɔn kɛ siya si ye;
olugu ma a ta kolatigeninw lɔn.

Aw ye Matigi Ala tando!

148

Danfɛn bɛɛ ye Ala tando

¹ Aw ye Matigi Ala tando!

Aw sankolokɔɲɔfɛnw, aw ye Matigi Ala tando!

Aw y'a tando sanfɛyɔrɔw ra!

² A ta mɛlɛkɛw bɛɛ, aw y'a tando!

A ta danfɛn fangatigiw bɛɛ, aw y'a tando!

³ Tere ni karo, aw y'a tando!

Lolow bɛɛ ye manamana k'a tando!

⁴ Sankolow ta sankolo, aw y'a tando!

Ji minw bɛ sankolo kunna, aw y'a tando!

⁵ O fɛnw bɛɛ ye Matigi Ala tando,
sabu ale kumakan le sababu ra, o danna.

⁶ A ka o sigi yɔrɔ min na, o bɛ to yi wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ;
a ka sariya min sigi o kan, o tɛ yeɛma ka ye.

⁷ Aw dugukolokanfɛnw, aw ye Matigi Ala tando!

Kɔgoji danfɛn barakamanw, ani jidunbaw,

⁸ sanpɛrɛn ni sanbɛrɛ, bugun ni sankaba finmanw,

ani sanfɔɲɔ min bɛ a ta ciw kɛ,

⁹ kuruw, ani kongoriw bɛɛ,

yiridentaw, ani sɛdiriyiriw bɛɛ,

¹⁰ kongosogow, ani bɛganw bɛɛ,

fɛɲpanaman fofotaw, ani kɔɲɔw,

¹¹ dunuɲa masaw, ani siyaw bɛɛ,

fagamaw, ani dunuɲa kititigɛbagaw bɛɛ,

¹² kanbelenw, ani sunguruw,

cɛkɔrɔbaw, ani denmisɛnw!

¹³ O bɛɛ ye Matigi Ala tɔgo tando,

sabu ale kelen tɔgo le kɔrɔtanin lo,

a nɔɔrɔ ka bon ka tɛmɛ dugukolo ni sankolo bɛɛ lajennin nɔɔrɔ kan.

¹⁴ A k'a ta mɔgow ta fanga kɔrɔta;

ka o kɛ a nasiranbagaw bɛɛ ta tandori kun ye,

ani Izirayelimɔgow, o siya min ko ka gbɛlɛn a ma.

Aw ye Matigi Ala tando!

149

Matigi Ala ta mɔgow ko ka di a ye

¹ Aw ye Matigi Ala tando!

Aw ye donkirikura la Matigi Ala ye,
aw ye donkiri la k'a tando a nasiranbagaw bee lajennin ce ra.

² Izirayelimogow ye ninsondiya o danbaga koson,
Siyon dugumogow ye nagari o ta masace koson.

³ O y'a togō tando ni donw ye,
ka donkiri la k'a tando ni longan ni kora ye;

⁴ sabu Matigi Ala ta mogow ko ka di a ye,
a be kisiri ke mogō majigininw ta masiri ye.

⁵ Alapasiranbagaw ye nagari Ala ta bonya koson,
o ye nagari ka peren hali o ta layorow ra.

⁶ Ala togō korotakumaw ye ke o da ra,
kerékemuru da fla fana ye ke o boro,

⁷ janko ka o yere dimibo siyaw ra,
ka mogow sara ka kapa ni o ta kewalew ye,

⁸ ka siyaw ta masacew siri ni negejorokow ye,
ka o ta fagamaw sen don nege ra;

⁹ kiti min sebera o kama, o ye o kiti ben o kan.
O bena ke nooroba le ye Alapasiranbagaw bee kan.

Aw ye Matigi Ala tando!

150

Ninmanfenw bee ye Matigi Ala tando

¹ Aw ye Matigi Ala tando!

Aw ye Ala tando a ta yoro saninman konō!

Aw y'a tando sankolo konō, o yoro min be a ta sebgaya yira!

² Aw y'a tando a ta kobaw koson!

Aw y'a tando ka kapa ni a ta bonyaba ye!

³ Aw y'a tando ni burufiyekanw ye!

Aw y'a tando ni goniw ni koraw ye!

⁴ Aw y'a tando ni longanw ni donw ye!

Aw y'a tando ni goniw ni filenw ye!

⁵ Aw y'a tando ni sirangetegerew mankanw ye!

Aw y'a tando ni sirangetegerew fokanw ye!

⁶ Nenekiri be fen o fen na, o bee ye Matigi Ala tando!

Aw ye Matigi Ala tando!

ZANAW KITABU Kitabu faamucogo

Ka kapa ni mogo caman ta miiriya ye, Zanaw kitabu fanba sebebaga, walama a labenbaga ye masace Sulemani ye (1–29). Masace Sulemani ka zana waga saba jigon le sebe. O dow be nin kitabu konɔ. Nka hakiritigi werew ka nin kitabu zana dow sebe, i n'a fo Aguri (sura 30), ani masace Lemuweli (sura 31).

Nin zanaw fora Yahudiyaw ta zanafocogo le ra; o koro ye ko o be ko kecogonuman fo, k'a kecogojugu fana fo:

«Naloman t'a face ta ladirikan jate,
nka mogo min be son korori ma, o ye mogo ceguman ye.» (15.5)

Walama ka kewale do fo, ka soro k'a kofeko fo k'a la a kan:
«Nene koson salibagato te son ka bo ka taga sene ke,
ni simantigewagati nana se, a be siman jini a te foyi soro.» (20.4)

Zanaw kitabu ye hakiritigiyakumaw le ye, minw be mogo ladi, ka mogo karan, ka mogo bla sirapuman kan (1.4; 4.20). A be kuma ko minw kan, o ye baarapuman ta ko ye, ani salibagatoya, ani adamadenya minacogo, ani terenninya, ani denlamocogo, ani mupuri, ani fagantanw ta ko, ani furu, ani naforo, ani hina, ani jumanya. Nka a kunba ye Alapasiran ye: «Matigi Ala pasiran le ye lonniya damina ye» (1.7).

Kitabu sira laban, min ye sura 31, o be muso barakaman le mangutu.

Kitabu konokow

Hakiritigiya nafa ka bon (1–9)
Masace Sulemani ta zanaw (10–29)
Aguri ta hakiritigiya kumaw (30)
Lemuweli bamuso ta ladirikanw (31)

Kitabu sebekun

¹ Dawuda dence Sulemani min tun ye Izirayeli masace ye, ale ta zanaw le ye nin ye.

² A sebekun ye janko ka mogow son hakiri ra, ani ka o karan, janko o ye kuma koromanw faamu.

³ A sebekun ye fana janko ka mogow ladi, k'a to o ye tagama ni hakiri ye, ka o karan terenninya sira ra, ani can sira, ani sirapuman.

⁴ A sebekun ye fana janko ka nalomanw laceguya, ka lonniya ni miiricogonuman don denmisenw hakiri ra.

⁵ Hakiritigiw fana y'a lamen, ka do fara o ta lonni kan; faamurikebagaw y'a lamen, janko ka o tagamacogo lon.

⁶ Ni o kera, o bena zanaw, ani kuma koromanw faamu, ka hakiritigiw ta kumaw, ani o ta gundow faamu.

⁷ Matigi Ala pasiran le ye lonniya damina ye, nka nalomanw be hakiritigiya ni ladirikan mafiyenya.

Denmisen ka kan k'a yere korosi

⁸ Ne dence, i face ta ladirikan lamen, i kana ban i bamuso ta ladirikan ma;

⁹ sabu o ye nema masafugula le ye i kun na, o ye masirifen le ye i kan na.

¹⁰ Ne dence, ni jurumunkebaga dow ko o be i lafiri,
i kana son.

¹¹ Ni o ko: «Na, an ye taga dogo mogɔ do ja, ka ben a kan k'a faga;
na, an ye taga dogo mogɔ jarakibari do ja sira ra, ka бага a ma k'a faga.

¹² An ye o bee panaman latunu i ko saya dibi be mogɔ latunu cogo min na!
An ye o bee lajennin latunu i ko o be mogɔ lajigi kaburu konɔ cogo min na!

¹³ An bena fen nafaman suguya bee sorɔ,
ka o ce, ka an ta bonw fa.

¹⁴ Ele fana bena i ninyorɔ sorɔ ni an ye;
ni an ka fen o fen sorɔ, o bena ke an bee ta jen le ye.»

¹⁵ Ne dence, i kana tagama ni o mogow ye;
i sen bo o ta sira kan pewu!

¹⁶ Sabu o senw be bori kojugu le no fe,
o ka teri mogɔfaga le fe.

¹⁷ Nka ni jo min sirira konow bee ja na,
o jo koni sirira gbansan le.

¹⁸ Nka o mogɔ minw be dogo mogow ja, ka na ben o kan, a laban olugu yere le bena
faga;
o be jan min la tow ye, o jan bena olugu yere le mina.

¹⁹ Mogɔ o mogɔ be naforo jini benkanni sababu ra, o tigi labancogo be ten le;
o naforo sorɔbaga yere nin le be to a ra.

Hakiritigiya be adamadenw wele

²⁰ Hakiritigiya be perenna siradaw ra,
a b'a kan korɔtara dugu jamalajenyorow ra.

²¹ A be kule cira jamayorow ra,
a b'a fora mogow ye dugu dondaw ra ko:

²² «Aw nalomanw, aw bena ceguya tuma juman le sa?
Aw kumakolonfɔbagaw, aw bena kumakolonfɔ dabla tuma juman le sa?
Aw hakirintanw, aw bena son lonniya ma tuma juman le sa?

²³ Aw ye seko ka na son ne ta korori ma.
Ni o kera, ne bena ne yere nin lajigi aw kan;
ne bena aw karan ne ta kumaw ra.

²⁴ «Nka i n'a fo ne ka aw wele, aw banna,
ne ka ne boro lo aw ye, mogɔ si m'a janto o ra;

²⁵ i n'a fo aw banna ne ta ladiriw bee ma,
aw ma son ne ta korori ma,

²⁶ o ra, ni cenri nana se aw ma, ne fana bena yereko;
ni jatige nana ben aw kan, ne fana bena aw logobo.

²⁷ Ni jatige nana ben aw kan i ko sanfɔnɔba,
ni cenri nana ben aw kan i ko folonkonto,
ni degu ni kononɔfiri nana ben aw kan tuma min na, ne fana bena aw logobo.

²⁸ «O wagati le ra o bena ne wele, nka ne tena o jaabi,
o bena ne ta jenɔgonɔya jini, nka o tena ne sorɔ;

²⁹ sabu o ka lonniya koninya,
min fana ye Matigi Ala nasiran ye, o ma son o ma.

³⁰ O ma son ne ta ladiriw ma,
o ma ne ta korori jate.

³¹ O koson o bena o yere ta kewalew tonɔ le domu,

o bēna o yere ta ladirikanw tōnō le domu fō ka fa.

³² Sabu nalomanw ta yerelafiri le bē o faga;
hakirintanw ta jateminabariya le bē o halaki.

³³ Nka ni mōgō min ka ne lamēn, o tigi bēna sigi hera ni laganfiya ra;
a bēna sigi nasuma ra, kojugu si tēna a ja tige.»

2

Hakiritigiya bē mōgō tanga kojugu ma

- ¹ Ne dence, ni i ka sōn ne ta kumaw ma,
ni i ka ne ta kumakan mara i yere kōnō,
² ni i ka i toro malō ka i janto hakiritigiyakumaw ra,
ni i ka i jusukun jenge ka taga faamurikopuman sira fē,
³ ni i ka faamuri wele,
ni i ka i kan kōrōta ka kule faamurikopuman nō fē,
⁴ ni i ka faamuri jini i ko warigbē,
ni i k'a yōrōpini kosebē i ko naforo dogonin,
⁵ o tuma ra i bēna Matigi Ala nasiran faamu;
min ye Ala ta lōnniya ye, i bēna o sōrō.
⁶ Sabu Matigi Ala le bē hakiritigiya di mōgō ma;
ale da le bē mōgō karan lōnniya ni faamurikopuman na.
⁷ A bē sesōrōri mara mōgōpumanw ye;
minw bē tagama ni jusukun gbēnin ye, a bē olugu tanga i ko nēgebennan;
⁸ Sabu Ala bē can siratagamabagaw ta temeyōrōw kōrōsi;
a b'a janto a ta mōgōpumanw temesira ra.
- ⁹ O ra, i bēna terenninya ni can ni sirapuman ko faamu,
ani sira o sira ka jī.
¹⁰ Sabu hakiritigiya bēna don i jusu ra,
lōnniya bēna i ninsōndiya.
¹¹ I ta miiricogopuman bēna kē sababu ye ka i bōsi,
i ta faamurikopuman bēna kē sababu ye ka i tanga,
¹² ka i kisi ka bō sirajugu kan,
ka i kisi kumayelēma bāga darakan ma,
¹³ ani mōgō minw bē sirapuman bla,
ka dibirasiraw ta,
¹⁴ ani minw bē kojugu kē fō ka ninsōndiya o ra,
ka kumayelēma kē, fō ka jagari o ra;
¹⁵ o mōgōw tē sira terennin ta,
o temeyōrōw bē jengēnin lo.
- ¹⁶ O ra, i bēna i yere kisi ka bō muso sunguruba boro,
ka i yere kisi ka bō muso yaalabaga boro, ale ni a ta mōgōmalasakumaw.
¹⁷ A sunguruman k'a kan di cē min ma, a bē ban o cē ra;
a ka layiri min ta a ta Ala ja kōrō, a bē jina o kō.
¹⁸ A ta so bē jenge ka taga saya fan le fē,
a ta siraw bē taga mōgō saninw le ta so.
¹⁹ Mōgō o mōgō bē taga a nō fē, o si tē seko tuun;
o si tē nanamanya sira sōrō tuun.
- ²⁰ O ra, i bēna tagama mōgōpumanw temeyōrō ra,

ka to mogo terenninw ta sira kan.

²¹ Sabu mogonumanw le bena sigi jamana konɔ;
mogo jusukun gbeninw le bena to jamana konɔ.

²² Nka Ala bena mogojuguw labo jamana konɔ,
a bena mogojanfabagaw sama ka o bo jamana konɔ.

3

Hakiritigiya ni Alapasiran

¹ Ne dence, i kana i hakiri bo ne ta ladirikan ko;
ne ta kumakan mara i jusukun na,

² sabu o le bena i si janya,
ka san caman fara i si kan, ka hera di i ma.

³ I kana a to numanya ni kankelentigiya ye bosu i ra.
A siri i kan na,
k'a sebe i jusukun walaka kan.

⁴ Ni o kera, i bena togonuman soro,
i ko bena diya Ala ye, i ko bena diya mogow fana ye.

⁵ I jigi la Matigi Ala kan ni i jusukun bee ye;
i kana i boromala i yere ta faamuri kan.

⁶ Ala sago jini i ta koketa bee ra;
ni o kera, ale bena i ta sira lateren i ye.

⁷ I kana i yere jate hakiritigi ye;
nka siran Matigi Ala le na, ka i yere mabo kojugu ra.

⁸ O le bena i farikolo keneya,
ka baraka don i kolow ra.

⁹ Matigi Ala bonya ni i borofenw ye,
a bonya ni i ta foro ta simanw bee kun folow ye.

¹⁰ Ni o kera, i ta bondow bena fa fo ka bon;
i ta rezenji minanw bena fa rezenjikura ra fo ka woyo.

¹¹ Ne dence, i kana ban Matigi Ala ta ladirikan ma;
ni a ka i jaraki, i kana muruti.

¹² Sabu Matigi Ala be mogo min kanu, a be o tigi le koro,
i n'a fo fa be a den koro cogo min na, den min ko ka di a ye.

Hakiritigiya nafa ka bon

¹³ Ni mogo min ka hakiritigiya soro, o tigi ta pana;
ni mogo min ka faamurikonuman soro, o tigi ta ka di!

¹⁴ Sabu nafa min be soro a ra, o nafa ka bon ni hali wari ye;
tono min be soro a ra, o ka bon ni hali sanin ye.

¹⁵ Hakiritigiya songo ka bon ni lulu ye;
i na be bo fen o fen fe, o si dawula te se ka suma ni a ta ye.

¹⁶ Sijan le be hakiritigiya kininboro konɔ.
Naforo ni bonya be a numanboro konɔ.

¹⁷ Hakiritigiya ta temeyorow ye jususuma yorow le ye,
a temesiraw bee ye laganfiya siraw le ye.

¹⁸ Yiri do lo, ni mogo min k'a mina, a be si di o tigi ma;
ni min k'a dere ni a boro fla ye, o tigi ta pana.

¹⁹ Matigi Ala ka dugukolo ju sigi ni hakiritigiya le ye;

a ka sankolo lo a no ra ni faamuri le ye.

²⁰ A ta lonniya le sababu ra, dugukolo jidingaw dayelera;
o le sababu ra, gomiji be jigi ka bo sankabaw ra.

Ala le be hakiritigiw tanga

²¹ Ne dence, hakiripuman ni miiricogopuman mara ka ja;
i padon a ra tuma bee.

²² O le bena si di i ma,
ka ke masirifen ye i kan na.

²³ O ra, i bena tagama i ta sira kan hera ni laganfiya ra;
i tagamato sen tena talon foyi ra.

²⁴ Ni i be la, foyi tena i ja tige;
ni i lara, i ta sunogo bena diya.

²⁵ Jatige min be bara ka cun mogo kan, i tena siran o ja;
cenriba min bena ben mogojuguw kan, i tena siran o fana ja.

²⁶ Sabu Matigi Ala bena ke i jigilayoro ye;
a bena i tagamato korosi, janko i sen kana mina jan do ra.

Mogo ka kan k'a mogogogon minako ja

²⁷ Mogo min ka kan ni i ta kopuman ye, i kana ban ka kopuman ke o tigi ye,
k'a soro se be i ye k'a ke.

²⁸ I kana a fo i mogogogon ma ko: «Taga ka na, sini ne bena a di i ma,»
k'a soro bi yere i be se k'a di a ma.

²⁹ I kana kojugu naninya i mogogogon kama,
k'a soro a siginin be i koro, miiriyajugu si te a konso i ta fan fe.

³⁰ I kana kere ke ni mogo do ye gbansan,
k'a soro a ma kojugu si ke i ra.

³¹ I kana pabo mogo fariman fe,
i kana son a ta kow si ma.

³² Sabu Matigi Ala be kojugukebagaw haramuya,
nka a be mogopumanw don a ta jen ra.

³³ Matigi Ala ta danga le be mogojugu ta so kan,
nka a be baraka don mogopuman ta sigiyoro ra.

³⁴ Minw ye kumakolonfobagaw ye, a fana be kumakolon le fo olugu ma,
nka a be ja mogo sabarininw ma.

³⁵ Hakiritigiw bena bonya soro o ta cen ye,
nka mogo hakirintanw ta bena ke maroya le ye.

4

Den be hakiritigiya soro a face fe

¹ Ne dencew, aw ye aw fa ta ladirikan men,
aw ye aw janto o ra, ka faamuri soro,

² sabu ne be lonniyapuman le yirara aw ra;
aw kana ban ne ta ladirikan na.

³ Wagati min ne fana tun ye denmisennin ye ne face koro,
tuma min ne fitiniman kelenpe le tun be ne bamuso koro, ka to k'a ta kanuya diyabo,

⁴ ne face fana tun be to ka kow jayira ne ra, k'a fo ne ye ko:

«Ne ta kumaw to i jusu ra!

Ne kumakan mara, janko i ye si soro.

⁵ Hakiritigiya jini, faamuri jini.

I kana jina ne ta kumaw ko,
i kana i yere mabo ne darakumaw ra.

⁶ I kana i ko di nin kumaw ma, sabu o le bena i kisi,
o kumaw kanu, sabu o le bena i tanga kojugu ma.

⁷ Ka jija ka hakiritigiya jini, o le ye hakiritigiya damina ye,
fen o fen be i boro, o bee ke ka faamuri jini.

⁸ Ni i ka hakiritigiya jate fenba ye, hakiritigiya be i korota,
ni i k'a mina ni i boro fla ye, a be i bonya.

⁹ A bena neema masafugula le sigi i kun na,
a bena masafugula nooroman le biri i kun na.»

Mogo terennin ta sira ani mogojugu ta sira

¹⁰ Ne dence, ne lamɛn, ka son ne ta kumaw ma;
ni o kera, i si sandaw bena caya.

¹¹ Ne ka hakiritigiya sira yira i ra,
ne ka i bla sirajuman kan.

¹² Ni i ka o sira tagama, foyi tena i ta tagama bari,
i borito sen tena talon foyi ra.

¹³ I jija ka ladirikan mina ka ja, a kana bosu i ra;
a mara kosebe, sabu i be si soro o le baraka ra.

¹⁴ I kana teme mogojuguw temeyoro ra,
i kana tagama kojugukebagaw ta sira kan.

¹⁵ O sira ye k'a to yi, i kana teme a fe;
i yere mabo o sira ra, ka taga i ta sira fe.

¹⁶ Sabu ni o mogow ma kojugu ke fiyewu, o te se ka sunogo;
o ja te sunogo soro, ni o ma mogo do laben.

¹⁷ Sabu olugu ta domuni ye kojugu le ye,
o ta duven minta ye fariya le ye.

¹⁸ Nka mogo terenninw ta sira be i ko dugugbeda yeelen;
a yeelen be to ka bonya, fo ka taga tere se kuncɛ.

¹⁹ Mogojuguw ta sira be i ko dibifinba;
fen min bena o laben sira ra, o te se ka o ye.

Mogo ka kan ka sira terennin tagama

²⁰ Ne dence, i janto ne ta kumaw ra,
i toro sigi ka ne darakan lamɛn.

²¹ I ja lo ne ta kumaw ra tuma bee;
o mara fo i jusukun kononoyoro ra.

²² Sabu ni minw ka hakiri soro, a be si di olugu ma;
a be o farikolo yoro bee keneya.

²³ I janto i jusukun le ra ka teme fen tow bee kan,
sabu i ta panamanya kow be bo yi le.

²⁴ I sen bo flankafukumaw ra,
i da bo janfakumaw ra.

²⁵ I ja lo i ta sira ra ka teren ka taga,
i padenw sin i ta sira ma ka teren ka tagama.

²⁶ I ye tagama sira terennin kan;
ni o kera, i ta kow bee bena dakana.

²⁷ I kana jenge ka taga i kininboro fe walama i numanboro fe,
i sen bo kojugu ra.

5

Ka nɔrɔ muso wɛrɛ ra o ma bɛn

¹ Ne dence, i janto ne ta hakiritigiyakumaw ra,
i toro malɔ ne ta faamurikumaw ra,

² janko i ye miiricogonuman sɔrɔ,
janko i da ye lonniyakumaw sɔrɔ k'a fɔ.

³ Sabu li bɛ tɔni ka bɔ muso sunguruba da ra,
a darakan nugunin lo ka tɛmɛ turu kan.

⁴ Nka a laban, o li bɛ kunaya i da ra i ko jalaji;
a laban, a darakan bɛ i tigɛ i ko muru da fla.

⁵ A senw bɛ saya sira le kan,
a ta tagama nasinna kaburu le ma.

⁶ Sira min b'a sɔn si ra, a tɛ o jate,
a ta siraw pagaminin lo, nka a tɛ o lon.

⁷ Ayiwa, ne dencew, aw ye ne lamɛn!
Aw kana aw yɛrɛ mabɔ ne kumakan na!

⁸ I ta sira yɔrɔ janya o muso jɔgɔn na,
i kana gbara a ta bonda ra!

⁹ Ni o tɛ, i bɛna i ta bonya di mɔgɔ wɛrɛw le ma,
i bɛna i si sandaw di mɔgɔ hinabari dɔ le ma.

¹⁰ Mɔgɔ wɛrɛw le bɛna i borofenw cɛ fɔ ka wasa a ra,
i ta sege tɔnɔ bɛna taga mɔgɔ wɛrɛ le ta so.

¹¹ I bɛna to ka nuna i si laban na,
k'a sɔrɔ i fari ni i sogo bɛɛ halakira ka ban.

¹² O wagati le ra, i bɛna a fɔ ko: «E, mun na ne tun ma sɔn ladiri ma sa?
Mun na ne banna korori ma?

¹³ Mun na ne ma sɔn ka ne karamɔgɔw kumakan lamɛn dɛ?
Mun na ne ma ne toro lɔ ne karanbagaw kan na sa?

¹⁴ A tora dɔɔnin, ne tun bɛna halaki ka ban le pewu
ne ta jamana mɔgɔw bɛɛ lajennin cɛ ra!»

Ka i yɛrɛ ta muso kanu o le jɔgɔn tɛ

¹⁵ I yɛrɛ ta dinga soginin ji min;
ji min bɛ bɔ i yɛrɛ ta kɔlon kɔnɔ, o min.

¹⁶ Mun na i b'a to i ta bununji ye bɔn kɛnɛ ma gbansan?
Mun na i b'a to i ta kɔ jiw ye woyo ka taga siradaw fɛ?

¹⁷ A ka kan ka kɛ i kelen ta le ye,
a man kan ka kɛ mɔgɔ wɛrɛ ta ye.

¹⁸ I yɛrɛ ta bununji diyabɔ;
i kanbelenman ka muso min furu, i yɛrɛ ninsondiya ni o ye.

¹⁹ I ta minanmuso kanunin lo,
i ta dagbɛmuso saraman lo;
i wasa don ale ta kanuya le ra tuma bɛɛ,
a jarabi ye i mina wagati bɛɛ.

²⁰ Mun kosɔn i bɛ jarabi muso sunguruba ra sa, ne dence?
Mun kosɔn i bɛ i boro melege muso yaalabaga dɔ cɛ ra?

²¹ Ayiwa, Matigi Ala na bɛ adamaden tɛmesiraw bɛɛ ra,

a be mogo tagamacogo bee korosi.

²² Mogyugu yere ta kojuguw le b'a mina jan na,
a yere ta jurumun juruw le b'a siri.

²³ A be sa, sabu a banna ladiri ma,
a ta hakirintanya bonyakojugu b'a lafiri.

6

Ni i ka layiri ta, i y'a dafa

¹ Ne dence, ni i ka i yere ke i mogogogon ta juru ko seere ye,
ni i boro don a boro ka kari ko i be lo ni o kunko ye,

² ni i yere darakan ka i mina o jan na,
ni i yere kumakan ka i siri juru ra,

³ ne dence, i ka kan ka min ke ka i yere bo, o le ye nin ye:
i n'a fo i ka i yere don o tigi boro ka ban,
taga i yere majigi, ka jurudonbaga daari kosebe.

⁴ I kana a to sunogo ye don i ja ra ni a ma janabo,
i kana i ja tugu ka jingo ni a ma janabo.

⁵ I yere bosi i ko dagbe be bori k'a yere bosi donsoce boro cogo min na,
i yere bosi i ko konso be a yere bosi konominabaga boro cogo min na.

Salibagato

⁶ Ele salibagato, taga dugumeneninw fle,
taga o ta baaracogo fle, i ye hakiri soro.

⁷ Kuntigi te o fe,
jamogo te o fe, jamanatigi te o fe.

⁸ Nka ni simantige sera, o be o ta siman laben,
ni simancewagati sera, o be o ta domuni ladon o ta so.

⁹ Ele salibagato, ele bena wuri tuma juman le?

Ele bena wuri sunogo ra tuma juman le?

¹⁰ Ka sunogo doonin, ka i ja tugu ka jingo doonin,
ka i boro fla kuru ka la doonin,

¹¹ ni i ka to o ra, fagantanya bena bara i ra i ko son be bara mogo ra cogo min na,
jani bena bara i ra i ko kerekece murutigi be bara mogo ra cogo min na.

Janfamogo laban te ja

¹² Adamaden sonkolon, adamaden mogo terenbari,
ale le be yaala ni janfa ye a da ra.

¹³ A b'a ja komikomi, ka ko do fo,
a be tagamasiyenw ke ni a sen ye ka ko do fo,
a be tagamasiyenw ke ni a borokandenw ye ka ko do yira.

¹⁴ Kumayelema b'a jusu ra,
a be kojugu naninya wagati bee,
a be mogow bla jogon na.

¹⁵ O le koson, cenri bena cun a kan yoronin kelen na,
a bena bara ka halaki, fla te halakiri min na.

Fen wolonfla minw man di Ala ye

¹⁶ Fen woro be yi, Matigi Ala be minw koninya,
a fo fen wolonfla yere, a be minw haramuya:

¹⁷ Mogo min b'a yere fisaya tow ma,

mogo min nenkun be faninya fo,
 mogo min be mogo jarakibari faga,
¹⁸ mogo min jusukun be terenbariyakow naninya,
 mogo min sen ka teri kojugu no fe,
¹⁹ mogo seerejugu min be faninya fo,
 ani mogo min be balemaw bla jogon na.

Muso jeneyakebaga

²⁰ Ne dence, i face ta kumakan lamɛn,
 i kana ban i bamuso ta ladirikan ma.
²¹ O kumaw mara i jusukun na wagati bee,
 a siri i kan na tuma bee.
²² Ni i be tagama, o le bɛna i ta sira yira i ra,
 ni i lara sunogo ra, o le bɛna i korosi,
 ni i wurira, o le bɛna ke i barokejogon ye.
²³ Sabu o kumaw ye fitina le ye,
 o ladirikanw ye yeelen le ye,
 o korori ni o karan ye sisɔɔsira le ye.
²⁴ O le bɛna i tanga muso jogojugu ma,
 ka i tanga muso yaalabaga ta mogomalasakumaw ma.
²⁵ I kana ta a ceɓa ma, ka pabo a fe i jusukun na de!
 I kana a to a logo ye i mina a pakisew ceɓa koson de!
²⁶ Jatamusu be mogo borofen bee ban fo ka taga i ta sorota to to buru kunkurunnin
 kelenpe ye,
 muso furunin jeneyakebaga be mogo ta panamanya bee le mina jan na.
²⁷ Yala mogo be se ka tasuma don i ta derege jukoro,
 ni i ta faniw ma jeni wa?
²⁸ Yala mogo be se ka tagama takami kan,
 ni a ma i sen jeni wa?
²⁹ Ce min be jen ni a mogojogon ta muso ye, o tigi ta be ten le,
 ni mogo o mogo ka maga a mogojogon ta muso ra, o tigi jarakibari te to.
³⁰ Son min kongoto be fen sonya k'a domu kongo koson,
 mogo te o mafiɛnya.
³¹ O bee n'a ta, ni a minana, a ka min sonya a be o jogon wolonfla le sara,
 hali ni a kera ko a be a ta sokonominan bee le di.
³² Nka mogo min be jeneya ke ni walimuso ye, o tigi hakiri ka dogo;
 mogo o mogo be o ke, o tigi b'a yere halaki le.
³³ O tigi tena foyi sorɔ ni bugori ni dogoyari te;
 ale ta maroya koni tena ban ka ye.
³⁴ Sabu celiya be furuce ta jusugban lawuri,
 ni a b'a yere dimibo lon min na, a te makari.
³⁵ Bonyafen si te se k'a jusu suma,
 hali ni i ka bonya caya cogo o cogo k'a di a ma, a tena son.

7

Muso jeneyakebaga

¹ Ne dence, ne ta kumaw to i hakiri ra,
 ne ta kumakan mara ka ja i jusukun na.
² Ne ta kuma mara janko i ye si sorɔ,
 ne ta ladirikan korosi kosebe, i ko i be i janto i pakise ra cogo min na.

³ O kumaw siri i borokandenw na,
a seɓe i jusukun walaka kan.

⁴ A fɔ hakiritigiya ma ko: «Ele ye ne balemamuso le ye!»
Faamuri wele ko i terimuso!

⁵ Ni o kera, o bena i tanga muso sunguruba ma,
ka i tanga muso yaalabaga ma, ani a ta mɔgɔmalasakumaw.

⁶ Lon dɔ, ne tun be ne ta bon finetiri ra,
ne tun be fleri kera finetiri negesansan wow fe.

⁷ Ne ka ceden dɔ ye naloman dɔw ce ra,
ne ka ceden dɔ korɔsi kanbelenw ce ra, min hakiri tun ka dɔgɔ.

⁸ A tun be nana sira kan o muso jɔgɔn dɔ ta so fan na,
a tun ka o muso ta sosira ta.

⁹ Terebenda wagati tun lo, wuladayanfan fe,
su damina wagati ra, dibi donwagati ra.

¹⁰ Muso dɔ barara ka bɔ ka na a kunben,
a ta fanidoncogo tun be i ko jatɔmuso, ɲaninyajugu b'a jusu ra.

¹¹ A da ka ca, a te maro,
a te sigi a ta so ka ye.

¹² Ni a te sirada ra, a be dugu kɔnɔ,
a be tɛme sirafaranw bee ra, ka to ka cɛw le kɔnɔ.

¹³ A ka kanbelen poron k'a mina o cogo le ra, ka melege a ra,
k'a fɔ kanbelen ye, hali a ma maroya, ko:

¹⁴ «E, ne tun ka kan ka ninsɔndiya saraka* min faga,
ne sera ka o layiri dafa bi*.

¹⁵ «O kɔsɔn ne bɔra ka na i kunben,
ne ka i yɔrɔpini, fɔ ka i ye.

¹⁶ Ne ka birifaniw lala ne ta lanan kan, k'a laben ka ɲa,
ne ka Misiran jamana ta birifani ɲumanman dɔw le la a kan.

¹⁷ Ne ka ne ta layɔrɔ kasa diya ni turu kasadimanw ye:
miri turu, ani alowesi turu, ani sinamɔne turu.

¹⁸ Na, an ye jɔgɔn kanu, ka fa jɔgɔn na, fɔ ka ɲanamini, fɔ ka taga dugu gbe,
an ye jɔgɔn logɔrake kanuya ra.

¹⁹ Sabu ne ce te so,
a tagara tagamajan dɔ le ra.

²⁰ A ka wari caman le don a ta waribɔrɔ kɔnɔ ka taga,
a te seko fɔ ni karo janfara.»

²¹ O muso ka o kanbelen mina ni a ta ceguya ye,
a k'a nege fɔ k'a sɔrɔ ni a ta mɔgɔmalasa kumaw ye.

²² O yɔrɔnin kelen bee, kanbelen gbanna a kɔ,
i n'a fɔ o be tagara ni misi min ye a fagayɔrɔ ra,
i n'a fɔ o be tagara ni fatɔ min sirinin ye a bugɔyɔrɔ ra,

²³ fɔ biɲe dɔ ye na a sɔnkun sɔgɔ.
A be i ko kɔnɔnin min be bori ka taga a yere don jo ra,
sabu a t'a lon ko ale nin bena to a ra.

²⁴ Ayiwa, sisan ne dencew, aw ye ne lamen!

* **7:14 7.14** O kɔrɔ ye ko ale bɔra ka na kanbelen wele, ka taga o sarakasogo le domu, nka can te o ye.

Aw ye aw janto ne darakumaw ra!

²⁵ I kana i ta miiriya sama ka taga nin muso ɲogon ta sira fe,
i kana a ta siraw ta ka i yere latunu.

²⁶ Sabu a ka ce minw laben ka ban ka o faga, o ka ca;
a ka minw faga, o bee tun ye ce barakamanw le ye fana.

²⁷ A ta so ye kaburu sira le ye,
sira min be mogɔ lajigi fo saya ta so yere konɔ.

8

Bee ka kan ka hakiritigiya jini

¹ Yala hakiritigiya te adamadenw welera wa?

Yala faamuri te a kan korotara ka peren wa?

² A be lo yoro korotaninw na, ani siradaw ra,
a be lo sirafaranw na,

³ a be lo dugu dondaw koro,
a be lo dugu donda siraw ra ka peren:

⁴ «Aw mogow, ne be aw le welera!

Ne kan be aw adamadenw le ma!

⁵ Aw nalomanw, aw ye ceguya degi!

Aw hakirintanw, aw ye hakiri soro!

⁶ Aw ye menni ke, sabu ne bena kuma nafamanw le fo,
ne bena ne da yele ka cankumaw le fo.

⁷ Ne da be kumajuman le fo,
ne nenkun be kumajugu haramuya.

⁸ Ne darakuma bee terennin lo,
nanbarakuma ni kuma terenbari si te bo ne da ra,

⁹ ne darakuma bee gbenin lo faamurikebagaw fe,
a bee ye kumajuman le ye lonnikebagaw fe.

¹⁰ Aw ye ke ne ta ladirikan fe ka teme hali wari kan,
lonniya ka fisa ni sanin bee ra pumanman ye.

¹¹ Sabu hakiritigiya ka fisa ni lulu ye,
mogɔ be nabo fen o fen fe, o si te se ka suma ni hakiritigiya ye.»

Hakiritigiya be min ke mogɔ ye

¹² «Ne min ye hakiritigiya ye, ne ni ceguya le siginin be ɲogon fe,
lonniya ni miiricogonuman be soro ne le fe.

¹³ Matigi Ala nasiran be mogɔ min na, o tigi be kojugu koninya,
yerewasobaga, ani yerebonyabaga, ani sirajugu tagamabaga,
ani da min be kumayelema ke, ne be o koninya.

¹⁴ Ladiri ni hakiripuman be soro ne le fe,
ne le ye faamuri ye, se bagaya be soro ne le fe.

¹⁵ Ne le sababu ra, masacew sigira masaya ra,
ne le sababu ra, kuntigiw be se ka ko terenninw latige.

¹⁶ Ne le sababu ra, fagamaw sigira fanga ra,
ani mogobaw, ani dunupa kititigebagaw bee.

¹⁷ Ne koni, mogɔ minw be ne kanu, ne fana be olugu kanu,
minw be ne yorɔɲini, olugu be ne soro.

¹⁸ Naforo ni bonya be ne le fe,
fenpuman meentaw, ani wasa be soro ne le fe.

¹⁹ Tonɔ min be soro ne ra, o ka fisa ni sanin ye, a ka fisa ni sanin yereworo ye,

nafa min be ne ra, o ka fisa ni warigbe bee ra pumanman ye.

²⁰ Ne be tagama sira terennin le kan,

ne be teme cansiraw le fe.

²¹ Ne be ne kanubagaw fentigiya,

ka o ta naforomarayorow fa.»

Hakiritigiya be bo Ala yere le ra

²² «Ne worora kabini Matigi Ala ta baara damina ra,

tuma min na a tun ma a ta danfen folow si dan ban.

²³ Ne sigira kabini wagatijan,

kabini folofolo, k'a soro dugukolo ma dan folo.

²⁴ Ne nana, k'a soro jibaw tun te yi folo,

ne nana, k'a soro bununjibaw si tun te yi folo;

²⁵ ne nana k'a soro kuruw tun ma dan ban,

ne nana k'a soro kongoriw tun ma sigi ban,

²⁶ o y'a soro Ala tun ma dugukolo ni kongow dan folo,

a tun ma hali dunupa buguri folo dan ban.

²⁷ Wagati min Ala ka sankolo bla a no ra, ne tun be yi;

wagati min a ka jibaw dantige,

²⁸ wagati min a ka sankabaw bla san fe,

wagati min dugukolo jukorojiw woyora ka bo ni baraka ye,

²⁹ wagati min a ka kogoji dan yira,

janko a ji kana teme o danw kan,

wagati min a ka dugukolo jusigiyoro tagamasiyen ke,

³⁰ ne tun be a kere fe i ko baarakuntigi.

Lon o lon ne tun b'a diyanyako ke,

ka pagari a ja koro tuma bee.

³¹ Ne tun be pagari a ta dugukolo ko kan,

ka ninsondiya adamadenw ce ra.»

Hakiritigiw le be nasuma soro

³² «Ayiwa, sisan, ne dencew, aw ye ne lamen!

Minw be ne ta sira tagama, olugu ta pana!

³³ Aw ye ladiri lamen, ka ke hakiritigiw ye,

aw kana ladiri bla aw yere ko fe.

³⁴ Mogo min be ne lamen, o tigi ta pana,

mogo min be lo lon o lon ne ta so donda ra ka menni ke,

min be lo ne ta da ra, ka menni ke, o tigi ta pana.

³⁵ Sabu ni mogo min ka ne soro, o tigi kera sitigi ye,

Matigi Ala be son o tigi ma.

³⁶ Nka ni mogo min ka ne kan bla, o tigi ka kojugu ke a yere le ra;

mogo o mogo be ne koninya, o tigi be saya le kanu.»

9

Hakiritigiya ta welerikan

¹ Hakiritigiya k'a ta bon samasen wolonfla lese,

a k'a ta bon lo.

² A ka beganw faga, ka minnifenw laben,

a ka domunikeyoro laben.

³ A k'a ta baaraden sunguruw ci,

ko o ye taga peren k'a ta weleri lase mogow ma;

o be lo dugu yoro korotaninw le ra ka weleri ke:

⁴ «Mogo o mogo ye kolonbari ye, o ye teme yan!»

Minw hakiri ka dogo, a b'a fo olugu ye ko:

⁵ «Aw ye na ne ta domuni ke,
ne ka minnifen min laben, aw ye na o min!

⁶ Aw ye nalomanya dabra, janko aw ye si soro,
aw ye faamuri sira ta.»

Hakiritigi ni hakirintan

⁷ Mogo min be kumakolonfobaga ladi, o tigi be dogoyari le lase a yere ma,
mogo min be mogojugu jaraki, o tigi be maroya le lase a yere ma.

⁸ I kana kumakolonfobaga jaraki, ni o te, a be i koninya,
nka hakiritigi jaraki, ni o kera, a be i kanu.

⁹ Hakiritigi karan, ni o kera, do be fara a ta hakiritigiya kan;
lonniya yira mogo terennin na, ni o kera, do be fara a ta lonni kan.

¹⁰ Matigi Ala nasiran, o le ye hakiritigiya damina ye,
Ala saninman lonniya, o le ye faamuri ye.

¹¹ Sabu, ne hakiritigiya, ne le sababu ra i si bena caya,
ne le sababu ra san caman bena fara i si kan.

¹² Ni i ye hakiritigi ye, i ta hakiritigiya nafa be i kan,
ni i ye kumakolonfobaga ye, i ta kumakolonfo kunko be i kelen kan.

Hakirintanya ta welerikan

¹³ Hakirintan be i ko muso dacamantigi,
a be i ko muso naloman, min te foyi lon.

¹⁴ A be sigi a ta so donda ra,
siginan do kan, dugu yoro korotaninw na,

¹⁵ ka peren ka temebagaw wele;
minw terenna, ni o be tagara o ta sira fe, a be olugu wele:

¹⁶ «Mogo o mogo ye kolonbari ye, o ye teme yan!»
Minw hakiri ka dogo a b'a fo olugu ye ko:

¹⁷ «Ji sonyanin le ka di,
denjuguya domuni le ka timi.»

¹⁸ Mogow m'a lon ko a ta so ye saya ta yoro le ye,
o m'a lon ko a be mogo minw wele ko olugu bee be jigi saya dibi le ra.

10

Sulemani ta hakiritigiyakumaw

¹ Masace Sulemani ta zanaw.

Den hakiriman b'a face jusu suma,
nka den hakirintan be a bamuso jusu kasi le.

² Naforojugu sorori te mogo nafa,
nka terenninya be mogo kisi saya ma.

³ Matigi Ala te mogo terennin to kongu ra,
nka mogojuguw be sama fen minw ko, Ala be o yoro janya o ra.

⁴ Boro min ka suma baara ra, o be fagantanya lase mogo ma, nka boro min be timinadiya baara ra, o be mogo fentigiya.

⁵ Den min be siman ladon simantigewagati ra, o ye den hakiriman ye; nka min be a ta ke sunogo ye simankanwagati ra, o be mogo lamaroya.

⁶ Dugawu le be mogo terennin kan, nka kuma farimanw le dogonin be mogojugu da ra.

⁷ Mogow hakiri be to mogo terennin na, ka dugawu le ke a ye, nka mogojugu togo be tori.

⁸ Mogo hakiriman be son ladirikan ma, nka nalomanyakuma fobaga b'a yere halaki.

⁹ Mogo min be tagama ni jusukun gbenin ye, o tigi ja siginin be tagama, nka mogo min te sira terennin ta, o ta kow bena bo kene kan.

¹⁰ Mogo min b'a na komikomi janfa koson, o be tooro le lase mogo ma, nalomanyakuma fobaga b'a yere halaki*.

¹¹ Mogo terennin darakuma be si di mogo ma, nka mogojugu da fara kuma farimanw le ra.

¹² Koninya be kere lawuri; nka kanuya be hake bee datugu.

¹³ Hakiritigiyakumaw le be faamurikebaga da ra, nka minw hakiri ka dogo, bisan be jini olugu ko le kama.

¹⁴ Hakiritigiw be lonniya mara ka na, nka naloman da b'a sama ka taga ni a ye a benyoro le ra.

¹⁵ Naforotigiw ta naforo le ye o ta dugu barakaman ye, nka fagantan ta fagantanya le ye a bensababu ye.

¹⁶ Mogo terennin ta baara sara b'a son si ra, nka mogojugu ta baara tono b'a bla jurumun na.

¹⁷ Mogo min be ladirikan men, o be sisorosira le kan, nka min be ban korori ma, o b'a yere lafiri.

¹⁸ Mogo min be koninya dogo a jusu ra, o da be faninya tige, min be yaala ka mogow togo cen, o ye hakirintan ye.

¹⁹ Kumacamantigi ni jurumun te ban, nka mogo min be se a da koro, o ye mogo hakiriman ye.

²⁰ Mogo terennin ta kuma be i ko warigbe bee ra numanman,

* **10:10 10.10** Kitabu dow kono a sebera ko: mogo min b'a mogogogon jaraki can kan, o tigi be hera le jini.

nka mɔɔɔjuguw ta jusukunnakow nafa ka dɔɔɔ.

²¹ Mɔɔɔ terennin ta kuma bɛ mɔɔɔ caman nafa,
nka naloman bɛ sa a ta hakiridɔɔɔya kosɔn.

²² Matigi Ala ta baraka le bɛ mɔɔɔ fɛntigiya,
a fana tɛ tɔɔɔ wɛrɛ si fara a kan.

²³ Kojugukɛ ye hakirintan diyanyako ye,
hakiritigiya fana ye mɔɔɔ faamurikɛbaga diyanyako ye.

²⁴ Mɔɔɔjugu bɛ siran ko min ɲa cɔ, o le b'a sɔɔɔ,
nka mɔɔɔ terennin bɛ ɲabɔ fɛn min fɛ, Ala bɛ o di a ma.

²⁵ Ni folonkonto fiyɛra ka tɛmɛ, mɔɔɔjugu bɛ tunu,
nka mɔɔɔ terennin bɛ to a nɔ ra tuma bɛɛ.

²⁶ Minnifɛn kumunin bɛ min kɛ mɔɔɔ ɲin na, sisi bɛ min kɛ mɔɔɔ ɲaden na,
salibagato bɛ o le kɛ a cibagaw ra.

²⁷ Matigi Ala ɲasiran bɛ mɔɔɔ si janya,
nka Ala bɛ mɔɔɔjuguw si dɔɔɔya.

²⁸ Mɔɔɔ terenninw ta Alamakɔnɔ laban ye ɲagari ye,
nka mɔɔɔjugu jigi bɛ cɛn.

²⁹ Matigi Ala ta sira ye mɔɔɔ jusukungbɛnin ta dogoyɔɔɔ le ye,
nka minw bɛ terenbariyakow kɛ, olugu halaki sababu lo.

³⁰ Mɔɔɔ terennin tɛ jɛngɛ ka bɔ a nɔ ra ka ye,
nka mɔɔɔjuguw tena to jamana kɔnɔ fiyewu.

³¹ Hakiritigiyakumaw le bɛ bɔ mɔɔɔ terennin da ra,
nka kumayɛlɛmabaga nɛnkun bɛ tigɛ.

³² Mɔɔɔ terennin da bɛ kuma bɛnnin fɔcogo lɔn,
nka mɔɔɔjugu da bɛ kumayɛlɛma le lɔn.

11

¹ Matigi Ala bɛ sumanikɛnan dayaganin tigi haramuya;
nka kilo dafanin tigi ka di Ala ye.

² Yɛrɛyira bɛ dɔɔɔyari lasɛ mɔɔɔ ma,
nka hakiritigiya ye mɔɔɔ majigininw ta ye.

³ Mɔɔɔɲumanw ta jusukungbɛninɲa bɛ o bla sirapuman kan,
nka janfamɔɔɔw ta kumayɛlɛma bɛ o halaki.

⁴ Naforo tɛ foyi ɲa Ala ta dimilon na,
terenninɲa le bɛ mɔɔɔ kisi saya ma.

⁵ Mogo jusukungbenin ta terenninya le be a ta sira na,
nka mogojugu be ben a yere ta juguya koson.

⁶ Mogonumanw ta terenninya be o kisi,
nka janfamogow be mina jan na o yere ta nege koson.

⁷ Ni mogojugu sara, a jigi be ban,
a tun k'a boromala a ta fangatigiya min kan, o bee be tunu.

⁸ Ni mogo terennin degura, Ala b'a bosi,
ka mogojugu bla a no ra.

⁹ Alanasiranbari b'a fe k'a mogonogon halaki n'a da ye,
nka mogo terennin ta lonniya b'a kisi.

¹⁰ Ni mogo terenninw ka hera soro, dugumogow jusu be diya;
ni mogojuguw ka halaki, dugumogow be nagarikanbaw bo.

¹¹ Mogonumanw ta dugawu le be dugu lo,
nka mogojuguw da be dugu ci.

¹² Mogo min b'a mogonogon dogoya, o hakiri ka dogo,
nka mogo min ye faamurikebaga ye, o te kuma.

¹³ Nafigi be mogow ta gundow labo kene kan,
nka lanamogo be kow mara.

¹⁴ Ni ko payirabagaw ka fon, jamana be ben,
nka ni ladibagaw ka caya, o le be na ni sesorori ye.

¹⁵ Ni mogo min k'a kan di ka ke mogo were ta juru ko seere ye, o tigi be soge le la a
yere kan,
nka mogo min te son k'a kan di mogo were ta ko ra, o tigi bosira.

¹⁶ Muso jusupuman be bonya soro,
nka mogo farimanw be naforo doron le soro.

¹⁷ Kopumankebaga ta kopuman tono b'a yere kan,
nka mogo hinabari be kojugu ke a yere le ra.

¹⁸ Mogojugu ta sorota te foyi na a ye,
nka mogo min be terenninya dan, o be sara panaman soro.

¹⁹ Terenninya be si di mogo ma,
nka ka tugu kojugu no fe, o be saya le lase mogo ma.

²⁰ Mogo minw jusukun terennin te, Matigi Ala be olugu haramuya,
nka minw be sira terennin tagama, olugu ko ka di a ye.

²¹ Mogojugu koni jarakibari tena to fiyewu, sigiya te o ra,
nka Ala be mogo terennin ni a ta duruja bosi.

22 Nunnasanin donna le nun na,
o ye muso cɛɓuman hakirintan ye!

23 Mɔɔɔɓuman be sama fen min no fe, o ye koɓuman dɔɔɔn le ye,
nka mɔɔɔjugu jigi be taga laban ni Ala ta dimi le ye a kan.

24 Do b'a boro labla ka mɔɔɔw sɔn, nka do le be fara ale ta naforo kan,
do b'a tege gbeleya fo k'a dama teme, nka do le be fara ale ta fagantanya kan.

25 Mɔɔɔ min be tow sɔn, Ala be o wasa;
mɔɔɔ min be ji ke tow kɔɔɔ, Ala fana be ji ke o tigi kɔɔɔ.

26 Mɔɔɔ min be ban k'a ta siman fiyeere mɔɔɔw ma, mɔɔɔw be o tigi danga,
nka min be a ta siman fiyeere, dugawu be o tigi kan.

27 Mɔɔɔ min be tugu koɓuman no fe, o tigi be mɔɔɔw diyanyako le fe,
nka mɔɔɔ min be kojugu yɔɔɔɓini, kojugu le bena o sɔɔɔ.

28 Mɔɔɔ min k'a boromala a ta naforo kan, o tigi be ben,
nka mɔɔɔ terennin be nugu ka ja i ko flaburukura boto.

29 Mɔɔɔ min be kojugu lase a yere ta so ma, o ta sɔɔɔta bena ke fɔɔɔ le ye;
mɔɔɔ naloman bena ke hakiritigi ta jon ye.

30 Mɔɔɔ terennin be den min ke, o yiri ye sisɔɔɔyiri le ye;
mɔɔɔ hakiritigi le be mɔɔɔw sɔɔɔ.

31 Hali mɔɔɔ terennin be a ta kewalew sara sɔɔɔ dunupa ra yan,
janko ka n'a fo mɔɔɔjugu ni jurumunkebaga!

12

1 Korori ka di mɔɔɔ min ye, lonniya ka di o tigi ye,
nka mɔɔɔ min be ban jarakiri ma, o ye naloman le ye.

2 Mɔɔɔɓuman ko ka di Matigi Ala ye,
nka mɔɔɔ min be kojugu naninya, Ala be kiti ben o tigi kan.

3 Adamaden te sabati juguya baraka ra,
mɔɔɔ terennin ta lilinw te se ka yuguyugu ka bo o no ra.

4 Muso barakaman ye a ce ta masafugula le ye,
nka min b'a ce lamaroya, ale be ke a ce fe i ko jorijugu min be mɔɔɔ kolo jimi.

5 Mɔɔɔ terenninw ta miiriya be can le kan,
nka mɔɔɔjuguw be tagama nanbara le kan.

6 Mɔɔɔjuguw darakumaw ye jan dogoninw le ye min be mɔɔɔ faga,
nka mɔɔɔɓumanw darakan be o bosi.

7 Mɔɔɔjuguw bena yeɗema ka bo o no ra, ka tunu pewu,

nka mogo terenninw ta so lonin be to.

⁸ Hakiri min be mogo fe, i be tando ka kana ni o le ye, nka mogo kononjugu be dogoya.

⁹ Mogow ye i mafiye nya k'a soro baaraden be i togo ra, o ka fisa, sani i ye i yere bonya k'a soro hali domuni te soro i boro.

¹⁰ Mogo terennin b'a janto a ta beganw na ka o baro, nka mogojugu ta hina ni a ta hinabariya bee ka kan.

¹¹ Mogo min be a ta foro sene, o be domuni soro ka fa, nka mogo min be tugu fengbansanw no fe, o hakiri ka dogo.

¹² Naforo min sorora kojugu sababu ra, mogojugu be jabo o le fe, nka mogo terenninw ta liliw b'a to o be den caman ke.

¹³ Mogojugu be mina a yere ta kumakanjugu ta jan le ra, nka mogo terennin be bosi ka bo jagban na.

¹⁴ Darakanpuman be kopuman caman lase mogo ma; ni mogo boro ka baara min ke, i be o sara le soro.

¹⁵ Naloman ta sira ka ji ale yere ja na, nka mogo min be son ladiri ma, o ye hakiritigi ye.

¹⁶ Naloman be a ta dimi yira yoronin kelen na, nka mogo min be dogoyari sonmina, o ka cegu.

¹⁷ Mogo min be can fo, kuma terennin le be bo o da ra, nka seerejugu ta ye nanbara ye.

¹⁸ Mogo kumabagajugu ta kuma be mogo sogo i ko kerekemuru, nka hakiritigi ta kuma be mogo jusu suma.

¹⁹ Da min be can fo, o be si soro tuma bee, nka nenkun min be faninya fo, o ta wagati ye jakomiko kelen ye.

²⁰ Mogo minw be kojugu naninya, nanbara le be olugu jusu ra, nka minw be mogow ladi ka o bla hera sira kan, olugu bena ninsondiya.

²¹ Ala te kojugu si ben mogo terennin kan, nka mogojuguw ni tooro le be jagon na.

²² Da min be faninya fo, Matigi Ala be o haramuya, nka mogo min be tagama ni kankelentigiya ye, o ko ka di a ye.

²³ Mogo min ka cegu, o te a ta lonniya wangola; nka hakirintan be a ta hakirintanya fo kene kan ni a jusu bee ye.

²⁴ Mogo min boro be timinadiya baara ra, o tigi le be sigi kuntigiya ra,

nka mɔɔ farifaganin ka kan ni jagboyabaaraw le ye.

²⁵ Mɔɔ ta jusukunnahami b'a baraka ban,
nka kumakanɔuman be mɔɔ ninsondiya.

²⁶ Mɔɔ terennin be sira yira a mɔɔɔɔɔɔ na,
nka mɔɔɔɔɔɔ ta sira b'a lafiri.

²⁷ Mɔɔ farifaganin te se ka hali a ta sogo jeni a yere ye,
nka ka timinadiya baara ra, nafaba be o ra.

²⁸ Si be sɔɔ terenninya sira le kan,
saya te o sira kan.

13

¹ Den hakiriman b'a face ta ladirikan men,
nka den kumakolonfɔbaga te sɔn jarakiri ma.

² Mɔɔ darakan sababu ra, i be se ka fɛɔɔɔɔɔ sɔɔ k'a domu,
nka janfamɔɔ be sama fariya dɔɔɔ le nɔ fe.

³ Mɔɔ min b'a kumacogo kɔɔsi, o b'a nin tanga,
nka min da yelenin lo tuma be, o b'a yere halaki.

⁴ Fɛn caman nege be salibagato ra, nka a t'a sɔɔ,
nka mɔɔ min be timinadiya baara ra, o be wasa.

⁵ Fɛn o fɛn ye faninya ye, mɔɔ terennin be o kɔninya,
nka mɔɔɔɔɔɔ be kuma ka tɔw dɔɔɔ, ka o lamaroya.

⁶ Mɔɔ jusukungbenin ta terenninya le b'a tanga,
nka jurumunkɛbaga ta kojugu b'a halaki pewu.

⁷ Dɔ b'a yere ke waritigi ye k'a sɔɔ foyi t'a fe,
dɔ fana b'a yere ke fagantan ye k'a sɔɔ naforoba b'a fe.

⁸ Naforotigi ta wari le ye a nin kunmabɔsara ye,
nka mɔɔ si te fagantan jaraki.

⁹ Mɔɔ terennin ta fitinayeelen be mana ka na,
nka mɔɔɔɔɔɔ ta fitina be faga le.

¹⁰ Yereyira be mɔɔ bla kere dɔɔɔ le ra,
nka minw be sɔn ladiri ma, olugu ye hakiritigiw ye.

¹¹ Naforo min be na joona joona, o laban be tunu yɔɔɔɔ kelen na,
nka mɔɔ min be a ta sɔɔ dɔɔɔɔ dɔɔɔɔ, o ta be caya.

¹² Mɔɔ jigi be fɛn min kan, ni o fɛn mɛɛɛna kojugu, a be i jusu kasi,
nka fɛn min nege be mɔɔ ra, ni i ka o sɔɔ, o be dɔ fara i si kan.

13 Mogo min be ladirikan mafiyenya, o juru bena sara o tigi ra,
nka min be kuma jate, o tigi bena o baraji soro.

14 Hakiritigi ta ladirikan be si di mogo ma,
a be mogo tanga saya ta janw ma.

15 Hakirijuman le be mogo ko diya mogow ye,
nka janfamogo ni sege le be jogon na.

16 Mogo ceguman bee be a ta ko ke ni jatemala le ye,
nka hakirintan be a ta hakirintanya yira bee ra.

17 Ciradenjugu be kojugu le lase mogo ma,
nka cirafobaga kankelentigi be jususuma le lase mogo ma.

18 Mogo min be ban ladiri ma, o laban ye fagantanya ni maroya ye,
nka min be son jarakiri ma, o be bonya soro.

19 Fen min logo be mogo ra, ni i ka o soro, o ka di;
ka kojugu dabra, o ye mogo hakirintanw tana le ye.

20 Mogo min be tagama ni hakiritigiw ye, o be ke hakiritigi ye,
nka mogo min be hakirintan ke a jenjogon ye, o be sege.

21 Kojugu le be jurumunkebagaw ko,
nka mogo terenninw ta sara ye kopuman ye.

22 Mogonuman be cen mara a ta denw ta denw ye,
nka jurumunkebaga b'a borofenw lajen k'a bla mogo terennin le ye.

23 Fagantan ta foro senenin siman be na kosebe,
nka ni terenninya ka mogo min jen, o ta bee be cen.

24 Mogo min be bisan bla, o tigi ta den ko man di a ye le;
mogo min b'a den kanu, ale b'a janto a ra k'a koro.

25 Mogo terennin be domuni ke ka wasa,
nka mogojugu konobara lakolon be to.

14

1 Muso hakiritigi be a ta so lo,
nka muso hakirintan yere boro be a ta so ci.

2 Mogo min be sirapuman tagama, Matigi Ala pasiran be o tigi ra,
nka min te sira terennin ta, o te Ala bonya.

3 Bere min be naloman ta yerebonya bo a ra, o ye a yere darakuma le ye;
nka mogo hakiritigi ta darakuma b'a bosi.

4 Ni senekemisi te yi, bondow lakolon be to,

nka senekemisiw baraka sababu ra, siman caman be soro.

⁵ Seere kankelentigi te faninya tige,
nka seerejugu be faninya caman fo.

⁶ Kumakolonfobaga be hakiritigiya nini, a t'a soro,
nka faamurikebaga ta lonniya soro ka di.

⁷ I yere mabo mogo hakirintan na,
sabu i tena lonniyakuma si soro ka bo a da ra.

⁸ Mogo ceguman ta hakiritigiya ye k'a janto a temesiraw ra,
nka hakirintan ta nalomanya b'a lafiri.

⁹ Nalomanw te hakebo saraka* jate,
nka Ala be son mogojumanw ma.

¹⁰ Mogo jusukun yere le be a yere ta torow silon,
mogo fana te se ka mogo were jusukun ta jagari silon.

¹¹ Mogojugu ta bon be ci,
nka mogojuman ta so be sabati.

¹² Mogo be sira do ye, ko a ka ni,
nka a laban be taga ke saya sira le ye.

¹³ Mogo be se ka yereko k'a soro toro be a jusu ra,
jagari fana be se ka laban ni jusukasi ye.

¹⁴ Mogo sonkolon bena a ta kewale tono soro,
mogojuman fana bena a ta tono soro.

¹⁵ Naloman be la ko bee ra,
nka mogo ceguman b'a tagamacogo korsu.

¹⁶ Hakiritigi be siran kojugu na, k'a yere mabo a ra,
nka hakirintan te a yere mina, sabu a lanin be a yere ra.

¹⁷ Mogo min jusu gban ka di, o be hakirintanyakow ke,
mogo min be kojugu naninya, mogow be o tigi koninya.

¹⁸ Nalomanw be hakirintanya le soro o ninyoro ye,
nka lonniya masafugula le be biri mogo cegumanw kun na.

¹⁹ Mogojuguw bena o kinbiri gban mogojumanw koro,
mogo kewalejuguw bena o kinbiri gban mogo terenninw ta bondaw ra.

²⁰ Hali fagantan siginogon b'a koninya,
nka naforotigi kanubagaw ka ca.

²¹ Ka i siginogon dogoya, o ye jurumun le ye,

nka mogo min be makari janibagato ra, o tigi ta pana.

²² Minw be kojugu naninya, yala olugu te o yere lafirira le wa?
Nka minw be kopuman naninya, olugu be to numanya ni kankelentigiya ra.

²³ Mogo be sege baara o baara ra, tonɔ be soro o ra,
nka ka to kumagbansanfo ra, o be fagantanya doron le lase mogo ma.

²⁴ Hakiritigiw ta naforo le ye o ta masafugula ye,
nka hakirintan ta nalomanya te ke foyi ye ni nalomanya te.

²⁵ Seere canfobaga be mogo nin kisi,
nka seere faninyafobaga ta ye nanbara ye.

²⁶ Matigi Ala nasiran be mogo min na, jigiyaba le be o tigi fe,
o tigi be ke a ta denw fana dogoyoro ye.

²⁷ Ka siran Matigi Ala na, o be si di mogo ma,
a be mogo kisi saya ta janw ma.

²⁸ Ni jamana mogow ka caya, o ye masace ta bonya le ye,
nka mogontanya ye fagama ta ben sababu le ye.

²⁹ Mogo min be sabari, o ta faamuri ka bon,
nka min jusu gban ka di, o be a ta nalomanya le yira.

³⁰ Jususuma ye mogo farikolo keneya le ye,
nka pangboya be i ko jorijugu min be mogo kolo nimi.

³¹ Ni mogo min ka desebagato minako juguya, o tigi k'a danbaga le mafiyeɲya,
nka ni mogo min ka na fagantan ma, o tigi k'a danbaga le bonya.

³² Mogojugu yere ta kewalejugu le b'a laben,
nka mogo terennin be jigiya soro hali a satuma ra.

³³ Hakiritigiya siginin be faamurikebagaw jusukun na,
nka hakiritigiya lonbaga te hakirintanw ce ra.

³⁴ Terenninya le be jamana korota,
nka jurumun ye siyaw bee ta maroyako le ye.

³⁵ Baaraden min be tagama ni hakiri ye, o ko ka di masace ye,
nka baaraden min be maroyakow ke, a jusu be bo o koro.

15

¹ Ka mogo jaabi ni kumadiman ye o be a ta jusugban mala,
nka kumajugu be mogo ta dimi lawuri.

² Lonniyakuma ce ka ni hakiritigi da ra,
nka hakirintan da be nalomanyakumaw le fo.

³ Matigi Ala na be yoro bee ra,
a be bee korosira, mogojuguw fara mogojumanw kan.

⁴ Nenkun min be kumadiman fo, o be i ko yiri min be si di mogo ma,
nka min be mogo janfa, o be mogo jusu cen.

⁵ Naloman te a face ta ladirikan jate,
nka mogo min be son korori ma, o ye mogo ceguman ye.

⁶ Naforo caman be soro mogo terennin ta so,
nka mogojugu ta soroa be sege le lase a ma.

⁷ Hakiritigiw da be lonniyakumaw le seri mogow kan,
nka o jagon te se ka bo hakirintanw jusukun na.

⁸ Matigi Ala be mogojugu ta saraka haramuya,
nka a be mogojumanw ta Aladaari mina.

⁹ Matigi Ala be mogojugu ta kewalew haramuya,
nka minw tugunin be terenninya ko, a be olugu kanu.

¹⁰ Mogo min be sirapuman bla, kororigbelen le bena se o tigi ma;
mogo min te son jarakiri ma, o le be ke o tigi ta saya sababu ye.

¹¹ Saya dibi ni lahara dibi, o si dogonin te Matigi Ala na koro,
janko ka n'a fo adamaden jusukun!

¹² Ka kumakolonfobaga jaraki, o man di a ye,
o koson a te son ka taga hakiritigiw fe.

¹³ Jusudiya be mogo pada cerna,
nka jusukasi be mogo ninsongboya.

¹⁴ Mogo faamurikebaga le be lonniya jini,
nka nalomanya le ye hakirintanw ta baro ye.

¹⁵ Lon bee ye lonjugu ye janibagato fe,
nka mogo wasanin be janagbe le ra wagati bee.

¹⁶ I borofen ye dogoya, nka Matigi Ala nasiran ye ke i ra,
o ka fisa i ye naforoba soro ka to pagban na.

¹⁷ Ka flaburunan gbansan domu ni i kanubaga ye,
o ka fisa i ye taga misisogo toronin domu ni i koninyabaga ye.

¹⁸ Mogo jusu gbannin be kere lawuri,
nka mogo sabarinin be kere mala.

¹⁹ Naniw be wuri ka salibagato ta temesira bee datugu,
nka mogojuman ta sira ye siraba gbenin le ye.

²⁰ Den hakiriman b'a face jusu suma,
nka adamaden hakirintan b'a bamuso dogoya.

²¹ Mogo min hakiri ka dogo, nalomanya ye o tigi fe nagariko le ye,
nka mogo faamurikebaga be teren ka taga a ta sira fe.

²² Ni mogow ma sigi ka kuma ka soro ka baara min dabo, o baara be cen,
nka ni ladibagaw cayara, baara be na.

²³ Kuma jaabikojuman, o be mogo ninsondiya;
ka kuma fo a fowagati ra, o ka di de!

²⁴ Sira min be yelen san fe, nanamanya sira, mogo hakiriman be o le ta;
sira min be jigi ka taga saya ra, a b'a yere kisi o sira ma.

²⁵ Matigi Ala be yerebonyabaga ta bon ben,
nka a b'a janto muso ce sanin ta yoro ra.

²⁶ Matigi Ala be naninyajuguw haramuya,
nka kumajumanw saninyanin lo a na koro.

²⁷ Mogo min te fa naforojugu ra ka ye, o tigi be bono lase a ta so ma,
nka bonya min be mina dogo ra, mogo min be o haramuya, o tigi be si soro.

²⁸ Mogo terennin be miiri folo ka soro ka mogo jaabi,
nka mogojugu da be kumakolonw doron le fo.

²⁹ Matigi Ala b'a yere mabo mogojuguw ra,
nka a be mogo terenninw ta Aladaari lamen.

³⁰ Flerikocogojuman be mogo jusu diya;
ka kibarodiman lamen, o be mogo kolow keneya.

³¹ Jarakirikuma min be mogo bla sirajuman kan, ni mogo min k'a toro malo o ra,
o tigi be se ka sigi hakiritigiw ce ra.

³² Mogo min be ban ladiri ma, o tigi t'a nin fe,
nka mogo min be jarakirikumaw lamen, o be hakiri soro.

³³ Matigi Ala nasiran be mogo karan hakiritigiya ra,
nka yeremajigi ko ye bonya ye.

16

Matigi Ala le ye Setigi ye fen bee ra

¹ Adamaden koni be ko miiri a jusukun na,
nka ni Matigi Ala da ka min latige, o le be ke.

² Mogo ta kewalew bee bennin lo a yere na na,
nka Matigi Ala le be mogo ta miiriya cogo lon.

³ I ta kow bæ to Matigi Ala boro,
ni o kera, i ta koketaw bæ ja.

⁴ Matigi Ala ka fɛn bæ dan kun do le ra,
hali mɔgojugu, ale danna lonjugu le koson.

⁵ Matigi Ala bæ mɔgo yadanin haramuya;
sigiya t'a ra, Ala tɛna a to ni a ma a ta hakew juru sara a ra.

⁶ Ka kopuman kɛ, ani ka can sira tagama, o bæ mɔgo ta kojugu kafari,
Matigi Ala nasiran fana bæ mɔgo bo sirajugu kan.

⁷ Ni mɔgo ta kewalew diyara Matigi Ala ye,
a bæ hera don hali i ni i juguw cɛ.

⁸ I ta sorota ye dogoya, nka i ye kɛ mɔgo terennin ye,
o ka fisa sani i ta sorota ye caya, k'a soro i bæ tagama terenbariya le ra.

⁹ Adamaden bæ a ta koketaw jate mina a jusukun na,
nka Matigi Ala le b'a temesira yira a ra.

Masacɛw ta ko

¹⁰ Masacɛ darakuma bæ i ko Ala ta kuma,
o koson ni a bæ kiti tige, a da man kan ka firi kuma ra.

¹¹ Sumanikenan bennin ni a sumanikɛfɛn bæ ye Matigi Ala ta le ye,
kilo dafanin min o min bæ borɔ kono, o bæ ye a ta fɛn latigenin le ye.

¹² Masaw bæ kewalejuguw haramuya,
sabu terenninya le bæ masaya sabati.

¹³ Kuma terenninw ka di masaw ye;
mɔgo min bæ can fo, o tigi ko ka di o ye.

¹⁴ Masacɛ ta jusugban ye saya ta ciraden le ye,
nka mɔgo hakiritigi bæ se k'a jusu suma.

¹⁵ Ni ninsondiya bæ masacɛ pada kan, mogow bæ si soro,
ni mogow ko diyara a ye, a bæ kɛ i ko sankaba minw bæ sanji laban lana.

Adamadenya minacogo

¹⁶ Ka hakiritigiya sorɔ, o ka ni ka temɛ sanin kan pewu!
Ka faamuri sorɔ, o ka fisa ni warigbe sorori ye pewu!

¹⁷ Mogonumanw bæ o temesira mabo kojugu ra;
ni mɔgo min b'a temesira korosi, o tigi b'a jantora a yere nin le ra.

¹⁸ Yerebonya ko ye halakiri ye,
waso ko ye ben ye.

¹⁹ Ka i yere majigi ka sigi ni mɔgo sabarininw ye,
o ka fisa sani i ye taga sigi ni yerebonyabagaw ye ka o ta benkannifenw domu.

20 Mogo min b'a hakiri sigi ka kuma lamɛn, o tigi bɛ hɛra soro,
mogo min b'a jigi la Matigi Ala kan, o tigi ta bɛ na.

21 Hakiritigiya bɛ mogo min jusukun na, o tigi le bɛ wele ko faamurikebaga,
kumacogonuman fana bɛ mogo ta kuma baraka bonya.

22 Mogo min bɛ tagama ni hakiri ye, hakiri bɛ si di o tigi ma,
nka nalomanw ta sege bɛ bo o yere ta nalomanya le ra.

23 Mogo hakiritigi jusukun le b'a da son hakiri ra,
a bɛ baraka don a ta darakumaw ra.

24 Kumadiman ye li le ye,
a bɛ i jusu diya, a bɛ i fari fana kenɛya.

25 Mogo bɛ sira do ye, ko a ka ni,
nka a laban bɛ taga kɛ saya sira le ye.

26 Kongo le bɛ baarakebaga bla baara ra,
sabu mogo da le b'a joni k'a bla baara ra.

27 Mogo sonkolon bɛ kojugu le labɛn,
a darakuma bɛ i ko tasuma farimanba.

28 Kumayɛɛmabaga bɛ mogow bla jigon na,
nafigi bɛ terimanw faran.

29 Mogo fariman b'a mogojigon nɛge,
k'a bla sirajugu kan.

30 Mogo min b'a na tugu ka kojugu miiri,
mogo min b'a dagbolo kin, o tigi ka kojugu kɛ ka ban.

31 Koroya ta kunsigigbɛ ye bonya masafugula le ye,
mogo min bɛ sira terennin tagama, o le b'a soro.

32 Sani i ye kɛ kerekɛɛfari ye, kɛ mogo sabarinin ye, o le ka fisa;
sani i ye kɛ kerekɛɛ ye min bɛ dugu mina, kɛ mogo ye min b'a yere mina, o le ka
fisa.

33 Mogow bɛ kara la* janko ka kow latige,
nka ni ko o ko latigera, i b'a soro o bora Matigi Ala yere le ra.

17

1 Burukunkurun jalan, o ni pasuma,
o ka fisa ni bon fanin ye sogo ra, nka lon o lon kɛɛ.

2 Jonɛ hakiriman, o laban bɛ kɛ a matigice ta denkolon kuntigi ye;
o jonɛ le bɛna cɛn ta ni a matigice dence tow ye.

³ O be warigbe don daganin kono tasuma ra, ka sanin yeele furune kan, k'a silon, nka Matigi Ala le be adamaden jusukun segesege.

⁴ Kojugukebaga le b'a janto mogojuguw ta kuma ra, faninyatigebaga le b'a toro malo ka kumajuguw lamɛn.

⁵ Mogo min be fagantan logobo, o tigi b'a danbaga le mafiyɛnya, mogo min be pagari do ta cenri koson, Ala tena o tigi jarakibari to.

⁶ Cekorobaw ta masafugula ye o mamadenw le ye, denw fana ta kunkorotasababu ye o worobagaw ye.

⁷ Mogokunntan ni kumafokopuman man kan, janko ka n'a fo fagama ni faninya!

⁸ Minw be bonyafenw di mogow ma dogo ra, a be olugu na na ko fla le be o bonyaw ra, ko ni i ka bonya di doron, ni i boro ka don fen o fen na, o be na.

⁹ Mogo min be hake yafa, o be kanuya le pini; nka min be to ka kosegi hakekow kan, o b'a teriw mabo a yere ra.

¹⁰ Jarakiko kelen be min na faamurikebaga ye, hali bisan na keme te o na hakirintan ye.

¹¹ Mogojugu te foyi pini ni murutiri te; o ra, ciraden hinabari do le bena ci a kama.

¹² Ka ben ni wara do ye min denw bosira a ra, o ka fisa sani i ye ben ni hakirintan do ye min be a ta nalomanyakow ra.

¹³ Mogo min be kopuman sara ni kojugu ye, kojugu tena mabo o tigi ta so ra ka ye.

¹⁴ Ka kere lawuri, ani ka jiwoyoba temesira dayele, o bee ye kelen ye; o ra, sani sosori ye na gban, i yere kun bo.

¹⁵ Mogo min be jo di kojugukebaga ma, ani min be kiti ben mogo terennin kan, Matigi Ala be o mogo fla bee haramuya.

¹⁶ Ka hakiritigiya sansongo don hakirintan boro, o be mun le pa? Mogo min te miiri, o be se ka hakiritigiya san cogo di?

¹⁷ Mogo ta teri be i kanu wagati bee, balemaya fana kun ye jogondeme ye degu wagatiw ra.

¹⁸ Mogo min hakiri ka dogo, o le be son ka layiri ta, k'a yere ke mogo were ta juru ko seere ye.

¹⁹ Kere ka di mogo min ye, jurumun le ka di o ye, mogo min b'a yere korota, o tigi b'a yere ta cenri le pini.

²⁰ Mɔgɔ min jusukun terennin tɛ, o tɛ hɛra sɔrɔ,
kojugu fana bɛ ben kumayɛlɛmabaga le kan.

²¹ Ni mɔgɔ min ka den hakirintan woro, o tigi ta ye jusukasi ye,
denkolon face tɛ se ka ninsɔndiya.

²² Jusudiya ye fla panaman le ye,
nka jusukasi bɛ mɔgɔ baraka ban.

²³ Mɔgɔjugu bɛ bonyafen mina k'a dogo a ta deregeba jukɔrɔ,
ka can yɛlɛma k'a kɛ faninya ye.

²⁴ Mɔgɔ faamurikebaga ta miiriya bɛ hakiritigiya le kan tuma bɛɛ,
nka hakirintan ta miiriya bɛ yaala ka taga fɔ dugukolo dan na.

²⁵ Den hakirintan bɛ dimi don a face ra,
ka jusukasi bla a bamuso ra.

²⁶ Ka бага mɔgɔ terennin ma ka wari ben a kan ko a y'a sara, o man ji;
ka бага fagama ma k'a bugɔ a ta kopuman kosɔn, o ma bɛn.

²⁷ Mɔgɔ min b'a kumacogo kɔrɔsi, o tigi ka ko lon,
mɔgɔ min hakiri siginin lo, o tigi ye faamurikebaga ye.

²⁸ Hali naloman, ni a ka se ka je, a bɛ jate hakiritigi ye;
ni a ka se a da kɔrɔ, a bɛ jate faamurikebaga ye.

18

¹ Kelennamɔgɔ b'a yɛrɛ negerakow le pini,
fɛn o fɛn bɛ se k'a sɔn hakiripuman na, a bɛ ban o bɛɛ ma.

² Hakirintan mako tɛ faamuri ra,
nka k'a yɛrɛ kɔnɔnɔkɔw fɔ, o ka di a ye.

³ Kojugukɛ bɛ na ni dɔgɔyari ye,
yɛrɛmafiyɛnyari, o bɛ na ni lebu ye.

⁴ Kuma bɛ i ko ji min ka dun, i ko kɔ min fara fɔ ka bɔ kɛnɛ ma;
hakiritigiya bɛ sɔrɔ kuma le ra.

⁵ Ka fara kojugukebaga kan,
ka jo bɔsi mɔgɔ terennin na kiti ra, o man ji.

⁶ Hakirintan da le b'a bla kɛrɛ ra,
a yɛrɛ darakuma le bɛ bugɔri lase a ma.

⁷ Hakirintan yɛrɛ darakuma le bɛ kojugu ben a kan,
a yɛrɛ ta kumaw le bɛ kɛ jan ye k'a mina.

⁸ Nafigi darakan bɛ i ko domunifɛn diman,

i b'a kunu cogo min na, a be jigi i konobara ra ten.

⁹ Mogo min b'a boro sumaya baara ra,
o ye cenrikebaga dogoce le ye.

¹⁰ Matigi Ala togo be i ko kerekunbenbon,
mogo terennin be bori ka taga don o so konɔ k'a yere kisi.

¹¹ Naforotigi ta naforo ye a ta dugu barakaman le ye,
a b'a miiri ko kogojan lo, min b'a tanga fen bee ma.

¹² Ni yerebonya ka don mogo jusukun na, o ko ye cenri ye,
nka yeremajigi ko ye bonya ye.

¹³ Mogo min be koroto ka kuma jaabi k'a soro a m'a bee lamɛn folo,
o ta ye nalomanya le ye, a laban fana ye maroya ye.

¹⁴ Mogo jusukun le be baraka don a ra k'a to a ye bana sonmina,
nka ni i jusu cenna ka ban, mun le be se ka i demɛ?

¹⁵ Faamuri jusu be mogo min fe, o le be lonniya soro,
hakiritigi toro be lonniyakumaw le pini.

¹⁶ Mogo ta bonyafenw le be sira dayele a ye,
fo ka taga a lase fagamaw koro.

¹⁷ Ni mogo min konna k'a ta nafa kititigeyoro ra, a be ke i n'a fo jo be ale le fe,
fo mogo were le ye na, ka na o ko segesege, can yere be soro ka lon.

¹⁸ Karala be kere ban,
a be fangatigiw faran ka o bo jogon na.

¹⁹ Ka gbara i balema tɔɔnin na, o ka gbelen ka teme dugu barakaman minari kan;
Masabonba donda belɛn kari ka di ka teme kereban kan.

²⁰ Mogo da be min fo, i be se ka i ta domuni soro o sababu ra,
i darakuma be se ka ke sababu ye ka i wasa.

²¹ Saya ni si be soro adamaden nenkun na,
ni kuma ka diya mogo min ye, o tigi fana be kuma tɔno soro.

²² Ni mogo ka muso soro, a ka fennuman soro,
Matigi Ala ka kopumanba le ke a ye fana.

²³ Fagantan ta kuma ye makarikanw le ye,
nka naforotigi ta jaabiri ye kumagbelɛnw le ye.

²⁴ Mogo jɛnɔgon dow be cenri le lase i ma,
nka teri do be yi, o be noro i ra ka teme hali i balema kan.

19

¹ Fagantan min jusukun gbenin lo,
o ka fisa ni mogo hakirintan ye min da te kuma terennin fo.

² Ka don ko ra ni jusugban ye k'a soro i ma jatemina ke folo, o man ji;
teriyakojugu fana be mogo lafiri.

³ Adamaden ta nalomanya le be cenri lase a ma,
o ko, a b'a jusu bo Matigi Ala koro.

⁴ Naforo be mogo teriw caya,
nka desebagato teri be ban a ra.

⁵ Seerejugu jarakibari tena to fiyewu,
faninyafobaga fana tena bosi.

⁶ Mogo caman b'a fe ka o yere ko diya fagamaw ye,
mogo min be mogo son, bee be ke o teri ye.

⁷ Fagantan balemaw bee b'a koninya,
janko ka n'a fo a teriw; olugu be o yere mabo a ra le;
hali ni a b'a fe ka kuma ni do ye, a te mogo si ye.

⁸ Mogo min be hakiri jini, o tigi b'a yere nin kanu;
mogo min be faamuri jini, o tigi bena fennuman soro.

⁹ Seerejugu jarakibari tena to fiyewu,
faninyafobaga fana bena halaki.

¹⁰ Mogo hakirintan man kan ni mogobaya ye,
jon fana man kan ka sigi kuntigiya ra fagamaden kunna.

¹¹ Mogo min be tagama ni hakiri ye, o tigi sabarinin lo;
mogow b'a hake ta, a te o jate minke, o le ye a ta bonya ye.

¹² Masace diminin mankan be i ko jarakanbelen kasikan,
nka a ta numanya be i ko gomiji min be sumaya jigi binw kan.

¹³ Den hakirintan be bono le lase a face ma,
musow ta kere fana ye kodablabari le ye, i ko ji min be tonitoni tuma bee.

¹⁴ Mogo be se ka bon ni naforo soro cen ye i face fe,
nka muso hakimisan dibaga ye Matigi Ala le ye.

¹⁵ Salibagatoya be mogo bla sunogoba le ra;
mogo farifaganin le fana be to kongo ra.

¹⁶ Mogo min be kuma lamen, o tigi b'a nin kisi,
nka mogo min t'a tagamacogo korosi, o tigi be sa.

¹⁷ Ni mogo min ka makari desebagato ra, o tigi ka juru le don Matigi Ala ra;

Ala bēna a ta kopuman sara a ye.

¹⁸ I den koro a korowagati ra,
nka i kana dimi a koro k'a faga.

¹⁹ Mogo jusu fariman ta fariya hake ka kan ka bo a ra,
ni o te, ni i k'a to yi, i bēna a to a b'a pogan were le ke tuun.

²⁰ Ni i be ladirikan men, ka son karan ma,
a laban i fana be ke hakiritigi ye.

²¹ Miiriya caman be mogo jusukun na,
nka Matigi Ala ka min latige, o le be ke.

²² Min be pini adamaden fe, o ye kopuman ye;
nka fagantan belen ka fisa ni faninyatigebaga ye.

²³ Matigi Ala pasiran be si di mogo ma,
a be i wasa, i be si hera ra, kojugu si te se i ma.

²⁴ Salibagato b'a boro don tominan konɔ,
nka a te se k'a lase hali a da ma.

²⁵ Ni i ka kumakolonfobaga bugo, ni naloman ka o ye, ale be ceguya;
ni i ka faamuribaga jaraki ko do ra, a be faamuri soro.

²⁶ Den min b'a face minako juguya, k'a bamuso ghen,
o ye denkolon le ye, den min be mogo lebu.

²⁷ Ne dence, ni i koni b'a fe ka i yere mabo lonniyakuma ta sira kan,
o tuma i ye ladirikanw lamenni dabra.

²⁸ Seere sonkolon mako te can ra,
kojugu ka di kojugukebaga ye i ko to.

²⁹ Tɔɔɔ labenna kumakolonfobagaw kama,
bugoribere fana labenna hakirintanw ko kama.

20

¹ Duven be mogo bla kumakolonfo ra, minnifen fariman be mogo bla mankanci ra,
ni mogo o mogo ka a yere bla o ra, o tigi te ke hakiritigi ye.

² Masace diminin ta jatige be i ko jarakanbelen kasikan jatige;
ni mogo min k'a jusu wuri, o tigi ka kojuguba ke a yere ra.

³ Ka i yere mabo kerekow ra, mogo ta bonya be o le ra,
nka naloman bee ka teli ka don kere ra.

⁴ Nene koson, salibagato te son ka bo ka taga sene ke,
ni simantigewagati nana se, a be siman pini a te foyi soro.

⁵ Adamaden jusukun ta kolatigeninw be i ko kolon min ji yoro ka jan, nka mogɔ faamurikebaga be se ka o ji bi.

⁶ Mogɔ caman be o yere ta konuman lakari, nka lanamogɔ yere, o soro man di.

⁷ Mogɔ terennin jusukun gbenin lo, a ta den minw be to a ko fe, olugu ta pana!

⁸ Ni masace sigira a ta kititigesiginan kan, a ja be kojugu bee ye k'a lon.

⁹ Jon le be se k'a fo ko: «Ne ka ne jusukun ko k'a gbe, ne saninyara ka bo ne ta jurumun bee ra?»

¹⁰ Ka kilo yelɛma, walama ka sumanikeminan yelɛma, Matigi Ala be o ko fla bee haramuya.

¹¹ Hali denfitini ta kewalew b'a yira a bena ke mogɔ suguya min ye, ni a bena ke mogɔ terennin ye, ani mogosobe, o be lon a ta kewalew fe.

¹² Matigi Ala le ka toro dan menni kama, ka ja dan yeri kama.

¹³ I kana a to sunogɔ ye diya i ye ka teme, ni o te, fagantanya bena ben i kan, i ja yele, ni o kera, i be fa domuni na.

¹⁴ Sannikebaga b'a fo ko: «Nin man ji, nin man ji fiyewul!» Nka ni a k'a ko don, a b'a fo ko ale ka fennuman soro.

¹⁵ Sanin be soro, lulu caman fana be soro, nka lonniyakuma dawula ka bon ni a bee ye.

¹⁶ Ni mogɔ min k'a yere ke mogɔ were ta juru ko seere ye, o tigi ta derege ka kan ka mina a ra ka o juru tonomasigi; ni mogɔ min ka layiri ta, ko a be lo ni mogɔ were ta ko ye, fen do ka kan ka mina o tigi ra k'a ke a sarati ye.

¹⁷ Domuni min sorora nanbara ra, o ka di mogɔ da ra, nka a laban be ke berekoro le ye ka i da fa.

¹⁸ Ladiri le be mogɔ ta koketaw ja, sani i ye taga kere ra, i ka kan ka hakiri jini folo.

¹⁹ Nafigi be mogow ta gundow labo kene kan, mogɔ min da ka fiyen, i kana o tigi ke i jennogon ye.

²⁰ Ni mogɔ min k'a face ni a bamuso mafiyyenya, o tigi ta fitina be faga k'a to dibiba ce ma.

²¹ Naforo min barara ka soro joona joona,

a laban, baraka tɛ kɛ o ra.

²² I kana a fɔ ko: «Ne bɛna nin kojugu juru sara le!»
A to Matigi Ala ma, ale bɛna i bɔsi.

²³ Kilo suguya fla, fiyeerefɛn kelen, Matigi Ala bɛ o haramuya;
sumanikenan dayaganin, o man ji.

²⁴ Mɔgɔ ta dunupalatigɛ bɛ Matigi Ala le boro,
o kosɔn adamaden yɛrɛ tɛ se ka foyi faamu a yɛrɛ ta kow ra.

²⁵ Mɔgɔ min b'a da teliya k'a fɔ ko: «Ne bɛ nin di Matigi Ala ma»,
o dajuru tanin kɔ a bɛ sɔrɔ ka miiri, o tigi b'a yɛrɛ sen don jan le ra.

²⁶ Masacɛ hakiritigi bɛ mɔgɔjuguw fiyɛ, ka o woloma ka bɔ mɔgɔ tɔw cɛ ra,
a bɛ simangbasiwotoro senw yɛlɛn o kan ka tɛmɛ.*

²⁷ Matigi Ala ta fitina bɛ yeelen bɔ adamaden nin kɔnɔ,
o le bɛ mɔgɔ jusukun kɔnɔnɔyɔrɔ bɛɛ sɛgɛsɛgɛ.

²⁸ Numanya ni kankelentigiya, o le bɛ masacɛ tanga,
koɲuman le bɛ baraka don a ta fanga ra.

²⁹ Kanbelenw ta masiri ye o ta baraka le ye,
nka kunsigigbɛ ye mɔgɔkɔrɔbaw ta nɔɔrɔ ye.

³⁰ Bisan ta jorinɔw, o ye kojugukɛbaga ta kojugu fla ye;
a bɛ bugɔri min mina, o le b'a jusukun saninya.

21

¹ Masacɛ jusukun bɛ Matigi Ala boro kɔnɔ i ko jiwoyo,
ni fan min k'a diya, a b'a nasin o fan na.

² Mɔgɔ ta kɛwalew bɛɛ ka ji a yɛrɛ na na,
nka Matigi Ala le bɛ mɔgɔ jusukun cogoya lɔn.

³ Ka terenninya ni can sira tagama,
Matigi Ala fɛ, o le ka fisa ni sarakabɔ ye.

⁴ Yɛrɛyira bɛ o flɛrikɛcogo ra, yɛrɛbonya bɛ o jusukun na;
mɔgɔjuguw ta dawula bɛɛ ye jurumun le ye.

⁵ Mɔgɔ min bɛ jatemina kɛ a ta baara ra, o laban bɛ nafa sɔrɔ,
nka mɔgɔ min bɛ kɔrɔtɔ kow ra, o tigi bɛ fagantanya.

⁶ Ka naforo sɔrɔ faninya sababu ra,
o bɛ i ko fɔɲɔ tɛmɛtɔ, min bɛ saya lase mɔgɔ ma.

* 20:26 20.26 O kɔrɔ ye ko a b'a kɛ i ko simangbasibagaw b'a kɛ cogo min na: O bɛ siman gbasi, k'a fiyɛ, walama o bɛ wotoro senw bori a kan k'a paga bɔ a ra.

⁷ Mɔgɔjuguw ta kɛwalejuguw le bɛna kɛ o minasababu ye, sabu o tɛ sɔn ka can sira tagama.

⁸ Kɔjugukɛbaga ta kɛwalew si terennin tɛ, nka mɔgɔ jarakibari tagamacogo ka ji.

⁹ Ka si logologonin dɔ ra biribon kunna*, o belɛn ka fisa, sani i ye si ni muso kɛrɛtigɛbaga ye bon kɛlɛn na.

¹⁰ Mɔgɔjugu jusukun bɛ sama kɔjugu le nɔ fɛ, a tɛ makari hali a tɛrɛ ra.

¹¹ Ni i ka kumakolonfɔbaga bugɔ, ni naloman ka o ye, alɛ bɛ hakiri sɔrɔ; ni i ka hakiri di hakiritigi ma, o bɛ dɔ fara a ta lɔnniya kan.

¹² Terenninya tigi Ala ja lɔnin bɛ mɔgɔjugu ta so ra, a bɛ halakiri bɛn mɔgɔjuguw kan.

¹³ Ni mɔgɔ min k'a toro datugu dɛsɛbagatɔ kulekan na, lɔn dɔ alɛ yɛrɛ fana bɛna kule, nka mɔgɔ tɛna a jaabi.

¹⁴ Ka bonyafɛn dogo k'a di mɔgɔ ma, o b'a tigi ta dimi mala, ka bonyafɛn dogo i ta dɛrɛgɛba jukɔrɔ k'a di mɔgɔ ma, o b'a tigi ta jusugban mala.

¹⁵ Ka can sira tagama, o ye jagariko le ye mɔgɔ terennin fɛ, nka o ye siranyakoba le ye mɔgɔ tɛrɛnbari fɛ.

¹⁶ Adamaden min bɛ a yɛrɛ mabɔ hakirisɔrɔsira ra, o laban bɛna taga a yɛrɛ sɔrɔ suw le cɛ ra.

¹⁷ Kodiman kanubagajugu bɛ kɛ fagantan ye, duvɛn ni fɛndiman kanubagajugu tɛ kɛ waritigi ye fiyewu!

¹⁸ Mɔgɔjugu le bɛ kɛ mɔgɔ terennin kunmabɔsara ye, janfamɔgɔ bɛ bla mɔgɔnuman nɔ ra.

¹⁹ Ka sigi jamana dɔ ra kongokolon kɔnɔ i kɛlɛn na yi, o belɛn ka fisa, sani i ye sigi ni muso kɛrɛtigɛbaga mɔgɔtɔɔrɔbaga ye.

²⁰ Fɛnɔnuman ni turu maranin bɛ mɔgɔ hakiritigi ta so kɔnɔ, nka adamaden hakirintan bɛ a ta bɛɛ domu ka ban.

²¹ Ni mɔgɔ min ka tugu terenninya ni kɔnuman kɔ, o tigi bɛ si sɔrɔ, ani terenninya, ani bonya.

²² Hakiritigi bɛ sɛ ka don cɛfariw ta dugu kɔnɔ, o jigi tun bɛ o ta bon barakaman min kan, a bɛ o ci.

²³ Ni mɔgɔ min k'a da ni a nɛnkun kɔrɔsi,

* **21:9 21.9** O wagati ta bonw tun ye biribonw le ye. Mɔgɔ tun bɛ sɛ ka la o bonw san fɛ fundɛninwagati ra, nka a tun man kan ka kɛ mɔgɔ siyɔrɔ ye.

o tigi b'a yere kisi degu ma.

²⁴ Yereyirabaga ni yerewasobaga togo le ye ko kumakolonfobaga;
a be a ta kow ke ni a jusu gbanninba ni yereyira le ye.

²⁵ Salibagato ta negerafenw sorobariya b'a faga,
sabu a boro te son baara ma.

²⁶ Tere bee, a be nabo fenw fe, a te wasa;
nka mogo terennin be mogo son, hali a te jatemala ke a ra.

²⁷ Matigi Ala be mogojuguw ta saraka haramuya,
janko ka n'a fo ni o saraka bora ni miiriyajugu ye.

²⁸ Seere faninyafobaga be halaki,
nka mogo min be ko lamen ka na, o ta kuma le be laban.

²⁹ Mogojugu b'a kun gbeleya ka kow ke,
nka mogonuman koni, ale b'a janto a yere ra.

³⁰ Hakiritigi si te yi, faamuribaga si te yi, ladibaga si te yi,
min be se ka lo Matigi Ala na koro.

³¹ Sow koni be laben kerekelon kama,
nka sesorori be bo Matigi Ala le ra.

22

¹ Togonuman ka fisa ni naforoba ye;
warigbe o, sanin o, mogow ye ke i fe, o le ka fisa ni nin bee ye.

² Naforotigi o, fagantan o,
Matigi Ala le ye nin fla bee danbaga ye.

³ Ni mogo ceguman ka kojugu nato ye, a be dogo,
nka naloman be kojugu ye, ka taga don a ra, k'a yere tooro.

⁴ Yeremajigi, ani Matigi Ala nasiran,
o tono ye naforo ni bonya ni si ye.

⁵ Naniw, ani janw le be mogo terenbari ta sira kan,
nka mogo min b'a janto a yere ra, o b'a yere mabo o fenw na.

⁶ Den ka kan ka sira min ta, a karan o ra,
ni o kera, hali ni a koroyara, a tena o sira bla.

⁷ Naforotigiw le ye fagantanw kuntigiw ye,
jurutabaga ye jurudonbaga ta jon ye.

⁸ Ni mogo min ka juguya dan, o be kojugu siman le tige,
a tun be a ta jusugban ben mogow kan ni bere min ye, o be tunu.

⁹ Mogo hinabaga le be baraka soro,
sabu a be a ta domuni do di fagantanw ma.

¹⁰ Ni i ka kumakolonfobaga gben, kere be ban,
sosori ni jogonfiyenari bee be dabra.

¹¹ Jusukungbeninya ka di mogo min ye, min be kumapuman fo,
o tigi be ke masace teri ye.

¹² Matigi Ala b'a janto lonniya ra,
nka a be mogojanfabaga ta kumaw cen.

¹³ Salibagato ko: «Jara be kene ma!
Ni ne bora, a bena ne faga sira kan yi!»

¹⁴ Muso sungurubaw da ye dingadun le ye,
ni Matigi Ala dimina ce min koro, o ce le be ben o dinga kono.

¹⁵ Fatoya le sirinin be denmisen jusukun na,
korori bisan le be se k'a mabo a ra.

¹⁶ Mogo min be fagantan minako juguya janko k'a yere ta naforo caya,
walama mogo min be naforotigi son, o tigi be laban fagantanya le ra.

Mogo ka kan k'a yere korosi

¹⁷ I toro malo ka hakiritigiw ta kuma lamén!
I janto ne ta lonniyakumaw ra.

¹⁸ Sabu ni i ka o kumaw mara i jusukun na,
k'a fo i da ra tuma bee, o ka di.

¹⁹ Ne bena ele fana karan bi,
janko i ye i jigi la Matigi Ala kan.

²⁰ Yala ne ma ladirikan ni lonniyakuma
bisaba sebe ka o di i ma wa?

²¹ Ne ka cankumaw le fo i ye, sigiya te kuma minw na,
janko i ye i cibaga jaabi ni jaabiri panaman ye.

²² I kana desebagato tojo, ko desebagato lo,
i kana panibagato sege kititigeyoro ra;

²³ sabu Matigi Ala bena lo ni o kunko ye,
minw ka o borofenw mina, a bena olugu nin mina o ra.

²⁴ I kana teriya don ni mogo jusubatigi ye,
mogo min jusu gban ka di, i kana o ke i jennogon ye.

²⁵ Ni o te, i bena a ta kokecogo ladegi,
ka i yere mina jan na.

²⁶ Minw be layiri ta, ka o yere ke mogo were ta juru ko seere ye,
i kana ke o mogo do ye.

²⁷ Ni i yere k'a lon ko i tena se k'a sara,
mun na i b'a to o ye na hali i ta lanan ta ka bo i koro?

²⁸ I bemaw tun ka kabakuru min bla kabini fɔlɔfɔlɔ ka yɔrɔw dan sigi,
i kana o kabakuru bɔ a nɔ ra.

²⁹ Ni i ka mɔɔ o mɔɔ ye min timina ka di a ta baara ra,
a laban o tigi bɛna taga baara kɛ masacɛw le ye,
a tɛna baara kɛ mɔɔ gbansanw ye tuun.

23

¹ Ni i sigira domuni na ni fagama dɔ ye,
min bɛ i ja kɔrɔ, i yɛrɛ kɔrɔsi o ra kɔsɛbɛ.

² Ni i ye mɔɔ ye min nogo ka bon,
o tuma muru la i kan na dɛ!

³ I kana jabo a ta domuni dimanw fɛ,
sabu mɔɔnɛgɛdomuni lo.

⁴ I kana i yɛrɛ sɛgɛ ko i bɛ kɛ naforotigi ye;
o bɔ i ta miiriya ra!

⁵ A dan ye i ja ye la naforo kan dɔrɔn, o y'a sɔrɔ a tununa,
sabu sigiya t'a ra, a bɛ kamanw don a yɛrɛ ra,
ka wuri i ko bon, ka taga san fɛ.

⁶ I kana sɔn ka mɔɔ tɛgɛgbɛlɛn ta domuni domu,
i kana jabo a ta domuni dimanw fɛ;

⁷ sabu mɔɔ dɔ lo, ni a ka wari o wari bɔ, a bɛ o bɛɛ jate mina a yɛrɛ kɔnɔ;
a b'a fɔ i ma ko: «A domu! A min!»
K'a sɔrɔ o kuma tɛ bɔra a jusukun na.

⁸ A laban, i ka to min o min domu, i bɛna o fɔnɔnɔ;
i ka kumadiman minw fɔ a ye, o bɛɛ kɛra gbansan ye fana.

⁹ I kana kuma ka don mɔɔ hakirintan toro ra,
sabu a bɛna i ta hakiritigiyakumaw mafiyyɛnya.

¹⁰ Kabakuru min blara kabini fɔlɔfɔlɔ ka yɔrɔw dan sigi, i kana o bɔ a nɔ ra,
i kana don feritaw ta foro ra;

¹¹ sabu baraka bɛ o ta hakebɔbaga ra,
ale le bɛna lo ni o kunko ye ka i kɛrɛ.

¹² I sɔbɛ don karan na ni i jusu bɛɛ ye,
i toro malɔ ka lonniyakumaw lamɛn.

¹³ I kana den tanga korori ma;
ni i k'a koro ni bisan ye, a tɛ sa.

¹⁴ Ni i b'a koro ni bisan ye,
i b'a nin le kisira saya ma.

Denfaw ta ladirikanw

¹⁵ Ne dence, ni hakiritigiya bɛ ele jusu ra,
o bɛna ne fana jusu diya.

¹⁶ Ni kumajumanw ka bɔ i da ra,
o le bɛna ne jusu pagari kɔsɛbɛ.

¹⁷ I kana jabo jurumunkɛbagaw fɛ,
nka Matigi Ala nasiran le ye kɛ i jusu ra lon bɛɛ;
¹⁸ ni o kɛra, i bɛna labankɔnuman sɔrɔ,
i jigi fana tɛna tigɛ.

¹⁹ Ne dɛncɛ, ele koni ye ne lamɛn ka kɛ hakiritigi ye,
ka i hakiri bla sirapuman kan.

²⁰ I kana kɛ ni dɔrɔtɔw ye,
walama minw bɛ o ta kɛ sogobadomu ye;

²¹ sabu dɔrɔtɔw, ani domunibakɛbagaw laban ye fagantanya ye.
O bɛ to o sunɔɔ le ra, fɔ ka na o kannaderege bɛɛ ban ka o bla fanikolondon na.

²² I facɛ lamɛn, sabu ale le ka i woro,
i kana i bamuso fana dɔɔya hali ni a kɔrɔra.

²³ Can san, i kana a fiyeere,
hakiritigiya, ani ladiri, ani faamuri san.

²⁴ Mɔɔ terennin facɛ koni bɛ pagari yɛrɛ le,
mɔɔ min ka den hakiriman woro, o bɛ ninsɔndiya le.

²⁵ A to i facɛ ni i bamuso ye ninsɔndiya;
i bamuso ka i woro, a to a ye pagari.

Muso yaalabaga

²⁶ Ne dɛncɛ, i yɛrɛ di ne ma,
ne ta kumaw kanu, k'a sira tagama;

²⁷ sabu jatɔmuso ye dingadun le ye,
muso yaalabaga ye kɔlon le ye, min kɔnɔ gbɛndɛnin lo.

²⁸ A bɛ dogo ka cɛw kɔnɔ i ko benkannikɛbaga;
cɛ minw bɛ o ta musow janfa, a bɛ olugu caya cɛw cɛ ra.

Dɔrɔminbaga

²⁹ Jɔn le bɛ «yooyi» fɔ? Jɔn le bɛ «waayi» fɔ?
Jɔn le bɛ kɛrɛ ra tuma bɛɛ? Jɔn le bɛ jusukasikumaw fɔ tuma bɛɛ?
O bɛ jɔn le bugɔ gbansan k'a mandimi tuma bɛɛ?
Jɔn padɛnw wulennin lo tuma bɛɛ?

³⁰ Minw bɛ to duvɛnminyɔrɔ ra ka mɛɛn, olugu lo;
minw bɛ to ka duvɛn suguya caman pagami k'a min, olugu lo.

³¹ I kana duvɛn ja wulencogo flɛ ka jabo a fɛ dɛ!
I kana a kangato ni a manamanato flɛ fiyɛ kɔnɔ ka jabo a fɛ dɛ!
A koni jigi ka di mɔɔ kan na,

³² nka a laban, a bɛ i kin i ko sa,
a bɛ i sɔɔ i ko fɔnfɔnnin.

³³ O tuma i ja bɛ to ka minimini, i bɛ fɛn wɛrɛw ye,
i ta miiriya bɛ i bla kumakunntanfo ra.

³⁴ I bɛ kɛ i ko mɔɔ min lanin bɛ kɔɔji cɛ ma,
i ko mɔɔ min lanin bɛ kurunba fifato ta fanisiribere san fɛ.

³⁵ I b'a fɔ ko: «O bɛ ne bugɔra, nka a tɛ digira ne ra,
o bɛ ne bugɔra ni bisan ye, nka a tɛ ne dimina!
Ne bɛna se ka wuri tuma juman le dɛ,
janko ka dɔ wɛrɛ min tuun?»

24

Mɔgɔ hakiritigi ni mɔgɔjugu

¹ I kana nabo mɔgɔ kɛwalejuguw fɛ,
i kana o ta jɛnɔgɔnya nini.

² Sabu o jusukun bɛ cɛnri le miiri,
o da bɛ kojuguw dɔrɔn le fɔ.

³ So bɛ lɔ hakiritigiya le sababu ra,
baraka bɛ don so ra faamuri le sababu ra.

⁴ Bonw bɛ fa lɔnniya le sababu ra,
ka fa fɛn nafamanw, ani fɛndiman suguya bɛɛ ra.

⁵ Mɔgɔ hakiritigi baraka ka bon,
dɔ le fana bɛ to ka fara mɔgɔ kolɔnbaga baraka kan;

⁶ sabu mɔgɔw bɛ hakiri min di i ma, o le sababu ra i bɛ se ka kɛrɛ kɛ;
ni ladibagaw ka caya, o le bɛ na ni sesɔrɔri ye.

⁷ Hakiritigiya yɔrɔ ka jan naloman ma,
o kosɔn a tɛ a da yɛlɛ ka kuma dugu donda ta nɔgɔnyew ra.

⁸ Mɔgɔ min bɛ janfa siri ka kojugu kɛ,
o tigi tɔgɔ le ye ko cɛnrikɛbaga.

⁹ Naloman bɛ ko o ko nɔninya, o bɛɛ ye jurumun le ye;
mɔgɔw bɛ kumakolonfɔbaga haramuya.

¹⁰ Ni wagatigbɛlɛn ka se, ni i ka i fari faga,
o tuma i baraka ka dɔgɔ dɛ!

¹¹ O bɛ tagara ni minw ye o fagayɔrɔ ra, olugu bɔsi,
minw fifatɔ bɛ tagara fagayɔrɔ ra, olugu kisi.

¹² Ni o tɛ, ni i ko: «Ne tun m'a lɔn!»

O tuma, min bɛ adamaden jusunankow lɔn, ale tɛ a yera wa?

Min b'a janto i nin na, yala ale t'a lɔn wa?

Yala a tɛna bɛɛ kelen kelen sara ka kapa ni a ta kɛwalew ye wa?

¹³ Ne dence, li domu, sabu a ka di,
li min bɛ bɔ lɔnaga ra, o ka timi mɔgɔ da kɔnɔ cogo min na,

¹⁴ i ka kan k'a lɔn ko hakiritigiya fana ka di i jusukun ye ten le.

Ni i k'a sɔrɔ, i bɛna labankɔnuman sɔrɔ,

i jigi fana tɛna tige.

¹⁵ I kana ta juguya fɛ ka jan la mɔgɔ terennin na a ta so,
i kana a sigiyɔrɔ cɛn;

¹⁶ sabu mɔgɔ terennin bɛ se ka ben sipaga wolonfla, nka a bɛ wuri a bɛɛ ra,
k'a sɔrɔ kojugukɛbagaw bɛ to kojugu ra ka o yɛrɛ halaki pewu.

¹⁷ Ni i jugu ka ben, i kana nagari o ra,
ni a sen ka talon, i jusu kana diya o ra;

¹⁸ ni o tɛ, ni Matigi Ala ka o ye, o tɛna diya ale ye;

o ra, dimi min tun b'a jusu ra i jugu kama, a be o ban.

¹⁹ I kana i jusu gban mogo kewalejuguw koson,
i kana nabo mogojuguw fe;

²⁰ sabu mogo kewalejugu te labankopuman soro,
mogojugu ta fitina be faga.

²¹ Ne dence, siran Matigi Ala na, siran masace na,
i kana don mogo murutininw ta jen ra;

²² sabu cenri bena bara ka ben o kan le,
Matigi Ala ni masace fana bena kojugu min la o kan, jon ka o lon?

Hakiritigiw kumakan

²³ Nin ye hakiritigiw ta kuma do werew ye:
Ka mogo do fisaya ni do ye kiti ra, o man ni.

²⁴ Kititigebaga min b'a fo mogojugu ma ko: «I ma jaraki!»
Jama bena o danga, mogow bena a mangboya.

²⁵ Nka min be mogojugu jaraki, o ta le be na;
dugawu ni hera le be ale kan.

²⁶ Ni i be mogo jaabi, ni i ka gbe a tigi ye,
o le b'a yira ko i b'a kanu.

²⁷ I ta kenemabaaraw ke ka na,
i ta foro laben ka na
o ko, i ye i ta bon lo.

²⁸ I kana ke seere ye ka i mogonogon jaraki gbansan,
i kana mogow lafiri ni i darakan ye.

²⁹ I kana a fo ko: «A ka min ke ne ra, ne bena o nogon le ke a ra,
nin ce nin ka min ke ne ra, ne bena o juru sara a ra.»

Salibagato

³⁰ Ne temena salibagato do ta foro koro,
ne temena mogo jusuntan do ta rezenforo koro.

³¹ Ne k'a ye ko naniw wurira fan bee ra,
binw falenna ka yoro bee datugu,
kabakurukogo min tun k'a lamini, o benna.

³² Ne k'a fe, k'a jate mina kosebe,
ne ka min ye, o ka ne ladi.

³³ Ka sunogo doonin, ka i na tugu ka jingo doonin,
ka i boro fla kuru ka la doonin,

³⁴ ni i ka to o ra, fagantanya bena bara i ra, i ko son be bara mogo ra cogo min na,
jani bena bara i ra i ko kerekece murutigi be bara mogo ra cogo min na.

25

Masacew ka kan ni bonya le ye

¹ Masace Sulemani ta zana do werew ye nin ye; Zuda masace Ezekiyasi ta mogow le
tun ka olugu sebe.

² Ka kow dogo, Ala ta bonya be o le ra;
ka kow segeŋe, masaw ta bonya be o le ra.

³ Sankolo janya te se ka lon, dugukolo dunya te se ka suma,
masace jusukun fana te se ka segeŋe k'a cogo lon.

⁴ Ni warigbe kora ka ngo bo a ra,
o tuma saninfagabaga be se k'a lalaga k'a ke minan do ye.

⁵ Ni mogojuguw gbenna ka bo masace koro,
a ta fanga be baraka soro terenninya sababu ra.

⁶ I kana i yere bonya masace na koro,
i kana i yere bla mogobaw loyoro ra;

⁷ sabu mogow ye i wele k'a fo i ma ko: «Wuri ka na sigi na fe yan,» o ka fisa,
sani o ye na i dogoya fagamaw yere na na.

Kokecogonuman ni kumacogonuman

⁸ I na ka fen min ye,
i kana teliya ka taga o fo kititigeyoro ra,
ni o te, ni i kitikogon nana kiti ben i kan ka i lamaroya,
i bena a ke di sisan?

⁹ Ni ko ka don i ni i siginogon ce, o panabo aw ni nogon ce,
nka i kana mogow were ta gundo fo.

¹⁰ Ni o te, ni a tigi nana a men, a bena i lamaroya;
o tuma ele ta togojugu tena fo ka ban.

¹¹ Sanin yiriden bisigi kera ka warigbe negen,
o ye kuma bennin fonin ye a fowagati ra.

¹² Tororanegbe saninlaman, ani sanin yereworo masirifen be cogo min na,
hakiritigi ta jarakirikuma be ten le a lamenbaga toro ra.

¹³ Jisuma be min na mogow ye simankanwagati ra, fundenin na,
ciradenuman be o le na a cibaga ye;
a b'a matigice jusu suma.

¹⁴ Sankaba ni sanfono min te sanji lana,
o ye mogow do ye min b'a yere tando ko ale be mogow son, k'a soro can te.

¹⁵ Sabari sababu ra, mogow be se ka fagama ta miiriya yelema,
kumadiman be se ka hali korokun ci.

¹⁶ Ni i ka li soro, min be i bo o doron le domu,
ni o te, ni i ka fa a ra k'a dama teme, i b'a fonon.

¹⁷ I kana to ka taga i mogonogon ta so tuma bee,
ni o te, ni a nana sege i koro, a laban a be i koninya.

¹⁸ Berekuru, walama kerekemuru, walama biye nunbonin be min ke mogow ra,
mogow min be ke seerejugu ye a mogonogon kama, o tigi be o nogon le ke mogow ra.

¹⁹ Nin min yogoyogora, walama sen min mugura, ka i jigi la o kan,

o be i n'a fo i be i jigi la janfamogo kan i degu wagati ra.

²⁰ Ka i ta derege bo i kan na nene ra,
walama ka lemurukumu ke segen kan*,
o be i ko ni i be jagari donkiri la mogo jusu kasinin ye.

²¹ Ni kongo be i jugu ra, domuni di a ma.
Ni minlogoto b'a ra, ji di a ma.

²² Ni i be o kera, a be i ko i be takami le cera ka o ke a kun na;
Matigi Ala fana bena i sara.

²³ Sahiliyanfan fono be na ni sanji ye cogo min na†,
nenkun min be mogo korofa dogo ra, o fana be na ni janasisi ye.

²⁴ Ka si logologonin do ra biribon kunna‡, o belen ka fisa,
sani i ye si ni muso keretigebaga ye bon kelen na.

²⁵ Jisuma ka di mogo segenin minlogoto ye cogo min na,
kibaro diman ye bo fo jamanajan do ra ka n'a fo i ye, o fana ka di ten le.

²⁶ Bununji duurunin, ani kolonji cennin be cogo min na,
ni mogo terennin k'a yere to kojugukebaga boro, a be ke ten le.

²⁷ Ka li domu k'a dama teme, o man ji,
ka bonya jini k'a dama teme, o man ji.

²⁸ Dugu min lablanin lo, ni laminikogo t'a ra,
o ye mogo do ye min te se k'a yere mina foyi ra.

26

Hakirintanw

¹ Nene man ji fundeninwagati ra,
sanji man ji simankanwagati ra,
bonya fana man ji hakirintan kan.

² Kononin be wuri ka taga cogo min na,
walama naganaganin be teme cogo min na,
ni i ka mogo danga k'a soro kun t'a ra, o danga fana be teme le.

³ Bisan ka kan ni so ye, karafe ka kan ni fali ye,
bere ka kan ni hakirintan ko ye.

⁴ I kana hakirintan jaabi ka kana ni a ta hakirintanya ye,
ni o te, i fana be ke a bonogonko do ye.

⁵ Hakirintan jaabi ka kana ni a ta hakirintanya ye,
ni o te, a bena a yere jate hakiritigi ye.

⁶ Ni mogo min k'a ta cira don hakirintan boro,

* 25:20 25.20 Kitabu dow kono a sebera ko: ka lemurukumu ke jori kan. † 25:23 25.23 O jamana ra, sanji be bo sahiliyanfan le fe. ‡ 25:24 25.24 Aw ye 21.9 fe.

a kera i ko o tigi k'a yere sen tige le, ka kunko do lase a yere ma.

⁷ Nabara senw te foyi na a ye cogo min na,
ni hakirintan da ka zana fo, o fana te foyi na.

⁸ Ni i ka hakirintan bonya,
a kera i n'a fo i ka kabakuru siri tafura konko ko i b'a bon.

⁹ Zana be hakirintan da ra,
o be i ko nanibisan donna doroto boro.

¹⁰ Mogo min be hakirintanw bee ta baara ra,
ni a ka min o min temeto ye, a be o ta,
o tigi be i ko kalantigi min be mogow bee bonna ka o mandimi.

¹¹ Wuru be seko a ta fonko ma cogo min na,
hakirintan fana be seko a ta nalomanya ma ten le.

¹² Ni i ka mogo o mogo ye min b'a yere jate hakiritigi ye,
mogo ka kan k'a jigi la hakirintan kan ka teme o tigi kan belen.

Salibagato

¹³ Salibagato ko: «Waraba do be sira ra,
jara be yaalayaalara sirada ra!»

¹⁴ Kon be to ka yelema a donyorow kan cogo min na,
salibagato be to ka yelema a ta lanan kan ten le.

¹⁵ Salibagato b'a boro don tominan konko,
nka ka to lase a da ma, o b'a sege.

¹⁶ Salibagato b'a yere jate hakiritigi ye,
ka teme hali ce wolonfla kan, minw be mogow jaabicogo lon.

Keretigebaga

¹⁷ Temebaga min b'a yere pagami kere do ra min t'a ta ye,
o be i ko mogo min be wuru ye, k'a mina a toro ma.

¹⁸ Fato be biye tasumamanw bon,
ka kalan bon ka mogow faga cogo min na,

¹⁹ mogo min b'a mogonogon janfa,
ka soro k'a fo ko: «Ne tun be toron le kera,» o tigi fana be ten le.

²⁰ Ni logo banna, tasuma be faga,
ni nafiye te yi, kere be ban!

²¹ Finfin be ke takami ye cogo min na,
logo be tasuma mana cogo min na,
keretigebaga be kere juguya ten le.

²² Nafiye darakan be i ko domunidiman,
i b'a kunu cogo min na, a be jigi i konobara ra ten.

²³ Ka warigbe nagaminin ke ka bogodaga ko mun,
o ye kumadimanfobaga kononjugu ye.

²⁴ I jugu be se ka i nege n'a darakan ye,
k'a soro nanbara le fanin b'a jusukun na.

²⁵ Hali ni a k'a kumakan diya cogo o cogo, i kana la a ra,
sabu haramu wolonfla le b'a jusukun na.

²⁶ Koninya min b'a jusukun na, a be nanbara ke ka o dogo,
nka a laban, a ta juguya be yira kene kan bee ja na.

²⁷ Mogo min ka dinga sogi, o tigi le be ben a konon,
mogo min ka kabakuru kolonkolon, kabakuru be kosegi ka ben o tigi yere le kan.

²⁸ Faninyafobaga be kuma ka digi mogo minw na, a be olugu koninya fana;
da min be mogo nege, o be cenri ke.

27

Ladirikanw

¹ I bena min ke sini, i kana i yere tando o ra bi,
sabu min be se ka ke sisan ni sini ce, i te o lon.

² Mogo tow le ka kan ka i tando, i yere te,
a to mogo were ye i tando, a kana bo i yere da ra.

³ Kabakuru ka gbiri, kenken fana ye fen gbiriman ye,
nka naloman be dimi min don mogo ra, o doni ka gbiri ni nin fla bee ye.

⁴ Jusugban ye kojuguba ye, dimi ye jiba woyoto le ye,
nka jon be se ka lo ka celiya konon?

⁵ Mogo ye gbe i ye, ka i jaraki, o ka fisa,
sani a ye ta kanuya fe ka i ta jaraki dogo i ma.

⁶ I teri min be kuma ka digi i ra, o le be i fe,
nka i jugu be i nege le ni a ta kanuyaforiw ye.

⁷ Mogo fanin be ban li ra,
k'a soro kongoto fe, fen bee ka di, hali fen kunaman.

⁸ Mogo min be bo a ta so ka taga fo yorojan,
o be i ko konon min be bo a ta naga konon ka taga fo yorojan.

⁹ Turu kasadiman ni wusunan be mogo ninsondiya,
nka teriya ta diyanya le be mogo jusu saaro.

¹⁰ I kana ban i teri ra, walama i face ta teri,
ni cenri ka se i ma, i kana taga i balema do ta so;
sabu i siginogon min yoro ka surun i ra,
ale ka fisa ni i balema ye, min yoro ka jan i ra.

¹¹ Ne dence, ke hakiritigi ye, ka ne jusu diya,

ni o kera, ne bena se ka ne mafiyenyabagaw jaabi.

¹² Ni mogo ceguman ka kojugu nato ye, a be dogo,
nka naloman be kojugu ye, ka taga don a ra, k'a yere tooro.

¹³ Ni mogo min k'a yere ke mogo were ta juru ko seere ye,
o tigi ta derege ka kan ka mina a ra ka o juru tonomasigi;
ni mogo min ka layiri ta, ko a be lo ni muso yaalabaga do ta kunko ye,
fen do ka kan ka mina o tigi ra ka o ke a sarati ye.

¹⁴ Ni i be taga dugawu ke i teri ye ni kanba ye sogomada joona fe,
a be ke i n'a fo i b'a dangara le.

¹⁵ Ji min be tonitoni tuma bee sanji wagati ra, ni a te lo ka ye,
o ni muso keretigebaga bee ye kelen ye.

¹⁶ Ni mogo min ko a b'a lalo, a kera i n'a fo o tigi ko a be fono le lalo,
walama ko a be turuji dere k'a mina a tge kon.

¹⁷ Nege be nege dabo,
mogo le b'a mogonogon son hakiri ra.

¹⁸ Ni mogo min k'a janto torosun na, o tigi le b'a den domu,
ni mogo min k'a matigice minako ja, o tigi le be o bonya soro.

¹⁹ Ni i ka ji fe, i be i yere nada cogo le ye,
ni i ka adamaden do jusukun segesege, i be i yere jogo le ye.

²⁰ Saya dibi ni lahara dibi te fa ka ye,
adamaden ja fana te fa fleri ra ka ye.

²¹ O be warigbe don daganin kon tasuma ra, ka sanin yeele furune kan, k'a silon,
mogow be tandori min lase adamaden ma, o le b'a cogo yira.

²² Hali ni i ka naloman don kolon kon k'a susu i ko simankise,
a ta nalomanya te bo a ra.

Mogo ka kan k'a janto a borofenw na

²³ I ka kan ka jija ka i ta beganw cogoya lon ka ja tuma bee,
ka i janto o ra ka ja kosebe;

²⁴ sabu naforo te to mogo boro wagati bee,
masafugula te to mogo kun na tuma bee.

²⁵ Ni i ka bin kan, ni binkura bora,
i be binjalan ce kuruw kan.

²⁶ I be sagaw si kan, ka o ke i ta fiyerebo ye,
ka bakoronin dow fiyeere, ka o ke ka foro do san.

²⁷ I be baw ta nono ke i ni i ta ghamogow ta domuni ye,
ani ka i ta baaradenmusow fana baro.

28

Mogo ka kan ka son ladiri ma

¹ Mogojugu be bori hali k'a soro mogo t'a gbenna,

nka mogo terennin lanin be a yere ra i ko jarakanbelen.

² Ni jamana mogow murutira, kuntigiw be caya;
nka ni faamurikebaga ni lonnikebaga ka soro o ra, o be jamana sabati ka meen.

³ Ni kuntigi fagantan be desebagatow minako juguya,
o be i n'a fo sanjiba min be ben ka simanw cen, ka mogow bla kongo ra.

⁴ Minw be sariya sira bla, olugu be mogojuguw tando,
nka minw be sariya sira tagama, olugu be mogojuguw kere.

⁵ Mogo kewalejugu te can sira faamu,
nka minw be Matigi Ala ta jenrogonya jini, olugu b'a bee faamu.

⁶ Fagantan min jusukun gbenin lo,
o ka fisa ni naforotigi do ye, min te sira terennin tagama.

⁷ Den min be sariya sira tagama, o ye faamurikebaga ye,
nka min be tagama ni mogo sonkolonw ye, o b'a face lamaroya.

⁸ Mogo min be juru don mogow ra, ka tonoba la a kan, janko k'a ta naforo caya,
o tigi be naforo min lajenna, o laban be taga mogo were fe, min be makari
desebagatow ra.

⁹ Mogo min b'a toro datugu janko a kana sariya lamen,
hali o tigi ta Aladaari ye haramu le ye.

¹⁰ Mogo min be mogonumanw lafiri ka o bla sirajugu kan,
o tigi be ben a yere ta dinga soginin kono,
nka minw jusukun gbenin lo, olugu be hera soro.

¹¹ Naforotigi b'a yere jate hakiritigi ye,
nka fagantan faamurikebaga be se k'a korobo.

¹² Ni mogo terenninw ka se soro, o ye nagarikoba le ye,
nka ni mogojuguw ka wuri, bee be dogo.

¹³ Mogo min be a ta hakew dogo, o ta kow si te ja,
nka min be lo a ta hakew ra, k'a dabra, Ala be hina o tigi ra.

¹⁴ Kojugu nasiran be mogo min na tuma bee, o tigi ta pana,
nka mogo min b'a jusukun gbeleya, kojugu be ben o kan.

¹⁵ Ni mogojugu ka sigi kuntigiya ra fagantanw kunna,
a be ke i ko jara kasito, walama wara kongoto.

¹⁶ Kuntigi kolonbari be tonori caman ke,
nka pamogo min be naforojugu koninya, o be sijan soro.

¹⁷ Mogofaga hake be mogo min ko,
o be bori a yere ma fo kaburu ra; mogo kana a lalo de!

18 Mogo min be tagama ni jusukun gbenin ye, o be kisi,
nka mogo min be sira fla tagama, o laban be ben a fla do kan.

19 Mogo min be a ta foro sene, o be domuni soro ka fa,
nka mogo min be tugu fengbansanw no fe, o be fa fagantanya le ra.

20 Mogo kankelentigi be dugawu caman soro,
nka mogo min korotora k'a ta naforo soro, o jarakibari tena to.

21 Ka mogo do fisaya do ye, o man ni;
nka buru kunkurunnin kelen koson, mogo be se k'a yere bla kojugu ra.

22 Mogo teggebelen be bori naforo ko;
a m'a lon ko fagantanya le bena ben ale kan.

23 Mogo min be a mogogogon jaraki ni a firira, a laban o tigi ko le be diya a ye;
nka min b'a nege k'a ta jaraki dogo a ma, o ko tena diya a ye.

24 Mogo min b'a face, walama a bamuso borofen sonya, k'a fo ko hake te o ra,
o tigi ye cenrikebaga jenogon ye.

25 Mogo wasabari be kere lawuri,
nka min b'a jigi la Matigi Ala kan, o be wasa.

26 Mogo min jigi lanin be a yere jusukunnakow le kan, o ye hakirintan ye,
nka min be tagama ni hakiritigiya ye, ale be bosu.

27 Mogo o mogo be fagantan son, o te ke desebagato ye;
nka min b'a na datugu fagantan na, danga caman le be o tigi kan.

28 Ni mogojuguw ka wuri, bee be dogo,
nka ni o halakira, mogo terenninw be caya.

29

1 Mogo min jarkira fo sinaga caman, ni o tigi belen b'a torokun gbelaya,
o tigi bena bara ka halaki, fla te halakiri min na.

2 Ni mogo terenninw cayara, jamana mogow be pagari,
nka ni mogojuguw be kuntigiya ra, mogow be ke nuna ye.

3 Hakiritigiya ka di mogo min ye, o be a face ninsondiya,
nka min be jen ni jatamusow ye, o b'a borofenw bee cen.

4 Masace be a ta jamana sabati can le baraka ra,
nka min be to ka wari ben jamanadenw kan, o be a ta jamana cen.

5 Mogo min b'a mogogogon nege,
o tigi be jo le sirira a sen koro.

6 Mogo kewalejugu yere ta hakew le be ke jan ye k'a mina,

nka mogo terenninw be pagari fo ka donkiri la.

⁷ Mogo terennin be desebagato ta jo lon,
nka o faamuri nogon te mogojugu fe.

⁸ Kumakolonfobagaw be tasuma fiye dugu kan,
nka mogo hakiritigiw be mogow ta dimi mala.

⁹ Ni hakiritigi ka taga ni naloman ye kiti ra,
naloman koni bena dimi, ka yerekobaw ke, nka foyi te panabo.

¹⁰ Mogofagabaga be mogo jusukun gbenin koninya,
nka mogonuman b'a janto a ra.

¹¹ Hakirintan be a ta dimi bee yira keke kan yoro kelen na,
nka hakiritigi b'a yere mina ka sabari.

¹² Kuntigi min b'a janto faninyakumaw ra,
o ta jamana pamogow bee be ke mogojuguw ye.

¹³ Fagantan o, mogotonobaga o,
nin fla bee be yeri ke Matigi Ala ta yeelen le sababu ra.

¹⁴ Masa min be desebagato ta kiti tige can kan,
o ta fanga be baraka soro wagati bee.

¹⁵ Bisan ni korori le be den ke hakiritigi ye,
nka den min tora a yere ma, o b'a bamuso lamaroya.

¹⁶ Ni mogojuguw ka caya, hake be caya,
nka mogo terenninw bena to ka o bento fe.

¹⁷ I den koro, ni o kera, a bena i jusu suma,
a bena i nin laganfiya.

¹⁸ Ni mogo te yi min be Ala ta kuma lamen ka mogow ladi, mogow te o yere mina foyi
ra tuun;
nka mogo min be sariya sira tagama, o tigi ta pana!

¹⁹ Mogo te jonce koro ni kuma dama ye;
hali ni a ka ko faamu, a t'a ke.

²⁰ Ni i ka mogo o mogo ye min te jatemala ke ka soro ka kuma,
mogo ka kan k'a jigi la hakirintan kan, ka teme o tigi kan belen.

²¹ Ni i ka i ta jonce ladiya kojugu a denmisenman,
a laban, a te foyi ja.

²² Mogo diminin be kere lawuri,
mogo jusu gbannin be hakeko caman ke.

²³ Adamaden ta yerebonya le be dogoyari lase a ma,
nka mogo majiginin be bonya soro.

²⁴ Mogo min jennogon ye son ye, o tigi b'a yere nin le koninya;
a be dangarikumaw men, nka a te foyi fo.

²⁵ Adamadenw nasiran ye jan le ye,
nka ni mogo min k'a jigi la Matigi Ala kan, a be o tigi tanga.

²⁶ Mogo caman b'a fe ka o yere ko diya fagamaw ye,
nka Matigi Ala le be bee ta kiti tige can kan.

²⁷ Mogo terenninw be mogo terenbariw haramuya,
mogojuguw fana be mogojumanw haramuya.

30

Aguri ni Lemuweli ta kumaw

¹ Nin ye Yake dence Aguri ta kumaw ye. Nin ce ka kuma minw fo Itiyeli ye, Itiyeli ni Ukali*.

Nininkarigbelenw

² Can lo, ne ye naloman ye ka teme mogo bee kan,
adamaden hakiri te ne fe.

³ Ne ma hakiritigiya karan,
ne fana ma mogo saninmanw ta lonniya soro.

⁴ Jontigi le yelenna ka taga sankolo konon ka seko ka na ka ye?

Jontigi le ka fonon mina a boro konon ka ye?

Jontigi le ka ji mina k'a don a ta deregeba jukoron ka ye?

Jontigi le ka dugukolo danw bee sigi?

A tigi togo ye di? A dence fana togo ye di?

Ni i ka o lon, a fo!

⁵ Ala ta darakumaw bee gbenin lo,
minw be o yere karifa Ala ma, a be olugu tanga i ko negebennan.

⁶ I kana foyi fara o kumaw kan,
ni o te, a bena i jaraki, i be ke faninyafobaga ye.

Fen fla

⁷ Matigi Ala, ne be fen fla pini i fe,
i kana ban ka o di ne ma sani ne ye sa:

⁸ Kuma gbansanw, ani faninyakumaw mabo ne ra.
I kana ne ke fagantan ye, i fana kana ne ke nafortigi ye,
nka domuni min be ne bo, o di ne ma;

⁹ janko ne kana na fa ka teme, fo ka na ban Ala ra,
k'a fo ko: «Matigi Ala yere ye jon le ye de?»

Walama fagantanya kana na ne bla sonyari ra,
k'a to ne ye ne ta Ala togo cen.

¹⁰ I kana taga baaraden togojugu fo a matigice koro,

* **30:1 30.1** Itiyeli ni Ukali: Heburu kan na, nin togo fla koro be se ka ke fana ko: «Ne segera, Ala, ne segera, ne baraka desera.»

janko a kana na i danga, ka i jaraki.

Mogɔjugu suguya naani

¹¹ Mogɔ dɔw be o face dɔɔya,
o fana te o bamuso bonya!

¹² Mogɔ dɔw be o yere jate ko o saninyara,
k'a soro o ma ko ka bo o ta nogo ra folo.

¹³ Mogɔ dɔw be o na lo tow ra ni wasoya ye,
yerebonya be hali o flerikecogo ra.

¹⁴ Mogɔ dɔw pinw ye kerekemuruw le ye,
o pinw ye muruw le ye,
janko ka panibagatow domu ka o ban dugukolo kan,
ka fagantanw domu ka o ban adamadenw ce ra.

Fen fla fen saba ani fen naani

¹⁵ Denmuso fla be torimaganan fe,
kelen togo ye: «A di!»

To kelen fana togo ye: «A di!»

Fen saba be yi, minw te fa ka ye,
a fo fen naani yere, minw t'a fo ko: «Ne wasara»:

¹⁶ Lahara dingaba,
muso min ma den soro ka ye,
dugukolo min ma fa ji ra,
ani tasuma min t'a fo fiyewu ko: «Ne wasara!»

¹⁷ Mogɔ min b'a na lo a face ra k'a logobo,
min b'a padon a bamuso ra, ka ban k'a kan mina,
koda ta kankan konow bena o tigi padenw wogobi ka bo,
bon ta denw bena o domu.

¹⁸ Fen saba be yi, minw temena ne ta lonniya kan,
a fo fen naani yere, ne te minw faamu:

¹⁹ Bon temesira sankolo ra,
sa temesira fara kan,
jirakurun temesira kogoji kan,
ani ce temesira ka taga sunguru ko.

²⁰ Muso jeneyakebaga cogo be tan le:
a be domuni ke k'a da josi†,
k'a fo ko: «Ne ma kojugu ke!»

²¹ Dugukolo be se ka yereyere fen saba koson,
a fo fen naani yere, a te se ka minw mupu:

²² Jonce ye ke masace ye, o ye do ye,
mogokolon ye fa domuni na, o ye do ye,

²³ muso min mangboyara o ye ce soro, o ye do ye,
jonmuso ye sigi a matigimuson ra, o fana ye do ye.

²⁴ Fenpanaman naani be dunupa ra, minw ka dogo,

† 30:20 30.20 A be domuni ke k'a da josi: O koro ye ko a ta kewalejuguw te foyi cen a ye.

nka o ta hakiritigiya ka bon kosebe:

²⁵ Dugumenew, olugu ye danfen dow ye fanga te minw na,
nka simantigewagati ra, o be o ta domuni laben k'a bla.

²⁶ Farawoninanw, olugu fana ye danfen dow ye baraka te minw na,
nka o be o ta dogoyoro jini fo faraw le ce ra.

²⁷ Kuntigi te jodomutonw fe,
nka o be bla jogon ko ka taga jenkuru jenkuru i ko kerekedenw.

²⁸ Basa be se ka mina ni boro ye,
nka a be don fo masacew ta masasow konɔ.

²⁹ Fenpanaman saba be yi, minw sentacogo ce ka ji,
a fo fen naani yere, minw tagamacogo ce ka ji:

³⁰ Jara, min ye kongofenw bee ta cefari ye,
a te bori foyi ja,

³¹ dondo, min be kanbelenya tagama ke,
ani bakoronin‡,
ani masace min be tagama a ta kerekejama ja fe.

³² Ni mogo min tun kera hakirintan ye, fo k'a yere bonya,
walama ni naninyajuguw tun be mogo min konɔ,
o tigi y'a boro la a da ra ka je;

³³ sabu ni i ka konɔ bisi, nare be bo a ra,
ni i ka nun bisi, jori be bo a ra,
ni i ka dimi bisi, kere be bo a ra.

31

Masace bamuso ta ladiriw

¹ Nin ye masace Lemuweli ta kumaw ye, a bamuso k'a karan ni ladirikan minw ye:

² Ne dence, ne bena mun le fo ele ye sa?
Ne woroden, ne bena mun le fo i ye de?
Ne ka dajuru ta den min koson, ne bena mun kuma le fo o ye sa?

³ I kana i baraka bee di musow ma,
muso minw be masaw laben, i kana i yere to olugu boro.

⁴ Masace man kan ka duven min, Lemuweli!
Fagama man kan ka bori minnifen farimanw no fe.
Masace man kan ka o ke!

⁵ Ni o te, ni a ka duven min, a bena jina sariya sigininw ko,
ka segebagatow bee ta jo bosi o ra.

⁶ Minnifen farimanw ye di sabagaw le ma,
duven ye di mogo jusukasininw le ma.

⁷ O y'a min ka jina o ta fagantanya ko,
o hakiri ye bo o ta sege ko pewu!

⁸ Se te minw ye ka kuma, i da yele ka kuma olugu no ra;
kuma, ka segebagato ta jo di a ma.

⁹ I da yele ka kuma, ka kiti tige ni terenninya ye,

‡ 30:31 30.31 O jamana ta bakoroninw ka jan, o ce ka ji fana.

ka fagantan ni panibagato ta jo di a ma.

Muso barakaman makirikan

- ¹⁰ Muso barakaman soro man di de!*
- A songo ka gbelen ka teme hali luluw kan pewu.
- ¹¹ A ce lanin b'a ra ni a jusukun bee ye,
foyi koni tena fon ale ta so.
- ¹² A be konuman le ke a ce ye,
a te kojugu ke a ra, a si bee ra.
- ¹³ A be sagasiw ni len jini,
k'a yere timinadiya ka o baara ni a boro ye.
- ¹⁴ A be i ko jagokebagaw ta jirakurunbaw,
a be a ta baro jini ka bo fo yorojan ka na ni a ye.
- ¹⁵ Sani dugu ye gbe, i b'a soro a wurira ka ban;
a be domuni di a ta sokonmogow ma,
a be a ta baaradenmusow ta baaraw yira o ra.
- ¹⁶ A be foro do ko miiri a yere konso, o ko, a be o foro san,
ni a ka min soro a ta baara ra, a be o ke ka rezen sene.
- ¹⁷ A b'a yere cesiri ka baraka don a yere ra,
k'a boro don baara ra.
- ¹⁸ A b'a ye ko a be tono caman sorora a ta jago ra,
o ra, a ta fitina te faga su fe.
- ¹⁹ A be sagasi mina a boro kelen na,
a borokandenw be jenekala munu ka jese dan.
- ²⁰ A b'a tege labla ka panibagato son,
a b'a boro foni fagantanw ye.
- ²¹ Nenewagati ra, a te siran ko nene bena a ta somogow mina,
sabu a ka sagasifani gbirimanw dan o bee ye.
- ²² A be kosow dan,
lenfaniw, ani fanipuman wulenmanw fana b'a fe.
- ²³ Ni a ce ka taga sigi ni dugu cekorobaw ye dugu donda ra,
mogo bee b'a bonya.
- ²⁴ A be faniw dan ka o fiyeere,
a be cesirinanw fiyeere jagokebagaw ma.
- ²⁵ Baraka ni noro, o le ye a ta masiri ye;
a be sigi ka yereko, sabu sini ta ko hami t'a ra.
- ²⁶ A b'a da yele ka kuma ni hakiritigiya ye,
ladiripumanw le be bo a da ra.
- ²⁷ A b'a janto a ta sokonokow bee ra ka ja,
a te son salibagatoya ma, a be baara ke le k'a ta baro soro.
- ²⁸ A denw be wuri k'a fo a ma ko a ta pana,
a ce fana b'a tando, ko:
- ²⁹ «Muso caman ye muso barakamanw ye,
nka ele koni ta temena olugu bee ta kan.»
- ³⁰ Farikolo noro be mogo lafiri, cerna ye fengbansan le ye,
Matigi Ala nasiran be muso min na, o le bena tando.
- ³¹ Aw ye muso barakaman ta baara tono di a ma,
mogow y'a tando a ta kewalew koson jamalajenyoro ra.

* **31:10 31.10** Nin hayaw bee kelen kelen be damina ni heburukan sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

WAAJURIKEBAGA TA KITABU **Kitabu faamucogo**

Ka kapa ni nin kitabu ta kuma dɔw ye (1.1,12,16; 2.4-9; 12.9), mɔgɔ caman ta miiriya ra nin kitabu seɛɛbaga ye masace Sulemani ye. A seɛɛbaga kɔni b'a yere tɔgɔ la ko «Waajurikebaga.»

A be i n'a fɔ cekɔrɔba dɔ lo min sigira ka miiri, ka jatemala ke a ta ko temeninw na. A ka karan caman ke, ka hakiritigiyaba sɔrɔ; nka a k'a ye ko fen beɛ be teme i ko fɔɔɔ: lonniya, ani naforo, ani mɔgɔ diyanyafenw, o beɛ ye gbansan le ye. Adamaden ni a ta hakiritigiya beɛ, ko caman be yi, a te se ka o faamu; a te se ka Ala ta kolatigeninw faamu. Wagati dɔw ra a b'a ye i n'a fɔ kun yere te adamaden ta dunɔnalatige ra.

Waajurikebaga nana min faamu, o ye ko adamaden te se ka nafa foyi sɔrɔ ni Ala ma min di a ma.

Nin kitabu ta karan kunba ye ko adamaden ka kan k'a jigi la Ala kelenpe le kan. Ka bori naforo nɔ fe, walama ka naforo caman lajen, walama ka i yere sege baara ra, walama ka i diyanyafenw sɔrɔ, o si te foyi ye, ni i ma Ala sɔrɔ.

Kitabu kɔnɔkow

Adamaden ta dunɔnalatige te foyi ye (1-2)

Ko beɛ ni a kewagati lo (3.1-8)

Ko benbari caman be ke dunɔna kɔnɔ (3.9-11.6)

Alapasiran le be ko beɛ na (11.7-10)

Kuma damina

¹ Nin ye Waajurikebaga ta kuma ye, masace Dawuda dence, min tun siginin be Zeruzalemu:

Dunɔna ta kow si te kokura ye

² Gbansan, ani gbansan, ne Waajurikebaga ko ten!

Gbansan, ani gbansan, fen beɛ ye gbansan le ye!

³ Adamaden be pagban min beɛ la a yere kan dugukolo kan yan, a be mun nafa le sɔrɔ o ra sa?

⁴ Duruja dɔw be taga, dɔw be na olugu kɔ, nka dugukolo b'a nɔ ra tuma beɛ.

⁵ Tere be bɔ, tere be ben; o kɔ, a be teliya ka seko ka taga a boyɔrɔ ra tuun.

⁶ Fɔɔɔ be fiye ka taga woroduguyanfan na, ka yeɛma ka taga sahiliyanfan na.

A be munumunu, ka munumunu, ka kɔsegi ka teme a temesirakɔrɔw fe tuun.

⁷ Bajiw beɛ be woyo ka taga ke kɔgoji ra, nka kɔgoji te fa ka ye.

Bajiw be deri ka woyo ka taga fan min na, o be woyo ka taga o fan kelen le ra tuma beɛ.

⁸ Sege min be danfenw beɛ kan, mɔgɔ da te se ka o beɛ nafa.

Naden te fa fleri ra, toro fana te wasa lamenni na.

⁹ Ko minw temena kakɔrɔ, o ko kelenw le be nana tuun, ko minw kera kakɔrɔ, o ko kelenw le be kera tuun,

ko si le tɛ kokura ye dugukolo kan yan.

¹⁰ Hali ni mɔɔ ka ko dɔ ye, k'a fɔ ko:

«A flɛ, nin ko ye kokura ye!»,

i bɛna taga a sɔɔ ko o ko tun bɛ kɛra kakɔɔ

kabini wagatijan tɛmɛninw na.

¹¹ Ko minw tɛmɛna ka ban, an hakiri tɛ to o ra tuun.

Ko minw fana bɛna kɛ tuun,

kɔfɛmɔɔw hakiri tɛna to o kow ra.

Adamaden ta hakiritigiya tɛ foyi ye

¹² Ne Waajurikebaga, ne kɛra Izirayɛli masacɛ ye; ne siginin tun bɛ Zeruzalɛmu.

¹³ Ko o ko bɛ kɛ dunupa kɔɔ, ne ka ne yɛrɛ timinadiya ka pininkari kɛ o kow bɛɛ ra kelen kelen, k'a sɛgɛsɛgɛ ni hakiritigiya ye. O ye sɛgɛba dɔ le ye, Ala ka min doni la adamadenw kan.

¹⁴ Ayiwa, ne k'a kɔɔsi k'a ye ko baara o baara bɛ kɛ dugukolo kan yan, ko o bɛɛ ye gbansan le ye; a bɛ i ko mɔɔ min bɛ borira fɔɔ kɔ, ko a b'a mina.

¹⁵ Fɛn min kuturunin lo kakɔɔ, o tɛ se ka lateren.

Fɛn min tɛ yi, o tɛ se ka jate.

¹⁶ Ne k'a fɔ ne yɛrɛ kɔɔ ko: «A flɛ, minw sigira masaya ra ne ja Zeruzalɛmu, ne ka ne ta hakiritigiya bonya, k'a caya ka tɛmɛ olugu bɛɛ ta kan. Ne ka hakiritigiya ni lonniya caman sɔɔ.»

¹⁷ Ne ka ne yɛrɛ timinadiya, janko k'a lon fɛn min ye hakiritigiya ye, ani k'a lon fɛn min ye fatɔya ni nalomanya ye. Nka ne nana a ye ko o kow bɛɛ fana bɛ i ko mɔɔ min bɛ borira fɔɔ kɔ, ko a b'a mina. Sabu,

¹⁸ Hakiritigiyaba, jusukasiba!

Lɔnniya caman, sɛgɛ caman!

2

Dunupa ta fɛntigiya tɛ foyi ye

¹ Ne k'a fɔ ne yɛrɛ kɔɔ ko: «Ayiwa, ne bɛna nagarikow kɛ k'a flɛ, ka kodimanw diyabɔ k'a flɛ.» Nka o bɛɛ ye kogbansan le ye fana!

² Ne ko:

«Yɛrɛko ye nalomanya le ye,
nagari tɛ foyi ye!»

³ O kɔ, ne k'a latigɛ ne yɛrɛ kɔɔ, ko ne bɛna to ne ta hakiritigiya sira kan, ka ne yɛrɛ bla duvenmin na. Ne k'a latigɛ ka ne yɛrɛ bla fatɔya ra, janko k'a lon min ka fisa adamaden ma dugukolo kan yan, a ta dunupalatigɛ wagati ra.

⁴ Ne ka baarabaw dabɔ. Ne ka bonw lo, ka rɛzɛnforow sɛnɛ.

⁵ Ne ka nankɔw, ani yiriforow sɛnɛ; ne ka yiridenta suguya bɛɛ turu.

⁶ Ne ka jidingaw sogi ka yirimisɛnw sɔn ni o ji ye.

⁷ Ne ka jɔncɛw ni jɔnmusow san. Olugu ta denw fana worora ne ta so ka fara jɔn tɔw kan. Ka fara o bɛɛ kan, misiw, ani sagaw, ani baw camanba tun bɛ ne fɛ; minw bɛɛ tun sigira Zeruzalɛmu ne ja, ne borofɛnw cayara ka tɛmɛ olugu bɛɛ ta kan.

⁸ Ne ka warigbɛ ni sanin caman lajɛn, ka masacɛ wɛrɛw, ani jamana wɛrɛw ta naforow fana lajɛn ka o bla ne yɛrɛ ye. Ne ka dɔnkirilabaga cɛmanw ni a musomanw ta, dɔnkirila kama. Ne ka muso caman fana ta, o min ye cɛw diyanyakoba ye.

⁹ O ra, ne ta fanga bonyara. Minw bɛɛ tun tɛmɛna ne ja Zeruzalɛmu, ne ta bonya tun tɛmɛna olugu bɛɛ ta kan. O bɛɛ n'a ta, ne ta hakiritigiya ma bɔsi ne ra.

¹⁰ Ne jabora fɛn o fɛn fɛ, ne ma ne yɛrɛ bari o si ra. Ne ma ne yɛrɛ bari pagariko si ma. Ne ka ne ta baaraw bɛɛ diyabɔ. Ne ka nagari min sɔɔ, o le kɛra ne ta baaraw tɔɔ ye.

¹¹ O kɔ, ne boro ka baara minw ke, ani ne ka sege min ke ka o baaraw dafa, ne ka o jate mina. Ne k'a ye ko o bee ye kogbansan le ye, i ko mogo min be borira fɔɔ kɔ, ko a b'a mina. Nafa te foyi si le ra dugukolo kan yan.

Hakiritigi ni hakirintan be sa

¹² O kɔ, ne ka jatemala ke, k'a lon hakiritigiya ye min ye, ani fatoya ye min ye, ani nalomanya ye min ye; sabu mogo min bena sigi masaya ra masace kɔ, o tigi bena mun were le ke, ni min tun ma ke kakɔɔ?

¹³ O bee n'a ta, ne k'a ye ko nafa be hakiritigiya ra ka teme nalomanya kan, i n'a fo nafa be yeelen na ka teme dibi kan cogo min na.

¹⁴ Hakiritigi na be a tagayoro ra;

nka hakirintan be tagama dibi le ra.

O bee n'a ta, ne k'a korosi fana k'a ye ko o mogo fla bee laban ye kelen ye.

¹⁵ Ne k'a fo ne yere kono ko: «Ko min be se hakirintan ma, o le bena se ne fana ma. O tuma, ne ta hakiritigiya nafa kera juman le ye sa?» O koson ne k'a fo ne yere kono ko nin fana ye kogbansan le ye.

¹⁶ Sabu mogow hakiri tena to hakiritigi ra ka meen ka teme hakirintan kan; ni wagati do nana se fana, mogow bena jina o fla bee kɔ. Hakiritigi be sa, hakirintan fana be sa. Mun le ka o ke sa?

¹⁷ Ayiwa, o le koson dunupa logo bee bora ne ra pewu, sabu fen o fen be ke dugukolo kan yan, o bee gboyara ne ye; sabu a bee ye kogbansan le ye, i ko mogo min be borira fɔɔ kɔ, ko a b'a mina.

Adamadenw be jɔɔn ta tɔnɔ le domu

¹⁸ O koson ne tun be segera baara minw bee ra dugukolo kan yan, ne ka o bee koninya, sabu mogo min bena na ne kɔ, ne bena ne ta sege nafa bee to ale le boro.

¹⁹ Jon k'a lon ni o tigi bena ke hakiritigi ye, walama hakirintan? K'a soro ne segera ka baara min bee ke ni hakiri ye dugukolo kan yan, ale le bena o tigiya ta. Nin bee ye kogbansan le ye fana.

²⁰ A laban, ne ka sege min bee ke baara ra dugukolo kan yan, ni ne miirira o ra, ne jusu be kasi.

²¹ Sabu mogo do be a ta baara ke ni hakiri ye, ani lonniya, ani timinadiya, ka na a borofen bee to do were boro, min m'a sege ke. O fana ye kogbansan do le ye, ani kojuguba!

²² Adamaden b'a yere sege dugukolo kan yan ka baara min bee ke, ani ka tɔɔɔ min bee la a yere kan, a be mun nafa le soro o bee ra sa?

²³ A be a ta dunupalatige bee ke sege le ra. A ta baara fana be do le fara a ta jusukasi kan. Hali su fe, a hakiri te sigi. Nin bee ye kogbansan le ye fana.

²⁴ Foyi man fisa adamaden ma, fo ka domuni ke, ka min, ka i ta baara nafa diyabo. Nka ne k'a ye fana ko Ala le be o ke mogo ye.

²⁵ Jon le be se ka domuni ke, ka jagari ni Ala m'a di i ma?

²⁶ Sabu ni mogo min ko diyara Ala ye, Ala be hakiritigiya ni lonniya ni jagari di o tigi le ma. Nka a b'a to jurumunkebaga le ye sege ka baara ke k'a tɔnɔ lajen k'a bla Ala diyanyamogo ye. O fana ye kogbansan le ye, i ko mogo min be borira fɔɔ kɔ, ko a b'a mina.

3

Ko bee n'a wagati lo

¹ Ko bee ni a kewagati lo, ketuma le be ko bee ra dunupa kono:

² Worowagati be yi, sawagati be yi.

Yiri turuwagati be yi, yiri bonwagati be yi.

³ Fagari wagati be yi, flakeri wagati be yi.

Bon ciwagati be yi, bon lowagati be yi.

⁴ Kasi wagati be yi, yereko wagati be yi.

Sangakasi wagati be yi, donke wagati be yi.

⁵ Kabakuruw firiwagati be yi, kabakuruw cewagati be yi.

Ka boro mini jogon ma, o wagati be yi, ka boro bo jogon na, o wagati be yi.

⁶ Fen piniwagati be yi, a tunuwagati be yi.

Fen marawagati be yi, a firiwagati be yi.

⁷ Fani karanwagati be yi, a faranwagati be yi.

Mogo jewagati be yi, a kumawagati be yi.

⁸ Kanuya wagati be yi, koninya wagati be yi.

Kere wagati be yi, hera wagati be yi.

Ala le ye ko bee nabaga ye

⁹ Baarakεbaga be sege min ke, a be mun nafa le soro o bee ra sa?

¹⁰ Ala ka baara min la adamadenw kan janko ka o sege, ne ka o ko jate mina.

¹¹ Ala be fen bee ke k'a ben a wagati ma. A ka hali ko temeninw, ani ko nataw miiriya don adamaden jusukun na, k'a soro adamaden te se ka Ala ta baara cogo bee faamu, k'a ta a damina ra ka taga a bla a laban na.

¹² O koson ne k'a ye ko foyi man fisa adamaden ma, fo ka pagari ani k'a yere panagbe doron, k'a ta dunupalatige diyabo.

¹³ Ni mogo o mogo be domuni ke ka min, k'a ta baara tono diyabo, o tigi ka kan k'a lon ko Ala le fana ka o di a ma.

¹⁴ Ne nana a faamu ko Ala be fen o fen ke, o be to a cogo ra tuma bee; foyi te se ka fara a kan, foyi fana te se ka bo a ra. Ala be o ke janko adamadenw ye siran ale na.

¹⁵ Ko o ko be kera bi, i b'a soro o tun kera kakoro; fen o fen bena ke ko fe, i b'a soro o tun be kera ka ban folofolo. Ala be ko temeninw laseko tuun.

Ala le bena kiti tige

¹⁶ Ne ka ko were korosi tuun dugukolo kan yan; ne k'a ye ko can tun ka kan ka fo yoro min na, terenbariyakow le be kera o yoro ra. Terenninya tun ka kan ka ke yoro min na, terenbariyakow le be kera o yoro ra.

¹⁷ O ra, ne k'a fo ne yere konko ko: Mogo terennin fara mogojugu kan, Ala le bena bee ta kiti tige. Sabu fen bee ni a kewagati lo, ko bee ni a ketuma lo.

Adamaden te foyi ye

¹⁸ Ne k'a fo ne yere konko ko min ye adamadenw ye, ko Ala be o korobo le, janko k'a yira o ra ko olugu ni beganw bee ka kan.

¹⁹ Sabu adamaden laban ni began laban bee ye kelen ye. Adamaden be sa, began fana be sa. Nin kelen le be o bee ra. Adamaden man fisa ni began ye foyi le ra, sabu fen bee ye gbansan le ye.

²⁰ O bee be taga yoro kelen le ra. O bee bora bogo le ra, o bee be seko o bogo kelen le ra fana.

²¹ Jon le k'a lon ni adamaden nin be yelen ka taga san fe le, walama ni began nin be jigi dugukolo jukoro le?

²² O ra, ne k'a ye ko foyi man fisa adamaden ma, fo k'a ta baara tono diyabo doron. A ninyoro ye o le ye, sabu jon le bena ale laseko dununa ra yan tuun, janko a ye na a fe min be kera a ko fe yan?

4

Adamadenw ta jogontajori

¹ O kɔ, tɔɲɔri minw bɛɛ bɛ kɛra dugukolo kan yan, ne ka o fana kɔrɔsi. O bɛ mɔgo minw tɔɲɔra, ne ka olugu ɲaji bɔtɔ ye; nka mɔgo si tɛ sɔrɔ ka o ɲaji cɛ. Fanga bɛ o tɔɲɔbagaw le boro; mɔgo si tɛ sɔrɔ ka o ɲaji cɛ.

² O kosɔn ne k'a miiri k'a fɔ ko mɔgo minw sara ka ban, ko olugu ta ka di ka tɛmɛ mɔgo ɲanamanw kan, minw bɛ nin na.

³ Nka minw belɛn ta ka fisa ni a tɔ bɛɛ ye, o ye mɔgo minw yɛrɛ ma woro, kojugu minw bɛ kɛ dugukolo kan yan minw ma o dɔ ye.

Mɔgo ka kan ka baara kɛ ni hakiri ye

⁴ Ne k'a kɔrɔsi fana, k'a ye ko mɔgo b'a yɛrɛ sɛgɛ ka baara o baara kɛ k'a ɲa, a bɛ o bɛɛ kɛ a mɔgoɲogɔn ɲangboya le kosɔn. O fana ye kogbansan le ye, i ko mɔgo min bɛ borira fɔɲɔ kɔ, ko a b'a mina.

⁵ Hakirintan kɔni bɛ sigi k'a boro fla mini ɲogɔn ma ka to k'a yɛrɛ cɛn.

⁶ Nka ka borɔɲa kelen sɔrɔ, o ni laganfiya, o ka fisa sani i ye borɔɲa fla sɔrɔ, o ni ɲagban, ka to ka bori fɔɲɔ kɔ, ko i b'a mina.

⁷ Ne ka kogbansan dɔ wɛrɛ ye dugukolo kan yan.

⁸ Mɔgo dɔ flɛ nin ye, a kelen lo, mɔgo wɛrɛ tɛ ni a ye. Den t'a fɛ, balema t'a fɛ; nka a ta baara tɛ ban ka ye. A ɲa fana tɛ wasa naforo ra ka ye. «O tuma ne bɛ sɛgɛra ka nin baaraw bɛɛ kɛ ɲɔntigi le ye sa, ka ne yɛrɛ bari ɲanagbɛ bɛɛ ma?» Nin fana ye kogbansan dɔ le ye, ani ɲanasisiko dɔ.

Fla ka fisa ni kelen ye

⁹ Fla ka fisa ni kelen ye; sabu mɔgo fla ta baara tɔnɔ le bɛ caya.

¹⁰ O fla ra ni kelen ka ben, a tɔɲogɔn b'a lawuri. Nka mɔgo min bɛ a kelen na, bɔnɔ bɛ o tigi sɔrɔ, sabu ni a ka ben, mɔgo t'a fɛ min bɛ se k'a lawuri.

¹¹ O cogo ra fana, ni mɔgo fla ka la ɲogɔn kɔrɔ, o bɛ nɛnɛ bɔ ɲogɔn na. Nka ele min bɛ la i kelen na, ele bɛ se ka nɛnɛ bɔ i yɛrɛ ra cogo di?

¹² Ni mɔgo dɔ sera cɛ kelen na, cɛ fla bɛ se ka lɔ ka o tigi kɔnɔ. Juru min danna ni juruden saba ye, o tige man di dɛ!

Masaya bonya tɛ foyi ye

¹³ Denmisen fagantan hakiritigi, o ka fisa ni masacɛ dɔ ye min kɔrɔra, nka hakirintan lo, a fana tɛ sɔn ladiri ma tuun.

¹⁴ Hali ni a kɛra ko o den bɔra kaso le ra ka na sigi masaya ra, walama ni a fagantanman le worora, ka sɔrɔ ka na sigi masaya ra, o belɛn ka fisa.

¹⁵ Ne k'a kɔrɔsi k'a ye ko adamaden min o min bɛ ɲanamanyara dugukolo kan yan, ko o bɛɛ bɛ tugu o denmisen ɲogɔn le kɔ, min sigira masaya ra masacɛ folo nɔ ra.

¹⁶ Jama min bɛ o masacɛ kɔ, o jama hakeya tɛ se ka lɔn. Nka o bɛɛ n'a ta, mɔgo minw bɛna na olugu kɔ fɛ, olugu tɛna ninsɔndiya foyi sɔrɔ o masacɛ ta ko ra. Nin fana ye kogbansan dɔ le ye, i ko mɔgo min bɛ borira fɔɲɔ kɔ ko a b'a mina.

Mɔgo ka kan k'a kumacogo kɔrɔsi

¹⁷ Ni i bɛ don Ala ta batoso kɔnɔ, i ka kan ka i yɛrɛ kɔrɔsi. I ye gbara ka mɛnni kɛ, o ka fisa, sani i ye taga hakirintanw ta saraka bɔ; sabu olugu t'a lɔn ko o bɛ kojugu le kɛra.

5

¹ Ni i bɛ Ala ɲa kɔrɔ, i kana kɔrɔtɔ ka kuma; i kana teliya ka ko dɔ miiri i jusu ra k'a fɔ, sabu Ala bɛ san fɛ, k'a sɔrɔ ele bɛ dugukolo kan yan le. O kosɔn, i ta kuma kana caya.

² Hami caman le be na ni sikow ye; mogo hakirintan fana be lon a ta kuma caman le fe.

Ni i ka dajuru ta, i y'a dafa

³ Ni i ka dajuru ta Ala fe, i kana meen k'a dafa, sabu mogo hakirintan ko man di Ala ye. O koson ni i ka dajuru ta, a dafa.

⁴ A ka fisa i kana dajuru ta, sani i ye a ta k'a soro i tena a dafa.

⁵ I kana a to i da ye i bla jurumun na, ka n'a fo Ala ta ciraden ye ko: «Ne tun firira ka dajuru nin ta le!» Ni o kera, Ala bena dimi i koro i darakuma koson, ka i ta baara bee cen i boro.

⁶ Ni sikow cayara ka teme, a laban te ke foyi ye. Ni kuma fana cayara ka teme, a laban be ke kumalakolon ye. O koson i ka kan ka siran Ala na.

Fagamaw ta tɔɔri

⁷ Ni i k'a ye jamana do ra ko mogow be fagantanw tɔɔra, ka ban can ni terenninya ma, o kana bara i ra; sabu fagama do le be do kunna, nka fagama werew le siginin be olugu bee kunna.

⁸ K'a soro dugukolo nafa ye bee ta le ye. Hali masace yere ta ko bee be bo sene le ra.

Naforo ye fen temeta le ye

⁹ Mogo o mogo be wari kanu, wari te o tigi wasa ka ye. Mogo o mogo be naforo kanu, o tigi ta soroa t'a wasa ka ye. Nin fana ye kogbansan do le ye.

¹⁰ Ni i borofenw cayara, o domubagaw fana be caya. O tuma fentigi yere ta nafa ye juman le ye? A na y'a ye doron!

¹¹ Baarakebaga ta sunogo ka di, hali ni a ka donnin doron le soro, walama ni a ka caman le soro k'a domu. Nka waritigi ta wasa t'a to a ye sunogo.

¹² Ne ka kojuguba do fana ye dugukolo kan yan: o ye naforotigi min be naforo lajen k'a bla a yere ta halakiri kama.

¹³ O naforo bena cen kokolon do le ra; hali ni o tigi nana den soro, o den tena foyi soro o naforo ra.

¹⁴ Adamaden fari lakolon le be bo a bamuso konɔ. A fari lakolon nana cogo min na, a fana be seko ka taga o cogo kelen le ra; a te taga ni a ta baara tonɔ si ye a yere boro.

¹⁵ Nin ye kojuguba do le ye fana. Adamaden nana cogo min na, a fana be taga ten le. O tuma, juman le kera ale ta nafa ye? A ta baara tonɔ bee tagara fɔɔ fe;

¹⁶ k'a soro a k'a ta dunupalatige bee ke panasisi le ra, ka tɔɔro caman sonmina, ani jusukasi ni dimi.

¹⁷ Nin bee ra, ne k'a ye ko min ka fisa, ani adamaden ta nafa be min na, o ye ka domuni ke, ka min; Ala ka wagati min di a ma, a ye a ta baara sege diyabo dugukolo kan yan o wagati konɔ. O le ye a ninyɔro ye.

¹⁸ Ni Ala fana ka naforo di mogo o mogo ma, k'a fentigiya, k'a to a tigi y'a diyabo, k'a nafa soro, ka pagari a ta baara koson, Ala le k'a di a ma.

¹⁹ O tigi tena sigi ka to ka miiri a ta dunupalatige ra, sabu Ala b'a jusukun fa ni pagari ye.

6

Mogo min te a borofenw diyabo

¹ Kojugu do were be yi, ne ka min ye dugukolo kan yan, min be digi adamadenw na kosebe:

² Ala be naforo di mogo do ma, k'a fentigiya, k'a bonya. Fen o fen ka di a nin ye, o si t'a dese. Nka Ala t'a to a ye o fenw diyabo. Mogo were le bena o diyabo. Nin fana ye sege gbansan do le ye, ani kojuguba.

³ Mogo be se ka den keme soro, ka sijan soro. Nka hali ni i ka sijan soro cogo o cogo, ni i ma se ka i ta dunupalatige diyabo, ni i ma i togora kaburu yere soro, o tuma ne koni ta miiriya ra, hali den min kogobari worora, o ta ka fisa ni ele ta ye;

⁴ sabu ale worora gbansan cogo min na, a fana be seko dibi ra o cogo le ra, a togo fana be to dibi ra yi.

⁵ A ja ma tere ye, a ma dunupa ko foyi si lon. O koson ale belen laganfiyara ka teme to kelen kan.

⁶ Ka san waga kelen sigiyoroma fla soro, o be mun le ja, ni i ma i borofenw si diyabo? Yala an bee tena taga laban yoro kelen le ra wa?

Adamaden ta wasabariya

⁷ Adamaden ta sege bee kun ye a da le ye; nka o bee n'a ta, a te fa ka ye.

⁸ Nafa juman le be hakiritigiya ra ka teme hakirintanya kan? Hali ni fagantan k'a yere tagamacogo lon mogow ce ra, a be mun nafa le soro o ra?

⁹ Mogo ja be se ka fen min ye, o ka fisa ni fen do were ye, i nin be sama min ko, nka i ja t'a ye. Nka nin bee ye kogbansan le ye, i ko mogo min be borira fono ko, ko a b'a mina.

Adamaden ta dunupalatige te foyi ye

¹⁰ Fen min tun be yi kakoro, togo be o ra ka ban. Adamaden ye min ye, an ka o lon; mogo min baraka ka bon ni i ta ye, i te se ka o tigi soso.

¹¹ Kuma caman ye kogbansan le ye. Mogo te nafa foyi soro a ra.

¹² Adamaden ta dunupalatige te foyi ye. A si ka dogo, a be teme i ko suma be tunu cogo min na. Fen min ka fisa adamaden ma, jon le ka o lon? Ko min bena ke dugukolo kan ale ko fe, jontigi le be se ka o fo a ye?

7

Fen min ka fisa

¹ Togonuman ka fisa ni turu kasadiman ye; mogo sawagati ka fisa ni i worowagati ye.

² Ka taga sangabon na,
o ka fisa sani i ye taga, panagbebon na;
sabu o yoro le ye bee labanyoro ye;
mogo panamanw fana ka kan ka o hakiri to o le ra.

³ Nanasisi ka fisa ni yereko ye;
sabu panasisi be mogo son hakirijuman na.

⁴ Hakiritigi ta miiriya be sangabon konso,
nka hakirintan ta miiriya be panagbebonw le konso.

⁵ Ka mogo hakiritigi ta ladirigbelenw lamen,
o ka fisa ni mogo hakirintan ta mogonegekumaw lamenni ye.

⁶ Naniyiri be mankan bo cogo min na tasuma ra daga jukoro,
mogo hakirintan ta yereko kan be ten le.
O fana ye kogbansan le ye.

⁷ Mɔgɔtɔɔ bɛ hakiritigi kɛ fɔtɔ ye,
bonyafɛn bɛ mɔgɔ kun yɛlɛma.

⁸ Ko laban ka fisa ni a damina ye;
sabari ka fisa ni yɛɛbonya ye.

⁹ I kana teliya ka dimi,
sabu hakirintanw le bɛ yaala ni dimi ye o boro jukɔɔ tuma bɛɛ.

¹⁰ I kana a fɔ ko: «Mun kosɔn fɔlɔ wagati tun ka fisa ni sisan wagati ye?»
Sabu o pininkari tɛ hakiritigiya sira ye.

¹¹ Hakiritigiya ni can bɛɛ ka kan;
adamaden bɛɛ bɛ nafa sɔɔ ale le ra.

¹² Hakiritigiya bɛ mɔgɔ sutara i ko wari bɛ mɔgɔ sutara cogo min na.
Nka nafa min bɛ hakiritigiya ra, o ye ko ni minw k'a sɔɔ, a bɛ si di olugu ma.

¹³ Ala ta baara kɔɔsi!
A ka fɛn min kuturunin dan, jɔn bɛ se ka o lateren?

¹⁴ Ni hɛra lon ka se, i ninsɔndiya!
Nka ni sɛgɛ lon ka se, i miiri!
Sabu a fla bɛɛ ye Ala nɔ le ye.
Min bɛna adamaden sɔɔ lon nataw ra, a tɛ se ka o lon.

Mɔgɔ ka kan ka hakiri sɔɔ ko bɛɛ ra

¹⁵ Ne ta dunupalatigɛ tɛ foyi ye, nka ne ka nin kow bɛɛ ye. Mɔgɔ dɔw terennin lo,
nka o bɛɛ n'a ta, o bɛ sa, o tɛ sijan sɔɔ; k'a sɔɔ dɔw ka jugu, nka olugu bɛ sijan sɔɔ.

¹⁶ I kana i yɛɛ kɛ mɔgɔ terennin ye k'a dama tɛmɛ, i kana a yira ko i ye hakiritigi
ye k'a dama tɛmɛ. Mun na i bɛ i yɛɛ halaki?

¹⁷ I kana kɛ mɔgɔjugu ye k'a dama tɛmɛ, i kana kɛ hakirintan ye fana. Mun na i
bɛna a to i ye sa i sawagati na?

¹⁸ I ka kan ka nin ladiri fla bɛɛ le jate mina; i kana a to a dɔ kelen ye bɔsi i ra. Mɔgɔ
min bɛ siran Ala na, o tigi bɛna nin fɛn fla bɛɛ minacogo lon.

¹⁹ Hakiritigiya bɛ hakiritigi baraka bonya ka tɛmɛ hali dugu pamɔgɔ cɛ tan kan.

²⁰ Mɔgɔ si tɛ dugukolo kan, min terennin lo, ko a bɛ kɔɔpuman dɔɔn le kɛ, ko a tɛ
kojugu kɛ ka ye.

²¹ O kosɔn kuma minw bɛɛ bɛ fɔ, i kana i toro lo ka o bɛɛ lamɛn, ni o tɛ, i bɛna a
ye ko hali i yɛɛ ta baaraden bɛ i dangara.

²² Sabu ele yɛɛ k'a lon i jusukun na ko i fana ka mɔgɔ tɔw danga sipaga caman.

²³ Ne ka nin kow bɛɛ sɛgɛsɛgɛ ni hakiri ye. Ne tun ko: «Ne b'a fɛ ka hakiritigiya
sɔɔ!» Nka hakiritigiya yɔɔ janyara ne ra.

²⁴ Fɛn min lo, a yɔɔ ka jan, a kɔɔ ka dun, a ka dun. Jɔn le bɛ se k'a faamu sa?

²⁵ Ne ka ne yɛɛ timinadiya ni ne jusu bɛɛ ye, janko ka hakiritigiya ni kow kɛkun
jate mina, k'a sɛgɛsɛgɛ, k'a lon; ne ka juguya, ani hakirintanya, ani nalomanya, ani
fatoya fana kun jini k'a lon.

²⁶ Ne ka fɛn dɔ ye min ka jugu ka tɛmɛ hali saya kan: muso min bɛ mɔgɔ mina i
ko jan, min jusukun bɛ mɔgɔ don jɔ ra, ani min borow bɛ mɔgɔ siri i ko nɛgɛjɔɔkɔ.
O muso ka jugu ka tɛmɛ hali saya kan. Ala ta mɔgɔpumanw bɛ bɔsi a boro. Nka
jurumunkebagaw bɛ to a boro.

²⁷ Waajurikebaga ko: Ne ka kow segesege kelen kelen fo ka taga se a kun yere ma; ne ka min soro, o le ye nin ye.

²⁸ Nka hali bi ne be fen kelen jinina, ne ma min soro ban. Ne ka ce kelen soro ce waga tan ce ra min ye ce ye, nka ne ma se ka hali muso kelen soro musow bee ce ra min ye muso ye.

²⁹ O bee n'a ta, ne ka min kelen soro, o le ye nin ye: Ala ka adamadenw dan ka o na, nka olugu yere le ka o ta kow gbeleya.

8

An ye masaw mina ni hakiri ye

¹ Jontigi le ye hakiritigi ye?

Jontigi le be se ka kow koro lon k'a fo?

Hakiritigiya be mog'o pada manamana, a be mog'o ta panasisi yelama k'a ke ninsondiya ye.

² Ne ko: Masace ta kumakan lamen, sabu i yere karira ka o le fo Ala na koro.

³ I kana koroto k'a fo ko i be bo masace koro. Ko min te kojuman ye, i kana i kun gbeleya ka don o ra, sabu ni fen o fen ka masace diya, a be o le ke.

⁴ Mog'o te masace ta kuma soso.

Jontigi le be se k'a fo a ma ko: «Mun na i ka nin ke?»

⁵ Ni mog'o min be a ta kuma lamen, a ta kojugu tena se o tigi ma. Mog'o hakiritigi le ka ko ketuma ni a kecogo lon.

⁶ Sabu ketuma ni kecogo le be ko bee ra.

Nka kojuguba do le be adamaden kan:

⁷ ko min bena ke ko fe, ale te se ka o lon.

Ko nataw bena ke cogo min na, jon le be se ka o fo a ye?

⁸ Adamaden si ta nin te a yere ta ye, ko a b'a mara, janko lon do ale kana sa.

Mog'o si te se k'a salon bari.

Kere min lo, mog'o te se ka bosi ka bo a ra.

Kojugukebaga ta kojugu fana te se k'a bosi.

Mog'jugu labanko te na

⁹ Ne ka nin bee korosi. Fen o fen be ke dugukolo kan, ne ka o bee jate mina. Wagati dow ra, mog'o dow be o fanga digi dow kan ka kojugu ke o ra.

¹⁰ Ne k'a ye fana ko mog'juguw suw be donna ka na. O ko, mog'ow be to ka don ka bo yoro saninman kono, ka o tando dugu kono, o tun ka o ta kojuguw ke dugu min yere kono. O fana ye kogbansan do le ye.

¹¹ I n'a fo kojugu juru te sara kojugukebaga ra joona, o koson adamaden jusukun fanin lo kojugu nege ra.

¹² O bee n'a ta, hali ni kojugukebaga ka kojugu ke sijaga keme, ka sijan soro cogo o cogo, ne koni k'a lon ko Alapasiranbagaw ta le ka di, sabu Alapasiran be olugu jusukun na.

¹³ Nka mog'jugu ta tena diya, a fana tena sijan soro; a bena teme i ko suma be tunu cogo min na, sabu Alapasiran te a jusukun na.

Mog'o ka kan k'a ta wagati diyabo

¹⁴ Kogbansan do were be kera dununa kono tuun: tuma dow, i b'a ye ko mog'jugu ka kan ni ko min ye, o ko be taga ke mog'o terennin le ra; mog'o terennin fana ka kan ni min ye, mog'jugu be o soro. Ne ko, ko nin fana ye kogbansan do le ye.

¹⁵ O koson ne ko, ko ninsondiya le jogon te, sabu foyi man fisa adamaden ma dugukolo kan yan, fo ka domuni ke, ka min, ani k'a yere ninsondiya. A ka kan ka o le ke k'a to a ta baara ra a ta dunupalatige wagati kon; Ala ka o wagati le di a ma ko a y'a ke dugukolo kan.

¹⁶ Ne ka ne yere timinadiya ka hakiritigiya soro minke, ani adamaden be segeba min na dunupa ra, k'a yere bari sunogo ra su ni tere, ne ka o jate mina minke,

¹⁷ o tuma ne ka Ala ta baara bee lajennin fle; ko minw be ke dugukolo kan, mogo si te se ka o faamu. Hali ni mogo ka jija k'a koro jini cogo o cogo, a tena se k'a koro faamu. Hali ni mogo hakiritigi do le k'a fo ko ale k'a lon, i b'a soro ko a te se k'a faamu.

9

Ko bee be Ala le boro

¹ Ayiwa, ne miirira nin kow bee ra, k'a bee segesege. Ne k'a ye ko mogo terenninw, ani mogo hakiritigiw ni o ta kewalew bee be Ala le boro. Adamaden bena taga ben ni kanuya le ye a yere na wa, walama koninya wa, a te se ka o lon.

² Kokelen le be bee soro. Ko min be mogo terennin soro, o kelen le be mogojugu fana soro; a be mogonuman ni mogo saninyanin soro, a be mogo saninyabari soro; a be sarakabobaga soro, a be sarakabobari soro. Kokelen le be mogonuman ni mogojugu soro; minw be kari, a be olugu soro, minw be siran ka kari, a be olugu soro.

³ Ko minw bee be ke dugukolo kan, o kow bee ra juguman ye nin ye: Kokelen le be se adamaden bee ma. Ka fara o kan, adamadenw jusukun fara kojugu ra; fatoya fana be o jusu ra o ta dunupalatige wagati ra. O ko, o be sa ka taga fara suw kan.

⁴ Mogo min be mogo panamanw ce ra, jigi be o tigi fe. Wuru min panaman lo, o belen ka fisa ni jara su ye.

⁵ Mogo minw panaman lo, olugu k'a lon ko o bena sa, nka suw te foyi lon tuun. Olugu ta sorota banna, sabu mogo si hakiri te to o ra tuun.

⁶ O ta kanuya o, o ta koninya o, o ta celiya o, o bee banna. Ko o ko be ke dugukolo kan yan, o nin te o si ra tuun.

Ala le be ninsondiya di adamaden ma

⁷ Taga i ta domuni ke ni ninsondiya ye, ka i ta duven min ni jusudiya ye, sabu i ta kewalew diyara Ala ye ka ban.

⁸ I ta fani dontaw ye gbe ka na tuma bee, turu kasadiman kana fon i kun na ka ye.

⁹ Ala ka wagati min di i ma ko i y'a ke dugukolo kan yan, i yere panagbe ni i ta muso kanunin ye o wagati bee kon; i ninyoro le ye o ye dunupa kon yan, ka i to nin segeba ra dugukolo kan, sabu dunupalatige ye kogbansan le ye, adamaden be wagati min bee ke o bee ye gbansan le ye.

¹⁰ Ni i boro ka fen o fen soro k'a ke, ni i baraka be se, a ke! Sabu i be tagara yoro min na, min ye lahara ye, baara te yi, jatemala te yi, lonniya te yi, hakiritigiya te yi.

¹¹ Ne k'a ye fana ko dugukolo kan yan, ko minw sen ka teri bori ra, olugu le te kon ka se, mogo barakamanw le fana te se soro kere ra, mogo hakiritigiw le te domuni soro, mogo cegumanw le te naforo soro, mogo kolonbagaw le fana te bonya soro; sabu kunnadiya ni kunnagboya be se bee le ma.

¹² Adamaden fana te a ta wagati lon. A be i ko jega be mina jo ra cogo min na, jo min be ke a sababu ye, walama i ko kon be mina jan na cogo min na. Wagatijugu be adamaden fana soro o cogo le ra; a be bara ka cun a kan k'a mina.

Hakiritigiya ka fisa ni cefariya ye

¹³ Ne ka nin hakiritigiyasira fana ye dugukolo kan; o kera koba ye ne na na.

¹⁴ Dugu fitini do tun be yi, o dugumogow tun man ca. Masace barakaman do nana o dugu kama. A ka dugu lamini, k'a ta kerekeminanw ke ka dugu lamini.

¹⁵ Ce tun be o dugu konɔ, min tun ye fagantan ye, nka hakiritigi tun lo. Ale le ka dugu bosi ni a ta hakiritigiya ye. Nka mogɔ si hakiri ma na to o ce fagantan na tuun.

¹⁶ O koson ne koni ko:
Hakiritigiya ka fisa ni cefariya ye.
Nka mogɔ te fagantan ta hakiritigiya jate,
mogɔ te a ta kuma fana lamɛn.

¹⁷ Hakiritigi b'a kan jigi ka kuma min fo,
mogɔ ka kan ka o lamɛn ka teme hakirintanw kuntigi ta perɛnkan kan.

¹⁸ Hakiritigiya ka fisa ni kerekeminanw ye,
nka kojugukebaga kelen dorɔn be se ka kopuman caman cɛn.

10

Hakiritigiya nafa

¹ Limogɔsuw be turutigi ta turu cɛn k'a kasa gboya cogo min na,
o cogo ra nalomanya doɔnin dorɔn be hakiritigiya cɛn; a be bonya bo mogɔ kan.

² Mogɔ hakiritigi ta hakiri b'a lataga a boropuman fe,
nka hakirintan ta hakiri b'a lataga a borojugu le fe.

³ Hali ni hakirintan be tagama sira kan, hakiri t'a fe;
a b'a yira bee ra ko ale ye hakirintan le ye*.

⁴ Ni fagama ka dimi i koro, i ye to i sigiyoro ra;
sabu sabari be kojuguba caman bari.

⁵ Ne ka ko benbari do ye dugukolo kan,
k'a ke i n'a fo jamana jamogɔ yere le firira o yoro ra:

⁶ Loyorow bee ra pumanmanw be di hakirintan ma,
ka mogɔsobew sigi olugu ko fe.

⁷ Ne ka jonw yelennin ye sow kan,
k'a soro fagamadenw be tagamana o sen na i ko jonw.

⁸ Mogɔ min be dinga sogi, o tigi bɛna ben a konɔ;
mogɔ min be kogo ci, sa bɛna o tigi kin.

⁹ Mogɔ min be kabakuruw lawuri, kabakuruw bɛna o tigi mandimi,
mogɔ min be logɔ ci, o tigi be farati ra.

¹⁰ Ni jende da gboyara, ni mogɔ m'a da diya,
o tuma baarakebaga le ka kan ka do fara a baraka kan;
nka hakiritigiya b'a to baara be ja.

¹¹ Ni sa ka mogɔ kin, sani sanɛgebaga ye na sa nege,
o tuma kun te sanɛgebaga ta baara ra tuun.

¹² Kuma min be bo hakiritigi da ra, o ye neema le ye;
nka hakirintan da le be a yere halaki.

¹³ A be kuma damina nalomanya ra,
ka taga a laban fatoya juguman na.

* **10:3 10.3** Nin kuma koro be se ka ke fana ko a b'a fo tow ma ko olugu ye hakirintanw ye.

14 O bɛɛ n'a ta, hakirintan ta kuma tɛ ban ka ye.
Adamaden tɛ ko nataw lɔn;
min fana bɛna kɛ ale kɔ fɛ, jɔn le bɛ se ka o fɔ a ye fana?

15 Hakirintan ta baara b'a sɛgɛ gbansan;
a tɛ hali a ta dugu yɛɛ sira lɔn.

16 Jamana min ta masacɛ ye denmisɛn ye,
jamana min ta kuntigiw bɛ domunibaw damina kabini sɔgɔma,
bɔnɔ bɛna o jamana sɔrɔ.

17 Nka jamana min ta masacɛ ye hɔrɔn ye,
min ta kuntigiw bɛ domuni kɛ a wagati ra ka fanga sɔrɔ, nka o tɛ min ka fa,
o jamana koni ta pana.

18 Salibagatɔya le b'a to mɔgɔ ta bon sanfɛyɔrɔ bɛ ben;
ni i boro banna baara ma, sanji bɛ don i ta bon na.

19 Mɔgɔw bɛ domunibaw labɛn ka o yɛɛ panagbɛ,
ka duvɛn kɛ ka o yɛɛ ninsɔndiya,
wari fana bɛ o ta kow bɛɛ panabɔ!

20 I kana masacɛ danga hali i jusukun na.
I kana fangatigiw danga hali i sibon kɔnɔ;
sabu kɔnɔ dɔ bɛ se ka i kumakan ta ka taga ni a ye,
danfɛn kamantigi bɛ se ka taga o ko lakari yɔrɔ bɛɛ.

11

Jateminakojugu man ji ko bɛɛ ra

1 I ta domuni firi ji kan,
sabu ni wagati dɔ ka se, i bɛna a sɔrɔ tuun.
2 Dɔ di mɔgɔ wolonfla ma, hali mɔgɔ seegi yɛɛ ma;
sabu kojugu min bɛna kɛ dugukolo kan mɔgɔ ma o lɔn.

3 Ni sankabaw ka fa ji ra,
o bɛ sanji ben dugukolo kan;
ni yiri ka ben woroduguyanfan na, walama sahiliyanfan na,
ni a koni ka ben yɔrɔ min na, a bɛ to o yɔrɔ le ra.

4 Mɔgɔ min bɛ to ka fɔjɔ le jate mina, o tigi tɛna dannɪ kɛ.
Ni mɔgɔ min tora sankabaw fleri ra, o tigi tɛna siman tige.

5 Fɔjɔ tɛmɛsira ye, min ye ele tɛ o lɔn,
denɛnin farikolo bɛ labɛn a bamuso kɔnɔ cogo min na, i tɛ o fana lɔn;
o cogo kelen na, Ala min ye fɛn bɛɛ kɛbaga ye, i tɛ se ka ale fana ta baara faamu.

6 Sɔgɔmada fɛ, i ta siman seri;
fɔ ka taga wula se, i kana saliya don i yɛɛ ra,
sabu min bɛna ja walama min bɛna cɛn, i tɛ o lɔn,
ni a bɛɛ le fana bɛna ja wa, i tɛ o lɔn.

7 Yeelen ye fendiman ye;
ka tere yeelen ye, o ka di mɔgɔ ja ye.

⁸ Ni mogo min ka sijan soro, o tigi ye pagari o wagatiw konɔ;
nka a ka kan k'a hakiri to a ra ko wagatijuguw fana bena caya.
Ko o ko be ke, o bee ye kogbansan le ye.

Denmisen ka kan ka hakiri soro

⁹ Ele kanbelen, i pagari i ta denmisenya wagati ra.
I jusu diya i ta kanbelenya wagati ra.
Ni i ta miiriya ka se ko o ko ma,
ni i ja ka bo fen o fen fe, o ke.
Nka i ka kan k'a lon ko
kiti lon na, Ala bena taga i jininka nin kow bee ra.
¹⁰ O koson ko min be na ni panasisi ye, o bo i ta miiriya ra;
ko min be toro lase i farikolo ma, i yere mabo o ra.
Sabu denmisenya be teme i ko dugugbeda wagati.
Nin bee ye kogbansan le ye.

12

Koroya tagamasiyenw

¹ O koson i hakiri to i danbaga ra i ta kanbelenya wagati ra,
sani k'a to lonjuguw ye se,
sani k'a to sanw ye se,
san minw na i yere bena a fo ko: «Dunupa logo si te ne ra tuun!»
² I hakiri to i danbaga ra sani tere ye don dibi ra,
sani yeelen ye ke dibi ye,
sani karo ni lolow ye don dibi ra,
sani sankaba werew ye wuri ka na tuun sanji bennin ko fe*.

³ O wagati le ra, bon korosibagaw be yereyere,
ce barakamanw be kuturu,
mugusibagaw be mugusi lalo, sabu do bora o ra;
minw tun be fleri ke finetiri fe, olugu ja be fin†.

⁴ Da minw tun yelenin be ka bla sira kan, o daw be datugu,
mugusikan be dogoya,
mogo be kunu konokasituma ra,
donkirilabagaw kan be dogoya‡.

⁵ O wagati le ra, mogo be siran fen korotaninw ja,
siraratagama jatige be i soro.
Amandesun be fiyeren bo,
ton te se ka pan kosebe tuun§,
diya te ke foyi si ra tuun;
sabu lon do adamaden be taga a ta so konɔ,
a bena to so min konɔ wagati bee.
Ni o kera, kasibagaw be to ka kasi siradaw ra.

* **12:2 12.2** Nin kumaw bee ye saya tagamasiyenw le ye. † **12:3 12.3** Bon korosibagaw, o ye mogo borow ye; ni koroya sera mogo ma, i borow be to ka yereyere. Ce barakamanw, o ye senw ye. Mugusibagaw, o ye pinw ye. Minw be fleri ke finetiri fe, o ye padenw ye. ‡ **12:4 12.4** Da minw tun yelenin be, o ye mogo torow ye. Mugusikan, ani donkirilabagaw, o ye mogo kumakan ye. § **12:5 12.5** Amandesun ta fiyeren: o ye kunsigibew ye. Ton te se ka pan: ni mogo korora, i ta ko bee be sumaya.

⁶ I hakiri to i danbaga ra, sani warigbejuru ye tige,
 sani sanindaga ye ci,
 sani jurufiye ye ci kolonda ra,
 sani jibinege ye kari ka ben kolon konɔ.

⁷ I hakiri to i danbaga ra, sani bogo ye seko dugukolo ra,
 i n'a fo a bora dugukolo ra cogo min na,
 ani sani adamaden nin ye seko a dibaga Ala fe.

⁸ Gbansan, ani gbansan,
 ne Waajurikebaga ko ten!
 Fen bee ye gbansan le ye!

Karan laban

⁹ Ayiwa, Waajurikebaga tun ye hakiritigi ye; ka fara o kan, a ka mogow karan a ta lonniya ra. A ka zana caman lamen, ka o segesege, ka o laben ka ja, ka o sebe.

¹⁰ Waajurikebaga jijara ka kumapumanw le fo; a ka o kumaw sebe ka ja, ka kapa ni can yere ye.

¹¹ Hakiritigiw ta kuma be i ko negere nunbonin; o be o ta hakiritigiyakuma minw laben ka o sebe, o be i ko negere min gbengbenna dugukolo ra. O kumaw bee bora kuntigi kelen le fe.

¹² I yere korosi, ne dence, i kana foyi fara a kan. Mogo be se ka kitabu minw sebe, dan te o ra; nka karan cayakojugu be mogo sege.

¹³ Ayiwa, min bee fora, o kumaw laban ye nin ye: Siran Ala ja, k'a ta kumakanw sira tagama. Adamaden ta ko bee be bo o le ra.

¹⁴ Sabu Ala bena adamadenw ta kewalew bee kiti tige, hali minw kera dogo ra, kojuman fara kojugu kan.

DŌNKIRIW TA DŌNKIRI KITABU

Kitabu faamucogo

Donkiriw ta donkiri koro ye ko donkiriw bee ra pumanman, min ka di ni a tow bee ye. Dow b'a wele ko masace Sulemani ta donkiri. Mogo caman fana b'a miiri ko a sebebaga ye masace Sulemani ye, sabu ale togo le fora kitabu damina na.

Kanupogon fla ta ko le be nin kitabu konɔ, kanbelen do ni a ta sunguru; olugu jarabira pogon na; o be pogon tando, ka pogon ladiya ni o darakumaw ye. O mogo fla be kuma ka pogon son, walama o be kelennakuma ke, walama o be pogon ko fo o teri dow ye, o b'a fo minw ma ko «Zeruzalemu sunguruw».

Nin kitabu faamucogo ma pogon; tuma dow kuma min be fo, i t'a lon ni o ye kanbelen, walama sunguru kan ye. O koson an ka kuma dow ke kanbelen ta ye, ka dow ke sungurunin ta ye, hali ni heburukan kitabu m'a ke ten.

Mogow ka nin kitabu faamu cogo caman na: Dow ko, ko nin kitabu ye Ala ni a ta mogow ta kanuya tagamasiyen le ye, dow ko, ko Matigi Ala ni a ta jonw ta jenpogonya* tagamasiyen lo, dow ko, ko Matigi Yesu ni lanabagaw ta kanuya tagamasiyen lo.

Nka an ka kan ka nin kitabu kumaw ta i n'a fo a sebera cogo min na; o koro ye ko ce ni muso ta kanupogonya ko bora Ala yere le ra. Ce ni muso ye pogon kanu, walama ka jarabi pogon na furu ta sira fe, o te baasi ye, o ka ji.

O ra, an be se k'a fo ko nin kitabu kunba yere kera kanuya ye, ka kapa ni nin kumaw ye:

«Hali jiba te se ka kanuya tasuma faga,
ji si te se k'a datugu» (8.7).

Kitabu konokow

Donkiri folo (1.1–2.7)

Donkiri flanan (2.8–3.5)

Donkiri sabanan (3.6–5.1)

Donkiri naaninan (5.2–6.3)

Donkiri loorunan (6.4–8.4)

Donkiri wooronan (8.5–14)

Kanupogonmanw ta baro

¹ Donkiriw bee ta donkiri. Sulemani ka min sebe.
(Sunguru kumakan)

² Ne momo! Ne fari yoro bee saaro!
Sabu i ta kanuya ka di ka teme duven kan.

³ I munturu kasa ka di.
I togo be i ko turu kasadiman min kasa be yoro bee labo.
O koson, i ko ka di sungurudenw ye.

⁴ Ne mina, ka gban i ko, an ye bori!
Masace, ne ladon i ta bon konɔ!
An ye pagari ka ninsondiya pogon fe!
An ye kanuya diyabo ka teme hali duven kan.
Sunguruw jo lo ka pabo i fe.

⁵ Zeruzalemu sunguruw, ne finnin lo, nka ne ce ka ji,
i ko Kedari ta fanibonw,
i ko Sulemani ta masaso bondarafaniw.

⁶ Aw kana ne ta finya fe,

tere le ka ne fin.
 Ne balemacew le dimina ne koro,
 ka ne bla ko ne ye rezenforow korosi.
 O ra, ne ma ne yeƐ ta foro korosi.

⁷ E, ne jusukun be ele min kanu, a fo ne ye:
 ele be taga ni i ta beganw ye min, o ye taga bin jimi?
 Aw be sigi yoro juman ka nenekiri tere fe?
 Ni ne ka o lon, ne tena to ka yaalayaala tuun ka lamini
 i toɔɔɔɔw ta beganw ko gbansan.

(Kambelen kumakan)

⁸ E, musow be ra ceɔuman, ni ele ma o lon,
 bo ka tugu beganw no fe,
 ka taga ni i ta badenninw ye,
 o ye taga bin jimi sagagbenbagaw ta fanibonw kefe fe.

⁹ E, ne kanuɔɔɔɔ, ne be i ta ceɔa suma
 ni masace Farawona ta wotorosamasow le ye.

¹⁰ I dafuruw ce ka ji i ta tororanegɛ fla ce ma,
 i kankala ce ka ji i ta kannanegɛ ce ma!

(Sagagbenbagaw kumakan)

¹¹ An bena tororanegɛ saninlamanw le gbasi i ye,
 ka o jegen ni warigbe ye.

(Sunguru kumakan)

¹² Ka ne ta masace ni a jenɔɔɔɔw siginin to,
 ne ta turu ka yoro be kasa diya.

¹³ Ne jarabi be i ko kasadiyanan, min be boronin kono.
 A lanin be ne sin fla ce ma.

¹⁴ Ne jarabi be i ko jabifiyeren,
 min be Eni Gedi rezenforow ce ra.

(Kambelen kumakan)

¹⁵ E, i ce ka ji sa, ne kanuɔɔɔɔ, i ce ka ji!
 I pakisew ce ka ji i ko tugani!

(Sunguru kumakan)

¹⁶ I ce ka ji, ne jarabi, i ko ka di ne ye;
 an ta lanan be i ko binkene.

¹⁷ An ta bon yiriw ye sediriyiri ceɔuman le ye,
 a kogow ye sipereɔi yiripumanw le ye.

2

¹ Ne be i ko yirifiyeren min be falen Saron kenegbe ra,
 i ko yirifiyeren min be falen kuruw furance ra.

(Kambelen kumakan)

² Ne kanuɔɔɔɔ be sunguru tow ce ra
 i ko yirifiyeren ceɔuman falennin naniyiriw ce ra.

(Sunguru kumakan)

³ Ne jarabi be kambelen tow ce ra
 i ko pomusun be yiri tow ce ra tu kono cogo min na.

Ne jusu diyaninba be sigi a suma koro,
 a den fana ka di ne da ra!

⁴ A ka ne ladon janagbeyoro ra, so kono;
 ka kanu ke ka ne datugu.

⁵ Aw ye rezen monin di ne ma ka baraka don ne ra,
aw ye pomu di ne ma ka do fara ne fanga kan,
sabu kanu kera ne ra bana ye.

⁶ A numanboro ye to ne kun koro,
a kininboro ye ne momo.

(Kanbelen kumakan)

⁷ E, Zeruzalemu sunguruw, ne be aw daari,
aw y'a ke minanw, ani mankalaninw koson,
aw kana kanu lawuri, aw kana a lakunu
k'a soro a wagati ma se.

(Sunguru kumakan)

⁸ Ne toro be ne jarabi kumakan na!

A fle nin ye, a be nana!

A be panpanna kuruw kan,
a be borira kongoriw kunna!

⁹ Ne jarabi be i ko minan,
i ko mankalanin den;
a lonin fle kene ma an ta kogo ko fe.
A be fleri kera finetiri fe,
a paw be finetiri sansanw na.

¹⁰ Ne jarabi kumana ne fe; a ko:
«I wuri, ne kanupogon! Ne ta cepumanin, na yan!

¹¹ A fle, nenewagati banna,
sanji tigera, sanji lora.

¹² Yiriw be fyerenna jamana konso;
donkirilawagati le sera*;
tuganiw kasikan be bora an ta kongow konso.

¹³ Toroden folow be mona,
rezensunw fyerenna, ka yoro kasa diya.
I wuri, ne kanupogon! Ne ta cepumanin, na yan!

¹⁴ «E, ne ta tugani birinin be farawow le ra,
a dogonin be fo kuruwow le ce ra.

A to ne ye i pada fle sa!
A to ne ye i kumakan men,
sabu i kumakan ka di,
i pada ce ka ni.»

(Bamusoman kumakan)

¹⁵ Aw ye kongowuru mina an ye,
kongowurunin minw be an ta rezenforow cen,
tuma min na o be fyeren bo!

(Sunguru kumakan)

¹⁶ Ne jarabi ye ne ta ye, ne fana ye a ta ye.
A be ni a ta beganw ye, o be bin nimina yirifiyerenw ce ra.

¹⁷ Sani tere ye suma,
sani yirisuma ye tunu,
i ye kosegi ka na, ne jarabi;
bori ka na i ko minan,

* **2:12 2.12** An be se k'a fo fana ko: donkirilawagati ni gerenadisunw lesawagati.

walama mankalaninden min be panpan
kuru walonwalonninw kan.

3

*Sunguru sikora ni a ta kanbelen ye
(Sunguru kumakan)*

¹ Ka ne to ne layoro ra,
su bee, ne sikora k'a ye
ko ne be ne ta kanbelen kanunin yoropinina.
Ne k'a yoropini ka dese, ne m'a ye.

² Ne wurira ka dugu yaala,
siradaw ra, ani jamalajenyoro ra.
Min ko ka di ne ye, ne ka o yoropini,
ne k'a yoropini ka dese, ne m'a ye.

³ Ne ka dugu korosibagaw kunben,
o be yaalara ka dugu koro si.
Ne ko: «Ne jarabi don? Aw ma ben ni a ye wa?»

⁴ Ne temena o ra donnin don,ne,
ne benna ni ne jarabi ye.
Ne k'a mina, ne tena a bla tuun,
fo ne ye don ni a ye ne bamuso ta so kon,ne,
ne woroba ta bon kon,ne.

⁵ E, Zeruzalemu sunguruw, ne be aw daari,
aw y'a ke minanw, ani mankalaninw koson,
aw kana kanu lawuri, aw kana a lakunu
k'a soro a wagati ma se.

⁶ E, jon le be wurira ka bo kongokolon kon,ne ka na,
i ko sisiba wurito,
mire kasadiman ni wusunan kasadiman,
ani turutigiw ta turu kasadiman suguya bee kasa b'a ko?

⁷ Masace Sulemani le lanin be a ta lanan kon,ne; o k'a ta, o be nana.
Ce barakaman biworo b'a blasirara,
Izrayeli ta kerekewe bee ra cefariw lo.

⁸ Kerekemuru be o bee boro,
o degira ke ra;
o bee ta kerekemuru be o togokun na,
o labenna sufera ta kojuguw kama.

⁹ Masace Sulemani ka o lanan lalaga
ni Liban jamana yiripumanw ye;

¹⁰ a k'a senw lalaga ni warigbe ye,
k'a kodenyoro ke ni sanin ye,
k'a sigiyoro lalaga ni faniwulen cepuman do ye.
Zeruzalemu sunguruw k'a kononoyoro sogo ka ja, kanu koson.

¹¹ Siyon sunguruw, aw ye bo ka masace Sulemani fe!
A bamuso ka masafugula min biri a kun na
a furulon na, o le be a kun na;

a ta ninsɔndiyalon le kɛra o lon ye.

4

(Kanbelen kumakan)

¹ E, i cɛ ka ɲi, ne kanɲɔɲɔɲɔ, i cɛ ka ɲi haali!

I ɲakisɛw cɛ ka ɲi i ko tuganiw,
i ta lankana jukɔɔ.

I kunsigi finna, k'a caya i ko bakuru min bɛ jigira ka bɔ Galadi kuru kan.

² I ɲinw gɛra i ko sagakuru min siw kanna,
i ko saga minw konin bɛ bɔra kɔ ra.

I ɲinsira fla bɛɛ dafanin lo,
dɔ ma fɔn a si ra.

³ I dagbolo fla wulencogo ɲana haali;
i da cɛ ka ɲi.

I dafuru bɛɛ kelen kelen bɛ i ko gerenadi cɛtige
i ta lankana jukɔɔ.

⁴ I kankala bɛ i ko masacɛ Dawuda ta sankaso,
min lɔra k'a kɛ kɛrɛkɛminanw marayɔɔ ye;
nɛgɛbɛnnan waga kelen le dulonnin b'a kɔnɔ,
kɛrɛkɛcɛfari ta nɛgɛbɛnnanw.

⁵ I sinbara fla bɛ i ko mankalaninden fla,
o bɛ i ko minanmuso ta flarinw,
minw bɛ bin ɲimi yirifiyerenw cɛ ra.

⁶ Sani tere ye suma,
sani yirisuma ye tunu,
ne bɛna yɛɛ o mirisunw ta kuru kan,
ne bɛ taga o wusunanyiriw ta kongori kan.

⁷ Ne kanɲɔɲɔɲɔ, i cɛ ka ɲi haali!
Fiyɛn t'i ra!

⁸ Na ne fɛ, ka bɔ Liban kuru kan, ne ta maminamuso,
jigi ka bɔ Liban kuru kan i ye na.
Jigi ka bɔ Amana kuru kunna ka flɛri kɛ;
jigi ka bɔ Seniri kuru kunna ka flɛri kɛ,
jigi ka bɔ Hɛrimɔn kuru kunna ka flɛri kɛ,
jaraw bɛ dogo yɔɔ min na,
waraninkalaw bɛ dogo kuru minw cɛ ra.

⁹ E, ne dɔgɔmuso, ne ta maminamuso, i ka ne jusukun mina.
I ta flɛrikɛko kelen dɔɔn ka ne jusukun mina,
i ta kɔnɔkɛsɛ kelen dɔɔn ka ne jusukun mina.

¹⁰ Ne dɔgɔmuso, ne ta maminamuso, i ta kanu ka di dɛ,
i ta kanu ka di ka tɛmɛ duvɛn kan.
I munturu kasa ka di ka tɛmɛ wusunanw bɛɛ kan!

¹¹ Ne ta maminamuso, li le bɛ tɔni ka bɔ i dagbolow ra,
li ni nɔnɔ le bɛ i nɛnden jukɔɔ.
I ta faniw kasa ka di i ko Liban yiriw kasa.

¹² Ele ye nankɔ koorinin le ye,
ne dɔgɔmuso, ne maminamuso;
ele ye bununji koorinin le ye,

ani kolon min dasogora!

¹³ I be i ko gerenadi yiritupuman min be denpumanw ke,
ani min denw ka di;
jabisunw, ani narisunw b'a ra.

¹⁴ Narisunw ni safiransunw,
ani yiri kasadimanw, ani sinamonisunw,
ani wusunanyiri suguya bee:
miri ni alowesi,
ani kasadiyananw bee ra pumanman.

¹⁵ Ele ye kolon le ye nankow ce ma,
bununji saninman
min be woyo ka bo fo Liban kuruw ra!

(Sunguru kumakan)

¹⁶ Sahiliyanfan fono ye wuri!
Woroduguyanfan fono ye na!
O ye fiye ne ta nanko kan,
janko a yiriw kasadiman ye wuri,
k'a to ne jarabi ye don a ta nanko ra,
k'a yiridendimanw domu.

5

(Kanbelen kumakan)

¹ Ne dogomuso, ne maminamuso,
ne be nana ne ta nanko ra,
ka na ne ta kasadiyananw tige,
mirisunw, ani ne ta wusunanyiriw.
Ne bena ne ta lipaga ni a ji bee domu,
ka ne ta duven ni ne ta nono min!

(Teriw kumakan)

An teriw, aw ye domuni ke, ka min,
ka pogon kanu fo ka panamini!

Sunguru ma da yele joona

(Sunguru kumakan)

² Ne tun be sunogora, nka ne hakiri tun be ne jarabi ra.
A fle ne jarabi kan lo, a be da gbasira.

(Kanbelen kumakan)

«Da yele, ne dogomuso, ne kanupogon,
ne ta tugani, ne ta muso dafanin!
Ne kun bee kera gomiji ye,
su sumaya ka ne kunsigi bee nigi.»

(Sunguru kumakan)

³ Ne ka ne ta derege bo ka ban;
o tuma ne bena a don tuun wa?
Ne ka ne senw ko ka ban,
ne bena o ngo tuun wa?

⁴ Ne jarabi k'a boro don da wo fe;
a makari ka ne mina.

⁵ Ne wurira ko ne be da yele ne jarabi ye,
k'a soro ne boro bee tun ye turu kasadiman ye;
ne ta turu kasadiman ka da sogonan bee ke turu ye.

⁶ Ne ka da yele ne jarabi ye,

nka o y'a sɔɔ a tun k'a kɔ don ka taga ka ban.
 A tagako ka ne hakiri bɛɛ pagami.
 Ne k'a yɔɔɔɔɔɔ, nka ne m'a ye.
 Ne k'a wele, nka a ma ne lamina.

⁷ Dugu kɔɔsibagaw yaalayaalato ka ne kunben,
 o ka ne bugo fo ka ne mandimi;
 o ka ne ta lankana bosi ne ra!
 Dugu kɔɔsibagaw ka o le ke ne ra.

⁸ E, Zeruzalemu sunguruw, ne be aw daari,
 ni aw ka ne jarabi ye,
 aw bɛna mun le fo a ye sa?
 Aw y'a fo a ye ko a ta kanu ka bana bla ne ra!
(Dugu sunguruw kumakan)

⁹ E, musow bɛɛ ra cɛɔuman,
 o tuma mun le be ele jarabi ra ka tɛmɛ cɛ tɔw kan sa?
 Mun le be ele jarabi ra ka tɛmɛ cɛ tɔw kan,
 fo i be an daarira tan?
(Sunguru kumakan)

¹⁰ Ne jarabi gbenin lo, fo a be manamana.
 A bɔɔɔɔɔɔko tɛ sɔɔ hali cɛ waga tan cɛ ra.

¹¹ A kunkolo ye sanin yɛɛworo ye,
 a kunsigi ka ca fo a be fifa a kɔ,
 a kunsigiw finna i ko kɔnɔnɔfin ta siw.

¹² A pakisew be i ko kɔdaratuganiw,
 i ko nɔnɔ kɛra ka kɔdaratugani minw ko;
 a pakisew be a pa kɔnɔ i ko lulu.

¹³ A dafuru be i ko nankɔrayiri kasadimanw;
 ani wusunanyiri kasadimanw.
 A dagbolo cɛ ka ni, i ko yirifiyeren kasadimanw.

¹⁴ A borow bɛɛ ye sanin ye,
 ka lulu ke k'a jɛɛɛ.
 A fari cɛ ka ni, i ko samapin nugunin,
 safiri lulu donna min na k'a cɛna.

¹⁵ A senkalaw be i ko farakurɔɔuman gbɛman,
 minw ju sigira sanin yɛɛworo kan.
 A baraka be i ko Liban kuruw;
 a be i ko sɛdiriyiri, min ta cɛna jɔɔɔn tɛ yiri tɔw si ra.

¹⁶ A da ka timi,
 a yɔɔ bɛɛ ka di ne ye.
 Ne jarabi be ten le, ne kanɔɔɔɔɔn be ten le,
 Zeruzalemu sunguruw.

6

(Dugu sunguruw kumakan)

¹ Musow bɛɛ ra cɛɔuman,
 i jarabi tagara min le?
 I jarabi tagara fan juman fɛ sa?
 A fo an ye janko an ye i demɛ k'a yɔɔɔɔɔɔ.
(Sunguru kumakan)

² Ne jarabi tagara a ta nankɔ le ra,
wusunanyiriw falennin be yɔrɔ min na.
A tagara to ni a ta beganw ye nankɔw kɔnɔ,
a be yirifiyerenw tigera yi.
³ Ne ye ne jarabi ta ye,
ne jarabi fana ye ne ta ye.
A be ni a ta beganw ye, o be bin pimina yirifiyerenw ce ra.

Sunguru ta cɛpa
(*Kanbelen kumakan*)

⁴ E, ne kanɔnɔgɔn, i ce ka ni, i ko Tirisa dugu,
i saraman lo i ko Zeruzalemu dugu;
i be mɔgɔ ja tige i ko kerekɛjamaba lajennin.
⁵ I ja bɔ ne ra,
sabu i ta fleri be ne hakiri wuri le.
I kunsigi ce ka ni, i ko bakuru
minw be jigira ka bɔ Galadi kuru kan.
⁶ I pinw gɛra i ko sagakuru
min konin be bɔra kɔ ra.
I pinsira fla bee dafanin lo,
ɔɔ ma fɔn a si ra.
⁷ I dafuru bee kelen kelen be i ko gerenadi cɛtigɛ,
i ta lankana jukɔrɔ.

⁸ Masamuso biwɔrɔ be masace fe,
jɔnmuso biseegi ye a musow ye;
sunguruw da te lon.
⁹ Nka ne ta tugani, ne ta dafanin ye kelenpe le ye.
A nɔgɔn were te a bamuso fe.
A ko ka di a woroba ye ka tɛmɛ fɛn bee kan.
Ni sunguru tɔw k'a ye, olugu b'a fɔ a ma ko a ta pana.
Masamusow, ani jɔnmusow minw ye a musow ye, olugu b'a tando.

(*Teriw kumakan*)

¹⁰ E, nin ye sunguru juman nato ye i ko dugugbɛda boto?
A ce ka ni i ko karo,
a be manamana i ko tere;
a be mɔgɔ ja tige i ko kerekɛjamaba lajennin.
¹¹ Ne jigira nankɔ ra, yiridentaw be nankɔ min na,
ka taga yiriw falento fle,
k'a fle ni rezɛnsunw be nugura,
ni gerenadisunw be fiyerenɛna.
¹² Fɛn min k'a to ne nege ka ne sama
ka taga ni ne ye fɔ ne ta jamana ta kerekɛwotoro ce ra, ne ma o lon.

7

(*Mɔgɔ werɛw kumakan*)

¹ Na, na, Sulamiti sunguru!
Na, na janko an ye i pada fle!
(*Sunguruw kumakan*)
Mun na aw be Sulamiti sunguru flɛra
i ko mɔgɔ minw be donkɛbagaw flɛra?
(*Kanbelen kumakan*)

² E, fagamadennin,
 i senw ce ka ji i ta sanbaraw kono!
 I soro koorinin be ka ja i ko kannakonon;
 baarakebaga hakiriman do boro no le be o ye.
³ I cemanceyoro be i ko minan koorinin,
 duven kasadiman te fon min kono.
 I konobara be i ko siman min lajenna jogon kan,
 k'a lamini ni yiri fiyerenw ye.
⁴ I sinbara fla be i ko mankalaninden fla,
 o be i ko minanmuso ta flatinw.
⁵ I kankala be i ko sankaso
 min lora ni samajin ye.
 I jadenw be manamana i ko Hesibon ko ji,
 min be Bati Rabimu donda kere fe.
 I nunkala be i ko Liban sankaso,
 min lonin be k'a jasin Damasi dugu ma.
⁶ I kunkolo ce ka ji i ko Karimeli kuru.
 I kunsigi danna k'a cerna i ko danfani dawulaman.
 I kunsigi be se ka masace sen fereke k'a laben.

⁷ E, i ce ka ji de! I ko ka di ne ye!
 Ne ta kanunin, ne diyanyamogo.
⁸ I locogo be i ko tamarosun.
 I sin be i ko tamaro tizanw.
⁹ Ne be yelen tamarosun na k'a tizan do tige!
 I sinw be i ko rezen monin.
 I da kasa ka di i ko yiriden mokopuman.
¹⁰ I da ka timi i ko duvendiman.
 Can lo, o duven ye ne ni ne jarabi ta le ye,
 a be woyo an dagbolo kan fo ka taga an sunogo.

Kanu ni ninsondiya
(Sunguru kumakan)

¹¹ Ne ye ne jarabi ta le ye,
 a ta miiriya bee be ne le kan.
¹² Na, ne jarabi, an ye taga kongo kono,
 an bena si togoda do ra,
¹³ sogomada joona fe, an be taga rezenforo ra,
 k'a fle ni rezensun nugura, ni a be fiyerenma,
 ni gerenadisunw fiyerenma.
 O yoro le ra, ne bena a yira i ra ko i ko ka di ne ye.
¹⁴ Mandaragoriw* kasadiman ka yoro bee labo.
 Yiridenpuman suguya bee be an ta bonda ra;
 yiriden tigeninkuraw, ani a koroninw.
 Ne jarabi, ne ka o bee mara ele le ye.

8

¹ E, ni ele tun ye ne koroce yere le ye,
 ni ele ni ne tun ka sin kelen min,
 ne tun bena i kunben kene ma ka melege i ra,
 mogo si tun tena ne mafiyenya.

* **7:14 7.14** Mogow tun b'a miiri ko mandaragori yiriden tun be se ka kanu bonya ce ni muso ce.

² Ne tun bēna taga ni i ye ka taga i ladon ne bamuso ta so;
i tun bēna ne karan.
Ne tun bēna duvɛndiman dɔ di i ma, i ye o min;
ne tun bēna ne ta gerenadisunw yiriden ji dɔ di i ma.

³ A numanboro ye to ne kun kɔrɔ,
a y'a kininboro melege ne ra.

(Kānbelen kumakan)

⁴ E, Zeruzalemu sunguruw, ne bē aw daari
aw kana kanu lawuri, aw kana a lakunu
k'a sɔrɔ a wagati ma se.

Kanu ta fanga bē i ko saya fanga

(Dugu sunguruw kumakan)

⁵ E, muso juman le bē nana ka bɔ kongokolon kɔnɔ,
a dɛnnin bē a jarabi kan?

(Sunguru kumakan)

Ne ka i lakunu pɔmusunw le kɔrɔ,
i bamuso ka i kɔnɔ ta yɔrɔ min na,
i woroba ka i kɔnɔ ta yɔrɔ min na.

⁶ Ne sigi i jusukun kan i ko tagamasiiyɛn,
ne don i boro ra i ko tagamasiiyɛn;
sabu kanu fanga bē i ko saya fanga,
celiya ka fari i ko kaburu.

Kanu tasuma ye tasuma farimanba le ye,
a bē i ko Matigi Ala ta tasuma.

⁷ Hali jiba caman tɛ se ta kanuya tasuma faga,
ji si tɛ se k'a datugu.

Ni mɔgɔ min ka hali a ta sokɔnɔfɛnw bɛɛ di ko a bē kanu san,
o tigi tɛna foyi sɔrɔ ni lɔgɔbɔri tɛ.

(Sunguru balemaw kumakan)

⁸ Dɔgɔmuso dɔ bē an fɛ,
a kɔgɔ ma fa folɔ.

An bēna mun le kɛ an dɔgɔmuso ye,
ni a furukokuma nana wuri lon min na?

⁹ Ni an dɔgɔmuso ye dugu laminikogo le ye,
an bēna sansan warigberamanw lɔ a kunna.

Ni an dɔgɔmuso ye donda le ye,
an bēna sɛdiriyiri barakamanw le kɛ a kon ye.

(Sunguru kumakan)

¹⁰ Ne ye dugu laminikogo le ye,
ne sinw ye a kogo sankasow ye.

O ra, ne kɛra ne jarabi fɛ hɛra sababu le ye.

(Kānbelen kumakan)

¹¹ Yiriforo dɔ tun bē Sulemani fɛ Baali Hamɔn.

A k'a karifa dɔw ma ko o y'a kɔrɔsi.

Olugu bɛɛ kelen kelen tun bē to ka na warigbɛ waga kelen le di a ma
yiridenw sɔngɔ ye.

¹² Ne ta yiriforo bē ne yɛrɛ le na kɔrɔ yan.

Ele Sulemani ye to ni i ta warigbɛ waga kelen ye,
warigbɛ kɛmɛ fla ye kɛ a kɔrɔsibagaw ta ye.

¹³ Ele min siginin be nanko kono,
ne toɔɔgon dow ka o toro malo, ko o be i ta kuma lamen.
A to ne ye i kumakan men!

(Sunguru kumakan)

¹⁴ Bori, ne jarabi,
i ko minan, walama mankalanin den,
min be panpan kuruw kan ka taga,
yirikasadimanw be kuru minw kan.

EZAYI TA KITABU Kitabu faamucogo

Cira Ezayi ani cira Amosi, ani cira Oze, ani cira Mise, olugu bee ka baara ke wagati kelen na. Cira Ezayi tun be Zeruzalemu. A ka waajuri ke ni baraka ye fo san biwooro, Zuda mara ra. A ka masacew, ani jamana jamogow ladi. O wagati ra, Asiri jamana ta fanga le tun ka bon dununa yoro caman kan. Cira Ezayi ka Zuda mogow ladi ko o kana o jigi la o siyaw ta fanga kan. Zuda mogow tun ka kan ka o jigi la Matigi Ala kelenpe le kan.

Ezayi ta Kitabu damina ra, a ta kumaw nasinna Zuda mara mogow ma, O kera Asiri jamana ta fanga wagati ra. Nka k'a damina a sura 40 na, a yelemana. Zuda mogow minw tun minana ka taga Babiloni, cira be kuma k'a nasin olugu le ma. O wagati ra, Peresi masace Sirusi le tun be fanga ra. Ale le tun bena se soro Babilonikaw kan, ka Zuda mara mogow labla ka taga o ta jamana ra.

Kitabu ta kumalabanw, minw be damina sura 56 ra, o ye cira ta ladiriw, ani a ta daaririw, ani a ta Alatandodonkiriw ye. A be o fo Zuda mogow le ye, minw tun sekora ka na ka bo Babiloni.

Cira Ezayi togo lara ko «Kibaro diman ta cira», sabu ale le ka kisiri ko fo kosebe (12.1-2; 40.10; 52.7; 61.1), ani jurumun yafa ko (6.7; 40.2; 53.5; 55.7), ani jurumun kafari ko (1.18,25; 27.9; 52.15), ani hera (9.6; 26.12; 32.17; 53.5). A k'a yira ko Ala le be o kow bee ke adamadenw bee ye (11.10; 42.6; 45.22). Ala ka mogow min panawoloma k'a ke kisibaga ye, o le bena na, ka na hera ke mogow ye (7.14; 9.5,6; 11.10; 55.3).

Yoroba saba be nin kitabu konɔ:

Sura 1-39: Asirikaw ta fanga wagati

Sura 40-55: Zuda mara mogow minawagati ka taga Babiloni

Sura 56-66: Izirayelimogow sekowagati ka na o ta jamana ra

Kitabu konokow

Ala ka Izirayelimogow jarakiri (1-12)

Ala bena siyaw tow ta kiti tige (13-23)

Ala ka wagati nataw ta kow fo (24-27)

Ala bena kiti tige k'a ta mogow kisi (28-35)

Ala ka min ke Masace Ezekiyasi ta wagati ra (36-39)

Ala ka Izirayeli ta jususaaro wagati fo (40-55)

Ala ta mogow ta jarakiri ani Ala ta layiriw (56-66)

Kitabu kumakan folo

Ala ka Izirayelimogow jarakiri

(1-12)

¹ Ala ka nin kow le yira Amosi dence Ezayi ra, Zuda mara ni Zeruzalemu dugu ta ko ra; o kera Zuda masacew Oziyasi, ani Yotamu, ani Ahazi, ani Ezekiyasi ta wagatiw ra*.

Ala ta mogow ta hakirintanya

² Sankolo, ele ye nin lamen, dugukolo, i toro malo!

Sabu Matigi Ala le be kumana:

«Ne ka denw lamɔ, ka o ke mogow ye,
nka olugu le murutira ne ma.

* **1:1 1.1** Aw ye nin yorow fle: Oziyasi: Masacew flanan 15.1-7; Yotamu: Masacew flanan 15.32-38; Ahazi: Masacew flanan 16.1-20; Ezekiyasi: Masacew flanan 18.1-20.21.

³ Hali misi b'a tigi lɔn,
fali fana k'a ta domunikeyɔrɔ lɔn a tigi ta so;
nka Izirayelimɔgɔw ma foyi lɔn,
ne ta mɔgɔw tɛ foyi faamu.»

Zuda jamana halakicogo

⁴ Aw siya jurumunkebaga, bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ!
Aw ta terenbariyaw ka ca!
Aw siya kojugukebaga!
Aw den cɛnninw!
Aw banna Matigi Ala ra,
aw ka Izirayeli ta Ala saninman dɔgɔya,
aw ka aw kɔ don a ra.

⁵ Ne bɛna aw bugɔ aw fan juman le ra tuun?
Mun kosɔn aw bɛ murutira tuma bɛɛ?
Aw kunkolo yɔrɔ bɛɛ ye jori ye,
aw jusukun bɛɛ tɔɔrɔnin lo.

⁶ K'a ta sentɛge ra ka taga a bla fɔ kunkolo cɛmance ra,
yɔrɔ si tɛ yi ni bana tɛ min na;
a bɛɛ ye bugɔrinɔw ye, ani birindirinɔw, ani jorikenɛw;
o joriw si ma ko k'a flake, k'a siri;
turu ma mun a si ra k'a dimi suma.

⁷ Aw ta jamana kɛra yɔrɔ lakolonba ye!
Tasuma ka aw ta duguw jeni;
siya wɛrɛ mɔgɔw le bɛ aw ta dugukolo tɔnɔ domuna aw yɛrɛ na kɔrɔ.
Yɔrɔ bɛɛ cɛnna k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye,
i ko siya wɛrɛ mɔgɔw ka yɔrɔ min halaki.

⁸ Siyɔn dugu tora a kelen na
i ko gbata min bɛ rɛzɛnforo cɛ ma,
i ko togo min lɔnin bɛ rɛzɛnforo cɛ ma,
i ko kɛrɛkejama ka dugu min lamini.

⁹ Ni Fangatigi Ala tun ma mɔgɔ dama dama kisi ka olugu to an kɔ,
an tun bɛna kɛ i ko Sodɔmukaw;
an ni Gomɔrikaw† bɛɛ tun bɛna kɛ kelen ye.

Izirayelimɔgɔw ta batori kɛra haramu ye

¹⁰ Aw ye Matigi Ala kumakan lamɛn,
aw Sodɔmu dugu namɔgɔw!
Aw ye aw toro malɔ an ta Ala ta sariya ta kumaw ra,
aw Gomɔri dugumɔgɔw‡!

¹¹ «Aw ta bɛgan saraka* caman bɛ mun le na ne ye?
Matigi Ala ko ten.
Ne fara aw ta sagajigi saraka jɛnitaw* ra,
ani aw ta misiden sarakaw ta turuw.
Misitoranw, ani sagadenw, ani bakɔrɔninw joriw,
ne tɛ o si fɛ tuun.

¹² Aw bɛna lo ne na kɔrɔ,
ka to ka tagama ne ta batoso lukɛnɛ ra!

† **1:9 1:9** Sodɔmukaw, ani Gomɔrikaw tun ka kojugu caman kɛ fɔlɔfɔlɔ, o kosɔn Ala ka o duguw halaki. O kuma bɛ sɔrɔ Damina 19.24-25. ‡ **1:10 1:10** O kɔrɔ ye ko Izirayeli kuntigiw ta kewalew tun juguyara ka kɛ i ko Sodɔmu ni Gomɔri dugumɔgɔw ta kewalew, o kosɔn Ala bɛ o suma ni o mɔgɔw ye.

Jontigi le ka aw ci o ra?

¹³ Aw ye aw ta siman saraka* nacintanw bori dabla;
ne be aw ta wusunan sarakaw* fana haramuya.

Aw be batori minw ke karokuraw ra, ani Nenekirilonw* na, ani jamalajenbaw ra,
ne te se ka son o si ma tuun;
sabu aw be terenbariya ni Alabato jen.

¹⁴ Aw ta karokura nanagbew, ani nanagbelonbaw,
ne be o bee koninya.

O kera doni le ye ne kunna,
ne sagera o korɔ.

¹⁵ Hali ni aw be aw boro korɔta,
ne be ne na dogo aw ma.

Hali ni aw ka aw ta daaririw caya cogo o cogo,
ne tena aw lamɛn,
sabu mogow jori ka aw borow bee maraga.

¹⁶ Aw ye ko ka aw yere saninya,
aw ye aw ta kewalejuguw bo ne na korɔ,
aw ye kojugu dabla.

¹⁷ Aw ye kopuman ladegi,
aw ye can jini,
aw ye mogɔ tɔɔɔninw deme,
aw ye feritaw ta kiti tige ka o ta jo di o ma,
aw ye lo ni muso ce saninw kunkow ye.»

¹⁸ «Ayiwa, aw ye na, an ye kuma ka ben sa!
Matigi Ala ko ten.

Hali ni aw ta jurumunw wulennin lo cancan,
o bɛna gbɛ pepepe.

Ni o wulennin lo fo k'a fin,
o bɛna gbɛ i ko sagasi gbɛman.

¹⁹ Ni aw sonna ka ne kan mina,
jamana fenw bee ra numanmanw, aw bɛna o le domu.

²⁰ Nka ni aw banna, ni aw ka muruti,
o tuma kerekemuru le bɛna aw domu,
sabu Matigi Ala yere da le k'a fo ten.»

Zeruzalemu ta jurumun

²¹ E, mun le nana ele ke jatɔmuso ye,
ele dugu kankelentigi!

Can tun ka dugu min fa,
terenninya fana tun siginin b'a konɔ!
Nka sisan, a kera mogɔfagabagaw sigiyɔɔ le ye.

²² Ayiwa, aw ta warigbe kera negebo le ye
aw ta rezenji kera ji gbansan ye.

²³ Aw ta kuntigiw ye mogɔ murutininw le ye;
sonw jenɔɔɔnw lo.

Surafenw ka di o ye,
o be boribori bonyafenw le no fe.
O te feritaw ta kiti tige ka o ta jo di o ma,

o te muso ce saninw ta ko janabo, hali o te miiri o ra.

Zeruzalemu saninyacogo

²⁴ O koson, Matigi, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala barakaman ko:

«E, ne bena ne yere monebo ne kerebagaw ra fo ka wasa;
ne bena ne yere dimibo ne juguw ra.

²⁵ Ne bena ne boro lawuri ele Zeruzalemu kama tuun;
ne bena i yeele ka negebo bee bo i ra, i ko segen be fen saninya cogo min na,
ka nogo bee bo a ra.

²⁶ Ne bena aw ta kititigebagaw sigi o no ra tuun, i ko o tun be cogo min na kakoro,
ka aw ladibagaw fana sigi, i n'a fo o tun be cogo min na folofolo.

Ni o kera, aw ta dugu bena wele ko terenninya ta dugu, dugu kankelentigi!»

²⁷ Siyon dugu bena kunmabo can sababu ra,

ni o ta mogo minw ka nimisa, olugu bena kunmabo terenninya sababu ra.

²⁸ Nka halakiri bena ben mogo murutininw, ani jurumunkebagaw bee kan;
minw be ban Matigi Ala ra, olugu bena tunu.

²⁹ O tuma ra, aw bena maroya yirisunbaw koson,

o yirisunba minw ko tun ka di aw ye haali;

aw tun ka yiritu minw panawoloma

aw bena maroya olugu koson§.

³⁰ Sabu aw yere bena ke i ko yirisun min flaburuw fosonfosonna,
ka ke i ko yiritu jintan.

³¹ Ce barakaman bena ke i ko korondemugu,

a ta kewalew be ke tadenw ye;

o fla bee bena jeni nogon fe,

mogo tena soro ka o tasuma faga.

2

Siyaw bee bena taga Zeruzalemu

¹ Ala ka ko minw yira Amzi dence Ezayi ra, Zuda mara ni Zeruzalemu dugu ta ko ra:

² Wagati dow bena se,

o wagatiw ra, Matigi Ala ta batoso lonin be kuru min kan,

o kuru le bena ke kuru tow bee kunna;

a bena korota ka ke kongoriw bee kunna.

Siyaw bee bena nogon lajen caman ka taga o yoro ra.

³ Jamana caman ta mogow bena taga yi; o bena a fo ko:

«Aw ye na, an ye taga Matigi Ala ta kuru saninman kan,

Yakuba ta Ala ta batoso ra,

janko a ye an karan a ta siraw ra,

an ye a ta siraw tagama»;

sabu Ala ta sariya bena bo Siyon dugu le ra,

Matigi Ala ta kuma bena bo Zeruzalemu le.

⁴ A bena siyaw ta kiti tige,

ka jamana caman ta mogow ta kow panabo.

O bena o ta kerekemuruw yelema ka o ke senekedabaw ye,

ka o ta tamanw yelema ka o ke worosow ye;

siya do tena kerekemuru ta do kama tuun,

o si tena kerekecogo karan tuun*.

§ 1:29 1.29 O koro ye ko o tun be jow son o yiriw, ani o yirituw jukoro.
Mise 4.1-3.

* 2:4 2.4 Nin kuma kelenw be soro

⁵ E, Yakuba ta somogow,
aw ye na, an ye tagama Matigi Ala ta yeelen na.

Matigi Ala ta kititigelonba

⁶ Matigi, i banna i ta mogow ra, minw ye Yakuba ta somogow ye,
sabu o ta jamana fara tereboyanfan mogow ta landakow ra,
o be lagberiw ke i ko Filisikaw;
minw ye siya were mogow ye, o be o boro don olugu le boro.

⁷ O ta jamana fara wari ni sanin na,
o ta naforo da te se ka lon;
o ta jamana fara sow ra,
dan te o ta sowotorow ra.

⁸ O ta jamana fara batofen gbansanw na fana.
O yere boro ka fen minw lalaga, o be o kinbiri gban o le korow;
o be o kinbiri gban o yere boro ta fen lalaganinw korow.

⁹ O koson adamadenw bena suuru,
mogow bena majigi.
Nka ele Ala, ele kana yafa o ma de!

¹⁰ Aw ye don faraw jukow;
aw ye don dugukolo jukow,
ka dogo Matigi Ala ta jatige na,
ani a ta bonya nworow na.

¹¹ Yereyira be adamaden minw ta flerikecogo ra, olugu kun bena suuru,
mogow yerebonyabagaw bena majigi;
Matigi Ala kelenpe le bena korota o lon na.

¹² Can lo, Fangatigi Ala ka lon do laben
yerebonyabagaw, ani wasobagaw bee kama,
ani minw bee be o yere korota;
a bena o bee majigi.

¹³ A bena wuri Liban jamana sediriyiriw jamijanw kama,
ani a yiri korotaninw bee kama,
ani Basan mara yirisunbaw bee kama,

¹⁴ ani kuru jamijanw bee kama,
ani kongori korotaninw bee kama,

¹⁵ ani sankasojanw bee kama,
ani kogo barakamanw bee kama,

¹⁶ ani jirakurunbaw bee kama,
ani kurunba dawulamanw bee kama.

¹⁷ Adamaden yadaninw kun bena suuru,
yerebonyabagaw bena majigi;
Matigi Ala kelenpe le bena korota o lon na.

¹⁸ Batofen gbansanw bee bena tunu pewu.

¹⁹ O bena don farawow konow,
ka don fo dugukolo jukow,
ka dogo Matigi Ala na, jatige koson,
ka dogo a ta bonya nworow na;
o wagati le ra, a bena wuri ka jatigeba bla dunupamogow ra.

²⁰ O lon na, adamadenw tun ka batofen warigberamanw,
ani batofen saninlaman minw lalaga o yere ye,

ka o kinbiri gban o kɔrɔ ka o bato,
 o bɛna o fɛnw firi totow ni tolenw fɛ.
²¹ O bɛna don farawow kɔnɔ,
 ka don fɔ kuruwow kɔnɔ,
 ka dogo Matigi Ala na, jatigɛ kosɔn,
 ka dogo a ta bonya nɔɔrɔ na;
 o wagati le ra, a bɛna wuri ka jatigɛba bla dununamɔgow ra.

²² Aw ye aw jigi bɔ adamaden kan,
 sabu ni ale ta nɛnɛkiri lɔra dɔrɔn, a ta banna le.
 Se juman le bɛ adamaden ye?

3

Gbɛɛya minw bɛna se Zuda mɔgow ma

¹ Ayiwa, a fɛ, Matigi Ala, Fangatigi Ala bɛna Zeruzalɛmukaw, ani Zuda mara mɔgow
 ta jigi ni o ta dɛmɛsira bɛɛ bɔsi o ra:

o ta domuni maraninw bɛɛ,
 ani o ta ji maraninw bɛɛ,

² o ta cɛfariw, ani o ta kɛrɛkɛcɛw,
 o ta kititigɛbagaw, ani o ta ciraw,
 o ta lagbɛrikɛbagaw, ani o ta cɛkɔrɔbaw,

³ o ta kɛrɛkuntigi cɛbiloorutigiw, ani o ta mɔgɔbaw,
 o ladibagaw, o ta lɔnnikɛbagabaw,
 ani o ta subagakuntigiw.

⁴ Ne bɛna denmisɛnw le kɛ o namɔgow ye;
 sinmindenw le bɛna sigi o kunna.

⁵ Jamana mɔgow bɛna wuri nɔgɔn kama,
 mɔgow bɛna wuri o siginɔgɔnw kama;
 denmisɛnw bɛna mɔgɔkɔrɔbaw fiyɛnya,
 mɔgɔkolon bɛna mɔgɔsɔbɛ fiyɛnya.

⁶ O wagati ra dɔw bɛna taga o balema dɔ mina,
 o ta somɔgɔ dɔ, k'a fɔ a ye ko:
 «Deregeba kelen bɛ ele fɛ, ele ye kɛ an namɔgɔ ye!
 Sigi kuntigiya ra ka nin yɔrɔ lakolonw mara!»

⁷ Nka o lon na, o tigi bɛna kule, k'a fɔ ko:
 «E, ne tɛ se ka aw ta bana kɛnɛya dɛ!
 Domuni tɛ ne ta so, fani donta tɛ ne ta so;
 aw kana ne kɛ jamana namɔgɔ ye!»

⁸ Ɔnhɔn, Zeruzalɛmu talonna,
 Zuda bɛna;
 sabu o bɛ muruti Matigi Ala kama ni o ta kumacogo ni o ta kɛwalew ye;
 o tɛ siran a ta bonya nɔɔrɔ na.

⁹ O yɛrɛ pada cogo bɛ o jaraki;
 o bɛ o ta jurumun kɛ k'a yira kɛnɛ kan i ko Sodɔmukaw*.
 Hali o t'a dogo.
 Bɔnɔ bɛna o sɔrɔ,
 sabu o bɛ kojugu le labɛnna o yɛrɛ na.

* **3:9 3.9** Min fɔra Sodɔmukaw ta ko ra: (Ezayi 1.9).

¹⁰ Aw y'a fɔ mɔgɔ terennin ye ko ale ta ka di,
sabu a bɛna a ta baara tɔnɔ sɔrɔ.

¹¹ Nka mɔgojugu ta bɛna kɛ bɔnɔ le ye, kojugu le bɛna se ale ma,
sabu a boro ka baara min kɛ, o sara le bɛna di a ma.

¹² Minw bɛ o ta jagboyafanga sigira ne ta mɔgɔw kan, o ye sinmindenw le ye;
musow le sigira ne ta mɔgɔw kunna ka o mara.
E, ne ta mɔgɔw, aw kuntigiw bɛ aw lafirira,
o bɛ aw tɛmɛsira dogora aw ma.

Izirayeli kuntigiw ta kiti

¹³ Matigi Ala bɛ nana mɔgɔw jaraki,
a bɛna wuri ka jamanaw ta kiti tige.

¹⁴ Matigi Ala k'a ta jamana cɛkɔrɔbaw,
ani a kuntigiw wele kiti ra.

«Aw le ka ne ta rɛzɛnforo cɛn;
aw ka janibagatɔw ta borofɛn minw bɔsi, o bɛ aw ta bonw kɔnɔ.

¹⁵ Aw bɛ ne ta mɔgɔw minako juguyara,
ka janibagatɔw jagban ka la kɔrɔ juman le kan?»
Matigi Ala, Fangatigi Ala ko ten.

Zeruzalemu sungurubaw ta kiti

¹⁶ Matigi Ala ko:

«Siyɔn dugu musow yadanin lo;
o bɛ o kun kɔrɔta ka tagama,
ka cɛw nɛgɛ ni o flɛrikɛcogo ye.
O bɛ sunguruyatagama kɛ sa,
ka to ka o sennanɛgɛw mankan bɔ.

¹⁷ O kɔsɔn Matigi bɛna Siyɔn dugu musow kun gbana;
Matigi Ala bɛna o lebu bɔ kɛnɛ kan.»

¹⁸ O lon na, kɔni, Matigi bɛna o ta masirifɛnw bɔ o ra: o ta sennanɛgɛw, ani o ta
kunnajalaw, ani o ta kannakɔnɔnw;

¹⁹ o ta tororanɛgɛw, ani o ta bororanɛgɛw, ani o ta padatugufaniw;

²⁰ o ta musɔrɔw, ani o ta sennajɔlɔkɔninw, ani o ta cɛsirinanw, ani o ta
wusunanbaraninw, ani o ta sɛbɛw;

²¹ o ta borokandennɛgɛw, ani o ta nunnanɛgɛw;

²² o ta fani dawulamanw, ani o ta deregejanw, ani o ta deregebaw; o ta wariblananw,

²³ ani o ta dugalenninw, ani o ta fani fiyɛnmanw, ani o ta jalamuguw, ani o ta
lankanaw.

²⁴ O ta turu kasadiman bɛna yɛlɛma ka kɛ fɛn torinin kasa le ye,
o ta cɛsirinan bɛna kɛ jurukise le ye,
o kunw dankɔnumanw bɛna kɛ kungbanaw ye,
o ta deregebapumanw bɛna kɛ borɔfaniw le ye,
o ta cɛna bɛna yɛlɛma ka kɛ cɛjuguya ye.

Zeruzalemu musow labancogo

²⁵ Kɛrɛkɛmuru bɛna aw ta cɛw faga;
aw ta cɛfariw bɛna ben ka faga kɛrɛkɛyɔrɔ ra.

²⁶ Nɔnakanw, ani sangakasikanw le bɛna kɛ Siyɔn dugu donda ra;
o borolakolon bɛna sigi dugu ma.

4

¹ Muso wolonfla bena nɔrɔ cɛ kelen na o lon na, k'a fɔ a ma ko:
«An yɛrɛ bɛna lɔ ni an ta baro ni an ta fiyɛrɛbɔ ye;
sabari k'a to i tɔgɔ ye la an na dɔrɔn ko i ta musow,
janko mɔgɔw ta mafiyɛnyari ye bɔ an kunna.»

Ala bɛna min kɛ a ta mɔgɔw ye

² O lon na, kɔni, Matigi Ala bɛna yiri min falen, o yiri bɛna cɛna ni nɔrɔ sɔrɔ; a bɛna nafa minw ladon jamana kɔnɔ, o bɛna kɛ Izirayeli ta mɔgɔ tɔ kisininw ta bonya ni o ta dawula ye.

³ O wagati ra, mɔgɔ tɔ minw bɛna kisi, ka to Siyɔn dugu kɔnɔ, minw bɛna to Zeruzalɛmu, o bɛna olugu wele ko mɔgɔ saninmanw; o mɔgɔw bɛɛ tɔgɔw le bɛna sɛbɛ, ka panamanya Zeruzalɛmu dugu kɔnɔ.

⁴ Matigi Ala bɛna Siyɔn dugumɔgɔw ta nɔgɔw ko k'a bɔ o ra, ka Zeruzalɛmukaw saninya, ka mɔgɔ faganinw ta joriw nɔw bɔ o ra a ta kiti ni a ta saninyari tasma baraka ra.

⁵ O tuma ra Matigi Ala bɛna bugun sisiman dɔ lawuri tere fɛ, ka tasumamana dɔ bɔ su fɛ, Siyɔn kuru* yɔrɔ bɛɛ kan, ani a jama bɛɛ lajennin kan; Matigi Ala ta bonya nɔrɔ bɛna yɔrɔ bɛɛ datugu, ka o ta yɔrɔw bɛɛ tanga.

⁶ A bɛna kɛ dogoyɔrɔ ye, ka suma di tere ta fundenin wagati ra; a bɛ kɛ donyɔrɔ ye, ani dogoyɔrɔ, sanfɔɔ ni sanji wagati ja.

5

Matigi Ala ta rɛzɛnforo

¹ Aw y'a to ne ye ne diyanyamɔgɔ ta dɔnkiri la;
ne bɛna o la ne diyanyamɔgɔ ye a ta rɛzɛnforo ko ra:
Rɛzɛnforo dɔ tun bɛ ne diyanyamɔgɔ fɛ,
a tun bɛ kuru kɛrɛ fɛ, dugukolodiman dɔ ra.

² A k'a yɔrɔ siyɛn, k'a kabakuruw bɔ,
ka rɛzɛnsunpumanw turu a ra.
A ka foro kɔrɔsibagaw ta gbata lɔ foro cɛmancɛ ra,
ka rɛzɛnforogidinga dɔ sogi.
A tun b'a bisigi ko rɛzɛnforo bɛna rɛzɛnpumanw le kɛ,
nka a nana rɛzɛn kumuninw le kɛ.

³ Ayiwa, sisan aw Zeruzalɛmukaw, ani aw Zuda mara mɔgɔw,
aw ye nin kiti tigɛ ne ni ne ta rɛzɛnforo cɛ!

⁴ Mun wɛrɛ le tun ka kan ka kɛ ne ta rɛzɛnforo ra,
ni ne ma min kɛ a ra sa?
Ne tun b'a bisigi ko a bɛna rɛzɛnpumanw le kɛ;
mun na a ka rɛzɛn kumuninw kɛ?

⁵ Ayiwa, ne bɛna min kɛ ne ta rɛzɛnforo ra,
aw y'a to ne ye o fɔ aw ye sisan!
Ne tun k'a lamini ni sansan min ye, ne bɛna o waraga,
k'a to bɛganw y'a domu.
Ne bɛna a kogow ben,
k'a to mɔgɔw y'a dondon.

⁶ Ne bɛna a kɛ yɔrɔ lakolon le ye;
mɔgɔ tɛna a borow tigɛtigɛ ka o dakapa, k'a sɛnɛ tuun.
Nonfonw, ani ɲaniw le bɛna wuri a ra.

Ne bēna a fɔ sankabaw ye ko o kana sanji ben a kan tuun.

⁷ Ayiwa, Fangatigi Ala ta rēzenforo,
o ye Izirayeli ta mɔgɔw le ye.
Zuda ta mɔgɔw,
olugu le ye a ta yiriforo kanunin ye.
A tun b'a bisigi ko o bēna terenninya sira le tagama,
nka o ka terenbariya sira le tagama;
a tun b'a bisigi ko a bēna terenninya sira le tagama,
nka a ka mɔgɔtɔɔkan le mēn.

Ala kanblabagaw ta bɔnɔ

⁸ Bɔnɔ bēna aw sɔrɔ, aw minw bē bonw lɔ caman ka o fara ɲɔgɔn kan,
ka forow mina caman ka o fara ɲɔgɔn kan,
fɔ ka taga yɔrɔ bēɛ ban,
k'a to aw kelen dɔrɔn ye sigi jamana kɔnɔ.

⁹ Fangatigi Ala ka nin le fɔ k'a don ne toro ra, ko:
«Sigiya t'a ra, nin bon caman bēna kē yɔrɔ lakolonw le ye;
nin bonba cɛɲumanw lakolon bēna to.

¹⁰ Rēzenforo ɛkitari saba, o ta rēzenji tēna tēmē litiri binaani kan;
simankise bɔrɔ tan dannin, siman min bēna sɔrɔ o ra, o tēna tēmē bɔrɔ kelen kan.»

¹¹ Bɔnɔ bēna aw sɔrɔ, aw minw bē wuri sɔgɔmada joona fē,
ka bori ka taga minnifēn farimanw nɔ fē;
su bē janfa ka aw to kēɛ ma,
k'a sɔrɔ duvēn nege belēn gbannin bē aw ra.

¹² Korafɔkanw, ani gɔnifɔkanw, ani longanfɔkanw, ani filēnfiyēkanw, ani duvēn,
o fēnw le bē o ɲanagbē.

Nka o mɔgɔw tē Matigi Ala ta kēwalew jatera;
a boro ka baara min kē, o ɲa tē o yera.

¹³ O kɔsɔn o bēna ne ta mɔgɔw mina ka taga ni o ye,
o ta kolɔnbariya kɔsɔn.

O ta fagamaw bēna kē kɔngɔtɔw ye,
o ta mɔgɔ tɔw, minlɔgɔ le bēna olugu halaki.

¹⁴ O kɔsɔn kaburu b'a kandinga dayēɛ k'a bonya;
a b'a da waga, fɔ k'a tēmē a dan kan.

O ta fagamaw, ani mɔgɔ tɔw bēɛ bē jigi a kɔnɔ,
ani o ta ɲanagbēkanw ni a mankan bēɛ.

¹⁵ O kɔsɔn adamadenw bēna suuru,
mɔgɔw bēna majigi,
yēɛbonya bē minw ta flērikēcogo ra, olugu kun bēna suuru.

¹⁶ Fangatigi Ala bēna a ta bonya yira ka kapa ni a ta can ye,
Ala saninman bēna a ta saninmanya yira ka kapa ni a ta terenninya ye.

¹⁷ Sagaw bēna bin ɲimi dugu cinin kɔnɔ, k'a kē i n'a fɔ o bē kongo le kɔnɔ;
naforotigiw tagara ka o ta yɔrɔ minw to, o yɔrɔw le bēna kē baw ta binɲimiyɔrɔ ye.

¹⁸ Bɔnɔ bēna aw sɔrɔ, aw minw bē janfa ta juru kē ka terenbariya sama aw yēɛ kɔ,
ka jurumun sama aw yēɛ kɔ, i ko misi bē daba sama cogo min na.

¹⁹ Aw minw b'a fɔ ko: «Ala ye teliya,
a ye a ta kow kē joona,

janko an ye a ye.
Izirayeli ta Ala saninman ye a ta kolatigenin ke joona,
janko an ye a ta keta lon.»

20 Bono bena aw soro, aw minw b'a fo kojugu ma ko konuman,
k'a fo konuman ma ko kojugu;
aw minw be dibirako ta k'a ke ko gbenin ye,
ka ko gbenin ta ka o ke dibirako ye,
ka jusukasiko ta ka o ke jusudiyako ye,
ka jusudiyako ta ka o ke jusukasiko ye.

21 Bono bena aw soro, aw minw be aw yere ke hakiritigiw ye,
aw minw be aw yere jate kolonbagaw ye.

22 Bono bena aw soro, aw minw ko, ko aw nogon cefari te duvenmin na,
ko aw nogon jageben te minnifen farimanw nagamini na.

23 O be can di mogogu ma surafen koson,
ka moggo terennin ta jo bosi a ra.

24 O koson tasumamana be binjalan jeni cogo min na,
ani binpaga be jeni ka ban tasuma ra cogo min na,
o cogo kelen na, nin mogow ta lilinw bena tori,
o ta fiyerenw bena taga fono fe i ko gbangban;
sabu o banna Matigi Ala ta sariya ra,
o ka Izirayeli ta Ala Saninman darakan mafiyenya.

25 O koson Matigi Ala dimina a ta mogow koro kosebe;
a b'a boro korota o kama ka o bugo,
fo kuruw be yereyere;
o suw be benben siraw kan i ko namapama.
Nka o bee n'a ta, a ta dimi belen ma mala,
a boro belen korotanin lo o kama hali bi.

Cenri min be nana

26 Ala bena tagamasiyen do korota ka o yira yorojanmogow ra;
a bena filen fiye ka o wele ka na ka bo fo dununa kun do ra,
olugu fana bena teliya ka na joona joona.

27 O mogow si te sege, o si te dese,
o te jingo, o te sunogo,
o si ta cesirijara te yogyogo o soro ra,
o si ta sanbara juru te foni.

28 O ta bipew dabonin lo,
o ta kalanw samanin lo tuma bee,
o ta sow sengbogoro be i ko kabakuru,
o ta sowotorow senw ka teri i ko folonkonto.

29 O kulecikan be i ko jara kulekan,
o be kule ci i ko jarakanbelenw;
o be mankan ci, ka o ta sogo mina ka taga ni a ye,
moggo te se k'a bosi o boro.

30 O lon na, koni, o bena mankanba do le bo nin jamana kunna,
k'a ke i ko kogoji mankan.

O lon na, ni i ka jamana fle,
i b'a bɛɛ ye dibi ye, ani kɔnɔnɔfiri;
sankabaw bɛna yeelen datugu, ka yɔrɔ kɛ dibifinba ye.

6

Ezayi sonna Ala ta weleri ma

¹ Masace Oziyasi* sara san min na, ne ka Matigi ye, a siginin bɛ masasiginan kɔrɔtanin dɔ kan san fɛ, a ta masaderege senkɔrɔyɔrɔ tun ka Alabatosoba fa.

² Serafen* mɛlɛkɛ dɔw tun lɔlɔnin bɛ a kunna; kaman wɔrɔ tun bɛ olugu bɛɛ kelen kelen fɛ: o tun bɛ fla kɛ ka o pada datugu, ka fla kɛ ka o senw datugu, ka wuri ni fla ye.

³ O tun bɛ to ka pɛrɛn k'a fɔ jɔgɔn ye ko:

«Ala saninman, saninman, saninman,
Fangatigi Ala ye o le ye;
dunupa yɔrɔ bɛɛ fara a ta nɔɔrɔ ra!»

⁴ O ta mankan tun bɛ Alabatosoba* dondaw jusiginanw yuguyugura, yɔrɔ saninman* tun fara sisi ra.

⁵ Ne ko: «E, bɔnɔ ka ne sɔrɔ, ne tora a ra, sabu ne ye mɔgɔ dɔ ye min darakan saninyanin tɛ, ne siginin bɛ mɔgɔ minw cɛ ra, olugu fana darakan saninyanin tɛ; k'a sɔrɔ ne ja ka Masace, Fangatigi Ala ye!»

⁶ Nka serafen mɛlɛkɛ kelen wurira kaman na ka na ne kɔrɔ ni tasumakami dɔ ye a boro; a tun ka o ta sarakabonan kan ni tasumabonan dɔ ye.

⁷ A ka o maga ne da ra, k'a fɔ ko:

«Nin magara i dagbolow ra minke,
i ta terenbariya yafara,
i ta jurumun kafarira.»

⁸ O kɔ, ne ka Matigi kumakan mɛn, a ko: «Ne bɛna jɔntigi le ci? Jɔntigi le bɛna taga anw ta cira kɛ?» Ne ko: «Ne fle nin ye, ne ci!»

⁹ A ko ne ma ko:

«Taga a fɔ nin jamana mɔgɔw ye ko:
«Aw kɔni bɛna a lamɛn, k'a lamɛn, nka aw tɛna a faamu,
aw bɛna a fle, k'a fle, nka aw tɛna a ye!»

¹⁰ Taga nin jamana mɔgɔw jusukun gbɛɛya,

ka o toro gberɛn,

ka o padenw fiyen;

janko o padenw kana na yeri kɛ,

o torow kana na mɛnni kɛ,

o jusukun kana na faamuri kɛ,

ni o tɛ, o bɛna seko ka na ne fɛ, k'a to ne ye o kisi†.»

¹¹ Ne k'a pininka ko: «A bɛna kɛ ten ka se fɔ wagati juman sa, ne Matigi?» A ko:

«Fɔ ka taga a to duguw ye halaki,
mɔgɔ si kana sigi o kɔnɔ tuun,
adamaden si kana kɛ bon si kɔnɔ tuun,
o ta dugukolo ye halaki ka kɛ yɔrɔ lakolon ye.»

* **6:1 6.1** Aw ye Masacew flanan 15.7 fle. Oziyasi tɔgɔ tun ye fana ko Azariya. † **6:10 6.10** Hayan 9–10, o kumaw fora nin yɔrɔw ra: Matiyu 13.14–15; Marika 4.12; Luka 8.10; Yuhana 12.40; Kɛwalew 28.26–27.

¹² Matigi Ala bɛna adamadenw gben ka taga fɔ yɔrojan,
ka o ta yɔrow kɛ yɔro lakolonba caman ye jamana kɔnɔ.

¹³ Hali ni mɔgo kelen le ka bɔsi mɔgo tan cɛ ra,
o mɔgo kelen fana bɛna halaki.

Nka yiriba ni yirisunba ju bɛ to dugukolo ra cogo min na, ni a tigera,
o cogo ra, o kɔmɔgow fana bɛna falen tuun ka kɛ duruja saninman ye.

7

Ala ka Ezayi ci masacɛ Ahazi fɛ

¹ Wagati min na Oziyasi dencɛ Yotamu, o dencɛ Ahazi tun bɛ Zuda mara masacɛ ye,
Siri masacɛ Resɛn ani Izirayɛli masacɛ Peka, min ye Remaliya dencɛ ye, olugu tagara
Zeruzalɛmu dugu kama, ko o bɛ taga dugu kɛrɛ; nka o ma na se ka a kɛrɛ.

² O ka o kuma fɔ Ahazi ye, min tun ye Dawuda ta duruja ye, ko: «Sirikaw nana
fara Efirayimukaw* kan!» Ahazi ni a ta mɔgow bɛɛ jusukun tun bɛ panpanna i ko
fɔɔ bɛ yiriw yuguyugu cogo min na tu kɔnɔ.

³ Matigi Ala k'a fɔ Ezayi ye ko: «Bɔ ka taga Ahazi kunben, i ni i dencɛ Sehari Yasubu;
jidinga min bɛ dugu sanfɛyɔro ra, ni i tagara o jisira danyɔro ra, fanikobagaw ta
fanikoyɔro sira ra, i b'a sɔro yi.

⁴ I b'a fɔ a ye ko: «I hakiri sigi, i jusu suma; i kana siran, i fari kana faga Sirikacɛ
Resɛn ni Remaliya dencɛ ta jusugban kosɔn; olugu ye lɔgɔkurun sisiman fla le ye.

⁵ Sirikaw, ani Efirayimukaw, ani Remaliya dencɛ bɛ kojugu labɛnna i kama, k'a fɔ
ko:

⁶ An ye taga Zuda mara kama, ka taga jatigɛba bla o ra, ka o ta mara mina, ka Tabeli
dencɛ sigi o kunna k'a kɛ o ta masacɛ ye.

⁷ Nka Dunupatigi Ala ko:

O ko tɛna ja sɔro,
a tɛna kɛ.

⁸ Sabu Siri jamana kunkolo, o ye Damasi le ye,
Damasi kunkolo, o ye Resɛn ye.

Sani san biwɔro ni looru, Efirayimu bɛna yɛrɛɛɛ,
o tɛna kɛ siya ye tuun.

⁹ Efirayimu kunkolo, o ye Samari ye,
Samarikunkolo, o ye Remaliya dencɛ ye.

Ni aw ta lanaya ma sabati, aw yɛrɛ tɛna sabati.» »

Den min tɔgo bɛna la ko Emanuweli

¹⁰ Matigi Ala ka dɔ fara a ta kuma kan tuun, k'a fɔ Ahazi ye ko:

¹¹ «Tagamasiyen dɔ daari Matigi Ala, i ta Ala fɛ, ko a ye o kɛ i ye; a fɔ ko a y'a kɛ i
ye ka bɔ dugukolo jukɔroyɔro dɔ ra, walama ka bɔ san fɛ, sankolo ra.»

¹² Ahazi k'a jaabi ko: «Ne tɛna foyi daari; ne t'a fɛ ka Matigi Ala korɔbɔ k'a flɛ!»

¹³ O tuma Ezayi ko: «Aw ye nin kuma lamen sa, aw Dawuda ta somɔgow! Aw bɛ
mɔgow sɛgɛra minke, o ma aw wasa, fɔ aw b'a fɛ ka ne ta Ala yɛrɛ fana sɛgɛ wa?

¹⁴ Ayiwa, o kosɔn Matigi yɛrɛ bɛna tagamasiyen dɔ yira aw ra: Sunguru bɛna kɔnɔ
ta ka dencɛ woro, k'a tɔgo la ko Emanuweli†.

¹⁵ A bɛna to ka nare ni li le domu, fɔ a ye na ko lɔn, ka kojugu ye k'a to yi, ka
kopuman lɔn k'a kɛ.

¹⁶ Nka sani den ye na ko lɔn ka kojugu ye k'a to yi, ka kopuman lɔn k'a kɛ, masacɛ
fla minw nasiran bɛ ele ra, olugu ta jamana bɛna kɛ yɔro lakolon ye.

* **7:2 7.2** Efirayimu tun ye Izirayeli mara dɔ ye, jamana sahiliyanfan na; a yɔro tun man jan Zeruzalɛmu dugu
ra. † **7:14 7.14** Emanuweli korɔ ye ko: Ala bɛ ni an ye. Nin kuma bɛ sɔro Matiyu 1.23.

¹⁷ Matigi Ala bena wagati dɔ latige, ka kojuguba dɔ ben ele ni i ta jamana mɔgow kan, ani i ta somɔgow kan; o wagati nɔgon ma ke ka ye folo, kabini Efirayimu mara faranna ka bɔ Zuda mara ra. O wagati ye Asiri masace ta wagati le ye.»

Asirikaw bena min ke Zuda mara ra

¹⁸ O wagati ra kɔni, Matigi Ala bena filen fiye ka limɔgow lana ka bɔ fɔ Misiran bajiɯ dan na, ka lidenwɛ† lana ka bɔ Asiri.

¹⁹ O bɛɛ bena na ka na sigisigi dingakolonbaw kɔnɔ, ani farawow kɔnɔ, ani ɲanituw bɛɛ kɔnɔ, ani jiyorow bɛɛ ra.

²⁰ O wagati ra, Matigi Ala bena kunlimuru dɔ singa ka bɔ Efirati ba kɔ fɛ, Asiri masace fɛ, ka aw kun li, ka aw fari yorɔ bɛɛ li, ka aw bonbosi fana li ka bɔ yi.

²¹ O wagati ra fana, mɔgo bɛɛ kelen kelen bena misimuso kelen ni sagamuso fla le mara.

²² Nɔnɔ cayakojugu fɛ, mɔgow ta baro bena ke nare le ye. ɔnhɔn, minw bena kisi ka to jamana kɔnɔ, olugu bɛɛ bena nare ni li le domu.

²³ O wagati ra fana, rezensun waga kelen bɛ sɔrɔ foro minw kɔnɔ, foro minw songo bɛ warigbɛ waga kelen bɔ, mɔgow bena ban o forow ra ka o to nɔnfɔnw, ani ɲaniw cɛ ra yi.

²⁴ Mɔgow bena taga yaala o yorow ra ni kalanw ni bipɛw le ye, sabu jamana bɛɛ lajennin bena ke nɔnfɔntuw ni ɲanituw le ye.

²⁵ O tun bɛ deri ka kongoriw kerɛfeyorow ta dugukolodiman minw sɛnɛ ni daba ye, mɔgo tena taga o yorow ra tuun, nɔnfɔntuw, ani ɲanituw pasiran kosɔn. Misiw le bena domuni ke yi, sagaw bena yaala yi.

8

Asirikaw bena kojugu minw ke

¹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Walakaba dɔ jini, i y'a sɛbɛ a kan ni sɛberidenbabaw ye ko: ‹Maheri Salali Hasi Bazi*,› o kɔrɔ ye ko ‹cɛnri surunyara, naforo cɛtuma sera!›»

² Ne ka mɔgosɔbɛ dɔw ta, ka olugu ke ne seerew ye: sarakalasebaga Huri, ani Yeberekiya dence Jakariya.

³ O kɔ, ne gbarara ciramuso ra, min ye ne ta muso ye. A nana kɔnɔ ta ka dence woro. Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «A tɔgo la ko: ‹Maheri Salali Hasi Bazi,› ko: ‹cɛnri surunyara, naforo cɛtuma sera!›»

⁴ Sabu sani den ye se k'a fɔ ko: ‹Baba,› walama ko: ‹Na,› Asiri masace bena na Damasi ta naforow, ani Samarikaw borofɛnw cɛ ka taga ni o ye.»

⁵ Matigi Ala ka dɔ fara a ta kuma kan tuun, k'a fɔ ne ye ko:

⁶ «I n'a fɔ nin jamana mɔgow ka Silowe ta ji mafiyɛnya,

o ji min pamalɔnin bɛ woyo,

i n'a fɔ Resɛn ni Remaliya dence ta ko le diyara o ye,

⁷ o kosɔn, a flɛ, Matigi Ala bena Efirati ba ta ji belebele barakamanw lana o kama, min ye Asiri masace ye, ani a ta baraka bɛɛ.

O ba kɔnɔ bena fa, ka woyo ka bɔ fɔ kɛnɛ ma, k'a kerɛfeyorow bɛɛ fa.

⁸ A bena woyo ka don Zuda mara kɔnɔ,

a bena fa ka woyo ka yorɔ bɛɛ datugu,

ka mɔgow mina fɔ o kan kɔrɔ.

Nka Ala bɛ ni an ye, Emanuwɛli;

Ala bena a kamanw yangan an ta jamana bɛɛ kunna k'a tanga.»

† **7:18 7.18** Limɔgow ani lidenw, o ye Izirayɛli juguw tagamasiyɛnw ye. * **8:1 8.1** ‹Maheri Salali Hasi Bazi› o ye heburukan le ye.

Ala bɛna a ta mɔgɔw bɔsi

⁹ Aw ye jɛn ka kɛrɛ mankanw ci, dunupa mɔgɔw,
nka aw bɛna janjan!

Aw bɛɛ ye aw toro malɔ,
aw minw bɛ fɔ jamanajanw na;
aw ye aw yɛrɛ cɛsiri kɛrɛ kama,
nka aw bɛna janjan,
aw ye aw yɛrɛ cɛsiri kɛrɛ kama,
aw bɛna janjan!

¹⁰ Aw ye janfa siri,
nka o bɛɛ bɛna kɛ fɛngbansan ye!
Aw ye kuma ka bɛn,
nka o ko tɛna bɔ,
sabu Ala bɛ ni an ye.

Matigi Ala nasiran le ka fisa

¹¹ Matigi Ala ka nin le fɔ ne ye, wagati min a boro barakaman ka ne mina, k'a fɔ
ne ye k'a gbɛɛya ko ne kana nin jamana mɔgɔw ta sira jɔgɔn tagama; a ko:

¹² «Nin mɔgɔw bɛ ko minw bɛɛ wele ko janfa,
aw kana o wele ko janfa.

O bɛ siran fɛn minw ja, aw kana siran o ja;
aw ja kana tige fana.

¹³ Aw ka kan ka Fangatigi Ala le jate ko Ala saninman lo,
aw ka kan ka ale le bonya,
aw ka kan ka siran ale le ja.

¹⁴ Dogoyɔrɔ saninman lo,
nka a bɛna kɛ kabakuru ye mɔgɔ sen bɛ gbasi min na;
a bɛna kɛ sentalon kabakuru ye Izirayeli mara fla mɔgɔw fɛ,
ka kɛ jɔ ye, ani jan, Zeruzalɛmukaw fɛ.

¹⁵ O ra, mɔgɔ caman bɛna talon a ra,
ka bɛn fɔ ka halaki;
o bɛna o mina jan na, ka o mina ka taga ni o ye.»

Cira ka kan ka Ala makɔnɔ

¹⁶ Nin seereyakumaw mara,
nin karan kitabu dasiri k'a bla ne ta karamɔgɔdenw ye.

¹⁷ Ne bɛ Matigi Ala makɔnɔ,
ale min k'a ko don Yakuba ta mɔgɔw ra;
ne jigi b'a kan.

¹⁸ Ne flɛ nin ye, ne ni Matigi Ala ka den minw di ne ma.
Anw kɛra ko nataw tagamasiiyɛn ni lasɔminifɛn le ye Izirayeli jamana ra;
o ko bɔra Fangatigi Ala le ra,
min sigiyɔrɔ bɛ Siyɔn kuru kan.

¹⁹ Ni mɔgɔw nana a fɔ aw ye ko
mɔgɔ minw bɛ kuma ni suw ye, ko aw ye taga olugu fɛ,
ani minw bɛ lagbɛri kɛ
ka kuma o da jukɔrɔ, ka nɔnɔnɔnu,
ni o ko, ko yala siya bɛɛ man kan k'a ta alaw bato wa,
ka suw daari mɔgɔ panamanw ye wa?
Aw ye o jaabi ko:

²⁰ «Ala ta sariya ni a ta jɛnɔgɔnya* kumaw,

an ka kan ka o sira le tagama!»
 Ni aw m'a fɔ ten,
 o tuma jamana mɔgɔw tɛna dugugbɛ sɔrɔ ka ye.

²¹ O bɛna jamana cɛtigɛ, o sɛgeninba ni o kɔngɔɔ;
 ni kɔngɔ nana gban o ra,
 o bɛna dimi fɔ ka o ta masacɛ danga, ka o ta alaw danga.
 O bɛna o ɲa kɔrɔta san fɛ,
²² ka dugukolo fana flɛ;
 o tɛna foyi ye ni degu, ani dibi, ani kɔnɔnɔfirikow tɛ.
 O bɛna to dibifinba le kɔnɔ.

Hɛra masacɛ nako

²³ Nka kɔnɔnɔfiri bɛ nin jamana min kɔnɔ sisan,
 dibi tɛna to o jamana kɔnɔ tuma bɛɛ;
 hali ni Zabulon mara ni Nɛfitali mara ma kɛ foyi ye wagati tɛmɛnin na,
 wagati nata ra, bonya bɛna la kɔgɔjisira mara kan,
 ani Zuriden ba kɔfɛyɔrɔ mara,
 ani siya tow ta maraw.

9

¹ Mɔgɔ minw tun bɛ tagamana dibi ra,
 yeelenba bɔra olugu kan.
 Minw tun siginin bɛ saya jamana dibi ra,
 yeelen dɔ manamanana olugu kan*.
² Matigi Ala, i bɛ bonyaba la jamana kan,
 ka o ta ninsɔndiya caya;
 o bɛ ninsɔndiya i ɲa kɔrɔ
 i ko mɔgɔ bɛ ninsɔndiya simankanwagati ra cogo min na,
 walama i ko kɛrɛkɛdenw bɛ ɲagari cogo min na fɛn minaninw taranwagati ra.

³ Sabu doni gbiriman min tun bɛ o kun na,
 bugɔribere min tun bɛ o kɔ kan,
 o tɔrɔɔbagaw tun bɛ o bugɔ ni bisan min ye,
 i ka o karikari i n'a fɔ i tun k'a kɛ cogo min na lon min na i ka Madiyankaw kɛrɛ†.

⁴ Mɔgɔ tun ka sanbara o sanbara don ka taga kɛrɛkɛyɔrɔ ra,
 ani jori seriserira derege o derege kan,
 o fɛnw bɛɛ bɛna bla tasuma ra
 ka o jɛni ka o ban.

⁵ Sabu den dɔ worora an ye,
 dɛncɛ dira an ma.
 Kuntigiya bɛna di a ma.
 O bɛna a tɔgɔ la ko
 Ladibaga min ɲɔgɔn tɛ, Ala barakatigi,
 fa Ala banbari, Hɛra Masa.

⁶ A bɛna a ta masaya baraka bonya;
 a bɛna hɛra ladon Dawuda ta masaso ni a ta mara bɛɛ kɔnɔ,
 dan tɛ hɛra min na,
 ka masaya sigi k'a sabati can ni terenninya baraka ra,

* **9:1 9.1** Nin kumaw fɔra Yesu Kirisita ta ko ra: Matiyu 4.16, ani Luka 1.79. † **9:3 9.3** Matigi Ala k'a to Zedeyɔn ka se sɔrɔ Madiyankaw kan o lon na (Kititigɛbagaw 6-7).

sisan, ani wagati tɔ bɛɛ ra.
Fangatigi Ala bɛna nin le kɛ
a ta kanuya barakaman kosɔn.

Matigi Ala ta lasɔmini

⁷ Matigi ka kuma dɔ fɔ Yakuba ta mɔgɔw kama,
o kuma benna Izirayeli kan.

⁸ Jamana mɔgɔw bɛɛ bɛna o mɛn;
Efirayimukaw, ani Samari dugumɔgɔw,
minw bɛ ta yerebonya ni wasoya fɛ k'a fɔ ko:

⁹ «Bɔgɔbirikiw benbenna,
nka an bɛna kogo lɔ kokura ni kabakuru lɛsɛninw le ye.
Sikomɔriyiriw karikarira,
nka an bɛna sɛdiriyiriw le bla olugu nɔ ra.»

¹⁰ Matigi Ala ka baraka don Resɛn ta juguw[‡] ra, ka o lawuri Izirayelimɔgɔw kama;
a ka o kɛrebagaw kɔnɔnɔsu ka o bla o ra.

¹¹ Sirikaw bɛ bɔ terebɔyanfan na ka na,
Filisikaw bɛ bɔ terebenyanfan na ka na;
o bɛna o da fa Izirayelimɔgɔw ra ka o bɛɛ domu.
Nka o bɛɛ n'a ta, a ta dimi belɛn ma mala,
a boro belɛn kɔrɔtanin lo o kama hali bi.

¹² Izirayelimɔgɔw ma nimisa ka seko ka na o bugɔbaga fɛ,
o ma Fangatigi Ala ta jɛnɔgɔnya jini.

¹³ O kosɔn Matigi Ala bɛna Izirayeli kunkolo ni a kukala bɛɛ bɔ a ra,
ka tamarosun ni bin bɛɛ tige lon kelen na.

¹⁴ Cɛkɔrɔbaw, ani jamɔgɔw, olugu le ye kunkolo ye.
Cira minw bɛ mɔgɔw karan faninya ra olugu ye kukala ye.

¹⁵ Nin jamana mɔgɔw ta jamɔgɔw bɛ o lafirira le;
o kɛra mɔgo minw jamɔgɔw ye, olugu fana tununa.

¹⁶ O kosɔn Matigi tɛna makari o ta kanbelenw ra,
a tɛna hina o ta feritaw, ani o ta muso cɛ saninw na;
sabu o bɛɛ ye Alapasiranbariw, ani mɔgojuguw le ye,
o bɛɛ da bɛ kumakolonw le fɔ.
Nka o bɛɛ n'a ta, a ta dimi belɛn ma mala,
a boro belɛn kɔrɔtanin lo o kama hali bi.

¹⁷ Sabu juguya bɛ cɛnri kɛ i ko tasuma;
a bɛ nɔnfɔntuw, ani ɲanituw jeni,
ka yiritubaw jeni ka ban,
ka o sisikuruba lawuri ka taga san fɛ.

¹⁸ Fangatigi Ala ta jusugban kosɔn,
tasuma bɛna jamana mina,
tasuma bɛna mɔgɔw domu.

Mɔgo si tɛna hina a balema ra;

¹⁹ o bɛ dɔ mina o kininboroyanfan fɛ ka o jimi,
nka o bɛɛ n'a ta, kongo belɛn bɛ o ra.
O bɛ dɔ mina o numanboroyanfan fɛ ka o domu,
nka o bɛɛ n'a ta, o tɛ fa.

[‡] 9:10 9.10 Resɛn ta juguw: O kɔrɔ ye Asirikaw (Ezayi 7.1; Masacɛw flanan 16.8-9).

Mogow bena o yere ta somogow domu.

²⁰ Manase ta mogow be Efirayimu ta mogow domu,
Efirayimu ta mogow be Manase ta mogow domu;
o be fara jagon kan ka taga ben Zuda ta mogow kan.
Nka o bee n'a ta, a ta dimi belen ma mala,
a boro belen korotanin lo o kama hali bi.

10

Zuda mara jamogow ta kiti

¹ Mogow minw be sariya terenbariw sigi,
minw be sariya juguw latige,
bono bena olugu soro.

² O be o ke janko ka desebagatow tona kititigeyoro ra,
ka ne ta jamana panibagatow ta jo bosi o ra,
ka muso ce saninw borofenw mina o ra,
ka feritaw borofenw sonya!

³ Ni aw saralon nana se, aw bena a ke di?
Ni kojugu nana bo fo yorjan ka na ben aw kan, aw bena a ke di?
Aw bena bori ka taga jontigi le fe ko a ye aw bosi?
Aw bena aw ta naforo bla min?

⁴ Aw tena se ka foyi were ke fo ka biri ni kasoden tow ye,
ka ben dugu ma ni mogow fagataw ye.
Nka o bee n'a ta, Matigi Ala ta dimi belen ma mala,
a boro belen korotanin lo o kama hali bi.

Asirikaw ta yerebonya

⁵ Matigi Ala ko:
«Bono bena Asirikaw soro,
olugu minw kera ne ta dimibobere ye.
Bere min be o boro,
o ye ne ta jusufariya bere le ye.

⁶ Ne be o ci ka taga siya Alapasiranbari do kama;
siya min be ne jusu bo, ne be o bla ka taga o siya kama,
janko o ye taga o borofenw ce, ka o ta naforow bosi o ra,
ka o dondon i ko bogow min be sira kan.

⁷ «Nka Asirikaw m'a faamu o cogo ra,
olugu m'a miiri ten o ta hakiri ra.
Halakiri miiriya le kera olugu jusukun na,
ka siya camanba faga.

⁸ O koton o ko:
«An ta jamana jamogow bee te masacew le ye fana wa?

⁹ Yala an ma Kalino ke i ko Karikemisi,
ka Hamati ke i ko Aripadi,
ka Samari ke i ko Damasi wa*?

¹⁰ Ni anw boro sera ka o batofen gbansanw ta jamanaw mina,
k'a soro olugu ta batofen leseninw tun ka ca ni Zeruzalemu ni Samari taw ye,

¹¹ o tuma an ka min ke Samarikaw ni o ta batofen gbansanw na,
an tena o kelen le ke Zeruzalemukaw ni o ta batofen leseninw na wa?» »

* 10:9 10:9 Asirikaw ka o duguw bee kere ka se soro o kan.

Ala bɛna Asirikaw ta yɛrɛbonya bɔ o ra

¹² Nka ni Matigi nana a ta baara bɛɛ kɛ k'a dafa tuma min na Siyon kuru* kan, ani Zeruzalemu, a bɛna a fɔ ko: «Yɛrɛbonya miiriya min bɛ Asiri masacɛ jusukun na, ani wasoya min b'a flɛrikɛcogo ra, ne bɛna a sara ka kapa ni o ye.

¹³ Sabu Asiri masacɛ ko:

«Ne ka nin bɛɛ kɛ ni ne yɛrɛ boro baraka le ye,
ani ne yɛrɛ ta hakiritigiya, sabu ne hakiri ka bon.

Ne ka siya tɔw ta jamana danw bɔ o nɔ ra, ka o ta jamana fara ne ta kan,
ka o ta naforow cɛ.

Ne ka masacɛw lajigi ka bɔ o sigiyɔrɔ ra, i ko cɛ barakaman.

¹⁴ Ne boro ka siyaw ta naforow cɛ, i ko mɔgɔ bɛ kɔnɔnaga ta cogo min na.

Ne ka dunupa bɛɛ ta, i ko mɔgɔ bɛ kɔnɔ ta fanw benninw tɔmɔ cogo min na;
o si ma o kaman magamaga,
walama k'a o dakala yelɛ ka dɔ fɔ.» »

¹⁵ Ayiwa, yala jende yiritigɛtɔ b'a yɛrɛ waso yiritigɛbaga ra wa?

Yiritigɛsi b'a yɛrɛ bonya yirisibaga ma wa?

A kɛra i n'a fɔ bere le b'a minabaga boro kɔrɔtara,

i n'a fɔ berekuru le b'a minabaga boro lawurira.

¹⁶ O kɔsɔn Matigi Ala, Fangatigi Ala bɛna o ta kɛrɛkɛcɛ barakamanw kɛ cɛ fasaninw ye;

o ta bonya bɛɛ bɛna jɛni i ko tasuma bɛ mana ka fɛn jɛni cogo min na.

¹⁷ Ala min ye Izirayɛli ta yeelen ye, ale bɛna kɛ tasuma le ye;

Izirayɛli ta Ala Saninman bɛna kɛ tasumamana ye,

ka nɔnfɔnw, ani ɲaniw bɛɛ jɛni

ka o ban pewu, lon kelen na.

¹⁸ O ta yirituw, ani o ta yiriforow ta cɛɲa kɔ ani a ɲa,

a bɛna o bɛɛ halaki ka bɔ yi,

k'a kɛ i ko bana ka mɔgɔ min baraka bɛɛ ban.

¹⁹ O ta yirituw ta yiriw tɔ dɔgɔyakojuɲu fɛ,

hali denfitini dɔ bɛna se ka o jate k'a sɛbɛ.

Izirayɛlimɔgɔ tɔw ta ko

²⁰ O wagatiw ra, Izirayɛli ta mɔgɔ tɔw, ani Yakuba ta somɔgɔ minw bɔsira, olugu tena o boromala o bugɔbaga kan tuun, nka o bɛna o boromala Matigi Ala, Izirayɛli ta Ala saninman le kan, ka kapa ni can ye.

²¹ O tɔ bɛna sekɔ ka na; Yakuba ta mɔgow tɔ bɛna na Setigi Ala fɛ.

²² Aw Izirayɛlimɔgow, hali ni aw ta mɔgow ka ca i ko kɔgɔjida kɛnkɛn, mɔgɔ dama dama dɔrɔn le bɛna kɔsegi. Aw ta halakiri latigera ka ban; Ala ta terenninya bɛna sigi bɛɛ kan.

²³ O halakiri min latigera, Matigi Ala, Fangatigi Ala le bɛna o kɛ k'a dafa jamana bɛɛ lajennin kɔnɔ.

Asirikaw ta fanga bɛna ban pewu

²⁴ O kɔsɔn Matigi Ala, Fangatigi Ala ko: «E, ne ta mɔgow, aw minw siginin bɛ Siyon dugu kɔnɔ, aw kana siran Asirikaw ɲa, hali ni o bɛ aw bugɔ ni bere ye, ka berekuru ta aw kama, i n'a fɔ Misirankaw k'a kɛ aw ra cogo min na.

²⁵ Sani wagati dɔɔnin dɔrɔn, ne ta jusufariya bɛna ban aw ta fan fɛ, nka ne ta dimi bɛna kɛ olugu Asirikaw ta cɛnri sababu le ye.»

²⁶ Fangatigi Ala bena bisan ta o kama, i n'a fo a tun k'a ke Madiyankaw ra cogo min na, Orebu ta farakuru yoro ra. A bena a ta bere korota kogoji kunna, i n'a fo a tun k'a ke ni Misirankaw ye cogo min na.

²⁷ O lon na, o ta doni bena ta ka bo aw kunna,
o ta fanga yiri bena bo aw kan na;
aw bena bonya ka aw kan toro fo ka yiri kari.

Zeruzalemukaw juguw nacogo

²⁸ O nato fle Ayati kama,
o be temena Migoron,

o ka o ta doniw bla Mikimasi!

²⁹ A fle, o be temena kuruw furance ra.

O ko: «An bena si Geba bi su fe!»

Ramakaw be yereyerera;

Gibehakaw, minw ye Sawuli ta dugumogow ye, olugu be borira.

³⁰ Aw ye kule ci, Galimu dugumogow!

Aw ye aw yere korosi, aw Lahisakaw!

Anatotikaw, bono ka aw soro!

³¹ Madimenakaw be janjanna,

Gebimu dugumogow be dogoyoro jinina!

³² Bi yere, o bena lo Nobu;

o bena o boro korota Siyon dugumogow ta kuru kama,
min ye Zeruzalemu ta kongori ye.

Halakiriba

³³ A fle, Matigi Ala, Fangatigi Ala
bena yiriborow karikari ni barakaba ye;
yirijanbaw bena tige,

yiri jamijanbaw bena tige ka ben dugu ma.

³⁴ A be yiritubaw tige ni jende ye ka o benben,
i ko Liban yiritu cenumanbaw be ben cogo min na.

11

Yese ta duruja ta masayakura

¹ Ayiwa, yiriborokura bena bo Yese* ta yiriju ra,
falenkun do bena bo a liliw na, ka den ke.

² Matigi Ala Nin bena to a kan;

o Nin bena hakiritigiya ni faamuri di a ma,

ka kolatigecogonuman ni cefariya di a ma,

ka Matigi Ala lonniya ni a nasiran di a ma.

³ A diyanyakoba bena ke Matigi Ala nasiran le ye.

A na be min ye, a tena kiti tige ka kana ni o ye,

a toro be min men, a tena ko latige ka kana ni o ye;

⁴ nka a bena desebagatow ta kiti tige terenninya kan,

ka jamana panibagatow ta ko latige ni horonya ye.

A kumakan bena dunupamogow bugo i ko bere,

a darakuma ta fono baraka bena mogojuguw faga.

⁵ Terenninya le bena ke a ta cesirijara ye;

a bena kankelentigiya fana siri a yere ce ra.

* **11:1 11.1** Yese tun ye Dawuda face ye. Nin cirayakuma koro ye ko Ala bena mogodo lawuri o ta duruja ra min bena ke Ala ta mogodo ye (Samawilu folo 16.18-19; Yirari 5.5; 22.16).

⁶ Wara ni sagadennin bēna to ɲogon fē,
 waraninkala ni badennin bē la ɲogon koro.
 Sagaden ni jaraden bēna domuni kē ɲogon fē;
 cēdennin dō le bēna kē o gbēnbaga ye.

⁷ Misi ni waraba bēna domuni kē ɲogon fē,
 o ta denw fana bēna la ɲogon koro;
 jara bēna bin jimi i ko misi.

⁸ Denɲenin bēna toron kē fɔnfɔnnin ta wo da ra,
 denfitini bēna a boro don satutu ta wo kono.

⁹ Kojugu si tēna kē, cēnri si tēna kē
 ne ta kuru saninman yoro si kan;
 sabu Matigi Ala ta lonniya bēna dunupa fa,
 i ko jiw bē kogoji fa cogo min na.

Ala bēna a ta mōgow kunmabo

¹⁰ Ayiwa, o lon na Yese ta duruja bēna wuri ka lo,
 ka kē i ko tagamasien, jamanaw ta mōgow ye.
 Siyaw bēna a yoropini;
 a sigiyoro bēna fa noro ra.

¹¹ O lon na, koni, Matigi Ala bēna a boro koro ta tuun a sipaga flanan na[†],
 k'a ta mogo to minw tun tora Asiri, ani Misiran,
 ani Patorosi, ani Etiyopi,
 ani Elamu, ani Sinehari, ani Hamati
 ani kogoji kofejamanaw ra.

¹² A bēna tagamasien dō koro ta siyaw ye,
 ka Izirayeli ta mogo minaninw kē ɲogon kan,
 ka Zuda ta mogo janjanninw lajen
 ka bō dunupa fan naani na.

¹³ Efirayimu ta mōgow ta celiya bēna ban,
 Zuda ta mōgow fana ta juguya bēna dabra;
 Efirayimu ta mōgow tēna celiya kē ni Zuda ta mōgow ye tuun,
 Zuda ta mōgow fana tēna juguya Efirayimu ta mōgow ma tuun.

¹⁴ O bēna jēn ka taga ben Filisikaw kan terebenyanfan na,
 ka jēn ka taga tereboyanfan mōgow borofenw cē.
 O bēna Edomu ni Mohabu jamana mina,
 ka o ta fanga sigi Amōnkaw fana kan[‡].

¹⁵ Matigi Ala bēna Misiran ta kogoji ja;
 a bēna a boro fifa Efirati baji san fē,
 ka fono barakaman dō fiye
 ka ji tarantaran k'a kē ko fitini wolonfla ye,
 mogo bē se ka minw tige ni a ta sanbara ye a sen na.

¹⁶ A ta mogo to minw tora Asiri,
 olugu bēna sira soro ka na,
 i n'a fo a ta mōgow boto Misiran folofolo,
 olugu tun ka sira soro ka na cogo min na.

[†] 11:11 11.11 O koro ye ko a bēna a kē i n'a fo a tun k'a kē cogo min na wagati min na a ka Izirayelimogow labo Misiran (Bori 3.20). [‡] 11:14 11.14 O siya minw tun ka Izirayeli ta jamana lamini, olugu bēc tun bē Izirayeli ta fanga koro Dawuda ta masaya wagati ra (Samawilu flanan 8.12).

12

Alatandodɔnkiri

¹ O lon na, i bɛna a fɔ ko:

«E, Matigi Ala, ne bɛ i fɔ ka i walepumanlon,
sabu i tun dimina ne kɔrɔ,
nka i ta dimi banna,
i ka ne jusu saaro.

² Can lo, Ala le ye ne Kisibaga ye!

Ne jigi b'a kan, ne ja tɛna tige;
sabu Matigi Ala, Matigi Ala le ye ne ta baraka ye, ani ne ta dɔnkirila sababu;
ale le ye ne kisibaga ye.»

³ Aw ninsɔndiyanin bɛna ji bi
kisiri ta bunun na.

⁴ O lon na, aw bɛna a fɔ ko:

«Aw ye Matigi Ala fɔ k'a walepumanlon, k'a tɔgɔ bato!
Aw ye a ta kobaw lakari siyaw cɛ ra,
ka o hakiri jigi a ra ko a tɔgɔ ka bon.

⁵ Aw ye dɔnkiri la ka Matigi Ala tando,
sabu a ka kopumanbaw kɛ;
dunupamɔgɔ bɛɛ ka kan ka o lon.»

⁶ Siyɔn dugumɔgɔw,
aw ye nagarikanbaw bɔ, ka pagari fɔ ka pɛrɛn,
sabu Izirayeli ta Ala saninman min bɛ aw cɛ ra,
o ka bon.

13

Siya tɔw ta kiti

(13-23)

Babilɔni ta kiti

¹ Ala ka fɛn minw yira Amɔzi dence Ezayi ra, Babilɔni* ta kow ra.

² Aw ye tagamasiyɛn dɔ kɔrɔta kuru dɔ kan, yiri foyi tɛ kuru min kan!
Aw ye aw kan kɔrɔta ka o wele!

Aw ye aw boro fifa o ma,
o ye na don fagamaw ta donda fɛ!

³ Ne yɛrɛ kumana ne ta cɛw fɛ, minw blara danna ne ye;
ne ka ne ta cɛfariw wele, ne dimibɔbagaw,
ne ta bonyarɔ sɔrɔri ko ka di minw ye.

⁴ Mankan caman bɛ bɔra kuruw kunna,
i ko jama camanba mankan;
jamanaw ta wɔyɔkanw,
siyaw lajennin ta wɔyɔkan!
Fangatigi Ala bɛ a ta mɔgɔw jatera,
k'a ta kɛrɛkɛjama labɛn kɛrɛ kama.

⁵ O bɛ nana ka bɔ jamanajan dɔ ra, fɔ dunupa dan na yi.
Matigi Ala ni a ta jusufariya ciradenw bɛna jamana bɛɛ halaki.

⁶ Aw ye mapumankokasi kɛ,
sabu Matigi Ala ta lon surunyara,

Sebeetigi Ala ta cɛnrilonba bɛ nana.

⁷ O kosɔn bɛɛ baraka bɛna ban,
cɛ bɛɛ fari bɛna faga.

⁸ Jigitigɛ bɛna o mina,
tɔɔɔ ni dimi bɛna ben o kan;
o bɛna o yɛɛ tɔnɔmi i ko muso jigibagato.
O kɔnɔnɔfirinin bɛna to ka ɲɔɔn flɛ;
o ɲadaw cogo bɛna yɛɛmana.

⁹ Matigi Ala ta lon nato ye nin ye,
a ta fariya, ni a ta jusugban, ni a ta dimiba lon lo.
A bɛna jamana kɛ yɔɔ lakolon ye,
ka jurumunkebagaw halaki ka bɔ jamana kɔnɔ.

¹⁰ Sankolo lolow, ani a lolokuruw,
o si tena o ta yeelen bɔ tuun.
Tere bɔto bɛna kɛ dibi ye,
karo fana tena a ta yeelen bɔ tuun.

¹¹ Ne bɛna dunupamɔgow ta kojugu sara di o ma,
ka mɔgowuguw ta terenbariya sara di o ma.
Ne bɛna yɛɛyiramɔgow ta yɛɛbonya ban,
ka mɔgo jusu farimanw ta wasoya bɔ o ra.

¹² Ne bɛna mɔgow yeko gbɛɛya ka tɛmɛ sanin yɛɛworo yeko kan,
ka adamadenw yeko gbɛɛya ka tɛmɛ Ofiri sanin yeko kan.

¹³ O kosɔn ne bɛna sankolo yuguyugu;
dugukolo ni a jusiginanw bɛna yɛɛyɛɛɛ,
Fangatigi Ala ta jusugban sababu ra,
ani a ta dimiba lon kosɔn.

¹⁴ Mɔgow bɛna kɛ i ko o bɛ dagbɛ min gbenna,
ka kɛ i ko sagaw ni ba minw ma mɔgo sɔɔ ka o lajɛn;
bɛɛ bɛna munu a ta siyamɔgow fan na,
bɛɛ bɛna bori ka taga a ta faso fan na.

¹⁵ Ni o ka mɔgo o mɔgo sɔɔ, o bɛ o tigi sɔgo ni biɲɛ ye,
ni o ka min o min mina, o bɛ o faga ni kɛɛkɛmuru ye.

¹⁶ O bɛna o ta sinmindenw gbasi dugu ma ka o ɲɔɲɔ o yɛɛ ɲa na;
o bɛna o ta bonkɔnɔfenw bɛɛ cɛ,
ka jɛn ni o ta musow ye jagboya ra.

¹⁷ A flɛ, ne bɛna Mɛdikaw lasu o ra,
o siya min tɛ wari jate foyi ye,
o fana tɛ sanin fɛ.

¹⁸ O ta kalanw bɛna kanbelenw sɔgo ka o ben dugu ma.
O tena hina hali denɲɛninw na,
o tena denmisen si flɛ ka makari a ra.

¹⁹ O ra, Babilɔni min tun ye maraw bɛɛ ta dugu cɛɲumanba ye,
min tun ye Babilɔnikaw ta nɔɔɔ ni o ta yɛɛbonya sababu ye,
o dugu bɛna kɛ i ko Ala ka Sodomu ni Gomɔri dugu minw halaki.

²⁰ Mɔgo si tena sigi Babilɔni tuun;
a lakolon le bɛna to wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.
Hali kongoyaalabagaw tena o ta fanibonw lo yi,

sagagbenbagaw tena sigi yi ni o ta sagaw ye ka nenekiri!

²¹ Kongofenw le bena la yi:

gbingbinw bena a bonw fa,
konosogolonw bena a yorow ke o ta siyorow ye,
bakoroninw bena to ka panpan yi.

²² Suruguw le bena to ka kasi o ta fagamabonbaw konɔ,
kongowuruw bena to ka kasi o ta masasopumanw konɔ.
Babiloni ta wagati le sera;
do fana tena fara a ta teredaw to kan.

14

Ala bena Izirayelimogow ladon tuun

¹ Sigiya t'a ra, Matigi Ala bena hina Yakuba ta mogow ra, a bena Izirayelimogow ta tuun; a bena o sigi o yere ta dugukolo kan. Lonanw bena na fara o kan; olugu bena na sigi ni Yakuba ta mogow ye.

² Siya dow le bena Izirayelimogow ta ka na ni o ye Izirayeli jamana ra. Izirayelimogow bena o mogow ke o ta joncew ni o ta jonmusow ye Izirayeli jamana ra, Matigi Ala ka jamana min di o ma. Siya minw tun ka Izirayelimogow mina, Izirayelimogow bena olugu fana mina; minw tun ka o ta fanga sigi Izirayelimogow kan, Izirayelimogow bena o ta fanga sigi olugu fana kan.

Babiloni masace ta kiti

³ Ni Matigi Ala nana aw laganfiya tuma min na, ka aw ta tooro ni aw ta sege ban, ani jonyagbelen min tun lara aw kan, ka o bee ban,

⁴ o tuma ra aw bena Babiloni masace togo don donkiri ra, k'a fo ko:
E, min tun be mogow minako juguyara, ale ta ko banna pewu!
A ta jagboyafanga sera a dan ma!

⁵ Matigi Ala ka mogojuguw ta bere kari;
a ka fangatigi farimanw ta masacebere kari.

⁶ Ale jusu gbannin le tun be to ka jamana werew ta mogow faga,
o fagari fana tun te dabra;
a diminin le tun be siya tow mara jagboya ra,
ka segeba la o kan, dan te sege min na.

⁷ Sisan koni, jamana bee be nasuma ni laganfiya ra;
o be nagari fo ka kule ci!

⁸ Hali siperesisunw bee be ninsondiya ele ta ben koson;
Liban sedirisunw ko:
«Kabini ele benna,
yiritigebaga si te nana an kama tuun!»

⁹ Kaburu jukoroyoro korotoninba be a yere labenna
ka i nato kunben;
o be su tow lakunu ele koson,
dunupa kuntigiw bee suw;
o be siyaw ta masaw bee lawurira ka bo o ta sigiyorow ra ele koson.

¹⁰ O bee bena kuma ta, k'a fo i ma ko:
«Ele fana kera barakantan ye i ko anw,
ele ni anw bee kera kelen ye!»

¹¹ I ta yerebonya jigira kaburu konɔ,
ani i ta gonifokanw bee;

kaburu tumuw le kera i ta lanan ye,
tumumisenw kera i ta birifani ye.

¹² E, ele le bora san fe ka ben tan wa?
Ele sogomada lolo, dugugbeda lolo,
ele benna fo dugu ma,
ele min tun be se siya tow ra!

¹³ I tun b'a fora i yere konɔ ko:
«Ne bena yelen ka taga fo sankolo konɔ,
ne bena ne ta sigiyoro layelen ka se fo Ala ta lolow kunna;
ne bena taga sigi fo alaw ta jamalajenkuru kunna,
fo sahiliyanfan kononoyoro ra*!

¹⁴ Ne bena yelen fo sankabaw kunna,
ne bena ke i ko Ala korotaninba yere!»

¹⁵ Nka o ka i firi kaburu dibi ra,
fo dingaba do jukoroyoro ra yi!

¹⁶ Ni mogɔ min ka i ye, o tigi b'a na lo i ra,
ka i fle kosebe, k'a fo ko:
«E, ce min tun be dugukolo yereyere, ale le ye nin ye tan wa?
Ale le tun be jamanaw yuguyugu,

¹⁷ ka dunupa ke i ko kongokolon,
k'a duguw cici;
a fana tun te a ta kasodenw labla ka ye fiyewu!»

¹⁸ Siya tow ta masacew bee,
o ka olugu bee kelen kelen la ni bonya ye o ta kaburu konɔ.

¹⁹ Nka o ka ele firi kene ma, i ma kaburu soro.
I kera i ko den kogobari su, mogow be nigi min na.
O ka i la kerekeden faganinw ce ra, minw fagara ni kerekemuru ye.
Mogow be o suw dondon ka teme;
o be o suw firi faradinga konɔ.

²⁰ Ele tena la kaburu konɔ i ko masace tow,
sabu i ka i ta jamana cen,
ka i yere ta jamana mogow halaki.
Mogojuguw ta siya togo tena fo tuun fiyewu!

²¹ Aw ye o ta denw ta fagari ko laben,
o facew ta terenbariyaw koson,
janko olugu fana kana na wuri lon do ka dunupa mina, k'a ke o ta ye,
ka o ta duguw lo ka yoro bee fa.

²² «Ne bena wuri o kama; Fangatigi Ala ko ten. Ne bena Babiloni togo ni a ta ko to
bee latunu, o ta denw ni o ta mamadenw bee; Matigi Ala ko ten.

²³ Ne bena o ta yoro ke juguninw dogoyoro le ye, k'a yoro bee ke bogo ye. Ne bena
o flan ni flanan ye ka o halaki; Fangatigi Ala ko ten.»

Asirikaw ta kiti

²⁴ Fangatigi Ala karira, ko:
«Sigiya t'a ra, ne ka min naninya o le bena ke,

* **14:13 14.13** Kanaanakaw tun b'a miiri ko o ta alaw tun be o ta jogonyew ke kuru do le san fe, fo sahiliyanfan
kofeyoro ra, ka dunupa ta kow latige.

ne ka min latige, o bena dafa!

²⁵ Ne bena Asirikaw halaki ka bo ne ta jamana konɔ;
ne bena o dɔndɔn ne ta kuruw kan.
Ne bena o ta doni ta ka bo ne ta mogow kunna,
ka o ta fanga yiri kari ka bo o kan na.»

²⁶ Matigi Ala ka min latige dunupa bee lajennin kama, o le ye nin ye;
a k'a boro korota siyaw bee kan ko a bena min ke o ra, o le ye nin ye.

²⁷ Fangatigi Ala ka nin ko latige ka ban;
jon le be se k'a bari?
A boro korotanin lo;
jon be se k'a lalo?

Filisikaw ta kiti

²⁸ Masace Ahazi sara san min na, nin kuma fora, ko:

²⁹ Filisi jamana bee lajennin, aw kana jagari
ko aw bugɔbere karira de,
sabu sa ta lilin to bena falen ka ke satutu le ye;
sa bena den min woro, o bena ke sajuguba kamantigi do le ye!
³⁰ O tuma ra, desebagatow bee ra mogo desenin bena domuni soro,
fagantanw bena hera ni laganfiya soro.
Nka ne bena aw Filisikaw ta liliw bee faga, kongɔ sababu ra;
ni fen o fen ka to aw ko, ne bena o bee faga.

³¹ Dugu donda, ele ye mapumankokanw fo!
Dugu, ele ye kule!
Filisi jamana bee lajennin baraka ye ban,
sabu sisi finman do be wurira ka na ka bo sahiliyanfan fe;
o mogow ta kerekejama ra, ce si te to ko.

³² An bena nin siya ta ciradenw jaabi ni mun kuma le ye?
Ko Matigi Ala le ka Siyon dugu sigi,
ko a ta jamana janibagatow bena dogoyoro soro yi.

15

Mohabukaw ta kiti

¹ Kuma minw fora Mohabukaw ta ko ra:

Onhon, a halakira su kelen na!
Mohabukaw ta dugu min ye Ari ye, o ta banna!
Onhon, a halakira su kelen na!
Mohabukaw ta dugu min ye Kiri ye, o ta banna!
² Dibonkaw be tagara o ta alaw ta batosow konɔ,
o be tagara o ta sonnikeworow ra, ka taga kasi.
Nebo ni Medeba le koson,
Mohabukaw be mapumankokanw fora.
O bee kun lira,
o bee bonbosiw lira.
³ O ka borofaniw don o yere ra ka sigi siradaw ra;
o bee be mapumankokanw le fora,
ka to ka naji bo
biribonw kunna, ani jamalajenyorow ra.

⁴ Hēsibōnkaw, ani Elalekaw bē kule cira;
o ta mankan bē sera fō Yahasi.
O kosōn Mohabukaw ta kerekēcēw bē mankan cira;
o ja tigeninba lo.

⁵ Ne jusu kasira Mohabu jamana kosōn;
o ta boribagaw borira ka taga fō Sowari,
ka taga fō Egilati Selisiya.
O bē yelenna ka taga Luhiti dugu sira fē;
o tagatō bē kasira ka taga.
O tagatō Horonayimu dugu sira fē,
cēnri min sera o ma, o bē o kule le cira.

⁶ Nimirimu ta jiw jara,
binw jara,
kongobinw halakira,
binkēnē ni flaburukēnē si tē yi tuun.
⁷ O kosōn o ta borofēn minw tora o boro,
o sera ka fēn o fēn mara,
o bē o cēra ka taga ni o ye solisunw ta kō kō fē.
⁸ Sabu mankan bē wurira ka Mohabu jamana bēē lamini;
o ta maṣumankokanw mankan sera fō Egilayimu,
o ta maṣumankokanw mankan sera fō Bēri Elimu.
⁹ Dimōn kō jiw bēē kēra jori ye,
nka ne bēna kō wērē fara Dibōnkaw ta kan tuun;
Mohabuka minw bōsira, minw tō tora o ta jamana kōnō,
jara dō bēna ben olugu kan.

16

Mohabukaw dēsēra

¹ Aw ye sagajigi dō bla ka bō Sela, ka taga o di jamana kuntigi ma,
ka kongokolon cetigē,
ka taga o kē bonya ye
Siyōn dugu kōnō, Siyōn kuru kan.

² Mohabukamusow bēna kē Arinōn kōji sennatigēyōrō ra
i kō kōnōnin minw gbēna ka bō o ta naga kōnō, o bē yaala o kun fē.

³ O b’a fō kō: «E, aw ye an ladi,
aw ye fēn dō latigē an ta kō ra;
aw ye kē suma ye ka anw datugu teregbān fē,
ka yōrō kē i kō su dibi.

Aw ye an ta mōgō gbēnninw dogo,
aw kana an ta mōgō boribagatōw janfa!

⁴ Aw y’a tō Mohabukaw ta mōgō gbēnninw ye taga sigi aw fē;
aw ye kē o dogoyōrō ye,
ka o tanga cēnriēbagaw ma.»

Sabu lon dō mōgōjuguw bēna bān,
cēnri bēna lālō,
cēnriēbagaw bēna tunu ka bō jamana kōnō.

⁵ O kō, masaya dō bēna wuri ka sabati a ta nūmanyā sababu ra;

kuntigi dɔ bɛna sigi o masasiginan kan, ka kɛ kankelentigi ye Dawuda ta so kɔnɔ;
a bɛna kiti tige can kan,
ka terenninya sira ko lateliya.

⁶ An ka Mohabukaw ta yerebonya ko mɛn,
o ta yerebonya dama temenin,
o ta yereyira ni o ta yerebonya,
o ta dabaya ni o ta wasoyakuma gbansanw.
⁷ O koson Mohabukaw bɛ kasira Mohabu jamana koson,
o bɛɛ le bɛ kasira.
Aw ye mapumankokasi kɛ, ka aw jusu kasi
Kiri Hareseti ta rezenburuw koson.
⁸ Hesibon dugu ta forow jajara,
ani Sibima dugu ta rezensunw.
Siyaw ta kuntigiw k'a yiriborow* karikari.
A yiriborow tun woyora ka se fɔ Yazeri,
ka se fɔ kongokolon fan na;
a borow tun nugura ka janya ka se fɔ Kogoji sanin ko fɛ.

⁹ O koson ne bɛna kasi, ka kasi ni Yazerikaw ye
Sibima dugu ta rezenforo koson.
E, Hesibonkaw! E, Elalekaw!
Ne bɛna naji bɔ, fɔ ka aw nigi,
sabu kerɛmankan dɔ ka aw ta simankan nagari
ni aw ta rezentige nagari mankanw ban.
¹⁰ Nagari ni ninsondiya banna yiriforow cɛ ra,
donkirilakanw tɛ rezenforow kɔnɔ tuun,
nanagbekan tɛ yi tuun.
Mogɔ si tɛ rezen forogira rezenforogidinga kɔnɔ tuun,
sabu ne ka pagarikanw bɛɛ ban.
¹¹ O koson ne kɔnɔ gbannin bɛ nuna Mohabukaw ta ko ra,
k'a kɛ i ko gonifokan;
ne jusukun tɔɔrɔra Kiri Hɛresi ta ko ra.

¹² Mohabukaw bɛ taga o yere sege o ta sonnikɛyɔrɔw ra;
o bɛ taga o ta alaw daari o ta batoso kɔnɔ, nka o si tɛ foyi na.

¹³ Matigi Ala ka nin kuma le fɔ kabini wagatijan Mohabukaw ta ko ra.

¹⁴ Ayiwa, sisan, Matigi Ala b'a fɔ tuun ko: «Sani san saba cɛ, san saba dafanin,
Mohabu jamana ta dawula bɛna ben, ani a ta jama camanba bɛɛ; mogɔ dama dama
minw bɛna to o kɔ, olugu tena kɛ foyi ye, o tena baraka sɔrɔ.»

17

Damasi dugu ta kiti

¹ Kuma minw fɔra Damasi dugu ta ko ra:
«A flɛ, Damasi* tena kɛ dugu ye tuun;
a bɛna kɛ kabakuruton le ye.
² Aroweri mara ta duguw bɛna kɛ yɔrɔ lakolon ye,

* **16:8 16.8** Yiriborow, o kɔrɔ ye jamana mogɔw. * **17:1 17.1** Damasi tun ye Siri jamana ta duguba ye (Ezayi 10.9); Damasi benko tun konna ka fɔ (Masacew flanan 16.9).

ka ke beganw ta toyoro ye;
 beganw bena la yi, foyi tena o lasiran.
³ Dugu barakamanw bena ban Efirayimu mara kono,
 masaya bena ban Damasi mara ra.
 Sirika to dama dama min tora,
 olugu bena laban i ko Izirayelimogow ta bonya banna cogo min na.
 Fangatigi Ala ko ten.»

Min bena ke Izirayelimogo tow ra

⁴ «Ayiwa, o lon na koni, Yakuba ta mogow ta bonya bena dogoya;
 o bena fasa, ka turu bee ban o fari ra.
⁵ Izirayelimogow bena ke i ko simankanbaga be siman loloninw mina ni a boro ye
 cogo min na k'a kan;
 o bena ke i ko mogow be siman benbennin minw tomtomo Refayikaw ta kenegbe
 ra.
⁶ Izirayelimogo to minw bena to, olugu bena ke i ko o ka oliviyesun min yuguyugu
 k'a denw burun;
 o bena ke i ko yiriden to fla, walama to saba min be to fo sanfeyiriborow ra,
 walama den to naani, walama to looru min be to yiriboro dencamantigi ra.
 Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko ten.»

⁷ O lon na, adamadenw bena o ja munu o danbaga fan fe; o bena o ja lo Izirayeli
 ta Ala saninman na.

⁸ O tena o pasin sarakabonanw ma tuun, o yere boro tun ka minw lo; o tena
 o yere boro ta fenlalamaninw fle tuun, jo musoman Asera ta berew, ani wusunan
 sarakabonanw.

⁹ O lon na, Izirayeli ta dugu barakamanw bena ke i ko dugu minw tun kera tomow
 ye yirituw ce ra, ani kuruw kan† folofolo, wagati min Izirayelimogow tun nana ben o
 yoro mogow kan ka o halaki. Ayiwa, Izirayeli duguw fana bena ke yoro lakolonw ye
 ten le.

¹⁰ Sabu aw pinana aw kisibaga Ala ko,
 aw ma aw hakiri to aw ta baraka soroyoro ra;
 o koson aw ka yiriforopumanw sene,
 ka rezen yiriboro turu ala werew ye.

¹¹ Aw ka o turu lon min na, o lon yere ra aw ka o wurito ye;
 o sogomada yere fe, aw ka aw ta senefenw fyerento ye.

Nka siman tigeta tena ke foyi ye o lon na,
 banajugu ni dimi banbari koson.

Cenrikebagaw bena halaki

¹² E, jamaba do mankan!
 O mankan be i ko kogojiw mankan.
 Siyaw woyokan be bora,
 i ko ji barakamanw woyokan.

¹³ Siyaw be woyokanw cira i ko jibaw woyokan;
 nka Matigi Ala bena songo o ra, o be bori ka taga fo yorojan.
 A bena o ce ka taga, i ko fono be bo kuruw ra ka binpaga ce ka taga cogo min na,
 i ko sanfono be buguri wuri ka taga folonkonto ra cogo min na.

¹⁴ Wulada wagati belen ye balahu ye,
 nka sani sogomada ye se, o bee be tunu.
 Minw be benna an kan, olugu ta bena ke ten le;

† 17:9 17:9 Yirituw ce ra, ani kuruw kan: Kitabu dow b'a fo ko: Hevikaw, ani Amorikaw ta duguw.

minw be an borofenw minana, olugu ta bena ke ten.

18

Etiyopi jamana fagamaw ta kiti

¹ E, bɔnɔ bena nin jamana sɔrɔ, kamanw mankan be bora jamana min na, jamana min be Etiyopi jamana ta baw kɔ fe,

² jamana min be ciradenw ci jibaw kan,
ka o bla ka taga ji kan ni jirakurunw ye, jirakurun minw lalagara ni bin ye!
Aw ciraden telimanw, aw ye taga nin siya mɔgow fe,
siya min mɔgow ka jan, ani o fari be manamana,
siya min ye siranyafenba ye yɔrɔsurunmɔgow, ani yɔrɔjanmɔgow bɛɛ fe,
siya min ye siya barakaman ye, min sen be fen bɛɛ terege,
bajiw ka siya min ta jamana cɛtigɛ.

³ Aw dunupamɔgow bɛɛ,
aw minw siginin be dugukolo kan,
ni tagamasiyen dɔ nana kɔrɔta kuruw kunna, aw ye o fle!
Ni buru nana fiye, aw y'a lamɛn!

⁴ Sabu Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko:
«Ne bena to ne sigiyɔrɔ ra ka fleri ke;
ne be to yɔrɔ kelen na,
i ko fundenin min be bɔ tere bɔwagati ra,
i ko bugun min be gɔmiji jigi simankanwagati ta fundenin tuma ra.»

⁵ Sabu ni rɛzɛn fiyerenna ka ban,
ni a fiyerenw yelɛmana ka ke rɛzɛn mɔtaw ye,
sani rɛzentigɛwagati ye se o be rɛzɛn yiriboromisɛnw lɛsɛ ni muru ye,
ka yiriboro janjanw tigɛtigɛ ka bɔ yi.

⁶ O kɔ, a bɛɛ lajennin bena to yi,
ka ke kuruyɔrɔw ta sogodomukɔnɔw ta ye,
ka ke jamana kongosogow ta ye;
kɔnɔw bena baro a ra fundeninwagati ra,
jamana kongosogow bɛɛ bena baro a ra nɛnɛwagati ra.

⁷ O wagati ra, o jamana mɔgow bena na ni bonyaw ye Fangatigi Ala fe; jamana dɔ lo, min ta mɔgow ka jan, ani o fari be manamana; siya dɔ lo, min ye siranyafenba ye yɔrɔsurunmɔgow, ani yɔrɔjanmɔgow bɛɛ fe, siya min ye siya barakaman ye, min sen be fen bɛɛ terege, bajiw ka siya min ta jamana cɛtigɛ. O bena na ni o bonyafenw ye Siyɔn kuru kan, Fangatigi Ala tɔgɔ be yɔrɔ min na.

19

Misirankaw ta kiti

¹ Kuma minw fɔra Misiran jamana ta ko ra:
Matigi Ala yelɛnna sankaba teliman dɔ kan,
a be nana Misiran.
Misirankaw ta jow be yerɛyerɛra a ja;
Misirankaw ja tigɛra.

² «Ne bena Misirankaw kɔnɔnɔsu jɔgɔn kama:
balemaw bena jɔgɔn kɛrɛ,
siginjɔgɔnw bena jɔgɔn kɛrɛ,

dugu dɔ bɛ dugu dɔ kɛrɛ,
mara dɔ bɛ mara dɔ kɛrɛ.

³ Misirankaw ta jagbeleya bɛɛ bɛna ban pewu;
ne bɛna o ta kolatigeninw cɛn.

O bɛna taga lagberi kɛ jotigiw le fɛ, ani subagaw,
ani minw bɛ suw wele, ani lagberikɛbagaw.

⁴ Ne bɛna Misirankaw don matigice fariman dɔw boro;
masace hinabari dɔ le bɛna a ta fanga sigi o kan.
Matigi Ala, Fangatigi Ala ko ten.»

⁵ Kɔgɔji ta jiw bɛna ja,
ba ta ji bɛna ban fɔ ka ja.

⁶ Ba ta jiborow ta jiw bɛna tori,
Nili ba ta jisira ta jiw bɛna jigi fɔ ka ja;
binw, ani karaw bɛna jaja.

⁷ Bin o bin bɛ bada ra, ani ba donyɔrɔ ra kɔgɔji ra,
fɛn o fɛn bɛ sɛnɛ Nili bada ra, o bɛɛ bɛna jaja,
fɔɔ b'a yerege, k'a tunu pewu!

⁸ Jegeminabagaw bɛna to ka ɲuna;
minw bɛɛ bɛ dulɛn bla Nili baji ra, olugu bɛɛ bɛna sukasi kɛ;
minw bɛ jɔ firi ji ra, olugu bɛɛ jusu bɛna kasi.

⁹ Minw bɛ lenfani baara kɛ, olugu jigi bɛna tige;
muso minw bɛ jese woloma, ani cɛ minw b'a dan, olugu ta bɛna kɛ kɔnɔnɔfiri ye.

¹⁰ O ta jesedanbagaw jigi bɛna tige,
minw bɛ baara kɛ sara ra, olugu bɛɛ jusu bɛna kasi.

¹¹ Sohan* dugu pamɔgow ye nalomanw le ye,
Farawona ladibaga hakiritigiw ta ladiri ye hakirintanyakuma le ye.
Mun na aw bɛ sɔn k'a fɔ Farawona ye ko:
«Anw ye hakiritigidenw le ye, masacekɔrɔw ta denw?»

¹² Aw ta hakiritigiw bɛ min sa?
Ayiwa, Fangatigi Ala ka min latige Misirankaw kama,
o ye o kow palɔn ka o yira aw ra sa!

¹³ Sohan dugu pamɔgow kɛra fatow ye,
Menfisi† dugu pamɔgow bɛ o yere negera;
Misiran kuntigiw le bɛ Misirankaw lafirira.

¹⁴ Matigi Ala ka panamini le bla o ra,
k'a to o ye to ka talontalon o ta kokɛtaw bɛɛ ra,
i n'a fɔ dɔrɔtɔ bɛ talontalon ka ben a yere ta fɔɔnɔ ra cogo min na.

¹⁵ Mɔgɔ si tena se ka foyi kɛ Misiran jamana ye tuun:
pamɔgow tena se, kɔmɔgɔ tena se;
mɔgɔba tena se, mɔgɔ gbansan tena se‡.

Misirankaw bɛna Matigi Ala bato

¹⁶ O lon na, Misirankaw bɛna kɛ i ko musow; wagati min ni Fangatigi Ala nana a
boro kɔrɔta o kama, k'a boro fifa o kama, o bɛna siran fɔ ka yereyere.

* 19:11 19.11 Sohan tun ye Misiran dugu dɔ ye, Nili ba tereboyanfan na. A tun bɛ wele fana ko Tanisi. † 19:13 19.13 Menfisi tun ye Misiran duguba dɔ ye; o dugu bɛ wele fana ko Nɔfu. ‡ 19:15 19.15 Heburukan na pamɔgow ye kunkolo ye; kɔmɔgow ye kukala ye; mɔgɔbaw ye tamaro yiriborow ye; mɔgɔ gbansanw ye karaw ye.

¹⁷ Zuda mara ta ko bēna kē jatigēkoba ye Misirankaw fē; ni a tōgo fōra mōgo o mōgo kōrō, o tigi bē siran Fangatigi Ala ta kolatigeninw koson, a ka ko min latigē Misiran jamana kama.

¹⁸ O lon na, dugu looru bēna soro Misiran jamana ra, o dugumōgow bēna heburukan fō, o bēna kari Fangatigi Ala tōgo le ra. O duguw ra kelen bēna wele ko Tereduguš.

¹⁹ O lon na, sarakabonan dō bēna soro Matigi Ala tōgo ra Misiran jamana cēmancē ra; o bēna kabakurujan dō kē hakirijigifēn ye, ka o bla jamana danyōrō ra.

²⁰ O bēna kē Fangatigi Ala ta tagamasiyēn ni a ta seereya le ye Misiran jamana kōnō; ni Misirankaw ka kule o tōnōbagaw boro, ka Matigi Ala wele, Matigi Ala bēna kisibaga di o ma, min bēna o juguw kērē, ka o bōsi.

²¹ Matigi Ala bēna a yērē yira Misirankaw ra, Misirankaw fana bēna Matigi Ala lon o lon na. O bēna a bato, ka bēgan sarakaw* ni siman sarakaw* bō a ye; o bēna dajuruw ta Matigi Ala fē, ka o dajuruw dafa.

²² Matigi Ala bēna Misirankaw tōrō; a bēna o tōrō, nka a bēna o kēneya. O yērē bēna sēko ka na Matigi Ala fē; a bēna sōn o ta daariri ma ka o kēneya.

²³ O lon na, sira dō bēna bō Misiran, ka taga Asiri jamana ra; Asirikaw bēna taga Misiran, Misirankaw fana bēna taga Asiri. Misirankaw, ani Asirikaw bēē bēna jēn ka Matigi Ala bato.

²⁴ O lon na, Izirayeli le bēna kē jamana sabanan ye, ka fara Misiran jamana ni Asiri jamana kan, o jamana minw sababu ra Ala bēna baraka don dunupa ra.

²⁵ Fangatigi Ala bēna baraka don a ra, k'a fō ko: «Ne bē baraka don Misiran jamana ra, sabu ne ta mōgow lo; ne bē baraka don Asiri jamana ra, sabu ne boro le ka o dan; ne bē baraka don Izirayeli jamana ra, sabu ne yērē ta jamana lo.»

20

Misirankaw ni Etiyopikaw ta sege tagamasiyēn

¹ San min na Asiri masacē Sarigon tun k'a ta kērekejamaw kuntigiba ci ka na Azidodi dugu kērē k'a mina,

² o wagati le ra Matigi Ala tun kumana Amōzi dence Ezayi fē, k'a fō a ye ko: «Borofani min bē i ra, taga o bō i yērē ra, ka i ta sanbara fana bō i sen na.» Ezayi k'a kē ten; a fari lakolon ni a sennakolon ka kē yaala ye.

³ Matigi Ala k'a fō o le ra, ko: «Ayiwa, ne ta jōncē Ezayi fari lakolon ni a sennakolon tagamana fō san saba, ka o kē ko nataw tagamasiyēn ye, ka Misirankaw, ani Etiyopikaw lasomi cogo min na,

⁴ Asiri masacē bēna Misiran jamana ta kasodenw, ani Etiyopi jamana mōgo minaninw kē o cogo le ra; o bēna denmisēnw, ani cēkōrōbaw bēē fari lakolon ni o sennakolon ni o julakolon mina ka taga ni o ye, ka o kē maroyakoba ye Misirankaw fē.

⁵ Ni o kera, minw tun bē o jigi lara Etiyopi jamana kan, ka o yērē bonya Misirankaw sababu ra, olugu ta bēna kē jatigē ni maroya ye.»

⁶ O lon na, kōni, o kōgojida ta yōrō mōgow bēna a fō ko: «E, a flē, an tun ka an jigi la minw kan, ani an tun bē to ka bori ka taga minw fē ko o ye an dēmē, ka an bōsi Asiri masacē boro, olugu laban kera nin le ye! E, anw bēna bōsi cogo di sisan sa?»

21

Babilōni ta fanga laban

¹ Kuma minw fōra kōgojida kongokolon ta ko ra: An juguw bē nana i ko sanfōnō min bē wuri ka woroduguyanfan kongokolon cētigē;

o be nana ka bo kongokolon kono,
ka bo jamana do ra, min togo be siranya bla mogow ra.

² Kogbelenba le yirara ne ra:
Mogojanfabagaw be janfa sirira,
cenrikebagaw be cenri kera.
Elamu kerekew, aw ye taga!
Medi kerekew, aw ye dugu lamini!
Ne Ala bena nunakanw bee ban.

³ O koson ne soro be ne dimina,
konodimi ka ne mina i ko muso jigibagato;
jigitige koson ne toro te foyi menna tuun,
jatige koson ne na te foyi yera tuun.

⁴ Ne hakiri pagamina,
ne ja tigera fo ne be yereyere.
Ne korotonin tun be to ka sufera min makono,
o kera siranyafen ye ne fe sisan.

⁵ O be domunikeyoro laben
ka tapiw lala,
ka domuni ke, ka min.
Nka o bena bara k'a men ko:
«Aw ye wuri, kerekuntigiw!
Aw ye turu mun aw ta negebennanw na!»

⁶ Sabu Matigi Ala k'a fo ne ye ko:
«Taga yorokorosibaga do sigi, ka yoro korosi;
ni a ka min ye, a ye o fo.

⁷ Ni a ka sowotoro do ye so fla be min samana,
ka mogow dow ye faliw kan, ka dow ye mogomew kan,
a ye korosiri ke ka na,
a ye korosiri ke ka na kosebe.»

⁸ Yorokorosibaga perenna, ko:
«Matigi, ne lonin be sankaso kunna,
lon o lon ne be yoro korosi.
Ne lonin be ne loyoro ra;
su o su ne be fleri ke.

⁹ A fle, ce do be nana sowotoro do kono,
so fla be sowotoro samana!
A ka kuma ta, k'a fo ko:
«A benna, Babiloni benna!
O ta alaw bee benbenna dugu ma, ka cici.» »

¹⁰ E, ne ta mogow, o ka aw minw gbasi simangbasikene ra, ka aw fiye i ko siman,
ne ka min men Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala fe,
ne ka o le fo aw ye.

Duma mara ta kiti

¹¹ Kuma minw fora Duma* mara ta ko ra:

* **21:11 21.11** Duma be Arabujamana sahiliyanfan na, Babiloni ni Siri jamana fla ce. Dow b'a miiri ko Duma ye Edomu mara le ye.

Mogo do tora Seyiri ka peren ka ne wele, ko:

«Dugu korosibaga, sufera be cogo di?

Dugu korosibaga, sufera be cogo di?»

¹² Dugu korosibaga ko:

«Sogomada be sera, nka su fana be kora tuun.

Ni aw b'a fe ka pininkari ke, aw ye pininkari ke;

o ko, aw ye seko ka na tuun.»

Arabujamana ta kiti

¹³ Kuma minw fora Arabujamana ta ko ra:

«Aw bena si Arabujamana yirituw ra,

aw Dedanka nogometigi dugutagabagaw!

¹⁴ Aw ye taga minlogotow kunben ni ji ye,

aw minw siginin be Tema jamana ra,

aw ye taga boribagaw no fe ni domuni ye.

¹⁵ Sabu o be borira kerekemuru le na,

kerekemuru min samana ka bo a forogo ra o kama,

ani kalan min samana o kama;

o be borira kere baraka bonyakojugu le na.»

¹⁶ Sabu Matigi k'a fo ne ye ko: «Sani san kelen ce, san kelen dafanin, ne bena Kedari mara† ta dawula bee ban.

¹⁷ Kedari ta kalanbonbaga cefari to minw bena to, olugu bena ke ce dama dama doron. Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le kumana.»

22

Zeruzalemu ta kiti

¹ Kuma minw fora kurufurance ta ko ra, Ala ka kurufurance min yira cira ra:

O tuma mun le ka aw soro,

fo aw bee yelenna aw ta biribonw san fe,

² ele dugu mankanbatigi,

dugu min fara woyokanw ni nanagbekanw na?

Aw ta mogo faganinw ma faga ni kerekemuru ye,

o ma sa kerekeyoro ra.

³ Aw ta kerekuntigiw bee borira nogon fe;

kalantigiw ka o mina ka o ke kasodenw ye.

O ka aw ta mogo min o min soro, o ka o bee mina,

hali minw tun borira ka se fo yorojan.

⁴ O koson ne b'a fo ko: «Aw ye aw na bo ne ra,

aw y'a to ne ye kasi kosebe.

Aw kana aw yere sege ko aw be ne jusu saarora

ne ta dugumogow ta cenri koson.»

⁵ Sabu nin lon ye pagban lon le ye,

ani halakiri lon, ani kononofiri lon,

Matigi, Fangatigi Ala ka min ben an kan kurufurance yoro ra,

a ka kurufurance min yira cira ra.

Dugu laminikogow bena benben o lon na,

kulekanw bena bo ka taga kuruyorow fan na.

⁶ Elamukaw ta kerekewew ka o ta bifeforogow ta;

† 21:16 21.16 Kedari mara tun be Arabujamana ta kongokolon sahiliyanfan na.

o ta sowotorotigiw, ani o ta sotigiw fana wurira.

Kiri ta kerekεcεw ka o ta negebennanw labo.

⁷ E, Zeruzalemukaw, aw ta dingakonoyorow bee ra cepumanw fara sowotorow ra!
Kerekεcε sotigiw nana lo aw ta dugu donda ra de!

⁸ Fen min tun be Zuda mara tanga, o bee tara ka bo o koroo.

O lon na, aw jigi tun be Yiritu ta bon* ta kerekeminanw le kan.

⁹ Wo caman minw tun bora Dawuda ta masabonba kogow ra, aw ka o ye.

Aw tun ka ji mara aw yere ye dugumayanfan ta jimarayoro ra.

¹⁰ Aw tun ka Zeruzalemu bonw jate

ka bon dow cici janko ka do fara dugu kogo baraka kan.

¹¹ Aw tun ka jimarayoro do laben kogo fla ce ma, ka jidinga koroo ta jiw ke o konoo.

Nka min ye nin kow kebaga ye, aw ma o tigi fle;

min ka nin kow laben kabini wagatijan, aw ma o tigi jate.

¹² O lon na, Matigi, Fangatigi Ala tun k'a fo aw ye

ko aw ye kasi, ka mapumankokasi ke,

ka aw kun li, ka borofaniw don aw yere ra.

¹³ Nka jusudiyakow, ani ninsondiyakow, aw ka o le ke!

Aw ka misiw faga, ka sagaw kannatige,

ka o sogo domu, ka duven min,

k'a fo ko: «An ye domuni ke, ka min, sabu sini an bena sa†!»

¹⁴ Fangatigi Ala ka nin kuma fo k'a don ne toro ra;

a ko: «Fo ka taga se aw ta saya ma

nin terenbariyakow tena yafa aw ma fiyewu!»

Matigi, Fangatigi Ala ko ten.

Masaso kunnasigibaga ta kiti

¹⁵ Matigi, Fangatigi Ala ko: «Wuri ka taga nin fagamace fe, min ye Sebina ye, masaso kunnasigibaga, i y'a fo a ye ko:

¹⁶ «Ele ta mun le be yan, walama i ta mogoo juman le be yan,

fo ka na ke kaburu sogi ye k'a bla i yere togo ra yan?

I be kaburu sogira i yere togo ra kuruw san fe,

i be i su layoro lesera faraw ra k'a bla!

¹⁷ A fle, ele ce barakaman, Matigi Ala bena ele mina ka i siri kolikoli,

ka i firi ni baraka ye fo yorojan,

¹⁸ k'a to i ye kolonkolon, ka kolonkolon i ko kabakuru,

ka taga fo jamana do ra, jamana min konoo ka bon.

I bena taga sa o yoro le ra, i ta sowotoro dawulamanw bena to yi,

ele min ka maroya ben i matigice ta masaso kan!

¹⁹ Ne bena i gben ka bo i ta baara ra,

ka i sama ka bo i loyoro ra.

²⁰ O lon na, ne bena ne ta baaraden wele,

min ye Hilikiya dence Eliyakimu ye.

²¹ Ne bena i ta fagamaderege don ale le ra,

k'a cesiri ni i ta cesirijara ye,

ka i ta fanga di a ma.

A bena ke Zeruzalemukaw fa ye,

ani Zuda mara mogow fa.

* **22:8 22.8** O bon tun ye masaso ta bon do togo le ye. † **22:13 22.13** Poli ka nin kumaw fo Korentikaw folo 15.32.

²² Ne bēna Dawuda ta masaya fanga lakile di a ma.
Ni a ka bon min dayele, mōgō tē se ka o datugu;
ni a ka min datugu, mōgō tē se ka o dayele.

²³ Ne bēna a turu dugu ma i ko negebere, yōrō barakaman dō ra;
a ta masasiginan bēna tōgōba sōrō ka bonya la a ta somōgōw kan.» »

²⁴ A ta somōgōw ta doni bēe bēna dulon ale le ra, o ta durujaw, ani o komōgōw bēe,
i ko o bē minanw dulon negebere ra cogo min na, jifiyew, ani dagaw.

²⁵ Nka Fangatigi Ala ko: «Lon dō, o negebere min tun turura yōrō barakaman na, o negebere bēna yōgōyōgō, ka kari ka ben; doni minw tun dulonnin b'a ra, o bēe bēna ben ka cici. Matigi Ala ko ten.»

23

Tiri ni Sidon ta kiti

¹ Kuma min forā Tiri dugu ta ko ra*:
Tarisisi ta jirakurunbaw, aw ye mapumankokasi kē!
Sabu Tiri dugu halakira,
bon tē yi tuun, kurunlōyōrō tē yi tuun!
O kuma forā o ye, o nanin kō ka bō Sipere jamana ra.

² Aw kōgōjidaramōgōw, aw ye je,
aw Sidon jagokebagaw, aw ye je,
aw minw ta ciradenw bē kōgōji yaala ka taga fō yōrōjan.

³ Siman minw tun bē sene Nili bada ra,
o tun bē o siman minw kan bada ra,
o tun ye Sidonkaw ta nāforosōrō sababu ye;
o ta dugu le tun kera siya tōw ta jagokeyōrō ye.

⁴ Ele Sidon, kōgōjida dugu barakaman,
ele ta le ye maroya ye;
sabu kōgōji kumana, a ko:
«Ne tena kōnōdimi sōnmina tuun,
walama ka den woro;
ne tena dence lamo tuun,
walama denmuso.»†

⁵ Ni o kibaroya nana se Misiran,
ni olugu ka Tiri ta ko kibaroya men,
o kōnō bēna gban.

⁶ Aw ye kōgōji cētige ka taga Tarisisi,
aw ye mapumankokasi kē, aw kōgōjidaramōgōw!

⁷ Nanagbē caman tun bē dugu min kōnō, o dugu le kera tan wa?
Dugu min ju sigira kabini fōlōfōlō,
dugu min mōgōw senw tun bē o ta ka taga fō yōrōjan,
ka taga jamana wērew mara jagboya ra!

⁸ Jōntigi le ka nin ko latige Tiri dugu kama sa,
dugu min tun bē masacew sigi masaya ra,
dugu min ta fiyeerekebagaw tun bē i ko fagamadenw,

* **23:1 23.1** Tiri ni Sidon tun ye Fenisi jamana ta duguba fla ye, kōgōjida ra. Jamana caman ta jirakurunbaw tun bē na ni fēn caman ye o duguw kurunlōyōrōw ra. † **23:4 23.4** Nin kumaw kōrō ye ko Fenisikaw tena nāforosōrō kōgōji ta baara sababu ra tuun. Fenisikaw tun b'a miiri ko kōgōji ye olugu ta siya ta muso le ye.

min ta jagokeɓagaw tun ye dunupa toɓobatigiw le ye?

⁹ Fangatigi Ala le ka nin ko latige,
janko ka mɔɔ dawulamanw bee ta yerebonya cen,
ka dunupa toɓobatigiw bee dogoya.

¹⁰ Tarisisi dugumogow, aw ye aw ta dugukolo sene
i ko Misirankaw be Nili bada yoro sene cogo min na;
sabu kurunloyoro te aw fe tuun.

¹¹ Ala k'a boro lawuri kogoji kama,
a be maraw yuguyugu;
Matigi Ala ka mɔɔ dow ci
ko o ye Kanaanakaw[‡] ta bon barakamanw cici.

¹² A ko: «Aw tena panagbe ke tuun;
aw Sidon dugumogow kera i ko ce benna sunguru min kan.
Aw ye wuri ka kogoji cetige ka taga fo Sipere;
nka hali ni aw be o yoro ra, aw tena laganfiya soro.

¹³ Aw ye Babilonikaw ta jamana fle;
olugu ta siya tununa.
Asirikaw ka o ta yoro ke kongobeganw ta siyoro le ye.
O ka yelenyoroow lo ka Babiloni dugu kogo lamini,
ka o ta bon barakamanw cici,
ka o ke tomow ye.

¹⁴ Jirakurunbaw, aw ye mapumankokasi ke,
sabu aw ta masabonbaw benbenna.»

¹⁵ O wagati ra, mogow bena pina Tiri dugu ko, fo san biwolonfla; o ye masace kelen
si sandaw ye. Ni o san biwolonfla dafara, Tiri dugu ta ko bena ke i ko jatomuso min
ta ko fora donkiri ra, ko:

¹⁶ «Goni ta ka dugu lamini,
cew pinana ele jatomuso min ko!
Goni fo kosebe,
ka donkiri caman la,
janko cew ye o hakiri to i ra tuun.»

¹⁷ Ni san biwolonfla dafara, Matigi Ala bena a hakiri to Tiri dugu ra tuun. A bena
a ta warisoro damina tuun, ka to ka jatoya ke ni dunupa siyaw bee ye.

¹⁸ Nka a ta sara ni a ta sorota bee bena bla danna Matigi Ala ye; a tena lajen, a tena
mara tuun. Minw be Matigi Ala ja koro, ka baara ke a ye, o ta sorota bena ke olugu
le ta ye, janko o ye domuni soro ka wasa, ani fanipumanw.

24 Wagati nataw ta ko

(24-27)

Matigi Ala bena dunupa halaki

¹ A fle, Matigi Ala bena dugukolo halaki, k'a ke yoro lakolon ye;
a bena a dabiri, k'a sigibagaw bee janjan.

² Min bena ke mɔɔ gbansanw na, o le be ke sarakalasebaga ra;
min bena ke jonce ra, o le be ke a matigice ra;

[‡] **23:11 23.11** Fenisikaw tun ye Kanaanaka dow le ye (Damina 10.15); jagokeɓagaw fana tun be wele tuma dow ko Kanaanakaw (Ezayi 23.8).

min bēna kē jōnmuso ra, o le bē kē a matigimuso ra;
 min bēna kē fiyeerekēbaga ra, o le bē kē sannikēbaga ra;
 min bēna kē fensingabaga ra, o le bē kē a dibaga ra;
 min bēna kē jurudonbaga ra, o le bē kē jurunantigi ra.

³ Dugukolo bēna halaki pewu, k'a lakolon to;
 sabu Matigi Ala le ka nin kumaw fō.

⁴ Dugukolo bē sukasi kēra, a baraka banna,
 dunupamōgōw baraka banna, o fasara,
 dunupa mōgōbaw fasara.

⁵ Dugukolo lanōgōra a sigibagaw sababu ra;
 sabu o banna Ala ta sariyaw ra,
 k'a ta cifōninw yēlēma,
 k'a ta jēnōgōnya* wuribari cēn.

⁶ O le kōsōn, danga bē dugukolo halaki;
 o hake bē ben a mōgōw kan.
 O le kōsōn, dugukolo mōgōw bē banna;
 mōgō dama dama dōrōn le tora.

⁷ Duvenkura banna pewu,
 rezēnsunw jajara;
 minw jusu tun diyara, olugu bēē bē nūnana.

⁸ Longanfōkanw ta ninsōndiya banna,
 janagbēkanw mankan lalōra,
 korafōkanw ta ninsōndiya banna.

⁹ Mōgō si tē dōnkiri la ka duven min tuun;
 minnifēn farimanw kunayara a minbagaw da ra.

¹⁰ Dugu cira, k'a kē yōrō lakolon ye;
 bonw bēē datugura,
 mōgō si tē don o kōnō tuun.

¹¹ Mōgōw bē kule dugu siradaw ra, ko duven dēsēra;
 ninsōndiya tē yi tuun,
 jusudiya bōra jamana kōnō.

¹² Dugu bēē kēra yōrō lakolon ye;
 dugu donda konw karira ka ben, ka cēn.

¹³ Min bēna kē dugukolo kan, ani siyaw cē ra,
 o bēna kē i ko wagati min o bē oliviyesun yuguyugu k'a denw burun,
 walama rezēn tigenin kō, o bē rezēnden tō dama dama minw tōmōtōmō.

Ala ta mōgōw ta ninsōndiya wagati ma se

¹⁴ Minw bōsira, olugu bē o kan kōrōtara ka nagarikanbaw bō;
 o bē tō terebenyanfan na ka pēren ka Matigi Ala tōgō bonya.

¹⁵ O kōsōn aw ye Matigi Ala bonya terebōyanfan jamanaw ra;
 aw ye Matigi Ala, Izirayēli ta Ala tōgō bonya kōgōji kōfējamanaw ra.

¹⁶ An bē dōnkirilakan mēnna ka bō fō dunupa dan na ko:
 «Ala terennin ta le ye bonya ye!»
 Nka ne ko: «E, ne jigi tigera;
 ne jigi tigera, bōnō ka ne sōrō!»

Janfabagaw be janfa sirira! Janfa!
Janfabagaw be janfa sirira!

¹⁷ Jatige, ani dingaba, ani jo,
o le be aw na, aw dununamogow.

¹⁸ Ni min ka bori jatige mankan na,
o be ben dingaba konɔ;
ni min ka bo dingaba konɔ,
o be mina jo ra.

Sabu sankolo wow dayelera,
dugukolo jusiginanw be yereyerera.

¹⁹ Dugukolo cira fo ka yerege,
dugukolo perenna fo ka karikari,
dugukolo yuguyugura ni baraka ye.

²⁰ Dugukolo be tingitanga i ko doroto;
a be fifara i ko gbatakolon.
A ta hakekow baraka bonyara a ma;
a bena ben, a tena se ka wuri tuun.

Matigi Ala le bena ke masace ye Zeruzalemu

²¹ O lon na, Matigi Ala bena sankolokonofenw ta hakew sara bo o ra san fe, ka
dugukolo masacew ta hakew sara bo o ra dugukolo kan yan.

²² O bena lajen jogon kan i ko o be kasodenw lajen dinga konɔ cogo min na. O
bena o datugu kasobon konɔ; ni wagatijan temena, o bena o ta kiti tige.

²³ Karo kun bena suuru,
tere bena maroya;
sabu Fangatigi Ala bena sigi masaya ra Siyon kuru kan, ani Zeruzalemu;
a nooro bena manamana a ta jamana jamogow na koro.

25

Ala le ye a nasiranbagaw jigi ye

¹ E, Matigi Ala, ele le ye ne ta Ala ye;
ne be i bonya ka i togo tando,
sabu i ka kobaw ke;
i ka min latige kabini wagatijan, o be to a no ra, a te yelesa.

² I ka dugu barakaman ke tomo ye,
k'a halaki k'a ke kabakuruton ye.
Siyaw ta fagamaduguba te dugu ye tuun,
a tena lo ka ye tuun fiyewu.

³ O koson siya barakamanw be i bonya,
siya farimanw ta duguw be siran i na.

⁴ Ele le ye desebagatow dogoyoro ye,
ele le ye fagantanw dogoyoro ye o degu wagati ra,
ele le ye o dogoyoro ye sanjiba wagati ra,
ele le ye o ta suma ye, fundeninwagati ra.
Sabu mogɔ farimanw ta jusugban be i ko sanjiba min be kogo gbasi,
⁵ walama i ko tere fundenin be dugukolojalan jeni cogo min na.
Ele le be siyaw ta woyokanw mala;
sankaba be tere datugu k'a fundenin lalo cogo min na,

i be mogo farimanw ta donkirilakanw fana ban ten.

Matigi Ala ta janagbeba

⁶ Fangatigi Ala bena janagbeba do laben siyaw bee ye nin kuru* kan:
sogo turuman ta janagbe,
duvendiman ta janagbe,
ani sogo tobikonuman ni a turu,
ani duvendiman sensenkonuman!

⁷ O kuru kelen kan, fani min tun ka jamana mogow bee ja datugu, a bena o faran;
birifani min tun ka siyaw bee ja datugu, a bena o faran.

⁸ A bena saya ban pewu!
Dunupatigi Ala bena bee naji ce.
Mafiyenyari min tun be a ta mogow kan, a bena o ban jamana yoro bee ra;
sabu Matigi Ala kumana.

Izirayeli ta hera ani Mohabu ta bono

⁹ O lon na, o bena a fo ko:
«An ta Ala fle nin ye;
an ka an jigi la ale le kan, a ka an kisi.
An jigi be Matigi Ala le kan;
an ye ninsondiya ka jagari, sabu a ka an kisi.
¹⁰ Matigi Ala b'a boro la nin kuru kan k'a tanga.»

Nka o bena Mohabukaw terege yoronin kelen na,
i ko o be binjalan karikari k'a digi jamapamadinga konko cogo min na.

¹¹ Ka o to o dingakolon konko, o bena a boro yangan
i ko jinomubaga b'a boro yangan ka ji nomu cogo min na;
nka Ala bena o ta yerebonya bo o ra,
o ni o ta setigiya bee.

¹² Mohabukaw, aw ta kogo jamijan barakamanw koni,
Matigi Ala bena o cici, ka o lala;
a bena o benben dugu ma, bogo ra.

26

Matigi Ala ta dugu barakaman

¹ O lon na, mogow bena nin donkiri la Zuda mara ra, k'a fo ko:
«Dugu barakaman be an fe;
Matigi Ala ka laminikogow ni kogo barakamanw lo k'a lamini, janko ka an kisi.
² Aw ye dugu dondaw ye,
k'a to siya terennin ta mogow ye don,
siya kankelentigi.
³ Ni mogo min kera jusukelentigi ye, i be hera ke o tigi ye;
i be hera ke a ye, sabu a b'a jigi la i kan.
⁴ Aw ye aw jigi la Matigi Ala kan wagati bee, ani tuma bee,
sabu Matigi Ala, Matigi Ala le ye an dogoyoro barakaman ye wagati bee.
⁵ A ka sanfesigibagaw lajigi;
a ka dugu barakaman laben,
k'a ben fo dugu ma,

* 25:6 25.6 Nin kuru: o koro ye Siyon kuru, min ye Zeruzalemu ye.

k'a ben k'a la fɔ buguri ra.

⁶ Mɔgɔw b'a dɔndɔn ni o sen ye;
ɲanibagatɔw b'a dɔndɔn ni o senw ye,
dɛsɛbagatɔw bɛ tagama a kan.»

Alaɲinibagaw ta Aladaari

⁷ Mɔgɔ terennin ta sira ye sira terennin le ye.
Ala, ele min ye cantigi ye, ele le bɛ mɔgɔ terennin tɛmɛsira dakapa.

⁸ Can lo, Matigi Ala, an bɛ to i ta kolatigɛninw sira le kan;
an bɛ ele le makɔnɔna.

I tɔgɔ ni i ta bɔnya,
o le ye an jusukun diyanyako ye.

⁹ Su fɛ i ta ko miiriya bɛ kɛ ne jusukun na;
ne bɛ i ta jɛnɔgɔnya ɲini ni ne ta miiriya bɛɛ ye.
Ni i ta kiti bɛ ben dunupamɔgɔw kan,
o le b'a to adamadenw bɛ terenninya sira yɔrɔɲini.

¹⁰ Nka ni i ka makari mɔgɔjugu ra,
a tɛ terenninya sira yɔrɔɲini.
A bɛ to ka kojugu kɛ, hali mɔgɔ terenninw ta jamana ra;
a tɛ Matigi Ala ta bɔnya jate.

¹¹ E, Matigi Ala,
i boro kɔrɔtanin lo mɔgɔjuguw kama, nka o tɛ a yera.
I bɛna min kɛ i ta mɔgɔw ye i ta kanuyaba kɔsɔn,
o bɛna o ye, fɔ ka maroya.
Tasuma min labɛnna i juguw kama, o le bɛna mɔgɔjuguw domu.

¹² E, Matigi Ala,
i bɛ hɛra kɛ anw ye;
sabu an bɛ fɛn o fɛn dabɔ, ele le bɛ o bɛɛ dafa an ye.

¹³ E, Matigi Ala, an ta Ala,
matigicɛ wɛrɛw tun sigira an kunna, minw tɛ ele ye,
nka an bɛ ele kelenpe tɔgɔ le bato.

¹⁴ Olugu sara ka ban, o tɛna ɲanamanya tuun;
o tagara ka ban, o tɛna wuri ka lo tuun;
sabu i wurira o kama ka o halaki,
ka o tɔgɔ tunu ka bɔ mɔgɔw hakiri ra.

¹⁵ E, Matigi Ala, i ka an ta siya caya,
i ka an ta siya caya, ka i ta nɔɔrɔ yira;
i ka jamana danw bɛɛ yɛlɛma ka dɔ fara a bɔnya kan.

¹⁶ E, Matigi Ala, wagati min an tun degura, an ka i yɔrɔɲini;
wagati min i ka an ta kojugu hake bɔ an na, an ka i daari kɔsɛbɛ.

¹⁷ E, Matigi Ala,
an tun bɛ i ɲa kɔrɔ i ko muso lasirito,
min jigiwagati surunyara,
min b'a yɛrɛ tɔnɔmi ka kule kɔnɔdimi boro.

¹⁸ An ka kɔnɔ ta, ka kɔnɔdimi sɔnmɛna,
nka an ka fɔɲɔ le woro.
An ma se ka jamanadenw bɔsi,
an ma den woro ka o fara dunupamɔgɔw kan.

Ala ka layiri min ta a ta mɔgɔw ye

19 Aw ta mɔgɔ saninw bɛna ɲanamanya tuun;
ne ta mɔgɔw suw bɛna kunu.
Aw ye kunu ka ninsɔndiya ka kule ci,
aw minw lanin bɛ dugukolo buguri ra;
sabu Ala bɛna sɔgɔmada gɔmiji le lajigi aw ta dugukolo kan,
dugukolo bɛna mɔgɔ saninw ɲanaman labɔ.

20 Ne ta mɔgɔw, aw ye taga don aw ta bonw kɔnɔ
ka da datugu aw yɛrɛ da ra,
ka dogo ka wagati dɔɔnin kɛ
sani k'a to ne ta jusufariya ye ban.

21 Sabu, a fɛ, Matigi Ala bɛ bɔra a sigiyɔrɔ ra;
a bɛna dugukolo mɔgɔw ta kojuguw hake bɔ o ra.
Dugukolo bɛna mɔgɔ faganinw jori labɔ kɛnɛ kan;
a tena mɔgɔ faganinw dogo tuun.

27

Jirasa belebele halakira

1 O lon na, Matigi Ala bɛna a ta kɛrɛkɛmuru fariman, a ta kɛrɛkɛmuru belebele,
a ta kɛrɛkɛmuru barakaman ta jirasa* belebele kama, min ye sa boribaga ye, jirasa
belebele, sa tɔnɔminin! A bɛna o kɔgoji danfɛn barakaman faga.

Matigi Ala ta rɛzɛnforo ta ko

2 «O lon na, aw bɛna rɛzɛnforo diman ta ko dɔnkiri la!

3 Ne Matigi Ala, ne yɛrɛ le bɛna ne janto a ra;
ne bɛna a sɔn ji ra wagati bɛɛ.

Ne bɛna a kɔrɔsi su ni tere,
janko foyi kana na a cɛn.

4 Dimi foyi tɛ ne jusukun na tuun;
nka ni ne ka nɔnfɔnyiriw, ani ɲaniyiri dɔw le sɔrɔ a ra,
o tuma ne bɛna wuri olugu kama ka o kɛrɛ,
ka o bɛɛ jɛni tasuma ra;

5 fɔ ni o ka ne kɛ o dogoyɔrɔ ye,
ka hɛra ɲini ne fɛ,
ka hɛra kɛ ni ne ye.»

Izirayelimɔgɔw ta jurumunw bɛna yafa

6 Wagati nataw ra, Yakuba ta mɔgɔw bɛna lilinw don;
Izirayelimɔgɔw bɛna nugu, ka fiyeren,
fɔ ka dunuɲa bɛɛ fa o denw na.

7 Yala Matigi Ala ka o bugɔ i n'a fɔ a tun ka o bugɔbagaw bugɔ cogo min na wa?
Yala a ka o faga i ko a tun ka o fagabagaw faga cogo min na wa?

8 Ɔn-ɔn, a ka o ta kiti tige k'a dama kapa;
a ka o gbɛn ka taga jamana wɛrɛ ra,
ka o fiyɛ n'a dafɔɲɔ fariman ye,
i ko terebɔyanfan ta fɔɲɔ gbanninman wurilon na.

9 Yakuba ta mɔgɔw ta terenbariyaw bɛna kafari nin cogo le ra;
o ta jurumunw yafari kɔ bɛna kɛ nin le ye:
O bɛna o ta sɔnnikɛyɔrɔw ta kabakuruw bɛɛ cici ka o mugumugu i ko faragbɛ;

* 27:1 27.1 O jirasa ko tun fɔra (Ayuba 7.12; Zaburu 74.13-14; 104.26).

jo musoman Asera ta sonnikeberew, ani wusunan saraka* boyorow si tena ye tuun.

¹⁰ E, dugu barakaman kera yoro lakolon ye;
mogow bee tagara k'a lakolon to, k'a ke i ko kongokolon.
Misidenw le be bin nimi yi, ka la yi,
ka yiri misenw flaburuw nimi.

¹¹ Ni a yiriborow jajara, o be o karikari,
musow b'a ke ka tasuma mana.
Mogo hakirintanw tun lo,
o koson o danbaga ma hina o ra;
min ka o ke mogo ye, ale ma makari o ra.

Mogo minaninw bee bena labla

¹² O lon na, Matigi Ala bena a ta siman gbasi, k'a fiye,
k'a ta Efirati ba ra, ka taga a bla fo Misiran koba ra;
a bena aw bee tomotomo kelen kelen, aw Izirayelimogow.

¹³ O lon na, buru belebele bena fiye;
ni o kera, minw tun tununa Asiri jamana ra,
minw tun gbenna ka taga fo Misiran jamana ra,
olugu bee bena seko ka na.
O bena na o kinbiri gban Matigi Ala na koro, k'a bato
a ta kuru saninman kan, Zeruzalemu.

28

Ala bena kiti tige k'a ta mogow kisi

(28-35)

Samari mara bena halaki

¹ Efirayimu dorotow be o yere bonya masafugula min koson, bono bena o soro*.
O ka o yirifiyeren faganin le ke o ta masiri ye,
o min be o ta dugukolonuman sanfeyoro ra;
doro ka o mogo minw halaki, bono bena olugu ta dugu soro!

² A fe, ce do be Matigi fe, ce barakaman fangatigi lo.
A nato be i ko sanbere jigito, i ko sanfono min be cenri ke,
i ko sanjiba min be jibaw lana;
a boro baraka bena fen bee yelema dugu ma.

³ Efirayimu dorotow be o yere bonya masafugula min koson,
mogow bena o dondon ni o sen ye.

⁴ O ka o yirifiyeren faganin min ke o ta masiri ye,
min be o ta dugukolonuman sanfeyoro ra,
o bena ke i ko toromo min mona toro mowagati na;
ni mogo min k'a ye, k'a soro k'a mina a boro doron,
o tigi b'a domu o yoronin kelen bee ra.

⁵ O lon na, Fangatigi Ala yere bena ke a ta mogo tow ta masafugula nooroman ye,
ka ke o ta masirifen dawulaman ye.

⁶ Minw be sigi ka kiti tige, a bena can hakiri di olugu ma;
minw be taga o juguw kere dugu donda ra, a bena cefariya don olugu ra.

* **28:1 28.1** Nin kumaw fora k'a pasin Samari mara le ma.

Ala ta cira logobobagaw

⁷ Ayiwa, nin mogow fana be talontalon duven koson;
 minnifen farimanw ka o lafiri.
 Sarakalasebagaw, ani ciraw be talontalon minnifen farimanw koson;
 duven ka o hakiri jagami,
 minnifen farimanw ka o lafiri,
 ni o be cirayakumaw fo, o be to ka talontalon,
 o fifa fifato le be kiti tige.
⁸ O ta tabaliw bee fara foono ni nogo ra,
 yoro si saninyanin te.

⁹ O ko: «Ale b'a fe ka jontigi le karan de?
 A b'a fe ka kuma nafa jontigi le ye?
 A b'a miiri ko anw ye den daboninkuraw le ye sin na wa,
 den minw be sinmin dablara kura ye?
¹⁰ «Aw y'a don tan, aw y'a bo tan,
 aw y'a ke tan, aw y'a ke tan,
 aw ye doonin ke yan, ka doonin fana ke yan!> »

¹¹ Ayiwa, o te jamana min mogow ta kuma faamu,
 siya were mogow ta kanw,
 Matigi Ala bena o mogow le ta ka kuma nin mogow fe.
¹² A tun k'a fo o ye ko: «Laganfiya ye nin ye!
 Minw segera, olugu ye laganfiya!
 Nasuma ye nin ye!»
 Nka o ma son k'a lamen.
¹³ O koson olugu koni fe, Matigi Ala ta kuma bena ke o le ye, ko:
 «Aw y'a don tan, aw y'a bo tan,
 aw y'a ke tan, aw y'a ke tan,
 aw ye doonin ke yan, ka doonin fana ke yan!»
 O ra, o tagamato bena ben ka o ko kari,
 o bena don jo ra, jo be o mina.

Kabakuru nafaman

¹⁴ O koson aw ye Matigi Ala ta kuma lamen, aw mogologobobagaw,
 aw minw ka aw ta fanga sigi Zeruzalemu dugumogow kunna.
¹⁵ Aw ko: «An ka jenpogonya don ni saya ye,
 anw ni lahara ka layiri ta pogon ye.
 O ra, hali ni kojuguba do ka na, a tena se an ma;
 sabu an ka janfa ke an dogoyoro ye,
 ka faninya ke ka an yere sutara.»
¹⁶ O koson Dunupatigi Ala ko:
 «A fe, ne bena kabakuru do sigi ka o ke Siyon dugu jusiginan ye;
 kabakuru barakaman lo,
 kabakuru folo lo, kabakuru songobelen lo, bon jusiginan barakaman lo.
 Ni mogo o mogo k'a jigi la a kan, o tigi tena siran, ka boriS.
¹⁷ Ne bena can le ke sumanikejuru ye,

† 28:10 28.10 Minw be kokolonw ke, olugu le be nin kumaw fora Ala ta cira ma, janko k'a jaraki, ani k'a ta karan logobo. ‡ 28:12 28.12 Nin kumaw be soro Korentikaw folo 14.21. § 28:16 28.16 Nin kumaw be soro Zaburu 118.22-23; Romukaw 9.33; 10.11; ani Piyeri folo 2.6.

ka terenninya ke kogo laterenjuru ye.

Aw dogoyoro min ye janfa ye, sanbere bena o flan ka bo yi;
jiba do bena aw sutarayoro ta ka taga ni a ye.»

¹⁸ O ra, aw tun ka jennogonya min don ni saya ye, o bena cen,
aw tun ka layiri min ta ni lahara ye, o tena to yi.

Ni kojuguba nana,

a bena aw terege dugu ma ka teme.

¹⁹ Ni a be teme tuma o tuma, a bena aw ta;

a bena teme sogoma o sogoma, lon o lon, ani su o su;

a kumakan dama menni, o bena jatige bla aw ra.

²⁰ Lanan surunyakojuge fe, moggo tena se ka la k'a yere foni a kan,
birifani dogoyakojuge fe, moggo tena se k'a yere datugu ni a ye.

Ala bena min ke mogjuguw ra

²¹ Matigi Ala bena wuri i n'a fo a tun wurira Perasimu kuru kan cogo min na;
a bena dimi i ko a tun dimina Gabahon kenegbe ra cogo min na*.

A bena a ta koba ke, koba min jagon ma deri ka ke;

a bena a ta baara ke, baara min jagon ma ke ka ye ban.

²² O ra, sisan, aw kana aw yere bla logobori ra,

janko aw ta sirinanw kana na aw dere tuun;

sabu ne k'a men Matigi Ala, Fangatigi Ala fe,

ko jamana bee lajennin ta halakiri ko latigera.

Senkebaga k'a ta baara kecogo lon

²³ Ayiwa, aw ye aw toro malo ka ne kan lamen,

aw ye aw janto ne darakuma ra, k'a lamen.

²⁴ Min be sene ke ka siman dan, yala o tigi be sene ke wagati bee le wa?

Yala a be to ka walanw bo, walama ka dugukolo dakapa tuma bee le wa?

²⁵ A be dugukolo dakapa folo le,

o ko, a be nanfen misen dow kise seri, ka dow kise dan;

o ko, a be siman suguya do dan foro yoro do ra,

ka suguya were dan yoro were ra,

ka soro ka siman† do fana dan k'a ta foro lamini.

²⁶ Ala le k'a karan a kecogo ra,

ale le ka o yira a ra.

²⁷ Moggo si te nanfen misenw kise bo ni yirikurunba sirinin ye misi ra;

o fana te wotoro sen yele nanfen misenw kan ka o kise bo.

O be nanfen misen dow gbasi ni bere le ye,

ka dow gbasi ni kalama ye.

²⁸ O be simankise si, k'a mugu bo, k'a ke buru ye;

nka moggo si te siman gbasi k'a dama teme.

O be misiwotoro senw, ani yirikurunba teme siman kan,

nka misiw te simankisew dondon ka o cici ni o senw ye.

²⁹ O bee bora Fangatigi Ala le ra fana;

a ta kolatigeninw ye kabako le ye,

a ta hakiritigiya ka bon.

* **28:21 28:21** Perasimu, Gabahon: Aw ye nin yorow fe: Samawilu flanan 5.20; Kibaroyaw folo 14.11,16; Yosuwe 10.10-12. † **28:25 28:25** Siman minw togow fora heburukan na hayan 28.23-28, o simanw te soro an fe yan.

29

Zeruzalemu dugu ta ko

¹ Bonɔ bɛna Ariyeli sɔrɔ, Ariyeli kɔni,
Dawuda tun tagara dugu min kama!

San o san, ni a ka aw diya,
aw kɔni ye aw ta san janagbew bɛɛ kɛ.

² O bɛɛ n'a ta, ne bɛna Ariyeli degu kosebɛ:
ne bɛna o ta kɛ kasi ni naji le ye;
ne bɛna dugu kɛ i ko sarakajeniyɔrɔ.

³ Ne bɛna na aw kama ka na aw ta dugu lamini;
ne bɛna yɛlɛnyɔrɔw lo ka dugu kogo lamini,
ka kogojanw lo ka aw datugu.

⁴ Aw bɛna majigi, aw bɛna to dugu ma le ka kuma;
aw darakuma bɛna bɔ dugukolo buguri le ra,
aw kumakan bɛna bɔ dugukolo jukɔrɔ, i ko minw bɛ suw wele,
aw bɛna aw darakumaw nɔnɔnɔnɔ ka bɔ dugukolo jukɔrɔ le.

⁵ Nka aw juguw ta jama bɛɛ bɛna kɛ i ko bugurimugu;
o mɔgɔ farimanw ta jama bɛɛ bɛna kɛ i ko binjalan, fɔɔ bɛ min ta.
O kow bɛɛ bɛna bara ka kɛ yɔrɔnin kelen na.

⁶ Fangatigi Ala yɛrɛ bɛna na aw bɔsi;
a bɛna na ni sanperɛn ni dugukoloyɛrɛyɛrɛ ni mankan belebele ye,
ani sanjiba ni sanfɔnɔba ni tasumamana fariman.

⁷ Mɔgɔw ta sikow, ani o bɛ fɛn minw ye su fɛ, o bɛɛ bɛ tunu cogo min na,
siya caman minw bɛ Ariyeli kerera, olugu bɛna tunu ten le,
o mɔgɔ minw bɛɛ bɛ benna o kan, ani o ta bon barakamanw kan, ka o degu.

⁸ Mɔgɔ min kɔngɔtɔ bɛ sunɔgɔ, ka siko ko a bɛ domuni kɛra,
ka na kunu k'a sɔrɔ a kɔnɔbara lakolon lo,
walama mɔgɔ min minlɔgɔtɔ bɛ sunɔgɔ, ka siko ko a bɛ ji minna,
ka na kunu, k'a sɔrɔ a sɛgeninba lo, a kan janin lo,
ayiwa, siya caman minw bɛɛ bɛ Siyɔn kuru kerera,
olugu ta bɛna kɛ ten le.

Ala ta mɔgɔw ta faamubariya

⁹ Aw ye kabakoya fɔ ka manwu,
aw ye fiyɛntɔya kɛ fɔ ka kɛ fiyɛntɔw ye.
Aw ye janamini, k'a sɔrɔ duvɛn nɔ tɛ,
aw tagamatɔ ye to ka fifa, k'a sɔrɔ minnifɛn fariman nɔ tɛ.

¹⁰ Sabu Matigi Ala ka aw hakiri lasunɔgɔ;
a ka ciraw jaw datugu,
ka fani biri flɛrikɛbagaw jadaw kan.

¹¹ Ayiwa, nin ko minw yirara aw ra, o bɛɛ bɛ aw fɛ i ko gbolokitabu dɔ kɔnɔkumaw,
gbolokitabu min melegera k'a da nɔrɔ. Ni i k'a di sɛbɛlɔnbaga dɔ ma k'a fɔ a ye ko:
«Sabari, i ye nin karan dɛ,» ale bɛ i jaabi ko: «Ne tɛ se k'a karan, sabu a da nɔrɔnin lo.»

¹² Walama ni i ka kitabu di sɛbɛlɔnbari dɔ ma, k'a fɔ a ye ko: «Sabari, i ye nin
karan dɛ,» ale bɛ i jaabi ko: «Ne tɛ sɛbɛ lon!»

¹³ Matigi ko:

«Nin mɔgɔw bɛ gbara ne ra ka ne bato ni o da dama le ye;

o b'a fɔra o da ra le, ko o be ne bonya,
 k'a sɔɔ o jusukun yɔɔ ka jan ne ra kosebe.
 Ne nasiran min be o ra, o ye adamadenw ta kuma fonin dama le ye, o ka min karan
 o kun fe.

¹⁴ O koson a fe, ne bena nin mogow kabakoya tuun,
 ka o kabakoya fo ka taga o kabakoya.
 Hakiritigiw ta hakiritigiya bena cen,
 lonnikebagaw ta lonniya bena tunu o ma.»

¹⁵ Bonɔ bena aw sɔɔ, aw minw be taga fo yɔɔjan,
 ko aw be aw ta kow dogora Matigi Ala ma;
 aw be aw ta kow ke dibi ra,
 k'a fo ko: «Jon le be an yera? Jon le b'a kala ma?»

¹⁶ Aw kumayelembagaw,
 o tuma dagalalagabaga yere le kera bogɔ ye sisan wa?
 Yala fen lalaganin b'a fo a lalagabaga ma wa, ko: «Ele le ma ne lalaga?»
 Daga b'a fo dagalalagabaga ma ko a ma foyi lon wa?

Ala bena a ta mogow jusukun yelema

¹⁷ Sani wagati doonin doron ce yala Liban jamana tena yelema ka ke yiriforo ye,
 ka yiriforo yelema k'a ke i ko yirituba wa?

¹⁸ O lon na, koni, hali torogberenw bena kitabu kumaw lamɛn.
 Fiyentow bena bo dibi ra, ka bo dibifinba ra; o naw bena yeri ke.

¹⁹ Do le bena to ka fara mogɔ majigininw ta nagari kan, Matigi Ala koson;
 mogow bee ra fagantanw bena ninsondiya Izirayeli ta Ala saninman koson.

²⁰ Sabu mogɔ fariman tena ye tuun,
 kumakolonfobaga bena ban,
 minw bee tun be mogow denden ka kojugu ke o ra, olugu bee bena halaki;

²¹ olugu le tun be adamadenw jaraki ni o darakumaw ye,
 ka jan la dugu kititigebagaw na dugu donda ra ka o lafiri,
 ka mogɔ terenninw ta jo bosi o ra ni faninyakumaw ye.

²² O koson Matigi Ala
 min ka Iburahima kunmabo,
 ale ko Yakuba ta somogow ma ko:
 «Sisan koni, Yakuba ta mogow tena maroya tuun,
 o kun tena suuru tuun.

²³ Sabu ne boro bena baara min ke o ce ra,
 ni o ta denw nana o ye tuma min na,
 o bena ne togo jate ko a saninyanin lo,
 ka Yakuba ta Ala saninman jate ko a saninyanin lo,
 ka siran fo ka yereyere Izirayeli ta Ala na.

²⁴ Mogɔ hakiri lafirininw bena faamuri sɔɔ,
 mogɔ murutininw bena son karan ma.»

30

Misiran jamana ta demeri

¹ Bonɔ bena aw den murutininw sɔɔ.
 Matigi Ala ko ten!

Aw be aw ta kow latige, k'a sɔɔ o kow ma bo ne ra,
 ka jɛnpogonyaw don, minw te ne sago ye,

ka to ka jurumun do fara do kan.

² Aw be sira ta ka taga Misiran,

k'a soro aw ma ne pininka;

aw b'a fo ko aw be taga aw yere karifa Farawona ta fanga koro,

ka dogoyoro jini Misiran jamana suma koro.

³ Farawona ta karifari bena ke aw fe maroya le ye;

Misiran jamana ta dogoyoro suma bena ke aw kun suuru sababu le ye.

⁴ O ta namogow sera fo Sohan ka ban,

o ta ciradenw sera fo Hanesi ka ban.

⁵ Nka o bee bena maroya Misirankaw ta ko ra,

sabu o tena se ka o mako na,

o tena se ka o demɛ, walama ka o nafa;

Misirankaw ta ko bena ke o fe maroya ni mafiyenyari le ye.

⁶ Kuma min fora woroduguyanfan kongokolon ta beganw ta ko ra:

«Degu ni kononofiri be jamana min na,

jaramusow, ani jaracew be jamana min na,

fonfonnin ni sajuguba kamantigi be jamana min na,

o ka o ta naforow la o ta faliw ko ra,

ka o borofenw la jogomew ko ra ka o jamana le cetige,

ka taga o naforo di siya do ma, siya min tena foyi na o ye.

⁷ Misiran ta demeri ye gbansan le ye,

a te foyi na;

o koson ne be o ta jamana wele ko:

«Mankancamantigi kokebari!» »

Ala ta mogow kera mogɔ murutininw ye

⁸ Ayiwa, sisan taga nin kow sebe walaka do kan o na na;

a sebe gbolokitabu do kan,

janko a sebenin ye to yi lon nataw koson,

ka ke ne seere ye wagati bee, ani tuma bee.

⁹ Sabu siya murutinin lo,

den faninyafobagaw lo,

den minw t'a fe ka Matigi Ala ta sariya ta kuma lamɛn.

¹⁰ O b'a fo cira yerikebagaw ye ko: «Aw kana foyi ye k'a fo an ye!»

O b'a fo cira ladibagaw ye ko: «Aw kana cankuma si ke ka an ladi!

Aw ye kumadimanw doron le fo an ye,

cirayakuma minw be an negɛ, aw ye o le fo an ye.

¹¹ Aw ye sirapuman bla, aw ye jenge ka bo sira terennin kan!

Aw kana Izirayeli ta Ala saninman ta kuma do fo an na koro tuun!»

¹² O koson Izirayeli ta Ala saninman ko:

«I n'a fo aw banna nin kumaw ma,

ka aw jigi la tojori ni janfa kan,

ka aw boromala o kan,

¹³ o koson nin terenbariyakow bena ke aw fe i ko cida bora kogojan min na;

kogo be jenge, ka na bara ka ben yoronin kelen na.

¹⁴ A bena ben ka yerege, i ko dagalalagabaga ta daga be ci cogo min na,

k'a joro hali foyi te to a ko;

foyi te soro a ko min be se ka hali tasuma bo,

walama ka ji ta kɔ ra.»

Ala ta mɔgɔw ma sɔn ka nimisa

¹⁵ Dununatigi Ala, Izirayeli ta Ala saninman ko:

«Ni aw ka sekɔ Ala ma, ka aw hakiri sigi, aw ta kisiri bɛna sɔrɔ o le ra;
ni aw ka pamalɔ, ka aw jigi la ne kan, aw ta baraka bɛna sɔrɔ o le ra.

Nka aw ma sɔn o ma!

¹⁶ Aw ko: «Fiyewu, anw bɛ yɛlɛn so le kan ka bori!»

Ayiwa, aw bɛna bori haali!

Aw ko: «An b'a fɛ ka yɛlɛn socɛ telimanw le kan!»

Ayiwa, aw nɔgbɛnbagaw fana bɛna teliya aw kɔ.

¹⁷ Aw cɛ waga kelen bɛna bori cɛ kelen ja;

cɛ looru bɛna aw bɛɛ labori,

fɔ ka na aw tɔ tɔ kelen kelen i ko bere turunin kuru kan,
i ko darapo min bɛ kongori kunna.»

Ala ta makari ka bon

¹⁸ O bɛɛ n'a ta, Matigi Ala b'a fɛ ka makari aw ra;

a b'a fɛ ka hina aw ra,

sabu Matigi Ala ye cantigi Ala le ye.

Minw bɛɛ b'a makɔnɔ, olugu ta pana.

¹⁹ Siyɔn dugumɔgɔw, Zeruzalemukaw,

aw tɛna kasi tuun!

Ni Ala nana aw kasikan mɛn, sigiya t'a ra, a bɛna makari aw ra;

ni a nana aw kan mɛn, a bɛna aw jaabi.

²⁰ Matigi bɛna domuni di aw ma aw ta degu wagatiw ra,

ka ji di aw ma aw ta sɛgɛ wagatiw ra.

Aw karanbaga tɛna dogo aw ma tuun;

aw yɛrɛ ja bɛna a ye.

²¹ Ni aw ka taga aw kininboro fɛ,

walama aw numanboro fɛ,

aw bɛna kumakan dɔ mɛn aw kɔ fɛ, ko:

«Sira ye nin ye, aw ye tagama a kan!»

²² O tuma aw ka warigbɛ la aw ta jo yiriraman minw kan,

ani aw ka sanin gbasi k'a la aw ta jo nɛgeraman minw kan,

aw bɛna o fɛnw bɛɛ jate i ko fɛn saninyabariw.

Aw bɛna o cɛ ka o firi, i ko fɛn nɔgɔninw,

k'a fɔ o ma ko: «Aw ye taga ka bɔ yan!»

²³ Ni o kera, aw ka siman min dan dugukolo ra,

Ala bɛna sanji ben o kan.

Siman minw bɛna bɔ dugukolo ra,

o bɛna baraka sɔrɔ, ka diya.

O wagati ra, aw ta bɛganw ta domunikeɣɔrɔw bɛna kɛ kɛnɛgbɛbaw le ye.

²⁴ Misiw ni fali minw bɛ aw ta dugukolo sɛnɛ,

aw bɛna kɔgɔ kɛ olugu ta domuni na k'a timiya;

aw bɛna o ta bin domutaw woloma, k'a yɛrɛgɛ ka ja o kɔrɔ.

²⁵ Ji bɛna woyo caman kurujanw bɛɛ kunna,

ani kongorijanw bɛɛ kunna,

aw juguw fagalon na,

ani o ta sankasojanw benlon na.

²⁶ Karo yeelen bēna kē i ko tere yeelen,
tere yeelen baraka bēna bonya fō sinaga wolonfla,
ka kē i ko tere wolonfla yeelen faranin nōgōn kan.
A bēna kē ten le, lon min na Matigi Ala bēna a ta mōgōw ta joriw flake,
ka o ta bugorinow keneya.

Ala bēna Asirikaw kere

²⁷ A fē, Matigi Ala tōgō bē nana ka bō fō yorōjan;
a ta dimi ka fari.
A bē na i ko sankaba finmanba;
a darakumaw bēē ka fari,
a nēnkun bē i ko tasuma fariman.
²⁸ A dafōjō bē i ko kō min fara fō ka bō kēnē ma,
min ji bē se fō mōgō kan kōrō;
a bēna siyaw tenten ni a ta halakiritēmē ye,
a bē karafe don o da ra ka o mina ka taga o latunu.

²⁹ Aw bēna dōnkiri la, i ko aw b'a kē cogo min na su fē aw ta nanagbelonw na. Aw
jusu bēna diya i ko filen bē fiyera mōgō minw ye, o tagatō Matigi Ala ta kuru kan,
Izirayeli ta Ala barakaman ta yorō ra.

³⁰ Matigi Ala bēna kuma ni a ta masacekan ye;
mōgōw bēna a boro barakaman jigito ye o kan
ni a ta dimiba ye,
ani a ta tasuma farimanba,
ani sanjiba, ani sanfōjō, ani sanbēre.

³¹ Ni Asirikaw nana Matigi Ala kan mēn, o ja bēna tige;
Matigi Ala bēna o bugō ni a ta bere ye.

³² Ni Matigi Ala bē o bugō, longanw ni koraw bēna fō, bere ja kelen kelen bēē ra.
Ala yere boro le bēna wuri o kama ka o kere.

³³ Kabini wagatijan, tasumaba dō labēnna ka ban,
a labēnna masace le kama;
a kōnō ka dun, a ka bon;
tasumaba ani logō caman lo.
Matigi Ala yere dafōjō le b'a mana k'a kē tasumamanaba ye.

31

Bōnō bēna Misiran tagabagaw soro

¹ Minw bē taga Misiran, ka taga Misirankaw ta demeri jini, bōnō bēna olugu soro,
sabu o bē o boromala Misirankaw ta sow le kan,
o bē o jigi la Misirankaw ta sowotoro caman le kan,
ani o ta sotigiw ta baraka bonya kan;
nka o tē o ja lo Izirayeli ta Ala saninman na,
o tē jija ka Matigi Ala ta jēnōgōnya jini;

² k'a soro ale fana ye hakiritigi ye,
a bē kojugu kē mōgō ra,
a fana tē a darakuma yelēma.
A bēna wuri kojugukebagaw ta jēn kama,
ani terenbariya kebagaw ta demēbagaw kama.

³ Misiranka ye adamaden le ye, Ala tē;

o ta sow ye beganw le ye, Ala ninw tɛ.
 Ni Matigi Ala nana a boro kɔrɔta,
 demɛbaga bɛna talon, a bɛ min demɛna o bɛ ben;
 o bɛɛ bɛ halaki nɔɔn fɛ ka ban.

Ala kelenpe le ye Zeruzalemu bɔsibaga ye

⁴ Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko:

«Ni jara bɛ mankan ci,
 ni jarakanbelen bɛ mankan ci a ta domuni kɔrɔ,
 hali ni sagagbenbagaw ta jenkuru bɛɛ lajennin welera a kama,
 olugu ta mankan tɛ jara ja tige,
 o ta wɔyɔkan tɛ a lasiran.
 O cogo ra, Fangatigi Ala bɛna jigi,
 ka na kɛrɛ kɛ Siyɔn kuru kan, ani a kongori kan.

⁵ Kɔnɔ b'a kaman yangan a ta denw kunna cogo min na,
 Fangatigi Ala bɛna Zeruzalemu kɔrɔsi o cogo ra;
 a bɛna a kɔrɔsi, k'a bɔsi,
 k'a tanga, k'a kisi.»

⁶ Aw murutira Matigi Ala min ma pewu, aw ye seko ka na ale le ma, aw Izirayelimɔɔw!

⁷ O lon na, kɔni, aw yɛrɛ boro tun ka batofɛn gbansan warigberamanw, ani a saninlaman minw lalaga, aw bɛna o bɛɛ firi.

⁸ «Kɛrɛkɛmuru dɔ bɛna Asirikaw faga, nka mɔɔw ta kɛrɛkɛmuru tɛ;
 kɛrɛkɛmuru min tɛ adamadenw ta ye, o le bɛna o halaki.
 O bɛna bori o kɛrɛkɛmuru ja;
 o juguw bɛna o ta kanbelendenw mina ka o bla jagboyabaaraw ra.

⁹ Min ye o ta cɛ barakatigi ye, jatige bɛna o labori;
 o ta kɛrɛkuntigiw bɛna bori ka o ta darapo to.»
 Matigi Ala ko ten,
 min ta tasma mananin lo Siyɔn dugu kɔnɔ,
 min ta tasumaba mananin lo Zeruzalemu.

32

Masace terennin

¹ A flɛ, masace dɔ bɛna sigi masaya ra ka kapa ni terenninya ye;
 a ta jamana jamɔɔw bɛna sigi ka kapa ni can ye.

² O bɛɛ bɛna kɛ i ko dogoyɔrɔ min bɛ mɔɔ tanga fɔɔ ma,
 i ko bon min bɛ mɔɔ tanga sanfɔɔ ma,
 i ko ji min bɛ woyo ka dugukolojalan nigi,
 i ko mɔɔw bɛ sigi farakuruba min suma ra kongokolon kɔnɔ.

³ Minw bɛ yeri kɛ, olugu ja tɛna fin,
 minw bɛ mɛnni kɛ, olugu bɛna o toro malo.

⁴ Mɔɔ miiribariw bɛna hakiri sɔrɔ ka faamuri kɛ;
 minw da bɛ sigisigi, olugu bɛna kuma ka ja.

⁵ O tɛna naloman kɛ fagama ye tuun,
 walama ka nanbaramɔɔ kɛ mɔɔba ye.

⁶ Naloman bɛ nalomanyakumaw le fɔ,
 terenbariyakow le b'a jusukun na;

a be Alapasiranbariyakow ke,
ka togocenkumaw fo Matigi Ala ma.
A be kongoto konobara lakolon to,
ka minlogoto jen minnifen na.

⁷ Janfabaga ta kewalew ka jugu;
a be kojuguw le naninya
ka janibagatow halaki ni faninyakumaw ye,
k'a sorɔ fagantan be min forɔ, a jo le be o ra.
⁸ Nka mogosobe be ko sobe le ke;
a fana be to a ta mogosobeya sira le kan.

Zeruzalemu musow ta kiti ni Ala ta makari

⁹ Aw muso fereninw,
aw ye wuri ka ne lamɛn!
Aw sunguru minw lanin be aw yere ra,
aw ye aw toro malo ka ne darakan lamɛn!
¹⁰ Ni san kelen temena, ka donin fara o kan,
aw minw lanin be aw yere ra, aw bɛna yereyere,
sabu rezenmo tigeta tena sorɔ,
siman tigeta tena sorɔ.

¹¹ Aw ja bɛna tige, aw muso fereninw!
Aw minw lanin be aw yere ra, aw bɛna yereyere!
Aw ye fani bo aw yere ra, ka aw fari lakolon to,
ka borofaniw siri aw yere ce ra.

¹² Aw ye aw disi gbasigbasi*,
ka kasi aw ta foronumanw koson,
ani aw ta rezenforo denkonumanw koson,

¹³ ani ne ta mogow ta dugukolo koson,
naniw, ani nonfonw wurira ka dugukolo min fa.
Aw ye kasi o ta bonw koson, bon minw tun fara ninsondiyakanw na,
ani nin dugu min tun fara panagbekanw na.

¹⁴ Sabu masabonba lakolon tora,
duguba mankantigi kera yoro lakolon ye.
Masabonba ni sankasojan bɛna ke tomo ye wagati bee;
a bɛna ke kongofaliw ta toronkeyoro ye,
ka ke beganw ta domuniyoro ye.

¹⁵ A bɛna ke ten, fo lon min na Ala bɛna a Nin lajigi an kan ka bo san fe,
ka kongokolon yelema k'a ke yiriforo ye,
ka yiriforo yelema k'a ke yiritu ye.

¹⁶ O wagati ra, kongokolon sigibagaw bɛna can sira tagama,
dugukolonumanw sigibagaw bɛna terenninya sira ta.

¹⁷ Terenninya nafa bɛna ke hera ye;
terenninya tonɔ bɛna ke hera ni laganfiya ye wagati bee.

¹⁸ Ne ta mogow bɛna sigi hera yoro le ra,
foyi te se o ma yoro min na;
o bɛna sigi yoro nasumanin laganfiyaninw na.

* **32:12 32:12** Ka o disi gbasi: O mogow tun be deri ka o le ke k'a yira ko o jusu kasira.

¹⁹ Hali ni sanberɛ ka yirituw halaki,
 ka dugu ben k'a ci,
²⁰ aw ta bɛna ɲa, aw minw bɛ danni kɛ jidaw bɛɛ ra;
 aw bɛna aw ta misiw, ani aw ta faliw bla o ye yaala o sago ma.

33

Bɔnɔ min bɛna cɛnrikebagaw sɔrɔ

¹ Bɔnɔ bɛna ele sɔrɔ, ele min bɛ cɛnri kɛ
 k'a sɔrɔ mɔgɔ ma cɛnri kɛ ele fɛ,
 ele min bɛ tɔw janfa,
 k'a sɔrɔ mɔgɔ ma ele janfa.
 Ni i nana ban i ta cɛnri ra tuma min na,
 cɛnri bɛna se ele fana ma;
 ni i nana ban i ta janfa ra tuma min na,
 o bɛna ele fana janfa.

² E, Matigi Ala, makari an na,
 an bɛ ele le makɔnɔna;
 i boro baraka ye an dɛmɛ lon bɛɛ,
 ka an kisi an degu wagatiw ra.

³ Ni i ta mankanba bɔra, mɔgɔw bɛ bori;
 ni i wurira ka lo dɔrɔn, siyaw bɛ janjan.
⁴ O juguw bɛ o borofɛnw bɛɛ cɛ, i ko tɔnmisɛnw bɛ siman domu cogo min na;
 o bɛ girin ka la a kan i ko tɔnw camanba.

⁵ Matigi Ala kɔrɔtanin lo,
 sabu a siginin bɛ fo san fɛ;
 a bɛ Siyɔn dugu fa can ni terenninya ra.
⁶ A bɛna aw tanga aw ta dunupalatigɛ bɛɛ ra:
 Hakiritigiya ni lɔnniya ye naforo le ye, min bɛ mɔgɔ kisi;
 Matigi Ala nasiran le ye aw ta naforo ye.

Matigi Ala bɛna a ta mɔgɔw dɛmɛ

⁷ A flɛ, cɛfariw bɛ kule cira siradaw ra;
 ciraden minw tun tagara hera jini, olugu jusu kasinin bɛ kasira.
⁸ Sirabaw lakolon lo,
 mɔgɔ si tɛ tɛmɛna siraw fɛ tuun.
 Mɔgɔw ka jɛɲɔgɔnya cɛn,
 o ka seerew dɔgɔya,
 o ma mɔgɔ si jate.
⁹ Jamana ta kɛra mapumanko ye, a halakira,
 Liban mara maroyara, a yiriw bɛɛ jajara,
 Sarɔn mara kɛra i ko kongokolon,
 Basan ni Karimeli kɛra yɔrɔ lakolonw ye.

¹⁰ «Sisan kɔni, ne bɛna wuri,
 Matigi Ala ko ten.
 Sisan ne ta bonya bɛna yira;
 sisan ne bɛna kɔrɔta.
¹¹ Aw ka binjalan le kɔnɔ ta;

aw bɛna binpaga le woro.

Aw yɛrɛ nɛnɛkiri ta fɔɔ bɛna kɛ tasuma ye ka aw halaki.

¹² Jamana mɔgow bɛna jeni i ko faragbɛ bɛ jeni cogo min na, walama i ko ɲani bɛ tige k'a jeni tasuma ra cogo min na.»

¹³ Aw minw bɛ yɔrojan na, ne ka ko minw kɛ, aw ye o lamɛn!

Aw minw bɛ yɔrosurun na, aw ye ne ta se bagaya lɔn.

¹⁴ Jurumunkɛbagaw ja tigera Siyɔn dugu kɔɔ,

siranya ka Alapasiranbariw mina fɔ o bɛ yɛrɛyɛrɛ.

O ko: «Anw cɛ ra, jɔntigi le bɛ se ka to nin tasuma fariman kɔro?

Anw cɛ ra, jɔntigi le bɛ se ka to nin tasumaba fagabari kɔro?»

¹⁵ Mɔgo min bɛ tagama terenninya kan,

min bɛ kuma ka kapa ni can ye,

min tɛ sɔn naforojugu sɔrɔri ma,

min bɛ a boro kuturu ka ban ka surafɛnw mina,

min b'a toro datugu janko a kana hali mɔgɔfagakumaw mɛn a toro ra,

min b'a ɲa datugu janko a kana hali kojugu ye a ɲa ra,

¹⁶ o tigi le bɛna sigi yɔro kɔrotaninw na;

farayɔro barakamanw le bɛna kɛ a dogoyɔro ye;

domuni bɛna di a ma,

ji fana tɛna a dɛsɛ.

Zeruzalɛmu bɛna bɔsi

¹⁷ Aw ɲa bɛna masacɛ ni a ta cɛna ye,

aw bɛna jamana ni a bonya bɛɛ flɛ.

¹⁸ Aw hakiri bɛna jigi fɔlɔfɔlɔ ta jatigekow ra:

«Warijatebaga bɛ min? Wariminabaga bɛ min?

Sankasojanw kɔrosibaga bɛ min?»*

¹⁹ Aw tɛna o mɔgo wasobagaw ye tuun fiyewu;

o mɔgo minw ta kan ka gbɛlɛn, aw tɛ se ka minw ta kan mɛn;

mɔgo minw ta kuma ɲagaminin lo, aw tɛ se ka minw ta kumaw faamu.

²⁰ Aw ye Siyɔn dugu flɛ, an ta Ala bato ɲanagbɛw dugu lo;

aw ɲa bɛna Zeruzalɛmu ye, dugu ɲamalɔnin;

a fanibonw tɛna bɔ o nɔ ra tuun,

fanibonw ta nɛgbɛrɛw tɛna bɔn tuun,

o sirijuruw tɛna tige tuun.

²¹ Matigi Ala bɛna a ta bonya yira an na o yɔro le ra;

a bɛna kɛ i n'a fɔ ba belebelew, ani kɔbaw ka yɔro min lamini,

kɛrɛkɛdenw ta jirakurunw tɛ tɛmɛ ji minw kan,

jirakurunba fana tɛ tɛmɛ a kan.

²² Sabu Matigi Ala le ye an ta kolatigɛbaga ye,

Matigi Ala le ye an kuntigi ye,

Matigi Ala le ye an ta masa ye,

alɛ le bɛna an kisi.

²³ An juguw ta jirakurunw ta juruw yɔgɔyɔgora;

o tɛ se ka kurun ta fanisiribere mina ka ɲa tuun,

o tɛ se ka kurun ta fani layɛlɛn, k'a foni tuun.

* **33:18 33:18** O mɔgow ye Asiri jamana ta fagamaw ye, minw tun o fanga digi Izirayelimɔgow kan fɔlɔ.

O ra an bēna o borofenw camanba le cē ka o taran jōgōn na;
hali senkelenninw bēē bēna o ninyōrō sōrō a ra.

²⁴ Zeruzalemu dugumōgō si tēna a fō ko: «Ne man kēnē!»

Mōgō minw siginin bē yi, olugu ta terenbariyaw bēna yafa o ma.

34

Edōmukaw ta kiti

¹ Siyaw, aw ye gbara ka na mēnni kē!

Jamanaw ta mōgōw, aw ye aw janto nin kuma ra!

Dugukolo n'a danfenw bēē ye lamēnni kē,

dunupa ni a kōnōfenw bēē.

² Sabu Matigi Ala ta jusubō bēna ben siyaw bēē kan,

a ta jusufariya bēna ben o ta kerekējamaw bēē kan,

a bēna o bēē halaki,

a bēna o labla fagari kama.

³ O ta mōgō faganinw firinin bēna to yi,

o suw kasa bēna bō,

o jori bēna woyo kuruw kan.

⁴ Sankolokōnōfenw bēē bēna yeele;

a bēna sankolo kuru i ko gbolokitabu;

a kōnōfenw bēē bēna benben

i ko rēzen flaburuw bē jaja ka benben cogo min na,

i ko toro flaburuw bē jaja ka benben cogo min na.

⁵ Ala ko: Ne ta kerekemuru minna fō ka panamini sankolo kōnō;

sisan a jigito flē Edōmukaw kan,

ne ka kiti ben o mōgō minw kan ko ne bē o halaki ka ban pewu!

⁶ Matigi Ala ta kerekemuru fara jori ra, a munnin lo ni turu ye:

sagadenw, ani bakōrōninw jori,

ani sagajigiw kōkiriw ta turuw;

sabu saraka dō bēna bō Matigi Ala ye Bōsira,

fagariba dō bēna kē Edōmu jamana ra.

⁷ Kongomisiw fana bēna benben o wagati kelen na,

ani misigberenw, ani misitoranw;

o ta jamana bēna jori min fō ka fa,

a dugukolo buguri bēē bē kē sogoturu ye.

⁸ O lon bēna kē Matigi Ala ta mōnēbolon le ye,

ka kē hakesarasan ye, ka Siyōn dugu dimibō.

⁹ Edōmu jamana ta kōw bēna yelema ka kē mananji le ye;

a buguri bē kē kiribi ye,

o ta jamana bēna kē mananji tasumaman ye.

¹⁰ Su ni tere, a tasuma tē faga;

a sisi bē wuri wagati bēē.

A bēna kē yōrō lakolon ye wagati bēē, ani tuma bēē;

mōgō tēna tēmē o ta jamana kōnō tuun.

¹¹ Kōnōdabaw, ani juguninw bēna o yōrō kē o ta ye;

gbingbinw, ani kankanw bēna a kē o ta siyōrō ye.

Ala bēna halakiri juru le kē ka jamana suma,

ka cənri juru kɛ k'a suma.

¹² O ta fagamaw si tɛna kɛ yi tuun, ka masacɛ wɛrɛ sigi;
o ta kuntigiw bɛɛ bɛna ban!

¹³ Ɗaniw bɛna wuri o ta masabonw kɔnɔ,
binjuguw, ani ɲaniyiriw bɛna falen o ta sankasojanw kɔnɔ.
A bɛna kɛ kongowuruw dogoyɔɔ le ye,
ani kɔnɔsogolonw ta so.

¹⁴ Kongowaraw ni suruguw bɛna ɲɔɔn kunbɛn yi,
kongobakɔɔnɔninw bɛna ɲɔɔn wele yi,
gbingbinw* bɛna a kɛ o sigiyɔɔ ye,
sabu o bɛna laganfiya sɔɔ yi.

¹⁵ Saw bɛna o ta ɲaga la yi, ka o ta fanw la yi,
ka o kɔɔsi fɔ ka na o tɔtɔ, ka o denw lajen o yɛrɛ kɔɔ.
Dugaw bɛna ɲɔɔn lajen yi,
o bɛɛ kelen kelen ni o jɛnɲɔɔn.

¹⁶ Aw ye Matigi Ala ta kitabu ta, k'a karan; a fɔra ko:
Ni bɛganw si tɛna fɔn yi,
o si tɛna fɔn o jɛnɲɔɔn na yi;
sabu Matigi Ala yɛrɛ da le kumana o fɛ,
a yɛrɛ nin le ka o lajen.

¹⁷ Ale yɛrɛ le ka o bɛɛ ninyɔɔ di o ma,
a yɛrɛ boro le ka nin dugukolo suma k'a di o ma;
a bɛna kɛ o ta ye tuma bɛɛ,
o bɛna sigi a kɔnɔ wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

35

Ala ta mɔɔw lablawagati ta hɛra

¹ Kongokolon ni dugukolo janinw ye ɲagari,
kɛnɛgbɛyɔɔ janinw ye ninsonɔɔdiya!
Yiriw ye falen yi, ka fiyeren ka ɲa i ko kongobinw.

² Yiriw bɛɛ ye fiyeren caman kɛ,
yɔɔ bɛɛ ye ninsonɔɔdiya, ka ɲagari fɔ ka donkiri la.
Liban kuruw ta bonya ɲɔɔn le bɛna di aw ma,
ani Sarɔn kɛnɛgbɛ ni Karimɛli kuruw ta nɔɔɔ.
Mɔɔw bɛna Matigi Ala ta bonya ye,
o bɛna an ta Ala ta nɔɔɔ ye.

³ Minw sɛgɛra fɔ ka o borow magaya, aw ye olugu ja gbɛɛya;
minw kinbiriw bɛ yɛrɛyɛrɛra, aw ye baraka don olugu ra.

⁴ Minw ja tigɛra, aw y'a fɔ olugu ye ko:
«Aw ye jija! Aw kana siran!
Aw ta Ala ye nin ye,
a bɛ nana aw dimibɔ;
Ala bɛna na aw juguw sara,
a bɛna na aw kisi.»

* **34:14 34.14** Gbingbinw: Heburukan na a fɔra ko: Liliti. Dow b'a miiri ko Babilɔnikaw fɛ, o tun ye o ta jinamuso
ɔɔ tɔɔ le ye.

⁵ O wagati ra, fiyentow jaw bena yeŋe,
torogberenw torow bena dayeŋe.
⁶ Sendimitow bena pan i ko mankalanin,
bobow nenkunw bena labla, o daw bena donkiri la.
Sabu jibaw bena seri ka bo, ka woyo kongokolon konɔ,
kodingaw bena fa ka woyo yorojalanw na.
⁷ Yorojalan bena yeŋema ka ke koba ye,
yoro jintanw be ke bununjiw ye.
Kongowuruw tun be deri ka la yoro minw na,
kongobinw, ani kodarabinw bena falen o yorow bee ra.

⁸ Siraba do bena ke yi,
o bena o sira wele ko sira saninman;
Mogo saninyabari si tena teme a kan;
a bena ke Ala ta mogow doron ta le ye.
Tagamabaga si tena o sira ta ka tunu, hali hakirintanw.
⁹ Jara tena ye o sira kan,
wara fariman si tena o sira ta,
mogo tena ben ni o fenw nogonw si ye o sira kan;
Ala ta mogo kisininw le bena tagama a kan.

¹⁰ Matigi Ala ta mogo kunmaboninw bena seko ka na o cogo le ra;
o bena don Siyon dugu konɔ ni nagarikanw ye,
hera banbari le bena jigi o kunna.
Jusudiya ni nagari bena na o fe,
jusukasi ni nunakanw bena ban.

36 Masace Ezekiyasi ta ko

(36-39)

*Asiri masace nana Zeruzalemu kama
(Masacew flanan 18.13,17-37)*

¹ Masace Ezekiyasi ta masaya san tan ni naaninan na, Asiri masace Senakeribu nana Zuda mara ta dugu barakamanw bee kere ka o duguw mina.

² Asiri masace k'a ta kerekuntigiba ci ka bo Lakisi ka taga masace Ezekiyasi fe Zeruzalemu ni kerekemajama do ye. Ji min be dugu sanfeyoro ra, a tagara lo o jisira koro, fanikobagaw ta foro sira kan.

³ O tuma, Hilikiya dence Eliyakimu min ye masace Ezekiyasi ta so korosibaga ye, ani Sebina, min ye seberikebaga ye, ani Asafu dence Yoha, min ye masace ta kumalasebaga ye, olugu bora dugu konɔ ka taga o kunben.

⁴ Asiri masace ta kerekuntigiba k'a fo o ye ko: «Aw ye taga a fo Ezekiyasi ye, ko masaceba, Asiri masace ko: <O tuma ele jigi lanin be jontigi le kan sa?

⁵ Ne b'a fo i ye ko ni i ko, ko kere hakiri ni kerekefanga be ele fe, o ye kuma gbansan le ye. Ele ka i jigi la jontigi le kan ko i be murutira ne ma?

⁶ A fe, i be i jigi lara Misiran masace le kan, k'a soro ale ye kara kunkurun le ye; ni mogo o mogo k'a jigi la a kan, a be o tigi boro sogo k'a mandimi. Can lo de, Misiran masace Farawona be ten le; ni ele mogo o mogo ka i jigi la a kan, a be o le ke i ra.

⁷ I be se k'a fo ne ye ko aw jigi be Matigi Ala, an ta Ala le kan! O tuma ele Ezekiyasi yere ma o Ala kelen ta sonnikeyorow ni a ta sarakabonanw le cici, k'a fo Zuda mara

mogow, ani Zeruzalemukaw ye ko o ka kan ka Ala bato nin sarakajenifen* doron le kan wa?»

⁸ «Ayiwa, sisan, i ka kan ka ben le jini ni ne matigice ye, min ye Asiri masace ye. Ni o kera, ne bena so waga fla di i ma, ni i be se ka mogow soro min bena o bori koni.

⁹ Ele be se ka mun le ke ka hali anw ta kerekekuntigi ce kelen doron lalo, hali ni a kera ne matigice ta kuntigiw bee ra fitini le ye? Aw jigi be Misirankaw le kan, ko olugu bena sowotorow ni sotigiw di aw ma ke!

¹⁰ O tuma ele b'a miiri ko ne be se ka wuri ka na nin jamana halaki ni a ma ke Matigi Ala yere sago ye wa? Matigi Ala yere le k'a fo ne ye ko: «Taga nin jamana kama ka taga a halaki!» »

¹¹ Eliyakimu, ani Sebina, ani Yoha, olugu k'a fo Asiri masace ta kerekuntigiba ye ko: «Sabari, i ye kuma i ta jonw fe Aramekan na; an be o men. I kana kuma an fe heburukan na, k'a to mogow to minw be dugu kogo kan olugu y'a men.»

¹² Asiri masace ta kerekuntigiba ko: «O tuma ne matigice ka ne ci ko ne ye na nin kumaw fo ele ni i matigice doron le ye wa? A ka ne ci nin mogow bee le fe, nin mogow minw sigisiginin be kogo kan, minw bena o yere ta sokotaga domu, ka o yere jegenenji min i n'a fo ele yere.»

¹³ O ko, Asiri masace ta kerekuntigiba k'a kun korota, ka peren ni a fanga bee ye k'a fo heburukan na, ko: «Aw ye masaceba ta kuma lamén, Asiri masace!

¹⁴ Masace ko: «Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri, sabu a tena se ka aw bosi!

¹⁵ Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri, ko aw ye aw yere karifa Matigi Ala ma, ko sigiya t'a ra, Matigi Ala bena aw bosi, ko aw ta dugu tena to Asiri masace boro!»

¹⁶ «Aw kana Ezekiyasi lamén. Asiri masace ko: «Aw ye ben don ni ne ye, ko aw yere di ne ma. Ni o kera, aw bee bena aw ta forow rezenmow soro k'a domu, ka aw ta torosunw denw domu, ka aw ta kolonw ji min,

¹⁷ sani ne ye na aw ta ka taga ni aw ye aw ta jamana jagon do ra, siman ni duven be jamana min na caman, domuni ni rezensunw be jamana min na caman.

¹⁸ « «Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri ko: Matigi Ala bena an bosi. Yala siya tow ta alaw sera ka o kisi ka bo Asiri masace boro wa?

¹⁹ Hamatikaw, ani Aripadikaw ta alaw sera ka mun le ke? Sefarivayimukaw ta alaw sera ka mun ke? Yala o sera ka Samarikaw kisi ka bo ne boro wa?

²⁰ O jamanaw bee ra, jamana juman ta ala le sera k'a kisi ka bo ne boro, ka n'a fo ko Matigi Ala bena Zeruzalemu kisi ka bo ne boro?» »

²¹ Ayiwa, o jera, o ma foyi fo, sabu masace Ezekiyasi tun k'a fo o ye ko o kana a jaabi.

²² O ko, Hilikiya dence Eliyakimu min ye masace Ezekiyasi ta lu korosibaga ye, ani Sebina min ye seberikebaga ye, ani Asafu dence Yoha min ye masace ta kumalasebaga ye, olugu sekora ka taga Ezekiyasi fe; o tun ka o ta deregew faranfaran. Asiri masace ta kerekuntigiba tun ka kuma minw fo, o tagara o lakari Ezekiyasi ye.

37

Ezekiyasi ka hakiri jini cira Ezayi fe (Masacew flanan 19.1-7)

¹ Masace Ezekiyasi ka o kuma men minke, a k'a ta derege mina k'a faran, ka borofani don a yere ra, ka taga Matigi Ala ta batoso konso.

² A k'a ta so korosibagaw kuntigi Eliyakimu ni a ta seberikebaga Sebina, ani sarakalasebagaw bee ta cekorobaw ci ka taga cira Ezayi fe, Amozzi dence. O bee tun ka borofaniw le don o yere ra.

³ O tagara a fɔ Ezayi ye ko Ezekiyasi ko: «Bi lon ye jusukasilon, ani hakebolon, ani maroyalon le ye; sabu an ta kera i ko den minw jigiwagati sera, nka baraka te bamusow fe k'a woro.

⁴ A be se ka ke ko Matigi Ala, i ta Ala ka Asiri masace ta kerekuntigiba ta kumaw bee men, a matigice k'a ci ka na Ala panaman mafiyyenya ni kuma minw ye. A be se ka ke ko Matigi Ala, i ta Ala bena o mafiyyenyari juru sara Asiri masace ra. O koson mogo to minw belen panaman tora, sabari i ye Ala daari olugu ye.»

⁵ Masace Ezekiyasi ta jamana kuntigiw tagara Ezayi fe ni o kumaw ye.

⁶ Ezayi ka o jaabi ko: «Aw ye taga a fo aw matigice ye ko Matigi Ala ko: «I ka kuma minw men, Asiri masace ta kuntigiw nana ne dogoya ni kuma minw ye, o kumaw kana i lasiran.

⁷ A fle, Asiri masace bena kibaroya do men; ni a ka o kibaroya men, ne bena a kononosu k'a to a ye a latige ko a be seko a yere ta jamana ra. Ni a sera yi, ne bena a to o ye a faga ni kerekemuru ye.> »

*Sanakeribu ta sebe ka Ezekiyasi lasiran
(Masacew flanan 19.8-13)*

⁸ Ayiwa, Asiri masace ta kerekuntigiba nana a men ko Asiri masace bora Lakisi, k'a taga Libina dugu kere. A wurira ka taga Asiri masace ko o yoro ra.

⁹ Nka Asiri masace nana kibaroya do men, ko Etiyopi masace min ye Tiraka ye, ko ale ni a ta kerekejama wurira ko o bena a kere. Asiri masace ka o men minke, a ka ciraden werew ci tuun Ezekiyasi fe ni sebe do ye, k'a fo a ye ko:

¹⁰ «Aw ye taga a fɔ Zuda masace Ezekiyasi ye, ko: «I kana a to i ta Ala ye i lafiri gbansan, ko i ka i jigi la ale kan minke, ko o ra Asiri masace tena se ka Zeruzalemu dugu mina.

¹¹ Asiri masacew ka min ke jamana tow bee ra, i yere ka o ye. O ka o bee halaki le pewu! Ele ko ele le bɛna bɔsi wa?

¹² Ne bemaw ka siya minw halaki, siya minw tun be Gozan dugu konɔ, ani Haran dugu, ani Resefu dugu, ani Edeni ta mɔgo minw tun be Telasari, yala o siyaw ta alaw sera ka o kisi wa?

¹³ Hamati ni Aripadi ni Sefarivayimu ni Hena ni Iva ta masacew be min sisan? » »

Ezekiyasi ta daariri
(Masacew flanan 19.14-19)

¹⁴ Ezekiyasi ka sebe mina ciradenw boro, k'a karan; o ko, a tagara Matigi Ala ta batoso konɔ. A ka sebe dayele Matigi Ala na korɔ.

¹⁵ Ezekiyasi ka Matigi Ala daari, k'a fo a ye ko:

¹⁶ «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala, ele min siginin be seruben melekew kunna. Ele kelen le ye dugukolo masayaw bee ta Ala ye. Ele le ka sankolo ni dugukolo dan.

¹⁷ Matigi Ala, i toro malo ka ne lamén! Matigi Ala, i ja yelɛ ka fleri kɛ! Senakeribu k'a ta ciraden ci ka na ele Ala panaman mafiyɛnya ni kuma minw ye, o lamén!

¹⁸ Matigi Ala, can lo ko Asiri masacew ka siya tow, ani o ta jamanaw halaki,

¹⁹ ka o ta alaw jeni tasuma ra; nka o alaw fana tun te ala panamanw ye; mogow vere boro ka fen minw lalaga ni yiri ni kabakuru ye, o lo; o koson o sera ka o halaki.

²⁰ O ra, Matigi Ala, an ta Ala, an kisi ka bo Senakeribu boro, k'a to dunupa masayaw beε y'a lon ko ele kelenpe le ye Matigi Ala ye.»

*Matigi Ala ka Ezekiyasi ta daariri jaabi
(Masacew flanan 19.20-34)*

²¹ Amōzi dence Ezayi ka cira bla ka taga a fō Ezekiyasi ye, ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i ka min daari Asiri masace Senakeribu ta ko ra, ale ta kuma ye nin ye;

²² Matigi Ala ka min fo Asiri masace kama, o ye nin ye; a ko:

Siyon dugu tɛ ele jatera foyi ye,
a bɛ i lɔgɔbɔra le.

Zeruzalemu dugu cɛɲumanba
bɛ yɛrɛkora ele ma le, fɔ k'a kun yuguyugu.

²³ Ele ka ne le mafiyɛnya, ka ne dɔgɔya wa?

Ele kumana k'a yira ne le ra wa?

Ele ka i ja don ne le ra wa,

ne min ye Izirayeli ta Ala saninman ye?

²⁴ I ka i ta ciradenw ci ka na ne mafiyɛnya, ne Matigi Ala!

I ko: <Ne ta sowotoro caman sababu ra,

ne yɛlɛnna fɔ kuruw kunna,

ka taga se fɔ Liban jamana cɛmance ra;

ne ka Liban sɛdiriyiriw bɛɛ ra jamijanw tige

ani sipɛrɛsiyiriw bɛɛ ra pumanmanw.

Ne bɛna yɛlɛn kuruw bɛɛ ra jamijan kunna,

ka taga don fɔ o ta yirituba yɛrɛ kɔnɔ.>

²⁵ I ko: <Ne ka kɔlɔnw sogi

ka o ji min.

Ni ne ka ne sen la Misiran jamana kɔnɔ,

ne bɛ Nili bajiw bɛɛ ja.>

²⁶ «O tuma ele m'a lɔn

ko ne kitira nin kow ra kabini wagatijan wa?

Kabini fɔlɔfɔlɔ ne tun ka ko minw labɛn k'a bla,

sisan ne bɛ o le kɛra.

Ne k'a latigɛ ko ele le bɛna dugu barakamanw halaki,

fɔ ka o kɛ tomow ye.

²⁷ O duguw ta mɔgɔw baraka banna,

jatigɛ ni maroya ka o mina;

o kɛra i ko kongobinw,

i ko bin nuguninw,

i ko binjalan min bɛ bon kunna;

a kɔgɔbari bɛ ja.

²⁸ «Nka ne ka ele sigituma lɔn,

ka i bɔtuma lɔn, ka i dontuma lɔn,

ani wagati min i jusu bɛ bɔ ne kama.

²⁹ Ayiwa, i n'a fɔ i jusu bɔra ne kama,

i ta wasokanw fana sera ne toro ma,

ne bɛna ne ta nunnanɛgɛ don i nun na,

ka ne ta karafe don i da ra,

i nana sira min fɛ,

ne bɛna seko ni i ye o sira kɛlɛn fɛ.

³⁰ «Ayiwa, ele Ezekiyasi, nin bɛna kɛ tagamasiyɛn ye ele fɛ: Simankisɛ minw benbenna foro kɔnɔ ka falɛn o yɛrɛ ma, aw bɛna o siman le domu jinan. San wɛrɛ, minw bɛna falɛn o yɛrɛ ma tuun, aw bɛna o domu. Nka a san sabanan, aw yɛrɛ le bɛna aw ta siman dan, k'a tige, k'a domu; ka aw ta rɛzɛnforow sɛnɛ, k'a den domu.

³¹ «Ni o kɛra, Zuda ta mɔgɔ tɔ minw janaman tora, olugu bɛna kɛ i ko yiri min ka lilinkuraw bɔ, k'a lilinw don fɔ dugukolo jukɔrɔ, ka nugu kura ye tuun, fɔ ka den.

³² «Can lo, mogo dow belen bena wuri Zeruzalemu dugu kono, mogo dama dama bena kisi, ka lo Siyon kuru kan. Fangatigi Ala bena o le ke aw ye a ta kanuyaba koson.

³³ «O koson Matigi Ala ka min fo Asiri masace ko ra, o ye nin ye: Asiri masace tena don nin dugu kono, a tena mogo si bon ni a ta binew ye, a tena mogo si kere ni a ta negebennan ye, a tena yelenyoro lo ka yelen o kan ka dugu kere.

³⁴ A nana sira min fe, a bena seko o sira kelen le fe. A tena don nin dugu kono fiyewu! Ne Matigi Ala, ne le ko ten.

³⁵ Ne le bena nin dugu tanga, k'a bosi, ne yere togo koson, ani ne ta jonce Dawuda koson.»

*Ala ta mogow kisicogo
(Masacew flanan 19.35-37)*

³⁶ Matigi Ala ta meleke nana Asirika ce waga keme ni biseegi ni looru faga (185 000). Mogo tow wurira sogomada fe minke, o ka suw ye yoro bee ra.

³⁷ O kera minke, Asiri masace Senakeribu sekora ka taga sigi Ninive dugu kono.

³⁸ Nka lon do, k'a kinbiri gbannin to a ta ala ta sonnikebon kono, ala min be wele ko Nisiroki, a yere dencew, minw ye Adaramelaki ni Sareseri ye, olugu nana ben a kan k'a faga ni kerekemuru ye, ka bori ka taga Ararati jamana ra. A dence Esari Hadon sigira masaya ra a no ra.

38

*Ezekiyasi ka Ala daari a ta bana ko ra
(Masacew flanan 20.1-11)*

¹ O wagati ra, Ezekiyasi nana bana, fo a tun be jini ka sa. Amazi dence Ezayi tagara a fe ka taga a fo a ye ko: «Matigi Ala ko i ye i ta lu kopaw laben, sabu i bena sa; i tena keneya ka bo nin bana ra.»

² Ezekiyasi k'a na munu bon kogo fan na, ka Matigi Ala daari.

³ A ko: «E, Matigi Ala, i hakiri to ne ra, sabu ne tugura i ko ni kankelentigiya le ye, ni ne jusukun bee ye; ko min ka di i ye, ne ka o le ke.» Ezekiyasi ka o fo minke, a kasira kosebe.

⁴ Matigi Ala kumana Ezayi fe k'a fo a ye ko:

⁵ «Taga a fo Ezekiyasi ye ko Matigi Ala, a bemace Dawuda ta Ala ko: «Ne ka i ta daariri men, ne ka i ta paji fana ye. Ne bena sanji tan ni looru fara i si kan.

⁶ Ne bena ele ni nin dugu bosi ka bo Asiri masace boro. Ne bena nin dugu kisi.

⁷ « «Matigi Ala bena nin tagamasiyen le ke i ye, k'a yira i ra ko a ka kuma min fo, ko a bena o ke.

⁸ A fe, suma min be Ahazi ta so yelenyoro kan, ne bena a to o suma ye seko ka taga ko fe, ka se fo senlayoro tan.» »

Ayiwa, suma tun be so yelenyoro minw kan, tere sekora o kan tuun fo senlayoro tan.

Ezekiyasi ka Ala tando

⁹ Zuda masace Ezekiyasi ka kuma minw sebe a ta bana ni a keneyari ko ra, o ye nin ye; a ko:

¹⁰ Ne koni tun b'a fora ko ne bena taga le,
ka ne to ne si cenance ra;
ne bena taga don lahara donda fe,
ka ne si to ke o yoro ra.

¹¹ Ne tun ko, ko ne tena Matigi Ala ye tuun,
ko ne tena Matigi Ala ye dunupa ra yan mogo panamanw ce ra tuun,
ko ne na tena adamaden si ye tuun
dunupamogow ce ra.

¹² Ne tun ko ne ta dunupalatige bɔsira ne ra ka taga,
i ko sagagbenbaga be a ta fanibon ta ka taga cogo min na.
Ne tun ko, ko i ka ne si kuru ka ban i ko jesedanbaga be fani kuru cogo min na,
ko ne tigera ka bɔ kpɛɛ ra ka ban,
ko sani tere ye ban ka se wulada ma, o b'a sɔrɔ i ka ne laban.

¹³ Ne ka ne ta tɔɔrɔ muɲu fɔ ka na dugu gbɛ,
nka i ka ne kolow bɛɛ karikari i ko jara;
ne ko sani tere ye ban, ka se wulada ma, o b'a sɔrɔ i ka ne laban.

¹⁴ Ne tun be kasimisenw ke i ko naganaganin temeto san fe;
ne tun be ɲuna i ko tugani.
Ne ka fleri ke san fe, fɔ ka ne ɲadenw baraka ban.
E, Matigi, ne kɔnɔnɔfirira; na ne bɔsi!

¹⁵ Ne be se ka mun fɔ sa?
A kumana ne fe; ale yere le be nin kow kera.
Ne majiginin le bɛna tagama ne si tɔ bɛɛ ra*,
ne ta jusukasi kɔsɔn.

¹⁶ E, Matigi, mɔgo be ɲanamanya nin kow le baraka ra,
ne be si sɔrɔ nin bɛɛ le sababu ra fana;
i bɛna ne keneya, k'a to ne ye to si ra.

¹⁷ A fle, ne ta jusukasiba yeɛmana k'a ke jususuma ye;
i ta kanuya kɔsɔn, i ka ne sama ka bɔ dingaba kɔnɔ,
ka ne ta jurumun bɛɛ firi i ko fe.

¹⁸ Sabu kaburukɔnɔmɔgow le tɛna i fo ka i waleɲumanlɔn,
suw le tɛna i tando;
minw lajigira kaburu dinga kɔnɔ,
olugu jigi te i ta kankelentigiya kan tuun.

¹⁹ Mɔgo ɲanamanw, mɔgo ɲanamanw,
olugu be se ka i fo ka i waleɲumanlɔn,
i n'a fɔ ne b'a kera cogo min na bi.

Facɛw be o denw karan
janko o ye i ta kankelentigiya lɔn.

²⁰ Matigi Ala ka ne kisi!
An bɛna dɔnkiri la a ye ni an ta forifenw ye
an si bɛɛ ra,
Matigi Ala ta batoso kɔnɔ.

²¹ Ayiwa, Ezayi tun k'a fɔ ko o ye na ni toromɔ siri kelen ye, ka na o lala Ezekiyasi
ta joriw kan; ko ni o kera, a be keneya†.

²² Ezekiyasi tun k'a fɔ ko: «Tagamasiyen juman le bɛna a yira ko ne bɛna keneya
fɔ ka taga don Matigi Ala ta batoso kɔnɔ tuun?»

39

*Babilɔni masace ta ciradenw nana Ezekiyasi fe
(Masacew flanan 20.12-21)*

* 38:15 38.15 Kitabu dɔw kɔnɔ a sebera ko: Ne te se ka sunɔgo. † 38:21 38.21 Aw ye Masacew flanan 20.7 fle.

¹ Ayiwa, o wagati kelen na, Babiloni* masace Merodaki Baladan, min ye Baladan dence ye, ale ka Ezekiyasi ta bana ni a keneyako kibaroya men minke, a ka sebe do ke, ka bonya do la o kan, ka o ci Ezekiyasi ma.

² O ko diyara Ezekiyasi ye kosebe. Fen o fen tun be Ezekiyasi ta fenmarayorow ra, a ka o bee yira o ciradenw na: warigbe ni sanin, ani kasadiyananw, ani turu kasadimanw; a k'a ta kerekeminanw bee yira o ra, ani a ta naforow bee. Foyi le ma to a ta masaso konɔ, ani a ta mara bee konɔ, ni Ezekiyasi ma min yira o ciradenw na.

Ala ka Ezekiyasi jaraki

³ O kow ko, cira Ezayi nana masace Ezekiyasi fe, ka na a jininka ko: «Nin mogow bora min le? O nana mun le fo i ye?» Ezekiyasi ko: «O bora jamanajan do le ra, fo Babiloni, ka na ne fe.»

⁴ Ezayi k'a jininka tuun ko: «O ka mun ni mun le ye i ta so konɔ?» Ezekiyasi ko: «Fen o fen be ne ta masaso konɔ, o ka o bee ye! Foyi ma to ne ta naforow ra, ni ne ma min yira o ra.»

⁵ Ezayi k'a fo Ezekiyasi ye ko: «Fangatigi Ala ta kuma lamɛn:

⁶ <Lon do, bɛna se, fen o fen be i ta masaso konɔ, i bɛmaw ka fen o fen lajen fo ka na se bi ma, o bɛna na o fenw bee ce ka taga ni o ye Babiloni; foyi tɛna to. Matigi Ala ko tɛn.

⁷ O bɛna i yere mamaden dow mina, i yere worodenw ta denw, ka taga ni olugu ye, ka taga o bo cɛya ra, ka o bla Babiloni masace ta masaso konɔ.» »

⁸ Ezekiyasi ka Ezayi jaabi ko: «I ka Matigi Ala ta kuma min fo ne ye, o ka ji; sabu hera ni nasuma bɛna ke jamana konɔ ne yere ta tere bee ra.»

Kitabu kumakan flanan

40

Izirayeli ta jususaaro wagati

(40-55)

Ala bɛna Izirayeli bɛsi

¹ Aw ye o jusu saaro, aw ye ne ta mogow jusu saaro!

Aw ta Ala ko tɛn.

² Aw ye kuma Zeruzalemu fe k'a jusu saaro;

aw ye aw kan korota k'a fo a ye

ko a ta jagboyabaaraw banna,

ko a ta terenbariyaw juru sarara,

ko Matigi Ala k'a ta jurumunw bee hake bo a ra ka ban fo sipaga fla.

³ Perɛnkan do be bora ko:

«Aw ye sira labɛn Matigi Ala ye kongokolon konɔ;

aw ye siraba dakapa nin yorɔjalanw na an ta Ala ye*.

⁴ Dingakonɔyɔrow bee ye lafa,

aw ye kuruw, ani kongoriw bee cici ka o yerege,

ka tintinw bee dakapa,

yoro korotaninw ye ke kenɛgbew ye.

⁵ Ni o kɛra, Matigi Ala ta nooro bɛna yira,

adamadenw bee lajennin bɛna a ye;

sabu Matigi Ala yere le kumana.»

* **40:3 40.3** Nin kumaw fora Yuhana Batizerikebaga ta ko ra (Matiyu 3.3, Marika 1.3, Yuhana 1.23).

⁶ Kumakan dɔ ko: «Pɛrɛn!»
 Ne ko: «Ne ye pɛrɛn ka mun fɔ?»
 A ko: «Adamadenw bɛɛ bɛ i ko bin,
 o dawula bɛɛ bɛ i ko kongobinw ta fiyerenw.
⁷ Ni Matigi Ala ta fɔɔ ka fiye a kan,
 a bɛ ja, a fiyerenw fana bɛ fagafaga.
 Can lo, adamadenw bɛ i ko bin;
⁸ bin bɛ ja, a fiyeren fana bɛ fagafaga;
 nka an ta Ala ta kuma kɔni bɛ to a nɔ ra tuma bɛɛ ani wagati bɛɛ†.»

Ala bɛna a janto a ta mɔgɔw ra

⁹ Ele ye yɛlɛn kuru jamijan kan,
 ele Siyɔn dugu, dugu kibarodimanfɔbaga;
 ele ye i kan kɔrɔta ni baraka ye,
 ele Zeruzalemu, dugu kibarodimanfɔbaga.
 Ele ye i kan kɔrɔta, aw kana siran;
 ele y'a fɔ Zuda mara ta duguw ye
 ko o ta Ala ye nin ye!
¹⁰ A flɛ, Dunupatigi Ala bɛ nana ni barakaba ye,
 a boro baraka le bɛ se di a ma.
 A bɛ nana ni a ta sara ye a boro;
 a bɛ nana ni a ta baara tɔnɔ‡ ye a ɲa fɛ.
¹¹ A bɛna a janto a ta sagakuru ra i ko sagagbɛnbaga;
 a bɛna sagadenw lajɛn ni a boro ye,
 ka o la a disi kan.
 A bɛna sagamusɔ dentigiw dɛmɛdɛmɛ.

Ala ta bɔnya ni a ta hakiritigiya

¹² Jɔn le ka kɔgɔji suma ni a borotɛgɛ ye,
 ka sankolo bɔnya suma ni a boro ye?
 Jɔn le ka dugukolo buguri bɛɛ suma sumanikɛminan kɔnɔ,
 ka kuruw suma ka o gbiriya hakeya lɔn,
 ka kongoriw suma ni sumanikɛnan ye?

¹³ Jɔn le bɛ se ka Matigi Ala ta hakiri bɔnya sɛgɛsɛgɛ?

Jɔn le kɛra a ladibaga ye, k'a karan§?

¹⁴ A ka hakiri jini jɔntigi le fɛ, ka faamuri sɔrɔ?

Jɔn le k'a karan can sira ra?

Jɔn le k'a karan lɔnniya ra,

ka faamuri sira yira a ra?

¹⁵ A flɛ, siyaw bɛ i ko jiden kelen tɔninin minan kɔnɔ,

o bɛ i ko kɛnkɛnden kelen, sumanikɛminan kɔnɔ;

Matigi Ala bɛ kɔgɔji kɔfɛjamanaw lawuri i ko buguri.

¹⁶ Liban jamana yiriw bɛɛ lajɛnnin tɛ se k'a ta sarakajɛnifɛn* tasuma labɔ,

a bɛganw bɛɛ lajɛnnin tɛ a ta saraka jɛnita* bɔ.

¹⁷ Siyaw bɛɛ lajɛnnin tɛ foyi ye a ɲa kɔrɔ;

a bɛ o bɛɛ jate i ko fɛn ɲacintanw, i ko fɛngbansanw.

† 40:8 40.8 Hayan 6-8 fɔra Piyeri ta kitabu folo ra (1.24-25). ‡ 40:10 40.10 A ta sara, a ta baara tɔnɔ, o bɛ se ka
 kɛ Izirayɛlimɔgɔw ye, Ala ka minw labɔ Babilɔnikaw ta fanga kɔrɔ, ka o lasɛko o ta jamana ra. § 40:13 40.13
 Nin kumaw bɛ sɔrɔ Rɔmukaw 11.34, ani Korɛntikaw folo 2.16.

Matigi Ala bɔɔɔɔnko tɛ yi

18 Aw bɛ se ka Ala suma ni mun le ye?

Aw bɛ se ka fɛn juman le kɛ a bɔɔɔɔnko ye?

19 Jow kɔni, nɛgɛyeelebaga dɔ le bɛ nɛgɛ yeele ka o lalaga;
saninfagabaga dɔ bɛ sani nɔrɔ a kan,
ka warigbɛ jɔrɔkɔnin dɔw kɛ k'a nɛgɛn.

20 Ni se tɛ mɔgɔ min ye ka o fɛnw sɔrɔ,
ale bɛ yiri dɔ pini min tɛ tori joona,
ka yirilalagabaga hakiriman dɔ pini,
ka o yiri lɛsɛ k'a kɛ jo dɔ ye, a bɛ se ka min lɔ ka teren.

21 Aw m'a lɔn wa? Aw m'a mɛn ka ye wa?

O ko ma fɔ aw ye kabini fɔlɔfɔlɔ wa?

Aw ma dunɔpa ju sigicogo ko faamu wa?

22 Matigi Ala le siginin bɛ dugukolo sanfɛyɔrɔ koorinin kunna;
dunɔpamɔgɔw bɛ a pa kɔrɔ i ko tɔnmisɛnw.

A bɛ sankolo yɛrɛgɛ i ko fanimugu,
a b'a foni i ko fanibon, ka sigi a kɔnɔ.

23 Ale le bɛ fagamaw kɛ i n'a fɔ o tɛ foyi ye,
ka dugukolo kititigɛbagaw kɛ mɔgɔ gbansanw ye.

24 O turutɔ ye nin ye sisan, o dantɔ ye nin ye sisan,
hali o lilinw ma donyɔrɔ sɔrɔ dugukolo ra fɔlɔ,
a b'a dafɔɔn kɛ ka o fiye, ka o jaja;
sanfɔɔn bɛ o ta ka taga ni o ye i ko binjalan.

25 «Aw b'a fɛ ka ne suma ni jɔntigi le ye?

Ne ni jɔntigi le ka kan?»

Ala Saninman ko ten.

26 Aw ye aw pa kɔrɔta san fɛ ka flɛri kɛ!

Jɔntigi le ka nin fɛnw dan?

Ale le bɛ o bɛɛ labɔ ka o bɛɛ bla o ta sira kan;

a bɛ o bɛɛ wele o tɔgɔ ra,

a ta sebayaba ni a ta barakaba sababu ra.

O ra, hali kelen tɛ fɔn.

Ala bɛna barakakura don a ta mɔgɔw ra

27 Yakuba ta mɔgɔw, mun na aw bɛ nin kuma fɔ?

Izirayɛlimɔgɔw, mun na aw b'a fɔ ko:

«Anw ta kunkow dogonin lo Matigi Ala ma,
anw ta Ala tɛ anw ta jo jatera?»

28 Aw m'a lɔn wa?

Aw m'a mɛn ka ye wa,

ko Matigi Ala le ye Ala banbari ye?

Ale le ka dunɔpa dan ka se fɔ a danw na.

A tɛ sɛgɛ, a baraka tɛ dɛsɛ,

a ta hakiri dan tɛ se ka lɔn.

29 A bɛ fanga don mɔgɔ sɛgɛninw na,

ka baraka don barakantanw na.

30 Kanbelendenw bɛ sɛgɛ, o baraka bɛ dɛsɛ;

hali kanbelenkɔrɔw fana bɛ ben.

31 Nka minw bɛ Matigi Ala makɔnɔ, olugu bɛ to ka barakakura le sɔrɔ;
o bɛ pan ka taga san fɛ i ko bɔn,

o be bori, o te sege,
o be tagama, o baraka te dese.

41

Ala ta ciradenkura

¹ Aw kogoji kofemogow, aw ye je ka ne lamɛn!
Siyaw ye baraka don o yere ra,
o ye gbara ka na, an ye kuma;
aw ye na, an ye jen ka taga an ta kiti tige.

² Min be terrenninya wele k'a gban a yere ko,
jon le ka o tigi wele ka bo tereboyanfan na?
Jon le be siyaw don a boro?
Jon le be masaw bla a ta fanga koro?
A ta kerekemuru be o ke i ko buguri,
a ta kalan be o ke i ko fono be binjalan ke cogo min na*.

³ A be tugu o ko, a be teme hali foyi te se a ma,
k'a soro a sen tun ma deri ka o sira ta ka ye.

⁴ Jontigi le ka nin kow ke k'a dafa,
ka wagatiw bee ta mogow wele kabini folofolo?
Ne Matigi Ala, ne min ye folo ye,
ne min fana ye laban ye, ne lo.

⁵ Kogoji kofemogow ka o ye, o siranna;
minw be fo dugukolo dan na, olugu yereyereto be gbarara ka na.

⁶ Bee be a mogonogon deme,
bee b'a fo a balema ye ko: «I jija!»

⁷ Yirilesebaga be saninfagabaga ja gbeleya,
saningbasibaga be neggbasibaga ja gbeleya;
a b'a fo ko: «Nega norocogo pana!»
O be o jo lalaga k'a gbengben ni negge ye k'a lo, janko a kana lamaga.

Ala bena a ta mogow deme

⁸ Ayiwa, aw Izirayelimogow koni, ne ta baaradenw,
Yakuba ta mogow, ne ka aw minw panawoloma,

aw minw ye ne terice Iburahima ta siya ye,
⁹ ne tagara aw yoropini fo dugukolo dan na,
ne tagara aw wele ka bo fo yorojan.

Ne k'a fo aw ye ko: «Aw le ye ne ta baaradenw ye,
ne ka aw le panawoloma, ne tɛna ban aw ra.»

¹⁰ Aw kana siran, sabu ne be ni aw ye.
Aw ja kana tige, sabu ne le ye aw ta Ala ye,
ne bena baraka don aw ra, ka aw deme,
ne bena aw tanga ne ta terrenninya koson, ni ne boro baraka ye.

¹¹ A fle, minw bee jusu tun bora aw koro,
olugu bena maroya fo ka o kun suuru;
minw be kerera ni aw ye,
olugu bena halaki, ka tunu pewu.

* **41:2 41:2** Cira be min ko fo yan, o be se ka ke Peresi masace Sirusi ye. Ale le bena se soro Babilonikaw kan, ka Izirayelimogow labla o ye taga Zeruzalemu dugu ni Alabatoso lo kokura (Esidarasi 1.1-5; Kibaroyaw flanan 36.23, ani Ezayi 41.25; 44.28; 45.1).

12 Minw bɛ siyɛn tara ni aw ye,
aw bɛna olugu yɔrɔɲini, nka aw tɛna o ye;
minw tun bɛ aw kɛrɛra
olugu bɛna tunu ka ban pewu.

13 Sabu ne le ye Matigi Ala, aw ta Ala ye;
ne le bɛ aw boro mina,
k'a fɔ aw ye ko: «Aw kana siran,
ne bɛna aw dɛmɛ.»

14 Aw kana siran, Yakuba ta tumudenninw!
Izirayɛli ta mɔgɔ barakantanw,
ne bɛna aw dɛmɛ.
Matigi Ala, aw kunmabɔbaga,
Izirayɛli ta Ala saninman ko ten.

15 A fɛ, ne bɛna aw kɛ simangbasinan ye,[†]
min kura lo, ani min ɲinw da ka di;
aw bɛna kuruw bɛɛ benben, ka o bɛɛ yɛrɛgɛ,
ka kongoriw yɛrɛgɛ i ko binjalan.

16 Aw bɛna o fiyɛ i ko siman, fɔɲɔ bɛ o ta ka taga,
sanfɔɲɔ bɛ o janjan;
nka aw kɔni bɛna ninsɔndiya sɔrɔ Matigi Ala fɛ,
ka Izirayɛli ta Ala saninman kɛ aw kunkɔrɔtasababu ye.

Ala bɛna kongokolon yɛlɛma k'a kɛ ɲiyɔrɔ ye

17 ɲanibagatɔw, ani fagantanw bɛ ɲi ɲini,
nka o tɛ ɲi sɔrɔ;
minlogɔ ka o kan ja.

Nka ne Matigi Ala, ne bɛna o jaabi;
ne, Izirayɛli ta Ala, ne tɛna ban o ra.

18 Ne bɛna kɔɲiw woyo kuru yirintanw kunna,
k'a to bununw ye woyo kurufurancɛw ra;
ne bɛna kongokolon yɛlɛma k'a kɛ ɲiyɔrɔ ye,
ka dugukolojalan kɛ ɲiwoyow ye.

19 Ne bɛna sɛdirisunw falen kongokolon kɔnɔ,
ani akasiyasunw, ani miritesunw, ani oliviyesunw;
ne bɛna sipɛrɛsisunw falen yɔrɔjalanw na,
ani ɔrimesunw ni buyisunw bɛɛ,

20 janko mɔgɔw y'a ye, k'a lɔn,
ka miiri, k'a faamu
ko Matigi Ala boro le ka nin kow kɛ,
ko Izirayɛli ta Ala saninman le ka nin fɛnw dan.

Batofɛn wɛrɛw tɛ foyi ɲa

21 «Batofɛn wɛrɛw, aw ye na aw ta ɲafɔ!»
Matigi Ala le ko ten.

«Min bɛ aw fɛ, aw ye o fɔ!»
Yakuba ta mɔgɔw ta Masacɛ ko ten.

22 O ye na kuma,
ka ko nataw ɲafɔ an ye.
Fɔlɔfɔlɔkow kɛra cogo min na,

[†] 41:15 41.15 O tun bɛ o yirikurunba siri misi ra, i ko misidaba, janko a ye o sama a kɔ, ka siman congɔ k'a kise bo.

o ye o nafa an ye;
ni o kera, an bena miiri
k'a lon min bena ke ko fe;
walama aw ye ko nataw fo an ye.

²³ Aw ye wagati labanw ta kow nafa an ye,
ni o kera, an bena a lon ko aw fana ye ala dow ye.
Aw koni ye kopuman walama kojugu do ke doron,
janko an ye o ye ka kabakoya.

²⁴ A fe, aw te foyi ye!
Aw ta kewalew ye gbansan le ye!
Minw be aw ke o ta alaw ye, olugu haramuyara.

²⁵ Ne ka moggo do lawuri ka bo sahiliyanfan na,
a bena na ka bo tereboyanfan na.
A be ne toggo wele;
a bena kuntigiw dondon ni a sen ye i ko boggo,
i ko dagalalagabaga be boggo terege cogo min na.
²⁶ Jon ka nin kow ye k'a fo kabini folofolo janko an ye a lon?
Jon konna k'a yira an na, janko an ye a fo ko: «Can lo!»
Moggo si ma nin ko fo, moggo si m'a ye k'a fo,
moggo si ma foyi men aw fe nin kow ra.
²⁷ Nka ne le kera moggo folo ye k'a fo Siyon dugu ye ko:
«O ye nin ye, o nato ye nin ye!»
Ne ka kibarodimanfobaga do ci Zeruzalemu.

²⁸ K'a sorro ne be fleri ke, nka ne te moggo si ye;
hali ladibaga kelen te o batofenw ce ra,
min be se ka ne jaabi ni ne k'a pininka.
²⁹ O si te foyi ye,
o ta koketaw ye ko gbansanw le ye,
fojo lakolon, o le ye o ta jo negeramanw ye.

42

Ala ta jonpuman ta donkiri folo: A ta baara

¹ «Ne ta baaraden ye nin ye, ne be ne hakiri to min na;
ne ta moggo panawolomanin lo, min ko ka di ne ye haali.
Ne bena ne nin lajigi a kan,
janko a ye can sira yira siyaw ra.
² A tena kule ci, walama k'a kan korota;
moggo tena a perenkan men siradaw ra.
³ A tena hali bin karinin to karikari,
a tena hali fitina fagato to dufa;
a bena can sira le yira mogow ra ni kankelentigiya ye.
⁴ A baraka tena dese,
a fari tena faga,
fo a ye na can sigi dugukolo kan,
fo kogoji kofemogow bee ye o jigi la a ta sariya kan*.»

⁵ Ala, Matigi Ala,

* **42:4 42.4** Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Matiyu 12.17-21).

min ka sankolo dan, k'a bonya,
 ka dugukolo yerege fan bee, ani fen o fen be falen a kan,
 ka nenekiri don dunupamogow ra,
 ka nin don dunupa yaalabagaw ra,
 ale Matigi Ala ko:

⁶ «Ne Matigi Ala, ne le ka ele wele terenninya kama;
 ne bena i boro mina,
 ne bena i tanga, ka i lasigi,
 ka i ke ne ni mogow ta jennogonya donbaga ye,
 ka i ke siyaw ta yeelen ye,
⁷ janko ka fiyentow na yele,
 ka kasodenw labo kaso ra,
 ka dibiramogow labo o ta dibi ra[†].

⁸ «Ne le ye Matigi Ala ye, o le ye ne togo ye;
 ne ta bonya koni, ne tena o di danfen were ma,
 walama tandori min ka kan ni ne ye, ka o di batofen yiriramanw ma.

⁹ Ko minw tun konna ka fo, a fle, olugu kera;
 sisan ne bena kokura le fo,
 nka sani a ye damina,
 ne be aw lasomi.»

Dunupa bee ye Matigi Ala tando

¹⁰ Aw ye donkirikura la ka Matigi Ala tando;
 aw y'a tando ka se fo dunupa danw na,
 aw minw be tagamaw ke jirakurunw konso, kogoji kan,
 ani aw danfenw minw be kogoji ra,
 ani aw kogoji kofemogow!

¹¹ Kongokolon n'a duguw ye o kan korota,
 ani Kedari ta dugumisenw!
 Sela kuruyoro mogow ye nagari ka donkiri la;
 o ye to kuruw san fe ka nagari fo ka peren!

¹² Mogow ye bonya la Matigi Ala kan,
 kogoji kofemogow ye a tando.

¹³ Matigi Ala be bo i ko cefari,
 a be fariya i ko kerekese;
 a be peren, ka kulekanba ci,
 ka se soro a juguw kan.

Matigi Ala bena a ta baara laban

¹⁴ «Ne kumabari tun tora ka meen;
 ne tun jera, ne tun ka ne yere mina.
 Nka sisan ne bena kule i ko muso jigibagato
 min be firinfirin, fo k'a nenekiri fereke.

¹⁵ Ne bena kuruw ni kongoriw halaki,
 ka a binw ni a yiriw bee jaja;
 ne bena baw ke yorojalanw ye,
 ka jiyorow ja.

¹⁶ Ne bena fiyentow bla o ye tagama sira do kan,

[†] 42:7 42.7 Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Luka 4.18).

o ma sira min lon;
 o ma sira min lon cɔ, ne bɛna o bla o le kan.
 Ne bɛna dibi yeɛma k'a kɛ yeelen ye o ɲa fɛ,
 ka sira cɛjuguw kɛ sira dakɔnaninw ye.
 Ne bɛna nin kow le kɛ;
 ne tɛna a to kɛbari ye.

¹⁷ «Minw bɛ o jigi la jo yiriramanw kan,
 olugu bɛna sekɔ ni o kɔ ye, ka maroya kɔsɛbɛ;
 minw b'a fɔ jo nɛɣermanw ma ko:
 <Aw le ye an ta alaw ye!> »

Izirayelimɔgow ma Ala lamɛn

¹⁸ Ala ko: «Aw torogberenw, aw ye mɛnni kɛ!
 Fiyɛntɔw, aw ye flɛri kɛ, ka yeri kɛ!

¹⁹ Jɔntigiw le ye fiyɛntɔw ye ni ne yɛrɛ ta baaradenw tɛ?
 Jɔntigiw le ye torogberenw ye i ko ne yɛrɛ ta ciradenw, ne ka minw ci?
 Jɔntigiw le ye fiyɛntɔw ye i ko Ala ta ciradenw?
 Jɔntigiw le ye fiyɛntɔw ye i ko Matigi Ala ta baaradenw?

²⁰ Aw ka fɛn caman ye, nka aw ma o jate;
 aw torow dayɛlɛra, nka aw ma foyi mɛn.»

²¹ Matigi Ala ta terenninya kosɔn,
 a tun b'a fɛ k'a ta sariya bɔnya, ka nɔɔrɔ la a kan;

²² nka siya tɔw bɛna a ta mɔgow le kan,
 ka o borofɛnw bɛɛ cɛ.
 O bɛna dingaba kɔnɔ, ka mina jan na,
 siya tɔw ka a ta mɔgow mina ka o dogo kasobonw kɔnɔ;
 o bɛna o kan, mɔgɔ si ma sɔrɔ ka o bɔsi,
 o ka o borofɛnw cɛ, mɔgɔ si ma sɔrɔ k'a fɔ ko: «Aw y'a lasekɔ!»

²³ Nka jɔntigi le bɛna a toro malɔ nin kow ra,
 walama k'a janto o ra sɲaga wɛrɛ k'a lamɛn?

²⁴ Jɔn le ka Yakuba ta mɔgow don o borofɛnw cɛbagaw boro,
 ka Izirayeli don benkanɲikɛbagaw boro?
 An ka Matigi Ala min hake ta,
 yala ale tɛ wa?

An ma sɔn ka a ta sira tagama,
 an ma sɔn k'a ta sariyaw lamɛn.

²⁵ O kosɔn a k'a ta dimi tasuma bɔn Izirayeli kan,
 ka kɛrɛ juguw lawuri o kama.
 A ta dimi tasuma manana ka o lamini, nka o ma hakiri sɔrɔ;
 o tasuma ka o jeni, nka o ma o jate.

43

Matigi Ala ka layiri ta a ta mɔgow ye

¹ Sisan, Matigi Ala min ka aw dan, aw Yakuba ta mɔgow,
 Matigi Ala min ka aw kɛ mɔgɔ ye, aw Izirayelimɔgow,
 ale ko: «Aw kana siran, sabu ne ka aw kunmabɔ;
 ne ka aw wele aw tɔgɔ ra,
 aw ye ne ta le ye.

² Hali ni aw bɛ jibaw le cɛtigɛ, ne bɛna to ni aw ye;

hali ni aw be baji le cɛtigɛ, ji tɛna aw datugu.
 Hali ni aw be tagama tasuma cɛ ma, a tɛna aw jɛni,
 tasumamana tɛna se aw ma.

³ «Sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala;
 ne le ye Izirayeli ta Ala saninman ye, aw kisibaga.
 Ne bɛna Misiran jamana di, ka o kɛ aw kunmabɔsara ye,
 ka Etiyopi jamana ni Seba jamana di aw nɔ ra.

⁴ I n'a fɔ aw ko ka gbɛlɛn ne ma,
 aw ta ko ka bon ne fɛ, ani ne be aw kanu,
 o ra, ne bɛna mɔgɔ wɛrɛw le di aw nɔ ra,
 ka siya wɛrɛw di ka aw nin kunmabɔ.

⁵ «Aw kana siran, sabu ne be ni aw ye;
 ne bɛna aw ta den dɔw lana ka bɔ terebɔyanfan na,
 ka dɔw lana ka bɔ terebenyanfan na,
 ka na aw bɛɛ lajɛn.

⁶ Ne bɛna a fɔ sahiliyanfan mɔgɔw ye ko: <Aw ye o di,>
 k'a fɔ woroduguyanfan mɔgɔw ye ko: <Aw kana o mara tuun.>
 Aw ye ne dɛncɛw lana ka bɔ fɔ yɔrɔjan,
 aw ye ne denmusow lana ka bɔ fɔ dunɔpa dan na,

⁷ ne tɔgɔ be minw bɛɛ ra,
 ne ka minw bɛɛ dan ne ta nɔɔrɔ kosɔn,
 ka o kɛ mɔgɔ ye, ka o labɛn.»

Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye

⁸ «Aw y'a to nin mɔgɔw ye na, nin mɔgɔ minw tɛ yeri kɛ, k'a sɔrɔ ja be o fɛ,
 minw tɛ mɛnni kɛ, k'a sɔrɔ torow be o fɛ.

⁹ Siyaw bɛɛ ye lajɛn,
 mɔgɔw bɛɛ ye fara jɔgɔn kan.
 Olugu ra, jɔntigi le tun ka nin kow ye k'a fɔ?
 Jɔn le tun ka ko tɛmɛninw ye k'a fɔ an ye?
 O ye na ni o ta seerew ye ka na kuma k'a yira ko o ta ye can ye;
 seerew ye o lamɛn k'a fɔ ko: <Can lo!>

¹⁰ «Aw le ye ne ta seerew ye,
 Matigi Ala ko ten;
 aw le ye ne ta baaradenw ye, ne ka minw janawoloma,
 janko aw y'a lɔn, ka la a ra,
 k'a faamu ko ne le ye Ala ye,
 ko ala dɔ wɛrɛ ma na ne ja fɛ,
 dɔ wɛrɛ fana tɛna na ne kɔ fɛ.

¹¹ Ne, ne le ye Matigi Ala ye;
 ni ne tɛ, kisibaga wɛrɛ tɛ yi tuun!

¹² Ne le ka nin kow ye k'a fɔ, ne le ka aw kisi, ne le konna ka nin kow yira;
 ala wɛrɛ minw be aw cɛ ra, olugu dɔ tɛ.

Aw le ye ne ta seerew ye,
 Matigi Ala ko ten;
 ne le ye Ala ye.

¹³ Ne le ye Ala ye wagati bɛɛ;
 mɔgɔ si tɛ se ka fɛn bɔsi ne boro.
 Ni ne ka ko min kɛ, jɔn le be se ka o yɛlɛma?»

Ala ka sirakura min bo

¹⁴ Matigi Ala, aw kunmabobaga, Izirayeli ta Ala saninman ko:

«Aw koson, ne bena mogo dow ci Babiloni kama,
ka taga Babilonikaw bee lajigi;

o bena don o ta jirakurunw konso ka bori,

o tun be jagari o jirakurun minw koson.

¹⁵ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala saninman,
ne le ye Izirayeli danbaga ye, aw ta masace.»

¹⁶ Matigi Ala min ka sira bo kogoji konso,

ka temeyoro ke jibaw ce ma,

¹⁷ ale min tun ka sowotorow ni sow labo,

ani kerekajama ni a cefariw,

ka na o benben ka o lala, o kana se ka wuri tuun,

k'a to o ye mana ka ban, ka faga i ko fitinajuru,

¹⁸ ale ko: «Aw kana aw hakiri to folofolokow ra tuun,
aw kana kokorow jate tuun.

¹⁹ A fle, ne bena kokura do ke;

a dabora ka ban, aw ta yera wa?

Ne bena sira bo kongokolon konso,

ka bajiwoyo dugukolojalan kan.

²⁰ Kongobeganw bena ne bonya:

kongowuruw, ani konsogolonw;

sabu ne bena ji lana kongokolon konso,

ka bajiwoyo dugukolojalan na,

ka ji di ne ta mogo panawolomaninw ma, o y'a min.

²¹ Ne ka mogo minw laben ka o ke ne ta ye,

olugu bena ne ta bonya lakari.»

Matigi Ala k'a ta mogow jaraki

²² «O bee n'a ta, aw ma ne togo wele, aw Yakuba ta mogow;

aw segera ne koro, aw Izirayelimogow.

²³ Aw ma aw ta sagadenw ke saraka jenitaw* ye ka o di ne ma,

aw ma aw ta sarakaw bo janko ka ne bonya;

ne fana ma siman sarakaw* doni la aw kan,

walama ka aw sege wusunan sarakaw* ko ra.

²⁴ Aw ma wari bo ka yiri kasadiman san ne ye,

aw ma ne wasa ni aw ta began sarakaw* turumanyorow ye;

nka aw ka aw ta jurumunw doni la ne kan,

ka ne sege ni aw ta terenbariyakow ye.

²⁵ Nka ne koni, ne le be aw ta hakew josi ka bo aw ra, ne ta bonya koson;

ne tena ne hakiri to aw ta jurumunw na tuun.

²⁶ «Aw ye ne hakiri jigi ne ta jaraki ra, an ye kiti ke;

aw yere ye kuma k'a yira ko aw ta ye can ye.

²⁷ Aw bemace folo ka jurumun ke,

aw ta kumalasebagaw murutira ne ma.

²⁸ O le koson, ne ka batoso saninman pamogow dogoya,

ka halakiri lase Yakuba ta mogow ma,

ka Izirayelimogow mangboya.»

44

Ala bena a ta baraka lajigi a ta mɔgɔw kan

¹ «Aw ye nin lamɛn sisan, Yakuba ta mɔgɔw, ne ta baaradenw, Izirayelimɔgɔw, ne ka aw minw panawoloma!

² Matigi Ala min ka aw dan,
ka aw kɛ mɔgɔ ye aw bamuso kɔnɔ, ka kɛ aw demɛbaga ye:
Aw kana siran, Yakuba ta mɔgɔw, ne ta baaradenw,
Yesurun*, ne ka aw minw panawoloma.

³ Ne bɛna ji woyo dugukolojalan kan,
ka bununjiw woyo yɔrɔjalanw na;
ne bɛna ne nin lajigi aw ta durujaw kan,
ka ne ta baraka lajigi aw ta denw kan.

⁴ O bɛna falɛn i ko kɔdarabinw,
ka falɛn i ko yiri minw bɛ jida ra.

⁵ Dɔ bɛna a fɔ ko: «Ne ye Matigi Ala ta le ye!»
Dɔ wɛrɛ bɛna a fɔ ko alɛ ye Yakuba ta mɔgɔ le ye!
Dɔ wɛrɛ fana bɛna a sɛbɛ a boro kan ko: «Ne ye Matigi Ala ta le ye!»
O bɛna Izirayɛli togo kɛ o ta bonya sababu ye.»

Ala wɛrɛ tɛ yi Matigi Ala kɔ

⁶ Matigi Ala, Izirayɛli masacɛ,
Fangatigi Ala, min bɛ Izirayɛli kunmabɔ, alɛ ko:
«Ne le ye fɔlɔ ye, ne le fana ye laban ye;
ni ne tɛ, Ala wɛrɛ tɛ yi.

⁷ Jɔntigi le bɛ i ko ne, o tigi ye kuma ta!
A ye kuma, k'a fɔ ne ye;
ko minw kɛra kabini ne ta mɔgɔw sigiwagati ra fɔlɔfɔlɔ,
ko nataw, ani ko minw bɛna kɛ o kɔ fɛ, a ye o fɔ!

⁸ «Aw kana siran, aw kana yɛrɛyɛrɛ.
Yala ne tun ma nin kow fɔ k'a yira aw ra kabini wagatijan wa?
Aw le ye ne seerew ye:
Yala Ala wɛrɛ bɛ yi ni ne tɛ wa?
Ala Barakatigi wɛrɛ tɛ yi, ne ma dɔ wɛrɛ lɔn.»

Batofɛn wɛrɛw tɛ foyi ja

⁹ Jo lalagabagaw si tɛ foyi ye;
o ta batofɛn lalaganinw bɛɛ ra pumanman tɛ foyi ja.
Minw ye o jow ta seerew ye, olugu ja tɛ foyi yera,
o tɛ foyi lɔn, o kɔsɔn o bɛna maroya.

¹⁰ Jɔn le bɛ sɔn ka yiri lalaga ka o kɛ a ta ala ye,
ka nɛgɛ yeele ka o kɛ jo ye,
k'a sɔrɔ a tɛna nafa foyi sɔrɔ a ra?

¹¹ A fɛ, jo nɔfɛmɔgɔw bɛɛ bɛna maroya;
jo lalagabaga tɛ foyi ye ni adamadenw gbansan tɛ.
O bɛɛ ye lajɛn, o bɛɛ ye na lɔ yan;
o bɛɛ ja bɛna tige, o bɛɛ bɛna maroya.

¹² Numucɛ bɛ nɛgɛ ta
k'a don tasuma ra.

* 44:2 44.2 Yesurun, o kɔrɔ ye Izirayɛli.

A b'a gbasi ni negegbasinan ye;
 a be o ke ni a boro fanga bee ye.
 Nka ni kongo k'a mina doron, a baraka be ban,
 ni a ma ji min doron, a baraka be dese.

¹³ Yirilesebagaga be juru la ka yirisuma,
 ka fen do tagamasiyen ke ni seberikenan ye;
 o ko, a be yiri lese ni yirilesenan ye,
 a b'a dakapa ni sumanikenan ye,
 k'a lese k'a ke i n'a fo mogwo,
 k'a ke adamaden bisigiya ye, k'a cenna,
 k'a bla bon konow.

¹⁴ A be sedirisunw tige,
 walama a be siperesisunw, ani senisun dow nanawoloma
 k'a to olugu ye bonya kongoyiri tow ce ra yi;
 walama a yere be penisunw turu,
 sanji be ben o kan ka o wuri.

¹⁵ Ayiwa, a be o yiri kelenw le ke logwo ye:
 a be do don tasuma ra, ka ja ni o tasuma ye,
 ka do ke tasuma ye ka buru jeni o kan.
 Nka a be do fana lalaga ka o ke a ta ala ye ka o bato;
 a be jo do lalaga k'a kinbiri gban o korow.

¹⁶ A be yiri tarance ke logwo ye,
 a be sogo jeni o kan,
 ka o sogo domu ka fa;
 a be ja o tasuma ra fana, k'a fo ko:
 «Ha, ne be jara, tasuma fle!»

¹⁷ Nka yiri to, a be o ke a ta ala ye, a ta jo;
 a be a kinbiri gban o korow k'a bato,
 k'a daari k'a fo ko:
 «Ne kisi, sabu ele le ye ne ta ala ye!»

¹⁸ O mogow te foyi lon, o te foyi faamu;
 o paw datugunin lo janko o kana foyi ye,
 o hakiri gberennin lo janko o kana hakiri sorow.

¹⁹ Mogwo si te miiri a yere konow,
 walama ka ko lon, ka faamuri ke, k'a fo ko:
 «Ne ka yiri do ke logwo ye ka o don tasuma ra,
 ka buru jeni ni o takamiw ye,
 ka sogo fana jeni ka o pimi;
 mun koson ne bena fen haramunin do lalaga ni o yiri to ye,
 ka ne kinbiri gban o yirikunkurun korow ka o bato!»

²⁰ Mogwo min be o ke, o tigi tugura fengbansan le ko;
 a hakiri cenna, fo k'a lafiri.
 A tena se k'a yere kisi, a fana tena a fo ko:
 «Fen min be ne boro, yala o te batofen gbansan le ye wa?»

Matigi Ala le ye Izirayeli kunmababaga ye

²¹ «Aw ye aw hakiri to nin na, aw Yakuba ta mogow;
 Izirayelimogow, aw le ye ne ta baaradenw ye.

Ne le ka aw ke mogo ye, aw le ye ne ta baaradenw ye.

E, Izirayelimogow, ne te jina aw ko.

²² Ne ka aw ta hake josi ka bo yi, i ko sankaba be tunu cogo min na, ka aw ta jurumunw josi ka bo yi i ko bugun be tunu cogo min na.

Aw ye seko ka na ne fe,
sabu ne ka aw kunmabo.»

²³ E, sankolo, ele ye nagari ka peren, sabu Matigi Ala le ka nin ke!

E, dugukolo jukoroyorow, aw ye ninsondiyakanw fo!

E, kuruw, aw ye nagarikanw bo,
ani yirituw, ani yiriw bee;
sabu Matigi Ala ka Yakuba ta mogow kunmabo,
a ka a ta bonya yira Izirayelimogow ce ra.

²⁴ Matigi Ala, aw kunmabobaga,
min ka aw ke mogo ye aw bamuso konɔ, ale ko:

«Ne Matigi Ala, ne le be nin kow bee ke;
ne kelenpe le ka sankolo foni,
ne yere le ka dugukolo yerege.

²⁵ Ne be cira faninyafobagaw ta cirayakumaw cen,
ka fatokumaw don lagberikebagaw da ra;
ne be hakiritigiw laseko ko fe,
ka o ta lonniya ke nalomanya ye.

²⁶ Nka ne b'a yira ko ne ta baaraden ta kuma ye can ye,
ne be ne ta ciradenw ta cirayakumaw dafa.

Ne le b'a fo Zeruzalemu ma ko: «Mogow bena sigi yi tuun,>
k'a fo Zuda duguw ma ko: «O bena o lo kokura!»

Ne bena o ta yoro benninw lo kokura.

²⁷ Ne b'a fo kogojiba ma ko: «I ja!

Ne be ele ta jiw bee ja!»

²⁸ Ne b'a fo Sirusi† ma ko: «Ne ta mogow marabaga lo!

Ale le bena ne sagonankow bee ke.

A bena a fo ko Zeruzalemu ye lo kokura,
k'a fo ko Alabatoso lori ye dabo.» »

45

Ala ka baara min di Sirusi ma

¹ Matigi Ala k'a fo a ta mogo janawolomanin Sirusi* ta ko ra, ko:

«Ne bena a boro mina,
ka siya tow majigi a ta fanga koro;
ne bena siya tow ta masacew ta kurusijaraw foni,
ka dondaw bee dayele ale na fe,
janko daw si kana datugu tuun.

² Ne yere bena bla ele Sirusi na fe,
ne bena kuruw yerege i tagato na fe,
ne bena siranegge konw kari,
ka o sogonan negeramanw tigetige.

³ Ne bena naforo dogoninw di i ma,

† 44:28 44.28 Sirusi ko tun fora kakoro (Ezayi 41.1-5; 41.25-42.9). Nka yan le, ani yoro werew ra a togo fora (Ezayi 45.1-13; 46.8-13; 48.12-16). * 45:1 45.1 Aw ye Sirusi ta ko fe (Ezayi 41.1-4).

naforo minw be gundo yorow ra,
janko i y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye,
Izirayeli ta Ala, min be i wele i togo ra.

⁴ «Ne ta jonce Yakuba le koson,
ani ne ta siya janawolomanin Izirayeli le koson,
ne ka ele wele i togo ra,
ka bonya la i kan, k'a soro ele ma ne lon.

⁵ Ne le ye Matigi Ala ye, Ala were te yi,
Ala were te yi ne ko.

Ne ka i cesiri ka baraka don i ra, k'a soro ele ma ne lon,

⁶ janko k'a ta terebonyanfan na
ka taga a bla fo terebenyanfan na,
mogow y'a lon ko ni ne te, batofen tow bee ye fengbansanw le ye;
ne le ye Matigi Ala ye, Ala were te yi ne ko.

⁷ Ne be yeelen bo, ne be dibi don,
ne be hera lana, ne be tooro lana.
Ne Matigi Ala, ne le be nin kow bee ke.

⁸ «Sankolo ye terenninya lajigi i ko gomiji,
sankabaw fana y'a lajigi i ko sanji;
dugukolo ye dayele janko kisiri ye falen,
k'a to terenninya fana ye nugu.
Ne Matigi Ala, ne le be nin bee ke.»

Mogo ni a danbaga

⁹ Bono be ele soro, ele min be i danbaga soso;
k'a soro ele fana ye bogodaga do le ye bogodaga tow ce ra!
Yala bogo be se k'a fo a lalagabaga ma wa, ko: «Ele be mun le kera tan?»
walama k'a fo ko: «I ta baara ma ja i boro!»

¹⁰ Bono be ele soro, ele min b'a fo i face ma ko: «Mun na i ka ne woro?»
K'a fo i bamuso ma ko: «Mun na i ka ne woro?»

¹¹ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala saninman,
Izirayeli danbaga ko:

«Ne ta denw bena ke min ye, yala aw le ka kan ka ne pininka o ra wa?
Aw le ka kan ka ne ta koketaw yira ne ra wa?

¹² Ne le ka dugukolo dan,
ka adamadenw dan ka o sigi a kan.
Ne yere boro le ka sankolo foni k'a se yoro bee,
ne le be sankolokonofenw bee mara.

¹³ Ne le ka Sirusi lawuri ne ta terenninya kama;
ne bena a ta siraw bee dakapa.
Ale le bena ne ta dugu lo kokura,
ka ne ta mogo minaninw labla o ye taga,
o tena wari sara a ye, o fana tena bonyafen di a ma.
Fangatigi Ala ko ten.»

Ala be a ta mogow ce ra

¹⁴ Matigi Ala ko:
«Misirankaw ta sorotaw, ani Etiyopikaw ta tonow,
ani Sebakaw, o siya mogo janjanw,
o bee bena teme aw fe, o bee bena ke aw ta ye.

O mɔgɔw bɛna na tugu aw kɔ, o sirinin bɛ ni nɛgɛjɔrɔkɔ ye.
 O bɛna o kinbiri gban aw kɔrɔ,
 ka aw bonya, k'a fɔ ko:
 <Ala bɛ aw dama le fɛ, Ala wɛrɛ tɛ yi.
 Batofɛn tɔw ye fɛngbansanw le ye.> »

15 Can ra, ele ye Ala dogonin le ye,
 Izirayeli ta Ala, kisibaga Ala.

16 Jo lalagabagaw maroyara fɔ ka o kun suuru;
 o bɛɛ kun suurunin le bɛ sekɔra ka taga.

17 Nka Izirayeli bɛna kisi Matigi Ala baraka ra,
 kisiri min tɛ ban.
 Aw tɛna maroya,
 aw kun tɛna suuru tuun ka ye fiyewu!

Sankolo ni dugukolo danbaga Ala

18 Matigi Ala
 min ka sankolo dan,
 min fana ka dugukolo lalaga, k'a labɛn, k'a sabati;
 a m'a dan k'a lakolonba to,
 nka a k'a dan janko mɔgɔw ye sigi a kan.
 Ale ko: «Ne le ye Matigi Ala ye,
 Ala wɛrɛ tɛ yi ne kɔ.

19 Ne ma kuma dogo ra,
 ne ma kuma dugukolo yɔrɔ dogonin dɔ ra;
 ne m'a fɔ Yakuba ta mɔgɔw ye ko:
 <Aw ye ne yɔrɔpini yɔrɔ lakolonw na!>
 Ne Matigi Ala, ne bɛ kuma terennin le fɔ,
 kuma min ye can ye, ne bɛ o le lase.»

Siyaw bɛɛ bɛna Matigi Ala lɔn

20 «Aw ye jɔgɔn lajɛn ka na;
 aw tɔ minw bɔsira siyaw cɛ ra, aw bɛɛ ye gbara ka na!
 Minw bɛ o ta jo yiriramanw ta ka yaala, olugu tɛ foyi lɔn;
 ala min tɛ se ka o kisi, o bɛ o le daari.

21 «Aw ye gbara ka na aw ta fɔ,
 aw bɛɛ ye lajɛn ka na sigi ka kuma.
 Jɔntigi le ka nin kow fɔ kabini wagatijan?
 Jɔn le k'a lase kabini fɔlɔfɔlɔ?
 Ne tɛ wa, ne Matigi Ala?
 Ni ne tɛ, Ala wɛrɛ tɛ yi
 min terennin lo, min bɛ mɔgɔ kisi;
 ni ne tɛ, dɔ wɛrɛ tɛ yi.

22 Aw ye aw pasin ne ma janko aw ye kisi,
 aw minw bɛ fɔ dunupa danw na;
 sabu ne le ye Ala ye,
 Ala wɛrɛ tɛ yi ne kɔ.

23 Ne bɛ kari ni ne yɛrɛ tɔgɔ ye;
 ne da bɛ kuma terennin le fɔ,
 kuma min tɛ yɛlɛma ka ye.

Adamadenw bɛɛ bɛna o kinbiri gban ne le kɔrɔ†;
o bɛɛ bɛna kari ni ne toɔ le ye.

24 O bɛna a fɔ ne ta ko ra, ko:

«Terenninya ni baraka bɛ sɔrɔ Matigi Ala kelenpe le fɛ.» »

Minw bɛɛ jusu tun gbanna a kɔrɔ
olugu maroyanin bɛna seko ka na a fɛ.

25 Matigi Ala le baraka ra

Izirayeli ta denw bɛɛ bɛna terenninya sɔrɔ, ka o kun korɔta.

46

Matigi Ala bɔɔɔɔɔɔko tɛ yi

1 Beli dɛsɛra, Nebo* baraka banna;
o ka o jow siri bɛganw le ko ra, donitabɛganw.
Aw tun bɛ o jo minw ɲu fɔlɔfɔlɔ ka taga ni o ye,
olugu le kɛra doni ye bɛganw ko ra, fɔ ka bɛganw sɛgɛ!

2 O jow bɛɛ baraka banna, o dɛsɛra,
o ma se ka o yɛɛ kisi;
o ka olugu yɛɛ le mina ka taga ni o ye jamana wɛɛ ra.

3 «Ayiwa, Yakuba ta mɔɔɔw, aw ye ne lamɛn,
Izirayeli ta mɔɔɔ tɔw bɛɛ, aw ye ne lamɛn.
Ne lɔra ni aw kunko ye kabini aw worolon na;
ne ka aw ta, kabini aw worolon na.

4 Fɔ ka taga aw kɔrɔ, ne le bɛna aw ta;
fɔ ka taga aw kunsigi gbɛ, ne le bɛna aw dɛmɛ.
Ne le bɛna o kɛ; ne le bɛna aw ta,
ne le bɛna aw dɛmɛ, ne le bɛna aw bɔsi.

5 «Aw b'a fɛ ka ne suma ni jɔntigi le ye,
ka ne ni o tigi kɛ kelen ye?
Aw b'a fɛ ka ne kɔna ni jɔntigi le ye,
k'a fɔ ko ne ni o tigi ka kan?

6 Dow bɛ o ta sanin bɛɛ bɔ bɔrɔ kɔnɔ,
ka o ta warigbɛ jate ni sumanikɛnan ye;
o bɛ o fɛnw di saninfagabaga ma, ko a ye ala do lalaga ni o ye.
O bɛna o kinbiri gban o batofɛn le kɔrɔ k'a bato!

7 O bɛna o le la o kamankun kan ka taga ni a ye,
ka taga a bla a blayɔrɔ ra, a bɛ to yi;
a tɛ se ka bɔ a nɔ ra.
Hali ni mɔɔɔ ka pɛrɛn k'a wele, a tɛ se k'a lamina,
a tɛ se ka mɔɔɔ kisi ka bɔ tɔɔrɔ ra.

8 «Aw ye aw hakiri to nin kow ra, ka aw janto a ra kɔsɛbɛ;
aw mɔɔɔ murutininw, aw ye miiri!

9 Aw ye aw hakiri to fɔlɔfɔlɔ ta ko tɛmɛninw na,
sabu ne le ye Ala ye, Ala wɛɛ tɛ yi ne ko;
ne le ye Ala ye, ne bɔɔɔɔɔko wɛɛ tɛ yi.

10 Ne bɛ ko nataw fɔ kabini a damina;

† 45:23 45.23 Nin kuma bɛ sɔrɔ Rɔmukaw 14.11 ani Filipikaw. 2.10-11.
Babilonikaw ta jo dow ye (Yeremi 50.2; 51.44).

* 46:1 46.1 Beli ni Nebo, o tun ye

ko minw ma ke fɔlɔ, ne be o fɔ kabini wagatijan.
Ne b'a fɔ ko: Ne ta kolatigeninw bena ke;
ko o ko ka di ne ye, ne be o bee dafa.

¹¹ «Ne bena kɔnɔ fariman dɔ wele ka bɔ tereboyanfan na,
ne bena ne ta ko dafabaga wele ka bɔ fɔ jamanajan dɔ ra;
ne ka min fɔ, ne bena a to o ye ke,
ne ka min latige, ne bena o dafa.

¹² «Aw ye ne lamɛn, aw mɔgɔ jusukungbelɛnw,
aw minw yɔrɔ ka jan terenninya ra.

¹³ Ne bena na ni ne ta terenninya ye;
a yɔrɔ man jan tuun;
ne tɛna mɛɛn tuun ka aw kisi.
Ne bena Siyɔn dugu kisi,
ka ne ta nɔɔrɔ la Izirayeli kan.»

47

Ala bena a yere dimibo Babilɔnikaw ra

¹ Ala ko: «Aw ye jigi ka sigi buguri ra,
Babilɔni dugumɔgɔw!
Aw ye sigi dugu ma, sabu masasiginan tɛ aw fɛ tuun,
aw Babilɔnikaw!

Mɔgɔ tɛna aw wele tuun ko:
«Dugu nasumanin, dugu fɛɛnin!»

² Aw ye wuguw mina ka mugu si*.
Aw ye lankana bɔ aw kun na,
ka aw ta tagafe kɔrɔta ka aw senkalaw bɔ kɛɛ ma,
ka ba tige.

³ Aw fari lakolon bena to,
aw lebu bena bɔ kɛɛ kan.
Ne bena ne yere dimibo,
ne tɛna mɔgɔ si to.»

⁴ Anw bɔsibaga tɔgɔ le ye ko Fangatigi Ala,
Izirayeli ta Ala saninman.

⁵ «Babilɔnikaw, aw ye je ka sigi,
aw ye to dibi ra;
mɔgɔ tɛna aw wele tuun ko:
«Siyaw ta masamusol!»

⁶ Ne jusu tun bɔra ne ta mɔgɔw kɔrɔ,
o kɔsɔn ne tun banna ne ta jamana ra,
ka a don aw boro;
nka aw ma hina o ra,
aw ka aw ta fanga digi ni baraka ye hali cɛkɔrɔbaw kan.

⁷ Aw tun b'a fɔra ko: «Wagati bee anw bena to an ta masaya ra!»
O le kɔsɔn aw ma nin kow jate;
a laban bena ke min ye, aw ma miiri o ra.

* **47:2 47:2** Nin kumaw b'a yira ko Babilɔnikaw bena bɔ o ta jamana ra ka taga ke siya werɛw ta jɔnw ye, ka jagboyabaaraw ke olugu ye, i n'a fɔ mugusi.

⁸ «Ayiwa, sisan aw ye nin lamɛn, aw kodiman kanubagaw,
aw minw fɛrɛnin bɛ sigi
ka to k'a fɔ aw yɛrɛ kɔnɔ ko:
<Anw kɔni, anw nɔgɔn tɛ yi!
Anw tɛna kɛ i ko muso cɛ sanin fiyewu,
an tɛna kɛ denntanw ye fiyewu!»

⁹ Ayiwa, nin ko fla bɛɛ bɛna aw sɔrɔ
yɔrɔnin kelen na, lon kelen na:
Densaya ni cɛsaya.
O kow bɛna aw sɔrɔ fɔ ka juguya,
aw ni aw ta subagayaba,
ani aw ta lagbɛri caman bɛɛ.

¹⁰ «Aw tun ka aw jigi la aw ta kojugukɛ le kan;
aw tun b'a fɔra ko: <Mɔgɔ si tɛ anw yera!»
Aw ta hakiritigiya ni aw ta lɔnniya ka aw lafiri.
Aw tun b'a fɔra aw yɛrɛ kɔnɔ ko:
<Anw kɔni, anw nɔgɔn tɛ yi!»

¹¹ Nka bɔnɔ dɔ bɛna ben aw kan,
aw tɛna min minacogo lɔn;
cɛnri dɔ bɛna ben aw kan,
aw tɛna sɛ ka min bari.
Kojugu dɔ bɛna bara ka cun aw kan
k'a sɔrɔ aw ma sɔmi a ra.

¹² «Ayiwa, aw ye to aw ta lagbɛrikɛ ra sa,
ani aw ta subagayaba!
Aw ka aw yɛrɛ sɛgɛ o kow le ra kabini aw denmisenman.
I b'a sɔrɔ ko aw bɛna nafa sɔrɔ a ra,
ko o kow bɛna aw kɛ siranyafɛn ye.

¹³ Aw ka aw yɛrɛ sɛgɛ lagbɛri ra!
Ayiwa, minw bɛ sankolo tagamasiyɛnw lɔn,
minw bɛ flɛri kɛ ni lolow ye,
minw bɛ aw ta lon nataw fɔ aw ye karokura o karokura,
olugu ye wuri ka aw kisi sa!

¹⁴ «A flɛ, olugu bɛɛ bɛ i ko binjalan,
tasuma bɛ min jeni.
O tɛ sɛ ka o yɛrɛ nin kisi ka bɔ tasumamana boro.
Mɔgɔ b'a yɛrɛ ja ni takami min ye, o nɔgɔn tɛ;
mɔgɔ bɛ sigi tasumayeelen min kɔrɔ, o nɔgɔn tɛ.

¹⁵ Aw ka aw yɛrɛ sɛgɛ minw ye, olugu ka ko min ja aw ye, o le ye nin ye;
aw tun ka minw kɛ aw kɔkɛnɔgɔnw ye kabini aw denmisenman.
O bɛɛ bɛna taga o kun fɛ, o bɛɛ bɛ taga o ta fan na,
mɔgɔ si tɛna sɔrɔ ka aw kisi.»

48

Ala ka kokuraw yira

¹ Ala ko: «Yakuba ta somɔgɔw, aw ye nin lamɛn,
Izirayɛli tɔgɔ bɛ aw le ra,
aw le buruju bɔra Zuda ra,

aw le be kari ni Matigi Ala togo ye,
 aw le be Izirayeli ta Ala bato;
 nka aw te o ke ni can ni terenninya ye!
² Aw b'a fo ko aw ye dugu saninman ta mogow ye,
 aw be aw boromala Izirayeli ta Ala kan,
 min togo ye ko Fangatigi Ala.

³ «Ayiwa, ne tun ka ko temeninw fo kabini wagatijan sani o ye ke;
 o kumaw tun bora ne da ra, ne tun k'a lase aw ma,
 o ko, ne barara k'a ke, k'a dafa.

⁴ Sabu ne k'a lon ko aw ye moggo torokungbelenw le ye,
 ko aw kan janin lo i ko negerebere,
 ko aw kun ka gbelen i ko siranegge.

⁵ Ne tun ka nin kow fo aw ye kabini wagatijan;
 sani a ye ke, ne tun k'a lase aw ma,
 janko aw kana na a fo ko: <Anw ta sonnifenw le ka nin kow ke,
 anw ta jo yiriramanw, ani a negeramanw le ka nin kow latige.>

⁶ Min fora, aw ka o men, aw yere k'a ye ko a bee dafara;
 yala aw tena lo a ra wa?

«Sisan ne bena a to aw ye kokuraw men,
 ko dogonin dow lo, aw ma ko minw lon.

⁷ O kow labenna sisan le, wagatijan ko te;
 fo ka na se bi, ma aw tun m'a men folo,
 ni o te, aw tun bena a fo ko aw tun k'a lon kakoro!

⁸ Aw ma nin ko men ka ye, aw ma foyi lon a ra,
 a tun ma don aw toro ra ka ye,
 sabu ne ka aw lon ni janfa doron le ye;
 kabini aw worora, aw togo lara ko moggo murutininw.

⁹ «Nka ne togo koson, ne be ne ta dimi mala;
 ne ta bonya koson, ne be ne yere mina,
 janko ne kana na aw halaki.

¹⁰ A fle, ne ka aw yeele, nka ne tun te warigbe le pinina;
 ne ka aw korobo ni tooro ta tasuma le ye.

¹¹ Ne ka o ke ne yere togo le koson, ne yere togo;
 yala ne be son k'a to ne togo ye cen wa?
 Ne tena ne ta bonya di moggo were ma.»

Ala ka baara min karifa Sirusi ma

¹² «E, Yakuba ta mogow, aw ye ne lamén,
 Izirayeli, ne ka aw minw wele, aw ye ne lamén!
 Ne lo, ne le ye folo ye,
 ne le fana ye laban ye.

¹³ Ne yere boro le ka dugukolo ju sigi,
 ne kininboro ka sankolo bonya ka se yoro bee;
 ni ne ka o wele doron, o bee be wuri ka lo.

¹⁴ Aw bee ye na lajen ka menni ke!
 Aw ra, jon le konna ka nin kow fo?
 Matigi Ala be ce* min kanu,

* 48:14 48.14 O ce ye Sirusi ye (41.1-2).

ale le bɛna Ala sago kɛ Babilɔni,
ka wuri Babilɔnikaw kama.
¹⁵ Ne, ne le kumana a fɛ, ne le k'a wele;
ne le k'a lana, a ta kow fana bɛna ɲa a boro.

¹⁶ «Aw ye gbara ne ra ka nin lamɛn!
Kabini a damina, ra ne ma kuma fɔ dogo ra;
kabini nin kow kɛwagati ra, ne tun bɛ yi.»

Sisan Dunupatigi Ala k'a nin lajigi ne kan ka ne ci.

¹⁷ Matigi Ala, aw kunmabɔbaga,
Izirayɛli ta Ala saninman ko:
«Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala,
min bɛ aw karan aw yɛrɛ ta nafa kama,
ka aw bla sira kan, aw ka kan ka sira min ta.
¹⁸ E, ni aw tun sɔnna ka aw janto ne ta kumaw ra,
aw ta hɛra tun bɛna woyo i ko baji,
aw ta terenninya tun bɛ caya i ko kɔgɔji jikuruw.
¹⁹ Aw ta durujaw tun bɛ caya i ko kɛnkɛn,
aw ta denw tun bɛ caya i ko kɛnkɛnmugu;
o ta siya tɔgɔ tun tɛna tunu,
o tun tɛna halaki ne ɲa kɔrɔ.»

Ala ta mɔgɔw bɛna bɔ Babilɔni

²⁰ «Aw ye bɔ Babilɔni, aw ye bori ka bɔ Babilɔnikaw cɛ ra!
Aw ye nin fɔ ni ɲagarikanbaw ye, k'a to bɛɛ y'a mɛn;
aw y'a fɔ ka se fɔ dunupa dan na.
Aw y'a fɔ ko: <Matigi Ala k'a ta jɔncɛ Yakuba kunmabɔ!

²¹ « <A tagara ni o ye yɔrɔjalan min na, minlogɔ ma o sɔrɔ yi;
a ka ji woyo ka bɔ fara ra k'a di o ma,
a ka fara dayɛɛ, ji serira ka bɔ.

²² « <Nka mɔgɔjuguw kɔni tɛna hɛra sɔrɔ fiyewu.> »
Matigi Ala ko ten.

49

Ala ta jɔnɲuman ta dɔnkiri flanan: Dunupa yeelen

¹ Aw kɔgɔji kɔfɛmɔgɔw, aw ye ne lamɛn!
Aw yɔrɔjanmɔgɔw, aw ye aw janto nin kuma ra!
Matigi Ala ka ne wele, k'a sɔrɔ ne tun ma woro fɔlɔ;
ka ne to ne bamuso kɔnɔ, a ka ne tɔgɔ fɔ.
² A ka ne da diya i ko kɛrɛkɛmuru dadiman,
ka ne dogo a boro jukɔrɔ;
a ka ne kɛ i ko biɲɛ dabɔnin,
ka ne dogo a ta biɲɛforogo kɔnɔ.
³ A ko ne ma ko: «Ele le ye ne ta jɔn ye,
ele Izirayɛli, ne bɛna ne ta nɔɔrɔ yira ele le sababu ra.»
⁴ Nka ne ko: «Ne kɔni ka ne yɛrɛ sɛgɛ gbansan le;
ne ka ne baraka ban ko lakolonw ani ko ɲacintanw le ra.

O bɛɛ n'a ta, ne ta ko bɛ Matigi Ala le boro,
ne ta baraji bɛ ale Ala le fɛ.»

⁵ Ayiwa, sisan, Matigi Ala kumana;
ale le ka ne kɛ mɔɔ ye ne bamuso kɔɔ, ka ne kɛ a ta jon ye,
janko ka Yakuba ta mɔɔw lasɛkɔ a fɛ,
ka Izirayelimɔɔw lajen a kɔɔ.
Ne bɛna bonya sɔɔ Matigi Ala ja kɔɔ,
ne ta Ala le bɛna kɛ ne ta baraka ye.

⁶ Matigi Ala ko: «I bɛna kɛ ne ta jon ye
ka Yakuba ta gbaw lawuri,
ka Izirayelimɔɔ tɔw lasɛkɔ ka na;
nka o dɔɔn tɛ,
ne bɛna i sigi ka i kɛ siya wɛɛ mɔɔw ta yeelen ye,
janko ne ta kisiri ko ye se fɔ dunupa fan bɛɛ ra.»

Ala bɛna Izirayelimɔɔw ladon

⁷ Matigi Ala ye Izirayeli kunmabɔbaga,
ani a ta Ala saninman ye;
mɔɔ mafiyenyanin, siyaw bɛ mɔɔ min kɔninya,
mɔɔ min kɛra fangatigiw ta jon ye, a b'a fɔ o tigi ye ko:
«Ni masacɛw nana ele ye, o bɛna wuri ka lɔ;
ni kuntigiw nana i ye, o bɛna o kinbiri gban,
Matigi Ala, Ala kankelentigi kɔɔn,
Izirayeli ta Ala saninman min ka ele janawoloma, ale Ala kɔɔn.»

⁸ Matigi Ala ko:
«Ne ka aw ta daariri lamɛn ne diyanya wagati ra,
ne ka aw kisi kisiri lon na;
ne bɛna ne janto aw ra, ka aw sigi,
janko ka jɛnɔɔɔɔɔ don ni mɔɔw ye aw sababu ra,
ka jamana lɔ kokura,
ka bɛɛ ninyɔɔ di a ma nin jamana halakinin na,

⁹ k'a fɔ kasodenw ye ko: «Aw ye bɔ,>
k'a fɔ dibiramɔɔw ye ko: «Aw ye bɔ dibi ra!»
Ni o kɛra, o bɛna domuni kɛ siradaw ra,
o bɛna o ta baro sɔɔ kurukɛɛfɛyɔɔw bɛɛ ra.

¹⁰ Kɔɔ tɛna o sɔɔ tuun, walama minlɔɔ;
kongokolon fundɛnin walama tɛna o jɛni,
sabu min bɛ hina o ra ale bɛna bla o ja,
ka taga ni o ye bununjiw kɔɔ.

¹¹ Ne bɛna tɛmɛsiraw bɔ ne ta kuruw bɛɛ ra,
ne ta sirabaw bɛɛ bɛna dakana.

¹² «O nato flɛ ka bɔ fɔ yɔɔjan!
Dɔw nato flɛ ka bɔ sahiliyanfan na, ani terebenyanfan na;
dɔw bɛ nana ka bɔ fɔ Sinimu jamana ra.

¹³ Sankolo, ele ye jagari ni kanba ye!
Dugukolo, ele ye ninsɔndiya!
Kuruw, aw ye jagari fɔ ka pɛɛn,
sabu Matigi Ala bɛ a ta mɔɔw jusu saaro,

a be hina a ta mogo panibagatoŋ ra.»

Ala te jina a ta mogow ko

14 «Siyon dugumogow tun b'a fora ko: <Matigi Ala banna an na, Matigi jinana an ko!>

15 Yala muso be se ka jina a ta sinminden ko wa?

Yala a te hina a yere woroden na wa?

Hali ni musow be jina,
ne koni tena jina aw ko.

16 Aw m'a ye, ne ka aw tagamasiyen ke ne borotege konɔ;
aw ta dugu kogow tagamasiyen be ne ja koro tuma bee.

17 «Aw ta denw be borira ka na*;
aw ta dugu cibagaw, ani a cenbagaw bena bo aw ce ra.

18 Aw ye aw ja korota ka aw lamini fle:

aw ta denw bee be lajenna ka na aw fe.

Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye,
Matigi Ala ko ten,

ko aw bena aw denw siri aw yere ra i ko masirifenw,
ka aw yere masiri ni o ye i ko konomuso.

19 Onhon, aw ta tomow, ani aw ta yoro lakolonw,

aw ta jamana min tun halakira,
o yorow bena dogoya aw ta mogow ma;

aw tonobagaw fana bena taga ka mabo aw ra.

20 Aw tun b'a miiri ko aw bonona aw ta den minw na,
olugu le bena to k'a fo aw toro koro ko:

<Yoro ka dogo an ma,
aw ye yoro do di an ma, an be se ka sigi min na!>

21 O tuma aw bena a fo aw yere konɔ ko:

<Jon le ka nin denw bee woro ne ye sa?

Ne tun kera denntan ye, ka ke denworobari ye,

o tun ka ne mina, ka ne gben ka taga jamana were ra;

o tuma jontigi le ka nin denw lamo sa?

Ne tun be ne kelen na,

o tuma ninnugu bee bora min le?> »

22 Dununatigi Ala ko:

«A fle, ne bena ne boro lawuri siyaw ma,

ka ne ta tagamasiyen korota jamanaw ye;

janko o ye aw dencew ta o boro konɔ ka na ni o ye,

ka aw denmusow sigi o kamankunw kan ka na ni o ye.

23 Masacew le bena ke aw lamofaw ye,

o ta masamusow be ke aw lamobamusow ye;

o bena na o kinbiri gban aw ja koro ka o ja biri dugu ma,

fo ka aw sennabuguri nemu.

Ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye,

ko mogo minw be o jigi la ne kan, olugu tena maroya.»

24 Cefari ka fen minw soro kere ra, yala o be se ka bosu a boro wa?

* 49:17 49:17 A fora Kitabu dow konɔ ko: aw ta dugu lobagaw be borira ka na.

Yala kuntigi fariman ta mogo minaninw be se ka bosu wa?

²⁵ Ayiwa, Matigi Ala ko:

«Can lo, cefari ta mogo minaninw bena bosu,
kuntigi fariman ka fen minw soro kere ra, o bena bosu.

Ne yere le bena aw kerabagaw kere,
ne yere le bena aw denw kisi.

²⁶ Ne bena aw torobagaw yere ta sogo le di o ma o y'a domu,
o bena o yere jori le min i ko duvenkura, fo ka panamini.

Ni o kera, adamaden bee bena a lon
ko ne le ye Matigi Ala ye, aw kisibaga,
ani aw kunmababaga, Yakuba ta Ala fangatigi.»

50

Matigi Ala ma ban a ta mogow ra

¹ Matigi Ala ko:

«Furusasebe be min, ne ka aw bamuso furu sa ni sebe min ye?
Jontigi ta juru le tun be ne ra fo k'a to ne ka aw fiyeere o tigi ma?

A fe, aw fiyeerera aw ta terenbariyaw le koson;
aw bamuso furu sara aw ta hakew le koson.

² Mun koson ne nana, ne ma mogo ye,
ne ka weleri ke, mogo si m'a lamina?

Yala ne boro ka surun ka teme ko a te se ka aw bosu wa?

Ne baraka man bon ka se ka aw kisi wa?

K'a soro ne songoko kelen, o be kogoji ja,
ka baji yelema k'a ke kongokolon ye;

jegew be tori jintanya koson,
sabu minlogo be o faga.

³ Ne be dibi don sankolo ra i ko fani,
k'a yoro bee datugu i ko mogo min ka borofani don.»

Ala ta jonjuman ta donkiri sabanan: Toro m'a jigi tige

⁴ Dunupatigi Ala ka ne karan kumacogo ra,
janko ne ye mogo segeninw demecogo lon ni ne ta kuma ye.

Sogoma o sogoma a be ne lakunu,
a be ne lakunu janko ne ye ne toro malo ka menni ke i ko karamogodenw.

⁵ Dunupatigi Ala ka ne toro dayele;
ne ma muruti,
ne ma seko ko fe.

⁶ Ne sonna ka ne ko lo ne bugobagaw ye,
ka ne pada lo ne bonbosi tufabagaw ye;
minw ka ne neni, ka daji tu ne kan,
ne ma ne pada dogo olugu ma.

⁷ Nka Dunupatigi Ala be ne deme,
o koson ne kun ma suuru;
o koson ne fana ka ne kun gbeleya i ko kabakuru,
sabu ne k'a lon ko ne tena maroya.

⁸ Min be ne ta jo di ne ma, o natuma surunyara.
Jontigi le be se ka ne wele kiti ra?
O tigi ye na an bee ye taga lo ka kuma!
Jontigi le b'a fe ka ne jaraki?

O tigi ye na ne kama!

⁹ A fɛ, Dunupatigi Ala bɛna na ne dɛmɛ.

Jɔntigi le bɛ se ka kiti ben ne kan?

Ne juguw bɛɛ bɛna tige ka benben i ko fanikolon,
fɔ ka tumu don o ra.

¹⁰ Aw ra jɔntigi le bɛ siran Matigi Ala na,

k'a ta jɔnce ta kuma lamɛn?

Hali ni o tigi bɛ tagamana dibi le ra,

ni yeelen t'a fɛ,

a y'a jigi la Matigi Ala tɔgo kan,

k'a boromala a ta Ala ma.

¹¹ Nka aw minw bɛɛ bɛ tasuma mana

ka biɛ tasumamanw lalaga aw yɛɛ ye,

aw ye taga don aw yɛɛ ta tasuma mananin na

ani aw ta biɛ tasumamanw cɛ ra;

ne boro le ka o lase aw ma,

aw bɛna la ka sa tɔɔɔ le ra.

51

Dan tɛ Matigi Ala ta kisiri ra

¹ Ala ko: «Aw ye ne lamɛn, aw minw bɛ terenninya pinina,

aw minw bɛ Matigi Ala yɔɔpinina!

Aw lɛsɛra ka bɔ fara min na, aw ye o fara fɛ,

aw sogira ka bɔ farakuru min na, aw ye o fɛ!

² Aw ye aw bɛmace Iburahima fɛ

ani Saran min ka aw woro;

wagati min ne k'a wele, a kelen tun lo,

nka ne ka baraka don a ra, k'a ta denw caya.»

³ Matigi Ala bɛna Siyɔn dugumɔgow jusu saaro,

k'a yɔɔ lakolonw bɛɛ jusu saaro.

A bɛna o ta kongokolon yɛlɛma k'a kɛ i ko Edɛni yiritu,

ka o ta dugukolɔalanw kɛ i ko Matigi Ala ta yiritu.

Jusudiya ni ninsondiya le bɛna kɛ yi,

ani barakalari ni dɔnkirilakanw.

⁴ «Aw ye aw janto ne ta kuma ra, ne ta mɔgow!

Ne ta siya, aw ye aw toro malo ne ye,

sabu sariya bɛna bɔ ne le fɛ k'a di aw ma;

ne bɛna ne ta kolatigeninw sigi, ne bɛna siyaw bla yeelen na.

⁵ Ne ta terenninya wagati surunyara,

ne ta kisiri wagati sera;

ne yɛɛ le bɛna jamana mɔgow ta kiti tige.

Kɔgoji kɔfɛmɔgow bɛna ne le makɔɔ,

o bɛna o jigi la ne le kan.

⁶ «Aw ye aw na korɔta san fɛ,

o kɔ, aw ye aw kun suuru ka dugukolo fɛ;

sabu dugukolo bɛna tunu i ko sisi,

dugukolo bɛna bɔ jɔgɔn na i ko fanikolon,

a sigibagaw bēna sa i ko limogow.
Nka ne ta kisiri bēna to a cogo ra wagati bēē,
ne ta terenninya tēna ban ka ye.

⁷ «Aw ye ne lamēn, aw minw ka terenninya lon,
ne ta sariya bē aw minw jusukun na!
Aw kana siran mogow ta mafiyenyari ja,
aw ja kana tige o ta kumajuguw koson;
⁸ sabu cēnrifēnw bēna o domu i ko fani,
tumuww bēna o domu i ko sagasi.
Nka ne ta terenninya bēna to a cogo ra wagati bēē,
ne ta kisiri bēna to a cogo ra wagati bēē, ani tuma bēē.»

Ala ta mogow ta daariri

⁹ I kunu, i kunu ka i ta baraka don i yere ra,
Matigi Ala boro barakaman!
I wuri i n'a fo i tun k'a ke cogo min na folofolo,
wagati temeninw na.
Ele le ma Rahabu halaki,
ka kogoji danfen barakaman* faga wa?
¹⁰ Ele le ma kogoji ja,
ka o jiba ta jiw bēē ja wa?
Ele le ma sira bo kogoji ce ma,
ka o ke i ta mogo kunmaboninw temesira ye wa?

¹¹ Matigi Ala ta mogo kunmaboninw bēna seko ka na o cogo le ra;
o bēna don Siyon dugu konon ni nagarikanw ye.
Hera banbari le bēna jigi o kunna,
jusudiya ni nagari bēna na o fe,
jusukasi ni nunakanw bēna ban.

Ala le ye a ta mogow jigi ye

¹² «Ne, ne le bē aw jusu saaro;
mun koson aw bē siran mogo ja, k'a soron fen sata lo?
Mun koson aw bē siran adamaden ja, min ni bin bēē ka kan?
¹³ Aw bē jina aw Matigi Ala ko, aw danbaga,
ale min ka sankolo bonya, ka dugukolo ju sigi!
Aw ja tigenin lo lon o lon, tere kururu bēē,
aw tōrōbagaw ta jusufariya koson,
sabu o bē labenna ka na aw halaki.
Ayiwa, aw tōrōbagaw ta jusufariya bē min sisan?
¹⁴ Sani wagati doonin ce, kasodenw bēna labla;
o tēna to kasobon konon ka sa,
o tēna fon o ta domuni na tuun.
¹⁵ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala;
ne bē kogoji lamaga, k'a jikuruw mankan bo.
Fangatigi Ala, o le ye ne togo ye.
¹⁶ Ne bē ne ta kuma don ele da ra,
ka ne boro ta suma ke ka i datugu;
ne le bē sankolo bonya k'a se yoro bēē, ka dugukolo ju sigi,

* **51:9 51.9** Rahabu ni kogoji danfen barakaman, o kumaw bē Misiran jamana ta ko le fo.

k'a fɔ Siyɔn dugumɔgow ye ko: <Aw le ye ne ta mɔgow ye.> »

Ala bɛna Zeruzalɛmu dugu lawuri

¹⁷ Aw ye kunu, aw ye kunu,
Zeruzalɛmukaw, aw ye wuri!
Aw minw ka Matigi Ala ta fariya duven mina Matigi Ala boro k'a min.
Aw k'a min k'a ban pewu, fɔ ka se a buruburu ma;
aw k'a min fɔ ka panamini.

¹⁸ O ka den minw bɛɛ woro,
hali mɔgo kelen ma sɔɔ olugu ra ka bla o pa;
o ka den minw bɛɛ lamɔ,
hali mɔgo kelen ma sɔɔ olugu ra ka o boro mina.

¹⁹ Kojugu fla fla le sera aw ma;
jɔntigi le bɛna kasi ni aw ye sa?
Cɛnri ni halakiri, kɔngo ni kɛrɛkɛmuru bɛ aw kan!
Jɔn le bɛna aw jusu saaro sa?

²⁰ Aw denw baraka dɛsɛra,
o lalanin bɛ siradaw bɛɛ ra,
i ko mankalanin min minana jan na.
Matigi Ala jusu fariyaninba lo o kama;
aw ta Ala ta mafiyenyari bɛ o kan.

²¹ O kosɔn aw ye nin lamɛn, aw panibagatow,
aw minw panaminina, nka duven nɔ tɛ!

²² Dunuɔatigi Ala, aw ta Ala,
min bɛ lɔ ni a ta mɔgow ta ko ye, ale ko:
«A flɛ, panamini duven min bɛ aw boro,
ne bɛna o mina ka bɔ aw boro;
min ye ne ta fariya ta duven ye,
aw tɛna o min tuun.

²³ Ne bɛna a don aw tɔɔrɔbagaw le boro;
minw tun b'a fɔ aw ma ko:
<Aw ye la, an ye tagama aw kan ka tɛmɛ!>
O tuma aw kɔ tun kɛra i ko dugukolo,
i ko mɔgow bɛ tagama siraba min kan.»

52

Ala bɛna Zeruzalɛmu kisi

¹ I Kunu! I Kunu!
Baraka don i yɛɛ ra, ele Siyɔn dugu!
I ta fani dawulamanw don, ele Zeruzalɛmu, dugu saninman!
Sabu kɛnɛsigibariw, ani mɔgo saninyabariw,
o dɔ si tɛna na i fɛ tuun.

² Wuri ka buguri yuguyugu ka bɔ i yɛɛ ra,
ka na sigi i sigiyɔɔ ra, ele Zeruzalɛmu!
Juru min bɛ i kan na, o foni,
o tun ka ele Siyɔn dugu min mina!

³ Matigi Ala ko:
«I n'a fɔ aw sanbagaw ma foyi di,
o ra, wari fana tɛna bɔ ka aw kunmabɔ.»

⁴ Sabu Dunupatigi Ala ko:

«Fɔɔfɔɔ, ne ta mɔgow tun tagara Misiran ka taga sigi yi;
o kɔ, Asirikaw bagara o ma, ka o ta fanga sigi o kan.

⁵ Ayiwa, sisan ne ka kan ka mun le ke?

Matigi Ala ko ten;

sabu o bagara ne ta mɔgow ma ka o mina.

O kosɔn o tɔɔɔbagaw be wasora;

lon o lon ne tɔgo be cɛn.

Matigi Ala ko ten.

⁶ Ayiwa, lon dɔ, ne ta mɔgow bɛna ne tɔgo lon.

O lon na, kɔni, o bɛna a lon ko ne le kumana, ko ne yeɛ lo!»

Ala bɛna sekɔ ka na Zeruzalemu

⁷ Minw be na ni kibaro dimanw ye,

olugu nacogo ka ni kuruw kunna*;

minw be hera kibaro lase,

minw be kɔɔuman kibaro fɔ,

minw be kisiri ko fɔ,

k'a fɔ Siyɔn dugu ye ko: «Aw ta Ala le masa ye!»

⁸ Aw ta dugu kɔɔsibagaw kan lo, o be o kan kɔɔtara

ka jɛn ka nagari, ka dɔnkiri la;

sabu o yeɛ na be Matigi Ala ra,

a be sekɔra ka na don Siyɔn dugu kɔɔ.

⁹ Aw ye jɛn ka nagari ka dɔnkiri la ni kanba ye,

Zeruzalemu tomow;

sabu Matigi Ala be a ta mɔgow jusu saaro,

a be Zeruzalemu kunmabɔ!

¹⁰ Matigi Ala k'a boro saninman ta baraka yira siyaw beɛ na kɔɔ;

ka taga se fɔ dugukolo danw beɛ ra, beɛ bɛna an ta Ala ta kisiri ye.

Ala bɛna a ta mɔgow labɔ Babilɔni

¹¹ Aw ye taga, aw ye taga ka bɔ yan!

Aw kana maga fɛn saninyabari si ra.

Aw ye bɔ o cɛ ra, aw ye aw yeɛ saninya,

Matigi Ala ta minanw be aw minw boro.

¹² Aw girinto kana bɔ,

aw borito kana bɔ,

sabu Matigi Ala le bɛna bla aw na fɛ,

ale Izirayeli ta Ala le bɛna ke aw kɔ fɛ fana.

Ala ta jɔɔɔuman ta dɔnkiri naaninan: A ta tɔɔɔ ni a ta bonya

¹³ «A fɛ, ne ta jɔn ta baara bɛna na;

a bɛna kɔɔta, a bɛna layɛlen san fɛ,

a bɛna bonya kɔsebe.

¹⁴ A kɛra jatigɛfɛn ye mɔgo caman fɛ,

sabu a pada cogo tun cɛna,

a cogo ni adamaden si cogo tun ma bɔ jɔɔɔn fɛ tuun;

¹⁵ o kosɔn a bɛna siya caman kabakoya fana;

masacɛw bɛna lo a na kɔɔ, kuma tɛna sɔɔ o da ra k'a fɔ,

sabu mɔgo si tun ma deri ka min fɔ o ye, o bɛna o ye,

o tun ma min mɛn ka ye fɔlo, o bɛna o faamu.»

* 52:7 52:7 Nin kumaw be sɔɔ Rɔmukaw 10.15.

53

¹ Kuma min fora an ye, jontigi le lara o ra?

Jontigi le ka Matigi Ala ta sebgaya lon*?

² A wurira Ala na koro i ko yiri nuguninkura,
i ko yiri lili min be falen dugukolojalan na.

Cena tun t'a ra, dawula tun t'a ra min b'a to an b'a fe;
noro foyi tun te a kan, min b'a to an be nabo a fe.

³ Mogow k'a dogoya, ka ban a ra,
a kera mogo segenin ye, mogo min ka toro silon.
A kera i ko mogo si t'a fe ka mogo min fe;
o k'a mafiyenya, an m'a jate.

⁴ K'a soro a torora anw no le ra,
a ka anw ta sege doni le ta;
anw koni k'a jate i ko segebagato,
ko Ala le ka kojugu ben a kan, ka pani la a kan.

⁵ Nka a mandimina anw ta hakew le koson,
a baraka bee banna anw ta terenbariyaw le koson;
korori min be hera lase anw ma, o benna ale kan,
jori minw tigera a farikolo ra, o le ka keneya lase anw ma.

⁶ An bee tun be yaala an kun fe i ko sagaw,
an bee kelen kelen tun be taga an ta sira le fe;
nka Matigi Ala ka an bee ta kojuguw hake ben ale kan†.

⁷ O k'a bugo, a fana k'a yere majigi,
a ma foyi fo.
A tun kera i ko sagaden min minana ka taga a fagayoro ra,
i n'a fo saga min te kasi a si kanbagaw boro;
a ma foyi fo.

⁸ O ka jagbaya kiti tige a kan, k'a mina ka taga ni a ye.
A ta mogow si ma o janto a ra,
wagati min o k'a labo dunupa ra mogo panamanw ce ra.
A fagara ne ta jamana mogow ta hakew le koson‡.

⁹ O k'a ta kaburu ke mogojuguw ta kaburuw ce ra,
a sanin ko, o k'a su don naforotigiw sudonyoro ra;
k'a soro a ma kojugu ke,
faninya si ma bo a da ra ka ye.

¹⁰ Matigi Ala le kitira a ra ko a baraka ye ban, ko a ye toro.
Nka hali ni Ala k'a di, k'a ke hakebo saraka* ye,
a bena si caman soro, k'a ta duruja nataw ye;
a bena Matigi Ala diyanyakow ke k'a dafa.

¹¹ A ta sege bee bannin ko fe,
a na bena dunupa ta yeelen ye tuun, fo ka wasa.
I n'a fo mogo caman bena a lon,
ne ta jon terennin bena o mogow jate mogo terenninw ye,
a bena lo ni o ta terenbariyakow kunko ye.

¹² O koson ne bena a ninyoro di a ma ni mogobaw ye,

* 53:1 53.1 Nin kumaw be soro Yuhana 12.38, ani Romukaw 10.16. † 53:6 53.6 Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Piyei folo 2.24-25). ‡ 53:8 53.8 Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Kewalew 8.32-33).

k'a to a ye naforo taran ni fangatigiw ye;
 sabu a sonna k'a yere di ka sa.
 O k'a jate ni kojugukebagaw ye,
 k'a soro a ka mog'o caman ta jurumun doni le ta,
 ka soronari ke kojugukebagaw ye§.

54

Zeruzalemu bena ke Ala ta dugu ye tuun

¹ «Nagari ni kanba ye, ele muso denworobari,
 ele min ma den soro ka ye!

I ninsondiya fo ka peren,
 ele min ma denworo sege lon ka ye!

Sabu muso min tora a kelen na,
 o ta denw bena caya ka teme muso cetigi ta kan*.
 Matigi Ala ko ten.

² I ta fanibon kononoyoro waga kosebe,
 i ta bon faniw foni kosebe,
 i kana jatemina ke; a juruw sama ka taga fo yorojan,
 k'a negeberew gbengben ka na.

³ Sabu i ta denw bena caya, ka janjan ka taga fan bee ra;
 i ta durujaw bena siya tow ta yorow mina,
 ka sigi o ta dugu lakolonw kon'o, fo ka o duguw fa mogow ra.

⁴ «I kana siran, sabu i tena maroya tuun;
 i kana i kun biri, sabu dogoyari tena se i ma tuun.
 I bena pina i sunguruman ta maroyakow ko,
 mafiyenyari min sera i ma i ce sawagati ra, i hakiri tena to o ra tuun.

⁵ Sabu min ka i dan, ale le bena ke i ce ye;
 «Fangatigi Ala», o le ye a togo ye.
 I kunmabobaga ye Izirayeli ta Ala saninman le ye;
 a togo le ye ko: «Dununa bee ta Ala.»

⁶ «Matigi Ala be i wele tuun,
 i ko muso furusanin jusu kasinin ta ce b'a wele tuun cogo min na,
 i ko ce be a kanbelenman ta muso furusanin wele cogo min na.
 I ta Ala ko ten.

⁷ Ne tun banna i ra wagati fitini doron le;
 nka ne ta hinaba koson, ne bena i ladon tuun.

⁸ Ne jusu tun gbanna i koro minke,
 o koson ne tun ka ne pada dogo i ra wagati donin;
 nka ne ta numanya banbari koson, ne bena hina i ra.
 I kunmabobaga, Matigi Ala ko ten.

⁹ «Ne bena a ke i ko ne tun k'a ke cogo min na Nuho ta wagati ra:
 Ne tun karira ko Nuho ta wagati ta jiba nogon tena dugukolo datugu tuun.
 Ne be kari o cogo ra fana ko ne tena ne jusu gban i koro tuun,
 ko ne tena wuri i kama tuun.

¹⁰ Hali ni kuruw bora o no ra,
 hali ni kongoriw yelemana,

§ 53:12 53.12 Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Marika 15.28; Luka 22.37). * 54:1 54.1 Nin kuma be soro Galasikaw 4.27.

ne be numanya min ke i ye, o tena bo a no ra;
ne ka hera jennogonya* min don ni i ye o tena yelama.
Matigi Ala min be hina i ra, ale ko ten.»

Zeruzalemu bena ke dugukura ye

¹¹ «E, ele dugu janibagato, sanfona ka dugu min fifa,
hali mogo ma soro ka dugu min jusu saaro!
A fle ne bena kabakuru songobelenw le ke ka o dugu lo,
k'a jusiginanw ke safiri lulu ye.

¹² Ne bena i ta kogo sanfeyorow ke lulu wulenman ye,
ka dugu donda ta konw ke lulu ye, lulu min be manamana,
ka dugu laminikogow bee ke lulu yereworo ye.

¹³ «Matigi Ala bena i ta denw bee karan,
i ta denw ta hera bena caya.

¹⁴ I bena sabati terenninya sababu ra,
i bena bosi mogow ta tojori boro,
i tena siran foyi ja,
i bena bosi jatigekow boro,
foyi tena se i ma tuun.

¹⁵ Ni mogo do wurira ka ben i kan,
ne tena jen ni o ye;
ni mogo o mogo ko a be ben i kan,
o tigi yere le bena ben i ja koro.

¹⁶ «A fle, numuce min be takami fiye,
ka kerekeminan lalaga a ta baara kama,
ne le ka ale dan.
Cenrikebaga min be o kerekeminan halaki, ne le ka ale fana dan.

¹⁷ Kerekeminan o kerekeminan lalagara i kama, o tena foyi ja;
ni mogo o mogo ko a be kuma ka kiti ben i kan, o tigi be jaraki.
Matigi Ala ta jonw ta sorota bena ke o le ye,
ne bena jo di o ma o cogo le ra;
Matigi Ala ko ten.»

55

Ala ta numanya be soro gbansan

¹ «Minlogo be aw min o min na,
aw bee ye na ji min!
Hali wari te aw minw fe,
aw ye na sanni ke ka domuni ke;
aw ye na rezengi ni nono san,
waribo t'a ra, warisara t'a ra!

² «Domuni min te mogo baro,
mun koson aw be wari don o ra?
Domuni min te mogo fa,
mun koson aw be sege o koson?
Aw ye ne lamene kosebe, ni o kera, aw bena fenpumanw le domu,
aw bena domuni dimanw diyabo.

³ Aw ye aw toro malo, aw ye na ne fe!

56 Jarakiriw ani layiriw

(56-66)

Ala ta batoso bēna kē siyaw bēē ta ye

¹ Matigi Ala ko:

«Aw ye can sira tagama,
aw ye sira terennin ta;
sabu ne ta kisiri wagati bē jini ka se,
ne ta terenninya yirawagati surunyara.

² Mōgo min bē o sira tagama,
adamaden min bē jija ka to a kan, o tigi ta pana;
sabu a bē Nenekirilon* sariya sira tagama, a tē o sariya cēn,
a b'a yere kōrosi kojugu suguya bēē ma.»

³ Jamana were mōgo min bē tugu Matigi Ala kō, ale kana a fō ko:

«Sigiya t'a ra, Matigi Ala bēna ne faran ka bō a ta mōgow ra!»

Cē min bōra cēya ra, ale kana a fō ko:

«E, ne kōni ye yirijalan le ye!»

⁴ Sabu Matigi Ala ko:

«O cē minw bōra cēya ra, ni o bē ne ta Nenekirilon sariya sira tagama,
ka ne diyanyakow kē,
ka jija ka to ne ta jēnōgonya ra,

⁵ ne bēna hakirijigifēn dō kē olugu ye, ka tōgoba dō di o ma
ne ta batoso kōnō, ne ta bon kōnōnyōrō ra,
tōgo min ka fisa ni dencew walama denmusow ye;
ne bēna tōgo wuribari le di o ma,
tōgo min tēna tunu ka ye.

⁶ «Jamana were mōgo minw fana bē tugu Matigi Ala kō,

ka baara kē a ye, ka Matigi Ala tōgo kanu,

ka kē a ta jōnw ye,

minw bē Nenekirilon sariya sira tagama, ni o tē o sariya cēn,

minw bē jija ka to ne ta jēnōgonya* ra,

⁷ ne bēna taga ni olugu ye ne ta kuru saninman kan;

ne bēna o ninsōndiya ne ta Aladaaribon kōnō.

O bē saraka jēnitaw* ni bēgan sarakaw* minw bō ne ye ne ta sarakabonan kan,
ne bēna sōn o sarakaw ma;

sabu ne ta bon bēna wele le ko siyaw bēē ta Aladaariyōrō*.

⁸ Dunupatigi Ala ko ten,

ale min bē Izirayeli ta mōgo minaninw lajēn.

A ko: «Minw lajēna ka ban,

ne bēna dō werew lajēn ka o fara olugu kan.» »

Ala ka Izirayeli kuntigiw jaraki

⁹ «Kongosogow bēē,

aw bēē ye na domuniba kē!

Aw kongowaraw bēē!

¹⁰ «Izirayeli kōrosibagaw bēē ye fiyentow ye,

* 56:7 56:7 Matigi Yesu ka nin kumaw fō (Matiyu 21:13; Marika 11:17; Luka 19:46).

o tɛ foyi lɔn;
 o bɛɛ ye wuru bobow le ye,
 o tɛ se ka songo mogo ra.
 O bɛ la ka jan, ka kuma o yere kun fɛ;
 sunogo le ka di o ye.

¹¹ Nka wuru wasabariw lo,
 o tɛ fa ka ye;
 ne ta mogow korosibagaw tɛ ko lɔn.
 Bɛɛ bɛ taga a panasira le fɛ,
 bɛɛ b'a yere kelen ta nafa le pini.

¹² O b'a fo ko:
 <Aw ye na, an ye taga duven pini!
 An bɛna duven farimanw min fo ka panamini;
 sini fana an bɛ bi ta nogon kɛ,
 sabu a to camanba le bɛ yi!> »

57

Ala k'a ta mogow jaraki batofen werew ko ra

¹ Mogo terennin bɛ sa,
 nka mogo si tɛ o jate.
 Mogonumanw bɛ sa,
 nka mogo si t'a faamu
 ko o mogo terenninw sara janko ka bosi kojugu le ma.

² O bɛ taga don pasuma le ra;
 minw koni bɛ sira terennin tagama,
 olugu bɛ sa ka laganfiya le.

³ «Nka aw koni, aw ye gbara yan,
 aw lagberikebagaw,
 aw siya jeneyakebaga, siya jatoyakebaga!

⁴ Aw bɛ yerekora jon le ma?
 Aw b'a da wagara jon le ra,
 fo ka to ka aw nen labo?
 Yala aw tɛ mogo haketigiw le ye wa,
 ani siya faninyafobaga?

⁵ Jatoya nege b'a to aw bɛ boribori yirisunbaw jukoro,
 ani yiriba flaburumanw bɛɛ jukoro,
 ka denmisenw kɛ sarakaw ye kodingaw da ra,
 ani farawow konɔ.

⁶ «Kodinga kabakuru nuguninw, aw ka o le kɛ aw ta alaw ye;
 o fenw koni, olugu le kɛra aw ta batofenw ye.
 Aw bɛ rezenji sarakaw* bon o kabakuruw le kan,
 aw bɛ siman sarakaw* bo o le kan.
 Yala ne Ala bɛ se ka o kow sonmina wa?

⁷ «Aw bɛ aw ta layoro laben* kuru belebele jamijan do le san fɛ;
 aw bɛ yelen o yoro ra fana ka taga sarakaw bo yi.

⁸ Aw bɛ aw ta jo tagamasiyen noro aw ta bonda ta kon kan, ani a sanfeyoro ra;

* **57:7 57:7** O bɛ o ta layoro laben jatoya kama; Ala bɛ josen suma ni jatoya ye; Izirayelimogow banna Ala ra ka taga ala were ko, i ko muso min banna a cɛ ra ka taga cɛ were fɛ.

aw dogora ne ra, ka aw ta fani bo aw yere ra,
 ka yelen aw ta lanan kan;
 aw ka aw ta lanan konɔ bonya.
 Aw be teri dow nini aw yere ye,
 sabu olugu ta layoro le ka di aw ye;
 aw be to ka olugu fari fle sa.

⁹ «Aw be tagama ke ka taga Moloki[†] fe ni turu ye;
 aw be taga a bonya ni turu kasadimanw ye.
 Aw be aw ta ciradenw ci ka taga fo yorojan,
 ka ke sababu ye ka olugu lajigi fo lahara.

¹⁰ Aw tagamana fo ka sege,
 nka aw m'a fo ko: «Nin ko te foyi ja!»
 Aw belen ka baraka soro tuun,
 o koson aw ma dese.

¹¹ «O tuma jon le ka kononofiri ni siranya bla aw ra,
 k'a to aw be ne janfa,
 ka aw hakiri bo ne ko,
 ka ne ta ko bo aw jusukun na?
 Yala kabini wagatijan ne jera minke, o lo wa?
 Yala o le k'a to ne nasiran te aw ra tuun wa?

¹² Ne bena aw ta terenninya ni aw ta kewalew bo kene kan;
 o kow si tena foyi ja aw ye.

¹³ Ni aw nana ke kule ye tuma min na,
 o tuma aw ka ala caman minw lajen, olugu bena aw bosu!
 Nka fono ba do le bena olugu bee ta,
 fono do bena taga ni o ye.
 Nka ni mogɔ min k'a yere dogo ne koro,
 o tigi bena to jamana konɔ,
 a bena ne ta kuru saninman soro.»

Ala bena makari a ta mogow ra

¹⁴ O bena a fo ko:
 «Aw ye sira bo, aw ye sira bo, aw ye sira dayele,
 aw ye sentalonfenw bee bo sira ra ne ta mogow ja.»

¹⁵ Sabu Ala korotaninba
 min sigiyoro te yelema ka ye, min togo saninyanin lo,
 ale ko: «Ne siginin be yoro korotanin ni yoro saninman le ra,
 nka ne be ni desebagato, ani mogɔ majigininw fana ye,
 janko ka mogɔ majigininw lawuri,
 ka desebagato lawuri.

¹⁶ Ne tena to ka mogow jaraki wagati bee,
 walama ka ne jusu gban o koro tuma bee;
 ni o te, ne yere ka danfen minw dan,
 olugu bena dese ne ja koro, fo ka o nin bo o ra.

¹⁷ «Izirayeli ta wasabariyajugu le tun ka ne jusu gban;
 o koson ne ka o kere, ne jusu gbanin dogora o ra.
 Nka o belen murutira ka taga o panasiraw fe.

[†] 57:9 57.9 Moloki: Kitabu dow b'a fo ko masaceba. O tun ye Amankaw ta batofenba togo ye.

18 Ne ka o ta kɛwalew ye cɔ, nka o bɛɛ n'a ta, ne bɛna o kɛnɛya;
ne bɛna bla o na, ka o jusu saaro ka na,
o ni o ta mɔgɔ jusukasininw bɛɛ.

19 Ne bɛna tandoridɔnkiriw don o da ra.
Hera ni hera, yɔrɔjanmɔgɔw, ani yɔrɔsurunmɔgɔw bɛɛ bɛna o sɔrɔ.
Ne bɛna o kɛnɛya.
Matigi Ala ko ten.»

20 Nka mɔgɔjuguw bɛ i ko kɔgoji lamagato;
a ji tɛ se ka namalo ka ye.

A jikuruw bɛ namapama ni bɔgo le lawuri.

21 «Mɔgɔjuguw kɔni tena hera sɔrɔ fiyewu!»
Ne ta Ala ko ten.

58

Sun min ka di Ala ye

1 «Kule ni i baraka bɛɛ ye, i kana je;
i kan bɔ i ko burufiyekan,
ka ne ta mɔgɔw ta hakekow fɔ o ye,
ka Yakuba ta mɔgɔw ta jurumunw yira o ra.

2 O bɛ ne le batora lon o lon,
ko o b'a fɛ ka ne ta sariya siraw lon;
o bɛ o yɛrɛ kɛ i ko siya min bɛ terenninya tagamana,
i ko siya min ma jina a ta Ala ta kolatigeninw kɔ.
O b'a fɛ ne ye o ta kow latigɛ ka kapa ni terenninya ye,
ko ne Ala ye kɛ olugu kɛrɛ fɛ tuma bɛɛ.

3 «O b'a fɔ ne ma ko: <An ta sundon kun ye mun ye, k'a sɔrɔ ele tɛ an flɛra?
An ta yɛrɛmajigi kun ye mun ye, k'a sɔrɔ ele t'a jatera?»
Ayiwa, ni aw bɛ sun don lon min na, aw bɛ aw sago le kɛ,
aw bɛ aw ta baaradenw bɛɛ tɔɔɔ.

4 Aw bɛ sun don ka sɔsɔri ni kɛrɛ le kɛ,
ka aw mɔgɔɔgɔn bugɔ ni aw borokuru ye kɔnɔɔjuguya kosɔn;
aw bɛ sun min ɔgɔn donna bi,
o tɛ se k'a to Ala ye aw ta daariri lamɛn.

5 Ne bɛ sun min fɛ, yala o le ye nin ye wa?
Mɔgɔ ka kan k'a yɛrɛ majigi cogo min na, o le ye nin ye wa?
Aw bɛ aw kun suuru i ko bin,
ka bɔrɔfaniw don aw yɛrɛ ra ka la bugurigɛ ra;
yala aw bɛ o le wele ko sun wa?
Aw ko bɛ se ka diya Matigi Ala ye nin lon na tan wa?

6 «Ne bɛ sun min fɛ, o le ye nin ye:
<Aw ye aw ta juguya negejɔrɔkɔw tige ka bɔ mɔgɔw ra,
ka aw ta fanga doni jigi ka bɔ mɔgɔw kunna,
ka mɔgɔ segeninw labla,
ka doni suguya bɛɛ bɔ mɔgɔw kunna.

7 Aw ye kɔngɔtɔw sɔn domuni na,
siyɔrɔ tɛ panibagato minw fɛ, aw ye olugu ladon aw ta so.
Ni aw ka mɔgɔ dɔ ye fani tɛ min fɛ, aw ye fani don o tigi ra,
aw kana aw kɔ don aw mɔgɔɔgɔn na.»

⁸ «Ni o kera, ne ta neema yeelen bena jigi aw kan i ko sogomadatere,
ne bena aw ta bana keneya joona;
Matigi Ala bena bla aw na fe a ta terenninya koson,
a ta bonya bena ke aw ko fe ka aw mara.

⁹ Ni aw ka weleri ke, Matigi Ala bena aw jaabi,
ni aw kulera a no fe, a bena a fo ko: «Ne fe nin ye!»

«Nka aw ka kan ka aw ta jagboyafanga bo mogow kan,
aw be aw borokanden sin o ma ka kumajugu minw fo o ma, aw ye o dabra.

¹⁰ Ni aw be aw yere ta domuni do di kongotow ma,
ka janibagatow jusu wasa,
o tuma hali dibi ra, Ala bena yeelen bo aw ye;
aw ta dibi bena yeleva ka ke i ko wagati min tere be kun ce.

¹¹ Matigi Ala bena bla aw na fe wagati bee,
ni aw be jintanyorow ra kongokolon konon, a bena aw jusu wasa;
a bena baraka don aw kolow ra.
Aw bena ke i ko ji be yiritu min koron tuma bee,
i ko bunun min ji te mogon janfa.

¹² Aw ta mogow bena tomokorow lo kokura,
aw bena kogo lo wagatijan temeninw ta bonkorow jusiginanw kan.
O bena aw togon la ko: «Kogo cininw lobagaw,
minw be dugu siradaw lalaga k'a ke mogow sigiyorow ye.» »

Nenekirilon min ka di Ala ye

¹³ «Ni aw ka aw senw korosi Nenekirilon* na,
janko aw kana aw yere diyanyakow ke ne ta lon saninman na,
ni aw ka Nenekirilon ko diya aw yere ye,
ka bonya la Matigi Ala ta lon saninman kan,
ni aw ka bonya la a kan, ka aw yere ta siraw to yi,
ni aw ma aw yere diyanyakow ke, walama ka kumalakolonw fo,
¹⁴ o tuma Matigi Ala ko bena diya aw ye ka teme fen to bee kan;
ne bena aw ta jamana layelen jamana tow bee san fe.
Ne bena a to aw ye aw bemace Yakuba ta jamana diyabo;
sabu ne Matigi Ala yere da le kumana.»

59

Ala ta mogow ta kewalejuguya

¹ On-on, Matigi Ala boro ma surun, k'a ke ko a te se ka aw kisi;
a toro ma gberen, k'a ke ko a te se ka aw lamen.

² Nka aw yere ta terenbariya le ka dan sigi aw ni aw ta Ala ce.
Aw yere ta jurumunw le k'a pada dogo aw ma,
k'a to a te son ka aw lamen.

³ Mogofaga koson jori ka aw borow maraga,
kojugu ka aw borokandenw maraga;
aw da be faninya tige,
aw nenkun be kumajuguw fo.

⁴ Mogon si te kiti tige terenninya kan,
mogon si te kiti tige can kan.
O be o ta seereya ju sigi kumalakolonw le kan, ka janfa siri;
o be juguya konon ta, ka kojugu woro.

⁵ O be satutu ta fanw le toto,

o be talenjuruw le dan.

Ni mogo min ka o fanw do domu, o tigi be sa;
ni mogo ka a do ci, sajugu do le be bo o konɔ.

⁶ O be talenjuru minw dan, o te se ka ke fani ye,
o te se ka ke ka o yere datugu;
o ta kewalew bee ye kewalejuguw le ye,
o borow be baarajuguw le ke.

⁷ O senw be bori kojugu no fe,
o ka teri ka mogo jarakibari faga.
O be kojugu le miiri o yere konɔ,
cenri ni halakiri le be o ta sira kan.

⁸ Min ye hera sira ye, o te o lon,
can si te o ta kow ra;
o be sira jengeninw le ta,
mogo o mogo be o ta sira ta, o tigi te hera ye a pa ra.

Ala ta mogow nimisara o ta kewalejuguw ra

⁹ Ayiwa, o le koson Ala te an ta jo jate, ka an bosi,
a te an ta terenninya jate ka an kisi;
an tun be yeelen makonona, nka o kera dibi ye,
an tun be yeelen makonona, nka o kera dibiratagama ye.

¹⁰ An be momori ke i ko fiyento tagamato kogo kere fe;
an be momori ke i ko pa te mogo minw fe.
An be talontalon tereghan fe, k'a soro tere ma ben;
an ka kene, nka an be i ko suw.

¹¹ An be to ka kule i ko waraw;
an be nuna, ka nuna i ko tuganiw.
An tun b'a miiri ko Ala bena an bosi, nka a ma an bosi!
An tun b'a miiri ko a bena an kisi, nka kisiri yoro janyara an na.

¹² An ta hakew cayara le i pa koro,
an ta jurumunw be an jarkira,
an ta hakew be an kan;
anw yere ka an ta terenbariyakow lon co.

¹³ An ka hakekow ke, ka an yoro janya Matigi Ala ra,
ka an ko di an ta Ala ma,
ka toporikumaw fo, ka muruti,
ka faninyakumaw miiri an yere konɔ ka o fo.

¹⁴ O koson can k'a ko don an na,
terenninya yoro janyara an na;
kankelentigiya te loyoro soro an ta jamalajenyorow ra,
horonya te donyoro soro yi.

¹⁵ Kankelentigiya banna;
ni mogo min ka faran kojugu ra, o be ben o tigi kan.

Ala bena a ta mogow kunmabo

Matigi Ala k'a ye ko can te fora tuun minke,
o ko ma ben a ma.

¹⁶ A k'a ye ko hali mogo kelen te yi,
ko mogo si te ale soronara minke, o barara a ra.
O ra, a yere boro baraka k'a deme,
a ta terenninya kera a ta baraka soroyoro ye.

¹⁷ A k'a ta terenninya don a yere ra i ko negederege,
a ka kisiri negefugula don a kun na;
a k'a ta dimiboderege don a yere ra i ko fani,
k'a ta fariya ke a ta deregeba ye.

¹⁸ A bena bee sara ka kana ni a ta kewalew ye:
A bena a kerabagaw sara ni a ta fariya le ye,
k'a juguw ta kewalew sara di o ma,
ka hali kogoji kofemogow bee ta kewalew sara di o ma.

¹⁹ Ni o kera, k'a taga se fo terebenyanfan na, bee bena siran Matigi Ala togo na;
ka taga se fo tereboyanfan na, bee bena siran a ta nooro na.
A bena na i ko jiba woyoto,
Matigi Ala yere ta fono be min noni.

²⁰ «Kunmabobaga do bena na Siyon;
Yakuba ta mogo minw be o ta hakekow dabra, a bena olugu kunmabo;
Matigi Ala ko ten.

²¹ «Ne koni, ne bena o jennogonya* le don ni o ye, Matigi Ala ko ten: Ne ta nin min
be i kan, ani ne be ne ta kuma minw don i da ra, o kumaw tena mabo i da ra, o tena
mabo i ta denw fana da ra, o tena mabo i ta denw ta denw da ra; k'a damina sisan,
ani wagati to bee. Matigi Ala ko ten.»

60

Zeruzalemu ta noorokura

¹ «Zeruzalemu, wuri ka manamana, sabu i ta yeelen nana;
Matigi Ala ta nooro bena manamana i kan.

² A fe, dibi ka dugukolo yoro bee datugu,
dibifinba ka mogow bee datugu;
nka Matigi Ala ta yeelen bena jigi ele kan,
a ta nooro bena na i kunna.

³ Siya werew bena tagama ka na ele ta yeelen le ra,
masaw bena tagama ka na ele ta dugugbeda yeelen le ra.

⁴ «I na korota ka fleri ke fan bee ra;
o bee be nogon lajenna, ka na i fe.
I dencew be nana ka bo yorojan,
o ka i denmusow la o ko ra, o be nana ni o ye.

⁵ Ni i nana o ye, i pada bena manamana,
i bena magari fo i jusukun be panpan;
sabu kogoji ta fennumanw bena yelema ka na i fe,
siya tow ta naforow bena na i fe.

⁶ «Nogome camanba bena na i ta jamana fa,
Madiyan jamana ni Efa jamana ta nogomew.
Saba jamana mogow bee bena na;
o bena na ni sanin ni wusunan ye;
o bena Matigi Ala tando k'a ta bonya lakari.

⁷ Kedari ta beganw bee bena taga lajen i koro,
Nebayoti ta sagajigiw bena bla i ta baara kama.
O bena ke saraka jenitaw* ye ne ta sarakabonan kan, saraka minw ka di ne ye.
Ne bena ne ta bon nooroman dawula bonya.

8 «Jɔntigiw le bɛ wurira san fɛ i ko sankaba,
i ko jɛnɛtugani minw bɛ tagara o ta layɔrɔw ra?

9 Can lo, kɔgɔji kɔfɛmɔgɔw bɛ ne le makɔnɔna,
jirakurunbaw le bɛna kɔn ka na,
o bɛna i ta denw ta ka bɔ fɔ yɔrɔjan ka na ni o ye;
o bɛ na ni o ta warigbɛ ni o ta sanin ye,
ka na nɔɔrɔ la Matigi Ala, i ta Ala tɔgɔ kan,
Izirayɛli ta Ala saninman, min ka i bonya.

10 «Siya wɛrɛ mɔgɔw le bɛna i ta dugu kogow lo,
o ta masacɛw le bɛna baara kɛ aw ye;
ne ta jusugban kosɔn, ne tun ka i kɛrɛ,
nka ne ta pumanya kosɔn, ne bɛna hina i ra.

11 I ta dugu dondaw dayɛlɛnin bɛna to tuma bɛɛ,
o tɛna datugu tere fɛ, o tɛna datugu su fɛ,
janko siya tɔw ta naforow ye ladon i fɛ,
o ta masacɛw fana ye tugutugu jɔgɔn kɔ ka na i fɛ.

12 «Siya o siya, walama masaya o masaya, min tɛ baara kɛ i ye, o bɛ halaki; o siyaw
bɛɛ bɛna halaki ka ban pewu.

13 «Liban jamana ta bonya bɛna na i ta jamana ra,
sabu ne bɛna sipɛrɛsisunw, ani ɔrimesunw, ani buyisun suguya bɛɛ falɛn yi,
janko ka nɔɔrɔ la ne ta yɔrɔ saninman kan,
ka bonya la ne ta sigiyɔrɔ kan.

14 Minw tun ka i minako juguya,
olugu ta denw bɛna na o yɛrɛ majigi i kɔrɔ;
minw tun bɛ i mafiyɛnyara,
olugu bɛna o kinbiri gban i kɔrɔ.
O bɛna i wele ko Matigi Ala ta dugu,
Izirayɛli ta Ala saninman ta dugu, Siyɔn.

15 «Mɔgɔw tun banna i ra, o tun bɛ i kɔninya,
mɔgɔ si tun tɛ na i fɛ tuun;
nka ne bɛna i kɛ ne kunkɔrɔtasababu ye tuma bɛɛ,
ka i kɛ ne ta ninsɔndiya sababu ye wagati bɛɛ.

16 I bɛna siya tɔw ta nɔnɔ min,
ka o ta masacɛw sin min;
ni o kɛra, i bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye, i kisibaga,
ani i kunmabɔbaga, Yakuba ta Ala fangatigi.

17 «Ne bɛna sanin di i ma siranɛgɛ nɔ ra,
ka warigbɛ di i ma nɛgɛ nɔ ra,
ka siranɛgɛ di yiri nɔ ra
ka nɛgɛ di kabakuru nɔ ra.
Hera le bɛna kɛ i kɔrɔsibaga ye,
terenninya bɛ kɛ i kuntigi ye.

18 Benkanniko tɛna mɛn i ta dugukolo kan,
cɛnri, walama halakiriko tɛna mɛn i ta jamana kɔnɔ.
I bɛna i ta dugu kogow tɔgɔ la ko Kisiri,

k'a dondaw togo la ko Tandori.

¹⁹ «Tere le tēna ke i ta yeelen ye tuun tere fe,
karo le fana tēna yeelen bo i ye su fe,
nka Matigi Ala le bēna ke i ta yeelen ye wagati bēē,
i ta Ala le bēna ke i ta nōoro ye.

²⁰ I ta tere tēna ben ka ye tuun,
i ta karo fana tēna don dibi ra ka ye tuun,
sabu Matigi Ala bēna ke i ta yeelen ye wagati bēē;
i ta sangakasi wagati bēna ban.

²¹ «I ta mōgow bēē bēna ke mōgo terenninw le ye,
jamana bēna ke o ta ye wagati bēē;
sabu ne yere ta yiri turuninw lo,
ne boro le ka o dan, ka nōoro la ne yere kan.

²² Min ka dōgo i ta mōgow bēē ra, ale ta denw bēna ke mōgo waga kelen,
o bēē ra fitini bēna ke siya barakaman ye.
Ne Matigi Ala, ne yere le bēna nin kow lateliya, k'a ke a wagati ra.»

61

Matigi Ala ta ciraden ta baara

¹ Dunupatigi Ala Nin be ne kan;
sabu ale Matigi Ala ka ne panawoloma,
ka ne ci ka taga kibaro diman fo panibagatow ye,
ka mōgo jigi tigeninw jigi tugu,
ka mōgo minaninw kunmabori ko fo o ye,
ka kasodenw lablari ko fo o ye,

² ka Matigi Ala ta nēema wagati,
ani an ta Ala ta dimibolon ko fo mōgow ye,
ka mōgo kasibagatow bēē jusu saaro*.

³ Siyon dugumōgo minw be kasira, ne bēna olugu laje;
ne bēna nōoro la o kan, bugurigbe† no ra;
ka ninsondiya turu ke o kun na, kasi no ra;
ka tandori derege don o ra, panasisi no ra.
Ni o kera, mōgow bēna o wele ko terenninya ta yirisunw,
Matigi Ala ka yiri minw turu a ta bonya kama.

⁴ O bēna tomokorow lo kokura;
o bēna wagati temeninw ta bon benninw lawuri,
o bēna dugu cininw lo kokura,
dugu minw tun kera yoro lakolonw ye kabini wagatijan.

⁵ Jamana were mōgow le bēna wuri ka na aw ta beganw korosi;
siya were mōgow le bēna ke aw ta senekēbagaw ye, ka aw ta rezenforow senē.

⁶ Aw kōni, aw bēna wele ko Matigi Ala ta sarakalasebagaw;
o bēna a fo aw ma ko an ta Ala ta baaradenw.
Aw bēna siya tow ta naforo diyabo,
ka o ta bonya ta ka aw yere waso ni o ye.

* **61:2 61.2** Matigi Yesu ka nin kumaw fo (Luka 4.18,19). † **61:3 61.3** Bugurigbe: Mōgow tun be bugurigbe ke o kun na, ka o ke o ta jusukasi tagamasiyen ye.

⁷ Maroya min sera aw ma, aw bɛna bonya fla le sɔrɔ o nɔ ra;
 dɔgɔyari min sera aw ma, aw bɛna ɲagari le sɔrɔ o nɔ ra.
 Aw bɛna aw ta jamana ta bonya ɲɔgɔn fla le sɔrɔ;
 aw ta ninsɔndiya tɛna ban ka ye.

⁸ «Sabu ne Matigi Ala, ne bɛ can kanu,
 nka ne bɛ tɔɲɔri ni janfa kɔninya;
 ne bɛna o ta kɔɲumanw sara o ye, ne ta kankelentigiya kɔsɔn,
 ka jɛɲɔgɔnya* wuribari don ni o ye.»

⁹ Siyaw bɛɛ bɛna o ta durujaw silɔn,
 jamanaw bɛɛ bɛna o ta denw silɔn;
 ni mɔgɔ o mɔgɔ ka o ye, o tigi bɛna a lɔn
 ko Matigi Ala ta siya barakamanw lo.

Zeruzalemu ta barakalaridɔnkiri

¹⁰ Ne bɛna ninsɔndiya kɔsɛbɛ Matigi Ala kɔsɔn,
 ne jusu bɛ ɲagari ne ta Ala kɔsɔn;
 sabu a ka kisiri ta faniw don ne ra,
 ka terenninya ta deregeba don ne ra,
 i ko kɔɲɔcɛ bɛ jalamugu fugula siri a kun na cogo min na,
 i ko kɔɲɔmuso bɛ a ta masirifenw don a yɛrɛ ra cogo min na.

¹¹ Siman bɛ falɛn ka bɔ dugukolo ra cogo min na,
 nanfenw bɛ falɛn nankɔ ra cogo min na,
 Dunuɲatigi Ala bɛna terenninya ni tandori falɛn ten le siyaw bɛɛ ɲa na.

62

Ala bɛna Zeruzalemu kisi

¹ Siyɔn dugu kanuya kɔsɔn, ne tɛna je;
 Zeruzalemu dugu kɔsɔn, ne tɛna ne yɛrɛ ɲasuma,
 fɔ Ala ye o ta terenninya yira kɛnɛ kan i ko tere bɔtɔ,
 ka o ta kisiri ko gbɛya i ko tasumayeelen.

² Ni o kɛra, siyaw bɛɛ bɛna i ta terenninya lɔn,
 masaw bɛɛ bɛna i ta bonya ye.

O bɛna tɔgɔkura la i ra,
 Matigi Ala yɛrɛ da le bɛna o tɔgɔ fɔ.

³ I bɛna kɛ i ko masafugula nɔɔrɔman Matigi Ala boro kɔnɔ,
 ka kɛ i ko masacɛw ta jalamugu, i ta Ala borotɛgɛ kɔnɔ.

⁴ Mɔgɔ tɛna a fɔ i ma tuun ko: «Jamana blatin,»
 mɔgɔ tɛna i ta jamana wele tuun ko: «Jamana lakolonba!»

O bɛna i wele le ko: «Ala diyanya jamana,»

ka i ta jamana wele ko «Furumuso,»
 sabu i ko bɛna diya Matigi Ala ye,
 a bɛna i ta jamana ta k'a kɛ a yɛrɛ ta ye.

⁵ Kanbelen bɛ sunguru furu cogo min na,
 i ta denw bɛna i ta jamana ta o cogo le ra;
 kɔɲɔmuso bɛ kɔɲɔcɛ ninsɔndiya cogo min na,
 i bɛna i ta Ala ninsɔndiya o cogo le ra.

⁶ Zeruzalemu, ne ka dugu kɔrɔsibagaw bla i ta dugu kogow kunna;
 su fara tere kan, olugu man kan ka je.
 Aw minw bɛ Matigi Ala tɔgɔ wele,

aw kana aw yere nasuma,
⁷ aw kana a to ale fana ye nasuma,
 ni a ma Zeruzalemu lo kokura,
 k'a to mogow y'a bonya dununa fan bee ra.

⁸ Matigi Ala k'a kininboro korota,
 a k'a boro barakaman korota ka kari,
 ko: «Ne tena i ta siman di i juguw ma tuun
 k'a ke o ta domuni ye;
 i segera ka rezen min sorɔ,
 jamana were mogow tena o ji min tuun.
⁹ Nka minw be siman sene k'a tige,
 olugu yere le bena a domu, ka Matigi Ala tando;
 minw be rezen sene, k'a denw bo,
 olugu le bena a ji min ne ta yoro saninman konɔ.»

¹⁰ Aw ye teme, aw ye teme dondaw fe!
 Aw ye sira laben ne ta mogow ye!
 Aw ye sira bo! Aw y'a bo!
 Aw ye kabakuruw bo sira ra!
 Aw ye tagamasiyen do korota siyaw ye!
¹¹ Matigi Ala be a kan lase fo dununa dan na, ko:
 «Aw y'a fo Siyon dugumogow ye ko:
 <I kisibaga nato fle nin ye;
 a be nana ni a ta sara ye a boro,
 a be nana ni a ta baara tonɔ* ye a ja fe.> »
¹² O bena o mogow wele ko: «Mogo saninmanw,
 Matigi Ala ta mogo janawolomaninw.»
 Ele Zeruzalemu koni, o bena ele togo la ko: «Dugu min ma ka di,
 dugu min lakolon ma to!»

63

Ala bena a ta mogow dimibo

¹ Nin ye jontigi le boto ye Edomu?
 Jon le be bora Bosira ni derege wulenman ye a kan na?
 Jontigi le ka nin fani dawulamanw don,
 ka to ka tagama ka na ni a baraka bee ye?

«Ne Matigi Ala lo, ne min be kuma ka kapa ni terenninya ye,
 se be ne min ye ka aw kisi!»

² «Mun le ka i ta faniw wulen,
 ka i ta deregew ke i ko rezenforogibagaw ta?»

³ «Ne kelen le ka rezen forogi dinga konɔ;
 jamana si ta mogo tun te ni ne ye.
 Ne dimininba le ka siyaw dondon,
 ne jusu gbanninba le ka o congo;
 o jori seriserira ne ta faniw kan,

* 62:11 62.11 Aw ye Ezayi 40.10 fle.

ka ne ta deregew maraga.

⁴ Sabu ne tun ka ne ta mɔgow ta dimibolon latige ne jusukun na; ne be ne ta mɔgow kunmabo san min na, o le sera.

⁵ Ne ka fleri ke, nka ne ma demebaga ye; ne kabakoyara ko mogo si ma soro min be fara ne kan. O ra, ne yere boro baraka ka ne deme, ne ta jusugban farara ne kan.

⁶ Ne dimininba ka siyaw dondon; ne jusu gbanninba ka o lamin fo ka o panamini, ka o jori woyo dugu ma.»

Ala be kopuman ke a ta mɔgow ye

⁷ Ne b'a fe ka Matigi Ala ta pumanyaba lakari, k'a Matigi Ala ta bonya lakari; Matigi Ala ka ko minw bee ke an ye, ani Matigi Ala ka kodimanba minw ke Izirayeli ta mɔgow ye, a ka o ke ka kana ni a ta hina le ye, ani a ta pumanyaba.

⁸ A tun k'a fo ko: «Sigiya t'a ra, ne ta mɔgow lo, ne ta denw lo, o tena ne janfa.» O koson a kera o kisibaga ye.

⁹ O ta degu wagatiw bee ra, degu tun be ale yere kan. A ta meleke min b'a koro ale ka o kisi; ale yere ka o kunmabo a ta kanuya ni a ta mapuman koson; a ka o ta, ka lo ni o kunko ye wagatiw bee.

¹⁰ Olugu le tun murutira, ka Ala Nin Saninman panasisi; o koson Ala yelemana ka ke o jugu ye, ale yere ka o kere.

¹¹ O ra, o hakiri jigira wagati temeninw na, wagati min Musa tun be ni a ta mɔgow ye. O ko: «Ala min ka a ta mɔgow labo kogoji konɔ, ka sagagbenbaga ni a ta sagaw labo, ale be min sa? Ala min tun k'a ta Nin Saninman lajigi o ce ra, ale be min sa?

¹² Ala tun tora Musa kere fe k'a deme ni a boro noroman ye; a ka kogoji cetige o na fe, ka bonya la a togo kan, bonya min te ban.

¹³ A ka o lateme jiba ce ma, i ko so borito kongokolon konɔ, hali o ma talon.

¹⁴ Matigi Ala Nin tagara ni o ye o nasumayoro ra, i ko beganw jigito kenegbe ra.» I blara i ta mɔgow na o cogo le ra, ka noroba la i yere togo kan.

Ala ta mɔgow ta Aladaari

¹⁵ Matigi Ala, ka i to sankolo ra, i na majigi ka an fle; ka i to i ta yoro saninman noroman konɔ, an fle. I ta kanuyagbelen, ani i ta baraka be min sa?

I ta makari ni i ta hina kōni, olugu mabōra anw na le pewu.

¹⁶ O bēē n'a ta, ele le ye an Fa ye;

Iburahima ma an lōn,
Izirayēli hakiri tē an na.

Ele Matigi Ala, ele le ye an Fa ye;

kabini fōlōfōlō, an bē ele le wele ko an Kunmabōbaga.

¹⁷ E, Matigi Ala, mun kosōn i b'a to an ye mabō i ra ka taga an kun fē?

Mun kosōn i bē an jusukun gbēlēya ka i pasiran bō an na?

Sabari, i ye seko ka na, i ta jōnw kosōn,
i ta jamana mōgōw kosōn.

¹⁸ I ta mōgō saninmanw kōni, jamana tora olugu boro wagati dōōnin dōrōn;
o kō, an juguw nana i ta yōrō saninman dōndōn.

¹⁹ Kabini wagatijan an kera i ko ele tē mōgō minw kuntigi ye tuun;
an bē i n'a fō i tōgō tē mōgō minw kan tuun.

E, ni i tun bē sōn ka sankolo faran ka jigi,
fō k'a to kuruw ye yēyēyē i ja kōrō!

64

¹ Tasuma bē yirijalanw jēni cogo min na,

ani tasuma bē ji wuri cogo min na,
i bēna i tōgō yira i juguw ra o cogo le ra,
k'a to siyaw ye siran i ja fō ka yēyēyē.

² Wagati min i ka siranyakobaw kē ka bara an na,
i jigira minke, kuruw yēyēyēra i ja kōrō.

³ Kabini fōlōfōlō, nin ko ma fō mōgō si ye ban,
mōgō si toro m'a mēn ka ye;
mōgō si ja ma la Ala dō kan ka ye,
min bē kobaw kē a makōnōbagaw ye, ni ele kelen tē.

⁴ Minw tun bē terenninya sira tagama ni ninsōndiya ye, i tun bē olugu kunbēn,
ani minw tun bē o hakiri to i ra ka i ta sira tagama.
I jusu bōra an kōrō, sabu an ka jurumun kē;
nka ni an ka sirakōrō ta, o le bēna an kisi.

⁵ An bēē kera i ko fēn saninyabariw;
hali an ta kēwale terenninw, o bēē bē i ko faninōgōw.
An bēē kera i ko flaburu faganinw,
an ta terenbariyakow bēna an cē ka taga ni an ye i ko fōjō.

⁶ Mōgō si tē i tōgō welera tuun,
mōgō si tē wuri ka jija ka tugu i kō;
sabu i ka i pada dogo an na,
i ka an baraka ban an ta terenbariyaw kosōn.

⁷ O bēē n'a ta, Matigi Ala, ele le ye an Fa ye;
anw le ye bōgō ye, ele ye an danbaga ye.
An bēē ye i boro ta baara nō le ye.

⁸ E, Matigi Ala, i kana i jusu gban an kōrō k'a dama tēmē,
i kana an ta terenbariyaw to i hakiri ra tuma bēē;
a flē, anw bēē lajennin ye i ta mōgōw le ye.

⁹ I ta dugu saninmanw bɛɛ kɛra kongokolonw ye;
Siyon dugu kɛra kongokolon ye,
Zeruzalemu kɛra yɔrɔ lakolon ye.

¹⁰ An ta Ala batosoba saninman cɛɓumanba, an bɛmaw tun bɛ i bato yɔrɔ min na,
o yɔrɔ tora tasuma ra;
yɔrɔ o yɔrɔ ko tun ka gbelen an ma,
o bɛɛ kɛra tomo ye.

¹¹ E, Matigi Ala, ayiwa, nin bɛɛ kɔ i tɛna foyi kɛ an ye wa?
I belen bɛna je ka an to pani na fɔ ka taga a tɛmɛ a dan kan wa?

65

Alakanminabariw ta kiti

¹ Matigi Ala ko:

«Ne tun b'a fɛ ka nin mɔgɔw jaabi, nka mɔgɔ si ma ne pininka;
ne tun b'a fɛ ka ne yɛɛ yira o ra, nka mɔgɔ si ma ne ta jɛnɔgɔnya jini.
Siya min tɛ ne tɔgɔ wele,
ne ko o ma ko: <Ne flɛ, ne flɛ nin ye yan!>

² Ne ka ne boro lɔ tere kururu bɛɛ siya murutinin dɔ le ye.
Sira minw man ji, o bɛ tagama o le kan;
o bɛ tagama ka kɔɓa ni o yɛɛ ta miiriyaw le ye.

³ Siya dɔ lo, min b'a lawuri a kama ka ne jusu gban tuma bɛɛ;
o bɛ sarakaw bɔ yirituw kɔnɔ,
ka wusun an sarakaw* bɔ kabakuruw kan.

⁴ O bɛ taga sigi kaburulo ra,
o bɛ si kuruwow kɔnɔ,
o bɛ lɛsogo domu;
domuni haramuninw le ka o ta minanw fa.

⁵ O b'a fɔ mɔgɔw ma ko: <Aw ye bɔ yi,
aw kana gbara anw na, sabu an saninyanin lo ka tɛmɛ aw kan!>

«Ayiwa, nin kow bɛ i ko sisi le bɛ donna ne nun na,
i ko tasuma min bɛ jɛni wagati bɛɛ.

⁶ A flɛ, aw ta kow bɛɛ sɛbɛnin lo ne ja kɔrɔ;
o ra, ne tɛna je tuun; ne bɛna aw sara le.
Can lo, ne bɛna o ta kɛwalew sara o ye ka se fɔ a dan ma.

⁷ O ta terenbariyaw, ani o bɛmaw ta terenbariyaw bɛɛ;
Matigi Ala ko ten.

Sabu o ka wusun an sarakaw bɔ kuruw kan,
o ka ne mafiɛnya kongoriw kan.
Ne bɛna o sara ka se fɔ a dan ma,
ka o ta kɛwalekɔrɔw bɛɛ sara.»

Alakanminabagaw ta baraji

⁸ Matigi Ala ko:

«Ni mɔgɔ ka rɛzɛnmɔ sɔrɔ rɛzɛnsun na, ji bɛ min na,
a b'a fɔ ko: <Aw kana a cɛn, sabu baraka b'a ra!>
Ne fana bɛna a kɛ ten le ne ta jɔnw kosɔn;
ne tɛna olugu ni tɔw bɛɛ halaki jɔgɔn fɛ.

⁹ Ne bɛna duruja dɔw di Yakuba ma,
ne bɛna denw di Zuda ma, minw bɛna kɛ ne ta kuruw tigiw ye;
o yɔrɔw bɛna kɛ ne ta mɔgɔ janawolomaninw ta ye,
ne ta jɔnw bɛna sigi o yɔrɔw ra.

¹⁰ Sarɔn mara bɛna kɛ bɛgan misɛnw ta domunikeyɔrɔ ye,
Akɔri dingakɔnɔyɔrɔ bɛna kɛ misiw ta layɔrɔ ye;
ne ta mɔgɔ minw bɛ jija ka ne ta jɛnɔgɔnya jini, olugu le bɛna o yɔrɔw sɔrɔ.

¹¹ «Nka aw minw banna Matigi Ala ra,
ka jina ne ta kuru saninman kɔ,
aw minw bɛ tabali labɛn ka sarakaw bɔ Gadi ta jo* ye,
ka rɛzɛnji sarakaw* bɔ Mɛni ta jo ye,

¹² ayiwa, ne bɛna aw labla kɛrɛkɛmuru ye,
aw bɛɛ bɛna aw kinbiri gban, k'a to o ye aw kannatige;
sabu ne ka aw wele, nka aw ma ne jaabi,
ne kumana aw fɛ, nka aw ma ne lamɛn.
Aw ka kojugu kɛ ne ja kɔrɔ;
ko minw tɛ bɛn ne ma, o le diyara aw ye.»

¹³ O kosɔn Dunupatigi Ala ko:
«A fɛ, ne ta jɔnw bɛna domuni kɛ,
nka kɔngɔ bɛna aw sɔrɔ.
A fɛ, ne ta jɔnw bɛna ji min,
nka minlɔgɔ bɛna aw sɔrɔ.
A fɛ, ne ta jɔnw bɛna ninsɔndiya,
nka aw bɛna maroya.

¹⁴ A fɛ, ne ta jɔnw jusu diyaninba bɛna dɔnkiri la,
nka aw jusu tɔɔrɔnin bɛna kule,
aw jusu kasinin bɛna to ka mapumankokanw fɔ.

¹⁵ Ne ta mɔgɔw bɛna aw tɔgɔ ta k'a kɛ mɔgɔdangakan le ye;
o bɛna a fɔ ko: «Dunupatigi Ala ye i faga i n'a fɔ mɔgɔtisina!»
Nka ne ta jɔnw kɔni, tɔgɔ wɛrɛ le bɛna di olugu ma.

¹⁶ Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka dugawu kɛ mɔgɔ dɔ ye jamana kɔnɔ,
o tigi bɛna o dugawu kɛ Ala kankelentigi tɔgɔ le ra.
Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka kari jamana kɔnɔ,
o tigi bɛna kari Ala kankelentigi tɔgɔ le ra;
sabu tɔɔrɔ minw tɛmɛna, o bɛna jina olugu kɔ,
o kow bɛna tunu ka bɔ ne ja kɔrɔ.»

Sankolokura ni dugukolokura

¹⁷ «A fɛ, ne bɛna sankolokura dan,
ani dugukolokura;
mɔgɔw hakiri tɛna to fɛn tɛmɛninw na tuun,
o fɛnw tɛna kɛ mɔgɔw ta miiriya ra tuun.

¹⁸ Aw ka kan ka ninsɔndiya, ani ka pagari tuma bɛɛ le,
ne ta baara kosɔn, ne bɛna baara min kɛ;
sabu ne bɛna Zeruzalɛmu lɔ kokura pagari kama,
k'a dugumɔgɔw sigi ninsɔndiya kama.

¹⁹ Ne yɛrɛ bɛna pagari Zeruzalɛmu kosɔn,
ka ninsɔndiya ne ta mɔgɔw kosɔn;
kasikan tɛna mɛn yi tuun,
kulekan tɛna mɛn yi tuun.

²⁰ Dɛnpɛnin tɛna kɛ yi, min bɛ tere dama dama dɔrɔn kɛ, ka sa;

* **65:11 65.11** O tun b'a miiri ko Gadi ta jo bɛ mɔgɔ kunnadiya, Mɛni ta jo bɛ mɔgɔ ta dunupalatige sabati.

cekoroba tena ke yi, ni min te koro k'a si bee dafa.
 Ni mog'o min ka sa k'a si to san keme, o bena a fo ko o tigi denmisenman le sara;
 ni mog'o† min sara k'a soro a si ma san keme soro, o tigi be jate i ko mog'o danganin.

21 «O bena bonw lo ka don o kono,

ka rezenforow sene ka o rezenmow domu.

22 O tena bon lo tuun janko mog'o were ye don a kono,

o tena rezenforow sene tuun k'a to mog'o were ye o rezenmow domu.

Ne ta mogow sandaw bena ke i ko yirisun sandaw;

ne ta mog'o janawolomaninw bena o ta baara tono diyabo.

23 O tena sege gbansan tuun,

o tena o ta denw woro tuun k'a to balahukow ye ben o kan;

sabu o bena ke Matigi Ala ta dugawudenw le ye,

o ni o ta durujaw bee.

24 «O tuma ra, sani o ye ne daari,

o y'a soro ne ka o jaabi ka ban;

sani o ye ban kuma ra,

o y'a soro ne ka o lam'en ka ban.

25 Wara ni sagadennin bena domuni ke ngon fe,

jara ni misi bee bena bin le jimi;

sa koni, ale ta baro bena ke buguri le ye.

Kojuju si tena ke, cenri si tena ke ne ta kuru saninman yoro si kan;»

Matigi Ala ko ten.

66

Ala ta mogow kera kanminabariw ye

1 Matigi Ala ko:

«Sankolo ye ne ta masasiginan ye,

dugukolo ye ne senblayoro ye;

aw be se ka bon juman le lo ne ye tuun?

Ne ta laganfiyayoro be se ka soro yoro juman tuun*?

2 Ne yere boro le ka o fenw bee ke,

ne le baraka ra, fenw bee danna;

Matigi Ala ko ten.

Nanibagato jusu kasinin,

ne ta kuma nasiran be min na,

ne be o le jate.

3 «Aw ra, min be misi ke saraka ye,

o tigi kelen le fana be mog'o faga.

Min be saga ke saraka ye,

o tigi kelen le fana be wuru kun ci.

Min be siman saraka* bo,

o tigi kelen le fana be le ke saraka ye.

Min be wusunan saraka* bo,

o tigi kelen le fana be jow son.

Nin mogow bee tugura o yere ta sira le no fe;

o ta kewale haramuninw le ka di o ye.

† 65:20 65.20 Mog'o: A sebera kitabu dow ra ko: jurumunkebaga.
 7.49.

* 66:1 66.1 Nin kumaw be soro Kewalew

⁴ O koson ne fana bɛna sɛgɛ caman la o kan;
o bɛ siran ko min ja cɔ, ne bɛna o le kɛ o ra.
Sabu ne ka o wele, nka mɔgɔ si ma ne jaabi,
ne kumana, nka o ma ne lamɛn.
O ka kojugu kɛ ne ja kɔrɔ;
ko minw man di ne ye, o ka o le kɛ.»

Ala bɛna a ta mɔgɔw dimibo

⁵ Aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn,
a ta kuma pasiran bɛ aw minw na.
Aw yɛrɛ balema minw bɛ aw kɔninya,
minw banna aw ra ne tɔgɔ koson,
olugu b'a fɔ aw ma ko: «Matigi Ala ye a ta nɔɔrɔ yira,
janko an ye aw pagaritɔ ye!»
Nka olugu yɛrɛ le bɛna maroya.
⁶ Wɔyɔkanba dɔ bɛ bɔra dugu kɔnɔ,
mankan dɔ bɛ bɔra Alabatoso kɔnɔ;
Matigi Ala kan lo,
a bɛ a juguw ta kojuguw sara le dira o ma.

⁷ E, sani muso kɔnɔ ye a dimi,
a jigira!

Sani dimi ye damina,
a ka dence woro!

⁸ Jɔn le ka nin kuma jɔgɔn mɛn ka ye?
Jɔn le derira ka nin ko jɔgɔn ye?
Yala jamana kuturu bɛ se ka woro tere kelen kɔnɔ wa?
Siya kuturu bɛ se ka woro yɔrɔnin kelen na wa?
Siyon dugu ta dimi kɔni daminana yɔrɔ min na dɔrɔn,
a k'a ta denw woro.

⁹ «Ne min bɛ den se a worowagati ma,
yala ne le bɛna a bari ko a kana woro wa?
Matigi Ala ko ten.
Ne min sababu ra den bɛ woro,
yala ne bɛna woro bari wa?
Aw ta Ala ko ten.»

¹⁰ Aw ye ninsondiya ni Zeruzalɛmu ye, ka jagari a koson,
aw minw bɛɛ b'a kanu!
Aw ye ninsondiya ka jagari,
aw minw bɛɛ tun bɛ kasira Zeruzalɛmu koson!

¹¹ Sabu a bɛna sin di aw ma fɔ ka aw wasa, a ta jususaarosin;
aw bɛna o min kɔsɛbɛ fɔ k'a diyabɔ, o sinji barakaman.

¹² Sabu Matigi Ala ko:
«Ne bɛna hɛra jigi o kan i ko baji,
ka siyaw ta naforow di o ma caman, i ko kɔ fanin ji ra.
Ni o kɛra, o bɛna aw ta, ka sin di aw ma,
ka aw sigi o sen kan ka aw mɔmɔ.

¹³ Den bamuso bɛ den jusu saaro cogo min na,
ne fana bɛna aw jusu saaro ten le;
ne bɛna aw jusu saaro Zeruzalɛmu dugu kɔnɔ.

¹⁴ Ni aw nana o ye tuma min na, aw jusu bena diya;
aw farikolo bena keneya i ko binkene.
Matigi Ala bena a ta sebgaya yira a ta jonw na,
nka a bena a ta fariya le yira a juguw ra.»

¹⁵ Matigi Ala nato fle tasuma ce ma,
a ta sowotorow ka teri i ko folonkonto;
a bena a juguw sara ni a ta dimi farimanba ye,
ka o ta kojuguw hake bo o ra ni tasumamana ye.

¹⁶ Matigi Ala be a ta kiti ben mogow kan ni tasuma le ye,
a be adamadenw bee ta kiti tige ni a ta kerekemuru le ye;
Matigi Ala bena mogow minw faga, o bena caya de!

¹⁷ O mogow minw b'a fo ko o be o yere saninya, ka o yere laben,
ka taga don yirituw konso ka sonni ke.
O be tugutugu jagon ko, ka mogow kelen to o ce ma.
O be lesogo domu, ani fen haramuninw, ani jinanw;
o mogow bee bena halaki.
Matigi Ala ko ten.

¹⁸ Matigi Ala ko: «Ne ka o ta kewalew, ani o ta miiriyaw lon. Ne bena siyaw bee lajen, ani kanw bee ta mogow. O bee bena na, ka na ne ta nooro ye.

¹⁹ Ne bena tagamasiyen do yira o ra. O ta mogow minw bena kisi ne ta kiti tooro ma, ne bena olugu dow ci ka taga Tarisisi, ani Puli ni Ludi, yoro min mogow be se kalanbon na kosebe; ne bena dow ci fana ka taga Tubali, ani Yavan, ani ka taga fo yorojan, kogoji kofejamanaw ra, o mogow minw ma ne ko men ka ye, o fana ma deri ka ne ta nooro ye. O bena taga ne ta bonya ko lakari o siyaw ye.

²⁰ O bena aw balemaw bee mina ka bo siyaw bee ce ra, ka na ni o ye Matigi Ala fe, i ko saraka. O bena dow sigi sow kan, ka dow ta ni sowotorow ye, ka dow ta jow konso, ka dow layelen sofaliw, ani jogomew kan, ka na ni o ye ne ta kuru saninman kan Zeruzalemu; a bena ke i n'a fo Izirayelimogow tun be deri ka na ni siman sarakaw* ye Matigi Ala ta batoso konso minan saninman konso cogo min na. Matigi Ala ko ten.

²¹ Ne bena o mogow dow ta fana, ka olugu ke sarakalasebagaw ye, ani Levi* ta mogow. Matigi Ala ko ten.»

²² «Ayiwa, ne bena sankolokura ni dugukolokura min dan,
olugu bena to ne ja koro cogo min na,
aw ta durujaw, ani aw togo fana bena to ne ja koro o cogo le ra.
Matigi Ala ko ten.

²³ «Karokura o karokura,
Nenekirilon* o Nenekirilon,
adamaden bee bena na a kinbiri gban ne ja koro.

²⁴ Mogow boto dugu konso, o bena suw ye,
mogow minw tun murutira ne ma, olugu suw.
Tumu minw bena o suw domu, o tumuw tena faga ka ye;
tasuma min bena o jeni, o tasuma tena faga ka ye.
Mogow bee bena jigi o ra.»

YEREMI TA KITABU Kitabu faamucogo

Cira Yeremi ni cira Sofoni ni cira Habakuki ta wagatiw tun ka surun jɔgɔn na. Yeremi tun ye sarakalasebaga ye, nka Ala k'a wele k'a ke a ta cira ye. Yeremi tun t'a fe ka sɔn ciraya ma, o baara gbɛɛya kosɔn. Baruki le tun be Yeremi ta cirayakumaw seɛ. Yeremi ta cirayakumaw ma seɛ ka tugutugu jɔgɔn na ka kapa ni a kewagati ye.

Yeremi k'a fo Izirayelimɔgow ye ko o ta jurumunw kosɔn, o juguw bɛna na o mina ka taga ni o ye jamana wɛɛ ra.

Yeremi ka mɔgow ladi, ko o ye o jigi la Ala kelenpe kan, ka sɔn Ala ta ma, sabu o te se ka o juguw kɛɛ ni o yɛɛ baraka ye. Mɔgow tun te sɔnna Yeremi ta kumaw ma minke, o ko k'a jusu tɔɔɔ koseɛ. Nka o bɛɛ n'a ta, Yeremi tun ka kuma minw fo o ye, o kow bɛɛ kɛra can ye. Babilɔnikaw nana Izirayeli kɛɛ, ka Zeruzalemu dugu halaki, ka mɔgow mina ka taga ni o ye Babiloni.

Cira Yeremi ka tagamasiyen dɔw ke, janko k'a ta cirayakumaw gbɛya mɔgow ye: A k'a ta cɛsirinan don farawo kɔɔ k'a to a ye tori (sura 13), k'a yira ko Ala ta mɔgow fana kɛra i ko fɛn torinin. A ka daga dɔ ci (sura 19), k'a yira ko Ala fana bɛna a ta mɔgow cici ka o halaki. A ka foro dɔ san (sura 32), k'a yira ko Ala bɛna a ta mɔgow lana o ta jamana ra tuun.

Yeremi ta cirayakumaw b'a yira fana ko ni wagati dɔ nana se, Ala bɛna a ta mɔgow labɔ Babiloni, ka na ni o ye o ta jamana ra. A ko wagati dɔ fana bɛna se, min ye Ala ta nɛɛma wagati ye, o wagati ra Ala bɛna a ta sariya seɛ adamaden bɛɛ kelen kelen jusukun na. Ala ko:

«Ne bɛna ne ta sariyaw don o kɔɔ, k'a seɛ o jusukun na; ne bɛna ke o ta Ala ye, o bɛ ke ne ta mɔgow ye.» (31.33).

Kitabu kɔɔkɔw

Ala bɛna tɔɔɔ ben Zuda mara kan (1-12)

Ala bɛna Zuda mara laben cogo min na (13-20)

Zuda ni Zeruzalemu ta tɔɔɔ kow (21-29)

Ala bɛna a ta mɔgow lana o ta jamana ra tuun (30-33)

Yeremi ka kuma minw fo Sedesiyasi ni Rekabu ta mɔgow ye (34-35)

Ala ta kuma ko ka seɛɛ lase Yeremi ma (36-45)

Ala bɛna tɔɔɔ min lase siya tow ma (46-51)

Ala ka Zeruzalemu benko fo (52)

Ala bɛna tɔɔɔ ben Zuda mara kan

(1-12)

Ala ka Yeremi wele k'a ke cira ye

¹ Nin ye Hilikiya dence Yeremi ta kumaw ye, Hilikiya min tun ye Anatɔti dugu sarakalasebaga dɔ ye, Boniyaminu ta mara ra.

² Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma; o kɛra Zuda masace minw ta tere ra, o tun ye Amɔn dence Yoziyasi ye, ale ta masaya san tan ni sabanan na,

³ ka taga se Yoziyasi dence Yehoyakimu ta wagati ma, ani ka taga a se fo Yoziyasi dence Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan laban na, ani ka taga a bla fo Zeruzalemukaw minawagati ra ka taga Babiloni; o kɛra san karo loorunan na.

⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:

⁵ «Sani ne ye i dan i bamuso kɔɔ, ne tun ka i panawoloma;

sani i ye bɔ i bamuso kɔnɔ, ne tun ka i saninya ka i kɛ ne ta ye,
ka i kɛ ne ta cira ye siyaw cɛ ra.»

⁶ Ne k'a jaabi, ko: «E, Dunuɗatigi Ala, ne kɔni tɛ se kuma ra, sabu ne ye denmisɛn le ye.»

⁷ Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko:
«I kana a fɔ ko i ye denmisɛn ye,
sabu ne bɛna i ci mɔgɔ min o min fɛ, i bɛna taga olugu bɛɛ fɛ;
ne bɛna fɛn o fɛn fɔ i ye, i bɛna taga o bɛɛ fɔ o ye.

⁸ I kana siran o ja,
sabu ne bɛna kɛ ni i ye, ne bɛna i tanga.
Matigi Ala ko ten.»

⁹ O kɔ, Matigi Ala k'a boro maga ne da ra, k'a fɔ ne ye ko:
«A flɛ, ne ka ne ta kuma don i da ra.

¹⁰ A flɛ, bi ne bɛ i sigi siyaw, ani jamanaw kunna,
janko i ye o bɔn ani ka o laben,
ka o halaki ani ka o cici,
ka o lɔ ani ka o turu.»

Amande yiriboro ni daga wuritɔ

¹¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko: «Yeremi, i ja bɛ mun le ra?» Ne ko:
«Amandesun min bɛ kɔn ka fiyeren joona, ne ja bɛ o yiriboro dɔ le ra.»

¹² Matigi Ala ko:
«I k'a ye ka ja,
sabu ne fana bɛna kɔn ka ne ta kuma fɔninw dafa joona.»

¹³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma a sinaga flanan na, ko: «I ja bɛ mun le ra?»
Ne ko: «Ne ja bɛ daga dɔ wuritɔ le ra tasuma kan fɔ sahiliyanfan na.»

¹⁴ Matigi Ala ko ne ma ko:
«Kojugu bɛna bɔ sahiliyanfan le ra
ka na ben jamana mɔgow bɛɛ kan.
¹⁵ Sabu, a flɛ, ne bɛna siyaw bɛɛ wele
ka bɔ sahiliyanfan jamanaw ra,
Matigi Ala ko ten.

O bɛɛ bɛna na, ka na o ta masasiginanw sigisigi
Zeruzalemu dugu dondaw ra,
ka sigisigi ka dugu kogow lamini,
ka sigisigi Zuda duguw bɛɛ dondaw ra.

¹⁶ Ne bɛna ne ta kiti ben Zuda kan o ta kojuguw bɛɛ kosɔn,
sabu o banna ne ra:
O tagara saraka bɔ ala wɛrɛw ye;
o yɛrɛ boro ka ala minw lalaga, o bɛ o le bato.

¹⁷ «O ra, ele kɔni ye i yɛrɛ cɛsiri le;
ne bɛna fɛn o fɛn yira i ra,
i wuri i ye taga o bɛɛ lakari o ye.
I ja kana tige o ja,
ni o tɛ, ne yɛrɛ bɛna jatige wɛrɛ bla i ra.

¹⁸ Ne le bɛ i sigi bi,
ka i kɛ i ko dugu barakaman,
ka i kɛ i ko samasen nɛgraman,

ka i ke i ko siraneggekogo,
Zuda masacew kama,
ani jamana namogow kama,
ani a sarakalasebagaw kama,
ani a jamana mogow bee kama.

¹⁹ O bena i kere,
nka o tena se i ra
sabu ne be ni i ye, ne be i tanga.
Matigi Ala ko ten.»

2

Ala k'a janto a ta mogow ra cogo min na

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:

² «Taga peren ka nin kuma fo Zeruzalemukaw toro korɔ,
ko Matigi Ala ko:

«Aw denmisenman tun sirinin be ne ra cogo min na, ne hakiri be o ra,
ani aw furuninkura tun be ne fe cogo min na,
wagati min aw tun tugura ne ko kongokolon konɔ,
o yoro lakolon na.

³ O wagati ra Izirayeli tun blara danna Matigi Ala ye,
i ko siman kun folo* be bla Ala ye cogo min na.
Ni mogɔ o mogɔ k'a domu, o hake be ben o tigi kan;
kojugu be ben a kan.
Matigi Ala ko ten.» »

Izirayelimogow bemaw ta jurumun

⁴ «Aw Yakuba ta mogow,
aw Izirayeli ta gbaw bee,
aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn!

⁵ Matigi Ala ko:
O tuma aw bemaw ka mun kojugu le soro ne ra,
min k'a to o mabora ne ra,
ka taga fengbansanw ko,
fo ka na o yere ke fengbansan ye fana?

⁶ «O m'a pininkari ke, ko: «Matigi Ala be min,
ale min ka an labo Misiran jamana ra,
ka bla an na kongokolon konɔ,
o yoro lakolonw, ani o dingakolonyorow ra,
o yorojalan na, yoro min be i ko saya dibi,
mogɔ te teme yoro min na,
adamaden si te sigi yoro min na?»

⁷ Ne ka aw lana dugukolodiman le ra,
janko aw ye o yoro simanw domu, k'a fenpumanw soro.
Nka aw nana ka na ne ta jamana lanogɔ,
ka ne ta yoro ke yoro haramunin ye.

⁸ «Sarakalasebagaw ma pininkari ke ko: «Matigi Ala be min?»
Sariya karamogow ma ne jate;
kuntigiw murutira ne ma.

* **2:3 2.3** Siman kun folo: Izirayelimogow tun be siman folo bla danna Ala ye cogo min na, olugu yere tun blara danna Ala ye o cogo ra (Sariya 7.7-11; 26.1-11).

Ciraw kumana Baali* ta jow tɔɔ le ra,
fɛn minw tɛ se ka o nafa, o tagara o fɛnw le kɔ.»

Ala ka Izirayelimɔɔw jaraki

⁹ «O kosɔn ne bɛ aw jaraki tuun,
Matigi Ala ko ten.

Ne bɛ aw ta denw ta denw jaraki.

¹⁰ Aw ye taga fɔ Kitimu, kɔɔɔji kɔfɛjamanaw ra, ka taga fleri kɛ yi!
Aw ye mɔɔ ci ka taga Kedari, ka taga a sɛɛsɛɛ kɔsɛɛ,
k'a flɛ ni nin ko nɔɔn bɛ kɛra yi.

¹¹ Yala siya bɛ yi min bɛ sɔn k'a ta alaw falen ala werɛw ra wa,
hali ni o ta alaw tɛ ala panamanw ye?

Ne ta mɔɔw kɔni ka o ta bonyatigi Ala falen fɛn dɔ ra,
nafa tɛ fɛn min na.

¹² Sankolokɔnɔfɛnw, aw ye kabakoya nin ko kosɔn!
Aw kunmasi ye cɛ, fɔ ka aw baraka ban!

Matigi Ala ko ten.

¹³ Ne ta mɔɔw ka kojugu fla le kɛ;
o banna ne ra, ne min ye bununji panaman ye,
ka taga jidinga dɔw sɔgi o yɛɛ ma, dinga pɛɛnpɛɛnnin dɔw,
ji tɛ se ka mara minw kɔnɔ.»

Izirayelimɔɔw ka Ala kan bla

¹⁴ «Yala Izirayeli ye jɔn sannin le ye wa,
walama jɔn min worora sɔ kɔnɔ, o dɔ lo?
Mun kosɔn o juguw ka o mina?

¹⁵ Jarakanbelenw[†] bɛ songo o ra,
ka kulebaw ci o ra.
O ka o ta jamana cɛn, k'a kɛ yɔɔ lakolon ye;
o ta duguw jɛnina, mɔɔ si tɛ yi tuun.

¹⁶ «Hali Mɛnfisi ta mɔɔw, ani Tapanɛsi[‡] ta mɔɔw,
olugu bɛɛ bɛna aw mina ka aw kun liŋ.

¹⁷ Yala o kow bɛɛ tɛ kɛra aw ra,
sabu aw banna Matigi Ala, aw ta Ala le ra wa,
wagati min a tun bɛ sira yirara aw ra?

¹⁸ Ayiwa, sisan Misiran sira takun ye mun ye aw fɛ,
ko a bɛ taga Nili ba ta ji min?

Asiri sira takun ye mun ye aw fɛ
ko aw bɛ taga Efirati ba ta ji min?

¹⁹ Aw ta juguya sara bɛna di aw ma,
aw ta lanabariya hake bɛna bɔ aw ra.
Aw y'a kɔɔsi, k'a lɔn ko kojugu ni sɛɛ bɛna se aw ma,
sabu aw bɛ ban Matigi Ala, aw ta Ala ra,
sabu ne pasiran si tɛ aw jusukun na tuun.»
Matigi Fangatigi Ala ko ten.

Izirayelimɔɔw banna ka Ala bato

[†] 2:15 2.15 Cira ka Izirayeli ta juguw le suma ni jarakanbelenw ye. [‡] 2:16 2.16 Mɛnfisi ni Tafinesi tun ye Misiran
dugu dɔw ye. § 2:16 2.16 Mɔɔ minw tun minana kɛɛkɛyɔɔ ra ka o kɛ kasodenw ye, o tun bɛ olugu le kun li
(Ezayi 7.20).

20 «Kabini wagatijan, aw kera i ko senekemisi* min ka yiri kari ka bo a kan na, ka a ta sirinanw foni.

Aw ko: <Anw tena ke mogɔ ta jon ye tuun!>

O koson aw be la i ko jatamusow, kongorijanw bee kunna, ani yiriba flaburumanw bee jukoro†.

21 K'a soro ne tun ka aw turu i ko rezensunpuman, min ju tun bora rezensun panaman na.

Aw nana ke cogo di ka cen, ka ke rezensunjugu ye?

22 Hali ni aw ka aw yere ko ni safina ye, ka segen caman ke aw yere ra, aw ta terenbariya no belen bena to aw ra ne ja koro.» Dununatigi Ala ko ten.

23 «Aw be se k'a fo cogo di ko aw ma aw yere lanogo, ko aw ma jennogonya don ni Baali* ta jonsobagaw ye? Aw sennow te nin ye kuruw furancew ra wa?

Aw ka min ke, aw ye lo o ra.

Aw be i ko joggomemuso min sen ka fiyen, min be boribori fan bee ra;

24 aw be i ko kongofali musoman min derira kongokolon le ra.

Nege koson a be falicew kasa ta fono fe; ceko logo min b'a ra, jon be se k'a bari o ra?

Minw b'a yoropini, hali olugu te o yere sege, sabu ni a wagati sera a fe, o b'a soro.

25 «Aw ye aw yere koro, aw kana a to aw sennasanbaraw ye cen ka aw sennakolon to; jiminlogo kana na aw kan ja!

Nka aw ko: <O si te foyi ye!

Anw be batofen werew le fe, an b'a fe ka don olugu ta jen le ra.> »

Izirayelimogow ka kan ni tɔɔɔ min ye

26 «Ni son minana, a be maroya cogo min na, Izirayelimogow fana bena maroya ten le, o ni o ta masacew, ani o ta kuntigiw, ani o ta sarakalasebagaw, ani o ta ciraw.

27 Olugu minw b'a fo yiri ma ko: <Ele le ye an face ye!>

K'a fo kabakuru ma ko: <Ele le ka an woro!>

O ka o ko le di ne ma,

o ma o ja di ne ma;

nka ni kojugu sera o ma lon min na, o b'a fo ne ma ko:

<Na an kisi!>

28 O tuma aw ka ala minw lalaga, olugu be min le?

Olugu ye wuri, ni a kera ko o be se ka aw kisi kojugu wagati ra!

Sabu aw ta duguw ka ca cogo min na,

aw ta alaw fana ka ca ten le, aw Zuda mara mogow!

29 «Mun na aw be ne jarakira,

* 2:20 2.20 Izirayeli tun kera i ko senekemisi min be baara ke Ala ye, nka o murutira Ala ma. † 2:20 2.20 Izirayeli ka batofen werew bato, minw ye Kanaanakaw ta jow ye; Ala be o suma ni jatoya ye (Oze 4.13-14). O ta sonnikeyorow tun be kongoriw le kan, ani yiriba flaburumanw jukoro (Masacew folo 3.2).

k'a sɔrɔ aw bɛɛ lajennin murutira ne ma?
Matigi Ala ko ten.

³⁰ Ne ka aw denw bugɔ ka na dɛɛɛ,
o ma sɔn ne ta korori ma;
aw yɛɛ ta kɛrɛkɛmuruw ka aw ta ciraw faga,
i ko jara cɛnrɪkɛtɔ.

³¹ Aw bi mɔgɔw, aw ye Matigi Ala ta kuma jate:
Yala ne kɛra Izirayɛlimɔgɔw fɛ kongokolɔn le ye wa,
walama dibi bɛ jamana min kɔnɔ?
Mun kosɔn ne ta mɔgɔw b'a fɔ ko: <An bɛ an yɛɛ ma,
an tɛna sekɔ i fɛ tuun>?

³² Yala sunguru bɛ se ka jina a ta masirifɛnw kɔ wa?
Kɔɔmɔsɔ bɛ se ka jina a ta kɔɔfaniw kɔ wa?
Ayiwa, ne ta mɔgɔw kɔni jinana ne kɔ,
kabini wagatijan.

³³ E, aw kɔni bɛ aw yɛɛ lalaga kɔsɛbɛ ka aw ta kanɔɔɔgɔnw yɔɔɔɔɔɔɔ!
Aw bɛ se ka hali musow bɛɛ ra jɔgɔjugu karan.

³⁴ «Aw bagara fagantan minw ma ka o faga gbansan,
olugu jori nɔ bɛ aw ta deregew senkɔɔɔɔɔɔɔ bɛɛ ra;
k'a sɔrɔ aw ma o mina sonyari ra.

³⁵ O bɛɛ n'a ta, aw belɛn ko: <Anw ma jaraki!
Ala bɛna a ta dimi mabɔ ne ra.>
A flɛ, ne bɛna aw wele kiti ra,
sabu aw ko, ko aw ma jurumun kɛ.

³⁶ Mun na aw bɛ boribori fan bɛɛ ra,
ka to ka aw ta siraw yɛlɛmayɛlɛma?
Aw bɛna taga maroya Misiran,
i ko aw maroyara Asiri cogo min na.

³⁷ Aw bɛna bɔ o yɔɔɔ ra fana
ka aw boro lanin to aw kun na,
sabu aw ka aw jigi la minw kan, Matigi Ala banna olugu ra;
aw ta kow si tɛna ja fana.»

3

Izirayɛli ka Ala kan bla

¹ Matigi Ala ko:

«Ni cɛ dɔ k'a ta muso bla,
ni o muso tagara to ni cɛ wɛɛ ye,
yala cɛkɔɔ bɛ sɔn ka o muso ta tuun wa?
Ni o kɛra, yala o ko tɛna jamana bɛɛ lajennin lanɔgɔ wa?
Aw bɔra ka taga jatɔya kɛ ni cɛ caman ye,
mun kosɔn aw ko, ko aw bɛ na ne fɛ tuun!
Matigi Ala ko ten.

² Aw ye aw ja kɔɔɔta ka flɛri kɛ kongoriw kunna!
Yɔɔɔ juman le bɛ yi ni aw ma la ka jatɔya kɛ yɔɔɔ min na?
Aw bɛ sigi siradaw ra ka aw jamɔgɔcɛw kɔnɔ,
i ko benkanɔɔɔbaga minw bɛ kongokolɔn kɔnɔ.
Aw ka jamana lanɔgɔ
ni aw ta jatɔya ni aw ta kojugu ye.

³ O le kosɔn, sanji lɔra,

sanji labanw ma na.
Nka aw ka aw kun gbeleya i ko jatɔmuso;
aw ma sɔn ka lo a ra ko aw maroyara.

⁴ «Sisan aw bɛ kule ka ne wele ko: <An Fa!
Ele le ye an jɛnɔgɔn ye kabini an denmisɛnman!
⁵ Yala Ala diminin bɛna to an kɔrɔ tuma bɛɛ wa?
Yala a jusu bɔnin bɛna to wagati bɛɛ wa?»
Aw bɛ kuma tan le,
nka aw belɛn bɛ kojugu kɛra ni aw baraka bɛɛ ye.»

Izirayeli ni Zuda ta mɔgɔw ta janfa

⁶ Ayiwa, masacɛ Yoziyasi ta wagati ra, Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Izirayeli siya lanabari ka min kɛ, i ka o ye kɛ? O tagara kurujanw bɛɛ kunna, ani yiriba flaburumanw bɛɛ jukɔrɔ, ka taga jatɔya kɛ*.

⁷ «Ne tun b'a miiri ko ni o nana nin kow bɛɛ kɛ ka ban tuma min na, ko o bɛna sekɔ ka na ne fɛ; nka o ma sekɔ. Izirayeli balemamuso Zuda janfakebaga fana kɛra a seere ye.

⁸ Ne ka Izirayeli siya lanabari ta furu sa a ta jɛnɛyaw bɛɛ kosɔn, k'a ta furusasebɛ di a ma; nka ne k'a ye ko o si ma siranya bla a balemamuso Zuda, siya janfakebaga ra. Ale fana bɔra ka taga jatɔya kɛ.

⁹ Izirayeli ka jamana lanɔgɔ ni a ta jatɔyajugu ye; a ka jɛnɛya kɛ ni kabakuruw, ani yiriw yɛ†.

¹⁰ «Nka o bɛɛ n'a ta, a balemamuso Zuda, siya janfakebaga ma sekɔ ka na ne fɛ ni a jusukun bɛɛ ye. A ka min kɛ, o tun ye flankafuya le ye; Matigi Ala ko ten.»

¹¹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Izirayeli siya lanabari belɛn terennin lo tuun ka tɛmɛ Zuda siya janfakebaga kan.

¹² Taga pɛrɛn ka nin kuma fɔ sahiliyanfan na, ko:
<Aw ye sekɔ ka na, aw Izirayeli, siya lanabari!»
Matigi Ala ko ten.

<Ne tɛna aw flɛ ni juguya na ye tuun;
sabu ne ka ni.

Matigi Ala ko ten.

Ne diminin tɛ to wagati bɛɛ.

¹³ Aw ye lo aw ta terenbariya ra dɔrɔn,
k'a lɔn ko aw murutira Matigi Ala, aw ta Ala le ma.
Aw tagara aw yɛrɛ di ala wɛrɛw ma yɔrɔ caman na,
yiriba flaburumanw bɛɛ jukɔrɔ‡;
aw ma sɔn ka ne kan lamɛn.
Matigi Ala ko ten.> »

Ala bɛ a ta mɔgɔw welera

¹⁴ «Aw ye sekɔ ka na, aw den murutininw!
Matigi Ala ko ten.

Sabu ne le ye aw matigicɛ ye.

Ne bɛna aw ta ka bɔ duguw ra, kelen kelen,
ka aw ta ka bɔ gbaw ra, fla fla,
ka sekɔ ni aw ye Siyɔn.

¹⁵ «Ne bɛna kuntigi dɔw sigi aw kunna ka kɛna ni ne yɛrɛ sago ye; olugu bɛna aw kɔrɔsi ni lonniya ni hakiri ye.

* **3:6 3.6** Aw ye 2.20 flɛ. † **3:9 3.9** O jɛnɛya kɔrɔ ye ko o banna Matigi Ala ra, ka taga jo kabakururamanw, ani jo yiriramanw sɔn. ‡ **3:13 3.13** Aw ye 2.20 flɛ.

¹⁶ Ni aw nana caya jamana kono ka den caman soro tuma min na, o wagati ra kono, mogo tena Matigi Ala ta jennogonya kesu* ko fo tuun; Matigi Ala ko ten. Mogo yere tena miiri a ra, mogo hakiri tena to a ra, mogo tena a lon ni a be yi walama ni a te yi, a jagon fana tena lalaga tuun.

¹⁷ O wagati ra, o bena Zeruzalemu wele ko Matigi Ala ta masasiginan. Siyaw bee bena taga lajen o yoro le ra, Matigi Ala togo ra, Zeruzalemu. O tena to ka tagama ka kana ni o yere jusukun ta miirijuguw ye tuun.

¹⁸ «O wagati ra, Zuda mara ta mogow bena fara Izirayeli ta mogow kan. O bee bena seko jagon fe ka na ka bo sahiliyanfan jamana ra, ka na sigi o ta jamana ra, ne tun ka jamana min di o bemaw k'a ke o ta ye.»

Ala ta mogow sekocogo

¹⁹ «Ne tun b'a fora ko:
Ne tun b'a fe ka aw mina i ko ne ta denw!
Ne tun b'a fe ka jamana diman le di aw ma;
fennuman min jagon te siya tow si fe, ne tun b'a fe ka o di aw ma.
Ne tun b'a fora fana ko aw bena ne wele ko aw fa,
ko aw tena bo ne ko tuun ka ye.

²⁰ Nka, muso b'a ce janfa cogo min na,
Izirayeli ta mogow ka ne janfa o cogo le ra;
Matigi Ala ko ten.

²¹ «Kan do be bora kongoriw kunna;
Izirayeli ta denw kasikanw, ani o ta makarikanw lo,
sabu o ka o kewalew cejuguya;
o jinana Matigi Ala, o ta Ala ko.

²² Aw ye seko ka na, den murutininw!
Ne bena aw keneya ka bo aw ta lanabariya ra.»

Mogow ko: «An fle nin ye, an be nana i fe,
sabu ele le ye Matigi Ala, an ta Ala ye.

²³ Can lo, fen o fen be bo kongoriw kan, o bee ye faninya le ye;
mankankolon doron le be kuruw kan.
Izirayeli ta kisiri be bo Matigi Ala,
an ta Ala doron le ra.

²⁴ «Kabini an denmisenman,
maroyafenw ta batori ka an bemaw ta baara tono bee domu;
o ta began fitiniw, ani a belebelew,
ani o dencew, ani o denmusow.

²⁵ Maroya le kera an ta lanan ye,
ka dogoyari ke an ta birifani ye;
sabu an ka jurumun ke ka Matigi Ala, an ta Ala hake ta,
anw ni an bemaw.
K'a ta an denmisenman, fo bi;
an ma son ka Matigi Ala, an ta Ala lamén.»

4

Ala ko Izirayelimogow ye nimisa

¹ «E, Izirayeli, ni aw ka seko ka na,
Matigi Ala ko ten,
ni aw ka seko ka na ne fe,

ni aw ka aw ta fen haramuninw bɛɛ bɔ ne na kɔrɔ,
 ni aw ma to ka yaala ka taga fan bɛɛ ra tuun,
² ni aw ka kari k'a fɔ ko: <Matigi Ala panaman lo,>
 ka o fɔ ni kankelentigiya ye, ani mɔgɔsɔbɛya, ani terenninya,
 o tuma siya tɔw bɛna baraka sɔrɔ Matigi Ala fɛ,
 ka o ta bonya sababu kɛ ale Ala ye.

³ «Matigi Ala bɛ nin fɔ Zuda mara mɔgow ye, ani Zeruzalɛmu dugumɔgow, ko:
 <Aw ye forokuraw labɛn aw yɛrɛ ye;
 aw kana siman dan ɲaniw cɛ ra tuun.

⁴ Aw ye aw yɛrɛ kɛnɛsigi Matigi Ala ye;
 aw ye aw jusukun kɛnɛsigi*,
 Zuda mara mɔgow, ani Zeruzalɛmu dugumɔgow,
 janko ne ta jusugban kana na wuri i ko tasuma,
 ka mana fɔ mɔgo kana se k'a faga,
 aw ta kɛwalejuguw kosɔn.> »

Tɔrɔ min bɛna ben Zuda mara kan

⁵ «Nin fɔ Zuda mara mɔgow ye,
 a to Zeruzalɛmukaw y'a mɛn.
 O y'a fɔ ko: <Aw ye buru fiyɛ jamana fan bɛɛ ra!>
 Aw ye pɛrɛn kɔsɛbɛ k'a fɔ mɔgow ye ko:
 <Aw ye lajɛn, an ye bori ka taga dogo dugu barakamanw kɔnɔ!>

⁶ Aw ye tagamasiyɛn dɔ kɔrɔta ka Siyɔn dugu fan yira!
 Aw ye bori, aw kana lɔ!
 Sabu ne bɛna kojugu dɔ lana ka bɔ sahiliyanfan fɛ;
 o bɛna kɛ cɛnriba le ye.

⁷ «Jara panna ka bɔ a dogoyɔrɔ ra;
 siyaw halakibaga bɛ nana yi.
 A bɔra a ta so,
 ka na aw ta jamana cɛn k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye;
 aw ta duguw bɛna halaki,
 mɔgo tena sɔrɔ o duguw kɔnɔ tuun.

⁸ O kosɔn aw ye bɔrɔfaniw don aw yɛrɛ ra;
 aw ye sukasi kɛ, ka mapumankokanw fɔ,
 sabu Matigi Ala ta dimiba tena mabɔ anw na.

⁹ «O lon na, kɔni,
 Matigi Ala ko ten,
 masaw, ani kuntigiw bɛɛ baraka bɛna ban.
 Sarakalasebagaw jigi bɛna tigɛ,
 ciraw bɛna kɔnɔnɔfiri.»

¹⁰ Ayiwa, ne ko: «E, Dunuɲatigi Ala, o tuma i ka nin mɔgow, ani Zeruzalɛmukaw
 janfa le, k'a fɔ o ye ko: <Aw bɛna to hɛra ra!> K'a sɔrɔ kɛrɛkɛmuru lara o kan na.»

¹¹ O wagati ra, o bɛna a fɔ nin mɔgow, ani Zeruzalɛmukaw ye ko:
 «Fɔɲɔ gbanninman dɔ bɛ fiyɛra ka bɔ kongokolon kuruw kunna.
 A bɛ nana ne ta mɔgow fan le fɛ;
 simangbasi fɔɲɔ tɛ, simanfiyɛ fɔɲɔ tɛ.

¹² Fɔɲɔba dɔ lo,

* **4:4 4.4** Ka o jusukun kɛnɛsigi, o kɔrɔ ye ka o jogo yɛlɛma.

min be bɔra yi, ka na ne sago ke.
Sisan ne bɛna o ta kiti tige.»

Zuda juguw be nana o kama

¹³ Mɔgɔw b'a fɔ ko: «A fle, o be yelenna ka na i ko sankabaw.
O ta sowotorow be i ko folonkonto;
o ta sow ka teli ka teme hali bonw kan.
Bonɔ ka an sɔrɔ, sabu an ta cenna pewu!

¹⁴ «Zeruzalemukaw, aw ye aw jusukun ko ka kojugu bo a ra,
janko aw ye kisi.

Aw bɛna naninyajuguw bo aw jusukun na
wagati juman le sa?

¹⁵ Kumakan do be bɔra Dan mara ra;
o be kojugu nako fɔra Efirayimu kuruw kan.

¹⁶ Aw ye nin fɔ siyaw ye,
aw y'a lase Zeruzalemukaw ma, ko
jamana minabaga dɔw be nana ka bo jamanajan do ra yi;
o be kule cira ka na Zuda duguw kama.

¹⁷ O bɛna Zeruzalemu lamini i ko forokɔrɔsibagaw,
sabu o murutira ne ma.
Matigi Ala ko ten.

¹⁸ Aw ta sirajuguw, ani aw ta kewalejuguw,
o le ka nin lase aw ma.
Aw ta kojugu tɔnɔ le kunayara aw da ra tan;
a be aw sɔgɔ fɔ aw jusukun na.»

Jamana ta ko ka Yeremi jusu kasi

¹⁹ E, ne jusukun! Ne jusukun!
Ne jusukun bee tɔɔrɔnin lo kosebe.
Ne sɔnkun be to ka yereyerɛ;
ne te se ka je,

sabu ne be burufiyekan menna,
ani kerekedenw ta kulecikanw.

²⁰ Cenri ni cenri, o dɔrɔn le be fɔra;
jamana bee halakira.

Ne ta fanibonw bee be barara ka waraga,
ne siyɔrɔw bee be cenna yɔrɔnin kelen na.

²¹ Nin kere tagamasiyenw bɛna bo ne ja kɔrɔ tuma juman le sa?
Burufiyekan bɛna ban tuma juman le sa?

²² «Can lo, ne ta mɔgɔw ye nalomanw le ye,
o ma ne lon.
Den hakirintanw lo,
o te ko faamu.
Kojuguke hakiri koni be o fe;
nka min ye kopuman ye, o ma o lon.»

Cenriba wagati

²³ Ne ka dugukolo fle, k'a ye ko a lakolonba lo!
Ne ka sankolo fle, k'a ye ko yeelen te yi tuun!

²⁴ Ne ka kuruw fle, k'a ye ko o be yereyerera!
Kongoriw bee be fifafifara!

²⁵ Ne ka fleri ke, k'a ye ko adamaden si te yi tuun!

Sanfekonow bee borira!

²⁶ Ne ka fleri ke, k'a ye ko jamana senekoyoropumanw kera kongokolonw ye!

Duguw bee kera tomow ye

Matigi Ala na korɔ, a ta dimiba koson.

²⁷ Sabu, Matigi Ala ko:

«Jamana bee lajennin bena ke yorɔ lakolon ye,
nka ne tena a bee lajennin halaki.

²⁸ O le koson, jamana bena sukasi ke,

san fe, sankolo bena fin.

Ne tun k'a fo,

ne k'a latige.

Ne tena nimisa a keri ra,

ne fana tena ne ta miiriya yeɛma.»

Zeruzalemu dugu halakibagaw

²⁹ Sotigiw, ani kalanbonbagaw mankan koson,
dugu bee borira.

O be dogo tuw konɔ,

o be yelen faraw kunna.

Dugu bee lakolon tora,

mogo si te dugu konɔ tuun.

³⁰ Ele dugu halakinin, ele be mun le kera tan?

Mun koson i be fani wulenman songobelenw don,

ka masirifenw don i yere ra,

ka kale la i na ra?

I be i yere ceɲana gbansan le.

I kanubagaw banna i ra;

o be i fagayorɔ le pinina.

³¹ Sabu ne be kulekan do menna i ko muso jigibagato kulekan,

i ko muso min deguninba kuleto be a ta den folo worora.

Siyon dugu kulekan lo;

a be ɲuna, k'a boro sama, k'a fo ko:

«E, bonɔ ka ne sorɔ,

to si te ne ra tuun mogofagabagaw na korɔ.»

5

Zeruzalemukaw ta jurumun

¹ «Aw ye Zeruzalemu dugu siraw yaala,

aw ye fleri ke, ka pininkari ke;

aw ye kenegbeyorow fe,

k'a lon ni mogo be yi, hali mogo kelen,

min be can sira tagamana,

min be kankelentigiya fe.

Ni o mogo be yi, o tuma ne be yafa Zeruzalemukaw ma.

² Hali ni o b'a fo ko: «An be kari Matigi Ala panaman togo ra!»

O be kari faninya le kan.»

³ E, Matigi Ala, yala ele na te can le yoropinina wa?

I ka o bugɔ,

nka a ma o dimi.

I ka o baraka bɛɛ ban pewu,
nka o ma sɔn korori ma.
O ka o ɲa gbɛlɛya ka tɛmɛ hali kabakuru kan;
o ma sɔn ka seko ka na i fɛ.

⁴ «Ne tun b'a fɔra ne yɛrɛ kɔnɔ ko: <Nin mɔgow ye dɛsɛbagatɔw le ye;
hakiri tɛ o fɛ;
sabu o tɛ Matigi Ala ta siraw lɔn,
o tɛ o ta Ala ta kolatigeninw lɔn.>

⁵ O ra ne bɛna taga o ta ɲamɔgow fɛ
ka taga kuma olugu fɛ;
sigiya t'a ra, olugu kɔni ka Matigi Ala ta siraw lɔn,
o ka o ta Ala ta kolatigeninw lɔn.>
Nka olugu bɛɛ murutira fana i ko sɛnɛkɛmisi min ka yiri kari ka bɔ o kan na,
ka juruw foni ka bɔ o yɛrɛ ra*.

⁶ O kɔsɔn jara bɛna bɔ tu kɔnɔ ka na ben o kan,
wara bɛna bɔ kongokolon kɔnɔ ka na o halaki,
waraninkalaw bɛna dogo ka la o ta duguw kɔ fɛ ka o kɔnɔ;
ni min o min ka bɔ, a bɛ o tigi tigɛtigɛ,
sabu o ta terenbariyakow ka ca,
o ta lanabariya bonyara.»

⁷ «Ayiwa, ne bɛ se ka yafa aw ma nin na cogo di?
Aw ta mɔgow banna ne ra;
fɛn minw tɛ Ala ye, o bɛ kari ni olugu tɔgo le ye.
Ne tun ka o wasa fɛn bɛɛ ra,
nka o belɛn bɛ jɛnɛya kɛra;
o camanba bɛ taga, ka taga jatɔmusow ta bonw fa.

⁸ O bɛ i ko socɛ faninw, socɛ kɔgɔninw;
o bɛɛ bɛ kule o mɔgɔɲɔgɔnɔw ta musow le nɔ fɛ.

⁹ Yala ne man kan ka nin kow juru sara o ra wa?
Matigi Ala ko ten.

Yala ne man kan ka ne yɛrɛ dimibɔ nin siya ɲɔgɔn na wa?

¹⁰ «Aw ye don o ta rɛzɛnforo kɔnɔ k'a cɛn,
nka aw kana a bɛɛ halaki.
Aw y'a yiriborow karikari,
sabu o ma kɛ ne ta ye.

¹¹ Izirayeli ta mɔgow, ani Zuda ta mɔgow
ka ne janfa yɛrɛ le;
Matigi Ala ko ten.»

Ala ta mɔgow ta kiti

¹² «O ka faninya le fɔ Matigi Ala ta ko ra!
O k'a fɔ ko: <A tɛna foyi kɛ an na!
Kojugu si tɛna an sɔrɔ!
An tɛna kɛrɛkɛmuru ye an ɲa ra, walama kɔngɔ.>

¹³ Ciraw kɔni, olugu tɛ foyi ye tuun, ni fɔɲɔ tɛ;
kuma tɛ o fɛ tuun.
O ka kojugu minw fɔ, o kojuguw ye ben o yɛrɛ kan.

* 5:5 5.5 O kɔrɔ ye ko o mɔgow kɛra i ko sɛnɛkɛmisi min murutira.

14 «O koson Matigi Ala, Fangatigi Ala ko:
 <I n'a fo aw ka nin kumaw le fo,
 a fe, ne bena ne ta kuma ke tasuma le ye ele Yeremi da ra,
 ka nin mogow ke yiri ye, o tasuma bena min jeni.

15 A fe, aw Izirayelimogow,
 ne bena siya do lana aw kama ka bo fo yorojan;
 Matigi Ala ko ten.

Siyakoroba lo,
 siya min baraka te ban,
 aw te siya min ta kan men,
 aw te min ta kumaw faamu.

16 O ta bifeorogo be i ko kaburu dayelenin;
 o bee ye kerekcefariw le ye.

17 O bena aw ta siman tigeninw, ani aw ta domuniw bee domu,
 ka aw dencew, ani aw denmusow domu,
 ka aw ta began misenw, ani a belebelew bee domu,
 ka aw ta rezenmow, ani aw ta toromow domu;
 aw jigi tun be aw ta dugu barakaman minw kan,
 o bena o bee halaki ni kerekemuru ye.>

18 «Nka, hali o wagati ra, ne belen tena aw bee halaki pewu. Matigi Ala ko ten.

19 Ayiwa, ni o k'a fo ko: <Mun koson Matigi Ala be nin ko kera an na?> Ele ye o jaabi ko ne ko: <I n'a fo aw banna ne ra, ka baara ke ala werew ye aw ta jamana konɔ, o ra, aw bena taga baara ke siya werew ye jamana were ra, min te aw ta jamana ye.> »

Ala ka Izirayelimogow lasomi

20 «Nin fo Yakuba ta mogow ye,
 k'a to Zuda mogow y'a men:

21 <Aw ye nin lamɛn, aw siya hakirintan kolonbari!
 Nadenw be aw fe, nka o te yeri ke,
 torow be aw fe, nka o te menni ke!

22 Aw te siran ne ja wa?

Matigi Ala ko ten.

Aw te yerɛyere ne ja korɔ wa?
 Ne le ka kenken ke kogɔji dan ye;
 ka o ke kogo wuribari ye, a te se ka teme min kunna.
 A jikuruw be wuri, nka se te o ye;
 o be mankan ci, nka o te se ka teme o dan kan.

23 « <Nka nin mogow ye mogɔ jusukungbelɛnw, ani mogɔ murutininw le ye;
 o ka ne ta sira bla ka taga o kun fe.

24 Hali o t'a fo o yere konɔ ko:
 An ye siran Matigi Ala ja, an ta Ala,
 ale min be sanji di an ma a wagati ra,
 ka sanji folɔ, ani sanji laban di,
 ka logokun dow bla an ye san o san
 ka o ke simantigewagati ye.>

25 «Aw ta terenbariya le ka nin kow bee nagami;
 aw ta jurumunw le ka nin fenpumanw mabo aw ra.

26 «Sabu mɔgɔjuguw bɛ sɔrɔ ne ta mɔgɔw cɛ ra.
O bɛ dogo ka mɔgɔw kɔnɔ i ko mɔgɔ min bɛ kɔnɔw dɛndɛnna;
o bɛ janw la mɔgɔw ɲa ka o mina.

27 Kɔnɔminabaga ta sansara bɛ fa kɔnɔw ra cogo min na,
fɛn minw sɔrɔra nanbara ra, o ta so fara o ra ten le.
O ka o ta baraka ni o ta naforo sɔrɔ o cogo le ra.

28 O bonyara ka tɔrɔ fɔ ka manamana;
dan tɛ o ta kojuguɓɛ ra.
O tɛ kiti tige can kan, ka feritaw ta jo di o ma,
nka o yɛrɛ ta kow dɔrɔn le bɛ ɲa;
o tɛ sɔn ka jo di fagantan ma fana.

29 Yala ne man kan ka nin kow juru sara o ra wa?
Matigi Ala ko ten.
Yala ne man kan ka ne yɛrɛ dimibɔ
nin siya ɲɔgɔn na wa?

30 «Kojuguba ni siranyakoba dɔ kɛra jamana kɔnɔ.

31 Ciraw bɛ faninyakumaw le fɔra,
sarakalasebagaw fana bɛ o ta sarakalasebagaya kɛ ka kapa ni o ye.
O le fana ka di ne ta mɔgɔw ye!
Nka nin kow bɛɛ laban na, aw bɛna a kɛ di le sa?»

6

Ala bɛna kojuguba ben Zeruzalemu kan

1 «E, Boniyaminu ta mɔgɔw, aw ye bori ka bɔ Zeruzalemu dɛ!
Aw ye buru fiyɛ Tekoha!

Aw ye sisi tagamasiyɛn kɛ Bɛti Hakerɛmu kuru kan,
sabɔ kojugu dɔ bɛ nana ka bɔ sahiliyanfan na, cɛnriba dɔ.

2 Siyɔn dugu cɛɲumanba, dugu saraman,
ne bɛna o dugu le halaki pewu!

3 Sagagbɛnbaga* dɔw bɛna na ni o ta sagaw ye a kama;
o bɛna na o ta fanibonw lɔ k'a lamini;
bɛɛ ta sagakuru bɛ a ta bin ninyɔrɔ ɲimi.

4 O ko: «Aw ye kɛrɛkɛjama labɛn a kama!
Aw ye wuri, an ye ben a kan teregbɛn papa fɛ!
E, bonɔ ka an sɔrɔ, sabɔ tere banna ka ban,
dibi bɛ donna.

5 Ayiwa, an bɛna ben o kan su fɛ!
An bɛ o ta masabonbaw cici!» »

6 Ayiwa, Matigi Ala, Fangatigi Ala ko:
«Aw ye yiriw tige,
ka yɛlɛnyɔrɔw labɛn Zeruzalemu kama;
dugu dɔ lo min ta kojugu hake ka kan ka bɔ a ra,
dugu dɔ lo foyi tɛ dugu min kɔnɔ ni tɔɲɔri tɛ.

7 Bununji bɛ woyo cogo min na,
nin dugu fana ta juguya bɛ woyo ten le.
Benkanni ni cɛnri dɔrɔn le bɛ dugu kɔnɔ,
sɛgɛ ni tɔrɔ le bɛ ne ɲa kɔrɔ wagati bɛɛ.

* 6:3 6:3 Sagagbɛnbagaw: O kɔrɔ ye ko masace dɔw bɛna na ni o ta kɛrɛkɛdɛnw ye ka na ben Zeruzalemu kan.

⁸ «E, Zeruzalemukaw, aw ye sɔn ladiri ma,
ni o tɛ, ne bɛna faran ka bɔ aw ra;
ne bɛna Zeruzalemu kɛ yɔrɔ lakolon ye,
mɔɔ tɛ se ka sigi yɔrɔ min na.»

Izirayelimɔɔw banna ka Ala lamɛn

⁹ Matigi Ala, Fangatigi Ala ko:
«Izirayelimɔɔw tɔ min tora,
aw ye o tɔ bɛɛ cɛ i ko mɔɔ bɛ rɛzɛnmɔ tige cogo min na;
o kɔ, aw ye sekɔ a kan tuun
i ko rɛzentigɛbaga bɛ yiriborow mɔmɔ cogo min na.»

¹⁰ Ne bɛna kuma jɔntigi le fɛ?
Ne bɛna jɔntigi le lasɔmi janko a ye ne lamɛn?
A flɛ, o torow ma dayɛɛ;
o tɛ se ka o janto ne ta kuma ra.
Matigi Ala ta kuma kɛra o fɛ mafiyɛnyarifɛn le ye;
o ma diyanya si sɔrɔ a ra.

¹¹ Ne jusu fara Matigi Ala ta dimi na,
ne tɛ se ka dimi mara ne yɛrɛ kɔnɔ tuun.

«Ala, i ta dimi bɔn denmisɛnw kan siradaw ra,
ani kanbelen minw ka jɔɔn lajɛn.
Furuce ni furumuso bɛna mina,
mɔɔkɔrɔba, ani cekɔrɔba sancamantigi bɛna mina.

¹² O ta bonw bɛna kɛ mɔɔ wɛrɛw ta ye,
ani o ta forow, ani o ta musow;
sabu ne bɛna ne boro se nin jamana mɔɔw ma.
Matigi Ala ko ten.»

¹³ «K'a ta o bɛɛ ra fitini na ka taga a bla o bɛɛ ra kɔrɔba ra,
o bɛɛ ye nataɓaw le ye;
k'a ta ciraw ra ka taga a bla sarakalasebagaw ra,
o bɛɛ ye faninyafɔbagaw le ye.

¹⁴ O tɛ o sɔbɛ don ne ta mɔɔw ta bana ko ra
ka o flake ka ja.

O b'a fɔ dɔrɔn ko: <Hɛra! Hɛra!>
K'a sɔrɔ hɛra tɛ yi.

¹⁵ Yala o maroyara nin ko haramuninw kɛri kɔsɔn wa?
O ma maroya fiyewu!
Ko min bɛ mɔɔ kun suuru, o tɛ o lɔn.
O kɔsɔn o bɛna ben ni benbagaw ye;
lon min ne bɛna o sara ka kapa ni o ta kɛwalew ye,
o lon le ra o bɛna talon ka ben.
Matigi Ala ko ten.»

Izirayelimɔɔw murutira

¹⁶ Matigi Ala ko:
«Aw ye lɔ siradaw ra ka flɛri kɛ!
Aw ye nininkari kɛ fɔlɔfɔlɔ kɔw ra,
k'a lɔn sirapuman ye min ye, janko ka o sira ta.
Ni o kɛra, aw bɛna laganfiya.

Nka aw ko: <An tɛ o sira ta!>
¹⁷ Ne ka lasomibaga dɔw bla aw cɛ ra,
 ko aw ye aw janto olugu ta burufiyekan na.
 Nka aw ko: <An tɛ foyi lamɛn!>

¹⁸ «Ayiwa, siyaw, aw ye ne lamɛn!
 Ko min bɛna kɛ nin jamana mɔgɔw ra, aw ye kɛ o seere ye.
¹⁹ Dugukolo, ele ye nin lamɛn!
 Ne bɛna kojuguba le ben nin mɔgɔw kan;
 o ta ɲaninyajuguw tɔnɔ le bɛ o ye.
 Sabu o ma o janto ne ta kuma ra;
 ne ta sariya kɔni, o banna o ra.
²⁰ Wusunan min bɔra Saba jamana ra, ne bɛ mun kɛ ni o ye?
 Ne bɛ mun kɛ ni o jamanajan ta yiri kasadimanw ye?
 Aw ta saraka jenitaw* man di ne ye;
 ne tɛ aw ta bɛgan sarakaw* fɛ.»

²¹ O kɔsɔn Matigi Ala ko:
 «A flɛ, ne bɛna sentalonfɛnw bla sira ra nin mɔgɔw ɲa,
 o bɛna talon o ra;
 den ni fa bɛna talon,
 terimanw, ani siginɔgɔnw bɛna talon;
 o bɛɛ bɛna halaki.»

Izirayeli juguw nato

²² Matigi Ala ko:
 «Siya dɔ nato flɛ ka bɔ sahiliyanfan jamana ra;
 siya camanba bɛ wurira ka bɔ fɔ dugukolo dan na ka na.
²³ O ka o ta kalanw ni o ta tamanw kɔrɔta;
 mɔgɔ hinabariw lo, o tɛ makari.
 O mankan bɛ i ko kɔgɔji mankan,
 o yɛlennin bɛ sow kan;
 o labennin lo kɛrɛ kama, ka jɛn ka kɛ i ko mɔgɔ kelen,
 ka na ele kɛrɛ, ele Siyɔn dugu.»
²⁴ «An ka o kibaroya mɛn minke,
 an baraka bɛɛ banna;
 jatigɛ ka an mina,
 kɔnɔnɔfiri ka an sɔrɔ, i ko muso jigibagato.

²⁵ «Aw kana bɔ ka taga kongo kɔnɔ,
 aw kana taga siradaw ra;
 sabu aw juguw bɛ yi, kɛrɛkɛmuruw bɛ o boro,
 siranyakobaw bɛ fan bɛɛ ra.»

²⁶ «Ne ta dugumɔgɔw, aw ye bɔrɔfani don aw yɛrɛ ra,
 ka kolonkolon bugurigbɛ ra,
 ka kasi i ko mɔgɔ min b'a dɛncɛ kelenpe su kasira;
 aw ye maɲumankokan caman fɔ,
 sabu cɛnrikebaga bɛna bara aw ra,
 a bɛna ben aw kan.»

Izirayelimɔgɔw jusukun tɛ se ka yɛlɛma

27 «Yeremi, ne ka ele sigi ne ta mɔgɔw cɛ ra, i ko numu min bɛ nɛgɛ sɛgɛsɛgɛ k'a silɔn;
 janko i ye nin mɔgɔw tagamacogo kɔrɔsi, ka o sɛgɛsɛgɛ.
 28 O bɛɛ ye mɔgɔ murutininw ye, ani mɔgɔ torokungbɛlɛnw;
 o bɛ yaala ka nafigiya kɛ.
 O jusukun ka gbɛlɛn i ko siranɛgɛ, walama nɛgɛfin;
 o bɛɛ ye cɛnrikɛbagaw le ye.
 29 Numucɛ ta vu bɛ tasuma fiyɛra kɔsɛbɛ,
 tasuma bɛ nɛgɛ yeelera;
 nka a b'a yɛrɛ sɛgɛra le ko a bɛ nɛgɛ yeele k'a saninya,
 sabu nɔgɔ tɛna bɔ a ra.
 30 O bɛna nin mɔgɔw wele ko <warigbɛ nafantan>,
 sabu Matigi Ala banna o ra.»

7

Izirayelimɔgɔw ka Ala ta batoso lanɔgɔ

1 Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, k'a fɔ a ye ko:
 2 «Taga lɔ Matigi Ala ta batoso donda ra, ka nin kuma lase mɔgɔw ma k'a fɔ o ye ko: <Aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn, Zuda ta mɔgɔw bɛɛ, aw minw bɛ to ka don nin so dondaw fɛ ka na Matigi Ala bato.>
 3 Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: <Aw ye aw ta siraw, ani aw ta kɛwalew yɛlɛma; ni o kɛra, ne bɛna a to aw ye to nin jamana ra.
 4 Aw kana aw jigi la nin faninyakumaw kan, ka to k'a fɔ ko: Matigi Ala ta batoso bɛ yan le! Matigi Ala ta batoso bɛ yan le! Matigi Ala ta batoso bɛ an fɛ yan le!
 5 Ni aw ka aw ta siraw, ani aw kɛwalew yɛlɛma can ra, ni aw ka gbɛ nɔgɔn ye,
 6 ni aw ma lonanw, ani feritaw, ani muso cɛ saninw minako juguya, ni aw ma to ka mɔgɔ jarakibariw faga jamana kɔnɔ, ni aw ma tugu ala wɛrɛw kɔ, ka kojugu kɛ aw yɛrɛ ra,
 7 o tuma, ne bɛna a to aw ye sigi nin jamana kɔnɔ; ne ka nin jamana min di aw bɛmaw ma kabini wagatijan, k'a kɛ o ta ye tuma bɛɛ.
 8 « <Nka a flɛ, aw bɛ aw jigi lara faninyakumaw le kan, kuma minw tɛna foyi ja aw ye.
 9 Aw bɛ sonyari kɛ, ka jɛnɛya kɛ, ka kari faninya kan, ka wusunɛn sarakaw bɔ Baali* ta jo ye, ka taga ala wɛrɛw kɔ, aw ma minw lɔn;
 10 o kɔ, aw bɛna lɔ ne ja kɔrɔ nin so kɔnɔ yan, ne tɔgɔ bɛ so min na, k'a fɔ ko: <An bɔsira!> K'a sɔrɔ aw belɛn bɛ nin ko haramuninw kɛra.
 11 Yala ne tɔgɔ lara nin so min na, nin so kɛra aw fɛ benkannikɛbagaw dogoyɔrɔ le ye wa*? Ne kɔni bɛ o le yɛra. Matigi Ala ko ten.
 12 « <Ayiwa, ne ta yɔrɔ min tun bɛ Silo†, ne tun ka ne tɔgɔ la o yɔrɔ ra; nka ne ka min kɛ o yɔrɔ ra ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw ta kojuguw kɔsɔn, aw ye taga yi ka taga o flɛ.
 13 Sisan, i n'a fɔ aw bɛ nin kow le kɛra, Matigi Ala ko ten, i n'a fɔ ne kumana aw fɛ lon bɛɛ, aw ma ne lamɛn, ne ka aw wele, aw ma ne jaabi,
 14 o ra ne tɔgɔ lara nin so min na, aw ka aw jigi la nin so min kan, ne tun ka min di aw ni aw bɛmaw ma, ne bɛna o so kɛ i ko ne ka Silo ta kɛ cogo min na.
 15 Ne bɛna aw gbɛn ka bɔ ne ja kɔrɔ, i n'a fɔ ne ka aw balemaw Efirayimuka tɔw bɛɛ gbɛn cogo min na.> »

* 7:11 7.11 Yesu Kirisita ka nin kumaw fɔ (Matiyu 21.13; Marika 11.17). † 7:12 7.12 Silo ko fɔra yɔrɔ minw na: Yeremi 26.9; Yosuwe 18.1; Samawilu folɔ 1.3; 3.21; 4.3; Zaburu 78.60.

Ala ko a tena Izirayelimogow lamɛn tuun

¹⁶ «Ele Yeremi, ele kɔni kana daariri kɛ nin mogow ye tuun; i kana i kan korɔta ka kule ka ne daari o ye, walama ka ne sorona, sabu ne tena i lamɛn.

¹⁷ O bɛ min kɛra Zuda duguw kɔnɔ, ani Zeruzalemu dugu siradaw ra, ele ja tɛ o yera wa?

¹⁸ Denw bɛ logɔ jini, faw bɛ tasuma mana, musow bɛ mugu nɔɔni; o bɛ o kɛ takula ye ka o ta jo sɔn, o bɛ min wele ko sankolo masamuso. O bɛ rɛzɛnji sarakaw* bɔ ka ala wɛrɛw bato, janko ka ne jusu bɔ.

¹⁹ Yala o bɛ ne le jusu bɔra wa? Matigi Ala ko ten. O t'a kɛra o yɛrɛ le ra, ka na maroya bla o yɛrɛ ra wa?»

²⁰ O kosɔn Dunupatigi Ala ko: «A flɛ, ne ta dimi ni ne ta jusugban bɛna ben nin jamana kan: adamadenw, ani bɛganw kan, kongokɔɔyiriw, ani sɛnɛfɛnw kan. A bɛna cɛnri kɛ i ko tasuma fagabari.»

Izirayelimogow banna ka o ta Ala lamɛn

²¹ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw ye aw ta saraka jɛnitaw* ni aw ta bɛgan saraka* tɔw bɛɛ fara jɔgɔn kan; aw yɛrɛ ye o sogo domu!

²² Sabu lon min na ne ka aw bɛmaw labɔ Misiran jamana ra, ne ma kuma o fɛ, ne fana ma foyi jini o fɛ saraka jɛnitaw* ni saraka wɛrɛw ko ra.

²³ Nka ne ka kuma min fɔ o ye, o le ye nin ye; ne ko: «Aw ye ne kan le lamɛn, ni o kɛra, ne bɛna kɛ aw ta Ala ye, aw fana bɛna kɛ ne ta mogow ye; ne ka ci min o min fɔ aw ye, aw ye o bɛɛ sira tagama, janko aw ye hɛra sɔrɔ.»

²⁴ Nka o ma ne lamɛn, o ma o toro malɔ ne ta kuma ra. O tagamana ka kapa ni o yɛrɛ jusukun ta miirijuguw le ye; sani o ye taga ja, o kɔsegira le.

²⁵ «K'a ta lon min na aw bɛmaw bɔra Misiran jamana ra, fɔ ka na se bi ma, ne ka ne ta baaradenw bɛɛ ci aw le fɛ, minw ye ciraw ye; ne tun bɛ o ci aw fɛ lon o lon, ne ma o dabra;

²⁶ nka aw ma ne lamɛn, aw ma aw toro malɔ ne ta kuma ra. Aw ka aw torokun gbɛlɛya, ka kojugu kɛ ka tɛmɛ aw bɛmaw kan belɛn.

²⁷ «O kosɔn ni ele Yeremi nana taga nin kumaw bɛɛ fɔ o ye, o tena i lamɛn; ni i nana o wele, o tena i jaabi.

²⁸ O ra, a fɔ o ye ko: «Siya min tɛ sɔn ka Matigi Ala, o ta Ala kan mina, ani siya min tɛ sɔn korori ma, aw le ye o siya ye. Can banna, can tɛ bɔ mogɔ si da ra tuun.» »

Kojuguba wagati

²⁹ «Aw ye aw kunsigiw tigɛ k'a firɪ; aw ye taga sangadɔnkiriw la kongoriw kunna, sabu Matigi Ala banna nin mogow ra; a k'a kɔ don o ra, sabu o k'a ta dimi lawuri.

³⁰ «Zuda ta mogow ka kojugu kɛ ne ja korɔ; Matigi Ala ko ten. Ne tɔgɔ lara so min na, o ka o ta jo haramuninw bla o so le kɔnɔ, ka ne ta so lanɔgɔ.

³¹ O ka sɔnnikɛyɔrɔw lɔ Tofeti, Beni Hinɔmu dingakolonba yɔrɔ ra, ka o dɛncɛw, ani o denmusow jɛni tasuma ra ka o kɛ saraka ye, k'a sɔrɔ ne ma o fɔ o ye, o ko yɛrɛ ma don ne ta miiriya ra ka ye.

³² «O kosɔn, a flɛ, lon dɔ bɛna se, Matigi Ala ko ten, o lon na o tena a fɔ tuun ko: «Tofeti», walama ko: «Beni Hinɔmu dingakolonba»; o bɛna a fɔ le ko: «kannatigɛri dingakolonba». O bɛna suw don Tofeti§, sabu sudonyɔrɔ tena sɔrɔ yɔrɔ wɛrɛ.

‡ 7:29 7.29 Izirayelimogow tun bɛ o kunsigiw to a ye janya, k'a yira ko o ka o yɛrɛ bla danna Matigi Ala ye (Jateri 6.1-21). § 7:32 7.32 I n'a fɔ Tofeti yɔrɔ le tun kɛra o ta sɔnnikɛyɔrɔ ye, o tun man kan ka suw don o yɔrɔ ra, ni o tɛ, o sɔnnikɛyɔrɔ tun bɛ cɛn.

³³ Nin mɔgɔw suw le bɛna kɛ kɔnɔw, ani kongowaraw ta baro ye; mɔgɔ si tɛna o gbɛn.

³⁴ Ne bɛna a to nagarikanw, ani ninsɔndiyakanw, ani kɔnɔcɛ ta dɔnkirilakanw, ani kɔnɔmuso ta dɔnkirilakanw bɛɛ ye dabla Zuda duguw kɔnɔ, ani Zeruzalɛmu siradaw ra; sabu jamana bɛna kɛ yɔrɔ lakolon le ye.»

8

¹ «O lon na, kɔni, Matigi Ala ko ten, o bɛna Zuda masacɛw suw kolow, ani kuntigiw suw kolow, ani sarakalasebagaw suw kolow, ani ciraw suw kolow, ani Zeruzalɛmukaw suw kolow labɔ o ta kaburuw kɔnɔ.

² O bɛna o kolow yɛrɛgɛ tere ni karo ni lolow na kɔrɔ; sabu o tun ka o fɛnw le kanu, ka saraka bɔ o ye, ka tugu o nɔ fɛ, ka lagbɛri kɛ ni o fɛnw tɔgɔ ye, ka o bato. Mɔgɔ tɛna sɔrɔ ka o kolow cɛ, ka o sutara tuun; o bɛna kɛ nɔgɔ le ye dugukolo kan.

³ Ne bɛna nin mɔgɔjuguw gbɛn ka taga jamana wɛrɛw ra; o ta duruja tɔ minw bɛna to o kɔ o jamanaw ra yi, saya logɔ bɛna kɛ olugu ra ka tɛmɛ panamanya kan. Matigi Ala ko ten.»

Izirayɛlimɔgɔw ma sɔn ka seko Ala ma

⁴ «A fɔ nin mɔgɔw ye, ko Matigi Ala ko:
Yala ni mɔgɔ ka bɛn, a tɛ wuri tuun wa?

Ni mɔgɔ firira ka sira bla, a tɛ seko tuun wa?

⁵ Ayiwa, o tuma mun kosɔn nin Zeruzalɛmu dugumɔgɔw murutira,
ka kɛ lanabariw ye tuma bɛɛ?

Mun kosɔn o bɛ janfa kɛ tuma bɛɛ,

ka ban ka seko ka na ne Ala fɛ?

⁶ Ne ka ne janto o ta kuma ra k'a lamɛn:
o bɛ faninyakumaw le fɔra.

O dɔ tɛ nimisa a ta kɛwalejuguw ra k'a fɔ ko:

«Mun kosɔn ne ka nin kɛ?»

O bɛɛ bɛ borira ka taga o kun fɛ,

i ko so girinto ka taga kɛrɛ ra.

⁷ Hali baninkɔnɔ min bɛ yaala san fɛ,

ale k'a ta wagatiw lɔn;

kongotugani, ani naganaganin, ani kunangbɛ,

olugu bɛɛ ka o sekɔwagati lɔn.

Nka ne ta mɔgɔw kɔni,

olugu ma Matigi Ala ta kolatigɛninw lɔn.»

⁸ «E, aw bɛ sɔn k'a fɔ ko aw ye hakiritigiw ye,

ko Matigi Ala ta sariya bɛ aw boro wa?

K'a sɔrɔ can yɛrɛ ra, sariya karamɔgɔw ta sɛbɛrikenan bɛ faninya le sɛbɛ;

o ka sariya ta kumaw yɛlɛma k'a kɛ faninya ye.

⁹ Hakiritigiw maroyara,

o jigi tigɛra, o minana,

sabu o ka Matigi Ala ta kuma mafiyɛnya;

hakiritigiya juman le bɛ o fɛ tuun?»

Ala bɛna kojugu minw lase a ta mɔgɔw ma

¹⁰ «O kosɔn ne bɛna o ta musow di cɛ wɛrɛw ma,

ka o ta forow di o minabagaw ma;

sabu k'a ta o bɛɛ ra fitini na ka taga a bla o bɛɛ ra kɔrɔba ra,

o bɛɛ ye nataɓaw le ye;

k'a damina ciraw ra, ka taga a bla sarakalasebagaw ra,
o bæe ye faninyafobagaw le ye.

11 O tɛ o sɔbɛ donna ne ta dugumɔgɔw ta bana ko ra
ka o flakɛ ka ja.

O b'a fɔ dɔrɔn ko: <Hera! Hera!>

K'a sɔrɔ hera tɛ yi.

12 Yala o maroyara nin ko haramuninw keri kosɔn wa?

O ma maroya fiyewu!

Ko min bɛ mɔgɔ kun suuru, o tɛ o lɔn.

O kosɔn o bɛna ben ni benbagaw ye;

lon min ne bɛna o sara ka kapa ni o ta kɛwalew ye,

o lon le ra o bɛna talon ka ben.

Matigi Ala ko ten.»

13 «Ne bɛna o cɛ fɔ ka o ban pewu!

Matigi Ala ko ten.

Rɛzɛnmɔ tɛna sɔrɔ rɛzɛnsunw na tuun,

toromɔ tɛna sɔrɔ torosunw na tuun.

O flaburuw bɛna jaja;

ne tun ka fɛn o fɛn di o ma, ne bɛna o bæe bɔsi o boro.»

Ala ta mɔgɔw jigi tigera

14 «Mun kosɔn an siginin bɛ yan?

Aw ye jɔgɔn lajen ka taga dugu barakamanw kɔnɔ

ka taga sa yi,

sabu Matigi Ala, an ta Ala b'a fɛ ka an faga;

a ka baga kɛ an ta minji ra ka o di an ma,

ko an ka jurumun kɛ ka Matigi Ala hake ta.

15 An tun bɛ hera le makɔnɔna, nka a ma na ja;

an tun bɛ an ta tɔɔrɔw nɔgɔyawagati le makɔnɔna, nka o nana kɛ jatigɛba le ye.

16 «O ta sow mankan bɛ nana ka bɔ Dan mara fan le fɛ;

o ta socɛ barakamanw kasikan mankan bɛ jamana bæe yɛrɛyɛrɛ.

O natɔ bɛ jamana ni a kɔnɔfɛnw bæe domuna,

ani duguw ni dugumɔgɔw bæe.

17 «Ayiwa, a flɛ, ne bɛna sajuguw ci aw kama,

mɔgɔ si tɛ se ka sa minw nɛgɛ;

o bɛna aw kin.

Matigi Ala ko ten.»

Ala ta mɔgɔw ta ko ka cira Yeremi jusu kasi

18 «E, fla si tɛ ne ta jusukasi ra;

ne jusukun tɔɔrɔnin lo kɔsɛbɛ.

19 A flɛ, ne bɛ ne ta mɔgɔw kulekan mɛnna

ka bɔ fɔ jamanajan dɔ ra.

O tuma Matigi Ala tɛ Siyɔn dugu kɔnɔ tuun le wa?

Dugu masacɛ tɛ yi tuun le wa?

«Mun kosɔn o ka ne jusu bɔ ni o ta jow ye,

ni siya wɛrɛw ta batɔfɛn gbansanw ye?

20 «Simantigewagati temena, samiya banna,
nka hali bi an ma kisi!»
21 Tɔɔɔ min sera ne ta mɔgow ma, o ka ne jusukun tɔɔɔ;
panasisi ka ne mina, ne jigi tigera.
22 O tuma fla munta tɛ Galadi mara ra wa?
Flakebaga tɛ yi tuun wa?
Mun kosɔn ne ta mɔgow ta bana tɛ sera ka kenɛya sa?
23 Hali ne kunkolo tun ye kɛ bunun ye,
ka ne padenw fa naji ra i ko kɔ;
ne tun bɛna kasi su ni tere
ne ta mɔgow fagako kosɔn.

9

Kojugu cayara jamana kɔnɔ

1 E, ni ne tun bɛ se ka dugutagabagaw ta lonanjigibon dɔ sɔɔ kongokolon kɔnɔ yi sa!
Ne tun bɛna bɔ ne ta mɔgow kɔɔ,
ka ne yɛɛ mabɔ o ra, ka taga fɔ yɔɔjan;
sabu o bɛɛ ye jɛɛyakɛbagaw le ye,
o bɛɛ ye mɔɔjanfabagaw le ye!

2 «Kalan juru bɛ sama ka biɛ bon cogo min na,
o bɛ o nɛnkun sama ka faninya fɔ o cogo le ra.
O ma o ta fanga sɔɔ jamana kɔnɔ can sababu ra dɛ!
O bɛ kojugu dɔ le fara kojugu dɔ kan lon o lon,
o fana t'a lon ko ne ye Ala ye;
Matigi Ala ko ten.

3 «Bɛɛ ye a yɛɛ kɔɔsi a teriw ra,
mɔɔ si kana la a balema ra;
sabu balemaw bɛɛ bɛ jɔɔn janfa,
teriw bɛɛ ye nafiɛw le ye.

4 Bɛɛ bɛ faninya fɔ a mɔɔjɔɔn ye;
mɔɔ si tɛ can fɔra tuun.
O ka o nɛnkunw degi faninyatigɛ ra;
o ta kojugukɛ ka o baraka ban
5 O siginin bɛ faninya le cɛ ra;
o ta faninya kosɔn, o t'a lon ko ne ye Ala ye.
Matigi Ala ko ten.»

Ala ka kankari la a ta mɔgow ye

6 O kosɔn Fangatigi Ala ko:
«Ne bɛna o yeele tasuma ra i ko warigbɛ, ka o kɔɔɔ.
Ni o tɛ ne bɛ se ka mun wɛɛ le kɛ ne ta dugumɔgow ra tuun?
7 O nɛnkunw bɛ i ko mɔɔfagabiɛ dabɔnin;
faninya dɔɔn le bɛ o da ra.
O b'a fɔ o mɔɔjɔɔn ma ko hɛra bɛ yi,
k'a sɔɔ o ta miiriya ye ka jan la a na k'a laben.
8 Yala ne man kan ka nin kojuguw juru sara o ra wa?
Matigi Ala ko ten.
Yala ne man kan ka ne yɛɛ dimibɔ nin siya jɔɔn na wa?»

Kasi ni jusukasi

⁹ «Ne bɛna kasi ka ɲuna kuruw kosɔn;
ne bɛna maɲumanko dɔnkiriw la bɛganmarayɔrɔw kosɔn kongokolon kɔnɔ,
sabu yɔrɔ bɛɛ jɛnina, mɔɔ si tɛ tɛmɛ yi tuun.
Bɛganw kasikan tɛ mɛnna tuun;
k'a ta kɔnɔw ra ka taga a bla kongosogow ra,
o bɛɛ tagara.

¹⁰ «Ne bɛna Zeruzalɛmu kɛ kabakurutɔn lɛ yɛ,
k'a kɛ kongowuruw dogoyɔrɔ yɛ;
min yɛ Zuda duguw yɛ, ne bɛna o kɛ yɔrɔ lakolon yɛ,
mɔɔ tɛna sigi yɔrɔ min na tuun.

¹¹ Jɔn yɛ hakiritigi yɛ
min bɛ sɛ ka nin kow faamu?
Matigi Ala da ka nin kow ɲafɔ jɔntigi lɛ yɛ,
ni a bɛ sɛ k'a ɲafɔ an yɛ?
Mun kosɔn jamana cɛnna,
k'a bɛɛ jɛni k'a kɛ i ko kongokolon,
mɔɔ tɛ tɛmɛ yɔrɔ min na tuun?»

¹² Matigi Ala ko: «O kɛra, sabu ne tun ka sariya minw yira o ra, o banna o sariyaw
ra; o ma sɔn ka ne ta kumaw lamɛn, o m'a sira tagama fana.

¹³ O tora o yɛɛ jusukun ta miirijuguw lɛ kan, ka tugu Baali* ta jow nɔ fɛ, i n'a fɔ
o bɛmaw ka o karan a ra cogo min na.

¹⁴ O kosɔn Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: Ne bɛna nin mɔɔgow baro ni jalaji lɛ
yɛ, ka flajugu kɛ o ta minji ra k'a di o ma.

¹⁵ Ne bɛna o janjan siya tɔw cɛ ra, o ni o bɛmaw si tun ma siya minw lɔn. Ne bɛna
tugu o kɔ ni kɛrɛkɛmuru yɛ, fɔ ka taga o bɛɛ halaki ka ban pewu.»

¹⁶ Fangatigi Ala ko:
«Aw yɛ miiri! Aw yɛ sangakasibagaw wele ka na!
Muso minw ka sangakasi lɔn kɔsɛbɛ, aw yɛ o dɔw yɔrɔɲini ka na.

¹⁷ O yɛ teliya ka na kule an kunna
fɔ ka an ɲaw fa ɲaji ra,
fɔ ka ɲaji woyo ka bɔ an ɲaw ra.»

¹⁸ «Sabu ɲunakanw bɛ bɔra Siyɔn dugu kɔnɔ:
<E, anw ta cɛnna pewu!
An marora dɛ!
Sabu an gbɛnna ka bɔ an ta jamana ra;
o ka an ta bonw bɛɛ benben.>

¹⁹ «E, musow, aw yɛ Matigi Ala ta kuma lamɛn!
A da bɛ min fɔ aw yɛ, aw yɛ aw torow dayɛlɛ ka o lamɛn.
Aw yɛ aw denmusow karan sangadɔnkiriw ra,
aw bɛɛ yɛ aw sigiɲɔɔnɔw degi sukasi ra.

²⁰ Sabu saya donna an ta bonw finɛtiriw fɛ,
a donna an ta bonɲumanbaw kɔnɔ;
a ka denw faga siradaw ra,
ka kanbɛlɛnw faga jamalajɛnyɔrɔw ra.»

²¹ «Yeremi, a fɔ ko Matigi Ala ko,
ko adamadenw suw bɛna yɛrɛgɛ dugu ma
i ko o bɛ nɔgɔ yɛrɛgɛ foro kɔnɔ cogo min na,
i ko siman minw benbenna simankanbagaw kɔ, mɔgɔ tɛ sɔrɔ ka minw tɔmɔ.»

Ala lɔnniya le ye hakiritigiya ye

²² Matigi Ala ko:

«Hakiritigi kana a yɛrɛ bɔnya a ta hakiritigiya kosɔn,
ɛɛfari kana a yɛrɛ bɔnya a ta ɛɛfariya kosɔn,
naforotigi kana a yɛrɛ bɔnya a ta naforotigiya kosɔn!

²³ Nka ni mɔgɔ min b'a fɛ k'a yɛrɛ bɔnya,
o tigi y'a yɛrɛ bɔnya ko a ka hakiri sɔrɔ ka ne lɔn*,
k'a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye,
ko ne bɛ numanya ni can ni terenninya kɛ dugukolo kan
sabu o le ka di ne ye.
Matigi Ala ko ten.»

Siya minw ma o jogo yɛlɛma

²⁴ «Wagati dɔ bɛ nana, Matigi Ala ko ten, siya minw kɛnɛsigira k'a sɔrɔ o jogo ma
yɛlɛma, ne bɛna wuri olugu kama:

²⁵ O ye Misirankaw, ani Zudakaw, ani Edomukaw, ani Amɔnkaw, ani Mohabukaw
ye, o siya minw bɛɛ bɛ o bonbosi kɛrɛfɛyɔrɔw li†, minw siginin bɛ kongokolon kɔnɔ,
sabu o siyaw si ma kɛnɛsigi ka o jogo yɛlɛma; Izirayeli jamana mɔgɔw fana jogo ma
yɛlɛma.»

10

Batofɛn gbansanw ani Ala janaman

¹ Matigi Ala bɛ min fɔra aw kama, aw ye o lamɛn, aw Izirayelimɔgɔw!

² Matigi Ala ko:

«Aw kana siya wɛrɛw ta kokɛcogow ladegi;
aw kana siran sankolo tagamasiyɛnw na,
hali ni siya tɔw bɛ siranna o na.

³ Siyaw ta landakow tɛ foyi ye.
O bɛ taga yiri tige kongo kɔnɔ,
yirilɛɛbaga b'a lɛsɛ ni yirilɛsɛnan ye.

⁴ O bɛ warigbɛ ni sanin kɛ k'a ɛɛna,
ka nɛgɛkuru dɔw kɛ k'a gbengben k'a lɔ,
janko a kana ben.

⁵ O alaw bɛ i ko kɔnɔgbɛnnan minw bɛ fifa foro kɔnɔ,
o tɛ se ka kuma.
Mɔgɔ le bɛ o ta,
ni o tɛ, o tɛ se ka tagama.
Aw kana siran o na,
sabu o tɛ se ka kojugu kɛ,
o fana tɛ se ka kojuman kɛ.»

⁶ E, Matigi Ala, ele bɔnɔgɔnko tɛ yi!
I ka bon, i tɔgɔ baraka ka bon!

* **9:23 9:23** Poli ka nin kumaw fɔ (Korentikaw fɔlɔ 1.31; Korentikaw flanan 10.17). † **9:25 9:25** Siya dɔw tun bɛ
o bonbosi kɛrɛfɛyɔrɔw li ka kapa ni o ta batofɛnw ta landaw ye. Nka Ala tun t'a fɛ a ta mɔgɔw ye o kow ladegi.

⁷ E, siyaw bæ ta Masa, mogo juman le be yi ko ele nasiran te min na?
 Bæ ka kan ka siran i na.
 Siyaw ta mogo hakiritigiw bæ ra,
 ani o ta maraw bæ ra
 ele bonogonko te yi.

⁸ O bæ ye nalomanw le ye, o bæ ye hakirintanw le ye;
 o ta batofenw te se ka mogo karan foyi ra, sabu yiri dama lo.

⁹ O be na ni warigbe gbasinin ye ka bo Tarisisi,
 o be bo ni sanin fana ye Ufazi.
 Yirilesebaga be fen do tagamasien ke,
 saninfagabaga boro b'a lalaga.
 O be o jow masiri ni fanipuman bulamanw, ani a wulenmanw ye,
 k'a soro o bæ ye adamaden do ta hakiri no le ye.

¹⁰ Matigi Ala le ye Ala yere ye;
 ale le ye Ala panaman ye, ani Masa wuribari.
 Ni a jusu bora, dugukolo be yereyere,
 siya si te se ka lo k'a ta dimiba makono.

¹¹ Aw y'a fo o ye ko ala minw ma sankolo dan, o ma dugukolo dan, ko lon do o alaw
 bena tunu ka bo dugukolo ko kan, ka tunu ka bo sankolo jukoro.

¹² Matigi Ala ka dugukolo dan a ta sebgaya baraka ra,
 ka dunupa ju sigi a ta hakiritigiya baraka ra,
 ka sankolo dan a ta faamuri baraka ra.

¹³ Ni a k'a ta sankurukan bo, jibaw be lajen sankolo konon,
 a be sankabaw lana ka bo fo dunupa danw na;
 a be sanmanamanaw bo sanji ce ra,
 a be fonon labo a marayorow ra.

¹⁴ Adamadenw bæ ye nalomanw le ye, o si te ko lon;
 saninfagabaga be jo min lalaga, o maroya be laban ka ale yere soron;
 a be o fenw lalaga ka mogow negge le,
 sabu nenekiri te o fenw na.

¹⁵ Fengbansanw lo, baarakunntanw lo;
 ni o ta kojugu saralon nana se, o bæ bena halaki.

¹⁶ Nka Ala min be Yakuba ta mogow fe, ale te o cogo ra;
 ale le ka fen bæ dan.
 Izirayeli le ye a ta siya ye,
 Fangatigi Ala, o ye a togo ye.

Cenriba wagati sera

¹⁷ Aw ye aw ta doniw ce ka bo dugu ma,
 aw juguw ka aw minw ta dugu lamini!

¹⁸ Sabu Matigi Ala ko:
 «A fe, sisan koni,
 ne bena nin jamana mogow firi fo yorajan;
 ne bena sege ben o kan ka o degu,
 janko o juguw ye o mina.»

¹⁹ Zeruzalemu ko: «E, bonon ka ne soron, ne banara;
 ne ta jori dimi ka bon kosebe!

Ne tun b'a fɔra ko: Sɛgɛ sera ne ma,
nka ne ka kan k'a sonmina le.
²⁰ Ne ta fanibon benna,
a sirijuruw bɛɛ tigɛtigɛra.
Ne dencɛw bɛɛ tagara ka ne to,
o si tɛ yi tuun;
mɔgɔ tɛ yi min bɛ se ka ne ta bon lɔ tuun,
k'a datugufaniw lawuri.»

²¹ Sagagbenbagaw* kɛra nalomanw ye,
o ma Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya jini;
o kosɔn o ta baara ma ja,
o ta bɛganw bɛɛ janjanna.

²² Aw ye mankan dɔ lamɛn! A bɛ surunyara ka na!
Wɔyɔkanba dɔ le bɛ bɔra sahiliyanfan jamana fan na.
O bɛna Zuda mara duguw ci ka o kɛ yɔrɔ lakolonba ye,
ka o kɛ kongowuruw dogoyɔrɔ ye.

Cira Yeremi ka Ala daari a ta jamana mɔgɔw ye

²³ E, Matigi Ala, ne k'a lɔn ko adamaden ta dunupalatigɛ tɛ a yɛrɛ boro,
ko mɔgɔ tagamato tɛ se k'a tɛmɛyɔrɔw latigɛ.

²⁴ E, Matigi Ala, ne koro, nka i kana a dama tɛmɛ;
i kana a kɛ ni dimi ye, ni o tɛ, i bɛna ne halaki ka ban pewu.

²⁵ Siya minw tɛ i lɔn o ta Ala ye, i ta dimi ben olugu kan,
ani mɔgɔ minw tɛ i tɔgɔ bato!
Sabu olugu le ka Yakuba ta mɔgɔw domu,
o ka o domu ka o ban pewu;
o k'a ta jamana cɛn, k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye.

11

Ala ta mɔgɔw ma kɛ kankelentigiw ye

¹ Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, ko:

² «Aw ye nin jɛnɔgɔnya ta kumaw lamɛn! A fɔ Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalɛmu dugumɔgɔw ye!

³ A fɔ o ye ko Matigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: «Ni mɔgɔ o mɔgɔ tɛ nin jɛnɔgɔnya ta kumaw lamɛn, ne bɛ o tigi danga.

⁴ Ne ka nin jɛnɔgɔnya ta kumaw lase aw bɛmaw ma wagati min ne ka o labɔ Misiran jamana ra, dibiba tasumaman kɔnɔ. Ne tun k'a fɔ o ye ko: Aw ye ne kan lamɛn; ni ne ka fɛn o fɛn fɔ aw ye, aw ye o kɛ. Ni o kɛra, aw bɛna kɛ ne ta mɔgɔw ye, ne fana bɛna kɛ aw ta Ala ye.

⁵ O ra, ne karira ka layiri min ta aw bɛmaw ye ko ne bɛna jamana dɔ di o ma, nɔnɔ ni li bɛ woyo jamana min na, ne bɛna to o layiri kan; aw bɛ o jamana le ra bi.»

Ne ka Ala jaabi ko: «Amina, Matigi Ala!»

⁶ Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Nin kumaw bɛɛ fɔ, bɛɛ y'a mɛn Zuda duguw kɔnɔ, ani Zeruzalɛmu siradaw ra. A fɔ o ye ko: «Aw ye nin jɛnɔgɔnya ta kumaw lamɛn, k'a sira tagama!

⁷ Sabu k'a ta lɔn min na ne ka aw bɛmaw labɔ Misiran jamana ra fɔ ka na se bi ma, ne ka o lasɔmi sijagako caman, k'a fɔ o ye ko o ye ne ta kuma lamɛn.

* **10:21 10.21** Sagagbenbagaw: O kɔrɔ ye jamana namɔgɔw; olugu ma se ka jamana mara ka ja.

⁸ Nka o ma ne lamén, o ma o toro maló; o tora o yere jusukun ta miirijuguw le kan. O kosón ne tun ko o ye jénjónnya min sira tagama, nka o m'a tagama, ne ka o jénjónnya ta danga kumaw bée ben o kan.»

⁹ Matigi Ala k'a fò ne ye tuun ko: «Zuda ta mógow, ani Zeruzalemukaw ka janfa dó siri.

¹⁰ O kósegira o ta fólófoló bémaw ta terenbariyakow ra, olugu minw tun banna ka ne ta kuma lamén; o tugura ala wéréw kó, ka olugu bato. Ne tun ka jénjónnya min don ni o bémaw ye, Izirayelimógow, ani Zuda mara mógow ka o jénjónnya cén.

¹¹ «O le kosón, Matigi Ala ko: «A flé, ne bena kojugu dó ben o kan, o téné se ka o yere bó kojugu min na. Hali ni o ka kule ka ne wele, ne téné o jaabi.

¹² Zuda dugu tów, ani Zeruzalemukaw bé wusunan sarakaw* bora ala wéré minw ye, o bena taga kule ka o alaw wele, nka olugu téné se ka o kisi o kojugu wagati ra.

¹³ Sabu aw Zuda mara mógow, aw ta duguw ka ca cogo min na, aw ta alaw fana ka ca ten le! Aw Zeruzalemukaw, aw ta dugukónsiraw ka ca cogo min na, aw ka aw ta sónnikeyorow loló k'a caya ten le, ka to ka marobariya sarakaw bó! Aw ka o sónnikeyorow lo ka Baali* ta jo le són.»

¹⁴ «Ele Yeremi, ele kóni kana daariri ké nin mógow ye tuun; i kana i kan kóróta ka kule ka ne daari o ye, sabu ni o ka ne wele o ta tóoró wagati ra, ne téné o jaabi.»

Matigi Ala bena a ta oliviyesun ben

¹⁵ «Ne ta mógó kanunin bé mun le kéra ne ta so kónó tuun, k'a soro a bé nin kojugu caman kéra?

Aw b'a miiri ko dajurutariw ni bégan sarakaw bé se ka aw ta hakéw mabó aw ra wa? Yala o bé se ka aw bósi wa?

¹⁶ Matigi Ala tun bé aw wele le ko: Oliviyesunpuman, denpumantigi!

Nka mankanba dó bena bó; a bena tasuma don yiri ra k'a yiriborow bée cén.»

¹⁷ Fangatigi Ala min tun ka aw turu, ale le ka kojugu latige aw kama, Izirayeli ta mógow, ani Zuda ta mógow ta kojuguw kosón, o ka kojugu minw ké; sabu o ka wusunan sarakaw* bó Baali* ta jo ye, ka a jusu bó.

Yeremi ta mógow ka janfa siri a kama

¹⁸ Matigi Ala k'a yira ne ra, o kosón ne k'a lón. Ala, i ka o ta kéwalejuguw yira ne ra.

¹⁹ Ne tun bé i ko saga derinin, o bé tagara ni min ye a fagayoró ra. Ne tun m'a lón ko o bé janfa sirira ne le kama, k'a fò ko: «An ye yiri ni a denw bée halaki! An y'a labó dunupa ra mógó panamanw cé ra, mógó si hakiri kana to a tógó ra tuun!»

²⁰ Nka Fangatigi Ala ye kititigébaga terennin le ye, a bé adamaden jusukunnakow ni a ta miiriyaw bée ségesége. Ala, i bena i yere dimibó o ra cogo min na, a to ne ja ye o ye, sabu ne ka ne yere karifa ele le ma.

²¹ O kosón Matigi Ala bé min fò Anatótikaw kama, minw tun bé i fagayoró pinina, k'a fò ko: «I kana cirayakuma fò Matigi Ala tógó ra, ni o té, an bé i faga.»

²² Fangatigi Ala ko olugu ma ko: «Ne bena o ta kojugu hake bó o ra. O juguw bena o ta kanbelenw faga ni kérékemuru ye, kóngó bena o dencéw, ani o denmusow faga.

²³ O tó foyi téné to. San min na ne bena Anatótikaw ta kojuguw hakéw bó o ra, o san na ne bena kojuguba le ben o kan.»

12

Yeremi ta pininkari

¹ «E. Matigi Ala, ele terennin lo tuma bée;

ne bɛ se ka sɔsɔri kɛ ni ele ye cogo di?
 O bɛɛ n'a ta, ne bɛna i pininka i ta terenninya ko ra:
 Mun le kosɔn mɔgɔjuguw ta kow bɛ na o boro dɛ?
 Mun le kosɔn janfamɔgɔw siginin bɛ to nasuma ra?
² I ka o lalaga ka o turu, fɔ o ka lilinw don;
 o bɛ wuri ka na fɔ ka den.
 I tɔgɔ bɛ o da ra tuma bɛɛ,
 k'a sɔrɔ o ta miiriya yɔrɔ ka jan i ra.
³ Matigi Ala, ele kɔni ka ne lɔn, i na bɛ ne ra;
 i ka ne sɛgɛsɛgɛ, k'a lɔn ko ne jusukun ta miiriyaw bɛɛ bɛ ele le kan.
 Mɔgɔjuguw mina i ko sagaw, i ye taga ni o ye fagariyɔrɔ ra;
 o bla danna fagarilon kama!

⁴ «Jamanadenw ta sukasi bɛna ban tuma juman le sa?
 Kongobinw bɛɛ bɛna nugu tuma juman le tuun?
 O bɛɛ kɛra jamana mɔgɔw yɛrɛ ta juguya le kosɔn.
 Bɛganw, ani kɔnɔw bɛɛ bɛ halakira,
 sabu mɔgɔw b'a fɔra ko: <An laban bɛna kɛ min ye, Ala tɛ o lɔn.> »

Ala ta jaabiri

⁵ «Ni sennamanw ta bori ka ele sɛgɛ,
 o tuma i bɛna se ka bori ni sotigiw ye cogo di?
 Ni ele hakiri tɛ sigi fɔ i ye kɛ yɔrɔ laganfiyanin le ra,
 o tuma ni i nana taga sigi Zuriden baji ta mankanw cɛ ra don?
⁶ Sabu hali i yɛrɛ balemaw, ani i ta somɔgɔw,
 olugu fana bɛ i janfara;
 o bɛ o kan kɔrɔta ka i kɔrɔfɔ.
 O kosɔn i kana la o ra,
 hali ni o bɛ kumadimanw fɔra i ye.»

Ala k'a kɔ don a ta batoso ni a ta mɔgɔw ra

⁷ «Ne ka ne kɔ don ne ta batoso ma,
 ne banna ne ta mɔgɔw ra;
 ne tun bɛ minw kanu ni ne jusukun bɛɛ ye,
 ne ka olugu le labla o juguw ye.
⁸ Ne ta mɔgɔw kɛra ne fɛ
 i ko jara bɛ cogo min na kongo kɔnɔ.
 O bɛ pɛrɛnna ne kunna,
 o le kosɔn ne ka o kɔninya.
⁹ Yala ne ta mɔgɔw kɛra ne fɛ i ko jori nɔw bɛ duga min na,
 fɔ duga tɔw bɛna a lamini fan bɛ ra wa?
 Aw ye taga kongosogow bɛɛ lajɛn,
 o ye na domuniba kɛ!
¹⁰ Bɛganmarabaga caman ka ne ta rɛzɛnforo cɛn,
 o ka ne ta foro dɔndɔn;
 o ka ne diyanyaforo yɛlema
 k'a kɛ yɔrɔ lakolonba ye.
¹¹ O k'a cɛn k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye;
 o kasibagato le bɛ ne na kɔrɔ, sabu o ta yɔrɔ kɛra yɔrɔ lakolon ye.
 Jamana bɛɛ cɛnna,
 sabu mɔgɔ tɛ yi min b'a janto a ra.

¹² «Cenrikebagaw be nana
ka bo kongokolon kuruw bee kunna;
sabu Matigi Ala ta kerekemuru bena cenri ke,
k'a ta jamana fan kelen na ka taga a bla a fan do ra.
Danfen si tena nasuma soro.

¹³ O ka siman dan, ka na nani kan siman no ra;
o ma tono soro o ta sege ra.
Aw ta simantige bena maroya bla aw ra,
sabu Matigi Ala dimina aw koro kosebe!»

Ala bena min ke Izirayeli sigijogonw na

¹⁴ Matigi Ala ko: «Ne ka jamana min di Izirayelimogow ma, ne ta mogow, k'a ke o ta ye, ne sigijogonjugu minw bee sera o jamana ma, ne bena olugu bee lawuri ka bo o ta jamanaw ra, ka Zuda mara mogow fana labo o ce ra.

¹⁵ Nka o lawurinin ko, ne belen bena hina o ra tuun, ka o bee kelen kelen laseko o sigiyoro ra, ka o bee kelen kelen laseko o ta jamana ra.

¹⁶ Ni o ka ne ta mogow ta tagamacogo ladegi ka ja, ka kari ni ne togo ye k'a fo ko: «An be kari Matigi Ala panaman togo ra», i n'a fo o tun ka ne ta mogow karan ko o ye kari Baali* ta jo togo ra cogo min na, o tuma o bena sigiyoro soro ne ta mogow ce ra.

¹⁷ Nka ni siya min ma ne lamén, ne bena o siya gben ka bo a ta jamana ra, ka o gben, ka o halaki. Matigi Ala ko ten.»

Ala bena Zuda mara laben cogo min na

13

(13-20)

Cesirinan ta ko

¹ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Taga cesirinan do san, min danna ni lenfani ye, i ye a siri i yere ce ra; nka i kana a to ji ye se a ma.»

² Ayiwa, ne tagara cesirinan san, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo ne ye cogo min na, k'a siri ne yere ce ra.

³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun a sinaga flanan na, ko:

⁴ «I ka cesirinan min san k'a siri i ce ra, o ta ka taga ni a ye Efirati ba fan fe, i ye taga a dogo farawo do kono yi.»

⁵ Ne tagara a dogo Efirati ba koro i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.

⁶ Wagatijan temenin ko, Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Wuri ka taga Efirati ba ra; ne tun ko i ye taga cesirinan min dogo yi, taga o ta.»

⁷ Ne tagara Efirati ba koro, ne tun ka cesirinan dogo yoro min na, ne ka o yoro wogobi ka cesirinan bo. Nka ne k'a ye ko cesirinan tun torira, a te foyi ja tuun.

⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun;

⁹ a ko: «Matigi Ala ko: «Ne bena Zuda mara mogow ta yerebonya cen nin cogo le ra, ani Zeruzalemukaw ta yerebonyaba min be o ra.

¹⁰ O siya mogojugu minw be ban ka ne ta kuma lamén, minw be tagama ka kapa ni o yere jusukun ta miiriyaw ye, ka tugu ala werew ko, ka o kinbiri gban olugu koro ka o bato, o mogow bena ke i ko nin cesirinan min te foyi ja tuun.

¹¹ Sabu mogow be cesirinan siri a yere ce ra cogo min na, ne fana tun ka Izirayeli ta mogow siri ne ce ra o cogo le ra, ani Zuda ta mogow bee, Matigi Ala ko ten, janko o ye ke ne ta mogow ye, ani ne togo bonya sababu, ani ne tandori sababu, ani ne ta noro; nka o ma ne lamén.» »

Ala ta dimi

¹² «Ayiwa, nin kuma fo o ye, ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Rezenjiforogow bee kera janko o ye fa rezenji le ra!> O bena i jaabi ko: <Yala o tuma anw m'a lon ko rezenjiforogow bee kera janko o ye fa rezenji ra le wa?>

¹³ O tuma i bena a fo o ye ko Matigi Ala ko: <Ne bena nin jamana mogow bee fa; masace min siginin be Dawuda ta masasiginan kan, ani sarakalasebagaw, ani ciraw, ani Zeruzalemukaw bee, ne bena o bee fa fo ka o janamini.

¹⁴ Ne bena o gbasi jogon na ka o cici, facew ni dencew bee. Matigi Ala ko ten. Ne tena hina, ne tena mapuman, ne tena makari mogow si ra. Foyi le tena ne bari ka o halaki.> »

Ala kanminari

¹⁵ Aw ye menni ke, aw ye aw toro malɔ kosebe,
aw kana yada,
sabu Matigi Ala le be kumana.

¹⁶ Aw ye bonya la Matigi Ala, aw ta Ala kan,
sani a ye na dibi lajigi aw kan,
sani aw sen ye talon
kuruw ra, terebenda dibi ra.
Aw be yeelen makonona,
nka a bena a yelesa k'a ke saya dibi le ye,
k'a ke dibikuruba ye.

¹⁷ Nka ni aw ma lamenni ke,
ne bena dogo ka kasi aw ta yerebonya koson;
ne bena kasi ka naji caman bo,
sabu o bena Matigi Ala ta sagakuru mina ka taga ni a ye.

Ala ka min fo masace ta somogow ye

¹⁸ «A fo masace ni masamuso ye ko:
<Aw ye jigi ka sigi dugu ma,
sabu masafugula min tun ye aw ta masiri ye,
o bora aw kun na ka ben.>

¹⁹ Jamana woroduguyanfan duguw ta dondaw datugura,
mogow si te yi min be se ka o dayele.
Zuda mara mogow bee minana,
o bee lajennin minana ka taga ni o ye.»

Maroya bena Zeruzalemu soro

²⁰ «Zeruzalemu, i na korota ka fleri ke,
minw be nana ka bo sahiliyanfan fe, o fle!
Sagakuru min tun dira i ma, o be min?

O sagakuru* min tun ye i ta masiri ye, o be min?

²¹ Ele yere ka minw karan, ka o ke i kuntigiw ye,
ni olugu nana sigi i kunna, i bena mun fo sa?
Yala dimi tena ben i kan
i ko muso jigibagato ta dimi wa?

²² Ni i k'a fo i yere konɔ ko:
<Mun koson nin kow sera ne ma sa?>
I ta terenbariya caya kojugu le koson,
i ta tagafe korotara,
k'a to o benna i kan.

* 13:20 13.20 Sagakuru: O koro ye Zeruzalemu dugumogow; o juguw be na o bee ce ka taga ni o ye.

²³ «Yala Etiyopika be se k'a fari cogoya yelɛma wa?
Walama waraninkala be se k'a siw ɲegen bo a yere ra wa?
Aw fana be se ka konuman ke cogo di,
aw minw derira kojuguke ra?

²⁴ Ne bɛna aw janjan
i ko kongokolon foɲo be binjalan ce ka taga cogo min na.

²⁵ «Ele ninyoro ye nin ye,
ne ka min latige i ye.

Matigi Ala ko ten,
sabu i ɲinana ne ko,
ka i jigi la faninya alaw kan.

²⁶ Ne bɛna i ta tagafe korota k'a se fo i ɲada ma
janko o ye i lebu ye.

²⁷ Ne ka i ta jɛɲyaw ye, ani i ta cekokasiw,
ani i be i ta jatoyajugu minw ke
kongoriw kunna ani kongokɔɲoyoro ra.
Ne ka i ta ko haramuninw ye.
E, Zeruzalemu, bono bɛna ele soro,
ele bɛna bo i ta saninyabariya ra tuma juman le sa?»

14

Yeremi ka Ala daari sanji ko ra

¹ Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi ma sanjinabariya ko ra, o le ye nin ye:

² «Zuda be mapumankokasi kera,
o ta duguw benbenna;
mogow jusu kasinin sigisiginin be dugu ma;
kasikan le be bora Zeruzalemu dugu konɔ.
³ Matigicew be o ta baaradenw ci ka taga ji ɲini;
olugu be taga kolonda ra, nka o te ji soro.
O be seko ni o ta minan lakolon ye,
o kononofirinini ni o jigi tigenin be o kun datugu ka seko ka na.

⁴ Dugukolo jara fo k'a perɛnperɛn,
sabu sanji te benna jamana konɔ.

Senekɛbagaw jigi tigera,
fo o be o kun datugu.

⁵ Hali minanmuso be den woro kongo konɔ ka taga k'a to yi,
sabu bin te yi.

⁶ Kongofaliw be lolo fara kongoriw kunna,
ka to ka foɲo mina i ko kongowuruw;
o ɲadenw baraka banna
sabu bin te yi.»

⁷ Mogow ko:
«E, Matigi Ala, hali ni an ta terenbariya ka an jaraki,
an demɛ i togo koson!
An ta lanabariya bonyara,
an ka jurumun ke, ka i hake ta.

⁸ Ele le ye Izirayeli jigi ye,
ele le ye a bosibaga ye a degu wagatiw ra.

Mun koson i bena ke jamana konon i ko lonan,
 i ko dugutagabaga min be na su kelen doron si, ka taga?
 9 Mun koson i be ke i ko mogon min dabari bee banna,
 i ko kerekexefari min te se ka mogon kisi?
 O bee n'a ta, Matigi Ala, i be an ce ra,
 ele togo le be an na;
 i kana ban an na!»

Ala ma son ko Yeremi ye daariri ke mogow ye

10 Matigi Ala be min fo nin mogow ma, o ye, ko: «Can ra, yaala ka di o ye. O sen te to yoro kelen na; o koson Matigi Ala te o fe tuun. Sisan koni, a bena a hakiri to o ta terenbariyaw ra, ka o ta jurumunw hake bo o ra.»

11 Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «I kana daariri ke nin mogow ye ko ne ye konuman ke o ye.

12 Hali ni o ka sun don ka ne daari, ne tena o kasikan lamɛn. Ni o ka saraka jenitaw* ni siman sarakaw* bo ne ye, ne tena son o ra. Ne bena o halaki ni kerekemuru, ni kongon, ni banajuguw ye.»

13 Ne ko: «E, Dunupatigi Ala, a fle, ciraw b'a fora o ye ko: «Kere tena ben aw kan, kongon fana tena ben aw kan, sabu Ala bena hera panaman le di aw ma nin yoro ra yan.» »

14 Matigi Ala ka ne jaabi ko: «Ciraw be faninya le fora ne togo ra. Ne ma o ci, ne ma foyi fo o ye, ne ma kuma don o da ra; faninya sikow, ani kuma gbansanw, ani mogolafirikuma minw be bo o yere ta miiriya ra, o be o cirayakumaw le fora aw ye.

15 O koson nin cira minw be kumana ne togo ra k'a soro ne ma o ci, k'a fo ko kere tena ke nin jamana ra, walama kongon, Matigi Ala be min fo o ciraw kama, o ye nin ye: Kerekemuru ni kongon le bena o ciraw halaki.

16 O be o cirayakumaw fora mogon minw ye fana, kongon ni kerekemuru bena olugu faga ka o suw benben Zeruzalemu dugukonon siraw ra; olugu yere o, o ta musow o, o dencew o, o denmusow o, mogon tena soro ka o si su don. Ne bena o ta juguya ben o yere kan.»

Yeremi ka yafamadaari ke

17 Nin kuma fo o ye, ko:

«Ne naji ye jigi su ni tere,
 a kana lo ka ye,
 sabu kojuguba benna ne ta dugumogow kan,
 banajuguba do le benna o kan.

18 Ni ne ka taga kongon konon,
 kerekemuru ka minw faga, olugu suw be yi;
 ni ne ka don dugu konon,
 kongon ka minw mina fo ka o halaki, olugu be yi.
 Ciraw, ani sarakalasebagaw be yaala jamana konon,
 nka o te foyi faamu nin kow ra.»

19 Mogow ko:

«E, Ala, yala i banna Zuda jamana ra pewu le wa?
 Yala Siyon dugu logo bora i ra le wa?
 Mun koson i ka tooro ben an kan,
 k'a to fla te sorora an ta tooro ra?
 An tun be hera le makonona,
 nka a ma na ja;
 an tun be an ta toorow nogoyawagati le makonona,

nka o nana ke jatigeba le ye.

²⁰ E, Matigi Ala, an lora an ta juguya ra,
ani an bemaw ta terenbariya;
sabu an ka jurumun ke ka i hake ta.

²¹ A ke i tɔgo koson, i kana ban an na;
i kana i ta masasiginan nɔɔɔman mafiɛnya!
I hakiri to an na, i kana an ni i ta jɛnɔɔɔnya cɛn.

²² Siya tɔw ta batofen gbansanw bɛɛ ra,
o ra juman kelen le bɛ se ka sanji laben?
Yala sankolo bɛ se ka sanji lana a yɛɛ ma wa?
Ele tɛ wa, ele Matigi Ala, an ta Ala?
An jigi bɛ i kan,
sabu ele le bɛ nin kow bɛɛ kebaga ye.»

15

Jaraki bɛna ben Ala ta mɔgow kan

¹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Hali ni Musa ni Samawilu le nana ka na lo ne
ɲa kɔɔ ka ne daari, ne tena son nin mɔgow ma tuun. O gben ka bo ne ɲa kɔɔ, o ye
taga.

² Ni o ko i ma ko: <O tuma an bɛna taga min le?> I ye o jaabi, ko Matigi Ala ko:
<Minw ka kan ni banajugu ye, banajugu bɛ olugu faga,
minw ka kan ni kerekemuru ye, kerekemuru bɛ olugu faga,
minw ka kan ni kongo ye, kongo bɛ olugu faga,
minw ka kan ni minari ye, olugu bɛ mina ka taga.>

³ «Ne bɛna kojugu suguya naani le ben o kan; Matigi Ala ko ten: O bɛna o faga ni
kerekemuru ye, wuruw bɛ o sogo sama k'a tigetige, kɔnɔw bɛ o sogisogi, kongowaraw
bɛ o halaki.

⁴ Ne bɛna o ta ko ke jatigekoba ye dugukolo siya tɔw bɛɛ fɛ; ne bɛna o ke Ezekiyasi
dence Manase*, Zuda masace ta kojuguw le koson, a tun ka kojugu minw bɛɛ ke
Zeruzalemu.»

Zeruzalemu k'a ko don Ala ra

⁵ «E, Zeruzalemu, ɲon le bɛna makari ele ra sa?
ɲon le bɛna i jusu saaro?
ɲon le bɛna a ta sira bla
ka faran ka na ele kopininka?

⁶ Ele banna ne ra;
Matigi Ala ko ten,
i ka i ko di ne ma,
o koson ne ka ne boro bo i kama ka i halaki,
sabu ne seɣera sabari ra.

⁷ Ne bɛna o fiye ni simanfiyenan ye ka o labo jamana kɔnɔ, ka o janjan,
ka o bɔnɔ o ta denw na.
Ne bɛna ne ta mɔgow halaki,
sabu o ma seko ka bo o ta sirajuguw kan.

⁸ Ne sababu ra, o ta muso cɛ saninw cayara
ka temɛ hali kɔɔjida kenken kan.
Ne ka cɛnrikebaga ci tereɣban papa fɛ kerekedenw bamusow kama;
ne barara ka kɔnɔnɔfiri ni jatige cun o kan.

⁹ Muso min tun ka dence wolonfla woro, o baraka banna,

* 15:4 15.4 Manase ta kow sebera yɔɔ minw na: Masacew flanan 21.1-16; Kibaroyaw flanan 33.1-20.

a nenekiri minana a ra.
 Ale ta tere be ben, k'a soro tere ma ban folo;
 a maroyara, fo ka lebu.
 Ni o to minw ka to, ne bena olugu labla kerekemuru ye
 ka o bla o juguw na koro.
 Matigi Ala ko ten.»

Ala bena baraka don Yeremi ta baara ra

10 «E, ne bamuso, bono ka ne soro sabu i ka ne woro!
 Ne le kera jamana bee lajennin ta sosoriw ni a ta kerew kun ye!
 Ne ma juru don mogoro ra, ne ma juru ta mogoro fe,
 nka bee be ne dangara.»

11 Matigi Ala ka ne jaabi ko:
 «Sigiya t'a ra, ne bena i bosi
 i ta wagatigbelenw na, ani i degu wagatiw ra:
 i juguw yere le bena na i daari.

12 Yala mogoro be se ka nega kari wa,
 sahiliyanfan ta nega, walama siranega?

13 «Ne bena a to mogow ye aw borofenw, ani aw ta naforow ce, o tena foyi sara aw
 ye;

o be ke aw ta jurumunw le koson, aw ka jurumun minw bee ke aw ta jamana konon.

14 Ne bena a to aw ye taga ke aw juguw ta jonw ye
 jamana do ra, aw ma jamana min lon;
 sabu ne ta dimi manana i ko tasuma,
 o tasuma be manana aw le kama.

15 «Ele ka fen bee lon, Matigi Ala;
 i hakiri to ne ra, i janto ne ra,
 ka ne dimibo ne torobagaw ra;
 i kana mupu ne juguw koro fo ka na a to o ye ne latunu.
 I hakiri to a ra ko ne kera mafiyyarifin ye ele le koson.

16 Ne ka i ta kumaw soro minke, ne ka o domu,
 i ta kuma ka ne ninsondiya, ka ne jusu diya,
 sabu ele togo le be ne ra.
 E, Matigi Ala, Fangatigi Ala.

17 Ne ma taga sigi ni mogolobobagaw ye
 ka yereko ni olugu ye;
 i boro baraka ka ne jagboya ka sigi ne kelen na,
 sabu i ka ne jusu bo kosebe mogow kama.

18 Mun koson ne ta sege te banna ka ye?
 Mun koson ne ta bana te banna ka ye,
 a te sonna ka keneya?
 Yala i b'a fe ka ke ni ne ye le i ko bunun min be mogoro janfa wa,
 i ko mogoro te se k'a jigi la bunun min ta ji kan?»

19 Ayiwa, Matigi Ala ta jaabi ye nin ye:
 «Ni i ka na ne fe tuun, ne bena i ta,
 ka i lo i loyorofole ra ne na koro.
 Ni i ka fenpanamanw faran ka bo fengbansanw na,
 o tuma i bena ke ne ta daramina ye.

O ra, olugu le bɛna seko ka na ele fɛ,
ele le tɛna seko ka taga olugu fɛ.

²⁰ Ne bɛna i kɛ nin mɔgow fɛ
i ko siranɛgɛkogo barakaman;
o bɛna i kɛrɛ,
nka o tɛna se i ra,
sabu ne bɛna kɛ ni i ye,
janko ka i kisi, ka i bɔsi;
Matigi Ala ko ten.

²¹ Ne bɛna i bɔsi ka bɔ mɔgojuguw boro,
ne bɛna i kisi ka bɔ mɔgo jusu farimanw boro.»

16

Yeremi kɛra kelennamɔgo ye

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fo ne ye ko:

² «I man kan ka muso furu, ka dence walama denmuso soro ni a ye nin yoro ra yan;

³ sabu dencew, ani denmuso minw bɛna woro yan, ani o bamuso minw bɛna o woro, ani o face minw bɛna o woro nin jamana kono yan, Matigi Ala b'a fo olugu ta ko ra, ko:

⁴ «Bana dow bɛna o faga, mɔgo tɛna soro ka o sanga kɛ, ka o sutara. O suw bɛna kɛ nɔgo le ye dugukolo kan. Kerekemuru ni kongɔ fana bɛna o halaki. O suw bɛna kɛ konow ni kongowaraw ta domuni ye.» »

⁵ Matigi Ala ko ne ma ko: «I man kan ka don sangabon kono, i man kan ka taga sukoya ra, walama ka mɔgo su kasi, sabu ne ka ne ta hera bɔ nin jamana mɔgow kan, Matigi Ala ko ten; ne ta pumanya ni ne ta hina bora o kan.

⁶ Mɔgobaw, ani mɔgo fitiniw bɛɛ bɛna sa nin jamana kono; mɔgo tɛna o ta sanga kɛ, o su tɛna don kaburu kono. Mɔgo si tɛna a fari tigetige ka tagamasiyen kɛ a fari ra o koson, mɔgo si tɛna a kun li o koson.

⁷ Mɔgo si tɛna domuni kɛ ni mɔgo ye ko a bɛ o tigi jusu saaro, ko sabu a ta mɔgo sara, walama ka minnifen min ni mɔgo ye, ko a bɛ a jusu saaro, ko sabu a face walama a bamuso sara.

⁸ «I man kan ka taga panagbɛ yoro ra fana, ka taga sigi ni mɔgo dow ye ka domuni kɛ, ka min;

⁹ sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne bɛna nagarikanw, ani ninsondiyakanw, ani kɔpɔɔɔ ta donkirilakanw, ani kɔnomuso ta donkirilakanw bɛɛ ban nin jamana kono aw ta wagati ra, aw yɛɛ na na.» »

Ala bɛna a ta mɔgow gben ka taga jamana wɛɛ ra

¹⁰ «Ayiwa, ni i nana nin kumaw bɛɛ fo nin mɔgow ye, ni o ko i ma ko: «Mun koson Matigi Ala ka nin kojugubaw bɛɛ latige an kama? O tuma an ka terenbariyako juman le kɛ, walama an ka jurumun juman le kɛ Matigi Ala, an ta Ala ra sa?»

¹¹ I ye o jaabi ko: «Aw bemaw banna ne ra, Matigi Ala ko ten. O tugura ala wɛɛw ko, ka olugu bato, ka o kinbiri gban o koro. Nka ne koni, o banna ne ra, o ma to ne ta sariya kan.

¹² O bɛɛ n'a ta, aw belen ka kojugu kɛ ka tɛmɛ aw bemaw kan pewu. Aw bɛɛ bɛ tagama ka kapa ni aw yɛɛ jusukun ta miiriyajuguw le ye; aw tɛ son ka ne lamɛn.

¹³ O koson ne bɛna aw labo nin jamana ra, ka aw firi jamana wɛɛ ra, aw ni aw bemaw si ma jamana min lon. Aw bɛna taga ala wɛɛw bato o yoro ra su ni tere, sabu ne tɛna makari aw ra tuun.» »

Ala bɛna a ta mɔgow laseko

¹⁴ «O bɛɛ n'a ta, lon dɔ bɛna se, Matigi Ala ko ten, o lon na mɔgɔ tena a fɔ tuun ko: <Ne bɛ kari Matigi Ala panaman tɔgɔ ra, ale min ka Izirayelimɔgɔw labɔ Misiran jamana ra.>

¹⁵ Nka o bɛna a fɔ le ko: <Ne bɛ kari Matigi Ala panaman tɔgɔ ra, ale min ka Izirayelimɔgɔw lana ka bɔ sahiliyanfan jamana ra, ani ka bɔ jamana tɔw bɛɛ ra, a tun ka o gbɛn ka taga jamana minw bɛɛ ra.> Sabu ne bɛna o lasekɔ o ta dugukolo kan, ne tun ka dugukolo min di o bɛmaw ma.

¹⁶ «A flɛ, ne bɛna jɛgɛminabaga caman ci, Matigi Ala ko ten, olugu bɛna taga o mina; o kɔ, ne bɛna donso caman ci, olugu bɛna taga tugu o kɔ kuruw, ani kongoriw bɛɛ kan, fɔ ka taga don o kɔ farawow kɔnɔ.

¹⁷ Sabu ne ja bɛ o ta kow bɛɛ ra; o ta ko si ma dogo ne ma, o ta terenbariyaw ma dogo ne ja kɔrɔ.

¹⁸ Ne bɛna o ta terenbariyaw, ani o ta jurumunw juru sara o ra folɔ, fɔ sipaga fla, sabu o ka ne ta jamana lanɔgɔ ni o ta batofɛnw ye, nin tɛ batofɛn minw na; o ka ne ta yɔrɔ fa ni batofɛn cɛjugu haramuninw ye.»

¹⁹ «E, Matigi Ala, ne ta fanga sɔrɔyɔrɔ, ani ne ta baraka sɔrɔyɔrɔ!

Ele le ye ne dogoyɔrɔ ye wagatigbɛlɛnw na.

Siyaw bɛna na i fɛ

ka bɔ fɔ dugukolo danw na, ka n'a fɔ ko:

<An bɛmaw ta alaw tun tɛ ala panamanw ye;

batofɛn gbansanw tun lo, minw ma se ka foyi ja o ye.

²⁰ Yala adamaden bɛ se ka ala lalaga a yɛrɛ ye wa?

Ɔn-ɔn, sabu o fɛnw tɛ se ka kɛ alaw ye!> »

²¹ Ala ko: «Ayiwa, a flɛ, ne bɛna o karan;

sisan kɔni, ne bɛna ne ta sebgaya ani ne ta fanga yira o ra;

ni o kɛra, o bɛna a lon ko ne le tɔgɔ ye ko Matigi Ala.»

17

Zuda mara ta mɔgɔw ta jurumun

¹ «Zuda mara ta mɔgɔw ta jurumun sebera ni nɛgɛ le ye,

a sebera ni lulu dabɔnin le ye*;

a sebera o jusukun ta walaka kan,

a sebera o ta sarakabɔnanw gbanw kan.

² O ra, o dencew hakiri bɛna to o sarakabɔnanw na,

o hakiri bɛna to o ta jo musoman Asera ta berew ra,

o ka minw turu yiriba flaburumanw kɛrɛ fɛ, ani kongorijanw kunna,

³ ani kuruyɔrɔw ra, ani kongokɔnɔyɔrɔw ra.

Aw borofɛnw, ani aw ta naforow bɛɛ,

ne bɛna a to mɔgɔw ye o bɛɛ cɛ,

hali aw ta sɔnnikeyɔrɔw!

Ne bɛ o kɛ aw ta jurumun le kosɔn,

aw ka jurumun minw kɛ aw ta jamana yɔrɔ bɛɛ ra.

⁴ Ne ka jamana min di aw ma, aw yɛrɛ le bɛna a to o bɛ bɔsi aw ra.

Ne bɛna aw lataga jamana dɔ ra, aw ma jamana min lon,

ka taga aw kɛ aw juguw ta jɔnw ye;

sabu aw ka ne ta dimi lawuri, i ko tasuma,

tasuma min tena faga tuun.»

* **17:1 17.1** A sebera ni nɛgɛ ye, walama lulu, o kɔrɔ ye ko o seberinɔ tɛ tunu ka ye.

Ala kelen le ye jigijuman ye

⁵ Matigi Ala ko:

«Mogo min b'a jigi la adamaden kan, o tigi danganin lo,
min b'a boromala mogo ma,
k'a ta miiriya bo Matigi Ala kan.

⁶ O tigi be i ko naniyiri min be kongokolon konɔ;
ale tena hera ye a ja ra fiyewu.
A siginin be to kongokolon yoro janinw le ra yi,
kogo kabakuruw ce ra, mogo si te yoro min na.

⁷ «Nka mogo min b'a jigi la Matigi Ala kan,
ni Matigi Ala ye mogo min jigiya ye, o tigi ta pana.

⁸ A be i ko yiri min turura jida ra,
min be a ta liliw don ka taga ji fan na;
a te bo fundeninwagati kala ma,
a flaburuw kene lo tuma bee.
Hali ni sanji ma na san min na, a te hami,
a fana be den wagati bee.»

Minw be ban Matigi Ala ra

⁹ «Janfa be adamaden jusukun na ka teme fen bee kan,
fla te yi, min be se k'a keneya.
Jontigi le be se ka adamaden jusukun cogo lon?

¹⁰ Ne Matigi Ala, ne be mogo jusukun segesege,
k'a kononokow bee jate mina,
janko ka bee sara ka kapa ni a tagamacogo ye,
ka bee sara ka kapa ni a ta kewalew ye.

¹¹ «Wolonin ma fan minw la, a be taga biri o kan;
mogo min be naforo soro terenbariya ra, o tigi fana ta be ten.
K'a si to a cemance ra, a be ta ka bo a ta naforo koro,
a ta kow be laban i ko naloman ta kow.

¹² «Masasiginan noroman do be yi, min korotanin lo tuma bee;
an ta Ala ta batoso saninman be o yoro le ra.

¹³ E, Matigi Ala, ele min ye Izirayeli jigi ye,
ni mogo o mogo ka ban ele ra, o tigi bena maroya le.
Minw be o yere mabo ele Ala ra olugu togo be to dugukolo buguri ra;
sabu o banna bununji panaman na, min ye Matigi Ala ye.»

Yeremi ta Aladaari

¹⁴ «E, Matigi Ala, ne keneya, ni o kera, ne bena keneya;
ne kisi, ni o kera, ne bena kisi,
sabu ne ta tandori kun ye ele le ye.

¹⁵ «A fle, o b'a fora ne ma ko:
<Matigi Ala ta kuma ko kera di le?
A ka min fo, a ye o ke!>

¹⁶ Nka ne koni, ne ma ban ka tugu ele ko,
ka ke i ta sagagbenbaga ye.
Ne tun t'a fe nin toro ye se o ma; i yere ka o lon.
Kuma o kuma be bo ne da ra, i ka o bee lon,

a si ma dogo i ma.

¹⁷ I kana ke ne fe jatigeko ye;
sabu ni kojugu ka se ne ma, ne dogoyoro ye ele le ye.

¹⁸ A to ne tɔrɔɔbagaw le ye maroya,
nka ne yere kana maroya;
olugu jigi le ye tige,
nka ne yere jigi kana tige.
Kojugu lase o ma,
ka cenri ben o kan fo sɔnaga fla.»

Ala ta mogow ma Nenekirilon jate

¹⁹ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Dugu donda min tɔgo ye ko Jamanadenw ta donda, Zuda masacew be don ka bo da min fe, taga lo o da ra. O ko, i ye taga lo Zeruzalemu dugu donda tow bee ra ten.

²⁰ I y'a fo mogow ye ko: «Aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn, aw Zuda masacew, ani aw Zuda mara mogow bee, ani aw Zeruzalemukaw bee, aw minw be teme nin daw fe!

²¹ Matigi Ala ko: Aw ye aw yere korosi, aw kana to ka doniw ta Nenekirilon* na, ka don ni doniw ye Zeruzalemu dugu konɔ.

²² Aw kana bo ni doni ye aw ta bonw konɔ fana Nenekirilon na, aw kana baara si ke; aw ye Nenekirilon ke lon saninyanin ye, i n'a fo ne tun k'a fo aw bemaw ye cogo min na.

²³ « «Nka o ma son ka ne lamɛn, o ma o toro malɔ. O ka o kun gbeleya, ka ban ka menni ke, o ma son ne ta ladirikan ma.

²⁴ « «Ayiwa, ni aw sonna ka ne lamɛn can ra, Matigi Ala ko ten, ni aw ma don ni doniw ye nin dugu dondaw fe Nenekirilon na, ni aw ka Nenekirilon ke lon saninyanin ye, ni aw ma baara si ke o lon na koni,

²⁵ o tuma masacew ni fagamaw bɛna to ka teme nin dugu dondaw fe. O bɛna sigi masace Dawuda ta masasiganan kan; o bɛna don sowotorow konɔ, ka yele sow kan, olugu ni o ta jamana jamogow, ani Zuda mara mogow, ani Zeruzalemu dugumogow; mogow bɛna sigi nin dugu konɔ wagati bee.

²⁶ Ni o kera, mogow bɛna na ka bo Zuda duguw ra, ani Zeruzalemu kerefɛduguw ra, ani Boniyaminu ta mara ra, ani jamana dugumayanfan na, ani kuruyorow ra, ani jamana woroduguyanfan na, ka na saraka jenitaw*, ani saraka werew, ani siman sarakaw*, ani wusunun sarakaw* bo, ka barakalari sarakaw* bo Matigi Ala ta so konɔ.

²⁷ Nka ni aw ma ne lamɛn, ni aw ma Nenekirilon ke lon saninman ye, ni aw ka to ka doniw ta ka don Zeruzalemu dugu dondaw fe Nenekirilon na, o tuma ne bɛna tasuma don dugu dondaw ra; tasuma bɛna Zeruzalemu masabonbaw jeni, a fana tena faga tuun.» »

18

Adamaden be Ala boro konɔ i ko bogodaga

¹ Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi tuun, o ye nin ye; a ko a ma ko:

² «I wuri ka taga dagalalagabaga ta so. Ni i sera yi, ne bɛna ne ta kuma lase i ma.»

³ Ne tagara dagalalagabaga ta so, ka taga a soro a be daga do lalagara dagalalaganan kan.

⁴ Ne nana a ye ko tuma dow ra, a b'a fe ka daga min lalaga, o daga te ja a boro, sabu tuma do bogɔ be ke ten dagalalagabaga boro. Ayiwa, ni a kera ten, a be o daga yelema k'a ke daga suguya were ye, suguya min ka di a yere ye.

⁵ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:

⁶ «E, Izirayelimogow, yala ne te se ka aw ke i ko nin dagalalagabaga b'a kera cogo min na wa? Matigi Ala ko ten. Aw be ne boro i ko bogo be dagalalagabaga boro konɔ cogo min na, aw Izirayelimogow!

⁷ «Ne be se k'a fo siya do ta ko ra, walama jamana do ta o ra, ko ne bena a wuri ka bo a no ra, k'a ci, k'a halaki;

⁸ nka ne ka o kuma fo o siya min na, ni o siya k'a ta juguya dabra, o tuma ne tun ka kojugu min latige a kama, ne be o dabra.

⁹ Ne be se k'a fo fana siya do ta ko ra, walama jamana do ta ko ra, ko ne bena o siya lo, k'a sabati.

¹⁰ Nka ni o siya ka kojugu ke ne na korɔ, ni o ma son ka ne lamen, o tuma ne tun ka kopuman min latige o ye, ne be o dabra.

¹¹ «Ayiwa, sisan a fo Zuda mara mogow bee ye, ani Zeruzalemukaw, ko Matigi Ala ko: «Ne be kojugu do labenna aw kama, ne be ko do naninya aw kama. O ra aw bee ye seko ka bo aw ta sirajuguw kan, ka aw tagamacogow, ani aw ta kewalew na.»

¹² «Nka o ko: «I kana i yere sege! Ni an yere ka min naninya, an bena o le ke; an bena tagama ka kapa ni an yere jusukun ta miirijuguw le ye.» »

Izirayelimogow jinana Ala ko

¹³ O koson Matigi Ala ko:

«Aw ye pininkari ke siyaw ce ra;
jon le ka nin ko nogon men ka ye?

Izirayeli, sunguru kanunin* ka kojuguba ke.

¹⁴ Ji min be lo farakuru kunna Liban jamana ra,
yala o be se ka ban ka ye wa?

Jisuma min be woyo ka bo fo yorojan,
yala o be se ka ja ka ye wa†?

¹⁵ Ne ta mogow koni jinana ne ko.

O be taga wusunan sarakaw* bo batofen gbansanw ye.

O koson o sen be talon o ta sira kan,

fo o be sirakoro bla,

ka teme sira werew fe,

sira minw man ni.

¹⁶ O ka o ta jamana ke yoro lakolon ye,

ka o ke logoborifen ye tuma bee;

mogo o mogo be teme, o tigi be kabakoya,

fo a b'a kun komi.

¹⁷ Ne bena o labori o juguw na, ka o janjan,

i ko tereboyanfan fono be fenw yerege cogo min na.

O ta pagbanlon na, ne bena ne ko le di o ma,

ne tena ne na di o ma.»

Mogow ta naninyajugu, ani Yeremi ta Aladaari

¹⁸ O ko: «Aw ye na, an ye dabarijugu do siri Yeremi kama. An tena fon sarakalasebaga ra min be an karan sariya ra, an tena fon hakiritigi ra min be an ladi, an tena fon cira ra min be an waaju. Aw ye na, an ye Yeremi laben ni an ta nafiya kumaw ye. An kana an janto a ta kumaw si ra tuun.»

¹⁹ «E, Matigi Ala, i janto ne kumakan na,

ne kerebagaw ta kuma lamen!

²⁰ Yala kopuman ka kan ka sara ni kojugu ye wa?

Sabu o ka dinga sogi ne na.

* **18:13 18.13** Sunguru kanunin, o ye Zeruzalemu ye. † **18:14 18.14** Nin kumaw fora cogo were ra Kitabu dow konɔ.

Ala, i hakiri to a ra ko ne lora i na koro
ka kuma i fe olugu ta na le koson,
janko ka i ta dimi mabo o ra.

²¹ Ayiwa, a to kong'o ye ben o ta denw kan;
kerékemuru ye o faga.

O ta musow ye bono o ta denw na, o ye ke muso ce saninw ye;
sabu banajugu bena ben o ta cew kan ka o faga,
kerékemuru be o ta cedenw faga kerékéyoro ra.

²² Ni i nana bara ka benkannikebagaw lana o kama tuma min na,
kulekanw ye bo o ta sow kono,
sabu o ka dinga sogi janko ne ye ben o kono,
o ka janw dogo k'a la janko ne senw ye mina o ra.

²³ «Nka ele koni, Matigi Ala, o ka jen min o min siri janko ka ne faga,
ele ka o bee lon.

I kana son ka o ta terenbariyaw yafa o ma,
i kana o ta jurumunw josi ka bo i na koro,
o ye bo ka ben i na koro,
ni i ta dimi wagati sera, i ye wuri o kama.»

19

Daga cinin tagamasiyen

¹ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Taga bogodaga do san dagalalagabaga fe; o ko,
i ye taga dugu cekorobaw, ani sarakalasebaga cekoroba dow wele,

² aw ye bo ka taga Beni Hinomu ta dingakolonba yoro ra, donda min be wele ko
Dagakolonw ta donda, aw ye taga o donda ra. Ni aw sera yi, ne be kuma min fo i ye,
i ye peren ka o fo.

³ I b'a fo o ye ko: «Aw ye Matigi Ala ta kuma lamén, aw Zuda masacew, ani aw
Zeruzalemukaw! Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Ne bena kojuguba do ben nin yoro
kan; ni mogo o mogo toro nana o men, o tigi bena kabakoya fo ka manwu.

⁴ Sabu o banna ne ra, ka nin yoro yeléma k'a ke yoro gbansan ye. O ka wusunán
sarakaw* bo ala werew ye, olugu yere ni o bemaw ni Zuda masacew si tun ma ala
minw lon. O bagara mogo jarakibari caman ma, ka o faga nin yoro ra yan.

⁵ O ka sonnikeyorow lalaga Baali* ta jo ye, ka o dencew jeni tasuma ra ka o ke
saraka jenitaw* ye ka Baali ta jo son, k'a soro ne ma o fo o ye, ne ma o kuma jagon
fo o ye, o ko yere ma don ne ta miiriya ra ka ye.

⁶ «[«]Ayiwa, o koson, a fe, lon do bena se, Matigi Ala ko ten, o lon na nin yoro tena
wele tuun ko: Tofeti, walama ko: Beni Hinomu dingakolonba, nka a bena wele le ko:
kannatigeri dingakolonba.

⁷ Ne bena Zuda ni Zeruzalemu ta kolatigeninw cen nin yoro ra. Ne bena a to o
juguw ye o faga ni kerékemuru ye; minw be o fagayoro pinina, ne bena o don olugu
boro; ne bena o sogo ke konow, ani kongowaraw ta domuni ye.

⁸ Ne bena nin dugu ke yoro lakolon ye, ka mogow kabakoya fo o be filen fiye. Ni
mogo o mogo ka teme a koro, o tigi bena kabakoya fo ka filen fiye a ra a ta torow
bee koson.

⁹ Ne bena o jagboya o ye o dencew, ani o denmusow sogo domu. O yere fana bena
jagon sogo domu; o wagati b'a soro o jugu minw be o fagayoro pinina, olugu ka o ta
dugu lamini ka o degu kosebe.»

¹⁰ «Ayiwa, o ko, cekoroba minw tun tagara ni i ye, i ye bogodaga ci olugu na na,

¹¹ k'a fɔ o ye ko Fangatigi Ala ko: <Ne bɛna nin mɔgɔw, ani nin dugu ci tan le, i n'a fɔ mɔgɔ bɛ bɔgɔdaga ci cogo min na; ni a cira, a tɛ se ka lalaga tuun. O bɛna suw don Tofeti, sabu sudonyɔrɔ tɛna sɔrɔ yɔrɔ wɛrɛ ka mɔgɔw su don.

¹² « <Ne bɛna o le kɛ nin jamana ni a mɔgɔw ra; Matigi Ala ko ten. Ne bɛna nin dugu kɛ i ko Tofeti kɛra cogo min na.

¹³ O tun bɛ wusunɛn sarakaw* bɔra Zeruzalemu ta bonw, ani Zuda masacɛw ta bon minw bɛɛ kunna ka sankolokɔnɔfɛnw bato, ani ka rɛzɛnɔji sarakaw* bɔ ala wɛrɛw ye, ne bɛna o bonw kɛ yɔrɔ saninyabariw ye, i ko Tofeti ta yɔrɔ.> »

¹⁴ Ayiwa, Yeremi bɔra Tofeti yɔrɔ ra, Matigi Ala tun k'a ci yɔrɔ min na ka taga cirayakumaw fɔ. A tagara lɔ Matigi Ala ta batoso lukɛnɛ ra k'a fɔ mɔgɔw bɛɛ ye ko:

¹⁵ «Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: <Ne tun ka kojugu minw bɛɛ fɔ nin dugu kama, ani a kɛrɛfɛduguw bɛɛ, ne bɛna o kojugu ben o kan, sabu o ka o kun gbɛlɛya, ka ban ka ne ta kumaw lamɛn.> »

20

Yeremi blara kaso ra

¹ Yeremi tun bɛ nin cirayakuma minw fɔra, Imɛri dɛncɛ Pasuri, min tun ye sarakalasebaga ye ani Matigi Ala ta batoso kɔrɔsibagaw kuntigi, ale ka o kumaw mɛn.

² Pasuri ka cira Yeremi bugɔ, k'a senw don nɛgɛ ra k'a bla Matigi Ala ta batoso sanfɛyɔrɔ donda kɔrɔ, min bɛ wele ko Boniyaminu ta donda.

³ Nka o dugusagbɛ, Pasuri ka Yeremi senw bɔ nɛgɛ ra k'a labɔ kaso ra. Yeremi k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala tɛ ele wele tuun ko: <Pasuri>, a bɛ i wele le ko: <Magɔri Misabibu>, ko: <siranyakoba bɛ fan bɛɛ ra>.

⁴ Sabu Matigi Ala ko: <Ne bɛna siranyakoba le ben ele kan, ele ni i teriw bɛɛ. O juguw ta kɛrɛkɛmuru bɛna o faga ele yɛrɛ na na. Ne bɛna Zuda mara bɛɛ don Babilɔni masacɛ boro fana; ale bɛna o cɛ ka taga ni o ye Babilɔni, ka taga o faga ni kɛrɛkɛmuru ye.

⁵ Nin dugu ta fɛn maraninw bɛɛ, ani o ta baara tɔnɔ bɛɛ, ani o ta fɛn nafamanw bɛɛ, ani Zuda masacɛw ta naforo bɛɛ, ne bɛna o bɛɛ don o juguw boro; olugu bɛna ben o kan ka o fɛnw bɛɛ cɛ ka taga ni o ye Babilɔni.

⁶ Ele Pasuri kɔni, ele ni i ta somɔgɔw bɛɛ, o bɛna aw mina ka taga ni aw ye. Ele bɛna taga Babilɔni; i bɛna sa yi, o bɛna i su don yi, ele ni i teriw bɛɛ, i ka i ta faninya cirayakumaw fɔ minw ye.> »

Ala ta kuma fɔri ka tɔrɔ min la Yeremi kan

⁷ E, Matigi Ala, i ka ne nɛgɛ ka ne sɔrɔ,
ne fana sɔnna nɛgɛri ma;
i ka ne mina jagboya ra
ka se sɔrɔ ne kan.
Ne kɛra yɛrɛkɔfɛn le ye lon bɛɛ;
bɛɛ bɛ ne lɔgɔbɔ.

⁸ Ni ne bɛ kuma tuma o tuma, fɔ ne ye kule le;
ne bɛ pɛrɛn ka mɔgɔw ta jusukungbɛlɛya ni o ta tɔrɔri fɔ.
Matigi Ala ta kuma fɔri
bɛ mafiyɛnyari ni lɔgɔbɔri le lase ne ma.

⁹ Ayiwa, ni ne ko, ko ne tɛna a ko fɔ tuun,
walama ko ne tɛna kuma a tɔgɔ ra tuun,
a ta kuma bɛ ne jɛni ne jusukun na i ko tasuma,
a bɛ i ko tasuma le donna ne kolow kɔnɔ;

ne b'a fɔ ko ne b'a kun ne yeɛ ra,
nka ne baraka bɛ ban, ne tɛ se.

Yeremi k'a yeɛ karifa Ala ma

¹⁰ Jama bɛ kumajugu minw fɔra ne ma, ne bɛ o mɛnna:

«Siranyakobaw bɛ fan bɛɛ ra!

Aw y'a ko fɔ! An y'a ko fɔ namɔgɔw ye!»

Ne teriw bɛɛ bɛ ne kɔrɔsira k'a flɛ ni ne bɛna ben.

Dɔw ko: «A bɛ se ka kɛ ko dɔ bɛna a nɛgɛ,

ni o kɛra, an bɛna se sɔrɔ a kan,

ka an yeɛ dimibɔ a ra!»

¹¹ Nka Matigi Ala bɛ ne fɛ i ko kɛrɛkɛɛfari;

o kɔsɔn ne nɔgbɛnɔgaw bɛ talon ka ben,

o tɛ se sɔrɔ.

O bɛna maroya kɔsɛbɛ sabu o tɛna se sɔrɔ;

o kun suurunin bɛna to tuma bɛɛ,

mɔgɔ tɛna jina o ta maroya kɔ ka ye.

¹² Fangatigi Ala bɛ mɔgɔ terennin sɛgɛsɛgɛ,

a b'a kɔnɔnɔkɔw ni a jusukunnakow bɛɛ lon.

Ala, ni i bɛ i yeɛ dimibɔ o ra tuma min na, a to ne ja ye o ye,

sabu ne ka ne yeɛ to ele le boro.

¹³ Aw ye dɔnkiri la Matigi Ala ye,

aw ye Matigi Ala tando;

sabu a bɛ fagantanw nin kisi,

ka bɔ kojugukɛbagaw boro.

Yeremi ta jusukasikumaw

¹⁴ Ne worora lon min na,

Ala ye o lon danga!

Ne bamuso ka ne woro lon min na,

Ala kana baraka don o lon na!

¹⁵ Cɛ min tagara o kibaro fɔ ne faɛ ye,

Ala ye o cɛ danga!

Min k'a fɔ ko: «I ka den sɔrɔ, dɛncɛ lo,»

fɔ ka ne faɛ ninsɔndiya kɔsɛbɛ,

¹⁶ o cɛ ye kɛ i ko Matigi Ala ka dugu minw ci,

ni a ma sɔn ka hina o ra.

Sɔgɔmada fɛ a ye kulecikanw mɛn,

teregban fɛ a ye kɛrɛmankanw le mɛn!

¹⁷ Mun na a m'a to ne ye sa ne bamuso kɔnɔ?

O ra ne bamuso tun bɛ kɛ ne ta kaburu ye,

a lasiritɔ tun bɛ to ten wagati bɛɛ!

¹⁸ Mun kɔsɔn ne bɔra ne bamuso kɔnɔ

ka na to sɛgɛ ni jusukasi ra,

fɔ ka taga ne ta dunɔpalatigɛ ban maroya ra?

Zuda ni Zeruzalɛmu ta tɔɔrɔ kow

21

(21-29)

Ala ka masace Sedesiyasi jaabi

¹ Matigi Ala ka nin kuma le lase Yeremi ma, wagati min masace Sedesiyasi* ka Malikiya dence Pasuri, ani Maseya dence sarakalasebaga Sofoni ci Yeremi fe, ka taga a fo a ye ko:

² «Sabari ka Matigi Ala jininka an ye, sabu Babiloni masace Nebukadinesari be kere ra ni an ye†. A be se ka ke ko Matigi Ala bena a ta kabakoba do ke an ye i n'a fo a derira k'a ke cogo min na, janko Nebukadinesari ye faran an na.»

³ Yeremi ka o jaabi ko: «Aw ye taga a fo Sedesiyasi ye,

⁴ ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <A fle, kerekeminan minw be aw boro, aw be Babiloni masace ni Babilonikaw kerera ni minw ye, sabu o ka aw ta dugu lamini, ayiwa, o kerekeminanw nasinna aw ta dugu kofeyoro ma, nka ne bena o yelema ka o nasin dugu yere kononoyoro ma.

⁵ Ne yere bena aw kere ni ne ta sebgaya ni ne ta fanga ye, ne diminin, ani ne jusu gbannin, ani ne jusu boninba.

⁶ Ne bena nin dugu konofenw bee kere, adamaden fara beganw kan; bana juguba do bena o faga.

⁷ Matigi Ala ko ten; o ko, min ye Zuda masace Sedesiyasi ye, ani a ta jamana namogow, ani jamanadenw, ani minw bosira banajuguw, ani kerekemuru ni kongo boro, ne bena olugu don Babiloni masace Nebukadinesari boro, ka o don o juguw boro, ani min o min be o fagayoro pinina. Nebukadinesari bena o faga ni kerekemuru ye; a tena makari o ra, a tena sabari, a fana tena hina.>

⁸ «Min ye nin dugumogow ye, a fo olugu ye ko Matigi Ala ko: <A fle, ne be panamanya sira ni saya sira bla aw koro.

⁹ Ni min o min ka to dugu kono, kerekemuru ni kongo ni banajugu bena o faga; nka Babilonika minw ka aw ta dugu lamini, ni mogow min ka bo ka taga a yere di olugu ma, o tigi be kisi, a ta kisiri le be ke a ta nafa ye.

¹⁰ Sabu ne ka ne na sin nin dugu ma janko ka kojugu le ke a ra, kopuman te; Matigi Ala ko ten. Ne be nin dugu don Babiloni masace boro, ko a y'a jeni.> »

Ala ka kankari la masace ta somogow ye

¹¹ Zuda masace ta somogow,

aw ye Matigi Ala ta kuma lamen!

¹² Dawuda ta somogow, Matigi Ala ko:

«Aw ye kiti tige can kan lon o lon.

Mogow be ben minw kan ka o borofenw ce,

aw ye olugu bosu a tɔɔɔbagaw boro.

Ni o te, ne ta dimi bena mana ka aw jeni i ko tasuma,

mogow fana tena se ka o tasuma faga;

ne bena o ke aw ta kewalejuguw le koson.

¹³ «Ne ni aw be ɔogon na, aw kurufurance mogow,

aw minw siginin be farakuru kan kenegbeba ra!

Matigi Ala ko ten.

Aw minw b'a fora ko: <Jon be se ka jigi ka na anw kama yan?

Jon be se ka na don fo anw ta dogoyorow ra yan?>

¹⁴ Ayiwa, ne bena aw sara

ka kapa ni aw ta kewalew ye,

Matigi Ala ko ten.

Ne bena tasuma do don aw ta yiritu kono,

* **21:1 21.1** Sedesiyasi tun ye Yoziyasi dence sabanan ye; ale le kera Zuda masace laban ye Zeruzalemu (Masacew flanan 24.17–25.7 fle). † **21:2 21.2** Zuda mara ta mogow, ani Babilonikaw ta kere: Masacew flanan 24.20–25.11; Kibaroyaw flanan 36.11–21.

ka aw jeni aw fan bee ra.»

22

Ala ka Yeremi ci Zuda masace ta somogow kama

¹ Matigi Ala ko: «Taga Zuda masace ta so, i ye taga nin kuma fo a ye.

² A fo ko: «Ele ye Matigi Ala ta kuma lamen, ele Zuda masace, min sigira Dawuda ta masasiginan kan, ele ni i ta jamana pamogow, ani i ta mogo to minw bee be to ka don nin daw fe.

³ Matigi Ala ko: Aw ye can ni terrennya sira tagama. Aw ye mogo tɔɔninw bɔsi ka bo o tɔɔbagaw boro, aw kana lonanw, ani feritaw, ani muso ce saninw minako juguya, aw kana jusukungbeleyako ke o ra, aw kana mogo jarakibari faga nin jamana ra yan.

⁴ Sabu ni aw ka nin kumaw sira tagama can yere ra, o tuma masace dow belen bena to ka sigi Dawuda no ra a ta masasiginan kan, ka to ka don nin so dondaw fe o ta sowotorow konɔ, ani o ta sow kan, olugu ni o ta jamana pamogow, ani o ta jamana mogow.

⁵ Nka ni aw ma son ka nin kumaw lamen, ne be kari ne yere togo ra, Matigi Ala ko ten, ko nin so bena ke tomo le ye.» »

⁶ Sabu Matigi Ala be min fora Zuda masace ta so ta ko ra, o ye nin ye; a ko:

«Ele be ne fe i ko Galadi mara,
i ko Liban kuru kuncemayoro;
nka o bee n'a ta, ne bena i ke kongokolonyoro le ye,
ka i ke dugu lakolon ye.

⁷ Ne bena cenrikebaga dow laben i kama;
o bee ta baarakeminan be o boro.
O bena i ta masaso sediriyiriw bee ra cepumanw tigetige,
ka o firi tasuma ra.

⁸ «Siya camanba bena teme nin dugu kere fe; mogow bena to ka jogon pininka ko: «Mun koson Matigi Ala ka nin ko jogon ke nin duguba ra sa?»

⁹ Mogow bena o jaabi ko: «A ka nin ke sabu o banna Matigi Ala, o ta Ala ta jennogonya ma, ka taga o kinbiri gban ala werew koro ka olugu bato.» »

Kuma min fora Salumu ta ko ra

¹⁰ Min sara* aw kana o su kasi,
aw kana aw yere panasisi o koson.
Min minana ka taga†, aw ye kasi o le koson,
sabu a te seko tuun,
a na tena la a woro jamana kan tuun.

¹¹ Matigi Ala ka kuma min fo masace Salumu ta ko ra, Yoziyasi dence min tun kera masace ye a face Yoziyasi no ra, ka soro ka bo nin jamana ra, o kuma ye nin ye ko: «Ale te seko yan tuun;

¹² o k'a mina ka taga ni a ye yoro min na, a bena sa yi, a tena nin jamana ye tuun.»

Kuma min fora Yehoyakimu ta ko ra

¹³ «Mogo min be a ta so lo, ni a te terrennya jate,
ka a sanfebon lo ni a te can sira jate,
a mogogogonw be baara ke a ye, nka a te foyi di o ma,
a te o ta sara di o ma,

* **22:10 22.10** Min sara, o ye masace Yoziyasi ye, ale sara Megido kere ra (Masacew flanan 23.29). † **22:10 22.10** Min minana ka taga, o ye Yoziyasi dence Yohahazi ye, min be wele fana ko Salumu; ale minana ka taga Misiran (Masacew flanan 23.31-33).

bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ‡.

14 A b'a fɔ ko: <Ne bɛna sankaso belebele dɔ lɔ ne yɛrɛ tɔgɔ ra,
k'a sanfɛbonw kɔnɔ bɔnya,
ka finɛtiriw bɔ a ra ka ja,
ka sɛdiriyiriferɛnw la a kɔnɔ,
k'a kɔnɔnɔyɔrɔ mun k'a wulen k'a ja.>

15 Ele b'a miiri ko sɛdiriyiri caman sɔrɔri le bɛna i ta masaya sabati wa?
Yala ele faɛ fana tun tɛ domuni kɛra, ka min, i ko mɔgɔ tɔw wa?
O bɛɛ n'a ta, a tun bɛ can ni terenninya sira tagama;
o ra, a ta kow fana pana.

16 A tun bɛ panibagatɔw, ani fagantanw ta kiti tige ka ja,
o kosɔn a ta kow bɛɛ tun ka ji.
Ayiwa, o kɛwale jɔgɔn le b'a yira ko mɔgɔ ka ne Ala lɔn;
Matigi Ala ko ten.

17 «Nka ele ja tɛ foyi ra, i jusukun tɛ foyi miiri
ni i yɛrɛ ta nafa dɔrɔn tɛ,
ani ka бага mɔgɔ jarakibariw ma ka o faga,
ka mɔgɔw tɔjɔ, ka o minako juguya.

18 «O kosɔn Matigi Ala ka min fɔ Zuda masace Yehoyakimu ta ko ra, Yoziyasi dence,
o kuma ye nin ye, ko:

Mɔgɔ tɛna a su kasi, i ko o bɛ deri k'a fɔ cogo min na ko:
<E, ne balemace!> Walama ko: <E, ne balemamuso!>
Mɔgɔ tɛna a su kasi, i ko o bɛ deri k'a fɔ cogo min na ko:
<E, an matigice!> Walama ko: <E, an ta masa!>

19 O bɛna a sutara i ko fali bɛ sutara cogo min na;
o bɛna a sama ka taga a firi Zeruzalemu dugu kɔ fɛ.»

Bɔnɔ bɛna Zeruzalemu sɔrɔ

20 «Yɛlɛn Liban kuruw kan ka kule ci!
Yɛlɛn Basan kuruw kan ka i kan kɔrɔta!
Yɛlɛn Abarimu kuruw kan ka kule ci!
Sabu i kanubagaw bɛɛ halakira ka ban.

21 Tuma min na i tun bɛ i yɛrɛ jate fɛntigi ye, ne kumana i fɛ,
nka i tun b'a fɔra ko: <Ne tɛna foyi lamɛn!>
I ta cogo kɛra o le ye kabini i denmisenman;
i ma sɔn ka ne kan lamɛn.

22 Fɔjɔ bɛna i ta kuntigiw bɛɛ ta,
i kanubagaw bɛna mina ka taga jamana wɛrɛ ra;
o wagati le ra, i bɛna maroya fɔ ka i kun suuru,
i ta kojuguw bɛɛ kosɔn.

23 Ele min sigira Liban,
ka i ta jaga la sɛdiriyiripumanw cɛ ra,
ni dimi nana se i ma,
dimi min bɛ i ko muso jigibagato ta dimi, i bɛna nuna dɛ!»

Yehoyakimu dence Koniya ta ko

‡ 22:13 22.13 Nin kumaw fɔra ka nasin masace Yehoyakimu le ma.

²⁴ «Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Matigi Ala ko ten, ko ele Yehoyakimu dence Koniya§, Zuda masace, hali ni ele tun kera bororanegge le ye ne kininboro ra, ne bena ele sama ka bo.

²⁵ Minw be i fagayoro pinina, ne be i don olugu boro; i be siran minw na, ne be i don olugu boro; ne be i don Babiloni masace Nebukadinesari boro, ka i don Babilonikaw boro.

²⁶ Ne bena i gben, ele ni i woroba, ka aw lataga jamana were ra, aw si ma woro jamana min na; aw bena taga sa o yoro le ra.

²⁷ Aw ta jamana logo bena aw mina, fo ka sekologo ke aw ra, nka aw tena se ka seko ka na aw ta jamana ra tuun.»

²⁸ Ayiwa, yala nin Koniya togo ye dagakolon cinin le ye wa, mogo te min jate, mogo si te min fe tuun? Mun koson o ka ale ni a denw gben, ka o firi jamana do ra, o ma jamana min lon?

²⁹ E, dugukolo, dugukolo, dugukolo, Matigi Ala ta kuma lamen!

³⁰ Matigi Ala ko: «Aw ye nin ce togo sebe i n'a fo mogo min ma den soro, i n'a fo mogo min ma se soro a ta dunupalatige ra; sabu a ta den si tena se soro, ka sigi Dawuda ta masasiginan kan, ka ke Zuda mara kuntigi ye tuun.»

23

Sagagbenbaga juguw, ani sagagbenbagapumanw

¹ «Sagagbenbaga minw be ne ta sagakuru halakira ka sagaw janjan, bono be olugu soro, Matigi Ala ko ten.

² O koson sagagbenbaga minw be ne ta mogow kunna, ne Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka min fo olugu ta ko ra, o ye nin ye, ko: Aw le ka ne ta sagaw gben, ka sagakuru janjan; aw ma aw hakiri to o ra, nka ne koni bena ne hakiri to aw ra ka aw sara ka kana ni aw ta kewalejuguw ye. Matigi Ala ko ten.

³ «Ne ta sagakuru to minw tora jamanaw bee ra, ne tun ka o gben ka taga jamana minw bee ra, ne yere bena olugu lajen, ka o lana o yere ta yoro ra; o bena bugu, ka caya kosebe.

⁴ Ne bena sagagbenbaga dow bla o kunna, minw bena o korosi. Siranya tena o mina tuun, jigitigeko tena o soro tuun; o do tena tunu tuun. Matigi Ala ko ten.»

⁵ A fe, lon do bena se,

Matigi Ala ko ten,

ne bena mogo terennin do lawuri Dawuda ta duruja ra,
min bena sigi masaya ra ka mogow mara ni hakiri ye,
ka can ni terenninya ladon jamana konu.

⁶ Ale ta wagati ra, Zuda mara bena kisi,
Izirayeli jamana bena sigi hera ni laganfiya ra;

o bena a wele togo min na o ye ko:

Matigi Ala, an ta terenninya tigi.

⁷ «O le koson, lon do bena se, Matigi Ala ko ten, o lon na mogo tena a fo tuun ko: <Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ale min ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra.>

⁸ Nka o bena a fo le ko: <Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ale min ka Izirayelimogow ta durujaw lana, ka aw laseko ka bo sahiliyanfan jamana ra, ani ka bo jamana tow bee ra, a tun ka aw gben ka taga jamana minw bee ra.> O bena na sigi o yere ta dugukolo kan.»

§ 22:24 22.24 Koniya be wele fana ko Yekoniya, walama Yehoyakini. A ta masaya san naaninan le ra o ka Zuda mara mogow mina ka taga ni o ye Babiloni (Masacew flanan 24.8-16; Kibaroyaw flanan 36.8-10).

Cira ta juguw

⁹ Min fɔra ciraw ta ko ra:

«Ne jusu kasira koseɓe,

fɔ ka ne kolow bee magaya;

ne kera i ko dɔrɔɔ,

i ko dɔrɔ ka mɔɔ min nanamini,

Matigi Ala ni a ta kuma saninmanw kosɔn.

¹⁰ Sabu jamana fara jeneya ra,

jamana be sukasi ra, danga kosɔn,

kongokolon beganmarayɔrɔw jajara.

Mɔɔw be bori kojugu nɔ fe,

o be o ja gbeleya ka ko benbariw le ke.

¹¹ Ciraw, ani sarakalasebagaw, o bee ye Alapasiranbariw le ye;

hali ne ta batoso kɔnɔ, ne ka o ta kojuguw sɔrɔ yi!

Matigi Ala ko ten!

¹² O kosɔn o bena tɛrɛnde o tɛmesira kan,

o ta sira be ke dibi ye;

o bena o nɔni ka o ben,

sabu ni ne nana wuri o kama san min na,

ne bena kojugu ben o kan.

Matigi Ala ko ten.»

Zeruzalemu ni Samari ta ciraw

¹³ «Ne ka ko benbariw ye Samari ta ciraw fe:

O ka ciraya ke ni Baali* ta jo tɔɔ ye,

o ka ne ta mɔɔw, Izirayelimɔɔw lafiri.

¹⁴ Nka Zeruzalemu ta ciraw fe, ne ka kojuguba le ye;

o be jeneya ke, o be tagama faninya kan.

O be baraka don kojugukebagaw ra,

janko o si kana o ta juguya dabla.

O bee be ne na kɔrɔ i ko Sodɔmukaw;

Zeruzalemukaw be i ko Gomɔrikaw*.»

¹⁵ O kosɔn Fangatigi Ala ka nin le fɔ ciraw ta ko ra, ko:

«Ne bena o baro ni jalaji le ye,

ka бага ke o minji ra k'a di o ma;

sabu Zeruzalemu ta ciraw le sababu ra,

Alapasiranbariya cayara jamana yɔrɔ bee ra.»

Cira faninyafɔbagaw

¹⁶ Fangatigi Ala ko:

«Ni ciraw be cirayakumaw fɔ aw ye,

aw kana o ta kumaw lamɛn,

sabu o be aw negera ni kuma gbansanw le ye.

O be ko minw fɔra aw ye ko Ala ka o yira o ra,

o kow bɔra olugu yere le ra, o ma bɔ Matigi Ala da ra.

¹⁷ Minw be ne dɔɔya, o be sɔn k'a fɔ olugu ye ko:

«Matigi Ala ko a bena hera ke aw ye!»

Minw bee be tugu o yere jusukun ta miiriyaw ko

o b'a fɔ olugu ye ko: «Kojugu foyi tɛna aw sɔrɔ!»

* **23:14 23.14** Sodɔmukaw, ani Gomɔrikaw tun ka kojugu caman ke Ala na kɔrɔ (Damina 19.1-29).

18 O tuma, jontigi le tun be ni Matigi Ala ye a ta kolatigeyoro ra?
Jon le na k'a ye, walama k'a lamɛn?
Jon le k'a janto a ta kuma ra,
janko k'a lamɛn?»

19 «A flɛ, Matigi Ala ta sanfoɔɔ ye nin ye!
A ta jusugban le wurira;
o sanfoɔɔba le wurira,
a be munumununa mogojuguw kunna.

20 Matigi Ala ta dimi tena mala
fo a ka ko min latige a jusukun na,
a ye o ke k'a dafa.
Wagati nataw ra, aw bɛna o kow bee faamu.»

21 Ala ko:
«Ne ma nin ciraw ci,
nka o borira ka taga ciraya ke;
ne ma kuma don o da ra
nka o tagara cirayakumaw fo.

22 Ni o tun be ni ne ye ne ta kolatigeyoro ra,
o tun bɛna ne ta kumaw lase ne ta mogow ma,
k'a to o ye seko ka bo o ta sirajuguw kan,
ka o ta kewalejuguw dabra.»

Matigi Ala be yoro bee

23 «Yala ne ye yoro surunmogow doron ta Ala le ye wa?
Matigi Ala ko ten.

Yala ne te yoro janmogow bee ta Ala ye fana wa?

24 Yala mogow be se ka dogo yoro dogonin do ra
ko ne Ala tena o tigi ye wa?
Matigi Ala ko ten.

Yala ne ta bonya ma sankolo ni dugukolo yoro bee fa wa?
Matigi Ala ko ten.»

Cira mogolafiribagaw

25 «Ciraw be min fora, ne ka o men. O be cirayakuma minw fora ne togo ra o ye faninya le ye. O b'a fo ko: <Ne ka ko do ye siko ra de! Ne ka ko do ye siko ra!>

26 O ciraw be jijara ka o faninya ciraya minw ke, ka o mogolafirikumaw miiri o jusukun na ka o ciraya ke, o bɛna o kow dabra tuma juman le?

27 O be to ka o ta siko minw nafa jigon ye, o b'a miiri ko o be se k'a to ne ta mogow ye jina ne togo ko, i n'a fo o bemaw jinana ne togo ko cogo min na Baali* ta jo koson.

28 Ni cira min ka siko ke, o ye a ta siko lakari; nka ne ka ne ta kuma lase mogow min ma, o tigi ye ne ta kuma fo ka kapa ni can sira ye, sabu mun le ka simanpaga ni simankise ke kelen ye? Matigi Ala ko ten.

29 Yala ne ta kuma te i ko tasuma le wa? Matigi Ala ko ten. Yala a te i ko negɛkuru min be fara ci wa?

30 «A flɛ, nin le koson ne be ciraw kere, Matigi Ala ko ten, olugu minw be ne ta kuma sonya jigon fe.

31 A flɛ, ne be ciraw kere, Matigi Ala ko ten; minw be o yere nenkun ta k'a fo ko: <Matigi Ala ko!>

32 A flɛ, minw be faninya sikow ciraya kera, ne bɛna olugu kere, Matigi Ala ko ten; o be o sikow lakari ka ne ta mogow lafiri ni o faninyakumaw ye, ani o ta kungɛleya

ye, k'a soro ne ma o ci, ne ma foyi fo o ye. O te foyi le na nin mogow ye; Matigi Ala ko ten.»

Ala ta kuma te doni ye

³³ «Ayiwa, ni nin mogow, walama ni cira do, walama ni sarakalasebaga do ka i jininka ko: <Matigi Ala ta kuma ye juman le ye, a ka doni† juman la an kan?> I ye o tigi jaabi ko: <Aw yere le ye doni ye, ne bena o doni bo ne kunna. Matigi Ala ko ten.>

³⁴ Ni cira do, walama ni sarakalasebaga do, walama ni mogow do k'a fo ko: <Matigi Ala ka doni juman le la ale kan!> Ayiwa, ne bena o tigi ni a ta somogow kere.

³⁵ Aw ka kan ka aw siginogonw, walama aw balemaw jininka le ko: <Matigi Ala ta jaabi ye juman ye? Matigi Ala ka mun fo?>

³⁶ Nka aw man kan k'a fo tuun ko: <Matigi Ala ka doni juman le la an kan!> Yala Matigi Ala ta kuma ye doni le ye wa? Ni aw be o fo, o tuma aw be Ala panaman, Fangatigi Ala, an ta Ala ta kuma yelemana le.

³⁷ Aw ye cira jininka ko: <Matigi Ala ka i jaabi ko di? Matigi Ala ka mun fo?>

³⁸ Nka ni aw ka to k'a fo ko: <Matigi Ala ka doni la anw kan>, o tuma Matigi b'a fo ko: i n'a fo aw be to ka nin kuma fo, ko: <Matigi Ala ka doni la anw kan> k'a soro ne k'a fo aw ye ko aw kana a fo, ko: <Matigi Ala ka doni la anw kan>.

³⁹ o tuma ne bena ban aw ra pewu, ka aw gben ka bo ne na koro, aw ni aw ta dugu bee, ne tun ka o dugu min di aw bemaw ma.

⁴⁰ Ne bena aw ke dogoyarifen ye, dogoyari min tena ban; ka aw lamaroya kosebe, mogow tena jina maroya min ko ka ye.»

24

Toromo jumanw ani toromo cenninw

¹ Ayiwa, Matigi Ala ka toromo segi fla yira ne ra; o segiw blanin tun be Matigi Ala ta batoso na fe. O wagati y'a soro Babiloni masace Nebukadinesari tun ka Yehoyakimudence Yekoniya*, Zuda masace, ani Zuda mara pamogow, ani bororabaarakebagaw, ani negebaarabagaw mina ka bo Zeruzalemu ka taga ni o ye Babiloni.

² Ayiwa, segi kelen ta toromow tun ka pi kosebe; o tun be i n'a fo torosun den folow. Nka segi to kelen ta toromow bee tun cenna; mogow tun te se ka o domu o cenkojugu fe.

³ Matigi Ala ko ne ma ko: «Yeremi, i na be mun le ra?» Ne k'a jaabi ko: «Toromo! A jumanmanw koni ka pi kosebe, nka minw cenna, olugu man pi le fiyewu, hali mogow te se ka o domu o cenkojugu fe.»

⁴ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma.

⁵ A ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Mogow be nabo toromojuman fe cogo min na, ne ka Zuda mara mogow minw labo nin jamana ra ka o lataga Babilonikaw ta jamana ra, ne fana bena nabo olugu fe ten.

⁶ Ne bena o fle ni pumanya ye, ka o laseko ka na nin jamana ra yan tuun. Ne bena o lo, ne tena o ci tuun; ne bena o turu, ne tena o bon tuun.

⁷ Ne bena ne lonniya don o jusu ra, k'a to o y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. O bena ke ne ta mogow ye, ne fana be ke o ta Ala ye, sabu o bena seko ne ma ni o jusukun bee ye.»

⁸ Ayiwa, min ye toromo cenninw ye, mogow te se ka minw domu o cenkojugu fe, Matigi Ala ko: «Ne bena Zuda masace Sedesiyasi ke o cogo le ra, ale ni a ta jamana kuntigiw, ani Zeruzalemuka to minw tora nin jamana ra yan, ani minw tagara sigi Misiran.

† 23:33 23.33 «Kuma» ani «doni»: Heburukan na o kuma fla focogo bora jagon fe. ye sura 22.24 fle, ani Masacew flanan 24.12-16.

* 24:1 24.1 Yekoniya: Aw

⁹ Ne bēna min kē o ra, o bēna kē jatigēkoba ye dugukolo siyaw bēe fē, k'a to bēe ye o ta bono ye; ne bēna o gbēn ka taga yoro minw na, o yoro mogow bēe bēna o mafiyenya, ka o togo don o ta zanaw ra, ka o logobo, ka o danga.

¹⁰ Ne bēna mogow bla ka taga ni kerekemuru ye o kama, ka kongo ben o kan, ani banajuguw, fo ka taga o tunu ka ban pewu o ta dugukolo kan, ne tun ka dugukolo min di o ni o bemaw ma.»

25

San mukan ni saba waajuri

¹ Ala ka kuma min lase Yeremi ma, Zuda mara mogow bēe ta ko ra, Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace ta masaya san naaninan na, ani Babiloni masace Nebukadinesari ta masaya san folo ra,

² Yeremi ka o kuma le fo Zuda mara mogow bēe ja na, ani Zeruzalemukaw bēe ja na, ko:

³ K'a ta Amon dence Yoziyasi, Zuda masace ta masaya san tan ni sabanan na, fo ka na se bi ma, nin ye a san mukan ni saba ye, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma; ne be to k'a fo aw ye lon o lon, nka aw ma son k'a lamēn.

⁴ Matigi Ala ta baaradenw, minw ye a ta ciraw ye, a ka olugu bēe ci aw le fē; a tun be olugu ci aw fē lon o lon, nka o bēe n'a ta, aw m'a lamēn, aw ma aw toro malo a ta kuma ra.

⁵ O tun be to k'a fo aw ye ko: «Aw ye sabari, aw bēe ye bo aw ta sirajuguw kan, ka aw ta kewalejuguw dabra; ni o kera, Matigi Ala ka dugukolo min di aw ni aw bemaw ma, aw bēna to o dugukolo kan wagati bēe, ani tuma bēe.

⁶ Aw kana tugu ala werew ko ka aw kinbiri gban olugu koro ka o bato; aw kana ne jusu bo ni aw yere boro ta batofen lalaganinw ye; ni o kera, ne tena kojugu si ke aw ra.

⁷ Nka aw ma ne lamēn; Matigi Ala ko ten. Aw ka ne jusu bo ni aw yere boro ta batofen lalaganinw ye, ka kojugu lase aw yere ma.

⁸ «O koson Fangatigi Ala ko: «I n'a fo aw ma ne ta kumaw lamēn,

⁹ a fē, ne bēna sahiliyanfan mogow bēe wele, Matigi Ala ko ten, ani Babiloni masace Nebukadinesari, min ye ne ta baaraden ye; ne bēna olugu lana nin jamana ni a mogow kama, ani siya minw bēe ka o lamini, janko o ye o halaki pewu, fo ka o ta ko ke jatigēkoba ye, ka o ke logoborifen ye, ka o ta yoro ke yoro lakolonba ye tuma bēe.

¹⁰ Ne bēna o ta pagarikanw, ani o ta ninsondiyakanw, ani koroce ta donkirilakanw, ani koromuso ta donkirilakanw, ani o ta mugusikanw bēe ban, ka o ta fitinayeelenw bēe faga.»

¹¹ Nin jamana bēe bēna ke tomo le ye, ka ke yoro lakolonba ye; nin siyaw bēna to Babiloni ta masace ta fanga koro fo san biwolonfla.

¹² «Nka ni o san biwolonfla dafara, ne bēna wuri Babiloni masace ni a ta mogow yere kama, o ta terenbariyaw koson, Matigi Ala ko ten; ne bēna Babilonikaw kere, ka o ta jamana ke yoro lakolonba ye wagati bēe.

¹³ Ne tun ka kojugu o kojugu fo o ta jamana ta ko ra, ne bēna o bēe lase o ta jamana ma; ko o ko sebera nin kitabu kono, Yeremi ka ciraya ke ka fen o fen fo siyaw kama, ne bēna o ke.

¹⁴ Sabu siya fangatigi dow, ani masaceba dow fana bēna o ta fanga sigi Babilonikaw kan; ne bēna Babilonikaw fana sara ka kapa ni o ta kewalew ye, ani o boro ka baara min ke.»

Ala ta kiti tagamasiyen

¹⁵ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala k'a fo ne ye ko: «Nin jifiye mina ne boro; a fanin lo ne ta jusugban na i ko duven; ne be i ci siya minw fē, a to olugu bēe ye do min a ra.

¹⁶ O bɛna a min fɔ ka talontalon, ka fatɔya bla o yɛrɛ ra, sabu ne bɛna murutigiw ci o kama.»

¹⁷ Ne ka jifiyɛ mina Matigi Ala boro; Matigi Ala tun ka ne ci siya minw fɛ, ne k'a di olugu bɛɛ ma ko o bɛɛ y'a min:

¹⁸ Zeruzalemukaw, ani Zuda dugu tɔw ta mɔgow, ani o ta masacɛw ni o ta kuntigiw, janko ka o ta yɔrɔ kɛ tomo ye, k'a kɛ jatigekoba ye, ani lɔgɔbɔrifɛn, ani yɔrɔ danganin, i n'a fɔ a bɛ cogo min na bi.

¹⁹ Ne ka dɔ di Misiran masacɛ Farawona ma, ani a ta jamana jamɔgow, ani a kuntigiw, ani jamana mɔgow bɛɛ,

²⁰ ani siya wɛrɛ minw bɛɛ siginin bɛ ni o ye, ani Usi ta jamana masacɛw bɛɛ, ani Filisikaw ta jamana masacɛw bɛɛ, minw bɛ Asikalɔn, ani Gaza, ani Ekurɔn, ani Azidɔdika tɔ minw bɛ yi,

²¹ ani Edomu jamana, ani Mohabu jamana, ani Amɔn jamana,

²² ani Tiri masacɛw bɛɛ, ani Sidɔn masacɛw bɛɛ, ani masacɛ minw ta jamana bɛ fɔ yɔrɔjan kɔgɔji kɔ fɛ,

²³ ani Dedan jamana, ani Tema jamana, ani Buzi jamana, ani siya minw bɛɛ bɛ o bonbosi kɛrɛfɛyɔrɔw li*,

²⁴ ani Arabujamana masacɛw bɛɛ, ani siya wɛrɛ minw siginin bɛ kongokolɔn kɔnɔ, olugu ta masacɛw,

²⁵ ani Zimiri masacɛw bɛɛ, ani Elamu masacɛw bɛɛ, ani Mɛdi masacɛw bɛɛ,

²⁶ ani sahiliyanfan masacɛw bɛɛ, minw yɔrɔ ka surun, ani minw yɔrɔ ka jan ɲɔgɔn na, ani dunupa masayaw bɛɛ, min o min bɛ dugukolo kɔ kan; Sesaki† masacɛ le bɛna a ta min o bɛɛ kɔ fɛ.

²⁷ «O kɔ, i y'a fɔ o ye ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw y'a min ka panamini, ka fɔnɔ, ka ben dugu ma fɔ aw kana se ka wuri tuun, sabu ne bɛna murutigiw ci aw kama.»

²⁸ «Ni o banna ka jifiyɛ mina i boro ka dɔ min, i y'a fɔ o ye ko Fangatigi Ala ko: «Aw bɛna a min yɛrɛ le!»

²⁹ Sabu aw y'a fɛ, ne yɛrɛ tɔgɔ bɛ fɔ dugu min kɔnɔ, ne bɛna kojugu damina o dugu le ra; o tuma aw don, yala ne bɛna aw jarakibari to wa? Ne tɛna aw jarakibari dɛ! Sabu ne bɛna murutigiw wele dugukolo mɔgow bɛɛ le kama. Fangatigi Ala ko ten.»

³⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Ele ye nin kow bɛɛ ciraya kɛ, k'a fɔ o ye ko:

«Matigi Ala bɛna to san fɛ ka pɛrɛn,
a bɛ to a ta yɔrɔ saninman kɔnɔ k'a kan bɔ.

A bɛ pɛrɛn a yɛrɛ ta yɔrɔ mɔgow le kunna,

a bɛ kule ci i ko rɛzɛnforogibagaw,

a bɛ kule ci dugukolo mɔgow bɛɛ kama.

³¹ A mankan bɛ se fɔ dugukolo dan na,
sabu kɛrɛ dɔ le bɛ Matigi Ala ni siyaw cɛ,

kiti dɔ le bɛ a ni adamadenw bɛɛ cɛ;

a bɛna mɔgɔjuguw labla murutigiw ye.

Matigi Ala ko ten.» »

³² Fangatigi Ala ko:

«Aw y'a fɛ, kojuguba dɔ bɛ nana yi,

a bɛna bɔ siya dɔ ra, ka taga siya dɔ wɛrɛ ra;

sanfɔɲɔba dɔ bɛ wurira ka bɔ fɔ dunupa dan na.»

* 25:23 25.23 Siya minw bɛ o bonbosi kɛrɛfɛyɔrɔw li: Aw ye 9.25 fɛ. † 25:26 25.26 Sesaki, o ye Babiloni ye.

³³ Matigi Ala bena minw faga o lon na, olugu suw bena ta dunupa kun do ra, ka taga a bla a kun do ra; mogo tena o su kasi, mogo tena o suw lajen, mogo tena o sutara; o bena tori ka ke nogo le ye dugukolo kan.

³⁴ Aw ye kasi, aw sagagbenbagaw‡, aw ye kule!
Aw ye kolonkolon buguri ra, aw minw ye sagakuru kuntigiw ye;
sabu aw kannatigelon sera.
Aw bena ben ka ci ka yerege i ko minan songobelen.

³⁵ Dogoyoro tena ke sagagbenbagaw fe tuun,
bosiyoro tena ke sagakuru kuntigiw fe tuun.

³⁶ Aw ye sagagbenbagaw kulekan lamɛn!
Aw ye sagakuru kuntigiw kasikanw lamɛn!
Matigi Ala ka o ta beganmarayoro bɛɛ halaki.

³⁷ O ta beganmarayoro laganfiyaninw kera yoro lakolonbaw ye,
Matigi Ala ta dimiba koson.

³⁸ A bora a ta yoro ra i ko jaraden be bo a dogoyoro ra cogo min na;
o ta jamana bena ke yoro lakolon ye,
cenrikebaga ta fariya koson,
ani Matigi Ala ta dimiba koson.

26

Yeremi ta juguw ko o b'a faga

¹ Yoziyasi dence Yehoyakimu Zuda masace ta masaya damina ra, Matigi Ala ka nin kuma fo, Yeremi ye.

² «Matigi Ala ko: <Taga lo Matigi Ala ta batoso lukene ra; mogo minw be to ka bo Zuda duguw bɛɛ ra ka na o kinbiri gban ka Matigi Ala bato a ta batoso konɔ, ne be i ci ni kuma minw bɛɛ ye olugu fe, taga o kumaw bɛɛ fo o ye, i kana hali kelen bo a ra.

³ A be se ka ke ko o bena i lamɛn, ka seko ka bo o ta sirajugu kan; ni o kera, ne tun b'a fe ka kojugu min ke o ra o ta kewalejuguw koson, ne bena nimisa ka o dabla.

⁴ A fo o ye ko Matigi Ala ko: Ni aw ma ne lamɛn ka tagama ka kapa ni ne ta sariyaw ye, ne ka sariya minw yira aw ra,

⁵ ni aw ma ne ta baaradenw ta kumaw lamɛn, minw ye ne ta ciraw ye, ne tun be olugu minw ci aw fe lon o lon, nka aw te o lamenna,

⁶ o tuma ne bena nin batoso ke i n'a fo ne ka Silo* ke cogo min na, ka nin dugu ke dugu danganin ye dugukolo siyaw bɛɛ ja na.> »

⁷ Ayiwa, sarakalasebagaw, ani ciraw, ani mogo tow ka Yeremi kan men, a be nin kumaw fora Matigi Ala ta batoso konɔ.

⁸ Wagati min na Yeremi tun be banna kuma ra, Matigi Ala tun k'a ci ni kuma minw bɛɛ ye ko a y'a lase mogow ma, sarakalasebagaw, ani ciraw, ani mogo tow ka Yeremi mina. O ko: «Ele ka kan ka faga yere le!

⁹ Mun koson i be ciraya kera Matigi Ala togo ra k'a fo ko nin batoso bena ke i ko Silo kera cogo min na, ani ko nin dugu bena halaki fo k'a ke yoro lakolon ye?» Jama bɛɛ tagara lajen Yeremi koro Ala ta batoso konɔ.

¹⁰ Ayiwa, Zuda mara pamogow nana o kow men minke, o bora masace ta so ka taga Matigi Ala ta batoso ra, ka taga sigi Matigi Ala ta batoso Dondakura da ra.

¹¹ Sarakalasebagaw, ani ciraw k'a fo pamogow, ani mogo tow bɛɛ ye ko: «Nin ce ka kan ka faga le, sabu a ka ciraya ke nin dugu kama; aw yere toro k'a men!»

‡ 25:34 25.34 Sagagbenbagaw: O ye jamana pamogow ye. * 26:6 26.6 Silo: aw ye 7.12 fe.

¹² Ayiwa, Yeremi k'a fɔ ɲamɔgow bɛɛ ye, ani mɔgo tɔw bɛɛ ye, ko: «Aw ka nin kuma minw bɛɛ mɛn, Matigi Ala le ka ne ci ka na o cirayakumaw fɔ nin so kama ni nin dugu kama.

¹³ Sisan, aw ye aw tagamacogo ni aw ta kɛwalew yelema, ka Matigi Ala, aw ta Ala kan mɛn; ni o kɛra, Matigi Ala tun ka kojugu minw latige aw kama, a bɛna a ta miiriya yelema ka o dabla.

¹⁴ Ayiwa, ne kɔni, ne ye nin ye aw boro; ni min ka aw diya, ani ni min ka bɛn aw ma, aw ye o kɛ ne ra.

¹⁵ Nka aw ka kan k'a lɔn ko ni aw ka ne faga, o tuma a kɛra i n'a fɔ aw ka mɔgo jarakibari fagari hake le bɛn aw yɛɛ kan, aw ni nin dugu ni dugumɔgow; sabu can ra, Matigi Ala le ka ne ci aw fɛ, ka na nin kumaw bɛɛ fɔ k'a don aw toro ra.»

¹⁶ ɲamɔgow, ani mɔgo tɔw bɛɛ k'a fɔ sarakalasebagaw ni ciraw ye ko: «Nin cɛ man kan ni fagari ye, sabu a kumana an fɛ Matigi Ala, an ta Ala yɛɛ tɔgo le ra.»

¹⁷ Jamana cɛkɔrɔba dɔw wurira ka lɔ, k'a fɔ jama bɛɛ lajennin ye ko:

¹⁸ «Moresetikace Mise tun bɛ ciraya kɛra Zuda masace Ezekiyasi ta tere ra; a tun b'a fɔra Zuda mara mɔgow bɛɛ ye ko:

<Fangatigi Ala ko:

O bɛna Siyɔn dugu sɛnɛ i ko foro,
ka Zeruzalemu kɛ kabakuruton ye.

Alabatoso tun bɛ kuru min kan, yiritu le bɛna o kuru datugu†.>

¹⁹ «Yala Zuda masace Ezekiyasi ni Zuda mara mɔgow bɛɛ ka Mise mina k'a faga wa? Yala Ezekiyasi ma siran Matigi Ala ɲa, ka Matigi Ala daari wa? O le kosɔn, Matigi Ala tun ka kojugu min latige o kama, a ka a ta miiriya yelema ka o dabla. Ayiwa, o tuma anw don, anw le bɛna nin kojuguba ɲɔgɔn lasɛ an yɛɛ ma wa?»

Yehoyakimu ka cira Uriya faga

²⁰ Ayiwa, cɛ dɔ wɛɛ fana tun bɛ ciraya kɛra Matigi Ala tɔgo ra; ale tɔgo tun ye ko Uriya, Semaya dence tun lo ka bɔ Kiriyati Yeharimu. A tun bɛ ciraya kɛra Zeruzalemu dugu kama, ani Zuda mara kama; a ta kuma ni Yeremi ta kuma bɛɛ tun bɛ kelen ye.

²¹ Masace Yehoyakimu ni a ta cɛfariw, ani a ta jamana kuntigiw bɛɛ k'a ta kumaw mɛn. Masace tun b'a fɛ k'a faga. Uriya ka o ko mɛn minke, a siranna, a borira ka taga Misiran.

²² Masace Yehoyakimu ka mɔgo dɔw fara Akibɔri dence Elinatan kan, ka olugu ci ka taga Misiran.

²³ Olugu tagara Uriya labɔ Misiran, ka na ni a ye masace Yehoyakimu fɛ. O k'a faga ni kerekemuru ye k'a su firi mɔgo gbansanw sudonyɔrɔ ra.

²⁴ Nka Safan dence Ayikamu k'a janto Yeremi ra, janko o kana na a don mɔgow boro k'a to o y'a faga.

27

Ala ko siyaw bɛɛ ye to Babilɔni ta fanga kɔrɔ

¹ Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace, ale ta masaya damina ra, Matigi Ala ka nin kuma lasɛ Yeremi ma;

² Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Juruden dɔw lalaga, ka yiri dɔw lɛsɛ ka o kɛ i ko zuw*, ka dɔ siri i kanna.

³ O kɔ, i ye o dɔ ci Edomu masace ma, ka dɔ ci Mohabu masace ma, ka dɔ ci Amɔnkaw ta masace ma, ka dɔ ci Tiri masace ma, ka dɔ ci Sidɔn masace ma. O

† 26:18 26:18 Nin kumaw fɔra Mise ta kitabu kɔnɔ (Mise 3.12). * 27:2 27:2 Yiri min bɛ la sɛnɛkemisiw kan na, o le ye zu ye. Nin yɔrɔ ra, zu ye Babilɔni ta fanga tagamasiyen le ye.

masacew ta ciraden minw nana Zeruzalemu, Zuda masace Sedesiyasi fe, i bena o ciraw don olugu le boro.

⁴ I ye ne ta ci fo o ye, o ye taga o fo o matigicew ye, ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko o ye taga nin fo o matigicew ye ko:

⁵ «Ne Ala le ka dugukolo dan, ani adamadenw ni began minw be dugukolo kan; ne ka o dan ne ta sebayayaba ni ne ta fanga sababu ra. Ni mog'o min ka ne diya, ne be o fenw tigiya di o tigi le ma.

⁶ Sisan, ne le ka nin jamanaw bee don Babiloni masace Nebukadinesari boro, ne ta baaraden; ne ka hali kongosogow di a ma, ka olugu fana bla a ta fanga kor'o.

⁷ Siyaw bee bena ke a ta fanga kor'o, ka na ke a dence fana ta fanga kor'o, ka na ke a mamaden fana ta fanga kor'o, fo ka taga ale yere ta jamana ta wagati se, wagati min siya fangatigi dow, ani masaceba dow fana bena o ta fanga sigi ale yere kan.

⁸ «[«] Nka ni siya o siya, walama ni jamana o jamana ma son ka baara ke Babiloni masace Nebukadinesari ye, k'a to Babiloni masace ye a ta fanga yiri la ale kan na, ne bena o siya kere ni kerekemuru ye, ani kong'o, ani banajuguw, fo ka taga a to Nebukadinesari boro ye o siya halaki ka ban pewu; Matigi Ala ko ten.

⁹ «[«] Aw koni, aw kana aw ta ciraw, ani aw ta lagberikebagaw, ani aw ta sikolonbagaw, ani aw ta tagamasiyen lonbagaw, ani aw ta jotigiw lamén, olugu minw b'a fora aw ye ko aw tena to Babiloni masace ta fanga kor'o!

¹⁰ Sabu o ta cirayaw ye faninyakumaw le ye; o le bena a to ne bena aw gben, ka aw labo aw ta jamana ra, ka aw halaki.

¹¹ «[«] Nka ni siya o siya ka son k'a to Babiloni masace ye a ta fanga yiri la ale kan na, ka son ka baara ke Babiloni masace ye, ne bena nasuma ladon o siya ta jamana ra, k'a to o ye sigi o ta jamana ra tuun, ka o ta dugukolow sene; Matigi Ala ko ten.»

¹² Ayiwa, ne ka nin kuma kelen le fo Zuda masace Sedesiyasi ye; ne ko: «Aw ye son k'a to Babiloni masace ye a ta fanga yiri la aw kan na; aw ye baara ke ale ni a ta mogow ye, ni o kera, aw be kisi.

¹³ Mun koson i bena a to kerekemuru ni kong'o ni banajuguw ye ele ni i ta mogow faga? Sabu Matigi Ala ka o le fo, ko ni siya o siya te to Babiloni masace ta fanga kor'o, ale bena o kow le lase o siya ma.

¹⁴ Cira minw b'a fora aw ye ko aw tena to Babiloni masace ta fanga kor'o, aw kana o ciraw ta kumaw lamén! Sabu o ta cirayakumaw ye faninya le ye.

¹⁵ Ne ma o ci! Matigi Ala ko ten. O be cirayakuma minw fora ne tog'o ra, o ye faninya le; o le bena a to ne be aw gben k'a to aw ye halaki, aw ni o ciraw yere minw be o cirayakumaw fora aw ye.»

¹⁶ Ayiwa, ne ka nin le fo sarakalasebagaw, ani mog'o tow bee ye fana, ko Matigi Ala ko: «Cira dow be ciraya kera k'a fo ko: «Sisan koni, a to ye wagati donin, o bena Matigi Ala ta batoso ta minanw labo Babiloni, ka o laseko o no ra!» Aw kana o ciraw ta kumaw lamén, sabu o ta cirayakumaw ye faninya le ye.

¹⁷ Aw kana o lamén! Aw ye to Babiloni masace ta fanga kor'o, ni o kera, aw bena kisi; ni o te, aw bena a to nin dugu ye halaki ka ke tomo le ye.

¹⁸ «Ni o ciraw ta ciraya tun ye can ye, ni a kera ko Matigi Ala yere le be kumana o fe, o tuma o ye Fangatigi Ala daari janko minan to minw tora Matigi Ala ta batoso kon'o, ani minw tora Zuda masace ta so kon'o, walama Zeruzalemu dugu kon'o, Babilonikaw kana na o minanw fana ce ka taga Babiloni.

¹⁹ Sabu min ye Ala ta batoso samasenw ye, ani minanba koorinin ni a jusiginanw, ani fen to minw tora nin dugu kon'o,

²⁰ Babiloni masace Nebukadinesari tun ma fen minw ta, wagati min a ka Yehoyakimu dence Yekoniya, Zuda masace, ani Zuda jamogow mina ka bo Zeruzalemu ka taga ni o ye Babiloni,

²¹ ayiwa, o fɛn tɔ minw tora Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, ani Zuda masacɛ ta so kɔnɔ, walama Zeruzalemu dugu kɔnɔ, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala k'a fɔ ko:

²² <O fɛnw kɔni bɛna taga Babilɔni; o bɛna taga to yi, fɔ lon min na o fɛnw ta wagati bɛna se ne Ala fɛ; Matigi Ala ko ten. Ni o lon sera, ne bɛna o lasekɔ ka na o bla nin yɔrɔ ra yan.> »

28

Hananiya ka Yeremi ta kuma sɔsɔ

¹ O san kelen na, san min tun ye Zuda masacɛ Sedesiyasi ta masaya san naaninan ye, ani a ta masaya damina, o san karo loorunan na, Azuri dence Hananiya min tun ye cira dɔ ye ka bɔ Gabahɔn, lon dɔ ale k'a fɔ ne ye Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, sarakalasebagaw, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ ja na, ko:

² «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Babilɔni masacɛ ka fanga min sigi aw kan, ne bɛna o fanga yiri kari ka bɔ aw kan na!

³ Sani san fla cɛ, Babilɔni masacɛ Nebukadinesari ka Matigi Ala ta batoso minan min o min ta ka bɔ yan ka taga ni a ye Babilɔni, ne bɛna o bɛɛ lana nin yɔrɔ ra tuun.

⁴ Ne bɛna Yehoyakimu dence Yekoniya, Zuda masacɛ fana lana nin yɔrɔ ra yan, ani Zuda mara mɔgɔ min o min minana ka taga Babilɔni*; sabu Babilɔni masacɛ ka fanga min sigi aw kan, ne bɛna o fanga yiri kari ka bɔ aw kan na.> »

⁵ Cira Yeremi ka Hananiya jaabi sarakalasebagaw, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ ja na, minw bɛɛ tun bɛ Matigi Ala ta batoso kɔnɔ.

⁶ Cira Yeremi k'a jaabi ko: «Amina! Matigi Ala y'a kɛ ten! I ka cirayakuma min fɔ, Matigi Ala ye o kɛ can ye, k'a tɔ Matigi Ala ta batoso ta minanw, ani mɔgɔ minaninw bɛɛ ye bɔ Babilɔni ka seko ka na nin yɔrɔ ra yan.

⁷ Nka ne kɔni bɛna nin kuma min fɔ ka don ele toro ra, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ toro ra, o lamɛn:

⁸ Cira minw nana ne ni ele ja fɛ kabini wagatijan temeninw na, olugu ka cirayakumaw fɔ jamana caman kama, ani marabaw kama, ko kɛɛ ni kojuguw ni banajuguw le bɛna ben o kan.

⁹ Ni cira min ka ciraya kɛ ka herakuma fɔ, a ka ciraya kɛ ka kuma min fɔ, ni o kuma nana kɛ can ye, o le bɛna a yira ko can ra, Matigi Ala le ka a ci.»

¹⁰ Ayiwa, yiri min tun bɛ cira Yeremi kan na, cira Hananiya ka o yiri bɔ cira Yeremi kan na k'a kari.

¹¹ O kɔ, Hananiya k'a fɔ mɔgow bɛɛ ja na ko: «Matigi Ala ko: <Sani san fla cɛ, Babilɔni masacɛ Nebukadinesari ka fanga min sigi siyaw bɛɛ kan, ne bɛna o fanga yiri kari ka bɔ o kan na nin cogo le ra.> »

A ka o fɔ minke, Yeremi temɛna a ta sira fɛ ka taga.

¹² Cira Hananiya ka yiri bɔ cira Yeremi kan na k'a kari minke, o kɔ fɛ, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko:

¹³ «Taga a fɔ Hananiya ye, ko Matigi Ala ko: <I sera ka yiri kari, nka i bɛna nɛgebere le lalaga ka o bla a nɔ ra cɔ;

¹⁴ sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Ne bɛna nɛgebere le la siyaw bɛɛ kan na, janko o ye tɔ Babilɔni masacɛ Nebukadinesari ta fanga kɔrɔ; o fana bɛna to a ta fanga kɔrɔ le. Ne bɛ hali kongosogow bla a ta fanga kɔrɔ.> »

¹⁵ Cira Yeremi tagara a fɔ cira Hananiya ye ko: «Hananiya, ne lamɛn! Matigi Ala ma ele ci, o bɛɛ n'a ta, ele b'a to nin mɔgow bɛ o jigi la i ta faninyakumaw kan.

¹⁶ O kosɔn Matigi Ala ko: <A flɛ, ne bɛna ele ta ka bɔ dugukolo kan. Ninan san yɛɛ ra, ele bɛna sa, sabu i ka murutiri kumaw le fɔ ka Matigi Ala sɔsɔ.> »

¹⁷ Cira Hananiya sara o san kelen na, san karo wolonflanana na.

29

Yeremi ka seɓe ci mɔgɔw minaninw ma

¹ Nebukadinesari tun ka mɔgɔ minw bɛɛ mina ka bo Zeruzalemu ka taga ni o ye Babiloni, cɛkɔɔba minw tun tora si ra o mɔgɔ minaninw na yi, ani sarakalasebagaw, ani ciraw, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ, cira Yeremi tora Zeruzalemu ka seɓe do ci olugu bɛɛ ma; o seɓe kumaw le ye nin ye.

² O kera k'a sɔɔ masace Yekoniya, ani a bamuso, ani masaso jamɔgɔw, ani Zuda mara ni Zeruzalemu dugu jamɔgɔw, ani yiribaarabagaw, ani negebaarabagaw bɛɛ tun minana ka bo Zeruzalemu ka ban.

³ Yeremi tun ka o seɓe di Safan dence Elehasa ma, ani Hilikiya dence Gemariya, sabu Zuda masace Sedesiyasi tun ka olugu ci Babiloni, Babiloni masace Nebukadinesari fe. Kuma minw tun fora o seɓe kono o le ye nin ye; a ko:

⁴ «Ne Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala be nin kumaw fo mɔgɔ minaninw bɛɛ ye, ne ka minw bɛɛ ta ka bo Zeruzalemu ka taga Babiloni:

⁵ <Aw ye bonw lo ka don o kono, aw ye nankow sene ka o nankorafenw domu.

⁶ Aw ye furu, ka dencew ni denmusow soro; aw ye musow furu aw dencew ye, ka aw denmusow di furu ra, janko o ye dencew ni denmusow soro. Aw y'a to aw ye caya o yoro ra yi, aw kana dogoya.

⁷ Ne ka aw bla ka taga o dugu min na, aw ye o dugu ta hera jini, ka Matigi Ala daari a ye, sabu aw ta hera bena bo o dugu ta hera le ra.>

⁸ «Sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Aw ta ciraw, ani aw ta lagberikebaga minw be aw ce ra yi, aw kana a to olugu ye aw lafiri; ni o ko o be aw ta sikow pafɔ, aw kana o ta kumaw jate.

⁹ O be cirayakuma minw fora ne togo ra, o bɛɛ ye faninya le ye, sabu ne ma o ci; Matigi Ala ko ten.> »

¹⁰ «Nka Matigi Ala ka min fo, o ye nin ye, ko: <Ni Babiloni ta san biwolonfla fanga dafara tuma min na, ne bena na aw demɛ; ne tun ka konuman min layiri ta aw ye, ne bena o dafa, ka aw lana nin jamana ra yan tuun.

¹¹ Ne ka ko minw latige aw ta ko ra, ne yere le ka o lon; Matigi Ala ko ten. Ne ka hera le latige aw ye, kojugu te; ne be o ke janko aw ye labankonuman soro, ani jigi.

¹² « <O tuma aw bena ne togo wele, aw bena na ne daari, ne fana bena aw lamɛn.

¹³ Aw bena ne ta jenɔgonya jini, aw fana bena ne soro, sabu aw bena ne jini ni aw jusukun bɛɛ le ye;

¹⁴ ne fana bena a to aw ye ne soro. Matigi Ala ko ten. Aw ta mɔgɔ minw minana ka taga jamana werɛw ra, ne bena olugu laseko tuun. Ne tun ka aw gben ka taga siya minw bɛɛ ce ra, ani yoro minw bɛɛ ra, ne bena aw labo o yorow bɛɛ ra ka na aw lajen yan tuun; Matigi Ala ko ten. Ne tun ka aw gben ka bo nin jamana min na, ne bena aw laseko o jamana kelen na tuun.>

¹⁵ «Nka aw b'a fora ko: <Matigi Ala ka cira dow sigi an ce ra Babiloni yan.>

¹⁶ «Ayiwa, masace min siginin be Dawuda ta masasiginan kan, ani mɔgɔ minw bɛɛ siginin be nin dugu kono yan, aw balema to minw ma mina ka taga Babiloni, Matigi Ala ka nin le fo olugu ta ko ra;

¹⁷ Fangatigi Ala ka min fo, o fle nin ye; a ko: <Ne bena o faga ni kerekemuru ye, ka kongo ni banajuguw ben o kan, ka o ke i n'a fo toromo torinin min te se ka domu a cenkojugu fe.

¹⁸ Ne bena tugu o ko ni kerekemuru ni kongo ni banajuguw ye; ne bena o ta ko ke siranyakoba ye dunupa maraw bɛɛ fe, ka o ke siya danganin ye, ka o ta ko ke jatigekoba ye, ka o ke logborifen ye, ani mafiyenyarifen,

¹⁹ sabu o ma ne ta kuma lamén, Matigi Ala ko ten, k'a soro ne ka ne ta baaradenw ci o fɛ, minw ye ciraw ye; ne tun bɛ olugu ci o fɛ lon o lon, nka aw si ma o lamén. Matigi Ala ko ten.»

²⁰ «Ayiwa, sisan aw ye Matigi Ala ta kuma lamén, aw mogo minaninw, ne ka aw minw bɛɛ labo Zeruzalemu ka aw bla ka taga Babiloni.

²¹ «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ka min fo Kolaya dence Akabu, ani Maseya dence Sedesiyasi ta ko ra, olugu minw ka faninya cirayaw kɛ ne togo ra, a ka min fo olugu ta ko ra o ye nin ye, ko: <A flɛ, ne bɛ olugu don Babiloni masace Nebukadinesari boro; a bɛna o faga aw yere na na.

²² Olugu ta ko koson, Zuda mara mogo minanin minw bɛ Babiloni, olugu bɛna to ka pogon danga ni nin kumaw le ye, ko: Matigi Ala ye i kɛ i ko Sedesiyasi ni Akabu, Babiloni masace ka olugu minw jeni tasuma ra!»

²³ Sabu o ka maroyakoba le kɛ Izirayelimogow cɛ ra; o ka jenɛya kɛ ni o mogogogonw ta musow ye, ka faninyakumaw fo ne togo ra, k'a soro ne ma foyi fo o ye. Ne ka o ko lon, ne b'a seere ye fana. Matigi Ala ko ten.»

Yeremi ka kuma min fo Semaya ma

²⁴ «A fo Semaya ye, min bɛ bo Nehelamu,

²⁵ ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <I ka sebe dow ci i yere togo ra Zeruzalemu dugumogow bɛɛ ma, ani sarakalasebaga Sofoni ma, Maseya dence, ani sarakalasebaga tow bɛɛ ma; i k'a fo Sofoni ye ko:

²⁶ Matigi Ala ka ele le sigi sarakalasebagaya ra sarakalasebaga Yehoyada no ra, janko i ye Matigi Ala ta batoso korosi; janko ni mogo o mogo ka fatoya bla a yere ra, k'a yere kɛ cira ye, i ye o tigi mina k'a senw don nege ra k'a bla kaso ra.

²⁷ O ra, mun koson i ma Anatotikace Yeremi dogoya, ale min b'a yere kera cira ye aw cɛ ra yi?

²⁸ A ka sebe do ci an ma yan Babiloni*, k'a fo ko: Aw ta Babilonisigi bɛna mɛn! Aw ye bonw lo ka don o konɔ, aw ye nankow sene ka o nankorafenw domu.» »

²⁹ Ayiwa, sarakalasebaga Sofoni ka nin sebe karan cira Yeremi na na.

³⁰ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko:

³¹ «Cira do ci ka taga a fo mogo minaninw bɛɛ ye ko Matigi Ala bɛ nin fo Nehelamukace Semaya ma, o ye nin ye: <I n'a fo Semaya bɛ ciraya kera aw cɛ ra yi, k'a soro ne m'a ci, k'a to aw bɛ aw jigi lara a ta faninyakumaw kan,

³² o tuma Matigi Ala ko: Ne bɛna Nehelamukace Semaya ni a ta duruja bɛɛ kere. A ta mogo si tena to nin mogow cɛ ra; ne bɛna kopuman min kɛ ne ta mogow ye, a ta mogow si na tena o ye; Matigi Ala ko ten, sabu a ka murutiri kumaw fo ka Matigi Ala soso.» »

Ala bɛna a ta mogow lana o ta jamana ra tuun

30

(30-33)

Ala bɛna a ta mogow bosɔ o juguw boro

¹ Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi ma; a ko:

² «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne ka kuma o kuma fo i ye, o bɛɛ sebe kitabu do konɔ.

³ Wagati do bɛna se, Matigi Ala ko ten, ne bɛna ne ta mogow, Izirayelimogow, ani Zuda mara mogo minaninw lana; ne ka jamana min di o bemaw ma, ne bɛna o lana o jamana ra tuun, ka na a kɛ o ta ye.» » Matigi Ala le ka o fo.

⁴ Matigi Ala ka kuma minw fo Izirayeli ni Zuda ta ko ra, o flɛ nin ye:

⁵ «Matigi Ala ko:

«An be jatigekan le menna;
siranya ko lo, hera ko te.

⁶ Aw ye jininkari ke k'a fle
ni a kera ko ce be se ka den woro!
Mun koson ne be cew bee yera,
o bee boro be o soro ra
i ko muso jigibagato?
Mun koson ce bee nada yelemana?

⁷ E, nin ye lonjuguba ye de!
A jagonna lon ma ke ban.
A bena ke Yakuba ta mogow ta degu wagati le ye,
nka o bena kisi ka bo a ra.»

⁸ «O lon na, koni, Fangatigi Ala ko ten, o ka fanga min sigi aw kan, ne bena o fanga
yiri kari ka bo aw kan na, ka aw ta sirinanw foni; jamana were tena a ta fanga sigi
aw kan tuun.

⁹ O bena baara ke Matigi Ala, o ta Ala le ye, ani ne bena Dawuda ta duruja min sigi
o kunna ka ke o ta masace ye.»

¹⁰ «Aw Yakuba ta mogow, ne ta jonw, aw kana siran!
Matigi Ala ko ten.

Aw Izirayelimogow, aw jigi kana tige;
sabu aw y'a fle, ne bena aw kisi ka aw lana ka bo fo o jamanajan na,
ka aw ta durujaw kisi ka bo o jamana ra, o ka o mina ka taga ni o ye jamana min na.
Yakuba ta mogow bena seko ka na,
ka na laganfiya ni nasuma soro,
mogo si tena o tooro tuun.

¹¹ Ne be ni aw ye;
Matigi Ala ko ten.
Ne bena aw kisi.
Ne tun ka aw janjan ka taga siya minw bee ra,
ne bena o siyaw bee halaki pewu;
nka aw koni, ne tena aw halaki pewu.
Ne bena aw koro, ka kapa ni can sira ye;
sabu ne te se ka aw jarakibari to.»

Ala bena a ta mogow keneya

¹² Matigi Ala ko:

«Fla te aw ta bana ra,
aw ta tooro dimi ka bon.

¹³ Mogo si te lo ni aw kunko ye, ka aw ta jori flake;
fla te yi min be aw ta bana keneya.

¹⁴ Aw kanubagaw bee pinana aw ko,
o si te aw yoropini tuun.
Ne ka aw kere i ko mogo b'a jugu kere cogo min na;
ne ka aw koro hali ne ma hina aw ra,
aw ta terenbariyaw cayakojugu koson,
ani aw ta jurumunw bonyakojugu koson.

¹⁵ Mun koson aw be kasi aw ta dimi koson,
aw ta bana keneyabari koson?
Aw ta terenbariyaw cayakojugu,
ani aw ta jurumun bonyakojugu le koson,
ne ka nin ke aw ra.

¹⁶ «Nka minw be aw domu, dɔw bɛna olugu fana domu.
Aw juguw bɛɛ, o bɛna olugu bɛɛ mina ka taga ni o ye.
Minw ka aw borofɛnw cɛ, o bɛna olugu fana borofɛnw cɛ;
minw ka aw borofɛnw mina aw ra, o bɛna olugu fana borofɛnw mina o ra.

¹⁷ Sabu ne bɛna aw flake
ka aw ta bana kɛnɛya,
Matigi Ala ko ten;
sabu mɔgow be aw welera ko <mɔgo gbenninw>,
<Siyɔn dugumɔgow, mɔgo si tɛ mɔgo minw jatera tuun>»

Ala bɛna a ta mɔgow lawuri

¹⁸ Matigi Ala ko:
«A flɛ, ne bɛna Yakuba ta mɔgow ta bonw lawuri tuun,
ne bɛna hina o ta sow ra.
O ta dugu bɛna lɔ kokura a lɔyɔrɔkɔrɔ ra,
masaso bɛna lɔ a lɔyɔrɔ yɛrɛ ra.
¹⁹ Mɔgow bɛna o ta dɔnkirilakanw, ani barakalarikanw mɛn,
ka o ta pagarikanw mɛn.
Ne bɛna o caya,
dɔ tɛna bɔ o ra;
ne bɛna o bonya,
mɔgo tɛna o dɔgɔya.
²⁰ O ta denw bɛna kɛ i ko o tun be cogo min na fɔlɔfɔlɔ,
o ta mɔgow bɛɛ lajennin bɛna sabati ne ja kɔrɔ;
ne bɛna wuri o tɔrɔbagaw bɛɛ kama.
²¹ O ta kuntigi bɛna kɛ o yɛrɛ ta mɔgo dɔ le ye;
o ta pamɔgo bɛna bɔ o yɛrɛ le cɛ ra.
Ne bɛna a madon ne ra,
a fana bɛna gbara ne ra.
Ni o tɛ jɔntigi le be se k'a ja gbɛɛya
k'a fɔ ko a be gbara ne ra a yɛrɛ ma?
Matigi Ala ko ten.
²² Aw bɛna kɛ ne ta mɔgow ye,
ne fana bɛna kɛ aw ta Ala ye.»

Matigi Ala ta sanfɔɔba

²³ A flɛ, Matigi Ala ta sanfɔɔ ye nin ye!
A ta jusugban le wurira;
o sanfɔɔba le be labɛnna,
a be munumununa mɔgojuguw kunna.
²⁴ Matigi Ala ta dimiba tɛna mala
fɔ a ka ko min latige a jusukun na,
a ye o kɛ k'a dafa.
Wagati nataw ra, aw bɛna o kow bɛɛ faamu.

31

Izirayelimɔgow kɔsegiko o ta jamana ra

¹ «O wagatiw ra, Matigi Ala ko ten, ne bɛna kɛ Izirayeli ta gbaw bɛɛ ta Ala ye, olugu fana bɛna kɛ ne ta mɔgow ye.»
² Matigi Ala ko:
«Mɔgo minw bɔsira kɛrɛkɛmuru boro

olugu le ko diyara ne Ala ye kongokolon kɔnɔ;
ne bɛna na pasuma di Izirayelimɔgɔw ma.»

³ Kabini fɔlɔfɔlɔ Matigi Ala k'a yɛrɛ yira anw na;
a ko: «Ne bɛ aw kanu ni kanuya banbari le ye,
o kɔsɔn ne bɛ ne ta numanya to aw kan.

⁴ Ne bɛna aw sigi kokura aw nɔ ra, aw siginin fana bɛna to,
ele Izirayeli, sunguru kanunin!

Aw bɛna aw yɛrɛ masiri ka aw ta longanw ta tuun,
ka bɔ ka dɔn kɛ ka pagari ni dɔnkɛbagaw ye.

⁵ Aw bɛna rɛzɛnforow sɛnɛ tuun Samari tintinw kan;
sɛnɛkɛbagaw bɛna sɛnɛ kɛ,

o fana bɛna a tɔnɔ sɔrɔ.

⁶ Sabu lon dɔ bɛna se,
o lon na dugu kɔrɔsibagaw bɛna pɛrɛn Efirayimu kuruw kan, ko:
«Aw ye wuri, an ye taga Siyɔn dugu kɔnɔ
Matigi Ala, an ta Ala fɛ!» »

⁷ Sabu Matigi Ala ko:

«Aw ye pɛrɛn, ka pagari Yakuba ta mɔgɔw kɔsɔn;
aw ye pagarikanba bɔ o ta siya ye,
siya min bɛ siya tɔw bɛ na fɛ.

Aw ye aw kan kɔrɔta ka Ala tando k'a fɔ ko:

«Matigi Ala, i ta mɔgɔw kisi,
Izirayelimɔgɔ tɔw kisi.»

⁸ A fɛ, ne bɛna o lana ka bɔ sahiliyanfan jamana ra;
ne bɛna o labɔ fɔ dunuɲa danw na ka na o lajɛn.

Fiyɛntɔw, ani senkelenw bɛna kɛ o cɛ ra,
ani muso lasiritɔw, ani muso jigibagatɔw bɛɛ;
jama camanba le bɛna seko ka na yan.

⁹ O kasitɔ le bɛna na.

Ne bɛna bla o na ka seko ni o ye ka o to makarikanfɔ ra.

Ne bɛna taga ni o ye jida ra,
ka tɛmɛ ni o ye sira dakapanin kan,
o sen tɛna talon foyi ra yɔrɔ min na;
sabu ne le ye Izirayeli face ye,
Efirayimu le ye ne dence fɔlɔ ye.»

Izirayeli ta panasisi bɛna kɛ pagari ye

¹⁰ «Siyamɔgɔw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn;
aw ye taga a lakari fɔ yɔrɔjan, kɔgɔji kɔfɛjamanaw ra.
Aw y'a fɔ ko: «Min ka Izirayelimɔgɔw janjan, ale le bɛna o lajɛn tuun;
a bɛna o kɔrɔsi i ko sagagbɛnbaga bɛ a ta sagakuru kɔrɔsi cogo min na.»

¹¹ Sabu Matigi Ala bɛna Yakuba ta mɔgɔw labla;
mɔgɔ minw baraka ka bon ni o ta ye, a bɛna o kunmabɔ ka bɔ olugu boro.

¹² O bɛna na pagari fɔ ka pɛrɛn Siyɔn kuruw kan;
o bɛna bori ka na Matigi Ala ta fɛnpumanw nɔ fɛ:

siman, ani rɛzɛnjikura, ani turu,
ani sagaw, ani baw, ani misiw.

O bɛna kɛ i ko kodaranankɔ;
o baraka tɛna ban tuun.

¹³ O wagati ra sungurudenw bɛna pagari ka dɔn kɛ,

ani kanbelenw ni cɛkɔrɔbaw bɛɛ.
 Ne bɛna o ta sangakasi yɛlɛma k'a kɛ ɲagari ye,
 ka o jusu saaro;
 ne bɛna o bɔ jusukasi ra ka o ninsɔndiya.
¹⁴ Ne bɛna sarakalasebagaw fa ni sarakasogo turumanyɔrɔw ye;
 ne bɛna ne ta mɔgɔw wasa ni ne ta fɛɲɲumanw ye.
 Matigi Ala ko ten.»

Izirayeli bɛna labankopuman ni jigi sɔrɔ

¹⁵ Matigi Ala ko:
 «Kan dɔ bɔra Rama dugu kɔnɔ,
 mapumankokanw, ani kasikan caman;
 Raseli* le bɛ kasira a ta denw kosɔn,
 a ma sɔn mɔgɔ si ye a jusu saaro,
 sabu a bɔnɔna a denw na.»

¹⁶ Matigi Ala ko:
 «Aw ye kasi dabla,
 aw ye aw ɲaji cɛ;
 sabu aw bɛna aw ta baara sara sɔrɔ.
 Matigi Ala ko ten.
 Aw ta denw bɛna seko ka bɔ aw juguw ta jamana ra.

¹⁷ Aw ta durujaw bɛna jigi sɔrɔ,
 Matigi Ala ko ten.
 Aw ta denw bɛna seko ka na o yɛrɛ ta jamana ra.

¹⁸ «Ne ka Efirayimukaw ta mapumankokan mɛn kɔsɛbɛ, o ko:
 <I ka an koro, an fana sɔnna korori ma,
 sabu an tun bɛ i ko misiden min ma koro fɔlɔ.
 An laseko, ni o kɛra, an bɛna seko ka na;
 sabu ele le ye Matigi Ala ye, an ta Ala.

¹⁹ Fɔlɔfɔlɔ an tun banna i ra, nka sisan an nimisara;
 an ka ko lɔn sisan minke,
 tingalɔn ka an sɔrɔ fɔ an bɛ an woto gbasi.
 An maroyara, an jigi tigera,
 sabu an ka kɛwale minw kɛ an denmisɛnman, o dɔgɔyari le sera an ma.»

²⁰ Efirayimu ye ne dence le ye, min ko ka gbɛlɛn ne ma;
 den dɔ lo, min ko ka di ne ye haali.
 Ni ne k'a ko fɔ tuma o tuma,
 ne hakiri bɛ jigi a ra tuun,
 o kosɔn a ta ko ka bon ne jusu ra yɛrɛ le;
 ne bɛna hina a ra tuun kɔsɛbɛ.
 Matigi Ala ko ten.»

Izirayelimɔgɔw welekan

²¹ «Aw ye nɔ bla aw tɛmɛsira ra,
 ka tagamasiyɛn berew turu siradaw ra;
 aw ye aw tɛmɛsira kɔrɔsi,
 aw bɛna sira min ta, aw ye o kɔrɔsi.
 Aw ye seko ka na, Izirayeli, sunguru kanunin,
 aw ye seko ka na don aw ta duguw kɔnɔ.

* **31:15 31.15** Raseli ye Izirayeli jamana bɛɛ laɲennin tagamasiyɛn le ye (Matiyu 2.18).

²² Aw bɛna aw ta miniminisalo dabla tuma juman,
denmuso murutininw?
Matigi Ala bɛna kokura le kɛ dunuɲa kɔnɔ:
Muso le bɛna cɛ yɔrɔɲini!»

Zuda mara mɔgɔw bɛna kɔsegi o ta jamana ra

²³ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Wagati min ne bɛna o ta mɔgɔ minaninw lana,
o tuma o bɛna to ka nin kumaw fɔ tuun Zuda mara ra, ani a duguw kɔnɔ, ko:
«Matigi Ala ye baraka don i ra
terenninya sigiyɔrɔ,
kuru saninyanin!»

²⁴ «Zuda mara mɔgɔw, ani a dugumɔgɔw bɛɛ bɛna sigi o yɔrɔ ra, ani sɛnɛkɛbagaw,
ani minw bɛ to ka yaala ni o ta sagakuruw ye.

²⁵ Sabu minlɔgɔ ka minw baraka ban, ne bɛ olugu sɔn ji ra, kɔngɔ ka minw baraka
dɛsɛ ne bɛ olugu bɛɛ fa.»

²⁶ O wagati ra, ne kununa, ne ka ne ɲa yɛlɛ; ne ta sunɔgɔ tun diyara kɔsɛɛ.

Ala bɛna a ta mɔgɔw ladon kokura

²⁷ «Wagati dɔ bɛna se, Matigi Ala ko ten, o wagati ra ne bɛna dannɪ kɛ Izirayeli ta
so ni Zuda ta so kɔnɔ; o simansi bɛna kɛ adamadenw, ani bɛganw le ye.

²⁸ Ne ka ne janto o ra ka o bɔn, ka o ben, ka o cici, ka o halaki, ani ka o cɛn cogo
min na, ne bɛna ne janto o ra o cogo kelen na fana ka o lɔ, ani ka o turu. Matigi Ala
ko ten.

²⁹ O lon na, mɔgɔ tɛna a fɔ tuun ko:
«Faw ka rɛzɛngberɛn min domu,
o ka o denw ɲinw kumu.»

³⁰ «Nka mɔgɔ bɛɛ kelen kelen bɛna sa a yɛrɛ ta terenbariya le kɔsɔn. Ni mɔgɔ o
mɔgɔ ka rɛzɛngberɛn domu, o tigi yɛrɛ ɲinw le bɛ kumu.»

Ala ni a ta mɔgɔw ta jɛɲɔgɔɲyakura

³¹ «Lon dɔ, bɛna se, Matigi Ala ko ten, ne bɛna jɛɲɔgɔɲyakura don ni Izirayeli ta
gbamɔgɔw, ani Zuda ta gbamɔgɔw ye.

³² O jɛɲɔgɔɲya tɛna kɛ i ko ne tun ka jɛɲɔgɔɲya min don ni o bɛmaw ye, lon
min na ne ka o boro mina ka bɔ ni o ye Misiran jamana ra; sabu olugu tun ka o
jɛɲɔgɔɲya cɛn, k'a sɔrɔ ne le tun ye o matigicɛ ye; Matigi Ala ko ten.

³³ «Nka o wagatiw tɛmɛnin kɔ, ne bɛna jɛɲɔgɔɲya min don ni Izirayeli ta
gbamɔgɔw ye, o ye nin ye, Matigi Ala ko ten: Ne bɛna ne ta sariyaw don o kɔnɔ,
k'a sɛbɛ o jusukun na; ne bɛna kɛ o ta Ala ye, o bɛ kɛ ne ta mɔgɔw ye.

³⁴ Mɔgɔ si tɛna a mɔgɔɲɔgɔn karan tuun, walama k'a balema karan tuun, ko: «Aw
ye jija ka Matigi lɔn.» Sabu o bɛɛ bɛna ne lɔn, k'a ta mɔgɔ fitiniw na ka taga a bla
mɔgɔbaw ra. Matigi Ala ko ten. Sabu ne bɛna o ta terenbariyaw bɛɛ yafa o ma, ne
tɛna ne hakiri to o ta jurumunw si ra tuun.»

Ala ye kankelentigi ye

³⁵ Matigi Ala min bɛ tere bɔ, janko a ye yeelen bɔ tere fɛ,
min bɛ karo ni lolow ta wagatiw latigɛ, janko o ye yeelen bɔ su fɛ,
min bɛ kɔgoji lawuri, k'a to jikuruw ye mankan bɔ,
min tɔgɔ ye ko Fangatigi Ala, ale ko:

³⁶ «Ni nin fɛnw ta wagati latigeninw ma ban ne ɲa kɔrɔ fiyewu,
o tuma Izirayeli ta durujaw ta siya fana tɛna ban ne ɲa kɔrɔ,
Matigi Ala ko ten.»

³⁷ Matigi Ala ko:

«Ni sankolo janya tun be se ka suma,
ni mogo tun be se ka dugukolo dunya segesege ka se fo a jusiginanw ma,
o tuma ne tun bena ban Izirayeli ta duruja bee lajennin na
o ta kawale bee koson,
Matigi Ala ko ten.»

Zeruzalemu dugukura

³⁸ «A fe, lon do bena se, Matigi Ala ko ten; o lon na nin dugu bena lo kokura Matigi Ala ye, k'a ta Hananeheli ta sankaso yoro ra, ka taga a bla fo kogo nongon ta donda ra.

³⁹ O bena sumanikejuru la k'a teren tuun ka taga se fo Garebu kongori ma; o ko, o be munumunu ka taga Goha fan na.

⁴⁰ O be fen saninw, ani bugurigbew firi dingakolon min konɔ, o yoro bee, ani forow bee, ka taga se fo Sedoron ko ma, ani ka taga se fo Sow ta donda ta nongon yoro ma, terebayanfan na, o yoro bee bena saninya ka ke Matigi Ala ta ye; o yoro si tena ben tuun walama ka ci.»

32

Yeremi ta foro

¹ Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi ma, Zuda masace Sedesiyasi ta masaya san tannan na; o tun ye Nebukadinesari ta masaya san tan ni seeginan ye.

² O wagati ra, Babiloni ta masace ta kerekajama tun ka Zeruzalemu dugu lamini. Yeremi tun minana k'a bla masace ta so korosibagaw ta lu konɔ.

³ Zuda masace Sedesiyasi le tun k'a datugu o yoro ra, ko mun koson a be ciraya kera k'a fo ko Matigi Ala ko: «A fe, ne bena nin dugu don Babiloni masace boro, k'a to a y'a mina.

⁴ Zuda masace Sedesiyasi tena bosu Babilonikaw boro, sabu sigiya t'a ra, ne bena a don Babiloni masace boro; ale yere ni Babiloni masace bena nogon ye na ani na, o bena kuma fana da ani da.

⁵ O bena Sedesiyasi mina ka taga ni a ye Babiloni; a bena taga to yi fo lon min na ne Ala bena ne sago ke a ra, Matigi Ala ko ten. Hali ni aw ka Babilonikaw kere, aw tena se o ra.»

⁶ Yeremi ko: «Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fo ko:

⁷ «A fe, i belence Salumu dence Hanameheli bena na i fe, ka n'a fo i ye ko ale ta foro min be Anatoti, ko i ye o san, ko sabu ka kapa ni kunmabori ta sariya ye, ele ka kan k'a san*.»

⁸ «Ayiwa, ne belence dence Hanameheli nana ne fe, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. A nana ne sorɔ masaso korosibagaw ta lu konɔ, k'a fo ne ye ko: «Ne ta foro min be Anatoti, Boniyaminu ta mara ra, o foro san, sabu ka kapa ni cen ta sariya ye, ele le ka kan k'a kunmabo, k'a sorɔ; o ra, a san k'a ke i ta ye!»

«Ne k'a lon o le ra ko Matigi Ala yere le tun kumana ne fe.

⁹ Ne ka o foro san ne belence dence Hanameheli fe; o foro tun be Anatoti; ne ka warigbe tan ni wolonfla jate ka o di a ma foro songo ye.

¹⁰ Ne k'a sansebe ke, k'a melege, ka ne borono la a kan, k'a da noro, ka mogo dow ke an seerew ye, ka warigbe hakeya suma sumanikenan do konɔ olugu pana.

¹¹ O ko, ne tun ka foro sansebe min melege, ka ne borono la a kan, k'a da noro, foro sancogo ni a sankan tun sebera min konɔ, ne ka o ta; foro sansebe flanan min tun ma melege ne ka o fana ta.

* **32:7 32.7** Ni mogo do tun sara, walama n'a desera, a balema do tun ka kan ka a ta dugukolo kunmabo, janko o dugukolo kana na ke mogo were ta ye (Sariya 25.5-10).

¹² «Ne ka o seɓɓew di Baruki ma, min ye Maseya dence Neriya dence ye. Ne k'a di a ma ne belence dence Hanameheli ja na, ani seere minw fana tun ka o borono la foro sanseɓe kan, ani Yahudiya minw bee tun be masaso korosibagaw ta lu konɔ.

¹³ «Ne k'a fo Baruki ye olugu bee ja na ko:

¹⁴ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Nin foro sanseɓew ta, min melegenin lo, ani min ma melege, i ye taga o bla bogodaga do konɔ, janko a maranin ye to yi ka meen.»

¹⁵ Sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Mogow belen bena bonw, ani forow, ani rezenforow san nin jamana konɔ.» »

Yeremi ta Aladaari

¹⁶ Ne ka foro sanseɓew di Neriya dence Baruki ma minke, ne ka nin daariri ke Matigi Ala fe; ne ko:

¹⁷ «E, Dunupatigi Ala, a fe, ele le ka sankolo ni dugukolo dan i ta barakaba ni i ta sebagaya sababu ra; foyi man gbelen ele ma!

¹⁸ Ele be kopuman ke mogow ye, k'a ke a ta denw ye, fo ka taga se a ta duruja waga kelennan ma; nka i be facew ta terenbariyaw hake bo o ta denw na o ko fe. E, bonyatigi Ala, ani barakabatigi Ala, ele min togo ye ko Fangatigi Ala,

¹⁹ i ta kolatigeninw ka bon, i ta kewalew ye kabakow ye! I ja be adamadenw ta kewalew bee ra. I be bee kelen kelen sara ka kapa ni a ta tagamacogo ye, ka kapa ni a yere ta kewalew ye.

²⁰ «I ka tagamasiyenw, ani kabakow ke Misiran jamana ra; hali bi i belen be o kow kera Izirayelimogow, ani adamaden tow ye. O le ka i togo bonya tan bi.

²¹ I ta mogow, minw ye Izirayelimogow ye, i ka olugu labo Misiran jamana ra, ka tagamasiyenw ni kabakow ke i ta sebagaya ni i ta fanga sababu ra, ka siranyaba bla mogow ra.

²² I tun karira o bemaw ye ko i bena jamana min di o ma, i nana o jamana di o ma, nono ni li be woyo jamana min na.

²³ O nana, ka na o jamana tigiya ta, nka o ma son ka i kan mina, o ma i ta sariya sira tagama; i tun ka fen o fen fo o ye, o ma o si ke. O koson i ka nin kojuguw bee lase o ma.

²⁴ «Ayiwa, a fe, Babilonikaw ka yelenyow laben ka dugu kogo lamini, janko ka dugu mina. O nana dugu kere, dugu bena don o boro fana, o ta kerekemuru sababu ra, ani kongo ni banajugu minw bena ben o kan, o sababu ra. I tun ka kuma min fo, o le be dafara, i ko i yere ja b'a ra cogo min na.

²⁵ O bee n'a ta, Dunupatigi Ala, ele k'a fo ne ye ko ne ye foro san ni wari ye, ka mogow dow ke ne seerew ye, k'a sorow dugu bena don Babilonikaw boro!»

Ala ka Yeremi jaabi

²⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko:

²⁷ «A fe, ne le ye Matigi Ala ye, danfenw bee tigi Ala. Yala ko do be yi min be se ka ne kapa wa?

²⁸ O koson Matigi Ala ko: A fe, ne be nin dugu don Babilonikaw boro, k'a don Babiloni masace Nebukadinesari boro; ale bena dugu mina.

²⁹ Babilonikaw bena na nin dugu kama, ka na don dugu konɔ, ka tasuma don dugu ra k'a jeni. O bena aw ta bonw jeni, aw tun be to ka wusun sarakaw* bo Baali* ta jo ye biribon minw kunna, ani aw tun be to ka rezenji sarakaw* bo ala werew ye bon minw kunna, janko ka ne jusu bo, o bena o bonw jeni.

³⁰ «Sabu kabini o denmisenman, Izirayeli ta mogow, ani Zuda ta mogow ma foyi ke ne ja korow ni kojugu doron te. Izirayelimogow ma foyi le ke, fo ka ne jusu bo doron ni o ta kewalew ye, o yere boro ka kewalejugu minw ke; Matigi Ala ko ten.

³¹ Sabu kabini a lolon na fɔ ka na bla bi ra, nin dugu kera ne dimi sababu ani ne jusugban sababu le ye; o koson ne bɛna a halaki ka bɔ ne na kɔrɔ,

³² Izirayeli ta mɔgɔw, ani Zuda mɔgɔw ta kojuguw bɛɛ koson, o ka kojugu minw kɛ ka ne jusu bɔ, olugu ni o ta masacɛw, ani o ta jamana jamɔgɔw, ani o ta sarakalasebagaw, ani Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalemukaw.

³³ O ka o kɔ le di ne ma, o ma o ja di ne ma; ne tun bɛ o karan lon o lon, nka o ma son ka ne lamɛn, o fana ma son ne ta ladiri ma.

³⁴ Ne tɔgɔ bɛ so min kan, o ka o ta jo haramuninw bla o so le kɔnɔ, k'a lanɔgɔ.

³⁵ O ka sɔnnikɛyɔrɔ dɔw lɔ Baali ta jo ye Benɪ Hinɔmu dingakolonba yɔrɔ ra, janko ka o dencɛw, ani o denmusow kɛ saraka ye ka Molɔki ta jo son; k'a sɔrɔ ne ma o fɔ o ye, o ko yɛrɛ ma don ne ta miiriya ra ka ye, k'a fɔ ko o ye nin ko haramunin jɔgɔn kɛ, ka Zuda mɔgɔw bla jurumun na.

³⁶ «Nka o bɛɛ n'a ta, aw b'a fɔra nin dugu min ta ko ra ko a bɛna don Babilɔni masacɛ boro, kerɛkemuru ni kɔngɔ ni banajuguw sababu ra, ayiwa, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala bɛ min fɔra o dugu ta ko ra, o flɛ nin ye, ko:

³⁷ «A flɛ, ne diminin, ani ne jusu gbannin, ani ne jusu bɔninba tun ka o gben ka taga jamana minw bɛɛ ra, ne bɛna o lana ka bɔ o jamanaw bɛɛ ra, ka o lajɛn tuun; ne bɛna o lana nin yɔrɔ ra tuun, k'a to o ye na sigi yan hera ni laganfiya ra.

³⁸ O bɛna kɛ ne ta mɔgɔw ye, ne bɛna kɛ o ta Ala ye.

³⁹ Ne bɛna miiriya kelen le don o bɛɛ jusukun na, ka sira kelen bla o bɛɛ kɔrɔ, k'a to ne nasiran ye kɛ o ra tuma bɛɛ, janko o ta ye ja, o ta den minw bɛ na o kɔ fɛ, olugu fana ta ye ja.

⁴⁰ Ne bɛna jɛnɔgɔnya wuribari don ni o ye; ne tɛna ne kɔ don o ra tuun, ka ban ka kopuman kɛ o ye. Ne bɛna ne nasiran don o jusukun na, janko o kana o yɛrɛ mabɔ ne ra.

⁴¹ Ne ninsondiyanin le bɛna kopuman kɛ o ye; can ra, ne bɛna o sigi nin jamana ra, ni ne jusukun bɛɛ ye, ani ne nin bɛɛ.»

⁴² «Matigi Ala ko tuun: Ne ka nin kojuguba bɛɛ lasɛ nin mɔgɔw ma cogo min na, o cogo kelen na fana ne ka kopuman min bɛɛ ko fɔ, ne bɛna o bɛɛ lasɛ o ma fana.

⁴³ Aw b'a fɔra nin jamana min ta ko ra ko a kera yɔrɔ lakolon ye, ko adamaden t'a ra, bɛgan t'a ra, ko a donna Babilɔnikaw boro, o belɛn bɛna forow san nin jamana ra tuun.

⁴⁴ O belɛn bɛna forow san ni wari ye, ka foro sansebɛw kɛ, ka o melege, ka o boronɔw la o kan, ka o da nɔrɔ, ka mɔgɔ dɔw kɛ a seerew ye; o kow belɛn bɛna kɛ Boniyaminu ta mara ra, ani Zeruzalemu kerɛfeyɔrɔw ra, ani Zuda duguw ra, ani dugu minw bɛ jamana kuruyɔrɔw ra, ani jamana dugumayanfan ta duguw, ani woroduguyanfan kongokolon ta duguw, sabu ne bɛna o ta mɔgɔ minaninw lasɛkɔ, Matigi Ala ko tɛn.»

33

Izirayeli duguw bɛna lɔ kokura

¹ Ka Yeremi datugunin to masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ, Matigi Ala ta kuma sera a ma tuun a sipaga flanan na, ko:

² «Matigi Ala min bɛ nin kow kɛ, Matigi Ala min bɛ a labɛn k'a latigɛ, min tɔgɔ ye ko Matigi Ala, ale ko:

³ «Ne wele, ne bɛna i jaabi; ne bɛna kobaw fɔ i ye, ani ko dogoninw, i tɛ ko minw lon.

⁴ Sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka nin le fɔ nin dugu ta bonw, ani Zuda masacɛw ta bonw ta ko ra. O ka o bon minw cici, janko o jugu minw nana dugu lamini, olugu kana yɛlɛnyɔrɔ sɔrɔ ka don dugu kɔnɔ ka o faga ni kerɛkemuru ye;

⁵ O tun kera wagati min na o ni Babilonikaw tun be kere ra. O bonw bena fa mogow suw le ra, ne bena mogow minw faga ne ta dimi ni ne ta jusugban koson. Ne bena ne pada dogo nin dugu ra o ta kojuguw bee koson.

⁶ « Nka o bee n'a ta, ne bena o flake, ka o keneya; ne bena o keneya, ka hera ni nasuma caman di o ma.

⁷ Ne bena Zuda ta mogow minaninw, ani Izirayeli ta mogow minaninw lana tuun, ka na o sigi o ta jamana ra i ko o tun be cogo min na folofolo.

⁸ O ka terenbariya minw bee ke ka ne hake ta, ne bena o saninya ka bo o bee ra. O ka terenbariya minw bee ke ka ne hake ta, ka muruti ne ma, ne bena o bee yafa o ma.

⁹ Nin dugu bena ke ne togo bonya sababu le ye dugukolo siyaw bee ce ra, ani ninsondiya sababu, ani ne tando sababu, ani ne ta nooro; sabu ne bena kopuman minw bee ke o ye, siya tow bee bena o ko men. Ne bena kopuman ni hera min bee ke o ye, ni siya tow nana o ye, o ko bena siranya bla o ra, fo o bena yereyere. »

¹⁰ Matigi Ala ko: «Aw b'a fora nin yoro min ma ko a kera yoro lakolon ye, ko mogow te yi, ko began te yi, ko Zuda duguw, ani Zeruzalemu siradaw kera yoro lakolonw ye, ko mogow te sigi yi tuun, ko began fana t'a ra,

¹¹ ayiwa, lon do, mogow belen bena jagarikanw, ani ninsondiyakanw men nin yorow ra tuun, ani kopoce ta donkirilakanw, ani kopomuso ta donkirilakanw, ani minw bena to ka barakalari sarakaw* bo Matigi Ala ta batoso konon, ka donkiri la, k'a fo ko:

«Aw ye Fangatigi Ala fo k'a walepumanlon,
sabu Matigi Ala ka ji,
sabu a ta numanya te ban ka ye!»

«Sabu ne bena jamana mogow minaninw lana tuun, ka na o sigi o sigicogokoro ra. Matigi Ala ko ten.»

¹² Fangatigi Ala ko: «Nin yoro min kera yoro lakolon ye bi, mogow te yoro min na tuun, began t'a ra tuun, ayiwa, sagagbenyorow bena ke sagagbenbagaw fe nin yoro ra tuun, ani a duguw bee ra; o bena to ka o ta sagaw mara yi.

¹³ Dugu minw be jamana kuruyorow ra, ani jamana dugumayanfan ta duguw, ani woroduguyanfan kongokolon ta duguw, ani Boniyaminu ta mara ra, ani Zeruzalemu kerefeduguw ra, ani Zuda dugu tow ra, mogow belen bena o ta sagaw, ani o ta baw jate yi tuun. Matigi Ala ko ten.»

Ala bena Dawuda ta masaya korota

¹⁴ «A fle, lon do bena se, Matigi Ala ko ten, o lon na ne tun ka kopuman min layiri ta Izirayeli ta somogow, ani Zuda ta somogow ye, ne bena o layiri dafa.

¹⁵ O lon na, ani o wagati ra, ne bena mogow terennin do lawuri Dawuda ta duruja ra, min bena terenninya ni can ladon jamana konon.

¹⁶ O wagati ra, Zuda mara bena kisi, Zeruzalemu bena ke hera ni laganfiya ra. A bena wele ni togo min ye, o ye nin ye ko: «Matigi Ala, an ta terenninya tigi.» »

¹⁷ Sabu Matigi Ala ko: «Mogow do bena soro Dawuda ta duruja ra tuma bee, min be sigi masaya ra Izirayeli ta somogow kunna;

¹⁸ sarakalasebaga minw ye Levi ta mogow ye, mogow do bena soro olugu ta duruja ra fana tuma bee, min bena lo ne na koro ka saraka jenitaw* bo, ka simanw sarakaw* jeni, ka began sarakaw* bo ne ye lon bee.»

Ala bena jenogonya don ni a ta mogow ye

¹⁹ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, k'a fo a ye ko:

²⁰ «Matigi Ala ko: «Ni aw be se ka ne ni tere ta jenogonya cen, ka ne ni su ta jenogonya cen, k'a to tere kana bo tuun a wagati ra, su fana kana ko tuun a wagati ra,

²¹ o tuma ne ka jɛnɔgɔnya min don ni ne ta jɔnce Dawuda ye, o fana bɛna cɛn; dence tɛna sɔrɔ a ta duruja ra min bɛ sigi a nɔ ra masaya ra. Ne ka jɛnɔgɔnya min don ni sarakalasebagaw ye, Levi ta mɔgɔ minw bɛ ne ta baara ra, o jɛnɔgɔnya fana bɛna cɛn.

²² Sankolo lolow ka ca cogo min na fɔ mɔgɔ tɛ se ka o jate, walama kɔgɔji kɛnkɛn ka ca cogo min na fɔ mɔgɔ tɛ se ka o haɛya lɔn, ne bɛna ne ta jɔnce Dawuda ta durujaw caya o cogo le ra, ani Levi ta mɔgɔ minw bɛ ne ta baara ra.» »

²³ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko:

²⁴ «Nin mɔgɔw bɛ min fɔra, i tɛ o mɛnna wa? O b'a fɔra ko: <Matigi Ala tun ka gba fla min janawoloma, a banna o ra!> O bɛ ne ta mɔgɔw mafiyenyara le; olugu fɛ ne ta mɔgɔw tɛ siya dɔ ye tuun.»

²⁵ Matigi Ala ko: «Ni ne tun ma ne ta jɛnɔgɔnya don ni su ye, k'a don ni tere ye, ni ne tun ma sankolo ni dugukolo ta sariyaw sigi,

²⁶ o tuma ne tun bɛna ban Yakuba ta duruja ra, ani ne ta jɔnce Dawuda ta duruja; ne tun tɛna a ta duruja dɔ ta tuun ka o sigi kuntigiya ra Iburahima, ani Isiyaka ni Yakuba ta durujaw kunna. O kɔsɔn ne bɛna o ta mɔgɔ minaninw lana, ne bɛna hina o ra tuun.»

Yeremi ka kuma minw fɔ Sedesiyasi ni Rekabu ta mɔgɔw ye

34

(34–35)

Yeremi ka masace Sedesiyasi lasomi

¹ Babilɔni masace Nebukadinesari ni a ta kɛrɛkɛjama bɛɛ, ani jamanaw ni siya minw bɛɛ tun bɛ a ta mara kɔnɔ, o mɔgɔw bɛɛ tun bɛ Zeruzalemu ni a kɛrɛfɛduguw bɛɛ kɛrɛra wagati min na, Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, ko:

² «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Taga a fɔ Zuda masace Sedesiyasi ye, ko Matigi Ala ko: A flɛ, ne bɛ nin dugu don Babilɔni masace boro, a bɛna tasuma don a ra, k'a jɛni.

³ Ele kɔni tɛna bɔsi a boro; o bɛna i mina fanga ra ka i don a boro. Ele ni Babilɔni masace bɛna ɔgɔn ye ja ni ja, ka kuma da ni da. O bɛna i mina ka taga ni i ye fɔ Babilɔni.>

⁴ «Nka ele Zuda masace Sedesiyasi, ele ye Matigi Ala ta kuma lamɛn. Matigi Ala k'a fɔ ele ta ko ra ko i tɛna faga ni kɛrɛkemuru ye.

⁵ I bɛna sa ɔasuma ra; masace minw kɔnna ele ja, minw ye i bɛmaw ye, o ka wusunɔn don olugu suw ye cogo min na, o bɛna wusunɔn don ele fana ye ten. O bɛna i sukoya kɛ, ka kasi k'a fɔ ko: <E, an matigice!> Ne bɛ o layiri ta i ye, Matigi Ala ko ten.»

⁶ Ayiwa, cira Yeremi ka nin kumaw bɛɛ fɔ Zuda masace Sedesiyasi ye Zeruzalemu.

⁷ O wagati ra, Babilɔni masace ta kɛrɛkɛjama tun bɛ Zeruzalemu dugu kɛrɛra, ani Zuda dugu tɔw bɛɛ, minw ye Lakisi dugu ni Azeka dugu ye, sabu Zuda mara dugu barakamanw bɛɛ ra, o dugu fla le tun tora.

Izirayelimɔgɔw ma sɔn ka jɔnw labla

⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma; o wagati ra masace Sedesiyasi tun kumana ka bɛn ni Zeruzalemukaw bɛɛ ye, ko a ka kan ka fɔ yɔrɔ bɛɛ ra ko bɛɛ ye a ta jɔnw labla.

⁹ Bɛɛ tun ka kan k'a ta jɔnce walama a ta jɔnmuso labla, ni Heburi lo; mɔgɔ si tun man kan ka a balema Yahudiya dɔ mara jɔnya ra tuun.

¹⁰ Jamana jamogow, ani mogow tow bee tun ka o layiri ta, ko o bena o ta joncew, ani o ta jonmusow labla, janko o kana to jonya ra tuun; o sonna ka o layiri kuma dafa, o ka jonw labla.

¹¹ Nka ko fe, o nana o ta miiriya yelema; o tun ka o ta joncew ni o ta jonmuso minw labla, o tagara olugu mina tuun, ka na o bla jonya ra.

¹² O kera minke, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma k'a fo a ye ko:

¹³ «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Lon min na ne tun ka aw bemaw labo Misiran jamana ra, jonyaso ra, ne tun ka jennogonya don ni o ye, k'a fo o ye ko:

¹⁴ Aw balema Heburu minw ka o yere fiyeere aw ma ka ke aw ta jonw ye, aw ka kan ka olugu labla o ta jonya san wolonflanan na. O ka kan ka baara ke aw ye san wooro, nka o ko, aw ka kan ka o labla o ye taga o ta so.> Nka aw bemaw ma son ne ta kuma ma, o ma o toro malo ka ne lamén.

¹⁵ «Aw koni tun nimisara ka na bi, ko minw terennin lo ne na koro, aw tun ka o ke. Aw tun k'a fo yoro bee ra ko aw bee bena aw siginogon jonw labla, fo ka taga o layiri ta ne na koro ne ta so konon, ne togo be so min kan.

¹⁶ Nka aw nana aw ta miiriya yelema, ka ne togo cen. Aw tun ka aw ta joncew ni aw ta jonmuso minw labla, ko o kera o yere ta ye, aw sekora ka taga olugu jagboya ka o ke aw ta joncew, ani aw ta jonmusow ye tuun.»

¹⁷ O koson Matigi Ala ko: «I n'a fo aw ma ne kan men, aw balemaw, ani aw siginogon minw ye jonw ye, aw ma son ka olugu labla, o ra, ne koni bena aw labla kerekemuru ni banajuguw ni kongon ye. Ne bena aw ta ko ke jatigekoba ye dugukolo siyaw bee fe.

¹⁸ «Nin mogow minw ka layiri ta ne ye, ka soro ka o layiri cen, minw ka layiri ta ne na koro, ka misiden cetige fla ye*, ka teme o cetige fla ce ma, nka o ma na o layiri kumaw dafa, ne bena o mogow don o juguw boro.

¹⁹ Zuda mara jamogow, ani Zeruzalemu dugu jamogow, ani masaso jamogow, ani sarakalasebagaw, ani jamana mogow minw bee temena misiden cetige fla cemance ra,

²⁰ ne bena olugu don o juguw boro, o jugu minw be o fagayoro jinina; o suw le bena ke konow ni kongosogow ta domuni ye.

²¹ Ne bena Zuda masace Sedesiyasi ni a ta jamana jamogow don o juguw boro, o jugu minw be o fagayoro jinina; ne be o don Babiloni masace ta kerekejama boro. Sisan olugu koni mabora aw ra,

²² nka, a fle, ne bena kuma o fe, Matigi Ala ko ten, k'a fo ko o ye seko ka na nin dugu kama tuun. O bena nin dugu kere, ka dugu mina ka tasuma don a ra; ne bena Zuda mara duguw ke yoro lakolon ye, mogow tena sigi yoro min na tuun.»

35

Ala ka Rekabu ta mogow tando

¹ Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace ta wagati ra, ko:

² «Taga Rekabu* ta somogow fe i ye taga kuma o fe, ko o ye na ni i ye, aw ye na don Matigi Ala ta batoso bon do konon, i ye duven di o ma, ko o y'a min.»

³ Ayiwa, Habasiniya dence Yeremi, o dence min ye Yazaniya ye, ne tagara ale ta, ale ni a balemaw, ani a dencew bee, ani Rekabu ta somogow tow bee.

⁴ Ne tagara ni o ye Matigi Ala ta batoso konon, ka taga don ni o ye Igidaliya dence Hanan ta karamogodenw ta bon konon, Hanan min ye Ala ta cira ye. O bon be

* **34:18 34.18** Ka misiden cetige fla ye: Mogow tun be o saraka nogon bo, ka o ke jennogonya sarati ye; ni mogow min tun ma a ta layiri fa, o tigi tun be se ka faga k'a ke i ko began min cetigera (Damina 15.10). * **35:2 35.2** Rekabu ta somogow ta ko: (Masacew flanan 10.15-16; Kibaroyaw folo 2.55).

Alabatoso jamogow ta bon kere fe, a be Salumu dence Maseya ta bon san fe, Maseya min ye Alabatoso donda korosibaga ye.

⁵ Ne ka daga dow fa duven na, ka na o ni jifiyew sigi Rekabu ta somogow korɔ; ne ko o ma ko: «Aw ye duven do min!»

⁶ O ka ne jaabi ko: «An te duven min, sabu an bemace Yonadabu min tun ye Rekabu dence ye, ale tun kumana an fe, ko: <Aw ni aw denw si man kan ka duven min fiyewu.

⁷ Aw man kan ka bon lo, aw man kan ka sene ke ka siman dan, aw man kan ka rezenforo sene; o fenw si do man kan ka ke aw fe. Aw si bee ra aw ka kan ka si fanibonw le konɔ; ni o kera, aw bena sijan sorɔ nin dugukolo kan, aw be lonanya ra nin dugukolo min kan yan.>

⁸ «Ayiwa, an bemace Yonadabu min ye Rekabu dence ye, ale ka fen o fen fo an ye, an be o le ke. An si bee ra, an si man kan ka duven min, anw ni an ta musow, ani an dencew, ani an denmusow.

⁹ An te bon lo ka sigi a konɔ, rezenforo te an fe, foro te an fe, an fana te siman dan;

¹⁰ an be si fanibonw le konɔ. An bemace Yonadabu ka kuma minw bee fo an ye, an be o sira le tagama, an be o le ke.

¹¹ Wagati min na Babiloni masace Nebukadinesari nana nin jamana kama, an ko: <An ye taga Zeruzalemu, an ye bori Babilonikaw ni Sirikaw ta kerekajama ja.> O le k'a to an siginin be Zeruzalemu yan.»

¹² O tuma, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko:

¹³ «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Taga a fo Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw ye ko: Yala nin ko ma aw karan wa? Yala aw tena ne ta kumaw lamɛn sisan nin sababu ra wa? Matigi Ala ko ten.

¹⁴ Rekabu dence Yonadabu tun k'a fo a ta mogow ye ko o kana duven min; o fana tora o kuma kan; fo ka na se bi ma o ma duven min, sabu o tora o bemace ta kuma kan. Nka ne be kuma aw fe, ne be kuma aw fe lon o lon, nka aw te ne lamenna.

¹⁵ Ne ka ne ta baaradenw bee ci aw le fe, minw ye ciraw ye; ne tun be o ci aw fe lon o lon, k'a fo aw ye ko: Aw ye nimisa, ka aw ta sirajuguw bla, aw ye aw jogo yelɛma, aw kana tugu ala werɛw ko, ka olugu bato; ni o kera, aw bena ne ka dugukolo min di aw ni aw bemaw ma, aw bena to o dugukolo kan. Nka aw ma aw toro malɔ, aw ma son ka ne lamɛn!»

¹⁶ Rekabu ta mogow bemace, min ye Yonadabu ye, Rekabu dence, ale ka kuma min fo o ye, olugu tora o kan; nka nin mogow te son ka ne lamɛn.

¹⁷ «O koson Matigi Ala, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <A fle, ne ka kojugu minw bee latige Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw kama, ne bena o kojuguw bee ben o kan, sabu ne kumana o fe, nka o ma ne lamɛn, ne ka o wele, nka o m'a lamina.> »

¹⁸ O ko, Yeremi k'a fo Rekabu ta somogow ye ko: «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <I n'a fo aw ka aw bemace Yonadabu ta kuma men, a ka fen o fen fo aw ka o sira tagama, a ka min o min yira aw ra, aw ka o bee ke,

¹⁹ o koson Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Do bena sorɔ Rekabu dence Yonadabu ta duruja ra tuma bee min bena baara ke ne ye.> »

Ala ta kuma ko ka sege lase Yeremi ma

36

(36-45)

Masace ka kitabu jeni

¹ Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace ta masaya san naaninan na, Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, ko:

² «Gbolo kitabu* do ta; ne ka kuma o kuma fo i ye Izirayeli ni Zuda mara ni siya

* 36:2 36.2 O wagati ra seberi tun be ke gbolo le kan, k'a melege, k'a siri. O le tun be wele ko gbolokitabu.

tow bee ta ko ra, kabini lon min na ne konna ka kuma i fe, kabini masace Yoziyasi ta wagati ra fo ka na se bi ma, i ye o kumaw bee sebe o kitabu konɔ.

³ Ne ka kojugu minw bee latige ko ne bena a lase Zuda mara mogow ma, ni o nana o kumaw men, a be se ka ke ko o bena o ta kewalejuguw dabra, janko ne ye o ta terenbariyakow ni o ta hakekow yafa o ma.»

⁴ Yeremi ka Neriya dence Baruki wele; Matigi Ala tun ka kuma o kuma fo Yeremi ye, a ka o bee fo Baruki ye, Baruki ka o kumaw bee sebe gbolokitabu konɔ.

⁵ O ko, Yeremi k'a fo Baruki ye ko: «O ka ne mina ka ne bla yan; ne te se ka bo, ne te se ka taga Matigi Ala ta so konɔ.

⁶ I yere le bena bo ka taga nin kitabu karan; ne ka Matigi Ala ta kuma minw fo i ye, i ka o sebe kitabu min konɔ. O bena lon min bla danna ka sun don, i y'a karan mogow na na o lon do le ra, Matigi Ala ta batoso konɔ; Zuda mara mogow minw bee bena na ka bo o ta duguw ra, i ye a karan olugu fana na.

⁷ O be se ka ke sababu ye k'a to o ye Matigi Ala daari ni makarikanw ye, ka nimisa, ka bo o ta sirajuguw kan; sabu Matigi Ala ta dimi ni a ta jusugban min fora nin mogow kama, o ka bon.»

⁸ Ayiwa, cira Yeremi tun ka fen o fen fo Neriya dence Baruki ye, Baruki ka o bee ke a cogo ra, wagati min na a tun be Matigi Ala ta kuma karanna kitabu konɔ Matigi Ala ta batoso konɔ.

⁹ Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace ta masaya san loorunan na, o san karo konontonnan na, o ka lon do latige ka sun don, ka Matigi Ala daari; o sun tun kera Zeruzalemukaw bee ta le ye, ani mogow minw tun bora Zuda mara dugu werew ra ka na Zeruzalemu.

¹⁰ O lon le ra, Baruki ka Yeremi ta kumaw karan kitabu konɔ Matigi Ala ta so konɔ mogow bee na na. A tun be Safan dence Gemariya ta bon le konɔ, Gemariya min ye seberikebaga ye; o yoro be Ala batoso lu sanfeyoro ra, Matigi Ala ta so donda do ra, min be wele ko Dondakura.

¹¹ Matigi Ala ta kuma min o min karanna kitabu konɔ, Safan dence Gemariya dence Mika tun ka o kumaw bee men.

¹² A jigira ka taga masaso konɔ, ka taga don seberikebaga ta bon konɔ; jamana namogow bee tun siginin be yi: Elisama min ye seberikebaga ye, ale tun be yi, ani Semaya dence Delaya, ani Akibori dence Elinatan, ani Safan dence Gemariya, ani Hananiya dence Sedesiyasi, ani namogow tow bee.

¹³ Mika tun ka kuma minw bee men wagati min na Baruki tun be kitabu karanna jama na fe, a ka o bee lakari namogow ye.

¹⁴ Namogow ka Yehudi ci Baruki fe, Yehudi min face tun ye Netaniya ye, o min face tun ye Selemiya ye, o min face tun ye Kusi ye; o ko a ye taga a fo Baruki ye ko a ka gbolokitabu min karan jama ye, ko a ye na ni o ye. Neriya dence Baruki ka gbolokitabu mina a boro ka taga ni a ye o fe.

¹⁵ O ko a ma ko: «Sigi, i y'a karan an ye.» Baruki sigira k'a karan o ye.

¹⁶ O ka kitabu kumaw men minke, o siranninba ka o jaw lo jagon na; o ko Baruki ma ko: «An ka kan ka nin kumaw bee lase masace ma!»

¹⁷ O ka Baruki pininka tuun ko: «I ka nin kumaw sebe cogo min na, o fo an ye. Yala Yeremi tun b'a fora i na na le wa?»

¹⁸ Baruki ka o jaabi ko: «A yere da le tun be nin kumaw bee fora ne ye, ne fana tun b'a sebera ka tugu a ko ni dabaji ye gbolokitabu kan.»

¹⁹ Namogow ko Baruki ma ko: «Ele ni Yeremi bee ye taga dogo, mogow si kana a lon aw be yoro min na.»

²⁰ O ka kitabu blatin to seberikebaga Elisama ta bon konɔ ka taga masaso ra masace fe; o tagara o kumaw bee lakari masace ye.

²¹ Masace ka Yehudi ci ka taga gbolokitabu ta. Yehudi tagara a ta seberikebaga Elisama ta bon kono, ka na a karan masace na na, ani namogow bee na na, minw bee tun be masace koro.

²² Ayiwa, o y'a soro masace tun siginin be masaso ta nenewagati ta bon le kono; o wagati tun ye san karo konontonnan ye. Tasuma tun be furune kono masace koro.

²³ Ni Yehudi tun ka sira saba walama sira naani jogon karan, o fan min fonina ka jigi, masace be o tige ni seberikebaga ta muru ye, ka o firi furune kono tasuma ra. A k'a ke ten fo ka na gbolokitabu bee jeni k'a ban.

²⁴ A kera ten, masace ni a ta jamana namogow bee ka o kumaw men, nka o si ma siran tuun, o si jusu ma kasi ka o ta derege faran.

²⁵ O bee n'a ta, Elinatan ni Delaya ni Gemariya tun ka masace daari ko a ye sabari a kana gbolokitabu jeni, nka a tun ma son ka o lamén.

²⁶ O ko, Yerameli min tun ye masaceden ye, masace ka ale ni Aziriyeli dence Seraya, ani Abideheli dence Selemiya ci, ko o ye taga seberikebaga Baruki ni cira Yeremi mina ka na ni o ye, nka Matigi Ala ka o dogo.

Yeremi ka kitabu were sebe

²⁷ Ayiwa, Yeremi tun ka kuma minw fo, Baruki tun ka o kumaw sebe gbolokitabu min kono, o kitabu jeninin ko masace fe, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma tuun, ko:

²⁸ «Gbolo kitabu were ta; kuma minw bee tun be kitabu folo kono, Zuda masace Yehoyakimu ka min jeni, i ye o kumaw bee sebe tuun.

²⁹ A fo Zuda masace Yehoyakimu ye ko: <Matigi Ala ko: Ele ka nin gbolokitabu jeni, k'a fo ko: Mun koson i ka nin kumaw sebe, k'a fo ko sigiya t'a ra, Babiloni masace bena na, ka na nin jamana halaki, ka adamadenw ni beganw bee ban!

³⁰ « <O koson Matigi Ala be nin kuma fo Zuda masace Yehoyakimu kama, ko ale ta mogso si tena ke masace ye tuun ka sigi Dawuda ta masasiginan kan; a su firinin bena to tere koro tere fe, ka to nene ra su fe.

³¹ Ne bena ale ni a ta durujaw, ani a ta jamana namogow ta terenbariyaw sara di o ma; ne tun kumana o fe ka kojugu minw bee fo, nka o banna ka ne lamén, ne bena o kojuguw bee ben olugu ni Zeruzalemukaw, ani Zuda mara mogow bee kan.» »

³² Ayiwa, Yeremi ka gbolokitabu were ta k'a di Neriya dence Baruki ma, min ye seberikebaga ye. Zuda masace Yehoyakimu tun ka kitabu min jeni tasuma ra, Yeremi ka o kitabu konokumaw bee fo tuun; Baruki ka o sebe. A ka o jogonna kuma caman were fo ka o fara a kan.

37

Masace Sedesiyasi ko Yeremi ye Ala daari ale ye

¹ Masace Sedesiyasi, min tun ye Yoziyasi dence ye, ale tun sigira masaya ra Yehoyakimu dence Koniya* le no ra; Babiloni masace Nebukadinesari le tun k'a sigi masaya ra Zuda mara kunna.

² Matigi Ala tun ka kuma o kuma don cira Yeremi da ra, ale ni a ta jamana namogow, ani a ta jamana mogow si ma son ka o kumaw lamén.

³ O bee n'a ta, masace Sedesiyasi ka Selemiya dence Yehukali, ani sarakalasebaga Maseya dence Sofoni ci cira Yeremi fe, ka taga a fo a ye ko: «Sabari ka Matigi Ala, an ta Ala daari an ye.»

⁴ O wagati ra, o tun ma Yeremi bla kaso ra folo; a tun be a yere ma a be yaalayaala mogow ce ra.

* 37:1 37.1 Koniya o ye Yehoyakini ye.

⁵ Farawona ta kerekejama nana bo Misiran ka ke na ye minke, Babilonika minw tun ka Zeruzalemu dugu lamini, olugu ka o kibaroya men minke, o mabora Zeruzalemu na.

⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Yeremi ma, ko:

⁷ «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Zuda masace min ka aw ci ne fe ka na ladiri jini ne fe, aw ye taga a fo ale ye ko: Farawona ta kerekejama min tun be bora ka na aw deme, a fe, ale be sekora a ta jamana ra Misiran.

⁸ Babilonikaw bena seko ka na, ka na ben nin dugu kan, ka se soro a kan, ka tasuma don a ra k'a jeni.

⁹ « <Matigi Ala ko: Aw kana aw yere nege k'a fo ko Babilonikaw bena mabo aw ra ka taga fo yorojan; o tena taga de!

¹⁰ Babilonika minw be aw kerera, hali ni aw ka olugu ta kerekejama bee kere ka se o ra, ka o to to mogo mandiminin dama dama ye doron o ta fanibonw konon, olugu belen bena wuri ka na tasuma don nin dugu ra k'a jeni.> »

Yeremi blara kaso ra

¹¹ Wagati min na Babilonikaw ta kerekejama tun mabora Zeruzalemu na, Farawona ta kerekejama pasiran koson,

¹² o wagati ra Yeremi ko a be bo Zeruzalemu dugu konon, ka taga Boniyaminu ta mara ra ka taga dugukolo do mina o yoro mogow ce ra yi.

¹³ Donda min be wele ko Boniyaminu ta Donda, a boto tagara se yi; da korosibagaw kuntigi, min togo ye ko Iriya, Hananiya dence Selemiya dence, ale tun be yi; a ka cira Yeremi mina k'a fo a ye ko: «Ele be tagara fara Babilonikaw le kan!»

¹⁴ Yeremi k'a jaabi ko: «Can te! Ne te tagara fara Babilonikaw kan.» Nka Iriya ma son k'a lamene. A k'a mina ka taga a di fagamaw ma.

¹⁵ Fagamaw dimina Yeremi koro, k'a bugo, k'a mina k'a bla kaso ra seberikebaga Yonatan ta so konon, sabu o tun ka o yoro ke kasobon ye.

¹⁶ O ra, o ka Yeremi bla fo kasobon dingakonobon do konon yi; a tora yi ka meen.

Masace Sedesiyasi ka Yeremi jininka dogo ra

¹⁷ O ko, masace Sedesiyasi nana mogo ci ka taga Yeremi labo ka na ni a ye a ta masaso konon, ka na a jininka dogo ra; a k'a jininka ko: «Yala Matigi Ala ka kuma do fo i ye an ta ko ra wa?» Yeremi k'a jaabi ko: «Onhon! Matigi Ala bena ele don Babiloni masace boro.»

¹⁸ Yeremi k'a fo masace Sedesiyasi ye tuun, ko: «Ne ka mun kojugu le ke ele ra, walama i ta jamana jamogow ra, walama nin jamana mogow ra, fo aw ka ne mina ka ne bla kaso ra?

¹⁹ Aw ta cira minw ka ciraya ke k'a fo aw ye ko Babiloni masace tena na aw kama, walama ni jamana kama, o ciraw be min bi?

²⁰ «E, ne matigice masace, ayiwa, sisan ele ye sabari ka ne lamene, ka son ne ta makarikan ma! I kana a to ne ye seko tuun seberikebaga Yonatan ta bon konon, ni o te, ne bena taga sa yi!»

²¹ Masace Sedesiyasi k'a fo ko o ye Yeremi bla masaso korosibagaw ta lu konon, ka to ka burujenibagaw ta buru do di a ma lon o lon, fo ka taga domuni ban dugu konon. A kera ten Yeremi tora masaso korosibagaw ta lu konon.

38

O ka Yeremi bla kolon konon

¹ Yeremi tun be kuma minw fora mogow bee ye, Matan dence Sefatiya, ani Pasuri dence Gedaliya, ani Selemiya dence Yukali, ani Malikiya dence Pasuri, olugu tun ka o kumaw men; Yeremi tun b'a fora ko:

² «Matigi Ala ko: «Ni mogo o mogo ka to nin dugu konɔ, kerekemuru, walama kongo, walama banajuguw le bena o tigi faga; nka ni mogo min ka bo ka taga a yere di Babilonikaw ma, o tigi be kisi, a ta kisiri le be ke a ta nafa ye; a be kisi.» »

³ Matigi Ala ko tuun ko: «Sigiya t'a ta, nin dugu koni bena don Babiloni masace ta kerekejama boro; o bena dugu mina.»

⁴ Fagamaw ko masace ma ko: «Ce nin ka kan ka faga le! Sabu kerekese to minw tora dugu konɔ, ale le be olugu ni mogo tow bee fari fagara ni a ta kumaw ye. Ce nin te mogow ta ja fe, a be o ta bono le fe.»

⁵ Masace Sedesiyasi ka o jaabi ko: «A ye nin ye aw boro. Masace te se ka ban aw ta ma.»

⁶ O fora minke, o ka Yeremi mina k'a bla masace dence Malikiya ta kolon konɔ; o kolon tun be masaso korosibagaw ta lu konɔ. O k'a lajigi ni juru do ye kolon konɔ; ji tun te kolon konɔ, bogo le tun b'a konɔ. Yeremi jigira bogo ra yi.

⁷ Ayiwa, o y'a soro Ebadi Meleki, min tun ye Etiyopika ye, ani masaso jamogo do, ale tun be masace ta so konɔ; ale k'a men ko o ka Yeremi mina k'a bla kolon konɔ. Masace siginin tun be Boniyaminu ta donda ra.

⁸ Ebadi Meleki bora masaso konɔ, ka taga a fo masace ye ko:

⁹ «E, masace, ne matigice, nin mogow ka ko o ko ke cira Yeremi ra, o bee ye kojugu le ye; o k'a bla kolon konɔ, k'a to kongo bena a faga yi, sabu domuni te dugu konɔ tuun.»

¹⁰ Masace k'a fo Etiyopikace Ebadi Meleki ye ko: «Taga ce bisaba ta ka fara i yere kan, aw ye taga Yeremi sama k'a labo kolon konɔ sani a ye sa!»

¹¹ Ebadi Meleki ka ce dow ta, o ka taga masaso yoro do ra, min be naforomarabon jukoro; o ka fanikolonw, ani deregekolon dow ta, ka taga o lajigi Yeremi fe kolon konɔ ni juru ye.

¹² Etiyopikace Ebadi Meleki ko Yeremi ma ko: «Nin fanikolonw ani nin deregekolonw don i kaman koro, ka juru la a kan.» Yeremi k'a ke ten.

¹³ O ka Yeremi sama ni juruw ye k'a labo kolon konɔ. Yeremi tora masaso korosibagaw ta lu konɔ.

Masace Sedesiyasi ni Yeremi ta kumalaban

¹⁴ Masace Sedesiyasi ka mogo do ci ka taga cira Yeremi wele ka na; a tagara ni Yeremi ye Matigi Ala ta batoso donda sabanan koro. Masace ko a ma ko: «Ne b'a fe ka i pininka ko do ra, nka i kana foyi dogo ne ma.»

¹⁵ Yeremi ka Sedesiyasi jaabi ko: «Ni ne ka can fo i ye, yala i tena ne faga wa? Hali ni ne ka i ladi, ele tena ne lamen.»

¹⁶ Masace Sedesiyasi karira Yeremi ye dogo ra, ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ale min ka nenekiri don an na, ko ne tena i faga, ne fana tena i don nin mogow boro, minw be i fagayoro pinina.»

¹⁷ Yeremi k'a fo Sedesiyasi ye ko: «Matigi Ala, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ni i ka bo ka taga i yere di Babiloni masace ta fagamaw ma, i bena kisi, tasuma fana tena nin dugu jeni; ele ni i ta somogow bena to si ra.

¹⁸ Nka ni i ma bo ka taga i yere di Babiloni masace ta fagamaw ma, o tuma nin dugu bena don Babilonikaw boro, o bena tasuma don a ra k'a jeni, ele fana tena bosi o boro.» »

¹⁹ Masace Sedesiyasi ko Yeremi ma ko: «Yahudiya minw tagara o yere di Babilonikaw ma, ne be siranna olugu le ja, sabu Babilonikaw be se ka ne don olugu boro, o bena ne minako juguya.»

²⁰ Yeremi ko: «Babilonikaw tena i don o boro. Matigi Ala ta kuma lamen; ne be min fora, i ye son ka o ke. O bena fisaya i ma, i nin bena kisi fana.

²¹ Nka ni i ma sɔn ka bɔ ka taga i yere di, Matigi Ala ka min yira ne ra, o fle nin ye; a ko:

²² «Musow minw bee bɛna to Zuda masace ta so kɔnɔ, o bɛna olugu bee labɔ ka taga ni o ye Babilɔni masace ta fagamaw fe; o musow bɛna a fo ele ma ko:

Minw tun ye i teriɲumanw ye,
olugu ka i janfa ka se sɔrɔ i kan!

I sen donna bɔgɔ ra minke,
o ka o kɔ don ka taga ka i to!»

²³ «O bɛna i ta musow, ani i ta denw bee labɔ yan ka taga ni o ye Babilɔnikaw fe; ele fana tɛna bɔsi o boro, sabu Babilɔni masace bɛna i mina, nin dugu fana bɛna jeni.»

²⁴ Sedesiyasi k'a fo Yeremi ye ko: «I kana a to mɔgɔ si ye dɔ lɔn nin kuma ra, ni o kɛra, ne tɛna i faga.

²⁵ Ni fagamaw nana a mɛn ko ne ni ele kumana, ni o nana i pininka ko: «I ka min fo masace ye, ani masace ka min fo i ye, o fo an ye, i kana foyi dogo an ma, ni o tɛ, an bɛ i faga,»

²⁶ i y'a fo o ye ko: «Ne tun bɛ makarikanw le fora masace ye, ko a ye sabari, a kana ne laseko Yonatan ta so kɔnɔ tuun!» »

²⁷ Ayiwa, a fana kɛra ten, fagamaw bee jɛnna ka na Yeremi fe, ka n'a pininka. Masace tun ka min fo a ye, a ka o jaabi ni o le ye. O tagara k'a to ɲasuma ra, sabu mɔgɔ si tun ma dɔ lɔn Yeremi ni masace ta kuma ra.

²⁸ O cogo ra, Yeremi tora masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ, fo lɔn min na o nana Zeruzalemu dugu mina.

39

Babilɔnikaw ka Zeruzalemu dugu mina

(Masacew flanan 25; Kibaroyaw flanan 36; Yeremi 52)

¹ Zeruzalemu minacogo fle nin ye: Zuda masace Sedesiyasi ta masaya san kɔnɔntɔnnan na, o san karo tannan na, Babilɔni masace Nebukadinesari ni a ta kɛrɛkɛjama bee nana Zeruzalemu kama, ka na dugu lamini.

² Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan na, a karo naaninan na, o karo tere kɔnɔntɔnnan na, o ka wo bɔ kogo ra.

³ O kɛra minke, Babilɔni masace ta fagamaw bee tagara ka taga sigi dugu donda ra, da min bɛ wele ko Cɛmance da; o fagamaw tun ye Nerigali Sareseri ye, min tun ye kɛrɛkɛjama ɲamɔgɔ ye, ani Samugari Nebu, ani Sarisekimu, min tun ye masaso kɔrɔsibagaw kuntigi ye, ani Babilɔni masace ta jamana ɲamɔgɔ tow bee.

⁴ Zuda masace Sedesiyasi ni kɛrɛkɛcɛw bee ka o ye minke, o ka masace ta nanko sira ta ka bori ka bɔ dugu kɔnɔ su fe; da min bɛ kogo fla cɛ ma, o bɔra o fe, ka taga Zuriden kenegbe sira ta.

⁵ Nka Babilɔnikaw ta kɛrɛkɛjama ka o gbɛn; o tagara kun Sedesiyasi ni kɛrɛkɛcɛw ra Zeriko kenegbeyɔrɔ ra. O ka o mina ka taga ni o ye Babilɔni masace Nebukadinesari fe Ribila, Hamati jamana ra; o k'a ta kiti tige.

⁶ Babilɔni masace ka Sedesiyasi dence kannatige a yere ɲa na Ribila. A ka Zuda mara ɲamɔgɔw bee kannatige fana.

⁷ O ka Sedesiyasi yere ɲadenw ci, k'a siri ni siranɛge ɲɔrɔkɔw ye, ka taga ni a ye Babilɔni.

⁸ Babilɔnikaw ka tasuma don Zuda masaso ra k'a jeni, ani mɔgɔ tow ta bonw; o ka Zeruzalemu laminikogow benben.

⁹ Mɔgɔ minw tun tora dugu kɔnɔ, ani minw tun tagara o yere di, ani mɔgɔ to minw tun tora, masaso kɔrɔsibagaw kuntigi Nebuzaradan ka olugu cɛ ka taga ni o ye Babilɔni.

¹⁰ Nka minw tun ye dɛsɛbagatɔw ye mɔgɔw cɛ ra, foyi tun tɛ minw boro, masaso kɔrɔsibagaw kuntigi Nebuzaradan ka olugu to Zuda mara ra, ka rɛzɛnsunw, ani forow di o ma o wagati yɛrɛ ra.

O ka Yeremi labɔ kaso ra

¹¹ Babilɔni masacɛ Nebukadinesari tun kumana masaso kɔrɔsibagaw kuntigi Nebuzaradan fɛ Yeremi ta ko ra, k'a fɔ a ye ko:

¹² «I janto a ra, k'a kɔrɔsi, i kana kojugu kɛ a ra; ni a ka min fɔ, i ye o kɛ a ye.»

¹³ O ra, Nebuzaradan min tun ye masaso kɔrɔsibagaw kuntigi ye, ani Nebusaziban min tun ye masaso kɔrɔsibagaw jamɔgɔ ye, ani Nɛrigali Sareseri min tun ye kɛrɛkɛjama jamɔgɔ ye, ani Babilɔni masacɛ ta jamana jamɔgɔ tɔw bɛɛ,

¹⁴ olugu ka mɔgɔ dɔ ci ka taga Yeremi labɔ masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ, k'a karifa Gedaliya ma, min ye Safan dence Ayikamu dence ye, ko a ye taga ni a ye a ta so. O ra Yeremi tora ni mɔgɔ tɔw ye yi.

Ala ka layiri ta Ebɛdi Meleki ye

¹⁵ Wagati min na Yeremi tun bɛ kaso ra masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ, Matigi Ala tun ka kuma dɔ lase a ma, ko:

¹⁶ «Taga a fɔ Etiyopikacɛ Ebɛdi Meleki ye ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <A flɛ, ne tun ka min fɔ nin dugu ta ko ra, ne bɛna o kɛ dugu ra; a bɛna kɛ kojugu le ye, kɔnuman tɛ. A bɛna kɛ a wagati ra i yɛrɛ na na.

¹⁷ Nka o lon na, ne bɛna ele kisi; Matigi Ala ko ten. I bɛ siranna mɔgɔ minw na, i tɛna don olugu boro.

¹⁸ Ne bɛna i bɔsi ka bɔ o boro; o tɛna i faga ni kɛrɛkɛmuru ye. I ta kisiri le bɛ kɛ i ta nafa ye, sabu i lara ne ra. Matigi Ala ko ten.> »

40

Yeremi tora Gedaliya kɔrɔ Misipa

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma; o y'a sɔrɔ masaso kɔrɔsibagaw kuntigi Nebuzaradan tun ka Yeremi labɔ kaso ra k'a lataga ka bɔ Rama. Lon min a tun bɛ tagara Yeremi labla, o y'a sɔrɔ Yeremi tun sirinin lo ni nɛgɛjɔrɔkɔ ye; a tun bɛ Zeruzalɛmukaw, Zuda mara mɔgɔ minanin tɔw cɛ ra, o tun bɛna taga ni minw ye Babilɔni.

² Masaso kɔrɔsibagaw kuntigi ka Yeremi labɔ o mɔgɔw cɛ ra, k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala, i ta Ala tun ka nin kojugu ko fɔ nin yɔrɔ kama.

³ Matigi Ala tun ka min fɔ, o le sera, a ka o le kɛ, sabu aw ka jurumun kɛ Matigi Ala na kɔrɔ, aw ma sɔn k'a kan lamɛn. O kosɔn a tun ka ko min fɔ, o ko ka aw sɔrɔ.

⁴ Ayiwa, sisan ne bɛna nɛgɛjɔrɔkɔw bɔ i boro ra. Ni i b'a fɛ ka taga ni ne ye Babilɔni, o bɛ se ka kɛ; ne bɛna ne janto i ra. Nka ni i t'a fɛ ka taga ni ne ye fana Babilɔni, i ye to yan. Jamana bɛɛ lajennin flɛ i na kɔrɔ, ni yɔrɔ min ka i diya, ni yɔrɔ min ka bɛn i ma, i ye taga yi.»

⁵ Ayiwa, i n'a fɔ Yeremi tun tɛ dɔ fɔra, Nebuzaradan ko a ma ko: «Seko ka taga Gedaliya fɛ, min ye Safan dence Ayikamu dence ye; Babilɔni masacɛ ka ale le sigi Zuda mara duguw kunna. Taga to ni ale ye mɔgɔ tɔw cɛ ra yi; walama ni yɔrɔ o yɔrɔ ka bɛn i ma i ye taga yi.» Masaso kɔrɔsibagaw kuntigi ka domunifɛnw ni bonyafɛn dɔw di Yeremi ma, k'a bla ka taga.

⁶ Yeremi tagara Ayikamu dence Gedaliya fɛ Misipa, ka taga to ni ale ni mɔgɔ tɔw ye, mɔgɔ minw tun tora jamana kɔnɔ.

Zuda mara mɔgɔw tagara lajɛn Gedaliya kɔrɔ

⁷ Zuda mara kɛrɛkuntigi minw bɛɛ tun bɛ kongokɔnɔyɔrɔw ra, olugu ni o ta kɛrɛkɛcɛw nana a mɛn ko Babilɔni masacɛ ka Ayikamu dence Gedaliya le sigi jamana

kunna, janko a ye jamana dɛsɛbagatɔw kɔrɔsi, cɛw, ani musow, ani denmisɛnw, o tun ma taga ni minw ye Babiloni.

⁸ O tagara Gedaliya fɛ Misipa. O mɔgɔw tun ye Netaniya dɛncɛ Sumayila ye, ani Kareya dɛncɛw, minw ye Yohanan ni Yonatan ye, ani Tahumɛti dɛncɛ Seraya, ani Efayi dɛncɛw, minw bɛ bɔ Netofa, ani Yezaniya, min ye Mahakaka dɔ dɛncɛ ye. O ni o ta kɛrɛkɛcɛw tun nana ɲɔgɔn fɛ.

⁹ Gedaliya, min ye Safan dɛncɛ Ayikamu dɛncɛ ye, ale karira o mɔgɔw ni o ta kɛrɛkɛcɛw ye; a k'a fɔ o ye ko: «Aw kana siran ka to Babilɔnikaw ta fanga kɔrɔ. Aw ye to jamana kɔnɔ yan, ka baara kɛ Babiloni masacɛ ye; aw ta hɛra bɛ o le ra.

¹⁰ Ne yɛrɛ bɛna sigi Misipa; ni Babilɔnikaw ka an ɲininka fɛn o fɛn na, ne bɛna o jaabi aw tɔgɔ ra. Aw kɔni, aw ye aw ta rɛzɛnw ji bɔ, ka aw ta samiyayiridenw tige, ka o turu bɔ, ka o mara minan dɔw kɔnɔ. Aw bɛ dugu minw na, aw ye to o duguw ra.»

¹¹ Yahudiya minw bɛɛ tun bɛ Mohabu mara ra, ani Amɔnkaw ta mara ra, ani Edomu mara ra, ani jamana tɔw bɛɛ ra, olugu fana nana a mɛn ko Babiloni masacɛ ka mɔgɔ dɔw to Zuda mara ra, ka Safan dɛncɛ Ayikamu dɛncɛ Gedaliya sigi olugu kunna.

¹² O Yahudiyaw tun janjanna ka taga yɔrɔ minw bɛɛ ra, o bɛɛ nana ka bɔ o yɔrɔw ra. O nana sigi Zuda mara ra, Gedaliya kɔrɔ, Misipa. O ka sɛnɛ kɛ ka rɛzɛnji caman sɔrɔ, ani samiyayiriden caman.

Gedaliya fagako fɔra (Masacɛw flanan 25.25-26)

¹³ Kareya dɛncɛ Yohanan ni kɛrɛkuntigi minw bɛɛ tun bɛ kongokɔnɔyɔrɔw ra, olugu nana Gedaliya fɛ Misipa,

¹⁴ ka na a fɔ a ye ko: «Ele m'a lɔn ko Amɔnkaw ta masacɛ Baalisi ka Netaniya dɛncɛ Sumayila ci ka na i faga wa?» Ayiwa, Ayikamu dɛncɛ Gedaliya ma la o ta kuma ra.

¹⁵ O kɔ, ka o to Misipa yi, Kareya dɛncɛ Yohanan k'a fɔ Gedaliya ye tuun, dogo ra, ko: «A to ne ye taga Netaniya dɛncɛ Sumayila faga; mɔgɔ si tɛna bɔ a kala ma. Mun kosɔn i b'a to a bɛ i faga, k'a to Yahudiya minw nana lajɛn i kɔrɔ, olugu ye janjan tuun, k'a to Zuda mara to ye halaki?»

¹⁶ Nka Ayikamu dɛncɛ Gedaliya ka Kareya dɛncɛ Yohanan jaabi ko: «I kana o ko ɲɔgɔn kɛ, sabu ele bɛ min fɔra Sumayila ta ko ra, o tɛ can ye.»

41

Sumayila ka Gedaliya faga

¹ San karo wolonflanan na, Elisama dɛncɛ Netaniya dɛncɛ Sumayila, min tun ye masacɛden ye, ani masacɛ ta ɲamɔgɔ dɔ, ale nana Ayikamu dɛncɛ Gedaliya fɛ Misipa ni cɛ tan ye. O ni Gedaliya ka domuni kɛ ɲɔgɔn fɛ Misipa yi.

² Ka o to domuni na, Sumayila ni cɛ tan min tun bɛ ni a ye, olugu wurira ka ben Gedaliya kan, min tun ye Safan dɛncɛ Ayikamu dɛncɛ ye, k'a faga ni kɛrɛkɛmuru ye; Babiloni masacɛ tun ka mɔgɔ min sigi jamana kunna, o ka o faga.

³ Yahudiya min o min tun bɛ ni Gedaliya ye Misipa, Sumayila ka olugu bɛɛ faga fana, ani Babilɔnikaw ta kɛrɛkɛden minw tun bɛ yi.

Sumayila ka Ala batobaga cɛ biseegi faga

⁴ Gedaliya fagari tere flanan, k'a sɔrɔ mɔgɔ si tun ma bɔ foyi kala ma fɔlɔ,

⁵ cɛ biseegi nana ka bɔ Sikemu, ani Silo, ani Samari. O tun ka o bonbosiw li, ka o ta faniw faranfaran, ka o fari tigetige ni muru ye. Siman sarakaw* ni wusunun sarakaw* le tun bɛ o boro; o tun bɛ nana o sarakaw bɔ Matigi Ala ta batoso kɔnɔ.

⁶ Netaniya dence Sumayila bora Misipa ka taga o mɔgɔw kunben; a tagato tun be kasira. A tagara se o ma minke, a ko o ma ko: «Aw ye na Ayikamu dence Gedaliya fe!»

⁷ Nka o tagara se dugu kono minke, Netaniya dence Sumayila ni a ta mɔgɔw ka o mɔgɔw kannatige, ka o suw firi dinga do kono.

⁸ Nka ce tan tun be o mɔgɔw ra, olugu ko Sumayila ma ko: «I kana anw faga, sabu domunifenw dogonin be an fe forow kono; siman be an fe, ani turu, ani li.» O ra, Sumayila ka o balemaw faga ka olugu ce tan to yi.

⁹ Sumayila tun ka Gedaliya ni mɔgo minw faga, a tun ka o suw bee firi dinga min kono, masace Asa le tun ka o dingaba sogi ka o ke a dogoyoro ye, wagati min ale ni Izirayeli masace Bahesa tun be kere ra. Netaniya dence Sumayila ka o dinga le fa ni mɔgɔw suw ye.

¹⁰ Mogo to minw tun tora Misipa, Sumayila ka olugu mina ka taga ni o ye; Zuda masace denmuso dow tun be o ra, ani mogo to minw bee tun tora Misipa; Babiloni masaso korosibaga Nebuzaradan tun ka olugu karifa Ayikamu dence Gedaliya ma. Netaniya dence Sumayila ka olugu mina ka bo ni o ye, ka taga Amankaw ta jamana ra.

Yohanan ka mɔgɔw bosi ka bo Sumayila boro

¹¹ Netaniya dence Sumayila tun ka kojugu minw bee ke, Kareya dence Yohanan ni a ta kerekuntigiw bee ka o men.

¹² O ka o ta kerekew bee lajen ka taga Netaniya dence Sumayila kama. O tagara a soro Gabahon ta jiba yoro ra.

¹³ Sumayila tun ka mogo minw mina ka gban a yere ko, olugu ka Kareya dence Yohanan ni a ta kerekuntigi nato ye minke, o diyara olugu ye kosebe.

¹⁴ Sumayila tun ka o mogo minw mina Misipa, olugu ka o ko don Sumayila ra, ka seko ka na fara Kareya dence Yohanan kan.

¹⁵ Nka Netaniya dence Sumayila ni a ta ce seegi sera ka bosi Yohanan ra, ka bori ka taga Amankaw fe.

¹⁶ Netaniya dence Sumayila tun ka mogo minw mina ka bo Misipa, Ayikamu dence Gedaliya faganin ko, Kareya dence Yohanan ni a ta kerekuntigiw ka o mɔgɔw ta ka o bla o yere ko; kerekedenw tun be o ra, ani musow, ani denmisenw, ani masaso jamogo dow. O bora ni o ye Gabahon ka taga.

¹⁷ O ka sira ta, ka taga lo Kimamu ta lonanjigibon yoro ra, Betlehemu kere fe, ka soro ka sira ta ka ke taga ye Misiran,

¹⁸ Babilonikaw nasiran koson; sabu Netaniya dence Sumayila tun ka Ayikamu dence Gedaliya faga, k'a soro Babiloni masace le tun ka ale sigi Zuda mara kunna.

42

Yeremi ko mɔgɔw kana taga Misiran

¹ Ayiwa, Zuda ta kerekajama kuntigiw bee, ani Kareya dence Yohanan, ani Hosaya dence Yezaniya, ani mogo tow bee, k'a ta mogo fitiniw na ka taga a bla mogobaw ra, o bee tagara

² cira Yeremi fe ka taga a fo a ye ko: «Sabari ka an ta makarikan men; an mogo to minw tora, an b'a fe i ye Matigi Ala, i ta Ala daari an ye; sabu an tun ka ca, nka sisan an to tora fitini doron, i ko i yere na b'a ra cogo min na.

³ An ka kan ka sira min ta, ani an ka kan ka min ke, an b'a fe Matigi Ala ye o yira an na.»

⁴ Cira Yeremi k'a fo o ye ko: «Ne k'a men; ne bena Matigi Ala, aw ta Ala daari aw ye, i n'a fo aw k'a fo cogo min na. Ni Matigi Ala nana fen o fen fo, ne bena o lase aw ma; ne tena foyi dogo aw ma.»

⁵ Olugu fana ko Yeremi ma ko: «Ni Matigi Ala, i ta Ala nana i ci ni kuma o kuma ye an fɛ, ni an ma o sira tagama, o tuma Matigi Ala ye kɛ an seere ye ka an jaraki, ka kana ni a ta can ni a ta kankelentigiya ye.

⁶ A bɛna min fɔ, ni o diyara an ye o, walama ni a belɛn ma diya an ye o, an kɔni ka i ci Matigi Ala, an ta Ala min fɛ, an bɛna ale kan le mɛn; sabu ni an ka Matigi Ala, an ta Ala kan mɛn, an ta hɛra bɛna bɔ o le ra.»

⁷ Ayiwa, tere tan tɛmɛnin kɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lasɛ Yeremi ma.

⁸ Yeremi ka Kareya dɛncɛ Yohanan wele, ani kɛrɛkɛjama kuntigi minw bɛɛ tun bɛ ni a ye, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ, k'a ta mɔgɔ fitiniw na, ka taga a bla mɔgɔbaw ra.

⁹ A k'a fɔ o ye ko: «Matigi Ala, Izirayɛli ta Ala, aw tun ka ne ci min fɛ ko ne ye aw ta makarikanw lasɛ a ma, ale ko:

¹⁰ «Ni aw tora nin jamana ra yan, ne bɛna aw lɔ le, ne tɛna aw cici; ne bɛna aw turu le, ne tɛna aw bɔn; ne tun ka kojugu min kɛ aw ra, ne bɛna ne ta miiriya yɛlɛma ka o dabla.

¹¹ Babilɔni masacɛ min pasiran bɛ aw ra, aw kana siran ale ja. Aw kana siran a ja, Matigi Ala ko ten, sabu ne bɛ ni aw ye, janko ka aw kisi, ka aw bɔsi ka bɔ a boro.

¹² Ne bɛna hina aw ra; ni o kɛra, ale bɛna hina aw ra k'a to aw ye sekɔ aw ta dugukolo kan.»

¹³ Yeremi k'a fɔ tuun ko: «Nka ni aw ko: «An tɛ sigi nin jamana ra!» Ni aw ma Matigi Ala, aw ta Ala kan mɛn,

¹⁴ ni aw ko: «An tɛ sɔn, an bɛ taga Misiran jamana le ra, an tɛna kɛrɛ ye yɔrɔ min na, an tɛna kɛrɛkɛdenw ta burufiyɛkan mɛn yɔrɔ min na, an tɛna fɔn domuni na yɔrɔ min na; an bɛna taga sigi o yɔrɔ le ra.»

¹⁵ O tuma aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn, aw Zuda mara mɔgɔ tɔ minw tora! Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: «Ni aw k'a latigɛ ko aw bɛ taga Misiran, ka taga sigi yi,

¹⁶ aw bɛ siranna kɛrɛkɛmuru min ja, o bɛna taga aw sɔrɔ Misiran jamana ra yi; aw bɛ hamina kɔngɔ ko min na, o bɛna tugu aw kɔ Misiran, aw fana bɛna sa yi le.

¹⁷ Aw ra minw bɛɛ bɛna a latigɛ ko o bɛ taga Misiran ka taga sigi o yɔrɔ ra, olugu bɛɛ bɛna faga kɛrɛkɛmuru ni kɔngɔ ni banajuguw boro. O ta mɔgɔ si tɛna to o kɔ; ne bɛna kojugu min ben o kan, o si tɛna kisi ka bɔ o ra, o si tɛna bɔsi.»

¹⁸ Yeremi k'a fɔ tuun ko: «Sabu Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: «Ne ta dimi ni ne ta jusugban bɛna Zeruzalɛmukaw kan cogo min na, ni aw ka taga Misiran, ne ta jusugban bɛna ben aw kan o cogo kɛlɛn le ra. Aw tɔgɔjugu bɛna fɔ, aw ta ko bɛna kɛ jatigɛkoba ye mɔgɔw fɛ, aw bɛna kɛ siya danganin ye, ka kɛ mafiyɛnyarifɛn ye mɔgɔw fɛ. Aw fana ja tɛna la nin yɔrɔ kan tuun.»

¹⁹ «E, aw Zuda mara mɔgɔ tɔw, Matigi Ala bɛ o le fɔ aw ye, ko: «Aw kana taga Misiran, aw y'a lɔn ka la a ra ko ne ka aw lasɔmi bi.

²⁰ Aw ka aw yɛrɛ lafiri kɔsɛbɛ, sabu aw yɛrɛ le ka ne ci Matigi Ala, aw ta Ala fɛ ko: Matigi Ala, an ta Ala daari an ye; ni Matigi Ala, an ta Ala ka na fɛn o fɛn fɔ, o lasɛ an ma, an bɛna a kɛ!»

²¹ Ayiwa, ne kɔni k'a fɔ aw ye bi, nka aw tɛ Matigi Ala, aw ta Ala kan lamɛna, sabu a bɛ ne ci aw fɛ ni kuma o kuma ye, aw tɛ o si lamɛn.

²² Sisan kɔni, aw y'a lɔn ka la a ra, ko aw b'a fɛ ka taga sigi o jamana min na, kɛrɛkɛmuru ni kɔngɔ ni banajuguw le bɛna aw faga o yɔrɔ ra yi.»

43

Yeremi minana ka taga Misiran

¹ Ayiwa, Yeremi ka nin kumaw bɛɛ fɔ mɔgɔw bɛɛ ye; Matigi Ala, min ye o ta Ala ye, ale tun ka Yeremi ci o fɛ ni nin kumaw bɛɛ le ye, Matigi Ala, o ta Ala ta kumaw.

² O kumaw fɔnin kɔ, Azariya min ye Hosaya dence ye, ani Yohanan min ye Kareya dence ye, ani yerɛyirabaga tɔw bɛɛ ko Yeremi ma ko: «Ele bɛ faninya le fora; Matigi Ala, an ta Ala ma i ci ko i ye na a fɔ an ye ko: <Aw kana taga Misiran ka taga sigi o yɔrɔ ra!»

³ Neriya dence Baruki le bɛ ele kɔnɔnɔsura anw kama, janko ka an di Babilɔnikaw ma, o ye an faga, walama ka an mina ka taga ni an ye Babilɔni.»

⁴ Kareya dence Yohanan, ani kerɛkejama kuntigi tɔw bɛɛ, ani mɔgo tɔw bɛɛ, o si ma sɔn ka Matigi Ala kan mɛn, ka to Zuda mara ra.

⁵ Kareya dence Yohanan, ani kerɛkejama kuntigi tɔw bɛɛ ka Zuda mara mɔgo tɔw bɛɛ lajɛn, ani minw tun minana ka taga siya tɔw cɛ ra, ni o kɔsegira ka na sigi Zuda mara ra tuun,

⁶ cɛw, ani musow, ani denmisɛnw, ani masacɛ denmusow, ani masaso kɔrɔsibaga Nebuzaradan tun ka mɔgo minw bɛɛ karifa Gedaliya ma, min ye Safan dence Ayikamu dence ye; o ka cira Yeremi fana fara o kan, ani Neriya dence Baruki.

⁷ O tagara Misiran jamana ra, sabu o ma sɔn Matigi Ala kumakan ma. O tagara, ka taga se Tapanɛsi.

Ko minw bɛna se Misiran jamana ma

⁸ Ka Yeremi to Tapanɛsi, Matigi Ala k'a ta kuma lase a ma, ko:

⁹ «Kabakuruba dɔw ta, ka o dogo bɔgo ra biriki gbasiyɔrɔ ra, Farawona ta masaso donda ja fɛ, Tapanɛsi; o kɛ Zuda mara mɔgow ja na.

¹⁰ O kɔ, i y'a fɔ o ye ko Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: <Aw y'a fɛ, ne bɛna taga ne ta baaraden, Nebukadinesari, Babilɔni masacɛ wele ka na. Ne bɛna a ta masasiginan sigi nin kabakuruw le kan, ne ka nin kabakuru minw dogo bɔgo ra. A bɛna a ta masa fanibon lɔ nin kabakuruw kunna.

¹¹ A bɛna na ben Misiran jamana kan; minw ka kan ni saya ye, saya bɛ olugu ta, minw ka kan ni minari ye, olugu bɛ mina ka taga, minw ka kan ni kerɛkemuru ye, kerɛkemuru bɛ olugu faga!

¹² Ne bɛna a to a ye tasuma don Misirankaw ta alaw ta batosow ra, ka o jɛni, ka o ta jow cɛ ka taga ni o ye. Sagagbɛnbaga bɛ a ta deregeba melege a yɛrɛ ra* cogo min na, a bɛna Misiran jamana naforow cɛ ka o mini a yɛrɛ ma ten le, ka sɔrɔ ka bɔ ka taga ni a yɛrɛ ye nasuma ra.

¹³ Jo min ye tere tagamasiyen ye, o ta batoso min bɛ Misiran jamana ra, a bɛna o jo ta kabakurujanw cici, ka tasuma don Misirankaw ta alaw ta batosow ra ka o jɛni.> »

44

Ala ka min fɔ Zuda mara mɔgow ta ko ra

¹ Ala ka nin kuma fɔ Yeremi ye Misiran jamana Yahudiyaw bɛɛ ta ko ra, olugu minw tun siginin bɛ Migidɔli, ani Tapanɛsi, ani Mɛnfisi, ani Patorɔsi mara ra; a ko:

² «Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: <Ne ka kojugu minw bɛɛ lase Zeruzalemu ni Zuda dugu tɔw bɛɛ ma, aw ka o bɛɛ ye. Bi o duguw bɛɛ kɛra tomow ye, mɔgo si tɛ yi tuun.

³ O kɛra o mɔgow ta kojuguw le kɔsɔn. O ka ne jusu bɔ, sabu o tagara wusun an sarakaw* bɔ ala wɛrɛw ye, ka o bato, olugu yɛrɛ tun ma ala minw lɔn, aw ni aw bɛmaw si tun ma ala minw lɔn.

⁴ K'a sɔrɔ ne ta baaradenw, minw ye ciraw ye, ne tun ka olugu bɛɛ ci aw fɛ; ne tun bɛ o ci aw fɛ lon o lon, k'a fɔ aw ye ko aw kana nin ko haramuninw kɛ, ne bɛ nin ko minw kɔninya.

* 43:12 43.12 A fora Kitabu dɔw kɔnɔ ko: I ko sagagbɛnbaga bɛ a ta deregeba yuguyugu ka kinnifɛnw bɔ a ra cogo min na.

⁵ Nka o ma ne lamén, o ma sòn ka o toro malò ne ta kuma ra, o ma nimisa ka o ta kojuguw dabla, o ma wusunan sarakaw bóri dabla ala wèrèw ye.

⁶ O kosòn ne ta jusugban ni ne ta dimi tasuma wurira ka Zuda duguw, ani Zeruzalemu dugukònòsiraw bée mina, ka o bée ké tomow ye, ani yòrò lakolonw, i n'a fò aw yèrè ná b'a ra cogo min na bi.» »

⁷ Yeremi k'a fò tuun ko: «Ayiwa, sisan, Matigi Ala, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Mun kosòn aw ka nin kojuguba jògòn lase aw yèrè ma, k'a to nin cèw, ani nin musow, ani nin denmisenw, ani nin denfitiniw ye tigè ka bò Zuda mara mógow ra, fò ka taga aw kòmógow bée ban?

⁸ Aw ka ne jusu bò ni aw ta kèwalew ye, ka wusunan sarakaw bò ala wèrèw ye Misiran jamana ra, aw nana sigi o jamana min na. O ra, aw bènà aw yèrè halaki, ka ké siya danganin ye, ka ké mafiyenyarifen ye dugukolo siya tów bée cè ra.

⁹ « «Yala aw pinana aw bèmaw ta terenbariyakow kò wa, ani Zuda masacèw ni o ta musow ta terenbariyakow, ani aw yèrèw ni aw ta musow ta terenbariyakow, aw ka o kò minw ké Zuda mara ra, ani Zeruzalemu dugukònòsiraw ra?

¹⁰ Nka fò ka na se bi ma, o kò ma digi mógò si ra, ne pasiran ma ké mógò si ra. Ne tun ka ne ta sariyaw, ani ne ta cìfònin minw yira aw ni aw bèmaw ra, mógò si ma o sira tagama.»

¹¹ «O kosòn Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne b'a latigè kò ne bènà kojugu ké aw ra, ka Zuda mara bée halaki.

¹² Zuda mara mógò tò minw k'a latigè ka na sigi Misiran jamana ra yan, ne bènà olugu bée halaki Misiran jamana ra yan; kèrèkèmurù ni kóngò bènà o faga. O bée bènà halaki, k'a ta mógò fitiniw na ka taga a bla mógòbaw ra; kèrèkèmurù ni kóngò bènà o halaki. Tògòjugu, ani jatigèkoba, ani danga, ani mafiyenyari, o ta bènà ké o le ye.

¹³ Minw nana sigi Misiran jamana ra, ne bènà wuri olugu kama, i kò ne tun wurira Zeruzalemukaw kama cogo min na, ka o faga ni kèrèkèmurù ni kóngò ni banajuguw ye.

¹⁴ Zuda mara mógò tò minw nana sigi Misiran jamana ra, o mógow si tènà bòsi, o si panaman tènà to. Minw tun b'a miiri kò olugu bènà sèkò Zuda mara ra tuun, ka taga sigi yi, sabu o yòrò lògò bè o ra, olugu si tènà sèkò yi tuun, fò mógò dama dama dòn.» »

Batofen wèrèw ta kò

¹⁵ Ayiwa, cè minw bée tun k'a lòn kò o ta musow bè wusunan sarakaw* bora ala wèrèw ye, ani muso caman minw bée tun lajennin bè o yòrò ra, ani mógò tò minw bée tun bè Patoròsi, Misiran jamana ra yi, olugu ka Yeremi jaabi kò:

¹⁶ «I bè kuma min fòra an ye Matigi Ala tògò ra, an tènà o lamén i fè!

¹⁷ An yèrè da ka fèn o fèn fò, an bènà o le ké: An bènà wusunan sarakaw bò sankolo masamuso* ye, ka rèzènji sarakaw* bò a ye, i n'a fò anw ni an bèmaw, ani an ta masacèw, ani an ta jamana pamógow tun bè deri k'a ké cogo min na Zuda duguw ra, ani Zeruzalemu dugukònòsiraw ra. O wagati ra an tun bè domuni sòrò fò ka wasa, an tun bè héra ra, kojugu si tun tènà an kan.

¹⁸ Nka kabini an ka wusunan sarakaw bóri dabla sankolo masamuso ye, ka rèzènji sarakaw dabla, fèn bée dèsera an fè, kèrèkèmurù ni kóngò le bè an halakira.»

¹⁹ Musow fana kò: «Ni anw bè wusunan sarakaw bò sankolo masamuso ye, ka rèzènji sarakaw bò a ye, yala an bè o kèra an cèw pìna ma le wa? Olugu yèrè k'a lòn kò an bè takula lalaga a ye, ka o ké a bisigiya ye, ka rèzènji sarakaw bò a ye.»

²⁰ Ayiwa, mógò minw bée tun ka nin kumaw ké ka Yeremi jaabi, cèw, ani musow, Yeremi k'a fò olugu bée ye kò:

* 44:17 44:17 Sankolo masamuso, o ye jo dò tògò ye. Aw ye Yeremi 7.18 fè.

²¹ «Aw tun ka wusunan saraka minw bɔ Zuda duguw kɔnɔ, ani Zeruzalemu dugukɔnɔsiraw ra, aw ni aw bɛmaw, ani aw ta masacɛw, ani aw ta jamana pamɔgow, ani jamana mɔgow bɛɛ, yala Matigi Ala ma a hakiri to o kow ra wa? A ma o kow jate wa?

²² Matigi Ala ma na se ka aw ta kɛwalejuguw mupɔ tuun, ani aw ka ko haramunin minw kɛ; o kɔsɔn aw ta jamana kɛra tomo ye, ka kɛ jatigekoba ye, k'a kɛ yɔrɔ danganin ye, mɔgɔ si tɛ sigi yɔrɔ min na tuun, i n'a fɔ aw yɛɛ na b'a ra cogo min na bi.

²³ Aw ka o wusunan sarakaw bɔ, ka jurumun kɛ Matigi Ala na kɔrɔ minke, ani aw ma sɔn ka Matigi Ala kan mɛn minke, ani aw ma sɔn ka a ta sariyaw, ani a ta cifɔninw, ani a ta ciw sira tagama minke, o le kɔsɔn nin kojuguw sera aw ma, i ko aw yɛɛ na b'a ra cogo min na bi.»

²⁴ Ayiwa, o kɔ, Yeremi k'a fɔ mɔgow bɛɛ lajennin ye, ani musow bɛɛ ye, ko: «Aw Zuda mara mɔgɔ minw bɛɛ bɛ Misiran jamana ra yan, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn!

²⁵ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw ni aw musow da tun ka kuma min fɔ, aw yɛɛ boro ka o kuma dafa; aw tun ko: An ka dajuru minw ta ko an bɛna wusunan sarakaw* ni rɛzɛnji sarakaw* bɔ sankolo masamuso ye, sigiya t'a ra, an bɛna o dajuruw dafa.» Ayiwa, aw bɛna aw ta dajuruw dafa yɛɛ le kɔsɛbɛ; aw da ka min fɔ, aw bɛna o kɛ yɛɛ le kɔsɛbɛ!

²⁶ Aw Zuda mara mɔgɔ minw bɛɛ siginin bɛ Misiran jamana ra yan, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn; Matigi Ala ko: Ne bɛ kari ne yɛɛ tɔgoba ra, ko Zuda mara mɔgɔ si tɛna ne tɔgɔ wele a da ra tuun! Misiran jamana bɛɛ kɔnɔ, mɔgɔ si tɛna a fɔ tuun ko: «Ne bɛ kari Dunuɔa tigi Ala janaman tɔgɔ ra!»

²⁷ Sabu ne bɛna ne hakiri to o ra janko ka kojugu le kɛ o ra, ne tɛna kɔɔman kɛ o ye. Zuda mara mɔgɔ minw bɛɛ bɛ Misiran jamana ra yan, olugu bɛɛ bɛna halaki kɛrɛkɛmuru ni kɔngɔ sababu ra, fɔ ka taga o bɛɛ ban pewu!

²⁸ Mɔgɔ dama dama dɔrɔn le bɛna bɔsi kɛrɛkɛmuru boro, ka bɔ Misiran jamana ra, ka sekɔ ka taga Zuda mara ra; nka Zuda mara mɔgɔ tɔw bɛɛ, minw bɛɛ nana Misiran jamana ra ka na sigi yan, olugu kɔni bɛna a lɔn min ta kuma bɛna kɛ can ye: ni ne ta kuma lo, walama ni olugu ta kuma lo.

²⁹ «Ayiwa, a flɛ, Matigi Ala ko ten, tagamasiyɛn min bɛna a yira ko ne bɛna wuri aw kama nin yɔrɔ ra, janko aw y'a lɔn ko ne ka ko min fɔ ko o bɛna aw sɔrɔ, o tagamasiyɛn ye nin ye:

³⁰ Matigi Ala ko: «A flɛ, Hofira min ye Misiran masacɛ Farawona ye, ne bɛna ale don a juguw boro, a jugu minw b'a fagayɔrɔ jinina, i n'a fɔ ne ka Zuda masacɛ Sedesiyasi don Babilɔni masacɛ Nebukadinesari boro cogo min na, min tun ye a jugu ye, ni a tun bɛ a fagayɔrɔ jinina.» »

45

Yeremi ka Baruki ladi

¹ Cira Yeremi ka nin kumaw fɔ Neriya dɛncɛ Baruki ye, wagati min na Baruki tun bɛ Yeremi ta kuma fɔninw sɛbɛra gbolokitabu kan; o kɛra Yoziyasi dɛncɛ Yehoyakimu, Zuda masacɛ ta masaya san naaninan na; a ko:

² «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala bɛ nin kuma le fɔ ele Baruki ye, ko:

³ Ele b'a fɔra ko: «Bɔnɔ ka ne sɔrɔ, sabu Matigi Ala bɛ jusukasi dɔ le farara ne ta dimi kan. Ne bɛ nɔnana fɔ ka ne baraka ban, ne tɛ pasuma sɔrɔra.»

⁴ «A fɔ Baruki ye ko Matigi Ala ko: «A flɛ, ne tun ka min lɔ, ne bɛna o ci, ne tun ka min turu, ne bɛna o bɔn; jamana bɛɛ lajennin bɛna kɛ ten le.

⁵ Yala ele belen bɛna kɛ kobaw le miiri ye tuun wa? I kana o miiri, sabu ne bɛna kojugu ben adamaden bɛɛ kan, Matigi Ala ko ten; nka ni ele koni ka taga yoro o yoro, ne bɛna i bɔsi, ka i kisiri kɛ i ta nafa ye.> »

Ala bɛna tɔɔɔ min lase siya tɔw ma

46

(46-51)

Misirankaw dɛsɛra o juguw kɔɔ

¹ Matigi Ala ka kuma min lase cira Yeremi ma siyaw ta ko ra, o le ye nin ye:

² Nin le fɔra Misiran jamana ni Misiran masacɛ Neko ta ko ra, min ye Farawona ye. Ka o to Efirati ba kɔɔ, Karikemisi, Babiloni masacɛ Nebukadinesari ka se soro Farawona kan; o kɛra Zuda masacɛ Yehoyakimu, Yoziyasi dence ta masaya san naaninan na. A ko:

³ «Aw ye nɛgɛbennan fitiniw, ani nɛgɛbennanbaw labɛn, ka bɔ ka taga kɛrɛ ra!

⁴ Aw ye sow siri wotorow ra!

Sotigiw, aw ye don sowotorow kɔɔ!

Aw ye aw ta nɛgɛfugulaw biri aw kun na ka lɔ!

Aw ye aw ta biɲɛw dabɔ!

Aw ye aw ta nɛgɛdɛrɛgɛw don aw yɛrɛ ra!

⁵ «E, ne ɲa bɛ mun le yera tan?

E, o ja tigɛra, o bɛ sekɔra ni o kɔ ye!

O juguw ka se soro o ta kɛrɛkɛɛfariw kan.

O borira o, ka bori;

hali o tɛ o kɔ flɛra tuun!

Siranyaba bɛ fan bɛɛ ra,

Matigi Ala ko ten!

⁶ Hali minw sen ka teli, olugu tɛ sera ka bori;

ɛɛfariw tɛ sera ka bɔsi.

O bɛ talontalonna ka benben.

Efirati bada ra, sahiliyanfan na.

⁷ «Jɔntigi le ye nin ye, min bɛ wurira i ko Nili jikuruw, i ko ba min jiɲ bɛ serira ka bɔ kɛnɛ ma?

⁸ «Misiran jamana le bɛ wurira i ko Nili jikuruw,

i ko ba min jiɲ bɛ serira ka bɔ kɛnɛ ma.

A ko: «Ne bɛna wuri ka woyo fɔ ka dugukolo datugu;

ne bɛna duguw ni dugumɔgɔw bɛɛ halaki.>

⁹ «Sow, aw ye girin,

sowotorow, aw ye bori,

ɛɛfariw, aw ye bɔ:

Etiyopi jamana taw, ani Puti jamana taw,

aw minw bɛ nɛgɛbennan minacogo lon;

Ludi jamana taw,

aw minw bɛ se kalanbon na!

¹⁰ «O lon ye Fangatigi, Matigi Ala ta le ye;

a ta dimibolon lo,

lon min a b'a dimibo a juguw ra.

Kerekemuruw bena domuni ke fo ka fa,
 ka jori min ka fa;
 sabu Fangatigi, Matigi Ala be saraka le bora
 sahiliyanfan jamana ra, Efirati ba fan na.

11 «Aw ye taga Galadi mara ra ka taga fla munta do jini,
 aw Misiran jamana mogow!
 Aw be fla caman kera aw yere ra gbansan,
 o si tena aw keneya!

12 Siya tow ka aw ta maroya ko men,
 aw kulekan ka dunupa yoro bee fa;
 sabu cefari do borito be taga talon cefari do were ra,
 o fla bee be ben jogon fe.»

Babilonikaw bena min ke Misirankaw ra

13 Matigi Ala ka kuma min lase cira Yeremi ma Babiloni masace Nebukadinesari ta
 nako ra, ale min bena na Misiran jamana halaki; a ko:

14 «Aw ye nin fo Misiran,
 aw y'a lase Migidoli fana,
 aw y'a lase Menfisi ni Tapanesi!
 Aw y'a fo ko: <Aw ye wuri, aw ye aw yere laben,
 sabu kerekemuru be cenri kera ka aw lamini.>

15 Mun koson aw ta jo Apisi* borira?
 Aw ta misitoran lonin ma se ka to, sabu Matigi Ala ka a laben.
 16 A bena a to mogo caman sen ye talon; o be benben jogon kan;
 o b'a fo jogon ma ko: <An ye wuri ka taga an ta mogow fe,
 an ye taga an woro jamana ra,
 an ye bo nin kerekemurujuguw koro.>

17 Ni o sera yi, o b'a fo Farawona ma ko:
 <Misiran masace te foyi ye, ni mankankoloncibaga te;
 a ta wagati temena a kan ka ban!>

18 «Ne be kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala nanaman ye,
 Masace ko ten, Masace min togo ye ko Fangatigi Ala.
 Tabori kuru be kuru tow kunna cogo min na,
 Karimeli kuru be kogoji kunna cogo min na,
 a bena na o cogo le ra!

19 «Aw ye aw ta doniw laben jamana were taga kama,
 aw Misiran jamana mogow!
 Menfisi dugu bena ke yoro lakolon ye,
 ka ke tomo ye, mogow te sigi yoro min na.

20 «Misiran ye misimuso cenuman le ye,
 nka limogoba do bena na a kama ka bo sahiliyanfan na.

21 O ka kerekeden minw ta sara ra, olugu fana be o ce ra
 i ko misiden toroninw.
 Nka olugu fana bena o ko don,

* 46:15 46.15 Apisi tun ye Misirankaw ta jo do ye, min tagamasiyen tun ye misitoran ye. Kitabu dow kono a
 sebera ko: aw ta cefariw benna dugu ma.

o bæe bɛna bori, o tɛna se ka lo tuun,
sabu o halakilon sera,
o sarawagati sera.

²² O borito mankan tɛ hali sa borito mankan bo;
sabu o juguw bɛ nana ni barakaba le ye;
o bɛ nana o kama
i ko yiritigɛbagaw bɛ na ni o ta jendew ye cogo min na ka na yiriw ben.

²³ O bɛna a ta yiritu tige,
Matigi Ala ko ten,
hali ni tufinba lo;
sabu o juguw ka ca ka tɛmɛ tɔnw kan,
mogo tɛ se ka o jate.

²⁴ Misiran jamana mogow maroyara,
Ala ka o don sahiliyanfan mogow boro!»

²⁵ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «A flɛ, ne bɛna wuri Amɔn kama, min ye Tɛbu mara ta ala ye, ka wuri Farawona kama, ani Misiran jamana kama, ani o ta alaw, ani o ta masacɛw; ne bɛna wuri Farawona kama, ani minw bɛ o jigi la ale kan!

²⁶ Minw bɛ o fagayɔɔ pinina, ne bɛna o don olugu boro. Ne bɛna o don Babiloni masacɛ Nebukadinesari ni a ta jamana jamogow boro. Nka o ko fɛ, mogow bɛna sigi Misiran jamana ra tuun, k'a kɛ i n'a fo a tun bɛ cogo min na folofolo; Matigi Ala ko ten.»

Izirayeli kisiwagati

²⁷ «Aw Yakuba ta mogow, ne ta jonw, aw kana siran!
Aw Izirayelimogow, aw jigi kana tige,
sabu a flɛ, ne bɛna aw kisi ka aw lana ka bo fo o jamanajan na,
ka aw ta durujaw kisi ka bo o jamana ra,
o ka o mina ka taga jamana min na.
Yakuba ta mogow bɛna sekɔ ka na,
ka na laganfiya ni pasuma sɔɔ,
mogo si tɛna o tɔɔɔ tuun.

²⁸ Aw Yakuba ta mogow, ne ta jonw, aw kana siran!
Matigi Ala ko ten,
sabu ne bɛ ni aw ye.
Ne tun ka aw janjan ka taga siya minw bæe cɛ ra,
ne bɛna o siyaw bæe halaki pewu;
nka aw kɔni, ne tɛna aw halaki pewu.
Ne bɛna aw koro le ka kapa ni can sira ye,
sabu ne tɛ se ka aw jarakibari to.»

47

Min fɔra Filisikaw ta ko ra

¹ Matigi Ala ka kuma min lase cira Yeremi ma Filisikaw ta ko ra, sani Farawona ye ben Gazakaw kan, o kuma ye nin ye:

² Matigi Ala ko:
«A flɛ, jiɔw bɛ wurira san fɛ sahiliyanfan na,
ka kɛ i ko ko min ji bɛ woyo fo ka bo kɛnɛ ma.
A bɛna jamana ni a kɔnɔfɛnw bæe datugu,
ani duguw ni dugumogow bæe.
Mogow bɛ kulera,

jamana mógow bée be mapumankokanw fɔra.

³ Soce barakamanw girinto senw mankan koson,
ani sowotorow mankan koson,
ani sowotorow senw mankan koson,
hali faw tɛ o kɔ flɛ o denw na,
o baraka bankojugu fɛ.

⁴ Filisikaw ta jamana halakilon sera.

Mógɔ laban minw tun tora, minw tun be se ka Tiri dugu ni Sidon dugu demɛ,
o bɛna olugu bée faga;

sabu Matigi Ala bɛna Filisikaw ta jamana cɛn,
o minw ye Kafitori jamana mógɔ tɔw ye, kɔgɔji cɛmayɔrɔ maraw ra.

⁵ Gazakaw bée kun wulanna!

Asikalɔnkaw mankan tɛ mɛnna tuun.

Aw minw siginin be kɛnɛgbeyɔrɔ ra,

aw bɛna aw fari tigetigeri* dabla tuma juman le sa?

⁶ «Aw ko: <E, Matigi Ala ta kɛrɛkɛmuru,
ele bɛna i fagari lalo ka nɛnɛkiri tuma juman le sa?
Don i ta forogo kɔnɔ ten,
to yɔrɔ kelen na, ka i yɛrɛ nasuma!>

⁷ «A be se k'a lalo cogo di,
k'a sɔrɔ Matigi Ala le ko,
ko a ye taga Asikalɔn ni kɔgɔjida maraw kama!
A k'a ci o yɔrɔw le ra.»

48

Min fɔra Mohabukaw ta ko ra

¹ Mohabu jamana ta ko:

Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko:

«Bɔnɔ ka Nebokaw sɔrɔ, sabu o ta dugu cɛnna,
Kiryatayimukaw maroyara, sabu o ta dugu minana;
minw tun siginin be bonba barakamanw kɔnɔ, olugu maroyara, jatigɛ ka o mina.

² «Mohabu jamana ta bonya bée bɔra a kan!
O be kojugu le labɛnna a kama, Hesibɔn.
O ko: <Aw ye na, an y'a halaki k'a tɔgɔ bɔ siya tɔw cɛ ra!>
Aw Madimɛnikaw, aw fana mankan tɛna mɛn tuun;
sabu kɛrɛkɛmuru be nana aw kɔ.

³ «Kulekan do be bɔra Horonayimu
cɛnri, ani halakiriba be yi.

⁴ Mohabu jamana cira,
a denw be kulera.

⁵ O yɛlɛntɔ ka taga Luhiti, o be kasi;
o kasito le be yɛlɛn.

Mógɔ deguninw kulekan le be bɔra,
Horonayimu sira jigijigi ra, halakiri koson.

⁶ Aw ye bori ka aw yɛrɛ kisi,

* 47:5 47.5 O mógow tun be o kun li, ka o fari tigetigɛ ka kapa ni o ta landaw ye, k'a yira ko kojuguba ka o sɔrɔ.

aw ye taga to kongokolon kono ka ke i ko kongofaliw.

⁷ «Aw ka aw jigi la aw yere ta baara ni aw ta naforo le kan minke,
o koson, o bena aw fana mina;
Kemosi* fana bena mina k'a labo jamana kono,
ani a sonnikébagaw, ani a jamogow bee.

⁸ Cenrikebagaw bena ben dugu bee kelen kelen kan;
dugu si tena bosi.
Kurufurancaw bena halaki,
kenegbeyorow bena cen.
Matigi Ala ka o le fo.

⁹ «Aw ye kamanw di Mohabukaw ma,
janko o ye wuri ka taga†!
Sabu o ta duguw bena ke yoro lakolonw ye;
mogó tena sigi o duguw kono tuun.

¹⁰ Mogó min be Matigi Ala ta baara ke ni farifaga ye,
Matigi Ala ye o tigi danga!
Mogó min be a ta kerékemuru bari mogofaga ma,
Matigi Ala ye o tigi danga!

¹¹ «Mohabukaw tun pasumanin lo kabini o denmisenman;
o tun be i ko duven jamalonin min buruburu sigira a jukoro,
min ma yelema ka bo minan do kono k'a don do were kono.
O ma deri ka mina ka bo o ta jamana ra ka ye;
o koson o ta timiya tora o ra,
a kasa fana ma yelema.

¹² «O koson lon do bena se, Matigi Ala ko ten, o lon na ne bena mogó dow ci ka na
o yelema. O bena o yelema ka bo minanw kono, ka dagaw cici.

¹³ O tuma ra Mohabukaw ta Kemosi‡ ko maroya bena olugu yere soro, i n'a fo Beteli§
ta ko maroya tun ka Izirayelimogow soro cogo min na, sabu o tun ka o jigi bee la o
yoro le kan.»

¹⁴ E, yala aw be son k'a fo ko aw ye cefariw le ye wa,
ko aw ye kerékece jagbelenw le ye?

¹⁵ Mohabu jamana cenna pewu!
O juguw be benna o ta duguw kan.
O ta kanbelendenw bee ra barakamanw le bena mina ka taga ni o ye o fagayoro ra.
Masace le ko ten, masace min togo ye ko Fangatigi Ala.

¹⁶ Mohabu jamana halakiwagati be jini ka se;
a ta bono lon be teliyara ka na.

¹⁷ Aw minw bee ye a lamini mogow ye, aw ye kasi a kunna.
Aw minw bee tun k'a togo bonya ko men,
aw y'a fo ko: E, nin masacebere barakaman le karira wa!
Nin bere nooroman le karira wa!

¹⁸ Aw ye jigi ka bo aw ta bonya ce ra;
aw ye sigi dugukolo jalan kan,

* **48:7 48.7** Kemosi, o ye Mohabukaw ta ala ye. † **48:9 48.9** Kitabu dow kono a sebera ko: Aw ye kogo bon
Mohabu jamana kan. ‡ **48:13 48.13** Kemosi: Aw ye hayan 7 fle. § **48:13 48.13** Beteli tun ye Izirayelimogow
ta sonnikéyoro do ye.

aw Dibon dugumogow,
 sabu Mohabu jamana halakibaga be nana aw kama,
 a bena aw ta masabonbaw cici.

¹⁹ Aw Aroweri dugumogow,
 aw ye lo sirada ra ka korosiri ke;
 ce minw be borira, ani muso minw bosira
 aw ye olugu nininka ko: Mun le kera?

²⁰ Mohabukaw maroyara, sabu o benna.
 Aw ye mapumankokanw fo ka kule!
 Aw y'a fo Arinon koda ra
 ko Mohabu jamana cenna.

²¹ Ala ta kiti benna kenegbeyoro jamana kan, ani Holon, ani Yahasa, ani Mefaati,
²² ani Dibon, ani Nebo, ani Beti Diblatayimu,
²³ ani Kiriyaatayimu, ani Beti Gamuli, ani Beti Mehon,
²⁴ ani Keriyoti, ani Bosira, ani Mohabu jamana dugu tow bee kan, minw yoro ka
 jan, ani minw yoro ka surun.

²⁵ «Mohabukaw gban karira,
 o boro karira,
 Matigi Ala ko ten.»

²⁶ «Aw ye o lamin, fo ka o panamini, sabu Mohabukaw ka o yere bonya Matigi Ala
 ja koro. O ye ben ka kolonkolon o ta fono ra, olugu fana ye ke yerekofen ye.

²⁷ Yala aw tun ma Izirayelimogow ke yerekofen ye wa? Yala olugu tun minana
 sonyari le ra wa, fo ni aw tun be o ko fo, aw be aw kun komikomi o ra?

²⁸ Aw ye bo duguw konon
 ka taga sigi farakuruw ce ra,
 aw Mohabukaw!
 Aw ye ke i ko tugani
 min be a ta naga la dingakolonbaw dakun kan.

²⁹ An tun ka Mohabu jamana ta yerebonya ko men,
 o ta yerebonya dama temenin,
 o ta wasoya, ani o ta yerebonya, ani o ta yada;
 o tun be o yere fisaya tow ma.

³⁰ «Ne ka o ta yereyira lon, Matigi Ala ko ten, nka gbansan lo; o ta yerebonya fana
 ye gbansan le ye.»

³¹ O koson ne be kasi Mohabu koson,
 ne be kule Mohabu jamana bee lajennin koson;
 ne be nuna Kiri Heresi dugumogow koson.

³² E, Sibima dugu ta rezenforo*, ne be kasi min ke ele koson,
 ne te o kasi nogon ke Yazeri ta mogow koson.
 Ele yiriborow tun janyara fo ka Kogoji sanin cetige,
 ka se fo Yazeri ta kogoji ma;
 nka cenrikebaga nana ben aw ta samiyayiridenw, ani aw ta rezenmow kan.

³³ Ninsondiya ni jagari banna Mohabu yiriforow ra,
 ani a jamana yoro tow ra.
 Ne ka rezenjiw ja o ta minanw konon.
 Mogon si jagarito tena rezen forogi ka to ka kule ci tuun;

* **48:32 48:32** Sibima dugu ta rezenforo, o koro ye Sibima dugumogow.

kulecikan te yi tuun!

³⁴ «O kasikan be bora, k'a ta Hesibon ka taga a bla fo Elale; o kan be menna fo Yahasi, k'a ta Sowari ka taga se fo Horonayimu, ani ka taga se fo Egilati Selisiya. Sabu hali Nimirimu jiw, o bee jara.

³⁵ «Minw be sarakaw bo sonnikeyorow ra, ka wusunan sarakaw* bo o ta alaw ye, ne bena olugu halaki ka o ban pewu Mohabu jamana konon; Matigi Ala ko ten.

³⁶ «O koson ne be nunana Mohabu jamana koson i ko sangadonkirilabaga ta filenfiyekan; ne be nunana Kiri Heresi dugumogow koson i ko sangadonkirilabaga ta filenfiyekan, sabu o tun ka naforo minw lajen, o bee tagara.

³⁷ Bee kun lira, bee bonbosi lira, muruno be bee boro ra, borofaniw be bee ce ra.

³⁸ Sangakasikan le be biribon bee kunna, ani jamalajenyorow bee ra Mohabu jamana konon, sabu ne ka Mohabu jamana ci i ko dagakolon. Matigi Ala ko ten.

³⁹ E, Mohabu benna! Aw ye kasi! Mohabukaw maroyaninba ka o ko don. Mohabukaw ta ko kera yereko ko ye, ani jatigekoba, o ta jamana lamini mogow bee fe.»

⁴⁰ Matigi Ala ko: «A fle, a be i ko bon do le be temena san fe; a b'a kamanw yanganna Mohabu jamana kunna.

⁴¹ Keriyo ti dugu minana,
o ka masabonbaw bosi;
o lon na Mohabu jamana cefariw jusukun bena ke
i ko muso jigibagato jusukun.

⁴² «Mohabu jamana bena halaki ka bo siya tow ce ra,
sabu o ka o yere bonya Matigi Ala na koron.

⁴³ Jatige, ani dingaba, ani jo,
o le be aw Mohabukaw na;
Matigi Ala ko ten.

⁴⁴ Ni min ka bori jatige na
o be ben dingaba konon,
ni min ka bo dingaba konon
o be mina jo ra;
sabu ne bena o ta hakesarasan kiti ben o kan,
Mohabukaw ta hakesarasan;
Matigi Ala ko ten.

⁴⁵ Boribagaw be taga lo Hesibon dugu suma ra,
o y'a soron o baraka banna,
sabu tasuma do be bora Hesibon,
tasumamana do be bora Sihon† ta dugu ce ma;
a be Mohabu jamana kerefeyorow jeni,
ka o mogon hinabariw kuncen jeni.

⁴⁶ «E, bonon bena aw soron, aw Mohabukaw!
Kemosi‡ ta mogow halakira;
sabu aw dencen minana ka taga jamana were ra,
aw denmusow fana minana.

⁴⁷ Nka wagati nataw ra,
Matigi Ala ko ten,
ne bena Mohabu jamana laseko a cogokoron ra tuun.»

† 48:45 48.45 Sihon le tun ye Hesibon dugu masace ye. ‡ 48:46 48.46 Kemosi tun ye Mohabukaw ta ala ye; aw ye hayan 7 fle.

Matigi Ala ka kiti kuma min fɔ Mohabu ta ko ra, o kuma be laban yan.

49

Min fɔra Amɔnkaw ta ko ra

¹ Amɔn jamana ta ko:

Matigi Ala ko:

«Yala den te Izirayeli fe le wa?

Mɔɔ t'a fe min b'a cen ta wa?

Mun koson Amɔnkaw ta masace* ka Gadi mara mina?

Mun koson a ta mɔgow sigira Gadi duguw konɔ?

² Ayiwa, wagati do bena se,

Matigi Ala ko ten,

ne bena keremankanw lawuri Amɔnkaw ta dugu kama, min ye Raba ye;

dugu bena ke yoro lakolon ye;

tasuma bena a kerefeduguw bee jeni.

O wagati ra minw tun ka Izirayeli ta jamana bosi,

Izirayeli fana bena olugu ta jamana bosi.

Matigi Ala ko ten.

³ «Hesibonkaw, aw ye kasi, sabu Ayi dugu cenna!

Raba dugumogow, aw ye kule,

aw ye borofaniw siri aw yere ce ra;

aw ye mapumankokanw fɔ ka boribori ka kogow lamini,

sabu o bena Amɔnkaw ta masace mina ka taga ni a ye,

ani a ta sonnikabagaw, ani jamana jamogow bee.

⁴ Aw mɔgo murutininw, mun koson aw be aw yere bonyara aw ta dingakonoyorow koson,

aw ta dingakonoyorow ta dugukolodimanw koson?

Aw ka aw jigi la aw ta naforo le kan,

k'a fɔ ko: <Jon le be se ka na ben an kan?>

⁵ A fe, ne bena siranya ben aw kan;

Matigi, Fangatigi Ala ko ten.

Siranya bena na ka bo aw fan bee ra;

o bena aw gben, aw bee be yerege ka taga aw ta fan na,

mɔgo si tena boribagaw lajen.

⁶ «Nka o ko fe, ne bena Amɔnkaw ta jamana laseko a cogokoro ra tuun. Matigi Ala ko ten.»

Min fɔra Edomu mara ta ko ra

⁷ Edomu mara ta ko:

Fangatigi Ala ko:

«O tuma hakiritigi te Teman† mara ra tuun le wa?

Ladibagaw banna o ta denw ce ra wa,

walama o ta hakiritigiya cenna le wa?

⁸ Aw ye aw ko don, ka bori,

aw ye taga to fɔ kuruwow konono yi,

aw Dedankaw‡!

Sabu ne bena cenri lase Esawu ta mogow ma;

* **49:1 49.1** Amɔnkaw ta masace: Kitabu dow b'a fɔ ko Milikomu, walama Moloki; o ye Amɔnkaw ta ala ye.

† **49:7 49.7** Teman o ye Edomu jamana mara do ye. ‡ **49:8 49.8** Dedankaw tun siginin be Edomu jamana ra; Esawu tun ye Edomukaw bemace ye (Damina 36.9).

o ta kojugu sarawagati lo.

⁹ Ni rezentigebagaw nana na aw fe,
o tena hali rezenden kelen bennin to o ko!
Ni sonw nana su fe,
fen o fen ka di o ye, o bena o bee ta!

¹⁰ Sabu ne koni bena Esawu ta mogow borolakolon le to;
ne bena o ta dogoyorow bee bo kene kan,
o tena se ka dogo tuun.

Ne bena cenri lase o ta durujaw ma, ani o balemaw, ani o siginogonw bee.
Mogo si tena to, min b'a fo ko:

¹¹ «Aw ye aw ta feritaw to yi,
ne le bena o baro;
aw ta muso ce saninw ye o jigi la ne kan!» »

¹² Matigi Ala ko: «A fe, kiti tun ma ben minw kan, ko o ye nin minnifen min, olugu bena a min. O tuma aw don, yala aw jarakibari bena to wa? Aw jarakibari tena to de, aw fana ka kan k'a min.

¹³ Sabu ne be kari ne yere togo ra, Matigi Ala ko ten, ko Bosira dugu ta ko bena ke jatigekoba ye, a bena ke mafiyenyarifen ye, ka ke tomo ye, ani yoro danganin. A kerefeduguw bee bena ke tomow ye wagati bee, ka to ten.»

¹⁴ Ne ka kibaroya do men ka bo Matigi Ala fe;
a ka ciraden do ci ka taga siya tow fe, ka taga a fo o ye ko:
«Aw ye aw yere lajen ka na Edomu kama,
aw ye wuri ka na a kere!

¹⁵ Edomukaw, ne bena aw dogoya siya tow ce ra,
o tena aw jate ni adamaden tow ye.

¹⁶ «Aw nasiran min be mogow ra, ani yereyira min be aw jusu ra, o le ka aw lafiri,
aw minw tun siginin be faraw ce ra,
aw minw tun be kongoriw kunna.
Nka hali ni aw ka aw ta paga la fo sanlegelege ra i ko bonw,
ne bena aw lajigi ka bo yi;
Matigi Ala ko ten.

¹⁷ «Edomu jamana bena ke yoro lakolon ye. Ni mogo o mogo nana teme a koro, o tigi dabari bena ban fo a be filen fiye, o ta toorow bee koson.

¹⁸ Sodomu ni Gomori ni o kerefeduguw halakira cogo min na, o cogo kelen na, mogo si tena sigi Edomu tuun, adamaden si temeto tena jigi yi tuun; Matigi Ala ko ten.»

¹⁹ Matigi Ala ko:
«A fe, jara be bo Zuriden kotuw ra cogo min na,
ka na ben beganw kan beganmarayoro jumanmanw na,
ne fana bena Edomukaw gben o cogo le ra,
ka bo o ta jamana ra yoronin kelen na.
Ne yere bena mogo do jini min bena a ta fanga sigi o kan;
sabu jon le be se k'a yere suma ni ne ye?
Jon le be se ka ne pininka ne ta keta ra?
Sagagbenbaga juman le be se ka lo ka ne konon?

²⁰ «O ra, Matigi Ala ka ko min latige Edomukaw kama,
ani a ka fen min laben Temankaw kama, aw ye o lamen!
Sigiya t'a ra, o bena o sama ka taga ni o ye i ko sagaden barakantanw;
sigiya t'a ra, o bena o ta jamana halaki k'a ke yoro lakolon ye.

21 O bento mankan koson, dugukolo be yereyere;
o kuleto mankan be se fo Kogojiwulen ma.

22 A fe, a be i ko bon do le be temena san fe,
a b'a kamanw yanganna Bosira dugu kunna.
O lon na, Edomu jamana cefariw jusukun bena ke
i ko muso jigibagato jusukun.»

Min fora Damasi dugu ta ko ra

23 DamasiS dugu ta ko:

«Hamati ni Aripadi* dugumogow maroyara,
sabu o ka kibarojugu men.

O baraka bee banna,
o hakiri wurira,
ka ke i ko kogoji min te se ka mala.

24 Damasi dugumogow baraka desera,
o ka o ko don ka bori.

O ja wurira;
kononofiri ni dimi barara ka o mina,
i ko muso jigibagato ta dimi.

25 E, mun le nana a to mogow bee banna Damasi ra sa,
nin dugu togoba,
ne tun be nagari dugu min koson?

26 O koson o ta kanbelenw bena benben ka sa jamalajenyorow ra,
o ta kerekewew si mankan tena men tuun o lon na.
Fangatigi Ala ko ten.

27 Ne bena tasma don Damasi dugu laminikogo ra,
ka Beni Hadadi ta masabonbaw jeni.»

Kedari ni Hazori ta maraw ta ko

28 Kedari mara ta ko, ani Babiloni masace Nebukadinesari tun benna Hazori mara
minw kan, ka o kere, nin le fora olugu ta ko ra:

Matigi Ala ko:

«Aw ye wuri ka taga Kedari kama,
aw ye taga cenri ke tereboyanfan mogow fe.

29 O juguw ye o ta fanibonw ni o ta beganw bee ce,
ka o ta fanibonw datugufaniw, ani o ta minanw bee ce,
ka o ta jogomew mina!

Mogow y'a fo o ma ko: «Siranyakobaw be aw fan bee ra!»

30 Aw ye bori ka taga joona,
aw ye taga dogo dingadunbaw kon, ka to yi,
aw Hazorikaw!

Matigi Ala ko ten.

Sabu Babiloni masace Nebukadinesari ka ko do latige aw kama,
a ka fen do laben aw kama.

31 «Aw ye wuri ka taga ben siya do kan,
siya min siginin be hera ni laganfiya ra;
Matigi Ala ko ten.

Datugunan te o ta dugu donda ra, sogonan t'a ra;
o siginin be o kelen na, o danna.

§ 49:23 49.23 Damasi tun ye Siri jamana ta duguba ye. * 49:23 49.23 Hamati ni Aripadi fana tun ye Siri dugu
dow ye (Ezayi 17.1-3; Amosi 1.3-5).

³² O juguw bɛna o ta ɲɔgɔmɛw mina,
ka taga ni o ta bɛgankuru caman bɛɛ ye.
Ne bɛna o fiyɛ ka o janjan ka taga fan bɛɛ ra,
o mɔgɔ minw bɛ o bonbosi kɛrɛfɛyɔrɔw li†;
ne bɛna cɛnri ben o kan ka bɔ fan bɛɛ ra,
Matigi Ala ko ten.

³³ O tuma Hazɔri mara bɛna kɛ kongowuruw dogoyɔrɔ le ye,
ka kɛ yɔrɔ lakolon ye tuma bɛɛ;
mɔgɔ si tɛna sigi yi tuun,
adamaden si tɛmɛtɔ tɛna jigi yi tuun.»

Min fɔra Elamu mara ta ko ra

³⁴ Nin ye Matigi Ala ta kuma ye, a ka min fɔ cira Yeremi ye Elamu mara ta ko ra; o
kɛra Zuda masacɛ Sedesiyasi ta masaya damina ra; a ko:

³⁵ Fangatigi Ala ko:

«A flɛ, ne bɛna Elamukaw ta kalan kari,
sabu o le ye o ta baraka sɔrɔsababu ye.

³⁶ Ne bɛna fɔɲɔ naani lana Elamu mara kan,
ka bɔ sankolo fan naani na.
Ne bɛna Elamukaw fiyɛ ka o janjan ka taga fan bɛɛ ra.
Jamana tɛna kɛ yi,
ni Elamuka dɔw tɛna mina ka taga jamana min na.

³⁷ Ne bɛna siranya bla Elamukaw ra k'a to o ye yɛrɛyɛrɛ o juguw ɲa kɔrɔ,
o minw bɛ o fagayɔrɔ ɲinina.
Ne bɛna kojugu ben o kan,
ne ta dimiba kosɔn;
Matigi Ala ko ten.

Ne bɛna o nɔgbɛn ni kɛrɛkɛmuru ye,
fɔ ka taga o bɛɛ faga ka ban pewu.

³⁸ Ne bɛna ne ta masasiginan sigi Elamu mara kɔnɔ,
ka o ta masacɛ ni o ta ɲamɔgɔw halaki;
Matigi Ala ko ten.

³⁹ Nka wagati nataw ra,
ne bɛna Elamu mara lasɛkɔ a cogokɔrɔ ra tuun;
Matigi Ala ko ten.»

50

Babilɔni halakicogo ani Izirayeli kisicogo

¹ Matigi Ala ka nin kuma le fɔ cira Yeremi ye, Babilɔni dugu ni a jamana ta ko ra:

² «Aw ye nin fɔ siya tɔw ye, k'a to o y'a mɛn;
aw ye tagamasiyɛn dɔ kɔrɔta, k'a lakari bɛɛ ye.

Aw kana a dogo, aw y'a fɔ ko:

«Babilɔni minana,

Bɛli maroyara,

Merodaki* jigi tigera!

O ta batofɛnw maroyara,

o ta jow jigi tigera!»

³ Sabu siya dɔ bɛ bɔra sahiliyanfan fɛ ka na o kama.

† 49:32 49.32 Siya minw bɛ o bonbosi kɛrɛfɛyɔrɔw li: Aw ye Yeremi 9.25 flɛ.
tun ye Babilonikaw ta ala dɔw tɔgɔw ye (Ezayi 46.1; Yeremi 51.44).

* 50:2 50.2 Bɛli, ani Merodaki, o

O bɛna o ta jamana kɛ yɔrɔ lakolon ye;
mɔɔ si tɛna sigi yi tuun,
adamaden fara bɛgan kan, bɛɛ bɛna bori ka taga.

⁴ «O lonw na, ani o wagati ra,
Matigi Ala ko ten,
Izirayɛli ta mɔɔw, ani Zuda ta mɔɔw bɛna seko ka na ɲogɔn fɛ;
o kasito le bɛna na,
ka na Matigi Ala, o ta Ala ta jɛnɲogonya ɲini.
⁵ O bɛna Siyɔn dugu sira kɔɲininka;
o bɛna o ɲa munu o yɔrɔ le ra,
o bɛna na nɔrɔ Matigi Ala ra,
ka jɛnɲogonya* wuribari don ni a ye, mɔɔ tɛna ɲina jɛnɲogonya min ko ka ye fiyewu.

⁶ «Ne ta mɔɔw tun ye saga tununinw le ye,
o kɔrɔsibagaw tun ka o lafiri,
o k'a to o tununa kuruw kunna;
o tun bɛ bo kuru do kan ka taga kongori do kan, o kun fɛ;
o ɲinana o ta wɛɛ ko.
⁷ Ni min o min tun ka o kunbɛn, o tun bɛ o domu;
o juguw tun b'a fo ko:
<An ma jaraki dɛ,
sabu olugu yɛɛ le ka jurumun kɛ Matigi Ala ɲa kɔrɔ,
Matigi Ala min tun ye o ta laganfiyayɔrɔ ye, ka kapa ni terenninya sira ye,
ani o bɛmaw jigi tun ye Matigi Ala min ye.>

⁸ «Aw ye bori ka bo Babilɔni,
aw ye bo Babilɔni jamana ra,
aw ye teliya i ko bakɔrɔninw bɛ teliya ka bla sagakuru ɲa fɛ cogo min na.
⁹ Sabu ne bɛna mɔɔ do labɛn ka na Babilɔnikaw kama;
siya barakaman do le bɛna lajɛn ka bo sahiliyanfan jamanaw ra,
ka na lo Babilɔnikaw kama, ka o kɛɛ ka o ta jamana mina.
O ta kalanw ta biɲɛw bɛ i ko kɛɛkɛɛfariw ta biɲɛw,
min tɛ fɛn bon k'a jɛn,
o borolakolon fana tɛ seko ka bo kɛɛ ra.
¹⁰ O bɛna Babilɔni jamana fɛnw bɛɛ cɛ,
a cɛbagaw fana bɛna wasa;
Matigi Ala ko ten.

¹¹ «Onhɔn, aw ye ninɔndiya sa, aw ye ɲagari kɛɛbɛ,
aw minw ka ne ta jamana fɛnw bɛɛ cɛ!
Onhɔn, aw ye panpan i ko misiden min bɛ siman doɔndɔnna,
aw ye hanhan i ko soɛ barakamanw.
¹² Maroyaba le bɛna aw woroyɔrɔ sɔrɔ,
dogoyari le bɛna aw woroamana sɔrɔ.
A flɛ, ale le bɛna kɛ siyaw bɛɛ ra laban ye,
ka kɛ kongokolon ye, ani yɔrɔjalan, ani yɔrɔ lakolon.
¹³ Matigi Ala ta dimi kɔsɔn, mɔɔ si tɛna sigi yi tuun;
jamana bɛɛ lajennin bɛna kɛ yɔrɔ lakolon le ye.
Ni mɔɔ o mɔɔ nana tɛmɛ Babilɔni jamana kɔrɔ
ka o ta toɔrɔw bɛɛ ye, o tigi dabari bɛna ban fo a bɛ filɛn fiyɛ!

14 «Aw minw bɛ se kalanbon na,
aw ye labɛn, ka lɔ Babilɔnikaw kama, ka o lamini!
Aw ye o bon, aw kana hali biɲɛ kelen to a forogo kɔnɔ;
sabu o ka jurumun kɛ Matigi Ala ɲa kɔrɔ.

15 Aw ye kule ci o kama fan bɛɛ ra!
O siranna, fɔ o bɛ o yɛɛ dira o juguw ma!
O ta bon barakamanw benna,
o ta dugu laminikogow benbenna,
sabu Matigi Ala le b'a yɛɛ dimibɔra.
Aw ye aw yɛɛ dimibɔ o ra!
O ka min kɛ tɔw ra, aw fana ye o ɲɔgɔn kɛ o ra.

16 Aw ye dannikɛbagaw bɛɛ ban Babilɔni,
ani wɔrɔsɔ bɛ kɛ simantigɛbaga minw boro simantigɛwagati ra!
Kɛrɛkemuru ta halakiri ɲasiran kosɔn
o bɛɛ ye taga o ta mɔgɔw fɛ,
o bɛɛ ye bori ka taga o yɛɛ ta mara ra.

17 «Izirayeli tun ye sagaden tununin le ye; jaraw tun b'a gbenna. Min kɔnna k'a domu, o ye Asiri masacɛ ye; min laban k'a kolow karikari, o ye Babilɔni masacɛ Nebukadinesari ye.

18 O kosɔn Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne bɛna wuri Babilɔni* masacɛ ni a ta jamana kama, i n'a fɔ ne wurira Asiri masacɛ kama cogo min na.

19 « «Ne bɛna Izirayelimɔgɔw lasɛkɔ o ta sagabon kɔnɔ; o ta domunikeyɔrɔw bɛna kɛ Karimeli kuru kan, ani Basan mara ra; o bɛna domuni kɛ Efirayimu kuruw, ani Galadi kuruw kan fɔ ka fa.

20 O lonw na, ani o wagatiw ra, Matigi Ala ko ten, o bɛna Izirayeli ta terenbariyakow yɔrɔɲini, nka o tɛna foyi ye; o bɛna Zuda ta jurumunkow yɔrɔɲini, nka o tɛna foyi ye, sabu ne ka o tɔ minw to, ne bɛna yafa olugu ma.» »

21 «Aw ye taga ben Meratayimu jamana kan!

Aw ye taga ben Pekodi dugumɔgɔw kan!

Aw ye tugu o kɔ, ka o faga,
ka o bɛɛ halaki ka ban pewu;
Matigi Ala ko ten.

Ne ka fɛn o fɛn fɔ aw ye, aw ye o kɛ.

22 «Kɛrɛmankanw le bɛ jamana kɔnɔ,
ani cɛnriba mankan.

23 E, dunuɲa bɛɛ laɲennin ta nɛgɛkuruba,
o le karira tan fɔ ka mugumugu wa!
E, Babilɔni le kɛra yɔrɔ lakolon ye siya tow cɛ ra wa!

24 Ne ka jan la ele ɲa, Babilɔni,
nka sani i ye bɔ a kala ma, i minana.
I juguw ka i sɔrɔ ka i mina,
sabu i ka Matigi Ala sɔsɔ.

25 «Matigi Ala k'a ta kɛrɛkeminanw marayɔrɔ dayɛɛ,
a k'a ta kɛrɛkeminan farimanw bɔ.
Sabu nin le ye Fangatigi Ala, Matigi Ala ta baara ye,
a bɛna min kɛ Babilɔnikaw ta jamana ra.

26 Aw ye bɔ fan bɛɛ ra ka na o kama,
aw ye o ta bondow dayɛɛ,
ka o borofɛnw cɛ ka o ton i ko simanton,

ka dugu bɛɛ halaki pewu;
foyi si kana to yi!

27 Aw ye o ta misitoranw[†] bɛɛ faga;
aw ye taga o kannatigɛ misifagayɔɔ ra.
E, bɔɔ ka o sɔɔ, sabu o ta lon le sera,
o ta kojuguw sarawagati sera.

28 Minw borira ka bɔsi Babiloni jamana kɔɔ,
aw ye olugu kan mɛn:
o bɛ nana Matigi Ala, an ta Ala ta dimibɔcogo lakari Siyɔn dugu kɔɔ,
ani a k'a ta batoso dimibɔ cogo min na.

29 «Aw ye kalanbonbagaw wele ka na Babiloni kama,
minw bɛɛ bɛ se kalanbon na.
Aw ye na sigi k'a lamini,
o si kana bɔsi.

Aw ye o sara ka kapa ni o ta kɛwalew ye.
O ka min kɛ, aw fana ye o ɲɔɲɔn kɛ o ra,
sabu o ka o yɛɛ suma ni Matigi Ala ye,
ka o yɛɛ suma ni Izirayeli ta Ala saninman ye.

30 O kɔsɔn o ta kanbelenw bɛna benben jamalajɛnyɔɔw ra,
o ta kɛɛkɛɛw si mankan tɛna mɛn tuun o lon na;
Matigi Ala ko ten.»

31 «A flɛ, ne ni ele bɛ ɲɔɲɔn na, ele jamana yɛɛyirabaga!
Matigi, Fangatigi Ala ko ten;
sabu aw ta lon sera,
aw ta kojugu saralon sera.

32 Jamana yɛɛyirabaga bɛna talon ka ben,
mɔɔ si tɛna a lawuri;
ne bɛna tasuma don o ta duguw ra,
tasuma bɛna o kɛɛfɛyɔɔw bɛɛ jɛni.»

Ala ka min latigɛ Babilonikaw kama

33 Fangatigi Ala ko:

«O ka Izirayeli ta mɔɔw, ani Zuda ta mɔɔw bɛɛ lajɛnnin minako juguya.
Minw ka o mina, olugu bɛɛ ka o mara o ta jamana ra yi,
o t'a fɛ ka o labla.

34 Nka o kunmabɔbaga baraka ka bon,
ale min toɔ ye ko Fangatigi Ala!
A bɛna wuri ka lɔ ni o kunko ye,
janko ka ɲasuma don o ta jamana ra,
ka ɲagban la Babilonikaw kan.

35 «Aw ye kɛɛkɛmuru ta Babilonikaw kama!
Matigi Ala ko ten.

Aw ye kɛɛkɛmuru ta Babiloni dugumɔɔw kama!
Aw ye kɛɛkɛmuru ta o ta fagamaw, ani o ta hakiritigiw kama!

36 Aw ye kɛɛkɛmuru ta cira faninyafɔbagaw kama,
o ye kɛ hakirintanw ye!
Aw ye kɛɛkɛmuru ta cɛfariw kama,
o jigi ye tige!

[†] 50:27 50.27 Misitoranw, o kɔɔ ye Babilonikaw ta kɛɛkɛɛfariw.

37 Aw ye kerekemuru ta o ta sow, ani o ta sowotorow kama!
Siya were mogo minw bee be o ce ra, aw ye kerekemuru ta olugu kama,
o ye ke i ko musow!

Aw ye kerekemuru ta o ta naforow bee kama,
ka o bee ce!

38 Ja ye don o ta kow bee ra
k'a jiw ja!

Sabu jo caman le be nin jamana ra;
o ta batofen lesenin cejuguw ka o hakiri bee pagami.

39 O koson kongowuruw bena o ta jamana ke o sigiyoro ye, ani jakumawaraw;
konosogolonw bena a ke o ta so ye.

Adamaden tena sigi yi tuun,
a lakolon bena to wagati bee, ani tuma bee.

40 A bena ke i ko Ala ka Sodomu ni Gomori ni o kerefedugu minw halaki;
Matigi Ala ko ten.

Mogo si tena sigi yi tuun,
adamaden si temeto tena jigi yi tuun.

41 «Siya do nato fle ka bo sahiliyanfan na!
Siya camanba lo, ani o ta masace barakamanw;
olugu le be wurira ka bo fo dugukolo dan na ka na.

42 O ka o ta kalanw ni o ta tamanw korota;
mogo hinabariw lo, o te makari.
O mankan be i ko kogoji mankan,
o yelennin be sow kan;
o labennin lo kere kama, ka jen ka ke i ko mogo kelen,
ka na ele kere, ele Babiloni dugu.

43 Babiloni masace ka o kibaroya men minke,
a baraka bee banna;
jatige k'a mina,
kononofiri ka a soro, i ko muso jigibagato.

44 «A fle, jara be bo Zuriden kotuw ra cogo min na,
ka na ben beganw kan beganmarayoro jumanmanw na,
ne fana bena Edomukaw gben o cogo le ra
ka bo o ta jamana ra yoronin kelen na.
Ne yere bena mogo do jini min bena a ta fanga sigi o kan;
sabu jon le be se k'a yere suma ni ne ye?
Jon le be se ka ne pininka ne ta keta ra?
Sagagbenbaga juman le be se ka lo ka ne konso?

45 «O ra, Matigi Ala ka ko min latige Babiloni dugu kama,
ani a ka fen min laben Babilonikaw kama, aw ye o lamen!
Sigiya t'a ra, o bena o sama ka taga ni o ye i ko sagaden barakantan;
sigiya t'a ra, o bena o ta jamana halaki k'a ke yoro lakolon ye.

46 Babiloni minato mankan koson dugukolo bena yereyere;
mankanba do bena bo siyaw ce ra!»

51

Babiloni ta toro bena juguya kosebe

¹ Matigi Ala ko:
 «A fɛ, ne bɛna cɛnrɪkɛfɔɔ dɔ lawuri
 Babilɔni kama,
 ani Levu Kamayi* ta mɔgɔw kama.
² Ne bɛna siya wɛrɛ mɔgɔ dɔw ci Babilɔnikaw kama,
 ka na o fiyɛ i ko siman,
 ka o ta jamana lakolon to.
 Ni kojugu lon nana se a ma,
 o mɔgɔw bɛna na a kama ka bɔ fan bɛɛ ra.»

³ Aw kana a to kalantigiw ye o ta kalanw samayɔɔ sɔɔ,
 aw kana a to o ye o ta kɛrɛkɛderege donyɔɔ sɔɔ;
 aw kana o ta kɛrɛkɛden kanbelenw to yi,
 aw ye o ta kɛrɛkɛjama bɛɛ halaki pewu!
⁴ Aw ye o faga ka o suw benben Babilɔni jamana kɔɔ,
 ka o sɔgɔ ni muru ye ka o su benben Babilɔni dugukɔɔsiraw kan.
⁵ Sabu Izirayeli ni Zuda ta Ala ma taga ka o to,
 ka o kelen to i ko muso cɛ sanin;
 Fangatigi Ala ma taga ka o to,
 hali ni a kɛra ko o ta jamana bɛɛ lajennin ka hakɛkow kɛ
 Izirayeli ta Ala saninman ja kɔɔ.

⁶ Aw ye bori ka bɔ Babilɔni,
 bɛɛ ye bori k'a yɛrɛ kisi,
 janko aw kana na sa o ta terenbariyaw kosɔn,
 sabu nin ye Matigi Ala ta dimibɔlon le ye;
 o ka kan ni min ye, a bɛna o sara ni o le ye.
⁷ Babilɔni tun bɛ Matigi Ala boro kɔɔ i ko sanin jifiyɛ,
 dunupa bɛɛ minna jifiyɛ min na fɔ ka panamini;
 siyaw k'a ta duven min,
 o kosɔn fatɔya blara o ra.
⁸ Nka Babilɔni barara ka ben fɔ ka mugumugu.
 Aw ye mapumankokanw fɔ a ma,
 aw ye fla munta jini a ta joriw kosɔn;
 a bɛ se ka kɛ ko a bɛna kɛneya tuun.
⁹ An kɔni tun b'a fɛ ka Babilɔni ta bana kɛneya,
 nka a ma se ka kɛneya.
 An y'a to yi,
 an bɛɛ ye taga an ta jamana ra;
 sabu a ta kiti bonya sera fɔ sankolo ma,
 a sera fɔ sankabaw ma.
¹⁰ Matigi Ala ka an ta terenninya yira kɛnɛ kan;
 aw ye na an ye Matigi Ala, an ta Ala
 ta kobaw lakari Siyɔn dugu kɔɔ.

¹¹ Aw ye aw ta biɲɛw dabo,
 aw ye aw ta biɲɛforogo fa!
 Matigi Ala ka Mɛdikaw ta masacɛw kɔɔnɔsu,
 sabu a k'a latige ko a bɛ Babilɔni halaki.

* **51:1 51.1** Levu Kamayi, o ye Babilɔnikaw tɔgɔ fɔcogo dɔ ye.

Matigi Ala bɛna a yɛrɛ dimibo,
k'a ta batoso fana dimibo.

¹² Aw yɛ tagamasiyɛn dɔ kɔrɔta Babilɔni kogow kɔrɔ,
aw yɛ dɔ fara dugu kɔrɔsibagaw kan,
aw yɛ kɛrɛkɛdenw lɔlɔ ka dugu kɔrɔsi,
kɛrɛkɛden dɔw yɛ dogo ka o juguw kɔnɔ,
sabu Matigi Ala tun ka min fɔ Babilɔnikaw ta ko ra,
a ka min latigɛ, a bɛna o kɛ.

¹³ Babilɔni, ele min siginin bɛ jiba[†] kɛrɛ fɛ,
naforobaw bɛ ele min fɛ,
i laban sera,
i ta tɔnɔri minan fara!

¹⁴ Fangatigi Ala karira a yɛrɛ tɔgɔ ra:
«Can lo, ne bɛna i ta jamana fa mɔgɔw ra, ka o caya i ko tɔnw;
o nagarito bɛna to ka kule ci i kunna.»

Danbaga Ala ta bonya

¹⁵ Matigi Ala ka dugukolo dan a ta sebgaya baraka ra,
ka dunupa ju sigi a ta hakiritigiya baraka ra,
ka sankolo dan a ta faamuri baraka ra.

¹⁶ Ni a k'a ta sankurukan bɔ, jibaw bɛ lajɛn sankolo kɔnɔ,
a bɛ sankabaw lana ka bɔ fɔ dunupa danw na;
a bɛ sanmanamanaw bɔ sanji cɛ ra,
a bɛ fɔnɔ labɔ a marayɔrɔw ra.

¹⁷ «Adamaden bɛɛ yɛ naloman le yɛ, o si tɛ ko lɔn;
saninfagabaga bɛ jo min lalaga, o maroya bɛ ban ka ale yɛrɛ mina;
a bɛ o fɛnw lalaga ka mɔgɔw nɛgɛ le,
sabu nɛnɛkiri tɛ o fɛnw na.

¹⁸ Fengbansanw lo, baarakunntanw lo;
ni o ta kojugu saralon nana se, o bɛɛ bɛna halaki.

¹⁹ Nka Ala min bɛ Yakuba ta mɔgɔw fɛ, ale tɛ o cogo ra;
ale le ka fɛn bɛɛ dan.
Izirayɛli le yɛ a ta siya yɛ,
Fangatigi Ala, o yɛ a tɔgɔ yɛ.»

Babilɔni ta masaya labancogo

²⁰ «Babilɔni, ele tun kɛra ne boro i ko nɛgɛkuru, i ko kɛrɛkɛminan;
ne ka ele kɛ ka siya tɔw bugɔ ka o ben,
ne ka ele kɛ ka jamana dɔw halaki.

²¹ Ne ka ele kɛ ka so ni sotigi bugɔ ka o ben,
ne ka ele kɛ ka sowotoro ni a boribaga bugɔ ka o ben,

²² ne ka ele kɛ ka cɛw ni musow bugɔ ka o ben,
ne ka ele kɛ ka mɔgɔkɔrɔbaw ni denmisɛnw bugɔ ka o ben,
ne ka ele kɛ ka kanbelenw ni sunguruw bugɔ ka o ben,

²³ ne ka ele kɛ ka sagagbenbaga ni a ta sagakuru bugɔ ka o ben,
ne ka ele kɛ ka sɛnɛkɛbaga ni a ta misidaba bugɔ ka o ben,
ne ka ele kɛ ka jamanatigiw ni kuntigiw bugɔ ka o ben.

²⁴ Nka Babilɔnikaw ka kojugu minw bɛɛ kɛ Siyɔn dugu ra,
ne bɛna o juru sara o ra,
ne bɛna o juru sara Babilɔni jamana mɔgɔw ra aw yɛrɛ ja na;

[†] 51:13 51.13 Jiba, o yɛ Efrati ba yɛ (Yirari 17.1).

Matigi Ala ko ten.»

²⁵ «A fɛ, ne ni ele bɛ ɲɔɔn na, ele kuru cɛnrikɛbaga!
Matigi Ala ko ten.

Ele min tun bɛ dunɔɲa bɛɛ halaki,
ne bɛna ne boro bɔ ele kama,
ka i kolonkolon ka bɔ fara kunna ka i ben,
ka i kɛ kuru ɲɛninin ye.

²⁶ Kabakuru si tɛna bɔ ele ra ka o kɛ bon kabakuru folo ye,
kabakuru tɛna bɔ ka o kɛ bon jusiginan kabakuru ye;
sabu ele bɛna kɛ yɔɔ lakolonba le ye, ka to ten tuma bɛɛ.
Matigi Ala ko ten.»

²⁷ «A ye tagamasiyɛn dɔ kɔɔta jamana kɔɔ,
aw ye buru fiyɛ siyaw cɛ ra,
aw ye siyaw wele ka bla a kama,
aw ye nin maraw mɔɔw wele a kama:
Ararati, ani Mini, ani Asikenazi maraw.
Aw ye kɛrɛkuntigiw wele a kama,
aw ye bɔ a kama ni sow ye, camanba i ko tɔnw.

²⁸ Aw ye siyaw wele a kama,
ani Mɛdikaw ta masacɛw,
o ta jamanatigiw, ani o ta ɲamɔɔw bɛɛ,
ani jamana minw bɛɛ bɛ o ta mara kɔɔ.

²⁹ Dugukolo yuguyugura, a yɛɛyɛɛɛɛ,
sabu Matigi Ala tun ka min latigɛ Babilɔni kama, o bɛ kɛ:
a bɛna Babilɔni jamana kɛ yɔɔ lakolon ye,
mɔɔ tɛna sigi yɔɔ min na tuun.

³⁰ Babilɔni kɛrɛkɛdenw ka kɛɛ dabla;
o tora kɛrɛkunbɛnbɔnw kɔɔ.
O ta cɛfariya banna;
o kɛra musow le ye.

O juguw ka tasuma don o sigiyɔɔw ra,
ka o ta dugu dondaw sɔɔɔnanw karikari.

³¹ Ciraden dɔ tagatɔ bɛ ciraden dɔ natɔ kunbɛn,
kibaroyafɔbaga dɔ bɛ dɔ kunbɛn;
olugu bɛɛ bɛ tagara a fɔ Babilɔni masacɛ ye
ko a ta dugu bɛɛ laɲɛnnin minana.

³² Tɛmɛsiraw bɛɛ minana,
tasuma donna kɔdarabinw na,
kɛrɛkɛɛw jigi tigɛra.»

³³ Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko:
«Babilɔni dugu bɛ i ko simangbasikɛnɛ,
wagati min o b'a dondon;
a tora dɔɔnin, a ta simantigɛwagati bɛna se.»

Ala bɛna a ta mɔɔw dimibɔ

³⁴ «Babilɔni masacɛ Nebukadinesari ka an domu,
ka an ban pewu,
ka an kɛ i ko minan lakolon;
a ka an kunu i ko kɔɔɔɔɔ danfɛn barakaman bɛ mɔɔ kunu cogo min na.
A ka an ta fɛnw bɛɛ ra ɲumanmanw kɛ k'a kɔɔɔɔɔ fa,

ka soro ka an gben ka bo an ta jamana ra.

³⁵ O ka minakojuguya min la an kan,
o hake ye ben Babilonikaw kan.
Siyon dugumogow ko ten.
An fagari hake ye ben Babiloni jamana mogow kan.»
Zeruzalemu dugumogow ko ten.

³⁶ O koson Matigi Ala ko:

«A fe, ne bena lo ni aw kunko ye,
ne bena aw dimibo;
ne bena Babiloni ta koba ji ja,
k'a bununji ja.

³⁷ Babiloni dugu bena ke kabakuruton le ye,
a be ke kongowuruw dogoyoro ye;
o ta ko bena ke jatigekoba ye, o be ke logoborifen ye,
mogo si tena sigi Babiloni tuun.

³⁸ O bena kasi nogon fe i ko jarakanbelenw,
o bena mankan ci i ko jaradenw.

³⁹ Ni o ta nege wurira o no fe kosebɛ tuma min na,
o tuma, ne bena panagbeba laben o ye;
k'a to o ye min fo ka panamini,
ka o jusu diya kosebɛ;
o ko, o be sunogo banbari ke,
o tena wuri sunogo min na ka ye;
Matigi Ala ko ten.
⁴⁰ Ne bena o mina ka jigi ni o ye fagariyoro ra,
i ko o be taga ni sagaden ye a fagayoro ra cogo min na,
i ko o be taga ni sagajigiw ni bakoroninw ye cogo min na.»

Babilonikaw ta mapumanko

⁴¹ E, Sesaki‡ minana wa?
Dununa beɛ lajennin tun be min tando, o le tagara wa?
E, Babiloni ta ko kera jatigekoba ye siyaw ce ra de!

⁴² Kogoji wurira ka ben Babiloni kan,
a jiwoyobaw ni a mankan k'a datugu pewu!

⁴³ A ta duguw kera yoro lakolonw ye,
jamana kera yorojalan ye, ani kongokolon;
mogo tena sigi o ta jamana ra tuun,
adamaden si tena teme yi tuun.

⁴⁴ Ne bena wuri Beli§ kama Babiloni;
a ka fen minw kunu, ne bena o sama ka bo a da ra.
Siya tow tena to ka bori ka na a fe tuun;
Babiloni dugu kogow fana bena ben.

⁴⁵ «Ne ta mogow, aw ye bo Babiloni dugu kono,
aw ye bori ka aw yere kisi,
ka bo Matigi Ala ta dimiba koro.

⁴⁶ Aw bena kibaroya minw men jamana kono,
aw kana a to o ye aw fari faga, walama ka aw lasiran;

‡ 51:41 51.41 Sesaki, o ye Babiloni ye (Yeremi 25.26). § 51:44 51.44 Beli ye Babilonikaw ta ala do togo ye (Ezayi 46.1, Yeremi 50.2).

san dɔ ra o bɛ kibaroya dɔ fɔ,
san wɛrɛ o bɛ dɔ wɛrɛ fɔ.
Tɔɲɔri bɛna caya jamana kɔnɔ,
kuntigi dɔ bɛna wuri dɔ kama.

⁴⁷ O kɔsɔn, lon dɔ bɛna se,
o lon na ne bɛna wuri Babilɔni ta jow kama;
o ta jamana bɛɛ lajennin bɛna maroya,
o ta mɔɔɔ faganinw suw bɛɛ lalanin bɛna to jamana kɔnɔ yi.

⁴⁸ Sankolo ni dugukolo ni o kɔnɔfɛnw bɛɛ
bɛna ɲagarikanbaw bɔ Babilɔni kɔsɔn;
sabu cɛnriɛbagaw bɛna na ka bɔ sahiliyanfan na ka na ben o kan;
Matigi Ala ko ten.»

⁴⁹ Babilɔni fana ka kan ka ben Izirayeli ta mɔɔɔ faganinw kɔsɔn,
i n'a fɔ dunuɲa fan bɛɛ mɔɔɔ fagara, ka benben Babilɔni sababu ra cogo min na.

⁵⁰ Aw minw bɔsira kerekemuru boro,
aw ye taga, aw kana lɔ!
Ka aw to yɔrɔjan, aw ye aw hakiri to Matigi Ala ra,
Zeruzalemu ko ye to aw jusu ra.

⁵¹ An tun maroyara, sabu o tun ka an mafiɛnya.
An kun tun suurura,
sabu jamana wɛrɛ mɔɔɔ dɔw nana
ka na don Matigi Ala ta bon yɔrɔ saninmanw kɔnɔ.

⁵² «O kɔsɔn, lon dɔ bɛna se,
Matigi Ala ko ten,
ne bɛna wuri o ta jow kama;
mɔɔɔ mandiminin minw bɛ ɲini ka sa, olugu bɛna ɲuna jamana yɔrɔ bɛɛ ra.

⁵³ Hali ni Babilɔni ka yɛlɛn ka se fɔ sankolo ma,
k'a ta bon barakamanw lɔ ka yɛlɛn fɔ san fɛ,
o bɛɛ n'a ta, ne bɛna cɛnriɛbagaw lana a kama;
Matigi Ala ko ten.»

⁵⁴ Kulekan dɔ bɛ bɔra Babilɔni,
cɛnriba dɔ mankan bɛ bɔra Babilɔnikaw ta jamana ra.

⁵⁵ Sabu Matigi Ala bɛna Babilɔni halaki,
a bɛna o ta mankanba bɛɛ mala.
O juguw bɛ i ko jikurubaw,
o mankan bɛ i ko jibaw mankan,
o kan bɛ bɔra ni barakaba ye.

⁵⁶ Sabu cɛnriɛbagaw bɛ nana o kama,
o bɛ nana Babilɔni kama.
Babilɔnikaw ta cɛfariw minana,
o ta kalanw karira;
sabu Matigi Ala ye mɔɔɔ sarabaga Ala le ye,
a bɛ bɛɛ sara ka kaɲa ni a ta keta ye!

⁵⁷ «Ne bɛna o ta kuntigiw ni o ta hakiritigiw lamin fɔ ka o ɲanamini,
ani o ta jamanatigiw, ni o ta ɲamɔɔɔw, ni o ta cɛfariw.
O bɛna sunɔɔɔ banbari le kɛ,

o tena wuri sunoƙo min na ka ye.
Masace le ko ten, masace min toƙo ye ko Fangatigi Ala.

⁵⁸ Fangatigi Ala ko:

Babiloni dugu laminikogojanbaw
bee bena waraga ka benben.

Tasuma bena dugu donda kon jamijanw jeni.

Mogow be baara ke gbansan le,
siyaw be o yere sege ka na o ta sege tonɔ laban tasuma le ra.»

Kitabu min firira Efirati baji ra

⁵⁹ Ayiwa, cira Yeremi tun ka nin cira di Seraya ma, Maseya dence Neriya dence, wagati min Seraya tun be tagara Babiloni ni Zuda masace Sedesiyasi ye; o tun kera Sedesiyasi ta masaya san naaninan na. O y'a soro Seraya tun ye Zuda masaso jamogo folo ye.

⁶⁰ Kojugu minw bee tun bena se Babiloni ma, nin ko minw bee tun sebera Babiloni ta ko ra, Yeremi tun ka o bee sebe gbolokitabu do kan.

⁶¹ Yeremi k'a fo Seraya ye ko: «Ni i ka se Babiloni, i ye jija ka nin kow bee karan ni kanba ye;

⁶² i y'a fo ko: «Matigi Ala, ele yere le k'a fo ko i bena nin yoro halaki, janko adamaden kana sigi a ra tuun, walama began; a ye ke yoro lakolon ye tuma bee ka to ten.»

⁶³ Ni i ka nin kitabu karan ka ban tuma min na, i ye kabakuru do siri a ra, k'a firi Efirati baji ra.

⁶⁴ O ko, i y'a fo ko: «Babiloni bena tunu nin cogo le ra; ne bena kojuguba minw ben Babiloni kan, a tena se ka wuri ka bo o ra tuun fiyewu. O bena halaki ka ban.» »

Nin ye Yeremi ta kumaw laban ye.

Zeruzalemu dugu benko

52

(Masacew flanan 25.1-7; Kibaroyaw flanan 36.11-13; Yeremi 39.1-7)

Masace Sedesiyasi minacogo

¹ Sedesiyasi sigira masaya ra k'a si to san mugan ni kelen. A ka san tan ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso toƙo tun ye ko Hamutali. Yeremi denmuso tun lo; Libinaka tun lo.

² A ka kojugu ke Matigi Ala na koro, i n'a fo Yehoyakimu tun k'a ke cogo min na.

³ Nin kow bee tun sera Zeruzalemu dugu ni Zuda mara ma, Matigi Ala ta dimi le koson. A laban, Matigi Ala nana o gben ka bo a yere na koro. O ko fe, Sedesiyasi belen nana muruti Babiloni masace ma.

⁴ Sedesiyasi ta masaya san konontonnan na, o san karo tannan na, o karo tere tannan na, Babiloni masace Nebukadinesari nana Zeruzalemu dugu kama tuun ni a ta kerekejama bee ye, ka na dugu lamini; o ka tintin dow lo ka dugu lamini.

⁵ O ka dugu lamini ten ka taga se fo masace Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan ma.

⁶ O san karo naaninan, o karo tere konontonnan, kongu nana gban dugumogow ra k'a soro domuni si tun te o boro tuun minke,

⁷ o ka wo do bo kogo ra. Kerekew bee bora o sira fe su fe, kogo fla ce ma, masace ta yiritu fan na, ka bori ka taga Zuriden kenegbe sira fe. O y'a soro Babilonikaw tun ka dugu lamini.

⁸ Nka Babilonikaw ta kerekejama ka masace Sedesiyasi gben ka taga a mina Zeriko kenegbeyoro ra. A ta kerekejama bee borira ka janjan k'a to yi.

⁹ O ka masace Sedesiyasi mina ka taga ni a ye Babiloni masace fe Ribila, Hamati ta jamana ra ka taga a ta kiti tige.

¹⁰ Babiloni masace ka Sedesiyasi dencew kannatige Ribila a yere na na. A ka Zuda mara namogow bee kannatige fana Ribila.

¹¹ O ko, Babiloni masace ka Sedesiyasi yere nadenw ci, k'a siri ni siranegge jorokow ye, ka taga ni a ye Babiloni, ka taga a bla kaso ra yi, fo ka taga se a saya ma.

*Nebuzaradan ka Zeruzalemu to halaki
(Masacew flanan 25.8-21; Yeremi 39.8-10)*

¹² Babiloni masace Nebukadinesari ta masaya san tan ni konontonnan na, o san karo loorunan, o karo tere tannan, Nebuzaradan nana Zeruzalemu. Ale tun ye Babiloni masace ta jamana kuntigi do ye, ani masaso korosibagaw kuntigi.

¹³ A ka Matigi Ala ta batoso jeni, ani Zuda masace ta so, ani dugu bonw bee; a ka bon panamanw bee jeni.

¹⁴ Babilonikaw ta kerekejama min tun be ni masaso korosibagaw kuntigi ye, olugu ka Zeruzalemu dugu kogow bee cici.

¹⁵ Masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan ka jamana desebagato dow mina ka taga ni olugu ye, ani moggo to minw tun tora dugu konso, ani minw tun ka o yere di Babiloni masace ma, ani bororabaarakabagaw.

¹⁶ Nka Nebuzaradan ka desebagato dow to yi, janko olugu ye ke rezenw ni forow sene ye.

¹⁷ Matigi Ala ta batoso ta samasen siranegeramanw, ani a wotoro siranegeramanw, ani a minanba koorinin min tun lalagara ni siranegge ye, Babilonikaw ka o bee cici, ka taga ni o siranegge ye Babiloni.

¹⁸ O ka a siranegedagaw, ani a buguricenaw, ani a muruw, ani jifiyew, ani a setiw ta. O tun be baara ke ni siranegafen min o min ye Alabatoso konso, o ka o bee ta.

¹⁹ Masaso korosibagaw kuntigi ka tasaw, ani tasumabonanw, ani jifiyew, ani negedagaw, ani saninfitinablanaw, ani setiw, ani jifiyew bee ta; fen o fen tun ye sanin ye, ani fen o fen tun ye warigbe ye, a ka o bee ta.

²⁰ Masace Sulemani tun ka fen minw lalaga Ala batoso kama, min ye samasen fla ye, ani minanba koorinin, ani misi tan ni fla min lalagara ni siranegge ye ka minanba sigi o kunna, ani wotorow, moggo si tun te o siranegge hakeya lon.

²¹ Min ye samasenw ye, samasen bee kelen kelen janya tun ye nongon* na tan ni seegi ye, a lamini tun ye nongon na tan ni fla ye, a siranegge bonya tun be borokanden naani bo; wo tun be samasenw konso.

²² O tun ka datugunan dow ke o ra ni siranegge ye; o janya tun ye nongon na looru. O tun ka jo bisigiya dow ke ka samasen sanfeyoro negen, ani gerenadi yiriden bisigiyaw; o bee tun ye siranegge le ye. Samasen fla bee cogoya tun ye kelen ye, ani yiriden minw tun kera ka o negen negen.

²³ Gerenadi yiriden bikononton ni woro le tun b'a kerefeyorow ra; yiriden minw tun kera ka jaw lamini, o tun ye yiriden keme.

²⁴ Masaso korosibaga kuntigi ka sarakalasebagaw kuntigiba Seraya fana mina, ani a demebaga min tun ye sarakalasebaga Sofoni ye, ani sarakalasebaga saba minw tun be Alabatosoba donda korosibagaw ye.

²⁵ A ka dugu kerekejama namogoba do fana mina, ani Zuda masace ladibaga ce wolonfla minw tun tora dugu konso, ani kerekejama kuntigi ta seberikebaga min tun be cedenw togow sebe ka o ta kerekedenya ra, ani Zuda mara ce biworo; olugu tun be dugu konso yi.

²⁶ Masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan ka o mogow mina ka taga ni o ye Ribila, Babiloni masace fe.

²⁷ Babiloni masace ka o faga Ribila, Hamati mara ra.

* 52:21 52.21 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

²⁸ Nebukadinesari ka mogo da min mina ka taga ni o ye, o fle nin ye: A ta masaya san wolonflanan na, a ka Zuda mara mogo waga saba ni mogo mugan ni saba (3 023) le mina ka taga ni o ye.

²⁹ A ta masaya san tan ni seeginan na, a nana Zeruzalemuka mogo keme seegi ni mogo bisaba ni fla (832) le mina ka taga ni o ye.

³⁰ Nebukadinesari ta masaya san mugan ni sabanan na, masaso korosibaga kuntigi Nebuzaradan nana Zuda mara mogo keme wolonfla ni mogo binaani ni looru (745) mina ka taga ni o ye. Mogo minaninw bee lajennin kera mogo waga naani ni keme wooro (4 600).

Babiloni masace ka Yehoyakini labo kaso ra

(Masacew flanan 25.27-30)

³¹ Ayiwa, Masace Yehoyakini ta minari san bisaba ni wolonflanan na, san min na Evili Merodaki kera Babiloni masace ye, o san karo tan ni flanan na, ani o karo tere mugan ni loorunan, Babiloni masace ka Zuda masace Yehoyakini labla, k'a labo kasobon na.

³² A ka Yehoyakimu minako ja kosebe. Masace to minw tun minana ka taga to ale koro Babiloni, a ka Yehoyakimu sigi olugu bee kunna.

³³ O ka Yehoyakini ta kasodenderegew bo a ra. A ka domuni ke ni Babiloni masace yere ye lon o lon, a si to bee ra.

³⁴ Babiloni masace k'a mako bee ja o cogo le ra lon o lon, a si to bee ra, fo ka taga a sa.

KASIKAN KITABU Kitabu faamucogo

Kasikan kitabu ye mogo do ta jusukasikumaw le ye, Zeruzalemu dugu halakiko koson. Kogbelenw, ani kojugu minw kera mogow ra, nin tigi na ka o bee ye. A be se ka ke cira Yereimi yere ye. O koson nin kitabu togo lara fana ko Yereimi ta kasikan kitabu.

Babilonikaw nana Zeruzalemu dugu lamini fo san kelen ni tarance, ka kongoba ben mogow kan. O kumaw be soro Masacew flanan 25, ani Kibaroyaw flanan 36, ani Yereimi 39 ni 52. O ka masace Sulemani ta Ala batoso cepumanba ci, ka mogow mina ka taga ni o ye Babiloni.

Nin kitabu sebebaga najiboto be o kow le lakari nin kitabu konso, ka mogow ladi, ko Ala kanblari tono ye halakiri ye.

Ka kana ni nin kitabu sebecogo ye, k'a ta a sura folo ra ka taga a bla a sura naani na, o kumakanw bee kelen kelen be damina ni heburukan sigininden do ye. O sebericogo be se ka kitabu karanbaga deme k'a hakiri to kitabu konokumaw ra.

Kasikan kitabu b'a yira ko Ala ka nin toorow bee lase a ta mogow ma o ta jurumunw, ani o ta terenbariyaw le koson. Nka o bee n'a ta, Ala ta hina ka bon. Ni a ta mogow ka nimisa o ta jurumunw na, a be son ka yafa o ma, ka o ta daariri lamen. Nin kitabu kunba ye 3.22-23 ye; o yoro b'a fo ko: «Matigi Ala ta pumanya ma ban, a ta hina ma se a dan ma. Sogoma o sogoma pumanyakura, ani hinakura.»

Kitabu konokow

Donkiri folo: Zeruzalemu kera yoro lakolon ye (1)

Donkiri flanan: Ala ta kiti sera Zeruzalemu ma (2)

Donkiri sabanan: Cira jigi ma tige Ala ra (3)

Donkiri naaninan: Zeruzalemu dugu halakira pewu (4)

Donkiri loorunan: Ala ta mogow ta daariri (5)

Zeruzalemu kera dugu lakolon ye

¹ E, dugu min tun fara mogow ra folofolo,*

bi o le kera dugu lakolon ye tan!

Siyaw bee tun be dugu min ko fora folofolo,

bi o dugu le kera i ko muso ce sanin!

Dugu min tun siginin be kuntigiya ra jamanaw kunna folofolo,

bi o dugu le blara jamana tow ta fanga koro!

² A be kasi o, ka kasi su bee;

a pada bee fara naji ra.

A kanubagaw bee ra,

mogo si ma soro k'a jusu saaro.

A teriw bee k'a janfa;

o bee yelemana ka ke a juguw ye.

³ O ka Zuda ta mogow mina ka taga ni o ye,

ka taga o bla jonyagbelen le ra.

O siginin be siyaw ce ra,

* **1:1 1.1** Kasikan kitabu sura 1 ka taga a bla sura 4, o kumakanw bee kelen kelen be damina ni heburukan sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

nka o te laganfiya sorora.
O nogbenbagaw bee ka o ghen ka o mina;
o y'a soro a deguninba tun lo.

⁴ Siyon dugu ta siraw be sukasi kera,
sabu mog'o si te nana nanagbew ra o siraw fe tuun.
O ta sarakalasebagaw be nunana,
o ta sunguruw[†] jusukun toorora.
Dugu dondaw bee benbenna,
dugu yere ko bee kera jusukasi ko ye.

⁵ O juguw sigira o kunna;
o nasumanin le siginin be o kunna,
sabu Matigi Ala yere le ka nin tooro la o kan
o ta hakew caya koson.
O ka o denw mina ka taga ni o ye;
olugu tagara ke o juguw ta jonw ye.

⁶ Siyon dugu ta nooro bee bora a kan.
O ta kuntigiw kera i ko mankalaninw,
domunikeyoro te minw fe tuun.
O be bori o nogbenbaga na,
k'a soro baraka si te o ra tuun.

⁷ Naforoba min tun be Zeruzalemukaw fe folofolo,
sisan o ta sege wagati ra,
o be miirira o naforoba ko ra
ka o to yaala ra jamanaw ni nogon ce.
O ta mogow donna o juguw boro,
mog'o si ma soro ka o bosi;
o juguw ka o halakito ye ten minke,
olugu ka ke o logobo ye.

⁸ Zeruzalemu dugu ta jurumunw cayara fo k'a dama teme;
o koson a kera yoro saninyabari ye.
Minw bee tun b'a bonyara,
olugu k'a fari lakolon ye minke,
o b'a dogoyara sisan.
Ale yere be nunana le,
fo a b'a na dogo.

⁹ A ta nogoninya no be a ta derege dugumayoro ra.
Ko min tun bena a soro ko fe, a tun ma o jate mina.
A bencogo kera kabako le ye;
mog'o si fana ma soro k'a jusu saaro.
A ko: «E, Matigi Ala, ne ta sege fle,
sabu ne juguw sera ne ra.»

¹⁰ A juguw ka a borofen nafaman bee ce.
A ka siya werew donto ye

[†] 1:4 1.4 O sunguruw fana tun bee baara ke Alabatoso kono.

a ta yɔrɔ saninman kɔnɔ;
k'a sɔrɔ ele Ala tun ka o siyaw bari,
ko o man kan ka don i ta mɔgɔw ta jɛn ra.

11 A ta mɔgɔw bɛɛ nɔnatɔ le bɛ o ta domuni jini.
O borofɛn minw ko tun ka gbɛlɛn o ma, o ka o di o juguw ma,
janko ka domuni sɔrɔ k'a domu,
ka baraka dɔɔnin don o yɛɛ ra.
«E, Matigi Ala, i ja lɔ ne ra ka ne flɛ,
sabu mɔgɔ si tɛ ne jatera fɛn ye tuun.»

12 Aw minw bɛ tɛmɛna sira kan,
aw tɛ ne ta sɛgɛ jatera fɛn ye wa?
Aw ye aw ja lɔ ne ra ka ne flɛ;
jɔn ta tɔrɔ le ka ne ta bɔ?
Jɔn ta tɔrɔ bɛ i ko nin tɔrɔ min benna ne kan,
Matigi Ala ka min ben ne kan a ta dimiba lon na?

13 A tora san fɛ ka tasuma lajigi
ka n'a don fɔ ne korokunw na.
A ka jɔ siri ne sen kɔrɔ,
ka ne laben kɔ fɛ.
A ka ne halaki pewu;
ne sɛgɛninba lo lon bɛɛ.

14 A yɛɛ boro ka ne ta terenbariyakow siri
k'a kɛ i ko yiri min bɛ la sɛnɛkemisi kan na;
a ka o siri jɔgɔn na ka o la ne kan na,
fɔ ka ne baraka bɛɛ ban.
Matigi ka ne don mɔgɔ dɔw boro,
ne fanga tɛ se mɔgɔ minw kɔrɔ.

15 Ne ta kɛɛkɛɛfari minw bɛɛ tun bɛ ni ne ye,
Matigi ka olugu bɛɛ gbɛn.
A ka kɛɛkɛjama dɔ wele ne kama,
janko ka ne ta kanbelenw terege;
Matigi ka Zuda mara ta dugumɔgɔw
terege a sen kɔrɔ i ko rɛzɛn bɛ cɔngɔ cogo min na.

16 O le kosɔn, ne bɛ kasira.
E, ne padenw fara ji ra,
sabu ne jusu saarobaga yɔrɔ janyara ne ra,
ale min tun bɛ se ka ne ja gbɛlɛya.
Ne dencew bɛɛ halakira ka ban,
sabu ne juguw baraka bonyara ni ne ta ye.

17 Siyɔn k'a boro lɔ mɔgɔw ye,
nka mɔgɔ si ma sɔrɔ k'a jusu saaro.
Matigi Ala ka ci dɔ di
Yakuba ta denw ta juguw ma,
ko o juguw ye o lamini yɔrɔ bɛɛ ra.

Zeruzalemu dugu kera yoro saninyabari ye olugu na koro.

¹⁸ Matigi Ala ta le ye can ye;
 sabu ne le murutira ka ban a ta kuma ma.
 Aw siyaw bee, aw ye ne lamēn!
 Aw ye ne ta dimi fle:
 O ka ne ta sungurudenw, ani ne ta kanbelenw
 mina ka taga ni o ye.

¹⁹ Minw tun be ne kanuna folofolo, ne ka olugu wele,
 nka o ka ne janfa.
 Ne ta sarakalasebagaw, ani ne ta cekorobaw
 fagara dugu kono;
 o tun be domuni le pinina,
 janko ka baraka don o yere ra.

²⁰ E, Matigi Ala, a fle, ne deguninba lo.
 Ne kono bee pagamina;
 ne jusu bee pagamina,
 sabu ne le murutira ka ban i ta kuma ma pewu!
 Kene ma, mogow be fagara ni kerekemuru ye;
 so kono, saya le be yi!

²¹ Mogow ka ne nunakan men,
 nka mogow si ma na ne jusu saaro.
 Kojugu min sera ne ma, ne juguw bee ka o men;
 ele Ala sonna ka o ke ne ra minke, o diyara o ye sa.
 I tun ka lon min ko fo, a to o lon ye se;
 k'a to ne juguw fana ye ke i n'a fo ne.

²² I kana i hakiri bo o ta kojuguw ko!
 I ka min ke ne ra
 ne ta terenbariyakow koson,
 i ye o nogon le fana ke o ra;
 sabu ne nunakan cayara,
 ne baraka banna pewu.

2

Matigi Ala ka min ke a ta mogow ra

¹ E, Matigi dimina
 fo a ka Siyon dugu datugu ni sankabaw ye, k'a ke dibi ye!
 A ka Izirayeli ta noro bee bo a kan,
 k'a ben dugu ma.
 O dugu le tun be i ko a senlayoro;
 nka a ma son k'a hakiri to o ra, a ta dimilon na.

² Matigi ka Yakuba ta duguw bee halaki ka o ban pewu,
 hali a ma hina o ra.
 A jusu boninba
 ka Zuda mara ta dugu barakamanw benben.
 Jamana ni a kuntigiw bee,

o ka o bee ben dugu ma ka o lamaroya.

³ A ta dimiba koson,
a ka Izirayeli ta baraka bo a kan.
Wagati min na o juguw wurira o kama,
a banna k'a boro bo ka o deme.
A ka tasumaba mana Yakuba ta so konon,
ka o ta yorow fan bee jeni.

⁴ A k'a ta kalan sama a ta mogow kama, i n'a fo o jugu do.
A ka kalan mina ni a kininboro ye a ta mogow kama, i n'a fo o kerabaga do.
Mogow ja tun be bo mogon minw bee fe,
a ka olugu bee faga Siyon dugu ta sow konon.
A k'a ta dimiba lajigi o kan
i ko tasuma.

⁵ Matigi kera i ko Izirayeli jugu do;
a ka Izirayelimogow halaki ka o ban pewu.
A ka o ta masabonbaw bee halaki,
ka o ta bon barakamanw cen.
A ka paji ni kasi caya
Zuda mara mogow ce ra.

⁶ A k'a yere ta yoro laminikogo cen, i ko nankon ta sansan be cen cogo min na;
a k'a ta nogonkunbenyoro cen.
Matigi Ala ka mogow hakiri bo
janagbew, ani Nenekirilonw* ko Siyon dugu konon.
A ta dimiba koson, a ka masacew
ani sarakalasebagaw bee dogoya.

⁷ Matigi banna a ta sarakajenifen* na;
a k'a ko don a ta yoro saninman ma.
A ka Siyon dugu masabonw labla,
k'a to o juguw ka o kogow cici.
Mankanw cayara Matigi Ala ta batoso konon,
k'a ke i ko janagbelon do ta mankan.

⁸ Matigi Ala k'a latige
ko a be Siyon dugu laminikogow ci.
A ka juru la k'a suma,
a fana ma son k'a ciri dabla fiyewu!
A ka dugu kogo barakamanw ni a laminikogow bla sukasi ra;
o bee benbenna nogon kan.

⁹ Dugu donda konw karira ka ben fo ka don bogon ra, dugukolo ra;
a ka konw sogonanw cen, ka o bee karikari.
O ta masace ni o ta kuntigiw be siya werew boro.
Sariya te yi tuun;
o ta ciraw fana te kuma foyi sorora
ka bo Matigi Ala fe tuun k'a fo mogow ye.

10 Siyon dugu cəkərɔbaw,
olugu jenin siginin bɛ dugu ma.
O ka buguri kɛ o kun na,
ka bɔrɔfaniw don o yɛrɛ ra.
Zeruzalɛmu sungurudenw
ka o kun biri dugu ma.

11 Ne ɲadenw baraka banna kasi fɛ;
ne kɔnɔ gbanna;
ne kɔnɔnɔ firira
ne ta dugumɔgɔw ta cɛnri kosɔn;
sabu denmisɛnw ni denɲeninw bɛ siradaw ra,
o bɛɛ baraka dɛsɛnin lo.

12 O b'a fɔra o bamusow ye ko:
«An bɛ domuni ni rɛzɛnɲi fɛ!»
O baraka dɛsɛnin bɛ dugu siradaw ra
i ko mɔgɔ mandiminin.
O nin bɛ bɔra o ra,
ka o to o bamusow boro.

13 Ne bɛna mun le fɔ aw ye tuun?
Ne bɛna aw suma ni ɲɔn le ye tuun, Zeruzalɛmu dugumɔgɔw?
Ne bɛna aw suma ni ɲɔn le ye,
ka aw jusu saaro, Siyon dugumɔgɔw?
Sabu aw ta cɛnri bonyara i ko Kɔgɔjiba!
ɲɔn le bɛna se ka aw bɔsi ka bɔ nin na sa?

14 Aw ta ciraw ka ko o ko ye k'a fɔ aw ye,
o bɛɛ tun ye kumalakolonw, ani mɔgɔlafirikumaw le ye.
O ma aw ta jurumunw gbɛya k'a fɔ aw ye,
ni o tɛ, o tun tɛna aw mina.
O ka kuma min o min fɔ aw ye,
o bɛɛ kɛra faninya ni janfakumaw le ye.

15 Tɛmɛbagaw bɛɛ bɛ kabakoya
fɔ ka o boro fla gbasi ɲɔgɔn na aw le kosɔn.
O bɛ filen fiyɛ ka o kun yuguyugu
Zeruzalɛmu dugumɔgɔw kosɔn,
k'a fɔ ko: «E, o tun b'a fɔra dugu min ma ko a cɛɲa dafanin lo,
ani dunuɲa bɛɛ tun bɛ ɲagarira dugu min kosɔn,
o dugu le ye nin ye tan bi wa?»

16 Aw juguw bɛɛ bɛ o daw wagara
ka kumabaw fɔ aw le ma.
O bɛ filen fiyɛ, ka o ɲin ɲimi,
ko: «An ka o bɛɛ halaki ka ban pewu!
An tun bɛ lon min kɔnɔna cɔ,
o le sera bi, an ɲa k'a ye!»

17 Matigi Ala tun ka min latigɛ, a ka o kɛ.
A tun k'a darakan min di kabini wagatijan, a ka o le dafa.

A ka cənri ke,
hali a ma hina.
A k'a to aw juguw yerekora aw ma;
a ka aw juguw baraka bonya.

18 O be kulera ni o jusukun bee ye, ka Matigi wele.
Siyon dugu kogow,
aw ye naji woyo su ni tere,
i ko baji.
Aw kana sege kasi ra;
aw naden kana najibo dabra ka ye.

19 Aw ye wuri su fe ka kule!
Aw ye kule su wagati bee ra.
Aw ye aw jusukunnakow bee fo Matigi na koru,
k'a ke i ko ji be woyo cogo min na.
Aw ye aw boro korota k'a daari,
janko a ye aw denw kisi,
sabu o be sara kongu boro
dugu siradaw bee ra.

20 E, Matigi Ala,
i na lo an na, k'a fe i be nin kow kera mogu minw na.
Yala a daganin be ko muso ye a yere woroden sogo domu wa,
a b'a den min kanu?
Yala a daganin lo ko sarakalasebagaw ni ciraw ye faga
hali Matigi ta yoru saninman konu wa?

21 Denmisenw ni mogokorobaw
suw lalanin be dugu ma siradaw ra.
O ka ne ta sungurudenw
ani ne ta kanbelenw faga ni kerekemuru ye.
I ta dimilon na koni, i ka fagari ke,
i ka mogow kannatige, hali i ma hina.

22 I ka an jatigebagaw wele ka bo fan bee ra ka na an kama,
k'a ke i n'a fo o be mogow wele panagbe ra cogo min na.
Matigi Ala ta dimilon na, mogu si ma bosu,
mogu si panaman ma to.
An tun ka an janto den minw na, ka o lamu,
an juguw ka olugu bee halaki.

3

Ala ta cira ta toro ni a ta jigi

1 Ne ye mogu do le ye min ka toro silon,
sabu Ala ta dimi koton, a ta toro sera ne ma.

2 A ka ne mina ka taga ni ne ye dibi ra;
a ma taga ni ne ye yeelen na.

3 A boro be ne kelen le kan;
wagati bee a be toro lase ne ma.

⁴ A ka ne fari ni ne sogo bæ cən;
a ka ne kolow bæ karikari.
⁵ A ka kogo le lo ne fan bæ ra,
ka ne lamini ni bono ni tooro ye.
⁶ A ka ne bla dibi ra,
i n'a fo mogo minw sara kabini wagatijan.
⁷ A ka ne lamini ni kogo ye janko ne kana se ka bosì;
a ka negejoroko gbirimanw don ne ra.

⁸ Ne kulera cogo bæ ra k'a wele ko a ye ne demɛ,
nka a ma ne ta daariri jaabi.
⁹ A ka ne ta siraw datugu ni kabakurubaw ye;
a ka ne temesira tige.

¹⁰ A lara ka ne konɔ i ko wara be la ka mogo konɔ cogo min na,
i ko jara be dogo ka mogo konɔ cogo min na.
¹¹ A ka ne sama ka bo ne ta sira kan, ka ne sogo tigetige i ko wara;
a ka ne to ne kelen na.
¹² A ka biɛ don a ta kalan na k'a sama;
a ka ne suma, ka ne bon ni a ta biɛ ye.

¹³ A ka biɛw bo a ta biɛforogo konɔ,
ka ne bon ka ne sogo ne soro ra.
¹⁴ Ne kera logoborifen ye ne ta mogow bæ le fe;
o be ne togo le don o ta donkiriw ra lon bæ.
¹⁵ A ka ne konɔ fa ni puguf laburu kunaman le ye,
ka jalaji ke ne ta minji ye.

¹⁶ A ka ne pinw karikari ni berɛkise ye,
ka ne la bugurigbe ra.
¹⁷ I ka ne ni hera faran ka bo jogon na;
ne m'a lon tuun fen min togo ye ko nasuma.
¹⁸ O koson ne ko: «Ne ta bonya banna pewu;
ne jigi te foyi kan tuun Matigi Ala fe.»

Matigi Ala ta pumanya te ban

¹⁹ Ni ne miirira ne ta sege ni ne ta mapumanko ra,
a be ke ne fe i ko jalaji ni бага.
²⁰ Ne hakiri b'a ra tuma bæ;
o koson ne jusukun tooronin lo.
²¹ Nka ne be ko min to ne hakiri ra, o le ye nin ye;
fen min be ne jigi ye o le ye nin ye:

²² Matigi Ala ta pumanya ma ban,
a ta hina ma se a dan ma.
²³ Sogoma o sogoma pumanyakura, ani hinakura.
E, i ta kankelentigiya ka bon de!
²⁴ Ne b'a fo ne jusukun na ko: «Matigi Ala le ye ne ninyoro ye.»
O koson ne jigi be ale le kan.

²⁵ Minw jigi be Matigi Ala kan,

mogo minw be Matigi ta jennogonya jini,
a be kopuman ke olugu ye;

²⁶ Ka je ka Matigi Ala ta kisiri makono,
o ka ji.

²⁷ Mogo ye dimi sonmina a denmisenman,
o ka ji a ma.

²⁸ A bena je ka sigi a kelen na,
sabu Ala le k'a latige a ye ten.

²⁹ A bena biri fo k'a da don buguri ra,
sabu kisiri jigiya be se ka soro hali bi.

³⁰ A bena a ye lo a bugobaga ye,
k'a to mogow y'a dogoya.

³¹ Sabu Matigi te ban mogo ra,
k'a tigi to yi wagati bee.

³² Nka hali ni a ka i jusukun tooro, a be hina,
ka kapa ni a ta numanyaba ye;

³³ sabu a man di a ye ka sege ben mogo kan,
a man di a ye ka adamaden jusukun tooro.

³⁴ Nka ni aw be jamana ta kasodenw
bee dondon aw sen koro,

³⁵ ni aw be mogo ta jo yelama k'a ke a jaraki ye
Ala Korotaninba yere na koro,

³⁶ ni aw be mogo jo bosi a ra kititigeyoro ra,
yala Matigi te o kow yera le wa?

³⁷ Jon le be se ka kuma doron, k'a to ko do ye ke,
ni Matigi yere m'a latige ko o ko ye ke?

³⁸ Kopuman o, kojugu o,
yala Ala Korotaninba yere da le te o bee latigera wa?

³⁹ Mun koson adamaden be dimi,
mun koson mogo be dimi a ta jurumun tooro koson?

Cira ko a ta mogow ye nimisa

⁴⁰ An ye an ta kokecogo segesege, ka miiri,
ka seko ka na Matigi Ala fe.

⁴¹ An ye an jusukun miiriyaw bee la Ala kan,
ka an boro fana korota Ala fan fe, sankolo ra.

⁴² An koni ka i hake ta, an kera mogo murutininw ye;
ele fana ma son ka yafa an ma.

⁴³ I ka i ta dimi ke fani ye k'a melege i yere ra, ka an nogben;
i ka an faga, hali i ma hina an na.

⁴⁴ I ka i yere datugu ni sankaba ye,
janko an ta daariri si kana se i ma.

⁴⁵ I ka an ke i ko fen pacintanw,
i ko pamapama, siya tow ce ra.

⁴⁶ An juguw bee be o da wagara

ka kumabaw ƒo anw le ma.

⁴⁷ Jatiɛ ni dingakonoben, o le sera an ma;
halakiri ni cenriba, o le sera an ma.

⁴⁸ Ne naji be jigira i ko kɔji,
ne ta mɔgow ta cenriba koson.

⁴⁹ Ne naji be jigira le, a te lo;
ne tena kasi dabla ka ye,

⁵⁰ ƒo Matigi Ala ye na to sankolo ra
k'a hakiri to an na, ka an fle.

⁵¹ Min sera ne ta dugu sunguruw ma,
ni ne ka o fle, o be ne jusukun tɔɔɔ le.

⁵² Minw kera ne juguw ye, k'a sɔɔ kun t'a ra,
olugu ka ne nɔgben i ko o be kononin gben k'a mina cogo min na.

⁵³ O ka ne firi kolon konɔ ko o be ne faga;
o ka kabakuru do ke ka ne datugu.

⁵⁴ Jiw ka ne tunu.
Ne ko: «Ne ta banna sa!»

⁵⁵ Nka ne tora ƒo kolon kononɔ yi
ka ele Matigi Ala tɔɔ wele.

⁵⁶ I ka ne ta welerikan men:
«I kana i toro datugu ne nunakan ni ne ta welerikan na.»

Ala k'a ta mɔgow jaabi

⁵⁷ Lon min ne ka i wele, i gbarara ne ra;
i k'a ƒo ne ma ko ne kana siran!

⁵⁸ Matigi, i lora ni ne kunko ye,
i ka ne nin kisi.

⁵⁹ Matigi Ala, o ka kojugu minw ke ne ra, i ka o ye;
o koson, i yeɛ ye ne ta kiti tige.

⁶⁰ O b'a fe ka o yeɛ dimibo ne ra cogo min na,
ani o ka jen min siri ne kama, i ka o bee ye.

⁶¹ Matigi Ala, i ka o ta dogoyarikumaw men,
ani o b'a fe ka jen min siri ne koson.

⁶² O be o ta kumaw bee fora ne le ma;
o ta miiriya bee be ne le kan lon bee.

⁶³ A fle, ni o siginin lo o, ni o lonin lo o,
ne tɔɔ le be o ta donkiriw bee ra.

⁶⁴ E, Matigi Ala, o ka min ke ne ra,
i ye o sara ni o pɔgon le ye fana.

⁶⁵ I ye o jusukun tɔɔɔ kosebe,
ka i ta danga ben o kan.

⁶⁶ Matigi Ala, i ye dimi o kɔɔ ka o nɔgben,
ka o halaki ka bo i ta dugukolo ko kan pewu.

4

Zeruzalemu dugumɔgow ta sege

¹ E, sanin le ja finna!
 Sanin yereworo le ja yelemana!
 Yoro saninman ta kabakuruw le yeregera
 siradaw bee ra!

² E, Siyon duguden dawulamanw,
 minw dawula tun ka bon i ko sanin yereworo,
 olugu le kera sisan i ko bogodaga,
 dagalalagabaga boro be min lalaga!

³ Hali kongowuruw be o sinw lo o denw ye,
 k'a to o denw ye sin min.
 Nka ne ta mogow kera mogow hinabariw le ye,
 i ko konosogolon* min be kongokolon konow.

⁴ Denjeninw kan be ja
 minlogow boro;
 denmisenw be kasi domuni no fe,
 nka mogow si te foyi di o ma.

⁵ Minw ta baro tun ye domuni dimanw ye,
 olugu le be sara kongow boro sirakunw na.
 Minw tun lamona fani songogbelenw ce ra,
 olugu le be lara sununkunw kan.

⁶ Ne ta mogow ta jurumun torowo juguyara
 fo ka teme Sodomukaw ta kan;
 Sodomukaw ta dugu tun halakira yoronin kelen na le;
 mogow si boro tun ma se o ma.

⁷ Siyon fagamaw tun saninyanin be kosebe;
 o tun gbenin be ka teme nono kan.
 O fari tun ce ka ji ka teme kononkise kan;

o fari cogo tun dakananin be i ko safiri lulu.

⁸ Nka sisan o pada finna ka teme dagafinfin kan;
 mogow te se ka o ye sira ra ka o lon tuun.
 O fasara, fo ka o kolow bo kene ma;
 o fari jajara i ko yirijalan.

⁹ O ka minw faga ni kerekemuru ye, olugu ta belen fisayara
 ka teme kongow ta mogow faganinw kan;
 kongow ka olugu baraka bee ban,
 domunisowobariya ka o halaki.

¹⁰ Muso minw tun ye hinabagaw ye kakoro,
 bi olugu yere boro le ka o ta denw sogo tobi.
 O le kera o ta domuni ye.
 O kow kera ne ta dugumogow ta halakiri wagati le ra.

¹¹ Matigi Ala ta dimi sera a dan ma;

* **4:3 4.3** Konosogolon ye konow do ye, min be taga k'a ta fanw ni a ta denw to a ko kongo konow; a te a janto o ra (Ayuba kitabu 39.14-18).

a k'a ta dimi bon Siyon dugu kan.
A ka tasuma do mana Siyon dugu konɔ,
fo ka dugu jusiginanw bee jeni.

¹² Dugukolo masacew si tun tena la nin ko ra;
dunupamogow si tun tena la a ra,
ko lon do, Zeruzalemu kerebagaw, ani o juguw
tun bena don Zeruzalemu dugu donda fe.

¹³ O bee kera o ta ciraw ta terenbariyaw le koson,
ani o ta sarakalasebagaw ta kojuguw koson;
sabu olugu ka mogow terenninw faga,
ka o jori woyo dugu konɔ.

¹⁴ O be talontalonna siraw kan ka taga, i ko fiyentow;
o ta mogofaga hake ka o lanogo,
k'a ke fo mogow si te son
ka maga hali o ta faniw na.

¹⁵ Mogow be peren k'a fo o ye ko: «Aw ye bo yi, mogow saninyabariw!
Aw ye bo yi! Aw ye bo yi! Aw kana maga an na!»
O koson o bora ka ke yaala ye ka lamini.
Siya were mogow b'a fo o ma ko: «Aw te se ka sigi an ce ra yan tuun!»

¹⁶ Matigi Ala yere le ka o janjan yorow ra;
a tena a janto o ra tuun.
Mogow ma sarakalasebagaw si bonya,
o ma makari cekorobaw si ra.

¹⁷ An nadenw segera fleri ra;
an ka demebaga nini an yere ra, ka dese.
An ka fleri ke ka meen, ka an jigi la jamana min kan,
o jamana mogow ma na an kisi.

¹⁸ An juguw be an tagamato korosi;
hali an te se ka teme an yere ta dugu siraw fe!
An laban koni surunyara, an ta teredaw dafara ka ban,
sabu an ta laban le sera.

¹⁹ An nogbenbagaw ka teri
ka teme bon tagato kan san fe.
O ka an nogben kuruw kan,
ka taga dogo ka an konɔ kongokolon konɔ.

²⁰ Min tun ye an nin tangabaga ye, Matigi Ala ta mogow panawolomanin,
ale yere benna o ta jan na.
An tun b'a fora ko an bena dogo ale min ta suma koro
janko ka panamanya ka to siyaw ce ra.

²¹ Edomu ta mogow, aw minw siginin be Usi jamana ra,
aw ye nagari, ka ninsondiya!

Nka o bēna minnifen dɔ di aw fana ma;
aw bēna o min ka panamini fɔ ka aw fari lakolon to.

²² Siyɔn dugu, aw ta jurumunw kafarira;
o tēna aw mina ka taga ni aw ye tuun.
Ele Edɔmu dugu, Ala bēna aw ta jurumunw hakew le bɔ aw ra sisan;
a bēna aw ta terenbariyaw bɔ kēnē kan.

5

Ala ta mɔgɔw ta daariri

- ¹ E, Matigi Ala, ko min sera an ma, i hakiri to o ra;
an ta maroya flē, ka i janto an na.
- ² An ta cēn yelemāna ka kē siya wērē ta ye;
an ta sow kēra mɔgɔ wērē ta ye.
- ³ An kēra feritaw le ye, sabu an facēw tē yi;
an bamusow kēra i ko muso cē saninw.
- ⁴ An ka kan ka an ta ji minta san le;
an ta tobirikēlɔgɔ fana bē sɔrɔ ni wari le ye.
- ⁵ An nɔgbenbagaw bē an kɔ tuma bēē;
an sēgēra, o tē a to an ye nēnēkiri.
- ⁶ An bē Misirankaw, ani Asirikaw le daari,
janko olugu ye domuni di an ma ka an wasa.
- ⁷ An bēmaŋ le ka terenbariyakow kē, nka olugu tē yan tuun;
o ta jurumun hake bē bēna anw le kan.
- ⁸ Jɔnw le sigira an kunna;
mɔgɔ tē yi min bē an bɔsi ka bɔ o boro.
- ⁹ An bē an nin le bla farati ra ka taga an ta domuni jini ka na;
sabu mɔgɔfagabagaw bē ben an kan kongokolon kɔnɔ.
- ¹⁰ Kɔngɔ gbanna an na, fɔ an fari bē an jēnijēni,
i n'a fɔ an donna furunē le kɔnɔ.
- ¹¹ O bēna Siyɔn dugu musow kan,
ka ben Zuda mara dugu ta sungurudenw kan.
- ¹² O boro ka an ta kuntigiw kan dulon juru ra;
o ma cēkɔrɔbaw bonya.
- ¹³ An ta kanbelenw le bē wugusikabaw ju;
cēdenninw bē talontalonna ni lɔgɔdoniw ye o kunna.
- ¹⁴ Dugu cēkɔrɔbaw tē sigira dugu donda ra tuun,
kanbelenw tē o ta fɔrifēnw fɔra tuun.
- ¹⁵ Nagari banna an jusu ra pewu;
an ta dɔnw yelemāna k'a kē sukasi le ye.
- ¹⁶ An ta masafugula bēna ka bɔ an kun na;
bɔnɔ ka an sɔrɔ, sabu an ka jurumun kē.
- ¹⁷ Fēn min k'a to an baraka banna;
fēn min kɔsɔn an padenw baraka dɔgɔyara,
- ¹⁸ o le ye ko Siyɔn kuru* kēra yɔrɔ lakolon ye,
ka kē kongowuruw ta yaalayɔrɔ ye.
- ¹⁹ Nka ele kɔni Matigi Ala, ele bē i ta masaya ra wagati bēē;
i ta masaya bē to a nɔ ra wagati bēē, ani tuma bēē le.
- ²⁰ Mun kɔsɔn i pinana an kɔ pewu?
Yala i bēna ban an na an ta si tɔ bēē le ra wa?
- ²¹ A to an ye seko ka na i fē Matigi Ala, janko an ye seko ka na;

a to an ye ke i ko an tun be cogo min na folofolo.

²² Yala i bena ban an na ka an to yi pewu le wa?

Yala i dimina an koro fo ka taga se a dan ma le wa?

EZEKIYELI TA KITABU Kitabu faamucogo

Nin kitabu ye sarakalasebaga Ezekiyeli ta kitabu le ye. Ala k'a ke a ta cira ye, ko a ye nin kow seɓe, Zeruzalemu dugu ciwagati ra.

Zuda masace Yehoyakimu murutira Babiloni masace Nebukadinesari ma minke, Nebukadinesari dimina; a nana ben Zuda mara kan, ka ce waga tan mina Yahudiyaw ta jamogow ra, ka taga ni olugu ye Babiloni. Ezekiyeli tun be o mogow ra; ale nana a si to bee ke Babiloni.

Ala k'a ta kuma lase Ezekiyeli ma ni tagamasiyen caman ye. Ala b'a wele ko «adamaden». Ala Nin ko fora sipaga caman nin kitabu konɔ.

Ka Ezekiyeli to Babiloni, Ala ka nin cirayakumaw don a da ra; a kumana Zuda mara mogɔ minaninw fe, ani minw tun tora Zeruzalemu, k'a yira o ra ko Ala bena a ta kiti ben o kan o ta kojuguw koson. Ezekiyeli ta kuma kera can ye; Zeruzalemu dugu halakira, Alabatosoba jenina. O le ko fe, mogow sorɔra ka cira ta kumaw jate, ka nimisa o ta jurumunw na. A kera ten, Ala ka layiri ta o ye ko a bena yafa o ma ka o deme.

Nin kitabu yoro dow faamu ka gbelen, sabu cira be kuma minw fo, an t'a lon ni o kow kera ka ban, walama ni o ma ke folo. Tuma dow, cira be ko temeninw, ani ko nataw bee ye yoronin kelen na ka o fo.

Ezekiyeli ta kitabu be Ala ta saninmanya yira an na, ani a ta makari, ani a ta kankelentigiya. Jurumun be Ala ta kiti ben mogow kan, nka ni o ka nimisa, Ala be yafa o ma, ka o deme, ka o ke a ta mogow ye tuun. O koson Cira b'a fo k'a gbeleya mogow ye ko o ka kan ka o jogo yelema.

Kitabu konokow

Ala ka Ezekiyeli wele ciraya kama (1-3)

Ezekiyeli ka Zeruzalemu halaki ko fo (4-24)

Ala bena kiti ben siya tow fana kan (25-32)

Ala ka layiri ta a ta mogow ye (33-37)

Ala bena Gogi halaki (38-39)

Izirayeli jamana ni Alabatosokura ta ko (40-48)

Zeruzalemu ta kiti

(1-24)

Ezekiyeli ka Ala ta nɔɔro ye

¹ San bisabanan, karo naaninan tere looru, ka ne to ni mogɔ minanin tow ye Kebari jiba kere fe, sankolo dayelera; Ala ka fen dow yira ne ra.

² O san tun ye masace Yehoyakini minari san loorunan ye. Karo tere loorunan na,

³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne Ezekiyeli ma, sarakalasebaga Buzi dence. O kera Babilonikaw ta jamana ra, Kebari jiba kere fe. Matigi Ala k'a ta sebgaya jigi ne kan o yoro le ra.

⁴ Ne ka fleri ke ka sanfonɔba do nato ye ka bo sahiliyanfan fe, ani sankababa do, ani tasumamana do; yeelen tun ka min lamini. O tasumamana tun be i ko sanmanamana le tun be bora a cemance ra, k'a cemance ke i ko siranegɛ min donna tasuma ra k'a wulen.

⁵ Fenpanaman naani bisigiya tun be a cemance ra; olugu cogoya tun be i ko adamadenw.

⁶ Nada naani tun be o bee kelen kelen fe, ani kaman naani.

⁷ O senkalaw tun terennin lo; o senw tun be i ko misiden senw, o tun be manamana i ko siranegge nugunin.

⁸ Adamaden borow tun be o kamanw jukoro o fan naani na; o naani bee kelen kelen tun be ni a ta padaw, ani a ta kamanw ye.

⁹ O kamanw tun be sera jagon ma; o tagato tun te o ja yelema, nka o bee kelen kelen tun be o ja teren le ka taga.

¹⁰ Min ye o padaw cogo ye, o naani bee kelen kelen pada tun be i ko adamaden pada o nafeyanfan na, jara pada tun be o bee kelen kelen fe o kininboroyanfan na, misitoran pada tun be o bee kelen kelen fe o numanboroyanfan na, bon pada fana tun be o bee kelen kelen fe o kofeyanfan na.

¹¹ O kaman fla minw tun korotara san fe, olugu tun be maga jagon na; o tun be o kaman fla to ke ka o fari datugu.

¹² O bee kelen kelen tun be o ja teren ka taga le. Ni Ala ta sebagainya tun b'a fe o ye taga yoro min na, o tun be taga o yoro ra; o tagato fana tun te o ja yelema.

¹³ Nin fenpanamanw cogoya tun be i ko tasumakami, i ko tasumamana; tsuma tun be munumunu o ce ra, o tsuma yeelen tun ka bon. Sanmanamanaw fana tun be seri ka bo tsuma ce ma.

¹⁴ Fenpanamanw tun be to ka boribori fan bee ra, ka taga ka na.

¹⁵ Ayiwa, ka ne to o fenpanamanw fleri ra, ne ka wotorosen dow lonin ye dugu ma, kelen be o fenpanaman naani bee kelen kelen kere fe.

¹⁶ O wotorosenw yecogo ni o lalagacogo koson, o tun be manamana i ko kirisoliti lulu; o naani bee cogo tun ye kelen ye. O yecogo ni o lalagacogo tun kera i ko wotorosen do le donna wotorosen do were konso.

¹⁷ Ni o be taga, o be se ka taga fan naani bee ra, nka o tagato te o ja yelema.

¹⁸ O wotorosenw ta konononegew konso tun ka bon, jatigefenba tun lo fana. Nakisew tun ka o sen naani yoro bee lamini.

¹⁹ Ni fenpanamanw tun be taga, wotorosenw fana tun be taga ni o ye; ni fenpanamanw tun be korota san fe ka bo dugu ma, wotorosenw fana tun be korota ni o ye.

²⁰ Ni Ala ta sebagainya tun b'a fe o ye taga yoro min na, o tun be taga o yoro ra; wotorosenw fana tun be korota ka taga ni o ye, sabu fenpanamanw ta sebagainya le tun be wotorosenw lataga.

²¹ Ni fenpanamanw tun be taga, wotorosenw fana tun be taga. Ni o tun ka lo, wotorosenw fana tun be lo. Ni o tun ka korota san fe ka bo dugu ma, wotorosenw fana tun be korota ni o ye; sabu fenpanamanw ta sebagainya le tun be wotorosenw lataga.

²² Furance koorinin do tun be fenpanamanw kun sanfeyoro ra, i ko dugalen belebele do manamanato; jatigefenba tun lo.

²³ O furance koorinin jukoro, o fenpanamanw bee kelen kelen tun ka o kaman fla korota san fe ka sin jagon ma, ka o kaman fla to ke ka o yere datugu, ka o fari datugu ni o ye.

²⁴ O tagato, ne ka o kamanw mankan men; a be i ko jibaw mankan, i ko Sebeetigi Ala ta kan, i ko jamaba mankan, i ko kerekejamaba mankan. Ni o tun ka lo, o tun be o kamanw lajigi.

²⁵ Ni o ka lo ka o kamanw lajigi, o tuma furance koorinin min be o kunw san fe, mankan do be bo o furance kunna.

²⁶ Furance koorinin min tun be o kunw sanfeyoro ra, fen do tun be o furance kunna min cogoya tun be i ko safiri lulu, k'a ke i ko masasiginan bisigi. Danfen do tun be o masasiginan bisigi kunna, fo a sanfeyoro ra, min cogoya tun be i ko adamaden.

²⁷ A yorɔ min tun bɛ i ko a soro, k'a ta o yorɔ ra ka yɛlɛn san fɛ, o tun bɛ i ko siranɛgɛ manamanatɔ, k'a kɛ i ko tasuma le k'a lamini; k'a ta o yorɔ ra ka jigi jukɔrɔ, o tun bɛ i ko tasuma, ka yeelenba kɛ k'a lamini.

²⁸ A yeelen tun bɛ i ko sanmuru bɛ manamana cogo min na sankabaw cɛ ra sanji nalon na. Nɔɔrɔ min tun k'a lamini, o nɔɔrɔ tun bɛ o cogo le ra; a cogoya tun bɛ i ko Matigi Ala ta nɔɔrɔ. Ne ka o ye minkɛ, ne benna ka ne ja biri dugu ma; ne ka kumakan dɔ mɛn.

2

Ala ka Ezekiyeli ci

¹ A ko ne ma ko: «Adamaden, i wuri ka lɔ i sen kan, ne bɛna kuma i fɛ.»

² Kabini a ka o fɔ ne ye dɔrɔn, Ala ta sebgaya donna ne ra ka ne wuri ka ne lɔ ne sen kan; min tun bɛ kumana ne fɛ, ne ka o kumakan mɛn.

³ A ko ne ma ko: «Adamaden, ne bɛ ele ci la taga Izirayelimɔgɔw fɛ; siya murutinin lo, sabu o banna ne ra. Olugu ni o bɛmaw tora ka ne hake ta fɔ ka na se bi lon ma.

⁴ Ne bɛ i ci mɔgɔ janagbɛlɛnw, ani mɔgɔ jusukungbɛlɛnw le fɛ. Taga a fɔ o ye ko Dunupatigi Ala le ko tan!

⁵ Mɔgɔ murutininw lo; o kosɔn ni o ka i lamɛn o, walama ni o yɛrɛ ma i lamɛn o, o kɔni bɛna a lɔn ko Ala ta cira dɔ bɛ o cɛ ra.

⁶ Adamaden, ele kɔni kana siran o ja, i kana siran o ta kumaw fana ja, hali ni i kɛra i ko mɔgɔ min siginin bɛ binjuguw, ani ɲaniyiriw, ani bundɛninw cɛ ra. Mɔgɔ murutininw lo, nka i kana siran o ta kumaw ja, i ja kana tige o ja kɔrɔ fana.

⁷ Mɔgɔ murutininw lo, o kosɔn ni o ka i lamɛn o, walama ni o yɛrɛ ma i lamɛn o, i ye ne ta kumaw fɔ o ye dɔrɔn.

⁸ «Adamaden, ele kɔni, ne bɛna min fɔ i ye, o lamɛn. Ele fana kana kɛ mɔgɔ murutinin ye i ko nin mɔgɔw murutinin lo cogo min na. Ayiwa, ne bɛna fɛn min di i ma, i dayɛlɛ ka o domu.»

⁹ Ne ka fleri kɛ ka borotɛgɛ dɔ sinnin ye ne ma, gbolokitabu dɔ tun bɛ o borotɛgɛ kɔnɔ.

¹⁰ A ka gbolokitabu dɔ dayɛlɛ ne ja na; sɛbɛri tun bɛ o kitabu kɔ n'a ja bɛɛ kan. Sangakasikanw, ani mapumankokanw, ani ɲunakanw, o le tun sɛbɛra a kɔnɔ.

3

¹ A ko ne ma ko: «Adamaden, fɛn min dira i ma, o domu! Nin gbolokitabu domu, i ye taga kuma Izirayelimɔgɔw fɛ.»

² Ne ka ne da yɛlɛ, a ka gbolokitabu di ne ma ko ne y'a domu.

³ A ko ne ma tuun ko: «Adamaden, ne ka nin kitabu min di i ma, i yɛrɛ baro ni o ye, k'a domu ka i kɔnɔ fa a ra.» Ne k'a domu minkɛ, a timiyara ne da ra i ko li.

⁴ A k'a fɔ ne ye tuun ko: «Taga Izirayelimɔgɔw fɛ, i ye taga ne ta kuma lase o ma.

⁵ Ne tɛ i cira siya dɔ fɛ, siya min ta kan ka gbɛlɛn, min ta kumaw faamu man di; ne bɛ i cira Izirayelimɔgɔw yɛrɛ le fɛ.

⁶ Ne tɛ i cira siya caman fɛ, siya minw ta kan ka gbɛlɛn, minw ta kumaw faamu man di, ani i tɛ minw ta kan mɛn; ni ne tun ka i ci olugu dɔ le fɛ, olugu belɛn tun bɛna i lamɛn.

⁷ Nka Izirayelimɔgɔw kɔni tɛna sɔn ka i lamɛn, sabu o tɛ sɔnna ka ne lamɛn; Izirayelimɔgɔw bɛɛ ye mɔgɔ kunkologbɛlɛnw, ani mɔgɔ jusukungbɛlɛnw le ye.

⁸ Nka ne bɛna ele fana ja gbɛlɛya i ko olugu ja ka gbɛlɛn cogo min na, ka i kun gbɛlɛya i ko olugu fana kun ka gbɛlɛn cogo min na.

⁹ Ne bɛna i kun gbɛlɛya k'a kɛ i ko lulu kabakuru, k'a gbɛlɛya ka tɛmɛ fara kan. I kana siran o ja, i ja kana tige o ja, sabu mɔgɔ murutininw lo.»

¹⁰ A k'a fɔ ne ye tuun ko: «Ele adamaden, ne bɛna ne ta kuma min o min fɔ i ye, i toro sigi ka o bɛɛ lamɛn ka ɲa, k'a mara i jusukun na.

¹¹ Taga i ta jamanadenw fɛ, mɔɔ minaninw; ni o ka i lamɛn o, walama ni o yɛrɛ ma i lamɛn o, i ye kuma o fɛ k'a fɔ o ye ko: <Dunɔɲatigi Ala ko tan!> »

¹² O kɔ, Ala ta seɓagaya ka ne kɔrɔta san fɛ; ne ka mankanba dɔ mɛn ne kɔ fɛ, o b'a fɔra ko: «An ye baraka la Matigi Ala ye a ta nɔɔrɔ kosɔn, nɔɔrɔ min bɛ a sigiyɔrɔ ra!»

¹³ Fɛnɲanamaw kamanw gbasi gbasito ɲɔɔn na, ani wotorosenw mankan, o le tun ye nin mankanba ye.

¹⁴ Ala ta seɓagaya ka ne kɔrɔta san fɛ ka taga ni ne ye. Ne jusu kasinin ni ne jusu gbannin le tagara, o y'a sɔrɔ Matigi Ala boro barakaman tun bɛ ne kan.

¹⁵ Mɔɔ minanin minw tun bɛ Tɛli Avivu dugu kɔnɔ, ne tagara se olugu fɛ, Kebari jiba kɛrɛ fɛ. O tun siginin bɛ o yɔrɔ le ra. Ne ka tere wolonfla kɛ o yɔrɔ ra, kɔnɔnɔfiri kosɔn ne ma se ka kuma.

Ala ka Ezekiyeli kɛ a ta mɔɔw kɔrɔsibaga ye

¹⁶ Tere wolonfla tɛmɛnin kɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fɔ ko:

¹⁷ «Adamaden, ne bɛ ele sigi ka i kɛ Izirayeli mara mɔɔw kɔrɔsibaga ye. Ele le bɛna ne darakumaw lamɛn, ka taga kuma o fɛ ka o lasɔmi ne ye.

¹⁸ Ni ne k'a fɔ mɔɔɔjugu ma ko: <Sigiya t'a ra, i bɛna sa!> Ni ele m'a lasɔmi, ni i ma kuma mɔɔɔjugu fɛ, k'a lasɔmi janko a ye bɔ a ta sirajugu kan, k'a nin kisi, o mɔɔɔjugu bɛna sa a ta terenbariya kosɔn, nka ne bɛna a ta saya kunko ben ele le kan.

¹⁹ Nka ni ele ka mɔɔɔjugu lasɔmi, ni ale le ma sɔn ka a ta kojugu dabla, ni a ma bɔ a ta sirajugu kan, a bɛ sa a ta terenbariya kosɔn, nka ele bɛ bɔsi o kunko ma.

²⁰ «Ayiwa, ni mɔɔ terennin dɔ ka a ta terenninya dabla, ka kojugu kɛ, ne bɛna sababu dɔ kɛ, k'a to a ye sa; ni ele m'a lasɔmi, a bɛ sa a ta jurumun kosɔn. A tun ka terenninya sira min tagama, mɔɔ si hakiri tɛna to o ra tuun; ne fana bɛna a ta saya kunko ben ele le kan.

²¹ Nka ni ele ka mɔɔ terennin lasɔmi, ko a kana jurumun kɛ tuun, ni a fana ma jurumun kɛ tuun, sigiya t'a ra, a bɛna kisi, sabu i k'a lasɔmini ni kuma min ye, a sɔnna o ma; ele fana bɛ bɔsi o kunko ma.»

Ala ka Ezekiyeli kɛ bobo ye

²² Ayiwa, ka ne to o yɔrɔ ra, Matigi Ala k'a ta seɓagaya jigi ne kan tuun. A k'a fɔ ne ye ko: «Bɔ ka taga kɛnɛgbɛba yɔrɔ ra, ne bɛna kuma i fɛ.»

²³ Ne bɔra ka taga kɛnɛgbɛba yɔrɔ ra. Matigi Ala ta nɔɔrɔ tun bɛ o yɔrɔ ra, i n'a fɔ ne tun k'a ye cogo min na Kebari jiba kɛrɛ fɛ. Ne benna ka ne ɲa biri dugu ma.

²⁴ Ala ta seɓagaya donna ne ra ka ne wuri ka lɔ ne sen kan. Matigi Ala kumana ne fɛ, k'a fɔ ko: «Taga i yɛrɛ datugu bon kɔnɔ.

²⁵ Ele adamaden, a flɛ, o bɛna juru don i ra ka i siri. I tɛna se ka bɔ ka taga i ta jamana mɔɔw cɛ ra tuun.

²⁶ Ne bɛna i nenkun nɔrɔ i da kɔnɔ, ka i kɛ bobo ye, janko i kana se ka o jaraki, sabu mɔɔ murutininw lo.

²⁷ Nka ni ne nana kuma i fɛ tuma min na, ne bɛna a to i da ye yɛlɛ, janko i ye a fɔ o ye ko: <Dunɔɲatigi Ala ko tan!> Minw b'a fɛ k'a lamɛn, olugu y'a lamɛn; minw t'a fɛ k'a lamɛn, olugu kana a lamɛn; sabu mɔɔ murutininw lo.»

4

Zeruzalemu ciko tagamasiyen kɛ

¹ Matigi Ala ko ne ma ko: «Adamaden, sisan ele ye birikiden dɔ ta, k'a bla i ɲa fɛ, ka Zeruzalemu dugu tagamasiyen kɛ a kan.

² A lamini k'a ke i n'a fo kerekedenw be dugu lamini cogo min na, ka yelenyoroow lalaga a kama, ka tintinw lo a kama, k'a ke i n'a fo kerekedenw k'a lamini, ka kogocifenw lollo ka o nasin a ma.

³ O ko, i ye negε falafala do ta ka o lo i ko kogo negeraman ele ni dugu ce; i ye i nasin dugu ma k'a fle: A kera i n'a fo dugu minabagaw le k'a lamini. Ele le ye dugu minabaga ye. Nin ko bena ke tagamasiyen ye Izirayelimogow fe.

⁴ «O ko, i ye la i numanboroyanfan kan, ka Izirayelimogow ta terenbariyakow kunko ta. I bena tere da min ke ka i lanin to, i bena o ta terenbariyakow kunko ta o wagatiw le ra.

⁵ O ka sanda min ke terenbariya ra, ne bena o jogon tere da le di i ma. O ra, i bena Izirayelimogow ta terenbariyaw kunko ta fo tere keme saba ni tere bikononton.

⁶ Ni o kera, ka ban, i be la i kininboroyanfan kan fana, ka Zuda mara ta mogow ta terenbariyakow kunko fana ta fo tere binaani; san kelen kelen bee ta ye tere kelen.

⁷ «I be i nasin Zeruzalemu dugu ma, o juguw ka o dugu min lamini; i be i ta derege boro kuru, ka i boro lakolon sin dugu ma, ka kuma a kama.

⁸ A fle, ne bena i siri ni juru ye janko i kana se ka bo i fan kelen kan ka ye lema fan do kan, fo ka taga o wagati dafa, i bena Zeruzalemu kere ka wagati min bee ke.

⁹ «Ayiwa, sisan i be alikama* suguya fla ta, ani simankise werew, ani soso suguya fla, ani jo; i be o bee ke minan kelen konjo, ka o ke i ta baro ye. I bena to ka o le domu fo tere keme saba ni tere bikononton, ka i lanin to i fan kelen kan.

¹⁰ I bena i ta domuni taran: lon o lon siman garamu keme fla; i bena to ka o le domu i ta domuniwagatiw ra.

¹¹ I bena i ta ji minta fana suma: tere kelen, litiri kelen; i bena to ka o le min i ta jiminwagatiw ra.

¹² I bena i ta domuni tobi k'a ke i ko nomi, k'a domu. I bena sokotaga jajaninw le don tasma ra, ka o ke ka i ta domuni tobi mogow bee pa na.»

¹³ Matigi Ala ko: «Ne bena Izirayelimogow ghen ka taga siya minw ce ra, o bena o ta domuni saninyabari domu o cogo le ra o siyaw ce ra yi.»

¹⁴ Ne ko: «E, Dunupatigi Ala, ne ma ne yere lanogo ka ye fiyewu. K'a ta ne denmisenman, ka na se fo bi, ne ma began jufanin domu ka ye, walama wara dato; sogo haramunin si ma don ne da ra ka ye.»

¹⁵ Matigi Ala ka ne jaabi, ko: «Ayiwa, ne be son i ye misibo ta sokotaga no ra, ka i ta domuni tobi ni o ye.»

¹⁶ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Adamaden, ne bena domuni dese Zeruzalemu dugu konjo. O kononofirinin bena to ka o ta siman domuta suma ni minan fitini do le ye k'a domu; o jigi tigenin bena to ka o ta ji minta fana suma ni minan fitini do le ye k'a min.

¹⁷ Domuni ni ji bena dese o ra minke, o jigi bena tige jogon na fo ka o baraka bee ban; o kow bee bena ke o ra o ta terenbariyakow le koson.»

5

Zeruzalemu halakiko tagamasiyen

¹ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Ayiwa, adamaden, ele ye kerekemuru dadiman do ta ka o ke i ta kunlimuru ye; o ke ka i kun ni i bonbosi li. O ko, i ye sumanikeminan do ta ka o siw suma k'a ke taranyoro saba ye.

² I ka kan ka dugu lamini ka wagati min ke, ni o wagati dafara, i ye o siw taran kelen jeni tasma ra dugu cεmance ra, ka a taran kelen gbasigbasi ni i ta kerekemuru ye ka dugu lamini; o ko, i y'a taran kelen janjan fono fe. Ne yere bena tugu olugu ko ni kerekemuru ye.

³ Nka i ye donnin bo ka o siri i ta deregeba dagbolo ra.

⁴ O kɔ, i ye dɔɔnin bɔ o fana ra ka o jeni tasuma ra. Tasuma dɔ bɛna bɔ o ra ka Izirayeli mara bɛɛ jeni.

⁵ «Ne Dunupatigi Ala ko: Nin ye Zeruzalemu le ye! Ne tun k'a sigi siyaw cɛ ra, ka jamanaw kɛ k'a lamini.

⁶ Nka a murutira ne ta kolatigeninw ma, ka kojugu kɛ ka tɛmɛ hali siya tɔw kan. A murutira ne ta cifɔninw ma ka tɛmɛ hali a lamini jamanaw kan; sabu a ta mɔgɔw banna ne ta kolatigeninw ma, o ma ne ta cifɔninw sira tagama.

⁷ «O kosɔn ne Dunupatigi Ala ko: I n'a fɔ aw ta cɛnri bonyara ka tɛmɛ aw lamini jamanaw kan, aw ma ne ta cifɔninw sira tagama, ka ne ta kolatigeninw kɛ, siya minw ka aw lamini aw ma se ka hali olugu ta landaw sira tagama,

⁸ o ra, ne Dunupatigi Ala, ne fana bɛna wuri aw kama, ne bɛna ne ta kitiw ben aw kan siya tɔw bɛɛ na na.

⁹ Ne tun ma deri ka ko min jɔgɔn kɛ mɔgɔ ra ka ye, ani ne tɛna ko min jɔgɔn kɛ mɔgɔ ra tuun fiyewu, ne bɛna o le kɛ aw ra aw ta ko haramuninw kosɔn.

¹⁰ Face dɔw bɛna o dencew sogo domu aw ta dugu kɔɔ; dence dɔw fana bɛna o face sogo domu. Ne bɛna ne ta kitiw ben aw kan, ka aw ta mɔgɔ panaman tɔw bɛɛ janjan ka taga fan bɛɛ ra.

¹¹ «Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten; i n'a fɔ aw ka ne ta yɔrɔ saninman lanɔgɔ ni aw ta batofɛn cɛjugu haramuninw ye, ayiwa, ne fana bɛna aw li ka bɔ yi; ne tɛna aw flɛ ka makari aw ra, ne fana tɛna mapuman aw ra.

¹² Banajugu bɛna aw ta dugumɔgɔw taran kelen faga dugu kɔɔ; kɔngɔ bɛna o halaki. Aw juguw bɛna dugumɔgɔw taran kelen tɔ faga ni kɛrɛkemuru ye dugu laminiw na; ne bɛna o taran tɔ kelen gbɛn ka o janjan ka taga fan bɛɛ ra, ka tugu o kɔ ni kɛrɛkemuru ye.

¹³ «O ra, ne ta dimi bɛna se fɔ a dan ma, foyi tɛna ne ta jusugban lalɔ; ne bɛna ne yɛrɛ dimibɔ o ra. Ni ne ta jusugban nana ben o kan tuma min na, o bɛna a lɔn ko ne Matigi Ala, ko ne le kumana, ko batofɛn wɛrɛ si tɛ fara ne kan.

¹⁴ Siya minw ka aw lamini, ne bɛna aw ta yɔrɔ kɛ tomo ye, ka aw kɛ mafiyɛnyarifen ye olugu cɛ ra, ani tɛmɛbagaw bɛɛ na kɔrɔ.

¹⁵ Ne diminin, ani ne jusu gbannin bɛna ne ta kitiw ben aw kan; ne bɛna aw koro, ka fariya aw ma. Ni o kɛra, siya minw ka aw lamini, aw bɛna kɛ mafiyɛnyarifen ye olugu fɛ, ani dɔgɔyarifen. Aw ta ko bɛna olugu karan, ka kɛ jatigɛkoba ye o fɛ. Ne Matigi Ala, ne le kumana.

¹⁶ «Ni ne nana aw bon ni ne ta biɛɛjuguw ye, min ye kɔngɔ ye, janko ka aw halaki, ne bɛna aw bon ni o ye ka aw halaki le; ne bɛna kɔngɔ baraka bonya aw kan, ka domuni dɛsɛ aw ra.

¹⁷ Ne bɛna kɔngɔ ben aw kan, ka kongowaraw fana su aw ra; o bɛna kɛ sababu ye ka aw bonɔ aw ta denw na. Banajuguw, ani fagari bɛna se aw ma; ne bɛna kɛrɛkemuru lana aw kama. Ne Matigi Ala, ne le kumana.»

6

Ala bɛna kiti ben jobatobagaw kan

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun ko:

² «Adamaden, i nasin Izirayeli kuruw fan na, ka ne ta kuma lase o ma.

³ I b'a fɔ ko: «Izirayeli kuruw, aw ye Dunupatigi Ala ta kuma lamɛn. Dunupatigi Ala b'a fɔ kuruw, ani kongoriw, ani kɔw, ani kurufurancɛw ye ko: A flɛ ne bɛna kɛrɛkemuru bla ka na aw kama; ne bɛna aw ta sɔnnikɛyɔrɔw halaki.

⁴ O bɛna aw ta sarakabɔnanw halaki, ka aw ta wusunɛn sarakabɔnanw cici; ne bɛna aw ta mɔgɔw faga ka o suw benben aw ta jow kɛrɛ fɛ.

⁵ Ne bɛna Izirayelimɔgow suw blabla o ta jow kɛrɛ fɛ, ka o kolow yɛrɛgɛ ka o ta sarakabɔnanw lamini.

⁶ Aw ta duguw bɛna kɛ tomow ye, aw ta sɔnnikɛyɔrɔw bɛna kɛ yɔrɔ lakolonw ye aw sigiyɔrɔw bɛɛ ra. Ni o kɛra, ne bɛna aw ta sarakabɔnanw halaki ka kɛ yɔrɔ lakolonw ye, ka aw ta jow cici ka o bɔ yi; aw ta wusunan sarakabɔnanw bɛna benben. Aw ka fɛn o fɛn kɛ, o bɛɛ bɛna tunu.

⁷ Aw ta mɔgow bɛna benben ka sa aw cɛ ra. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le Matigi Ala ye.

⁸ « ‹Nka ne bɛna mɔgo dama dama to aw kɔ siyaw cɛ ra; ne bɛna olugu bɔsi kɛrɛkɛmuru boro, ka o janjan ka taga jamana wɛrɛw ra.

⁹ O mɔgo minw bɔsira, o minana ka taga o jamana minw na, ka olugu to o jamanaw ra, o bɛna o hakiri jigi ne ra; k'a lɔn ko o banna ne ra, ka o kɔ di ne ma, ka jabo o ta jow fɛ minke, ko o le kosɔn, ne ka o jigi tige. O ka kojugu minw kɛ ani o ka ko haramunin minw bɛɛ kɛ, o kosɔn o bɛna jigi o yɛrɛ ra.

¹⁰ O bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye, ko ne tun k'a fɔ ko ne bɛna nin kojugu minw kɛ o ra, ko ne tun ma o kuma fɔ gbansan.

¹¹ « ‹Ayiwa, Dunupatigi Ala ko ne ma tuun ko: I tɛgɛ fla gbasi jɔgɔn na, ka i sen gbasi dugu ma, k'a kule ci Izirayelimɔgow ta kojuguba haramuninw bɛɛ kosɔn, sabu kɛrɛkɛmuru ni kɔngɔ ni banajuguw bɛna o faga.

¹² Banajuguw bɛna yɔrɔjanmɔgow faga, kɛrɛkɛmuru bɛ yɔrɔsurunmɔgow faga; mɔgo tɔ minw bɛna to dugu kɔnɔ, ni o jugu wana dugu lamini, kɔngɔ bɛna olugu faga. Ne bɛna ne ta jusugban wuri o kama ka se fɔ a dan ma.

¹³ Ni o nana o ta mɔgow suw ye o ta jow cɛ ra tuma min na, k'a ye ko suw ka o ta sarakabɔnanw lamini, ko suw bɛ kongorijanw bɛɛ kunna, ani kuruw bɛɛ kunna, ani yiriba flaburumanw ni yirisunba tuninw bɛɛ jukɔrɔ, o tun bɛ deri ka saraka wusunan kasadimanw bɔ o ta jow bɛɛ ye o yɔrɔ minw na, o tuma o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

¹⁴ Ne bɛna ne boro kɔrɔta o kama, ka o ta jamana cɛn k'a kɛ yɔrɔ lakolonba ye, k'a ta kongokolon yɔrɔ ra ka taga a bla fɔ Ribila, ani o sigiyɔrɔw bɛɛ ra. Ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.› »

7

Izirayelimɔgow ta kiti wagati sera

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko:

² «Ele adamaden, Dunupatigi Ala bɛ min fɔ Izirayeli jamana ma, o ye nin ye; a ko: Aw ta ko laban sera, a laban sera jamana fan naani bɛɛ ra.

³ Sisan kɔni aw ta ko laban sera; ne bɛna ne ta dimi ben aw kan. Ne bɛna kiti ben aw kan ka kapa ni aw ta kɛwalew ye, ka aw ta ko haramuninw bɛɛ hake bɔ aw ra.

⁴ Ne tɛna aw flɛ ka makari aw ra, ne fana tɛna mapuman, sabu ne bɛna aw ta kɛwalew hake le bɔ aw ra, ka aw ta ko haramuninw kunko ben aw kan. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁵ «Dunupatigi Ala ko: E, bɔnɔ! Bɔnɔ min jɔgɔn ma deri ka ye, o le nato flɛ nin ye!

⁶ A banna! A banna le! Bɔnɔ bɛ nana aw le kama; a nato flɛ nin ye.

⁷ Kojugu sera aw ma, aw jamana sigibagaw. Kiti wagati sera, a lɔn surunyara. Nagbankan le bɛna kɛ kuruw kunna, jagarikan tɛna kɛ yi.

⁸ Ne bɛna ne ta jusugban bɔn aw kan sisan, ka ne ta dimi ben aw kan ka se fɔ a dan ma; ne bɛna kiti ben aw kan ka kapa ni aw ta kɛwalew ye, ka aw ta ko haramuninw bɛɛ hake bɔ aw ra.

⁹ Ne tena aw fle ka makari aw ra, ne fana tena mapuman; sabu ne bena aw ta kewalew hake bo aw ra, ka aw ta ko haramuninw kunko ben aw kan. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, aw bugobaga Ala.

¹⁰ «Kiti lon fle nin ye! A nato fle! Kojugu kunbora! Terenbariya bere fyerenna! Wasoya yiri falenna!

¹¹ Fariya wurira ka ke kojugu sara bere ye. Foyi tena to aw ko; aw ta naforo to tena to, aw ta jama camanba to tena to, aw ta bonya to tena to.

¹² Kiti wagati sera, a lon surunyara. Sannikebaga kana ninsondiya, fiyeerekebaga fana kana a jusu kasi; sabu ne ta dimi be nin jama bee le kan.

¹³ Fiyeerekebaga tun ka min fiyeere, a tena o soro tuun, hali ni ale be ni mogonamanw ye; sabu ko min yirara nin jama ta ko ra, o tena to kebari ye! Terenbariya koson, mogon si tena se k'a nin kisi.

¹⁴ «Hali ni aw ka kerekaburu fiye, ka fen bee laben, mogon si tena taga kere ra; sabu ne ta dimi be jama bee lajennin le kan.»

Ala bena min ke Izirayelimogow ra

¹⁵ «Ni i ka bo dugu konon, kerekemuru! Ni i ka don, banajugu ni kongon! Ni min ka taga kongo konon, kerekemuru be o faga; ni min ka to dugu konon, kongon ni banajuguw be o halaki.

¹⁶ Minw sera ka bori ka bosi, olugu be taga to kuruw ce ra, i ko kongotugani minw be kurufurancew ra; o bee bena to ka nuna o yere ta terenbariyaw koson.

¹⁷ O bee boro baraka bena ban,
o bee kinbirikunw bena magaya.

¹⁸ O bena borofaniw don o yere ra,
jatige bena o datugu fan bee ra;
maroya bena o bee pada cogo yelema,
o bee kun bena gbana.

¹⁹ O bena o ta warigbew firi sira kan,
o ta sanin bena ke i ko fen nogonin;
o ta warigbe o, o ta sanin o,
o si tena se ka o bosi Matigi Ala ta jusugbanlon na.
O nin tena wasa,
o konon fana tena fa,
sabu o fenw le kera o bensababu ye,
ka o bla kojugu ke ra.

²⁰ O ka o ta naforopumanw ke o ta yerebonya sababu ye;
o ka o le ke ka o ta batofen cejugu haramuninw ta tagamasiyenw lalaga.
O koson ne Matigi Ala bena o fenw ke fensaninyabariw ye o boro.

²¹ Ne bena a to siya were mogow ye o kere ka o fenw ce,
k'a to dunupa mogojuguw ye o fenw bosi o boro ka taga ni o ye,
ka taga o lanogo.

²² Ne bena ne ko don o ra.
Ne bena a to mogow ye ne ta yoro kanunin* lanogo,
benkannikebaga dow bena don a konon k'a lanogo.

²³ «Negejorokow laben†,
sabu jamana fara mogofaga ra,
dugu fara kojugu ra.

* 7:22 7:22 Yoro kanunin: O be se ka ke Izirayeli jamana ye, walama Zeruzalemu, walama Alabatosoba. † 7:23 7:23 Ka negejorokow laben: O kuma b'a yira ko Izirayelimogow bena mina ka taga ke kasodenw ye jamana were ra.

²⁴ Ne bēna siyaw bēē ra mōgōjuguw lana,
olugu bēna o ta bonw mina ka o kē o yērē ta ye.
Ne bēna o ta fangatigiw ta yērēbonya ban;
o juguw bēna o ta yōrō saninmanw lanōgō.

²⁵ Kōnōnōfiri bēna se o mā;
o bēna pasuma jini, nka o tēna a sōrō.

²⁶ Bōnō dō le bēna fara dō kan,
kibaro juguw bēna caya jōgōn kan.
O bēna a fō ko ciraw ye fleri kē olugu ye,
nka sarakalasebagaw tēna se ka mōgō karan tuun,
cēkōrōbaw fana tēna se ka mōgō ladi tuun.

²⁷ Masacē bēna sukasi kē,
jigitigē bēna fagamaw kan fan bēē ra;
jamana mōgōw borow bē yērēyērera.
Ne bēna o mina ka kapa ni o ta kēwalew le ye;
ne bēna o ta kiti tigē ka kapa ni o yērē ta kōkēcogo le ye.
Ni o kēra, o bēna a lōn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

8

Batofen wērew yera Ala batoso kōnō

¹ San wōrōnan, karo wōrōnan tere looru, ka ne siginin to ne ta bon kōnō, ka Zuda mara cēkōrōbaw fana siginin to ni ne ye, Dunupatigi Ala k'a ta se bagaya lajigi ne kan.

² Ne ka fleri kē ka danfēn dō ye, min cogoya tun bē i ko adamaden. A yōrō min tun ye a soro ye, k'a ta o yōrō ra ka jigi dugu mā, o tun bē i ko tasuma; k'a ta o yōrō ra ka yelen san fē o tun bē manamana i ko siranēgē manamanatō.

³ O fēnpanaman ka boro bisigiya dō bō ka ne mina ne kunsigi mā. I n'a fō Ala le tun bē o fēn yirara ne ra, Ala ta se bagaya ka ne lawuri ka ne lō san ni dugu cē, ka taga ni ne ye Zeruzalemu. Alabatosoba donda min bē kōnōnōyōrō ra, ka pasin sahiliyanfan mā, a tagara ni ne ye o donda ra. Jo min bē Matigi Ala jusu bō, o jo blanin tun bē o yōrō le ra.

⁴ Izirayeli ta Ala ta nōrō yirara ne ra o yōrō ra, i n'a fō ne tun derira k'a ye cogo min na kuruw furancē yōrō ra.

⁵ Ala ko ne mā ko: «Adamaden, i ja kōrōta ka fleri kē sahiliyanfan na!» Ne ka ne ja kōrōta ka fleri kē sahiliyanfan na minke, ne ka o jo ye, jo min bē Matigi Ala jusu bō; a tun bē sarakabōnan ta donda sahiliyanfan na.

⁶ A ko ne mā tuun ko: «Adamaden, o bē min kēra, i ja bē o ra wā? Izirayeli mara mōgōw bē kojugu haramuninw le kēra yan, ko minw b'a to ne bē ne yērē mabō ne ta yōrō saninman na! Nka i bēna ko haramunin wērew ye minw belēn ka jugu ni nin ye.»

⁷ A tagara ni ne ye Alabatosoba lukēnē donda ra. Ne ka fleri kē, ka wo dō ye kogo ra.

⁸ A ko ne mā ko: «Adamaden, kogo sōgō!» Ne ka kogo sōgō, ka o kē donyōrō ye.

⁹ A ko ne mā ko: «O bē kojuguba haramunin minw kēra yan, ele ye don ka o flē!»

¹⁰ Ne donna ka fleri kē minke, ne ka fēnpanaman fofotaw, ani bēgan haramunin suguya bēē ye, ani Izirayeli mara ta jow bēē tagamasiyēnw; o bē kogow kan fan bēē ra.

¹¹ Izirayeli mara cēkōrōba biwolonfla tun lōlōnin bē o jow ja fē; Safan dencē Yazaniya fana tun bē o cē ra. Wusunandaga tun bē o bēē boro, wusunān sisi kasa bē wurira.

¹² A ko ne ma tuun ko: «Adamaden, Izirayeli mara cekorobaw be dogora ka min ke dibi ra o ta jobonw konɔ, i ka o ye ke! O b'a fo ko: «Matigi Ala te an yera, Matigi Ala banna an ta jamana ra!» »

¹³ A ko ne ma tuun ko: «I bena a ye ko o be ko haramunin werew kera minw belen ka jugu ni nin ye.»

¹⁴ A tagara ni ne ye Matigi Ala ta batoso donda ra, min be sahiliyanfan na. Ne ka muso dow sigisiginin ye, o be kasira Tamuzi* ta jo koson.

¹⁵ A ko ne ma ko: «Adamaden, i ka nin ye ke! Ayiwa, i bena ko haramunin werew ye minw belen ka jugu ni nin ye.»

¹⁶ A tagara ni ne ye Matigi Ala ta batoso lukonoyoro ra. Ne ka ce mugan ni looru jagonna ye Matigi Ala ta batoso donda ra, bolon ni sarakajenifen* ce, o ka o ko don Matigi Ala ta batoso ma, ka o nasin tereboyanfan ma; o tun ka o kinbiri gban ka o nasin tereboyanfan ma ka to ka tere bato.

¹⁷ A ko ne ma ko: «Adamaden, i ka nin ye ke! Zuda mara mogow be nin ko haramunin minw kera nin yoro ra yan, o ma o wasa, fo o belen ka jamana fa tuun ni tɔɔri ye, ka to ka ne jusu wuri tuma bee! A fle, o be yiriboro blara o nun korɔ† cogo min na.

¹⁸ O koson ne fana bena o mina ni jusugban le ye, ne tena o fle ka makari o ra, ne tena mapuman o ra. O bena o kan korota ka kasi ne toro korɔ, nka ne tena o lamɛn.»

9

Ala bena min ke Zeruzalemukaw ra

¹ O ko fe, Matigi Ala perenna ni kanba ye ne toro korɔ, k'a fo ko: «Aw ye gbara ka na, aw minw ye dugu ta kojuguw sarabagaw ye, aw bee ye na ni aw ta halakiriminanw ye aw boro!»

² O fora minke, ne ka ce woro ye, olugu nana ka bo sanfeyoro ta donda fe, donda min nasinna sahiliyanfan ma; o bee ta halakiriminan be o boro. Ce kelen tun be o ce ra, lenfani tun be ale ra, seberikenan be a ta cesirijara ra. O nana lo sarakajenifen* siranegeraman kere fe.

³ Izirayeli ta Ala ta nooro tun be seruben melekew* bisigiya min kan, o nooro wurira ka bo o kan, ka taga Alabatosoba dakun kan. Lenfani tun be ce min na, ani seberikenan be a ta cesirijara ra, Matigi Ala ka o wele.

⁴ Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Taga don dugu konɔ, Zeruzalemu dugu konɔ; mogow minw jusu kasinin lo fo o be nunana ko haramuninw koson, ko haramunin minw bee be kera dugu konɔ, i ye tagamasiyen do sebe o mogow ten kan.»

⁵ A ka kuma do fo ce tow ye, ne toro ka o men; a ko: «Aw ye tugu a ko ka don dugu konɔ, ka mogow faga; aw kana mogow si fle ka makari a ra, aw kana mapuman mogow si ra.

⁶ Cekorobaw o, kanbelenw o, sunguruw o, denmisɛnw o, musokorobaw o, aw ye o bee halaki ka ban; nka tagamasiyen be mogow o mogow ten kan, aw kana maga o ra. Aw y'a damina ne yere ta yoro saninman mogow le ra.» O ra, o cekoroba minw tun be Alabatosoba na fe, o ka damina olugu ra.

⁷ A k'a fo o ye tuun ko: «Aw ye taga Alabatosoba lanogo, k'a lukeɛw fa suw ra! Aw ye bo ka taga!» O bora ka taga mogow faga dugu konɔ.

⁸ Ka o to mogofaga ra, ani ka ne lonin to ne kelen na, ne benna ka ne na biri dugu ma; ne kulera, ne ko: «E, Dunɔɔatigi Ala, yala i bena i ta jusugban ben Zeruzalemu kan ka Izirayelimogow tow bee le halaki wa?»

* **8:14 8.14** Tamuzi tun ye Mesopotami jamana ta jo do togo ye. O tun be o jo sanga ke san o san. † **8:17 8.17** Ka yiriboro bla o nun korɔ: O be se ka ke Mesopotami jamana ta jow ta landako dow ye.

⁹ A ka ne jaabi ko: «Izirayeli ni Zuda mara mogow ta kojugu bonyara fo k'a dama teme. O ka jamana fa mogofaga ra, ka dugu fa terenbariya ra; o b'a fo ko: «Matigi Ala banna an ta jamana ra; ko minw be kera yan, Matigi Ala te o yera!»

¹⁰ O ra, ne fana tena makari o ra, ne tena mapuman o ra; ne bena o ta kewalew jaraki ben o yere kan.»

¹¹ Ayiwa, lenfani tun be ce min na, ani seberikenan be a ta cesirijara ra, ale sekora ka n'a fo Matigi Ala ye ko: «I k'a fo cogo min na, ne k'a ke ten!»

10

Ala k'a yere yira Ezekiyeli ra tuun

¹ Ne ka fleri ke, k'a ye ko furance koorinin min tun be seruben melekew* kun sanfeyoro ra, ko fen do tun be o yoro ra i ko safiri lulu, k'a ke i ko masasiginan*.

² Lenfani tun be ce min na, Matigi Ala k'a fo o ye ko: «Taga don wotorosenw ce ra, seruben melekew jukoro; tasumakami minw be seruben melekew ce ra, i boro fa o ra, k'a bon dugu kan.» Ce tagara; ne yere k'a tagato ye.

³ Wagati min ce tun be tagara seruben melekew ce ra, o y'a soro seruben melekew tun be Alabatosoba kininboroyanfan na. O tuma ra, sankaba ka Alabatosoba lukonoyoro bee fa.

⁴ Matigi Ala ta nooro wurira ka bo seruben melekew kunna ka taga sigi Alabatosoba dakun kan. Alabatosoba fara sankaba ra; Matigi Ala ta nooro yeelen ka Alabatosoba lukene fa.

⁵ Seruben melekew ta kamanw mankan sera fo lukeneba ra; a tun be i ko Sebeetigi Ala yere ta kan, ni a be kuma.

⁶ Matigi Ala kumana lenfanitigi fe minke, k'a fo a ye ko a ye taga tasuma ta wotorosenw ce ra, seruben melekew ce ra, ce tagara lo wotorosenw koro.

⁷ Seruben meleke kelen k'a boro bo seruben meleke tow ce ra, k'a boro don tasuma ra seruben melekew ce ra, ka tasuma do ta ka o don lenfanitigi boro. A k'a mina ka bo ni a ye.

⁸ Boro dow tun be seruben melekew kamanw jukoro, i ko adamaden boro.

⁹ Ne ka fleri ke ka wotorosen naani lonin ye seruben melekew kere fe, kelen tun be o bee kelen kelen kere fe; o wotorosenw tun be manamana i ko kirisoliti lulu.

¹⁰ O naani bee cogoya tun ye kelen ye; a tun kera i ko wotorosen do le donna wotorosen do were konso.

¹¹ Ni o be taga, o be se ka taga fan naani bee ra, nka o tagato te o na yeleva; ni seruben melekew tun ka o nasin fan min na, wotorosenw tun be taga o fan le ra, o fana tagato tun te o na yeleva.

¹² Nakisew tun ka seruben melekew fari yoro bee lamini: o kow, ani o borow, ani o kamanw, ani wotorosenw yere; nakisew tun be o naani bee ta wotorosenw na.

¹³ Ne k'a men ko o wotorosenw togo tun lara ko «Folonkonto».

¹⁴ Nada naani tun be seruben meleke bee kelen kelen fe: nada folo tun ye seruben meleke nada ye, flanan tun ye adamaden nada ye, sabanan tun ye jara nada ye, naaninan tun ye bon nada ye.

¹⁵ Seruben melekew wurira ka taga san fe. Ne tun ka fenpanaman minw ye Kebari jiba kere fe, olugu tun lo.

¹⁶ Ni seruben melekew tun be taga, wotorosenw fana tun be taga ni o ye; ni seruben melekew tun ka o kaman foni ka korota san fe ka bo dugu ma, wotorosenw tun te bo o ko.

* 10:1 10.1 Aw ye 1.26 fle.

¹⁷ Ni o tun ka lo wotorosenw fana tun be lo, ni o tun yelenna san fe, wotorosenw fana tun be yelen ni o ye, sabu fenpanamanw ta sebgaya le tun be wotorosenw lataga.

Matigi Ala ta nɔɔɔ bɔra Alabatosoba kɔɔ

¹⁸ Matigi Ala ta nɔɔɔ bɔra Alabatosoba dakun kan ka taga sigi seruben melekew kan.

¹⁹ Seruben melekew ka o kaman foni ka wuri ka bo dugu ma ne ja na; o tagara ni wotorosenw ye. O tagara lo Matigi Ala ta batoso donda ra, tereboyanfan na. Izirayeli ta Ala ta nɔɔɔ tun be o kan; a tun be o kunna.

²⁰ Ne tun ka fenpanaman minw ye Kebari jiba kere fe, Izirayeli ta Ala tun be fenpanaman minw kunna, olugu lo; ne ka o ye minke, ne k'a lon ko seruben melekew lo.

²¹ Nada naani le tun be o bee kelen kelen fe, ani kaman naani; adamaden borow bisigiyaw tun be o kamanw jukoro.

²² Ne tun ka minw ye Kebari jiba kere fe, o padaw cogo tun be i ko olugu pada. O bee tun ye cogoya kelen ye; olugu yere tun lo. O bee kelen kelen tun be o ja teren ka taga.

11

Ala bena kiti ben Zeruzalemu kan

¹ Ala ta sebgaya ka ne ta ka taga ni ne ye Matigi Ala ta batoso ta tereboyanfan donda ra, min nasinna tereboyanfan ma. Ne ka ce mugan ni looru ye Alabatosoba donda ra; ne ka jamana kuntigi dow ye o ce ra, minw ye Azuri dence Yazaniya, ani Benaya dence Pelatiya ye.

² Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Adamaden, nin mogow le be dabarijuguw sirira, ka to ka mogow ladi ni ladirikanjuguw ye nin dugu kono yan.

³ O b'a fo ko: «Bonlowagati te sisan ye; nin dugu ye daga le ye, anw maranin b'a kono i ko sogo!»

⁴ O koson, adamaden, ciraya ke o kama, ciraya ke!»

⁵ Matigi Ala ta sebgaya jigira ne kan; a ko ne y'a fo ko: «Matigi Ala ko: Aw Izirayeli mara mogow, aw be nin kumaw le fora; miiriya min be aw kono, ne ka o lon.

⁶ Aw ta mogow fagataw cayara nin dugu kono; aw ka dugu siradaw bee fa suw ra.

⁷ O koson Dunupatigi Ala ko: Can lo, nin dugu ye daga le ye, nka aw ka mogow minw faga dugu kono, olugu le ye sogo ye. Aw koni, ne bena aw ghen ka aw labo.

⁸ Aw be siran kerekemuru min ja co, ne bena o kerekemuru le lana aw kama. Dunupatigi Ala ko ten.

⁹ Ne bena aw labo nin dugu kono, ka aw don siya were mogow boro; ne bena ne ta kitiw ben aw kan.

¹⁰ Ne bena kiti ben aw kan Izirayeli jamana le kono, k'a to kerekemuru ye aw faga. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

¹¹ Nin dugu tena ke daga ye aw fe tuun, aw fana tena ke sogo ye a kono tuun. Ne bena kiti ben aw kan Izirayeli jamana yere kono yan.

¹² Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. Aw ma ne ta cifoninw sira tagama, aw ma ne ta kolatigeninw ke, nka siya minw ka aw lamini, aw tagamana ka kana ni olugu ta kokecogow le ye.»

¹³ Ayiwa, tuma min ne tun be o cirayakumaw fora, Benaya dence Pelatiya sara. Ne benna ka ne ja biri dugu ma, ka peren ni kanba ye k'a fo ko: «E, Dunupatigi Ala, i bena Izirayelimogow tow bee le halaki ka ban wa!»

Ala bena a ta mogow lajen tuun

¹⁴ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma k'a fo ko:

¹⁵ «Adamaden, minw ye ele balemaw ye, i yere balemaw, i ta somogow, ani Izirayeli mara mogow bee lajennin, Zeruzalemukaw b'a fora olugu le ma ko: «Aw ye aw yere mabo Matigi Ala ra, sabu jamana dira anw le ma k'a ke an ta ye.»

¹⁶ O koson a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Hali ni ne ka aw gben ka taga fo yorjan, siya tow ce ra, ka aw janjan ka taga jamana werew ra, o bee n'a ta, aw tagara jamana minw na, ne tora aw fe o jamanaw ra janko aw ye se ka ne bato o yorow ra, fo ka se wagati do ma.

¹⁷ O koson a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Ne bena aw lajen ka bo siyaw ce ra; ne tun ka aw janjan ka taga jamana minw na, ne bena aw ta ka bo o jamanaw ra, ka na Izirayeli ta dugukolo di aw ma tuun.

¹⁸ «O bena seko ka na o jamana ra, ka na batofen cejuguw, ani fen haramuninw bee labo.

¹⁹ Ne bena miiriya kelen le don o bee jusukun na, ka hakirikura di o ma. Jusukungbelen min be aw konjo i ko kabakuru, ne bena o bo yi, ka jusukunpuman di aw ma.

²⁰ Ni o kera, o bena ne ta cifoninw ke, ka ne ta kolatigeninw korosi, k'a sira tagama. O ra, o bena ke ne ta mogow ye, ne fana bena ke o ta Ala ye.

²¹ Nka minw ta miiriya be sama ka taga batofen cejuguw, ani o fen haramuninw no fe, ne bena olugu ta kewalejuguw kunko ben o yere kunna. Dunupatigi Ala ko ten.»

²² O ko, seruben melekew* ka o kamanw korota ka wuri; wotorosenw tugura o ko. Izirayeli ta Ala ta nooro tun be o kan; a tun be o kunna.

²³ Matigi Ala ta nooro wurira ka bo dugu ce ma ka taga sigi kuru do kan, dugu tereboyanfan na.

²⁴ Ala ta sebgaya ka ne ta ka taga ni ne ye Babilonikaw ta jamana ra, mogow minaninw koroo; Ala Nin le tun ka o fenw yira ne ra. O ko, ne tun be fen minw yera, o fenw tununa ne ma.

²⁵ Matigi Ala tun ka ko minw yira ne ra, ne ka o bee fo mogow minaninw ye.

12

Izirayelimogow minako flanan

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun k'a fo ne ye ko:

² «Adamaden, ele koni siginin be mogow murutininw le ce ra. Nadenw be o fe janko o ye yeri ke, nka o te foyi yera; torow be o fe janko o ye menni ke, nka o te foyi menna, sabu mogow murutininw lo.

³ Ele koni, Adamaden, ele ye i ta doniw laben k'a ke i ko o be mogow min minana k'a taga ni a ye jamana were ra. Bo teregben fe o bee na na, k'a ke i ko o be mogow min minana k'a taga ni a ye jamana were ra. Bo i sigiyoro ra o yere na na, k'a ke i n'a fo i be tagara jamana were ra. Ni o kera, a be se ka ke ko o bena a lon ko olugu ye mogow murutininw le ye.

⁴ I ta doniw labo teregben fe o yere na na, i ko mogow minaninw do ta doni. Wulada fe i be bo o na na, i ko mogow minaninw be bo cogo min na.

⁵ I be dugu laminikogo sogoo o na na, ka i ta doni bo o wo fe.

⁶ I be i ta doni la i kamankun kan o na na, k'a ta su fe ka bo ni a ye. I be i pada datugu, janko i boto na kana jamana ye. Ne be i ke lasominifen le ye Izirayelimogow fe.»

⁷ Matigi Ala ka min fo ne ye, ne ka o ke. Ne ka ne ta doni labo teregben fe, ka o laben i ko mogow minaninw be o ta doniw laben cogo min na. Wulada fe ne ka kogo sogoo ni ne boro ye, ka doni labo dibi ra, k'a la ne kamankun kan o na na.

⁸ Ayiwa, o dugusagbe sogoma, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ne ye ko:

⁹ «Adamaden, yala Izirayeli mara mɔɔ murutininw ma i jininka, ko i be mun le kera wa?

¹⁰ A fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Nin cirayakuma ye Zeruzalemu dugu jamoɔ ta le ye, ani Izirayeli mara mɔɔ minw bee be dugu kono yi.

¹¹ A fo o ye ko ele ye lasominifen le ye o fe, ko i ka min ke, ko o le bena ke Zeruzalemukaw ra. O juguw bena o mina* ka taga ni o ye jamana were ra.

¹² O ta jamana jamoɔ† bena a ta doni la a kamankun kan dibi ra ka bo. O bena wo do kogo ra k'a labo o fe. A bena a pada datugu, janko a boto kana jamana ye.

¹³ Ne bena ne ta jo firi a kan, k'a mina ni ne ta jan ye, k'a lataga Babilonikaw ta jamana ra; nka a bena sa o jamana ra k'a soro a pa ma jamana ye.

¹⁴ Minw bee tun b'a kere fe, a korosibagaw, ani a ta kerekajamaw bee, ne bena olugu bee janjan ka taga fan bee ra, k'a o ghen ni kerekemuru ye.

¹⁵ Ni ne nana o yerege siya tow ce ra, ka o janjan ka taga jamana werew ra tuma min na, o bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.

¹⁶ Nka ne bena mɔɔ dama dama to o ko. Olugu bena bosu kerekemuru ni kongo ni banajugu boro; olugu bena taga sigi siya minw ce ra, o bena Izirayelimogow ta kewale haramuninw lakari o siyaw ye. Ni o kera, olugu fana bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

¹⁷ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko:

¹⁸ «Adamaden, i yereyeto ye to ka i ta domuni ke, i ja tigenin ni i kononofirinin ye to ka i ta ji min.

¹⁹ A fo jamana mogow ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Zeruzalemuka minw siginin tora Izirayeli jamana ra, olugu kononofirinin le bena o ta domuni ke, o jigi tigenin le bena o ta ji min; sabu o ta jamana konofenw bee bena ban k'a lakolon to, jamana sigibagaw bee ta tojori koson.

²⁰ Duguw bena ke tomow ye, jamana bena ke yoro lakolon ye. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.> »

Matigi Ala be a ta layiri dafa

²¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ko:

²² «Adamaden, mun koson mogow be nin zana fo Izirayeli jamana kono, ko: <Wagati be janyara ka taga, nka Ala ka fen o fen yira o si te kera can ye?>

²³ Ayiwa, a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Ne bena o zana ban; mɔɔ tena o zana fo Izirayeli jamana ra tuun. A fo o ye ko: <Wagati be surunyara, Ala ka fen o fen yira, o bee fana bena ke can ye!>

²⁴ Sabu mɔɔ si tena faninya tige tuun Izirayeli mara mogow ce ra, k'a fo ko Ala ka fen do yira a le ra, walama ka kuma do fo ni Ala togo ye ka mogow lafiri.

²⁵ Ne Matigi Ala, ne b'a fe ka kuma min fo, ne yere le bena o kuma fo, o kuma fana bena ke can ye, a tena meen. Aw mɔɔ murutininw, aw ta wagati yere le ra, ne bena ne ta kuma fo, k'a ke. Dunupatigi Ala ko ten.»

²⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ko:

²⁷ «Adamaden, Izirayeli mara mogow be min fora, o ye nin ye: O b'a fo ko: <Ala ka fen minw yira cira ra, ko o ye wagatijan kow le ye, ko cira ta cirayakumaw ye kofewagatiw ta kow le ye.>

²⁸ O koson a fo o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: ne bena kuma o kuma fo, o kuma bee bena ke can ye, a tena meen. Dunupatigi Ala ko ten.> »

* **12:11 12.11** Izirayelimogow ta minako folo tun kera ka ban (Ezekiyeli 1.1-3). Nin ye o minako flanan ye. † **12:12 12.12** O jamana jamoɔ ye Sedesiyasi ye; Babilonikaw k'a paden fla ci, ka soro k'a mina ka taga ni a ye Babiloni (Masacew flanan 25.4; Yereimi 52.7).

13

Cira faninyafɔɓagaw ta kiti

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko:

² «Adamaden, nin cirayakuma fɔ Izirayeli ta ciraw kama. Olugu minw bɛ ciraya kɛra ka kapa ni o yɛrɛ ta jusukun ta miiriyaw ye, a fɔ o ye ko o ye Matigi Ala ta kuma lamɛn!

³ Dunupatigi Ala ko: Bɔnɔ bɛna cira hakirintanw sɔrɔ, minw bɛ kuma ka kapa ni o yɛrɛ ta jusukun ta miiriyaw ye, k'a sɔrɔ Ala ma foyi yira o ra.

⁴ Kongowuruw bɛ yaala tomow cɛ ra cogo min na, aw ta ciraw bɛ ten le, aw Izirayelimɔgow!

⁵ «Aw ciraw, aw ma yɛlɛn ka taga dugu laminikogo wow datugu, aw ma kogo lɔ kokura ka Izirayeli mara mɔgow tanga, janko ni Matigi Ala ta lon nana se, o ye se ka lɔ ka o kɛrɛkɛnɔgɔnw kɔnɔ.

⁶ «Ciraw bɛ faninya fɔ ko Ala ka fɛn dɔw yira olugu ra; o bɛ mɔgow lafiri ni o ta cirayakumaw ye. O b'a fɔ ko: <Matigi Ala ko ten,> k'a sɔrɔ Matigi Ala ma o ci. O bɛɛ n'a ta, o belɛn b'a miiri ko o ta kumaw bɛna kɛ can ye.

⁷ «Aw ciraw, aw ko, ko aw ka ko minw ye, yala o bɛɛ tɛ faninya le ye wa? Aw ka cirayakuma minw fɔ, o tɛ mɔgolafirikumaw le ye wa? Aw b'a fɔ ko: <Matigi Ala ko ten,> k'a sɔrɔ ne ma foyi fɔ aw ye.

⁸ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: I n'a fɔ aw ta kumaw ye faninya le ye, i n'a fɔ aw ta fɛnyetaw fana ye mɔgolafirikan le ye, ayiwa, sisan ne bɛna wuri aw kama. Dunupatigi Ala ko ten.

⁹ «Ne bɛna ne boro lawuri ciraw kama, cira minw bɛ faninya fɔ ko Ala ka fɛn yira olugu ra, ka mɔgow lafiri ni o ta cirayakumaw ye. O ciraw tɛna kɛ ne ta jamana kolatigɛbagaw ta jɛn ra, o tɔgɔ tɛna sɛbɛ ni Izirayeli ta mɔgow ye, o tɛna sɛkɔ ka na sigi Izirayeli mara ra tuun. Ni o kɛra, aw bɛna a lon ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.

¹⁰ «Can lɔ, ciraw bɛ ne ta mɔgow lafirira le, ka to k'a fɔ o ye ko: <Hɛra,> k'a sɔrɔ hɛra tɛ yi. Ne ta mɔgow bɛ kogo lɔ, olugu b'a mun.

¹¹ Ayiwa, a fɔ o kogomunbagaw ye ko kogo bɛna bɛn. Sanjiba dɔ bɛna na; ne bɛna sanbɛrɛw lajigi, sanfɔɓɔba dɔ bɛna wuri.

¹² Ayiwa, kogo bentɔ flɛ nin ye! Yala mɔgow tɛna a fɔ aw ma ko aw ka kogo mun ni bɔgɔ min ye ko o bɔgɔ ka mun le na wa?

¹³ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Ne jusu gbanninba le bɛna sanfɔɓɔba dɔ lawuri; ne dimininba bɛna sanjiba lana, ne jusu gbanninba bɛna sanbɛrɛ lajigi ni baraka ye ka fɛn bɛɛ halaki ka bɛn.

¹⁴ Aw ka kogo min mun ni bɔgɔ ye, ne bɛna o kogo bɛn fɔ k'a la dugu ma, k'a jusiginanw bɔ kɛnɛ kan; kogow bɛna bɛn ka aw fana halaki o cɛ ra yi. Ni o kɛra, aw bɛna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

¹⁵ Ne bɛna ne ta jusugban bɛɛ bɛn kogo kan, ani minw k'a mun ni bɔgɔ ye. O kɔ, ne bɛna a fɔ aw ma ko: Kogo tɛ yi tuun, a munbagaw fana tɛ yi tuun!

¹⁶ Izirayeli ta cira minw tun bɛ cirayakumaw fɔra Zeruzalɛmu ta ko ra, ko olugu ka hɛra le ye Zeruzalɛmu ta ko ra, k'a sɔrɔ hɛra tɛ yi, o ciraw si tɛna kɛ yi tuun. Dunupatigi Ala ko ten.»

Ciramuso faninyafɔɓagaw ta kiti

¹⁷ «Ele adamaden, i pasin i ta jamana musow ma sisan, minw bɛ ciraya kɛra ka kapa ni o yɛrɛ ta jusukun ta miiriyaw ye; ciraya kɛ olugu kama!

¹⁸ A fɔ o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Bɔnɔ bɛna aw musow sɔrɔ, aw minw bɛ sɛbɛdenw tu ka o sirisiri mɔgow bɛɛ borokanw na, ka kunnajalaw lalaga mɔgɔ suguya bɛɛ ye, janko ka o mɔgow sɔrɔ. Aw b'a fɛ ka ne ta jamana mɔgow nin le mina, ka aw yɛrɛ nin panaman to!

¹⁹ Aw be ne tɔgɔ cɛn ne ta mɔgow cɛ ra, simankise boro na dama dama kosɔn, ani burukun dama dama. Mɔgo minw tun man kan ni fagari ye, aw be olugu faga; minw tun man kan ka panamanya, aw be olugu panaman to, sabu aw be faninya fɔ ne ta mɔgow ye, olugu fana be o faninyakumaw lamɛn.»

²⁰ «O kosɔn Dunupatigi Ala ko: A fɛ, ne bɛna wuri aw ta sɛbɛdenw kama, aw be minw kɛ ka mɔgo mina i ko kɔnɔw. Ne bɛna o sɛbɛw tigɛtigɛ ka bɔ aw borow ra; aw be mɔgo minw mina i ko kɔnɔw, ne bɛna olugu bɔsi ka bɔ aw boro.

²¹ Ne bɛna aw ta kunnajalaw fana faranfaran, ka ne ta mɔgow bɔsi ka bɔ aw boro; o tɛna kɛ fɛn minata ye aw ta jan na tuun. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

²² Sabu aw be mɔgo terennin jusu kasi ni aw ta faninyakumaw ye, k'a sɔrɔ ne tun t'a fɛ ka kojugu kɛ a ra. Aw be mɔgojugu ja gbɛlɛya k'a to a ye timinadiya kojugukɛ ra; o ra, a tɛ sɛko ka bɔ a ta sirajugu kan ka panamanya.

²³ Ayiwa, aw tɛna faninya fɔ tuun fiyewu, k'a fɔ ko Ala ka fɛn yira aw ra; aw fana tɛna cirayakuma fɔ tuun fiyewu. Ne bɛna ne ta mɔgow bɔsi ka bɔ aw boro. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

14

Ala ta mɔgow ka kan ka jobato dabra

¹ Lon dɔ, Izirayeli cɛkɔrɔba dɔw nana ne fɛ, ka na sigi ne na kɔrɔ.

² Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fɔ ko:

³ «Adamaden, nin mɔgow ta jow be o jusukun le ra. Fɛn min be kɛ o sentalon sababu ye ka o bla kojugu ra, o be jabo o le fɛ. Yala ne be sɔn ko o ye ne pininka ko dɔ ra wa?

⁴ O ra, kuma o fɛ, i y'a fɔ o ye ko Dunupatigi Ala ko: Izirayeli mara mɔgo o mɔgo ta jo be a jusukun na, ani fɛn min be kɛ a sentalon sababu ye ka a bla kojugu ra, ni a be jabo o fɛ, ni o tigi nana Ala ta cira fɛ, ne Matigi Ala yɛrɛ le bɛna o tigi jaabi; a be jo caman minw sɔnna, ne bɛna a jaabi ka kapa ni o jow ta ko le ye.

⁵ Ni o kɛra, ne bɛna Izirayeli mara mɔgow ta miiriya yɛlɛma, ka o kɔsɛgi ka na ne ma; sabu o bɛɛ le banna ne ra ka taga jow ko.

⁶ O kosɔn a fɔ Izirayeli mara mɔgow ye ko Dunupatigi Ala ko: Aw ye aw ko don aw ta jow ra ka kɔsɛgi ne ma; aw ye aw na ta ka bɔ aw ta batofɛn haramuninw na.

⁷ «Sabu Izirayeli mara mɔgo min o min, walama lonan min o min siginin be Izirayeli mara ra, ni o dɔ ka a yɛrɛ mabo ne ra, ni a ta jow be a jusukun le ra, fɛn min be kɛ a sentalon sababu ye k'a bla kojugu ra, ni a be jabo o le fɛ, ni o tigi ka na cira fɛ, ko a be ne pininka ko dɔ ra, ayiwa, ne yɛrɛ le bɛna o tigi jaabi, ne le ye Matigi Ala ye.

⁸ Ne bɛna ne nasin o tigi ma k'a kɛrɛ, ka o tigi kɛ tagamasiyɛn ye janko ka tɔw karan. Mɔgow bɛna a ta ko kɛ zana ye ka jɔgɔn karan. Ne bɛna a faran ka bɔ ne ta jamana mɔgow cɛ ra. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁹ «Nka ni mɔgow ka cira yɛrɛ le nɛgɛ k'a to a ka kuma dɔ fɔ, o tuma i b'a sɔrɔ ko ne Matigi Ala yɛrɛ le ka o cira lafiri. Ne bɛna ne boro kɔrɔta o cira kama, k'a faran ka bɔ ne ta jamana Izirayeli ta mɔgow cɛ ra.

¹⁰ O mɔgow bɛɛ ta terenbariyaw hake be ben o yɛrɛ kan: pininkarikebaga ta hake ni cira ta hake bɛɛ ka kan.

¹¹ Ni o kɛra, Izirayeli mara mɔgow tɛna o yɛrɛ lafiri tuun ka mabo ne ra, ka o yɛrɛ lanɔgo ni o ta hakekow bɛɛ ye. O ra, o bɛna kɛ ne ta mɔgow ye, ne bɛna kɛ o ta Ala ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

Foyi tɛna Ala ta kiti bari

¹² Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko:

¹³ «Adamaden, ni a kera ko jamana do ta mogow ka ne kan bla, ka jurumun ke ka ne hake ta, ni ne ka ne boro korota o jamana kama, ka domuni dese o ra, ka kongo ben o kan ka adamadenw ni beganw halaki,

¹⁴ hali ni a kera ko nin ce saba, minw ye Nuho ni Daneli ni Ayuba* ye, ko olugu ce saba be soro o jamana kono, olugu ce saba dama le bena kisi o ta terenninya koson. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁵ «Walama ni ne ka kongowaraw bla ka taga jamana kono, ka mogow faga, ka jamana ci k'a ke yoro lakolon ye, mogow si te teme yoro min na tuun waraw koson,

¹⁶ hali ni a kera ko nin ce saba be jamana kono, ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko o ce saba tena se ka hali o dencew, walama o denmusow kisi; olugu yere dama le bena kisi, jamana be ke yoro lakolonba ye.

¹⁷ «Walama ni ne ka kerekemuru lana jamana kama, ka kerekedenw ci ka taga jamana yoro bee yaala ni kerekemuru ye, ka adamadenw ni beganw faga,

¹⁸ hali ni a kera ko nin ce saba be jamana kono, ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko o ce saba tena se ka hali o dencew, walama o denmusow kisi; olugu yere dama le bena kisi.

¹⁹ «Walama ni ne ka banajuguw lana jamana kono, ni ne ka ne ta jusugban ben jamana kan, ka saya caya, ka adamadenw, ani beganw faga,

²⁰ hali ni a kera ko nin ce saba, minw ye Nuho ni Daneli ni Ayuba ye, ko olugu be jamana kono, ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, o ce saba tena se ka hali o dencew, walama o denmusow kisi; o yere dama le bena kisi o ta terenninya koson.»

²¹ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Hali ni ne ka ne ta kojuguba naani bee ben Zeruzalemu kan, minw ye kerekemuru ni kongo ni kongowaraw ni banajuguw ye, janko ka adamadenw, ani beganw halaki,

²² o bee n'a ta, mogow dow bena bosi; ce dow, ani muso dow bena bosi. O bena olugu labo Zeruzalemu dugu kono; o bena na aw fe yan. Ni aw nana olugu tagamacogo ni o ta kawalew ye, o bena aw jusu saaro Zeruzalemu ta kojugu ko ra, ne ka kojugu min ben dugu kan, ani ne ka kojugu minw bee lase a ma.

²³ Ni aw nana o mogow tagamacogo ni o ta kawalew ye, o bena aw jusu saaro. Ni o kera, aw bena a lon ko ne ka ko minw bee ke dugu ra, ko ne ma o ke gbansan. Dunupatigi Ala ko ten.»

15

Zeruzalemukaw kera i ko rezensun

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:

² «Adamaden, yala rezensun ka fisa ni yiri tow bee ye wa? Yala kongoyiriw ce ra ale ta yiri le ka fisa ni yiri tow ye wa?

³ Yala mogow be se k'a yiri ke ka fen do lalaga wa? Yala a yiriboro do be se ka turu dugu ma ka fenw dulon a ra wa?

⁴ On-on, a be don tasuma ra le, tasuma b'a jeni. Ni tasuma k'a kun fla bee jeni, ka na a cenance fana jeni ka ban, o tuma a be se ka mun le ja tuun?

⁵ Wagati min a kuturu tun lo, a ma se ka foyi ja; sisan a jeninin ko ka ban, a bena se ka mun le ja mogow ye?

⁶ «O koson Dunupatigi Ala ko: Ne be rezensun bo kongoyiri tow ce ra k'a to o y'a don tasuma ra k'a jeni cogo min na, ne bena Zeruzalemu dugumogow fana ta ke o cogo le ra.

* **14:14 14.14** Nuho ni Daneli ni Ayuba: olugu tun ye Ala ta mogow terennin dow ye.

⁷ Ne bēna ne nasin o ma ka o kere; o bōra tasuma le ra, tasuma le fana bēna o domu. Ni ne nana ne nasin o ma ka o kere wagati min na, o wagati ra aw bēna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁸ Ne bēna jamana ke yōrō lakolonba ye, sabu o ka ne kan bla. Dunupatigi Ala ko ten.»

16

Ala tun k'a janto Zeruzalemu na

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, Zeruzalemukaw ta kojugu haramuninw yira o ra!

³ A fō o ye ko Dunupatigi Ala ko Zeruzalemu ma ko: Ele boyōrō ni i woroyōrō ye Kanaana jamana le ye. I face tun ye Amōrika ye, i bamuso tun ye Hētika ye.

⁴ I worolon na, mōgō ma sōrō ka i barajuru tige, mōgō ma i ko ni ji ye ka i saninya, mōgō ma i fari josi ni kōgō ye, mōgō ma fani ke ka i melege.

⁵ Mōgō si ma i flē ka makari i ra, ka mapuman i ra ka hali nin kow dō kelenpe ke i ye. O ka i firi kongo kōnō, sabu mōgōw tun jigira i ra kabini i worolon*.

⁶ «Ayiwa, ka ne tēmētō to i kōrō, ne ka i firinfirinto ye i ta jori ra. Ne ko i ma ko: <Hali ni i bē jori ra, i bēna baro! Hali ni i bē jori ra, i bēna baro!>

⁷ Ne ka i lamō; i kōgōra i ko kongokōnyiri. I kōrōyara ka bonya ka ke sunguru cēpumanba ye. I kōgō fara, ka i ke muso dafanin ye; nka i fari lakolon tun lo.

⁸ «O kō fē, ka ne tēmētō to i kōrō tuun, ne ka i flē minke, ne k'a ye ko i sera furu ma. O ra, ne ka ne ta deregeba senkōrōyōrō biri i kan ka i fari datugu. Ne karira i ye ka jēnpōgōnya don ni i ye. Dunupatigi Ala ko ten. O ra, i kera ne ta ye.†

⁹ «Ne ka i ko ni ji ye, ka jori bō i fari ra, ka i mun ni turu ye.

¹⁰ Ne ka derege kansōgōninw don i ra, ka gbolosanbara pumanman dō don i sen na. Ne ka lenfani cēsirinan dō siri i cē ra, ka deregeba dawulaman dō don i ra.

¹¹ Ne ka masirifenw ke ka i masiri: ne ka bororanēge don i boro ra, ka kannakōnōn don i kan na.

¹² Ne ka nunnasanin don i nun na, ka tororasanin don i toro ra, ka jalamugu cēpuman dō siri i kun na.

¹³ Ne ka i masiri ni sanin ni warigbe ye, ka lenfani ni fani dawulamanw, ani fani pumanman sōgōninw don i ra. I ta baro tun ye mugu tentennin pumanman le ye, ani li, ani turu. O ra, i pana kosebe, ka i ke i ko masamuso.

¹⁴ I tōgō sera siya tōw bēe ma, i ta cēpa kosōn; sabu ne tun ka nōrō min ke ka i masiri o nōrō sababu ra, i ta cēpa tun dafanin lo. Dunupatigi Ala ko ten.»

¹⁵ «Nka i ka i jigi la i ta cēpa kan, ka i ta tōgobaya ke sababu ye ka i yere bla jatōya ra‡. I ka i yere fiyeere tēmēbagaw bēe fē; i ka i yere di cē bēe ma.

¹⁶ I ka i yere ta fani dōw sirisiri i ta sōnnikeyōrōw ra k'a cēpa, ka jatōya ke o kan. O kow jōgōn tun ma deri ka ke, a jōgōn fana tēna ke tuun.

¹⁷ Ne tun ka masirifen cēpuman minw lalaga ni ne ta sanin ni ne ta warigbe ye ka o di i ma, i ka o le ta ka o ke ka cēw tagamasiyen lalaga, ka o ke jow ye, ka jatōya ke ni o jow ye.

¹⁸ I ka i ta fani pumanman kansōgōninw ke ka o jow datugu, ka o sōn ni ne ta turu ni ne ta wusunan ye.

* **16:5 16.5** Ala bē Zeruzalemu dugu suma ni denjēnin le ye, mōgō si ma sōn k'a janto den min na. † **16:8 16.8** Ala tun ka Zeruzalemu dugu mina ka ja, i ko furuce bē furumuso mina cogo min na. ‡ **16:15 16.15** Zeruzalemu ni Ala ta jēnpōgōnya ko tun kera i ko furuce ni furumuso. O kosōn o tagara batofen wērew kō minke, Ala bē o suma ni jatōya ye.

¹⁹ Ne tun ka domunifen minw di i ma, mugu tentennin pumanman, ani turu, ani li, ka o ke i ta baro ye, i ka o di jow ma, ka o ke saraka kasadiman ye jow na koro. A kera ten le. Dunupatigi Ala ko ten.

²⁰ «I tun ka dencew, ani denmuso minw woro ne fe, i ka olugu ta ka o ke sarakaw ye, ka o di jow ma janko olugu ye o domu. I ta jatoya belen ma i wasa!

²¹ I ka ne ta denw kannatige ka o ke saraka jenitaw* ye, ka jow son.

²² Ka i to i ta ko haramuninw, ani i ta jatoya ra, ne tun ka min ke i ye i denmisenman, i hakiri ma to o ra, wagati min i fari bee lakolon tun lo, i tun be firinfirinna jori ra.

²³ «I ta kewalejuguw bee koson, bono bena i soro, bono! Dunupatigi Ala ko ten.

²⁴ I ka jobonw lalaga, ka sonnikeyorow lo kenegbew bee ra.

²⁵ I ka sonnikeyorow lalaga sirafaranw bee ra. I tara i ta cewa fe ka ko haramuninw ke; i ka i yere di temebaga bee ma, ka i ta jatoya caya.

²⁶ I ka i yere di jatoya ra i siginogon Misirankaw ma, sabu o cew fari ce ka ji! I ka i ta jatoya caya fo ka ne jusu gban.

²⁷ O koson ne ka ne boro bo i kama. Ne ka do bo i ta sorota ra, ka i ke i juguw sago ye. I ta kewalejuguya ka maroya bla hali Filisikaw denmusow[§] ra.

²⁸ I ka i yere di jatoya ra Asirikaw ma, sabu hali bi i tun ma wasa. I ka jatoya ke ni olugu ye, nka o si belen ma i wasa.

²⁹ I ka jatoya caman ke Babilonika jagokebagaw ta jamana ra, nka olugu si belen ma i wasa.»

Zeruzalemu ta kojuguw dama temena

³⁰ «E, ele desera de! Dunupatigi Ala ko ten. K'a soro i ka nin kow bee ke, ka i yere ke i ko jatomusow bee ra marobari.

³¹ Wagati min i tun be i ta jobonw lalaga sirafaranw bee ra, ka i ta sonnikeyorow lo kenegbew bee ra, o wagati ra i tun te i ko jatomuso tow, sabu i tun te hali wari yere jate fen ye.

³² I tun kera i ko muso jeneyakebaga min be a furance to yi, ka taga jen ni ce werew ye.

³³ Jatomusow bee be sara soro a ta jatoya ra, nka ele yere le be wari di i pamogocew bee ma; i be o nege ni i borofenw ye ka o sama ka na i yere koro; o be bo fan bee ra ka na jatoya ke ni i ye.

³⁴ Ele koni ma i ta jatoya ke muso tow ta kecogo ra! Cew tun te ele yoropini, ele yere le tun be cew yoropini; cew tun te sara di ele ma, nka ele yere le tun be cew sara. Ele ni tow koni ma ke kelen ye fiyewu!

³⁵ «Ayiwa, ele jatomuso, Matigi Ala ta kuma lamen sa!

³⁶ Dunupatigi Ala ko: Ele ka i yere laben k'a bla, ka i yere waraga pewu, janko ka jatoya ke ni i pamogocew ye, ani i ta batofen haramuninw bee; i ka i denw faga ka o jori ke ka o batofenw son.

³⁷ O ra, ne bena i pamogocew bee lajen, i ko diyara minw bee ye, i ka minw bee kanu, ani i ka minw bee koninya. Ne bena o lajen ka bo yoro bee ka na i kama, ka na i fari lakolon bo kene kan o na koro, janko o ye i musoyorow bee ye.

³⁸ Ne bena i ta kiti tige i ko muso jeneyakebagaw, ani muso mogofagabagaw ta kiti be tige cogo min na. Ne bena ele faga le ka ne yere dimibo, ne ta jusugban koson; sabu i ma ne ta kanuya jate.

³⁹ Ne bena i don i pamogocew boro. O bena i ta jobon ci, ka i ta sonnikeyorow waraga. O bena i ta faniw bee bo i ra, ka i ta masirifen noromanw bo i ra ka i fari lakolon to.

[§] 16:27 16.27 Filisikaw denmusow, o koro ye Filisikaw ta duguw.

⁴⁰ O bēna jamaba dɔ lawuri ka na i kama; olugu bēna i bon ni kabakuruw ye, ka i sogosogo ni o ta kerekemuruw ye.

⁴¹ O bēna tasma don i ta bonw na ka o jeni, ka i ta kojuguw hake bɔ i ra muso camanba ja na. Ne bēna i ta jatɔya lalo, i tēna sara di kanbelen si ma tuun jatɔya kama.

⁴² Ne bēna ne ta jusugban se fɔ a dan ma. Ni o kera, ne ta kanuya ta kere be soro ka ban; ne jusu bēna suma, ka ne ta dimi mala.

⁴³ Ne ka min ke i ye i denmisenman, i hakiri ma to o ra minke, ani i ka ne jusu wuri ni i ta ketaw bee ye minke, o koson ne fana bēna i ta jatoyajuguw kunko ben i kunna; Dunupatigi Ala ko ten. Yala i ma kewalejuguw ke ka o fara i ta kojugu haramunin tow bee kan wa?»

Zeruzalemu ta kewalew juguyara ni dugu tow ta ye

⁴⁴ «A fle, zanalabagaw bee bēna nin zana fɔ ele ma, ko: <Denmuso b'a bamuso jogo le ta!»

⁴⁵ Ele koni kera i bamuso woroden yere le ye; sabu i bamuso fana banna a ce ni a ta denw na nin cogo le ra. Ele kera i balemamusow tow balema yere dɔ le ye; sabu olugu fana banna o cew ni o denw na nin cogo le ra. Aw bamuso tun ye Hetika ye, aw face tun ye Amorika ye.

⁴⁶ I koromuso ye Samari le ye; ale ni a denmusow siginin be i ta dugu sahiliyanfan na. I dogomuso min siginin be i ta dugu woroduguyanfan na ni a denmusow ye, o ye Sodomu ye*.

⁴⁷ Ele ma olugu ta sira jogon tagama doron ka dan o ma, walama ka o ta ko haramuninw jogon ke doron ka dan o ma de, nka ele ta kewalew bee le juguyara ka teme olugu ta kan.

⁴⁸ Ne be kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten: I dogomuso Sodomu ni a denmusow ma ele ni i denmusow ta jogon ke ka ye.

⁴⁹ «Ayiwa, i dogomuso Sodomu ta kojugu ye nin ye: Yerebonya le tun donna ale ni a denmusow ra; sabu o tun ka domuni soro ka fa fɔ k'a dama teme, ka sigi laganfiya ni pasuma ra. O ma desebagato, ani fagantanw deme.

⁵⁰ O yadara fɔ ka ko haramuninw ke ne ja koro; o koson ne ka o halaki ka bo yi, i n'a fɔ i yere k'a ye cogo min na.

⁵¹ Samari ma hali ele ta jurumun jogon tarance ke. Ele ta ko haramuninw cayara ka teme ale ta kan. Ele ka ko haramunin minw bee ke, o k'a to i balemamusow belen terenna ka teme i kan.

⁵² Ele koni, ele fana bēna dogoyari sonmina, sabu i ka jo di i balemamusow ma. I ka jurumun ke ka ko haramuninw ke ka teme olugu kan minke, o koson olugu terennin lo tuun ka teme ele kan. Maroya bēna ele fana mina, k'a to i ye dogoyari sonmina, sabu i k'a yira ko i balemamusow belen terennin lo ka teme i kan.»

Ala bēna Sodomu ni Samari lawuri kokura

⁵³ «Ayiwa, o bee n'a ta, ne bēna hera laseko Sodomu ni a denmusow ma tuun, ka hera laseko Samari ni a denmusow ma tuun, ka hera laseko ele fana ma ni olugu ye.

⁵⁴ Ni o kera, i bēna dogoyari sonmina fɔ ka i kun suuru i ta kewalew bee koson, i ka kewale minw ke. O bēna ke sababu ye ka tow jusu saaro, sabu o bēna a ye ko olugu ma ele ta jogon ke.

⁵⁵ I balemamusow Sodomu ni a denmusow bēna seko ka ke o sigicogokoro ra, Samari ni a denmusow bēna seko ka ke o sigicogokoro ra, ele ni i denmusow bēna seko ka ke aw sigicogokoro ra.

* **16:46 16.46** Samari ni Zeruzalemu ni Sodomu, o duguw ta kewalew tun ka jugu. O denmusow, o koro ye o kerefeduguw.

⁵⁶ Yala i da tun tɛ to ka i balemamuso Sodomu tɔgɔjugu fɔ i ta yerebonya wagati ra wa?

⁵⁷ O wagati ra i ta juguya tun ma bɔ kɛnɛ kan fɔlɔ. Nka sisan, Aramu mara ta duguw, ani o kerefɛduguw bɛɛ bɛ ele le mafiyenyara; Filisikaw ta duguw fana bɛ i dɔgɔyara fan bɛɛ ra.

⁵⁸ I ta jatɔyajugu ni i ta kojugu haramuninw doni le bɛ i kunna sisan; Matigi Ala ko ten.»

Matigi Ala ta jɛnpɔgɔnya wuribari

⁵⁹ «Dunupatigi Ala ko: I ka min kɛ, ne fana bɛna o pɔgɔn le kɛ i ra. I ka ne ni i ta jɛnpɔgɔnya* cɛn, sabu i karira ka kuma min fɔ, i ma o jate tuun.

⁶⁰ Nka ne kɔni bɛna ne hakiri to ne ta jɛnpɔgɔnya ra, ne tun ka jɛnpɔgɔnya min don ni i ye kabini i denmisɛnman. Ne bɛna o kɛ jɛnpɔgɔnya wuribari le ye.

⁶¹ Ni o kɛra, ni i kɔrɔmusow, ani i dɔgɔmusow nana i fɛ, i hakiri bɛna jigi i ta kɛwalew ra ka maroya. Ne bɛna olugu di i ma ka o kɛ i n'a fɔ i denmusow; nka o tɛna kɛ ne ni ele ta jɛnpɔgɔnya kosɔn.

⁶² Ne bɛna ne ta jɛnpɔgɔnya don ni i ye tuun; ni o kɛra, i bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁶³ I hakiri bɛna jigi i ta kɛwale tɛmeninw na, ka maroya; o ra ni ne nana i ta kojuguw bɛɛ kafari wagati min na, maroya kosɔn i tɛna sɔn ka i da yɛlɛ tuun ka kuma. Dunupatigi Ala ko ten.»

17

Bɔn fla ni rɛzensun ta talen

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko:

² «Adamaden, kuma kɔrɔman dɔ fɔ Izirayeli mara mɔgɔw ye; talen dɔ fɔ o ye!

³ A fɔ o ye ko: «Dunupatigi Ala ko: Bɔn* belebeleba, min kamanw ka janjan, a kamansiw ka janjan, a siw jɛgɛnjɛgennin lo, lɔn dɔ ale le tagara fɔ Liban kuruw kunna, ka taga sɛdiriyiri sanfɛboro kari.

⁴ Yiriboro min yɔrɔ ka jan ni yiriboro tɔw bɛɛ ye, a ka o kari ka taga ni a ye jagokɛjamana dɔ ra, ka taga a bla jagokɛdugu dɔ ra†.

⁵ « «O kɔ, a ka Izirayeli jamana yɛrɛ ta yiriden‡ dɔ ta ka o dan. A k'a dan jiba dɔ kɛrɛ fɛ, i ko solisun min bɛ wuri jida ra.

⁶ O yiri nana wuri ka kɛ rɛzensunpuman ye, ka woyo ka ja. A yiriborow janyara ka taga bɔn fan fɛ, a lilinw tun bɛ bɔn jukɔrɔ. A kɛra rɛzensun ye, ka yiriborobaw, ani yiriboromisɛnw bɔ.

⁷ « «Nka bɔn§ dɔ wɛrɛ nana; ale fana tun ka bɔn. A kamanw tun ka janjan, a kamansiw tun ka ca. O ra, rɛzensun k'a lilinw sin ale fan na, k'a yiriborow bɔ ka taga ale fan na. Rɛzensun tun b'a miiri ko ale bɛna ji caman sɔrɔ o yɔrɔ ra ka tɛmɛ a ta yɔrɔ fɔlɔ kan.

⁸ K'a sɔrɔ o tun ka rɛzensun turu dugukolodiman le ra, jiba dɔ kɔrɔ, janko a ye yiriborow bɔ, ka den, ka kɛ rɛzensun cɛpumanba ye.»

⁹ «Ayiwa, a fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko Dunupatigi Ala ko: Yala o rɛzensun bɛna a yɛrɛ sɔrɔ wa? Yala bɔn fɔlɔ tɛna a lilinw bɛɛ bɔn, k'a denw bɛɛ cɛn, k'a to a ye ja fɔ k'a

* **17:3 17.3** Bɔn ye kɔnɔ belebele barakaman le ye. Masacɛ Nebukadinesari tagamasiyɛn lo; ale le nana Zeruzalemu kɛrɛ, ka dugu mina (Ezekiyeli 17.12). † **17:4 17.4** Nin kumaw bɛ Zuda masacɛ Yehoyakini ni a ta jamana jamɔgɔw minako le fɔ (Ezekiyeli 17.12). ‡ **17:5 17.5** Izirayeli jamana ta yiriden, o ye Sedesiyasi ye; Nebukadinesari tun ka ale le sigi Zuda mara kunna (Masacɛw flanan 24.17). § **17:7 17.7** O bɔn flanan ye Farawona ye; Sedesiyasi tun b'a fɛ ka jɛnpɔgɔnya don ni ale ye (Ezekiyeli 17.15).

flaburukuraw bɛɛ jaja wa? A bɛna rɛzɛnsun sama k'a bɔn ni a lilinw ye, hali a tɛna a kɛ ni barakaba ye, walama ka jamaba lajɛn a kama.

¹⁰ Ayiwa, rɛzɛnsun kɔni turura, nka yala a bɛna a yɛrɛ sɔrɔ wa? Ni tɛrɛbɔyanfan ta fɔɲɔ gbanninman nana a fiyɛ, yala a tɛna ja pewu wa? A bɛna ja a turuyɔrɔ yɛrɛ ra yi.»

Ezekiyeli ka talen kɔrɔ fɔ Izirayɛlimɔgɔw ye

¹¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko:

¹² «A fɔ nin mɔgɔ murutininw ye ko: <Aw ma nin kow kɔrɔ lɔn wa?> A fɔ o ye ko: <Babilɔni* masacɛ tagara Zeruzalɛmu, ka taga Zuda masacɛ ni a ta jamana jamɔgɔw mina ka taga ni o ye Babilɔni.

¹³ O kɔ, a ka Zuda masacɛ ta somɔgɔ dɔ ta, ka jɛɲɔgɔnya don ni o ye, ka o sigi kuntigiya ra, k'a fɔ a ye ko a ye kari ko a bɛna kɛ kankɛlentigi ye. O y'a sɔrɔ a tagara ni jamana jamɔgɔw bɛɛ ye Babilɔni,

¹⁴ janko jamana baraka dɔgɔyanin ye to, jamana kana se ka wuri tuun, mɔgɔw ye to ale dɔrɔn ta jɛɲɔgɔnya ra.

¹⁵ Nka o kuntigi nana muruti Nebukadinesari ma. A ka mɔgɔ dɔw ci ka taga Misiran, ko Misiran masacɛ ye so caman ni kɛrɛkɛden caman di ale ma. Ayiwa, yala a bɛna se sɔrɔ wa? Kuntigi min ka o ko jɔgɔn kɛ, yala o bɛna bɔsi wa? Yala a bɛna bɔsi k'a sɔrɔ a ka jɛɲɔgɔnya cɛn wa?

¹⁶ « <Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, masacɛ min tun ka o kuntigi sigi kuntigiya ra, o kuntigi bɛna taga sa o masacɛ ta jamana le ra, Babilɔni dugu kɔnɔ; sabu a ka jɛɲɔgɔnya cɛn, a tun karira a ye ka kuma min fɔ, a ma o jate.

¹⁷ Hali ni Misiran masacɛ Farawona nana ni kɛrɛkɛjamaba le ye, ani kɛrɛkɛden camanba, o tɛna se ka foyi na nin kuntigi ye kɛrɛ wagati ra; sabu Babilɔnikaw bɛna tintinw lɔ, ka yɛlɛnyɔrɔw lalaga, ka dugu lamini, ka don dugu kɔnɔ ka mɔgɔ camanba halaki.

¹⁸ Kuntigi ka jɛɲɔgɔnya cɛn, sabu a tun karira ka kuma min fɔ, a ma o jate tuun. Ale ni Nebukadinesari tun kumana ka bɛn, fɔ ka o boro don jɔgɔn boro, nka o ko fɛ ale ka nin ko kɛ; o kɔsɔn a tɛna bɔsi!»

¹⁹ «O kɔsɔn Dunupatigi Ala ko: Ne bɛ kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ko a tun karira ne na kɔrɔ ka kuma min fɔ, a ma o le jate; a ka ne ta jɛɲɔgɔnya le cɛn. Ne fana bɛna o ko kunko bɛn a kan.

²⁰ Ne bɛna ne ta jɔ firi a kan, k'a mina ne ta jan na, k'a lataga Babilɔni, ka taga kiti bɛn a kan o yɔrɔ ra, sabu a ka ne kan bla ka tɛrɛnbaryakow kɛ ne ra.

²¹ O bɛna a ta kɛrɛkɛden boribagatɔw bɛɛ faga ni kɛrɛkɛmuru ye; a tɔ minw bɛna to, olugu bɛna janjan ka taga fan bɛɛ ra. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne Matigi Ala, ko ne le kumana.»

Ala ka masacɛkura layiri ta a ta mɔgɔw ye

²² «Dunupatigi Ala ko: Ne yɛrɛ bɛna yiriboromisɛn dɔ kari sɛdirisunjan san fɛ, ka o turu. Ne bɛna a yiriboro nuguninkura* dɔ le tige yiriboro tɔw bɛɛ san fɛ; ne yɛrɛ bɛna o turu kuru jamijanba† dɔ kunna.

²³ Ne bɛna a turu Izirayeli kuruw bɛɛ ra jamijan le kunna. A bɛna wuri ka yiriborow bɔ, ka den, ka kɛ sɛdiriyiri cɛɲumanba ye. Kɔnɔ suguyaw bɛɛ bɛna sigi a jukɔrɔ; kɔnɔ suguyaw bɛɛ bɛna sigi a yiriborow suma ra.

* **17:22 17:22** O yiriboro nugunin ye Izirayeli masacɛkura tagamasiyɛn ye (Ezekiyeli 34.23; Samawilu flanan 7.12-16). † **17:22 17:22** Kuru jamijanba: O ye Zeruzalɛmu dugu ye.

²⁴ Ni o kera, kongoyiriw bɛɛ bɛna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, ko ne le bɛ yiriba dɔgɔya, ka yiri fitini bonya; ko ne le bɛ yirikɛɛ ja, ka yirijalan nugu. Ne Matigi Ala, ne le kumana; ne fana bɛna a kɛ ten le.»

18

Face ta hake tɛ ben a denw kan

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Mun le k'a to aw bɛ to ka nin zana fɔ Izirayeli jamana ta ko ra, ko:
 <Faw ka rɛzɛngberɛn min domu,
 o ka denw pinw kumu.>

³ «Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunɔnatigi Ala ko ten, ko aw tena o zana fɔ tuun Izirayeli jamana kɔnɔ.

⁴ A fɛ, adamaden bɛɛ ta nin ye ne ta le ye; den ta nin o, a face ta nin o, o bɛɛ ye ne ta le ye. Mɔgɔ min ka jurumun kɛ, o tigi le ka kan ka faga.

⁵ «Ayiwa, mɔgɔ min terennin lo, o cogo fɛ nin ye: A bɛ can ni terenninya sira tagama,

⁶ a tɛ saraka domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna, a tɛ jabo Izirayeli ta mɔgow ta jow fɛ, a tɛ a mɔgɔɔgɔn ta muso lebu, a tɛ jɛn ni a muso ye k'a sɔrɔ a ma saninya ka bɔ a ta landa ra.

⁷ A tɛ mɔgɔ tɔɔɔ; jurunantigiw tun ka o borofɛn minw di a ma ka o ta juru tɔnɔmasigi, a bɛ o fɛnw kɔsegi olugu ma; a tɛ sonyari kɛ, a bɛ domuni di kɔngɔtɔw ma, fani tɛ minw fɛ, a bɛ olugu fiyɛrɛbɔ.

⁸ A tɛ juru don mɔgɔ ra ka tɔnɔ jini a ra, a tɛ dɔ fara a ta fiyeerefɛnw songɔ yɛrɛ kan. A tɛ sɔn k'a boro don terenbariyakow ra. A bɛ kiti tigɛ can kan mɔgɔ ni a mɔgɔɔgɔn cɛ.

⁹ A bɛ ne ta cɛfɔninw kɛ, ka ne ta kolatigeninw sira tagama ka kapa ni can ye. Ayiwa, o tigi koni terennin lo; a bɛ kisi, sigiya tɛ o ra. Dunɔnatigi Ala ko ten.

¹⁰ «Nka ni o tigi nana dɛncɛ dɔ sɔrɔ, ni o den ka kɛ benkannikɛbaga ye, ani mɔgɔfagabaga, walama ni a kera nin kojuguw jɔgɔn dɔ kɛbaga ye,

¹¹ k'a sɔrɔ a face ma o kojuguw jɔgɔn si kɛ: a bɛ saraka domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna, a bɛ a mɔgɔɔgɔn ta muso lebu, a bɛ janibagatɔw ani fagantanw tɔɔɔ, a bɛ sonyari kɛ;

¹² jurunantigiw tun ka o borofɛn minw di a ma ka o ta juru tɔnɔmasigi, a tɛ o fɛnw kɔsegi olugu ma, a bɛ jabo jow fɛ, ka ko haramuninw kɛ;

¹³ a bɛ juru don mɔgow ra ka tɔnɔ jini a ra, a bɛ dɔ fara a ta fiyeerefɛnw songɔ yɛrɛ kan. Yala o den jɔgɔn bɛ se ka kisi wa? A tɛ kisi le fiyewu! A ka nin ko haramuninw bɛɛ kɛ minke, sigiya t'a ra, a bɛ faga; a fagari kunko bɛ ben a yɛrɛ le kan.

¹⁴ «Ayiwa, nka ni a kera ko o dɛncɛ fana nana dɛncɛ wɛrɛ sɔrɔ, ale face ka jurumun minw bɛɛ kɛ, a ka o ye; a ka o ye, nka a ma o jɔgɔn kɛ:

¹⁵ A ma sɔn ka sarakaw domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna, a ma jabo Izirayeli mara mɔgow ta jow fɛ. A ma a mɔgɔɔgɔn ta muso lebu.

¹⁶ A ma mɔgɔ si tɔɔɔ, a ma fɛn mina mɔgɔ fɛ k'a ta juru tɔnɔmasigi, a ma sonyari kɛ, a ka domuni di kɔngɔtɔw ma, fani tɛ minw fɛ, a ka olugu fiyɛrɛbɔ.

¹⁷ A ma sɔn k'a boro don terenbariyakow ra, a ma juru don mɔgɔ ra ka tɔnɔ jini a ra, a ma dɔ fara a ta fiyeerefɛnw songɔ kan; nka a ka ne ta kolatigeninw sira tagama, ka ne ta cɛfɔninw kɛ. Ayiwa, o den tena faga a face ta terenbariya koson; a bɛ kisi, sigiya tɛ o ra.

¹⁸ A face le ka mɔgow tɔɔɔ, k'a mɔgɔɔgɔnw borofɛnw sonya; ale le ka ko benbariw kɛ a ta jamana mɔgow ra. Ale le ka kan ka faga a ta terenbariya koson.

¹⁹ «Ayiwa, aw b'a fɔ ko: <Mun kosɔn face ta terenbariya hake tɛ ben den kan?> O tɛ kɛ, sabu den ka can ni terenninya sira le tagama; a ka ne ta cifɔninw bɛɛ kɛ, k'a sira tagama, o kosɔn a bɛ kisi, sigiya tɛ o ra.

²⁰ Mɔgo min ka jurumun kɛ, o le ka kan ka faga. Face ta terenbariya hake tɛ ben a den kan, den fana ta terenbariya hake tɛ ben a face kan. Mɔgo terennin bɛ a ta terenninya sara sɔrɔ, mɔgojugu fana bɛ a ta juguya sara sɔrɔ.»

Mɔgojugu ni mɔgo terennin saracogo

²¹ «Mɔgojugu ka jurumun o jurumun kɛ, ni a k'a kɔ don o bɛɛ ra, ni a ka ne ta cifɔninw bɛɛ kɛ, ka terenninya sira ta, a bɛ kisi, sigiya tɛ o ra; a tɛ faga a ta jurumun kosɔn.

²² A tun ka kojugu minw bɛɛ kɛ, o si tɛ jate a kun tuun. A ka terenninya sira min tagama, a bɛ kisi o sababu ra.

²³ «Yala aw b'a miiri ko mɔgojugu ye faga, ko o ka di ne ye wa? Dunupatigi Ala ko ten. Ne b'a fɛ ko a ye a ta sirajugu le bla, ka kisi.

²⁴ «Ni mɔgo terennin k'a ta terenninya dabra, ka to ka terenbariyakow kɛ, mɔgojuguw bɛ ko haramunin minw kɛ, ni a ka o ladegi, yala a bɛna kisi wa? A tun ka ko terennin min o min kɛ, ne tɛ o si jate tuun; a ka ne kan bla, ka jurumun minw kɛ, o sababu ra a bɛ faga.

²⁵ «Aw b'a fɔ ko: <Matigi ta siraw bennin tɛ.> Aw ye ne lamɛn, aw Izirayeli ta mɔgow! Yala ne ta siraw le bennin tɛ wa? Aw t'a fɔ ko aw yɛrɛ ta siraw le bennin tɛ wa?

²⁶ Ni mɔgo terennin k'a ta terenninya dabra, ka to ka terenbariyakow kɛ, ni a fagara o kosɔn, a ka ko terenbari minw kɛ, o le kɛra a fagasababu ye.

²⁷ Nka mɔgojugu tun bɛ kojugu minw kɛ, ni ale ka o dabra, ka can ni terenninya sira tagama, o tuma a nin bɛ kisi.

²⁸ Ni a k'a ja yɛɛ k'a ta kojugu kɛninw bɛɛ flɛ, ka o dabra, a bɛ kisi, sigiya tɛ o ra; a tɛna faga a ta jurumun kosɔn.

²⁹ «Nka Izirayeli mara mɔgow b'a fɔ ko: <Matigi ta siraw bennin tɛ.> Yala ne ta siraw le bennin tɛ wa, Izirayeli mara mɔgow? Aw t'a fɔ ko aw yɛrɛ ta siraw le bennin tɛ wa?

³⁰ «O kosɔn ne bɛna aw ta kiti tige ka kana ni aw ta kɛwalejuguw ye, aw Izirayeli ta mɔgow; Dunupatigi Ala ko ten. Aw ye nimisa ka aw kɔ don aw ta hakekow bɛɛ ra, janko aw ta terenbariya kana kɛ aw ben sababu ye.

³¹ Aw ka jurumun o jurumun kɛ, aw ye aw yɛrɛ mabɔ o bɛɛ ra. Aw ye jusukunkura ni hakirikura sɔrɔ. Mun kosɔn aw bɛna fagari lasɛ aw yɛrɛ ma, aw Izirayeli ta mɔgow?

³² Sabu mɔgo ye faga o man di ne yɛrɛ ye; Dunupatigi Ala ko ten. O ra, aw ye kojugu dabra, janko aw ye kisi.»

19

Jaramuso ni a denw ta sangadɔnkiri

¹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko ne ye sangadɔnkiri* dɔ la Izirayeli pamɔgow ta ko ra,

² k'a fɔ ko:

E, ele bamuso tun ye jaramusoba le ye dɛ,
jara tɔw cɛ ra!

A tun bɛ la jarakanbelenw cɛ ra,
a tun b'a denw lamɔ.

³ A k'a ta den kelen koro,
ka o kɛ jarakanbelen ye.

* **19:1 19.1** Nin kow bɛ Izirayeli jamana ni a ta masacew ta kɛwalew le yira.

Ale ka sogomina degi,
 a be mogow fana mina.
⁴ Siya dow nana a ko men.
 Olugu ka dinga sozi a na, k'a laben o konɔ;
 o k'a mina ka nunnanegɛ don a nun na
 ka taga ni a ye Misiran jamana ra†.

⁵ Jaramuso k'a ye ko ale k'a dence makonɔ ka dese minke,
 ko ale jigi tigera fana,
 a k'a ta jaraden do were ta
 ka o fana koro ka o ke jarakanbelen‡ ye.

⁶ Ale ka ke yaala ye ni jara tow ye,
 a fana kera jarakanbelen ye;
 a ka sogomina degi,
 a be mogow fana mina.

⁷ A ka o ta bon barakamanw cen,
 ka o ta duguw halaki.

A kasikan mankan koson,
 jamana ni a mogow bee ja be tige.

⁸ Nka siya tow ka nogon lajen a kama;
 o bora kerefejamanaw ra ka na a kama.
 O ka o ta jo firi a kan;
 a benna o ta dinga konɔ.

⁹ O ka nunnanegɛ don a nun na k'a bla kesu do konɔ;
 o tagara ni a ye Babiloni masace fe.
 O tagara a datugu bon barakaman do konɔ,
 janko mogɔ si kana a kan men tuun Izirayeli kuru kunna.

Rezenforo ta sangadonkiri

¹⁰ I bamuso tun be i ko rezensun min turura jida ra.
 Den caman ni flaburu caman tun b'a ra, sabu ji caman tun b'a koro.

¹¹ Yiriboro barakamanw tun b'a ra;
 a yiriw kera masaceberew ye.
 A janyara ka ke yiri tow bee san fe.
 Mogɔ tun be to fo yorojan k'a ye, a janya koson,
 ani a ta yiriboro camanba koson.

¹² Nka o nana a tufa k'a bon ni jusugban ye,
 k'a firi dugu ma.
 Tereboyanfan ta fonɔ gbanninman k'a denw jaja;
 o benbenna.
 A yiriboro barakamanw jajara,
 tasuma ka o bee jeni.

¹³ Sisan o ka o rezensun turu kongokolon le konɔ,
 dugukolojalan jintan do ra.

¹⁴ Tasuma do bora a yiriborobaw ra
 k'a yiriboromisew ni a denw jeni.
 Yiriboro barakaman t'a ra tuun,
 masacebere te soro a ra tuun.

† 19:4 19.4 O jarakanbelen ye masace Yohahazi tagamasiyen ye, Farawona ka min mina; nin kow kera masace Yohahazi ra (Masacew flanan 19.28; 23.31-34). ‡ 19:5 19.5 O jara flanan be se ka ke Yehoyakini, walama Sedesiyasi tagamasiyen ye (Masacew flanan 24.15; 25.7).

Nin donkiri ye sangadonkiri le ye; a be la i ko sangadonkiri.

20

Ala ka kopuman ke Izirayelimogow ye

¹ San wolonflanan, karo loorunan, tere tan, Izirayeli cekoroba dow nana ko o bena Matigi Ala pininka; o nana sigi ne ja korɔ.

² Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma; a ko:

³ «Adamaden, kuma Izirayeli cekorobaw fe; a fo o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Aw nana ne pininka le ke! Ayiwa, ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ko ne tena son aw ye ne pininka; Dunupatigi Ala ko ten.>

⁴ «Adamaden, i te o jaraki wa? I te o jaraki wa? O bemaw ka ko haramunin minw ke, o fo o ye!

⁵ A fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Lon min na ne ka Izirayeli panawoloma, ne tun ka ne boro korota ka kari Yakuba ta durujaw ye. Ne ka ne yere yira o ra Misiran jamana ra; ne karira o ye k'a fo ko: Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

⁶ O lon na, ne ka ne boro korota ka kari o ye, ko ne bena o labo Misiran jamana ra, ka taga ni o ye jamana do ra, ne yere ka jamana min jini o ye, nono ni li be woyo jamana min na*, jamana bee ra cepuman.

⁷ Ne k'a fo o ye ko: <Aw be jabo batofen haramunin minw fe, aw ye o bee to yi; aw kana aw yere lanogo ni Misiran jamana ta jow ye tuun. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.>

⁸ «Nka o murutira ne ma, o ma son ka ne lamen. O tun be jabora batofen haramunin minw fe, o si ma son ka o to yi, o ma son ka ban Misiran jamana ta jow ra. O koson ne tun k'a miiri ko ne bena ne ta jusugban ben o kan, ka ne ta dimi ben o kan ka se fo a dan ma, ka o to Misiran jamana ra yi.

⁹ Nka ne ma son ka o ke ne yere togo koson, janko o tun siginin be siya minw ce ra, ne tun ka ne yere yira o ra ka o labo Misiran jamana ra o siya minw ja na, ne togo kana na cen o siyaw ja korɔ.

¹⁰ O ra, ne ka o labo Misiran jamana ra, ka taga ni o ye kongokolon konɔ.

¹¹ Ne ka ne ta cifoninw yira o ra, ka ne ta kolatigeninw fo o ye; adamaden be o sira le tagama, ka kisi o sababu ra.

¹² Ne ka ne ta Nenekirilon* sariya fana yira o ra, ka o ke tagamasien ye ne ni o ce, janko o y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, min be o saninya.

¹³ «Nka Izirayeli ta mogow murutira ne ma kongokolon konɔ. O ma ne ta cifoninw sira tagama, o banna ne ta kolatigeninw ma, k'a sorɔ adamaden be o sira le tagama ka kisi o sababu ra. O ka ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye. O koson ne tun k'a miiri ko ne bena ne ta jusugban ben o kan kongokolon konɔ, ka o halaki ka ban.

¹⁴ Nka ne ma son ka o ke ne yere togo koson, janko ne ka o labo siya minw ja na, ne togo kana cen o siyaw ja korɔ.

¹⁵ Nka ne yere le ka ne boro korota ka kari o ye kongokolon konɔ, ko ne tun ka jamana min di o ma, ko ne tena taga ni o ye o jamana ra tuun, nono ni li be woyo jamana min na, jamana bee ra cepuman.

¹⁶ Ne ka o ke, sabu o tun ma ne ta kolatigeninw jate, o tun te ne ta cifoninw sira tagamana, o tun be ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye, sabu o jusu tun be o ta jow le kan.

¹⁷ Nka o bee n'a ta, ne ka o fle ka makari o ra; ne ma son ka o halaki ka o ban kongokolon konɔ.

¹⁸ «Ne k'a fo o ta denw ye kongokolon konɔ ko: Aw kana tugu aw bemaw ta cifoninw ko, aw kana o ta kolatigeninw sira tagama, aw kana aw yere lanogo ni o ta jow ye.

* 20:6 20.6 Nono ni li be woyo jamana min na (Bori 6.2-8).

¹⁹ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Aw ye tugu ne ta cifoṇinw le kɔ, aw ye ne ta kolatigeninw sira le tagama, k'a ke.

²⁰ Aw ye ne ta Nenekirilonw ke lon saninmanw ye; o bɛna ke tagamasiyɛn ye ne ni aw cɛ, janko aw y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

²¹ «Nka o ta denw fana murutira ne ma. O ma tugu ne ta cifoṇinw kɔ, o ma ne ta kolatigeninw sira tagama, ani k'a ke; k'a sɔrɔ adamaden ka kan ka o le sira tagama janko ka kisi o sababu ra. O ka ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye. O koson ne tun k'a miiri ko ne bɛna ne ta jusugban ben o kan, ka ne ta dimi ben o kan ka se fɔ a dan ma, kongokolon kɔnɔ yi.

²² Nka ne ka ne yere mina, ne ma foyi ke o ra ne yere tɔgɔ koson, janko ne tun ka o labɔ siya minw na na, ne tɔgɔ kana cɛn olugu na kɔrɔ.

²³ K'a sɔrɔ kongokolon kɔnɔ, ne tun ka ne boro kɔrɔta ka kari ko ne bɛna o janjan siya tɔw cɛ ra, ka o yerege ka taga jamana werew ra.

²⁴ Sabu o ma ne ta kolatigeninw sira tagama, o banna ne ta cifoṇinw na; o ka ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye. O tun be pabora o bemaw ta jow le fe.

²⁵ O koson ne ka cifoṇin dɔw di o ma, minw tun man ji o ma; ne ka kolatigenin dɔw yira o ra, o tun te se ka minw sira tagama ka kisi.

²⁶ Ne k'a to o ka o yere lanɔgɔ ni o ta sarakaw ye, sabu o ka o dence folow bee ke sarakaw ye; ne ka o ke, ka jatige bla o ra, janko o y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Ala bɛna Izirayelimɔgɔw ta kanblari ban

²⁷ «O koson, adamaden, kuma Izirayeli ta mɔgɔw fe, k'a fɔ o ye ko Dunupatigi Ala ko: Aw bemaw ka ne mafiyyɛnya fana, sabu o ka ne kan bla.

²⁸ Ne tun ka ne boro kɔrɔta ka kari ko ne bɛna jamana min di o ma, ne tagara o ladon o jamana ra. Nka ni o ka kongorijan min o min ye, ani yiriba flaburuman min o min, o be o ta began sarakaw* ke ka sonni ke o yɔrɔw ra, ka o ta siman sarakaw* bɔ, ani o ta wusunan saraka* kasadimanw, ani o ta rezenji sarakaw*, k'a sɔrɔ o kow le be ne jusu gban.

²⁹ O ra, ne ka o pininka ko: Aw be to ka taga nin sonnikeyɔrɔ minw na kongori kan o ye mun le ye? K'a ta o wagati ra fɔ ka na se bi ma, o yɔrɔw be wele ko sonnikeyɔrɔw.

³⁰ «O koson a fɔ Izirayeli mara mɔgɔw ye ko: Dunupatigi Ala ko: Yala aw te aw yere lanɔgɔra i ko aw bemaw wa? Yala aw te jatɔya kɛra ni o ta batofɛn haramuninw ye wa?

³¹ Aw be aw ta sarakaw bɔ, ka aw ta denw jeni ka aw ta jow son; hali bi aw belɛn be aw yere lanɔgɔra ni o jow bee le ye. Yala o bee ra ne bɛna son ko aw ye ne pininka wa, aw Izirayeli mara mɔgɔw? Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten; ne tɛna son aw ye ne pininka.

³² «Aw b'a fɔra ko: <Anw b'a fe ka ke i ko siya tɔw, ka ke i ko jamana tɔw ta mɔgɔw; an b'a fe ka jo yiriramanw, ani a kabakururamanw son.> Nka o miiriya min be aw hakiri ra, o tɛna ke!

³³ Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ko ne bɛna ne ta masaya sigi aw kunna, ne ta sebgaya ni ne ta fanga baraka ra, ka ne ta jusugban ben aw kan.

³⁴ Ne bɛna aw labɔ siyaw cɛ ra; ne tun ka aw janjan ka taga jamana minw na, ne bɛna aw labɔ o jamanaw ra ka aw lajen kokura ne ta sebgaya ni ne ta fanga baraka ra, ka ne ta jusugban ben aw kan.

³⁵ Ne bɛna aw mabɔ siya tɔw ra, ka taga ni aw ye yɔrɔ lakolon dɔ ra, an ye taga jɔgɔn ye pada ni pada, ne ye kiti ben aw kan.

³⁶ Ne ka kiti ben aw bemaw kan Misiran jamana kongokolon kɔnɔ cogo min na, ne bɛna kiti ben aw fana kan o cogo le ra; Dunupatigi Ala ko ten.

³⁷ Ne bɛna aw gbengben ni ne ta bere ye, ka taga ni aw ye ne ta jɛnjɔgɔnya* yɔrɔ ra.

³⁸ Ne bɛna mɔgɔ murutininw labɔ aw cɛ ra, ani minw ka ne hake ta. Olugu siginin bɛ jamana min na lonanya ra, ne bɛna o labɔ o jamana ra, nka o tɛna taga don Izirayeli jamana kɔnɔ. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

³⁹ «Aw kɔni, aw Izirayeli ta mɔgow, Dunupatigi Ala ko: Ni a ka aw diya, aw bɛɛ ye taga aw ta jow sɔn faasi! Nka o kɔ fɛ aw bɛna na ne kan mina jagboya ra. Aw tɛna ne togo saninman lanɔgo tuun ni aw ta sarakaw, ani aw ta jow ye tuun.

⁴⁰ Sabu Izirayeli mara mɔgow bɛɛ, min o min bɛ jamana kɔnɔ, o bɛɛ bɛna ne bato ne ta kuru saninman le kan, Izirayeli kuruw bɛɛ ra jamijan; Dunupatigi Ala ko ten. Ne bɛna sɔn aw ma o yɔrɔ le ra; ne bɛna jabo aw ta sarakaw fɛ tuun, ani aw ta simankura sarakaw, ani aw bɛna fɛn o fɛn bla a danna ne ye.

⁴¹ Ne bɛna aw labɔ siyaw cɛ ra; ne ka aw janjan ka taga jamana minw na, ne bɛna aw labɔ o jamanaw kɔnɔ ka aw lajɛn kokura. Ni o kɛra, o tuma ne bɛna sɔn aw ra tuun i ko saraka kasadiman; ne bɛna a to siya tɔw y'a lɔn aw sababu ra ko ne le ye Ala saninman ye.

⁴² Ne bɛna aw laseko ka na Izirayeli jamana ra tuun, ne tun ka ne boro kɔrɔta ka kari ko ne bɛna o jamana min di aw bɛmaw ma; ni o kɛra, o tuma aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁴³ O yɔrɔ ra, aw hakiri bɛna jigi aw ta tagamacogokɔrɔ ra, ani aw ka kɛwale minw bɛɛ kɛ ka aw yɛrɛ lanɔgo; aw ka kojugu minw bɛɛ kɛ, o bɛɛ bɛna a to aw yɛrɛ bɛna jigi aw yɛrɛ ra.

⁴⁴ Ne bɛna aw mina ka ja ne yɛrɛ togo le kosɔn; aw Izirayeli ta mɔgow, ne tɛna aw mina ka kapa ni aw ta tagamacogojuguw ye, walama aw ta kɛwalejuguw. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye; Dunupatigi Ala ko ten.»

21

Kibaroyajugu min fɔra Zuda mara ta ko ra

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, i nasin woroduguyanfan ma, ka kuma woroduguyanfan fan jamana kama, ka ciraya kɛ woroduguyanfan yiritu kama.

³ A fɔ woroduguyanfan yiritu ta mɔgow ye ko: «Aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn! Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna tasuma don aw ra; o tasuma bɛna yirikenɛw, ani yirijalanw bɛɛ jɛni. O tasumamana tɛna faga; a bɛna bɛɛ jada wulan, k'a ta woroduguyanfan na ka taga a bla fɔ sahiliyanfan.

⁴ Ni o kɛra, adamaden bɛɛ bɛna a lɔn ko ne Matigi Ala le ka o tasuma mana; a fana tɛna faga.»

⁵ Ne ko: «E, Dunupatigi Ala, mɔgow b'a fɔra ne ma ko: «Nin cɛ tɛ kuma wɛrɛ fɔra ni talɛnw tɛ!» »

⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

⁷ «Adamaden, i nasin Zeruzalemu ma, ka kuma yɔrɔ saninmanw kama; ciraya kɛ Izirayeli dugukolo kama.

⁸ A fɔ Izirayeli dugukolo ye ko: «Matigi Ala ko: Ne bɛ wuri ele kama. Ne bɛna ne ta kɛrɛkemuru sama ka bɔ a la ra, ka mɔgo terenninw ni mɔgojuguw bɛɛ halaki.

⁹ I n'a fɔ ne b'a fɛ ka mɔgo terenninw ni mɔgojuguw bɛɛ halaki, o kosɔn ne bɛna ne ta kɛrɛkemuru bɔ a la ra ka mɔgo bɛɛ halaki, k'a ta woroduguyanfan na ka taga a bla fɔ sahiliyanfan na.

¹⁰ Ni o kɛra, adamadenw bɛɛ bɛna a lɔn ko ne Matigi Ala, ko ne ka ne ta kɛrɛkemuru sama ka bɔ a la ra, a fana tɛna seko a nɔ ra tuun.»

¹¹ «O ra, adamaden, ele ye nuna! I jigi tigenin ani i jusu kasinin ye biri ka nuna o bɛɛ ja na!

¹² Ni o ka i jininka ko: <Mun koson i be nunana?> I ye o jaabi ko: <Kibaroya do le be nana yi! A bena bee jigi tige, ka bee boro magaya, ka bee hakiri pagami, ka bee kinbirikunw magaya k'a ke i ko ji. A nato fle nin ye! A bena ke, sigiya te o ra! Dununatigi Ala ko ten.> »

Ala ta kerekemuru ta ko

¹³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹⁴ «Adamaden, ciraya ke, k'a fo ko: <Matigi ko: Kerekemuru! Kerekemuru dabora! A josira fo a be manamana.

¹⁵ Kerekemuru dabora fagariba le kama; a josira janko a ye manamana i ko sanmanamana. Yala an be se ka pagari ne dence ta masacebere koson tuun wa? Kerekemuru te o yiri nogon jatera.

¹⁶ Ala ka kerekemuru di ko o y'a josi, janko moggo do boro le y'a mina. Kerekemuru dabora, a josira, k'a don fagarikebaga le boro.

¹⁷ Adamaden, ele ye kule, ka mapumankokanw fo, sabu kerekemuru tara ne ta mogow le kama, a tara Izirayeli kuntigiw bee le kama. O ka olugu di kerekemuru ma, o ni ne ta moggo tow bee.

O koson ele ye i woto gbasi;

¹⁸ sabu nin ye kogbelen le ye. Kerekemuru te masace ta bere min jate ni o bere nana tunu, o tuma mun bena ke? Dununatigi Ala ko ten.>

¹⁹ «Ayiwa, adamaden, ele ye ciraya ke! I tgege fla gbasi nogon na! Kerekemuru ye tigei ke fo sinaga fla, fo sinaga saba. Fagari ta kerekemuru lo, fagariba ta kerekemuru lo; o muru le ka o lamini fan bee ra.

²⁰ Ne b'a fe o ja le ye tige, o caman bena talon ka ben; o koson ne ka fagarimuru bla o ta dondaw bee ra. Kerekemuru josira janko a ye manamana, a dabora fagari le kama.

²¹ Kerekemuru, ele ye fagari ke i kininboroyanfan na, ka fagari ke i numanboroyanfan na! Ni i pasinna fan o fan, i ye fagari ke yi!

²² «Ne fana bena ne tgege fla gbasi nogon na, foyi tena ne ta jusugban lalo. Ne Matigi Ala, ne le kumana.»

Zeruzalemu ta kiti

²³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

²⁴ «Adamaden, sira fla tagamasiyen ke, Babiloni masace ta kerekemuru be se ka teme min fe ka na. O sira fla bee ka kan ka bo jamana kelen na. I ye tagamasiyen do ke sira bee kelen kelen daminayoro ra, a be taga dugu min na, ka o dugu yira.

²⁵ I be sira kelen tagamasiyen ke, kerekemuru be na min fe ka na se fo Raba, Amankaw ta dugu ra; i be sira do were tagamasiyen ke, kerekemuru be na min fe ka na se fo Zeruzalemu, Zuda mara ta dugu barakaman konɔ.

²⁶ Babiloni masace lonin be sirafaran na, sira fla daminayoro ra, a be lagberi kera k'a lon a bena dugu min sira ta; a be lagberi ke ni a ta biɛw ye, a be a ta jow pininka, a be lagberi ke ni beganw biyen ye.

²⁷ Lagberikefenw nana kininboroyanfan le yira, o ye Zeruzalemu ye. O ra, o bena na kogocifenw bla o dugu kogow le koro, ka kulew ci kere koson, ka fagari ke; o bena kogocifenw lolo dugu dondaw ko fe, ka tintinw lolo, ka yelenyoro lalaga.

²⁸ «Nka Zeruzalemukaw be o lagberi ko jate faninya le ye, sabu o tun karira k'a fo o ye ko foyi tena o soro. O bee n'a ta, Babiloni masace bena o hakiri jigi o ta terenbariya ra, ka o mina ka taga ni o ye.

²⁹ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: I n'a fo aw ka ne hakiri jigi aw ta terenbariyakow ra, ka aw ta hakekow yira kene kan, ka aw ta jurumunw yira aw ta kewalew bee ra, ka ne hakiri jigi o bee ra, o koson aw juguw borow bena aw mina ka taga ni aw ye.

³⁰ «*«Ayiwa, ele Izirayeli kuntigi**, ele Alatogocenbaga, mogojugu, i ta kojugu saralon sera; i ta terenbariya sera a dan ma, o koson i saralon sera sisan.

³¹ Dunupatigi Ala ko: Jalamugu bena foni ka bo i kun na, masafugula bena ta ka bo i kun na! Fen bee yelemana. Min tun majigira, o bena korota, min tun korotara, o bena majigi.

³² Cenri ni cenri! Ne bena cenri le ke dugu konɔ, cenri min jogon ma deri ka ke ban! Ne bena a ke ten fo ka taga fangatigi natuma se, ne yere bena fanga di mogon min ma.» »

Amankaw ta kiti

³³ «Adamaden, ele ye ciraya ke, k'a fo ko: <Dunupatigi Ala ka min fo Amankaw† kama, o ta mafiyenyarikumaw koson, o le ye nin ye!> A fo o ye ko: Kerekemuru! Kerekemuru! Kerekemuru samana ka bo fagari kama, a josira k'a nugu halakiri kama, k'a manamana i ko sanmanamana.

³⁴ Aw ta lagberikebagaw tun ka min fo aw ye. O tun ye kumagbansan le ye; flerikebagaw tun ka min fo. O tun ye faninya le ye. Kerekemuru bena Alapasiranbariw ani mogojuguw kannatige, sabu o ta kojugu saralon sera; o ta terenbariya sera a dan ma, o koson o saralon sera sisan.»

Ala bena murutigiw fana halaki

³⁵ «Aw ye kerekemuru don a la ra. Ne ka aw dan ka aw bla yoro min na, aw buruju bora jamana min na, ne bena taga kiti ben aw kan o yoro le ra.

³⁶ Ne bena ne ta jusugban ben aw kan, ka ne ta dimiba tasuma fiye aw kan, ka aw don mogon naloman dow boro, minw ta baara ye cenri ye.

³⁷ Tasuma bena aw domu; aw jori bena bon jamana konɔ. Mogon si hakiri tena to aw ra tuun; sabu ne Matigi Ala, ne le kumana.»

22

Zeruzalemu ta kojuguw

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «I te nin dugu jaraki wa, adamaden? I te nin mogofagadugu jaraki wa? O ka ko haramunin minw ke, o bee fo o ye!

* **21:30 21.30** O kuntigi ye masace Sedesiyasi ye. Ko min k'a soro, o kumaw be soro Masacew flanan 25.4-7.

† **21:33 21.33** Amankaw tun ka jennogonya don ni Zuda mara mogow ye, ko o be muruti Babiloni masace ma (Yeremi 27.2-6).

³ A fɔ o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: A fɛ, nin dugumɔgow bɛ mɔgo faga o ta dugu kɔnɔ, ka Ala ta kiti ben o yɛrɛ kan; o bɛ jow lalaga ka o yɛrɛ lanɔgo.

⁴ Aw ka mɔgo minw faga, o hake bɛ aw kan. Aw ka jo minw lalaga, o jow ka aw lanɔgo. Aw yɛrɛ le ka aw ta dunupalatigɛ wagati surunya, ka aw si sandaw se a dan ma. O koson ne bɛna aw kɛ dɔgɔyarifɛn ye siya tɔw na kɔrɔ, ka aw kɛ mafiyɛnyarifɛn ye jamana tɔw bɛɛ na kɔrɔ.

⁵ Yɔrɔjanmɔgow, ani yɔrɔsurunmɔgow bɛɛ bɛna aw logobo, sabu aw ta dugu togo cenna, dugu fara mankan ni kopagamininw le ra.

⁶ « <A fɛ, Izirayeli jamana jamɔgo minw bɛ aw fɛ, olugu bɛɛ bɛ o ta fanga kɛ sababu ye ka mɔgow faga.

⁷ « <Aw fɛ, mɔgo b'a face ni a bamuso dɔgɔya.

« <Aw fɛ, mɔgow bɛ lonanw minako juguya.

« <Aw fɛ, mɔgow bɛ ferita ni muso cɛ sanin tɔɔ.

⁸ « <Aw tɛ ne ta yɔrɔ saninman jatera, aw bɛ ne ta Nenɛkirilonw* kɛ lon gbansanw ye.

⁹ « <Aw fɛ, dɔw bɛ nafiɣiya kɛ janko ka o mɔgɔɔgɔn faga.

« <Aw fɛ, mɔgow bɛ saraka domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna.

« <Aw fɛ mɔgow bɛ kokolonw kɛ.

¹⁰ « <Aw fɛ, dɔw bɛ jɛn ni o face muso ye, ka o face lebu.

« <Aw fɛ, dɔw bɛ ben muso kan, k'a sɔrɔ o ma saninya ka bɔ a ta landa ra folo.

¹¹ « <Aw fɛ, dɔw bɛ ko haramuninw kɛ ni o mɔgɔɔgɔn ta muso ye, dɔw bɛ jɛn ni o dence muso ye k'a lebu hali o tɛ maroya; dɔw fana bɛ ben o balemamusu kan, o yɛrɛ worofa denmusu.

¹² « <Aw fɛ, aw bɛ sɔn ka wari mina, ka mɔgo faga; aw bɛ juru don mɔgo ra ka tɔnɔ jini a ra, aw bɛ dɔ fara fɛnw songo kan, aw bɛ aw mɔgɔɔgɔn tɔɔ a borofɛn koson, nka aw bɛ pina ne kɔ; Dunupatigi Ala ko ten.

¹³ « <A fɛ, ne bɛ ne tɛgɛ fla gbasi ɔgɔn na aw koson, sabu aw ka mɔgow le tɔɔ ka naforo sɔrɔ, aw ka mɔgow faga aw ta dugu kɔnɔ.

¹⁴ Ni ne nana wuri aw kama lon min na, yala aw ja siginin bɛna to wa? Yala baraka bɛna kɛ aw ra tuun wa? Ne Matigi Ala, ne le kumana, ne le fana bɛna a kɛ ten.

¹⁵ Ne bɛna aw janjan siyaw cɛ ra, ka aw yɛrɛgɛ ka taga jamana wɛrɛw ra, ka fɛn saninyabariw bɔ aw cɛ ra pewu.

¹⁶ Aw yɛrɛ le bɛna aw yɛrɛ lamaroya siyaw na kɔrɔ; ni o kɛra, aw bɛna a lon ko ne le Matigi Ala ye.> »

¹⁷ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko:

¹⁸ «Adamaden, Izirayeli mara mɔgow kɛra ne fɛ i ko nɛgɛbo. O bɛɛ kɛra i ko siranɛgɛ, walama letɛn, walama nɛgɛfin, walama ntileku nɛgɛ bɛ nɔgo min to daga kɔnɔ tasuma ra. O kɛra i ko warigbɛ ta nɛgɛbo.

¹⁹ O koson Dunupatigi Ala ko: I n'a fɔ aw bɛɛ kɛra i ko nɛgɛbo, o ra ne bɛna aw lajɛn Zeruzalɛmu dugu kɔnɔ.

²⁰ O bɛ warigbɛ, walama siranɛgɛ, walama nɛgɛfin, walama ntileku nɛgɛ, walama letɛn kɛ daganin kɔnɔ ka tasuma don a kɔrɔ k'a yeele cogo min na, ne fana diminin ni ne jusu gbannin bɛna aw lajɛn, ka aw ton daga kɔnɔ ka aw yeele o cogo le ra.

²¹ Ne bɛna aw lajɛn ka ne ta jusugban tasuma don aw kɔrɔ; ni o kɛra, aw bɛna yeele Zeruzalɛmu dugu kɔnɔ.

²² O bɛ warigbɛ yeele daganin kɔnɔ cogo min na, ne fana bɛna aw yeele o cogo le ra nin dugu kɔnɔ. Ni o kɛra, aw bɛna a lon ko ne Matigi Ala, ko ne le ka ne ta jusugban ben aw kan.»

²³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

²⁴ «Adamaden, a fo Zeruzalemu ye ko: <Ele ye dugukolo do le ye min ma saninya; sanji tena ben i kan ne ta jusugban wagati ra.>

²⁵ Aw ta ciraw be janfa siri dugu konɔ. O be ben mogow kan, i ko jara kasito be sogo mina k'a tigetige cogo min na; o be mogow ta naforow, ani o ta fen dawulamanw bosi o ra, ka muso caman bono o cew ra dugu konɔ.

²⁶ «Aw ta sarakalasebagaw be ne ta sariyaw cen, ka ne ta fen saninmanw lanogo. O te fen saninmanw, ani fengbansanw bo jogon na; o te mogow karan janko o ye fen saninyabariw ani fen saninyaninw lon ka o bo jogon na. O te ne ta Nenekirilonw* jate; o te ne ta saninmanya jate.

²⁷ Aw ta pamogow be aw ce ra i ko wara minw be sogo mina k'a tigetige; o be mogow faga, o be mogow nin halaki ka naforojugu soro o ra.

²⁸ Aw ta ciraw be mogow ta kojuguw dogo, i ko mogo be kogo mun k'a gbe cogo min na; o be to ka faninya fo ko Ala ka fen do yira olugu ra, ka mogow lafiri ni o ta cirayakumaw ye. O b'a fo ko: <Dunupatigi Ala k'a fo!> K'a soro Matigi Ala ma kuma o fe.

²⁹ «Jamanadenw be ben mogow kan ka o borofenw sonya; o be desebagatow, ani fagantanw toɔ, o be lonanw minako juguya, ka o ta jo bosi o ra.

³⁰ «Ayiwa, ne k'a fle ni a kera ko hali mogo kelen bena soro o ce ra, min be ke i ko kogo, ka mogow tanga, min be ke ne ja koro i ko dugu kogo cidaw korosibaga, ka jamana kisi, janko ne kana na dugumogow halaki, nka ne ma mogo si soro.

³¹ O koson ne bena ne ta jusugban ben o kan, ka o jeni ni ne ta dimi ta tasuma ye fo ka o ban. Ne bena o ta kewalew hake ben o kan; Dunupatigi Ala ko ten.»

23

Samari mara ta jatoya

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, muso fla le tun be yi, o fla bee tun be bamuso kelen na.

³ Ayiwa, ka o to Misiran, o ka jatoya ke; o ka jatoya ke o sunguruman. Cew ka o sinw momo, o ka o sunguruman sinw mina yi.

⁴ Koromusoman togo tun ye ko Ohola, dogomusoman togo tun ye ko Oholiba. Ne ta musow tun lo; o tun ka dencew, ani denmusow soro ne fe. Min togo tun ye ko Ohola, ale ye Samari le ye; Oholiba, ale ye Zeruzalemu ye.

⁵ «Ohola ka jatoya ke, k'a soro ne ta muso tun lo. A pamogocce minw tun ye Asirikaw ye, a siginogonw, olugu nege gbanna a ra fo k'a jarabi o ra.

⁶ Olugu tun be derege wulenman pumanmanw le don, kuntigiw, ani fagamaw tun lo, o bee tun ye kanbelen saramanw le ye, o bee tun ye sotigiw ye, o be yelen sow kan.

⁷ Ohola k'a yere di olugu le ma jatoya ra; o bee tun ye Asiri jamana cew bee ra cepumanw le ye. O mogo minw nege tun gbanna a ra fo k'a jarabi o ra, a ka a yere lanogo ni olugu bee ye, ni o ta jow ye.

⁸ A tun derira jatoya min na kabini Misiran, a ma o dabra; sabu kabini a sunguruman, cew tun be jen ni a ye. O tun b'a sunguruman sinw mina, ka jatoya ke ni a ye k'a lanogo.

⁹ O koson ne fana k'a don a pamogoccew boro; ne k'a don Asirikaw boro, minw nege tun gbanna a ra fo k'a jarabi o ra.

¹⁰ Olugu le ka a fari lakolon bo kene kan, k'a dencew, ani a denmusow mina, ka ale yere faga ni kerekemuru ye. O k'a ta kojuguw hake bo a ra, k'a ke fo muso tow bee b'a ko fo.

Zeruzalemu dugu ta jatoya

¹¹ «Ayiwa, a dogomuso Oholiba ka o ye, nka ale ta ceko negejuguyara tuun ka teme a koromuso ta kan; a ta jatoya temena koromusoman ta kan pewu.

¹² Asiri jamana ta cew nege gbanna ale fana ra fo k'a jarabi o ra: kuntigiw, ani fagamaw tun lo; a siginogonw tun lo. O be fanipuman dawulaman le don; o bee ye sotigiw ye, o be yelen sow kan, o bee ye kanbelen saramanw ye.

¹³ Ne k'a ye ko ale fana k'a yere lanogo, ko o fla bee ka sira kelen le tagama.

¹⁴ Nka dogomusoman ka do fara a ta jatoya kan. A ka ce dow tagamasiyen ye kogo kan; a ka Babilonika dow ja lesenin wulenman ye.

¹⁵ Cesirijara tun sirinin be o ce ra, jalamugu cenumanw melegenin be o kun na. O bee tun be i ko kuntigiw, o tun be i ko Babilonikacew yereyere, minw worora Babiloni, o yere ta jamana ra.

¹⁶ Kabini Oholiba ka olugu ye doron, olugu nege gbanna a ra fo k'a jarabi o ra; a ka ciraden dow ci o fe Babiloni jamana ra ka o wele ka na.

¹⁷ Babilonikacew nana a fe ka na jen ni a ye a layoro ra. O ka jatoya ke ni a ye k'a lanogo. O k'a lanogo ka ban minke, o logo bora a ra.

¹⁸ A tun k'a ta jatoya ke bee pa na, k'a fari lakolon bo kene kan minke, ne banna a ra i ko ne tun banna a koromuso ra cogo min na.

¹⁹ A k'a do fara a ta jatoya kan, k'a caya, k'a ke i n'a fo wagati min a sunguruman tun be jatoya kera Misiran.

²⁰ A jamogocew nege gbanna a ra fo k'a jarabi o ra; sabu olugu baraka tun be i ko falice ta, o fanga be i ko soce ta.

Ala bena Zeruzalemu ta kojugu hake bo a ra

²¹ «Oholiba, ele sunguruman tun be marobariyako minw kera, i hakiri jigira o ra sisan; o wagati ra Misirankaw tun be to ka maga i sinw na, ka i sunguruman sinw momo.

²² «O koson, ele Oholiba, ne Dunupatigi Ala ko: A fle, ne bena i jamogocew kononosu i kama, minw logo bora i ra; ne bena o lana i kama ka bo fan bee ra.

²³ Ne bena Babilonikaw lana, ani Kalideka tow bee: Pekodi, ani Sowa, ani Kowa ta mogow, ka Asirikaw bee fara olugu kan. O bee ye kanbelen saramanw ye, ani kuntigiw, ani fagamaw, ani kerekuntigibaw; o bee be yelen so kan.

²⁴ O be nana i kama ka bo sahiliyanfan na ni o ta kerekeminanw ye, ani o ta sowotorow, ani o ta kerekewotorow, ani kerekejama camanba. O bena lo ka i lamini fan bee ra, ni o ta negebennan belebelew, ani a fitiniw ye, ani o ta negefugulaw. Ne ka i ta kiti ko don olugu le boro; o bena i ta kiti tige ka kapa ni o yere ta sariyaw le ye,

²⁵ I ma ne ta kanuya min jate, ne bena o dimi ben i kan. O mogow bena fariya i ma kosebe; o bena i nun ni i torow tige. I ta mogow to minw bena to, o bena olugu faga ni kerekemuru ye. O bena i dencew, ani i denmusow mina. Ni minw ka bosi o boro, tasuma be olugu jeni.

²⁶ O bena i ta faniw bee bo i ra, ka i ta masirifenw fana bo i ra.

²⁷ O ra, i ka marobariyakow, ani jatoya min damina kabini Misiran, ne bena o ban. I tena pabo o fe tuun, i hakiri tena jigi Misiran ta kow ra tuun.

²⁸ «Sabu Dunupatigi Ala ko: A fle, i be mogow minw koninya, ne bena i don olugu le boro; mogow minw nege bora i ra, ne bena i don olugu le boro.

²⁹ O bena i mina ni koninya le ye. O bena i ta baara tonota. O bena taga ka i lakolon to, ka i waraganin to; i ta jatoya maroya bena bo kene kan, ani i ta marobariyakow, ani i ta jogojuguya.

³⁰ O bena i mina o cogo le ra; sabu i ka i yere bla jatoya ra ni siyaw ye, ka i yere lanogo ni o ta jow ye.

³¹ I ka i kōromuso Ohola ta sira jōgōn le tagama; o kōsōn ale minna fiye min na, ne bēna o fiye le don ele fana boro.

³² Dunupatigi Ala ko:

I kōromuso Ohola minna fiye min na, ele fana bēna min o le ra.

O fiye ka bon, a ka dun;
mōgōw bēna yereko i ma, ka i lōgōbō,
sabu fiye fanin lo kosebē.

³³ I bēna fa a ra fō ka panamini, ka i jusu kasi;
sabu i kōromuso Samari minna fiye min na,
o fiye ye cēnri ni jatigē ta fiye le ye.

³⁴ I bēna a min k'a ban pewu,
fō ka fiye gbasi k'a cici,
k'a kē ka i sinw tigetigē.
Sabu ne kumana,
Dunupatigi Ala ko ten.

³⁵ «O kōsōn Dunupatigi Ala ko: I n'a fō i jinana ne kō, ka ne firi i yere kō fē, o ra i ta marobariya ni i ta jatōya kunko bēna ben i yere kan.»

Samari mara ni Zeruzalemu dugu ta kiti

³⁶ Matigi Ala k'a fō ne ye ko: «Adamaden, i tē Ohola ni Oholiba jaraki wa? O ka ko haramunin minw kē, o fō o ye!

³⁷ Sabu o ka jenēya kē, mōgōw jori fana ka o borow maraga. O ka jenēya kē ni o ta jow le ye; ka fara o bēē kan, o tun ka den minw sōrō ne fē, o ka o denw le kē ka o ta jow sōn.

³⁸ Nka o ka min kē ne ra fana, o flē nin ye: O ka ne ta yōrō saninman* lanōgō o lon kelen na, ka ne ta Nenēkirilonw* kē lon gbansanw ye.

³⁹ O ka o ta denw kē ka o ta jow sōn lon min na, o lon kelen na o tagara don ne ta yōrō saninman kōnō k'a lanōgō. O ka o le kē ne ta batoso kōnō.

⁴⁰ O yere ka cira bla ka taga cē dōw wele ka bō fō yōrōjan. Ciraden sera olugu ma minke dōrōn, olugu nana. O ra, aw ka aw yere ko, ka kale la aw pada ra, ka aw yere masiri o cēw kōsōn.

⁴¹ Aw sigira lanan cēpuman dō kan, ka tabali dō laben ka bla o cēw ja fē, ka ne ta wusunan saninman ni ne ta turu saninman* bla o kan.

⁴² Mōgō camanba tun nana; o mōgō miiribariw camanba ta mankanw tun bē bōra. Cē dōw fana tun nana ka bō kongokolon fanw bēē ra. Olugu ka bororanegew don balemamuso fla borow ra sa, ka jala dawulaman dōw siri o kunw na.»

⁴³ «A kera ten minke, ne k'a fō ko: «Jenēya ka nin muso min halaki ka ban, o belen b'a yere blara jatōya ra tuun wa!»

⁴⁴ Cēw bē don a fē i ko mōgō bē don jatōmuso fē cogo min na. Cēw donna Ohola ni Oholiba fē o cogo le ra; muso marobariw lo.

⁴⁵ Nka cē terennin dōw le bēna o ta kiti tigē, i ko o bē muso jenēyakebagaw, ani mōgōfagabagaw ta kiti tigē cogo min na; sabu o ka jenēya kē, o boro ka mōgōw faga fana.

⁴⁶ «Dunupatigi Ala ko: Kerekējama dō ye lajen ka na o kama, ka na jatigē ben o kan ka o borofenw bēē cē.

⁴⁷ O jama bēna o bon ni kabakuru ye, ka o faga ni kerekemuru ye; o bēna o dencēw, ani o denmusow faga, ka tasuma don o ta bonw na.

⁴⁸ Ne bēna marobariyakow ban jamana kōnō o cogo le ra. O ko bēna muso tōw bēē ladi, k'a to o si kana aw ta marobariya jōgōn kē.

⁴⁹ O bēna aw ta marobariya kunko ben aw kan. Aw ta jōsōn jurumun hake bēna bō aw ra. Ni o kera, aw bēna a lōn ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.»

24

Zeruzalemu be i ko negedaga min cenna

¹ San konontɔnnan karo tannan tere tan, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, bi lon sebe; a togo yereyere sebe k'a bla; sabu Babiloni masace nana Zeruzalemu dugu kama bi lon yere le ra.

³ «Kuma koroman do fo nin siya murutinin ye; a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Negedaga do laben, k'a sigi ta kan, i ye ji ke a ra.

⁴ Sogo tigetige k'a bla a konɔ, sogokuru panamanw, ani woto, ani kamankun; sogo kolomanyoro panaman dow ke k'a to dafa.

⁵ Saga pumanman do ta sogo ke daga konɔ, ka logo ke tasuma ra negedaga koro. A to a ye wuri, a ye barabara kosebe, k'a to a kolomanyorow bee ye mo.

⁶ «Sabu Dunupatigi Ala ko: Bonɔ bena mogofagadugu soro, dugu min be i ko son ka negedaga min mina, min ta son te bora a ra ka ye. Sogokuruw ta kelen kelen ka bo a konɔ; i kana wolomari ke, ni i boro ka ben min ma, i be o bo. ⁷ Sabu Zeruzalemukaw ka mogo minw faga, o jori be dugu konɔ; o ka o jori bon farajalan le kan, o m'a bon dugu ma janko buguri y'a datugu. ⁸ Ne fana ka o ta mogo faganinw jori to fara kan, janko a kana se ka datugu, janko ka ne ta jusugban lawuri o kama, ka ne yere dimibo o ra.

⁹ «O koson Dunupatigi Ala ko: Bonɔ bena mogofagadugu soro, sabu ne fana bena logo camanba don ka tasumaba mana.

¹⁰ Logo camanba lajen, ka tasuma mana; sogo tobi k'a mo kosebe, ka nanfenw ke a ra. A to a kolomanyorow ye mo fo k'a sisi.

¹¹ O ko, i be negedaga lakolon sigi takami kan, a ye gban, a siranegge ye jeni, janko a nogow ye yeele a konɔ, son ye bo a ra.

¹² «Nka o sege bee ye gbansan le ye; son caman min ka negedaga mina, o te bora a ra. Hali tasuma te se k'a bo a ra.

¹³ «Aw Zeruzalemukaw ka kokolon minw ke, o le ka aw lanogo. Ne tun b'a fe ka aw saninya, nka aw ma son ka saninya ka bo aw ta nogo ra. O ra, aw koni tena saninya tuun, fo ni ne nana ne ta jusugban bee ben aw kan ka ban tuma min na.

¹⁴ Ne Matigi Ala, ne le kumana. A wagati sera, ne bɛna a kɛ. Ne tɛna a to kɛbari ye, ne tɛna makari, ne tɛna ne kan yɛlɛma. Ne bɛna aw ta kiti tige ka kapa ni aw tagamacogo ni aw ta kɛwalew le ye; Dunupatigi Ala ko ten.»

Ala ka Ezekiyeli bɔnɔ a muso ra

¹⁵ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹⁶ «Adamaden, a flɛ, mɔgo min ko ka gbɛlɛn i ma, ne bɛna bara ka o tigi le ta ka bɔ i kɔrɔ. Nka i man kan ka i panasisi, walama ka kasi, walama ka paji bɔ.

¹⁷ Mɔgo si kana i nɔnakan mɛn; i kana sanga kɛ. I ta jalamugu mini i kun na, ka i ta sanbara don i sen na; i kana i pada dugumayanfan datugu, i kana sangadomuni kɛ ni mɔgow ye.»

¹⁸ Ayiwa, ne kumana jama fɛ sɔgomada fɛ; ne muso sara wulada fɛ. O lon dugusagbɛ sɔgoma, Ala tun ka min fɔ ne ye, ne ka o kɛ.

¹⁹ Mɔgow k'a fɔ ne ma ko: «I ka nin ko minw kɛ, i b'a fɛ ka min yira an na, i tɛ o pafɔ an ye wa?»

²⁰ Ne ka o jaabi ko: «Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:

²¹ «A fɔ Izirayeli mara mɔgow ye ko Dunupatigi Ala ko: A flɛ, ne yɛrɛ bɛna a to mɔgow ye ne ta yɔrɔ saninman* lanɔgo; o yɔrɔ min ye aw ta baraka ni aw ta yɛrɛbonya sababu ye, yɔrɔ min ko ka di aw ye, ani min ko ka bon aw ma. Aw ka aw dencɛw, ani aw denmuso minw to aw ko Zeruzalɛmu, mɔgow bɛna olugu faga ni kɛrɛkemuru ye.

²² Ni o kɛra, ne k'a kɛ cogo min na, aw fana bɛna a kɛ o cogo ra. Aw tɛna aw pada dugumayanfan datugu, aw tɛna sangadomuni kɛ ni mɔgow ye.

²³ Aw bɛna aw ta jalamugu siri aw kun na, ka aw ta sanbara don aw sen na. Aw tɛna aw panasisi, aw tɛna kasi. Aw bɛna fasa aw ta terenbariyaw kosɔn; aw bɛna to ka nuna nɔgɔn kosɔn.

²⁴ Ezekiyeli ka min kɛ, o bɛna kɛ tagamasiyɛn le ye ka aw lasomi; aɛ k'a kɛ cogo min na, aw fana bɛna a kɛ ten le. Ni o kow nana kɛ, aw bɛna a lon ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.»

²⁵ «Ayiwa, adamaden, yɔrɔ min ye o ta baraka sababu ye, ani o ta ninsondiya sababu, ani o ta masiri, o yɔrɔ min ko ka gbɛlɛn o ma, min ko ka bon o ma kɛsɛbɛ, ni ne nana o yɔrɔ bɔ o boro lon min na, ka o dencɛw, ani o denmusow fana bɔ o kɔrɔ,

²⁶ o lon na mɔgo dɔ boribagato dɔ bɛna na o kow lakari ele ye.

²⁷ O lon na, i nɛn bɛna foni; i bɛna kuma ni o tigi ye. I tɛna kɛ bobo ye tuun. I ta ko bɛna kɛ tagamasiyɛn ye ka o lasomi; ni o kɛra, o bɛna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Siya tɔw ta kiti

25

(25-32)

Amonkaw ta kiti

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, i pasin Amonkaw ma, ka ciraya kɛ o kama!

³ A fɔ Amonkaw ye ko: «Aw ye Dunupatigi Ala ta kuma lamɛn! Dunupatigi Ala ko: Wagati min na o ka ne ta yɔrɔ saninman* lanɔgo, ka ne ta jamana Izirayeli ci k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye, ka Zuda mara mɔgow mina ka taga jamana wɛrɛ ra, aw k'a fɔ o ra ko: ʔnhɔn cɔ!

⁴ O le kosɔn, a flɛ, ne bɛna aw Amonkaw di tereboyɛnfan mɔgow ma, ka aw kɛ o ta ye; o bɛna o ta bonw lɔ aw ta jamana kɔnɔ, ka aw ta jamana kɛ o sigiyɔrɔ ye. Olugu le bɛna aw ta yiridenw domu, olugu le bɛna aw ta bɛganw ta nɔnɔ min.

⁵ Raba min ye aw ta duguba ye, ne bena o ke o ta jogomew ta domunikeyoro ye, ka Amankaw ta jamana to bee ke o ta beganmarayoro ye. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.

⁶ «Sabu Dunupatigi Ala ko: I n'a fo aw ka tegera fo, ka don ke, ka ninsondiya ni kononjuguya suguya bee ye Izirayeli jamana ta bono koson,

⁷ o ra, ne bena ne boro korota aw kama, ka aw di siya tow ma, k'a to o ye aw borofenw ce. Ne bena aw ta siya togo tunu ka bo siya tow ce ra, ka aw ta jamana togo bo jamana tow ce ra. Ne bena aw halaki; ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.»

Mohabukaw ta kiti

⁸ «Dunupatigi Ala ko: I n'a fo Mohabukaw, ani Seyirikaw b'a fora ko: «A fle, Zuda mara kera i ko siya tow!»

⁹ O koson, ne bena Mohabu jamana fan kelen labla o juguw ye; dugu minw be o ta jamana dancaw ra, ne bena o duguw halaki, o dugu minw ye o ta jamana dawula ye, i n'a fo Beti Yesimoti, ani Baali Mehon, ani Kiriyaatayimu.

¹⁰ «Ne bena o ni Amon jamana bee labla tereboyanfan mogow ye, k'a ke o ta ye. Ni o kera, Amankaw togo be tunu ka bo siya tow ce ra.

¹¹ Ne bena ne ta kitiw ben Mohabukaw kan. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Edomukaw ta kiti

¹² «Dunupatigi Ala ko: Edomukaw ka ko minw ke ka o yere dimibo Zuda mara mogow ra, ani o ka o yere dimibo fo ka na jarakiba ben o yere kan minke,

¹³ o koson ne Dunupatigi Ala ko: Ne bena ne boro korota Edomu jamana kama, ka adamadenw, ani beganw bee faga. K'a ta Teman, ka taga a bla fo Dedan, ne bena o bee ci k'a ke yoro lakolon ye; kerekemuru bena o bee faga.

¹⁴ Ne bena ne yere dimibo Edomukaw ra, ne ta mogow sababu le ra, minw ye Izirayelimogow ye; o bena Edomukaw sara ka kapa ni ne ta dimi ni ne ta jusugban ye. Ni o kera, Edomukaw bena ne ta dimiboko silon. Dunupatigi Ala ko ten.»

Filisikaw ta kiti

¹⁵ «Dunupatigi Ala ko: I n'a fo Filisikaw ka o yere dimibo, ka o yere dimibo ni kononjuguya suguya bee ye, ka halakiri ke ka kapa ni o ta koninya banbari ye,

¹⁶ o koson Dunupatigi Ala ko: A fle, ne bena ne boro korota Filisikaw kama. Ne bena Keretikaw faga; mogow to minw tora kogojida ra, ne bena olugu halaki.

¹⁷ Ne bena ne ta dimiba le bo o ra; ne jusu gbanninba le bena o sara. Ni ne nana ne yere dimibo o ra ten minke, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

26

Tirikaw ta kiti

¹ San tan ni kelennan, karo tere folo ra, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, Tiri dugu k'a fo Zeruzalemu ta ko ra minke ko: «Onhon, Zeruzalemu min tun ye siyaw bee tagayoro ye, ale donda karira! Mogow bena yelama anw le fe sisan. Anw le bena fa naforo ra, ale bena ke yoro lakolon ye.»

³ Ayiwa, o kumaw koson, Dunupatigi Ala ko: A fle ne be wuri ele Tiri kama! Ne bena siya caman kononosu ka na i kama i ko kogoji jikurubaw.

⁴ O bena Tiri dugu laminikogow ci, k'a sankasojanw benben; ne bena a buguri bee flan ka bo yi, k'a yoro ke faralakolon ye.

⁵ Tiri bena ke dugukolojalan le ye kogoji ce ma, jegeminabagaw bena o ta jow ja yoro min na; sabu ne le kumana, Dunupatigi Ala ko ten. Siya werew bena Tiri dugu ni a konofenw bee le ce.

⁶ A kerefedugu misen minw be kogojida yoro tow ra, kerekemuru bena o mogow faga. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁷ «Sabu Dunupatigi Ala ko: A fe, ne bena Babiloni masace Nebukadinesari lana ka bo sahiliyanfan na Tiri dugu kama; masaw ta masa lo. A bena na ni sow ye, ani sowotorow, ani sotigiw, ani kerekeden jamaba.

⁸ Tiri kerefedugu misen minw be kogojida yoro tow ra, a bena o mogow bee faga ni kerekemuru ye; a bena tintinw lalaga, ka yelenyorow lo ka dugu kogo lamini. A bena negebennanw ta aw kama.

⁹ A bena a ta kogocifenw ke ka aw ta dugu kogow ci, ka aw ta sankasojanw benben ni a ta dingasoginanw ye.

¹⁰ A ta sow camanba borito ta gbangban bena aw datugu. Ni Babiloni masace nana don aw ta dugu donda fe i ko mogow be don dugu minanin konko cogo min na, o tuma aw ta dugu kogow bena yereyere a ta sotigiw, ani a ta sowotorow ni wotorow senw mankan fe.

¹¹ A ta sow senw bena aw ta dugukonosiraw bee dondon; a bena aw ta jamana mogow faga ni kerekemuru ye, ka aw ta bonbaw ta samasen barakamanw benben dugu ma.

¹² O bena aw ta naforow ce, o bena aw ta jagofenw sonya, o bena aw ta dugu kogow ben, o bena aw ta bon cepumanbaw cici, k'a kabakuruw, ani a yiriw, ani a bogow bee ce ka taga o firi kogoji ra.

¹³ «Ne bena aw ta donkirilakanw ban; mogow tena aw ta gonifokanw men tuun.

¹⁴ Ne bena aw ta dugu ke farajalan le ye; a bena ke dugukolojalan le ye, jegeminabagaw bena o ta jow ja yoro min na. Mogow tena aw ta dugu lo kokura tuun; sabu ne Matigi Ala, ne le kumana; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁵ «Dunupatigi Ala b'a fo Tiri dugu ma ko: Ni o nana ke fagari ke ye aw ce ra tuma min na, ni mogow mandimininw nana ke nuna ye, yala aw ta dugu benkan mankan tena kogoji kofejamana mogow ja tige fo ka o yereyere wa?

¹⁶ Kogojida jamanaw ta masacew bee bena wuri ka bo o ta masasiginanw kan; o bena o ta deregebaw bo, ka o ta fanipuman kansogoninw bo o yere ra, ka yereyere. Jatige bena o mina fo o be sigi dugu ma; o ja tigenin bena ke wagati bee, sabu aw ta ko bena o jigi tige.

¹⁷ Mogow bena nin sangadonkiri la aw kunna, k'a fo ko:
 <E, ele le tununa ka bo kogoji kan wa, ele dugu togobatigi!
 Ele min baraka tun ka bon kogoji kan, ele ni i ta mogow;
 aw le tun be jatige blara mogow ra o yorow bee ra.

¹⁸ Sisan aw bencogo ka kogoji kofejamana mogow ja tige;
 aw labancogo ka kogoji kofemogow jigi tige.>

¹⁹ «Sabu Dunupatigi Ala ko: Ni ne nana aw ta dugu ci k'a ke yoro lakolon ye tuma min na, i ko mogow ma deri ka ke dugu minw konko tuun, ni ne nana jibaw lajigi aw kan, ka jibaw ke ka aw datugu tuma min na,

²⁰ o tuma o ka mogow minw lajigi kaburu konko, ne bena aw fara olugu kan, ka aw bla ni folofolomogow ye. Ne bena aw bla fo dugukolo jukoroyorow ra, ka aw ke i ko folofolo tomokorow, ka aw bla ni kaburukonomogow ye, janko mogow kana sigi aw ta dugu konko tuun. Aw tena sigiyoro soro dunupa ra mogow panamanw ce ra tuun.

²¹ Ne bena aw ta ko ke jatigekoba ye; aw togo bena tunu. Mogow bena aw yoropini, nka o tena aw ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

27

Tiri ta yerebonya

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, ele ye sangadonkiri do la Tiri dugu koson.

³ Tiri dugu siginin be kogojida ra, a be jago ke ni siya tow ye kogoji kofejamana caman na; a fo Tiri ye ko Dunupatigi Ala ko:

E, Tiri, ele tun b'a fora

ko i ta cepa dafanin lo!

⁴ I ta mara dan be fo yorojan, kogoji cemance ra;
i lomagaw ka i lo ka i ta cepa dafa.

Tiri tun kera i ko jirakurunba

⁵ O ka i lo i ko jirakurunba, ka i kerefeyorow bee lo ni Seniri ta siperesiyiriw ye;
o ka Liban ta seditiyiri do le ke kurun ta faniw siribere ye.

⁶ O ka Basan yirisunba do ta yiri le lese ka o ke jufaw ye;
o ka kurun kononoyoro lalaga ni samapinw ye,
ka o dondon Sipere kogojida jamanaw ta yiri dow ra.

⁷ Misirankaw ta lenfanipuman sogoninw le tun ye kurun ta faniba ye;
o le tun ye kurun tagamasiyen ye.
Elisa kogojida ta jamanaw ta fani bulamanw, ani a wulenmanw,
o le tun ye kurun datugufaniw ye.

⁸ «Sidonkaw, ani Arivadikaw le tun ye aw ta kurunboribagaw ye.
Ele Tiri dugu yere ta kurunlonbagabaw le tun ye aw ta kuruntigiw ye.

⁹ Gabali lonnikabagakorow, ani a moggo hakimimanw,
olugu tun be kurun konon, ka to ka kurun yoro cenninw lalaga.
Kogoji jirakurunw bee tun be na aw fe;
o mogow bee tun bena jago ke ni aw ye.

¹⁰ «Peresikaw, ani Ludikaw, ani Putikaw le tun ye aw ta kerekajama mogow ye;
olugu tun ye aw ta kerekewe dow ye.
O tun be o ta negebennanw, ani o ta negefugulaw dulondulon dugu konon;
olugu le tun ka togoba di aw ma.

¹¹ Arivadikaw, ani aw yere ta kerekewe be dugu laminikogow korosi;
Gamadikaw, olugu be sankasojan kunna.
O tun be o ta negebennanw dulon dugu kogow ra;
o tun ka aw ta dugu cepa dafa.»

Siya minw tun be jago ke ni Tirikaw ye

¹² «Tarisisikaw tun be jago ke ni aw ye, sabu fenpuman caman tun be aw fe; o tun be o ta warigbe ni o ta nega ni o ta leten ni o ta ntileku nega falen aw ta jagofenw na.

¹³ «Yavankaw, ani Tubalikaw, ani Mesekikaw tun be jago ke ni aw ye; olugu tun be jonw, ani siranegafenw falen aw ta jagofenw na.

¹⁴ «Beti Togarimakaw tun be wotorosamasow, ani kerekasow, ani sofaliw falen aw ta jagofenw na.

¹⁵ «Dedankaw fana tun be jago ke ni aw ye. Kogojida jamana caman tun be sanni ke aw le fe; o tun be aw sara ni samapinw ye, ani ebeniyiri.

¹⁶ «Sirikaw* fana tun be sanni ke aw fe, sabu fiyeerefen camanba le tun be aw fe. Olugu tun be aw ta fiyeerefenw falen ni sikaribuli luluw ye, ani fani wulenman

* 27:16 27:16 Kitabu dow b'a fo ko Edomukaw.

jumanmanw, ani fani sogonin jumanmanw, ani lenfaniw, ani korayi luluw, ani rubi luluw.

¹⁷ «Hali Zuda ni Izirayeli jamana fana tun be jago ke ni aw ye; o tun be aw ta fiyeerefenw falen ni Miniti mara ta alikama* ye, ani jo, ani li, ani turu, ani munturu.

¹⁸ «Damasikaw fana tun be sanni ke aw fe, sabu fiyeerefen camanba le tun be aw fe; aw borofenw tun ka ca kosebe. Olugu tun be aw ta fiyeerefenw falen ni Helibon mara ta duven ye, ani Sahari mara ta sagasi.

¹⁹ «Vedankaw, ani Yavanka minw be bo Uzali, olugu fana tun be na ni nege gbasinin ye, ani sumadiyananw, ka na o falen aw fe aw ta fiyeerefenw na.

²⁰ «Dedankaw fana tun be na fani gbirimanw falen aw fe, fani minw be la sow ko ra ka sigi a kan.

²¹ «Arabuw, ani Kedari mara ta kuntigiw bee tun be jago ke ni aw ye; olugu tun be na ni sagadenw, ani sagajigiw, ani bakoroninw ye aw fe.

²² «Sabakaw, ani Rahemakaw fana tun be jago ke ni aw ye; o tun be aw ta fiyeerefenw falen ni kasadiyananw bee ra jumanmanw ye, ani luluw, ani sani.

²³ «Harankaw, ani Kanekaw, ani Edenikaw, ani Saba mara ni Asiri mara ni Kilimadi mara ta jagokebagaw fana tun be na jago ke ni aw ye.

²⁴ Olugu tun be fani dawulamanw le jago ni aw ye; o tun be na ni deregeba bulamanw, ani fani jumanman sogoninw ye, ani tapi jegenin suguya caman, ani jurukise dankojumanw.»

Tiri be halaki a ta yerebonya koson

²⁵ «Jirakurunbaw le tun be aw ta jagofenw ta.

Aw ta dugu tun fara jagofen camanba le ra kogoji ce ma yi.

²⁶ Nka aw ta kurunboribagaw tagara ni aw ye fo yorjan kogoji ce ma minke, tereboyanfan ta fojo fariman ka aw ta jirakurunba karikari kogo ji ce ma.

²⁷ Aw ta naforow, ani aw ta jagofenw, ani aw ta fiyeerefenw, ani aw ta kurun ta baaradenw, ani kurunboribagaw, ani kurunlalagabagaw, ani jagokebagaw, ani kerekedenw bee, ani mogo to minw bee tun be ni aw ye, olugu bee tora kogoji ra aw halakilon na.

Tiri halakicogo ka siya tow ja tige

²⁸ Aw ta kuruntigiw kulekan fe, kogojida mogow be yereyerera.

²⁹ Siya tow ta kurunboribagaw ani o ta kurun baaradenw, ani o ta kuruntigiw bee, olugu bora o ta kurunw konon, ka taga lo ji da ra.

³⁰ O be o kan korota ka kasi aw kunna; o jusu kasinin be kule kosebe. O be buguri ce k'a ke o kun na, ka kolonkolon bugurigbe ra.

³¹ O ka o kun li aw koson, ka borofaniw don o yere ra; o jusukun toronin be kasi aw kunna, o jusu kasinin be mapumankokanw fo.

³² O toronin bena sangadonkiri do la aw kunna; o bena nin mapumanko donkiri la k'a fo ko: <E, dugu juman le tun be i ko Tiri sa?

Tiri ta mankan bee le banna tan sisan kogoji ce ma wa?>

Tiri ta ko bɛɛ banna

³³ Aw ta jirakurunw tun bɛ kɔgɔji cɛtigɛ ni aw ta fiyeerefenw ye ka taga jamana caman wasa.

Aw ka dugukolo masacɛw fɛntigiya ni aw borofɛn caman ye, ani aw ta jagofɛn caman.

³⁴ Ayiwa, sisan kɔgɔji jikuruw ka aw ta kurunw karikari, ka o lajigi fɔ ji dunmanyɔrɔ ra; aw ta jagofɛnw, ani aw ta kurunkɔnɔmɔgɔw bɛɛ, o bɛɛ jigira ji jukɔrɔ.

³⁵ Minw ye kɔgɔji kɔfɛjamana mɔgɔw ye, aw ta ko ka olugu bɛɛ jigi tige; o ta masacɛw kunmasi cɛ ra, o panasisira.

³⁶ Siya tɔw ta jagokɛbagaw bɛ kabakoya fɔ ka filen fiye aw ra; aw ta ko kɛra jatigɛkoba le ye. Aw ta kɔni banna le pewu!»

28*Tiri masacɛ ta kiti*

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, a fɔ Tiri dugutigi ye ko Dunupatigi Ala ko: <Yɛɛbɔnya donna ele jusu ra, fɔ i ko: Ne ye Ala le ye, ne siginin bɛ alaw ta sigiyɔrɔ le ra kɔgɔji cɛ ma!»

K'a sɔrɔ ele ye adamaden le ye, i tɛ Ala ye; nka i bɛ i yɛɛ ta miiriya jate i ko Ala ta miiriya.

³ A flɛ, i ta hakiritigiya kɔni temena hali Daneli* ta kan; gundo si ma dogo i ma.

⁴ I ta hakiritigiya ni i ta faamuri sababu ra i ka naforoba sɔrɔ; i ka sanin ni warigbɛ sɔrɔ ka o bla i ta naforoblayɔrɔ ra.

⁵ Hakiritigiyaba min bɛ i fɛ jagoko ra, o le ka i ta naforo caya; nka o naforo ko ka yɛɛbɔnya don i jusu ra.

⁶ «Ayiwa, o kɔsɔn Dunupatigi Ala ko:

i n'a fɔ i bɛ i yɛɛ ta miiriya jate i ko Ala ta miiriya,

⁷ o kɔsɔn, a flɛ, ne bɛna siya wɛɛ mɔgɔ dɔw lana i kama; siyaw bɛɛ ra mɔgɔ farimanw lo.

O bɛna o ta kɛɛkɛmuru bɔ, ka i ta hakiritigiya baaraw halaki, ka i ta nɔɔrɔ cɛn.

⁸ O bɛna i lataga lahara dingaba kɔnɔ; i bɛna sa sacogojugu ra kɔgɔji cɛ ma.

⁹ Yala i bɛna se k'a fɔ i fagabaga ja kɔrɔ tuun wa, ko: <Ne ye ala le ye wa?»

Ele tɛ foyi ye ni adamaden tɛ; i tɛ ala ye i halakibagaw boro dɛ!

* **28:3 28.3** Daneli: Aw ye Ezekiyeli 14.14 flɛ.

¹⁰ I bēna sa siya wērē mōgōw boro
i ko mōgō kēnēsīgibariw;
sabu ne kumana.
Dunupatigi Ala ko ten.»

¹¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹² «Adamaden, ele ye sangadōnkiri dō la Tiri masacē ta ko ra. A fō a ye ko
Dunupatigi Ala ko:

«Bē tun bē ele le flē,
sabu i ta hakiritigiya tun ka bon, i ta cēpa tun dafanin lo.

¹³ I tun siginin bē Edēni, Ala ta yiritu kōnō.

Lulu suguya bē tun kera ka i masiri:

Sariduwani luluw, topazi luluw, jama luluw,

kirisoliti luluw, onikisi luluw, zasipe luluw,

safiri luluw, sikaribuli luluw, ani emerodi luluw.

I ta masirifēnw, ani i ta minanw bē tun ye sanin le ye;

o bē tun labenna i ye kabini lon min na i danna.

¹⁴ Ne tun ka i kē serubēn mēlēkē* le ye, min bē yōrō kōrōsi;
ne tun ka i bla o le kama.

I tun bē Ala ta kuru saninman kan,

i tun bē tagama kabakuru tasumamanw cē ra.

¹⁵ Kabini i danna lon min na,

i jusukun tun gbēnin lo i ta sira bē ra,

fō lon min na terenbariya nana ye i ra.

¹⁶ Jago diyara i ra, ka ja i boro minke,

o ka i bla tōrōri ra, ka i bla jurumun na.

O kosōn ne bē i gbēn ka bō Ala ta kuru kan,

ka i kē i ko mōgō tōw.

Ne bē ele serubēn mēlēkē yōrōkōrōsibaga gbēn,

ka i labō lulu kabakuruw manamanatō cē ra.

¹⁷ I ta cēpa ka yērebonya don i jusu ra,

i ta nōrō kera sababu ye ka i ta hakiritigiya cēn.

O kosōn ne bē i firi dugu ma,

ka i kē flērifen ye masacē tōw ja kōrō.

¹⁸ I ka terenbariyako caman minw kē,

ani i ka mōgōw tōrō i ta jago ra minke,

o le ka i ta sigiyōrō saninmanw lanōgō.

O kosōn ne bēna tasuma dō mana i sigiyōrō cē ma,

ka i jēni fō ka i ban.

Ne bē i jēni fō ka na i kē bugurigbē ye dugukolo kan,

i flēbagaw bē ja kōrō.

¹⁹ Siya minw bē tun ka i lon,

i ta ko bēna olugu bē jigi tigē.

I ta ko kera jatigēkoba le ye;

i ta kōni banna le pewu! »

Sidōnkaw ta kiti

²⁰ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

²¹ «Adamaden, i nasin Sidōn dugu ma ka ciraya kē o kama!

²² A fō ko Dunupatigi Ala ko:

«A flē, ne bēna wuri ele Sidōn dugu kama,

ka ne ta bonya yira aw cē ra.

Ni ne nana ne ta kitiw ben i kan tuma min na,
 o tuma i bēna a lōn ko ne le ye Matigi Ala ye.
 Ni o kera, i bēna ne ta saninmanya jate.
²³ Ne bēna banajuguw ben aw kan;
 mōgōw faganinw jori bēna woyo dugukōnōsiraw kan.
 Mōgō faganinw bēna benben aw cē ra,
 sabu kerekemuru bēna na aw kama ka bō fan bēē ra.
 Ni o kera, aw bēna a lōn ko ne le ye Matigi Ala ye.> »

²⁴ «Ni o kera, siya minw bē i ko binjugu min bē mōgō fari tigetigē,
 walama i ko nani min bē mōgō sōgō,
 olugu dō tēna wuri Izirayeli mara kama tuun.
 Siya dō tēna sōrō a kere fē tuun min b'a mafiyēnya.
 Ni o kera, o bēna a lōn ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.

²⁵ « <Dunupatigi Ala ko: Ne tun ka Izirayelimōgōw janjan ka taga siya minw cē ra,
 ni ne nana o labō o siyaw cē ra ka o lajēn tuma min na, o tuma ne bēna a to siya tōw
 y'a lōn olugu sababu ra ko ne le ye Ala saninman ye. O bēna na sigi o ta dugukolo
 kan, ne tun ka dugukolo min di ne ta jōncē Yakuba ma.

²⁶ O bēna sigi hēra ni laganfiya ra; o bēna bonw lō, ka rēzensunw turu. O
 kerefejamana minw bēē tun bē o mafiyēnyara, ni ne nana ne ta kitiw ben olugu
 kan tuma min na, o tuma Izirayeli bēna sigi hēra ni laganfiya ra. O bēna a lōn ko ne
 le ye Matigi Ala ye, o ta Ala.> »

29

Misirankaw ta kiti

¹ San tannan, karo tannan, tere tan ni fla, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun;
 a ko:

² «Adamaden, i nasin Misiran masace Farawona ma, ciraya ke a kama, ani Misiran
 jamana bēē kama.

³ Kuma a fē k'a fō a ye ko Dunupatigi Ala ko:
 <Ne bēna wuri ele Misiran masace Farawona kama;
 ele kōgoji danfen barakaman,
 min lanin bē i ta baji cē ra,
 k'a to k'a fō ko: Ne ta Nili ba ye ne ta le ye;
 ne le k'a dan ne yere ye.

⁴ Ne bēna nēgē don i dagbaga ra,
 ka i ta baji ta jēgēw nōrōnōrō i faraw ra,
 ka i sama ka bō i ta baji cē ma,
 i ni i ta bajirajēgēw bēē;
 olugu nōrōnin bē to i faraw ra.

⁵ Ne bēna i firi kongokolon kōnō
 i ni i ta bajirajēgēw bēē.
 I bēna taga ben kongo kōnō dugu ma;
 mōgō tēna sōrō ka i ta, ka i su don.
 Kongobēganw, ani sanfekōnōw,
 ne bēna i ke olugu ta domuni le ye.

⁶ Ni o kera, Misirankaw bēna a lōn
 ko ne le ye Matigi Ala ye.

« <Aw kera kara kunkurun le ye

Izirayelimogow fe.

⁷ O ko o be aw mina janko o kana ben minke, aw karira ni o ye, ka o kamankun mandimi.
O ko o be den aw ra minke, aw karira ni o ye, ka o ben ka o soro tige.

⁸ « O koson, Dunupatigi Ala ko: Ne bena kerekemuru lana aw kama, ka adamadenw, ani beganw bee faga.

⁹ Misiran jamana bena ke kongokolonw, ani tomow le ye. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

« Aw k'a fo minke ko: Nili ba ye anw ta le ye, anw le k'a dan.

¹⁰ O koson ne bena wuri aw kama, ka wuri aw ta bajiw fana kama. Ne bena Misiran jamana ke tomow le ye; k'a ke tomow, ani kongokolonw ye, k'a damina Migidoli, ka taga a bla fo Siyeni, ani fo Etiyopi jamana kere fe.

¹¹ Adamaden o, began o, o si sen tena bla yi tuun. Jamana bena san binaani le ke ni mogoma sigi a kon.

¹² Ne bena Misiran jamana ci k'a ke yoro lakolon ye ka teme jamana lakolon tow bee kan, ka o ta duguw ke yoro lakolonw ye ka teme dugu lakolon tow bee kan; o be ke fo san binaani. Ne bena Misirankaw janjan siya tow ce ra, ka o yerege ka taga jamana werew ra.

¹³ « Nka Dunupatigi Ala ko: Ni san binaani dafara, ne tun ka Misirankaw janjan ka taga jamana minw na, ne bena o labo o jamanaw ra ka o lajen tuun.

¹⁴ Ne bena Misirankaw laseko o sigiyorokoro ra. Ne bena o laseko Patorosi jamana ra, o yere ta faso ra; o bena taga ke jamana do le ye min fanga ka dogo.

¹⁵ O fanga bena dogoya ka teme jamana tow bee kan; o tena o yere korota siya tow san fe tuun. Ne bena o baraka dogoya janko o kana o ta fanga sigi siya tow kunna tuun.

¹⁶ Misiran tena ke jigilayoro ye Izirayeli mara mogow fe tuun; a bena ke sababu le ye ka o hakiri jigi o ta terenbariyaw ra, sabu o tun ka deme jini Misirankaw fe. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.» »

Nebukadinesari bena Misiran jamana mina

¹⁷ San mukan ni wolonflanan, karo folo, tere folo, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹⁸ «Adamaden, Babiloni masace Nebukadinesari ka baaragbelen le la a ta kerekejama kan Tiri dugu koson, fo donita ka kerekedenw bee kuncu wulan, ka o bee kamankunw mandimi; nka ale ni a ta kerekejama ma nafa foyi soro o baaragbelen na, o ka baara min ke Tiri dugu kama.

¹⁹ O koson Dunupatigi Ala ko: A fe, ne bena Misiran jamana di Babiloni masace Nebukadinesari ma. A bena o ta naforow ce; a bena ben jamana kan ka fenw bee ce ka taga ni o ye, ka o ke a ta kerekejama ta sara ye.

²⁰ A ka baaragbelen min ke, ne bena Misiran jamana di a ma o baara sara ye, sabu a ka o ke ne le ye; Dunupatigi Ala ko ten.

²¹ «O lon na, ne bena do fara Izirayeli mara ta baraka kan, k'a to ele ye i da yele ka kuma o ce ra. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

30

Ala ta lonjugu sera Misiran jamana ma

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, ciraya ke, k'a fo ko Dunupatigi Ala ko:
«E, aw ye kasi,

sabu nin ye lonjuguba le ye!

³ Onhon, lon be surunyara;

Matigi Ala ta lon be surunyara.

Dibilon lo,

siyaw ta kiti lon lo.

⁴ Kerekemuru be nana Misiran jamana kama.

A tooo bena se Etiyopikaw fana ma.

O wagati ra mogo faganinw bena benben Misiran;

o juguw bena o ta naforow bee ce ka taga ni a ye,

ka jamana halaki ka se fo bonw jusiginanw ma.

⁵ Etiyopi jamana, ani Puti jamana, ani Ludi jamana,

ani Arabujamana bee, ani Libi jamana,

ani jamana minw ka jennogonya don ni nogon ye,

kerekemuru bena olugu bee faga ni Misirankaw ye.> »

Ala bena Misiran jamana ke yoro lakolon ye

⁶ «Matigi Ala ko:

<Misiran demebagaw bee bena ben;

baraka min ka yerebonya bla o ra, o bena ban.

K'a ta Migidoli ka taga se fo Siyeni,

kerekemuru bena o yorow ta mogow bee faga.

Dunupatigi Ala ko ten.

⁷ « <O ta yoro bena ci k'a ke yoro lakolon ye jamana lakolon tow ce ra; o ta duguw bena ke tomow ye tomo tow ce ra.

⁸ Ni ne nana tasuma don Misiran jamana ra, ni o ta demebagaw bee nana halaki tuma min na, o tuma o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁹ « <O lon na, ne bena ciraden do ci ni jirakurun ye, ka taga Etiyopi jamana mogow nasumanin ja tige. Too bena ben o kan Misiran ta bonolon na; o lon nato ye nin ye.

¹⁰ « <Dunupatigi Ala ko: Ne bena Misiran ta jamaba halaki k'a ban, Babiloni masace Nebukadinesari sababu ra.

¹¹ Ale ni a ta mogow, minw ye siyaw bee ra mogo farimanw ye, olugu le bena taga jamana halaki; o bena o ta kerekemuru bo Misirankaw kama, ka jamana yoro bee ke suw ye.

¹² Ne bena Nili baji ja; ne bena Misiran jamana fiyeere mogojuguw ma. Ne bena a to siya were mogo dow ye jamana ni a konofenw bee halaki. Ne Matigi Ala, ne le kumana.> »

Ala bena a ta kiti ben Misiran duguw bee kan

¹³ «Dunupatigi Ala ko: Ne bena jow halaki, ka batofengbansanw labo Menfisi dugu konon. Kuntigi tena ke Misiran jamana kunna tuun; ne bena siranya bla Misiran jamana yoro bee ra.

¹⁴ Ne bena Patorosi mara ci k'a ke yoro lakolon ye, ka tasuma don Sohan dugu ra, ka ne ta kitiw ben Tebu dugu kan.

¹⁵ Ne bena ne ta jusugban ben Sini dugu kan, min ye Misiran dugu barakaman ye; ne bena Tebu dugu ta jamaba bee halaki.

¹⁶ Ne bena tasuma don Misiran jamana ra; Sini dugumogow bena o yere tonomi dimi boro, o juguw bena wow bo Tebu dugu laminikogow ra, o bena ben Menfisi dugu kan tereghan fe.

¹⁷ O bena Heliyopolisi ni Pi Beseti ta kanbelenw faga ni kerekemuru ye, ka mogo tow mina ka taga ni o ye.

¹⁸ Ni ne nana Misiran ta fanga yiri kari, baraka min be yerebonya bla a ra, ni ne nana o ban tuma min na, o tuma, Tapanesi dugu bena ke dibi ye teregbani fe. Sankaba finman do bena dugu datugu. O bena dugumogow mina ka taga ni o ye.

¹⁹ O cogo ra ne bena kiti ben Misiran jamana kan; ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Ala bena Babiloni masace lana Misiran jamana kama

²⁰ San tan ni kelennan, karo folo, tere wolonfla, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

²¹ «Adamaden, ne ka Misiran masace Farawona boro kari. Fla ma ke a ra janko k'a keneya, fani ma ke k'a siri k'a lo, janko a ye se ka baraka soro ka kerekemuru mina.

²² O koson Dunupatigi Ala ko: Ne bena wuri Misiran masace Farawona kama. Ne bena a boro fla bee kari: a boro min ka ji, ani min karinin lo; ni o kera, kerekemuru bena bo a boro ka ben.

²³ Ne bena Misirankaw janjan ka taga siya tow ce ra, ne bena o yerege ka taga jamana tow ra.

²⁴ Ne bena Babiloni masace boro baraka bonya, ka ne ta kerekemuru don a boro. Nka ne bena Farawona boro fla kari; a bena nuna Babiloni masace ja koro i ko kerekeden mandiminin sato.

²⁵ Ne bena Babiloni masace boro baraka bonya, nka Farawona baraka bena dese. Ni ne nana ne ta kerekemuru don Babiloni masace boro, k'a to a ye kerekemuru sin Misiran jamana ma tuma min na, o tuma o bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.

²⁶ Ne bena Misirankaw janjan ka taga siya tow ce ra, ne bena o yerege ka taga jamana tow ra. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

31

Ala ka Misiran masace suma ni yirisunba do ye

¹ San tan ni kelennan, karo sabanan, tere folo, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, a fo Misiran masace Farawona ni a ta jama ye ko:

«Ele bora jontigi le fe sa, ele ni i ta bonya?

³ A fle, Asiri jamana fana tun be i ko Liban jamana sedirisun do.

A yiriboro cegumanbaw suma tun be i ko yirituba suma;

a tun ka jan kosebe,

a kun tun be se fo sankabaw ma.

⁴ Jiw tun k'a bonya;

dugukolo jukorojiw tun k'a janya.

O jiw woyora k'a koroyoro lamini,

ka woyo ka taga kongoyiri tow bee koro.

⁵ O koson a tun janyara ka teme kongoyiri tow bee kan;

a yiriborow cayara,

a yiriboromisew janyara,

sabu a wurito, ji caman tun b'a koro.

⁶ « «Sanfekonow bee tun be o ta paga la a yiriboromisew le ce ra;

kongosogow bee tun be o denw woro a yiriborow suma le ra.

Siya caman tun be sigi a suma ra.

⁷ A tun ce ka ji, a bonya ni a yiriborow janya koson;

sabu a lilinw tun be ji camanba soro dugukolo jukoro.

⁸ Ala ta yiritu ta sedirisunw si tun te se ka o yere suma ni a ye,

siperesisunw fana tun te se ka o yere kapa ni a yiriborow ye;

pilatanisunw si tun tɛ a yiriborow bɔ cɛna ra.
Ala ta yiritu yiriw si ta cɛna tun tɛ a ta bɔ.

⁹ Ne tun ka yiriboro caman kɛ k'a cɛna;
yiri o yiri tun bɛ Edeni, Ala ta yiritu kɔnɔ, a nangboya tun ka olugu bɛɛ mina.> »

Yirisunba bɛna kari

¹⁰ «O koson Dunupatigi Ala ko: Yirisunba tun janyara kosebɛ, a k'a kun kɔrɔta ka se fɔ sankabaw ma; yerebonya donna a jusukun na a ta janya koson.

¹¹ O koson, ne k'a don siyaw bɛɛ ta kuntigiba* boro; a ka kojugu minw kɛ, ale bɛna a mina ka kapa ni o le ye, sabu ne banna a ra.

¹² Siya wɛrɛ mɔgɔw bɛɛ ra mɔgɔ farimanw, olugu k'a tige k'a ben, ka taga k'a to yi. A yiriborow benbenna kuruw kan, ani kurufurancew bɛɛ ra. A yiriboromisɛnw karikarira ka benben jamana dingakolonw bɛɛ kɔnɔ. Dunupamɔgɔ minw bɛɛ tun bɛ sigi a suma kɔrɔ, olugu bɔra a kɔrɔ, k'a kelen to yi.

¹³ Sanfekɔnɔw bɛɛ bɛna sigi a yirisun bennin kan;
kongobɛganw bɛɛ bɛna sigi a yiriborow cɛ ra.

¹⁴ « <Ni o kera, jidarayiri wɛrɛ si tena a yere bonya a janya koson, k'a kun kɔrɔta ka se fɔ sankabaw ma tuun; yiri si tena a fɔ ko ji caman b'a kɔrɔ, k'a yere bonya ka kɛ yiri tɔw san fɛ. Sabu ne ka o bɛɛ labla saya ye; o bɛ taga dugukolo jukɔrɔyɔrɔ ra, ka taga fara adamaden sanin tɔw kan, minw lajigira kaburu dinga kɔnɔ.>

¹⁵ «Dunupatigi Ala ko: A jigira kaburu kɔnɔ lon min na, ne ka yɔrɔ bɛɛ bla sukasi ra; ne ka dugukolo jukɔrɔjiw datugu a koson, ne ka baji w lalɔ, k'a jiwoyow mina ka o lɔ yɔrɔ kelen na. Ne ka janasisi dibi lajigi Liban kuruw kan. Kongoyiriw bɛɛ jajara a koson.

¹⁶ Wagati min ne k'a lajigi kaburu kɔnɔ, ka fara kaburukɔnɔmɔgɔw kan, a benkan fɛ, ne ka siyaw ja tige fɔ o bɛ yereyere; Edeni yiri minw bɛɛ bɛ dugukolo jukɔrɔ, Liban yiri jumanmanw, a yiriw bɛɛ ra cɛɗumanw, min o min tun bɛ ji sɔrɔ, olugu jusu saarora.

¹⁷ Minw tun kera a jɛnɔgɔnɔw ye, minw tun sigira a suma kɔrɔ siya tɔw cɛ ra, olugu fana jigira ni a ye kaburu kɔnɔ, ka taga fara mɔgɔ faganinw kan, o ka minw faga ni kerekemuru ye.

¹⁸ « <Ayiwa, Edeni yiri juman ta nɔɔrɔ ni a ta bonya tun bɛ i ko ele ta? O bɛɛ n'a ta, i ni Edeni yiriw bɛɛ bɛna jigi ɔgɔn fɛ dugukolo jukɔrɔ. I su bɛna taga la mɔgɔ kɛnɛsigibariw suw cɛ ra, ka taga fara mɔgɔ faganinw kan, o ka minw faga ni kerekemuru ye. Farawona laban bɛna kɛ o le ye, ani a ta jamaba bɛɛ. Dunupatigi Ala ko ten.> »

32

Misiran ni a ta masace ta kiti tɔ

¹ San tan ni flanan, karo tan ni flanan, tere fɔlɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, sangadɔnkiri dɔ la Misiran masace Farawona koson; a fɔ a ye ko:
<Ele tun bɛ siya tɔw cɛ ra i ko jarkanbelen,
i tun bɛ i ko kɔgɔji danfen barakaman;
i tun bɛ baji lawuri san fɛ,
ka ji duuru ni i senw ye,
ka baji na cɛn.

³ « <Dunupatigi Ala ko:
Ne bɛna jamaba dɔ fara ne yere kan, ka ne ta jɔ firi i kan;

* 31:11 31.11 Siyaw bɛɛ ta kuntigiba, o ye Babiloni masace Nebukadinesari ye.

olugu bɛna i sama ka i labo ni ne ta jo ye.

⁴ Ne bɛna i firi dugukolo kan,
ka i to kongo kono yi;
ne bɛna a to sanfɛkonow bɛɛ ye na sigi i kan,
k'a to kongosogow bɛɛ ye na fa i sogo ra.

⁵ Ne bɛna i sogo bla kuruw kan,
ka i fari yoro tow ke ka kurufurancɛw lafa.

⁶ Ne bɛna i jori woyo dugukolo kan, ka se fo kuruw ma;
kodingaw bɛna fa i jori ra.

⁷ Ni ele nana faga tuma min na, ne bɛna sankolo datugu;
ne bɛna lolow ke dibi ye,
ne bɛna tere datugu ni sankaba do ye;
karo tɛna a ta yeelen bo tuun.

⁸ Sankolo yeelenbonanw bɛɛ,
ne bɛna o bɛɛ ke dibi ye ele koson;
ne bɛna i ta jamana ke dibi ye.
Dunupatigi Ala ko ten.

⁹ « *«Ni ne nana i ta halakiri ko lase siya tow ma tuma min na, ne bɛna siya caman jusu kasi, ani jamana dow, i yere ma jamana minw lon.*

¹⁰ Ne bɛna a to i ta ko ye jamana caman jigi tige; ni ne nana ne ta kerekemuru fifa o pa koro tuma min na, o ta masacew fana kunmasi bɛna ce ele koson. Ele benlon na, o bɛɛ bɛna ke yereyere ye wagati bɛɛ, ka to ka hami o nin kisi ko ra.

¹¹ « *«Sabu Dunupatigi Ala ko:
Babiloni masace ta kerekemuru bɛna se i ma.*

¹² Ne bɛna a to kerekɛɛfari dow ye i ta jama bɛɛ faga;
o kerekɛɛw bɛɛ ye siyaw bɛɛ ra mogɔ farimanw le ye.
O bɛna Misirankaw ta yerebonya bo o ra,
ka o ta jama bɛɛ halaki.

¹³ Ne bɛna o ta beganw bɛɛ faga jidaw ra;
adamaden si tɛna ji duuru ni a sen ye tuun,
began si sen tɛna ji duuru tuun fana.

¹⁴ Ne bɛna a to Misiran jiw ye pamalo,
k'a to a baji pamalonin ye woyo i ko turu.
Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁵ Ni ne nana Misiran jamana ci k'a ke yoro lakolon ye tuma min na,
ni o juguw nana jamana konofenw bɛɛ ce tuma min na,
ni ne nana jamana sigibagaw bɛɛ faga tuma min na,
o wagati le ra o bɛna a lon ko ne le Matigi Ala ye.» »

¹⁶ Ayiwa, nin ye sangadonkiri do le ye, min ka kan ka la. Siya were musow bɛna nin donkiri la; o bɛna a la Misiran ni a ta jama bɛɛ lajennin koson. Dunupatigi Ala ko ten.

Siya tow ta kiti

¹⁷ San tan ni flanan, karo tere tan ni loorunan, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹⁸ «Adamaden, sangadonkiri do la Misiran jama bɛɛ lajennin koson, ka o lajigi dugukolo jukoro, ka o fara kaburukonmogow kan, olugu ni siya barakaman tow ta mogow.

¹⁹ A fo o ye ko: *«Yala aw ka fisa ni siya tow ye wa? Aw fana bɛna jigi ka taga la kenesigibariw ce ra!»*

²⁰ «O bēna benben ka sa ni mōgo faganinw ye, kerekemuru ka minw faga. Kerekemuru samana ka bō ka ban; aw ye Misiran ni a ta jama bēe lajennin mina ka o labo.

²¹ Kerekēcefariw, ani Misiran jēnpogonkoro minw tagara lahara, olugu bēna a fō o ma ko: «O jigira ka na la kaburu kōno ni kenesigibariw ye, o tun ka minw faga ni kerekemuru ye!»

²² «Asiri masace ni a ta kerekējama bēe lanin bē yi; a ta kerekēcēw ta kaburuw k'a yere ta lamini. O bēe sara kere ra; kerekemuru ka o faga.

²³ O ta kaburuw bē fō dugukolo jukoroƴoro ra yi. Kerekēcēw ta kaburuw ka masace ta lamini. O bēe sara kere ra; kerekemuru ka o faga. Olugu le tun bē jatigē blara mōgow ra dunupa kōno.

²⁴ «Elamu masace ni a ta jama lanin bē yi; a ta mōgow ta kaburuw k'a ta kaburu lamini. O bēe sara kere ra; kerekemuru ka o faga. O cē kenesigibariw jigira kaburu kōno; olugu minw tun bē jatigē blara mōgow ra dunupa kōno. O ta maroya bē to o kan, o ni kaburukōnomōgo tōw.

²⁵ O ka layoro di Elamu masace ma ni mōgo faganin tōw ye, ani a ta kerekējama; olugu ta kaburuw k'a ta lamini. O cē kenesigibariw bēe fagara ni kerekemuru ye, sabu o tun bē jatigē bla mōgow ra dunupa kōno. O ta maroya bē to o kan, o ni kaburukōnomōgo tōw. O suw lara mōgo faganin tōw suw cē ra.

²⁶ «Meseke ni Tubali ta masacēw ni o ta jama bēe lanin bē yi; o ta kerekēcēw ta kaburuw ka o taw lamini. O cē kenesigibariw bēe fagara ni kerekemuru ye, sabu o tun bē jatigē bla mōgow ra dunupa kōno.

²⁷ O ma o su don ni fōlofōlo ta kerekēcefariw ye, o tun bē minw don kaburu kōno ni o ta kerekeminanw ye; o tun bē olugu ta kerekemuru la o kun koro, ka o ta negebennan bla o fari kan, sabu o kerekēcēw tun bē jatigē bla mōgow ra dunupa kōno.

²⁸ «Ayiwa, ele Farawona, ele kōni bennin flē nin ye ni cē kenesigibariw ye; kerekemuru ka mōgo minw faga, i lanin bē ni olugu le ye.

²⁹ «Edomu fana lanin bē yi, ani a ta masacēw, ani a ta kuntigiw bēe; olugu ni o ta cefariya bēe, o su donna ni mōgo faganinw ye, kerekemuru ka minw faga. O lanin bē ni cē kenesigibariw ye, o ka minw lajigi kaburu kōno.

³⁰ «Sahiliyanfan jamana kuntigiw bēe, ani Sidonkaw bēe lanin bē yi; o ka olugu fana lajigira kaburu kōno ni mōgo faganinw ye. O ta cefariya tun ka jatigē bla mōgow ra, nka o bēe n'a ta, maroya ka o soro. O cē kenesigibariw lanin bē ni mōgo faganinw ye, kerekemuru ka minw faga. O ta maroya bē to o kan, o ni kaburukōnomōgo tōw.

³¹ «Ni Farawona nana olugu ye, a jusu bēna suma a ta jama ta ko koson, sabu kerekemuru bēna Farawona ni a ta kerekējama fana faga; Dunupatigi Ala ko ten.

³² Ne k'a to a ka jatigē bla mōgow ra dunupa kōno, nka o bēna ale Farawona ni a ta jama bēe la kaburu kōno ni cē kenesigibariw ye, o ka cē minw faga ni kerekemuru ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

Ala bēna a ta mōgow lajen

33

(33-39)

*Ala ka Ezekiyeli ke a ta mōgow korosibaga ye
(3.16-21)*

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, kuma i ta jamana mōgow fē, i y'a fō o ye ko: «Ni ne ka kerekējama do ci ka taga jamana do halaki ni kerekemuru ye, ni a kera ko o jamana mōgow tun ka cē do panawoloma o yere cē ra ka o tigi ke jamana korosibaga ye,

³ ni o tigi ka kerekedenw nato ye ni kerekemuru ye jamana kama, ni a ka buru fiye ka mogow lasomi,

⁴ ni mogow min ka burufiyekan men, nka a ma a jate, ni o nana o tigi faga ni kerekemuru ye, a fagari kunko be ben a yere le kan.

⁵ Sabu a ka burufiyekan men, nka a m'a jate; a fagari kunko be ben a kan. Ni a tun ka lasomini jate, a tun bena a nin kisi.

⁶ « <Nka ni jamana korosibaga ka kerekedenw nato ye ni kerekemuru ye, ni a ma buru fiye, ni mogow ma lasomi, ni kerekedenw nana mogow do faga ni kerekemuru ye, o tigi be sa a ta terenbariya koson, nka ne bena a ta saya kunko ben jamana korosibaga le kan.>

⁷ « <Ayiwa, adamaden, ne be ele sigi ka i ke Izirayeli mara mogow korosibaga ye. Ele bena ne darakumaw lamem, ka to ka o lasomi ne ye.

⁸ Ni ne k'a fo mogowugu ma ko: <Ele mogowugu, sigiya t'a ra, i bena sa!> Ni i ma kuma mogowugu fe k'a lasomi a ta tagamacogo ko ra, o mogowugu bena sa a ta terenbariya koson, nka ne bena a ta saya kunko ben ele le kan.

⁹ « <Nka ni ele koni ka mogowugu lasomi ko a ye bo a ta sirajugu kan, ni ale ma bo a ta sirajugu kan, o tuma a be sa a ta terenbariya koson, nka ele be bosi o kunko ma.> »

Ni mogowugu ka kojugu dabra a be kisi

¹⁰ «Ayiwa, adamaden, a fo Izirayeli mara mogow ye ko: Aw be to k'a fo ko: <Anw ta hakekow, ani an ta jurumunw be an kan minke, o le be an halakira; an be se ka kisi cogo di>

¹¹ A fo o ye ko: <Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten; mogowugu ye faga, o man di ne ye; a ye a jogo yelama, ka kisi, o le ka di ne ye. Aw ye seko, aw ye seko ka bo aw ta sirajuguw kan! Aw kana na a to aw ye sa, aw Izirayeli mara mogow.>

¹² «Ayiwa, adamaden, a fo i ta jamana mogow ye fana ko: <Ni mogow terennin do ka hakeko do ke lon o lon, a ta terenninya tena a kisi o lon na. Ni mogowugu k'a ta juguya dabra lon o lon, a ta juguya tena a to a ye halaki tuun; o cogo kelen na, ni mogow terennin ka jurumun ke lon o lon, a ta terenninya tena a to a ye bosi o lon na.>

¹³ Hali ni ne k'a fo mogow terennin ma ko sigiya t'a ra, a bena kisi, ni ale k'a boromala a ta terenninya ma ka kojugu ke, a ta terenninyakow si tena jate tuun; a ka kojugu min ke, a be sa o koson.

¹⁴ Hali ni ne k'a fo mogowugu ma ko: <Sigiya t'a ra, ele bena sa!> Ni a ka a ta jurumun dabra, ka can ni terenninya sira tagama,

¹⁵ jurunantigiw tun ka o borofen minw di a ma ka o ta juruw tonomasigi, ni mogowugu ka o fenw kosegi o ma, ka mogow ta fen sonyaninw kosegi o ma, Ala ta cifonin minw be mogow kisi, ni a ka o sira tagama, ni a ma terenbariyako ke tuun, ayiwa, sigiya t'a ra, a bena kisi, a te sa a ta kojugu koson.

¹⁶ A tun ka jurumun minw bee ke, o si tena jate tuun. A be can ni terenninya sira tagama minke, sigiya t'a ra, a be kisi o sababu ra.

¹⁷ «O bee n'a ta, i ta jamana mogow b'a fora ko: <Matigi ta siraw bennin te!> Nka olugu yere ta siraw le bennin te.

¹⁸ Ni mogow terennin k'a ta terenninya dabra ka kojugu ke, a be sa a ta kojugu koson.

¹⁹ Ni mogowugu k'a ta juguya dabra ka can ni terenninya sira tagama, a be kisi o sababu ra.

²⁰ «Aw b'a fo ko: <Matigi ta siraw bennin te.> Ayiwa, ne bena aw ta kiti tige ka kapa ni aw bee kelen kelen ta tagamacogo le ye, aw Izirayeli mara mogow koni!>

Izirayeli jamana halakicogo

²¹ Izirayelimogow minanin ka taga Babiloni, o san tan ni flanan, karo tannan, tere looru, mogɔ dɔ bɔsira, ka bori ka bɔ Zeruzalemu ka na ne fɛ, ka n'a fɔ ne ye ko o ka Zeruzalemu dugu mina.

²² Matigi Ala tun k'a boro la ne kan lon min wulada fɛ, o lon dugusagbɛ le ra, o cɛ boribagato tun nana. Sani a ye se ne fɛ sogoma, o y'a soro Matigi Ala tun ka ne da labla. Ne da tun lablara, ne tun tɛ bobo* ye tuun.

²³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

²⁴ «Adamaden, mogɔ minw siginin bɛ nin tomow cɛ ra Izirayeli mara ra yi, olugu b'a fɔra ko: «Ibrahim kelen dɔrɔn tun lo, o bɛɛ n'a ta, jamana dira a ma. Ayiwa, anw minw ka ca, jamana dira anw fana ma sisan k'a kɛ anw ta ye.»

²⁵ Ayiwa, a fɔ o mogow ye ko Dunupatigi Ala ko: Aw bɛ jufasogow domu ni a jori ye, aw bɛ aw na lo aw ta jow le ra, aw bɛ mogɔ faga! Ayiwa, aw bɛ se ka jamana soro o ra cogo di?

²⁶ Aw jigi bɛ aw ta kerekemuruw le kan, aw bɛ ko haramuninw kɛ, aw bɛɛ bɛ jɛn ni aw mogɔɔɔɔn ta muso ye k'a lebu. Aw bɛ se ka jamana soro o ra cogo di?

²⁷ «A fɔ o ye fana ko Dunupatigi Ala ko: Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman ye, ko mogɔ minw siginin bɛ o tomow cɛ ra, ko kerekemuru bɛna olugu faga. Minw bɛ kongo kɔnɔ, ne bɛna olugu kɛ waraw ta domuni ye. Minw bɛ farawow, ani kuruwow kɔnɔ, banajuguw bɛna olugu faga yi.

²⁸ Ne bɛna jamana cɛn k'a kɛ yɔrɔ lakolonba ye. Baraka min bɛ yerebonya blara o ra, ne bɛna o baraka ban. Izirayeli kuruyɔrɔw bɛna kɛ yɔrɔ lakolonw ye; mogɔ si tɛna tɛmɛ yi tuun.

²⁹ O ka o ko haramunin minw bɛɛ kɛ, ni ne nana jamana cɛn k'a kɛ yɔrɔ lakolonba ye o ko haramuninw bɛɛ koson tuma min na, o tuma o bɛna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

³⁰ «Adamaden, ele kɔni, i ta jamana mogow bɛ to ka ele ta ko le fɔ kogow kɛrɛ fɛ, ani bondaw ra; o b'a fɔ ɔɔɔn ye ko: «Aw ye na, an ye taga Matigi Ala ta kuma lamɛn!»

³¹ O ra, ne ta mogow camanba bɛ taga, ka taga sigi i na kɔrɔ. O bɛ i ta kumaw lamɛn, nka o tɛ a kɛ; kumadimanw bɛ o da ra, k'a soro natabaya le bɛ o jusukun na.

³² Ele kɛra o fɛ i ko dɔnkirilabaganuman, kandiman, min ta dɔnkiri ka di. O bɛ i ta kumaw lamɛn, nka o tɛ kɛ a kɛbagaw ye.

³³ «O koson i bɛ ko minw fɔra, ni o kow nana kɛ tuma min na, sigiya t'a ra, a fana bɛna kɛ, o tuma o bɛna a lon ko can ra cira dɔ le tun bɛ olugu cɛ ra.»

34

Ala ka Izirayeli jamana jamogow jaraki

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, ciraya kɛ Izirayeli jamana jamogow kama; ciraya kɛ k'a fɔ o ye, k'a fɔ jamogow ye ko Dunupatigi Ala ko: Bɔnɔ bɛna aw Izirayeli jamana jamogow soro, aw minw bɛ aw jantora aw yɛrɛ le ra. Yala begankɔrɔsibaga* man kan k'a janto beganw le ra wa?

³ Aw ka began tɔrɔninw sogo domu†, ka o siw kɛ ka aw yɛrɛ fiyɛrɛbɔ; aw ka began tɔrɔninw faga. Aw ma aw janto beganw na.

⁴ Aw ma desɛbagatow demɛdemɛ, aw ma banabagatow flakɛ; aw ma began mandimininw ta joriw siri; minw mabora begankuru ra, aw ma taga olugu gbengben

* 33:22 33.22 Ezekiyeli ta boboya ko tun fɔra (3.26; 24.27). * 34:2 34.2 Ala bɛ Izirayeli ta jamogow suma ni sagagbenbagaw ye; jamanadenw kɛra i ko sagaw. † 34:3 34.3 Kitabu dɔw ko: Aw ka beganw ta nɔnɔ min.

ka na ni o ye; minw tununa, aw ma taga olugu yorɔɔpini. Nka aw ka aw ta fanga sigi o kan, ka o minako juguya, ka fariya o ma.

⁵ O janjanna sabu gbenbaga ma sɔɔɔ o ra; o janjanna minke, o kera kongowaraw bɛɛ ta domuni ye.

⁶ Ne ta bɛganw bɛ yaala o kun fɛ kuruw bɛɛ kan, ani kongoriw bɛɛ kan; o janjanna jamana fan bɛɛ ra. Mɔɔɔ si tɛ o yorɔɔninina, mɔɔɔ si tɛ o korɔsira.

⁷ « <O kosɔn, aw jamɔɔɔw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn!

⁸ Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman ye, Dunupatigi Ala ko ten: Aw k'a to mɔɔɔw ka ne ta bɛganw mina, k'a to ne ta bɛganw kera kongowaraw bɛɛ ta domuni ye, sabu gbenbaga tɛ o ra. Ne ta bɛgankorɔsibagaw tɛ ne ta bɛganw yorɔɔninina; o bɛ o jantora o yɛɛ le ra, o tɛ o jantora bɛganw na.

⁹ Ayiwa, i n'a fɔ a bɛ ten, aw bɛgankorɔsibagaw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn!

¹⁰ Dunupatigi Ala ko: A flɛ, ne bɛna wuri bɛgankorɔsibagaw kama. Ne bɛna ne ta bɛganw kopininka o fɛ; ne tɛna a to o ye o janto ne ta bɛganw na tuun, ni o tɛ, o bɛna to ka o janto o yɛɛ le ra. Ne bɛna ne ta bɛganw sama ka bɔ o da ra; ne ta bɛganw tɛna kɛ o ta domuni ye tuun.> »

Ala yɛɛ bɛna a janto a ta bɛganw na

¹¹ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: A flɛ, ne yɛɛ le bɛna ne ta bɛganw yorɔɔpini ka o gbɛngbɛn.

¹² Ni bɛgankorɔsibaga bɛ ni bɛganw ye, ni bɛganw janjanna a bɛ o gbɛngbɛn cogo min na, ne fana bɛna ne ta bɛganw gbɛngbɛn o cogo le ra; ni o yɛɛɛɛɛɛ ka taga yorɔ o yorɔ, ne bɛna taga o yorɔw bɛɛ ra ka taga o bɔsi, hali ni san le finna o lon na ka yorɔ bɛɛ kɛ dibi ye.

¹³ Ne bɛna o labɔ siya tɔw cɛ ra, ka o labɔ jamana tɔw ra, ka o lajɛn, ka sekɔ ka taga ni o ye o yɛɛ ta jamana ra. Ne bɛ taga a to o ye domuni kɛ Izirayeli kuruw kan, ani a jidaw ra, ani mɔɔɔw bɛ jamana yorɔ o yorɔ ra.

¹⁴ Ne bɛna taga ni o ye yorɔɔɔɔɔɔ le ra; o marayorɔ bɛna kɛ Izirayeli jamana kuruw sanfɛyɔɔɔw ra. O bɛna laganfiya o bɛganmarayorɔ ɔɔɔɔɔɔɔ na, ka bin nugunin caman sɔɔɔ k'a domu Izirayeli kuruw kan.

¹⁵ Ne yɛɛ le bɛna ne janto ne ta bɛganw na, k'a to o ye laganfiya. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁶ Minw tununa, ne bɛna taga olugu yorɔɔpini, minw mabɔra sagakuru ra, ne bɛna taga olugu gbɛngbɛn ka na ni o ye; ne bɛna bɛgan mandimininw ta joriw siri, ka banabagatɔw dɛmɛdɛmɛ. Nka bɛgan tɔɔɔɔɔɔɔ barakamanw, ne bɛna olugu halaki; sabu ne bɛna bɛganw bɛɛ korɔsi ka kapa ni terenninya le ye.»

Ala bɛna bɛganw bɔ ɔɔɔɔɔ na

¹⁷ « <Ayiwa, aw kɔni, ne ta bɛganw, Dunupatigi Ala ko: A flɛ, ne bɛ kiti tige sagadenw ni ɔɔɔɔɔ cɛ, ka kiti tige sagajigiw ni bakɔɔɔɔɔɔ cɛ.

¹⁸ Aw bɛ domuni kera yorɔɔɔɔɔ minw na, o ma aw wasa, fɔ aw belɛn bɛ bin tɔ dɔndɔn ni aw senw ye! Aw bɛ jipuman min minna, o fana ma aw wasa, fɔ aw belɛn bɛ aw senw don ji tɔ ra k'a ɔɔ duuru!

¹⁹ Aw ka bin minw dɔndɔn ni aw senw ye, ne ta bɛgan tɔw ka kan ka o le domu; aw ka ji min duuru ni aw senw ye, o ka kan ka o le min.

²⁰ « <O kosɔn, Dunupatigi Ala bɛ min fɔ aw ye, o flɛ nin ye: Ne yɛɛ le bɛna kiti tige sagaden tɔɔɔɔɔɔɔ, ani sagaden fasaninw cɛ.

²¹ I n'a fɔ aw bɛgan tɔɔɔɔɔɔɔ ka bɛgan barakantanw bɛɛ ɔɔɔɔɔɔɔ ni aw kɛɛɛ ni aw kamankunw ye, ka o tu ni aw gbanw ye, fɔ ka o gbɛn ka bɔ kɛɛ ma, ka o janjan,

²² o kosɔn ne bɛna ne ta bɛganw bɔsi, janko mɔɔɔw kana o mina; ne bɛna kiti tige sagadenw ni ɔɔɔɔɔ cɛ.

²³ Ne bɛna bɛgankɔrɔsibaga kelenpe le sigi o kunna, min ye ne ta jɔnce Dawuda‡ ye. Ale bɛna a janto o ra, ka kɛ o kɔrɔsibaga ye.

²⁴ Ne Matigi Ala, ne le bɛna kɛ o ta Ala ye; ne ta jɔnce Dawuda bɛna kɛ o kuntigi ye. Ne Matigi Ala, ne le kumana.

²⁵ « ‹Ne bɛna hɛra jɛnɔgɔnya* le don ni o ye; ne bɛna kongowaraw bɛɛ ban ka bɔ jamana kɔnɔ. O bɛna sigi kongokolon kɔnɔ, ka sunɔgɔ yirituw kɔnɔ hɛra ni laganfiya ra.

²⁶ Ne bɛna o yɔrɔw, ani ne ta kongori kɛrɛfɛyɔrɔw kɛ yɔrɔ barakamanw ye; ne bɛna sanji ben a wagati ra, k'a kɛ sanji barakamanw ye.

²⁷ Kongoyiriw bɛna den, sɛnɛfɛnw bɛna na. O bɛna sigi hɛra ni laganfiya ra o ta dugukolo kan. O tun ka fanga min sigi o kan, ne bɛna o fanga yiri kari ka bɔ o kan na; minw tun ka o jɔnyamina, ne bɛna o bɔsi ka bɔ olugu boro. Ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

²⁸ Siya tɔw tɛna o borofɛnw cɛ tuun, kongowaraw tɛna o domu tuun. O bɛna sigi hɛra ni laganfiya ra, mɔgɔ si tɛna o tɔrɔ tuun.

²⁹ Ne bɛna sɛnɛkɛyɔrɔ dɔ labɛn o ye, yɔrɔ min ka tɔgɔba sɔrɔ a dugukolo ta diya kosɔn. Kɔngɔ tɛna ben o kan tuun jamana kɔnɔ, siya tɔw fana ta mafiyɛnyari tɛna se o ma tuun.

³⁰ Ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne Matigi Ala, o ta Ala, ko ne bɛ ni o ye, ko olugu le ye ne ta mɔgɔw ye, olugu minw ye Izirayeli mara mɔgɔw ye. Dunupatigi Ala ko ten.

³¹ « ‹Aw minw ye ne ta sagaw ye, ne ta bɛganmarayɔrɔ ta sagaw, aw ye adamadenw le ye; ne le ye aw ta Ala ye. Dunupatigi Ala ko ten.› »

35

Edɔmukaw ta kiti

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, i nasin Seyiri kuru fan fɛ, i ye ciraya kɛ a kama!

³ A fɔ a ye ko Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna wuri i kama, ele Seyiri kuru. Ne bɛna ne boro kɔrɔta i kama, ka i halaki ka i kɛ yɔrɔ lakolonba ye.

⁴ Ne bɛna i ta duguw kɛ tomow ye, ka i ta jamana ci k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye; ni o kɛra, i bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁵ «Izirayelimɔgɔw kɔninya bɛ ele jusu ra wagati bɛɛ; ele le ka o don o juguw boro, k'a to o juguw ye ben o kan ni kɛrɛkɛmuru ye, k'a sɔrɔ o deguninba tun lo; Ala tun bɛ o ta terenbariyaw hake le bɔra o ra, sabu o ta terenbariyaw tun sera a dan ma.

⁶ O kosɔn, ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ne bɛna fagariba lase ele ma; fagari bɛna tugu i kɔ. I n'a fɔ i ma mɔgɔfaga kɔninya, o tuma fagari fana bɛna tugu i kɔ.

⁷ Ne bɛna Seyiri kuru cɛn k'a kɛ yɔrɔ lakolonba ye; minw tun bɛ tagakasegi kɛra o yɔrɔw ra, ne bɛna olugu bɛɛ halaki.

⁸ Ne bɛna i ta kuruyɔrɔw fa mɔgɔ faganinw na. O bɛna i ta mɔgɔw faga ni kɛrɛkɛmuru ye ka o suw benben kongoriw kan, ani kurufurancɛw ra, ani kojiw ra.

⁹ Ne bɛna i ta jamana kɛ yɔrɔ lakolon ye; a bɛna to o cogo le ra wagati bɛɛ. Mɔgɔ si tɛna sigi i ta duguw kɔnɔ tuun. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

¹⁰ «I k'a fɔ ko: ‹Nin siya fla, ani nin jamana fla bɛɛ bɛna kɛ ne ta le ye; anw bɛna o ta ka o kɛ an yɛrɛ ta ye, hali ni Matigi Ala siginin bɛ yi!›

¹¹ Ayiwa, o kosɔn ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko i ka o kɔninya ka o mina ni dimi ni pangboya min ye, ne bɛna ele fana mina o cogo kelen le ra; ne bɛna kiti ben i kan, ka o kɛ sababu ye ka ne ta sebayaya yira olugu ra.

‡ 34:23 34.23 Masace Dawuda: O kɔrɔ ye ko o masaceɓuman bɛna kɛ i ko masace Dawuda, walama a bɛna kɛ a ta mɔgɔ dɔ ye.

¹² Ni o kera, i bena a lon ko i ka kumajugu minw bee fo Izirayeli ta kuruw ma, ko ne Matigi Ala ka o bee men. I ko: <A kera yoro lakolon le ye, a kera an ta domuni le ye!>

¹³ Aw ka aw yere bonya ne na koro ni dabayakumaw ye; aw ka kuma caman fo ne kama; ne ka o bee men.

¹⁴ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Dunupa bee lajennin bena ninsondiya wagati min na, o wagati ra ne bena aw halaki, ka aw ta jamana ke yoro lakolon ye.

¹⁵ Izirayeli mara mogow ta yoro cira k'a ke yoro lakolon ye minke, ele pagarira o ra; ayiwa, ne bena ele fana ke o cogo ra; ele fana bena ci ka ke yoro lakolon ye, ele Seyiri kuru ni Edomu mara bee lajennin; ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.»

36

Ala bena Izirayeli juguw kere

¹ «Adamaden, ele ye ciraya ke ka kuma Izirayeli kuruw fe, k'a fo o ye ko: Aw Izirayeli kuruw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamén!

² Dunupatigi Ala ko: I n'a fo aw juguw k'a fo aw ma ko: <Onhon, nin kurukorow kera anw ta le ye sisan!>

³ O ra ele ye ciraya ke k'a fo ko Dunupatigi Ala ko: Ayiwa, i n'a fo o ka aw halaki fan bee ra, ka aw minako juguya, ka aw ta yoro ke siya werew ta ye, k'a to bee ka aw logobo, ka aw neni, ka aw togo cen siya tow ce ra,

⁴ o koson, aw Izirayeli kuruw, aw ye Dunupatigi Ala ta kuma lamén! Dunupatigi Ala be kuma kuruw, ani kongoriw, ani kodingaw, ani kurufurancew, ani tomo lakolonw, ani dugu lakolonw fe; siya minw siginin be aw kere fe, olugu ka o yoro mogow borofenw ce, ka o logobo.

⁵ Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Sigiya t'a ra, ne jusu gbanninba le be nin kumaw fo siya tow ye, ani Edomu mara bee lajennin ye; sabu o jusu diyaninba ni o ta kononjuguya koson, o ka ne ta jamana ta k'a ke o yere ta ye, janko k'a beganmarayorow soro.

⁶ Ayiwa, ciraya ke Izirayeli jamana ta ko ra! A fo a kuruw, ani a kongoriw, ani a kodingaw, ani kurufurancew ye ko Dunupatigi Ala ko: A fle, ne jusu gbanninba ni ne fariyaninba le be nin kumaw fora, sabu siya tow ka aw mafiyyenya.

⁷ O ra, Dunupatigi Ala ko: Ne be ne boro korota ka kari ko sigiya t'a ra, ko siya minw ka aw lamini, olugu fana bena mafiyyenya.

⁸ «Aw koni, aw Izirayeli kuruw, aw ta yiriw bena yiriborow bo, ka den ke ne ta mogow ye, minw ye Izirayelimogow ye; sabu aw sekotuma sera ka na aw ta jamana ra.

⁹ Ne nato fle aw fe, ne bena ne janto aw ra; ne bena aw sene, ka aw dan.

¹⁰ Ne bena aw ta mogow caya Izirayeli mara bee lajennin na. Mogow bena sigi duguw konon tuun; o bena tomokorow lo kokura.

¹¹ Ne bena aw ta mogow, ani aw ta beganw caya; o bena caya ka den caman soro. Ne bena aw caya k'a ke i n'a fo aw tun be cogo min na folofolo; ne bena kopuman caman ke aw ye ka teme hali folo ta kan. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

¹² Ne bena a to mogow ye tagama aw ta dugukolo kan tuun, minw ye ne ta mogow, Izirayelimogow ye; o bena ele Izirayeli dugukolo ta, k'a ke o ta jamana ye. Jamana were tena o bono o ta denw na tuun.

¹³ «Dunupatigi Ala ko: I n'a fo o b'a fora ele Izirayeli jamana ma ko ele be mogow domu, ko i be i yere ta siyamogow bono o denw na,

¹⁴ ayiwa, ele Izirayeli jamana tena mogow si domu tuun, i tena i yere ta siyamogow bono o ta denw na tuun. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁵ Ne tēna a to siya tōw ye i mafiyēnya tuun; jamana werē mōgow tēna i lamaroya tuun. I tēna kē i yērē ta siya bensababu ye tuun. Dunupatigi Ala ko ten.»

Ala bēna Izirayelimōgow lajen kokura

¹⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹⁷ «Adamaden, wagati min Izirayeli mara mōgow tun bē o ta jamana ra, o tun ka o ta jamana lanōgo o ta tagamacogo ni o ta kēwalew fē. O tagamacogo tun ka o lanōgo ne ɲa kōrō i ko muso ta jori b'a lanōgo cogo min na a ta landa wagati ra*.

¹⁸ O koson ne ka ne ta jusugban ben o kan, sabu o tun ka mōgow faga jamana kōnō, ka jamana lanōgo ni o ta jow ye.

¹⁹ Ne ka o janjan siya tōw cē ra, ka o yērēgē ka taga jamana werēw ra; ne ka kiti ben o kan ka kapa ni o ta tagamacogo ni o ta kēwalew le ye.

²⁰ «O tagara siya tōw cē ra minke, ni o sera yōrō o yōrō, o bē ne tōgo saninman cēn o yōrōw bēē ra, sabu mōgow tun b'a fōra o ma ko: <Matigi Ala ta mōgow tun lo, nka a ka o labo a ta jamana ra.>

²¹ O ra, ne ka ne hakiri to ne tōgo saninman na, sabu Izirayeli mara mōgow tagara siya minw cē ra, o ka ne tōgo saninman cēn o siyaw cē ra.

²² «Ayiwa, a fō Izirayeli mara mōgow ye ko Dunupatigi Ala ko: Izirayeli mara mōgow, ne tēna nin kow kē aw le koson; ne bēna a kē ne yērē tōgo saninman le koson, aw tagara siya tōw cē ra ka taga ne tōgo saninman min lanōgo.

²³ Ne bēna a yira mōgo bēē ra ko ne ta tōgoba ye tōgo saninman le ye, ne tōgo min cēna siyaw cē ra, aw ka ne tōgo min cēn siyaw cē ra. O ra, ni ne nana a yira siyaw ra aw sababu ra ko ne le ye Ala saninman ye, o tuma siyaw bēna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye; Dunupatigi Ala ko ten.

²⁴ «Ne bēna aw ta ka aw labo siyaw cē ra; ne bēna aw labo jamanaw bēē ra ka aw lajen, ka na ni aw ye aw ta dugukolo kan.

²⁵ Ne bēna ji saninyanin dō seriseri aw kan ka aw saninya; ne bēna aw saninya ka bo aw ta saninyabariya bēē ra, ka aw bo aw ta joson bēē ra.

²⁶ Ne bēna jusukunkura di aw ma, ka hakirikura di aw ma; jusukungbelēn min bē aw kōnō i ko kabakuru, ne bēna o bo yi, ka jusukunpuman di aw ma.

²⁷ Ne bēna ne yērē nin don aw kōnō, k'a to aw ye ne ta cifoninw sira tagama, ka aw janto ne ta kolatigeninw na, ka o kē.

²⁸ Ne tun ka jamana min di aw bēmaw ma, aw bēna taga sigi o jamana ra; aw le bēna kē ne ta mōgow ye, ne le fana bēna kē aw ta Ala ye.

²⁹ Ne bēna aw kisi ka bo aw ta ko saninyabariw bēē ra. Ne bēna siman wele ka na aw fē, k'a caya kōsēbē; ne tēna kōngo ben aw kan tuun.

³⁰ Ne bēna yiridenw caya, ka simanw ɲa kongo kōnō, janko domunisōrōbariya ta maroya kana na aw sōrō tuun siya tōw cē ra.

³¹ Ni o kera, aw bēna aw hakiri jigi aw ta tagamacogojuguw ra, ani aw ka ko benbari minw kē; aw bēna jigi aw yērē ra, aw ta terenbariyakow, ani aw ta ko haramuninw koson.

³² Nka aw ka kan k'a lon ko ne tē nin kera aw le koson; Dunupatigi Ala ko ten. O ra, aw Izirayeli mara mōgow, aw ka kan ka maroya fō ka aw kun suuru aw tagamacogo koson!

³³ «Dunupatigi Ala ko: Lon min ne bēna aw saninya ka bo aw ta terenbariyaw bēē ra, o lon na ne bēna mōgow caya duguw kōnō tuun; aw bēna tomow lo kokura.

³⁴ Dugukolo lakolonw bēna sēnē tuun, sani a ye kē yōrō lakolon ye tēmēbagaw bēē ɲa kōrō.

* **36:17 36.17** Ka kapa ni Musa ta sariya ye, ni muso bē landa ra, a saninyabari bē to fō logokun kelen (Sariya 15.19-22).

³⁵ O bēna a fɔ ko: «E, nin jamana min tun ye yɔrɔ lakolon ye, o le kera sisan i ko Eɗeni yiritu! Nin dugu minw tun cira ka kɛ tomow ye, ani yɔrɔ lakolonw, olugu le lora tuun ka kɛ dugu barakamanw ye, fɔ ka o fa mɔgɔw ra!»

³⁶ Siya minw bēna to aw kɛrɛ fɛ, olugu bēna a lɔn ko yɔrɔ min tun bēna, ko ne Matigi Ala le ka o lɔ kokura; ko yɔrɔ min tun kera yɔrɔ lakolon ye, ko ne le ka yiriw turu o ra. Ne Matigi Ala, ne le kumana, ne le bēna o kɛ.

³⁷ «Dunupatigi Ala ko: Ne bēna sɔn ka Izirayeli mara mɔgɔw ta daariri lamɛn, ka min kɛ o ye tuun, o flɛ nin ye: Ne bēna o ta mɔgɔw caya i ko sagakuruw.

³⁸ Dugu minw ye tomow ye bi, olugu bēna fa mɔgɔw ra, k'a kɛ i ko sagakuruw; o bēna kɛ i ko saraka bɛganw, i ko o bɛgankuru minw bɛ taga Zeruzalɛmu dugu fa, panagbɛ wagatiw ra. Ni o kera, o bēna a lɔn ko ne le Matigi Ala ye.»

37

Mɔgɔkolo jatinw ta tagamasiyɛn

¹ Matigi Ala k'a boro la ne kan; Matigi Ala Nin ta sebgaya ka ne ta siko ra ka taga ne bla kurufurance dɔ ra. O yɔrɔ tun fara mɔgɔkolow le ra.

² A k'a to ne tagamana ka o yɔrɔ lamini. Ne k'a ye ko mɔgɔkolo camanba le tun bɛ kurufurance ra; mɔgɔkolo jatinw tun lo.

³ Matigi Ala ka ne pininka ko: «Adamaden, yala nin kolow bɛ se ka panamanya tuun wa?» Ne k'a jaabi ko: «E, Dunupatigi Ala, ele kelenpe le ka o lɔn.»

⁴ A k'a fɔ ne ye ko: «Ciraya kɛ nin kolow kan, k'a fɔ o ye ko: «Kolo jatinw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn!

⁵ Dunupatigi Ala b'a fɔ nin kolow ma ko: Ne bēna nɛnɛkiri don aw ra, ka aw panamanya.

⁶ Ne bēna fasajuruw don aw ra, ka farisogo don aw ra, ka gbolo kɛ ka aw datugu; ne bēna nɛnɛkiri don aw ra, aw bēna panamanya. Ni o kera, aw bēna a lɔn ko ne le Matigi Ala ye.»

⁷ Ayiwa, ne ka ciraya kɛ, i n'a fɔ a fɔra ne ye cogo min na. Wagati min ne bɛ ciraya kera, mankan dɔ bɔra, a kera i ko fɛnpanaman dɔw lamagato mankan. Kolow gbaragbarara jɔgɔn na, ka tugutugu jɔgɔn na.

⁸ Ne k'a flɛri kɛ k'a ye ko fasajuruw donna o ra, farisogo donna o ra, gbolo ka o datugu; nka nɛnɛkiri tun tɛ o ra.

⁹ Matigi Ala ko ne ma tuun ko: «Ciraya kɛ, i ye kuma nin fɛ! Adamaden, ciraya kɛ, k'a fɔ nin ye, ko Dunupatigi Ala ko: Nin, na ka bɔ dunupa fan naani na, ka na don nin suw kɔnɔ, janko o ye panamanya.»

¹⁰ Ayiwa, ne ka ciraya kɛ, i n'a fɔ Ala tun k'a fɔ ne ye cogo min na. Nin donna o ra; o panamanyara, ka wuri ka lɔ o senw kan. Jama camanba tun lo.

¹¹ Ayiwa, Matigi Ala ko ne ma ko: «Nin kolow ye Izirayeli mara mɔgɔw bɛɛ le ye. Olugu le bɛ to k'a fɔ ko: «Anw kera i n'a fɔ nin kolo jatinw, anw jigi tigera, anw ta banna!»

¹² Ayiwa, ciraya kɛ, k'a fɔ o ye ko Dunupatigi Ala ko: E, ne ta mɔgɔw, ne bēna aw ta kaburuw dayɛɛ, ka aw lawuri ka bɔ aw ta kaburuw kɔnɔ, ka aw lasekɔ ka taga Izirayeli jamana ra tuun.

¹³ E, ne ta mɔgɔw, ni ne nana aw ta kaburuw dayɛɛ tuma min na, ka aw lawuri ka bɔ aw ta kaburuw kɔnɔ, o tuma aw bēna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

¹⁴ Ne bēna ne ta nin don aw kɔnɔ ka aw panamanya; ne bēna aw sigi aw ta dugukolo kan tuun. Ni o kera, aw bēna a lɔn ko ne Matigi Ala, ko ne le kumana, ko ni ne ka min fɔ ko ne bɛ o kɛ. Matigi Ala ko ten.»

Ala bēna Izirayeli maraw bɛɛ fara jɔgɔn kan

¹⁵ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹⁶ «Adamaden, ele ye bere dɔ ta, k'a seɓe o kan ko: <Zuda mara, ani Izirayelimɔɔ minw be o mara ra.> O kɔ, i ye bere dɔ were ta k'a seɓe o kan ko: <Yusufu ta bere, min ye Efirayimu mara ye, ani Izirayelimɔɔ minw bee be o mara ra.>

¹⁷ O berew kun fla tugu ɲɔɔn na k'a mina, k'a ke i ko bere kelen; o fla ye ke i boro kɔnɔ i ko berenin kelen.

¹⁸ «Ni i ta jamana mɔɔɔw ka i pininka ko: <Nin kɔrɔ ye min ye i fe, i te o fɔ an ye wa?>»,

¹⁹ o jaabi ko: <Dunupatigi Ala ko: Yusufu ta mara ni Izirayeli ta gba minw be o mara ra, olugu ta bere min be Efirayimu boro, ne bɛna o bere ta, ka o tugu Zuda ta bere ra, ka o bere fla ke bere kelen ye. O bɛna ke bere kelen le ye ne boro kɔnɔ.>

²⁰ «I bɛna seɓeri ke bere minw kan, i ye o berew mina i boro mɔɔɔw ɲa kɔrɔ k'a to o y'a ye;

²¹ a fɔ o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: A fle, Izirayelimɔɔɔw tun tagara sigi siya minw ce ra, ne bɛna o ta ka bɔ o siyaw ce ra; ne bɛna o ta ka bɔ o yɔrɔw bee ra, ka o lajen, ka na ni o ye o yere ta dugukolo kan.

²² O bɛna ke siya kelen le ye jamana kɔnɔ, Izirayeli ta kuruw kan. Masace kelen le bɛna sigi o bee kunna; o tena ke siya fla ye tuun, o fana tena taran ka ke mara fla ye tuun.

²³ O tena o yere lanɔɔɔ ni o ta jow, ani o ta fen haramuninw ye tuun, walama ni o ta hakekow si ye tuun. O tora lanabariya ra ka jurumun minw bee ke, ne bɛna o kisi o bee ma, ka o saninya. O bɛna ke ne ta mɔɔɔw ye, ne fana bɛna ke o ta Ala ye.

²⁴ « <Ne ta jɔnce Dawuda* le bɛna ke o ta masace ye. Kuntigi kelenpe le bɛna ke o fe. O bɛna tugu ne ta kolatigeninw le kɔ, ka ne ta cifɔninw ke, k'a sira tagama.

²⁵ Ne tun ka jamana min di ne ta jɔnce Yakuba ma, o bemaw tun sigira o jamana min na, o bɛna seko ka taga sigi o jamana le ra. O siginin bɛna to o jamana ra wagati bee, olugu ni o ta denw, ani o ta denw ta denw; ne ta jɔnce Dawuda bɛna ke o kuntigi ye wagati bee.

²⁶ Ne bɛna hera jenɲɔɔɔnya* don ni o ye; o bɛna ke jenɲɔɔɔnya wuribari le ye ni o ye. Ne bɛna o sigi, ka o caya, ka ne ta yɔrɔ saninman* ke o ce ra wagati bee.

²⁷ Ne bɛna sigi o ce ra; ne bɛna ke o ta Ala ye, o bɛna ke ne ta mɔɔɔw ye.

²⁸ Ni ne ta yɔrɔ saninman nana ke o ce ra wagati bee tuma min na, o tuma siya tɔw bɛna a lon ko ne le Matigi Ala ye, min be Izirayeli saninya.> »

38

Gɔgi ta kiti

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, i nasin Gɔgi ma, ale min ye Mesekikaw, ani Tubalikaw ta mara kuntigiba ye, Magɔgi ta jamana ra; ciraya ke a kama.

³ A fɔ ko Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna wuri ele Gɔgi kama, ele min ye Mesekikaw, ani Tubalikaw ta mara kuntigiba ye.

⁴ Ne bɛna i ta sira yeɓema, ka i mina, ka nege don i dagbaga ra, ka i sama ka i labɔ, i ni i ta kerekejama bee lajennin: i ta sow, ani i ta sotigi minw bee masirinin lo ka ɲa kere kama, ani i ta jama camanba, negebennan belebele ni a fitini be minw boro, ani kerekemuru be minw bee boro.

⁵ Peresikaw, ani Etiyopikaw, ani Putikaw ta kerekejamaw fana bɛna na fara i kan, negebennan ni negefugula be o bee fe.

* 37:24 37:24 Dawuda ta ko: aw ye 34:24 fle.

⁶ Gomeri ni a ta kerekejamaw bee, ani Togarima mara mogow, minw be fo sahiliyanfan jamana dan na, olugu ni o ta kerekejamaw bee bena fara i kan, ani kerekejama camanba werew.

⁷ « I yere laben, i yere cesiri, ele ni jamaba min ka i lamini; sabu ele le bena ke o ta jamogo ye.

⁸ Ni wagatijan temena, o bena aw wele ka aw lajen kere kama. San caman temenin ko, aw bena taga jamana do kama. O jamana mogow bena bosi kerekemuru boro*, ka bo siya caman ce ra ka na lajen Izirayeli kuruw kan, kuru minw tun kera tomow ye folofolo. O mogow bena bo siya dow le ce ra ka na, o bee bena sigi hera ni laganfiya ra.

⁹ Aw bena taga ben o kan i ko sanfonoba; aw bena ke i ko sankaba, ka o ta jamana bee datugu, aw ni aw ta kerekejamaw bee, ani jama camanba minw bena ke ni aw ye.»

¹⁰ «Dunupatigi Ala ko: O wagatiw ra, miiriya dow bena don ele Gogi jusu ra; i bena dabarijugu do le siri.

¹¹ I bena a fo ko: Ne bena taga jamana lablanin do kama, ka taga ben o mogow nasumaninw kan, minw siginin be hera ni laganfiya ra o ta sow konso, o ma somi foyi ra. O ma o ta dugu lamini ni kogo ye ka dondaw, ani sogonanw ke o ra.

¹² Ayiwa, o yoro minw tun kera tomow ye folofolo, sani mogow ye na sigira a ra, o yoro min mogow bora siya were le ra ka na, beganw, ani naforow be mogow minw fe, o mogow minw siginin be dunupa cemance ra, ele bena taga ben olugu le kan ka o borofenw ce; i bena i boro se o yoro le ma.

¹³ Sabakaw, ani Dedankaw, ani Tarisisi ta jagokebagaw, ani o ta kuntigiw bee bena a fo i ye ko: Ele nana naforo le ce wa? I ka nin kerekejama lajen ka na ben nin mogow le kan ka o ta warigbe ni o ta sanin ce, ka o ta beganw, ani o ta naforow mina, ka fen caman mina o ra ke!»

¹⁴ «Ayiwa, adamaden, ciraya ke! A fo Gogi ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Lon min ne ta mogow, Izirayelimogow bena taga sigi hera ni laganfiya ra, ele bena bo o lon kala ma.

¹⁵ Ni o lon sera, i bena na ka bo i sigiyoro ra, fo sahiliyanfan jamana dan na yi, ele ni i ta jama camanba min be ni i ye; o bee yelennin be sow kan, jama camanba, kerekejama!

¹⁶ Gogi, i bena na ne ta mogow, Izirayelimogow kama, ka ke i ko sankaba min be jamana datugu. Ni wagatijan temena, o ko bena ke. Ne bena i ci ne ta jamana kama, janko ne bena min ke i ra, o ye ke sababu ye ka ne ta saninmany yira siya tow ra, k'a to olugu fana ye ne lon.»

¹⁷ «Dunupatigi Ala ko: Yala ne tun ma ele ko le fo kabini folofolo ne ta jonw sababu ra wa, minw ye Izirayeli ta ciraw ye? O wagatiw ra, olugu ka o ciraya ke san caman, k'a fo ko ne bena ele ci ka na ne ta mogow kama.

¹⁸ Nka o lon na koni, lon min na ele Gogi bena na Izirayeli mara kama, o lon na ne ta jusugban bena wuri fo ka juguya; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁹ Ne ta fariya ni ne ta dimiba koson, ne b'a fo ko sigiya t'a ra, o lon na koni, dugukoloyereyereba le bena ke Izirayeli mara ra.

²⁰ Kogoji jegew, ani sanfekonow bena yereyere ne ja koro, ani kongosogow, ani fen fofota minw bee be fofa dugu ma, ani adamaden minw bee be dugukolo ko kan. Kuruw bena dabiri, kuru jigijigiw ta faraw bena karikari, kogow bee bena benben.

²¹ Ne bena kerekemuru wele ka na Gogi kama ne ta kuruw bee kan; Dunupatigi Ala ko ten. Gogi ta mogow bee kelen kelen be na o ta kerekemuru ta o yere balema kama.

* 38:8 38.8 Jamana min ta mogow bena bosi kerekemuru boro, o ye Izirayeli jamana ye (38.14-16).

²² Ne bēna kiti ben o kan ka banajuguw, ani fagari lase o ma; ne bēna sanjiba ni sanberew, ani tsuma ni kiribi lajigi o kan, ani o ta kerekējamaw kan, ani jama camanba min bē ni o ye.

²³ O ra, ne bēna ne ta bonya ni ne ta saninmanya yira; ne bēna o kē sababu ye k'a to siya caman ye ne lōn, k'a lōn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

39

Gōgi labancogo

¹ «Adamaden, ciraya kē Gōgi kama tuun, k'a fō ko: <Dunupatigi Ala ko: Ne bēna wuri ele Gōgi kama, ele min ye Mesēkikaw, ani Tubalikaw ta kuntigiba ye.

² Ne bēna i ta sira yelēma, ka i mina ka i labō fō sahiliyanfan jamana dan na, ka na ni i ye Izirayeli kuruw kan.

³ O kō, ne bēna i ta kalan bugō k'a ben ka bō i numanboro kōnō, ka i ta bipew benben ka bō i kininboro kōnō.

⁴ I bēna ben ka sa Izirayeli kuruw kan, ele ni i ta kerekējamaw, ani jama tō minw bē ni i ye; ne bēna i kē dugaw ta domuni ye, ani kōnō suguyaw bēē, ani kongowaraw.

⁵ I bēna ben ka sa kongo kōnō, sabu ne le kumana; Dunupatigi Ala ko ten.

⁶ Ne bēna tsuma lajigi Magōgi jamana kan; minw siginin bē hera ni laganfiya ra kōgōji kōfējamanaw ra, ne bēna tsuma lajigi olugu fana kan. Ni o kera, o bēna a lōn ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁷ Ne bēna ne tōgō saninman yira ne ta mōgōw ra, minw ye Izirayelimōgōw ye. Ne tēna sōn k'a to ne tōgō saninman ye cēn tuun. Ni o kera, siya tōw bēna a lōn ko ne le ye Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala saninman.

⁸ A flē, nin kow bē nana yi, a fana bēna kē; Dunupatigi Ala ko ten. Ne tun ka lon min ko fō, o lon le sera.

⁹ « <Mōgō minw siginin bē Izirayeli duguw kōnō, olugu bēna bō, ka tsuma don, ka kerekēminanw jēni: nēgēbennan fitiniw, ani a belebelebaw, kalanw, ani bipew, tamanw, ani berew. O bēna o fēnw jēni tsuma ra fō san wolonfla.

¹⁰ O tēna taga lōgō jini kongo kōnō tuun, o tēna taga yiri tige tu kōnō tuun; o bēna to ka tsuma don ni o kerekēminanw le ye. Minw tun ka Izirayelimōgōw ta naforow ta, o bēna o mōgōw yere ta naforow le ta; minw tun ka o borofēnw cē, o bēna olugu yere borofēnw le cē; Dunupatigi Ala ko ten.

¹¹ « <Ayiwa, o wagati ra, ne bēna sudonyorō di Gōgi ma Izirayeli jamana ra; o yorō bēna kē dugutagabagaw ta dingakolonba yorō le ra, Kōgōji sanin terebōyanfan na. O bēna dugutagabagaw ta sira tige. O bēna Gōgi ni a ta jamaba bēē su don o yorō le ra. O bēna o yorō tōgō la ko Gōgi ta jamaba ta kurufurance.

¹² Izirayeli mara mōgōw bēna o su don janko ka jamana saninya. O bēna karo wolonfla le kē o ra.

¹³ Jamana mōgōw bēē bēna o su don, ka tōgō sōrō o sababu ra, ne ta nōrō yiralon na; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁴ « <O karo wolonfla tēmenin kō, o bēna mōgō dōw janawoloma, ka olugu bla danna ko o ye taga jamana yorō bēē yaala. Su minw benbennin tora jamana kōnō, olugu bēna taga o suw yorōjini, ka o sutara, janko ka jamana saninya.

¹⁵ O mōgōw bēna jamana yaala; ni olugu dō ka mōgōkolo dōw ye yorō dō ra, o bē tagamasiyen dō kē o kōrō, janko kaburusogibagaw ye na o ta ka taga o don kaburu kōnō Gōgi ta jamaba ta kurufurance ra.

¹⁶ O yorō ra dugu dō yere tōgō bēna la ko Hamona, ko jamaba. Ayiwa, jamana bēna saninya o cogo le ra.> »

Ala bēna a ta mōgōw dimibō o juguw ra

¹⁷ Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Adamaden, Dunupatigi Ala ko: A fɔ kɔnɔ suguya bɛɛ ye, ani kongosogow bɛɛ ye ko: Aw ye ɲɔɲɔn laɲɛn ka na, aw ye bɔ fan bɛɛ ra ka na fara ɲɔɲɔn kan, ka na ne ta saraka domu, ne yɛɛ ka saraka min labɛn aw ye. A bɛna kɛ sarakaba le ye Izirayeli kuruw kan; aw bɛna sogo domu, ka jori min.

¹⁸ Aw bɛna ɛɛfariw sogo domu, ka dunuɲa kuntigiw jori min, k'a kɛ i n'a fɔ sagajigiw, ani sagadenw, ani bakɔrɔninw, ani misitoranw lo, Basan mara ta bɛgan tɔrɔninw.

¹⁹ Aw bɛna sogo tɔrɔninw domu fɔ ka fa, ka jori min fɔ ka ɲanamini ne ta saraka domuyɔrɔ ra, ne bɛna saraka min labɛn aw ye.

²⁰ Aw bɛna fa wotorosamasow, ani sotigiw sogo ra, ka fa ɛɛfariw, ani kɛɛkɛɛɛ suguya bɛɛ sogo ra. Dunupatigi Ala ko ten.

²¹ «Ne bɛna ne ta bɔnya yira siyaw ɛɛ ra; ne bɛna kiti minw ben siyaw kan, ani ne boro baraka bɛna min kɛ o ra, siyaw bɛɛ bɛna o ye.

²² K'a ta o lon na, ani wagati nataw ra, Izirayeli mara mɔɲɔw bɛna a lon ko ne le Matigi Ala ye, o ta Ala.»

²³ «Siya tɔw bɛna a lon ko Izirayeli mara mɔɲɔw ta terenbariyaw le kosɔn, o minana ka taga jamana wɛɛw ra; o ka ne ta sira bla minke, o kosɔn ne ka ne ɲada dogo o ma, ka o don o juguw boro, k'a to kɛɛkɛmuru ye o ta kɛɛkɛdenw bɛɛ faga.

²⁴ Ne ka o mina ka kapa ni o ta saninyabariya ni o ta hakɛw le ye; o kosɔn ne ka ne ɲada dogo o ma.

²⁵ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Sisan ne bɛna Yakuba ta mɔɲɔ minaninw lana o sigiyɔrɔkɔrɔ ra; ne bɛna hina Izirayeli mara mɔɲɔw bɛɛ ra. Minw tɛ ne tɔɲɔ saninman bɔnya, ne bɛna olugu le kɛɛ.

²⁶ Ni o kɛra, o bɛna ɲina o ta maroya kɔ, ani o ka ne ta sira bla ka terenbariyako minw bɛɛ kɛ. O bɛna sigi hera ni laganfiya ra o ta dugukolo kan; mɔɲɔ si tɛna o tɔrɔ tuun.

²⁷ Ni ne nana o labɔ siyaw ɛɛ ra ka na ni o ye, ka o labɔ o juguw ta jamanaw ra ka o laɲɛn tuma min na, o tuma ne bɛna min kɛ o ye, o bɛna kɛ sababu ye k'a to siya caman y'a lon ko ne le Ala saninman ye.

²⁸ O bɛna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala; sabu ne tun ka o gbɛn ka taga siyaw ɛɛ ra, nka ne bɛna o laɲɛn o ta dugukolo kan tuun, ne tɛna hali mɔɲɔ kelen to yi.

²⁹ Ne tɛna ne ɲada dogo o ma tuun fiyewu, sabu ne bɛna ne Nin lajigi Izirayeli mara mɔɲɔw kan; Dunupatigi Ala ko ten.»

Zeruzalemu dugukura

40

(40–48)

Ala ka Alabatosobaba min yira Ezekiyeli ra

¹ An minanin ka taga Babilɔni, o san mugan ni loorunan damina ra, san karo tere tan na, Zeruzalemu dugu cinin san tan ni naani na, o lon yɛɛ ra Matigi Ala k'a boro la ne kan; a ka ne ta ka taga ni ne ye o yɔrɔ ra yi.

² Ala tagara ni ne ye siko ra Izirayeli jamana ra, ka taga ne bla kuru jamijanba dɔ kunna; bon dɔw tun lɔra o kuru woroduguyanfan na k'a kɛ i ko dugu.

³ A tagara ni ne ye o yɔrɔ ra minke, ne ka ɛɛ dɔ ye min fari cogoya tun bɛ i ko siranɛɛɛ. Len jurukise dɔ tun b'a boro, ani sumanikebere dɔ; a lonin tun bɛ donda dɔ kɔrɔ.

⁴ O cɛ k'a fɔ ne ye ko: «Adamaden, i na yɛɛ ka fleri kɛ, ka i toro malo ka mɛnni kɛ. Ne bɛna fɛn o fɛn yira i ra, i janto o bɛɛ ra kɔsɛbɛ, sabu i nana yan, janko ne ye nin fɛnw yira i ra. I bɛ fɛn o fɛn ye, i bɛ taga o bɛɛ lakari Izirayeli mara mɔgow ye.»

Lukɛnɛ ni kɛnɛmayɔɔ ta dondaw

⁵ Ayiwa, ne ka kogo dɔ ye, min tun ka Alabatosoba fan bɛɛ lamini. Sumanikɛbɛrɛ min tun bɛ cɛ boro, o janya tun ye nɔngɔn* na wɔɔɔ. Sibiri† na kelen kelen tun farara a nɔngɔn na kelen kelen bɛɛ janya kan. A ka kogo bonya suma, o kɛra a ta sumanikɛbɛrɛ na kelen; a k'a lo suma, o fana kɛra bɛrɛ na kelen.

⁶ A tagara donda fan na, donda min nasinna tɛrɛbɔyanfan ma; a yɛlɛnna da sɛnlayɔɔw kan. A ka dakun suma; a dunya kɛra sumanikɛbɛrɛ na kelen.

⁷ Bondennin dɔw tun bɛ yi, o bɛɛ kelen kelen janya tun ye bɛrɛ na kelen kelen, o bonya fana tun ye bɛrɛ na kelen kelen. Kogo minw tun bɛ o bondenninw furancɛ ra, o bonya tun ye nɔngɔn na looru. Donda ta dakun min tun bɛ Alabatosoba ta bolon kɛrɛ fɛ, o dunya tun ye bɛrɛ na kelen ye.

⁸ A ka donda ta bolon suma,

⁹ o kɛra nɔngɔn na seegi; a samasɛnw bonya kɛra nɔngɔn na fla. Donda ta bolon tun bɛ kɔnɔnɔyɔɔ ra.

¹⁰ Bondennin saba tun bɛ tɛrɛbɔyanfan ta donda fan kelen na, saba tun bɛ fan dɔ ra. O saba bɛɛ bonya tun ye kelen ye; samasɛn minw tun bɛ a fan fla ra, olugu fana bonya tun ye kelen ye.

¹¹ A ka donda bonya suma, o kɛra nɔngɔn na tan; donda janya kɛra nɔngɔn na tan ni saba.

¹² Kogo dɔ tun bɛ bondenninw na fɛyɔɔ ra; o kogo janya tun ye nɔngɔn na kelen. Bondenninw yɛrɛ fan kelen tun ye nɔngɔn na wɔɔɔ, fan dɔ fana tun ye nɔngɔn na wɔɔɔ.

¹³ O kɔ, a ka donda bonya suma, k'a ta bondennin kelen laminikogo ra ka taga a bla a na fɛbon laminikogo ra. O kɛra nɔngɔn na mugan ni looru; o bɛɛ daw sinnan na mugan ma.

¹⁴ A ka bolon suma, o kɛra nɔngɔn na mugan. Lukɛnɛ le tun ka donda ta bolon lamini.

¹⁵ K'a ta so donda ra, ka taga a bla kɔnɔnɔda ta bolon da ra, o furancɛ tun ye nɔngɔn na bilooru.

¹⁶ Finɛtiri dɔw tun bɛ bondenninw, ani samasɛnw na ka donda lamini. Finɛtiri dɔw tun bɛ bolon fan bɛɛ ra fana. O tun ka tamarosunw tagamasiyɛn kɛ ka samasɛnw na gɛn.

¹⁷ O kɔ, a tagara ni ne ye lukɛnɛba ra. O tun ka kabakuru banbɛ dɔ labɛn ka bon dɔw lo o kan ka lukɛnɛ lamini; bonkɔnɔ bisaba le tun bɛ o banbɛ kan.

¹⁸ Banbɛ tun bɛ dondaw fanw bɛɛ ra; o bonya ni dondaw bonya tun ye kelen ye. O banbɛ tun bɛ dugumayɔɔ ra.

¹⁹ K'a ta kɛnɛmayɔɔ ta donda na fɛyɔɔ ra, ka taga a bla fɔ lukɔnɔyɔɔ na fɛyɔɔ ra, a ka o fana suma. O kɛra nɔngɔn na kɛmɛ ye. O ye tɛrɛbɔyanfan ta ye. Ayiwa, sisan sahiliyanfan ta ye nin ye:

²⁰ Ayiwa, donda min tun nasinna sahiliyanfan ma, lukɛnɛba ra, a ka o fana janya ni a bonya suma.

²¹ A ta bondennin saba tun bɛ a fan fla bɛɛ kelen kelen na, ani a ta samasɛnw, ani a ta bolonw, olugu bonya ni o janya tun bɛ i ko donda folo ta: O janya tun ye nɔngɔn na bilooru, o bonya tun ye nɔngɔn na mugan ni looru.

* 40:5 40.5 Nɔngɔn na kelen bɛ sɛ ka bɛn mɛtɛrɛ tarancɛ le ma. † 40:5 40.5 Sibiri na kelen bɛ bɛn nɔngɔn na kelen ta tarancɛ ma.

²² A finetiriw, ani a bolonw, ani a tamarosunw tagamasiiyenw, olugu janya ni o bonya ni terebɔyanfan ta donda ta bɛɛ tun ye kelen ye. A donda yelenyɔɔ tun ye senlayɔɔ wolonfla; bolonw tun bɛ o yelenyɔɔ na fɛ.

²³ Donda dɔ tun bɛ lukɔnɔyɔɔ ra, min tun nasinna sahiliyanfan ta donda ma, dɔ fana tun nasinna terebɔyanfan ta donda ma. A ka o donda fla furance suma, o kera nɔngon na keme.

²⁴ O kɔ, a tagara ni ne ye woroduguyanfan na; ayiwa, ne ka woroduguyanfan ta donda ye. A ka o samasenw suma, ani a bolonw; o janya ni o bonya ni donda tɔw ta bɛɛ tun ye kelen ye.

²⁵ Finetiriw tun bɛ o donda ni a bolonw fan bɛɛ ra; o finetiriw tun bɛ i ko finetiri tɔw. Olugu fana janya tun ye nɔngon na bilooru, o bonya tun ye nɔngon na mugan ni looru.

²⁶ A donda tun ye senlayɔɔ wolonfla; bolon dɔ tun bɛ o donda na fɛ. Tamarosunw tagamasiiyenw tun bɛ a samasenw kan a fan fla bɛɛ ra.

²⁷ Donda dɔ fana tun bɛ lukɔnɔyɔɔ woroduguyanfan na. A ka o donda ni donda tɔ kelen furance suma, o kera nɔngon na keme ye.

Lukɔnɔyɔɔ ta dondaw

²⁸ Ayiwa, cɛ tɛmɛna ni ne ye woroduguyanfan ta donda fɛ ka taga ni ne ye lukɔnɔyɔɔ ra. A ka woroduguyanfan ta donda suma, o ni donda tɔw bɛɛ janya ni a bonya tun ye kelen ye.

²⁹ A ta bondenninw, ani a ta samasenw, ani a ta bolonw bɛɛ janya ni a bonya tun bɛ i ko donda tɔw ta. Finetiriw tun bɛ o donda ni a bolonw fan bɛɛ ra. O janya tun ye nɔngon na bilooru, o bonya tun ye nɔngon na mugan ni looru.

³⁰ Bolonw tun bɛ a fan bɛɛ ra. O janya tun ye nɔngon na mugan ni looru, o bonya tun ye nɔngon na looru.

³¹ O bolondaw tun nasinna lukɛnɛba ma. Tamarosunw tagamasiiyenw tun bɛ a samasenw kan. A donda yelenyɔɔ tun ye senlayɔɔ seegi.

³² O kɔ, a tɛmɛna ni ne ye terebɔyanfan donda fɛ ka taga ni ne ye lukɔnɔyɔɔ ra. A ka o donda suma; a janya ni a bonya ni donda tɔw bɛɛ ta tun ye kelen ye.

³³ A ta bondenninw, ani a ta samasenw, ani a ta bolonw bɛɛ janya ni o bonya tun bɛ i ko donda tɔw ta. Finetiriw tun bɛ o donda ni a bolon fan bɛɛ ra. O janya tun ye nɔngon na bilooru, o bonya tun ye nɔngon na mugan ni looru.

³⁴ O bolondaw tun nasinna lukɛnɛba ma. Tamarosunw tagamasiiyenw tun bɛ a samasenw kan a fan fla bɛɛ ra. A donda yelenyɔɔ tun ye senlayɔɔ seegi.

³⁵ O kɔ, a tagara ni ne ye sahiliyanfan ta donda ra. A ka o suma. O janya ni a bonya ni donda tɔw bɛɛ ta tun ka kan;

³⁶ a ta bondenninw, ani a ta samasenw, ani a ta bolonw ni tɔw bɛɛ tun ka kan. Finetiriw tun bɛ a fan bɛɛ ra. O janya tun ye nɔngon na bilooru, o bonya tun ye nɔngon na mugan ni looru.

³⁷ A ta bolondaw tun nasinna lukɛnɛba ma. Tamarosunw tagamasiiyenw tun bɛ a samasenw kan, a fan fla bɛɛ ra. A donda yelenyɔɔ tun ye senlayɔɔ seegi.

³⁸ Bon dɔ da tun sinna sahiliyanfan ta donda ma. O tun bɛ saraka jenitaw* ko o bon le kɔnɔ.

³⁹ Tabali fla tun bɛ o donda ta bolon fan kelen na, fla tun bɛ fan dɔ ra; o tun bɛ saraka jenitaw kannatige o tabaliw le kan, ani jurumunyafa sarakaw* ni hakebɔ sarakaw*.

⁴⁰ Tabali fla tun bɛ o bolon kɛɛfɛyɔɔ ra, sahiliyanfan ta donda fan na; tabali fla wɛɛ tun bɛ bolon fan dɔ ra, o donda kelen na.

⁴¹ O cogo ra, tabali naani le tun bɛ donda fan kelen na, naani bɛ a fan dɔ ra. A bɛɛ lajennin kera tabali seegi ye; o bɛ sarakaw kannatige o tabaliw le kan.

⁴² Tabali naani were tun be yi, o tun blara sara jenitaw kama; o tun lesera kabakuru le ra. O janya tun ye nongon na kelen ni tarance, a bonya tun ye nongon na kelen ni tarance, a lo tun ye nongon na kelen. O be saraka jenitaw, ani saraka werew kannatige ka o boso ni minan minw ye, o be o minanw bla o tabaliw le kan.

⁴³ O tun ka o tabaliw kerefeyorow fan bee korota doonin; o kerefeyorow bonya tun ye sibiri na kelen[‡]. Saraka sogow be bla o tabaliw kan.

⁴⁴ Bolon kononoyoro ta da ko fe, lukonoyoro ra, donkirilabagaw ta bonw tun be yi. Bon do tun be sahiliyanfan ta donda kere fe, k'a pasin woroduguyanfan ma, to kelen tun be woroduguyanfan ta donda kere fe, k'a pasin sahiliyanfan ma.

⁴⁵ Ce ko ne ma ko: «Nin bon min pasinna woroduguyanfan ma, o ye sarakalasebaga dow ta ye, sarakalasebaga minw be baara ke Alabatosoba konon.

⁴⁶ Bon min pasinna sahiliyanfan ma, o ye sarakalasebaga dow fana ta ye, sarakalasebaga minw be sarakaw bo sarakabonan kan. Olugu ye Sadoki ta durujaw le ye; Levi ta mogow ra, olugu le be se ka sarakaw bo Matigi Ala ye.»

Alabatosoba cogoya

⁴⁷ Ayiwa, a ka lukonoyoro fana suma. O janya tun ye nongon na keme, a bonya fana tun ye nongon na keme; a janya ni a bonya bee ka kan. Sarakabonan tun be Alabatosoba na fe.

⁴⁸ O ko, a tagara ni ne ye Alabatosoba ta bolon konon. A ka o bolon ta samasenw suma: A fan kelen tun ye nongon na looru, fan do fana tun ye nongon na looru. Donda bonya tun ye nongon na tan ni naani; kogo min tun be a fan fla ra, o bee kelen kelen bonya tun ye nongon na saba.

⁴⁹ Bolon janya tun ye nongon na mugan, a bonya tun ye nongon na tan ni fla; senlayorow tun be a donda ra. Samasenba dow tun be o fan fla ra samasen tow kere fe.

41

¹ O ko fe, ce tagara ni ne ye Alabatosoba ta bonkonon folo konon. A ka o yoro ta samasenw suma; o fan fla bee tun ye nongon na worow.

² Donda bonya tun ye nongon na worow; kogo minw tun be a fan fla ra, o bonya tun ye nongon na looru. A ka Alabatosoba ta bonkonon folo suma; a janya tun ye nongon na binaani, a bonya tun ye nongon na mugan.

³ O ko, a donna Alabatosoba bonkonon flanan konon. A ka o donda ta samasenw fana suma, o kera nongon na fla; donda yere kera nongon na worow; kogo minw tun be a fan fla ra, o kera nongon na wolonfla.

⁴ A ka Alabatosoba bonkonon flanan suma: O janya kera nongon na mugan, a bonya fana kera nongon na mugan. Ale tun be bonkonon folo nafeyoro ra. Ce ko ne ma ko: «Nin le ye yoro saninmanba ye.»

Kenemabonw

⁵ O ko, ce ka Alabatosoba kogow suma: o bonya tun ye nongon na worow. Bon minw tun be Alabatosoba kerefeyorow ra, k'a lamini, o bee kelen kelen bonya tun ye nongon na naani.

⁶ O kerfebonw tun ye sankaso saba le ye nogon kunna, a sira kelen kelen bee tun ye bonden bisaba. O bonw tun lora ka o don Alabatosoba laminikogo ce ma, nka o tun ma don Alabatosoba yere ta kogo ra.

⁷ Ni i be yelen ka taga sankaso bonw konon, i b'a ye ko sanfebonw ka bon ni dugumataw ye, sabu kogo ta bonya tun be fara bonw kan ka taga. O koson sanfebonw

[‡] 40:43 40.43 Sibiri na kelen be se ka ben nongon na kelen ta tarance le ma.

kono ka bon ni dugumabonw kono ye. I be to sankaso bonkono folo kono ka taga a flanan na, ani a sabanan na.

⁸ Ne k'a ye fana ko jusiginan do tun lora ka Alabatosoba lamini; o le tun ye kerfebonw jusiginan ye. A janya tun ye sumanikebere na kelen; o ye nongonjan na woro ye.

⁹ Kerfebonw ta kofekogow bonya tun ye nongon na looru. Furance min tun be Alabatosoba kerfebonw

¹⁰ ani sarakalasebagaw ta bonw ce, o furance tun ye nongon na mukan, Alabatosoba lamini bee ra.

¹¹ Kerfebonw ta dondaw nasinna o furance le ma; donda kelen be sahiliyanfan na, kelen be woroduguyanfan na. O temeyoro bonya tun ye nongon na looru.

¹² Bon do were tun nasinna Alabatosoba lukonoyoro ma, terebenyanfan na. O kono bonya tun ye nongon na biwolonfla, a laminikogow bonya tun ye nongon na looru, a janya tun ye nongon na bikononton.

¹³ O ko, ce ka Alabatosoba suma, a janya kera nongon na keme. Furance ni terebenyanfan ta bon ni a kogow, o bee lajennin fana janya tun ye nongon na keme.

¹⁴ Alabatosoba nafeyoro ra, tereboyanfan na, ani o yoro furance, o bee lajennin bonya fana tun ye nongon na keme.

¹⁵ O ko, bonba min be Alabatosoba kofeyoro ra, k'a nasin lukene ma, ani temeyoro min be a fan fla ra, a ka o fana suma; o kera nongon na keme.

Alabatosoba ta bonkono folo, ani a bonkono flanan, ani bolon min nasinna lukene ma, yiri tun lara o bee kan.

¹⁶ Dakunw, ani finetiriw, ani temeyoro minw tun be a fan saba bee ra, yiri tun lara olugu fana kan. Yiri tun lara a yoro bee kan, k'a ta dugu ma ka taga se fo finetiriw ma; yiri tun be finetiriw fana kan.

¹⁷ K'a ta Alabatosoba donda sanfeyoro ra, kene ma, ka taga a bla fo bonkono flanan kononoyoro ra, ani bonkono folo ni bonkono flanan laminikogow bee, tagamasiyenw tun be o kogow kan.

¹⁸ O tun ka seruben melekew* ni tamarosunw tagamasiyenw ke o yorow bee kan, ka o tugutugu nogon ko: Tamarosun kelen ni seruben meleke kelen. Nada fla tun be seruben melekew bee kelen kelen fe.

¹⁹ A ta adamaden pada sinna tamarosun kelen ma, jara pada fana sinna tamarosun kelen ma. O tagamasiyenw tun ka bon fan bee lamini.

²⁰ K'a ta dugumayoro ra ka taga a bla fo da sanfeyoro ra, seruben melekew, ani tamarosunw tagamasiyenw tun be Alabatosoba bonkono folo kogow bee kan.

²¹ Alabatosoba ta bonkono folo donda ta samasenw janya ni a bonya bee tun ka kan.

Fen do tun be yoro saninman nafeyoro ra,

²² o tun be i ko sarakabonan yiriraman. A lo tun ye nongon na saba ye, a janya tun ye nongon na fla. A nongonw, ani a jusiginan ni kerfeyorow bee tun ye yiri le ye. Ce k'a fo ne ye ko: «Tabali min be Matigi Ala na koro, o le ye nin ye.»

²³ Donda fla tun be Alabatosoba ta bonkono folo ni yoro saninman* na.

²⁴ Kon fla fla tun be o dondaw ra; fla be da kelen na, fla be da to kelen na. O konw fla bee tun be datugu ka dayele.

²⁵ O tun ka seruben melekew, ani tamarosunw tagamasiyenw ke Alabatosoba ta bonkono folo dondaw fana kan, i ko a tun kera kogow kan cogo min na. Yiri gbata do tun be bolon nafeyoro ra, kene ma.

²⁶ Finetiriw, ani tamarosunw tagamasiyenw tun be bolon kogow kan, a fan bee ra, ani Alabatosoba kerfebonw, ani gbataw.

42

Alabatosoba kerefebonw

¹ O kɔ, cɛ bɔra ni ne ye ka taga lukɛnɛba sahiliyanfan na; bon minw bɛ furancɛ na fɛ, k'a nasin Alabatosoba ma, sahiliyanfan na, a tagara ni ne ye o bonw fan na.

² O bonjuru fan min nasinna sahiliyanfan donda ma, o janya tun ye nɔngɔn na kɛmɛ; a bonya tun ye nɔngɔn na bilooru.

³ Furancɛ min tun ka lukɔnɔyɔrɔ lamini, min bonya tun ye nɔngɔn na mugan ye, o bonjuru fan kelen tun nasinna o furancɛ ma; a fan dɔ fana tun nasinna lukɛnɛba ta banbew ma. Tɛmɛyɔrɔw tun bɛ nɔngɔn san fɛ fɔ sira saba.

⁴ Tɛmɛsira dɔ tun bɛ o bonw nafɛyɔrɔ ra, min bonya tun ye nɔngɔn na tan, a janya tun ye nɔngɔn na kɛmɛ; o sira tun bɛ kɔnɔnɔyɔrɔ ra. O bonw dondaw tun bɛ sahiliyanfan na.

⁵ Sanfɛbonw kɔnɔ tun ka dɔgɔ ka tɛmɛ dugumabonw, ani cɛmancɛbonw kan; sabu tɛmɛyɔrɔw tun ka dɔ bɔ sanfɛbonw ta bonya ra.

⁶ O bonw tun ye sankasow le ye, k'a kɛ bonjuru saba ye nɔngɔn san fɛ, nka samasen tun tɛ o ra k'a kɛ i ko lukɛnɛ ta bon tɔw ta tun bɛ cogo min na; o kɔsɔn k'a ta dugu ma ka taga san fɛ, sanfɛbonw kɔnɔ tun ka dɔgɔ ka tɛmɛ dugumabonw, ani cɛmancɛbonw kan.

⁷ Kogo min tun bɛ lukɛnɛba fan na, bonw nafɛyɔrɔ ra, o kogo janya tun ye nɔngɔn na bilooru,

⁸ sabu bonjuru fana janya tun ye nɔngɔn na bilooru lukɛnɛba fan na, nka Alabatosoba fan na, a janya tun ye nɔngɔn na kɛmɛ.

⁹ O bonw dugumayɔrɔ ra, a terebɔyanfan na, donda dɔ tun bɛ yi, mɔgɔ tun bɛ se ka bɔ lukɛnɛba ra ka don min fɛ.

¹⁰ Lu laminikogo fan min bɛ terebɔyanfan na, bon dɔw fana tun bɛ o yɔrɔ ra, ka nasin Alabatosoba ni o yɔrɔ furancɛ ma.

¹¹ Tɛmɛyɔrɔ dɔ tun bɛ o bonw na fɛ; a tun bɛ i ko sahiliyanfan ta bonw cogoya. O janya ni o bonya tun bɛ i ko sahiliyanfan ta bonw; o bɔdaw, ani o lɔcogoya fana tun ye kelen ye. O ta dondaw tun bɛ i ko

¹² woroduguyanfan ta bonw dondaw. Tɛmɛyɔrɔ min tun bɛ terebɔyanfan ta kogo nafɛyɔrɔ ra, donda dɔ fana tun bɛ o tɛmɛyɔrɔ damina ra; mɔgɔw tun bɛ don o donda le fɛ.

¹³ Cɛ k'a fɔ ne ye tuun ko: «Sahiliyanfan ta bonw, ani woroduguyanfan ta bon minw nasinna Alabatosoba lukɔnɔ yɔrɔ ma, o ye bon saninmanw le ye; sarakalasebaga minw bɛ sarakaw bɔ Matigi Ala na kɔrɔ, olugu bɛ o saraka saninmanbaw domu o bonw le kɔnɔ. O bɛ saraka saninmanbaw bla o yɔrɔ le ra: siman sarakaw*, ani jurumunyafa sarakaw*, ani hakebɔ sarakaw*, sabu o yɔrɔ ye yɔrɔ saninman le ye.

¹⁴ Ni sarakalasebagaw ka don yɔrɔ saninman kɔnɔ, o man kan ka bɔ ka taga lukɛnɛba ra, ni o ma o ta sarakalasebaga faniw bɔ o yɛrɛ ra, sabu o faniw saninyanin lo; o ka kan ka fani wɛrɛw le don ka sɔrɔ ka taga jama ta yɔrɔ ra.»

Alabatosoba bɛɛ lajennin laminikogo

¹⁵ Ayiwa, cɛ ka Alabatosoba kɔnɔnɔyɔrɔ suma ka ban tuma min na, a ka ne labo terebɔyanfan ta donda fɛ. A ka Alabatosoba lamini suma.

¹⁶ A ka Alabatosoba terebɔyanfan suma ni a ta sumanikɛbere ye, o kɛra nɔngɔn na kɛmɛ looru.

¹⁷ A ka Alabatosoba sahiliyanfan suma, o fana kɛra nɔngɔn na kɛmɛ looru, ka kapa ni sumanikɛbere ye.

¹⁸ A ka Alabatosoba woroduguyanfan suma, o kɛra nɔngɔn na kɛmɛ looru, ka kapa ni sumanikɛbere ye.

¹⁹ A temena ka taga Alabatosoba terebenyanfan na ka o fana suma, o fana kera nongon na keme looru, ka kapa ni sumanikebere ye.

²⁰ O ko, a ka Alabatosoba laminikogo fan naani suma; o fan kelen kelen bee janya fana tun ye nongon na keme looru; o kogo le be yoro saninman ni yoro tow bo nongon na.

43

Ala nɔɔɔ donna Alabatosoba kɔɔ

¹ Donda min pasinna tereboyanfan ma, ce tagara ni ne ye o donda ra.

² Ayiwa, ne ka Izirayeli ta Ala ta nɔɔɔ nato ye ka bo tereboyanfan na. A kumakan tun be i ko jibaw mankan; a nɔɔɔ tun be dugukolo manamana.

³ Ne tun be fen minw yera, o tun be i ko ne tun ka minw ye, wagati min na ne tun nana dugu halaki ko fo. Ne tun be fen min yera, o tun be i ko ne tun ka min ye Kebari jiba kere fe. A kera ten minke, ne benna ka ne na biri dugu ma.

⁴ Matigi Ala nɔɔɔ nana don Alabatosoba kɔɔ tereboyanfan ta donda fe.

⁵ Ala Nin ka ne ta ka taga ni ne ye lukonoyoro ra. Matigi Ala nɔɔɔ ka Alabatosoba fa.

⁶ Ayiwa, ka ce lonin to ne kere fe, ne ka mogo do kumakan men ka bo Alabatosoba kɔɔ.

⁷ A ko: «Adamaden, nin yoro le ye ne ta masasiginan ye, ani ne senlayoro, ne bena sigi yoro min na ka to Izirayelimogow ce ra wagati bee. Izirayeli ta mogow ni o ta masacew tena ne togo saninman lanogo tuun ni o ta jatoyakow ye, ani o ta masacew suw minw be o ta sonnikeyorow ra.

⁸ O tun ka o ta sonnikeyoro lo k'a dakun ke ne ta batoso dakun koro, k'a donda ke ne ta batoso donda koro; kogo doron le tun be ne ni olugu ce. O ka ne togo saninman lanogo ni o ta ko haramuninw ye; o koson ne dimina ka o halaki.

⁹ Nka sisan koni, o bena o ta jatoyakow, ani o ta masacew suw mabo ne ra. Ne bena sigi o ce ra wagati bee.

¹⁰ «Ayiwa, adamaden, ele ye Alabatosoba cogoya lakari Izirayeli mara mogow ye, k'a to o ye maroya o yere ta terenbariyaw koson; o ye nin batoso locogo jate mina kosebe.

¹¹ Ni o maroya can ra o yere ta kewalew bee koson, o tuma i be nin batoso cogoya yira o ra: a locogo ni a dondaw, ani a bodaw. I b'a cogoya bee yira o ra: A siraw bee, ani a tagamasiyenw bee, ani a sariyaw bee. I be o bee sebe k'a bla o na koro, janko o ye a tagamasiyenw bee jate mina ka na, k'a siraw bee tagama ka kapa n'a focogo ye.

¹² Alabatosoba sariya fle nin ye: A kerefeyorow bee saninyanin lo kosebe kuru san fe. Nin le ye Alabatosoba sariya ye.»

Sarakajenifen ni sarakaw

¹³ «Ayiwa, sarakajenifen* jate hakeyaw fle nin ye, ka kapa ni a nongon daw ye; sibiri na kelen kelen farara a nongon na kelen kelen bee janya kan. A jusiginan sigira dinga min kono, o dunya ye nongon na kelen, a bonya fana ye nongon na kelen. A dagbolo lamini ye sibiri na kelen. A lo fle nin ye:

¹⁴ K'a ta sarakajenifen dugumayoro ra ka taga a bla a jukoroyoro ta jusiginan na, o lo ye nongon na fla. A bonya ye nongon na kelen ye; k'a ta jusiginan fitini na ka taga a bla a jusiginanba ra, o lo ye nongon naani, a bonya ye nongon na kelen.

¹⁵ Sarakajenifen tasumadonyoro lo ye nongon na naani; gban naani be a nongon naani na.

¹⁶ Tasumadonyoro janya ye nongon na tan ni fla, a bonya fana ye nongon na tan ni fla ye; a fan naani bee hakeya ye kelen ye.

¹⁷ Jusiginan flanan janya ye nongon ja tan ni naani, o bonya fana ye nongon ja tan ni naani. A fan naani bee hakeya ye kelen ye. Dagbolo min k'a lamini, o lo ye nongon ja tarance; dinga min k'a lamini, o dunya ye nongon ja kelen. A senlayorow jasinna tereboyanfan le ma.»

¹⁸ Ce ko ne ma tuun ko: «Adamaden, Dunupatigi Ala ko: Lon min ni aw nana sarakajenifen lo, ko aw be sarakaw jeni a kan, ka sarakaw jori seriseri a kan, a kecogo le ye nin ye:

¹⁹ Sarakalasebaga minw ye Levi* ta mogow ye, Sadoki ta durujaw, olugu doron le be se ka gbara ne ra ni saraka ye; Dunupatigi Ala ko ten. I be misitoran kanaman kelen di olugu ma ka o ke jurumunyafa saraka* ye.

²⁰ I be o saraka jori do mina ka o mun sarakajenifen gban naani na, a nongon naani na, ani a dagbolo min b'a lamini na. I be o ke ka jurumunw kafari, ka sarakajenifen saninya.

²¹ O ko, o misitoran min kera jurumunyafa saraka ye, i be o ta ka bo yoro saninman konso, ka taga a jeni Alabatosoba yoro do ra, yoro min blara o baara kama.

²² A tere flanan, i be bakoronin do mina, fiyen te min na, ka o fana ke jurumunyafa saraka ye, ka sarakajenifen saninya, i ko i tun k'a saninya ni misitoran ye cogo min na.

²³ Ni i ka o jurumunyafa saraka bo, ka saraka jenifen saninya ka ban, i be misitoran kanaman kelen ni sagajigi kelen mina begankuru ra, fiyen te minw na, ka o fana ke saraka ye.

²⁴ I be taga ni o ye Matigi Ala ja korso; sarakalasebaga be kogo seriseri a kan, k'a ke saraka jenita* ye k'a di Matigi Ala ma.

²⁵ Lon o lon i ka kan ka bakoronin kelen ke jurumunyafa saraka ye, fo tere wolonfla; i be misitoran kanaman kelen ni sagajigi kelen fana bo begankuru ra, fiyen te minw na, ka o fana ke saraka ye.

²⁶ Aw bena jurumun kafari ke fo tere wolonfla ka sarakajenifen saninya; aw b'a saninya k'a bla danna ne Ala ye.

²⁷ Ni o teredaw dafara tuma min na, k'a damina a tere seeginan na, ani lon tow bee ra, sarakalasebagaw bena to ka aw ta saraka jenitaw, ani aw ta ninsondiya sarakaw* bo sarakajenifen kan; ne bena son aw ta sarakaw ma. Dunupatigi Ala ko ten.»

44

Jamana kuntigi ta donda

¹ Ayiwa, o ko fe, ce tagara ni ne ye yoro saninman* ta tereboyanfan donda ra, da min jasinna kenemayoro ma. A tun datuginin lo.

² Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Nin donda datuginin le ka kan ka to; a man kan ka dayele. Mogo si man kan ka teme a fe, sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala temena nin da fe; o koson a datuginin ka kan ka to tuma bee.

³ Ayiwa, min ye jamana kuntigi ye, jamana kuntigi koni be se ka sigi nin yoro ra ka domuni ke Matigi Ala ja korso. A be don bolonda fe, ka bo o bolonda kelen fe.»

Alapasiranbariw te don Alabatosoba konso

⁴ Ce tagara ni ne ye sahiliyanfan ta donda ra, Alabatosoba nafeyoro ra. Ne ka fleri ke k'a ye ko Matigi Ala ta noro be Alabatosoba fara. Ne benna ka ne ja biri dugu ma.

⁵ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Adamaden, i ja yele ka fleri ke, ka i toro malo ka menni ke; ne bena ciw, ani sariya minw bee fo i ye Matigi Ala ta batoso ta ko ra, i ye i janto o ra kosebe. Min ye Alabatosoba donbagaw doncogo ni o bocogo ye, i ka kan ka i janto o ra kosebe.

⁶ «A fɔ Izirayeli mara mɔɔ murutininw ye ko: <Dunupatigi Ala ko: E, Izirayeli mara mɔɔw, aw ta ko haramuninw bɛɛ tɛmɛna a dan kan!

⁷ Wagati min aw bɛ na ni sarakaburu ye, ani saraka sogow ta turu, ani a jori, ka na o di ne ma, aw bɛ siya wɛrɛ mɔɔw ladon ne ta batoso kɔnɔ, k'a to o mɔɔ lanabari kɛnɛsigibariw ye ne ta batoso lanɔɔ; aw ka aw ta ko haramuninw kɛ ka ne ni aw ta jɛnɔɔɔnya* cɛn.

⁸ Aw ma aw janto ne ta fɛn saninmanw na, nka aw ka mɔɔ wɛrɛw le bla o baaraw ra aw nɔ ra ne ta yɔɔ saninman kɔnɔ.

⁹ « <O kɔsɔn ne Dunupatigi Ala ko: Siya wɛrɛ mɔɔ lanabari, kɛnɛsigibari si man kan ka don ne ta yɔɔ saninman kɔnɔ tuun, hali siya wɛrɛ minw siginin bɛ Izirayelimɔɔw cɛ ra.> »

Levi ta mɔɔ minw mabɔra Ala ra

¹⁰ « <Ayiwa, Levi* ta mɔɔ minw kɔni mabɔra ne ra, olugu ta terenbariya kunko bɛna ben o yɛrɛ kan; sabu wagati min Izirayelimɔɔw tun ka o yɛrɛ lafiri ka o kɔ don ne ra ka taga o ta batofɛnw kɔ, olugu mabɔra ne ra.

¹¹ Olugu bɛna kɛ ne ta yɔɔ saninman* dondaw kɔɔsibagaw le ye dɔɔn, ani Alabatosoba baaradenw. Olugu le bɛna saraka jɛnitaw* ani saraka tɔw faga mɔɔw ye; o bɛna to ka o baaraw le kɛ mɔɔw ye.

¹² Nka i n'a fɔ o farara Izirayelimɔɔw kan ka o ta jow sɔn, ka kɛ sentalon sababu ye ka Izirayeli jama bla jurumun na, o kɔsɔn ne bɛ ne boro kɔɔta ka kari, ko o ta terenbariya kunko bɛna ben o yɛrɛ kan; Matigi Ala ko ten.

¹³ O tɛna gbara ne ra tuun ka sarakaw lasɛ ne ma, o tɛna gbara ne ta fɛn saninmanw si ra, walama ne ta saraka saninmanbaw si ra; o ka maroyakow, ani ko haramunin minw kɛ, o kunko bɛna ben o kan.

¹⁴ Ne bɛna Alabatosoba kɔɔsiri ta baara dɔɔn le di o ma, ani baara misɛn minw ka kan ka kɛ ka Alabatosoba kɔnɔɔyɔɔw labɛn.> »

Ala ta sarakalasebagaw ta baara

¹⁵ « <Ayiwa, sarakalasebaga minw ye Levi* ta mɔɔw ye, Sadɔki ta durujaw, olugu minw tun ka o janto ne ta yɔɔ saninman* na k'a baaraw kɛ, hali wagati min na Izirayelimɔɔw tun mabɔra ne ra, olugu le bɛna gbara ne ra ka sarakalasebagaya kɛ, ka na ni saraka sogow ta turu ni a jori ye ne ja kɔɔ; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁶ Olugu dɔɔn le bɛna don ne ta yɔɔ saninman kɔnɔ, olugu dɔɔn le bɛna gbara ne ta tabali ra, ka sarakalasebagaya kɛ ne ye; o bɛna o janto ne ta batoso baaraw ra.

¹⁷ « <Ni sarakalasebagaw donna Alabatosoba lukɔnɔyɔɔ dondaw fɛ, o ka kan ka lɛnfaniw le don. Ni o bɛ baara kɛ lukɔnɔyɔɔ ta dondaw ra, walama Alabatosoba kɔnɔ, o man kan ka sagasifani don o yɛrɛ ra.

¹⁸ O ka kan ka lɛnfani jalamugu le mini o kun na, ka lɛnfani kurusi don; o man kan ka foyi siri o yɛrɛ cɛ ra min bɛ sɛ k'a to o ye wasi.

¹⁹ Ni o bɛ bɔ tuma o tuma ka taga lukɛnɛba ra, ka taga lukɛnɛba ra jama nɔ fɛ, o ka kan ka o ta sarakalasebaga faniw bɔ o yɛrɛ ra ka o bla yɔɔ saninman ta bonw kɔnɔ, ka fani wɛrɛw don ka bɔ, janko jama ra mɔɔ dɔ kana na maga o fani saninmanw na, ka sa*.

²⁰ « <Sarakalasebaga man kan k'a kun li, nka a fana man kan ka a kunsigi to a ye janya. A ka kan k'a kunsigi tigɛ k'a dakapa.

²¹ « <Sarakalasebaga si man kan ka duvɛn min ka don Alabatosoba lu kɔnɔ.

²² « <Sarakalasebaga man kan ka muso cɛ sanin, walama muso furusanin furu; a ka kan ka sunguru le furu, min ye Izirayeli mara mɔɔ dɔ ye, walama muso cɛ sanin min ta cɛ fana tun ye sarakalasebaga dɔ ye.

* **44:19 44.19** Ka kapa ni sariya ye, mɔɔ gɔnsan tun man kan ka maga Ala ta fɛn saninmanw na (Bɔri 30.29; Samawilu flanan 6.6,7).

²³ « *Sarakalasebagaw ka kan ka ne ta mɔgɔw karan, janko fɛn minw blara danna Ala ye, mɔgɔw ye o fɛnw, ani fɛngbansanw lɔn ka o bɔ nɔgɔn na, ka fɛn saninyaninw, ani fɛn saninyabariw lɔn ka o bɔ nɔgɔn na.*

²⁴ « *Ni sarakalasebaga bɛ kiti tigɛ, a ka kan ka lɔ can le kan, ka kiti tigɛ ka kapa ni ne ta kolatigeninw ye.*

« Sarakalasebagaw ka kan ka ne ta panagbew bɛɛ kɛ ka kapa ni ne ta sariyaw, ani ne ta cifɔninw ye, ka ne ta Nɛnɛkirilonw kɛ lon saninmanw ye.*

²⁵ « *Sarakalasebaga man kan ka gbara mɔgɔ dɔ su ra, janko a kana na a yɛrɛ lanɔgɔ; a bɛ se ka gbara min na, o ye a faɛɛ ye, walama a bamuso, walama a dɛnɛɛ, walama a denmuso, walama a balemace, walama a balemamusu min ma furu folo.*

²⁶ *Nka ni o nɔgɔnna lo, a ka kan k'a yɛrɛ saninya; a saninyanin kɔ, a ka kan ka tere wolonfla kɛ sani a ye a ta baara damina.*

²⁷ *Ni a donna yɔrɔ saninman lukɔnɔyɔrɔ ra lon min na, a ka kan ka jurumun yafa saraka* dɔ bɔ a yɛrɛ ye; Dunupatigi Ala ko ten.*

²⁸ « *Ayiwa, sarakalasebagaw bɛna ninyɔrɔ min sɔrɔ, o ye nin ye: Ne yɛrɛ le bɛna kɛ olugu ninyɔrɔ ye. Aw man kan ka yɔrɔ si di o ma k'a kɛ o togɔra ta ye Izirayeli jamana ra, sabu ne yɛrɛ le ye olugu ta yɔrɔ ye.*

²⁹ *O bɛna siman sarakaw* le domu, ani jurumunyafa sarakaw, ani hakebɔ sarakaw*; ni fɛn o fɛn ka bla danna Ala ye Izirayeli jamana ra, o bɛ kɛ sarakalasebagaw ta ye.*

³⁰ *Simankura suguya bɛɛ kun folo, min ye a bɛɛ ra pumanman ye, ani saraka suguya bɛɛ, o bɛɛ ye sarakalasebagaw ta ye; aw ka kan ka aw ta mugu bɛɛ ra pumanman fana saraka di o ma, janko ne ye baraka don aw ta gba ye.*

³¹ « *Sarakalasebaga man kan ka bɛgan jufanin sogo domu, walama wara dato, ni a kɛra kɔnɔ ye walama bɛgan suguya wɛrɛ. »*

45

Ala ta dugukolo saninman

¹ « *Ayiwa, ni aw nana taga kɛ jamana taran ye tuma min na ka bɛɛ ninyɔrɔ di a ma, aw ye dugukolo dɔ bla danna jamana kɔnɔ Matigi Ala ye, ka o kɛ dugukolo saninyanin ye. A janya ye kɛ nɔngɔn na waga mugan ni looru, a bonya ye kɛ nɔngɔn na waga mugan. O dugukolo yɔrɔ bɛɛ bɛna kɛ yɔrɔ saninyanin ye.*

² *Aw ye yɔrɔ dɔ suma o dugukolo kan, ka a bonya ni a janya bɛɛ kɛ kɛlen ye, k'a kɛ nɔngɔn na kɛmɛ looru; o yɔrɔ bɛ kɛ Alabatosoba saninman lɔyɔrɔ ye. Aw ye furance dɔ to Alabatosoba lamini bɛɛ ra; o furance bonya ye kɛ nɔngɔn na bilooru.*

³ « *O kɔ, Alabatosoba yɔrɔ saninman* ni a yɔrɔ saninmanba* bɛ lɔ fan min na, aw ye yɔrɔ dɔ dan bɔ o fan na, ka o janya kɛ nɔngɔn na waga mugan ni looru ye, k'a bonya kɛ nɔngɔn na waga tan ye.*

⁴ *O yɔrɔ bɛ kɛ yɔrɔ saninman ye jamana kɔnɔ; a bɛ kɛ sarakalasebagaw ta ye, sarakalasebaga minw bɛ yɔrɔ saninman ta baara kɛ, ka gbara Matigi Ala ra ka sarakaw bɔ a ye. Olugu ta bonw bɛna lɔ o yɔrɔ le ra; o yɔrɔ dɔ le fana bɛna bla danna ka kɛ yɔrɔ saninman lɔyɔrɔ ye.*

⁵ « *Dugukolo fan dɔ min tora, min fana janya ye nɔngɔn na waga mugan ni looru, k'a bonya kɛ nɔngɔn na waga tan, o yɔrɔ bɛ kɛ Levi ta mɔgɔw ta ye, minw bɛ o janto Alabatosoba ra; olugu ta duguw bɛna kɛ o yɔrɔ ra, ka o kɛ o sigiyɔrɔw ye.*

⁶ « *Ayiwa, aw ye yɔrɔ dɔ wɛrɛ danbɔ o dugukolo saninman kɛrɛ fɛ, ka o bonya kɛ nɔngɔn na waga looru, k'a janya kɛ nɔngɔn na waga mugan ni looru, ka o kɛ dugu dɔ lɔyɔrɔ ye; o dugu bɛna kɛ Izirayelimɔgɔw bɛɛ ta ye.»*

Jamana kuntigi ta yɔrɔw

⁷ «Min ye jamana kuntigi ye, aw bena yoro fla le di ale ma. Yoro kelen be ke dugukolo saninman ni dugu terebenyanfan na, ka taga a bla fo kogojiba ra, yoro to kelen be ke dugukolo saninman ni dugu tereboyanfan na, ka taga se fo Izirayeli jamana dan ma tereboyanfan na. Kuntigi ta yorow bee kelen kelen bonya ka kan ka ke i ko Izirayelimogow tow ta maraw bonya.

⁸ O le bena ke ale ta yoro ye Izirayeli jamana ra. Ni o kera, ne ta jamana kuntigiw tena to ka jamanadenw toro tuun; o bena jamana to Izirayelimogow fe, o bee ni o ta yoro.»

Kuntigi ka kan ka terenninya sira tagama

⁹ Dunupatigi Ala ko: Aw Izirayeli kuntigiw, aw ta temena a dan kan de! Aw ye benkan ni mogow minakojuguya da bla, ka can ni terenninya sira tagama, ka ne ta mogow torori dabra; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁰ «Aw ta sumanikeminanw ka kan ka dafa; aw ta sumanikefenw, minw ye efa ye, ani bati, olugu bee ka kan ka dafa.

¹¹ Efa ni bati konso ka kan ke kelen ye. Homeri na tan ka kan ka ben bati na kelen ma, a ka kan ka ben efa na kelen ma fana. O sumanikefenw bee ka kan ka ben ni Homeri* ta jate le ye.

¹² Aw ta sumanikefenw gbiriya ka kan ka kapa ni jogon ye. Sikele kelen ta gbiriya ka kan ka ben gera mugan ta gbiriya ma. Mini kelen ta gbiriya ka kan ka ben sikele biworo ta gbiriya ma†.»

Sarakaw bocogo

¹³ «Aw ka kan ka aw borofenw di saraka ye cogo min na o fle nin ye: Ni alikama* kilo keme saba be aw fe, aw ka kan ka kilo looru le di; ni orize kilo keme saba be aw fe, aw ka kan ka kilo looru le di fana.

¹⁴ «Min ye turu ye, ni turu litiri binaani be aw fe, aw ka kan ka litiri naani le di; sumanikefen minw ye kori ni homeri ye, olugu bee konso ye kelen ye; homeri na kelen be ben litiri keme naani le ma.

¹⁵ «Min ye began misenw ye, ni beganw ka began keme fla bo Izirayeli jamana ta beganmarayoro min o min na, aw ka kan ka began kelen le bo, ka o fara siman sarakaw* kan, walama ka o ke saraka jenitaw* ye, walama ninsondiya sarakaw*, janko ka jurumunw kafari. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁶ «Izirayeli jamanadenw bee ka kan ka o fenw bo ka o di Izirayeli jamana kuntigi ma.

¹⁷ Jamana kuntigi le bena o sarakakow panabo: saraka jenitaw, ani siman sarakaw, ani rezenji saraka* minw ka kan ka bo panagbew wagatiw ra, ani karokura panagbew ra, ani Nenekirilonw* na, ani Izirayeli jamana ta panagbelonbaw bee ra. A bena jurumunyafa sarakaw* bo, ani siman sarakaw, ani saraka jenitaw, ani ninsondiya sarakaw, janko ka Izirayeli mara mogow ta jurumunw kafari.»

Jonyaban panagbe

¹⁸ Dunupatigi Ala ko: San karo folo, tere folo, aw ka kan ka misitoran kapaman kelen mina, fiyen te min na, ka o ke saraka ye ka yoro saninman* saninya.

¹⁹ Sarakalasebaga be jurumunyafa saraka* jori do mina, ka o mun Alabatosoba dondaw ta konw na, ani sarakajenifen* jusiginan fan naani na, ani lukonyoro donda ta konw na.

²⁰ Karo tere wolonflanan, aw ka kan ka o sarakaw jogon bo tuun; ni mogow do ka jurumun ke k'a soro a ma a lawuri a kama, walama ni a m'a lon, o jurumun be kafari, ka Alabatosoba saninya.

* 45:11 45.11 Efa, ani bati ani homeri, o tun ye sumanikeminan dow ye. † 45:12 45.12 Gera, ani Sikele, ani Mini, o bee tun ye sumanikefen dow ye, janko ka fiyeerefen gbiriya lon.

²¹ «San karo fɔlɔ tere tan ni naani, o bɛna kɛ aw ta Jɔnyaban panagbɛ* ye. O bɛna kɛ tere wolonfla panagbɛ le ye. Aw ka kan ka burufunubari le domu.

²² O lon na, jamana kuntigi bɛ misitoran kelen kɛ jurumunyafa saraka ye, ale ni jama bɛɛ kosɔn.

²³ Nanagbɛ tere wolonfla bɛɛ kelen kelen na, a ka kan ka misitoran wolonfla ni sagajigi wolonfla mina, fiyen tɛ minw na, ka o kɛ saraka jɛnita* ye ka o di Matigi Ala ma; a bɛ bakɔrɔnin kelen fana kɛ jurumunyafa saraka ye lon o lon.

²⁴ A ka kan ka siman kilo bisaba kɛ siman saraka* ye ka o fara misitoran saraka bɛɛ kelen kelen kan, ani sagajigi saraka bɛɛ kelen kelen kan, ka turu litiri wɔɔɔ fara siman saraka kilo bisaba bɛɛ kelen kelen kan.

²⁵ «San karo wolonflan na tere tan ni naani ta panagbɛ ra, a ka kan ka o jurumunyafa saraka, ani o saraka jɛnita, ani o siman saraka jɔgɔn dɔ bɔ tuun, ani turu, fɔ tere wolonfla.»

46

Jamana kuntigi ta sarakaw

¹ Dunupatigi Ala ko: Alabatosoba lukɔnɔyɔɔɔ ta donda min bɛ terebɔyanfan na, o da datuginin ka kan ka to lɔgɔkun baarakelon tere wɔɔɔ bɛɛ kɔnɔ; nka a ka kan ka dayɛɛ Nɛnɛkirilon* na, ani karokura panagbɛ* lon na.

² Ni jamana kuntigi bɛ na ka bɔ lukɛnɛba ra, a ka kan ka don bolonda le fɛ, ka taga lɔ donda ta konw kɛɛ fɛ. Sarakalasebagaw bɛ ale ta saraka jɛnitaw* ni a ta ninsɔndiya sarakaw* bɔ. Jamana kuntigi b'a kinbiri gban dakun kan k'a ja biri dugu ma ka Ala bato, o kɔ, a bɛ bɔ ka taga; da yɛlenin bɛ to fɔ wula fɛ.

³ Jamana mɔgɔ tɔw bɛna o kinbiri gban ka Matigi Ala bato donda ra Nɛnɛkirilonw le ra, ani karokura panagbɛw ra.

⁴ «Jamana kuntigi bɛna saraka jɛnita min di Matigi Ala ma Nɛnɛkirilon na, o bɛ kɛ sagaden wɔɔɔ ye, fiyen tɛ minw na, ani sagajigi kelen, fiyen tɛ min na.

⁵ A bɛ siman saraka* min fara sagajigi kan, o ye siman kilo bisaba ye; ni siman saraka hakeya min ka a yɛɛ diya a bɛ o fara sagaden kan. A bɛ turu litiri wɔɔɔ kɛ siman saraka kilo bisaba bɛɛ kelen kelen kan.

⁶ Karokura panagbelon na, a bɛ misitoran kanaman kelen kɛ saraka ye, fiyen tɛ min na, ani sagaden cɛman wɔɔɔ, ani sagajigi kelen, fiyen tɛ min na.

⁷ A bɛna siman saraka min fara misitoran kan, o ye siman kilo bisaba ye; min bɛ fara sagajigi kan, o fana ye siman kilo bisaba ye; ni siman saraka hakeya min ka a yɛɛ diya, a bɛ o fara sagaden kan. A bɛ turu litiri wɔɔɔ kɛ siman saraka kilo bisaba bɛɛ kelen kelen kan.

⁸ «Ni jamana kuntigi bɛ don, a bɛ don bolonda le fɛ, a fana bɛ bɔ o da kelen le fɛ.

⁹ «Nka ni jamana mɔgɔ tɔw bɛna Matigi Ala bato panagbelonbaw ra, ni o ka don sahiliyanfan ta donda fɛ ka taga Matigi Ala bato, o ka kan ka bɔ woroduguyanfan ta da le fɛ; ni o ka don woroduguyanfan ta donda fɛ, o ka kan ka bɔ sahiliyanfan ta da le fɛ. O bɛ don da min fɛ, o man kan ka sekɔ ka bɔ o da kelen fɛ; o bɛ bɔ da tɔ kelen le fɛ, min nasinna o donda ma.

¹⁰ Jamana kuntigi ka kan ka kɛ ni jama ye; a bɛ don ni o dontɔ ye, ka bɔ ni o bɔtɔ ye.»

Sarakaw bɔcogo

¹¹ «Nanagbelonw ani lonbaw ra, siman saraka* min ka kan ka fara misitoran ta saraka kan, o ye siman kilo bisaba ye; min ka kan ka fara sagajigi kan, o ye siman kilo bisaba ye. Ni siman saraka hakeya min ka aw yɛɛ diya, aw bɛ o fara sagaden kan. Aw bɛ turu litiri wɔɔɔ kɛ siman saraka kilo bisaba bɛɛ kelen kelen kan.

¹² «Ni jamana kuntigi b'a fe k'a yere diyanya saraka* jenita le bo k'a di Matigi Ala ma, walama a yere diyanya ninsondiya saraka*, o tuma aw be tereboyanfan donda dayele a ye, a be don k'a ta saraka jenita ni a ta ninsondiya saraka bo, i n'a fo a b'a ke cogo min na Nenekirilonw* na; o ko, a be bo. Ni a bora, aw be da datugu a no ra.

¹³ «Aw ka kan ka sagaden kelen ke saraka jenita ye lon o lon, ka o di Matigi Ala ma, sagaden min si ye san kelen, ani fiyen te min na. Aw ka kan ka o ke lon o lon sogoma.

¹⁴ Aw ka kan ka siman saraka do fara o kan lon o lon sogoma; o ye ke mugu kilo looru ye, turu litiri fla be ke ka o mugu noonni. O ye Matigi Ala ta siman saraka le ye. Cifonin lo min ka kan ka ke wagati bee; a te yelema.

¹⁵ Lon o lon sogoma, aw ka kan ka o sagaden ke saraka ye, ani a siman saraka, ani a turu. Saraka jenita* lo, min te dabra ka ye.»

Jamana kuntigi ta denw ninyoro

¹⁶ «Dunupatigi Ala ko: Ni jamana kuntigi ka do bo a yere ta dugukolo ra ka o di a dence do ma, o yoro be ke a dence ta ye; o ko, a be ke dence ta denw fana ta ye. O yoro be ke olugu ta cen le ye.

¹⁷ Nka ni a ka do bo a ta dugukolo ra ka o di a ta jonce do le ma, o yoro be ke o jonce ta ye fo ka taga se yafarisan ma; ni yafarisan sera, yoro be seko jamana kuntigi ma tuun. Jamana kuntigi dencew doron le be se ka o face cen ta.

¹⁸ Jamana kuntigi man kan ka jamanadenw ta dugukolo yoro si mina o ra. A man kan ka o ta yorow bosi o ra. A be yoro min di a dencew ma ka o ke o ta cen ye, a ka kan ka o bo a yere ta dugukolo le ra, janko ne ta mogow si kana gben ka bo o ta yoro ra.»

Alabatosoba gbabuguw

¹⁹ «Ayiwa, da min be sarakalasebagaw ta bon saninmanw ta donda kere fe sahiliyanfan na, ce tagara don ni ne ye o da fe. Ne ka yoro do ye kononoyoro ra, terebenyanfan na.

²⁰ A k'a fo ne ye ko: «Sarakalasebagaw bena hakebo sarakaw* ni jurumunyafa sarakaw* sogo tobi nin yoro le ra, ani siman sarakaw*; o man kan ka bo ka taga ni o fenw ye lukeneba ra, janko jama ra mogow do kana na maga o fen saninmanw na, ka sa.»

²¹ O ko, a tagara ni ne ye lukeneba ra, ka taga teme ni ne ye lukeneba nongon naani bee ra. Ne ka lukene fitini do ye lukeneba nongon bee kelen kelen na.

²² Lukeneba nongon naani na, lukene fitini koorinin dow tun be yi. O janya tun ye nongon na binaani, o bonya ye nongon na bisaba. O naani bee bonya ni o janya tun ye kelen ye, o tun be lukeneba nongonw le ra.

²³ O tun ka o lukene fitini bee koori ni kogo do ye. Tasumadonyoro tun be o kogo kere fe k'a lamini.

²⁴ Ce k'a fo ne ye ko: «Alabatosoba baardenw be jama ta sarakasogow tobi gbabugu minw konow, olugu le ye nin ye.»

47

Ji woyora ka bo Alabatosoba konow

¹ O ko, ce sekora ni ne ye Alabatosoba donda ra. Ne ka ji do woyoto ye ka bo Alabatosoba donda dakun jukoro, ka taga tereboyanfan na, sabu Alabatosoba na tun sinna tereboyanfan le ma. Ji tun be woyora ka bo Alabatosoba jukoro, a woroduguyanfan na, ka na teme sarakajenifen* kere fe, a woroduguyanfan na.

² Ce bora ni ne ye Alabatosoba sahiliyanfan ta donda fe. A munumununa ni ne ye kene ma, ka taga se fo terebenyanfan ta donda ma; ne k'a ye ko ji be woyora ka bo o donda woroduguyanfan na.

³ Cɛ gbarara ni ne ye tereɓɓayanfan na; sumanikejuru dɔ tun b'a boro. A ka nongon ja waga kelen suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe; o kɔ, a ka ji cɛtige ni ne ye; ji sera ne senkuruw ma.

⁴ A ka nongon ja waga kelen were suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe; a ka ji cɛtige ni ne ye ka yeɓema ka na fan dɔ ra. Ji sera ne kinbirikunw ma. A ka nongon ja waga kelen were suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe; a ka ji cɛtige ni ne ye ka yeɓema ka taga fan dɔ ra. Ji sera fo ne soro ra.

⁵ A ka nongon ja waga kelen were suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe minke, o yɔrɔ ra ji kera kɔba ye; ne tun te se k'a cɛtige, sabu ji tun ka dun. Mogo tun te se k'a cɛtige ni i ma ji lon. A tun kera jiba le ye, mogo te se ka tagama ka min cɛtige i sen na.

⁶ Cɛ ko ne ma ko: «Adamaden, i ka nin ye wa?» A sekɔra ni ne ye jida ra tuun.

⁷ An sera yi minke, ne ka yirisun caman ye ji fan fla bee ra.

⁸ A ko ne ma tuun ko: «Nin ji bɛna woyo ka taga jamana tereɓɓayanfan na, ka jigi ka taga Zuriden kenegbe ra, ka soro ka taga ke Kogoji sanin na. Ni a donna kogoji ra, kogoji ta ji be saninya.

⁹ Ni nin ji ka woyo ka se yoro o yoro, o yoro fenpanamanw bee be panamanya, ka caya. Jegew be caya kosebe, sabu ni nin ji ka se kogoji ma, a be saninya; ni nin ji ka se yoro o yoro, o yoro fenw bee be panamanya ka caya.

¹⁰ Jegeminabagaw bɛna na jida ra. O bɛna o ta jow yerege, k'a ta Eni Gedi ka taga a bla fo Eni Egilayimu; jega suguya caman bɛna soro yi, k'a ke i ko Kogojiba ta jegew. Jegew bɛna caya kosebe.

¹¹ Nka ko fitiniw, ani jiborow, olugu tena saninya; o yorow bɛna ke kogoboyorow ye.

¹² Yiri suguya bee bɛna wuri ji fan fla ra. O yiriw flaburuw tena ja ka ye, o denw fana tena ban ka ye. O bɛna den karo o karo, sabu ji be bo yoro saninman* jukoro ka o son. Mogow bɛna o yiridenw domu, k'a flaburuw ke fla ye.»

Ala ka jamana danw yira

¹³ Dunupatigi Ala ko: Aw bɛna jamana min taran Izirayeli ta duruja tan ni fla ra, k'a ke o ta yorow ye, o jamana danw fle nin ye; Yusufu ta duruja ka kan ka mara fla le soro.

¹⁴ Aw bɛna jamana taran, ka o bee ninyoro ke kelen ye, sabu ne ka ne boro korota ka kari ko ne be nin jamana di aw bemaw ma; o ra nin jamana bɛna ke aw ta ye.

¹⁵ «Jamana danw fle nin ye: Jamana sahiliyanfan be damina Kogojiba ra; sira min be teme Hetilon, ani Lebo Hamati, ani Sedadi, a be teme o sira fe,

¹⁶ ka taga se Berota ni Sebarayimu, dugu fla min be Damasi mara ni Hamati mara ce ma, ka bo yi ka teme Haseri Tikon, min be Haran jamana dan na.

¹⁷ O cogo ra, o dance be damina kogojiba ra ka taga se fo Hasari Enan mara ra, tereɓɓayanfan na. Damasi mara ni Hamati mara le be ke a dan ye. O le ye sahiliyanfan ta dance ye.

¹⁸ «Jamana tereɓɓayanfan ta dance be damina Damasi mara ni Haran mara furance ra, ka teme Zuriden kenegbeba fe, Galadi mara ni Izirayeli mara furance ra, ka taga se fo Tamari, Kogoji sanin ma. O le ye tereɓɓayanfan ta dance ye.

¹⁹ «Woroduguyanfan ta dance be damina Tamari, ka taga fo Meriba ta ji yoro ra, min be Kadesi. A be teme Meriba ko kere fe, ka taga a bla Kogojiba ra. O le ye woroduguyanfan ta dance ye.

²⁰ «Terebenyanfan na, Kogojiba le bɛna ke jamana dan ye, k'a ta woroduguyanfan na ka taga a bla fo Lebo Hamati, sahiliyanfan na. O le ye terebenyanfan ta dance ye.

²¹ «Aw ka kan ka nin jamana taran Izirayeli ta durujaw bee le ra.

²² Aw b'a taran jogon na, ka bee ninyoro di a ma; lonan minw sigira aw ce ra ka denw soro aw ce ra, aw be olugu fana ninyoro di o ma. Aw ka kan ka olugu fana jate i ko Izirayeliden dow; o ka kan ka o ta dugukolo ninyoro soro i ko Izirayeli ta duruja tow.

²³ O lonanw sigira duruja minw ce ra, aw ka kan ka o ta yoro di o ma ni o duruja mogow le ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

48

Jamana sahiliyanfan ta mogow ninyoro

¹ Izirayeli ta durujaw togow ye nin ye, ani o ta dugukolo ninyorow.

«Dan ta duruja be mara kelen soro fo sahiliyanfan na, Hetilon ni Lebo Hamati ni Hasari Enan ta sira kere fe, Damasi mara ni Hamati mara kere fe. A be damina jamana tereboyanfan ta dan na ka taga se fo kogojiba ma terebenyanfan na.

² «Aseri ta duruja be mara kelen soro ka gban Dan ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

³ «Nefitali ta duruja be mara kelen soro ka gban Aseri ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁴ «Manase ta duruja be mara kelen soro ka gban Nefitali ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁵ «Efirayimu ta duruja be mara kelen soro ka gban Manase ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁶ «Ruben ta duruja be mara kelen soro ka gban Efirayimu ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁷ «Zuda ta duruja be mara kelen soro ka gban Ruben ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.»

Matigi Ala yere ninyoro

⁸ «Aw bena dugukolo do danbo Zuda mara dan na, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan, ka o bla danna. A bonya ye ke nongon ja waga mugan ni looru, a janya ni mara tow janya ye ke kelen ye, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na. Yoro saninman* bena lo o yoro cemance le ra.

⁹ Aw bena dugukolo min bla danna Matigi Ala ye, o janya bena ke nongon ja waga mugan ni looru, k'a bonya ke nongon ja waga tan.

¹⁰ O yoro saninman bena ke sarakalasebagaw ta yoro ye. A janya bena ke nongon ja waga mugan ni looru sahiliyanfan na, k'a bonya ke nongon ja waga tan terebenyanfan na, k'a bonya fana ke nongon ja waga tan tereboyanfan na, k'a janya ke nongon ja waga mugan ni looru woroduguyanfan na. Matigi Ala ta batoso saninman bena ke o yoro cemance ra.

¹¹ O yoro bena ke sarakalasebaga saninmanw ta ye, Sadoki ta durujaw, minw ka ne ta baara ke ni kankelentigiya ye; o ma ne kan bla i ko Levi* ta mogow k'a ke cogo min na tuma min na Izirayelimogo tow tun ka ne kan bla.

¹² Dugukolo min danbora jamana kono, nin yoro bena bo o dugukolo le ra, k'a ke sarakalasebaga saninmanw ta ye, k'a ke yoro saninmanba* ye. Levi ta mogow ta yoro bena gban olugu ta yoro ra.

¹³ «Levi ta mogow ta yoro bena gban sarakalasebagaw ta yoro ra; a janya bena ke nongon ja waga mugan ni looru, k'a bonya ke nongon ja waga tan. A janya bee lajennin bena ke nongon ja waga mugan ni looru, k'a bonya ke nongon ja waga tan.

¹⁴ Mogo man kan ka o dugukolo fiyeere walama k'a falen. Nin yorow ye jamana bee ra yoropumanw le ye; a man kan k'a di mogo ma, sabu a blara danna ka ke Matigi Ala ta yoro saninman le ye.»

Dugu sigiyorɔ ni jamana kuntigi ta yorɔ

¹⁵ «Ayiwa, dugukolo tɔ min bɛna to, o bonya bɛna kɛ nɔngɔn na waga looru, k'a janya kɛ nɔngɔn na waga mugan ni looru. O dugukolo bɛna kɛ yorɔgbansan le ye. A bɛna kɛ dugu loyɔrɔ ye, ka kɛ mɔgow sigiyorɔ ye; a kerɛfeyorɔw bɛna kɛ bɛgan marayorɔw ye. Dugu yerɛ bɛ lo yorɔ cɛmance ra.

¹⁶ «Dugu janya ni a bonya flɛ nin ye: A sahiliyanfan bonya ye nɔngɔn na waga naani ni kɛmɛ looru, a woroduguyanfan bonya ye nɔngɔn na waga naani ni kɛmɛ looru, a tereboyānfan bonya ye nɔngɔn na waga naani ni kɛmɛ looru, a terebenyanfan bonya ye nɔngɔn na waga naani ni kɛmɛ looru.

¹⁷ Dugu kerɛfeyorɔ minw ye bɛganmarayorɔw ye, o bonya ye nɔngɔn na kɛmɛ fla ni bilooru sahiliyanfan na, nɔngɔn na kɛmɛ fla ni bilooru woroduguyanfan na, nɔngɔn na kɛmɛ fla ni bilooru tereboyānfan na, nɔngɔn na kɛmɛ fla ni bilooru terebenyanfan na.

¹⁸ «Yorɔ tɔ min belɛn bɛna to o dugukolo saninman kerɛfeyorɔ fla ra, o yorɔ do janya bɛna kɛ nɔngɔn na waga tan ye dugu tereboyānfan na, yorɔ do janya bɛna kɛ nɔngɔn na waga tan ye dugu terebenyanfan na. Dugumɔgow bɛna o yorɔw sɛnɛ ka o ta baro bo o ra.

¹⁹ Izirayeli ta duruja min o min bɛ baara kɛ dugu kɔnɔ, olugu bɛɛ bɛ sɛ ka o yorɔw sɛnɛ.

²⁰ «O dugukolo min blara danna, o bɛɛ lajennin janya bɛna kɛ nɔngɔn na waga mugan ni looru ye, a bonya fana bɛ kɛ nɔngɔn na waga mugan ni looru. O yorɔ tarance ta tarance le bɛ kɛ dugu loyɔrɔ ye.

²¹ «Yorɔ minw tora yorɔ saninman ni dugu loyɔrɔ fan fla ra, o yorɔw bɛna kɛ jamana kuntigi ta ye. Tereboyānfan na, a bɛ damina dugukolo saninman dan na, min ye nɔngɔn na waga mugan ni looru ye, ka taga a bla fo jamana tereboyānfan dan na. Terebenyanfan na, a bɛ damina dugukolo saninman dan na min fana ye nɔngɔn na waga mugan ni looru ye, ka taga a bla fo jamana dan na terebenyanfan na. O ra, yorɔ saninman ni Alabatosoba saninman bɛna kɛ jamana dugukolo saninman cɛmance le ra.

²² O cogo ra, Levi* ta mɔgow ta yorɔ ni dugu loyɔrɔ bɛna kɛ jamana kuntigi ta yorɔ fla cɛ ma. Zuda ta duruja ta yorɔ bɛna kɛ jamana kuntigi ta yorɔw sahiliyanfan na, Boniyaminu ta duruja ta yorɔ bɛna kɛ a woroduguyanfan na.»

Woroduguyanfan ta mɔgow ninyorɔw

²³ «Duruja tow ninyorɔw flɛ nin ye: Boniyaminu ta duruja bɛna mara kɛlɛn sɔrɔ, k'a ta tereboyānfan na, ka taga a bla terebenyanfan na.

²⁴ «Simeyɔn ta duruja bɛna mara kɛlɛn sɔrɔ, ka gban Boniyaminu ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyānfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

²⁵ «Isakari ta duruja bɛna mara kɛlɛn sɔrɔ, ka gban Simeyɔn ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyānfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

²⁶ «Zabulon ta duruja bɛna mara kɛlɛn sɔrɔ, ka gban Isakari ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyānfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

²⁷ «Gadi ta duruja bɛna mara kɛlɛn sɔrɔ, ka gban Zabulon ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyānfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

²⁸ «Gadi ta mara dan min bɛ woroduguyanfan na, o le bɛna kɛ jamana dan ye woroduguyanfan na. A bɛ damina Tamari, tereboyānfan na ka taga a bla fo Meriba ta ji yorɔ ra, min bɛ Kadɛsi, ka sɔrɔ ka tɛmɛ Misiran koba kerɛ fɛ ka taga a bla Kɔgojiba ra.

²⁹ «Ayiwa, aw bɛna nin jamana le taran Izirayeli ta durujaw ra, k'a kɛ o ta sigiyorɔw ye; aw ka kan ka a taran nin cogo le ra. Dunupatigi Ala ko ten.»

Dugu dondaw

³⁰ «Dugu dondaw cogoya flɛ nin ye, k'a damina sahiliyanfan na, min janya ye nɔngɔn ɲa waga naani ni kɛmɛ looru ye:

³¹ Izirayeli ta durujaw tɔgɔw le bɛna la dugu dondaw ra. Donda saba bɛna kɛ dugu sahiliyanfan na: Rubɛn ta donda, ani Zuda ta donda, ani Levi ta donda.

³² «Dugu tereɔɲanfan fana janya ye nɔngɔn ɲa waga naani ni kɛmɛ looru ye. O fana ye donda saba: Yusufu ta donda, ani Boniyaminu ta donda, ani Dan ta donda.

³³ «Dugu woroduguyanfan fana janya ye nɔngɔn ɲa waga naani ni kɛmɛ looru ye. O fana ye donda saba: Simeyɔn ta donda, ani Isakari ta donda, ani Zabulɔn ta donda.

³⁴ «Dugu terebenyanfan janya ye nɔngɔn ɲa waga naani ni kɛmɛ looru ye. O fana ye donda saba: Gadi ta donda, ani Aseri ta donda, ani Nɛfitali ta donda.

³⁵ «Dugu bɛɛ laɲennin laminikogo janya ye nɔngɔn ɲa waga tan ni seegi.

«Ayiwa, k'a damina bi ra, dugu tɔgɔ le ye ko: <Matigi Ala bɛ yan!> »

DANIYELI TA KO KITABU Kitabu faamucogo

Daniyeli tɔgɔ lara nin kitabu ra, nka an t'a lon ni ale kera a seɛɛbaga ye.

Wagati min na Yahudiyaw tun be siya tow ta fanga kɔrɔ, o wagati le ra Daniyeli ta kitabu seɛra.

Kitabu tarance fɔlɔ (1-6) be Daniyeli ni a tɔnɔgɔnce saba ta ko fɔ an ye. O ce naani ka o jigi la Ala kan, o ma sɔn ka Ala kan bla, hali ni o be tɔrɔ.

Kitabu tarance flanan na (7-12), Ala be tagamasiyen caman yira Daniyeli ra. O tagamasiyenw be dunupa fangatigiw, ani o ta masayaw damina ni a laban yira. Tuma dɔw, Daniyeli yere te o tagamasiyenw kɔrɔ lon; Ala ta meɛke le b'a kɔrɔ fɔ a ye.

Nin kitabu be a yira an na ko Ala ta fanga le be fanga tɔ beɛ kunna. A be se ka dugukolo siyaw beɛ ke k'a yere sago dafa. Dunupa fangatigibaw be na, ka taga, nka Ala ta fanga be to a cogo ra wagati beɛ; a te yeɛma. Ala le be se k'a ta mɔgow kisi. Lanabaga ka kan ka k'a jigi la Ala kan wagati beɛ, ka ke kankelentigi ye, ka to Ala ta can sira kan.

Kitabu kɔnɔkow

Daniyeli ni a tɔnɔgɔnce saba ta ko (1-6)

Daniyeli ka wara naani tagamasiyen ye (7)

Daniyeli ka sagajigi ni bakɔronin tagamasiyen ye (8-9)

Daniyeli ka Ala ta ciraden tagamasiyen ye bada ra (10-11)

Daniyeli ka dunupa laban tagamasiyen ye (12)

Daniyeli ni a tɔnɔgɔnw be Babilɔni masace ta so

¹ Zuda mara masace Yehoyakimu ta masaya san sabanan na, Babilɔni masace Nebukadinesari nana Zude mara ra, ka na Zeruzalemu dugu lamini.

² Matigi Ala ka Zuda masace Yehoyakimu don a boro. A ka Ala ta batoso ta minan dɔw ce. A ka o minanw ta ka taga ni o ye a ta ala ta bon kɔnɔ Sinehari jamana ra, ka taga o bla a ta ala ta bon ta naforoblayɔrɔ ra.

³ Lon dɔ, masace k'a fɔ a ta baaradenw kuntigi Asipenazi ye, ko a ye Izirayeli kanbelen minanin dɔw janawoloma ka na ni o ye, minw ye masacedenw walama fagamadenw ye.

⁴ O ye ke kanbelen dɔw ye, fiyen te minw fari ra, ani minw ce ka ji. O ye ke mɔgo hakimimanw ye, ani mɔgo kolɔnbagaw ye fen beɛ ra, ani mɔgo karanninw, ani mɔgo barakamanw, ani mɔgo faamurikebagaw, minw bɛna se ka baara ke masace ta so kɔnɔ, ani ka Babilɔnikaw ta kan ni o ta seberi degi.

⁵ Masace yere ta domuni ni a ta duven le tun ka kan ka di o ma lon o lon ka o ke o ta baro ye. O ka kan ka karan fɔ san saba. O kɔ, o be sɔrɔ ka don masace ta baara ra.

⁶ Ayiwa, kanbelen minw janawolomara, ce naani tun be olugu ra minw tun bɔra Zuda ta gba ra. O tun ye Daniyeli ye, ani Hananiya, ani Misaheli, ani Azariya.

⁷ Baaradenw kuntigi ka tɔgɔ werew la o ra. A ka Daniyeli tɔgɔ la ko Belisasari, ka Hananiya tɔgɔ la ko Sadaraki, ka Misaheli tɔgɔ la ko Mesaki, ka Azariya tɔgɔ la ko Abɛdi Nego*.

⁸ Nka Daniyeli k'a latige a jusukun na ko ale t'a fe ka masace ta domunifenw domu,[†] walama k'a ta duven min, k'a yere lanɔgɔ Ala ja kɔrɔ. O ra, a k'a fɔ baaradenw

* **1:7 1:7** O ka o tɔgow la o kanbelenw ra, ka kapa ni Babilɔnikaw ta alaw tɔgow le ye, k'a yira ko o kera Babilɔnikaw ye sisan. [†] **1:8 1:8** Ka kapa ni Yahudiyaw ta sariya ye, o tun man kan ka o domunifenw domu (Sarakalasebagaw 11; 17.10-16; 20.25).

kuntigi ye k'a gbeleya ko a kana olugu jagboya ka masace ta fenw domu ka o yere lanogo.

⁹ Ala fana k'a ke Daniyeli ko diyara baardenw kuntigi ye; a sonna ka Daniyeli ta kuma lamen.

¹⁰ Nka a k'a fo Daniyeli ye ko: «Aw ka kan ka fen minw domu, ani aw ka kan ka fen minw min, masace yere le ka o latige. O ra, ne be siranna, sabu ni a nana a ye ko aw fasara ka teme aw todogonw kan, a bena a fo ko ne no lo. A bena ne faga aw koson.»

¹¹ Ayiwa, baardenw kuntigi tun ka ce min bla ko a ye a janto Daniyeli ni Hananiya ni Misaheli ni Azariya ra, Daniyeli tagara kuma o ce fe.

¹² A k'a fo a ye ko: «Sabari ka i ta jonw ke k'a fle, ka se tere tan, k'a to an ye domuni gbansan doron le domu, sogo te min na, ani ka ji dama min.

¹³ O ko, an todogon to minw be masace ta fenw domuna, i ye anw padaw ni olugu padaw suma; ni i yere ka min korosi, o tuma ni min ka i diya i ye o ke.»

¹⁴ Domunidibaga sonna o ta kuma ma. A ka o ke k'a fle ka se fo tere tan.

¹⁵ Ayiwa, tere tan be dafa tuma o tuma, o bonyara, o padaw fana tun fle ka di ka teme o todogon ta kan, minw tun be masace ta domuniw kera.

¹⁶ Kabini domunidibaga k'a ye ten, a ma masace ta domuni ni a ta duven di o ma tuun. A ka domuni gbansanw doron le di o ma.

¹⁷ Ala ka lonniya ni faamuri di o kanbelen naani ma o ta karan na, ka hakiritigiya fana di o ma. Ka fara o kan, Daniyeli tun be se ka ko yiraninw, ani sikow bee koro lon k'a fo mogow ye.

¹⁸ Ayiwa, masace tun ka wagati min yira, o dafara minke, baardenw kuntigi tagara ni kanbelenw bee ye masace fe.

¹⁹ Masace kumana ni o bee ye kelen kelen. Nka a k'a ye ko o si ta hakiritigiya ma Daniyeli ni Hananiya ni Misaheli ni Azariya ta bo. O koson masace ka o bla a yere ta baaraw kunna.

²⁰ Ko o ko tun ye hakiritigiya ko ye, ani faamuri ko, ni masace tun ka o jininka o do ra, a tun b'a ye ko Daniyeli ni a todogonw ta ladiri le tun ka fisa ni a ta jamana lagberikebagaw, ani a jinamoriw ta ye fo sinaga tan.

²¹ Ayiwa, o ra, Daniyeli tora Babiloni*, masace ta so, fo ka taga se masace Sirusi ta masaya san folo ma.

2

Masace Nebukadinesari ta siko

¹ Masace Nebukadinesari ta masaya san flanan na, a ka siko dow ke. O ko k'a hakiri nagami kosebe, fo k'a bari sunogo ra.

² A ko o ye a ta lonnikebagaw bee wele: jinamoriw, ani lagberikebagaw, ani subagaw, ani tagamasiyen lonbagaw bee, o ye na ale ta sikow pafu a ye. O bee nana masace fe.

³ Masace k'a fo o ye ko: «Ne ka siko do le ke, min ka ne hakiri nagami. Ne b'a fe aw ye ne ta siko fo ne ye.»

⁴ Lonnikebagaw ka masace jaabi aramekan na, ko: «E, Masace, Ala ye i meen an koro! I ta siko fo i ta jonw ye, ni o kera, an bena a koro fo i ye.»

⁵ Masace k'a fo o ye ko: «Ne ka min latige, o le ye nin ye: ni aw ma se ka ne ta siko fo ne ye, k'a koro fana fo, o bena aw mina ka aw faga, ka aw ta sow bee ci k'a ton dogon kan i ko jamajama.

⁶ Nka ni aw sera ka siko fo ne ye, k'a koro fo ka la a kan, ne bena aw ladiya, ka aw bonyo kosebe. O ra, aw ye siko fo ne ye, k'a koro fana fo.»

⁷ Lɔnnikeɓagaw ka masace jaabi tuun ko: «Masace, ele kɔni ye siko fɔ an ye dɔrɔn; an bɛna a kɔrɔ fɔ i ye.»

⁸ Masace ko: «Ne ka aw ta ceguya lɔn! Aw b'a fɛ ka kuma caya le janko aw ye wagati sɔrɔ ka fɛn dɔ sɔrɔ k'a fɔ ne ye, sabu ne ka min latigɛ, aw ka o lɔn.

⁹ Ayiwa, ni aw ma siko fɔ ne ye, min fɔra, o le bɛna kɛ aw bɛɛ ra. Aw b'a fɛ ka bɛn a ra ka na faninyakumaw ni nanbarakuma dɔw le fɔ ne ye, janko sani wagati dɔ cɛ, ne ye ne ta miiriya yɛlɛma. Aw ye siko fɔ ne ye; ni o kɛra, ne bɛna a lɔn ko can ra, aw bɛ se k'a kɔrɔ fana fɔ ne ye.»

¹⁰ Lɔnnikeɓagaw ka masace jaabi ko: «Masace, i ka min fɔ, mɔgɔ si tɛ dunupa ra yan min bɛ se ka o kɛ. Masace si fana ma nin ko jɔgɔn jini a ta jinamoriw ni a ta lagɓerikeɓagaw ni a ta tagamasiyɛn lɔnbagaw fɛ fɔlɔ ni ele tɛ; hali masacew bɛɛ ra fangatigi, walama o bɛɛ ra tɔgɔtigi ma nin jɔgɔn kɛ.

¹¹ Masace, i ka min fɔ, o ka gbɛlɛn. Mɔgɔ si tɛ se ka nin ko fɔ masace ye, ni an ta alaw tɛ, k'a sɔrɔ olugu fana tɛ adamadenw cɛ ra yan.»

¹² O ka o kuma fɔ minke, masace dimina kɛɓɛ. A ko o ye Babilɔni lɔnnikeɓagaw bɛɛ faga.

¹³ O ko latigɛra minke dɔrɔn, o ka kɛ lɔnnikeɓagaw mina ye ko o bɛ taga o faga. O tagara Daniyeli ni a tɔjɔgɔnw fana yɔrɔjini ko o bɛ o faga.

¹⁴ Daniyeli ka o mɛn minke, a tagara kuma masace ta sorasikuntigi fɛ, min tɔgɔ ye ko Ariyɔki. O tun ka Babilɔni lɔnnikeɓagaw fagari ko baara don ale le boro. Daniyeli kumana a fɛ ni hakiritigiya ani bonya ye.

¹⁵ A ka Ariyɔki jininka ko: «Mun le k'a to masace ka nin kogbɛlɛn jɔgɔn latigɛ?» Ayiwa, Ariyɔki k'a ko bɛɛ jafɔ Daniyeli ye.

¹⁶ Daniyeli teliyara ka taga masace fɛ, ka taga a fɔ a ye ko a ye mupu dɔɔnin, ko sani wagati dɔ cɛ, ale bɛna a ta siko fɔ a ye.

Ala ka siko gundo yira Daniyeli ra

¹⁷ Ayiwa, Daniyeli bɔra ka taga a ta so, ka taga o ko jafɔ a tɔjɔgɔnw ye, Hananiya, ani Misaheli ni Azariya.

¹⁸ A ko o ye sankolo tigi Ala daari, janko Ala ye makari o ra ka siko gundo yira o ra, janko o kana olugu ni Babilɔni lɔnnikeɓaga tɔw bɛɛ faga.

¹⁹ Ayiwa, Ala ka o siko gundo yira Daniyeli ra su fɛ siko ra. Daniyeli ka sankolo tigi Ala fɔ.

²⁰ Daniyeli ko:

«Ne bɛ Ala tɔgɔ tando wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

Hakiritigiya ni fanga ye ale le ta ye.

²¹ Ale le bɛ se ka wagatiw ni ko nataw yɛlɛma k'a kɛ a sago ye.

A bɛ masa dɔ wuri ka dɔ sigi.

A bɛ hakiritigiya di hakiritigiw ma,

ka lɔnniya di kolɔnbagaw ma.

²² A bɛ fɛnbaw, ani fɛn dogoninw yira.

Fɛn minw bɛ dibi ra, a ka o lɔn fana.

Ale yɛɛ siginin bɛ yeelen le cɛ ma.

²³ Ne bɛmaw ta Ala,

ne bɛ i bonya, ka i tando;

sabu i ka hakiritigiya ni fanga di ne ma.

An ka min daari i fɛ, i ka o yira ne ra;

i ka masace ta siko gundo yira an na.»

Daniyeli ka siko kɔrɔ fɔ

²⁴ Ayiwa, o kɔ, Daniyeli tagara Ariyɔki fɛ, masacɛ tun k'a fɔ min ye ko a ye Babiloni lonnikɛbagaw faga. Daniyeli tagara a fɔ a ye ko a kana lonnikɛbagaw faga, ko a ye taga ni ale ye masacɛ fɛ, ale bɛna taga siko pafɔ masacɛ ye.

²⁵ Ariyɔki teliyara ka taga ni Daniyeli ye masacɛ fɛ. O sera yi minkɛ, Ariyɔki k'a fɔ masacɛ ye ko: «Zuda ta mɔgo minw minana, ne ka cɛ kelen sɔrɔ olugu ra, min bɛ se ka i ta siko pafɔ i ye.»

²⁶ Masacɛ ka Daniyeli jininka. O tun bɛ Daniyeli wele ko Belisasari. Masacɛ ko: «Yala can lo ko ele bɛ se ka ne ta siko fɔ ne ye, k'a kɔrɔ fana fɔ ka la a kan wa?»

²⁷ Daniyeli ka masacɛ jaabi ko: «Masacɛ, i ka fɛn min jini, o ye gundo le ye, lagɛrikɛbagaw ni jinamoriw ni jotigiw si tɛ se ka min lon k'a fɔ i ye.

²⁸ Nka Ala dɔ bɛ san fɛ, ale bɛ gundow lon. Ale Ala le ka ko nataw yira masacɛ ra siko ra. Ayiwa, i ka siko min kɛ, ani i ka fɛn minw ye ka i to sunɔgo ra, ne bɛna o fɔ i ye.

²⁹ «E, masacɛ, ko minw bɛna kɛ wagati nataw ra, o le nana i ta miiriya ra, ka i to sunɔgo ra. Ala min bɛ gundow lon, ale le ka ko nataw yira i ra.

³⁰ Ayiwa, ne kɔni, nin kow yirara ne ra, nka o t'a yira ko ne ta hakiritigiya le ka bon danfɛn tɔw bɛɛ ta ye dɛ! Ala le b'a fɛ ko i ta siko kɔrɔ ye fɔ i ye, ani miiriya minw nana i hakiri ra, i ye o kɔrɔ lon.

³¹ «E, masacɛ! I ta siko ra, i ka mɔgo bisigiya dɔ le lonin ye, belebeleba jamijan, a bɛ manamanana. Siranyafenba tun lo fana.

³² A kunkolo tun ye sanin yerɛworo ye, a disi ni a borow tun ye warigbɛ ye, a kɔnɔbara ni a wotow tun ye siranɛgɛ ye,

³³ a senkalaw tun ye nɛgɛ ye, a senw yɔrɔ dɔw tun ye nɛgɛ ye, yɔrɔ dɔ tun ye bɔgo ye.

³⁴ Ayiwa, ka i to fleri ra, kabakuru dɔ bɔra yi a yerɛ ma, ka na o mɔgo bisigi sen gbasi, k'a sen nɛgeraman ni a bɔgoraman karikari.

³⁵ O kɛra minkɛ, nɛgɛ o, bɔgo o, siranɛgɛ o, warigbɛ o, sanin o, o bɛɛ cira jɔgon fɛ, fɔ ka mugumugu. Fɔjɔ k'a ta i n'a fɔ fɔjɔ bɛ jɔkalaw ta cogo min na jɔgbasituma ra; a yɔrɔ si ma ye tuun. Nka kabakuru min k'a gbasi k'a ben, o kabakuru kɛra kuru belebele ye, fɔ ka dugukolo bɛɛ fa.

³⁶ «Ayiwa, masacɛ, i ta siko ye nin le ye. Sisan an bɛna a kɔrɔ fɔ i ye.

³⁷ E, masacɛ, ele le ye masacɛw ta masacɛ ye, sabu sankolo tigi Ala ka masaya ni sebgaya ni fanga ni bonya di i ma.

³⁸ A ka adamadenw ni bɛganw ni kɔnɔw bla i ta fanga kɔrɔ dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra. A ka i sigi o bɛɛ kunna. I ka mɔgo bisigi min ye siko ra, o kunkolo saninlaman ye ele yerɛ le ye.

³⁹ Nka masaya dɔ werɛ bɛna na i ta masaya kɔ fɛ, min tɛna bonya ka i ta bɔ. O kɔ, masaya sabanan bɛna na fana; o le bɛna kɛ i ko siranɛgɛ. O fanga bɛna sigi dunupa yɔrɔ bɛɛ kunna.

⁴⁰ O kɔ, masaya werɛ bɛna na, o bɛna kɛ a naaninan ye. O masacɛ ta fanga bɛna gbɛlɛya i ko nɛgɛ. Nɛgɛ bɛ ciri ni tigeri kɛ cogo min na, o masacɛ bɛna masaya tɔw bɛɛ cici ka bɔ yi, ka o bɛɛ mugumugu o cogo le ra.

⁴¹ Nka i n'a fɔ i k'a senw ni a senmandenw ye, o yɔrɔ dɔw ye bɔgo ye, a yɔrɔ dɔw ye nɛgɛ ye, ayiwa, o masaya bɛna taran fla le. Nka o bɛɛ n'a ta, fanga belɛn bɛna kɛ a ra i ko nɛgɛ ta fanga, sabu nɛgɛ ni bɔgo le tun jagaminin bɛ jɔgon na.

⁴² Ayiwa, i n'a fɔ a senmanden dɔw tun ye nɛgɛ ye, dɔw tun ye bɔgo ye, o masaya baraka bɛna bonya fan dɔ ra, k'a baraka dɔgɔya fan dɔ ra.

⁴³ I ka nɛgɛ ni bɔgo jagaminin ye cogo min na, o b'a yira ko o masacɛ fla bɛna don jɔgon na, fɔ ka furuw don o ta mɔgow ni jɔgon cɛ. Nka o tɛna se ka ben ka o kan kɛ kelen ye, sabu nɛgɛ ni bɔgo tɛ se ka jɔgon mina ka kɛ kelen ye.

⁴⁴ «Nka o masayaw wagati ra, sankolo tigi Ala bɛna masaya wɛrɛ sigi. O masaya tɛna ban ka ye, siya wɛrɛ si tɛna se ka fanga bɔsi o masacɛ ra fana. A bɛna masaya tɔw bɛɛ ci ka bɔ yi; a yɛrɛ bɛna sigi a ta fanga ra wagati bɛɛ.

⁴⁵ I ka kabakuru min ye, min wɔrɔra a yɛrɛ ma ka bɔ kuru ra, k'a sɔrɔ mɔɔ boro ma maga a ra, ka na nɛɛ ni siranɛɛ ni bɔɔ ni warigbɛ ni sanin ci, o kabakuru bɛ o masayakura tagamasiyɛn le ye.

«Ayiwa, Alaba le ka o fɛn nataw yira masacɛ ra. I ta siko ye can le ye, a kɔrɔ fɔra cogo min na, a bɛna kɛ ten le fana, sigiya t'a ra.»

⁴⁶ Ayiwa, Nebukadinesari ka o mɛn minkɛ, a k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma Daniyeli kɔrɔ k'a bonya. A ko o ye saraka bɔ Daniyeli ye, ka wusunɛn saraka don a ye.

⁴⁷ Masacɛ ka kuma lasɛ Daniyeli ma k'a fɔ a ye ko: «Can ra, aw ta Ala le ye alaw bɛɛ ta Ala ye, ani masaw bɛɛ ta Matigi. Ale le bɛ se ka gundow yira; o kosɔn i sera ka nin gundo lɔn k'a fɔ.»

⁴⁸ O kɔ, masacɛ ka Daniyeli bonya kɔsɛbɛ, ka fɛnɲanaman caman di a ma. A ka Daniyeli sigi Babiloni* mara bɛɛ kunna, k'a kɛ lɔnnikɛbagaw bɛɛ ta ɲamɔɔba ye.

⁴⁹ Nka Daniyeli ka masacɛ daari ko a ye Babiloni mara kuntigiya di Sadaraki ni Mesaki ni Abɛdi Nego ma. Ale yɛrɛ tora masacɛ ta masaso lu kɔnɔ.

3

Nebukadinesari ta batofɛn saninlaman

¹ Ayiwa, masacɛ Nebukadinesari nana batofɛn saninlaman dɔ lalaga. A janya tun ye nɔngɔn* ɲa biwɔrɔ k'a bonya kɛ nɔngɔn ɲa wɔrɔ ye. O ka o batofɛn saninlaman lɔ Dura kɛnɛgbɛba ra, Babiloni mara ra.

² Masacɛ ka fagamaw, ani dugutigiw, ani jamanatigiw, ani masacɛ ladibagaw, ani jamana warimarabagaw, ani sariya kuntigiw, ani kititigɛbagaw, ani jamana ɲamɔɔ tɔw bɛɛ wele ka na. Olugu nana lajɛn, ka batofɛn saninlaman ta ɲanagbɛ kɛ, Nebukadinesari tun ka o batofɛn min lalaga.

³ Ayiwa, o fagamaw, ani o dugutigiw, ani o jamanatigiw, ani masacɛ ladibagaw, ani jamana warimarabagaw, ani sariya kuntigiw, ani kititigɛbagaw, ani jamana ɲamɔɔ tɔw bɛɛ, olugu nana lajɛn batofɛn saninlaman ɲa fɛ ka o ɲanagbɛ kɛ.

⁴ Kumalasebaga dɔ nana pɛrɛn k'a fɔ mɔɔw ye ko: «Siyaw bɛɛ, jamanaw bɛɛ mɔɔw, kanw bɛɛ mɔɔw, masacɛ ko k'a fɔ aw ye,

⁵ ko ni aw nana kɛ burufiyɛkan, ani filɛnfiyɛkan, ani gɔnifɔkan, ani korafɔkan, ani filɛn dafla fɔkan, ani fɔrifɛn suguya bɛɛ kan mɛn ye tuma min na, o tuma, aw bɛɛ ye aw ɲa biri dugu ma, ka batofɛn saninlaman bato, masacɛ Nebukadinesari ka min lalaga.

⁶ Ni mɔɔ o mɔɔ ma a ɲa biri dugu ma k'a bato, o bɛna o tigi firi tasumaba dɔ cɛ ma o yɔrɔnin bɛɛ.»

⁷ O ra, mɔɔw nana burufiyɛkan ni filɛnfiyɛkan ni gɔnifɔkan ni sokufɔkan ni fɔrifɛn tɔw kan mɛn minkɛ, siyaw bɛɛ, ani jamanaw bɛɛ mɔɔw, ani kanw bɛɛ mɔɔw bɛɛ ka o ɲa biri dugu ma ka batofɛn saninlaman bato, masacɛ Nebukadinesari tun ka min lalaga.

Daniyeli tɔɲɔɔw banna ka batofɛn saninlaman bato

⁸ Ayiwa, o wagati yɛrɛ ra, Babilonika dɔw tagara Yahudiyaw jaraki masacɛ fɛ.

⁹ O k'a fɔ masacɛ ye ko: «E, masacɛ, Ala ye i mɛɛn an kɔrɔ!

* **3:1 3.1** Nɔngɔn ɲa kɛlɛn bɛ se ka bɛn mɛtɛrɛ tarancɛ le ma.

¹⁰ Masace, ele yere le k'a fo ko ni mogow nana burufiyekan ni filenfiyekan ni gonifokan ni sokufokan ni forifen tow kan men, ko bee ye a ja biri dugu ma ka batofen saninlaman bato.

¹¹ I ko ni mogow o mogow m'a ja biri dugu ma k'a bato, ko i bena o tigi firi tasumaba ce ma.

¹² K'a sorow i ka Babiloni mara jamogoya di Yahudiya minw ma, Sadaraki, ani Mesaki ni Abedi Nego, olugu te i ta kuma jatera. O te i ta alaw si le batora; i ka batofen saninlaman min fana lalaga, o te son ka o bato fiyewu.»

¹³ Masace ka o men minke, a dimina kosebe. A ko, ko o ye na ni Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego ye. O nana ni o ye masace fe.

¹⁴ A ka o jininka ko: «Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego, yala can lo ko aw banna ko aw te ne ta alaw bato, ani ko ne ka batofen saninlaman min lalaga ko aw te o bato wa?

¹⁵ Ayiwa, sisan, aw ye aw yere laben. Ni aw nana burufiyekan, ani filenfiyekan, ani gonifokan, ani sokufokan, ani forifen tow bee kan men tuma o tuma, o tuma aw ye aw ja biri dugu ma ka batofen saninlaman bato, ne ka min lalaga. Ni aw m'a bato, ne bena aw firi tasumaba ce ma sisan yere. Ni ne ka aw firi tasumaba ce ma, o tuma ala juman were le bena aw kisi ka bo ne boro?»

¹⁶ Ayiwa, Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego ka masace jaabi ko: «Masace, anw kumakun yere te nin ko ra.

¹⁷ Nka hali ni o ka anw firira tasumaba ce ma, anw ta Ala, an be Ala min bato, ale be se ka an kisi tasumaba ma; ale bena an kisi fana ka bo ele masace boro.

¹⁸ Nka hali ni a ma an kisi, i ye a lon ka la a ra, masace, ko an koni tena i ta alaw bato fiyewu, walama i ka i ta batofen saninlaman min lalaga, ka o bato.»

O ka Daniyeli tɔɔgɔnce saba firi tasuma ra

¹⁹ O kuma fora minke, do farara Nebukadinesari ta dimi kan. A dimina Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego korow fo k'a ja wulen. A k'a fo a ta mogow ye ko o ye do fara tasumaba baraka kan, k'a baraka bonya fo sinaga wolonfla ka teme a cogokorow kan.

²⁰ A k'a fo a ta sorasice barakaman dow ye, ko olugu ye Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego mina ka o siri ka o firi tasumaba ce ma.

²¹ O ka o mina ka o siri ni o ta kurusiw ni o ta forokiyaw ni o ta deregebaw ni o ta banflaw ni o ta fani tow bee ye, ka o firi tasumaba ce ma.

²² I n'a fo masace fariyaninba le tun k'a fo ka gbelaya ko o ye tasuma baraka bonya, o fana tun k'a bonya fo ka teme a dan kan. O ra, sorasi minw tun ka Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego firi ta ra, ta fundenin ka olugu faga.

²³ Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego sirinin tagara ben tasumaba ce ma.

²⁴ Doonin kera, Nebukadinesari barara ka wuri ka lo; a kabakoyara. A k'a ta jamana jamogow jininka ko: «O tuma an ma ce saba le siri ka o firi tasuma ra wa?» O ka masace jaabi ko: «Masace, ce saba le firira tasuma ra.»

²⁵ Masace ko: «O bee n'a ta, ne ja be ce naani le ra, o be yaalayaalara tasuma ce ma, o si sirinin te; tasuma ma no bla o si ra fana. A naaninan cogoya bora alaw ta mogow do le fe.»

Masace ka Daniyeli tɔɔgɔncew bonya

²⁶ O ko, Nebukadinesari gbarara tasumaba korow. A ko: «Sadaraki, Mesaki, Abedi Nego, Ala korotaninba ta baardenw, aw ye bo ka na yan!» Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego bora tasuma ra.

²⁷ Fagamaw ni jamanatigiw ni dugutigiw ni masace ladibagaw bee nana lajen. O k'a ye ko tasuma ma foyi ke o ce saba si fari ra, ko o kunsigi ma jeni, tasuma ma se o ta faniw ma, ko hali tasuma kasa yere te o ra.

²⁸ Nebukadinesari ka kuma ta, k'a fo ko: «An ye Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego ta Ala tando. Ale le k'a ta meleke ci ka na a ta baaradenw bosi, sabu o lara o ta Ala ra. O banna ne masace ta kuma ma, ka son ka o farikolo di a ye jeni, sani o ye ala were bonya, ka ala were bato, min te o ta Ala ye!

²⁹ O ra, ne be min latige sisan, o ye nin ye: «Mogo o mogo, ni a ka ke siya o siya ta mogo ye, walama jamana o jamana mogo, walama ni a ka ke kan o kan fobaga ye, ni a ka kumajugu fo Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego ta Ala ma, o tigi be faga, k'a ta so ci k'a ton jigon kan i ko pamapama; sabu Ala were te yi, min be se ka mogo kisi i ko ale.» »

³⁰ O ko, masace ka do fara Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego ta kuntigiya kan tuun Babiloni mara ra.

³¹ Ayiwa, o ko, Nebukadinesari ka cira do sebe k'a ci ka taga jamanaw bee ra, ani siyaw bee ma, ani kanw bee mogow ma, dunupa yoro bee ra. A ko: «Ala ye hera caman ke aw bee ye.

³² Ne Nebukadinesari, ne k'a ye ko a bennin lo ko Ala korotaninba ka kabakow ni tagamasiyen minw ke, k'a ta nema ke ne ye, ko ne ye o fo aw ye.

³³ Ala ka tagamasiyen minw yira ne ra, o ka bon.

A ka kabakoba le ke ne ye.

Ala ta masaya ye masaya banbari le ye;

a ta kuntigiya be yi wagati bee, ani tuma bee.

4

Nebukadinesari ta siko flanan

¹ «Ne, Nebukadinesari, ne tun be hera ra ne ta so kon; ne tun wasara ne ta masabon kon.

² Ayiwa, lon do su fe, ne ka siko do ke; o siko ka siranya bla ne ra. Miiriya minw nana ne fe, ani ne ka fen minw ye o siko ra, o ka ne ja tige kosebe.

³ Ne ka cira bla ko o ye Babiloni lonnikebagaw bee wele ka na, janko o ye na ne ta siko koro fo ne ye.

⁴ Jinamoriw ni lagberikebagaw ni tagamasiyen lonbagaw ni jotigiw nana. Ne ka ne ta siko fo o ye, nka o si ma se k'a koro fo ne ye.

⁵ O ko, Daniyeli min ye Belisasari ye, ale fana nana; Belisasari, o ye ne ta ala togo le ye. Ne tun k'a lon ko Ala saninman yere ta hakiri be Daniyeli fe. Ayiwa, ne ka ne ta siko fo ale ye.

⁶ Ne k'a fo a ye ko: «Belisasari, ele min ye ne ta lonnikebagaw bee ta pamogoba ye, ne k'a lon ko Ala saninman yere ta hakiri le be ele fe; gundo si man gbelen ele ma fana. Ne ka fen minw ye siko ra, o ye nin ye; a lamen, i ye a koro fo ne ye.

⁷ Ka ne to sunogo ra, ne ka min ye, o ye nin ye:

Yiri do tun turunin be dugukolo cemance ra, yiri jamijanba do.

⁸ O yiri bonyara, ka bonya,

fo ka taga a kun se sankolo ma;

mogow tun be to dunupa yoro bee ra k'a ye.

⁹ A flaburuw tun ce ka ni;

a denw tun ka ca fana.

Danfenw bee tun be o ta domuni soro a ra.

Kongosogow tun be na la a suma ra,

konow tun be o ta pagaw la a yiriborow ra.

Danfenw bee tun be baro a yiridenw le ra.

¹⁰ « «Ayiwa, hali bi, ka ne lanin to, ne be siko ra, ne barara ka Ala ta meleke saninman do ye, a jigira ka bo sankolo ra.

¹¹ A perenna k'a fo ko:

Aw ye yiri ben k'a borow bɛɛ tigɛtigɛ.

Aw ye a yuguyugu k'a flaburuw bɛɛ bɔn dugu ma, k'a yiridenw bɛɛ burun ka o yɛɛɛ;
kongosogow ye bori ka bɔ a jukɔɔ,
kɔnɔw fana ye bori ka bɔ a yiriborow ra.

¹² Nka aw ye a ju ni a lilinw to dugukolo ra yi;
aw ye a ju siri ni nɛɛɛjɔɔkɔw ni siranɛɛɛjɔɔkɔw ye,
k'a to binw cɛ ra yi,
gɔmiji ye a jigi,
a ye kɛ i ko kongosogow, ka bin jimi.

¹³ Adamaden hakiri min b'a ra aw ye o bɔ a ra,
ka bɛgan hakiri don a kɔnɔ.
A bɛna san wolonfla le kɛ o cogo ra.

¹⁴ «Nin ko ye Ala ta danfɛn saninmanw ta kolatigenin le ye;
Ala ta ciraden saninmanw le k'a latigɛ,
janko ninmanfɛnw bɛɛ ye a lɔn ko Ala kɔɔtaninba ta masaya le bɛ adamadenw ta
masayaw kunna,
ani ko ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ko diyara a ye, a bɛ masaya di o tigi ma;
hali mɔɔɔ si tɛ mɔɔɔ min jate a bɛ se ka o kɔɔta.

¹⁵ «Ayiwa, ne masacɛ Nebukadinɛsari, ne ka siko min kɛ, o le ye nin ye. Ele
Belisari, ele ye nin siko kɔɔ fɔ ne ye, sabu ne ta jamana lɔnnikɛbagaw si ma se k'a
kɔɔ fɔ ne ye. Ne k'a lɔn ko ele bɛ se, sabu Ala saninman yɛɛ ta hakiri le bɛ ele fɛ.»
»

Daniyeli ka siko kɔɔ fɔ

¹⁶ Ayiwa, Daniyeli, min ye Belisari ye, ale ka o kuma mɛn minke, a manwuna, k'a
hakiri jagami, fɔ a ma se ka kuma. Masacɛ ko a ma ko: «Belisari, i kana a to nin
siko ni a kɔɔ ye siranya bla i ra!»

Belisari ko: «E, masacɛ, nin siko tun man kan ka kɛ ele ta ye. A tun ka kan ka kɛ
i juguw ta le ye, a kɔɔ ye fɔ i kɛɛbagaw kama.»

¹⁷ A ko: «E, masacɛ, i ka yiri min ye, ni a tun ka bon, ani baraka tun b'a ra, ani a
tun ka jan fɔ a kun bɛ se sankolo ma, fɔ mɔɔɔw tun bɛ to dunɔna yɔɔ bɛɛ ra k'a ye,

¹⁸ ani a flaburuw tun cɛ ka ji, a denw tun ka ca, fɔ danfɛnw bɛɛ tun bɛ o ta
domuni sɔɔ a ra, ani kongosogow tun bɛ na la a suma ra, kɔnɔw tun bɛ o ta jagaw
la a yiriborow ra,

¹⁹ Masacɛ, o yiri ye ele yɛɛ le ye. Ele ta baraka le bonyara, ka i ta fanga bonya fɔ
k'a se sankolo ma. I ta masaya fanga sera fɔ dunɔna yɔɔ bɛɛ ra.

²⁰ «Ayiwa, o kɔ, i ka Ala ta mɛlɛkɛ saninman dɔ ye, o jigira ka bɔ sankolo ra, ka na
a fɔ ko: «Aw ye yiri ben, ka cɛn pewu; nka aw ye a ju ni a lilinw to dugukolo ra yi.
Aw ye a ju siri ni nɛɛjɔɔkɔ ni siranɛɛɛjɔɔkɔ ye k'a to binw cɛ ra yi; gɔmiji ye to
k'a jigi, a ye to kongosogow cɛ ra yi fɔ san wolonfla.»

²¹ Masacɛ, o kuma kɔɔ ye nin ye. Ala kɔɔtaninba k'a latigɛ ko fɛn min bɛna kɛ
ne matigɛ masacɛ ra, a ka o le yira.

²² Lɔn dɔ, o bɛna i gbɛn ka bɔ adamadenw cɛ ra. I bɛna taga to ni kongosogow le
ye. I bɛ bin jimi i ko misi. I bɛ si kɛnɛ ma, gɔmiji bɛ to ka i jigi, ka taga se fɔ san
wolonfla, janko i ye a lɔn ko Ala kɔɔtaninba ta masaya bɛ adamadenw ta masaya
kunna; ani ko ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ko diyara Ala ye, a bɛ masaya di o tigi ma.

²³ «Nka a fɔra minke ko yiri ju ni a lilinw ye to yi, o kɔɔ ye ko i ta masaya tɔ belɛn
bɛ yi; lɔn min ni i nana lɔ a ra ko sankolo tigi Ala le ye Masa ye, o lɔn na i bɛna seko
i ta masaya ra tuun.

²⁴ «Ayiwa, o ra, masace, sabari ka son ne ta kuma ma. I ta jurumunkow dabra, ka terenninya sira ta; juguya dabra, ka hina janibagatow ra. Ni o kera, Ala be se ka do fara i ta hera kan.»

Daniyeli ta kuma kera can ye

²⁵ Ayiwa, Daniyeli ka min fo, o kow bee sera Nebukadinesari ma.

²⁶ Karo tan ni fla temenin ko, Daniyeli ta kuma ko fe, lon do, ka masace to a be yaalayaalara a ta masaso sankaso kunna Babiloni, a ka dugu fe,

²⁷ k'a fo ko: «E, ne ta duguba Babiloni le ye nin ye! Ne Nebukadinesari yere boro baraka le k'a lo, k'a ke ne ta masadugu ye, ka ne ta bonya ni ne ta setigiya ni ne ta masaya yira mogow ra.»

²⁸ Ayiwa, sani masace ye ban o kuma ra doron, kumakan do bora sankolo ra, k'a fo ko: «Masace Nebukadinesari, i ta masaya bena bosi i boro.

²⁹ O bena i gben ka bo adamadenw ce ra. I bena taga ke ni kongosogow le ye. I bena bin jimi i ko misi, ka taga se fo san wolonfla, janko i ye a lon ko Ala korotaninba ta masaya be adamadenw ta masaya kunna, ani ko ni mog'o o mog'o ko diyara a ye, a be masaya di o tigi ma.»

³⁰ O yoronin bee, o kuma kera can ye; o ko sera Nebukadinesari ma. O k'a gben ka bo adamadenw ce ra, k'a bla ni kongosogow ye bin na. A ka bin jimi i ko misi; a tun be si kene ma, gomiji be to k'a jigi. A kunsigiw nana janya k'a ke i ko bon kaman siw. A soninfaraw janyara k'a ke i ko konow ta.

Nebukadinesari hakiri ksegira a ma

³¹ «Ayiwa, Ala tun ka wagati min latige, o dafara minke, ne, Nebukadinesari, ne ka ne pa korota ka fleri ke san fe. Ne hakiri ksegira ne ma.

Ne ka baraka la Ala korotaninba ye,
k'a tando, k'a bonya, ale min ye Ala banbari ye.

A ta kuntigiya ye kuntigiya banbari le ye;
a ta masaya be yi wagati bee, ani tuma bee.

³² Dugukolo mogow bee lajennin te a ja na foyi ye.
Ni min k'a diya, a be o le ke sankolokonofenw na;
dugukolo mogow fana ta be ten.

Mogo si te se k'a ta baara lalo,
walama k'a jininka ko: «Mun na i ka nin ke?»

³³ «Ayiwa, o wagati ra, ne hakiri sekora ne ma. Ne ta masaya, ani a kuntigiya, ni a noco, ni a bonya bee dira ne ma tuun. Ne ta jamana kuntigiw, ani ne ta jamana jamogow ka ne wele ka na tuun. Ne sigira ne ta masaya ra tuun, fo ka ne ta fanga bonya ka teme folo ta kan.

³⁴ O koson, ne Nebukadinesari, ne be Masa Ala, sankolo tigi tando, k'a korota, k'a bonya. A ta koketaw bee bennin lo, a ta siraw bee terennin lo. Mogo o mog'o be a yere bonya, a be o majigi.»

5

Babiloni masace Baalitazari ta janagbeba

¹ Ayiwa, lon do, masace Baalitazari ka janagbeba do ke, k'a ta jamana mogobaw ladiya. O tun ye mog'o waga kelen. Masace ka duven min ni a ta mogobaw ye.

² Duven nana a mina minke, a face Nebukadinesari tun ka Ala ta minan saninman minw ce ka bo Alabatosoba kon'o Zeruzalemu, a ka mog'o dow ci ka taga o minan saninlamanw ni a warigberamanw ta ka na ni o ye, janko ale ni a ta jamana mogobaw, ani a furumusow, ani a muso tow bee ye duven min o minanw kon'o.

³ Ayiwa, o nana ni o minanw ye. Masace ni a ta mogobaw, ani a ta furumusow, ani a muso tow ka duven min o minanw konɔ.

⁴ O ka duven min ka fa tuma min na, o ka o ta jow tando: o ta jo saninlamanw, ani a warigberamanw, ani a siranegeramanw, ani a negeramanw, ani a yiriramanw, ani a kabakururamanw.

⁵ Ayiwa, o wagati yere ra, boro do barara ka bo fitinadaga na fe, yeelen na, ka seberi do ke masace ta bon kogo kan. Masace ka o boro seberiketo ye minke,

⁶ a fari cogoya yelemana siranya boro. A hakiri pagamina, k'a ja tige, k'a baraka bee ban, fo a kinbirikunw ka ke yereyere ye ka gbasigbasi nogon na.

⁷ A perenna ko o ye lagberikebagaw ni tagamasiyen lonbagaw ni jotigiw bee wele ka na. O mogɔ minw tun ye Babiloni hakiritigiw ye, olugu nana minke, masace k'a fo o ye ko: «Ni aw ra min o min ka se ka nin seberi karan k'a korɔ fo ne ye, ne bena masaderege le don o tigi ra, ka sanin don a kan na, k'a ke jamana kuntigi sabanan ye.»

⁸ Lonnikébagaw donna ka seberi fle, nka o si ma se k'a karan k'a korɔ fo masace ye.

⁹ A kera ten minke, do farara masace ta siranya kan. A cogo yelemana tuun. A ta jamana mogobaw bee fari fagara.

Daniyeli ka seberi korɔ fo

¹⁰ Masace bamuso nana masace ni a ta mogobaw ta siranya ko mankan men minke, a donna o ko panagbe yoro ra. A ko: «Masace, Ala ye i meen an korɔ! I kana to i hakiri ye pagami fo ka i cogo yelema tan.

¹¹ «Ce do be i ta jamana ra yan, Ala saninman yere ta hakiri le be ale fe. I face ta masaya wagati ra, i face tun be faamuri soro o ce le fe, ani lonniya; o ce ta hakiritigiya be i ko Ala saninman yere ta. O koson i face, masace Nebukadinesari tun ka o ce le ke jinamoriw ni lagberikebagaw ni tagamasiyen lonbagaw ni jotigiw bee ta pamogo ye;

¹² sabu o Daniyeli togo, min be wele fana ko Belisasari, ale hakiri ka bon ni mogɔ bee ta ye. Lonniya ni hakiritigiya b'a fe. A be sikow korɔ fo, ka gundow lon, ka jininkarigbelenw bee jaabi. Aw ye taga Daniyeli wele ka na, a bena seberi korɔ fo.»

¹³ O tagara Daniyeli wele ka na ni a ye masace fe. Masace ko a ma ko: «Ka ne face to masaya ra, a tun tagara mogɔ minw mina Zuda mara ra, Daniyeli togo min tun be o mogow ra, ele lo wa?

¹⁴ O ka i ko fo ne ye, ko Ala saninman yere ta hakiri le be i fe, ko mogɔ be se ka faamuri ni lonniya ni hakiritigiya soro i fe, hakiritigiya min te soro mogɔ si fe.

¹⁵ Ayiwa, o nana ne fe ni lonnikébagaw ni lagberikebagaw ye, janko o ye nin seberi karan k'a korɔ fo ne ye, nka o si ma se.

¹⁶ K'a soro ne k'a men ko i be se ka gundow lon, ani ka jininkarigbelenw jaabiri lon k'a fo. Ayiwa, sisan ni i sera ka nin seberi karan k'a korɔ fo ne ye, ne bena masaderege don i ra, ka sanin don i kan na, ka i ke ne ta jamana kuntigi sabanan ye.»

¹⁷ Daniyeli ka masace jaabi ko: «Masace, to ni i ta masaderege ni i ta sanin ni i ta bonyaw ye, walama i y'a di mogɔ were ma. Ne koni bena seberi karan k'a korɔ fo masace ye.

¹⁸ Masace, Ala korotaninba tun ka masaya ni togo ba ni bonya ni nooro di i face Nebukadinesari ma.

¹⁹ A togo bonya koson, dunupamogow bee, ani a siyaw bee, ani kanw bee mogow tun be siran a na, fo o be yereyere a na. Ni a tun ko min ye faga, o be o faga, ni a ko min ye to yi, o be o to yi. Ni a ko a be min bonya a be o bonya, ni a ko a be min dogoya a be o dogoya.

²⁰ Nka yerebonya nana don a ra tuma min na, ani a k'a jusukun gbeleya minke, fo ka ke wasobagaba ye, Ala k'a bo masaya ra, k'a ta bonya bee bo a kan.

²¹ O k'a gben ka bo adamadenw ce ra. A hakiri kera i ko beganw ta. A tagara to bin kono ni kongofaliw ye, ka bin nimi i ko misi. Gomiji k'a nigi bin kono yi, fo lon min a yere nana lo a ra, ko Ala korotaninba ta masaya le be adamadenw ta masaya kunna, ko ni mogon min ko diyara Ala ye, a be masaya di o tigi le ma.

²² «Ayiwa, ele Baalitazari, ele min ye a dence ye, ele ka ni kow bee lon, nka o bee n'a ta, i ma son ka i yere majigi.

²³ I ka i yere bonya, ka i yere suma ni sankolo tigi Ala ye. I sonna ka Alabatosoba ta minan saninmanw le ta, ka na duven min o kono, ele ni i ta jamana mogobaw, ani i ta furumusow, ani i ta muso werew. I ka i ta jow le tando, i ta jo warigberamanw, ani a saninlamanw, ani a siranegeramanw, ani a negeramanw, ani a yiriramanw, ani a kabakururamanw. O jo minw te yeri ke, o te menni ke, o te foyi lon. K'a soro i nin, ani i ta ko bee be Ala min boro, i ma o bonya!

²⁴ O le koson Ala ka nin boro lana ka na nin seberi ke i na koro.

²⁵ «Kuma min sebera, o ye nin ye, ko: «Mene, Mene, Tekeli, Parisini.»

²⁶ «Sisan a koro fle nin ye: Mene, o koro ye ko «a jatera». Ala ka i ta masaya teredaw jate, k'a latige ko o teredaw banna.

²⁷ Tekeli, o koro ye ko «a sumana». Ala ka i suma ni sumanikenan do ye, k'a ye ko i ka fiyen.

²⁸ Parisini, o koro ye ko «a taranna». Ala ka i ta masaya bo i boro, k'a taran, ka do di Medikaw ma, ka do di Peresikaw ma.»

²⁹ Ayiwa, o yoronin bee, masace Baalitazari k'a fo a ta baaradenw ye ko o ye masaderege don Daniyeli ra, ka sanin don a kan na. A k'a fo yoro bee ko Daniyeli le bena ke jamana kuntigi sabanan ye.

³⁰ Nka o lon yere su fe, o ka Babiloni ta masace Baalitazari faga.

6

Daniyeli juguw ka janfa siri a kama

¹ Medikaw ta masace Dariyusi le ka Babiloni jamana masaya ta, k'a si to san biworo ni san fla.

² Masace Dariyusi k'a ye ko a ka ni ale ye fagama keme ni mugan sigi a ta jamana kunna, janko olugu ye ke jamana yoro bee ra.

³ A ka kuntigiba saba sigi o fagama keme ni mugan kunna; jamanatigiw tun ka kan ka o ta baaraketaw bee nafa o kuntigibaw le ye, janko mogon si kana se ka masace janfa. Ayiwa, Daniyeli fana tun ye o kuntigiba saba do ye.

⁴ Nka Daniyeli ta hakiri ni a ta lonniya tun ka bon ka teme kuntigiba tow ni fagamaw bee ta kan. A kera ten, masace tun b'a fe k'a sigi a ta jamana bee kunna.

⁵ Ayiwa, kuntigiba tow ni fagamaw k'a ye ten minke, o ka ke sababu do pini ye, o be se ka Daniyeli jaraki ni min ye a ta kuntigiya baara ko ra, ka o fo masace ye. Nka o ma jarakiyoro si soro, o ma foyi ye Daniyeli ta baara ra, sabu Daniyeli tun terennin lo fen bee ra, friyoro tun te a ta baara ra, a tun te ko benbari ke fana.

⁶ O mogow yere nana a fo ngon ye ko: «A be cogo min na, an tena jarakiyoro si le soro Daniyeli togo nin na, fo ni an ka sababu do soro a ta Ala ta sariya ta ko ra k'a jaraki.»

⁷ Ayiwa, o kuntigiba fla ni fagamaw jenna ka taga masace fe; k'a fo a ye ko: «Masace Dariyusi, Ala ye i meen an koro!

⁸ Jamana pamogow bee, o koro ye warimarabagaw, ani fagamaw, ani kuntigiw, ani dugutigiw bee benna a ra ko i ye sariya do sigi k'a fo k'a gbeleya, ko fo ka taga se tere

bisaba, ko ni mogo o mogo ka ala were daari, walama ka mogo were daari, ni a ma masace kelen le daari, o tigi ka kan ka mina k'a firi jaraw fe, jaraw ta dinga konɔ.

⁹ Ayiwa, sisan, masace, o sariya sigi, ka i borono tagamasiyen la a kan, janko a kana se ka yeɓema; a ye ke Medikaw ni Peresikaw ta sariya wuribari do ye.»

¹⁰ Masace Dariyusi ka o sariya sigi k'a borono la a kan.

O ka Daniyeli firi jaraw ta dinga konɔ

¹¹ Daniyeli nana a men minke ko o sariya sigira, a tagara a ta so. A ta sankasobon finetiriw tun bora k'a nasin Zeruzalemu dugu fan ma. Daniyeli tun be deri k'a kinbiri gban o yoro ra, o finetiri da ra, ka Ala daari, k'a bato sipaga saba lon o lon.

¹² Daniyeli juguw tagara jagon fe ka taga bara a ra a ta bon konɔ, k'a ko ye a be Ala daarira ni makarikanw ye, ka Ala bato.

¹³ O tagara masace fe, ka taga o sariya ko fo a ye. O ko: «Masace, i ma sariya do sigi ko fo ka taga se tere bisaba ma, ko ni mogo o mogo ka ala were daari, walama ka mogo were daari, ni ele kelen te, ko o tigi ka kan ka firi jaraw ta dinga konɔ wa?» Masace ko: «A sebera ten le; Medikaw ni Peresikaw ta sariya lo, a te se ka yeɓema.»

¹⁴ O ka kuma ta tuun k'a fo ko: «Ayiwa, masace, mogo minw minana ka bo Zude mara ra, olugu ra kelen min togo ye ko Daniyeli, ale ma i jate, a ma i ta sariya fana jate. A be Ala daari sipaga saba lon o lon.»

¹⁵ Masace ka o men minke, a jusu kasira kosebe. A tun b'a fe ka cogo jini ka Daniyeli bosi; fo ka taga o lon tere bee ban, a be miirira, a be se ka Daniyeli bosi cogo min na.

¹⁶ Nka o mogow teliyara ka na a fo masace ye k'a gbeleɓa tuun ko: «Masace, i yere k'a lon ko Medikaw ni Peresikaw ta sariya ra, ni fen o fen sebera, ka masace borono la a kan ka ban, o te se ka yeɓema tuun de!»

¹⁷ A kera ten, masace ko o ye na ni Daniyeli ye, ka na a firi jaraw ta dinga konɔ. Masace ko Daniyeli ma ko: «I be i ta Ala min bato lon o lon, ale ye i kisi.»

¹⁸ O ka Daniyeli firi dinga konɔ, ka kabakuruba do ke k'a datugu. Masace k'a borono la o kabakuruba kan; a ta jamanatigiw fana ka o borono la a kan, janko mogo si kana na a fo ko a be kabakuruba bo yi ka Daniyeli labo o jina ma.

¹⁹ O ko, masace tagara a ta so. A ka su bee ke, a ma son ka domuni ke. A ma son a ta musow si ye na a koro; a ma se ka sunogo fana.

Ala ka Daniyeli bosi jaraw ma

²⁰ Masace wurira sogomada joona fe, sani kene ye ci, a teliyara ka taga jaraw ta dinga da ra.

²¹ A gbarara dinga ra ka Daniyeli wele, a jusu kasininba. A ko Daniyeli ma ko: «Ala panaman ta baaraden Daniyeli, i be Ala min bato lon o lon, o sera ka i bosi jaraw boro wa?»

²² Daniyeli tora yi ka masace jaabi ko: «Masace, Ala ye i meen an koro!

²³ Ne ta Ala k'a ta meleke ci ka na jaraw da datugu, o si ma se ka foyi ke ne ra, sabu Ala k'a ye ko ne jarakibari lo; ne ma kojugu si ke ele fana ra, masace.»

²⁴ Masace ka o men minke, a jusu diyara kosebe. A ko o ye Daniyeli labo dinga konɔ. O ka Daniyeli labo dinga konɔ. No foyi ma ye a fari ra, sabu a tun k'a jigi la Ala kan.

²⁵ Masace ko, ko mogo minw ka Daniyeli jaraki, ko o ye na ni olugu ye, ani o ta musow ni o ta denw bee, ka na o bee firi dinga konɔ jaraw fe. O ka o firi dinga konɔ minke, hali o ma dinga kononoyoro yere soro, jaraw benna o kan ka o kolow bee joro.

Masace ka min latige

²⁶ Ayiwa, o kow kɔ, masace Dariyusi ka seɓe do ke k'a ci mogow bee ma, ani siyaw bee, ani kan bee mogow, dununa yoro bee ra. A k'a fo o ye ko: «Ala ye hera caman ke aw ye.»

²⁷ A ko: «Ne be nin fo aw ye k'a gbeleya, ko ne ta jamana yoro bee ra, mogɔ bee ye siran Daniyeli ta Ala na, k'a bonya.

Ale le ye Ala panaman ye, ani Ala banbari;
a ta masaya tena cen ka ye,
dan te a ta kuntigiya fana ra.

²⁸ «Ale le be mogɔ bosi,
ale le be mogɔ kisi.
A be tagamasiyenw ni kabakow ke sankolo ra,
k'a ke dugukolo kan.
Ale le ka Daniyeli bosi
k'a to jaraw ma se k'a faga.»

²⁹ Ayiwa, o kow kɔ, Daniyeli ka loyoroɗuman soro jamana konɔ masace Dariyusi ta tere ra, ani Peresikaw ta masace Sirusi fana ta tere ra.

7

Daniyeli ta siko folo: wara naani bora kogoji ra

¹ Babiloni masace Baalitazari ta masaya san folo ra, ka Daniyeli lanin to a ta lanan kan, a sikora; Matigi Ala ka fen dow yira a ra. O kɔ, Daniyeli ka o sikow kunbabaw seɓe. A ka min fo, o ye nin ye:

² Daniyeli ko: «O lon su fe, ne k'a ye ko fono bora sankolo fan naani bee ra, ka na Kogojiba lamaga ni fanga ye.

³ Wara belebeleba naani bora kogoji ra, o si ni si te kelen ye.

⁴ Wara folo tun be i ko jara. Kamanw tun be a fe, i ko bon ta kamanw. Ka ne to a fleri ra, o k'a kamanw tige ka bo a ra, k'a wuri k'a lo a sen fla kan i ko mogɔ. O kɔ, o ka adamaden hakiri di a ma.

⁵ «Wara flanan tun be i n'a fo waraba do; a tun lanin be a geren kelen kan, garagakolo saba be a da ra. O k'a fo a ye ko a ye wuri ka taga sogo camanba domu.

⁶ «O kɔ, ne ka fleri ke tuun, ka wara sabanan ye; a tun be i ko waraninkala. Kaman naani tun be a ko ra i ko konɔ. Kunkolo naani fana be a fe. O ka kuntigiya di a ma.

⁷ «O kɔ, ka ne lanin to hali bi, ne tora fleri ra, ka wara naaninan ye. O wara tun ye fen cejuguba le ye, ani siranyafenba, min be mogɔ ja tige. Barakaba le tun b'a ra. Nin jamijan negeramanw le tun be a da ra. A tun be sogo faga, k'a tigetige, k'a domu, k'a to dondon. A ni wara tow si cogo tun te kelen ye. Gban tan le tun be a fe.

⁸ Ka ne to o gbanw fleri ra, ne nana a ye ko gban fitini do bora gban tow ce ma. O gban fitini boto ka gban saba bon ka bo yi. Nadenw tun be o gban fitini na i ko adamaden. Da do fana tun be a fe; o da tun be wasoyakumaw le fora.»

Ala saninman ta kiti

⁹ «Ayiwa, ne belen ka fleri ke tuun, k'a ye ko o ka masasiginan dow blabla. Min tun be yi kabini folofolo*, ale sigira o masasiginan do kan. A ta derege tun gbera pepepe. A kunsigi gbera i ko sagasi gbeman. A ta masasiginan tun be i ko tasumamana; masasiginan senw tun be i ko tasumakami.

¹⁰ «Tasuma tun be serira ka bo a na fe, i ko ji. Mogɔ waga caman caman le tun be a ta jonw ye; waga caman caman were tun lonin be a na fe ka baara ke a ye. O kɔ, kititigebagaw sigisigira. O ka kitabu dow dayele.

* 7:9 7.9 Min tun be yi kabini folofolo, o koro ye Ala.

¹¹ «Ne tun be fleri kera tuun, ka to ka gban fitini ta wasoyakumaw lamɛn. Ka ne to a fleri ra, o ka wara yere mina ka faga, k'a halaki, k'a sogo firi tasuma ra k'a jeni.

¹² Wara tow fana ta fanga minana o ra; nka o ka o janaman to ka wagati doonin ke.

¹³ «Ka ne lanin to hali bi, ne ka fleri ke tuun; ne ka mogɔ do ye, a nana ka bo sankolo ra, sankabaw kunna, a be i ko adamaden. Min tun be yi kabini folofolo, a tun be nana o koro; o k'a mina ka na ni a ye o fe.

¹⁴ O ka kuntigiya ni bonya ni masaya di a ma, janko mogow bee, ani siyaw bee, ani kanw bee mogow ye baara ke a ye. A ta kuntigiya ye kuntigiya banbari le ye; a ta masaya fana tena cen ka ye fiyewu.»

Daniyeli ta siko koro ye min ye

¹⁵ «Ayiwa, o kow ka ne Daniyeli hakiri pagami kosebe, sabu ne ka fen minw ye, o ka ne ja tige kosebe.

¹⁶ O ra, mogɔ minw tun be yi, ne gbarara olugu do ra k'a pininka o kow koro yereyere ra. A k'a koro fo ne ye.

¹⁷ A ko: «I ka wara belebeleba naani min ye, o ye masace naani le ye, minw bena wuri dugukolo kan yan.

¹⁸ Nka Ala korotaninba ta mogɔ saninmanw le bena sigi masaya ra. Olugu le bena to kuntigiya ra wagati bee, ani tuma bee.»

¹⁹ «Ayiwa, ne tun b'a fe ka wara naaninan fana ta ko lon ka ja. Ale ni tow si tun te kelen ye; siranyafenba tun lo. A pinw tun ye nege ye, a soninfaraw ye siranenge ye. A tun be sogo faga, k'a tigetige, k'a domu, k'a to dondon.

²⁰ Gban naani min tun be a kun na, ne tun b'a fe ka o koro fana lon ka ja, ani gban fitini min boto ka gban saba bon ka bo o no ra. Nadenw tun be o gban fitini na, da do fana tun b'a ra; o da tun be wasoyakumaw fora. O gban fitini baraka tun ka bon ni gban tow bee ta ye.

²¹ «Ne tun ka fleri ke, ka o gban fitini ye, a be kere kera ni Ala ta mogɔ saninmanw ye, fo ka se o ra.

²² Nka min tun be yi kabini folofolo, ale nana kiti ben a kan ka jo di Ala korotaninba ta mogɔ saninmanw ma. O ko, wagati sera minke, masaya dira Ala ta mogɔ saninmanw ma.

²³ «Ayiwa, o kow koro fora ne ye, ko: «Wara naaninan ye masace naaninan ta masaya tagamasiyen le ye. O masaya fana bena wuri dugukolo kan yan. A ta masaya ni masaya tow si tena ke kelen ye. A bena dunupa yoro bee domu, ka mogow tigetige ka o dondon.

²⁴ O wara ta gban tan, o ye masace tan le ye; o masace tan bee bena bo wara ta masaya le konɔ. Nka masace kelen bena na olugu ko fe, ale ni tow tena ke kelen ye fiyewu. A bena masace saba laben.

²⁵ A bena kumajuguw fo Ala korotaninba ma, ka Ala korotaninba ta mogɔ saninmanw tooro. A bena a fo ko a be Ala ta mogɔ saninmanw ta wagati sigininw ni o ta sariyaw yelɛma. Mogɔ saninmanw bena ke a ta fanga koro fo wagati kelen, ani wagati dow, ani wagati tarance†.

²⁶ « «O ko, kiti wagati bena se; o bena a ta kuntigiya bosu a ra, k'a halaki k'a ban pewu.

²⁷ O tuma ra, dunupa masayaw ta fanga bee, ani o ta kuntigiya bee, ani o ta bonya bee bena di Ala korotaninba ta mogɔ saninmanw le ma. O ta masaya bena ke masaya banbari le ye. Dunupa fagamaw bee bena ke o ta jonw ye, ka o yere majigi o ye.»

† 7:25 7:25 O koro ye san kelen, ani san fla, ani san tarance. An be se k'a fo san saba ni tarance (Yirari 12.14).

²⁸ «Ayiwa, kuma laban le ye nin ye. Ayiwa, nin kow miiriyaw ka ne Daniyeli hakiri jagami kosebe, ka ne siran, fo ka ne cogo yelema. O koson ne ka nin kow bee to ne yere konɔ.»

8

Daniyeli ta siko flanan: sagajigi ni bakoronin

¹ «Masace Baalitazari ta masaya san sabanan na, ne Daniyeli sikora ka fen dow ye tuun; o kera ne ta siko folo ko fe.

² Ne ka min ye, o fle nin ye: ne ka ne yere ye Suzi dugu konɔ, min ye Elamu jamana masaduguba ye; ne tun be Hulayi bada ra.

³ Ne ka fleri ke, ka sagajigi do lonin ye bada ra. Gban jamijan fla tun b'a ra; kelen bora kelen ja. Min bora ko fe, ale tun ka jan ka teme to kelen kan.

⁴ Ayiwa, ne k'a ye ko o sagajigi tun be turi kera terebenyanfan na, ani sahiliyanfan fe, ani woroduguyanfan fe. Danfen si tun te se ka lo a ja. Ni a tun ka fen o fen mina, mogɔ si tun te se ka o bosi a boro. Ni fen o fen tun k'a diya, a tun be o le ke; a baraka bonyara kosebe.

⁵ «Ka ne to o ko miiri ra, ne barara ka bakoronin do borito ye ka na ka bo terebenyanfan na. A tun be yorow yaalara ka na, hali a senw tun te sera dugu ma. Gban jamijanba kelen tun be a paden fla cemance ra.

⁶ Ne tun ka sagajigi gbantigi min ye bada ra, bakoronin tagara se o ma; a girinna ka la o kan ni a fanga bee ye.

⁷ A dimininba ka sagajigi tu fo ka sagajigi gban fla kari. Sagajigi fanga ma se a ra. A ka sagajigi ben dugu ma k'a dondon ni a sen ye. Mogɔ si ma soro min be se ka sagajigi bosi a boro.

⁸ «Bakoronin fanga bonyara kosebe. Nka tuma min na a ta fanga tun be a tan ni fla ra, a gban jamijan karira. Nka a karira minke, gban jamijanba naani were bora o no ra, ka nasin dunupa fan naani bee ra.

⁹ Gban fitini do fana bora o gbanw kelen kunna; o gban fitini bonyara kosebe. A k'a ta fanga nasin woroduguyanfan fe, ani tereboyanfan na, ani jamanaw bee ra jumanman* fan fe.

¹⁰ «A fanga bonyara fo ka se Ala ta danfenw ma sankolo ra; a ka o danfen dow sama k'a ben dugu ma, ani lolo dow, ka olugu dondon ni a sen ye.

¹¹ A k'a yere bonya fo k'a yere suma ni sankolo danfenw Kuntigiba yere ye. Saraka minw ka kan ka bo lon o lon sankolo danfenw Kuntigiba ye, a ka o bee lalo; a ka sankolo danfenw Kuntigiba ta yoro saninman lanogo.

¹² Sankolo danfenw blara a ta fanga koro; saraka saninman min tun be bo lon o lon, o dablara, jurumun koson. Mogow ka Ala ta can sira bla. A kera ten, ni o gban fitini ka fen o fen ke, o be ja a boro.

¹³ «Ayiwa, o ko, ne ka meleke saninman do kumakan men. Meleke saninman do were ka ale pininka ko: <Ko minw yirara, o kow bena to ka ke fo wagati juman le? Saraka min tun be bo lon o lon, o dablanin bena to ten ka se fo wagati juman? Mogow bena to o ta kewalejuguw ra ka se fo wagati juman? O bena Ala ta yoro saninman ni Ala ta danfenw minako juguya fo wagati juman?>

¹⁴ «A k'a fo ne ye ko: <Sogomada waga kelen, ani sogomada keme ni sogomada bilooru, wulada waga kelen, ani wulada keme ni wulada bilooru†, o le bena teme, Ala ta yoro saninman be soro ka saninya.>

Meleke ka siko koro fo Daniyeli ye

* **8:9 8.9** Jamana bee ra jumanman, o ye Izirayeli jamana ye. † **8:14 8.14** Aw ye nin yorow fle: Daniyeli 7.25; 8.26; Yirari 12.14.

¹⁵ «Ayiwa, Ala tun ka fen minw yira ne ra, ka ne Daniyeli to o fenw ni o koro miiri ra, danfen do nana lo ne ja fe, a be i ko mogo.

¹⁶ Ne ka kumakan do men ka bo Hulayi baji cemance ra. A perenna ko: «Jibirili, a ka fen minw ye, o koro fo a ye.»

¹⁷ Ne tun lonin be yoro min na, o danfen gbarara o yoro ra. A gbarara ne ra minke, ne siranna fo ne ka ne yere firi dugu ma ka ne ja biri dugu ma. A ko ne ma ko: «Adamaden, nin lamen k'a faamu, ko i ka fen minw ye, o be wagati laban ta kow le yira.»

¹⁸ K'a to kuma ra ne fe, ne kirinna, ka ne ja birinin to dugu ma. A magara ne ra ka ne lawuri ka ne lo ne senw kan.

¹⁹ A k'a fo ne ye tuun ko: «Fen minw bena ke Ala ta dimi wagati laban na, ne bena o yira i ra; sabu o wagati latigera.

²⁰ « «I ka sagajigi min ye ni gban fla ye, o ye Medikaw ni Peresikaw ta masacew le ye.

²¹ I ka bakoronin sicamantigi min ye, ale ye Geresi jamana masace le ye. Gbanjan min tun be a paden fla cemance ra, o ye Geresi jamana masace folo ye.

²² O gban karira minke, gban naani min bora o no ra, o ye masaya naani ye min bena bo o jamana kelen na. Nka o masaya naani fanga tena bonya ka folo ta bo.

²³ « «Ayiwa, olugu ta masaya laban na, ni mogow ta kewalejuguw nana wara tuma min na, masace do bena wuri; ale bena waso, ka mogow lafiri ni ceguya ye.

²⁴ A ta fanga bena bonya, nka o fanga tena bo ale yere le ra. A bena cenri ke kosebe. Ni a ka fen o fen ke, o bee be ja a boro. A bena fangatigiw halaki, ani Ala ta mogo saninmanw fana.

²⁵ A bena mogo caman nanbara a ta ceguya sababu ra. A ta yerebonya koson, mogo minw tun be a miiri ko foyi te se ka o soro, a bena olugu caman faga. A bena a fo ko a be wuri hali masacew bee ta Masace yere kama. O tuma le ra a bena halaki, k'a soro mogo boro yere tena se a ma.

²⁶ I ka min men sogomada waga kelen ni sogomada keme ni sogomada bilooru ko ra, ani wulada waga kelen ni wulada keme ni wulada bilooru ko ra, o ye can le ye. O ko gundo mara, sabu wagatijan ko lo.»

²⁷ «Ayiwa, o kow ko, ne Daniyeli koni baraka bee banna, fo ka ne bana tere dama. O ko le, ne ka soro ka ke masace ta baaraw ke ye. Nka ne tun ka fen minw ye, o ko belen tun ka ne hakiri jagami, sabu ne tun ma se k'a faamu.»

9

Daniyeli ka Ala daari

¹ «Serisesi* dence Dariyusi min tun ye Medika ye, ale le tun sigira ka ke Babiloni masace ye.

² «A ta masaya san folo ra, ne Daniyeli ka kitabuw karan; Matigi Ala tun ka kuma min don cira Yere mi da ra, ko Zeruzalemu dugu bena halaki, k'a ke tomo ye, ka se fo san biwolonfla, ne ka o kumaw koro segesege, ka o faamu.

³ «Ne ka o faamu minke, ne ka ne ja munu Matigi Ala fe, k'a daari, ni makarikanw ye, ka sun don, ka borofani don ne yere ra, ka sigi bugurigbe ra.

⁴ Ne ka Matigi Ala, ne ta Ala daari, ko a ye an ta jurumunw yafa. Ne ko: «E, Matigi Ala, ele le ka bon, i be siranyakobaw ke. Minw be i kanu, ka i ta sariya sira tagama, i be to i ta jennogonya ra ni olugu ye, ka kopuman ke o ye.

⁵ An ka jurumun ke, an ka ko benbariw ke, an ka kojuguw ke, an murutira ka i ta sariyaw sira bla, ka ban i ta cifoninw na.

‡ 8:26 8:26 Aw ye Daniyeli 8.14 fle. * 9:1 9.1 Serisesi togo le ye ko Asuwerusi, heburukan na.

⁶ « I ta jonw, minw ye i ta ciraw ye, i ka olugu ci ka kuma an ta masacew ni an ta fagamaw ni an bemaw ni an ta jamana mogow bee fe; nka an ma son ka olugu ta kuma lamén.

⁷ « Matigi Ala, ele koni terennin lo; anw le maroyara bi, anw minw bora Zuda, ani minw bora Zeruzalemu, ani Izirayelimogo tow bee, minw yoro ka surun, ani minw yoro ka jan, i ka minw bee gben ka taga jamana werew ra, sabu an ka i kan bla ka terenbariyakow ke.

⁸ « E, Matigi Ala, anw le maroyara, an ni an ta masacew, ani an ta jamana pamogow, ani an bemaw; sabu anw ka i hake ta.

⁹ « Nka ele min ye Matigi Ala ye, an ta Ala, ele be hina, i be yafa an ma, hali ni an murutira ka i ta sariya sira bla.

¹⁰ An banna ka Matigi Ala, an ta Ala kan men; a k'a ta sariya minw di a ta jonw ma, minw ye a ta ciraw ye, k'a lase an ma, an ma son ka o sariyaw sira tagama.

¹¹ « Izirayelimogow bee le ka i ta sariyaw cen. O bee le ka o ko di, ka ban ka i ta kuma lamén. O le koson, danga ni kojugu minw fora Ala ta jonce Musa ta sariya ra, o dangaw benna an kan, sabu an ka Ala hake ta.

¹² I tun k'a fo ko i bena min ke anw ni an ta jamana pamogow ra, i ka o ke. I ka o tooroba lase an ma. Tooro min sera Zeruzalemu dugu ma, o tooro jogon ma deri ka se dunupa yoro si ra ka ye.

¹³ O toorokow bee sera an ma, i n'a fo a tun sebera cogo min na Musa ta sariya ra. Nka hali bi, an belén ma son ka Matigi Ala, an ta Ala daari, an ma son ka an ta terenbariyakow dabra, an ma son ka i ta kuma jate ko can lo.

¹⁴ O le koson Matigi Ala, i k'a dabo a kama k'a to o kojuguw ye an soro; sabu, Matigi Ala, an ta Ala, i terennin lo i ta koketaw bee ra; nka anw le ma son ka i ta cifoninw lamén.

¹⁵ « Ayiwa, sisan an Tigi Ala, ele le ka i ta mogow pamina ka o labo Misiran jamana ra, i ta sebagaya baraka ra, ka i togo bonya fo ka na se bi ma. Nka anw ka i hake ta, an jarkira.

¹⁶ « Matigi Ala, i ta terenninya koson, sabari ka i ta dimi ni i ta jusugban mabo Zeruzalemu dugu ra, min ye i ta kuru saninman ye†; sabu anw ni an bemaw ta jurumunw ni an ta terenbariyaw koson, siya minw bee ka an ta jamana lamini, olugu be Zeruzalemu ni a dugumogow mafiyenyara.

¹⁷ « Ayiwa, sisan, an ta Ala, sabari ka i ta jonce ta daariri ni a ta makarikanw lamén. I togo koson, Matigi Ala, sabari ka makari i ta yoro saninman na, k'a saninya, sabu mogow k'a halaki.

¹⁸ « Ne ta Ala, sabari ka i toro malo, ka an lamén. I na lo an ta jamana ra k'a cencogo fle! I togo sigira dugu min na, o cencogo fle! An te i daarira ka makarikanw fo anw ta terenninya le koson, nka an be i daarira i ta hinaba le koson.

¹⁹ « An Matigi, an lamén! An Matigi, yafa an ma! An Matigi, i janto an na, i ye an bosi i togo koson, i kana meen, ne ta Ala; sabu i yere togo le be i ta dugu kan, i togo le be i ta mogow fana kan.» »

Meleke Jibirili ka siko koro fo

²⁰ «Ne tora Ala daari ra, ka ne ta jurumun ni ne ta jamana mogow, Izirayelimogow bee ta jurumun fo Matigi Ala ye, ka makarikanw fo Matigi Ala, ne ta Ala ye, a ta kuru saninman ko ra.

²¹ «Ka ne to daariri ra, ne tun ka ce min ye ne ta siko do ra kakoro, min ye Jibirili le, ale wurira ni a kamanw ye, ka teliya ka na ne fe, wulafesaraka bowagati ra.

²² A nana kuma ne fe, k'a fo ko: <Daniyeli, ne nana hakiri ni faamuri le di i ma.

† 9:16 9:16 Kuru saninman, o koro Zeruzalemu dugu.

²³ Kabini i ka i ta makarikanw damina, Ala ka kuma jaabi di; ne nana o le ƒo i ye, sabu i ye Ala ta mogo kanunin le ye. O ra, i toro malɔ nin kuma ra, i ka min ye, i jija ka o koro faamu.

²⁴ Ala ka san biwolonfla sigiyoroma wolonfla le latige i ta jamana ni i ta dugu saninman ko ra. Ni o wagati dafara, terenbariyakow be soro ka dabra, kojuguw be ban, jurumunw be yafa, terenninya banbari be sigi, Ala ka fen minw yira, ani ciraw ka kuma minw ƒo, o kow bee be ke, Ala ta yoro saninmanba fana be saninya ka bla danna Ala ye.

²⁵ « I ka kan k'a lon k'a faamu, ko wagati min na a fora ko Zeruzalemu dugu bena lo kokura, k'a ta o wagati ra ƒo ka taga se Ala ta mogo panawolomanin nawagati ma, san wolonfla sigiyoroma wolonfla le bena teme. Sani san wolonfla sigiyoroma biworo ni fla ce, dugu bena lo kokura, k'a yoro bee lalaga, k'a kogow lo; nka o wagatiw bena gbeleƴa kosebe.

²⁶ « Ni o san wolonfla sigiyoroma biworo ni fla dafara, mogow bena Ala ta mogo panawolomanin do faga; mogo si tena son ka lo ni a ye k'a deme. O ko, jamana do ta kuntigi ni a ta kerekejama bena na dugu ni yoro saninman ci. O bee n'a ta, Ala bena dimi ka o kuntigi halaki. Nka sani a ye sa, a bena kere wuri ka cenri ke, i ko a fora cogo min na.

²⁷ A bena jennogonyagbelen don ni mogo caman ye k'a ta fanga digi olugu kan ƒo san wolonfla. O san wolonfla cemance ra, a bena a ƒo ko o ye began sarakaw ni siman sarakaw dabra. O kuntigi cenrikebaga bena ko haramunin suguya bee ke, ƒo ka taga se a yere halaki lon ma, i n'a ƒo a latigera a ta ko ra cogo min na. »

10

Ala ka tagamasiyen do were yira Daniyeli ra

¹ Peresikaw ta masace Sirusi ta masaya san sabanan na, Ala ka kuma do ƒo Daniyeli ye, o tun be Daniyeli min wele ko Belisasari. O kuma ye cankuma le ye; a be wagatigbelen dow ta ko le ƒo. Daniyeli ka o kuma lamɛn ka ja; Ala ka o kuma koro yira a ra janko a ye a faamu.

² « O wagatiw ra, ne Daniyeli, ne ka logokun saba ke, ka ne yere majigi Ala ja koro, ka ne diyanyafenw bee ye ka o to yi.

³ Ne ma son ka domuni panaman ke; ne ma sogo domu, ne ma duven min. Ne ma turu mun ne yere ra ka ne yere kasa diya, ƒo ka taga o logokun saba dafa.

⁴ « Ayiwa, san karo folo tere mugan ni naaninan, ne tun be bada ra, ba belebele min be wele ko Tigere.

⁵ Ne ka ne ja korota ka fleri ke minke, ne ka ce do lonin ye, lenfani derege b'a ra, a cesirinin be ni cesirinan min ye, o ye Ufazi sanin yereworo ye.

⁶ A fari tun be manamanana i ko lulu. A pada tun be manamanana i ko sanmanamana. A padenw tun be i ko tasumamana. A senkalaw ni a borokalaw tun be manamana i ko siranega nugunin. A kumakan tun be i ko jamaba do mankan.

⁷ « Ne Daniyeli kelen le ka o tagamasiyen ye. Minw tun be ni ne ye, olugu m'a ye, nka siranya do le barara ka o mina; o borira ka taga dogo.

⁸ Ne kelen le lonin tora ka ke o tagamasiyenba fle ye. Ne fari bee nana ke magaya ye, ka ne pada cogo yelɛma, ka ne baraka bee ban.

⁹ Ne ka o ce kumakan men. Ne k'a kumakan men minke, ne kirinna, ka ben ka ne ja biri dugu ma.

¹⁰ « Ne bennin ko, ne k'a ye ko boro do magara ne ra, ka ne biri ne kinbirikunw ni ne borow kan, ne yereyeto.

¹¹ A ko ne ma ko: <Daniyeli, Ala ta mogo kanunin, ne bena min fo i ye, o lamɛn kosebe, k'a koro faamu. I be yoro min na, i wuri ka lo yi, sabu ne cira ele le fe sisan.> A ka o kuma fo ne ye minke, ne yereyere to wurira ka lo.

¹² A ko ne ma tuun ko: <Daniyeli, i kana siran; sabu i ka i yere majigi Ala na koro, ka Ala daari, janko ka faamuri soro; ayiwa, kabini o lonw tere folo, i ta Aladaari minana. Ne nana ka na i ta daariri kojaabi le fo i ye.

¹³ Peresikaw ta mara meleke kuntigi le tun ka ne bari fo tere mugan ni kelen. Meleke kuntigi Mikayilu le nana ne demɛ. Ne tora Peresikaw ta masacew koro.

¹⁴ Min bena ke i yere ta jamana mogow ra ko fe, ne nana o le fo i ye, sabu nin kow ye ko nataw le ye.>

¹⁵ «K'a to kuma ra ne fe, ne kun birinin tora, ne ma se ka foyi fo.

¹⁶ Ne ka ce do ye tuun, a be i ko adamaden, a nana maga ne dagbolow ra. O kera minke, ne sera ka kuma. Ne kumana o tigi fe k'a fo a ye ko: <Ne matigice, ne ka fen min ye o ka siranya bla ne ra, fo ka ne baraka ban.

¹⁷ Ne matigice, sisan i ta jonce bena kuma i fe cogo di? Ne baraka bee banna, fo ka ne nenekiri mina ne ra.>

¹⁸ «O tuma ra, o danfen min tun be i ko adamaden, o magara ne ra tuun, ka baraka don ne ra.

¹⁹ A k'a fo ne ye ko: <Ala ta mogo kanunin, i kana siran. I jusu suma, ka i yere ja gbeleya, ka baraka don i yere ra.> K'a to kuma ra ni ne ye, baraka ka donna ne ra. Ne ko: <Ne matigice, kuma sisan, sabu i ka baraka don ne ra.>

²⁰ A ko: <Ne nana i fe kun min na, i ka o lon wa? Sisan ne be taga Peresikaw ta jamana ta meleke kuntigi kere. Ni ne ka taga, Geresi jamana ta meleke kuntigi bena na.

²¹ Nka min sebera Ala ta can kitabu konɔ, ne nana o le fo i ye. Mogo si te ne demɛ o kere ra ni aw ta jamana ta meleke kuntigi Mikayilu te.

11

¹ « <Medikaw ta masace Dariyusi ta masaya san folo ra, ne fana tun be ni Mikayilu ye, janko k'a demɛ.> »

Masace dow ta ko

² « <Ayiwa, sisan, ne bena can yira i ra. A fle, masace saba were le bena wuri Peresi jamana ra. Olugu ko fe, masace naaninan bena sigi; nka ale ta naforo bena caya ka teme tow bee ta kan. Ni a nana fanga soro tuma min na a ta naforo baraka ra, a bena mogow bee kononɔsu Geresi jamana masace kama.

³ « <Nka masacefari do bena wuri Geresi jamana ra; ale ta masaya bena bonya kosebe. Ni fen o fen ka o masace diya a bena o le ke.

⁴ Nka ni a ta fanga nana bonya kosebe wagati min na, a ta masaya bena ben, a ta fanga bena yerege ka taga dunupa fan naani na. A ta denw fana tena se ka sigi a no ra. A ta fanga bena di mogo werew le ma; nka olugu ta fanga tena bonya k'a ta bo.> »

Worodugu masace ni sahili masace

⁵ « <Ayiwa, worodugu masace* ta fanga bena bonya kosebe, nka a ta kuntigi kelen ta fanga bena bonya ka teme ale yere ta kan. O kuntigi le bena sigi fanga ra. A ta fanga bena bonya kosebe.

⁶ « <San dama temenin ko, worodugu masace ni sahili masace† bena jenɔgonya don. Worodugu masace denmuso bena taga sahili masace fe, janko ka baraka don o ta jenɔgonya ra. Nka o muso tena meen fanga ra. Sahili masace yere ni a dence

* 11:5 11.5 Worodugu masace, o ye Misiran masace ye. † 11:6 11.6 Sahili masace, o ye Siri jamana masace ye.

fana tɛna mɛɛn fanga ra. O bɛna o muso fana mina, ale ni a blasirabagaw, ani a faɛɛ, ani min tun kɛra a dɛmɛbaga ye.

⁷ « ‹Mɔɔɔ dɔ bɛna bɔ o muso ta somɔɔɔw ra, ka muso faɛɛ nɔ ta, ka kɛ worodugu masace ye. A bɛna kɛ cɛfari ye. A bɛna taga don sahili masace ta masadugu ra k'a ta kɛrɛkɛjama kɛrɛ ka se a ra,

⁸ ka o ta batofɛnw cɛ ka taga ni o ye Misiran, ani o batofɛnw ta minan saninlamanw ni a warigbɛramanw bɛɛ. O kɔ, a bɛna san dama kɛ, a tɛna kɛrɛ kɛ sahili masace fɛ.

⁹ Nka o kɔ, sahili masace bɛna taga worodugu jamana mɔɔɔw kama ka taga o kɛrɛ; o kɔ, a bɛna seko a ta jamana ra.

¹⁰ « ‹Sahili masace dɛncɛw bɛna o yɛrɛ labɛn kɛrɛ kama, ka kɛrɛkɛjamaba lajɛn. Mɔɔɔ o mɔɔɔ bɛ o ta sira kan o tɛmɛto bɛna olugu bɛɛ kɛrɛ, ka yɔrɔ bɛɛ datugu i ko jiba woyoto. O bɛna taga hali o juguw ta kɛrɛkɛbon yɛrɛ kama.

¹¹ Worodugu masace dimininba bɛna bɔ ka taga sahili masace kɛrɛ ni kɛrɛkɛjamaba ye. A bɛna se sɔrɔ sahili masace ta mɔɔɔw kan.

¹² Worodugu masace ni a ta mɔɔɔw bɛna o yɛrɛ bonya, ko o ka se sɔrɔ o kɛrɛ ra. O bɛna mɔɔɔ caman faga, nka o bɛɛ n'a ta, o ta fanga tɛna mɛɛn;

¹³ sabu sahili masace bɛna taga kɛrɛkɛjama wɛrɛ labɛn. O kɛrɛkɛjama bɛna caya ka tɛmɛ folɔ ta kan. San dama tɛmɛnin kɔ, a bɛna na ni o kɛrɛkɛjamaba ye, ani kɛrɛkɛminan caman.

¹⁴ O wagati ra, mɔɔɔ caman bɛna wuri worodugu masace kama; hali ele Daniyeli ta jamana benkanɛkɛbaga dɔw bɛna wuri a kama. O cogo ra, i ka tagamasiyɛn minw ye, o kow bɛ kɛ. Nka o tɛna se worodugu masace ra.

¹⁵ Ayiwa, sahili masace bɛna wuri, ka na yɛlɛnyɔrɔw lolɔ ka worodugu masace ta dugu barakaman dɔ lamini, k'a kɛrɛ k'a kɔnɔfɛnw bɛɛ cɛ. Worodugu masace ni a ta kɛrɛkɛjamaba bɛɛ, ani a ta kɛrɛkɛcɛfariw bɛɛ, a tɛna se ka lo sahili masace ja; o baraka tɛna se.

¹⁶ O sahili masace cɛnriɛbaga bɛna a sago kɛ, sabu mɔɔɔ si tɛna se ka lo a ja. Ni a nana tɛmɛ yɔrɔ caman na ka cɛnri kɛ ka ban, a bɛna taga sigi jamanaw bɛɛ ra jumanman na.

¹⁷ A bɛna na ni a ta kɛrɛkɛjama bɛɛ ye, ka na a kɛ i n'a fo a b'a fɛ ka jɛnpɔɔɔnya don ni worodugu masace ye. A bɛna a dɛnmuso di worodugu masace ma furu ra, janko ka worodugu masace ta masaya cɛn. Nka o ko tɛna ja a boro.

¹⁸ O kɔ, a bɛna yɛlɛma kɔɔɔji kɔfɛjamanaw kama, ka o caman kɛrɛ ka se sɔrɔ o kan. Nka jamana dɔ ta kuntigi bɛna a kɛrɛ, k'a ta mafiyɛnyari lalo, k'a ta wasoya bɛn a yɛrɛ kan.

¹⁹ O kɔ, sahili masace bɛna kɔsɛgi a yɛrɛ ta jamana ra, ka taga don a yɛrɛ ta kɛrɛbonbaw kɔnɔ. Nka a baraka bɛɛ bɛna ban, a bɛna sa, k'a toɔɔ tunu pewu.

²⁰ Min bɛna sigi a nɔ ra, o masace bɛna a ta fagama dɔ ci ka taga fɛnw cɛ jagboya ra jamana ta yɔrɔ nɔɔrɔman[‡] kɔnɔ. Nka sani tere dama, o bɛna o masace faga, nka a tɛna faga jama ta dimi le koson, a fana tɛna faga kɛrɛ le ra.> »

Sahili masacejugu ta kɛwalew

²¹ « ‹Ayiwa, mɔɔɔ sɔnkolon dɔ le bɛna sigi sahili masace nɔ ra, k'a sɔrɔ mɔɔɔ si ma masaya di a ma. Ka mɔɔɔw to hera ra, a bɛna a yɛrɛ sigi masaya ra ni ceguya ye.

²² A juguw ta kɛrɛkɛjama minw ta fanga tun bɛ taga yɔrɔ bɛɛ i ko jiwoyoba, a bɛna olugu bɛɛ datugu, ka o bɛɛ halaki. A bɛna Ala ta mɔɔɔw ta kuntigi dɔ fana faga.

²³ Minw bɛɛ bɛna jɛnpɔɔɔnya don ni a ye, a bɛna o bɛɛ nanbara; a ta fanga baraka bɛna to ka bonya ka taga ja, k'a sɔrɔ a ta mɔɔɔw man ca.

²⁴ Ka mɔɔɔw to hera ra, a bɛna taga don jamana yɔrɔɔɔmanw na, ka taga mɔɔɔw kɛrɛ, ka o ta borofɛnw ni o ta naforow cɛ, ka o di a ta mɔɔɔw ma; k'a sɔrɔ hali a

[‡] 11:20 11.20 Jamana ta yɔrɔ nɔɔrɔman, o ye Zeruzalɛmu Alabatosoba ye.

bemaw ma sɔn ka o ko nɔgɔn kɛ. A bɛna a fɔ ko a bɛ dugu barakaman dɔw fana kɛɛ. Nka a bɛna wagati dama dɔrɔn le kɛ o kow ra.

²⁵ A bɛna a jigi la a ta fanga kan, ka jija ka kɛɛkɛjama caman lajɛn, ka taga worodugu masacɛ kama. Worodugu masacɛ fana bɛna na o nɔ fɛ ni kɛɛkɛjama caman ni barakaba ye, nka worodugu masacɛ tena se a ra, sabu o bɛna jɛn dɔw siri ale kama.

²⁶ A yɛɛ ta mɔgɔ dɔw le bɛna a janfa. O bɛna a ta kɛɛkɛjama gbɛn ka o bɛɛ yɛɛɛɛ, a ta kɛɛkɛden caman bɛna faga.

²⁷ O kɔ, o masacɛ fla bɛna sigi ka domuni kɛ nɔgɔn fɛ. Nka juguya le bɛna kɛ o bɛɛ jusukun na nɔgɔn kama; o ra, o bɛna kuma nka o si tena gbɛ nɔgɔn ye. O ta nɔgɔnye tena foyi ja, sabu o ta miiriya ra o tun b'a fɛ ka min kɛ, o wagati ma se fɔlɔ.

²⁸ Sahili masacɛ bɛna kɔsɛgi a yɛɛ ta jamana ra ni naforo caman ye. A bɛna Ala ta mɔgɔw kɔninya; a bɛna wuri olugu kama ka o kɛɛ, ka sɔrɔ ka taga a ta jamana ra.

²⁹ « ‹Ayiwa, wagati dɔ bɛna se tuun, sahili masacɛ bɛna wuri ka taga worodugu masacɛ kɛɛ. Nka o kɛɛ tena kɛ i ko fɔlɔ ta.

³⁰ Mɔgɔ dɔw bɛna na a kama kurunbaw kɔnɔ ka bɔ terebenyanfan na. A baraka bɛɛ bɛna ban; a bɛna kɔsɛgi a ta jamana ra. A dimininba bɛna wuri Ala ta mɔgɔw kama tuun ka olugu kɛɛ. O kɔ, Ala ta mɔgɔ minw bɛna ban Ala ta jɛnnɔgɔnya ra, a bɛna olugu le kɛ a jɛnnɔgɔnw ye.

³¹ A bɛna a ta kɛɛkɛden dɔw ci Ala ta mɔgɔw kama. Olugu bɛna taga Ala ta yɔrɔ saninman lanɔgɔ. Saraka min tun bɛ bɔ Ala ye lon o lon, o bɛna o dabla, ka fɛn haramunin bla sarakajɛnifen* kan.

³² Masacɛ yɛɛ bɛna Ala ta mɔgɔ dɔw nɛɛɛ, k'a to o ye Ala ta jɛnnɔgɔnya cɛn. Nka minw bɛ Ala ta can kan, olugu tena sɔn a ta ma.

³³ Olugu ra minw ye kolɔnbagaw ye, olugu bɛna mɔgɔ tɔw caman karan Ala ta sariya ra. Nka o bɛna olugu dɔw faga, ka dɔw jɛni, ka dɔw borofɛnw bɛɛ bɔsi o boro, ka o bla kaso ra.

³⁴ O ta tɔɔrɔw wagati ra, mɔgɔ janaman tena sɔrɔ ka o demɛ. Dɔw bɛna a kɛ i n'a fɔ o bɛ ni o ye, nka o bɛna o kɛ flankafuya le ra.

³⁵ O kolɔnbaga minw tugura Ala kɔ, o bɛna olugu dɔw faga. Olugu ta saya le bɛna kɛ sababu ye, ka Ala ta mɔgɔw saninya, ka o gbɛ, fɔ ka taga wagati laban se; sabu wagati min latigera, o ma se ban.

³⁶ « ‹Ni fɛn o fɛn kɔni ka o masacɛ diya a bɛna o le kɛ. A bɛna a yɛɛ kɔrɔta, ko ale ka bon ni batofɛnw bɛɛ ye. Kumajugu minw nɔgɔn ma deri ka mɛn fɔlɔ, a bɛna o le fɔ Ala kɔrɔtaninba yɛɛ ma. A bɛna tɔgɔ sɔrɔ fɔ ka taga Ala ta dimi wagati se; sabu Ala ka min latige a kama, a bɛna o kɛ a ra.

³⁷ A bemaw tun ka batofɛn minw bato, ani musow bɛ batofɛn minw kanu kɔsɛbɛ, a tena o si jate; a tena ala wɛɛ jate, sabu a bɛna a fɔ ko ale yɛɛ ka bon ka tɛmɛ o bɛɛ kan.

³⁸ A yɛɛ ta ala min bɛ a ta masadugu kɔnɔ, a bɛna o le bato ni sanin ye, ani warigbɛ, ani lulu suguya caman ye, ani fɛn dawulamanw; k'a sɔrɔ a bemaw si ma o ala bato ka ye.

³⁹ A bɛna duguw kɛɛ o ala sababu ra, min ye siya wɛɛ ta ala ye. Ni mɔgɔ minw ka sɔn o batofɛn ma, a bɛna olugu bɔnya, ka o sigi kuntigiya ra mɔgɔ caman kunna. A bɛna a ta jamana yɔrɔ dɔw di o mɔgɔw ma ka o kɛ o sara ye.» »

Sahili masacejugu labancogo

⁴⁰ « ‹Ayiwa, ni sahili masacɛ ta wagati laban nana se, worodugu masacɛ bɛna wuri a kama tuun. Nka sahili masacɛ bɛna girin ka na a kama ni barakaba ye, i ko sanfɔnɔba, ni a ta sowotorow ni a ta sotigiw ni a ta jirakurunw ye, ka na a kɛɛ. A bɛna don

jamana caman na ka o fa ni a ta kerekejama ye, i n'a fo jiba min be woyo ka yoro be fa.

⁴¹ A bena don jamanaw bee ra pumanman na, ka o fana mina, ka mogo caman faga. Nka Edomukaw, ani Mohabukaw bena bosi a boro, ani Amankaw ta pamogow.

⁴² A bena a ta fanga sigi jamana werew kan fana; hali Misiran jamana tena bosi.

⁴³ A bena Misiran ta naforow ce, ani a saninw, ani a warigbew, ani a fen dawulamanw. Libikaw, ani Etiyopikaw fana bena ke a ta fanga koro.

⁴⁴ Nka kibaroya dow bena bo tereboyanfan ni sahiliyanfan fe, o kibaroyaw bena a ja tige. O ra a fariyaninba bena wuri kere kama ka mogo camanba faga.

⁴⁵ A bena a ta masa fanibon lo kogoji ni kuru nooroman saninman furance ra. Nka a ta wagati laban bena se; mogo si tena soro k'a dema. »

12

Melke ka wagati labanw ko fo Daniyeli ye

¹ « *«Ayiwa, o wagati ra, melkew kuntigiba Mikayilu bena na. Ale le ye aw ta jamana korosibaga ye. O wagatiw bena ke wagatigbelenbaw le ye. Kabini siyaw be dugukolo kan o toorojugu nogon ma deri ka ke folo. O wagati ra, i ta jamana mogo minw togo sebera panamanya kitabu konu, olugu bena kisi.*

² Minw be sunogora bogo ra, dugukolo jukoro, olugu caman bena kunu. Dow bena kunu ka panamanya banbari soro, dow fana bena kunu ka ke maroya ni tooro banbari ra.

³ Mogo minw kera mogo hakirmanw ye, olugu bena manamana i ko sankolo nooro; minw ka mogo caman karan terenninya sira ra, olugu fana bena manamana i ko sankolo lolow, wagati bee, ani tuma bee.

⁴ « *«Ayiwa, ele Daniyeli, ele ye nin kumaw mara ka ja; kitabu datugu, k'a siri k'a bla, fo ka taga wagati laban se. Mogo caman bena a karan k'a segesege, ka o ta lonniya caya.»*

⁵ «Ka ne Daniyeli to o tagamasiyenw fleri ra, ne ka mogo fla were ye, kelen lonin be ba fan kelen na, to kelen lonin be a fan do ra.

⁶ Min tun ka lenfani don ka lo baji kan, o ra kelen ka o lenfanitigi jininka ko: *«Nin kabakow laban bena ke wagati juman le?»*

⁷ Lenfani donbaga min tun lonin be baji kan, ne ka ale kumakan men; a k'a kininboro wuri, k'a numanboro fana wuri san fe, ka kari Ala banbari togo ra, k'a fo ko: *«Nin kow bena ke ka se fo wagati kelen, ani wagati fla, ani wagati tarance*.* Ni Ala ta mogo saninmanw baraka nana ban tuma min na pewu, nin kow be soro ka ke.»

⁸ «Ne ka nin kuma men, nka ne m'a faamu. Ne k'a jininka ko: *«Ne matigice, ni kow laban bena ke wagati juman le?»*

⁹ A ka ne jaabi ko: *«Daniyeli, ele ye taga. Nin kumaw maranin ka kan ka to, ka kitabu datugu k'a siri k'a bla, fo ka taga wagati laban se.*

¹⁰ Toorow bena mogo caman saninya, ka o gbe. Nka mogojuguw bena to o ta juguya ra; o tena foyi faamu. Mogo hakirmanw le bena nin kow faamu.

¹¹ Saraka min tun be bo lon o lon, o dablara wagati min na, k'a ta o wagati ra fo ka taga se lon min cenrikebaga ka fen haramunin bla sarakabonan kan, o bena ke tere waga kelen ni tere keme fla ni tere bikononton.

¹² Mogo minw sera ka ke kankelentigiw ye fo ka taga tere waga kelen ni tere keme saba ni tere bisaba ni tere looru dafa, olugu ta pana.

¹³ « *«Ayiwa, ele koni, ele ye jija fo ka taga se a laban ma. I bena sa, ka laganfiya. O ko, i bena wuri ka i ta baraji soro dunupa laban na.»*

* 12:7 12.7 Aw ye 7.25 fle.

OZE TA KITABU Kitabu faamucogo

Cira Oze, ani cira Amosi, ani cira Ezayi, ani cira Mise, olugu bee tun ye wagati kelen mogow ye.

Cira Oze ka ciraya ke k'a yira Ala ta mogow ra ko Ala ye kankelentigi ye a ta mogow ta fan fe, ko nka a ta mogow ma ke kankelentigiw ye; o bora Ala ko ka taga ala werew, ani batofen werew bato. O koson Ala k'a fo cira ye ko a ka kan ka jatomuso do furu, k'a yira a ta mogow ra ko o be Ala kan bla, i n'a fo jatomuso min te se ka sigi ce kelen fe.

Izirayeli jamana pamogow banna Ala ra, ka taga o yere karifa siya werew ma, ani batofen werew ma. O koson Ala bena a ta mogow wele o kiti ra. Oze ka den minw soro ni a muso jatoyakebaga ye, o denw togow kera tagamasiyenw ye, k'a yira ko Ala banna Izirayelimogow ra o ta kojuguw koson.

Nka ce be yafa a furumuso ma cogo min na, Ala fana bena yafa a ta mogow ma o cogo ra. Ala ko o ma ko:

«Ne bena o keneya ka bo o ta lanabariya ra.

Ne bena o kanu ni ne jusukun bee ye;

sabu ne ta dimi mabora o ra» (14.5).

O ra, an b'a ye ko nin kitabu kumaw be Ala ni a ta mogow ta kanuya ko le yira. A be damina ni Ala ta kanuya ko le ye (11.1-4). Ala be to o kanuya kan wagati bee; a b'a fe a ta mogow ye o kanuya jate, ka son a ma (5.15-6.6; 14.2-9). Cira b'a fe a lamembagaw y'a faamu fana ko dan te Ala ta kanuya ra.

Kitabu konokow

Oze ta furu ko (1-3)

Ala be Izirayelimogow jaraki (4-13)

Ala bena yafa a ta mogow ma (14)

Oze ta furu ko

¹ Matigi Ala ka nin kuma lase Beri dence Oze ma. O kera Zuda mara masace Oziyasi, ani Yotamu, ani Ahazi, ani Ezekiyasi ta wagatiw le ra, ani Izirayeli masace Yerobohamu, Yohasi dence ta wagati ra.

² Matigi Ala ka kuma min fo Oze ye, ko a y'a lase mogow ma, o kuma damina ye nin ye. Matigi Ala k'a fo Oze ye ko:

«Taga jatomuso do furu,
ka jatomusodenw soro ni a ye;
sabu jamana k'a yere bla jatoyajugu le ra;
o ka o ko don Matigi Ala ra.»

³ Oze tagara Dibilayimu denmuso Gomeri ta. A nana konon ta ka dence woro a ye.

⁴ Matigi Ala k'a fo Oze ye ko:

«Den togo la ko Zizireli*,
sabu fagari min kera Zizireli, a to ye doonin, ne bena o hake bo Yehu ta durujaw ra;
ne bena Izirayeli mara ta masaya ban.

⁵ O lon na, ne bena Izirayelimogow ta kalan kari
Zizireli dingakonoyoro ra.»

* **1:4 1.4** Zizireli tun ye dugu do togo ye, ani kenegbeba do togo. Kere caman tun kera o yoro ra. Masace Akabu ni a ta somogow bee fagara o yoro ra (Masacew flanan 9-10).

⁶ Gomeri nana kono ta tuun, ka denmuso woro. Ala k'a fo Oze ye ko:
 «A togo la ko Lo Ruhama†;
 sabu ne tena to ka hina Izirayelimogow ra tuun,
 ka to ka yafa o ma wagati bee.

⁷ «Nka min ye Zuda ta mogow ye, ne bena hina olugu ra, ka o kisi ni Matigi Ala, o ta Ala ta baraka ye. Ne tena o kisi kalan baraka ra, walama kerekemuru baraka ra, walama kere baraka ra, walama sow, walama sotigiw baraka ra.»

⁸ Gomeri nana Lo Ruhama dabo sin na minke, a ka kono were ta tuun ka dence woro.

⁹ Ala ko Oze ma ko:
 «A togo la ko Lo Ami‡;
 sabu aw te ne ta mogow ye tuun,
 ne fana te aw ta Ala ye tuun.»

2

Ala bena kopuman minw ke a ta mogow ye

¹ «Nka lon do Izirayelimogow bena caya
 ka ke i ko kogojida kenken,
 mogow te se ka min jate,
 walama k'a da lon.
 Yoro min na a tun fora o ma ko:
 «Aw te ne ta mogow ye!»
 O yoro kelen le ra o bena a fo o ma ko:
 «Ala panaman ta mogow!»
² Zuda mara mogow, ani Izirayelimogow bee bena lajen tuun.
 O bena kuntigi kelen sigi o yere kunna;
 olugu le bena jamana mara,
 sabu Zizireli ta lon bena ke lonba le ye.
³ Aw y'a fo aw balemacew ma ko: «Ne ta mogow!»
 Aw y'a fo aw balemamusow ma ko: «Hinasorobagaw!» »

Izirayeli ka Ala kan bla

⁴ «Aw ye aw bamuso jaraki!
 Aw y'a jaraki de!
 Sabu a te ne muso ye tuun,
 ne fana te a ce ye tuun.
 A ye a ta jatoya tagamasiyenw bo a pada ra,
 k'a ta jeneya tagamasiyenw bo a sinw kan.
⁵ Ni o te, ne bena a ta faniw bo a ra k'a fari lakolon to,
 k'a ke i ko a worora cogo min na.
 Ne bena a ke i ko kongokolon,
 k'a ke i ko jamana jintan,
 k'a to minlogo y'a faga.
⁶ A ta denw koni, ne tena hina olugu ra tuun,
 sabu jatamusodenw lo.
⁷ O bamuso k'a yere bla jatoya ra;
 o bamuso min ka o kono ta, ale ka maroyako le ke,
 sabu a ko: «Ne bena gban ne ta pamogocew le ko;
 minw be ne ta domuni ni ne ta minji dira ne ma,

† 1:6 1.6 Lo Ruhama koro ye ko: hina te yi tuun. ‡ 1:9 1.9 Lo Ami koro ye ko: ne ta mogow te.

minw be ne ta sagasifaniw, ani ne ta lenfaniw dira ne ma,
minw be ne ta turu ni ne ta rezenji dira ne ma.»

⁸ «Ayiwa, a fle, ne bena naniw bla a na,
k'a ta sira datugu;
ne bena kogo lo k'a lamini,
a tena temesira soro tuun.

⁹ A bena gban a pamogocew ko,
nka a tena se ka kun o ra.
A bena o yoroni,
nka a tena o ye.

Ni o kera, a bena a fo ko:
«Ne bena seko ka taga ne cekoro fe;
sabu ale ta wagati tun ka di ne ra,
ka teme sisan ta wagati kan.»

¹⁰ A tun m'a lon
ko ne le tun be domuni ni rezenji ni turu dira a ma;
ko o tun be wari ni sanin min kera ka Baali* ta jo son,
ko ne le tun be o wari ni o sanin caman bee dira a ma.

¹¹ «Ayiwa, ne bena na ne ta simanw mina a ra simankanwagati ra,
ka ne ta rezenji mina a ra rezentigewagati ra.
A tun be ne ta sagasifaniw ani ne ta lenfani minw donna,
ne bena o fana bo a ra.

¹² Sisan ne bena a fari lakolonba le bo kene kan a pamogocew bee na na.
Mogo si tena se k'a bosi ka bo ne boro.

¹³ Ne bena a ta panagbew bee lalo:
a ta Alabato panagbew,
ani a ta karokura panagbew,
ani a ta Nenekirilon panagbew, ani
panagbe tow bee.

¹⁴ Ne bena a ta rezensunw, ani a ta torosunw cen,
a tun b'a fora ko a pamogocew ka minw di a ma a ta sara ye.
Ne bena o forow ke njanituw le ye,
k'a to kongosogow ye na a yiridenw domu.

¹⁵ A ka wagati min bee ke Baali ta josen na
ka wusunan sarakaw* bo Baali ta jo ye,
ani wagati min a tun b'a yere pari
ni a ta nunnanegew ni a ta kannakononw ye,
ka gban a ta pamogocew ko, ka jina ne ko,
ne bena o bee hake bo a ra.
Matigi Ala ko ten.»

Ala ni a ta mogow bena ben kelen ma

¹⁶ «Ayiwa, a fle, ne yere bena a nege tuun ka taga ni a ye kongokolon kono,
ka taga kuma a fe ni kanuya ye.

¹⁷ Ne bena a ta rezenforow seko a ma o yoro le ra,
ka Akori dingakonoyoro* ke a jigisoroyoro ye.
A bena donkiriw la o yoro ra i n'a fo a sunguruman,
i n'a fo lon min na a bora Misiran jamana ra.

* **2:17 2.17** Akori dingakonoyoro tun be Zeriko dugu kere fe; a yoro tun kera toroyoro le ye (Yosuwe 7.24-26; 15.7).

18 «Ayiwa, o lon na kɔni,
Matigi Ala ko ten,
i bɛna ne wele le ko: <Ne furuce!>
I tɛna ne wele tuun ko: <Ne matigice Baali!>

19 Ne bɛna Baali ta jow tɔgɔw bɔ a da ra;
mɔgɔ si hakiri tɛna to o tɔgɔw ra tuun.

20 «O lon na, ne bɛna jɛnpɔgɔnya* dɔ don
o ni kongosogow cɛ,
o ni kɔnɔw cɛ,
o ni dugukolo fɛnpɔnaman tɔw bɛɛ cɛ.
Ne bɛna bonnikɛkalanw, ani kɛrɛkɛmuruw, ani kɛrɛkow ban jamana kɔnɔ,
k'a to bɛɛ ye la ka sunɔgɔ hɛra ni laganfiya ra.

21 «Ne bɛna i mamina ka i kɛ ne ta muso ye wagati bɛɛ;
ne bɛna i mamina ka i kɛ ne ta muso ye,
ka kapa ni terenninya ni can ye
ani pumanya ni hina.

22 Ne bɛna i mamina ka i kɛ ne ta muso ye ni kankelentigiya ye;
ni o kɛra, i bɛna Matigi Ala lon.

23 «O lonw na kɔni, ne bɛna aw jaabi,
Matigi Ala ko ten.

24 Ne bɛna sankolo jaabi,
sankolo bɛna dugukolo jaabi,
dugukolo bɛna siman ni rɛzɛnjikura ni turu jaabi,
olugu bɛna Zizireli mara mɔgɔw jaabi.

25 Ne bɛna o dan, ka o caya jamana kɔnɔ i ko siman, ka o kɛ ne ta ye.
Ne bɛna hina Lo Ruhama ra;
ne bɛna a fɔ Lo Ami ma, ko: <Ne ta mɔgɔw!>
O fana bɛna a fɔ ne ma ko: <An ta Ala!> »

3

Oze k'a muso kanu tuun

1 Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Taga i muso kɔ, i y'a kanu tuun, hali ni cɛ
werɛ b'a kanuna, hali ni a bɛ jɛnɛya ra ni cɛ werɛ ye. A kanu i ko Matigi Ala bɛ
Izirayɛlimɔgɔw kanu cogo min na, hali k'a sɔrɔ olugu tugura batofɛn werɛw kɔ; o
batofɛnw ta rɛzɛnburuw* le ka di o ye kɔsɛbɛ.»

2 O ra, ne ka warigbɛ tan ni looru, ani simankisɛ kilo kɛmɛ naani ni kilo bilooru
sara, ka o muso ta kokura.

3 Ne ko a ma ko: «To ne fɛ ka mɛɛn, i kana i yɛrɛ bla jatɔya ra, i kana sɔn cɛ werɛ
ra; ne fana bɛna to ni i ye o cogo kelen le ra.»

4 Ayiwa, Izirayɛlimɔgɔw bɛna wagatijan kɛ, masacɛ tɛna kɛ o fɛ, kuntigi tɛna kɛ o
fɛ, o tɛna saraka bɔ, kabakurujan tɛna kɛ o fɛ, o bɛ min sɔn, saninderege† tɛna kɛ o
fɛ, batofɛn tɛna kɛ o fɛ.

5 Nka o kɔ fɛ, Izirayɛlimɔgɔw bɛna sekɔ ka na; o bɛna Matigi Ala ta jɛnpɔgɔnya
jini, o ta Ala, ka o ta masacɛ Dawuda ta duruja fana yɔrɔjini. Wagati nataw ra,

* 3:1 3.1 O tun bɛ o rɛzɛnburuw kɛ ka batofɛn dɔw sɔn (Ezayi 16.7; Yɛrɛmi 7.18; 44.19). † 3:4 3.4 Saninderege
tun ye sarakalasebaga ta fani dɔ ye, a tun bɛ se ka lagberi kɛ ni min ye.

Alapasiran bɛna don o ra; o yɛɛyɛɛto bɛna na Matigi Ala fɛ, janko ka na nɛɛma sɔɔ a fɛ.

4

Ala k'a ta mɔgɔw jaraki

¹ «E, Izirayelimɔgɔw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn, sabu kiti dɔ bɛ Matigi Ala ni a ta jamana mɔgɔw cɛ, sabu kankelentigiya banna, numanya banna, Ala lɔnniya banna jamana kɔnɔ.

² Danga kumaw, ani nanbara, ani mɔgɔfaga, ani sonyari, ani jɛnɛya, o le bɛ yɔɔ bɛɛ ra; adamadenw jori bɛ yɔɔ bɛɛ.

³ O kosɔn sukasi bɛna kɛ jamana kɔnɔ; jamana mɔgɔw bɛɛ baraka bɛna ban, ani fɛnpanaman minw bɛ kongo kɔnɔ, ani kɔnɔw bɛɛ; hali kɔgɔjirajɛgɛw, o bɛɛ bɛna faga ka ban.

⁴ «Nka mɔgɔ si kana sɔsɔri kɛ ni a mɔgɔɔgɔn ye, mɔgɔ si kana si jaraki; ne bɛ kiti ra ni aw sarakalasebagaw le ye.

⁵ Aw bɛna talon ka ben teregbɛn fɛ, aw ni ciraw bɛɛ bɛna talon ka ben su fɛ; ne bɛna aw bamuso* halaki.

⁶ Ne ta mɔgɔw bɛ halakira o ta kolɔnbariya kosɔn; i n'a fɔ aw banna lɔnniya ra, o ra ne bɛna aw bɔ ne ta sarakalasebagaya ra. I n'a fɔ aw pinana aw ta Ala ta sariya kɔ, o ra ne fana bɛna pina aw ta denw kɔ.

⁷ «O bɛ cayara ka taga cogo min na, o ta jurumun fana bɛ cayara ka taga ten le. Ne bɛna o ta yɛɛbɔnya yɛɛma k'a kɛ maroya ye.

⁸ Ne ta mɔgɔw bɛ jurumun minw kɛ, sarakalasebagaw bɛ baro o sarakaw le ra. Ni ne ta mɔgɔw bɛ kojugu kɛ, o le ka di o ye kɔsɛbɛ.

⁹ Min bɛna kɛ mɔgɔ tɔw ra, o kelen le bɛna kɛ sarakalasebagaw ra. Ne bɛna o ta kojuguw hake bɔ o ra; ne bɛna o sara ka kapa ni o ta kɛwalew ye.

¹⁰ O bɛna domuni kɛ, nka o tɛna fa. O bɛ jatɔya kɛ, nka o tɛna den sɔɔ; sabu o bɔra Matigi Ala kɔ

¹¹ ka o yɛɛ bla jatɔya ra, ka duvɛnkɔɔ ni duvɛnkura min. O le ka faamuri bɔ ne ta mɔgɔw hakiri ra.

¹² «Ne ta mɔgɔw bɛ o ta yirimɔgɔninw le pininka;

* 4:5 4.5 Aw bamuso, o kɔɔ ye Izirayeli ta jamana.

o ta lagberikebere le be kuma o fe.
 Jatoya jusu min be o ra, o le ka o lafiri;
 o be to jatoya ra, ka o yere mabo o ta Ala ra.

¹³ O be sarakaw bo kuruw kunna;
 o be wusunan sarakaw* bo kongoriw kan,
 ani yirisunbaw, ani pepiliyesunw, ani terebentisunw jukoro,
 ko sabu o yiriw suma ka di.

O le koson aw denmusow be jatoya ke,
 aw dencew ta musow be jencya ke.

¹⁴ Ne tena aw denmusow ta jatoya hake bo o ra,
 walama ka aw dencew ta musow ta jencya hake bo o ra,
 sabu o ta cew yere be jenna ni jatamusow ye,
 ka jen ka sarakaw bo ni jatoyakebagaw ye o ta sonnikeyorow ra.
 Hakiri te jamana min ta mogow fe, o mogow be halaki le.

¹⁵ «E, Izirayeli, hali ni ele ka i yere bla jatoya ra,
 Zuda fana kana na jaraki ben a yere kan;
 aw kana taga Giligali†,
 aw kana taga Beti Aveni‡,
 ka taga kari k'a fo ko:
 <Ne bena kari Matigi Ala panaman togo ra!»

¹⁶ «Misimuso be muruti cogo min na,
 Izirayeli fana be muruti o cogo le ra.
 Yala o cogo ra Matigi Ala be se ka domuni di o ma
 i ko sagaden min nasumanin be yoro laganfiyanin na wa?

¹⁷ Efirayimu§ jenna ni josonbagaw le ye;
 aw y'a to yi!

¹⁸ Ni duven ka o bla doron, o be o yere bla jatoya ra;
 maroyakow le ka di o ta kuntigiw ye kosebɛ.

¹⁹ Fono bena o ta ka taga ni o ye;
 ni o kera, o ka saraka minw bo, o maroya bena o mina.»

5

Izirayeli ni Zuda ta kiti

¹ «Aw sarakalasebagaw, aw ye nin lamen!
 Aw Izirayelimogow, aw ye aw janto nin kuma ra!
 Masace ta somogow, aw ye aw toro malo!
 Nin kiti dabora aw le kama,
 sabu aw kera jan le ye mogow na Misipa*,
 aw kera jo sirinin le ye mogow na Tabori kuru† kan.
² Aw ka dingaba le sogi mogow na Sitimu,
 nka ne bena aw ta kojuguw bee hake bo aw ra.

† **4:15 4.15** Giligali tun ye sonnikeyoro do ye, Zeriko dugu kere fe, min kera sababu ye ka Izirayelimogow kunnacen ka o bla joson na (Oze 9.15; 12.12; Samawilu folo 11.13-15). ‡ **4:15 4.15** Beti Aveni koro ye ko: kojuguso; o togo lara Beteli ra, sabu Yerobohamu tun ka saninmisiden do lalaga ka o bla Beteli ka o ke batofen do ye. § **4:17**

4.17 Efirayimu tun ye Izirayeli mara bee ra belebeleba ye, o koson tuma dow ra a be bla Izirayeli mara bee no ra.

* **5:1 5.1** Misipa tun ye jo musoman Asera ta sonnikeyoro do ye Oze ta wagati ra. † **5:1 5.1** Tabori kuru tun ye Kanaanakaw ta sonnikeyoro do ye.

³ «Ne kɔni ka Efirayimu lɔn,
 Izirayeli ma dogo ne ma.
 Sisan, Efirayimu, ele ka jatɔya kɛ,
 Izirayeli k'a yɛɛ lanɔɔ.
⁴ O ta kɛwalew bɛ o bari
 k'a to o tɛ se ka sekɔ ka na ne Ala fɛ tuun;
 sabu jatɔya jusu le bɛ o ra,
 o fana tɛ Matigi Ala lɔn.
⁵ Izirayeli ta yɛɛbonya le k'a jaraki.
 Izirayeli ni Efirayimu ta kojuguw bɛna o laben.
 Zuda fana bɛna ben ni o ye.

⁶ «O bɛna taga ni o ta bɛgan sarakaw ye,
 ko o bɛ taga Matigi Ala bato;
 nka o tɛna Matigi Ala ye,
 sabu Matigi Ala bɔra o cɛ ra.
⁷ O ka Matigi Ala janfa,
 sabu o ka sokɔfɛdenw woro.
 Sisan, karokura bɔlon na,
 o ni o borofɛnw bɛɛ bɛna halaki.»

Efirayimu ni Zuda ta kɛɛ

⁸ «Aw ye buru fiyɛ Gibɛha!
 Aw ye siranɛɛɛburu fiyɛ Rama!
 Aw ye kule ka Bɛti Avenikaw lasomi!
 Boniyaminukaw, aw ye aw kɔfɛyɔrɔ kɔrɔsi dɛ!
⁹ Efirayimu bɛna kɛ yɔrɔ lakolon ye
 Ala ta kiti lɔn na.
 Ne bɛ o kuma min lase Izirayeli ta gbaw ma,
 sigiya si tɛ o kuma ra.
¹⁰ Zuda kuntigiw bɛ i ko mɔɔ minw bɛ yɔrɔw danw yɛlɛma ka dɔ fara o ta yɔrɔ kan.
 O kosɔn ne bɛna ne ta jusugban bɔn o kan i ko jiba.
¹¹ «O ka Efirayimu minako juguya, ka kiti ben a kan;
 sabu a k'a latigɛ ko a bɛ tugu fɛngbansanw le nɔ fɛ.
¹² O le kosɔn ne kɔni bɛna Efirayimu cɛn
 i ko cɛnrifɛn bɛ fɛn cɛn cogo min na.
 Ne bɛna Zuda fana cɛn,
 i ko fɛn bɛ tori ka cɛn cogo min na.
¹³ Efirayimu k'a ta bana ye tuma min na,
 Zuda k'a ta joriw ye tuma min na,
 Efirayimu tagara Asirikaw fɛ;
 a ka cira bla ka taga o ta masacɛba fɛ.
 Nka ale tɛna se ka aw kɛnɛya,
 a tɛna se ka aw ta joriw flakɛ.
¹⁴ «Ne le bɛna wuri Efirayimu kama i ko jara,
 ka wuri Zuda ta somɔɔw kama i ko jarakanbelen.
 Ne, ne bɛna o sogo tigɛtigɛ, ka taga;
 ne bɛna o mina ka taga ni o ye, mɔɔ si tɛna se ka o bɔsi ne boro.
¹⁵ O kɔ, ne bɛ sekɔ ka taga ne bɔyɔrɔ ra,
 fɔ o yɛɛ ye na a lɔn ko olugu jarakira.

7

Ala k'a ta mɔgɔw jaraki tuun

¹ «Tuma min ne tun b'a fe ka ne ta mɔgɔw ta bonya laseko o ma,
tuma min ne tun b'a fe ka Izirayeli kisi,
Efirayimu ta jurumunw, ani Samari* ta kewalejuguw bora kene kan;
sabu o ka janfakow ke.
Sonw be don fo bonw konɔ,
benkannikebagaw be ben mɔgɔw kan kene ma.

² «O tun t'a miirira o jusu ra
ko ne hakiri be o ta kojuguw bee ra.
Sisan koni o ta kewalejuguw ka o lamini fan bee ra;
ne pa be o ta kewalew bee ra.

³ «O be kojuguw ke ka masace ninsondiya,
ka nanbarakow ke ka kuntigiw ninsondiya.

⁴ O bee ye jencyakebagaw le ye!
O be i ko burujenigba gbanninmanba;
ni burujenibaga ka mugu nooni ka ban, hali a te tasma kundon tuun,
fo ka taga burumugu bee funu.

⁵ An ta masace ta panagbe† lon na,
kuntigiw be fa duven na fo ka bana bla o yere ra;
masace fana b'a boro lo o mɔgɔlogɔbobagaw ye.

⁶ «O be gbara masace ra,
k'a soro o jusu gbannin lo i ko burujenigba;
o korɔtoninba lo ka o ta janfa siri.
Su bee, o ta dimi tun malara,
nka sogoma o ta dimi be wuri i ko tasumamana.

⁷ O bee jusu gbannin lo i ko burujenigba;
o be o ta kuntigiw halaki.
O ta masacew bee be benben,
nka o si te ne togo wele.

⁸ «Efirayimu k'a yere pagami siya tow ra;
Efirayimu kera i ko nɔmi min ma yelema.

⁹ Siya were mɔgɔw k'a baraka ban,
nka ale yere ma o lon.
A be korora fo k'a kunsigi gbe,
nka ale yere ma o lon.

¹⁰ «Izirayeli ta yerebonya le k'a jaraki.
Nka o bee n'a ta, o te seko ka na Matigi Ala fe, o ta Ala;
o te Matigi Ala ta jennogonya jini.

¹¹ Efirayimu kera i ko tugani naloman,
hakiri te min fe.
O be Misirankaw le wele ko o ye na o deme,

* **7:1 7.1** O wagati ra Samari le tun ye Izirayeli mara ta duguba ye. † **7:5 7.5** Ni masace tun be sigi masaya ra, o tun be panagbeba do ke a ye; mogo dow tun be se ka janfa siri, janko ka masace faga o panagbe wagati ra (Masacew flanan 15.8-31).

o be taga Asirikaw le fe ko olugu ye o deme.

¹² «Nka ka o tagato to,
ne be ne ta jo firi o kan ka o mina,
ka o sama ka o ben,
i ko konow be ben cogo min na.
Ni ne nana a men tuma o tuma ko o be lajenna,
ne bena o ta kojuguw hake bo o ra.

¹³ Bonɔ le bena o soro,
sabu o borira ka o yere mabo ne ra.
Kojuguba le bena ben o kan,
sabu o murutira ne ma.
Ne koni tun b'a fe ka o bosi,
nka olugu be faninyaw le fora ne ta ko ra.

¹⁴ O be to ka mapumankokanw fo o ta layorow ra,
nka o te kule ni o jusukun bee ye ka ne wele.
O be o yere fari tigetige† janko ka siman ni rezen soro,
nka o be o ko don ne ra.

¹⁵ «Ne le tun be o karan, ka baraka don o ra;
nka olugu ka kojugu le miiri ne kama.

¹⁶ Hali ni o sekora ka bo o ta sirajugu kan,
o te teren ka na ne Ala fe.
O be i ko kalan min terennin te.
O juguw bena o ta kuntigiw faga ni kerekemuru ye,
o ta kumajuguw koson.
Mogow bena yereko o ma Misiran jamana ra.»

8

Ala ta mogow ka Ala kan bla

¹ «Buru la i da ra, k'a fiye!
Kojugu be nana Matigi Ala ta so kama i ko bon!
Sabu o ka ne ta jenogonya* cen;
o ma son ne ta sariyaw ma.

² O kulera ka ne wele ko:
<An ta Ala, anw Izirayelimogow, anw ka i lon!>

³ «Izirayeli banna kopuman ma;
o koson o juguw bena o nogben.

⁴ O yere ka masacew sigi o yere kunna,
k'a soro ne le ma o ci.
O ka kuntigiw sigi o yere kunna,
k'a soro ne ma bo a kala ma.
O ka o ta warigbew ni o ta saninw gbasi ka o ke batofenw ye,
ka o ke sababu ye ka o yere halaki.

⁵ «E, Samari, mogow si te aw ta saninmisiden* fe;
ne dimina aw koru kosebe.
Aw bena se ka bo aw ta saninyabariya ra tuma juman le?

† 7:14 7:14 O tun be o fari tigetige ka o ta batofenw le daari, janko o batofenw ye o ta senefenw ja (Masacew folo 18.28). * 8:5 8:5 Yerobhamu le tun ka o saninmisiden lalaga ka o bla Beteli (Masacew folo 12.28-29).

⁶ «Aw ta saninmisiden te Ala ye!
A bora Izirayelimogow yere le ra;
baarakebaga do le k'a lalaga.
O koson o bena Samari ta saninmisiden cici fo k'a mugumugu.

⁷ «O ka fono le dan siman no ra;
o fana bena sanfono le tige siman no ra.
O ta simanw si tena falen;
ni min ka falen, kise tena ke o ra.
Ni kise fana kera min na,
mogow werew le bena o bee domu o fe.

⁸ «Siya werew ka Izirayeli kunu.
Sisan o be siya tow ce ra i ko mina jacintan;
⁹ sabu o tagara Asiri.
Efirayimu be i ko kongofali min be a kelen na;
¹⁰ Efirayimu k'a pamogocew san ni bonyafenw le ye.
Nka hali ni o ka bonyaw di siya werew ma, ne bena o lajen;
kuntigiw ta masaceba bena o minako juguya, fo ka o halaki.

¹¹ «Efirayimu ka sarakabonan caman lo
ko a be jurumunyafa sarakaw* bo;
nka o sarakabonanw yelmana
ka ke jurumunkeyorow le ye.
¹² Hali ni ne ka ne ta sariya ta kumaw sebe caman k'a di o ma,
a bena ke o fe i ko o toro ma kuma min men ka ye fiyewu.
¹³ O be sarakaw faga ne ye, ka o sogo domu;
nka o sarakaw man di ne Matigi Ala ye.
Sisan Matigi Ala bena a hakiri to o ta jurumunw na,
a bena o ta terenbariyaw hake bo o ra.
O bena seko ka taga Misiran†!

¹⁴ «Izirayeli ninana a danbaga ko;
o ka masabonbaw le lo.
Zuda ka dugu barakaman caman lo,
nka ne bena tasuma lajigi o ta duguw kan,
ka o ta masabonbaw jeni.»

9

Bono min bena Izirayeli soro

¹ «Ele kana ninsondiya de, Izirayeli!
Ele kana pagari i ko jamana tow;
sabu ele ka jatoya ke,
ka i yere mabo i ta Ala ra.
I be i ta jatoya sara min soro simangbasikenew* bee kan,
o le diyara i ye.
² Nka simangbasikene ta siman,
ani rezenforogiyoro ta rezen tena se ka mogow baro,

† **8:13 8:13** Ka seko ka taga Misiran, o koro ye ko Izirayeli bena toro tuun, i n'a fo wagati min na o tun be jonya ra Misiran. * **9:1 9.1** O simangbasikenew fana tun ye sonnikeyoro dow ye.

rezenji tena o labo.

³ O tena to Matigi Ala ta jamana ra.
Efirayimu bena seko ka taga Misiran;
o bena taga domuni saninyabariw domu Asiri jamana ra.

⁴ O tena rezenji sarakaw* bo Matigi Ala ye tuun;
o ta saraka faganinw tena diya Ala ye.
O ta saraka domuniw bena ke o fe i ko sanga domuni;
ni mogo min k'a domu, o tigi b'a yere lanogo.
O ta sarakaw bena ke o yere ta le ye;
a tena don Matigi Ala ta so konso.

⁵ «Aw bena mun le ke panagbelonba ra?
Aw bena mun le ke Matigi Ala ta panagbelon na?

⁶ «Ayiwa, o tagato fle,
sabu o ta jamana bee cenna.
Misiran jamana le bena aw ladon;
Menfisi† dugu le bena ke aw ta kaburu ye.
Binjuguw bena o ta naforo bee cen;
naniyiriw bena wuri o ta bonw konso.

⁷ «Ayiwa, hakebolon be nana!
Kojugu saralon be nana!
Izirayeli ka kan ka o lon.
Ala ta cira kera fato le ye,
Ala Nin be min konso, o kera hakirintan ye!
Aw ta terenbariya cayakojugu le nana ni o ye,
ani aw ta juguya cayakojugu.

⁸ «Ala ta cira le ye Efirayimu korosibaga ye
Ala yere togo ra.
Nka o be jan la a na a temesiraw bee ra,
ka kojugu suguya bee ke a ra, hali a ta Ala ta so konso.

⁹ O ka o yere bla kojuguke ra fo ka teme a dan kan,
i n'a fo o tun k'a ke Gibeha cogo min na.
Ala bena a hakiri to o ta jurumunw na;
a bena o sara ka kapa ni o ta terenbariyakow ye.

¹⁰ «Ne tun ka Izirayeli soro minke,
a tun kera i ko mogo ka rezenmo soro kongokolon konso.
Ne ka aw bemaw ye minke,
o tun kera i ko mogo ka torosun den folo moninw soro.
Nka o nana se Baali Pehori‡ minke,
o ka o yere bla o marobariyakow ra;
a laban olugu yere kera fen haramunin ye
i n'a fo o tun ka o batofen min kanu.

¹¹ Efirayimu ta noro bena taga
i ko konso be wuri a kaman na ka taga cogo min na.

† 9:6 9.6 Menfisi tun ye Misiran ta duguba ye. Masacew ta kaburuw tun be yi. Oze be nin fo ka Izirayelimogow logobo. ‡ 9:10 9.10 Baali Pehori ta ko: Aw ye Jateri 25; 31.16 fle.

Muso tɛna kɔnɔ ta tuun,
musokɔnɔman tɛna ye tuun, janko ka na fɔ ko a bɛ jigi.

¹² Hali ni o ka den sɔrɔ, k'a lamɔ,
sani o denw ye kɔrɔya, ne bɛna o bɔsi o boroŋ.
Ni ne ka na ne yɛrɛ mabɔ o ra tuma min na,
o tuma ra bɔnɔ le bɛna o sɔrɔ.

¹³ Ne tun bɛ Efirayimu yera i n'a fɔ Tiri dugu,
min tun siginin bɛ yɔrɔpuman na.
Nka Efirayimu bɛna a denw cɛ ka taga ni o ye o fagabaga fɛ.

¹⁴ E, Matigi Ala, a di o ma!
I bɛna mun le di o ma sa?
Kɔnɔcɛnbana bla o ta musow ra,
ka o sinw ja.

¹⁵ «O ka o ta kojugu bɛɛ kɛ Giligali,
o kosɔn ne ka o kɔninya o yɔrɔ ra.
Ne bɛna o gbɛn ka bɔ ne ta so kɔnɔ
o ta kɛwalejuguw kosɔn.
Ne tɛna to ka o kanu tuun;
o ta kuntigiw bɛɛ ye mɔgɔ murutininw le ye.

¹⁶ «Efirayimu benna,
a lilinw bɛɛ jara.
A tɛna den kɛ tuun.
Hali ni o ka den sɔrɔ,
ne bɛna o denw faga,
o den minw ko ka gbɛlɛn o ma.

¹⁷ Ne ta Ala bɛna ban o ra,
sabu o ma sɔn k'a lamɛn.
O bɛna to ka yaala o kun fɛ le
siya tɔw cɛ ra yi.»

10

Izirayeli ta jurumunw cayara

¹ «Izirayeli tun ye rɛzɛnsunpuman le ye,
min tun bɛ den kɔsɛbɛ.
Nka a denw nana caya minke,
a k'a ta sɔnnikɛyɔrɔw fana caya.
A ta jamana nana cɛpa minke,
a bɛ kabakurujan minw sɔn a ka olugu fana cɛpa.

² O jusu terennin tɛ;
nka sisan o bɛna o ta kojugu sara sɔrɔ.
Ala yɛrɛ bɛna o ta sɔnnikɛyɔrɔw benben,
ka o ta kabakurujanw cɛn.

³ «O bɛna a fɔ ko: <Masacɛ tɛ an fɛ,
sabu an ma siran Matigi Ala na k'a bonya;
nka hali ni masacɛ tun bɛ an fɛ,
a tun bɛna se ka mun le kɛ an ye?>

⁴ O bɛ kuma gbansanw fɔ;

o be kari jɔgɔn ye, ka layiriw ta ni kumalakolonw ye.
 O kosɔn kitiw be wuri yɔrɔ beɛ,
 i ko bagasun be falen foro kɔnɔ walanw cɛ ra cogo min na.

⁵ «Samarikaw be siranna Beti Aveni ta misiden ta ko ra,
 sabu o jo ni a ta bonya beɛ tagara.
 O ta mɔgɔw bɛna sukasi kɛ a kunna,
 o ni o ta sɔnnikɛbaga minw tun be nagarira o jo bonya kosɔn fɔlɔfɔlɔ.

⁶ O bɛna taga o jo di Asirikaw ma,
 k'a kɛ o ta masaceba ta bonya ye.
 Maroya bɛna Efirayimu mina,
 Izirayeli kun bɛna suuru a ta kɛwalew kosɔn.

⁷ Samari halakira ka ban pewu!
 O ta masace kera i ko jiwoyo ka yirikunkurun min ta.

⁸ Aveni sɔnnikɛyɔrɔ minw be kongoriw kan,
 Izirayeli tun be jurumun kera o yɔrɔ minw na,
 o yɔrɔw bɛna halaki;
 binjuguw ni ɲanisunw bɛna falen yi.
 O wagati ra, o bɛna a fɔ kuruw ye ko:
 <Aw ye an datugu!>
 O b'a fɔ kongoriw ye ko:
 <Aw ye ben an kan*!>

⁹ «Kabini Gibɛha ta ko wagati ra, Izirayeli, ele ka terenbariyakow kɛ;
 i fana tora o ko kelenw le ra.
 Yala kɛrɛ ma mɔgɔ terenbariw halaki Gibɛha wa?

¹⁰ Ni wagati min ka ne diya, ne bɛna o ta kojuguw hake bɔ o ra.
 Siya wɛrɛw bɛna lajɛn o kama;
 o ka jurumun fla min kɛ,
 o bɛna nɛgɛjɔrɔkɔw don o ra o jurumunw kosɔn.

¹¹ «Efirayimu ye misigberɛn le ye, min korora ka ɲa;
 ka siman dɔndɔn k'a kise bɔ, o le ka di a ye.
 Nka ne bɛna zu la a kan cɛɲuman kan;
 ne bɛna misidaba siri Efirayimu na,
 Zuda bɛna sɛnɛ kɛ,
 Yakuba† bɛna misidaba sama.

¹² «Aw ye terenninya le dan
 ka ɲumanya sɔrɔ a siman ye.
 Aw ye forokura labɛn;
 sabu Matigi Ala ta nɛɛma ɲiniwagati sera,
 sani a ye na terenninya jigi aw kan, i ko sanji.

¹³ Nka aw ka juguya le sɛnɛ,
 aw fana ka kojugu le sɔrɔ o siman ye;
 aw ka aw ta nanbara tɔnɔ le domu,
 sabu aw ka aw jigi la aw yɛrɛ ta lɔnniya le kan,
 aw ka aw jigi la aw ta kɛrɛkɛden camanw le kan.

* **10:8 10.8** Nin kumaw b'a yira ko Izirayelimɔgɔw jigi tigera. Nin kumaw fɔra ka dunupa laban ta kiti ko yira (Luka 23.30,Yirari 6.16). † **10:11 10.11** Yakuba, o kɔrɔ ye Izirayeli.

¹⁴ O koson kere mankan bena wuri aw ta mogow ce ra.
 Aw ta kerebonbaw bee bena benben,
 i n'a fo Saliman ka Beti Aribeli halaki cogo min na kerekelon na,
 lon min na o ka bamusow ni o denw bee dondon ka o terege jagon kan.
¹⁵ Beteli ta ko bena min lase aw ma, o le ye nin ye;
 sabu aw ta kojugu dama temena.
 Ni dugu gbera donon,
 o bena a soro ko Izirayeli masace ta banna pewu.»

11

Izirayeli ma Ala ta makari lon

¹ «Wagati min Izirayeli tun ye denmisen ye, ne tun k'a kanu.
 Ne ka ne dence wele ka bo Misiran.
² Nka sisan mogo werew ka o wele,
 o fana tagara olugu le ko;
 o ka Baali* ta jo son,
 ka wusunan sarakaw* bo batofen werew ye.
³ K'a soro ne le ka Efirayimu fitinito mina a boro ma k'a degi tagama ra;
 nka o m'a lon ko ne le tun be olugu kisira.
⁴ Ne ka o mina ni mogoya ye,
 ka noro o ra ni kanuya ye.
 Ne ka doni ta ka bo o kan na,
 ka suuru ka domuni di o ma.
⁵ «O tena seko ka taga Misiran tuun,
 nka Asirikaw ta masace bena sigi o kunna,
 sabu o ma son ka seko ka na ne fe.
⁶ Kerekemuru bena to ka yelema, ka cenri ke o ta duguw konon;
 o juguw bena o ta duguw dondaw ta sogonaw karikari,
 ka o bee faga ka ban,
 o ta naninyajuguw koson.
⁷ Ne ta mogow kera lanabariw le ye;
 ne b'a fo o ye ko o ye o na korota ka ne fe,
 nka o te son ka o na korota.»

Ala be makari a ta mogow ra

⁸ «E, Efirayimu, ne be se ka ban aw ra cogo di?
 Izirayeli, ne be se ka aw labla aw juguw ye cogo di?
 Yala ne be se ka aw mina i ko ne ka Adima* dugu mina cogo min na wa?
 E, yala ne be se ka aw ke i ko ne ka Seboyimu dugu ke cogo min na wa?
 Aw hina bonyara ne jusu ra,
 fo ka ne ta miiriyaw bee yelema.
⁹ Ne tena aw mina ka kana ni ne ta dimiba ye,
 ne tena Efirayimu halaki tuun;
 sabu ne te adamaden ye,
 ne ye Ala le ye.
 Ne le ye Ala saninman ye aw ce ra;
 ne diminin tena na aw kama.

11:1 11.1 Nin kuma fora Matiyu 2.5. * **11:8 11.8** Adima ni Seboyimu: o dugu fla halakira ni Sodomu ni Gomori duguw ye (Damina 10.9; 14.2,8).

¹⁰ «O bēna tugu Matigi Ala kō,
 Matigi Ala min kan bē i ko jara kulekan.
 Ni Matigi Ala kan bōra,
 a denw yerēyereto bē bori ka na ka bō terebenyanfan na.
¹¹ O yerēyereto bēna bori ka na ka bō Misiran i ko kōnōninw;
 o bēna na ka bō Asiri jamana ra i ko jēnetuganiw.
 Ne bēna o ladon o ta sow kōnō tuun.
 Matigi Ala ko ten.»

12

Ala ka Yakuba ta mōgow jaraki

¹ «Efirayimu ka ne lamini ni faninya le ye,
 Izirayeli ka ne lamini ni janfa le ye.
 Hali bi Zuda murutira Ala ma;
 o murutira Ala saninman cantigi ma.
² Efirayimu b'a yerē barora ni fōjō le ye;
 a bē bori terebōyanfan ta fōjō le kō.
 Lon o lon a bē dō fara a ta nanbara kan,
 ka dō fara a ta kojuguw kan.
 A ka jēnōgōnya don ni Asiri jamana ye;
 a bē oliviye turu bla ka taga Misiran.
³ Matigi Ala bē kiti le ra ni Zuda ye;
 a bēna Yakuba ta mōgow sara ka kapa ni o tagamacogo ye,
 ka o ta kēwalejuguw sara di o ma.
⁴ Ka Yakuba* to a bamuso kōnōbara ra, a k'a flaniņgōn sen mina;
 a kōrōyara minkē, a ka siyēn ta ni Ala ye.
⁵ A ka siyēn ta ni melekē ye ka se sōrō.
 A kasira ka Ala daari ko Ala ye baraka don ale ra.
 A ka Ala ye Beteli;
 Ala kumana ni a ye o yōrō ra.
⁶ «Matigi Ala, Fangatigi!
 Matigi Ala, o le ye a tōgō ye.
⁷ O kōsōn ele kōni ka kan ka sekō ka na i ta Ala fē,
 ka pumanya ni terenninya sira tagama,
 ka i jigi la i ta Ala kan tuma bēē!
⁸ «Nin mōgow bē o ta sumanikenanw yelēma i ko Kanaanakaw,
 sabu tōjōri le ka di o ye.
⁹ Efirayimu ko: <Ne ka fēn caman sōrō,
 ne ka naforoba sōrō!
 Nka mōgō tēna foyi sōrō ne ta kokētaw ra
 min ye jurumun ye!>
¹⁰ «Kabini aw bōra Misiran jamana ra,
 ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.
 Ne bēna fanibonw le kē aw siyōrōw ye tuun,
 i n'a fō aw b'a kē cogo min na aw ta gbatakōrōsigi panagbē† lonw na.

* **12:4 12.4** Yakuba ta ko: Damina 25.19-26; 32.23-32. † **12:10 12.10** O panagbē ra Izirayelimōgow tun bē si gbataw kōrō ka o hakiri jigi o ta kongokolon tagama wagati ra.

11 «Ne kumana ciraw fe;
ne yere ka fen caman yira o ra.
Ne ka kuma koromanw don ciraw da ra
ko o y'a fo mogow ye.

12 «Kojugu be Galadi,
o koson olugu tena ke foyi ye.
O be misitoranw ke saraka ye Giligali,
o koson o ta sarakabonanw bena benben ka ke kabakurutonw ye forow konɔ, walanw
ce ra.

13 «Yakuba tun borira
ka taga Aramu mara kongoyorow ra,
Izirayeli ka baara ke ka muso do mamina;
a ka saga gben janko ka muso sorɔ k'a furu.‡

14 «Matigi Ala ka Izirayeli labɔ Misiran cira do le sababu ra;
a k'a janto o ra, cira§ do le sababu ra.

15 «Efirayimu ka Ala jusu bo kosebe;
o koson a Matigi bena a ta kojugu ben a yere kun na,
k'a ta mafiyenyariw seko k'a ben a yere kan.»

13

Izirayeli ta kiti

1 «Ni Efirayimu tun kumana, mogow tun be yereyere;
ale le tun korotara ka teme bee kan Izirayeli jamana ra.
Nka a ka Baali* ta jo son, k'a yere jaraki;
o koson a sara.
2 Nka hali sisan o belen be do farara o ta jurumunw kan.
O be o ta warigbe yeele ka o ke batofenw ye.
O be o fenw lalaga ka kapa ni o yere ta hakiri le ye;
mogɔ boro no lo.
O b'a fo mogow ye ko: <Aw ye sarakaw faga nin jow ye!>
Mogow be son ka nin misiden warigberamanw kanu fo ka o da sonson cogo di?
3 O koson o bena teme i ko sogomada bugun;
o bena ke i ko gomiji min te meen ka ja.
O bena ke i ko fono be simanpaga min ta simangbasikene kan ka taga ni a ye;
o bena ke i ko sisi min be bo gbabugu wo fe ka tunu.

4 «K'a sorɔ ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala,
kabini aw boto Misiran jamana ra.
Aw ma Ala were lon ni ne te,
kisibaga were fana te yi ni ne te.
5 Ne le ka ne janto aw ra kongokolon konɔ,
tuma min na aw tun be o dugukolo jintan na.

6 «Nka o nana domuni sorɔ ka fa!
O fara minke, o ka o yere bonya;

‡ 12:13 12.13 O kuma be sorɔ Damina 18.1-5; 29.1-30. § 12:14 12.14 O cira ye cira Musa le ye (Jateri 12.6-8; Sariya 18.15-18).

o koson o jinana ne ko.

⁷ O koson ne fana bena ben o kan i ko jara;
ne bena dogo ka den sira ra ka o konɔ i ko waraninkala.

⁸ Ne bena fariya o ma i ko wara min denw tara ka bo a korɔ;
ne bena o disiw kari ka o dayele,
ka o domu i ko jaramuso.
Kongowaraw bena o sogo to tigetige.

⁹ «Izirayeli, ele halakira,
sabu ne min ye aw demebaga ye,
aw wurira ne kama!

¹⁰ Aw ta masace min tun ka kan ka aw kisi
ale be min?

Aw ta duguw kititigebagaw be min,
aw tun b'a fora minw koson ko: <Masace ni kuntigiw di an ma*!>

¹¹ Ne diminin le tun ka masace di aw ma;
o ra ne jusu bonin le fana nana o masace ta ka bo yi!

¹² «Efirayimu ta jurumun bee sebenin lo k'a bla,
o ta terenbariyaw maranin lo.

¹³ Dimi bena ben o kan i ko muso jigibagato ta dimi;
nka den do lo, hakiri te min fe;
a worotuma sera,
nka a te sonna ka bo.

¹⁴ «Ayiwa, yala ne be son ka nin mogow kisi saya dibi ma tuun wa?
Ne be son ka o bosi saya ma tuun wa?
E, saya, i ta sebgaya yira o ra de!
Saya dibi, i ta fagaribiye bo o kama de†!
Ne tena o fle ni hina ye tuun.

¹⁵ «Hali ni Efirayimu ta sorota cayara k'a siginin to a balemaw ce ra,
tereboyanfan ta foro gbanninman bena na;
Matigi Ala bena o fiye ka bo kongokolon fan na,
ka o ta bununw ja,
ka o ta kolonw ja.
O juguw bena o ta naforoblayoro fen nafamanw bee ce ka taga ni a ye.»

14

¹ «Jaraki bena ben Samarikaw kan,
sabu o murutira o ta Ala ma.
O juguw bena o faga ni kerekemuru ye;
o bena o ta denfitiniw terege dugu ma,
ka o ta musokonomanw konɔ faran.»

Ala ko a ta mogow ye nimisa o ta jurumun na

² «E, Izirayeli, aw ye seko ka na Matigi Ala fe, aw ta Ala;
sabu aw ta jurumunw le ka aw laben.

³ Aw ye seko ka na Matigi Ala fe;
aw ye na kuma, k'a fo a ye ko:

* **13:10 13.10** O kow be sorɔ Samawilu folo 6.1-10. † **13:14 13.14** Poli ka nin kumaw fo k'a yira ko saya ma se
ka foyi ke Yesu Kirisita ra (Korentikaw folo 15.55).

An ta jurumunw bæ yafa an ma,
 ka an minako ja.
 An bæ an darakan le di i ma saraka ye ka i bonya ni o ye,
 misitoranw nɔ ra.
⁴ Asirikaw tɛna se ka an kisi,
 an tɛna yɛlɛn sow kan ka taga kɛrɛ ra.
 An yɛrɛ boro ka fɛn min lalaga, an tɛna a fɔ o ma tuun ko: <An ta Ala!>
 Sabu ele le bæ hina ferita ra!»

Ala bɛna kojuman kɛ a ta mɔgɔw ye

⁵ «Ne bɛna o kɛnɛya ka bɔ o ta lanabariya ra.
 Ne bɛna o kanu ni ne jusukun bæ ye;
 sabu ne ta dimi mabɔra o ra.
⁶ Ne bɛna ne ta baraka lajigi Izirayɛli kan i ko gɔmiji;
 o bɛna fiyeren i ko kongobinw,
 ka o lilin don dugukolo ra i ko Liban jamana ta sɛdiriyiribaw.
⁷ O yiriborow bɛna janya;
 o ta cɛna bɛna kɛ i ko oliviyesun ta cɛna,
 ka o kasa diya i ko Liban yiritu kasa.
⁸ Mɔgɔw bɛna sigi o suma ra tuun.
 O bɛna falen i ko simankisɛ, ka wuri,
 ka fiyeren ka ja i ko rɛzɛn.
 O bɛna tɔgɔ sɔrɔ i ko Liban jamana ta rɛzɛnji.
⁹ E, Efirayimu, ne ni batofɛn juman le bæ kɛlɛn ye?
 Ne le bæ aw ta daariri jaabi,
 ne le bæ ne janto aw ra.
 Ne le bæ i ko sipɛrɛsisun min nugunin lo tuma bæ;
 aw bæ den sɔrɔ ne le sababu ra.»

¹⁰ Ni mɔgɔ min ye hakiritigi ye,
 o tigi ye hakiri sɔrɔ nin kow ra.
 Ni mɔgɔ min ye faamurikɛbaga ye,
 o tigi ye nin kow faamu.
 Sabu Matigi Ala ta siraw terennin lo.
 Mɔgɔ terenninw bæ o siraw le tagama;
 nka Ala kanblabagaw bæ talon ka ben o sira kan.

YOWELI TA KITABU Kitabu faamucogo

Cira Yoweli tun be Zuda mara ra, Zeruzalemu dugu kere fe.

Ala ta mogow ta kojuguw koson, Ala ka cira Yoweli ci ka taga a fo o ye ko ale ta kiti bena ben o kan. A bena cenrifan suguya caman ci ka na o kama, ka na o ta simanw bee halaki, ka kongo ben o kan. O tonw kera i n'a fo Ala ta kerekedenw. O ra Ala ta mogow ka kan ka nimisa ka o ta kojuguw dabra. Ni o kera, Ala bena yafa o ma, ka o ta simanw ja tuun.

Nin kitabu konon, Ala ta kiti wagati be wele fana ko Matigi Ala ta lon. O le kera kitabu kunba yere ye.

Cira k'a fo fana ko lon do bena se, Ala bena a nin lajigi a ta mogow kan, k'a ta sebagaya di o ma (3.1-5).

Kitabu konokow

Ala be tonw bla ka na jamana kama (1)

Ala b'a fe a ta mogow ye nimisa ka kojugu dabra (2)

Ala bena kojuman ke a ta mogow ye tuun (3)

Ala bena siya tow fana ta kojugu hake bo o ra (4)

Ala ka cenri lase a ta mogow ma

¹ Matigi Ala k'a ta kuma min lase Petuweli dence Yoweli ma, o le ye nin ye. A ko:

² Aw cekorobaw, aw ye nin lamen!

Aw jamana mogow, aw bee ye aw toro malo!

Yala nin jogon kera aw ta wagati ra wa,
walama a kera aw bemaw ta wagati ra wa?

³ Aw ye nin lakari aw dencew ye,
aw dencew fana y'a lakari o dencew ye,
olugu fana y'a lakari o ta durujaw ye.

⁴ Situmuw ka siman to min to, nodomutonw ka o domu.
Nodomutonw k'a to min to, tonbaw ka o domu.

Tonbaw k'a to min to, tumuwulenninw ka o domu.

⁵ Aw dorotow, aw ye kunu sunogo ra ka kasi!

Aw duvenminbagaw bee, aw ye mapumankokanw fo!

Aw ye mapumankokanw fo duvenkura koson,
sabu duvenji tigera ka bo aw da ra!

⁶ Siya do benna ne ta jamana kan;
o baraka ka bon, o te se ka jate ka o da lon.

O pinw be i ko jara pinw,
o dagbagaw be i ko jaramuso dagbagaw.

⁷ O ka ne ta rezenforo cen,
o ka ne ta torosunw karikari;
o k'a faraw bee bo k'a bon dugu ma.

A yiriborow jajara.

⁸ Aw ye kasi i ko sunguru min ka borofaniw don,
k'a maminace su kasi.

⁹ Siman sarakaw* ni rezenji sarakaw* dablara

Matigi Ala ta so kono.
Sarakalasebaga minw be Matigi Ala ta baara ke
olugu be mapumankokanw fora.

¹⁰ Forow cenna;
dugukolo lakolon tora, sabu o ka simanw cen;
rezenjikura banna,
turu fana jara pewu.

¹¹ Aw senekεbagaw, aw jigi tigera!
Aw rezensenεbagaw, aw ye mapumankokanw fo!
Sabu alikama* ni orize cenna;
forow ta simanw bee halakira.
¹² Rezensunw jara,
torosunw fɔɔnfɔɔnna.
Gerenadisunw o, tamarosunw o, pɔmusunw o,
forow ta yiriw bee le jajara.
Adamadenw ta pagari bee banna pewu!

Ala ta mɔgow ka kan ka nimisa

¹³ Aw sarakalasebagaw, aw ye borofaniw don, ka mapumankokanw fo!
Aw minw be sarakaw bo sarakajenifen* kan, aw ye kasi!
Aw minw be ne ta Ala ta baarakεbagaw ye, aw ye su bee ke ni borofaniw ye aw yere
ra,
sabu siman sarakaw* ni rezenji sarakaw* desera aw ta Ala ta batoso kono.

¹⁴ Aw ye lon do bla ka sun don,
ka jamalajenba ke ka Ala bato.
Aw ye cekorobaw lajen,
ani jamana mɔgow bee,
o ye na Matigi Ala, aw ta Ala ta batoso kono;
aw ye Matigi Ala wele ko a ye aw deme.

Ala ka siman dese jamana kono

¹⁵ E, lonjugu le ye nin ye de!
Matigi Ala ta lon surunyara;
Sebetigi Ala ta cenrilonba,
o lon le be nana yi.
¹⁶ Yala a ma domuni dese jamana kono an yere na na wa?
Nagari ni jusudiya ma ban an ta Ala ta batoso kono wa?

¹⁷ Siman danninw torira dugukolo jukoro;
bondow lakolon lo,
simanmarayorow benbenna,
alikama* te yera tuun!

¹⁸ E! Aw ye beganw segenin nunato fe!
Misikuruw be yaalara o yere ma,
sabu domunikeyoro te o fe tuun.
Hali sagaw ni baw, olugu bee segera.

¹⁹ E, Matigi Ala, ne be kulera ele le no fe,
sabu tasuma ka beganw ta domunikeyorow bee jeni kongo kono;
tasumamana ka forow ta yiriw bee jenijeni.

²⁰ Kongosogow fana be kasira ele le no fe,
sabu kɔjiw bee jara;

tasuma ka o ta domunikeyorow jeni kongo kono.

2

Matigi Ala ta lonba surunyara

¹ Aw ye buru fiye Siyon dugu kono!

Aw ye mankanba ci ne ta kuru saninman kan!

Jamana mogow bee ye yereyere,
sabu Matigi Ala ta lon be nana; a surunyara ka ban!

² O lon na, dibi bena don, ka yoro bee fin;
o lon na sankabaw bena caya, ka yoro bee ke dibikuruba ye!

Kerekeden barakaman caman be nana yi!
O nato be i ko dibi le donna ka kuruw datugu.

A jogon ma deri ka ye ban,
a jogon fana tena ye tuun duruja nataw si ra!

³ O be cenri ke o yere na fe ka taga i ko tasuma farimanba;
o be halakiri ke o yere ko fe ka taga i ko tasumamana.
Sani o ye na, jamana min tun ce ka ji i ko Edeni ta yiritupuman,
o le kera kongokolonba ye o temenin ko.
Mogo si te bosi o boro!

⁴ O cogoya be i ko sow cogoya,
o be girin i ko kerekewow.

⁵ O mankan be bora i ko sowotoro minw be panpanna kuruw kuncu ma.
O mankan be bora i ko tasuma le be binjalan jenina.
O be i ko kerekajama barakaman min labenna ka na lo kere kama.

⁶ Mogow be yereyera o na,
mogow bee pada yelemama.

⁷ O be girin i ko kerekewefariw,
o be pan kogow kunna i ko kerekedenw.
Bee be taga a ta sira fe,
bee be to a ta sira kan.

⁸ O si te jogon jonijoni,
bee be teren ka taga a ta sira le fe.
O be girin ka don maramafenw ce ra;
foyi te o lalo.

⁹ O be girin ka la dugu kan,
o be bori dugu laminikogo kunna,
o be pan ka don bonw kono,
o be don bonw finetiriw fe i ko sonw.

¹⁰ Dugukolo be yuguyugu o na,
sankolo be yereyere,
tere ni karo be ke dibi ye,
lolow ta yeelen be tunu.

¹¹ Matigi Ala b'a kan bo a ta kerekajama na fe;
a ta kerekajama ka bon.

A ka o mogo minw ci, o baraka ka bon.
Matigi Ala ta lon ye lonba le ye,
siranyalonba lo.

Jon le bena se ka lo ka o lon kono?

Ala b'a fe a ta mogow ye nimisa

12 «Ayiwa, hali bi aw ye seko ka na ne fe ni aw jusukun bee ye;
aw ye sun don, ka kasi, ka aw panasisi.

Matigi Ala ko ten!

13 Sani aw ye aw ta faniw faran, aw ye aw jusukunw le faran!»

Aw ye seko ka na Matigi Ala, aw ta Ala fe,

sabu a be makari, a be hina,

a te dimi joona,

a ta pumanya fana ka bon.

A tun b'a fe ka kojugu min lase aw ma, a bena son ka o dabra.

14 Jon k'a lon ni a tena seko aw ma,

ani a tun b'a fe ka kojugu min ke aw ra ka o dabra,

ka baraka don aw ra,

janko aw ye siman sarakaw* ani rezenji sarakaw* bo Matigi Ala, aw ta Ala ye tuun?

15 Aw ye buru fiye Siyon dugu konɔ!

Aw ye lon do bla ka sun don,

ka jamalajenba ke ka Ala bato.

16 Aw ye mogow lajen,

aw ye jama lajen Matigi Ala togo ra.

Aw ye cekorobaw lajen,

aw ye denmisenw lajen;

aw ye hali sinmindenw lajen.

Konɔce ye bo a sibon konɔ ka na!

Konɔmuso ye bo a ta konɔbon konɔ ka na!

17 Sarakalasebaga minw be Matigi Ala ta baara ra,

olugu ye to Alabatoso bolon ni sarakajenifen* ce, ka kasi.

O y'a fo ko:

«E, Matigi Ala, i ta mogow bosi!

I kana a to i ta mogow ye ke logoborifen ye, k'a to siya tow ye o togo don o ta zanaw
ra.

I kana a to mogow y'a fo an ma ko: «O ta Ala be min de?» »

Ala ka layiri min ta a ta mogow ye

18 Matigi Ala ta jamana kanuya bonyara a jusu ra fo ka teme;

a ta mogow mapuman k'a sorɔ.

19 Matigi Ala k'a ta mogow jaabi k'a fo o ye ko:

«A fe, ne bena siman ni rezenjikura ni turu di aw ma,

fo ka aw wasa.

Ne tena a to siya tow ye aw mafiyenya tuun.

20 Aw jugu minw be nana ka bo sahiliyanfan na, ne bena olugu mabo aw ra.

Ne bena o ghen ka taga jamana jintan, ani jamana lakolon do ra.

Ne bena o ta kerekejama nafemogow ben tereboyanfan kogoji* ra,

k'a kofemogow ben terebenyanfan kogoji† ra.

O bena tori fo ka o kasa bo

k'a yerege fan bee ra,

sabu o ka kojugu camanba le ke.

21 «Ne ta jamana mogow, aw kana siran!

Aw ye nagari ka ninsondiya,

sabu Matigi Ala ka kobaw ke.

22 Kongosogow, aw kana siran,

* 2:20 2:20 Tereboyanfan kogoji, o ye Kogoji sanin ye. † 2:20 2:20 Terebenyanfan kogoji, o ye Kogojiba ye.

sabu kongokolon binpimiyoꝛow ta binw be nugura tuun.

Yiriw be denna tuun,

torosunw ni rezensunw be den caman kera.

²³ Aw Siyon dugumogow,

aw ye pagari, ka ninsondiya Matigi Ala, aw ta Ala koson,

sabu a ka sanji folo di aw ma a cogo ra;

a ka sanji caman di aw ma.

A ka sanji folo ni sanji laban di aw ma

i n'a fo a tun b'a ke cogo min na folofolo.

²⁴ Simangbasiyoꝛow bena fa siman na,

minanw bena fa rezenjikura ni turu ra.

²⁵ Ne tun ka ne ta kerekejamaba min ci aw kama,

minw ye jodomutonw, ani tonbaw, ani tumuwulenninw, ani situmuw ye,

olugu tun ka san minw ta simanw domu,

ne bena o simanw bee kosegi aw ma.

²⁶ Aw bena domuni ke fo ka fa.

Aw bena Matigi Ala, aw ta Ala togo tando,

ale min ka kobaw ke aw ye.

Ne ta mogow tena maroya tuun fiyewu!

²⁷ Aw bena a lon ko ne Ala, ko ne be Izirayelimogow ce ra;

ko ne le ye Matigi Ala, aw ta Ala ye,

ko Ala were te yi ni ne te.

Ne ta mogow tena maroya tuun fiyewu!»

3

Ala bena a Nin lajigi a ta mogow kan

¹ «O kow ko fe, ne bena ne Nin* lajigi adamadenw bee kan.

Aw dencew, ani aw denmusow bena kuma soro Ala fe k'a lase mogow ma;

aw ta cekorobaw bena Ala ta kow ye siko ra,

Ala bena a ta kow yira aw ta kanbelenw ra.

² «O lonw na, ne bena ne Nin* lajigi

hali joncew, ani jonmusow bee kan.

³ Ne bena kabakofen dow yira sankolo ra, ani dugukolo kan,

jori, tasuma, ani bugun sisimanw;

⁴ Tere bena ke dibi ye,

karo bena wulen i ko jori.

O bee le ko fe Matigi Ala ta lon bena se,

lonba ani siranyalonba.»

⁵ O wagati ra ni mogo o mogo ka Matigi Ala togo wele, o tigi be kisi;

sabu Siyon kuru* kan, ani Zeruzalemu, Matigi Ala bena mogo dow bosu,

i n'a fo Matigi Ala k'a fo cogo min na.

Matigi Ala bena mogo minw wele, olugu le bena ke o mogo kisininw ye.

4

Siyaw ta kiti

¹ «A fe, o lonw na, o wagatiw ra,

ni ne nana Zuda ni Zeruzalemu ta mogo minaninw lana o sigiyorokoro ra,

² ne bena siyaw bee lajen,

ka jigi ni o ye Yosafati* ta dingakonoyoro ra.
 Ne bena o wele kiti ra o yoro le ra
 ne ta mogow koson, ne ta jamanamogow, Izirayeli koson,
 o ka minw janjan ka taga jamanaw bee ra;
 ne bena o wele kiti ra ne ta jamana koson,
 o ka ne ta jamana min tarantaran nogon ce.

³ «O ka ne ta mogow tarantaran nogon ce, ni min ka ben min ma, o be o ta.
 O ka cedenninw di, ka o wari don jatamusow ra,
 ka musodenninw fiyeere ka o wari don duven na, ka o min.

⁴ «Ayiwa, aw Tirikaw, ani aw Sidonkaw, ani aw Filisikaw ta maraw bee,
 aw b'a fe ka mun le ke ne ra?
 Yala aw b'a fe ka aw yere dimibo ne ra le wa?
 Ni aw b'a fe ka aw yere dimibo ne ra,
 ne bena aw ta kewalejuguw ben aw yere le kan yoronin kelen na sisan.

⁵ Aw ka ne ta wari ni ne ta sanin ta;
 ne ta fennuman dawulamanw, aw ka o ta ka taga ni o ye aw ta jow ta batosow konon.

⁶ Zuda mara mogow, ani Zeruzalemu mogow koni, aw ka olugu fiyeere Gerekiw ma,
 janko ka o yoro janya o ta jamana ra.

⁷ A fle, aw tun ka o fiyeere ka o lataga yoro minw na,
 ne bena o wuri ka o laseko ka bo o yorow ra, ka aw ta kewalejuguw ben aw yere kan.

⁸ Ne bena aw dencew ni aw denmusow fiyeere Zuda mara mogow ma;
 o bena o fiyeere Sabekaw ma, minw ta jamana be fo yorojan.
 Matigi Ala ko ten.»

⁹ Aw ye nin kuma fo siyaw ye,
 ko: «Aw ye kere laben!
 Aw ye aw ta kerekewew lakunu!
 Kerekewew bee ye na, ka na ben o juguw kan.

¹⁰ Aw ye aw ta senekedabaw gbasi k'a ke kerekemuruw ye,
 ka aw ta worosow yelema ka o ke tamanw ye.
 Ce bee ra siranbagato y'a fo ko: «Ne ye cefari le ye!»

¹¹ Aw ye teliya ka na!
 Yoro bee ta siyaw ye na lajen nin yoro ra.»
 E, Matigi Ala, ele ye i ta kerekewew lajigi.

¹² «Siyaw bee ye wuri ka na Yosafati ta dingakonoyoro ra!
 Ne bena sigi o yoro le ra
 ka siyaw bee ta kiti tige,
 siya minw bee ka aw lamini.

¹³ «Aw ye woroso ta,
 sabu siman sera tigeri ma!
 Aw ye na rezen congso ni aw sen ye, k'a ji bo,
 sabu rezencongoyoro fara rezen na,
 minan fara fo ka bon.
 Can ra, o ta juguya warara.»

¹⁴ Jamaba, jamakuruba,

* 4:2 4.2 Yosafati koro ye ko: Matigi Ala be kiti tige.

o le be kititigekene kan;
sabu Matigi Ala ta lon surunyara
kititigekene kan.

¹⁵ Tere ni karo kera dibi ye,
lolow ta yeelen dogora.

¹⁶ Matigi Ala perenkan bora Siyon, i ko waraba mankan;
a kan bora Zeruzalemu minke, sankolo ni dugukolo yereyerera.
Nka Matigi Ala le ye a ta mogow tangabaga ye,
ale le ye Izirayelimogow dogoyoro ye.

¹⁷ «O le ra, aw bena a lon ko ne Matigi Ala, aw ta Ala,
ko ne siginin be Siyon, ne ta kuru saninman kan.
Ne bena Zeruzalemu saninya;
siya gbansan were si tena don a konɔ tuun fiyewu.»

Ala ta mogow ta hera wagati

¹⁸ «O lonw na koni, rezenjikura bena woyo ka bo kuruw kunna,
nono bena woyo ka bo kongoriw kunna;
ji bena woyo Zuda kow bee ra.

Bununji do fana bena woyo Matigi Ala ta batoso konɔ,
ka don Sitimu ta kodinga konɔ.

¹⁹ Misiran jamana bena ke yoro lakolon le ye.
Edomu jamana bena ke kongokolonba ye;
sabu o ka Zuda ta mogow minako juguya,
ka o mogo jarakibariw faga ka o jori bon o yere ta dugukolo kan.

²⁰ Nka mogow bena sigi Zuda mara ra tuma bee;
mogow bena sigi Zeruzalemu wagati bee, ani tuma bee.

²¹ Ne tun ma o fagari hake min bo o juguw ra,
ne bena o hake bo o ra sisan;
Matigi Ala bena sigi Siyon.»

AMOSI TA KITABU Kitabu faamucogo

Amosi tun ye began marabaga le ye. A tun be bo Tekoha dugu konɔ; o yoro tun be Betilehemu dugu kere fe, Zuda mara ra. Amosi k'a ta ciraya ke ka kon cira Oze ni cira Ezayi ni cira Mise na. Amosi k'a ta cirayakuma fo k'a nasin jamana sahiliyanfan mogow le ma. O mogow tun be sonni ke Beteli.

O wagati ra Izirayelimogow tun ka se soro o juguw kan, ka fanga ni naforo caman soro. O kera sababu ye ka wasoya ni fere don o mogow ra, ka o bla terenbariyakow ra, ani nogontonori; hali sarakalasebagaw tun te terenna Ala ye tuun. O tun b'a fora ko olugu be Matigi Ala ta lon le makonona, ko Ala bena kopuman ke olugu ye o lon na. Nka cira Amosi k'a fo o ye ko Matigi Ala ta lon tena ke heralon ye o fe, o ta jurumunw koson (5.18,20). O koson a k'a fo o ye ko o ka kan ka o ta kewalew yelemu, ka Ala sago ke; ni o te, o ta sarakaw, ani o ta Alabato tena foyi na (5.24); Ala fana bena o labla o juguw ye.

Amosi ko naforotigi minw be fagantanw, ani desebagatow tonɔ, ko Ala ta kiti bena ben olugu kan. Nka a k'a fo fana ko minw be kojuguw dabra, Ala bena makari olugu ra, ka o demu.

Kitabu konokow

Ala bena kiti ben Izirayeli kerefejamanaw kan (1.1–2.5)

Ala bena kiti ben Izirayeli jamana kan (2.6–6.14)

Ala be tagamasiyen looru yira Amosi ra Izirayeli ta ko ra (7.1–9.15)

Matigi Ala kumakan

¹ Nin ye Amosi ta kumaw le ye. Ale tun ye Tekoha dugu begantigi do le ye. Ala ka nin kow yira a ra Izirayeli jamana ko ra, Zuda masace Oziyasi ta wagati ra, ani Izirayeli masace Yerobohamu min tun ye Yohasi dence ye, o ta wagati ra. San fla le temena o ko fe, dugukoloyereyere sorora ka ke.

² Amosi ko:

«Matigi Ala perenkan bora Siyon, i ko waraba mankan.
A kan bora Zeruzalemu minke,
begantigiw ta beganw ta domuniyow binw fagara,
Karimeli kuru sanfeyow jara.»

Damasikaw

³ Matigi Ala ko:

«Damasikaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu o ka Galadikaw sene ni misidaba negeraman ta pinw le ye.

⁴ O ra, ne bena tasma lajigi Hazaheli ta masabonw kan,
ka Beni Hadadi ta masabonbaw jeni pewu.

⁵ Ne bena Damasi dugu donda ta sogonanw kari,
ka Bikati Aveni* mogow halaki;
masacebere be min boro, ne bena o halaki ka bo Beti Edeni†.
O bena Sirikaw mina ka taga ni o ye Kiri jamana ra.
Matigi Ala ko ten.»

Gazakaw

* 1:5 1.5 Bikati Aveni koro ye ko: terenbariya kurufurance. † 1:5 1.5 Beti Edeni koro ye ko: janagbebon.

⁶ Matigi Ala ko:

«Gazakaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu o ka jamana mogow bee ce,
ka taga o don Edomukaw boro.

⁷ O ra ne bena tasuma lajigi Gaza dugu kogo kan,
ka o ta masabonbaw jeni pewu.

⁸ Ne bena Azidodi dugutigi halaki.

Masacebere be min boro, ne bena o halaki ka bo Asikalon.

Ne bena wuri Ekurankaw kama;
ni o kera, Filisika tow bee bena halaki.»
Dunupatigi Ala ko ten.

Tirikaw

⁹ Matigi Ala ko:

«Tirikaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu o ka mogow caman mina ka o don Edomukaw boro;
balemaya min tun be o ce, o ma o hakiri to o ra.

¹⁰ O ra ne bena tasuma lajigi Tiri dugu kogo kan
ka o ta masabonbaw jeni pewu.»

Edomukaw

¹¹ Matigi Ala ko:

«Edomukaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu o ka kerekemuru ta ka o balemaw nogben;
o ma son ka hina o ra fiyewu.

O dimina, ka to ka cenri ke wagati bee;
o ta dimiba ma mala ka ye.

¹² O ra, ne bena tasuma lajigi Teman dugu kan,
ka Bosira ta masabonbaw jeni pewu.»

Amankaw

¹³ Matigi Ala ko:

«Amankaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu ka o to kere ra ko o be do fara o ta jamana kan,
o ka Galadi dugu musokonomanw konow faran.

¹⁴ O ra, ne bena tasuma mana Raba dugu kogo kan
ka o ta masabonbaw jeni pewu.

O mankan bena ke i ko kerekelon ta kulekanbaw,
ka ke i ko sanfonoba, sanjiba nalon na.

¹⁵ O bena o ta masace mina ka taga ni a ye;
ale ni a ta jamana kuntigiw bee.
Matigi Ala ko ten.»

2

Mohabukaw

¹ Matigi Ala ko:

«Mohabukaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;

sabu o ka Edomu masace su kolow jeni,
fo k'a ke bugurigbe ye.

² Ne bena tasuma lajigi Mohabukaw kan,
ka Keriyoti ta masabonbaw jeni pewu.
Mohabukaw bena halaki o mankanbaw ce ra,
ani keremankanw, ni burufiyekanw ce ra.
³ Ne bena o ta kititigebaga halaki ka bo o ce ra,
ka o ta kuntigiw bee faga ni o ye.
Matigi Ala ko ten.»

Zudakaw

⁴ Matigi Ala ko:
«Zudakaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu o ka o ko di Matigi Ala ta sariya ma,
o ma Ala ta cifoninw sira tagama.
O bemaw tun ka faninyasira minw tagama,
o faninya kelenw le ka o lafiri.
⁵ Ne bena tasuma lajigi Zudakaw kan,
ka Zeruzalemu ta masabonbaw jeni pewu.»

Izirayelimogow

⁶ Matigi Ala ko:
«Izirayelimogow ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu wari koson, o ka moggo terennin fiyeere;
o ka fagantan fiyeere sennasanbara fla koson.
⁷ O be o sen la fagantanw kun kan, i ko moggo be a sen la dugu ma cogo min na.
O be moggo barakantanw togo.
Den ni fa bee be taga jen ni sunguru kelen ye,
ka ne togo saninman lanogo.
⁸ O ka fani minw mina o ta jurunantigiw fe ka o ta juruw tonomasigi, o be la o faniw
le kan, sarakabonanw bee koro.
O ka wari ben moggo minw kan, o mogow ka o wariw sara ni duven min ye, o be o
duven min o ta alaw ta batosow konso.
⁹ K'a soro ne ka Amorikaw halaki ka o bo o na fe.
O moggo minw tun ka jan i ko sedirisunw,
o baraka ka bon i ko yirisunbaw.
Nka ne ka o yiriw denw cen o yirisunw sanfeyoro ra, ka o lilinw cen dugukolo jukoro.
¹⁰ Ne le ka aw labo Misiran jamana ra,
ka bla aw na kongokolon konso fo san binaani,
janko ka taga Amorikaw ta jamana di aw ma.
¹¹ Ne ka aw dence dow ke ne ta ciraw ye,
ka aw ta kanbelen dow ke ne ta moggo saninmanw ye.
Yala a ma ke ten wa, Izirayelimogow?
Matigi Ala ko ten.»
¹² «Nka aw ka duven di Ala ta moggo saninmanw* ma, o k'a min;
aw k'a fo ciraw ye ko o kana cirayakuma fo.

¹³ «A fle, ne fana bena aw terege yoro kelen na,

* 2:12 2.12 Moggo saninmanw: moggo minw ka o yere saninya Ala ye, minw be wele ko Nazirikaw.

i n'a fɔ wotoro min fara siman kansiriw ra, o bɛ fɛn dɔn k'a terege cogo min na.

¹⁴ Mɔgɔ sen teliman tɛna se ka bori ka dogo,
mɔgɔ barakaman ta baraka tɛna se ka foyi ja a ye,
kɛrɛkɛcɛ tɛna se k'a yɛrɛ kisi.

¹⁵ Kalanbonbaga tɛna se ka lɔ a lɔyɔrɔ ra tuun,
kɛrɛkɛcɛ sen teliman tɛna bɔsi,
sotigi tɛna se k'a yɛrɛ kisi.

¹⁶ Hali kɛrɛkɛcɛw bɛɛ ra jagbɛlɛn,
ale fari lakolon le bɛna bori o lon na.
Matigi Ala ko ten.»

3

Ala k'a ta mɔgɔw jaraki

¹ Aw ye nin kumaw lamɛn: Matigi Ala bɛ kuma min fɔra aw Izirayelimɔgɔw ma,
Izirayɛli ta gba bɛɛ lajɛnnin ma, ne Ala ka o gba minw labɔ Misiran.

² «Ne ka aw dama le janawoloma dunupa ta gbaw bɛɛ cɛ ra;
o kosɔn aw ka terenbariyako minw bɛɛ kɛ, ne bɛna aw pininka o bɛɛ ra.»

³ Yala mɔgɔ fla bɛ se ka tagama jɔgɔn fɛ,
ni o fla ma bɛn a ra wa?

⁴ Yala jara bɛ se ka kule kongo kɔnɔ gbansan,
ni a ma sogo mina wa?

Jaraden bɛ kasi a ta dinga kɔnɔ gbansan,
ni a ma fɛn dɔ mina wa?

⁵ Kɔnɔnin bɛ se ka mina jan na dugu ma,
ni jan tun ma la a ja wa?
Jan fana bɛ se ka pan a yɛrɛ ma dugu ma,
ni foyi ma mina a ra wa?

⁶ Kɛrɛkɛburu bɛ se ka fiyɛ dugu kɔnɔ,
ni dugumɔgɔw ja ma tigɛ wa?
Kojugu dɔ bɛ se ka bɛn dugu dɔ kan,
ni Matigi Ala le m'a kɛ wa?

⁷ O ra, Dunupatigi Ala tɛ foyi kɛ,
ni a ma o gundo yira a ta jɔnw na,
olugu minw ye a ta ciraw ye.

⁸ Jara kulera!
Jɔn le ja tɛ tigɛ?
Dunupatigi Ala kumana!
Jɔn le bɛ se ka ban ka o cirayakuma fɔ?

Ala ta kiti bɛna ben Samarikaw kan

⁹ Aw ye aw kan lase Azidɔdi masabonbaw ma,
aw ye aw kan lase Misiran jamana masabonbaw ma.
Aw y'a fɔ ko: «Aw ye na lajɛn Samari kuruw kan,
k'a flɛ jagban min bɛ mɔgɔw kan yi,
ani tɔpɔri min bɛ mɔgɔw kan yi!

¹⁰ O tɛ terenninya sira lon tuun.»
Matigi Ala ko ten!

O ka fɛn minw sɔrɔ kojugu ni benkanni sababu ra,
o ka o ta masabonbaw fa ni o le ye.

¹¹ O kosɔn Dunupatigi Ala ko:
«Aw juguw bɛna na jamana fan bɛɛ lamini.

O bena aw ta so barakamanw ben,
ka aw ta masabonbaw naforow ce.»

¹² Matigi Ala ko:

«Sagagbenbaga be a ta saga sen kunkurun fla, walama saga torofara tigenin sama
ka bo jara da ra cogo min na,
Izirayelimogow minw siginin be Samari, olugu to bena sama ka bo o juguw boro o cogo
le ra,
olugu minw be to ka la ka jan Damasi dugu ta lafenpumanw kan,
ani a kalagapumanw kan.

¹³ «Aw ye nin lamɛn, ka Yakuba ta somogow lasomi!
Dunupatigi Ala, Fangatigi Ala kumakan lo.

¹⁴ Lon min na ne bena wuri Izirayelimogow kama
ka o ta kojuguw hake bo o ra,
o lon na ne bena wuri Beteli ta sarakabonanw fana kama.
Sarakabonan gbanw bena kari ka bo a ra, ka ben dugu ma.

¹⁵ O ka o ta bon minw lo nenewagatiw kama,
ani o ka minw lo fundeninwagatiw kama
ne bena olugu bee benben jogon kan.
O ka o ta bonba minw lalaga, ka o cɛpa ni samajinw ye, olugu bee bena cen.
O le bena ke o ta bonba labanw ye.
Matigi Ala ko ten.»

4

Samari musow ta kanminabariya

¹ «Aw ye nin kuma lamɛn, Basan mara misimusow!
Aw minw be Samari kuru kan,
aw be desebagatow toɔɔ,
aw be aw fanga digi fagantanw kan,
aw b'a fɔra aw cɛw ye ko:
<Aw ye na ni minnifen do ye, an y'a min!>

² Dunupatigi Ala karira a yere togo saninman na,
ko lon do bena se, sigiya te o ra, o lon na koni,
o bena nege le don aw nun na ka aw mina ka taga ni aw ye;
o bena aw komogow mina ni dulen le ye ka taga ni o ye.

³ Aw bena bori ka bo kogo wow fe.
Bee bena teren ka taga a ta sira fe.
O bena aw gben ka taga fo Herimon.
Matigi Ala ko ten!

Izirayelimogow ta toɔɔ

⁴ Aw koni ye taga Beteli, ka taga kojugu ke faasi!
Aw koni ye taga Giligali, ka taga do fara a kan tuun sa!
Lon o lon sogoma aw ye aw ta sarakaw bo.
Tere saba o tere saba, aw ye aw ta yagaw bo.

⁵ Aw ye pumanlon sarakaw* bo,
ka burufunufen ke aw ta sarakaburuw ra.
Aw ye aw ta diyanya sarakaw* wangola,
k'a ko fo, janko bee y'a men;
sabu o le ka di aw ye, aw Izirayelimogow!»

Dunupatigi Ala ko ten.

⁶ «O le koson aw ta duguw bee ra, ne fana ka aw konobara lakolon to; ka domunintanya ben aw kan aw ta sigiyorow bee ra. Nka o bee n'a ta, aw belen ma nimisa ka seko ka na ne fe! Matigi Ala ko ten.»

⁷ «O le koson ne ka sanji fana tige aw ra, k'a soro a to tun tora karo saba sani siman ye se tigeri ma. Ne ka sanji ben dugu dow ra, ka dugu dow to yi. Foro dow ka sanji soro, nka foro minw m'a soro, olugu jara.

⁸ Dugu fla, walama dugu saba, o ta mogow tagara dugu were ra, ka taga ji jini k'a min; nka o ji ma o ta minlogo ban. O bee n'a ta, aw belen ma nimisa ka seko ka na ne fe. Matigi Ala ko ten.»

⁹ «Ne ka banaw bla aw ta senefenw na ka o ja, ka o tori. Tonw ka aw ta nankorafenw, ani aw ta rezensunw, ani aw ta torosunw, ani aw ta oliviesunw domu. O bee n'a ta, aw belen ma nimisa ka seko ka na ne fe! Matigi Ala ko ten.

¹⁰ Ne ka banajugu ben aw kan i ko ne ka min jogon ke Misirankaw ra. Ne ka aw ta kanbelenw faga ni kerekemuru ye, ka aw ta sow mina aw ra. Mogu minw sara aw ta sigiyoro ra, fo ka o suw tori, ne ka o kasa don aw nun na. Nka o bee n'a ta, aw belen ma nimisa ka seko ka na ne fe! Matigi Ala ko ten.

¹¹ Ne ka aw dow halaki i n'a fo Sodomukaw, ani Gomorikaw; dow porokatora ka kisi, i ko o ka logokunkurun min sama ka bo tasuma ra. Nka o bee n'a ta, aw belen ma nimisa ka seko ka na ne fe! Matigi Ala ko ten.

¹² O le koson aw Izirayelimogow, ne bena aw ke tan le! Ayiwa, i n'a fo ne bena aw ke tan, o ra, aw ye aw yere laben ka na lo ka aw ta Ala ta kiti makono, aw Izirayelimogow!»

¹³ Sabu Ala min ka kuruw dan, Ala min ka fono dan, min be a ta miiriyaw yira adamadenw na, min be keneboda yelema k'a ke dibi ye, min be tagama dugukolo kan yoro korotaninw kuncu ma, Matigi Ala, Fangatigi, o le be ne togo ye.

5

Kojugu minw bena se Izirayeli ma

¹ E, Izirayelimogow, aw ye nin kuma lamenu! Ne be nin sangadankiri min lara aw kunna, aw ye o donkiri lamenu!

² E, Izirayeli, sunguru cepuman benna, a te wuri tuun! A lanin be a yere ta dugukolo le kan; mogu si ma soro k'a lawuri;

³ sabu Dunupatigi Ala ko: «Ce waga kelen be bo dugu min konu ka taga kere ra, ce keme doron le bena seko o dugu konu. Ce keme be bo dugu min konu ka taga kere ra,

ce tan dɔrɔn le bɛna sekɔ o dugu kɔnɔ.
A bɛna ke ten le Izirayeli jamana ra.»

⁴ O kosɔn Matigi Ala ko Izirayeli ta somɔgɔw ma ko:

«Aw ye ne Ala ta jɛnpɔgɔnya nini,
janko aw ye si sɔrɔ.

⁵ Aw kana taga foyi nini Beteli,
aw kana taga Giligali,
aw kana se Bɛri Seba;
sabu o bɛna Giligalikaw bɛɛ ce ka taga,
Beteli bɛna ke tomo le ye.

⁶ Aw ye Matigi Ala ta jɛnpɔgɔnya nini,
janko aw ye si sɔrɔ.

Ni o tɛ, Ala bɛna jigi Yusufu ta somɔgɔw kan, ka o halaki i ko tasuma;
mɔgɔ tena sɔrɔ ka tasuma faga Beteli dugumɔgɔw ye.

⁷ «Aw bɛ can yɛlɛma k'a ke jalaji ye;
aw bɛ terenninya firi dugu ma.

⁸ Ala min ka teremana wagati ta lolow, ani samiya wagati ta lolow dan,
min bɛ dibikuruba yɛlɛma ka o ke kɛnɛbɔda ye,
ka tere yɛlɛma k'a ke su ye,
min bɛ kɔgɔji ta jiw wele
ka o bɔn dugukolo kɔ kan,
ale tɔgɔ le ye ko Matigi Ala!

⁹ Ale le bɛ halakiri lase fangatigiw ma,
ka o ta so barakamanw bɛɛ halaki.

¹⁰ «Mɔgɔ min bɛ kiti tige ka aw jaraki aw ta terenbariya kosɔn, aw bɛ o tigi kɔninya.
Mɔgɔ min bɛ can fɔ aw ye, aw bɛ o tigi haramuya.

¹¹ Ayiwa, i n'a fɔ aw bɛ fagantanw dɔndɔn ni aw senw ye,
ka o jagboya ka siman di aw ma,
o ra, aw ka kabakurubonba minw lolɔ,
aw tena don o bonw kɔnɔ.
Aw ka rɛzɛnforɔnuman minw sɛnɛ,
aw tena o rɛzɛnw ji min.

¹² Sabu ne k'a lɔn ko aw ta kojuguw ka ca,
ko aw ta jurumunw ka bon.

Aw bɛ mɔgɔ terennin minako juguya.

Aw bɛ bonyafenw mina dogo ra, ka jo bɔsi fagantanw na kititigɛyɔrɔ ra.

¹³ O le kosɔn nin wagatiw ra, mɔgɔ hakirmanw bɛ je,
sabu nin wagatiw man ji.

¹⁴ Aw ye tugu kɔnuman le kɔ, janko aw ye si sɔrɔ;
aw kana tugu kojugu kɔ;
ni o kɛra, Matigi Ala, Fangatigi Ala bɛna ke ni aw ye,
i ko aw yɛrɛ k'a fɔ cogo min na.

¹⁵ Aw ye kojugu kɔninya, aw ye kɔnuman le kanu,
aw ye kiti tige ka kɔna ni terenninya le ye;
ni o kɛra, a bɛ se ka ke ko Matigi Ala, Fangatigi Ala bɛna hina aw ra, aw minw ye
Yusufu ta mɔgɔ tɔw ye.

¹⁶ «O kosɔn Matigi Ala, Fangatigi min ye Matigi ye, ale ko:

Sangakasikan le bɛna bɔ kɛnɛgbɛyɔrɔw bɛɛ ra;
siradaw bɛɛ ra mɔgɔw bɛna a fɔ ko: <E, Ala! Bɔnɔ ka an sɔrɔ!>
O bɛna sɛnɛkɛbagaw wele sukasi ra,
ka sukasibagaw wele ka na sangadɔnkiriw la;
¹⁷ sabu ni ne nana tɛmɛ aw cɛ ra tuma min na,
mɔgɔw bɛna kasi rɛzɛnforow bɛɛ ra.
Matigi Ala ko ten.»

Matigi Ala ta lon

¹⁸ Aw minw kɔrɔtɔnin lo ko Matigi Ala ta lon ye se, bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ dɛ!
Aw b'a miiri ko Matigi Ala ta lon bɛna kɛ mun le ye?
Matigi Ala ta lon bɛna kɛ dibiba le ye, a tɛna kɛ yeelen ye dɛ!
¹⁹ Aw ta bɛna kɛ i n'a fɔ mɔgɔ min bɛ borira jara ja,
ka taga bɛn ni waraba dɔ ye;
a sera so kɔnɔ, a k'a boro la kogo kan minke,
sa dɔ k'a kin.
²⁰ Ayiwa, sigiya t'a ra, Matigi Ala ta lon bɛna kɛ dibiba le ye;
a tɛna kɛ yeelen ye fiyewu.
A bɛna kɛ dibikuruba le ye,
hali yeelen dɔɔnin tɛna kɛ a ra.

Izirayelimɔgɔw ta batori ma bɛn Ala ma

²¹ «Ne tɛ aw ta Alabato janagbɛw fɛ, o man di ne ye;
aw ta jamalajɛnlonw lɔgɔ bɛɛ bɔra ne ra pewu.
²² Ni aw bɛ aw ta saraka jɛnitaw* ni aw ta siman sarakaw* bɔ ne ye,
ne tɛ o sarakaw si mina.
Aw bɛ misi tɔrɔnin minw faga ka o kɛ aw ta ninsɔndiya sarakaw* ye,
ne tɛ o si flɛ.
²³ Aw ye aw ta dɔnkirilakanw mabɔ ne ra.
Ne t'a fɛ ka aw ta gɔnifɔkan mɛn.
²⁴ Ne b'a fɛ ko aw ta kititigeyɔrɔw ra, can le ye woyo i ko ji;
terenninya ye caya i ko baji min tɛ ja.
²⁵ Aw ka san binaani min kɛ kongokolon kɔnɔ,
yala aw tun bɛ aw ta bɛgan sarakaw* ni aw ta siman sarakaw bɔra ne le ye wa, aw
Izirayelimɔgɔw?
²⁶ Aw yɛrɛ boro ka o ala minw lalaga,
aw ta alaw ta masacɛ Sakuti,
ani aw ta ala lolotigi Kewan,
aw ka olugu le ta.
²⁷ O kɔsɔn ne bɛna a to o ye aw mina ka taga ni aw ye fɔ Damasi ko fɛ.
Matigi Ala, Fangatigi le ko ten.
O le bɛ ne tɔgɔ ye.»

6

Ala ka jamana kuntigiw jaraki

¹ «Aw minw pasumanin siginin bɛ Siyɔn,
aw minw b'a miiri ko foyi tɛ se ka aw sɔrɔ, ka aw siginin to Samari kuru kan,
aw minw kɛra siyaw bɛɛ ra fɔlɔ ta mɔgɔbaw ye,
Izirayeli jamana bɛɛ bɛ borira aw minw kɔ,
ayiwa, bɔnɔ le bɛna aw sɔrɔ.
² Aw ye taga Kaline, ka taga a flɛ min kɛra yi;
o kɔ, aw ye taga Hamati duguba kɔnɔ,

o kɔ, aw ye taga Gati, Filisikaw ta dugu ra.
 Yala o duguw cogo tun ka ɲi ka tɛmɛ aw ta mara fla bɛɛ kan wa?
 Yala o ta mara tun ka bon ka tɛmɛ aw ta kan wa?
³ Aw ko aw bɛ kojugu nalon mabɔra aw yɛrɛ ra le,
 k'a sɔrɔ aw bɛ ɲagban fanga le blara aw yɛrɛ kan.

⁴ «O bɛ la lanan songɔgbɛlɛnw kan, lanan minw lalagara ni samapinw ye.
 O bɛ lala ka jan o ta lafɛɲpumanw kan.
 O bɛ sagaden dɔw mina sagakuru ra ka o faga ka o domu;
 o bɛ misiden tɔrɔninw le domu.
⁵ O bɛ gɔniw fɔ, ka to ka dɔnkirikunntanw la;
 o b'a kɛ i n'a fɔ olugu yɛrɛ le ye Dawuda ye, i n'a fɔ Dawuda yɛrɛ le bɛ a ta gɔni fɔra.
⁶ O bɛ duvɛn min jifiyɛbabaw kɔnɔ;
 o bɛ turupuman kasadimanw mun o fari ra.
 Nka cɛnri min bɛna se Yusufu ta somɔgɔw ma,
 hali o jusu tɛ kasi o ra.

⁷ «O kɔsɔn o bɛna kɔn ka olugu le mina tɔw bɛɛ ɲa fɛ, ka taga ni o ye.
 Ni o kɛra, o ta ɲanagbɛw, ani o ɲagarikanbaw bɛɛ bɛna ban.»

Samari mara bɛna halaki

⁸ Dunupatigi Ala karira ni a yɛrɛ tɔgɔ ye.
 Fangatigi Ala, Matigi Ala ko ten, ko:
 «Yakuba ta mɔgɔw ta yɛrɛbɔnya lɔgɔ bɔra ne ra;
 o ta masabɔnbaw ko man di ne ye.
 O kɔsɔn ne bɛna o ta duguw, ani o kɔnɔfɛnw bɛɛ don o juguw boro.»

⁹ Ni cɛ tan ka to so kelen kɔnɔ, olugu bɛɛ bɛna sa.

¹⁰ Min ka kan ka na a balemaw suw ta ka o labɔ so kɔnɔ ka taga o jɛni, ale bɛna ɲininkari kɛ sokɔnɔmɔgɔ dɔ fɛ, ko yala ni mɔgɔ wɛrɛ bɛ yi tuun. O b'a jaabi ko mɔgɔ wɛrɛ tɛ yi. A b'a fɔ o ye ko o ye jɛ, ko sabu o man kan ka Matigi Ala tɔgɔ fɔ.

¹¹ A fɛ, Matigi Ala kumana ka ban!
 A bɛna bonba ben, fɔ k'a kɛ tomo ye,
 ka bon fitini ben, fɔ k'a mugumugu.

¹² Yala mɔgɔ bɛ se ka so bori farakuruw kan wa?
 Yala mɔgɔ bɛ se ka fara sɛnɛ ni misidaba ye wa?
 Mun kɔsɔn aw ta kititigeyɔrɔw ra, aw ka can yɛlɛma k'a kɛ mɔgɔfagafɛn ye,
 ka terenninya sira yɛlɛma ka o kɛ jalaji ye?

¹³ Aw bɛ ɲagarira fɛngbansan le kɔsɔn Lodebari dugu kɔnɔ;
 aw b'a fɔra ko: «Yala an ma Karinayimu dugu mina ni an yɛrɛ baraka le ye wa?»

¹⁴ «O kɔsɔn, Izirayeli ta somɔgɔw, a fɛ,
 ne bɛna siya dɔ lawuri aw kama,
 min bɛna a fanga digi aw kan,
 k'a ta Lebo Hamati, ka taga a bla fɔ Araba kɔba yɔrɔ ra.»
 Matigi Ala, Fangatigi le ko ten.

¹ Dunupatigi Ala ka tagamasiyen min yira ne ra: Ne k'a ye ko Ala tun be ton camanba le danna. O wagati y'a soro masace ta beganw ta bin tigera ka ban, binkura le tun be bora.

² Ne nana a ye ko tonw be dugukolo binw bee pimina minke, ne ka Ala daari ko: «Dunupatigi Ala, yafa an ma! Ni o te Yakuba ta mogow bena kisi ka bo nin na cogo di, k'a soro o baraka ka dogo?»

³ Matigi Ala k'a ta miiriya yelema; a k'a fo ko: «I ka min ye, o tena ke!»

Tagamasiyen flanan: tasuma

⁴ Dunupatigi Ala ka tagamasiyen min yira ne ra tuun, o fle nin ye: Ne k'a ye ko Dunupatigi Ala tun b'a fora ko kiti bena tige ale ta mogow kan ni tasuma le ye. Tasuma nana dunupa jibaw bee ja; a tun be forow fana jenina.

⁵ Ne ko: «E, Dunupatigi Ala, sabari ka nin lalo! Ni o te Yakuba ta mogow bena kisi ka bo nin na cogo di, k'a soro o baraka ka dogo?»

⁶ Matigi Ala k'a ta miiriya yelema. A ko: «I ka min ye, o fana tena ke. Dunupatigi Ala ko ten.»

Tagamasiyen sabanan: sumanikejuru

⁷ Ala ka tagamasiyen min yira ne ra tuun, o fle nin ye: Ne k'a ye ko Matigi Ala lonin tun be kogo do koro. O tun ka o kogo lo k'a teren ni sumanikejuru ye. O sumanikejuru tun be Matigi Ala boro.

⁸ A ka ne pininka ko: «Amosi, i ja be mun le ra?» Ne k'a jaabi ko: «Ne ja be sumanikejuru do le ra.» A ko:

«Ne bena sumanikejuru le la ne ta mogow, Izirayelimogow kan, ka o suma. Ne tena o ta kojuguw si hakew to o ra tuun.

⁹ Isiyaka ta sonnikeyoro minw be kongori kan, ne bena o yoroow bee halaki, ka Izirayeli ta jobatoyoroow bee cen.

Ne bena wuri ni kerekemuru le ye Yerobohamu ta somogow kama.»

Sarakalasebaga ni masace ka Amosi gben

¹⁰ Ayiwa, o kera minke, Beteli ta sarakalasebaga* min ye Amasiya ye, ale ka cira bla Izirayeli masace Yerobohamu ma, k'a fo a ye ko: «Amosi be jen do le sirira i kama Izirayeli jamana konjo yan. Jamanamogow tena se k'a ta kumaw bee muju tuun.

¹¹ Amosi b'a fora ko: «O bena Yerobohamu faga ni kerekemuru ye,» ko: «o bena Izirayelimogow mina ka bo o ta jamana ra, ka taga ni o ye fo yorojan.» »

¹² Amasiya k'a fo Amosi ye o le ra ko: «Ladibaga, taga! Teliya ka taga to Zuda mara ra; o bena i ta domuni di i ma yi, i be to ka i ta ciraya ke yi;

¹³ nka Beteli yan koni, i kana cirayakuma fo yan tuun, sabu yan ye masace ta yoro saninman le ye; masace ta batoso lo.»

¹⁴ Amosi ka Amasiya jaabi ko: «Ne te cira ye, ne te cira do ta den ye fana. Ne ye begantigi le ye; ne be sikomorisonw fana sena.»

¹⁵ Matigi Ala ka ne wele ka bo ne ta sagaw le koro, k'a fo ne ye ko: «Taga nin cirayakuma fo ne ta mogow, Izirayelimogow ye.

¹⁶ Sisan ele ye Matigi Ala ta kuma lamén, ele min b'a fora ko ne kana cirayakuma fo Izirayelimogow kama, ko ne kana waajurikuma fo Isiyaka ta somogow ye.

¹⁷ O le koson Matigi Ala ka min fo, o fle nin ye:

«Ele ta muso, o bena bla jatoya ra dugu konjo; i dencew ni i denmusow, olugu bena faga ni kerekemuru ye.

O bena i sigiyoro suma ni juru ye, k'a taran mogow ra.

Ele yere bena taga sa Alalonbariw ta jamana le ra.

O bena Izirayelimogow mina ka bo o ta jamana ra

ka taga ni o ye fo yorojan.» »

8

Tagamasiyen naaninan: yiridenw be segi kono

¹ Dunupatigi Ala ka tagamasiyen nin le yira ne ra tuun: Ne ka segi do fanin ye samiyayiriden monin na.

² A ka ne nininka ko: «I ja be mun le ra, Amosi?» Ne ko: «Ne ja be segi do fanin le ra samiyayiriden monin na.» Matigi Ala ko ne ma ko:

«Ne ta mogow, Izirayelimogow mona, olugu fana ta wagati sera.

Ne tena o ta kojuguw si hake to o ra tuun.

³ O lon na, masaso ta donkirilakanw bena yelama ka ke nunakanw le ye.

Dunupatigi Ala ko ten.

Suw camanba le bena ke yoro bee;

mogow bena ke o ce ye ka o firi;

o b'a fo jagon ye ko:

«Aw ye je de!» »

⁴ Ayiwa, aw ye nin lamɛn, aw minw be fagantanw pagbanna,

aw minw be janibagatow to labanna jamana kono!

⁵ Aw b'a fora ko:

«Karokura panagbe bena ban wagati juman le de,

k'a to an ye an ta simanw fiyeere?

Nenɛkirilon ye ban joona,

k'a to an ye an ta simanmarayorow dayele.

An bena an ta sumanikenanw kono dogoya,

ka fenw songo gbeleɣa!

An bena sumanikefenw yelama,

ka mogow nanbara.

⁶ An bena desɛbagatow san ni wari ye,

ka fagantanw san sennasanbara dama songo koson.

Hali simankise naga, an bena o bee fiyeere.»

⁷ Ayiwa, Matigi Ala karira Yakuba ta Ala ta bonya koson.

A ko: « «Ne tena pina nin mogow ta kewalew si ko.

⁸ Nin kow koson jamana bena yuguyugu fo ka bo a no ra.

Jamanamogow bee bena panasisi.

Jamana bee bena wuri i ko Nili baji,

ka yelen ka soro ka na ben i ko Misiran ta koba.» »

Nanasisilon

⁹ O lon na, koni, ne bena tere ben, ka tere to sankolo cemance ra.

Ne bena dugukolo ke dibi ye tereɣban fe!

Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁰ Ne bena aw ta panagbew yelama ka o ke sukasi ye,

ka aw ta donkiriw bee yelama ka o ke sangadonkiriw ye.

Ne bena borofani la aw bee ko ra,

ka bee kun gbana.

Ne bena nin wagati gbeleɣa k'a ke i ko mogo minw dence kelenpenin sara, o b'a su kasira.

O ko, nin kow bee laban bena ke jusukasikoba le ye.

¹¹ A fe lon do bena se,

Dunupatigi Ala ko ten,

ne bena kongo ben jamana kan.

Ne m'a fo domuni kongo, walama ji kongo de,
nka Matigi Ala ta kuma lamenni kongo.

¹² O wagati ra koni, o bena to ka yaala o yere kun fe kogojiw ni nogon ce;
o be bo terebenyanfan na ka taga woroduguyanfan na,
ka bo sahiliyanfan na ka taga tereboyanfan na.
O bena ke yaala ye fan bee ra ko o be Matigi Ala ta kuma jinina,
nka o tena a men yoro si.

¹³ O lon na, koni, sungurupumanw
ani kanbelenw baraka bena dese minlogo boro.

¹⁴ Minw bee tun be kari ni Samarikaw ta jo togo ye,
k'a fo ko: «Dan, i ta ala ye meen an koro!»,
ko: «Beri Seba ta sonnikeyoro sira ye meen an koro!»,
o mogow bee bena ben, o si tena se ka wuri tuun!

9

Tagamasiyen loorunan: yoro saninman cenna

¹ Ne ka Matigi ye, a lonin be sarakabonan kunna; a ko:
«Aw ye Alabatosoba samasenw sanfeyoro bugo k'a kari,
fo ka bon jusiginan yuguyugu.

Aw y'a karikari k'a ben mogow bee kun na yi!
Ni minw ka bosi, ne bena olugu faga ni kerekemuru ye;
o si tena se ka bori;
o si tena se ka bosi.

² Hali ni o ka dugukolo ci ka taga dogo fo kaburuw jukoro,
ne boro bena o sama ka o labo.
Hali ni o ka yelen ka taga fo sankolo kono,
ne bena o lajigi ka bo yi.

³ Hali ni o ka taga dogo Karimeli kuru kan,
ne bena taga o yoropini, ka o mina ka na ni o ye.
Ni o ka tunu kogoji jukoro ko o be dogo ne ra,
ne bena jirasa do ci ka taga o kin yi.

⁴ Hali ni o juguw ka o mina ka taga ni o ye,
ne bena a to o ye o faga ni kerekemuru ye yi.
Ne bena ne ja lo o ra tuma bee janko ka kojugu le ke o ra;
ne tena kopuman ke o ye.

⁵ «Ni Matigi, Fangatigi Ala ka maga dugukolo ra,
dugukolo be yereyere,
dugukolokanfenw bee be sukasi ke.
Jamana bee be wuri i ko Nili baji,
ka soro ka na ben i ko Misiran ta koba.

⁶ Matigi Ala be a ta sigiyoro lo fo san fe, sankolo kunna;
ka sankolo ju sigi dugukolo kan.
A be kogoji ta jiwele
ka o bon dugukolo ko kan.
Ale togo le ye ko Matigi Ala!»

Jurumunkεbagaw ta kiti

⁷ Aw Izirayelimogow, yala aw ni Etiyopikaw bee te kelen ye ne fe wa?

Matigi Ala ko ten.

Aw Izirayelimogow, yala ne ma aw labo Misiran,
i n'a fo ne ka Filisikaw labo Kafitori cogo min na wa,
ani ne ka Sirikaw labo Kiri cogo min na wa?

⁸ A fle, Dunupatigi Ala na lonin be nin jamana ra,
jamana min jarkinin lo.

Ne bena nin jamana halaki ka bo dugukolo ko kan.
Nka o bee n'a ta, ne tena Yakuba ta somogow bee halaki.
Matigi Ala ko ten.

⁹ Sabu ne koni k'a latige

ko ne bena Izirayeli ta somogow yuguyugu siya tow bee ce ra,
i n'a fo o be simankise yuguyugu teme koni cogo min na,
janko hali berekoro den kelen kana ben dugu ma ka pagami siman na.

¹⁰ Ne ta mogi minw ye jurumunkabagaw ye, olugu bee bena faga ni kerekemuru ye.
Olugu minw b'a fora ko: «Kojugu tena se an ma, foyi tena an soro!»

Ala bena kojuman ke Izirayeli ye tuun

¹¹ «Ayiwa, Dawuda ta so min tun benna, ne bena o so lawuri tuun.

Ne bena a wow datugu,
k'a yoro cenninw bee lalaga,
k'a lo a cogokoro ra.

¹² Ni o kera, Edomu jamana to bena ke o ta ye tuun,
ani ne togo tun be siya minw bee kan.

Matigi Ala ko ten,
ale le ye o kow kebaga ye.

¹³ Lon dow bena se, Matigi Ala ko ten,
o lonw na koni,
sani simantige ye ban foro ra, o y'a soro simankura be senena ka ban.
Sani rezen ye cong'o ka ban foro ra, o y'a soro rezenkura be senena ka ban.
O lonw na koni,
rezenjikura bena woyo ka bo kuruw kunna,
ka bon kongoriw kunna.

¹⁴ Ne bena ne ta mogow, Izirayelimogow ta bonya laseko o ma tuun.
O ta dugu minw tun cira, o bena o duguw lo tuun, fo ka sigi o duguw ra.
O bena rezenforow sene, ka o rezenji min,
o bena nankow sene tuun, ka o nankorafenw domu.

¹⁵ Ne bena o sigi o yere ta dugukolo kan.
Mogi si tena o lawuri tuun ka bo o dugukolo kan,
ne ka o dugukolo min di o ma.
Matigi Ala, aw ta Ala ko ten!»

ABIDIYASI TA KITABU Kitabu faamucogo

Filisikaw tun nana ben Zeruzalemu dugu kan wagati min na, o wagati le ra Abidiyasi ka nin kumaw fɔ. Nin kitabu ye sura kelen dɔrɔn ye. O wagati ra Edomuka minw tun bɛ jamana woroduguyanfan na, olugu nana ka na fara Zeruzalemukaw juguw kan, ka Zeruzalemu kɛrɛ, ka dugumɔgɔw borofenw cɛ ka taga ni o ye, k'a sɔrɔ Edomukaw ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ ta duruja bɔra o bɛmace Isiyaka le ra.

Ala ka Abidiyasi ci ka na nin cirayakuma fɔ Edomukaw ye, ko Ala bɛna o ta kɛwalejuguw hake bɔ o ra, sabu o ka siya wɛrɛw dɛmɛ ka Ala ta mɔgɔw kɛrɛ.

Nin kumaw b'a yira an na ko siya o siya bɛ Ala ta mɔgɔw kɛrɛ, ko Ala fana bɛna o siya kɛrɛ.

Kitabu kɔnɔkɔw

Edomukaw halakicogo (1.1-9)

Edomukaw ta kojuguw cayara (1.10-15)

Ala bɛna Izirayeli sigi a juguw kunna (1.16-21)

Ala ka Edomukaw jaraki

¹ Ala ka ko minw yira Abidiyasi ra:

Dunupatigi Ala ka kuma min fɔ Edomukaw kama, o le ye nin ye:

An ka kibaroya dɔ mɛn ka bɔ Matigi Ala fɛ;

ciraden dɔ cira ka taga siyaw fɛ.

A ko: «Aw ye wuri, an ye taga Edomukaw kama, ka taga o kɛrɛ.»

² «A fɛ, aw Edomukaw, ne bɛna aw baraka dɔgɔya ka tɛmɛ siya tɔw bɛɛ ta kan. O bɛna aw mafiyɛnya kɔsɛbɛ.

³ Yɛrɛyira min tun bɛ aw jusu ra, o le ka aw lafiri; aw sigiyɔrɔ dogonin bɛ faraw cɛ ra, yɔrɔ kɔrɔtaninw na minke, o kɔsɔn aw tun b'a fɔra ko: <Ɔɔn le bɛna se ka anw lajigi dugu ma?>

⁴ Ayiwa, hali ni aw ka yɛlɛn ka taga fɔ sankolo ra i ko bɔn, hali ni aw ka aw ta paga la fɔ lolow cɛ ra, ne bɛna aw lajigi! Matigi Ala ko ten.

⁵ «Ayiwa, ni sonw nana aw fɛ su fɛ, walama ni benkanɛbagaw nana, o bɛna cɛnri kɛ aw fɛ dɛ! Ni fɛn o fɛn ka o diya, o bɛ o bɛɛ ta.

Ni o nana aw ta rɛzɛnw sonya, o bɛna rɛzɛnden dama dama le to aw ye.

⁶ O kɔni ka Esawu ta mɔgɔw ta fɛnw bɛɛ le cɛ; o ka o ta fɛnmarayɔrɔw bɛɛ dayɛlɛ.

⁷ Aw jɛnɔgɔnɔw bɛɛ bɛna aw gbɛn ka taga se fɔ jamana dan le ra. Aw teriw bɛna aw janfa, ka o fanga sigi aw kan. Minw tun bɛ aw ta domuni kɛra, olugu bɛna jan la aw sen kɔrɔ, nka aw tɛna se ka bɔ o kow kala ma.

⁸ Sigiya t'a ra, ne bɛna mɔgɔ hakirmanw halaki o lon le ra, ka bɔ Edomu;

ka faamurikeɓagaw halaki ka bo Esawu ta kuru kan.
Matigi Ala ko ten!

⁹ E! Teman, aw ta kerekɛɛw ja bɛna tige
fo ka Esawu ta kuruyɔro mɔgow bɛɛ faga ka ban.»

Edɔmukaw ka Izirayelimɔgow minako juguya

¹⁰ «Aw juguyara aw balemaw ma,
minw ye Yakuba ta mɔgow ye.
O koson maroyaba bɛna ben aw kan;
aw bɛna halaki ka ban pewu;

¹¹ sabu lon min na siya wɛɛ mɔgow tun tagara Yakuba ta mɔgow ta naforow cɛ,
lon min na mɔgo wɛɛw tagara don o ta dugu konɔ ka kara la janko ka
Zeruzalemukaw ta borofɛnw taran jɔgon cɛ,
o lon na aw tun bɛ yi;

aw ni o siya wɛɛ mɔgow bɛɛ le tun kɛra kelen ye.

¹² Aw tun man kan ka lo ka aw balemaw fɛ
o ta bonɔ lon na;
Zuda ta mɔgow halaki lon na
aw tun man kan ka jagari.
Aw tun man kan ka o dabayakumaw fo
aw balemaw ta degu lon na.

¹³ Aw koni tun man kan ka don ne ta mɔgow ta dugu donda fɛ
o ta cɛnri lon na.
Aw fana tun man kan ka lo ka kojugu bentɔ fɛ Zuda ta mɔgow kan
o ta pani lon na.
Aw tun man kan ka o ta naforow cɛ
o ta cɛnri lon na.

¹⁴ Aw tun man kan ka taga lo sirafaran na
ka o ta mɔgo boribagaw faga.
O ta mɔgo minw bosira, aw tun man kan ka olugu mina ka o di o juguw ma,
o ta pani lon na.

¹⁵ Sabu Matigi Ala ta lon surunyara;
a bɛna wuri siyaw bɛɛ le kama.
Aw ka min kɛ, o jɔgon le bɛna kɛ aw ra.
Aw ta kojuguw sara bɛna sekɔ ka na ben aw yɛɛ le kunna.

¹⁶ Ayiwa, aw ka minni kɛ ne ta kuru saninman kan cogo min na, ne ta dimi koson,
siya tow bɛɛ bɛna minni kɛ ten le, dan tɛ minni min na;
o bɛna min fo ka panamini,
fo ka na o bɛɛ latunu.

¹⁷ «Nka minw bɛ Siyon kuru kan, olugu bɛna kisi.
O yoro bɛna kɛ yoro saninman le ye.
Yakuba ta mɔgow bɛna sekɔ
ka na sigi o ta sigiyoro ra.

¹⁸ Yakuba ta somɔgow bɛna kɛ tasuma le ye,
Yusufu ta somɔgow bɛna kɛ tasumamana le ye;
nka Esawu ta somɔgow bɛna kɛ bin le ye.
O bɛna o bin jeni k'a ban.

Mɔgo si tena bosɛ Esawu ta somɔgow ra,
sabu Matigi Ala kumana.

¹⁹ Jamana woroduguyanfan mɔgow bɛna na sigi Esawu ta kuruyorow ra.
Jamana dugumayanfan mɔgow, olugu bɛna sigi Filisikaw ta mara ra.

O bēna sigi Efirayimu jamana ra, ani Samari jamana ra.
Boniyaminu ta mōgow, olugu bēna sigi Galadi mara ra.

²⁰ Izirayelimōgow ta mōgo minaninw ta jenkuru min bē Kanaana,
olugu bēna sigi o yoro mara ra ka taga se fō Sarepita.
Zeruzalemu ta mōgo minanin minw bē Sefaradi,
olugu bēna sigi jamana woroduguyanfan duguw kono.

²¹ Olugu le bēna se soro, ka sigi Siyon kuru kan,
ka o ta fanga sigi Edomukaw kan.
O tuma masaya bēna kē Ala ta ye.»

YUNUSU TA KO KITABU **Kitabu faamucogo**

Yunusu ni cira Amosi tun ye wagati kelen mogow ye.

O wagati ra Asirikaw tun kera Izirayelimogow juguw bee ra farimanw ye. Ala nana Yunusu ci ko a ye taga Asirikaw ta duguba konɔ, min ye Ninive ye, ka taga a fo o ye ko ni o ma nimisa ka kojugu dabra, o ta dugu bɛna halaki, sabu o ta jurumunw cayara kosebe. O ko ma ben Yunusu ma, sabu ale tun b'a fe o mogow ye to o ta jurumunw na le, janko Ala ye o halaki, sabu Izirayeli juguw lo. Yunusu banna Ala ta kuma ma, ka jirakurun do ta ka taga fan were fe. Nka a laban, o ka Yunusu firi kogoji ra, jɛgeba do k'a kunu. O kow bee le ko fe, Yunusu sonna ka waajuri ke Ninive dugu konɔ. Ninivekaw nimisara, ka o ta kojuguw dabra minke, Ala yafara o ma. Nka o ma diya Yunusu ye.

An b'a ye ko nin kitabu ni cira tow ta kitabuw te kelen ye, sabu cira Yunusu ma cirayakuma fo; nka cira yere ta kewalew le fora an ye.

Cira tow sonna Ala ta ma, nka Yunusu banna.

Yunusu ta ko kitabu b'a yira an na ko jurumun man di Ala ye, nka ni jurumunkebaga ka nimisa k'a jogo yeɛma, Ala be yafa a ma, a ta neema ni a ta makari koson. Ala ta neema te dan Izirayelimogow doron ma, nka ni siya o siya ka nimisa a ta jurumunw na, Ala be yafa o ma, sabu a be mogɔ bee le kanu.

Kitabu konokow

Yunusu banna Ala ta cira ma (1)

Yunusu nimisara, Ala k'a bosi (2)

Yunusu ka waajuri ke Ninivekaw kama (3)

Ala yafara Ninivekaw ma, ka o kisi (4)

Yunusu ma son ka taga Ala ta cira ke

¹ Lon do, Matigi Ala k'a ta kuma lase Amitayi dence Yunusu ma. Ala k'a fo a ye ko:

² «Wuri joona ka taga Ninive, Ninive duguba konɔ, i ye taga kuma o fe k'a gbeɛya, k'a fo o ye ko o ta juguya warara ne na korɔ.»

³ Nka Yunusu wurira ko ale be bori ka taga fo Tarisisi, ko ale be taga fo yorojan, ka bo Matigi Ala na korɔ. A tagara Zafa; a tagara kurunba do sorɔ yi, min tun be tagara Tarisisi. A ka kurunsara di kuruntigi ma, ka don kurun konɔ, ko a be taga ni o ye Tarisisi, ko a be taga fo yorojan ka bo Matigi Ala na korɔ.

Fɔɔɔba wurira kogoji kan

⁴ Ayiwa, Matigi Ala ka fɔɔɔba do wuri kogoji kan. Fɔɔɔ bonyara ji kan, fo kurunba tun be jini ka cen.

⁵ Kurun baarakedenw siranna kosebe. O bee ka ke kule ci ye, ka ke o ta alaw daari ye, ko o ye olugu kisi. A ma na ja, o ka kurunkonominanw bee firi kogoji ra janko kurun ye fiyenya.

O y'a sorɔ Yunusu tun jigira kurun dugumayoro ra, ka taga la ka sunogo yi, fo ka jina a yere ko.

⁶ Kuruntigi tagara Yunusu ko. O k'a lakunu k'a pininka ko: «Ce, a kera di ele be sunogora? I fana te wuri ka i ta ala daari wa? Jon k'a lon ni ale tena makari an na ka an kisi, janko an kana halaki?»

⁷ Ayiwa, kurun baarakedenw k'a fo jogon ye ko: «Aw ye na an ye kara la*, k'a lon mogɔ min koson nin kojuguba be sera an ma.» O ka kara la minke, Yunusu le yirara.

⁸ O ko Yunusu ma ko: «Ele ka ko min ke k'a to nin kojuguba ka an soro, o fo an ye. I bora min le? I be mun baara le ke? Jamana juman mogo le be ele ye? Siya juman mogo le be i ye?»

⁹ Yunusu ka o jaabi, ko: «Ne ye Heburu le ye. Ne be Matigi Ala, sankolo tigi Ala le bato, min ka kogoji dan, ka dugukolo dan.»

¹⁰ Yunusu k'a ta ko pafɔ o ye. O k'a men ko a be dogora Matigi Ala le na minke, o siranna kosebe. O k'a pininka ko: «Mun le koson i sonna ka nin ko pogon ke?»

¹¹ O ka Yunusu pininka tuun ko: «Sisan an ka kan ka mun le ke i ra janko kogoji ye mala.» O ka o fo sabu fɔɔ tun be juguyara ka taga a fe.

¹² Yunusu ka o jaabi ko: «Aw ye ne ta ka ne firi kogoji ra; ni o kera, kogoji bena mala aw ye, sabu ne k'a lon ko ne le koson nin fɔɔba wurira ji kan.»

¹³ O bee n'a ta, kurun baarakedenw belen ka ko bee ke ko o be kurun lataga jida ra dugukolo fan fe, nka o ma se, sabu kogoji tun be fariyara ka taga.

¹⁴ O ka Matigi Ala daari ko: «E, Matigi Ala, i kana an halaki nin ce koson. I kana mogo jarakibari fagari hake ben an kan, sabu a ma foyi ke an na. Nin ko bee kera ka kana ni ele yere sago le ye.»

¹⁵ O ko, o ka Yunusu ta k'a firi kogoji ra. A firira kogoji ra yoro min na doron, o yoronin bee ra, kogoji mankan malara.

¹⁶ Kurun baarakedenw k'a ye ten minke, o siranna Matigi Ala na kosebe. O ka saraka bo Matigi Ala ye, ka dajuru ta Ala ye.

2

Yunusu ka Ala daari jegeba konɔ

¹ A kera ten, Matigi Ala ka jegeba do lana, ka na Yunusu kunu. Yunusu ka tere saba ni su saba ke jegeba konɔ.

² Yunusu tora jegeba konɔ k'a Matigi Ala, a ta Ala daari.

³ A ko:

«Ka ne to tooro ra, Matigi Ala,
ne ka i daari, i ka ne jaabi.
Ka ne to saya dibi ra,
ne kasira i no fe, i ka ne kasikan men.

⁴ I tun ka ne firi kogoji dunmanyoro ra.
Jiwoyow tun ka ne datugu,
jikuruw temena ne kunna.

⁵ Ne tun b'a miiri ko i ka ne gben ka ban pewu le ka bo i na koro.
Nka ne bena i bato i ta Alabatosoba saninman konɔ tuun.

⁶ Jiwoyow tun ka ne tunu fo ne be pini ka sa.

Ne jigira fo ji jukoro,
kogoji jukorobinw melegera ne kun na.

⁷ Ne jigira ji jukoro, ka se fo kuruw daminayoro ra.
Saya da tun tugura ne da ra ka ban, boyoro si tun te ne fe.

Nka i ka ne panaman labo kaburu dibi ra;
Matigi Ala, ne ta Ala.

⁸ Wagati min ne tun be pini ka sa,
ne hakiri tora i ra, Matigi Ala.

Matigi Ala, ne ka i daari,
ne ta daarikan sera i ma, i ta yoro saninman na.

⁹ Mogo minw be batofen gbansanw bato,
olugu be o yere yoro janya Matigi Ala ta neema ra.

¹⁰ Nka ne koni, ne bena saraka bo i ye,

ka donkiri la, ka baraka la i ye.
Ne ka layiri minw ta i ye, ne bɛna o bɛɛ dafa;
sabu ele, Matigi Ala, ele bɛ ne kisibaga ye.»

¹¹ Ayiwa, Matigi Ala kumana jɛgɛba fɛ; jɛgɛba tagara Yunusu fɔɔɔ kɔgɔjida ra.

3

Yunusu tagara kuma Ninivekaw fɛ

¹ O kow kɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yunusu ma a sipaga flanan na ko:

² «Wuri joona ka taga Ninive duguba kɔɔ; ne bɛ ci min fɔ i ye, i ye taga o lase a dugumɔgɔw ma.»

³ Yunusu wurira ka taga Ninive duguba kɔɔ, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ a ye cogo min na. Ninive tun ye dugu belebeleba le ye. Mɔgɔ tun bɛ tere saba kɛ tagama ra ka Ninive dugu yaala.

⁴ Yunusu ka tere kelen tagama kɛ dugu kɔɔ. O kɔ, a ka kɛ pɛrɛn ye k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Sani tere binaani cɛ, Matigi Ala bɛna Ninive duguba halaki.»

⁵ Ninivekaw lara Ala ra. O k'a fɔ ko mɔgɔw bɛɛ ye sun don; k'a ta fagamaw ra, ka taga a bla mɔgɔ gbansanw na, o bɛɛ ka bɔrɔfaniw don o yɛrɛ ra.

⁶ O kibaroya sera Ninive masacɛ ma tuma min na, a wurira ka bɔ a ta masasiginan kan. A k'a ta masaderege bɔ, ka bɔrɔfani don a yɛrɛ ra, ka sigi bugurigbɛ ra.

⁷ O tuma ra, masacɛ ni a ta fagamaw ka ciragbelɛn fɔ ka taga dugu yɔrɔ bɛɛ ra, ko: «Mɔgɔ fara bɛgan kan, o si kana domuni kɛ, o si kana ji min. Misiw ni sagaw si kana bin jimi, o si kana ji min.

⁸ Mɔgɔw bɛɛ ye bɔrɔfani don o yɛrɛ ra ka bɔrɔfani don bɛganw fana ra, k'a yira ko o nimisara. Bɛɛ ye nimisa ka kasi Ala nɔ fɛ, o ta kɛwalejuguw ni o ta terenbariyakow kosɔn, ka o dabla.

⁹ Jɔn k'a lɔn ni o tɛna kɛ sababu ye, k'a to Ala ye a ta miiriya yɛlɛma, ka hina an na, k'a ta dimi mala, janko an kana halaki?»

¹⁰ Ayiwa, Ala k'a ye ko Ninivekaw nimisara ka o ta kɛwalejuguw dabla minke, a tun b'a fɛ ka kojugu min kɛ o ra, a ma o kɛ tuun.

4

Ninivekaw ta nimisari ma diya Yunusu ye

¹ Ayiwa, o ko ma diya Yunusu ye fiyewu. A dimina kɛsɛbɛ.

² A k'a fɔ Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, ne tun ma nin le fɔ ka ne to ne ta jamana ra wa? Nin le kosɔn ne tun b'a fɛ ka bori ka taga Tarisisi; sabu ne k'a lɔn ko ele ye Ala min ye, i bɛ hina, ani i bɛ makari. I tɛ dimi joona, i ta numanya fana ka bon; i bɛ sɔn ka i ta miiriya yɛlɛma ka yafa mɔgɔ ma, i tɛ a ta kojugu hake bɔ a ra.

³ Ayiwa, Matigi Ala, nin ko kɔni ma diya ne ye. A to ne ye sa; sabu ne sanin ka fisa ka tɛmɛ ne panaman kan.»

⁴ Matigi Ala ka Yunusu pininka ko: «Yala jo bɛ i fɛ ka dimi nin ko ra wa?»

⁵ Yunusu ma Ala jaabi; a bɔra Ninive dugu kɔɔ, ka taga sigi dugu terebɔyanfan na, ka gbata dɔ lɔ o yɔrɔ ra ka sigi o suma ra, k'a flɛ Matigi Ala bɛna min kɛ dugu ra.

⁶ O wagati ra, Masa Ala ka nɔnfɔnyiri dɔ falɛn Yunusu kɔrɔ, ka o suma kɛ Yunusu kan, janko a jusu ye suma. O nɔnfɔnyiri ko diyara Yunusu ye kɛsɛbɛ.

⁷ Nka o dugusagbɛ sɔgomada joona fɛ, Ala ka tumu dɔ lana ka na don nɔnfɔnyiri ra. Tumu ka nɔnfɔnyiri jimi k'a faga, fɔ k'a ja.

⁸ Ayiwa, tere bɔra tuma min na, Ala ka fɔɔ gbanninman dɔ lana ka bɔ terebɔyanfan na; tere bɔra, ka digi Yunusu ra kɛsɛbɛ, fɔ a tun bɛ jini ka panamini.

Yunusu ko Matigi Ala ma tuun ko a y'a to ale ye sa; a ko: «Saya ka fisa ne fe ni panamanya ye.»

⁹ Ala ka Yunusu jininka ko: «Yala jo be i fe ka dimi nin nonfonyiri ta ko ra wa?» Yunusu ka Ala jaabi ko: «Jo be ne fe kosebe yere le.»

¹⁰ Matigi Ala ko: «Ele ma baara foyi ke ka nin nonfonyiri falen; ele le fana m'a to a wurira. A falenna su kelen, ka faga su kelen. O bee n'a ta, nin nonfonyiri hina ka i mina.

¹¹ O tuma, mun na i t'a fe ne Ala ye makari Ninive duguba ta mogow ra, dugu min mogow ka ca ni mogo waga keme ni mugan ye, minw te kojugu ni konuman lon ka bo pogon na! Began camanba le fana be yi!»

MISE TA KITABU **Kitabu faamucogo**

Cira Mise tun be Moreseti. O yoro be Zeruzalemu dugu kere fe. Mise ni cira Oze, ani cira Ezayi bee tun ye wagati kelen mogow ye.

Cira Mise ta cirayakumaw tun jasinna Zeruzalemu dugu le ma, min tun ye Zuda mara ta duguba ye, ani Samari dugu min tun ye Izirayeli mara ta duguba ye. O dugu fla ta mogow ta kewalew tun ka jugu kosebe. O tun te Ala ta sariyaw jate, o tun be mogow tɔɔ, ka o yere waso, ka mogow minako juguya. Jamana jamogow, ani sarakalasebagaw, ani kuntigiw, ani naforotigiw bee tun be kojugu ke.

Mise ka cira faninyafɔbagaw fana jaraki.

Mise k'a fo Izirayelimogow ye ko o ta jurumunw bena ke sababu ye k'a to Ala be o don o juguw boro, minw ye Asirikaw, ani Babilonikaw ye.

Mise ta kitabu b'a fo k'a gbɛɛya ko Ala be terenninya le fe. Ni Ala ta mogow ka Ala ta sariyaw sira tagama a cogo ra, Ala be baraka don o ra. Nka ni o ka ban Ala ta sariyaw ma, o tuma, Ala bena o ta kojuguw hakew bo o ra, ka o gben ka o labo jamana kɔɔ.

O bee n'a ta, Mise ta cirayakumaw be Ala ta neema fana ko fo. Ala bena a ta mogow ta miiriya yelema k'a to o ye kosegi ale fe. Siya tow bee bena Ala ta neema soro fana lon do (4.1-4). Ala bena masace Dawuda ta duruja do ke kuntigi ye. O kuntigi min bena woro Betilehemu, o le bena hera ni laganfiya di mogow ma (5.1-4).

Kitabu kɔɔkɔw

Ala ta kiti bena ben a ta mogow kan (1-2)

Jamana jamogow ni sarakalasebagaw ta kiti (3-5)

Ala ta mogow ka kan ka nimisa (6-7)

Ala ka Izirayelimogow jaraki

¹ Matigi Ala k'a ta kuma min lase Moresetikace Mise ma, o le ye nin ye. O kera Zuda masacew Yotamu ni Ahazi ni Ezekiyasi ta wagatiw le ra. Ala ka nin kow le yira a ra Samari ni Zeruzalemu ta ko ra. A ko:

² Siyaw bee ye menni ke!

Dunupa ni a kɔɔfɛnw bee, aw ye aw janto nin kuma ra!

Dunupatigi Ala bena ke seere ye aw kama ka kiti ben aw kan.

Matigi bena to a ta so saninman kɔɔ ka kiti ben aw kan.

³ A fle, Matigi Ala be nana ka bo a sigiyoro ra;
a be jigira, a be tagamana dugukolo yoro korotaninw na.

⁴ Kuruw be yeele a sen koro,
dingakɔɔyoro be dayele,

i n'a fo kepe be yeele cogo min na tasuma ra,

i n'a fo ji be woyo cogo min na ka jigi ka bo kuru kan.

⁵ O kow bee be kera Yakuba ta terenbariyakow le koson;
o kow bee be kera Izirayeli ta mogow ta jurumunw le koson.

Yakuba ta terenbariya sababu, o sorora jon le ra?

O sorora Samari le ra.

Zuda ta sonnikeyoro, o dabora min le?

O dabora Zeruzalemu le.

⁶ «Ne bēna Samari kē tomo le ye kongo kōnō,
 k'a kē rezenseneyōrō ye,
 k'a kabakuruw bēē kolonkolon ka o lajigi kurufurance kōnō,
 k'a bonw jusigikabakuruw bēē wōgōbi ka o bla kēnē kan.
⁷ O ta batofen lēseninw bēē bēna cici.
 O tun ka fēn o fēn sōrō o ta baarajuguw ra, o bēē bēna jēni tasuma ra,
 o ta batofen lalaganinw, ne bēna o bēē halaki.
 I n'a fō o fēnw sōrōra ni jatōya wari le ye,
 o fana bēna taga kē jatōya dō wērē sara le ye.»

⁸ O le kosōn, ne Mise, ne bēna kasi, ka kule;
 ne sennakolon ni ne fari lakolon bēna bō ka tagama.
 Ne bēna to ka kule i ko kongowuru,
 ka mapumankokasi kē i ko kōnōsogolon*.

⁹ Sabu Samarikaw ta bana tē se ka kēneya.
 O bana juguyara ka se fō Zuda mara ma,
 ka se ne ta mōgōw ma Zeruzalemu yērē.

¹⁰ Aw kana nin kuma fō Gati dugu kōnō dē†!
 Aw kana a to aw kasikan ye mēn le fiyewu!
 Aw ye kolonkolon buguri ra Bēti Lefira dugu le kōnō.
¹¹ Safiri dugumōgōw, aw fari lakolon ni aw maroyanin ye tēmē ka taga aw ta sira fē.
 Sanan dugumōgōw tē sōn ka bō,
 Bēti Hēsēli dugumōgōw bē kasira; olugu tē se ka foyi kē ka aw dēmē.
¹² Marōti dugumōgōw bē hamina, o m'a lōn o bēna nasuma sōrō min;
 sabu Matigi Ala ka bōnō lana ka na se fō Zeruzalemu donda ra.
¹³ Lakisi dugumōgōw, aw ye aw ta sowotorow siri sow ra!
 Aw le kēra Siyōn dugu ta terenbariyakow sababu ye,
 sabu Izirayeli ta kojuguw bōra aw le ra.
¹⁴ O le kosōn aw bēna faran ka bō Moresēti Gati dugumōgōw ra.
 Akizibu ta somōgōw, olugu ta ko bēna kē jigitigē sababu le ye Izirayeli masacēw fē.
¹⁵ Aw minw ye Maresakaw ye, ne bēna kuntigikura sigi aw kunna.
 Izirayeli masacē nōrōman bēna taga Adulamu.
¹⁶ Aw Zeruzalemukaw, aw ye aw kunsigiw sama ka bōn.
 Aw ye aw kun gbana aw dencē kanuninw kosōn.
 Aw ye aw kun gbana k'a kē i ko duga kuncē;
 sabu o bēna aw dencēw ta ka bō aw kōrō, ka taga ni o ye yōrōjan.

2

Minw bē mōgōw minako juguya

¹ Minw bē terenbariyakow miiri,
 minw bē kojugu ṇaninya o layōrō ra su fē,
 ni dugu ka gbē, o bē o kojuguw kē, sabu a se bē o ye,
 bōnō bēna o mōgōw sōrō.
² Ni o ka jabo mōgō min ta foro fē, o bē o mina o tigi ra.
 Ni o ka jabo min ta bon fē, o bē o bōsi o tigi ra.

* **1:8 1.8** Kitabu dōw kōnō a sebera ko gbingbin. † **1:10 1.10** Hayan 10-15: Kojugu minw fōra nin duguw ta ko ra, o kojuguw fōcogo ni duguw yērē tōgōw fōcogo bōra ṇōgōn fē. Bēti Lefira kōrō ye ko: buguriso; olugu ye kolonkolon buguri ra.

O be ben mɔgɔw kan ka o ta bonw bɔsi o ra;
o be ben yɔrɔtiɣiɣ kan ka o ta yɔrɔw bɔsi o ra.

³ O koson Matigi Ala ko:

«A fɛ, ne ka kojugu dɔ le ɲaninya nin siya kama.

O tena se ka o yere kun bɔ kojugu min na.

Aw kun kɔrɔtanin tena se ka tagama tuun,
sabu o wagati bɛna kɛ bɔnɔ le ye aw fɛ.

⁴ O lon na, mɔgɔw bɛna aw lɔgɔbɔ ka zana dɔ fɔ aw ma,
ka nin sangadɔnkiri la aw kunna, k'a fɔ ko:

«E, anw kɔni halakira le pewu!

An ta mɔgɔw ta cɛn minana k'a di mɔgɔ werɛw ma.

E, o ka an gbɛn ka bɔ a sigiyɔrɔw ra

ka an ta mara taran an juguw ra!» »

⁵ Ayiwa, o le koson mɔgɔ si tena sɔrɔ Matigi Ala ta jama ra
min bɛna juru la ka yɔrɔ dɔ suma, ko o yɔrɔ ye ale ta ye.

⁶ O b'a fɔ ne ma ko ne kana kuma caya,
ko ne ye kuma caman dabla!

Ko maroyako si tena se olugu ma.

⁷ Yakuba ta somɔgɔw, yala aw bɛ se ka nin kuma fɔ wa?

Ko: «O tuma Matigi Ala ta mɔpu banna le wa?

Matigi Ala ta kɛta ye nin le ye wa?»

Ayiwa, mɔgɔ minw bɛ tagama terenninya kan, ne ta kuma bɛ fɛn ɲa olugu le ye.

⁸ Ala ko: «Kabini wagatijan, aw wurira ka kɛ ne ta mɔgɔw ta juguw le ye.

Aw bɛ ben mɔgɔ sabarininw kan;

mɔgɔ minw ɲasumanin bɛ tɛmɛna ka bɔ kɛrɛkɛyɔrɔ,
aw bɛ ben o tigiw kan.

O ka deregeba min don o ta deregedennin kan,
aw bɛ o deregeba bɔsi o ra.

⁹ Aw bɛ ne ta jamana ta musow gbɛn ka bɔ o ta bonɲumanw kɔnɔ.

Aw bɛ o denw ta sɔrɔtaw bɛɛ bɔsi o ra pewu.

¹⁰ «Ayiwa, aw ye wuri ka taga!

Nin yɔrɔ tena kɛ aw ta laganfiyayɔrɔ ye;

sabu aw ka nin yɔrɔ lanɔgɔ;

aw ka nin yɔrɔ bɛɛ cɛn k'a halaki pewu!

¹¹ Ni mɔgɔ dɔ le tun sɔrɔra ka na kɛ kumalakolonw fɔ ye,

ka kɛ faninyakumaw fɔ ye nin mɔgɔw ye,

k'a fɔ o ye ko: «Aw bɛna duven ni dɔrɔ caman sɔrɔ»,

ayiwa, o kumafɔbaga ɲɔgɔn ko le tun bɛna diya nin mɔgɔw ye.»

Ala ka layiri ta a ta mɔgɔw ye

¹² «Nka sigiya t'a ra, aw Yakuba ta somɔgɔw, ne bɛna aw bɛɛ lajɛn tuun.

Izirayɛli ta mɔgɔ tɔ minw tora, ne bɛna olugu lajɛn tuun.

Ne bɛna o kɛ ɲɔgɔn kan

i ko sagaw bɛ lajɛn sagakuru kɔnɔ cogo min na;

i ko bɛganw bɛ lajɛn bɛganmarayɔrɔ ra cogo min na:

mɔgɔ camanba mankan le bɛna bɔ.

¹³ Min bɛ o tɛmɛsira bɔ o ye, ale bɛna kɛ o ɲa fɛ.

O bɛna bara ka bɔ da fɛ ka taga.

O ta masace bɛna tɛmɛ ka bla o ɲa,
Matigi Ala yere le bɛna kɛ o ɲa fɛ.»

3

Izirayeli kuntigiw ta terenbariyaw

¹ Ayiwa, ne ko:

«Yakuba ta so kuntigiw, aw ye mɛnni kɛ!

Izirayeli ta mɔgow, aw ye mɛnni kɛ!

Aw minw tun ka kan ka kiti tige ka kɔɲa ni can ye,

² aw le bɛ kɔɲuman kɔɲinyara, ka kojugu kanu.

Aw le bɛ ne ta mɔgow gbolo wɔrɔra ka bɔ o sogo kan,
ka o sogo sama ka bɔ o kolow kan.

³ Aw bɛ ne ta mɔgow sogo domu,

ka o gbolo wɔrɔ, ka o kolow cici.

Aw bɛ o sogo tigetige i ko sogo min bɛ tobi daga kɔɲɔ,
i ko sogo min bɛ tobi dagaba kɔɲɔ.

⁴ O kɔsɔn aw bɛna kule ka Matigi Ala wele,
nka a tɛna aw jaabi.

O wagati le ra, Ala bɛna a ɲada dogo aw ma
aw ta kojugu kɛninw kɔsɔn.»

Cira faninyafɔbagaw

⁵ Matigi Ala ko: «Aw ciraw, aw minw bɛ ne ta mɔgow lafirira,
ne bɛ nin fɔra aw le ma:

Ni mɔgo min ka aw sɔn domuni na,

aw b'a fɔ o tigi ye ko Ala bɛna hɛra kɛ a ye;

nka ni min ma aw sɔn domuni na,

aw bɛ kɛrɛ le wuri o tigi kama.

⁶ O kɔsɔn su bɛna ko aw ra, aw tɛna foyi ye k'a fɔ mɔgow ye tuun!

Dibi bɛna don aw ma, aw tɛna kuma foyi sɔrɔ Ala fɛ tuun, k'a fɔ mɔgow ye.

Tere bɛna ben o ciraw kan;

yeelen bɛna kɛ dibi ye ka o lamini.

⁷ Ladibagaw bɛna maroya,

lagbɛrikɛbagaw bɛna lebu.

O bɛɛ bɛna o da datugu,

sabu Ala tɛna o si jaabi tuun.»

⁸ Nka o bɛɛ n'a ta, ne kɔni, Matigi Ala ta nin baraka le bɛ ne ra.

Terenninya ni jagbɛleya bɛ ne jusu ra,

janko ka Yakuba ta mɔgow ta terenbariyakow fɔ o ye,

ka Izirayelimɔgow ta jurumun fɔ o ye.

Zeruzalemu dugu halakicogo

⁹ Yakuba ta mɔgow ta kuntigiw,

Izirayeli ta mɔgow ta fagamaw,

aw ye nin kuma lamɛn sa!

Aw minw bɛ kiti tige faninya kan,

aw minw bɛ can yɛlɛma,

¹⁰ aw minw bɛ Siyɔn dugu lɔra ni adamadenw jori ye,

ka Zeruzalemu lɔ ni terenbariya ye.

¹¹ Aw ta kuntigiw bɛ bɔnya le mina dogo ra mɔgow fɛ,

ka soro ka o ta kiti tige.
 Aw ta sarakalasebagaw be sara le mina,
 ka soro ka mogow karan.
 Aw ta ciraw be wari le mina
 ka soro ka ciraya ke.
 O be Matigi Ala togo le ta, k'a fo ko:
 «Matigi Ala be ni an ye! Kojugu foyi tena an soro tuun!»
¹² O ra, aw ta kawalew le koton, o bena Siyon dugu sene i ko foro;
 ka Zeruzalemu ke kabakuruton ye.
 Alabatoso tun be kuru min kan, yiritu le bena o kuru datugu.

4

Ala ka hera layiri ta a ta mogow ye

¹ Wagati dow bena se, o wagatiw ra
 Matigi Ala ta batoso lonin be kuru min kan,
 o kuru le bena sigi kuru tow bee kunna;
 a bena korota ka ke kongoriw bee kunna.
 Jamanaw ta mogow bena nogon ce ka taga o yoro ra.
² Siya caman bena taga yi; o bena a fo ko:
 «Aw ye na an ye taga Matigi Ala ta kuru saninman kan,
 Yakuba ta Ala ta batoso ra,
 janko a ye an karan a ta siraw ra,
 an ye a ta siraw tagama.»
 Sabu Ala ta sariya bena bo Siyon dugu le ra,
 Matigi Ala ta kuma bena bo Zeruzalemu le.
³ A bena jamana caman ta kiti tige;
 siya fangatigi minw be yorojanw na, a bena olugu ta kow janabo.
 O bena o ta kerekemuruw yelama ka o ke senekedabaw ye,
 ka o ta tamanw yelama ka o ke worosow ye;
 siya do tena kerekemuru ta siya do were kama tuun;
 o si tena kerekecogo karan tuun*.
⁴ Bee bena sigi nasuma ra a ta rezenforo koro,
 walama a ta torosun koro.
 Mogow si tena o tooro tuun;
 sabu Fangatigi Ala yere da le kumana.

⁵ Jamana tow bee ta mogow be tugu o ta alaw togow le ko;
 nka anw koni, anw be tugu Matigi Ala, an ta Ala togo le ko,
 wagati bee, ani tuma bee.

Ala ka layiri ta a ta mogow ye

⁶ «O wagatiw ra koni, ne bena ne ta saga sendimitow ladon;
 minw tun gbenna ka taga yorojan,
 ne tun ka minw minako juguya,
 ne bena olugu bee ke nogon kan.
 Matigi Ala ko ten!
⁷ Minw tun ye sendimitow ye, ne bena olugu to lawuri.
 Minw tun gbenna ka taga yorojan, ne bena olugu ke siya barakaman ye.
 Matigi Ala le bena ke o kuntigi ye Siyon kuru kan,
 k'a ta o lon na, fo wagati bee.

* **4:3 4.3** Nin kumaw fora Ezayi 2.2-4.

⁸ «Ayiwa, ele min ye sagakuru korosiyoro ye,
ele min ye Siyon dugu ta sankasojan ye,
i ta fangakoro bena seko i ma tuun!
Zeruzalemu dugumogow, aw ta masaya bena seko aw ma!»

Zeruzalemu dugu bena kisi

⁹ Mun koson aw be kulera sisan?
Yala masace te aw fe le wa?
Mun koson dimi benna aw kan i n'a fo muso jigibagato?
Yala aw ladibaga te yi tuun le wa?
¹⁰ Ayiwa, Siyon dugumogow, aw ye aw yere tonomi ka nuna dimi boro,
i n'a fo muso jigibagato;
sabu sisan aw bena bo dugu kono,
ka taga to kongo kono.
Aw bena taga fo Babiloni*;
aw bena taga kisi o yoro le ra.
Matigi Ala bena aw kunmabo o yoro le ra
ka aw bosi aw juguw boro.
¹¹ Sisan koni siya caman lajenna aw kama.
O b'a fo ko: «Siyon kuru ye lanogo,
janko an na ye a halakito ye!»
¹² Nka olugu te Matigi Ala ta miiriya lon,
olugu te Matigi Ala ta kolatigeninw faamu.
O m'a lon ko Ala ka olugu lajen
i ko o be simansiriw lajen cogo min na simangbasikene kan gbasiri kama.

¹³ Siyon dugumogow, aw ye wuri ka o dondon!
Ne bena gban negeramanw di aw ma;
ne bena sengbogoro siranegeramanw di aw ma.
Aw bena siya caman nono,
ka o borofenw bla danna Matigi Ala ye,
ka o ta naforow di dununa bee tigi Ala ma.

¹⁴ Ayiwa, sisan, kerekejamaw ta dugu,
aw ye aw ta kerekejamaw lajen;
sabu an juguw ka an lamini;
o ka Izirayeli kuntigi yere bugo a na ra ni bere ye!

5

Kuntigi min bena woro Betilehemu

¹ Ayiwa, ele Betilehemu Efirata,
ele le ye Zuda mara duguw bee ra fitini ye;
nka mogon min bena sigi Izirayeli kunna ne togo ra,
o tigi bena bo ele le ra;
a ta buruju tun be yi kabini wagatijan, kabini folofolo.
² O koson Ala bena a ta mogow to o kelen na,
fo muso min ka kan ka den woro, o ye den woro,
ani a balema tow ye seko ka taga fara Izirayelimogow kan.
³ A bena wuri ka ke Ala ta mogow kuntigi ye;
a bena o mara ni Matigi Ala ta baraka ye,
ka o mara ni Matigi Ala, a ta Ala ta togo bonya ye.

Ni o kera, o bena sigi hera ra;
 sabu o wagati ra a tɔgo bonya bena se fɔ dugukolo dan na.
⁴ Ale le bena na ni hera ye.

Ni Asirikaw nana ben an ta jamana kan,
 ka don an ta masabonbaw kɔnɔ,
 an bena kuntigi caman ci
 ka jamana jamɔgo camanba* ci ka taga o kama.

⁵ Olugu bena o ta fanga sigi Asiri jamana kan o ta kerekemuru baraka ra,
 ka o ta fanga sigi Namurɔdu ta jamana kan o ta kerekemuru baraka ra.
 Ni Asirikaw nana ko o bena don an ta jamana ra,
 ni Asirikaw nana o sen don an ta mara kɔnɔ,
 ale le bena an bɔsi ka bɔ Asirikaw boro.

Ala bena baraka don Izirayelimɔgo tɔw ra

⁶ O tuma ra, Yakuba ta mɔgo tɔw bena ke jamana caman ce ra,
 i ko Matigi Ala be gomiji min lajigi,
 i ko sanji min be ben ka binw falen.
 O jigi te mɔgo si kan,
 o te foyi jini adamaden si fe.

⁷ Yakuba ta mɔgo tɔw bena ke siya tɔw ce ra,
 ani jamana caman ce ra,
 i ko jara be ke cogo min na kongosogow ce ra,
 i ko jarkanbelen be ke cogo min na sagakuruw ce ra.
 A temeto be o dɔndon ka o sogo tigetige!
 Mɔgo si te se ka o bɔsi ka bɔ a boro.

⁸ O ra, aw boro bena korɔta aw juguw kunna;
 aw kerebagaw bee bena halaki.

Ala bena a ta mɔgow saninya

⁹ «O lon na, kɔni,
 ne bena aw ta sow bee faga ka bɔ aw korɔ,
 ka aw ta sowotorow halaki.
 Matigi Ala ko ten!

¹⁰ Ne bena aw ta jamana dugubaw halaki,
 ka aw ta kerebonbaw bee benben.

¹¹ Ne bena subagayakow bee bɔ aw ce ra;
 lagberikebaga tena ke aw ce ra tuun.

¹² Ne bena aw ta jo kabakururamanw, ani aw ta batofen leseninw bee cen ka bɔ aw
 ce ra.
 Aw ta batofen minw ye aw yere boro nɔ ye, aw tena aw kinbiri gban ka olugu si bato
 tuun.

¹³ Ne bena jo musoman Asera ta berew bee bon ka bɔ aw ta yɔrɔw ra;
 ne bena aw ta dugubaw halaki.

¹⁴ Siya minw ma ne lamɛn,
 ne jusu bonin ni ne dimininba bena ne yere mɔnebo olugu bee ra.»

6

Ala k'a ta mɔgow jaraki

¹ Ayiwa, Matigi Ala be min fɔ, aw ye o lamɛn sa!

* 5:4 5.4 A sebera heburukan na ko kuntigi wolonfla, jamɔgo seegi.

A ko:

«Wuri i ye nin kiti fɔ kuruw ye,
kongoriw fana ye i kan men!»

² Kuruw, aw ye Matigi Ala ta kiti ko lamɛn!
Dugukolo jusiginan wuribariw, aw ye a lamɛn!
Sabu kiti le bɛ Matigi Ala ni a ta mɔgɔw cɛ;
sɔsɔri dɔ bɛ a ni Izirayeli cɛ.

³ «Ayiwa, ne ta mɔgɔw, ne ka mun le kɛ aw ra sa?
Ne ka aw seɣe cogo di le? Aw ye ne jaabi!

⁴ Ne ka aw ta ka aw labɔ Misiran jamana kɔnɔ;
ne ka aw kunmabɔ ka aw labɔ jɔnyaso kɔnɔ.
Ne ka Musa bla aw ja, ani Haruna ni Mariyamu.

⁵ Ne ta mɔgɔw, Mohabu ta masace Balaki tun ka jɛn min siri,
ani Behɔri dence Balamu tun ka ale jaabi cogo min na,
aw ye aw hakiri to o ra!
Aw ka tagama min kɛ k'a ta Sitimu, ka taga se fɔ Giligali,
aw ye aw hakiri to o ra, k'a lɔn ko Matigi Ala ka kɔnuman le kɛ aw ye!»

Ala bɛ min jini mɔgɔw fɛ

⁶ Ne bɛna taga ni mun le ye Matigi Ala ja kɔrɔ?
Ne bɛna taga ne kinbiri gban ni mun fɛn le ye bonyatigi Ala ja kɔrɔ?
Yala ne bɛna taga a ja kɔrɔ ni san kelen misiden dɔw le ye, ka o kɛ saraka jɛnitaw*
ye wa?

⁷ Yala ni ne ka sagajigi waga caman kɛ saraka ye,
o le bɛna diya a ye wa,
walama ni ne ka kɔ waga tan ji kɛ turu ye ka o di a ma saraka ye,
o le bɛna diya a ye?
Walama ne ka kan ka ne dence fɔlɔ le di a ma ne ta terenbariyakow kosɔn,
ka ne yɛrɛ woroden di ne ta jurumun sara ye,
o le bɛna diya a ye?

⁸ Ele adamaden, sira min ka ji, o sira yirara i ra.
Matigi Ala bɛ min jini i fɛ,
o le ye ko i ye teren Ala ye, ka kɔnuman kanu,
ka i yɛrɛ majigi, ka i ta Ala ta sira tagama.

Ala ta kiti bɛna ben Zeruzalemu kan

⁹ Matigi Ala bɛ a kumakan lase dugumɔgɔw ma.
Alapasiran le ye hakiritigiya ye.

«Kiti min bɛna se aw ma aw ta hakɛw kosɔn,
ani min bɛna o kiti lase aw ma, aw ye o lamɛn sa!

¹⁰ Jamanajugu ta mɔgɔw, aw bɛ wari jini nanbara le ra,
aw bɛ aw ta sumanikeminanw dɔgɔya fɔ k'a cejuguya!
Ne bɛ se ka sɔn o ma cogo di?

¹¹ Mɔgɔ minw bɛ o ta sumanikenan yɛlɛma,
ka kilo dafabariw bla o ta bɔrɔw kɔnɔ,
yala ne bɛ se ka o tigiw to yi,
ni ne ma o hake bɔ o ra wa?

¹² Dugu naforotigiw bɛ mɔgɔw minako juguya;
dugumɔgɔw bɛ faninya fɔ.
O bɛ mɔgɔw janfa ni o nenkun ye.

¹³ Ayiwa, ne fana bēna tɔɔɔ le ben aw kan;
 ne bēna aw halaki aw ta jurumunw kosɔn.
¹⁴ Aw bēna domuni kɛ, nka aw tēna fa;
 aw kɔnɔbara lakolon bēna to.
 Aw bēna siman mara, nka foyi tēna to aw boro.
 Ni aw ta siman min ka to, ne bēna a to aw juguw ye aw kɛɛ ka o mina aw ra.
¹⁵ Aw bēna dannɩ kɛ, nka aw tēna siman tigɛ.
 Aw bēna oliviye turu bɔ, nka aw tēna o turu mun.
 Aw bēna rɛzɛn forogi, nka aw tēna o rɛzɛnji min.
¹⁶ Aw bɛ Omiri ta cɪfɔninw sira le tagamana;
 aw bɛ Akabu ta somɔgow ta sira le tara,
 ka o ta kɔkɛcogow ladegi.
 O kosɔn ne bēna aw halaki,
 ka aw ta dugumɔgow kɛ logɔbɔrifɛn ye mɔgow fɛ.
 Siya tɔw bēna aw le mafiyɛnya.»

7

Mise ka mɔgow ta kojuguw fɔ

¹ E, bɔnɔ ka ne sɔɔ, sabu ne bɛ i ko mɔgo min tagara yiridenɲiniyɔɔ ra
 samiyayiridenw bɛɛ tɔmɔnin kɔ.
 Ne bɛ i ko mɔgo min tagara rɛzɛntɔmɔyɔɔ ra
 rɛzɛnmɔ bɛɛ tigenin kɔ.
 Ne ma rɛzɛnmɔ sɔɔ k'a domu!
 Toroden fɔlɔ minw logɔ tun bɛ ne ra, ne ma o dɔ sɔɔ ka o domu fana.
² Alɔnasiranbagaw bɛɛ tununa ka bɔ jamana kɔnɔ pewu!
 Adamaden cantigi tɛ yi tuun;
 o bɛɛ bɛ dogo ka mɔgo faga,
 o bɛɛ bɛ jan la o balemaw ɲa.
³ Ni kojugu kɔni lo, o borow bɛ se o ra fɔ ka ɲa.
 Jamana kuntigiw ko, ko fɔ bonyafɛn le ye di olugu ma!
 Kititigɛbagaw, olugu bɛ surafɛnw mina mɔgow fɛ.
 Fagamaw kɔni, olugu bɛ min fɛ, o bɛ o fɔ bɛɛ ɲa na kɛɛ kan.
 O bɛɛ le jenna kojugu kan.
⁴ O bɛɛ ra mɔgoɲuman, ale ka jugu i ko ɲaniyiri;
 mɔgo terennin, o bɛ i ko ɲani.

Aw ta kɔɔsirikɛbagaw tun ka lon min ko fɔ, o lon le sera;
 Matigi Ala bēna na aw kama o lon le ra.
 O ta kɔnɔnɔfirilon le sera.
⁵ Mɔgo si kana a jigi la a jɛɲɔgɔn kan tuun.
 Mɔgo si kana la a teri ra tuun!
 Hali i muso min bɛ deri ka la i kɔɔ,
 i kumacogo lɔn ni a ye!
⁶ Sabu dɛncɛ bɛ a facɛ nɛni,
 dɛnmuso bɛ wuri a bamuso kama,
 muso bɛ wuri a buranmuso kama.
 Mɔgo bɛɛ juguw bēna kɛ a yɛɛ ta somɔgow le ye.

Mise k'a jigi la Ala kan

⁷ Ayiwa, ne kɔni, ne ɲa lɔnin bɛ Matigi Ala le ra.
 Ne jigi bɛ ne kisibaga Ala le kan;

ne ta Ala bɛna ne jaabi.

⁸ Ne juguw, aw kana yɛrɛko ne ma;
sabu hali ni ne benna, ne bɛna wuri.
Hali ni ne siginin bɛ dibi le ra,
Matigi Ala bɛna yeelen bɔ ne ye.

⁹ Ne ka Matigi Ala hake ta;
o ra ne bɛna a ta dimi mupu,
fo a ye na lo ni ne kunko ye, ka ne ta jo di ne ma.
A bɛna ne bla yeelen na,
k'a yira ko a ta kɛwalew bɛɛ terennin lo.

¹⁰ Ni ne juguw nana o ye,
maroyaba le bɛna o mina.
Olugu minw tun b'a fora ko:
«Matigi Ala, aw ta Ala bɛ min?»
Ne bɛna olugu le flɛ sisan.
Mɔgow bɛna olugu le dɔndɔn, i ko bɔgo min bɛ sira kan.

Ala bɛna kojuman kɛ a ta mɔgow ye

¹¹ Aw ta dugu kogow lolon bɛna se.
O lon na, do bɛna fara dugu bonya kan.
¹² O lon na, aw ta mɔgow bɛna seko ka na aw fɛ,
ka bɔ Asiri, ani Misiran duguw ra;
minw tun siginin bɛ k'a ta Misiran, ka taga a bla fo Efirati ba ra,
k'a ta kogoji do ra, ka taga a bla kogoji do wɛrɛ ra,
k'a ta kuru do ra, ka taga a bla kuru do wɛrɛ ra,
olugu bɛɛ bɛna na.

¹³ Nka jamana tow lakolon bɛna to, o ta mɔgow ta kɛwalew koson;
o ta kɛwalew sara le bɛna kɛ o ye.

Cira ka Ala daari Izirayeli ye

¹⁴ Matigi Ala, i janto i ta mɔgow ra ka o gbengben ni i ta sagagbenbere ye.
O bɛ i ko i yɛrɛ ta sagakuru.
O bɛ o kelen na tu konɔ, yirisunpumanw cɛ ra.
A to o ye domuni kɛ Basan ni Galadi mara ra, i ko a tun bɛ cogo min na folofolo.

¹⁵ «Ne bɛna kabakow kɛ i ye,
i n'a fo i bɔto Misiran folofolo, ne tun k'a kɛ cogo min na.»

¹⁶ Siya tow ni o ta sebgaya bɛɛ bɛna o ko ye, ka maroya.
O bɛna o boro la o da ra; o torow tɛna se ka foyi mɛn tuun!

¹⁷ O bɛna buguri nɛmu i ko sa,
i ko danfen minw bɛ fofɔ dugu ma.
O yɛrɛyɛrɛto bɛna bɔ o ta dingaw konɔ.
O ja tigeninba bɛna o pasin ele Matigi Ala, an ta Ala ma, ka siran i ja.

¹⁸ Ala juman wɛrɛ le bɛ i ko ele?
I ta mɔgow to min tora, i bɛ olugu ta jurumunw bɔ a ra,
i tɛ o ta terenbariyakow jate.
I diminin tɛ to tuma bɛɛ;
kojuman le ka di i ye.

¹⁹ I bɛna makari an na tuun,
ka an ta jurumunw bla i sen korɔ,
ka an ta kojuguw bɛɛ bla kogoji jukorɔ.

²⁰ I bɛna to i ta kankelentigiya ra ni Yakuba ta somɔɔw ye,
ka nɛɛma Iburahima ta mɔɔw ye,
i n'a fɔ i ka o layiri ta an bɛmaw ye cogo min na kabini fɔɔfɔɔ.

NAHOMU TA KITABU Kitabu faamucogo

Cira Nahomu ka ciraya ke Ninive dugu le kama, min ye Asiri jamana ta duguba ye. Asirikaw tun ka Samari mara halaki pewu.

Nahomu bora Galile mara ra. A k'a ta ciraya ke cira Ezayi ko fe, nka a tun be cira Yereimi na fe. Nahomu korɔ ye ko jususaaro. A ta kuma fana tun be Zuda mara mogow jusu saaro, sabu a tun be Ninive dugu halakiko le fo. Nahomu ta cirayakumaw kera can ye, sabu Babilonikaw, ani Medikaw nana Ninive dugu mina, k'a halaki. O ko kera cira Yunusu ta waajuri ko temenin ko fe, fo san keme ni san bilooru.

Ninivekaw ta kojuguw cayara; o le k'a to Ala ta kiti benna o kan. Nin kitabu b'a yira an na ko ni juguya ni jurumun cayara ka se hakeya do ma, o be na ni Ala ta kiti ye.

Kitabu konokow

Ala ta kiti bena ben Ninive dugu kan (1)

Ninive dugu bena halaki ka ban pewu (2-3)

Ala bena a yere dimibo Ninivekaw ra

¹ Cirayakuma min fora Ninive dugu ta ko ra, Ala ka o ko minw yira Elikosikace Nahomu na, o kow kitabu le ye nin ye.*

² Ala min t'a fe mogɔ ye ale ni batofen were kanu jogon fe, ani Ala min be kojugu juru sara,

o le ye Matigi Ala ye.

Matigi Ala be hake sara; a ta dimi ka jugu kosebe.

A be a kerebagaw ta kojuguw sara,

a be a ta dimi mara a juguw kama.

³ Matigi Ala te dimi joona, a ta sebgaya ka bon;
a fana te kojugukebaga to ni a ma a ta kojugu hake bo a ra.
Matigi Ala be a temesira bo folonkonto ni sanfonjo ce ma;
sankabaw ye a sennabuguri le ye.

⁴ A be songo kogoji ra, k'a ji ja,

a be bajiw bee ji ja.

Basan ni Karimeli kuruyorow be ja,

Liban yirifiyerenw be fofonfon.

⁵ Kuruw be yereyere a na korɔ,

kongoriw be yeele;

dugukolo be yuguyugu a na korɔ,

ani dunupa ni a konofenw bee.

⁶ Jon le be se ka lo k'a ta dimiba makono?

Ni a jusu bora, jon be se ka lo k'a konɔ?

A ta dimi be jigi i ko tasuma,

a be jigi ka faraw perenperen.

⁷ Matigi Ala ka ni.

* **1:1 1.1** Nahomu 1.2-11: O hayaww bee kelen kelen be damina ni heburukan sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tawu ye.

Jusukasilon na a be ke mogo dogoyoro ye.

Minw be o yere karifa a ma,
a b'a janto olugu ra.

⁸ Nka a bena jiwoyobaw ke ka Ninive dugu ban pewu!
A bena a juguw nogben fo ka taga o bla dibi ra.

Min fɔra Zuda kuntigiw ma

⁹ Aw be dabari juman le sirira Matigi Ala kama?
Ale le bena aw halaki ka aw ban pewu.
Nagban tena se aw ma k'a se sinaga fla.

¹⁰ Hali ni o melegenin be nogon na i ko naniyiriw,
hali ni o minna ka fa,
a bena o jeni ka ban, i ko binjalan.

Min fɔra Ninive ma

¹¹ Miiriyajuguw tun be mogo min jusu ra Matigi Ala kama,
ani naninyajuguw,
o tigi tun bora ele Ninive dugu le konɔ.

Min fɔra Zuda ma

¹² Matigi Ala ko: «Hali ni Asirikaw ka ca,
hali ni o baraka ka bon cogo o cogo,
o bena tige ka ben le!
O bee bena ban pewu.
Aw Zuda mogow, ne ka aw tooro,
nka ne tena aw tooro tuun.

¹³ O ka doni min la aw kunna, ne bena o bo aw kan;
ne bena aw ta sirinanw foni.»

Min fɔra Ninive masace ma

¹⁴ Matigi Ala ka kuma min fo ele Ninive dugu kama, o le ye nin ye:
A ko: «Aw tena duruja soro aw togo be la min na.
Aw ta jo kabakururamanw, ani aw ka negge yeele k'a ke batofen minw ye,
ne bena o bee sama ka bo aw ta alaw ta sonnikebonw konɔ.
Ne bena aw ta kaburu laben k'a bla, sabu aw te foyi ye.»

2

Ninive dugu bencogo

¹ Mogo min be nana ni hera kibaro diman ye,
o tigi nato fle kuruw kan!
Zuda mara mogow, aw ye aw ta panagbew ke,
ka aw ta dajuruw dafa;
sabu mogojugu tena teme aw ce ra tuun.
A bena halaki ka bo yi pewu!

² Aw Ninivekaw, cenrikebaga nato ye nin ye aw kama!
Aw ye aw ta masabonbaw korosi,
aw ye aw janto aw ta siraw ra.
Aw ye aw yere cesiri,
ka baraka don aw yere ra ka jija kosebe!

³ Sabu Matigi Ala bena Yakuba ta somogow ta bonya laseko o ma,
a bena Izirayeli ta bonya laseko a no ra;

cenrikebagaw tun ka o borofenw cɛ,
o tun ka o ta rezensunw yiriborow karikari.

⁴ O ta kerekɛcɛw ta nɛgebennanw wulennin lo.

O ta cɛfariw ka faniwulenw le don.

O ta sowotorow nɛgɛw bɛ manamana.

O labennin lo kɛɛ kama;

o ta tamanw yiriw bɛ lamaga!

⁵ Sowotorow bɛ girin dugu siraw fɛ;

o bɛ boribori kɛnɛgbɛw ra.

O bɛ manamana i ko tasumamana,

o bɛ tɛmɛtɛmɛ yɔrɔ bɛɛ i ko sanmanamana.

⁶ Ninive masacɛ k'a ta cɛfariw wele,

nka olugu nato bɛ talontalonna.

Juguw girinna ka la dugu kogow kan,

o ka o yɛɛ dogo o ta nɛgebennanw jukɔrɔ.

⁷ Dugu donda minw nasinna ba ma, o ka olugu kari ka o ben.

Masaso mɔgɔw jigi tigɛra pewu!

⁸ O ka dugu ta jo musoman bɔ a dogoyɔrɔ ra

k'a mina ka taga ni a ye.

Muso minw tun bɛ o jantora a ra,

olugu bɛ nɔnana i ko jɛnɛtuganiw,

ka to ka o disi gbasigbasi.

⁹ Ninive bɛ i ko jimarayɔrɔ min karira k'a ji bɔn.

Mɔgɔw boritɔ flɛ!

Aw ye lɔ! Aw ye lɔ!

Nka mɔgɔ si yɛɛ t'a kɔ flɛra!

¹⁰ Aw ye o ta wariw cɛ!

Aw ye o ta saninw cɛ!

O ta naforo tɛ ban.

Fɛn dawulaman suguya bɛɛ le bɛ o ta naforow ra.

¹¹ Cɛnri, ani ciri, ani cɛri!

Bɛɛ jigi tigɛra, bɛɛ sen bɛ yɛɛyɛɛrɛra,

bɛɛ soro tigɛra, bɛɛ pada yɛlɛmana.

Ninive baraka banna

¹² Jaraw ta dogoyɔrɔ kɛra di le?

Jarakanbelenw ta dinga kɛra di?

Jaracɛ tun bɛ yaala dinga kɔnɔ, ani jaramuso ni jaradenw;

foyi tun tɛ o lasiran!

¹³ Jaracɛ tun ka sogo caman mina a ta jaradenw ye.

A tun ka sogo caman faga a ta jaramusow ye.

A tun k'a ta dingaw fa ni sogo ye;

a tun k'a dogoyɔrɔw fa ni sogosuw ye.

¹⁴ «A flɛ, ne wurira aw kama!

Fangatigi Ala ko ten.

Ne bɛna aw ta sowotorow jɛni ka o kɛ sisi ye.

Aw ta jaradenw kɔni, kɛrɛkɛmuru le bɛna olugu faga.

Ne bɛna aw ta domuni ban dugukolo kan.

Mɔgɔ si tena aw ta ciradenw kan mɛn tuun.»

3

Dugujugu halakicogo

¹ Bonɔ bɛna ele sɔrɔ,
 ele mɔgɔfagadugu!
 Ele min fanin bɛ faninya ni benkanni na.
 Ele min ta domuta tɛ ban ka ye!
² Gbɛɛɛ mankan! Sowotorow senw mankan!
 Sow boritɔ mankan! Sowotorow panpantɔ mankan!
³ Sotigiw girintɔ flɛ!
 Kɛrɛkɛmuruw yɛlɛmayɛlɛmatɔ flɛ!
 Tamanw manamanatɔ flɛ!
 Mɔgɔ faganin camanba, mɔgɔ sanin camanba tonnɪn flɛ!
 Suw da tɛ se ka lɔn;
 mɔgɔw bɛ talon suw ra ka ben!

Cɛnri min sera jatɔmuso ma

⁴ O bɛɛ kɛra jatɔyadugu ta jatɔyajugu le kosɔn;
 a ta cɛɲaba ni a ta subagayaba kosɔn,
 a ka siyaw fiyeere ni a ta jatɔya ye,
 ka jamanaw fiyeere ni a ta subagaya ye.
⁵ «A flɛ, ne wurira i kama!
 Fangatigi Ala ko ten.
 Ne bɛna i ta derege lawuri fɔ k'a se i pada ma,
 ka i fari lakolon yira siyaw ra,
 ka i lebu yira jamanaw ra.
⁶ Ne bɛna jamamamaw firi i kan, fɔ ka i datugu.
 Ne bɛna i kɛ nigifɛn ye,
 ka i kɛ flɛrifɛn ye.
⁷ Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka i ye, o tigi bɛ bori ka bɔ i kɔrɔ,
 k'a fɔ ko: <E, Ninive dugu cɛnna pewu!
 Jɔn le bɛna hina Ninive ra sa?>
 Ne bɛna jɔn le sɔrɔ ka Ninivekaw jusu saaro?»

Ninive ni Tɛbu ta kiti kɛra kelen ye

⁸ Yala aw ka fisa ni Tɛbu dugu ye wa,
 o dugu min tun siginin bɛ Nili bada ra, ka ji kɛ k'a lamini?
 Jiw tun bɛ a tanga fɛn bɛɛ ma,
 jiw tun k'a lamini i ko kogo.
⁹ Etiyopi ni Misiran le tun ye Tɛbu ta baraka sɔrɔyɔrɔ ye;
 dan tun tɛ a baraka ra.
 Putikaw, ani Libikaw tun ye a jɛɲɔgɔnw ye.
¹⁰ O bɛɛ n'a ta, Tɛbu dugumɔgɔw fana minana;
 o minana ka taga ni o ye.
 O ka o ta denɲɛninw mina
 ka o gbasi kabakuruw kan,
 ka o ɲɔɲɔ dugu siradaw bɛɛ ra.
 O ka karala kɛ, ka o ta kuntigiw taran o juguw ra;
 o ka nɛgɛjɔrɔkɔw don o ta mɔgɔbaw bɛɛ ra.
¹¹ Ninive dugumɔgɔw, aw fana bɛna dɔrɔ min ka fa ten le, fɔ aw bɛna kɛ dogo ye.
 Aw fana bɛna kɛ dogoyɔrɔ jini ye, ka dogo aw juguw na.

Ninive desera pewu

¹² Aw ta kerebonbaw bee be i ko torosun min fanin be a den folo moninw na.
Ni o k'a yuguyugu donnin doron, toromow be ben a domubaga da ra.

¹³ Aw ta kerekewew fle! O bee ye musow le ye.
Aw ta jamana daw yeleninba lo aw juguw ye.
Tasuma bena aw ta dugu dondaw sogonaw jeni ka o ban.

¹⁴ Aw ye ji caman bi k'a bla, sabu aw juguw bena aw ta dugu lamini.
Aw ye aw ta dugu kogow lalaga kosebe;
aw ye bogo dondon, aw ye bogo noni,
aw ye birikibonan ta.

¹⁵ Tasuma bena aw halaki o yoro le ra;
kerekemuru bena aw faga ka aw ban,
i ko tonbaw be siman domu k'a ban cogo min na.

Ninive kera dugu lakolon ye

Aw ye caya i ko tonbaw,
aw ye caya i ko nodomutonw!

¹⁶ Aw ka aw ta jagokebagaw caya fo ka teme lolow hakeya kan.
Nka o bee bena tunu i ko tonbaw be pan ka wuri cogo min na.

¹⁷ Aw ta kuntigiw ka ca i ko nodomutonw,
aw ta pamogow ka ca i ko tonw lajennin jogon kan.
O be na sigi sansanw kan nenewagati ra;
nka ni tere bora doron, o bee be wuri ka taga, mogo te o tagayoro lon.

¹⁸ E, Asiri masaceba, i ta jamana pamogow lara sunogo ra,
i ta kerekuntigiw lanin tora o no ra;
i ta mogow janjanna kuruw kan,
mogo si te o lajenna.

¹⁹ Fla te yi, min be se ka aw ta bana keneya.
Aw ta jori bena aw faga le.
Ni mogo o mogo nana aw ta ko kibaroya men,
o tigi bena tegere fo aw ta halakiri koson;
sabu jon le be yi, ko aw ta kojugu dablalari toro tun ma se min na?

HABAKUKI TA KITABU Kitabu faamucogo

Habakuki ni Yeremi ni Sofoni ka o ta ciraya ke wagati kelen na.

Ala ni cira Habakuki be kuma ka jogon son nin kitabu konɔ. Habakuki ka Ala ta mogow ta terenbariya ni o ta Alapasiranbariya ye minke, o ko k'a jusu kasi. Nka Ala k'a fo cira ye ko ale bena Babilonikaw le ke sababu ye k'a ta mogow koro.

Nka Habakuki k'a miiri ko Ala tun man kan ka son ko siya were mogow ye ke sababu ye k'a yere ta mogow koro, sabu o mogow fana terennin te. O kow tun ka Habakuki jusukun tooro kosebe. Nka Ala k'a yira Habakuki ra ko ale le ye Sebestigi ye.

Habakuki ka Zuda mara mogow lasomi o le ra, ko ni o ma o ta kojuguw, ani o ta Alapasiranbariya kow dabra, Ala bena o don Babilonikaw boro. Nka a b'a yira fana ko ni mogow min ka terenninya sira tagama, o tigi be panamanya (2.4).

Kitabu konokow

Habakuki ta jininkariw ani Ala ta jaabiriw (1.1-2.5)

Ala bena mogow terenbariw halaki (2.6-20)

Habakuki ta Aladaari (3.1-19)

Cira Habakuki ta jininkari

¹ Matigi Ala ka kuma min yira cira Habakuki ra:

² Matigi Ala, i bena ne jaabi tuma juman le sa?

Ne ka i wele ko i ye an deme, nka i ma ne lamɛn!

Ne kulera k'a fo i ye ko kojuguw warara, nka i ma an kisi.

³ Mun koson i b'a to ne na ye nin kojuguw ye?

Mun koson i be je ka terenbariya fle?

Ne na be toori ni benkanɛni le ra,

sosoriw be wuri, kere fana be yi.

⁴ O koson sariya sira tagama dablara,

kiti te tigera can kan tuun.

Mogowjugu le be se mogowuman na,

kiti be tige nanbara le kan.

Ala ka cira jaabi

⁵ «Aw ye aw na lo siyaw ra ka o fle,

aw ye kabakoya fo ka kononɔban;

sabu ko do bena ke aw ta wagati ra,

ni mogow tun k'a fo aw ye ko a be ke, aw tun tena la a ra.

⁶ A fle, ne bena Babilonikaw lawuri,

o mogow hinabariw, ani o mogow farimanw,

minw be dugukolo yoro bee yaala ka mogow ta sigiyorow mina;

yoro minw te o ta ye, o be o mina.

⁷ Jatigemogow, ani siranyamogow lo.

O yere le be o ta sariya sigi, ka o ta fanga sigi.

⁸ O ta sow sen ka fiyen ka teme waraninkala kan.

O ka fari ka teme hali kongowuru suferaman kan.

O ta sow be teliyara ka na;

o ta sotigiw be nana ka bo yorojan.

O be teliyara ka na i ko bon min be nana a ta domunifen ko.

⁹ Nin mōgōw bēē bē nana kojugu le kama;
 o bē girinna ka na ja fē dōrōn.
 O bē mōgōw mina ka o lajēn, caman i ko kēnken.
¹⁰ O bē masacēw dōgōya,
 o bē fagamaw mafiyēnya.
 Dugu barakamanw tē o ja na foyi ye;
 o bē yelenyōrōw lō ni bōgō ye ka dugu kogo lamini, ka yēlen o kan ka dugu mina.
¹¹ O kō, o bē tēmē i ko fōjō,
 ka taga yōrō wērē.
 O bē kojugu kē ka o yērē jaraki;
 o yērē ta baraka le bē o ta ala ye.»

Cira kumana Ala fē tuun

¹² Ele le tun tē yi kabini fōlōfōlō wa?
 E, Matigi Ala, ne ta Ala saninman, ele min tē sa ka ye!
 E, Matigi Ala, i ka nin mōgōw labēn an ta kiti le kama.
 E, an ta Ala barakaman, i ka o sigi ko o ye an ta kojuguw hakēw le bō an na.
¹³ Ele ja saninyanin lō, i t'a fē ka kojugu ye i ja ra.
 I t'a fē ka mōgōw tōrōtō fē.
 Mun na i bē je ka mōgōjanfabaga fē?
 Mun na i tē foyi fō, k'a sōrō mōgōjugu bē mōgō terennin halakira,
 mōgō min terennin lō ka tēmē ale yērē kan?
¹⁴ I ka adamadenw kē i n'a fō kōgōji jēgēw,
 i n'a fō fēnpanaman minw bē fōfō, kuntigi tē minw fē.
¹⁵ O jugu bē o bēē mina ni dulen ye;
 a bē o sama ka bō ni a ta jō ye.
 A bē o kē a ta jēgēminafen kōnō,
 ka ninsōndiya fō ka jagari.
¹⁶ O kō, a bē sarakaw bō a ta jō ye;
 a bē wusunān sarakaw* bō a ta jēgēminafen ye;
 sabu o le sababu ra, a ta sōrōta cayara,
 o le sababu ra, a ta domuni bē diya.
¹⁷ Yala an jugu bēna to k'a ta jō fa k'a labō tan wagati bēē wa?
 A bēna to ka mōgōw halaki tan, hali a tē hina o ra wa?

2

Ala ka cira jaabi

¹ Ne bēna lō ne lōyōrō ra ka yōrō kōrōsi;
 ne bēna lō dugu kogo kunna ka yōrō kōrōsi.
 Ne bēna ne toro malō k'a lōn Ala bēna min fō ne ye,
 k'a lōn ne ta pininkari jaabi bēna kē min ye.
² Matigi Ala ka ne jaabi k'a fō ko:
 «I ka min ye, o sēbē;
 a sēbē k'a gbēya walakaw kan,
 janko hali mōgō boritō ye se k'a karan.
³ Sabu nin fēn min yirara, o ye wagati dō ta ko le ye;
 a bē wagatīlabanw ta ko le fō; faninyakuma tē,
 hali ni a mēēna, a makōnō,

sabu min fɔra, o bɛna kɛ lɛ jatɛ;
a kɛwagati tɔ fana man jan.

⁴ «Mɔgɔ min bɛ a yɛrɛ bɔnya, o tigi jusukun tɛ sira terennin ta;
nka mɔgɔ terennin bɛ janamanya a ta lanaya lɛ sababu ra.

⁵ Naforo bɛ mɔgɔ lafiri*,
mɔgɔ yɛrɛbɔnyabagaw ta ko si tɛ laban.
O bɛ o da yɛlɛ k'a bɔnya i ko lahara dingaba;
o bɛ i ko saya min tɛ wasa mɔgɔdomu na ka ye.
O bɛ mɔgɔw mina ka o kɛ o yɛrɛ ta ye,
ka mɔgɔw bɛɛ mina ka o lajɛn o yɛrɛ ye.»

Ala ta danga kumaw

⁶ «Nka yala lon dɔ nin mɔgɔ minaninw tɛna olugu ta ko fɔ i ko talɛn wa?
Ka o ta ko fɔ i ko zana, k'a kɛ yɛrɛko ko ye wa?

Mɔgɔw bɛna a fɔ ko:

«Mɔgɔ min bɛ walifɛn cɛ ka o kɛ a yɛrɛ ta ye, bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ.
Aw bɛ mɔgɔw ta fɛn minw tara ka o juru caman don aw yɛrɛ kan na, aw bɛna o
dabla tuma juman lɛ?»

⁷ Lon dɔ, aw ta jurunantigiw bɛna bara ka wuri aw kama;
o bɛna wuri ka aw yuguyugu, ka aw borofɛnw cɛ.

⁸ I n'a fɔ aw ka siya caman ta fɛnw cɛ,
o kosɔn siyaw ta mɔgɔ minw tora, olugu bɛna aw ta fɛnw cɛ fana.
O kow bɛna kɛ aw ra sabu aw ka adamadenw faga,
aw ka kojuguw kɛ jamana kɔnɔ, aw ka duguw ni dugumɔgɔw halaki.

⁹ «Mɔgɔ min bɛ a ta fɛnw sɔrɔ tɔɔrɔ ra,
janko k'a ta so lɔ, k'a ta so lɔ ka ja
i ko kɔnɔɔaga min bɛ kuruw kunna,
janko kojugu kana alɛ sɔrɔ,
bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ.

¹⁰ «Aw ka siya caman faga minke,
o kosɔn aw ka maroya bɛn aw yɛrɛ ta so lɛ kan,
aw ka kojugu kɛ aw yɛrɛ lɛ ra.

¹¹ Hali aw ta bon kabakuruw bɛna to kogo ra ka kule aw kama;
bonlɔyiriw fana bɛna to bon san fɛ ka kabakuruw lamina.

¹² «Mɔgɔ min bɛ mɔgɔw faga k'a ta dugu lɔ ni o jori ye,
bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ;
mɔgɔ min bɛ a ta dugu sindi ni kojugu ye,
bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ.

¹³ Mɔgɔw bɛ baara kɛ, nka o tɔnɔ bɛɛ bɛ taga tasuma ra,
siyaw bɛ o yɛrɛ sɛgɛ, nka o ta sɛgɛ tɛ foyi ja;
o kow bɛɛ bɛ bɔra Fangatigi Ala lɛ ra.

¹⁴ Sabu dugukolo bɛɛ bɛna fa Matigi Ala ta nɔɔrɔ lonniya ra,
i n'a fɔ ji ka kɔgoji fa cogo min na.

¹⁵ «Ele min bɛ dɔrɔ di i mɔgɔɔgɔn ma ko a y'a min,

* **2:5 2.5** Naforo bɛ mɔgɔ lafiri: a fɔra Kitabu dɔw kɔnɔ ko: duvɛn bɛ mɔgɔ lafiri.

bɔnɔ bɛna ele sɔrɔ.

Ele min bɛ fɛnjugu di i mɔgɔɔgɔn ma, k'a to a b'a min ka janamini, janko k'a lebu
fɛ,

bɔnɔ bɛna ele sɔrɔ.

¹⁶ Sani ele ye bonya sɔrɔ, ele fana bɛna fa maroya le ra;

sisan ele fana le bɛna min ka fa, ka i lebu yira.

Minnifɛn min bɛ Matigi Ala kininboro ra, o bɛna di ele ma;

i ta dawula bɛna yɛlɛma ka kɛ maroya ye.

¹⁷ «Aw ka cɛnri min kɛ Liban jamana ra, o juru bɛna sara aw yɛrɛ ra.

Kongowara farimanw bɛna ben aw kan, fɔ ka jatigɛ bla aw ra.

O kow bɛna kɛ aw ra sabu aw ka adamadenw faga,

aw ka kojuguw kɛ jamana kɔnɔ, aw ka duguw ni dugumɔgow halaki.

¹⁸ «Mɔgɔ bɛ batofɛn minw lɛsɛ,

o bɛ se ka mun le ja?

Mɔgɔ bɛ nɛgɛ yeele k'a kɛ batofɛn minw ye, o fɛn minw bɛ mɔgɔ lafiri dɔrɔn,

o bɛ se ka mun le ja?

Mun kɔsɔn mɔgɔ b'a jigi la a yɛrɛ boro ta fɛn lalaganin kan,

ka o batofɛngbansanw lalaga, o minw tɛ se ka kuma?

¹⁹ Ele min b'a fɔ yiri ma ko: <I wuri!>

Ele min b'a fɔ kabakuru lɛsɛnin ma, nin tɛ min na, ko: <I kunu!>

Bɔnɔ bɛna ele sɔrɔ.

O fɛnw bɛ se ka ele karan mun le ra?

Sanin ni warigbɛ dɔrɔn le bɛ o kan;

nin foyi tɛ o ra.

²⁰ Nka Matigi Ala bɛ a ta batoso saninman kɔnɔ:

dunupa bɛɛ lajennin ye je a ja kɔrɔ.»

3

Cira ta Aladaari

¹ Cira Habakuki ka daariri min kɛ, ni mapumankokanw ye, o le ye nin ye; a ko:

² E, Matigi Ala, ne ka i ta kuma fɔnin mɛn;

i ta kɔkɛninw ka siranyaba bla ne ra, Matigi Ala.

I ka nin ko min labɛn,

a to o ye kɛ nin san nataw kɔnɔ.

A to mɔgow ye a lɔn san nataw ra.

Nka hali ni i dimina, i hakiri to i ta makari ra.

³ Ala bɛ nana ka bɔ Teman,

Ala Saninman bɛ nana ka bɔ Paran kuruw yɔrɔ ra.*

A bonya ka sankolo yɔrɔ bɛɛ fa,

dugukolo yɔrɔ bɛɛ fara a bonya ra.

⁴ A bɛ manamana i ko yeelen.

Yeelenw bɛ bɔ a tɛgɛ kɔnɔ;

a ta baraka dogonin bɛ o yɔrɔ le ra.

⁵ A tagatɔ bɛ banajugu ben jamanaw kan a ja fɛ,

a temenin kɔ, a bɛ farigbanjuguw bla jamanamɔgow ra.

⁶ Ni a ka lɔ, dugukolo bɛ yuguyaga;

* **3:3 3.3** Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

ni a ka fleri ke, jamana mogow be yereyere.
 Kuru minw tun be yi kabini folofolo, olugu be cici,
 kongori minw tun be yi kabini wagatijan, olugu be yeele;
 o yorow le tun be a temeyoro ye kabini folofolo.

⁷ Ne ka Kusan mara ta fanibonw ye, jigitige benna olugu kan,
 ne ka Madiyan mara ta sow ye, kononofiri benna olugu kan.

⁸ E, Matigi Ala, wagati min i yelennin tun be nana i ta sow kan,
 wagati min i tun be nana i ta sowotoro konon ka na se soron,
 yala i tun dimina bajiwa le koron wa?
 Yala i jusu tun boron kojirwa le koron wa?
 Yala i jusu tun gbanna kogon le koron?

⁹ I ka i ta kalan bon a forogo konon;
 i ka birne caman le ta.[†]
 I ka dugukolo caci,
 ka o ke bajiwa temesiraw ye.

¹⁰ Kuruw ka i ye minke, olugu bee yereyerera,
 jibaw woyora ka teme;
 kogon ka mankanba bon,
 ka jikurubaw lawuri fon san fe.

¹¹ Tere ni karon lonin tora o loyoro ra,
 i ta birnew tagaton ta yeelenba koson,
 i ta taman manamanaton koson.

¹² I jusu gbanninba be dunupa yaala,
 i dimininba be jamanaw dondon ka teme.

¹³ I boron ka na i ta mogow kisiri kama,
 i nana i ta mogon panawolomaninw kisiri kama.
 I ka mogojuguw ta so pamogon halaki ka bon yi,
 ka o ta so halaki pewu, k'a ta dugu ma ka taga a bla fon a san fe.[‡]

¹⁴ I ka o ta kerekedenw kuntigi sogon ni a yere ta birne ye;
 ale min tun be girinna ka na i ko sanfonon, ka na an halaki.
 O tun be pagarira ka ban,
 ko o bena panibagaton faga dogo ra.

¹⁵ I be yaala kogon le konon ni i ta sow ye,
 i be teme jikurubaw ce ma.

¹⁶ Ne ka o men minke, ne kononofirira;
 ne dagbolow yereyerera.
 Ne kolow bee fagara,
 ne senw bee magayara ne koron.
 Ne be je ka o toron nalon makonon,
 an juguw bena ben an kan ka an kere lon min na.

¹⁷ Hali ni torosun tena fiyerenkura bon tuun,
 hali ni rezennon tena ke rezensunw na tuun,
 hali ni oliviyesun tena den ke tuun,
 hali ni siman tena soron forow ra tuun,

[†] 3:9 3:9 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. [‡] 3:13 3:13 Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

hali ni sagaw ni baw tɛna sɔrɔ tuun,
hali ni misi tɛna kɛ wɛrɛ kɔnɔ tuun,
¹⁸ o bɛɛ n'a ta, ne kɔni bɛna jagari Matigi Ala baraka ra.
Ne bɛna ninsondiya ne kisibaga Ala baraka ra.
¹⁹ Matigi Ala, ne Matigi,
ale le ye ne ta baraka ye.
A bɛ ne senw lateliya i ko dagbɛ ta senw,
a b'a to ne ye tagama yɔrɔ kɔrɔtaninw san fɛ.

Donkirilabagaw kuntigi: donkiri min bɛ la ni gɔni ye.

SOFONI TA KITABU Kitabu faamucogo

Sofoni k'a ta ciraya ke masace Yoziyasi ta wagati le ra.

Izirayelimogow tun b'a miiri ko Ala ta kiti bena ben siya were mogow le kan, o ta jurumunw koson; nka olugu minw ye a ta mogow ye, a ta kiti tena se olugu ma. Nka cira Sofoni k'a yira o ra ko Ala ta kiti bena damina a yere ta mogow le ra folo, ka soro ka se siya tow ma. O koson Sofoni k'a fo o ye ko Matigi Ala ta lonba bena na, ko o lon tena ke ninsondiyalon ye, nka a bena ke halakirilon le ye. O kiti bena se siyaw bee le ma.

O koson a ka Ala ta mogow lasomi, ko o ka kan ka nimisa, ka o ta jurumun dabra; ni o kera, Ala ta kiti tena ben o kan; Ala bena baraka don o ta jamana ra.

Nin kitabu b'a yira an na ko Ala te mogo bo mogo ra. Jurumun hake be bo jurumunkebaga ra, nka ni mogo min ka nimisa ka jurumun dabra, Ala be yafa o ma, ka son o tigi ma, ka kopuman ke a ye.

Kitabu konokow

Matigi Ala ta kiti lon bena ke lonjuguba ye (1.1-2.3)

Ala ta kiti bena se siya werew fana ma (2.4-15)

Ala bena Zeruzalemukaw ta jurumun yafa (3.1-20)

¹ Matigi Ala k'a ta kuma min lase Sofoni ma, o le ye nin ye. Sofoni tun ye Kusi dence le ye, Kusi face tun ye Gedaliya ye, Gedaliya face tun ye Amariya ye, Amariya face tun ye Ezekiyasi ye. Sofoni ka nin kumaw fo Zuda masace Yoziyasi ta wagati le ra, Yoziyasi min tun ye Amon dence ye.

Ala ta kiti be se dunupa bee ma

² «Ne bena danfenw bee flan ka bo dugukolo kan pewu!
Matigi Ala ko ten.

³ Ne bena adamadenw, ani beganw flan ka bo yi!
Ne bena konow, ani jegew flan ka bo yi!
Ne bena mogojuguw bee lajigi!
Ne bena adamadenw bee halaki ka bo dugukolo ko kan.
Matigi Ala ko ten.»

Zuda ni Zeruzalemu ta kiti

⁴ «Ne bena ne boro korota Zuda mara kama,
ani Zeruzalemukaw bee kama;
Baali ta jobatobaga to minw tora, ne bena olugu bee halaki ka bo nin yoro ra.
Ne bena jobatobagaw ni o ta sonnikebagaw bee halaki pewu;

⁵ minw be o kinbiri gban o ta bon kunna ka lolow ni karo bato,
minw be o kinbiri gban ka kari Matigi Ala togo ra,
ani ka kari o ta jo Moloki fana togo ra;

⁶ minw be o ko di Matigi Ala ma,
minw te tugu Matigi Ala ko,
minw te Matigi Ala pininka,
ne bena olugu bee halaki.

⁷ «Bee ye je Dunupatigi Ala na korot!
Sabu Matigi Ala ta lon surunyara.
Matigi Ala ka saraka do le laben;

a k'a ta mogo weleninw bee saninya ka ban o saraka kama.

⁸ «Matigi Ala ta saraka bolon na,
ne Ala bena kuntigiw, ani masacedenw bee ta kojugu hake bo o ra,
ani minw bee be siya werew ta fanidoncogo* ta.

⁹ «O lon na, koni, minw be pan bon dakun kunna†,
ne bena olugu ta kojugu hake bo o ra,
ani minw be o matigicew ta bonw fa ni kojugu ni nanbara ye.

¹⁰ «O lon na, koni, kulekanbaw bena bo Jegew ta donda yoro ra,
kasikanbaw bena bo dugu kindakura fan na;
mankanba do bena bo kongoriw kan.
Matigi Ala ko ten.

¹¹ Aw minw be dugu jigijigi ra, aw ye kule;
sabu jagokebagaw bee halakira;
minw yoro bee tun fara wari ra, olugu bee halakira.

¹² O wagati ra, ne bena tasumayeelen le ta ka Zeruzalemu yorow bee yaala;
minw bee siginin be nasuma ra, ko o lanin be o yere ra, ne bena olugu bee ta kojuguw
hake bo o ra;
olugu minw b'a fo o yere konso ko:

«Matigi Ala tena konuman ke an ye, a fana tena kojugu ke an na.»

¹³ O juguw bena o ta naforow bee ce,
o ta bonw lakolon bena to.
O tun ka bon minw lo, o tena don o bonw konso;
o tun ka rezenforo minw sene, o tena o rezenji min.»

Matigi Ala ta lonba

¹⁴ «Matigi Ala ta lonba surunyara;
a surunyara, a to man jan tuun.
Matigi Ala ta lon mankan bena ke jigitigemankan le ye;
kerekecew bena kule ci o lon na.

¹⁵ O lon bena ke dimilon le ye,
degulon, ani kononofirilon,
halakirilon, ani cenrikelon,
dibi bena don, ka yoro bee fin,
sankabaw be caya,

ka yoro ke dibikuruba ye;
¹⁶ burufiyekanw be bo, ani kerekedenw kulekanw.
O bena wuri dugu barakamanw kama, ani sankasojanw kama.

¹⁷ Ne bena tooro ben mogow kan,
k'a ke fo o be tagama i ko fiyentow;
sabu o ka Matigi Ala hake ta.
Mogow jori bena seriseri ka yerege i ko buguri,
o sogo bena firi sununkun kan i ko pamapama.

¹⁸ O ta wari o, o ta sani o, o si tena se ka o kisi Matigi Ala ta dimilon na;
jamana bee lajennin bena halaki tasuma ra, Ala ta dimiba koson;
sabu a bena dugukolo mogow bee halaki ka bo yi,
ka o bee ban ka bo yi pewu.»

* **1:8 1.8** Ka siya werew ta fanidoncogo ta, o koro ye ka tugu o siyaw ta landaw, ani o ta alaw ko. † **1:9 1.9** Ka pan bon dakun kunna, o ye siya dow ta landa do ye (Samawilu folo 5.1-5).

2

Ala b'a fe a ta mɔgɔw ye nimisa

¹ Aw siya marobari,
 aw ye miiri, ka hakiri sɔrɔ,
² sani wagati ye se,
 wagati min na o bɛna aw bɛɛ flan ka bo yi lon kelen na i ko binjalan;
 aw ye miiri sani Matigi Ala ta dimiba ye na ben aw kan,
 sani Matigi Ala ta dimilon ye na se aw ma.
³ Aw ye Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya jini, aw minw majiginin lo jamana kɔnɔ,
 aw minw bɛ Ala ta sira tagamana.
 Aw ye terenninya jini, ka aw yɛɛ majigi;
 ni o kɛra, a bɛ se ka kɛ ko Matigi Ala ta dimilon na,
 a bɛna aw tanga.

Terebenyanfan mɔgɔw ta kiti

⁴ Gaza dugu bɛna kɛ tomo ye,
 Asikalɔn bɛna kɛ yɔrɔ lakolon ye.
 O bɛna Azidɔdikaw labɔ teregbɛn papa fɛ,
 o bɛna Ekurɔnkaw gbɛn ka bo o sigiyɔrɔ ra.
⁵ E, aw kɔgɔjidaramɔgɔw, bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ dɛ!
 Aw Keretikaw* ta siya kɔni, bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ!
 Matigi Ala ta kuma fɔra ele kama,
 ele Kanaana jamana, Filisikaw ta jamana.
 Ne bɛna aw bɛɛ halaki,
 ne tɛna hali mɔgɔ kelen to aw ra.
⁶ Kɔgɔjida jamana bɛna kɛ bɛganw ta domunikɛyɔrɔw le ye,
 a bɛna kɛ sagagbɛnbagaw ta bɛganyaalayɔrɔ le ye, ani bɛganw ta siyɔrɔ.
⁷ O kɔgɔjida bɛna kɛ Zuda ta mɔgɔ tow ta ye;
 a bɛna kɛ o ta bɛganmarayɔrɔ ye.
 Asikalɔn dugu ta bonw bɛna kɛ o ta layɔrɔw ye su fɛ;
 sabu Matigi Ala, o ta Ala bɛna a janto o ra,
 ka o ta bonya laseko o ma.

Terebɔyanfan mɔgɔw ta kiti

⁸ «Ne ka Mohabukaw ta mafiɛnyarikanw mɛn,
 ani Amɔnkaw fana ka ne ta mɔgɔw mafiɛnya ni kumajugu minw ye;
 o ka ne ta mɔgɔw ta jamana danw yɛlɛma,
 ka dɔ fara o yɛɛ ta mara kan.
⁹ O kɔsɔn ne bɛ kari ne yɛɛ tɔgɔ janaman kɔsɔn,
 Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko ten,
 Mohabu bɛna kɛ i ko Sodɔmu,
 Amɔnkaw bɛna kɛ i ko Gomɔri;
 binjuguw le bɛna falɛn o ta yɔrɔ ra, kɔgɔjalan le bɛna kɛ ka o ta jamana bɛɛ datugu;
 a bɛna kɛ yɔrɔ lakolonba le ye, yɔrɔ min tɛna na tuun fiyewu.
 Ne ta jamana mɔgɔw tɔ minw tora,
 olugu bɛna o borɔfɛnw cɛ.
 Ne ta jamana mɔgɔ minw janaman tora,
 olugu bɛna o ta jamana tigiya ta.»
¹⁰ O le bɛ kɛ o ta yɛɛbɔnya sara ye;

* 2:5 2.5 Keretikaw le ye kɔgɔjidaramɔgɔw ye.

sabu o ka Fangatigi Ala ta mɔgow mafiyɛnya, ka o yɛɛ bonya o ma.

¹¹ Matigi Ala bɛna fariya o ma;

a bɛna dunupamɔgow ta batofɛnw bɛɛ halaki.

Ni o kɛra, siyaw bɛɛ, kɔgoji kɔfɛjamanaw bɛna to o sigiyɔɔ ra ka o kinbiri gban ka
Matigi Ala bato.

Woroduguyanfan ni sahiliyanfan ta kiti

¹² «Aw Etiyopikaw, ne ta kɛrɛkɛmururu bɛna aw fana sɔgo.»

¹³ Matigi Ala bɛna a boro kɔɔta sahiliyanfan mɔgow kama;

a bɛna Asiri jamana halaki.

A bɛna Ninive dugu kɛ yɔɔ lakolon ye,

k'a kɛ jintan yɔɔ ye, k'a kɛ i ko kongokolon.

¹⁴ Bɛganw bɛna la o yɔɔ le ra;

ani kongofɛn suguya bɛɛ:

Kɔnɔdabaw, ani juguninw,

bɛɛ bɛna si a ta bon sanfɛyɔɔ le ra.

O fɛnw kasikanw bɛna to ka mɛn bon finetiriw fɛ;

bonw dondaw bɛɛ bɛna cɛn.

Bonw tun lɔra ni sɛdiriyiri minw ye,

o yiriw bɛɛ bɛna waraga ka o bla kɛnɛ ma.

¹⁵ Nagarikan tun bɛ dugu min na wagati bɛɛ ra, o dugu le ye nin ye tan bi wa?

Dugu min tun bɛ hɛra ni laganfiya ra,

fɔ o b'a fɔ o yɛɛ kɔnɔ ko: «Anw wa, anw kɔni nɔgɔn tɛ!»

O dugu le kɛra yɔɔ lakolon ye tan,

ka kɛ kongofɛnw dogoyɔɔ ye!

Ni mɔgo o mɔgo ka tɛmɛ a kɔɔ, o tigi bɛ filɛn fiyɛ a ra k'a boro sin a ma!

3

Zeruzalɛmukaw ma Ala ta kuma lamɛn

¹ Dugu murutinin, dugu nɔgɔnin, dugujugu,

bɔnɔ bɛna ele ta mɔgow sɔɔ!

² O ma sɔn ka mɔgo lamɛn,

o ma sɔn mɔgo ye o karan;

o ma o jigi la Matigi Ala kan,

o ma gbara o ta Ala ra.

³ O kuntigi minw bɛ o cɛ ra, olugu bɛ i ko jara kasito.

O ta kititigɛbagaw bɛ i ko wara min bɛ yaala su fɛ;

ni a ka fɛn o fɛn sɔɔ, a bɛ o bɛɛ domu; a tɛ foyi bla sɔgomada ja.

⁴ O ta ciraw ye kumakolonfɔbagaw le ye;

mɔgojanfabagaw lo.

O ta sarakalasebagaw bɛ Ala ta fɛn saninmanw lanɔgo;

o bɛ Ala ta sariya cɛn.

⁵ K'a sɔɔ Matigi Ala min ta siraw terennin lo, ale bɛ o cɛ ra;

ale min tɛ kojugu si kɛ.

Sɔgoma o sɔgoma, a bɛ a ta terenninya yira o bɛɛ ra;

a tɛ dɛsɛ o ra lon si.

Nka kojugukɛbaga tɛ maro!

⁶ «Ne ka siya werew halaki,
ne ka o ta sankasojanw benben.
Ne ka o ta siraw cɛn;
mɔɔ si tɛ tɛmɛ o siraw fɛ tuun.
O ta duguw kɛra yɔɔ lakolonw ye;
mɔɔ tɛ yi, dugumɔɔ si tɛ yi!

⁷ Ne tun b'a fora ko sigiya t'a ra, aw bɛna siran ne ɲa,
ko aw bɛna sɔn ne ye aw karan.
O ra, aw ta so tun tɛna halaki,
ne tun ka kuma minw fɔ aw kama, ne tun tɛna o kow si kɛ aw ra.

«Nka o belen teliyara ka to ka terenbariyakow le kɛ!

⁸ O kosɔn, aw ye ne makɔnɔ!

Matigi Ala ko ten!

Lon min ne bɛna wuri ka kuma ka kɛ seere ye aw kama, aw ye o lon makɔnɔ;
sabu ne k'a latigɛ ko ne bɛna siyaw lajɛn,
ka jamanaw kɛ ɲɔɔn kan,
ka ne ta dimi ben o kan
ani ne ta jusugban bɛɛ.

Sabu o ma ne ta kanuya min jate, o dimi min bɛ ne ra,
o tasuma le bɛna jamana bɛɛ jɛni.»

Ala bɛna a ta mɔɔw saninya

⁹ «Nka o kɔ, ne bɛna nin mɔɔw ta kumacogo yɛlɛma, ka o darakan saninya;
janko o bɛɛ lajɛnnin ye Matigi Ala tɔɔ wele k'a bato,
ka baara kɛ a ye ni kan kelen ye.

¹⁰ Ne batobagaw, ne ta mɔɔ minw tun janjanna,
olugu bɛna bɔ fɔ Etiyopi baw kɔ fɛ, ka na sarakaw bɔ ne ye.

¹¹ «O lon na, kɔni, aw murutira ka kojugu minw kɛ ka ne hake ta,
aw tɛna maroya o kojuguw si kosɔn tuun.

Sabu yɛɛbɔnya ka di minw ye, ne bɛna olugu labɔ aw cɛ ra;
aw fana tɛna waso tuun ne ta kuru saninman kan.

¹² Ne bɛna mɔɔ dɛɛbagatɔw, ani barakantanw le to dugu kɔnɔ;
olugu le bɛna o yɛɛ karifa Matigi Ala ma, a tɔɔ kosɔn.

¹³ Izirayɛlimɔɔ tɔ minw tora, olugu tɛna terenbariyako kɛ,
o tɛna faninya fɔ,
o tɛna janfa siri ni o darakan ye.
O bɛna domuni kɛ ka la ɲasuma ra;
mɔɔ si tɛna o lasiran tuun.»

Zeruzalɛmu bɛna hɛra sɔɔ

¹⁴ Siyɔn dugu, aw ye dɔnkiri la!

Izirayɛli, aw ye ɲagarikanba bɔ!

Zeruzalɛmu dugu, aw ye ninɔndiya, ka ɲagari ni aw jusu bɛɛ ye!

¹⁵ Matigi Ala ka kiti mabɔ aw ra;

a ka aw juguw gbɛn ka o kɔɛgi.

Izirayɛli masacɛ min ye Matigi Ala ye, o bɛ aw cɛ ra;
aw tɛna siran kojugu si ɲa tuun.

¹⁶ O lon na, kɔni, o bɛna a fɔ Zeruzalɛmu ma ko:

«Aw kana siran, Siyɔn dugu!

Aw kana aw fari faga!»

17 Matigi Ala, aw ta Ala be aw ce ra, i ko cefari, min be aw kisi.
A bena jagari fo k'a jusu diya aw koson.
A bena aw kanu, ka panamanyakura di aw ma;
a bena jagari aw koson, fo ka donkiri la ni kanba ye.

18 «Ne bena maroya bo aw kan, k'a ke i n'a fo panagbelon;
jaraki tena ben aw kan tuun.

19 O wagati ra, mogo minw tun ka aw minako juguya, ne bena wuri olugu bee kama.
Ne bena saga sendimitow bosi;
minw tun yeregera, ne bena olugu lajen.
O tun ka aw lamaroya jamana minw bee ra,
ne bena tandori ni bonya la aw kan o jamanaw bee ra.

20 O wagati ra koni, ne bena aw lana;
o wagati ra, ne bena aw lajen.
Sabu ne bena aw ta bonya laseko aw ma,
k'a to mogow ye aw togo bonya ka aw tando dugukolo siyaw bee ce ra.
Matigi Ala ko ten!»

HAGIZE TA KITABU Kitabu faamucogo

Cira Hagize ni cira Jakariya ka ciraya ke wagati kelen na.

O wagati ra Yahudiyaw tun sekora ka na ka bo Babiloni. Naforotigiw tun be o ra, nka dow fana tun ye fagantanw ye. Gbeleya caman tun be o kan.

Cira Hagize k'a fo o ye ko mogow ma o janto Ala ta batoso ra minke, ko o le kera o ta sege sababu ye. A k'a fo o ye ko: «Yala wagati sera aw fe ka aw yere ta biribonpumanw lo ka don o konɔ, k'a soro Matigi Ala ta batoso benna wa?» (1.4)

Hagize ka cirayakuma naani le fo. O kumaw be Alabatosokura cogoya le yira; o noro bena bonya ka teme Alabatoso folo ta kan.

Nin kitabu b'a yira ko Ala ta mogow ka kan ka o janto Ala ta baara le ra folo, ka soro ka o yere ta baaraw ke. Ni o ka o ke, Ala be baraka don o ta koketa tow bee ra.

Kitabu konokow

Ala ka a ta batoso lori ko fo a ta mogow ye (1.1-15)

Alabatosokura ta noro (2.1-9)

Ala bena baraka don a kanminabagaw ra (2.10-19)

Ala bena konuman ke Zorobabeli ye (2.20-23)

Alabatosokura ta lori

¹ Masace Dariyusi ta masaya san flanan na, o san karo woronan na, o karo tere folo, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Hagize ma, ko a y'a fo Zuda jamanatigi Zorobabeli ye, min ye Sehalitiyeli dence ye, ani k'a fo sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe ye, min ye Yosadaki dence ye; a ko:

² Fangatigi Ala ko: «Nin mogow b'a fora ko Matigi Ala ta batoso lowagati ma se ban.»

³ Matigi Ala ka a ta kuma lase mogow ma cira Hagize sababu ra; a ko:

⁴ «Yala wagati sera aw fe ka aw yere ta biribonpumanw lo ka don o konɔ, k'a soro Matigi Ala ta batoso benna wa?»

⁵ Ayiwa, sisan Fangatigi Ala ta kuma ye nin ye, ko: «Aw ye aw ta kokecogow korosi de!

⁶ Aw be siman caman dan, nka aw be fitini le soro. Aw be domuni ke, nka aw te fa. Aw be minni ke, nka aw te fa. Aw be fani don aw yere ra, nka o te nene bo aw ra. Minw be baara ke ka sara soro, o sara be ke i n'a fo a blara boro sogonin le konɔ.»

⁷ Fangatigi Ala ta kuma ye nin ye, ko: «Aw ye miiri aw ta kokecogow ra. Aw ye aw ta kokecogow korosi de!

⁸ Aw ye yelen kongoriw kunna, ka taga yiriw tige ka na ni o ye, ka na Ala ta so lo; ni o kera, o bena diya ne Ala ye, o fana bena bonya la ne kan. Matigi Ala ko ten.

⁹ «Aw jigi tun be siman caman kan, nka aw nana fitini doron le soro. Aw nana ni o fitini min ye so konɔ fana, ne ka o fiye ka bo yi. Mun na? Ne ka o ke sabu ne ta batoso benna, k'a soro aw bee be teliyara ka taga don aw yere ta bonw konɔ. Fangatigi Ala ko ten.

¹⁰ «O le koson sankolo banna ka ji di aw ma, dugukolo fana banna ka siman di aw ma.

¹¹ O le koson ne ka ja lana dugukolo kan, ani kuruw kan; ne ka ja se aw ta simanw ma, k'a se aw ta rezenjikura ma, k'a se turu ma, k'a se senefenw ma, k'a se adamadenw ni beganw ma, k'a se aw ta bororabaaraw bee ma.»

¹² Ayiwa, Sehalitiyeli dence Zorobabeli, ani sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe min ye Yosadaki dence ye, ani mogow tow bee, olugu ka Matigi Ala, o ta Ala kan mina. O

sonna cira Hagize ta kuma ma, Matigi Ala, o ta Ala tun ka o min ci o fɛ. Matigi Ala nasiran donna o mɔgɔw ra.

¹³ O ra, Hagize min tun ye Matigi Ala ta ciraden ye, ale ka nin kumaw fɔ o ye, Matigi Ala tɔgɔ ra, ko: «Ne bɛ ni aw ye! Matigi Ala ko ten.»

¹⁴ O ra, Zuda jamanatigi Zorobabeli min ye Sehalitiyeli dence ye, Matigi Ala ka baraka don ale ra, ani sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe min ye Yosadaki dence ye, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ. O nana Fangatigi Ala, o ta Ala ta batoso baara dabo.

¹⁵ O kera san karo wɔɔrɔnan tere mugan ni naani na, masace Dariyusi ta masaya san flanan na.

2

Alabatosokura ta bonya

¹ O san kelen karo wolonflanan tere mugan ni kelen na, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Hagize ma, ko:

² «A fɔ Zuda jamanatigi Zorobabeli ye, min ye Sehalitiyeli dence ye, ani sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe, min ye Yosadaki dence ye, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ ye, ko:

³ «Yala mɔgɔ dɔ bɛ aw ra yan min tun ka nin batoso ni a ta dawula ye fɔɔfɔɔ wa? Aw bɛ nin batoso yera cogo di bi? Yala a tɛ aw na i n'a fɔ foyi tɛ wa?

⁴ Ayiwa, sisan kɔni, Zorobabeli, ele ye i yɛɛ ja gbɛɛya! Matigi Ala ko ten. Sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe, Yosadaki dence, i ja gbɛɛya! Aw jamanamɔgɔ tɔw bɛɛ, aw bɛɛ ye aw ja gbɛɛya! Matigi Ala ko ten. Aw ye baara kɛ, sabu ne bɛ ni aw ye. Fangatigi Ala ko ten.

⁵ Aw bɔtɔ Misiran, ne tun ka o layiri le ta aw ye. Ne Nin* siginin bɛ aw cɛ ra; aw kana siran,

⁶ sabu Fangatigi Ala ko: Sani wagati dɔɔnin cɛ, ne bɛna sankolo ni dugukolo yuguyugu tuun, ka kɔgɔjiw ni yɔɔjalanw yuguyugu;

⁷ ne bɛna siyaw bɛɛ yuguyugu, ka siyaw ta naforow bɛɛ lana. Ne bɛna nin batoso fa nɔɔrɔ ra. Fangatigi Ala ko ten.

⁸ Wari ye ne ta le ye, sanin ye ne ta le ye! Fangatigi Ala ko ten.

⁹ Nin batosokura ta nɔɔrɔ bɛna bonya ka tɛmɛ batoso fɔɔ ta kan pewu. Ne bɛna hera lana nin yɔɔ le ra fana. Fangatigi Ala ko ten.» »

Ala ta mɔgɔw ta saninyabariya

¹⁰ Masace Dariyusi ta masaya san flanan na, o san karo kɔnɔntɔnnan na, ani o karo tere mugan ni naaninan na, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Hagize ma tuun.

¹¹ A ko: «Fangatigi Ala ko: «Sarakalasebagaw jininka, ko sariya bɛ mun fɔ nin ko ra?

¹² Ni mɔgɔ dɔ ka a ta deregeba senkɔɔyɔɔ kuru ka sarakasogo saninman dɔ don o kɔɔ, ni o tigi ta deregeba magara buru ra, walama domuni, walama rezenji, walama turu, walama siman dɔ ra, yala o fɛn bɛ se ka saninya o saraka sogo kɔɔn wa?» »

Sarakalasebagaw k'a jaabi ko: «O fɛnw tɛ saninya.»

¹³ Hagize ka o jininka tuun ko: «Sisan ni mɔgɔ magara su le ra k'a yɛɛ lanɔgɔ, ni o tigi magara nin fɛnw dɔ ra, yala o fɛnw fana bɛ kɛ fɛn saninyabariw ye wa?» Sarakalasebagaw ko: «Onhɔn, o fɛnw bɛ kɛ fɛn saninyabariw ye.»

¹⁴ Hagize ko o ma ko: «Nin mɔgɔw fana ta bɛ ten le, nin siya ta bɛ ten le ne ja kɔɔ. Matigi Ala ko ten. O boro bɛ fɛn o fɛn kɛ, o bɛɛ bɛ ten le. O bɛ saraka o saraka di ne ma, o si saninyanin tɛ.»

Izirayelimɔgɔw bɛna baraka sɔɔ

¹⁵ «Ayiwa, sisan aw ye a k̄or̄osi k'a fl̄e min b̄ena k̄e, k'a ta bi ra, ani lon nataw ra. Sani kabakuru d̄o ye ta k'a la d̄o kan, ka Matigi Ala ta so lo, aw ta kow tun b̄e cogo min na, aw ȳer̄e ye miiri o ra.

¹⁶ Ni aw tun tagara ko aw b̄e taga siman c̄e, aw tun b'a miiri ko aw b̄ena minan ja mugan s̄or̄o a ra, nka a b̄e taga k̄e minan ja tan ye. Ni aw tun tagara aw ta r̄ez̄enji taȳor̄o ra, aw tun b'a miiri ko aw b̄ena minan ja bilooru s̄or̄o, nka a b̄e taga k̄e minan ja mugan ye.

¹⁷ Ne tun ka simanc̄enbanaw, ani sanber̄e k̄e ka aw ta simanw b̄eē c̄en; nka o b̄eē n'a ta, aw tun ma nimisa ka sek̄o ka na ne f̄e. Matigi Ala ko ten.

¹⁸ Ayiwa, aw y'a k̄or̄osi k'a fl̄e min b̄ena k̄e k'a ta bi ra, ani lon nataw ra, k'a ta san karo k̄on̄ont̄onnan tere mugan ni naani na. Kabini Matigi Ala ta batoso ju sigira lon min na, aw y'a k̄or̄osi k'a fl̄e min b̄ena k̄e.

¹⁹ Yala siman b̄e aw ta bondow k̄on̄o tuun wa? Hali bi r̄ez̄en ni toro ni gerenadi ni oliviye si ma den f̄ol̄o. Nka k'a ta bi ra, ne b̄ena baraka don aw ra.»

Ala ka layiri ta Zorobabeli ye

²⁰ Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Hagize ma a sipaga flanan na karo tere mugan ni naani na, ko:

²¹ «A f̄o Zuda mara jamanatigi Zorobabeli ye, ko ne b̄ena sankolo ni dugukolo yuguyugu.

²² Ne b̄ena masac̄ew ta masasiginanw yel̄ema ka o ben, ka siyaw ta masayaw ta fanga c̄en. Ne b̄ena sowotorow ni sowotorotigiw yel̄ema ka o benben, ka sow ni sotigiw yel̄ema ka o benben dugu ma. O b̄ena j̄oḡon faga ni o ȳer̄e ta k̄erek̄emur̄uw le ye.

²³ O lon na, k̄oni, Fangatigi Ala ko ten, Sahalitiȳeli dence Zorobabeli, ne ta baaraden, ne b̄ena ele ta, Matigi Ala ko ten, ka i k̄e i ko tagamasiȳen, i ko bororan̄eḡe, ne boro ra; sabu ne ka ele le janawoloma. Fangatigi Ala ko ten.»

JAKARIYA TA KITABU Kitabu faamucogo

Cira Jakariya ni cira Hagize ka ciraya ke wagati kelen na. Masaceba Sirusi tun ka Yahudiya mogow waga bilooru (50 000) minw bla ka na Zeruzalemu, ka na Alabatosoba lo kokura, Jakariya ni Hagize tun ye o Yahudiyaw dow ye.

Jakariya ka o mogow ja gbeleya, ko o ye Matigi Ala ta batoso lo, ani ka teren Ala ye kosebe. Jakariya ni Hagize ta kumaw sababu ra, Alabatosoba sera ka lo ka ban. Sarakalasebaga minw ye Zorobabeli ni Yosuwe ye, olugu le tun be o baaraw namogow ye.

Nin kitabu taranna taranyoro fla. A taranyoro kelen kelen bee sebera a ta wagati ra. A taranyoro folo ra (1-8), Ala ka tagamasiyen seegi yira cira Jakariya ra. Ala ta meleke do le be o tagamasiyennw koro fo Jakariya ye, k'a yira a ra ko Ala bena na a ta mogow deme, ka Zeruzalemu dugu ni Alabatosoba lo kokura tuun, ka Zorobabeli ke jamana namogo ye.

A taranyoro flanan na (9-14), cira b'a yira ko Ala bena kiti ben siya tow kan kuntigiba nawagati ra. Ala bena sebagaya di a ta mogow ma, k'a to Zeruzalemu ye se soro a juguw bee kan. Cira ka o le fo ko: «Matigi Ala le bena ke dununa bee ta masace ye. O lon na, Matigi Ala kelenpe le bena ke Ala ye, ale kelenpe togo le bena fo» (14.9).

Ala bena o kuntigi le ci ka na ni hera ni terenninya ye. Ale bena ke masace ye; a bena se soro, k'a majiginin to (9.9). Mogow bena ban a ra, nka ale le bena ke Ala ta mogow korosibaga ye (11.7). Mogow bena ban a ra k'a faga, k'a soro ale le ye Ala ta ciraden ye (12.9-10).

Kitabu konokow

Cira Jakariya ka tagamasiyen minw ye (1-8)

Ala bena a ta kiti ben siya tow kan (9.1-8)

Ala bena hera ni sebagaya di a ta mogow ma (9.9-14)

Ala ko Izirayeli ye nimisa ka kojugu dabla

¹ Dariyusi ta masaya san flanan karo seeginan na, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Berekiya dence Jakariya ma; Berekiya tun ye Ido dence ye. Ala k'a fo Jakariya ye ko:

² «Matigi Ala dimina aw bemaw koro kosebe.

³ A fo nin mogow ye ko Fangatigi Ala ko:

<Aw ye seko ka na ne fe!

Fangatigi Ala ko ten.

Ni o kera, ne fana bena seko aw fe.

Fangatigi Ala ko ten.>

⁴ «Aw kana ke i ko aw bemaw; folofolo ciraw tun ka Ala ta kuma lase olugu ma, ko Fangatigi Ala ko: <Aw ye bo aw ta sirajuguw kan, ka aw ta kewalejuguw dabla! Nka o ma ne lamen, o fana ma o janto ne ta kumaw ra. Matigi Ala ko ten.>

⁵ «Ayiwa, aw bemaw be min sisan? Yala o ciraw tun be se ka to si ra fo bi wa?

⁶ O bee n'a ta, ne tun ka ne ta kumaw, ani ne ta cefonin minw fo ne ta baaradenw ye, minw ye ciraw ye, yala o kumaw ma na ben aw bemaw kan wa? Aw bemaw yere nana nimisa, k'a fo ko: <Fangatigi Ala ka min latige, a ka o le ke an na, ka kapa ni an ta sirajuguw ni an ta kewalejuguw ye.> »

Siko folo: sow

⁷ Dariyusi ta masaya san flanan karo tan ni kelennan na, min ye Sebati karo* ye, o karo tere mukan ni naaninan, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Jakariya ma, min tun ye Ido dence Berekiya ta dence ye. Jakariya ko:

⁸ O lon su fe, ne ka ce do yelenin ye so wulenman do kan, a lonin be mirite yiriw ce ra, dingakonoyoro do ra. So wulenman dow, ani so finman bisigi dow, ani so gbeman dow tun b'a ko fe.

⁹ Ne k'a jininka ko: «Ne matigice, nin sow ye mun sow le ye?» Meleke min tun be kumana ni ne ye, ale ko ne ma ko: «Nin sow koro ye min ye, ne bena o fo i ye!»

¹⁰ Ce min tun lonin be mirite yiriw ce ra, ale ka kuma ta, k'a fo ko: «Matigi Ala ka olugu le ci ka taga dunupa yoro be yaala.»

¹¹ Matigi Ala ta meleke min lonin tun be mirite yiriw ce ra, sotigiw kumana o fe, k'a fo a ye ko: «An ka dunupa yoro be yaala; an k'a ye ko dunupa yoro be be laganfiya ni nasuma le ra.»

¹² Matigi Ala ta meleke ka o jaabi k'a fo ko: «Fangatigi Ala, i dimina Zeruzalemu ni Zuda dugu to minw koro kabini san biwolonfla, i bena hina o duguw ra wagati juman le sa?»

¹³ Meleke min tun be kumana ni ne ye, Matigi Ala ka o meleke jaabi ni kumadiman ye, ani jususaarokuma.

¹⁴ Meleke min tun be kumana ni ne ye, o k'a fo ne ye ko: «A fo be ye, ko Fangatigi Ala ko:

«Ne ka Zeruzalemu ni Siyon kanu ni kanuyaba le ye.

¹⁵ O koson siya minw nasumanin siginin be, ne dimininba lo olugu koro; sabu ne tun dimina donin donin le ne ta mogow koro, nka olugu le ka do fara o ta toro kan.»

¹⁶ O koson Matigi Ala ko:

«Ne bena seko ka na Zeruzalemu ni hina ye.

Ne ta batoso bena lo Zeruzalemu tuun.

O bena juru la Zeruzalemu dugu kan,

k'a suma, k'a lo kokura.

Fangatigi Ala ko ten!»

¹⁷ A fo be ye tuun ko Fangatigi Ala ko:

«Fennumanw bena caya ne ta duguw kon tuun;

Matigi Ala bena Siyon dugumogow jusu saaro tuun,

ka Zeruzalemu panawoloma k'a ke a ta dugu ye.» »

2

Siko flanan: gban fla ni numuce naani

¹ O ko, ne ka ne ja koro ta ka gban* naani ye.

² Meleke min tun be kumana ne fe, ne ka o jininka ko: «Nin ye mun ye?» A ka ne jaabi ko: «Nin gbanw le ka Zuda ni Izirayeli ni Zeruzalemu dugumogow janjan.»

³ O ko, Matigi Ala ka numuce naani yira ne ra.

⁴ Ne k'a jininka ko: «Ninnugu be nana mun le ke?» A ka ne jaabi ko: «Gban minw ka Zuda ta mogow janjan, fo o si te se ka o kun koro ta tuun, o nana ka na siranyaba bla o gbanw le ra, ka o gbanw karikari, sabu siya minw ka o ta fanga sigi Zuda kan ka Zuda ta mogow be janjan, gbanw ye olugu tagamasiyenw le ye.»

Siko sabanan: sumanikejuru

⁵ O ko, ne ka ne ja koro ta ka ce do ye, sumanikejuru b'a boro.

* **1:7 1.7** Sebati karo, o ye Yahudiyaw ta san karo tan ni kelennan ye.

* **2:1 2.1** Gbanw, o ye siyaw ta fanga tagamasiyenw ye.

⁶ Ne k'a jininka ko: «I be tagara min le?» A ka ne jaabi ko: «Ne be tagara Zeruzalemu dugu le suma k'a bonya ni a janya lon.»

⁷ Meleke min tun be kumana ni ne ye, ale gbarara ka na; meleke do were nana ale kunben,

⁸ k'a fo a ye ko: «Bori, i ye taga a fo nin kanbelen jurutigi ye ko: <Zeruzalemu dugu tena se ka lamini ni kogo ye tuun, a konomogow, ani a beganw cayakojugu fe.

⁹ Ne Ala yere le bena ke kogo tasumaman ye, ka Zeruzalemu dugu lamini, ka ke dugu nooro ye. Matigi Ala ko ten!> »

Ala be mogow wele

¹⁰ «Aw ye wuri, aw ye wuri! Aw ye bori ka bo sahiliyanfan jamana ra. Matigi Ala ko ten.

Sabu ne tun ka aw janjan ka aw lataga dunupa fan naani na. Matigi Ala ko ten.

¹¹ Aw ye wuri, Siyon dugumogow! Aw ye wuri ka bori, aw minw siginin be Babiloni* dugu konon.»

¹² Sabu Fangatigi Ala ka sebgaya di ne ma, ka ne ci; siya minw ka aw borofenw ce a b'a fo olugu ye, ko:

«Ni mogon o mogon ka maga aw ra, a kera i ko o tigi k'a boro su ne yere jaden le ra.

¹³ Ne koni bena ne boro korota o mogow kama, k'a to o mogow ta jonw yere ye o borofenw ce.» Ni o kera, aw bena a lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci.

¹⁴ «Siyon dugumogow, aw ye kule ci ka nagari; sabu ne be nana ka na sigi aw ce ra. Fangatigi Ala ko ten.

¹⁵ O lon na, siya caman bena don Matigi Ala ta jen ra, ka ke Matigi Ala ta mogow ye.

O ra ne Matigi Ala, ne bena sigi aw ce ra. Ni o kera, aw bena a lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci aw fe.»

¹⁶ Matigi Ala bena Zuda le ke a yere sigiyoro ye, a ta jamana saninman konon, ka Zeruzalemu panawoloma tuun k'a ke a ta dugu ye.

¹⁷ Danfenw bee ye je Matigi Ala na koro; sabu a be wurira ka bo a ta yoro saninman na ka na.

3

Siko naaninan: sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe

¹ O ko, Ala ka sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe yira ne ra; a lonin tun be Matigi Ala ta meleke na fe, Setana lonin be a kininboroyanfan na, a b'a jarkira.

² Matigi Ala ko Setana ma ko: «Matigi Ala ye kuma ben ele kan, Setana, Matigi Ala ye kuma ben ele kan, Matigi Ala min ka Zeruzalemu dugu panawoloma. Yala nin ce te i ko logokurun min bora tasuma ra wa?»

³ O y'a soro Yosuwe lonin tun be meleke na koro ni fani nogoninw le ye a kan na.

⁴ Minw tun lonin be meleke na fe, meleke k'a fo olugu ye ko: «Aw ye a ta fani nogoninw bo a ra!» A k'a fo Yosuwe ye ko: «A fe, ne ka i ta jurumunw bo i ra; ne bena fani pumanmanw le don i ra.»

⁵ Ne ko: «Aw ye jalamugu saninman do fana melege a kun na!» O ka jalamugu saninman do melege a kun na, ka faniw don a ra. Matigi Ala ta melege tun lonin be.

⁶ Matigi Ala ta melege ka nin layiri ta Yosuwe ye;

⁷ a ko Fangatigi Ala ko:
«Ni i ka ne ta siraw tagama
ka ne ta kumaw lamɛn,
ele le bɛna sigi ne ta so kunna,
ka ne ta lu korosi.
Minw be yan,
ne bɛna i sigi olugu ta sigiyoro jagon na.

⁸ «Ele sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe, ele ye nin kumaw lamɛn,
ani i jɛnjagon minw be ni i ye.

O mogow ye ko nataw tagamasiyɛnpumanw le ye.

Ne bɛna ne ta baarden ci ka na; a tɔgo ye ko Yiri Falento*.

⁹ A fɛ, ne ka kabakuru min bla Yosuwe ja fɛ;

jaden wolonfla le be o kabakuru kelenpe ra.

Ne yere le bɛna o kabakuru ta seberi ke a kan.

Fangatigi Ala ko ten!

Ne bɛna nin jamana ta jurumun kafari lon kelen na.

¹⁰ O lon na koni, aw bɛna jagon wele ka na sigi rezɛnsunw koro,
ka jagon wele ka na sigi torosunw koro.

Fangatigi Ala ko ten.»

4

Siko loorunan: fitinablanan ni oliviyesunw

¹ Melege min tun be kumana ni ne ye, o nana tuun, ka na ne lakunu, i ko o be mogow lakunu sunogo ra cogo min na.

² A ko ne ma ko: «I ja be mun le ra?» Ne ko: «Ne ja be fitinablanan do ra, a bee ye sanin ye; fitinadaga do b'a kunna, fitina wolonfla siginin b'a san fe, ani fitinajuru temeyoro wolonfla.

³ Oliviyesun fla turunin be fitinablanan koro, kelen b'a kininboroyanfan na, to kelen b'a numanboroyanfan na.»

⁴ Melege min tun be kumana ni ne ye, ne ka kuma ta tuun ka ale pininka; ne ko: «Ne matigice, nin kow koro ye di le?»

⁵ Melege ka ne jaabi ko: «I ma nin lon wa?» Ne ko: «On-on, ne matigice!»

⁶ A ko ne ma ko: «Matigi Ala be kuma min lase Zorobabeli ma, o fe nin ye:

<Aw ta fanga no te,
aw ta baraka no te,
nka ne Nin* no lo,
Fangatigi Ala ko ten!>

⁷ Ele ye mun le ye Zorobabeli ja fe?

Ele kuru belebeleba, i bɛna ci, ka dakapa.

Bon ta kabakuru folo bɛna bo ele ra;

mogow bɛna kule k'a fo ko: <Ala ta pumanya lo! Ala ta pumanya lo!> »

⁸ O ko, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ko:

⁹ «Zorobabeli boro le ka nin batoso jubo, a boro le bɛna a laban fana. Ni o kera,
aw bɛna a lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci aw fe.

* **3:8 3.8** Yiri Falento: Aw ye nin yoro fe: (Yeremi 23.5; 33.15; Ezayi 11.1).

¹⁰ Jon le tun be jonna nin baara ra, a daminawagati ra, ko a ka dogo? Ni mogow nana bonlojuru ye Zorobabeli boro a be bon lora, o bena jagari.

«Ayiwa, nin fitina wolonfla ye Matigi Ala padenw le ye, minw be dunupa yoro bee yaala.»

¹¹ Ne ka kuma ta, k'a pininka tuun, ko: «Nin oliviyesun fla min be fitinablanan kininboroyanfan ni a numanboroyanfan na, olugu ye mun ye?»

¹² Ne k'a pininka a sipaga flanan na tuun ko: «Oliveye yiriboro fla min be saninbere woman koro, turu saninman* be bora minw wow fe, o ye mun ye?»

¹³ A ka ne jaabi ko: «Ele ma o lon wa?» Ne ko: «On-on, ne matigice!»

¹⁴ A ko: «Turu saninman kera mogow minw kun na, ka o bla danna dunupa bee tigi Ala ta baara kama, olugu lo.»

5

Siko wawonnan: gbolo kitabu

¹ Ne ka ne ja korota ka fleri ke tuun; ne ka gbolo do melegenin temeto ye san fe.

² Meleke ka ne pininka ko: «I ja be mun le ra?» Ne ko: «Ne ja be gbolo do melegenin temeto ra san fe. A janya ye nongon* ja muga, a bonya ye nongon ja tan.»

³ Meleke ko ne ma ko: «Nin ye danga le ye, min be benna jamana bee lajennin kan. A sebera a ja kelen kan ko sonw bee bena gben ka bo yan; a sebera a ja to kelen kan ko minw bee be kari gbansan, ko olugu bee bena gben ka bo yan.

⁴ <Ne bena danga lajigi,
Fangatigi Ala ko ten;
ka danga ladon sonw ta bon kono,
ani mogow minw be kari ni ne togo ye faninya kan.
Danga bena jigi o ta bon kono, k'a halaki,
a ni a bonloyiriw ni bon kabakuruw bee.> »

Siko wolonflanan: muso siginin minan kono

⁵ Meleke min tun be kumana ni ne ye, ale gbarara ne ra, k'a fo ne ye ko: «I ja korota k'a fe fen min be nana!»

⁶ Ne k'a pininka ko: «Mun lo?» A ko: «Minan do le be nana!» A ko tuun ko: «Nin ye jamana bee lajennin ta jurumun tagamasiyen le ye!»

⁷ O ko, datugunan negeraman min tun be o minan da ra, o datugunan wurira. Muso do siginin tun be minan kono.

⁸ A ko: «Nin ye juguya tagamasiyen le ye!» A ka muso digi k'a don minan kono, ka datugunan negeraman digi k'a datugu a da ra.

⁹ Ne ka ne ja korota tuun, ka muso fla ye o be nana san fe. O tun be o kamanw lamagara fono kan ka na. O kamanw tun be i ko baninkono kamanw. O nana minan ta ka taga ni a ye san ni dugu ce.

¹⁰ Meleke min tun be kumana ni ne ye, ne ka ale pininka ko: «O be tagara ni minan ye min le?»

¹¹ A ka ne jaabi ko: «O be tagara so do le lo a ye Babiloni† mara ra. Ni o so lora ka ban, o bena minan bla a blayoro ra yi.»

6

Siko seeginan: sowotoro naani

* 5:2 5.2 Nongon ja kelen be se ka ben metere tarance le ma. † 5:11 5.11 Babiloni, walama Sinehari, o yoro kera kojugu tagamasiyen le ye.

¹ Ne ka ne na korota tuun, ka fleri ke, ka sowotoro naani boto ye kuru fla furance ra; o kuruw siranegeraman tun lo.

² Sowotoro folo ta sow tun ye wulenman ye, flanan ta sow tun ye finman ye,

³ sabanan ta sow tun ye gbeman ye, naaninan ta sow tun ye jegenjegenman ye.

⁴ Meleke min tun be kumana ni ne ye, ne ka o jininka, ko: «Nin fenw ye mun ye?»

⁵ Meleke ka ne jaabi ko: «Sankolo fan naani ta fɔɔw le be bora ka taga; o tun siginin be dunupa bee tigi Ala na korɔ.»

⁶ So finmanw ta sowotoro be tagara sahiliyanfan jamana fan le ra. So gbemanw ta sowotoro be tagara terebenyanfan jamana fan le ra. So jegenjegenmanw ta sowotoro be tagara woroduguyanfan fan le ra.

⁷ So wulenmanw bora minke, olugu tun korotonin lo ka taga dunupa yaala. Meleke k'a fo o ye ko: «Aw ye taga, ka taga dunupa yaala!» O bora ka taga dunupa yaala.

⁸ Meleke ka ne wele k'a fo ne ye ko: «A fle, minw bora ka taga sahiliyanfan jamana fan na, olugu le bena ne ta dimi mala sahiliyanfan jamana korɔ.»

Ala ka fanga di Yosuwe ma

⁹ Matigi Ala kumana ne fe k'a fo ne ye ko:

¹⁰ «Mogo minaninw ka fen minw di Helidayi, ani Tobiya, ani Yedaya ma, taga o fenw mina. Wuri i ye taga bi yere Sofoni dence Yoziyasi ta so konɔ; o mogow bora Babiloni ka na jigi o so le konɔ.

¹¹ I ye o warigbe ni o sanin mina, ka masafugula do lalaga ni a ye, ka o biri sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe kun na, min ye Yosadaki dence ye.

¹² O ko, i y'a fo a ye ko Fangatigi Ala ko:

«Ce min tɔgo ye ko Yiri Falento,
o le ye nin ye;

a bena to a no ra ka falen,
ka Matigi Ala ta batoso lo.

¹³ Ale le bena Matigi Ala ta batoso lo.

A bena masaya bonya sorɔ,
ka sigi masaya ra a ta masasiginan kan k'a ta jamana mara.
A bena to masaya ra ka ke sarakalasebaga ye fana.
A bena o baara fla bee ke ka ja.»

¹⁴ «Masafugula bena bla Matigi Ala ta batoso konɔ, janko ka mogow hakiri jigi Helidayi,* ni Tobiya, ani Yedaya, ani Sofoni dence Yoziyasi† ta ko ra.»

¹⁵ Mogo minw yoro ka jan, olugu bena na, ka na baara ke ka Matigi Ala ta batoso lo. Ni o kera, aw bena a lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci aw fe. Ni aw ka son ka Matigi Ala, aw ta Ala kan lamɛn ka ja, o kow bena ke k'a dafa.

7

Batori min ka di Ala ye

¹ Masace Dariyusi ta masaya san naaninan na, o san karo konontonnan na, min ye Kisilevu karo* ye, o karo tere naaninan, Matigi Ala k'a ta kuma lase Jakariya ma tuun.

² Ayiwa, Betelikaw tun ka Sareseri ni Regemu Meleki ni o ta mogo dow ci, ka taga Matigi Ala daari.

³ O tagara Fangatigi Ala ta batoso sarakalasebagaw ni a ta ciraw jininka ko: «Yala an ka kan ka to ka kasi, ka an yere bari an diyanyakow bee ra, san karo loorunan na, i n'a fo an tun be deri k'a ke cogo min na kabini san caman wa?»

* 6:14 6.14 Helidayi: Heburukan na a fora ko: Helemu. † 6:14 6.14 Yoziyasi: Heburukan na a fora ko: Heni.

* 7:1 7.1 Kisilevu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo konontonnan ye.

⁴ Fangatigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fɔ ko:

⁵ «Kuma jamana mɔgɔw bɛɛ fɛ, ani sarakalasebagaw, ka o pininka ko: <Tuma min na aw tun bɛ to ka sun don san karo loorunan ni a karo wolonflanana, fɔ san biwolonfla, yala can ra aw tun ka sun don ne le kosɔn wa?

⁶ Ni aw fana tun bɛ domuni kɛ ka min, yala aw tun tɛ o domuniw ni minniw kɛra aw yɛɛ ta nafa le kama wa?

⁷ Yala Matigi Ala tun ma o kuma kelenw le don ciraw da ra fɔɔfɔɔ k'a fɔ aw ye, wagati min na mɔgɔw tun siginin bɛ Zeruzalemu ni a kɛɛfɛduguw kɔnɔ pasuma ra, ani wagati min mɔgɔw tun bɛ jamana woroduguyanfan ni jamana dugumayanfan na wa?» »

Ala ta mɔgɔw ta kanminabariya

⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase Jakariya ma tuun, ko:

⁹ Fangatigi Ala ko:

«Aw ye kiti tige ka kapa ni can ye;
aw ye jɔgɔn mina ni jumanya ni hina ye.

¹⁰ Aw kana muso cɛ saninw, ani feritaw, ani lonanw, ani fagantanw tɔnɔ.
Aw kana kojugu ɲaninya aw jusu ra jɔgɔn kama!

¹¹ «Nka o ma o janto ne ta kuma ra.

O murutira, o ka o kɔ di ne ma,
ka o torokun gbɛɛya,
janko o kana ne ta kuma lamɛn.

¹² O ka o jusukun gbɛɛya i ko lulu,
janko Fangatigi Ala tun k'a ta sariyaw ni a ta kuma minw lase ciraw ma fɔɔfɔɔ a
Nin* baraka ra,
k'a fɔ o ye, o kana o lamɛn.

O le k'a to Fangatigi Ala dimina o kɔrɔ kɔɛbɛ; a ko:

¹³ <Wagati min ne tun ka o wele,
o tun ma sɔn ka ne lamɛn.
Sisan olugu fana bɛna ne wele,
ne tɛna o lamɛn.
Fangatigi Ala ko ten.>

¹⁴ «O kosɔn ne ka o janjan ka taga siya wɛɛw cɛ ra,
o ma siya minw lon.

O ta jamana lakolon tora o kɔ fɛ;
mɔgɔ tɛ don a kɔnɔ, mɔgɔ tɛ bɔ a kɔnɔ.
Jamana min tun ye jamanajuman ye,
o le kɛra jamana lakolon ye.»

8

Ala ka hɛra layiri ta Zeruzalemu dugu ye

¹ Fangatigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:

² Fangatigi Ala ko:

«Ne ka Siyɔn dugu kanu ni kanuyagbɛɛn le ye,
o ta kanuya baraka bonyara ne jusu ra kɔɛbɛ.»

³ Matigi Ala ko:

«Ne bɛna kɔɛgi ka na Siyɔn dugu kɔnɔ tuun.
Ne bɛna na sigi Zeruzalemu tuun.

Zeruzalemu dugu bēna wele ko can ta dugu;
Fangatigi Ala ta kuru bēna wele ko kuru saninman.»

⁴ Fangatigi Ala ko:

«Cekorobaw, ani musokorobaw
bēna na sigi Zeruzalemu dugu siradaw ra tuun;
o bēe ta tagamabere bē kē o boro,
sabu o bēe bēna sijan sorō, ka korōya kosebē.

⁵ Dugu siradaw bēna fa cēdenninw ni musodenninw na;
olugu bēna to ka toron kē siradaw ra.»

⁶ Fangatigi Ala ko:

«Jamana mōgō tō minw tora,
nin ko bēna kē koba le ye olugu ja na;
nka ne fē nin tē koba ye!
Fangatigi Ala ko ten.»

⁷ Fangatigi Ala ko:

«A fē, ne bēna ne ta mōgōw kisi ka bō tereboyānfan mōgōw boro,
ka o kisi ka bō terebenyanfan mōgōw boro.

⁸ Ne bēna o laseko tuun,
ka na o sigi Zeruzalemu dugu kōnō.
O bēna kē ne ta mōgōw ye,
ne bēna kē o ta Ala ye,
can ni terenninya kan.»

⁹ Fangatigi Ala ko:

«Aw ye baraka don aw yere ra!
Wagati min Matigi Ala ta so tun bē lora,
cira minw kumana o so jubowagati ra,
o ciraw tun ka kuma minw fō,
aw bē o kuma kelenw le mēnna bi.

¹⁰ Sani o wagati ye se,
sara tun tē mōgō si ta baara ra,
sara tun tē bēgan si ta baara ra.
Mōgō si tun tē se ka don walama ka bō a yere sago ma,
aw juguw pasiran kōsōn;
sabu ne tun ka mōgōw bēe kē jōgōn juguw ye.

¹¹ Nka nin mōgō tō minw tora sisan,
ne tena olugu mina i ko ne tun k'a kē cogo min na folofolo.»
Fangatigi Ala ko ten.

¹² «Sabu ne bēna hēra caya jamana kōnō.

Rēzen bēna den ka ja,
simanw bēna ja forow ra,
sanji bēna ja.
Ne bēna nin fēnw bēe di nin jamana mōgō tōw ma.

¹³ «E, Zuda, ani Izirayeli,

aw tun kēra jamana danganin ye siya tōw cē ra cogo min na,
o cogo kelen na ne bēna aw kisi ka baraka don aw ra.
Aw kana siran,
aw ye aw ja gbēleya.»

¹⁴ Sabu Fangatigi Ala ko:

«Wagati min na aw tun ka ne jusu bo,
ne tun k'a latige cogo min na ko ne bena aw halaki,
ko hali ne tena hina aw ra,
Fangatigi ko ten,

¹⁵ o cogo ra, sisan ne k'a latige
ka kojuman le ke Zeruzalemu ni Zuda ye tuun.
Aw kana siran.

¹⁶ Aw ka kan ka min ke, o fle nin ye:

Aw ye can fo jogon ye,
aw ta kititigeyorow ra, aw ye kiti tige can kan,
ka hera don mogow ni jogon ce.

¹⁷ Aw si kana kojugu naninya aw jusu ra aw mogojogon kama.
Aw kana kari faninya kan;
sabu ne be o fenw bee koninya.
Matigi Ala ko ten.»

Nanasisi bena yelema ka ke pagari ye

¹⁸ Fangatigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko Fangatigi Ala ko:

¹⁹ «San karo naaninan ta sun, ani san karo loorunan ta sun, ani san karo wolonflanin ta sun, ani san karo tannan ta sun, o bee bena yelema ka ke Zuda ta mogow fe ninsondiyalonw, ani pagarilonw, ani hera panagbelonw le ye. O koson aw ye can ni hera le kanu.»

²⁰ Fangatigi Ala ko:

«Mogow bena na tuun;
dugu caman ta mogow bena na.

²¹ Dugu do ta mogow bena taga a fo dugu were ta mogow ye ko:

«An ye taga Matigi Ala daari,
an ye taga Fangatigi Ala ko!
Anw fana be taga!»

²² Jamana caman ta mogow,
ani siya barakamanw bena na Fangatigi Ala ta jengogonya jini Zeruzalemu,
ka na Matigi Ala daari.»

²³ Fangatigi Ala ko:

«O lon na, ce tan bena bo siya werew ra,
siya minw be kan werew fo,
ka na Yahudiya ce kelen mina a ta derege senkoroyoro ma,
k'a fo a ye ko:
«An be taga ni i ye,
sabu an k'a men ko Ala be ni aw ye!» »

9

Ala bena siyaw ta kiti tige ka o saninya

¹ Matigi Ala ta kuma:

Matigi Ala ta kuma fora Hadaraki jamana kama.
A bena se Damasi dugu fana ma;
sabu Matigi Ala ja lonin be adamadenw bee ra
i n'a fo a ja be Izirayelimogow ra cogo min na.

² Ala ta kuma sera Hamati dugu fana ma,

o dugu min be Damasi dugu koro;
Tiri dugu ni Sidon dugu fana sen b'a ra,
olugu ni o ta ceguya bee.

³ Tirikaw ka sankasojan do le lo;
o ka warigbe lajen caman i ko dugukolo buguri,
ka sanin lajen caman i ko bogomugu min be sirada ra.

⁴ Nka a fle, Matigi bena o borofenw bee bosi o ra,
ka o ta dugu laminikogow ben kogoji ra,
ka tasuma ke ka dugu yere jeni.

⁵ Ni Asikalonkaw nana o ye, siranya bena olugu mina.
Ni Gazakaw fana nana o ye, siranya bena jatige bla olugu ra.
Ekuronkaw koni, olugu jigi tigera.
Masace tena ke Gazakaw fe tuun,
mogo tena sigi Asikalon tuun.

⁶ Siya nagaminin dow le bena sigi Azidodi dugu koni.
Ne bena Filisikaw ta yerebonya bee bo o ra.

⁷ Ne tena a to o ye josonsogow joriw min tuun,
ne tena a to o ye o sogo haramuninw jimi tuun.

O ta mogo to minw tora,
olugu fana bena ke an ta Ala ta mogo dow ye,
ka ke Zuda jamana pamogo dow ye.

Ekuronkaw bena ke i ko Yebusikaw.

⁸ Ne bena ne ta so lamini, k'a korosi,
janko kerekajama si temeto kana na se a ma.
Fangatigi si tena o minako juguya tuun,
sabu sisan ne yere na be o korosira.

Hera masace min bena na

⁹ Aw ye nagari kosebe, Siyon dugumogow!
Aw ye nagarikanbaw bo, Zeruzalemu dugumogow!
A fle, aw ta masace be nana aw fe!
A terennin lo, a ka se soro;
a majiginin yelenin be fali le kan;
a yelennin be faliden do kan,
falimuso ta falidennin.

¹⁰ Ne bena kerekewotorow tunu ka bo Efirayimu,
ka kerekasow bee ban Zeruzalemu.
Kere be ke ni kalan minw ye, ne bena o karikari.
Ale bena hera kibaroya le fo mogow ye.
A ta masaya bena bo kogoji do ra ka taga a bla do ra,
ka bo Efirati ba ra, ka taga a bla fo dunupa dan na.

Ala ta mogow ta kisicogo

¹¹ Ele koni, ne ka jennogonya* min don ni ele ye ni began sarakaw jori ye,
o jennogonya koson, ne bena i ta mogo minaninw labo dinga jintan koni.

¹² Aw ye seko aw ta dugu barakaman koni,
jigi be aw mogo minanin minw fe.
Ne b'a fo aw ye tuun bi, ko aw bonona fen o fen na,
ko ne bena o pogon fla le seko aw ma.

¹³ Sabu ne bēna Zuda le kē ne ta kalan ye, ka o kalan sama;
 ka Efrayimu kē a bipēw ye, ka o don kalan na.
 Ele Siyon, ne bēna i dencēw lawuri!
 Ele Gēresi jamana, ne bēna Siyon dencēw lawuri ele dencēw le kama,
 ka Siyon kē i ko cefari ta kerekemuru.

¹⁴ Matigi Ala bēna tēmē o kunna;
 a bēna a ta bipēw bon i ko sanmanamana.
 Dunupatigi Ala bēna buru fiyē;
 a bēna taga a juguw kērē ni woroduguyanfan ta sanfōṇoba ta baraka le ye.

¹⁵ Fangatigi Ala bēna o tanga.
 O bēna o juguw halaki;
 o juguw bē o bon ni kabakuru minw ye, o bēna o bēē cici.
 O bēna o juguw jori min, ka mankan ci, i ko mōḡo minw ka dōṛo min.
 O bēna fa o juguw jori ra i ko minan bē fa bēganw jori ra cogo min na,
 k'a seriseri sarakajenifen* gbanw kan.

¹⁶ Matigi Ala, o ta Ala bēna o kisi o lon na,
 a bēna o bōsi i ko sagagbēnbaga bē a ta sagaw bōsi cogo min na.
 O bēna nōṛo sōṛo i ko lulu min donna masafugula ra k'a cēṇa;
 o bēna nōṛoba sōṛo o ta jamana ra.

¹⁷ O ta bēna diya dē!
 O ta bēna ṇa yērē le!
 Siman bēna baraka don cēdenw na,
 rēzenjikura bēna baraka don sungurudenw na.

10

Ala ka kisiri layiri ta a ta mōḡow ye

¹ Aw ye Matigi Ala daari sanji ra,
 ko a ye sanji di aw ma sanjilabanw wagati ra.
 Matigi Ala le bēna sanfōṇobaw lawuri,
 ka sanji caman di aw ma
 ka binw falen bēē ta foro ra.

² Sabu aw ta batofēnw ta kumaw ye kumalakolonw le ye;
 lagberikebagaw bē faninyakow le yera.
 Sikokebagaw bē kumalakolonw le fō;
 o ta jususaaro kumaw bēē ye kumagbansanw le ye.
 O kosōn mōḡow bē yaala o kun fē
 i ko saga minw sēgenin lo, sabu gbēnbaga tē o ra.

³ Ne ta dimi wurira i ko tasuma sagagbēnbagaw kama.
 Ne bēna o ta kuntigiw ta kojuguw sara di o ma;
 sabu Fangatigi Ala bēna a janto a ta sagakuru ra, min ye Zuda ta mōḡow ye.
 A bēna olugu le kē a ta kerekēso barakamanw ye.

⁴ Bon kabakuru fōlo bēna bō Zuda le ra,
 fanibon nēgebere bēna bō ale le ra,
 o bē taga kērē ra ni kalan min ye, o bēna bō ale le ra;
 kuntigiw bēē lajennin bēna bō ale le ra.

⁵ O bēna kē i ko cefariw;
 ka o to kērē ra, o bē siradarabuguri dōndon ka taga.
 O bēna kērē kē, sabu Matigi Ala bē ni o ye.
 O jugu minw yelenna sow kan, o bēna maroya bla olugu ra.

⁶ Ne bɛna baraka don Zuda ta somɔgɔw ra;
ne bɛna Yusufu ta somɔgɔw kisi.
Ne bɛna o lasɛkɔ o ta jamana ra, sabu ne bɛ hina o ra.
A bɛna a kɛ i n'a fɔ ne yɛrɛ tun ma ban o ra;
sabu ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala.

Ne bɛna o jaabi.

⁷ Efirayimu ta mɔgɔw bɛna kɛ i ko cɛfariw;
o jusu bɛna diya i ko mɔgɔ minw ka duvɛn min.
O ta denw bɛna o ye, ka ninsɔndiya;
ɲagariba bɛna kɛ o jusu ra Matigi Ala kosɔn.

⁸ Ne bɛna filɛn fiyɛ ka o lajɛn,
sabu ne bɛna o kunmabɔ.
O bɛna caya tuun

i n'a fɔ o tun ka ca cogo min na kakɔrɔ.

⁹ Ne ka o janjan siyaw cɛ ra,
nka o bɛna to fɔ o jamanajanw na yi, ka o hakiri jigi ne ra.
O ni o ta denw bɛna baro,
o bɛna sekɔ ka na.

¹⁰ Ne bɛna o lana ka bɔ Misiran jamana ra,
ka o lajɛn, ka o labɔ Asiri jamana ra.
Ne bɛna o lana Galadi mara ra, ani Liban jamana ra;
o sigiyɔrɔ yɛrɛ bɛna dɔgɔya o ma.

¹¹ O bɛna kɔgɔji cɛtigɛ, ka bɔ tɔɔrɔ ra.
Ala bɛna kɔgɔji jikuruw gbasi ka o mala,
Nili baji dunmanyɔrɔw bɛɛ bɛ ja.
Asiri jamana ta yɛrɛbonya bɛna ban,
Misirankaw ta masaya bɛna ben.

¹² Ne bɛna Matigi Ala ta baraka don o ra,
k'a to o ye tagama ni Matigi Ala tɔgɔ le ye.
Matigi Ala ko ten.

11

Fangatigiw ta fanga laban

¹ Liban jamana, aw ye aw ta jamana donda dayɛlɛ,
k'a to tasuma ye aw ta sɛdiriyiriw jɛni!
² Sipɛrɛsi yiriw, aw ye maɲumankokanw fɔ, sabu sɛdirisunw benbenna!
Yiri barakaman cɛɲumanbaw halakira!
Basan yirisunbaw, aw ye maɲumankokanw fɔ,
sabu tufinba ta yiriw bɛɛ benbenna!
³ Aw ye sagagbenbagaw ta kasikanw lamɛn,
sabu o ta bɛganw ta domuniyɔrɔɲumanw cɛnna!
Aw ye jaradenw kasikan lamɛn,
sabu Zuridɛn ta yirituba min tun ye o dogoyɔrɔ ye, o halakira!

Sagagbenbaga fla ta tagamasiyenw

⁴ Matigi Ala, ne ta Ala k'a fɔ ne ye ko: «Saga minw blara fagari kama, kɛ olugu gbenbaga ye!

⁵ Minw bɛ o san, ka o faga, mɔgɔ tɛna olugu jaraki. Minw fana bɛ o fiyeere, olugu b'a fɔ ko: <E, Matigi Ala baraka! Sabu ne kɛra fɛntigi ye.> O sagaw gbenbagaw yɛrɛ si tɛna makari o ra ka o bosɪ.

⁶ «Ayiwa, ne fana tena hina nin jamana mogow ra tuun. Matigi Ala ko ten. Ne bena adamadenw don o mogogogonw boro, ka o don o ta masacew boro. Olugu bena jamana halaki pewu! Ne fana tena o bosi ka bo o boro.»

⁷ Ayiwa, o saga minw blara fagari kama, ne kera olugu gbenbaga ye; ne ka ne janto o bee ra barakantanw le ra kosebe. Ne ka sagagbenbere fla ta; ne ka bere kelen togo la ko Nema, ka to kelen togo la ko Jen. Ne ka ke sagaw gben ye.

⁸ Karo kelen konɔ, ne ka sagagbenbaga saba labla. A laban ne jusu tun gbanna sagaw korɔ, olugu fana tun sɛgɛra ne korɔ.

⁹ O kera minke, ne k'a fo sagaw ye ko: «Ne tena ne janto aw ra tuun! Minw be sa, olugu ye sa! Minw be halaki, olugu ye halaki. Ni to minw ka to, olugu ye jɔgon domu.»

¹⁰ Ne ta sagagbenbere min togo tun ye ko Nema, ne ka o mina k'a kari, k'a yira ko ne tun ka jɛnɔgɔnya min don ni siyaw bee ye, ko ne ka o jɛnɔgɔnya cɛn.

¹¹ O jɛnɔgɔnya cenna o lon na. O kera minke, saga barakantan minw tun be ne korosira, olugu k'a faamu ko nin tun ye Matigi Ala ta kuma le ye.

¹² Ne k'a fo o ye ko: «Ni a diyara aw ye, aw ye ne ta sara di ne ma; nka ni a ma diya aw ye, aw y'a to yi!» O ka ne sara ni warigbe bisaba ye.

¹³ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «O ka ne sara ke nin wariba min ye, taga o wari di dagalalagabaga ma!» Ne ka o warigbe bisaba ta ka taga a di dagalalagabaga ma, Matigi Ala ta batoso konɔ.

¹⁴ O ko, ne ka ne ta sagagbenbere flanan fana kari, ne tun ka min togo la ko Jen; ne ka o ke k'a yira ko jɛnɔgɔnya min tun be Zuda ni Izirayeli ce, ko o jɛnɔgɔnya cenna.

¹⁵ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Sagagbenminan dow ta, ka i yere ke i ko sagagbenbaga hakirintan.

¹⁶ Sabu, a fle, ne yere bena sagagbenbaga do sigi jamana konɔ. Saga minw tununa, a tena a janto olugu ra; a tena taga sagadennin tununinw yorɔpini, a tena saga mandimininw flake, minw ka kene, a tena domuni di olugu ma. A bena to ka saga toroninw sogo le domu, fo ka o sengbogorow bee cici.

¹⁷ Sagagbenbaga hakirintan
min be bori ka sagaw to,
bono bena o sorɔ!
Kerekemuru y'a boro tige,
k'a kininboro paden sogo!
A boro ye ja!
A kininboro paden ye fiyen!»

12

Ala bena Zeruzalemukaw kisi

¹ Matigi Ala ka kuma min fo Izirayeli ta ko ra, o le ye nin ye:
Matigi Ala min ka sankolo dan, ka dugukolo ju sigi,
min ka adamaden hakiri don a ra, ale ko:

² «Ne bena Zeruzalemu ke minnifen fariman le ye; siya minw bee k'a lamini, olugu bee bena a min ka panamini. Zuda mara fana ta bena ke ten le, wagati min na o bena na Zeruzalemu lamini.

³ A fle, o lon na koni, ne bena Zeruzalemu ke kabakuru gbirimanba le ye siyaw bee fe; ni min ko a b'a korota, o tigi b'a yere mandimi fo ka cejuguya. Dugukolo siyaw bee bena jen ko o b'a kere.

⁴ O lon na, koni, Matigi Ala ko ten, ne bena jatige bla sow ra, ka fatoya bla soboribagaw ra. Nka ne bena ne janto Zuda ta somogow le ra, ka siya tow ta sow bee paw fiyen!

⁵ O tuma ra Zuda kuntigiw bēna a fɔ o yere kɔnɔ ko: «Zeruzalemukaw bē o ta baraka sɔrɔ ka bɔ Fangatigi Ala le ra, o ta Ala.»

⁶ «O lon na, ne bēna Zuda kuntigiw kē i ko tasuma min manana yiritu cē ma; ne bēna o kē i ko tasuma min manana siman kansiriw cē ra. Jamana minw bē o lamini na, o bēna o jamana mɔgɔw halaki fan bē ra. Nka Zeruzalemu dugu siginin bēna to a nɔ ra.

⁷ Matigi Ala bēna kɔn ka Zuda ta somɔgɔw le kisi, janko Dawuda ta so ta bonya, ani Zeruzalemukaw ta bonya kana tēmē Zuda ta kan.

⁸ O lon na, Matigi Ala bēna Zeruzalemukaw tanga. O bē ra barakantan bēna kē i ko Dawuda o lon na. Dawuda ta somɔgɔw bēna kē i ko Ala yere, i ko Matigi Ala ta meleke min bē tagama o pa fē.»

Ala bēna a ta mɔgɔw saninya

⁹ «O lon na, kɔni, siya min o min bēna ben Zeruzalemu kan, ne bēna wuri ka olugu bē halaki.

¹⁰ «O ra, ne bēna hina hakiri, ani Aladaari hakiri di Dawuda ta somɔgɔw, ani Zeruzalemukaw ma. Ni o kera, o tun ka ne min sɔgɔ ni biyē ye, o bēna o pa lɔ ne ra; o bēna kasi ne koson, i ko mɔgɔ bē a ta den kelenpenin su kasi cogo min na. O bēna o jusu kasi ne koson i ko mɔgɔ bē a jusu kasi a den folo su kunna cogo min na.

¹¹ «O lon na, sangakasikan bēna caya Zeruzalemu, k'a kē i ko Hadadi Rimɔn ta sangakasikan min jɔgɔn kera Megido kēnegbē ra.

¹² Jamana bē bēna sukasi kē. Gba bē bēna a ta kē a danna. Dawuda ta gba bēna a ta kē a danna; o ta musow fana bēna o ta kē o danna. Natan ta gba bēna a ta kē a danna; o ta musow fana bēna o ta kē o danna.

¹³ Levi ta gba bēna a ta kē a danna; o ta musow fana bēna o ta kē o danna. Simēyi ta gba bēna a ta kē a danna; o ta musow fana bēna o ta kē o danna.

¹⁴ Gba tɔw bē bēna o ta kē o danna; o ta musow fana bēna o ta kē o danna.»

13

Ala bēna a ta jamana saninya

¹ «O lon na, bunun dɔ bēna dayele Dawuda ta somɔgɔw, ani Zeruzalemukaw bē koson, janko ka o saninya ka bɔ o ta jurumunw ni o ta ko saninyabariw bē ra.

² «O lon na, kɔni, Fangatigi Ala ko ten, ne bēna jow tɔgɔw tunu ka bɔ jamana kɔnɔ pewu; mɔgɔ si hakiri tēna to o ra tuun. Ne bēna o ta ciraw fana labɔ jamana kɔnɔ, ani miiriya saninyabariw bē mɔgɔ minw kɔnɔ.

³ Ni mɔgɔ min belen ka cirayakuma fɔ tuun, o tigi worofa ni a woroba yere bēna a fɔ a ma ko: «Ele ka kan ni fagari le ye, sabu i ka faninya fɔ ni Matigi Ala tɔgɔ ye!» Tuma min na a bē o cirayakuma fora, a yere worofa n'a woroba le bēna a sɔgɔ ni kerekemuru ye.

⁴ «O lon na, ciraw bē bēna maroya k'a fɔ ko Ala ka fēn dɔ yira olugu ra, ko o bē o cirayakuma fɔ. O tēna sɔn ka begansi* derege dɔ don o yere ra tuun ka mɔgɔw lafiri.

⁵ «O bē bēna a fɔ ko: «Ne tē cira ye dē, ne ye senēkebaga le ye; kabini ne denmisēnman o ka ne bla senē le kama.»

⁶ Ni mɔgɔ k'a pininka ko: «O tuma nin jorinɔ minw bē i fari ra o ye mun ta le ye?» A bēna o jaabi ko: «O ka ne bugɔ ka ne mandimi ne teri dɔw ta bon le kɔnɔ.» »

Ala bēna a ta mɔgɔ minw janawoloma

⁷ «Kerekemuru, i wuri ne ta sagagbenbaga kama!

I wuri ne jɛnɔgɔn kama!

Fangatigi Ala ko ten!

* **13:4 13.4** Ciraw tun bē begansi le kē o kannaderege ye, k'a yira ko o ye Ala ta ciraw ye (Masacew flanan 1.8).

Sagagbenbaga faga, k'a to sagaw ye yerege.

Ne bena ben sagadenw kan.

⁸ Jamana bee lajennin konɔ,

Matigi Ala ko ten,

adamadenw tarannin taranyɔɔ saba, taranyɔɔ fla bena halaki,

taranyɔɔ kelen le bena kisi.

⁹ Ne bena o taranyɔɔ kelen don tasuma ra,

ka o yeele ka o saninya i ko o be warigbe yeele k'a saninya cogo min na,

ka o segesege kosebe i ko o be sanin segesege cogo min na.

O bena ne togo wele,

ne fana bena o jaabi.

Ne bena a fo o ma ko: <Aw le ye ne ta mogow ye!>

Olugu fana bena a fo ko: <Matigi Ala le ye an ta Ala ye!> »

14

Matigi Ala ta lonba

¹ A fle, Matigi Ala ta lon do be nana yi. O lon na, aw juguw bena aw borofenw ce, k'a taran jɔɔn na aw yere ta dugu konɔ.

² Ne bena siyaw bee lajen, ka Zeruzalemu dugu kere. O bena dugu mina, ka bonw cen, ka ben musow kan. O bena dugumogow tarance mina ka taga ni o ye, nka mogow towa tena bo dugu konɔ.

³ O ko, Matigi Ala bena bo ka na o siyaw kere, i n'a fo a be deri ka kere ke cogo min na kerekelonw na.

⁴ O lon na, a senw bena lo Oliviyesunw kuru kan, kuru min be Zeruzalemu dugu korɔ, tereboyanfan na. Oliviyesunw kuru bena ci fla ye k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na, k'a ke kurufuranceba ye. Kuru fan kelen bena jenge ka taga sahiliyanfan fe, to kelen bena jenge ka taga woroduguyanfan fe.

⁵ Aw bena bori ka don ne ta kuruw furancew ra, sabu kuruw furance janya bena se fo Asali. Aw bena bori i n'a fo aw tun borira dugukoloyereyere na cogo min na Zuda masace Oziyasi ta wagati ra. O ko, Matigi Ala, ne ta Ala bena na; a ta mogow saninmanw bee bena ke ni a ye.

⁶ O lon na, koni, yeelen tena bo, walama nene; ji fana tena suma fo ka simi.

⁷ O lon bena ke a damannalon le ye. Matigi Ala kelenpe le ka o lon lon. Wagati bena cinjan, a tena ke tere ye, a fana tena ke su ye; tere bena bo su ta wagati ra.

⁸ O lon na, bununji dow bena woyo ka bo Zeruzalemu; fan kelen bena woyo ka taga tereboyanfan kogoji fan na, a fan to bena woyo ka taga terebenyanfan kogoji fan na. O jiw bena woyo samiya fara teremana kan.

⁹ Matigi Ala le bena ke dunupa bee ta masace ye. O lon na, Matigi Ala kelenpe le bena ke Ala ye, a le kelenpe togo le bena fo.

¹⁰ Jamana bee lajennin bena ke i ko kenegbe, k'a ta Geba ka taga a bla fo Rimɔn, Zeruzalemu woroduguyanfan na. Zeruzalemu bena korɔta; a bena to a sigiyɔɔ ra, k'a ta Boniyaminu ta Donda ra, ka taga a bla fo Donda Folo ra, ani ka taga a bla fo dugu Nongon ta Donda ra, k'a ta Hananeheli ta sankasojan na ka taga a bla fo masace ta rezeforogiyorow ra.

¹¹ Mogow bena sigi Zeruzalemu. Halakiri tena ke yi tuun. Zeruzalemu bena to hera ni laganfiya ra.

¹² O ko, jamana minw bee tun tagara Zeruzalemu kere, Matigi Ala bena halakiri min lase olugu ma, o fle nin ye: O sogo bena ke tori ye, ka o lonin to o sen kan. O padenw bena ke tori ye o pawow konɔ. O nenw bena ke tori ye o da konɔ.

¹³ O lon na, Matigi Ala bena jatigeba do le bla o mogow ra. O bena jogon boro dere, ka ben jogon kan.

¹⁴ Zuda ta mogow fana bena don o kere ra Zeruzalemu dugu konɔ. O bena o siyaw ta naforow bee ce, o siya minw be o laminiw na: Sanin, ani warigbe, ani fani camanba.

¹⁵ Halakiri bena se hali sow fana ma, ani sofaliw, ani jogomew, ani faliw, ani began o began be o ta yoro ra. O halakiri ni adamadenw ta bee bena ke kelen ye.

¹⁶ Ni o kera, o siya minw bee tun nana Zeruzalemu kere, olugu ta mogow minw bosira o kere ra, olugu bena taga san o san ka taga masace, Fangatigi Ala bato, ka gbatakorosigi janagbe* ke.

¹⁷ Ni dugukolo siya min o min ma taga Zeruzalemu ka taga masace, Fangatigi Ala bato, olugu tena sanji soro.

¹⁸ Ni Misirankaw ma son ka bo ka taga, o tena sanji soro. Siya minw tun ma son ka taga gbatakorosigi janagbe ke, banajugu minw tun benna olugu kan, Matigi Ala bena o jogon le ben Misirankaw kan.

¹⁹ O le bena ke Misirankaw ta sara ye, ani siya min o min tena son ka taga gbatakorosigi janagbe ke.

²⁰ O lon na, tanan minw be sow kan na, o bena a sebe o tananw kan ko: «A saninyara ka ke Matigi Ala ta ye». Negedaga minw be Matigi Ala ta batoso konɔ, olugu fana bena saninya i ko jifiye minw be sarakajenifen* koro.

²¹ Negedaga min o min be Zeruzalemu ni Zuda, o bee bena saninya ka bla danna Fangatigi Ala ye. Ni mogow o mogow be saraka bo, o tigi bena o negedaga do le ta ka sarakasogo tobi a konɔ. Jagokebaga* si tena ke Fangatigi Ala ta batoso konɔ tuun o wagati ra.

* **14:21 14.21** Jagokebaga: Heburukan na a sebera ko Kanaanaka.

MALAKI TA KITABU Kitabu faamucogo

Cira Hagize ni Zorobabeli ni Yosuwe sababu ra, Alabatosoba lora ka ban. O ko, Esidarasi nana Zeruzalemu ni Yahudiya caman ye. Esidarasi ka mogow karan kosebe Ala ta sariyaw ra. O ko fe Nehemi nana ka na Zeruzalemu dugu kogo lo kokura. A ka mogow karan fana Ala ta sariyaw ra, ka Ala ta Nenekirilon* ta sariya ko fo k'a gbeleya o ma, k'a fo o ye ko o man kan ka siya were musow furu. Nehemi nana seko ka taga Peresi masace fe tuun, nka o ko fe, a nana tuun, ka na mogow karan kokura.

Ayiwa, tuma min Nehemi tun sekora ka taga Peresi jamana ra tuun, o wagati le ra cira Malaki ka ciraya ke.

Malaki koru ye ko Ala ta ciraden. Izirayelimogow tun ka san biwolonfla ke Babiloni, o juguw ta jamana ra. O ko, Ala ka o lana o yere ta jamana ra; nka o belen tun be Ala kan blara, ka o yere mabo Ala ta sariyaw ra.

Cira Malaki tun ka mogow jaraki o ta kojuguw, ani o ta Alapasiranbariya koson. O tun be began banabagatuw le di Ala ma saraka ye, ka ban ka yaga bo k'a di Ala ma, ani ka o ta furumusow bla ka siya were musow ta; sarakalasebagaw fana tun be mogow lafiri. Malaki k'a fo o ye ko o ka kan ka nimisa o kojuguw ra, ka Ala ta jenogonya* ko jate, ka Ala bato ni saraka panamanw ye.

Malaki ta kumaw b'a yira fana ko lon do Ala bena a ta ciraden ci ka na, ka na kiti tige a ta mogow kan, ka o saninya.

«A fle, ne bena ne ta ciraden ci, janko a ye sira laben ne ye. Ni o kera, aw be Matigi min ta nawagati makonona, ale bena na ka bara aw ra, ka na don a ta batoso konu. Ciraden min bena Ala ta jenogonya ko fo, o ciraden min logo be aw ra, ale nato le fle nin ye! Fangatigi Ala ko ten.»

Kitabu konokow

Ala ta mogow mabora Ala ra (1-2)

Ala bena a ta mogow ta kojuguw hake bo o ra (3)

Ala ka Izirayelimogow jaraki

¹ Matigi Ala ka kuma min don ne Malaki da ra, k'a fo Izirayelimogow ye, o kuma le ye nin ye:

² Matigi Ala ko: «Ne ka aw kanu, nka aw ko: <I ka an kanu cogo di le?> Yala Esawu tun te Yakuba koroce le ye wa?

Matigi Ala ko ten.

O bee n'a ta, ne ka Yakuba kanu,

³ ka ban Esawu ra.

Ne k'a ta jamana kuruyorow ke yoro lakolonw ye, k'a sigiyoro ke kongowuruw toyoro ye.»

⁴ Edomukaw be se k'a fo ko: «Hali ni an ta duguw cira, an bena o dugu benninw lawuri!»

Nka Fangatigi Ala ko:

«O be se k'a lawuri, nka ne bena a ben tuun.

Mogow bena o ta jamana wele ko kojugu jamana,

Matigi Ala ta dimi be jamana min mogow kan wagati bee.

⁵ Aw yere na bena o ye, fo aw bena a fo ko: <Matigi Ala ka bon de!

A ta bonya temena hali Izirayeli jamana dan kan!> »

Ala ka sarakalasebagaw jaraki

⁶ «Den b'a fa bonya,
 jon fana be a matigice bonya.
 Ayiwa, ni ne ye fa ye,
 o tuma ne ta bonya be min?
 Fangatigi Ala ko ten!
 Ni ne ye matigice ye,
 mun le b'a yira ko ne nasiran be aw ra?
 Aw sarakalasebagaw, aw le be ne togo mafiyenyara.
 Nka aw ko: <An ka i togo mafiyenya cogo di?>
⁷ Aw be domunifen saninyabariw le bla ne ta sarakabonan kan!
 Nka aw belen ko: <An ka i togo lanogo cogo di?>
 Aw ka ne togo lanogo sabu aw ko,
 ko Matigi Ala ta sarakaboyoro ye mafiyenyafen le ye.
⁸ Ni aw be na ni began fiyenninw le ye ka na o ke saraka ye,
 yala o te kojugu le ye wa?
 Ni aw be na ni began senkelenw, ani began banabagato w le ye,
 yala o te kojugu le ye wa?
 Aw ye o began jogon di aw ta jamanatigi ma k'a fle ke!
 Yala a bena diya a ye wa?
 A bena son a ra wa?
 Fangatigi Ala ko ten!»

⁹ «Sisan aw be Ala daari ko: <Ala ye sabari ka hina an na!>
 K'a soro o kow bora aw yere le ra.
 Yala Ala bena son ka aw fle wa?
 Fangatigi Ala ko ten.

¹⁰ E, ni mogo do yere le tun be se ka soro aw ra, min be taga Alabatoso daw datugu,
 janko aw kana to ka taga tsuma don ne ta sarakabonan kan gbansan!
 Aw ta ko si le man di ne ye!
 Fangatigi Ala ko ten!

Ne te son aw boro ta sarakaw si ma.

¹¹ Nka k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na,
 siya werew be ne togo bonya.
 O be wusunan sarakaw* ni saraka saninmanw bo ne togo koson;
 siya werew koni be ne togo bonya.
 Fangatigi Ala ko ten.

¹² Nka aw le be ne togo lanogora,
 ka to k'a fo ko: <Matigi Ala ta saraka tabali saninyanin te>,
 ani ko: <a saraka domuniw man kan ka jate tuun!> »

¹³ «Aw b'a fo ko: <E, anw yere segera sa!>
 Aw be ne togo mafiyenyara o cogo le ra.
 Fangatigi Ala ko ten.

Ni aw be na ni began sonyaninw, ani began senkelenw,
 ani began banabagato w le ye, ka na o ke saraka ye;
 ne be se ka o mina cogo di aw boro?
 Matigi Ala ko ten.

¹⁴ Began ceman panamanw be mogo min ta beganw na,
 nka o bee n'a ta, o tigi be dajuru ta,
 ka began corokonin do le ke saraka ye ka o di Matigi ma,

o nanbaramogo jogon danganin lo;
 sabu ne ye Masaceba le ye!
 Fangatigi Ala ko ten;
 ne togo nasiran fana be siya were mogow ra.»

2

Ala ka kankarigbelen la sarakalasebagaw ye

¹ Ayiwa, sisan aw sarakalasebagaw, nin kumaw ye aw ta le ye.

² Fangatigi Ala ko: «Ni aw ma lamenni ke,
 ni aw m'a bla aw jusu ra ka bonya la ne togo kan,
 o tuma ne bena danga ben aw kan;
 ne bena aw ta dugawuw yelama ka o ke danga ye.
 Onhon, ne yere ka aw ta dugawuw ke danga ye ka ban;
 sabu aw ma a bla aw jusu ra ka ne bonya.

³ «A fle, ne bena wuri aw ni aw ta durujaw kama;
 aw be began minw kera sarakaw ye aw ta janagbew ra,
 ne bena o beganw bo seri aw pada kan;
 o ko, o bena aw ni o beganw bee ce ka taga ni aw ye.

⁴ O le ra, aw bena a lon ko ne ka nin kuma fo aw ye
 janko ne ka jennogonya* min don ni Levi* ye,
 o jennogonya ye to a no ra.
 Fangatigi Ala ko ten.

⁵ «Ne ka jennogonya min don ni a ye,
 o tun ye si ni keneya ta jennogonya le ye;
 ne tun ka o ke a ye janko a ye ne bonya.
 A fana ka ne bonya,
 ne togo nasiran fana tun b'a ra.

⁶ A tun be mogow karan sariya ra ka kana ni can le ye;
 faninya ma bo a da ra ka ye.

A ka ne ta sira tagama ni hera ni horonya le ye,
 ka mogow caman labo o ta sirajuguw kan;

⁷ sabu lonniya ka kan ka bo sarakalasebaga da le ra.
 Mogow ka kan ka sariya karan lamen ka bo ale da le ra;
 sabu ale le ye Fangatigi Ala ta ciraden ye.

⁸ «Nka aw koni, aw jengera ka sira bla;
 aw ka mogow caman laben ni aw ta sariya karan ye.
 Aw ka ne ni Levi ta jennogonya cen.
 Fangatigi Ala ko ten!

⁹ O ra ne fana bena aw dogoya,
 ka aw majigi mogow bee na koru;
 sabu aw te ne ta siraw tagamana.
 Aw ta sariya ta karan na fana aw be mogow dow fisaya ni dow ye.»

Siya were musow ta furuko

¹⁰ O tuma an bee te face kelen le ra wa?
 Ala kelen le ma an bee dan wa?
 Mun na an be jogon janfara,
 ka an bemaw ni Ala ta jennogonya* cen?

¹¹ Zuda ta mɔgow ka janfa kɛ;
ko haramuninw kɛra Izirayɛli ni Zeruzalɛmu;
sabu Zuda mɔgow ka Matigi Ala ta yɔrɔ saninman lanɔgo,
yɔrɔ min ko tun ka di Matigi Ala ye.
Muso minw bɛ batofɛn wɛrɛw bato,
o ka o musow le furu.

¹² Cɛ min bɛ o ko ɲɔgɔn kɛ,
ni a ka kɛ mɔgo o mɔgo ye,
Matigi Ala ye o tigi faran ka bɔ Yakuba ta somɔgow ra,
hali ni a kɛra mɔgo do ye min bɛ saraka bɔ Fangatigi Ala ye!

Ala ma sɔn furusa ma

¹³ Aw bɛ min fana kɛra tuun o flɛ nin ye:
Aw bɛ Matigi Ala ta sarakabɔnan fa ni aw ɲajiw ye, ka kasi, ka ɲuna,
sabu Ala tɛ aw ta sarakaw flɛra,
a fana tɛ sɔnna ka o mina tuun.

¹⁴ Aw ko: «Mun kosɔn?»
Ayiwa, o kɛra sabu ele ka muso min furu i kanbelenman,
Matigi Ala tun ye ele ni o muso min seere ye,
ele ka o muso janfa,
k'a sɔrɔ ale le tun ye i jɛnɲɔgɔn ye;
aw tun ka layiri ta ɲɔgɔn ye.

¹⁵ O tuma Ala ma aw flɛ bɛɛ le jɛn ka aw kɛ mɔgo kelen ye wa?
Aw farikolo ni aw nin bɛɛ ma kɛ kelen ye wa?
Ala bɛ min ɲini aw fɛ,
o ye ko aw ta denw fana ye kɛ Ala ta ye.
O ra, aw ye hakiri sɔrɔ.

Aw kanbelenman ka muso min furu, aw si kana sɔn ka o janfa tuun.

¹⁶ «Sabu furusa man di ne ye,
Matigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko ten;
ka kojugu kɛ i kannaderege ye, o man di ne ye!
Fangatigi Ala ko ten.
O ra, aw ye aw yɛrɛ kɔrɔsi,
aw kana janfa kɛ.»

¹⁷ Aw ka Matigi Ala sɛgɛ ni aw ta kumaw ye.
Aw belɛn ko: «An k'a sɛgɛ cogo di le?»
Aw k'a sɛgɛ sabu aw ko, ko mɔgo minw bɛɛ bɛ kojugu kɛra,
ko Matigi Ala bɛ olugu le minako ɲana,
ko olugu le ko ka di a ye!
Aw b'a fɔ fana ko: «Mun le b'a yira ko Ala terennin lo?»

3

Ala ta ciraden

¹ «A flɛ, ne bɛ ne ta ciraden ci,
janko a ye sira labɛn ne ye.
Ni o kɛra, aw bɛ Matigi min nawagati makɔnɔna,
ale bɛna na ka bara aw ra, ka na don a ta batoso kɔnɔ.
Ciraden min bɛna Ala ta jɛnɲɔgɔnya* ko fɔ,
o ciraden min lɔgo bɛ aw ra,
ale nato le flɛ nin ye!

Fangatigi Ala ko ten.

² Nka jon ta baraka le bēna se a nalon koro?

Jon bēna se ka lo a ja, ni a bora?

Sabu a bēna ke i ko negeyeelebaga ta tasuma,

a bēna ke i ko fanikobaga ta fanikosegen,

³ i ko mogō min be warigbe yeele k'a saninya.

A bēna Levi* ta mogow saninya,

ka o sensen, i ko sanin ni warigbe be sensen cogo min na;

o ra o bēna sarakaw bo Matigi Ala ye ni terenninya ye.

⁴ Ni o kera, Zuda ta mogow, ani Zeruzalemu dugumogow ta sarakaw bēna diya Matigi

Ala ye,

k'a ke i n'a fo wagati temeninw, ani san temeninw ta tun be cogo min na.

⁵ Ni o kera, ne bēna gbara aw ra ka kiti tige;

ne bēna teliya ka ke seere ye,

ka subagaw jaraki, ka jencyakebagaw jaraki,

ani minw be kari faninya kan,

ani minw be baaradenw tojo o ta sara ko ra,

ani minw be muso ce sanin ni den feritaw minako juguya,

ani minw be lonanw minako juguya;

sabu o te siran ne Ala ja.

Fangatigi Ala ko ten.

⁶ Sabu ne Matigi Ala, ne te yelema.

O koson, aw minw ye Yakuba ta durujaw ye, ne ma aw halaki.»

Izirayelimogow ma yaga bo Ala ye

⁷ Kabini aw bemaw ta wagati ra,

aw jengera ka mabo ne ta cifoninw na;

aw ma o sira tagama.

O ra, aw ye seko ka na ne fe,

ne fana bēna seko aw fe,

Fangatigi Ala ko ten.

Nka aw ko:

«An ye seko i fe cogo di?»

⁸ «Yala adamaden be se ka Ala borofen sonya wa?

Ayiwa, aw koni be ne ta sonyara de!

Nka aw belen ko:

«An be i ta sonyara cogo di le?»

Aw be ne ta sonyara yagaw ta ko ra,

ani aw ta fenditaw ta ko ra, ne ma!

⁹ Danga be aw kan,

sabu aw be ne ta sonyara,

aw jamanamogow bee lajennin!

¹⁰ Aw ye na ni yagaw ye ka na o bla ne ta fenmarayoro ra,

janko domuni ye soro ne ta so kono.

Aw ye o ke ka ne korobo k'a fe,

Fangatigi Ala ko ten.

Aw bēna a ye ni ne tena sankolo wow dayele aw ye,

ka ne ta baraka lajigi aw kan caman, fo ka aw wasa.

¹¹ Ne bēna cenrifew gben aw ye;

o tena aw ta dugukolo simanw cen tuun.

Aw ta rezenforow fana tɛna to denkebari ye tuun.
Fangatigi Ala ko ten.

¹² O ra, siyaw bɛɛ bɛna a fɔ aw ma ko aw ta pana,
sabu aw ta jamana bɛna kɛ jamana diman le ye;
Fangatigi Ala ko ten.»

Ala ka layiri ta a nasiranbagaw ye

¹³ Matigi Ala ko:

«Aw ka kumagbɛlɛnw fɔ ne ma!

Nka aw ko:

«An ka kumagbɛlɛn fɔ i ma cogo di?»

¹⁴ Aw k'a fɔ ko:

«An bɛ Ala batora gbansan le.

An k'a ta kumakan lamɛn minke,

ani an ka an jusu kasi

ka tagama Fangatigi Ala nasiran na minke,

an ka mun le sɔrɔ o ra?

¹⁵ Sisan an b'a jate ko yereyirabagaw ta le pana;

ɔnhɔn, kojugukebagaw le sabatira.

O bɛ Ala kɔrɔbɔ,

nka o bɛɛ n'a ta, o bɛ bɔsi.> »

¹⁶ Ayiwa, Matigi Ala nasiran bɛ minw na, olugu kumana jɔgɔn fɛ.

Matigi Ala k'a janto o ta kuma ra, ka o lamɛn.

Kitabu dɔ sebera ka o kɛ hakimijigifɛn ye Ala na kɔrɔ,

Matigi Ala nasiranbagaw, ani a tɔgɔ bonyabagaw kosɔn.

¹⁷ «O bɛna kɛ ne ta ye,

Fangatigi Ala ko ten.

Ne ka lon min labɛn, o lon na o bɛna kɛ ne ta mɔgow ye,

mɔgɔ minw ko ka gbɛlɛn ne ma.

Ne bɛna ne janto o ra i ko mɔgɔ b'a janto a dence ra cogo min na,

a dence min bɛ baara kɛ a ye.

¹⁸ O ra, faranfasi min bɛ mɔgɔ terennin ni mɔgɔjugu cɛ, aw bɛna o ye tuun;

faranfasi min bɛ Ala ta baarakebaga ni baarakebari cɛ, aw bɛna o ye.»

Ala ta kitilon ani Iliya nalon

¹⁹ «A fɛ, o lon bɛ nana;

o lon gbanninmanba lo, i ko dibiba tasuma.

Yerebonyabaga, ani mɔgɔjugu, olugu bɛɛ bɛna kɛ i ko binjalan.

O lon tasuma bɛna o jɛni.

Fangatigi Ala ko ten.

Lilin tɛna to, yiriboro fana tɛna to o kɔ.

²⁰ Nka ne tɔgɔ nasiran bɛ aw minw na,

terenninya ta tereyeelen bɛna bɔ aw ye.

Kɛnyari sebgaya bɛ ale le ye.

Ni o kɛra, aw bɛna to ka boribori ka bɔ,

ka kɛ panpan ye i ko misidenw bɔto misiwɛrɛ ra.

²¹ Ne bɛ lon min labɛnna,

o lon na aw bɛna mɔgɔjuguw dɔndɔn;

o bɛna kɛ aw sen kɔrɔ i ko bugurigbɛ.

Fangatigi Ala ko ten.

²² Aw ye aw hakiri to ne ta jɔnce Musa ta sariyaw ra,

ne ka ne ta cifoṇinw, ani ne ta kolatigenin minw fo a ye Horebu,
ko a ye o fo Izirayelimogow beɛ ye.

²³ «A fle, sani Matigi Ala ta lon ye se,
ne yeɛ beṇa cira Iliya* ci aw fe;
o lon beṇa ke lonba le ye,
ani siranyalonba.

²⁴ A beṇa denw kanuya don o faw jusukun na,
ka faw fana kanuya don denw jusukun na,
janko ne kana na jamana halaki pewu.»

* **3:23 3.23** Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

MATIYU KA YESU TA KIBARO DIMAN MIN SEBE **Kitabu faamucogo**

Nin kitabu ye Yesu Kirisita ta Kibaro Diman* kitabu folo ye, min b'a yira an na ko Ala tun ka Kisibaga min layiri ta, ko Yesu Kirisita le ye o kisibaga* ye. Ka kana ni mogo caman ta miiriya ye, Matiyu le kera nin kitabu sebebaga ye. Matiyu tun ye ninsaraminabaga ye; a tun be wele fana ko Levi. Kitabu sebebaga ka Layirikoro ta cirayakuma biwolonfla nogon sebe, k'a yira an na ko Ala tun ka layiri minw ta, ko o layiriw dafara Yesu Kirisita sababu ra; ale le ye Kisibaga ye, ani Den min bora Ala yere ra*. Ni a fora ko Yesu ye Ala den ye, o be a ta Alaya le yira. Matiyu ta kitabu be Yesu Kirisita ta kow lakari an ye, k'a ta a worowagati ra, ka taga a bla a ta kuma laban na, a ka min fo a ta karamogodenw ye. Nka Yesu Kirisita ta kow bee ma sebe nin kitabu konon; a sebebaga ka ko minw ye, ani a kera minw seere ye, a ka o le fo an ye.

A be Yesu ta waajuriw taran taranyoro looru; o waajuriw be Ala ta Masaya* ko nafa an ye:

1. Waajuri min kera kuru kan (5-7)
2. Waajuri min kera ka karamogoden tan ni fla karan (10)
3. Waajuri min kera ka Ala ta Masaya ko yira (13)
4. Waajuri min kera ka karamogodenya koro yira (18)
5. Waajuri min kera ka Ala ta Masaya nawagati yira (24-25)

Kitabu konokow

- Yesu worocogo ni a ta buruju (1-2)
- Yesu batizeriko ni a ta korobori (3-4)
- Yesu ta kabakow ni ta waajuriw (5-17)
- Yesu ka karamogodenya koro yira (18)
- Yesu boto Galile ka taga Zeruzalemu (19-23)
- Yesu ka Ala ta Masaya nacogo fo (24-25)
- Yesu sacogo ni a kunucogo (26-28)

Yesu ta buruju (Luka 3.23-38)

¹ Yesu Kirisita ta buruju ye nin ye. Yesu bora Dawuda ta duruja ra, Dawuda bora Iburahima ta duruja ra.

² Iburahima tun ye Isiyaka face ye.

Isiyaka tun ye Yakuba face ye.

Yakuba tun ye Zuda face ye, ani Zuda balemace tow.

³ Zuda tun ye Peresi ni Zara face ye. O bamuso togo tun ye ko Tamari.

Peresi tun ye Esiromu face ye.

Esiromu tun ye Aramu face ye.

⁴ Aramu tun ye Aminadabu face ye.

Aminadabu tun ye Naasun face ye.

Naasun tun ye Salimon face ye.

⁵ Salimon tun ye Boozi face ye. A bamuso tun ye Rahabu ye.

Boozi tun ye Obedi face ye. A bamuso tun ye Ruti ye.

Obedi tun ye Yese face ye.

⁶ Yese tun ye masace Dawuda face ye.

Masace Dawuda tun ye masace Sulemani face ye; a bamuso tun ye Huri ta muso ye.

⁷ Masace Sulemani tun ye Robohamu face ye.

Robohamu tun ye Abiya face ye.

Abiya tun ye Asafu face ye.

⁸ Asafu tun ye Yosafati face ye.

Yosafati tun ye Yoramun face ye.

Yoramun tun ye Oziyasi face ye.

⁹ Oziyasi tun ye Yotamu face ye.

Yotamu tun ye Akazi face ye.

Akazi tun ye Ezekiyasi face ye.

¹⁰ Ezekiyasi tun ye Manase face ye.

Manase tun ye Amōn face ye.

Amōn tun ye Yoziyasi face ye.

¹¹ Yoziyasi tun ye Yekoniya face ye, ani Yekoniya balemace tow. O wagati le ra, o ka Izirayelimogow mina ka taga ni o ye jonya ra Babiloni jamana ra.

¹² Izirayelimogow taganin ko Babiloni: Yekoniya tun ye Salatiyeli face ye.

Salatiyeli tun ye Zorobabeli face ye.

¹³ Zorobabeli tun ye Abiyudi face ye.

Abiyudi tun ye Eliyakimu face ye.

Eliyakimu tun ye Azōri face ye.

¹⁴ Azōri tun ye Sadōki face ye.

Sadōki tun ye Akimu face ye.

Akimu tun ye Eliyudi face ye.

¹⁵ Eliyudi tun ye Elehazari face ye.

Eleyazari tun ye Matan face ye.

Matan tun ye Yakuba face ye.

¹⁶ Yakuba tun ye Yusufu face ye.

Yusufu muso togo le tun ye ko Mariyamu. O Mariyamu togo le ka Yesu woro, min be wele ko Kirisita*.

¹⁷ Ayiwa, k'a damina Iburahima ra fo ka taga se Dawuda ma, duruja tan ni naani le temena. K'a damina Dawuda ra fo ka taga se Izirayelimogow minawagati ma ka taga jonya ra Babiloni jamana ra, duruja tan ni naani le temena. K'a damina Izirayelimogow minawagati ra ka taga Babiloni fo ka taga se Kirisita ta wagati ma, duruja tan ni naani le temena fana.

Yesu worocogo

(Luka 2.1-7)

¹⁸ Ayiwa, Yesu Kirisita worocogo kera tan le: Mariyamu min kera a bamuso ye, ale tun ye Yusufu ta maminamusu le ye; nka Mariyamu nana konon ta Nin Saninman* baraka ra k'a soron a ni Yusufu ma jen folo.

¹⁹ A maminace Yusufu tun ye mogonuman ye minke, ani a tun t'a fe ka Mariyamu togo cen minke, a ko a be o furu ko dabra dogo ra.

²⁰ Ka Yusufu to o kow miiri ra, a nana Matigi ta meleke do ye siko ra; meleke k'a fo a ye ko: «Yusufu, Dawuda mamaden, i kana siran ka Mariyamu ta k'a ke i muso ye, sabu a ka konon min ta, o bora Nin Saninman ta se bagaya le ra.

²¹ A bena dence le woro; i bena a togo la ko Yesu*, sabu ale le bena a ta mogow kisi ka bo o ta jurumunw na.»

²² O kow bee kera minke, Matigi Ala ta cira tun ka kuma min fo, o kera can ye, ko:

²³ «Sunguru bena konon ta ka dence woro,

* **1:21 1.21** Yesu togo koro ye ko: Kisibaga.

o bɛna a tɔgɔ la ko Emanuwɛli.»

(Emanuwɛli, o kɔrɔ le ye ko Ala bɛ ni an ye).

²⁴ Yusufu wurira sunɔgɔ ra minke, Matigi ta mɛlɛkɛ ka min fɔ a ye, a ka o kɛ. A ka Mariyamu ta ka na a ta so, ka a kɛ a muso ye.

²⁵ Nka Yusufu ma jɛn ni a ye fɔ ka taga Mariyamu jigiwagati se; a jigira dɛncɛ ra, Yusufu ka a tɔgɔ la ko Yesu.

2

Lɔnnikɛbagaw ka Yesu kɔpininka

¹ Yesu worora o cogo le ra Bɛtilɛhɛmu, Zude mara ra. A kɛra masacɛ Herodi* ta tere le ra. O wagati le ra, lɔnnikɛbaga dɔw bɔra terebɔyanfan na ka na Zeruzalɛmu,

² ka na mɔgɔw jɛninka ko: «Yahudiyaw ta masacɛ min worora sisan, a bɛ min? An ka a ta lolo ye terebɔyanfan na, an nana ka na a bato.»

³ Masacɛ Herodi ka o kuma mɛn minke, o ko ka ale ni Zeruzalɛmukaw bɛɛ hakiri jɔgami.

⁴ Masacɛ ka jamana sarakalasebagaw kuntigiw, ani sariya karamɔgɔw* bɛɛ lajɛn ka o jɛninka ko Ala ka Kisibaga* min layiri ta, ko o ka kan ka woro min le?

⁵ Olugu ko masacɛ ma ko a ka kan ka woro Bɛtilɛhɛmu le, Zude mara ra, ko sabu cira dɔ ka o le sɛbɛ, ko Ala ko:

⁶ «Ayiwa, ele Bɛtilɛhɛmu, ele min bɛ Zude mara ra, i ma kɛ Zude duguw bɛɛ ra fitini ye dɛ!

Sabu kuntigi dɔ bɛna bɔ i ra

min bɛna kɛ ne ta siya Izirayɛlimɔgɔw kɔrɔsibaga ye.»

⁷ Herodi ka o mɛn minke, a ka lɔnnikɛbagaw wele dogo ra ka o jɛninka kɔsɛbɛ ko o ka lolo ye wagati juman kelen le ra.

⁸ O kɔ, a ka lɔnnikɛbagaw bla ka taga Bɛtilɛhɛmu, k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga jɛninkari kɛ kɔsɛbɛ den ta ko ra; ni aw k'a ye, aw ye na a fɔ ne ye, janko ne fana ye taga a bato.»

⁹ Lɔnnikɛbagaw ka masacɛ ta kumaw mɛn minke, o tagara. O tagatɔ, o tun ka lolo min ye terebɔyanfan na, o lolo kelen blara o jɔ. Den tun bɛ yɔrɔ min na, lolo tagara se o yɔrɔ kunna minke, a lɔra.

¹⁰ Lɔnnikɛbagaw ka lolo ye minke, o jusu diyara kɔsɛbɛ.

¹¹ O donna bon kɔnɔ. O ka den ye, ani a bamuso Mariyamu. O ka o kinbiri gban ka den bato. O kɔ, o ka o ta minanw dayɛlɛ ka sanin ni wusunan di den ma, ani turu kasadiman min tɔgɔ ye ko miri.

¹² O kɔ, o sekɔtɔ, Ala k'a yira o ra siko ra ko o kana se Herodi fɛ yi tuun. O ka sira wɛrɛ ta ka taga o ta jamana ra.

Yusufu ka Mariyamu ni Yesu ta ka taga Misiran

¹³ Ayiwa, lɔnnikɛbagaw taganin kɔ, Matigi ta mɛlɛkɛ dɔ k'a fɔ Yusufu ye siko ra ko: «Wuri ka den ni a bamuso ta ka bori ka taga ni o ye Misiran, ka to yi fɔ ni ne nana a fɔ i ye lon min na ko i ye na; sabu Herodi* bɛna den yɔrɔjɛni ko a bɛ a faga.»

¹⁴ Yusufu wurira o le ra, ka den ni a bamuso ta su fɛ, o ka taga dogo Misiran.

¹⁵ A tora Misiran fɔ ka taga Herodi sa. O kɛra minke, cira dɔ tun ka kuma min fɔ, o kɛra can ye, ko:

«Ne ka ne dɛncɛ wele ka bɔ Misiran.»

Masacɛ Herodi dimina ka den caman faga

¹⁶ Ayiwa, Herodi* nana a ye ko lɔnnikebagaw ka ale janfa minke, a dimina kosebe. A ka mogo dow ci ka taga Betlehemu dugu kono, ani a mara ra, ko dence o dence, ni a si ma teme san fla kan, ko o ye olugu bee faga. A ka o ke ka kapa ni lɔnnikebagaw ta lolo yetuma ye, ani o tun ka min fo a ye.

¹⁷ O cogo ra cira Yereimi tun ka min fo, o kera can ye, ko:

¹⁸ «Kan do bora Rama dugu kono,
kasikan ni kulekan caman;
Raseli le be kasira a ta denw koson.
A ma son mogo si ye a jusu saaro,
sabu a denw fagara.»

Yusufu bora Misiran ka seko Izirayeli jamana ra

¹⁹ Herodi* nana sa minke, Matigi ta meleke do ka a yere yira Yusufu ra siko ra, ka Yusufu to Misiran.

²⁰ Meleke ko a ma ko: «Wuri ka den ni a bamuso ta, aw ye seko Izirayeli* jamana ra, sabu mogo minw tun be den jinina ka a faga, olugu sara.»

²¹ Yusufu wurira o le ra, ka den ni a bamuso ta, o ka seko ka taga Izirayeli jamana ra.

²² Nka Yusufu nana a men minke ko Arikilayosi le sigira masaya ra Zude mara ra a face Herodi no ra, a siranna ka taga Zude mara ra. Ala ka a lasomi siko ra tuun minke, a tagara to Galile mara ra.

²³ O tagara sigi dugu do ra, min togo ye ko Nazareti. O kera minke, ciraw tun ka kuma min fo Yesu ta ko ra, o kera can ye, ko: «A bena wele ko Nazaretikace.»

3

Yuhana Batizerikebaga ta waajuri

(Marika 1.1-8; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)

¹ Ayiwa, wagati do nana se, Yuhana Batizerikebaga ka a yere yira Zude kongokolon kono, ka to ka waajuri ke.

² A tun b'a fora mogow ye ko: «Aw ye nimisa aw ta jurumunw na, sabu sankolo Masaya* wagati surunyara.»

³ Cira Ezayi tun ka Yuhana Batizerikebaga le ko fo, ko:

«Mogo do bena peren kongokolon kono k'a fo ko:

«Aw ye sira laben Matigi ye,
ka siradenninw bee lateren a ye.» »

⁴ Yuhana ta derege tun ye pogomesi le ye, a cesirinan tun ye gbolojuru do le ye. A tun be tonw, ani kongokonoli le domu.

⁵ Zeruzalemu dugumogow, ani Zude mara mogow bee, ani Zuriden koba lamini mogow bee tun be nana Yuhana fe;

⁶ o tun be lo o ta jurumunw na k'a fo a ja na; Yuhana tun be o batize Zuriden koji ra.

⁷ Yuhana k'a ye ko Farisi* caman ni Sadusi* caman be nana ka na batize minke, a ko o ma ko: «Aw fonfonninw! Jon le ka aw karan ko aw ye bori Ala ta kiti nata ja?

⁸ Aw ta kewalew le ka kan k'a yira ko can ra aw jusukun yelemana.

⁹ Aw kana a miiri doron k'a fo ko: «Anw le ye Iburahima ta durujaw ye!» Sabu ni duruja ko lo, ne b'a fo aw ye ko Ala be se ka hali nin kabakuruw yelema ka o ke Iburahima ta durujaw ye.

¹⁰ Jende tara yiriw lilinw tigeri kama ka ban. Yiri o yiri te denpuman ke, o be tige ka ben, ka firi tasuma ra.

¹¹ Ne kɔni bɛ aw batize ji dama le ra, k'a yira ko aw nimisara ka lo aw ta jurumun na. Nka min bɛna na ne ko fɛ, o fanga ka bon ni ne ta ye. Ne tɛ se k'a fo ko ne bɛ hali a ta sanbara bo a sen na. Ale le bɛna aw batize ni Nin Saninman* ye, ani tasuma.

¹² A ta baarakɛminan b'a boro, a bɛ simankisɛ ni a paga bo jɔgɔn na. A bɛ simankisɛ kɛ a ta bondo kɔnɔ. Nka fɛn o fɛn kɛra paga ye, a bɛna o bɛɛ jɛni tasuma ra, tasuma min tɛ faga ka ye.»

Yesu batizeriko

(Marika 1.9-11; Luka 3.21-22)

¹³ Ayiwa, Yesu bɔra Galile mara ra ka na, ko a bɛna batize Yuhana fɛ Zuridɛn kɔba ra.

¹⁴ Nka Yuhana ma sɔn. A ko Yesu ma ko: «Ne min tun ka kan ka taga batize ele fɛ, ele bɛ nana ne fɛ wa?»

¹⁵ Yesu ka a jaabi ko: «A to a ye kɛ ten sisan folo, sabu o cogo le ra an bɛna Ala sago kɛ k'a dafa.» Yesu ka o fo minke, Yuhana ka a batize.

¹⁶ Yesu batizenin ko dɔrɔn, a bɔra ji ra. Sankolo dayɛlɛra. A ka Ala Nin jigito ye i ko jɛnɛtugani ka na sigi a kan.

¹⁷ Kumakan do bɔra sankolo kɔnɔ ko: «Nin le ye ne Dence kanunin ye; a ko ka di ne ye haali.»

4

Setana ko a bɛ Yesu kɔrɔbo

(Marika 1.12-13; Luka 4.1-13)

¹ O kow bɛɛ ko fɛ, Nin Saninman* blara Yesu ja ka taga ni a ye kongokolon kɔnɔ, janko Setana ye a kɔrɔbo k'a fɛ.

² Yesu ka tere binaani ni su binaani kɛ, a ma domuni kɛ. O ko, kɔngɔ ka a mina.

³ Setana gbarara a ra k'a fo a ye ko: «Den min bɔra Ala ra*, ni ele lo can ra, a fo nin kabakuruw ye ko o ye yɛlɛma ka kɛ buru ye kɛ!»

⁴ Yesu k'a jaabi ko: «A sɛbɛra Kitabu kɔnɔ, ko: <Domuni dama le tɛ mɔgo baro, nka kuma min o min bɛ bo Ala da ra, o le fana bɛ mɔgo baro.> »

⁵ O ko, Setana ka Yesu ta ka taga ni a ye Zeruzalɛmu, dugu saninman kɔnɔ, ka taga a layɛlɛn ka a lo Alabatosoba kunna,

⁶ k'a fo a ye ko: «Den min bɔra Ala ra*, ni ele lo can ra, i pan ka i cun dugu ma, sabu a sɛbɛra Kitabu kɔnɔ, ko: <Ala bɛna i ko fo a ta mɛlɛkɛw ye, o bɛna i ta o boro kɔnɔ, janko i sen kana na talon kabakuru do ra.> »

⁷ Yesu k'a jaabi ko: «A sɛbɛra Kitabu kɔnɔ fana ko: <I man kan k'a fo ko i bɛ i Matigi Ala kɔrɔbo.> »

⁸ O ko, Setana tagara ni a ye kuru jamijanba do kunna. A ka dunupa jamanaw bɛɛ yira a ra, ani o cɛna bɛɛ,

⁹ k'a fo a ye ko: «Ni i ka sɔn ka i kinbiri gban ne kɔrɔ ka ne bato, ne bɛna nin fɛnw bɛɛ di i ma.»

¹⁰ Yesu ko a ma ko: «Taga ka bo ne kɔrɔ Setana! Sabu a sɛbɛra Kitabu kɔnɔ, ko: <I ka kan ka i Matigi Ala le bato ka baara kɛ ale kelenpe ye.> »

¹¹ A kɛra ten minke, Setana tagara ka bo a kɔrɔ. Yesu mako tun bɛ fɛn minw na, mɛlɛkɛ dow nana o kɛ a ye.

Yesu bɛ waajuri kɛ Kapɛrinahumu

(Marika 1.14-15; Luka 4.14-15)

¹² Yesu nana a mɛn tuma min na ko o ka Yuhana Batizerikɛbaga mina ka a bla kaso ra, a tagara Galile mara ra.

¹³ Nka a ma to Nazareti; a tagara to Kaperinahumu. O dugu siginin be Galile bada ra, Zabolon ni Nefitali mara ra.

¹⁴ A kera o cogo ra minke, cira Ezayi tun ka min fo, o kera can ye, ko:

¹⁵ «Zabolon mara ni Nefitali mara,
o yoro minw be Galile ba kere fe,
Zuriden ba ko fe,
siya were mogow* be Galile min konon.

¹⁶ Mogo minw tun siginin be dibi ra,
yeelenba bora olugu kan.
Minw tun siginin be saya jamana dibi ra,
yeelen do bora olugu ye.»

¹⁷ Yesu ka waajuri damina o wagati le ra. A tun b'a fora mogow ye ko: «Aw ye nimisa aw ta jurumun na, sabu sankolo Masaya* wagati surunyara.»

*Yesu ka jegeminabaga naani wele
(Marika 1.16-20; Luka 5.1-11)*

¹⁸ Yesu temeto Galile bada ra, a ka balemace fla ye: Simon min be wele ko Piyeri, ani a balemace Andere. O tun be jo firira ji ra, sabu o ta baara tun ye jegemina le ye.

¹⁹ Yesu ko o ma ko: «Aw ye tugu ne ko, aw tun be jega mina cogo min na, ne bena aw karan aw ye mogow jini ten.»

²⁰ O yoronin bee, o ka o ta jow to yi ka tugu Yesu ko.

²¹ A tagara na fe tuun, a ka balemace fla were ye. O tun ye Zebede dence Yakuba ni a balemace Yuhana ye. O tun siginin be o ta kurun konon, o ni o face Zebede, o be o ta jow karanna.

²² Yesu ka o wele. O yoronin bee, o bora ka o face to kurun konon ka tugu Yesu ko.

Mogo caman ka Yesu ko men Galile

²³ Yesu tun be taga Galile mara bee ra. A tun be mogow karan karansow* konon, ka Ala ta Masaya* ta Kibaro Diman* ko waajuri ke mogow ye, ka mogow keneya ka bo o ta banaw, ani o ta toorow ra.

²⁴ Yesu togo sera fo Siri jamana bee ra. O tun be na ni banabagatow bee ye a fe, ani tooro tun be minw na, ani jinatow, ani kirikirisiyentow, ani muruguw; o tun be na ni olugu bee ye a fe, a tun be o bee keneya.

²⁵ Jamaba tun tugura a ko; dow bora Galile mara ra, dow bora Dekapoli* mara ra, dow bora Zeruzalemu, dow bora Zude, dow bora fo Zuriden kofeduguw ra.

5

*Mogo minw ta pana
(Luka 6.20-23)*

¹ Ayiwa, Yesu ka jama ye minke, a yelenna ka sigi kuru do kan; a ta karamogodenw gbarara a koro.

² A ka ke o karan ye; a ko:

³ «Minw k'a lon ko ni Ala te, ko se te olugu ye, olugu ta pana, sabu olugu ninyoro bena ke sankolo Masaya* ra.

⁴ Minw jusu kasinin lo, olugu ta pana, sabu Ala bena o jusu saaro.

⁵ Minw sabarinin lo, olugu ta pana, sabu Ala bena dugukolo di o ma cen ye.

⁶ Terenninya logo be minw na i ko domuni ni ji, olugu ta pana,

sabu o bɛna terenninya sɔrɔ.

⁷ Minw bɛ makari o mɔgɔɔgɔnw na, olugu ta pana, sabu Ala bɛna makari o ra fana.

⁸ Minw jusu saninyanin lo, olugu ta pana, sabu o bɛna Ala ye.

⁹ Minw bɛ hera ladon o ni o mɔgɔɔgɔnw cɛ, olugu ta pana, sabu o bɛna wele ko Ala denw.

¹⁰ Minw bɛ tɔɔrɔra mɔgow boro sabu o bɛ Ala sago kɛ, olugu ta pana, sabu sankolo Masaya ye o ta ye.

¹¹ Ni mɔgow bɛ aw nɛni, ka aw tɔɔrɔ, ka kojugu suguya bɛɛ la aw kan, ne tɔgo kosɔn, aw ta pana.

¹² Aw ye pagari ka ninsɔndiya, sabu aw ta baraji bɛna bonya sankolo ra. Sabu cira minw temɛna aw na fɛ, o ka olugu fana tɔɔrɔ ten le.»

Dunupa ta kɔgo ni dunupa ta yeelen
(Marika 9.50; Luka 14.34-35)

¹³ «Ayiwa, aw le ye dunupa ta kɔgo ye. Nka ni kɔgo timiya bɔra a ra, mun le bɛ se ka a latimiya tuun? A tɛ se ka kɛ foyi ye tuun fɔ ka a firi kɛnɛ ma, mɔgow temɛto b'a dɔndɔn.

¹⁴ Aw le ye dunupa ta yeelen ye. Dugu min siginin bɛ kongori kan, o tɛ se ka dogo.

¹⁵ Mɔgo si tɛ fitina mana bon kɔno ka fiye biri a kunna. I b'a bla fitinablɔyɔrɔ le ra; ni o kɛra, a yeelen bɛ se bonkɔnɔmɔgow bɛɛ ma.

¹⁶ Ayiwa, aw ta yeelen ye bɔ ten fana mɔgow na na, k'a to o ye aw ta kɛwaleɲumanw ye; ni o kɛra, aw Fa Ala min bɛ sankolo ra, o bɛna o bonya.»

Yesu bɛ sariya ni ciraw ta kuma dafa

¹⁷ Yesu ko: «Aw kana a miiri ko ne nana ka na sariya* ban, walama ka ciraw ta kumaw sa dɛ! Ne ma na o sa, ne nana o dafa le.

¹⁸ Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko fɔ ka taga sankolo ni dugukolo wuri, hali Ala ta sariya tomi kelen, walama a sɛberiden kelen tɛna bɔ a nɔ ra, fɔ ka taga se fɛn bɛɛ laban ma.

¹⁹ O le kosɔn ni mɔgo min ka hali sariya bɛɛ ra fitini kelen cɛn, ani ka mɔgow karan ko o ye o ɲogɔn kɛ, o tigi bɛna kɛ bɛɛ ra fitini ye sankolo Masaya* ra. Nka ni mɔgo min ka sariya sira tagama, ani ka tow karan a ra ten fana, o tigi bɛna kɛ mɔgoba ye sankolo Masaya ra.

²⁰ Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ta terenninya ma temɛ sariya karamɔgow* ni Farisiw* ta kan, aw tɛna don sankolo Masaya* ra fiyewu.»

Mɔgɔfaga ni benbariya

²¹ «Aw derira k'a mɛn ko Ala k'a fɔ aw bɛmaw ye ko: <I kana mɔgo faga; ko ni mɔgo min ka mɔgo faga, kiti bɛ ben o tigi kan.>

²² Nka ne kɔni b'a fɔ aw ye ko hali ni i ka dimi dɔrɔn le i balema kɔrɔ, kiti ka kan ka ben i kan. Ni mɔgo min ka a balema nɛni dɔrɔn le ko a mɔgokolon, kititigɛbagaw ka kan ka kiti tigɛ o tigi kan. Ni mɔgo dɔ ko a balema ma ko a naloman, o tigi ka kan ka firi jahanama tasuma ra.

²³ O kosɔn, ni i nana sarakabɔyɔrɔ ra ko i bɛ na i ta saraka bla sarakabɔnan kan, ka i to o yɔrɔ ra, ni i hakiri ka jigi a ra ko ko dɔ bɛ i ni i balema cɛ,

²⁴ i ka kan ka i ta saraka to sarakabɔnan kɔrɔ yi, ka taga o ko ɲanabɔ i ni i balema cɛ fɔɔ. O kɔ, i bɛ sɔrɔ ka na i ta saraka di Ala ma.

²⁵ «Ni i ni mɔgo dɔ bɛ kɛrɛra; ni o tigi ko a bɛ taga ni i ye fagamaw fɛ, i ka kan ka teliya ka kuma ka ben ni a ye ka aw to sira ra; ni o tɛ, ni a tagara i don kititigɛbagaw boro, olugu bɛ i di kasobon kɔrɔsibaga ma, o bɛ i bla kaso ra.

²⁶ Ni i kɔni donna o yɔrɔ ra, ne b'a fɔ i ye ko o ka wari min ben i kan, ni i ma o bɛɛ sara ka ban pewu, i tɛ bɔ kaso ra fiyewu.»

Jenɛya ni furu

²⁷ «Aw derira k'a mɛn ko Ala k'a fɔ aw bɛmaw ye ko: <I kana jenɛya kɛ.>

²⁸ Nka ne b'a fɔ aw ye ko ni i ka dɔ ta muso flɛ, ka jabo a fɛ dɔrɔn, i ka jenɛya kɛ ni o muso ye ka ban i jusukun na.

²⁹ O koson ni i kininboroyanfan jaden le bɛ kɛ sababu ye ka i bla jurumun na, a wɔgɔbi ka a firi. Sabu ka bɔnɔ i farikolo yɔrɔ kelenpe ra, o ka fisa i ma, sani i farikolo dafanin ye taga firi jahanama kɔnɔ.

³⁰ Ni i kininboro le bɛ kɛ sababu ye ka i bla jurumun na, a tige ka a firi yɔrɔjan. Sabu ka bɔnɔ i farikolo yɔrɔ kelenpe ra, o ka fisa i ma, sani i farikolo dafanin ye taga jahanama kɔnɔ.»

Yesu ko furu man kan ka sa

(Matiyu 19.9; Marika 10.11-12; Luka 16.18)

³¹ «A fɔra ko: <Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka a muso bla, a ye furusasebɛ di a ma.>

³² Nka ne kɔni b'a fɔ aw ye ko ni cɛ o cɛ k'a muso bla, k'a sɔrɔ a tun tɛ cɛ wɛrɛ fɛ, o tigi ka o muso bla jenɛya siran le kan. Ni cɛ min fana ka muso furusanin ta, o cɛ bɛ jenɛya le kɛra.»

Mɔgɔ man kan ka kari foyi ra

³³ Yesu ko: «Aw derira k'a mɛn fana ko Ala k'a fɔ aw bɛmaw ye ko: <I kana kari ka layiri ta, ni i ma a dafa; nka ni i ka layiri ta Ala ye, i ka kan ka a dafa.>

³⁴ Nka ne ko, ko aw kana kari yɛrɛ le fiyewu: aw kana kari sankolo ra, sabu Ala sigiyɔrɔ lo;

³⁵ aw kana kari dugukolo ra, sabu o ye a senblayɔrɔ ye, aw kana kari Zeruzalemu na, sabu Masaba Ala ta dugu lo.

³⁶ Aw kana kari aw yɛrɛ kunkolo ra, sabu kunsigi minw bɛ aw kun na, aw tɛ se ka o dɔ gbɛ, walama ka o dɔ fin.

³⁷ Ni o ka aw jininka, aw ye a fɔ <ɔnhɔn, o lo,> walama <ɔn-ɔn, o tɛ,> ka dan o ma. Aw bɛ fɛn o fɛn fara o kan, o bɛ bɔ Setana le ra.»

Sabari ni kanuya

(Luka 6.29-30)

³⁸ Yesu ko: «Aw derira k'a mɛn ko a fɔra ko: <Ni min ka mɔgɔ ja ci, o ta ka kan ka ci a jɔgɔn ye; ni min ka mɔgɔ jin bɔn, o ta ka kan ka bɔn a jɔgɔn ye.>

³⁹ Nka ne ko, ko ni mɔgɔ ka i darabɔ, i kana kɛrɛ kɛ ni a ye. Ni mɔgɔ ka i fata i kininboro ye ra, i ye tɔ kelen fana lo a ye.

⁴⁰ Ni mɔgɔ ka i mina fanga ra ko a bɛ taga ni i ye fagamaw fɛ i ta deregedennin koson, i ta deregeba fana to a boro.

⁴¹ Ni mɔgɔ ka i jagboya ko i ye kilo kelen tagama kɛ ni a ye, a kɛ kilo fla ye.

⁴² Ni mɔgɔ ka i daari fɛn na, a son. Ni mɔgɔ dɔ ko, ko a bɛ i ta fɛn singa, i kana ban.»

Yesu ko an ye an juguw kanu

(Luka 6.27-28,32-36)

⁴³ «Aw derira k'a mɛn ko a fɔra ko: <I ka kan ka i mɔgɔjɔgɔn kanu ka i jugu kɔninya.>

5:27 5.27 Nin kuma fɔra Bori 20.14; Sariya 5.18. 5:31 5.31 Nin kuma fɔra Sariya 24.1. 5:33 5.33 Nin kuma fɔra Sarakalasebagaw 19.2; Jateri 30.3; Sariya 23.22-24. 5:38 5.38 Nin kuma fɔra Bori 21.24; Sarakalasebagaw 24.20; Sariya 19.21. 5:43 5.43 Nin kuma fɔra Sarakalasebagaw 19.18.

⁴⁴ Nka ne b'a fɔ aw ye ko: Aw ye aw juguw kanu. [Mɔgɔ minw bɛ aw danga, aw ye dugawu kɛ olugu ye, aw ye kopuman kɛ aw kɔninyabagaw ye.] Minw bɛ aw minako juguya, ka aw tɔɔrɔ, aw ye Ala daari olugu ye.

⁴⁵ Ni aw bɛ o kɛ, o le bɛna aw kɛ aw Fa Ala ta denw ye, o min bɛ sankolo ra; sabu ale le bɛ tere bɔ mɔgɔjuguw, ani mɔgɔnumanw ye. A bɛ sanji ben mɔgɔ terenninw, ani mɔgɔ terenbariw ye.

⁴⁶ Ni o tɛ, ni aw bɛ aw kanubagaw dɔrɔn le kanu, aw bɛna mun baraji wɛrɛ le sɔrɔ o ra? Ninsaraminabagaw bɛ o le kɛ fana.

⁴⁷ Ni aw bɛ aw balemaw dɔrɔn le fɔ, o ye koba ye wa? Hali siya wɛrɛ mɔgɔw bɛ o le kɛ fana.

⁴⁸ O ra, aw ye dafa fɛn bɛɛ ra i n'a fɔ aw Fa Ala min bɛ sankolo ra, ale dafanin lo cogo min na.»

6

Saraka bɔcogo

¹ «Aw kana aw ta Alasira tagama kɛ mɔgɔw ɲa kɔrɔ, janko mɔgɔw ye aw ye dɔrɔn. Ni o tɛ, aw tena baraji foyi sɔrɔ tuun aw Fa Ala fɛ sankolo ra.

² Ni i ko i bɛ saraka di fagantan dɔ ma, i kana mankan ci ka i yɛrɛ yira i n'a fɔ flankafuw b'a kɛ cogo min na karanso* kɔnɔ, ani siradaw ra, janko mɔgɔw ye olugu tando. Can ra ne b'a fɔ aw ye ko o ta baraji bɛ dan mɔgɔw ta tandori le ma.

³ Ni i bɛ saraka bɔ, i kininboro bɛ min di, i numanboro man kan ka dɔ lɔn o ra,

⁴ janko i ta saraka ye di dogo ra. Ni o kɛra, i Fa Ala min bɛ ko dogoninw bɛɛ ye, ale bɛna a baraji di i ma.»

Ala daaricogo

(Luka 11.2-4)

⁵ «Ni aw bɛ Ala daari, aw kana a kɛ i n'a fɔ flankafuw; ka lɔ ka Ala daari karansow* kɔnɔ, ani siradaw ra, janko mɔgɔw ye o ye, o le ka di olugu ye. Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko olugu ta baraji bɛna dan mɔgɔw ta tandori le ma.

⁶ Ni ele bɛ Ala daari, don i ta bon kɔnɔ ka da tugu i yɛrɛ da ra, ka i Fa Ala daari; ni o kɛra, i Fa Ala min bɛ hali yɔrɔ dogoninw na, ani a bɛ ko dogoninw ye, ale bɛna o baraji di i ma.

⁷ Ni aw bɛ Ala daari, aw kana to ka kɔsegi kuma kelenw kan ka to ka o fɔ k'a caya, i n'a fɔ siya wɛrɛ mɔgɔw. A bɛ olugu hakiri ra ko o ta kuma caya le kɔsɔn, Ala bɛna o ta daariri lamɛn.

⁸ Aw kana o ɲɔgɔn kɛ, sabu aw mako bɛ fɛn o fɛn na, aw Fa Ala yɛrɛ ka o lɔn k'a sɔrɔ aw ma a daari a fɛ fɔlɔ yɛrɛ.

⁹ Ni aw bɛ Ala daari, aw y'a fɔ ko:

«An Fa min bɛ sankolo ra,

¹⁰ i tɔgɔ saninman ye bonya mɔgɔw bɛɛ fɛ.

I ta Masaya ye na.

I sago ye kɛ dugukolo kan

i ko a bɛ kɛ sankolo ra cogo min na.

¹¹ An ta bi domuni di an ma.

¹² An ta hakɛw yafa an ma

i ko an fana bɛ yafa an hakɛtabagaw ma cogo min na.

¹³ I kana a to Setana ye an nɛgɛ ka an bla kojugu ra, nka an bɔsi a boro.

[Sabu masaya, ani sebgaya ni bonya ye ele le ta ye wagati bɛɛ. Amina.]

¹⁴ «Ni aw bɛ mɔgɔ tɔw ta hakɛw yafa o ma, aw Fa min bɛ sankolo ra, ale fana bɛna aw ta hakɛw yafa aw ma.

¹⁵ Nka ni aw tɛ mɔgɔ tɔw ta hakɛw yafa o ma, aw Fa Ala fana tɛna aw ta hakɛw yafa aw ma.»

Sun ta ko

¹⁶ «Lon min ni aw bɛ sun don, aw kana aw ja sisi, i n'a fɔ flankafuw. Olugu bɛ o ja kumu janko mɔgɔw y'a lon ko o bɛ sun na. Can ra ne b'a fɔ aw ye ko olugu ta baraji bɛna dan mɔgɔw ta tandori le ma.

¹⁷ Ni i bɛ sun don lon min na, i ye i ja ko, ka turu kasadiman dɔ kɛ i yɛɛ ra,

¹⁸ janko mɔgɔw kana i ye ka a lon ko i ka sun don, nka i Fa Ala le ye i ye dogo ra ka a lon. Ni o kɛra, ale min bɛ ko dogoninw ye, ale bɛna o baraji di i ma.»

Naforo min tɛ ban

(Luka 12.33-34)

¹⁹ «Aw kana naforo lajɛn ka a bla dunupa ra yan. Tumu bɛ se ka don a ra, son bɛ se ka a mina, sonw fana bɛ se ka da kari ka don ka a sonya.

²⁰ Aw ye aw ta naforo lajɛn sankolo le ra. Tumu tɛna don a ra yi, son tɛna a mina yi, sonw fana tɛna se ka da kari ka a sonya yi.

²¹ Sabu i ta naforo bɛ yɔrɔ min na, i jusukun ta miiriya fana bɛ o yɔrɔ le kan.»

Farikolo ta yeelen

(Luka 11.34-36)

²² «Mɔgɔ padɛn le ye a farikolo ta fitinayeelen ye. Ni i padɛn ka ji, i fari yɔrɔ bɛɛ bɛ kɛ yeelen na.

²³ Nka ni i padɛn man ji, i fari yɔrɔ bɛɛ le bɛ kɛ dibi ra. Fɛn min bɛ ele bla yeelen na, ni o yɛɛ bɛ dibi ra, o tuma i bɛna kɛ dibiba le ra dɛ!»

Dunupafɛnw ta hami

(Luka 16.13; 12.22-31)

²⁴ Yesu ko: «Mɔgɔ si tɛ se ka baara kɛ kuntigi fla ye; sabu a bɛna kɛlɛn kɔninya ka tɔ kɛlɛn kanu, walama a bɛ nɔrɔ kɛlɛn na, ka tɔ kɛlɛn mafiyɛnya. Aw tɛ se ka kɛ Ala ta jɔnw ye, ka kɛ wari fana ta jɔnw ye.

²⁵ O kɔsɔn ne b'a fɔ aw ye ko aw kana hami aw ta baro ko ra, ko aw bɛna mun domu, aw bɛna mun min; walama aw fari ko ra, ko aw bɛna fiyɛrɛbɔ sɔrɔ cogo di. Si nafa man bon ka tɛmɛ domuni kan wa, farikolo fana nafa man bon ka tɛmɛ fiyɛrɛbɔ kan wa?

²⁶ Aw ye kɔnɔw flɛ san fɛ: o tɛ sɛnɛ kɛ, o tɛ siman tige, o tɛ foyi mara bondo kɔnɔ; nka aw Fa Ala min bɛ sankolo ra, ale bɛ o baro. Aw man fisa ni o kɔnɔw ye wa?

²⁷ Aw ra jɔntigi le bɛ se ka hali dɔɔnin fara a si kan hami fɛ?

²⁸ Mun na aw bɛ hami aw fiyɛrɛbɔ ko ra? Aw ye binfiyɛrɛnw wuricogo flɛ kongo kɔnɔ; o tɛ baara kɛ, o tɛ jɛsɛ dan k'a kɛ fani ye.

²⁹ Nka ne b'a fɔ aw ye ko hali masacɛ Sulemani ni a ta bɔnya bɛɛ, a ma fani si don min cɛna ka o binfiyɛrɛn kɛlɛn cɛna bɔ.

³⁰ Ayiwa, kongobin min bɛ yan bi, nka sini tasuma bɛna a jɛni, ni Ala bɛ o cɛna tan, yala a tɛna aw fiyɛrɛbɔ ka tɛmɛ o kan wa? Aw ta lanaya ka dɔgɔ dɛ!

³¹ O kɔsɔn aw kana hami ka tɔ k'a fɔ ko: «An bɛna mun domu, an bɛna mun min, walama an bɛna fiyɛrɛbɔ sɔrɔ min?»

³² Alalɔnbariw bɛ bori o fɛnw bɛɛ le kɔ. Nka aw Fa min bɛ sankolo ra, ale k'a lon ko aw mako bɛ o fɛnw na.

³³ Aw ye jija ka Ala ta Masaya* ni a ta terenninya le jini fɔlɔ. Ni o kɛra, a bɛna o fɛn tɔw bɛɛ di aw ma ka fara o kan.

³⁴ Aw kana hami sini kow ra. Aw ye sini kow tɔ sini ja. Aw ye bi ta hami dan bi kɛlɛn ta tɔrɔ le ma.»

7

Mɔgo man kan ka a mɔgɔnɔgɔn kɔrɔfo

(Luka 6.37-38,41-42)

¹ «Aw kana mɔgo kɔrɔfo janko aw fana kana kɔrɔfo.

² Sabu aw be tɔw kɔrɔfo cogo min na, aw fana bɛna kɔrɔfo o cogo le ra; aw be mɔgo tɔw mina cogo min na, aw fana bɛna mina o cogo le ra.

³ Mun koson pamapama fitini min be i balema paden na, i be o ye, k'a soro yiri belebele min be ele yere paden na, i te o ye?

⁴ Ele be se k'a fo i balema ma cogo di ko: «A to ne ye pamapama nin bo i na ra,» k'a soro yiri belebele do le be ele yere na ra?

⁵ Flankafu fe! I ta yiri belebele bo i yere na ra folo; ni o kera, ni i yere na yelera, i be se ka pamapama fitini bocogo lon i balema na ra.

⁶ «Aw kana fen saninmanw di wuruw ma; ni o te, o bɛna seko ka na ben aw yere kan. Aw kana aw ta luluw firi lew koro, ni o te, o bɛna o dondon.»

Aladaari

(Luka 11.9-13)

⁷ «Aw ye daariri ke, a bɛna di aw ma; aw ye pinini ke, aw bɛna a ye; aw ye da gbasi, da bɛna yele aw ye.

⁸ Sabu ni mɔgo o mɔgo ka fen daari, o tigi bɛna o soro; ni mɔgo min ka fen pini, o tigi bɛna o ye; ni mɔgo min ka da gbasi, da bɛna yele o tigi ye.

⁹ Jon le be aw ra, ni a ta den ko a be buru fe, a be kabakuru le ta k'a don a boro?

¹⁰ Walama ni den ko a be jɛge fe, a be sa mina k'a di a ma?

¹¹ Ayiwa, aw adamadenw, aw ka jugu, nka aw be fennuman lon k'a di aw denw ma. Ayiwa, aw ma la a ra ko Fa Ala min be sankolo ra, ko ale be se ka fennuman lon k'a di a daaribagaw ma fo ka teme aw ta kan wa?

¹² «Ni aw b'a fe mɔgow ye fen o ke aw ye, aw fana ye o nɔgɔn le ke o ye. Sariya* ko ten le, ciraw fana ko ten le.»

Da fitini

(Luka 13.24)

¹³ «Aw ye don da fitini le fe; sabu da min be mɔgo ladon halakiyoro ra, o da ka bon, a sira fana ka bon; mɔgo caman fana be teme o le fe.

¹⁴ Nka da min be mɔgo ladon panamanya ra, o da ka dogo, a sira fana gbendenin lo, mɔgo minw b'a soro, olugu man ca.»

Cira faninyafɔbagaw ta ko

(Luka 6.43-44)

¹⁵ «Aw ye aw yere korosi cira faninyafɔbagaw ra. O be o yere ke i ko sagaw, ka na aw fe; k'a soro can ra, wara farimanw lo.

¹⁶ Aw bɛna o lon o kewalew le fe. Mɔgo be se ka rezenmo soro njanisun na wa, walama ka toromo soro yiri gbansan do ra?

¹⁷ Yiripuman bee be dennuman le ke; nka yirijugu be denjugu le ke.

¹⁸ Yiripuman te se ka denjugu ke, yirijugu fana te se ka dennuman ke.

¹⁹ Ni yiri o yiri fana te dennuman ke, o be tige ka firi tasuma ra.

²⁰ O ra, aw be se ka cira faninyafɔbagaw lon o ta kewalew le fe.»

Mɔgo ka kan ka Ala sago le ke

(Luka 13.25-27)

²¹ «Mɔgo minw bee b'a fora ne ma ko: «Matigi, Matigi,» olugu bee le tena don sankolo Masaya* ra de! Ne Fa min be sankolo ra, mɔgo min be o sago ke, o tigi le be don Ala ta Masaya ra.

²² Kiti lon na, mogo caman bena a fo ne ye ko: <Matigi, Matigi, anw ma cirayakumaw fo ele togo le ra wa? An ma jinaw gben ka bo mogow ra ele togo le ra wa? An ma kabako caman ke ele togo le ra wa?>

²³ O tuma ne bena a fo o mogow ye, bee na na, ko: <Ne ma aw lon fiyewu; aw kojugukebagaw, aw ye bo ne koro!> »

Bon fla ta ko
(Luka 6.47-49)

²⁴ «Ayiwa, mogo o mogo ka nin kumaw lamɛn, ka a sira tagama, o tigi be i n'a fo ce hakiritigi min ka a ta bon lo fara kan.

²⁵ Sanji benna ka kow fa fo ka bo kene ma, fono wurira ka ke bon kan, nka a ma ben, sabu a lonin be fara le kan.

²⁶ Nka mogo o mogo be nin kumaw lamɛn ni a te a sira tagama, o tigi be i n'a fo naloman min ka a ta bon lo kenken kan.

²⁷ Sanji benna ka kow fa fo ka bo kene ma, fono wurira ka ke bon kan, bon benna fo ka a bencogo juguya.»

²⁸ Ayiwa, Yesu banna nin kumaw ra tuma min na, a ta karan cogoya tun ka jama kononban.

²⁹ Sabu Yesu tun be mogow karan ni baraka ye, a tun te o karan i ko o ta sariya karamogow*.

8

Yesu ka kunatɔce do keneya
(Marika 1.40-45; Luka 5.12-16)

¹ Yesu jigira ka bo kuru kan tuma min na, jamaba tugura a ko.

² Kunatɔce do gbarara ka na a kinbiri gban Yesu koro k'a fo a ye ko: «Matigi, ni i be son, i be se ka ne saninya.»

³ Yesu ka a boro la a kan k'a fo a ye ko: «Ne sonna, ko i ye saninya!» O yoronin bee, a keneyara ka bo a ta kuna ra.

⁴ Yesu k'a fo a ye ko: «I kana nin ko fo mogo si ye. Taga i yere yira sarakalasebaga* ra. Cira Musa ka saraka min fo kunatow saninyari ko ra, i ye o saraka bo, janko k'a yira bee ra ko i keneyara*.»

Yesu ka sorasikuntigi ta baaraden keneya
(Luka 7.1-10)

⁵ O ko, Yesu donna Kaperinahumu dugu konɔ minke, sorasikuntigi do gbarara a ra ka a daari kosebe;

⁶ a ko: «Matigi, ne ta baaraden lanin be so konɔ. Bana k'a murugu k'a la; a tooronin lo kojugu.»

⁷ Yesu ko a ma ko: «Ne k'a men; ne yere bena taga, ka taga a keneya.»

⁸ Sorasikuntigi ko: «Matigi, a man kan ko ele ye na ne jogon ta so. Hali ni i ka kuma kelenpe le fo, o kuma baraka ra, ne ta baaraden be se ka keneya.

⁹ Sabu kuntigi dow be ne kunna, nka ne fana be sorasi dow kunna. Ni ne k'a fo min ma ko: <Taga!>, o be taga; ni ne k'a fo min ma ko: <Na yan!>, o be na. Ni ne k'a fo ne ta baaraden ye ko: <Nin ke tan!>, a be o ke.»

¹⁰ Yesu ka o kuma men minke, o ce ko diyara a ye fo ka teme. A ko a nofemogow ma ko: «Can ra, ne be a fo aw ye ko ne ma nin lanayaba jogon soro mogo si fe Izirayeli jamana ra.

* 8:4 8.4 Yesu ka nin kuma fo ka kapana nin Musa ta sariya ye: Sarakalasebagaw 14.2-32.

¹¹ Ne b'a fɔ aw ye ko lon dɔ, mɔgɔ caman bɛna na ka bɔ jamana wɛrɛw ra, terebɔyanfan na, ani terebenyanfan na, ka na domuni kɛ ni Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye sankolo Masaya* ra.

¹² K'a sɔrɔ Ala ta Masaya tɔgɔ lara minw na, o bɛna olugu firi kɛnɛ ma, dibi ra; kasi ni jɛnɛpimi le bɛna kɛ o yɔrɔ ra.»

¹³ Yesu ko sɔrasikuntigi ma ko: «Taga, i ka min fɔ, i ta lanaya baraka ra, o ye kɛ i ye.» O wagati yɛrɛ ra, sɔrasikuntigi ta baaraden kɛnɛyara so kɔnɔ yi.

Yesu ka banabagatɔ wɛrɛw kɛnɛya

(Marika 1.29-34; Luka 4.38-41)

¹⁴ O kɔ, Yesu tagara Piyɛri ta so. A tagara Piyɛri muso bamuso lanin sɔrɔ, farigban b'a ra.

¹⁵ Yesu magara a boro ra minke, farigban banna; a wurira ka gba kɛ o ye.

¹⁶ Tere benna minke, mɔgɔw nana ni jinatɔ caman ye Yesu fɛ. A songɔra jinaw ra ka o gben ka bɔ jinatɔw ra, ka banabagatɔw bɛɛ kɛnɛya.

¹⁷ O kɛra minke, cira Ezayi tun ka kuma min fɔ, o kɛra can ye, ko:
«A ka an ta tɔɔrɔw bɔ an kan,
ka an ta banaw kɛnɛya.»

Karamɔgɔdenya ni a tɔɔrɔ

(Luka 9.57-62)

¹⁸ Yesu nana a ye ko jamaba ka ale lamini minke, a k'a fɔ a ta karamɔgɔdenw ye ko o ye taga ba na dɔ kan.

¹⁹ Sariya karamɔgɔ* dɔ gbarara Yesu ra k'a fɔ a ye ko: «An karamɔgɔ, ne b'a fɛ ka tugu i kɔ, ni i bɛ taga yɔrɔ o yɔrɔ.»

²⁰ Yesu k'a jaabi ko: «I ka kan k'a lon ko dinga bɛ kongowuruw fɛ, naga fana bɛ kɔnɔninw fɛ, nka min kɛra Adamaden ye*, yɔrɔ si tɛ o fɛ a bɛ se ka a yɛrɛ laganfiya yɔrɔ min na dɛ!»

²¹ Karamɔgɔden kelen wɛrɛ ko Yesu ma ko: «Matigi, a to ne ye taga ne face su don folɔ!»

²² Yesu ko o ma ko: «Tugu ne kɔ; a to suw yɛrɛ ye o ta suw don.»

Yesu ka fɔɔɔba lalɔ baji kan

(Marika 4.35-41; Luka 8.22-25)

²³ O kɔ, Yesu ni a ta karamɔgɔdenw donna kurun kɔnɔ.

²⁴ Fɔɔɔba dɔ barara ka wuri ka o to ji kan. Fɔɔɔ bonyakojugu fɛ, jikuruw tun bɛ donna kurun kɔnɔ. Yesu tun bɛ sunɔgɔra.

²⁵ Karamɔgɔdenw gbarara a ra ka a lakunu, ko: «Matigi, wuri ka an kisi, an sato flɛ ji ra!»

²⁶ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Mun kosɔn aw bɛ siranna? Aw ta lanaya ka dɔgɔ dɛ!» A wurira o le ra ka songɔ fɔɔɔ ni ji ra; yɔrɔ bɛɛ sumana.

²⁷ Karamɔgɔdenw kabakoyara. O ka kɛ a fɔ ye jɔgɔn ye ko: «E! Nin cɛ ye mɔgɔ suguya juman ye? Hali fɔɔɔ ni ji, o bɛɛ bɛ a kan mɛn!»

Yesu ka cɛ jinatɔ fla kɛnɛya

(Marika 5.1-20; Luka 8.26-39)

²⁸ Yesu sera ba na dɔ kan, Gerasakaw ta mara ra. Jinatɔcɛ fla bɔra kaburulo ra ka na a kunbɛn. O jinatɔ fla tun nana fariya, fɔ a tun tɛ kun mɔgɔ si ra k'a fɔ ko a bɛ tɛmɛ o yɔrɔ ra.

²⁹ O pɛrɛnna k'a fɔ Yesu ye ko: «Den min bɔra Ala ra*, mun le bɛ an ni ele cɛ? I nana an tɔɔrɔ le, k'a sɔrɔ an tɔɔrɔwagati ma se ban wa?»

³⁰ O y'a sɔrɔ lɛkuruba dɔ tun bɛ yɔrɔjan, olugu bɛ domuni kɛra.

³¹ Jinaw ka Yesu daari kosebe, ko: «Ni i be an gben, sabari k'a to an ye taga don nin lekuru ra.»

³² Yesu ko: «Aw ye taga!» Jinaw bora o ce fla ra ka taga don lew ra. O donna lew ra minke, lew bee girinna, ka jigi kuru jigijigi fe ka taga ben ji ra. O bee fagara ji ra yi.

³³ Legbenbagaw borira ka taga dugu konɔ ka taga o ko lakari. Min kera ce jinato fla ra, o ka o le lakari kosebe.

³⁴ Dugumogow bee bora ka na Yesu kunben. O nana a ye minke, o ka a daari ko a ye sabari ka taga ka bo o ta mara ra.

9

Yesu ka murugu do keneya

(Marika 2.1-12; Luka 5.17-26)

¹ Yesu donna kurun do konɔ, ka ba tige ka seko ka na a ta dugu ra.

² A sera minke, mogɔ dow ka murugu do ta ni a ta lanan ye ka na ni a ye a fe. Yesu k'a ye ko o mogow tun lara ale ra minke, a ko murugu ma ko: «Ne dence, i jigi kana tige, i ta jurumunw yafara i ma.»

³ Yesu ka o fo minke, sariya karamogɔ* dow ka ke a fo ye o yere konɔ ko: «Ce nin ka Ala togo cen.»

⁴ Yesu fana ka o ta miiriya lon. A ko o ma ko: «Mun koson nin miirijuguw jogon be aw jusukun na?»

⁵ K'a fo murugu ma ko a ta jurumunw yafara a ma, walama k'a fo a ye ko a ye wuri ka tagama, aw ja na o fla ra juman le ke ka di?

⁶ Ayiwa, ne bena a yira aw ra bi ko ne Min kera Adamaden ye* ko se be ne ye ka jurumun yafa dunupa konɔ.» A ko murugu ma ko: «Wuri ka i ta lanan ta ka taga i ta so.»

⁷ Ce wurira ka a ta lanan ta ka taga a ta so.

⁸ Mogow ka o ye minke, o siranna. O ka ke Ala tando ye, ko Ala ka nin jogon sebayaba di adamaden ma.

Yesu ka Matiyu wele

(Marika 2.13-17; Luka 5.27-32)

⁹ Yesu tagato, a temeto ka ce do ye, min togo tun ye ko Matiyu, a siginin be ninsaraminabon na; Yesu ko a ma ko: «Tugu ne ko!» Matiyu wurira ka tugu Yesu ko.

¹⁰ Ayiwa, Yesu tun be domuni na Matiyu ta bon konɔ; ninsaraminabaga caman, ani mogɔ kewalejugu werew fana nana sigi domuni na ni Yesu ye, ani a ta karamogodenw.

¹¹ Farisiw* ka o ye minke, o ko Yesu ta karamogodenw ma ko: «Mun koson aw karamogɔ be domuni ke ni ninsaraminabagaw, ani mogɔ kewalejuguw ye?»

¹² Yesu ka o men minke, a ko: «Mogɔ minw ka kene, olugu mako te flakebaga ra; banabagatow le mako b'a ra.

¹³ Kuma min fora, ko Ala ko: «Ka hina jogon na, ne Ala be o le fe ka teme saraka kan.» Aw ye taga o kuma karan ka a korɔ lon. Ne ma na mogɔ terenninw wele; ne nana jurumuntow le wele.»

Landakow ni Kibaro Diman te kelen ye

(Marika 2.18-22; Luka 5.33-39)

¹⁴ Ayiwa, Yuhana ta karamogodenw nana Yesu fe ka na a jininka. O ko a ma ko: «Mun koson anw ni Farisiw*, anw be to ka sun don, nka ele ta karamogodenw te sun don?»

¹⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Yala konɔce teriw be se ka o ja kumu k'a sorɔ o ni konɔce be jogon fe konɔya ra wa? O te se ka ke! Nka lon min na o bena konɔce ta ka bo o korɔ, o lon na koni o bena sun don.

¹⁶ «Mogɔ si tɛ fanikura kɛ ka fani kɔrɔ bari, ni o tɛ, fanikura bɛ fani kɔrɔ sama ka a faran. A farancogo bɛ cɛjuguya ka tɛmɛ fɔlɔ ta kan.

¹⁷ Mogɔ si fana tɛ duvenkura kɛ forogokɔrɔw kɔnɔ. Ni o tɛ forogokɔrɔw bɛ faran, duven bɛ bɔn, forogow fana tɛ foyi na tuun. Duvenkura ka kan ka kɛ forogokuraw le kɔnɔ; ni o kera, i tɛ bɔnɔ a fla si ra.»

Yahudiyaw kuntigi denmuso kunuko ani muso dɔ kenɛyako
(Marika 5.21-43; Luka 8.40-56)

¹⁸ Ka Yesu to kuma ra mogɔw fɛ, Yahudiyaw ta kuntigi dɔ nana. A nana a kinbiri gban Yesu kɔrɔ ka a daari ko: «Ne denmusionin sara sisan, sabari ka na i boro la a kan ka a kunu.»

¹⁹ Yesu ni a ta karamogɔdenw wurira ka tugu cɛ kɔ.

²⁰ Ayiwa, muso dɔ gbarara Yesu ra ka na maga a ta derege dagbolo ra a kɔ fɛ. Joribɔn bana tun bɛ o muso ra kabini san tan ni fla.

²¹ A tun b'a fɔra a yɛrɛ kɔnɔ ko: «Ni ne sera ka maga a ta derege dama ra ne bɛna kenɛya.»

²² Yesu ka a na munu k'a ye. A ko a ma ko: «I kana siran, ne denmuso. I ta lanaya ka i kisi ka bɔ bana ra.» Muso kenɛyara o wagati kelen yɛrɛ ra.

²³ Ayiwa, Yesu tagara se o kuntigi ta so; a ka filenfiyɛbagaw ye, ka jama ye o bɛ mankan cira minke,

²⁴ a k'a fɔ o ye ko: «Aw ye bɔ kenɛ ma! Den ma sa, a bɛ sunɔgora le.» Mogɔw ka kɛ a logɔbɔ ye.

²⁵ Jama bɛɛ bɔra kenɛ ma tuma min na, a donna bon kɔnɔ, ka den mina a boro ma; den wurira.

²⁶ Mogɔw ka o ko lakari ka se o yɔrɔ mara bɛɛ ra.

Yesu ka fiyentɔcɛ fla na yɛlɛ

²⁷ Ayiwa, ka Yesu tagato to sira kan, fiyentɔcɛ fla gbanna a kɔ, o bɛ pɛrɛnna ko: «Sabari ka na an ma, Dawuda Mamaden*.»

²⁸ Yesu tagara se so kɔnɔ tuma min na, fiyentɔcɛ fla gbarara a ra. Yesu ka o pininka ko: «Aw lara a ra ko can ra ne bɛ se ka aw na yɛlɛ wa?» O ko: «Onhon, Matigi, i bɛ se.»

²⁹ Yesu ka a boro maga o na ra, k'a fɔ o ye ko: «Aw ta lanaya kosɔn, aw na ye yɛlɛ.»

³⁰ O na yɛlɛra. Yesu k'a fɔ o ye k'a gbɛlɛya ko o kana a to mogɔ si y'a lon.

³¹ Nka o bɔra so kɔnɔ dɔrɔn, o ka Yesu ko fɔ o jamana yɔrɔ bɛɛ ra.

Yesu ka cɛ jinato dɔ kenɛya

³² Ayiwa, o tagato, mogɔw nana ni cɛ jinato dɔ ye Yesu fɛ; o jinato tun ye bobo ye.

³³ Yesu ka jina gben minke, bobo ka kɛ kuma ye. Jama jusu diyaninba, ka kɛ a fɔ ye ko: «Nin ko jɔgɔn ma deri ka ye Izirayeli* jamana kɔnɔ fiyewu!»

³⁴ Nka Farisiw* kɔni, olugu ko: «Yesu bɛ jinaw gbenna ni jinaw kuntigiba Setana ta se bagaya le ye.»

Jama hina donna Yesu ra

³⁵ Yesu tun bɛ yaala ka tɛmɛ duguw bɛɛ ra, dugubaw, ani dugumisenw. A tun bɛ mogɔw karan karansow kɔnɔ, ka Ala ta Masaya* Kibaro Diman* ko waajuri kɛ mogɔw ye, ka mogɔw kenɛya ka bɔ o ta banaw, ani o ta tɔɔrɔw ra.

³⁶ A nana jama ye a yɛrɛ kɔ minke, o hina donna a ra, sabu o tun segenin lo, o desenin lo, i ko saga minw tora o yɛrɛ ma ni gbenbaga ma sɔrɔ o ra.

³⁷ A ko a ta karamogɔdenw ma ko: «Siman tigeta ka ca, nka baarakebagaw ka dogo.

³⁸ Aw ye forotigi daari, janko a ye baarakebagaw ci ka taga a ta siman tige.»

10

*Yesu ka ciraden tan ni fla panawoloma
(Marika 3.13-19; Luka 6.12-16)*

¹ Yesu ka a ta karamogoden tan ni fla wele ka se bagaya di o ma janko o ye se ka jinaw gben, ka mogow keneya ka bo o ta banaw, ani o ta toorow bee ra.

² O karamogoden tan ni fla togow ye nin ye: A folo ye Simon ye, min togo lara ko Piyeri; ka a balemace Andere gban ale ra; o ko, Yakuba ni a balemace Yuhana, minw ye Zebede dencew ye;

³ o ko, Filipe ni Baritelemi, ani Toma ni Matiyyu, min tun ye ninsaraminabaga ye, ani Alife dence Yakuba, ani Tade,

⁴ ani Simon min be wele ko faso kanubagaba*, ani Zudasi Sikariyoti, min nana Yesu janfa.

*Yesu ka karamogodenw ci ka taga waajuri ke
(Marika 6.7-13; Luka 9.1-6)*

⁵ Yesu ka nin karamogoden tan ni fla le ci; nka sani o ye taga, a ka o ladi ni nin kumaw ye, ko: «Aw kana taga siya werew* fe, aw kana don Samarikaw ta duguw ra.

⁶ Izirayeli* jamana mogow minw be i ko saga tununinw, aw ye taga olugu le fe.

⁷ Aw tagato, aw ye to ka mogow waaju k'a fo o ye ko sankolo Masaya* wagati surunyara.

⁸ Aw ye banabagatow keneya, ka suw lakunu, ka kunatow keneya, ka jinaw gben ka bo mogow ra. Aw ka a sorow gbansan, aw fana ye a di gbansan.

⁹ Aw kana sanin, walama warigbe, walama siranegewari ta ka o bla aw yere kun.

¹⁰ Aw kana dugutagabowo ta, aw kana derege flanan ta, walama sanbaraw, walama tagamabere; sabu baarden ka kan ni a ta baro ye.

¹¹ Ni aw ka se dugu o dugu ra, ni duguba lo, walama dugudennin, aw ye pininkari ke, yala ni mogow be yi min be se ka aw lajigi a ta so. Ni mogow sorowa, aw ye to o tigi fe fo ka taga aw bo o dugu konow.

¹² Ni aw ka don lu o lu konow, aw ye fori ke.

¹³ Ni o sonna aw ta fori ma ka aw lajigi, aw ta hera fana bena jigi o lu kan, nka ni o fana banna aw ra, o tuma o tena aw ta hera sorow.

¹⁴ Ayiwa, ni lu min mogow, walama ni dugu min mogow ka ban aw ra, ko o te aw ta kuma fe, aw boto o lu konow, walama o dugu konow, aw ye aw sennabuguri gbongbon.

¹⁵ Can ra, ne b'a fo aw ye ko kiti lon na, o dugumogow ta kiti bena gbeleya ka teme hali Sodomu ni Gomori† ta kan.»

*Yesu ka karamogodenw lasomi o ta toorow ra
(Marika 13.9-13; Luka 21.12-17)*

¹⁶ Yesu ko karamogodenw ma ko: «A fle, ne be aw ci ka taga, i ko saga minw be taga waraw ce ra. Aw ye aw janto aw yere ra i ko saw; aw ye ke i ko jenetuganiw, aw ta ko kana se mogow ma.

¹⁷ Aw ye aw yere korosi mogow ra. O bena aw mina ka taga ni aw ye kititigeyorow ra, ka aw bugo ni gbeje ye o ta karansow* konow.

¹⁸ Ne togo koson o bena aw mina ka taga ni aw ye fagamaw fe, ani masacew fe. O sababu ra, aw bena ke ne seerew ye ka ne ta ko fo olugu ye, ani siya werew ye.

¹⁹ Nka ni o ka aw mina ka taga ni aw ye kititigeyoro ra, aw kana hami aw ta kumafocogo ra, walama aw ta kumafota ra. Ni o nana aw pininka, aw ka kan ka min fo, Ala yere bena o don aw da ra o wagati kelen yere ra.

²⁰ Sabu kuma tena bo aw yere le ra; aw Fa Ala Nin* le bena kuma don aw da ra.

* **10:4 10.4** Faso kanubagaba: Kitabu dow b'a fo ko Zeloti. † **10:15 10.15** Folofolo, Sodomu ni Gomori dugumogow ta terenbariya koson, Ala ka o ta dugu jeni ka o bee faga (Damina 19).

²¹ Balema bena a balemanogon mina ka a di, ko o y'a faga; face bena a den di, ko o y'a faga; denw bena wuri o worobagaw kama ka o faga.

²² Bɛɛ bena aw koninya ne togo koson. Nka ni min ka jija ka to lanaya ra fo ka taga se a laban ma, o tigi bena kisi.

²³ Ni o nana ke aw tooro ye dugu do ra, aw ye bori ka taga dugu were ra. Can ra ne b'a fo aw ye ko sani aw ye Izirayeli* duguw bɛɛ tagama ka ban, Min kera Adamaden ye*, o bena na.»

Yesu ka layiri ta a ta karamogodenw ye

²⁴ «Karamogoden te se ka teme a karamogofa kan. Jon fana te se ka teme a matigice kan.

²⁵ A dan ye karamogoden ye ke a karamogofa nogon ye. A dan ye jon fana ye ke a matigice nogon ye. Ni o k'a fo lutigi yere ma ko <Setana>, yala lukonmogow ta tena juguya ka teme lutigi ta kan wa?»

Mogo ka kan ka siran Ala ja

(Luka 12.2-7)

²⁶ «O koson aw kana siran o ja. Fen dogonin si te yi, ni min tena yira; gundo si te yi ni min tena lon.

²⁷ Ni ne ka min fo aw ye dibi ra, aw ye o fo kene kan bɛɛ ja na. Ni min fora da jukoro ka don aw toro ra, aw ye yelen bon kunna ka o wangola bɛɛ ye.

²⁸ Mogo minw be mogo faga, ka farikolo doron halaki, ni o te se ka foyi ke mogo nin na, aw kana siran olugu ja. Ala min be se ka mogo nin ni a farikolo bɛɛ bla jahanama konso ka a halaki, aw ye siran ale le ja.

²⁹ Yala aw te kononin fla fiyeere tama kelen doron le wa? K'a soro o kononin kelen te ben dugu ma, ni Ala yere ma a latige.

³⁰ Aw koni, hali aw kunsigiw bɛɛ jateda lonnin lo Ala fe.

³¹ O ra, aw kana siran fiyewu. Nafa be aw ra ka teme hali kononin caman kan.»

Lanabaga ka kan ka to Yesu ko

(Luka 12.8-9)

³² «Ni mogo o mogo ka son k'a fo mogow ja na ko ale ye ne ta mogo ye, ne fana bena a fo ne Fa Ala ja na sankolo ra ko o tigi ye ne ta ye.

³³ Nka ni mogo min ma son k'a fo mogow ja na ko ale ye ne ta mogo ye, ne fana tena a fo ne Fa ja na sankolo ra ko o tigi ye ne ta mogo ye.»

Mogow bena taran Yesu togo koson

(Luka 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ Yesu ko: «Aw kana a miiri ko ne nana ni hera le ye dugukolo kan. Ne ma na ni hera ye de, ne nana ni kerekemuru le ye.

³⁵ Sabu ne nana ka na dence ni a face faran, ka na denmuso ni a bamuso faran, ka na furumuso ni a buranmuso faran.

³⁶ Mogo jugu bena ke a yere ta somogow le ye.

³⁷ Nka mogo o mogo be a face walama a bamuso kanu ka teme ne kan, o tigi te ne ta karamogodenya ja. Mogo o mogo fana be a dence walama a denmuso kanu ka teme ne kan, o tigi fana te ne ta karamogodenya ja.

³⁸ Ni mogo min ma a ta gbengbenyiri ta‡, ka tugu ne ko, o tigi te ne ta karamogodenya ja.

³⁹ Ni mogo min b'a fe k'a nin kunmabo, o tigi bena bono a nin ra; nka ni mogo min ka bono a nin na ne koson, o tigi bena a nin soro.»

‡ 10:38 10:38 Ka gbengbenyiri ta, o koro ye ka son tooro bɛɛ ma, ka son hali saya yere ma.

*Koɗuman baraji
(Marika 9.41)*

⁴⁰ Yesu ko: «Ni mɔgo min sonna aw ma, o tigi sonna ne le ma; ni mɔgo min fana sonna ne ma, o tigi sonna ne cibaga le ma.

⁴¹ Ni mɔgo min sonna Ala ta cira do ma ka a minako ja a ta ciraya koson, cira be baraji min soro, o tigi bena o jigon soro. Ni mɔgo min fana sonna Alapasiranbaga ma ka a minako ja a ta Alapasiran koson, Alapasiranbaga be baraji min soro, o tigi bena o baraji jigon soro.

⁴² Ni mɔgo o mɔgo fana ka hali jisuma jifiye ja kelen doron di ne ta karamogoden do ma a ta karamogodenya koson, can ra ne b'a fo aw ye ko o tigi tena fon o baraji ra fiyewu.»

11

*Yuhana ka a ta karamogodenw ci Yesu fe
(Luka 7.18-35)*

¹ Ayiwa, Yesu ka o kumaw fo a ta karamogoden tan ni fla ye ka ban tuma min na, a bora o yoro ra ka taga mogow karan, ka o waaju o yoro duguw ra.

² Ayiwa, Yuhana Batizerikebaga tora kasobon konɔ, ka Yesu ta kokeninw kibaroya men. A ka a ta karamogodenw ci Yesu fe,

³ ka taga a pininka ko: «Kisibaga* min tun ka kan ka na, ele lo wa, walama an ka kan ka do were le makono?»

⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Aw be kuma minw mena, ani aw be ko minw keto yera, aw ye taga o lakari Yuhana ye,

⁵ ko: fiyentow be yeri kera, nabaraw be tagamana k'a ja, kunatow be keneyara, torogberenw be menni kera, mogo saninw be kununa ka bo saya ra, Kibaro Diman* be fora fagantanw ye fana.

⁶ Ni mogo min ma sigiya ne ta ko ra ka lanaya dabra, o tigi ta pana!»

Yesu ka Yuhana Batizerikebaga ko fo

⁷ Yuhana Batizerikebaga ta ciradenw sekora ka taga minke, Yesu kumana jama fe Yuhana ko ra. A ko o ma ko: «Aw tun tagara kongo konɔ minke o, aw tagara bin gbansan le ye fono b'a lamagara wa?

⁸ O te de! O tuma aw tagara mun le ye? Aw ka mogo do le ye min ka fanijuman songogbelen do don wa? Aw yere k'a lon ko minw be fanijuman songogbelenw don, olugu be soro masasow le konɔ.

⁹ Ayiwa, aw tagara mun le ye kongo konɔ sa? Cira do lo wa? Onhon, ne b'a fo aw ye ko cira lo; a ka bon ka teme hali cira kan.

¹⁰ Sabu min sebera Kitabu konɔ ko Ala ko:
«A fle, ne bena ne ta ciraden ci ka taga i ja fe ka i ta sira laben i ye,»
o ciraden ye Yuhana le ye.

¹¹ Can ra ne b'a fo aw ye ko muso si ma den woro folo min ta bonya be Yuhana Batizerikebaga ta bo. O bee n'a ta, Sankolo Masaya* ra, mogow bee ra fitini ka bon ni Yuhana ye.

¹² K'a damina Yuhana Batizerikebaga ta wagati ra fo ka na se sisan ma, sankolo Masaya* ko kera fanga ko le ye, minw be jija, olugu le b'a soro.

¹³ Ciraw bee, ani cira Musa ta sariya* kitabu, o bee kumana Ala ta Masaya ko ra fo ka na se Yuhana Batizerikebaga ta wagati ma.

¹⁴ Ni aw koni b'a fe ka lo a ra, cira Iliya* min ko fora ko a bena na tuun, Yuhana le ye o ye.

¹⁵ Ni mɔɔ min b'a fe ka faamuri ke, o ye jija ka mɛnni ke.»

¹⁶ Yesu ko: «Ne be se ka bi mɔɔ summa ni jontigiw le ye? Bi mɔɔw kera i ko denmisennin minw siginin be toron na kenegbe ra; dɔw be peren k'a fo o tɔɔɔnninw ma ko:

¹⁷ <A fe, anw ka filen fiye aw ye, aw ma don ke!
Anw ka sangadonkiriw la aw ye, aw ma kasi!»

¹⁸ Sabu Yuhana nana, a tun te domuni panaman ke, a tun te minnifen min; o ko, ko jina le b'a ra.

¹⁹ Ayiwa, Min kera Adamaden ye*, ale nana, a be domuni ke, a be minni ke. O ko: <E, ce nin nogo ka bon kojugu! Dorominbaga lo, ninsaraminabagaw, ani mɔɔ kewalejuguw teri lo.> Nka hakiritigiya min bora Ala ra, o be lon mɔɔ kewalew le fe.»

Yesu ka dugu dɔw mafiyɛnya
(Luka 10.13-15)

²⁰ O ko, Yesu tun ka kabako caman ke dugu minw kɔɔ, a ka ke o duguw jaraki ye, sabu o dugumɔɔw tun ma son ka nimisa.

²¹ A ko: «Korazenkaw, bɔɔ bɛna aw sɔɔ! Betisayidakaw, bɔɔ bɛna aw sɔɔ! Sabu kabako minw kera aw fe yan, ni o jɔɔɔ tun kera Tiri, walama Sidon†, o dugumɔɔw tun bɛna nimisa o ta jurumunw na kabini wagatijan, ka borofaniw don o yere ra, ka sigi bugurigbe ra.

²² O le kɔɔ, ne b'a fo aw ye ko kiti lon na, Tirikaw, ani Sidonkaw ta kiti belɛn bɛna nɔɔya ka tɛmɛ aw ta kan.

²³ Ayiwa, Kapɛrinahumukaw, aw do? Aw b'a miiri ko aw ta dugu bɛna bɔɔya ka se fo sankolo ma wa? Fiyewu! Aw bɛna jigi le ka se fo jahanama kɔɔ; sabu kabako minw kera aw fe, ni o jɔɔɔ tun kera Sodomu, o dugu tun bɛna to a nɔ ra fo ka na se bi ma.

²⁴ O le ra ne b'a fo aw ye ko kiti lon na, aw ta kiti bɛna gbɛɛya ka tɛmɛ Sodomu ta kan.»

Yesu le be laganfiya di mɔɔ ma
(Luka 10.21-22)

²⁵ O wagati ra Yesu k'a fo ko: «Ne Fa Ala, sankolo ni dugukolo Matigi, ne be baraka la i ye, sabu i ka nin kow dogo dunuɔa hakiritigiw, ani a kolɔnbagaw ma, k'a yira denmisɛnw na.

²⁶ Can lo, Ne Fa Ala, ne be i tando, sabu i k'a latige o cogo le ra ka kapa ni i ta numanya ye.

²⁷ «Ne Fa ka fen bɛɛ labla ne ye. Mɔɔ si te Dence lon ni Fa Ala te, mɔɔ si fana te Fa Ala lon ni Dence te, ani ni Dence b'a fe k'a yira mɔɔ min na.

²⁸ «Aw minw segenin lo, ani aw minw desɛnin lo aw ta doni kɔɔ, aw ye na ne fe, ne bɛna laganfiya di aw ma.

²⁹ Aw ye ne ta zu‡ la aw kan na, k'a to ne ye aw karan, sabu ne sabarinin lo, ne majiginin lo fana; ni o kera, aw nin bɛna laganfiya sɔɔ.

³⁰ Ne ta zu tako ka nɔɔɔ, ne ta doni fana ka fiyen.»

12

Nɛnɛkirilon ta ko
(Marika 2.23-28; Luka 6.1-5)

† 11:21 11:21 Tiri ni Sidon dugumɔɔw tun ye siya wɛɛ mɔɔw ye minw ta kewalew tun ka jugu kɔɛɛɛ. ‡ 11:29 11:29 Zu: Nin ye senɛkemisi tagamasiyen ye. Zu be la a kan na, a be doni ta. Ka baara ke Yesu ye, o ka nɔɔɔ.

¹ Lon dɔ, Yesu tun bɛ tɛmɛna foro dɔ cɛ ma; o lon tun yɛ Nɛnɛkirilon* lɛ yɛ. Kɔngɔ tun bɛ karamɔgɔdenw na; o ka kɛ siman dɔw karikari yɛ ka o kisɛw jimi.

² Farisiw ka o yɛ minkɛ, o ko Yesu ma ko: «A flɛ, ko min man kan ka kɛ Nɛnɛkirilon na, i ta karamɔgɔdenw bɛ o lɛ kɛra!»

³ Yesu ka o jaabi, ko: «Wagati min kɔngɔ tun ka Dawuda ni a tagamaɲɔgɔnw mina, a ka min kɛ aw ma o ko karan wa?

⁴ Dawuda ni a tagamaɲɔgɔnw donna Alabatoso kɔnɔ ka sarakaburuw ta ka a jimi, k'a sɔrɔ ale o, a tagamaɲɔgɔnw o, mɔgɔ si tun man kan k'a jimi ni sarakalasebagaw* dɔrɔn tɛ.

⁵ Aw ma a karan fana sariya ra ko Nɛnɛkirilon na, ko ni sarakalasebagaw ka baara kɛ Alabatosoba kɔnɔ, ko o tɛ jate kojugu yɛ wa?

⁶ K'a sɔrɔ dɔ bɛ yan min ka bon ni Alabatosoba yɛ.

⁷ Ala ko: «Aw yɛ hina ɲɔgɔn na, nɛ bɛ o lɛ fɛ ka tɛmɛ saraka kan*.» Ni aw tun ka o kuma kɔrɔ lon, aw tun tɛna бага karamɔgɔdenw ma gbansan.

⁸ Sabu Min kɛra Adamaden yɛ*, Nɛnɛkirilon kuntigiya bɛ o lɛ boro.»

Yesu ka cɛ boro faganin kɛnɛya

(Marika 3.1-6; Luka 6.6-11)

⁹ O kɔ, Yesu tagara o yɔrɔ mɔgɔw ta karanso* ra.

¹⁰ Cɛ dɔ tun bɛ yi, min boro kelen faganin tun lo. O ka Yesu ɲininka ko: «Ka mɔgɔ kɛnɛya Nɛnɛkirilon* na, yala o daganin lo wa?» O tun bɛ sababu dɔ lɛ ɲinina janko ka Yesu jaraki.

¹¹ Yesu ka o jaabi ko: «Jɔn lɛ bɛ aw ra yan ko ni sagaden kelenpe b'a fɛ, ni o benna dinga kɔnɔ Nɛnɛkirilon na, ko a tɛ a mina k'a labɔ?

¹² Yala mɔgɔ man fisa ni saga yɛ pewu wa? Ka kɔɲuman kɛ Nɛnɛkirilon na, o bennin lo kɔsɛbɛ.»

¹³ O kɔ, Yesu ko cɛ ma ko: «I boro fonil!» A k'a boro foni minkɛ, a boro kɛnɛyara ka kɛ i ko a boro tɔ kelen.

¹⁴ Farisiw* bɔra ka taga ɲɔgɔn yɛ, janko ka cogo ɲini Yesu fagako ra. Nka Yesu bɔra o ta janfa kɔrɔ ma; a bɔra ka taga.

Cira Ezayi tun ka kuma min fɔ Yesu ko ra

¹⁵ Yesu tagatɔ, banabagatɔ caman gbanna Yesu kɔ. A ka o bɛɛ kɛnɛya.

¹⁶ Nka a k'a fɔ o yɛ k'a gbɛlɛya ko o kana ale ko fɔ mɔgɔw yɛ.

¹⁷ A ka o fɔ minkɛ, cira Ezayi tun ka kuma min fɔ, o kɛra can yɛ, ko Ala ko:

¹⁸ «Nɛ ta baaraden yɛ nin yɛ,

ne ka ale lɛ ɲanawoloma.

Ne ta mɔgɔ kanunin lo,

a ko ka di ne yɛ haali.

Ne bɛna ne Nin* don a kɔnɔ,

a bɛna siya wɛrɛw* karan terenninya sira ra.

¹⁹ A tɛna sɔsɔri kɛ ni mɔgɔ yɛ,

a tɛna pɛrɛn,

mɔgɔ tɛna a pɛrɛnkan mɛn sira kan yɔrɔ si.

²⁰ A tɛna hali bin karinin tɔ karikari,

a tɛna hali fitina fagatɔ tɔ dufa†.

A bɛna tɔ o lɛ kan fɔ ka na terenninya sigi yɔrɔ bɛɛ.

²¹ A tɔgɔ bɛna kɛ siya wɛrɛ mɔgɔw bɛɛ jigiya yɛ.»

* **12:7 12.7** Nin kuma fɔra Oze 6.6, ani Matiyyu 9.13. † **12:20 12.20** Nin kumaw b'a yira ko Yesu tɛna a fanga digi dɛsɛbagatɔw kan, ani ko a tɛna fagantanw jigi tige. **12:21 12.21** Nin kuma fɔra Ezayi 42.1-4.

Yesu ta fanga ma bo Setana ra
(Marika 3.22-30; Luka 11.14-23)

²² O ko, o nana ni jinato do ye Yesu fe; o jinato tun ye fiyento ye, ani bobo. Yesu ka a keneya; a kumana, ka yeri ke fana.

²³ Mogow kabakoyara fo ka o hakiri wuri. O ko: «O tuma Dawuda Mamaden* le te ce nin ye wa?»

²⁴ Farisiw* ka o men minke, o ko mogow ma ko: «Nin ce nin te jinaw gbenna ni fen were ye ni Setana ta se bagaya te, jinaw kuntigiba.»

²⁵ Yesu tun ka o ta miiriya lon; a ko o ma ko: «Ni masaya min o min ta mogow ka taran ka jogon kere, o masaya be halaki; ni dugu o dugu, walama ni lu o lu ta mogow fana ka taran ka jogon kere, o dugu, walama o lu te to a no ra.

²⁶ Ni Setana be a jengogonw gben, a kera i n'a fo a be a yere le kerera. O tuma a ta masaya be se ka to a no ra cogo di?

²⁷ Ayiwa, ni aw ko, ko ne be jinaw gbenna jinaw kuntigiba togo le baraka ra, o tuma aw yere ta mogow, olugu be o gbenna jon togo le baraka ra? Aw yere ta mogow le bena o kuma ben aw kan.

²⁸ Nka i n'a fo ne be jinaw gbenna Ala Nin le baraka ra, o b'a yira ko Ala ta Masaya* nana se fo aw ma.

²⁹ Mogo be se ka taga don ce barakaman do ta so konon ten ko i be a ta fenw sonya, ni i ma se ka a yere mina ka a siri folo wa? Ni i sera ka a mina ka a siri, o tuma i be se ka a ta fenw ce.

³⁰ Ayiwa, mogo min te ne fe, o tigi ye ne jugu le ye. Min te ne demena ka a lajen, o tigi be a yeregera le.

³¹ O le koson ne b'a fo aw ye ko: «Jurumun suguya bee, ani kumajugu suguya bee be se ka yafa mogow ma. Nka ka kumajugu fo Nin Saninman* ma, o jurumun te yafa fiyewu.»

³² Min kera Adamaden ye*, ni mogo o mogo ka kumajugu fo o ma, o tigi bena o jurumun yafa soro; nka ni mogo o mogo ka kumajugu fo Nin Saninman ma, o jurumun te yafa dununa ra yan, a te yafa lahara fana.»

Yiri be lon a den fe
(Luka 6.43-45)

³³ «Ayiwa, aw y'a fo ko yiri ka ji, o tuma a den fana ka ji, walama aw y'a fo ko yiri man ji, o tuma a den fana man ji; sabu yiri be lon a den le fe.

³⁴ Aw fonfonninw! Ka juguya to aw konon, aw be se ka kumajuman fo cogo di? Mogo jusu fanin be min na, a da be o le fo.

³⁵ Mogo jusunuman be koman le bo a jusu ra k'a ke, nka mogo jujukugu be kojugu le bo a jusu ra k'a ke.

³⁶ Ne b'a fo aw ye ko kiti lon na, mogow ka kumakolon o kumakolon bo o da ra, o bena taga o bee nafa Ala na na.

³⁷ I darakuma le koson i bena jo soro, i darakuma le fana koson i bena jaraki.»

Farisiw ko Yesu ye tagamasiyen do ke
(Marika 8.11-12; Luka 11.29-32)

³⁸ Ayiwa, sariya karamogow* ni Farisi* dow k'a fo Yesu ye ko: «An karamogo, an b'a fe i ye tagamasiyen do ke an na na.»

³⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Bi mogojuguw, Ala kanblabagaw ko o b'a fe ka tagamasiyen do le ye. Tagamasiyen were tena ke o ye ni cira Yunusu‡ ta tagamasiyen te!

⁴⁰ Cira Yunusu ka tere saba ni su saba ke jageba konon cogo min na, Min kera Adamaden ye*, o fana bena tere saba ni su saba le ke kaburu ra.

‡ 12:39 12:39 Cira Yunusu ta ko fora Yunusu 1-4.

⁴¹ Kiti lon na, Ninivekaw bɛna wuri ka aw bi mɔgɔw jaraki, sabu cira Yunusu ka olugu waaju minke, o nimisara; o bɛna aw jaraki, sabu mɔgɔ dɔ bɛ yan bi min ka bon ni cira Yunusu ye, nka o bɛɛ n'a ta, aw ma nimisa.

⁴² Kiti lon na, Seba jamana masamusoƙ fana bɛna wuri ka bi mɔgɔw jaraki, sabu ale bɔra fɔ dunuƙa kun dɔ ra ka na masace Sulemani ta hakiritigiyakumaw lamɛn. A bɛna bi mɔgɔw jaraki sabu mɔgɔ dɔ bɛ yan min ka bon ni masace Sulemani ye, nka aw tɛ o lamɛnna.»

(Luka 11.24-26)

⁴³ Yesu ko: «Ni jina bɔra mɔgɔ dɔ ra, o jina bɛ taga yaalayaala kongo kɔnɔ ka laganfiyayɔrɔ jini, nka a tɛ laganfiyayɔrɔ sɔrɔ.

⁴⁴ A b'a fɔ o le ra ko: «Ne bɛna seko ka taga ne boyɔrɔkɔrɔ ra.» A bɛ seko o tigi fɛ, ka taga a sɔrɔ ko o tigi jusukun lakolon lo, i ko bon min kɔnɔ flanna k'a gbɛ, k'a labɛn ka ja.

⁴⁵ O tuma a bɛ taga jina wolonfla wɛrɛ jini ka na, minw ka jugu ni ale yɛrɛ ye; olugu bɛna don o jinatɔkɔrɔ ra tuun ka to yi. A laban, o tigi cogo bɛ juguya ka tɛmɛ a cogokɔrɔ kan. Ayiwa, bi mɔgɔjuguw ta bɛna kɛ ten le.»

Yesu bɛ mɔgɔ minw jate a somɔgɔw ye

(Marika 3.31-35; Luka 8.19-21)

⁴⁶ Ayiwa, ka Yesu to kuma ra jama fɛ, a bamuso ni a balemaw nana ka na lo kɛnɛ ma, ko o b'a fɛ ka kuma ni a ye.

⁴⁷ Dɔ ka o kuma lase Yesu ma ko: «I bamuso ni i balemaw lonin bɛ kɛnɛ ma, o ko o b'a fɛ ka kuma ni i ye.»

⁴⁸ Yesu ko o tigi ma ko: «Jɔn le ye ne bamuso ye, jɔn le ye ne balemaw ye?»

⁴⁹ A ka a boro sin a ta karamɔgɔdenw ma, k'a fɔ ko: «Ninnugu le ye ne bamuso ni ne balemaw ye.

⁵⁰ Ne Fa min bɛ sankolo ra, mɔgɔ o mɔgɔ bɛ ale sago kɛ, o tigi le ye ne balemace, ani ne dɔgɔmuso, ani ne bamuso ye.»

13

Simankisɛw ta talen

(Marika 4.1-9; Luka 8.4-8)

¹ O lon yɛrɛ ra, Yesu bɔra bon kɔnɔ ka taga sigi bada ra.

² Jama caman nana lajɛn a kɔrɔ, fɔ a ma ja a donna ka sigi kurun dɔ kɔnɔ ji kan. Jama tora bada ra.

³ A ka kuma caman fɔ o ye ni talenw ye. A ko: «Sɛnɛkɛbaga dɔ le bɔra ka taga siman seri a ta foro ra.

⁴ A seririketo, simankisɛ dɔw benbenna sirada ra; kɔnɔw nana o bɛɛ kunukunu.

⁵ Simankisɛ dɔw benbenna farayɔrɔw ra; o yɔrɔ bɔgɔmugu tun man ca. O siman falenna joona joona, sabu o ma don dugukolo ra ka se yɔrɔjan.

⁶ O kosɔn tere nana bɔ minke, o bɛɛ jajara, sabu o lilinw ma tagayɔrɔ sɔrɔ dugukolo jukɔrɔ.

⁷ Simankisɛ dɔw benbenna ɲaniw cɛ ra; ɲaniw wurira ka o datugu.

⁸ Ayiwa, simankisɛ dɔw benbenna dugukolopuman na. Olugu denna; dɔw ka den kɛmɛ kɛ, dɔw biwɔrɔ, dɔw hisaba.»

⁹ Yesu ko: «Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka nin kow faamu, o ye jija ka nin kumaw lamɛn.»

Yesu ka talenw lakun fɔ

(Marika 4.10-12; Luka 8.9-10)

¹⁰ Karamogodenw gbarara Yesu ra k'a jininka ko: «Mun koson i be kuma ke talenw le ye k'a fo o ye?»

¹¹ Yesu ko o jaabi ko: «Sankolo Masaya* gundow lonniya dira aw le ma, nka a ma di olugu ma.

¹² Sabu do be min fe ka ban, do were bena di o tigi le ma, k'a ta caya; nka do te min fe, hali fitini min b'a fe, o bena bosu a ra.

¹³ O le koson, ne be kuma o fe ni talenw ye, sabu olugu b'a fle, nka o te a ye; o be o toro malo, nka o te a men, o te a faamu fana.

¹⁴ O cogo ra cira Ezayi tun ka kuma min fo o ta ko ra, o kera can ye, ko:

«Aw bena menni ke, nka aw tena faamuri ke;

aw bena fleri ke, nka aw tena foyi ye.

¹⁵ Sabu nin jamana mogow ka o jusukun gbeleya.

O ka o torow datugu, ka o jaw datugu,

janko o ja kana yeri ke,

o toro kana menni ke,

o jusukun fana kana faamuri ke;

sabu o t'a fe ka yelesa ka na ne fe,

janko ne ye o kisi.» »

¹⁶ Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Aw koni, aw ta pana, sabu aw jaw be yeri ke, aw toro fana be menni ke.

¹⁷ Can ra ne b'a fo aw ye ko aw be min yera bi, cira caman ni Alapasiranbaga caman tun b'a fe ka o ye, nka o m'a ye; aw be min mena, o tun b'a fe ka o men, nka o m'a men.»

Yesu ka simankisew ta talen korɔ fo

(Marika 4.13-20; Luka 8.11-15)

¹⁸ «Ayiwa, aw ye simankise ta talen korɔ lamɛn:

¹⁹ Mogɔ do be Ala ta Masaya* kumaw lamɛn, nka a te a faamu; o kuma min fora a ye, Setana be na ka na o bo a jusukun na: o tigi le be i ko simankise minw benbenna sirada ra.

²⁰ Simankise minw benbenna farayoro ra, o korɔ ye mogɔ min be Ala ta Kuma lamɛn, ka son a ma joona joona ni ninsondiya ye;

²¹ nka o kuma te lilin don ka taga yorojan o tigi konɔ. A ta miiriya yelesa ka di. O koson ni sege sera a ma, walama ni mogow ka a tooro Ala ta Kuma koson, o be ke sababu ye ka a kunnacen o yoronin bee.

²² Simankise minw benbenna naniw ce ra, o korɔ ye mogɔ min be kuma men, nka dunupa ta kow hami, ani naforo jarabi be a soro, ka ke sababu ye ka o kuma degu, a te foyi ja.

²³ Simankise minw benbenna dugukolonuman na, o korɔ ye mogɔ min be Ala ta Kuma lamɛn, ka a faamu. A be i ko siman min be den; do be den keme ke, do biwooro, do bisaba.»

Binjugu ta talen

²⁴ Yesu ka talen do were la tuun; a ko: «Sankolo Masaya* be i n'a fo senekɛbaga do ta ko: a ka simanpuman seri a ta foro ra.

²⁵ Nka su fe, ka mogow to sunogo ra, a jugu tagara binjugu do kisew seri siman ce ra, ka taga.

²⁶ Ayiwa, siman nana falen tuma min na, ka wuri, ka den, binjugu fana falenna.

²⁷ Forotigi ta baardenw nana a fo o matigice ye ko: «An matigice, o tuma i tun ma simanpuman le seri i ta foro ra wa? Binjugu bora min, ka na wuri a ce ra?»

²⁸ O matigice ka o jaabi, ko: «Ne jugu do le ka o baara ke.» Baaradenw ko a ma ko: «I t'a to an ye taga o bonbon wa?»

²⁹ O matigice ko: «On-on, aw y'a to yi; binjuguw bonto aw kana na siman fana bonbon ni a ye.

³⁰ Aw ye o bee to o ye wuri jogon fe yi fo ka taga simantigewagati se. Ni simantigewagati sera, ne bena a fo simantigebagaw ye ko: Aw ye binjugu bon folo, ka a siri, ka a jeni. O ko, aw be siman tige ka a ladon bondo konɔ.» »

*Ala ta Masaya be damina fitini le
(Marika 4.30-32; Luka 13.18-19)*

³¹ Yesu ka talen do were la mogow ye tuun; a ko: «Sankolo Masaya* be i n'a fo mutaridi kise. Ce do ka o kise ta ka taga a dan a ta foro ra.

³² O kise le ka dogo ka teme yiri tow bee kise kan; nka a nana falen minke, a wurira ka ke yiri ye, ka bonya ka teme foro yiri tow bee kan, fo konow bena o ta jagaw la a yiriborow ra.»

(Luka 13.20-21)

³³ A ka talen do were fo tuun. A ko: «Sankolo Masaya* be i ko burufunufen. Ni muso ka burufunufen doonin ke mugu caman na, a be mugu bee wuri ka a funu.»

(Marika 4.33-34)

³⁴ Yesu ka o kumaw bee fo mogow ye ni talenw le ye. A ma kuma o fe cogo were ra ni talenw te.

³⁵ O cogo ra Ala ta cira ka kuma min fo, o kera can ye, ko Ala ko:

«Ne bena ne da yele ka talenw le fo;

ko minw dogonin be kabini dunupa danwagati, ne bena o fo.»

Yesu ka binjugu ta talen koro fo

³⁶ O ko, Yesu bora jama koro ka taga don bon konɔ. A ta karamogodenw gbarara a ra, k'a fo a ye ko: «Binjugu min wurira foro konɔ, o talen koro fo an ye.»

³⁷ Yesu ka o jaabi ko: «Min kera Adamaden ye, o le be simankisepuman seri.

³⁸ Foro, o ye dunupa ye; simankisepuman, o ye Ala ta Masaya* mogow ye; binjuguw, o ye Setana ta mogow ye.

³⁹ Jugu min ka binjugu kisew seri, o ye Setana ye; simantigewagati, o ye dunupa laban ye; simantigebagaw, o ye melekew ye.

⁴⁰ Binjugu be bon ka a firi tasma ra cogo min na, dunupa laban na, a bena ke ten le.

⁴¹ Min kera Adamaden ye*, ale bena a ta melekew ci ka na mogolafiribagaw, ani kojogukebagaw bee sama ka o labo a ta Masaya ra,

⁴² ka o firi tasumaba ce ma; kasi ni jinpimi le bena ke o yoro ra.

⁴³ Nka mogɔ terenninw, olugu bena manamana i ko tere, o Fa Ala ta Masaya ra. Min b'a fe ka faamuri ke, o ye jija ka menni ke.»

Ala ta Masaya nafa le ka bon

⁴⁴ Yesu ko: «Sankolo Masaya* be i n'a fo naforo min tun dogonin be foro do konɔ. Ce min tagara bo a kan, ale ka a lalaga ka a dogo a no ra yi. A jusu diyaninba tagara a borofenw bee fiyeere ka na foro yere san kunkelen.

⁴⁵ «Sankolo Masaya be i n'a fo jagokebaga min tun be lulu pumanmanw pinina.

⁴⁶ A nana lulu songoba do ye lon do, a tagara a borofenw bee fiyeere ka na o lulu san.

⁴⁷ «Sankolo Masaya be i n'a fo jo min firira ji ra. A be jerge suguya bee mina.

⁴⁸ Ni a fara jẹgẹ ra, o b'a sama ka na ni a ye jida ra kene ma. Jẹgeminabagaw be sigi ka jẹgẹw woloma. Minw ka ji, o be olugu bla minan kono. Minw man ji, o be olugu firi.

⁴⁹ Dunupa laban na a bena ke ten le. Melekew bena mogojuguw woloma ka bo mogojumanw na,

⁵⁰ ka o firi tasumaba ra. Kasi ni jinpimi le bena ke o yoro ra.»

⁵¹ Ayiwa, Yesu ka karamogodenw jininka; a ko: «Aw ka nin kumaw faamu wa?» O ko: «Onhon.»

⁵² A k'a fo o ye ko: «Ayiwa, ni sariya karamogo* min ka son sankolo Masaya ma, ka karan a ra, o be lonniyakura soro ka fara lonniyakoro kan. A be i n'a fo lutigi min be fen koro ni fenkura soro a ta naforo ra.»

*Nazaretikaw banna Yesu ra
(Marika 6.1-6; Luka 4.16-30)*

⁵³ Ayiwa, Yesu ka o talenw fo ka ban minke, a bora o yoro ra.

⁵⁴ A tagara a lamodugu ra. A tagara mogow karan o ta karanso* kono. A ta karan tun ka mogow kononoban fo o ka ke a fo ye ko: «A ka nin hakiritigiya ni nin kabakow sebgaya soro min?

⁵⁵ Yirilesebaga dence le te wa? A bamuso togo le te Mariyamu ye wa? Yakuba ni Yusufu ni Simon ni Zude, olugu le te a dogocew ye wa?

⁵⁶ Yala a dogomusow bee te an fe yan wa! O tuma ale bora ni nin kow bee ye min?»

⁵⁷ O kow kera sababu ye ka o bee kunnacen, o ma la Yesu ra. Yesu k'a fo o ye ko: «Cira te dogoya yoro si, ni a yere ta dugu te, ani a yere ta so.»

⁵⁸ Yesu ma kabako caman ke o yoro ra, o mogow ta lanabariya koson.

14

*Yuhana Batizerikebaga fagacogo
(Marika 6.14-29; Luka 9.7-9)*

¹ Ayiwa, o wagati ra, jamanatigi Herodi* nana Yesu ko men.

² A ko a ta baardenw ma ko: «Yuhana Batizerikebaga lo! A kununa ka bo saya ra le! O le koson sebgaya b'a fe ka kabakow ke.»

³ Ayiwa, Herodi tun ka Yuhana mina ka a siri ka a bla kaso ra. O tun kera a balemace Filipe ta muso Herodiyadi le koson.

⁴ Sabu Yuhana tun k'a fo Herodi ye ko: «A bennin te ko i ye nin muso furu.»

⁵ Herodi tun b'a fe ka Yuhana faga. Nka a tun be siranna jama ja, sabu mogow tun be Yuhana jatera Ala ta cira le ye.

⁶ Ayiwa, Herodi worolon kunben nana se; ka o to o panagbe ra, Herodiyadi denmuso ka don ke mogow ye; a ko diyara Herodi ye,

⁷ fo a karira sungurunin ye ko ni a ka fen o fen daari ale fe, ale bena o di a ma.

⁸ Sungurunin bamuso k'a kononosu; sungurunin ko masace ma ko: «Yuhana Batizerikebaga kunkolo bla minan do kono, k'a di ne ma yan sisan!»

⁹ O kuma ka masace panasisi; nka a karira minke sungurunin ye jama bee ja na, a ko, ko o ye a di a ma.

¹⁰ A ka mogow do ci ka taga Yuhana kunkolo tige kasobon kono.

¹¹ O ka a kunkolo bla minan do kono ka na a di sungurunin ma; a tagara a di a bamuso ma.

¹² Yuhana ta karamogodenw nana a su ta ka taga a sutara. O tagara o kibaroya fo Yesu ye.

*Yesu ka domuni di jama ma
(Marika 6.30-44; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)*

¹³ Yesu ka o kibaroya men minke, a bora o yoro ra ka don kurun do kono ka ji tige, ka taga yoro do ra kongo kono a danna. Mogow nana o lon minke, o bora o ta duguw kono ka tugu a ko o sen na.

¹⁴ Yesu bora kurun kono minke, a ka jamaba ye; o hina donna a ra. Banabagato minw tun be o ce ra, a ka olugu keneya.

¹⁵ Wulada nana se minke, karamogodenw gbarara a ra, k'a fo a ye ko: «A fle, an be kongo le kono yan, wagati fana janfara. Jama labla, o ye taga kerfeduguw ra ka taga domuni san.»

¹⁶ Yesu ka o jaabi, ko: «O man kan ka taga yoro were ra. Aw yere ye domuni di o ma!»

¹⁷ Karamogodenw ko Yesu ma ko: «Burukun looru ni jegeden fla doron le be an fe.»

¹⁸ Yesu ko: «Aw ye na ni o ye yan.»

¹⁹ A ko mogow ye sigi dugu ma binmisenw kan. A ka burukun looru ni jegeden fla ta ka a na korota san fe ka baraka la Ala ye. O ko, a ka buru tigetige k'a di karamogodenw ma; olugu k'a tarantaran jama ra.

²⁰ Mogow bee ka domuni ke fo ka fa. O ko, burukunkurunw ni jerge to minw tora, o ka segi tan ni fla fa ni o ye.

²¹ Mogow minw tun ka o domuni ke, olugu ra cew tun be mogow waga looru bo; musow ni denmisenw ma jate.

Yesu tagamana ji kan

(Marika 6.45-52; Yuhana 6.15-21)

²² O ko, Yesu ka karamogodenw jagboya ko o ye kurun ta ka ba tige, ka bla ale na, sani ale ye jama labla.

²³ Yesu ka jama labla minke, a yelenna kuru kan ka Ala daari a kelen na. A kelen tora yi fo ka na su ko.

²⁴ O y'a soro karamogodenw ta kurun yoro tun janyara bada ra ka ban. Fono nana ke o kunben ye; jikuruw ka ke o ta kurun fifafifa ye.

²⁵ Su dugutarama fe, Yesu tagamana ji kan ka taga o no fe.

²⁶ Karamogodenw nana Yesu tagamato ye ka na ji kan minke, o ja tigera; o ko, ko su do ja lo. O siranna, fo o ka ke kule ci ye.

²⁷ O yoronin bee, Yesu ko: «Aw ye aw hakiri sigi, ne lo! Aw kana siran!»

²⁸ Piyeri ko Yesu ma ko: «Matigi, ni ele lo, a fo ne ye tagama ji kan ka taga i no fe.»

²⁹ Yesu ko: «Na!» Piyeri bora kurun kono ka ke tagama ye ji kan ka taga Yesu fe.

³⁰ Nka Piyeri nana a ye ko fono be bonyara minke, a siranna. A nana ke jigi ye ji jukoro minke, a perenna ko: «Matigi, ne kisi!»

³¹ O yoronin kelen bee Yesu k'a mina, k'a fo a ye ko: «I ta lanaya le ka dogo. Mun na i sigiyara?»

³² O donna kurun kono. Fono lora.

³³ Mogow to minw tun be kurun kono, olugu bee ka o kinbiri gban Yesu koro; o ko: «Can ra, Den min bora Ala ra*, ele lo.»

Yesu ka banabagato keneya Zenesareti mara ra

(Marika 6.53-56)

³⁴ Yesu ni a ta karamogodenw ka ba tige; o tagara se Zenesaretikaw ta mara ra.

³⁵ O yoro mogow ka Yesu ye minke, o ka a lon. O ka o kibaro lase yorow bee ra. Mogow nana ni banabagato bee ye.

³⁶ Mogow tun b'a daarira ko a ye sabari k'a to olugu ye maga a ta derege dagbolo dama ra. Min o min magara a ra, o bee keneyara.

15

Farisiw ni sariya karamogow ta landakow

(Marika 7.1-13)

¹ Ayiwa, Farisiw* ni sariya karamogo* dow bora Zeruzalemu ka na Yesu fe, ka na a nininka ko:

² «Mun koson i ta karamogodenw be an bemaw ta landaw cenna? O te o tēge ko* ka soro ka domuni ke!»

³ Yesu ka o jaabi ko: «Aw do? Mun na aw fana be aw ta landaw ta ka Ala ta sariya* cen?»

⁴ Ala ko: «I fa ni i ba bonya,» ko: «Ni mogo min ka kumajugu fo a face walama a bamuso ma, o tigi ka kan ka faga†.»

⁵ Nka aw ko, ko ni mogo min k'a fo a face walama a bamuso ye ko a tun b'a fe ka fen min di a ma, ko a ka o di Ala ma saraka ye, ko o tuma jagboya te tuun ko o tigi ye fen di a face walama a bamuso ma.

⁶ Ayiwa, o cogo ra, aw ka Ala ta Kuma ke fengbansan ye, ka aw ta landakow le ta.

⁷ Aw flankafuw, cira Ezayi ka kuma min fo aw ta ko ra, o benna kosebe, ko Ala ko:

⁸ «Nin mogow koni b'a fo o da ra le ko o be ne bonya, k'a soro o jusukun yoro ka jan ne ra!

⁹ O be ne batora gbansan le,

sabu o be adamadenw ta landa sigininw le ta ka mogow karan o ra.» »

Fen minw be se ka mogo lanogo

(Marika 7.14-23)

¹⁰ O ko, Yesu ka jama wele k'a fo o ye ko: «Aw ye aw toro malo ka nin faamu kosebe.

¹¹ Fen min be don mogo da ra, o te mogo lanogo; nka min be bo a da ra, o le be a lanogo.»

¹² Yesu ka o kuma fo minke, a ta karamogodenw gbarara a ra; o ko a ma ko: «I m'a lon ko i ta kuma digira Farisiw* ra wa?»

¹³ Yesu ko: «Ne Fa min be sankolo ra, ni ale yere ma yiri o yiri turu, o bee bena bon ka bo yi le.»

¹⁴ A ko: «Aw ye Farisiw to yi. Fiyentow lo; olugu yere le fana ye ngon ta bereminabagaw ye. Ni fiyento do ka do were ta bere mina, o fla bee le bena ben dinga kon.»

¹⁵ Piyeri ko Yesu ma ko: «O kuma koro fo an ye.»

¹⁶ Yesu ko: «O tuma hakiri te aw fana fe wa?

¹⁷ Aw m'a lon ko domunifen o domunifen be don mogo da ra, o be taga a konobara le ra wa, o ko o tigi be taga so ko, ka o fenw labo wa?

¹⁸ Nka kuma minw be bo mogo da ra, o be bo a jusukun le ra; o le be mogo lanogo.

¹⁹ Miiriyajuguw be bo mogo jusukun le ra; o le be mogo bla mogofaga ra, ani jeneya, ani jatoya, ani sonyari, ani faninya seereyaw, ani togocenri.

²⁰ O kow le be mogo lanogo; nka ka domuni ke ni i tegkobari ye, o te mogo lanogo.»

Siya were muso min tun lara Yesu ra

(Marika 7.24-30)

²¹ Yesu bora o yoro ra, ka taga Tiri ni Sidon mara ra.

²² Ayiwa, Kanaanakamuso do tun siginin be o mara ra; ale nana Yesu fe ka na kule, ko: «Matigi, Dawuda Mamaden*, sabari ka na ne ma. Jina do be ne denmuso toorora kosebe!»

* 15:2 15.2 Farisiw ta tegkocogo tun be ke ka kapa ni o ta landaw le ye. † 15:4 15.4 Nin kumaw fora Bori 20.12; Sariya 5.16; Bori 21.17; Sarakalasebagaw 20.9. 15:9 15.9 Nin kuma fora Ezayi 29.13.

²³ Nka Yesu ma foyi fɔ. A ta karamɔgɔdenw gbarara a ra, k'a fɔ a ye ko: «I tɛ muso labla wa? A fɛ, a bɛ kulera an kɔ cogo min na!»

²⁴ Yesu ko: «Ala ka ne ci Izirayelimɔgɔw dɔrɔn le fɛ, minw bɛ i ko saga tununinw.»

²⁵ Nka muso nana a kinbiri gban Yesu kɔrɔ, k'a fɔ a ye ko: «Matigi, na ne dɛmɛ.»

²⁶ Yesu k'a jaabi ko: «Ka denmisɛnw ta domuni ta ka o firi wurudenninw kɔrɔ, o man ji.»

²⁷ Muso ko: «Matigi, o ye can ye, nka lutigi domunikɛtɔ, domuni murumuru minw bɛ benben, wurudenninw bɛ o domu dɛ!»

²⁸ A ka o fɔ minke, Yesu ko: «E, muso, i ta lanaya ka bon. I ka min jini, o ye kɛ i ye.» O yɔrɔnin bɛɛ ra, muso ta den keneyara.

Yesu ka banabagato caman keneya

²⁹ Yesu bɔra o yɔrɔ ra, ka na Galile ba kerɛfeyɔrɔw ra. A sera yɔrɔ dɔ ra, a yelenna kuru dɔ kan ka sigi.

³⁰ Jamaba nana a fɛ ni nabaraw ye, ani fiyɛntɔw, ani senkelenw, ani bobow, ani banabagato suguya caman werɛ. O nana olugu bɛɛ bla Yesu kɔrɔ; a ka o bɛɛ keneya.

³¹ Jama k'a ye minke ko bobow kumana, senkelenw tagamana, nabaraw bɛ tagamana, fiyɛntɔw na yelera, o bɛɛ jusu diyara. O ka Izirayeli* ta Ala tando.

Yesu ka domuni di jama caman ma

(Marika 8.1-10)

³² Yesu k'a ta karamɔgɔdenw wele k'a fɔ o ye ko: «Nin jama hina bɛ ne ra dɛ! Nin ye o tere saba ye ne kɔrɔ yan, foyi tɛ o boro k'a domu. Ne t'a fɛ ka o kongɔtɔ bla ka taga, ni o tɛ, o baraka bɛna ban sira cɛ.»

³³ Karamɔgɔdenw ka Yesu jaabi ko: «An bɛna buru sɔrɔ min kongokolon kɔnɔ yan, janko nin jamaba ye domuni kɛ ka fa?»

³⁴ Yesu ko o ma ko: «Burukun jori le bɛ aw fɛ yan?» O ko: «Burukun wolonfla, ani jɛgɛden fitini dama dama.»

³⁵ Yesu ko mɔgɔw ye sigi dugu ma.

³⁶ O kɔ, a ka o burukun wolonfla ni jɛgɛw ta, ka baraka la Ala ye, ka o tigɛtigɛ, ka o di a ta karamɔgɔdenw ma; karamɔgɔdenw k'a tarantaran jama ra.

³⁷ Jama bɛɛ ka domuni kɛ fɔ ka fa. Burukunkurun ni jɛgɛ tɔ min tora, o ka o cɛ ka segi wolonfla fa.

³⁸ Mɔgɔ minw tun ka domuni kɛ, o ra cɛw tun ye cɛ waga naani; musow ni denmisɛnw ma jate.

³⁹ O kɔ, Yesu ka jama labla, ka don kurun dɔ kɔnɔ ka taga Magadankaw ta mara ra.

16

Farisiw ni Sadusiw ko Yesu ye tagamasiyen dɔ yira olugu ra

(Marika 8.11-13; Luka 12.54-56)

¹ Ayiwa, Farisiw* ni Sadusi* dɔw nana Yesu fɛ; o tun b'a fɛ ka Yesu kɔrɔbɔ le. O ko Yesu ma ko a ye tagamasiyen dɔ kɛ ka a yira olugu ra, min b'a yira ko a bɔra Ala ra.

² Yesu ka o jaabi ko: «Ni wulada sera, ni aw ka sankolo na wulennin ye, aw b'a fɔ ko sanji tɛ ben.

³ Sɔgomada fɛ ni aw ka san na finnin ye, aw b'a fɔ ko sanji bɛ ben bi, sabu san na finna. Ayiwa, ni aw bɛ sankolo na cogoya ye k'a lɔn, mun na aw tɛ se ka nin wagati ta kow tagamasiyenw faranfasi ka o lɔn fana?

⁴ Bi mɔgɔjuguw, Ala kanblabagaw ko o b'a fɛ ka tagamasiyen dɔ le ye. Tagamasiyen werɛ tena kɛ o ye ni cira Yunusu ta tagamasiyen tɛ!» Yesu ka o fɔ minke, a bɔra o kɔrɔ ka taga.

Farisiw ni Sadusiw ta burufunufen
(Marika 8.14-21)

⁵ Ayiwa, Yesu ta karamogodenw tagato ba ko, o tun jinana o ma buru ta.

⁶ Ayiwa, Yesu nana a fo o ye ko: «Aw ye aw yere korosi Farisiw* ni Sadusiw* ta burufunufen na de!»

⁷ Karamogodenw ka ke a fo ye jogon ye ko: «An ma buru ta minke, o koson a be nin kuma fora!»

⁸ Yesu tun ka o ta miiriya lon minke, a ko: «Aw ta lanaya ka dogo de! Mun koson aw b'a miirira ko aw ma buru ta minke, ko o koson ne ka nin kuma fo?»

⁹ Wagati min ne ka burukun looru di mogowaga looru ma, o k'a domu ka fa, mogow fanin ko aw ka segi na dama min ce buru to ra, aw hakiri te o ra wa? Aw ma o faamu wa?

¹⁰ Ani ne ka burukun wolonfla di mogowaga naani ma minke, aw ka segi na dama min soro buru to ra, aw hakiri te o fana ra wa?

¹¹ Ne ko minke ko aw ye aw yere korosi Farisiw, ani Sadusiw ta burufunufen na, mun na aw te a faamu ko buru min be domu, ko ne te o le ma?»

¹² O yoro ra karamogodenw ka soro k'a faamu ko a tun te burufunufen yere le ma, nka a tun b'a fe k'a fo ko o ye o yere korosi Farisiw* ni Sadusiw* ta karan le ra.

Piyeri ko Yesu le ye Kisibaga ye
(Marika 8.27-30; Luka 9.18-21)

¹³ Yesu tagara se Sezare Filipi mara ra minke, a ka a ta karamogodenw jininka ko: «Mogow be ne jatera jontigi le ye de, ne Min kera Adamaden ye*?»

¹⁴ Karamogodenw ko: «Dow ko i ye Yuhana Batizerikebaga le ye, dow ko i ye cira Iliya* le ye, dow ko i ye cira Yerele le ye, walama cira do were.»

¹⁵ Yesu ko o ma ko: «Aw do? Aw ta miiriya ra ne ye jontigi le ye?»

¹⁶ Simon Piyeri k'a jaabi ko: «Ele le ye Kisibaga* ye, Ala ka min panawoloma, ani Den* min bora Ala panaman na.»

¹⁷ Yesu k'a jaabi, ko: «Yunusu dence Simon, ele ta pana, sabu i ka min fo, o ma bo adamaden na; ne Fa min be sankolo ra, a bora ale le ra.

¹⁸ Ne fana b'a fo ko ele ye Piyeri† ye; ne bena ne ta lanabagaw ta jenkuru* lo kabakuru min kan, ele le ye o kabakuru ye. Setana ni a ta se bagaya tena se soro o jenkuru kan.

¹⁹ Ne bena sankolo Masaya* lakilew di i ma. Ni i ka fen o fen siri dugukolo kan yan, o bena siri sankolo ra; ni i fana ka fen o fen foni dugukolo kan yan, o bena foni sankolo ra fana.»

²⁰ Yesu k'a fo karamogodenw ye k'a gbeleya ko o kana a fo mogow si ye ko ale le ye Kisibaga ye.

Yesu ta saya ni a kunuko
(Marika 8.31-9.1; Luka 9.22)

²¹ Ayiwa, k'a ta o wagati ra, Yesu ka ke a yira ye a ta karamogodenw na, ko jagboya lo ale ye taga Zeruzalemu, ka taga tooro kosebe cekorobaw, ani sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* boro; ko o bena ale faga, nka a tere sabanan, ale bena kunu.

²² Ayiwa, Piyeri ka Yesu wele ka taga kere fe, k'a mafiyenya o kuma koson, ko: «Matigi, Ala ye an kisi o ma! Nin ko jogon tena se i ma fiyewu.»

²³ Yesu k'a na munu k'a fo Piyeri ma ko: «Bo ne ko, ele setanamogo! Ele ye ne kunnacenbaga le ye; sabu Ala sago ye min ye, ele te miiri o ra de, fo adamadenw sago.»

* 16:14 16.14 Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli. † 16:18 16.18 Piyeri togo koro le ye ko kabakuru.

Mɔɔɔ bɛ tugu Yesu kɔ cogo min na

²⁴ O kɔ, Yesu ko a ta karamɔɔɔdenw ma ko: «Ni mɔɔɔ min b'a fɛ ka tugu ne nɔ fɛ, o tigi ka kan ka ban a yɛrɛ ra, k'a ta gbengbenyiri ta ka tugu ne kɔ.

²⁵ Sabu ni mɔɔɔ o mɔɔɔ b'a fɛ k'a nin kisi, o tigi bɛna bɔnɔ a nin na; nka ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka bɔnɔ a nin na ne kosɔn, o tigi bɛna a nin sɔrɔ.

²⁶ Ni mɔɔɔ ka dunupa bɛɛ sɔrɔ, ka taga bɔnɔ a nin na lahara, dunupasɔrɔ ka mun le ɲa o tigi ye? Mɔɔɔ bɛ se ka mun le di min bɛ se ka kɛ a nin kunmabɔsara ye?

²⁷ Min kɛra Adamaden ye*, lon min na o bɛna na ni a Fa ta nɔɔrɔ ye, ani a ta mɛlɛkɛw, o lon na a bɛna bɛɛ sara ka kɔna ni a tigi kɛcogo ye.

²⁸ Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko minw lonin bɛ yan bi, o dɔw tɛna sa fiyewu, fɔ Min kɛra Adamaden ye, o ye o nato ye ka na sigi a ta masaya ra.»

17

Yesu nɔɔrɔ yirara karamɔɔɔdenw na

(Marika 9.2-13; Luka 9.28-36)

¹ Ayiwa, tere wɔɔrɔ tɛmɛnin kɔ, Yesu ka Piyɛri ni Yakuba ni Yakuba balemace Yuhana wele ka taga ni o ye kuru jamijan dɔ kan o danna.

² O yɔrɔ ra, Yesu cogoya yɛlɛmana o ɲa na. A ɲada manamanana i ko tere, a ta faniw gɛra pepe i ko yeelen.

³ O kɔ, karamɔɔɔden saba ka cira Musa ni cira Iliya* ye, o bɛ kumana ni Yesu ye.

⁴ Piyɛri ko Yesu ma ko: «Matigi, an nana yan minkɛ, o ɲana dɛ! Ni i sɔnna, ne bɛna fanibon saba lɔ: ele ta kelen, cira Musa ta kelen, ani cira Iliya ta kelen.»

⁵ Ka Piyɛri to o kuma ra, sankaba dɔ manamanato nana o bɛɛ datugu. O ka kumakan dɔ mɛn ka bɔ o sankaba ra, ko: «Nin le ye ne Dence kanunin ye; a ko ka di ne ye haali. Aw y'a lamɛn!»

⁶ Karamɔɔɔden saba ka o kuma mɛn minkɛ, o sirankojugu fɛ o bɛɛ bɛna ka o ɲa biri dugu ma.

⁷ Nka Yesu gɛbarara o ra ka a boro la o kan, k'a fɔ o ye ko: «Aw kana siran, aw ye wuri.»

⁸ O ka o ɲa kɔrɔta minkɛ, o ma mɔɔɔ si ye ni Yesu kelen tɛ.

⁹ Ayiwa, ka o jigito to ka bɔ kuru kan, Yesu ka nin kuma fɔ o ye k'a gbɛlɛya ko: «Aw ka ko min ye, aw kana o fɔ mɔɔɔ si ye fɔlɔ, fɔ Min kɛra Adamaden ye*, o ye kunu ka bɔ saya ra.»

¹⁰ O kɔ, karamɔɔɔdenw ka Yesu ɲininka ko: «Mun kosɔn sariya karamɔɔɔw* b'a fɔra ko: «Cira Iliya le ka kan ka kɔn ka na fɔlɔ?» »

¹¹ Yesu ka o jaabi ko: «Can lo Iliya le ka kan ka na fɔlɔ ka fɛn bɛɛ labɛn.

¹² Nka ne b'a fɔ aw ye ko cira Iliya nana ka ban, nka mɔɔɔw m'a lon; o ka a kɛ o sago ye. O cogo kelen le ra, Min kɛra Adamaden ye, ale fana bɛna tɔɔrɔ o boro.»

¹³ Karamɔɔɔdenw k'a lon o tuma ra ko a tun bɛ kumana o fɛ Yuhana Batizerikebaga ta ko le ra.

Yesu ka den ɲinato dɔ kɛnɛya

(Marika 9.14-29; Luka 9.37-43a)

¹⁴ Yesu ni o karamɔɔɔdenw nana se jama kɔrɔ tuma min na, cɛ dɔ nana a kinbiri gban Yesu kɔrɔ k'a fɔ ko:

¹⁵ «Ne Matigi, sabari ka ɲa ne dence ma. Kirikirisiiyɛn le b'a ra, a b'a tɔɔrɔra kosɛbɛ; wagati dɔw ra a bɛ ben tasuma ra, wagati dɔw ra a bɛ ben ji ra.

¹⁶ Ayiwa, ne nana ni a ye i ta karamɔɔɔdenw fɛ, nka o ma se ka a kɛnɛya.»

* 17:3 17.3 Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

¹⁷ Yesu ko: «Aw mɔgɔjugu lanabariw, ne bɛna to ni aw ye fɔ tuma juman, janko aw ye la ne ra? Ne bɛna aw ta kow sɔnmɪna fɔ ka taga se wagati juman le? Aw ye na ni den ye ne fɛ yan.»

¹⁸ Yesu sɔngɔra jina ra; jina bɔra den na; a kɛɛyara o yɔrɔnin kelen bɛɛ ra.

¹⁹ Yesu ta karamɔgɔdenw gbarara a kɔrɔ ka a pininka o danna ko: «Mun kosɔn anw ma se ka nin jina gbɛn?»

²⁰ Yesu ka o jaabi ko: «Aw ta lanaya ka dɔgɔ kojugu. Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ta lanaya bɔnya tun ka hali mutaridi kisɛ† bɔ, ni aw tun k'a fɔ nin kuru ye ko: <Bɔ i nɔ ra ka taga yan fɛ,> a tun bɛ bɔ a nɔ ra. Foyi si tun tɛna aw kɔra.

²¹ [Nka nin jina jɔgɔn kɔni, foyi tɛ se ka ale bɔ ni sundon ni Aladaari tɛ.]»

Yesu k'a ta saya ko fɔ tuun

(Marika 9.30-32; Luka 9.43-45)

²² Ayiwa, ka karamɔgɔdenw bɛɛ lajɛnnin to jɔgɔn fɛ Galile mara ra, Yesu k'a fɔ o ye ko: «Min kɛra Adamaden ye*, o bɛna o mina k'a don mɔgɔw boro.

²³ O bɛna a faga, nka a saya tere sabanan a bɛna kunu.» O kuma ka karamɔgɔdenw jusu kasi kɔsɛbɛ.

Yesu ka Alabatosoba wari sara

²⁴ Yesu ni a ta karamɔgɔdenw sera Kapɛrinahumu minke, Alabatosoba ta ninsaram-inabagaw gbarara Piyɛri ra ka a pininka ko: «Aw karamɔgɔ tɛ Alabatosoba wari sara wa?»

²⁵ Piyɛri ka a jaabi ko: «A b'a sara.» Piyɛri dontɔ bon kɔnɔ, Yesu folɔra ka kuma ta k'a fɔ ko: «Simɔn, i bɛ mun miiri? Nin dunɔpa masaw bɛ ninsɔngɔ walama wusugu mina jɔn le fɛ? Jamanadenw wa, walama lonanw?»

²⁶ Piyɛri ka Yesu jaabi ko: «Lonanw lo.» Yesu ko: «O tuma jamanadenw man kan ka a sara.

²⁷ O bɛɛ n'a ta, an t'a fɛ ka ko dɔ kɛ min bɛ digi nin mɔgɔw ra. O ra, taga ba ra ka taga dulen bla ji ra; i bɛna jɛgɛ folɔ min mina, i ye o sama ka bɔ, ka a da waga. I bɛna wari dɔ sɔrɔ a da ra; i bɛ o bɔ ka na ne ta wari ni ele ta wari sara ni o ye.»

18

Mɔgɔ min ye jamɔgɔ ye Ala ta Masaya ra

(Marika 9.33-37; Luka 9.46-48)

¹ Ayiwa, o wagati ra, karamɔgɔdenw gbarara Yesu ra ka a pininka ko: «Jɔntigi le ye jamɔgɔ ye Ala ta Masaya* ra?»

² O tuma Yesu ka denfitini dɔ wele, ka na o lo o cɛ ra,

³ k'a fɔ o ye ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ma aw cogoya yɛlɛma ka kɛ i ko denfitiniw, aw tɛna don sankolo Masaya ra fiyewu.

⁴ Mɔgɔ min ka a yɛrɛ majigi ka kɛ i n'a fɔ nin denmisen, o tigi le ye jamɔgɔ ye sankolo Masaya ra.

⁵ Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka nin denfitini jɔgɔn dɔ mina ka pa ne tɔgɔ kosɔn, o tigi ka ne yɛrɛ le mina ka pa.»

Fɛn minw bɛ mɔgɔ bla jurumun na

(Marika 9.42-48; Luka 17.1-2)

⁶ «Nka nin denfitini minw lanin bɛ ne ra ka ban, sani mɔgɔ dɔ ye kɛ sababu ye ka o ra kelen kunnacɛn ka bɔ lanaya ra, a ka fisa o ye wugu belebebeba dɔ le dulon o tigi kan na ka a firi kɔgɔji ra.

⁷ «Bɔnɔ bɛ dunɔjamɔgɔw sɔrɔ o ta kunnacɛnnikow kosɔn, sabu o kunnacɛnni kow kɛ ye jagboya le ye. Nka mɔgɔ min bɛ kɛ sababu ye ka o kɛ, bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ!

† 17:20 17.20 Yahudiyaw fɛ, mutaridi kise le tun ka dɔgɔ ka tɛmɛ simankise tow bɛɛ kan.

⁸ «Ayiwa, ni i boro kelen walama ni i sen kelen le be ke sababu ye ka i bla jurumun na, a tige ka a firi yorɔjan; sabu ka taga don ni i boro kelen walama ni i sen kelen ye arijana ra, o ka fisa i ma, sani i boroflatigi walama i senflatigi ye taga firi jahanama ra tasuma banbari kɔnɔ yi.

⁹ Ayiwa, ni i paden kelen le be ke sababu ye ka i bla jurumun na, a wɔgɔbi ka a firi yorɔjan; sabu ka taga don ni i paden kelen ye arijana ra, o ka fisa i ma, sani i padenflatigi ye taga firi jahanama tasuma ra.

¹⁰ Aw ye aw yere kɔrɔsi, aw kana nin denmisen dɔ dɔgɔya, sabu ne b'a fɔ aw ye ko o ta melekew be ne Fa Ala na kɔrɔ sankolo ra tuma bee.

¹¹ [Sabu Min kera Adamaden ye*, o nana mɔgɔ tununinw le pini ka o kisi.]»

Saga tununin ta ko

(Luka 15.3-7)

¹² Yesu ko: «Aw b'a miiri di? Ni saga keme be ce dɔ fe, ni kelen ka tunu, a te a to bikɔnɔntɔn ni kɔnɔntɔn to kongori kan yi ka taga saga tununin yorɔpini wa?

¹³ Ayiwa, ni a k'a ye, a be ninsɔndiya min sɔrɔ, a te o ninsɔndiya jɔgɔn sɔrɔ to bikɔnɔntɔn ni kɔnɔntɔn kɔsɔn.

¹⁴ O cogo kelen na, aw Fa Ala min be sankolo ra, ale t'a fe nin denmisenw ra hali kelenpe ye tunu.»

Yesu ko balemaw ka kan ka yafa jɔgɔn ma

¹⁵ «Ayiwa, ni i balema ka kojugu dɔ ke, taga kuma ni a ye, i kelen ni a kelen. Ni a sɔnna i ta kuma ma, aw ta balemaya be to a nɔ ra.

¹⁶ Nka ni a ma sɔn ka i lamɛn, i ye mɔgɔ kelen, walama mɔgɔ fla fara i yere kan, aw ye taga a fe, janko o ko bee ye janabo ka kapa ni seere fla, walama ni seere saba ta kuma ye.

¹⁷ Nka ni a banna ka aw lamɛn, a fɔ lanabagaw ta jenkuru ye; ni a ma sɔn ka lanabagaw ta jenkuru* fana lamɛn, o tuma, i ye a jate i ko Alalɔnbari, walama i ko ninsaraminabaga.

¹⁸ Ayiwa, can ra, ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ka fɛn o fɛn siri dugukolo kan yan, o bɛna siri sankolo ra; ni aw ka fɛn o fɛn foni dugukolo kan yan, o bɛna foni sankolo ra fana.

¹⁹ «Ne b'a fɔ aw ye fana ko dugukolo kan yan ni aw ra mɔgɔ fla ka bɛn ko o ko ra ka a daari, ne Fa Ala min be sankolo ra, ale bɛna o di aw ma.

²⁰ Sabu ni mɔgɔ fla, walama mɔgɔ saba ka jɔgɔn lajɛn yɔrɔ o yɔrɔ ne tɔgɔ ra, ne be ke ni o ye.»

Baaradenjugu yafabari ta ko

²¹ Ayiwa, Piyeri gbarara Yesu ra ka a pininka ko: «Matigi, ni ne balema be ne hake ta, ne ka kan ka yafa a ma ka se fɔ sipaga jori le? Sipaga wolonfla wa?»

²² Yesu ko: «Ɔn-ɔn, ne m'a fɔ i ye ko sipaga wolonfla de, nka fɔ sipaga biwolonfla sigiyɔrɔma wolonfla.

²³ «Sankolo Masaya* be i n'a fɔ masace min tun b'a fe ka a ni a ta baaradenw ta warikow janabo.

²⁴ Ka o to o jate ra, o nana ni baaraden dɔ ye a fe, ko a ta wari waga camanba juru be o ra.

²⁵ Nka se tun t'a ye ka o juru sara minke, a matigice ko o ye a fiyeere, ale ni a muso ni a ta denw, ani a borofenw bee, janko ka juru sara.

²⁶ Ayiwa, o baaraden k'a yere firi dugu ma, k'a kinbiri gban a matigice kɔrɔ, k'a daari kosebe, ko: <Sabari ka mupu, ne bɛna juru bee sara!»

²⁷ A makari k'a matigice mina; a matigice ka a ta juru bee to a ye, ko a ye taga.

²⁸ «O baaraden bora minke, ale tagara ben ni a baaradenjogon do ye, a ta wari deniye keme* juru tun be o ra. A ka o kan ce, ka a kan dere, k'a fo a ye ko: <Ne ta juru min be i ra, a sara!»

²⁹ A tojogonce benna ale fana sen korɔ, k'a daari ni makarikanw ye, ko: <Sabari ka mupu, ne bena i ta juru sara.»

³⁰ Nka a ma son! A tagara ce bla kaso ra, ko fo ale ta wari bee ye na sara ka ban.

³¹ A baaradenjogonw ka o ye minke, o ko ka olugu jusu tooro kosebe. O tagara o kow bee lakari o matigice ye.

³² O tuma, o matigice ka o baaraden wele ka na a fo a ye ko: <Baaradenjugu! Ne tun ka i ta juru bee to i ye, sabu i ka ne daari ko ne ye sabari.

³³ Ne makarira i ra cogo min na, i fana tun te se ka makari i tojogon na ten wa?»

³⁴ A matigice tun dimina kosebe; a ka baaraden bla kaso ra janko a ye taga tooro yi, fo a ye a ta juru bee sara ka ban.»

³⁵ Yesu ko: «Aw ra, ni min te son ka yafa a balema ma ni a jusukun bee ye, ne Fa Ala min be sankolo ra, ale bena o tigi mina o cogo le ra.»

19

Yesu ko furu man kan ka sa

(Marika 10.1-12)

¹ Ayiwa, Yesu ka mogow karan ka ban tuma min na, a bora Galile mara ra, ka taga Zude mara yoro do ra, min be Zuriden ba ko fe.

² Jamaba gbanna a ko; a ka o ta banabagatow keneya o yoro ra yi.

³ Farisi* dow gbarara Yesu ra; o tun b'a fe k'a korobo le. O k'a jininka ko: «Yala ka kapa ni sariya* ye, ce be se ka a muso bla sababu bee koson wa?»

⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Kitabu ka min fo, aw ma o karan wa? A ko: <Dunupa damina ra, Danbaga ka ce ni muso le dan.»

⁵ A ko: <O le koson ce be bo a face ni a bamuso korɔ, ka noro a muso ra. O fla be jen ka ke mogɔ kelen ye.»

⁶ O te jate mogɔ fla ye tuun; o be jen ka ke mogɔ kelen ye. O le koson, Ala ka min jen k'a ke kelen ye, mogɔ si kana o faran ka bo jogon na.»

⁷ Farisiw* ka Yesu jininka tuun ko: «O tuma mun koson cira Musa k'a fo ko ce ye furusasebe di a muso ma ka a bla?»

⁸ Yesu ka o jaabi ko: «Aw ta jusukungbele ya le koson cira Musa sonna ko aw ye aw ta musow bla; ni o te, dunupa damina ra a tun ma fo ten.

⁹ Ne koni b'a fo aw ye ko ni ce o ce k'a muso bla ka muso were furu, o ce be jeneya le kera, fo ni a kera ko o muso tun be ce were le fe.»

¹⁰ Yesu ta karamogodenw ko a ma ko: «Ni ce ka kan k'a ke ten ni a muso ye, o tuma furubariya le ka fisa.»

¹¹ Yesu ka o jaabi ko: «Mogɔ bee te se ka son nin kuma ma, fo ni Ala yere ka a se di minw ma.

¹² Sababu caman be mogow bla furukebariya ra: Dow worora ni o ta ye; dow ta ye adamadenw no ye, dow fana ta kun ye Ala ta Masaya* ko ye. Ni mogɔ min be se ka son nin kumaw ma, o tigi ye son o ma.»

Yesu ka dugawu ke denmisenw ye

(Marika 10.13-16; Luka 18.15-17)

¹³ Ayiwa, mogɔ dow nana ni denmisen dow ye Yesu fe, janko a ye a boro la o kan ka Ala daari o ye; nka karamogodenw ka o mogow mafiyenya.

* **18:28 18:28** Wari deniye: Yesu ta wagati ra deniye kelen tun ye senkebaga ta tere kelen baara sara le ye. **19:4 19:4** Nin kuma fora Damina 1.27; 5.2. **19:5 19:5** Nin kuma fora Damina 2.24. **19:7 19:7** Nin kuma fora Sariya 24.1; Matiye 5.31.

¹⁴ Yesu ko o ma ko: «A y'a to denmisenw ye na ne fɛ, aw kana o bari; sabu mogo minw bɛ i ko denmisenw, sankolo Masaya* ye olugu le ta ye.»

¹⁵ O kɔ, a ka a boro la o kan ka dugawu kɛ o ye, ka soro ka taga ka bo o yoro ra.

Cɛ naforotigi ta ko

(Marika 10.17-31; Luka 18.18-30)

¹⁶ Ayiwa, cɛ do gbarara Yesu ra k'a jininka ko: «An karamogo, ne ka kan ka konuman juman le kɛ, janko ne ye panamanya banbari soro?»

¹⁷ Yesu k'a fo a ye ko: «Mun koson i bɛ ne jininka konuman ko ra? Ala kelenpe le ka ji. Ni i b'a fɛ ka panamanya banbari soro, i ka kan ka Ala ta sariyaw* tagama.»

¹⁸ Cɛ ko: «O ye sariya jumanw ye?» Yesu ka a jaabi ko: «I kana mogo faga; i kana jɛɛya kɛ; i kana sonyari kɛ; i kana faninya fo ka a la i mogogogon na;

¹⁹ i fa ni i ba bonya; i mogogogon kanu i ko i yɛɛ.»

²⁰ O kanbelen ko Yesu ma ko: «Ne ka nin siraw bɛɛ tagama; ne ka kan ka mun wɛɛ le kɛ tuun?»

²¹ Yesu ko a ma ko: «Ni i b'a fɛ ka dafa, taga i borofɛnw bɛɛ fiyeere, ka o wari tarantaran fagantanw na. Ni o kera, naforoba bɛna kɛ i fɛ sankolo ra. O kɔ, i bɛ na ka na tugu ne kɔ.»

²² Kabini o kanbelen ka o mɛn, a panasisinin wurira ka taga, sabu naforoba tun b'a fɛ.

²³ O tuma Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko naforotigi don ka gbɛlɛn sankolo Masaya* ra dɛ!

²⁴ Ne b'a fo aw ye fana ko jogome don ka di miseniwo fɛ ka tɛmɛ naforotigi don kan Ala ta Masaya ra.»

²⁵ Karamogodenw ka o mɛn minke, o kononobanna kosebɛ. O ko: «O tuma jon le bɛna kisi sa?»

²⁶ Yesu ka o flɛ, k'a fo o ye ko: «Mogow fɛ a tɛ se ka kɛ, nka Ala fɛ fɛn bɛɛ bɛ se ka kɛ.»

²⁷ Piyɛri ka kuma ta o le ra k'a fo Yesu ye ko: «A flɛ, anw jenna fɛn bɛɛ kɔ ka tugu i no fɛ; anw ta bɛna kɛ cogo di sa?»

²⁸ Yesu k'a fo o ye ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko ni fɛn bɛɛ nana kɛ kura ye tuma min na, Min kera Adamaden ye*, ni o nana sigi a ta masasiginan nooroman kan fɛn bɛɛ kunna, aw minw tugura ne no fɛ, aw fana bɛna sigi masasiginan tan ni fla kan, ka Izirayeli* ta siya tan ni fla ta kiti tige.

²⁹ «Ayiwa, ni mogo o mogo ka jɛn a ta bonw kɔ, walama a balemacew kɔ, walama a balemamusow kɔ, walama a face kɔ, walama a bamuso kɔ, walama a muso kɔ, walama a denw kɔ, walama a ta forow kɔ, ne togo koson, o tigi bɛna o fɛnw bɛɛ jogon kɛmɛ kɛmɛ soro, ka panamanya banbari fana soro.

³⁰ Nka pafemogo caman bɛna kɛ kofemogow ye, kofemogo caman fana bɛna kɛ pafemogow ye.»

20

Forotigi ni a ta baardenw ta ko

¹ Ayiwa, Yesu ka talen do la o ye; a ko: «Ala ta Masaya* bɛ i n'a fo forotigi min bora sogomada joona fɛ ka baardenw jini ka taga baara kɛ a ta rɛzenforo ra.

² Ayiwa, forotigi ni o baardenw bɛna a ra ko tere kelen baara sara bɛna kɛ wari deniye* kelen ye. A ka o bla ka taga baara kɛ a ta rɛzenforo ra. ³ Tere nana wuri

19:19 19.19 Nin kuma fori Bori 20.12-16; Sariya 5.16-20; Sarakalasebagaw 19.18. * **20:2 20.2** Wari deniye: Yesu ta wagati ra deniye kelen tun ye senɛkebaga ta tere kelen baara sara le ye.

dɔɔnin minke, forotigi bɔra tuun ka taga mɔɔ dɔw lɔnin ye barokeyɔɔ dɔ ra dugu kɔɔ, o tɛ foyi kɛra.

⁴ A ko olugu fana ma ko: <Aw ye taga ne ta rezenforo ra ka taga baara kɛ. Aw ka kan ni sara min ye, ne bɛna o di aw ma.>

⁵ O mɔɔgow tagara rezenforo ra. Forotigi nana bɔ tereɔban fɛ, a ka dɔw ye, ka olugu fana ta. Wulada fɛ, a ka taga dɔw ye tuun, a ka olugu fana ta.

⁶ Forotigi nana bɔ tuun wuladanin fɛ, a ka mɔɔ dɔw lɔnin ye. A ko olugu ma ko: <Mun na aw lɔra yan ka tere bɛɛ ban, aw ma foyi kɛ?>

⁷ Olugu k'a jaabi ko: <Mɔɔ si le ma an ta baara ra.> A ko olugu fana ma ko: <Aw ye taga ne ta rezenforo ra ka taga baara kɛ.>

⁸ «Ayiwa, tere nana ban minke, forotigi k'a fɔ baaradenw kuntigi ye ko: <Baaradenw wele ka na o sara; nka a damina mɔɔ labanw folɔ, ka sɔɔ ka se mɔɔ folow ma.>

⁹ Minw tun tara wuladanin fɛ, olugu bɛɛ kelen kelen ka wari deniye kelen kelen sɔɔ.

¹⁰ A nana se mɔɔ folow ma tuma min na, olugu nana; o tun b'a miiri ko olugu ta sara bɛna caya ka tɛmɛ tow ta kan, nka olugu fana ka wari deniye kelen kelen le sɔɔ.

¹¹ Ayiwa, o wari dira o ma minke, o dimina, ka forotigi jaraki.

¹² O ko: <Nin kɔfɛmɔɔgow ka wagati dɔɔnin le kɛ baara ra, nka i ka anw ni olugu bɛɛ ta sara kɛ kelen ye, k'a sɔɔ anw le ka tere kururu bɛɛ kɛ sege ra, ka baara kɛ tere kɔɔ.>

¹³ Ayiwa, forotigi ko o ra kelen ma ko: <Ne terice, ne ma i tɔɔ dɛ! Yala an tun ma bɛn wari deniye kelen le ma wa?>

¹⁴ O tuma, i ta sara ta ka taga. Min kɛra kɔfɛmɔɔ ye, ne ka min di o ma, ne bɛ o ɔɔɔɔ le di ele fana ma.

¹⁵ Yala min ka di ne ye, ne tɛ se ka o kɛ ni ne ta wari ye wa? Walama, ne ta ɔɔɔɔ ɔɔɔɔ le bɛ i ra wa?> »

¹⁶ O kɔ, Yesu ko: «Minw ye kɔfɛmɔɔgow ye, olugu bɛna kɛ ɔɔfɛmɔɔgow ye; minw ye ɔɔfɛmɔɔgow ye, olugu bɛna kɛ kɔfɛmɔɔgow ye.»

Yesu ka a ta saya ni a kunuko fɔ tuun

(Marika 10.32-34; Luka 18.31-34)

¹⁷ Ayiwa, ka Yesu tagatɔ to Zeruzalemu, a ka a ta karamɔɔɔɔɔɔ tan ni fla wele danna; ka o tagamatɔ to, a k'a fɔ o ye ko:

¹⁸ «An tagatɔ fɛ Zeruzalemu; Min kɛra Adamaden ye*, o bɛna don sarakalasebagaw* kuntigiw boro, ani sariya karamɔɔgow*. O bɛna kiti tige a kan, ko a ka kan ka faga.

¹⁹ O bɛna a don siya wɛɛ mɔɔgow* boro. Olugu bɛna a lɔɔɔɔ, k'a bugɔ ni gbɛɛ ye, k'a gbɛɛ yiri ra; nka a saya tere sabanan na a bɛna kunu.»

Zebede ta muso ka Yesu daari

(Marika 10.35-45)

²⁰ Ayiwa, Zebede ta muso nana Yesu fɛ ni a dence fla ye. A gbarara Yesu ra ka a kinbiri gban a kɔɔ ka a daari.

²¹ Yesu ko a ma ko: «I bɛ mun le fɛ?» A ko: «Ne b'a fɛ ko ni i nana sigi i ta masaya ra, ne dence fla minw ye nin ye, i ye a to kelen ye sigi i kininboroyanfan fɛ, to kelen ye sigi i numanboroyanfan fɛ.»

²² Yesu ka a jaabi ko: «Aw bɛ fen min daarira, aw yɛɛ ma o lɔn; ne bɛna tɔɔɔ cogoya min na, aw bɛ se ka tɔɔɔ o cogo ra wa?» O ka Yesu jaabi ko: «Onhɔn, an bɛ se.»

²³ Yesu ka o jaabi ko: «Can lo aw bɛna tɔɔrɔ ne ta tɔɔrɔcogo ra. Nka ka sigi ne kininboroyanfan fɛ, walama ne numanboroyanfan fɛ, o dibaga tɛ ne ye. Ne Fa Ala ka o sigiyɔrɔ labɛn mɔgɔ minw ye, a bɛna di olugu le ma.»

²⁴ Karamɔgɔden tɔ tan ka o kuma mɛn minke, olugu dimina o balemace fla kɔrɔ.

²⁵ O ra, Yesu ka o wele k'a fɔ o ye ko: «Aw k'a lɔn ko siya wɛrɛ mɔgow ta kuntigiw bɛ o mara jagboya ra; jamana mɔgɔbabaw fana bɛ o ta fanga digi mɔgɔ tɔw kan.

²⁶ Nka a man kan ka kɛ ten aw cɛ ra. Min b'a fɛ ka kɛ mɔgɔba ye aw ra, o tigi ka kan ka kɛ tɔw ta baaraden le ye.

²⁷ Min b'a fɛ ka kɛ aw ra jamɔgɔ ye, o tigi ka kan ka kɛ aw ta jɔn ye.

²⁸ O le kosɔn Min kɛra Adamaden ye*, ale yɛrɛ ma na janko mɔgow ye na baara kɛ a ye, nka a nana ka na baara kɛ mɔgow ye le, ani ka a yɛrɛ nin di, ka kɛ mɔgɔ caman kunmabɔsara ye.»

Yesu ka fiyentɔcɛ fla na yɛlɛ Zeriko

(Marika 10.46-52; Luka 18.35-43)

²⁹ Ayiwa, Yesu ni a ta karamɔgɔdenw bɔtɔ Zeriko, jamaba tugura a kɔ.

³⁰ Fiyentɔcɛ fla tun siginin bɛ sirada ra; olugu k'a mɛn minke ko Yesu le bɛ tɛmɛna, o pɛrɛnna ko: «An Matigi, Dawuda Mamaden*, sabari ka na anw ma.»

³¹ Jama tun bɛ songɔra o ra ko o ye je; nka o belɛn ka dɔ le fara o pɛrɛnkan kan tuun ko: «An Matigi, Dawuda Mamaden*, sabari ka na anw ma.»

³² Yesu lɔra; a ka o wele k'a fɔ o ye ko: «Aw b'a fɛ ne ye mun le kɛ aw ye?»

³³ O ko Yesu ma ko: «An Matigi, a to anw na ye yɛlɛ.»

³⁴ O makari ka Yesu mina; a magara o paw ra. O yɔrɔnin bɛɛ o paw yɛlɛra; o tugura Yesu kɔ.

21

Yesu tagatɔ Zeruzalɛmu

(Marika 11.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)

¹ Ayiwa, Yesu ni a ta karamɔgɔdenw surunyara Zeruzalɛmu na; o sera Betifaze, Oliviyɛsunw kuru kɛrɛ fɛ minke, Yesu ka a ta karamɔgɔden fla ci. ² A k'a fɔ o ye ko: «Dugu min flɛ an na, aw ye taga yi; ni aw sera yi dɔrɔn, aw bɛna falimuso dɔ sirinin ye, a den bɛ a kɔrɔ; aw ye o fonɪ ka na ni o ye.

³ Ni mɔgɔ dɔ ka aw jɪninka, aw y'a jaabi ko: «An matigicɛ le mako bɛ o ra.» Ni o kɛra, a bɛna o to aw boro.»

⁴ Ayiwa, o kɛra janko cira tun ka nin kuma min fɔ, o ye kɛ can ye, ko:

⁵ «Aw y'a fɔ Siyɔn dugumɔgow ye ko:

aw ta masace nato flɛ aw fɛ,

a majiginin le bɛ nana,

a yɛlennin bɛ fali le kan,

a siginin bɛ faliden kan, falimuso ta falidennin.»

⁶ Ayiwa, karamɔgɔdenw tagara; Yesu tun ka min fɔ o ye, o tagara o kɛ.

⁷ O nana ni falimuso ni a den ye; o ka o ta derege dɔw la faliw kɔ ra, Yesu yɛlɛnna ka sigi a kan.

⁸ Jama ra mɔgɔ caman ka o ta deregebaw lala sira kan Yesu na; dɔw fana ka yiriboromisɛnw tigɛtigɛ ka o lala sira ra.

⁹ Jama dɔ tun bɛ Yesu na, dɔ tun bɛ a kɔ. O bɛɛ tun bɛ pɛrɛnna ko:

«Hozana*! An ye Ala tando Dawuda Mamaden* kosɔn;

min bɛ nana Matigi tɔgɔ ra, dugawu ye kɛ o ye!

Nɔɔrɔ ye la Ala tɔgɔ kan sanfɛyɔrɔw bɛɛ ra!»

¹⁰ Yesu donna Zeruzalemu tuma min na, dugu bee wurira ka lo sen kan. Mogow ko: «E, jon le ye nin ye?»

¹¹ Jama ka ke a fo ye ko: «Yesu lo, cira min bora Nazareti, Galile mara ra.»

Yesu ka jagokebagaw gbenna

(Marika 11.15-19; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹² Ayiwa, Yesu donna Alabatosoba lu konɔ. Fiyeerekebagaw ni sannikebagaw* minw tun be Alabatosoba lu konɔ, a ka olugu bee ghen ka bo; a ka warifalenbagaw ta tabaliw jonipɔni ka ben, ani tunganifiyeerebagaw ta siginanw.

¹³ A k'a fo o ye ko: «A sebera Kitabu konɔ, ko: <Ne ta bon bena wele le ko Aladaariyɔɔ.> Nka aw koni ka a yeɛma ka a ke sonw dogoyɔɔ le ye†.»

Sarakalasebagaw kuntigiw dimina Yesu kɔɔ

¹⁴ Ka Yesu to Alabatosoba konɔ, fiyentɔw, ani nabara dɔw gbarara a ra; a ka olugu keneya.

¹⁵ Ayiwa, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* dimina, sabu o ka Yesu ta kabako keninw ye, ani k'a ye ko denmisenw fana be perenna Alabatosoba konɔ, ko: «Hozana*! An ye Ala tando Dawuda Mamaden* koson!»

¹⁶ O ko Yesu ma ko: «Denmisenw be min fora, i be o menna ke!» Yesu ko: «Ne b'a menna.» A ko: «Min sebera Ala ta Kuma ra, aw ma o karan ka ye le wa? A sebera ko: <Ala ka tandorikan don denmisenninw da ra, k'a don sinmindenw da ra.> »

¹⁷ Yesu bora o kɔɔ, ka bo dugu konɔ ka taga Betani, ka taga si o yɔɔ ra.

Yesu ka torosun danga

(Marika 11.12-14,20-24)

¹⁸ O dugusagbe sogoma, Yesu sekoto ka na Zeruzalemu, kongo ka a mina.

¹⁹ A ka torosun do ye sirada ra. A gbarara a ra, nka a ma taga den foyi soro a ra, fo flaburu gbansan. A ko torosun ma ko: «Den tena soro ele ra tuun fiyewu!» O yoronin bee torosun jara. ²⁰ Karamogodenw ka o ye minke, o kabakoyara. O ko: «E, nin torosun kera cogo di ka ja yoronin kelen na tan?»

²¹ Yesu ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko ni lanaya be aw fe, ni aw te sigiya fiyewu, min kera torosun nin na, aw tena dan o jogon dɔɔn ma, nka hali ni aw k'a fo kuru nin ye ko a ye bo a no ra ka taga ben kogoji ra, a be ke ten.

²² Ni aw ka fen o fen jini ni lanaya ye, ka Ala daari a ra, aw bena o soro.»

Yesu ta fanga sɔɔyɔɔ

(Marika 11.27-33; Luka 20.1-8)

²³ Yesu tagara don Alabatosoba konɔ; ka a to karan na, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Yahudiyaw ta cekorobaw nana a fe ka na a pininka ko: «I be nin kow kera fanga juman sababu le ra, ani jon le fana ka o fanga di i ma?»

²⁴ Yesu ko: «Ne fana bena aw pininka fen kelenpe ra. Ni aw ka ne jaabi o ra, o tuma, min ka fanga di ne ma ka nin kow ke, ne bena o fo aw ye.»

²⁵ Yesu ko: «Jon le ka Yuhana Batizerikebagaw ci ka na mogow batize? Ala wa, walama mogow?» O ka ke a fo ye jogon ye ko: «Ni an ko: <Ala lo>, a bena a fo ko: <O tuma mun koson aw ma la a ra?»

²⁶ Nka ni an fana k'a fo ko: <Mogow lo>, o tuma an ka kan ka la a ra ko jama tena an to yi, sabu bee lanin b'a ra ko Yuhana ye Ala ta cira le ye.»

²⁷ O ra, o ka Yesu jaabi ko: «An m'a lon.» Yesu fana ko: «Ayiwa, ni o lo, min ka fanga di ne ma ka nin kow ke, ne fana tena o fo aw ye.»

* **21:12 21.12** O mogow tun be beganw fiyeere sarakabobagaw le ma, walama ka wari falen o ye. † **21:13 21.13** Nin kuma fora Ezayi 56.7 ani Yeremi 7.11. **21:16 21.16** Nin kuma fora Zaburu 8.3.

Dence fla ta ko

²⁸ Yesu ko: «Aw be mun miiri nin ko ra? Dence fla tun be cekoroba do fe. A ko dence folo ma ko: <Ne dence, taga baara ke rezenforo ra bi.>

²⁹ Den ko: <Ne te taga.> Nka ko fe, a nimisara, a tagara foro ra.

³⁰ Faceman ka o kuma kelen fo dence flanan ye. Ale ko: <Baba, ne be taga.> Nka a ma taga yi.

³¹ O den fla ra, juman le ka a face sago ke?» Mogow ko: «Dence folo lo.» Yesu ko: «Can ra ne b'a fo aw ye, ko ninsaraminabagaw, ani jatumusow bena kon aw ja Ala ta Masaya* ra.

³² Sabu Yuhana Batizerikebaga nana aw fe terenninya sira le ra, nka aw ma son ka la a ra; nka ninsaraminabagaw, ani jatumusow lara a ra. Aw ka o ye, nka o bee n'a ta, aw ma na nimisa o ko fe ka la a ra.»

Baaradenjuguw ta ko

(Marika 12.1-12; Luka 20.9-19)

³³ Yesu ko: «Aw ye talen do were lamen: Forotigi do tun ka rezenforo do sene, ka a lamini ni sansan ye, ka rezencongoyoro do sogi fara ra, ka gbata do lo foro korosibagaw ye. O ko, a ka foro karifa baaraden dow ma, ka taga tagama ra.

³⁴ Rezen bowagati nana se tuma min na, a ka a ta baaradenw ci rezenforo korosibagaw fe ko o ye taga rezenmo do mina ka na ni a ye.

³⁵ Rezenforo korosibagaw ka o baaradenw mina; o ka kelen bugo, ka kelen faga, ka sabanan bon ni kabakuru ye.

³⁶ Ayiwa, forotigi ka baaraden werew ci tuun, minw tun ka ca ka teme folotaw kan; nka rezenforo korosibagaw ka olugu fana ke i ko folotaw.

³⁷ A laban, a ka a yere dence le ci o fe. A ko: <O bena ne dence koni bonya.>

³⁸ Nka rezenforo korosibagaw nana forotigi dence nato ye minke, o k'a fo jagon ye ko: <Nin le bena cen ta! Aw ye na an y'a mina ka a faga; ni o kera, foro be ke an ta ye.>

³⁹ O k'a mina ka taga ni a ye foro ko fe ka taga a faga.»

⁴⁰ Yesu ko: «Ayiwa, ni forotigi nana na sisan o, a bena mun le ke o rezenforo korosibagaw ra?»

⁴¹ Mogow ko: «A bena o mogojuguw bee faga fo ka o fagako juguya; a bena a ta foro karifa mogow werew ma, minw bena a ta foro nafa di a ma a wagati ra.»

⁴² Yesu ko: «Aw ma nin kuma karan kitabuw konfo folo wa, ko:

<Bonlobagaw banna kabakuru min na,

o le nana ke kabakuru sobeman ye, ka ke bon kabakuru folo ye.

O kow bee bora Matigi yere le ra; a kera kabako ye an ja na.> »

⁴³ Yesu ko: «O le koson, ne b'a fo aw ye ko Ala ta Masaya* bena bo aw boro, ka a di siya were* ma min bena a sira tagama, ka Ala sago ke.

⁴⁴ [Ayiwa, ni mogow o mogow koni ka ben o kabakuru kan, o tigi kolow bee be karikari. Ni o kabakuru fana ka ben mogow o mogow kan, a be o tigi jono.]»

⁴⁵ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Farisiw* ka o talenw men; o k'a faamu ko Yesu be olugu le ma.

⁴⁶ O tun b'a fe ka Yesu mina, nka o tun be siranna jama ja, sabu mogow tun be Yesu jatera Ala ta cira do le ye.

22*Konodomuni ta talen*

(Luka 14.15-24)

¹ Yesu ka talen do were fo mogow ye tuun; a ko:

² «Sankolo Masaya* be i n'a fo masace min tun ka janagbe do laben a dence ta kɔɔya ra.

³ Janagbe tun labenna minw togo ra, a ka a ta baardenw ci ko o ye taga olugu wele. O tagara o wele, nka o ma son ka na.

⁴ Masace ka baarden werew ci o fe tuun. A ko: «Aw ye taga a fo o ye ko ne ka domuniba le laben, ko misiw fagara, ka fara began toronin caman were kan; ko a bee labenna, ko o ye na kɔɔdomuni na.»

⁵ Nka o mogow ma masace ta weleri jate. O tagara o tagayorow ra: do tagara a ta foro ra, do tagara a ta jagokeyorow ra.

⁶ Tow ka masace ta baardenw mina ka o toro kosebe, fo ka o faga.

⁷ Masace dimina; a ka a ta sorasiw ci ka taga o mogofagabagaw faga, ka o ta dugu jeni.

⁸ Masace ko a ta baardenw ma ko: «Kɔɔdomuni labenna, nka minw welera, olugu si tun man kan ni a ye.

⁹ O ra, aw ye taga sirabadaw ra, ni aw ka mogow o mogow sorow, aw ye o bee wele ka na.»

¹⁰ Baardenw wurira ka taga siradaw ra. O ka mogow o mogow sorow, mogowuman o, mogowugu o, o ka o bee wele ka na. Bon fara domunikebagaw ra.

¹¹ Masace nana don ko a be taga mogow fe. A tagara ce kelen ye, kɔɔfani tun te ale ra.

¹² Masace ko a ma ko: «Ne terice, ele kera cogo di ka don yan ka sorow i ma kɔɔfani don?» Ce ma foyi sorow k'a fo.

¹³ Masace ko baardenw ma ko: «Aw ye a senw ni a borow siri ka a firi kene ma dibi ra yi; kasi ni pinpimi le bena ke o yorow ra.» »

¹⁴ O ko, Yesu ko: «Mogow weleninw ka ca, nka mogow janawolomaninw ka dogow.»

Ninsongo sarako

(Marika 12.13-17; Luka 20.20-26)

¹⁵ O ko, Farisiw* tagara jogon ye, janko k'a lon o be se ka Yesu sorow ka a mina cogo min na ni a yere darakumaw ye.

¹⁶ O ka o ta karamogodenw ni Herodi* ta mogow dow ci ka taga Yesu fe. Olugu tagara a fo Yesu ye ko: «An karamogow, an k'a lon ko i be can le fo, i be mogow karan Ala ta sira ra ka kapa ni can ye; i te siran mogow ja, i fana te mogow bo mogow ra.

¹⁷ Ayiwa, i ta miiriya fo an ye nin ko ra: Ka ninsongo sara masaceba Sezari ye, yala o bennin lo wa, walama a bennin te?»

¹⁸ Ayiwa, Yesu tun bora o mogow ta nanbara korow ma; a ko o ma ko: «Aw flankafuw, mun na aw b'a fe ka ne korow?»

¹⁹ Aw be wari min ke ka ninsongo sara, aw ye o do yira ne ma.» O ka tama kelen yira a ra.

²⁰ A ka o pininka ko: «Jontigi ja ni a togo le be wari nin kan?»

²¹ O ko: «Masaceba Sezari!» Yesu ko: «Ayiwa, ni o lo, aw ye Sezari ta kosegi Sezari ma, ka Ala ta kosegi Ala ma.»

²² O ka kuma min men, o kuma ka o kabakoya; o bora Yesu korow ka taga.

Sadusiw ka Yesu pininka suw kunuko ra

(Marika 12.18-27; Luka 20.27-40)

²³ O lon kelen na Sadusiw* minw b'a fo ko mogow si su tena kunu lahara, olugu gbarara Yesu ra ka a pininka.

²⁴ O ko: «An karamogow, cira Musa tun k'a fo ko: «Ni ce do ka muso furu, ka sa k'a sorow a ma den sorow, a balemace ka kan ka a muso ta ka den sorow ni a ye balemace no ra.»

²⁵ Ayiwa, balemace wolonfla tun be an fe yan. Folo ka muso furu ka sa, a tun ma den soro minke, ale balemace ka muso ta.

²⁶ Nka a balemace flanan fana ta kera ten, sabanan fana ta kera ten, fo ka taga se o balemace wolonfla bee ma.

²⁷ Olugu bee sanin ko, muso yere sara.

²⁸ Ayiwa, ni suw nana kunu lahara o, muso bena ke o wolonfla ra jon kelen le ta ye sa? Sabu muso tun kera o bee fe.»

²⁹ Yesu ka o jaabi, ko: «Aw firira, sabu aw ma Kitabuw ta kumaw faamu, aw ma Ala ta se bagaya fana lon.

³⁰ Sabu ni mogow nana kunu lahara, ce tena muso furu, muso fana tena di ce ma. Mogow bena ke le i ko Ala ta melekew be cogo min na sankolo ra.

³¹ Min ye suw kunuko ye, o tuma Ala ka min fo aw ye, aw ma o karan wa?

³² A ko: «Ne le ye Iburahima ta Ala ye, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala.» O koro ye ko Ala te mogow saninw ta Ala ye; mogow janamanw ta Ala lo.»

³³ Jama minw bee tun be Yesu ta kuma lamenna, a ta karan ka olugu bee kononoban.

Sariyaw bee ra belebeleba

(Marika 12.28-34; Luka 10.25-28)

³⁴ Farisiw* nana a men ko Yesu ka kuma ben Sadusiw* kan minke, olugu ka jagon lajen ka na.

³⁵ Sariya* karamogoba kelen tun be o ra, ale tun b'a fe ka Yesu korobo; a k'a pininka ko:

³⁶ «An karamogo, juman le ye Ala ta sariyaw* bee ra belebeleba ye?»

³⁷ Yesu k'a jaabi ko: «I ka kan ka i Matigi Ala kanu ni i jusukun bee ye, ani i nin bee, ani i ta miiriya bee.

³⁸ Sariyaw bee ra folo, ani o bee ra belebeleba le be o ye.

³⁹ A flanan min bora a fe fana, o ye nin ye, ko: «I ka kan ka i mogowogon kanu i ko i yere.»

⁴⁰ Sariya tow bee, ani ciraw ta kumaw bee sirinin be nin sariya fla le ra.»

Kirisita ma ke Dawuda Mamaden doron ye

(Marika 12.35-37; Luka 20.41-44)

⁴¹ Ka Farisiw* lajennin to, Yesu ka o pininka.

⁴² A ko: «Ala ka Kisibaga* min layiri ta, aw be mun le miiri o ta ko ra? Jontigi mamaden lo?» O ka Yesu jaabi, ko: «Dawuda Mamaden* lo.»

⁴³ Yesu ko o ma ko: «O tuma mun koson Dawuda yere kumana Ala Nin* baraka ra ka a wele ko a Matigi?

⁴⁴ Sabu Dawuda ko:

«Matigi Ala k'a fo ne Matigi ye ko:

Na i sigi ne kininboroyanfan fe,

fo ne ye i juguw mina ka o bla i sen koro.»

⁴⁵ Ayiwa, ni Dawuda be o Kisibaga wele ko a Matigi, o tuma a be se ka ke Dawuda Mamaden cogo di?»

⁴⁶ Mogow si ma se ka Yesu jaabi. K'a ta o lon na, mogow si ma son ka a pininka tuun.

23

Yesu ka sariya karamogow ni Farisiw dogoya

(Marika 12.38-40; Luka 11.39-42,43,46; 20.45-46)

¹ O ko fe, Yesu kumana jama fe, ani a ta karamogodenw fe; a ko:

22:32 22.32 Nin kuma fora Bori 3.6,15-16. **22:37 22.37** Nin kuma fora Sariya 6.5. **22:39 22.39** Nin kuma fora Sarakalasebagaw 19.18. **22:44 22.44** Nin kuma fora Zaburu 110.1.

² «Sariya karamogow* ni Farisiw* ta baara ye ka mogow karan cira Musa ta sariya* ra.

³ Ayiwa, o koni be min fo aw ye, aw ye o ke, ka a sira bee tagama. Nka aw kana tagama ka kana ni olugu yere ta kewalew ye de! Sabu o be min fo, o te o ke.

⁴ O be doni ghirimanbaw siri ka o la mogow kun na; nka olugu yere te son ka hali o borokanden kelen maga a ra ka mogow deme hali donin.

⁵ O be o ta kow bee ke janko mogow ye o fle doron. O koson o be sebebaw tu ka o siri o yere ra, ka masirifenw siri o ta deregebaw senkoroyorow ra, ka o janya kosebe.

⁶ Ni o ka o wele domuniyorow ra, pafesigiyorow le ka di o ye; karansow* konon fana, sigiyorownumanw le ka di o ye.

⁷ O b'a fe mogow tow le ye olugu fo jamayorow ra, ka o wele ko: «An karamogow.»

⁸ Aw koni, aw kana a to mogow ye aw wele ko «karamogow», sabu karamogow kelenpe le be aw fe; aw bee ye jagon balemaw le ye.

⁹ Aw kana mogow si wele dugukolo kan yan ko aw «Fa». Sabu Fa kelenpe le be aw fe, aw Fa min be sankolo ra.

¹⁰ Aw kana a to mogow ye aw wele ko «Kuntigi», sabu Kuntigi kelen le be aw fe, Kirisita* lo.

¹¹ Aw bee ra mogoba, o ka kan ka ke aw ta baaraden ye.

¹² Mogow o mogow be a yere korota, Ala be o tigi majigi, nka mogow o mogow be a yere majigi, Ala be o tigi korota.»

¹³ «Bonon bena aw sorow, aw sariya karamogow*, ani aw Farisi* flankafuw! Sabu aw be sankolo Masaya* datugu mogow ja; aw yere te don a ra, minw fana b'a fe ka don, aw t'a to olugu ye don.

¹⁴ «[Bonon bena aw sorow, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be muso ce saninw borofenw bee domu. Aw be Ala daari ka meen janko mogow ye aw korosi. O le koson, aw ta kiti bena gbeleya ka teme tow ta kan.]

¹⁵ «Bonon bena aw sorow, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be tagamajanw ke siraw kan, ani ji kan yorow bee, mogow kelen koson, ka a ladon aw ta diina ra. Nka ni a donna fana, aw yere be a yelema ka a ke jahanamaden ye ka a juguya fo sijaga fla ka teme aw yere kan.

¹⁶ «Bonon bena aw sorow, sabu aw minw fiyenna, aw ko aw be sira yira tow ra! Aw ko ni mogow ka kari Alabatosoba ra, ko o te jate, nka sanin min be Alabatosoba konon, ni mogow ka kari o ra, ko o le be jate.

¹⁷ Aw ta ye nalomanya ni fiyentoya le ye! Juman le ka bon? Sanin le ka bon wa, walama Alabatosoba min be sanin saninya, o le ka bon?

¹⁸ Aw ko fana ko ni mogow ka kari sarakajenifen* na, ko o te jate. Ko nka saraka min be sarakajenifen kan, ni i ka kari o ra, ko o le be jate.

¹⁹ Fiyentow fle! Juman le ka bon? Saraka le ka bon wa, walama sarakajenifen min be saraka saninya, o le ka bon?

²⁰ Ni i ka kari sarakajenifen na, fen o fen b'a kan, i karira fana o bee le ra.

²¹ Ni mogow min ka kari fana Alabatosoba ra, o tigi karira Alabatosoba ni a tigi Ala yere le ra fana.

²² Ni mogow min ka kari sankolo ra, o tigi karira Ala sigiyorow ni Ala yere le ra.

²³ «Bonon bena aw sorow, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be aw ta nankon flaburumisenw bee kelen kelen yaga bo; nka min ka bon sariya* ra, terenninya, hina, ani kankelentigiya, aw te o ke. Aw tun ka kan ka konon le ma, ka ko tow fana ke ka fara o kan.

²⁴ Aw minw fiyenna, aw ko aw be sira yira tow ra. Aw be ji sensen ko aw t'a fe hali limogow fitini ye sorow aw ta minji ra, k'a sorow fen min be teme ka taga aw konon, o be jogome bo bonya ra, nka aw be o kunu.

²⁵ «Bono bena aw soro, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be jifiye ni minan kenemayoro ko k'a gbe, k'a soro a konon fanin lo aw ta fen sonyaninw na, aw ka minw soro tojori ni natabaya sababu ra.

²⁶ Aw Farisi fiyentow! Aw ye kon ka jifiye ni minan kononoyoro le saninya folo; o ko, a kenemayoro fana be saninya.

²⁷ «Bono bena aw soro, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be i n'a fo o ka kaburukoro min kenemayoro mun k'a gbe ka ja, k'a soro a konon fanin lo mogokolow, ani nogo suguya bee ra.

²⁸ Ayiwa, aw fana, kene ma, mogow be aw jate ko aw terennin lo, nka aw konon fanin lo flankafuya ni kojugu ra.

²⁹ «Bono bena aw soro, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be ciraw ta kaburuw lo, mogo terennin minw sara, ka olugu ta kaburuw lalaga ka o ceɲa,

³⁰ k'a fo ko: «Ni an tun be an bemaw ta wagati ra, an tun tena fara o kan ka ciraw faga.»

³¹ O ra, aw yere le kera aw yere ta seerew ye ka aw yere jaraki, k'a yira ko minw ka ciraw faga, ko aw ye olugu ta denw le ye tigitigi.

³² Ayiwa, aw ye aw bemaw ta baara to laban sa!

³³ Aw sajuguw! Aw fonfonnindenw! Aw bena bosi jahanama tooro ma cogo di?

³⁴ O koson ne bena ciraw, ani mogo hakiritigiw, ani karamogow ci aw fe. Aw bena dow gbengben yiri ra ka o faga, aw bena dow bugo ni gbeɲe ye aw ta karansow* konon, ka tugu o ko ka o tooro ka bo dugu do ra ka taga do were ra.

³⁵ O koson aw ka mogo o mogo faga gbansan dugukolo kan yan, olugu bee kelen kelen hake be aw kunna; k'a ta Abila* faga ma, ale min tun ye mogo terennin ye, ka na a bla Berekiya dence Jakariya faga ma; aw ka ale faga Alabatosoba ni sarakajenifen* ce.

³⁶ Can ra, ne b'a fo aw ye ko o fagariw bee hake be bi mogow kan.»

Yesu kumana Zeruzalemu ta ko ra

(Luka 13.34-35)

³⁷ Yesu ko: «E, Zeruzalemu! Zeruzalemu! Ele min be ciraw faga, ani Ala be mogow minw ci i fe, i be olugu bon ni kabakuru ye ka o faga! Sinaga caman ne tun b'a fe ka i ta denw lajen, i ko siseba be a denw lajen a kaman koro cogo min na, nka aw ma son o ma.

³⁸ Sisan a fe, Ala bena aw ta so ke yoro lakolon ye;

³⁹ sabu ne b'a fo aw ye ko aw ja tena la ne kan tuun, fo lon min na aw bena a fo ko: «Min be nana Matigi Ala togo ra, dugawu ye ke o ye.» »

24

Yesu ka Zeruzalemu ciko fo

(Marika 13.1-2; Luka 21.5-6)

¹ Ayiwa, Yesu bora Alabatosoba konon minke, a tagato a ta karamogodenw gbarara a ra k'a fo a ye ko a ye Alabatosoba locogo ni a ceɲa fe.

² Yesu ka o jaabi ko: «Aw ja be nin bee ra ke! Can ra ne b'a fo aw ye ko nin bonw bee bena cici, ka a kabakuruw bee yerege ka bo jogon kunna.»

Yesu ka dunupa laban ta toorokow fo

(Marika 13.3-13; Luka 21.7-19)

³ Yesu tagara sigi Oliviyesunw kuru kan. A ta karamogodenw nana o danna ka na a pininka ko: «O kow bena ke wagati min na, ani i nawagati tagamasiyen ni dunupa labanwagati tagamasiyen fo an ye.»

* 23:35 23.35 Abila: Dow b'a fo ko Abeli.

⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Aw ye aw yere korosi, aw kana a to mogo si ye aw lafiri.

⁵ Sabu mogo caman bena na ni ne togo ye, k'a fo ko olugu le Kisibaga* ye. O bena mogo caman lafiri.

⁶ Aw bena kere mankanw men, ka kere kibaroyaw men. Aw hakiri kana nagami; sabu jagboya lo o kow ye ke. Nka o si te a laban ye folo.

⁷ Siya do bena wuri do were kama, jamana do bena wuri do were kama. Kongoba ni dugukoloyereyere bena ke yoro caman na.

⁸ Nka o bee bena ke toorow damina le ye, i n'a fo muso jigibagato ta tooro damina.

⁹ «O bena aw mina ka aw di, janko o ye aw tooro; o bena aw faga. Siyaw bee bena aw koninya ne togo koson.

¹⁰ O bena ke sababu ye k'a to mogo caman ye bo lanaya ra, ka jogon janfa, ani ka jogon koninya.

¹¹ Cira faninyafobaga caman bena wuri, ka mogo caman lafiri.

¹² Jurumun cayakojugu fe, mogo caman ta kanuya bena dogoya.

¹³ Nka ni mogo min ka nin kow sonmina fo ka taga se a laban ma, o tigi be kisi.

¹⁴ Ala ta Masaya* Kibaro Diman* bena fo dunupa yoro bee ra, janko siyaw bee ye o seereya men. O ko, a laban be soro ka se.»

Fen haramunin ta tooro

(Marika 13.14-23; Luka 21.20-24)

¹⁵ «Ayiwa, Ala be fen haramunin min koninya, cira Daniyeli ka min ko fo, ni aw nana o siginin ye Alabatosoba konon (min be nin kumaw karan, o ye jija ka a koro lon)!

¹⁶ Ni o wagati sera ka mogo min soro Zude mara ra, olugu ye bori ka taga kuruw fan fe.

¹⁷ Ni o wagati ka mogo min soro biribon san fe, o tigi kana jigi ko a be tagara fen do ta bon konon.

¹⁸ Ni a kera ka mogo min soro foro ra, o kana seko so konon ko a be taga a ta derege ta.

¹⁹ O lonw na bonon bena muso lasiritow soro, ani minw be sin dira denw ma.

²⁰ «Aw ye Ala daari janko aw boriwagati kana ben neneba wagati ma, walama Nenekirilon* do ma.

²¹ Sabu a bena ke tooroba le ye, min jogon ma deri ka ye ban, kabini dunupa dantuma fo ka na se bi ma; a jogon fana tena ye tuun fiyewu.

²² Ni Ala tun ma o toorow wagati surunya, mogo si tun tena kisi. Nka a ka o toorow wagati surunya a ta mogo panawolomaninw koson.

²³ Ni do k'a fo aw ye ko: «A fe, Kisibaga* be yan,» walama ko: «A be yan fe yi,» aw kana la a ra.

²⁴ Sabu faninyafobaga dow bena wuri ko olugu le ye Kisibaga ye; cira faninyafobaga dow fana bena wuri. O bena tagamasiyenbaw, ani kabakow ke, janko ka hali Ala ta mogo panawolomaninw lafiri, ni o tun be se ka ke.

²⁵ Ayiwa, ne koni ka aw lasomi ka ban.

²⁶ «Ni dow ko: «A fe, Kisibaga be kongo konon!», aw kana taga yi; ni dow ko: «A dogora bon do konon!», aw kana la a ra.

²⁷ Sabu san be manamana cogo min na ka bo tereboyanfan na ka taga fo terebenyanfan na, Min kera Adamaden ye*, o nacogo bena ke ten le.

²⁸ Ni sogosu ka ke yoro min na, dugaw be lajen o yoro le ra.»

Yesu nacogo ka bo sankolo ra

(Marika 13.24-27; Luka 21.25-28)

²⁹ Yesu ko: «Ayiwa, o wagati tɔɔrɔw tɛmɛnin kɔ, tere bɛna kɛ dibi ye, karo fana tɛna yeelen bɔ tuun; lolow bɛna bɔ sankolo ra ka benben. Sankolo ta sebayaw bɛna yuguyugu ka bɔ o nɔ ra.

³⁰ O tuma ra, Min kɛra Adamaden ye*, mɔgow bɛna o ta tagamasiyɛn ye sankolo ra. Dugukolo gbaw bɛɛ bɛna kasi; Min kɛra Adamaden ye, o bɛna o nato ye sankabaw kan ka bɔ sankolo ra ni sebayaba ni nɔɔɔba ye.

³¹ O kɔ, burufiyekanba bɛna bɔ; a bɛna a ta melekɛw ci ka na a ta mogo janawolomaninw lajɛn ka bɔ dunupa fan naani na, ka a damina sankolo kun dɔ ma ka taga a bla a kun dɔ ra.»

Torosun ta karan

(Marika 13.28-31; Luka 21.29-33)

³² «Aw ye torosun cogo kɔɔsi, k'a to o ye aw karan: ni aw k'a ye ko a borow bɛ nugura ka flaburuw bɔ tuma min na, aw b'a lon ko samiya surunyara.

³³ O cogo kelen na, ni aw nana a ye ko nin kow bɛ kɛra tuma min na, aw y'a lon ko Min kɛra Adamaden ye* ko o nawagati le surunyara, ko a sera ka ban.

³⁴ Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko bi mɔgow bɛɛ tɛna sa ka ban, fɔ nin kow bɛɛ ye kɛ ka dafa.

³⁵ Sankolo ni dugukolo bɛna tɛmɛ, nka ne ta kuma tɛna tɛmɛ fiyewu.»

Mogo si tɛ dunupa labanwagati lon

(Marika 13.32-37; Luka 17.26-30,34-36)

³⁶ Yesu ko: «Nin kow bɛna kɛ lon min na ni wagati min na, mogo si tɛ o lon; sankolo melekɛw t'a lon, Dence t'a lon; Fa Ala kelenpe le b'a lon.

³⁷ Min kɛra Adamaden ye*, sani o ye na, ko minw kɛra Nuho ta tere ra, o jɔgon le bɛna kɛ.

³⁸ Nuho ta tere ra, tuma min na sanjiba tun ma na fɔlɔ, mɔgow tun bɛ domuni ni minni le ra, ka to ka furuw kɛ, ka o ta denw di furu ra. O tora o le ra fɔ lon min Nuho donna kurunba kɔnɔ.

³⁹ O ma sɔmi foyi ra, fɔ sanjiba nana, ka taga ni o bɛɛ ye. Min kɛra Adamaden ye*, ale ta nawagati ra a bɛna kɛ ten le.

⁴⁰ O tuma ra, cɛ fla bɛna kɛ kongo kɔnɔ jɔgon fɛ, kelen bɛna ta ka kelen to yi.

⁴¹ Muso fla bɛna kɛ mugusi ra jɔgon fɛ, kelen bɛna ta ka tɔ kelen to yi.

⁴² O koson aw ye aw janto aw yɛrɛ ra, sabu aw Matigi bɛna na lon min na, aw ma o lon.

⁴³ Aw yɛrɛ ka a lon ko ni bontigi tun ka soncɛ nawagati lon su fɛ, a tun tɛna la ka sunɔgo k'a to soncɛ ye na a ta bonda kari ka don!

⁴⁴ O koson, aw fana ye labɛn, sabu aw tɛ miiri wagati min na, Min kɛra Adamaden ye*, ale bɛna na o wagati le ra.»

(Luka 12.41-48)

⁴⁵ «Jɔn le bɛna kɛ o baaraden terennin hakiriman ye sa, min matigicɛ bɛna a bla a ta baaradenw kunna, janko a ye domuni di o ma a wagati ra?

⁴⁶ Ayiwa, o baaraden min matigicɛ bɛna a sɔrɔ ko a bɛ o baaranuman kɛra, o baaraden ta bɛna ja.

⁴⁷ Can ra ne b'a fɔ aw ye, a matigicɛ bɛna a sigi a borofɛnw bɛɛ kunna.

⁴⁸ Nka ni o baaraden ka kɛ baaradenjugu ye, ni a k'a miiri k'a fɔ ko: «Ne matigicɛ bɛna mɛɛn ka sɔrɔ ka na»,

⁴⁹ ni a ka kɛ a baaradenjɔgonw bugɔ ye, ka to ka domuni kɛ, ka minni kɛ ni dɔrɔtɔw ye,

⁵⁰ ayiwa, o baaradenjugu tɛ miiri lon min na, ani a tɛ wagati min lon, a matigicɛ bɛna na ka na bara a ra o wagati le ra.

⁵¹ A bɛna a bugɔ kɔsɛbɛ, k'a gbɛn, k'a bla ni flankafuw ye. Kasi ni jɛnɛnɛni le bɛna kɛ o yɔrɔ ra.»

25

Sungurunin tan ta talen

¹ Ayiwa, o kɔ, Yesu ka talen dɔ la o ye; a ko: «Ala ta Masaya* bɛna kɛ i n'a fɔ sungurunin tan minw ka o ta fitinaw ta su fɛ ko o bɛ taga kɔɔɔɔ kunbɛnyɔrɔ ra.

² O ra looru tun ye hakirintanw ye, tɔ looru tun ye hakiritigiw ye.

³ Ayiwa, hakirintanw ka o ta fitinaw ta, nka o ma turu ta o yɛrɛ boro.

⁴ Nka hakiritigiw ka o ta fitinaw ta ka turu dɔ kɛ minan dɔw kɔnɔ ka taga ni a ye o yɛrɛ boro.

⁵ Kɔɔɔɔ nana mɛɛn, a tɛ nana minke, sunɔɔ ka o sungurunin tan bɛɛ mina, o bɛɛ sunɔɔra.

⁶ «Ayiwa, pɛrɛnkan nana bɔ su dugutarama fɛ ko: <Kɔɔɔɔ ye, aw ye bɔ ka taga a kunbɛn!>

⁷ O sungurunin tan wurira ka o ta fitinaw labɛn.

⁸ Hakirintanw ko hakiritigiw ma ko: <Aw ye aw ta turu dɔ di an ma, ni o tɛ, an ta fitinaw bɛ jɛni ka faga dɛ!>

⁹ Nka hakiritigiw ko o ma ko: <Ɔn-ɔn, an ta turu tɛna se ka an bɛɛ labɔ, aw ye taga turufiyeerebagaw fɛ ka taga dɔ san.>

¹⁰ Ayiwa, ka o taganin tɔ turusanyɔrɔ ra, kɔɔɔɔ nana. Minw tun labɛnna, olugu donna ni kɔɔɔɔ ye kɔɔɔɔn kɔnɔ; o ka da sɔɔ.

¹¹ O kɔ fɛ, sunguru tɔw nana; o ko: <An Matigicɛ, an matigicɛ, dayɛɛ an ye!>

¹² Nka matigicɛ ka o jaabi ko: <Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko ne ma aw lɔn!> »

¹³ Yesu ko: «Aw ye aw janto aw yɛrɛ ra, sabu aw tɛ a lɔn lɔn, aw tɛ a wagati fana lɔn.»

Baaraden saba ta ko (Luka 19.11-27)

¹⁴ Yesu ko: «Ala ta Masaya* bɛ i ko cɛ min tagatɔ tagama ra, a ka a ta baaradenw wele ka na a ta wari karifa o ma.

¹⁵ A ka warigbɛ kɛmɛ looru di kelen ma, ka kɛmɛ fla di kelen wɛrɛ ma, ka kɛmɛ di sabanan ma; a ka o bɛɛ kelen kelen ta di o ma ka kapa ni o seko ye; o kɔ, a tagara.

¹⁶ Baaraden min tun ka warigbɛ kɛmɛ looru sɔrɔ, ale sinna ka baara kɛ ni a ta wari ye, ka warigbɛ kɛmɛ looru wɛrɛ sɔrɔ ka fara a ta kan.

¹⁷ Min tun ka warigbɛ kɛmɛ fla sɔrɔ, ale fana ka a kɛ o cogo kelen na, ka warigbɛ kɛmɛ fla wɛrɛ sɔrɔ ka fara a ta kan.

¹⁸ Nka warigbɛ kɛmɛ tun dira min ma, ale tagara dinga le sogi ka a matigicɛ ta wari dogo yi.

¹⁹ «Ayiwa, a mɛɛnna, lɔn dɔ o baaradenw matigicɛ nana; a ka o wele ka na jate kɛ.

²⁰ Min tun ka warigbɛ kɛmɛ looru sɔrɔ, ale nana ni warigbɛ kɛmɛ looru wɛrɛ ye, k'a fɔ ko: <Ne matigicɛ, i tun ka warigbɛ kɛmɛ looru le karifa ne ma, nka kɛmɛ looru wɛrɛ flɛ nin ye; ne ka o le sɔrɔ.>

²¹ «A matigicɛ ko a ma ko: <O jana; i kɛra baaradenɛnuman ye, ani lanamɔɔ. Fɛn fitini le dira i ma, nka i kɛra lanamɔɔ ye o ra. Sisan ne bɛna caman karifa i ma. Na, i ni i matigicɛ ye jagari jɔɔn fɛ.>

²² «Ayiwa, baaraden min tun ka warigbɛ kɛmɛ fla sɔrɔ, ale fana nana a matigicɛ fɛ k'a fɔ a ye ko: <Ne matigicɛ, i tun ka warigbɛ kɛmɛ fla le karifa ne ma, nka warigbɛ kɛmɛ fla wɛrɛ flɛ nin ye. Ne ka o le sɔrɔ.>

²³ «A matigice ko a ma ko: «O jana; i kera baaradenjuman ye, ani lanamogo. Fen fitini le dira i ma, nka i kera lanamogo o ra. Sisan ne bena caman karifa i ma. Na, i ni i matigice ye jagari jagon fe.»

²⁴ «Ayiwa, baaraden min tun ka warigbe keme doron soro, ale nana a fo ko: «Ne matigice, ne tun ka a lon ko ele ye mogo jusukungbelen le ye. I ma siman min dan, i be o kan; i ma foro min sene, i be o siman tige.

²⁵ O le koson ne siranna, ne tagara dinga le sogi ka i ta wari dogo yi. I ta wari ye nin ye, a mina.»

²⁶ «A matigice ko a ma ko: «Ele baaradenjugu, salibagato. I k'a lon ko ne ma siman min dan ko ne be o kan, ko ne ma foro min sene ko ne be o siman tige;

²⁷ mun na i ma taga ne ta wari bla waribon na? Ni o tun kera, ne koseginin, ne tun bena ne ta wari ta, ka tono soro ka fara a kan!»

²⁸ A ko mogow ma ko o ye a ta warigbe keme bosi a ra, k'a di warigbe waga kelen tigi ma.

²⁹ A ko: «Sabu do be min fe, do were bena di o le ma, a ta be caya; nka do te min fe, hali fitini min b'a fe, o bena bosi a boro.»

³⁰ A ko: «Aw ye baaradenkolon firi kene ma dibi ra yi; kasi ni jinjimi le bena ke o yoro ra.» »

Ala ta kiti

³¹ Yesu ko: «Min kera Adamaden ye*, ni o nana sigi a ta masaya ra lon min na ni melekew bee ye, o lon na a bena sigi a ta masasiginan nooroman kan.

³² Siyaw bee bena lajen a ja koro. A bena o woloma ka bo jagon na, i ko sagagbenbaga be sagaw ni baw woloma ka bo jagon na cogo min na.

³³ A bena sagaw bla a kininboroyanfan fe, ka baw bla a numanboroyanfan fe.

³⁴ «Minw be a kininboroyanfan fe, Masace bena a fo olugu ye ko: «Aw ye na, ne Fa Ala ta baraka be aw minw kan. Ala ka Masaya* min laben kabini dunupa jusigiwagati ra, aw ye o Masaya cen ta.

³⁵ Sabu kongu ka ne mina, aw ka domuni di ne ma, jiminlogo ka ne soro, aw ka ji di ne ma. Ne tun ye lonan ye, aw ka ne lajigi aw ta so.

³⁶ Ne fari lakolon tun lo, aw ka fani don ne ra. Ne tun man kene, aw ka aw janto ne ra. Ne tun be kaso ra, aw tagara ne fe.»

³⁷ «O tuma, o mogo terenninw bena a jaabi ko: «Matigi, lon juman anw ka ele kongoto ye, ka domuni di i ma? Lon juman fana anw ka ele minlogoto ye, ka ji di i ma?

³⁸ Lon juman anw ka ele ye lonanya ra ka i lajigi an ta so? Walama lon juman anw ka i fari lakolon ye ka fani don i ra?

³⁹ Lon juman anw ka i banabagato ye, walama k'a men ko i be kaso ra, an ka taga i fe?»

⁴⁰ «Masace bena olugu jaabi ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko ni aw ka o kopuman ke ne balemaw bee ra fitini do ye, o tuma aw ka o ke ne yere le ye.»

⁴¹ «O ko, minw be a numanboroyanfan fe, masace bena a fo olugu ye ko: «Aw ye bo ne koro, aw mogo danganinw! Aw ye taga tasuma fagabari ra, tasuma min lalagara Setana ni a ta melekew ye!

⁴² Sabu kongu ka ne mina, aw ma domuni di ne ma. Minlogo ka ne soro, aw ma ji di ne ma.

⁴³ Ne tun be lonanya ra, aw ma son ka ne lajigi aw ta so. Aw ka ne fari lakolon ye, aw ma son ka fani don ne ra. Ne tun man kene, ne tun be kaso ra, nka aw ma taga ne fe.»

⁴⁴ «Ayiwa, olugu fana bena Matigi jaabi ko: «Matigi, lon juman le an ka i kongoto ye, ka i minlogoto ye, ka i ye lonanya ra, ka i fari lakolon ye, ka i banabagato ye, walama ka i ye kaso ra, an ka ban an ma foyi ke i ye?»

⁴⁵ Masace bena olugu fana jaabi ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko ni aw ma o kopuman ke ne balemaw bee ra fitini do ye, o tuma aw m'a ke ne yere le ye.»

⁴⁶ Ayiwa, olugu bena taga to tooo banbari ra; nka mogoo terenninw be taga to panamanya banbari ra.»

26

Mogow ka janfa siri Yesu kama

(Marika 14.1-2; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)

¹ Yesu banna o kumaw bee ra tuma min na, a ko a ta karamogodenw ma ko:

² «Aw k'a lon ko a to ye tere fla Jonnyaban panagbe* be se. Min kera Adamaden ye*, o bena o don mogow boro, o bena a gbengben yiri ra.»

³ Ayiwa, o wagati ra sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekorobaw tagara jigon ye sarakalasebagaw kuntigiba Kayife ta lu konoo.

⁴ O k'a latige ko o bena Yesu mina ceguya ra, k'a faga.

⁵ Nka o ko, ko a ko man kan ka ke panagbe wagati ra, ko ni o te, mogow bena muruti.

Muso do ka turu kasadiman ke Yesu kun na

(Marika 14.3-9; Yuhana 12.1-8)

⁶ Ayiwa, Yesu tun be Betani, kunatoo Simon ta bon konoo.

⁷ Muso do nana gbara Yesu ra. Daganin cepumanba do tun be a boro, o tun fara turu kasadiman songobelen do ra. Ayiwa, ka Yesu to domuni na, muso ka turu kasadiman ke Yesu kun na.

⁸ Karamogodenw ka o ye minke, olugu dimina; o ko: «Nin cenri kun ye mun ye?

⁹ Nin turu tun be se ka fiyeere songoba ra, ka o wari di fagantanw ma.»

¹⁰ Yesu bora o ko kala ma; a ko o ma ko: «Mun koson aw be nin muso jusu kasira? A ka kewalepuman le ke ne ye.

¹¹ Sabu fagantanw koni, olugu be ni aw ye yan wagati bee; nka ne tena to ni aw ye yan wagati bee de!

¹² A ka turu kasadiman ke ne fari kan, ka ne laben ne ta sutarari kama.

¹³ Can ra ne b'a fo aw ye ko ni nin Kibaro Diman* waajuri kera yoro o yoro dunupa konoo, nin muso ka min ke, o ko fana bena lakari, ka mogow hakiri jigi a ra.»

Zudasi ka Yesu janfa

(Marika 14.10-11; Luka 22.3-6)

¹⁴ O tuma karamogoden tan ni fla ra kelen min tooo ye ko Zudasi Sikariyoti, ale tagara sarakalasebagaw* kuntigiw fe.

¹⁵ A ko o ma ko: «Ni ne ka Yesu don aw boro, aw bena mun le di ne ma?» O ka warigbe bisaba di a ma.

¹⁶ K'a ta o wagati ra, Zudasi ka ke cogo do jini ye, a bena Yesu soro ka a don o boro cogo min na.

Jonnyaban panagbe ta domuni

(Marika 14.12-21; Luka 22.7-14,21-23; Yuhana 13.21-30)

¹⁷ Ayiwa, Burufunubari panagbe* tere folo, karamogodenw nana Yesu pininka ko: «I b'a fe an ye taga Jonnyaban panagbe domuni laben i ye min le?»

¹⁸ Yesu ka mogoo do yira o ra, ko o ye taga o tigi fe dugu konoo, ka taga a fo a ye ko: «An karamogoo ko, ko ale ta wagati surunyara, ko a b'a fe ka na Jonnyaban panagbe ke i fe, ale ni a ta karamogodenw.»

¹⁹ Yesu ka min fo, karamogodenw k'a ke ten. O tagara domuni laben.

²⁰ Tere benna minke, a ni a ta karamogoden tan ni fla sigira domuni na.

²¹ Ka Yesu ni a ta karamogodenw to domuni na, a ko o ma ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko aw ra kelen bena ne janfa.»

²² Karamogodenw jusu kasira kosebe. O bee kelen kelen ko a ma ko: «Matigi, ne lo wa?»

²³ Yesu ko: «Mogo min boro ni ne boro be minan konɔ jɔɔn fe, o tigi le bena ne don mogow boro.

²⁴ Min kera Adamaden ye*, o bena sa, i ko a sebera a ta ko ra Kitabu konɔ cogo min na. Nka mogo min bena ke sababu ye k'a janfa, bono bena o tigi soro. O tigi worobariya le tun ka fisa a ma.»

²⁵ Zudasi, min tun ye a janfabaga ye, ale fana ka kuma ta; a ko: «An karamogo, ne lo wa?» Yesu ko a ma ko: «I yere le k'a fo.»

Jenɔɔɔnya domuni

(Marika 14.22-26; Luka 22.15-20; Korantikaw folo 11.23-25)

²⁶ Ayiwa, ka o to domuni na, Yesu ka buru ta, ka baraka la Ala ye, k'a tigetige k'a di karamogodenw ma, k'a fo o ye ko: «Aw y'a mina ka a domu; nin ye ne farikolo le ye.»

²⁷ O ko, a ka jifiye ta; rezenji tun b'a konɔ. A ka baraka la Ala ye, ka a di o ma, k'a fo o ye ko: «Aw bee ye do min;

²⁸ sabu nin ye ne jori le ye, Ala ta jenɔɔɔnya* jori min bonna mogo caman koson, ka o ta jurumunw yafa.

²⁹ Ne b'a fo aw ye ko ne tena rezenji min tuun fiyewu, fo lon min na ne bena a min ni aw ye ne Fa ta Masaya* ra tuun, cogo were ra.»

³⁰ Ayiwa, o ka Alatandodonkiri dow la, ka wuri ka taga Oliviyesunw kuru kan.

Yesu ko Piyeri bena ban ale ra

(Marika 14.27-31; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

³¹ Ayiwa, Yesu k'a fo karamogodenw ye ko: «Ne ta ko bena ke sababu ye k'a to aw bee ye bori ka ne to bi su fe; sabu a sebera Kitabu konɔ, ko:

«Ne bena sagagbenbaga faga, sagaw bee bena janjan.» »

³² Yesu k'a fo tuun ko: «Nka ni ne nana kunu ka bo saya ra, ne bena taga aw konɔ Galile.»

³³ Ayiwa, Piyeri ka kuma ta, k'a fo Yesu ye ko: «Hali ni tow bee borira ka i to, ne koni tena bori ka i to fiyewu!»

³⁴ Yesu ko a ma ko: «Can ra, ne b'a fo i ye ko bi su nin na yere, sani dondo ye kasi, ele bena a fo mogow ye fo sinaga saba ko i ma ne lon.»

³⁵ Piyeri ko: «Hali ni a kera ko ne bena sa ni i ye le, ne tena son k'a fo ko ne ma i lon.» Karamogoden tow bee ka o kuma kelen fo.

Yesu ni karamogodenw tagara Zetisemane

(Marika 14.32-42; Luka 22.39-46)

³⁶ O ko, Yesu tagara ni a ta karamogodenw ye yoro do ra, min togo ye ko Zetisemane. A ko o ma ko: «Aw ye sigi yan, ne bena gbara na fe ka taga Ala daari.»

³⁷ A tagato, a tagara ni Piyeri ni Zebede dence fla ye. Jusukasi ka ke a soro ye, k'a nin tooro kosebe.

³⁸ A k'a fo o ye ko: «Ne nin tooronin lo kosebe, fo k'a ke i ko ne bena sa. Aw ye to yan, ka to pana ni ne ye.»

³⁹ A tagara na fe doonin. A ka a kinbiri gban ka a na biri dugu ma, ka Ala daari; a ko: «Ne Fa, ni a tun be se ka ke ko nin tooro kana ne soro! Nka o bee n'a ta, ne yere sago kana ke fo ele sago.»

⁴⁰ O kɔ, a sekɔra ka na karamɔgɔdenw kɔrɔ, ka na a sɔrɔ ko olugu bɛ sunɔgɔra. A ko Piyeri ma ko: «Piyeri, aw ma se ka to pana ka hali wagati kelen kɛ ni ne ye!

⁴¹ Aw ye to pana ka Ala daari, janko Setana kana aw nɛgɛ ka aw bla kojugu ra. Konuman miiriya bɛ mɔgɔ kɔnɔ, nka a farisogo baraka ka dɔgɔ.»

⁴² O kɔ, a bɔra o kɔrɔ a sɔnaga flanan na ka taga Ala daari tuun, ko: «Ne Fa, ni a tɛ se ka kɛ ko nin tɔrɔ ye mabɔ ne ra fiyewu, fɔ a ye ne sɔrɔ le, o tuma i sago ye kɛ.»

⁴³ A sekɔra tuun ka na a sɔrɔ o bɛ sunɔgɔra, sabu sunɔgɔ tun ka o padenw gbiriya.

⁴⁴ A bɔra o kɔrɔ ka taga a sɔnaga sabanan na. A tagara Ala daari ka sekɔ o kuma kelen kan tuun.

⁴⁵ A sekɔra ka na karamɔgɔdenw kɔrɔ tuun, k'a fɔ o ye ko: «Aw bɛ sunɔgɔra ka aw yɛrɛ laganfiya le wa? Ayiwa, wagati surunyara; Min kera Adamaden ye*, o bɛna don jurumunkebagaw boro.

⁴⁶ Aw ye wuri an ye taga! Ne janfabaga nato ye nin ye!»

Yahudiyaw nana Yesu minayɔrɔ ra

(Marika 14.43-50; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)

⁴⁷ Ka Yesu to kuma ra, a ta karamɔgɔden tan ni fla ra kelen min tɔgɔ ye ko Zudasi, ale nana; jamaba tun b'a kɔ; kɛrɛkɛmuruw, ani berew tun bɛ o boro. Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cɛkɔrɔbaw le tun ka o ci.

⁴⁸ Zudasi min tun kera Yesu janfabaga ye, ale tun ka tagamasiyɛn dɔ yira Yesu minabagaw ra; a ko: «Ni aw nana a ye ko ne ka mɔgɔ min fo ni kanuyafori ye, ale lo; aw y'a mina.»

⁴⁹ O sera minkɛ dɔrɔn, Zudasi gbarara Yesu ra k'a fo, ko: «An karamɔgɔ, i ni su.» A ka Yesu fo ni kanuyafori ye.

⁵⁰ Yesu ko a ma ko: «Cɛ, i nana min kama, o kɛ.» O tuma mɔgɔw kera Yesu kan, ka a mina.

⁵¹ Yesu ta karamɔgɔden minw tun bɛ ni a ye, o ra kelen ka a ta muru sama ka bɔ, ka sarakalasebagaw kuntigiba ta jɔncɛ toro kelen caron ka bɔ yi.

⁵² Yesu ko o karamɔgɔden ma ko: «I ta muru don a nɔ ra yi; sabu mɔgɔ o mɔgɔ bɛ muru ta, o tigi bɛ halaki muru sababu le ra.

⁵³ Ele b'a miiri ko ne tɛ se ka ne Fa wele ko a ye mɛlɛkɛw ci ne ma sisan, minw ka ca ni mɛlɛkɛ jamakuruba tan ni fla ye sisan wa?

⁵⁴ Nka ni o kera, o tuma a sɛbɛra ko ko minw ka kan ka kɛ, olugu bɛna kɛ k'a dafa cogo di?»

⁵⁵ O wagati ra, Yesu ko jama ma ko: «Aw nana ne kɔ ni berew ni kɛrɛkɛmuruw ye ko aw bɛna ne mina, k'a kɛ i ko ne ye benkannikɛbaga le ye. K'a sɔrɔ ne tun bɛ sigi ka mɔgɔw karan Alabatosoba kɔnɔ lon bɛɛ, aw ma se ka ne mina.

⁵⁶ Nka nin kow bɛɛ kera janko ciraw tun ka ko minw sɛbɛ, o ye kɛ can ye.»

O tuma karamɔgɔdenw bɛɛ borira ka a kelen to.

O tagara ni Yesu ye kititigeyɔrɔ ra

(Marika 14.53-65; Luka 22.54-55,63-71; Yuhana 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Yesu minabagaw tagara ni a ye sarakalasebagaw kuntigiba* Kayife fɛ yi. Sariya karamɔgɔw* ni cɛkɔrɔbaw tagara jɔgɔn lajen yi.

⁵⁸ Piyeri tora yɔrɔjan, a bɛ tugura o kɔ, fɔ ka taga se sarakalasebagaw kuntigiba ta lu ma. A donna ka sigi ni lu kɔrɔsibagaw ye, k'a flɛ a ko bɛna laban cogo min na.

⁵⁹ Sarakalasebagaw kuntigiw, ani Yahudiyaw ta kititigɛbagaw ta jɛnkuru mɔgɔw bɛɛ tun bɛ kuma dɔ pinina Yesu kama min bɛ se ka kɛ a fagasababu ye.

⁶⁰ Seere faninyafɔbaga caman nana o ta fɔ; nka o ma Yesu fagasababu sɔrɔ o si ra. A laban, mɔgɔ fla ko:

⁶¹ «A ko ale bɛ se ka Alabatosoba ci ka a lo kokura tere saba kɔnɔ.»

⁶² Sarakalasebagaw kuntigiba wurira ka lo, k'a fo Yesu ma ko: «Mogow be kuma minw fori i kama, i ko di o ra?»

⁶³ Yesu jera. Sarakalasebagaw kuntigiba ko a ma ko: «Ne b'a fe i ye kari Ala panaman togo ra k'a fo an ye ni ele le ye Kisibaga* ye, ani Den min bora Ala ra*.»

⁶⁴ Yesu ka a jaabi ko: «I yere le k'a fo. Nka o doron te, ne b'a fo aw ye ko k'a ta bi ra, Min kera Adamaden ye*, aw bena o siginin ye Sebestigi Ala kininboroyanfan fe, o ko, aw bena a nato ye sankaba kan ka bo sankolo ra.»

⁶⁵ O fori minke, sarakalasebagaw kuntigiba dimina fo ka a yere ta derege mina ka a faran; a ko: «A ka Ala togo cen. An mako te mogow si ta seereya ra tuun! Aw yere ka a ta Alatogocenkuma men ka ban! Aw ta miiriya ye juman ye?»

⁶⁶ Mogow ko: «A ka kan ka faga le!»

⁶⁷ O ka ke daji tu ye a pada kan, ka a bugo ni borokuruw ye. Dow k'a fata, k'a fo a ye ko:

⁶⁸ «Kisibaga, min ka i bugo, o togo lon k'a fo an ye!»

Piyeri ko a ma Yesu lon

(Marika 14.66-72; Luka 22.56-62; Yuhana 18.15-18,25-27)

⁶⁹ Ayiwa, Piyeri tun siginin be lu konon. Baardenmuso do gbarara a ra, k'a fo a ye ko: «Ele fana tun be ni Yesu Galilekace ye.»

⁷⁰ Nka Piyeri banna ka lo a ra mogow bee na na. A ko muso ma ko: «Ne ma i ta kuma faamu.»

⁷¹ O ko, Piyeri ka ke taga ye luda fan na. Baardenmuso do were k'a ye minke, ale k'a fo mogow ye o yoro ra ko: «Ce nin tun be ni Yesu Nazaretikace ye!»

⁷² Piyeri banna tuun ka lo a ra. A karira ko ale te. A ko: «Ne yere ma ce nin lon.»

⁷³ Donnin kera tuun, mogow minw tun be o yoro ra, olugu gbarara Piyeri ra k'a fo a ye ko: «Sigiya t'a ra, ele fana ye Yesu ta mogow do le ye; i kumacogo le b'a yira.»

⁷⁴ O tuma Piyeri karira fo k'a yere danga; a ko: «Ne ko ne te ce nin lon.» O yoronin bee ra, dondo kasira.

⁷⁵ O tuma Yesu tun ka kuma min fo, Piyeri hakiri jigira o ra, ko: «Sani dondo ye kasi, ele bena a fo sinaga saba ko i ma ne lon.» Piyeri bora kene ma ka taga kasi kosebe.

27

O ka kiti ben Yesu kan

(Marika 15.1; Luka 23.1-2; Yuhana 18.28-32)

¹ Ayiwa, sogomada joona fe sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekorobaw bee tagara nogon ye Yesu kama, janko k'a faga.

² O k'a mina k'a siri, ka taga ni a ye jamanatigi Pilati fe.

Zudasi ka a yere faga

(Kewalew 1.18-19)

³ Ayiwa, Zudasi, min tun ka Yesu janfa, ale nana a ye ko o ka kiti ben Yesu kan ko a ye faga minke, a nimisara. O tun ka warigbe bisaba min di a ma, a sekora ka taga o di sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekorobaw ma.

⁴ A ko: «Ne ka jurumun ke, sabu mogow min ma kojugu ke, ne ka o janfa k'a don aw boro.» O k'a jaabi ko: «Anw ta mun le be o ra tuun? O ye i yere ta ko le ye.»

⁵ Zudasi ka wari firi Alabatosoba konon, ka taga a yere kan don juru ra ka a yere faga.

⁶ Sarakalasebagaw kuntigiw ka wariw tomotomo. O ko: «Nin wari man kan ka bla Alabatosoba kesu konon, sabu mogowfaga sara lo.»

⁷ O kumana ka na ben kelen ma; o tagara dagalalagabaga ta foro san ni o wari ye, ka o ke lonanw ta kaburulo ye.

⁸ O le koson fo ka na se bi ma, o foro togo lara ko mogofaga foro.

⁹ Cira Yeremi tun ka kuma min fo, o kuma kera can ye o cogo le ra, ko:
«O ka warigbe bisaba ta, Izirayelimogow ka o jate ka o ke mogog songo ye,

¹⁰ ka o di dagalalagabaga ma a ta foro songo ye, i n'a fo Matigi tun k'a fo ne ye cogo min na.»

O tagara ni Yesu ye Pilati fe

(Marika 15.2-5; Luka 23.3-5; Yuhana 18.33-38)

¹¹ O tagara ni Yesu ye jamanatigi fe. Jamanatigi ka a jininka ko: «Ele le ye Yahudiyaw ta masace ye wa?» Yesu ko: «I k'a fo cogo min na, ne lo.»

¹² Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekorobaw ka Yesu jaraki fen o fen na, Yesu ma o jaabi o si ra.

¹³ O tuma Pilati ko Yesu ma ko: «O be i jarakira ko minw bee ra, i te o menna wa?»

¹⁴ Yesu ma Pilati jaabi a ta kuma si ra; o ko ka Pilati kabakoya kosebe.

Yesu fagako latigera

(Marika 15.6-15; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

¹⁵ Ayiwa, san o san, Jonnyaban nanagbe* ra, jamanatigi tun be deri ka kasoden kelen labla. Ni jama tun ko a ye min labla, a tun be o le labla.

¹⁶ Ayiwa, o y'a soro kasoden do tun be kaso ra, min togo tun ye Barabasi; mogow bee tun be ale ta kojuguw kala ma.

¹⁷ Pilati kumana jama fe; a ko: «Ayiwa, aw b'a fe ne ye jon kelen le bla? Barabasi wa, walama Yesu min be wele ko Kisibaga*?»

¹⁸ Pilati tun k'a lon ko pangboya doron le koson o ka Yesu mina ka na ni a ye ale fe.

¹⁹ Ayiwa, ka Pilati siginin to kititigeyoro ra, a muso ka mogog ci a fe ka taga a fo a ye ko: «I kana a to ko do ye don ele ni nin mogog terennin ce de; sabu ne tooro siko ra su fe kosebe a koson.»

²⁰ Nka sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekorobaw ka jama kononosu, ko o y'a fo Pilati ye ko a ye Barabasi labla, ka Yesu faga.

²¹ Jamanatigi ka o jininka tuun, ko: «Nin mogog fla ra, aw b'a fe ne ye jon kelen le labla?» O ko: «Barabasi!»

²² Pilati ko: «O tuma, Yesu min be wele ko Kisibaga, aw ko ne ye ale ke cogo di?» O bee k'a jaabi ko: «A gbengben yiri ra!»

²³ Jamanatigi ko: «O tuma a ka kojugu juman le ke?» O belen ka do fara o perenkan kan, ko: «A ye gbengben yiri ra!»

²⁴ Pilati nana a ye ko ale ta kuma tena foyi na minke, ko jama mankan fana be bonyara ka taga na, a ka ji ta ka a tege fla ko jama bee na na, k'a fo o ye ko: «Ayiwa, ne nin te nin mogog terennin fagari ra ni aw ye. A ko be aw yere le boro.»

²⁵ Jama bee ko: «Onhon, an sonna. A hake ye ben anw ni an denw kan.»

²⁶ O ra, Pilati ka Barabasi labla o ye. A k'a to o ka Yesu bugo ni gbeje ye, ka soro k'a di o ma ko o ye taga a gbengben yiri ra.

Sorasiw ka Yesu tooro

(Marika 15.16-20; Yuhana 19.2-3)

²⁷ Jamanatigi ta sorasiw tagara ni Yesu ye jamanatigi ta bonba konon. O nana ni sorasiw ta jenkuru bee ye ka na a lamini.

²⁸ O ka a yere ta faniw bo a ra ka deregeba wulenman do don a ra.

²⁹ O ka nani dan ka o ke i ko masafugula, ka o biri a kun na, ka a kininboro ke ka kalama do mina. O ko, o ka o kinbiri gban a koro k'a logobo, ko: «Yahudiyaw ta masace, an be i fora!»

³⁰ O ka ke daji tu ye a kan, ka kalama mina a boro ka a bugo ni a ye a kun na.

³¹ O k'a logobo ka ban tuma min na, o ka deregeba bo a ra, ka a yere ta faniw don a ra tuun, ka bo ni a ye ka taga a gbengben yiri ra.

O ka Yesu gbengben yiri ra

(Marika 15.21-32; Luka 23.26-43; Yuhana 19.17-27)

³² O boto, o benna ni Sirenikace do ye, min togo tun ye ko Simon. O ka ale jagboya ko a ye Yesu ta gbengbenyiri* ta.

³³ O tagara se yoro do ra, min togo ye ko Goligota, o koro ye ko Kunkolo yoro.

³⁴ O sera yi minke, o ka fla kunaman do jagami duven na ka o di Yesu ma; a ka a nene minke, a ma son ka a min.

³⁵ Yesu gbengbennin ko yiri ra, o ka kara la ka a ta faniw tarantaran jogon na. [O kera minke, cira tun ka kuma min fo, o kera can ye, ko:

«O ka ne ta faniw taran jogon na, ka kara la ne ta deregeba koson.»]

³⁶ O ko, o sigira ka to k'a korosi.

³⁷ O tun ka kuma do sebe yiri do kan a kunkolo kunna, k'a fagakun yira. O tun k'a sebe ko: «Nin ye Yesu ye, Yahudiyaw ta masace.»

³⁸ O ka benkannikebaga fla fana gbengben ni a ye yiri dow kan, kelen be a kininboroyanfan na, kelen be a numanboroyanfan na.

³⁹ Temebagaw tun b'a flera, k'a neni, ka o kun komi a ra,

⁴⁰ k'a fo a ma ko: «Ele min ko i be se ka Alabatosoba ci, ka a lo kokura tere saba konso, ayiwa, i yere kisi sisan sa! Den min bora Ala ra*, ni ele lo, o tuma jigi ka bo gbengbenyiri ra!»

⁴¹ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow*, ani cekorobaw fana tun be a logobora, k'a fo ko:

⁴² «A ka tow kisi, nka a te se ka a yere kisi! Ni a ko a ye Izirayeli* ta masace ye, o tuma a ye jigi ka bo yiri ra! Ni a jigira, an be la a ra.»

⁴³ O ko: «A ko a ka a yere karifa Ala ma. Ayiwa, ni can lo ko Ala be a kanu, a ye a kisi sisan ke; sabu a yere da le k'a fo ko Den min bora Ala ra*, ko ale lo.»

⁴⁴ Benkannikebaga fla minw tun gbengbenna ni a ye, olugu fana tun be a nenina o cogo kelen na.

Yesu sara gbengbenyiri kan

(Marika 15.33-41; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

⁴⁵ Ayiwa, tere sera kuncu tuma min na, dibi barara ka don jamana fan bee ra fo ka taga wulada surunya.

⁴⁶ Wulada surunyara minke, Yesu perenna ni fanga ye, k'a fo ko: «Heli, Heli, lama sabakatani?» O koro le ye ko: «Ne tigi Ala, ne tigi Ala, mun na i ka ne kelen to?»

⁴⁷ Mogo minw tun be o yoro ra, olugu ka o men minke, o ko: «A be cira Iliya* le welera!»

⁴⁸ O yoronin bee, o ra kelen borira ka taga fu do ta, ka o su minnifen kumunin do ra, ka a dulon kalama do ra, ka na o la Yesu da ra ko a ye a sonson.

⁴⁹ Tow ko: «A to yi, an y'a fle, ni cira Iliya bena na a kisi.»

⁵⁰ Yesu ka kulekanba ci tuun, ka sa.

⁵¹ O yoronin bee ra, Alabatosoba cetigefani faranna fla ye, k'a ta san fe ka na se fo dugu ma. Dugukolo yereyerera, faraw cira.

⁵² Kaburuw dayelera, mogo saninman caman suw kununa;

⁵³ o bora kaburuw konso Yesu kununin ko, ka don Zeruzalemu dugu konso. Mogo caman ka o ye.

* 27:47 27.47 Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

⁵⁴ Sorasikuntigi ni sorasi tɔ minw tun bɛ Yesu kɔrɔsira, olugu ka o ye minke, ka dugukoloyereyere ye, o siranna kosebe. O ko: «Can ra, Den min bɔra Ala ra*, nin ce lo.»

⁵⁵ Muso caman tun lonin bɛ yɔrɔjan ka fleri ke. Olugu le tun tugura Yesu ko kabini Galile mara ra, ka a deme baara ra.

⁵⁶ Mariyamu Magidalakamuso, ale tun bɛ o ra, ani Yakuba ni Yusufu bamuso Mariyamu, ani Yakuba ni Yuhana bamuso.

O ka Yesu sutara

(Marika 15.42-47; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)

⁵⁷ Wulada sera minke, ce naforotigi do nana ka bo Arimate; a togo tun ye ko Yusufu. Ale fana tun ye Yesu ta karamogoden do ye.

⁵⁸ A tagara Pilati fe ka taga Yesu su daari a fe. Pilati sonna ko o ye a di a ma.

⁵⁹ Yusufu tagara Yesu su ta, ka a kasanke ni fanikura do ye,

⁶⁰ ka taga a don kaburukura do kono; Yusufu yere le tun ka o kaburu sozi fara ra a yere togo ra. O ka Yesu su la kaburu kono, ka kabakuruba do kolonkolon ka o ke ka kaburu datugu, ka taga.

⁶¹ Mariyamu Magidalakamuso, ani Mariyamu to kelen, olugu tun siginin be ka o nasin kaburu ma.

Yesu ta kaburu korosiko

⁶² Ayiwa, o dugusagbe, Yahudiyaw tun be o ta Nenekirilon* janagbe laben lon min na, o lon dugusagbe, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Farisiw* korira ka taga Pilati fe.

⁶³ O tagara a fo Pilati ye ko: «An matigice, an hakiri b'a ra ko mogolafiribaga nin tun k'a fo ko ni ale sara, ko tere saba ko a bena kunu.

⁶⁴ A to sorasiw ye taga kaburu korosi ka se fo tere saba, janko a ta karamogodenw kana na taga a su ta ka a dogo, k'a fo mogow ye ko a kununa. O lafiriri bena juguya ka teme ale yere ta kan.»

⁶⁵ Pilati ko: «Aw ye sorasi dow ta, cogo min ka aw diya, aw ye taga a korosi ten.»

⁶⁶ O tagara no bla kaburu da ra, ka sorasi dow bla ko o ye kaburu korosi ka ja.

28

Meleke ka Yesu kunuko fo muso dow ye

(Marika 16.1-10; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)

¹ Nenekirilon* temenin ko, logokun tere folo sogomada joona fe, Mariyamu Magidalakamuso, ani Mariyamu to kelen, olugu fla tagara ko o be taga kaburu fe.

² O wagati kelen na, dugukolo barara ka yereyere ni fanga ye. Matigi ta meleke do bora sankolo ra ka na kabakuruba kolonkolon ka bo kaburu da ra ka sigi a kan.

³ A tun be manamanana i ko sanmanamana; a ta derege tun gbenin lo pepepe.

⁴ Sorasi minw tun be kaburu korosira, olugu ja tigera; o ka ke yereyere ye, ka ke i ko suw.

⁵ Meleke k'a fo musow ye ko: «Aw koni, aw kana siran, sabu Yesu min gbengbenna yiri ra, ne k'a lon ko aw be ale le yoropinina.

⁶ A te yan. A kununa i ko a yere tun k'a fo cogo min na. Aw ye na don ka a layoro fe.

⁷ O ko, aw ye taga joona, ka taga a fo a ta karamogodenw ye ko a kununa ka bo saya ra, ko a be taga o kono Galile, ko o bena taga a ye o yoro le ra. Ne tun nana o le fo aw ye.»

⁸ Musow teliyara ka bo kaburu da ra, o siranninba, ani o jusu diyaninba. O borira ka taga o kibaro diman fo karamogodenw ye.

⁹ O tagato, o barara ka ben ni Yesu yere ye. Yesu ka o fo. O ka o kinbiri gban ka o boro mini Yesu sen ma, ka a bato.

¹⁰ Yesu ko o ma ko: «Aw kana siran. Aw ye taga a fo ne balemaw ye ko o ye taga Galile. O bena ne ye o yoro le ra.»

Yahudiyaw ko o be Yesu kunuko dogo

¹¹ Ka musow tagato to, Yesu su korosibaga dow wurira ka don dugu kono. O ka fen o fen ye, o tagara o bee fo sarakalasebagaw* kuntigiw ye.

¹² Sarakalasebagaw kuntigiw, ani cekorobaw tagara jagon ye ka kuma o ko ra. O kuma ko, o ka wari caman di sorasiw ma,

¹³ k'a fo o ye ko: «Aw ye taga a fo mogow ye ko Yesu ta karamogodenw nana su fe ka na a su ta ka taga ni a ye, ka aw to sunogo ra.

¹⁴ Hali ni o ko sera jamanatigi ma, anw yere bena kuma ni a ye, ka a kunko bo aw kan.»

¹⁵ Sorasiw ka wari mina. Min fora o ye, o tagara o ke. O kuma le fora yoro bee Yahudiyaw ce ra fo ka na se bi.

Yesu ka a yere yira a ta karamogodenw na

(Marika 16.14-18; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Kwalew 1.6-8)

¹⁶ Karamogoden tan ni kelen tagara Galile; Yesu tun ka kuru min ko fo o ye, o tagara o yoro ra.

¹⁷ O ka Yesu ye minke, o ka o kinbiri gban a koro ka a bato. Nka sigiya tun be dow jusu ra hali bi.

¹⁸ Yesu gbarara o ra, k'a fo o ye ko: «Fen bee se dira ne ma, sankolo kono, ani dugukolo kan.

¹⁹ O le koson aw ye taga siyaw bee ke ne ta karamogodenw ye. Aw ye o batize, Fa Ala, ani Dence*, ani Nin Saninman* togo ra.

²⁰ Ne ka fen o fen yira aw ra, aw ye o karan o ra, o ye o sira tagama. Ne be ni aw ye lon bee, fo ka taga se dunupa laban ma.»

MARIKA KA YESU TA KIBARO DIMAN MIN SƏBƏ **Kitabu faamucogo**

Ka kaɲa ni mɔgɔ caman ta miiriya ye, Marika le kɛra nin kitabu sɛbɛbaga ye. Ale fana tun kɛra Yesu ta karamɔgɔden dɔ ye; ale tun kɛra Yesu ta kow seere dɔ ye. Nka i b'a sɔrɔ a ka ko caman wɛrɛ mɛn Yesu ta ko ra mɔgɔ wɛrɛw fɛ. Nin kitabu bɛ Yesu ta kɛwalew le fɔ kɔsɛbɛ, ka tɛmɛ a ta waajuriw kan. A b'a yira ko Yesu ye Ala ta baaraden le ye (10.45); a bɛ kabakow kɛ, ka mɔgɔw kɛnɛya, ka o bɔsi jinaw boro, ka o ta jurumunw yafa o ma. Ni a fɔra ko Yesu ye Ala Den ye (1.1), o bɛ a ta Alaya le yira; nin kitabu b'a yira an na fana ko «Min kɛra Adamaden ye*», o ye Yesu le ye. Nin kitabu tɛ Yesu ta kɔkɛninw lakari an ye ka tugutugu jɔgɔn na ka kaɲa ni a kɛwagati ye; nka a sɛbɛbaga bɛ Yesu ta kɔkɛnin dɔw le janawoloma ka o sɛbɛ: a ka ko minw kɛ Galile, walama a tagatɔ Zeruzalɛmu, walama Zeruzalɛmu dugu kɔnɔ.

Marika ta kitabu bɛ Yesu ta saya ko fɔ tuma caman, janko k'a yira ko ale le kɛra an ta jurumun sara ye (8.31; 9.31; 10.33-34,45). «Rɔmu sorasikuntigi min tun lɔnin bɛ Yesu kɔrɔ ka a kɔrɔsi, ale ka Yesu sacogo ye minkɛ, a ko: <Can ra, Den min bɔra Ala ra, nin cɛ lo> » (15.39).

Kitabu kɔnɔkow

Yuhana Batizerikɛbaga ta baara (1.1-13)

Yesu ka baara min kɛ Galile (1.14-8.30)

Yesu k'a ta saya ni a kunuko fɔ (8.31-9.50)

Yesu ka kuma minw fɔ Zeruzalɛmu (10-13)

Yesu ta tɔɔrɔ ni a ta saya ni a kunuko (14-16)

Yuhana Batizerikɛbaga ta waajuri

(Matiyu 3.1-12; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)

¹ Nin ye Kibaro Diman* damina ye; Den min bɔra Ala ra*, Yesu Kirisita, a bɛ ale ta ko le fɔ.

² Nin kuma le tun sebera cira Ezayi ta kitabu kɔnɔ ko:

«A flɛ, ne bɛ ne ta ciraden ci ka taga i na fɛ,

ka i ta sira labɛn i ye.

³ Mɔgɔ dɔ bɛna pɛrɛn kongokolon kɔnɔ k'a fɔ ko:

<Aw ye sira labɛn Matigi ye

ka siradenninw bɛɛ laterɛn a ye.> »

⁴ O cogo ra, Yuhana k'a yɛrɛ yira kongokolon kɔnɔ; a tun bɛ mɔgɔw batize, ka o waaju ko o ye nimisa o ta jurumun na ka batize, janko Ala ye o ta jurumunw yafa o ma.

⁵ Mɔgɔ caman tun bɛ bɔ Zude mara ra, ani Zeruzalɛmu ka taga Yuhana fɛ. O tun bɛ lɔ o ta jurumunw na mɔgɔw bɛɛ na na; Yuhana tun bɛ o batize Zuriden kɔba ra.

⁶ Derege min tun bɛ Yuhana kan na, o tun ye jɔgɔmɛsi le ye, a cɛsirinan tun ye gbolojuru le ye. Yuhana tun bɛ tɔnw, ani kongokɔnɔli le domu.

⁷ A tun b'a fɔra a ta waajuri ra ko: «Min bɛna na ne kɔ fɛ, o fanga ka bon ni ne ta ye. Hali ne tɛ se k'a fɔ ko ne bɛ biri ka a ta sanbara juru foni ka bɔ a sen na.

⁸ Ne kɔni ka aw batize ji dama le ra, nka ale bɛna aw batize ni Nin Saninman* ye.»

Yesu batizeriko

(Matiyu 3.13-4.11; Luka 3.21-22; 4.1-13)

⁹ O wagati ra Yesu nana ka bɔ Nazaret; o ye Galile mara dugu dɔ ye. A nana batize Yuhana fɛ Zuriden kɔba ra.

¹⁰ Yesu bɔtɔ ji ra, a ka sankolo dayɛlɛnin ye; Ala Nin jigira i ko jɛnɛtugani ka na sigi a kan.

¹¹ Kumakan dɔ bɔra sankolo kɔnɔ ko: «Ele le ye ne Dence* kanunin ye; i ko ka di ne ye haali.»

¹² O yɔrɔnin bɛɛ Nin Saninman ka Yesu ta ka taga ni a ye kongokolon kɔnɔ.

¹³ A ka tere binaani kɛ o yɔrɔ ra kongosogow cɛ ra. Setana tun bɛ a kɔrɔbɔra k'a flɛ o wagatiw ra. Yesu mako tun bɛ fɛn minw na, mɛlɛkew tun bɛ o kera a ye.

Yesu ka jɛgɛminabaga naani wele

(Matiyu 4.12-22; Luka 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ Ayiwa, Yuhana Batizerikɛbaga minanin kɔ ka bla kaso ra, Yesu tagara Galile; Kibaro Diman* min bɔra Ala fɛ, a tun bɛ o waajuri kera.

¹⁵ A tun b'a fɔra ko: «Wagati sera, Ala ta Masaya* wagati surunyara. O le koson aw ye nimisa aw ta jurumunw na ka sɔn Ala ta Kibaro Diman ma.»

¹⁶ Ayiwa, Yesu tun bɛ tɛmɛna Galile bada ra, a ka jɛgɛminabaga flɛ ye. O tun ye Simɔn ni a balemace Andere ye. O tun bɛ o ta jɔw firira baji ra, sabu o ta baara tun ye jɛgɛmina le ye. ¹⁷ Yesu ko o ma ko: «Aw ye tugu ne kɔ, aw bɛ jɛgɛ mina cogo min na, ne bɛna aw karan aw ye mɔgɔw jini ten.»

¹⁸ O yɔrɔnin bɛɛ o ka o ta jɔw to yi ka tugu Yesu kɔ.

¹⁹ O tagara ja fɛ dɔɔnin minke, a ka Zebede dence Yakuba ye, ani a balemace Yuhana ye. Olugu fana tun siginin bɛ kurun dɔ kɔnɔ, o bɛ o ta jɔw karanna.

²⁰ O yɔrɔnin bɛɛ Yesu ka o wele; o ka o face ni baaradenw to kurun kɔnɔ ka wuri ka tugu Yesu kɔ.

Yesu ka jinato dɔ kenɛya

(Luka 4.31-37)

²¹ O kɔ, Yesu ni a ta karamɔgɔdenw tagara Kapɛrinahumu. Nɛnɛkirilon* sera minke, Yesu donna karanso* kɔnɔ ka mɔgɔw karan.

²² A ta karan cogoya ka mɔgɔw kɔnɔnɔban, sabu a tun bɛ o karan ni baraka ye, a tun tɛ o karan i ko sariya karamɔgɔw*.

²³ Ayiwa, o wagati yɛrɛ ra, cɛ jinato dɔ tun bɛ o ta karanso kɔnɔ; ale ka kɛ pɛrɛn ye, ko:

²⁴ «E, Yesu Nazaretikace, mun le bɛ an cɛ? I nana an halakiyɔrɔ le ra wa? Ele ye mɔgɔ suguya min ye, ne ka o lɔn; ele ye Ala ta Mɔgɔ Saninman le ye.»

²⁵ Yesu jamana o jina kunna k'a fɔ a ye ko: «I da tugu, i ye bɔ nin cɛ ra!»

²⁶ Jina ka cɛ yuguyugu ni fanga ye, ka kuleba ci, ka bɔ cɛ ra.

²⁷ Mɔgɔw bɛɛ kabakoyara; o ka kɛ jɔgɔn jininka ye ko: «Nin ye mun ye? Karankura barakaman lo dɛ! A bɛ kuma hali jinaw fɛ ni baraka ye, o bɛ a kan mina.»

²⁸ O yɔrɔnin kelen bɛɛ ra, Yesu tɔgɔ sera Galile mara yɔrɔ bɛɛ ra.

Yesu ka banabagato werɛw kenɛya

(Matiyu 8.14-17; Luka 4.38-41)

²⁹ O kɔ, Yesu ni a ta karamɔgɔdenw bɔra karanso kɔnɔ ka taga Simɔn ni Andere ta so. Yakuba ni Yuhana fana tun bɛ ni o ye.

³⁰ O tagara a sɔrɔ Simɔn buranmuso lanin bɛ, farigban b'a ra; o ka a ko fɔ Yesu ye.

³¹ Yesu gbarara a ra ka a mina a boro ma ka a lawuri. O yɔrɔnin bɛɛ farigban banna, a wurira ka gba kɛ o ye.

³² Tere benna tuma min na, dugumɔgɔw nana Yesu fɛ ni o ta banabagato bɛɛ ye, ani jinato.

³³ Dugumɔgɔw bɛɛ nana lajɛn bonda ra.

³⁴ Yesu ka banabagato caman keneya, ani bana suguya caman. A ka jinato caman ta jinaw gben ka bo o ra fana; nka a tun son k'a to jinaw ye kuma, sabu o tun k'a lon.

*Yesu ka mogow waaju Galile mara ra
(Luka 4.42-44)*

³⁵ Ayiwa, o lon dugusagbe sogomada joona fe k'a soro kene tun ma ci folo, Yesu wurira ka taga kongokolon konso yoro do ra a danna ka taga Ala daari.

³⁶ Simon ni a toponw nana wuri ka taga a yoropini.

³⁷ O k'a ye minke, o ko a ma ko: «Mogo bee be i yoropinina.»

³⁸ Yesu ka o jaabi, ko: «An ye bo yan ka taga kerfeduguw ra, janko ne ye taga waajuri ke o yorow ra fana, sabu ne nana o le koson.»

³⁹ A tagara Galile fan bee ra; a ka waajuri ke karansow* konso ka jinaw gben ka bo mogow ra fana.

*Yesu ka kunato do keneya
(Matiyu 8.1-4; Luka 5.12-16)*

⁴⁰ Lon do, kunato do nana Yesu fe ka na i kinbiri gban a koro ka a daari ni makarikanw ye, ko: «Ni i be son, i be se ka ne saninya.»

⁴¹ A hina donna Yesu ra; Yesu ka a boro la a kan k'a fo a ye ko: «Ne sonna, i ye saninya.»

⁴² O yoronin bee a ta kuna keneyara; a saninyara.

⁴³ Yesu k'a labla o yoronin bee, k'a fo a ye k'a gbeleya ko:

⁴⁴ «I yere mina, i kana nin fo mogo si ye. Taga i yere yira sarakalasebaga* ra. Cira Musa ka saraka min ko fo kunato ta saninyari ko ra, i ye o saraka bo janko k'a yira bee ra ko i keneyara.»

⁴⁵ Nka ce tagara minke, a tagara o kuma fo yoro bee, mogow bee ye, k'a ke fo Yesu tun te se ka don dugu si konso kene kan tuun. A tun be to dugu ko fe, kongokolon konso yi; mogow tun be bo fan bee ra ka taga a ko.

2

*Yesu ka murugu do keneya
(Matiyu 9.1-8; Luka 5.17-26)*

¹ Tere dama temenin ko, Yesu sekora ka na Kaperinahumu tuun. Mogow k'a men ko a be bon konso.

² O nana caman ka na bon fa ka da fa hali temeyoro tun te soro. Yesu tun be o waaju ni Ala ta kuma ye.

³ Ayiwa, o nana ni ce muruginin do ye a fe, mogo naani le tun ka o ce ta.

⁴ Nka o ma se ka gbara Yesu ra ni a ye jama koson minke, Yesu tun be biribon min konso, o yelenna o bon san fe ka wo do bo yi, ka o ce muruginin ni a ta lanan lajigi bon konso o wo fe.

⁵ Yesu k'a ye minke ko o lara ale ra, ko ale be se ka murugu keneya minke, a ko murugu ma ko: «Ne dence, i ta jurumunw yafara i ma.»

⁶ Sariya karamogo* dow siginin tun be o yoro ra. Olugu k'a fo o yere konso ko:

⁷ «Mun koson ce nin be nin kuma pogon fo? A ka Ala togo cen. Jon be se ka jurumun yafa, ni Ala kelenpe te?»

⁸ O yoronin kelen bee Yesu k'a lon a yere konso ko o be o kumaw le miirira. A ko o ma ko: «Mun koson o miiriya pogon be aw konono?»

⁹ K'a fo murugu ye ko a ta jurumunw yafara a ma o, walama k'a fo a ye ko a ye a ta lanan ta ka wuri ka tagama, o fla ra juman le ke ka di?

¹⁰ Ayiwa, ne bɛna a yira aw ra bi ko ne Min kɛra Adamaden ye*, ko se bɛ ne ye ka jurumun yafa dunupa kɔnɔ.» Yesu ka o fɔ ka ban tuma min na, a kumana murugu fɛ ko:

¹¹ «Ne b'a fɔ i ye, wuri ka i ta lanan ta ka taga i ta so.»

¹² O yɔrɔnin bɛɛ murugu wurira ka a ta lanan ta ka bɔ kɛnɛ ma mɔgow bɛɛ ɲa na; o kabakoyara ka Ala tando k'a fɔ ko: «An ma nin ɲɔɔn ye ban.»

*Yesu ka Levi wele
(Matiyu 9.9-13; Luka 5.27-32)*

¹³ O kɔ, Yesu bɔra ka taga ba fan fɛ tuun. Jamaba nana a fɛ; a ka to ka o karan.

¹⁴ Yesu tɛmɛtɔ, a ka Alife dence Levi ye, a siginin bɛ ninsaraminabon na. Yesu ko a ma ko: «Tugu ne kɔ!» A wurira ka tugu Yesu kɔ.

¹⁵ Ayiwa, Yesu tun tagara domuni kɛ Levi ta so kɔnɔ. Ninsaraminabaga caman, ani Yahudiyaw tun bɛ mɔgo minw jate mɔgo kɛwalejuguw ye, olugu fana tun nana sigi ni Yesu ni a ta karamɔɔdenw ye; o bɛɛ tun bɛ domuni kɛra ɲɔɔn fɛ, sabu o caman tun tugura Yesu kɔ.

¹⁶ Sariya karamɔgo* minw tun bɛ Farisiw* ta jɛn ra, olugu k'a ye ko Yesu bɛ domuni kɛra ni ninsaraminabagaw ni mɔgow kɛwalejuguw ye minke, o ko Yesu ta karamɔɔdenw ma ko: «Mun kosɔn aw karamɔgo bɛ domuni kɛ ni ninsaraminabagaw ni mɔgo kɛwalejuguw ye?»

¹⁷ Yesu ka o mɛn minke, a ko o ma ko: «Mɔgo minw ka kɛnɛ, olugu tɛ flakebaga yɔrɔpini, banabagatɔw le bɛ flakebaga yɔrɔpini. Ne ma na mɔgo terenninw wele; ne nana jurumuntɔw le wele.»

*Landakow ni Kibaro Diman tɛ kelen ye
(Matiyu 9.14-17; Luka 5.33-39)*

¹⁸ Yuhana Batizerikebaga ta karamɔɔdenw ni Farisiw* tun bɛ to ka sun don. Ayiwa, mɔgo dɔw nana Yesu ɲininka ko: «Mun kosɔn Yuhana ta karamɔɔdenw ni Farisiw ta karamɔɔdenw bɛ sun don, nka ele ta karamɔɔdenw tɛ sun don?»

¹⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Kɔɲɔcɛ jɛɲɲɔɔnɔw bɛ se ka to domunikebari ye ka o ni kɔɲɔcɛ to ɲɔɔn fɛ kɔɲɔya ra wa? Ka o ni kɔɲɔcɛ to ɲɔɔn fɛ, o tɛ se ka to domunikebari ye fiyewu.

²⁰ Nka lon min na o bɛna kɔɲɔcɛ ta ka bɔ o kɔrɔ, o lon na kɔni o bɛna sun don.»

²¹ A ko: «Mɔgo si tɛ fanikura kɛ ka fani kɔrɔ bari. Ni i ka o kɛ, fanikura bɛna fani kɔrɔ sama k'a faran. A faranko bɛ cɛjuguya ka tɛmɛ folota kan.

²² Mɔgo si fana tɛ duvenkura kɛ forogokɔrɔw kɔnɔ. Ni o tɛ, duven bɛna forogokɔrɔw faran; o tigi bɛ bɔnɔ duven ni forogow bɛɛ ra. O kosɔn duvenkura ka kan ka kɛ forogokuraw le kɔnɔ.»

*Nɛnɛkirilon ta ko
(Matiyu 12.1-8; Luka 6.1-5)*

²³ Nɛnɛkirilon dɔ ra Yesu ni a ta karamɔɔdenw tun bɛ tɛmɛna foro dɔ kɔnɔ. Ka o tɛmɛtɔ to, karamɔɔdenw ka kɛ o foro siman dɔw karikari ye ka o ɲimi.

²⁴ Farisiw* k'a fɔ Yesu ye ko: «A flɛ, ko min man kan ka kɛ Nɛnɛkirilon na, mun kosɔn ele ta karamɔɔdenw bɛ o kɛra?»

²⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Wagati min na Dawuda tun degura kɔsɛbɛ, ani kɔngɔ k'a mina, a ni a ta tagamaɲɔɔnɔw, a ka min kɛ, aw ma o ko karan wa?

²⁶ A donna Alabatoso kɔnɔ, sarakalasebaga Abiyatari ta wagati ra, ka sarakaburuw domu, ka dɔ di a tagamaɲɔɔnɔw fana ma; k'a sɔrɔ sarakalasebagaw dɔrɔn ka kan ka o buru domu.»

²⁷ O kɔ, Yesu k'a fɔ o ye ko: «Nɛnɛkirilon latigera mɔgow kosɔn; mɔgo ma kɛ Nɛnɛkirilon kosɔn.

28 O koson Min kera Adamaden ye*, Nenekirilon fana kuntigiya be o le boro.»

3

Yesu ka ce boro faganin keneya
(Matiyu 12.9-14; Luka 6.6-11)

¹ Ayiwa, Yesu donna karanso* konɔ tuun. Ce do tun be yi, min boro kelen tun faganin lo.

² O tun be Yesu korosira k'a fe, yala ni a bena son ka o ce keneya Nenekirilon* na, janko o ye sababu do soro k'a jaraki.

³ Yesu ko ce boro faganin ma ko: «I wuri ka na lo ce ma, jama bee na koro.»

⁴ O ko fe, a k'a fo o ye ko: «Ayiwa, konuman le ka kan ka ke Nenekirilon na wa, walama kojugu? Ka mogɔ kisi wa, walama ka mogɔ faga?» O bee jera, mogɔ si m'a jaabi.

⁵ O ta jusukungbeleya ni o ta tugumanjiya ka Yesu panasisi. A dimininba ka a ja lo o ra ka to ka o fe. O ko, a ko ce boro faganin ma ko: «I boro foni!» A ka a boro foni minke, a boro keneyara.

⁶ Farisiw* bora ka taga masace Herodi* ta jenkuru mogow fe; o ka ngon ye o yoronin bee janko ka cogo jini Yesu fagako ra.

Jamaba nana Yesu fe

⁷ O ko fe Yesu ni a ta karamogodenw bora ka taga ba fan fe. Jamaba tugura a ko; dow tun bora Galile, dow bora Zude,

⁸ dow tun bora Zeruzalemu, dow tun bora Idume, dow tun bora Zuriden kofeduguw ra, dow tun bora fo Tiri ni Sidon kerefeduguw ra. O mogow bee nana Yesu fe, sabu Yesu ka ko minw bee ke, o tun ka o bee men.

⁹ O tuma Yesu k'a fo a ta karamogodenw ye ko o ye kurun fitini do bla a koro yorosurun na, janko ni jama nana a gbende, a ye don o konɔ.

¹⁰ Sabu a tun ka banabagato caman keneya minke, o koson tɔɔɔ tun be min o min na, o bee tun nana ton a kunna; o bee tun b'a fe ka maga a ra, janko o ye keneya.

¹¹ Hali jinatow yere, ni o tun ka Yesu ye tuma o tuma, o tun be kinbiri gban a ja koro ka peren ko: «Den min bora Ala ra*, ele lo.»

¹² Nka Yesu k'a fo o ye k'a gbeleya kosebe, ko o kana ale ko fo mogow ye.

Yesu ka ciraden tan ni fla panawoloma
(Matiyu 10.1-4; Luka 6.12-16)

¹³ O ko fe a yelenna kuru do kan. A tun b'a fe mogɔ minw ye ke ni a ye, a ka olugu wele. O nana a fe.

¹⁴ Yesu ka mogɔ tan ni fla panawoloma o ce ra, janko ka na olugu ci ka taga waajuri ke,

¹⁵ ka se bagaya di o ma ka jinaw gben.

¹⁶ O mogɔ tan ni fla togow fe: a folo ye Simon ye, min togo lara ko Piyeri;

¹⁷ ani Zebede dence fla, Yakuba ni Yuhana, a ka minw togo la ko Bowanzezi, o koro ye ko sanperendenw;

¹⁸ ani, Andere, ani Filipe, ani Baritelemi ni Matiyo, ani Toma, ani Alife dence Yakuba, ani Tade, ani Simon min be wele ko faso kanubagaba*,

¹⁹ ani Zudasi Sikariyoti, min nana Yesu janfa.

Yesu ta somogow nana a minayoro ra

²⁰ O kow bee ko, Yesu ni a ta karamogodenw ksegira ka na so konɔ. Jama nana lajen tuun; hali o tun te wagati soro ka domuni ke.

* 3:18 3.18 Faso kanubagaba: Kitabu dow b'a fo ko Zeloti.

²¹ Yesu ta somogo dow ka o kow men minke, o ko i b'a soro a kun jagamina le; o nana ko o bena a mina ka taga ni a ye.

Yesu ta fanga ma bo Setana ra

(Matiyu 12.22-32; Luka 11.14-23; 12.10)

²² Sariya karamogo* minw tun bora Zeruzalemu ka na, olugu tun b'a fora ko: «Jinaw kuntigiba, Setana, o le be Yesu fe; a be jinaw gbenna ni jinaw kuntigiba Setana yere ta se bagaya le ye.»

²³ O tuma Yesu ka o wele, ka o jaabi ni talen dow ye; a ko: «Setana be se ka Setana gben cogo di?

²⁴ Ni masaya min mogow ka taran ka wuri jogon kama, o masaya te se ka to a no ra.

²⁵ Ni lu min mogow ka taran ka wuri jogon kama, o lu te se ka to a no ra.

²⁶ Ayiwa, ni Setana ka wuri a yere jennogonw kama, ni o ka taran ka jogon kere, o tuma a ta masaya te se ka to a no ra; a be ban pewu.

²⁷ «Mogo si te se ka taga don ce barakaman do ta so konko ko i be a ta fenw sonya, ni i ma a yere mina ka a siri folo. Ni i sera a ra le, o tuma i be se ka a ta sokonofenw ce.»

²⁸ «Can ra, ne b'a fo aw ye ko jurumunw bee be se ka yafa adamadenw ma, hali Alato gocenkumaw,

²⁹ nka ni mogo o mogo ka Nin Saninman* togo cen, o jurumun te yafa o tigi ma fiyewu. A ka jurumun yafabari le ke.»

³⁰ Yesu ka o kumaw fo o ye, sabu o mogow tun k'a fo ko jina do le be Yesu ra.

Yesu be mogo minw jate a ta somogow ye

(Matiyu 12.46-50; Luka 8.19-21)

³¹ Ayiwa, Yesu bamuso ni Yesu balemaw nana lo kene ma ka mogo do ci ka a wele.

³² O y'a soro jama tun siginin be ka a lamini. O k'a fo a ye ko: «I bamuso ni i balemaw be kene ma, o be i kopininkara.»

³³ Yesu ka o jaabi ko: «Aw be a bisigi ko ne bamuso ni ne balemaw ye jon ni jon le ye?»

³⁴ Mogo minw tun siginin be k'a lamini, a ka a ja munu ka olugu fle, k'a fo ko: «Ninnugu le ye ne bamuso ni ne balemaw ye;

³⁵ sabu mogo o mogo be Ala sago ke, o tigi le ye ne balemace ni ne balemamuso ni ne bamuso ye.»

4

Simankisew ta talen

(Matiyu 13.1-9; Luka 8.4-8)

¹ Yesu tagara mogow karan tuun bada ra. Jama caman nana lajen a koro tuun, fo a ma ja a donna ka sigi kurun do konko ji kan. Jama bee tora gbele kan bada ra.

² A ka o karan fen caman na ni talenw ye. A k'a fo o ye a ta karan na ko:

³ «Aw ye nin lamen! Senkebaga do bora ka taga siman seri a ta foro ra.

⁴ A seririketɔ, simankise dow benbenna sirada ra. Konow nana o bee kunukunu.

⁵ Simankise dow benbenna farayoro ra. O yoro bogomugu tun man ca. O siman falenna joona joona, sabu o ma don dugukolo ra ka se yorojan.

⁶ O koson tere nana bo minke, o bee jajara, sabu o lilinw ma tagayoro soro dugukolo jukoro.

⁷ Simankise dow benbenna naniw ce ra; naniw wurira ka o datugu, o si ma se ka den ke.

⁸ Ayiwa, simankise dow benbenna dugukolopuman na. O falenna ka wuri ka ja kosebe. O kise dow ka den bisaba ke, dow biwooro, dow keme.»

⁹ O kɔ, Yesu ko: «Ni mɔɔ min b'a fɛ ka nin kow faamu, o ye jija ka nin kumaw lamɛn.»

Yesu ka talenw lakun fɔ
(Matiyu 13.10-17; Luka 8.9-10)

¹⁰ Yesu nana a yɛɛ mabɔ jama ra tuma min na, a nɔfɛmɔɔw ni a ta karamɔɔden tan ni fla k'a pininka o talenw kɔɔ ra.

¹¹ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Ala ta Masaya* gundo lonniya dira aw le ma; nka kenɛmamɔɔw kɔni, a bɛɛ bɛ fɔ olugu ye ni talenw le ye.

¹² O le kosɔn
«O b'a flɛ, nka o tɛna a ye;
o b'a mɛn, nka o tɛna a faamu;
ni o tɛ, o tun bɛna yɛlɛma ka kɔsɛgi Ala ma
ka o ta jurumunw yafa sɔɔ.» »

Yesu ka simankisɛw ta talen kɔɔ fɔ
(Matiyu 13.18-23; Luka 8.11-15)

¹³ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Ni aw ma nin talen kɔɔ lon, o tuma aw bɛna talen tɔw kɔɔ lon cogo di?

¹⁴ Sɛnɛkɛbaga bɛ Ala ta Kuma le seri.

¹⁵ Simankisɛ minw benbenna sirada ra, o kɔɔ ye mɔɔ minw bɛ Ala ta Kuma lamɛn, nka o yɔɔnɛn kelen bɛɛ ra, Setana bɛ na ka na o kuma bɔ o kɔɔ.

¹⁶ O cogo ra fana, simankisɛ minw benbenna farayɔɔw ra, o kɔɔ ye mɔɔ minw bɛ Ala ta Kuma lamɛn, ka sɔn a ma joona joona ni ninsɔndiya ye;

¹⁷ nka o kuma tɛ lilin don ka taga yɔɔjan o tigiw kɔɔ. O tigiw ta miiriya yɛlɛma ka di. O kosɔn ni sɛgɛ sera o ma, walama ni mɔɔw ka o tɔɔɔ Ala ta Kuma kosɔn, o bɛ kɛ sababu ye ka o kunnacɛn o yɔɔnɛn bɛɛ.

¹⁸ Ayiwa, simankisɛ minw benbenna ɲaniyɔɔw ra, o kɔɔ ye mɔɔ minw bɛ Ala ta Kuma lamɛn,

¹⁹ nka dunupa hamikow bɛ don o jusu ra. O ta miiri bɛɛ bɛ taga naforo fɛ. Fɛn suguya bɛɛ lɔɔ bɛ o sɔɔ; o miiri camanw bɛ kɛ sababu ye ka o kuma degu, a tɛ foyi ɲa.

²⁰ Ayiwa, simankisɛ minw benbenna dugukolonuman na, o kɔɔ ye mɔɔ minw ka Ala ta Kuma lamɛn, ka sɔn a ma; o bɛ i ko siman min bɛ den; dɔ bɛ den bisaba kɛ, dɔ bɛ den biwɔɔ kɛ, dɔ bɛ den kɛmɛ kɛ.»

Fitinayeelen ta ko
(Luka 8.16-18)

²¹ Yesu k'a fɔ o ye tuun ko: «Yala mɔɔ bɛ fitina mana k'a bla fiyɛ jukɔɔ wa, walama ka a bla lanan jukɔɔ? A tɛ a bla fitinablɔɔw le ra wa?

²² Fɛn dogonin si tɛ yi ni min tɛna yira; gundo si tɛ yi, ni min tɛna bɔ kɛnɛ kan.

²³ Ni mɔɔ min b'a fɛ ka o kow faamu, o ye jija ka o kumaw lamɛn!»

²⁴ Yesu k'a fɔ o ye tuun ko: «Ayiwa, aw bɛ kuma minw mɛn, aw ye o kɔɔsi kɔsɛbɛ; sabu aw bɛ mɔɔ tɔw mina cogo min na, aw fana bɛna mina o cogo le ra, fɔ ka dɔ fara aw ta kan.

²⁵ Sabu dɔ bɛ min fɛ ka ban, dɔ wɛɛ bɛna di o tigi le ma; nka dɔ tɛ min fɛ, hali fitini min b'a fɛ, o bɛna bɔsi a ra.»

Ala ta masaya bɛ i ko Simankisɛ

²⁶ Yesu k'a fɔ tuun ko: «Ala ta Masaya* ko bɛ i n'a fɔ cɛ min ka simankisɛ seri a ta foro ra.

²⁷ Ayiwa, ni o cɛ sunɔgɔra o, ni a tora pana o, su fara tere kan, o simankisɛ bɛ falen ka wuri ka ja; nka o ko bɛɛ bɛ kɛ cogo min na, ale yɛrɛ tɛ o lon.

²⁸ Sabu dugukolo bɛ siman falen a yɛrɛ ma. Siman bɛ wuri ka kɛ kala ye fɔlɔ, o ko fɛ a bɛ tizan bɔ. O ko, kisɛw bɛ kɛ tizan na.

²⁹ Ayiwa, ni o kisɛw kɔgɔra dɔrɔn, o bɛ wɔrɔsɔ ta a kama, sabu simantigewagati sera.»

Ala ta Masaya bɛ damina fitini le
(Matiyu 13.31-32,34; Luka 13.18-19)

³⁰ Yesu k'a fɔ tuun ko: «An bɛ se ka Ala ta Masaya* suma ni mun le ye tuun, walama an bɛna a cogoya yira ni talen juman ye?

³¹ A bɛ i ko mutaridi kisɛ. Ni i bɛ a dan dugukolo ra, ale ka dɔgɔ ka tɛmɛ dunupa simankisɛw bɛɛ kan.

³² Nka ni a danna foro ra, a bɛ wuri ka bonya ka tɛmɛ nankɔrafɛn tɔw bɛɛ kan. A bɛ borobabaw bɔ, fɔ kɔnɔw bɛna o ta jagaw la a suma ra.»

³³ Yesu tun bɛ Ala ta Kuma fɔ mɔgɔw ye ni nin talenw jɔgɔn caman le ye ka kapa ni o ta faamuricogo ye.

³⁴ A ma kuma o fɛ cogo wɛrɛ ra ni talenw tɛ. Nka wagati min a ni a ta karamɔgɔdenw bɛ o danna, a bɛ o talenw bɛɛ kɔrɔ fɔ olugu ye.

Yesu ka fɔɔɔba lalɔ baji kan
(Matiyu 8.23-27; Luka 8.22-25)

³⁵ Ayiwa, o lon yɛrɛ wulada fɛ, Yesu k'a fɔ a ta karamɔgɔdenw ye ko: «An ye taga ba ja dɔ kan!»

³⁶ O bɔra jama kɔrɔ minke, Yesu tun siginin bɛ kurun min kɔnɔ, karamɔgɔdenw tagara ni a ye o kurun kelen kɔnɔ. Kurun wɛrɛw tun bɛ ni o ye.

³⁷ Ka o tagato to, fɔɔɔba dɔ wurira baji kan. Jikurubaw tun bɛ serira ka don kurun kɔnɔ, fɔ kurun tun bɛ fara ji ra ka ban.

³⁸ Nka Yesu tun ka a kun la kunkɔrɔlanan dɔ kan kurun kɔfɛyɔrɔ ra, a bɛ sunɔgɔra. Karamɔgɔdenw ka a lakunu, k'a fɔ a ye ko: «An karamɔgɔ, an sato flɛ ji ra, i tɛ o jate wa?»

³⁹ Yesu kununa; a songɔra fɔɔɔ ra, k'a fɔ baji ye ko: «I mala, ka je!» Fɔɔɔ lɔra, yɔrɔ bɛɛ sumana.

⁴⁰ O ko fɛ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Mun kosɔn aw bɛ siranna tan? O tuma lanaya tɛ aw fɛ wa?»

⁴¹ Karamɔgɔdenw siranna kɔsɛbɛ; o tun b'a fɔra jɔgɔn ye ko: «E! Nin ye mɔgɔ suguya juman ye? Hali fɔɔɔ ni ji, o bɛɛ bɛ a kan mɛn.»

5

Yesu ka jinaw gbɛn ka bɔ cɛ dɔ ra
(Matiyu 8.28-34; Luka 8.26-39)

¹ Ayiwa, Yesu ni a ta karamɔgɔdenw sera ba ko fɛ, Gerasakaw ta mara ye.

² O jigira ka bɔ kurun kɔnɔ yɔrɔ min na dɔrɔn, cɛ jinato dɔ bɔra kaburulo ra ka na Yesu kunbɛn.

³ O cɛ tun tagara to kaburulo ra a kelen na yi. Mɔgɔ si tun tɛ se ka a siri tuun ka to yɔrɔ kelen na, hali ni a tun kɛra ni nɛgɛjɔrɔkɔ le ye;

⁴ sabu tuma caman na, o k'a mina ka nɛgɛ don a sen na, k'a siri ni nɛgɛjɔrɔkɔ ye. Nka a tun bɛ o nɛgɛw karikari, ka nɛgɛjɔrɔkɔw fana tigɛtigɛ. O se tun tɛ mɔgɔ si ye k'a mina ka to yɔrɔ kelen na.

⁵ Su ni tere o cɛ tun bɛ yaala tuma bɛɛ kaburuw cɛ ra, ani kuruw kan; a bɛ kule ci ka a yɛrɛ mandimi ni kabakuruw ye.

⁶ A tora yɔrɔjan ka Yesu ye; a borira ka na a kinbiri gban a kɔrɔ,

⁷ ka pɛrɛn ni kanba ye, ko: «Mun le bɛ ne ni i cɛ, Yesu, Den* min bora Ala Korotaninba ra? Ne bɛ i daari, i ye a kɛ Ala koson, i kana ne tɔɔɔ.»

⁸ A tun bɛ o fora, sabu Yesu tun b'a fora a ye ko: «Jina, bɔ nin cɛ ra!»

⁹ Yesu ka a jininka ko: «I tɔɔ ye di?» A ka Yesu jaabi ko: «Ne tɔɔ ye ko <Jamaba>, sabu an ka ca.»

¹⁰ Ayiwa, o jinaw ka Yesu daari k'a gbɛɛya, ko a ye sabari a kana olugu gbɛn ka bɔ jamana kɔnɔ.

¹¹ Ayiwa, lɛkuruba dɔ tun bɛ domuni kɛra kuru kɛrɛ fɛ.

¹² Jinaw ka Yesu daari kɔsɛbɛ, k'a fɔ a ye ko: «An bla ka taga nin lɛw cɛ ra, janko an ye don olugu ra.»

¹³ Yesu sɔnna; jinaw bɔra cɛ ra ka taga don lɛw ra. O kɛra minkɛ, lɛw bɛɛ girinna ka jigi kuru jigijigi fɛ ka taga ben baji ra; o bɛɛ fagara ji ra. O tun bɛ lɛ waga fla bɔ.

¹⁴ A kɛra ten minkɛ, lɛgbɛnbagaw borira ka taga o fɔ dugu kɔnɔ, ani togodaw ra. Mɔɔw tagara a flɛ, k'a lɔn min kɛra.

¹⁵ O sera Yesu kɔɔ, k'a ye ko jina caman tun bɛ cɛ min na, o cɛ siginin bɛ, derege bɛ a kan na, a jamalɔra. Siranya ka o mina.

¹⁶ Ayiwa, o ko tun kɛra minw ja na, olugu ka o lakari mɔɔ tɔw ye: min kɛra jinato ra, ani min kɛra lɛw ra.

¹⁷ Mɔɔw ka o kuma mɛn minkɛ, o ka kɛ Yesu daari ye k'a gbɛɛya, ko a ye taga ka bɔ olugu ta mara ra.

¹⁸ Ayiwa, ka Yesu dontɔ to kurun kɔnɔ, jinaw tun bɛ o cɛ min na, ale ka Yesu daari kɔsɛbɛ, ko a y'a to ale ye taga ni a ye.

¹⁹ Nka Yesu ma sɔn; Yesu k'a fɔ a ye ko: «Taga i ta so, i ta somɔɔw fɛ; Matigi Ala ka min kɛ i ye, ani a makarira i ra cogo min na, i ye o bɛɛ lakari o ye.»

²⁰ Cɛ tagara; Yesu ka fɛn o fɛn kɛ a ye, a ka o kibaro fɔ Dekapɔli* mara bɛɛ ra. Mɔɔw bɛɛ kabakoyara.

Zayirusi denmuso kunuko ni muso dɔ kɛnɛyako

(Matiyu 9.18-26; Luka 8.40-56)

²¹ Yesu donna kurun kɔnɔ ka ba tige ka sekɔ ka na ba ja dɔ kan. O yɔɔ ra jamaba nana lajɛn a kɔɔ tuun k'a to bada ra.

²² Ayiwa, karanso* kuntigi min tɔɔ tun ye ko Zayirusi, ale ka Yesu ye minkɛ, a nana a kinbiri gban Yesu kɔɔ.

²³ A ka Yesu daari kɔsɛbɛ; a ko: «Ne denmuseonin bɛ jini ka sa, sabari ka na i boro la a kan ka a kɛnɛya, janko a ye panamanya tuun.»

²⁴ Yesu tagara ni a ye. Jamaba tugura a kɔ fɔ ka a gbɛndɛ.

²⁵ O y'a sɔɔ muso dɔ tun bɛ jama ra, joribɔnbana tun bɛ ale ra kabini san tan ni fla.

²⁶ A tun sɛgɛra kɔsɛbɛ flakɛbaga caman boro, k'a bororafɛnw bɛɛ ban, nka o si tun ma foyi ja; a ta bana yɛrɛ tun bɛ juguyara le.

²⁷ O muso tun ka Yesu ko mɛn; a nana don jama ra ka maga Yesu ta derege ra, a kɔ fɛ.

²⁸ Sabu a tun b'a fora a yɛrɛ kɔnɔ ko: «Ni ne sera ka maga a ta derege dama ra, ne bɛna kɛnɛya.»

²⁹ A magara Yesu ta derege ra minkɛ, o yɔɔnin kɛlɛn bɛɛ ra a ta joribɔn lɔra. A k'a ye a farikolo ra ko ale kɛnɛyara ka bɔ a ta bana ra.

³⁰ O yɔɔnin bɛɛ ra Yesu k'a lɔn a yɛrɛ ma ko sebgaya dɔ bɔra ale ra; a ka a ja munu jama cɛ ma k'a fɔ ko: «Jɔntigi le magara ne ta derege ra?»

* 5:20 5.20 Dekapɔli: O kɔɔ ye dugu tan. O yɔɔ tun bɛ Galile ba woroduguyanfan ni a tɛrɛbɔyanfan na.

³¹ A ta karamogodenw ko: «A fle, jamaba nin ka i gbende, i belen ko: «Jon magara ne ra?» »

³² Nka Yesu ka a ja munu ka a kerefemogow fle, janko mogow min ka o ke, a ye o tigi ye.

³³ Muso siranna fo a be yereyere, sabu a tun k'a lon ko min kera ale ra; a nana a yere ben Yesu sen koru, ka can bee fo a ye.

³⁴ Yesu ko a ma ko: «Ne denmuso, i ta lanaya ka i kisi; taga hera ra, Ala ye i to keneya ra.»

³⁵ Ka Yesu to o kuma ra, mogow dow bora karanso kuntigi ta so ka na a fo a ye ko: «I denmuso sara, mun na i be karamogow segera tuun?»

³⁶ Nka Yesu ma o ta kuma jate; a k'a fo karanso kuntigi ye ko: «I kana siran, la ne ra doron!»

³⁷ O tagato, Yesu ma son mogow si ye taga ni a ye, fo Piyeri, ani Yakuba, ani Yakuba balemace Yuhana.

³⁸ O sera karanso kuntigi ta so konu minke, Yesu k'a ye ko jamaba tun be yi, o bee be kasira ka mankan ci, ka kule ci.

³⁹ Yesu donna; a k'a fo o ye ko: «Mun koson aw be mankan cira, ka kasi? Den ma sa, a be sunogora le.»

⁴⁰ O mogow ka ke a logobo ye. A ka o bee labo kene ma. Den tun lanin be bon min konu, a donna yi ni den face ni a bamuso ye, ani a ta karamogoden minw tun be ni a ye.

⁴¹ A ka den mina a boro ma k'a fo a ye ko: «Talita kumi!» O koru ye ko: «Sungurunin, ne b'a fo i ye ko i ye wuri.»

⁴² O yoronin kelen bee ra sungurunin wurira ka ke tagama ye; a si tun ye san tan ni fla. O bee kabakoyara kosebe, fo ka o kononoban.

⁴³ Yesu k'a fo o ye k'a gbeleya ko: «Aw kana a to mogow were ye nin ko men.» O ko fe, a ko o ye domuni di sungurunin ma.

6

Nazaretikaw banna Yesu ra (Matiyu 13.53-58; Luka 4.16-30)

¹ O ko, Yesu bora o yoro ra, ka taga a lamodugu ra. A ta karamogodenw tugura a ko.

² Nenekirilon* sera minke, Yesu ka mogow karan damina karanso* konu. Mogow caman tun be a lamenna; o kabakoyara fo o tun b'a fora ko: «A bora ni nin kow bee ye min? Nin hakiritigiya min b'a fe, jontigi le ka o di a ma? A be nin kabakow kera cogo di le?»

³ O ko: «Yirilesebaga te wa? Mariyamu dence, Yakuba ni Zoze ni Zude ni Simon, olugu koruce te wa? A dogomusow te an fe yan wa?»

O miiriyaw kera sababu ye ka o kunnacen, o ma la Yesu ra.

⁴ Nka Yesu k'a fo o ye ko: «Cira te dogoya yoro si, ni a yere ta dugu te, a yere balemaw ce ra, ani a yere ta lu.»

⁵ O mogow ta lanabariya koson, Yesu ma kabako caman ke; a ka a boro la banabagato dama dama kan doron ka o keneya.

⁶ O mogow ta lanabariya ka Yesu kabakoya.

Yesu ka karamogodenw ci ka taga waajuri ke (Matiyu 10.5-15; Luka 9.1-6)

Yesu tun be yaala dafeduguw ra ka mogow karan.

⁷ A ka a ta karamogoden tan ni fla wele, ka o ci mogow fla fla; a ka sebagaya di o ma ka jinaw gben.

⁸ A k'a fɔ o ye ko: «Ni bere dama tɛ, aw kana fɛn wɛrɛ ta ka taga tagama ra; aw kana domunifɛn ta, aw kana bɔrɔ ta, aw kana wari yɛrɛ bla aw kun.»

⁹ A ko: «Aw ye sanbara don aw sen na, nka aw kana derege fla don.»

¹⁰ A k'a fɔ o ye tuun ko: «Ni aw jigira lu min kɔnɔ, aw ye to o lu kɔnɔ fɔ ka taga se aw bolon ma o yɔrɔ ra.

¹¹ Nka ni dugu min mɔgow ma sɔn ka aw lajigi, ni o banna aw ta kuma ma, aw bɔtɔ o dugu ra, aw ye aw sennabuguri gbongbon yi; o bɛna kɛ aw seere ye o mɔgow kama.»

¹² Ayiwa, karamɔgɔdenw tagara mɔgow waaju ko o ye nimisa o ta jurumunw na.

¹³ O ka jinato caman ta jinaw gbɛn ka bɔ o ra. O ka turu mun banabagato caman na ka Ala daari o ye ka o kɛnɛya.

*Yuhana Batizerikɛbaga fagacogo
(Matiyu 14.1-12; Luka 9.7-9)*

¹⁴ Ayiwa, masacɛ Herodi* nana Yesu ko mɛn, sabu mɔgow bɛɛ tun bɛ Yesu ko fɔra. Dɔw tun b'a fɔra ko: «Yuhana Batizerikɛbaga le kununa ka bɔ saya ra! O le kosɔn sebakaya b'a fɛ ka kabakow kɛ.»

¹⁵ Dɔw ko, ko cira Iliya* lo, dɔw fana ko, ko cira minw tɛmɛna kakɔrɔ, ko olugu dɔ lo.

¹⁶ Nka masacɛ ka o kow mɛn minkɛ, a ko: «Ne ka Yuhana min kun tige, ale le kununa.»

¹⁷ Sabu masacɛ Herodi yɛrɛ tun ka Yuhana mina k'a siri k'a bla kaso ra. O tun kɛra a balemacɛ Filipe ta muso Herodiyadi le kosɔn, sabu Herodi tun ka o muso furu.

¹⁸ O kosɔn Yuhana tun k'a fɔ a ye ko: «Ka i balemacɛ muso mina a ra ka a furu, o ma bɛn!»

¹⁹ O kosɔn Herodiyadi tun bɛ Yuhana kɔninya kɔsɛbɛ; a tun b'a fɛ ka Yuhana faga, nka ale yɛrɛ tun tɛ se,

²⁰ sabu Herodi tun bɛ siran Yuhana na. A tun k'a lɔn ko mɔgo terennin lo, ani mɔgo saninman. O kosɔn a tun b'a janto Yuhana ra. Ni a tun ka Yuhana ta kumaw lamɛn, a hakiri tun bɛ pagami; o bɛɛ n'a ta, o kumaw tun ka di a ye.

²¹ Ayiwa, Herodiyadi sagonanlon nana se. Masacɛ Herodi worolon kunbɛn nana se, a ka janagbɛba dɔ labɛn a jɛnɔgɔnw ye, ani sorasikuntigiw, ani Galile mɔgɔbaw ye.

²² Herodiyadi denmuso nana don, ka dɔn kɛ. A ko diyara masacɛ ni a jɛnɔgɔnw ye. Masacɛ k'a fɔ sungurunin ye ko: «I bɛ fɛn min fɛ, o fɔ ne ye, ne bɛna o di i ma!»

²³ Herodi karira sungurunin ye ko: «Ni i ka fɛn min daari ne fɛ, ne bɛna o di i ma; hali ni a kɛra ne ta jamana tarancɛ le ye.»

²⁴ Sungurunin bɔra kɛnɛ ma ka taga a bamuso pininka ko: «Ne ka kan ka mun le daari?» A bamuso ka a jaabi ko: «Yuhana Batizerikɛbaga kunkolo.»

²⁵ O yɔrɔnin bɛɛ sungurunin teliyara ka don masacɛ fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «Ne b'a fɛ i ye Yuhana Batizerikɛbaga kunkolo bla minan dɔ kɔnɔ, k'a di ne ma yan sisan!»

²⁶ O kuma ka masacɛ janasisi; nka a karira minkɛ sungurunin ye jama bɛɛ na na, a tun tɛ se ka ban sungurunin ta kuma ma tuun.

²⁷ O yɔrɔnin bɛɛ a ka sorasi dɔ ci ko a ye taga Yuhana kunkolo tige ka na ni a ye. O cɛ tagara kasobon kɔnɔ ka taga Yuhana kunkolo tige,

²⁸ k'a bla minan dɔ kɔnɔ ka na a di sungurunin ma. Sungurunin tagara a di a bamuso ma.

²⁹ Yuhana ta karamɔgɔdenw ko o mɛn minkɛ, o nana a su ta ka taga a don kaburu ra.

* 6:15 6.15 Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

Yesu ka domuni di jama ma

(Matiyu 14.13-21; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)

³⁰ Ayiwa, Yesu ta ciradenw kɔsegira minke, o nana lajen Yesu kɔrɔ. O ka ko minw bee ke, ani o ka mɔgow karan cogo min na, o ka o bee lakari Yesu ye.

³¹ O tuma Yesu k'a fɔ o ye ko: «An ye bɔ yan, an ye taga an danna kongo kɔnɔ yɔrɔ dɔ ra ka taga nenekiri dɔɔnin.» Yesu ka o fɔ, sabu mɔgow tun be nana o fe caman; o be taga o be na tuma bee, hali domunikeyɔrɔ yere tun te sɔrɔ Yesu ni a ta karamɔgɔdenw fe.

³² O cogo ra, o donna kurun dɔ kɔnɔ ji kan, ka taga yɔrɔ dɔ ra kongo kɔnɔ o danna.

³³ Mɔgo caman ka o tagato ye kurun kɔnɔ, k'a lɔn ko olugu lo. Mɔgow bɔra kerɛfeduguw bee ra ka bori ka taga kɔn o ja o yɔrɔ ra yi.

³⁴ Yesu bɔra kurun kɔnɔ minke, a ka jamaba ye; o hina donna a ra, sabu o tun be o yere ma, i ko gbenbaga te saga minw na. Yesu ka a damina ka o karan fen caman na.

³⁵ Ayiwa, i n'a fɔ wagati tun janfara, karamɔgɔdenw gbarara Yesu ra k'a fɔ a ye ko: «A fle, an be kongo le kɔnɔ yan, wagati fana janfara.

³⁶ Jama labla, o ye taga togodaw ra, ani kerɛfeduguw ra, ka taga domuni san.»

³⁷ Yesu ka o jaabi ko: «Aw yere ye domuni di o ma!» Karamɔgɔdenw ko: «Hali ni an be wari deniye† keme fla buru san k'a di nin mɔgow ma, o be se ka o bɔ wa?»

³⁸ Yesu ka o pininka ko: «Buru jori be aw fe? Aw ye taga a fle.» O tagara, ka na a jaabi ko: «Burukun looru ni jegeden fla.»

³⁹ Ayiwa, Yesu k'a fɔ a ta karamɔgɔdenw ye ko o ye mɔgow lasigi dugu ma binmisenw kan, jenkuru jenkuru.

⁴⁰ Mɔgow sigira mɔgo keme keme, ani mɔgo bilooru looru.

⁴¹ Yesu ka burukun looru ni jegeden fla ta, ka a ja kɔrɔta san fe ka baraka la Ala ye. O kɔ, a ka buru tigetige k'a di a ta karamɔgɔdenw ma ko o ye a tarantaran jama ra. A ka jegeden fla fana di, ko o ye a tarantaran mɔgow bee ra.

⁴² Mɔgo bee ka domuni ke fɔ ka fa!

⁴³ O kɔ, burukunkurunw ni jɛge tɔ min tora, o ka segi tan ni fla fa ni o ye.

⁴⁴ Mɔgo minw tun ka o buruw domu, o tun ye ce waga looru.

Yesu tagamana ji kan

(Matiyu 14.22-23; Yuhana 6.15-21)

⁴⁵ O yɔrɔnin bee, Yesu ka karamɔgɔdenw jagboya ko o ye kurun ta ka ba tige, ka bla ale ja, ka taga Betisayida dugu fan fe, sani ale yere ye jama labla.

⁴⁶ Yesu ka mɔgow labla minke, a tagara kuru kan ka taga Ala daari.

⁴⁷ Su kora ka karamɔgɔdenw to kurun kɔnɔ ba cemance ra; o wagati ra Yesu kelenpe tun tora gbele kan.

⁴⁸ Yesu nana a ye ko karamɔgɔdenw segenin lo kosebe; o tun te sera ka kurun lataga panaman ji kan, sabu fɔɔnɔ tun be o kunbenna. Su dugutarama wagati ra, Yesu tagamana ji kan ka taga o nɔ fe; a k'a ke i n'a fɔ a b'a fe ka teme o ra.

⁴⁹ Karamɔgɔdenw ka a tagamato ye ji kan minke, a kera o ja na i n'a fɔ su dɔ ja lo; o ka ke kule ci ye.

⁵⁰ Sabu o bee ja tun b'a ra, o bee ja tun tigera. O yɔrɔnin bee Yesu kumana o fe, ko: «Aw ye aw hakiri sigi, ne lo! Aw kana siran!»

⁵¹ O kɔ, a donna o fe kurun kɔnɔ; fɔɔnɔ lɔra. O bee kabakoyara fɔ ka o kɔnɔnɔban,

⁵² sabu Yesu tun ka tagamasiyen min ke, ka buru caya, o tun ma o kɔrɔ faamu; o hakiri belen tun datuginin lo.

† 6:37 6.37 Wari deniye: Yesu ta wagati ra deniye kelen tun ye senekɛbaga ta tere kelen baara sara le ye.

*Yesu ka banabagatow keneya Zenesareti mara ra
(Matiyu 14.34-36)*

⁵³ Yesu ni a ta karamogodenw ka ba tige minke, o tagara se Zenesaretikaw ta mara ra; o ka kurun lo bada ra.

⁵⁴ O bora kurun konɔ minke, o yoronin bee mogow ka Yesu lon.

⁵⁵ O borira ka taga yoro bee ra, ka taga banabagatow ta o ta lananw kan ka na ni o ye a fe. Ni mogow tun k'a men ko a be yoro o yoro, o tun be taga a ko.

⁵⁶ Ni Yesu tun sera yoro o yoro, duguba o, dugumisen o, walama togoda o, mogow tun be na ni banabagatow ye ka na o la kenegbeyorow ra, ka a daari ko a ye sabari k'a to o ye maga a ta derege dagbolo dama ra. Ni min o min tun magara a ra, o tun be keneya.

7

*Farisiw ni sariya karamogow ta landakow
(Matiyu 15.1-9)*

¹ Ayiwa, Farisiw ni Sariya karamogo* dow bora Zeruzalemu ka na lajen Yesu koro.

² O k'a korosi k'a ye ko a ta karamogoden dow be domuni kera ni o tēge saninyabari ye, o koro ye ko o ma a ko ka kapa ni o ta landaw ye.

³ Sabu Farisiw ni Yahudiya tow si tun te son ka domuni ke ni o ma o boro fla lalaga k'a ko kosebe, ka kapa ni o bemaw ta landaw ye.

⁴ O cogo ra, ni o tun bora logofiyē ra, o tun be na ko ka o yerew saninya folo ka kapa ni landa ye, ka soro ka domuni ke. O dama te, o tun be landa koro caman were ke i n'a fo jifiyew kori, ani bogodagaw, ani siranegedagaw.

⁵ O Farisiw ni sariya karamogow ka Yesu pininka ko: «Mun koson i ta karamogodenw te tagamana ka kapa ni an bemaw ta landaw ye? Mun koson o tegew saninyabari be domuni ke?»

⁶ Yesu ka o jaabi ko: «Aw flankafuw, cira Ezayi ka kuma min fo aw ta ko ra, o benna kosebe, i n'a fo a sebera cogo min na, ko:

«Nin mogow koni b'a fo o da ra le ko o be ne bonya,
k'a soro o jusukun yoro ka jan ne ra kosebe!

⁷ O be ne batora gbansan le,

sabu o be adamadenw ta landa sigininw le ta ka mogow karan o ra.» »

⁸ Yesu ko: «Aw be ban Ala ta cifoninw ma, ka tugu mogow ta landaw le ko.»

⁹ A k'a fo o ye tuun ko: «Ka ban Ala ta cifoninw ma, ka to aw ta landaw kan, aw koni be se o ra kosebe!

¹⁰ Cira Musa k'a fo ko: «I fa ni i ba bonya;» ko: «Ni mogow min ka kumajugu fo a face walama a bamuso ma, o tigi ka kan ka faga*.»

¹¹ Nka aw ka o kuma yelesa k'a fo ko: «Ni mogow k'a fo a face walama a bamuso ye ko: Ne tun b'a fe ka fen min di aw ma, o kera koroban† ye, o koro ye ko ne ka o di Ala ma ka ban;»

¹² o tuma aw b'a to o tigi te foyi ke a face walama a bamuso ye tuun.

¹³ O cogo ra, aw be Ala ta Kuma ke fengbansan ye aw yere ta landaw koson. Nka o doron te, aw be o kow jogonna caman were ke.»

*Fen minw be se ka mogow lanogo
(Matiyu 15.10-20)*

¹⁴ O ko, Yesu ka jama wele tuun, k'a fo o ye ko: «Aw bee ye aw toro malo ka nin faamu kosebe.

7:7 7.7 Nin kuma fora Ezayi 29.13. * 7:10 7.10 Nin kuma fora Bori 20.12 ani Sariya 5.16; Bori 21.17 ani Sarakalasebagaw 20.9. † 7:11 7.11 Koroban: O ye Aramekan le ye.

¹⁵ Fɛn si tɛ yi min bɛ don mɔɔ kɔnɔbara ra, ni o bɛ se ka o tigi lanɔɔ. Nka fɛn minw bɛ bɔ mɔɔ jusukun na, o le bɛ mɔɔ lanɔɔ.

¹⁶ [Ni mɔɔ min b'a fɛ ka o kow faamu, o ye jija ka o kumaw lamɛn dɛ!]

¹⁷ Wagati min na Yesu bɔra jama kɔrɔ ka taga so kɔnɔ, a ta karamɔɔɔɔɔɔɔɔ ka a jininka o kuma kɔrɔ ra.

¹⁸ A k'a fɔ o ye ko: «O tuma hakiri tɛ aw fana fɛ wa? Aw m'a lɔn ko fɛn min bɛ bɔ kɛnɛ ma ka don mɔɔ kɔnɔ, ko o tɛ se ka mɔɔ lanɔɔ wa?

¹⁹ Sabu o fɛnw tɛ don mɔɔ jusukun na, nka o bɛ taga a kɔnɔbara le ra; o kɔ fɛ o tigi bɛ taga so kɔ, ka o fɛnw labɔ.» Yesu ka o fɔ, k'a yira ko domunifɛn bɛɛ bɛ se ka domu.

²⁰ A ko: «Fɛn min bɛ bɔ mɔɔ jusukun na, o le bɛ mɔɔ lanɔɔ.

²¹ Sabu miiriyajuguw bɛ bɔ mɔɔ kɔnɔ le, mɔɔ jusukun na; o le bɛ mɔɔ bla jatɔya ra, ani sonyari, ani mɔɔɔɔɔɔɔɔ,

²² ani jɛnɛya, ani wasabariya, ani juguya, ani tɔɔɔɔɔɔɔɔ, ani jɔɔɔɔɔɔɔɔ, ani pangboya, ani tɔɔɔɔɔɔɔɔ, ani yɛrɛbɔnya, ani hakirintanyakow.

²³ Nin kojuguw bɛɛ bɛ bɔ mɔɔ jusukun le ra; o le bɛ mɔɔ lanɔɔ.»

Siya wɛrɛ muso min tun lara Yesu ra (Matiyu 15.21-28)

²⁴ O kɔ, Yesu bɔra o yɔrɔ ra, ka taga Tiri mara ra. A tagara don bon dɔ kɔnɔ; a tun t'a fɛ mɔɔ si y'a lɔn ko a bɛ o bon kɔnɔ, nka a dogonin ma se ka to!

²⁵ Sabu muso dɔ tun bɛ yi, jina tun bɛ min denmuso ra. Ale ka Yesu ko mɛn minke, a nana a yɛrɛ firi Yesu sen kɔrɔ.

²⁶ O muso tun ye siya wɛrɛ mɔɔ le ye; Gɛrɛki tun lo, a bɔra Siri, Fɛnisi mara ra. A ka Yesu daari ko a ye jina gbɛn ka bɔ a denmuso ra.

²⁷ Nka Yesu k'a fɔ a ye ko: «A to denmisɛnw ye domuni kɛ ka fa fɔlɔ; sabu ka denmisɛnw ta domuni ta ka o firi wurudenninw kɔrɔ, o man ji.»

²⁸ Muso ka a jaabi ko: «O ye can ye, Matigi, nka denmisɛnw domunikɛtɔ, domuni murumuru minw bɛ benben tabali jukɔrɔ dugu ma, wurudenninw bɛ o domu dɛ!»

²⁹ Yesu k'a fɔ a ye ko: «Muso, nin kuma kosɔn, i kɔsɛgi ka taga i ta so, jina bɔra i denmuso ra ka ban.»

³⁰ Muso tagara so. A donna bon kɔnɔ minke, a k'a sɔrɔ ko den lanin bɛ lanan kan, jina bɔra a ra.

Yesu ka cɛ torogberɛn dɔ kɛnɛya

³¹ Ayiwa, Yesu bɔra Tiri mara ra ka tɛmɛ Sidɔn dugu fɛ; a tagara tɛmɛ Dekapoli mara cɛ ma ka na Galile ba fan fɛ.

³² A tɛmɛtɔ, o nana ni cɛ torogberɛn dɔ ye a fɛ; kuma fana tun ka gbɛlɛn a fɛ kosɛbɛ. O ka Yesu daari ko a ye sabari k'a boro la o cɛ kan ka a kɛnɛya.

³³ Yesu ka o cɛ mina ka taga ni a ye o danna ka a mabɔ jama ra. A ka a borokandenw don a torowow kɔnɔ, ka a daji mun a nɛndɛn na.

³⁴ O kɔ, a ka a ja kɔrɔta san fɛ ka nɛnɛkiriba kɛ, k'a fɔ ko: «Efata,» o kɔrɔ ye ko: «Aw ye dayɛlɛ.»

³⁵ O yɔrɔnin bɛɛ a toro fla dayɛlɛra, a nɛndɛn fana lablara. A sera ka kuma ka ja.

³⁶ Yesu sekɔra ka na se mɔɔɔw kɔrɔ minke, a k'a fɔ o ye k'a gbɛlɛya ko o kana a to mɔɔ wɛrɛ ye o ko mɛn. Nka a ka o fɔ minke, a kɛra i n'a fɔ a ka a sɛrɛge le, sabu o tagara o ko fɔ yɔrɔ bɛɛ.

³⁷ O mɔɔɔw tun kɔnɔnɔbanna fɔ ka tɛmɛ. O tun b'a fɔra ko: «A bɛ fɛn o fɛn kɛ, o bɛɛ ka ji. A b'a to torogberɛnw bɛ mɛnni kɛ, ani bobow yɛrɛ bɛ kuma!»

8

Yesu ka domuni di mɔɔ waga naani ma
(Matiyu 15.32-39)

¹ Lon dɔ, ra jamaba nana lajen Yesu kɔɔ tuun. A k'a ye ko domunifen tɛ o boro minke, a k'a ta karamɔɔdenw wele k'a fɔ o ye ko:

² «Nin jama hina bɛ ne ra dɛ! Nin ye o tere saba ye ne kɔɔ yan, foyi tɛ o boro k'a domu.

³ Ni ne ka o kɔngɔɔ bla ka taga, o baraka bɛna ban sira cɛ, sabu dɔw bɔra fɔ yɔɔjan.»

⁴ A ta karamɔɔdenw k'a jaabi ko: «An bɛna buru sɔɔ min kongokolon kɔɔ yan, janko nin mɔɔw ye domuni kɛ ka fa?»

⁵ Yesu ka o pininka ko: «Burukun jori le bɛ aw fɛ yan?» O ko: «Burukun wolonfla.»

⁶ Yesu ko mɔɔw ye sigi dugu ma. O kɔ, a ka o burukun wolonfla ta ka baraka la Ala ye, ka o tigetige ka o di a ta karamɔɔdenw ma ko o ye a tarantaran jama ra; o k'a tarantaran jama ra.

⁷ Jɛɛden misɛn dama dama tun bɛ o boro fana. Yesu ka baraka la Ala ye, k'a fɔ ko o ye o fana tarantaran jama ra.

⁸ Mɔɔw ka domuni kɛ fɔ ka fa. Burukunkurun ni jɛɛ tɔ min tora, o ka o cɛ ka segi wolonfla fa.

⁹ O jama tun bɛ mɔɔ waga naani bɔ. O kɔ, Yesu ka o labla.

¹⁰ O yɔɔnin bɛɛ Yesu ni a ta karamɔɔdenw donna kurun kɔɔ ka taga Dalimanuta mara ra.

Farisiw ko Yesu ye tagamasiyen dɔ kɛ
(Matiyu 16.1-4)

¹¹ Ayiwa, Farisiw* nana kɛ sɔsɔri kɛ ye ni Yesu ye; o tun b'a fɛ k'a kɔɔɔ le. O ko Yesu ye tagamasiyen dɔ yira olugu ra min b'a yira ko a bɔra Ala ra.

¹² Yesu jusukun tɔɔɔnin ka nɛnɛkiriba kɛ k'a fɔ o ye ko: «Mun kɔɔn bi mɔɔw bɛ tagamasiyen dɔ jini? Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko tagamasiyen si tena yira bi mɔɔw ra.»

¹³ O kɔ, Yesu ka o to yi, ka don kurun kɔɔ ka taga ba na dɔ kan.

Farisiw ni Herodi ta burufunufen
(Matiyu 16.5-12)

¹⁴ Karamɔɔdenw tun pinana o ma buru ta; burukun kelenpe le tun bɛ o fɛ kurun kɔɔ.

¹⁵ Yesu k'a fɔ o ye k'a gbɛleya ko: «Aw ye aw yɛɛ kɔɔsi Farisiw* ni Herodi ta burufunufen na dɛ!»

¹⁶ Karamɔɔdenw ka kɛ a fɔ ye jɔɔɔn ye ko: «An ma buru ta minke, o kɔɔn a bɛ nin kuma fora!»

¹⁷ Yesu ka o ta miiriya lon minke, a k'a fɔ o ye ko: «Mun kɔɔn aw b'a miirira ko aw ma buru ta minke, ko o kɔɔn ne ka nin kuma fɔ? Hali bi hakiri tɛ aw fɛ ka ne ta kow faamu wa? Aw jusukun belɛn datugunin lo wa?»

¹⁸ Nadenw bɛ aw fɛ, aw tɛ yeri kɛ wa? Torow bɛ aw fɛ, aw tɛ mɛnni kɛ wa? Aw hakiri tɛ jigi fɛn na wa?

¹⁹ Wagati min na ne ka burukun looru tigetige k'a di aw ma ko aw ye a di mɔɔ waga looru ma, o domuni bannin kɔ, aw ka segi na jori le sɔɔ burukunkurun tɔ ra?» O ko: «Segi na tan ni fla.»

²⁰ Yesu ko: «Wagati min ne ka burukun wolonfla tigetige ka o di mɔɔ waga naani ma, o kɔ fɛ aw ka segi na jori le sɔɔ burukunkurun na?» O ko: «Segi na wolonfla.»

²¹ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Hali bi aw belɛn ma ne ta kuma faamu wa?»

Yesu ka fiyɛntɔcɛ dɔ kɛnɛya

²² O kɔ, Yesu ni a ta karamɔɔɔdenw tagara Bētisayida; o sera yi minke, mɔɔɔ dɔw nana ni fiyentɔɔɔ dɔ ye Yesu fɛ k'a daari ko a ye sabari k'a boro la a kan k'a kenɛya.

²³ Yesu ka fiyentɔɔɔ mina a boro ma ka taga ni a ye dugu kɔ fɛ, ka daji mun a padenw na, ka a boro la a kan, ka a pininka ko: «I bɛ fɛn dɔ yera sisan wa?»

²⁴ Cɛ ka a na yeɛ ka fleri kɛ; a ko: «Ne na bɛ mɔɔɔw ra, nka o bɛ i n'a fɔ yiriw, o bɛ tagamana.»

²⁵ Yesu ka a boro la a na kan tuun. O kɔ fiyentɔɔɔ ka a na yeɛ ka fleri kɛ minke, a kenɛyara; a ka fɛn bɛɛ ye ka na.

²⁶ Ayiwa, Yesu k'a fɔ a ye ko a ye kɔsegi ka taga a ta somɔɔɔw fɛ, nka a kana tɛmɛ dugu kɔnɔ.

*Piyeri ko Yesu le ye Kisibaga ye
(Matiyu 16.13-20; Luka 9.18-21)*

²⁷ Yesu ni a ta karamɔɔɔdenw tun bɛ tagara Sezare Filipi kerɛfɛduguw ra; o tagato Yesu ka o pininka ko: «Mɔɔɔw bɛ ne jatera jontigi le ye dɛ?»

²⁸ Karamɔɔɔdenw ko: «Dɔw ko i ye Yuhana Batizerikebaga ye; dɔw ko i ye cira Iliya* ye, dɔw ko i ye cira dɔ wɛrɛ le ye.»

²⁹ Yesu ka o pininka ko: «Aw dɔ? Aw ta miiriya ra, ne ye jontigi le ye?» Piyeri ka a jaabi ko: «Ele le ye Kisibaga* ye, Ala ka min janawoloma.»

³⁰ Yesu k'a fɔ o ye k'a gbɛɛya kɔsɛbɛ ko o kana ale ta ko fɔ mɔɔɔ si ye.

*Yesu ta saya ni a kunuko
(Matiyu 16.21-28; Luka 9.22-27)*

³¹ O kɔ, Yesu ka kɛ a ta karamɔɔɔdenw karan ye k'a fɔ o ye ko Min kɛra Adamaden ye*, ko jagboya lo ko o ye tɔɔɔ kɔsɛbɛ; cɛkɔɔɔbaw, ani sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamɔɔɔw* bɛna ban a ra, ka a mina ka a faga. Nka tere saba tɛmɛnin kɔ, a bɛna kunu.

³² Yesu tun ka o kow fɔ o na na k'a gbɛya. Piyeri ka Yesu wele ka taga kɛrɛ fɛ, ka Yesu mafiyɛnya, ko a man kan ka o kuma fɔ.

³³ Nka Yesu yeɛmana ka a ta karamɔɔɔdenw flɛ, ka Piyeri mafiyɛnya, k'a fɔ a ye ko: «Bɔ ne kɔ, ele setanamɔɔɔ! Sabu Ala sago ye min ye, ele tɛ miiri o ra dɛ, fɔ adamadenw sago.»

Mɔɔɔ bɛ tugu Yesu kɔ cogo min

³⁴ O kɔ, Yesu k'a ta karamɔɔɔdenw ni jama wele k'a fɔ o ye ko: «Ni mɔɔɔ min b'a fɛ ka tugu ne nɔ fɛ, o tigi ka kan ka ban a yɛrɛ ra, k'a ta gbengbenyiri ta ka tugu ne kɔ.

³⁵ Sabu ni mɔɔɔ o mɔɔɔ b'a fɛ k'a nin kisi, o tigi bɛna bɔnɔ a nin na; nka ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka bɔnɔ a nin na ne kosɔn, ani Kibaro Diman* kosɔn, o tigi bɛna a nin kisi.

³⁶ Ni mɔɔɔ ka dunupa bɛɛ sɔɔ ka taga bɔnɔ a nin na lahara, dunupasɔɔ ka mun le na o tigi ye?

³⁷ Mɔɔɔ bɛ se ka mun le di min bɛ se ka kɛ a nin kunmabɔsara ye?

³⁸ O le kosɔn ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka maroya ka ne ni ne ta kuma ko fɔ bi mɔɔɔ terenbariw, ani Alapasiranbariw na na, Min kɛra Adamaden ye*, ni o nana don a Fa Ala ta nɔɔɔ ra ni mɛɛkɛ saninmanw ye, ale fana bɛna maroya k'a fɔ ko o tigi ye ale ta ye.»

9

¹ Yesu k'a fɔ o ye tuun ko: «Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko minw lonin bɛ yan bi, o dɔw tɛna sa fiyewu, fɔ o ye Ala ta Masaya* nato ye ni sebgaya ye.»

* 8:28 8.28 Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

*Yesu nɔɔɔ yirara karamɔɔɔdenw na
(Matiyu 17.1-13; Luka 9.28-36)*

² Ayiwa, tere wɔɔɔ tɛmɛnin kɔ, Yesu ka Piyeri ni Yakuba ni Yuhana wele ka taga ni o ye kuru jamijan dɔ kan o danna. Ka o to o yɔɔ ra, Yesu cogoya yɛlɛmana o ja na.

³ A ta faniw barara ka gbɛ fɔ ka manamana. A tun gbɛra cogo min na, fanikobaga si tɛ dugukolo kan min bɛ se ka fani ko k'a gbɛ o cogo ra.

⁴ O kɔ, karamɔɔɔden saba ka cira Iliya* ni cira Musa ye, o bɛ kumana ni Yesu ye.

⁵ Piyeri k'a fɔ Yesu ye ko: «An karamɔɔ, an nana yan minke, o pana dɛ! A to an ye fanibon saba lɔ: ele ta kelen, cira Musa ta kelen, ani cira Iliya ta kelen.»

⁶ Piyeri kɔni tun ka o kuma fɔ a yɛrɛ kun fɛ le, sabu siranya tun bɛ o mɔɔ saba bɛɛ ra.

⁷ Ayiwa, sankaba dɔ jigira ka na o datugu; kumakan dɔ bɔra sankaba ra, ko: «Nin le ye ne Dence kanunin ye; aw y'a lamɛn!»

⁸ O yɔɔnin bɛɛ karamɔɔɔdenw ka fleri kɛ o lamini bɛɛ ra; nka o ma mɔɔ si ye tuun, ni Yesu kelen tɛ.

⁹ Ayiwa, ka o jigito to ka bɔ kuru kan, Yesu k'a fɔ o ye k'a gbɛlɛya ko o ka ko min ye, o kana o fɔ mɔɔ si ye fɔlɔ, fɔ Min kɛra Adamaden ye*, o ye kunu ka bɔ saya ra fɔlɔ.

¹⁰ Karamɔɔɔdenw ka o kuma mara o yɛrɛw kɔɔ, nka o tun bɛ jɔɔɔn pininkara ko: «A tun b'a fɔra ko: <ka kunu ka bɔ saya ra,> o kɔɔ ye mun ye?»

¹¹ Ayiwa, karamɔɔɔdenw ka Yesu pininka ko: «Mun kosɔn sariya karamɔɔɔw* b'a fɔra ko: <Cira Iliya le ka kan ka kɔn ka na fɔlɔ?» »

¹² Yesu ka o jaabi ko: «Can lo, cira Iliya bɛna na fɔlɔ ka na fɛn bɛɛ labɛn; nka mun na a sebera Ala ta Kuma ra ko: <Min kɛra Adamaden ye*, ko o ka kan ka tɔɔɔ kɔsɛbɛ, ani ko mɔɔɔw bɛna a mafiyɛnya?»

¹³ O bɛɛ n'a ta, ne b'a fɔ aw ye ko cira Iliya nana ka ban, nka o ka a kɛ o sago ye, i n'a fɔ a sebera cogo min na a ta ko ra Kitabu kɔɔ†.»

*Yesu ka den jinato dɔ kɛɛya
(Matiyu 17.14-21; Luka 9.37-42)*

¹⁴ Ayiwa, Yesu ni o karamɔɔɔden saba nana se karamɔɔɔden tɔw kɔɔ minke, o k'a ye ko jamaba dɔ ka o lamini; sariya karamɔɔɔ* dɔw bɛ sɔsɔri kɛra ni o ye.

¹⁵ Mɔɔɔw ka Yesu ye minke, a barara o bɛɛ ra kɔsɛbɛ. O borira ka taga Yesu fɛ ka taga a fɔ.

¹⁶ Yesu ka karamɔɔɔdenw pininka ko: «Aw ni olugu bɛ jɔɔɔn sɔsɔra mun le ra?»

¹⁷ Ayiwa, o jama ra mɔɔ dɔ ka Yesu jaabi k'a fɔ a ye ko: «An karamɔɔ, ne nana ni ne dence ye i fɛ; jina dɔ le b'a ra, o le ka a kɛ bobo ye.

¹⁸ Ni o jina wurira a fɛ yɔɔ o yɔɔ, a b'a firi dugu ma; den bɛ dakanga bɔ, a bɛ a jin jimi ka ja. Ne ka i ta karamɔɔɔdenw daari ko o ye jina gbɛn, nka o ma se.»

¹⁹ Yesu ko: «Aw mɔɔ lanabariw, ne bɛna to ni aw ye fɔ tuma juman? Ne bɛna aw ta kow sɔnmɛna fɔ ka taga se wagati juman le? Aw ye na ni den ye ne fɛ yan.» O nana ni den ye.

²⁰ Jina ka Yesu ye minke, o yɔɔnin bɛɛ a ka den yuguyugu ni fanga ye. Den bɛna dugu ma ka kolonkolon, ka kanga bɔ a da ra.

²¹ Yesu ka den face pininka ko: «A k'a sɔɔ kabini wagati juman?» A face ko: «Kabini a denmisɛnman.»

²² Tuma caman jina b'a firi tasuma ra, walama ji ra, janko ka a faga. Ni i bɛ se ka fɛn dɔ kɛ, makari an na ka an dɛmɛ.

* 9:4 9.4 Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli. † 9:13 9.13 Cira tun ka min fɔ cira Iliya nako ra (Malaki 3.23-24), Yuhana Batizerikebaga nana minke, o kuma kɛra can ye.

²³ Yesu k'a fɔ a ye ko: «Mun kosɔn i k'a fɔ ko: <Ni i bɛ se ka fɛn dɔ kɛ>? Mɔɔ min bɛ la ne ra, fɛn bɛɛ bɛ se ka kɛ o tigi ye.»

²⁴ O yɔrɔnin bɛɛ den face pɛrɛnna ko: «Ne lara i ra, nka ne ta lanaya ka dɔɔ, dɔ fara ne ta lanaya kan!»

²⁵ Yesu ka o mɔɔw girinto ye ka na minkɛ, a jamana jina kunna k'a fɔ a ye ko: «Jina, ele min bɛ mɔɔ kɛ bobo ni torogberen ye, ne b'a fɔ i ye ko i ye bɔ nin den na, i kana don a ra tuun fiyewu!»

²⁶ Ayiwa, o jina ka kule ci ka den yuguyugu ni fanga ye ka bɔ a ra; den kɛra i ko su. Mɔɔ minw tun bɛ yi, o caman ko: «Den sara.»

²⁷ Nka Yesu k'a mina a boro ma ka a lawuri. Den wurira ka lɔ.

²⁸ Yesu donna bon kɔnɔ minkɛ, a ta karamɔɔdenw ka a jininka o danna, o ko: «Mun kosɔn anw ma se ka nin jina gbɛn?»

²⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Nin jina jɔɔn kɔni, foyi tɛ se ka ale labɔ ni Aladaari tɛ.»

Yesu bɛ a ta saya ni a kunuko fɔ tuun

(Matiyu 17.22-23; Luka 9.43-45)

³⁰ Yesu ni a ta karamɔɔdenw bɔra o yɔrɔ ra ka Galile mara cɛtigɛ. Yesu tun t'a fɛ mɔɔw ye ale yɔrɔ lɔn.

³¹ Sabu a tun bɛ a ta karamɔɔdenw karanna k'a fɔ o ye ko: «Min kɛra Adamaden ye*, o bɛna o mina k'a don mɔɔw boro; o bɛna a faga, nka a saya tere sabanan a bɛna kunu.»

³² Karamɔɔdenw tun ma o kuma kɔrɔ lɔn, nka o fana tun bɛ siranna, k'a jininka.

Mɔɔ min ye jɔmɔɔ ye Ala fɛ

(Matiyu 18.1-5; Luka 9.46-48)

³³ Ayiwa, Yesu ni a ta karamɔɔdenw sera Kapɛrinahumu. O donna bon kɔnɔ wagati min na, a ka o jininka; a ko: «Aw tun bɛ mun kuma le fɔra sira ra?»

³⁴ O jera, sabu o tun bɛ jɔɔn sɔsɔra sira ra ko jɔntigi le ye olugu ra jɔmɔɔ ye.

³⁵ Ayiwa, Yesu sigira; a k'a ta karamɔɔden tan ni fla wele k'a fɔ o ye ko: «Ni mɔɔ dɔ b'a fɛ ka kɛ jɔmɔɔ ye, o tigi ka kan ka kɛ bɛɛ ra kɔmɔɔ ye, ani ka a yɛɛ kɛ tɔw bɛɛ ta baaraden ye.»

³⁶ O kɔ, a ka denfitini dɔ ta, ka na a lɔ o cɛ ra; a k'a boro melege o den ma, k'a fɔ o ye ko:

³⁷ «Ni mɔɔ o mɔɔ ka nin denfitini jɔɔn dɔ mina ka ja ne tɔɔ kosɔn, o tigi ka ne yɛɛ le mina ka ja. Ni mɔɔ o mɔɔ fana ka ne mina ka ja, o tigi ma ne le mina ka ja, nka min ka ne ci, a ka o le mina ka ja.»

An juguw ani an jinw

(Luka 9.49-50)

³⁸ Yuhana ko Yesu ma ko: «An karamɔɔ, an ka cɛ dɔ ye a bɛ jinaw gbɛnna ka bɔ mɔɔw ra i tɔɔ baraka ra, k'a sɔrɔ a tɛ ni an ye; an ka a bari o ra, sabu a tɛ ni an ye.»

³⁹ Yesu ko: «Aw kana a bari o ra, sabu mɔɔ si tɛ se ka kabako kɛ ne tɔɔ baraka ra, ka seko o yɔrɔnin bɛɛ ra ka kumajugu fɔ ne ma.

⁴⁰ Sabu mɔɔ min tɛ an jugu ye, o tigi ye an jin le ye.

⁴¹ Ni mɔɔ o mɔɔ ka jifiyɛ ja kelen minji di aw ma ne tɔɔ kosɔn, ko sabu aw ye Kirisita* taw ye, can ra ne b'a fɔ aw ye ko o tigi tɛna fɔn o baraji ra fiyewu.»

Fɛn minw bɛ mɔɔ bla jurumun na

(Matiyu 18.6-9; Luka 17.1-2)

⁴² Yesu k'a fɔ o ye tuun ko: «Nin denfitini minw lanin bɛ ne ra ka ban, sani mɔɔ dɔ ye kɛ sababu ye ka o ra kelen kunnacɛn ka bɔ lanaya ra, a ka fisa o ye wugu belebebeba dɔ le dulon o tigi kan na ka a firi kɔɔji ra.

⁴³ «Ni i boro kelen le be ke sababu ye ka i bla jurumun na, a tige ka bo yi; sabu ka taga don ni i boro kelen ye panamanya ra, o ka fisa i ma, sani i boroflatigi ye taga don jahanama ra, o yoro min tasuma te faga ka ye.

⁴⁴ [Tumu minw be moggo sogo domu o yoro ra, o te faga ka ye, a tasuma fana te faga.]

⁴⁵ Ni i sen kelen le be ke sababu ye ka i bla jurumun na, a tige ka bo yi; sabu ka taga don ni i sen kelen ye panamanya ra, o ka fisa i ma, sani i senflatigi ye taga firi jahanama kono yi.

⁴⁶ [Tumu minw be moggo sogo domu o yoro ra, o te faga ka ye, a tasuma fana te faga.]

⁴⁷ Ni i paden kelen le be ke sababu ye ka i bla jurumun na, a wogobi ka bo yi; sabu ka taga don ni i paden kelen ye panamanya ra, o ka fisa i ma, sani i padenflatigi ye taga firi jahanama ra.

⁴⁸ Tumu minw be moggo sogo domu o yoro ra, o te faga ka ye, a tasuma fana te faga.

⁴⁹ Sabu moggo bee bena saninya tasuma fe, i n'a fo saraka tun be saninya cogo min na ni koggo ye.

⁵⁰ «Koggo koni ye fenjuman ye, nka ni koggo timiya bora a ra, mun le be se ka a latimiya tuun? Aw ye koggo ke aw yerew ra. Aw y'a to hera ye ke aw ni jogon ce.»

10

*Yesu be taga Zude mara ra
(Matiyu 19.1-12; Luka 16.18)*

¹ Yesu bora o yoro ra, ka taga Zude mara yoro do ra, min be Zuriden ba ko fe. O yoro ra jamaba nana lajen a koro tuun. A ka ke o karan ye i n'a fo a tun be deri k'a ke cogo min na.

Yesu ko furu man kan ka sa

² Farisi* dow gbarara Yesu ra ka a pininka; o tun b'a fe k'a korobo le. O ko: «Yala ka kapa ni sariya* ye, ce be se ka a muso bla wa?»

³ Yesu ka o jaabi ni pininkari do ye, ko: «Cira Musa ka mun le sebe o ko ra?»

⁴ O k'a fo a ye ko: «Cira Musa ko ce be se ka furusasebe di a muso ma ka a bla.»

⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Aw ta jusukungbeleya le koson Musa ka o sariya sebe aw ye.

⁶ Ni o te, dunupa danwagati ra Ala ka ce ni muso le dan.

⁷ <O le koson ce be bo a face ni a bamuso koro ka noro a muso ra.

⁸ O fla be jen ka ke moggo kelen ye.> O te jate moggo fla ye tuun; o be jen ka ke moggo kelen ye.

⁹ O le koson Ala ka min jen ka a ke kelen ye, moggo si kana o faran ka bo jogon na.»

¹⁰ Yesu ni a ta karamogodenw nana don bon kono wagati min na, karamogodenw ka Yesu pininka o kow ra.

¹¹ Yesu k'a fo o ye ko: «Ni ce o ce ka a muso bla ka muso were furu, o ce ka jeneya le ke, a k'a muso folo janfa.

¹² Ni muso min fana bora a ce fe ka taga sigi ce were kun, o muso ka jeneya le ke.»

*Yesu ka dugawu ke denmisenw ye
(Matiyu 19.13-15; Luka 18.15-17)*

¹³ Ayiwa, moggo dow nana ni denmisen dow ye Yesu fe, janko a ye maga o ra; nka karamogodenw ka o mogow mafiyenya.

¹⁴ Yesu ka o ye minkɛ, o ma diya a ye. A k'a fɔ karamɔgɔdenw ye ko: «Aw y'a to denmisɛnw ye na ne fɛ, aw kana o bari; sabu mɔgɔ minw bɛ i ko denmisɛnw, Ala ta Masaya* ye olugu le ta ye.

¹⁵ Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ma sɔn Ala ta Masaya* ma i ko denfitini, o tigi tɛna don a ra fiyewu.»

¹⁶ O kɔ, a ka denmisɛnw ta ka a boro mini o ma, k'a boro la o kan, ka dugawu kɛ o ye.

Cɛ naforotigi ta ko

(Matiyu 19.16-30; Luka 18.18-30)

¹⁷ Ayiwa, Yesu ka sira ta minkɛ, cɛ dɔ borira ka na a kinbiri gban a kɔrɔ k'a jininka ko: «An karamɔgɔnuman, ne ka kan ka mun le kɛ, janko ne ye janamanya banbari sɔrɔ?»

¹⁸ Yesu k'a fɔ a ye ko: «Mun na i ko ne ma ko: <Karamɔgɔnuman?> Mɔgɔnuman si tɛ yi, ni Ala kelenpe tɛ.

¹⁹ Ayiwa, i ka Ala ta sariyaw* lɔn, ko: «I kana mɔgɔ faga; i kana jɛnɛya kɛ; i kana sonyari kɛ; i kana faninya fɔ k'a la i mɔgɔɔgɔn na; i kana mɔgɔ tɔɔɔ, i fa ni i ba bonya.» »

²⁰ Cɛ ka Yesu jaabi ko: «An karamɔgɔ, ne ka o sariyaw bɛɛ sira tagama kabini ne denmisɛnman.»

²¹ Yesu k'a fɛ, a ko diyara Yesu ye; a ko a ma ko: «Fɛn kelen belɛn le ka i jɛn. Taga i borofɛnw bɛɛ fiyeere ka o wari tarantaran fagantanw na; ni o kɛra, naforoba bɛna kɛ i fɛ arijana ra. O kɔ, i bɛ na tugu ne kɔ.»

²² O kuma ka o cɛ ɲa kumu kɔsɛbɛ; a janasisinin wurira ka taga, sabu naforoba tun b'a fɛ.

²³ Yesu ka a ɲa munu ka mɔgɔw fɛ, k'a fɔ a ta karamɔgɔdenw ye ko: «Naforo bɛ mɔgɔ minw fɛ, olugu don ka gbɛlɛn Ala ta Masaya* ra dɛ!»

²⁴ O kuma ka karamɔgɔdenw kɔnɔnɔban. Nka Yesu kɔsegira a kan k'a fɔ o ye tuun ko: «Denmisɛnw, Ala ta Masaya don ka gbɛlɛn dɛ!

²⁵ ɲɔgɔmɛ don ka di misɛniwo fɛ ka tɛmɛ naforotigi don kan Ala ta Masaya ra.»

²⁶ Karamɔgɔdenw kabakoyara tuun fɔ k'a dama tɛmɛ; o ka kɛ a fɔ ye ɲɔgɔn ye ko: «O tuma ɲɔn le bɛna kisi sa?»

²⁷ Yesu ka o fɛ, k'a fɔ o ye ko: «Mɔgɔw fɛ o tɛ se ka kɛ, nka Ala fɛ a bɛ se ka kɛ; sabu foyi si tɛ Ala kɲa.»

²⁸ O tuma, Piyɛri k'a fɔ Yesu ye ko: «Anw do? Anw jɛnna fɛn bɛɛ kɔ ka tugu i no fɛ!»

²⁹ Yesu ka a jaabi ko: «Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ka jɛn a ta bon kɔ, walama a balemacew kɔ, walama a balemamusow kɔ, walama a bamuso kɔ, walama a face kɔ, walama a ta denw kɔ, walama a ta forow kɔ, ne tɔgɔ kosɔn, ani Kibaro Diman* kosɔn,

³⁰ sigiya t'a ra, o tigi bɛna o fɛnw bɛɛ ɲɔgɔn kɛmɛ kɛmɛ sɔrɔ nin dunupa ra yan. A bɛna sow sɔrɔ, ka dɔgɔw ni kɔrɔw sɔrɔ, ka bamusow sɔrɔ, ka denw sɔrɔ, ka forow sɔrɔ; nka a bɛna tɔrɔ fana sɔrɔ. O bɛɛ kɔ fɛ a bɛna taga janamanya banbari fana sɔrɔ sini.

³¹ Nka ɲafɛmɔgɔ caman bɛna kɛ kɔfɛmɔgɔw ye, kɔfɛmɔgɔ caman bɛna kɛ ɲafɛmɔgɔw ye fana.»

Yesu ka a ta saya ni a kunuko fɔ tuun

(Matiyu 20.17-19; Luka 18.31-34)

³² Yesu ni a ɲɔfɛmɔgɔw tun bɛ sira kan ka taga Zeruzalɛmu; Yesu tun bɛ ɲa fɛ. Jatigɛ tun bɛ karamɔgɔdenw na, mɔgɔ minw tun bɛ o kɔ, olugu fana tun bɛ siranna.

Yesu ka a ta karamogoden tan ni fla wele ka o gbara a yere koro tuun; ko minw ka kan ka a soro, a ka ke o kow fo ye o ye.

³³ A ko: «An tagato fle Zeruzalemu. Min kera Adamaden ye*, o bena don sarakalasebagaw* kuntigiw boro, ani sariya karamogow*. O bena kiti tige a kan ko a ka kan ka faga. O bena a don siya were mogow* boro.

³⁴ Olugu bena a logobo, ka daji tu a kan, k'a bugo ni gbepe ye, ka soro k'a faga; nka a saya tere sabanan na, a bena kunu.»

Karamogoden fla ka Yesu daari

(Matiyu 20.20-28)

³⁵ Ayiwa, Zebede dence fla, Yakuba ni Yuhana, olugu gbarara Yesu ra k'a fo a ye ko: «An karamogo, an bena fen min daari i fe, i ye o ke an ye.»

³⁶ Yesu k'a fo o ye ko: «Aw b'a fe ne ye mun le ke aw ye?»

³⁷ O ka Yesu jaabi ko: «Ni i nana ke i ta masaya nooroman na tuma min na, i y'a to an mogo fla ra kelen ye sigi i kininboroyanfan na, kelen ye sigi i numanboroyanfan na.»

³⁸ Nka Yesu ka o jaabi ko: «Aw be fen min daarira, aw yere ma o lon. Ne bena tooro cogoya min na, aw be se ka tooro o cogo ra wa? Walama ne bena batize ni tooro ye cogo min na, aw be se ka batize o cogo ra wa?»

³⁹ O ka a jaabi ko: «Onhon, an be se.» Yesu k'a fo o ye ko: «Can lo, ne bena tooro cogo min na, aw bena tooro o cogo ra; ne bena batize cogo min na, aw bena batize o cogo ra.

⁴⁰ Nka ka sigi ne kininboroyanfan fe, walama ka sigi ne numanboroyanfan fe, o dibaga te ne ye. Ala ka o sigiyorow laben mogow minw ye, a bena di olugu le ma.»

⁴¹ Karamogoden to tan ka o kuma men minke, olugu dimina Yakuba ni Yuhana koro.

⁴² O ra, Yesu ka o wele k'a fo o ye ko: «Aw k'a lon ko minw be jate i ko siya were mogow ta kuntigiw, olugu be o siyaw mara jagboya ra; jamana mogobabaw fana be o ta fanga digi mogow tow kan.

⁴³ Nka a man kan ka ke ten aw ce ra. Min b'a fe ka ke mogoba ye aw ra, o tigi ka kan ka ke tow ta baaraden le ye.

⁴⁴ Min b'a fe ka ke aw ra namogo ye, o tigi ka kan ka ke tow bee ta jon ye.

⁴⁵ Sabu Min kera Adamaden ye*, ale yere ma na janko mogow ye baara ke a ye, nka a nana ka na baara ke mogow ye le, ani ka a yere nin di, ka ke mogow caman kunmabosara ye.»

Yesu ka fiyentoe do na yele

(Matiyu 20.29-34; Luka 18.35-43)

⁴⁶ Ayiwa, o sera Zeriko. Yesu ni a ta karamogodenw, ani jama caman tun be bora dugu kono minke, o y'a soro fiyentoe do tun siginin be sirada ra, a be daariri kera; a togo ye ko Baritime, Time dence lo.

⁴⁷ A k'a men minke ko Yesu Nazaretika le be temena, a perenna ka a wele ko: «Yesu, Dawuda Mamaden*, sabari ka na ne ma.»

⁴⁸ Mogow caman songora a ra ko a ye je. Nka a ka do le fara a perenkan kan ko: «Dawuda Mamaden*, sabari ka na ne ma.»

⁴⁹ Yesu lora, k'a fo ko o ye a wele ka na. O tagara fiyentoe wele, k'a fo a ye ko: «I hakiri sigi! I wuri, Yesu be i welera.»

⁵⁰ A k'a ta deregeba firi dugu ma, ka pan ka wuri, ka na Yesu fe.

⁵¹ Yesu ka a pininka ko: «I b'a fe ne ye mun le ke i ye?» A ko: «An karamogo, ne b'a fe ka yeri ke le tuun.»

⁵² Yesu k'a fo a ye ko: «Taga! I ta lanaya ka i keneya!» O yoronin kelen bee, a padenw yelera, a tugura Yesu ko.

11

Yesu donna Zeruzalemu

(Matiyu 21.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)

¹ Yesu ni a ta karamogodenw surunyara Zeruzalemu na tuma min na, ani Betifaze, ani Betani, ka o to Oliviyesunw kuru kere fe, Yesu ka a ta karamogoden fla ci.

² A k'a fo o ye ko: «Dugu min fle an na fe, aw ye taga yi; ni aw sera yi doron, aw bena faliden do sirinin ye, moggo ma yelen min kan folo. Aw y'a foni ka na ni a ye yan.

³ Ni moggo do ka aw jininka ko: «Mun koson aw be nin kera?» Aw ye o tigi jaabi ko: «An Matigi le mako b'a ra; a ko a bena a kosegi aw ma sisan.» »

⁴ Karamogodenw tagara minke, o tagara a soro ko faliden sirinin be bon do da ra sira kere fe. O k'a foni.

⁵ Moggo minw tun be o yoro ra, olugu dow ko karamogodenw ma ko: «Aw be mun le kera tan? Mun koson aw be nin faliden fonina?»

⁶ Karamogodenw ka o jaabi i ko Yesu tun k'a fo o ye cogo min na. O ka faliden to o boro.

⁷ Karamogodenw nana ni fali ye Yesu fe; o ka o ta derege dow la fali ko ra, Yesu yelenna ka sigi a kan.

⁸ Moggo caman ka o ta deregebaw lala sira kan Yesu na; dow ka yiriboromisən dow tigetige bin konɔ, ka na o lala sira kan.

⁹ Moggo minw tun be Yesu na fe, ani minw tun be a ko fe, o bee tun be perenna ko: «Hozana*, an ye Ala tando.

Min be nana Matigi togo ra, dugawu ye ke o ye.

¹⁰ Masaya min be nana, Ala ye baraka don o masaya ra.

An bemace Dawuda ta masaya lo.

Noro ye la Ala togo kan sanfeyorow bee ra!»

¹¹ O sera Zeruzalemu minke, Yesu tagara don Alabatosoba konɔ. A ka fenw bee flefle minke, a bora ka taga Betani, ani a ta karamogoden tan ni fla, sabu su tun be jini ka ko.

Yesu ka torosun danga

(Matiyu 21.18-19)

¹² O lon dugusagbe o boto Betani, kongɔ ka Yesu mina.

¹³ A ka torosun do ye yorojan; flaburu tun b'a ra. A gbarara a ra ka a fle ni a bena den soro a ra. Nka a sera a koro tuma min na, a ma foyi soro a ra ni flaburu doron te, sabu a dentuma tun ma se ban.

¹⁴ A ko o torosun ma ko: «Moggo si tena den soro ele ra ka a domu tuun.» A ta karamogodenw ka o kuma men.

Yesu ka jagokebagaw gbenna

(Matiyu 21.12-17; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹⁵ O sera Zeruzalemu minke, Yesu donna Alabatosoba lu konɔ. Fiyeerekεbagaw ani sannikebaga* minw tun be Alabatosoba lu konɔ, a ka olugu bee gben ka bo; a ka warifalenbagaw ta tabaliw noninoni ka ben, ani tunganifiyeerebagaw ta siginanw.

¹⁶ A ma son moggo si ye don ni fiyeerefen ye Alabatosoba konɔ tuun.

¹⁷ O ko, a ka o karan k'a fo ko: «A sebera Ala ta Kuma ra ko: «Ne ta bon bena wele le ko siyaw bee ta Aladaariyoro.» Nka aw koni ka a yelena ka a ke sonw dogoyoro le ye†.»

11:10 11.10 Nin kuma fora Zaburu 118.25,26. * **11:15 11.15** O mogow tun be beganw fiyeere sarakabobagaw le ma, walama ka wari falen o ye. † **11:17 11.17** Nin kuma fora Ezayi 56.7 ani Yereimi 7.11.

¹⁸ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* ka o kow men minke, o ka ke Yesu fagasababu jini ye; o tun be siranna a ja sabu a ta karan tun ka mogɔ beɛ kun mina.

¹⁹ Wulada sera minke, Yesu ni a ta karamogodenw bɔra dugu konɔ.

Lanaya ni Aladaari ni yafari

(Matiyu 21.20-22)

²⁰ O dugusagbe sogomada joona fe, Yesu ni a ta karamogodenw temeto sira kan, karamogodenw ka o torosun ye, a jara fo ka se a liliw ma.

²¹ Piyeri hakiri jigira Yesu ta kuma fonin na. A ko Yesu ma ko: «An karamogɔ, a fe, i ka torosun min danga kunu, a jara.»

²² Yesu k'a fo a ta karamogodenw ye ko: «Aw ye la Ala ra.»

²³ A ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko ni mogɔ min k'a fo nin kuru ye ko a ye bo a no ra ka taga ben kogoji ra, ni o tigi ma sigiya a jusukun na fiyewu, ni a lara a ra ko ale ka min fo ko Ala bena o ke, o ko bena ke o tigi ye.

²⁴ O le koson ne b'a fo aw ye ko ni aw ka Ala daari fen o fen na, aw ye la a ra ko aw ka o soro ka ban; ni o kera, Ala bena o fen di aw ma.

²⁵ «Nka ni aw wurira ka lo wagati min na ko aw be Ala daari, ni aw hakiri jigira a ra ko mogɔ do ka aw hake ta, aw ye yafa o tigi ma, janko aw Fa Ala min be sankolo ra, o ye aw ta hakekow yafa aw ma fana.

²⁶ [Sabu ni aw te yafa jagon ma, aw Fa Ala min be sankolo ra, o tena yafa aw fana ma aw ta hake kow ra.]»

Yesu ta fanga soroyoro

(Matiyu 21.23-27; Luka 20.1-8)

²⁷ Ayiwa, Yesu ni a ta karamogodenw tagara Zeruzalemu tuun. Ka Yesu yaalayaalatɔ Alabatosoba konɔ, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow*, ani cekorobaw nana a fe.

²⁸ O ka a pininka ko: «I be nin kow kera fanga juman le sababu ra, ani jon le fana ka o fanga di i ma.»

²⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Ne bena aw pininka fen kelenpe ra, aw ye ne jaabi o ra; ni o kera, min ka fanga di ne ma ka nin kow ke, ne fana bena o fo aw ye.

³⁰ Ne ko: jon le tun ka Yuhana Batizerikebaga ci ka na mogow batize? Ala wa, walama mogow? Aw ye ne jaabi o ra.»

³¹ O ka ke a fo ye jagon ye ko: «Ni an ko: <Ala lo>, a bena a fo ko: <O tuma mun koson aw ma la a ra?»

³² Nka ni an fana k'a fo ko: <Mogow lo>, o tuma...» O tun be siranna jama ja, sabu mogow beɛ tun be Yuhana jatera ko Ala ta cira do lo can ra.

³³ O koson o ka Yesu jaabi ko olugu m'a lon. Yesu fana ko: «Ayiwa, ni o lo, min ka fanga di ne ma ka nin kow ke, ne fana tena o fo aw ye.»

12

Baardenjuguw ta ko

(Matiyu 21.33-46; Luka 20.9-19)

¹ Ayiwa, o ko, Yesu ka talen dow fo mogow ye. A ko: «Ce do le tun ka rezenforo sene, ka a lamini ni sansan ye, ka rezencongoyoro do sogi fara ra, ka gbata do lo foro korosibagaw ye. O ko, a ka o foro karifa baarden dow ma ka taga tagama ra.

² Rezen bowagati nana se tuma min na, a ka a ta baarden do ci o rezenforo korosibagaw fe ko a ye taga rezenmo do mina ka na ni a ye.

³ Nka rezenforo korosibagaw ka a mina ka a bugo, ka a borolakolon ghen ka taga.

⁴ Forotigi ka baaraden dɔ wɛrɛ ci o fɛ tuun; o ka o fana mina ka a bugɔ ka a mandimi a kunkolo ra, ka a nɛni.

⁵ Forotigi ka mɔɔ sabanan ci; o ka o faga. O kɔ, a ka caman wɛrɛ ci; nka o ka olugu dɔw bugɔ, ka dɔw faga.

⁶ Ayiwa, a tun tora a dɛncɛ le ye, a bɛ min kanu. A laban a ka o ci ka taga rɛzɛnforo kɔrɔsibagaw fɛ, ko: «O bɛna ne dɛncɛ kɔni bɔnya.»

⁷ Nka rɛzɛnforo kɔrɔsibagaw ka o ye minke, o k'a fɔ jɔɔn ye ko: «Nin le bɛna cɛn ta! Aw ye na, an y'a mina ka a faga; ni o kɛra, foro bɛ kɛ an ta ye.»

⁸ O ka a mina ka a faga ka taga a firi rɛzɛnforo kɔ fɛ.»

⁹ Yesu ko: «Ayiwa, forotigi bɛna mun le kɛ sa? Sigiya t'a ra, a bɛna na o rɛzɛnforo kɔrɔsibagaw faga, ka foro karifa mɔɔ wɛrɛw ma.

¹⁰ Aw ma nin kuma karan Kitabu kɔnɔ wa, ko: «Bonlobagaw banna kabakuru min na, o le nana kɛ kabakuru sɔbɛman ye, ka kɛ bon kabakuru folo ye.

¹¹ O kow bɛɛ bɔra Matigi yɛrɛ le ra, o kɛra kabako ye an na.» »

¹² Ayiwa, Yahudiyaw kuntigiw tun bɛ cogoya jinina ka Yesu mina, sabu o tun k'a lɔn ko a ka o kuma fɔ olugu le ma. Nka o siranna jama na, o ka Yesu to yi ka taga.

Ninsɔngɔ sarako

(Matiyu 22.15-22; Luka 20.20-26)

¹³ Yahudiyaw ta namɔɔgɔw ka Farisi* dɔw, ani Herodi* ta mɔɔgɔ dɔw ci Yesu fɛ, janko o ye a minasababu sɔrɔ ni a yɛrɛ darakuma dɔw ye.

¹⁴ O mɔɔgɔw nana a fɔ Yesu ye ko: «An karamɔɔ, an k'a lɔn ko i bɛ can le fɔ, i tɛ siran mɔɔ na, i fana tɛ mɔɔ bɔ mɔɔ ra; i bɛ mɔɔgɔw karan Ala ta sira ra ka kapa ni can le ye. Ayiwa, yala ka ninsɔngɔ sara masacɛba Sezari ye, o bennin lo wa? An ka kan ka a sara wa, walama an man kan ka a sara?»

¹⁵ Ayiwa, Yesu tun ka o mɔɔgɔw ta flankafuya lɔn; a k'a fɔ o ye ko: «Mun na aw b'a fɛ ka ne kɔrɔbɔ? Aw ye na ni tama kelen ye, janko ne y'a fɛ.»

¹⁶ O nana ni tama kelen ye. Yesu ka o jininka ko: «Jɔntigi ta ja ni a tɔɔ le bɛ wari nin kan?» O ko: «Masacɛba Sezari.»

¹⁷ Yesu ko: «Ayiwa, ni o lo, aw ye Sezari ta kɔsegi Sezari ma, ka Ala ta kɔsegi Ala ma.» Yesu ta kuma ka o kɔnɔnɔban.

Sadusiw ka Yesu jininka suw kunuko ra

(Matiyu 22.23-33; Luka 20.27-40)

¹⁸ Ayiwa, Sadusiw*, minw b'a fɔ ko mɔɔ si su tɛna kunu lahara, olugu nana Yesu fɛ ka na a jininka ko:

¹⁹ «An karamɔɔ, cira Musa tun ka nin kuma sɛbɛ sariya* ra ko: «Ni cɛ dɔ ka muso furu, ka sa k'a sɔrɔ a ma den sɔrɔ ni o muso ye, a balemacɛ ka kan ka o muso ta ka den sɔrɔ ni a ye a balemacɛ nɔ ra.»

²⁰ Ayiwa, balemacɛ wolonfla tun bɛ yi. Folo ka muso furu, ka sa, a ma den to a kɔ.

²¹ Flanan ka muso ta, ka sa, a ma den to a kɔ; sabanan fana ta kɛra ten.

²² Ayiwa, o cɛ wolonfla si ma den to o kɔ. Olugu bɛɛ sanin kɔ muso yɛrɛ sara.

²³ Ayiwa, ni suw nana kunu lahara, o muso bɛna kɛ jɔn kelen le ta ye sa? Sabu o cɛ wolonfla bɛɛ tun ka a furu?»

²⁴ Yesu ka o jaabi, ko: «Nin le kɔsɔn aw firira: sabu aw ma Kitabu ta kumaw faamu, aw ma Ala ta sebgaya fana lɔn.

²⁵ Sabu ni mɔɔgɔw nana kunu ka bɔ saya ra lahara, cɛ tɛna muso furu, muso fana tɛna di cɛ ma. Mɔɔgɔw bɛna kɛ i ko mɛlekɛw bɛ cogo min na sankolo ra.

²⁶ Ayiwa, min kɛra suw kunuko ye, Ala ka kuma min fɔ cira Musa ye yiritunin tasumaman kɔrɔ, aw ma o karan Musa ta Kitabu kɔnɔ wa? Ala ko: <Ne ye Iburahima ta Ala ye, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala.>

²⁷ O kɔrɔ ye ko Ala tɛ mɔɔgo saninw ta Ala ye; mɔɔgo janamanw ta Ala lo. O ra, aw lafiricogo juguyara kosebɛ.»

Sariyaw bɛɛ ra belebeleba
(Matiyu 22.34-40; Luka 10.25-28)

²⁸ Sariya karamɔɔgo* dɔ tun ka Yesu ni o mɔɔgow ta kumaw mɛn; a k'a ye ko Yesu tun ka o jaabi ka na minke, a gbarara a ra ka a jininka ko: «Sariya juman le bɛ Ala ta sariyaw* bɛɛ na fɛ?»

²⁹ Yesu ka a jaabi ko: «Sariya min bɛ tɔw bɛɛ na fɛ, o flɛ nin ye: <Aw Izirayelimɔɔgow, aw ye lamɛnni kɛ. An Matigi Ala le ye Matigi kelenpe ye.

³⁰ I ka kan ka i Matigi Ala kanu ni i jusukun bɛɛ ye, ani i nin bɛɛ, ani i ta miiriyi bɛɛ, ani i baraka bɛɛ.>

³¹ Sariya flanan flɛ nin ye:

<I ka kan ka i mɔɔɔɔɔɔɔɔ kanu i ko i yɛɛ.>

Ala ta sariyaw bɛɛ ra, dɔ man bon ka tɛmɛ nin fla kan.»

³² O sariya karamɔɔgo k'a fɔ Yesu ye ko: «An karamɔɔgo, o pana; i ka can fɔ, k'a fɔ ko: <Ala kelenpe le bɛ yi, Ala wɛɛ tɛ yi ale kɔ.>

³³ Ani ko: <Ni i bɛ Ala kanu ni i jusukun bɛɛ ye, ani i hakiri bɛɛ, ani i baraka bɛɛ, ka i mɔɔɔɔɔɔɔɔ kanu i ko i yɛɛ, o ka fisa ni saraka jenitaw, ani saraka fagataw bɛɛ ye.> »

³⁴ Yesu k'a ye ko o cɛ ka jaabiri kɛ ni hakiri ye minke, a k'a fɔ a ye ko: «I yɔrɔ man jan Ala ta Masaya* ra.» O kɔ, mɔɔgo si ma sɔn k'a jininka tuun.

Kirisita ma kɛ Dawuda Mamaden dɔrɔn ye*
(Matiyu 22.41-46; Luka 20.41-44)

³⁵ Ayiwa, Yesu nana kɛ mɔɔgow karan ye Alabatosoba kɔnɔ; a ka o jininka ko: «Mun kosɔn sariya karamɔɔgo* b'a fɔ ko Ala ka Kisibaga* min layiri ta, ko o bɛna kɛ Dawuda Mamaden* le ye?

³⁶ K'a sɔrɔ Dawuda yɛɛ k'a fɔ Nin Saninman* baraka ra ko:

<Matigi Ala k'a fɔ ne Matigi ye ko:

Na i sigi ne kininboroyanfan fɛ,

fɔ ne ye i juguw mina ka o bla i sen kɔrɔ.> »

³⁷ «Ayiwa, ni Dawuda yɛɛ bɛ o Kisibaga wele ko a Matigi, o tuma a bɛ se ka kɛ Dawuda Mamaden cogo di.»

Jamaba min tun bɛ Yesu lamɛnna, a ta kumaw tun diyara olugu ye kosebɛ.

Yesu ka sariya karamɔɔgow dɔɔɔya
(Matiyu 23.1-36; Luka 20.45-47)

³⁸ Yesu tun bɛ mɔɔgow karanna k'a fɔ o ye ko: «Aw ye aw yɛɛ kɔrɔsi sariya karamɔɔgo* ra dɛ! Deregebardon ka di olugu ye ka yaala. O b'a fɛ mɔɔgo tɔw le ye olugu fɔ jamayɔrɔw ra.

³⁹ Ni o ka don karansow* kɔnɔ, nafɛsigiyɔrɔw le ka di o ye; ni o ka o wele domuniyɔrɔw ra, sigiyɔrɔɔɔɔɔɔɔ le ka di o ye.

⁴⁰ O bɛ muso cɛ saninw borofɛnw bɛɛ domu. O bɛ Ala daari ka mɛɛn janko mɔɔgow ye o kɔrɔsi. O le kosɔn, o ta kiti bɛna gbɛɛya ka tɛmɛ tɔw ta kan.»

12:26 12.26 Nin kuma fɔra Bɔri 3.2,6,15-16. 12:30 12.30 Nin kuma fɔra Sariya 6.4-5. 12:31 12.31 Nin kuma fɔra Sarakalasebagaw 19.18. 12:32 12.32 Nin kuma fɔra Sariya 4.35. 12:33 12.33 Nin kuma fɔra Oze 6.6. 12:36 12.36 Nin kuma fɔra Zaburu 110.1.

*Muso fagantan ta saraka
(Luka 21.1-4)*

⁴¹ Yesu tun siginin be Alabatosoba konɔ k'a nasin sarakablaminan ma, ka to ka mogow ta waridicogo fe. Naforotigi caman tun be wari caman blara sarakablaminan konɔ.

⁴² A ka muso fagantan do ye fana, min ce sara, o nana warimisennin fla bla sarakablaminan konɔ; o wari tun te teme tama fla kan.

⁴³ O tuma ra, Yesu k'a ta karamogodenw wele k'a fo o ye ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko minw bee ka wari bla sarakablaminan konɔ, nin muso fagantan min ce sara, ale ta wari dinin le cayara ka teme olugu bee ta kan.

⁴⁴ Sabu tow ka fitini doron le bo o ta naforo ra ka o di; nka ale ni a ta fagantanya, a k'a ta wari bee le di; hali domuni songo ma to a boro tuun.»

13

*Yesu ka Zeruzalemu ciko fo
(Matiyu 24.1-2; Luka 21.5-6)*

¹ Yesu bora Alabatosoba konɔ wagati min na, a ta karamogoden kelen ko a ma ko: «An karamogo, ele ye nin Alabatosoba locogo fe! A kabakuruw ka bonbon, a ce ka ji!»

² Yesu ka a jaabi ko: «I na be nin bonba ra ke! Nin bonw bee bena cici, ka a kabakuruw bee yerege ka bo nogon kunna.»

*Dunupalaban tɔɔrow
(Matiyu 24.3-14; Luka 21.7-19)*

³ O ko, Yesu tagara sigi Oliviyesunw kuru kan, ka a na sin Alabatosoba ma. Piyeri ni Yakuba ni Yuhana ni Andere, olugu gbarara a ra o danna, ka a jininka;

⁴ o ko: «O kow bena ke wagati min na, ani fen bee labanwagati tagamasiyen fo an ye?»

⁵ O tuma ra Yesu ka kuma ta, k'a fo o ye ko: «Aw ye aw yere korosi, aw kana a to mogow si ye aw lafiri.

⁶ Sabu mogow caman bena na ni ne togo ye, k'a fo ko olugu le ye Kisibaga* ye. O bena mogow caman lafiri.

⁷ Ni aw nana to ka kere mankanw men ka kere kibaroyaw men wagati min na, aw hakiri kana jagami; sabu jagboya lo, o kow ye ke. Nka o si te a laban ye folo.

⁸ Siya do bena wuri siya do were kama, jamana do bena wuri do were kama. Dugukoloyereyerew, ani kongoba bena ke yoro caman na. O kow bee ye tɔɔrow damina le ye, i n'a fo muso jigibagato ta tɔɔrow damina.

⁹ «Ayiwa, aw ye aw yere korosi; o bena aw mina ka taga ni aw ye kititigebagaw fe, o bena aw bugo ni gbepe ye karansow* konɔ. O bena aw mina ka taga ni aw ye jamana jamogow fe, ani masacew fe ne togo koson, janko aw ye taga ke ne seerew ye ka kuma olugu fe.

¹⁰ O cogo ra, Kibaro Diman* waajuri ka kan ka ke siyaw bee ye folo.

¹¹ «Ayiwa, ni o ka aw mina ka taga ni aw ye kititigeyoro ra, aw bena kuma min fo, aw kana kon ka hami o ra. Ni Ala ka kuma min don aw da ra o wagati yere ra, aw ye o le fo; sabu aw yere le tena kuma, nka Nin Saninman* le bena kuma aw no ra.

¹² Mogow dow bena o yere balema mina k'a di ko a ye faga; face dow bena o yere den mina k'a di. Denw bena muruti o worobagaw kama ka o faga.

¹³ Mogow bee bena aw koninya ne togo koson, nka ni mogow min ka nin kow sonmina fo ka taga se a laban ma, o tigi be kisi.»

Fen haramunin ta tɔɔɔ
(Matiyu 24.15-28; Luka 21.20-24)

¹⁴ «Ayiwa, Ala be fen haramunin min kɔninya, ni aw nana o siginin ye yɔɔɔ dɔ ra, a tun man kan ka ke yɔɔɔ min na (min be nin kumaw karan, o ye jija ka a kɔɔɔ lɔn)! Ni o wagati sera k'a sɔɔɔ minw be Zude mara ra, olugu ye bori ka taga kuruw fan fe.

¹⁵ Ni a ka mɔɔɔ min sɔɔɔ biribon san fe, o tigi kana jigi ko a be don a ta bon kɔɔɔ ka taga fen dɔ ta.

¹⁶ Ni a ka mɔɔɔ min sɔɔɔ foro ra, o tigi kana sekɔ so kɔɔɔ ka taga a ta deregeba ta.

¹⁷ O lonw na bɔɔɔ bena muso lasiritɔw sɔɔɔ, ani minw be sin dira denw ma.

¹⁸ Aw ye Ala daari janko o kow ketuma kana ben sanji ni nenɛba wagati ma;

¹⁹ sabu o lonw bena ke tɔɔɔlonbaw le ye, min jɔɔɔn ma deri ka ye ban kabini Ala ka dunupa dan, fɔ ka na se bi ma; a jɔɔɔn fana tena ye tuun fiyewu.

²⁰ Ni Ala tun ma o tɔɔɔw wagati surunya, mɔɔɔ si tun tena kisi. Nka a ka o tɔɔɔw wagati surunya a ta mɔɔɔ janawolomaninw kɔsɔn.

²¹ Ni dɔ k'a fɔ aw ye ko: <A fe, Kisibaga* be yan,> walama ko: <A be yan fe yi,> aw kana la a ra.

²² Sabu faninyafɔbaga dɔw bena wuri ko olugu le ye Kisibaga ye; cira faninyafɔbaga dɔw fana bena wuri, ka tagamasiyenw, ani kabakow ke, janko ka Ala ta mɔɔɔ janawolomaninw lafiri, ni o tun be se ka ke.

²³ Ayiwa, aw ye aw yere kɔɔɔsi; ne kɔni ka aw lasomi a bee ra ka ban.»

Yesu nacogo ka bɔ sankolo ra
(Matiyu 24.29-31; Luka 21.25-28)

²⁴ «Ayiwa, o wagatiw tɔɔɔw temenin kɔ, <tere bena ke dibi ye, karo fana tena yeelen bɔ tuun;

²⁵ lolow bena bɔ sankolo ra ka benben.

Sebagaya minw be sankolo ra, olugu bena yuguyugu ka bɔ o nɔ ra.>

²⁶ O tuma ra, Min kera Adamaden ye*, aw bena o nato ye sankabaw kan ni sebayaba ye, ani nɔɔɔba.

²⁷ O kɔ, a bena a ta melekew ci; olugu bena a ta mɔɔɔ janawolomaninw lajen ka bɔ dunupa fan naani na, k'a damina dunupa kun kelen na, ka taga se fɔ a kun dɔ ra.»

Torosun ta karan
(Matiyu 24.32-35; Luka 21.29-33)

²⁸ «Aw ye torosun cogo kɔɔɔsi, k'a to o ye aw karan: ni aw k'a ye ko a borow be nugura ka flaburuw bɔ tuma min na, aw b'a lɔn ko samiya surunyara.

²⁹ O cogo kelen na, ni aw nana a ye ko nin kow be kera tuma min na, aw y'a lɔn ko Min kera Adamaden ye*, ko o nawagati le surunyara, ko a sera ka ban.

³⁰ Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko bi mɔɔɔw bee tena sa ka ban, fɔ nin kow bee ye ke k'a dafa.

³¹ Sankolo ni dugukolo bena teme, nka ne ta kuma tena teme fiyewu.»

Mɔɔɔ si te dunupa labanwagati lɔn
(Matiyu 24.36-44)

³² «Nin kow bena ke lɔn min na, ani wagati min na, mɔɔɔ si te o lɔn; hali sankolo melekew t'a lɔn, hali Den min bɔra Ala ra, ale t'a lɔn; Fa Ala kelenpe le b'a lɔn.

³³ Aw ye aw yere kɔɔɔsi, aw ye aw janto aw yere ra, sabu aw ma o kow kewagati lɔn.

³⁴ Ayiwa, a bena ke i ko ce min tagato tagamajan dɔ ra, a bɔto so kɔɔɔ a ka so kɔɔw karifa a ta baaradenw ma, ka bee ta baara yira a ra, k'a fɔ bonkɔɔsibaga ye ko ale ye bon kɔɔsi.

³⁵ O koson aw ye aw janto aw yere ra, sabu bontigi bena na wagati min na, aw ma o lon. A bena na wulada fe wa, walama su dugutarama fe wa, walama dondokasituma ra wa, walama sogomada fe wa, aw ma o lon.

³⁶ O ra, aw kana a to a ye na ka na bara aw ra ka aw to sunogo ra.

³⁷ Ne be min fo aw ye, ne be o kelen le fo tow bee ye, ko aw ye aw janto aw yere ra.»

14

Mogow ka janfa siri Yesu kama

(Matiyu 26.1-5; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)

¹ Ayiwa, a to tun tora tere fla Yahudiyaw ta Jonnyaban panagbe*, ani burufunubari panagbe* be se. Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* tun be Yesu minacogo jinina ceguya ra, ka a faga.

² Nka o ko, ko a ko man kan ka ke panagbe wagati ra, ko ni o te, mogow bena muruti.

Muso do ka turu kasadiman ke Yesu kun na

(Matiyu 26.6-13; Yuhana 12.1-8)

³ Ayiwa, Yesu tun be Betani, kunatose Simon ta bon konon. Ka Yesu to domuni na, muso do nana don bon konon. Daganin cepumanba do tun be a boro; turu kasadiman yereworo songogbelen do tun be o konon. Ayiwa, a ka o daganin ci ka o turu kasadiman ke Yesu kun na.

⁴ Ayiwa, mogow minw tun be o yoro ra, olugu dow dimina; o k'a fo jagon ye ko: «Nin turu kasadiman cenkun ye mun ye?

⁵ Nin turu tun be se ka fiyeere ka teme hali warigbe keme saba* kan, ka o wari di fagantanw ma!» O dimina o muso koron kosebe.

⁶ Nka Yesu k'a fo o ye ko: «Aw ye muso to pasuma ra; mun koson aw be a jusu kasi? A ka kopuman le ke ne ye.

⁷ Sabu fagantanw koni, olugu be ni aw ye yan wagati bee; ni wagati o wagati ka di aw ye, aw be se ka o deme; nka ne tena to ni aw ye yan wagati bee de!

⁸ Muso ka a seko le ke. A ka ne fari mun ka a kasa diya, ne ta sutarari le kama.

⁹ Can ra ne b'a fo aw ye ko ni nin Kibaro Diman* waajuri kera yoro o yoro dunupa konon, nin muso ka min ke, o ko fana bena lakari, ka mogow hakiri jigi a ra.»

Zudasi ka Yesu janfa

(Matiyu 26.14-16; Luka 22.3-6)

¹⁰ Ayiwa, Zudasi Sikariyoti, min tun ye Yesu ta karamogoden tan ni fla do ye, ale tagara sarakalasebagaw* kuntigiw fe, ka taga a fo o ye ko ale be se ka Yesu don o boro.

¹¹ O ka o kuma men minke, o diyara o ye. O ka layiri ta a ye ko o bena wari di a ma. Zudasi ka ke cogo do jini ye, a bena se ka Yesu soron ka a don o boro cogo min na.

Jonnyaban panagbe ta domuni

(Matiyu 26.17-25; Luka 22.7-14,21-23; Yuhana 13.21-30)

¹² Ayiwa, Burufunubari panagbe* tere folo, Jonnyaban panagbe ta saraka be faga lon min na, Yesu ta karamogodenw k'a pininka ko: «I b'a fe an ye taga Jonnyaban panagbe* ta domuni laben i ye min?»

¹³ Yesu ka a ta karamogoden fla ci k'a fo o ye ko: «Aw ye taga dugu konon, aw bena taga ben ni ce do, ye ji be daga ra a kun na, aw ye tugu a ko.

* **14:5 14.5** Ka kapa ni o wagati ta jate ye, o wari tun ye baaraden dow ta san kelen baara sara jagonna le ye.

¹⁴ Ni a tagara don lu min kɔnɔ, aw y'a fɔ o lutigi ye ko: «An karamɔgo ko, ko ale ni a ta karamɔgodenw bɛna Jɔnyaban janagbɛ domuni kɛ bon min kɔnɔ, ko o bon bɛ min?»

¹⁵ Ayiwa, a bɛna bonba dɔ yira aw ra sankaso san fɛ, fɛn bɛɛ bɛ a kɔnɔ, a labennin lo ka ja. Aw bɛna Jɔnyaban janagbɛ domuni laben an ye o bon le kɔnɔ.»

¹⁶ Karamɔgodenw tagara; o tagara se dugu kɔnɔ, k'a sɔrɔ i ko Yesu k'a fɔ o ye cogo min na. O ka Jɔnyaban janagbɛ domuni laben.

¹⁷ Ayiwa, tere benna minke, Yesu nana ni a ta karamɔgoden tan ni fla ye.

¹⁸ Ka o siginin to domuni na, Yesu ko o ma ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko aw minw bɛ domuni kɛra ni ne ye, aw ra kelen bɛna ne janfa.»

¹⁹ Karamɔgodenw jusu kasira. O bɛɛ k'a jininka kelen kelen ko: «Ne lo wa, an karamɔgo?»

²⁰ Yesu ka o jaabi ko: «Aw mɔgo tan ni fla ra kelen lo; min boro ni ne boro bɛ domuniminan kelen kɔnɔ.

²¹ Min kɛra Adamaden ye*, o bɛna sa i ko a seɓɛra a ta ko ra Kitabu kɔnɔ cogo min na. Nka mɔgo min bɛna kɛ sababu ye k'a janfa, bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ. O tigi worobariya le tun ka fisa a ma.»

Jɛnpɔgɔnya domuni

(Matiyu 26.26-30; Luka 22.15-20; Korɛntikaw fɔlɔ 11.23-25)

²² Ayiwa, ka o to domuni na, Yesu ka buru ta, ka baraka la Ala ye, k'a tigɛtigɛ k'a di karamɔgodenw ma, k'a fɔ o ye ko: «Aw y'a mina; nin ye ne farikolo le ye.»

²³ O kɔ, a ka jifiyɛ ta; rɛzɛnji tun b'a kɔnɔ. A ka baraka la Ala ye, ka a di o ma; o bɛɛ ka dɔ min a ra;

²⁴ A k'a fɔ o ye ko: «Nin ye ne jori le ye, Ala ta jɛnpɔgɔnya* jori, min bɔnna mɔgo caman kosɔn.

²⁵ Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ne tɛna rɛzɛnji min tuun fiyewu, fɔ lon min na ne bɛna a min Ala ta Masaya* ra tuun, cogo wɛrɛ ra.»

²⁶ Ayiwa, o ka Alatandodɔnkiri dɔw la, ka wuri ka taga Oliviyesunw kuru kan.

Yesu ko Piyɛri bɛna ban ale ra

(Matiyu 26.31-35; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

²⁷ Ayiwa, Yesu k'a fɔ karamɔgodenw ye ko: «Aw bɛɛ bɛna bori ka ne kelen to, sabu a seɓɛra Kitabu kɔnɔ, ko:

«Ne bɛna sagagbɛnbaga faga, sagaw bɛɛ bɛna janjan.» »

²⁸ Yesu k'a fɔ tuun ko: «Nka ni ne nana kunu ka bɔ saya ra, ne bɛna taga aw kɔnɔ Galile.»

²⁹ Piyɛri k'a fɔ Yesu ye ko: «Hali ni tow bɛɛ borira ka i to, ne kɔni tɛna bori ka i to fiyewu.»

³⁰ Yesu ka a jaabi ko: «Can ra, ne b'a fɔ i ye, ko bi su nin na yɛrɛ, sani dondo ye kasi ka se sipaga fla, ele bɛna a fɔ mɔgow ye fɔ sipaga saba ko i ma ne lɔn.»

³¹ Nka Piyɛri k'a fɔ tuun k'a gbɛleya ko: «Hali ni a kɛra ko ne bɛna sa ni i ye le, ne tɛna sɔn k'a fɔ ko ne ma i lɔn.» Karamɔgoden tow bɛɛ tun bɛ o kuma kelen le fora.

Yesu ni karamɔgodenw tagara Zetisemane

(Matiyu 26.36-46; Luka 22.39-46)

³² Ayiwa, o tagara yɔrɔ dɔ ra min tɔgo ye ko Zetisemane. Yesu k'a fɔ a ta karamɔgodenw ye ko: «Aw ye sigi yan, ne bɛ taga Ala daari.»

³³ A tagato, a tagara ni Piyɛri ni Yakuba ni Yuhana ye; siranya ka kɛ a sɔrɔ ye, k'a nin tɔrɔ kɔsɛɛ.

³⁴ A k'a fɔ o ye ko: «Ne nin tɔɔɔnɔn lo kosebe, fɔ k'a ke i ko ne bɛna sa. Aw ye to yan, ka to pana.»

³⁵ A tagara ɲa fe dɔɔnɔn ka a kinbiri gban ka a ɲa biri dugu ma ka Ala daari, ko ni a tun be se ka ke ko nin wagati tɔɔɔɔ kana ale sɔɔɔ.

³⁶ A tun b'a fɔra ko: «Ne Fa, foyi si te i kapa; nin tɔɔɔɔ yɔɔɔ janya ne ra; nka o be n'a ta, ne yere sago kana ke, fɔ ele sago.»

³⁷ O kɔ, a sekɔra ka na karamɔɔɔɔdenw kɔɔɔ, ka na a sɔɔɔ ko olugu be sunɔɔɔɔra. A ko Piyeri ma ko: «Simɔn, ele be sunɔɔɔɔra le wa? Ele ma se ka to pana ka hali wagati kelen ke wa!

³⁸ Aw ye to pana ka Ala daari, janko Setana kana aw nege ka aw bla kojugu ra. Kɔnuman miiriya be mɔɔɔ kɔɔɔ, nka a farisogo baraka ka dɔɔɔ.»

³⁹ O kɔ, Yesu gbarara ɲa fe tuun ka Ala daari, ka sekɔ o kuma kelenw kan.

⁴⁰ A sekɔra tuun ka n'a sɔɔɔ o be sunɔɔɔɔra, sabu sunɔɔɔ tun ka o ɲadenw gbiriya. O be min fɔ Yesu ye, o ma o lon tuun.

⁴¹ Yesu tagara ka sekɔ ka na a siɲaga sabanan na minke, a k'a fɔ o ye ko: «Aw be sunɔɔɔɔra ka aw yere laganfiya le wa? Ayiwa, a banna sa! Wagati sera! Min kɛra Adamaden ye*, o bɛna o janfa ka a don jurumunkebagaw boro.

⁴² Aw ye wuri, an ye taga! Ne janfabaga nato ye nin ye!»

Yahudiyaw nana Yesu minayɔɔɔ ra

(Matiyu 26.47-56; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)

⁴³ O yɔɔɔnɔn be, ka Yesu to kuma ra, a ta karamɔɔɔɔden tan ni fla ra, kelen min tɔɔɔ ye ko Zudasi, ale nana; jama tun b'a kɔ, kerekemuruw, ani berew be o boro. Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamɔɔɔw, ani cekɔɔɔɔbaw le tun ka o ci.

⁴⁴ Zudasi min tun kɛra Yesu janfabaga ye, ale tun ka tagamasiyen dɔ yira Yesu minabagaw ra; a ko: «Ni aw nana a ye ko ne ka mɔɔɔ min fo ni kanuyafari ye, ale lo; aw y'a mina ka taga ni a ye, ka a kɔɔsi ka ɲa.»

⁴⁵ O sera minke dɔɔɔn, Zudasi gbarara Yesu ra k'a fɔ ko: «An karamɔɔɔ!» A ka Yesu fo ni kanuyafari ye.

⁴⁶ Ayiwa, o mɔɔɔw kɛra Yesu kan, k'a Yesu mina.

⁴⁷ Yesu ta karamɔɔɔɔden minw tun be ni a ye, o ra kelen ka a ta muru sama ka bɔ, ka sarakalasebagaw kuntigiba ta ɲɔnce toro kelen caron ka bɔ yi.

⁴⁸ Yesu ka kuma ta k'a fɔ o ye ko: «Aw nana ne kɔ ni berew ni kerekemuruw ye ko aw bɛna ne mina, k'a ke i ko ne ye benkannikebaga le ye.

⁴⁹ Ne tun be ni aw ye lon be. Ne tun be mɔɔɔw karan Alabatosoba kɔɔɔ, aw ma se ka ne mina. Nka nin kɛra janko ko minw tun sebera Kitabu kɔɔɔ, o ye ke can ye.»

⁵⁰ Karamɔɔɔɔdenw be borira, ka taga k'a to yi.

⁵¹ Kanbelennin dɔ tun tugura Yesu kɔ, ale tun ka birifani dɔɔɔn le melege a yere ra. O ka ale fana mina.

⁵² Nka a ka a yere tufa ka a ta birifani to o boro, a fari lakolon borira ka taga.

O tagara ni Yesu ye kititigeyɔɔɔ ra

(Matiyu 26.57-68; Luka 22.54-55,63-71; Yuhana 18.13-14,19-24)

⁵³ O tagara ni Yesu ye sarakalasebagaw kuntigiba* ta lu kɔɔɔ. Sarakalasebagaw* kuntigi tɔw be nana ɲɔɔɔn laɲen, ani cekɔɔɔɔbaw ni sariya karamɔɔɔw*.

⁵⁴ Piyeri tora yɔɔɔɔɔn a be tugura o kɔ, fɔ ka taga don sarakalasebagaw kuntigiba ta lu kɔɔɔ. A sigira ni lu kɔɔsibagaw ye ka ke tasuma ja ye.

⁵⁵ Sarakalasebagaw kuntigiw, ani Yahudiyaw ta kititigebagaw ta ɲenkuru* mɔɔɔw be tun be kuma dɔ ɲinina Yesu kama min be se ka ke a fagasababu ye, nka sababu ma sɔɔɔ.

⁵⁶ Sabu caman tun be faninya seereya dɔw fɔra Yesu kama, nka olugu ta kumaw tun te bɛna kelen ma.

- ⁵⁷ O bɛɛ n'a ta, jama ra mɔgɔ dɔw wurira ka faninya seereya dɔ fɔ a kama; o ko:
⁵⁸ «An k'a mɛn a fɛ ko: «Mɔgɔw boro ka Alabatosoba min lɔ, ne bɛna o ci ka dɔ wɛrɛ lɔ tere saba kɔnɔ, min tɛna kɛ mɔgɔ boro nɔ ye.» »
⁵⁹ O bɛɛ n'a ta, o ta kumaw ma bɛn kelen ma.
⁶⁰ Ayiwa, sarakalasebagaw kuntigiba wurira ka lɔ jama cɛ ra ka Yesu jininka ko: «Mɔgɔw bɛ kuma minw fɔra i kama, i ko di o ra?»
⁶¹ Yesu jera, a ma foyi fɔ. Sarakalasebagaw kuntigiba ka a jininka tuun, ko: «Ele le ye Kisibaga* ye wa, ani Den min bɔra Ala ra*, an bɛ Ala min bato?»
⁶² Yesu ka a jaabi ko: «Onhɔn, ne lɔ. Min kɛra Adamaden ye*, aw bɛna o siginin ye Sebɛɛtigi Ala kininboroyanfan fɛ, o kɔ, aw bɛna a nato ye sankabaw kan ka bɔ sankolo ra.»
⁶³ O fɔra minke, sarakalasebagaw kuntigiba dimina fɔ ka a yɛrɛ ta derege mina ka a faran; a ko: «An mako tɛ mɔgɔ si ta seereya ra tuun!»
⁶⁴ A ka Alatɔgɔcɛnkuma minw fɔ, aw ka o mɛn. Aw ko di?» O bɛɛ bɛnna a ma ko a ka kan ka faga le.
⁶⁵ Dɔw ka kɛ daji tu ye a kan, ka a ja siri, ka a bugɔ ni borokuru ye, k'a fɔ a ye ko: «Min ka i bugɔ, o tɔgɔ lɔn k'a fɔ!» Lu kɔrɔsibagaw fana ka a mina, ka tɛgɛ ci a toro kɔrɔ.

Piyeri ko a ma Yesu lɔn

(Matiyu 26.69-75; Luka 22.56-62; Yuhana 18.15-18,25-27)

- ⁶⁶ Ayiwa, Piyeri tun bɛ lu kɔnɔ, dugumayɔrɔ ra; sarakalasebagaw kuntigiba* ta baaradenmuso dɔ nana.
⁶⁷ Muso ka Piyeri ye, a bɛ tasuma jara; a ka a lalaga k'a flɛ, k'a fɔ a ye ko: «Ele fana tun bɛ ni Yesu Nazaretikacɛ ye.»
⁶⁸ Piyeri ma lɔ a ra; a ko: «Muso, i bɛ min fɔra, ne ma o lɔn, ne m'a faamu.»
 O kɔ, Piyeri bɔra kɛnɛ ma ka taga lɔ luda ra. [Dondo kasira.]
⁶⁹ O muso nana Piyeri ye o yɔrɔ ra tuun minke, mɔgɔ minw tun bɛ yi, muso k'a fɔ olugu ye ko: «Cɛ nin fana ye o dɔ le ye!»
⁷⁰ Nka Piyeri ma sɔn ka lɔ a ra.
 Wagati dɔɔnin tɛmɛnin kɔ, mɔgɔ minw tun bɛ o yɔrɔ ra, olugu k'a fɔ Piyeri ye ko: «Sigiya t'a ra, ele fana ye Yesu ta mɔgɔ dɔ le ye, sabu i ye Galileka ye.»
⁷¹ O tuma Piyeri karira fɔ k'a yɛrɛ danga; a ko: «Aw bɛ nin cɛ min ta ko fɔra, ne ma o lɔn fiyewu!»
⁷² O yɔrɔnin bɛɛ ra dondo kasira a sipaga flanan na. O tuma Yesu tun ka kuma min fɔ Piyeri ye, a hakiri jigira o ra, ko: «Sani dondo ye kasi sipaga fla, ele bɛna a fɔ fɔ sipaga saba ko i ma ne lɔn.» Piyeri ka kɛ kasi ye.

15

O tagara ni Yesu ye Pilati fɛ

(Matiyu 27.1-2,11-14; Luka 23.1-5; Yuhana 18.28-38)

- ¹ Ayiwa, o lɔn sɔgɔmada joona fɛ, sarakalasebagaw* kuntigiw ka jɔgɔn ye ka kuma ni cɛkɔrɔbaw ye, ani sariya karamɔgɔw*, ani kititigɛbagaw ta jɛnkuru* mɔgɔw bɛɛ. O ka Yesu mina k'a siri, ka taga ni a ye Pilati fɛ.
² Pilati ka a jininka ko: «Ele le ye Yahudiyaw ta masacɛ ye wa?» Yesu ka a jaabi ko: «I k'a fɔ cogo min na, ne lɔ.»
³ Sarakalasebagaw* kuntigiw ka Yesu jaraki ko caman na.
⁴ Pilati ka Yesu jininka tuun, ko: «I tɛ o jaabi wa? O bɛ i jarakira nin ko minw bɛɛ ra, i tɛ o mɛnna wa?»
⁵ Yesu ma a jaabi tuun. O ka Pilati kɔnɔnɔban kɔsɛbɛ.

*Yesu fagako latigera**(Matiyu 27.15-26; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)*

⁶ Ayiwa, san o san, Jonnyaban nanagbe* ra, Pilati tun be kasoden kelen labla. Ni jama tun ko a ye min labla, a tun be o le labla.

⁷ O y'a soro ce do tun be kaso ra, ale ni a tɔnɔgonw; o ce togo tun ye ko Barabasi. Olugu tun murutira fo ka mogo do faga.

⁸ Jama tagara Pilati fe, ka taga ke a daari ye ko a be deri ka min ke olugu ye san o san, ko a ye o ke.

⁹ Pilati ka o jaabi ko: «Aw b'a fe ko ne ye Yahudiyaw ta masace le labla wa?»

¹⁰ Sabu Pilati tun k'a lon ko nangboya doron le koson sarakalasebagaw kuntigiw tun ka Yesu mina ka na ni a ye ale fe.

¹¹ Nka sarakalasebagaw kuntigiw ka jama kononosu ko o y'a fo ko Pilati ye Barabasi le labla.

¹² Pilati ka kuma ta tuun k'a fo o ye ko: «O tuma aw be min wele ko Yahudiyaw ta masace, aw b'a fe ne ye mun le ke ale ra sa?»

¹³ O bee perenna ko: «A ye gbengben yiri ra!»

¹⁴ Pilati ko o ma ko: «A ka kojugu juman le ke sa?» O ka do fara o perenkan kan, ko: «A gbengben yiri ra!»

¹⁵ I n'a fo Pilati tun b'a fe ka jama sago ke, a ka Barabasi labla o ye. O ka Yesu bugo ni gbeje ye; a ko, a k'a di ko o ye taga a gbengben yiri ra.

*Sorasiw ka Yesu tɔɔɔ**(Matiyu 27.27-31; Yuhana 19.2-3)*

¹⁶ Sorasiw tagara ni Yesu ye luba konɔ, min ye jamanatigi ta bonba ye. O ka sorasiw ta jenkuru to bee wele ka na.

¹⁷ O ka deregeba wulenman don Yesu ra, ka nani dan ka o ke i ko masafugula, ka o biri a kun na.

¹⁸ O ko, o ka ke a logobo ye, k'a fo ko: «Yahudiyaw ta masace, an be i fora.»

¹⁹ O ka a bugo a kun na ni kalama ye, ka daji tu a kan, ka o kinbiri gban a koro k'a ke i n'a fo o be a bonyara le.

²⁰ O ka a logobo ka ban tuma min na, o ka deregeba wulenman bo a ra, ka a yere ta faniw don a ra tuun, ka bo ni a ye ka taga a gbengben yiri ra.

*O ka Yesu gbengben yiri ra**(Matiyu 27.32-44; Luka 23.26-43; Yuhana 19.17-27)*

²¹ Ayiwa, ce do tun be bora kongo ra, min togo tun ye ko Simon; Sirenika tun lo, Alesandiri ni Rufusi face tun lo. Ale temeto, o ka ale jagboya ko a ye Yesu ta gbengbenyiri* ta.

²² O tagara ni Yesu ye yoro do ra, min togo ye ko Goligota, o koro ye ko Kunkolo yoro.

²³ O sera yi tuma min na, o ka fla do pagami duven na ka o di a ma; nka Yesu ma a min.

²⁴ O ka Yesu gbengben yiri ra; o ko, sorasiw ka kara la* ka Yesu ta faniw tarantaran nɔgon na, janko o bee ye o ta sorota lon.

²⁵ Yesu gbengbenna yiri ra sogomada wagati le ra, o y'a soro tere ma gban folo.

²⁶ O tun ka kuma min sebe yiri kan k'a fagakun yira, o ye nin ye, ko: «Yahudiyaw ta masace.»

²⁷ O ka benkannikebaga fla fana gbengben ni a ye yiri dow kan, kelen be a kininboroyanfan na, kelen be a numanboroyanfan na.

²⁸ [O cogo ra, min sebera Ala ta Kuma ra a ta ko ra, o kera can ye, ko: «A jatera kojugukebaga do ye.»]

²⁹ Temɛbagaw tun b'a flɛra ka a nɛni, ka o kun kɔmi a ra k'a fɔ a ye ko: «Ele min ko i bɛ se ka Alabatosoba ci, ka a lɔ kokura tere saba kɔnɔ,

³⁰ ayiwa, i yɛrɛ kisi sa, i ye jigi ka bɔ gbengbenyiri ra!»

³¹ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamɔɔw* fana tun b'a lɔgɔbɔra k'a fɔ ɲɔɔn ye ko: «A ka tɔw kisi, nka a tɛ se ka a yɛrɛ kisi!

³² Ayiwa, Kisibaga*, Izirayeli* ta masacɛ ye jigi sisan ka bɔ gbengbenyiri ra, janko an ye a ye, ka la a ra.» Mɔɔ minw tun gbengbenna Yesu kɛrɛ fɛ, olugu fana tun b'a nɛnina.

Yesu sara gbengbenyiri kan

(Matiyu 27.45-56; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

³³ Ayiwa, tere sera kuncɛ tuma min na, dibi barara ka don jamana fan bɛɛ ra fɔ ka taga wulada surunya.

³⁴ Wulada surunyara minke, Yesu pɛrɛnna ni fanga ye k'a fɔ ko: «Eloyi, Eloyi, lama sabakatani?» O kɔrɔ ye ko: «Ne tigi Ala, ne tigi Ala, mun na i ka ne kelen to?»

³⁵ Mɔɔ minw tun bɛ o yɔrɔ ra, olugu ka o mɛn minke, o ko: «A flɛ, a bɛ cira Iliya* le wɛlɛra.»

³⁶ O ra kelen borira ka taga fu dɔ ta, ka a su minnifɛn kumunin dɔ ra, k'a dulon kalama dɔ ra ka o la Yesu da ra ko a ye o sɔnsɔn. A k'a fɔ a tɔɲɔɔnw ye ko: «Aw y'a to yi, an y'a flɛ, ni cira Iliya bɛna na a lajigi ka bɔ yiri ra.»

³⁷ Nka Yesu ka kulekanba ci ka sa.

³⁸ Alabatosoba cɛtigɛfani faranna flɛ ye, k'a ta san fɛ ka na se fɔ dugu ma.

³⁹ Sorasikuntigi min tun lɔnin bɛ Yesu kɔrɔ ka a kɔrɔsi, ale ka Yesu sacogo ye minke, a ko: «Can ra, Den min bɔra Ala ra*, nin cɛ lo.»

⁴⁰ Muso dɔw fana tun lɔnin bɛ yɔrɔjan ka flɛri kɛ. Mariyamu Magidalakamuso, ale tun bɛ o musow ra, ani Yakuba fitini ni Zoze bamuso Mariyamu, ani Salome.

⁴¹ O musow le tun tugura Yesu kɔ, ka to ka a dɛmɛ a ta baara ra, tuma min na a tun bɛ Galile. Muso caman wɛrɛ fana tun tugura a kɔ ka taga Zeruzalemu.

O ka Yesu sutara

(Matiyu 27.57-61; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)

⁴² Ayiwa, wulada tun sera; o lon tun kɛra Nɛnɛkirilon* ɲasigi ye.

⁴³ Yusufu Arimateka, ale tun kɛra kititigɛbagaw ta jɛnkuru* mɔɔsɔbɛ dɔ ye. A jigi tun bɛ Ala ta Masaya* nawagati kan. A k'a ja gbɛlɛya ka taga Pilati fɛ, ka taga Yesu su daari a fɛ.

⁴⁴ Yesu sara joona cogo min na, o ka Pilati kabakoya. A ka sorasikuntigi wele ka na a ɲininka, ko ni a kɛra ko Yesu satuma mɛɛnna.

⁴⁵ Sorasikuntigi k'a ɲafɔ a ye minke, o tuma a sɔnna ko Yusufu ye taga Yesu su ta.

⁴⁶ Yusufu ka fanigbɛ dɔ san, ka Yesu su lajigi ka bɔ gbengbenyiri* ra, ka a kasanke, ka taga a su don kaburu dɔ kɔnɔ; o kaburu tun sogira farawo kɔnɔ. O kɔ, o ka kabakuruba dɔ kolonkolon ka o kɛ ka kaburu datugu.

⁴⁷ Mariyamu Magidalakamuso, ani Zoze bamuso Mariyamu, olugu tun bɛ Yesu su layɔrɔ flɛra.

16

Mɛlɛkɛ ka Yesu kunuko fɔ musow ye

(Matiyu 28.1-8; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)

¹ Ayiwa, Nɛnɛkirilon* temɛnin kɔ, Mariyamu Magidalakamuso, ani Yakuba bamuso Mariyamu, ani Salome, olugu ka kasadiyanan dɔw san ko o bɛ taga o kɛ Yesu su kan.

² Lɔgɔkun tere* fɔlɔ, o musow wurira sɔgɔmada joona fɛ ka kaburu sira mina.

³ O tagatɔ tun b'a fɔra jɔgɔn ye ko: «Jɔn le bɛna kabakuruba kolonkolon ka a bɔ kaburu da ra an ye?»

⁴ O nana o ja kɔrɔta k'a ye ko kabakuruba kolonkolonna ka bɔ kaburu da ra ka ban, k'a sɔrɔ a tun ka bon kɔsɛbɛ.

⁵ O donna kaburu kɔnɔ; o ka kanbelen dɔ siginin ye o kininboroyanfan fɛ. Deregejan gbɛman dɔ bɛ a kan na. Musow ja tigera.

⁶ O kanbelen k'a fɔ o ye ko: «Aw kana siran. Yesu Nazaretika, min tun gbengbenna yiri ra, aw bɛ o le yɔrɔpinina. A kununa ka bɔ saya ra, a tɛ yan; aw ye a su layɔrɔ flɛ.

⁷ Aw ye taga a fɔ Piyeri ye, ani a ta karamɔgɔden tɔw ye ko a bɛ taga aw kɔnɔ Galile. Aw bɛna a ye o yɔrɔ le ra i ko a tun k'a fɔ aw ye cogo min na.»

⁸ Ayiwa, musow bɔra kaburu kɔnɔ, ka bori ka taga; o tun siranna fɔ o bɛ yɛɛyɛɛ. O jatigɛkojugu fɛ o ma se ka foyi fɔ mɔgɔ si ye.

*Yesu ka a yɛɛ yira Mariyamu Magidalaka ra
(Matiyu 28.9-10; Yuhana 20.11-18)*

⁹ † Lɔgɔkun tere fɔlɔ Yesu kununa ka bɔ saya ra. O lon sɔgɔmada fɛ a ka a yɛɛ yira Mariyamu Magidalakamuso le ra fɔlɔ, a tun ka jina wolonfla gbɛn ka bɔ min na.

¹⁰ O muso le tagara o kibaroya fɔ Yesu nɔfɛmɔgɔw ye; a tagara a sɔrɔ o bɛɛ panasisinin lo, o bɛɛ bɛ kasira.

¹¹ O k'a mɛn minke ko Yesu panaman lo, ko Mariyamu k'a ye, o ma la a ra fiyewu.

*Yesu ka a yɛɛ yira a ta karamɔgɔden fla ra
(Luka 24.13-35)*

¹² O kɔ fɛ, Yesu ka a yɛɛ yira cogoya wɛɛ ra a ta karamɔgɔden fla dugutagatɔ ra.

¹³ O mɔgɔ fla nana o kibaroya fɔ karamɔgɔden tɔw ye, nka olugu belɛn ma la a ra.

*Yesu ka a yɛɛ yira a ta karamɔgɔden tan ni kɛlɛn na
(Matiyu 28.16-20; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Kɛwalew 1.6-8)*

¹⁴ A laban na, ka karamɔgɔden tan ni kɛlɛn lajennin to domuni na jɔgɔn fɛ, Yesu ka a yɛɛ yira o ra. A ka o mafiyɛnya o ta lanabariya ni o ta jusukungbɛlɛya kɔsɔn, sabu minw tun ka a kununin panaman ye ka na a fɔ o ye, o tun ma la olugu ta kuma ra.

¹⁵ O kɔ, Yesu k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga dunuɲa fan bɛɛ ra, ka taga Kibaro Diman* waajuri kɛ mɔgɔw bɛɛ ye.

¹⁶ Ni mɔgɔ min lara a ra ka batize, o tigi bɛna kisi, nka ni mɔgɔ min ma la a ra, Ala ta kiti bɛna bɛn o tigi kan.

¹⁷ «Ne bɛna sebgaya min di lanabagaw ma, o tagamasiyɛnw flɛ nin ye: o bɛna jinaw gbɛn ka bɔ mɔgɔw ra ne tɔgɔ baraka ra, o bɛna kuma kan wɛɛw ra;

¹⁸ hali ni o ka sa mina, walama ni o ka minnifɛn dɔ min, min bɛ se ka mɔgɔ faga, o tɛna foyi kɛ o ra. O bɛna o boro la banabagatɔw kan ka Ala daari ka o kɛɛya.»

*Yesu kɔrɔtara ka taga Ala fɛ
(Luka 24.50-53; Kɛwalew 1.9-11)*

¹⁹ Matigi Yesu ka o kumaw fɔ o ye ka ban minke, a kɔrɔtara ka taga sankolo ra, ka taga sigi Ala kininboroyanfan fɛ.

²⁰ Ayiwa, karamɔgɔdenw tagara waajuri kɛ yɔrɔ bɛɛ. Matigi Yesu tun bɛ o dɛmɛ o ta baaraw bɛɛ ra. O tun bɛ tagamasiyɛn minw kɛ Matigi Yesu baraka ra, o tun bɛ fanga di o ta waajuri ma k'a yira ko can lo.]

* **16:2 16.2** Yahudiyaw ta lɔgɔkun tere fɔlɔ tun ye liyatilon ye. † **16:9 16.9** K'a damina hayɛn 9 ka taga a bla hayɛn 20, o kumaw tɛ sɔrɔ kitabu dɔw kɔnɔ.

LUKA KA YESU TA KIBARO DIMAN MIN SEBE **Kitabu faamucogo**

Nin kitabu seɓɓabaga kera Luka ye. Ale tun ye Gereki ye. Dokotoɗo tun lo, banaw flakeri ta fan fɛ. A fana tun tugura Poli ko ka taga yoro caman na, ka taga Kibaro Diman* fo. Kitabu seɓɓa ni mogo min togo ye, o tun ye Tehofili ye.

A ka segeɓeɓe caman ke Yesu ta ko ra folo, sani a ye nin kitabu seɓɓe; a ka Yesu ta janamanya ko segeɓeɓe, ani a sacogo, ani a kunuko. A k'a yira ko ka Yesu to a ta Alaya ra, a kera Adamaden ye, janko ka mogow demɛ.

Matiyu ta kitabu ni Marika ta kitabu be kuma minw fo, Luka ta kitabu be o kuma kelenw le fo, nka Luka ka fen caman were fara a ta kan, minw te o kitabu tow ra, i n'a fo Yesu ka muso min dence kunu ka bo saya ra Nayini dugu konɔ, ani Zake ta ko, ani karamogoden minw tun be tagara Emayusi. A be talen caman fana fo, minw te kitabu tow konɔ, i n'a fo Samarikace mogojuman ta ko, ani dence fla ta ko.

An k'a ye ko Matiye b'a yira ko Yesu ye Kisibaga ye, Marika b'a yira ko Yesu ye Ala ta baarden ye; nka Luka b'a yira an na ko Yesu ni a ta Alaya bee, a kera adamaden ye, janko ka ke mogow ta jurumun saraka ye (3.23-38).

Kitabu konokow

Yesu ni Yuhana worocogo (1-2)

Yuhana Batizerikeɓaga ta baara (3)

Yesu ka baara ni waajuri min ke Galile (4-9)

Yesu ka baara minw ke k'a ta Galile ka taga se Zeruzalemu (9-19)

Yesu ka kuma min fo a sosobagaw ye Zeruzalemu (19-20)

Yesu ka min fo Zeruzalemu halakiko ra, ani ale nako (21)

Yesu ta saya ni a kunuko ni a yelenko ka taga sankolo konɔ (22-24)

Luka ka kitabu seɓɓekun fo

¹ Ne tericeɗuman Tehofili, ko minw kera an fe yan, ne be o kow le seɓɓa ka o ci i ma. Mogo caman fana k'a damina ka o kow kibarow seɓɓe ka ban.

² Mogo minw ka Yesu ta kow ye o ja ra kabini a damina ra, ani Ala ta Kuma waajuri baara karifara o ma, olugu ka o kow lakari an ye cogo min na, a seɓɓagaw ka a seɓɓe ka kapa ni olugu ta kuma le ye fana.

³ O le koson, Tehofili, ne fana ka jininkari ke o kow ra kabini a damina ra, ka o kow bee segeɓeɓe, k'a ye ko a ka ji ne fana ye a seɓɓe i ye k'a tugutugu jogon na;

⁴ ni o kera, i bena a lon, ka la a ra ko i karanna ko minw na Yesu ta ko ra, ko o ye can le ye jate.

Meleke ka Yuhana Batizerikeɓaga woroko fo

⁵ A kow daminana wagati min na, o y'a soro Herodi* le tun ye Zude masace ye. Sarakalaseɓaga* do tun togo ye ko Jakariya; a tun be Abiya ta sarakalaseɓagaw ta jenkuru le ra. A muso tun ye sarakalaseɓagaw kuntigiba Haruna ta duruja do le ye; a togo tun ye ko Elizabeti.

⁶ O fla bee tun terennin lo Ala ja korɔ; o tun be Matigi Ala ta cifoninw, ani a ta sariya sigininw bee sira tagama ka ja.

⁷ Nka den tun te o fe, Elizabeti tun ma se ka den woro. O mogo fla bee tun korɔra fana.

⁸ Ayiwa, lon do, Jakariya tun be saraka lasera, sabu a da tun sera ale ni a ta jenkuru le ma.

⁹ Ka kapa ni sarakalasebagaw ta landa ye, o tun ka ale le panawoloma ko a ye don Alabatosoba kono ka wusunan don yoro saninman* kono.

¹⁰ Ka Jakariya to wusunandon na yoro saninman konono, jama bee lonin tun be kene ma, o be Ala daarira.

¹¹ Matigi Ala ta melege do ka a yere yira Jakariya ra; a lonin tun be wusunan sarakajenifen* kininboroyanfan fe.

¹² Jakariya ka o melege ye tuma min na, a hakiri pagamina, siranya ka a mina fana.

¹³ Melege ko: «Jakariya, i kana siran, Ala le ka i ta daariri lamene; i ta muso Elizabeti bena dence woro i ye, i bena a togo la ko Yuhana.

¹⁴ O den bena ke pagarikoba le ye i fe. O den woroko bena mogo caman ninsondiya fana.

¹⁵ Sabu a bena bonya soro Matigi Ala na koro. A tena duven min, walama minnifen fariman were; a bena fa Nin Saninman* na kabini a worotuma.

¹⁶ A bena ke sababu ye k'a to Izirayelimogo caman ye seko ka son o Matigi Ala ma.

¹⁷ A bena baara ke ka Matigi ta sira laben ni Nin Saninman ta se bagaya ye i n'a fo cira Iliya* tun be cogo min na, ka denw ni o facew ce ben, ka mogo murutininw hakiri ye lema k'a to o ye mogosobe hakiri soro. O cogo ra, a bena siya do laben ka o bla Matigi ye.»

¹⁸ Ayiwa, Jakariya ko melege ma ko: «O be se ka ke cogo di? Sabu ne korora ka ban, ne ta muso fana korora.»

¹⁹ Melege ka Jakariya jaabi k'a fo a ye ko: «Ne le ye Jibirili ye. Ne le be Ala kere fe ka to ka a ta baaraw ke. Ale le ka ne ci ka na kuma i fe ka nin kibaro diman fo i ye.

²⁰ Nka i bena ke bobo ye, fo ka taga nin kow bee kewagati se, sabu i ma la o kuma ra, k'a soro o kow bena ke a wagati ra.»

²¹ Jama belen tun lonin be kene ma, o be Jakariya makonona. A mena yoro saninman kono minke, o ka jama kononoban.

²² Jakariya nana bo kene ma minke, a ma se ka kuma. O k'a lon ko Ala tun ka fen do le yira a ra yoro saninman kono yi. A ka ke tagamasiyenw le ke ye o fe ni a boro ye; a ma se ka kuma.

²³ Jakariya ta baarakelonw nana dafa tuma min na, a sekora ka taga a ta so kono.

²⁴ Ayiwa, wagati dama temenin ko, Jakariya ta muso Elizabeti nana kono ta; a dogora ni kono ye fo karo looru. A ko:

²⁵ «A fe, Matigi ka nin le ke ne ye: denworobariya maroya min tun be ne ra mogow na koro, a sonna ka o maroya le bo ne ra.»

Melege ka Yesu woroko fo

²⁶ Ayiwa, Elizabeti ta kono karo woronan na, Ala ka melege Jibirili ci ka taga Galile dugu do ra, o dugu togo ye ko Nazareti.

²⁷ Melege tagara sunguru do fe; ce min tun ka o sunguru mamina o togo tun ye ko Yusufu. Dawuda ta duruja do tun lo. Sunguru yere togo tun ye ko Mariyamu.

²⁸ Melege donna a kan, k'a fo a ye ko: «Ne be i fo, Mariyamu, Ala ka kopuman ke ele min ye; Matigi Ala be n'i ye.»

²⁹ O kuma ka Mariyamu hakiri pagami. Mariyamu k'a yere pininka ko o fori suguya koro ye mun ye?

³⁰ O tuma melege k'a fo a ye ko: «I kana siran, Mariyamu, sabu Ala ka kopuman le ke i ye.

³¹ A fe, i bena kono ta ka dence woro, i bena a togo la ko Yesu.

³² A bena bonyaba soro; a bena wele ko Den* min bora Ala Korotaninba ra. Matigi Ala bena a sigi a bemace Dawuda ta masasiginan kan.

* 1:17 1.17 Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

³³ A bɛna sigi masaya ra Izirayeli ta mɔgow* kunna wagati bɛɛ. A ta masaya tena ban fiyewu.»

³⁴ Mariyamu ko mɛlɛkɛ ma ko: «O bɛna se ka kɛ cogo di, sabu ne ma cɛko lɔn folɔ.»

³⁵ Mɛlɛkɛ ka a jaabi ko: «Nin Saninman* bɛna jigi i kan, Ala Kɔrɔtaninba ta sebgaya bɛna i datugu i ko yirisuma. O le kosɔn, i bɛna dence saninman min woro, o bɛna wele ko Den min bɔra Ala ra*.

³⁶ A flɛ, i balemamuso Elizabeti ni a ta kɔrɔya bɛɛ, a fana ka kɔnɔ ta dence ra. O tun b'a fɔra ko ale min tena den sɔrɔ, nin ye a kɔnɔ karo wɔɔrɔnan ye sisan.

³⁷ Sabu foyi si tɛ Ala kapa.»

³⁸ Mariyamu ko: «Ne ye Ala ta jɔnmuso le ye; i ka min fɔ, Ala y'a kɛ ten.»

O kɔ, mɛlɛkɛ tagara ka bɔ Mariyamu kɔrɔ.

Mariyamu tagara Elizabeti fɛ

³⁹ Ayiwa, o wagati kelen na, Mariyamu ka sira ta ka teliya ka taga dugu dɔ ra Zude mara kuruyɔrɔw ra.

⁴⁰ A tagara se yi minkɛ, a donna Jakariya ta bon kɔnɔ ka Elizabeti fo.

⁴¹ Kabini Elizabeti ka Mariyamu ta forikan mɛn dɔrɔn, Elizabeti ta den lamagara a kɔnɔ. Elizabeti fara Nin Saninman* na.

⁴² A perenna ni fanga ye k'a fɔ Mariyamu ye ko: «Ala ka baraka don i ra ka tɛmɛ muso tɔw bɛɛ kan; den min bɛ i kɔnɔ, Ala ka baraka don o ra fana.

⁴³ Ne ye jɔntigi le ye sa, fɔ ne Matigi bamuso bɛ na ne ta so?

⁴⁴ I m'a ye, kabini ne ka i ta forikan mɛn, ne ta den pɔgaritɔ lamagara ne kɔnɔ.

⁴⁵ Ala ka baraka don i ra, Mariyamu, sabu Matigi Ala ka min fɔ i ye, i lara a ra ko o kow bɛna kɛ.»

Mariyamu ka Ala tando

⁴⁶ Ayiwa, Mariyamu ko:

«Ne nin bɛ Matigi ta bonya lakari,

⁴⁷ ne jusukun bɛ pɔgari ne Kisibaga Ala kosɔn;

⁴⁸ sabu a ka a pɔa majigi ka a ta jɔnmuso majiginin flɛ.

Ka a ta bi ra, wagati bɛɛ ta mɔgow bɛna a fɔ ko ne ta pɔana;

⁴⁹ sabu Sebɛɛtigi Ala ka kobaw kɛ ne ye.

A tɔgɔ saninyanin lo,

⁵⁰ a ta makari bɛ se a pɔsiranbagaw ma,

wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

⁵¹ A boro barakaman ka kabakow kɛ;

yɛrɛbonya miiriyaw tun bɛ minw jusukun na, a ka olugu janjan.

⁵² A ka fagamaw lajigi ka bɔ o ta masasiginanw kan,

ka mɔgɔ pɔanibagatɔw kɔrɔta.

⁵³ A ka kɔngɔtɔw sɔn fɛnpumanw na fɔ ka o wasa,

ka naforotigiw borolakolon bla ka taga.

⁵⁴ A nana a ta jɔnw, Izirayelimɔgow dɛmɛ,

sabu a ma pɔna a ta pumanya kɔ,

⁵⁵ i n'a fɔ a tun ka a layiri ta an bɛmaw ye cogo min na,

min ye Iburahima ni a ta duruja ye.»

⁵⁶ Ayiwa, Mariyamu tora Elizabeti fɛ yi ka karo saba pɔgɔn kɛ, o kɔ, a sekɔra ka taga a ta so.

Yuhana Batizerikɛbaga worocogo

⁵⁷ Ayiwa, Elizabeti jigiwagati nana se; a jigira dence ra.

⁵⁸ Elizabeti siginogonw, ani a balemaw nana a men ko Matigi Ala ka o kopumanba ke a ye minke, o bee nagarira ni a ye.

⁵⁹ Ayiwa, den woronin tere seeginan na, o tun bena a kenesigi lon min na, o tun b'a fe ka a face Jakariya togo le la a ra.

⁶⁰ Nka den bamuso ko: «On-on, a togo be la ko Yuhana.»

⁶¹ Mogow ko: «O togo te mogow si ra i ta mogow ra de!»

⁶² O ka tagamasiyen ke den face ye ka a pininka ko a b'a fe den togo ye la di?

⁶³ Ayiwa, Jakariya ko o ye walaka do di ale ma. O k'a di a ma. A k'a mina ka sebe a kan ko: «Den togo ye ko Yuhana.» Mogow bee kabakoyara.

⁶⁴ O yoronin kelen bee ra, Jakariya nenden fonina, a sera ka kuma tuun, a ka ke Ala tando ye.

⁶⁵ O ko ka siranya bla o siginogonw bee ra; Zude kuruyorow mara mogow bee ka ke o kow lakari ye nogon ye.

⁶⁶ Mogow o mogow ka o kuma men, o bee tun be miiri k'a fo ko: «O tuma nin den bena ke mogow suguya juman le ye sa?» Sabu o bee na tun be Ala ta sebgaya ra den kan.

Jakariya ta cirayakumaw

⁶⁷ Ayiwa, den face Jakariya fara Nin Saninman* na, Ala ka kuma don a da ra; a ko:

⁶⁸ «An ye baraka la Matigi Ala ye, Izirayeli* ta Ala; sabu a nana a ta mogow deme ka o kunmabo.

⁶⁹ Ala ka Kisibaga* barakaman di an ma ka bo a ta jonce Dawuda ta gba ra.

⁷⁰ Ala ta cira saninmanw tun ka o ko le fo kabini wagatijan. Ala tun ka layiri ta an ye

⁷¹ ko a bena an bosi ka bo an juguw boro, ani ka an bo an koninyabagaw bee ta fanga koro.

⁷² Ala ka a ta hina yira an bemaw ra nin cogo le ra. A ka jennogonya saninman min layiri ta, a ma jina o ko.

⁷³ Sabu Ala tun karira an bemace Iburahima ye

⁷⁴ ko a bena an bosi ka bo an juguw ta fanga koro, janko an ja siginin ye baara ke ale Ala ye.

⁷⁵ Ala ka o ke, janko an ye tagama saninya ra, ani terenninya ra a na koro an si bee ra.

⁷⁶ Ayiwa, Ne den, i bena wele ko Ala Korotaninba ta cira; sabu i bena tagama Matigi na koro, ka a ta siraw laben a ye,

⁷⁷ ka kisiri lonniya yira a ta mogow ra, ka o ta jurumunw yafa o ma.

⁷⁸ Sabu an ta Ala ye hina tigi ani numanya tigi le ye; o le koson a bena yeelen bo an ye ka bo san fe, i ko sogomada tere,

⁷⁹ janko minw be Alalonbariya dibi ni saya nasiran na, yeelen ye bo olugu ye, janko an ye yelesa ka hera sira ta.»

⁸⁰ Ayiwa, den koni tun be bonyara ka hakiri soro. A nana taga to kongokolon kono, fo lon min na a nana a yere yira Izirayelimogow ra.

2

Yesu worocogo

(Matiyu 1.18-25)

¹ Ayiwa, wagati do nana ke, Romu* masaceba Ogusiti k'a latige ko Romu ta mara mogow bee togo ye sebe.

² O tun kera tógòseberi sipaga fòlò ye. O kera k'a sòrò Kirinisi tun ye Siri jamanatigi ye.

³ Mògòw bée tun bε tagara o tógò sεbε o yεrε ta dugu ra.

⁴ O ra, Yusufu fana bɔra Nazareti, Galile mara ra, ka taga Zude mara ra, Dawuda ta dugu ra, min bε wele ko Betilehemu, sabu ale tun ye Dawuda ta gbamògò dɔ le ye.

⁵ Ale ni a maminamuso Mariyamu tagara jògòn fε ka taga o tógò sεbε; o y'a sòrò Mariyamu lasirito lo.

⁶ Ayiwa, ka o to Betilehemu, Mariyamu jigiwagati sera.

⁷ Mariyamu ka a dence fòlò woro; a ka fani minimini a ma, ka a la beganw ta domunikeminan kòno, sabu o tun ma yòrò sòrò lonanjigibon kòno.

Meleke ka Yesu woroko fɔ sagagbenbagaw ye

⁸ Ayiwa, sagagbenbaga dɔw tun bε o yòròw ra, o tun bε si kongo kòno o ta sagaw kòrò ka o kòròsi.

⁹ Matigi Ala ta meleke dɔ ka a yεrε yira o ra, Matigi Ala nòrò manamanana ka o lamini; sagagbenbagaw siranna kosebε.

¹⁰ Nka meleke k'a fɔ o ye ko: «Aw kana siran, ne nana jagarikoba kibaro diman le fɔ aw ye; o bεna kε mògòw bée ta jagariko le ye.

¹¹ Kisibaga* worora aw ye bi su nin na, Dawuda ta dugu ra. Ale le ye Matigi ye, Ala ka min janawoloma ka a kε Kisibaga ye.

¹² Ni aw tagara, aw bεna a lòn ni tagamasiiyεn min ye, o flε: aw bεna taga denjɛnin dɔ lanin sòrò beganw ta domunikeminan kòno, fani mininin bε a ma.»

¹³ O yòronin bée ra, meleke camanba barara ka bɔ sankolo ra ka na fara meleke fòlò kan. O ka kε Ala tando ye k'a fɔ ko:

¹⁴ «Bonya ye Ala ta ye san fε, yòrò kòròtaninw na, mògò minw bε sòn Ala sago ma dugukolo kan, hεra ye kε olugu ye.»

Sagagbenbagaw tagara Betilehemu

¹⁵ Melekew sekɔra ka taga sankolo kòno tuma min na, sagagbenbagaw k'a fɔ jògòn ye ko: «Aw y'a to an ye taga Betilehemu; ko min kera yi, Matigi Ala ka ko min yira an na, an ye taga o ye.»

¹⁶ O teliyara ka taga; o tagara Mariyamu ni Yusufu ye, ka denjɛnin lanin ye beganw ta domunikeminan kòno.

¹⁷ Sagagbenbagaw ka o ye minke, ko minw bée fɔra o ja na denjɛnin ko ra, o ka o lakari mògòw ye.

¹⁸ Minw bée ka sagagbenbagaw ta kuma mεn, o kuma ka olugu bée kabakoyara.

¹⁹ Nka Mariyamu kòni ka o kow bée mara a jusu ra, ka to ka miiri a ra.

²⁰ O kɔ, sagagbenbagaw sekɔra ka taga; o tun ka ko minw mεn ni o tun ka min ye, o tagato tun bε Ala tógò tandora, ka a bonya o bée kosòn, sabu meleke tun k'a fɔ o ye cogo min na, o tagara sòrò ten le.

O ka Yesu denjɛnin karifa Ala ma

²¹ Den woronin tere seeginan, o ka a kenesigi. O ka a tógò la ko Yesu; meleke tun ka o tógò le yira Mariyamu na sani a ye kòno ta.

²² Mariyamu nana bɔ jebagatòbon na wagati min na, ka kapa ni cira Musa ta sariya* ye, Yusufu ni Mariyamu tagara ni Yesu denjɛnin ye Zeruzalemu, ka taga a karifa Ala ma.

²³ Sabu a sebera Ala ta sariya ra ko: «Dence fòlò bée ka kan ka bla danna Matigi ye.»

²⁴ Matigi Ala ta sariya tun ka saraka min fɔ, o nana o saraka bɔ: «Kongotugani fla, cε ni muso, walama jenetugani fitini fla.»

Simeyɔn ka baraka la Ala ye Yesu kosɔn

²⁵ Ayiwa, cɛ dɔ tun bɛ Zeruzalɛmu, o tɔgɔ tun ye ko Simeyɔn. Mɔgɔ terennin tun lo, ani Alapasiranbaga. Ala tun ka Kisibaga* min layiri ta Izirayeli* ye, a tun bɛ o makɔnɔna; Nin Saninman* tun b'a kan.

²⁶ Nin Saninman tun k'a yira a ra ko Ala ka Kisibaga min layiri ta, ko a tena sa fiyewu ni a ma o ye a na ra.

²⁷ Ayiwa, Nin Saninman tagara ni Simeyɔn ye Alabatoso kɔnɔ, o y'a sɔrɔ Yusufu ni Mariyamu bɛ Alabatosoba kɔnɔ, o bɛ sariya* ta kow panabɔra ni Yesu denɲɛnin ye.

²⁸ Simeyɔn ka den mina, ka baraka la Ala ye, k'a fɔ ko:

²⁹ «Matigi Ala, sisan kɔni i bɛ se ka i ta jɔncɛ to a ye sa, a jusu sumanin; sabu i tun ka kuma min fɔ, i ka o kɛ.

³⁰ Ne yɛrɛ na ka Kisibaga ye,

³¹ i ka Kisibaga min labɛn dununamɔgɔw bɛɛ ye.

³² A bɛna kɛ yeelen ye, siya wɛrɛ mɔgɔw fɛ; ka kɛ bɔnya ye i ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw fɛ.»

³³ Simeyɔn tun bɛ o kuma minw fɔra Yesu ta ko ra, o kumaw ka a face ni a bamuso kabakoya.

³⁴ O kɔ, Simeyɔn ka dugawu kɛ o ye, k'a fɔ Mariyamu ye ko: «Mariyamu, a flɛ, nin den bɛna kɛ mɔgɔ caman bensababu ye, ani mɔgɔ caman lawurisababu ye Izirayeli jamana kɔnɔ; a bɛna kɛ Ala ta tagamasiyɛn ye, mɔgɔw bɛna min sɔsɔ.

³⁵ O cogo ra, a bɛna mɔgɔ caman ta jusukunnamiiriw bla kɛnɛ kan. Ele kɔni, Mariyamu, dimi le bɛna ele jusukun sɔgɔ i ko muru.»

Ani ka baraka la Ala ye Yesu kosɔn

³⁶ Ciramuso dɔ tun bɛ yi fana, min tɔgɔ tun ye ko Ani; Fanuyeli denmuso tun lo, a bɔra Aseri ta gba ra. O muso tun kɔrɔra kɔsɛbɛ. A sunguruman tun furura ka san wolonfla kɛ ni a cɛ ye.

³⁷ O kɔ, a cɛ sara; a si tun ye san biseegi ni san naani. A tun tɛ fɔn Alabatosoba kɔnɔ tuma si; a tun bɛ baara kɛ Ala ye su ni tere, ka sun don, ani ka Ala daari.

³⁸ Ale fana nana Alabatosoba kɔnɔ o wagati kelen na. A ka Ala tando; mɔgɔ o mɔgɔ tun bɛ Zeruzalɛmu kunmabɔwagati makɔnɔna Ala fɛ, Ani tun bɛ den ko fɔra o mɔgɔw bɛɛ ye.

Yusufu ni Mariyamu sekɔra ka na Nazareti ni Yesu ye

³⁹ Ala ta sariya* tun ka min o min fɔ, o ka o bɛɛ kɛ ka ban tuma min na, o sekɔra ka na o ta dugu ra Nazareti, Galile mara ra.

⁴⁰ Denɲɛnin kɔni tun bɛ bɔnyara ni baraka ye; a ta hakiritigiya tun ka bon, Ala ta nɛɛma fana tun bɛ a kan.

Yesu tagara Jɔnyaban panagbɛ ra ni a worobagaw ye

⁴¹ Yesu worobagaw tun bɛ taga Zeruzalɛmu san o san, ka taga Jɔnyaban panagbɛ kɛ.

⁴² Yesu nana san tan ni fla sɔrɔ wagati min na, a worobagaw tagara ni a ye, ka kapa ni o ta landa ye.

⁴³ Nanagbɛ bannin kɔ, o sekɔra ka taga so. Yesu tun tora o kɔ Zeruzalɛmu, nka a worobagaw tun m'a lon.

⁴⁴ O tun b'a miirira ko a ni o tagamapɔgɔn dɔw bɛ ɲɔgɔn fɛ. Nka tere nana ban ka o to tagama ra, o m'a ye. O ka kɛ a flɛflɛ ye o ta somɔgɔw, ani o lonbagaw cɛ ra.

⁴⁵ Nka o m'a ye; o sekɔra ka taga Zeruzalɛmu ka taga a yɔrɔɲini.

⁴⁶ O ka tere saba kɛ, o b'a ɲinina; o tagara a siginin sɔrɔ Alabatosoba kɔnɔ ni karamɔgɔbaw ye, a bɛ mɛnni kɛra o fɛ, ka to ka o ɲininka fana.

⁴⁷ Mɔɔɔ minw bɛɛ tun bɛ a lamɛnna, a ta hakiritigiya ni a ta jaabiricogo ka olugu bɛɛ kabakoya.

⁴⁸ A face ni a bamuso k'a ye minke, olugu kabakoyara. A bamuso ko a ma ko: «Yesu, mun na i ka nin ko ɲɔɔn kɛ an na? A flɛ, ne ni i face bɛɛ hakiri ɲagamina, an bɛ i jini yɔɔ bɛɛ ka dɛɛ.»

⁴⁹ Yesu ka o jaabi, ko: «Mun koson aw bɛ ne yɔɔɲinina? Aw m'a lon ko ne ka kan ka kɛ ne Fa ta kopaw le ra wa*?»

⁵⁰ Nka a face ni a bamuso ma a ta kuma faamu.

⁵¹ Yesu nana ni o ye Nazareti. A tun bɛ a worobagaw kan mina. A bamuso tun bɛ o kow bɛɛ mara a yɛɛ kɔnɔ.

⁵² Yesu tun bɛ kɔɔyara ka na, dɔ tun bɛ farara a ta hakiritigiya kan lon o lon; a ko tun ka di Ala ye, a ko tun ka di mɔɔɔ ye fana.

3

Yuhana Batizerikɛbaga ta waajuri

(Matiyu 3.1-12; Marika 1.1-8; Yuhana 1.19-28)

¹ Ayiwa, wagati min na masaceba Tiberi Sezari tun bɛ a ta masaya san tan ni loorunan na, o y'a sɔɔ Ponse Pilati le tun ye Zude mara jamanatigi ye, Herodi* tun ye Galile mara jamanatigi ye, a kɔɔɔ Filipe tun ye Iture mara ni Tirasoniti mara jamanatigi ye, Lizaniyasi tun ye Abileni mara jamanatigi ye.

² O wagati ra fana Ane ni Kayife le tun ye sarakalasebagaw kuntigibaw* ye.

Ayiwa, o wagati le ra, Ala ka a ta kuma lase Jakariya dence Yuhana ma, k'a to kongokolon kɔnɔ.

³ Yuhana tagara Zuriden ko yɔɔɔ bɛɛ ra; a tun bɛ mɔɔɔ waaju ko o ye nimisa o ta jurumunw na ka batize, janko Ala ye o ta jurumunw yafa.

⁴ O kow le tun sebera cira Ezayi ta Kitabu kɔnɔ, ko:

«Mɔɔɔ dɔ bɛna pɛɛn kongokolon kɔnɔ k'a fɔ ko:

«Aw ye siraba labɛn Matigi ye
ka siradenninw bɛɛ lateren a ye.

⁵ Dingakɔɔyɔɔɔ bɛɛ ye lafa,
kuruw ni kongoriw bɛɛ ye dakapa.

Sira kuturuninw bɛɛ ka kan ka lateren,
ka sirajuguw siyan ka o nugu.

⁶ Ni o kɛra, adamaden bɛɛ bɛna Ala ta kisiri ko ye.» »

⁷ Jama minw tun bɛ nana Yuhana fɛ ka na batize, Yuhana tun b'a fɔra olugu ye ko: «Aw fɔnfɔnnindenw! Jɔn le ka aw karan ko aw ye bori Ala ta kiti nata ɲa?

⁸ Aw ta kɛwalew le ka kan k'a yira ko can ra aw jusukun yɛɛmana; aw kana a miiri dɔɔn k'a fɔ ko: «Anw le ye Iburahima ta durujaw ye!» Sabu ni duruja ko lo, ne b'a fɔ aw ye ko Ala bɛ se ka hali nin kabakuruw yɛɛma ka o kɛ Iburahima ta durujaw ye.

⁹ Jende tara yiriw lilinw tigeri kama ka ban. Yiri o yiri tɛ denɲuman kɛ, o bɛ tige ka ben, ka firi tasuma ra.»

¹⁰ Jama tun bɛ Yuhana ɲininkara, ko: «An ka kan ka mun le kɛ?»

¹¹ Yuhana ka o jaabi ko: «Ni derege fla bɛ mɔɔɔ min fɛ, dɔ tɛ min fɛ, o ye kelen di o tigi ma; ni domuni bɛ mɔɔɔ min fɛ, o fana ye a kɛ ten.»

¹² Ninsaraminabaga dɔw fana nana ka na batize; olugu ko a ma ko: «An karamɔɔɔ, an ka kan ka mun le kɛ?»

¹³ A ko olugu ma ko: «Warida min fɔra aw ye, aw kana foyi mina ka tɛmɛ o kan.»

* **2:49 2.49** Ka kɛ ne Fa ta kopaw le ra: Kitabu dɔw b'a fɔ ko: «Ne ka kan ka kɛ ne Fa ta so le kɔnɔ.» **3:6 3.6**
Nin kuma fɔra Ezayi 40.3-5.

¹⁴ Sorasiw fana k'a jininka ko: «Anw do? Anw ka kan ka mun ke?» A ko olugu ma ko: «Aw kana mogo si ta fen mina a ra fanga ra; mogo ma ko min ke, aw kana o faninya la a ra; o be sara min di aw ma, aw y'a to o ye aw wasa.»

¹⁵ Mogow tun be Kisibaga makonona; o bee tun be o yere jininkara ko yala Ala ka Kisibaga* min ko layiri ta ko o te Yuhana yere le ye wa?

¹⁶ O koson Yuhana ka o jaabi k'a fo o bee ye ko: «Ne koni be aw batizera ji le ra doron; nka min bena na, o fanga ka bon ni ne ta ye. Hali ne te se k'a fo ko ne be a ta sanbara juru foni ka bo a sen na. Ale le bena aw batize ni Nin Saninman* ye, ani tasuma.

¹⁷ A ta baarakeminan b'a boro, a be simankise ni a paga bo jagon na. A be simankise ke a ta bondo konon, nka a bena paga jeni tasuma ra, tasuma min te faga ka ye.»

¹⁸ Yuhana ka nin kuma jagon caman were fo mogow ye ka o lasomi, ka Ala ta Kibaro Diman* kuma fo o ye.

¹⁹ Ayiwa, Yuhana ka jamanatigi Herodi* jaraki a balemace muso Herodiyadi ta ko ra. Yuhana ka Herodi jaraki kojugu caman were ra.

²⁰ Nka Herodi belen ka kojugu do fara do kan, ka Yuhana mina ka a bla kaso ra.

Yesu batizeri

(Matiyu 3.13-17; Marika 1.9-11)

²¹ Ayiwa, mogo bee tun batizera ka ban minke, Yesu fana nana batize. Ka Yesu to Aladaari ra, sankolo dayelera.

²² Nin Saninman* kera i n'a fo jenetugani, ka na jigi Yesu kan. Kumakan do bora sankolo konon, ko: «Ele le ye ne Dence* kanunin ye; i ko ka di ne ye haali.»

Yesu ta buruju

(Matiyu 1.1-17)

²³ Ayiwa, Yesu ka a ta baaraw damina ka a si to san bisaba. Mogow tun be a jatera Yusufu dence le ye.

Yusufu face tun ye Heli ye.

²⁴ Heli face tun ye Matati ye.

Matati face tun ye Levi ye.

Levi face tun ye Meleki ye.

Meleki face tun ye Zanayi ye.

Zanayi face tun ye Yusufu ye.

²⁵ Yusufu face tun ye Matatiyasi ye.

Matatiyasi face tun ye Amosi ye.

Amosi face tun ye Nahomu ye.

Nahomu face tun ye Esili ye.

Esili face tun ye Nagayi ye.

²⁶ Nagayi face tun ye Maati ye.

Maati face tun ye Matatiyasi ye.

Matatiyasi face tun ye Semeyini ye.

Semeyini face tun ye Yosesi ye,

Yosesi face tun ye Yoda ye.

²⁷ Yoda face tun ye Yowanan ye.

Yowanan face tun ye Resa ye.

Resa face tun ye Zorobabeli ye.

Zorobabeli face tun ye Salatiyeli ye.

Salatiyeli face tun ye Neri ye.

²⁸ Neri face tun ye Meleki ye.

Meleki face tun ye Adi ye.
 Adi face tun ye Kosamu ye.
 Kosamu face tun ye Elimada ye.
 Elimada face tun ye Eri ye.
 29 Eri face tun ye Yesu* ye.
 Yesu face tun ye Eliyezəri ye.
 Eliyezəri face tun ye Yorimu ye.
 Yorimu face tun ye Matati ye.
 Matati face tun ye Levi ye.
 30 Levi face tun ye Simeyon ye.
 Simeyon face tun ye Zuda ye.
 Zuda face tun ye Yusufu ye.
 Yusufu face tun ye Yonamu ye.
 Yonamu face tun ye Eliyakimu ye.
 31 Eliyakimu face tun ye Meliya ye.
 Meliya face tun ye Menna ye.
 Menna face tun ye Matata ye.
 Matata face tun ye Natan ye.
 Natan face tun ye Dawuda ye.
 32 Dawuda face tun ye Yese ye.
 Yese face tun ye Obedi ye.
 Obedi face tun ye Boozi ye.
 Boozi face tun ye Salimon ye.
 Salimon face tun ye Naasun ye.
 33 Naasun face tun ye Aminadabu ye.
 Aminadabu face tun ye Adimen ye.
 Adimen face tun ye Arini ye.
 Arini face tun ye Esiromu ye.
 Esiromu face tun ye Peresi ye.
 Peresi face tun ye Zuda ye.
 34 Zuda face tun ye Yakuba ye.
 Yakuba face tun ye Isiyaka ye.
 Isiyaka face tun ye Iburahima ye.
 Iburahima face tun ye Tera ye.
 Tera face tun ye Nahori ye.
 35 Nahori face tun ye Serugi ye.
 Serugi face tun ye Rehu ye.
 Rehu face tun ye Pelegi ye.
 Pelegi face tun ye Eberi ye.
 Eberi face tun ye Sila ye.
 36 Sila face tun ye Kayinamu ye.
 Kayinamu face tun ye Arifazadi ye.
 Arifazadi face tun ye Semu ye.
 Semu face tun ye Nuho ye.
 Nuho face tun ye Lameki ye.
 37 Lameki face tun ye Metusala ye.
 Metusala face tun ye Enoki† ye.
 Enoki face tun ye Yeredi ye.

* 3:29 3.29 Yesu: Nin ye mogo do were ye, min fana togo tun ye ko Yesu. † 3:37 3.37 Enoki: Dow b'a fo ale le ma ko Idirisa.

Yerɛdi face tun ye Maleleli ye.
 Maleleli face tun ye Kayinamu ye.
 38 Kayinamu face tun ye Enosi ye.
 Enosi face tun ye Seti ye.
 Seti face tun ye Adama ye.
 Ala le ka Adama dan.

4

Setana ko a be Yesu korɔbo
(Matiyu 4.1-11; Marika 1.12-13)

1 Yesu fanin Nin Saninman* na, a bɔra Zuriden kɔba yɔrɔ ra minke, Ala Nin* k'a ta ka taga ni a ye kongokolon kɔnɔ.

2 Setana tun k'a korɔbo, fɔ tere binaani. O lonw bee ra, a ma foyi domu. O kɔ, kɔngɔ k'a mina.

3 Setana ko a ma ko: «Den min bɔra Ala ra*, ni ele lo can ra, a fɔ nin kabakuru ye ko a ye yeɛma ka ke buru ye!»

4 Yesu k'a jaabi ko: «A sebera Kitabu kɔnɔ, ko: <Domuni dama le te mɔgɔ baro.> »

5 Ayiwa, Setana tagara ni Yesu ye san fe, ka dunupa jamanaw bee yira a ra yɔrɔnin kelen na,

6 k'a fɔ a ye ko: «Ne be se ka nin jamanaw fangatigiya ni a bonya bee di i ma; sabu o bee donna ne boro. Ni ne ko ne b'a di mɔgɔ min ma, ne be se k'a di o ma.

7 O ra, ni i ka i kinbiri gban ka ne bato, ne be o bee di i ma.»

8 Yesu k'a jaabi ko: «A sebera Kitabu kɔnɔ, ko: <I ka kan ka i Matigi Ala le bato, ka baara ke ale kelenpe ye.> »

9 Ayiwa, Setana ka Yesu ta ka taga Zeruzalemu, ka taga a layelen k'a lo Alabatosoba kunna, k'a fɔ a ye ko: «Den min bɔra Ala ra, ni ele lo can ra, ka i to nin yɔrɔ ra, i pan ka i cun dugu ma.

10 Sabu a sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

<Ala bɛna i ko fɔ a ta melekew ye, ko o ye o janto i ra.>

11 «Ani ko:

<O bɛna i ta o boro kɔnɔ,
 janko i sen kana na talon kabakuru dɔ ra.> »

12 Yesu k'a jaabi ko: «A sebera le ko: <I man kan k'a fɔ ko i be Matigi Ala korɔbo.> »

13 Ayiwa, Setana ka Yesu korɔbo k'a fle ka ban minke, a tagara ka bo a korɔ, ka ke wagati were pini ye tuun.

Yesu ka a ta baara damina Galile
(Matiyu 4.12-17; Marika 1.14-15)

14 O bee kɔ fe, Yesu sekɔra ka na Galile mara ra, a fanin Nin Saninman* baraka ra. A tɔgɔ tun be fɔra o yɔrɔ mara bee ra.

15 A tagara mɔgɔw karan karansow* kɔnɔ; mɔgɔw bee tun b'a tɔgɔnuman fɔra.

Nazaretikaw banna Yesu ra
(Matiyu 13.53-58; Marika 6.1-6)

16 Ayiwa, Yesu nana taga Nazareti, a lamɔdugu ra. Nenɛkirilon* sera, a tagara karanso* ra i n'a fɔ a tun derira ka a ke cogo min na. A nana wuri ka lo ko a be karan ke tuma min na,

17 o ka cira Ezayi ta kitabu di a ma. A ka a dayele ka taga se yɔrɔ dɔ ma, a sebera yɔrɔ min na ko:

18 «Matigi Ala Nin* be ne kan,

sabu a ka ne panawoloma ko ne ye na Kibaro Diman* fɔ fagantanw ye,
ani ka kasodenw lablari ko fɔ,
ka fiyentow na yeleko kibaro fɔ;

ka mɔgɔ tɔɔroninw bɔ o tɔɔɔbagaw boro,

¹⁹ ka Matigi Ala ta nɛɛma wagati ko kibaro fɔ.»

²⁰ O kɔ, a ka kitabu datugu, k'a di karanso kɔɔsibaga ma, ka sigi. Mɔgɔw bɛɛ na lonin tora a ra, o bɛ a flɛra.

²¹ Yesu k'a fɔ ko: «Aw ka nin kuma min mɛn ka bɔ Kitabu kɔnɔ bi, o kuma kɛra can ye.»

²² O bɛɛ tun bɛ a tɔgɔɔɔuman fɔra. A tun bɛ kumaɔuman minw fɔra, o ka o kabakoya. O ko: «Yusufu dence le tɛ nin ye wa?»

²³ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Sigiya t'a ra, aw bɛna nin zana la ne ye, ko: <Flakebaga, i yɛrɛ kɛnɛya fɔlɔ!> Aw bɛna a fɔ ne ye fana ko: <I ka ko minw bɛɛ kɛ Kapɛrinahumu, an ka o mɛn; o ɔgɔn kɛ i yɛrɛ ta dugu ra yan fana.> »

²⁴ Yesu k'a fɔ o ye tuun ko: «Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko cira si tɛ mina ka na a yɛrɛ ta dugu kɔnɔ.»

²⁵ A ko: «Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko cira Iliya* ta wagati ra, sanji ma ben Izirayeli* jamana ra fɔ san saba ni karo wɔɔɔɔ; kɔngɔba benna jamana yɔɔɔ bɛɛ kan. O wagati ra muso cɛ saninw tun ka ca Izirayeli jamana ra.

²⁶ Nka Ala ma cira Iliya ci ka taga olugu dɔ si fɛ; a tagara muso cɛ sanin kelen le fɛ Sarepita, Sidon mara ra.»

²⁷ A ko tuun ko: «Kunatɔ caman fana tun bɛ Izirayeli jamana ra cira Iliyasu† ta wagati ra, nka o si ma na Iliyasu fɛ ka na kɛnɛya; Sirikace Naaman le nana, ka na kɛnɛya.»

²⁸ Mɔgɔw ka o kuma mɛn minke, karanso kɔnɔmɔgɔw bɛɛ dimina.

²⁹ O wurira ka Yesu mina k'a ɔni ka taga ni a ye dugu kɔ fɛ. Dugu tun siginin bɛ kongori min kan, o tagara ni a ye o kuncɛ ma, ko o b'a ɔni ka ben dugu ma.

³⁰ Nka Yesu temena o cɛ ra ka taga.

Yesu ka jinatɔ dɔ kɛnɛya

(Marika 1.21-28)

³¹ Ayiwa, Yesu tagara Kapɛrinahumu; o ye Galile dugu dɔ ye. Nenɛkirilonw* na a tun bɛ tɔ ka mɔgɔw karan.

³² A ta karan cogoya tun ka mɔgɔw kɔnɔnɔban, sabu a tun bɛ mɔgɔw karan ni baraka ye.

³³ Ayiwa, cɛ jinatɔ dɔ tun bɛ karanso kɔnɔ; ale ka kɛ pɛrɛn ye ni kanba ye, ko:

³⁴ «E, Yesu Nazaretikace, mun le bɛ an cɛ? I nana an halakiyɔɔ le ra wa? Ele ye mɔgɔ suguya min ye, ne ka o lon; ele ye Ala ta Mɔgɔ Saninman le ye.»

³⁵ Yesu jamana jina kunna, k'a fɔ a ye ko: «I da tugu, i ye bɔ nin cɛ ra!» O jina ka o cɛ ben dugu ma mɔgɔ bɛɛ na na, ka bɔ a ra, nka a ma foyi kɛ cɛ ra.

³⁶ Mɔgɔw bɛɛ kabakoyara. O ka kɛ a fɔ ye ɔgɔn ye ko: «Nin ye kuma suguya juman ye? A bɛ kuma jinaw fɛ ni fanga ni sebgaya ye, k'a fɔ o ye ko o ye bɔ mɔgɔw ra, o fana bɛ bɔ.»

³⁷ Yesu tɔgɔ sera o mara yɔɔɔ bɛɛ ra.

Yesu ka Simɔn muso bamuso kɛnɛya

(Matiyu 8.14-17; Marika 1.29-34)

4:19 4.19 Nin kuma fɔra Ezayi 61.1-2. * **4:25 4.25** Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli. † **4:27 4.27** Iliyasu: Dɔw b'a fɔ a ma ko Elize. **4:27 4.27** Nin kuma fɔra Masacew flanan 5.1-14.

³⁸ Ayiwa, Yesu bora karanso kono ka taga Simon ta so. A tagara a soro ko Simon muso bamuso tooronin lo kosebe; farigban tun b'a ra. O ka Yesu daari ko a ye o muso fe.

³⁹ Yesu gbarara a ra, ka lo a kunna ka kuma ni fanga ye, ko farigban ye bo muso ra. O yoronin kelen bee ra muso keneyara; a wurira ka gba ke o ye.

Yesu ka banabagato caman keneya

⁴⁰ Tere nana ke ben ye tuma min na, banabagato tun be min o min fe, ni a ka ke bana o bana ye, o bee nana ni o banabagato ye Yesu fe. Yesu ka a boro la o bee kelen kelen kan ka o keneya.

⁴¹ Jinaw tun be kule ci ka bo jinato caman na fana. O tun b'a fo Yesu ma ko: «Den min bora Ala ra*, ele lo.» Nka Yesu tun be songo o ra; a tun te son k'a to o ye kuma, sabu jinaw tun k'a lon ko Yesu ye Kisibaga* le ye.

Yesu tagara waajuri ke Zude mara ra

(Marika 1.35-39)

⁴² Dugu gbera doron, Yesu bora ka taga kongo kono, yoro do ra. Jama caman nana bo ka taga a yoropini. O nana a ye minke, o tun t'a fe a ye bo o koro tuun.

⁴³ Nka Yesu k'a fo o ye ko: «Ne ka kan ka taga Ala ta Masaya* ko Kibaro Diman* fo dugu werew ra fana, sabu Ala ka ne ci o le koson.»

⁴⁴ O ra, Yesu tagara Zude mara ra ka taga waajuri ke karansow* kono.

5

Karamogodenw ka jerge camanba mina

(Matiyu 4.18-22; Marika 1.16-20)

¹ Ayiwa, lon do, Yesu tun lonin be Zenesareti bada ra. Jama tun be a kere fe ka a lamini fan bee ra, o be Ala ta Kuma lamenna.

² Yesu ka kurun fla ye jida ra; jegeminabagaw tun bora o kurun kono ka na ke o ta jow ko ye jida ra.

³ Yesu donna kurun kelen kono, o tun ye Simon ta kurun ye. Yesu ko Simon ma ko a ye kurun gbara ji ce ma donnin ka a mabo mogow ra. O ko, Yesu sigira kurun kono ka to ka mogow karan.

⁴ Ayiwa, Yesu nana ban mogow karan na wagati min na, a ko Simon ma ko: «Simon, kurun gbara dun na ka aw ta jow firi ka jerge mina.»

⁵ Simon ko Yesu ma ko: «An karamogo, an ka su kururu bee ke jegenini na, an ma foyi soro. Nka i ta kuma koson, ne bena jo firi tuun.»

⁶ Ayiwa, o ka jow firi minke, o ka jerge camanba mina fo o ta jow ka ke tigetige ye.

⁷ A ma na ja, o todogon minw tun be kurun to kelen kono, o ka olugu wele ko o ye na o deme ni o ta kurun ye. Olugu nana ni kurun ye. O ka kurun fla bee fa jerge ra fo kurunw tun be jini ka jigi ji jukoro.

⁸ Simon Piyeri ka o ye minke, a ka a kinbiri gban Yesu koro k'a fo ko: «Matigi, i mabo ne ra, sabu ne ye jurumunto le ye!»

⁹ O tun ka jerge caman min mina, o ko tun ka jatige bla Simon ni a todogonw bee ra.

¹⁰ Zebede dence fla minw tun be ni Piyeri ye, Yakuba ni Yuhana, olugu fana ja tun tigera o cogo kelen na. Nka Yesu ko Simon ma ko: «I kana siran; k'a ta bi ra, i be jerge mina cogo min na, ne bena i karan i ye mogow jini ten.»

¹¹ Ayiwa, o nana se jida ra tuma min na, o ka kurun ni a konofenw bee to yi ka tugu Yesu ko.

Yesu ka kunatce do keneya

(Matiyu 8.1-4; Marika 1.40-45)

¹² Yesu tun be Galile mara dugu do ra. Kunatoce do tun be yi, min fari yoro bee tun ye kuna ye; ale ka Yesu ye minke, a nana a kinbiri gban a koro ka a na biri dugu ma, k'a daari k'a gbeleya, ko: «Matigi, ni i be son, i be se ka ne saninya.»

¹³ Ayiwa, Yesu ka a boro la a kan, k'a fo a ye ko: «Ne sonna, i ye keneya.» O yoronin bee a ta kuna keneyara.

¹⁴ O ko, Yesu k'a fo a ye ko: «I kana nin ko fo mogo si ye. Taga i yere yira sarakalasebaga* ra. Cira Musa ka saraka min fo kunato ta saninyari ko ra, i ye o saraka bo, janko k'a yira bee ra ko i keneyara.»

¹⁵ Ayiwa, Yesu togo tun be fora ka taga yoro caman na. Mogo caman tun bena lajen a koro ka a ta kuma lamen, ani ka keneya ka bo o ta banaw ra.

¹⁶ Nka Yesu tun be to ka taga kongo kono yoro dow ra a kelen na ka taga Ala daari.

Yesu ka murugu do keneya
(Matiyu 9.1-8; Marika 2.1-12)

¹⁷ Lon do, Yesu tun be mogow karanna. Farisiw* ni o ta sariya karamogobaw tun siginin be; olugu tun nana ka bo Galile mara ni Zude mara duguw bee ra, ani Zeruzalemu. Matigi Ala ta sebgaya tun be Yesu fe, a tun be banabagato keneyara.

¹⁸ Ayiwa, mogo dow nana ni ce muruginin do ye lanan kan. O tun b'a fe ka don ni o ce ye ka taga a bla Yesu koro.

¹⁹ Nka jama caya koson, o ma donyoro soro ni a ye; o yelenna bon san fe ka wo do bo yi, ka ce muruginin ni a ta lanan lajigi o wo fe fo ka taga a bla Yesu koro, mogow ce ra.

²⁰ Yesu k'a ye ko o mogow lara ale ra minke, a ko murugu ma ko: «I ta jurumunw yafara i ma.»

²¹ Sariya karamogow, ani Farisi ka ke a fo ye o yere kono ko: «Ce nin ye jontigi le ye, fo a be Alatogocenkumaw fora tan? Ni Ala kelen te, jontigi le be se ka jurumun yafa?»

²² Yesu tun ka o mogow ta miiriya lon; a ko o ma ko: «Mun koson nin miiriyaw jagon be aw jusukun na?»

²³ K'a fo murugu ye ko a ta jurumun yafara a ma o, walama k'a fo a ye ko a ye wuri ka tagama o, aw na na o fla ra juman le ke ka di?

²⁴ Ayiwa, ne bena a yira aw ra bi ko ne Min kera Adamaden ye*, ko se be ne ye ka jurumun yafa dununa kono.» O ko, a ko murugu ma ko: «Ne b'a fo i ye, wuri ka i ta lanan ta ka taga i ta so!»

²⁵ O yoronin kelen bee, ce wurira o bee na na, ka a ta lanan ta, ka taga a ta so; a tagato tun be Ala tandora.

²⁶ O mogow bee kabakoyara. O ka ke Ala tando ye; o ja tigenin tun b'a fora jagon ye ko: «E! An ka kobaw ye bi.»

Yesu ka Levi wele
(Matiyu 9.9-13; Marika 2.13-17)

²⁷ Ayiwa, o ko fe, Yesu bora ka taga ninsaraminabaga do siginin ye ninsaraminabon na; a togo ye ko Levi. Yesu ko a ma ko: «Tugu ne ko!»

²⁸ Levi ka a ta baara bee dabra, ka wuri ka tugu Yesu ko.

²⁹ Levi nana janagbeba do laben a ta so kono Yesu ye. Ninsaraminabaga caman, ani mogo werew nana sigi ni Yesu ni a ta karamogodenw ye ka domuni ke.

³⁰ Farisiw* ni o ta sariya karamogow* ka ke o korfo ye; o k'a fo Yesu ta karamogodenw ye ko: «Mun koson aw be domuni ke, ka min ni ninsaraminabagaw ni mogo kewalejuguw ye?»

³¹ Yesu ka o jaabi k'a fo o ye ko: «Mogo minw ka kene, olugu te flakebaga yoropini; banabagato le be flakebaga yoropini.

³² Ne ma na mogo terenninw wele; ne nana jurumuntow le wele, janko o ye nimisa o ta jurumunw na.»

Landakow ni Kibaro Diman te kelen ye
(Matiyu 9.14-17; Marika 2.18-22)

³³ Mogo dow ko Yesu ma ko: «Wagati caman Yuhana ta karamogodenw ni Farisiw* ta karamogodenw be sun don, ka Ala daari; nka ele ta karamogodenw be domuni ke, ka min lon bee.»

³⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Yala aw be se ka koroce jengogonw jagboya ko o kana domuni ke, ka o ni koroce to jagon fe koroya ra wa?

³⁵ Lon min na o bena koroce ta ka bo o korow, o lon le ra o bena sun don.»

³⁶ O ko, Yesu ka talen do were fo o ye ko: «Mogo si te fanikura kunkurun tige k'a ke ka fani korow bari ni a ye. Ni i ka o ke, i ka fanikura cen le. I ka a kunkurun min bari fani korow ra, o fla na fana tena ke kelen ye.

³⁷ Mogo si fana te duvenkura ke forogokorow konow. Ni o te, duvenkura bena forogokorow faran, ka bon; o tigi be bonow forogow ra fana.

³⁸ O koson duvenkura ka kan ka ke forogokuraw le konow.

³⁹ Mogo si fana te duvenkorow min, ka sorow ka jabo kura fe tuun, sabu a b'a fo ko koroman le ka di.»

6

Nenekirilon ta ko
(Matiyu 12.1-8; Marika 2.23-28)

¹ Nenekirilon do ra, Yesu ni a ta karamogodenw tun be temena foro dow ce ma. Yesu ta karamogodenw ka ke o foro siman dow karikari ye, ka o terege o tegew konow, ka o kisew jimi.

² Farisi* dow ko o ma ko: «Ko min man kan ka ke Nenekirilon na, mun koson aw be o kera?»

³ Yesu ka o jaabi, ko: «Wagati min kongow tun ka Dawuda ni a tagamajogonw mina, a ka min ke aw ma o ko karan wa?

⁴ A donna Alabatoso konow; sarakaburu minw tun blanin be yi, a ka o ta k'a jimi ka do di a tagamajogonw fana ma; k'a sorow ka kapa ni sariya* ye, mogo si tun man kan ka o buruw jimi ni sarakalasebagaw* doron te.»

⁵ O ko, Yesu k'a fo o ye ko: «Min kera Adamaden ye*, Nenekirilon kuntigiya be o le boro.»

Yesu ka ce boro faganin keneya
(Matiyu 12.9-14; Marika 3.1-6)

⁶ Ayiwa, Nenekirilon* do were ra, Yesu donna karanso* do konow ka mogow karan. Ce do tun be yi, min kininboro faganin tun lo.

⁷ Farisiw* ni sariya karamogow* tun be Yesu korosira k'a fle, yala ni a bena son ka mogo keneya Nenekirilon na, janko o ye sababu do sorow ka a jaraki.

⁸ Nka Yesu tun ka o ta miiriya lon; a ko ce boro faganin ma ko: «Wuri ka na lo cemance ra yan, jama bee na korow!» Ce wurira ka lo.

⁹ Yesu k'a fo o ye ko: «Ka kapa ni sariya* ye, kojuman le ka kan ka ke Nenekirilon na wa, walama kojugu? Ka mogo kisi wa, walama ka mogo halaki?»

¹⁰ O tuma, Yesu ka a na lo o bee ra ka to ka o bee fle. O ko, a k'a fo o ce ye ko: «I boro foni!» A ka a boro foni minke, a boro keneyara.

¹¹ Farisiw ni sariya karamogow ka o ye minke, o dimina kosebe. O ka ke jagon sosow ye, ko o ka kan ka mun le ke Yesu ra.

Yesu ka ciraden tan ni fla janawoloma

(Matiyu 10.1-4; Marika 3.13-19)

¹² Ayiwa, lon dɔ, Yesu tagara yelen kuru dɔ kan ka Ala daari. A ka su bee ke Aladaari ra.

¹³ Dugu nana gbe minke, a ka a ta karamogodenw wele, ka na mogɔ tan ni fla janawoloma o ra, ka olugu wele ko ciradenw*:

¹⁴ Fɔlɔ tun ye Simɔn ye, min tɔgɔ lara ko Piyeri, ani a balemace Andere, ani Yakuba, ani Yuhana, ani Filipe, ani Baritelemi,

¹⁵ ani Matiyyu, ani Toma, ani Alife dence Yakuba, ani Simɔn min tun wele ko faso kanubagaba*,

¹⁶ ani Yakuba dence Zude, ani Zudasi Sikariyɔti, min nana ke Yesu janfabaga ye.

Yesu ka banabagato dow keneya

(Matiyu 4.23-25)

¹⁷ Ayiwa, Yesu jigira ni a ta ciradenw* ye ka bo kongori kan, ka na lo kenegbeyoro dɔ ra. A ta karamogoden caman tun be yi, ani mogɔ caman were. O mogɔ dow tun bɔra Zeruzalemu, dow bɔra Zude mara yorow ra, dow bɔra kogojida kerɛfeduguw ra, Tiri ni Sidon.

¹⁸ O mogow tun nana Yesu fe ka na a ta karan lamen, ka keneya fana ka bo o ta banaw ra. Jinaw tun be minw tɔɔrɔra, olugu fana keneyara.

¹⁹ Jama bee tun b'a fe ka maga Yesu ra, sabu se bagaya dɔ tun be bo a ra ka o bee keneya.

Hera ni bono

(Matiyu 5.1-12)

²⁰ Ayiwa, Yesu ka a na lo a ta karamogodenw na k'a fo o ye ko:

«Aw minw ye fagantanw ye, aw ta pana, sabu aw ninyoro bena ke Ala ta Masaya* ra.

²¹ Kongɔ be aw minw na sisan, aw ta pana,

sabu aw bena domuni soro ka fa!

Aw minw be kasira sisan, aw ta pana,

sabu aw bena nagari fo ka yereko.

²² «Ne Min kera Adamaden ye*, ni ne tɔgɔ koson mogow be aw koninya ka ban aw ra, ka aw neni, ka aw tɔgɔjugu fo, aw ta pana;

²³ ni o kera, lon min na, aw ye nagari, ka ninsondiya, ka panpan, sabu aw ta baraji bena bonya sankolo ra. O bemaw ka o kow jɔgon le ke Ala ta ciraw ra!

²⁴ Nka aw minw ye naforotigiw ye, bono bena aw soro,

sabu aw ka aw ta hera soro ka ban!

²⁵ Aw minw fanin lo sisan, bono bena aw soro,

sabu kongɔ bena aw soro.

Aw minw be yerekora sisan, bono bena aw soro,

sabu aw na bena kumu, aw bena kasi ka naji bo.

²⁶ Ni mogow bee be aw tandora faninya kan, bono bena aw soro,

sabu o bemaw ka cira faninyafobagaw tando o cogo le ra.»

Yesu ko an ka kan ka an juguw kanu

(Matiyu 5.38-48; 7.12)

²⁷ Yesu ko: «Aw minw be ne lamenna, ne b'a fo aw ye ko: Aw ye aw juguw kanu, aw ye kopuman ke aw koninyabagaw ye.

²⁸ Mogɔ minw be aw danga, aw ye dugawu ke olugu ye. Minw be aw minako juguya, aw ye Ala daari olugu ye.

* 6:15 6.15 Faso kanubagaba: Kitabu dow b'a fo ko Zeloti.

²⁹ Ni mɔ̀gɔ ka i fata i ye kelen na, i ye tɔ kelen fana lɔ a ye. Ni mɔ̀gɔ ka i ta deregeba bɔsi i ra, i ta deregedennin fana to a boro.

³⁰ Ni mɔ̀gɔ o mɔ̀gɔ ka i daari, i ye a tigi sɔn. Ni mɔ̀gɔ ka i borofen ta, i kana a fɔ ko a tigi ye a kɔsegi i ma.

³¹ «Aw b'a fɛ mɔ̀gɔw ye ko min kɛ aw ye, aw yɛɛ ye o ɲɔgɔn le kɛ o ye.

³² «Ni aw bɛ aw kanubagaw dɔrɔn le kanu, aw bɛna mun tandori le sɔrɔ o ra tuun? Hali Alalɔnbariw bɛ o kɛ! O bɛ o kanubagaw le kanu.

³³ Mɔ̀gɔ minw bɛ kɔɲuman kɛ aw ye, ni aw bɛ kɔɲuman kɛ olugu dɔrɔn le ye fana, aw bɛna mun tandori le sɔrɔ o ra? Hali Alalɔnbariw fana bɛ o ɲɔgɔn le kɛ; [minw bɛ kɔɲuman kɛ o ye, o fana bɛ kɔɲuman kɛ olugu le ye.]

³⁴ Aw ka a lɔn ko mɔ̀gɔ minw bɛ se ka juru sara, ni aw bɛ juru don olugu dɔrɔn le ra, aw bɛna mun baraji le sɔrɔ Ala fɛ tuun? Hali Alalɔnbariw, minw bɛ se ka juru sara o ye, o bɛ juru don olugu le ra.

³⁵ Nka aw ye aw juguw kanu, aw ye kɔɲuman kɛ. Ni aw ka juru don, aw ye aw jigi bɔ a kan. Ni o kɛra, aw bɛna barajiba sɔrɔ. O fana bɛna a yira mɔ̀gɔw ra ko aw ye Ala Kɔrɔtaninba ta denw ye, sabu ale ka ɲi kɔɲumanlɔnbariw, ani mɔ̀gɔjuguw ma.

³⁶ Aw ye kɛ hinabagaw ye i n'a fɔ aw Fa Ala ye hinabaga ye cogo min na.»

Mɔ̀gɔ man kan ka a mɔ̀gɔɲɔgɔn kɔrɔfɔ

(Matiyu 7.1-5)

³⁷ Yesu k'a fɔ tuun ko: «Aw kana mɔ̀gɔ kɔrɔfɔ, ni o kɛra, aw fana tɛna kɔrɔfɔ; aw kana tɔw jaraki, ni o kɛra, aw fana tɛna jaraki. Aw ye yafa tɔw ma, Ala fana bɛna yafa aw ma.

³⁸ Aw ye tɔw sɔn, Ala fana bɛna aw sɔn; a bɛna aw sɔn k'a caya; k'a don aw ta minan kɔnɔ, k'a yuguyugu, k'a digi, ka dɔ wɛɛ fara a kan, fɔ k'a bɔn, ka o yɛlɛma aw ta jufaba kɔnɔ; sabu aw bɛ mɔ̀gɔ tɔw mina cogo min na, aw fana bɛna mina o cogo le ra.»

³⁹ O kɔ, Yesu ka zana dɔ la o ye tuun; a ko: «Yala fiyɛntɔ dɔ bɛ se ka kɛ fiyɛntɔ dɔ wɛɛ ta bereminabaga ye wa? O fla bɛɛ tɛna ben dinga kɔnɔ wa?

⁴⁰ Karamɔ̀gɔden tɛ se ka tɛmɛ a karamɔ̀gɔfa kan. Nka ni karamɔ̀gɔden min karanna kɔsɛbɛ, o bɛ se ka kɛ i n'a fɔ a karamɔ̀gɔfa.

⁴¹ Mun kɔsɔn ɲamaɲama fitini min bɛ i balema ɲaden na, i bɛ o ye, k'a sɔrɔ yiri belebele min bɛ ele yɛɛ ɲa ra, i tɛ o yera.

⁴² Ele bɛ se k'a fɔ i balema ma cogo di, ko: «Ne balema, a to ne ye ɲamaɲama fitini nin bɔ i ɲa ra,» k'a sɔrɔ yiri belebele min bɛ ele yɛɛ ɲa ra, i ɲa tɛ o ra? Flankafu flɛ! I ta yiri belebele bɔ i yɛɛ ɲa ra fɔlɔ. Ni o kɛra, ni i yɛɛ ɲa yɛlɛra, i bɛ se ka ɲamaɲama fitini bɔcogo lɔn i balema ɲa ra.»

Yiri bɛ lɔn a den fɛ

(Matiyu 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ Ayiwa, Yesu k'a fɔ tuun ko: «Yiripuman tɛ denjugu kɛ, yirijugu fana tɛ denɲuman kɛ.

⁴⁴ Yiri bɛɛ bɛ lɔn a den le fɛ. Toromɔ tɛ se ka sɔrɔ yiri gbansan dɔ ra; rɛzɛnmɔ fana tɛ sɔrɔ ɲanisun na.

⁴⁵ Mɔ̀gɔ jusupuman bɛ kɔɲuman le bɔ a jusu ra k'a kɛ, nka mɔ̀gɔ jusujugu bɛ kojugu le bɔ a jusu ra k'a kɛ. Mɔ̀gɔ jusu fanin bɛ min na, a da bɛ o le fɔ.»

Bon fla ta ko

(Matiyu 7.24-27)

⁴⁶ Yesu ko: «Mun kɔsɔn aw bɛ ne wele ko Matigi, Matigi, k'a sɔrɔ ne bɛ min fɔ aw ye, aw tɛ o kɛra?

⁴⁷ Mɔgɔ min bɛ na ne fɛ ka na ne ta kumaw lamɛn, ka a sira tagama, an bɛ se ka o tigi suma ni min ye, ne bɛna o fɔ aw ye.

⁴⁸ An bɛ se ka a suma ni bonlɔbaga dɔ le ye: a ka dinga sogi ka a dunya, ka taga se fara ma, ka a ta bon ju sigi o fara kan. Bon lɔnin kɔ, lon dɔ, sanjiba dɔ nana, ji woyora ka kɛ bon kan, nka a ma se ka bon ben; sabu a lɔcogo nana kɔsɛbɛ.

⁴⁹ «Nka mɔgɔ min bɛ ne ta kuma lamɛn, ni a tɛ a sira tagama, o tigi bɛ i n'a fɔ bonlɔbaga min ka a ta bon lɔ dugukolo gbansan kan, a ma a ju sigi fara kan. Sanji nana ben, ji woyora ka don a jukɔrɔ, o yɔrɔnin bɛɛ a benna; a bencogo juguyara kɔsɛbɛ.»

7

Yesu ka sorasikuntigi ta baaraden kenɛya (Matiyu 8.5-13)

¹ Ayiwa, Yesu ka o kumaw bɛɛ fɔ ka ban mɔgɔw ye tuma min na, a wurira ka taga Kapɛrinahumu.

² Sorasikuntigi dɔ tun bɛ o dugu ra, min ta baaraden tun banara fɔ a tun bɛ jini ka sa; o baaraden ko tun ka gbɛlɛn a ma kɔsɛbɛ.

³ O sorasikuntigi ka Yesu ko mɛn minke, a ka Yahudiya cɛkɔrɔba dɔw ci Yesu fɛ, ko o ye taga a daari ko a ye na a ta baaraden kenɛya.

⁴ O cɛkɔrɔbaw tagara se Yesu fɛ minke, o ka a daari k'a gbɛlɛya kɔsɛbɛ, k'a fɔ a ye ko: «A ka kan i ye nin cɛ dɛmɛ,

⁵ sabu an ta siya ko ka di a ye, ale le fana ka an ta karanso* lɔ an ye.»

⁶ Yesu tagara ni o ye. O surunyara sorasikuntigi ta bon na minke, sorasikuntigi ka a teri dɔw ci Yesu fɛ, k'a fɔ a ye ko: «Matigi, i kana i yɛrɛ tɔɔrɔ, sabu a man kan ko ele ye na ne jɔgɔn ta so.

⁷ O le kɔsɔn ne k'a jate mina k'a ye ko ne yɛrɛ tun man kan ka taga i nɔ fɛ. Nka ni i ka kuma kelenpe le fɔ, o sababu ra ne ta baaraden bɛ kenɛya.

⁸ Sabu kuntigi dɔw bɛ ne kunna, nka ne fana bɛ sorasi dɔw kunna. Ni ne k'a fɔ min ma ko: «Taga!», o bɛ taga; ni ne k'a fɔ min ma ko: «Na yan!», o bɛ na. Ni ne k'a fɔ ne ta baaraden ye ko: «Nin kɛ tan!», a bɛ o kɛ.»

⁹ Yesu ka o kuma mɛn minke, o sorasikuntigi ko diyara a ye kɔsɛbɛ. A ka a na munu ka a nɔfɛmɔgɔw flɛ, k'a fɔ o ye ko: «Ne b'a fɔ aw ye ko hali Izirayelimɔgɔw ra, ne ma nin lanayaba jɔgɔn sɔrɔ mɔgɔ si fɛ.»

¹⁰ Ciradenw sekɔra ka taga so kɔnɔ, ka taga a sɔrɔ ko baaraden kenɛyara.

Yesu ka muso dɔ dence su lakunu

¹¹ O lon dugusagbɛ, Yesu tun bɛ tagara dugu dɔ ra, min tɔgɔ ye ko Nahini; a ta karamɔgɔdenw ni jama caman tun tugura a kɔ.

¹² O surunyara dugu donda ra minke, o ka mɔgɔw bɔtɔ ye ni kanbɛlɛn dɔ su ye, o bɛ tagara a sutara. Muso cɛ sanin dɔ dence kelenpe tun lɔ. Dugumɔgɔw camanba tun bɛ ni o ye.

¹³ Matigi ka o muso ye minke, a hina donna a ra. A ko muso ma ko: «I kana kasi.»

¹⁴ A gbarara o ra, k'a boro maga sutanan na. Sutabagaw lɔra. A ko: «Kanbelennin, ne b'a fɔ i ye ko i ye wuri.»

¹⁵ Su wurira ka sigi ka kɛ kuma ye; Yesu k'a di a bamuso ma.

¹⁶ Mɔgɔw bɛɛ siranna. O ka Ala tando k'a fɔ ko: «Ala ta ciraba dɔ nana an fɛ; Ala nana a ta mɔgɔw dɛmɛ.»

¹⁷ O ka kuma minw fɔ Yesu ko ra, o kuma sera fɔ Zude mara ni a lamini bɛɛ ra.

Yuhana ka a ta karamɔgɔdenw ci Yesu fɛ (Matiyu 11.2-19)

¹⁸ Yuhana ta karamogodenw tagara o kow bee lakari a ye.

¹⁹ Yuhana ka a ta karamogoden fla wele ka o ci Matigi Yesu fe, ko o ye taga a pininka ko: «Kisibaga* min tun ka kan ka na, ele lo wa, walama an ka kan ka do were le makono?»

²⁰ O karamogoden fla tagara se Yesu koro tuma min na, o ka a pininka ko: «Matigi, Yuhana Batizerikebaga ka an ci i fe, ko an ye na i pininka ko Kisibaga min tun ka kan ka na ko ele lo wa, walama ko an ka kan ka do were le makono?»

²¹ O wagati yere ra, Yesu ka mogo caman keneya ka bo o ta banaw ni o ta torow ra, ka jinaw ghen ka bo dow ra; a ka fiyento caman pa yele.

²² O ko, Yesu ka Yuhana ta ciradenw jaabi ko: «Aw ka ko minw ye, ani aw ka kuma minw men, aw ye taga o lakari Yuhana ye, ko: fiyentow be yeri kera, nabaraw be tagamana, kunatow keneyara, torogberenw be menni kera, mogo saninw be kununa ka bo saya ra, Kibaro Diman* be fora fagantanw ye fana.

²³ Ni mogo min ma sigiya ne ta ko ra, o tigi ta pana!»

Yesu ni Yuhana Batizerikebaga ta ko

²⁴ Yuhana Batizerikebaga ta ciradenw sekora ka taga minke, Yesu kumana jama fe Yuhana ko ra. A ko o ma ko: «Aw tun tagara kongo kono minke o, aw tagara bin gbansan le ye fono b'a lamagara wa?

²⁵ O te de! O tuma aw tagara mun le ye? Aw ka mogo do le ye min ka fanipuman songogbelen do don wa? Aw yere k'a lon ko minw be fanipuman songogbelenw don, ka domuni dimanw ke, ani ka o yere diyanyakow bee ke, olugu be soro masasow le kono.

²⁶ Ayiwa, aw tagara mun le ye sa? Cirado lo wa? Onhon, ne b'a fo aw ye ko cira lo; a ka bon ka teme hali cira kan.

²⁷ Sabu min sebera Kitabu kono, ko:

«A fe, ne be ne ta ciraden ci ka taga i ja fe

ka i ta sira laben i ye,>

o ciraden ye Yuhana le ye.

²⁸ Ne b'a fo aw ye ko muso si ma den woro folo min ka bon ni Yuhana ye. O bee n'a ta, Ala ta Masaya* ra, mogow bee ra fitini ka bon ni Yuhana ye.

²⁹ «Mogo minw bee tun be Yuhana lamenna, hali ninsaraminabagaw, olugu bee tun batizera Yuhana fe, k'a yira ko o sonna a ma, ko Ala terennin lo.

³⁰ Nka Farisiw* ni sariya karamogobaw ma son Ala ta kolatigeninw ma o ye; o ma son Yuhana ta batizeri* ma.»

³¹ Yesu k'a fo tuun ko: «Ne be se ka bi mogow suma ni jontigiw le ye? O be i ko jontigiw?

³² Bi mogow kera i ko denmisennin minw siginin be toron na kenegbe ra; o be peren, k'a fo jigon ye ko:

«A fe, anw ka filen fiye aw ye,

aw ma don ke!

Anw ka sangadonkiriw la aw ye,

aw ma kasi!»

³³ Sabu Yuhana Batizerikebaga nana, a tun te domuni panaman ke, a tun te duven min; aw ko, ko jina le b'a ra.

³⁴ Ayiwa, Min kera Adamaden ye*, ale nana, a be domuni ke, ka min; aw ko: «E, ce nin nogo ka bon kojugu! Dorominbaga lo, ninsaraminabagaw ni mogo kewalejuguw terice lo.»

³⁵ Nka hakiritigiya min bora Ala ra, o be lon mogow ra o ta kewalew le fe.»

*Muso dɔ ka Yesu sen mun ni turu kasadiman ye
(Matiyu 26.1-13; Yuhana 12.1-8)*

³⁶ Farisice dɔ tun ka Yesu daari ko a ye taga domuni ke ale ta so. Yesu tagara Farisice ta so; o sigira domuni na.

³⁷ Ayiwa, muso kewalejugu dɔ tun be o dugu kɔnɔ, ale k'a men minke ko Yesu be domuni na Farisice ta bon kɔnɔ, a nana ni turu kasadiman dɔ ye daganin cejumanba dɔ kɔnɔ.

³⁸ A temena Yesu ko fe ka na lo a sen kɔrɔ ka ke kasi ye, fo k'a naji ke ka Yesu senw nigi; o ko, a ka Yesu senw josi ni a yere kunsigi ye, ka o momo, ka turu kasadiman dɔ ke ka a senw mun.

³⁹ Farisice min tun ka Yesu wele ka na a ta so, ale ka o ye minke, a k'a fo a yere kɔnɔ ko: «Ni a tun kera ko can ra nin ce tun ye Ala ta cira ye, muso min be magara a sen na tan, a tun bena a lon mogɔ suguya min lo; a tun bena a lon ko muso kewalejugu lo.»

⁴⁰ Yesu ko Farisice ma ko: «Simon, kuma be ne fe k'a fo i ye.» Simon ko: «Ne karamɔɔ, a fo.»

⁴¹ Yesu ko: «Ce dɔ ta juru tun be mogɔ fla ra. Kelen ta ye wari deniye* keme looru, to kelen ta ye wari deniye bilooru.

⁴² O fla si tun te sera ka o ta juru sara minke, ce ka o fla bee ta juru to o ye. Ayiwa, sisan o mogɔ fla ra o, ce ko bena diya jon ye ka teme jon kan?»

⁴³ Simon ko: «Ne be miiri ko min ta juru tun ka ca, ce ko bena diya o le ye.» Yesu ko: «I ka can fo.»

⁴⁴ O ko, Yesu k'a pasin muso ma, k'a fo Simon ye ko: «Simon, i ka muso nin ye ke? Ayiwa, ne nana i fe, i ma ji di ka ne sen ko; nka ale ka ne sen nigi ni a naji ye, k'a josi ni a yere kunsigi ye.

⁴⁵ Ele ma ne fo ni kanuya ye, nka ale koni, kabini ne donna yan, ale ka ne mina ni kanuya ye.

⁴⁶ Ele ma turu mun ne kun na, nka ale koni, ale ka turu kasadiman mun ne senw na.

⁴⁷ O ra, ne b'a fo i ye, a ta jurumun ni a caya bee, a bee yafara a ma, sabu a ta kanuya ka bon. Ni jurumun caman ma yafa mogɔ min ma, o tigi ta kanuya fana be dogɔya le.»

⁴⁸ O ko, Yesu ko muso ma ko: «I ta jurumunw yafara i ma.»

⁴⁹ Mogɔ minw tun be domuni kera ni a ye, olugu ka ke a fo ye jɔgon ye ko: «E! O tuma, ale ye mogɔ suguya juman le ye, fo ka na ke mogow ta jurumunw yafa ye o ma!»

⁵⁰ Nka Yesu ma o ta kuma jate. A ko muso ma ko: «I ta lanaya ka i kisi; taga hera ra!»

8

Muso minw tun be Yesu ni a ta karamɔɔdenw demena

¹ O kow ko, Yesu tagara dugubaw, ani dugumisenw na, ka taga mogow waaju, ka Ala ta Masaya* Kibaro Diman* fo o ye. A ta karamɔɔden tan ni fla tun be ni a ye.

² A tun ka muso minw keneya, ka dow ta jinaw gben ka bo o ra, olugu dow fana tun be ni a ye: Mariyamu, min be wele ko Magidalakamusu, Yesu tun ka jina wolonfla gben ka bo min na,

³ ani Yahani, min tun ye masace Herodi* ta bon korosibaga Suza ta muso ye, ani Suzana, ani muso caman were. O musow bee tun be to ka o borofen dow di Yesu ni a ta karamɔɔdenw ma ka o dema.

* **7:41 7.41** Yesu ta wagati ra deniye keme saba, o tun be senekabaga sanji kelen baara sara bo.

Simankisew ta talen
(*Matiyu 13.1-9; Marika 4.1-9*)

⁴ Ayiwa, jamaba dɔ tun nana lajen Yesu kɔrɔ; o tun bɔra dugu caman na. A ka talen dɔ fɔ o ye; a ko:

⁵ «Senekebaga dɔ le bɔra ka taga simankise seri. A seririketo, simankise dɔw benbenna sirada ra. Temebagaw ka o dɔndɔn, kɔnɔw ka o kunukunu.

⁶ Simankise dɔw benbenna faraw cɛ ra. O simanw wurira, nka a ma mɛɛn, o bɛɛ jara, sabu sumaya tun tɛ yi.

⁷ Simankise dɔw benbenna ɲaniw cɛ ra; ɲaniw wurira ni o ye ka o datugu.

⁸ Ayiwa, simankise dɔw benbenna dugukolonuman na. Olugu wurira ka ɲa, ka den kemɛ kemɛ kɛ.» O kɔ, Yesu kumana ni fanga ye, ko: «Ni mɔɔ min b'a fɛ ka nin kow faamu, o ye jija ka nin kumaw lamɛn!»

Yesu ka talenw lakun fɔ
(*Matiyu 13.10-17; Marika 4.10-12*)

⁹ Yesu ta karamɔɔɔdenw ka a pininka o talen kɔrɔ ra.

¹⁰ A ka o jaabi ko: «Ala ta Masaya* gundow lonniya dira aw le ma. Nka tɔw kɔni, a bɛ fɔ olugu ye ni talenw le ye. O le kosɔn <o b'a flɛ, nka o t'a ye; o b'a mɛn, nka o t'a faamu.> »

Yesu ka simankisew ta talen kɔrɔ fɔ
(*Matiyu 13.18-23; Marika 4.13-20*)

¹¹ «Ayiwa, talen kɔrɔ ye nin ye: simankise, o ye Ala ta Kuma le ye.

¹² Simankise minw benbenna sirada ra, o kɔrɔ ye mɔɔ minw bɛ Ala ta Kuma lamɛn, nka Setana bɛ na o nɛɛ ka o kuma bɔ o jusukun na, janko o kana la Ala ta Kuma ra ka kisi.

¹³ Simankise minw benbenna fara kan, o kɔrɔ ye mɔɔ minw bɛ Ala ta Kuma lamɛn, ka sɔn o ma ni ninsɔndiya ye; nka o kuma tɛ lilin don ka taga yɔrɔjan o kɔnɔ. O bɛ to lanaya ra wagati dɔɔnin, nka ni Setana ka o kɔrɔbɔ k'a flɛ dɔrɔn, o bɛ lanaya dabla.

¹⁴ Simankise minw benbenna ɲaniw cɛ ra, o kɔrɔ ye mɔɔ minw ka Ala ta Kuma lamɛn, nka sani wagati dɔ ye se, hamikow, ani naforokow, ani dunupa ɲanagbekow bɛ don o jusu ra ka o ta lanaya degu fɔ ka a cɛn. A bɛ kɛ i n'a fɔ siman min jara ka a den kɔɔbari to.

¹⁵ Ayiwa, simankise minw benbenna dugukolonuman na, o kɔrɔ ye mɔɔ minw bɛ Ala ta Kuma mɛn ka sɔn a ma ni jusukunɲuman ye, ani jusukun gbɛnin, ka to a kan ni kan kelen ye, ka jija fɔ ka den.»

Fitinayeelen ta ko
(*Marika 4.21-25*)

¹⁶ Yesu k'a fɔ tuun ko: «Mɔɔ si tɛ fitina mana ka fiye biri a kunna, walama k'a bla lanan jukɔrɔ. I bɛ a bla fitinablayɔrɔ le ra, janko minw bɛ don bon kɔnɔ, olugu ye a yeelen ye.

¹⁷ Ayiwa, fɛn dogonin si tɛ yi, ni min tɛna yira; gundo si tɛ yi ni min tɛna bɔ kɛnɛ kan.

¹⁸ O le kosɔn, aw ye aw ta lamɛncogo kɔrɔsi kɔsɛbɛ; sabu dɔ bɛ min fɛ ka ban, dɔ were bɛna di o tigi le ma; nka dɔ tɛ min fɛ, hali a b'a miiri ko fitini min b'a fɛ, o bɛna bɔsi a ra.»

Yesu bɛ mɔɔ minw jate a somɔɔw ye
(*Matiyu 12.46-50; Marika 3.31-35*)

¹⁹ Yesu bamuso ni Yesu balemaw nana a fɛ. Nka jama caya koson, o ma se ka gbara a kɔrɔ.

²⁰ Mɔgɔw ka o ko fɔ Yesu ye, ko: «I bamuso ni i balemaw bɛ kɛnɛ ma; o b'a fɛ ka kuma n'i ye.»

²¹ Yesu ka o mɔgɔw jaabi ko: «Minw bɛ Ala ta Kuma lamɛn ka a kɛ, olugu le ye ne bamuso ni ne balemaw ye.»

*Yesu ka fɔɲɔba lalɔ baji kan
(Matiyu 8.23-27; Marika 4.35-41)*

²² Lon dɔ, Yesu ko a ta karamɔgɔdenw ma ko: «An ye taga ba ɲa dɔ kan!» O donna kurun dɔ kɔnɔ ka taga.

²³ Ka o tagatɔ to, Yesu sunɔgɔra. Dɔɔnin kɛra, fɔɲɔba dɔ barara ka wuri ji kan. Fɔɲɔ tun bɛ ji serira ka don kurun kɔnɔ, fɔ kurun tun bɛ ɲini ka jigi ni o ye ji jukɔrɔ.

²⁴ Karamɔgɔden dɔw gbarara Yesu ra ka a lakunu; o ko: «Matigi, Matigi, an satɔ flɛ ji ra!» Yesu wurira ka sɔngɔ fɔɲɔ ni ji ra; fɔɲɔ ni ji malara, yɔrɔ sumana.

²⁵ O kɔ, Yesu k'a fɔ o ye ko: «O tuma aw ta lanaya bɛ min le?» Karamɔgɔdenw siranna, ka kabakoya fɔ o ka kɛ a fɔ ye ɲɔgɔn ye ko: «E! Nin cɛ ye mɔgɔ suguya juman le ye? A bɛ kuma hali fɔɲɔ ni ji fɛ, o bɛ a kan mina.»

*Yesu ka jinaw gbɛn ka bɔ cɛ dɔ ra Gerasa mara ra
(Matiyu 8.28-34; Marika 5.1-20)*

²⁶ Yesu ni a ta karamɔgɔdenw tagara se ba kɔ, Gerasakaw ta mara ra; o yɔrɔ ɲasinna Galile mara ma.

²⁷ Yesu jigito ka bɔ kurun kɔnɔ, o dugu cɛ dɔ nana Yesu kunbɛn. Jina caman tun bɛ o cɛ ra; a fari lakolon le tun bɛ yaala kabini wagatijan. A tun tɛ sɔn ka to so kɔnɔ; a tun bɛ to kaburulo le ra.

²⁸ A ka Yesu ye minke, a ka kule ci ka na ben dugu ma Yesu sen kɔrɔ ka pɛrɛn ko: «Mun le bɛ ne ni i cɛ, Yesu, Den* min bɔra Ala Kɔrɔtaninba ra? Ne bɛ i daari, sabari i kana ne tɔɔrɔ.»

²⁹ A tun bɛ o fɔra sabu Yesu tun k'a fɔ jina ye ko a ye bɔ cɛ ra. Jina tun bɛ to k'a ben tuma caman. Mɔgɔw tun bɛ a boro fla siri ni nɛgɛjɔrɔkɔ ye, ka a sen don nɛgɛ ra janko a ye to yɔrɔ kelen na, nka a tun bɛ o nɛgɛw bɛɛ tigɛtigɛ; jinaw fana tun bɛ taga ni a ye kongo kɔnɔ.

³⁰ Yesu ka a ɲininka ko: «I tɔgɔ ye di?» A ko: «Ne tɔgɔ ye ko <Jamaba> »; sabu jina caman le tun b'a ra.

³¹ Jinaw ka Yesu daari ko a ye sabari, a kana olugu bla ka taga tɔɔrɔyɔrɔ ra.

³² O y'a sɔrɔ, lɛkuruba dɔ tun bɛ domuni kɛra o yɔrɔ ra kuru kɛrɛ fɛ. Jinaw ka Yesu daari ko a ye sabari k'a to olugu ye taga don lɛw ra; Yesu ko o ye bɔ ka taga.

³³ Jinaw bɔra cɛ ra ka taga don lɛw ra. Lɛkuru bɛɛ girinna ka jigi kuru jigijigi fɛ ka taga ben baji ra. O bɛɛ fagara ji ra.

³⁴ Lɛgbɛnbagaw ka o ye minke, olugu borira ka taga o fɔ dugu kɔnɔ, ani togodaw ra.

³⁵ Mɔgɔw bɔra ko o bɛ taga a flɛ. O sera Yesu kɔrɔ tuma min na, jinaw bɔra cɛ min na, o ka o siginin ye Yesu kɔrɔ, derege bɛ a kan na, a ɲamalɔra. Siranya ka mɔgɔw mina.

³⁶ Ayiwa, o ko tun kɛra minw ɲa na, olugu ka a lakari mɔgɔ tɔw ye.

³⁷ Gerasa mara mɔgɔw bɛɛ k'a fɔ Yesu ye ko a ye taga ka bɔ olugu ta yɔrɔ ra, sabu a ko tun ka siranyaba bla o bɛɛ ra. Yesu ni a ta karamɔgɔdenw donna kurun kɔnɔ ka seko ka taga.

³⁸ Yesu sekɔtɔ, cɛ jinatɔkɔrɔ tun ka a daari kɔsɛbɛ ko a y'a to ale ye taga ni a ye. Nka Yesu ka a labla, k'a fɔ a ye ko:

³⁹ «Seko ka taga i ta somogow fe; Ala ka koba min ke i ye, taga o lakari o ye.» Ce tagara; Yesu ka ko min ke a ye, a ka o lakari dugu yoro bee ra.

Zayirusi denmuso kunuko ni muso do keneyako

(Matiyu 9.18-26; Marika 5.21-43)

⁴⁰ Yesu sekora ka na minke, jamaba nana a kunben, sabu o bee tun be a makonona.

⁴¹ Ce do tun be yi, a togo ye ko Zayirusi, ale le tun ye o yoro karanso* kuntigi ye. A nana Yesu fe ka na a kinbiri gban Yesu koro ka a daari ko a ye sabari ka taga ale ta so.

⁴² Sabu denmusionin kelenpe le tun b'a fe, min si tun be san tan ni fla bo; o tun banara fo a be jini ka sa. Ayiwa, Yesu tagato o ce ta so, jama tun ka a lamini fan bee ra fo ka a gbende o ce ra.

⁴³ O y'a soro muso do tun be yi, joribonbana tun be o ra kabini san tan ni fla. A borofenw bee tun banna flakebagaw fe, nka o si ma se ka a keneya.

⁴⁴ A gbarara Yesu ra a ko fe, ka na maga a ta derege dagbolo ra. O yoronin bee a ta joribon lora.

⁴⁵ Yesu ka pininkari ke ko: «Jontigi le magara ne ra?» I n'a fo mogo si ma son ka lo a ra, Piyeri ko: «An karamogo, i m'a ye jama ka i lamini cogo min na fo ka i gbende wa?»

⁴⁶ Yesu ko: «Can lo, nka mogo do koni magara ne ra, sabu ne k'a ye ko se bagaya do bora ne ra.»

⁴⁷ Ayiwa, muso k'a ye ko ale ka min ke ko o lonna minke, a yereyere to nana a kinbiri gban Yesu koro. Kun min na a magara Yesu ta derege ra, ani a keneyara yoronin kelen na cogo min na fana, a ka o bee fo Yesu ye mogo bee na na.

⁴⁸ Yesu ko a ma ko: «Ne denmuso, i ta lanaya ka i kisi; taga hera ra!»

⁴⁹ Ka Yesu to kuma ra, ce do bora karanso* kuntigi ta so ka na a fo ko: «I denmuso sara, i kana karamogo sege tuun!»

⁵⁰ Yesu ka o kuma men minke, a k'a fo karanso kuntigi ye ko: «I kana siran! La ne ra doron, i denmuso bena wuri!»

⁵¹ O tagara se Zayirusi ta so minke, Yesu ma son mogo si ye don ni a ye bon konon, fo Piyeri ni Yuhana ni Yakuba ni den face ni a bamuso.

⁵² Mogow bee tun be kasira den su kunna, ani ka kule. Yesu ko: «Aw kana kasi; a ma sa, a be sunogora le.»

⁵³ Mogow ka ke a logobo ye, sabu o bee tun k'a lon ko den sara yere le.

⁵⁴ Yesu ka den mina a boro ma, k'a fo ni fanga ye ko: «Ne den, i wuri!»

⁵⁵ Den nin ksegira a ma; o yoronin bee, a wurira. Yesu ko o ye domuni di a ma.

⁵⁶ O ko ka den face ni a bamuso kononban. Yesu k'a fo o ye ko o kana o ko lakari mogo si ye.

9

Yesu ka karamogodenw ci ka taga waajuri ke

(Matiyu 10.5-15; Marika 6.7-13)

¹ O ko, Yesu ka a ta karamogoden tan ni fla lajen. A ka fanga ni se bagaya di o ma janko o ye se ka jinaw bee gben, ani ka banabagatow keneya.

² A ka o ci ka taga Ala ta masaya ko waajuri ke, ani ka banabagatow keneya.

³ A k'a fo o ye ko: «Aw kana foyi ta ka taga tagama ra: aw kana bere ta, walama boro, walama domunifen, walama wari; aw kana derege fla ta.

⁴ Ni aw jigira lu min konon, aw ye to o lu konon, fo ka taga aw bo o yoro ra.

⁵ Nka ni yoro min mogow ma son ka aw lajigi, aw boto o yoro ra, aw ye aw sennabuguri gbongbon; o bena ke aw seere ye o mogow kama.»

⁶ Ayiwa, ciradenw bora ka taga duguw ra, ka Kibaro Diman waajuri ke, ka banabagatow keneya fana o yorow bee ra.

Herodi hakiri pagamina Yesu ta ko ra

(Matiyu 14.1-12; Marika 6.14-29)

⁷ Ayiwa, ko minw bee tun be kera, jamanatigi Herodi* nana o men; a hakiri pagamina, sabu mogow dow tun b'a fora ko Yuhana Batizerikebaga le kununa ka bo saya ra.

⁸ Dow ko, ko cira Iliya* le nana tuun; dow fana ko, ko folofolo ciraw kelen le kununa.

⁹ Herodi ko: «Yuhana koni, ne ka ale kun tige. Nin kow bee be fora min ta ko ra sisan, o tuma ale ye jon le ye?» O ra, Herodi yere tun b'a fe ka Yesu ye.

Yesu ka domuni di jama ma

(Matiyu 14.13-21; Marika 6.30-44; Yuhana 6.1-14)

¹⁰ Ayiwa, Yesu ta ciradenw* sekora ka na tuma min na, o ka fen o fen ke, o ka o bee lakari a ye. O tuma Yesu wurira ka taga ni o ye o danna dugu do kere fe, min togo ye ko Betisayida.

¹¹ Mogow nana a lon ten minke, o tugura o ko. Yesu ka o mina ka ja; a ka Ala ta Masaya* ko fo o ye. Minw fana tun man kene, a ka olugu keneya.

¹² Ayiwa, tere tun be jini ka ban. A ta karamogoden tan ni fla gbarara a ra k'a fo a ye ko: «Mogow labla janko o ye taga kerefeduguw ra, ani togodaw ra, ka taga siyoro jini, ani domuni; sabu an be kongo le kono yan.»

¹³ Nka Yesu ka o jaabi, ko: «Aw yere ye domuni di o ma!» O k'a fo a ye ko: «Burukun looru ni jegeden fla doron le be an fe. Yala i b'a fe an ye taga domuni san ka na a di nin jama bee ma wa?»

¹⁴ Ce waga looru jogonna le tun be o jama ra. Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Aw ye mogow lasigi mogow bilooru looru.»

¹⁵ Karamogodenw k'a ke ten; o ka jama bee lasigi.

¹⁶ O ko, Yesu ka o burukun looru ni jegeden fla ta, ka a ja korota san fe, ka baraka la Ala ye; o ko, a ka o tigetige ka o di a ta karamogodenw ma ko o ye a tarantaran jama ra.

¹⁷ Mogow bee ka domuni ke fo ka fa. O ko, burukunkurun ni jerge to minw tora, o ka segi tan ni fla fa ni o ye.

Piyeri ko Yesu ye Kisibaga ye

(Matiyu 16.13-28; Marika 8.27-9.1)

¹⁸ Lon do, Yesu tun be Ala daarira yoro do ra a danna; a ta karamogodenw tun be ni a ye. A ka o pininka ko: «Mogow be ne jatera jontigi le ye de?»

¹⁹ O k'a jaabi ko: «Dow ko, ko i ye Yuhana Batizerikebaga le ye, dow ko, ko i ye cira Iliya le ye, dow fana ko, ko folofolo ciraw do le kununa.»

²⁰ Yesu ko o ma ko: «Aw do? Aw ta miiriya ra ne ye jontigi le ye?» Piyeri k'a jaabi ko: «Ele le ye Kisibaga* ye, Ala ka min panawoloma.»

Yesu ta saya ni a kunuko

(Matiyu 16.20-23; Marika 8.31-33)

²¹ Yesu k'a fo o ye k'a gbeleya ko o kana o ko fo mogow si ye.

²² Yesu k'a fo o ye fana ko Min kera Adamaden ye*, ko jagboya lo ko o ye tooro kosebe; cekorobaw, ani sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* bena ban a ra, ka a mina ka a faga. Nka a tere sabanan, a bena kunu.

* 9:8 9.8 Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

*Mɔgo be tugu Yesu ko cogo min na
(Matiyu 16.24-28; Marika 8.34-9.1)*

²³ O ko, Yesu k'a fo o bee ye ko: «Ni mogo min b'a fe ka tugu ne no fe, o tigi ka kan ka ban a yere ra, k'a ta gbengbenyiri ta† lon o lon ka tugu ne ko.

²⁴ Sabu ni mogo o mogo b'a fe k'a nin kisi, o tigi bena bono a nin na; nka ni mogo o mogo ka bono a nin na ne koson, o tigi bena a nin kisi.

²⁵ Ni mogo ka dunupa bee soro ka taga bono a nin na, walama ka a yere halaki, o tuma dunupasoro ka mun le ja o tigi ye?

²⁶ O le koson ni mogo o mogo ka maroya ka ne ni ne ta kuma ko fo, Min kera Adamaden ye*, ni o nana don a ta nooro ra, ani a Fa Ala ni meleke saninmanw ta nooro, ale fana bena maroya k'a fo ko o tigi ye ale ta ye.

²⁷ Can ra, ne b'a fo aw ye ko minw be yan bi, o dow tena sa fiyewu, fo o ye Ala ta Masaya* nato ye.»

*Yesu nooro yirara karamogodenw na
(Matiyu 17.1-8; Marika 9.2-8)*

²⁸ Ayiwa, tere seegi jigon temenin ko, Yesu tagara ni Piyeri ni Yuhana ni Yakuba ye kuru do kan ka taga Ala daari.

²⁹ Ka Yesu to Aladaari ra, a pada cogoya yelemana, a ta faniw yelemana ka gbe pepe.

³⁰ Ce fla nana ke kuma ye ni Yesu ye; o tun ye cira Musa ni cira Iliya ye.

³¹ Olugu mogo fla nooroman tun nana; Yesu tun ka kan ka taga Zeruzalemu ka taga Ala sago ke, ka sa cogo min na, o tun be kumana ni Yesu ye o kow le ra.

³² O y'a soro Piyeri ni a tojogonw tun sunogora. O nana kunu minke, o ka Yesu ni o ce fla nooroman ye.

³³ O ce fla nana ke taga ye tuma min na ka bo Yesu koro, Piyeri ko Yesu ma ko: «An karamogo, an nana yan minke, o jana de! A to an ye fanibon saba lo: ele ta kelen, cira Musa ta kelen, ani cira Iliya ta kelen.» Piyeri koni tun ka o kuma fo a yere kun fe le.

³⁴ Ka Piyeri to o kuma ra, sankaba do nana o bee datugu. Piyeri ni a tojogonw k'a ye ko sankaba ka olugu datugu minke, o siranna.

³⁵ Kumakan do bora sankaba ra, ko: «Nin le ye ne Dence panawolomanin ye; aw y'a lamen!»

³⁶ O kuma fonin ko, karamogodenw ma mogo si ye ni Yesu kelen te. O bee jera o ko kan; o wagati ra, o tun ka ko minw ye, o ma son ka o lakari mogo si ye.

*Yesu ka den jinato do keneya
(Matiyu 17.14-18; Marika 9.14-27)*

³⁷ O lon dugusagbe, Yesu ni a ta karamogodenw jigira ka bo kuru kan minke, jamaba nana o kunben.

³⁸ O jama ce ra, ce do kumana ni fanga ye ko: «An karamogo, ne be i daari, sabari ka ne dence fle! A kelenpe le be ne fe!

³⁹ Jina do le b'a ra, ni o jina ka a mina wagati min na, a be kule ci, jina be a yuguyugu ni fanga ye, a da be kanga bo, a b'a tooro kosebe ka soro ka a bla.

⁴⁰ Ne ka i ta karamogodenw daari ko o ye o jina gben, nka o ma se.»

⁴¹ Yesu ko: «Aw mogojugu lanabariw, ne bena to ni aw ye fo tuma juman, janko aw ye la ne ra? Ne bena aw ta kow sonmina fo ka taga se wagati juman le?» A ko ce ma ko: «Na ni i dence ye yan.»

⁴² Den surunyara Yesu ra minke, jina k'a yuguyugu ni fanga ye ka a firi dugu ma. O tuma Yesu songora jina ra, ko a ye bo den na; a ka den keneya k'a di a face ma.

† 9:23 9.23 Ka gbengbenyiri ta, o koro ye ka son tooro bee ma, ka son hali saya yere ma.

⁴³ Mogo minw tun be o yoro ra, o bee kabakoyara kosebe Ala ta sebagaya koson.

*Yesu k'a ta saya ko fo tuun
(Matiyu 17.22-23; Marika 9.30-32)*

O mogow tun ninsondiyara, fo ka o kononban Yesu ta kokeninw koson. Yesu ka o ye minke, a k'a fo a ta karamogodenw ye ko:

⁴⁴ «Aw ye aw toro malo ka nin kuma lamen ka ja: Min kera Adamaden ye*, o bena o mina, ka a don mogow boro.»

⁴⁵ Nka karamogodenw tun ma o kuma koro lon. O kuma koro tun dogora o ma, janko o kana a faamu. O fana tun be siranna ka Yesu jininka kuma koro ra.

*Mogo min ye namogo ye Ala fe
(Matiyu 18.1-5; Marika 9.33-37)*

⁴⁶ Ayiwa, sosori do nana wuri karamogodenw ce ra, ko jontigi le ye olugu ra namogo ye.

⁴⁷ Yesu ka o ta miiriya lon minke, a ka denfitini do ta ka a lo a yere koro.

⁴⁸ A ko karamogodenw ma ko: «Ni mogo o mogo ka nin denfitini mina ka ja ne togo koson, o tigi ka ne yere le mina ka ja. Ni mogo o mogo fana ka ne mina ka ja, min ka ne ci, o tigi ka o le mina ka ja. Ni mogo min ka a yere ke aw bee ra fitini ye, o tigi le ye namogo ye.»

*An juguw ani an pinw ye
(Marika 9.38-40)*

⁴⁹ Yuhana k'a fo Yesu ye ko: «An karamogo, an ka ce do ye, a be jinaw gbenna ka bo mogow ra i togo baraka ra; an ka a bari o ra, sabu a te ni an ye.»

⁵⁰ Yesu ko a ma ko: «Aw kana a bari o ra! Sabu ni mogo min te aw jugu ye, o tigi ye aw jin le ye.»

Samari dugumogow ma son Yesu ma

⁵¹ Ayiwa, Yesu bowagati dununa ra ka taga Ala fe, o wagati surunyara minke, a k'a latige ko ni a ka ke cogo o cogo, ale ka kan ka taga Zeruzalemu.

⁵² Nka sani a ye sira ta, a ka ciraden dow ci ka taga a ja fe. O ciradenw tagara se Samari dugu do ra. O ka o dugumogow daari ko o ye jatigiya di olugu ma Yesu ye.

⁵³ Nka o dugumogow ma son Yesu ye jigi olugu fe sabu a be tagara Zeruzalemu le.

⁵⁴ Yakuba ni Yuhana ka o men minke, olugu dimina. O ko Yesu ma ko: «Matigi, i te a to an ye tasuma lajigi ka bo san fe ka o bee halaki wa?»

⁵⁵ Yesu ka a ja munu ka songo Yakuba ni Yuhana ra. A ko o ma ko: «Jusu suguya min be aw ra, aw ma o lon de!

⁵⁶ Min kera Adamaden ye*, ale ma na mogow halakiyoro ra, a nana ka na o kisi le!» O temena o dugu kan ka taga dugu do were ra.

*Karamogodenya ni a toro
(Matiyu 8.19-22)*

⁵⁷ O tagato sira kan, mogo do ko Yesu ma ko: «Matigi, ne b'a fe ka tugu i ko, ni i be taga yoro o yoro.»

⁵⁸ Yesu k'a jaabi ko: «I k'a lon ko dinga be kongowuruw fe, naga fana be kononinw fe, nka Min kera Adamaden ye*, yoro si te o fe a be se k'a yere laganfiya yoro min na de!»

⁵⁹ Yesu k'a fo mogo were ye ko: «Tugu ne ko!» Ale ko Yesu ma ko: «Matigi, a to ne ye taga ne face su don folo!»

⁶⁰ Yesu ko a ma ko: «A to suw yere ye o ta suw don. Ele ye taga Ala ta Masaya* ko waajuri ke.»

⁶¹ Dɔ wɛrɛ ko Yesu ma tuun ko: «Matigi, ne kɔni b'a fɛ ka tugu i kɔ, nka a to ne ye taga sara ne ta somɔgɔw ra fɔlɔ.»

⁶² Yesu ko ale ma ko: «Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ misidaba mina, k'a kɔ flɛ, o tigi tɛ Ala ta Masaya* baara na.»

10

Yesu ka karamɔgɔden biwolonfla ni fla ci

¹ Ayiwa, o kɔ fɛ, Yesu ka karamɔgɔden biwolonfla ni fla wɛrɛ wele ka o ci a yɛrɛ na, mɔgɔ fla fla. A yɛrɛ tun bɛna se dugu o dugu ra, ani yɔrɔ o yɔrɔ ra, a ka o bla ka taga o yɔrɔw bɛɛ ra.

² A ko o ma ko: «Siman tigɛta ka ca, nka baarakɛbagaw ka dɔgɔ. Aw ye forotigi daari, janko a ye baarakɛbagaw ci ka taga a ta siman tigɛ.

³ Ayiwa, aw ye taga. Ne bɛ aw ci ka taga, i ko sagadennin minw bɛ taga waraw cɛ ra.

⁴ Aw kana wari bla aw yɛrɛ kun, aw kana bɔrɔ ta, walama sanbaraw; aw kana mɔgɔ si fo sira ra.

⁵ Ni aw ka don lu o lu ra, aw ye o lu mɔgɔw fo fɔlɔ, ko: «Ala ye hɛra kɛ aw ye.»

⁶ Ni i y'a sɔrɔ ko hɛramɔgɔ bɛ o lu kɔnɔ, o tuma o tigi bɛna aw ta fori dugawu sɔrɔ. Ni o tɛ, aw ta fori dugawu bɛna to aw yɛrɛ kan.

⁷ Ni lu min mɔgɔw ka sɔn aw ma, aw ye to o lu le kɔnɔ. Ni o ka domunifɛn min di aw ma, aw ye o domu. Ni o ka minnifɛn min di aw ma, aw ye o min, sabu baaraden ka kan ni a ta sara ye. Aw kana aw ta jatigiya yɛlɛma.

⁸ Ni aw ka don dugu o dugu kɔnɔ, ni o ka sɔn aw ma ka na domunifɛn o domunifɛn sigi aw kɔrɔ, aw ye o domu.

⁹ Banabagato minw bɛ o dugu kɔnɔ, aw ye o kɛnɛya. Aw y'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Ala ta Masaya* wagati surunyara aw ra.»

¹⁰ Nka ni aw donna dugu o dugu kɔnɔ, ni o mɔgɔw ma sɔn aw ma, aw ye taga lɔ sira kan k'a fɔ o ye ko:

¹¹ «Hali aw ta dugu buguri min bɛ anw sen na, anw bɛ o gbongbon ka bɔ an sen na ka a to aw kan. Nka o bɛɛ n'a ta, aw ka kan k'a lɔn ko Ala ta Masaya* surunyara aw ra.»

¹² «Ne b'a fɔ aw ye ko kiti lon na, Sodomu* dugumɔgɔw ta kiti belɛn bɛna nɔgɔya ka tɛmɛ o dugumɔgɔw ta kan.»

Yesu ka dugu dɔw mafiyɛnya (Matiyu 11.20-24)

¹³ Yesu ko: «Korazɛnkaw, bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ! Bɛtisayidakaw, bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ! Sabu kabako minw kɛra aw fɛ yan, ni o nɔgɔn tun kɛra Tiri, walama Sidon†, olugu tun bɛna nimisa o ta jurumunw na kabini wagatijan, ka bɔrɔfani don o yɛrɛ ra, ka sigi bugurigbɛ ra.

¹⁴ O le kosɔn, kiti lon na, Tirikaw, ani Sidonkaw ta kiti belɛn bɛna nɔgɔya ka tɛmɛ aw ta kan.

¹⁵ Ayiwa, Kapɛrinahumukaw, aw do? Aw b'a miiri ko aw ta dugu bɛna bɔnya ka se fɔ sankolo ma wa? Fiyewu! A bɛna jigi le ka se fɔ jahanama kɔnɔ.»

¹⁶ Yesu ko a ta karamɔgɔdenw ma ko: «Ni mɔgɔ min ka aw lamɛn, o tigi ka ne le lamɛn; ni mɔgɔ min banna aw ra, o tigi banna ne le ra; ni mɔgɔ min banna ne ra, o tigi banna ne cibaga le ra.»

Karamɔgɔdenw kɔsegira ka na

* **10:12 10:12** Sodomu dugumɔgɔw ta juguya kosɔn fɔlɔfɔlɔ, Ala tun ka o bɛɛ faga ni tasuma ni kiribi ye (Damina 19.24-28). † **10:13 10:13** Tiri ni Sidon dugumɔgɔw tun ye siya wɛrɛ mɔgɔw ye, minw ta kewalɛw tun ka jugu kɔsɛɛ.

¹⁷ Ayiwa, karamogoden biwolonfla ni fla tagara, ka kosegi ka na, o jusu diyaninba; o ko Yesu ma ko: «Matigi, i togo baraka ra, hali jinaw be siran an ja; ni an ka min fo, o be o ke.»

¹⁸ Yesu ka o jaabi, ko: «Can lo, ne tun be Setana boto yera sankolo ra ka ben i ko san be manamana ka jigi cogo min na.

¹⁹ Ayiwa, ne ka se di aw ma, ko aw ye tagama saw ni bundeninw kan, ka jugu Setana ta sebayaw bee dondon ni aw sen ye; kojugu si tena aw sorɔ.

²⁰ Nka o bee n'a ta, aw kana jagari ko jinaw be siran aw ja ka aw kan mina; aw togo min sebera sankolo ra, aw ye jagari o le ra.»

*Yesu jagarira a ta karamogodenw koson
(Matiyu 11.25-27; 13.16-17)*

²¹ O wagati yere ra, Nin Saninman* ka Yesu jusu fa jagari ra; a ko: «Ne Fa Ala, sankolo ni dugukolo tigi, ne be baraka la i ye, sabu i ka nin kow dogo dunupa hakiritigiw, ani a kolonbagaw ma, k'a yira denmisenw na; can lo, ne Fa Ala, sabu o le diyara i ye.»

²² Yesu ko: «Ne Fa ka fen bee labla ne ye. Mogo si te Dence lon ni Fa Ala te, mogo si fana te Fa Ala lon ni Dence te, ani ni Dence b'a fe k'a yira mogo min na.»

²³ O ko, a k'a ja munu a ta karamogodenw fan fe, k'a fo olugu ye o danna, ko: «Aw ja be min na, ni mogo minw ka o ye, olugu ta pana.

²⁴ Sabu ne b'a fo aw ye ko aw be min yera, cira caman, ani masace caman tun b'a fe ka o ye, nka o m'a ye; aw be min mena, o tun b'a fe ka o men, nka o m'a men.»

Samarikace mogonuman ta ko

²⁵ Ayiwa, sariya karamogoba do tun b'a fe ka Yesu korobo; a wurira ka lo ka Yesu jininka ko: «An karamogo, ne ka kan ka mun le ke ka panamanya banbari sorɔ?»

²⁶ Yesu k'a jaabi ko: «Mun le sebera Ala ta sariya* ra? Ele ka a karan k'a faamu cogo di?»

²⁷ A ka Yesu jaabi ko: «A sebera ko: <I ka kan ka i Matigi Ala kanu ni i jusukun bee ye, ani i nin bee, ani i baraka bee, ani i ta miiriya bee, ani ka i mogonogon kanu i ko i yere.> »

²⁸ Yesu k'a fo a ye ko: «I ka min fo, o pana; o sira tagama, i be kisi.»

²⁹ Nka ce tun b'a fe ka jo di a yere ma minke, a ko Yesu ma ko: «Jon le ye ne mogonogon ye?»

³⁰ Yesu ka a jaabi ni talen do ye; a ko: «Ce do le tun bora Zeruzalemu, a be tagara Zeriko. Benkannikebaga dow benna a kan sira ra; o ka a bororafenw bee bosi a ra, ka a bugo ka a mandimi, ka taga ka a lanin to saya ni panamanya ce.

³¹ A nana ke ko sarakalasebaga* do tun be temena o sira kelen fe; ale nana se ce mandiminin lanin ma, a k'a ye, nka a temena a koro ka taga.

³² Alabatoso baaraden do fana nana teme o sira kelen fe. A nana ce lanin ye, nka a temena a koro ka taga.

³³ Ayiwa, Samarika do dugutagato nana teme o sira kelen fe; ale ka ce ye minke, a hina donna a ra.

³⁴ A gbarara a ra, ka a ta joriw flake, ka turu ni duven mun o ra ka o siri. O ko, a ka a ta ka a la a yere ta fali kan, ka taga ni a ye lonanjigibon do ra, ka a janto a ra.

³⁵ Dugu gbera minke, a ka bonsara bo k'a di bontigi ma k'a fo a ye ko: <I janto nin ce ra; ni wariko o wariko ka bo a ra ka teme nin kan, ne sekoto bena o sara.> »

³⁶ Ayiwa, Yesu ka ce jininka ko: «Ele ta miiriya ra o, nin mogo saba ra, juman le ka a yere ke ce mandiminin mogonogon ye?»

³⁷ Ce ka Yesu jaabi ko: «Min hinara a ra k'a ta ka taga a flake, o le ka a yere ke a mogonogon ye.» Yesu ko: «Taga, ele fana ye o jigon ke!»

Yesu tagara Mariti ni Mariyamu ta so

³⁸ Ayiwa, Yesu ni a ta karamogodenw tun be sira kan ka taga Zeruzalemu. O tagara don dugu do kono; muso do tun be o dugu kono min togo tun ye ko Mariti. Ale ka Yesu ni a ta karamogodenw lajigi a ta so.

³⁹ Mariti dogomuso do tun be yi, o togo tun ye ko Mariyamu. Mariyamu tagara sigi Matigi Yesu koro ka to ka a ta kumaw lamɛn.

⁴⁰ O y'a soro Mariti kelen nagbannin tun be baara ra bon kono. Mariti nana gbara Matigi Yesu ra k'a fo a ye ko: «Matigi, ne dogomuso ka ne kelen to baara ra tan, i te o jate wa? A fo a ye ko a ye ne demɛ.»

⁴¹ Nka Matigi ka a jaabi ko: «Mariti, Mariti, ele be hamina, ka i yere nagban ni ko caman ye.

⁴² Nka nafa be fen kelenpe le ra. Mariyamu ka fennuman yere le janawoloma; mogo si tena se ka o bosi a ra.»

11

Ala daaricogo

(Matiyu 6.9-13; 7.7-11)

¹ Lon do, Yesu tun be Ala daarira yoro do ra. A banna tuma min na, a ta karamogoden do k'a fo a ye ko: «Matigi, an karan Aladaari ra i ko Yuhana ka a ta karamogodenw karan cogo min na.»

² Yesu k'a fo o ye ko: «Ni aw b'a fe ka Ala daari, aw y'a fo ko: An Fa Ala, i togo saninman ye bonya mogo bee fe. I ta Masaya* ye na.

³ An ta lon o lon domuni di an ma.

⁴ An ta jurumunw yafa an ma, sabu an fana be yafa an haketabagaw ma. I kana to Setana ye an nege ka an bla kojugu ra.»

⁵ Ayiwa, a ko karamogodenw ma ko: «Ni aw do wurira su cemance ra ka taga aw terice do fe ka taga a ta da gbasi k'a fo a ye ko: «Ne terice, wuri ka burukun saba di ne ma,

⁶ sabu ne terice do bora dugu do ra ka na ne fe, nka domuni foyi te ne fe k'a di a ma.»

⁷ I terice be se ka to bon kono k'a fo ko: «Ce, i kana ne tooro sa! Ne ka ne ta da sogo ka ban, ne ni ne ta denw bee lanin lo ka ban. Ne te se ka wuri ka domuni di i ma.»

⁸ O bee n'a ta, ne b'a fo aw ye ko hali ni a ma wuri ka buru di a ma o ta teriya koson, ni a k'a nagban kosebe, a bena wuri; a mako be fen o fen na, a bena o bee di a ma.

⁹ «O koson ne b'a fo aw ye ko: Aw ye daariri ke, a bena di aw ma; aw ye jinini ke, aw bena a ye; aw ye da gbasi, da bena yele aw ye.

¹⁰ Sabu ni mogo o mogo ka fen daari, o tigi bena o soro; ni mogo min ka fen jini, o tigi bena o ye; ni mogo min ka da gbasi, da bena yele o tigi ye.

¹¹ Face juman le be aw ce ra, ko ni a den ko a be jerge fe, a be sa mina k'a di a ma?

¹² Walama ni den ko sisefan, a be bundenin mina k'a di a ma?

¹³ Ayiwa, aw minw ka jugu, ni aw be fennuman lon k'a di aw denw ma, aw ma la a ra ko Fa Ala min be sankolo ra ko ale be se ka Nin Saninman* di a daaribagaw ma fo ka teme aw ta diri jogon kan wa?»

Yesu ta fanga ma bo Setana ra

(Matiyu 12.22-30; Marika 3.22-27)

¹⁴ Lon do, Yesu tun be jina gbenna ka bo ce do ra; o jina tun ka o ce ke bobo ye. Jina bora minke, bobo ka ke kuma ye; jama bee kabakoyara.

¹⁵ Nka mogo dow tun b'a fora ko: «Yesu be jinaw gbenna ni jinaw kuntigiba Setana yere ta sebgaya le ye.»

¹⁶ Dɔw fana tun b'a fɛ ka Yesu kɔrɔbɔ; o ko a ye tagamasiyen dɔ yira olugu ra, min b'a yira ko a bɔra Ala ra.

¹⁷ Nka Yesu tun ka o mɔgɔw ta miiriya lɔn; a ko o ma ko: «Ni masaya min o min ta mɔgɔw ka taran ka jɔgɔn kɛrɛ, o masaya bɛ halaki, a bonw bɛ benben jɔgɔn kan.

¹⁸ Ayiwa, ni Setana ka a yɛrɛ jɛnjɔgɔnw kɛrɛ, a ta masaya tɛ se ka laban. Aw ko, ko ne bɛ jinaw gbɛnna jinaw kuntigiba Setana baraka le ra.

¹⁹ Ayiwa, ni ne bɛ jinaw gbɛnna jinaw kuntigiba le baraka ra, o tuma, aw yɛrɛ ta mɔgɔw, olugu bɛ o gbɛnna jɔn baraka le ra? Aw yɛrɛ ta mɔgɔw le bɛna o kuma ben aw kan.

²⁰ Nka i n'a fɔ ne bɛ jinaw gbɛnna ni Ala ta sebgaya le ye, o b'a yira ko Ala ta Masaya* nana se fɔ aw ma.

²¹ «Cɛ barakaman min bɛ a ta lu kɔrɔsi ni kɛrɛkɛminanw ye a boro, mɔgɔ si tɛ se ka maga o tigi borofen na dɛ!

²² Nka ni mɔgɔ wɛrɛ nana, min baraka ka bon ni ale ta ye, ni o bɛnna a kan ka se a ra, o tuma a jigi tun bɛ a ta kɛrɛkɛminan minw kan, a bɛ o bɛɛ bɔsi a ra, ka a borofenw mina ka o tarantaran mɔgɔw ra.

²³ «Ayiwa, ni mɔgɔ min tɛ ne fɛ, o tigi ye ne jugu le ye. Ni min tɛ ne dɛmɛna ka a lajɛn, o tigi b'a yɛrɛgɛra le.»

Jina min sekɔra ka na (Matiyu 12.43-45)

²⁴ Yesu ko: «Ni jina ka bɔ mɔgɔ dɔ ra, o jina bɛ taga yaalayaala kongo kɔnɔ ka laganfiyayɔrɔ jini, nka a tɛ laganfiyayɔrɔ sɔrɔ; a b'a fɔ ko: «Ne bɛna sekɔ ka taga ne bɔyɔrɔkɔrɔ ra.»

²⁵ A bɛ sekɔ o tigi fɛ, ka na a sɔrɔ o tigi jusukun bɛ i ko bon min kɔnɔ flanna k'a gbɛ, ka labɛn ka ja.

²⁶ O tuma a bɛ taga jina wolonfla wɛrɛ jini ka na, minw ka jugu ni ale yɛrɛ ye; o bɛɛ bɛna don o tigi ra tuun ka to yi. A laban, o tigi cogo bɛ juguya ka tɛmɛ a cogokɔrɔ kan. Ayiwa, bi mɔgɔjuguw ta bɛna kɛ ten le.»

Mɔgɔ minw ta pana

²⁷ Ka Yesu to kuma ra, muso dɔ tora jama ra ka a kan kɔrɔta k'a fɔ Yesu ma ko: «Muso min ka ele kɔnɔ ta fɔ ka na i woro, ka sin di i ma, o muso ta pana Ala fɛ dɛ!»

²⁸ Yesu ka muso jaabi ko: «Mɔgɔ minw bɛ Ala ta Kuma lamɛn ka sɔn k'a kɛ, olugu ta le pana Ala fɛ.»

Yunusu ta ko tagamasiyen (Matiyu 12.38-42)

²⁹ Jama nana caya Yesu kɔrɔ; a k'a fɔ o ye ko: «Bi mɔgɔw kɛwale ka jugu. O bɛ tagamasiyen le jinina; nka tagamasiyen wɛrɛ tena kɛ o ye ni cira Yunusu ta tagamasiyen tɛ.

³⁰ Sabu cira Yunusu kɛra tagamasiyen ye Ninivekaw fɛ cogo min na, Min kɛra Adamaden ye*, ale fana bɛna kɛ tagamasiyen ye bi mɔgɔw fɛ o cogo kɛlɛn le ra.

³¹ Kiti lon na, Seba jamana masamusɔ bɛna wuri ka aw bi mɔgɔw jaraki, sabu ale bɔra fɔ dunupa kun dɔ ra ka na masacɛ Sulemani ta hakiritigiyakumaw lamɛn. A bɛna aw bi mɔgɔw jaraki sabu mɔgɔ dɔ bɛ yan min ka bon ni masacɛ Sulemani ye, nka aw tɛ o lamɛnna.

³² Kiti lon na, Ninivekaw fana bɛna wuri ka aw bi mɔgɔw jaraki, sabu cira Yunusu ka waajuri kɛ minkɛ, o nimisara ka o jogo yɛlɛma. A bɛna aw bi mɔgɔw jaraki, sabu mɔgɔ dɔ bɛ yan min ka bon ni cira Yunusu ye, nka aw tɛ o lamɛnna.»

*Naden ye farikolo yeelen ye
(Matiyu 5.15; 6.22-23)*

³³ Ayiwa, Yesu ko: «Mɔgo si tɛ fitina mana ka a dogo, walama ka fiye biri a kunna. A bɛ a bla fitinablɔyɔrɔ le ra, janko minw bɛ don bon na, olugu ye a yeelen ye.

³⁴ Mɔgo paden le ye a farikolo ta fitinayeelen ye. Ni i paden ka ɲi, i fari yɔrɔ bɛɛ bɛ kɛ yeelen na. Nka ni i paden man ɲi, i fari yɔrɔ bɛɛ le bɛ kɛ dibi ra.

³⁵ O kosɔn, aw ye aw yɛɛ kɔrɔsi aw ta yeelen kana na ban ka kɛ dibi ye.

³⁶ Ni mɔgo fari bɛɛ kɛra yeelen na, ni dibi tɛ a yɔrɔ si ra, o tuma yɔrɔ bɛɛ bɛna kɛ yeelen ye, i n'a fɔ fitina bɛ mana ka yeelen bɔ cogo min na.»

*Yesu ka Farisiw ni sariya karamɔgow jaraki
(Matiyu 23.1-36; Marika 12.38-40)*

³⁷ Yesu bannin ko o kumaw ra, Farisice dɔ ka a wele ko a ye taga domuni kɛ ale ta so. Yesu tagara sigi domuni na.

³⁸ Yesu tun ma a tɛgɛ ko Farisiw* ta tɛgɛkocogo ra ka sɔrɔ ka domuni kɛ minke, o ka Farisice kabakoya.

³⁹ O ra, Matigi Yesu k'a fɔ o ye ko: «Aw Farisiw, aw bɛ jifiye ni minanw kenɛmayɔrɔw ko k'a gbɛ, k'a sɔrɔ aw kɔnɔnɔyɔrɔ fanin lo tɔɲɔri ni juguya ra.

⁴⁰ Nalomanw flɛ! Min ka kenɛmayɔrɔ dan, o kelen le ma kɔnɔnɔyɔrɔ fana dan wa?

⁴¹ Aw ye juguya bɔ aw jusukun na, ka fagantanw sɔn; o le ye saninyari sira ye.

⁴² «Nka bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ, aw Farisiw! Sabu aw bɛ aw ta nankɔ flaburumisɛnw bɛɛ kelen kelen yaga bɔ; nka min ye terenninya ye, ani Ala ta kanuya, aw bɛ o to ko fɛ. Aw tun ka kan ka kɔn o le ma, ka ko tow fana kɛ ka fara o kan.

⁴³ «Bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ, aw Farisiw! Sabu karansow kɔnɔ, sigiyɔrɔɲumanw le ka di aw ye; aw b'a fɛ mɔgo tow le ye aw fɔ jamayɔrɔw ra.

⁴⁴ Bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ, aw Farisiw! Sabu aw bɛ i ko kaburu dogonin. Mɔgo bɛna tagama a kan, i t'a lɔn ko kaburu lo.»

⁴⁵ Ayiwa, sariya karamɔgoba dɔ ko a ma ko: «An karamɔgo, i ka nin kuma min fɔ tan, i bɛ anw fana le dɔgɔyara dɛ!»

⁴⁶ Yesu ka o jaabi ko: «Bɔnɔ bɛna aw fana sɔrɔ, aw sariya karamɔgobaw kɔni! Sabu doni minw ta ka gbɛlɛn, aw bɛ o le la mɔgow kun na; k'a sɔrɔ aw yɛɛ tɛ sɔn ka hali aw borokanden kelen maga a ra ka o demɛ dɔɔnin!

⁴⁷ «Bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ! Sabu aw bɛ ciraw ta kaburuw lɔ, k'a sɔrɔ aw bɛmaw le ka o faga.

⁴⁸ O ra, aw kɛra aw yɛɛ seerew ye, ko aw sɔnna aw bɛmaw ta kɛwalejuguw ma. Aw bɛmaw ka ciraw faga, aw bɛ o ta kaburuw lɔ.

⁴⁹ «O le kosɔn, Ala ni a ta hakiritigiya tun k'a fɔ ko: «Ne bɛna ciraw ci o fɛ, ani ciradenw*. O bɛna dɔw faga, ka dɔw tɔɔrɔ.»

⁵⁰ O kosɔn o ka cira o cira faga, kabini dunupa danwagati ra, Ala bɛna bi mɔgow ɲininka o bɛɛ kelen kelen fagako ra,

⁵¹ ka a damina Abila* fagari ra, ka taga a bla fɔ Jakariya ta fagari ma; o ka ale borito faga sarakajenifen* ni Alabatoso yɔrɔ saninman* cɛ. Can ra, ne b'a fɔ aw ye, ko Ala bɛna bi mɔgow ɲininka o bɛɛ ra.

⁵² «Bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ, aw sariya karamɔgobaw! Aw ka lonniya donda ta lakile ta. Aw yɛɛ ma don, minw fana b'a fɛ ka don, aw bɛ olugu bari ka don.»

⁵³ Ayiwa, o kumaw bɛɛ ko, Yesu bɔra o yɔrɔ ra ka taga. Sariya karamɔgow, ani Farisiw ka ɲininkari gban a ra, ka a darabɔ cogo bɛɛ ra janko a ye kuma.

⁵⁴ O tun b'a fɛ ka a to a ye kuma benbari dɔ fɔ, janko olugu ye a minasababu sɔrɔ.

* 11:51 11.51 Abila: Dow b'a fɔ ko Abeli.

12

Farisiw ta flankafuya (Matiyu 10.26-27)

¹ Ayiwa, o wagati ra, mogo caman nana lajen Yesu koro. O cayakojugu fe fo o tun be yelenyelen jogon sen kan. O tun be mogo waga dama dama bo. Yesu k'a damina ka a ta karamogodenw karan folo, k'a fo o ye ko: «Aw ye aw yere korosi Farisiw* ta burufunufen na: o ye flankafuya le ye.

² Sabu fen dogonin si te yi, ni min tena yira; gundo si te yi, ni min tena lon.

³ O koson, ni aw ka fen o fen dogo k'a fo mogow ye su fe, dibi ra, o bena men tere fe kene kan; ni aw ka fen o fen nunununu mogo do toro koro bon konso aw kelen na, do bena peren ka o fo kene ma bon san fe.»

Mogo ka kan ka siran Ala ja (Matiyu 10.28-31)

⁴ Yesu ko: «Ne teriw, ne b'a fo aw ye ko mogo minw be mogo faga ka farikolo doron halaki, aw kana siran olugu ja.

⁵ Aw ka kan ka siran min ja, o fe: Ala min be se ka saya lase aw ma, o ko fe ka aw firi jahanama konso fana, can ra, ne b'a fo aw ye ko aw ka kan ka siran ale le ja.

⁶ «Yala aw te kononin looru fiyeere tama fla doron wa? K'a soro Ala hakiri be o bee kelen kelen na.

⁷ Aw koni, hali aw kunsigiw bee jateda lonnin lo Ala fe. O ra, aw kana siran fiyewu. Nafa be aw ra ka teme hali kononin caman kan!»

Ka son walama ka ban Yesu ra (Matiyu 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ Yesu ko: «Ne b'a fo aw ye ko ni mogo o mogo ka son k'a fo mogow ja na ko ale ye ne ta mogo ye, Min kera Adamaden ye*, o fana bena a fo Ala ta melekew ja na ko o tigi ye ale ta ye.

⁹ Nka ni mogo min ma son k'a fo mogow ja na ko ale ye ne ta mogo ye, ne fana bena a fo Ala ta melekew ja na ko o tigi te ne ta mogo ye.

¹⁰ «Ayiwa, Min kera Adamaden ye, ni mogo o mogo ka kumajugu fo o ma, o tigi bena o jurumun yafa soro; nka ni mogo min ka Nin Saninman* togo cen, o jurumun te yafa o tigi ma fiyewu.

¹¹ «Ni o ka aw mina ko o be taga kiti tige aw kan karansow* konso, ani jamana jamogow fe, ani kititigebagaw fe, aw bena kuma minw fo o yoro ra ka jo soro, ka bosu, aw kana hami o ra.

¹² Sabu aw ka kan ka kuma minw fo, o wagati yere ra Nin Saninman yere le bena o kumaw yira aw ra.»

Naforotigi hakirintan ta ko

¹³ Ce do tora jama ra k'a fo Yesu ye ko: «An karamogo, a fo ne koroce ye ko an face ka cen min to an ye, ko a ye o taran ka ne ninyoro di ne ma.»

¹⁴ Yesu ka o ce jaabi ko: «Ce, jon le ka ne sigi ka ne ke aw ta kopaw kititigebaga ye, walama ka ke aw ta cen taranbaga ye?»

¹⁵ O ko, Yesu ko jama ma ko: «Aw ye aw yere korosi, aw ye aw yere mina naforo kanunogonya ma, sabu hali ni mogo ta naforo ka caya cogo o cogo, o te se k'a to i ye panamanya soro de!»

¹⁶ Yesu ka o kuma payira o ra ni talen do ye. A ko: «Ce naforotigi do ta senefenw tun pana a fe kosebe,

¹⁷ fo a ka ke a jate mina ye a yere konso ko: «Ne bena mun le ke sa? Simanmarayoro te ne fe!»

¹⁸ A miirira, ka na a fɔ ko: «Ne bɛna ne ta bondow ci, ka belebelebaba dɔw lɔ, ka ne ta simanw ni ne ta borofɛnw bɛɛ mara o kɔnɔ.

¹⁹ O tuma ne bɛna a fɔ ne yɛɛ kɔnɔ ko: Aa, cɛ, i yɛɛ nasuma sisan, fɛn caman maranin bɛ i ye fɔ san caman; o ra, domuni kɛ ka fa, ka min ka fa, ka i yɛɛ panagbɛ.»

²⁰ Nka Ala ko a ma ko: «Naloman! Bi su nin na yɛɛ, i nin bɛna mina i ra. I ka fɛn minw lajɛn i yɛɛ ye, o bɛna kɛ jɔn ta le ye sa?» »

²¹ O kɔ, Yesu ko: «Mɔɔ min bɛ naforo lajɛn a yɛɛ ye dunupa ra, k'a sɔrɔ foyi t'a fɛ Ala tan fan fɛ, o tigi ta bɛ ten le.»

Dunupafɛnw ta hami
(Matiyu 6.25-34)

²² Ayiwa, o kɔ, Yesu ko a ta karamɔɔɔɔɔɔɔ ma ko: «O kosɔn ne b'a fɔ aw ye ko aw kana hami aw baroko ra, ko aw bɛna mun domu, aw bɛna mun min; walama aw farikolo ko ra, ko aw bɛna fiyɛɛɔ sɔrɔ cogo di.

²³ Sabu si nafa ka bon ka tɛmɛ domuni kan, farikolo fana nafa ka bon ka tɛmɛ fiyɛɛɔ kan.

²⁴ «Ayiwa, aw ye kankanw flɛ kɛ! O kɔnɔw tɛ sɛnɛ kɛ, o tɛ siman tige, bondo tɛ o fɛ, simanmarayɔrɔ tɛ o fɛ fana; nka Ala bɛ o baro. K'a sɔrɔ aw ka fisa ni o kɔnɔw ye pewu!

²⁵ Aw ra jɔntigi le bɛ se ka hali dɔɔnɔn fara a si kan hami fɛ?

²⁶ Ni aw tɛ se ka hali o fɛn fitini jɔɔɔnna kɛ, o tuma mun na aw bɛ hami ko tɔw ra?

²⁷ Aw ye binfiyɛɛɛnw wuricogo flɛ; o tɛ baara kɛ, o tɛ jɛsɛ dan k'a kɛ fani ye. Nka ne b'a fɔ aw ye ko hali masacɛ Sulemani ni a ta bonya bɛɛ, a ma fani si don min cɛɔa ka o binfiyɛɛɛn kɛn cɛɔa bɔ.

²⁸ Ayiwa, bin min bɛ kongo kɔnɔ bi, k'a sɔrɔ sini tasuma bɛna a jɛni, ni Ala bɛ o cɛɔa tan, yala a tɛna aw fiyɛɛɔ ka tɛmɛ o kan wa? Aw ta lanaya ka dɔɔɔ dɛ!

²⁹ «Ayiwa, aw kana hami tuma bɛɛ ka aw hakiri jɔɔami ko aw bɛna mun domu, walama aw bɛna mun min.

³⁰ Sabu Alalɔnbariw bɛ bori o fɛnw bɛɛ le kɔ. Nka aw Fa Ala k'a lɔn ko aw mako o fɛnw na.

³¹ Aw ye jija ka ale ta Masaya* le jini. Ni o kɛra, Ala bɛna o fɛn tɔw di aw ma, ka fara o kan.»

Naforo min tɛ ban
(Matiyu 6.19-21)

³² Yesu ko: «Aw kana siran, ne ta sagakurunin; sabu aw ko diyara aw Fa Ala ye, o le kosɔn, a ka aw don a ta Masaya* ra.

³³ Aw ye aw borofɛnw fiyɛɛɛ ka mɔɔɔ tɔw sɔn ni o wari ye. Aw ye naforomarayɔrɔ kɛ aw yɛɛ jɔ sankolo ra, naforomarayɔrɔ min tɛ se ka cɛn; ka naforo mara aw yɛɛ ye sankolo ra, naforo min tɛ se ka ban, sonw tɛna a sɔrɔ ka a sonya, tumu fana tɛna don a ra yi.

³⁴ Sabu i ta naforo bɛ yɔrɔ min na, i jusukun ta miiriya fana bɛ o yɔrɔ le kan.»

Ka labɛn ka Yesu makɔnɔ

³⁵ Yesu ko a lamɛnbagaw ma ko: «Aw ye aw yɛɛ cɛsiri ka labɛn baara kama, ka aw ta fitina mana ka bla.

³⁶ Aw ye kɛ i ko baaraden minw bɛ o matigicɛ makɔnɔna so kɔnɔ, janko ni a nana ka bɔ kɔɔɔya ra ka na da gbasi dɔrɔn, o ye da yɛɛ a ye.

³⁷ Ayiwa, ni matigicɛ nana ka na baaraden minw sɔrɔ jana, ni o ma sunɔɔɔ fiyewu, o baaradenw ta bɛna diya. Sabu, can ra, ne b'a fɔ aw ye, matigicɛ yɛɛ bɛna a yɛɛ cɛsiri ka o baaradenw wele ka na domuni sigi o kɔrɔ.

³⁸ O koson ni matigice nana su dugutarama fe le o, walama ni a nana dondokasituma le ra o, ni a koni nana baarden minw sorɔ pana, o baardenw ta bɛna diya.

³⁹ «Aw yere k'a lon ko ni bontigi tun be sonce nawagati lon, a tun tena la ka sunogo k'a to sonce ye na a ta bonda kari ka don!

⁴⁰ O ra, aw fana ye laben, sabu aw te miiri wagati min na, Min kera Adamaden ye*, ale bɛna na o wagati le ra.»

*Baardenɔuman ni baardenjugu
(Matiyu 24.45-51)*

⁴¹ Ayiwa, Yesu ka o kumaw fo minke, Piyeri ka a pininka ko: «Matigi, i be nin talen fora an doron le ye wa, walama, i be a fora mogow bee le ye?»

⁴² Matigi Yesu ko: «Jon le bɛna ke o baarden terennin hakiriman ye sa, min matigice bɛna a sigi a ta baarakebagaw kunna, janko a ye o ta siman ninyoro di o ma a wagati ra?

⁴³ Ayiwa, o baarden min matigice bɛna a sorɔ ko a be o baardenuman kera, o baarden ta bɛna na.

⁴⁴ Can ra ne b'a fo aw ye ko a matigice bɛna a sigi a borofenw bee kunna.

⁴⁵ «Nka ni o baarden k'a miiri k'a fo ko: «Ne matigice bɛna meen ka sorɔ ka na,» ni a ka ke a baardenogon cɛmanw ni a musomanw bugo ye, ka to ka domuni ke ka fa, ka doro min ka a yere panamini,

⁴⁶ ayiwa, o baardenjugu te miiri lon min na, ani a te wagati min lon, a matigice bɛna na ka na bara a ra o wagati le ra. A bɛna a bugo kosebe, ka a bla ni Alapasiranbariw ye.

⁴⁷ «Ni baarden min ka a matigice diyanyako lon co, nka a ma son ka foyi laben k'a matigice diyanyako ke, o baarden bɛna bugori caman mina de!

⁴⁸ Nka ni baarden min ma a matigice diyanyako lon, ni a ka firi ka kewalejugu do ke min ka kan ni bugori ye, o baarden bɛna bugori donnin doron le mina. Sabu caman dira ele mogo min ma, caman bɛna jini ele le fe; caman karifara ele mogo min ma, caman bɛna jini ele le fe fana.»

*Mogow bɛna taran Yesu togo koson
(Matiyu 10.34-36)*

⁴⁹ O ko, Yesu ko mogow ma ko: «Ne nana tasuma le ke dugukolo kan. Ne tun b'a fe a ye sorɔ ko a manana ka ban.

⁵⁰ Nka tooroba do ka kan ka ne sorɔ folo. O le be ke i ko ne ta batizeri*. Ne jusu pagaminin lo fo ka taga o kelon se.

⁵¹ Aw b'a miiri ko ne nana ni hera le ye dugukolo kan wa? Ne ma na ni hera ye dugukolo kan de! Ne nana benbariya le bla mogow ce ra.

⁵² «Sabu ka bo bi ra, mogo looru bɛna ke lu kelen konɔ, nka o bɛna taran: saba bɛna ke fla kama, fla bɛna ke saba kama.

⁵³ Face bɛna ke a dence kama, dence fana bɛna ke a face kama; bamuso bɛna ke a denmuso kama, denmuso fana be ke a bamuso kama; bamuso bɛna ke a dence muso kama, muso fana bɛna ke a buranmuso kama.»

*Mogow ka kan ka nin wagati ta ko faamu
(Matiyu 16.2-3)*

⁵⁴ Yesu tun b'a fora jama ye fana ko: «Ni aw ka san finnin ye tereben* na doron, aw b'a fo ko sanji le bɛna ben. A fana bɛna ke ten tigitigi.

⁵⁵ Ni aw ka fono wurito ye ka bo kongokolon fan fe doron, aw b'a fo ko fundenin bɛna ke. A fana be ke ten.

* 12:54 12:54 Yahudiya ta jamana ra, san be fin tereben le fe, kogoji fan na.

⁵⁶ Aw flankafuw! O tagamasiyen minw be kera sankolo ni dugukolo kan, aw be se ka olugu faranfasi ka o lon. Mun koson ko minw be kera sisan wagatiw ra, aw te o faamuna?

Ka cogo jini ka ben ni i jarakibaga ye
(Matiyu 5.25-26)

⁵⁷ «Mun na ko minw terenna, aw te o jate mina aw yere ma ka o ke?

⁵⁸ «Ayiwa, ni ko be i ni mogɔ do ce, ni o tigi b'a fe ka taga ni o ko ye fagamaw fe, i ka kan ka cogoya jini ka o ko janabo ka aw to sira ra le. Ni o te, ni a tagara i don kititigebagaw boro, kititigebagaw be i di kasobon korosibaga ma, ale be i bla kaso ra.

⁵⁹ Ni i koni donna o yoro ra, ne b'a fo i ye ko o ka wari min ben i kan, ni i ma o bee sara ka ban pewu, i te bo kaso ra fiyewu.»

13

Mogɔ nimisabariw bena halaki

¹ O wagati ra, Pilati ka Galileka dow faga ka o to sarakabo ra, fo ka o yere jori ni o ta sarakaw jori pagami jagon na. Ayiwa, mogɔ dow nana o kow lakari Yesu ye.

² Yesu ka o jaabi ko: «O Galileka minw fagara, aw b'a miiri ko olugu ta jurumun tun ka ca ka teme Galileka tow bee ta kan, ko o le koson o fagara ten wa?

³ O te de! Ne be o fo aw ye! O ra, ni aw ma nimisa aw ta jurumunw na, aw bee bena halaki o cogo le ra.

⁴ «Silowe sankasojan benna mogɔ tan ni seegi minw kan Zeruzalemu ka o faga, aw b'a miiri ko o mogɔ tan ni seegi ta kewalew le tun ka jugu ka teme Zeruzalemu dugumogɔ tow ta kan wa?

⁵ O te de! Ne be o fo aw ye! O ra, ni aw ma nimisa aw ta jurumun na, aw bee bena halaki o cogo ra.»

Yiri denbari ta ko

⁶ Ayiwa, Yesu ka talen do fo, ko: «Torosun do tun be ce do ta rezenforo ra. Lon do, o ce tagara toromo jini o torosun na, nka a ma do soro.

⁷ A ko a ta baaraden ma ko: «A fe, a san saba le be nin ye, ne be to ka na toromo jini torosun nin na, ne te foyi soro a ra. A tige ka bo yi! Mun koson a be ne ta foro ra yan, ka yoro cen gbansan?»

⁸ Baaraden ko: «Matigi, a to yi pinan san kelen na; ne bena a jukoroyoro wogobi k'a lamini, ka mogɔ ke a koro ka fe!

⁹ San were ni a denna, o lo; ni a fana ma den, o tuma i b'a to an y'a tige ka bo yi.»

Yesu ka muso do keneya Nenekirilon na

¹⁰ Lon do, Yesu tun be mogow karanna karanso do konɔ Nenekirilon* na.

¹¹ O y'a soro muso do tun be yi, jina do tun ka bana bla ale ra kabini san tan ni seegi, k'a ko kuru; a tun te se ka lo ka teren fiyewu.

¹² Yesu ka o muso ye minke, a ka a wele, k'a fo a ye ko: «Muso, i keneyara ka bo i ta bana ra!»

¹³ A ka a boro la muso kan. O yoronin bee muso lora ka teren; a ka ke Ala tando ye.

¹⁴ Nka karanso kuntigi k'a ye ko Yesu ka muso keneya Nenekirilon na minke, a dimina o ra; a k'a fo jama ye ko: «Baara be ke tere woro le ra logokun konɔ. Aw ye na keneyari jini o lonw na; aw kana na Nenekirilon na.»

¹⁵ Matigi Yesu k'a jaabi ko: «Aw flankafuw! Aw bee kelen kelen te aw ta misiw, walama aw ta faliw foni ka bo were konɔ Nenekirilon na, ka taga o lamin wa?

¹⁶ O tuma nin muso min ye Iburahima duruja dɔ ye, ni Setana ka a mina ka a tooro kabini san tan ni seegi, yala ne tun man kan ka o keneya Nenekirilon na wa?»

¹⁷ Yesu ka o fɔ minke, a juguw bee maroyara. Nka jama to bee tun be jagarira a ta kojuman keninw koson.

*Ala ta Masaya be damina fitini le
(Matiyu 13.31-33; Marika 4.30-32)*

¹⁸ Yesu k'a fɔ tuun ko: «Ala ta Masaya* bɔra mun le fe? Ne be se k'a suma ni mun ye?

¹⁹ A be i ko mutaridi kise. Ce dɔ k'a ta ka taga a dan a ta nankɔ ra. A nana wuri, ka ke yiri ye, fɔ konɔw be o ta pagaw la o yiriborow ce ra.»

²⁰ Yesu k'a fɔ tuun ko: «Ne be se ka Ala ta Masaya suma ni mun le ye?

²¹ A be i ko burufunufen. Ni muso ka burufunufen doonin ke mugu caman na, a be mugu bee wuri ka a funu.»

*Donda fitini
(Matiyu 7.13-14,21-23)*

²² O ko, Yesu tagato Zeruzalemu, a tun be teme dugubaw ni dugumisen minw na, a tun be mogow karan olugu bee ra ka taga.

²³ Mogo dɔ ka Yesu pininka ko: «Matigi, yala mogo minw bena kisi, o tena caya de?» Yesu ka o jaabi, a ko:

²⁴ «Aw ye jija ka don da fitini fe, sabu ne b'a fɔ aw ye ko mogo caman bena donyoro jini, nka o tena a soro.

²⁵ Ni lutigi nana wuri ka da sogo ka aw to kene ma, o tuma aw bena ke da gbasigbasi ye, ko: <Matigi, da yeɛ an ye!> O tuma a bena aw jaabi ko: <Ne ma aw boyoro lon.>

²⁶ O tuma aw bena a fɔ ko: <Matigi, anw ka domuni ke, ka min ni i ye, i ka an karan an ta dugu siradaw ra!>

²⁷ Matigi bena a fɔ aw ye ko: <Ne ko ne ma aw boyoro lon. Aw ye bo ne koro, aw kojugukebagaw!>

²⁸ «Kasi ni pinpimi le bena ke o yoro ra, wagati min na aw nana Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ni ciraw bee ye Ala ta Masaya* ra, k'a soro o ka aw firi kene ma.

²⁹ Mogo dow bena bo tereboyanfan na, ani terebenyanfan na, ka bo sahiliyanfan na ni woroduguyanfan na, ka na sigi Ala ta Masaya ra ka domuni ke.

³⁰ «O ra, kofemogo dow bena ke jafemogow ye, jafemogo dow fana bena ke kofemogow ye.»

*Yesu kumana Zeruzalemu ta ko ra
(Matiyu 23.37-39)*

³¹ O wagati yere ra, Farisi* dow nana a fɔ Yesu ye ko a ye bo o yoro ra ka taga yoro were ra, ko sabu masace Herodi* b'a fe ka a faga.

³² Yesu ka o jaabi ko: «Aw ye taga a fɔ ale Herodi kongowuru ye, ko ne ko: <Ne be jinaw gben ka bo mogow ra, ka banabagatow keneya bi ni sini; a tere sabanan ne ta baara bena laban.>

³³ Nka jagboya lo ne ye bi ke tagama ra, ani sini, ani sinikene; sabu cira man kan ka faga yoro were ni Zeruzalemu te.

³⁴ «E, Zeruzalemu! Zeruzalemu! Ele min be ciraw faga, ani Ala be mogo minw ci i fe, i be olugu bon ni kabakuru ye ka o faga. Sinaga caman, ne tun b'a fe ka i ta denw lajen, i ko siseba be a denw lajen a kaman koro cogo min na, nka aw ma son o ma.

³⁵ Sisan a fle, Ala bena aw ta so lakolon to. Ne b'a fɔ aw ye ko aw ja tena la ne kan tuun, fɔ lon min na aw bena a fɔ ko: <Min be nana Matigi Ala togo ra, dugawu ye ke o ye.> »

14

Yesu ka ɔɔ ɔɔ kɛnɛya Nɛnɛkirilon na

¹ Nɛnɛkirilon* ɔɔ ra, Yesu tun welera domuni na Farisiw* ta pamɔɔ ɔɔ ta so kɔnɔ. Mɔɔ minw tun bɛ yi, olugu tun bɛ Yesu kɔrɔsira.

² O y'a sɔrɔ ɔɔ ɔɔ tun bɛ yi fana, bana ɔɔ tun ka o fari funufunu.

³ Yesu ka kuma lase sariya karamɔɔɔɔɔw ni Farisiw ma ko: «Ka mɔɔ kɛnɛya Nɛnɛkirilon na, o bennin lo wa, walama o bennin tɛ, ka kapa ni an ta sariya* ye?»

⁴ O ma sɔn ka a jaabi. Ayiwa, Yesu ka a boro la ɔɔ kan ka a kɛnɛya, ka a bla ka taga.

⁵ O kɔ, a ko o ma ko: «Jɔn le bɛ aw ra ko ni a dence, walama ni a ta misi benna kɔlɔn kɔnɔ Nɛnɛkirilon na, a tɛ teliya k'a labɔ o yɔrɔnin bɛɛ ra?»

⁶ O ma se ka Yesu jaabi o kumaw ra.

Mɔɔ ka kan k'a yɛɛ majigi

⁷ Ayiwa, Yesu nana a ye ko mɔɔ minw nana domunikeyɔrɔ ra, olugu ɔɔw bɛ sigiyɔrɔɔɔɔɔmanw le wolomara o yɛɛ ye. A k'a fɔ o ye ko:

⁸ «Ni mɔɔ ɔɔ ka i wele kɔɔɔɔɔɔɔ ɔɔ ra, ni i sera yi, i kana taga sigiyɔrɔw bɛɛ ra ɔɔmanman ta. Ni o tɛ, ni a kɛra ko mɔɔ wɛɛ welera o ɔɔnagbɛ ra min ka bon ni ele ye,

⁹ min ka aw fla bɛɛ wele, ni o nana fɔ ele ma ko: «Cɛ, wuri ka sigiyɔrɔ di mɔɔ tisina ma.» O tuma ele ni maroya le bɛna wuri ka taga sigi fɔ ko fɛ.

¹⁰ O kɔsɔn ni i welera o yɔrɔ ɔɔɔɔn na, taga sigi fɔ ko fɛ. Ni o kɛra, ni jatigice yɛɛ nana a ye ko i man kan ni o sigiyɔrɔ ye, ni a k'a fɔ i ye ko: «Ne terice, wuri ka na ɔɔ fɛ,» o tuma bonya le bɛna la ele kan o wagati ra mɔɔ tɔw bɛɛ ɔɔ na.

¹¹ Sabu mɔɔ o mɔɔ bɛ a yɛɛ kɔrɔta, Ala bɛ o tigi majigi, nka mɔɔ o mɔɔ bɛ a yɛɛ majigi, Ala bɛ o tigi kɔrɔta.»

Lanabaga ye an janto fagantanw na

¹² Cɛ min tun ka Yesu wele domuni na, Yesu ko o ɔɔ ma ko: «Ni i bɛ mɔɔw wele domuni na, tere fɛ walama su fɛ, i kana a to a ye kɛ i teriw, ani i balemaw, ani i ta somɔɔw, ani i sigiɔɔɔn waritigiw ye; sabu olugu fana bɛna a ɔɔɔn kɛ i ye, ka i ta kɔɔman juru sara ka bɔ yi.

¹³ Nka ni i ka ɔɔnagbɛ ɔɔ labɛn, i ka kan ka fagantanw, ani senkelenw, ani nabaraw, ani fiyentɔw le wele.

¹⁴ Ni o kɛra, i bɛna dugawu sɔrɔ, sabu olugu tena se ka a juru sara i ye. I bɛna o baraji sɔrɔ mɔɔ terenninw suw kunulon na.»

Domuniba ta talen (Matiyu 22.1-10)

¹⁵ Minw tun siginin bɛ ni Yesu ye domuni na, olugu ka Yesu ta kuma mɛn minke, o ra kelen ko Yesu ma ko: «Minw bɛna domuni kɛ Ala ta Masaya* ra, olugu ta bɛna diya dɛ!»

¹⁶ Yesu k'a fɔ a ye ko: «Lon ɔɔ, ɔɔ ɔɔ tun ka domuniba ɔɔ labɛn, ka mɔɔ caman wele.

¹⁷ Domuni wagati nana se minke, a ka a ta baaraden ci ko a ye taga a fɔ mɔɔw ye ko: «Aw ye na, fɛn bɛɛ labɛnna ka ban.»

¹⁸ Nka o mɔɔw bɛɛ ko, ko ɔɔ ye yafa olugu ma. Mɔɔ fɔlɔ ko: «Ne ka foro ɔɔ san, ne ka kan ka taga o flɛ; sabari ka yafa ne ma.»

¹⁹ ɔɔ wɛɛ ko: «Ne ka senɛkemisi tan san, ne ka kan ka taga senɛ kɛ ni olugu ye k'a flɛ; sabari ka yafa ne ma.»

²⁰ ɔɔ wɛɛ ko: «Ne ka muso ɔɔ furu siri sisan; o kɔsɔn ne tena se ka taga.»

²¹ «Baaraden nana o kumaw fɔ a matigice ye. A matigice dimina; a ko baaraden ma ko: «Bɔ joona joona ka taga barokayɔrɔw ra, ani siradaw ra, ka taga fagantanw, ani senkelenw, ani fiyentɔw, ani nabaraw wele ka na.»

²² O kera minkɛ, baaraden ko a matigice ma ko: «Ne matigice, i ka min fɔ, ne ka o kɛ, nka hali bi bon ma fa.»

²³ A matigice ko a ma ko: «Bɔ ka taga kongokɔnɔyɔrɔw ra, ani kongokɔnɔsiraw ra, ka taga mɔgow jagboya ka na don, janko ne ta bon ye fa.

²⁴ Sabu ne b'a fɔ aw ye ko mɔgo fɔlo minw welera, olugu si tena ne ta domuni do nenɛ.» »

Yesu ta karamɔgodenya cogo

(Matiyu 10.37-38)

²⁵ Ayiwa, jama caman tun bɛ tagamana ni Yesu ye. A ka a na munu k'a fɔ o ye ko:

²⁶ «Ni mɔgo min ko a bɛ na ne fɛ, ni o tigi ma ne kanu ka tɛmɛ a face kan, walama a bamuso, walama a muso, walama a denw, walama a dɔgow ni a kɔrɔw, ni a ma ne kanu ka tɛmɛ hali a yɛrɛ nin kan, o tigi tɛ se ka kɛ ne ta karamɔgoden ye.

²⁷ Ni mɔgo min ma a ta gbengbenyiri ta* ka tugu ne kɔ, o tigi tɛ se ka kɛ ne ta karamɔgoden ye.

²⁸ «Jɔn le bɛ aw ra, ko ni a b'a fɛ ka sankaso lo, a tena sigi fɔlo ka jatemina kɛ, k'a flɛ ni a bɛna se k'a lo k'a ban?

²⁹ Ni o tɛ, ni a ka bon jubɔ, ka na dɛsɛ, a ma se k'a laban, mɔgow bɛna a ye, ka to ka yɛrɛko a ma,

³⁰ ko: «E, cɛ nin ka bon damina ka na dɛsɛ a ra k'a to yi!»

³¹ «Masacɛ juman le fana bɛ sɔn ka wuri ko a bɛ taga kɛrɛ kɛ ni masacɛ wɛrɛ ye, ni a ma sigi fɔlo ka jatemina kɛ, k'a flɛ ni a kera ko ale ni a ta cɛ waga tan bɛ se ka a masacɛ jɔgon ni a ta cɛ waga muga kɛrɛ.

³² Ni a k'a ye ko a tena se, k'a masacɛjɔgon to yɔrojan belɛn, a bɛ mɔgow ci ka taga kuma ni a ye k'a fɔ a ye ko o ye kɛrɛ ban.

³³ O cogo ra, ni mɔgo min ma jɛn a borofɛnw bɛɛ kɔ, o tigi tɛ ne ta karamɔgodenya na.»

(Matiyu 5.13; Marika 9.50)

³⁴ Yesu ko: «Kɔgo ye fɛnɔuman ye. Nka ni kɔgo timiya bɔra a ra, mun le bɛ se ka a latimiya tuun?

³⁵ O tuma a tɛ foyi na dugukolo ye, a fana tɛ se ka kɛ nɔgo ye foro kɔnɔ. A bɛ firi kɛnɛ ma le.

«Ayiwa, min b'a fɛ ka faamuri kɛ, o tigi ye jija ka lamenni kɛ.»

15

Saga tununin ta ko

(Matiyu 18.12-14)

¹ Ayiwa, ninsaraminabagaw, ani mɔgo kɛwalejugu wɛrɛw bɛɛ tun bɛ gbarara Yesu ra ka a lamɛn.

² Farisiw* ni sariya karamɔgow* ka Yesu kɔrɔfɔ, k'a fɔ ko: «A flɛ, cɛ nin bɛ sɔn jurumunkɛbagaw ye na sigi a kɔrɔ, fɔ a bɛ domuni kɛ ni o ye!»

³ Yesu ka talɛn do la o ye, ko:

⁴ «Jɔn le bɛ aw ra, ni saga kɛmɛ b'a fɛ, ni kɛlɛn tununa, ko a tena a to bikɔnɔntɔn ni kɔnɔntɔn to kongo kɔnɔ ka taga saga tununin yɔrɔɔini fɔ k'a ye? ⁵ Ni a k'a ye, a jusu diyaninba bɛ a la a kan na.

⁶ Ni a sera so kɔnɔ, a bɛ a teriw ni a siginɔgonw wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye jagari ni ne ye, sabu ne ta saga min tun tununa, ne ka o ye.» »

* **14:27 14.27** Ka gbengbenyiri ta, o kɔrɔ ye ka sɔn tɔrɔ bɛɛ ma, ka sɔn hali saya yɛrɛ ma.

⁷ Yesu ko: «O cogo ra fana, ne b'a fo aw ye ko ni jurumunto kelenpe ka nimisa a ta jurumunw na, jagari min be ke sankolo ra ale kelen koson, o jogon te ke hali mogo terennin bikononton ni kononton koson, nimisako te olugu minw ta ra.»

Warigbe tununin ta ko

⁸ Yesu ko: «Muso juman le be yi fana ko ni warigbe tan b'a fe, ni kelen tununa, ko a terna fitina mana, ka bon flan, ka a jini ni timinadiya ye fo ka taga a ye?

⁹ Ni a k'a ye, a be a teriw ni a siginogonw wele k'a fo o ye ko: «Aw ye jagari ni ne ye, sabu ne ta warigbe min tun tununa, ne ka o ye.» »

¹⁰ Yesu ko: «O cogo ra, ne b'a fo aw ye ko ni jurumunto kelenpe ka nimisa a ta jurumun na, Ala ta melekew be jagari o ra.»

Cekoroba ni a dence fla ta ko

¹¹ Yesu k'a fo tuun ko: «Dence fla tun be ce do fe.

¹² Lon do, dogoceman ko a face ma ko: «Baba, i ka naforo min bla ne togo ra ko a bena ke ne ta ye, o di ne ma sisan.» Faceman k'a ta naforo taran o ce.

¹³ «Tere dama temenin ko, dogoceman ka a ta cen bee fiyeere, ka taga ni o wari ye fo jamanajan do ra; a tagara to kokunntanw na k'a ta naforo bee cen o yoro ra.

¹⁴ «Ayiwa, a nana a ta wari bee ban tuma min na, kongoba do benna o jamana kan; fen bee nana dесе a fe.

¹⁵ A ma na ja, a tagara o jamana mogo do fe; ale k'a bla ka taga kongo ra ka taga to a ta lew koro.

¹⁶ Kongo koson, hali ni a tun ka o lew ta domuni do soro, a tun be son ka o ke a ta baro ye, nka mogo si ma a son o do ra fana.

¹⁷ «Ayiwa, lon do a nana miiri, ka hakiri soro. A ko: «Baaraden caman le be ne face ta so, o be domuni ke ka fa fo ka a to to; k'a soro ne be yan, kongo bena ne halaki.»

¹⁸ A ko: «Ne bena wuri ka taga ne face fe, ka taga a fo a ye ko: Baba, ne ka Ala hake ta, ka ele yere hake ta.

¹⁹ Ne man kan ka wele tuun ko i dence. Ne mina i n'a fo i ta baaraden do.»

²⁰ «A wurira o le ra ka taga a face fe. K'a to fo yorojan, a face k'a ye; a hina donna a ra. A borira ka taga a kunben, ka a boro mini a kan na ni kanuya ye.

²¹ A ko a face ma ko: «Baba, ne ka Ala hake ta, ka ele yere hake ta. Ne man kan ka wele tuun ko i dence.»

²² A face k'a fo a ta jonw ye ko: «Aw ye na joona ni deregew bee ra jumanman ye ka na o don a ra, ka bororange don a boro ra, ka sanbara don a sen na fana.

²³ Aw ye na ni misiden toronin do ye, ka na o faga. An ye domuni ke ka jagari;

²⁴ sabu ne dence min ye nin ye, ale tun sara le, nka sisan a panamanyara tuun; a tun tununa, nka bi a yera.» O bee ka ke jagari ye sa.

²⁵ «O y'a soro koroceman tun be kongo ra. Ale nana ka na surunya lu ra minke, a ka donkanw, ani donkirilakanw men.

²⁶ A ka baaraden do wele ka o pininka ko mun le kera yi.

²⁷ Ale ko a ma ko: «I balemace le nana. I face ka misiden toronin faga a ye ko sabu a dence keneman nana.»

²⁸ «Koroceman dimina, ko a te don lu konjo. A face bora ka na a daari ko a ye na.

²⁹ A ko a face ma ko: «Kabini san caman ne be baara ke i ye; ne ma i kan bla ka ye fiyewu. Nka lon si i ma hali badennin kelen di ne ma janko ne ye ne yere panagbe ni ne teriw ye!

³⁰ Sisan, i dence min tagara i ta wari cen jatamusow ra, ale nana minke, i sonna ka misiden toronin faga ale ye.»

³¹ «A face ko a ma ko: «Ne dence, ele be ni ne ye yan tuma bee o. Fen o fen ye ne ta ye, o ye ele ta le ye.

³² A kōni tun ka kan an ye jagari ka ninsōndiya, sabu i balemace tun sara, nka sisan a panaman lo, a tun tununa, nka bi a yera.» »

16

Naforo kunnasigibaga nanbarato

¹ Yesu k'a fɔ a ta karamogodenw ye ko: «Naforotigi dɔ tun ka cɛ dɔ ta ka a kɛ a ta naforo kunnasigibaga ye. Naforotigi nana a mɛn ye ko o cɛ bɛ ale ta naforo cɛnna.

² A k'a wele ka na a fɔ a ye ko: «Ne k'a mɛn ko i bɛ ne ta naforo cɛnna; mun koson i bɛ o kɛra? Ayiwa, i ka ne ta naforo kɛ fɛn o fɛn ye, o bɛɛ jate yira ne ra; sabu i tena ne ta naforo mara tuun.»

³ «Naforo kunnasigibaga k'a miiri a yɛrɛ kɔnɔ, ko: «Ne matigice ko a bɛ ne gbɛn ka bɔ a ta naforo kunna. O tuma ne bɛna a kɛ di? Fanga tɛ ne ra ka sɛnɛ kɛ; ka daariri kɛ, o fana maroya bɛ ne ra.

⁴ Ayiwa, ne bɛna min kɛ, ne ka o lɔn. Ni ne ka o kɛ, ni o nana ne gbɛn ka bɔ baara ra, mɔgɔ dɔw bɛna ne ladon o ta sow kɔnɔ.»

⁵ «Ayiwa, cɛ wurira o le ra ka a matigice ta jurunantigiw bɛɛ wele kelen kelen ka na. A ka fɔlɔ pininka ko: «Ne matigice ta jori juru le bɛ i ra?»

⁶ O ko a ma ko: «Turu gbongbon ja kɛmɛ.» A k'a fɔ a ye ko: «I ta sɛbɛ ta joona joona, i ye sigi k'a sɛbɛ ko ja bilooru.»

⁷ A ko dɔ wɛrɛ ma ko: «Ne matigice ta jori juru le bɛ ele ra?» Ale ko: «Simankise bɔrɔ kɛmɛ.» A ko a ma ko: «I ta sɛbɛ ta, k'a sɛbɛ ko bɔrɔ biseegi.»

⁸ «Ayiwa, naforotigi nana o kow mɛn minke, a ka naforo kunnasigibaga nanbarato tando, sabu a ceguyara. Sabu dunupamogow bɛ jɔgɔn minacogo lɔn ka tɛmɛ Ala ta mɔgow yɛrɛ kan, minw bɛ yeelen na.»

⁹ Yesu ko: «Ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ka dunupa ta naforojugu ta ka mɔgow demɛ, ka teriw jini ni o ye, lɔn min na ni aw ta dunupalatigɛ nana ban, o bɛna kɛ sababu ye k'a to aw ye baraji sɔrɔ Ala fɛ arijana ra.

¹⁰ «Ni mɔgɔ min kɛra lanamogɔ ye fɛn fitiniw na, o tigi bɛ kɛ lanamogɔ ye fɛnbaw fana ra; ni mɔgɔ min kɛra mɔgɔ terenbari ye fɛn fitiniw na, o tigi bɛ kɛ mɔgɔ terenbari le ye fɛnbaw fana ra.

¹¹ O ra ni aw ma kɛ lanamogow ye dunupa ta naforojugu ko ra, jɔn le bɛna la aw ra ka naforo panaman karifa aw ma?

¹² Ni aw ma kɛ lanamogow ye walifenw ta ko ra, jɔn le bɛna aw yɛrɛ ta di aw ma?

¹³ Baaraden si tɛ se ka baara kɛ kuntigi fla ye; sabu a bɛna kelen kɔninya ka tɔ kelen kanu, walama a bɛ nɔrɔ kelen na, ka tɔ kelen mafiyɛnya. Aw tɛ se ka kɛ Ala ta jɔnw ye, ka kɛ wari fana ta jɔnw ye.»

¹⁴ Ayiwa, Farisiw* ka o kumaw mɛn minke, o ka kɛ Yesu logɔbɔ ye ka yɛrɛko a ma, sabu naforo tun ka di olugu ye haali.

¹⁵ Yesu ko o ma ko: «Aw bɛ aw yɛrɛ kɛ mɔgɔ terenninw ye mɔgow ja na, nka Ala ka aw jusukun lɔn, sabu adamadenw bɛ min jate, k'a bonya, Ala bɛ o kɔninya le.»

Ala ta sariya tɛ yɛlɛma

(Matiyu 11.11-13; 5.31-32; Marika 10.11-12)

¹⁶ Yesu ko: «Ayiwa, cira Musa ta sariya* ni cira tɔw ta kitabuw ta kumaw tora yi, fɔ ka na se Yuhana Batizerikebaga ta wagati ma. K'a damina Yuhana Batizerikebaga ta wagati ra, Ala ta Masaya* kuma Kibaro Diman* bɛ fɔra; bɛɛ b'a fɛ ka jija ka don o Masaya ra.

¹⁷ «Nka o bɛɛ n'a ta, sankolo ni dugukolo bɛ se ka ban, nka hali Ala ta sariya tomi fitini kelen tena ben.

¹⁸ «O le koson, ni ce o ce ka a muso bla, ka muso were furu, o ce ka jeneya le ke. Ni ce o ce fana ka muso furusanin ta, o ce fana ka jeneya le ke.»

Naforotigi ni Lazari

¹⁹ «Ayiwa, ce naforotigi do tun be yi, min tun be fani pumanman songobelenw don, ka domuni dimanw ke, ka a yere panagbe lon bee.

²⁰ Ayiwa, ce fagantan do fana tun be yi, min togo tun ye ko Lazari; jorijuguw tun be a fari bee ra. A tun be la naforotigi ta luda ra.

²¹ Naforotigi domuniketo, domuni murumuru minw tun be benben, a tun b'a fe ka o le soro ka o domu. Wuruw fana tun be to ka na a ta joriw nemu.

²² «Lon do, ce fagantan sara; melekew ka a ta ka taga ni a ye Iburahima kere fe. Naforotigi fana nana sa, o ka a su don.

²³ Ka naforotigi to toro ra lahara, a ka a ja koro ta ka Iburahima ye yorojan, Lazari be a kere fe.

²⁴ Naforotigi perenna, ko: «Ne fa Iburahima, sabari ka ja ne ma, Lazari ci, a ye taga a borokanden su ji ra ka na ne nenden suma ni o ye, sabu ne be torora tasma nin kono kosebe!»

²⁵ Nka Iburahima k'a jaabi, ko: «Ne den, i hakiri to a ra ko ele ka i ta fenpumanw soro ka i to dunu ra, nka Lazari ka toro doron le soro. Sisan, ale jusu saarora, ele be toro ra.

²⁶ O dama yere te, dingadunba be anw ni aw ce fana. O le koson, ni mogo min b'a fe ka bo an fe yan ka taga aw fe yi, o tigi te se. Mogo si fana te se ka bo aw fe yi ka na an fe yan.»

²⁷ Naforotigi ko: «O tuma, ne be i daari, ne fa Iburahima, i ye Lazari ci dunu ra, a ye taga ne face ta lu kono;

²⁸ balemace looru be ne fe, a to Lazari ye taga olugu lasomi, janko olugu fana kana na nin toroyoro ra yan.»

²⁹ Iburahima k'a jaabi ko: «Cira Musa ta sariya* kitabu kumaw be o fe yi, ani cira tow ta kumaw; o ye o lamen.»

³⁰ Naforotigi ko: «Ne fa Iburahima, o te a ja; ni mogo sanin do su le kununa ka taga kuma o fe, o bena nimisa o ta jurumunw na.»

³¹ Iburahima k'a fo a ye ko: «Ni o ma cira Musa ta kumaw ni cira tow ta kumaw lamén, hali ni mogo sanin do su kununa ka taga kuma o fe, o tena son ka nimisa fiyewu.» »

17

Kunnacenniko ni yafariko

(Matiyu 18.6-7,21-22; Marika 9.42)

¹ Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Ko dow bena ke sababu ye ka mogow kunnacen; o te se ka to kebari ye. Nka mogo min be ke sababu ye ka o kow lase a mogowogonw ma, bono bena o tigi soro.

² Hali ni o tun ka wugu belebeleba do le dulon o tigi kan na ka a firi kogoji ra, o belen be fisaya a ma, sani a ye nin denfitini do kunnacen ka a lafiri.

³ Aw ye aw yere koro si!

«Ni i balema ka jurumun ke, a wele ka kuma ni a ye. Ni a nimisara, yafa a ma.

⁴ Ni i balema ka i hake ta hali sinaga wolonfla le tere kelen kono, ni a bee kelen kelen na a nana ka na a fo i ye ko i ye yafa a ma, ko ale nimisara, i ka kan ka yafa a ma.»

Lanaya be se ka min ke

⁵ Ciradenw* ko Yesu ma, ko: «Matigi, do fara an ta lanaya kan.»

⁶ Matigi Yesu ka o jaabi ko: «Ni aw ta lanaya bonya tun ka hali mutaridi kise* bɔ, aw tun bɛ se k'a fɔ yirisun nin ye ko a ye bɔn ka bɔ a nɔ ra ka taga turu kɔgɔji ra. A tun bɛna aw kan mina.»

Baaraden ka kan ka min kɛ

⁷ Yesu ko: «Jɔn le bɛ aw ra, ni a ta baaraden nana ka bɔ kongo ra sɛnɛkɛyɔrɔ ra walama bɛganmarayɔrɔ ra, a bɛ sɔn k'a fɔ a ye ko a ye na joona ka na sigi ka domuni kɛ?»

⁸ A b'a fɔ a ye le ko a ye domuni labɛn, ka fani wɛrɛw don, ka na domuni sigi ale yɛrɛ kɔrɔ fɔlɔ, ale bɛ domuni kɛ ka fa, ka min. O kɔ, baaraden yɛrɛ bɛ sɔrɔ ka domuni kɛ, ka min.

⁹ Min fɔra baaraden ye, ni a ka o kɛ, yala a matigicɛ bɛna a fɔ o kɔsɔn wa?

¹⁰ «Ayiwa, aw fana ta bɛ o cogo ra; baara min fɔra aw ye, ni aw ka o bɛɛ kɛ ka ban tuma min na, aw y'a fɔ ko: <Anw ye baaraden gbansanw le ye. An tun ka kan ka min kɛ, an ka o le kɛ.> »

Yesu ka kunatɔcɛ tan kɛneya

¹¹ Ayiwa, ka Yesu tagatɔ to Zeruzalemu, a nana kɛ tɛmɛ ye Samari mara ni Galile mara cɛ.

¹² A dontɔ dugu dɔ kɔnɔ, kunatɔcɛ tan nana a kunbɛn, nka o ma sɔn ka gbara a ra, o lonin tora yɔrɔjan,

¹³ ka pɛrɛn k'a fɔ Yesu ye ko: «An karamɔgɔ Yesu, sabari ka ja anw ma!»

¹⁴ Yesu ka o ye minkɛ, a ko o ma ko: «Aw ye taga aw yɛrɛ yira sarakalasebagaw* ra.» Ka o tagatɔ to, o saninyara.

¹⁵ O ra kelen k'a ye ko ale kɛneyara minkɛ, a sekɔra ka na, ka kɛ Ala tando ye ni kanba ye.

¹⁶ A nana a kinbiri gban ka a ja biri dugu ma Yesu sen kɔrɔ, ka Yesu fɔ. O cɛ tun ye Samarika le ye.

¹⁷ Yesu ko o le ra, ko: «O tuma mɔgɔ tan le ma kɛneya wa? A tɔ kɔnɔntɔn bɛ min?

¹⁸ Mɔgɔ si ma sɔrɔ olugu ra min bɛ sekɔ ka na baraka la Ala ye ni nin cɛ kelen tɛ wa, min ye siya wɛrɛ mɔgɔ ye?»

¹⁹ Yesu ko o cɛ ma ko: «Wuri ka taga; i ta lanaya ka i kɛneya.»

*Ala ta Masaya nacogo
(Matiyu 24.23-28,37-41)*

²⁰ Farisi* dɔw ka Yesu jininka, ko Ala ta Masaya* bɛna na wagati juman le? Yesu ka o jaabi ko: «Ala ta Masaya tɛna na i ko flɛrifɛn, mɔgɔw fɛ.

²¹ A tɛna fɔ ko: <Aw y'a flɛ, a bɛ yan,> walama ko: <A bɛ yan fɛ yi,> sabu Ala ta Masaya bɛ aw cɛ ra.»

²² Yesu ko karamɔgɔdenw ma ko: «Min kɛra Adamaden ye*, lon dɔ o ta wagati yɛlɔgɔ bɛna kɛ aw ra, hali ni a ka dan tere kelen ma, nka aw tɛna se k'a ye.

²³ Mɔgɔw bɛna a fɔ ko: <A flɛ, a bɛ yan, a bɛ yan fɛ yi!> Aw kana taga yi, aw kana bori o kɔ.

²⁴ Sabu san bɛ manamana cogo min na ka bɔ sankolo kun dɔ ra, ka taga se kun dɔ ma, Min kɛra Adamaden ye, o nalon bɛna kɛ ten le.

²⁵ Nka sani o ye kɛ, jagboya lo a ye tɔɔrɔ kɔsɛbɛ fɔlɔ, bi mɔgɔw ye ban a ra.

²⁶ «Min kɛra Adamaden ye, sani o ye na, ko minw kɛra Nuho ta tere ra, o jɔgɔn le bɛna kɛ.

²⁷ Nuho ta tere ra, mɔgɔw tun bɛ domuni kɛ, ka min, ka furuw kɛ, ka o denw di furu ra, fɔ lon min Nuho donna kurunba kɔnɔ; sanjiba nana ka o bɛɛ halaki.

* 17:6 17.6 Yahudiyaw fɛ, mutaridi kise le tun ka dɔgo ka tɛmɛ simankise tow bɛɛ kan.

²⁸ «Min kera Lutu ta tere ra, o ɲogon le bena ke. Mɔgow tun be domuni ke ka min, o tun be sanni ke, ka fiyeere ke, ka forow sene, ka bonw lo.

²⁹ Nka lon min Lutu bɔra Sodomu dugu kɔnɔ, tasuma ni kiribi bɔra sankolo ra i ko sanji, ka bon dugu kan, ka mɔgow bee halaki.

³⁰ «Min kera Adamaden ye, ni o ta lon nana se, a bena ke o cogo le ra.

³¹ Ni o lon ka mɔgo min sɔro biribon san fe, k'a sɔro a borofenw be bon kɔnɔ, o tigi kana jigi ko a be taga a borofenw ta. Ni a kera ka mɔgo min sɔro foro ra, o tigi kana seko so kɔnɔ tuun.

³² Aw ye aw hakiri to Lutu ta muso ta ko ra.

³³ Ni mɔgo min b'a fe k'a nin tanga, o tigi bena bonɔ a nin na; nka ni mɔgo min ka bonɔ a nin na, o tigi bena a sɔro.

³⁴ «Ne b'a fo aw ye ko o lon su fe, mɔgo fla bena sɔro lanan kelen kan, kelen bena ta ka kelen to yi.

³⁵ Muso fla bena sɔro mugusi ra ɲogon fe, kelen bena ta ka kelen to yi.

³⁶ [Ce fla bena ke kongo ra ɲogon fe, kelen bena ta, ka kelen to yi.]»

³⁷ Karamɔgodenw ka Yesu ɲininka ko: «Matigi, a bena ke yɔro juman le?» Yesu ka o jaabi ko: «Ni sogosu ka ke yɔro min na, dugaw be lajen o yɔro le ra.»

18

Kititigebagajugu ta ko

¹ Ayiwa, Yesu ka talen do la a ta karamɔgodenw ye, k'a yira ko o ka kan ka Ala daari tuma bee le, o kana sege.

² A ko: «Kititigebaga do tun be dugu do ra, a te siran Ala ɲa, a te mɔgo si bonya.

³ Muso do fana tun be o dugu kelen na, min ce tun sara. O muso tun be to ka na a fo o kititigebaga ye ko: «Ne hake bo ne jugu ra!»

⁴ O ko meenna, kititigebaga tun t'a fe ka son. Nka muso nana gban a ra minke, kititigebaga nana a fo a yere kɔnɔ ko: «Hali ni ne te siran Ala ɲa, ne fana te mɔgo si bonya,

⁵ i n'a fo nin muso be ne toɔro tuma bee tan, ne bena a hake bo a jugu ra, ni o te, a bena to ka na ne toɔro le tuma bee.» »

⁶ O ko, Yesu k'a fo ko: «Aw ka kititigebaga ta kumacogo ye ke!

⁷ Ayiwa, Ala ta mɔgo ɲanawolomanin minw be kasi ka a daari su ni tere, yala Ala tena olugu fana hake bo o toɔrobagaw ra wa? Yala a bena a to a ye meen ka sɔro ka o deme wa?

⁸ Ne b'a fo aw ye ko Ala bena o hake bo o juguw ra joona joona. Nka, Min kera Adamaden ye*, ni o nana lon min na, yala a bena lanaya sɔro dugukolo kan tuun wa?»

Farisice ni ninsaraminabaga

⁹ Ayiwa, Yesu ka talen do were la. Mɔgo minw be o yere jate mɔgo terrenninw ye, ka o yere fisaya mɔgo towa ma, a ka a la olugu le ye.

¹⁰ A ko: «Mɔgo fla le tun tagara Alabatosoba kɔnɔ ka taga Ala daari. Kelen tun ye Farisi* ye, to kelen tun ye ninsaraminabaga ye.

¹¹ Farisice lora ka Ala daari a yere kɔnɔ, ko: «Ala, ne be baraka la i ye sabu ne te i n'a fo mɔgo towa, minw ye sonw ye, ani kojugukebagaw, ani jeneyakebagaw; ne te i n'a fo nin ninsaraminabaga fana.

¹² Logokun o logokun, ne be tere fla sun. Ne fana be fen o fen sɔro, ne be o bee yaga bo.»

¹³ «Nka ninsaraminabaga lora yorojan, hali a ma son ka a ɲa korota san fe; a ka ke a disi gbasigbasi ye k'a fo ko: «E, Ala, makari ne ra, sabu ne ye jurumunto le ye.» »

¹⁴ Yesu ko: «Ne b'a fɔ aw ye ko Ala ka o ninsaraminabaga ta jurumunw yafa a ma; a sekɔra ka taga so kɔnɔ. Nka Farisice ta jurumunw ma yafa. Sabu mɔgo o mɔgo be a yere kɔrɔta, Ala be o tigi majigi, nka mɔgo o mɔgo be a yere majigi, Ala be o tigi kɔrɔta.»

*Yesu ka dugawu ke denmisɛnw ye
(Matiyu 19.13-15; Marika 10.13-16)*

¹⁵ Ayiwa, mɔgo dɔw nana ni denɲɛninw fana ye Yesu fe, janko a ye maga o ra; nka karamɔgodɛnw ka o ye minke, olugu ka ke o mɔgow mafiyɛnya ye.

¹⁶ Nka Yesu ka o denw lana a yere kɔrɔ, k'a fɔ ko: «Aw y'a to denmisɛnw ye na ne fe, aw kana o bari; sabu mɔgo minw be i ko denmisɛnw, Ala ta Masaya* ye olugu le ta ye.

¹⁷ Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko ni mɔgo o mɔgo ma sɔn Ala ta Masaya ma i ko denfitini, o tigi tena don a ra fiyewu.»

*Cɛ naforotigi ta ko
(Matiyu 19.16-30; Marika 10.17-31)*

¹⁸ Ayiwa, Yahudiyaw ta pamɔgo dɔ ka Yesu jininka ko: «An karamɔgoɲuman, ne ka kan ka mun le ke janko ne ye panamanya banbari sɔrɔ?»

¹⁹ Yesu k'a fɔ a ye ko: «Mun na i ko ne ma ko: «Karamɔgoɲuman?» Mɔgoɲuman si te yi, ni Ala kelenpe te.

²⁰ Ayiwa, i ka Ala ta sariyaw* lɔn, ko: «I kana jɛneya ke, i kana mɔgo faga, i kana sonyari ke, i kana faninya fɔ k'a la i mɔgoɲogɔn na, i fa ni i ba bonya.» »

²¹ Cɛ ka Yesu jaabi ko: «Ne ka o sariyaw beɛ sira tagama kabini ne denmisɛnman.»

²² Yesu ka o mɛn minke, a ko cɛ ma ko: «Fɛn kelen belɛn ka i jɛn: taga i borofɛnw beɛ fiyeere, ka o wari tarantaran fagantanw na; ni o kɛra, naforoba bɛna ke i fe arijana ra. O kɔ, i be na ka na tugu ne kɔ.»

²³ Cɛ ka o kuma mɛn minke, a panasisira kɔsɛbe, sabu naforo caman tun b'a fe.

²⁴ Yesu ka cɛ panasisinin ye minke, a ko: «Naforo be mɔgo minw fe, olugu don ka gbɛlɛn Ala ta Masaya* ra dɛ!

²⁵ ɲɔgɔmɛ don ka di miseniwo fe, ka temɛ naforotigi don kan Ala ta Masaya ra.»

²⁶ Yesu lamɛnbagaw ko: «O tuma jɔn le bɛna kisi sa?»

²⁷ Yesu ka o jaabi ko: «Fɛn min be mɔgo kapa, o te Ala kapa.»

²⁸ Piyɛri ko Yesu ma ko: «Anw dɔ? Anw jɛnna an borofɛnw beɛ kɔ ka tugu i nɔ fe!»

²⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko ni mɔgo o mɔgo ka jɛn a ta bon kɔ, walama a muso kɔ, walama a balemaw kɔ, walama a somɔgow kɔ, walama a ta denw kɔ, Ala ta Masaya kosɔn,

³⁰ o tigi bɛna o fɛnw beɛ ɲogɔn caman sɔrɔ dunupa ra yan, ka taga panamanya banbari fana sɔrɔ sini.»

*Yesu ka a ta saya ni a kunuko fɔ tuun
(Matiyu 20.17-19; Marika 10.32-34)*

³¹ O kɔ, Yesu ka a ta karamɔgodɛn tan ni fla wele ka o gbara a yere kɔrɔ, k'a fɔ o ye ko: «An tagatɔ flɛ Zeruzalɛmu; Min kɛra Adamaden ye*, ciraw ka ko o ko fɔ o ta ko ra, o beɛ bɛna ke.

³² O bɛna a mina ka a don siya wɛrɛ mɔgow boro. Olugu bɛna a logɔbɔ, k'a nɛni, ka daji tu a kan.

³³ O bɛna a bugɔ ni gbɛɲɛ ye, ka sɔrɔ ka a faga; nka a saya tere sabanan na a bɛna kunu.»

³⁴ Nka karamɔgodɛnw ma foyi faamu o kumaw ra. Kuma kɔrɔ dogora o ma. O ma a tagafan lɔn.

Yesu ka fiyentɔɔɛ na yelɛ

(Matiyu 20.29-34; Marika 10.46-52)

³⁵ Yesu surunyara Zeriko dugu ra; fiyentɔɔɛ dɔ tun siginin bɛ sirada ra, a bɛ daariri kɛra.

³⁶ A ka jama mankan mɛn minke, a ka mɔgow jininka ko mun mankan lo.

³⁷ O k'a fɔ a ye ko Yesu Nazaretika le bɛ temɛna.

³⁸ Fiyentɔɔɛ pɛrɛnna ko: «Yesu, Dawuda Mamaden*, sabari ka na ne ma!»

³⁹ Mɔgo minw tun bɛ na fɛ, olugu songɔra a ra, ko a ye je. Nka a ka dɔ le fara a pɛrɛnkan kan ko: «Dawuda Mamaden*, sabari ka na ne ma.»

⁴⁰ Yesu lɔra; a k'a fɔ o ye ko o ye na ni a ye. A sera Yesu kɔrɔ minke, Yesu k'a jininka ko:

⁴¹ «I b'a fɛ ne ye mun kɛ i ye?» A ka Yesu jaabi ko: «Matigi, ne b'a fɛ ka yeri kɛ le tuun.»

⁴² Yesu k'a fɔ a ye ko: «Ne sɔnna, i ye yeri kɛ; i ta lanaya ka i kisi!»

⁴³ O yɔrɔnin kelen bɛɛ, cɛ na yelɛra, a tugura Yesu kɔ, ka to ka Ala tando. Mɔgow ka o ye minke, o ka Ala tando.

19

Yesu ni Zake ta ko

¹ Yesu donnin kɔ Zeriko dugu kɔnɔ, a tun bɛ dugu cɛtigɛra.

² Cɛ dɔ tun bɛ o dugu kɔnɔ, a tɔgo ye ko Zake; ale le tun ye ninsaraminabagaw namɔgo ye, naforo fana tun b'a fɛ.

³ Zake tun b'a fɛ ka Yesu ye, k'a lɔn jɔn lo; nka a tun tɛ se, sabu ale tun ka surun, jama fana tun ka ca.

⁴ O ra, a borira ka taga na fɛ, ka taga yelɛ sikomɔriyiri dɔ ra, janko ka Yesu ye, sabu Yesu tun ka kan ka temɛ o yɔrɔ ra.

⁵ Yesu nana se yiri jukɔrɔ minke, a ka a na kɔrɔta san fɛ k'a fɔ Zake ye ko: «Zake, i teliya ka jigi yan, sabu ne ka kan ka jigi i ta so bi.»

⁶ Zake teliyara ka jigi, ka taga ni Yesu ye so kɔnɔ a ninsɔndiyaninba.

⁷ Mɔgow ka o ye minke, o bɛɛ ka kɛ Yesu kɔrɔfɔ ye, ko: «A sɔnna ka taga jigi jurumuntɔ ta so kɔnɔ!»

⁸ Nka Zake lɔnin tora Matigi na fɛ k'a fɔ a ye ko: «Matigi, ne bɛ ne borofɛnw tarancɛ bɛɛ di fagantanw ma; ni a kɛra ko ne ka mɔgo dɔ tɔpɔ k'a borofɛn mina, ne bɛ o jɔgɔn naani kɔsegi o tigi ma.»

⁹ Yesu k'a fɔ a ye ko: «Kisiri sera nin so kɔnɔ bi, sabu nin cɛ fana ye Iburahima ta duruja dɔ ye.

¹⁰ Min kɛra Adamaden ye*, ale nana mɔgo tununinw le yɔrɔpini ka o kisi.»

Baaraden saba ta ko

(Matiyu 25.14-30)

¹¹ Ayiwa, ka mɔgow to o bɛ Yesu lamɛnna, a ka talen dɔ la o ye; sabu o tun bɛ surunyara Zeruzalɛmu na, ani mɔgow ta miiriya tun ye ko Ala ta Masaya* bɛna sigi o wagati yɛrɛ le ra.

¹² A ko: «Fagamaden dɔ tun bɛ tagara jamanajan dɔ ra, ka taga masaya sɔrɔ, ka seko ka na sigi a yɛrɛ ta jamana mɔgow kunna.

¹³ Ayiwa, sani a ye taga, a ka cɛ tan wele a ta baaradenw na, ka warigbɛ waga tan di o bɛɛ kelen kelen ma, k'a fɔ o ye ko o ye jago kɛ ni a ye, ka dɔ fara a kan sani ale ye seko ka na.

¹⁴ «Nka a ko tun man di a ta jamanamɔgo dɔw ye. A taganin kɔ, o ka cira bla ka taga masacɛba fɛ ka taga a fɔ a ye ko olugu t'a fɛ o cɛ ye na sigi olugu kunna.

¹⁵ «Nka, o bɛɛ n'a ta, a ka masaya sɔɔ ka na a ta jamana ra. A nana minke, a tun ka wari di a ta baaraden minw ma, a ka olugu wele ka na, ko o ka tɔnɔ min sɔɔ, o ye na a yira ale ra.

¹⁶ Baaraden fɔlɔ nana; a ko: «Ne matigice, ne ka baara ke ni i ta wari ye ka a warigbe waga tan sɔɔ ka fara a kan.»

¹⁷ A ko a ma ko: «O jana, baaradenɲuman le be i ye. Fɛn fitini le dira i ma, nka i kɛra lanamɔɔ ye o ra. O kosɔn, ne bɛna i sigi dugu tan kunna.»

¹⁸ O kɔ, flanan nana; ale ko: «Ne matigice, ne ka baara ke ni i ta wari ye ka a warigbe waga looru sɔɔ ka fara a kan.»

¹⁹ A matigice ko o ma ko: «Ele fana bɛna sigi dugu looru kunna.»

²⁰ Baaraden dɔ wɛɛ nana, ale ko: «Ne matigice, i ta wari fle nin ye. Ne tun k'a don fani dɔ kɔnɔ, k'a dogo.

²¹ Ne siranna i ja, sabu ele ye mɔɔ fariman le ye. I ma fɛn min bla, i be o le ta, i ma foro min sɛɛ, i be o siman tige.»

²² A matigice ko a ma ko: «Ele baaradenjugu. Ne bɛna kiti tige i kan ka kapa ni i yɛɛ darakuma le ye. I k'a lɔn ko ne ye mɔɔ fariman le ye, ko ne ma fɛn min bla, ne be o ta, ko ne ma foro min sɛɛ, ne be o siman le tige;

²³ o tuma, mun kosɔn, i ma ne ta wari bla waribon na? Ni o tun kɛra, ne kɔseginin, ne tun bɛna a ta, ka tɔnɔ sɔɔ ka fara a kan.»

²⁴ A Matigice k'a fɔ a kɛɛfɛmɔɔw ye ko: «Aw ye a ta wari mina a ra k'a di warigbe waga tan tigi ma.»

²⁵ Nka o mɔɔw ko: «An matigice, warigbe waga tan be ale fe ka ban o.»

²⁶ Masace ko: «Dɔ be min fe, dɔ wɛɛ bɛna di o le ma; nka dɔ tɛ min fe, hali fitini min b'a fe, o bɛna bɔsi a ra.

²⁷ Ayiwa, sisan, ne jugu minw tun t'a fe ne ye sigi olugu kunna, aw ye o bɛɛ mina ka na o bɛɛ faga ne yɛɛ ja na yan.» »

Yesu tagato Zeruzalemu

(Matiyu 21.1-11; Marika 11.1-11; Yuhana 12.12-19)

²⁸ Ayiwa, Yesu ka o kumaw bɛɛ fɔ ka ban tuma min na, a blara jama ja, o ka ke taga ye Zeruzalemu.

²⁹ O tagara surunya Betifaze ra tuma min na, ani Betani, ka o to Oliviyesunw kuru kɛɛ fe, Yesu ka a ta karamɔɔɔden fla ci.

³⁰ A k'a fɔ o ye ko: «Dugu min fle an ja fe, aw ye taga yi; ni aw sera yi, aw bɛna faliden dɔ sirinin ye, mɔɔ si ma yɛɛn min kan fɔlɔ. Aw y'a foni ka na ni a ye yan.

³¹ Ni mɔɔ dɔ ka aw jɛninka ko: «Mun kosɔn aw b'a fonina?» Aw y'a fɔ a ye ko: «An Matigi le mako b'a ra.» »

³² Karamɔɔɔden fla tagara minke, Yesu tun k'a fɔ o ye cogo min na, o tagara a sɔɔ ten.

³³ O tun be faliden fonina minke, falitigiw ko o ma ko: «Mun kosɔn aw be faliden fonina?»

³⁴ O ko: «An Matigi le mako b'a ra.»

³⁵ O nana ni faliden ye Yesu fe; o ka o ta derege dɔw la fali kɔ ra, ka Yesu layɛɛn ka sigi a kan.

³⁶ Ka o tagato to, mɔɔw tun be o ta deregebaw lalara sira kan Yesu ja.

³⁷ O tun be surunyara Zeruzalemu na ka ban. O sera Oliviyesunw kuru jigijigi ra minke, Yesu tun ka kabako minw ke karamɔɔɔdenw ja na, o bɛɛ jusu diyaninba ka ke Ala tando ye ni kanba ye o kabako kɛninw kosɔn.

³⁸ O tun b'a fora ko:
«Masace min be nana Matigi Ala togo ra,
dugawu ye ke o ye.

Hera ye ke sankolo ra,
nɔɔɔ ye la Ala tɔɔ kan sanfeyɔɔw bɛɛ ra.»

³⁹ Farisi* dɔw tora jama ra k'a fɔ Yesu ye ko: «Karamɔɔɔɔ, a fɔ i ta karamɔɔɔɔdenw ye ko o ye je.»

⁴⁰ Yesu ka o jaabi, ko: «Hali ni o jera, kabakuruw le bɛna pɛɛn o nɔ ra; ne bɛ o fɔ aw ye.»

Yesu ka Zeruzalemu ta tɔɔɔ ko fɔ

⁴¹ O surunyara Zeruzalemu na; Yesu ka dugu ye minke, a kasira a kunna k'a fɔ ko:

⁴² «Fɛn min bɛ se ka hera ke aw ye, ni a kera ko aw tun ka o lɔn bi! Nka o dogora aw ma sisan.

⁴³ Lon dɔ, bɛna se, aw juguw bɛna aw datugu, ka aw lamini ni kogow ye, ka dingaw sogi ka dugu fanw bɛɛ lamini ka aw degu.

⁴⁴ O bɛna dugumɔɔɔw bɛɛ dɔndɔn ka o jɔɔɔ, ka aw ta dugu bɛɛ ci, ka a kabakuruw bɛɛ yɛɛɛɛ; sabu Ala tun b'a fɛ ka aw demɛ wagati min na, aw ma o wagati jate!»

Yesu ka jagokebagaw gbɛnna

(Matiyu 21.12-17; Marika 11.15-19; Yuhana 2.13-22)

⁴⁵ Ayiwa, Yesu tagara don Alabatosoba lu kɔɔɔ, ka jagokebagaw* gbɛn ka bɔ.

⁴⁶ A k'a fɔ o ye ko: «A sebera Kitabu kɔɔɔ, ko: <Ne ta bon bɛna ke Aladaariyɔɔ le ye,> nka aw kɔni ka a yɛɛma ka a ke sonw dogoyɔɔ le ye†.»

⁴⁷ Yesu tun bɛ mɔɔɔw karanna lon bɛɛ Alabatosoba kɔɔɔ. Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamɔɔɔw*, ani jamana jamɔɔɔw tun bɛ Yesu fagasababu le pinina.

⁴⁸ Nka o tun bɛna a mina cogo min na, o tun ma o lɔn; sabu Yesu ta ko tun ka mɔɔɔw bɛɛ kun mina, o bɛɛ tun b'a lamenna.

20

Yesu ta fanga sɔɔɔɔɔɔ

(Matiyu 21.23-27; Marika 11.27-33)

¹ Lon dɔ, Yesu tun bɛ mɔɔɔw karanna Alabatosoba kɔɔɔ, ani ka Kibaro Diman* fɔ o ye; sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamɔɔɔw*, ani cɛkɔɔɔba dɔw nana a fɛ.

² O ko: «A fɔ an ye: I bɛ nin kow kera fanga juman sababu le ra, ani jɔn le ka o fanga di i ma?»

³ Yesu ka o jaabi ko: «Ne fana bɛna aw pininka ko kelen na.

⁴ Aw ye nin fɔ ne ye: jɔn le tun ka Yuhana Batizerikebaga ci ka na mɔɔɔw batize? Ala wa, walama mɔɔɔw?»

⁵ O yɛɛ dama ka ke a miiri ye, ko: «Ni an ko: <Ala lo>, a bɛna a fɔ ko: <O tuma mun kosɔn aw ma la a ra?»

⁶ Nka ni an fana ko: <Mɔɔɔw lo>, jama bɛna an bon ni kabakuru ye dɛ; sabu o bɛɛ lanin b'a ra ko Yuhana ye Ala ta cira le ye.»

⁷ O kosɔn o ka Yesu jaabi ko olugu m'a lɔn.

⁸ Yesu fana ko: «Ayiwa, ni o lo, min ka fanga di ne ma ka nin kow ke, ne fana tena o fɔ aw ye.»

Baaradenjuguw ta ko

(Matiyu 21.33-46; Marika 12.1-12)

⁹ O ko, Yesu ka nin talen fɔ jama ye; a ko: «Cɛ dɔ le tun ka rezenforo sɛnɛ ka a karifa baarakebaga dɔw ma, ka bɔ ka taga tagama dɔ ra ka taga wagatijan ke yi.

* 19:45 19.45 O mɔɔɔw tun bɛ bɛganw fiyeere sarakabɔbagaw le ma, walama ka wari falen o ye. † 19:46 19.46 Nin kuma fɔra Ezayi 56.7 ani Yeremi 7.11.

¹⁰ Rezen bɔwagati nana se tuma min na, a ka a ta baaraden dɔ ci rezenforo kɔrɔsibagaw fɛ ko o ye rezenmɔ dɔ di. Nka rezenforo kɔrɔsibagaw ka o mina, ka a bugɔ, ka a borolakolon gben ka taga.

¹¹ Forotigi ka baaraden dɔ wɛrɛ ci; o ka o bugɔ, ka o neni, ka o borolakolon gben ka taga.

¹² A ka mɔgɔ sabanan ci o fɛ; o ka o bugɔ ka a mandimi, ka a gben.

¹³ Forotigi ko: «Ne bɛna nin ko kɛ cogo di?» A ko: «Ayiwa, ne bɛna ne yɛrɛ dence kanunin le ci o fɛ. Ne bɛ miiri ko o bɛna ale bonya.»

¹⁴ Ayiwa, rezenforo kɔrɔsibagaw nana forotigi dence nato ye minkɛ, o k'a fɔ ɲɔgɔn ye ko: «Nin le bɛna cɛn ta! An y'a mina ka a faga, janko foro ye kɛ an ta ye.»

¹⁵ A sera o ma minkɛ, o tagara ni a ye foro ko fɛ ka taga a faga.»

Yesu ko: «Ayiwa, sisan forotigi bɛna na mun le kɛ o rezenforo kɔrɔsibagaw ra sa?

¹⁶ A bɛna na ka na o faga, ka a ta foro karifa mɔgɔ wɛrɛw ma.»

Mɔgɔw ka o kuma mɛn minkɛ, o ko: «E! Ala ma an kisira o ko ɲɔgɔn ma.»

¹⁷ Yesu ka jama flɛ, k'a fɔ o ye ko: «Nin kuma min sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «Bonlobagaw banna kabakuru min na, o le nana kɛ kabakuru sɔbɛman ye, ka kɛ bon kabakuru fɔlɔ ye,» aw ta miiriya ra o kuma kɔrɔ ye di le?

¹⁸ Ayiwa, ni mɔgɔ o mɔgɔ kɔni ka ben o kabakuru kan, o tigi kolow bɛɛ bɛ karikari; ni o kabakuru fana ka ben mɔgɔ o mɔgɔ kan, a bɛ o tigi ɲɔɲɔ.»

Ninsɔngɔ sarako

(Matiyu 22.15-22; Marika 12.13-17)

¹⁹ Sariya karamɔgɔw* ni sarakalasebagaw kuntigiw* tun b'a fɛ ka Yesu mina o yɔrɔnin kelen bɛɛ ra, sabu o k'a lɔn ko a ka talen fɔ olugu le ma; nka o siranna jama ɲa.

²⁰ O ka kɛ Yesu kɔrɔsi ye. O ka mɔgɔ dɔw ci ka taga Yesu kɔrɔsiri kama; olugu tagara o yɛrɛ kɛ i n'a fɔ mɔgɔsɔbɛw, ka Yesu dakorɔbɔ janko a ye kuma bɛnbari dɔ fɔ, o ye a minasababu sɔrɔ ka taga ni a ye jamanatigi fɛ, ani fagamaw fɛ, ka taga kiti tige a kan.

²¹ O mɔgɔw nana Yesu ɲininka ko: «An karamɔgɔ, an k'a lɔn ko i ta kumaw, ani ta karan fana terennin lo; i tɛ mɔgɔ bɔ mɔgɔ ra, i bɛ mɔgɔw karan Ala sira ra ka kapa ni can le ye.

²² Ayiwa, yala ka ninsɔngɔ sara masaceba Sezari ye, o bennin lo wa, walama a bennin tɛ?»

²³ Ayiwa, Yesu tun bɔra o mɔgɔw ta nanbara kɔrɔ ma.

²⁴ A ko o ma ko: «Aw ye tama kelen yira ne ra.» O ka tama kelen yira a ra. A ko: «Jɔntigi ja ni a tɔgɔ le bɛ nin wari kan?» O ko: «Masaceba Sezari.»

²⁵ Yesu ko: «Ayiwa, ni o lo, aw ye Sezari ta kɔsegi Sezari ma, ka Ala ta kɔsegi Ala ma.»

²⁶ O mɔgɔw ma hali kuma den kelen sɔrɔ ka bɔ Yesu da ra jama ɲa na, min bɛ kɛ a minasababu ye. Yesu ta jaabiri ka o kabakoya; o jera!

Sadusiw ka Yesu ɲininka suw kunuko ra

(Matiyu 22.23-33; Marika 12.18-27)

²⁷ Ayiwa, Sadusiw, minw b'a fɔ ko mɔgɔ si su tɛna kunu lahara, olugu dɔw gbarara Yesu ra k'a ɲininka; o ko:

²⁸ «An karamɔgɔ, cira Musa tun ka nin kuma seɓɛ sariya* ra, ko: «Ni cɛ dɔ ka muso furu, ka sa k'a sɔrɔ a ma den sɔrɔ ni o muso ye, a balemace ka kan ka o muso ta ka den sɔrɔ ni a ye a balemace nɔ ra.»

²⁹ «Ayiwa, balemace wolonfla tun be yi. Folo ka muso furu, ka sa, a ma den soro.

³⁰ Balemace flanan ka muso ta, ka sa, a ma den soro; sabanan fana ta kera ten.

³¹ O ce wolonfla bee ka muso furu ka gban jogon na, ka sa, o si ma den to o ko.

³² O ko, muso yere sara.

³³ Ayiwa, ni suw nana kunu lahara o, muso bena ke jon kelen le ta ye sa? Sabu o ce wolonfla bee tun ka a furu!»

³⁴ Yesu ka o jaabi, ko: «Dununa ra yan le ce be muso furu, muso fana be sigi ce fe.

³⁵ Nka ni Ala nana a latige ko mog'o minw ka kan ni wagati nata ta panamanyakura ye, ni olugu kununa ka bo saya ra, olugu tena muso furu, walama ka di ce ma;

³⁶ o fana tena sa ka ye. O bena ke i ko melekew; o be ke Ala denw ye, sabu o bora saya ra ka don Ala ta panamanya ra.

³⁷ «Ayiwa, ni mog'o ka sa, a be taga kunu lahara; cira Musa ka o le yira an na. Yiritunin tasumaman koro a ka Ala wele ko: «Ibrahim ta Ala, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala.»

³⁸ O koro ye ko Ala te mog'o saninw ta Ala ye; mog'o panamanw ta Ala lo; sabu Ala fe, o mogow bee panaman lo.»

³⁹ O kumaw fonin ko, sariya karamog'o* dow ko a ma ko: «An karamog'o, i ka can fo.»

⁴⁰ Ayiwa, k'a ta o wagati ra, o ma son ka Yesu jininka tuun.

Kirisita ma ke Dawuda Mamaden doron ye

(Matiyu 22.41-46; Marika 12.35-37)

⁴¹ Yesu ko mogow ma ko: «Mun koson mogow b'a fo ko Ala ka Kisibaga* min layiri ta, ko o bena ke Dawuda Mamaden* le ye?

⁴² K'a soro Dawuda yere k'a sebe Zaburuw kitabu kon'o, ko: «Matigi Ala k'a fo ne Matigi ye ko:

Na i sigi ne kininboroyanfan fe,

⁴³ fo ne ye i juguw mina ka o bla i sen koro.»

⁴⁴ Ayiwa, ni Dawuda be o Kisibaga wele ko a Matigi, o tuma a be se ka ke Dawuda Mamaden ye cogo di?»

Yesu ka sariya karamogow dogoya

(Matiyu 23.1-36; Marika 12.38-40)

⁴⁵ Jama bee tun be Yesu lamenna; a ko a ta karamogodenw ma ko:

⁴⁶ «Aw ye aw yere korosi sariya karamogow* ra de! Deregebadon ka di olugu ye ka yaala. O b'a fe mog'o tow le ye olugu fo jamayorow ra. Karansow* kon'o, nafesigiyorow le ka di o ye; ni o ka o wele domuniyorow ra, nafesigiyorow le ka di o ye.

⁴⁷ O be muso ce saninw borofenw bee domu. O be Ala daari ka meen janko mogow ye o korosi. O le koson, o ta kiti bena gbeleya ka teme tow ta kan.»

21

Muso fagantan ta saraka

(Marika 12.41-44)

¹ Ka Yesu to Alabatosoba kon'o, a k'a na korota ka naforotigiw ye, o be o ta saraka blara sarakablamina kon'o.

² A ka muso fagantan do fana ye, min ce tun sara, ale ka warimisennin fla bla sarakablamina kon'o.

³ Yesu ko: «Can ra ne b'a fo aw ye, ko nin muso fagantan min ce sara, ale ka saraka min di, o cayara ka teme tow bee ta kan;

⁴ sabu tɔw ka fitini dɔrɔn le bɔ o ta naforo ra k'a bla sarakablaminan kɔnɔ; nka ale ka a ta wari bɛɛ le di, hali domuni songɔ ma to a boro tuun.»

*Yesu ka dunupa laban tagamasiyenw yira
(Matiyu 24.3-14; Marika 13.1-2)*

⁵ Ayiwa, mɔgɔ dɔw ka kɛ Alabatosoba ko lakari ye, ko a cɛ ka ji, ko a lɔra ni kabakuru jumanmanw le ye, ani mɔgɔw ka sarakafen minw di Ala ma.

⁶ Yesu ko: «Aw ja bɛ nin bon minw na tan dɛ, lon dɔ nin bonw bɛɛ bɛna cici, ka a kabakuruw bɛɛ yereɛ ka bɔ jɔgɔn kunna.»

⁷ Karamɔgɔdenw ko: «An karamɔgɔ, nin kow bɛna kɛ wagati juman, ani tagamasiyen juman bɛna a yira ko a wagati sera?»

⁸ Yesu ka o jaabi, ko: «Aw ye aw yere kɔrɔsi, aw kana a to mɔgɔ si ye aw lafiri; sabu mɔgɔ caman bɛna na ni ne tɔgɔ ye, k'a fɔ ko olugu le ye Kisibaga* ye, ko wagati sera ka ban. Aw kana tugu o kɔ.

⁹ Ni aw nana to ka kere mankanw mɛn, ani murutiri kow, aw ja kana tige; sabu jagboya lo ko o kow ye kɛ; nka o si tɛ a laban ye fɔlɔ.»

¹⁰ A ko o ma ko: «Siya dɔ bɛna wuri dɔ were kama, jamana dɔ bɛna wuri dɔ were kama.

¹¹ Dugukoloyereyerebaw bɛna kɛ yɔrɔ dɔw ra, ani banajuguw, ani kɔngɔbaw. Siranyafenw, ani tagamasiyenba dɔw bɛna kɛ sankolo ra.

¹² «Nka sani o kow bɛɛ ye kɛ, o bɛna aw mina ka aw bugɔ. O bɛna aw tɔrɔrɔ, o bɛna aw mina ka taga ni aw ye karansow* kɔnɔ janko ka kiti tige aw kan, ka aw bla kaso ra. O bɛna taga ni aw ye masacew fɛ, ani jamana jamɔgɔw fɛ ne tɔgɔ kɔsɔn.

¹³ O bɛna kɛ sababu ye k'a to aw ye kɛ ne seerew ye ka kuma olugu fɛ.

¹⁴ Aw y'a to aw hakiri ra, ko aw man kan ka kuma dɔ labɛn, aw bɛna taga min fɔ janko ka aw yere bɔsi.

¹⁵ Sabu ne yere le bɛna kuma don aw da ra, ka hakiritigiya di aw ma, min sababu ra aw juguw si tɛna se ka kuma kɛ ni aw ye, walama ka aw sɔsɔ.

¹⁶ Aw worobagaw, ani aw balemaw, ani aw somɔgɔw, ani aw teriw bɛna aw janfa, ka aw caman faga.

¹⁷ Mɔgɔw bɛɛ bɛna aw kɔninya ne tɔgɔ kɔsɔn.

¹⁸ Nka, o bɛɛ n'a ta, hali aw kunsigiden kelen tɛna tunu.

¹⁹ Ni aw ka nin kow sɔnmina, o le bɛna aw nin kisi.»

*Yesu ka Zeruzalemu dugu halaki ko fɔ
(Matiyu 24.15-21; Marika 13.14-19)*

²⁰ Yesu ko: «Ni aw nana Zeruzalemu dugu lamininin ye kerekɛjamaw fɛ wagati min na, aw ka kan k'a lon ko dugu cituma sera.

²¹ Ni o wagati sera k'a sɔrɔ minw bɛ Zude mara ra, olugu ye bori ka taga kuruw fan fɛ; minw bɛ Zeruzalemu dugu kɔnɔ, olugu ye bɔ; minw bɛ kongo kɔnɔ, olugu kana don dugu kɔnɔ.

²² «Sabu, o lon bɛna kɛ Ala ta kititigelon ye Zeruzalemu kan, janko kuma minw bɛɛ sebera Kitabu kɔnɔ, o ye kɛ can ye.

²³ O lonw na bɔnɔ bɛna muso lasiritɔw sɔrɔ, ani minw bɛ sin dira denw ma; sabu tɔrɔrɔba bɛna kɛ jamana kɔnɔ, ka Ala ta dimi ben nin jamana mɔgɔw kan.

²⁴ O bɛna o faga ni kerekemuruw ye, o bɛna o mina ka taga o kɛ kasodenw ye siya werew* ta jamana bɛɛ ra. O cogo ra, siya were mɔgɔw bɛna don Zeruzalemu ka o ta fanga sigi fɔ ka taga o ta wagati dafa.»

*Yesu nacogo ka bɔ sankolo ra
(Matiyu 24.29-35; Marika 13.24-31)*

²⁵ «Ayiwa, sankolo ra, tagamasiyen dɔw bɛna kɛ tere ni karo ni lolow kan. Dugukolo kan, jatigɛba le bɛna mɔgɔw mina fɔ ka o kɔnɔnɔban, kɔgoji ni jikurubaw ta mankan kosɔn.

²⁶ Ko minw bɛna kɛ dugukolo kan, mɔgo dɔw ja tigeninba bɛna to o miiriri ra fɔ ka na kirin, sabu sankolo ta sebayaw bɛna yuguyugu ka bɔ o nɔ ra.

²⁷ O tuma ra, Min kɛra Adamaden ye*, o bɛna o nato ye sankaba dɔ kan ni sebayaba ye, ani nɔɔrɔba.

²⁸ Ayiwa, ni aw ka na o kow kɛto ye tuma min na, aw ye aw kun kɔrɔta ka aw ja lawuri san fɛ, sabu aw ta kisiri wagati le surunya ra ten.»

Torosun ta karan

(Matiyu 24.32-35; Marika 13.28-31)

²⁹ O kɔ, Yesu ka talen dɔ fɔ o ye; a ko: «Aw ye torosun kɔrɔsi, ani yiri tɔw bɛɛ.

³⁰ Ni aw k'a ye ko o bɛ flaburukuraw bɔra, aw b'a lon ko samiya surunyara.

³¹ O cogo kelen na, ni aw nana a ye ko nin kow bɛ kɛra tuma min na, aw y'a lon ko Ala ta Masaya* wagati le surunyara.

³² Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko bi mɔgɔw tɛna sa ka ban fɔ nin kow bɛɛ ye kɛ ka dafa.

³³ Sankolo ni dugukolo bɛna tɛmɛ, nka ne ta kuma tɛna tɛmɛ fiyewu.

³⁴ «Aw ye aw yɛrɛ kɔrɔsi, aw kana to domunibaw ra, ani minni na, ka to ka hami dunupafenw sɔrɔri dɔrɔn na, k'a to ne nalon ye na bara aw ra;

³⁵ sabu ne nalon bɛna bara dunupamɔgɔw bɛɛ ra, ka o mina i ko jo.

³⁶ O kosɔn, aw ye aw janto aw yɛrɛ ra, ka Ala daari wagati bɛɛ, janko aw ye fanga sɔrɔ, kojugu minw bɛna kɛ, ka bɔsi o bɛɛ ma; ni o kɛra, Min kɛra Adamaden ye*, aw kun kɔrɔtanin bɛna se ka lo o ja kɔrɔ.»

³⁷ Ayiwa, Yesu tun bɛ to ka mɔgɔw karan Alabatosoba kɔnɔ tere fɛ. Ni su ka ko, kuru min bɛ wele ko Oliviyesunw kuru, a tun bɛ taga si o yɔrɔ ra.

³⁸ Sɔgɔmada joona fɛ, mɔgɔw bɛɛ tun bɛ taga lajen a kɔrɔ Alabatosoba kɔnɔ ka a ta karan lamɛn.

22

Mɔgɔw ka janfa siri Yesu kama

(Matiyu 26.1-5; Marika 14.1-2; Yuhana 11.45-53)

¹ Ayiwa, Burufunubari janagbɛ* min bɛ wele ko Jonyaban janagbɛ*, o tun bɛ surunyara.

² Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamɔgɔw* tun bɛ cogo pinina ka Yesu faga, nka o tun bɛ siranna jama ja.

Zudasi ka Yesu janfa

(Matiyu 26.14-16; Marika 14.10-11)

³ Ayiwa, Setana donna Zudasi jusukun na, min bɛ wele fana ko Sikariyɔti, ani min tun ye Yesu ta karamɔgɔden tan ni fla dɔ ye.

⁴ Zudasi tagara sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Alabatosoba kɔrɔsibagaw kuntigiw fɛ; a bɛna Yesu mina k'a don o boro cogo min na, o kumana ka bɛn o kan.

⁵ O kuma diyara olugu ye kosɛbɛ. O ka layiri ta a ye ko o bɛna wari di a ma.

⁶ Zudasi sɔnna; a ka kɛ cogo pini ye, a bɛna se ka Yesu sɔrɔ ka a don o boro cogo min na, jama kana bɔ a kala ma.

Karamɔgɔdenw ka Jonyaban janagbɛ labɛn

(Matiyu 26.17-25; Marika 14.12-21; Yuhana 13.21-30)

⁷ Burufunubari janagbɛ* wagati ra, lon min na Jonyaban janagbɛ ta saraka ka kan ka faga,

⁸ o lon na Yesu ka Piyeri ni Yuhana ci; a ko: «Aw ye taga Jonyaban panagbe domuni laben an ye janko an ye a domu.»

⁹ O ka Yesu jaabi ko: «I b'a fe an ye taga a laben min le?»

¹⁰ Yesu ko: «Ni aw donna dugu konɔ, aw bɛna bɛn ni cɛ dɔ ye, ji bɛ daga ra a kun na. A bɛna taga don lu min konɔ, aw ye tugu a kɔ ka taga don fɔ o lu konɔ.

¹¹ Ni aw sera yi, aw y'a fɔ lutigi ye ko: «An karamɔgo ko, ko ale ni a ta karamɔgodenw bɛna Jonyaban panagbe domuni kɛ bon min konɔ, ko o bon bɛ min?»

¹² Ayiwa, a bɛna bonba dɔ yira aw ra sankaso san fe, fɛn bɛɛ bɛ a konɔ. Aw bɛna Jonyaban panagbe domuni laben o bon le konɔ.»

¹³ Ayiwa, Piyeri ni Yuhana tagara. O tagara a sɔrɔ i ko Yesu tun k'a fɔ o ye cogo min na. O ka Jonyaban panagbe domuni laben.

Jɛnpɔgɔnya domuni

(Matiyu 26.26-30; Marika 14.22-26; Korɛntikaw fɔlɔ 11.23-25)

¹⁴ Domuniwagati sera minke, Yesu sigira domuni na ni a ta karamɔgodenw ye.

¹⁵ Ka o to domuni na, Yesu k'a fɔ o ye ko: «Ne koni tun b'a fe yɛrɛ le ka nin panagbe domuni kɛ ni aw ye sani ne ye tɔɔrɔ.

¹⁶ Sabu ne b'a fɔ aw ye ko ne tena a jɔgɔn domu tuun fiyewu fɔ ka taga se lon min na, a kɔrɔ ye min ye, o bɛna kɛ Ala fe a ta Masaya* ra.»

¹⁷ A ka jifiye ta, rɛzɛnji tun b'a konɔ, a ka baraka la Ala ye, k'a fɔ a ta karamɔgodenw ye ko: «Aw y'a mina, aw bɛɛ ye dɔ min a ra,

¹⁸ sabu ne b'a fɔ aw ye ko ne tena rɛzɛnji min tuun fiyewu fɔ lon min Ala ta Masaya* bɛna na.»

¹⁹ O kɔ, a ka buru ta, ka baraka la Ala ye, k'a tigɛtigɛ ka dɔ di o ma, k'a fɔ o ye ko: «Nin ye ne farikolo le ye, o le dira aw kosɔn. Aw ye nin kɛ ka aw hakiri jigi ne ra.»

²⁰ O cogo ra, domuni bannin kɔ, Yesu ka jifiye ta, rɛzɛnji tun b'a konɔ. A k'a di o ma, k'a fɔ o ye ko: «Ala bɛ jɛnpɔgɔnyakura* min don ni mɔgow ye ne jori baraka ra, o le bɛ nin ye. O jori le bɔnna aw kosɔn.

²¹ Nka o bɛɛ n'a ta, aw ra min bɛna ne don mɔgow boro, o tigi ni ne siginin bɛ domuni na yan.

²² Min kɛra Adamaden ye*, o koni bɛna sa, i n'a fɔ a tun latigera cogo min na. Nka mɔgo min bɛna kɛ sababu ye k'a janfa, bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ.»

²³ Karamɔgodenw ka kɛ jɔgɔn pininka ye ko olugu ra jɔn kelen le bɛna sɔn ka o ko jɔgɔn kɛ.

Karamɔgodenw ko jɔn le ye jamɔgo ye olugu ra

²⁴ Ayiwa, sɔsɔri dɔ nana wuri karamɔgodenw cɛ ra, ko olugu ra jɔn le ka kan ka jate jamɔgo ye.

²⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Aw k'a lon ko siya wɛrɛ mɔgow ta masacɛw bɛ o mara fanga ra; fanga bɛ minw fe, olugu b'a fe jamanadenw ye olugu wele ko konumankebagaw.

²⁶ Nka a man kan ka kɛ ten aw cɛ ra. Aw ra min ye mɔgoba ye, o tigi ye kɛ i n'a fɔ bɛɛ ra fitini; min ye jamɔgo ye, o tigi ye kɛ i n'a fɔ tɔw ta baaraden.

²⁷ Baaraden min bɛ gba kɛ, ani a matigicɛ min bɛna sigi ka domuni kɛ dɔrɔn, o fla ra juman le ka bon? Min bɛna sigi ka domuni kɛ, o le man bon wa? O bɛɛ n'a ta, ne bɛ aw cɛ ra i ko baaraden.

²⁸ «Aw koni jijara ka to ni ne ye ne ta kɔrɔbɔrikow bɛɛ ra.

²⁹ O le kosɔn, ne bɛ Ala ta Masaya* labla aw ye, i n'a fɔ ne Fa ka a labla ne ye cogo min na.

³⁰ O kosɔn aw bɛna domuni ni minni kɛ ni ne ye ne ta Masaya* ra. Aw bɛna sigi masasiginanw kan ka Izirayeli* siya tan ni fla ta kiti tigɛ.»

Yesu ko Piyeri bɛna ban ale ra

(Matiyu 26.31-35; Marika 14.27-31; Yuhana 13.36-38)

³¹ O kɔ, Yesu ko Simɔn ma ko: «Simɔn, Simɔn, Setana tun k'a jini ko a bɛ aw kɔrɔɔ, i ko o bɛ siman tenten cogo min na.

³² Nka ne ka Ala daari ele ye, janko i ta lanaya kana cen. Ni ele nana nimisa tuma min na ka na ne fɛ, i ye i balema tɔw ja gbɛɛya.»

³³ Piyeri ko Yesu ma ko: «Matigi, ni kaso lo walama ni saya yɛrɛ lo, ne labennin lo ka o bɛɛ kɛ ni i ye.»

³⁴ Yesu ko: «Piyeri, ne b'a fɔ i ye ko sani dondo ye kasi bi, ele bɛna a fɔ mɔgow ye fɔ sijaga saba ko i ma ne lon.»

Yesu ka a ta karamɔɔɔdenw ladi ko o ye o yɛrɛ labɛn

³⁵ O kɔ, Yesu ko a ta karamɔɔɔdenw ma tuun ko: «Ne tun ka aw ci, ko aw kana wari bla aw kun, ko aw kana bɔrɔ ta, ko aw kana sanbaraw ta minke o, yala fɛn dɔ dɛsɛra aw fɛ wa?» Karamɔɔɔdenw k'a jaabi ko: «Foyi si ma dɛsɛ an na.»

³⁶ Yesu ko: «Sisan kɔni, ni wari bɛ min fɛ, o tigi ye o bla a yɛrɛ kun; ni bɔrɔ bɛ min fɛ, o tigi ye o ta. Ni muru tɛ min fɛ, o tigi ye a ta fani dɔ fiyeere ka dɔ san.

³⁷ Sabu ne b'a fɔ aw ye ko min sɛbɛra ne ta ko ra, o ka kan ka kɛ. A sɛbɛra ko: «O k'a jate ni kojugukɛbagaw ye.» Ayiwa, sisan, o kow kɛwagati surunyara.»

³⁸ Karamɔɔɔdenw ko Yesu ma ko: «Matigi, ni o lo, muru fla ye nin ye.» Yesu ko: «A ka ji ten.»

Yesu ni karamɔɔɔdenw tagara kuru kan

(Matiyu 26.36-46; Marika 14.32-42)

³⁹ O kɔ, Yesu bɔra ka taga Oliviyesunw kuru kan, i n'a fɔ a tun derira k'a kɛ cogo min na. A ta karamɔɔɔdenw tugura a kɔ.

⁴⁰ O sera yi minke, Yesu ko o ma ko: «Aw ye Ala daari, janko Setana kana aw nɛgɛ ka aw bla kojugu ra.»

⁴¹ O kɔ, a bɔra o kɔrɔ ka gbara na fɛ dɔɔnin, ka a kinbiri gban ka Ala daari.

⁴² A ko: «Ne Fa, ni i bɛ sɔn, i ye nin tɔrɔ yɔrɔ janya ne ra. Nka ne yɛrɛ sago kana kɛ, ele sago le ye kɛ.»

⁴³ [O tuma, meleke dɔ bɔra sankolo ra ka na a ja gbɛɛya.

⁴⁴ Sabu o wagati tun gbɛɛyara Yesu ma kɛsɛ, a jusukun tun tɔrɔra haali; a ka Ala daari ni baraka ye ka wasi fɔ a wasiji kɛra i n'a fɔ jori, ka tɔnitɔni dugu ma.]

⁴⁵ A ka Ala daari minke, a wurira ka na a ta karamɔɔɔdenw fɛ, ka na a sɔrɔ olugu bɛɛ sunɔɔra, nanasisi fɛ.

⁴⁶ A ko o ma ko: «Mun kosɔn aw bɛ sunɔɔra? Aw ye wuri ka Ala daari, janko Setana kana na aw nɛgɛ ka aw bla kojugu ra.»

Yahudiyaw nana Yesu minayɔrɔ ra

(Matiyu 26.47-56; Marika 14.43-50; Yuhana 18.3-11)

⁴⁷ Ka Yesu to kuma ra, o barara ka jama nato ye. Yesu ta karamɔɔɔden tan ni fla ra, kelen min tɔɔ tun ye ko Zudasi, ale tun bɛ o na fɛ. A nana ka na gbara Yesu ra, ko a bɛ Yesu fo ni kanuyafori ye.

⁴⁸ Yesu ko a ma ko: «Zudasi, Min kɛra Adamaden ye*, ele ka kanuyafori le kɛ tagamasiyen ye ka o janfa k'a don mɔgow boro wa?»

⁴⁹ Karamɔɔɔdenw nana a ye ko o nana Yesu minayɔrɔ le ra minke, o ko Yesu ma ko: «Matigi, an tɛ muru ta o kama wa?»

⁵⁰ O yɔrɔnin bɛɛ, Yesu ta karamɔɔɔden kelen ka muru kɛ ka sarakalasebagaw kuntigiba* ta jɔncɛ kininboroyanfan toro caron ka bɔ yi.

⁵¹ Yesu ko: «Aw y'a to ten!» A magara o ce toro ra ka a keneya.

⁵² O ko, Yesu kumana sarakalasebagaw kuntigiw fe, ani Alabatosoba korosibagaw kuntigiw, ani cekorobaw, olugu minw tun nana a minayoro ra; a ko: «Aw nana ni berew ni kerekemuruw ye ne kama, k'a ke i ko aw nana benkannikebaga do le ko;

⁵³ k'a soro ne tun be ni aw ye Alabatosoba konon lon bee, nka aw ma son ka ne mina. Ayiwa, aw ta wagati le sera sisan, dibi ta fanga ta wagati lo.»

Piyeri ko a ma Yesu lon

(Matiyu 26.57-58,69-75; Marika 14.53-54,66-72; Yuhana 18.12-18,25-27)

⁵⁴ O ka Yesu mina ka taga ni a ye, ka taga a ladon sarakalasebagaw kuntigiba* ta lu konon; Piyeri tora yorojan, ka ke tugu ye o ko.

⁵⁵ O ka tasuma do mana lu ce ma ka sigi o koron. Piyeri nana sigi o koron.

⁵⁶ Baaradenmuso do nana Piyeri signin ye tasuma koron minke, a ka a lalaga ka a fe, k'a fo ko: «Nin ce fana tun be ni Yesu ye!»

⁵⁷ Nka Piyeri ma son ka lo a ra. A ko: «Muso, ne yere m'a lon.»

⁵⁸ Donon kera, mogow were nana Piyeri ye; ale fana ko: «Ele fana ye Yesu ta mogow do le ye!» Piyeri ko o tigi ma ko: «Ne te o do ye de!»

⁵⁹ Wagati dama temenin ko, mogow were nana a fo k'a gbeleya ko: «Sigiya t'a ra, ce nin tun be ni Yesu ye, sabu Galileka lo.»

⁶⁰ Piyeri ko: «Ce, ne ma i ta kuma faamu de!» O wagati kelen na, ka Piyeri to kuma ra, dondo kasira.

⁶¹ Matigi Yesu ka a ja munu ka Piyeri fe. O tuma Matigi tun ka kuma min fo a ye, a hakiri jigira o ra, ko: «Sani dondo ye kasi bi, ele bena a fo sinaga saba, ko i ma ne lon.»

⁶² O tuma Piyeri bora kene ma ka taga kasi kosebe.

Yesu ta toron ni a ta kiti

(Matiyu 26.67-68; Marika 14.65)

⁶³ Yesu korosibagaw tun be a logobora, ka to ka a bugon.

⁶⁴ O ka a ja siri, ka ke a pininka ye ko: «Min ka i bugon, o tigi togon lon k'a fo!»

⁶⁵ O ka a neni ka kumajugu caman were fo a ma.

(Matiyu 26.59-66; Marika 14.55-64; Yuhana 18.19-24)

⁶⁶ Dugu gbera minke, Yahudiya ta cekorobaw ta jenkuru, ani sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* ka o ta kititigejama lajen, ka Yesu wele ka na.

⁶⁷ O k'a pininka ko: «Ni ele le ye Kisibaga* ye, a fo an ye.» Yesu ka o jaabi ko: «Ni ne k'a fo aw ye, aw tena la a ra,

⁶⁸ ni ne fana ka aw pininka, aw tena ne jaabi.

⁶⁹ Nka k'a ta bi ra, Min kera Adamaden ye*, o bena taga sigi Sebestigi Ala kininboroyanfan fe.»

⁷⁰ O mogow bee ko: «O tuma Den min bora Ala ra*, ele lo ke?» Yesu ka o jaabi ko: «Aw k'a fo cogo min na, ne lo.»

⁷¹ O ko: «An mako te mogow si ta seereya ra tuun! A yere da k'a fo, an k'a men.»

23

O tagara ni Yesu ye Pilati fe

(Matiyu 27.1-2,11-14; Marika 15.1-5; Yuhana 18.28-38)

¹ Ayiwa, jama bee jenna ka wuri ka taga ni Yesu ye Pilati fe.

² O sera Pilati fe minke, o ka ke Yesu jaraki ye, ko: «An k'a korosi k'a ye ko nin ce be an ta jamana mogow kononosura, ka o lamuruti, ka o bari ka ninsongo sara masaceba Sezari ma; a ko fana, ko ale ye Kisibaga* ye, ko ale ye masace ye.»

³ Ayiwa, Pilati ka Yesu jininka ko: «Ele le ye Yahudiyaw ta masace ye wa?» Yesu ka a jaabi ko: «I k'a fo cogo min na, ne lo.»

⁴ O ko, Pilati kumana sarakalasebagaw* kuntigiw ni jama fe, ko: «Ne ma kojugu si soro nin ce ra min be se ka ke a jarakikun ye.»

⁵ Nka, mogow k'a fo Pilati ye k'a gbeleya ko: «A be mogow bee lamurutira ni a ta karan ye Zude mara bee ra; a k'a damina Galile le, ka na se fo yan.»

O tagara ni Yesu ye Herodi fe

⁶ Pilati ka o kuma men minke, a ka o jininka ko yala Yesu ye Galileka le ye wa?

⁷ Pilati k'a men minke ko Yesu ye masace Herodi ta mara mogodo le ye, a ko o ye taga ni Yesu ye Herodi fe, sabu Herodi yere tun be Zeruzalemu o wagati ra.

⁸ Herodi ka Yesu ye minke, o diyara Herodi ye haali; sabu a tun ka fen caman men Yesu ta ko ra. A mena, Herodi tun b'a fe ka Yesu ye janko a ye kabako do keto ye Yesu fe.

⁹ O koson Herodi ka jininkari caman ke Yesu fe, nka Yesu ma a jaabi o si ra.

¹⁰ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* fana tun nana Herodi fe; o tun be kuma ni baraka ye ka Yesu jaraki kosebe.

¹¹ Masace Herodi ni a ta sorasiw ka Yesu dogoya; a ka masacefani do don a ra, ka a logobo, ka soro ka a laseko Pilati fe tuun.

¹² Pilati ni Herodi tun bennin te kakoro; nka o lon na o kera teripogonmanw ye.

Yesu fagako latigera

(Matiyu 27.15-26; Marika 15.6-15; Yuhana 18.39-19.16)

¹³ Ayiwa, Pilati ka sarakalasebagaw* kuntigiw, ani jamana pamogow, ani jama lajen.

¹⁴ A ko o ma ko: «Aw nana ni nin ce ye ne fe ka na a fo ne ye ko a be jamana mogow lamurutira; nka ne ka a jininka aw bee na na, ne k'a ye ko aw be a jarakira fen o fen na, a ma o si ke.

¹⁵ Herodi* fana ma kojugu soro a ta ko ra, sabu ale fana ka a laseko ne ma yan tuun. Nin ce koni ma foyi ke min be se ka ke a fagasababu ye.

¹⁶ O koson, ne bena a fo ko o y'a bugo ni gbeje ye k'a labla.»

¹⁷ [Ayiwa, san o san, Yahudiyaw ta Jonyaban janagbe ra*, Pilati tun ka kan ka kasoden do labla.]

¹⁸ Jama bee jenna ka peren k'a fo ko: «Nin ce faga, i ye Barabasi labla!»

¹⁹ K'a soro lon do o Barabasi le tun ka jama lamuruti dugu konso, fo ka mogodo faga; o le tun kera a blakun ye kaso ra.

²⁰ Ayiwa, Pilati tun b'a fe ka Yesu le labla, O koson a ka o jininka tuun.

²¹ Nka o perenna, ko: «A gbengben yiri ra! A gbengben yiri ra!»

²² Pilati ka o jininka a sinaga sabanan na, ko: «O tuma a ka kojugu juman kelen le ke sa? Ne ma foyi ye a ra min be a fagakun bo; o ra ne bena a fo ko o y'a bugo, ka a labla.»

²³ Nka jama perenna ni fanga ye ko Yesu ye gbengben yiri ra le. O ta perenkanw ka Pilati kapa.

²⁴ Ayiwa, o tun be min pinina, Pilati k'a latige ko a bena o ke o ye.

²⁵ O tun ka ce min daari, Pilati ka o labla, o min tun blara kaso ra murutiri ni mogofaga koson. A ka Yesu don o boro, ko a ye ke o sago ye.

O ka Yesu gbengben yiri ra

(Matiyu 27.32-56; Marika 15.21-41; Yuhana 19.17-30)

²⁶ Ayiwa, ka o tagato to ni Yesu ye, o ka ce do boto ye kongo ra, min togo tun ye ko Simon, Sirenika tun lo. O ka gbengbenyiri* la ale kun, ko a ye a ta ka tugu Yesu ko.

²⁷ Ka o tagato to, jamaba tugura o ko; muso dow tun be o jama ra, olugu tun be o disiw gbasigbasira ka kasi Yesu koson.

²⁸ Yesu ka a ja munu k'a fo o ye ko: «Zeruzalemu musow, aw kana kasi ne koson de! Aw ye kasi aw yerew ni aw ta denw le koson!

²⁹ Sabu, lon do bena se, o lon na o bena a fo ko: «Muso minw ma den sorɔ, minw ma den woro ka ye, ani o ma sin di den ma fiyewu, olugu ta pana.»

³⁰ O wagati ra, mogow bena a fo kuruw ye ko: «Aw ye ben an kan!» K'a fo kongoriw ye ko: «Aw ye an datugu!»

³¹ Sabu, ni o ka nin ko nogon ke yirikene ra, ni a nana se yirijalan ma do?»

³² O tun be tagara ni Yesu ye, ani kojugukebaga fla, ka taga olugu faga ni Yesu ye.

³³ Ayiwa, yoro min togo ye ko Kunkolo yoro, o sera yi minke, o ka Yesu gbengben yiri ra o yoro ra, ka kojugukebaga fla fana gbengben yiri werew kan, kelen be Yesu kininboroyanfan fe, kelen be a numanboroyanfan fe.

³⁴ Yesu ko: «Ne Fa, yafa o ma, sabu o be min kera, o ma o lon.» Sorasiw ka kara la ka Yesu ta faniw tarantaran nogon na janko o bee ye o ta sorota lon.

³⁵ Jama tun lonin be, o b'a flera. Yahudiyaw ta pamogow tun be Yesu logobora, ko: «A ka mogow tow kisi; a ye a yere kisi sisan sa, ni a kera ko ale le ye Kisibaga* ye, Ala ka min panawoloma!»

³⁶ Sorasiw fana gbarara Yesu ra k'a logobo, ka minnifen kumunin do yira a ra,

³⁷ k'a fo a ye ko: «Ni ele le ye Yahudiyaw ta masace ye, i yere kisi sa!»

³⁸ O tun ka nin kumaw sebe yiri do kan a kun san fe, ko: «Nin ye Yahudiyaw ta masace ye.»

³⁹ Kojugukebaga fla minw tun gbengbenna ni Yesu ye, o ra kelen tun be a nenina, k'a fo a ye ko: «Ele le te Kisibaga* ye wa? I yere kisi sa, i ye an fana kisi!»

⁴⁰ Nka to kelen songora ale ra k'a fo a ye ko: «Ele te siran Ala ja wa? Nin tooro kelen le te ele fana kan wa?

⁴¹ An koni ka kan ni nin ye, sabu an ka kojugu min ke, o tooro le be anw kan; nka nin ce ma kojugu si le ke.»

⁴² O ko, a ko Yesu ma ko: «Yesu, ni i nana ke i ta Masaya* ra tuma min na, i ye i hakiri to ne ra.»

⁴³ Yesu ko a ma ko: «Ne b'a fo i ye can ra, bi yere i bena ke ni ne ye arijana ra.»

⁴⁴ Ayiwa, tere sera kunce tuma min na, dibi barara ka don jamana fan bee ra fo ka taga wulada surunya.

⁴⁵ Alabatosoba cetigefani faranna fla ye.

⁴⁶ O tuma, Yesu perenna ni fanga ye k'a fo ko: «Ne Fa, ne be ne nin to i boro.» A ka o fo minke, a sara.

⁴⁷ Ayiwa, sorasikuntigi ka o kow ye minke, a ka Ala tando, k'a fo ko: «Can ra, nin ce koni tun ye mogow terennin le ye.»

⁴⁸ Jama minw bee tun be yi, olugu ka o kow ye ka ban tuma min na, o sekora ka taga dugu konɔ, o panasisininba tora ka ke o disi gbasigbasi ye.

⁴⁹ Yesu ta teriw bee, ani muso minw tun tugura a ko kabini Galile, olugu tun lonin be yorojan ka ke o kow fle ye.

O ka Yesu sutara

(Matiyu 27.57-61; Marika 15.42-47; Yuhana 19.38-42)

⁵⁰ Yahudiyaw ta kititigebagaw ta jenkuru ta mogow do tun be yi, min togo tun ye ko Yusufu; mogosobe, ani mogow terennin tun lo.

⁵¹ Kititigebaga tow tun ka ko minw latige, ani o tun ka ko minw ke, ale tun ma jen ni o ye o ra. Ale tun be bo Arimate; o ye Yahudiyaw ta dugu do ye. A jigi tun be Ala ta Masaya* nawagati kan.

⁵² A tagara Pilati fe ka taga Yesu su daari a fe.

⁵³ O kɔ, a tagara Yesu su lajigi ka bɔ gbengbenyiri* ra, ka a kasanke ni fanigbe do ye, ka taga a la kaburu kɔnɔ; o kaburu tun sogira fara le kɔnɔ; su tun ma deri ka don o yɔrɔ ra fɔlɔ.

⁵⁴ O lon tun ye Nenekirilon* nasigi le ye; Nenekirilon tun be pini ka damina.

⁵⁵ Muso minw tun tugura Yesu kɔ kabini Galile, olugu tun tagara ni Yusufu ye kaburuda ra. O ka kaburu fle, ka Yesu su lacogo fana fle.

⁵⁶ O kɔ, o sekɔra ka na so kɔnɔ ka na kasadiyananw, ani wusunanw laben Yesu ye. Nka o ma sɔn ka foyi ke Nenekirilon* na, ka kapa ni Yahudiyaw ta sariya* ye.

24

Mɛlɛkɛw ka Yesu kunuko fɔ musow ye

(Matiyu 28.1-10; Marika 16.1-8; Yuhana 20.1-10)

¹ Ayiwa, logokun tere fɔlɔ sɔgomada joona fe, musow tun ka kasadiyanan minw laben, o tagara ni o ye kaburuda ra.

² O tagara a sɔrɔ ko kabakuruba kolonkolonna ka bɔ kaburu da ra.

³ O donna kaburu kɔnɔ, nka o ma Matigi Yesu su ye.

⁴ O ko ka o hakiri pagami. Ce fla barara ka na lo o na kɔrɔ, fanigbe pepe be o ra.

⁵ Musow siranninba ka o kun suuru; nka o ce fla k'a fɔ o ye ko: «Mun koson mogɔ min panaman lo, aw be o pini suw ce ra?»

⁶ A te yan! A kununa. Wagati min na a tun be ni aw ye Galile, a ka kuma minw fɔ aw ye, aw ye aw hakiri to o ra.

⁷ A tun ko, ko Min kera Adamaden ye*, ko o ka kan ka don jurumunkebagaw boro, o bɛna a gbengben yiri ra ka a faga; nka a saya tere sabanan, a bɛna kunu.»

⁸ O tuma musow hakiri jigira Yesu ta kumaw na.

Musow ka Yesu kunuko fɔ karamɔgɔdenw ye

⁹ Musow bɔra kaburu ra ka taga o kow bee lakari ciraden* tan ni kelen ye, ani o tɔpɔgɔn tɔw bee.

¹⁰ O musow tun ye Mariyamu Magidalakamusu ye, ani Yahani, ani Yakuba bamuso Mariyamu; muso to minw tun be ni o ye, olugu fana ka o kuma kelen le fɔ ciradenw ye.

¹¹ Nka musow ka min fɔ, ciradenw ka o jate manamanakan ye, o ma la a ra.

¹² Nka o bee n'a ta, Piyeri wurira ka bori ka taga kaburu ra. A birira ka kaburu kɔnɔ fle; a ma foyi ye ni kasanke dɔrɔn te. A kɔnɔnɔbannin sekɔra ka taga a ta so.

Karamɔgɔden fla min tun be tagara Emayusi

(Marika 16.12-13)

¹³ Ayiwa, o lon kelen na, karamɔgɔden fla tun be tagara dugu do ra, o dugu tɔgo ye ko Emayusi. O dugu ni Zeruzalemu ce tun te temɛ kilo tan ni kelen kan.

¹⁴ Ko minw bee tun kera Zeruzalemu o wagati ra, o tun be o baro le kera.

¹⁵ Ka o to kuma ni sɔsɔri ra, Yesu yere nana gbara o ra ka to ka tagama o kere fe ka taga.

¹⁶ O na tun be Yesu ra, nka a kera i n'a fɔ fen do le tun ka o bari ka a lon.

¹⁷ Yesu ka o pininka ko: «Aw tagato be kumana mun ko le ra de?» Kabini Yesu ka o fɔ, o lɔra, o panasisininba.

¹⁸ O ra, kelen min tɔgo ye ko Kilopasi, ale ko: «Ni ele kelen kɔni te, mogɔ si te Zeruzalemu min b'a fɔ ko ko minw kera yi, ko a ma do lon o ra.»

¹⁹ Yesu ka o pininka ko: «Ko juman le kera?» O ka a jaabi ko: «Ko min kera Yesu Nazaretikace ra ke! A tun kera cira barakaman ye, ka kapa ni a ta kewalew ye, ani a ta kuma, Ala na kɔrɔ, ani mogow bee nakɔrɔ.

²⁰ An ta sarakalasebagaw* kuntigiw, ani an ta jamana jamogow ka a mina ka a di Rōmu* fagamaw ma, ko o y'a faga; o k'a gbengben yiri ra.

²¹ An jigi tun b'a kan ko ale le bēna kē Izirayelimogow Kisibaga* ye; nka o bēē ra, nin kow kera, bi ye a tere saba le ye.

²² An ta jenkuru ra, muso dōw nana kuma dō fō an ye min ka an kōnōnōban fō ka tēmē. O ko o tagara kaburu ra sōgomada joona fē,

²³ ko olugu ma su ye kaburu kōnō, ko olugu ka mēlēkē dōw ye, ko o mēlēkew k'a fō olugu ye ko Yesu panaman lo.

²⁴ An tōpogon dōw fana tagara kaburu ra, olugu tagara a soro i ko musow k'a fō an ye cogo min na, nka o ma ale yere ye.»

²⁵ O kō, Yesu yere kumana o fē, a ko: «Aw mōgo hakirintanw, ciraw ka kuma minw bēē fō, aw tē la o ra joona.

²⁶ Kisibaga tun man kan ka tōoro o cogo ra ka soro ka taga don a ta nōoro ra wa?»

²⁷ O kō, kuma minw bēē sebera Ala ta Kuma ra a ta ko ra, a ka o nafō o ye, k'a damina cira Musa ta sariya* kitabu ra, ka taga se cira tōw bēē ta kitabu ma.

²⁸ Ayiwa, o surunyara dugu donda ra tuma min na, Yesu k'a kē i n'a fō a bē temena ka taga na fē.

²⁹ Nka o ka a lalo ka a daari ko a ye to ni olugu ye, ko su bē jini ka ko. A donna ni o ye dugu kōnō ka to ni o ye.

³⁰ Ayiwa, Yesu nana sigi domuni na ni o ye minke, a ka buru ta ka baraka la Ala ye ka a tarantaran ka a didi o ma.

³¹ Yesu ka buru di o ma tuma min na, o hakiri yelera, o k'a lon ko Yesu yere lo. Nka o barara ka fōn a ra.

³² O mōgo fla tora k'a fō pōgon ye ko: «A tun bē Kitabu ta kumaw nafōra an ye sira ra minke, an jusu diyaninba le tun tē o wagati ra wa?»

³³ O yōronin bēē, o wurira ka seko ka taga Zeruzalemu. O tagara se yi minke, o ka karamogoden tan ni kelen ni o tōpogonw lajennin soro.

³⁴ Karamogodenw k'a fō o mōgo fla ye ko: «Can ra, Matigi kununa ka bō saya ra; Simon yere k'a ye!»

³⁵ Ko minw kera o cē fla fana ra sira ra, ani o ka Yesu lon cogo min na wagati min a ka buru tarantaran k'a di o ma, o ka o lakari karamogoden tōw ye fana.

Yesu ka a yere yira karamogodenw na

(Matiyu 28.16-20; Marika 16.14-18; Yuhana 20.19-23; Kewalew 1.6-8)

³⁶ Ayiwa, ka karamogodenw to o kumaw ra, Yesu yere barara ka na lo o cē ra, k'a fō o ye ko: «Ala ye hera kē aw ye.»

³⁷ Karamogodenw bēē ja tigera, o siranna; sabu o tun b'a miirira ko o na bē su dō ja le ra.

³⁸ Nka Yesu k'a fō o ye ko: «Mun koson aw hakiri pagamina? Mun na o miiriya pōgon bē aw jusukun na?»

³⁹ O kō, Yesu ko: «Aw ye ne borotegew, ani ne senw flē: ne yere lo! Aw ye maga ne ra k'a flē kē! Bu ni kolo tē su ja ra, i ko aw na bē ne ra cogo min na.»

⁴⁰ Yesu ka o fō minke, a k'a borow ni a senw yira o ra.

⁴¹ Ayiwa, karamogodenw jusu diyara kosebē, nka kōnōnōban koson o tun ma la a ra hali bi. Yesu ka o pininka ko: «Domunifen dō bē aw fē yan wa?»

⁴² O ka jēgē wusunin dō di a ma.

⁴³ A ka o mina k'a domu o bēē na na.

Yesu ka Ala ta Kuma koro yira karamogodenw na

⁴⁴ O kɔ, a k'a fɔ o ye ko: «Wagati min na ne tun bɛ ni aw ye, ne tun ka o le fɔ aw ye; ko fɛn o fɛn sɛbɛra ne ta ko ra cira Musa ta sariya* ra, ani cira tɔw ta kitabuɔw ra, ani Zaburuɔw kitabu ka min fɔ ne ta ko ra, o kow bɛɛ tun ka kan ka kɛ.»

⁴⁵ O cogo ra, a ka karamɔgɔdenw hakiri yɛɛ janko o ye Kitabuɔw kumaw kɔrɔ faamu.

⁴⁶ O kɔ, a k'a fɔ o ye tuun ko a sɛbɛra Kitabu kɔnɔ ko Ala ka Kisibaga* min layiri ta, ko mɔgɔw bɛna o tɔɔrɔ, ka a faga; nka a saya tere sabanan a bɛna kunu;

⁴⁷ o ra, k'a damina Zeruzalemu, waajuri ka kan ka kɛ dunupamɔgɔw bɛɛ ye ale tɔgɔ ra, ko mɔgɔw ye nimisa o ta jurumunw na janko Ala ye yafa o ma.

⁴⁸ O kɔ, Yesu k'a fɔ o ye ko: «Aw le ye ne ta kow bɛɛ seerew ye.

⁴⁹ Ne Fa Ala ka Nin Saninman* min layiri ta aw ye, ne bɛna o ci aw ma. Nka aw ye to Zeruzalemu dugu kɔnɔ fɔ o sebgaya ye jigi aw kan folo ka bɔ san fɛ.»

Yesu yɛlɛnna ka taga sankolo kɔnɔ

(Marika 16.19-20; Kɛwalew 1.9-11)

⁵⁰ O kɔ, a tagara ni karamɔgɔdenw ye Betani dugu fan fɛ; a ka a boro fla kɔrɔta ka dugawu kɛ o ye.

⁵¹ K'a to dugawukɛ ra o ye, a kɔrɔtara ka bɔ o cɛ ra ka taga sankolo ra.

⁵² Karamɔgɔdenw ka kɛ a bato ye; o kɔ, o sekɔra ka taga Zeruzalemu, o nagarininba.

⁵³ O tun bɛ jɔgɔn lajɛn Alabatosoba kɔnɔ wagati bɛɛ ka Ala tando.

YUHANA KA YESU TA KIBARO DIMAN MIN SEBE **Kitabu faamucogo**

Yuhana le kera nin kitabu sebebaga ye. I n'a fo ale yere tun be ni Yesu ye, a ka fen o fen sebe, a yere na ka o bee ye.

Kitabu daminakumaw be Yesu ta Alaya le yira. Yesu le be wele ko Kuma, min tun be ni Ala ye, min tun ye Ala ye, ani min kera adamaden ye ka na sigi an ce ra (1.14). Yuhana ko nin kitabu sebekun ye janko aw y'a lon ka la a ra ko Yesu le ye Kisibaga ye, Den min bora Ala ra, ani janko o lanaya koson aw ye panamanya soro a togo baraka ra (20.31).

Yesu ka baara min ke k'a to Galile mara ra, Yuhana ta kitabu be o le lakari an ye. A be Yesu ta tagamasiyenw lakari ka o tugutugu nogon na, ani a ta waajuriw.

Matiyu k'a yira ko Yesu ye Kisibaga ye, Marika k'a yira ko Yesu ye Ala ta baaraden ye, Luka k'a yira ko Yesu kera adamaden ye; nka Yuhana ta kitabu b'a yira an na ko Den min bora Ala ra*, ko Yesu ye o le ye.

Kitabu sebebaga be talen caman ke ka Yesu cogo yira: A ko Yesu ye yeelen ye dunupamogow fe, ani domunifen min be panamanya di, ani ji min be panamanya di; Yesu le ye sagaw ta donda ye, ani sagagbenbagapuman, ani rezensun, ani can, ani min be suw lakunu, ka panamanya di mogow ma.

Kitabu ta hayan belebebeba kera Yuhana 3.16 ye, min be Ala ta kanuya ni a ta kisiri ko yira an na. «Sabu Ala ka dunupamogow kanu haali fo Den kelenpe min bora Ala ra, a ka o di ka a ke saraka ye, janko ni mogow o mogow ka la o Den na, o tigi kana taga halaki lahara, nka o tigi ye panamanya banbari soro.»

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1.1-18)

Yuhana Batizerikebaga ta karamogoden folow (1.19-51)

Yesu k'a ta baara damina kene kan mogow na na (2-12)

Yesu ka a tagako fo sankolo ra (13-17)

Yesu ta tooro ni a ta saya (18-19)

Yesu kununa k'a yere yira karamogodenw na (20-21)

Kuma kera yeelen ni panamanya ye

¹ Folofolo k'a soro fen si tun ma dan folo, min be wele ko Kuma, o tun be yi. O Kuma ni Ala tun be nogon fe, o Kuma ye Ala ye.

² Kabini folofolo o Kuma ni Ala be nogon fe.

³ Ala ka fen bee dan ale le baraka ra. Fen o fen danna fana, o si ma dan ale ko.

⁴ Panamanya tun be soro ale le ra. O panamanya le tun be yeelen bo mogow ye.

⁵ O yeelen be manamana dibi ra, nka dibi ma son a ma.

⁶ Wagati do nana se, Ala ka ce do ke a ta ciraden ye, o ce togo tun ye ko Yuhana.

⁷ A nana ka na seereya le ke, ka yeelen ko fo mogow ye, janko a ta kuma sababu ra bee ye la o yeelen ta ko ra.

⁸ Ale yere tun te yeelen ye, nka a nakun tun ye doron ka na yeelen seereya ke mogow ye.

⁹ O yeelensobe le tun nana dunupa konko ka na yeelen bo adamadenw bee ye.

¹⁰ Nka can ra, Kuma tun be dunupa ra kakoro, sabu ale le baraka ra dunupa danna. O bee n'a ta, a nana dunupa ra minke, mogow m'a lon.

¹¹ A nana a yere ta mogow fe, nka a ta mogow ma son a ra.

¹² Nka mogow minw sonna a ra, a ka olugu ke Ala denw ye.

¹³ O ma o Aladenya sɔrɔ i ko adamaden bɛ woro cogo min na; adamaden sago tɛ, mɔgɔ si sago tɛ, nka Ala yɛrɛ sago lo.

Kuma kɛra adamaden ye

¹⁴ Ayiwa, o Kuma kɛra adamaden ye. A nana sigi an cɛ ra. Nɛɛma ni can dafanin tun b'a fɛ. An fana ka a nɔɔrɔ ye. Den* kelenpe min bɔra Fa Ala ra, ale ta nɔɔrɔ lo.

¹⁵ Ayiwa, Yuhana ka ale ta ko le fɔ, ka pɛrɛn k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Ne tun ka min ko fɔ ko a bɛna na ne kɔ fɛ, ko nka a bɛ ne ja, sabu sani ne ye woro, ale tun bɛ yi kakɔrɔ, ale le ye nin ye.»

¹⁶ Ayiwa, a ka an bɛɛ wasa a ta nɛɛma baraka ra, ka nɛɛma an ye lon bɛɛ.

¹⁷ Sabu sariya* nana cira Musa le sababu ra, nka nɛɛma ni can, o nana Yesu Kirisita le sababu ra.

¹⁸ Adamaden si ja ma la Ala kan ka ye; Den min bɔra Ala ra*, ni a bɛ ni Fa Ala ye, ale le ka Ala lonniya di an ma.

Yuhana ta waajuri

(Matiyu 3.1-12; Marika 1.1-8; Luka 3.1-18)

¹⁹ Ayiwa, Yahudiyaw kuntigiw ka sarakalasebaga* dɔw ci Yuhana fɛ, ani Alabatosoba baarden dɔw; o bɔra Zeruzalemu ka taga Yuhana pininka ko: «Ele ye jɔntigi le ye?» Yuhana ka seereya min fɔ, o le ye nin ye.

²⁰ Yuhana ka a gbɛya k'a fɔ o ye, a ma a dogo; a ko: «Kisibaga* min layiri tara, ne tɛ o ye.»

²¹ O k'a pininka ko: «O tuma ele ye jɔntigi le ye? Cira Iliya* wa?» A ko: «Ne tɛ Iliya ye.» O ko tuun ko: «Cira min ko fɔra, ele lo wa?» A ko: «Ɔn-ɔn.»

²² O ko: «O tuma ele ye jɔntigi le ye? Dɔ fɔ an ye kɛ, janko an ye taga o fɔ an cibagaw ye. Ele bɛ i yɛrɛ jate jɔntigi le ye?»

²³ Yuhana ka o jaabi ni cira Ezayi ta kuma ye. A ko:

«Pɛrɛnkan min bɛ bɔ kongo kɔnɔ k'a fɔ ko:

«Aw ye sira labɛn Matigi ye,»

ne le ye o pɛrɛnkan ye.»

²⁴ Minw tun cira Yuhana fɛ, olugu tun ye Farisi dɔw ye.

²⁵ O ka a pininka tuun ko: «Ayiwa, ni i tɛ Kisibaga ye, i tɛ Iliya ye, i fana tɛ Cira ye, o tuma mun koson ele bɛ mɔgɔw batizera?»

²⁶ Yuhana ko: «Ne bɛ mɔgɔw batize ji dama le ra; nka mɔgɔ dɔ wɛrɛ bɛ aw cɛ ra, aw ma o tigi lon.

²⁷ Ale bɛna na ne kɔ fɛ; ne man kan hali k'a ta sanbara juru foni ka a bɔ a sen na.»

²⁸ Ayiwa, o kow bɛɛ kɛra Betani, Zuriden ba kɔ fɛ; Yuhana tun bɛ mɔgɔw batizera o yɔrɔ le ra.

Yesu ye Ala ta Sagaden ye

²⁹ Ayiwa, o dugusagbɛ, Yuhana ka Yesu nato ye a fɛ; a ko mɔgɔw ma ko: «Ala ta Sagaden* le ye nin ye, min bɛna dunupamɔgɔw ta jurumun bɔ o kunna.

³⁰ Ne tun ka ale le ko fɔ aw ye ko mɔgɔ dɔ bɛna na ne kɔ fɛ, ko nka a bɛ ne ja, sabu sani ne ye woro, ale tun bɛ yi kakɔrɔ; ale le ye nin ye.

³¹ Ne yɛrɛ fana tun ma a lon fɔlɔ; nka ne nana mɔgɔw batize ji ra, janko o ye kɛ sababu ye k'a to ne ye a yira Izirayelimɔgɔw ra.»

³² Ayiwa, Yuhana ka seereya kɛ Yesu ta ko ra, ko: «Ne ka Nin Saninman* jigito ye ka bɔ sankolo ra i ko jɛnetugani ka na sigi a kan.

* **1:21 1.21** Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli. **1:23 1.23** Nin kuma fora Ezayi 40.3.

³³ Ne yere tun ma a lon. Nka min ka ne ci ka na mogow batize ji ra, ale tun k'a fo ne ye ko: «Ni i nana Nin Saninman* jigito ye ka na sigi mogow min kan, o tigi le bena mogow batize ni Nin Saninman* ye.»

³⁴ Ayiwa, ne nana a ye ten, ne fana ka o seereya ke, ko Den min bora Ala ra* ko nin lo.»

Yesu ta karamogoden folow

³⁵ Ayiwa, o dugusagbe, Yuhana tun be ni a ta karamogoden fla ye tuun.

³⁶ A ka Yesu temeto ye minke, a k'a fo ko: «Ala ta Sagaden* ye nin ye.»

³⁷ Karamogoden fla ka o men minke, olugu ka tugu Yesu ko.

³⁸ Yesu ka a na munu ka o ye a yere ko; a ko o ma ko: «Aw be mun le jini?» O ko Yesu ma ko: «Rabi*, i ta so be min?» (Rabi korow ye ko Karamogow).

³⁹ Yesu ko o ma ko: «Aw ye na ka na a fle.» O tagara ni a ye ka taga a ta so ye. A tun kera wulada wagati le ra. O tora ni a ye o lon tere to be ra.

⁴⁰ Karamogoden fla minw tun ka Yuhana ta kuma men ka tugu Yesu ko, o ra kelen togo tun ye ko Andere, Simon Piyeri balemace tun lo.

⁴¹ Andere le konna ka taga a balemace Simon fe, ka taga a fo a ye ko: «An ka Masiya ye.» (Masiya, o korow ye ko Kirisita.)

⁴² Andere tagara ni Simon ye Yesu fe. Yesu ka Simon fle, k'a fo ko: «Ele le ye Yuhana dence Simon ye! Nka i togo bena la ko Sefasi.» (Sefasi, o korow ye ko farakuru.)

Filipe ni Natanayeli tugura Yesu ko

⁴³ O dugusagbe Yesu ko a be taga Galile; a tagato, a ka Filipe ye. A ko Filipe ma ko: «Tugu ne ko.»

⁴⁴ Filipe tun be bo Betisayida; o tun ye Andere ni Piyeri fana ta dugu le ye.

⁴⁵ Filipe tagara Natanayeli ye minke, a k'a fo a ye ko: «Cira Musa tun ka mogow min ko fo a ta sariya* kitabuwa ra, ani cira tow fana ka min ko fo, an ka o ye: Yesu min be bo Nazareti, ale lo, Yusufu dence.»

⁴⁶ Natanayeli ko Filipe ma ko: «Yala fennuman be se ka bo Nazareti wa?» Filipe ko: «Ayiwa, i yere ye na a fle sa.»

⁴⁷ Kabini Yesu ka Natanayeli nato ye, a ko: «Nin ye Izirayeliden yereworo le ye, nanbara te min jusukun na.»

⁴⁸ Natanayeli ko: «Ele ka ne lon cogo di?» Yesu ko: «Ka i to torosun korow, sani Filipe ye taga i wele, ne na tun be i ra yi.»

⁴⁹ Natanayeli ko: «Rabi*, Den min bora Ala ra*, ele lo; ele le ye Izirayeli* ta masace ye.»

⁵⁰ Yesu ko: «Ne k'a fo i ye minke ko ka i to torosun korow, ko ne na tun be i ra, o doron le koson i lara ne ra ke. I bena ko dow ye minw ka bon ni nin ye.»

⁵¹ Yesu ko fana ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko lon do aw bena sankolo dayelenin ye, ka Ala ta melekew yelento ni o jigito ye ne kunna, ne Min kera Adamaden ye*.»

2

Koroya min kera Kana

¹ Ayiwa, tere fla temenin ko, koroya do tun be kera Kana, Galile mara ra. Yesu bamuso tun be o koroya ra.

² O tun ka Yesu ni a ta karamogodenw fana wele ka taga o koroya ra.

³ Ayiwa, ka o to janagbe ra, duven nana dese o fe. Yesu bamuso k'a fo a ye ko: «O ta duven desera.»

⁴ Yesu k'a fo a bamuso ye ko: «Ne bamuso, i kana hami o ra; nka ne ta wagati ma se ban.»

⁵ Ayiwa, a bamuso k'a fɔ baaradenw ye ko: «Ni a nana fɛn o fɛn fɔ aw ye, aw ye o kɛ.»

⁶ O y'a sɔrɔ Yahudiyaw ta kabakurudaga wɔɔrɔ tun bɛ yi. Yahudiyaw tun bɛ o yɛrɛ saninya ni o dagaw ta ji le ye ka kapa ni o ta landa ye. Ji litiri biseegi walama kɛmɛ ni mugan tun bɛ se ka don o kabakurudagaw bɛɛ kelen kelen kɔnɔ.

⁷ Ayiwa, Yesu ko baaradenw ma ko: «Aw ye nin dagaw bɛɛ fa ni ji ye.» Baaradenw ka o bɛɛ fa fɔ ka se o da kɔrɔ.

⁸ O kɔ, a ko baaradenw ma ko: «Aw ye a bi sisan ka taga a di domuniko panabɔbaga ma.» O k'a bi ka taga a di.

⁹ Ayiwa, ji yelemana ka kɛ duven ye; domuniko panabɔbaga ka o nɛnɛ. Ale tun ma o duven bɔyɔrɔ lɔn, nka baaradenw kɔni tun ka a bɔyɔrɔ lɔn. Domuniko panabɔbaga ka kɔɔcɛ wele,

¹⁰ ka na a fɔ a ye ko: «Mɔgɔ bɛɛ bɛ duvendiman le di mɔgɔw ma fɔlɔ; ni o ka o min caman tuma min na, min man di kɔsɛbɛ, o bɛ sɔrɔ ka o di o ma. Nka ele ka duvendiman to kɔ fɛ!»

¹¹ Ayiwa, o le kɛra Yesu ta tagamasiyɛn fɔlɔ ye. O kɛra Kana, Galile mara ra. A k'a ta se bagaya yira a ta karamɔgɔdenw na o cogo le ra; olugu lara a ra.

¹² O kɔ, Yesu tagara Kapɛrinahumu, ani a bamuso, ani a balemaw, ani a ta karamɔgɔdenw. O ka tere dama kɛ yi.

*Yesu ka fiyeerekɛbagaw gbɛn ka bɔ Alabatosoba kɔnɔ
(Matiyu 21.12-13; Marika 11.15-17; Luka 19.45-46)*

¹³ Ayiwa, Yahudiyaw ta Jɔnyaban panagbɛ* tun bɛ surunyara. Yesu tagara Zeruzalɛmu.

¹⁴ Yesu ka mɔgɔ dɔw sɔrɔ Alabatosoba lu kɔnɔ, olugu bɛ misiw ni sagaw ni jɛnɛtuganiw fiyeerera; warifalɛnbagaw fana tun bɛ yi*.

¹⁵ Yesu ka jurukisɛ dɔ kɛ bisan ye ka o bɛɛ gbɛn ka bɔ Alabatosoba lu kɔnɔ, ani o ta misiw ni o ta sagaw bɛɛ. A ka warifalɛnbagaw ta wariw bɛɛ janjan, ka o ta tabaliw jɔnɔjɔni ka benben.

¹⁶ O kɔ, a k'a fɔ jɛnɛtugani fiyeerebagaw ye ko: «Aw ye nin fɛnw ta ka bɔ yan; aw kana ne Fa ta bon kɛ jagokɛyɔrɔ ye.»

¹⁷ Yesu ka o kɛ minke, a ta karamɔgɔdenw hakiri jigira ko a sɛbɛra Kitabu kɔnɔ, ko:
«I ta so ko hami bɛ ne jɛnina ne jusukun na i n'a fɔ tasuma.»

¹⁸ Ayiwa, Yahudiyaw ta panɔgɔw ka Yesu pininka ko: «I bɛ se ka tagamasiyɛn juman le kɛ k'a yira an na ko jo bɛ i fɛ ka nin kow kɛ?»

¹⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Aw ye Alabatosoba nin ci; ne bɛna a lɔ kokura tere saba kɔnɔ.»

²⁰ Yahudiyaw ko: «E, o ka san binaani ni wɔɔrɔ le kɛ nin Alabatosoba min lɔri ra, ele bɛna o lɔ kokura tere saba kɔnɔ!»

²¹ Nka Yesu tun bɛ kumana Alabatosoba min ko ra, o tun ye a yɛrɛ farikolo le ye.

²² Ayiwa, Yesu nana kunu minke ka bɔ saya ra, a ta karamɔgɔdenw hakiri jigira a ra ko Yesu tun ka o fɔ. O lara Ala ta Kuma ra. Yesu tun ka kuma min fɔ fana, o lara o ra.

Yesu ma la mɔgɔ dɔw ta lanaya ra

²³ Ayiwa, ka Yesu to Zeruzalɛmu, Jɔnyaban panagbɛ* ra, mɔgɔ caman lara a ra a ta tagamasiyɛn kɛninw kosɔn.

²⁴ Nka Yesu tun ma la o ta lanaya ra, sabu a tun ka o bɛɛ jusukun lɔn.

²⁵ A mako tun t'a ra fana ko mɔgɔ dɔ ye na dɔ ta kopaw fɔ ale ye, sabu adamaden jusukun cogo ye min ye, a ka o lɔn.

* **2:14 2.14** O mɔgɔw tun bɛ bɛganw fiyeere sarakabɔbagaw le ma, walama ka wari falɛn o ye. **2:17 2.17** Nin kuma fɔra Zaburu 69.10.

3

Yesu ni Nikodemu ta baro

¹ Ayiwa, ce do tun be Farisiw* ra, min tɔgo tun ye ko Nikodemu; Yahudiyaw ta namogo do tun lo.

² Lon do, su fe a nana Yesu fe ka na a fo a ye ko: «An karamogo, an koni k'a lon jate ko Ala le ka ele ci ka na an karan; sabu i be kabako minw kera nin ye, mogo si te se ka o ke ni Ala te ni o tigi ye.»

³ Yesu k'a jaabi ko: «Can ra, ne b'a fo i ye ko ni mogo min ma woro kokura, o tigi te se ka don Ala ta Masaya* ra fiyewu.»

⁴ Nikodemu ko: «Ni mogo korora ka ban, a be se ka woro cogo di tuun? Yala a be se ka kosegi a bamuso konɔ ka woro kokura tuun wa?»

⁵ Yesu ka a jaabi ko: «Can ra, ne b'a fo i ye ko ni mogo min ma woro ji ni Nin Saninman* baraka ra, o tigi te se ka don Ala ta Masaya ra.

⁶ Sabu min worora adamadenw baraka ra, adamadenya cogo le be ke o ra. Nka ni min worora Nin Saninman baraka ra, Nin Saninman cogo le be o tigi ra.

⁷ Ayiwa, ne k'a fo i ye minke ko aw ka kan ka woro kokura, o kana i kononɔban.

⁸ I m'a ye, fɔno be fiye ka taga yoro min ka di a ye, i be a mankan men, nka i te a boyoro lon, i te a tagayoro lon fana. Mogo min worora Nin Saninman baraka ra, o tigi ta be ten le.»

⁹ Ayiwa, Nikodemu ko Yesu ma ko: «O be se ka ke cogo di sa?»

¹⁰ Yesu ka a jaabi ko: «Ele min ye Izirayeli* karamogoba ye, ele ma o lon wa?»

¹¹ Yesu ko a ma ko: «Ne b'a fo i ye can ra, ko an ka min lon, an be o le fo; an be min ye, an be ke o le seere ye fana. Nka aw t'a fe ka son an ta seereya ma.

¹² Ko minw be kera dunupa ra yan, ni ne be o fo aw ye, ni aw ma se ka la o ra, ko minw be kera sankolo ra, ni ne ka o fo aw ye, aw bena la o ra cogo di?

¹³ Mogo si ma yelen ka taga sankolo konɔ, fo min jigira ka bo sankolo ra; Min kera Adamaden ye*, ale le be o ye.

¹⁴ «Ayiwa, cira Musa ka sa siranegeraman korota cogo min na kongokolon konɔ, jagboya lo ko Min kera Adamaden ye*, o fana ye korota o cogo ra*,

¹⁵ janko ni mogo o mogo ka la a ra, o tigi ye panamanya banbari soro.

¹⁶ Sabu Ala ka dunupamogow kanu haali fo Den* kelenpe min bora Ala ra, a ka o di ka a ke saraka ye, janko ni mogo o mogo ka la o ra, o tigi kana halaki, nka o tigi ye panamanya banbari soro.

¹⁷ Den min bora Ala ra*, Ala ma o ci dunupa ra ka na kiti ben mogow kan, nka a ka a ci le, janko dunupamogow ye kisi a sababu ra.

¹⁸ «Ni mogo min ka la a ra, Ala tena kiti ben o tigi kan; nka ni mogo min ma la a ra, kiti benna o tigi kan ka ban, sabu Den kelenpe min bora Ala ra, a ma la o ra.

¹⁹ O kiti kun le ye nin ye: Ala ta yeelen nana dunupa ra, nka dibi diyara mogow ye ka teme yeelen kan, sabu o ta kewalew ka jugu.

²⁰ Sabu mogo o mogo be kojugu ke, o be yeelen koninya le; a te son ka bo kene kan fana, sabu a be siran ko mogow kana na bo a ta kewalejuguw koro ma.

²¹ Nka mogo min be can kan, o tigi be a ta kow ke kene kan, janko bee ye a ye ka a lon ko a be tagama Ala ta sira le kan.»

Yuhana ka min fo Yesu ko ra

²² O kow ko fe Yesu ni a ta karamogodenw bora dugu konɔ ka na to Zude mara ra; a tora ni o ye ka wagati dama ke, ka to ka mogow batize.

²³ Yuhana fana tun be mogow batizera Enon, Salimu kere fe; sabu ji caman tun be o yoro ra; mogow tun be na a fe ka na batize.

* 3:14 3.14 Nin ko kera yoro min na: Jateri 21.4-9.

²⁴ O y'a soro Yuhana tun ma bla kaso ra folo.

²⁵ Ayiwa, sosori do nana wuri Yuhana ta karamogodenw ni Yahudiya do ce saninyari ko ra.

²⁶ Yuhana ta karamogodenw tagara a fo Yuhana ye ko: «An karamogo, i ni ce min tun be jagon fe Zuriden ba ko, i tun ka seereya ke min ta ko ra, a fe, a be mogow batizera sisan; mogow bee fana be tagara ale le ko.»

²⁷ Yuhana ka o jaabi ko: «Ni Ala ma fen min di mogo ma, a te se ka o soro.

²⁸ Aw yere ye ne seere ye ko ne k'a fo aw ye ko: «Ala ka Kisibaga* min layiri ta, ne te o ye. Ala ka ne ci ka na a ja fe doron.»

²⁹ Kojoce ta le be kojomuso ye. Kojoce terice koni lonin be a koro; ni a ka kojoce kumakan men, a be jagari kosebe kojoce ta kumakan koson. Ne ta jagari ye o jagon le ye; o jagari fana dafara.

³⁰ Ale ka kan ka bonya, ne ka kan ka dogoya.

³¹ «Sabu min bora Ala ra, o le be bee kunna; nka min sorora dunupa ra yan, o ye dunupa ta le ye, a fana be kuma ka kapa ni dunupa ta cogo le ye. Nka min bora sankolo ra, o be bee kunna.

³² A ka min ye, ani a ka min men, a be o le fo, nka mogo si fana te son a ta seereya ma.

³³ Ni mogo min ka son a ta seereya ma, o tigi ka a yira ka a gbeya ko Ala be min fo, o ye can le ye.

³⁴ Ala ka min ci, o le be Ala ta Kuma fo mogow ye, sabu Ala be Nin Saninman* di a ma hakeya min na, dan te o ra.

³⁵ Den min bora Ala ra*, Fa Ala be o kanu, o koson a ka fen bee se bagaya di a ma.

³⁶ Ni mogo min ka la Dence* ra, o tigi be janamanya banbari soro; nka ni mogo min ka ban Dence ra, o tigi tena o janamanya soro, nka Ala ta dimi le be o tigi kan.»

4

Samarikamuso ta ko

¹ Ayiwa, Farisiw* tun k'a men ko Yesu be karamogoden caman sorora ka o batize ka teme Yuhana kan; Yesu tun bora o ko kala ma.

² K'a soro Yesu yere tun te mogow batizera, a ta karamogodenw le tun be mogow batize.

³ O koson, Yesu bora Zude mara ra ka kosegi Galile mara ra.

⁴ Nka jagboya lo ko a tun ye Samari mara cetige.

⁵ Ayiwa, a tagara se Samari dugu do ra, o togo ye ko Sikari; Yakuba tun ka foro min di a dence Yusufu ma folofolo, Sikari be o foro le kere fe*.

⁶ Yakuba ta kolon tun be o yoro ra. Ayiwa, Yesu tun segera tagama ra minke, a nana sigi kolonda ra. O tuma ra tere tun sera kuncu.

⁷ Ayiwa, Samarikamuso do nana jibiyoro ra. Yesu ko a ma ko: «Ji do di ne ma, ne be min.»

⁸ O y'a soro a ta karamogodenw tun tagara dugu konu ka taga domuni san.

⁹ Samarikamuso ko Yesu ma ko: «E! Ele min ye Yahudiya ye, mun na ele be son ka ne daari ji minta ra, k'a soro ne ye Samarika ye?» Muso ka o fo, sabu Yahudiyaw te son jennogonya si ma ni Samarikaw ye.

¹⁰ Yesu k'a jaabi ko: «Ala be fen min di gbansan, ni i tun ka o lon, ani mogo min ko i ma ko: «Ji di ne ma, ne be min», ni i tun ka o tigi lon, ele yere le tun bena ale daari ji ra, a tun bena ji panaman di i ma.»

¹¹ Muso ko Yesu ma ko: «An karamogo, jurufiye te ele boro, kolon fana ka dun, ele bena o ji soro yoro juman sa, ka o di ne ma?

* 4:5 4.5 Yakuba ta foro ta ko: Damina 33.19; 48.22; Yosuwe 24.32.

¹² An bemace Yakuba le ka nin kolon di anw ma; ale yere ka nin ji min, ani a ta denw ni a ta beganw. O tuma ele ka bon ni an bemace Yakuba ye wa?»

¹³ Yesu ka muso jaabi, ko: «Ni mogɔ o mogɔ ka nin ji min, jiminlogɔ bena o tigi sɔrɔ tuun.

¹⁴ Nka ne be ji min di, ni mogɔ o mogɔ ka o ji min, jiminlogɔ tena o tigi sɔrɔ tuun, sabu ne be ji min di, o bena ke bununji ye o tigi konɔ ka woyo fo ka panamanya banbari di o tigi ma.»

¹⁵ Muso ko a ma ko: «An karamogɔ, o ji di ne ma ke, janko jiminlogɔ kana ne sɔrɔ tuun, ani ne kana na ji bi yan tuun.»

¹⁶ Ayiwa, Yesu ko a ma ko: «Taga i ce wele ka na yan.»

¹⁷ Muso ko: «Ce te ne fe!» Yesu ko a ma ko: «Jo be i fe k'a fo ko ce te i fe.

¹⁸ Sabu i sigira ce looru le fe; i be min fe sisan, o fana te i ce ye. I ka min fo, o ye can ye.»

¹⁹ Muso ko a ma ko: «An karamogɔ, ne k'a ye cogo min na, ele ye cira le ye!

²⁰ O ra, ne be i jininka: mun na anw Samarikaw, anw bemaw ka Ala bato nin kuru le kan yan, k'a sɔrɔ aw Yahudiyaw, aw b'a fo ko Ala ka kan ka bato yɔrɔ min na ko o ye Zeruzalemu le ye?»

²¹ Yesu k'a jaabi, ko: «Muso, la ne ra; wagati do bena se, aw tena Fa Ala bato nin kuru kan tuun, walama Zeruzalemu.

²² Ayiwa, aw Samarikaw aw be min batora, aw te o lon; nka an Yahudiyaw, an be min batora, an ka o lon, sabu kisiri bora Yahudiyaw le ra.

²³ Nka wagati bena se, a sera yere ka ban; Alabatobagasobew bena Fa Ala bato nin ni can le ra; sabu Fa Ala be o batobagaw jɔgon le jinina.

²⁴ Ala ye Nin* le ye, o koson minw bee be a bato, olugu ka kan ka a bato Nin sababu le ra, ani can ra.»

²⁵ Muso ko Yesu ma ko: «Ne ka a lon ko Masiya bena na, o be min wele Kirisita†; ni a nana, a bena fen bee jafɔ an ye.»

²⁶ Yesu ko muso ma ko: «Ne min be kumana i fe, ne yere lo.»

²⁷ Ayiwa, karamogodenw kɔsegira ka na; o k'a ye ko Yesu be kumana ni muso ye minke, o ka o kononoban. Nka o si ma son ka a jininka ko a be mun le jininkara muso fe, walama ko mun koson a kumana ni muso ye.

²⁸ Muso ka a ta jibiminan to kolonda ra, ka taga dugu konɔ, ka taga fo mogow ye ko:

²⁹ «Aw ye na ce do fe. Ne ka ko o ko ke ka teme, a ka o bee fo ne ye; Kisibaga min ko forɔ, koni ale te de?»

³⁰ Mogow bora dugu konɔ ka na Yesu fe.

³¹ Ayiwa, o y'a sɔrɔ karamogodenw tun be Yesu daarira ko: «An karamogɔ, domuni ke sa!»

³² Yesu ka o jaabi ko: «Domunifen do be ne fe ka a domu, aw te domunifen min lon.»

³³ Karamogodenw ka ke jɔgon jininka ye, ko: «O tuma do le nana domuni di a ma yan wa?»

³⁴ Yesu k'a fo o ye ko: «Ka ne cibaga sago ke, ani k'a ta baara ke k'a dafa, o le ye ne ta domuni ye.

³⁵ Aw te derira k'a fo ko karo naani le be dannikewagati ni simantigewagati ce wa? Ayiwa, ne b'a fo aw ye ko aw ye aw ja korɔta ka forow fe; siman kogora, a tigewagati sera ka ban.

³⁶ Min be siman tigera, o tigi be a ta sara sɔrɔra ka ban; a be simankise lajen ka a bla panamanya banbari koson. O cogo ra dannikebaga ni simantigebaga bee be jagari jɔgon fe.

† 4:25 4.25 Kirisita, o koro ye ko: Ala ta mogɔ panawolomanin.

³⁷ Sabu zana min ko: «Dɔ bɛ dannɪ kɛ, dɔ wɛrɛ bɛ siman tigɛ,> o zana ye can ye.

³⁸ Ayiwa, aw ma baara kɛ foro min na, ne ka aw ci ka taga o siman tigɛ; mɔgɔ wɛrɛw ka baara min kɛ, aw bɛ tɔnɔ sɔrɔra olugu ta baara nɔ le ra.»

³⁹ Ayiwa, o muso ta kuma kosɔn, Samarika caman lara Yesu ra o dugu ra, sabu muso k'a fɔ o ye ko: «Ne ka ko o ko kɛ ka tɛmɛ, a ka o bɛɛ fɔ ne ye.»

⁴⁰ O kosɔn Samarikaw nana Yesu fɛ minke, o k'a daari ko a ye to olugu fɛ; Yesu ka tere fla kɛ ni o ye.

⁴¹ Mɔgɔ caman wɛrɛ lara a ra a yɛrɛ ta kuma kosɔn.

⁴² O mɔgɔw ko muso ma ko: «An ma la a ra ele ta kuma kosɔn dɛ, nka an yɛrɛ ka a lamɛn, an ka a lɔn ko can ra ale le ye dunuɲa Kisibaga ye.»

Yesu ka kuntigi dɔ dence kenɛya

⁴³ Ayiwa, o tere fla tɛmɛnin kɔ, Yesu ni a ta karamɔgɔdenw bɔra ka taga Galile.

⁴⁴ K'a sɔrɔ Yesu yɛrɛ tun k'a fɔ ko: «Cira si tɛ bonya a yɛrɛ ta jamana ra.»

⁴⁵ Ayiwa, o sera Galile minke, Galilekaw ka a kunbɛn ni ɲagari ye, sabu Yesu tun ka ko minw bɛɛ kɛ Zeruzalɛmu ɔnyaban ɲanagbɛ* ra, Galilekaw tun ka o ye, sabu olugu yɛrɛ tun tagara ɲanagbɛ ra.

⁴⁶ Ayiwa, Yesu sekɔra ka taga Kana tuun, Galile mara ra, a tun ka ji yɛlɛma ka kɛ duvɛn ye yɔrɔ min na. O y'a sɔrɔ jamana ɲamɔgɔ dɔ tun bɛ Kapɛrinahumu, o ta den tun man kenɛ.

⁴⁷ O cɛ k'a mɛn minke ko Yesu bɔra Zude ka na Galile mara ra, a tagara Yesu fɛ ka taga a daari ko a ye na Kapɛrinahumu, ko ale dence bɛ ɲini ka sa, ko a ye na a kenɛya.

⁴⁸ Yesu k'a fɔ a ye ko: «Ni aw ma tagamasɪyɛnw ni kabakow ye aw ɲa ra, aw tɛ la ne ra fiyewu!»

⁴⁹ O kuntigi ko Yesu ma ko: «An karamɔgɔ, sabari ka na joona, janko ne dence kana na sa.»

⁵⁰ Yesu ko a ma ko: «Kɔsegi ka taga, i dence kenɛyara.» O cɛ lara Yesu ta kuma ra; a tagara.

⁵¹ Ayiwa, ka a tagatɔ to, a ta baaradenw ka a kunbɛn sira ra k'a fɔ a ye ko: «I dence kenɛyara.»

⁵² A ka a ta baaradenw ɲininka ko: «A fisayara wagati juman le ra?» O ka a jaabi ko: «A ta farigban banna kunu le, wagati min na tere tun bɛ kuncɛ.»

⁵³ Den face k'a jate mina k'a ye ko o wagati kelen le ra, Yesu tun k'a fɔ ale ye ko: «I dence kenɛyara.» O cɛ ni a ta somɔgɔw bɛɛ lara Yesu ra.

⁵⁴ Ayiwa, kabini Yesu bɔra Zude ka na Galile mara ra, nin le kɛra a ta tagamasɪyɛn flanan ye.

5

Yesu ka murugu dɔ kenɛya Betisayida

¹ Ayiwa, o kow kɔ fɛ, ɲanagbɛba dɔ tun bɛ Yahudiyaw fɛ Zeruzalɛmu; Yesu tagara o ɲanagbɛ ra.

² Zeruzalɛmu dugu donda min bɛ wele ko Sagaw ta donda, dinga jiman dɔ tun bɛ o donda kɛrɛ fɛ, min bɛ wele heburukan na ko Betisayida; gbata looru lɔnin tun bɛ o dinga kɛrɛ fɛ.

³ Ayiwa, banabagatɔ caman tun lalanin bɛ o gbataw kɔrɔ: fiyɛntɔw, ani nabaraw, ani muruguw. [O tun bɛ ji lamaga wagati le kɔnɔna.

⁴ Sabu Ala ta mɛlekɛ dɔ tun bɛ to ka jigi ji ra wagati dɔw ra ka a lamaga. Ji lamaganin kɔ, ni banabagatɔ min tun ka kɔn ka jigi a kɔnɔ, o tigi tun bɛ kenɛya, hali ni a ta bana ka kɛ bana suguya min o min ye.]

⁵ Ayiwa, cɛ dɔ tun bɛ o yɔrɔ ra, ale tun ka san bisaba ni seegi kɛ bana ra.

⁶ Yesu ka o cɛ lanin ye minke, a ka a lon ko a mɛɛnna bana ra; a ka a pininka ko: «Yala i b'a fɛ ka kenɛya wa?»

⁷ A ka Yesu jaabi ko: «An karamɔɔ, ni ji ka lamaga, mɔɔ tɛ ne fɛ ka ne ta ka ne lajigi ji ra; ni ne fana ko ne bɛ wuri ne yɛɛ ma, sani ne ye se yi, dɔ bɛ kɔn ka jigi ne ja.»

⁸ Yesu ko a ma ko: «Wuri ka i ta lanan ta ka tagama.»

⁹ Ayiwa, o yɔrɔnin bɛɛ a kenɛyara; a wurira ka a ta lanan ta ka kɛ tagama ye.

O tun kɛra Yahudiyaw ta Nenɛkirilon* le ra.

¹⁰ O ra, Yahudiyaw k'a fɔ o cɛ kenɛyanin ma ko: «Bi ye Nenɛkirilon* le ye! Ka kapa ni sariya* ye, i man kan ka i ta lanan ta ka tagama bi.»

¹¹ O cɛ ko Yahudiyaw ma ko: «Min ka ne kenɛya, ale le ko ne ma ko: <I ta lanan ta ka tagama!> »

¹² O ka a pininka ko: «Jɔntigi le k'a fɔ i ye ko i ye i ta lanan ta ka tagama?»

¹³ Nka mɔɔ kelen min tun ka cɛ kenɛya, a tun ma o tigi lon tuun; sabu jama tun ka ca, Yesu fana tun tununa jama ra.

¹⁴ O kɔ fɛ, Yesu nana bɛn ni o cɛ ye Alabatosoba lu kɔnɔ; Yesu ko a ma ko: «A fɛ, sisan i kenɛyara; i kana to jurumun na, janko kojugu wɛɛ kana na i sɔrɔ min ka jugu ni nin ye.»

¹⁵ O cɛ tagara a fɔ Yahudiyaw ye ko Yesu le ka ale kenɛya.

¹⁶ Yahudiyaw wurira o le ra ka kɛ Yesu kɔninya ye ko mun koson a ka cɛ kenɛya Nenɛkirilon na.

¹⁷ Yesu ka o jaabi, ko: «Ne Facɛ bɛ baara ra wagati bɛɛ, o koson ne fana ka kan ka baara kɛ.»

¹⁸ Yesu ka o kuma fɔ minke, dɔ farara Yahudiyaw kuntigiw ta dimi kan, fɔ o ka kɛ Yesu fagacogo jini ye; o ko a ma Nenɛkirilon jate minke, ko o dɔrɔn tɛ, nka a ko Ala ye a Fa ye, ka a yɛɛ kapa ni Ala ye.

Yesu ta fanga sɔrɔyɔrɔ

¹⁹ Yesu ko o mɔɔw ma tuun ko: «Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko Dence* tɛ se ka foyi si kɛ a yɛɛ ma, ni a ma a Fa ye a bɛ min kɛra. Fa bɛ min kɛ, Dence fana bɛ o jɔɔn kɛ;

²⁰ sabu Fa bɛ Dence kanu, o koson a bɛ ko o ko kɛ, a bɛ o bɛɛ yira a ra. A yɛɛ bɛna fɛn caman yira a ra tuun min ka bon ka tɛmɛ nin kan, janko aw ye kabakoya.

²¹ Sabu Fa bɛ suw lakunu ka panamanya di o ma kura ye cogo min na, o cogo ra ni Dence b'a fɛ ka panamanya di minw ma, a b'a di olugu le ma.

²² Fa tɛ kiti tige mɔɔ si kan fana, nka a ka kitiko bɛɛ to Dence le boro,

²³ janko bɛɛ ye Dence bonya i n'a fɔ o bɛ a Fa bonya cogo min na. Ni mɔɔ min ma son ka Dence* bonya, Fa min ka a ci, o tigi tɛ o le bonyara.»

²⁴ Yesu ko o ma ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko mɔɔ min ka ne ta kuma lamen ka la ne cibaga ra fana, o tigi ka panamanya banbari sɔrɔ; kiti tɛna tige a kan tuun, sabu a bɔra saya ra ka don panamanya ra.

²⁵ Can ra ne b'a fɔ aw ye ko wagati dɔ bɛna se, o wagati ye sisan le ye; Den min bɔra Ala ra*, suw bɛna o kumakan mɛn; ni minw ka a kumakan mɛn, olugu bɛna panamanya.

²⁶ Sabu se bɛ Fa Ala ye ka panamanya di mɔɔw ma cogo min na, a ka se di Dence ma ka panamanya di mɔɔw ma o cogo le ra.

²⁷ A ka fanga di Dence ma ka kiti tige, sabu Min kɛra Adamaden ye*, ale le ye o ye.

²⁸ Aw kana kabakoya o ra, sabu wagati dɔ bɛna se, su minw bɛɛ bɛ kaburuw kɔnɔ, olugu bɛɛ bɛna a kan mɛn.

²⁹ Minw ka kɔnuman kɛ, olugu bɛna kunu ka taga to panamanya ra; nka minw ka kojugu kɛ, olugu bɛna kunu ka taga kiti le ra.»

Yesu ta kuma ye can ye

³⁰ Yesu ko: «Ne tɛ se ka foyi kɛ ne yɛrɛ ma. Ala ka min fɔ ne ye, ne bɛ kiti tige ka kapa ni o le ye. Ne ta kiti terennin lo, sabu ne tɛ a kɛ ka kapa ni ne yɛrɛ sago ye; min ka ne ci, ne bɛ a kɛ ka kapa ni o sago le ye.

³¹ Ni ne yɛrɛ le tun bɛ ne yɛrɛ ta ko fɔra, ne ta kuma tun tɛ se ka kɛ can ye;

³² nka mɔgo wɛrɛ le bɛ ne seere ye; ne k'a lɔn fana ko a bɛ min fɔ ne ta ko ra, o ye can ye.

³³ Aw ka mɔgo dɔw ci Yuhana Batizerikɛbaga fɛ. A ka min fɔ aw ye ne ta ko ra, o ye can le ye.

³⁴ Ne tɛ o fɔra, sabu ne mako bɛ adamadenw ta seereya ra dɛ! Ne mako tɛ o ra. Nka ne bɛ o fɔra, janko aw le ye kisi.

³⁵ Yuhana tun kɛra i n'a fɔ fitinamana min bɛ yeelen bɔ aw cɛ ra; aw kɔni sɔnna ka jagari a ta yeelen na wagati dɔɔnin.

³⁶ Nka ne kɔni, fɛn wɛrɛ bɛ ne seere ye min ka bon ni Yuhana ta seereya ye; sabu Fa Ala ka baara minw di ne ma, ne bɛ o baara minw kɛra, o kɛwalew le bɛ ne seere ye. O le b'a yira ko Fa Ala ka ne ci.

³⁷ Fa Ala min ka ne ci, ale yɛrɛ bɛ seereya kɛ ne ta ko ra. Nka aw ma sɔn ka a kan lamen, aw na fana ma la a kan ka ye.

³⁸ A ta kuma tɛ to aw kɔnɔ, sabu a ka mɔgo min ci, aw ma la o ra.

³⁹ Aw bɛ aw timinadiya Ala ta Kitabuw karan na kɔsɛbɛ, sabu aw bɛ miiri ko aw bɛna janamanya banbari sɔrɔ o le ra, k'a sɔrɔ o Kitabu kelenw le bɛ seereya kɛ ne ta ko ra.

⁴⁰ O bɛɛ n'a ta, aw t'a fɛ ka na ne fɛ janko aw ye janamanya sɔrɔ.

⁴¹ «Ne tɛ adamadenw ta bonya kɔ; sabu aw ye mɔgo suguya minw ye, ne ka o lɔn.

⁴² Ne ka a lɔn fana ko Ala ta kanuya tɛ aw jusukun na.

⁴³ Ne nana ne Fa togo le ra, nka aw ma sɔn ne ma, k'a sɔrɔ ni mɔgo wɛrɛ nana a yɛrɛ togo ra, aw bɛ sɔn o tigi ma.

⁴⁴ Aw bɛ se ka la ne ra cogo di, aw minw bɛ aw ta bonya jini aw mɔgɔɔgɔnw le fɛ, nka bonya min bɛ sɔrɔ Ala kelenpe fɛ, aw tɛ o jini?

⁴⁵ Aw kana a miiri ko ne bɛna aw jaraki ne Fa na kɔrɔ dɛ! Aw jigi lanin bɛ cira Musa min kan dɛ, ale le bɛ aw jarakibaga ye.

⁴⁶ Ni aw tun lara cira Musa ra, aw tun bɛna la ne ra fana, sabu cira Musa ka ne ta ko le sɛbɛ a ta kitabuw ra.

⁴⁷ Nka cira Musa ka min sɛbɛ, ni aw ma la o ra, aw bɛna la ne ta kumaw ra cogo di?»

6

Yesu ka domuni di jama ma

(Matiyu 14.13-21; Marika 6.30-44; Luka 9.10-17)

¹ Ayiwa, o kow kɔ, Yesu tagara Galile ba kɔ fɛ, ba min bɛ wele fana ko Tiberiyadi ba.

² Jamaba tun tugura a kɔ, sabu a tun bɛ tagamasiyen minw kɛra ka banabagatow kɛnɛya, o tun bɛ o yera.

³ Yesu ni a ta karamɔgodɛnw yɛlɛnna kongori dɔ kan ka sigi yi.

⁴ O y'a sɔrɔ Yahudiyaw ta Jonyaban janagbɛ* wagati tun bɛ jini ka se.

⁵ Yesu nana fleri kɛ, k'a ye ko jamaba dɔ bɛ nana ale fɛ. A ko Filipe ma ko: «An bɛ se ka domuni san yɔrɔ juman, janko nin mɔgow ye domuni kɛ?»

⁶ Yesu tun ka o fɔ ka Filipe kɛ k'a flɛ le; ni o tɛ, a tun bɛna min kɛ, a yɛrɛ tun ka o lɔn cɔ.

⁷ Filipe k'a jaabi ko: «Hali ni an be wari deniye* keme fla buru san k'a di nin mogow ma, o bee tena hali doonin doonin soro a ra.»

⁸ Ayiwa, Yesu ta karamogoden min ye Andere ye, Simon Piyeri balemace, ale ko:

⁹ «Cedennin do be yan, burukun looru ni jegeden fla be o fe; nka o be mun ja nin jamaba ye?»

¹⁰ Ayiwa, Yesu ko karamogodenw ma ko: «Aw ye mogow lasigi dugu ma.» Binmisenw tun ka ca o yoro ra. Mogow sigira; cew tun be mogow waga looru bo.

¹¹ Yesu ka o buruw ta ka baraka la Ala ye, ka a tarantaran mogow ra; jega fana ta kera ten. Mogow bee ka a soro fo ka wasa.

¹² Mogow ka domuni ke ka fa tuma min na, Yesu ko karamogodenw ma ko: «Aw ye burukunkurunw ce, janko do kana cen.»

¹³ O ka o burukunkurunw ce ka segi tan ni fla fa o ra; mogow ka domuni ke burukun looru ra ka min to, o le kera o ye.

¹⁴ O mogow ka Yesu ta tagamasiyenw ye minke, o ko: «Can ra, cira min tun ka kan ka na dunupa ra, nin yere lo.»

Yesu tagamana ji kan

(Matiyu 14.22-33; Marika 6.45-52)

¹⁵ Yesu k'a lon minke ko o b'a fe ka ale mina fanga ra ka ale ke o ta masace ye, a bora o ce ra ka seko ka taga kongori do kan a kelen na.

¹⁶ Wulada nana se minke, karamogodenw tagara bada ra.

¹⁷ O donna kurun do konso ko o be ba tige ka taga Kaperinahumu. Su nana ko k'a soro Yesu tun ma na o fe folo.

¹⁸ Fajoba do wurira, ka ke ji lamaga ye kosebe.

¹⁹ O ka kilo looru walama woro ke ji kan wagati min na, o ka Yesu tagamato ye ji kan, a be gbarara o ta kurun na; o ja tigera.

²⁰ Yesu ko o ma ko: «Ne lo, aw kana siran!»

²¹ O tun b'a fe a ye don kurun konso o fe; nka o tun be tagara yoro min na, o barara k'a ye ko o sera yi ka ban.

Mogow ka Yesu yoropini

²² Dugu nana gbe tuma min na, jama min tun be ba ja do kan, olugu k'a korosi k'a ye ko kurun kelen le tun be yi, ko Yesu tun ma don o kurun konso ni a ta karamogodenw ye, nka karamogodenw doron le donna kurun konso ka taga.

²³ O y'a soro kurun dow tun nana ka bo Tiberiyadi; Matigi Yesu tun ka baraka la Ala ye ka buru tarantaran jama ra yoro min na, o tun lonin lo o yoro koro.

²⁴ Ayiwa, jama nana a ye ko Yesu te yi, a ta karamogodenw fana te yi minke, olugu yere donna o kurunw konso ka taga Kaperinahumu ka taga Yesu yoropini.

Domunifen min be janamanya di

²⁵ O tagara Yesu ye ba ko fe minke, o k'a fo a ye ko: «An karamogo, i sera yan wagati juman?»

²⁶ Yesu ka o jaabi ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko aw ka tagamasiyen minw ye, aw te ne yoropinina o koson de, nka aw ka domuni min ke ka fa, aw be ne yoropinina o le koson.

²⁷ Ayiwa, domunifen min be se ka cen, aw kana baara ke o koson; domunifen min te cen, ani a be janamanya banbari di fana, aw ye baara ke o le koson. Min kera Adamaden ye*, ale le be o domunifen di aw ma, sabu Fa Ala ka a ta fanga tagamasiyen la ale le kan.»

²⁸ O ka Yesu pininka ko: «An ka kan ka mun le ke ka Ala sagonan baara ke?»

* 6:7 6.7 Wari deniye: Yesu ta wagati ra deniye kelen tun ye senkebaga ta tere kelen baara sara le ye.

²⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Ala be baara min jini aw fe, o ye ko ale Ala ka mogo min ci, aw ye la o ra.»

³⁰ O ko Yesu ma ko: «Ayiwa, ele bena tagamasiyen juman le ke k'a yira an na, janko an ye la i ra? I bena mun le ke?

³¹ An bemaw ka mane domu kongokolon konɔ, i n'a fo a sebera Kitabu konɔ cogo min na, ko: «A ka domunifen bo sankolo ra k'a di o ma, o k'a domu†.» »

³² Yesu ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko cira Musa le ma domunifen bo sankolo ra ka a di aw ma! Ne Face le be domunifen panaman di aw ma ka bo sankolo ra.

³³ Sabu min jigira ka bo sankolo ra, ale le ye Ala ta domunifen ye, a be min di ka panamanya di dunupamogow ma.»

³⁴ O ko Yesu ma ko: «An karamogo, ke o domunifen di ye an ma wagati bee ke!»

³⁵ Yesu ko o ma ko: «Domunifen min be panamanya di, ne le ye o ye; ni mogo min ka na ne fe, kongo tena o tigi soro tuun fiyewu; ni mogo min lara ne ra, minlogo tena o tigi soro tuun fiyewu.

³⁶ Nka ne k'a fo aw ye ka ban, ko: aw ka ne ye, nka aw ma la ne ra.

³⁷ Ni ne Fa ka mogo o mogo di ne ma, o bee bena na ne fe; ni mogo o mogo nana ne fe, ne tena o tigi gben fiyewu.

³⁸ Sabu ne ma na ka bo sankolo ra ka na ne yere sago ke; min ka ne ci, ne nana o sago le ke.

³⁹ Min ka ne ci, o sago fle nin ye, ko: ale ka mogo o mogo di ne ma ko o si kana tunu; ani ko dunuɔ labanlon na fana, ne ye o tigi lakunu ka bo saya ra.

⁴⁰ Sabu ne Fa sago ye ko ni mogo o mogo ka Dence* ye, ka la a ra, o tigi ye panamanya banbari soro; dunuɔ labanlon na fana, ne bena o tigi lakunu ka bo saya ra.»

⁴¹ Yesu ko minke ko domunifen min bora sankolo ra ko ale le ye o ye, Yahudiyaw ka ke Yesu korofɔ ye o koson.

⁴² O ko: «O tuma, Yesu le te nin ye wa, Yusufu dence? An ka a face lon, ka a bamuso lon ke! Mun na a b'a fo ko ale jigira ka bo sankolo ra?»

⁴³ Yesu ka o jaabi ko: «Aw kana nɔnununu aw yere koro yi.

⁴⁴ Mogo si te se ka na ne fe, ni ne Fa min ka ne ci, ale ma o tigi lana ne fe; ni o tigi nana ne fe, dunuɔ labanlon na, ne bena o tigi kunu ka a bo saya ra.

⁴⁵ Ayiwa, a sebera ciraw ta kitabuw konɔ ko:

«Ala yere le bena o bee karan.»

Mogo o mogo be Fa Ala ta Kuma lamɛn ka son a ta karan ma, o tigi be na ne fe.

⁴⁶ Nka o t'a yira ko mogo do ja ka Ala ye de! Mogo si ma Ala ye, fo min bora Ala ra, ale kelen le ka Fa Ala ye.»

Domunifen min be mogo panamanya

⁴⁷ «Can ra ne b'a fo aw ye ko ni mogo min lara ne ra, o tigi be panamanya banbari soro.

⁴⁸ Domunifen min be panamanya di mogow ma, ne le ye o ye.

⁴⁹ Aw bemaw ka domunifen do domu kongokolon konɔ, nka o bee n'a ta, saya nana se o ma.

⁵⁰ Nka domunifen min jigira ka bo sankolo ra, o le ye nin ye; ni mogo min ka o domu, o tigi tena sa.

⁵¹ Ne le ye domunifen panaman ye, min jigira ka bo sankolo ra. Ni mogo min ka o domu, o tigi panaman be to wagati bee. Ne be domunifen min di, o ye ne yere farisogo le ye, janko dunupamogow ye panamanya.»

† 6:31 6:31 Mane tun ye domunifen do ye, Ala tun ka min di Izirayelimogow ma ka o to tagama ra kongokolon konɔ. Bori 16.13-15,31; Zaburu 78.24. 6:45 6:45 Nin kuma fora Ezayi 54.13.

⁵² Yesu ka o fɔ minke, Yahudiyaw ka ke jɔgɔn sɔsɔ ye; o ko: «Nin cɛ b'a fɛ ka a yɛrɛ sogo di an ma cogo di le, an y'a domu?»

⁵³ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko Min kɛra Adamaden ye*, ko ni aw ma o sogo domu ka a jori min, aw tena panamanya sɔrɔ.

⁵⁴ Nka ni mɔgɔ min ka ne sogo domu ka ne jori min fana, o tigi bɛ panamanya banbari sɔrɔ; dunupa labanlon na, ne bɛna o tigi lakunu ka bɔ saya ra.

⁵⁵ Sabu ne farisogo ye domunifɛn yɛrɛ le ye, ne jori fana ye minnifɛn yɛrɛ le ye.

⁵⁶ Ni mɔgɔ min ka ne sogo domu, ka ne jori min, o tigi bɛ to ne ta jɛnjɔgɔnya ra, ne fana bɛ to jɛnjɔgɔnya ra ni o tigi ye.

⁵⁷ Fa Ala min panaman lo, min ka ne ci, ne bɛ panamanya ale le sababu ra; o cogo ra ni mɔgɔ min ka ne farisogo domu, ka ne jori min fana, o tigi bɛ panamanya ne sababu ra.

⁵⁸ Domunifɛn min jigira ka bɔ sankolo ra, o le ye nin ye; aw bɛma minw sara, olugu ka domunifɛn min domu, o domunifɛn ni nin tɛ kelen ye. Ni mɔgɔ min ka nin domunifɛn domu, o tigi bɛna panamanya banbari sɔrɔ.»

⁵⁹ Yesu ka nin kumaw le fɔ k'a to mɔgɔw karan na karanso kɔnɔ Kapɛrinahumu.

Yesu ta kuma bɛ panamanya banbari di

⁶⁰ Ayiwa, Yesu ka o kuma fɔ minke, a ta karamɔgɔdenw caman ko: «Nin kuma ka gbɛlɛn dɛ! Jɔn bɛ se ka sɔn nin ma?»

⁶¹ Yesu k'a lɔn ko karamɔgɔdenw bɛ o kow le nɔnɔnɔnɔnɔ minke, a ko o ma ko: «Nin kuma digira aw ra wa?

⁶² O tuma, Min kɛra Adamaden ye*, ni aw nana o yɛlɛntɔ ye ka taga a bɔyɔrɔ ra don?

⁶³ Ala Nin* le bɛ mɔgɔ panamanya; ni o tɛ, mɔgɔ yɛrɛ baraka tɛ se ka foyi kɛ; ne ka kuma minw fɔ aw ye, o bɔra Ala Nin le ra, o le bɛ panamanya di.

⁶⁴ Nka dɔw bɛ aw ra, olugu ma la o ra.»

Ayiwa, kabini a damina ra, minw tun ma la Yesu ra, a tun ka olugu lɔn, ani min tun bɛna a janfa.

⁶⁵ Yesu k'a fɔ tuun ko: «O le kɔsɔn ne k'a fɔ aw ye ko mɔgɔ si tɛ se ka na ne ma, ni Fa Ala ma o se di o tigi ma.»

⁶⁶ Ayiwa, k'a ta o lɔn na, a ta karamɔgɔden caman bɔra a kɔ; o ma sɔn ka tugu a ko tuun.

⁶⁷ Yesu ko a ta karamɔgɔden tan ni fla ma ko: «Aw fana t'a fɛ ka taga wa?»

⁶⁸ Simɔn Piyɛri k'a jaabi ko: «Matigi, an bɛna taga jɔn le fɛ? Nanamanya banbari kuma bɛ sɔrɔ ele le fɛ.

⁶⁹ An lara i ra, an fana k'a lɔn ko Den* Saninman min bɔra Ala ra, ko ele lo.»

⁷⁰ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Ne le ma aw mɔgɔ tan ni fla janawoloma wa? K'a sɔrɔ kelen bɛ aw ra, o ye setanamɔgɔ le ye.»

⁷¹ Yesu tun bɛ Zudasi le ma, Simɔn Sikariyɔti dɛncɛ; ale le tun bɛna Yesu janfa, k'a sɔrɔ karamɔgɔden tan ni fla dɔ tun lo.

7

Yesu balemaw ma la a ra

¹ Ayiwa, o kɔ, Yesu tun bɛ yaalayaala Galile mara yɔrɔw ra; a ma sɔn ka taga Zude mara ra, sabu Yahudiyaw kuntigiw tun bɛ a yɔrɔpinina ko o b'a faga.

² Ayiwa, Yahudiyaw ta gbatakɔrɔsigi janagbɛ* wagati tun surunyara.

³ Yesu balemaw k'a fɔ a ye ko: «I ka kan ka bɔ yan ka taga Zude mara ra, janko i ta karamɔgɔdenw fana ye i ta tagamasiyɛnw ye o yɔrɔ ra fana.

⁴ Mɔgɔ si tɛ a ta kow kɛ dogo ra, ni a b'a fɛ ko mɔgɔw ye a lɔn; ni i bɛ nin kabakow jɔgɔn kɛ, i ka kan ka i yɛrɛ yira le, janko bɛɛ ye i ye.»

⁵ Ayiwa, Yesu balemaw tun be o fora, sabu olugu fana tun ma la a ra.

⁶ Yesu ka a balemaw jaabi ko: «O kewagati ma se ne fe folo; nka wagati bee ka ni aw koni fe.

⁷ Dununamogow te se ka aw koninya; o be ne le koninya, sabu o be kewalejugu minw kera, ne be o kow bee fora kene kan.

⁸ Aw koni ye taga panagbe ra faasi. Ne tena taga yi sisan folo, sabu wagati ma se ne fe ban.»

⁹ Yesu ka o le fo a balemaw ye, ka to Galile.

Yesu tagara gbatakɔɔsigi panagbe ra

¹⁰ A balemaw taganin ko panagbe ra, Yesu yere ka soro ka taga. Nka a ma taga mogow na na, a dogora ka taga le.

¹¹ O y'a soro Yahudiyaw kuntigiw tun be Yesu yoropinina panagbe wagati ra; o ka ke nininkari ke ye ko: «A be min de?»

¹² Jama ra mogow tun be nununukan caman fora Yesu ta ko ra. Dow ko: «Mogowuman lo.» Dow ko: «Can te, a be mogow lafirira le.»

¹³ Nka mogow si tun te son ka o kuma fo kene kan, sabu o tun be siranna Yahudiyaw kuntigiw na.

Yahudiyaw ka Yesu soso

¹⁴ Ayiwa, panagbe wagati nana se a cemance ra; Yesu tagara don Alabatosoba lu koni ka mogow karan.

¹⁵ A ta karan ka Yahudiyaw kabakoya; o ko: «Ce nin ka nin lonniya bee soro min le, k'a soro a ma karan ke?»

¹⁶ Yesu ka o jaabi, ko: «Ne ta karan ma bo ne yere ra, nka a bora ne cibaga Ala le ra.

¹⁷ Ni mogow min b'a fe ka Ala sago ke, o tigi bena a lon ni ne ta karan bora Ala le ra, walama ni a bora ne yere le ra.

¹⁸ Mogow min be kuma ni a yere ta sebgaya ye, o tigi be bonya jinina a yere le ye. Nka mogow min b'a fe a cibaga ye bonya, o tigi ta le ye can ye, nanbara si te a ta kow ra.

¹⁹ Cira Musa le ma sariya* di aw ma wa? Nka aw si te sariya sira tagamana. Mun na aw be ne yoropinina ka ne faga?»

²⁰ Jama ra dow ko Yesu ma ko: «Ele ye jinato le ye. Jontigi le be i yoropinina ka i faga?»

²¹ Yesu ka o jaabi ko: «Ne ka kewale kelen min ke, o le ka aw bee kabakoya!

²² Aw ka kenesigiri lon cira Musa le fe k'a soro a ma bo cira Musa ra, a daminana an bemaw le ra; o le koson hali Nenekirilon na aw be son ka ceden kenesigi.

²³ Ni aw be son ka ceden kenesigi Nenekirilon na, janko ka cira Musa ta sariya sira tagama o, mun koson ne ka mogow kuturu keneya Nenekirilon na minke, aw dimina ne koro o ra?

²⁴ Aw kana ko ye aw na ra doron k'a kiti tige; aw ye kiti tige ni terenninya le kan.»

Yala Yesu le ye Kisibaga ye wa?

²⁵ Zeruzalemu dugumogow dow tun b'a fora ko: «O tuma o be ce min yoropinina ko o b'a faga, ale le te nin ye wa?

²⁶ A fe, a be kumana bee na na kene kan, mogow si te foyi fora a ye. Koni an ta kuntigiw ma lo a ra le ko Ala ka Kisibaga* min layiri ta ko ale lo de?

²⁷ K'a soro anw ka ce nin boyoro lon; nka ni Kisibaga nana, mogow si tena a boyoro lon.»

²⁸ Ayiwa, ka Yesu to mogow karan na Alabatosoba koni, a kumana ni fanga ye, k'a fo ko: «Aw ko, ko aw ka ne lon, ka ne boyoro fana lon ke? Nka ne ma na ne yere ma, min ka ne ci, ale le be cantigi ye. Nka aw ma a lon.

²⁹ Ne kɔni ka a lon, sabu ne bɔra ale le ra, ale le fana ka ne ci.»

³⁰ Yesu ka o fɔ minke, o tun b'a fe ka a mina, nka mogɔ si ma se k'a boro la a kan, sabu a ta wagati tun ma se folo.

³¹ O bee n'a ta, jama ra mogɔ caman lara Yesu ra; o mogow tun b'a fora ko: «Hali ni Kisibaga nana, a bena tagamasiyen juman le ke ka teme nin ce ta kan?»

Yahudiyaw kuntigiw ka mogɔ dow ci ka taga Yesu mina

³² Jama tun be o kuma minw nunununa Yesu ta ko ra, Farisiw* nana o men. O ra, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Farisiw ka Alabatosoba korosibaga dow ci ko o ye taga Yesu mina.

³³ Yesu ko olugu ma ko: «Ne be ni aw ye yan tuun ka wagati doonin le ke; o ko, ne be sorɔ ka taga ne cibaga fe.

³⁴ Nka aw bena ne yorɔpini ka dese, aw tena ne ye; sabu ne bena ke yorɔ min na, aw tena se ka taga yi.»

³⁵ Yahudiyaw kuntigiw k'a fɔ jɔgon ye ko: «O tuma ce nin b'a fe ka taga yorɔ juman le, ni a b'a fora ko an tena ale ye? Yahudiya minw janjanna ka taga sigi Gerekiw fe, kɔni a t'a fe ka taga olugu le fe ka taga ke Gerekiw karan ye de?

³⁶ A ka kuma min fɔ, o korɔ le ye di, ko: «Aw bena ne yorɔpini, nka aw tena ne ye?» Ani ko: «Ne bena ke yorɔ min na, aw tena se ka taga o yorɔ ra?» »

Yesu ka Nin Saninman layiri ta

³⁷ Ayiwa, nanagbe lon laban, o le tun ye a lonba yere ye; Yesu lora jama na fe ka kuma ni fanga ye, ko: «Ni minlogɔ be mogɔ min na, o tigi ye na ne fe ka na min.

³⁸ Ni mogɔ min lara ne ra, ji min be panamanya di, o bena woyo ka bo o tigi jusukun na i ko baji,» i n'a fɔ a sebera Ala ta Kuma ra cogo min na.

³⁹ Nin Saninman* min tun bena di lanabagaw ma, Yesu tun be o ko le fora ten. O wagati ra Nin Saninman tun ma di folo, sabu Yesu tun ma korɔta folo ka taga don a ta nooro ra sankolo ra.

Mogow kan taranna Yesu koson

⁴⁰ Ayiwa, jama ka Yesu ta kuma men minke, o ra dow tun b'a fora ko: «Sigiya si t'a ra, cira min ko fora, nin ce yere lo!»

⁴¹ Do werew tun b'a fora ko: «Ala ka Kisibaga* min layiri ta, nin lo.» Nka dow ko: «Kisibaga be se ka bo Galile mara ra cogo di?

⁴² Yala a ma sebe Kitabu kono ko Kisibaga bena ke Dawuda ta gbamogɔ do le ye wa, ani ko a bena bo Betlehemu le, min ye Dawuda worodugu ye wa?»

⁴³ Yesu ta ko koson jama kan taranna.

⁴⁴ Dow tun b'a fe ka Yesu mina, nka mogɔ si ma se ka a boro la a kan.

Yahudiyaw kuntigiw ta jusukungeleya

⁴⁵ Minw tun nana Yesu minayoro ra, olugu sekora ka taga sarakalasebagaw* kuntigiw ni Farisiw* fe; olugu ka o pininka ko: «Mun koson aw m'a mina ka na ni a ye?»

⁴⁶ Yesu minabagaw ka a jaabi ko: «An ma mogɔ si ye min be kuma i ko nin ce!»

⁴⁷ Farisiw ko o ma ko: «O tuma a ka aw fana lafiri ke?

⁴⁸ Aw k'a men ko an ta kuntigiw juman kelen, walama Farisiw juman kelen le lara a ra folo?

⁴⁹ Nin jama min lara a ra, olugu si ma cira Musa ta sariya* lon; olugu ye mogɔ danganinw le ye!»

⁵⁰ Ayiwa, Nikodemu min tun konna ka taga Yesu fe lon do, ale fana tun ye o Farisiw do ye; ale ko o ma ko:

⁵¹ «Yala ka kapa ni an ta sariya ye, an be se ka kiti tige mogɔ do kan k'a sorɔ an ma a tigi lamen folo, ka a lon a ka ko min ke wa?»

⁵² O ko ale ma ko: «O tuma, ele fana bɔra Galile le wa? I yere ye Kitabuw fle ka pa; i bɛna a ye ko cira si ma deri ka bɔ Galile.»

[

⁵³ * O kɔ, o bɛɛ kelen kelen wurira ka taga o ta so.

8

¹ Yesu tagara Oliviyesunw kuru kan.

Muso min minara jɛneya ra

² Ayiwa, o lon dugusagbɛ sɔgɔmada joona fɛ, Yesu sekɔra ka taga Alabatosoba lu kɔnɔ tuun. Jama bɛɛ nana lajɛn a kɔrɔ; a sigira ka to ka o karan.

³ Ayiwa, sariya karamɔgɔw* ni Farisiw* nana ni muso dɔ ye a fɛ, ko o muso minana jɛneya ra. O k'a mina ka na a lɔ jama cɛ ma.

⁴ O ko Yesu ma ko: «An karamɔgɔ, an tagara nin muso mina k'a to jɛneya ra ni cɛ dɔ ye.

⁵ Cira Musa k'a fɔ an ye sariya* ra ko an ka kan ka o muso jɔgɔn bon ni kabakuru ye ka a faga*. Ayiwa, ele ko di o ra?»

⁶ O tun b'a fɛ k'a kɔrɔbɔ le, janko ka sababu dɔ sɔrɔ k'a jaraki. Nka Yesu birira ka kɛ seberi kɛ ye dugu ma ni a borokanden ye.

⁷ O gbanna a ra ni jininkari ye minkɛ, a wurira ka lɔ, k'a fɔ o ye ko: «Aw ra ni min ma jurumun kɛ ka ye, o tigi ye kɛ mɔgɔ fɔlɔ ye, ka a bon ni kabakuru ye.»

⁸ A ka o fɔ minkɛ, a birira tuun ka kɛ seberi kɛ ye dugu ma.

⁹ O mɔgɔw ka o kuma mɛn minkɛ, [o yere jusukun ka o sɔsɔ;] o bɛɛ tagara kelen kelen, k'a damina mɔgɔkɔrɔbaw ra. Yesu kelen tora ni muso ye, muso lɔnin tora a kɔrɔ.

¹⁰ Yesu k'a kun kɔrɔta k'a fɔ muso ye ko: «Muso, o bɛ min le? Mɔgɔ si ma kiti ben i kan wa?»

¹¹ Muso ka Yesu jaabi ko: «Mɔgɔ si!» Yesu ko: «Ayiwa, ne fana tɛ kiti ben i kan; taga, i kana jurumun kɛ tuun.»]

Yesu le ye dunupa ta yeelen ye

¹² O kɔ, Yesu ka kuma ta tuun k'a fɔ jama ye ko: «Ne le ye dunupa ta yeelen ye. Ni mɔgɔ min tugura ne kɔ, o tigi tɛna tagama dibi ra, nka o tigi bɛna yeelen sɔrɔ, min bɛ panamanya di a ma.»

¹³ Farisiw* ko a ma ko: «Ni ele yere le bɛ seereya kɛ i yere ta ko ra, o tuma i ta seereya tɛ can ye.»

¹⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Hali ni ne yere le bɛ seereya kɛ ne yere ta ko ra, ne ta seereya ye can ye, sabu ne ka ne bɔyɔrɔ lɔn, ne ka ne tagayɔrɔ fana lɔn; nka aw ma ne bɔyɔrɔ lɔn, aw ma ne tagayɔrɔ fana lɔn.

¹⁵ Aw kɔni bɛ kiti tige ka kapa ni adamadenw ta jatemala le ye; nka ne tɛ kiti tige mɔgɔ si kan.

¹⁶ Hali ni ne bɛ kiti tige, ne ta kiti bɛ tige can le kan, sabu ne kelen tɛ; ne Fa min ka ne ci, o bɛ ni ne ye.

¹⁷ Ayiwa, a sebera aw ta sariya* ra ko ni mɔgɔ fla kɛra ko min seere ye, ko o ko ye can le ye.

¹⁸ Ayiwa, ne ye ne yere seere ye, ne Fa min ka ne ci, o fana ye ne seere ye.»

¹⁹ O ko Yesu ma ko: «I fa bɛ min le?» Yesu ka o jaabi ko: «Aw ma ne yere lɔn, janko ka na a fɔ ne Fa; ni aw tun ka ne lɔn can ra, aw tun bɛna ne Fa fana lɔn.»

* **7:53 7.53** K'a damina hayɛn 7.53, ka taga a bla hayɛn 8.11, o kumaw tɛ sɔrɔ kitabu dɔw kɔnɔ, walama o sebera fan wɛrɛ ra. * **8:5 8.5** Nin kuma fɔra Musa ta sariya ra (Sarakalasebagaw 20.10; Sariya 22.22-24), nka ka kapa ni sariya ye, cɛ ni muso bɛɛ le tun ka kan ka faga. **8:17 8.17** Nin kuma fɔra Sariya 17.6; 19.15.

²⁰ Yesu ka o kuma bɛɛ fɔ ka a siginin to karan na Alabatosoba lu kɔnɔ sarakablaminanw yɔrɔ ra. Mɔgɔ si ma se ka a mina, sabu a ta wagati tun ma se ban.

Yesu ta tagayɔrɔ

²¹ Yesu k'a fɔ mɔgɔw ye tuun ko: «Ne bɛna taga; ni ne tagara, aw bɛna ne yɔrɔɔɔni, nka aw bɛna sa ka aw to aw ta jurumun na; ne bɛ taga yɔrɔ min na, aw tɛ se ka taga o yɔrɔ ra.»

²² Yahudiyaw kuntigiw ko: «O tuma a bɛna a yɛrɛ faga le wa? Sabu a ko, ko: «Ne bɛ taga yɔrɔ min na, aw tɛ se ka taga o yɔrɔ ra!» »

²³ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Aw sɔrɔra dugukolo kan yan le, nka ne bɔra sankolo ra; dunupa ta le bɛ aw ye, nka ne kɔni, dunupa ta tɛ ne ye!

²⁴ O le kɔsɔn ne k'a fɔ aw ye ko aw bɛna sa ka aw to aw ta jurumunw na; sabu ni aw kɔni ma la a ra ko ne ko «Ne ye min ye, ne ye o le ye,» o tuma aw bɛna sa ka aw to aw ta jurumunw na.»

²⁵ O ko Yesu ma ko: «O tuma ele ye jɔntigi le ye?» Yesu ko: «Kabini a damina ra, ne ye min ye, ne ka o fɔ aw ye.

²⁶ Fɛn caman bɛ ne fɛ k'a fɔ aw ta ko ra, ani ka aw jaraki; nka min ka ne ci, o ta le ye can ye; ne ka min mɛn ale fɛ, ne bɛ o le fɔ dunupamɔgɔw ye fana.»

²⁷ Yahudiyaw m'a faamu ko Yesu bɛ Fa Ala ta ko le fɔra o ye.

²⁸ O kɔsɔn Yesu k'a fɔ o ye ko: «Min kɛra Adamaden ye*, ni aw nana o kɔrɔta san fɛ tuma min na, aw bɛna sɔrɔ k'a lɔn ko ne ko «Ne ye min ye, ne ye o le ye», ko ne tɛ foyi kɛ ne yɛrɛ ma, nka Fa Ala ka ne karan min na, ne bɛ o le fɔ.

²⁹ Min ka ne ci, ale bɛ ni ne ye. A ma ne to ne kelen na, sabu min ka di a ye, ne bɛ o le kɛ tuma bɛɛ.»

³⁰ Yesu ka o kuma fɔ min kɛ, mɔgɔ caman lara a ra.

Fɛn min bɛ mɔgɔ kɛ a yɛrɛ ta ye

³¹ Ayiwa, Yahudiya minw tun lara Yesu ra, a k'a fɔ olugu ye ko: «Ni aw sɔnna ka to ne ta kumaw kan, aw bɛna kɛ ne ta karamɔgɔdenw ye can ra.

³² Aw bɛna can lɔn, o can lɔnniya bɛna aw kɛ aw yɛrɛ ta ye fana.»

³³ O ko Yesu ma ko: «Anw ye Iburahima ta durujaw le ye, an ma deri ka kɛ mɔgɔ si ta jɔn ye. Mun na ele ko, ko an bɛna kɛ an yɛrɛ ta ye?»

³⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko mɔgɔ o mɔgɔ bɛ jurumun kɛ, o tigi ye jurumun ta jɔn le ye.

³⁵ Jɔn tɛ to a matigicɛ ta so kɔnɔ wagati bɛɛ, nka matigicɛ dencɛ bɛ to so kɔnɔ tuma bɛɛ.

³⁶ Den min bɔra Ala ra*, ni o ka aw kɛ aw yɛrɛ ta ye, o tuma aw bɛna kɛ aw yɛrɛ ta ye yɛrɛ le.

³⁷ Ne k'a lɔn ko aw ye Iburahima ta durujaw ye; nka o bɛɛ n'a ta, aw bɛ ne fagacogo jinina, sabu aw tɛ ne ta kuma fɛ.

³⁸ Ne kɔni, ne ka min ye ne Fa fɛ, ne bɛ o le fɔ; aw fana ka min sɔrɔ aw fa fɛ, aw bɛ o le kɛ.»

³⁹ Ayiwa, o ka Yesu jaabi ko: «Anw fa ye Iburahima le ye.» Yesu ko o ma ko: «Ni aw tun ye Iburahima ta denw ye, aw tun bɛna Iburahima ta kɛwalew jɔgɔn le kɛ.

⁴⁰ Nka sisan, a fɛ, ne ka can min sɔrɔ Ala fɛ, ne ka o fɔ aw ye, o bɛɛ n'a ta, aw bɛ ne fagacogo jinina; Iburahima ma o jɔgɔn kɛ dɛ!

⁴¹ Aw bɛ aw fa ta kɛwalew jɔgɔn le kɛra.»

O ko Yesu ma ko: «Anw ma woro jɛnɛya ra dɛ! Fa kelenpe le bɛ an fɛ, o ye Ala ye.»

⁴² Yesu ko o ma ko: «Ni Ala le tun ye aw Fa ye, aw tun bɛna ne kanu, sabu ne bɔra Ala le ra ka na yan. Ne ma na ne yɛrɛ ma; ale le ka ne ci.

⁴³ Ne be min fora, mun koson aw te o faamuna? Aw te son ka ne ta kumaw lamén le.

⁴⁴ Aw fa ye Setana le ye; min fana ka di aw fa Setana ye, aw b'a fe ka o le ke. Ale ye mogofagabaga le ye kabini a ta kow damina ra; a ma deri ka can fo ka ye, sabu can den kelen te a konɔ. Ni a b'a fe ka faninya fo tuma min na, a be kuma ka kapa ni a yere ta son le ye; sabu faninyafobaga lo, faninya face yere lo.

⁴⁵ Nka, ne koni ne be can le fo, o le koson aw te lara ne ra.

⁴⁶ Aw ra, jontigi le be se k'a yira ko ne ka jurumun ke? Ayiwa, ni ne be can le fora, mun na aw te la ne ra?

⁴⁷ Mogo min ye Ala ta mogo ye, o tigi be Ala ta Kumaw lamén. Aw te a lamén, sabu aw te Ala ta mogow ye.»

Yesu ka bon ni Iburahima ye

⁴⁸ Yahudiyaw ko Yesu ma ko: «Jo be an fe k'a fo ko i ye Samarika le ye, ko jina be i ra fana.»

⁴⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Jina te ne ra, nka ne be ne Fa le bonyara; aw koni, aw be ne dogoyara le.

⁵⁰ Ne te bonya pinina ne yere ye, nka kelen be yi, ale le be a pinina ne ye; ale le bena jo di ne ma fana.

⁵¹ Can ra ne b'a fo aw ye ko ni mogo min ka ne ta kuma sira tagama, o tigi tena sa fiyewu.»

⁵² Yahudiyaw ko: «Sisan koni an k'a lon yere le ko jina le be ele ra. Iburahima sara, ciraw fana sara; ele ko, ko ni mogo min ka ele ta kuma sira tagama, ko o tigi tena sa ka ye.

⁵³ O tuma ele ka bon ni an bemace Iburahima ye wa? Ale sara, ciraw fana sara! O tuma ele be i yere jatera mun mogo suguya le ye?»

⁵⁴ Yesu ko: «Ni ne tun be ne yere bonyara, o bonya tun te ke foyi ye. Ne Fa le be ne bonya, aw ko ale min ma ko aw ta Ala lo.

⁵⁵ Aw m'a lon, nka ne k'a lon; ni ne tun ko, ko ne m'a lon, ne tun bena ke aw jigon faninyafobaga le ye. Nka ne k'a lon, ne fana be a ta kuma sira tagama.

⁵⁶ Aw bemace Iburahima pagarira ko a bena ne nalon ye. A k'a ye minke, a jusu diyara kosebe.»

⁵⁷ Yahudiyaw ko a ma ko: «E! Ele si ma sanji bilooru sorɔ folo, ele ko i ka Iburahima ye!»

⁵⁸ Yesu ko o ma ko: «Can ra ne b'a fo aw ye, ko sani Iburahima ye woro, <ne ye min ye, ne tun be o ye> ka ban!»

⁵⁹ O kuma koson Yahudiyaw ka kabakuruw ta ko o be Yesu bon, nka a dogora ka bo Alabatosoba konɔ ka taga.

9

Yesu ka fiyentɔce keneya

¹ Yesu temeto, a ka fiyentɔce do ye; o ce fiyennin le tun worora.

² Yesu ta karamogodenw ka a pininka ko: «An karamogo, mun le k'a to nin ce fiyennin worora? A yere ta jurumun lo wa, walama a worobagaw ta jurumun lo?»

³ Yesu ka o jaabi ko: «A yere ta jurumun te, a worobagaw fana ta jurumun te; a kera janko Ala ta sebgaya le ye yira ale sababu ra.

⁴ An ka kan ka ne cibaga ta baara ke wagati min na tere yeelen be yi; ni o te, ni su nana ko, mogo si tena se ka baara ke.

⁵ Ka ne to dunupa ra yan, ne le ye dunupa ta yeelen ye.»

⁶ Yesu ka o fo minke, a ka daji tu dugu ma, ka bogo fitini noonni ni a ye, ka o mun fiyento padenw na,

⁷ K'a fɔ a ye ko: «Taga i na ko Silowe dinga ta ji ra.» (Silowe kɔrɔ ye ko «Ciraden».) Cɛ tagara a na ko minke, a sekɔtɔ, a tun bɛ yeri kera.

⁸ Ayiwa, a siginɔgɔnw, ani minw tun bɛ to k'a ye a bɛ daariri kera, olugu ko: «Cɛ nin le tun tɛ sigira yan ka to ka mɔgɔw daari wa?»

⁹ Dɔw ko: «Ale lo kɛ.» Dɔw ko: «Ale tɛ, a bɔnin b'a fɛ le dɔrɔn.» A laban, cɛ yɛrɛ ko: «Ne yɛrɛ lo.»

¹⁰ O ko a ma ko: «I na yɛlɛra cogo di le?»

¹¹ A ka o jaabi ko: «Cɛ min tɔgɔ ye ko Yesu, ale le ka bɔgɔ kɛ ka a mun ne na ra, ko ne ye taga ne na ko Silowe dinga ta ji ra. Ne tagara ne na ko minke, ne na yɛlɛra.»

¹² O ka a pininka ko: «O cɛ bɛ min?» A ko: «Ne m'a lɔn.»

Farisiw ka fiyentɔcekɔrɔ wele ka a pininka

¹³ Ayiwa, o ka o fiyentɔcɛ na yɛlɛnin mina ka taga ni a ye Farisiw* fɛ.

¹⁴ K'a sɔrɔ Yesu tun ka bɔgɔ mun cɛ na ra ka a na yɛlɛ lɔn min na, o lɔn tun ye Yahudiyaw ta Nenɛkirilon* le ye.

¹⁵ O kosɔn Farisiw ka cɛ pininka tuun ko a na yɛlɛra cogo di le. A ka o jaabi ko: «A ka bɔgɔ mun ne padenw na, ne tagara ne na ko, ne na yɛlɛra.»

¹⁶ A ka o fɔ minke, Farisi dɔw ko: «O cɛ ma bɔ Ala ra, sabu a tɛ Nenɛkirilon jatera.» Nka dɔw ko: «Jurumunkebaga bɛ se ka nin kabakow jɔgɔn kɛ wa?» A kera ten, o gbansan kan taranna.

¹⁷ O ka fiyentɔcɛ na yɛlɛnin pininka tuun ko: «Cɛ min ka ele na yɛlɛ o, ele yɛrɛ bɛ mun le miirira o cɛ ta ko ra?» A ko o ma ko: «Ala ta cira lo.»

¹⁸ Nka Yahudiyaw kuntigiw tun ma la a ra fiyewu ko o cɛ fiyennin le tun worora, ani ko a na nana yɛlɛ. O kosɔn o k'a worobagaw wele,

¹⁹ ka na olugu pininka ko: «Aw dence le ye nin ye wa? Aw bɛ se k'a fɔ ko can ra a fiyennin le worora wa? A nana kɛ cogo di sisan ko a bɛ yeri kera?»

²⁰ Cɛ worobagaw ka o jaabi ko: «An kɔni k'a lɔn ko an dence lo, ko a fiyennin le worora fana.

²¹ Nka fɛn min nana a to a bɛ yeri kera sisan, an ma o lɔn; mɔgɔ min fana ka a na yɛlɛ, an ma o tigi lɔn. Aw ye a yɛrɛ pininka; denmisen tɛ tuun o; a yɛrɛ bɛna a jafɔ aw ye.»

²² Cɛ worobagaw ka o fɔ Yahudiyaw kuntigiw nasiran le kosɔn, sabu o tun bɛna a ra ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ka lo a ra k'a fɔ ko Yesu le ye Kisibaga* ye, ko o bɛ o tigi gben k'a nin bɔ karanso* ta jɛn ra.

²³ O nasiran le kosɔn o ko: «Den tɛ, aw ye a yɛrɛ pininka.»

²⁴ Ayiwa, o ka fiyentɔcekɔrɔ wele tuun a sinaga flanan na ka na a fɔ a ye ko: «Kari Ala ra i ye can fɔ an ye. Cɛ min ka i na yɛlɛ, anw kɔni k'a lɔn ko jurumunkebaga lo.»

²⁵ Cɛ ka o jaabi ko: «Ni jurumunkebaga lo walama ni jurumunkebaga tɛ, ne ma o lɔn; ne ka fɛn kelenpe le lɔn: ne tun ye fiyentɔ ye, nka sisan ne bɛ yeri kera.»

²⁶ O ko a ma ko: «A ka mun le kɛ i ra? A ka i na yɛlɛ cogo di le?»

²⁷ Cɛ ka o jaabi ko: «Ne k'a fɔ aw ye ka ban, nka aw ma sɔn ka ne lamɛn; mun na aw b'a fɛ ne ye a jafɔ aw ye tuun? Kɔni aw fana t'a fɛ ka kɛ a ta karamɔgɔden dɔw ye dɛ?»

²⁸ O ka a nɛni; o ko: «Ele le ye a ta karamɔgɔden ye; anw ye cira Musa ta karamɔgɔdenw le ye.

²⁹ An k'a lɔn ko Ala kumana cira Musa fɛ, nka an ma nin cɛ bɔyɔrɔ lɔn.»

³⁰ Cɛ ko: «Nin ye kabako le ye dɛ! Aw ko, ko aw ma a bɔyɔrɔ lɔn, k'a sɔrɔ a ka ne na yɛlɛ!

³¹ An k'a lɔn ko Ala tɛ jurumuntɔw lamɛn; nka mɔgɔ min bɛ a bato ka a sago kɛ, a bɛ o le lamɛn.

³² Kabini dunupa danna, an ma deri k'a men ko mogo min fiyentoman worora, ko do ka o na ye.

³³ Ni nin ce tun ma bo Ala ra, a tun tana se ka foyi ke.»

³⁴ Farisiw* ko ce ma ko: «Ele min kuturu worora jurumun na, ele le be anw karanna sisan ke?» O ka a gben ka bo karanso ra.

Yesu ko Farisiw ye fiyentow ye

³⁵ Ayiwa, Yesu nana a men ko o ka ce gben; a tagara ben ni a ye minke, a ko a ma ko: «Min kera Adamaden ye*, i lara o ra wa?»

³⁶ Ce ko Yesu ma ko: «An karamogo, jontigi lo? A yira ne ra, janko ne ye la a ra.»

³⁷ Yesu ko: «I na be ale yere le ra ten, a be kumana i fe.»

³⁸ Ce ko: «Matigi, ne lara i ra.» A ka a kinbiri gban Yesu koro ka a bato.

³⁹ Yesu ko: «Ne nana dunupa ra ka na kiti le tige, janko minw te yeri kera, olugu ye yeri ke, minw be yeri kera, olugu na ye fiyen.»

⁴⁰ Farisi* dow tun be Yesu koro, olugu ka o kuma men minke, o ko Yesu ma ko: «O tuma anw fana fiyennin lo wa?»

⁴¹ Yesu ka o jaabi ko: «Ni aw tun fiyennin lo, aw tun tana jaraki; nka aw ko minke ko aw be yeri kera, o koson aw jarakinin lo tuma bee.»

10

Sagagbenbaga ni sagaw ta talen

¹ Yesu ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko mogo min te son ka don sagabon donda fe, fo a be yelen fan were fe ka don, o tigi ye son le ye, benkannikebaga lo.

² Nka min be don donda fe, o le ye sagagbenbaga yere ye.

³ Sagabon korosibaga be da yele a ye. Sagaw be a kan men; a be a ta sagaw wele kelen kelen o togo ra ka bo ni o ye kene ma.

⁴ Ni a bora ni a ta sagaw ye kene ma, a be bla o na. Sagaw fana be tugu a ko, sabu o ka a kan lon.

⁵ Nka sagaw te tugu mogo were ko; o be bori o tigi na, sabu o te mogo were kan lon.»

⁶ Yesu ka o talen fo o mogow ye, nka o m'a faamu.

Yesu ye sagagbenbagapuman ye

⁷ Yesu k'a fo o ye tuun ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko ne le ye sagabon donda ye.

⁸ Minw bee nana ne na fe, olugu bee ye sonw ni benkannikebagaw le ye; sagaw ma o lam.

⁹ Ne le ye donda ye; ni mogo min ka teme ne fe ka don, o tigi be kisi. O tigi bena to ka don ka bo pasuma ra, ka domunikeyoro soro.

¹⁰ Son te na foyi kama ni sonyari te, ani fagari, ani cenri. Nka ne koni nana le, janko mogow ye panamanya soro fo ka wasa.

¹¹ «Ne le ye sagagbenbagapuman ye; sagagbenbagapuman be a nin di ka sa a ta sagaw koson.

¹² Nka baaraden min be sagaw korosira sara ra, ale te sagagbenbaga ye, sagaw fana te a ta ye; o koson ni a ka wara nato ye, a be bori ka sagaw to yi. Wara bena saga dow mina, a tow be janjan.

¹³ Baaraden be bori, sabu ale ye waripinibaga le ye; sagaw hami te a ra.

¹⁴ Ne koni, ne ye sagagbenbagapuman le ye; ne ka ne ta sagaw lon; ne ta sagaw fana ka ne lon,

¹⁵ i ko Fa Ala ka ne lon cogo min na, ani ne ka Fa Ala lon cogo min na. Ne be ne nin di ka sa ne ta sagaw koson.

¹⁶ Saga werew be ne fe, minw te nin sagabon konu; jagboya lo ne ye taga olugu fana gbengben ka na; o bena ne kan men, o bena ke sagakuru kelen ye, ka sagagbenbaga kelen ke o kunna.

¹⁷ «Ne ko ka di ne Fa Ala ye, sabu ne be ne nin di ka sa, janko ne ye na a soro tuun.

¹⁸ Mogo si te se ka ne nin bo ne ra jagboya ra; ne yere b'a di. Se be ne ye ka a di, se be ne ye fana ka a mina tuun; ne Fa Ala ka o le fo ne ye.»

¹⁹ Yesu ta kuma koson Yahudiyaw kan taranna tuun.

²⁰ O caman ko: «Jina be ce nin na, fato lo; mun koson aw be a lamenna?»

²¹ Nka dow ko: «Nin te jinato kan ye de! Jinato be se ka fiyentow na yele cogo di?»

Yahudiyaw ko o te Yesu fe

²² Ayiwa, Yahudiyaw ta Alabatosoba janagbe* min be ke Zeruzalemu san o san, o nana se; o be ben neneba wagati le ma.

²³ Ayiwa, Yesu tun be yaalayaalara Alabatosoba lu konu, masace Sulemani ta bolon konu.

²⁴ Yahudiyaw nana lo k'a lamini; o ka a pininka ko: «Wagati juman le i bena sigiya bo an jusu ra sa? Ni ele le ye Kisibaga* ye, a gbe k'a fo an ye.»

²⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Ne k'a fo aw ye ka ban, nka aw ma la a ra. Ne be kewale minw kera ne Fa Ala togo ra, o kewalew le b'a yira ko ne be min fora aw ye ko o ye can le ye.

²⁶ Nka aw te lara ne ra, sabu aw te ne ta saga dow ye.

²⁷ Ne ta sagaw be ne kan men; ne ka o lon, o be tugu ne ko fana.

²⁸ Ne be panamanya banbari di o ma. O tena halaki fiyewu, mogo si tena o bosi ka o bo ne boro fana.

²⁹ Ne Fa Ala min ka o di ne ma, ale ta se bagaya ka bon ni bee ta ye; mogo si te se ka o bosi ka bo ne Fa boro fana.

³⁰ Ne ni ne Fa ye kelen le ye.»

³¹ Yahudiyaw ka kabakuruw ta tuun ko o be Yesu bon.

³² Yesu ko o ma tuun ko: «Ne ka kewalejuman caman minw soro Fa Ala fe, ne ka o ke aw na na. O kewalew juman kelen le koson aw b'a fe ka ne bon ni kabakuru ye?»

³³ Yahudiyaw ko Yesu ma ko: «An t'a fe ka i bon i ta kewalejumanw le koson; i ka Alatogocenkuma min fo, o le koson an b'a fe ka i bon; ele mogo gbansan, ele be i yere kera Ala ye.»

³⁴ Yesu ko o ma ko: «A ma sebe aw ta sariya* yoro do ra wa, ko Ala k'a fo ko: <Aw ye alaw ye?»

³⁵ K'a soro an k'a lon ko min sebera Kitabu konu, o te se ka yelama. Ayiwa, Ala ka a ta kuma lase minw ma, ni a be o wele ko alaw,

³⁶ o tuma, Ala ka min panawoloma k'a ci dunupa ra, ni o ko, ko Den min bora Ala ra*, ko ale le be o ye, mun koson aw ko, ko a be Ala togo cenna?

³⁷ Ni a kera ko ne te ne Fa ta kewalew le kera, o tuma aw kana la ne ra.

³⁸ Nka ni ne be o kewalew le kera, hali ni aw ma la ne ra, aw ye la a ra ko o kewalew bora Ala le ra, janko aw ye a lon k'a gbeya ko ne ni ne Fa Ala ye kelen le ye.»

³⁹ O kuma koson mogow wurira tuun ko o be Yesu mina, nka a bosira o boro ka taga.

⁴⁰ Yesu tagara Zuriden ba ko fe tuun, Yuhana tun be mogow batizera yoro min na folofolo; Yesu tora o yoro ra.

⁴¹ Mogo caman tagara a ko o yoro ra. O mogow tun b'a fora ko: «Yuhana ma tagamasiyen si ke, nka a ka fen o fen fo nin ce ta ko ra, o bee kera can ye.»

⁴² Mogo caman lara Yesu ra o yoro ra fana.

Yesu kasira Lazari koson

²⁸ Ayiwa, Mariti ka o fo minke, a kosegira so konɔ ka taga a dogomuso Mariyamu wele dogo ra, k'a fo a ye ko: «An karamogo nana, a ko i ye taga yi.»

²⁹ Mariyamu ka o men minke, a wurira joona joona ka taga Yesu fe.

³⁰ O y'a soro Yesu tun ma don dugu konɔ ban. Mariti tun tagara a soro yoro min na, a belen tun be o yoro kelen le ra.

³¹ Yahudiya minw tun be ni Mariyamu ye bon konɔ, ka to k'a jusu saaro, olugu k'a ye ko a wurira joona joona ka bo minke, o gbanna a ko; o tun b'a miirira ko a be tagara kaburu ra ka taga kasi le.

³² Mariyamu tagara se Yesu koro, ka Yesu ye minke, a benna a sen koro k'a fo a ye ko: «Matigi, ni a kera ko ele tun be yan, ne balemace tun tena sa.»

³³ Yesu ka Mariyamu kasito ye minke, ani Yahudiya minw tun be ni a ye, ka olugu fana kasito ye, o ka a jusu tooro kosebe ka a hakiri pagami.

³⁴ Yesu ka o nininka ko: «Aw ka a su don min?» O ko: «Matigi, na a yoro fle.»

³⁵ Yesu kasira.

³⁶ Yahudiyaw ko: «Aw y'a fle! Ce nin ko tun ka di a ye de!»

³⁷ Nka dow ko: «Ale min ka fiyentoe na yele, a tun te se ka a ke Lazari kana sa wa?»

Yesu ka Lazari su lakunu

³⁸ Yesu jusukun tooroninba tagara se kaburu ma. O kaburu tun ye kuruwo do le ye, ka kabakuruba do ke ka a datugu.

³⁹ Yesu ko: «Aw ye kabakuru bo kaburu da ra.» Banbaga balemamuso min ye Mariti ye, ale ko Yesu ma ko: «Matigi, i b'a soro a kasa be bora ka ban, sabu a tere naani le ye bi ye kaburu konɔ.»

⁴⁰ Yesu ko Mariti ma ko: «Ne m'a fo i ye ko ni i ka la ne ra, i bena Ala ta se bagaya ye wa?»

⁴¹ O ka kabakuru bo kaburu da ra. Yesu ka a na korota san fe ka Ala daari ko: «Ne Fa Ala, ne be baraka la i ye, sabu i ka ne lamen.

⁴² Ne k'a lon ko i be ne lamen wagati bee. Nka mogo minw ka ne lamini, ne ka o fo olugu le koson, janko o y'a lon ko ele yere le ka ne ci.»

⁴³ Yesu ka o fo minke, a kumana ni fanga ye ko: «Lazari, bo kene ma!»

⁴⁴ Su bora; a senw ni a borow tun melegera ni fani ye, a na datugunin be ni kasanke ye. Yesu ko o ma ko: «Aw ye faniw bo a ra k'a to a ye taga.»

Kititigebagaw ko Yesu ka kan ka faga

(Matiyu 26.1-5; Marika 14.1-2; Luka 22.1-2)

⁴⁵ Yahudiya minw tun nana Mariyamu fe, Yesu ka min ke, olugu ka o ye minke, o caman lara a ra.

⁴⁶ Nka dow tagara Farisiw* fe ka taga Yesu ta kow lakari o ye.

⁴⁷ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Farisiw ka kititigebagaw ta jenkuru* wele ka o sigi; o ko: «An bena mun le ke? Ce nin be tagamasiyen caman kera de!

⁴⁸ Ni an k'a to ten a yere ma, a laban mogo bee bena la a ra. Nka ni o kera, Romukaw bena na ka na an ta Alabatosoba ni an ta siya halaki!»

⁴⁹ Kelen tun be o ra, min togo tun ye ko Kayife; ale le tun ye sarakalasebagaw kuntigiba ye o san na. Ale ko: «Aw koni, aw te foyi lon.

⁵⁰ Aw m'a lon ko a ka fisa mogo kelen ye sa jamana bee koson, janko an ta siya bee kana halaki wa?»

⁵¹ Ayiwa, Kayife tun ma o kuma fo a yere ma. A tun kera sarakalasebagaw kuntigiba ye o san na minke, o le koson Ala ka o cirayakuma don a da ra, ko Yesu le ka kan ka sa o ta siya no ra.

⁵² Nka a tun tena ke o siya dama koson; Ala ta mogɔ minw janjanna dunupa fan bee ra, a bɛna sa ka olugu bee le jen ka o ke kelen ye.

⁵³ Yahudiyaw kuntigiw k'a latige o lon yere ra ko Yesu ka kan ka faga.

⁵⁴ O koson Yesu ma son ka ke yaalayaala ye Yahudiyaw ce ra kene kan tuun. A bora o yoro ra ka taga kongokolon fanfeyoro ra, dugu do ra min be wele ko Efirayimu. Ale ni a ta karamogodenw tora o yoro ra.

⁵⁵ Ayiwa, Yahudiyaw ta Jonnyaban panagbe* tun be surunyara. Mogɔ caman bora jamana yoro werew ra, ka na Zeruzalemu ka kon panagbe na, ka na o yere saninya.

⁵⁶ Mogow tun be Yesu yoropinina; o tun nogon jininka Alabatoso lu konɔ, ko: «Aw be mun miiri? O tuma a tena na panagbe ra wa?»

⁵⁷ O y'a soro sarakalasebagaw kuntigiw, ani Farisiw tun k'a fo mogow ye ka ban ko ni min o min ka Yesu yoro lon, o tigi ye taga a fo olugu ye, janko o y'a soro ka a mina.

12

*Mariyamu ka Yesu sen mun ni turu kasadiman ye
(Matiyu 26.6-13; Marika 14.3-9)*

¹ Ayiwa, a to tun tora tere woro, Jonnyaban panagbe* be se; Yesu tagara Betani. A tun ka Lazari min su lakunu, ale tun be o dugu le konɔ.

² O ka domuni do laben Yesu ye o yoro ra. Mariti tun be o domuniko panabɔra; Lazari fana tun be domuni na ni domunikebaga tow ye.

³ Ka o to domuni na, Mariyamu ka turu kasadiman yereworo songɔgbelen do ta, min tun be litiri tarance bo, ka o turu ke Yesu senw kan; o ko, a ka a senw josi ni a yere kunsigi ye. O turu kasa ka bon yoro bee labo.

⁴ Yesu ta karamogoden min ye Zudasi Sikariyoti ye, min tun bɛna ke Yesu janfabaga ye, ale ko:

⁵ «Mun koson nin turu kasadiman ma fiyeere fo warigbe keme saba*, ka o wari di fagantanw ma?»

⁶ Zudasi tun ma o fo fagantanw hina koson, nka a ka o fo sabu son tun lo; ale le tun ye o ta warimarabaga ye, nka ni wari min tun ka di a ma, a tun be o ta.

⁷ Nka Yesu ko a ma ko: «Muso to nasuma ra; a to a ye nin ke ne ta sutarari kama.

⁸ Sabu fagantanw koni, olugu be ni aw ye yan tuma bee, nka ne tena to ni aw ye yan tuma bee de!»

Sarakalasebagaw kuntigiw ko o be Lazari faga

⁹ Ayiwa, Yahudiyaw k'a men minke ko Yesu be Betani, o caman tagara yi. O tun ma taga Yesu yere doron koson, nka a tun ka Lazari min su lakunu, o tun tagara ale fana fleyoro le ra.

¹⁰ Sarakalasebagaw* kuntigiw k'a latige ko ni a be ten, olugu bɛna Lazari fana faga;

¹¹ sabu Lazari koson Yahudiyaw caman tun be bora olugu ko ka la Yesu ra.

*Yesu donna Zeruzalemu
(Matiyu 21.1-11; Marika 1.1-11; Luka 19.28-40)*

¹² Ayiwa, o lon dugusagbe, jama caman min tun nana Zeruzalemu Jonnyaban panagbe* ra, olugu k'a men ko Yesu be nana Zeruzalemu.

¹³ O ka tamaro yiriborow tigetige, ka bo ka taga Yesu kunben. O tun be perenna ko: «Hozana*, an ye Ala tando; min be nana Matigi togo ra, dugawu ye ke o ye! Izirayeli* ta masace lo!»

* **12:5 12.5** Ka kapa ni o wagati ta jate ye, o wari tun ye baaraden dow ta san kelen baara sara nogonna le ye.
12:13 12.13 Nin kuma fora Zaburu 118.25,26.

¹⁴ Yesu tun ka faliden dɔ sɔrɔ; a sigira o kan, i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

¹⁵ «Siyɔn dugumɔgɔw, aw kana siran!

A fɛ, aw ta masacɛ bɛ nana,
a siginin bɛ faliden dɔ kan.»

¹⁶ Karamɔgɔdenw ma o ko kɔrɔ faamu o wagati yere ra; nka Yesu nana kunu minke ka bɔ saya ra ka don Ala ta nɔɔrɔ ra, o hakiri ka sɔrɔ ka jigi a ra ko ciraw tun ka min sebe Yesu ta ko ra, ko mɔgɔw tun ka o le ke a ye ten.

¹⁷ Jama min tun bɛ ni Yesu ye wagati min a tun ka Lazari wele ka bɔ kaburu kɔnɔ, k'a lakunu ka bɔ saya ra, olugu tun bɛ o kow seereya kera mɔgɔw ye.

¹⁸ O le kosɔn jama tun nana a kunben, sabu o tun k'a mɛn ko a ka o tagamasiyen ke.

¹⁹ Ayiwa, Farisiw* ka ke a fɔ ye jɔgɔn ye ko: «Aw yere ja b'a ra ke, aw tɛ se ka foyi ke nin cɛ ra; mɔgɔ bɛɛ tugura a kɔ.»

Gereki dɔw b'a fɛ ka kuma Yesu fɛ

²⁰ Mɔgɔ minw tun nana Zeruzalemu janagbe ra ka na Ala bato, Gereki minw tun bɛ Yahudiyaw ta diina ra, olugu dɔw tun bɛ o mɔgɔw cɛ ra.

²¹ O Gerekiw gbarara Filipe ra, min bɔra Betisayida, Galile mara ra; o ko a ma ko: «Ne terice, an b'a fɛ ka Yesu ye.»

²² Filipe tagara o fɔ Andere ye; o mɔgɔ fla tagara o fɔ Yesu ye.

²³ Yesu ka o jaabi ko: «Min kera Adamaden ye*, Ala bɛna o ta bonya yira wagati min na, o wagati le sera sisan.»

²⁴ Yesu k'a fɔ tuun ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ni simankise ma don dugukolo ra ka sa, a bɛ to a kelen na; nka ni a sara, a bɛ falen ka den caman ke.

²⁵ Ni mɔgɔ min k'a yere nin kanu, o tigi bɛna bonɔ a ra; nka ni mɔgɔ min k'a yere nin kɔninya nin dunupa ra yan, o tigi bɛna a nin sɔrɔ, ka janamanya banbari sɔrɔ.

²⁶ Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka baara ke ne ye, o tigi ka kan ka tugu ne kɔ; ne bɛ yɔrɔ min na, ne ta baaraden fana bɛna ke o yɔrɔ le ra. Ni mɔgɔ min bɛ baara ke ne ye, Fa Ala bɛna o tigi bonya.»

Yesu k'a ta saya ko fɔ

²⁷ «Sisan koni, ne hakiri jagaminin lo; ne bɛna mun fɔ sa? Ko ne Fa Ala ye ne tanga nin wagati tɔɔrɔ ma wa? Ne tɛ se ka o fɔ, sabu ne nana dunupa ra nin wagati tɔɔrɔ le kosɔn.

²⁸ Ne Fa, i togo bonya!»

Kumakan dɔ bɔra sankolo ra ko: «Ne k'a bonya ka ban, nka ne bɛna a bonya kokura tuun.»

²⁹ Jama min tun bɛ o yɔrɔ ra, olugu ka o mɛn minke, dɔw ko: «Sankurukan lo.» Dɔw ko: «Meleke dɔ le kumana a fɛ.»

³⁰ Nka Yesu ko o ma ko: «Nin kumakan ma bɔ ne kosɔn, a bɔra aw le kosɔn.

³¹ Dunupa ta kiti bɛna tige sisan le; dunupa kuntigi bɛna gben ka labɔ sisan le.

³² Ni ne nana kɔrɔta ka bɔ dugukolo kan tuma min na, ne bɛna mɔgɔ bɛɛ lana ne fɛ.»

³³ Yesu tun bɛna sa cogoya min na, a tun ka o le fɔ ka a yira mɔgɔw ra.

³⁴ Jama ko Yesu ma ko: «An k'a mɛn ko a sebera sariya* kitabu kɔnɔ ko Kisibaga* janaman bɛna to wagati bɛɛ; nka ele ko, ko Min kera Adamaden ye*, ko o ka kan ka kɔrɔta ka bɔ dugukolo kan? O tuma, Min kera Adamaden ye, o ye jɔntigi le ye sa?»

³⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Yeelen belɛn bɛ aw cɛ ra, nka wagati dɔɔnin lo! Yeelen bɛ aw cɛ ra wagati min na, aw ye tagama a ra o wagati ra, janko dibi kana na don aw ma ka bara aw ra; sabu mɔgɔ min bɛ tagama dibi ra, o tigi tɛ a tagayɔrɔ lon.

³⁶ Yeelen be aw fe sisan le; min be o yeelen di, aw ye la o ra, janko aw ye ke yeelen ta denw ye.»

Yesu ka o fo ka ban minke, a bora o koro ka taga yoro were, ka dogo o ra.

Yahudiyaw ma la Yesu ra

³⁷ Ayiwa, hali k'a soro Yesu ka tagamasiyen caman ke Yahudiyaw na na, o belen ma la a ra.

³⁸ O ra, cira Ezayi tun ka kuma min fo, o kera can ye, ko:

«Matigi, jontigi le sonna ka la an ta waajuri kumaw ra?

Jontigi le ka Matigi ta sebgaya lon?»

³⁹ Ayiwa, o tun te se ka la Yesu ra, sabu cira Ezayi k'a fo fana ko:

⁴⁰ «Ala ka o na fiyen,

ka o jusukun fana gbeya,

janko o na kana yeri ke,

o jusukun kana faamuri ke,

janko o kana na ale fe,

janko ale ye o keneya.»

⁴¹ Cira Ezayi ka o fo, sabu Yesu ta noro tun yirara a ra; o le koson a ka o fo Yesu ko ra.

⁴² O bee n'a ta, Yahudiyaw kuntigiw yere caman lara Yesu ra; nka Farisiw* nasiran koson, o ma son k'a fo kene kan, janko o kana na o gben ka o nin bo karanso* ta jen ra.

⁴³ Sabu mogow ta bonya le tun ka di o ye ka teme Ala ta kan.

Yesu ta kuma le bena mogow ta kiti tige

⁴⁴ Yesu kumana ni fanga ye, k'a fo ko: «Ni mogow min ka la ne ra, o tigi ma la ne le ra, nka a lara ne cibaga Ala le ra.

⁴⁵ Ni mogow min ka ne ye, o tigi ka ne cibaga fana ye.

⁴⁶ Ne koni, ne nana dunupa ra i n'a fo yeelen, janko ni mogow o mogow ka la ne ra, o tigi kana tagama dibi ra tuun.

⁴⁷ Ni mogow min ka ne ta kuma lamɛn, ni a ma a sira tagama, ne le tena kiti tige o tigi kan; sabu ne ma na ka na kiti tige dunupamogow kan, ne nana ka na o kisi le.

⁴⁸ Ni mogow min ka ban ne ra, ni a ma son ka ne ta kumaw lamɛn, o tigi ka kititigebaga soro a yere ra ka ban. Ne ka kuma minw fo co, o kumaw yere le bena kiti tige o tigi kan dunupa labanlon na!

⁴⁹ Sabu ne ma kuma ne yere ma; nka Fa Ala min ka ne ci, ale yere le ka ne ta kumafotaw, ani ne ta kumacogo yira ne ra.

⁵⁰ Ne fana k'a lon ko ale be min fo, o le be panamanya banbari di mogow ma. O koson Fa Ala ka a yira ne ra cogo min na, ne b'a fo ten le.»

13

Yesu ka karamogodenw senw ko

¹ Ayiwa, a to tun tora tere kelen Yahudiyaw ta Jonyaban panagbe* be se, Yesu tun k'a lon ko wagati sera ale ye bo dunupa ra ka taga Fa Ala fe. Mogow minw tun lara a ra dunupa ra yan, a tun ka olugu kanu; a ka o kanu fo ka taga se a dan ma.

² Yesu ni a ta karamogodenw tun be surato domuna; o y'a soro Setana tun ka Yesu janfa miiriya don Simon dence Zudasi Sikariyoti jusukun na ka ban.

³ Yesu tun k'a lon fana ko Fa Ala ka sebgaya bee don ale boro, ko ale bora Ala ra, ko a fana bena seko ka taga Ala fe.

⁴ Ayiwa, Yesu wurira domuni kunna, ka a ta deregeba bo ka bla, ka fani do ta ka a yere cesiri ni o ye.

⁵ O ko, a ka ji ke minan do konso ka ke a ta karamogodenw senw ko ye; fani min tun be a ce ra, a ka o senw josi ni o ye.

⁶ A nana se Simon Piyeri ma minke, Piyeri ko: «Matigi, ele yere be ne sen ko wa!»

⁷ Yesu ko a ma ko: «Ne be min kera tan, ele koni te se ka o koro lon sisan; nka lon do i bena a koro lon.»

⁸ Piyeri ko: «On-on, ne te son ele ye ne sen ko fiyewu.» Yesu ko a ma ko: «Ni ne ma i sen ko, i tena i ninyoro soro ne fe de!»

⁹ Simon Piyeri ko: «Ayiwa, Matigi, ni o lo, i kana dan ne sen kori dama ma, nka ne borow, ani ne kun fana ko.»

¹⁰ Yesu ko o ma ko: «Ni mogso min fari yoro bee kora ka ban, o tigi mako te kori were ra tuun; a koni be se ka a senw ko, ni o te, a saninyanin lo. Aw saninyanin lo, nka aw bee te de!»

¹¹ Karamogoden min tun bena Yesu janfa, a tun ka o lon; o le koson a ko: «Aw bee ma saninya.»

¹² Yesu ka a ta karamogodenw sen ko ka ban tuma min na, a ka a ta deregeba don, ka sigi domunikeyoro ra tuun. A ko karamogodenw ma ko: «Ne ka min ke aw ra, aw ka o koro lon wa?»

¹³ Aw be ne wele ko: «An karamogo» walama ko: «Matigi.» O bennin lo, sabu ne ye o le ye.

¹⁴ Ayiwa, ne min ye aw Matigi ye, ani aw Karamogo, ni ne ka aw sen ko, o tuma aw fana ka kan ka jogon sen ko le.

¹⁵ Ne ka nin ke k'a yira aw ra le, janko ne ka a ke aw ye cogo min na, aw fana ye a ke jogon ye ten.

¹⁶ Can ra ne b'a fo aw ye ko jon te se ka bonya ka teme a matigice kan, ciraden fana te se ka bonya ka teme a cibaga kan.

¹⁷ Sisan aw ka o kow lon; ni aw ka son k'a ke, Ala bena aw ta ja.

¹⁸ «Ne te nin fora aw bee le ma de! Ne ka minw janawoloma, ne ka olugu lon. Nka ciraw ka min fo Kitabu konso, o ka kan ka ke le; a sebera ko: «Min tun be domuni ke ni ne ye, o k'a yere ke ne jugu ye.»

¹⁹ Ne be o fo aw ye sisan sani a kewagati ye se, janko ni a nana se, aw ye la a ra ko ne ko «Ne ye min ye, ne ye o le ye».

²⁰ Can yere ra ne b'a fo aw ye, ko ni mogso min ka son ne ta ciraden na, o tigi sonna ne yere le ra; ni mogso min fana sonna ne ra, o tigi sonna ne cibaga le ra.»

Yesu ko Zudasi bena ale janfa

(Matiyu 26.20-25; Marika 14.17-21; Luka 22.21-23)

²¹ Yesu ka o kuma fo minke, a hakiri jagamina kosebe. A k'a fo o ye k'a gbeleya ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko aw ra kelen bena ne janfa.»

²² A ka o fo minke, karamogodenw ka ke jogon flefle ye; o m'a lon, a kan be min tigi ma.

²³ Yesu ta karamogoden min ko tun ka di Yesu ye, ale tun be Yesu koro.

²⁴ Simon Piyeri ka tagamasiyen do ke ale ma, ko a ye Yesu jininka, ko a kan be jontigi le ma.

²⁵ O karamogoden gbara Yesu ra, ka a jininka ko: «Matigi, i be jontigi le ma?»

²⁶ Yesu k'a jaabi ko: «Ni ne ka buru su k'a di mogso min ma, o tigi lo.» A ka buru ta k'a su, k'a di Simon Sikariyoti dence Zudasi ma.

²⁷ Kabini buru dira Zudasi ma doron, Setana donna Zudasi ra. Yesu ko a ma ko: «I b'a fe ka min ke, i teliya ka o ke sa.»

²⁸ Nka minw tun be ni Yesu ye domuni na, olugu si m'a lon fen min k'a to a ka o kuma fo.

²⁹ I n'a fo Zudasi le tun ye warimarabaga ye, dow k'a miiri ko Yesu ko o ma ko a ye taga fen do le san ka na Jonnyaban janagbe* domuni laben ni o ye, walama ko a ye taga fagantan dow son.

³⁰ O ra, Zudasi ka buru mina ka bo kene ma o yoronin kelen bee ra. O y'a soro su tun kora.

Yesu ka cikura fo a ta karamogodenw ye

³¹ Ayiwa, Zudasi Sikariyoti bonin ko, Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Sisan koni Min kera Adamaden ye* bonya lara o kan, ka bonya la Ala fana kan a le sababu ra.

³² [Ni bonya lara Ala kan ale sababu ra,] Ala yere fana bena bonya la ale kan; a fana tena men ka o bonya la a kan.

³³ Ne ta denw, ne be ni aw ye wagati donin don le. Aw bena ne yoropini, nka ne ka min fo Yahudiyaw kuntigiw ye, ne be o kelen le fo aw ye, ko ne bena taga yoro min na, aw te se ka taga o yoro ra.

³⁴ Ne be cikura fo aw ye: Aw ye jogon kanu; ne ka aw kanu cogo min na, aw fana ye jogon kanu ten.

³⁵ Ni kanuya be aw ni jogon ce, bee bena a lon o le fe ko aw ye ne ta karamogodenw ye.»

Yesu ko Piyeri bena ban ale ra

(Matiyu 26.31-35; Marika 14.27-31; Luka 22.31-34)

³⁶ Simon Piyeri ka Yesu nininka ko: «Matigi, i be tagara min le?» Yesu k'a jaabi ko: «Ne be tagara yoro min na, ele te se ka tugu ne ko sisan o yoro ra; nka lon do i bena tugu ne ko.»

³⁷ Piyeri ko Yesu ma ko: «Matigi, mun na ne te se ka taga ni i ye sisan? Ne be son ka ne yere di hali ka sa i koson!»

³⁸ Yesu ko a ma ko: «Ele bena sa ne koson wa? Can ra, ne b'a fo i ye ko sani dondo ye kasi, ele bena a fo mogow ye fo sipaga saba ko i ma ne lon.»

14

Yesu le ye sira ye

¹ Ayiwa, o ko, Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Aw hakiri kana pagami; aw ye la Ala ra, aw ye la ne fana ra.

² Sigiyoro caman be ne Fa Ala fe, ni o tun te can ye, ne tun tena a fo aw ye ko ne be taga yoro laben aw ye.

³ Ni ne tagara yoro laben aw ye ka ban tuma min na, ne be kosegi ka na aw ta ka taga to ne koro, janko ne be yoro min na, aw fana ye ke o yoro ra.

⁴ Ne be taga yoro min na, aw ka o sira lon.»

⁵ Toma ko Yesu ma ko: «Matigi, an ma i tagayoro lon, an bena a sira lon cogo di?»

⁶ Yesu ko Toma ma ko: «Ne le ye sira ye, ani can, ani janamanya; mogo si te na Fa Ala fe, ni a ma teme ne fe.

⁷ Ni aw tun ka ne lon, aw tun bena ne Fa fana lon, nka sisan aw ka a lon, aw fana k'a ye.»

⁸ Filipe ko Yesu ma ko: «Matigi, Fa Ala yira an na; o bena an wasa.»

⁹ Yesu ko Filipe ma ko: «Ne ni aw be jogon fe kabini wagatijan, nka hali bi ele ma ne lon wa, Filipe? Ni mogo min ka ne ye, o tigi ka Fa Ala le ye; mun koson ele b'a fo tuun ko: <Fa Ala yira an na>?

¹⁰ O tuma ele ma la a ra ko ne be Fa Ala ra, ko Fa Ala fana be ne ra wa? Ne be kuma min fɔra aw ye, o ma bo ne yere ra; Fa Ala min ni ne ye kelen ye, ale yere ni ne le be jen ka a ta baara ke.

¹¹ Aw ye la ne ra, ko ne be Fa Ala ra, ko Fa Ala fana be ne ra; ni o ma aw wasa, ne be nin kewale minw kera, aw ye la ne ra o koson.

¹² Can ra ne b'a fo aw ye ko ni mogɔ min ka la ne ra, ne be baara min kera, o tigi bena o mogon le ke; a yere bena baara dow ke minw ka bon ka teme ne taw kan, sabu ne be tagara Fa Ala fe.

¹³ Ni aw ka fen o fen daari Ala fe ne togo ra, ne bena o ke; janko Dence* ye Fa Ala ta bonya yira mogow ra.

¹⁴ Ni aw ka fen o fen daari ne togo ra, ne bena o ke.»

Yesu ko Nin Saninman bena na

¹⁵ «Ni aw be ne kanu, ne ka ci minw fo aw ye, aw bena o ke.

¹⁶ Ne fana bena Fa Ala daari ko a ye demebaga were di aw ma, janko o ye to ni aw ye tuma bee.

¹⁷ Nin Saninman* min be can yira, o lo. Dunupamogow te se ka o sorɔ, sabu o te se k'a ye, o te se k'a lon fana. Nka aw koni ka a lon, sabu a be ni aw ye, a bena ke aw jusukun na fana.

¹⁸ «Ne tena aw to aw kelen na i n'a fo feritaw; ne bena seko ka na aw fe tuun.

¹⁹ Sani donin ce dunupamogow tena ne ye, nka aw koni, aw bena ne ye; sabu ne bena panamanya tuun, o koson aw fana bena panamanya.

²⁰ O lon le ra aw bena a faamu ko ne be panamanya ne Fa Ala ra, ko aw be panamanya ne ra, ko ne fana be panamanya aw ra.

²¹ «Mogɔ min be ne ta kuma lamen, k'a sira tagama, o tigi le be ne kanu. Mogɔ min be ne kanu, ne Fa bena o tigi kanu; ne fana bena o tigi kanu ka ne yere yira a ra.»

²² Ayiwa, Zude (min ni Zudasi Sikariyoti te kelen ye), ale ko: «Matigi, mun na i bena i yere yira anw na, nka i te i yere yira dunupamogow tow ra?»

²³ Yesu ka a jaabi ko: «Mogɔ min be ne kanu, o tigi be ne ta ka kumaw sira tagama, ne Fa fana bena o tigi kanu; ne ni ne Fa Ala bena na o tigi fe, ka na to ni o tigi ye.

²⁴ Mogɔ min te ne kanu, o tigi te ne ta ka kumaw sira tagama. Aw be kuma min mena ne fe, o ma bo ne yere ra; a bora ne cibaga Fa Ala le ra.

²⁵ «Ne ka nin kow fo aw ye, ka ne to ni aw ye.

²⁶ Nka Fa Ala bena Demebaga min ci aw ma ne togo ra, min ye Nin Saninman ye, ale le bena aw karan fen bee ra; ne ka fen o fen fo aw ye, a bena aw hakiri jigi o bee ra.

²⁷ «Ne be jususuma le to aw fe, ne be ne ta jususuma le di aw ma. Ne te a di aw ma dunupamogow ta dicogo ra. Aw hakiri kana pagami, aw kana siran.

²⁸ «Aw k'a men ne fe ka ban ko: <Ne be taga; nka ne bena kosegi ka na aw fe tuun.> Ni aw tun be ne kanu, aw tun bena pagari ko ne be tagara Fa Ala fe; sabu Fa Ala ka bon ni ne ye.

²⁹ Ayiwa, sisan, ne ka nin kow fo aw ye, sani a kewagati ye se; janko ni a nana se, aw ye la ne ta kuma ra.

³⁰ Ne tena kuma ni aw ye tuun ka men, sabu dunupa kuntigi bena na ne kama; nka se foyi si t'a fe ne kan.

³¹ Ne Fa Ala ka min fo ne ye, ne be o le ke, janko dunupamogow ye a lon ko ne be Fa Ala kanu.

«Aw ye wuri, an ye taga ka bo yan.»

¹ Yesu ko: «Ne le ye rezensun yere ye, ne Fa ye a senɛbaga ye.

² Yiriboro o yiriboro be ne ra, ni a te den, a be o tige. Nka yiriboro o yiriboro be ne ra, ni a be den, a be o kerefeborow tigetige k'a dakana, janko a ye den caman ke ka teme folota kan.

³ Ne ka karan min di aw ma, o karan koson aw saninyara ka ban.

⁴ Aw ye to ne ta jɛnpɔɔnya ra, ne fana be to aw ta jɛnpɔɔnya ra. Yiriboro gbansan te se ka den a yere ma, ni a noronin te yirisun na; ni aw fana ma to ne ta jɛnpɔɔnya ra, aw te se ka foyi ke Ala ye.

⁵ «Ne le ye rezensun ye, aw ye a borow ye. Ni mogo min tora ne ta jɛnpɔɔnya ra, ni ne fana tora o tigi ta jɛnpɔɔnya ra, o tigi le be den caman ke; sabu ni ne te, aw te se ka foyi ke.

⁶ Ni mogo min ma to ne ta jɛnpɔɔnya ra, o tigi be firi kene ma i ko yiriboro tigenin; a be ja. O ko, o be o yiriborow ce ka o firi tasuma ra ka o jeni.

⁷ Ni aw tora ne ta jɛnpɔɔnya ra, ni ne ta kumaw tora aw konɔ, aw be fen o fen fe, aw ye o daari, aw bena o soro.

⁸ Ni aw be den caman ke, k'a yira ko aw ye ne ta karamogodenw ye, o le be ne Fa bonya.

⁹ Fa Ala ka ne kanu cogo min na, ne ka aw kanu o cogo le ra fana; aw ye to ne ta kanupɔɔnya ra.

¹⁰ Ni aw be ne ta cifoninw ke, aw bena to ne ta kanupɔɔnya ra, i n'a fo ne ka ne Fa ta cifoninw ke cogo min na, ka to a ta kanupɔɔnya ra.»

Lanabagaw ye Yesu teriw ye

¹¹ «Ne ka nin kow fo aw ye, janko nagari min be ne ra, o ye ke aw fe, ani aw ta nagari ye dafa.

¹² Ne ta cifonin fle nin ye: ko aw ye pɔɔɔn kanu i n'a fo ne ka aw kanu cogo min na.

¹³ Ka i yere di ka sa i teriw koson, kanuya si te teme o kan.

¹⁴ Ne ka min fo aw ye, ni aw be o ke, o tuma aw bena ke ne teriw ye.

¹⁵ Ne te aw wele tuun ko baaradenw, sabu baaraden te a matigice ta koketaw kala ma; ne be aw wele ko ne teriw, sabu ne ka fen o fen soro ne Fa fe ne ka aw karan o bee ra.

¹⁶ Aw le ma ne panawoloma; ne le ka aw panawoloma, ka aw ci, janko aw ye ke i ko yiri min be den, den min nafa te ban. O cogo ra ni aw ka fen o fen daari Fa Ala fe ne togo ra, a bena o di aw ma.

¹⁷ Ne be min jini aw fe o ye ko aw ye pɔɔɔn kanu.

Dunupamogow bena lanabagaw koninya

¹⁸ «Ni dunupamogow be aw koninya, aw ka kan k'a lon ko o konna ka ne le koninya aw na.

¹⁹ Ni aw ni dunupamogow tun ye kelen ye, o tun bena aw kanu, sabu aw ye o do ye. Nka aw ni dunupamogow te kelen ye minke, ani ne ka aw panawoloma ka bo dunupa ra minke, o koson o be aw koninya.

²⁰ «Ne ka kuma min fo aw ye, aw ye aw hakiri to o ra, ko: <Jon te bonya ka teme a matigice kan.> Ni o ka ne tooro, o bena aw fana tooro; ni o sonna ne ta kuma ma, o bena son aw fana ta kuma ma.

²¹ Nka o bena o kow bee ke aw ra ne le koson, sabu min ka ne ci, o ma o lon.

²² «Ni a tun kera ko ne ma na, ani ni ne tun ma kuma o fe, o tun tena jaraki o ta jurumun ko ra tuun; nka sisan koni ni o ka jurumun ke, o jarakibari te to.

²³ Mogo min be ne koninya, o tigi be ne Fa fana koninya.

²⁴ Mɔgɔ si ma kɛwale minw jɔgɔn kɛ, ni ne tun ma o kɛ o ja na, o tun tɛna jaraki o ta jurumun kosɔn tuun. Nka sisan o ka ne ta kɛwalew ye, nka o belen ka ne ni ne Fa kɔninya.

²⁵ Nka o kɛra janko min seɓɛra o ta sariya* ra, o ye kɛ can ye ko: <O ka ne kɔninya gbansan.>

²⁶ «Ayiwa, ne bɛna Dɛmɛbaga min ci aw ma ka bɔ ne Fa Ala fɛ, o ye Nin Saninman* ye, min bɛ can yira; ni o nana, o bɛna seereya kɛ ne ta ko ra.

²⁷ Aw fana bɛna seereya kɛ ne ta ko ra, sabu aw ni ne tun bɛ jɔgɔn fɛ kabini ne ta kow damina ra.

16

¹ «Ne ka nin kow bɛɛ fɔ aw ye, janko ni a nana se, foyi kana aw kunnacɛn ka bɔ lanaya ra.

² O bɛna aw gbɛn ka bɔ karansow* kɔnɔ; wagati dɔ yɛrɛ bɛna se, ni mɔgɔ min ka aw dɔ faga, o tigi bɛna a miiri ko a ka kɔɓuman le kɛ Ala ye.

³ O bɛna o kow bɛɛ kɛ aw ra, sabu o ma ne Fa Ala lɔn, o ma ne fana lɔn.

⁴ Nka ne ka nin kow fɔ aw ye sisan, janko ni a kɛwagati nana se, aw hakiri ye jigi a ra ko ne tun ka a fɔ aw ye ka ban. Ne ma kɔn ka o kow fɔ aw ye, sabu ne yɛrɛ tun bɛ ni aw ye.»

Nin Saninman ta baara

⁵ «Ayiwa, sisan ne bɛ tagara ne cibaga fɛ, nka aw si ma ne pininka ko: <I bɛ tagara min?>

⁶ Ne ka nin kumaw fɔ aw ye minke, o le ka aw jusu kasi kɔseɓɛ.

⁷ O bɛɛ n'a ta, ne bɛ can le fɔra aw ye: ne ye taga, o le ka fisa aw ma, sabu ni ne ma taga, Dɛmɛbaga tɛna na aw fɛ; nka ni ne tagara, ne bɛna a ci ka na aw fɛ.

⁸ Ni o Dɛmɛbaga nana, a bɛna a yira dunupamɔgɔw ra ko o firira jurumun ta ko ra, ko o firira terenninya ta ko ra, ani ko o firira Ala ta kiti ta ko ra fana.

⁹ O firira jurumun ta ko ra, sabu o ma la ne ra.

¹⁰ O firira terenninya ta ko ra, sabu ne bɛ tagara Fa Ala fɛ, o kosɔn aw tɛna ne ye tuun.

¹¹ O firira Ala ta kiti ta ko ra, sabu kiti tigɛra dunupa kuntigi kan ka ban.

¹² «Fɛn caman bɛ ne fɛ k'a fɔ aw ye hali bi, nka o ka bon aw baraka ma sisan.

¹³ O kosɔn Nin Saninman* min bɛ can yira, ni o nana, a bɛna aw jamina ka can bɛɛ yira aw ra; sabu a ta kumaw tɛna bɔ a yɛrɛ ra, nka a bɛ fɛn o fɛn mɛn, a bɛna o bɛɛ le fɔ aw ye, ka ko nataw fana fɔ aw ye.

¹⁴ A bɛna ne tɔgɔ bonya, sabu kuma min bɛ ne fɛ, a bɛna o le ta ka o fɔ aw ye.

¹⁵ Fɛn o fɛn bɛ Fa Ala fɛ, o bɛɛ ye ne ta ye. O le kosɔn ne ko, ko Nin Saninman le bɛna ne ta kumaw ta ka o fɔ aw ye.»

Karamɔgɔdenw ta janasisi ni o ta jagari

¹⁶ O kɔ, Yesu ko: «Ni dɔɔnin kɛra, aw tɛna ne ye; nka ni dɔɔnin kɛra o kɔ fɛ tuun, aw bɛna ne ye.»

¹⁷ Karamɔgɔden dɔw ka kɛ jɔgɔn pininka ye ko: «A ka min fɔ nin ye, o kɔrɔ le ye di? A ko: <Ni dɔɔnin kɛra, aw tɛna ne ye,> ko: <nka ni dɔɔnin kɛra o kɔ fɛ tuun, aw bɛna ne ye, sabu ne bɛ taga Fa Ala fɛ.>

¹⁸ O <dɔɔnin> kɔrɔ le ye juman ye? An kɔni ma o faamu!»

¹⁹ Yesu k'a lɔn ko karamɔgɔdenw b'a fɛ ka ale pininka; a ko o ma ko: «Ne ko minke ko: <Ni dɔɔnin kɛra, aw tɛna ne ye tuun, ko nka ni dɔɔnin kɛra o kɔ fɛ tuun, aw bɛna ne ye,> aw bɛ jɔgɔn pininkara o le ra wa?»

²⁰ Can ra ne b'a fɔ aw ye ko aw kɔni, aw bɛna kasi, ka mapumankokan bɛɛ fɔ, k'a sɔrɔ dunupamɔgɔw bɛ nagarira. Aw jusu bɛna kasi, nka aw ta jusukasi bɛna yɛlɛma ka kɛ nagari ye.

²¹ Ni muso bɛ tin na, panasisi b'a sɔrɔ, sabu denworo wagati tɔɔrɔ sera a ma. Nka ni den worora ka ban, a hakiri tɛ to a ta dimi na tuun nagari kosɔn, sabu adamaden dɔ worora dunupa kɔnɔ.

²² Aw kɔni, aw fana panasisinin lo sisan; nka ne bɛna aw ye tuun, aw jusukun bɛna nagari, mɔgɔ si tɛna se ka o nagari bɔsi aw ra.

²³ «Ni o lon ka se, aw tɛna ne jininka foyi si ra tuun. Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ni aw nana ne Fa Ala daari fɛn o fɛn na ne tɔgɔ ra, a bɛna o kɛ aw ye.

²⁴ Hali bi aw ma foyi daari Ala fɛ ne tɔgɔ ra fɔlɔ; aw ye a daari, a bɛna a di aw ma, janko aw ta nagari ye dafa.»

Yesu ka se sɔrɔ dunupa kan ka ban

²⁵ Yesu ko: «Ayiwa, ne ka aw karan nin kow bɛɛ ra ni kuma kɔrɔmanw le ye. Nka wagati dɔ bɛna se, ne tɛna aw karan ni kuma kɔrɔmanw ye tuun; ne bɛna kuma gbɛya k'a fɔ aw ye ka Fa Ala ta kow yira aw ra.

²⁶ Ni o lon nana se, aw bɛna Fa Ala daari ni ne tɔgɔ le ye; ne tɛna a fɔ tuun ko ne bɛna Fa Ala daari aw ye.

²⁷ Sabu Fa Ala yɛrɛ bɛ aw kanu, sabu aw bɛ ne kanu, ani aw lara a ra fana ko ne bɔra ale le ra.

²⁸ Can lo, ne bɔra Fa Ala le fɛ ka na dunupa ra; sisan ne bɛ bɔ dunupa ra ka seko ka taga Fa Ala fɛ.»

²⁹ Yesu ta karamɔgɔdenw ko: «Onhon, sisan kɔni, i ka kuma gbɛ k'a fɔ an ye; a ma kɛ talen ye tuun.

³⁰ Sisan kɔni an k'a lon ko i ka fɛn bɛɛ lon, ko hali i ka kan ka jininka ko minw na, i ka o jininkariw bɛɛ lon ka ban, sani an ye i jininka. O le kosɔn an lara a ra ko i bɔra Ala ra.»

³¹ Yesu ka o jaabi ko: «Aw ko aw lara ne ra sisan kɛ?

³² Ayiwa, wagati dɔ bɛna se, a yɛrɛ sera ka ban, aw bɛɛ bɛna bori ka janjan, bɛɛ bɛna taga a ta fan na, ka ne kelen to. Nka o bɛɛ n'a ta, ne kelen tɛna to, sabu Fa Ala bɛ ni ne ye.

³³ Ne ka nin kow fɔ aw ye, janko aw jusu sumanin ye to ne ta jɛnpɔgɔnya ra. Aw bɛna tɔɔrɔ dunupa kɔnɔ, nka aw ye jija! Ne ka se sɔrɔ dunupa kan.»

17

Yesu ka Ala daari a yɛrɛ ta ko ra

¹ Yesu ka o kuma fɔ minke, a ka a ja kɔrɔta san fɛ k'a fɔ ko: «Fa Ala, sisan wagati sera, Den* min bɔra i ra, bonya la o kan mɔgɔw ja na, janko ale fana ye i bonya.

² Sabu i ka sebgaya di a ma k'a sigi dunupamɔgɔw bɛɛ kunna, janko i ka minw bɛɛ lana a fɛ, a ye janamanya banbari di olugu bɛɛ ma.

³ Janamanya banbari kɔrɔ ye ko o ye ele lon, ele min kelenpe ye Ala janaman ye, ani i ka min ci, Yesu Kirisita, ka o fana lon.

⁴ Ne ka i tɔgɔ bonya dugukolo kan; i tun ka baara min di ne ma ko ne ye a kɛ, ne ka o kɛ k'a dafa.

⁵ Sisan Fa Ala, ne bonya, k'a to ne ye kɛ ni i ye; bonya min tun bɛ ne fɛ kakɔrɔ, k'a sɔrɔ dunupa tun ma dan fɔlɔ, o bonya di ne ma.»

Yesu ka Ala daari karamɔgɔdenw ye

⁶ «I ka mɔgɔ minw bɔ dunupamɔgɔw ra ka o di ne ma, ne ka i tɔgɔ yira olugu ra, janko o ye i lon. O tun ye ele taw le ye, nka i ka o di ne ma; o fana ka i ta kuma mara.

⁷ Sisan kɔni o k'a lɔn ko i ka fɛn o fɛn di ne ma, ko o bɔra ele yɛɛ le ra.

⁸ Sabu i ka kuma minw fɔ ne ye, ne ka o le fɔ o ye fana; o sɔnna o ma. O k'a lɔn ko can ra, ne bɔra ele le ra; o lara a ra ko ele le ka ne ci.

⁹ Ne bɛ i daarira olugu le ye. Ne tɛ i daarira dunupamɔɔ tɔw ye; i ka minw di ne ma, ne bɛ i daarira olugu le ko ra, sabu o ye ele ta le ye.

¹⁰ Fɛn o fɛn bɛ ne fɛ, o ye ele ta le ye; fɛn o fɛn bɛ ele fɛ fana, o ye ne ta le ye. Ne ta bonya bɛ lɔn olugu le fɛ.

¹¹ Ne bɛna bɔ dunupa ra, nka olugu bɛna to dunupa ra yan; ne bɛna taga i fɛ. Fa Ala Saninman, o mara ni i tɔɔ ta sebgaya ye, i ka o sebgaya min di ne ma, janko o ye kɛ kelen ye i ko ele ni ne bɛ kelen ye cogo min na.

¹² Ne tun bɛ ni o ye wagati min na, ne ka o mara ni i tɔɔ ta sebgaya ye, i ka o sebgaya min di ne ma. Ne ka o bɛɛ mara, o si ma halaki, fɔ min tun ka kan ka halaki, janko kuma min sebera, o ye kɛ can ye.

¹³ «Nka sisan ne bɛ taga i fɛ, ne bɛ nin kow bɛɛ fɔ sisan le ka ne to dunupa ra yan; janko ne ta jagari ye kɛ o fɛ, ka dafa.

¹⁴ Ne ka o karan i ta kuma ra; dunupamɔɔw bɛ o kɔninya, sabu o ni dunupamɔɔw tɛ kelen ye i n'a fɔ ne ni dunupamɔɔw tɛ kelen ye cogo min na.

¹⁵ Ne tɛ i daarira ko i ye o ta ka bɔ dunupa ra, nka ko i ye o tanga Setana le ma;

¹⁶ sabu o ni dunupamɔɔw tɛ kelen ye, i n'a fɔ ne ni dunupamɔɔw tɛ kelen ye cogo min na.

¹⁷ «O bla danna ka o saninya ni i ta can ye, sabu i ta kuma le ye can ye.

¹⁸ I ka ne ci dunupa ra cogo min na, ne fana ka o ci dunupa ra o cogo kelen le ra.

¹⁹ Ne ka ne yɛɛ bla danna ka kɛ ele kelen ta ye olugu le kɔsɔn, janko olugu fana ye bla danna i ye can ra.»

Yesu ka Ala daari lanabaga tɔw bɛɛ ko ra

²⁰ «Ne tɛ i daarira ninnugu dɔrɔn le kɔsɔn; minw bɛna la ne ra olugu ta waajuri sababu ra, ne bɛ i daarira olugu fana ye,

²¹ janko o bɛɛ ye bɛn ka kɛ kelen ye, i n'a fɔ ele Fa Ala, ele bɛ ne ra cogo min na, ani ne fana bɛ ele ra cogo min na. Olugu fana ye kɛ anw na, janko dunupamɔɔw ye la a ra ko ele le ka ne ci.

²² Ne kɔni, i ka bonya min di ne ma, ne ka o jɔɔn le di o ma, janko o ye jɛn ka o kan kɛ kelen ye, i n'a fɔ ele ni ne ye kelen ye cogo min na.

²³ Ne bɛ olugu ra cogo min na, ani ele bɛ ne ra cogo min na, olugu fana ye kɛ kelen ye ten ka ja, janko dunupamɔɔw y'a lɔn ko ele le ka ne ci, ko ele bɛ olugu fana kanu i ko i bɛ ne kanu cogo min na.

²⁴ «Fa Ala, ne b'a fɛ ko ne bɛna kɛ yɔrɔ min na, i ka mɔɔ minw di ne ma, olugu fana ye kɛ o yɔrɔ ra, janko i ka nɔɔrɔ min di ne ma, o ye o nɔɔrɔ ye; sabu i ka ne kanu kabini dunupa tun ma dan folo.

²⁵ Fa Ala, ele min terennin lo, dunupamɔɔw ma i lɔn, nka ne kɔni, ne ka i lɔn; ninnugu fana k'a lɔn ko ele le ka ne ci.

²⁶ Ne ka i tɔɔ yira o ra, ne bɛna a yira o ra tuun, janko i ka ne kanu ni kanuya min ye, o kanuya jɔɔn ye kɛ olugu fana kɔnɔ, ne fana ye kɛ o kɔnɔ.»

18

O tagara Yesu minayɔrɔ ra

(Matiyu 26.45-56; Marika 14.43-50; Luka 22.47-53)

¹ Ayiwa, Yesu ka o kumaw fɔ ka ban tuma min na, a bɔra ni a ta karamɔɔɔdenw ye ka taga Sedɔrɔn kɔ ko fɛ. Yiritu dɔ tun bɛ o yɔrɔ ra, o donna o yiritu kɔnɔ.

² Zudasi min tun be Yesu janfara, ale fana tun be o yiritu yoro lon, sabu Yesu tun be to ka taga ni o ye o yoro ra.

³ O ra, Zudasi blara sorasikuru do ja, ani Alabatosoba korosibaga dow; sarakalasebagaw kuntigiw ni Farisiw le tun ka o ci. O tagara se o yiritu ra ni tasumamanaw ni fitinaw ni kerekeminanw ye o boro.

⁴ Fen o fen tun bena Yesu soro, a yere tun ka o bee lon ka ban; a gbarara o mogow ra ka o pininka ko: «Aw be jontigi le yoropinina?»

⁵ O k'a jaabi ko: «Yesu Nazaretikace.» Yesu ko o ma ko: «Ne lo!» Zudasi min tun be Yesu janfara, ale tun be o ce ra.

⁶ Kabini Yesu ko «Ne lo,» o sekora ni o ko ye, ka benben dugu ma.

⁷ Yesu ka o pininka tuun ko: «Aw be jontigi le pinina?» O ko: «Yesu Nazaretikace.»

⁸ Yesu ko o ma ko: «Ne k'a fo aw ye ka ban ko ne lo. Ni aw be ne le yoropinina, aw ye ninnugu to o ye taga.»

⁹ O kera minkɛ, Yesu tun ka kuma min fo, o kera can ye, ko: «Ne Fa, i ka min o min di ne ma, o si ma tunu ne boro.»

¹⁰ O y'a soro muru do tun be Simon Piyeri fe. Ale ka o sama ka a bo, ka sarakalasebagaw kuntigiba ta jonce kininboroyanfan toro tige. O jonce togo tun ye ko Malikusi.

¹¹ Yesu ko Piyeri ma ko: «I ta muru don a la ra! O tuma, ne Fa Ala ka tooro min latige ne ye, ele t'a fe o ye se ne ma le wa?»

¹² Ayiwa, sorasiw ni o ta kuntigi, ani Yahudiyaw ta Alabatosoba korosibagaw ka Yesu mina k'a siri.

¹³ O tagara ni a ye Ane le fe folo. Ane tun ye Kayife burance ye; Kayife le tun ye sarakalasebagaw kuntigiba ye o san na.

¹⁴ Kayife le tun ka Yahudiyaw kuntigiw ladi k'a fo o ye ko: «Mogo kelen ye sa jamana mogow bee no ra, o le ka fisa aw ma.»

Piyeri ko a ma Yesu lon

(Matiyu 26.69-70; Marika 14.66-68; Luka 22.55-57)

¹⁵ O tagato ni Yesu ye, Simon Piyeri ni karamogoden do tugura o ko. Lonbagaya tun be o karamogoden ni sarakalasebagaw kuntigiba* ce; o le koson a donna ni o ye sarakalasebagaw kuntigiba ta lu konɔ.

¹⁶ Piyeri tun tora kene ma, da ra. O karamogoden min tun ye sarakalasebagaw kuntigiba lonbaga ye, ale bora kene ma; muso min tun be da korosira, a nana kuma o fe ka Piyeri ladon lu konɔ.

¹⁷ Baaradenmuso min tun be luda korosira, ale ko Piyeri ma ko: «Yala ele fana te nin ce ta karamogoden do le ye wa?» Piyeri ko: «On-on, ne te o do ye de!»

¹⁸ I n'a fo nene tun be yi, baaradenw ni sorasiw ka tasuma don, ka lo a koro ka to ka o tasuma ja. Piyeri fana tun lonin be o koro, ka to ka ta ja fana.

Sarakalasebagaw kuntigiba ka Yesu pininka

(Matiyu 26.59-66; Marika 14.55-64; Luka 22.66-71)

¹⁹ Ayiwa, sarakalasebagaw kuntigiba* ka Yesu pininka a ta karamogodenw ni a ta karan ko ra.

²⁰ Yesu ka a jaabi ko: «Ne koni kumana mogow bee ja na kene kan; ne tun be mogow karan karanso* konɔ, ani Alabatosoba konɔ wagati bee, Yahudiyaw be jagon lajen o yoro minw na; ne ma ne ta kuma si fo dogo ra.

²¹ Mun koson i be ne pininka tuun? Mogo minw sonna ka ne ta kuma lamɛn, olugu pininka; ne kumana o fe cogo min na, olugu ka o lon fo ka ja.»

²² Yesu ka o kuma fo minkɛ, Alabatosoba korosibaga minw tun lonin be Yesu koro, o ra kelen ka tege ci a toro koro, k'a fo a ye ko: «I be sarakalasebagaw kuntigiba le jaabira tan wa?»

²³ Yesu ko o cɛ ma ko: «Ni ne ka kumajugu le fɔ, fɛn min k'a kɛ kumajugu ye, o fɔ ne ye. Nka ne ka min fɔ, ni o tɛ kumajugu ye, mun koson ele ka ne bugo?»

²⁴ Ka Yesu boro fla sirinin to, Ane k'a lataga sarakalasebagaw kuntigiba Kayife fɛ.

Piyeri k'a fɔ tuun ko a ma Yesu lon

(Matiyu 26.71-75; Marika 14.69-72; Luka 22.58-62)

²⁵ O y'a soro Simon Piyeri belen tun lonin bɛ a bɛ tasuma jara. Mogo do ko a ma ko: «Ele fana tɛ nin cɛ ta karamogoden do le ye wa?» Piyeri ma son ka lo a ra; a ko: «On-on, ne tɛ o do ye dɛ!»

²⁶ Piyeri tun ka cɛ min toro kelen caron, o balemace min tun ye sarakalasebagaw kuntigiba* ta baaraden do ye, o ko Piyeri ma ko: «O tuma ne yere na ma ele ni a ye ngon fɛ yiritu ra wa?»

²⁷ Piyeri belen ma son ka lo a ra. O yoronin bɛɛ dondo kasira.

O tagara ni Yesu ye Pilati fɛ

(Matiyu 27.1-2,11-14; Marika 15.1-5; Luka 23.1-5)

²⁸ O ko, o bora ni Yesu ye Kayife fɛ, ka taga ni a ye jamanatigi ta bonba konɔ. O tun kera sogomada joona le fɛ. Yahudiyaw ma son ka don bonba konɔ, janko o saninyanin ye to, ka Jonyaban panagbɛ* domuni kɛ.

²⁹ O le koson Pilati bora ka taga o no fɛ kɛnɛ ma, ka o pininka, ko: «Nin cɛ jarakikun ye mun le ye aw fɛ?»

³⁰ O ka Pilati jaabi ko: «Ni nin cɛ tun ma kɛ kojugukebaga ye, an tun tɛna na ni a ye i fɛ.»

³¹ Pilati ko o ma ko: «Aw yere ye taga ni a ye ka taga a ta kiti tige ka kapa ni aw ta sariya* ye.» O ko Pilati ma ko: «Anw man kan ka kiti tige mogo si kan k'a faga.»

³² O kera, janko Yesu tun ka kuma min fɔ k'a sa cogoya yira, o kuma ye kɛ can ye.

³³ Pilati sekora ka don bonba konɔ, ka Yesu wele k'a pininka ko: «Ele le ye Yahudiyaw ta masace ye wa?»

³⁴ Yesu k'a jaabi ko: «Ele yere le ka o kuma miiri k'a fɔ wa, walama mogo were le ka o fɔ i ye?»

³⁵ Pilati ko: «O tuma ne ye Yahudiya do le ye wa? I yere ta siyamogow, ani sarakalasebagaw* kuntigiw le nana ni i ye ne fɛ, ko ne ye kiti tige i kan; i ka mun le kɛ?»

³⁶ Yesu ka a jaabi ko: «Ne ta masaya tɛ nin dunupa ra yan; ni ne ta masaya tun bɛ nin dunupa ra yan, ne nofemogow tun bɛna kɛrɛ kɛ, janko Yahudiyaw kuntigiw kana se ka ne mina. Nka ne ta masaya tɛ nin dunupa ra yan sisan.»

³⁷ Pilati ko Yesu ma ko: «O tuma ele ye masace le ye wa?» Yesu ka a jaabi ko: «I k'a fɔ cogo min na, ne ye masace le ye. Ne nana woro dunupa ra min koson, o ye ka can yira mogow ra. Mogo o mogo b'a fɛ ka tagama can kan, o tigi bɛ ne ta kuma lamɛn.»

³⁸ Pilati ko: «Mun yere le ye can ye?»

Yahudiyaw ko Yesu ye faga

(Matiyu 27.15-31; Marika 15.6-20; Luka 23.13-25)

Pilati ka o fɔ minke, a bora ka taga Yahudiyaw no fɛ kɛnɛ ma tuun, ka taga a fɔ o ye ko: «Ne koni ma foyi si soro nin cɛ ra min bɛ se ka kɛ a fagakun ye.

³⁹ Ayiwa, i n'a fɔ landa do bɛ aw fɛ ko san o san, Jonyaban panagbɛ* ra, ne ye kasoden kelen labla, ayiwa, aw b'a fɛ ne ye Yahudiyaw ta masace labla wa?»

⁴⁰ Jama perenna tuun ko: «On-on, ale tɛ! Barabasi le labla!» K'a soro o Barabasi togo tun ye benkannikebaga le ye.

19

Pilati sɔnna Yesu fagako ma

¹ Ayiwa, Pilati ko o ye Yesu mina ka a bugo ni gbɛɛ ye.

² Sorasiw ka nani dan ka o kɛ i ko masafugula, ka o biri Yesu kun na, ka deregeba wulenman do don a kan na.

³ O gbarara a koro k'a fo a ye ko: «Yahudiyaw ta masace, an be i fora!» O ka tɛge ci a toro koro.

⁴ Pilati bora kenɛ ma tuun k'a fo Yahudiyaw ye ko: «Ne bɛna a to o ye bo ni a ye kenɛ ma yan, janko aw y'a lon ko ne ma foyi si soro a ra min be se ka kɛ a fagakun ye.»

⁵ O bora ni Yesu ye kenɛ ma; nani fugula be a kun na, masaderege wulenman be a kan na. Pilati ko jama ma ko: «Ayiwa, ce ye nin ye.»

⁶ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Alabatosoba korosibagaw na lara Yesu kan minke, o perenna ko: «A gbengben yiri ra! A gbengben yiri!» Pilati ko: «Aw yere ye a mina ka taga a gbengben yiri ra, sabu ne ma foyi ye nin ce ra min be a fagakun bo.»

⁷ Yahudiyaw kuntigiw ka Pilati jaabi ko: «Sariya do be anw fe; ka kapa ni o sariya ye a ka kan ka faga le, sabu a ko Den min bora Ala ra* ko ale le be o ye.»

⁸ Pilati ka o kuma men minke, do farara a ta siranya kan tuun.

⁹ A sekora ka don bonba konɔ tuun, ka Yesu jininka ko: «Ele bora min le?» Yesu ma a jaabi.

¹⁰ Pilati ko a ma ko: «I jera ne le ra wa? I m'a lon ko se be ne ye ka i labla, ko se be ne ye ka i gbengben yiri ra fana wa?»

¹¹ Yesu ka Pilati jaabi ko: «Ala le ka o se di i ma bi, ni o te, se foyi si tun tena ke ele fe ne kan; o le koson min ka ne mina ka na ne di ele ma, o tigi le ka jurumunba ke ka temɛ ele kan.»

¹² Kabini Yesu ka o fo, Pilati ka cogoya jini ka Yesu labla. Nka Yahudiyaw tun be perenna, ko: «Ni i ka nin ce labla, i te masaceba Sezari teri ye. Ni mogo o mogo ko ale ye masace ye, o tigi ye masaceba Sezari jugu le ye.»

¹³ Pilati ka o kuma men minke, a ka Yesu labo kenɛ ma tuun. Bonba yoro min tun labenna ni kabakuruw ye, min be wele heburukan na ko «Gabata», Pilati nana sigi a ta kititigesiginan kan o yoro le ra.

¹⁴ O lon dugusagbe le tun ye Jonyaban panagbe* ye; tere tun be kuncɛ. Pilati ko Yahudiyaw ma ko: «Aw ta masace ye nin ye!»

¹⁵ O perenna, ko: «A faga! A faga! A gbengben yiri ra!» Pilati ko o ma ko: «Ka aw yere ta masace gbengben yiri ra wa?» Sarakalasebagaw* kuntigiw k'a jaabi ko: «Masace were te an fe ni masaceba Sezari te.»

¹⁶ A laban Pilati ka Yesu don o boro, ko o ye taga a gbengben yiri ra. O k'a mina ka taga ni a ye.

O ka Yesu gbengben yiri ra

(Matiyu 27.32-44; Marika 15.21-32; Luka 23.26-43)

¹⁷ Yesu ka a ta gbengbenyiri ta; o bora dugu konɔ ka taga yoro do ra min be wele ko Kunkolo yoro; heburukan na a be wele ko Goligota.

¹⁸ O k'a gbengben yiri ra o yoro le ra. O ka mogo fla were gbengben ni a ye yiri werɛw kan, kelen be a fan kelen na, kelen be a fan do ra, Yesu be o ce ma.

¹⁹ Pilati ka kuma do sebe ka o dulon gbengbenyiri* san fe. A k'a sebe ko: «Yesu Nazaretikace, Yahudiyaw ta masace.»

²⁰ Yahudiyaw caman ka o seberi karan, sabu o tun ka Yesu gbengben yoro min na, o yoro ni dugu ce tun man jan; o seberi fana tun kera heburukan na, ani latenkan na, ani gerekikan na.

²¹ Sarakalasebagaw* kuntigiw tagara a fɔ Pilati ye ko: «I tun man kan k'a sɛbɛ ko: <Yahudiyaw ta masacɛ.> I ka kan ka sɛbɛ le ko: <Cɛ nin ko ale ye Yahudiyaw ta masacɛ ye.> »

²² Pilati ka o jaabi ko: «Ne ka min sɛbɛ ka ban, o sebera le.»

²³ Ayiwa, sorasiw ka Yesu gbengben yiri ra ka ban tuma min na, o ka a ta faniw taran ka o kɛ sigiyɔɔma naani ye, o bɛɛ kelen kelen ni o ta. O ka a ta deregeba fana ta; o deregeba tun ye fani kuturu kelen le ye, karansira si tun tɛ a ra, k'a ta a sanfɛyɔɔ ra fɔ ka taga a bla a dugumayɔɔ ra.

²⁴ Sorasiw k'a fɔ jɔɔɔn ye ko: «An kana a ta deregeba faran; an ye kara la, janko min bɛna a sɔɔɔ, an ye o tigi lɔn.» O kɛra minke, min sebera Kitabu kɔɔɔ, o kɛra can ye ko:

«O ka ne ta faniw taran o ni jɔɔɔn cɛ,
ka kara la ne ta deregeba kosɔn.»

Sorasiw ka o kow le kɛ.

²⁵ Ayiwa, Yesu bamuso ni a bamuso balemamuso, ani Kilopasi ta muso Mariyamu, ani Mariyamu Magidalakamuso, olugu tun lɔnin bɛ Yesu ta gbengbenyiri kɔɔɔ.

²⁶ Yesu ka a bamuso ye minke, a ta karamɔɔɔden min ko tun ka di a ye, a ka o fana lɔnin ye a bamuso kɔɔɔ minke, a ko a bamuso ma ko: «Ne bamuso, i dence le ye nin ye.»

²⁷ O kɔ, a ko o karamɔɔɔden ma ko: «I bamuso le ye nin ye.» K'a ta o lɔn na, o karamɔɔɔden tagara ni Yesu bamuso ye a ta so.

Yesu sacogo

(Matiyu 27.45-56; Marika 15.33-41; Luka 23.44-49)

²⁸ O kɔ, Yesu k'a lɔn ko kow bɛɛ dafara tuma min na, a ko: «Minlɔɔ bɛ ne ra.» A ka o fɔ, janko min sebera Kitabu kɔɔɔ, o ye kɛ can ye.

²⁹ O y'a sɔɔɔ daga dɔ tun bɛ o yɔɔɔ ra, o fanin tun bɛ minnifen kumunin dɔ ra. O ka fu dɔ su o minnifen na, ka a dulon izope yiri dɔ ra, ka o la Yesu da ra.

³⁰ Yesu ka o minnifen sɔnsɔn tuma min na, a ko: «Sisan a bɛɛ dafara.» O kɔ, a ka a kun suuru, ka sa.

Sorasi dɔ ka Yesu sɔɔɔ a gɛrɛn na

³¹ Ayiwa, o lɔn tun ye Yahudiyaw ta Nɛnɛkirilon* nasigi le ye. Yahudiyaw kuntigiw tun t'a fɛ ko mɔɔɔ minw gbengbenna yiri ra, olugu ye to yi ka Nɛnɛkirilon se; sabu o Nɛnɛkirilon tun ka bon ka tɛmɛ Nɛnɛkirilon tɔw bɛɛ kan. O kosɔn o tagara Pilati daari ko a y'a to o ye taga mɔɔɔ gbengbenninw senw karikari, ka o suw lajigi ka bɔ yiri ra.

³² Cɛ fla minw tun gbengbennin bɛ ni Yesu ye, sorasiw tagara o ra fɔlɔ senw karikari, ka yɛlɛma ka tɔ kelen fana senw karikari.

³³ O sera Yesu ma minke, o k'a ye ko ale sara ka ban. O kosɔn o ma ale senw karikari.

³⁴ Nka o bɛɛ n'a ta, sorasi kelen ka Yesu sɔɔɔ a gɛrɛn na ni taman ye. O yɔɔɔnin bɛɛ ra jori ni ji bɔra o sɔɔɔda ra.

³⁵ Mɔɔɔ min ka nin kow lakari, ale yɛrɛ na le k'a ye; a ta seereya fana ye can le ye. Ale yɛrɛ lanin b'a ra ko a bɛ can le fɔra. A ka nin kow lakari, janko aw fana ye la a ra.

³⁶ Ayiwa, nin kow kɛra minke, min sebera Kitabu kɔɔɔ, o kɛra can ye ko: «A kolo dɔ man kan ka kari.»

³⁷ A sebera fana Kitabu yɔɔɔ dɔ wɛrɛ ra ko: «O ka min sɔɔɔ, o bɛna o na lɔ ale le ra.»

O ka Yesu sutara

(Matiyu 27.57-61; Marika 15.42-47; Luka 23.50-56)

³⁸ O kɔ, Yusufu Arimatekace tagara Pilati daari ko a y'a to o ye Yesu su lajigi ka bo yiri ra; Pilati sonna. A tagara Yesu su lajigi. Yusufu tun ye Yesu ta karamogoden do le ye, nka a tun be a dogora Yahudiyaw nasiran koson.

³⁹ Ayiwa, Nikodemu min tun tagara Yesu fe lon do su fe, ale fana nana ni sumadiyanan suguya fla nagaminin ye nogon na, min ye miri ye, ani alowesi. A bee lajennin tun be kilo bisaba bo.

⁴⁰ O ka Yesu su ta, ka fanigbe dow ke k'a melege, ka kasadiyananw ke a kan ka kana ni Yahudiyaw ta sudoncogo ye.

⁴¹ O tun ka Yesu gbengben yiri ra yoro min na, yiritu do tun be o yoro ra, ani kaburukura do tun be o yiritu konɔ; mogo si su tun ma don o kaburu konɔ folo.

⁴² I n'a fo o lon tun ye Yahudiyaw ta Nenekirilon* nasigi ye, o ka Yesu su don o kaburu konɔ, sabu o yoro le tun ka surun.

20

Karamogodenw tagara kaburu lakolon soro

(Matiyu 28.1-8; Marika 16.1-8; Luka 24.1-12)

¹ Ayiwa, logokun tere folo sogomada joona fe, k'a soro kene tun ma ci folo, Mariyamu Magidalakamuso tagara kaburu ra. A tagara a soro ko kabakuruba bora kaburu da ra.

² A borira ka taga Piyeri fe, ani karamogoden min ko tun ka di Yesu ye, ka taga a fo o ye ko: «O ka Matigi su ta ka bo kaburu konɔ; an fana ma a blayoro lon.»

³ Piyeri ni o karamogoden bora ka taga kaburu ra.

⁴ O fla bee tun be borira nogon fe, nka o karamogoden borira ka Piyeri dan, ka kon a na kaburu ra. ⁵ A sera yi minke a birira ka kaburu konɔ fle, ka fanigbew blatin ye, nka a ma don.

⁶ Simon Piyeri tun be a ko; ale sera minke, a donna kaburu konɔ ka fanigbew blatin ye.

⁷ Fani min tun kera ka Yesu kun datugu, a ka o blatin ye, nka a ni kasanke tun te yoro kelen na; a tun kurunin lo ka bla a danna.

⁸ Ayiwa, karamogoden min tun konna ka se kaburu ra, ale sorora ka don kaburu konɔ. A k'a ye ten minke, a lara a ra.

⁹ Sabu kuma min tun sebera Kitabu konɔ, ko Yesu ka kan ka kunu, karamogodenw tun ma o faamu folo.

¹⁰ O ko, o karamogoden fla bora ka taga o ta so.

Yesu ka a yere yira Mariyamu Magidalakamuso ra

(Matiyu 28.9-10; Marika 16.9-11)

¹¹ Ayiwa, Mariyamu tun nana kaburu ra ka na lo ka ke kasi ye. A kasito, a ka a kun suuru ka kaburu konɔ fle.

¹² A ka melege fla ye; deregebe be o kan na. Yesu su tun lanin be yoro min na, o tun siginin be o yoro ra. Kelen be a kunyanfan na, to kelen be a senyanfan na.

¹³ Melegew ka Mariyamu pininka ko: «Muso, mun na i be kasira?» A ko: «O ka ne Matigi su le ta; ne m'a lon o ka a bla yoro min na.»

¹⁴ Ka a to o kuma ra, a ka a na muni ka Yesu lonin ye; nka a m'a lon ko Yesu lo.

¹⁵ Yesu ka a pininka ko: «Muso, mun na i be kasira? I be jon le yoropinina?» Ayiwa, a kera Mariyamu na na ko yiriforotigi lo. Mariyamu ko: «Ne be Yesu le yoropinina; ni a kera ko ele le ka a ta, a yoro yira ne ra, ne be taga a ta ka taga ni a ye.»

¹⁶ Yesu ko a ma ko: «Mariyamu!» Mariyamu ka a na muni k'a fo heburukan na ko: «Rabuni!» (O koro le ye ko «An karamogo.»)

¹⁷ Yesu ko a ma ko: «I kana maga ne ra, sabu ne ma yelen folo ka taga ne Fa fe. Taga a fo ne balemaw ye ko ne be yelenna ka taga ne Fa ni aw fana Fa fe, ne ta Ala, ani aw fana ta Ala.»

¹⁸ Mariyamu Magidalakamuso tagara a fo karamogodenw ye ko ale ka Matigi ye; Yesu ka min fo a ye, a ka o fo karamogodenw ye.

Yesu ka a yere yira a ta karamogodenw na
(Matiyu 28.16-20; Marika 16.14-18; Luka 24.36-49)

¹⁹ O lon yere wulada fe, min tun ye logokun tere folo ye, karamogodenw tun lajenna bon do konɔ, ka da sogɔ o yere da ra Yahudiyaw nasiran koson. Yesu nana ka na lo o ce ma, k'a fo o ye ko: «Ala ye hera ke aw ye.»

²⁰ A ka o fo minke, a ka a borow ni a geren yira o ra. Karamogodenw ka Matigi ye minke, o jusu diyara kosebe.

²¹ Yesu ko o ma tuun ko: «Ala ye hera ke aw ye. Fa Ala ka ne ci cogo min na, ne fana be aw ci o cogo ra.»

²² A ka o fo minke, a ka o fiye ni a dafɔɔ ye k'a fo o ye ko: «Ne be Nin Saninman* di aw ma.

²³ Ni aw ka mogɔ o mogɔ ta jurumun yafa, o tigi ta jurumun bena yafa; nka ni aw fana ma mogɔ o mogɔ ta jurumun yafa, o tigi ta jurumun tena yafa.»

Yesu ka a yere yira Toma ra

²⁴ Yesu nana a ta karamogodenw fe lon min na, karamogoden tan ni fla ra min togo ye ko Toma, ni a be wele fana ko Flanin, ale tun te ni tow ye o lon na.

²⁵ Karamogoden tow k'a fo a ye ko: «An ka Matigi ye.» Toma ko o ma ko: «Ni ne koni ma negew no ye a boro ra, ka ne borokanden la o negew now ra, ka ne boro la fana taman no ra a geren na, ne te la a ra fiyewu.»

²⁶ Ayiwa, logokun kelen temenin ko, karamogodenw lajennin tun be bon konɔ tuun. O lon na, Toma tun be ni o ye. O tun ka daw sogɔ, nka o nana bara ka Yesu lonin ye o ce ma. A ka o fo ko: «Ala ye hera ke aw ye.»

²⁷ O ko, a ko Toma ma ko: «Toma, gbara yan; i boro la ne boro kan k'a fle; o ko, i ye i borokanden la ne geren na. I kana sigiya, nka i ye la ne ra.»

²⁸ Toma ko a ma ko: «E, ne Matigi, ani ne ta Ala ye!»

²⁹ Yesu ko a ma ko: «I ka ne ye minke, o le koson i lara ne ra ke! Minw lara ne ra k'a sorɔ o ma ne ye, olugu ta pana.»

Yuhana ta Kitabu sebekun

³⁰ Yesu ka tagamasiyen caman were ke a ta karamogodenw na; o ma sebe nin kitabu konɔ.

³¹ Nka minw sebera, o sebera le, janko aw ye la a ra ko Yesu le ye Kisibaga* ye, Den min bora Ala ra*, ani janko ni aw lara a ra, aw ye panamanya sorɔ a togo baraka ra.

21

Yesu ka a yere yira karamogoden wolonfla ra tuun

¹ Ayiwa, o kow ko fe, Yesu ka a yere yira a ta karamogodenw na tuun Tiberiyadi bada ra. A ka a yere yira o ra cogo min na, o fle nin ye:

² O y'a sorɔ Simɔn Piyeri, ani Toma min be wele fana ko Flanin, ani Natanayeli min be bo Kana, Galile mara ra, ani Zebede dence fla, ani karamogoden fla were, olugu tun be jɔgon fe.

³ Simɔn Piyeri ko o ma ko: «Ne be taga jegeminayɔɔ ra.» Karamogoden tow ko: «An fana be taga ni i ye.» O bora ka taga don kurun konɔ ka jo firi; nka o lon su fe, o ma jefɛ foyi sorɔ.

⁴ Dugu nana gbe minke, o ka Yesu lonin ye bada ra; nka o m'a lon ko Yesu lo.

⁵ Yesu ko o ma ko: «Ne teriw, aw ka jẹgẹ dọ sọrọ wa?» O ka Yesu jaabi ko: «An ma foyi sọrọ.»

⁶ Yesu ko o ma ko: «Aw ye jọ firi kurun kininboroyanfan fẹ, aw bẹna dọ sọrọ.» O ka jọ firi minke, jẹgẹ cayakojugu fẹ, o ma se ka a sama ka bọ ji ra.

⁷ Karamogoden min tun ko ka di Yesu ye, ale ko Piyeri ma ko: «Piyeri, Matigi lo.» Kabini Piyeri k'a men ko Matigi lo minke, a ka a ta derege ta ka a don, sabu a fari lakolon tun lo; a k'a yere firi ji ra.

⁸ Karamogoden taw nana kurun konọ, o be jọ samana, a fanin jẹgẹ ra, sabu o ni jida tun te teme nongon* na keme fla jogon kan.

⁹ O sera kene ma tuma min na, o ka takami mananin ye, jẹgẹ be a kan; o ka buru fana blarin ye.

¹⁰ Yesu ko o ma ko: «Aw ka jẹgẹ minw mina, aw ye na ni o dow ye yan.»

¹¹ Simon Piyeri donna kurun konọ ka jọ sama ka bọ ni a ye kene ma, a fanin jẹgeden baba gbansan na, jẹgeden keme ni bilooru ni jẹgeden saba. Nka jẹgẹ ni a caya bee, jọ ma faran.

¹² Yesu ko o ma ko: «Aw ye na domuni ke.» Karamogoden si ma son ka a pininka ko: «Ele ye jontigi le ye?» Sabu o bee tun k'a lon ko Matigi lo.

¹³ Yesu gbarara ka buru ta k'a di o ma ka jẹgẹ fana di o ma.

¹⁴ Kabini Yesu kununa ka bọ saya ra, nin le tun ye a signaga sabanan ye ni a be a yere yirara karamogodenw na.

Yesu ka Piyeri pininka

¹⁵ O ka domuni ke ka ban tuma min na, Yesu ko Simon Piyeri ma ko: «Yuhana dence Simon, i be ne kanu ka teme ninnugu kan wa?» Piyeri ko: «Onhon, Matigi, ele yere ka a lon ko ne be i kanu.» Yesu ko a ma ko: «I janto ne ta sagadenw na.»

¹⁶ Yesu ko a ma tuun a signaga flanan na ko: «Yuhana dence Simon, i be ne kanu wa?» Piyeri ko: «Onhon, Matigi; ele yere ka a lon ko ne be ele kanu.» Yesu ko a ma ko: «Ne ta sagaw korosi.»

¹⁷ Yesu ko Piyeri ma a signaga sabanan na ko: «Yuhana dence Simon, i be ne kanu wa?» Piyeri na sisira, sabu Yesu ka a pininka fo signaga saba, ko: «I be ne kanu wa?» A ko Yesu ma o le ra ko: «Matigi, i ka fen bee lon; ele yere k'a lon ko ne be ele kanu.» Yesu ko a ma ko: «I janto ne ta sagadenw na.»

¹⁸ Yesu ko Simon ma tuun ko: «Ne b'a fo i ye can ra, ko i kanbelenman, i tun be i ta derege don, ka i yere cesiri; ni yoro min ka i diya i be taga yi. Nka ni i nana korọ, i bẹna i boro korota, mogọ were be i ta derege don i ra ka i cesiri. I t'a fe ka taga yoro min na, o be taga ni i ye o yoro ra.»

¹⁹ Piyeri tun bẹna sa cogoya min na ka bonya la Ala togọ kan, Yesu ka nin kuma fo ka o le yira. O ko, a ko Piyeri ma ko: «Tugu ne ko!»

Karamogoden min ko tun ka di Yesu ye

²⁰ Karamogoden min ko tun ka di Yesu ye, Piyeri ka a pa munu ka o nato ye o ko fe. Ka o to domuni na lon dọ su fe, o karamogoden le siginin tora Yesu korọ k'a pininka ko: «Matigi, jontigi le bẹna i janfa?»

²¹ Ayiwa, Piyeri ka o karamogoden ye minke, a ko Yesu ma ko: «Matigi, nin do, mun le bẹna ale soro?»

²² Yesu ko a ma ko: «Ni ne b'a fe ko ale ye to si ra fo ka taga se ne nalon ma, ele ta mun le be o ra? Ele koni ye tugu ne ko doron!»

²³ Karamogodenw ka o kuma le ta ka o fo yoro bee ko o karamogoden tena sa, k'a soro Yesu m'a fo Piyeri ye ko a tena sa. Yesu ko le ko: «Ni ne b'a fe a ye to si ra fo ka taga se ne nalon ma, ele ta mun le be o ra?»

* **21:8 21:8** Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

²⁴ Ayiwa, o karamogoden le be nin kow seereya kera; ale le ka nin kow sebe fana. An fana k'a lon ko a ta kuma ye can le ye.

Kuma laban

²⁵ Ayiwa, Yesu ka ko caman were ke. Ni o bee tun sebera kelen kelen, ne be miiri ko kitabu minw tun bena sebe, o tun tana kun dunupa bee lajennin konɔ!

CIRADENW TA KEWALEW Kitabu faamucogo

Nin kitabu seɓɓaga ye Luka ye, min ka Yesu ta ko Kibaro Diman* kitabu sabanan seɓɓe. A ka nin kitabu fana seɓɓe a terice Tehofili le tɔgo ra, i n'a fo kitabu folo.

A be kitabu damina ni Yesu ta yelenko ye ka taga sankolo ra. O ko, Yesu ta karamogodenw ka wagati min ke Zeruzalemu, sani Yesu ta layiri ye dafa, a be o fo. Pantekotilon na, Yesu taganin ko tere tan na, Ala Nin Saninman* jigira karamogodenw kan, ka Ala ta seɓagaya di o ma. O ka Yesu ta ko waajuri ke, ka Kibaro Diman fo. Lanabagaw cayara, Kibaro Diman ko bora Zeruzalemu ka se fo Zude mara yoro tow ra, ani Samari, ani dunupa yoro caman na. O kera ka kapa ni Yesu yere ta cifonin ye, ko: «Nin Saninman bena jigi aw kan; o cogo ra aw bena seɓagaya soro ka ke ne seerew ye, ka kuma ne ta ko ra k'a damina Zeruzalemu, ani Zude mara bee, ani Samari mara, fo ka taga se dunupa dan bee ma» (1.8).

Nin kitabu damina ra, an b'a ye ko Piyeri le be i n'a fo lanabagaw ta jenkuru namogo. Nka ka damina sura kononton na, kitabu seɓɓaga be Poli ta baaraw le lakari. Poli ka tagama caman ke ka taga Kibaro Diman fo dugu caman na. O tagamaw tagara laban fo Romu dugu konon. Poli ka tooro caman sonmina, ani sege caman, ka kasorabla caman muju. Nka foyi si ma se ka Ala ta kuma bari. Nin Saninman ka Ala ta mogow deme janko o ye ke Yesu seerew ye dunupa konon fo bi.

Kitabu konokow

Nin Saninman nacogo (1-2)

Karamogodenw ta waajuri (3-7)

Kibaro Diman ko sera fo Samari (8)

Yahudiyaw ka lanabagaw tooro Zeruzalemu (9-12)

Poli ta tagama folo (13-15)

Poli ta tagama flanan (16-18)

Poli ta tagama sabanan (19-21)

Poli minana ka taga fo Romu (22-28)

Ala ka Nin Saninman min layiri ta karamogodenw ye

¹ Ne balemace Tehofili, ne ta kitabu folo ra, Yesu tun ka ko minw ke, ani a tun ka mogow karan fen minw na kabini a ta kow damina ra fo ka taga se a korotalon ma ka taga sankolo konon, ne tun konna ka o bee fo i ye.

² Nka sani Yesu ye taga sankolo ra, a tun ka karamogoden minw panawoloma, olugu tun ka kan ka ko minw ke, a ka o karan o bee ra Nin Saninman* baraka ra.

³ Yesu ta tooro bannin ko, a panaman ka a yere yira a ta karamogodenw na; a ka o ke ka se fo tere binaani, janko o y'a lon ko sigiya t'a ra, ko ale panaman lo. Ala bena a ta Masaya* sigi cogo min na, a ka o jafon o ye.

⁴ Lon do, ka Yesu ni a ta karamogodenw to domuni na jogon fe, a k'a fo o ye k'a gbeleya, ko: «Aw kana aw yoro janya Zeruzalemu na; ne tun ka ne Fa ta layiri min ko fo aw ye, aw ye o makonon.

⁵ Sabu Yuhana ka mogow batize ji le ra, nka sani tere dama ce Ala bena aw batize ni Nin Saninman ye.»

Yesu yelenna ka taga sankolo konon

⁶ Ayiwa, ka Yesu ni a ta karamogodenw lajennin to, karamogodenw k'a pininka ko: «Matigi, i bena Izirayeli* ta masaya sigi kokura o wagati le ra wa?»

⁷ Yesu ka o jaabi ko: «Ne Fa Ala ka wagati min latige, ani a ka tuma min latige ni a yere ta fanga ye, aw man kan ka o lon.

⁸ Nka Nin Saninman* bɛna jigi aw kan; o cogo ra aw bɛna se bagaya sɔrɔ ka kɛ ne seerew ye, k'a damina Zeruzalemu, ani Zude mara bɛɛ, ani Samari mara, fɔ ka taga se dunupa dan bɛɛ ma.»

⁹ Yesu ka o kumaw fɔ ka ban minke, ka karamɔɔɔdenw na lonin to a ra o b'a flɛra, a korɔtara ka bɔ o cɛ ra ka taga sankolo ra; sankaba dɔ k'a dogo o ma.

¹⁰ Ka karamɔɔɔdenw na lonin to sankolo ra ka Yesu tagato flɛ, o barara ka cɛ deregegbetigi fla ye o korɔ;

¹¹ o cɛ fla ka o pininka ko: «Aw Galilekaw, mun le kosɔn aw lonin bɛ yan ka to ka sankolo flɛ? Yesu min korɔtara aw na ka taga sankolo kɔnɔ, ale kelen le bɛna kɔsegi ka na, i ko aw ka a tagato ye cogo min na.»

Matiyasi blara Zudasi nɔ ra

¹² Ayiwa, karamɔɔɔdenw bɔra kuru kan ka seko ka na Zeruzalemu; o kuru bɛ wele ko Oliviyesunw kuru, a bɛ Zeruzalemu kɛrɛ fɛ, kilo kelen jɔɔɔn lo.

¹³ O sera Zeruzalemu minke, o tun bɛ to ka lajɛn sankaso min kɔnɔ kakɔrɔ, o tagara don o bon kɔnɔ. O tun ye Piyɛri ye, ani Yuhana, ani Yakuba, ani Andere, ani Filipe, ani Toma, ani Baritelemi, ani Matiyu, ani Alife dence Yakuba, ani Simɔn min bɛ wele ko faso kanubagaba*, ani Yakuba dence Zude.

¹⁴ O bɛɛ tun lajennin bɛ ni miiriya kelen ye ka to ka Ala daari; muso dɔw fana tun bɛ o ra, ani Yesu bamuso Mariyamu, ani Yesu balemacew.

¹⁵ Ayiwa, o lonw dɔ ra, lanabagaw tun lajenna ka se mɔɔɔ kɛmɛ ni mugan jɔɔɔn ma; Piyɛri wurira ka lo o cɛ ma, k'a fɔ o ye ko:

¹⁶ «Ne balemaw, Dawuda tun ka min fɔ Nin Saninman* baraka ra kakɔrɔ, jagboya lo o kow tun ye kɛ. A tun kumana Zudasi ta ko le ra; ale le tun blara mɔɔɔw na ka taga Yesu mina.

¹⁷ Zudasi tun kɛra an ta jɛnkuru mɔɔɔ dɔ ye, an bɛɛ tun bɛ baara kelen le kɛ.

¹⁸ A ka wari min sɔrɔ a ta kojugu sara ye, a tagara o wari kɛ ka foro san. O kɔ fɛ, a ka a yere kan don juru ra; a su nana ben fɔ ka yerege, ka a nogow bɛɛ bɔ kɛnɛ ma.

¹⁹ Zeruzalemukaw bɛɛ ka o ko lon, fɔ o ka o foro tɔɔɔ la o ta kan na ko: <Hakelidama>, o korɔ ye ko <jori foro>.

²⁰ K'a sɔrɔ a sebera Zaburuw kitabu kɔnɔ, ko:

<A ta bon lakolon ye to,
mɔɔɔ si kana kɛ a kɔnɔ>.

Zaburuw kitabu ko tuun ko:

<Mɔɔɔ wɛrɛ ye a ta baara kɛ a nɔ ra†.>

²¹ «O le kosɔn mɔɔɔ kelen ka kan ka fara an kan, o ye kɛ an seere ye k'a yira ko Matigi Yesu kununa ka bɔ saya ra. O tigi ka kan ka kɛ mɔɔɔ dɔ ye min tun bɛ ni an ye,

²² ka a damina Yesu batize wagati ra Yuhana fɛ, fɔ ka taga se a korɔtalon ma ka bɔ an cɛ ra ka taga sankolo ra.»

²³ Lanabagaw ka mɔɔɔ fla yira, Yusufu min bɛ wele ko Barisabasi, ani min tɔɔɔlara ko Yutusi, ani Matiyasi.

²⁴ O kɔ, lanabagaw ka Ala daari, ko: «Matigi, ele min bɛ mɔɔɔ bɛɛ jusukun lon, i ka kelen min panawoloma nin mɔɔɔ fla ra, o yira an na,

²⁵ janko o ye kɛ baarden ni ciraden* ye, ka bla Zudasi nɔ ra, sabu Zudasi bɔra o ciradenya ra ka taga yɔrɔ wɛrɛ ra, a ka kan ni yɔrɔ min ye.»

²⁶ O ka kara la, kara ka Matiyasi le yira; ale farara ciraden tan ni kelen kan.

* 1:13 1.13 Faso kanubagaba: Kitabu dɔw b'a fɔ ko Zeloti. † 1:20 1.20 Nin kuma fora Zaburu 69.26 ani 109.8.

2

Nin Saninman jigira lanabagaw kan

¹ Pantekoti* lon na Yesu ta lanabagaw bɛɛ tun lajennin bɛ yɔɔ kelen na.

² Mankanba dɔ barara ka bɔ sankolo ra; a bɛ i ko fɔɔɔba mankan. Lanabagaw tun siginin bɛ bon min kɔɔɔ, a nana o bon kɔɔɔ fa.

³ O ka nenden dɔw ye, o bɛ i ko tasumamana. O tarantaranna ka na sigisigi o bɛɛ kelen kelen kan.

⁴ Lanabagaw bɛɛ fara Nin Saninman* na, o bɛɛ ka kɛ kuma ye kan wɛrɛw ra; ni Nin Saninman ka kan min don min da ra, o bɛ o kan fɔ.

⁵ Ayiwa, Yahudiya Alapasiranbaga dɔw tun bɔra dunupa jamanaw bɛɛ ra, ka na to Zeruzalemu.

⁶ O mankanba bɔra minke, o mɔgɔw camanba borira ka taga lajen o yɔɔ ra. O bɛɛ kɔɔɔɔɔbanna, sabu o bɛɛ kelen kelen tun bɛ o yɛrɛ ta kan mɛnna lanabagaw da ra.

⁷ O mɔgɔw bɛɛ kabakoyara, fɔ ka o kɔɔɔɔɔban. O tun b'a fɔra jɔgɔn ye ko: «Mɔgɔ minw bɛ kumana tan, o bɛɛ tɛ Galilekaw le ye wa?

⁸ Mun kɔɔɔn an bɛɛ kelen kelen bɛ an yɛrɛ ta kan mɛnna o da ra?

⁹ Anw minw ye Paritikaw ye, ani Mɛdikaw, ani Elamukaw, ani minw bɔra Mesopotami, ani Zude, ani Kapadɔsi, ani Pɔn, ani Azi jamanaw ra,

¹⁰ ani Firizi, ani Panfili, ani Misiran jamanaw ra, ani Libi jamana yɔɔ minw bɛ Sireni dugu kɛrɛ fɛ, ani minw bɔra Rɔmu*, ani Yahudiyaw, ani minw donna Yahudiyaya ra,

¹¹ ani Keretikaw, ani Arabuw, an bɛ Ala ta kobaw lakarito mɛnna o fɛ an yɛrɛ ta kanw na!»

¹² O mɔgɔw bɛɛ kɔɔɔɔɔbanna; o m'a lon o bɛna min fɔ tuun. O tun b'a fɔra jɔgɔn ye ko: «Nin ye mun ye sa?»

¹³ Nka dɔw tun bɛ lanabagaw lɔgɔbɔra k'a fɔ ko: «O ka duvendiman dɔ le min ka fa.»

Piyɛri ka mɔgɔw waaju

¹⁴ O le ra Piyɛri wurira ka lɔ ni karamɔgɔden tɔ tan ni kelen ye, ka kuma ni kanba ye, k'a fɔ ko: «Aw Yahudiyaw, ani aw minw bɛɛ siginin bɛ Zeruzalemu, aw ye aw toro malɔ ka ne ta kuma lamɛn, ka nin faamu!

¹⁵ Nin mɔgɔw ma duvɛn min ka fa, i ko aw b'a miirira cogo min na, sabu sɔgɔmada lo.

¹⁶ Nka cira Yowɛli tun ka kuma min fɔ, o le bɛ kɛra sisan tan; a ko:

¹⁷ «Ala ko: Dunupa labanwagatiw ra, ne bɛna ne Nin* lajigi adamadenw bɛɛ kan.

Ne bɛna kuma don aw dɛncɛw ni aw dɛnmusow da ra, ka mɔgɔw waaju.

Ala bɛna ko dɔw yira aw ta kanbɛlenw ra; aw ta cɛkɔɔɔɔɔbaw bɛna Ala ta kow ye siko ra.

¹⁸ Can lo, a bɛna kɛ ten o lonw na; ne bɛna ne Nin lajigi ne ta jɔncɛw ni ne ta jɔnmusow kan; ne bɛna kuma don o da ra ka mɔgɔw waaju.

¹⁹ Ne bɛna kabakofɛn dɔw yira san fɛ, sankolo ra, ka tagamasiyɛn dɔw yira dugukolo kan: jori, tasuma, ani bugun sisiman.

²⁰ Tere bɛna kɛ dibi ye, karo bɛna wulɛn i ko jori. O bɛɛ le kɔ fɛ Matigi ta lon bɛ se.

O bɛna kɛ lonba le ye, lon min nɔɔɔ ka bon.

²¹ O wagati ra ni mɔgɔ o mɔgɔ ka Matigi tɔgɔ wele,

o tigi bɛna kisi.>

²² «Ayiwa, aw Izirayelimogow, aw ye aw toro malo ka ne ta kuma lamɛn. Yesu Nazaretika tun kɛra mogɔ do ye, Ala ka a ta sebgaya yira aw ra min fɛ; a ka kobaw, ani kabakow, ani tagamasiyɛnw kɛ aw cɛ ra, i ko aw yɛrɛ k'a lɔn cogo min na.

²³ Nka ka kapa ni Ala ta latige ni a ta lɔnniya ye ale ta ko ra, aw ka a mina k'a don mogɔjuguw boro; o k'a gbɛngben yiri ra k'a faga.

²⁴ Nka Ala k'a kisi ka bo saya ra k'a lakunu, sabu saya tun tɛ se ka Yesu mina ka to a ta fanga koro.

²⁵ Sabu Dawuda tun k'a fo Yesu ta ko le ra, ko:
<Ne tun bɛ ne Matigi yera tuma bɛɛ ne na koro,
sabu a bɛ ne kɛrɛ fɛ ka ne demɛ, janko ne baraka kana dɛɛ.

²⁶ O koson pagari bɛ ne jusu ra, ne da bɛ ninsɔndiyakumaw fo.
Hali ne farisogo fana bɛna laganfiya ni o jigiya ye.

²⁷ Sabu i tena son ka ne nin to saya dibi ra yi.
I tena son fana k'a to i ta mogɔ saninman farisogo ye tori kaburu ra.

²⁸ Sabu sira minw bɛ taga panamanyakura ra, i ka o yira ne ra.
I bɛna ne jusu fa pagari ra, sabu ne bɛna kɛ ni i ye.>

²⁹ «Ayiwa, ne balemaw, aw y'a to ne ye an bɛmacɛ Dawuda ta ko gbɛya k'a fo aw ye bi: Ale sara, a su donna; hali bi a ta kaburu bɛ an fɛ yan.

³⁰ Dawuda tun ye cira le ye; a tun k'a lɔn fana ko Ala karira a ye ko lon do a bɛna a mamaden do sigi a ta masasiginan kan a no ra.

³¹ Ayiwa, Kirisita*, min ye Ala ta mogɔ panawolomanin ye, ale tun bɛna kunu ka bo saya ra cogo min na, Ala tun konna ka o le yira Dawuda ra. O le koson a ko:
<A tena to saya dibi ra,
a farisogo tena tori kaburu kono.>

³² Ne bɛ Yesu min ko fora, Ala ka ale le lakunu ka bo saya ra; an bɛɛ ye o ko seerew ye.

³³ A korotara ka taga sigi Ala kininboroyanfan fɛ tuma min na, a tun ka Nin Saninman* min layiri ta an ye, a Fa Ala ka o di a ma. A fana ka o Nin Saninman le lajigi ka na an kan, i ko aw b'a yera, ani aw b'a menna cogo min na.

³⁴ Dawuda yɛrɛ ma korota ka taga sankolo ra, nka o bɛɛ n'a ta, a ko:

<Matigi Ala k'a fo ne Matigi ye ko:
Na i sigi ne kininboroyanfan fɛ,

³⁵ fo ne ye na i juguw mina ka o bla i sen koro.>

³⁶ «O koson aw Izirayelimogow bɛɛ ka kan k'a lɔn bi, ko sigiya t'a ra, ko Yesu min gbɛngbenna yiri ra aw fɛ, ko Ala ka ale le kɛ Matigi ni Kisibaga* ye.»

³⁷ Ayiwa, o mogow ka o kumaw mɛn tuma min na, o kumaw ka o jusu sogɔ kɛɛbɛ. O ka Piyeri ni karamogoden tow jininka ko: «An balemaw, an ka kan ka mun le kɛ sisan?»

³⁸ Piyeri ka o jaabi ko: «Aw ka kan ka nimisa aw ta jurumunw na; aw bɛɛ kelen kelen ka kan ka batize Yesu Kirisita togo ra, ka aw ta jurumun yafa sorɔ. Ni o kɛra, Ala bɛna Nin Saninman di aw ma.

³⁹ Sabu Nin Saninman layiri tara aw fana ye, ani aw ta den minw bɛna na aw ko, ani siyamogɔ minw bɛ yorojan, ani an Matigi Ala bɛna mogɔ minw bɛɛ wele fana.»

⁴⁰ Piyeri ka o mogow waaju ka mɛɛn, k'a fo o ye k'a gbɛɛya ko: «Aw ka kan ka jija ka faran bi mogɔjuguw ra, janko aw ye kisi.»

⁴¹ Mogɔ minw sonna Ala ta Kuma ma, o ka olugu bɛɛ batize. O lon na, mogɔ minw farara lanabagaw kan, o tun bɛ mogɔ waga saba bo.

Lanabagaw ta jɛnpɔɔnya

⁴² Kabini o lon na o mɔgow tun bɛ lajɛn wagati bɛɛ ka ciradenw* ta karan lamɛn. O tora lanabagaw ta jɛnpɔɔnya ra. O tun bɛ buru tarantaran o ni ɲɔɔn cɛ, ka o ɲimi, ka o hakiri jigi Matigi ta kuma ra, ka to ka Ala daari ɲɔɔn fɛ.

⁴³ Alapasiran tun bɛ o bɛɛ ra, sabu ciradenw tun bɛ kabako caman ani tagamasiyen caman kɛra.

⁴⁴ Lanabagaw bɛɛ tun bennin lo. Mɔɔ si tun tɛ a borofɛn jate a kelen ta ye. O tun bɛ o ta fɛnw bɛɛ taran o ni ɲɔɔn cɛ.

⁴⁵ Tuma dɔw ra, dɔw tun bɛ o ta foro, walama o borofɛn dɔw fiyeere, ka o wari tarantaran ɲɔɔn cɛ ka kapa ni o bɛɛ ta makɔnata ye.

⁴⁶ Lon o lon o tun bɛ lajɛn Alabatosoba kɔnɔ ɲɔɔn fɛ ni miiriya kelen ye ka Ala bato. O tun jijara o ra kosebɛ. O tun bɛ lajɛn o ta sow kɔnɔ ka buru tarantaran ɲɔɔn cɛ k'a ɲimi, ka o hakiri jigi Matigi ta kuma ra. O tun bɛ domuni kɛ ɲɔɔn fɛ ni ninsondiya ani jusukun gbɛnin ye.

⁴⁷ O tun bɛ Ala tando wagati bɛɛ. O ko tun ka di mɔgow bɛɛ ye.

Matigi tun bɛ minw kisi, a tun bɛ olugu fara lanabagaw ta jɛnkuru* kan lon o lon.

3*Piyeri ka nabara kɛɛya*

¹ Lon dɔ, Piyeri ni Yuhana tun bɛ tagara Alabatosoba ra ɲɔɔn fɛ ka taga Ala daari; wulada wagati tun lo.

² O y'a sɔrɔ cɛ dɔ tun bɛ yi, o nabaraman le tun worora; lon o lon o tun bɛ o cɛ ta ka taga a sigi Alabatosoba donda dɔ ra, min bɛ wele ko «Donda cɛɲuman», janko mɔɔ minw bɛ don Alabatosoba kɔnɔ, a ye olugu daari.

³ A ka Piyeri ni Yuhana dontɔ ye Alabatosoba kɔnɔ minkɛ, a ka o daari.

⁴ Piyeri ni Yuhana ka o ɲa lɔ a ra k'a fɛ; Piyeri ko a ma ko: «An fɛ.»

⁵ Cɛ fana ka o lalaga ka o fɛ; a tun b'a hakiri ra ko o bɛna fɛn dɔ le di a ma.

⁶ O tuma Piyeri ko a ma ko: «Wari tɛ ne fɛ, sanin tɛ ne fɛ, nka min bɛ ne fɛ, ne bɛ o di i ma: Yesu Kirisita Nazaretikacɛ tɔɔ baraka ra, wuri ka tagama!»

⁷ Piyeri ka a mina a kininboro ma k'a lawuri. O yɔrɔnin kelen bɛɛ a senw ni a senkuruw ka baraka sɔrɔ.

⁸ A panna ka wuri ka lɔ a sen kan ka kɛ tagama ye. A donna ni Piyeri ni Yuhana ye Alabatosoba kɔnɔ; a bɛ tagama, a bɛ panpan ka Ala tando.

⁹ Mɔɔ bɛɛ k'a tagamatɔ ye, a bɛ Ala tandora.

¹⁰ O tun k'a lɔn ko cɛ min tun bɛ to ka sigi Alabatosoba Da Cɛɲuman na ka daariri, ko ale yɛrɛ lo. O cɛ sera ka tagama cogo min na, o barara o bɛɛ ra, fɔ ka o bɛɛ kɔnɔnɔban.

Piyeri ka waajuri kɛ Alabatosoba kɔnɔ

¹¹ Cɛ tun tɛ bɔra Piyeri ni Yuhana kɔ tuun minkɛ, mɔgow bɛɛ kabakoyara; o borira ka taga lajɛn Piyeri ni Yuhana kɔrɔ, Alabatosoba bolon dɔ kɔnɔ, min bɛ wele ko «masacɛ Sulemani ta bolon».

¹² Piyeri ka jama ye minkɛ, a k'a fɔ o ye ko: «An balema Izirayɛlimɔgow, mun koson nin ko ka aw kabakoya? Mun koson aw bɛ aw ɲa lɔ anw na, k'a kɛ i n'a fɔ anw yɛrɛ ta sebgaya walama an ta Alapasiran le k'a to nin cɛ sera ka tagama?

¹³ Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala, an bɛmaw ta Ala, o le ka a ta baarden Yesu tɔɔ bonya; aw ka ale le labla fagamaw ye, ka ban a ra Pilati ɲa kɔrɔ, k'a sɔrɔ ale tun k'a latigɛ ko a bɛ a bla.

¹⁴ Aw banna mɔɔ saninman ni mɔɔ terennin na, ka Pilati daari ko a ye mɔɔfagabaga dɔ le labla a nɔ ra aw ye.

¹⁵ Aw ka janamanya banbari tigi faga, nka Ala ka a lakunu ka bo saya ra; anw ye a seerew ye.

¹⁶ Anw lara Yesu togo min na, o togo le ka baraka don nin ce ra; aw ja b'a ra, aw k'a lon fana. Lanaya, Yesu togo ra, o le ka keneya dafanin di nin ce ma aw bee ja na.

¹⁷ «Nka o bee n'a ta, ne balemaw, ne k'a lon ko kolonbariya le k'a to aw ni aw ta kuntigiw ka nin ko ke.

¹⁸ Ala tun ka ko minw fo kakoro a ta ciraw bee da ra, a ka o le ke; ko Kirisita*, Ala ta mogo janawolomanin ka kan ka tooro.

¹⁹ O le koson aw ye nimisa aw ta jurumun na, ka son Ala ma, janko aw ta jurumunw ye ko ka bo yi.

²⁰ Ni o kera, Matigi bena laganfiya di aw ma, ani Kirisita min ta ko latigera aw ye, min ye Yesu ye, a bena o ci ka na aw fe.

²¹ Nka sisan Yesu ka kan ka to sankolo ra fo fen bee ye yelɛma ka ke kura ye folo; Ala tun ka o le fo kabini wagatijan a ta cira saninmanw da ra.

²² Musa tun k'a fo ko: «Aw Matigi Ala bena cira do lana aw ye ka bo aw yere balemaw ce ra, i n'a fo ne. Ni o cira ka fen o fen fo aw ye, aw ye o lamɛn.

²³ Ni mogo o mogo ma son k'a lamɛn, o tigi bena halaki ka bo Ala ta mogow ce ra.»

²⁴ Sabu cira minw bee kumana, k'a damina cira Samawilu ra, o bee kelen kelen kumana nin wagati kow ra fana.

²⁵ Ayiwa, Ala ka ko minw bee yira ciraw ra, o bee fora aw le ye. Ala ka jɛnpogonya min don ni an bemaw ye, aw fana be o jɛnpogonya ra. Ala ka o le fo Iburahima ye ko: «Dugukolo ta gbaw bee bena baraka soro ne fe ele ta duruja sababu le ra.»

²⁶ O le koson Ala k'a ta baarden janawoloma tuma min na, a konna k'a ci aw le fe folo, janko a ye baraka don aw ra, ka aw bee kelen kelen kisi ka bo aw ta sirajuguw kan.»

4

O ka Piyeri ni Yuhana mina

¹ Ayiwa, ka Piyeri ni Yuhana to kuma ra jama fe, sarakalasebagaw* ni Alabatosoba korosibagaw kuntigi ni Sadusiw* nana bara ka bo o kan.

² O k'a ye ko Piyeri ni Yuhana be mogow karanna minke, k'a fo ko Yesu kununa ka bo saya ra, ko suw bena kunu fana, o ma diya o ye fiyewu.

³ O ka o mina ka o bla kaso ra fo o dugusagbe, sabu su tun kora ka ban.

⁴ Nka o bee n'a ta, mogo minw tun ka Ala ta kuma lamɛn, olugu caman lara Yesu ra; lanabagaw cayara ka se mogo waga looru pogonna ma.

⁵ Ayiwa, o lon dugusagbe, Yahudiyaw kuntigiw ni cekorobaw ni sariya karamogow* ka pogon lajen Zeruzalemu.

⁶ Sarakalasebagaw kuntigiba Ane yere tun be yi, ani Kayife, ani Yuhana, ani Alesandiri, ani ce minw bee ye sarakalasebagaw kuntigiba ta somogow ye.

⁷ O ka Piyeri ni Yuhana lo o ce ma, ka o pininka ko: «Sebagaya juman le sababu ra, walama togo juman le sababu ra aw ka nin ke?»

⁸ O tuma, Piyeri fanin Nin Saninman* na, a ko o ma ko: «Aw jamana kuntigiw, ani a cekorobaw!

⁹ An ka koman min ke nin nabara ye, ani a keneyara cogo min na, aw be an pininkara o le ra bi.

¹⁰ Ayiwa, aw ni Izirayelimogow bee ka kan k'a lon ko nin ce keneyara Yesu Nazaretikace togo baraka le ra; aw ka ale le gbengben yiri ra k'a faga, nka Ala ka a lakunu ka bo saya ra. Ale le baraka ra nin ce keneyanin lonin be aw ja koro.

¹¹ Yesu ta ko le fora Kitabu kono ko:

«Aw bonlobagaw banna kabakuru min na ko a man ji,
o le kera bon kabakuru folo sobeman ye.»

¹² «Kisiri te soro togo were ra; sabu Ala ma togo were di mogow ma dugukolo kan
yan, an be se ka kisi min sababu ra.»

¹³ Yahudiyaw kuntigiw, ani cekorobaw k'a ye ko Piyeri ni Yuhana be kumana minke
hali siranya te o ra, o kabakoyara; sabu o tun k'a lon ko mogow gbansanw lo, minw
ma karan. O k'a lon ko o tun be ni Yesu ye.

¹⁴ Nka o na tun be ce keneyanin lonin na o korɔ minke, o tun te se ka foyi fo.

¹⁵ Ayiwa, o ka o labo kititigejama mogow ce ra. O ko, o ka jogon jininka ko: «An
bena mun le ke nin mogow ra?

¹⁶ Sabu o ka kabakoba min ke Zeruzalemu, o ma dogo mogow si ma; an fana te se ka
o sosɔ.

¹⁷ Nka o bee n'a ta, an ye o wele ka kankari la o ye k'a gbeleɣa kosebe, ko o kana
Yesu togo fo mogow si ye tuun, janko o ko kana na yerege ka taga jamana yoro bee ra.»

¹⁸ O ko fe, o ka o wele ka na a fo o ye k'a gbeleɣa ko o kana Yesu togo fo mogow si
ye, o kana mogow si karan a ra fana.

¹⁹ Nka Piyeri ni Yuhana ka o jaabi ko: «Ayiwa, aw yere y'a fe, yala a bennin lo Ala
na korɔ wa, ko anw ye aw kan mina, ka Ala kan bla?

²⁰ Anw koni ka min ye, ani an ka min men, an te se ka to o fobari ye.»

²¹ O ka kankari la Piyeri ni Yuhana ye tuun k'a gbeleɣa kosebe, ka soro ka o labla;
mogow nasiran koson o ma cogo soro ka kiti ben o kan ka o tooro, sabu kabako min
tun kera, mogow bee tun be Ala tandora o koson.

²² Ce min fana keneyako kera kabako ye, o si tun ka ca ni san binaani ye.

Lanabagaw ta Aladaari

²³ O ka Piyeri ni Yuhana labla minke, o tagara karamogoden tow fe; sarakalase-
bagaw* kuntigiw, ani cekorobaw ka min fo o ye, o ka o bee lase karamogoden tow
ma.

²⁴ Lanabagaw ka o kuma men minke, o bee jenna ka o miiriya ke kelen ye, ka o
kan korota k'a fo Ala ye ko: «Matigi, ele min ka sankolo ni dugukolo dan, ani kogoji
ni a konofenw bee,

²⁵ ele le ka nin kuma don i ta baarden, an bemace Dawuda da ra i ta Nin Saninman*
baraka ra, ko:

«Mun koson siyaw be muruti de?

Mun koson miiriya gbansanw be jamana mogow konɔ de?

²⁶ Dugukolo masacew wurira ka lo;

kuntigiw ka jogon lajen

Matigi ni a ta mogow panawolomanin kama.»

²⁷ Sabu masace Herodi* ni Ponse Pilati ka jen siri ni siya were mogow* ye, ani
Izirayelimogow, nin dugu konɔ yan; o wurira i ta baarden saninman Yesu kama,
i ka min panawoloma.

²⁸ O cogo ra i tun ka ko minw latige ka kapa ni i ta sebgaya ni i ta hakiritigiya ye
kakoro, o ka o le ke.

²⁹ Nka Matigi Ala, sisan, o ka kankarigbelen min la an ye, i ka o men. O koson
jagbeleɣa di i ta baardenw ma, janko o ja siginin ye i ta kuma fo.

³⁰ I ta sebgaya di o ma, janko o ye banabagatow keneya, ka tagamasiyenw ni
kabakow ke i ta baarden saninman Yesu togo ra.»

³¹ O ka Ala daari ka ban tuma min na, o tun lajennin be yoro min na, o yoro
dugukolo yereyerera. O bee fara Nin Saninman na. K'a ta o wagati ra, o ja siginin
tun be Ala ta Kuma fo ni jagbeleɣa ye.

Lanabagaw ta jenɲogɔnya

³² Lanabagaw ta jenkuru* bɛɛ tun bennin bɛ kelen ma; o tun ka o jusukun kɛ kelen ye, ka o ta miiriya kɛ kelen ye fana. O ra mɔgɔ si tun tɛ a borofɛn jate a kelen ta ye, nka o tun bɛ o borofɛnw bɛɛ tarantaran o ni ɲogɔn cɛ.

³³ Sebayaba tun bɛ ciradenw* fɛ. O tun bɛ Matigi Yesu kunuko fɔ mɔgɔw ye. Ala ta nɛɛma fana tun cayara lanabagaw kan.

³⁴ O kosɔn ɲanibagatɔ tun tɛ o cɛ ra: sabu forow, ani bonw tun bɛ minw fɛ, olugu tun bɛ o dɔw fiyeere,

³⁵ ka na o wari di ciradenw ma. O tun bɛ wari tarantaran lanabagaw ra, ka kapa ni bɛɛ kelen kelen ta mako ye.

³⁶ Ayiwa, Yusufu, tun ye Levi* ta mɔgɔ dɔ ye, min bɛ bɔ Sipere; ciradenw tun ka ale tɔgɔ le la ko Barinabasi, o kɔrɔ ye ko mɔgɔ jagbɛɛyabaga.

³⁷ Foro dɔ tun bɛ ale fɛ; ale ka o fiyeere ka na o wari di ciradenw ma.

5*Ananiyasi ni Safira ta ko*

¹ Ayiwa, cɛ dɔ tun bɛ yi, a tɔgɔ ye ko Ananiyasi; ale ni a muso Safira benna kelen ma ka foro dɔ fiyeere.

² Nka a ka wari taran kelen dogo, ka taga ni a taran kelen ye ka taga o di ciradenw ma; a ni a muso tun benna o ma.

³ Piyeri k'a ɲininka ko: «Ananiyasi, a kɛra cogo di ko Setana ka i jusukun fa ni miiriyajugu ye fɔ k'a to i ka foro wari dɔ dogo ka na faninya fɔ Nin Saninman* ye?

⁴ Ni i tun ma i ta foro fiyeere o, a tun tɛna kɛ i ta bla le ra wa? A fiyeerera minke fana o, a wari bɛɛ tun tɛ i ta bla le ra wa? Mun na i sɔnna ka o kojugu ɲogɔn latige i yere kɔnɔ? I ma faninya tige mɔgɔ ye dɛ, i ka a tige Ala le ye.»

⁵ Kabini Ananiyasi ka o kuma mɛn, a benna dugu ma ka sa. Mɔgɔ minw ka o ko kibaro mɛn, siranya ka olugu bɛɛ mina.

⁶ Kanbelen dɔw wurira ka Ananiyasi su ta k'a kasanke ka taga a su don.

⁷ Wagati dama tɛmɛnin kɔ, a muso nana; min kɛra a cɛ ra, a tun ma o lɔn.

⁸ Piyeri k'a ɲininka ko: «Safira, can fɔ ne ye, yala aw ka aw ta foro fiyeere warida min na, o le ye nin ye wa?» Safira ko: «Ōnhɔn, a fiyeerera o le ra.»

⁹ Piyeri ko a ma ko: «O tuma a kɛra cogo di, aw fla benna a ma ko aw bɛ Matigi Nin Saninman* kɔrɔbɔ? Ayiwa, mɔgɔ minw ka i cɛ su don, olugu flɛ nin ye da ra, o bɛna taga ni ele fana ye.»

¹⁰ O yɔrɔnin kelen bɛɛ, muso benna dugu ma Piyeri sen kɔrɔ ka sa. Kanbelenw donna bon kɔnɔ k'a ye ko a sara; o k'a ta ka taga a su don a cɛ kɛrɛ fɛ.

¹¹ O ko ka siranya bla lanabagaw ta jenkuru* mɔgɔw bɛɛ ra, ani minw bɛɛ ka o ko mɛn.

Ciradenw ka kabako caman kɛ

¹² Ciradenw* tun bɛ tagamasiyen caman ni kabako caman kɛra mɔgɔw cɛ ra. Lanabagaw tun bɛ to ka ɲogɔn lajen Sulemani ta bolon kɔnɔ.

¹³ Mɔgɔ si tun tɛ sɔn ka kori o ra; o bɛɛ n'a ta, mɔgɔw tun bɛ o tando kɔsɛbɛ.

¹⁴ Mɔgɔ caman tun bɛ lara Matigi ra, cɛw, ani muso, ka fara lanabagaw kan.

¹⁵ A nana kɛ fɔ mɔgɔw tun bɛ na ni banabagatɔw ye ka na o lala sira kan, kalagaw ni dɛbɛw kan, janko Piyeri tɛmɛtɔ, hali ni a tɛ se ka maga o ra, a ja dama ye yɛɛ o dɔw kan dɔrɔn ka o kɛneya.

¹⁶ Jama caman tun bɛ bɔ Zeruzalɛmu kɛrɛfɛduguw ra ka na ni banabagatɔw ni jinatɔw ye. O bɛɛ tun bɛ kɛneya.

Yahudiyaw ta ɲamɔgɔw ka ciradenw tɔrɔ

¹⁷ Ayiwa, sarakalasebagaw kuntigiba* ni a nofemogow, minw ye Sadusiw* ta jenkuru mogow ye, ciradenw nangboya ka olugu mina.

¹⁸ O ka ciradenw* mina ka o bla kasobonba konɔ.

¹⁹ Nka su fe, Matigi ta meleke do nana kasobon dondaw dayele, ka ciradenw labo, k'a fo o ye ko:

²⁰ «Aw ye taga lo Alabatosoba konɔ ka panamanyakura ko kibaro fo mogow ye.»

²¹ Meleke ka min fo, o ka o ke; o dugusagbe sogomada joona fe, o tagara Alabatosoba konɔ ka taga ke mogow karan ye.

Sarakalasebagaw kuntigiba ni a nofemogow nana; o ka kititigejama ni Izirayeli* cekorobaw bee lajen. O ka sorasi dow ci ko o ye taga ciradenw labo kasobon na ka na ni o ye.

²² Sorasiw tagara se yi minke, o ma ciradenw sorɔ kasobon konɔ. O sekora ka na o nafa kititigejama mogow ye.

²³ O ko: «An tagara a sorɔ ko kasobon dasogonin lo ka ja; kasobon korosibagaw lolonin be kasobon dondaw ra, o be kasobon korosira. Nka an ka da yeke minke, an ma mogɔ si ye kasobon konɔ.»

²⁴ Alabatosoba korosibagaw kuntigi ni sarakalasebagaw kuntigiw ka o kuma men minke, ciradenw ta ko ka o hakiri jagami; o ka ke o yere jininka ye ko: «An bena nin ko ke di le sa?»

²⁵ Ka o to o miiri ra, mogɔ do nana a fo o ye ko: «Aw ka mogɔ minw bla kaso ra, o lonin ye Alabatosoba konɔ, o be mogow karanna.»

²⁶ O tuma ra Alabatosoba korosibagaw kuntigi ni sorasi dow wurira ka taga ciradenw wele ka na jususuma ra; o m'a ke fangako ye, sabu o tun be siranna ko mogow kana na olugu bon ni kabakuruw ye.

²⁷ O nana ni o ye ka na o lo kititigejama ja fe; sarakalasebagaw kuntigiba ka o jininka ko:

²⁸ «An tun m'a fo aw ye k'a gbeleya ko aw kana mogɔ si karan Yesu togo ra tuun wa? A fe, aw ka Zeruzalemu dugumogow bee hakiri yelema ni aw ta karan ye; aw fana b'a fe ka Yesu fagari kunko ben anw kan.»

²⁹ Piyeri ni ciraden tow ka o jaabi, ko: «An ka kan ka Ala kan le mina, sani an ye mogow kan mina!

³⁰ Aw ka Yesu min gbengben yiri ra k'a faga, an bemaw ta Ala ka o le lakunu ka bo saya ra.

³¹ Ala k'a korota a ta sebgaya ra ka a ke Kuntigi ye, ani Kisibaga*, janko Izirayelimogow ye nimisa ka o ta jurumunw yafa sorɔ ale baraka ra.

³² Anw le kera nin kow seerew ye, ani Nin Saninman*, Ala be o Nin Saninman min di a kanminabagaw ma.»

³³ Kititigejama ka o kuma men minke, o dimina, k'a ke i n'a fo o bena ciradenw faga.

³⁴ Nka Farisiw* ta sariya* karamogoba do tun be yi, o togo ye ko Gamaliyeli; mogow bee tun be a bonya. Ale wurira ka lo kititigejama ce ma k'a fo ko o ye ciradenw labo keke ma folo.

³⁵ Ciradenw bonin ko a ko kititigejama mogow ma ko: «Ne balema Izirayelimogow, aw b'a fe ka ko min ke nin mogow ra, aw ye aw yere korosi o ra de!

³⁶ Sabu a ma meen folo, ce do tun wurira yan, min togo tun ye ko Tedasi. Ale tun k'a yere ke kolonbagaba ye, fo mogɔ keme naani jagon tugura a ko. Nka a laban o k'a faga, a ta mogow bee janjanna; o ko banna o yoro ra yi.

³⁷ O ko fe, Galilekace do fana wurira tuun, ko Zudasi. Ale ta ko kera jamana mogow jatewagati ra. Ale fana ka mogɔ caman nege ka o tugu a yere ko. Nka o ka ale fana faga, a ta mogow bee janjanna.

³⁸ O le koson, sisan, ne be nin le fo aw ye: aw kana nin mogow ta kopu siri aw nin kan tuun; aw ye o to o ye taga. Ni a kera ko o miiriya ni o kow bora mogow le ra, a bena cen a yere ma lon do.

³⁹ Nka ni a kera ko a bora Ala yere le ra, aw tena se k'a cen fiyewu. Aw ye aw yere korosi, aw kana ban ka kere ke ni Ala yere ye.»

⁴⁰ Ayiwa, kititigejama mogow sonna Gamaliyeli ta kuma ma. O ka ciradenw wele. O ka o bugo ni gbeje ye, k'a fo o ye ko o kana Yesu togo fo mogow si ye tuun; o ko, o ka o labla ko o ye taga.

⁴¹ Ciradenw tagara ka bo kititigejama koru, o be nagarira k'a ye ko Ala ka o bonya la olugu kan, k'a to o ye olugu dogoya Yesu togo koson.

⁴² O bee n'a ta, o tun be mogow karan lon bee, Alabatosoba konu, ani sow konu, k'a fo o ye ko Yesu le ye Kisibaga ye.

6

Baarakɛbaga wolonfla farara ciradenw kan

¹ Ayiwa, o wagati ra lanabagaw tun be cayara. Yahudiya gerekikanfobagaw ka Yahudiya heburukanfobagaw korofu, ko o te olugu ta muso ce saninw jatera kosebe domuni ko ra.

² Karamogoden tan ni fla ka o men minke, o ka lanabagaw bee lajennin wele k'a fo o ye ko: «Ni an ka Ala ta Kuma waajuri dabra, ka an ta baara ke domuni taran doron ye, o te ben.

³ O le koson, an balemaw, aw ye mogow wolonfla panawoloma aw ce ra, o ye ke mogowobew ye, minw hakiri ka bon, ani minw fanin lo Nin Saninman* na; an bena olugu bla domuniko panabori ra.

⁴ An koni bena an ta baara ke Aladaari ni Ala ta Kuma waajuri ye.»

⁵ O kuma diyara jama bee ye. O ka mogow minw panawoloma, olugu fle: Etiyeni, ale tun ye lanamogow ye, a fanin be Nin Saninman na, ani Filipe, ani Porokori, ani Nikanori, ani Timon, ani Parimenasi, ani Nikola min tun bora Antiyosi; ale tun be Yahudiyaw ta diina le ra folo.

⁶ O nana o mogow wolonfla yira ciradenw* na. Olugu ka Ala daari o ye, ka o boro la o kan ka dugawu ke o ye.

⁷ Ala ta Kuma tun be sera yoro caman na. Lanabagaw tun be cayara Zeruzalemu kosebe. Sarakalasebaga* caman fana tun be sonna Kibaro Diman* kuma ma.

Yahudiyaw ka Etiyeni mina

⁸ Etiyeni fanin tun be Ala ta neema ni a ta sebgaya ra. A tun be kabakobaw ni tagamasienw kera mogow ce ra.

⁹ Mogow dow bora karanso do ra min be wele ko jon kunmaboninw ta karanso. O mogow tun ye Sirenikaw, ani Alesandirikaw le ye; dow fana tun bora Silisi, ani Azi mara ra; o mogow nana ke Etiyeni soso ye.

¹⁰ Nka Etiyeni tun be kumana Nin Saninman* baraka ra ni hakiritigiya min ye, o tun temena olugu ta hakiri dan kan, fo o ma se ka kuma ke ni Etiyeni ye.

¹¹ O kera minke, o ka mogow dow kononosu ni wari ye Etiyeni kama. Olugu ko: «A ka kumajuguw fo cira Musa ma, ani Ala yere ma!»

¹² O cogo ra, o ka jama ni cekorobaw ni sariya karamogow* lawuri Etiyeni kama. O ka Etiyeni mina fanga ra ka taga ni a ye kititigejama na fe.

¹³ O nana ni mogow dow ye; olugu ka faninya la Etiyeni na k'a fo ko: «Tuma bee ce nin le be kumajuguw fora Alabatosoba saninman ni cira Musa ta sariya* kama.

¹⁴ Sabu an k'a men a da ra ko Nazaretikace Yesu bena Alabatosoba ci, ani ko cira Musa ka landa minw di an ma, ko a bena o bee yeleva.»

¹⁵ Kititigejama mɔgɔw ka o ɲa lɔ Etiyeni na, a ɲada kera o ɲa na i ko mɛlɛkɛ dɔ ta.

7

Etiyeni ta waajuri

¹ Sarakalasebagaw kuntigiba* ka Etiyeni ɲininka ko: «Mɔgɔw ka min fɔ, yala a kera ten?»

² Etiyeni k'a jaabi ko: «Ne faw, ani ne balemaw, aw ye lamɛnni kɛ! Nɔɔrɔtigi Ala ka a yɛrɛ yira an bɛmace Iburahima ra, k'a to Mesopotami jamana ra, sani a ye taga sigi Karan mara ra.

³ A k'a fɔ Iburahima ye ko: «Bɔ i ta jamana ra, ani i ta gbamɔgɔw cɛ ra. Ne bɛna jamana min yira i ra, i ye taga o yɔrɔ ra.»

⁴ Ayiwa, Iburahima wurira ka bɔ Kalidekaw ta mara ra, ka taga sigi Karan mara ra. A face sara tuma min na, Ala k'a labɔ Karan; an bɛ jamana min na yan bi, a nana sigi o ra.

⁵ Nka Ala tun ma yɔrɔ si di a ma nin jamana kɔnɔ k'a kɛ a ta ye, hali senlayɔrɔ. Nka Ala ka layiri ta a ye ko nin jamana bɛna kɛ a denw ta ye ale kɔ fɛ, k'a sɔrɔ den tun tɛ Iburahima yɛrɛ fɛ o wagati ra.

⁶ Ala k'a fɔ a ye ko: «I ta duruja bɛna taga to lonanya ra jamana wɛrɛ ra. O jamana mɔgɔw bɛna o bla ɲɔnya ra ka o tɔɔrɔ fɔ san kɛmɛ naani.

⁷ Nka o bɛna kɛ siya min ta ɲɔnw ye, ne yɛrɛ le bɛna kiti ben o siya mɔgɔw kan. O kɔ fɛ, o bɛna bɔ ka na Ala bato nin yɔrɔ ra yan*.»

⁸ O kɔ, Ala ka kɛnɛsigiri yira Iburahima ra, ka o kɛ ale ni Iburahima ta ɲɛnɔgɔnya tagamasiyen ye. O kɔsɔn Iburahima nana Isiyaka sɔrɔ minke, a ka a kɛnɛsigi a worolon tere seeginan. Isiyaka nana Yakuba sɔrɔ, ale fana ka o kɛnɛsigi. Yakuba ka an bɛmace tan ni fla sɔrɔ, ale fana ka olugu kɛnɛsigi.

⁹ «An bɛmace Yusufu ɲangboya ka an bɛma tɔw sɔrɔ; o k'a fiyeere mɔgɔ dɔw ma, olugu tagara ni a ye Misiran.

¹⁰ Nka Ala tora Yusufu fɛ ka a bɔsi o tɔɔrɔw bɛɛ ma. Ala ka hakiritigiya di a ma k'a ko diya Farawona ye, Misiran masace. Farawona k'a sigi Misiran jamana kuntigiya ra, k'a kɛ masaso ɲamɔgɔ ye.

¹¹ O wagatiw ra kɔngoba benna Misiran jamana bɛɛ kan, ani Kanaana* jamana bɛɛ. Sɛgɛ tun bonyara kɔsɛbɛ. An bɛmaw tun tɛ foyi sɔrɔra k'a domu.

¹² «Ayiwa, Yakuba nana a mɛn ko domuni bɛ sɔrɔra Misiran. A ka an bɛmaw ci ko o ye taga siman dɔ san; o kera a sipaga fɔlɔ ye.

¹³ A sipaga flanan na, Yusufu k'a yɛrɛ yira a balemaw ra. O wagati le ra masace Farawona sɔrɔra ka Yusufu bɔyɔrɔ lɔn.

¹⁴ O kɔ, Yusufu ka mɔgɔ dɔw ci ka taga a face ni a somɔgɔw bɛɛ ta ka na ni o ye. O tun bɛ mɔgɔ biwolonfla ni looru.

¹⁵ Yakuba tagara o cogo le ra Misiran. A tora Misiran fɔ ka na sa; an bɛmaw bɛɛ nana sa fana.

¹⁶ O sara minke, Iburahima tun ka kaburu min san Hamɔri dencew fɛ Sikɛmu, o nana ni o ye ka na o suw don o yɔrɔ ra.

¹⁷ «Ayiwa, i n'a fɔ Ala tun ka layiri min ta Iburahima ye, o kɛwagati tun bɛ surunyara; an ta siya bonyara, o cayara Misiran jamana ra.

¹⁸ O wagati le ra masace dɔ wɛrɛ nana sigi Misiran jamana kunna; ale tun ma dɔ lɔn Yusufu ta ko ra.

¹⁹ O masace ka an ta siyamɔgɔw janfa ni ceguya ye, ka an bɛmaw tɔɔrɔ; a tun bɛ o jagboya k'a to o ye o ta denw to kɛnɛ ma, janko denw ye faga.

²⁰ O wagati le ra cira Musa worora. A tun cɛ ka ɲi koseɓɛ, k'a ko diya Ala yere ye. A faɛ ni a bamuso k'a dogo k'a lamɔ bon kɔnɔ fɔ karo saba.

²¹ O kɔ, o k'a bla kenɛ ma fana; nka Farawona denmuso nana a ye, a ka a ta ka taga a lamɔ, k'a kɛ i ko a yere dence.

²² O cogo ra, Musa karanna Misirankaw ta lonniya bɛɛ ra. Baraka tun bɛ a ta kumaw, ani a ta kɛwalew bɛɛ ra.

²³ «Musa si nana san binaani sɔrɔ wagati min na, a k'a latigɛ ko a bɛ taga a balema Izirayelimɔgow flɛ.

²⁴ A tagara a ye ko Misirankacɛ dɔ bɛ a balema dɔ bugɔra. Musa ka a balemaceɛ demɛ ka Misirankacɛ bugɔ k'a faga ka a balemaceɛ dimibɔ.

²⁵ A tun bɛ Musa hakiri ra ko o cogo ra a balemaw bɛna a faamu ko Ala bɛna o kisi ale sababu le ra; nka a balemaw ma o faamu.

²⁶ O dugusagbɛ Musa tagara a balema dɔw sɔrɔ kɛrɛra. A ko a bɛ olugu sorona o ye bɛn kelen ma; a ko: «Aw ye ɲogɔn balemaw le ye; mun kosɔn aw bɛ ɲogɔn kɛrɛ?»

²⁷ Nka min tun bɛ a tɔɲogɔn bugɔra, ale ka Musa mafiyɛnya, k'a fɔ ko: «ɲɔn le ka ele sigi anw kunna ka i kɛ anw ta kititigɛbaga ye?

²⁸ Kɔni i t'a fɛ ka ne faga le fana i n'a fɔ i ka Misirankacɛ faga cogo min na kunu?»

²⁹ Cɛ ka o kuma fɔ minke, Musa borira ka taga to fɔ Madiyan jamana ra. A ka dence fla sɔrɔ o yɔrɔ ra.

³⁰ «San binaani tɛmɛnin kɔ, ka Musa to kongokolon kɔnɔ Sinayi kuru kɛrɛ fɛ, mɛlɛkɛ dɔ ka a yere yira a ra yiritunin tasumaman dɔ ra.

³¹ Musa ka o ye minke, o ko ka a kɔnɔnɔban. A gbarara ko a b'a flɛ ka ɲa minke, Matigi Ala kumana a fɛ k'a fɔ a ye ko:

³² «Ne le ye i bɛmaw ta Ala ye, Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ta Ala.» Musa siranna fɔ a bɛ yerɛyerɛ, a ma sɔn ka a ɲa korɔta k'a flɛ tuun.

³³ O kɔ, Matigi Ala ko Musa ma ko: «I ta sanbara bɔ i sen na, sabu i lonin bɛ yɔrɔ min na nin ye, o ye yɔrɔ saninman le ye.»

³⁴ Ala k'a fɔ a ye tuun ko: «Ne ta mɔgow tɔɔrɔnin bɛ cogo min na Misiran, ne ka o ye, ne ka o ɲunakan mɛn fana. Ne jigira ka na o kisi ka bɔ ɲɔnya ra. Na, sisan ne bɛ i ci ka taga Misiran.»

³⁵ «Ayiwa, Izirayelimɔgow tun banna o Musa min na k'a fiyɛnya ko: «ɲɔn le ka ele sigi anw kunna ka i kɛ anw ta kititigɛbaga ye,» Ala nana o Musa le ci k'a kɛ o kuntigi ye, ani ka o kisi ka bɔ Misiran ɲɔnya ra mɛlɛkɛ sababu ra, mɛlɛkɛ min tun ka a yere yira a ra yiritunin tasumaman ra.

³⁶ Ale Musa kelen le ka o labɔ Misiran ɲɔnya ra, ka tagamasiyɛnw ni kabakow kɛ Misiran jamana kɔnɔ, ani o tɛmɛtɔ Kɔgɔjiwulen cɛ ma, ani kongo kɔnɔ ka se fɔ san binaani.

³⁷ O Musa kelen le k'a fɔ fana Izirayelimɔgow ye ko: «Ala bɛna cira dɔ lana aw fɛ ka bɔ aw yere balemaw cɛ ra, i n'a fɔ ne.»

³⁸ Ala ka kuma barakamanw fɔ ale Musa le ye k'a lase an bɛmaw ma; o wagati ra mɔgow lajennin tun bɛ kongo kɔnɔ, mɛlɛkɛ tun bɛ kumana ale ni an bɛmaw fɛ Sinayi kuru kan.

³⁹ «Nka an bɛmaw ma sɔn a ta kuma ma, o banna a ra, ka o hakiri yɛlɛma Misiran ta fɛnw fɛ;

⁴⁰ o k'a fɔ Haruna ye ko: «Batofɛn dɔw lalaga an ye, minw bɛna bla an ɲa ka taga; sabu nin Musa min ka an labɔ Misiran jamana ra, an tɛ a yera, an ma o lon fɛn min k'a sɔrɔ.»

⁴¹ O cogo ra o ka misiden dɔ bisigiya lalaga, ka saraka bɔ o batofɛn ye, ka ɲagari o yere boro ta fɛn lalaganin kosɔn.

⁴² Nka Ala dimina o kɔrɔ ka a kɔ di o ma, k'a to o ye tere ni karo ni lolow bato, i n'a fɔ a seɓera ciraw ta kitabuwa ra cogo min na ko:

«Aw Izirayelimogow, aw be miiri ko aw ka began sarakaw ni saraka to minw bee bo kongokolon kono san binaani kono, ko aw ka o bo ne le ye wa?»

⁴³ Aw ma o sarakaw bo ne ye de, nka aw ta jo min togo ye ko Moloki, aw ka o ta fanibon le ta, ani lolo min togo ye ko Refan, aw ka olugu bisigiya le lalaga ka o bato. O le koson ne bena aw bla ka taga fɔ Babiloni ko fe†.»

⁴⁴ «Ayiwa, ka an bemaw to kongokolon kono, jennogonya kesu ta fanibon tun be o boro; Musa tun ka o lalaga i n'a fɔ a tun fora a ye cogo min na, ko Ala ka min yira a ra, a ye a lalaga ka kapa ni o ye.

⁴⁵ O ko fe an bemaw nana o fanibon di o ta denw ma. Yosuwe le kera olugu jamogo ye ka taga ni o fanibon ye siya werew ta jamana ra; Ala tun ka o siyaw ghen ka bo o ta jamana ra, k'a di Izirayelimogow ma. Fanibon tora o fe fɔ ka na se Dawuda ta wagati ma.

⁴⁶ Dawuda ka neema soro Ala fe fɔ a ka Ala daari ko a y'a to ale ye bon do lo Yakuba ta Ala ye.

⁴⁷ Nka Dawuda dence Sulemani le nana ke o bon lobaga ye.

⁴⁸ «O bee n'a ta, mogo boro ka bon min lo, Ala Korotaninba te sigi o kono; i n'a fɔ cira k'a fɔ cogo min na ko:

⁴⁹ «Sankolo ye ne ta masasiginan ye, dugukolo ye ne senblayoro ye; aw be se ka bon juman le lo ne ye, walama yoro juman le be yi tuun, min be se ka ke ne laganfiyayoro ye?»

⁵⁰ Ne le ma o fenw bee dan ni ne ta se bagaya ye wa?»

⁵¹ «Ayiwa, aw mogo murutininw, mogo jusukungbelenw, ani mogo torokungbelenw, aw be Nin Saninman* soso tuma bee, aw ni aw bemaw bee ka kan.

⁵² Cira juman le be yi, aw bemaw ma min tooro? Minw ka Ala ta mogo terennin nako kibaro fɔ, aw ka olugu faga. Sisan aw nana o mogo terennin fana janfa k'a faga.

⁵³ Aw le tun ka Ala ta sariyaw* soro melekew sababu ra, o bee n'a ta, aw ma son ka tagama o sariyaw kan.»

Etiyeni fagacogo

⁵⁴ Yahudiyaw ka o kumaw men minke, o dimina fɔ o be o jin jimi Etiyeni kama.

⁵⁵ Nka Etiyeni fanin Nin Saninman* na, a k'a ja lo sankolo ra ka Ala nooro ye, ka Yesu lonin ye Ala kininboroyanfan fe.

⁵⁶ A ko: «Ne ja be sankolo dayelenin na, Min kera Adamaden ye*, ne ja be o lonin na Ala kininboroyanfan fe.»

⁵⁷ Kabini Etiyeni ka o fɔ, mogow ka kulekanba ci, ka o torow datugu; o ko, o bee girinna ka na ton Etiyeni kan,

⁵⁸ k'a mina k'a sama ka taga ni a ye dugu ko fe, ka taga a bon ni kabakuru ye k'a faga. A fagabagaw tun ka o ta deregew bo ka o bla kanbelen do koro, min togo tun ye ko Soli.

⁵⁹ Wagati min na o tun be Etiyeni bonna ni kabakuru ye, a ka Ala daari, ko: «Matigi Yesu, ne nin mina.»

† 7:43 7.43 Nin kuma fora Amosi 5.25-27. Moloki tun ye Kanaanakaw ta batofen do togo ye. Refan tun ye Babilonikaw ta batofen do ye. 7:50 7.50 Nin kuma fora Ezayi 66.1-2.

⁶⁰ O kɔ, a ka a kinbiri gban ka pɛrɛn k'a fɔ ko: «Matigi, i kana nin jurumun jate o kun.» Etiyeni ka o fɔ minke, a sara.

8

Soli ka lanabagaw tɔɔɔ

¹ Soli fana tun sɔnna Etiyeni fagako ma.

O lon na, kɔni tɔɔɔba sera lanabagaw bɛɛ ma Zeruzalemu; o tɔɔɔ bonyakojugu fɛ, lanabagaw bɛɛ janjanna ka taga Zude mara ni Samari mara ra. Ciradenw* dɔɔn le tora Zeruzalemu.

² Alapasiranbaga dɔw ka Etiyeni ta ka taga a su don; o kasira kosebɛ Etiyeni ta saya kosɔn.

³ Nka Soli kɔni tun b'a fɛ ka lanabagaw ban le pewu. A tun bɛ taga don bonw kɔnɔ, ni a ka lanabaga fɛn o fɛn ye, cɛ o muso o, a bɛ o bɛɛ mina fanga ra ka taga o bla kaso ra.

Filipe ka Kibaro Diman fɔ Samari

⁴ Lanabaga minw tun borira ka bɔ Zeruzalemu, olugu tun bɛ yaalayaala yɔɔw ra, ka Ala ta Kibaro Diman* waajuri kɛ.

⁵ O ra, Filipe tagara Samari dugu dɔ ra, ka taga Kisibaga* Yesu Kirisita ta ko waajuri kɛ o mɔgow ye.

⁶ Filipe tun bɛ kabako minw kɛra, o dugumɔgow ka o kow mɛn minke, ani dɔw nana a ye fana minke, jama caman nana o toro malɔ ka Filipe ta kumaw lamɛn kosebɛ.

⁷ Sabu Filipe tun bɛ jinatɔw ta jinaw gbɛn ka bɔ o ra; jinaw tun bɛ kulekanba ci ka bɔ jinatɔw ra. A ka muruguw ni nabara caman kɛneya.

⁸ O kɛra jagariba ye o dugu kɔnɔ.

⁹ Cɛ dɔ tun bɛ o dugu kɔnɔ kakɔɔ, o tɔɔɔ tun ye ko Simɔn. A tun bɛ jinamoriya kɛ fɔ ka Samarikaw bɛɛ kɔnɔnɔban. A tun bɛ a yɛrɛ kɛra kolɔnbagaba ye.

¹⁰ Mɔɔɔ fitini fara mɔɔɔba kan, bɛɛ tun b'a flɛra, k'a lamɛn; o tun b'a fɔra ko: «Nin kɔni ye Ala ta sebgaya yɛrɛ le ye, sebgayaba.»

¹¹ O bɛɛ tun b'a flɛ, k'a lamɛn, sabu kabini wagatijan a tun bɛ jinamoriyako minw kɛra, o tun ka o kɔnɔnɔban.

¹² Nka Filipe ka Ala ta Masaya* ko ni Yesu Kirisita tɔɔɔ kibaro Diman fɔ o ye minke, o mɔgow sɔnna Filipe ta kuma ma; cɛ fara muso kan, o bɛɛ batizera.

¹³ Hali Simɔn yɛrɛ sɔnna Ala ta Kuma ma. A batizera minke, a tora ni Filipe ye. Filipe tun bɛ tagamasiyɛnw ni kabako minw kɛra, o tun k'a kɔnɔnɔban kosebɛ.

Ciradenw ka Ala daari Samari lanabagaw ye

¹⁴ Ciradenw* tora Zeruzalemu k'a mɛn ko Samarika dɔw sɔnna ka la Ala ta Kuma ra; o ka Piyɛri ni Yuhana ci o fɛ.

¹⁵ Piyɛri ni Yuhana sera Samari tuma min na, o ka Ala daari Samari lanabagaw ye, janko o ye Nin Saninman* sɔɔɔ.

¹⁶ Sabu Nin Saninman* tun ma jigi o mɔgow si kan fɔlɔ; o tun batizera Matigi Yesu tɔɔɔ le ra dɔɔn.

¹⁷ O ra, Piyɛri ni Yuhana ka o boro la o kan minke, o ka Nin Saninman sɔɔɔ.

¹⁸ Ayiwa, Simɔn k'a ye ko lanabagaw ka Nin Saninman sɔɔɔ ciradenw ta borolari fɛ minke, a ka wari di o ma,

¹⁹ k'a fɔ o ye ko: «Aw ye nin sebgaya di ne fana ma, janko ni ne ka ne boro la mɔɔɔ o mɔɔɔ kan, o tigi ye Nin Saninman sɔɔɔ.»

²⁰ Piyɛri ko a ma ko: «Ele ni i ta wari bɛɛ ye halaki jɔɔɔn fɛ, sabu i b'a miiri ko Ala bɛ fɛn min di gbansan, i bɛ se ka o sɔɔɔ ni wari ye.»

²¹ O kɔ, Piyeri k'a fɔ a ye ko: «Ele kɔni nin tɛ nin ko ra, i ta sɔrɔta fana t'a ra, sabu i jusukun ma teren Ala ɲa kɔrɔ.

²² Nimisa i ta miirijuguw ra, ka Matigi daari, janko ɲaninyajugu minw bɛ i jusukun na, a ye o yafa i ma, ni a bɛ se ka kɛ;

²³ sabu ne k'a ye ko ele kɔnɔ fanin lo ɲangboya ni kojugu ra, fɔ ka i siri ka i bla jurumun ta ɲɔnya ra.»

²⁴ Simɔn ko Piyeri ni Yuhana ma ko: «Aw yere ye Matigi daari ne ye, janko aw ka min fɔ, o si kana ne sɔrɔ.»

²⁵ Piyeri ni Yuhana ka seereya kɛ, ka Matigi ta Kibaro Diman fɔ mɔgow ye minke, o sekɔra ka taga Zeruzalemu; o tagatɔ ka Kibaro Diman fɔ Samari dugumisenw caman na ka taga.

Filipe ni Etiyopikace fagama

²⁶ Matigi ta melege dɔ kumana Filipe fɛ, ko: «Wuri ka taga woroduguyanfan fɛ. Sira min bɛ bɔ Zeruzalemu ka taga Gaza, i ye o sira ta; mɔgo tɛ temena o sira kan tuun.» Filipe wurira o yɔrɔnin bɛɛ ra ka sira ta.

²⁷ K'a tagatɔ to, a ka Etiyopikace dɔ ye; o cɛ tun ye Etiyopi jamana masamuso Kandasi ta fagamaba dɔ le ye. Ale le tun siginin bɛ masamuso ta naforo bɛɛ kunna. O cɛ tun tagara Zeruzalemu ka taga Ala bato.

²⁸ A sekɔtɔ tun siginin bɛ a ta sowotoro kɔnɔ, a bɛ cira Ezayi ta kitabu karanna.

²⁹ Nin Saninman* k'a fɔ Filipe ye ko: «Gbara sowotoro nin na.»

³⁰ Filipe borira ka gbara wotoro ra minke, a k'a ye ko o Etiyopikace bɛ cira Ezayi ta kitabu karanna. Filipe k'a ɲininka ko: «I bɛ min karanna, i ka o kɔrɔ lɔn wa?»

³¹ O cɛ ka Filipe jaabi ko: «Ne bɛ se k'a kɔrɔ lɔn cogo di, ni mɔgo m'a yira ne ra?» A k'a fɔ Filipe ye ko a ye yelen ka sigi ale kɔrɔ sowotoro kɔnɔ.

³² A tun bɛ yɔrɔ min karanna, o flɛ nin ye, ko:

«A tun kɛra i ko saga min minana ka taga a fagayɔrɔ ra,
i n'a fɔ sagaden min tɛ kasi a si kanbagaw boro,
a ma foyi fɔ.

³³ O k'a mafiyɛnya, o ma sɔn ka lɔ a ra ko jo b'a fɛ.

Ƴɔn bɛ kuma a ta duruja ko ra?

Sabu o k'a faga k'a ta siya tunu dunuɲa ra.»

³⁴ Ayiwa, cɛ ka kuma ta, k'a fɔ Filipe ye ko: «Ne bɛ i daari, a fɔ ne ye, cira bɛ kumana ɲɔntigi ta ko le ra? A yere ko lo wa, walama mɔgo were ko lo?»

³⁵ O tuma Filipe ka kuma ta; a k'a damina o kuma yere ra ka Yesu Kirisita ko Kibaro Diman* fɔ a ye.

³⁶ Ka o tagatɔ to, o tagara se kɔ dɔ ma. Cɛ k'a fɔ Filipe ye ko: «Ji ye nin ye! Mun le bɛ ne bari ka batize?»

³⁷ [Filipe k'a fɔ a ye ko: «Ni i bɛ la Yesu ra ni i jusukun bɛɛ ye, i bɛ se ka batize.» Cɛ ka Filipe jaabi ko: «Ne lara a ra ko Den min bɔra Ala ra* ko Yesu Kirisita lo.»]

³⁸ A ka sowotoro lalɔ; o fla bɛɛ jigira ji ra. Filipe k'a batize.

³⁹ O bɔra ji ra wagati min na, Matigi Nin ka Filipe ta ka taga ni a ye. Cɛ ma Filipe ye tuun, nka a ka sira ta ka taga, a ninsɔndiyanin.

⁴⁰ Filipe kɔni nana a yere sɔrɔ Azɔti dugu le kɔnɔ. A bɔra yi ka taga Sezare. A tagatɔ, a temena dugu o dugu ra, a ka Kibaro Diman fɔ o bɛɛ ra ka taga.

9

Yesu k'a yere yira Soli ra

(Kɛwalew 22.3-16; 26.9-20; Galasikaw 1.1-16)

¹ Ayiwa, o wagati ra Soli belen tun be kankari lara Matigi Yesu ta karamogodenw ye, ko ni a ka min o min mina, a be o faga. A tagara sarakalasebagaw kuntigiba* fe,

² ko a ye sebe do di ale ma; a tun b'a fe ka taga o sebe di Yahudiyaw ta karanso kuntigiw ma Damasi dugu konɔ, janko ni a ka mogɔ o mogɔ soro yi min be o sirakura kan, ce fara muso kan, a ye o bee mina ka o siri ka na ni o ye Zeruzalemu.

³ Ka Soli tagato, a surunyanin Damasi ra, yeelenba do barara ka bo sankolo ra ka manamana ka Soli lamini.

⁴ Soli bora ka ben dugu ma. A ka kumakan do men, ko: «Soli, Soli, mun koson i be ne toorɔra?»

⁵ Soli ko: «Ele ye jon ye, Matigi?» Kumakan ko: «I be min toorɔra, o ye ne Yesu le ye.

⁶ Ayiwa, wuri ka taga dugu konɔ; i ka kan ka min ke, o bena o fo i ye yi.»

⁷ Soli tagamajogonw ja tigeninba lonin tora, o ma se ka kuma; olugu tun be kumakan menna, nka o tun ma mogɔ si ye.

⁸ Soli wurira ka lo; a ja tun yelenin lo, nka a tun te foyi yera. O k'a boro mina ka taga ni a ye Damasi dugu konɔ.

⁹ Soli ka tere saba ke, a tun te yeri ke, a ma domuni ke, a ma ji min.

Ala ka Ananiyasi ci Soli fe

¹⁰ O wagati ra Yesu ta karamogoden do tun be Damasi, o togo tun ye ko Ananiyasi. Matigi k'a yere yira a ra, k'a wele ko: «Ananiyasi.» A ko: «Naamu, Matigi.»

¹¹ Matigi ko a ma ko: «Wuri sisan ka sira ta, o be sira min wele ko Sira Terennin. I be taga Zuda ta so konɔ. Ni i sera yi, i be ce do kopininka, a togo ye ko Soli, a bora Tarisi. A be Ala daarira sisan yere.

¹² K'a to Aladaari ra, Ala ka ce do yira a ra min togo ye ko Ananiyasi. A k'a ye ko o ce donna a fe bon konɔ k'a boro la a kan, janko a ye yeri ke tuun.»

¹³ Ananiyasi ko: «E, Matigi, ce nin ka i ta mogɔ saninmanw tooro cogo min na Zeruzalemu, mogɔ caman ka o lakari ne ye.

¹⁴ A nana ni sebe do ye yan ka bo sarakalasebagaw* kuntigiw fe, ko mogɔ o mogɔ be i togo fora yan, a ye o bee mina ka o siri ka taga ni o ye.»

¹⁵ Nka Matigi k'a fo Ananiyasi ye ko: «Taga, sabu ne ka nin ce panawoloma k'a ke ne ta baarakeminan le ye, janko a ye ne togo waajuri ke siya were mogow* ni o ta masacew ye, ani Izirayelimogow ye.

¹⁶ Tooro minw bena se a ma fana ne koson, ne bena o bee yira a ra.»

¹⁷ Ayiwa, Ananiyasi tagara; a tagara don bon konɔ minke, a k'a boro la Soli kan, k'a fo a ye ko: «Ne balemace Soli, Matigi Yesu min k'a yere yira i ra sira kan, ka i nato to yan, ale ka ne ci i fe, janko i ye yeri ke tuun, ani ka fa Nin Saninman* na.»

¹⁸ O yoronin kelen bee fen dow bora Soli jadenw na ka benben, i n'a fo jegefara; a ja yelera. A wurira, ka batize.

¹⁹ O ko, a ka domuni ke, ka baraka soro.

Soli tora Damasi ka tere dama ke ni Yesu ta karamogodenw ye.

Soli ka waajuri ke Damasi

²⁰ O wagati yere ra Soli ka ke waajuri ke ye karansow konɔ, k'a fo o ye ko Den min bora Ala ra*, ko o ye Yesu le ye.

²¹ Mogɔ minw tun be a lamenna, olugu bee kononobanna; o tun b'a fora ko: «Nin ce yere le tun te Yesu togo fobagaw toorɔra Zeruzalemu wa? A nakun yere tun te yan, janko ka o mogow mina ka o siri ka taga ni o ye sarakalasebagaw* kuntigiw fe Zeruzalemu wa?»

²² O bee n'a ta, do le tun be farara Soli ta lanaya baraka kan ka taga ja; a ta waajuri cogo tun ka Yahudiyaw kononofiri Damasi, sabu a tun b'a fora k'a gbeya ko Yesu ye Kisibaga* ye; o tun te se ka foyi soro k'a jaabi tuun.

²³ Ayiwa, tere dama temenin ko, Damasi Yahudiyaw ka janfa siri ko o be Soli faga;

²⁴ nka Soli bɔra o ta janfa kɔrɔ ma. O tun be dugu dondaw bee kɔrɔsi su ni tere, janko k'a sɔrɔ k'a faga.

²⁵ Nka lon do su fe, Yesu ta karamogodenw ka Soli don segi do kɔnɔ k'a lajigi dugu kogo ko fe ni juru ye.

Soli tagara Zeruzalemu

²⁶ Ayiwa, Soli sera Zeruzalemu minke, a tun b'a fe ka kori karamogoden tow ra, nka olugu bee tun be siranna a ja, sabu o tun ma la a ra ko a kera Yesu ta karamogoden do ye can ra.

²⁷ O ra, Barinabasi tagara ni Soli ye ciradenw* fe; Soli ka Matigi ye Damasi sira kan cogo min na, ani Matigi kumana a fe cogo min na, ani Soli ka Yesu togo fo k'a gbeya mogow bee ja na ni jagbeleya ye cogo min na Damasi, Barinabasi ka o bee lakari ciradenw ye.

²⁸ K'a ta o wagati ra, Soli kera ciradenw tagamanogon ye Zeruzalemu; a tun be kuma kene kan, ka mogow waaju Matigi togo ra.

²⁹ Soli tun be to ka kuma, ani ka sosori ke ni Yahudiya gerekikanfobagaw fana ye; nka olugu fana tun b'a fagayoro pinina.

³⁰ Lanabaga tow nana bo o ko kala ma minke, olugu ka Soli lataga Sezare; o ko, o k'a lataga Tarisi.

³¹ Ayiwa, o wagati ra lanabagaw ta jenkuru* mogow tun be hera ra Zude ni Galile ni Samari. O baraka tun be bonyara, o tun be tagama Matigi pasiran na; dow fana tun be farara o kan lon o lon Nin Saninman* baraka ra.

Piyeri ka Ene keneya

³² Ayiwa, Piyeri tun be yorow bee yaalara ka lanabagaw fe; lanabaga minw be Lida, a tagara olugu fana fe.

³³ A tagara a soro ce do lanin be bana ra kabini san seegi, a togo ye ko Ene; a tun muruginin lo.

³⁴ Piyeri ko a ma ko: «Ene, Yesu Kirisita be i keneya! I wuri ka i ta lanan lalaga i yere ye.» Ene wurira o yoronin kelen bee ra.

³⁵ Lida dugumogow bee, ani Saron kenegbe mogow bee ka o ye minke, o sonna Matigi ma.

Piyeri ka Tabita su lakunu

³⁶ Ayiwa, lanabagamuso do tun be Zafa dugu kono, a togo tun ye ko Tabita, walama Dorikasi, gerekikan na; o koro ye ko dagbe. O muso tun be kopuman caman ke, ka fagantanw deme.

³⁷ Tabita nana bana, fo ka na sa. O k'a su ko, k'a ta ka taga a la bon do kono sankaso san fe.

³⁸ I n'a fo Zafa ni Lida ce man jan, Zafa karamogodenw k'a men ko Piyeri be soro Lida. O ka mogo fla ci ka taga Piyeri daari, k'a fo a ye ko: «Sabari ka na an fe sisan.»

³⁹ Piyeri wurira ka taga ni o ye. A sera yi minke, o tagara ni a ye bon kono sankaso san fe. Muso ce saninw bee nana Piyeri lamini, ka to ka kasi. Ka Tabita panaman to ni o ye, a tun be derege fitiniw ni deregeba minw lalaga, o ka o bee yira Piyeri ra.

⁴⁰ O tuma Piyeri ka mogow bee labo kene ma, k'a kinbiri gban dugu ma ka Ala daari. O ko, a k'a ja yelama su fan fe k'a fo ko: «Tabita, i wuri!» Tabita k'a ja yele; a ka Piyeri ye minke, a wurira ka sigi.

⁴¹ Piyeri k'a mina a boro ma k'a deme k'a lawuri. O ko, Piyeri ka lanabagaw ni muso ce saninw wele, ka Tabita panaman yira o ra.

⁴² Zafa dugumogow bee bora o ko kala ma. Mogo caman lara Matigi ra.

⁴³ Piyeri tora Zafa ka wagatijan ke; a tun be ce do ta so kono, min togo ye ko Simon, o tun ye gbolologibaga le ye.

10

Meleke kumana Korineli fe

¹ Ce do tun be Sezare, min togo tun ye ko Korineli; sorasikuru min be wele ko Itali sorasikuru, ale tun ye o sorasikuru kuntigiba do ye.

² O ce tun ye Alapasiranbaga ye, ani Ala batobaga, a ni a ta somogow bee. A tun be saraka caman bo ka Yahudiya fagantanw son, ka Ala daari tuma bee.

³ Ayiwa, lon do wulada fe, Korineli k'a ye ko Ala ta meleke do nana don ale fe bon kono, ka a wele ko: «Korineli!»

⁴ Korineli k'a ja lo meleke ra; a siranna. A ko: «Mun lo, Matigi?» Meleke k'a fo a ye ko: «I ta Aladaariw ni i ta sarakaw diyara Ala ye; Ala ka a hakiri to i ra.

⁵ Ayiwa, mogo dow ci sisan ka taga Zafa, ka taga ce do wele ka na, min togo ye ko Simon, ani a be wele fana ko Piyeri.

⁶ A be gbolologibaga do ta so, o fana togo ye ko Simon; o ta bon be kogojida ra.»

⁷ Meleke min kumana Korineli fe, o tagara minke doron, Korineli ka a ta baaraden fla wele, ani sorasice kelen, min tun ye a jenpogon ye; o fana tun ye Alapasiranbaga ye.

⁸ Ayiwa, meleke ka kuma min fo, a ka o bee lakari olugu ye, ka o ci ka taga Zafa.

Ala ka ko minw yira Piyeri ra

⁹ O lon dugusagbe, o mogo saba tagato, o surunyara Zafa ra minke, o wagati ra Piyeri tun yelenna biribon kunna ka Ala daari; o y'a soro tere tun be kuncu.

¹⁰ Kongo nana Piyeri soro, a ko a be domuni ke. Ka o to domuni laben na, Ala ka fen do yira Piyeri ra.

¹¹ A ka sankolo dayelenin ye, ka fen do ye i ko faniba do, a sirinin be a kun naani na, a be jigira ka na dugu ma.

¹² Began suguya bee, ani dugukolo fen fofotaw, ani kono suguya bee tun be o fani kono.

¹³ Kumakan do ko Piyeri ma ko: «Piyeri, wuri ka do faga k'a domu.»

¹⁴ Piyeri ko: «On-on, Matigi, sabu ne ma fen nogonin, walama fen saninyabari si domu ka ye*.»

¹⁵ Piyeri ka o kumakan men tuun a sipaga flanan na, ko: «Ala k'a latige ko fen min saninyara, ele man kan ka o jate fen nogoninw ye.»

¹⁶ O kuma fora ka se fo sipaga saba; o ko, o yoronin bee o faniba korotara ka taga sankolo kono.

¹⁷ Piyeri hakiri tun pagamina; a ka fen minw ye, a tun be miirira o koro ra. O wagati ra, Korineli tun ka mogo minw ci, olugu nana se Zafa, ka Simon ta yoro kopininka; o ka yoro yira o ra minke, o tagara lo luda ra.

¹⁸ O ka weleri ke, ka jininkari ke ko: «Simon min be wele ko Piyeri, ale be yan le wa?»

¹⁹ Piyeri ka fen minw ye, a belen tun be miirira o koro ra minke, Nin Saninman* k'a fo a ye ko: «A fle, mogo saba be i kopininkara kene ma.

²⁰ Wuri ka jigi, ka taga ni o ye, i kana sigiya; sabu ne le ka o ci i fe.»

²¹ Piyeri jigira ka na o no fe; a ko: «Aw be mogo min yoropinina, ne lo. Aw nakun ye juman le ye ne fe?»

²² O mogow ka Piyeri jaabi ko: «Sorasikuntigi Korineli le ka an ci; mogo terennin lo, a be siran Ala ja fana. Yahudiyaw bee be a togopuman fora. Ala ta meleke saninman

* **10:14 10.14** Piyeri ka nin kuma fo ka kapa ni cira Musa ta sariya le ye (Sarakalasebagaw 11.1-47).

dɔ ka a yere yira a ra k'a fɔ a ye ko a ye i wele ka na a ta so, janko ka i ta kumaw lamɛn.»

²³ Piyeri ka o ladon so kɔnɔ, ka siyɔrɔ di o ma. O dugusagbɛ a tagara ni o ye. Zafa lanabaga dɔw tagara ni o ye fana.

²⁴ O lon dugusagbɛ, o sera Sezare. O y'a sɔrɔ Kɔrineli tun k'a ta somɔgow ni a teri panamanw laɛn a ta so kɔnɔ, ka Piyeri makɔnɔ.

²⁵ Piyeri dontɔ so kɔnɔ, Kɔrineli nana a kunbɛn, ka a kinbiri gban Piyeri kɔrɔ.

²⁶ Nka Piyeri ka a lawuri k'a fɔ a ye ko: «I wuri, ne fana ye adamaden le ye.»

²⁷ Ka Piyeri to kuma ra ni Kɔrineli ye, a donna bon kɔnɔ ka mɔgo caman laɛnnin yi.

²⁸ Piyeri k'a fɔ o ye ko: «Aw k'a lon ko ka kapa ni an ta sariya* ye, Yahudiya si man kan ka jɛnɔgɔnya kɛ ni siya were mɔgo* ye, walama ka don a ta so kɔnɔ. Nka Ala k'a yira ne ra ko ne man kan ka mɔgo si jate mɔgo nɔgonin ye, walama mɔgo saninyabari.

²⁹ O le kosɔn aw ka mɔgow ci ka taga ne wele minke, ne nana, hali ne ma sɔsɔri kɛ. Ayiwa, sisan ne bɛ aw jininka: «Aw ka ne wele ka na kun juman le ra?» »

³⁰ Kɔrineli ka Piyeri jaabi ko: «Bi ye a tere naani ye, ka ne to Aladaari ra ne ta bon kɔnɔ wulada fɛ nin wagati ɔgɔn na, ne barara ka cɛ dɔ lonin ye ne ja kɔrɔ, deregegbɛ bɛ a kan na, a bɛ manamanana. A ko ne ma ko:

³¹ «Kɔrineli, i ta Aladaari minana; i ka kopuman o kopuman kɛ, Ala hakiri tora o bɛɛ ra fana.

³² Mɔgo dɔw ci ka taga Zafa, ka taga Simɔn wele, min tɔgo lara fana ko Piyeri. A bɛ cɛ dɔ ta lu kɔnɔ, o fana tɔgo ye ko Simɔn, a bɛ gbolobaara kɛ, a ta lu bɛ kɔgojida ra.»

³³ O yɔrɔnin kelen bɛɛ ne ka mɔgo dɔw ci ka taga i wele; i nako pana. Ayiwa, sisan an bɛɛ laɛnnin flɛ yan Ala ja kɔrɔ; Matigi ka fɛn o fɛn yira i ra, an b'a fɛ ka o lamɛn.»

Piyeri ka waajuri kɛ Kɔrineli ta so kɔnɔ

³⁴ O tuma Piyeri ka kuma ta k'a fɔ ko: «Can ra, ne k'a lon sisan ko Ala tɛ mɔgo bɔ mɔgo ra,

³⁵ nka siya o siya ra, mɔgo min bɛ siran Ala ja, ka tagama terenninya kan, o tigi ko ka di Ala ye.

³⁶ Ala ka a ta kuma lase Izirayelimɔgow ma, ka hɛra Kibaro Diman* fɔ o ye Yesu Kirisita baraka ra. Ale le ye mɔgo bɛɛ Matigi ye;

³⁷ Yesu ta kopaw kera cogo min na Zude jamana yɔrɔ bɛɛ ra, k'a damina Galile, aw yere ka o kow bɛɛ lon. O kow kera Yuhana ta waajuri ni a ta batizeri* kɔ fɛ.

³⁸ Ayiwa, Ala ka Yesu Nazaretikacɛ panawoloma cogo min na k'a fa Nin Saninman* na, ka sebgaya di a ma, aw ka o lon. A tun bɛ yɔrɔw yaalayaala, ka kopuman kɛ mɔgow ye, ani minw bɛɛ tun bɛ Setana ta jɔnya ra, a tun bɛ olugu bɛɛ kisi ka bɔ o jɔnya ra, sabu Ala tun bɛ ni a ye.

³⁹ Yesu ka ko o ko kɛ Yahudiyaw ta jamana ra, ani Zeruzalemu dugu yere kɔnɔ, anw ye o kow seerew ye. O k'a mina k'a gbengben yiri ra k'a faga.

⁴⁰ Nka a saya tere sabanan, Ala ka a lakunu ka bɔ saya ra, k'a to a ye a yere yira mɔgow ra.

⁴¹ Mɔgow bɛɛ m'a ye, nka Ala tun ka anw minw panawoloma kakɔrɔ ka kɛ a seerew ye, anw le k'a ye, an minw ka domuni kɛ, ani ka minnin kɛ ni a ye, a kununin kɔ ka bɔ saya ra.

⁴² Yesu ka nin ci di anw ma ko an ye mɔgow waaju, k'a fɔ k'a gbɛɛya ko Ala ka Yesu le sigi k'a kɛ suw, ani panamanw ta kititigɛbaga ye.

⁴³ Ciraw bɛɛ kera seerew ye k'a fɔ ko ni mɔgo o mɔgo ka la Yesu ra, o tigi bɛ jurumun yafa sɔrɔ a tɔgo baraka ra.»

Nin Saninman jigira siya were mɔgow kan

⁴⁴ Ka Piyeri to o kuma ra, Nin Saninman* jigira a laménbagaw bɛɛ kan.

⁴⁵ Yahudiya lanabaga minw tun ka Piyeri blasira, olugu kabakoyara k'a ye ko Ala ka Nin Saninman di, k'a lajigi siya wɛɛ mɔgow* fana kan.

⁴⁶ Sabu o k'a ye ko o mɔgow bɛ kumana kan wɛɛw ra, ka Ala bonya.

⁴⁷ O tuma Piyeri ko: «Mɔgo minw ka Nin Saninman sɔɔ i ko anw fana k'a sɔɔ cogo min na, yala an bɛ se ka olugu bari ko o kana batize ji ra wa?»

⁴⁸ O ra, Piyeri k'a latige ko o mɔgow ye batize Yesu Kirisita togo ra.

O kɔ, o ka Piyeri daari ko a ye tere dama kɛ o fɛ.

11

Piyeri ka Kɔrineli ta ko nafo Zeruzalemu lanabagaw ye

¹ Ciradenw* ni lanabaga minw bɛ Zude, olugu k'a mɛn ko siya wɛɛ mɔgow* fana sɔɔna Ala ta Kuma ma.

² O kɔsɔn tuma min na Piyeri kɔsegira ka na Zeruzalemu, Yahudiya lanabagaw ka Piyeri jaraki, ko:

³ «Ele sɔɔna ka taga don siya kɛnɛsigibariw ta so kɔɔ, fo ka domuni kɛ ni o ye!»

⁴ O tuma, kow tɛmɛna cogo min na, Piyeri ka o bɛɛ nafo o ye kelen kelen.

⁵ A ko: «Tuma min ne tun bɛ Zafa dugu kɔɔ, lon do, ka ne to Aladaari ra, Ala ka fɛn do yira ne ra: ne ka fɛn do ye, o fɛn tun bɛ i ko faniba do, a sirinin bɛ a kun naani na, a bɛ jigira ka bo san fɛ; a nana se ne kɔɔ.

⁶ Ne k'a lalaga k'a flɛ minke, ne ka dugukolo bɛganw ni kongosogow ni fɛn fofotaw ni kɔɔw ye o faniba kɔɔ.

⁷ Ne ka kumakan do mɛn; a ko ne ma ko: «Piyeri, wuri ka do faga k'a domu.»

⁸ Ne ko: «Jɔn-ɔn, Matigi, sabu fɛn nɔgɔnin walama fɛn saninyabari si ma don ne da ra ka ye fiyewu.»

⁹ Nka kumakan bɔra sankolo ra tuun a sipaga flanan na, ko: «Ala k'a latige ko fɛn min saninyara, ele man kan ka o jate fɛn nɔgɔninw ye.»

¹⁰ A kɛra ten ka se fo sipaga saba; o kɔ, o faniba ni a kɔɔfɛnw yɛlɛnna ka taga sankolo kɔɔ.

¹¹ «O wagati kelen yɛɛ ra, ne tun bɛ lu min kɔɔ, mɔgo saba nana lo o lu donda ra, ko o ka olugu ci ne fɛ ka bo Sezare.

¹² Nin Saninman* k'a fo ne ye ko ne ye taga ni o mɔgow ye, ko ne kana sigiya. Balemace wɔɔɔ minw flɛ nin ye, olugu tagara ne blasira. An tagara don Kɔrineli ta bon kɔɔ.

¹³ Ayiwa, Kɔrineli k'a fo an ye ko ale ka mɛlɛkɛ lɔnin ye a ta bon kɔɔ, ko mɛlɛkɛ k'a fo a ye ko: «Mɔgo do ci ka taga Zafa ka taga Simɔn wele, min togo lara ko Piyeri;

¹⁴ ele ni i ta gbamɔgow bɛɛ bɛna kisi cogo min na, ale le bɛna o sira yira aw ra.»

¹⁵ Ayiwa, ne ka kuma damina minke dɔɔɔn, Nin Saninman jigira o mɔgow kan i n'a fo a tun jigira anw kan cogo min na a damina ra.

¹⁶ O tuma, ne hakiri sɔɔɔra ka jigi Matigi ta kuma ra, ko: «Yuhana ka mɔgow batize ji le ra, nka aw kɔni aw bɛna batize ni Nin Saninman le ye.»

¹⁷ Ayiwa, anw minw lara Matigi Yesu ra, Ala ka fɛn min di anw ma, ni a nana o fɛn kelen di olugu fana ma, o tuma ne ye jɔn le ye k'a fo ko ne bɛ ban Ala sago ma?»

¹⁸ Ciradenw ni lanabaga toɔw ka Piyeri ta kuma mɛn minke, o jusu sɔɔɔra ka suma, o ka Ala tando; o ko: «Can lo, Ala sɔɔna k'a to siya wɛɛ mɔgow* fana ye nimisa o ta jurumunw na, janko o ye panamanya sɔɔ.»

Antiyosi ta lanabagaw ta jenkuru

¹⁹ Etiyeni faganin kɔ, o ka lanabagaw toɔɔ kɔsebe. Lanabaga minw borira ka janjan o toɔɔw wagati ra, olugu dow tagara fo Fenisi, ani Sipere maraw ra; dow

tagara Antiyosi. Nka olugu tun te Ala ta Kuma fo mogo were ye ni Yahudiyaw doron te.

²⁰ O bee n'a ta, o mogo dow tun bora Sipere ni Sireni ka na Antiyosi; olugu kumana siya were mogow* fana fe, ka Matigi Yesu ta Kibaro Diman* fo o ye.

²¹ Matigi ta sebgaya tun be o lanabagaw kan; mogo camanba lara Matigi ra, ka son Matigi ma.

²² O ko kibaroya sera Zeruzalemu lanabagaw ta jenkuru* mogow ma minke, o ka Barinabasi ci ka taga Antiyosi.

²³ Barinabasi sera Antiyosi minke, a ka Ala ta baraka ye lanabagaw kan minke, o ka a jusu diya. A ka lanabagaw ja gbelya ko o ye jija ka to Matigi ta sira kan.

²⁴ Barinabasi tun ye mogonuman le ye; a tun fara Nin Saninman* na, lanaya tun b'a jusu ra fana. Jama caman fana sonna Matigi ma.

²⁵ O ko, Barinabasi tagara Tarisi, ka taga Soli yoropini.

²⁶ A ka Soli ye minke, a nana ni a ye Antiyosi. O ka san kelen dafanin ke, o be to ka taga lajen ni lanabagaw ye; o ka mogo caman karan Matigi ta sira ra. Ka lanabagaw wele ko Kirisita* ta mogow*, o dabara Antiyosi ta lanabagaw le ra.

²⁷ O lonw na, cira dow tun bora Zeruzalemu ka na Antiyosi.

²⁸ O ra kelen togo tun ye ko Agabusi; ale wurira k'a fo Nin Saninman baraka ra ko kongoba do bena ben dunupa yoro bee kan. O kuma nana ke can ye; o kongoba kera Romu* masaceba Kolodi ta tere ra.

²⁹ O ra, Antiyosi ta lanabagaw k'a latige ka kapa ni o bee kelen kelen seko ye, ka o balemaw deme, minw ye Zude lanabagaw ye.

³⁰ O ka o le ke; o ka o fenw don Barinabasi ni Soli boro, ka taga o di Zude lanabagaw ta cekorobaw ma.

12

Yakuba fagako ani Piyeri minako

¹ O wagati ra, masace Herodi* ka lanabaga dow mina ka o toro.

² A ka Yuhana balemace Yakuba faga ni muru ye.

³ A k'a ye ko o diyara Yahudiyaw ye minke, a ko o ye Piyeri fana mina. O tun kera burufunubari janagbe* wagati ra.

⁴ Ayiwa, o ka Piyeri mina k'a bla kaso ra, ka sorasice naani sigiyoroma naani bla k'a korosi; a tun b'a fe ka Piyeri ta kiti tige jama na koro Jonyaban janagbe* temenin ko.

⁵ Piyeri koni tora kasobon konjo yi; nka lanabagaw tun jijara Aladaari ra a ye.

Piyeri bocogo kaso ra

⁶ Ayiwa, Herodi* tun labenna, ko ni dugu gbera, a bena Piyeri ta kiti tige jama na koro. O su fe, Piyeri tun be sunogora sorasi fla ce ma, k'a sirinin to ni negejoroko fla ye. Sorasi dow tun lononin be da ra, o be kasobon korosira.

⁷ Matigi ta meleke do donna kasobon konjo; yeelen do manamanana kasobon konjo. Meleke ka Piyeri bugobugo a keren na k'a lakunu, k'a fo a ye ko: «Wuri joona!» Negejoroko tigeria ka bo a boro ra ka ben dugu ma.

⁸ Meleke ko: «I yere cesiri, ka i ta sanbara don!» Piyeri ka o ke. Meleke ko a ma ko: «I ta deregeba don ka tugu ne ko!»

⁹ Piyeri bora ka tugu meleke ko. A tun m'a lon ko meleke be min kera ko o ye can le ye; a tun b'a miiri ko siko lo.

¹⁰ O tagara se kasobon korosibagaw ta jenkuru folo ma; o temena o ra ka taga se jenkuru flanan ma, ka teme o fana ra ka taga se dondaba ma; o tun ye negekon le ye,

* 11:26 11.26 Kirisita ta mogow: Tubabukan na o ye keretiyenw ye.

a nasinna dugukonoyoro ma. O donda yelera a yere ma o ja. O bora ka sira do ta; ka o tagato to, meleke barara ka tunu Piyeri ma.

¹¹ Ayiwa, o tuma Piyeri hakiri sigira; a ko: «Sisan ne k'a ye ko can ra, Matigi le ka a ta meleke ci ka na ne bosi Herodi boro, ani Yahudiyaw tun be kojugu minw jate minana, ka ne kisi o bee ma.»

¹² Piyeri hakiri sigira minke, a tagara Mariyamu ta so konɔ; Yuhana min be wele ko Marika, o bamuso lo. Lanabaga caman tun lajenna o yoro ra, o be Ala daarira.

¹³ Piyeri ka da gbasi; baardenmuso min togo tun ye ko Roda, ale nana ko a bena da yele.

¹⁴ A k'a ye ko Piyeri kan lo minke, ninsondiya koson, sani a ye da yele Piyeri ye, a borira ka taga a fo tow ye ko Piyeri lonin be da ra kene ma.

¹⁵ Mogow ko a ma ko: «Ele kunkolo te yi!» Nka Roda k'a fo k'a gbeleya ko can yerere lo. O ko: «I b'a soro a ta meleke lo.»

¹⁶ Piyeri koni tun be da gbasira ye. O nana da yele ka Piyeri ye minke, o bee kononobanna.

¹⁷ Piyeri ka a boro korota, k'a fo ko o ye je. Matigi ka a labo kaso ra cogo min na, a ka o nafa o ye; a ko: «Aw ye taga a fo Yakuba* ni an balema tow ye.» O ko, a bora ka taga yoro were ra.

¹⁸ Ayiwa, dugu nana gbe minke, sorasiw bee hakiri pagamininba tun be jagon jininkara ko Piyeri kera cogo di le?

¹⁹ Herodi ka mogow dow ci ka taga Piyeri yoropini, nka o m'a ye. A ka sorasiw wele ka o jininka; o ko, a ko o ye olugu bee mina ka o faga. O ko, Herodi bora Zude ka taga Sezare, ka taga tere dama ke yi.

Herodi sacogo

²⁰ Herodi* tun diminin lo Tiri dugumogow ni Sidon dugumogow koro kosebe. O koson olugu ka jagon ye, ka ben kelen ma ka teriya don ni masace ta bon kunnasigibaga ye, min ye Bilatusi ye; o tagara masace fe ka taga a daari ko a ye sabari ka kere ban; sabu olugu ta jamana tun be domuni sorora ka bo masace ta jamana le ra.

²¹ O tun ka lon min sigi o kow janabori kama, o lon na Herodi ka a ta masaderege don, ka sigi masasiginan kan, ka kumabaw fo jama bee ja na.

²² Jama bee perenna, ko: «Nin ye Ala yere kan le ye, mogow kan te!»

²³ O yoronin kelen bee ra, Matigi ta meleke do ka bana bla Herodi ra, sabu a ma bonya la Ala kan; tumu donna a janaman na k'a faga.

²⁴ Ala ta Kuma koni tun be tagara ja.

²⁵ Barinabasi ni Soli ka o ta cira ke ka ban tuma min na, o bora Zeruzalemu ka kosegi Antiyosi. O tagato, o tagara ni Yuhana ye, min be wele ko Marika.

13

Ala ka Barinabasi ni Soli janawoloma

¹ Ciraw ni karamogow tun be Antiyosi lanabagaw ce ra: o tun ye Barinabasi ye, ani Simeyon min togo lara ko Cefin, ani Lusisi min bora Sireni, ani Manaheni min ni jamanatigi Herodi lamona jagon fe, ani Soli.

² Lanabagaw tun be sun don, ka Matigi bato; ka o to o ra, Nin Saninman* k'a fo o ye ko: «Aw ye Barinabasi ni Soli bla ne ye danna, janko ne ka o wele baara min kama, o ye o ke.»

³ Ayiwa, lanabagaw ka sun don, ka Ala daari, ka o boro la Barinabasi ni Soli kan ka soro ka o bla ka taga.

* 12:17 12:17 Yakuba: ale ye Matigi Yesu balemace ye.

Barinabasi ni Sɔli ka waajuri ke Sipere

⁴ Nin Saninman* ka Barinabasi ni Sɔli ci o cogo le ra. O tagara Selesi; o kɔ, o donna kurun dɔ kɔnɔ o yɔrɔ ra ka taga Sipere.

⁵ O sera Salamisi minke, o ka Ala ta kuma waajuri ke Yahudiyaw ta karansow* kɔnɔ. Yuhana min be wele ko Marika, ale tun be ni o ye ka o deme.

⁶ O ka Sipere jamana bee cetige ka taga se fo Pafosi. O ka Yahudiyace dɔ ye, min tun be jinamoriya ke, k'a fo ko ale ye Ala ta cira ye; a togo tun ye ko Bari Yesu.

⁷ O ce tun be ni Sipere jamanatigi ye, min ye Seriyusi Polusi ye; Seriyusi Polusi tun ye mogo hakiritigi ye. A ka Barinabasi ni Sɔli wele, sabu a tun b'a fe ka Ala ta Kuma men o fe.

⁸ Nka o jinamoriye min togo tun ye fana ko Elimasi, gerekikan na, ale ka ke Barinabasi ni Sɔli sosɔ ye; a tun b'a fe ka jamanatigi kunnacen, janko a kana la Ala ta kuma ra.

⁹ O tuma Sɔli, min be wele fana ko Poli, ale fanin Nin Saninman na, a ka a ja lo jinamoriye ra k'a fe kosebe, k'a fo a ye ko:

¹⁰ «Ele min jusukun fara nanbara ni juguya suguya bee ra, ele setanamogo, kopuman cenbaga, i te Matigi ta sira terenninw yelemari dabla wa?

¹¹ A fe, Matigi bena a boro la i ja kan, i ja bena fiyen. I bena wagati dama ke, i tena tere yeelen ye.»

O yorɔnin bee Elimasi ja finna, ka dibi don a ja ra; a ka ke a boro yaalayaala ye, ka mogo nini k'a boro mina ka sira yira a ra.

¹² O ko minw kera, jamanatigi ka o ye minke, a lara Yesu ra; a ka Matigi ta karan min men, o k'a kononoban kosebe.

Poli ni Barinabasi ka waajuri ke Antiyosi Pisidi

¹³ O ko fe, Poli ni a tagamanogonw bora Pafosi, ka don kurun dɔ kɔnɔ ka taga Perizi, Panfili mara ra. Yuhana, min be wele ko Marika, ale bora o ko o yorɔ ra, ka seko ka taga Zeruzalemu.

¹⁴ Nka Poli ni Barinabasi koni bora Perizi ka taga Antiyosi, min be Pisidi mara ra. Nenekirilon* na, o tagara don karanso kɔnɔ ka sigi.

¹⁵ O ka sariya kitabu ni ciraw ta kitabu kuma dow karan ka ban minke, karanso* kuntigiw ka mogo ci k'a fo Poli ni Barinabasi ye ko: «Ne balemaw, ni kuma dɔ be aw fe k'a fo jama ye ka o waaju, aw be se ka kuma.»

¹⁶ O tuma Poli wurira ka lo, ka a boro korota, k'a fo mogow ye ko: «Aw Izirayelimogow, ani aw minw be Ala bato, aw ye lamenni ke!

¹⁷ An ta siya Izirayeli* ta Ala le ka an bemaw panawoloma, ka o caya, wagati min o tun be Misiran jamana ra. O ko, a ka o labo o jamana ra ni a ta sebgaya ye.

¹⁸ A tora o fe kongokolon kɔnɔ ka o deme, ka o ta kow bee sonmina fo sanji binaani.

¹⁹ O ko, a ka siya wolonfla halaki, ka o siyaw ghen ka bo Kanaana* jamana ra, ka o jamana di an bemaw ma, ka a ke o ta ye,

²⁰ ka se fo san keme naani ni san bilooru. O bee ko fe, a ka kuntigiw sigi Izirayeli kunna fo ka na se cira Samawilu ta wagati ma.

²¹ «O ko, an ta siya k'a fo Ala ye ko a ye masace di olugu ma. Ayiwa, Boniyaminu ta gbmogo min togo ye ko Kisi, Ala ka o dence Sawuli le ke o ta masace ye fo san binaani.

²² Ayiwa, Ala nana Sawuli bo masaya ra wagati min na, a ka Dawuda ke o ta masace ye. Ala ka nin seereyakuma fo ale ta ko ra, ko: «Ne ka Yese dence Dawuda sorɔ, ne diyanyamogo lo; a bena ne sago bee ke ka ja.»

²³ Ayiwa, Ala nana Kisibaga* di Izirayeli ma ka bo Dawuda ta duruja le ra, i n'a fo a tun ka a layiri ta cogo min na; o le ye Yesu ye.

²⁴ Nka sani o Kisibaga ye na, Yuhana tun kumana Izirayelimogow bee fe ka o waaju, ko o ye nimisa o ta jurumun na ka batize.

²⁵ Tuma min na Yuhana ta baara tun be jini ka se a dan na, a tun b'a fora mogow ye ko: <Aw b'a bisigi ko ne ye jontigi le ye? Aw be min makonona, ne te o ye de! Nka a fe, a bena na ne ko fe; ne man kan hali ka a ta sanbara juru foni ka bo a sen na.>

²⁶ «Ne balemaw, aw minw kera Iburahima ta durujaw ye, ani aw minw be Ala bato, nin kisiri kuma fora anw le ye.

²⁷ Sabu Yahudiya minw be Zeruzalemu, olugu ni o kuntigiw m'a faamu ko Yesu le ye Kisibaga ye; ciraw ta kuma min be karan o ye Nenekirilon* o Nenekirilon, o ma o fana faamu. Nka o ka kiti tige Yesu kan, k'a to o ciraw ta kumaw kera can ye.

²⁸ O ma jaraki si soro a ra min be se ka ke a fagasababu ye, o bee n'a ta, o ka Pilati daari ko a y'a faga.

²⁹ Ayiwa, o cogo ra, kuma minw tun sebera Kitabu konso Yesu ta ko ra, o kumaw bee kera can ye. O ko, o k'a lajigi ka bo gbengbenyiri ra ka taga a su don kaburu do konso.

³⁰ Nka Ala k'a lakunu ka bo saya ra.

³¹ A kununin ko ka bo saya ra, minw tun kera a blasirabagaw ye ka bo Galile ka na Zeruzalemu, Yesu k'a yere yira olugu ra lon caman na. O mogow le kera a seerew ye, k'a ta kuma fo Izirayelimogow ye.

³² Ala tun ka o Kibaro Diman* min layiri ta an bemaw ye, anw yere nakun ye aw fe yan ka na o le fo aw ye.

³³ Ala ka o layiri dafa anw ye, anw minw ye an bemaw ta durujaw ye; o le koson a ka Yesu lakunu ka bo saya ra, i ko a sebera Zaburu kitabu flanan na cogo min na, ko: <Den min bora ne ra, ele lo; ne kera i Fa ye bi.>

³⁴ Ala ka Yesu kunu minke ka bo saya ra, ko a te sa tuun fiyewu, a tun ka o le yira a ta kuma ra, ko:

<Ne ka layiri saninman minw ta Dawuda ye, layiri panamanw, sigiya t'a ra, ne bena o fenw di aw ma.>

³⁵ O koson a k'a fo kitabu do were ra ko:

<I tena son k'a to i ta mogso saninman su ye tori kaburu konso.>

³⁶ Nka Dawuda min ka o kuma fo, ale ka baara ke a ta wagati ra ka ban tuma min na ka kana ni Ala sago ye, a sara, a su donna ka taga fara a bemaw kan, a su torira.

³⁷ Nka Ala ka Yesu min lakunu ka bo saya ra, ale koni su ma tori.

³⁸ O le koson, ne balemaw, aw ka kan k'a lon ko ale le baraka ra an be jurumun yafa waajuri ke aw ye.

³⁹ Aw ma se ka kisi ko minw bee ma cira Musa ta sariya* sababu ra, ni mogso o mogso ka la Yesu ra, o tigi be kisi o kow bee ma.

⁴⁰ O koson aw ye aw yere korosi, janko ciraw ka kuma min fo, o kana na ban ka aw soro, ko:

⁴¹ <A fe, aw minw be Ala ta kow bee mafiyenya, aw ye kononoban, o ko, aw ye halaki; sabu ne bena ko dow ke aw ta wagati ra, hali ni mogso do nana o ko lakari aw ye, aw tena la a ra.> »

⁴² Ayiwa, Poli ni Barinabasi boto karanso konso, mogow ka o daari ko Nenekirilon* nata, o ye na kuma olugu fe o ko kelen na.

⁴³ Jama yeregenin ko, Yahudiyaw caman, ani Alapasiranbaga minw tun donna Yahudiyaw ta diina ra, olugu tugura Poli ni Barinabasi ko. Poli ni Barinabasi kumana o fe ka o ja gbeleya ko o ye nɔɔ Ala ta neema ra ni kan kelen ye.

⁴⁴ O Nenekirilon kunɔgon, dugumogow fanba bee nana lajen ka Matigi ta kuma lamɛn.

⁴⁵ Nka Yahudiyaw ka o jama ye minke, o pangboya ka o sɔɔ. O ka Poli ni Barinabasi ta kuma sɔɔ, ka o mafiɛnya.

⁴⁶ Poli ni Barinabasi ka o kun gbeleya k'a fo o ye, ko: «Ala ta Kuma tun ka kan ka fo aw Yahudiyaw le ye folo, nka i n'a fo aw banna a ra, k'a jate ko aw man kan ni panamanya banbari ye, ayiwa, sisan an bena taga siya were mogow* fe.

⁴⁷ Sabu Matigi ka o le fo an ye, ko:

«Ne Ala ka i sigi ka i ke siya were mogow ta yeelen ye,
janko i ye kisiri kuma lase fo dununa fan bee ra.» »

⁴⁸ Kabini siya were mogow ka o kuma men, olugu bee ninsɔndiyara, ka ke Matigi ta kuma tando ye. Minw bee tun panawolomara panamanya banbari kama, olugu bee lara Yesu ra.

⁴⁹ O cogo ra Matigi ta kuma tun be fora ka taga jamana yoro bee ra.

⁵⁰ Nka Yahudiyaw ka dugu musotogobatigi Alapasiranbagaw ni dugu mogobabaw kononɔsu. Olugu ka Poli ni Barinabasi tɔɔɔ ka o gben ka bo o ta mara ra.

⁵¹ Nka Poli ni Barinabasi bɔɔ, o ka o sennabuguri yuguyugu* o kan, ka bo ka taga Ikoniɔmu.

⁵² Antiɔsi lanabagaw koni jusu tun fara nagari ra, ani Nin Saninman* na.

14

Poli ni Barinabasi ka waajuri ke Ikoniɔmu

¹ Ayiwa, Poli ni Barinabasi sera Ikoniɔmu tuma min na, o donna Yahudiyaw ta karanso* konɔ. O kumana, fo k'a to Yahudiyaw caman, ani siya were mogow* caman kera lanabagaw ye.

² Nka Yahudiya minw tun t'a fe ka la Yesu ra, olugu tagara lanabagaw togojugu fo siya were mogow ye, ka olugu kononɔsu lanabagaw kama.

³ O bee n'a ta, Poli ni Barinabasi tora Ikoniɔmu ka wagatijan ke. O tun te siran ka kuma Matigi Yesu ta ko ra; Matigi tun be sebgaya di o ma ka kabakow ni tagamasiyɛnw ke, k'a yira ko o tun be waajuri min kera Ala ta neema ko ra, ko o ye can ye.

⁴ Jama nana taran dugu konɔ: dɔw kera ni Yahudiyaw ye, dɔw kera ni ciradenw* ye.

⁵ Yahudiyaw, ani siya were mogow, ani o ta kuntigiw tun b'a fe ka ben Poli ni Barinabasi kan, ka o bon ni kabakuru ye ka o faga.

⁶ Poli ni Barinabasi nana bo o ko kala ma tuma min na, o borira ka taga Likahoni mara ra, Lisitiri ni Deribe ni o dafeduguw fan na.

⁷ O ka Kibaro Diman* fo o yorow ra.

Poli ni Barinabasi ka waajuri ke Lisitiri

⁸ Ce do tun siginin be Lisitiri, o ce tun te se ka lo a sen kan; a nabaraman le tun worora, a ma tagama ka ye.

⁹ O ce tun be Poli ta kuma lamenna. Poli k'a ja lo a ra k'a fle, k'a ye ko lanaya b'a fe, min sababu ra a be se k'a kenɛya.

13:47 13.47 Nin kuma fora Ezayi 49.6. * **13:51 13.51** Ka sennabuguri yuguyugu: Poli ni Barinabasi b'a fe k'a yira ko olugu ta foyi te o dugumogow ta ko ra tuun (Marika 6.11).

¹⁰ Pɔli k'a fɔ a ye ni kanba ye, ko: «I wuri ka lo i sen kan!» A panna ka lo a sen kan, ka ke tagama ye.

¹¹ Kabini jama ka o ye, o bee perenna k'a fɔ Likahonikan na, ko: «E! An ta alaw yelemana ka ke adamadenw ye ka jigi ka na an fe.»

¹² O ka Barinabasi togo la ko Zesi, ka Pɔli togo la ko Herimesi*, sabu Pɔli le tun ye kumafobaga ye.

¹³ Zesi ta batoso tun be dugu donda ra. Mogo min tun ye Zesi ta sonnikebaga ye, ale ka misitoran dow mina ka yirifiyerenw mini o kan na, ka taga ni o ye Zesi ta batoso dondaw ra; ale ni jama bee tun b'a fe ka taga o faga, ka saraka bo Barinabasi ni Pɔli ye.

¹⁴ Nka Pɔli ni Barinabasi ka o kuma men minke, o ka o ta deregew mina ka o faran, ka bori ka jama kunben, ka peren k'a fɔ o ye ko:

¹⁵ «An balemaw, mun koson aw be nin ko kera? Anw fana ye aw bonogonko adamadenw le ye. An nana Kibaro Diman* le fɔ aw ye, ko aw ye faran o batori fufafuw ra ka yelema ka Ala panaman bato, min ka sankolo ni dugukolo ni kogoji dan, ani o konofenw bee.

¹⁶ Wagati temeninw na Ala tun ka siyaw bee to o ye o diyanya siraw tagama.

¹⁷ O bee n'a ta, Ala tun be a yere yira o ra ni kewalepuman caman ye: a be sanji di aw ma ka bo sankolo ra, ka aw ta simanw ja a wagati ra, ka aw ta domuniw caya, ka hera ni ninsondiya di aw ma.»

¹⁸ O ka o kumaw bee fɔ, nka o bee n'a ta, tun be jini ka dese ka mogow bari ka sarakaw faga o ye.

¹⁹ Ka o to o ra, Yahudiya dow bora Antiyosi, ani Ikoniyoumu ka na jama kononosu; o ka Pɔli bon ni kabakuru ye, k'a fofa ka taga a bla dugu ko fe, sabu o tun b'a miirira ko a sara.

²⁰ Lanabagaw tagara lajen Pɔli koro minke, a wurira ka don dugu konon. O lon dugusagbe Pɔli ni Barinabasi bora ka taga Deribe.

Pɔli ni Barinabasi sekora ka na Antiyosi

²¹ Pɔli ni Barinabasi ka Kibaro Diman* fɔ Deribe dugu konon; mogo caman kera lanabagaw ye. O ko, o sekora ka taga Lisitiri, ka bo yi ka taga Ikoniyoumu, ka soro ka taga Antiyosi, Pisidi mara ra.

²² O temeto, o ka lanabagaw ja gbeleya, ko o ye jija ka to lanaya ra; o tun b'a fora o ye ko: «An ka kan ka sege caman sonmina folo, sani an ye don Ala ta Masaya* ra.»

²³ O ka pamogo dow panawoloma ka o sigi o jenkuruw bee kelen kelen kunna. O ko, o ka sun don ka Ala daari, ka o karifa Matigi ma, o lara Matigi min na.

²⁴ O ko, Pɔli ni Barinabasi ka Pisidi mara cetige ka taga Panfili mara ra.

²⁵ O ka Ala ta Kuma fɔ Perizi, ka soro ka taga Atali.

²⁶ O bora yi, ka don kurunba konon ka taga Antiyosi, Siri mara ra. Lanabagaw tun ka Ala daari o ye ka o karifa Ala ta nexema koro o dugu le ra; o tun kera baara min kama, o tun ka o baara le dafa.

²⁷ Ayiwa, o sera Antiyosi minke, o ka lanabagaw lajen. Ala ka ko minw bee ke ni olugu ye, ani a ka lanaya sira dayele siya were mogow* ye cogo min na, o ka o bee lakari o ye.

²⁸ Pɔli ni Barinabasi tora ni lanabagaw ye ka wagatijan ke.

15

Lanabagaw ka pogonyeba ke Zeruzalemu (Galasikaw 2.1-9)

* **14:12 14.12** Gerekiw fe, Zesi le tun ye o ta alaw bee kuntigiba ye; Herimesi tun ye o ta alaw ta daramina ye.

¹ Ayiwa, mogo dow bora Zude ka na Antiyosi, ka na lanabagaw karan, k'a fo o ye ko: «Ni aw ma kenesigi ka kapa ni cira Musa ta sariya ye, aw te kisi.»

² Poli ni Barinabasi ma son o kuma ma; o ko kera sosoriba ye o ni o mogow ce. A laban, o k'a latige ko Poli ni Barinabasi ni lanabaga dow ye taga Zeruzalemu ciradenw ni jamogow fe, ka taga o ko fo k'a yira o ra.

³ Ayiwa, lanabagaw ta jenkuru ka o ci ka taga. O tagato, o temena Fenisi mara ni Samari mara ra. Siya were mogow sonna Ala ta Kuma ma cogo min na, o ka o lakari o yorow ta lanabagaw ye. O kumaw ka o balemaw ninsondiya kosebe.

⁴ Ayiwa, o sera Zeruzalemu minke, lanabagaw ni ciradenw ni cekorobaw ka o kunben. Ala ka ko minw bee ke ni olugu ye, o ka o bee lakari Zeruzalemu lanabagaw ye.

⁵ Nka Farisiw* ta jenkuru mogo minw tun kera lanabagaw ye, olugu dow wurira k'a fo ko siya were* mogo minw lara Yesu ra, ko jagboya lo olugu ye kenesigi, ani k'a fo o ye ko o ka kan ka Musa ta sariya* sira tagama.

⁶ Ayiwa, ciradenw* ni cekorobaw ka jagon lajen ka sigi ka o ko segesege.

⁷ O kuma kera sosorigbelen ye o ni jagon ce; o ko, Piyeri wurira ka lo, k'a fo ko: «Ne balemaw, aw yere k'a lon ko Ala ka ne panawoloma aw ce ra kabini wagatijan, janko ne ye Kibaro Diman* fo siya were mogow ye, janko o ye Ala ta Kuma men ka la Yesu ra.

⁸ Ala min be mogo bee jusukunnakow lon, ale k'a yira ko a sonna o ma, o le koson a ka Nin Saninman* di o ma, i n'a fo a k'a di an ma cogo min na.

⁹ O b'a yira ko Ala ma faranfasi si ke anw ni olugu ce; a ka o jusukun saninya lanaya sababu ra.

¹⁰ Ni a be ten, mun koson aw b'a fe ka Ala korobo? An bemaw ni anw yerew ma se doni min koru, mun koson aw b'a fe ka o doni la lanabagaw kunna?

¹¹ Anw lanin b'a ra cogo min na ko an kisira Matigi Yesu ta neema baraka ra, olugu fana ta be ten le.»

¹² Jama bee jera. O ka Barinabasi ni Poli fana lamene; Ala ka kabakow ni tagamasiyen minw bee ke o fe siya were mogow ce ra, o ka o lakari jama ye.

¹³ Poli ni Barinabasi kumana ka ban tuma min na, Yakuba ka kuma ta k'a fo ko: «Ne balemaw, aw ye ne lamene.

¹⁴ Ala hakiri tora siya were mogow ra cogo min na, kabini a damina ra, ka dow panawoloma o ce ra ka o ke a yere ta ye, Simon ka o bee lakari aw ye ka ban.

¹⁵ Ayiwa, o kuma ni ciraw ta kuma benna kelen ma, sabu a sebera Kitabu konu, ko:

¹⁶ «O kow ko fe, ne bena kosegi ka na tuun;
Dawuda ta bon min benna, ne bena o lo tuun.
Ne bena a tomokorow bee lawuri ka o lateren,

¹⁷ janko mogo tow bee ye Matigi jini,
o koru ye ko ne ka siya were mogo minw bee wele ka ke ne ta ye.

¹⁸ Matigi ka o le fo. Ale le ka o kow yira kabini wagatijan.»

¹⁹ «Ayiwa, o koson ne ta miiriya ra, siya were mogo minw sonna Ala ta Kuma ma, an man kan ka gbeleya were la olugu kan tuun.

²⁰ Nka an ye sebe ci o ma k'a fo o ye ko began minw fagara jow kan, o kana o sogo domu, o kana jatoya ke, o kana jufasogo domu walama k'a jori min.

²¹ Sabu kabini wagatijan, duguw bee ra, karansow konu, o kow waajuri le be kera ka kapa ni Musa ta sariya* ye Nenekirilon* o Nenekirilon.»

Sebe min cira siya were lanabagaw ma

²² Ayiwa, ciradenw* ni cekorobaw ni lanabagaw ta jenkuru bee benna a ra ko o ka kan ka mogo dow bo o ce ra, ka olugu fara Poli ni Barinabasi kan ka o ci ka

taga Antiyɔsi. Zude min bɛ wele ko Barisabasi, o ka a le panawoloma, ani Silasi; lanabagaw tun bɛ o cɛ fla jate kosebɛ.

²³ Ayiwa, o ka o seɓɛ don olugu boro, k'a fɔ ko:

«An balema lanabaga minw ye siya wɛrɛ mɔgow* ye, minw bɛ Antiyɔsi, ani Siri jamana ra, ani Silisi jamana ra, aw balema ciradenw ni lanabagaw ta jɛnkuru* cɛkɔɔɓaw le ka nin seɓɛ ci aw ma. An bɛ aw fɔ.

²⁴ Anw k'a mɛn ko mɔgo dɔw bɔra an fɛ yan ka taga aw hakiri pagami ni kuma dɔw ye, fɔ ka hami bla aw ra, k'a sɔɔ anw ma o ci.

²⁵ O koson an benna kelen ma k'a latigɛ ko an bɛ mɔgo dɔw bɔ an cɛ ra ka olugu ci aw fɛ ni an balemace kanuninw Barinabasi ni Pɔli ye,

²⁶ olugu cɛ fla minw ka o nin bla farati ra an Matigi Yesu Kirisita tɔgo koson.

²⁷ Ayiwa, o koson an ka Zude ni Silasi ci; an ka min fɔ seɓɛ konɔ, olugu yɛrɛ da bɛna o kuma kelen dantigɛ aw ye.

²⁸ Sabu a diyara Nin Saninman* ye, ani anw fana ye ko an man kan ka doni wɛrɛ la aw kan tuun, ni nin fɛn dama dama tɛ, an bɛ o min gbɛɛya aw ma.

²⁹ Ayiwa, bɛgan minw fagara jow kan, aw kana o sogo domu, ani aw kana jori min, aw kana jufasogo domu; aw ye faran jatɔya ra. Ni aw bɛ se ka faran o kow ra, o ka ji. Ka an bɛn.»

³⁰ Ayiwa, o ka o mɔgow ci ka taga Antiyɔsi; o ka lanabagaw bɛɛ lajɛn, ka o seɓɛ di o ma.

³¹ Lanabagaw ka o seɓɛ karan minke, o kumaw ka o ja gbɛɛya, ka o ninsɔndiya.

³² Zude ni Silasi fana tun ye ciraw ye; olugu ka ladirikan caman fɔ lanabagaw ye, ka o ja gbɛɛya, ka o ta lanaya baraka bonya.

³³ O tora ni o ye ka tere dama kɛ; o kɔ, lanabagaw ka dugawu kɛ o ye, ka o blasira ka taga o cibagaw fɛ.

³⁴ [Silasi k'a latigɛ ka to Antiyɔsi.]

³⁵ Pɔli ni Barinabasi tora Antiyɔsi. O ni mɔgo dɔ wɛrɛw tun bɛ to ka lanabagaw karan, ka Matigi ta Kibaro Diman* waajuri kɛ.

Pɔli ni Barinabasi faranna jɔgɔn na (Galasikaw 4.13-15)

³⁶ Tere dama tɛmenin kɔ, Pɔli ko Barinabasi ma ko: «An tɛmena dugu minw na ka Ala ta Kuma fɔ, a to an ye seko o yɔɔw ra ka taga o yɔɔw lanabagaw cogoya flɛ.»

³⁷ Ayiwa, o tagato, Barinabasi tun b'a fɛ Yuhana fana ye taga ni o ye, Yuhana min bɛ wele ko Marika.

³⁸ Nka Pɔli ma son o ma fiyewu; a ko, ko kun t'a ra Yuhana ye taga ni o ye tuun, sabu ka o to Panfili mara ra, a bɔra o kɔ, a ma to ni o ye ka baara laban.

³⁹ O ko kera sɔsɔriba ye o ni jɔgɔn cɛ; a laban o faranna jɔgɔn na. Barinabasi ka Marika ta, o donna kurun dɔ konɔ ka taga Sipere.

⁴⁰ Pɔli ka Silasi ta ka taga; lanabagaw ka Ala daari o ye, ka o karifa Matigi ta nɛɛma kɔɔ.

⁴¹ O ka Siri jamana ni Silisi jamana yaala, ka lanabagaw karan ka o baraka bonya lanaya ra.

16

Timote farara Pɔli ni Silasi kan

¹ Pɔli ni Silasi tagara Deribɛ, ka bɔ yi ka taga Lisitiri. O ka lanabaga dɔ sɔɔ Lisitiri, min tɔgo tun ye ko Timote; a bamuso tun ye Yahudiya lanabaga dɔ ye, a face tun ye Gereki ye.

² Lisitiri ni Ikoniyoumu ta lanabagaw tun bɛ Timote tɔgɔnuman fora.

³ O koson Pōli tun b'a fe ka Timote ke a baarakɛɔɔgon ye. O cogo ra a ka Timote kenɛsigi* Yahudiyaw koson, sabu o bɛɛ tun k'a lon ko Timote face ye Gɛrɛki le ye.

⁴ Ayiwa, o tagato, o tɛmɛna dugu minw na, ciradenw* ni Zeruzalemu cɛkɔɔɔbaw ka ko minw latige, o tun bɛ o fɔ lanabagaw ye janko o ye o sira tagama.

⁵ Lanabagaw ta jɛnkuruw* baraka tun bɛ bonyara lanaya ra; lon o lon do fana tun bɛ fara o kan.

Ala ka Pōli wele ka taga Masedoni

⁶ Ayiwa, Nin Saninman ma son Pōli ni a tagamaɔɔgonw ye waajuri ke Azi mara ra minke, o ka Firizi mara ni Galasi mara cɛtigi.

⁷ O surunyanin Misiya mara ra, o k'a latige ko o bɛ don Bitini, nka Yesu ta Nin Saninman ma son o ma.

⁸ O ra, o ka Misiya mara cɛtigi ka jigi ka taga Torohasi.

⁹ O lon su fe Ala ka fɛn do yira Pōli ra: a ka Masedonikace do lonin ye, o b'a daarira k'a fɔ a ye ko: «Sabari ka na Masedoni ka na an demɛ.»

¹⁰ Kabini Pōli ka o ye dɔron, an k'a latige ka taga Masedoni mara ra, sabu an k'a ye ko sigiya t'a ra, Ala le k'a yira an na ko an ye taga Kibaro Diman* fɔ o mɔgow ye.

Lidi lara Yesu ra Filipi (Filipikaw 1.1-11,27-30)

¹¹ An donna kurun do kono Torohasi, ka teren ka taga Samotirasi. O dugusagbe an tagara Nehapolisi.

¹² An bora yi ka taga Filipi, min ye Masedoni mara dugu folo ye; o yoro bɛ Rɔmu* masaceba ta fanga koro. An ka tere dama ke o dugu kono.

¹³ Nenɛkirilon* sera minke, an tagara dugu ko fe, koda ra, sabu an tun k'a men ko Alabatoyoro do bɛ yi. An sera yi minke, an ka muso dow lajennin soro yi; an ka Ala ta Kuma fɔ olugu ye.

¹⁴ Kelen tun bɛ o musow ra, min togo tun ye ko Lidi. Ale tun bɛ bo Tiyatiri. A tun bɛ fani wulenman songɔgbelenw le fiyeere. Alapasiranbaga tun lo. A tun bɛ an lamenna; Matigi ka a jusukun dayele k'a to a ka Pōli ta kuma faamu.

¹⁵ A batizera minke ale ni a ta lukonomogow, a ka an daari k'a fɔ an ye ko: «Ni aw lara a ra ko ne sonna Matigi ma can ra, o tuma aw ye na don ne ta so kono ka jigi ne fe.» A ka o fɔ k'a gbɛɛya kosebe.

Pōli ni Silasi blara kaso ra Filipi

¹⁶ Lon do, an tun bɛ tagara Aladaariyoro ra minke, jonsunguru do ka an kunben. Jina do le tun bɛ o sunguru ra, min sababu ra a tun bɛ lagberi ke, ka wari caman soro k'a di a matigicew ma.

¹⁷ O muso tora ka tugu an ni Pōli ko, ka to ka perɛn k'a fɔ ko: «Nin mɔgow ye Ala Korotaninba ta baaradenw ye; kisiri bɛ soro sira min na, o bɛ o le fora aw ye.»

¹⁸ A k'a ke ten le lon caman. A laban, Pōli nana dimi, ka yelema k'a fɔ o jina ye ko: «Ne b'a fɔ i ye Yesu Kirisita togo ra, ko i ye bo muso ra!» O yoronin kelen bɛɛ ra, jina bora.

¹⁹ O jonsunguru matigicew k'a ye ko o ta warisorosira cenna minke, o ka Pōli ni Silasi mina ka taga ni o ye kititigɛbagaw fe jamalajenyoro ra.

²⁰ O tagara ni o ye Rɔmu* kititigɛbagaw fe, k'a fɔ o ye ko: «Nin mɔgow bɛ an ta dugu jagamina le. Yahudiyaw lo;

²¹ o bɛ mɔgow karanna landa dow ra, anw Romukaw man kan ka son landa minw ma, an man kan ka a sira tagama fana.»

* 16:3 16.3 Kenesigiri tun te Gɛrɛkiw fe; o koson Timote denmisenman tun ma kenɛsigi.

²² Ayiwa, jama ka o men minke, olugu fana murutira Pɔli ni Silasi kama. Kititigɛbagaw ko o ye Pɔli ni Silasi ta deregew sama ka bo o kan na, ka o bugo ni gbeɲe ye.

²³ O ka o bugo kosebe minke, o ka o bla kaso ra, k'a fo kasobon korosibaga ye ko a ye o korosi kosebe.

²⁴ Kabini kasobon korosibaga ka o kuma men, a ka Pɔli ni Silasi bla fo kasobon kononɔyoro ra, ka o senw don yiri ra.

Kasobon korosibaga lara Yesu ra

²⁵ Ayiwa, su cɛmance ra, Pɔli ni Silasi tun be Ala daarira ka donkiri la ka Ala tando. Kasoden tow bee tun be o lamenna.

²⁶ Dugukolo barara ka yerɛyerɛ kosebe fo ka kasobon jusiginanw yuguyugu; o yoronin kelen bee kasobon daw bee yelera o yere ma, kasodenw bee ta negejorokow tigetigera.

²⁷ Kasobon korosibaga kununa ka bo sunogo ra; a k'a ye ko kasobon daw bee yelera minke, a ka a ta muru sama ka bo ko a b'a yere faga, sabu a tun b'a miiri ko kasodenw bee borira ka bo.

²⁸ Nka Pɔli perenna ni fanga ye, ko: «I kana kojugu ke i yere ra, an bee be yan!»

²⁹ O tuma ra kasobon korosibaga ko o ye fitina mana ka na ni a ye; a teliyara ka don kasobon konɔ. A sirankojugu fe, a yerɛyereto tagara ben Pɔli ni Silasi sen korɔ.

³⁰ A ka Pɔli ni Silasi labo kene ma ka o pininka ko: «Ne korow, ne ka kan ka mun le ke, janko ka kisi?»

³¹ Pɔli ni Silasi k'a jaabi ko: «La Matigi Yesu ra, i bena kisi, i ni i ta denbaya.»

³² O ko, Pɔli ni Silasi ka Matigi ta kuma fo a ye, ani a ta somogow bee.

³³ O su wagati kelen yere ra kasobon korosibaga tagara Pɔli ni Silasi ta joriw ko. O yoronin bee ale ni a ta sokonomogow bee batizera.

³⁴ O ko fe, kasobon korosibaga tagara ni Pɔli ni Silasi ye a ta bon konɔ ka taga domuni di o ma. Ale ni a ta ghamogow bee jagarira kosebe, sabu o lara Ala ra.

Fagamaw ko o be Pɔli ni Silasi labla dogo ra

³⁵ Ayiwa, dugu gbera minke, kititigɛbagaw ka sorasi dow ci ka taga a fo kasobon korosibaga ye ko a ye Pɔli ni Silasi labla.

³⁶ Kasobon korosibaga ka o kuma fo Pɔli ye ko: «Kititigɛbagaw ka mogow dow ci ka n'a fo ko ne ye aw labla. Aw ye bo ka taga hera ra.»

³⁷ Pɔli k'a fo o sorasiw ye ko: «An minw ye Romu jamanadenw ye, o ka an bugo jama bee na na, k'a soro an ta kiti ma tige; o ko, o ka an bla kaso ra. Sisan o b'a fe ka an labla dogo ra wa? O te se ka ke fiyewu, fo olugu yere le ye na ka na an labo.»

³⁸ O sorasiw sekora ka taga o kumaw fo kititigɛbagaw ye. Olugu k'a men minke ko Pɔli ni Silasi ye jamanaden dow ye, o siranna.

³⁹ O yere nana yafa pini Pɔli ni Silasi fe ka o labla, k'a fo o ye ko o ye sabari ka bo dugu konɔ.

⁴⁰ Pɔli ni Silasi bora kaso ra minke, o tagara Lidi fe. O ka lanabagaw ladi ka o ja gbeleya ka soro ka taga.

17

Pɔli ni Silasi ka waajuri ke Tesaloniki (Tesalonikikaw folo 1; 2.1-16)

¹ Ayiwa, Pɔli ni Silasi temena Anfipolisi, ani Apoloni fe, ka taga se Tesaloniki; Yahudiyaw ta karanso do tun be o dugu ra.

² Pɔli donna o karanso konɔ, i n'a fo a tun be deri k'a ke cogo min na; a kumana ni o yoro mogow ye kitabuw konokumaw kan, fo Nenekirilon saba.

³ Pɔli tun be a fɔ o ye k'a yira o ra ko min kera Kisibaga* ye, ko o tun ka kan ka tɔɔɔ, ka sa, ka kunu ka bɔ saya ra. A ko: «Ne be Yesu min waajuri kera aw ye, ale le ye Kisibaga* ye.»

⁴ Yahudiya dɔw k'a ye ko o kuma ye can ye, olugu fana lara Yesu ra ka fara Pɔli ni Silasi kan. Gereki Alapasiranbaga caman fana lara Yesu ra, ani musotogobatigi caman.

⁵ Nka nangboya ka Yahudiyaw sɔɔ; o ka dugu mɔgokunntan dɔw nege ka olugu lajen, ka o kɔnɔnɔsu, ka mankan wuri ka dugu bee jagami. O ka jɔgɔn ce ka taga Jason ta so kɔnɔ, ko o be taga Pɔli ni Silasi mina ka na ni o ye jama ja kɔɔ.

⁶ O ma taga Pɔli ni Silasi sɔɔ yi minke, o ka Jason ni lanabaga dɔw mina ka olugu sama ka taga ni o ye fagamaw fe. O perenna ko: «Aw y'a fe, mɔgɔ minw ka jamana bee jagami, olugu le sera an fe yan fana.

⁷ Jason le sɔnna ka o lajigi a ta so kɔnɔ, k'a sɔɔ o be ko minw kera, o te ben ni masaceba Sezari ta sariyaw ye, sabu o ko masace were be yi, ko o ye Yesu ye.»

⁸ O kumaw ka jama ni fagamaw bee hakiri jagami.

⁹ Jason ni tɔw ka wari le sara, fagamaw ka sɔɔ ka o bla.

Pɔli ni Silasi ka waajuri ke Bere

¹⁰ Ayiwa, lanabagaw ka Pɔli ni Silasi lataga Bere o lon yere su fe. O sera yi minke, o tagara don Yahudiyaw ta karanso* kɔnɔ.

¹¹ Bere ta Yahudiyaw kɔnɔ tun ka ji ka teme Tesaloniki taw kan pewu. Ala ta Kuma lamenni tun ka di o ye haali. Pɔli ni Silasi tun be fen o fen fɔ o ye, olugu yere tun be o segege lon o lon k'a fe ni a bennin lo ni ciraw ta kuma ye.

¹² O Yahudiyaw caman lara Yesu ra; Gerekiw ce ra, musotogobatigi caman fana lara Yesu ra, ani ce caman.

¹³ Nka Tesaloniki Yahudiyaw nana a men minke ko Pɔli ni Silasi be Ala ta Kuma fora Bere, o nana Bere dugumogow fana kɔnɔnɔsu ka o lawuri Pɔli ni Silasi kama.

¹⁴ Lanabagaw k'a ye ten minke, o yɔɔnin bee o tagara ni Pɔli ye kogojida ra ka taga kurunba do ta; Silasi ni Timote tora Bere.

¹⁵ Dɔw ka Pɔli blasira ka taga se fɔ Ateni. Pɔli blasirabagaw sekoto ka na Bere, Pɔli ka cira fɔ o ye ko o ye taga a fɔ Silasi ni Timote ye ko o ye teliya ka na ale ko.

Pɔli kumana Atenikaw fe

¹⁶ Ka Pɔli to Ateni, a be Silasi ni Timote makonona, a k'a korosi k'a ye ko Ateni dugu fanin lo jow ra; o ko k'a jusu tɔɔɔ kosebe.

¹⁷ O koson a tun be to ka taga karanso* ra ka taga kuma ni Yahudiyaw ye, ani siya were mɔgɔ* minw be siran Ala ja. Lon o lon a tun be taga jamalajenyoro ra, ni a ka mɔgɔ minw sɔɔ yi, a be kuma olugu fe.

¹⁸ Epikuri* ta mogow, ani Sitoyiki† ta mogow ta lonnikebaga dɔw nana kuma damina ni Pɔli ye. Dɔw ko: «Ce kumacamantigi nin ko di de!» Dɔw fana ko: «A be i n'a fɔ a be batofenkura dɔw ta ko le fora.» O ka o fɔ, sabu Pɔli tun be Yesu ko waajuri kera, ka suw kunuko fɔ.

¹⁹ O ka Pɔli wele ka taga ni a ye dugu kititigeyoro ra, yoro min ye Areyopazi ye, k'a jininka ko: «I nana ni karankura min ye, yala an be se ka do men o ra i fe wa?»

²⁰ Sabu an be kuma minw menna i fe, o bee ye kumakura le ye an ja na. O koson an b'a fe i ye o kow gbeya an ye.»

²¹ Ateni dugumogow, ani lonan minw be o ce ra, olugu tun be o ta wagati fanba bee ke kokuraw fori ni kokuraw lamenni le ra.

* **17:18 17.18** Epikuri ta mogow: Olugu tun b'a fe ka o yere tanga tɔɔɔ ma, ka dunupa diyabo. † **17:18 17.18** Sitoyiki ta mogow: Olugu ta jamogo togo tun ye ko Zeno. Olugu fe, adamaden ka kan ka a yere korosi, ani ka tɔɔɔ kun a yere ra.

²² Pɔli lɔnin tora kititigeƴɔɔ ra k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Aw Atenikaw, ne k'a kɔɔsi k'a ye ko batofenw ko ka bon aw ma cogoya bɛɛ ra kɔsɛbɛ.

²³ Sabu ne yaalayaalato aw ta dugu kɔɔ, ne ka aw ta sɔnnikeƴɔɔw bɛɛ kɔɔsi; ne ka aw ta sɔnnikeƴɔɔ dɔ yere ye, a sɛbera min kan ko: «Mɔgɔ tɛ batofen min suguya lɔn, o sɔnyɔɔ le bɛ nin ye.» Ayiwa, aw bɛ min batora k'a sɔɔ aw m'a lɔn, ne yere nakun ye ka na o le ko fɔ aw ye.

²⁴ Ala min ka dunupa ni a kɔɔfenw bɛɛ dan, ale min ye sankolo ni dugukolo Matigi ye, ale tɛ sigi adamaden boro ta batoso lalaganin kɔɔ.

²⁵ Mɔgɔ boro fana tɛ baara kɛ a ye, k'a kɛ i n'a fɔ a mako b'a ra ko mɔgɔ ye a dɛmɛ; sabu ale yere le bɛ janamanya ni nɛnɛkiri ni fen bɛɛ di danfenw bɛɛ ma.

²⁶ A ka siyaw bɛɛ dan ka bɔ mɔgɔ kelen na, ka o sigi dugukolo fan bɛɛ ra, ka o ta wagati dantige, ka o sigiyɔɔw danw yira o ra.

²⁷ A ka o kɛ janko mɔgɔw ye ale yɔɔɔini, ka jija k'a mɔmɔ ka a jini fɔ k'a sɔɔ; o bɛɛ n'a ta, a yɔɔ man jan an si ra.

²⁸ Sabu «ale le ka an dan, ka an janamanya, k'a to an bɛ se ka lamaga.» Aw ta dɔnkirilabaga dɔw fana ka o le fɔ ko: «An ye Ala ta denw le ye fana.»

²⁹ «Ayiwa, ni an ye Ala denw ye, o tuma an man kan k'a miiri ko Ala bɛ i n'a fɔ batofen tɔw, mɔgɔ yere boro ka o minw lalaga ni sanin ye, walama warigbɛ, walama kabakuru, ka kapa ni o yere ta miiriya ye.

³⁰ Ayiwa, Ala tɛ aw ta kolɔnbariya wagati ta kow jate tuun; nka sisan a b'a fɔ mɔgɔw bɛɛ ye yɔɔ bɛɛ, ko o ka kan ka nimisa ka o kow dabla.

³¹ Sabu Ala ka lɔn dɔ sigi, lɔn min na a bɛna dunupa bɛɛ lajennin ta kiti tige terenninya kan, ale yere ta mɔgɔ janawolomani sababu ra; Ala ka ale le lakunu ka bɔ saya ra, janko mɔgɔw bɛɛ ye a lɔn ka la a ra ko Ala ka ale le janawoloma.»

³² Ayiwa, mɔgɔw nana suw kunuko kuma mɛn Pɔli da ra minke dɔɔn, dɔw ka kɛ yereko ye a ma, k'a lɔgɔbɔ. Dɔw fana ko: «Lɔn were an bɛna a tɔ lamɛn i fɛ.»

³³ Pɔli bɔra o cɛ ra ka taga.

³⁴ O bɛɛ n'a ta, mɔgɔ dɔw lara Yesu ra, ka fara Pɔli kan. Dugu kititigejama mɔgɔ kelen tun bɛ o ra, min ye Denisi ye, ani muso dɔ, min tɔgɔ tun ye ko Damarisi, ani mɔgɔ dama dama.

18

Pɔli sera Korɛnti

(Korɛntikaw fɔlɔ 1.1-9; 2.1-5; Korɛntikaw flanan 11.5-12; 12.12-13)

¹ O kɔ, Pɔli bɔra Atɛni ka taga Korɛnti.

² A ka Yahudiyace dɔ sɔɔ yi, min tɔgɔ tun ye ko Akila; ale tun worora Pɔn mara ra. A naninkura tun lo ka bɔ Itali, ani a muso Pirisili, sabu masaceba Kolodi tun k'a fɔ ko Yahudiyaw bɛɛ ye bɔ Rɔmu*. Pɔli ka jɛnɔgɔnya don ni o ye.

³ I n'a fɔ o bɛɛ tun bɛ baara kelen le kɛ, Pɔli tora ni o ye, o ka baara kɛ jɔgɔn fɛ; o tun bɛ fanibonw le lalaga.

⁴ Nɛnɛkirilon* o Nɛnɛkirilon, Pɔli tun bɛ taga karanso* ra ka taga kuma ni Yahudiyaw ni Gɛɛkiw ye, janko ka o ta miiriya yɛlɛma, o ye sɔn Matigi ma.

⁵ Nka kabini Silasi ni Timote nana ka bɔ Masedoni, Pɔli k'a ta wagati bɛɛ kɛ Ala ta kuma waajuri le ra. A tun b'a fɔ Yahudiyaw ye k'a gbɛya ko Ala ka Yesu le janawoloma k'a kɛ Kisibaga* ye.

⁶ Nka Yahudiyaw banna Pɔli ta kuma ma, k'a nɛni. Pɔli ka a ta derege yuguyugu o kan, k'a fɔ o ye ko: «Ni aw halakira, o ye aw yere nɔ le ye, o tɛ ne ta sira ye tuun. Sisan ne bɛ taga siya were mɔgɔw* le fɛ.»

⁷ Pɔli bɔra o yɔɔ ra ka taga cɛ dɔ ta so, min tɔgɔ tun ye Titusi Yutusi; Alapasiranbaga tun lo. A ta bon tun bɛ karanso* kɛɛ fɛ.

⁸ Ayiwa, karanso kuntigi Kiripusi lara Matigi ra, a ni a ta ghamogow bee. Korentika minw tun ka Poli ta kuma men, olugu caman lara Yesu ra fana; o ka o batize.

⁹ Ayiwa, lon do su fe Matigi kumana Poli fe siko ra, k'a fo a ye ko: «I kana siran! Kuma, i kana je,

¹⁰ sabu ne be ni i ye; mogow si tena i mina ka kojugu ke i ra, sabu ne ta mogow ka ca nin dugu konɔ.»

¹¹ O ra, Poli tora Korenti ka mogow karan Ala ta Kuma ra fo san kelen ni karo wɔɔɔɔ.

¹² Nka ka Galiyon to Akayi jamanatigiya ra, lon do Yahudiyaw benna kelen ma ka wuri Poli kama k'a mina ka taga ni a ye kititigeyoro ra.

¹³ O ko: «Ce nin be mogow hakiri yelemana, ko o ye Ala bato cogo were ra, min ni an ta sariya* te ben.»

¹⁴ Ayiwa, sani k'a to Poli ye a da yele ko a be kuma doron, Galiyon ko Yahudiyaw ma ko: «Ni a tun kera ko nin ce tun ka ko benbari, walama kojuguba do le ke, ne tun bena sigi ka aw Yahudiyaw ta kuma lamɛn kosebe.

¹⁵ Nka i n'a fo aw be jagon sosora kumaw le koson, ani mogotogow, ani aw ta sariyaw ta kow, o tuma aw yere le ka kan ka o ko janabo. Ne te son ka nin ko jagon kiti tige.»

¹⁶ Galiyon ka o labo kititigeyoro ra.

¹⁷ Kabini o kera, o bee ka Sositeni mina, min ye karanso kuntigi ye, ka ale bugo berebere kititigeyoro na fe; Galiyon k'a ke i n'a fo ale yere ma o ye.

Poli sekora ka taga Antiyosi

¹⁸ Poli tora Korenti ka wagatijan ke belɛn. O ko, a ka sira daari lanabagaw fe; ale ni Pirisili ni Akila donna kurun konɔ ka taga Siri jamana fan fe. Nka Poli tun ka dajuru ta Ala fe; o ra, a k'a kun li Sankere, o ka soro ka taga.

¹⁹ O tagara se Efesi minke, Poli ka a tagamajogonw to o yoro ra. Ale yere tagara karanso* ra, ka taga kuma ni Yahudiyaw ye.

²⁰ Olugu ka a daari ko a ye to ni o ye ka wagati dama ke; nka Poli ma son.

²¹ A ka sira jini o fe k'a fo o ye ko ni Ala sonna, ale bena seko ka na o fe tuun. O ko, a bora Efesi ka don kurun konɔ ka taga.

²² O tagara se Sezare minke, a bora ka taga Zeruzalemu ka taga lanabagaw fo; o ko, a tagara Antiyosi.

²³ A tora Antiyosi ka wagati dama ke yi. O ko, a tagara Galasi mara ra, ka bo yi ka taga Firizi mara ra, ka lanabagaw karan, ka o baraka bonya lanaya ra.

Apolosi ka waajuri ke Efesi ani Korenti

²⁴ O wagati ra Yahudiyace do nana Efesi, min togo tun ye ko Apolosi; a tun bora Alesandiri. O ce tun be se kuma ra kosebe; a fana tun be kitabu kumaw lon kosebe.

²⁵ A tun karanna Matigi Yesu ta sira ko ra. A tun be jija ka Yesu ko fo mogow ye ka o karan ka na ni a jusukun bee ye, nka a ta lonniya tun danna Yuhana Batizerikebaga ta karan doron le ma.

²⁶ A tun be kuma karanso* konɔ mogow bee na na. Pirisili ni Akila ka a ta karan lamɛn minke, olugu k'a wele ka taga Matigi Yesu ta ko lalaga k'a fo a ye.

²⁷ Ayiwa, Apolosi tun b'a fe ka taga Akayi mara ra. Lanabagaw ka a ja gbeleya ko a ye taga; o ka sebe do ke k'a ci Akayi lanabagaw ma, ko o ye a minako na. A sera yi minke, mogow minw lara Yesu ra Ala ta neema baraka ra, a ka olugu deme kosebe;

²⁸ sabu a tun be Yahudiyaw ta firiyorow yira o ra mogow bee na na; a tun b'a yira o ra k'a gbeya, ko ka kana ni kitabu ta kuma ye, Ala ka Yesu le panawoloma ka a ke Kisibaga* ye.

19

Poli ka waajuri ke Efesi

¹ Ayiwa, ka Apolosi to Korenti, Poli ka Azi mara kuruyorow cetige ka taga se Efesi. A ka lanabaga dow sorow yi.

² Poli ka o lanabagaw pininka ko: «Yala aw lara Yesu ra wagati min na, aw ka Nin Saninman* sorow wa?» O ka Poli jaabi ko: «An yere m'a men ban ko Nin Saninman be yi.»

³ Poli ka o pininka tuun ko: «O tuma aw batizera batizeri* juman le ra?» O ka Poli jaabi ko: «Yuhana ta batizeri.»

⁴ Poli k'a fo o ye ko: «Yuhana ka mogow batize k'a yira ko o nimisara o ta jurumunw na; nka a tun b'a fo o ye ko min bena na ale ko fe, o ka kan ka la o ra; o ye Yesu le ye.»

⁵ O mogow ka o kuma men tuma min na, o ka sorow ka batize Matigi Yesu togo ra.

⁶ O ko, Poli ka a boro la o kan minke, Nin Saninman jigira o kan; o ka ke kuma ye kan werew ra; Ala ka kuma don o da ra ka mogow waaju.

⁷ O bee tun be mogow tan ni fla nogon bo.

⁸ Poli tun be to ka taga karanso* ra ka taga Ala ta Masaya* Kibaro Diman* fo mogow ye k'a gbeya. A tun be cogo bee ke janko ka mogow ta miiriya yelama ka son Matigi ta kuma ma; a ka o ke ka se fo karo saba.

⁹ Nka o mogow dow ka o kun gbeleya, ka ban Poli ta kuma ma, ka to ka Matigi ta sira ko mafiyenya jama na korow. O ra, Poli ka lanabagaw wele ka bo o korow, ka taga ni o ye Tiranusi ta karanso ra, ka to ka o karan o yorow ra lon o lon.

¹⁰ Poli ka o ke fo san fla. O koson mogow minw bee tun be Azi mara ra, Yahudiyaw ni siya were mogow, olugu bee ka Matigi ta kuma men.

¹¹ Ala tun be kabakoba caman kera Poli sababu ra.

¹² Hali fani, walama fanikunkurun minw tun magara Poli fari ra, o tun be o la banabagatow kan; banabagatow tun be keneya, jinatow ta jinaw fana tun be bo o ra.

Seva dencow ta ko

¹³ Ayiwa, Yahudiya dow tun be yaalayaala, ko o be jinaw ghen ka bo mogow ra; olugu nana a fo ko o be jinaw ghen ka bo mogow ra ni Yesu togo ye. O tun b'a fora ko: «Ne b'a fo aw ye ko aw ye bo Yesu togo ra, Poli be Yesu min ko waajuri kera!»

¹⁴ Yahudiyaw ta sarakalasebagaw* kuntigi min togo tun ye ko Seva, o dence wolonfla le tun be o baara kera.

¹⁵ Lon do, jina do ka o jaabi ko: «Ne ka Yesu lon, ne k'a lon fana Poli ye mogow min ye. Nka aw ye jontigiw le ye?»

¹⁶ O jina tun be ce min na, o ce benna o kan. Ale kelen fanga gbiriya o bee ta ma. A ka o bugow fo ka o mandimi; o fari lakolon le borira ka bo bon konow.

¹⁷ O ko kibaroya sera Efesi dugumogow bee ma, Yahudiya ni siya were mogow bee; siranya ka o bee mina, mogow fana ka Matigi Yesu togo bonya.

¹⁸ O koson minw tun lara Yesu ra, olugu caman nana lo o ta kewalejuguw ra, ka o fo kene kan.

¹⁹ Minw tun be subagaya ke, olugu fana caman nana ni o ta sebew ye ka na o jeni mogow bee na na. O ka o sebew songo jate mina k'a ye ko a benna warigbe waga bilooru le ma.

²⁰ O cogo ra, Matigi ta sebgaya baraka ra, Ala ta Kuma waajuri tun be tagara na ni baraka ye.

Mankanba wurira Efesi

²¹ O kow bee ko fe, Poli k'a latige Nin Saninman* baraka ra, ko a be teme Masedoni jamana ni Akayi jamana ra ka taga Zeruzalemu. A tun b'a fora fana ko: «Ni ne sera yi, ne na ka kan ka taga la Romu* fana kan.»

²² A ka a ta baarakeɲogon fla bla a ɲa ka taga Masedoni, minw ye Timote ni Eratusi ye. Ale yere tora Azi mara ra ka wagati dama ke belen.

²³ Ayiwa, o wagati ra mankanba do wurira Matigi ta sira ko ra.

²⁴ Saninfagabaga do tun be yi, o togo tun ye ko Demetirisi; ale tun be Efesikaw ta jo musoman Aritemisi ta jobon bisigiyaw le lalaga ni warigbe ye, ka o fiyeere. Ale ni a ta baaradenw tun be wari caman soro o sababu ra.

²⁵ Ayiwa, o ce ka a ta baaradenw ni saninfagabaga werew lajen, k'a fo o ye ko: «Ne teriw, aw k'a lon ko an be an ta baro sorora nin baara le ra.

²⁶ Nka nin Poli be min kera, aw yere be o yera, aw fana b'a menna; Efesi dugu doron te, nka a be pini ka ke Azi mara bee ta ko le ye. A ka mogo caman le hakiri yelesa, ka o kunnacen, k'a fo o ye ko mogo boro be batofen minw lalaga, ko o te batofen ye.

²⁷ Ayiwa, nin ko be se ka ke sababu ye ka an ta baara cen, nka o doron te; an ta jomusoba Aritemisi ta jobon ta ko le bena ke ko gbansan ye. Ni o kera, Azi mara ni dunupa to bee be jo musoman min batora, o ta bonya bee bena bo a kan.»

²⁸ O kumaw fora minke, a lamɛnbagaw dimina; o ka ke peren ye ko: «Efesikaw ta jo musoman Aritemisi le ka bon!»

²⁹ O mankan ka dugu bee pagami; Poli tagamaɲogon fla minw tun ye Gayusi ni Sitariki ye, minw tun ye Masedonikaw ye, o bee girinna olugu kan ka o mina ka taga ni o ye jamalajenyoro ra.

³⁰ Poli yere fana tun b'a fe ka taga jama ko, nka lanabagaw ma son.

³¹ Azi mara mogoba dow fana tun be yi, olugu tun ye Poli teriw ye. Olugu fana ka mogo dow ci Poli fe, k'a daari ko a kana taga jamalajenyoro ra.

³² O wagati ra mankan cayara jamalajenyoro ra. Dow tun be min fo, o ni tow ta tun te kelen ye. Jama fanba tun ma o lajenkun yere lon.

³³ Mogo ka o kow lakari ce do ye, min togo tun ye ko Alesandiri. Yahudiyaw ka ale ɲoni ka taga jama ɲa fe ko a ye kuma. Alesandiri ka a boro korota ko a be kuma jama fe.

³⁴ Nka o k'a ye ko Yahudiya lo minke, o bee jenna ka ke peren ye ko: «Efesikaw ta jo musoman Aritemisi le ka bon!» O tora o ra ka wagatijan ke.

³⁵ Dugu seberikebaga le nana jija ka jama mala; a k'a fo o ye ko: «Efesikaw, jontigi le m'a lon ko Efesi dugu le ye jomusoba Aritemisi ta jobon korosibaga ye, ani jo musoman yere ja min bora san fe ka ben?

³⁶ Mogo si te se ka o kow soso. O ra, aw ka kan ka aw jusu suma, aw kana foyi ke aw yere kun fe!

³⁷ Sabu aw bagara nin ce fla ma ka o mina ka na ni o ye, k'a soro o ma foyi sonya jobon konɔ, o fana ma kumajugu fo an ta jomusoba ma.

³⁸ Ayiwa, ni Demetirisi ni a ta baarakeɲogonw b'a fe ka mogo do jaraki ko do ra, o tuma kititigelonw be yi, fagamaw fana be yi; o ye na ni a ko ye olugu fe.

³⁹ Walama ni ko were le be aw fe, aw be se ka na o ko yira an ta ɲogonyelon na.

⁴⁰ Ni o te, an ka mankanba min lawuri bi, o be se ka an jaraki o ra ko an b'a fe ka jama lamuruti; sabu ni o ka an pininka, an tena se ka jama lajenkun fo mogo ye.»

⁴¹ Ayiwa, dugu seberikebaga ka o kuma fo, ka jama labla.

20

*Poli ka tagama min ke Masedoni ni Geresi
(Korentikaw folo 16.1-7; Romukaw 15.25-27)*

¹ Ayiwa, mankan nana mala tuma min na, Poli ka lanabagaw wele ka o lajen. A kumana o fe ka o ladi, ka o ja gbɛleya, ka soro ka sira pini o fe ko o be taga Masedoni.

² Poli temeto o yorow ra, a ka lanabagaw ja gbɛleya ni ladirikan caman ye, ka soro ka taga Geresi jamana ra.

³ A ka karo saba ke yi. A nana laben ko a be kurunba do ta ka taga Siri jamana ra; nka a nana a men ko Yahudiya dow ka janfa siri a kama o yoro ra yi minke, a k'a latige ka seko ka na Masedoni.

⁴ Mogo minw tun be Poli blasirara, olugu fe nin ye: Pirusi dence Sopateri, ale tun bora Bere; Sitariki ni Sekundusi, olugu tun bora Tesaloniki; Gayusi, min tun bora Deribe; Timote ni Tisiki ni Torofime, olugu tun bora Azi mara ra.

⁵ Olugu blara an ja ka taga an kono Torohasi.

⁶ Burufunubari janagbe* temenin ko, an donna kurunba do kono Filipi; an ka tere looru ke tagama ra, ka taga o soro Torohasi. An ka logokun kelen ke yi.

Poli ta tagamalaban ka taga Torohasi

⁷ Logokun tere folo, an tun lajenna ka Matigi ta domuni ke jagon fe. Poli tun b'a fe ka taga o lon dugusagbe; a kumana lanabagaw fe ka meen fo ka taga se su cenance wagati ma.

⁸ An tun lajenna sankaso min kono, fitina caman tun mananin lo o bon kono.

⁹ Kanbelen do tun be ni an ye, min togo tun ye ko Etiyusi; ale tun siginin be bon finetiri dakun kan. Ale tora o yoro ra ka sunogo fo ka jina a yere ko. Poli kumana k'a meen minke, sunogo nana a magaya. A bora fo sankaso bon sabanan kunna ka na ben dugu ma. O nana a ta k'a ye ko a sara.

¹⁰ Poli jigira ka taga biri a kunna, k'a mina a boro fla ma, k'a fo an ye ko: «Aw hakiri kana jagami, a nin sekora a ma.»

¹¹ O ko, Poli yelenna; a ni lanabagaw ka Matigi ta domuni ke jagon fe. O ko, Poli kumana o fe tuun fo ka na teresun bo, ka soro ka taga.

¹² Etiyusi ta mogow k'a mina ka taga ni a ye so kono, a panaman. O ko ka lanabagaw jusu suma.

Poli bora Torohasi ka taga Mile

¹³ Ayiwa, anw donna kurun kono ka bla Poli ja ka taga se Asosi. An tun ka kan ka taga Poli ta kurun kono o yoro le ra, sabu ale yere tun k'a latige ko a be taga Asosi a sen na.

¹⁴ A tagara an soro Asosi wagati min na, an k'a ladon an fe kurun kono ka taga Mitileni.

¹⁵ An bora o yoro ra lon min na, an nana se Kiyosi kere fe o lon dugusagbe. O dugusagbe flanan an sera Samosi. O dugusagbe sabanan an sera Mile.

¹⁶ Poli tun b'a fe ka teme Efesi kere fe; a tun t'a fe ka lo yi tuun, janko a kana na meen ka teme Azi mara ra. A tun korotora ka se Zeruzalemu, janko ni a be se ka ke, a ye taga Pantekoti* lon kunben yi.

Poli ka Efesi lanabagaw ta cekorobaw ladi

¹⁷ Poli tora Mile ka cira bla ka taga Efesi lanabagaw ta jenkuru cekorobaw wele ka na.

¹⁸ O nana minke, a k'a fo o ye ko: «Kabini lon folo min na ne ka ne sen bla Azi mara ra, ne tun be tagama cogo min na aw ce ra wagati bee, aw yere ka o lon.

¹⁹ Ne ka ne yere majigi wagati bee ka baara ke Matigi ye, ka tooro fo ka jaji bo; Yahudiyaw fana ka janfa siri ne kama wagati caman, ka sege caman lase ne ma.

²⁰ O bee n'a ta, aw ta nafa be fen o fen na, ne ma o si dogo aw ma; ne ka aw karan jamayorow ra, ka aw karan aw yere ta sow kono,

²¹ k'a fo mogow bee ye k'a gbeleya, Yahudiya fara siya were mogo* kan, ko o ye nimisa o ta jurumunw na ka son Ala ma, ka la an Matigi Yesu ra.

²² «Ayiwa, sisan a fe, Nin Saninman be ne jagboya ka taga Zeruzalemu; nka min bena taga ne soro yi, ne te o lon.

²³ Ne bɛ tɛmɛ dugu o dugu ra, Nin Saninman yɛrɛ b'a yira ne ra ko kasorabla ni tɔɔrɔw bɛ ne na.

²⁴ Nka ne tɛ ne ta saya, walama ne panaman jate fɛnba ye. Min ka gbɛlɛn ne ma, o ye ko ne ye ne ta tagama kɛ ka se a dan ma, ani Matigi Yesu ka baara min karifa ne ma, ne ye o kɛ ka dafa, ka Ala ta nɛɛma Kibaro Diman* ko fɔ mɔgɔw ye.

²⁵ «Ayiwa, ka a ta bi ra, ne ka Ala ta Masaya* waajuri kɛ aw min o min cɛ ra yan, ne k'a lɔn ko aw si na tɛna la ne kan tuun.

²⁶ O kosɔn ne b'a fɔ aw ye k'a gbɛlɛya bi, ko aw ra ni min firira, o ye o tigi yɛrɛ nɔ le ye.

²⁷ Sabu Ala sago ye min ye aw ta kisiri ko ra, ne ka o bɛɛ fɔ aw ye, ne ma foyi dogo aw ra.

²⁸ «Ayiwa, aw ye aw yɛrɛ kɔrɔsi; Nin Saninman ka aw bla sagakuru min kunna, aw ye o fana kɔrɔsi ka na; aw ye aw janto Ala ta jɛnkuru ra, a ka min kunmabo ni a yɛrɛ jori ye.

²⁹ Ne yɛrɛ k'a lɔn ko ni ne tagara, mɔgɔlafiribaga dɔw bɛna don aw cɛ ra i ko warajuguw bɛ don sagaw cɛ ra cogo min na; o tɛna sagaw to.

³⁰ Mɔgɔ dɔw bɛna wuri hali aw yɛrɛw cɛ ra yan ni faninyakuma dɔw ye, ka lanabagaw lafiri, ka o tugu o yɛrɛ kɔ.

³¹ O ra, aw ye aw yɛrɛ cogoya lɔn; aw ye aw hakiri to a ra ko ne ka san saba kɛ aw cɛ ra, ka aw bɛɛ kelen kelen ladi su ni tere, fɔ ka naɗi bɔ aw kosɔn.

³² «Ayiwa, sisan ne bɛ aw karifa Ala ma, ani a ta nɛɛma kuma ma. Ale le bɛ se ka aw baraka bonya lanaya ra; a ka fɛn min layiri ta aw ye, a bɛna o di aw ma, ani a ta mɔgɔ panawolomaninw bɛɛ.

³³ «Ne ma naɓɔ mɔgɔ si ta wari fɛ, walama mɔgɔ ta sanin, walama mɔgɔ ta faniw.

³⁴ Aw yɛrɛ k'a lɔn ko ne yɛrɛ boro le ka baara kɛ ka ne ni ne tagamanɔgɔnw bɛɛ mako na.

³⁵ «Ne k'a yira aw ra cogo bɛɛ ra ko an ka kan ka baara kɛ ten le, ka dɛsɛbagatɔw dɛmɛ, ani ka an hakiri jigi Matigi Yesu ta kuma ra, ko: <Dugawu bɛ sɔnni le ra ka tɛmɛ sɔrɔri kan.> »

³⁶ Ayiwa, Pɔli ka o kuma fɔ ka ban minke, a ka a kinbiri gban ka Ala daari ni lanabagaw bɛɛ ye.

³⁷ Lanabagaw bɛɛ kasira kɔsɛbɛ Pɔli tagako ra; o ka a fɔ ni kanuyafari ye.

³⁸ Pɔli tun k'a fɔ minke ko o si na tɛna la ale kan tuun, o kuma le tun ka o jusu kasi kɔsɛbɛ. O kɔ, o tagara Pɔli blasira kurunda ra.

21

Pɔli tagacogo Zeruzalemu

¹ Ayiwa, an ni lanabagaw nana faran naɓɔn na tuma min na, an donna kurun kɔnɔ, ka teren ka taga Kɔsi. O dugusagbɛ an sera Rodi, ka bɔ yi ka taga Patara.

² An ka kurunba dɔ sɔrɔ yi, o tun bɛ tagara Fenisi mara ra; an donna o kɔnɔ ka taga.

³ An surunyara Sipere jamana ra; an tun bɛ o jamana yera, nka an k'a to an numanboroyanfan fɛ ka taga Siri jamana fan fɛ. Kurunba tagara lɔ Tiri, sabu doni minw tun bɛ kurun kɔnɔ, o tun ka kan ka jigi o dugu le ra.

⁴ An ka lanabaga dɔw sɔrɔ Tiri; an ka tere wolonfla kɛ ni olugu ye. Tɔɔrɔ minw tun bɛna Pɔli sɔrɔ Zeruzalemu, Nin Saninman tun ka o yira o lanabagaw ra, o kosɔn o k'a fɔ Pɔli ye ko a kana taga Zeruzalemu.

⁵ An tun ka kan ka tereda minw kɛ, o dafara minke, an ka sira mina; lanabagaw bɛɛ bɔra, o ni o ta musow ni o ta denw, ka taga an blasira, ka bɔ ni an ye fɔ dugu kɔnɔ. An bɛɛ ka an kinbiri gban jida ra yi, ka Ala daari.

⁶ O kɔ, an ka fori di ɲogɔn ma minke, an donna kurun kɔnɔ; olugu sekɔra ka taga o ta so.

⁷ An bɔra Tiri ka taga Pitolemasi; o kera an ta tagama dan ye. An tagara o yɔrɔ lanabagaw fo, ka tere kelen ke ni o ye.

⁸ O dugusagbe an tagamana ka taga Sezare. An tagara Kibaro Diman fɔbaga Filipe ta so kɔnɔ; lanabagaw tun ka ce wolonfla minw ɲanawoloma Zeruzalemu, ale tun ye o ra kelen ye. An jigira ale ta so.

⁹ Denmuso sunguru naani tun be Filipe fe, Ala tun be kuma don olugu da ra ka mogow waaju.

¹⁰ An ka tere dama ke Filipe ta so; lon do, cira do nana ka bo Zude; o togo tun ye ko Agabusi.

¹¹ O ce nana an fe, ka na Poli ta kurusijara ta ka a yere senw ni a borow siri ni o ye, k'a fo ko: «Nin Saninman ko: «Nin kurusijara ye mogɔ min ta ye, Yahudiyaw bena o tigi mina Zeruzalemu k'a siri nin cogo le ra, ka a don siya were mogow* boro.» »

¹² Kabini an ka o kuma men, an ni o yɔrɔ lanabagaw bee ka ke Poli daari ye ko a ye sabari a kana taga Zeruzalemu.

¹³ Poli ko: «Aw kana kasi ten, ka ne jusu kasi. A kana dan kasorabla dama ma, hali ni ne ka kan ka sa Zeruzalemu, Matigi Yesu togo koson, ne sonna o ma.»

¹⁴ An k'a ye ko Poli t'a fe k'a ta miiriya bo Zeruzalemu taga kan minke, an jera. An ko: «Min ye Matigi sago ye, o ye ke.»

¹⁵ An ka o wagati ke Sezare minke, an ka an yere laben ka taga Zeruzalemu.

¹⁶ Sezare lanabaga dow tagara an blasira. O tagara ni an ye ce do ta so, min togo ye ko Minason. Ale be bo Sipere; lanabaga lo kabini wagatijan. An tun ka kan ka jigi o ce ta so.

Poli tagara Yakuba fe Zeruzalemu

¹⁷ An sera Zeruzalemu minke, lanabagaw ka an kunben ni ninsondiya ye.

¹⁸ O lon dugusagbe Poli tagara ni an ye Yakuba fe; lanabagaw ta cekorobaw bee nana fana.

¹⁹ Poli ka mogow fo ka ban tuma min na, Ala ka ko o ko ke siya were mogow* ce ra a ta waajuri baraka ra, a donna o bee ra ka o ɲafɔ o ye kelen kelen.

²⁰ O mogow ka o men minke, o ka Ala tando. O kɔ, o ko Poli ma ko: «An balemace, i m'a ye, Yahudiya waga caman le lara Yesu ra yan, nka hali bi o bee cesirinin be cira Musa ta sariya* ko ra.

²¹ Ayiwa, mogɔ dow nana a fo o ye ko Yahudiya minw be siya were mogow ce ra, ko ele le k'a fo olugu ye ko o ye cira Musa ta sariyaw* bla, ko o kana o ta denw kenesigi tuun, ko o kana landaw si ke fana.

²² Ayiwa, an bena nin ko mina cogo di? Sigiya t'a ra, o bena a men ko i nana.

²³ O ra, an bena min fo i ye, i ka kan ka o le ke. Ayiwa, ce naani be an fe yan, olugu tun ka dajuru ta Ala fe.

²⁴ I be don ni o ye Alabatosoba kɔnɔ, ka i yere saninya ni o ye ka kana ni sariya ye. I yere ye o bee ta kunlisara bo janko o ye o kun li. Ni o kera, Yahudiyaw bena a lon ko mogow ka ko o ko fo i ta ko ra, ko o si te can ye. O bena a ye fana ko ele yere be tagamana sariya kan.

²⁵ Nka siya were mogɔ minw lara Yesu ra, an ka sebe ci olugu ma ka an ta miiriya yira o ra; an k'a fo o ye ko sogo o sogo fagara jow kan, o kana o domu, o kana a jori min, o kana jufasogo domu, o kana jatɔya ke.»

²⁶ Ayiwa, Poli farara o ce naani kan. O dugusagbe, a ka a yere saninya ni o ye. O kɔ, o tagara don Alabatosoba lu kɔnɔ ɲogɔn fe, Poli ka o ta saninyarilonw dafawagati yira, o korɔ ye lon min o bee kelen kelen ta saraka ka kan ka bo.

Mogow ka Poli mina Alabatosoba kɔnɔ

²⁷ Tere wolonfla tun bɛna dafa wagati min na, Azi mara Yahudiyaw ka Pɔli ye Alabatosoba kɔnɔ. O ka jama bɛɛ kɔnɔnɔsu; o ka Pɔli mina,

²⁸ ka kɛ pɛrɛn ye ko: «Izirayɛlimɔgow, aw ye na o, aw ye na! Cɛ min bɛ yaala ka mɔgow bɛɛ karan yɔrɔ bɛɛ, ka an ta siya mangboya, ka an ta sariyaw mangboya, ani ka yɔrɔ saninman mangboya, ale le ye nin ye. Sisan a yɛrɛ ka siya wɛrɛ mɔgo* dɔw ladon Alabatosoba kɔnɔ, ka an ta yɔrɔ saninman lanɔgo.»

²⁹ O ka o fɔ, sabu o tun ka Efɛsikacɛ Torofime ni Pɔli ye jɔgon fɛ dugu kɔnɔ. A kɛra o ja na ko Pɔli donna ni a ye Alabatosoba kɔnɔ le.

³⁰ A kɛra ten, dugu bɛɛ jagamina. Mɔgow tun borira ka bɔ dugu fan bɛɛ ra ka na. O ka Pɔli mina k'a sama ka bɔ Alabatosoba kɔnɔ, ka Alabatosoba daw datugu.

³¹ I n'a fɔ o tun b'a fɛ ka Pɔli faga, o kuma sera sorasiw kuntigiba ma, ko Zeruzalemu dugu bɛɛ jagaminin lo.

³² O yɔrɔnin kelen bɛɛ sorasiw kuntigiba ka sorasi dɔw ta, ani sorasikuntigi dɔw; o borira ka don dugu kɔnɔ. Yahudiyaw ka sorasiw kuntigiba ni a ta sorasiw ye minke, o ka Pɔli bugɔri dabla.

³³ Sorasiw kuntigiba nana Pɔli mina. A k'a fɔ sorasiw ye ko o ye Pɔli siri ni negejɔrɔko fla ye. Pɔli sirinin kɔ, a ka jininkari kɛ ko Pɔli ye jɔn ye, ko a ka mun le kɛ?

³⁴ Jama bɛɛ tun bɛ pɛrɛnna, nka dɔw tun bɛ min fɔ, o ni tow ta tun tɛ kelen ye. Sorasiw kuntigiba nana a ye ko a tɛ kuma kelen sɔrɔra k'a mɛn mankan bonyakojugu fɛ minke, a k'a fɔ sorasiw ye ko o ye taga ni Pɔli ye bonba kɔnɔ.

³⁵ Pɔli tagara se donda yɛlɛnyɔrɔ ma minke, sorasiw ka Pɔli ta, jama ta fariya kosɔn;

³⁶ sabu jamaba tun tugura a kɔ, o bɛɛ bɛ pɛrɛnna ko: «Aw y'a faga!»

Pɔli kumana jama fɛ

(Kɛwalew 9.1-19; 26.9-20; Galasikaw 1.11-16; Timote fɔlɔ 1.12-17)

³⁷ Pɔli dontɔ bonba kɔnɔ, a ko sorasiw kuntigiba ma ko: «Yala ne bɛ se ka kuma i fɛ wa?» Sorasiw kuntigiba ko: «I bɛ gɛrɛkikan mɛn wa?»

³⁸ O tuma Misirankacɛ min murutira yan, ni a wagati ma mɛɛn, fɔ a tagara ni mɔgo waga naani ye kongo kɔnɔ mɔgɔfaga kama, ele le tɛ o ye wa!»

³⁹ Pɔli ka jaabi ko: «Ne ye Yahudiya le ye, ne bɔra Tarisi, Silisi jamana ra. Ne ye dugu min mɔgo ye, o dugu ka bon. Sabari k'a to ne ye kuma jama fɛ.»

⁴⁰ Sorasiw kuntigiba sɔnna ko Pɔli ye kuma. Pɔli lɔnin tora bon donda yɛlɛnyɔrɔ kan ka a boro kɔrɔta mɔgow fɛ ko a b'a fɛ ka kuma o fɛ. Mɔgow bɛɛ jera; Pɔli kumana o fɛ aramekan na; a ko:

22

¹ «Ne balemaw, ani ne faw, ne bɛna kuma min fɔ sisan k'a yira aw ra ko ne ma kojugu si kɛ, aw ye o lamɛn!»

² Mɔgow k'a ye ko a bɛ kumana o fɛ aramekan na minke, o bɛɛ jera, ka mankan bɛɛ dabla. Pɔli ko:

³ «Ne ye Yahudiya le ye, ne worora Tarisi, Silisi jamana ra. Nka ne lamɔna Zeruzalemu yan. Ne ta karamɔgɔfa tun ye Gamaliyeli ye; ale le ka ne karan ka ja, ka kapa ni an bɛmaw ta sariya* kow bɛɛ ye. Ne fana tun cɛsirinɛn lo Ala ko ra kɔsɛbɛ, i n'a fɔ aw bɛ cogo min na bi.

⁴ Mɔgo minw bɛ nin sira kan, ne ka olugu tɔɔrɔ fɔ ka dɔw faga, ka o siri ka o bla kaso ra, cɛ fara muso kan.

⁵ Sarakalasebagaw kuntigiba*, ani cɛkɔrɔbaw ta pamɔgow ta jɛnkuru ye ne seerew ye o kow ra. Ne yɛrɛ tun ka sɛbɛ sɔrɔ o fɛ ka taga a di Damasi Yahudiyaw ma, janko ni ne tagara lanabaga dɔw sɔrɔ o yɔrɔ ra, ne ye olugu mina ka o siri ka na ni o ye Zeruzalemu, janko ka o tɔɔrɔ.

⁶ «Ayiwa, ka ne tagato to sira ra, ne surunyara Damasi ra minke, tereghan fe, yeelenba do barara ka bo sankolo ra ka manamana ka ne lamini.

⁷ Ne benna dugu ma; ne ka kumakan do men, ko: «Soli, Soli, mun koson i be ne toorora?»

⁸ Ne k'a pininka ko: «Ele ye jon ye, Matigi?» A ko ne ma ko: «Ne ye Yesu Nazaretikace le ye; i be ne le toorora.»

⁹ Ayiwa, mogo minw tun be ni ne ye, olugu ka yeelenba ye, nka min tun be kumana ne fe, o ma o tigi kan men.

¹⁰ Ne ka pininkari ke, ko: «Ne ka kan ka mun le ke, Matigi?» Matigi ko ne ma ko: «Wuri ka taga Damasi; Ala b'a fe i ye min ke, o bena taga o fo i ye.»

¹¹ I n'a fo yeelen bonyakojugu koson ne tun te foyi yera tuun, mogo minw tun be ni ne ye, olugu ka ne boro mina ka taga ni ne ye Damasi.

¹² «O y'a soro ce do tun be Damasi, a togo ye ko Ananiyasi. Alanasiranbaga tun lo, ani sariya siratagamabaga; Damasi Yahudiyaw bee tun be a togonuman fo.

¹³ A nana ne fe ka na lo ne koru k'a fo ne ye ko: «Ne balemace Soli, i ja yele ka fleri ke.» O yoronin kelen bee, ne ja yelera, ne k'a ye.

¹⁴ A k'a fo ne ye ko: «An bemaw ta Ala ka i janawoloma, janko i ye a sago lon. Min kelenpe terennin be, a k'a to i ye o ye, ani ka a yere kumakan men.

¹⁵ Sabu i ka min ye, ani i ka min men, i bena ke a seere ye mogow bee ja koru, ka o bee fo o ye.

¹⁶ Ayiwa, sisan i kana sigi ka fen were makono tuun. Wuri ka batize k'a to i ta jurumunw ye yafa i ma Matigi Yesu togo baraka ra*.»

¹⁷ «O ko, ne sekora ka na Zeruzalemu minke, lon do, ka ne to Aladaari ra Alabatosoba konu, Ala ka fen do yira ne ra.

¹⁸ Ne ka Matigi ye, a k'a fo ne ye ko: «I teliya ka bo Zeruzalemu dugu konu, sabu i bena kuma min fo ne ta ko ra, mogo si tena son o ma yan.»

¹⁹ Ne ko: «Matigi, ne tun be donna karansow* konu cogo min na ka lanabagaw mina ka o bugu ka o bla kaso ra, o yere ka o lon.

²⁰ Hali o tun be i ta seere Etiyeni fagara wagati min na, ne yere tun be o yoro ra. Ne tun sonna Etiyeni fagari ma; ne ka a fagabagaw ta deregew mina o ye.»

²¹ Nka Matigi ko: «Taga, sabu ne bena i ci ka taga yorojan, siya were mogow* le fe.»

»

Poli ko ale ye Romu jamanaden ye

²² Ayiwa, jama bee tun jera ka Poli lamene fo ka na se nin kumaw ma. Nka kabini Poli ka nin kumaw fo minke, jama ka ke perene ye ko: «Nin mogo suguya ka kan ka faga ka bo dunupa konu, a panaman man kan ka to!»

²³ O tun be perenna, ka o ta deregew bo ka o fifafifa, ka buguri ce ka o seri san fe ka gbangban lawuri.

²⁴ Sorasiw kuntigiba k'a fo sorasiw ye ko o ye don ni Poli ye bonba konu, ka a bugu ni gbeje ye, k'a jagboya ka kuma. A ka ko min ke k'a to mogow be perenna a kunna, a ye o fo.

²⁵ Wagati min o ka Poli siri ko o b'a bugu, sorasikuntigi min tun be Poli kere fe, Poli ko o ma ko: «Ka kapa ni sariya ye, yala a bennin lo ko aw ye Romu jamanaden do bugu ni gbeje ye k'a soru kiti ma ben a kan wa?»

²⁶ Sorasikuntigi ka o men minke, a tagara o fo sorasiw kuntigiba ye, ko: «Ele tun b'a fe ka mun le ke tan? Ce nin ye Romu jamanaden le ye de!»

²⁷ Sorasiw kuntigiba yere tagara Poli pininka ko: «Yala can lo ko ele ye Romuka le ye wa?» Poli ko: «Onhon.»

* 22:16 22:16 Poli k'a ta seereya fo (Kɛwalew 9.1-16; 26.12-18).

²⁸ Sorasiw kuntigiba ko: «Ne ka wariba le sara ka soro ka ke Romuka ye de!» Poli ko: «Ne worora a ra le!»

²⁹ O yorɔnin bee ra minw tun b'a fe ka Poli bugo k'a jagboya ka kuma, olugu bora a koro. Sorasiw kuntigiba yere siranna, sabu ale le k'a to o ka Poli siri, k'a soro Romuka lo.

Poli be kuma kititigejama mogow fe

³⁰ Ayiwa, Poli jarakikun yere tun ye fen min ye Yahudiyaw fe, sorasiw kuntigiba tun b'a fe ka o lon. O le koson o lon dugusagbe, a ka negejoroko bo Poli ra, ka sarakalasebagaw* kuntigiw ni kititigejama bee wele ka o lajen. O ko, o tagara ni Poli ye ka taga a lo o ce ma.

23

¹ Poli ka a na lo kititigejama ra k'a fo ko: «Ne balemaw, fo ka na se bi ma, ne ka ne tagamacogo ke ka kapa ni Ala sago ye; ne jusukun te ne jaraki o ra.»

² Poli ka o fo minke, sarakalasebagaw kuntigiba* Ananiyasi k'a fo Poli kerefemogo dow ye ko o ye Poli bugo a da ra.

³ Poli ko a ma ko: «Ele flankafu, Ala fana bena i bugo. Ele siginin be yan ka kiti tige ka kapa ni sariya* ye, nka i ko o ye ne bugo, k'a soro sariya ma o fo.»

⁴ Mogow minw tun be Poli kere fe, olugu ko Poli ma ko: «I be Ala ta sarakalasebagaw kuntigiba le nenina ke!»

⁵ Poli ka o jaabi ko: «Ne balemaw, ne m'a lon ko sarakalasebagaw kuntigiba lo. Sabu a sebera Kitabu konɔ, ko: «I kana kumajugu fo i ta jamana pamogo do ma.» »

⁶ Ayiwa, Poli tun k'a lon ko kititigejama mogow dow tun ye Sadusiw* ye, dow tun ye Farisiw* ye. O koson, a perenna kititigejama ce ma, k'a fo ko: «Ne balemaw, ne ye Farisi yeregoro le ye. Ne lanin b'a ra ko suw bena kunu lahara minke, o le koson kiti be tigera ne kan bi.»

⁷ Kabini Poli ka o fo, sosori donna Farisiw ni Sadusiw ce; jama kan taranna.

⁸ Sabu Sadusiw ko, ko suw tena kunu lahara, ko meleke te yi, ko nin werew si te yi fana; k'a soro Farisiw lanin be o kow bee ra.

⁹ Mankan bonyara kosebe; Farisiw ta jenkuru sariya karamogo* dow wurira ka muruti k'a fo jama ye ko: «An koni ma kojugu si soro nin ce ra. A be se ka ke ko nin do, walama meleke do le kumana a fe.»

¹⁰ Sosori nana bonya ka taga a fe; sorasiw kuntigiba nana siran ko o kana na ban ka Poli samasama fo k'a faga. O koson, a ka sorasi dow ci ko o ye jigi ka taga Poli bosi o boro ka taga ni a ye sorasiw ta bonba konɔ.

¹¹ O lon dugusagbe su fe, Matigi ka a yere yira Poli ra k'a fo a ye ko: «I ja gbeleya; i ka seereya bo ne ta ko ra Zeruzalemu yan cogo min na, i ka kan ka ne ta ko seereya ke Romu* o cogo kelen na fana.»

Yahudiyaw ka janfa siri Poli kama

¹² O dugusagbe sogomada fe, Yahudiya dow ka janfa siri Poli kama. O karira jagon ye ko olugu tena domuni ke, o tena ji min, fo ni o ka Poli faga.

¹³ Yahudiya minw tun ka o janfa siri, o tun ka ca ni mogow binaani ye.

¹⁴ O mogow tagara sarakalasebagaw* kuntigiw ni cekorobaw fe, ka taga a fo o ye ko: «An k'a latige ka kari jagon ye ko an si tena domuni ke, walama ka ji min, fo ni an ka Poli faga.

¹⁵ O koson, aw ni kititigejama mogow tow bee, aw ye ben a ra ka taga sorasiw kuntigiba daari ko a ye Poli di aw ma k'a ke i n'a fo aw b'a fe ka a ta kopu segesege le ka na. An koni labennin lo k'a konɔ sira ra k'a faga sani a ye se aw ma yan.»

¹⁶ Nka Pɔli balemamuso dence ka o janfa ko mɛn. Ale borira ka taga bonba kɔnɔ ka taga o fɔ Pɔli ye.

¹⁷ O tuma, Pɔli ka sorasikuntigi dɔ wele k'a fɔ a ye ko: «Taga ni kanbelennin nin ye sorasiw kuntigiba fɛ; kuma dɔ b'a fɛ k'a fɔ a ye.»

¹⁸ O sorasikuntigi tagara ni kanbelennin nin ye sorasiw kuntigiba fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «Kasoden Pɔli le ka ne wele k'a fɔ ne ye ko ne ye na ni kanbelennin nin ye i fɛ, ko kuma b'a fɛ k'a fɔ i ye.»

¹⁹ Sorasiw kuntigiba ka kanbelennin mina a boro ma ka gbara ni a ye kɛrɛ fɛ ka a jininka ko: «Mun le bɛ i fɛ k'a fɔ ne ye?»

²⁰ Kanbelennin k'a fɔ a ye ko: «Yahudiyaw le bɛnna a ra ko o bɛna i daari sini, ko i ye Pɔli bla ka taga kititigejama fɛ. O ko o b'a fɛ ka a ta kɔna sɛgɛsɛgɛ le ka na tuun.

²¹ Nka i kana la o ra! Sabu o ta mɔgɔ dɔw bɛna dogo sira ra ka Pɔli kɔnɔ. O ka ca ni mɔgɔ binaani ye. O k'a latigɛ ka kari Ala ra ko o tɛna domuni kɛ, o tɛna ji min fɔ ni o ka Pɔli faga. O labennin lo ka ban. O bɛ ele ta kuma le makɔnɔna.»

²² Sorasiw kuntigiba k'a fɔ kanbelennin ye k'a gbɛleya ko a kana a to mɔgɔ wɛrɛw ye o kuma mɛn. Kanbelennin bɔra ka taga.

Sorasiw kuntigiba ka Pɔli lataga jamanatigi Felisi fɛ

²³ O kɔ, sorasiw kuntigiba ka sorasikuntigi fla wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye sorasice kɛmɛ fla fara nɔgɔn kan, ani sotigi biwolonfla, ani cɛ tamantigi kɛmɛ fla. O bɛɛ ye labɛn; ni su kora, o bɛ taga Sezare.

²⁴ Aw ye so dɔ labɛn Pɔli ye fana, janko a ye se jamanatigi Felisi fɛ yi, foyi kana a sɔrɔ.»

²⁵ A ka sɛbɛ kɛ k'a ci Felisi ma, ko:

²⁶ «Ne Kolodi Lisiyasi bɛ nin sɛbɛ ci jamanatigipuman Felisi ma; ne ta fori bɛ i ye.

²⁷ Yahudiyaw tun ka nin cɛ mina, o tun bɛ jini k'a faga. Wagati min na ne k'a mɛn ko Rɔmuka lo, ne ka ne ta sorasi dɔw ci ka taga a bɔsi o boro.

²⁸ A tun ka ko kelen min kɛ k'a to Yahudiyaw b'a jarakira, ne tun b'a fɛ ka o lon. O kɔsɔn ne tagara ni a ye o ta kititigejama fɛ.

²⁹ Nka ne nana a kɔrɔsi k'a ye ko o bɛ a jarakira kun min na, o ye olugu yɛrɛ ta sariyaw* ko le ye; ni o tɛ, a tun ma kojugu si kɛ min ka kan ni fagari ye walama kasorabla.

³⁰ O kɔ fɛ o ka ne lasɔmi minke ko Yahudiyaw ka janfa siri a kama, o yɔrɔnin bɛɛ, ne k'a bla ka taga i fɛ, k'a fɔ Yahudiyaw ye ko o b'a jarakira kun min na, ko o ye taga o fɔ ele yɛrɛ ye. [Ka an bɛn.]»

³¹ Min fɔra sorasiw ye, o ka o kɛ; o ka Pɔli ta o su fɛ ka taga se fɔ Antipatirisi.

³² O dugusagbɛ, sorasi minw tun bɛ o sen na, olugu sɛkɔra ka na o ta bonba kɔnɔ. Minw tun bɛ so kan, olugu tagara ni Pɔli ye.

³³ O sera Sezare minke, o ka sɛbɛ di jamanatigi ma, ka Pɔli yira a ra.

³⁴ Jamanatigi ka sɛbɛ karan ka ban minke, a ka Pɔli jininka ko: «I bɔra mara juman le ra?» Pɔli k'a fɔ a ye ko ale bɔra Silisi.

³⁵ A ko Pɔli ma ko: «Ni i jarakibagaw nana se yan tuma min na, ne bɛna i lamɛn.» A ko o ye Pɔli bla Herodi* ta bonba kɔnɔ k'a kɔrɔsi.

24

Yahudiyaw ka Pɔli jaraki Felisi na kɔrɔ

¹ Ayiwa, tere looru temenin kɔ, sarakalasebagaw kuntigiba* Ananiyasi nana Sezare, ale ni cɛkɔrɔba dɔw, ani cɛ kumalɔnbagaba dɔ, min tɔgɔ ye ko Terituli. Ko min donna o ni Pɔli cɛ, a nana o nafo jamanatigi Felisi ye.

² O ka Pɔli wele ka na. Terituli k'a damina ka Pɔli jaraki; a ko: «Jamanatigipuman, an bɛ heraba min na jamana kɔnɔ bi, ele le baraka ra an ka o hera sɔrɔ. Ele ta

hakiritigiyaba le koson fana, yelemanin caman kera jamana konɔ, ka jamana lataga na fe.

³ An bee be i walepumanlon o kow bee ra wagati bee, ani yoro bee, jama-natigipuman Felisi.

⁴ Nka i n'a fo ne t'a fe ka i lasigi ka meen, o koson ne be i daari i ye sabari ka an lamɛn doonin.

⁵ «Ayiwa, an k'a ye ko nin ce ye cenrikebaga le ye, min ka kere lawuri dunupa Yahudiyaw bee ce ra; ale le ye Nazaretikaw ta diina pamogo ye.

⁶ A tun be pini ka an ta Alabatosoba yere lanogo, o le koson an k'a mina. [An tun b'a fe k'a ta kiti tige ka kapa ni an ta sariya* ye;

⁷ nka sorasiw kuntigiba Lisiyasi nana a bosi an boro fanga ra,

⁸ ko an ye na a jarakikun fo ele yere ye.] Ni i yere ka a pininka ka na, an b'a jarakira ko minw na, i bɛna o lon.»

⁹ Yahudiya tow fana lora o kuma kelen kan, ko Terituli ka min fo, ko o ye can ye.

Poli kumana jamanatigi na koro

¹⁰ Ayiwa, jamanatigi k'a fo Poli ye ko a ye a ta fo. Poli ka kuma ta k'a fo jamanatigi ye ko: «Ne k'a lon ko ele be an ta siya ta kiti tigera kabini san caman. O le koson ne te siran ka kuma k'a yira i ra ko ne ma kojugu si ke.

¹¹ Ne nana Zeruzalemu ka na Ala bato, a ma teme tere tan ni fla kan folo. Ni i ka o ko segesege, i bɛna a ye ko can lo.

¹² O wagatiw bee konɔ, o ma ne ye sosori ra ni mogo si ye, walama ko ne be jama lamuruti ra Alabatosoba konɔ, walama karanso* do konɔ, walama dugu konɔ yoro do ra.

¹³ Nin mogow te se ka foyi si fo k'a yira ko o be ne jarakira kun min na ko o ye can ye.

¹⁴ «Ayiwa, ne koni be lo min na k'a fo i na na, o ye ko, ne be an bemaw ta Ala le batora ka kapa ni nin sira ye, olugu ko o min te can ye. Nka fen o fen sebera sariya* kitabuwa ni ciraw ta kitabuwa konɔ, ne lara o bee ra.

¹⁵ Ne jigi be Ala kan ko min na, olugu fana jigi be a kan o ko kelen le ra, ko mogopumanw ni mogojuguw bee su bɛna kunu lahara.

¹⁶ O le koson ne be jija, janko ne jusukun gbenin ye to, ne jarakibari ye ke Ala na koro, ani mogow na koro.

¹⁷ «Ayiwa, san caman temenin ko, ne nana Zeruzalemu ka na ne ta siyamogo dow deme ni wari ye, ani ka sarakaw bo Ala ye.

¹⁸ O nana ne soro o kopaw le ra Alabatosoba konɔ; ne tun saninyanin lo, jama tun te yi, sosori tun te yi. Azi mara Yahudiya dow le tun be ni ne ye.

¹⁹ Ni a kera ko ne tun ka kojugu do le ke, olugu le tun ka kan ka ke yan ka ne jaraki i na koro.

²⁰ Ni o te, wagati min na ne ta kiti tun be tigera kititigejama na koro, ni a kera ko ne ka kojugu do ke yi, mogo minw be yan, olugu ye o fo i ye.

²¹ Ka ne lonin to o na fe, ne kumana ni kanba ye, ka nin kuma kelen le fo ko: «Ne lanin b'a ra ko suw bɛna kunu ka bo saya ra lahara, o le ka ne bla kiti ra aw na fe bi.» »

²² Ayiwa, i n'a fo Felisi tun ka lanaya ko faamu, a ka kiti bla lon were ra, k'a fo o ye ko: «Aw ye taga; ni sorasiw kuntigiba Lisiyasi nana na, ne bɛna aw ta kopa panabo.»

²³ O ko, a ko sorasikuntigi do ma ko a ye Poli to kaso ra, k'a korosi, nka a y'a to a ye laganfiyayoro soro; ni a teri dow b'a fe ka na bo a ye ka fen do di a ma, a ye son o ma.

Poli kumana jamanatigi ni a muso na koro

²⁴ Tere dama temenin kɔ, jamanatigi Felisi nana ni a muso ye, min ye Durusili ye; o muso tun ye Yahudiya ye. O ka mɔgo ci ka taga Pɔli wele ka na. Mɔgo be la Yesu Kirisita ra cogo min na, Pɔli ka o jafɔ o ye.

²⁵ Nka Pɔli kumana ka se terenninya ma tuma min na, ani mɔgo ka kan ka a yere mina jurumun ma cogo min na, ani lahara ta kiti, Felisi siranna; a ko Pɔli ma ko: «Taga fɔlɔ; ni ne nana wagati sɔrɔ, ne bena i wele tuun.»

²⁶ A tun b'a hakiri ra fana ko Pɔli bena wari le di ale ma, o kosɔn a tun be to ka Pɔli wele ka na kuma a fe tuma caman.

²⁷ O ka san fla ke o ra ten. Pɔrisusi Fɛtusi nana sigi jamanatigiya ra Felisi nɔ ra. Felisi tun b'a fe ka a yere ko diya Yahudiyaw ye, o kosɔn a ka Pɔli to kaso ra yi.

25

Pɔli ko a ta kiti be tige masaceba le fe

¹ Fɛtusi sigira jamanatigiya ra Zude mara ra minke, a tere sabanan, a bɔra Sezare ka taga Zeruzalemu.

² A sera yi minke, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Yahudiyaw ta jamɔgow tagara a fe ka taga Pɔli jaraki.

³ O ka Fɛtusi daari ko a ye sabari ka Pɔli bla ka na Zeruzalemu; nka o tun ka janfa le siri Pɔli kama janko ka na a nato faga sira ra.

⁴ Fɛtusi ka o jaabi ko Pɔli bena to kaso ra Sezare, ko sani wagati doonin ale yere bena seko ka taga yi.

⁵ A ko o ma ko: «Aw ta kuntigiw ka kan ka taga ni ne ye Sezare; ni o sera yi, aw be Pɔli jarakira kun min na, o yere bena o fɔ.»

⁶ Fɛtusi ma teme tere seegi walama tere tan kan Zeruzalemu. O kɔ, a sekɔra ka taga Sezare. O dugusagbe a tagara sigi kititigeyɔrɔ ra, ka mɔgo do ci ko o ye na ni Pɔli ye.

⁷ Pɔli nana minke, Yahudiya minw tun nana ka bɔ Zeruzalemu, olugu lɔra ka Pɔli lamini k'a jaraki ni kojugu caman ye, k'a sɔrɔ o tun te se ka o kow si can yira.

⁸ O kɔ, Pɔli ka kuma ta; a ko: «Ne ma kojugu si ke Yahudiyaw ta sariya* kama, walama Alabatosoba kama, walama masaceba Sezari kama.»

⁹ I n'a fɔ Fɛtusi tun b'a fe ka a yere ko diya Yahudiyaw ye, o kosɔn a ka Pɔli pininka ko: «I b'a fe ka taga Zeruzalemu, janko i ta kiti ye taga tige ne ja kɔrɔ o yɔrɔ ra nin ko ra wa?»

¹⁰ Pɔli ko: «Ne lonin be masaceba Sezari yere ta kititigeyɔrɔ ra ka ban. Ne ta kiti ka kan ka tige yan le. Ne ma foyi ke Yahudiyaw ra; ele yere ka o lon kosebe.

¹¹ Ni a tun kera ko jo te ne fe, walama ko ne ka ko do ke min ka kan ni fagari ye, ne tun tena ban fagari ma. Nka o be fen o fen fora ne kama, i n'a fɔ can te o si ra, o tuma mɔgo si te se ka ne labla o ye. Ne b'a fe ne ta kiti ye taga tige masaceba Sezari le ja kɔrɔ.»

¹² Ayiwa, Fɛtusi ni a jenpogonw ka pogon ye wagati min na ka ban, a ka Pɔli jaabi ko: «I ko i ta kiti be tige masaceba Sezari le ja kɔrɔ, ayiwa, i bena taga masaceba Sezari fe.»

O nana ni Pɔli ye Agiripa ja kɔrɔ

¹³ Tere dama temenin kɔ, masace Agiripa ni Berenisi nana Sezare, ka na Fɛtusi fo.

¹⁴ Ayiwa, o ka tere caman ke Sezare. Fɛtusi nana Pɔli ta kopaw yira masace ra. A ko: «Felisi ka ce do to kaso ra yan.

¹⁵ Wagati min na ne tagara Zeruzalemu, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Yahudiya ta cekorobaw ka o ce jaraki, ka ne daari ko ne ye kiti ben a kan.

¹⁶ Ne ka o jaabi ko Romukaw fe, fagama man kan ka mɔgo labla ko a ye faga, ni o tigi ni a jarakibagaw ma pogon ye kititigebaga ja kɔrɔ, janko a fana ye kuma k'a ta fɔ a jarakibagaw ja kɔrɔ.

¹⁷ Ayiwa, o mɔgɔw nana ni ne ye yan, ne fana ma a ko bla ka mɛɛn; o dugusagbɛ yɛrɛ, ne tagara kititigeyɔrɔ ra, ka mɔgɔ ci ka taga cɛ wele ka na.

¹⁸ O cɛ jarakibagaw wurira ka lɔ ka kuma. Nka ne tun bɛ kojugu minw miirira a ta ko ra, a jarakikun ma taga kɛ o si ye.

¹⁹ O tun bɛ jɔgɔn sɔsɔra o yɛrɛw ta sariya* ta kow le ra, ani Yesu tɔgɔ dɔ, o min tun sara, nka Pɔli ko a panaman lo.

²⁰ Ne tun ma a lɔn ne bɛna a kɛ cogo min na ka nin ko jɔgɔn panabɔ. O le kosɔn ne ka Pɔli pininka ni a bɛ sɔn ka taga Zeruzalemu, a ta kiti ye taga tigɛ o yɔrɔ ra.

²¹ Nka Pɔli k'a jini ko masaceba Sezari yɛrɛ le ye ale ta ko panabɔ. O ra ne k'a fɔ ko o y'a mara sani ne ye na a bla ka taga masaceba Sezari fɛ.»

²² Agiripa ko Fɛtusi ma ko: «Ne yɛrɛ b'a fɛ ka o cɛ lamɛn.» Fɛtusi ko: «Sini i bɛna a lamɛn.»

²³ Ayiwa, o dugusagbɛ, masacɛ Agiripa ni Bɛrɛnisi mɔgɔbaraman le nana don kititigeyɔrɔ ra, ani sorasiw kuntigibaw, ani dugu jamɔgɔw. O kɔ, Fɛtusi ko o ye na ni Pɔli ye.

²⁴ O tuma Fɛtusi ko: «Masacɛ Agiripa, ani aw minw bɛɛ bɛ ni an ye yan, aw ka nin cɛ ye; Yahudiyaw ta jama bɛɛ nana ne fɛ ka na ale le jaraki Zeruzalemu, ani yan, ka pɛrɛn ko a panaman man kan ka to.

²⁵ Ne kɔni fɛ a ma kojugu si kɛ min bɛ se ka kɛ a fagasababu ye. I n'a fɔ ale yɛrɛ ko a ta kiti ka kan ka tigɛ masaceba le fɛ, o ra ne k'a latigɛ k'a bla ka taga masaceba fɛ.

²⁶ Nka ne ma kuma gbɛnin si sɔrɔ a ta ko ra, ne bɛ se ka min sɛbɛ k'a ci masaceba Sezari ma; o le kosɔn ne k'a wele ka na aw ja kɔrɔ, ele yɛrɛ masacɛ Agiripa ja kɔrɔ, janko ni a pininkara, ne ye fɛn dɔ sɔrɔ k'a sɛbɛ k'a ci masaceba Sezari ma.

²⁷ Sabu ka kasoden bla ka taga masaceba Sezari fɛ, k'a sɔrɔ jarakikun si ma sɔrɔ a ta ko ra k'a fɔ, o ye hakirintanya le ye.»

26

Pɔli kumana masacɛ Agiripa ja kɔrɔ

(Kewalew 9.1-30; 22.1-21)

¹ Ayiwa, Agiripa ko Pɔli ma ko:

«Min bɛ i fɛ, o fɔ.» O tuma, Pɔli ka a boro kɔrɔta, ka kuma, k'a ta fɔ; a ko:

² «Masacɛ Agiripa, a diyara ne ye ka ne yɛrɛ sɔrɔ ele ja kɔrɔ bi, ka a yira i ra ko Yahudiyaw bɛ ne jarakira ko minw bɛɛ ra, ko o si tɛ can ye.

³ Sabu ele yɛrɛ bɛ Yahudiyaw ta landaw ani o ta sɔsɔriw bɛɛ lɔn kɔsɛbɛ. O kosɔn, ne bɛ i daari ko i ye muɲu ka ne lamɛn.

⁴ «Ayiwa, kabini ne denmisɛnman, ne tagamacogo tun ye min ye ne ta siyamɔgɔw cɛ ra Zeruzalemu, Yahudiyaw bɛɛ ka o lɔn.

⁵ Ni o b'a fɛ ka can fɔ kɔni, o ka ne lɔn kabini wagatijan; ne tun bɛ Farisiw* ta jɛn le ra, o min ye an ta diina siraw bɛɛ ra gbɛlɛnman ye.

⁶ Nka sisan, Ala tun ka layiri min ta an bɛmaw ye, ne jigi bɛ o kan minke, o le ka ne bla kiti ra bi.

⁷ An ta siya gba tan ni fla jigi tun bɛ o layiri kan. O kosɔn o tun bɛ Ala bato su ni tere. O jigi min bɛ ne fɛ, masacɛ Agiripa, Yahudiyaw bɛ ne jarakira o le kosɔn!

⁸ Aw Yahudiyaw, mun kosɔn aw b'a miiri ko Ala tɛ se ka suw lakunu wa?

⁹ «Ne fana tun b'a miirira ko can ra ne tun ka kan ka Yesu Nazaretikacɛ tɔgɔ kɛrɛ le kɔsɛbɛ.

¹⁰ Ne ka o le kɛ Zeruzalemu; ne tun ka fanga sɔrɔ sarakalasebagaw* kuntigiw fɛ, ka lanabaga caman mina ka o bla kaso ra. Ni o tun bɛ lanabagaw fagara fana, ne tun bɛ fara o fagabagaw kan.

¹¹ Wagati caman ne tun be o tɔɔɔ karansow* bee kɔɔ, ka o jagboya ko o ye ban lanaya ma. Ne dimikojugu o kɔɔ, ne tun be taga fɔ dugu werew ra ka taga lanabagaw tɔɔɔ yi.

¹² «O cogo le ra, lon dɔ, sarakalasebagaw kuntigiw ka ne ci ni sebe dɔ ye ka taga Damasi lanabagaw kama.

¹³ Ka ne tagato to Damasi, masace Agiripa, tuma min na tere tun be kuncɛ, ne barara ka yeelenba dɔ ye, a bɔra sankolo ra, ka manamanana ka ne ni ne tagamanɔgonw lamini. O yeelen tun ka bon ni tere yeelen ye.

¹⁴ An bee bɔra ka ben dugu ma; ne ka kumakan dɔ mɛn, a ko ne ma Aramekan na ko: «Soli, Soli, mun koson i be ne tɔɔɔra? Ni senekemisi ka muruti ko a be bere tan, o tɛ na misi ma dɛ!»

¹⁵ Ne k'a jaabi ko: «Ele ye jon ye, Matigi?» Matigi ko: «Ne ye Yesu le ye, i be min tɔɔɔra.

¹⁶ Wuri ka lo sisan, sabu ne ka ne yere yira i ra, janko i ye ke ne ta baaraden ye. I ka ne ye cogo min na bi, i bɛna o seereya ke ka o fɔ dɔ werew ye, ani ne bɛna ko minw yira i ra, i bɛna o bee fɔ o ye fana.

¹⁷ Ne bɛna i ci Yahudiyaw ni siya were mɔgo* minw fe, olugu bɛna tɔɔɔ minw la i kan, ne bɛna i bosi o bee ma.

¹⁸ Ne be i ci o fe, janko i ye taga o na yele, ka o labɔ dibi ra ka o lana yeelen na, ka o labɔ Setana ta fanga kɔɔ k'a to o ye son Ala ma, janko o ye la ne ra ka o ta jurumunw yafa sɔɔ, ani ka o ninyɔɔ sɔɔ ni Ala ta mɔgo saninyaninw ye.»

¹⁹ «Ayiwa, o cogo ra, masace Agiripa, ne ka fen min ye ka bɔ sankolo ra, ne ma ban o ma.

²⁰ Ne ka o kow waajuri ke Damasi dugumogow le ye folo, o kɔ, Zeruzalemukaw, ani Zude mara bee, ani siya were mɔgow. Ne k'a fɔ bee ye ko o ka kan ka nimisa o ta jurumunw na ka kɔsegi Ala ma, ka kewale ke, kewale min b'a yira ko o nimisara can ra.

²¹ O le koson, Yahudiyaw ka ne mina Alabatosoba kɔɔ ko o be ne faga.

²² Nka Ala ta demeri baraka ra ne panaman tora fɔ ka na se bi ma. Ne ka min lon Ala ko ra, ne be o seereya ke mɔgo fitiniw ni mɔgobaw ye. Cira tow ka min fɔ, ani cira Musa ka min fɔ, ko a ka kan ka ke, ne tɛ foyi fɔ ka tɛmɛ o kan.

²³ O k'a fɔ ko Ala ta mɔgo panawolomanin bɛna tɔɔɔ; ko ale le bɛna ke mɔgo folo ye ka kunu ka bɔ saya ra, ka kisiri yeelen bɔ an ta siya ye, ani siya were mɔgow ye.»

²⁴ Ka Poli to o kuma ra, k'a yira ko ale ma jaraki, Fetusi perenna k'a fɔ ko: «Poli, fa be i ra! I ta karanba ka fa bla i ra!»

²⁵ Nka Poli ko: «Jamanatigijuman Fetusi, fa tɛ ne ra dɛ! Ne be kuma minw fora, o ye cankumaw le ye, ani kuma panamanw.

²⁶ Masace yere ka o kow bee lon, o koson ne be son ka lo a na kɔɔ ka kuma ni jagbeleya ye. Ne lara a ra ko a ka o kow bee lon, sabu o kow si ma ke dogo ra.

²⁷ Masace Agiripa, ele lara ciraw ta kuma ra wa? Ne k'a lon ko i lara a ra!»

²⁸ Agiripa ko Poli ma ko: «Poli, a tora dɔɔnin i bɛna ne hakiri yelemaka ne fana ke lanabaga dɔ ye dɛ!»

²⁹ Poli k'a jaabi ko: «Ni a kera wagatisurun ko ye o, walama wagatijan ko o, Ala m'a kera ko a kana dan ele kelen ma, nka ele ni mɔgo minw bee be ne lamenna bi, aw bee ye ke i n'a fɔ ne be cogo min na, nka aw kana siri ni negejɔɔko le ye i ko ne.»

³⁰ O tuma, masace wurira ka lo, ani jamanatigi, ani Berenisi, ani mɔgo minw tun siginin be ni o ye.

³¹ O bɔɔ, o tun be a fora ye jɔgon ye ko: «Cɛ nin ma foyi le ke, min ka kan ni fagari ye, walama kaso.»

³² O kɔ, Agiripa k'a fɔ Fetusi ye ko: «Ni cɛ nin tun ma a ta ko don masaceba Sezari boro, a tun be se ka bla.»

27

Fetusi ka Pɔli bla ka taga Rɔmu (Korentikaw flanan 11.25-26)

¹ Wagati min na a latigera ko an ye don kurun kɔnɔ ka taga Itali, o ka Pɔli ni kasoden dama dama di sorasikuntigi dɔ ma, min tɔgɔ ye ko Zuliyesi; ale tun be Rɔmu* masaceba ta sorasikuru le ra.

² An donna kurunba dɔ kɔnɔ, o kurunba tun bɔra Adaramiti, a be tagara Azi mara fan fe. Sitariki tun be ni an ye; ale ye Masedonika ye, a be bɔ Tesaloniki.

³ O dugusagbe, an sera Sidon; Zuliyesi tun ka Pɔli minako na kosebe. A tun b'a to Pɔli ye taga bɔ a teriw ye, janko a mako be fen minw na, a ye o sɔrɔ.

⁴ An bɔra o yɔrɔ ra minke, an temena Sipere jamana konkonda ra, ka o dugukolo to an ni fɔɔ cɛ, sabu fɔɔ tun be an kunbenna.

⁵ O kɔ, an ka Silisi mara ni Panfili mara ta kɔgɔji cetige, ka taga se Mira dugu ma, Lisi mara ra.

⁶ Ayiwa, sorasikuntigi ka kurunba dɔ ye o yɔrɔ ra, o bɔra Alesandiri, a be tagara Itali. A ka an ladon o kɔnɔ.

⁷ An ka lon caman ke ji kan, kurun tun be tagara doonin doonin. An segera kosebe ka sɔrɔ ka se Kinidi dugu na fe. I n'a fɔ fɔɔ tun be an barira ka taga na fe, an temena Kereti jamana kere fe ka taga Salamoni dugu fan fe.

⁸ An segera ka sɔrɔ ka teme o yɔrɔ ra, ka taga se yɔrɔ dɔ ra, min tɔgɔ ye ko «Kurunloyorɔnumanw». Lase dugu be a yɔrɔ kere fe.

⁹ An tun ka wagatijan ke tagama ra ka ban. Kurunbori tun be kera farati le ye, sabu neneba wagati tun sera, sundonwagati tun temena ka ban. O le ra, Pɔli ka mogow lasomi ko:

¹⁰ «Ne teriw, ne na b'a ra ko an ta kurunnatagama tena laban ni cenri ma bɔ a ra. A tena dan kurunkonominanw ni kurunba yere cenri ma de, nka an minw be kurun kɔnɔ, an fana be se ka to a ra.»

¹¹ Nka sorasikuntigi tun lara kurunboribaga ni kurunkuntigi le ra; a ma Pɔli ta kuma jate.

¹² O yɔrɔ kurunloyorɔ tun man ji nenewagati ra. O koson mogɔ caman benna a ra ko o ye bɔ o yɔrɔ ra; ni a be se ka ke, o ye jija ka se Fenikisi, Kereti jamana kurunloyorɔ ra, janko o ye nenewagati ke o yɔrɔ ra. O yɔrɔ nasinna terebenyanfan ma.

Fɔɔba wurira ji kan

¹³ O wagati ra fɔɔ fitini dɔ bɔra woroduguyanfan fe; a kera o na na ko o ka min latige ko o bena se ka o ke. O ka kurun labla, kurun ka ke taga ye Kereti jamana kere fe.

¹⁴ Nka doonin kera, fɔɔba dɔ bɔra Kereti jamana fan fe, ka na ke an kan; o fɔɔ tɔgɔ ye ko «Erakilɔn.»

¹⁵ O fɔɔba ka kurun ta. An ma se ka fɔɔ bari; an ka an yere to fɔɔ boro a ka ke taga ye ni an ye.

¹⁶ An tagara teme dugukolo dɔ woroduguyanfan fe kɔgɔji cɛ ma, o dugukolo tɔgɔ ye ko Koda. O yɔrɔ donna an ni fɔɔ cɛ. Kurundennin min tun be an fe, an jijara ka o bɔ ji ra, nka o ke ma diya.

¹⁷ An ka kurundennin ladon tuma min na, o ka kurunba yere siri ni juru ye janko a kana cen. O kɔ, o ka kurun ta faniba lajigi, sabu o tun be siranna ko fɔɔ kana na taga kurunba sigi kenken kan Libi jamana fan fe. An ka an yere to fɔɔ boro, a ka ke taga ye ni an ye.

¹⁸ Fɔɔ tora ka an fifa kosebe; a ma na, o lon dugusagbe, o ka kurunkonodoni dow firi ji ra.

¹⁹ O tere sabanan, kurunboribagaw yere ka kurunboriminanw firi ji ra.

²⁰ An ka lon caman ke, an pa te tere ye, an te lolow fana ye su fe. Fɔɔɔ kɔni tun be juguyara ka taga a fe, fɔ an jigi bee tigera, an ko an tena kisi fiyewu.

²¹ Kurunkonmogow si tun ma domuni ke kabini wagatijan. Poli nana wuri ka lo o ce ma k'a fo o ye ko: «Ne teriw, aw tun ka kan ka ne ta kuma men, ka to Kereti; o ra aw tun tena segeba nin la aw yere kan, ka bono kurunkonminanw na fana.

²² Nka sisan ne b'a fo aw ye ko aw ye aw ja gbeleya. Aw si nin tena to nin ko ra; aw bena bono kurun doron le ra.

²³ Ne ye Ala min ta ye, ani ne be baara kera min ye, o ta meleke do nana ne fe bi su fe.

²⁴ A ko: «Poli, i kana siran, jagboya lo ko ele ye taga lo masaceba Sezari ja fe. O koson, mogo o mogo be ni i ye kurunba konɔ, Ala bena ele ni olugu bee kisi jɔgon fe a ta pumanya koson.»

²⁵ O ra, ne teriw, aw ye aw ja gbeleya, sabu ne lanin be Ala ra ko meleke k'a fo ne ye cogo min na, ko a bena ke o cogo le ra.

²⁶ Nka kurun bena taga cen ni an ye dugukolo do le kan ji ce ma.»

²⁷ Ayiwa, o su tun ye an su tan ni naaninan ye ji kan, fɔɔɔ belen be an fifara Adiriyatiki Kogojiba kan. Su cenance wagati ra, kurunboribagaw k'a bisigi ko an be surunyara dugukolo ra.

²⁸ O ka juru jigi ji ra ka ji dunya fle. O k'a ye ko ji dunya ye metere bisaba ni wolonfla. Kurun gbarara ja fe donnin, o ka juru jigi ji ra tuun, a kera metere mugan ni seegi.

²⁹ O tun be siranna ko kurun kana na taga gbasi farakuru dow ra ji jukoro. O koson, nege gbiriman minw be kurun lalo, o ka o naani bla ji ra kurun kofeyoro ra, ka sigi ka ke dugugbe konɔ ye, o korotoninba.

³⁰ Kurunboribagaw tun b'a fe ka bori ka kurun to; o ka kurun fitini bo k'a bla ji kan, k'a ke i n'a fo o b'a fe ka nege gbiriman do bla ji ra kurunba nafeyoro ra.

³¹ Poli ka o ye minke, a ko sorasikuntigi ni sorasi tow ma ko: «Ni nin mogow ma to kurunba konɔ yan fiyewu, aw tena kisi.»

³² Sorasiw ka kurundennin juruw tige, k'a ben kogoji ra.

³³ Ayiwa, ka mogow siginin to o be dugugbeda makonona, Poli ka o ja gbeleya ko o bee ye domuni ke. A ko: «Bi ye a tere tan ni naani ye, aw si hakiri ma sigi, aw si ma domuni ke.

³⁴ O ra, ne be aw daari, aw ye jija ka domuni ke. O le bena ke sababu ye ka a to aw ye kisi. Aw ra mogo si tena bono hali a kunsigiden kelen na.»

³⁵ Poli ka o fo minke, a ka buru ta ka baraka la Ala ye o bee ja na, ka do tige k'a jimi.

³⁶ Tow ka o ye minke, o bee ja gbeleyara, o fana ka domuni ke.

³⁷ An bee lajennin tun ye mogo keme fla ni biwolonfla ni woro, kurun konɔ.

³⁸ O ka domuni ke ka fa tuma min na, simankise min tun be kurun konɔ, o ka o firi kogoji ra, ka kurun fiyanya.

Kurun cenna ji kan

³⁹ Ayiwa, dugu nana gbe minke, o tun be yoro min na, kurunboribagaw ma cogoya kelen soro o yoro ko ra. O ka jisiranin do ye; dugukolojalan tun be o yoro ra. O ko o be taga ni kurun ye o yoro ra k'a fle.

⁴⁰ O ka nege gbirimanw foni ka bo kurun na, ka o bla ji ra, ka kurunborinan juru fana foni. O ko, o ka faniba wuri k'a lo kurun nafeyoro ra, janko fɔɔɔ ye kurun jɔni ka taga dugukolo fan fe.

⁴¹ Nka dɔɔnin kera, kurun barara ka taga sigi kenken kan jiwoyo fla ce ma. Kurun nafeyoro donna kenken na, a ma se ka bo. O y'a soro jikurubaw tun be kurun kofeyoro gbasira fo k'a cen.

⁴² Sorasiw tun b'a fe ka kasodenw faga, janko o do kana na ben ji ra ka nomu ka bori ka taga.

⁴³ Nka sorasikuntigi tun t'a fe o ye Poli faga; o koson a banna o ma. Minw ka ji lon, a ko olugu ye kon ka ben ji ra, ka nomu ka taga dugukolajalan kan.

⁴⁴ Ko tow ye yiriferen dow, walama kurun yiri dow mina, ka jija ni o ye ka bo. A kera ten mogbo bee sera kogojida ra dugukolajalan kan, foyi ma ke mogbo si ra.

28

Poli sera Maliti jamana ra

¹ Ayiwa, an kisira ka bo kogoji ra wagati min na, o k'a fo an ye ko o yoro togo ye ko Maliti.

² O yoro mogow ka an mina ka ja kosebe. I n'a fo sanji tun be benna, nene fana tun be yi, o ka tasumaba do mana ka an bee wele ka na o tasuma koro.

³ Poli nana logomisen caman ce ko a b'a ke tasuma ra minke, sajugu do bora o ra tafundenin koson ka noro Poli boro ra.

⁴ O yoro mogow ka sa noronin ye Poli boro ra minke, o k'a fo jagon ye ko: «Sigiya t'a ra, i b'a soro nin ce koni ye mogofagabaga yere le ye; sabu a kisira ka bo kogoji ra, o bee n'a ta, an ta jo cantigi ma son a ye janamanya.»

⁵ Nka Poli ka a boro yuguyugu ka sa ben tasuma ra; Poli yoro si ma a dimi.

⁶ K'a soro o mogow tun b'a miirira ko Poli fari bena funu o yoronin kelen bee ra, walama ko a bena ben ka sa. Nka o nana makononi ke ka men, k'a ye ko foyi ma ke Poli ra minke, o ta miiriya yelemana; o ko, ko Poli ye ala do le ye.

⁷ Ce min tun ye o yoro pamogo folo ye, min togo ye ko Pubilusi, ale ta sigiyoro tun be an kere fe. A ka an bonya kosebe ka an lajigi a ta so konso fo tere saba.

⁸ Pubilusi face tun man kene, sumaya ni togotogoni tun b'a ra. Poli tagara a fe ka taga Ala daari a ye ka a boro la a kan; a keneyara.

⁹ Kabini o kera, o yoro banabagatow bee nana Poli fe; o bee keneyara fana.

¹⁰ O mogow ka bonya suguya bee la an kan. An tagawagati nana se ka taga kurun ta minke, o ka an makonafenw bee di an ma.

Poli sera Romu (Romukaw 1.9-15)

¹¹ An tun ka karo saba le ke o yoro ra. An tagalon, an donna Alesandiri kurun do le konso. O kurun tun lora o yoro ra ka neneba banwagati konso; o kurun togo tun ye «Flaninw».

¹² An tagara se Sirakusi; an ka tere saba ke o dugu ra.

¹³ An bora o dugu ra, an temena kogoji konkonda fe ka taga se Rezo. O dugusagbe, an tagato, fono do bora an numanboroyanfan fe ka na ke an kan. An ka tere fla le ke ka soro ka se Puzoli.

¹⁴ An ka lanabaga dow ye o dugu konso; olugu ka an daari ko an ye logokun kelen ke ni o ye. An nana bo o yoro le ra ka taga se Romu*.

¹⁵ Ayiwa, Romu lanabagaw tun ka an nako kibaroya men minke, olugu nana an kunben fo Apiyusi logofiye ra, ani Lonanjigiyoro saba yoro ra. Kabini Poli ka olugu ye, a ka baraka la Ala ye, a jigi sigira.

¹⁶ An sera Romu minke, sorasikuntigi ka kasodenw di sorasiw kuntigiba ma. Nka o sonna ko Poli ye taga to yoro do ra a danna; o ka sorasice kelen bla ni a ye k'a korosi.

Poli ka Romu Yahudiyaw waaju

¹⁷ Ayiwa, tere saba temenin ko, Poli ka Romu* Yahudiyaw ta jamogow wele ka na. O nana lajen tuma min na, Poli ko o ma ko: «Ne balemaw, hali k'a soro ne ma kojugu si ke an ta siyamogow ra, ne ma kojugu si ke an bemaw ta landakow kama fana, o bee n'a ta, o ka ne mina Zeruzalemu ka ne di Romu fagamaw ma.

¹⁸ Olugu nana ne pininka tuma min na, o tun b'a fe ka ne labla, sabu o ma foyi si soro ne ta ko ra min be ne fagakun bo.

¹⁹ Nka Yahudiyaw ma son ko o ye ne bla. O koson, a tun kera ne fe jagboya ye ko ne ye ne ta konaw to masaceba Sezari boro. Nka o t'a yira ko ne b'a fe ka ne ta siya jaraki de!

²⁰ O le koson, ne ka aw wele ka na yan ka kuma ni aw ye; sabu Izirayelimogow jigi be Kisibaga* min kan, ne sirinin be ni negjoroko ye o le koson.»

²¹ O ka Poli jaabi ko: «Anw ma sebe si soro ka bo Zude, ele ta ko ra; an balema si ma bo yi fana ka na kuma do fo an ye, walama ka i togogugu fo an ye yan.

²² Nka an b'a fe ka i yere lamén, ka i ta miiriya lon; sabu an k'a lon ko mogow wurira nin sira kama yoro bee ra.»

²³ Ayiwa, o ka lon do sigi; o lon na o caman nana Poli fe a ta bon konon. Poli kumana o fe, ka Ala ta Masaya* ko jafon o ye. A tun be cogoya bee kera janko o ye Yesu ta ko lon ka kapa ni cira Musa ta sariya* ni cira tow ta kitabuw kumaw ye. O tora o ra k'a ta sogoma fo wula fe.

²⁴ Dow sonna Poli ta ma, nka dow ma son ka la a ra.

²⁵ O mogow tun ma na ben kelen ma; o tagato Poli ka nin kuma kelen le fo o ye; a ko: «Cira Ezayi tun ka kuma min fo aw bemaw ye Nin Saninman* baraka ra, o tun ye can yere le ye!

²⁶ A ko:

<Taga a fo nin siya mogow ye ko:

Aw bena menni ke kosebe, nka aw tena foyi faamu.

Aw bena fleri ke kosebe, nka aw tena foyi ye.

²⁷ Sabu nin siya mogow ka o jusukun gbeleya;

o ka o torow gberen,

ka o padenw datugu,

janko o padenw kana yeri ke,

o jusukunw kana faamuri ke;

ni o te, o tun bena na yelema ka son ne ma,

janko ne ye o kisi.> »

²⁸ Poli k'a fo o ye tuun ko: «Aw ka kan ka a lon ko kisiri min bora Ala fe, ko o nana siya were mogow fana kama; olugu koni bena a lamén!»

²⁹ [Poli ka o fo minke, Yahudiyaw tagara; o ka ke jogon soso ye kosebe.]

³⁰ Poli ka san fla dafanin ke a ta bon konon; a tun ka o bon ta sara ra. Mogo minw bee tun be na bo a ye, a tun be sigi ka olugu bee lamén.

³¹ A tun be Ala ta Masaya ko waajuri ke, ka mogow karan, ka Matigi Yesu Kirisita ta ko yira o ra. A tun be o ke, siranya tun t'a ra, mogo si tun t'a bari fana.

Pɔli ka lɛtɛrɛ min ci RɔMUKAW ma Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pɔli ka tagama minw kɛ ka taga Kibaro diman waajuri kɛ, a ka nin lɛtɛrɛ sɛbɛ o tagama sabanan laban le ra. A bɛ i ko Yahudiya minw tun kɛra lanabagaw ye, i n'a fɔ Pirisili ni Akila, olugu dɔw tun ka Kibaro Diman fɔ Rɔmu dugu kɔnɔ. Lanabaga minw tun sɔrɔra o sababu ra, olugu le kɛra Rɔmu ta lanabagaw ta jɛnkuru fɔlɔ ye. O kɔsɔn Pɔli tun b'a fɛ ka taga Rɔmu, ka sɔrɔ ka taga ɛsipani. A tun ka nin lɛtɛrɛ sɛbɛ janko ka o tagama le labɛn (15.22-24).

O lanabaga dɔw tun bɛ lajɛn Pirisili ni Akila ta so kɔnɔ (16.3-5).

Pɔli tun b'a fɛ ka Rɔmu lanabagaw karan fɛn dama dama ra:

A fɔlɔ, Kibaro Diman waajuri kun ye min ye siya wɛrɛ mɔgɔw fɛ. A b'a yira ko Kibaro Diman bɛ mɔgɔ bɛɛ le kisi, Yahudiya fara siya wɛrɛ mɔgɔ kan (1.16). Ni mɔgɔ o mɔgɔ k'a jigi la Ala kan ka sɔn Yesu ta Kibaro Diman ma, o tigi bɛ kisi, sabu Ala tɛ mɔgɔ bɔ mɔgɔ ra (1.18-8.39).

O kɔ, a bɛ wɛlɛri lasɛ Izirayɛlimɔgɔw bɛɛ ma, ko o ka kan ka sɔn Ala ta nɛɛma ma (9-11). Ala bɛna a ta mɔgɔ wɛlɛninw bɛɛ kisi, Yahudiya fara siya wɛrɛ mɔgɔ kan.

Kitabu tɔ, min ye sura 12-15 ye, Pɔli bɛ lanabagaw ladi, janko o ye o tagamacogo kɔrɔsi, ka o janto jɔgɔn na, ani ka fagamaw bonya. Kitabu sura laban ye Pɔli ta forikanw ye.

Kitabu kɔnɔkɔw

Kitabu daminakumaw (1.1-17)

Adamaden bɛɛ ka kan ka Ala ta jɛnɔgɔnya jini (1.18-3.20)

Yesu Kirisita le kɛra kisiri sira ye (3.21-4.25)

Yesu bɛ janamanyakura min di lanabagaw ma (5-8)

Ala sago ye min ye Izirayɛlimɔgɔw ta fan fɛ (9-11)

Lanabaga tagamacogokura (12-15)

Pɔli ta forikan, ani a ta kumalabanw (16)

Pɔli ta fori

¹ Ne Pɔli, Yesu Kirisita ta baaraden, ne yɛrɛ le ka nin sɛbɛ kɛ. Ala ka ne wele ka ne kɛ ciraden* ye, ka ne bla danna janko ne ye a ta Kibaro Diman* lasɛ mɔgɔw ma.

² Ala tun ka o Kibaro Diman layiri ta kabini wagatijan; a ta ciraw tun ka o ko fɔ Kitabu saninmanw kɔnɔ.

³ Den min bɔra Ala ra*, o Kibaro Diman bɛ kuma o ta ko le ra; ka kapa ni adamadenya cogo ye, masacɛ Dawuda mamaden lo,

⁴ nka ka kapa ni Nin Saninman* ye, a kununa ka bɔ saya ra minke, Ala k'a yira o fɛ ni a ta sebgaya ye, ko Den* min bɔra ale ra, ko o lo.

⁵ Ale Yesu Kirisita, an Matigi baraka ra, Ala nɛɛmara an ye ka an kɛ ciradenw ye, janko ale Yesu togo kɔsɔn siya wɛrɛ mɔgɔw* bɛɛ ye sɔn Kibaro Diman ma ka Ala kan mina.

⁶ Ala ka aw minw wele ka aw kɛ Yesu ta ye, aw fana nin bɛ o mɔgɔw ra.

⁷ Aw minw bɛɛ bɛ Rɔmu*, a ka aw minw kanu ka aw wele ka kɛ a ta mɔgɔ saninmanw ye, ne Pɔli bɛ nin sɛbɛ ci aw le ma. An Fa Ala, ani an Matigi Yesu Kirisita ye nɛɛma aw ye ka hɛra kɛ aw ye.

*Rɔmu lanabagaw logɔ bɛ Pɔli ra
(Rɔmukaw 15.23-32)*

⁸ Ayiwa, ne be kɔn fɔlɔ ka baraka la Ala ye Yesu Kirisita sababu ra aw bɛɛ kosɔn, sabu mɔgɔw be aw ta lanaya lakarira dunupa yɔrɔ bɛɛ ra.

⁹ Den min bɔra Ala ra*, ne be baara ke Ala ye ni ne jusu bɛɛ ye, ka ale ta Kibaro Diman* waajuri le ke. Ni ne be Ala daari tuma o tuma, Ala ye ne seere ye ko ne be ne hakiri to aw ra ka Ala daari aw ye.

¹⁰ Ne be to ka Ala daari tuma bɛɛ, ko ni a sago lo, a y'a to ne ye sira sɔrɔ ka taga aw fe yi.

¹¹ Ne b'a fe yere le ka aw ye, janko ka Nin Saninman* ta neema dɔ lase aw ma, ka aw baraka bonya lanaya ra.

¹² O kɔrɔ ye ko an bɛɛ ye jagbeleya sɔrɔ nɔgɔn fe lanaya ra, o lanaya kelen min be an bɛɛ fe.

¹³ Ne balemaw, ne b'a fe ko aw y'a lɔn ko ne k'a latige sipaga caman ko ne be taga aw fe yi, nka fɔ ka na se bi ma, ne ma sira sɔrɔ; ne b'a fe ko ne ta baara ye nafa sɔrɔ aw ce ra fana, i n'a fɔ a ka nafa sɔrɔ siya werew* ce ra cogo min na.

¹⁴ Mɔgɔ bɛɛ ta juru be ne ra Kibaro Diman fɔri ko ra: dugubakɔnɔmɔgɔw, ani kongosomɔgɔw, mɔgɔ karanninw, ani mɔgɔ karanbariw bɛɛ.

¹⁵ O le kosɔn aw minw be Rɔmu*, a lɔgɔ be ne ra ka taga Kibaro Diman lase aw fana ma.

Sebagaya min be sɔrɔ Kibaro diman na

¹⁶ Kibaro Diman fɔri maroya te ne ra fiyewu; seabagaya lo Ala fe ka lanabagaw bɛɛ kisi, a kɔnna ka lase Yahudiyaw le ma; o kɔ, siya werɛ mɔgɔw*.

¹⁷ Sabu o Kibaro Diman le b'a fɔ ko Ala be mɔgɔ jate mɔgɔ terennin ye; o be ke lanaya dɔrɔn le sababu ra, k'a ta a damina ra fɔ a laban na, i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko: «Mɔgɔ terennin be janamanya lanaya le sababu ra.»

Dunupamɔgɔw ta terenbariya

¹⁸ Ala be a ta dimi lajigi mɔgɔw kan ka bɔ sankolo ra mɔgɔw ta Alapasiranbariya ni o ta terenbariyakow bɛɛ le kosɔn; o ta terenbariyakow kosɔn o mɔgɔw be mɔgɔ tow bari ka can lɔn.

¹⁹ Kiti be ben o kan, sabu mɔgɔ be se ka min lɔn Ala ko ra, o ma dogo o ma; Ala yere ka o yira o ra k'a gbeya.

²⁰ Ala yere be cogo min na, mɔgɔ si te se k'a ye a ja ra; nka kabini dunupa dantuma a ka fen minw dan, a ta seabagaya banbari, ani a ta Alaya, o bɛɛ be lɔn k'a gbeya o fenw le fe.

²¹ Jo tena ke o fe Ala ja kɔrɔ, sabu o ka Ala lɔn, nka o ma sɔn k'a bonya i n'a fɔ Ala, o te baraka la a ye fana. O ta miiriyaw ye fu le ye; o kosɔn o jusukun hakirintanw blara dibi ra.

²² O be o yere jate mɔgɔ hakiritigiw ye, k'a sɔrɔ nalomanw lo.

²³ Nɔɔrɔtigi Ala min te sa ka ye, sani o ye o bato, o ka yirimɔgɔninw le lalaga, ani kɔnɔw bisigiyaw, ani sogo sen naaniw, ani fen fofotaw, ka o fenw bato, nin te o fen minw na.

²⁴ O kosɔn Ala ka o to o yere ma o ta nɔgɔninyakow ra, ka kapa ni o yere jusukun diyanyakow ye. O be o yere lanɔgɔ jatoya ra o yere ni nɔgɔn ce.

²⁵ O ka faninya bla Ala ta can nɔ ra. Ala ta danfenw, o be olugu le bato ka baara ke o ye, ka danbaga Ala yere to yi, an be min tando tuma bɛɛ. Amina!

²⁶ O bɛɛ le kosɔn Ala ka o to o ta jarabijuguw boro marobariyakow ra. Ala ko min kana ke, o be o le ke. O ta musow yere ka o ce w to yi, ka to ka jen ni nɔgɔn ye.

²⁷ Ce w fana be ten. O ce nɔgɔnw yere nege gbankojugu o ra, o ka o musow to yi; ce w yere gbansan be jen ni nɔgɔn ye. O kosɔn bɔnɔ bɛna o sɔrɔ ka kapa ni o yere ta lafiriri ye.

²⁸ I n'a fɔ o ma sɔn ka Ala lɔn, o kosɔn Ala ka o to o yere ma ni o ta miirijuguw ye, janko ko min man kan ka ke, o ye o ke.

²⁹ O jusukun fanin lo terenbariya suguya bee ra; o kɔnɔ ka jugu, o nata ka bon, pangboya be o ra, o jusukun fanin lo celiya ra; mɔgɔfaga ka di o ye, ani kere, ani nanbara; miiriyajuguw be o kɔnɔ, ani nafiya,

³⁰ ani togocɛnri; o te Ala ko jate; o maro ka dɔgo, o be waso, o be o yere bonya. O timina ka di kojugu ra, o te o worobagaw kan mina.

³¹ Hakirintanw lo, o te o ta layiriw dafa ka ye; o jusukun ka gbelen, o te hina.

³² K'a sɔrɔ o k'a lɔn cɔ ko Ala ta kiti be yi: ko mɔgo minw be o ko jɔgonw ke, olugu ka kan ni saya le ye. O bee n'a ta, o belen b'a ke; ka fara o bee kan, mɔgo were minw be o kojugu jɔgonw kera, o mɔgow ko le ka di o ye.

2

Ala bɛna kiti tigɛ ni terenninya ye

(Matiyu 7.1-5; Yakuba 2.12-13)

¹ Ayiwa, ele min be tɔw jaraki, n'i kera mɔgo min o min ye, yafa tena ke ele yere ma. Ni i be tɔw jaraki, i be i yere le jarakira; sabu ele be tɔw jaraki ko minw na, ele yere be o ke!

² K'a sɔrɔ an bee k'a lɔn ko mɔgo minw be o kow ke, Ala be kiti tigɛ o kan ka kapa ni can le ye.

³ Ayiwa, ni ele be tɔw jaraki, k'a sɔrɔ ele yere be o kow ke o, i ta miiriya ra i bɛna bɔsi Ala ta kiti ma wa?

⁴ Walama Ala ta jumanyaba ni a ta sabari, ani a ta mupuri, ele te o jate fen ye wa? I m'a lɔn ko a be o jumanya bee kera i ye le ka sira bla i kɔrɔ janko i ye nimisa ka jurumun dabra wa?

⁵ Nka i toro ka gbelen; i t'a fe ka nimisa i ta jurumun na. O kosɔn i be dimi belebele le labenna i yere kama Ala ta dimilon ja, lon min na Ala bɛna a ta dimi ni a ta kiti terennin bɔ kene kan.

⁶ A bɛna mɔgo bee kelen kelen sara ka kapa ni a ta kewalew ye.

⁷ Minw be jija kopuman na, ka tandori ni bonya ni panamanya banbari jini, Ala bɛna panamanya banbari di olugu ma.

⁸ Nka minw be muruti Ala ma, ka ban can ma, ka sɔn terenbariya ma, Ala ta dimi ni a ta jusugban bɛna ben olugu kan.

⁹ Tɔrɔ ni jagban, o le bɛna ben kojugukebaga bee kelen kelen kan; Yahudiyaw le be ke folo ye, o kɔ, siya were mɔgow*.

¹⁰ Nka mɔgo o mɔgo be kopuman ke, o tigi bɛna tandori ni bonya ni jususuma le sɔrɔ; Yahudiyaw le bɛna ke folo ye, o kɔ, siya were mɔgow;

¹¹ sabu Ala te mɔgo bɔ mɔgo ra.

¹² Minw bee be jurumun ke k'a sɔrɔ o ma cira Musa ta sariya* lɔn, olugu bɛna halaki, nka kiti tena tigɛ o kan ka kapa ni o sariya ye. Minw be jurumun ke k'a sɔrɔ o ka cira Musa ta sariya lɔn, kiti bɛna tigɛ olugu kan ka kapa ni o sariya ye.

¹³ Sabu minw be sariya ta kumaw lamɛn dɔrɔn, Ala tena olugu le jate mɔgo terenninw ye; minw be sariya sira tagama, Ala bɛna olugu le jate mɔgo terenninw ye.

¹⁴ Ayiwa, siya were mɔgow minw te cira Musa ta sariya lɔn, ni olugu be sariya sira tagama o yere ma, hali ni o te o sariya lɔn, a be i n'a fɔ o yere ka sariya dɔ ke o yere ye.

¹⁵ O b'a yira o cogo ra ko cira Musa ta sariya ka ci minw fɔ, ko o sebenin lo o jusukun na. O hakiri b'a yira o ra, o jusukun be o sɔsɔ tuma dɔw ra, walama o yere be jo di o yere ma tuma dɔw ra.

¹⁶ Ayiwa, ne ka ko minw fɔ, o bɛɛ bɛna yira lon dɔ, lon min na Ala bɛna a fɔ Yesu Kirisita ye ko a ye mɔgow ta ko dogoninw kiti tige; ne ka Kibaro Diman* min waajuri kɛ, a bɛna kɛ ka kapa ni o le ye.

Ala bɛ Yahudiyaw jaraki

¹⁷ Ayiwa, Yahudiya tɔgo bɛ ele ra, ele bɛ i jigi la cira Musa ta sariya* kan, ka i yɛɛ bɔnya ko i ye Ala ta mɔgo ye.

¹⁸ Ele ka Ala sago lon; i bɛ se ka kɔnuman lon k'a kɛ, sabu i karanna sariya ra.

¹⁹ I b'a jate i yɛɛ kɔnɔ ko tɔw fiyenna, ko ele le bɛ sira yira olugu ra, ani ko tɔw bɛ dibi ra, ko ele le bɛ o bla yeelen na.

²⁰ I ko tɔw ye kolɔnbariw ni denmisɛnw ye, ko ele le ye olugu ta karanfa ye; sabu i lanin b'a ra ko i ka can sira lonniya bɛɛ lon cira Musa ta sariya ra.

²¹ Ayiwa, ne ko: ele min bɛ tɔw karan, mun kosɔn ele tɛ i yɛɛ karan? Ele min bɛ waajuri kɛ ko mɔgo kana sonyari kɛ, ele yɛɛ bɛ sonyari kɛ!

²² Ele min b'a fɔ ko mɔgo kana jɛnɛya kɛ, ele yɛɛ bɛ jɛnɛya kɛ! Ele min ko i bɛ jo haramuya, ele yɛɛ bɛ fɛnw sonya josɔnyɔrɔw ra!

²³ I bɛ i yɛɛ bɔnya ko i ka sariya lon, nka i bɛ sariya cɛn, ka Ala tɔgo cɛn.

²⁴ Sabu a sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «Aw Yahudiyaw le kosɔn siya wɛɛ mɔgow* bɛ Ala tɔgo cɛna.»

Kɛnɛsigiri kɔrɔ ye min ye

²⁵ Can lo, nafa bɛ kɛnɛsigiri ra, ni i kɔni bɛ sariya sira tagama. Nka ni i bɛ sariya cɛna, o tuma i ta kɛnɛsigiri ye fu le ye.

²⁶ Mɔgo min ma kɛnɛsigi, ni o tigi bɛ sariya sira tagama, yala Ala tɛna o tigi jate i n'a fɔ a kɛnɛsinin lo wa?

²⁷ Mɔgo min ma kɛnɛsigi, ni o bɛ sariya sira tagama, yala o tigi tɛna kiti ben ele kan wa, ele min bɛ sariya cɛn, k'a sɔrɔ sariya seɓenin bɛ i boro, i kɛnɛsigira fana?

²⁸ Ayiwa, mɔgow ja bɛ min ye i ra, o le tɛ i kɛ Yahudiyaw yɛɛyɛɛ ye; nɔ min fana bɛ kɛ mɔgo farikolo ra, o tɛ kɛnɛsigiri yɛɛ ye.

²⁹ Nka Yahudiyaya bɛ lon mɔgo jusukun le ra. Nin Saninman* bɛ min kɛ mɔgo jusukun na, o le ye kɛnɛsigiri yɛɛ ye; min bɛ kɛ ka kapa ni sariya ye o tɛ. O Yahudiya ta tandori tɛ bɔ mɔgo ra, a bɛ sɔrɔ Ala le fɛ.

3

Ala ye kankelentigi le ye

¹ Ayiwa, ni a bɛ o cogo ra, Yahudiyaya nafa ye juman le ye tuun? Walama kɛnɛsigiri naci ye juman ye?

² Ayiwa, nafa b'a ra yɛɛ le cogo caman na. A fɔlɔ, Ala ka a ta kuma lase Yahudiyaw le ma.

³ Ayiwa, hali ni a kɛra ko dɔw ma a kan mina, yala olugu ta kanminabariya bɛ se ka Ala ta kankelentigiya cɛn wa?

⁴ Fiyewu, o tɛ se ka kɛ! Hali ni adamadenw bɛɛ ye faninyafɔbagaw le ye, Ala kɔni ye kankelentigi le ye, i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«Ele Ala, ni i bɛ kuma, bɛɛ b'a lon ko i terennin lo.

Ni o ka i jaraki, nɔ tɛna ye i ra.»

⁵ Ayiwa, ni an ta terenbariya bɛ kɛ sababu ye ka Ala ta terenninya yira, o tuma an bɛna mun le fɔ o ra? Yala an bɛna a fɔ le ko jo tɛ Ala fɛ, ni a bɛ dimi an kɔrɔ ka kiti ben an kan wa? Ne bɛ kumana ka kapa ni adamadenw ta cogo le ye.

⁶ Fiyewu! Ni Ala tun terennin tɛ, a tun bɛna se ka kiti tige dunupamɔgɔw kan cogo di?

⁷ Ayiwa, ni ne ta faninya fana bɛ kɛ sababu ye ka Ala ta can yira, ka nɔɔɔ la a kan, o tuma mun koson kiti bɛ tige ne kan tuun ko ne ka jurumun kɛ?

⁸ Ayiwa, mun koson an t'a fɔ ko an ye kojugu kɛ, janko kopuman ye bɔ a ra? Dɔw bɛ ne tɔgɔ cɛnna ko ne bɛ mɔgɔw karanna o kuma le ra. O mɔgɔw kɔni tɛna bɔsi Ala ta kiti ma le fiyewu.

Mɔgɔ si terennin tɛ

⁹ Ayiwa, ne bɛna mun le fɔ ka a laban? Yala an Yahudiyaw ka fisa ni mɔgɔ tɔw ye wa? Fiyewu! Ne k'a yira ka ban ko Yahudiyaw o, siya wɛrɛ mɔgɔw* o, o bɛɛ bɛ jurumun fanga kɔɔ.

¹⁰ I n'a fɔ a sɛbera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«O mɔgɔ tɛ yi, min terennin lo; hali mɔgɔ kelen.

¹¹ O si tɛ hakiritigi ye, o si tɛ Ala ta jɛnɔgɔnya jini.

¹² O bɛɛ ka o kɔ munu Ala ma;

o bɛɛ kɛra jɛcintanw ye.

O si tɛ kopuman kɛ, hali mɔgɔ kelenpe.

¹³ O kandinga ye kaburu dayɛlɛnin le ye,

o bɛ o nɛnden kɛ ka mɔgɔw lafiri.

O darakan ka jugu i ko fɔnfɔnnin бага;

¹⁴ mɔgɔdangakumaw, ani kumagbomanw dɔɔn le bɛ o da ra.

¹⁵ O sen ka teli mɔgɔfaga fɛ;

¹⁶ ni o bɛ tɛmɛ yɔɔ o yɔɔ, cɛnri ni bɔnɔ le bɛ o kɔ;

¹⁷ min ye hɛra sira ye, o tɛ o lɔn.

¹⁸ O tɛ tagama Alajāsiran na fiyewu.»

¹⁹ Ayiwa, an k'a lɔn ko cira Musa ta sariya* bɛ fɛn o fɛn fɔ, sariya dira minw ma, a b'a fɔra olugu le ye. O ra kuma tɛna sɔɔ mɔgɔ si fɛ; dunupamɔgɔw bɛɛ jaraɛnin lo fana Ala ja kɔɔ.

²⁰ O le koson mɔgɔ si tɛna jate mɔgɔ terennin ye Ala ja kɔɔ sariya sira tagama sababu ra, sabu sariya b'a yira an na le dɔɔn ko an ka jurumun kɛ.

Ala bɛ mɔgɔ kisi lanaya le baraka ra

(Galasikaw 2.15,16; 3.8-14,22-29; Efesikaw 2.7-9)

²¹ Ayiwa, sisan Ala bɛ an jate mɔgɔ terenninw ye cogo min na, a ka o yira an na, nka sariya* sababu tɛ. Sariya kitabu, ani ciraw ta kitabu tun kɔnna ka o kuma fɔ k'a gbɛya:

²² Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka la Yesu Kirisita* ra, Ala bɛ o tigi jate mɔgɔ terennin ye; a tɛ mɔgɔ bɔ mɔgɔ ra,

²³ sabu mɔgɔ bɛɛ ka jurumun kɛ, o koson mɔgɔ si tɛ se ka Ala ta nɔɔɔ ye.

²⁴ Nka Ala ka o jate mɔgɔ terenninw ye gbansan a ta nɛɛma baraka ra, sabu Yesu Kirisita ka o kunmabɔ o ta jurumun na.

²⁵ Minw lara Yesu ta jori saraka ra, Ala ka ale Yesu le kɛ olugu ta jurumun sara ye, janko ka a ta terenninya yira. Fɔlɔfɔlɔ, jurumun minw tun kɛra, a tun ka o mupu, a ma o hake bɔ o ra.

²⁶ Nka sisan a bɛ mɔgɔw jate mɔgɔ terenninw ye cogo min na, a ka o yira: minw lara Yesu Kirisita ra, Ala bɛ to a ta terenninya ra, ka olugu jate mɔgɔ terenninw ye fana.

²⁷ Ayiwa, an ta yɛrɛbɔnya sababu bɛ min? Sababu si tɛ yi! Mun koson? Sabu ka sariya sira tagama, o tɛ jate, nka lanaya le bɛ jate.

²⁸ O ra, an be se k'a fɔ ko Ala be mɔɔ jate mɔɔ terennin ye lanaya dɔɔn le baraka ra, cira Musa ta sariya sira tagama sababu tɛ.

²⁹ Yala Ala ye Yahudiyaw dɔɔn ta Ala le ye wa? A tɛ siya wɛɛ mɔɔw* fana ta Ala ye wa? Siya tɔw fana ta Ala lo kɛ!

³⁰ Sabu Ala kelenpe le be yi; ale le be Yahudiyaw jate mɔɔ terenninw ye lanaya baraka ra, ka siya wɛɛ mɔɔw fana jate mɔɔ terenninw ye o lanaya kelen baraka ra.

³¹ Ayiwa, yala o kɔɔ ye ko lanaya sababu ra an be cira Musa ta sariya kɛ fɛngbansan ye wa? ɔn-ɔn dɛ! An yɛɛ b'a bonya le ka ja.

4

Ibrahim ta lanaya

(Galasikaw 3.6-9,29; Zaburu 32)

¹ Ayiwa, an bɛna mun le fɔ Ibrahim ta ko ra, ale min ye an bɛmace ye adamadenya sira fɛ? Ale ta kɛra cogo di le?

² Ni Ala tun ka Ibrahim jate mɔɔ terennin ye a ta kɛwalew le kosɔn, a tun bɛna se ka a yɛɛ bonya; nka a tɛ se ka a yɛɛ bonya Ala ja kɔɔ.

³ Kitabu ka mun fɔ? A ko: «Ibrahim lara Ala kumakan na, Ala k'a jate mɔɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn.»

⁴ Aw k'a lɔn ko ni mɔɔ ka baara kɛ, a ka kan ka sara; nka a be o sara min sɔɔ, o tɛ di a ma gbansan; a ta baara sara lo.

⁵ Nka ni mɔɔ min ma kɛwale kɛ, Ala min be Alapasiranbariw jate mɔɔ terenninw ye, ni a ka la o ra dɔɔn, Ala be a jate mɔɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn.

⁶ Ala be mɔɔ min jate mɔɔ terennin ye, ni a ma kɛwale kɛ, Dawuda be o tigi ta hɛra le lakari, k'a fɔ ko:

⁷ «Ala ka minw ta terenbariyakow yafa o ma, ka o ta jurumun datugu pewu, olugu ta pana.

⁸ Matigi Ala tɛ mɔɔ min ta jurumun jate, o tigi ta pana.»

Kɛnɛsigiri tɛ mɔɔ kisi

⁹ Ayiwa, yala minw kɛnɛsigira, olugu dɔɔn le ka kan ka o kopuman sɔɔ wa, walama kɛnɛsigibariw fana ka kan ka a sɔɔ? An k'a fɔ sisan ko «Ibrahim lara Ala kumakan na, Ala ka a jate mɔɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn.»

¹⁰ O kɛra wagati juman kelen le ra? A kɛnɛsinin kɔ wa, walama sani a ye kɛnɛsigi? A ma kɛ a kɛnɛsinin kɔ dɛ; a kɛra k'a sɔɔ a ma kɛnɛsigi.

¹¹ O kɔ le, Ibrahim ka kɛnɛsigiri sɔɔ i n'a fɔ tagamasiyɛn, k'a yira ko Ala ka a jate mɔɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn, sani a ye kɛnɛsigi. O cogo ra, kɛnɛsigibari minw lara Ala ra, ani Ala ka o jate mɔɔ terenninw ye, Ibrahim kɛra olugu bɛɛ ta bɛmace ye.

¹² O cogo kelen na, minw kɛnɛsinin lo, olugu bɛɛ ta bɛmace lo fana; o kɔɔ ye ko minw tɛ dan kɛnɛsigiri dɔɔn ma, nka o be tagama lanaya sira kan i n'a fɔ an bɛmace Ibrahim tun k'a kɛ cogo min na, sani a ye kɛnɛsigi.

Ala ta layiri be sɔɔ lanaya le baraka ra

(Heburuw 11.8-19)

¹³ Ala ka layiri min ta Ibrahim ni a duruja ye ko dunupa bɛna kɛ o ta ye, o layiri ma ta sariya* sira tagama kosɔn; nka Ala ka a jate mɔɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn min kɛ, o le k'a to layiri tara a ye.

¹⁴ Ni Ala ta layirifɛnw bɛ sɔrɔ sariya sira tagama sababu le ra, o tuma kun tɛ lanaya ra tuun, layiri fana tɛ jate tuun.

¹⁵ Sabu sariya bɛ Ala ta dimi le lase an ma dɔrɔn; ni sariya tɛ yɔrɔ min na, sariya cɛnko fana tɛ yi.

¹⁶ O kosɔn Ala ka o layiri ta an ye lanaya le baraka ra, janko a ye kɛ nɛɛma ye min dira an ma gbansan, ka kɛ Iburahima ta duruja bɛɛ ta ye; sariya sira tagamabagaw daman ta tɛ, nka minw lara Ala ra i n'a fɔ Iburahima, olugu fana ta lo, sabu Iburahima kɛra an bɛɛ bɛmace le ye,

¹⁷ i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko: «Ne ka i kɛ siya caman bɛmace ye.» Ayiwa, an bɛmace lo Ala na kɔrɔ, sabu a lara Ala ra, Ala min bɛ suw lakunu, ani min bɛ fɛndanbariw dan.

¹⁸ Ayiwa, hali k'a sɔrɔ Iburahima jigi tun tigera ka ban, Ala ka min fɔ a ye, a lara o ra ka a jigi la a kan; o cogo ra a kɛra «siya caman bɛmace» ye, i n'a fɔ Ala tun k'a fɔ cogo min na ko: «I ta duruja bɛna caya nin cogo le ra.»

¹⁹ Ala ka o fɔ tuma min na, Iburahima farikolo tun kɔrɔra ka ban, sabu a si tun bɛ san kɛmɛ bɔ. Denworo tuma fana tun tɛmena a muso Saran kan. Nka Iburahima ma o si jate; o ma foyi bɔ a ta lanaya ra.

²⁰ A ma a jigi tige ka sigiya Ala ta layiri ra, nka dɔ le yɛrɛ farara a ta lanaya kan, fɔ a ka Ala tando.

²¹ Iburahima tun lanin b'a ra yɛrɛ le jate ko Ala ka fɛn min layiri ta, ko a bɛ se fana ka o kɛ.

²² O lanaya le kosɔn «Ala ka a jate mɔgo terennin ye.»

²³ Nka o kuma min sebera ko «Ala ka a jate mɔgo terennin ye,» o ma seɛɛ Iburahima kelen kosɔn dɛ!

²⁴ A sebera an fana kosɔn; Ala min ka an Matigi Yesu lakunu ka bɔ saya ra, anw minw lara o ra, anw fana bɛ jate mɔgo terenninw ye Ala na kɔrɔ.

²⁵ Ala k'a to a sara an ta jurumun kosɔn, ka kunu ka bɔ saya ra, janko an ye jate mɔgo terenninw ye Ala na kɔrɔ.

5

Ala ka hera don an ni a yɛrɛ cɛ

(Piyeri fɔlɔ 1.3-9; Yuhana fɔlɔ 4.9,10)

¹ O cogo ra Ala ka an jate mɔgo terenninw ye lanaya baraka ra; sisan a ka hera don an ni ale Ala yɛrɛ cɛ an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

² Ale Kirisita* le sababu ra Ala ka o nɛɛma kɛ an ye; an lanin lo a ra, an bɛ an jigi la a kan ka pagari, sabu an jigi b'a kan ko lon dɔ an bɛna Ala ta nɔrɔ sɔrɔ.

³ O dɔrɔn tɛ, hali ni tɔrɔ ka se an ma, an bɛ pagari o ra; sabu tɔrɔ le b'a to an bɛ jija lanaya ra.

⁴ Ni an bɛ jija, o b'a to an bɛ kɛ kankelentigiw ye tɔrɔ ra; ni an kɛra kankelentigi ye, o le b'a to an jigi bɛ sigi.

⁵ Ayiwa, jigi tɛ mɔgo janfa, sabu Ala k'a ta kanuya caya an jusukun na Nin Saninman* baraka ra, a ka o min di an ma.

⁶ Can lo, wagati min an tun ye barakantanw ye, Ala ka wagati min latige, o sera minke, Kirisita sara anw Alapasiranbariw kosɔn.

⁷ Mɔgo ye sɔn ka sa hali mɔgo terennin kosɔn, o kɛ man di. A bɛ se ka kɛ ko mɔgo dɔ bɛ sɔn k'a ja gbɛleya ka sa mɔgoɲuman dɔ kosɔn.

⁸ Nka Ala bɛ an kanu cogo min na, a ka o yira nin le fɛ: ka an to jurumun na, Kirisita sara an kosɔn.

⁹ Sisan kɔni Ala ka an jate mɔgo terenninw ye Yesu jori baraka ra; o ra, sigiya t'a ra, fana ko a bɛna an kisi Ala ta dimi ma.

¹⁰ An tun be Ala juguw le ye, nka Den min bɔra Ala ra*, Ala ka ben don an ni a yere ce o Den* ta saya baraka ra; o ra, sigiya t'a ra, ko ben donna an ni Ala ce minke, ko an bɛna kisi Yesu ta panamanya sababu ra.

¹¹ Ka fara o kan, an be pagari kosebe Ala ta jɛnpɔɔnya ra an Matigi Yesu Kirisita baraka ra; sisan ale le ka an ni Ala ce ben.

Adama ni Kirisita

(Kɔrentikaw folo 15.21-22,45-49,56-57)

¹² Mɔɔ kelen le sababu ra jurumun donna dunuɔa kɔɔ, jurumun k'a to saya fana nana dunuɔa kɔɔ; o cogo ra saya sera adamaden bee ma, sabu o bee ka jurumun ke.

¹³ Sani Ala ye sariya* di cira Musa ma, jurumun tun be dunuɔa ra ka ban. Nka i n'a fo sariya tun te yi folo, Ala tun te jurumun jate.

¹⁴ O bee n'a ta, k'a ta Adama ta wagati ra fo ka na se cira Musa ta wagati ma, saya fanga tun be mɔɔw kan. Hali minw ma Ala ta cifoɔninw cen i n'a fo Adama k'a cen cogo min na, olugu tun be sa. Min tun ka kan ka na, Adama kera ale tagamasiyen le ye.

¹⁵ Nka Ala be neema min di gbansan, o ni Adama ta jurumun te kelen ye. Can lo, mɔɔ caman sara ale kelen ta jurumun koson. Nka Ala ta neema, ani neema min bɔra mɔɔ kelen fe, Yesu Kirisita, k'a di mɔɔ caman ma, o neema nafa le ka bon.

¹⁶ Ala be neema min di gbansan, o no, ani mɔɔ kelen ta jurumun no te se ka suma ni pɔɔɔn ye. Mɔɔ kelen ta jurumun nana ni jarakiri ye, k'a sɔɔ Ala ka neema min di gbansan jurumun camanba ko fe, o neema ka an kunmabo, ka an ke mɔɔ terenninw ye.

¹⁷ Can lo, mɔɔ kelen ta jurumun le koson saya fanga sera bee ma. Nka minw bee ka Ala ta neemaba sɔɔ, Ala ka minw jate mɔɔ terenninw ye, olugu bɛna panamanyakura ni kuntigiya sɔɔ mɔɔ kelen sababu ra, min ye Yesu Kirisita ye; o nafa le ka bon.

¹⁸ Ayiwa, mɔɔw bee jarakira cogo min na Adama ta jurumun kelen koson, o cogo kelen na Yesu Kirisita ta kewalepuman kelen koson Ala be mɔɔ bee kunmabo ka panamanya di o ma.

¹⁹ Mɔɔ kelenpe ta kanblari sababu ra mɔɔ caman kera jurumunkɛbagaw ye cogo min na, o cogo ra fana mɔɔ kelenpe ta kanminari koson Ala be mɔɔ caman jate mɔɔ terenninw ye.

²⁰ Sariya kɔni dira, janko k'a yira an na ko an ta jurumun ka ca; nka jurumun cayara yɔɔ min na, Ala ta neema belɛn cayara o yɔɔ ra ka tɛmɛ a kan pewu.

²¹ An tun be jurumun fanga kɔɔ minke, o le ka saya lase mɔɔ bee ma; nka sisan an be neema ta fanga kɔɔ minke, o b'a to Ala be an jate mɔɔ terenninw ye, ka panamanya banbari di an ma an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

6

Lanabaga bɔra jurumun fanga kɔɔ

(Kɔlɔsikaw 3.1-10)

¹ Ayiwa, an bɛna mun le fo sa? Yala o kɔɔ ye ko an ye to ka jurumun ke, janko Ala ta neema ye caya wa?

² Fiyewu! An minw sara ka an sen bo jurumun ta ko ra, anw belɛn be se ka panamanya jurumun na cogo di tuun?

³ An minw bee batizera ka ke ni Yesu Kirisita ye jɛnpɔɔnya ra, aw m'a lon ko an batizera minke, a be i n'a fo an sara ni a ye le wa?

⁴ An batizera minke, a kera i n'a fo an sara ni a ye, ani an su donna ni a ye, janko an ye panamanyakura soro i n'a fo Fa Ala ka Yesu Kirisita lakunu ka bo saya ra ni a ta sebgaya nooroman ye cogo min na.

⁵ Can lo, i n'a fo an ni ale kera kelen ye a ta saya ra, an bena kunu fana a ta jennogonya ra i n'a fo a kununa cogo min na.

⁶ An ye nin faamu ka ja, ko jogokoro min tun be an na, a kera i n'a fo o ni Kirisita* gbengbenna yiri ra jagon fe ka sa; janko o jogo min tun ye jurumun ye an na, o fanga ye ban, ani an kana to o jurumun fanga koro tuun.

⁷ Sabu ni mogo min sara, o tigi bora jurumun ta fanga koro.

⁸ Ayiwa, i n'a fo an ni Kirisita sara jagon fe, an lanin b'a ra ko an bena panamanya, ka ke ni a ye fana.

⁹ An k'a lon fana ko Yesu Kirisita kununa ka bo saya ra, ko a te sa tuun: saya ta fanga te se a koro tuun.

¹⁰ A sara sinaga kelenpe ka jurumun ta fanga ban. Nka a kununa ka bo saya ra; a be panamanya min na sisan, a be panamanyara Ala le ye.

¹¹ O cogo ra aw fana ye aw yere jate k'a ke i n'a fo aw sara ka bo jurumun ta fanga koro; sisan aw be panamanyara Ala le ye Yesu Kirisita ta jennogonya ra.

¹² Ayiwa, aw kana aw farikolo to jurumun boro, ka ke jurumun ta jonw ye; aw kana son farikolo negejuguw ma.

¹³ Aw kana aw farikolo yoro si bla jurumun na tuun, ka terenbariyakow ke; nka aw ye aw yere di Ala ma i n'a fo mogo minw kununa ka bo saya ra ka ke mogokuraw ye. Aw ye aw farikolo yorow bee di Ala ma, janko ka terrenninya sira tagama.

¹⁴ Jurumun ta fanga tena ke aw kan tuun, sabu aw te sariya ta fanga koro, aw be neema le koro.

Lanabaga kera Ala ta jon le ye

¹⁵ Ayiwa, yala an ka kan ka to ka jurumun ke, ko sabu an te sariya ta fanga koro tuun, ko an be neema le koro wa? Fiyewu!

¹⁶ Aw m'a lon ko ni aw be baara kera mogo do ye ka aw yere majigi a ye, aw be ke o tigi ta jon le ye wa? Ka ke jurumun ta jon ye, o laban ye saya le ye; ka ke Ala ta jon ye, ka a kan mina, o laban ye terrenninya ye.

¹⁷ Nka an ye Ala tando, sabu aw minw tun be jurumun ta jonya ra folofolo, aw karanna can min na, aw sonna o ma ni aw jusukun bee ye.

¹⁸ Sisan aw bora jurumun ta jonya ra, ka ke Ala ta jonw ye ka tagama terrenninya ra.

¹⁹ Ne be nin kumaw fora ka kapa ni adamadenya cogo le ye, aw ta hakiri dogoya koson. Aw tun ka aw farikolo yorow bla nogoninyakow ni juguya ta jonya ra kojugu kama cogo min na, o cogo kelen na sisan aw ye aw farikolo yorow bla Ala ta jonya ra ka panamanya terrenninya ra, ani saninyari.

²⁰ Aw tun be jurumun ta jonya ra wagati min na, foyi tun te aw jagboya ka Ala ta terrenninya sira tagama.

²¹ Nka aw ka mun nafa le soro o kewalew ra? O laban be maroya le blara aw ra sisan, sabu o kow laban ye saya le ye.

²² Nka sisan aw bora jurumun ta jonya ra ka ke Ala ta jonw ye; aw be nafa min soro o ra, o ye saninyari ye, a laban fana ye panamanya banbari ye.

²³ Sabu jurumun sara ye saya le ye; nka Ala be neema min di gbansan, o ye panamanya banbari ye, an Matigi Yesu Kirisita ta jennogonya ra.

7

*Lanabaga bora sariya ta jonya ra
(Efesikaw 5.25-31; Galasikaw 2.19,20)*

¹ Ayiwa, ne balemaw, ne bena min fɔ aw ye, aw ka o lɔn koseɛɛ, sabu aw ka sariya* lɔn. Ka mɔgo to nin na le, a ka kan ka sariya sira tagama.

² A bɛ i n'a fɔ muso furunin; ka kapa ni sariya ye, ni a cɛ ma sa, a bɛ cɛ ta furu kɔnɔ. Nka ni a cɛ sara, o tuma sariya min tun k'a siri a cɛ ra, o sariya bɔra a kunna.

³ O kosɔn, ni a tagara sigi cɛ wɛrɛ kun, k'a sɔrɔ a cɛ ma sa, o b'a fɔ ko a ka jɛnɛya kɛ. Nka ni a cɛ sara, o tuma a bɔra sariya fanga kɔrɔ; ni a ka sigi cɛ wɛrɛ kun, a ma jɛnɛya kɛ.

⁴ Ayiwa, ne balemaw, aw fana ta bɛ ten le. A bɛ i n'a fɔ aw sara sariya ta fan fɛ, Kirisita* ta saya kosɔn; aw kɛra a ta ye, janko Ala min k'a lakunu ka bɔ saya ra, aw ye kɛwaleɲumanw kɛ o ye.

⁵ Can lo, an tun bɛ tagama ka kapa ni an yɛrɛ sago ye tuma min na, sariya tun bɛ ko dɔw yira an na k'a fɔ an ye ko kojugu lo; o bɛɛ n'a ta, an belɛn tun b'a fɛ ka o kow kɛ. O neɲɛjugu tun bɛ an kɔnɔnɔsu ka an bla saya sira kan.

⁶ Sisan kɔni an bɔra sariya ta fanga kɔrɔ, sabu an tun bɛ o min ta jɔnya ra, a bɛ i n'a fɔ an sara ka bɔ o ta jɔnya ra. O cogo ra an bɛ se ka baara kɛ Ala ye cogokura ra Nin Saninman* baraka ra; an t'a kɛ tuun ka kapa ni sirakɔrɔ ye, min sɛbɛra sariya ra.

Sariya le bɛ jurumun yira

⁷ Ayiwa, an bena mun le fɔ sa? Yala o kɔrɔ ye ko sariya* le bɛ mɔgo bla jurumun na wa? Fiyewu! Nka sariya le k'a to ne ka ne ta jurumun lɔn. Ka ɲabɔ mɔgo wɛrɛ ta fɛn fɛ, ne tun tɛna o lɔn kojugu ye, ni sariya tun m'a fɔ ko: «I kana ɲabɔ mɔgo borofɛn fɛ.»

⁸ O cogo ra jurumun ka cogo sɔrɔ ka neɲɛ suguya bɛɛ don ne ra, sariya sababu ra; sabu ni sariya tɛ yi, jurumun ye fɛn sanin le ye.

⁹ Wagati min na ne tun ma sariya lɔn fɔlɔ, ne tun bɛ ɲanamanya; nka sariya nana wagati min na, jurumun neɲɛ ka ne sɔrɔ min kɛ,

¹⁰ o kɛra sababu ye k'a to ne sara. O ra, Ala ka sariya min di janko an ye ɲanamanya sɔrɔ, o ka saya lase ne ma.

¹¹ Jurumun ka cogo sɔrɔ ka ne lafiri sariya sababu ra, ka saya lase ne ma o sariya kɛlɛn sababu ra fana.

¹² Ayiwa, sariya kɔni saninyanin lo; a ta cifɔninw saninyanin lo, o terennin lo, o ka ɲi fana.

¹³ O tuma sariya min ye fɛnɲuman ye, o le kɛra sababu ye ka saya lase ne ma wa? Fiyewu! Jurumun le k'a to o fɛnɲuman kɛra sababu ye ka ne lafiri, ka saya lase ne ma; o kɛra janko jurumun ye yira k'a gbɛya. O cogo ra sariya le sababu ra, jurumun yirara k'a gbɛya ko a ka jugu.

Lanabaga sago ni jurumun fanga

¹⁴ Ayiwa, an k'a lɔn ko sariya* bɔra Ala le ra; nka ne kɔni ye adamaden jurumunto le ye, i n'a fɔ mɔgo min fiyɛrɛra ka kɛ jurumun ta jɔn ye.

¹⁵ Sabu ne bɛ ko minw kɛ, ne tɛ o faamu; ne b'a fɛ ka min kɛ, ne tɛ o kɛ fana. Ko minw man di ne ye cɔ, ne bɛ o le kɛ.

¹⁶ Ayiwa, ne t'a fɛ ka ko minw kɛ, ni ne bɛ o le kɛra, o tuma ne sɔnna a ma ko sariya ka ɲi.

¹⁷ O cogo ra, ne bɛ kojugu minw kɛra, o tɛ ne yɛrɛ sago ye tuun; jurumun min bɛ ne jusukun na, o le bɛ ne blara o ra.

¹⁸ Ne k'a lɔn ko fɛnɲuman tɛ ne kɔnɔ, i n'a fɔ ne ye adamaden gbansan le ye; sabu ne kɔni b'a fɛ ka kopuman kɛ, nka ne tɛ se ka a kɛ.

¹⁹ Ne b'a fɛ ka kopuman min kɛ, ne tɛ o kɛ; nka ne t'a fɛ ka kojugu min kɛ, ne bɛ o le kɛ.

²⁰ Ayiwa, ne t'a fe ka ko minw ke, ni ne be o le ke, o tuma o te ne yere sago ye tuun; jurumun min be ne jusukun na, o fanga le be ne blara o ra.

²¹ Ne be o sariya fanga ye ne yere kan: ni ne b'a fe ka kojuman ke, kojugu nege le be ne sorɔ.

²² Ne jusukun na Ala ta sariya ka di ne ye haali.

²³ Nka ne be sariya were ta fanga ye ne yere kan, min be siyen tara ni ne yere sago ta sariya ye; o sariya min be ne kan, o le ka ne ke jurumun ta jon ye.

²⁴ E! Ne panibagato fe nin ye! O fanga min be ne farikolo bla jurumun na, ka saya lase ne ma, jon le bena ne bosi ka bo o boro sa?

²⁵ Ala, baraka, Yesu Kirisita sababu ra; ale le be ne bosi.

Ayiwa, o cogo ra, ne jusukun na ne be son Ala ta sariya ma; nka ne farisogo ta fan fe, ne be ke jurumun ta sariya ta jon ye.

8

Lanabaga ani Nin Saninman sago (Galasikaw 3.13-14; 5.16-25)*

¹ Ayiwa, sisan, minw bee be Yesu Kirisita ta jennogonya ra, Ala tena kiti ben olugu si kan tuun.

² Sabu Nin Saninman* min be panamanya di Yesu Kirisita ta jennogonya ra, o ta fanga ka ne kisi ka bo jurumun ni saya ta fanga ra.

³ Cira Musa ta sariya* tun te se ka o ke, sabu an adamadenw baraka ka dogo. O koson sariya tun te se ka min ke, Ala ka o ke: Den min bora Ala ra*, Ala ka o ci ka na; a kera adamaden ye i n'a fo an jurumuntow. An tun be jurumun fanga min koro, a ka a yere di saraka ye ka o fanga cen.

⁴ Ala ka o ke, janko an minw te tagama ka kapa ni an yere sago ye tuun, fo Nin Saninman sago, sariya ko an ye min ke, an ye se ka o ke.

⁵ Sabu minw be tagama ka kapa ni o yere sago ye, olugu be miiri o yere diyanyakow le ra. Nka minw be tagama ka kapa ni Nin Saninman sago ye, olugu be Nin Saninman diyanyakow le ke.

⁶ Ka miiri an yere diyanyakow ra, o ye saya ye; nka ka miiri Nin Saninman diyanyakow ra, o ye panamanya ni hera ye.

⁷ Sabu minw be miiri o yere sago ra, olugu ye Ala juguw le ye; o te o yere majigi Ala ta sariya ye, o fana te se.

⁸ O koson minw be tagama ka kapa ni o yere sago ye, olugu ko te se ka diya Ala ye fiyewu.

⁹ Aw koni, aw te tagama ka kapa ni aw yere sago ye; aw be tagama ka kapa ni Nin Saninman sago le ye; sabu Ala Nin be aw konɔ. Ni Kirisita* ta Nin te mogɔ min konɔ, o tigi te Kirisita ta ye.

¹⁰ Ni Kirisita be aw konɔ, aw farikolo koni bena sa lon do jurumun koson; nka aw nin bena panamanya, sabu Ala ka aw jate mogɔ terenninw ye.

¹¹ Ala min ka Yesu lakunu ka bo saya ra, ni o ta Nin Saninman siginin be aw konɔ, o tuma, min ka Kirisita lakunu ka bo saya ra, o bena aw farikolo sataw fana panamanya a ta Nin Saninman baraka ra, o min siginin be aw konɔ.

¹² O le koson ne balemaw, juru min be an na, o te an yere farisogo ta juru ye tuun, min be a to an be panamanya ka kapa ni an yere sago ye.

¹³ Sabu ni aw be tagama ka kapa ni aw yere sago ye, aw bena sa; nka ni aw ka aw farikolo ta kewalejuguw faga Nin Saninman baraka ra, o tuma aw bena panamanya.

¹⁴ Sabu minw bee be tagama ka kapa ni Ala Nin Saninman sago ye, olugu bee ye Ala denw ye.

¹⁵ Sabu aw ka Nin Saninman min sɔrɔ, ale tɛ aw kɛ jɔn ye, k'a to aw ye to ka siran tuun. Nka o Nin Saninman bɛ aw kɛ Ala denw le ye; ale baraka le ra an bɛ Ala wele ni kanba ye, k'a fɔ ko: «An Fa!»

¹⁶ Nin Saninman yɛrɛ bɛ seereya kɛ ka bɛn ni an yɛrɛ nin ta seereya ye, ko an kɛra Ala denw ye.

¹⁷ Ayiwa, ni an kɛra Ala denw ye, o tuma a ka fɛn minw layiri ta an ye, an bɛna o sɔrɔ fana. An bɛna o fɛn minw sɔrɔ, an ni Kirisita le bɛna o sɔrɔ jɔɔɔn fɛ; sabu ni an bɛ tɔɔrɔ ni a ye, an bɛna bɔnya sɔrɔ ni a ye fana.

Lanabaga ta jigiya
(Yuhana 10.27-30)

¹⁸ Ne b'a jate ko tɔɔrɔ min bɛ an kan sisan, o tɛ se ka suma ni sini ta bɔnya ye hali dɔɔnin, Ala bɛna o bɔnya min yira an na.

¹⁹ Ala bɛna a ta denw ta bɔnya yira lon min na, danfɛnw bɛɛ kɔrɔtɔnin bɛ o lon makɔnɔna.

²⁰ Sabu Ala ta danfɛnw bɛɛ kɛra jacinanw ye. A tun man di o ye ka kɛ ten, nka Ala yɛrɛ le ka o kɛ; o bɛɛ n'a ta, jigiya bɛ yi hali bi.

²¹ Sabu lon dɔ, Ala bɛna a ta danfɛnw bɛɛ bɔ saya ta jɔnya ra; Ala denw kɛra o yɛrɛ ta ye bɔnya min kama, o bɛna dɔ sɔrɔ o ra.

²² An k'a lon ko fɔ ka na se bi ma, danfɛnw bɛɛ bɛ nɔnana tɔɔrɔ boro, i n'a fɔ muso lasiritɔ min b'a fɛ ka jigi.

²³ Nka olugu dɔrɔn tɛ; Nin Saninman* dira an minw ma, ka kɛ i n'a fɔ Ala ta nɛɛma fɔlɔ, anw fana bɛ nɔnana an yɛrɛ kɔnɔ. Lon min Ala bɛna an kɛ a ta denw ye ka an farikolo bɔ jɔnya ra pewu, an bɛ o lon le makɔnɔna.

²⁴ Sabu an kisira, nka an ta kisiri ye jigiya le ye. Nka i ja bɛ jigiya min na, o tɛ jigiya ye tuun. I ja lara fɛn min kan ka ban, yala o ye jigiya dama le ye tuun wa?

²⁵ Nka i n'a fɔ an ja tɛ fɛn min na, an jigi bɛ o kan, an bɛ muɔu ka a kɔnɔ.

²⁶ O cogo ra, Nin Saninman fana bɛ an dɛmɛ an ta barakantanya kɔsɔn; sabu an ka kan ka Ala daari cogo min na, an yɛrɛ tɛ o lon. Nka Nin Saninman kɔni bɛ Ala daari an ye ni nɔnakanw ye, minw tɛ se ka lakari.

²⁷ O ra, Ala min bɛ mɔɔɔ jusukunnakow bɛɛ lon, ale bɛ Nin Saninman ta miiriyaw lon; sabu Nin Saninman bɛ daariri kɛ Ala ta mɔɔɔ saninmanw ye ka kapa ni Ala sago le ye.

Ala ta kanuyaba

²⁸ An k'a lon ko mɔɔɔ minw bɛ Ala kanu, ani Ala ka o wele ka kapa ni a ta latige ye, ko ni fɛn o fɛn ka olugu sɔrɔ, Ala b'a to o bɛɛ laban bɛ kɛ kopuman le ye olugu ta fan fɛ.

²⁹ Ala kɔnna ka minw janawoloma ka o kɛ a ta mɔɔɔw ye, a ka olugu ta ko latige ka bla, ka olugu kɛ i n'a fɔ Den* min bɔra ale Ala ra, janko o Den ye kɛ fɔlɔ ye a balemaw caman cɛ ra.

³⁰ A ka minw ta ko latige ka bla, a ka olugu wele fana; a ka minw wele, a ka olugu jate mɔɔɔ terenninw ye fana; a ka minw jate mɔɔɔ terenninw ye, a ka nɔɔrɔ la olugu kan fana.

³¹ Ayiwa, an bɛna mun le fɔ nin ko ra sa? Ni Ala bɛ an fɛ, jɔn le bɛ se ka wuri an kama?

³² Den min bɔra Ala yɛrɛ ra, a ma o bɔsi saya ma, nka a k'a di saraka ye an bɛɛ kɔsɔn; mun le bɛna a bari ka fɛn bɛɛ di an ma o Den sababu ra?

³³ Jɔn le bɛ se ka Ala ta mɔɔɔ janawolomaninw jaraki sa? Sabu Ala yɛrɛ le ka o jate mɔɔɔ terenninw ye.

³⁴ O kɔsɔn jɔn le bɛna o jaraki? Sabu Yesu Kirisita sara; o dɔrɔn tɛ, a kununa ka bɔ saya ra; a siginin bɛ Ala kininboroyanfan fɛ, a bɛ Ala daari an ye.

³⁵ Jɔn le bɛ se ka an faran ka bɔ Kirisita* ta kanuya ra sa? Nagban tɛ se, siranya tɛ se, tɔɔrɔ tɛ se, kɔngɔ tɛ se, fagantanya tɛ se, farati tɛ se, fagari tɛ se, foyi le tɛ se!

³⁶ I n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:
«Ala, ele le kosɔn, o bɛ an fagayɔrɔ jinina lon o lon;
o bɛ an jate i ko saga minw blara fagari kama.»

³⁷ Nka o tɔɔrɔw bɛɛ ra anw le ye sesɔrɔbagaw ye ka tɛmɛ bɛɛ kan, an kanubaga Ala baraka ra.

³⁸ Ne lara a ra, hali sigiya t'a ra, ko saya o, panamanya o, melekɛw o, jinaw o, setigi werɛw o, sisan ta fɛnw o, fɛn nataw o,

³⁹ sankolokɔnɔfɛnw ta fangaw o, dugukolokanfɛnw ta fangaw o, ko danfɛn si le tɛ se ka an faran ka bɔ Ala ta kanuya ra, a ka o kanuya min yira an na an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

9

Ala ka Izirayelimɔgɔw panawoloma (Galasikaw 4.22-31)

¹ Ne bɛ can le fɔra, faninya tɛ, sabu ne bɛ Kirisita* ta le ye; ne k'a lon ne jusukun na fana Nin Saninman* baraka ra, ko ne bɛ can le fɔra.

² Nanasisiba le bɛ ne kan, ne jusukun fana tɔɔrɔnin lo tuma bɛɛ ne balema Izirayelimɔgɔw kosɔn.

³ Sabu hali ni ne tun dangara olugu nɔ ra, ka faran ka bɔ Kirisita ta jɛnpɔgɔnya ra, janko olugu ye o jɛnpɔgɔnya sɔrɔ ka kisi, ne tun bɛ sɔn o ma.

⁴ Olugu le ye Izirayelimɔgɔw ye; Ala ka olugu le kɛ a ta mɔgɔw ye, ka nɔɔrɔ la o kan, ka jɛnpɔgɔnya don ni o ye, ka a ta cɛfɔninw ani a batocogo yira o ra, ka layiriw ta o ye.

⁵ Olugu le bɔra an bɛmaw ra. Adamadenya sira fɛ, Kirisita bɔra olugu le ra; ale le bɛ fɛn bɛɛ kunna; Ala lo, min ka kan ka tando tuma bɛɛ. Amina.

⁶ Ayiwa, o kɔrɔ tɛ ko Ala ta kuma kɛra fɛngbansan ye dɛ! Sabu minw bɛɛ bɔra Izirayeli* ta duruja ra, o bɛɛ le ma kɛ Izirayelidenw yɛɛyɛɛ ye.

⁷ Minw bɛɛ bɔra Iburahima ra, olugu bɛɛ le fana tɛ Iburahima ta denw yɛɛyɛɛ ye. Sabu Ala k'a fɔ Iburahima ye ko: «I ta duruja bɛna bɔ Isiyaka le ra.»

⁸ Ayiwa, o kɔrɔ ye ko den minw worora adamaden baraka ra, olugu le tɛ jate Ala denw ye; minw worora Ala ta layiri sababu ra, olugu le bɛ jate Ala ta duruja ye.

⁹ Ala ka layiri ta ka kuma min fɔ, o flɛ nin ye, ko: «Ne bɛna sekɔ ka na san wɛrɛ jɔgɔntumasi; o tuma Saran bɛna dɛncɛ sɔrɔ.»

¹⁰ Ayiwa, a ma dan Saran ta ma, nka Rebeka ta fana kɛra ten; ale ka flaninw kɔnɔ ta an bɛmaccɛ Isiyaka fɛ.

¹¹ O wagati ra, k'a sɔrɔ denw tun ma woro ban, o ma kɔɔnuman kɛ, o ma kojugu kɛ, Ala kumana Rebeka fɛ, janko a tun b'a fɛ ka min panawoloma ka kapa ni a ta latige ye, o le ye kɛ, a kana kɛ mɔgɔ kewale baraka ra, nka a ye kɛ ka kapa ni ale Ala yɛɛ sago le ye.

¹² Ala k'a fɔ Rebeka ye ko: «Kɔrɔcɛman le bɛna kɛ dɔgɔcɛman ta jɔn ye,» i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

¹³ «Ne ka Yakuba kanu, ka ban Esawu ra.»

Ala ka siya wɛrɛ mɔgɔw fana panawoloma

¹⁴ Ayiwa, an bɛna mun le fɔ sa? Yala terenbariya bɛ Ala ta kow ra wa? Fiyewu!

¹⁵ Sabu Ala ko cira Musa ma ko: «Ni ne b'a fɛ ka makari mɔgɔ min na, ne bɛ makari o tigi ra; ni ne ko ne bɛ hina min na, ne bɛ hina o tigi ra fana.»

¹⁶ O cogo ra, mogo sago, walama mogo ta baara te se k'a to Ala ye hina i ra; Ala yere le be se ka hina mogo ra.

¹⁷ Kitabụ kono, Ala k'a fo Farawona ye ko: «Ne ka ele sigi masaya ra, ka ele ke sababu ye ka ne ta se bagaya yira, janko ne togo ye fo dugukolo yoro bee ra.»

¹⁸ O koso ni Ala b'a fe ka hina min na, a be hina o ra; ni a b'a fe ka min jusukun gbeleya, a be o jusukun gbeleya fana.

¹⁹ Dow bena a fo ko: «O tuma mun koso Ala be mogow jaraki tuun? Jon be se ka ban a sago ma?»

²⁰ Ayiwa, ele min be o fo, ele adamaden gbansan, ele ye mun le ye ko ele be Ala soso? Yala bogodaga be se k'a fo dagalalagabaga ma wa, ko: «Mun koso i ka ne lalaga tan?»

²¹ Yala dagalalagabaga ta le te bogo ye wa? A be se ka o bogo kelen ke ka daga songogbelen do lalaga, ani ka daga gbansan do fana lalaga.

²² Ayiwa, Ala tun b'a fe ka a ta dimi ni a ta se bagaya yira minke, o koso minw ka a ta dimi lawuri, a ka olugu ta kewalejuguw sonmina ka mupu o koro kosebe; o mogow blara halakiri le kama.

²³ Ayiwa, a hinara minw na ka o laben ka bla bonya kama, ni a ko a be a ta bonya la olugu kan, k'a caya, aw be se ka mun le fo o ra?

²⁴ Ala ka anw le wele; a ma an wele ka bo Yahudiyaw doron le ce ra de, a ka an wele ka bo siya were mogow* ra fana.

²⁵ A ka o le fo cira Oze ta kitabụ kono, ko:

«Mogo minw tun te ne ta siya ye,
ne bena olugu le wele ko <ne ta siya.>

Minw tun te ne ta mogo kanuninw ye,
ne bena olugu wele ko <ne ta mogo kanuninw.>

²⁶ A tun fora o ye yoro min na ko o te <Ala ta mogow> ye,
o yoro yere ra o bena wele ko <Ala panaman yere ta denw.> »

²⁷ Cira Ezayi fana perenna k'a fo Izirayelimogow ta ko ra, ko:
«Hali ni Izirayelimogow cayara ka ke i ko kogojida kenken,
o bee ra mogo dama dama le bena kisi.

²⁸ Sabu Matigi ka kiti min latige, a bena o kiti tige joona joona dunupamogow kan.»

²⁹ Cira Ezayi tun k'a fo fana ko:

«Ni Fangatigi Ala tun ma makari an na ka duruja do to an ye,
an tun bena ban pewu i ko Sodomukaw,
an tun bena ke i ko Gomorikaw le.»

Terenninya te soro sariya sababu ra

(Romukaw 3.19-29; Galasikaw 3.8-14,21-29)

³⁰ Ayiwa, an bena mun le fo sa? Siya were mogow* minw tun te terenninya sira pinina, Ala ka olugu jate mogo terenninw ye; o ka o terenninya soro lanaya sababu ra.

³¹ K'a soro Izirayelimogow, olugu minw tun be terenninya pinina sariya sababu ra, olugu ma o soro.

³² Mun koso? Sabu Izirayelimogow m'a pini lanaya sababu ra, nka o k'a pini o yere ta kewalew le sababu ra. O sen talonna kabakuru le ra ka ben.

³³ I n'a fo a sebera Kitabụ kono cogo min na, ko:

«A fle, ne be sentalon kabakuru do bla Siyon,
min bena ke dow kunnacen sababu ye.

Nka ni mogo min ka a jigi la a kan, Ala tena o tigi janfa fiyewu!»

10

¹ Ayiwa, ne balemaw, ne be min fe ni ne jusukun bee ye, ani ne be Ala daarira min na ne ta siya Izirayelimogow ta ko ra, o ye ko o ye kisi.

² Sabu ne be nin seereya ke, ko o cesirinin lo Ala ko ra, nka hakiri te o fe.

³ Ala be mogɔ jate mogɔ terennin ye cogo min na, o ma o faamu. O b'a fe ka ke mogɔ terenninw ye o yere ta kewalew le sababu ra. O ra, Ala be mogɔ jate mogɔ terennin ye sira min fe, o ma son o ma.

⁴ Kirisita* le kera sariya* laban ye, janko ni mogɔ minw bee ka la ale ra, Ala ye olugu jate mogɔ terenninw ye.

Ni mogɔ min ka la Matigi ra o be kisi

⁵ Ayiwa, mogɔ be se ka jate mogɔ terennin ye sariya* sababu ra cogo min na, cira Musa ka o fo; a ko: «Ni mogɔ min ka se ka nin kow sira tagama, o tigi be kisi o sababu ra.»

⁶ Mogɔ be se ka jate mogɔ terennin ye lanaya sababu ra cogo min na, o fora, ko: «I kana a fo i yere konɔ ko: <Jon le bena yelen ka taga sankolo ra an ye?> (O konɔ ye ko ka Kirisita* lajigi.)

⁷ Walama ko: <Jon le bena jigi dugukolo jukoro an ye?> (O konɔ ye ko ka Kirisita lawuri ka bo saya ra.)»

⁸ O kuma be mun le fo sa? A ko: «Kuma be i kere fe, a be i da ra, a be i jusukun na fana.» O kuma ye lanaya ta kuma le ye, an be min waajuri kera mogow ye.

⁹ Ni i k'a fo i da ra ko Yesu le ye Matigi ye, ani ka la a ra i jusukun na ko Ala k'a lakunu ka bo saya ra, i be kisi.

¹⁰ Sabu ka la Yesu ra i jusukun na, o le b'a to Ala be i jate mogɔ terennin ye; k'a fo i da ra, o le b'a to i be kisiri soro.

¹¹ Sabu a sebera Kitabu konɔ ko: «Ni mogɔ o mogɔ ka la Matigi ra, Ala tena o tigi janfa fiyewu.»

¹² O koson Yahudiyaw o, siya were mogow* o, do ma bo do ra; Matigi kelenpe le be o bee kunna, ani minw bee be a togo wele, a be konuman ke olugu bee ye k'a caya.

¹³ Sabu a sebera ko: «Ni mogɔ o mogɔ ka Matigi togo wele, o tigi be kisi.»

¹⁴ Nka o bena a togo wele cogo di, ni o ma la a ra? O bena la a ra cogo di, ni o ma a ko men? O bena a ko men cogo di, ni mogɔ ma a waajuri ke?

¹⁵ Mogɔ bena a waajuri ke cogo di, ni mogɔ ma ci a kama? I n'a fo a sebera Kitabu konɔ cogo min na, ko: «Minw be na ni kibarɔ dimanw ye, olugu nacogo ka ji.»

¹⁶ Nka o bee n'a ta, mogow bee ma son Kibarɔ Diman* ma. O koson cira Ezayi k'a fo ko: «Matigi, jontigi le sonna ka la an ta waajuri kumaw ra?»

¹⁷ Ayiwa, an be waajuri min lamen, lanaya be soro o le fe; o waajuri bora Kirisita ta kuma le ra.

¹⁸ Ayiwa, ne ko: Yala Izirayelimogow ma o waajuri men le wa? O k'a men ke! Sabu a sebera ko:

«O kumakan sera dugukolo fan bee ra;
o ta kumaw sera fo dunupa danw na.»

¹⁹ Ayiwa, ne be pininkari ke tuun, ko: Yala Izirayelimogow ma o faamu le wa? Cira Musa konna k'a fo ko:

«Aw te siya min jatera,
ne bena a to o celiya ye aw mina;
aw be siya min flera hakirintan ye,
ne bena a to o dimi ye aw mina.»

²⁰ O kɔ, cira Ezayi fana k'a ja gbeleya k'a fɔ ko:
«Mɔgo minw tun tɛ ne yɔrɔpinina, olugu ka ne ye;
minw tun tɛ miirira ne ta ko ra, ne ka ne yere yira olugu le ra.»

²¹ Nka Izirayelimɔgow ta ko ra, a ko:
«Ne ka ne boro lɔ tere kururu bɛɛ
siya murutinin ni siya bannin dɔ le ye.»

11

Ala ma ban Izirayelimɔgow ra

¹ Ayiwa, ni a bɛ ten o, o kɔrɔ ye ko Ala banna a ta mɔgow, Izirayelimɔgow ra wa? Fiyewu! Sabu ne fana ye Izirayeliden le ye, ne bɔra Iburahima ta duruja ra, Boniyaminu ta gba ra.

² Ala konna ka a ta mɔgo minw panawoloma ka o kɛ a ta ye, a ma ban olugu ra. Cira Iliya* ka kuma min fɔ Izirayelimɔgow kama Ala ja kɔrɔ, Kitabu ka min fɔ o ko ra, aw ma o lon wa?

³ A ko: «Matigi, o ka i ta ciraw faga, ka i ta sarakajenifenw* cici. Ne kelenpe le tora; o b'a fɛ ka ne fana faga.»

⁴ Nka Ala ka a jaabi cogo di? A ko: «I kelen ma to; ne ka mɔgo waga wolonfla le mara ne yere ye. Olugu si ma o kinbiri gban Baali* kɔrɔ ka a bato.»

⁵ O cogo ra fana, an bɛ wagati min na sisan, Izirayelimɔgow tɔ fitini bɛ yi, Matigi ka minw panawoloma ka kapa ni a ta nɛɛma ye.

⁶ Ayiwa, ni Ala ka o panawoloma ka kapa ni a ta nɛɛma ye, o cogo ra o yere ta kɛwalew nɔ tɛ tuun; ni o tɛ, Ala ta nɛɛma tɛna kɛ nɛɛma ye tuun.

⁷ Ayiwa, o kɔrɔ le ye di? Izirayelimɔgow tun bɛ min pinina, o ma o sɔrɔ; Ala ka minw panawoloma, olugu le ka o sɔrɔ. Tɔw jusukun gbeleyara.

⁸ I n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«Ala ka o hakiri lasunɔgo,
janko o kana yeri kɛ,
ani o kana mɛnni kɛ o toro ra.
A kɛra ten le fɔ ka na se bi ma.»

⁹ Dawuda fana ko:

«Ala y'a to o ta domunibaw ye kɛ jan ye ka o mina,
ka kɛ jɔ ye ka o mina, ka kɛ o ben sababu ye;
o ye kɛ o ta kojugu sara ye.

¹⁰ Ala ye o paw ye fin, o kana yeri kɛ tuun;
ka sege la o kan, o kɔ kurunin ye to wagati bɛɛ.»

Ala ka min kɛ siya were mɔgow ye

(Matiyu 21.40-43; Efesikaw 2.7-13)

¹¹ Ayiwa, ne ko: Izirayelimɔgow talonna minke, yala o benna pewu le wa? Fiyewu! Nka o ta firiri kɛra sababu ye k'a to siya were mɔgow* ka kisiri sɔrɔ, janko olugu celiya ye kɛ o ra.

¹² Ayiwa, ni Izirayelimɔgow ta firiri kɛra nafa ye dununamɔgow fɛ o, ani o majigira minke, ni o kɛra, nafa ye siya were mɔgow fɛ, o tuma ni o bɛɛ nana yeɛɛma ka na Ala fɛ, o tɛna kɛ koba ye ka tɛmɛ a tɔ bɛɛ kan wa?

¹³ Ne bɛ nin fɔra sisan aw siya were mɔgow* le ye. Ala ka ne kɛ siya were mɔgow ta ciraden* ye, ne fana bɛ nagari o baara kosɔn,

10:20 10.20 Nin kuma fɔra Ezayi 65.1. **10:21 10.21** Nin kuma fɔra Ezayi 65.2. * **11:2 11.2** Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli. **11:3 11.3** Nin kuma fɔra Masacew folɔ 19.10,14. **11:4 11.4** Nin kuma fɔra Masacew folɔ 19.18. **11:8 11.8** Nin kuma fɔra Sariya 29.3; Ezayi 6.10. **11:10 11.10** Nin kuma fɔra Zaburu 69.23-24.

¹⁴ janko ni a be se ka ke, o celiya ye ke ne ta siyamogow ra, ka ke sababu ye k'a to dow ye kisi.

¹⁵ Sabu Ala ka o bla kere fe minke, ni o kera, sababu ye ka ben don dunupamogow ni Ala ce, o tuma ni Ala nana o bla o no ra do? O bena ke koba le ye, ka ke i ko suw le kununa ka bo saya ra.

¹⁶ Ni burukun folo dira Ala ma saraka ye, a to bee le be saninya. Ni yiri liliw saninyanin lo, a borow fana saninyanin lo.

¹⁷ Ayiwa, Izirayelimogow, minw ye oliviye panaman yiriborow ye, ni Ala ka o yiriboro dow tigetige ka ele noro o no ra, ele siya were* mogow min ye kongo oliviye yiriboro ye, ni Ala k'a to ele ka nafa sorow oliviye panaman liliw na, k'a to o yiri ji ye ele baro,

¹⁸ ele kana waso yiri panaman ta borow ma. Ni i be waso, i ka kan k'a lon ko ele le ma liliw mina; nka liliw le ka ele mina.

¹⁹ I bena a fo ko: «O yiriborow ma tige ka bo yi, janko ne le ye noro o no ra wa?»

²⁰ Can lo! Olugu tigera ka bo yi o ta lanabariya le koson, ele norow o no ra i ta lanaya koson. O koson ele kana waso, nka siran Ala na!

²¹ Sabu ni Ala ma yiriboro panaman to yi, a tena ele fana to yi.

²² Aw y'a fe, Ala ta pumanya ni a ta fariya be yira cogo min na. Minw be bo a ta sira kan, a ta fariya be se olugu le ma, nka Ala ta pumanya be ele kan, ni i koni ka to a ta pumanya ra. Ni o te, ele fana bena tige ka bo yi.

²³ Ni Izirayelimogow fana ka bo o ta lanabariya sira kan, Ala bena o noro o nokoro ra; sabu se be Ala ye ka o noro kura ye tuun.

²⁴ Ele tigera ka bo kongo oliviye yiri ra, ka na ele noro oliviye panaman yiri ra, k'a sorow aw te yiri suguya kelen ye! Olugu minw ta yiri lo, olugu noro tena diya belen wa?

Izirayelimogow tow ta kisiri ko

²⁵ Ayiwa, ne balemaw, ne b'a fe aw ye nin gundo lon, janko aw kana aw yere jate hakiritigiw ye ka teme tow kan. Izirayelimogow dow jusukun gbeleyara, fo Ala ka siya were mogow* minw panawoloma, olugu bee ye don folo.

²⁶ O cogo ra Izirayeli bee bena kisi, i n'a fo a sebera cogo min na, ko: «Kisibaga* bena bo Siyon, a bena Yakuba ta denw ta terenbariya bo o ra.

²⁷ Ne bena o jengogonya le don ni o ye, ni ne ka na o ta jurumunw bo o kunna tuma min na.»

²⁸ Ayiwa, Izirayelimogow ma son Kibaro Diman* ma minke, o ra o kera Ala juguw ye, janko aw ye o nafa sorow. Nka ka kapa ni Ala ta panawolomari ye, Ala be o kanu a ta layiri taninw koson o bemaw ye.

²⁹ Sabu Ala be fen minw di, a te seko ka o mina tuun; a te mogow wele, ka seko ka ban o tigi ra tuun.

³⁰ Folofolo aw tun te Ala kan mina; Izirayelimogow nana ban Kibaro Diman ma minke, o kera sababu ye k'a to Ala hinara aw ra.

³¹ O cogo ra, olugu le ka Ala kan bla, janko Ala ye hina aw ra; Ala hinara aw ra cogo min na, a bena hina olugu fana ra ten.

³² Sabu Ala ka mogow bee to o ta kanminabariya ra, ka na hina o bee ra.

Ala ta sebayaba

³³ E! Can ra, Ala ta fentigiya, ani a ta hakiritigiya, ani a ta lonniya dunya te se ka lon! A ta kolatigeninw ka bon ka teme adamaden hakiri dan kan! A ta siraw te se ka lon!

³⁴ I n'a fɔ a sebera cogo min na, ko:

«Jɔn le ka Matigi Ala ta miiriya lɔn?

Jɔn le kera a ladibaga ye?

³⁵ Jɔn le konna ka fɛn di Ala ma, ka n'a fɔ ko ale ta juru b'a ra?»

³⁶ Fɛn bɛɛ bɔra ale le ra, fɛn bɛɛ bɛ a nɔ ra ale le baraka ra, fɛn bɛɛ bɛ ale le ta ye; a ka kan ni bonya ye wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ! Amina.

12

Lanabaga ta tagamacogokura

¹ Ayiwa, ne balemaw, i n'a fɔ Ala ka o pumanyaba kɛ an ye, o kosɔn ne bɛ aw daari ko aw ye aw yɛɛ farikolo di Ala ma, i ko saraka panaman, ani saraka saninman, saraka min ka di Ala ye; o le fana ye batorisɔbɛ ye.

² Aw kana aw ta kokɛtaw kapa ni nin dunupamɔgow ta ye. Nka aw y'a to Ala yɛɛ ye miiriyakura don aw hakiri ra, ka aw yɛɛma; o cogo ra, Ala bɛ min fɛ, min ka ji, min ka di a ye, min dafanin lo, aw bɛna o faamu.

Lanabagaw ka kan ka jɛn ka baara kɛ

(Korentikaw fɔlɔ 12.12-27; Efɛsikaw 4.1-16)

³ Ala ka nɛɛma min kɛ ne ye, o nɛɛma baraka ra ne b'a fɔ aw bɛɛ kelen kelen ye ko Ala ka aw kɛ min ye, aw kana aw yɛɛ jate ka tɛmɛ o kan; aw ye yɛɛmajigiya don aw yɛɛ ra. Ala ka se min di aw ma aw ta lanaya kosɔn, aw ye aw ta kow kɛ ka kapa ni o le ye.

⁴ Farikolo kelen le bɛ an fɛ, nka a yɔrɔw ka ca. An farikolo yɔrɔ si ni si ta baara tɛ kelen ye fana.

⁵ O cogo kelen na, anw lanabagaw ka ca, nka an bɛɛ kera farikolo kelen ye Kirisita* ta jɛnɔgɔnya ra; an bɛɛ sirira jɔgɔn na, ka kɛ jɔgɔn farikolo yɔrɔ dɔ ye.

⁶ Nka an ninyɔrɔw tɛ kelen ye ka kapa ni Ala ta nɛɛma dinin ye an ma. O kosɔn ni Ala bɛ kuma don min da ra ka mɔgow waaju, o tigi ye o kɛ ka kapa ni lanaya ye.

⁷ Ni dɔ ta kera baara ye, o tigi ye o baara kɛ. Ni min ta kera karan ye, o tigi ye mɔgow karan.

⁸ Ni min ta kera ka mɔgow ja gbɛɛya, o tigi ye o kɛ. Min bɛ mɔgow sɔn, o tigi ye a boro labla ka o kɛ. Ni min kera mɔgow jamɔgo ye, o tigi ye o kɛ ka ja. Min bɛ janibagatɔw dɛmɛ, o tigi ye o kɛ ni pagari ye.

Lanabagaw ka kan ka tagama kanuya ra

⁹ Aw ta jɔgɔnkanu kana kɛ ni flankafuya ye. Aw ye kojugu haramuya. Aw ye nɔrɔ konuman le ra kɔsɛbɛ.

¹⁰ Aw ye jɔgɔn kanu kɔsɛbɛ i ko balemaw. A ye kɛ bɛɛ jusu ra ko ale le ka kan ka kɔn ka tɔw bonya.

¹¹ Aw ye aw yɛɛ ɛsiri baara ra, aw kana kɛ salibagatɔw ye. Aw ye baara kɛ Matigi ye ni aw jusukun bɛɛ ye.

¹² Jigiya min bɛ aw fɛ, aw ye pagari o kosɔn. Aw ye tɔrɔ mupu; aw ye jija Aladaari ra.

¹³ Ala ta mɔgo minw mako bɛ dɛmɛri na, aw ye olugu dɛmɛ. Aw ye jija ka lonanw ladon.

¹⁴ Minw bɛ aw tɔrɔ, aw ye dugawu kɛ olugu ye; aw ye dugawu le kɛ, aw kana mɔgo danga.

¹⁵ Minw bɛ pagari, aw ye pagari ni olugu ye; minw bɛ kasi, aw ye kasi ni olugu ye.

¹⁶ Aw ye bɛn kelen ma. Aw kana miiri kobabaw ma ka aw yɛɛ bonya, aw ye sɔn yɛɛmajigiya le ma. Aw kana aw yɛɛ jate ko aw ye hakiritigiw ye.

¹⁷ Ni mɔ̀gɔ dɔ ka kojugu kɛ aw ra, aw kana o juru sara ni kojugu dɔ wɛrɛ ye. Aw ye jija ka koɲuman kɛ bɛɛ ye.

¹⁸ Ni a kɔni ka dan aw ma, aw ye aw seko bɛɛ kɛ k'a to hɛra ye kɛ aw ni mɔ̀gɔ bɛɛ cɛ.

¹⁹ Ne balema kanuninw, aw yɛrɛ kana aw yɛrɛ dimibɔ; aw y'a to Ala ma. Sabu a seɓɛra Kitabu kɔnɔ, ko: «Ne le bɛna hake bɔ, ne le bɛna kojugu juru sara. Matigi Ala ko ten.»

²⁰ Ala ta Kuma ko fana, ko: «Ni kɔngɔ bɛ i jugu ra, domuni di a ma; ni minlogoto b'a ra, ji di a ma. Ni i bɛ o kɛra, a bɛ i ko i bɛ takami le cɛra ka o kɛ a kun na.»

²¹ I kana a to kojugu ye se i ra. Nka jija ka koɲuman kɛ ka se sɔrɔ kojugu kan.

13

Lanabagaw ka kan ka koro fagamaw ye (Piɣeri fɔlɔ 2.13-17)

¹ Ayiwa, mɔ̀gɔ bɛɛ ka kan ka koro fagamaw ye; sabu fanga tɛ yi, ni min ma bɔ Ala ra. Fagama minw sigira, Ala le ka olugu sigi.

² O kosɔn mɔ̀gɔ min bɛ ban fagamaw ta ma, o tigi banna Ala ta Kuma le ma. Minw fana bɛ ban fagamaw ta ma, olugu bɛna kiti le lase o yɛrɛ ma.

³ Ni i bɛ koɲuman kɛ, i sirankun tɛ fagamaw ɲa. Ni i bɛ kojugu kɛ, o le b'a to i bɛ siran fagamaw ɲa. Ni i t'a fɛ ka siran fagamaw ɲa, o tuma i ye koɲuman kɛ; ni i ka koɲuman kɛ, o bɛna i tando.

⁴ Fagamaw bɛ baara min kɛra, o bɛ o kɛra Ala le ye, aw ta ɲa kosɔn. Ni i bɛ kojugu kɛ, o tuma i ka kan ka siran o ɲa, sabu maramafen min bɛ o boro, o tɛ o boro gbansan. O bɛ Ala ta baara le ra; o bɛ Ala dimibɔ kojugukɛbaga ra, ka a ta kojugu hake bɔ o ra.

⁵ O kosɔn aw ka kan ka koro fagamaw ye; o bɛ se ka tɔrɔ min lase an ma, a kana kɛ o ɲasiran dɔrɔn kosɔn, nka aw yɛrɛ ka kan ka a lɔn aw jusukun na ko ka koro o ye, ko o ka ɲi.

⁶ O le kosɔn fana aw bɛ ninsɔngɔ sara. Sabu fagama minw bɛ o baara kɛra, Ala le ka olugu bla o baara ra, ko o y'a kɛ ka ɲa.

⁷ Ayiwa, mɔ̀gɔ bɛɛ kelen kelen ka kan ni min ye, aw ye o kɛ o ye. Aw ka kan ka ninsɔngɔ sara min ye, aw ye a sara o ye. Aw ka kan ka wusugu sara min ye, aw ye a sara o ye. Aw ka kan ka siran min ɲa, aw ye siran o ɲa. Min ka kan ni bonya ye, aw ye o bonya.

Ka tagama kanuya ra (Matiyu 22.35-40; Yuhana fɔlɔ 3.11-23)

⁸ Ayiwa, ne balemaw, ni ɲɔgɔnkanu tɛ, mɔ̀gɔ si ta juru wɛrɛ kana kɛ aw ra; sabu ni mɔ̀gɔ min bɛ mɔ̀gɔ tɔw kanu, o tigi ka Ala ta sariya bɛɛ le dafa.

⁹ Sabu ci minw fɔra ko: «I kana jɛnɛya kɛ, i kana mɔ̀gɔ faga, i kana sonyari kɛ, i kana ɲabɔ mɔ̀gɔ borofɛn fɛ,» ani a tɔw bɛɛ, o kumaw bɛɛ bɛ nin kuma kelen le kɔnɔ ko: «I ka kan ka i mɔ̀gɔɲɔgɔn kanu i ko i yɛrɛ.»

¹⁰ Ni i bɛ i mɔ̀gɔɲɔgɔn kanu, i tɛ kojugu kɛ a ra. O kosɔn ni i bɛ tɔw kanu, i ka Ala ta sariya* bɛɛ le dafa.

Ka dibirakow dabla

¹¹ Ayiwa, aw ka kan ka o kuma jate, sabu an bɛ wagatigbelɛn min na sisan, aw yɛrɛ ka o lɔn. Aw kunutuma sera ka bɔ sunɔgɔ ra, sabu kisiri yɔrɔ ka surun an na sisan ka temɛ an ta lanaya daminawagati kan.

¹² Ne balemaw, su janfara dɛ! Dugugbɛ surunyara. Kɛwalejugu minw bɛ kɛ dibi ra, an ye o dabla pewu, ka an yɛrɛ labɛn ka tagama yeelen le ra.

¹³ An ye an tagamacogo teren, k'a gbɛ i n'a fɔ an bɛ kow kɛ tere fɛ cogo min na. An ye an yɛrɛ kɔrɔsi domuniba dama tɛmɛninw ma, ani dɔrɔtɔya, ani jatɔya, ani marobariyako dama tɛmɛninw, ani kerɛmisɛnw, ani pangboya.

¹⁴ Aw ye Matigi Yesu Kirisita ta cogo don aw yɛrɛ ra i ko derege; aw kana miiri aw farisogo ta negerakow ra, ko aw bɛ farisogo diyanyakow kɛ.

14

Lanabagaw ka kan ka jɔgɔn ta ko muɲu

(Korentikaw fɔlɔ 4.3-5; 8.1-13; 10.23-33)

¹ Ne balemaw, aw ra minw baraka ka dɔgɔ lanaya ra, aw ye sɔn olugu ma; aw kana o ta miiriya sɔsɔ.

² Dɔ fɛ, domunifɛn bɛɛ bɛ se ka domu; nka dɔ baraka ka dɔgɔ lanaya ra minkɛ, ale bɛ nankɔrafɛnw dɔrɔn le domu.

³ Min bɛ domunifɛn bɛɛ domu, ale kana a mɔgɔjɔgɔn mafiyɛnya, ko mun kosɔn a tɛ fɛn bɛɛ domu; min tɛ domunifɛn bɛɛ domu, ale fana kana a mɔgɔjɔgɔn jaraki, ko mun kosɔn a bɛ fɛn bɛɛ domu; sabu Ala sɔnna a ma.

⁴ Ele ye jɔn ye, ko ele bɛ mɔgɔ wɛrɛ ta baaraden jaraki? Ni a lɔra o, walama ni a benna o, o ye a matigice ta ko le ye. A fana bɛna teren, sabu se bɛ Matigi Ala ye ka baraka don a ra.

⁵ Ayiwa, mɔgɔ dɔ bɛ yi, ale bɛ lonw bɔ jɔgɔn na, nka dɔ wɛrɛ fɛ lonw bɛɛ ka kan. Miiriya min bɛ min fɛ, o ye to ni o ye, sigiya kana kɛ a fɛ.

⁶ Min bɛ lonw bɔ jɔgɔn na, ale bɛ o kɛ ka Matigi le bonya. Min bɛ domunifɛn bɛɛ domu, ale bɛ o kɛ ka Matigi le bonya, sabu a bɛ baraka la Ala ye; min fana tɛ domunifɛn bɛɛ domu, ale bɛ o kɛ ka Matigi le bonya, sabu ale fana bɛ baraka la Ala ye.

⁷ An si tɛ panamanya an yɛrɛ ye, an si tɛ sa fana an yɛrɛ ye.

⁸ Ni an bɛ panamanya, an bɛ panamanya Matigi le ye; ni an bɛ sa, an bɛ sa Matigi le ye. O kosɔn ni an panaman lo o, ni an sara o, an ye Matigi ta le ye.

⁹ Kirisita* sara, ka kunu ka bɔ saya ra, janko ka kɛ suw ni panamanw bɛɛ Matigi ye.

¹⁰ Ayiwa, mun kosɔn ele bɛ i balema jaraki? Mun kosɔn ele fana bɛ i balema mafiyɛnya? K'a sɔrɔ an bɛɛ le bɛna taga lɔ Ala ja kɔrɔ, a bɛ an ta kiti tige.

¹¹ Sabu a sɛbɛra Kitabu kɔnɔ, ko:

«Matigi ko:

«Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ko ne le ye Ala panaman ye;

adamadenw bɛɛ bɛna o kinbiri gban ne le kɔrɔ,

bɛɛ da bɛna ne tando.» »

¹² O cogo ra, an bɛɛ kelen kelen bɛna taga an yɛrɛ ta pafɔ Ala ja kɔrɔ lon dɔ.

Lanabaga man kan ka a balema kunnacɛn

(Korentikaw fɔlɔ 8.1-13)

¹³ O kosɔn an kana jɔgɔn jaraki tuun. Nka aw ye jija k'a to aw kana foyi kɛ min bɛ se ka kɛ sababu ye ka aw balema dɔ bla kojugu ra, walama ka a kunnacɛn.

¹⁴ An Matigi Yesu baraka ra, ne kɔni k'a lɔn k'a gbɛya, ani ne lanin b'a ra ko domunifɛn tɛ yi min ma saninya. Ni mɔgɔ min ka domunifɛn jate ko a saninyanin tɛ, a saninyanin tɛ o tigi le fɛ.

¹⁵ Ni ele be fen min domu, ni o be ke sababu ye ka i balema jusu kasi, o tuma i ma kanuya sira tagama. Kirisita* sara o balema min koson, i kana a to i ta domunifen ye ke sababu ye ka o lafiri.

¹⁶ Aw b'a jate ko fen min ka ni, o man kan ka ke sababu ye k'a to mogow ye aw togogugu fo.

¹⁷ Ala ta Masaya* kun te domuni ni minni ye; nka a kun ye Nin Saninman* ta terenninya ni a ta jususuma ni a ta nagari le ye.

¹⁸ Mogow min be baara ke Kirisita ye ni o miiriya ye, o tigi ko ka di Ala ye; mogow fana be a togoguman fo.

¹⁹ O le koson, fen min be na ni hera ye, ka an bee kelen kelen lataga na lanaya ra, an ye jija ka o le pini.

²⁰ Ala ka min ke i balema ye, i kana o cen domunifen koson. Can lo, domunifen bee ka ni; nka ni a domuko be ke sababu ye ka i balema bla kojugu ra, o man ni.

²¹ O koson ni i te sogo pimi, ni i te duven min, fen o fen be se ka ke sababu ye ka i balema do bla jurumun na, ni i be se ka o fenw bee ye ka o to yi, o ka ni.

²² Ayiwa, aw ta miiriya ye min ye o ko ra, o ye to aw yere ni Ala ce. Mogow min be domunifen jate fenpuman ye, ka a domu, hali a te sigiya a jusukun na, o tigi ta pana.

²³ Nka ni i be fen do domu k'a sorow sigiya be ele yere jusukun na o ko ra, ele jarakinin lo, sabu i be ko ke k'a sorow ele yere ma la a ra ko a bennin lo. Ni i be ko o ko ke k'a sorow i yere ma la a ra ko a bennin lo, o ye jurumun le ye.

15

Lanabaga barakantanw demecogo

¹ Anw minw baraka ka bon lanaya ra, an ye son barakantanw ma ni o ta barakantanya ye; an kana an yere diyanyakow ke.

² An ye an mogogogon diyanyakow le ke, a ta na kama, janko a baraka ye bonya lanaya ra.

³ Sabu hali Kirisita* ma a yere diyanyako ke. Nka a kera i n'a fo min sebera Kitabu konow, ko: «I mafiyenyabagaw be mafiyenyarikuma minw fo i ma, o kumaw be ben ne le kan.»

⁴ Kuma minw bee sebera Kitabu konow kakoro, o sebera le ka an karan mupuri ra, ka an jusu saaro, janko an ye jigi sorow.

⁵ Mupuri tigi Ala, ani jususaaro tigi Ala y'a to aw ye ben kelen ma, ka kapa ni Yesu Kirisita ta miiriya ye.

⁶ Ni o kera, aw bee be jen ka aw kan ke kelen ye, ka Ala bonya, min ye an Matigi Yesu Kirisita Fa ye.

Yesu Kirisita nana mogow bee koson

(Efesikaw 2.11-19)

⁷ Kirisita* sonna aw ma cogo min na, aw fana ye son jogon ma ten; o le be bonya la Ala togow kan.

⁸ Ne b'a fo aw ye ko Kirisita kera Yahudiyaw ta baaraden ye, janko Ala tun ka layiri minw ta o bemaw ye, a ye o dafa, k'a yira ko ni Ala ka min fo, a be o ke.

⁹ A nana minke, o koson siya were mogow* fana be Ala bonya Ala ta makari koson, i n'a fo a sebera Kitabu konow cogo min na, ko:

«O koson ne bena i togow tando siya were mogow ce ra, ka donkiriw la ka i togow bonya.»

¹⁰ A sebera fana tuun ko:

«Aw siya were mogow, aw ye nagari ni Ala ta mogow ye!»

¹¹ A sebera fana tuun ko:
«Aw siya were mōgow, aw bēe ye Matigi tando;
dunupamōgow bēe ye a tando!»

¹² Cira Ezayi fana ko:
«Mōgo dō bēna bō Yese ta duruja ra;
a bēna kē siya tōw bēe kunna,
a bēna kē siya were mōgow jigiya ye.»

¹³ Ayiwa, ne balemaw, jigi tugubaga Ala ye aw fa nagari ni jususuma ra, lanaya baraka ra, janko aw jigi ye bonya kosebe Nin Saninman* baraka ra.

Poli ta baarakescogo

(Korentikaw flanan 10.13-18)

¹⁴ Ne balemaw, ne yere lara a ra ko aw kōni, aw ta miiriya ye kopuman le ye; lonniya suguya bēe bē aw fē, aw bē se ka jōgon ladi fana.

¹⁵ O bēe n'a ta, ne ta sebe yoro dōw ra, ne ka ne yere ja gbeleya ka ko dōw fō aw ye, janko ka aw hakiri jigi; ne ka o kē, sabu Ala ka baraka don ne ra ka o baara karifa ne ma.

¹⁶ A ka ne kē Yesu Kirisita ta baaraden ye aw siya were mōgow* cē ra. Ala ka baara min di ne ma, ne bē o kē i ko Ala ta sarakalasebaga*, ka Kibaro Diman* fō, janko aw siya were mōgow* ko ye diya Ala ye, ka kē Ala ta ye, ka bla danna Ala ye, Nin Saninman* baraka ra.

¹⁷ O koson ne bē baara min kera Ala ye, ne bē se ka ne yere tando o ra Yesu Kirisita ta jēnōgonya ra.

¹⁸ Sabu ne tēna sōn ka fēn si fō, fō ne ka min kē Yesu Kirisita sababu ra, k'a to aw siya were mōgow ye sōn Ala ma; a ka o kē ne ta kuma ni ne ta kēwalew le sababu ra,

¹⁹ ani tagamasiyenw, ani kabakow, ani Ala Nin Saninman ta sebgaya. O cogo le ra, ne ka Kirisita* ta Kibaro Diman fō yoro bēe, k'a damina Zeruzalemu ni a laminiw na, ka taga se fō Iliri jamana ra.

²⁰ Kirisita togo ma deri ka fō yoro min na, ne tun t'a fē ka Kibaro Diman fō yoro were ni o yoro tē, janko ne kana taga baara kē mōgo were ta baara nō ra.

²¹ I n'a fō min sebera Kitabu kōnō, ko:
«A togo tun ma fō minw ye, olugu le bēna a ye;
minw tun ma a ko mēn, olugu le bēna a lōn.»

Poli tun b'a fē ka taga Rōmu

²² Ayiwa, o baaraw bēe le ka ne bari tuma caman ka taga aw fē yi.

²³ Nka sisan ne ta baara banna yan mara ra. Kabini san caman ne tun b'a fē ka taga aw fē yi;

²⁴ ne b'a fē ka tēmē ka aw flē, ne tagato Esipapi jamana ra. Ni ne ka aw logorake dōnin, aw bēna ne dēmē ka ne lase ne tagayoro ra.

²⁵ Sisan ne bē tagara Zeruzalemu ka taga lanabagaw ta cira ko panabo.

²⁶ Sabu Masedoni jamana ni Akayi jamana lanabagaw k'a latige o yere ma ka o boro kē jōgon kan, ka Yahudiya lanabaga fagantanw dēmē Zeruzalemu.

²⁷ Olugu yere le ka o ko latige. Nka can ra, o ta koketa tun lo fana; sabu Ala ka nēema min kē Yahudiya lanabagaw ye, ni olugu siya were mōgow* ka dō soro o ra, a ka kan fana olugu ye Yahudiya lanabagaw dēmē ni o borofenw ye.

²⁸ Ni o kow panabora, ni ne tagara o wari di, ne tagato Esipapi, ne bēna tēmē aw fē yi.

²⁹ Ne tagato aw fē yi, ne k'a lōn ko ne bēna taga ni Kirisita* ta barakaba ye.

³⁰ Ayiwa, ne balemaw, ne be aw daari an Matigi Yesu Kirisita togo koson, ani Nin Saninman* ta kanuya koson, ko aw ye to ka Ala daari ne ye, ka ne deme ne ta kere ra;

³¹ janko ne ye bosi Zude jamana lanabariw boro, ani ne be tagara wari min di lanabagaw ma Zeruzalemu, o ye o mina ni pagari ye.

³² Ni Ala ka o ke, ne ni pagari le bena se aw fe yi; ne bena nenekiriyoro soro aw fe yi doonin fana.

³³ Hera tigi Ala ye ke ni aw bee ye. Amina.

16

Poli ta fori

¹ Ayiwa, ne be an balemamuso Febe togonuman fo aw ye; Sankere lanabagaw ta jenkuru* demebaga do lo.

² Ni a ka se aw fe yi, aw y'a minako na, an Matigi ta jennogonya koson, k'a bonya i n'a fo Ala ta mogo ka kan ka bonya cogo min na. Ni a mako ka lo fen o fen na, aw y'a deme o ra, sabu a ka balema caman deme, ka ne yere deme.

³ Aw ye Pirisili ni Akila fo; ne baarakegonw lo, Yesu Kirisita ta baara ra.

⁴ Olugu le ka ne kisi, k'a ke fo o yere nin tun be pini ka to a ra; ne kelen le te o walenumanlon, nka siya were mogo* lanabagaw ta jenkuruw bee lo.

⁵ Lanabaga minw be jagon lajen o ta so, aw ye olugu fana fo.

Aw ye ne balemace kanunin Epayineti fo, min ye Azi jamana mogo folo ye ka la Kirisita* ra.

⁶ Aw ye Mariyamu fo, ale min ka baaragbelen caman ke aw ye.

⁷ Aw ye Andoronikusi ni Zuniyasi fo. Ne siyagon Yahudiya dow lo; an tun be kaso ra fana jagon fe. Mogow be olugu fana jate kosebe ciradenw* ce ra. O lara Yesu ra ne na.

⁸ Aw ye Anpiliyasi fo; ne balema kanunin lo Matigi ta jennogonya ra.

⁹ Aw ye Uribeni fo; ne baarakegon lo Kirisita ta baara ra.

Aw ye ne balema kanunin Sitakisi fo.

¹⁰ Aw ye Apelesi fo; ale toorora Kirisita togo koson, nka a ta lanaya ma bo a no ra. Aw ye Aritobuli ta somogow fo.

¹¹ Aw ye Herodiyon fo; ne siyagon Yahudiya do lo.

Aw ye Narisisi ta somogow fo, olugu minw be Matigi ta jennogonya ra.

¹² Aw ye Tirifeni ni Tirifozi fo, o balemamuso fla minw jijanin be Matigi ta baara ra.

Aw ye an balemamuso kanunin Perisidi fo; ale ka baara ke Matigi ye kosebe.

¹³ Aw ye Rufusi fo; Matigi ta mogo panaman lo. Aw ye a bamuso fo; ne fana bamuso lo.

¹⁴ Aw ye Asenkiriti fo, ani Filegon, ani Erimesi, ani Patorobasi, ani Herimasi, ani balema minw bee be ni o ye.

¹⁵ Aw ye Filologi fo, ani Zuli; ka Nere ni a balemamuso fo, ka Olenpi fo, ani lanabaga minw bee be ni o ye.

¹⁶ Aw ye jagon fo ni kanuyafori saninman ye.

Kirisita ta lanabagaw bee be aw fo.

Poli ta ladiri laban

¹⁷ Ne balemaw, ne be aw daari ko mogo minw be lanabagaw faran, ka o kunnacen, aw ye aw yere korosi o mogow ra. An ka aw karan min na, o te son o ma. Aw ye aw yere mabo o ra!

¹⁸ O mogo suguyaw te baara ke an Matigi Yesu Kirisita ye; o be baara ke o yere konobara le ye. Mogo minw ma fen faamu lanaya ra, o be olugu nege ni kumadimanw ni mogomalasakumaw ye.

¹⁹ Nka aw koni, aw ka Ala kan mina cogo min na, bee ka o lon. O koson ne be nagari aw koson. Ne b'a fe fana ko aw ye ke hakiritigiw ye ka konuman ke; kojugu no kana ye aw ta kewalew si ra.

²⁰ Ayiwa, a tena meen, hera tigi Ala bena Setana jongo aw senw koro.

An Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye.

²¹ Ne baarakengon Timote be aw fo; ani ne siyapogon Yahudiyaw, minw ye Lusisi, ani Jason, ani Sosipateri ye.

²² Ayiwa, ne Teritusi*, ne min ka nin letere sebe, ne fana be aw fo Matigi ta jengonya ra.

²³ Ne ta jatigice Gayusi be aw fo; yan lanabagaw ta jenkuru bee ta jatigice lo fana. Dugu warimarabaga Eratusi be aw fo, ani an balemace Karitusi.

²⁴ [An Matigi Yesu Kirisita ye neema aw bee ye. Amina.]

Ala tandori

²⁵ An ye Ala tando, se be ale min ye ka aw baraka bonya ka kapa ni Kibaro Diman* ye, ne be min waajuri ke, ka Yesu Kirisita ko fo, ka kapa ni Ala ta gundo yiranin ye an na; o gundo tun dogonin lo kabini san caman,

²⁶ nka sisan a yirara kene kan ka kapa ni ciraw ta kuma foninw ye, ani Ala banbari ta kolatigenin. O gundo yirara, janko siyaw bee ye Kibaro Diman men, ka son Yesu ma, ka Ala kan mina.

²⁷ Ala kelenpe le ye hakiritigi ye. An ye ale togo le tando tuma bee, ani wagati bee, Yesu Kirisita baraka ra. Amina.

* 16:22 16.22 Teritusi le ka nin letere sebe Poli ye.

⁹ Ala ye kankelentigi le ye; Den min bɔra Ala ra*, an Matigi Yesu Kirisita, a ka aw wele ka aw don o ta jennogonya ra.

Korentikaw ta benbariya

¹⁰ Ayiwa, ne balemaw, ne be aw daari an Matigi Yesu Kirisita tɔgɔ kosɔn, ko aw bɛɛ ye ben kelen ma. Aw kana a to faranni ye don aw cɛ ra; aw ye ben kelen ma ka ɲa, ka ke ni ɲaninya kelen ye, ani miiriya kelen.

¹¹ Ne be o forɔ, sabu ne k'a mɛn Kolowe ta somɔgɔ dɔw fe ko benbariya dɔw be aw cɛ ra.

¹² O kɔrɔ ye ko aw cɛ ra, dɔ b'a fɔ ko: «Ne be Poli le kɔ!» Dɔ b'a fɔ ko: «Ne be Apolosi le kɔ!» Dɔ b'a fɔ ko: «Ne be Piyeri le kɔ!» Dɔ b'a fɔ ko: «Ne be Kirisita* le kɔ!»

¹³ O tuma aw b'a miiri ko Kirisita yere tarannin lo wa? Ne Poli le sara gbengbenyiri* ra aw kosɔn wa? Walama aw batizera ne Poli tɔgɔ le ra wa?

¹⁴ Ne be Ala fɔ, ko ne ma mɔgɔ si batize aw fe yi, ni Kiripusi ni Gayusi tɛ.

¹⁵ O ra, mɔgɔ si tɛ se k'a fɔ ko aw batizera ne tɔgɔ le ra.

¹⁶ Ayiwa, ne ka Sitefanasi ta somɔgɔw fana batize, o ye can ye. Nka ka bɔ o ra kɔni, ne ma mɔgɔ were lɔn tuun, ne ka min batize aw fe yi.

¹⁷ Sabu Kirisita ma ne ci batizeri* kama, a ka ne ci ko ne ye Kibaro Diman* waajuri le ke. Ne fana tɛ o ke ka kaɲa ni adamadenw ta hakiritigiya ye, janko Kirisita ta gbengbenyiri ta saya kana ke fɛngbansan ye.

Ala ta sebgaya ni a ta hakiritigiya

(Korentikaw fɔlɔ 3.18-20; Matiyu 11.25-27)

¹⁸ Ka waajuri ke k'a fɔ ko Kirisita* sara gbengbenyiri* kan, mɔgɔ tununinw be o jate nalomanya le ye; nka anw minw kisira ka ban, anw fe o ye Ala ta sebgaya le ye.

¹⁹ O le sebera Kitabu kɔnɔ, ko:
«Ne bɛna hakiritigiw ta hakiritigiya cɛn,
ka lɔnnikebagaw ta lɔnniya ke fɛngbansan ye.»

²⁰ O ra sisan, hakiritigi be se ka mun fɔ tuun? Lɔnnikebaga fana be se ka mun fɔ tuun? Walama dunuɲa kumalɔnbagaba be se ka mun fɔ? Ala k'a yira ko nin dunupamɔgɔw ta hakiritigiya ye nalomanya le ye.

²¹ Ala k'a latige a ta hakiritigiya ra ko dunupamɔgɔw ni o ta hakiritigiya bɛɛ, o ma se ka ale Ala lɔn o yere ta hakiritigiya fe. O kosɔn, dunupamɔgɔw be Kibaro Diman* waajuri min jate nalomanya ye, Ala k'a latige ka lanabagaw kisi o waajuri le baraka ra.

²² Ayiwa, Yahudiyaw, olugu b'a fe ka tagamasiyen kabakomanw le ye o ɲa ra; Gerekiw, olugu ko o be hakiritigiya le ɲinina.

²³ Nka anw kɔni, anw be Kirisita tɔgɔ waajuri le ke, ko a sara gbengbenyiri ra. O waajuri kera Yahudiyaw fe kuma ye min man kan ka fɔ; siya were mɔgɔw* fana be o jate nalomanya le ye.

²⁴ Nka Ala ka minw wele ka o kisi, Yahudiyaw o, siya were mɔgɔw o, olugu fe o waajuri be Ala ta sebgaya ni a ta hakiritigiya le yira.

²⁵ Sabu mɔgɔw be Ala ta ko minw jate i ko nalomanya, hakiritigiya be o ra ka tɛmɛ adamadenw ta hakiritigiya bɛɛ kan. Mɔgɔw be Ala ta ko minw jate barakantanyakow ye, baraka be o ra ka tɛmɛ adamadenw bɛɛ ta baraka kan.

²⁶ Ne balemaw, ni aw k'a kɔrɔsi, aw b'a ye ko Ala ka aw minw wele, ko hakiritigi caman tɛ aw ra ka kaɲa ni adamadenw ta jatemina ye, fangatigi caman tɛ aw cɛ ra, mɔgɔba caman fana tɛ aw ra.

²⁷ Nka mɔgɔw be fɛn minw nalomanya fle, Ala ka o le ɲanawoloma ka o ke ka dunuɲa hakiritigiw lamaroya. Mɔgɔw be ko minw jate barakantanyako ye, Ala ka o le ɲanawoloma ka o ke ka dunuɲa fangatigiw lamaroya.

²⁸ Dunupamogow be fen minw jate fengbansanw ye, o be fen minw mafiyenya, fen minw te foyi o fe, Ala ka o le panawoloma janko ka dunupamogow ta ko nafamanw cen.

²⁹ A ka o ke janko danfen si kana a yere bonya ale Ala na korɔ.

³⁰ Ale Ala le sababu ra, aw be Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra. Yesu Kirisita sababu ra Ala k'a to aw ka hakiritigiya sɔɔ, ani terenninya; ale le sababu ra Ala ka aw saninya ka aw kunmabo jurumun na.

³¹ O le koson a sebera Kitabu konɔ, ko:

«Ni mogɔ min b'a fe k'a yere bonya, Matigi ka min ke a ye, o tigi y'a yere bonya o le koson.»

2

Poli ta waajuri kun ye gbengbenyiri ye

¹ Ne balemaw, ne koni tagara Ala ta Kibaro Diman* fo aw fe wagati min na, ne m'a yira ko ne be se kuma ra ka teme tow kan, walama ko ne ta hakiritigiya ka bon ni tow ta ye.

² Sabu ka ne to aw ce ra, ne k'a latige ko miiriya were si kana ke ne konɔ, ni Yesu Kirisita togo doron te, ani a ta saya, gbengbenyiri* ra.

³ Ne tun ye barakantan le ye aw ce ra; siranya tun be ne ra fo ne be yereyere.

⁴ Ne ta kuma ni ne ta waajuri kun tun te kumababaw fori ye, ka kapa ni adamadenw ta hakiritigiya ye, ka mogow kun yelema. Nka ne tun be ne ta waajuri kera ni Nin Saninman* ta sebagaya yere le ye;

⁵ janko aw ta lanaya ju kana sigi adamadenw ta hakiritigiyakumaw kan, nka a ye sigi Ala yere ta sebagaya le kan.

Ala ta hakiritigiya ni dunupa ta hakiritigiya

⁶ Nka o bee n'a ta, mogɔ minw tagara na lanaya ra, an ta waajuri ye hakiritigiya le ye olugu fe. O hakiritigiya ni dunupa ta hakiritigiya te kelen ye. A ni dunupa kuntigiw ta hakiritigiya fana te kelen ye, sabu olugu be teme.

⁷ Anw be Ala ta hakiritigiya waajuri le ke. O ye gundo le ye, min dogonin lo dunupamogow ma. Nka sani dunupa ye dan, Ala tun ka o latige an ye janko an ye o bonya sɔɔ.

⁸ Nin dunupa kuntigiw si ma o hakiritigiya lon. Ni o tun k'a lon, o tun tena Matigi nɔɔɔtigi gbengben yiri ra k'a faga.

⁹ I n'a fo a sebera Kitabu konɔ cogo min na, ko:

«Mogɔ si na ma la fen min kan,
fen min ma fo ka don mogɔ toro ra,
mogɔ hakiri ma se fen min ma,
Ala ka o laben a kanubagaw le ye.»

¹⁰ K'a sɔɔ Ala ka o yira an na Nin Saninman* baraka ra. Sabu Nin Saninman be fen bee segesege k'a lon, hali Ala ta gundoba dogoninw.

¹¹ Mogɔ si te se ka adamaden ta miiriya lon, fo nin min be a tigi yere konɔ. O cogo ra fana, mogɔ si te Ala ta kow lon, ni Ala yere Nin te.

¹² K'a sɔɔ anw koni, anw ka Nin min sɔɔ, o ma bo dunupa ra; nka a bora Ala le ra. Ala ka o Nin di an ma janko a neemara an ye ka fen minw di an ma, an ye o lon.

¹³ An be o waajuri le ke. An te kuma ka kapa ni adamadenw ta hakiritigiya ye. Nin Saninman be min yira an na, an be o le fo. An be mogow karan Nin Saninman ta kow ra, ka kapa ni Nin Saninman yere ta focogo le ye.

¹⁴ Nka Nin Saninman te mogo min fe, o te son Ala Nin Saninman ta kow ma, sabu a b'a jate nalomanya le ye. A yere te se k'a faamu, sabu mogo be se ka o faamu Nin Saninman doron le baraka ra.

¹⁵ Nin Saninman be mogo min fe, o tigi le be se ka fen bee faranfasi k'a lon; mogo si te se ka a tigi jaraki fana.

¹⁶ Sabu a sebera ko:
«Jon le ka Matigi ta miiriya lon, ko a be a ladi?»
Nka anw koni, an ka Kirisita* ta miiriya soro.

3

Ciradenw bee ye baarakejogonw ye (Korentikaw flanan 6.4-13)

¹ Ne balemaw, ne ma kuma aw fe ka aw jate i ko mogo minw be tagama ka kapa ni Nin Saninman* sago ye, nka ne kumana aw fe ka aw jate i ko mogo minw be tagama ka kapa ni o yere sago le ye, i ko denpeninw, Kirisita ta lonniya fan fe.

² O koson ne ka nono le di aw ma, ne ma domuni gbiriman di aw ma, sabu aw tun tena se o koro; hali bi aw te se domuni gbiriman koro, sabu aw belen be tagamana ka kapa ni aw yere sago le ye.

³ Ayiwa, ni nangboya ni benbariya be aw ni jogon ce, o b'a yira ko aw be tagamana ka kapa ni aw yere sago ye, ko aw ni dununamogow bee le ye kelen ye.

⁴ Ayiwa, aw ra, ni do ko: «Ne be Poli le ko!» Do were ko: «Ne be Apolosi le ko!» O tuma aw te tagamana ka kapa ni dununamogow ta cogoya le ye wa?

⁵ Apolosi ye jon le ye? Poli ye jon le ye? Anw ye Ala ta baarakebagaw dama le ye, minw sababu ra aw lara Yesu ra; an bee ka an ta baara ke i n'a fo Matigi k'a yira an na cogo min na.

⁶ Ne ka yiri turu, Apolosi k'a son, nka Ala le k'a to a wurira.

⁷ O cogo ra, min ka yiri turu o, min k'a son o, olugu si te jate; Ala min k'a to a wurira, ale le be jate.

⁸ Min ka yiri turu, ani min k'a son, olugu fla bee ye kelen ye. Ala bena bee kelen kelen sara ka kapa ni a tigi yere ta baara le ye.

⁹ Sabu anw bee ye baarakejogonw le ye Ala fe. Aw le be i n'a fo Ala ta foro, i n'a fo Ala ta so.

Bee ta baarakecogo bena segesege

¹⁰ Ayiwa, ka kapa ni Ala ta neema dinin ye ne ma, ne ka bon jubo i ko bonlobaga hakiritigi; o ko, mogo were nana lori ke a kan. Nka mogo o mogo be lori ke a kan, o tigi ye a ta baarakecogo korosi.

¹¹ Sabu ju min sigira, o ye Yesu Kirisita le ye. Mogo si te se ka do were sigi tuun.

¹² Ayiwa, ni mogo ka lori ke o bon jusiginan kan ni sanin ye, walama warigbe, walama lulu, walama yiri, walama kara, walama bin, ayiwa, lon do, bee kelen kelen ta baara bena yira.

¹³ A ta baara bena bo kene kan kiti lon na. Tasma be fen korobo cogo min na, mogo bee ta baara bena segesege ten le o lon na k'a suguya lon.

¹⁴ Ni mogo min ta bonlocogo segesegera k'a ye ko a ka ji, o tigi bena baraji soro.

¹⁵ Nka ni mogo min ta baara segesegera k'a ye ko a ma na, o bena bono a ta baraji ra. O tigi bena kisi, nka a be i ko mogo min borira ka bosi tasma ra.

¹⁶ Aw m'a lon ko aw le ye Ala ta batoso ye, ko Ala Nin Saninman* siginin be aw konu wa?

¹⁷ Ayiwa, ni mogo min ka Ala ta batoso cen, Ala bena o tigi halaki; sabu Ala ta batoso saninyanin lo, aw le fana ye o ye.

¹⁸ Mɔgɔ si kana a yere lafiri. Ni dɔ be aw ra min b'a yere jate hakiritigi ye ka kapa ni dunupa ta cogo ye, o tigi ye a yere ke naloman ye, janko a ye Ala ta hakiritigiya sɔrɔ.

¹⁹ Sabu dunupamɔgɔw ta hakiritigiya ye nalomanya le ye Ala fe. O koson, a sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

«A be hakiritigiw mina ni o yere ta nanbara ye.»

²⁰ A sebera fana tuun ko:

«Matigi ka dunupa hakiritigiw ta miiriyaw bee lon; a k'a lon ko o bee ye gbansan le ye.»

²¹ Ayiwa, o koson mɔgɔ si kana a yere bonya k'a jigi la adamadenw kan, sabu fen bee ye aw ta ye:

²² Pɔli o, Apolosi o, Piyeri o, dunupa o, saya o, panamanya o, sisan ta fenw o, fen nataw o, o bee ye aw ta le ye.

²³ Nka aw yere ye Kirisita* ta ye; Kirisita ye Ala ta ye.

4

Ciradenw ta baara

¹ Ayiwa, ne balemaw, o koson, aw ye anw jate Kirisita* ta baaradenw le ye dɔron, ani Ala ta gundow pafɔbagaw.

² Baara karifara minw ma, min be jini olugu fe, o ye ko o ye ke lanamɔgɔw ye o ta baara ra.

³ Ne yere kɔni fe, aw be min fɔ, walama adamaden tɔw be min fɔ ne ta baara ta fan fe, ne te o jate kosebe. Ne yere fana te foyi latige k'a fɔ ne ta baara ta fan fe.

⁴ Ne te ne yere jarakira foyi ra ne ta baara ta fan fe; nka o t'a yira ko ne terennin lo de! Min be se ka ko dɔ latige ne ta ko ra, o ye Matigi le ye.

⁵ O koson, aw kana kɔrɔtɔ ka ko latige mɔgɔ si tan fan fe k'a sɔrɔ a wagati ma se. Aw y'a to fɔ Matigi ye na. Fen o fen dogonin be dibi ra, ale bɛna o bee bɔ kene kan, ka mɔgɔw jusukun miiriyaw bee yira. O lon na, min ka kan ni tandori min ye, Ala bɛna o di o tigi ma.

⁶ Ayiwa, ne balemaw, ne ka Apolosi ni ne yere ta ko fɔ aw ye ka aw karan le an ta kewale fe, janko min sebera Kitabu kɔnɔ, aw kana teme o kan. Aw ra fana, mɔgɔ si kana a yere bonya ka ke dɔ fe, ka ban dɔ ra.

⁷ Sabu mun le be ele fe ka teme tɔw kan de? Mun le be i fe ni Ala ma min di i ma? Ayiwa, ni Ala le k'a di i ma, o tuma ele ta yerebonya kun ye juman ye tuun, k'a ke i n'a fɔ Ala le ma a di i ma?

⁸ Ayiwa, ne balemaw, aw kɔni fara ka ban! Aw ka fen bee sɔrɔ ka ban. Aw sigira masaya ra ka ban, ka anw to yi. Ni aw sigira masaya ra ka ban, ne be o le pinina; ni o kera, an tɔw fana bɛna sigi ni aw ye!

⁹ Sabu a be i n'a fɔ Ala ka an ciradenw* bla mɔgɔw bee le kɔ fe, ka anw labla saya ye; sabu anw kera flerifenw le ye dunupa bee fe, melekew fe, ani adamadenw fe.

¹⁰ Anw kera i ko fatɔw, Kirisita tɔgɔ koson; nka aw kɔni, aw le kera hakiritigibaw ye sisan, Kirisita ta jenpɔgɔnya baraka ra. Anw kera barakantanw ye, aw le kera fangatigiw ye. Mɔgɔw be aw bonya, ka anw dɔgɔya.

¹¹ Fɔ ka na se sisan ma, anw segenin lo kɔngɔ ni minlɔgɔ boro, fani donta te an boro, an be bugɔri sɔnmina, an be yaala ka lamini.

¹² An be sege ka baara ke an yere ye ka an ta baro jini. Minw be an neni, an be dugawu ke olugu ye; o be an tɔrɔ, an be a sɔnmina.

¹³ Minw be an tɔgɔ cɛn, an be olugu jaabi ni kumapumanw le ye. Anw kera i ko dunupa pamapamaw, ka ke i n'a fɔ fen nacintanw mɔgɔw bee fe, fɔ ka na se bi ma.

¹⁴ Ayiwa, ne te nin kow sebera janko ka aw lamaroya de! Ne be aw ladira le, i n'a fo ne ta den kanuninw.

¹⁵ Sabu, hali ni karamogofa waga tan le be aw karanna bi, face kelen le be aw fe; sabu ne le ka Kibaro Diman* fo aw ye; o sababu ra aw kera Ala denw ye Yesu Kirisita ta jennogonya ra.

¹⁶ O koson, ne be aw daari k'a gbeleya, ko aw ye ne ta tagamacogo ladegi.

¹⁷ O le ra ne be Timote ci aw fe, min ye ne den kanunin ye, ani mog'o kankelentigi, Matigi ta baara ra. Ne ta tagamacogo ye min ye ni Kirisita ye, a bena aw hakiri jigi o ra; ne be lanabagaw ta jenkuruw karan o le ra yoro bee.

¹⁸ Aw ra, dow b'a miiri ko ne tena taga aw fe yi tuun; o koson olugu ka yerebonya don o yere ra.

¹⁹ Nka ni Ala sonna, a tena meen, ne bena taga aw fe yi. O yerebonyamogow be kumababa minw fora, o be se ka min ke, ne bena o ye.

²⁰ Sabu Ala ta Masaya* ma dan darakuma dama ma; Ala ta sebagainya ka kan ka ye an tagamacogo ra.

²¹ Ayiwa, sisan aw ko di? Aw b'a fe ne ye taga ni gbeje le ye ne boro aw fe yi wa, walama ko ne ye taga ni kanuya ni jususuma le ye aw fe?

5

Korenti lanabagaw ta jurumunw

¹ Ayiwa, ne balemaw, an b'a menna yoro caman na ko jencya be kera aw ce ra, jencya min jagon te ke hali siya were mogow ce ra; ka taga a ke fo aw ra do ka a face muso ta.*

² O bee n'a ta, aw belen be wasora! O ko tun ka kan ka aw jusu kasi le, janko min ka o kojugu ke, o tigi ye bo aw ce ra.

³ Ne koni te aw ce ra yi, nka ne ta miiriya be ni aw ye. Min koni ka nin kojugu ke, ne ka kiti ben o kan ka ban, k'a ke i n'a fo ne tun be aw ce ra yi.

⁴ Ayiwa, ni aw ka lajen an Matigi Yesu togo ra, ne ta miiriya be ke ni aw ye, ani an Matigi Yesu ta sebagainya;

⁵ aw ye o mog'o suguya labla Setana ye, k'a to farisogo nege ye halaki, janko a nin ye kisi Matigi Yesu nalon na.

⁶ Aw tun man kan ka waso nin ko jagon na de! Aw m'a lon ko funufen fitini doron le be mugu nooninin bee funu wa?

⁷ O koson aw ye funufenkoro bee labo aw ce ra, janko aw ye saninya ka ke mugu noonininkura ye; funufen te aw ra, sabu Kirisita* kera an ta Jonyaban saraka ye ka sa an ta jurumunw koson.

⁸ O koson an ye panagbe† ke, a kana ke ni funufenkoro ye, min ye juguya ni kojugu ye; nka an ye ke burufunubari le ye, min ye jusukun gbeninya ye, ani can.

⁹ Ne tun ka sebe min ci aw ma, ne k'a fo aw ye o sebe konso ko aw kana fara jatoyakebagaw kan.

¹⁰ Nka ne m'a fo ko lanabari minw ye jatow ye, walama natabaw, ani benkan-nikebagaw, ani josonbagaw. Ni aw man kan ka jen ka foyi ke ni o mogow ye, o tuma aw bena dunupa bla le.

¹¹ Ne tun b'a fe k'a fo aw ye le ko ni mog'o min ko a ye lanabaga ye, k'a soro a be jatoya ke, walama nataba lo, walama josonbaga lo, walama kumajugufobaga lo, walama doroto lo, walama benkannikebaga lo, ko aw kana jennogonya don ni o tigi ye foyi ra; aw man kan ka hali domuni ke ni o mog'o suguya ye.

* 5:1 5.1 A tun sebera sariya ra ko o ko jagon man kan ka ke (Sarakalasebagaw 18.8; Sariya 23.1). † 5:8 5.8 Yahudiyaw tun be deri ka sagaden ke saraka ye panagbe min na, o panagbe lo.

¹² Ayiwa, ka kiti tige lanabariw kan, o te ne ta sira ye; Ala le bena o ke. Nka lanabaga minw be aw ta jenkuru ra, yala aw le man kan ka olugu ta kiti tige wa?

¹³ Lanabariw koni, Ala yere le bena olugu ta kiti tige. «Aw ye kojugukebaga gben ka bo aw ce ra.»

6

Lanabaga minw be jogon wele fagamaw fe (Matiyu 5.38-41)

¹ Mun koson ni benbariya ka don aw ni aw balema do ce, sani aw ye taga Ala ta mogo saninmanw fe, aw be taga ni o ko ye kititigebaga lanabariw le fe, ko o ye a panabo.

² O tuma aw m'a lon ko Ala ta mogo saninmanw le bena dunupamogow ta kiti tige wa? Ni aw le sababu ra dunupamogow ta kiti bena tige o, mun le nana a ke ko aw yere te se ka hali ko fitini panabo aw ni jogon ce?

³ Aw m'a lon ko anw bena hali melekew ta kiti tige wa? An bena melekew ta kiti tige janko ka na a fo ko minw be don anw yere ni jogon ce dunupa ra yan!

⁴ Ayiwa, ni ko do ka don aw ni jogon ce, lanabagaw ta jenkuru ta sira te mogo minw fe, aw be olugu le ke aw ta kititigebagaw ye!

⁵ Ne be min fora, o ye aw ta maroyako le ye de! O tuma aw bee ce ra, hali mogo kelen te hakiritigi ye min be se ka ko panabo balema do ni do ce wa?

⁶ Balema do be a balemajogon wele fagamaw fe, ko o ko be taga panabo lanabariw le na korɔ!

⁷ Benbariya ye don aw ni jogon ce fo ka taga se kiti ma, o yere ye aw jarakikun le ye! Mun na aw te terenbariyako dow sonmina de? Ni o be aw toɔ, mun na aw te o dow kun aw yere ra?

⁸ Nka aw yere le be terenbariyakow kera, aw yere le be toɔri kera; aw fana be o kera aw balemajogonw le ra!

⁹ Aw m'a lon ko mogo terenbariw tena don Ala ta Masaya* ra wa? Aw kana aw yere lafiri de; sabu jatow o, josonbagaw o, jeneyakebagaw o, cejogonpinibagaw o,

¹⁰ sonw o, natabaw o, dorotow o, kumajugufobagaw o, benkannikebagaw o, o si tena don Ala ta Masaya ra.

¹¹ K'a sorɔ aw dow tun be o le ye. Nka Ala ka aw ko, ka aw saninya, ka aw jate mogo terreninw ye Matigi Yesu Kirisita togo koson, an ta Ala Nin Saninman* baraka ra.

Lanabaga farikolo ye Matigi ta ye

¹² Dow b'a fo ko: «Fen bee daganin lo ne fe!» Nka nafa te fen bee ra de. Ne be se k'a fo ko: «Fen bee daganin lo ne fe», nka ne koni tena ne yere ke fen si ta jon ye.

¹³ Dow ko: «Domuni danna konɔbara le kama, konɔbara fana danna domuni le kama.» Can lo, nka Ala bena o fla bee halaki lon do. Mogo farikolo koni ma dan jatoya kama! A danna ka ke Matigi ta le ye, Matigi fana kera farikolo tigi ye.

¹⁴ Ala min ka Matigi lakunu ka bo saya ra, ale le fana bena an lakunu ka bo saya ra, a ta sebgaya baraka ra.

¹⁵ O tuma aw m'a lon ko aw farikolow ye Kirisita* yoro dow le ye wa? Yala ne bena Kirisita yoro dow ta ka o jen ni jato do farikolo ye wa? Fiyewu!

¹⁶ Aw ma a lon ko ni mogo min ka jen ni jato do ye, ko o tigi ni o jato jenna ka ke mogo kelen le ye wa? Sabu a sebera ko: «O fla be jen ka ke mogo kelen ye.»

¹⁷ Nka ni mogo min ka norɔ Matigi ra, o tigi ni Matigi be ke kelen ye nin ta fan fe.

¹⁸ Aw ye bori jatoya na! Mogo be jurumun to minw ke, o be dan a farikolo kenemayoro le ma. Nka mogo min be a yere bla jatoya ra, o tigi be a yere farikolo hake le ta.

¹⁹ Aw m'a lon ko aw farikolo ye Nin Saninman* sigiyoro saninman le ye wa? Nin Saninman be aw konɔ; aw ka a soro Ala fe. Sisan aw te aw yere ta ye tuun.

²⁰ Sabu aw kunmabora songoba le ra. O koson aw ye Ala bonya ni aw farikolo ye, [ni aw nin fana ye; o fla bee ye Ala ta le ye].

7

Poli ka min fo furu ko ra (Matiyu 19.3-12)

¹ Ayiwa, aw ka sebe ci ne ma ka ne jininka ko minw na, ne da bena se o ma sisan: Ni ce ma maga muso ra, o ka ji.

² Nka janko jatoya kana ke, a ka fisa ko ce bee kelen kelen ye a togora muso furu, muso bee kelen kelen ye sigi a togora ce kun.

³ Muso ka kan ni min ye, ce ka kan ka o ke a ye; ce fana ka kan ni min ye, muso ka kan ka o ke a ye.

⁴ Sabu muso farikolo te a yere ta ye, a ce ta lo. Ce fana farikolo te a yere ta ye, a muso ta lo.

⁵ Aw kana ban jogon ma, fo ni aw fla bee benna a ra ko aw be wagati do bla ka Ala daari. Nka o ko, aw ye kosegi jogon ma, ni o te, aw tena se ka aw yere mina, Setana fana bena aw nega ka aw bla jurumun na.

⁶ Ne be min fora tan, o ye ladiri le ye; ne te aw jagboyara!

⁷ Ni a ka dan ne ma, ne b'a fe mogo bee furubari ye to, i ko ne. Nka mogo bee ni a ninyoro lo Ala ta neema ra; Ala be ko do se di do ma, ka ko were se di do were ma.

⁸ Ayiwa, minw te furu konɔ, ani muso minw ce sara, ne ta miiriya ra, ni olugu be se ka to i ko ne, o ka ji.

⁹ Nka ni o k'a ye ko o te se ka o yere mina, o tuma, o ye furu ke. Sabu ka furu, o ka fisa, sani i furubari ye to k'a soro furu logo gbannin be i ra.

¹⁰ Minw furura ka ban, ne be min fo olugu ye, o ma bo ne yere ra; Matigi ta kuma lo: muso man kan ka bo a ce kun.

¹¹ Ni a bora a ce kun, o tuma a furubari ye to, walama a ni a ce ye ben kelen ma ka kosegi jogon ma; ce fana man kan ka a muso bla.

¹² Ayiwa, ne be min fora aw tow ye sisan, o te Matigi ta kuma fonin ye; ne yere le be o fora. Ni balema do tun ka muso ta, ka soro ka na ke lanabaga ye, ni a muso ma ke lanabaga ye, ni muso ka son ka to ni a ye, a kana a bla.

¹³ Ni balemamusu do fana tun furura, ka soro ka na ke lanabaga ye, ni a ce ma ke lanabaga ye, ni ce ka son ko muso ye to a fe, o muso kana ban a ce ra.

¹⁴ Sabu ce lanabari be ke Ala ta mogo ye a muso sababu ra; muso lanabari fana be ke Ala ta mogo ye a ce sababu ra. Ni o te, ni aw ka faran jogon na, aw ta denw bena ke Alalɔnbariw ye, k'a soro can ra, Ala ta mogow lo.

¹⁵ Nka ni ce lanabari, walama muso lanabari ko a be faran ka taga, aw y'a to a ye taga. O tuma balemace, walama balemamusu lanabaga be a yere ma. Ala ka an wele ko an ye to hera le ra.

¹⁶ Sabu ele balemamusu, ele be ke cogo di k'a lon ni i bena ke sababu ye ka i ce kisi? Walama ele balemace, ele be ke cogo di k'a lon ko i bena ke sababu ye ka i muso kisi?

Bee ye to i cogo ra

¹⁷ Nka Matigi ka min ke aw bee kelen kelen ye, ani Matigi ka aw wele cogo min na, aw ye tagama ka kapa ni o ye. Ne be lanabagaw ta jenkuruw* bee karan o le ra.

¹⁸ Ni Ala ka mogo do wele k'a soro a kenesisinin lo, o tigi ye to o cogo ra. Ni a ka min wele k'a soro a kenesisinin te, o tigi kana a fo ko a be a yere keneseigi.

¹⁹ Kenesigiri te jate, kenesigibariya te jate; ka Ala ta cifoninw sira tagama, o le be jate.

²⁰ Ala ka mogo bee kelen kelen wele k'a to cogo min na, a ye to ten.

²¹ Ni a ka i wele k'a soro i tun ye jon ye, i kana hami o ra. Nka ni cogo be i fe ka ke i yere ta ye, i ye ke i yere ta ye.

²² Ni Matigi ka mogo min wele k'a soro a tun ye jon ye, o tigi kera a yere ta ye Matigi fe. Ni mogo min be a yere ta ye dunupa ra yan, ni Matigi ka i wele, i be ke Matigi ta jon le ye.

²³ Aw kunmabora songoba le ra; o ra aw kana ke mogow ta jon ye.

²⁴ Ne balemaw, Ala ka aw bee kelen kelen wele lanaya ra ka aw to cogo min na, aw ye to ten Ala na koru.

Mogo furubariw ani muso ce saninw

²⁵ Ayiwa, sunguru minw ma furu folo, ne ma kuma soro Matigi fe olugu ta ko ra, nka ne be ne ta miiriya yira; sabu Matigi ta jumanya baraka ra, aw be se ka la ne ta kuma ra.

²⁶ Ayiwa, sisan wagati gbeleya koson, min ka ji ne ja na, o ye ko a ka ji bee ye to a cogo ra.

²⁷ Ni muso be i fe, i kana a furu sa; ni muso te i fe, i kana muso jini k'a furu.

²⁸ Nka o bee n'a ta, ni i ka furu ke, o te jurumun ye. Ni sunguru fana furura, o te jurumun ye. Nka toro minw bena se o mogow ma furu konu, ne b'a fe ka aw tanga o torow le ma.

²⁹ Ne balemaw, ne be min fo aw ye, o ye nin ye: dunupa laban surunyara. O ra, k'a damina sisan ma, minw furunin lo, olugu ye ke i n'a fo o furunin te;

³⁰ minw be kasira, olugu ye ke i n'a fo o te kasira; minw be nagarira, olugu ye ke i n'a fo o te nagarira; minw be sanni kera, olugu y'a ke i n'a fo foyi te o boro;

³¹ minw be dunupa ta nafaw sorora, olugu ye ke i n'a fo foyi te o boro; sabu nin dunupa bena teme.

³² Ne b'a fe hami kana ke aw ra. Mogo min ma furu, o be hami Matigi ta kow ra, a bena a ke cogo min na ka Matigi diyanyako ke.

³³ Ce min ka muso furu, ale be hami dunupafenw le ra, a bena a ke cogo min na k'a muso ladiya;

³⁴ o ra, a ta miiriya be sama ka taga o fan fla ra. Muso min fana te furu ra, ani sunguru, olugu be hami Matigi ta kow le ra, janko o farikolo ni o jusukun ye saninya ka ke Matigi ta ye. Nka min furunin lo, ale be hami dunupafenw le ra, a bena a ke cogo min na k'a ce ladiya.

³⁵ Ne be o fora aw yere ta nafa le koson; ne t'a fe ka aw bari ka furu. Ne b'a fe aw ye tagama cogo panaman na, ka tugu Matigi ko ni aw jusukun bee ye.

³⁶ Ni face min k'a ye fana ko ni furu wagati ka teme a denmuso kan ko o ye maroyako le ye, ni a k'a ye ko a denmuso ka kan ka furu, ni min ka ben face yere ma, a ye o ke; o te jurumun ye. Minw b'a fe ka furu, olugu ye furu.

³⁷ Nka ni face min k'a latige ni a yere ta naninya ye, mogo ma a jagboya, nka ni a yere le k'a latige a yere konu ka son ko a denmuso furubari ye to, ayiwa, o ka ji.

³⁸ O ra, ni mogo min k'a denmuso di furu ra, o ka ji; nka ni min ka son a denmuso furubari ye to, o belen ka fisa.

³⁹ Ayiwa, ka ce panaman to, muso ka kan ka to a ta furu konu. Nka ni ce ka sa, muso kera a yere ta ye; ni ce min ka a diya, a be furu o ma. Nka a ye ke ka kapa ni Matigi ta sira ye.

⁴⁰ O bɛɛ n'a ta, ne ta jate ra, ni o muso ka se ka to ten, o ka fisa a ma. Ne b'a miiri ko ne ta miiriya bennin lo ni Ala Nin Saninman* sago ye fana.

8

Josonsogo ta ko

(Rɔmukaw 14.13-23)

¹ Ayiwa, ne balemaw, sisan ne bɛna aw jaabi josonsogow ta ko ra. Aw b'a fɔ ko: «Lɔnniya bɛ an bɛɛ fɛ.» O ye can ye; nka lɔnniya bɛ yerebonya bla mɔɔ ra, k'a sɔrɔ kanuya bɛ baraka don an ta lanaya ra.

² Ni mɔɔ min b'a miiri ko a ka ko lɔn, hali bi a ma ko lɔn folo i n'a fɔ a ka kan k'a lɔn cogo min na.

³ Nka ni mɔɔ min bɛ Ala kanu, o tigi lɔnnin lo Ala fɛ.

⁴ Ayiwa, min ye josonsogo ta ko ye, yala an bɛ se k'a domu wa, walama an tɛ se k'a domu? Anw k'a lɔn ko batofɛn wɛrɛ si tɛ dunɔna kɔnɔ, ni Ala kelenpe tɛ.

⁵ Can lo, fɛn caman bɛ sankolo ra, ani dugukolo kan, mɔɔw bɛ minw jate i n'a fɔ o ta alaw. Hali ni mɔɔw fɛ ala caman wɛrɛw bɛ sankolo ra, walama dugukolo kan, ani matigice caman wɛrɛw,

⁶ anw kɔni fɛ Ala kelenpe le bɛ yi: o ye an Fa ye; ale le ka fɛn bɛɛ dan, an fana bɛ janamanya ale le kosɔn. Matigi kelenpe le bɛ yi fana, o ye Yesu Kirisita ye; fɛn bɛɛ danna ale le baraka ra, an bɛ janamanyara ale le baraka ra fana.

⁷ Nka o lɔnniya tɛ lanabagaw bɛɛ fɛ. I n'a fɔ dɔw tun bɛ jo sɔn kakɔrɔ, ni olugu ka josonsogo jimi, o b'a miiri ko o ka o yere lanɔɔ, sabu o jusukun ta baraka ka dɔɔ.

⁸ K'a sɔrɔ domunifɛn le tena an yɔrɔ surunya Ala ra. Ni i ma o sogo jimi, a tɛ foyi bɔ i ra; ni i k'a jimi fana, a tɛ foyi fara i kan.

⁹ Nka o bɛɛ n'a ta, aw ye aw yere kɔrɔsi, sabu hali ni aw bɛ se ka fɛn bɛɛ domu aw sago ma, aw man kan ka kɛ sababu ye ka lanabaga barakantanw kunnacɛn.

¹⁰ Sabu ele min bɛ o kow lɔn, ni balema lanabaga barakantan dɔ ka ele siginin ye jobon kɔnɔ domuni na, o tena ale fana ja gbɛɛya ka josonsogo dɔ domu wa?

¹¹ O cogo ra, Kirisita* sara o balema barakantan min kosɔn, ele ta lɔnniya kɛra sababu ye ka o halaki.

¹² Ni an bɛ o kɛ, an bɛ an balema hake ta, sabu ale bɛ fɛn min jate jurumun ye, aw b'a to a bɛ o kɛ. O cogo ra, aw bɛ Kirisita yere le hake tara.

¹³ O le kosɔn, ni domuni dɔ le bɛna kɛ sababu ye ka ne balema bla jurumun na, ne bɛna o domuni ye k'a to yi, janko ne kana na kɛ sababu ye ka ne balema kunnacɛn.

9

Ala ta ciradenw ta nafa ni o ta baara

(Korentikaw flanan 11.7-12; 12.13-15)

¹ Ayiwa, ne balemaw, yala ne tɛ ne yere ta ye le wa? Yala ne fana tɛ ciraden* dɔ ye wa? Yala ne fana ma Matigi ye wa? Ne ka baara min kɛ Matigi ye, aw yere le tɛ o baara nɔ ye wa?

² Hali ni dɔw tɛ ne jate ciraden ye, aw kɔni ka kan ka ne jate ciraden ye; sabu aw ta lanaya le b'a yira ko ne ye Matigi ta ciraden ye.

³ Minw bɛ ne kɔrɔfɔ ka ne jaraki, ne bɛ olugu jaabi tan le, ko:

⁴ Yala anw man kan ka domuni kɛ, walama ka minni kɛ i n'a fɔ tɔw wa?

⁵ Yala anw fana tɛ se ka balemamusu dɔ ta, min bɛ kɛ an muso ye, ka kɛ ni an ye an ta tagamaw ra, i n'a fɔ ciraden tɔw, ani Matigi dɔɔcɛw, ani Piyeri b'a kɛ cogo min na wa?

⁶ Walama ne ni Barinabasi dɔrɔn le ka kan ka baara wɛrɛ kɛ ka an yere baro wa?

⁷ Jɔn le bɛ lɔ ni a yɛrɛ kunko yɛ k'a to sorasiya ra? Jɔn le bɛ rɛzɛnforo sɛnɛ ko a t'a den domu? Jɔn le bɛ bɛganw kɔrɔsi ko a t'a nɔnɔ min ka ye?

⁸ Ayiwa, ne bɛ min fɔra tan, o tɛ adamadenw ta miirira dɔrɔn yɛ dɛ! Sariya* yɛrɛ bɛ o le fɔ.

⁹ Sabu a sɛbɛra cira Musa ta sariya ra ko: «Ni aw ka misi bla ko a yɛ siman dɔndɔn k'a kisɛ bɔ, aw kana a da siri.» Ayiwa, yala Ala ka o fɔ misiw hami le kosɔn wa,

¹⁰ walama a k'a fɔ anw le kosɔn? Can ra, a k'a sɛbɛ anw le kosɔn. Ni mɔgɔ bɛ sɛnɛ kɛ, a b'a kɛ ka a jigi la a kan ko a bɛna dɔ sɔrɔ a ra; ni mɔgɔ bɛ siman gbasi, a b'a kɛ ka i jigi la a kan ko a bɛna dɔ sɔrɔ a ra.

¹¹ Ayiwa, anw ka Ala ta Kuma fɔ aw ye, k'a kɛ i n'a fɔ an ka dannɪ le kɛ; ayiwa, sisan ni an ka aw fana borofɛn dɔw sɔrɔ, aw b'a miiri ko o dama tɛmɛna wa?

¹² Ni dɔw bɛ aw borofɛnw sɔrɔra k'a diyabɔ, yala anw le tun man kan ka kɔn ka aw borofɛnw diyabɔ wa? Nka anw ma o kɛ; anw ka tɔrɔ bɛɛ sɔnmɪna le janko foyi kana Kirisita* ta Kibaro Diman* waajuri lalɔ.

¹³ Aw m'a lɔn ko minw bɛ baara kɛ Ala yɛ Alabatosoba kɔnɔ, ko olugu bɛ baro o le ra wa, ani ko minw bɛ saraka jɛni sarakajɛnɪfɛn* kan Ala ye, ko olugu bɛ o ninyɔrɔ sɔrɔ o sarakafɛnw le ra wa?

¹⁴ Ayiwa, o cogo ra fana Matigi k'a latigɛ ko minw bɛ Kibaro Diman waajuri kɛ, ko olugu ka kan ka baro Kibaro Diman le ra.

¹⁵ Nka ne tun ka kan ni o fɛn minw ye, ne ma o si jini aw fɛ; ne fana tɛ nin sɛbɛra janko aw ye o di ne ma. Sabu ne ka Kibaro Diman fɔ aw ye gbansan minkɛ, o jagari bɛ ne ra; ne ye sa o ka fisa ne ma, sani ne ye bɔnɔ o jagari ra.

¹⁶ Ne tɛ ne yɛrɛ bonyasababu jɪnina Kibaro Diman fɔri ra; sabu baara dɔ lo ne ka kan ka min kɛ jagboya ra. Ni ne fana ma Kibaro Diman fɔ, o ye ne ta bɔnɔ le ye.

¹⁷ Ni ne tun bɛ Kibaro Diman baara kɛra ne yɛrɛ le ye, ne tun ka kan ka sara sɔrɔ a ra. Nka ne tɛ a kɛra ne yɛrɛ ye; Ala ka cira le karifa ne ma, ne fana bɛ o le kɛra.

¹⁸ Ayiwa, o tuma ne ta baraji ye juman le ye sa? Ka Kibaro Diman fɔ mɔgɔw ye gbansan, ne kana foyi jini o fɛ, ne bɛ ne ta baraji sɔrɔ o le ra.

¹⁹ Ne tɛ mɔgɔ si ta jɔn ye; o bɛɛ n'a ta, ne ka ne yɛrɛ majigi ka kɛ bɛɛ ta baaraden ye, janko mɔgɔ caman ye kisi.

²⁰ Ni ne bɛ ni Yahudiyaw ye, ne fana bɛ kɛ i ko Yahudiya, janko ka Yahudiyaw sɔrɔ. Ni ne bɛ ni sariya sira tagamabagaw ye, ne fana bɛ ne yɛrɛ kɛ sariya sira tagamabaga dɔ ye, janko ka sariya sira tagamabagaw sɔrɔ, k'a sɔrɔ can ra ne tɛ sariya sira tagamabaga ye.

²¹ Minw tɛ sariya lɔn, ni ne bɛ ni olugu ye, ne fana bɛ ne yɛrɛ kɛ i ko ne ma sariya lɔn, janko ka olugu sɔrɔ, k'a sɔrɔ can ra ne bɛ Ala ta sariya lɔn, sabu ne bɛ Kirisita ta sariya sira tagama.

²² Minw baraka ka dɔgɔ lanaya ra, ni ne bɛ ni olugu ye, ne fana bɛ ne yɛrɛ kɛ olugu dɔ ye, janko ka olugu sɔrɔ. Ne bɛ ne yɛrɛ kɛ cogo bɛɛ ra mɔgɔ bɛɛ kosɔn, janko ni a ka kɛ cogo o cogo, dɔw ye kisi.

²³ Ne bɛ o ko bɛɛ kɛ Kibaro Diman kosɔn, janko ne fana ye ne ninyɔrɔ sɔrɔ a ra.

²⁴ Aw m'a lɔn ko minw bɛ jɔgɔndanbɔri kɛ, ko o bɛɛ bɛ bɔri, nka mɔgɔ kelenpe le bɛ jala sɔrɔ wa? Aw fana ye bɔri janko aw ye aw ta sɔrɔ.

²⁵ Mɔgɔ minw bɛ o bɔri kɛ, olugu bɛ jija, ka sɛgɛ bɛɛ la o yɛrɛ kan, k'a sɔrɔ o bɛ jala min sɔrɔ, o ye fɛn banta le ye; nka anw kɔni, an bɛ jala min sɔrɔ, o ye fɛn banbari le ye.

²⁶ O kosɔn ne bɛ bɔri, nka ne tɛ bɔrira ne kun fɛ dɛ! Ne bɛ i ko borokurufiribaga, nka ne tɛ borokuruw firifiri ne yɛrɛ kun fɛ ka fɔjɔ daman kɛrɛ dɛ.

²⁷ Nka ne bɛ ne yɛrɛ mina kɔsɛbɛ, ka ne farikolo bari a diyanyako ma, janko a laban ne yɛrɛ kana na bɔnɔ, k'a sɔrɔ ne le ka tɔw waaju.

10

Izirayelimɔgɔw ka sirajugu min tagama (Heburuw 3.7-19)

¹ Ne balemaw, ne b'a fɛ ko aw ye aw hakiri to nin na, ko Ala tun ka sankaba* bla an bɛmaw bɛɛ kunna ka sira yira o ra; o bɛɛ tagamana ka kɔgɔji cɛtigɛ†.

² A kɛra i n'a fɔ o batizera o sankaba ni o kɔgɔji ra, ka kɛ jɛnpɔgɔnya ra ni cira Musa ye.

³ Ala ka domuni min di o ma ka bɔ sankolo ra, o bɛɛ ka o domu.

⁴ Ala ka ji min di o ma, o bɛɛ ka o min. Sabu o tun bɛ ji sɔrɔra ka bɔ fara min na, o fara tun bɔra Ala ra, o fara tun bɛ tugu o kɔ, o fara tun ye Kirisita* le ye.

⁵ O bɛɛ n'a ta, o mɔgɔw caman ma Ala diyanyako kɛ; o kɔsɔn Ala k'a to o benbenna ka sa kongokolon kɔnɔ.

⁶ Ayiwa, o kow kɛra k'a yira an na, janko kojugu nege kana an fana sɔrɔ, i n'a fɔ a ka olugu sɔrɔ cogo min na.

⁷ Aw kana sɔn josɔn ma i n'a fɔ olugu dɔw k'a kɛ cogo min na, i ko a sɛbɛra Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko: «Mɔgɔw sigira ka domuni kɛ, ka min; o kɔ, o wurira ka dɔn kɛ ka o yɛrɛ janagbɛ.»

⁸ An kana an yɛrɛ bla jatɔya ra i n'a fɔ olugu dɔw k'a kɛ cogo min na, fɔ Ala ka mɔgɔ waga mukan ni saba (23 000) faga o ra tere kelen kɔnɔ.

⁹ An kana a fɔ ko an bɛ Kirisita kɔrɔbɔ k'a flɛ, i n'a fɔ olugu dɔw k'a kɛ cogo min na; saw ka olugu kin ka o faga.

¹⁰ Aw kana Ala jaraki, i n'a fɔ dɔw k'a jaraki cogo min na, fɔ ninminamɛlɛkɛ ka o faga.

¹¹ Ayiwa, nin kow sera olugu ma k'a yira an na, janko an ye an yɛrɛ kɔrɔsi; a sɛbɛra janko ka anw le karan, anw minw bɛ wagati labanw na sisan.

¹² O kɔsɔn, ni mɔgɔ min b'a miiri ko ale lɔnin lo, o tigi ye a yɛrɛ kɔrɔsi janko a kana na ben.

¹³ Setana bɛ aw nɛgɛ ka aw bla kojugu minw na, o pɔgɔn le bɛ mɔgɔ tɔw bɛɛ sɔrɔ. Nka Ala ye kankelentigi le ye; a tɛna sɔn k'a to a ye aw kɔrɔbɔ fɔ ka tɛmɛ aw baraka kan. Ni kɔrɔbɔri sera aw ma fana, Ala bɛna aw bɔsɛcogo yira aw ra, janko aw ye se k'a sɔnmɛna.

Lanabaga ka kan ka faran josɔn na (Korentikaw flanan 6.14-18; Rɔmukaw 14.13-23)

¹⁴ O kɔsɔn ne balema kanuninw, aw ye bori josɔn na.

¹⁵ Ne bɛ kumana aw fɛ i n'a fɔ mɔgɔ hakirimanw; ne bɛ min fɔra aw ye, aw yɛrɛ ye o jate mina.

¹⁶ Ni an bɛ Matigi ta domuni kɛ, an bɛ baraka la Ala ye minnifɛn min kɔsɔn, yala o tɛ an ni Kirisita* ta jɛnpɔgɔnya tagamasiyɛn le ye a jori baraka ra wa? An bɛ buru min tarantaran, yala o tɛ an ni Kirisita ta jɛnpɔgɔnya tagamasiyɛn le ye a farikolo baraka ra wa?

¹⁷ Burukun kelen le bɛ yi; o ra, an ka ca, nka an kɛra farikolo kelen ye, sabu an bɛɛ ka an ninyɔrɔ sɔrɔ o burukun kelen na.

* **10:1 10.1** Ka Izirayelimɔgɔw tagamatɔ to kongokolon kɔnɔ, Ala tun ka sankaba dɔ bla o kunna, janko ka sira yira o ra (Bɔri 13.21,22). † **10:1 10.1** Izirayelimɔgɔw tagamana ka Kɔgɔjiwulen cɛtigɛ (Bɔri 14.22-29). **10:7 10.7** Nin kuma fɔra Bɔri 32.6.

¹⁸ Min bɛ kɛ Izirayelimɔgɔw cɛ ra, aw ye o jate mina: minw bɛ sarakafenw domu, olugu bɛ jɛnpɔgɔnya ra ni Ala ye, sabu o bɛ saraka jɛni sarakajɛnifɛn* min kan, o ye Ala ta ye.

¹⁹ Ne bɛ min fɔra, o kɔrɔ ye di? Ko an ka kan ka josɔnsogo jate fɛn ye wa, walama ko an ka kan ka jo jate fɛn ye?

²⁰ Ɔn-ɔn dɛ! Ne ta kuma kɔrɔ ye ko minw bɛ jo sɔn, o sɔnnifɛnw bɛ dira jinaw le ma; a tɛ dira Ala ma. K'a sɔrɔ ne t'a fɛ aw ni jinaw ye kɛ jɛnpɔgɔnya ra.

²¹ Aw tɛ se ka min Matigi ta jifiyɛ ra, ka yɛlɛma ka taga min jinaw ta jifiyɛ ra. Aw tɛ se ka domuni kɛ Matigi fɛ, ka yɛlɛma ka taga domuni kɛ jinaw fɛ.

²² Yala anw b'a fɛ ka Matigi ta celiya lawuri le wa? Aw baraka ka bon ni Matigi ta ye wa?

²³ Aw ko: «Fɛn bɛɛ daganin lo!» Nka nafa tɛ fɛn bɛɛ ra dɛ. «Fɛn bɛɛ daganin lo», nka fɛn bɛɛ tɛ aw lataga na lanaya ra.

²⁴ Mɔgɔ si kana a yɛrɛ dɔrɔn ta nafa jini; aw ye mɔgɔ wɛrɛw ta nafa le jini fana.

Lanabaga man kan ka a balema kunnacɛn

²⁵ Sogo o sogo bɛ fiyeere lɔgɔfiyɛ ra, aw bɛ se ka o bɛɛ domu; aw kana pininkari kɛ, ka sigiya don aw jusukun na.

²⁶ Sabu a sɛbɛra ko: «Dugukolo ni a kanfɛnw bɛɛ ye Matigi ta ye.»

²⁷ Ni lanabari dɔ ka aw wele domuni na, ni aw tagara, ni a ka domunifɛn o domunifɛn sigi aw kɔrɔ, aw ye o domu; aw kana pininkari kɛ, ka sigiya don aw jusukun na.

²⁸ Nka ni dɔ ka aw lasɔmi k'a fɔ aw ye ko: «Nin ye josɔnsogo le ye dɛ!» Aw kana a domu tuun, o tigi ta kuma kosɔn, sabu a bɛna sigiya don a jusukun na.

²⁹ Ne tɛ o fɔra aw yɛrɛ ta jusukun kosɔn, nka min ka aw lasɔmi, ale ta jusukun ko lo.

Ayiwa, mun na mɔgɔ wɛrɛ le bɛna ne jaraki ne ta domuni ko kosɔn ka kapa ni ale yɛrɛ ta miiriya ye?

³⁰ Ne ka baraka la Ala ye fɛn min kosɔn, mun na mɔgɔ wɛrɛ bɛna ne jaraki ko ne ka o domu?

³¹ Ayiwa, ni aw bɛ domuni kɛ, walama ni aw bɛ minni kɛ, walama ni aw bɛ fɛn o fɛn kɛ, a ye o bɛɛ kɛ janko ka Ala le bonya.

³² Aw kana kɛ sababu ye ka mɔgɔ si kunnacɛn: aw kana Yahudiyaw kunnacɛn, walama siya wɛrɛ mɔgɔw, walama Ala ta jɛnkuru mɔgɔw.

³³ Aw ye ne ladegi; ne bɛ jija ka mɔgɔw diyanyako le kɛ fɛn bɛɛ ra. Ne tɛ ne yɛrɛ ta nafa jini, nka ne bɛ bɛɛ ta nafa le jinina, janko o ye kisi.

11

¹ Ayiwa, aw ye ne ladegi, i n'a fɔ ne yɛrɛ bɛ Kirisita* ladegira cogo min na.

Korenti musow ta kundatuguko

(Efesikaw 5.22-24; Timote fɔlɔ 2.8-14)

² Ayiwa, ne balemaw, ne bɛ aw fɔ, sabu aw hakiri bɛ ne ra ko bɛɛ ra; ne ka aw karan ko minw na, aw ka o mara fana i n'a fɔ ne k'a fɔ aw ye cogo min na.

³ O bɛɛ n'a ta, ne b'a fɛ ko aw ye nin faamu: cɛ bɛɛ kuntigi ye Kirisita ye, muso kuntigi ye a cɛ ye, Kirisita kuntigi ye Ala ye.

⁴ O kosɔn, cɛ min bɛ Ala daari, walama Ala bɛ kuma don min da ra ka mɔgɔw waaju, ni a bɛ o kɛ ka a kun datugunin to, o cɛ bɛ a kuntigi le dɔgɔyara.

* **11:23 11:23** Matigi ta domuni ko: Maticu 26.26-28; Marika 14.22-25; Luka 22.15-20.

²⁷ O koson ni mogo o mogo be o buru jimi, walama ka o minnifen min cogo do ra, cogo min te Matigi bonya, o tigi ka a yere jaraki, sabu a ka Matigi farikolo ni a jori le mafiyenya.

²⁸ O koson bee ka kan ka a yere jusukun segesege folo, ka soro ka buru jimi, ani ka minnifen min.

²⁹ Ni o te, ni mogo min ka o buru jimi, ka o minnifen min, k'a soro koro min b'a ra ka kana ni Matigi farikolo ye a ma o jate, o tigi ka o buru jimi, ka minnifen min ka kiti le ben a yere kan.

³⁰ O le koson barakantanw ni banabagatow ka ca aw ce ra. O le koson fana caman sara.

³¹ Ni an ka an jusukun segesege folo ka soro ka domuni ke, ka minnifen min, kiti tena tige an kan tuun.

³² Ni i k'a ye ko Matigi be kiti tige an kan, a be an koro le janko an kana taga don kiti ra ni mogo tow ye.

³³ Ayiwa, o cogo ra ne balemaw, ni aw be lajen ka Matigi ta domuni ke, aw ye jagon kono.

³⁴ Ni kongo be do ra, o tigi ye domuni ke a ta so, janko aw kana lajen ka kiti ben aw yere kan.

Ayiwa, ni ne yere nana se aw fe yi, ne bena ko tow panabo.

12

*Lanabagaw bee ni o ninyoro lo Ala ta neema ra
(Efesikaw 4.4-16; Romukaw 12.3-8)*

¹ Ayiwa, ne balemaw, min ye Nin Saninman* ta kow ye, ne t'a fe aw ye ke kolonbariw ye o kow ta fan fe.

² Aw yere k'a lon ko wagati min aw tun be Alalonbariya ra, aw tun be boribori jow no fe, o minw te se ka kuma.

³ Ayiwa, ne b'a fo aw ye ko Nin Saninman be mogo o mogo kono, o tigi te se k'a fo ko «Yesu danganin lo.» Ni Nin Saninman te mogo o mogo kono fana, o tigi te se k'a fo ko «Yesu le ye Matigi ye.»

⁴ An be ninyoro minw soro Ala ta neema ra, o ninyorow suguya ka ca, nka Nin Saninman kelen le be o di.

⁵ A be baara minw di an ma, o baaraw suguya ka ca, nka a bee be ke Matigi kelen le ye.

⁶ Baara kecogoyaw fana ka ca, nka Ala kelen le be o baraka di an bee ma.

⁷ Nin Saninman be baara do di lanabaga bee kelen kelen ma, lanabaga tow bee ta nafa kama.

⁸ Nin Saninman be hakiritigiyakuma di do ma, ka lonniya kuma di do were ma; o Nin Saninman kelen le be o bee di.

⁹ O Nin Saninman kelen be lanayaba di do ma; ale kelen be banabagatow keneyari se di do were ma;

¹⁰ a be kabakow keru se di do ma, a be Ala ta kuma don do da ra ka mogow waaju, a be se di do ma ka Ala ta miiriya ni miiriya werew faranfasi ka bo jagon na, a be se di do ma ka kan werew fo, ka se di do ma ka o kanw koro fo.

¹¹ Nin Saninman kelen le be o kow bee ke, ka bee kelen kelen ninyoro di a ma ka kana ni ale yere sago ye.

Lanabagaw kera farikolo kelen ye

¹² Mogo farikolo ye kelen le ye, nka a yorow ka ca. Ayiwa, farikolo yorow ni o caya bee, o bee ye farikolo kelen ye cogo min na, an minw be Kirisita* ta jenjagonya ra, anw fana be ten le.

¹³ Sabu an bɛɛ batizera Nin Saninman* kelen le ra, ka jɛn ka kɛ i ko farikolo kelen. Ni an kɛra Yahudiya ye walama siya wɛrɛ mɔɔ o, ni an kɛra jɔn ye walama hɔrɔn o, an bɛɛ minna Nin Saninman kelen le ra.

¹⁴ Ayiwa, farikolo tɛ yɔrɔ kelen dɔrɔn ye, nka a yɔrɔw ka ca.

¹⁵ Ni sen ko, ko ale ma kɛ boro ye minke, ko ale nin tɛ farikolo ra o, yala o bɛ se k'a to ko a tɛ kɛ farikolo yɔrɔ dɔ ye wa?

¹⁶ Ni toro fana ko, ko ale ma kɛ paden ye minke, ko ale nin tɛ farikolo ra o, yala o bɛ se k'a to ko a tɛ kɛ farikolo yɔrɔ dɔ ye wa?

¹⁷ Ni mɔɔ farikolo bɛɛ tun ye paden dɔrɔn ye, a tun bɛna mɛnni kɛ cogo di? Walama ni a bɛɛ tun bɛ toro le ye, a tun bɛna kasa mɛn cogo di?

¹⁸ Ala ka farikolo yɔrɔ bɛɛ kelen kelen don farikolo ra ka kapa ni a yɛrɛ sago ye.

¹⁹ Ni farikolo yɔrɔ bɛɛ tun kɛra yɔrɔ kelen dɔrɔn ye, yala a tun bɛna kɛ farikolo ye tuun wa?

²⁰ O le kosɔn farikolo yɔrɔw ka ca, nka farikolo ye kelenpe le ye.

²¹ O ra, paden tɛ se k'a fɔ boro ye ko: «Ne mako tɛ i ra.» Kun fana tɛ se k'a fɔ senw ye ko: «Ne mako tɛ aw ra.»

²² An b'a ye ko baraka tɛ farikolo yɔrɔ minw na cɔ, an mako bɛ olugu yɛrɛ le ra kosɛbɛ.

²³ An b'a miiri ko farikolo yɔrɔ minw tɛ foyi ye dɛ, an bɛ an janto o yɔrɔw le ra ka tɛmɛ yɔrɔ tɔw kan. Farikolo yɔrɔ minw ye an maroyayɔrɔw ye, an bɛ an janto o yɔrɔw le ra ka tɛmɛ yɔrɔ tɔw kan.

²⁴ Yɔrɔ minw tɛ maroyayɔrɔw ye, an mako t'a ra ka an janto o yɔrɔw ra. An tɛ farikolo yɔrɔ minw jate fɛn ye, Ala ka farikolo dan ka bonya la olugu le kan.

²⁵ A ka o kɛ janko farikolo yɔrɔw si kana faran ka bɔ jɔɔn na, nka farikolo yɔrɔw bɛɛ kelen kelen ye o janto jɔɔn na.

²⁶ Ni farikolo yɔrɔ dɔ bɛ tɔɔrɔ, farikolo yɔrɔ tɔw bɛɛ le bɛ tɔɔrɔ ni a ye fana. Ni farikolo yɔrɔ dɔ ka bonya sɔrɔ, farikolo yɔrɔ tɔw bɛɛ le bɛ jɔgari ni a ye.

²⁷ Aw ye Kirisita* farikolo le ye, aw bɛɛ kelen kelen ye a farikolo yɔrɔ dɔ le ye.

²⁸ O le kosɔn Ala ka mɔɔ dɔw sigi lanabagaw ta jɛnkuru* kunna, k'a fɔlɔ kɛ ciradenw* ye, a flanan ye ciraw ye, a sabanan ye karamɔɔw ye; o kɔ, a ka se di dɔw ma ka kabakow kɛ, ka banabagatɔw kɛneyari se di dɔw ma, ka se di dɔw ma ka mɔɔw dɛmɛ, ka dɔw kɛ jamɔɔw ye, ka se di dɔw ma ka kan wɛrɛw fɔ.

²⁹ Yala bɛɛ le kɛra ciradenw ye wa? Bɛɛ le kɛra ciraw ye wa? Bɛɛ le kɛra karamɔɔw ye wa? Bɛɛ le bɛ kabakow kɛra wa?

³⁰ Banabagatɔw kɛneyari se dira bɛɛ le ma wa? Bɛɛ le bɛ kan wɛrɛw fɔra wa? Bɛɛ le bɛ se ka kan wɛrɛw kɔrɔ fɔ wa?

³¹ Ayiwa, Ala bɛ ninyɔrɔ minw di an ma a ta nɛema ra, o minw nafa ka bon kosɛbɛ, aw ye kɛ o le fɛ.

Nka ne bɛna a jinicogo bɛɛ ra jumanman yira aw ra sisan.

13

Kanuya

(*Matiyu 22.36-40; Rɔmukaw 13.8-10; Yuhana 3.16-19; Yuhana fɔlɔ 4.7-21*)

¹ Ayiwa, hali ni ne bɛ se ka adamadenw ta kanw bɛɛ fɔ, ka mɛlekɛw fana ta kanw fɔ, ni kanuya tɛ ne jusu ra, ne ta kuma ye mankan gbansan le ye, i ko siranɛgɛ gbasito mankan, walama i ko siranɛgetɛgɛrɛ mankan.

² Hali ni Ala bɛ kuma don ne da ra ka mɔɔw waaju, ni a bɛ gundokow bɛɛ yira ne ra, ani lonniya bɛɛ, hali ni lanaya bɛ ne fɛ fɔ ne bɛ se ka kuruw bɔ o nɔ ra, ni kanuya tɛ ne jusu ra, ne tɛ foyi ye.

³ Hali ni ne ka ne borofenw bee tarantaran fagantanw na ka o baro, ka ne farikolo yere di k'a jeni Ala ko koson, ni kanuya te ne jusu ra, o si te foyi na ne ye.

⁴ Kanuya be mupu, a be kopuman ke, a te pangboya ke, a te waso, a te a yere bonya,

⁵ a te maroyako ke, a te a yere doron ta nafa jini, a te dimi joona, a te kojugu miiri ni mogo ye,

⁶ a te pagari terenbariya ra; a be pagari can le kan,

⁷ a be yafa tuma bee, lanaya b'a fe tuma bee, jigiya b'a fe tuma bee, a be ko sonmina tuma bee.

⁸ Kanuya te ban fiyewu. Ala be kuma don minw da ra ka mogow waaju, o bena ban; kan werew fori bena ban, an ta lonniya fana bena ban.

⁹ Sabu an ka donin doron le lon; Ala be kuma min don an da ra ka mogow waaju, dan be o ra fana.

¹⁰ Nka min dafara, ni o nana lon min na, an ta lonniya min ma dafa, o bena dabra.

¹¹ Wagati min ne tun ye denmisen ye, ne tun be kuma i ko denmisen, ne tun be miiri i ko denmisen, ne tun be kow jate mina i ko denmisen. Nka kabini ne koroyara, ne ka denmisena ko bee dabra.

¹² O cogo ra, bi an be fenw yera i n'a fo an b'a flera dugalen le ra, a ma gbeya. Nka lon do an bena a ye pada ni pada. Bi koni, dan be ne ta lonniya ra; nka lon do ne bena fen bee lon ka na i n'a fo Ala ka ne yere lon cogo min na.

¹³ Ayiwa, sisan, nin fen saba le be to o no ra: lanaya, ani jigi, ani kanuya. Nka a bee ra belebeleba ye kanuya le ye.

14

Kan werew fori ani waajuri

¹ O koson ne balemaw, aw ye jija ka kanuya le jini. Nin Saninman* be ninyoro minw di an ma, aw ye ke olugu fana fe; nka ka kuma soro Ala fe ka mogow waaju, aw ye ke o le fe kosebe.

² Sabu mogo min be kan were fo, o tigi te kuma mogow fe, nka a be kuma Ala le fe. Mogo si te a ta kuma faamu, sabu a be gundow le fo Nin Saninman baraka ra.

³ K'a soro Ala be kuma don mogo min da ra ka mogow waaju, ale be kuma mogow fe, ka o baraka bonya lanaya ra, ka o ja gbeleya, ka o jusu saaro.

⁴ Min be kan werew fo, o tigi be a yere le baraka bonya; k'a soro Ala be kuma don mogo min da ra ka mogow waaju, o be lanabagaw ta jenkuru bee le baraka bonya.

⁵ Ne b'a fe aw bee ye kan werew fo; nka ni Ala be kuma don aw bee da ra ka mogow waaju, o ka di ne ye ka teme kan werew fori kan. Ka mogow waaju, nafa be o ra ka teme kan werew fori kan, fo ni a fobaga k'a koro fo janko lanabagaw bee ye nafa soro a ra.

⁶ Ayiwa, ne balemaw, sisan ni ne tagara aw fe ka taga ke kuma ye kan werew ra, aw bena mun nafa le soro o ra, ni ne ta kuma ma ke kuma gbenin ye ka Ala ta kow yira aw ra, ka lonniya di aw ma, ka aw waaju, walama ka aw karan?

⁷ Hali nin te fen minw na, k'a soro o be mankan bo, i n'a fo filen, walama goni, ni o fenw te kan gbenin bora, o tuma jon le bena a lon ko nin donkiri le be fora filen na, walama goni na?

⁸ Buru min be fiye ka kerekedenw wele, ni o te kan panaman bora, o tuma jon le bena a yere laben kera kama?

⁹ Ayiwa, ni aw fana ta kumafota ma ke kuma gbenin ye, aw be min fora, jon le bena o faamu? A be i n'a fo aw be kumana gbansan le.

¹⁰ Kan suguya caman be fo dunu na kon, o bee n'a ta, a bee be faamu.

¹¹ Nka kan min be fora, ni ne te o men, o tuma o kan fobaga be ke ne fe i ko siya were mogo; ne fana be ke ale fe i ko siya were mogo.

¹² Ayiwa, i n'a fɔ aw bɛ Nin Saninman ta kow nɔ fɛ, o tuma fɛn minw bɛ se ka lanabagaw baraka bonya, aw ye o le jini caman.

¹³ Ayiwa, min bɛ kan werɛw fɔ, o tigi ye Ala daari janko a ye se ka o kanw kɔrɔ fɔ.

¹⁴ Sabu ni ne bɛ Ala daari kan werɛ ra, ne kɔni b'a lon ko ne bɛ Ala daarira ni ne jusukun ye, nka ne bɛ min fɔra, ne yɛrɛ tɛ o faamu.

¹⁵ O tuma ne ka kan ka mun kɛ? Ne bɛ se ka Ala daari kan werɛ ra Nin Saninman baraka ra, nka mɔgow bɛ kan min faamu, ne bɛ se ka a daari o ra fana. Ne bɛ se ka Alatandodɔnkiriw la kan werɛw ra, nka mɔgow bɛ kan min faamu, ne bɛ se ka a la o ra fana.

¹⁶ Ni o tɛ, ni i bɛ baraka la Ala ye kan werɛ le ra, mɔgo tɔ minw bɛ jama ra, olugu bɛna a fɔ cogo di ko «amina», i ta barakalari ra, ni ele ka min fɔ, o ma o faamu?

¹⁷ Ele kɔni ta barakalari pana kɔsɛbɛ; nka olugu ma nafa sɔrɔ a ra.

¹⁸ Ne bɛ Ala fɔ, sabu ne bɛ kan werɛw fɔ ka tɛmɛ aw bɛɛ kan.

¹⁹ Nka lanabagaw ta jɛnkuru cɛ ma, ne ye kumakan looru dɔrɔn fɔ, mɔgow bɛ se ka min faamu, janko ka mɔgow karan, ne fɛ o ka fisa hali kumakan waga tan ye kan werɛ ra, mɔgo tɛ min faamu.

²⁰ Ne balemaw, aw kana kɛ denmisɛnw ye hakiri tan fan fɛ. Ni kojugu lo, aw ye kɛ i ko denfitiniw; nka hakiri ta fan fɛ, aw ye mɔgɔkɔrɔbaw ye.

²¹ A sɛbera sariya ra ko:

«Mɔgo minw bɛ kan werɛw fɔ, ne bɛna olugu le ta;
ne bɛna siya werɛw mɔgow le ta ka kuma nin mɔgow fɛ,
o bɛɛ n'a ta, o tɛna ne lamɛn.»

²² O kɔsɔn kan werɛw fɔri tɛ tagamasiyɛn ye lanabagaw fɛ; tagamasiyɛn lo lanabariw le fɛ. Nka ka kuma sɔrɔ Ala fɛ ka mɔgow waaju, o tɛ tagamasiyɛn ye lanabariw fɛ; tagamasiyɛn lo lanabagaw le fɛ.

²³ Ayiwa, ni aw lanabagaw ta jɛnkuru bɛɛ ka lajɛn, ni aw bɛɛ ka kɛ kuma ye kan werɛw ra, ni mɔgo gbansan dɔw, walama lanabari dɔw nana don aw cɛ ra, ka o ye, o tɛna a fɔ ko aw ye fatow le ye wa?

²⁴ K'a sɔrɔ ni Ala ka kuma don aw bɛɛ da ra ka mɔgow waaju, ni lanabari dɔ, walama mɔgo gbansan dɔ nana don aw cɛ ra, aw bɛɛ ta kuma bɛna a ta miiriya yɛlɛma, k'a to a ye lo a ta jurumun na.

²⁵ Miiriya dogonin minw bɛ a jusukun na, o bɛna bɔ kɛnɛ kan; a bɛna a kinbiri gban ka a ja biri dugu ma ka Ala bato, k'a fɔ a yɛrɛ da ra ko can ra, Ala bɛ aw fɛ.

Fɛn bɛɛ ye kɛ cogo bennin na

²⁶ Ayiwa, ne balemaw, aw ka kan ka mun le kɛ? Ni aw ka jɔgon lajɛn, ni Alabatodɔnkiri bɛ dɔ fɛ, o ye o la; ni kuma bɛ dɔ fɛ ka tɔw karan, o ye o fɔ; ni Ala ka fɛn dɔ yira dɔ ra, o fana ye o fɔ; ni Ala ka kan werɛ yira dɔ ra, o ye o fɔ; ni dɔ bɛ se ka o kan kɔrɔ fɔ fana, o ye o fɔ. Nka a bɛɛ ye kɛ, janko ka lanabagaw baraka bonya.

²⁷ Minw bɛ kuma kan werɛw ra, o kana tɛmɛ mɔgo fla walama saba kan. O fana ye kuma kelen kelen, ani mɔgo ye sɔrɔ fana ka a kɔrɔ fɔ.

²⁸ Ni mɔgo tɛ yi min b'a kɔrɔ fɔ, o tuma kan werɛ fɔbagaw ye je lanabagaw cɛ ra. O y'a fɔ a yɛrɛ kɔnɔ, o ni Ala cɛ.

²⁹ Ala bɛ kuma don minw da ra ka mɔgow waaju, olugu ra mɔgo fla walama saba ye kuma. Tɔw y'a lamɛn, ka a sɛgesɛgɛ.

³⁰ Nka ni Ala ka ko werɛ yira mɔgo werɛ ra, min kɔnna ka kuma ta, o ka kan ka je.

³¹ Ni Ala ka kuma don aw bɛɛ da ra ka mɔgow waaju, aw bɛɛ bɛ se ka kuma ka jɔgon sɔn, janko ka bɛɛ karan, ka bɛɛ ja gbɛlɛya.

³² Ala ta kuma waajurikɛbagaw ka kan ka se ka o yɛrɛ mina kuma ta fan fɛ.

³³ Sabu Ala te kopagaminin fe, fo hera.

Ayiwa, i n'a fo a be ke Ala ta mogow saninmanw ta jenkururu tow bee ra cogo min na,

³⁴ musow ka kan ka je lanabagaw ta jenkuruw* ra, sabu a daganin te ko o ye kuma ta o yorow ra. O ka kan ka o yere majigi, i n'a fo sariya b'a fo cogo min na fana.

³⁵ Ni min b'a fe ka ko do faamu, o ye a ce jininka so konon. Sabu musow ye kuma lanabagaw ta jenkururu* ra, o ye ko benbari le ye!

³⁶ O tuma aw b'a miiri ko Ala ta Kuma sindira aw le fe yi wa? Walama ko a sera aw doron le ma wa?

³⁷ Ni do b'a miiri ko Ala ka kuma don ale da ra ka mogow waaju, walama ko Nin Saninman* ka sebgaya do di a ma, o tigi ka kan k'a lon ko ne be min fora, ko o ye Matigi ta cefonin le ye.

³⁸ Ni min fana ma nin kow lon, i b'a sorow ko Ala ma ale fana lon.

³⁹ Ayiwa, ne balemaw, ka kuma sorow Ala fe ka mogow waaju, aw ye ke o le fe kosebe; aw kana mogow bari ka kan werew fo fana.

⁴⁰ Nka a ye ke cogo bennin na, fen bee ye ke ka kapa ni a kecogo ye.

15

Yesu Kirisita kunuko

¹ Ayiwa, ne balemaw, ne ka Kibaro Diman* min lase aw ma, aw sonna o ma ka jija ka to o kan; ayiwa, aw y'a to ne ye aw hakiri jigi o ra tuun.

² Aw kisira o le sababu ra, ni aw koni ka a sira tagama i n'a fo ne ka aw karan a ra cogo min na; ni o te, aw ta lanaya kera gbansan le ye.

³ Ne karanna min na, ne konna ka aw karan o le ra, ko Kirisita* sara an ta jurumunw koson, i n'a fo a sebera Kitabu konon cogo min na;

⁴ a su donna, a saya tere sabanan a kununa, i n'a fo a sebera Kitabu konon cogo min na.

⁵ A kununin ko a ka a yere yira Piyeri ra; o ko, a ka a yere yira ciraden* tan ni fla ra.

⁶ O ko, a ka a yere yira balema lanabaga minw na yoronin kelen na, o ka ca ni mogow keme looru ye. Olugu caman belen be si ra bi, nka dow sara.

⁷ O ko, a ka a yere yira Yakuba ra, ka a yere yira ciraden tow bee ra.

⁸ O bee le ko, a ka a yere yira ne Poli fana ra, ne min kera i ko den kogobari.

⁹ Sabu ne le ye ciradenw bee ra fitini ye. Ne yere man kan ka wele ko ciraden, sabu ne ka Ala ta jenkururu mogow torow kosebe.

¹⁰ Nka ne ye min ye bi, Ala ta neema le baraka ra ne sera ka ke o ye. Ala ka o neema min ke ne ye, o ma ke gbansan ye fiyewu! Sabu ne ka baara ke ka teme tow bee kan. Nka ne yere baraka le ma o ke; Ala ta neema min be ne kan, o baraka lo!

¹¹ O koson ni a kera ne le ye o, ni a kera ciraden tow le ye o, an bee be nin waajuri kelen le kera; aw fana lara o le ra.

Lanabagaw kunuko

¹² Ayiwa, ni anw be waajuri kera k'a fo ko Kirisita* kununa ka bo saya ra, mun koson aw dow b'a fora ko suw tena kunu?

¹³ Ni can lo ko suw tena kunu, o tuma Kirisita fana ma kunu le ke!

¹⁴ Ni a fana kera ko Kirisita ma kunu, o tuma an ta waajuri ye gbansan le ye, aw ta lanaya fana ye gbansan le ye.

¹⁵ Ka fara o kan, ni suw tena kunu, a be i n'a fo an kera seerejuguw le ye Ala ta fan fe; sabu an ka seereya ke ni Ala togow ye, ko a ka Kirisita kunu, k'a sorow a m'a kunu.

¹⁶ Sabu ni mogow tena kunu lahara, o tuma Kirisita fana ma kunu.

¹⁷ Ni Kirisita fana ma kunu, o tuma aw ta lanaya ye gbansan le ye, aw ta jurumun fana be aw ra hali bi.

¹⁸ Lanabaga minw sara, olugu si te kisi fana.

¹⁹ Ni an jigi bɛ Kirisita kan dunupa ra yan dɔrɔn le, o tuma anw le ye mɔgɔw bɛɛ ra janibagatɔw ye.

²⁰ Nka, can ra, Kirisita kununa ka bɔ saya ra. Minw sara, Ala ka a kunu k'a kɛ olugu ra mɔgɔ fɔlɔ ye, k'a yira ko olugu fana bɛna kunu.

²¹ Sabu saya donna dunupa ra mɔgɔ kelen le sababu ra, suw kununi fana nana mɔgɔ kelen le sababu ra.

²² Mɔgɔ bɛɛ bɛ sa, sabu o bɔra Adama ra; o cogo ra fana bɛɛ bɛna janamanya kokura Kirisita sababu ra.

²³ Nka bɛɛ ta bɛna kɛ a ta wagati le ra. Kirisita kɛra fɔlɔ ye; o kɔ, minw kɛra a ta mɔgɔw ye, a nawagati ra, olugu fana bɛna kunu.

²⁴ O kɔ, a laban bɛ se. O wagati ra Kirisita bɛna kuntigiyaw bɛɛ cɛn, ani sebagayaw bɛɛ, ani fangatigiyaw bɛɛ; o kɔ a bɛ Masaya* lasekɔ Fa Ala ma.

²⁵ Sabu jagboya lo ko Kirisita ye sigi masaya ra, fɔ Ala ye a juguw bɛɛ majigi ka o bla a sen jukɔrɔ.

²⁶ A bɛna jugu laban min halaki, o ye saya ye.

²⁷ Sabu a sebera ko: «Ala ka fɛn bɛɛ bla a sen jukɔrɔ.» Nka ni a fɔra ko a ka fɛn bɛɛ bla a ta fanga kɔrɔ, o b'a yira ko Ala min ka fɛn bɛɛ bla a ta fanga kɔrɔ, ko ale Ala yɛrɛ ko tɛ.

²⁸ Ni fɛn bɛɛ nana kɛ Yesu ta fanga kɔrɔ wagati min na, Ala min ka fɛn bɛɛ bla a ta fanga kɔrɔ, Dence* fana bɛna a yɛrɛ bla ale Ala ta fanga kɔrɔ. O tuma, Ala kelen le bɛna kɛ fɛn bɛɛ kunna, ka kɛ mɔgɔ bɛɛ kunna.

²⁹ Ayiwa, ni suw tɛna kunu, o tuma minw bɛ o yɛrɛ batize suw ye, olugu bɛna a kɛ di? Ni suw tɛna kunu fiyewu, mun kosɔn o bɛ o yɛrɛ batize suw ye?

³⁰ Ayiwa, anw yɛrɛ do? Ni suw tɛna kunu, mun kosɔn wagati bɛɛ an bɛ an yɛrɛ nin bla farati ra?

³¹ Lon bɛɛ ne le bɛ ne yɛrɛ dira saya ma. Can lo, ne balemaw, ne bɛ o fɔ aw ye, sabu an Matigi Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, aw le ye ne ta bonya kun ye.

³² Ne ka siyen min ta Efesi, k'a kɛ i ko ne ni waraw le bɛ ɔgɔn na, ni ne ka o kɛ adamadenw dɔrɔn le kosɔn, o tuma ne bɛ mun nafa le sɔrɔ o ra? Ayiwa, ni suw tɛna kunu, o tuma

«an ye domuni kɛ, ka min, sabu sini an bɛna sa.»

³³ Aw kana aw yɛrɛ lafiri dɛ! «Tagamanɔgɔnjugu bɛ mɔgɔ bla sirajugu kan*.»

³⁴ Aw ye hakiri sɔrɔ, ka jurumun dabla. O le bennin bɛ! Sabu dɔw bɛ aw cɛ ra, olugu ma Ala lɔn. Ne bɛ o fɔra janko aw y'a lɔn ko o ye aw yɛrɛ ta maroyako le ye.

Lanabagaw ta farikolokura

³⁵ Dɔ bɛna a fɔ ko: «O tuma suw bɛna kunu cogo di? Farikolo suguya juman le bɛna kɛ o ra?»

³⁶ Naloman flɛ dɛ! Ni i ka siman dan dugukolo ra, ni a ma sa, a tɛ se ka falen.

³⁷ I bɛ simankisɛ gbansan le dan, ɔ, walama siman wɛrɛ kisɛ; i tɛ a yiri yɛrɛ kuturu bɛɛ le ta k'a don dugukolo ra.

³⁸ Nka Ala bɛ o simankisɛ falen k'a kɛ a yɛrɛ sagonan yiri ye. Ala bɛ simankisɛ bɛɛ kɛ a ta yirisun ɔgɔnna le ye.

³⁹ O cogo ra, danfɛnw fana suguya ka ca; o si tɛ kelen ye. Adamaden farisogo bɛ a danna, bɛganw ta bɛ a danna, kɔnɔw ta bɛ a danna, jɛgɛw ta bɛ a danna.

⁴⁰ Sanfɛfɛnw fana ta bɛ a danna; dugukolokanfɛnw fana farisogo bɛ a danna. Nka sanfɛfɛnw nɔɔrɔ ni dugukolokanfɛnw nɔɔrɔ tɛ kelen ye.

15:27 15.27 Nin kuma fɔra Zaburu 8.7; 110.1. 15:32 15.32 Nin kuma fɔra Ezayi 22.13. * 15:33 15.33 Poli ka lɔnnikebaga dɔ ta kuma le fɔ yan, min togo tun ye Menandiri.

⁴¹ Tere nɔɔrɔ bɛ a danna, karo nɔɔrɔ bɛ a danna, lolow nɔɔrɔ bɛ a danna fana. Hali lolo dɔ nɔɔrɔ ni lolo dɔ wɛrɛ nɔɔrɔ tɛ kelen ye.

⁴² Ayiwa, suw kunucogo bɛ ten fana. Ni su donna dugukolo ra, a bɛ i n'a fɔ simankisɛ, a bɛ tori. Nka a toribari le bɛ kunu.

⁴³ A cennin bɛ don dugukolo ra, nka a nɔɔrɔman bɛ kunu. A barakantan bɛ don dugukolo ra, nka a bɛ kunu ni barakaba ye.

⁴⁴ Farikolo gbansan le bɛ don, nka a panaman bɛ kunu ni nin ye. Adamaden farikolo bɛ yi, Nin Saninman* bɛ farikolokura min di, o fana bɛ yi.

⁴⁵ O kosɔn a sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «Mɔgo fɔlɔ†, min ye Adama ye, Ala ka nin don o ra k'a kɛ mɔgo panaman ye.» Nka Adama laban‡, o kɛra Nin* ye, Nin min bɛ mɔgow panamanya.

⁴⁶ Nin Saninman* bɛ farikolokura min di, o ma kɛ fɔlɔ ye. Adamaden ta farikolo gbansan le kɛra fɔlɔ ye; Nin Saninman bɛ farikolokura min di, o ka sɔrɔ ka na kɔ fɛ.

⁴⁷ Adama, min kɛra mɔgo fɔlɔ ye, ale bɔra dugukolo bɔgo ra; ale kɛra dugukolo ta fɛn le ye. Nka tɔ kelen, Kirisita, ale bɔra sankolo ra.

⁴⁸ Min bɔra dugukolo bɔgo ra, ale bɛ cogo min na, minw bɛɛ sɔrɔra ale ra, olugu fana bɛ o cogo le ra. Min bɔra sankolo ra, ale bɛ cogo min na, minw bɛɛ kɛra ale ta ye, olugu fana bɛ o cogo le ra.

⁴⁹ Min bɔra dugukolo bɔgo ra, an bɔra o fɛ cogo min na, min bɔra sankolo ra, an bɛna bɔ o fɛ fana ten le.

⁵⁰ Ne balemaw, ne bɛ min fɔra, o kɔrɔ ye ko farisogo min bɛ an na, an tɛ se ka don Ala ta Masaya ra ni o farisogo ye. An farisogo torita tɛ se ka don Ala ta Masaya banbari ra.

⁵¹ Ne bɛ gundo dɔ fɔ aw ye: An bɛɛ le tɛna sa, nka an bɛɛ bɛna yeɛma

⁵² yɔrɔnin kelen, jakɔmiko kelen, burulaban fiyɛtuma ra. Buru bɛna fiyɛ, suw bɛna kunu ni farikolokura ye, farikolo min tɛ tori; anw tɔw, anw bɛna yeɛma ka kɛ farikolokura ye.

⁵³ Sabu farikolo torita min bɛ an na, jagboya lo ko o ye yeɛma k'a kɛ farikolokura ye, farikolo toribari; jagboya lo fana ko an farikolokɔrɔ ye yeɛma k'a kɛ farikolokura ye, farikolo min tɛ sa.

⁵⁴ Ayiwa, ni an farikolo torita yeɛmana k'a kɛ farikolokura ye, farikolo toribari, ni an farikolokɔrɔ yeɛmana k'a kɛ farikolokura ye, farikolo min tɛ sa, o tuma, min sebera Kitabu kɔnɔ, o bɛ kɛ can ye, ko:

«Se sɔrɔra saya kan, saya tununa pewu!

⁵⁵ E, saya, i ta se bɛ min tuun?

E, saya, i ta fagaribijɛ bɛ min tuun?»

⁵⁶ Saya ta fagaribijɛ ye jurumun le ye; jurumun ta fanga bɛ bɔ sariya le ra.

⁵⁷ Nka an ye baraka la Ala ye, sabu ale le bɛ se di an ma, an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

⁵⁸ O kosɔn, ne balema kanuninw, aw ye baraka don aw yɛrɛ ra, foyi kana aw lasɛgi kɔ; aw ye taga na Matigi ta baara ra wagati bɛɛ, sabu aw k'a lɔn ko aw bɛ baara min kɛra Matigi ye, o tɛna kɛ gbansan ye.

16

Wari min lajenna Zeruzalemu lanabagaw ye

(Rɔmukaw 15.25-27)

¹ Ayiwa, ne balemaw, aw bɛna wari min lajɛn k'a ci ka taga Ala ta mɔgo saninmanw dɛmɛ Zeruzalemu, aw fana ye jija ka o ko kɛ i n'a fɔ ne k'a fɔ Galasi lanabagaw ye cogo min na.

† 15:45 15.45 Mɔgo fɔlɔ: o ta ko fɔra Damina 2.7. ‡ 15:45 15.45 Adama laban: O ye Yesu Kirisita ye. 15:55 15.55 Nin kuma fɔra Ezayi 25.8; Oze 13.14.

² Lɔgokun o lɔgokun, a tere fɔlɔ*, ni bɛɛ kelen kelen se ka kɛ min ye, o tigi ye o bo ka o bla danna ka kapa ni a ta sɔrɔta ye, janko ni ne nana se yi, aw kana a fɔ ko aw bɛ wari lajen o wagati le ra.

³ Ayiwa, ni ne nana se yi, aw yere bɛna mɔgɔ minw panawoloma, ne bɛna sɛbɛ do don olugu boro ka o ci ka taga Zeruzalemu ni wari ye.

⁴ Ni a kera ko a bɛ ne yere tagakun bo, o mɔgow bɛna fara ne kan ka taga.

Pɔli bɛ kuma a ta tagama ko ra

⁵ Ne bɛna tɛmɛ Masedoni jamana fɛ ka sɔrɔ ka se aw fɛ yi, sabu ne b'a fɛ ka tɛmɛ Masedoni jamana le fɛ.

⁶ A bɛ se ka kɛ ko ne bɛna wagati doonin kɛ ni aw ye, walama ne yere bɛna nenewagati bɛɛ kɛ yi; o ra aw bɛna ne demɛ ka ne lase ne ta tagayɔrɔw ra.

⁷ Sabu ne t'a fɛ ka taga ne na la aw kan dɔrɔn ka tɛmɛ; ne b'a fɛ ka wagati do kɛ ni aw ye, ni Matigi sɔnna.

⁸ Nka o bɛɛ n'a ta, ne bɛna to Efesi fɔ ka taga Pantekoti panagbɛ* wagati se.

⁹ Sabu sigiya t'a ra, Ala ka sira dayɛɛ ne ye baaraba do kama; ne kɛɛbagaw fana ka ca.

¹⁰ Ni Timote ka se yi, aw y'a minako na janko a kana degu aw cɛ ra, sabu a fana bɛ Matigi ta baara le kera i n'a fɔ ne.

¹¹ Mɔgɔ kana a dɔgɔya dɛ! Aw y'a demɛ ka a lase ne ma yan hera ra; ne ni balema tow bɛɛ le bɛ a makɔnɔna yan.

¹² An balemace Apolosi kɔni, ne ka ale daari kɔsɛbɛ ko a ye taga ni balemaw ye aw fɛ yi, nka a ma kɛ ale yere sago ye ka taga yi sisan. Ni a nana wagati were sɔrɔ, a bɛna taga.

Fori laban

¹³ Aw ye aw janto aw yere ra, ka aw yere kɔrɔsi, ka jija ka to lanaya ra. Aw ye aw ja gbɛɛya, ka baraka don aw yere ra.

¹⁴ Aw bɛ fɛn o fɛn kɛ, aw ye o bɛɛ kɛ ni kanuya ye.

¹⁵ Aw k'a lon ko Sitefanasi ni a ta somɔgow le kera Akayi jamana lanabaga folow ye. O fana ka baara kɛ ni o jusu bɛɛ ye ka Ala ta mɔgɔ saninmanw demɛ. Ne balemaw, ne b'a jini aw fɛ tuun

¹⁶ ko aw ye o mɔgɔ jɔgɔnw kan mina, ani mɔgɔ minw bɛɛ bɛ o baara jɔgɔn kɛ Ala ye.

¹⁷ Ayiwa, Sitefanasi ni Foritunatusi ni Akayikusi, olugu bɛ ni ne ye yan minke, o diyara ne ye kɔsɛbɛ. O bɛ ne kɔrɔ yan aw nɔ ra.

¹⁸ O ka ne jusu suma, ka aw fana jusu suma. Aw ka kan ka o mɔgɔ jɔgɔnw walenumanlon.

¹⁹ Azi jamana lanabagaw bɛ aw fo. Akila ni Pirisili ni lanabaga minw bɛ lajen o ta so, olugu bɛɛ bɛ aw fo kɔsɛbɛ Matigi ta jɛnɔgɔnya ra.

²⁰ Balemaw bɛɛ bɛ aw fo. Aw ye jɔgɔn fo ni kanuyafori saninman ye.

²¹ Ne Pɔli, ne yere bɛ aw fo. Ne yere ta sɛberinɔ le ye nin fori ye.

²² Ni mɔgɔ min tɛ Matigi kanu, Ala ye o tigi danga. «Maranata.» An Matigi ye na!

²³ Matigi Yesu ta nɛɛma ye kɛ aw fɛ.

²⁴ Ne bɛ aw bɛɛ kanu Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra!

* 16:2 16.2 Lɔgokun tere fɔlɔ, o ye liyatilon ye (Kɛwalew 20.7).

Poli ka letere flanan min ci KORENTIKAW ma Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Poli ka nin letere sebe Korentikaw ta letere folo ko fe. I b'a soro a k'a sebe k'a to Masedoni mara ra. Korenti tun ye Geresi jamana dugu bee ra belebeleba ye.

Poli k'a fo Korentikaw ye nin letere konɔ, ko ale bena taga o fe. Nka a b'a yira fana ko ale ni olugu ta jogonye bena gbeleɣa; sabu ale bena kumagbelen dow fo Korentikaw ye, o ta kewale dow koson.

A kera i n'a fo Poli tun konna ka letere min ci o ma, ani a tun tagara o fe ka taga ladiri minw di o ma, o ladirikanw si ma se ka o jogo yeɣema, ka o bla sirapuman kan. Korenti lanabaga dow belen tun be Poli dogoya, k'a ta baara ni a ta waajuri ko mafiyenya. Dow tun k'a jaraki wariko ta fan fe. O koson an b'a ye nin kitabu konɔ ko Poli be kuma k'a yira ko ale ma jaraki foyi ra, ko ale ta baara kera ka kapa ni Ala ta sebgaya le ye, k'a ju sigi terenninya kan (10.8).

O bee ko, Poli be o ladi ko o tun k'a latige ka wari min lajen ka Zeruzalemu lanabaga fagantanw demɛ, ko o ye jija ka o wari ko janabo.

A b'a fo fana ko lanabagaw ta jamogow ye o yere korosi konagamibagaw ra.

Nin kitabu be lanabagaw karan yafari ni sabari ra.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1.1-11)

Gbeleɣa minw tun be Poli ni Korentikaw ce (1.12-7.16)

Lanabagaw ka wari min lajen Zude mara lanabagaw ye (8-9)

Poli ta ciradenya bora Ala yere le ra (10-13)

Poli ta fori

¹ Ne Poli, Ala ka ne panawoloma ka kapa ni a yere sago ye, ka ne ke Yesu Kirisita ta ciraden* ye; ne ni an balemace Timote le be nin sebe kera k'a ci aw ma, aw minw ye Ala ta jenkuru mogow ye Korenti, ani Ala ta mogɔ saninman minw bee be Akayi jamana ra.

² An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

Poli be Ala fo a ta demeri koson

³ An ye Ala tando, min ye an Matigi Yesu Kirisita ta Ala ni a Fa ye; hina Fa lo, jususaarobaga Ala lo wagati bee.

⁴ Ale Ala le be an jusu saaro an ta toorow bee ra, janko an be o jususaaro min soro ale Ala fe, o ye ke sababu ye k'a to an fana ye tow jusu saaro o ta toorow bee ra.

⁵ An be an ninyoro soro sipagako caman Kirisita ta toorow ra cogo min na, Ala be an jusu saaro sipagako caman fana o cogo kelen na, Yesu Kirisita baraka ra.

⁶ Ni toorow sera an ma, o be ke sababu ye k'a to Ala ye aw jusu saaro, ani ka aw kisi. Ni Ala ka an jusu saaro, o ye aw ta jususaaro sababu le ye fana; o le b'a to anw be toorow minw mupu, aw fana be se ka o toorow jogon mupu.

⁷ Ayiwa, jigiya min be anw fe aw ta ko ra, foyi te se ka o jigiya cen; sabu an k'a lon ko aw ninyoro kera toorow ra cogo min na, aw ninyoro bena ke Ala ta jususaaro ra ten fana.

⁸ Ne balemaw, toorow min sera an ma ka an to Azi jamana ra, an b'a fe aw ye o lon. An toorowa yere le, fo ka taga teme an baraka dan kan; an yere tun m'a lon ko an bena to nin na.

⁹ A kɔni tun bɛ an kɔnɔ ko an ta saya latigera ka ban. Nka o kɛra le janko an kana an jigi la an yɛrɛ kan, fɔ Ala dɔrɔn, ale min bɛ suw lakunu.

¹⁰ Ale Ala le ka an kisi o sayajugu ma, ale le bɛna an bɔsi tuun o saya jɔgɔn ma. An jigi b'a kan ko sinaga wɛrɛ a belɛn bɛna an bɔsi tuun,

¹¹ sabu aw fana bɛ Ala daarira an yɛ; o kɔsɔn aw ta daariri caman baraka ra an bɛna nɛɛma min sɔrɔ Ala fɛ, o bɛna kɛ sababu yɛ k'a to mɔgɔ caman fana yɛ baraka la Ala yɛ an ta ko ra.

Pɔli k'a ta tagama wagati yɛlɛma

¹² Anw k'a lɔn an jusukun na ko ka Ala ja to an na, anw kɔni tagamana ni jusukun kɛlɛn le yɛ, ka tagama can kan fana. An ka o le kɛ yɔrɔ bɛɛ. Ka an to ni aw yɛ, an yɛrɛ ka dɔ fara a kan le. O le yɛ an kunkɔrɔtasababu yɛ. Nka an ka o kɛ Ala ta nɛɛma le baraka ra; an ma o hakiritigiya sɔrɔ mɔgɔ fɛ.

¹³ Aw bɛ min karanna k'a faamu, an tɛ foyi wɛrɛ fɔra an ta sɛbɛw kɔnɔ ni o tɛ. Ne jigiya b'a kan fana ko aw bɛna a faamu ka ja,

¹⁴ i n'a fɔ aw k'a faamu dɔɔnin ka ban cogo min na, ko Matigi Yesu nalon na, anw bɛna kɛ aw kunkɔrɔtasababu yɛ, aw fana bɛna kɛ an kunkɔrɔtasababu yɛ.

¹⁵ O lanaya le kɔsɔn, ne tun k'a latigɛ ka taga aw fɛ yi fɔlɔ, janko Ala yɛ nɛɛma aw yɛ sinaga fla.

¹⁶ Sabu ne tun b'a fɛ ka tɛmɛ aw fɛ yi ka sɔrɔ ka taga Masedoni, ka bɔ Masedoni ka na aw fɛ tuun. Ni o kɛra, aw tun bɛna ne dɛmɛ ka se Zude mara ra.

¹⁷ Ayiwa, ne ma na se ka taga minke, yala o kɔrɔ yɛ ko ne tun tɛ ne sɔbɛ le ra wa, walama ko ne ka o latigɛ ka kapa ni adamadenw ta cogo le yɛ, ka kɛ kumaflafɔbaga yɛ, k'a fɔ ko «ɔnhɔn» k'a yɛlɛma k'a fɔ ko «ɔn-ɔn»?

¹⁸ Ala yɛ kankɛlɛntigi yɛ cogo min na, ne ka kuma min fɔ aw yɛ, o ma kɛ «ɔnhɔn» ani «ɔn-ɔn» yɛ.

¹⁹ Sabu Den min bɔra Ala ra*, Yesu Kirisita, ne ni Silasi ni Timote ka min ko waajuri kɛ aw fɛ yi, ale t'a fɔ «ɔnhɔn», k'a yɛlɛma k'a fɔ «ɔn-ɔn», kuma kɛlɛn kan. Ale ta yɛ «ɔnhɔn» le yɛ.

²⁰ Ale Yesu Kirisita le bɛ an ja sigi, k'a yira an na ko Ala ta layiri bɛɛ yɛ can yɛ. O le kɔsɔn an bɛ «amina» fɔ a tɔgɔ baraka ra, ka Fa Ala tando.

²¹ Ale Ala yɛrɛ le ka anw ni aw baraka bonya Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, ka an bla danna a yɛrɛ yɛ.

²² A ka a ta tagamasiyɛn la an kan, ka a ta Nin Saninman* fana don an jusukun na, k'a yira ko an kɛra ale ta yɛ; a ka fɛn minw layiri ta an yɛ, Nin Saninman le kɛra o sarati yɛ.

²³ Ne bɛ kari Ala ra, ko ni ne bɛ faninya le tigera, a yɛ ne nin mina; ni ne ma taga Korɛnti tuun, ne ka o kɛ janko ka aw sutara le.

²⁴ Nka o t'a yira ko anw le yɛ aw kuntigiw yɛ lanaya ko ra dɛ! Sabu aw ta lanaya sabatinin lo ka ban. Nka an b'a fɛ ka baara kɛ ni aw yɛ janko aw yɛ pagari.

2

¹ O le kɔsɔn, ne k'a latigɛ ko ne tɛ taga aw fɛ yi fɔlɔ, janko ne kana taga aw jusu kasi tuun,

² sabu ni ne ka aw jusu kasi, jɔn le bɛna ne ninsɔndiya? Aw le bɛ ne ninsɔndiya; nka ni ne ka aw jusu kasi, aw bɛ se ka ne ninsɔndiya cogo di?

³ O kɔsɔn, ne tun ka sɛbɛ ci aw ma ka aw lasomi, janko ni ne ka taga, ne kana taga janasisi sɔrɔ aw fɛ yi; sabu aw le ka kan ka ne ninsɔndiya. Ne lara a ra ko ne ta pagari yɛ aw bɛɛ fana ta pagari le yɛ.

⁴ Can ra, ne jusu kasininba, ani ne jusu tɔɔrɔnin, ani ne kasibagato le tun ka o seɛ ci aw ma. Nka ne m'a seɛ janko ka aw jusu kasi; ne k'a seɛ, janko aw y'a lon ko ne be aw kanu koseɛ.

Lanabagaw ka kan ka yafa

⁵ Mɔgo min nana ni o panasisi ye, o tigi ma ne le jusu kasi; a ka aw be le jusu kasi; ni o te, a koni ka aw caman le jusu kasi.

⁶ Aw caman benna a ra ka o ce koro ka ban cogo min na, a man kan ka teme o kan.

⁷ Sisan, aw ka kan ka yafa a ma, ka a jusu saaro, janko a jusu kana kasi k'a dama teme, fo ka taga a baraka ban.

⁸ O koson, ne be aw daari ko aw y'a yira a ra k'a gbeya, ko a ko ka di aw ye hali bi.

⁹ Ne ta seɛ kun tun ye le fana ka aw ke k'a fe, k'a lon ni can lo ko aw be ne kan mina fen be ra.

¹⁰ Ni aw ka yafa mogo min ma, ne fana be yafa o tigi ma. Ni a kera ko ne ka kan ka yafa ko do ra, ne be yafa aw le koson, ka Kirisita* ke an seere ye.

¹¹ O be kun ye janko Setana kana donyoro soro an ce ra. Sabu miiriya minw b'a konɔ, an yere ka o lon.

Hami min tun be Poli ra Torohasi

¹² Ayiwa, ne sera Torohasi Kirisita* ta Kibaro Diman* waajuri kama tuma min na, ne k'a ye ko Matigi ka sira do dayele ne ye o baara kama.

¹³ Nka o be n'a ta, ne hakiri tun siginin te, sabu ne ma ne balemace Tite ye. O koson ne ka sira pini o fe ka taga Masedoni.

Poli ta baarakescogo

(Romukaw 15.17-19; Korentikaw folo 1.17-24; Korentikaw flanan 4.1-7)

¹⁴ Ne be baraka la Ala ye, sabu ale le be an ke sesorobagaw ye tuma be Kirisita* ta jenogonya ra. Anw sababu ra a be Kirisita ta lonniya lase yoro be, i ko turu kasadiman.

¹⁵ Sabu an kera Kirisita ta ye, ka ke i n'a fo turu kasadiman Ala fe. Minw be kisiri sira kan, ani minw be halakiri sira kan, o kasa be se o be ma.

¹⁶ Dow fe, o kasa ye saya kasa ye, min be saya lase olugu ma. Nka dow fe, o kasa ye panamanya kasa ye, min be panamanya lase olugu ma.

Ayiwa, jon le be se ka o baara ke k'a na sa?

¹⁷ Anw te Ala ta Kuma waajuri ta k'a ke waripinisira ye, i ko mogo caman b'a ke cogo min na. Ala le ka an ci, o koson an be waajuri ke Yesu Kirisita ta jenogonya ra ni jusukun gbenin ye Ala na koro.

3

Jenogonyakoro ni jenogonyakura

¹ Ayiwa, yala ne ta kuma b'a yira ko an be an yere togonuman fora le wa? Ni an be taga aw fe, yala an mako b'a ra i n'a fo mogo dow, ka taga ni seɛ do ye an boro min be an togonuman fo wa, walama ko aw ye o seɛ jigon do di anw ma?

² Aw le ye anw ta togonumanfesebe ye; o sebenin be an jusukun le ra, mogo be b'a karan k'a lon fana.

³ Can lo, aw ye Kirisita ta letere le ye, min seɛra an ta waajuri sababu ra. A ma seɛ ni dabaji ye, a seɛra ni Ala panaman ta Nin Saninman* le ye; a ma seɛ kabakuru walaka kan, a seɛra mogow jusukun le kan.

⁴ O lanaya le be an fe Ala na koro, Kirisita sababu ra.

⁵ A te i n'a fo ko seɛgaya be an yere fe ka nin baara jigon ke an yere ma; nka an ta baraka be be bo Ala le ra.

⁶ Sabu ale le ka o se di an ma, ka ke jɛnɔgɔnyakura* ta baaradenw ye, jɛnɔgɔnya min ju ma sigi sariya seɓenin kan, nka a ju sigira Nin Saninman le kan; sabu sariya seɓenin be na nin saya le ye, nka Nin Saninman be mɔgɔ janamanya.

⁷ Ayiwa, sariya min be saya lase mɔgɔ ma, Ala ka o kumakanw seɓe kabakuru walakaw kan. O kera fen nɔɔroman ye, k'a ke fɔ Izirayelimɔgɔw tun te se ka o ja lo cira Musa pada ra, a pada nɔɔro koson; k'a soro o nɔɔro ma ke fen meenta ye.

⁸ Ayiwa, ni sariya nɔɔro kera o ye, o tuma Nin Saninman ta baara nɔɔro belen tena bonya ka teme o bee kan wa?

⁹ Ayiwa, sira min be Ala ta kiti ben an kan, ni nɔɔro kera o ra, sira min be an ke mɔgɔ terennin ye Ala fe, o nɔɔro le bena bonya kosebe.

¹⁰ Nɔɔro min temena folofolo, o ma ke foyi ye tuun, sabu nɔɔro do were nana, min ka bon ni a ye pewu.

¹¹ Ala ka fen min ke fen temeta ye, ni nɔɔro kera o ra, o tuma a ka min ke fen banbari ye, o nɔɔro le bena bonya kosebe.

¹² O le kera an ta jigiya ye, o koson an ja siginin be kuma.

¹³ An t'a ke i ko cira Musa, min tun be fani biri a pada kan, janko nɔɔro min be a pada kan, Izirayelimɔgɔw kana o ja lo o ra, ka o banto ye.

¹⁴ Nka Izirayelimɔgɔw yere jusukun le nana gbeyaya; sabu hali bi ni o be jɛnɔgɔnyakoro kitabuw karan, a be i n'a fɔ o fani jɔgon le birinin be o ja kan; o t'a faamu. O fani fana te se ka bo yi, sabu ni an be Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, o le be se ka o fani bo yi.

¹⁵ Hali bi ni o be cira Musa ta kitabuw karan, a be i n'a fɔ fani do birinin lo o hakiri kan, o te a faamu.

¹⁶ Nka ni min ka son Matigi ma, o fani be bo o tigi pada kan.

¹⁷ An be Matigi min ko fora, o ye Ala Nin* le ye. Ni Matigi Nin be yoro min na, o yoro le ra mɔgɔ be ke a yere ta ye.

¹⁸ Fani birinin te an minw pada kan, an bee le be Matigi ta nɔɔro yira k'a gbeya, i n'a fɔ dugalen be cogo min na. O cogo ra, lon o lon an be yeɓema ka ke Matigi yere cogo ra, ka nɔɔro do fara do kan. Matigi, min ye Nin Saninman ye, ale le be o baara ke.

4

Poli ni a jɛnɔgɔnw ta baarakɛcogo

(Tesalonikikaw folo 2.1-6; Korentikaw flanan 2.14-17)

¹ Ayiwa, Ala le hinara an na ka o baara karifa an ma; o koson an te an fari faga.

² Mɔgɔw be maroyako minw ke dogo ra, an banna o ma. An te an ta kewalew ke ka mɔgɔ si nege k'a lafiri, an fana te Ala ta Kuma yeɓema; nka an be can le fɔ k'a gbeya Ala ja koro, janko mɔgɔw bee y'a lon ko an ta kuma ye can le ye.

³ O bee n'a ta, ni an ta Kibaro diman koro belen dogonin lo, mɔgɔ minw be halaki, a dogonin lo olugu le fe.

⁴ O mɔgɔw te la Ala ra, sabu dunupa kuntigi, Setana ka o hakiri fiyen, janko o kana Kibaro Diman* nɔɔro bonya ye, o Kibaro Diman min be Kirisita* ta nɔɔro yira, Kirisita min ni Ala cogo bee ka kan.

⁵ An te waajuri ke ka an yere ko fɔ; an be Matigi Yesu Kirisita le ko fɔ. An ka an yere ke aw ta baaradenw ye Yesu le koson.

⁶ Ala min tun k'a fɔ ko: «Yeelen ye manamana dibi ce ma», ale kelen le fana k'a ta yeelen manamana an jusukun na, janko a ta nɔɔroba min be Kirisita ra, an ye o lonniya soro an jusukun na.

*Poli ni a jɛnɔɔɔnw ta tɔɔɔw**(Korentikaw flanan 6.3-10; 1.5-11; Timote flanan 2.8-11)*

⁷ O naforoba bɛ an fɛ, k'a kɛ i n'a fɔ a bɛ bɔɔɔdaga le kɔɔɔ, janko k'a yira ko o sebayaba bɔra Ala le ra, a ma bɔ anw na.

⁸ Mɔɔɔw bɛ tɔɔɔ suguya bɛɛ la an kan, nka an baraka ma ban. An hakiri bɛ pagami, nka an jigi tɛ tige.

⁹ O bɛ tugu an kɔ ka an tɔɔɔ, nka Ala tɛ an kelen to; o bɛ an bugɔ ka an ben dugu ma, nka an tɛ halaki.

¹⁰ Wagati bɛɛ o bɛ an fagayɔɔɔ jini i ko o ka Yesu faga cogo min na. Nka Ala bɛ an tanga, janko bɛɛ y'a lɔn fana ko Yesu panaman lo, ko an bɛ panamanyara ale sababu le ra;

¹¹ sabu an ta dunɔnalatige bɛɛ ra, o bɛ an fagayɔɔɔ jini wagati bɛɛ Yesu tɔɔɔ kosɔn. Nka o b'a yira ko Yesu panaman lo, ko ale le bɛ an farikolo barakantan panamanya.

¹² O cogo ra, saya bɛ a ta baara ra anw kama, nka o le sababu ra aw bɛ panamanya sɔɔɔ.

¹³ A sebera Kitabu kɔɔɔ, ko: «Ne lara Ala ra, o kosɔn ne kumana Ala tɔɔɔ ra.» Ayiwa, o lanaya jɔɔɔn le fana bɛ anw fɛ; an lara Ala ra, o kosɔn an bɛ waajuri kɛ.

¹⁴ An k'a lɔn ko Ala min ka Matigi Yesu lakunu ka bɔ saya ra, ale le fana bɛna an lakunu, ka kɛ ni Yesu ye, ka anw ni aw bɛɛ lajɛn Yesu na kɔɔɔ.

¹⁵ Ayiwa, o kow bɛɛ bɛ sera an ma aw le kosɔn, janko Ala ye nɛɛma mɔɔɔ caman ye; o ra baraka min bɛna la Ala ye ka Ala bonya, o barakalari bɛna caya.

*Nanamanyakura ni farikolokura**(Piyeri fɔlɔ 1.6-9; Rɔmukaw 8.23-25)*

¹⁶ O le kosɔn an fari tɛ faga. Hali ni an farikolo baraka bɛ dɔɔɔyara, lɔn o lɔn barakakura le bɛ fara an nin ta baraka kan.

¹⁷ Sabu tɔɔɔ fitini min bɛ an kan sisan, o bɛ kɛ sababu ye ka bonyaba lase an ma, bonya min tɛ ban.

¹⁸ O kosɔn an tɛ an ja lɔ fɛnyetaw ra, nka an bɛ an ja lɔ fɛnyebariw le ra; sabu fɛnyetaw bɛ wagati dɔɔnɔn dɔɔn le kɛ, nka fɛnyebariw ye fɛn banbariw le ye.

5

¹ Farikolo min bɛ an na dugukolo kan yan, o bɛ i ko fanibon. An k'a lɔn ko ni o ka cɛn lɔn min na, so pumanba bɛ an ja sankolo ra, Ala yɛɛ boro ka min lɔ, min tɛ se ka cɛn fiyewu, ani mɔɔɔ boro ma min lɔ.

² Sisan, ka an to dunɔpa ra yan, an bɛ kasi, ka ɲuna, sabu an b'a fɛ ka taga Ala fɛ ka farikolokura sɔɔɔ sankolo ra.

³ Ni an ka farikolokura sɔɔɔ, o tuma an farikolontan tɛna to.

⁴ Ka nin farikolo to an na nin dunɔpa ra yan, an bɛ ɲuna, an deguninba lo; nka a tɛ i n'a fɔ farikolo min bɛ an na yan, an b'a fɛ o ye bɔ an na dɛ! Nka farikolokura min bɛ sankolo ra, an b'a fɛ ka o le sɔɔɔ, janko farikolo banbari ye bla farikolo banta nɔ ra.

⁵ Ala yɛɛ le ka an dan o kow kama. A ka Nin Saninman* di an ma ka o kɛ a sarati ye k'a yira an na ko a bɛna o fɛnw di an ma.

⁶ O kosɔn an ja siginin lo tuma bɛɛ. An k'a lɔn ko ka an to dunɔpa ra yan ni nin farikolokɔɔ ye, an yɔɔɔ ka jan Matigi ra.

⁷ An bɛ tagama ka kapa ni lanaya le ye; an ja bɛ fɛn minw ye, an tɛ tagama ka kapa ni o ye.

⁸ An jigi siginin lo tuma bɛɛ. Farikolo min bɛ an na dugukolo kan yan, an b'a fɛ ka o bɔ an na, ka taga to Matigi fɛ.

⁹ O koson ni an tora nin farikolo ra o, walama ni an bora a ra o, an koni be jija fen bee ra ka an yere ko diya Matigi ye.

¹⁰ Sabu an bee le ka kan ka taga lo Kirisita* ta kititigeyoro ra, janko an ka fen o fen ke dunupa ra yan, konuman o, kojugu o, an ye o sara soro.

Kirisita le be ben don Ala ni mogow ce
(Romukaw 5.1-11; Efesikaw 4.20-24)

¹¹ Matigi nasiran be an na; o koson an be waajuri ke cogo bee, janko mogow ye son a ma ko Ala ta Kuma ye can ye. Ala be an cogo bee lon. Ne lanin b'a ra ko aw ka anw cogo lon fana aw jusukun na.

¹² An te o fora janko ka an yere togonuman fo aw ye tuun de! Nka an be o fo janko aw kun ye korota an ta baara koson; ani minw be o yere bonya mogow na na, k'a soro o konso gbenin te, aw ye olugu jaabicogo lon.

¹³ Ni anw kera fatow ye, o kera Ala le koson; ni anw kera mogso panamanw ye, o kera aw le koson.

¹⁴ Kirisita* ta kanuya ta fanga be an kan; sabu anw lara a ra ko ni ale kelen sara anw bee koson, o tuma a be i n'a fo an bee le sara fana ni a ye.

¹⁵ A sara an bee koson, janko minw ka panamanyakura soro, olugu kana tagama tuun ka kapa ni o yere sago ye; nka Kirisita min sara ka kunu, o ye tagama ka kapa ni ale sago le ye.

¹⁶ Ayiwa, o cogo ra, sisan koni, an te mogso si jate ka kapa ni adamadenw ta miiriya ye. Fofofolo an tun be Kirisita jate ka kapa ni adamadenw ta miiriya le ye; nka sisan an t'a fe o cogo ra tuun.

¹⁷ Ni mogso do be Kirisita ta jennogonya ra, o tigi ye danfenkura le ye; fenkorow bee temena, fen bee kera kura ye.

¹⁸ O bee bora Ala le ra; ale le ka ben don an ni a yere ce Kirisita sababu ra, ka o baara karifa an ma, janko anw sababu ra ben ye don mogso werew ni ale ce.

¹⁹ Sabu Kirisita le baraka ra Ala ka ben don a yere ni dunupamogow ce; o le sababu ra a ma o ta hakew jate tuun. A ka o ben kuma karifa anw ma.

²⁰ O koson, anw kera Kirisita ta lasigidenw ye, k'a ke i n'a fo Ala be kuma mogow fe anw sababu ra. O koson anw be aw daari Kirisita togo koson, ko aw y'a to ben ye ke aw ni Ala ce.

²¹ Kirisita min ma jurumun si ke ka ye, Ala ka ale bla jurumunkebagaw no ra anw koson, janko an ye ke jennogonya ra ni a ye, ka jate mogso terenninw ye Ala na koro.

6

¹ Anw ye baarakejogonw le ye Ala fe; o koson an be aw daari ko aw ka neema min soro Ala fe, ko aw kana to o ye ke fengbansan ye.

² Sabu Ala k'a fo ko:
«Ne ka aw ta daariri lamɛn wagatipuman na;
ne ka aw kisi kisiri lon na.»

Sisan le ye wagatipuman ye, sisan le ye kisiri lon ye.

³ An t'a fe ka ke sababu ye ka mogso si kunnacen, janko mogso si kana jarakiyoro soro an na an ta baara koson.

⁴ O le koson an be cogo bee ke k'a yira ko an ye Ala ta baaradenw le ye. An be ko caman sonmina: kogbelenw o, jusukasi o, an be o bee sonmina.

⁵ An be bugoriw sonmina, ka kasorabla sonmina. Ni jama be wuri an kama, an be o sonmina, ka baaragbelenw sonmina. Sunogobariya ni domunisorobariya, an be o bee sonmina.

⁶ An jusukun gbenin lo; an be tagama ka kapa ni Ala ta lonniya ni mupuri ni jumanya ye, Nin Saninman* baraka ra, ani kanuya, flankafuya te kanuya min na.

⁷ An bɛ kuma ka kapa ni can ye, ani Ala ta sebgaya; an bɛ terenninya le kɛ an ta kɛrɛkeminanw ye, ka an juguw kɛrɛ, ani ka an yɛrɛ mara.

⁸ Dɔw bɛ an bonya, dɔw bɛ an dɔgɔya; dɔw bɛ an tɔgɔnuman fɔ, dɔw bɛ an tɔgɔjugu fɔ. O bɛ an jate faninyaɔɔbagaw ye, k'a sɔrɔ an bɛ can le fɔ.

⁹ O bɛ an jate i ko o ma an bɔyɔrɔ lɔn, k'a sɔrɔ bɛɛ ka an lɔn. O bɛ an jate i ko mɔgɔ minw sato lo, nka an panaman lo. O bɛ tɔrɔ suguya bɛɛ la an kan, nka an ma faga.

¹⁰ O bɛ an jate i ko mɔgɔ jusu kasininw, nka an pagarinin lo tuma bɛɛ. O bɛ an jate i ko fagantanw, k'a sɔrɔ an bɛ mɔgɔ caman fɛntigiya. O bɛ an jate i ko foyi tɛ mɔgɔ minw boro, k'a sɔrɔ fɛn bɛɛ ye an ta ye.

¹¹ An balema Korentikaw, an kumana aw fɛ, k'a gbɛ aw ye; an ka an jusukun dayɛɛ aw ye.

¹² Anw ma an jusukun datugu aw ma; aw le ka aw jusukun datugu anw ma.

¹³ Ayiwa, sisan ne bɛ kuma aw fɛ i n'a fɔ ne ta denw. Aw kana ban an na; aw fana ye gbɛ an ye ka an kanu i n'a fɔ an bɛ aw kanu cogo min na.

Yeelen ni dibi tɛ sira kelen na

(Korentikaw fɔlɔ 10.14-22; Efɛsikaw 5.5-11; Piyɛri fɔlɔ 2.9-12)

¹⁴ Ayiwa, aw kana jɛnɔgɔnya don ni lanabariw ye, ka o kɛ aw kɔkɛɔgɔnɔw ye. Sabu jɛnɔgɔnya juman le bɛ terenninya ni terenbariya cɛ? Walama bɛn juman le bɛ yeelen ni dibi cɛ?

¹⁵ Bɛn juman le bɛ kɛ Kirisita* ni Setana cɛ? Walama jɛn juman le bɛ lanabaga ni lanabari cɛ?

¹⁶ Jɛnɔgɔnya juman le bɛ Ala ta batoso ni jow cɛ? Anw le ye Ala panaman ta batoso ye, i n'a fɔ Ala yɛrɛ k'a fɔ cogo min na, ko:

«Ne bɛna sigi o cɛ ra, ka tagama ni o ye;
ne bɛna kɛ o ta Ala ye, o bɛna kɛ ne ta mɔgɔw ye.»

¹⁷ O kɔsɔn, Matigi ko:

«Aw ye bɔ o cɛ ra,
aw ye faran ka bɔ o ra;
aw kana maga fɛn saninyabari si ra;
ni o kɛra, ne bɛna sɔn aw ma.

¹⁸ Ne bɛna kɛ aw fa ye,
aw bɛna kɛ ne dɛncɛw, ani ne denmusow ye;
Matigi Ala Sebɛɛtigi ko tɛn*.»

7

¹ Ayiwa, ne balema kanuninw, i n'a fɔ Ala ka o layiriw ta an ye, an ye an farikolo ni an jusukun saninya ka bɔ ko saninyabariw bɛɛ ra; an ye jija k'a to an ta saninyari ye dafa Alapasiran na.

Pɔli ta pagarikun

² Aw ye sɔn an ma! An ta kojugu ma se mɔgɔ si ma, an ma mɔgɔ si lafiri, an ma mɔgɔ si tɔɔɔ.

³ Ne tɛ o fɔra janko ka aw jaraki dɛ! Ne k'a fɔ aw ye ka ban ko an bɛ aw kanu ni an jusukun bɛɛ ye; panamanya tɛ an faran, saya fana tɛ an faran.

⁴ Ne lanin bɛ aw ra kɔsɛbɛ! A ka kan ne ye ne yɛrɛ bonya aw kɔsɔn. Sisan ne hakiri sigira kɔsɛbɛ; ka an to tɔrɔw bɛɛ cɛ ra, ne jusukun fara pagari ra.

* **6:18 6.16-18** Nin kumaw fɔra: Sarakalasebagaw 26.12; Ezekiyɛli 37.27; Ezayi 52.11; Yeremi 31.9; Ezekiyɛli 20.34; Samawilu flanan 7.14; Ezayi 43.6; Oze 2.1.

⁵ Ni o tɛ, kabini an sera Masedoni, an kɔni ma hali nasuma doonin soro. Nagban le sera an ma fan bɛɛ ra. An ni mogo werew bɛ siyenta ra, siranya fana bɛ an jusukun na.

⁶ Nka Ala min bɛ jusukasibagatoɔw jusu saaro, ale le ka an jusu saaro Tite nako sababu ra.

⁷ Ayiwa, Tite nako dama tɛ, nka aw ta ko ka ale yere jusu suma cogo min na, o ka an bɛɛ hakiri sigi. A k'a fo an ye ko ne logo bɛ aw ra, ko ko min tun kera, ko o nimisa bɛ aw ra, ani ko sisan aw ka ne ta ko mina ni aw boro fla ye; o bɛɛ ka do fara ne ta ninsondiya kan.

⁸ Ayiwa, hali ni ne ta letere tun ka aw jusu kasi, o nimisa tɛ ne ra. A nimisa tun bɛ se ka kɛ ne ra, sabu ne k'a ye ko o letere tun ka aw panasisi.

⁹ Nka sisan ne bɛ pagari; ne tɛ pagari aw ta panasisi koson dɛ, nka aw ta panasisi kera sababu ye k'a to aw nimisara ka kojugu dabra minke, o le ye ne pagarikun ye. Aw ta panasisi kera ka kapa ni Ala sago le ye; o ra an ka min kɛ aw ra, o ma kɛ kojugu ye.

¹⁰ Sabu panasisi min bɛ bo Ala ra, o b'a to an ye nimisa ka kojugu dabra, ka kisi; o panasisi tingalon tɛ mogo mina. Nka dunupa ta panasisi gbansan, o bɛ na ni saya ye.

¹¹ Can lo, aw jusu kasira; o bora Ala yere le ra. Nka sisan a fle, aw yelemana cogo min na! Aw ka aw sobe don o ko ra, ka can jini aw yere ye. Aw dimina aw yere koro nin ko koson; siranya tun bɛ aw ra, sabu fen min tun bɛna aw soro, aw tun ma o lon. Ne logo tun bɛ aw ra; aw jusukun bɛɛ tun lanin bɛ o ko kan. Aw bɛɛ ka kojugukebaga koro. Aw k'a yira cogo bɛɛ ra ko aw sen tɛ nin ko ra.

¹² Ni aw k'a ye ko ne ka nin sebe ci aw ma, mogo min ka kojugu kɛ, walama a kera min na, ne ma a ci olugu si koson. Ne ka a ci janko anw ta ko ka bon aw fe cogo min na Ala yere na koro, aw bɛɛ ye o lon.

¹³ Aw ka min kɛ, o ka an jusu suma. An jusu tun sumana, nka aw ka Tite hakiri sigi cogo min na, ani a bora aw fe yi ni pagari min ye, o belen ka do fara an ta jususuma kan tuun.

¹⁴ Ne kun korotara aw ta ko ra; ne ka aw tando cogo min na Tite na na fana, ayiwa, aw ma ne lamaroya o ra. An ka an ta kuma bɛɛ fo aw ye ka kapa ni can le ye. Ayiwa, anw ka min fo Tite na na aw ta ko ra, o fana tagara kɛ can ye tuun.

¹⁵ Sisan kɔni, aw ta kanuya bonyara Tite fe kosebe! Aw bɛɛ ka ne ta kuma lamen cogo min na, ani aw k'a kunben ni pagari min ye, k'a bonya fo ka aw yere majigi a ye, a ma jina o ko.

¹⁶ Ne fana bɛ pagari kosebe, sabu ne bɛ se ka ne jigi la aw kan fen bɛɛ ra.

8

Masedonikaw ka wari min lajen

(Romukaw 15.25-27; Korentikaw folo 16.1-4)

¹ Ayiwa, ne balemaw, Ala ka neema min kɛ Masedoni jamana lanabagaw ye, an b'a fe ka o fo aw ye.

² Tɔoro caman tun bɛ o kan, nka o ta pagari bonyakojugu fe, o ni o ta fagantanya bɛɛ, o sonna ka o boro labla kosebe janko ka Zude lanabagaw demɛ.

³ Ne ye o seere ye, ko o ka o seko kɛ, fo ka teme o seko yere kan; o k'a kɛ ni naninyaruman ye, mogo si ma o jagboya.

⁴ O ka an daari kosebe ko demeri min bɛ kera Ala ta mogo saninmanw ye, ko an y'a to olugu fana ye o ninyoro kɛ o ra.

⁵ O ka min kɛ, o temena an yere ta miiriya kan pewu! O konna ka o yere le di Matigi ma folo; o ko, o ka o yere bla an fana ye, ka kapa ni Ala sago ye.

⁶ Ayiwa, o koson an ka Tite daari ko a ye taga aw fe yi, janko a ka baarapuman min damina wariko ta fan fe, a ye taga o dafa.

⁷ Ayiwa, aw le kera na fe fen bee ra: lanaya ra o, Ala ta kuma fori ra o, lonniya ra o, aw be fen bee ke ni aw sobe le ye; aw be anw kanu ni aw sobe le ye fana. O ra, aw ye jija ka ke na nin baarapuman fana ra.

⁸ Ayiwa, ne t'a fe ka aw jagboya. Nka tow jijara ka o borofenw di cogo min na, ne be o le fora aw ye, k'a fle ni aw fana bena se k'a yira ko aw ta kanuya ye can ye.

⁹ An Matigi Yesu Kirisita neemara aw ye cogo min na, aw yere ka o lon. Ale tun ye fentigi ye, nka a k'a yere ke fagantan ye aw koson, janko a ta fagantanya sababu ra, aw ye ke fentigiw ye.

¹⁰ Ne be hakiri le dira aw ma nin ko ra. Ni aw koni ka nin baara dafa, o ka fisa; sabu kabini salon aw le konna ka a damina, aw le konna fana k'a latige aw jusukun na k'a ke.

¹¹ O koson aw ka o ko damina ni timinadiya min ye, aw ye jija ka a dafa ni o timinadiya kelen ye, ka kana ni aw seko ye.

¹² Ni mog'o b'a fe ka fen do ke ka bo i yere naninya ra Ala koson, o ka di Ala ye. Nka i seko ye min ye, a be o le fe; min se te i ye, a tena o jini an fe.

¹³ Ne m'a fo ko aw ye aw yere bla jani na ka tow ta sege nogoya de! Ne b'a fe aw y'a ke le, janko bee ye ke kelen ye.

¹⁴ Bi, se be aw ye; o koson se te minw ye, aw be se ka olugu deme. Lon min na ni a nana ke ko se be olugu le ye, k'a soro foyi te aw boro, olugu le bena aw deme; ni o kera, bee be ke kelen ye.

¹⁵ A be i n'a fo a sebera Kitabu kon'o cogo min na, ko:

«Min ka caman ce, o ta to ma to;
min ka donin ce, o ta ma dese fana.»

Tite tagamajogonw

¹⁶ An be baraka la Ala ye, sabu a ka aw ta ko bonya Tite ma, i n'a fo aw ta ko ka bon anw yere ma cogo min na.

¹⁷ An ka min fo a ye, a sonna o ma. Aw ta ko tun be a nin kan fo a yere k'a latige a yere ye ka taga aw fe yi.

¹⁸ An bena balemace min ci ni a ye, lanabagaw ta jenkuruw bee be o ce tando a ta baarapuman koson Kibaro Diman* ta fan fe.

¹⁹ Ka fara o kan, lanabagaw ta jenkuruw yere le k'a panawoloma, ko a ye an blasira, ka o baarapuman ke ni an ye. An be o baara kera ka Matigi yere le bonya, k'a yira ko an b'a fe ka an balemaw deme.

²⁰ An be cogo bee ke janko mog'o si kana jarakiyoro soro an na, nin wari caman minacogo ta fan fe.

²¹ An b'a fe an tagamacogo ye na; a kana na Matigi donon na koro, nka a ye na adamadenw fana na koro.

²² Ayiwa, an be an balemace do were ci ni o ye. An ka ale segesege sinaga caman k'a fle, nka an k'a ye ko tuma bee a jijanin lo Ala ta baara ra. Sisan a yere jijanin lo ka teme folota kan, sabu a lanin be aw ra kosebe.

²³ Ayiwa, min ye Tite ye, ale ye ne jenjogon le ye, ani ne baarakejogon; anw be baara ke aw le ye. An balemace fla tow, lanabagaw ta jenkuruw le ka olugu ci, ka o baara ke Kirisita* togo bonya koson.

²⁴ O koson aw y'a yira o mogow ra ko aw be o kanu, janko lanabagaw ta jenkuru minw ka o ci, olugu y'a lon ko aw ka an kun korota.

9

Zude balemaw ta demeri ko

¹ Ayiwa, aw bɛna Ala ta mɔgo saninmanw demɛ cogo min na, ne k'a ye ko kun yɛrɛ t'a ra ko ne ye do fo aw ye o ko ta fan fɛ.

² Sabu aw labennin bɛ o baara kama cogo min na, ne ka o lon. Ne bɛ aw tando o ra Masedoni lanabagaw na. Ne k'a fo o ye ko kabini salon Akayi jamana lanabagaw labennin lo ka Ala ta mɔgow demɛ. O jusu min bɛ aw ra, o le ka do fara mɔgo caman ta timinadiya kan.

³ O bɛɛ n'a ta, ne bɛ nin balemaw ci aw fɛ, janko tandoriba min bɛ kɛra aw ye nin ko ra, o kana taga kɛ gbansan ye. O ye taga a soro ko aw labennin lo i ko ne k'a fo cogo min na.

⁴ Ni o tɛ, ni Masedoni lanabagaw ka taga ni ne ye, ka taga a soro ko aw ma labɛn, o tuma an tun ka lanaya min la aw kan, o bɛ kɛ an ta maroyaba le ye, ka kɛ aw fana ta maroyaba ye.

⁵ O koson ne k'a miiri ko ne ka kan ka o balemacew daari, ko o ye taga ne na aw fɛ yi, janko aw ka min layiri ta, o ye o ko janabo sani ne yɛrɛ ye se yi; o bɛna a yira ko aw ka a di ni jagari le ye, aw ma a di jagboya ra.

Minw bɛ tow son Ala bɛ nɛɛma olugu ye

(Timote folo 6.17-19; Filipikaw 4.15-19; Yuhana folo 3.16-18)

⁶ Aw k'a lon ko ni mɔgo min ka siman fitini dan, o bɛ siman fitini le tige; ni min ka siman caman dan, o bɛ siman caman le tige.

⁷ O ra, aw bɛɛ kelen kelen ka min latige aw jusukun na, aw ye o le di. A kana kɛ ni janasisi ye, walama jagboya; sabu mɔgo min bɛ fɛn di ni jagari ye, o tigi ko ka di Ala ye.

⁸ Ni aw bɛ diri kɛ ten, se bɛ Ala ye fana ka kopuman suguya bɛɛ kɛ aw ye, janko aw ye aw ta makoya soro tuma bɛɛ, ka caman soro ka fara o kan fana, ka tow demɛ tuun,

⁹ i n'a fo a sebera Kitabu konɔ cogo min na, ko:

«A b'a boro labla ka fagantanw son,
a ta terenninya tɛ ban ka ye.»

¹⁰ Ala min bɛ simansi di dannikɛbaga ma, ka domuni di a ma, k'a baro, ale le bɛna aw ta sorofɛnw caya, janko mɔgo tow fana ye caman soro aw fɛ.

¹¹ A bɛna kopuman suguya bɛɛ kɛ aw ye, janko aw ye se ka tow son tuma bɛɛ. Ni an fana tagara se ni aw ta demeri ye, mɔgo caman bɛna baraka la Ala ye o demeri koson.

¹² Sabu aw bɛ o demeri min kɛ, o bɛna Ala ta mɔgo saninmanw mako na; nka o dama tɛ, a bɛ kɛ sababu ye k'a to mɔgo caman ye baraka la Ala ye kosebɛ.

¹³ Nin demeri bɛna aw ta naninyapuman yira, k'a to lanabagaw ye Ala tando; o bɛna a ye ko aw bɛ Kirisita* ta Kibaro Diman* min fora, ko aw bɛ tagamana ka kapa ni o kuma ye fana, sabu aw bɛ olugu demɛ, ka balema tow bɛɛ demɛ.

¹⁴ O bɛna to ka Ala daari aw ye, sabu aw ko ka di o ye kosebɛ o nɛɛmaba koson, Ala ka min kɛ aw ye.

¹⁵ Ayiwa, an ye Ala tando, sabu a ka o fɛnba di an ma, mɔgo da tɛ se ka min lakari.

10

Poli bɛ a korɔfɔbagaw jaraki

(Korentikaw folo 2.1-5; Romukaw 15.17-21; Korentikaw flanan 6.4-7; 13.2-4)

¹ Ne Poli, ne be fen kelen jini aw fe, Kirisita* ta jususuma ni a ta pumanya koson; dow b'a fo ko ni ne be aw ce ra, ne be siran ka kuma, nka ni ne be yorojan, ne be fariya.

² Ayiwa, ne be aw daari, ko ni ne ka se aw fe yi, aw kana a to ne ye taga kumagbelen fo aw ye, sabu minw b'a fora ko an be tagamana ka kapa ni mogow ta miiriya ye, ne koni b'a fe ka taga kumagbelen le fo olugu le ye.

³ Can lo, an ye adamadenw le ye, nka an be kere min na, an te o ke ka kapa ni adamadenya cogo ye.

⁴ Sabu an be kere ke ni kerekeminan minw ye, o te bo adamadenw fe; Ala yere ta fen barakamanw lo, minw be se ka hali kerekunbenkogow ci.

⁵ Miiriya minw be mogow lafiri, ani fen o fen be mogow bari ka Ala ta lonniya soro, an be o bee cen; an be mogow bee ta miiriya yelema janko o ye Kirisita kan mina.

⁶ Ni aw nana laben ka anw lamén fen bee ra tuma min na, o tuma, minw be ban ka anw lamén, an bena olugu bee koro ka o bla sira panaman kan.

⁷ Aw ja be min ye, aw be ko latige ka kapa ni o doron le ye. Ni mogow min lara a ra ko ale ye Kirisita ta ye, o tigi fana ka kan k'a lon, ka la a ra ko ale ye Kirisita ta ye cogo min na, ko anw fana ye Kirisita ta ye ten le.

⁸ Sabu Matigi ka fanga min di an ma, o kun ye ka aw lataga ja le; a kun te ka aw halaki. Hali ni ne ka ne yere bonya ka a dama teme doonin o fanga koson, o maroya te ne ra.

⁹ Mogow kana a miiri ko ne be ne ta sebew cira aw ma janko ka aw lasiran le.

¹⁰ Sabu dow b'a fo ko ne ta leterew konon, ne be fariya ka kumagbelenw fo, k'a soro ni ne yere be ni aw ye, ne te se ka foyi ke, ne te se ka kuma panaman yere fo.

¹¹ Ayiwa, mogow minw be o fora, olugu ka kan k'a lon ko an be kumana cogo min na an ta leterew konon, ni an sera aw fe yi, an fana bena a ke ten le.

¹² O mogow minw be o yere togonuman fo, anw te son ka an ja gbeleya ka an yere jate olugu bonogonko dow ye, walama ka an yere suma ni o ye. Olugu be o yere suma ni jagon ye, ka o yere kapa ni jagon ye, ka kapa ni o yere ta miiriya ye; hakirintanw lo.

¹³ An koni t'a fe ka an yere bonya k'a dama teme. Ala ka baara min karifa an ma, o dan ye min ye, an fana be dan o yoro le ra; nka o baara bonyara ka se fo aw fe fana.

¹⁴ An sera aw fe yi minke, an belén ma teme an dan kan; sabu anw le konna ka se ni Kirisita ta Kibaro Diman* waajuri ye aw fe yi.

¹⁵ O ra, an ma teme an ta baara dan kan ka taga tow ta baara ta ka an yere bonya ni o ye. Ni aw ta lanaya nana bonya, an b'a miiri ko an ta baara bena taga ja aw fe yi, ka kapa ni Ala ta dan yiranin ye.

¹⁶ O cogo ra, jamana minw be aw ko fe, an bena se ka taga Kibaro Diman lase o yorow ra. Nka dow ka baara min ke, an t'a fe ka an yere bonya o ra.

¹⁷ O le sebera ko: «Ni mogow min b'a fe k'a yere bonya, Matigi ka min ke a ye, o tigi ye a yere bonya o le koson.»

¹⁸ Ayiwa, o koson mogow min be a yere togonuman fo, Ala te son o ta ma; nka Matigi yere be mogow min togonuman fo, a be son o tigi le ma.

11

Ciraden faninyafobagaw ta ko

(Galasikaw 1.6-9; 4.9-20; Korentikaw flanan 12.11-15)

¹ Ayiwa, ne balemaw, aw ye ne mupu doonin! Ne be kuma i ko fato, nka aw ye a mupu!

² Ne bε aw kanu fɔ k'a kε ne ra i ko celiya, celiya min bɔra Ala ra. Ne ka aw mamina cε kelenpe le ye, min ye Kirisita* ye, janko ka na aw saninyanin di Kirisita ma, i ko sunguru fanin bε di a cε ma cogo min na.

³ Nka aw tugura Kirisita kɔ ni can ni kankelentigiya min ye, ne bε siran ko aw ta miiriya kana na cɛn, ka yeɛma ka bɔ o sira kan, i n'a fɔ sa ka Awa nεge cogo min na k'a lafiri.

⁴ Sabu ne k'a ye ko ni mɔgo dɔ nana aw waaju ka Yesu wεre ko fɔ min ni an ta waajuri ta tε kelen ye, walama ka nin wεre ko fɔ, k'a sɔrɔ aw ka min sɔrɔ, o ni o tε kelen ye, walama ni mɔgo dɔ nana kibaro diman wεre fɔ aw ye, min ni an ta tε kelen ye, aw bε sɔn o ma yɔrɔnin kelen na!

⁵ K'a sɔrɔ ne b'a jate ko o ciraden tɔgɔtigiw man fisa ni ne ye foyi ra.

⁶ Hali ni ne ma kε kumalɔnbagaba ye, lonniya kɔni ta fan fε, ne ka dɔ lɔn o ra. An yεre ka o yira aw ra tuma caman, cogo bεε ra.

⁷ Ne ka Kibaro Diman* fɔ aw ye gbansan, ne ma foyi jini aw fε minke, ani ne ka ne yεre majigi ka aw kɔrɔta minke, yala ne ka kojugu le kε o ye wa?

⁸ Ne ka lanabagaw ta jenkuru dɔw borofen mina; ne ka sara mina olugu fε, janko ne ye se ka baara kε aw ye. Wagati min ne tun bε aw fε yi, ne tun degura kosebε, nka ne ma ne ta doni ta ka a la mɔgo si kan.

⁹ Balema minw bɔra Masedoni, olugu le nana ne ta makoyafenw di ne ma. Ne ma sɔn cogo si ra ka ne ta doni ta ka a la aw dɔ kan; ne fana tɛna sɔn k'a kε.

¹⁰ O ye ne kunkɔrɔtasababu le ye; Akayi jamana bεε ra, mɔgo si tɛna se ka o kunkɔrɔtasababu bɔsi ne ra. Ne bε o fɔra ka kapa ni Kirisita ta can le ye, o can min bε ne jusukun na.

¹¹ Mun kosɔn ne ka o fɔ? Ko ne tε aw kanu wa? Ala k'a lɔn ko ne bε aw kanu.

¹² Nka ne bε baara kera aw fε cogo min na, ne bɛna o le kε tuma bεε janko ciraden minw bε o yεre bonyara, ko olugu ta baarakεcogo ni an ta ye kelen ye, olugu kana kumayɔrɔ sɔrɔ.

¹³ Ciraden faninyafɔbagaw lo, ani baaraden mɔgolafiribagaw; o bε o yεre yeɛma ka kε i ko Kirisita ta ciraden.

¹⁴ O fana tε bara an na, sabu Setana yεre bε a yεre yeɛma ka kε i ko Ala ta mεleke nɔɔrɔman dɔ.

¹⁵ O ra, a kana bara an na fana k'a ye ko Setana ta baaradenw bε o yεre yeɛma ka kε i ko Ala ta baaraden terenninw. Nka o labancogo bɛna kε ka kapa ni o ta kεwalew ye.

Pɔli ta baara ni a ta sege

(Korentikaw flanan 4.9-13; 6.3-10; Korentikaw fɔlɔ 4.8-13; Kεwalew 20.18-27)

¹⁶ Ne bε kɔsegi a kan, k'a fɔ ko mɔgo si kana ne jate fato ye! Nka hali ni aw ko ne ye fato ye, o bεε n'a ta, aw ye sɔn ka ne ta kuma lamɛn, janko ne fana ye waso dɔɔnin.

¹⁷ Ne bɛna min fɔ ka waso, Matigi ma o don ne da ra; ne bε kumana le i ko fato.

¹⁸ Nka i n'a fɔ mɔgo caman bε o yεre bonya ka kapa ni adamadenya cogo ye, ayiwa, ne fana bɛna ne yεre bonya kε!

¹⁹ Ayiwa, aw minw ye hakiritigiw ye, aw bε sɔnna fatɔw ta kuma ma!

²⁰ O mɔgo minw bε aw jɔnyamina, ka aw borofenw domu, ka aw tɔɔɔ, ka waso aw ra, ka aw lamaroya, aw bε olugu ta kow sɔnmɛna!

²¹ Ne bε min fɔra, o maroya bε ne ra; anw le ka an yεre kε barakantanw ye!

O bεε n'a ta, tɔw bε sɔn ka o yεre bonya min na, ne fana bε se ka ne yεre bonya o ra; nka ne bε kumana i ko fato le dε!

²² Ni o ko o ye Heburu ye, ne fana ye o dɔ ye. Ni o ko o ye Izirayelimɔgo ye, ne fana ye o dɔ ye. Ni o ko o ye Iburahima ta duruja ye, ne fana ye o dɔ ye.

²³ Ni o ko o ye Kirisita* ta baaraden ye, ne ye Kirisita ta baaraden ye ka teme olugu kan pewu, nka ne be kumana i ko mogō min hakiri pagamina le. Ne ka baara ke ka teme o kan, ka bugōri sōnmīna ka teme o kan, ka kasorabla ke ka teme o kan; sīnaga caman ne nin tora saya da ra.

²⁴ Yahudiyaw ka ne bugōko looru ke; a bee kelen kelen kera gbeje na bisaba ni kōnōntōn.

²⁵ Rōmu* fagamaw ka ne bugōko saba ke ni gbeje ye. Mogōw ka ne bon ni kabakuru ye sīnaga kelen ko o be ne faga. Kurun cenna ni ne ye sīnaga saba kōgoji kan. Ne ka tere kelen ni su kelen ke ji ce ma.

²⁶ Ne ka dugutaga caman ke; tuma dōw ra ne tun be jini ka to ji ra, tuma dōw ra benkannebagaw tun be ben ne kan, ne nin tun be jini ka to a ra ne ta siyamogōw yere boro, walama siya were mogōw* boro. Ne nin tun be jini ka to a ra dugubaw kōnō, ani kongo kōnō, ani kōgoji kan; ne nin tun be jini ka to a ra, ka ne to balema faninyafōbagaw boro.

²⁷ Ne ka baara caman ke, ka sege sōnmīna; ne tora na su caman, ka kongo ni minlogō sōnmīna, ka domunikebariya sōnmīna wagati caman, ani nene, sabu fani tun te ne boro.

²⁸ Ka fara o bee kan, lon o lon lanabagaw ta jenkuruw* bee hami be ne ra.

²⁹ Lanabaga juman baraka le be dese, ni a te ke i n'a fō ne yere baraka le desera sa? Jōn le be ben jurumun na, ni o ko te ne jeni ne jusukun na?

³⁰ Ni mogō ka kan ka waso, min ye ne ta barakantanya ye, ne be waso o le ra.

³¹ Ala min ye Matigi Yesu Fa ye, an be ale min tando tuma bee, ale k'a lon ko ne ma faninya tige.

³² Ayiwa, ka ne to Damasi, masace Aretasi ta jamana jamogoba ka mogō dōw bla ko o ye dugu dondaw kōrōsi janko ka ne mina;

³³ nka lanabagaw ka ne don segi dō kōnō ka ne bō finetiri fe, ka ne lajigi ni juru ye dugu kogo kō fe*, ka ne kisi ka bō o boro.

12

Ala ka baraka don Pōli ra

(Korentikaw fōlō 2.3-5; Korentikaw flanan 4.7-10)

¹ Ayiwa, yala ne ka kan ka waso wa? O te foyi na. O bee n'a ta, ne bēna Matigi ta fēn yiraninw, ani a ta lōnniya yiranin dōw lakari sisan.

² Ne ka ce dō lōn, Kirisita* ta lanabaga dō, bi ye a san tan ni naani ye, Ala ka ale ta ka taga ni a ye fō sankolo sabanan kōnōnō. Ayiwa, a yere le tagara wa, walama Ala ka o kow yira a ra le wa, ne ma o lōn, Ala le ka o lōn.

³ Ne kōni k'a lōn ko o ce tagara arijana ra ka na. Nka a yere le tagara wa, walama Ala ka o kow yira a ra le wa, ne ma o lōn, Ala le ka o lōn.

⁴ A tagara arijana ra, a ka kumadiman minw mēn, o kumaw te se ka lakari; mogō yere man kan ka o kumaw fō a da ra.

⁵ Ayiwa, ne be se ka waso o ce jōgōn kosōn. Nka ne tēna waso foyi were ra ne yere ta ko ra, ni ne ta barakantanyaw te.

⁶ Hali ni ne b'a fe ka waso, ne tēna ke fatō ye, sabu ne bēna can le fō. Nka ne be je, janko ne be min kera, ani ne be min fōra mogōw na na, o kana ne jate ka teme o kan.

⁷ Ayiwa, Ala ka o koba minw yira ne ra, ne tun be se ka ne yere waso o ra; o kosōn Ala ka tōrō dō la ne kan, ka a ke i n'a fō nani be mogō tōrō cogo min na a farisogo ra. A be i n'a fō Setana ta ciraden dō le be to ka ne tōrō, janko yerebonya kana don ne ra.

⁸ Ne ka Matigi daari kosebe fō sīnaga saba, ko a ye o tōrō mabō ne ra;

* 11:33 11.33 Pōli jigira juru fe: Kewalew 9.24-25

⁹ nka a ka ne jaabi ko: «Ne ka neema min ke i ye, o be i bo, sabu ne ta sebgaya be lon ele ta barakantanya le sababu ra.» O koson a ka di ne ye ka waso ne ta barakantanya ra, janko Kirisita* ta sebgaya ye to ne kan.

¹⁰ O koson ni ne ye barakantan ye, walama ni o be ne neni, walama ni ne degura, walama ni o be ne tooro o, walama ni sege sera ne ma Kirisita koson, o bee ka di ne ye; sabu wagati min ne ye barakantan ye, o wagati le ra baraka be soro ne ra.

Poli ma foyi mina Korentikaw fe

¹¹ Ne kumana i ko fato! Nka aw le ka ne jagboya ka o ke. Aw le tun ka kan ka ne togonuman fo; sabu hali ni ne te foyi ye, aw be o ciraden togotigi minw jatera, olugu man fisa ni ne ye foyi ra.

¹² Fen minw be ne ta ciradenya yira, o yirara aw ra. Ne ka o bee ke ni mupuri ye; aw ka Ala ta sebgaya tagamasiyen caman ye ne fe, ani kobaw, ani kabakow.

¹³ Ayiwa, ne ma aw ta wari mina minke ni o doron te, ne ka mun le ke lanabagaw ta jenkuru tow ye ni ne ma min ke aw ye? Ni o lo, aw ye o kojugu yafa ne ma.

¹⁴ Ayiwa, ne labennin fle, ne be tagara aw fe yi; nin bena ke a sijaga sabanan ye; nka ne tena ke doni ye aw kunna, sabu ne te aw borofen no fe, ne be aw yere le no fe. Denmisenw le te wari jini k'a bla o worobagaw ye, nka worobagaw le be wari jini k'a bla denmisenw ye.

¹⁵ Ne koni, fen o fen be ne boro, ne be son ka o bee di aw koson, hali ka ne yere di ka fara o kan. Ni ne be do fara ne ta kanuya kan aw ta fan fe, yala o bena do bo aw ta kanuya ra ne ta fan fe wa?

¹⁶ Aw yere k'a lon ko ne ma ne ta doni ta k'a la mogo si kan. Nka aw ra dow bena a fo ko: «Poli ka cegu de, a ka an ta wari domu ceguya ra le.»

¹⁷ Ayiwa, ne ka minw ci aw fe, yala olugu do tagara aw borofenw mina aw ra wa?

¹⁸ Ne ka Tite daari ko a ye taga aw fe yi, ani an balemace. Yala Tite ka aw ta wari mina wa? Ayiwa, yala anw ni Tite ta miiriya bee te kelen ye wa? An bee te sira kelen le kan wa?

Poli ta hami

¹⁹ Kabini tuma jan aw b'a miirira ko an be kumana ka jo di an yere ma le; nka o te. An ka nin bee fo Ala yere le na koro, Yesu Kirisita ta jengogonya koson. An balema kanuninw, an be o bee fora aw ye janko aw baraka ye bonya lanaya ra.

²⁰ Ne be siranna ko ni ne ka taga aw fe yi, ne kana taga aw soro cogo do ra, cogo min te ben ne ma; aw fana kana ne soro cogo do ra, cogo min te ben aw ma. Ne be siranna ko ne kana taga a soro ko keremisew be aw ce ra, ani pangboya, ani jusubo, ani sangogonmaya, ani jogontogocen, ani jogonkorofo, ani yerebonya, ani kopagamininw.

²¹ Ne be siranna ko ni ne ka taga aw fe yi, Ala kana ne lamaroya kokura tuun aw koson. Mogo caman minw ka jurumun ke, ni o ma nimisa ka o ta ko saninyabariw dabra, ani o ta jatoyaw, ani o ta kojugu dama temeninw, ne kana na taga naji bo olugu koson tuun.

13

Poli ta ladiri laban

¹ Nin ye a sijaga sabanan ye ne be tagara aw fe yi. Ko bee ka kan ka janabo ka kana ni seere fla walama seere saba ta kumakan le ye.

² Ne taganin sijaga flanan na aw fe yi, minw ka jurumun ke, ne sarara olugu ra, ani tow bee. Sisan ne te yi, nka ne be o lasomi tuun, ko ni ne ka na seko aw fe yi tuun, ne tena ne na tugu foyi kan.

³ Aw b'a fe k'a lon ni Yesu Kirisita le ka ne ta kumafotaw don ne da ra; ayiwa, aw bena a lon. Kirisita* koni ma ke barakantan ye aw fe; a ka a ta sebgaya yira aw ra.

⁴ Can lo, a gbengbenna yiri ra tuma min na, a kera barakantan ye. Nka a kununa, a panaman lo sisan Ala ta sebgaya baraka ra. An fana ye barakantanw ye a ta jennogonya ra, nka an be panamanya ni a ye Ala ta sebgaya baraka ra aw koson.

⁵ Aw ye aw yere fle kosebe k'a lon ni aw be lanaya sira kan can ra; aw ye aw yere segesege kosebe. Aw m'a ye ko Yesu Kirisita be aw konow wa? Fo ni a kera ko aw yere le desera lanaya ra.

⁶ Nka ne b'a miiri ko aw k'a lon ko anw koni ma dese lanaya ra.

⁷ O bee n'a ta, an be Ala daari janko aw kana kojugu ke. A kana ke ko an b'a fe k'a yira ko an be se ko ra, nka an b'a fe ko aw le ye se ka kopuman ke, hali ni a kera i ko anw le desera.

⁸ An te se ka foyi ke ka Ala ta can bari; an be se ka can lataga ja le doron.

⁹ Ni aw baraka bonyara, hali ni anw ta dogoyara, an be pagari o ra. An be Ala daari min na, o ye ko aw ta lanaya ye bonya ka taga ja.

¹⁰ O koson, ne te ni aw ye, nka ne ka nin sebe ci aw ma, janko ni ne nana se yi, ne kana na taga kumagbelen fo aw ye tuun, ka kapa ni Matigi ta fanga ye; Matigi ka o fanga di ne ma aw ta ja le koson, a ma ke aw ta halakiri koson.

Fori laban

¹¹ Ayiwa, sisan, ne balemaw, ka aw ni hera ben! Fen min be se ka aw ke mogodafaninw ye, aw ye jija ka o le jini, ka jognon ja gbeleya, ka aw ta miiriyaw ke kelen ye, k'a to hera ye ke aw ni jognon ce. Ni o kera, kanuya tigi ani hera tigi Ala bena ke ni aw ye.

¹² Aw ye jognon fo ni kanuyafori saninman ye; Ala ta mogodafaninmanw bee be aw fo.

¹³ An Matigi Yesu Kirisita ta neema, ani Ala ta kanuya, ani Nin Saninman* ta jennogonya ye to aw bee fe.

Poli ka letere min ci GALASIKAW ma Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Poli le ka nin letere sebe. Poli ni Barinabasi tun ka tagama folo min ke, ka Kibaro Diman* fo, mogo caman tun kera lanabagaw ye o waajuri sababu ra Galasi mara ra (Kewalew 13.14–14.23). Nka Poli ni Barinabasi nana taga minke, Yahudiya lanabaga dow nana Galasi mara lanabagaw fe, ka na o karan ko ni o ma kenesigi, ka Yahudiyaw ta sariyaw sira tagama, o te se ka kisi lanaya doron sababu ra. O le koson Poli ka nin letere sebe Galasikaw ma, k'a yira o ra ko o kuma te can ye.

Poli k'a yira ko sariya sira tagama ni Kibaro Diman ko te ben kelen ma. O koson a ka o Yahudiyaw ta karan soso kosebe. A k'a yira ko mogo te se ka kisi kenestigiri ni sariya sira tagama sababu ra, nka mogo ka kan ka la Yesu Kirisita le ra, ka kisi a ta saraka baraka ra, sabu Yesu sara ka mogow bo sariya ta jonya ra.

Poli k'a yira ko Ala ka Iburahima jate mogo terennin ye a ta lanaya le koson, a ma ke sariya sira tagama koson.

Mogo ka kan ka son Yesu le ma ka kisi, ani ka tagama ka kapa ni Nin Saninman sago ye. O ra, nin letere b'a yira an na ko mogo be kisi Ala ta neema doron le sababu ra (1.7), ko Ala be hera di an ma lanaya sababu ra (2.16), ka an ke Iburahima ta denw ye (3.7). Lanabaga man kan ka a yere bla sariyaw, walama landaw ta jonya ra tuun (5.1); sabu lanabaga te sariya ta fanga koro tuun (Kewalew 13.14–14.23). A ka kan ka tagama ka kapa ni Nin Saninman* sago le ye (5.16); a be Kirisita ta sariya sira le tagama, min ye kanuya ye (6.2), ani ka ban a yere sago bee ma.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1.1-5)

Poli k'a yira ko Ala le ka ale ke Yesu ta ciraden ye (1.6-2.21)

Ala be lanabagaw le jate mogo terenninw ye (3-4)

Lanabaga bora sariya ta jonya ra, janko ka Ala sago le ke (5-6)

Poli ta fori

(Romukaw 1.1-7)

¹ Ne Poli, Yesu Kirisita ta ciraden*, ne le be nin sebe ci. Mogo ma ne sigi o ciradenya ra, a fana ma soro mogo sababu ra; a bora Yesu Kirisita le ra, ani Fa Ala min k'a lakunu ka bo saya ra.

² Ne balema minw bee be ni ne ye yan, ne ni olugu le be nin sebe ci Galasi jamana lanabagaw ma.

³ An Fa Ala ni Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

⁴ Yesu Kirisita le ka a yere di saraka ye an ta jurumun koson, ka an bo nin dunupa ta kojuguw bee ra ka kapa ni an Fa Ala sago ye.

⁵ Noco ye la ale togo kan wagati bee. Amina!

Kibaro Diman ye kelenpe ye

(Galasikaw 3.1-5; 4.9-20; 5.1-12)

⁶ Ala min ka aw wele Kirisita* ta neema baraka ra, aw ka aw ko don ale ma joona joona cogo min na ka yeleva kibaro diman were ma, o ko barara ne ra kosebe.

⁷ Yala kibaro diman were le be yi wa? Kibaro diman were te yi de! Mogo dow le be aw hakiri pagamina. Kibaro Diman* min be Kisibaga* ko fo, o b'a fe ka o yeleva.

⁸ Nka anw ka Kibaro Diman min fɔ aw ye, hali ni an yere lo, walama ni meleke do le jigira ka bo sankolo ra ka na kibaro diman were fɔ aw ye, min ni an ta te kelen ye, Ala ye o danga.

⁹ An konna k'a fɔ aw ye, nka ne be kosegi a kan tuun, ko: aw ka Kibaro Diman min men an fe, ka son a ma, ni mogɔ o mogɔ ka kibaro diman were fɔ aw ye, min ni o te kelen ye, Ala ye o tigi danga.

¹⁰ Ayiwa, sisan, o tuma ne b'a fe ka ne yere ko diya mogow le ye wa, walama Ala? Yala ne b'a fe ka ne yere ko diya mogow le ye wa? Ni ne tun b'a fe ka ne yere ko diya mogow le ye, ne tun tena ke Kirisita ta baarden ye.

Ala ka Pɔli bla a ta baara ra cogo min na

(Kewalew 22.3-16; 26.9-20; 9.1-20,23,30)

¹¹ Ne balemaw, ne b'a fɔ aw ye k'a gbeya ko ne ka Kibaro Diman* min fɔ aw ye, ko o ma bo mogɔ ra,

¹² ne m'a soro mogɔ fe, mogɔ fana ma ne karan a ra; Yesu Kirisita yere le k'a yira ne ra.

¹³ Ne tun be cogo min na Yahudiyaw ta diina ra folofolo, aw yere ka o lon. Aw fana k'a lon ko ne tun be Ala ta jenkuu mogow toorora fɔ k'a dama teme; ne tun b'a fe ka cogo bee ke, janko ka o jenkuu cen.

¹⁴ Ne tun be ne flankuruw caman ja fe Yahudiyaw ta diina ra, an ta siya ra; sabu ne bemaw ta landakow ko tun ka bon ne ma haali.

¹⁵ Nka sani ne ye woro, Ala tun ka ne janawoloma, ka ne wele a ta nɛma sababu ra.

¹⁶ Ayiwa, Den min bora Ala ra*, a diyara Ala ye tuma min na, a ka o yira ne ra janko ne ye o ko waajuri ke siya were mogow* ce ra; o tuma, ne ma mogɔ pininka tuun.

¹⁷ Minw kera ciradenw* ye ne ja, ne ma taga Zeruzalemu ka taga olugu pininka. Ne tagara Arabujamana le ra; o ko, ne kosegira ka na Damasi.

¹⁸ Ayiwa, san saba le temenin ko, ne sorora ka taga Zeruzalemu, janko ne ni Piyeri* ye jɔɔɔn lon; ne tora ni a ye ka tere tan ni looru ke.

¹⁹ Nka ne ja ma la ciraden tow si kan ni Matigi balemace Yakuba te.

²⁰ Ne be min sebera k'a ci aw ma, Ala ye ne seere ye ko ne te faninya le fora.

²¹ Ayiwa, o ko, ne tagara Siri, ani Silisi maraw ra.

²² Nka fɔ ka taga se o wagati ma, Kirisita ta lanabagaw ta jenkuu* minw tun be Zude, olugu si tun ma ne lon folo.

²³ O tun k'a men le doron ko: «Min tun be an toorora folofolo, ko a be cogo bee ke ka lanaya ko cen, ko ale le be lanaya ko waajuri kera sisan.»

²⁴ O koson o tun be Ala tando ne koson.

2

Ciraden tow sonna Pɔli ta waajuri ma

(Kewalew 15.1-29)

¹ Ayiwa, san tan ni naani temenin ko, ne kosegira tuun Zeruzalemu ni Barinabasi ye; ne tagara ni Tite ye fana.

² Ne tagara, sabu Ala yere le tun k'a yira ne ra ko ne ka kan ka taga. Ne sera yi minke, ne be deri ka Kibaro Diman* min waajuri ke siya were mogow* ye, ne ka o fɔ k'a yira lanabagaw ta jenkuu jamogow ra o danna, janko ne ka baara min ke, ani ne be min kera sisan, o bee kana na ke gbansan ye.

³ Ayiwa, o kuma benna o ma, hali ne tagamajogon Tite min ye Gereki ye, o ma son ka ale jagboya ko a ye kenesigi*,

* **1:18 1.18** Piyeri: Gerekikan na a fora ko Sefasi.

* **2:3 2.3** Ka kenesigi, o koro ye ka kenesigi ka kapa ni

Yahudiyaw ta sariya ye.

⁴ hali k'a sɔɔ balema faninyafoɔbaga dɔw tun dogora ka don an cɛ ra, o b'a fɛ ka an jagboya. O mɔgow donna an cɛ ra janko an kera an yere ta ye Kirisita Yesu ta jɛnɔɔɔnya ra cogo min na, olugu ye o ko sɛsɛsɛ, janko ka an bla jɔnya ra tuun.

⁵ Nka an ma sɔn ka an yere to o boro hali wagati dɔɔnin, janko Kibaro Diman ta can ye to a nɔ ra aw fɛ.

⁶ Nka o tun bɛ minw jatera jamɔgow ye, olugu tun ye mɔgo suguya minw ye, ne tɛ o ko jate, sabu Ala tɛ mɔgo bɔ mɔgo ra. Ayiwa, o jamɔgow ma fɛn wɛrɛ fara ne ta Kibaro Diman waajuri kan.

⁷ Nka olugu yere k'a ye ko Ala le ka nin baara karifa ne ma ko ne ye Kibaro Diman fɔ siya wɛrɛ mɔgow ye, i n'a fɔ a k'a karifa Piyeri ma ko a y'a fɔ Yahudiyaw ye cogo min na.

⁸ Sabu Ala ka Piyeri janawoloma k'a kɛ Yahudiyaw ta ciraden* ye cogo min na, a ka ne fana janawoloma ka ne kɛ siya wɛrɛ mɔgow ta ciraden ye o cogo le ra.

⁹ Yakuba ni Piyeri ni Yuhana, olugu minw tun bɛ jate i ko jamɔgow, olugu k'a ye ko Ala le nɛɛmara ne ye ka ne bla o baara ra. O ka o boro don ne ni Barinabasi boro, k'a yira ko an kera jɛnɔɔɔnw ye. An bɛɛ bɛnna a ra ko anw bɛna taga siya wɛrɛ mɔgow fɛ, olugu bɛ taga Yahudiyaw fɛ.

¹⁰ O ka an daari le dɔɔn ko an ye an hakiri to fagantanw na; ne fana ka ne sobɛ don o ra kɔsɛɛ.

Pɔli ka Piyeri jaraki Antiyɔsi

¹¹ Ayiwa, tuma min na Piyeri tun nana Antiyɔsi, ne k'a sɔsɔ mɔgo bɛɛ ja na, sabu a tun jarakira.

¹² Ayiwa, Yakuba tun ka mɔgo dama dama ci Antiyɔsi; sani olugu ye na, Piyeri tun bɛ domuni kɛ ni siya wɛrɛ mɔgow* ye. Nka o mɔgow nana minke, a ka a yere mabo o siya wɛrɛ mɔgow ra ka to a danna, Yahudiya minw bɛ kɛnɛsigiri ko jagboya, olugu jasiran koson.

¹³ A kera ten, Yahudiya lanabaga tɔw fana donna o flankafuya ra; hali Barinabasi fana tugura o ko o flankafuya ra.

¹⁴ Ne k'a ye minke ko o tɛ tagamana ka kapa ni Kibaro Diman* ta can ye, ne k'a fɔ Piyeri ye o bɛɛ ja na ko: «Ele min ye Yahudiya ye, ni ele ka siya wɛrɛ mɔgow ta cogo ta, ka Yahudiyaw ta cogo to yi, o tuma mun koson i b'a fɛ ka siya wɛrɛ mɔgow jagboya ko o ye Yahudiyaw ta cogo ta?»

Kisiri bɛ sɔɔ lanaya le fɛ

¹⁵ Can lo, anw kɔni, anw ye Yahudiya yerɛworow le ye; an tɛ siya wɛrɛ mɔgo* jurumunkebaga dɔw ye.

¹⁶ Nka o bɛɛ n'a ta, an fana b'a lon ko mɔgo si tɛ se ka jate mɔgo terennin ye Ala ja kɔɔ, k'a to cira Musa ta sariya sira kan, fɔ ni a lara Yesu Kirisita ra. O le koson an fana lara Yesu Kirisita ra, janko Ala ye an jate mɔgo terenninw ye an ta lanaya baraka ra; a kana kɛ cira Musa ta cifoninw ye, sabu mɔgo si tena jate mɔgo terennin ye Ala ja kɔɔ sariya sira tagama sababu ra.

¹⁷ Ayiwa, an b'a fɛ Ala ye an jate mɔgo terenninw ye Yesu Kirisita sababu ra; ni an yere fana nana kɛ jurumunkebagaw ye i n'a fɔ siya wɛrɛ mɔgow*, yala o b'a yira ko Yesu Kirisita le ka an bla o jurumunke ra wa? Fiyewu.

¹⁸ Ne ka fɛn min cɛn, ni ne yere nana kɛ o lawuri ye tuun, o tuma ne yere kera sariya cɛnbaga le ye.

¹⁹ Ne bɛ i n'a fɔ ne sanin lo sariya ta fan fɛ; sariya yere le ka o saya kɛ, janko ne ye panamanya Ala ye.

²⁰ Ne ni Kirisita* gbɛngbɛnna yiri ra jɔɔn fɛ. Ne tɛ panamanya ne yere sago ma, nka Kirisita le bɛ panamanya ne kɔnɔ. Ayiwa, ne bɛ panamanya min na sisan, Den

min bora Ala ra*, ne lara o ra minke, o le be ne panamanya; sabu ale ka ne kanu, ka a yere di ne koson.

²¹ Ne te ban Ala ta neema ra; sabu ni Ala tun be mogɔ jate mogɔ terennin ye sariya sababu ra, o tuma Kirisita sara gbansan!

3

*Ala be mogɔ jate mogɔ terennin ye lanaya le fe
(Romukaw 4; 8.14-17)*

¹ E, aw Galasikaw, hakirintanw! Jon le ka aw papini sa? K'a soro Yesu Kirisita gbengbenna yiri ra kun min na, ne ka o yira aw ra k'a gbeya.

² Ne b'a fe ka ko kelen doron le lon aw fe: aw ka Nin Saninman* soro cogo di le? Yala aw ka a soro sariya* sira tagama le sababu ra wa, walama Kibaro Diman* lamenni ni lanaya sababu ra?

³ Mun le ka aw ke hakirintanw ye tan? Aw ka fen min damina Nin Saninman baraka ra, yala aw bena o laban aw yere ta sebgaya baraka ra wa?

⁴ Ala ka koba minw yira aw ra, o kera gbansan ye wa? O koni te se ka ke gbansan ye!

⁵ Ni Ala be Nin Saninman di aw ma, ka kabakow ke aw ce ra, yala a be o ke sariya sira tagamana le sababu ra wa, walama Kibaro Diman* lamenni ni lanaya sababu ra?

⁶ O cogo ra, Kitabu k'a fo Iburahima ta ko ra, ko: «A lara Ala kumakan na, Ala k'a jate mogɔ terennin ye a ta lanaya koson.»

⁷ Aw m'a ye ko lanaya be minw bee fe, ko olugu le ye Iburahima ta durujaw ye wa?

⁸ Kitabu konna k'a fo ko Ala bena siya were mogow* jate mogɔ terenninw ye a yere na koro o ta lanaya baraka ra. O le koson a ka nin kibaro diman fo Iburahima ye, ko: «Ala bena baraka don siyaw bee ra ele le sababu ra.»

⁹ O koson minw be la Yesu ra, Ala be baraka don olugu ra, i n'a fo Iburahima kera lanabaga ye ka baraka soro cogo min na.

¹⁰ Minw bee jigi be sariya siratagama kan, olugu bee danganin lo; sabu a sebera Kitabu konɔ, ko: «Ni mogɔ min te to sariya kitabu kumaw bee kan, k'a bee sira tagama, Ala ye o tigi danga.»

¹¹ Ayiwa, a yere gbenin lo ko mogɔ si te se ka jate mogɔ terennin ye Ala fe sariya sababu ra, sabu a sebera ko: «Mogɔ terennin be panamanya lanaya le sababu ra.»

¹² Sariya ju ma sigi lanaya kan; sabu a sebera ko: «Ni mogɔ min ka nin kow sira tagama, o tigi bena kisi o le sababu ra.»

¹³ Nka Yesu Kirisita ka a yere bla danga koro an no ra, janko ka an kunmabo sariya ta danga ma; sabu a sebera Kitabu konɔ, ko: «Mogɔ o mogɔ su dulonna yiri ra, o tigi danganin lo.»

¹⁴ A kera ten, janko Ala ka baraka min layiri ta Iburahima ye, o ye lase siya were mogow ma Yesu Kirisita baraka ra, ani janko Ala ka Nin Saninman min layiri ta, an ye o soro lanaya sababu ra.

Sariya ni Ala ta layiri

¹⁵ Ne balemaw, ne bena kuma ka kapa ni adamadenw ta kokecogo ye: ni mogɔ do ka layiri ta, k'a sebe a sebecogo ra, ka a borono la a kan, mogɔ were te se ka o layiri cen, walama ka do fara a kan.

3:6 3.6 Nin kuma fora Damina 15.6. **3:8 3.8** Nin kuma fora Damina 12.3. **3:10 3.10** Nin kuma fora Sariya 27.26. **3:11 3.11** Nin kuma fora Habakuki 2.4. **3:12 3.12** Nin kuma fora Sarakalasebagaw 18.5; Romukaw 10.5. **3:13 3.13** Nin kuma fora Sariya 21.23.

¹⁶ Ayiwa, Ala tun ka layiriw ta Iburahima ni a ta duruja le ye. Kitabu m'a fɔ ko «ani a ta durujaw» i n'a fɔ duruja caman ko lo, nka Kitabu kumana duruja kelen le ko ra, ko «ani i ta duruja»; o le ye Kirisita* ye.

¹⁷ Ne ta kuma kɔrɔ le ye nin ye: Ala tun ka layiri ta, k'a seɓe a cogo ra. San keme naani ni san bisaba temenin kɔ, sariya* sɔrɔra ka na; o sariya tɛ se ka Ala ta layiri yelema, walama ka a ta kuma kɛ kuma gbansan ye.

¹⁸ Sabu Ala bɛ min di, ni o tun bɛ sɔrɔ sariya sababu le ra, o tuma a tun tena kɛ layiri nɔ ye tuun; k'a sɔrɔ Ala ka a ta nɛma di Iburahima ma gbansan layiri le koson.

Sariya sigikun

¹⁹ O tuma sariya kun ye mun ye? Sariya nana fara layiri kan, janko ka mɔgow ta terenbariyakow yira. Sariya fana tun ka kan ka to a nɔ ra, fɔ layiri tara Iburahima duruja min ko ra, o ye na. Melekew le nana sariya di, Musa ka kɛ o lasebaga ye mɔgow ma.

²⁰ Nka Ala ka o layiri ta Iburahima ye minke, a mako tun tɛ lasebaga ra; Ala yere le k'a fɔ Iburahima ye.

²¹ Yala sariya bɛ Ala ta layiri sɔsɔ le wa? Fiyewu, can tɛ o ye! Sariya min dira, ni o tun bɛ se ka panamanya di mɔgow ma, o tuma mɔgow tun bɛna jate mɔgo terenninw ye Ala ja kɔrɔ o sariya sababu le ra.

²² Nka Kitabu k'a fɔ ko dunupa bɛɛ bɛ jurumun ta fanga le kɔrɔ; o cogo ra Ala ka fɛn min layiri ta, o bɛ di lanabagaw ma o ta lanaya koson Yesu Kirisita ra.

²³ Ayiwa, sani lanaya wagati ye se, sariya le tun bɛ an kunna; a tora an kunna fɔ ka taga se lanaya yirawagati ma.

²⁴ O cogo ra sariya kɛra an kɔrɔsibaga le ye fɔ ka taga se Kirisita* nawagati ma, janko an ye jate mɔgo terenninw ye Ala ja kɔrɔ lanaya sababu ra.

²⁵ I n'a fɔ lanaya nana sisan, an tɛ to o kɔrɔsibaga ta fanga kɔrɔ tuun.

²⁶ Sabu aw bɛɛ kɛra Ala denw ye lanaya le sababu ra, Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra.

²⁷ Aw minw bɛɛ batizera Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, aw ka Kirisita ta cogo don aw yere ra i ko derege.

²⁸ O koson sisan, n'i kɛra Yahudiya ye walama siya were mɔgo o, n'i kɛra jon ye walama hɔron o, n'i kɛra cɛ ye walama muso o, o si tɛ jate tuun; sabu aw bɛɛ ye kelen ye Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra.

²⁹ Ayiwa, i n'a fɔ aw kɛra Yesu Kirisita ta ye, aw fana ye Iburahima durujaw le ye; Ala ka fɛn min layiri ta Iburahima ye, aw fana bɛ o sɔrɔ.

4

¹ Ne ta kuma kɔrɔ le ye nin ye: ka den centabaga to denmisɛnya ra, faranfasi tɛ a ni jon cɛ so kɔnɔ; k'a sɔrɔ a face borofɛnw bɛɛ ye ale ta le ye.

² Ka a to denmisɛnya ra, a bɛ to a kɔrɔsibagaw ni a ta kow panabɔbagaw ta fanga le kɔrɔ, fɔ ka taga se a face ta wagati latigenin ma.

³ Anw fana tun bɛ ten; wagati min na an tun bɛ denmisɛnw ye, an tun bɛ nin dunupa fɛngbansanw ta jɔnya fanga le kɔrɔ.

⁴ Nka Ala ta wagati latigenin sera minke, Den min bɔra Ala ra*, Ala ka o ci ka na; muso k'a woro, sariya* fanga kɔrɔ,

⁵ janko minw bɛ sariya fanga kɔrɔ, a ye olugu kunmabɔ ka o kɛ Ala denw ye.

⁶ An kɛra Ala denw ye minke, o koson Den min bɔra Ala ra, Ala ka o ta Nin ci ka na o don an jusukun na; o Nin le bɛ pɛren k'a fɔ ko: «An Fa!»

⁷ O le koson i tɛ jon ye tuun, i ye Ala den le ye. Ayiwa, n'i ye Ala den ye, o tuma Ala ka fɛn minw layiri ta i ye, i bɛna o sɔrɔ Ala baraka ra.

Galasikaw ta ko ka gbelen Poli ma

⁸ Tuma min na aw tun ma Ala lon, aw tun be batofen minw ta jonya ra, olugu tun te batofensobew ye.

⁹ Nka sisan aw ka Ala lon; ne be se k'a fo ko Ala yere le ka aw lon. Aw b'a fe ka seko dunupa ta fengbansanw ta jonya fanga korɔ cogo di tuun, fo ka aw yere ke o fenw ta jonw ye?

¹⁰ Aw be lon dow jate ka teme dow kan, ani karow, ani wagatiw, ani sanw. Mun koson?

¹¹ Ne koni sirannin lo aw ta ko ra de! O tuma ne ka baara min bee ke aw ye, o bana ke gbansan le ye wa?

¹² Ne balemaw, ne be aw daari, ko aw ye sabari ka ke i ko ne; sabu ne fana ka ne yere ke i n'a fo aw.

¹³ Aw koni ma kojugu si ke ne ra. Sinaga folo min na an ka jogon ye, aw k'a lon ko bana le sababu ra ne lora aw fe yi ka Kibaro Diman fo aw ye.

¹⁴ Hali k'a sorɔ ne ta bana ka aw tɔɔɔ kosebɛ, o bee n'a ta, aw ma ne dogoya, walama ka jigi ne ra; nka aw ka ne mina ka ja i ko Ala ta meleke do, i n'a fo ne le tun ye Yesu Kirisita yere ye.

¹⁵ Aw tun ninsondiyanin lo ne ta ko ra cogo min na o wagati ra, o ninsondiya kera di? Ne koni be se ka nin seereya ke aw ta ko ra, ko ni a kera ko aw tun be se ka aw jadenw bo ka o falen ne ta ra, aw tun bana o ke.

¹⁶ Ne ka can min fo aw ye, yala o le ka ne ke aw jugu ye bi wa?

¹⁷ Ayiwa, o mogow jijanin lo aw ta ko ra kosebɛ, nka o ta naninya man ji; o b'a fe le ka ne ni aw faran ka bo jogon na, janko aw ye jija ka tugu olugu ko.

¹⁸ Ka jija konuman na, o ka ji; nka a ka kan ka ke wagati bee le; ne be aw ce ra wagati min na, a kana dan o ma.

¹⁹ Ne ta denw, ne be tɔɔɔra aw koson tuun kokura, i n'a fo muso tinto, fo Yesu Kirisita ta ko ye baraka sorɔ ka dafa aw konɔ.

²⁰ Ne be yoro min na sisan, ne tun b'a fe ka ne yere ye aw ce ra nin wagati ra, janko ka ne kumacogo yelema, sabu ne hakiri ma sigi aw ta ko ra.

Saran ni Hajara ta ko

²¹ Ne ko: aw minw b'a fe ka sariya* sira tagama, sariya ka min fo, aw ma o lamɛn wa?

²² Ayiwa, a sebera Kitabu konɔ ko Iburahima ka dence fla sorɔ; kelen sorɔra ni jonmuso ye, kelen sorɔra ni horonmuso ye.

²³ Jonmuso ta den worora ka kapa ni a worobagaw yere sago ye; nka horonmuso ta worora ka kapa ni Ala ta layiri ye.

²⁴ Ayiwa, nin muso fla ta ko ye kuma koroman le ye: Nin muso fla be jɛnjɔɔnya suguya fla le yira. Hajara be min yira, o ye Sinayi kuru ta jɛnjɔɔnya ye; ale be denw woro jonya kama.

²⁵ Hajara ye Sinayi kuru ye, Arabujamana ra; Hajara be suma ni Zeruzalemu sisanlaman le ye dugukolo kan yan, sabu Zeruzalemu ni a ta mogow be jonya ra.

²⁶ Nka Zeruzalemu dugukura min be sankolo ra, o be a yere ma, o ye horonmuso ye; ale le ye an bamuso ye.

²⁷ Sabu a sebera Kitabu konɔ, ko:

«I pagari, ele muso denworobari, ele min ma den woro ka ye!

I ninsondiya fo ka perɛn, ele min ma tin sege lon!

Sabu muso min tora a kelen na, o ta denw bana caya ka teme muso cetigi taw kan.»

²⁸ Aw koni, ne balemaw, aw ye Ala ta layiri denw le ye, i n'a fo Isiyaka.

²⁹ Ayiwa, jɔnmuso ta den worora ka kapa ni a worobagaw yere sago ye; hɔrɔnmuso ta den worora Nin Saninman* baraka ra. Jɔnmuso ta den ka hɔrɔnmuso ta den tɔɔrɔ; hali bi a be ten.

³⁰ Nka Kitabu ko di? A ko: «Jɔnmuso ni a dence gben, sabu jɔnmuso dence man kan ka cen ta ni hɔrɔnmuso dence ye.»

³¹ O koson, ne balemaw, an te jɔnmuso ta denw ye; an ye hɔrɔnmuso ta denw le ye.

5

Kirisita ka an ke an yere ta ye

¹ Kirisita* ka an ke an yere ta ye, janko an ye ke an yere ta ye can ra le. O koson aw ye jija ka to o cogo ra; aw kana aw yere bla jonya ra tuun.

² Aw ye ne lamen! Ne Poli, ne b'a fo aw ye ko ni aw ka aw yere kenesigi, o tuma Kirisita tena foyi na aw ye.

³ Ayiwa, ne be sara aw ra tuun, ko mogo o mogo be son kenesigiri ma, ko jagboya lo o tigi ye sariya* to bee tagama.

⁴ Aw minw b'a fe ka jate mogo terenninw ye Ala na koro sariya sababu ra, aw faranna ka bo Kirisita ra, aw nin bora Ala ta neema ra.

⁵ Anw koni, an jigi b'a kan ko an be jate mogo terenninw ye Ala na koro lanaya le fe; an be o le makonona Nin Saninman* baraka ra.

⁶ Sabu Yesu Kirisita ta jɛnpogonya ra, kenesigiri o, kenesigibariya o, o si te jate; ka lanaya sira tagama ka kapa ni kanuya ye, o le be jate.

⁷ Aw boricogo tun ka ji kosebɛ! Jɔn le nana aw lalo k'a to aw ye ban can ma?

⁸ Ala min ka aw wele, o miiriya ma bo ale ra.

⁹ «Burufunufen fitini dɔron le be mugu nooninin bee funu.»

¹⁰ O bee n'a ta, Matigi ta jɛnpogonya ra, ne lanin b'a ra ko aw tena miiri ka sira were ta; nka mogo min be aw lafirira, ni a ka ke mogo min o min ye, Ala bena o hake bo o tigi ra.

¹¹ Ne balemaw, ni ne tun be kenesigiri ko waajuri le kera, ko a be mogo kisi, mogo si tun tena ne tɔɔrɔ bi. Ne be waajuri min kera fana ko Kirisita* gbengbenna yiri ra, o ko tun tena digi mogo si ra.

¹² Ne koni b'a fe ko mogo minw be aw lafirira, ko olugu ye o farikolo tige, fo ka o yere bo ceya ra.

Adamaden sago ni Nin Saninman sago

(Romukaw 8.1-14; 13.12-14)

¹³ Ne balemaw, aw koni, Ala ka aw wele ko aw ye ke aw yere ta ye, nka aw kana o ke sababu ye ka aw yere sago ke; aw ye baara ke ka jɔgon mako na kanuya ra.

¹⁴ Sabu sariya bee be soro nin kuma kelen le konɔ, ko: «I ka kan ka i mɔgɔjɔgon kanu i ko i yere.»

¹⁵ Nka ni aw yere wurira jɔgon kama ka ke i n'a fo waraw, ka jɔgon kinkin, ka jɔgon domu, o tuma aw ye aw yere korosi, aw kana na jɔgon cen ka ban.

¹⁶ Ne b'a fo aw ye ko: aw ye tagama ka kapa ni Nin Saninman* sago ye; ni o kera, aw tena aw yere sago ke tuun.

¹⁷ Sabu ko minw man di Nin Saninman ye, anw yere sago be o le fe; ko minw fana ye anw yere sago ye, o man di Nin Saninman ye fiyewu. O be jɔgon kere; o cogo ra aw b'a fe ka min ke, aw te se ka o ke.

¹⁸ Nka ni aw be tagama ka kapa ni Nin Saninman sago ye, o tuma aw te sariya* ta fanga koro tuun.

¹⁹ An yere sago be an bla kewale minw na, an bee ka o lon: jatoya, nogoninya, marobariyakow,

²⁰ jobato ni subagaya, juguya, kere ni pangboya, dimi ni sangapogonmaya, faranni ni kantaranni,

²¹ pangboya, dorotoya ni nogobaya, ani o bopogonkow. Ne be aw lasomi sisan i n'a fo ne tun konna k'a fo aw ye cogo min na, ko mog'o minw be o kow ke, olugu si tena Ala ta Masaya* soro fiyewu.

²² Nka an be min soro Nin Saninman fe, o ye kanuya ye, ani pagari, ani hera, ani mupuri, ani hina, ani pumanya, ani lanamogoya,

²³ ani sabari, ani yeremina; sariya si te ban nin kow ma.

²⁴ Sabu minw bee ye Yesu Kirisita ta ye, olugu ka o sagonankow ni o negerakow ni o diyanyakow gbengben yiri ra.

²⁵ I n'a fo Nin Saninman ka panamanyakura di an ma, o ra, an ye tagama ka kapa ni Nin Saninman sago ye.

²⁶ An kana an yere bonya, ka to ka pogon darabo, ani ka pogon pangboya.

6

Lanabagaw ka kan ka pogon deme (Romukaw 2.3-11; Heburuw 6.10-12)

¹ Ne balemaw, aw ra ni mog'o do minana kojugu do ra, aw minw be tagamana ka kapa ni Nin Saninman* sago ye, aw ye o tigi ladi ni jususuma ye. Aw fana ye aw yere korosi, janko aw kana na o pogon do ke.

² Aw ye pogon deme, ka pogon ta doni ta; ni o kera, aw bena Kirisita* ta sariya sira tagama.

³ Ni mog'o do b'a miiri ko ale ka fisa ni tow ye, k'a soro a te foyi ye, o tigi be a yere lafirira le.

⁴ Mog'o bee kelen kelen ye a yere tagamacogo segesege. Ni a ta baara ka ji, a be se ka a yere bonya a yere ta baara koson; a tena a yere suma ni mog'o were ye.

⁵ Sabu bee kelen kelen bena lo ni a yere kunko le ye.

⁶ O be mog'o min karan Ala ta Kuma ra, o tigi ka kan ka a borofenw bee do di a karanbaga ma.

⁷ Aw kana aw yere negge; mog'o te yereko Ala ma. Ni mog'o ka siman suguya min dan, a be o suguya kelen le tige.

⁸ Ni mog'o min ka a yere sago ta siman dan, o tigi bena a yere sago ta siman le tige; o ye halakiri ye. Nka ni mog'o min ka Nin Saninman* sago ta siman dan, o tigi bena Nin saninman ta siman le tige; o ye panamanya banbari ye.

⁹ An kana sege kopumanke ra; sabu ni an ma an fari faga, an bena a tono soro a sorowagati ra.

¹⁰ O le koson wagati min na cogo be an fe, an ye kopuman ke mog'o bee ye; nka an balema lanabagaw ta ko le ka kan ka bonya.

Kuma laban (Filipikaw 3.2-11)

¹¹ Ayiwa, aw ye nin seberidenbabaw fe; ne yere boro le ka o sebe.

¹² O mog'o minw b'a fe ka aw jagboya ka aw kenesigi, olugu be o kera janko ka o yere ko diya mogow ye le. O t'a fe mogow ye olugu tooro Kirisita* ta gbengbenyiri waajuri ko koson.

¹³ K'a soro o mog'o minw kenesiginin lo, olugu yere te sariya sira tagama. Nka o b'a fe aw ye kenesigi, janko ka o yere bonya ko aw sonna ka o tagamasien ke aw farikolo ra.

¹⁴ Ne kɔni, ne tɛna ne yɛɛ bɔnya ko wɛɛ ra fiyewu, ni an Matigi Yesu Kirisita ta gbengbenyiri* ko tɛ; o gbengbenyiri kosɔn dunupa ta fɛnw bɛɛ sanin lo ne fɛ, ne fana sanin lo dunupa ta fɛnw ta fan fɛ.

¹⁵ Kɛnɛsigiri o, kɛnɛsigibariya o, o si tɛ jate; ka kɛ danfɛnkura ye Ala fɛ, o le bɛ jate.

¹⁶ Minw bɛɛ bɛ nin sira tagama, Ala ta hɛra ni a ta makari ye kɛ olugu ye, ani Ala ta mɔgɔw bɛɛ ye, min ye Izirayɛli* ye.

¹⁷ Ayiwa, ka bɔ bi ra, mɔgɔ si kana ne sɛgɛ tuun, sabu jorinɔ minw bɛ ne farikolo ra, o b'a yira ko ne ye Yesu ta le ye.

¹⁸ Ne balemaw, an Matigi Yesu Kirisita ta nɛɛma ye kɛ aw bɛɛ kan. Amina!

Poli ka letere min ci EFESIKAW ma Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Poli ka nin letere sebe k'a ci Efesi lanabagaw ma; o wagati ra a tun be kaso ra Romu. Efesi tun ye Azi mara ta duguba do ye.

Poli ta tagama sabanan na, a tun tora Efesi ka wagatijan ke. Mogo caman sonna Kibaro Diman* ma ka tugu Yesu ko. O ko, lanabaga dow sorora fana Efesi dugu kerɛfeyorow ra. Nin letere tun ka kan ka karan o yorow bee ta lanabagaw ye.

Nin letere ni letere tow te kelen ye, sabu nin letere konɔ Poli te lanabagaw jaraki ko do ra, nka a be nin letere sebe janko ka do fara lanabagaw ta lonniya kan, Kibaro Diman ko tan fan fe. O ka kan ka siyen min ta lanaya sira tagama ra, a be o ja gbɛleya o siyenta ra, ko Ala ta se bagaya bɛna o demɛ ka se sorɔ (6.12).

Poli be Kirisita ni lanabagaw ta jɛnɔɔɔɔɔɔ cogo yira ni tagamasiyen saba ye:

Lanabagaw kera i ko furumuso, Kirisita kera i ko furuce.

Lanabagaw kera i ko farikolo, Kirisita kera o farikolo kunkolo ye.

Lanabagaw kera i ko bon, Kirisita kera o bon kabakuru folo ye.

A laban a be lanabagaw ladi, ko o ye tagama ka kapa ni Ala sago ye, ka jɔɔɔɔɔɔ bonya, ani ka jɔɔɔɔ kanu.

Kitabu konokow

Yesu Kirisita le ye Kisibaga ye (1-2)

Lanabagaw kera farikolo kelen ye (3.1-4.16)

Lanabaga ta jogokura ye kanuya ye (4.17-6.24)

Poli ta fori

¹ Ne Poli, ne min kera Yesu Kirisita ta ciraden* ye ka kapa ni Ala sago ye, ne be nin sebe ci Ala ta mogo saninmanw ma Efesi, minw kera kankelentigiw ye, ka to Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔɔɔɔ ra.

² An Fa Ala ni Matigi Yesu Kirisita ye baraka don aw ra, ka hera ke aw ye.

Baraka min be sorɔ Kirisita fe

(Romukaw 8.15-17,28-30)

³ An ye Ala tando, an Matigi Yesu Kirisita Fa; ale le ka Nin Saninman ta barakaw bee di an ma sankolo yorow ra, Kirisita ta jɛnɔɔɔɔɔɔ koson.

⁴ Sabu sani dunupa ye dan, Ala tun ka an janawoloma ka ban ka an don Kirisita ta jɛnɔɔɔɔɔɔ ra, janko an ye saninya, jarakiyoro si kana sorɔ an na a ja korɔ.

⁵ Ala yere le tun konna ka o ko latige a ta kanuya koson, ko a bɛna an ke a denw ye Yesu Kirisita sababu ra; a sonna ka o latige, ka kapa ni a ta jumanya ye.

⁶ A ka o ke, janko an ye a tando a ta neema bonya koson; a ka o neema ke an ye a ta mogo kanunin sababu le ra.

⁷ Yesu Kirisita jori baraka ra, Ala ka an kunmabo, ka an ta jurumun yafa, ka kapa ni a ta neemaba ye.

⁸ A ka o neema ke an ye k'a caya; an be hakiritigiya bee, ani lonniya bee sorɔ o neema baraka ra.

⁹ A sago tun ye min ye, a ka o gundo yira an na; a ka o latige a ta jumanya koson Yesu Kirisita le baraka ra.

¹⁰ A tun ko ni wagati dafara, a bɛna o ke an ye; a bɛna sankolokonofenw ni dugukolokanfenw bee lajen jɔɔɔɔ kan ka o bla kuntigi kelen korɔ, ka o kuntigi ke Yesu Kirisita ye.

¹¹ Yesu Kirisita le koson fana Ala ka an panawoloma ka an ke a ta ye; ale Ala min be fen bee ke ka kapa ni a sago ye, ale le tun ka o latige kakoro kabini wagatijan,

¹² janko an minw konna ka an jigi la Kirisita kan, an ye ke a tandobagaw ye, a ta bonya koson.

¹³ Ayiwa, aw fana ta kera ten; Ala ta Kuma min be can yira, aw ka o lamɛn. O Kibaro Diman* le ka aw kisi. Aw lara Kirisita ra minke, Ala tun ka Nin Saninman min layiri ta, a ka o di aw ma; o kera aw kan i n'a fo a borono, k'a yira ko aw ye Ala ta ye.

¹⁴ Ala b'a fe ka kopuman minw ke an ye, Nin Saninman le ye o sarati ye; a ka o Nin Saninman di an ma. O le b'a yira an na ko mogo o mogo kera Ala ta ye, Ala be o kunmabo; o koson an ye Ala tando a ta bonya koson.

Poli ta Aladaari
(Kolosikaw 1.3-6,9-13; Filipikaw 2.9-11)

¹⁵ Ne balemaw, aw lara Matigi Yesu ra cogo min na, ani aw be Ala ta mogo saninmanw kanu cogo min na, o kibaroyaw sera ne ma.

¹⁶ O le koson ne be Ala daari, ka baraka la Ala ye aw ta ko ra wagati bee,

¹⁷ janko ncorotigi Fa Ala, an Matigi Yesu Kirisita ta Ala, o ye hakiritigiya di aw ma, ka a yere yira aw ra, janko aw ye a lon ka na.

¹⁸ Ne be a daari ko a ye aw hakiri dayele, janko a ka aw wele ka jigiya min di aw ma, aw ye o jigiya sorɔ, ani Ala ka fenpuman minw mara aw ni lanabaga tow ye, ko a b'a fe ka o di aw ma, aw ye o fenw bonya ni a caya lon.

¹⁹ Ne be Ala daari fana, janko a ka baraka min di an lanabagaw ma ka kapa ni a ta sebayaba ye, aw ye o baraka bonya ni a caya lon.

²⁰ Ala ka o baraka yira an Kisibaga* Yesu le fe; a k'a lakunu ka bo saya ra k'a lasigi sankolo ra a yere kininboroyanfan fe.

²¹ A k'a sigi masaya bee kunna, ani fangatigiya bee, ani sebayaba bee, ani kuntigiya bee; togo o togo be fo dunupa ra yan, ani togo o togo bena fo hali dunupa nata ra, Yesu be o togow bee kunna.

²² Ala ka fen bee bla a senw jukoro, k'a ke lanabagaw ta jenkuru kuntigiba ye.

²³ O jenkuru le ye Kirisita farikolo ye; a ta bonya ka o jenkuru fa, ka dunupa yoro bee fa fan bee ra.

2

Ka bo saya ra ka don panamanyakura ra
(Kolosikaw 2.12-13; 3.1-3; Tite 3.3-8)

¹ Folofolo aw tun sanin lo aw ta terenbariyakow ni aw ta jurumunw koson.

² Aw tun be tagama o terenbariyakow, ani o jurumunw le ra, ka kapa ni nin dunupa ta cogo ye, ani ka kapa ni dunupa fanga ta kuntigiba sago ye; mogo minw be muruti Ala ma, o nin le be baara ke olugu kono.

³ An bee fana tun be o sira le kan folofolo; an tun be an farisogo diyanyakow le ke; an yere sagonankow, an tun be o le ke, ani ko minw tun be ben an yere ta miiriya ma. An ni mogo tow bee ta cogo tun ye kelen ye; Ala ta dimi tun ka kan ka se an bee ma.

⁴ Nka Ala ta hina ka bon kosebe; a ka an kanu ni kanuyaba ye;

⁵ o koson wagati min na an tun sanin lo an ta terenbariya koson, a ka panamanyakura di an ma Yesu Kirisita ta jɛnpogonya ra. Ala ta neema le baraka ra aw kisira.

⁶ Ala ka an lakunu ka bo saya ra ni Kirisita ye, ka an sigi ni a ye sankolo ra, Yesu Kirisita ta jɛnpogonya ra.

⁷ A ka o pumanya ke an ye Yesu Kirisita baraka le ra, janko wagati nataw ra, mogow ye a ta neema ko lon, o neema min ka bon, ani a ka ca.

⁸ Sabu Ala ta neema le koson aw kisira, o kera lanaya le sababu ra; o ma bo aw yere ra de, Ala le k'a di gbansan.

⁹ A ma ke aw yere ta kewalew koson, janko mogow si kana a yere bonya.

¹⁰ An ye Ala ta danfenw le ye; a ka an dan Yesu Kirisita ta jennogonya ra, janko ale yere Ala konna ka kewalepuman minw laben an ye, an ye ke o kebagaw ye.

*Lanabagaw bee kera kelen ye
(Heburuw 10.19-22)*

¹¹ Ayiwa, aw ye aw hakiri to a ra ko aw tun ye siya were mogow* le ye folofolo. Yahudiya minw ko, ko olugu kenesigira, olugu tun be aw le jatera kenesigibariw ye, k'a soro o no min be olugu farisogo ra, o ye mogow borono dama le ye.

¹² O wagati ra koni aw yoro tun ka jan Kirisita* ra, aw ninyoro tun te ni Izirayelimogow ye, aw ninyoro tun te Ala ta layiri ni a ta jennogonyaw ra, jigiya tun te aw fe, Ala tun te aw fe dunupa konso.

¹³ Nka sisan aw minw yoro tun ka jan Ala ra, aw yoro surunyara a ra Yesu Kirisita ta jennogonya sababu ra, Kirisita jori baraka ra.

¹⁴ Ale le ka hera ke an ye. Yahudiyaw ni siya were mogow*, a ka olugu fla ke kelen ye. Juguya kogo min tun be an faran ka bo jogon na, a ka o ci.

¹⁵ A ta saya baraka ra, a ka sariya* ta cifoninw, ani a ta kolatigeninw bee ban. A ka o siya fla jen ka o ke siyakura kelen ye a ta jennogonya ra, ka hera don o ni jogon ce.

¹⁶ A ka ben don o ni Ala ce ka o siya fla ke i ko farikolo kelen, gbengbenyiri* saya baraka ra, ka juguya ban pewu o ni jogon ce.

¹⁷ A nana hera kibaro diman fo aw yorojanmogow ye, ka hera kibaro diman fo yorosurunmogow ye.

¹⁸ Sabu Kirisita le sababu ra, ni an kera siya min o min ye, an bee be se ka Fa Ala ta jennogonya sorso, Nin Saninman* kelen sababu ra.

¹⁹ Ayiwa, o le koson aw te lonanw ye tuun, walama yoro were mogow, nka aw ni Ala ta mogow saninmanw kera i ko jamana kelen denw; aw ye Ala ta somogow le ye.

²⁰ Aw kera i n'a fo bonba, min jusiginan ye ciradenw* ni ciraw ye; Yesu Kirisita yere le ye o bon kabakuru folo ye.

²¹ Ale le baraka ra, bon kabakuruw be jogon mina ka ja, ka ke Alabatosoba saninman ye, ka ke Matigi ta ye.

²² Ayiwa, Yesu ta jennogonya ra, Ala ka aw lo jogon fe ka aw ke i n'a fo bonba, ka aw ke Ala sigiyoro ye, Nin Saninman baraka ra.

3

*Kibaro Diman gundo yirara
(Kolosikaw 1.24-29; 2.1-3; Piyeri folo 1.10-12)*

¹ O le koson ne Poli, ne kera kasoden ye Yesu Kirisita togo koson, sabu ne be Kibaro Diman* waajuri kera aw siya were mogow* ye.

² Ala makarira ne ra cogo min na ka ne ke Kibaro Diman fobaga ye aw ye, sigiya t'a ra, aw yere ka o lon.

³ Ala yere le ka o gundo yira ne ra; ne ka o le doonin fo aw ye ka ban ne ta sebe konso.

⁴ Ni aw ka o karan, Ala ka hakiri min di ne ma ka o gundo faamu Kirisita* ta ko ra, aw yere bena o ye.

⁵ Mogow minw temena folofolo, Ala tun ma o gundo yira olugu ra, i n'a fo a k'a yira cogo min na sisan a ta ciraden saninmanw ni a ta cira saninmanw na Nin Saninman* baraka ra.

⁶ O gundo fɛ nin ye, ko Ala bɛ fɛnɗuman minw mara a ta mɔgow ye, Yahudiyaw ni siya wɛrɛ mɔgow* bɛɛ bɛna o sɔrɔ ɲɔɔn fɛ, ka jɛn ka kɛ i ko farikolo kelen; Ala ka layiri min ta Kibaro Diman sababu ra, Yesu Kirisita ta jɛnɲɔɔnya kosɔn, o bɛɛ ninyɔrɔ bɛ o ra fana.

⁷ Ayiwa, ne kera Ala ta baaraden ye o Kibaro Diman waajuri le kosɔn, ka kapa ni Ala ta nɛɛma ye; a ka o nɛɛma kɛ ne ye a ta sebagaya baraka ra.

⁸ Ne min ye Ala ta mɔgo saninmanw bɛɛ ra fitini ye, Ala ka o nɛɛma kɛ ne ye, ko ne ye Kibaro Diman lase siya wɛrɛ mɔgow ma, o kibaro diman min ye Yesu Kirisita ta naforo banbari ye;

⁹ a ko ne ye o gundoko yira kɛnɛ kan, janko bɛɛ ye a lɔn. Ala min ka fɛn bɛɛ dan, a tun ka o gundo dogonin to, kabini dunupa ma dan folo;

¹⁰ janko lanabagaw ta jɛnkuru sababu ra, masayaw ni kuntigiya minw bɛ sankolo yɔrɔw ra, olugu fana ye a lɔn sisan ko hakiritigiya bɛ Ala fɛ fɛn bɛɛ ra, ani ko bɛɛ ra.

¹¹ Ala tun ka o kow latigɛ kabini dunupa ma dan folo, ka na o kɛ an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

¹² Ale ta jɛnɲɔɔnya le kosɔn, an bɛ se ka madon Ala ra ni jagbɛlɛya ye lanaya sababu ra, siranya tɛ kɛ an na.

¹³ Ayiwa, ne balemaw, tɔrɔ min bɛ ne kan aw kosɔn, o kana aw fari faga; o ye aw ta kunkɔrɔtasababu le ye.

Pɔli ta daariri kun ye Kirisita ta kanuya ko ye

¹⁴ O le kosɔn ne bɛ ne kinbiri gban ka Fa Ala daari;

¹⁵ ale le ye danfɛnw bɛɛ Fa ye, dugukolo kan, ani sankolo kɔnɔ.

¹⁶ Ne bɛ a daari ko a ta Nin Saninman* ye baraka don aw jusukun na, ka kapa ni a ta nɔrɔ bonya ye,

¹⁷ ani ko Kirisita* ye sigi aw jusukun na lanaya baraka ra, janko aw ye to kanuya ra, i ko yiri lilinw bɛ don dugukolo ra cogo min na, ani i ko bon bɛ lo a jusiginan kan cogo min na;

¹⁸ ni o kera, aw ni Ala ta mɔgo saninmanw bɛɛ bɛna Kirisita ta kanuya bonya lɔn, ani a janya, ani a dunya, ani a lo;

¹⁹ Kirisita ta kanuya min temena adamaden bɛɛ ta lɔnniya kan, aw bɛna se ka o lɔn, k'a to Ala ye aw jusukun fa o kanuya ra, fo ka aw wasa.

²⁰ Ayiwa, Ala le bɛ se ka fɛn bɛɛ kɛ an ye ka tɛmɛ an yɛrɛ ta daariri bɛɛ kan, ani an ta miiriya bɛɛ kan pewu, a ta sebagaya sababu ra, o sebagaya min bɛ an kɔnɔ;

²¹ an ye bonya la ale Ala le kan lanabagaw ta jɛnkuru cɛ ma, Yesu Kirisita ta jɛnɲɔɔnya ra, wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ! Amina.

4

Lanabagaw bɛɛ kera farikolo kelen ye

(Kɔlɔsikaw 3.12-14; Rɔmukaw 12.4-8; Korantikaw folo 12.4-31)

¹ Ayiwa, ne min ye kasoden ye Matigi Yesu tɔgo kosɔn, ne bɛ aw daari ko aw ye jija, janko Ala ka aw wele min kama, aw ye tagama ka kapa ni o ye.

² Aw ye aw yɛrɛ majigi cogo bɛɛ ra, ka sabari ɲɔɔn ye, ka mupu. Aw ye ɲɔɔn ta kow sɔnmina ni kanuya ye.

³ Nin Saninman* ka aw bɛn ka aw kɛ kelen ye cogo min na, aw ye jija janko o bɛn ye to aw ni ɲɔɔn cɛ, ka hɛra to aw ni ɲɔɔn cɛ.

⁴ Farikolo kelen le bɛ yi, ani Nin Saninman kelen; Ala ka aw wele ka jigi min di aw ma, o fana ye jigi kelen le ye.

⁵ Matigi kelen le bɛ yi, ani lanaya kelen, ani batizeri kelen.

⁶ Ala kelen le be yi, min ye an bee Fa ye; a be an bee kunna, a be an bee fe, a be an bee jusukun na.

⁷ Ala neemara an ye ka fen do di an bee kelen kelen ma ka kapa ni Kirisita* yere ta se bagaya le ye.

⁸ O le koson a sebera ko:

«A yelenna san fe,
a tagara ni mogo minanin caman ye;
a ka fenw di mogow ma gbansan.»

⁹ K'a fo ko «a yelenna,» o koro le ye di? O koro le ye ko a konna le ka jigi ka na fo dugu ma, dugukolo kan folo.

¹⁰ O ra, min jigira, ale kelen le yelenna fo ka taga teme sankolo yoro bee kunna, ka dunupa yorow bee fa ni a ta se bagaya ye.

¹¹ Ale le ka dow ke ciradenw* ye, ka dow ke ciraw ye, ka dow ke Kibaro Diman fobagaw ye, ka dow ke lanabagaw ta jenkuru korosibagaw ye, ka dow ke lanabagaw karanbagaw ye.

¹² A ka o bee ke, janko o ye Ala ta mogo saninmanw laben Ala ta baara kama, k'a to Kirisita farikolo ye baraka soro.

¹³ Ni o kera, lanaya baraka ra, ani Den min bora Ala ra*, o ta lonniya baraka ra, an bee bena ke kelen ye, ka ke mogokorobaw ye, ka se Kirisita yere ta dafacogo hakeya ma.

¹⁴ O cogo ra, an tena to denmisenya ra tuun, ka to ka fifa ka taga fan bee ra mogolafiribagaw ta karan fe; o be i ko foro, o be mogow lafiri ni o ta ceguya ye, ka o tugu o yere ko.

¹⁵ Nka ni an be can fo ni kanuya ye, an ta lanaya bena bonya cogo bee ra Kirisita ta jennogonya ra, ale min ye lanabagaw ta jenkuru kuntigi ye.

¹⁶ O jenkuru yorow bee kelen kelen sirinin lo jigon na ka ke farikolo kelen ye ale Kirisita le baraka ra. Ni farikolo yoro bee kelen kelen be a ta baara ke, farikolo bee lajennin be bonya o cogo le ra kanuya ra.

Lanabagaw ta tagamacogokura

(Kolosikaw 3.1-16; Galasikaw 5.10-25)

¹⁷ Ayiwa, ne balemaw, sisan ne bena min fo aw ye k'a gbeleya Matigi koson, o ye nin ye: aw lanabagaw man kan ka tagama i ko siya were mogow*; olugu be tagamana ka kapa ni o ta hakirintanya le ye.

¹⁸ O hakiri finnin lo, Ala be janamanyakura min di, o ka o yere nin bo o ra o ta kolonbariya ni o ta jusukungbeleya koson.

¹⁹ A kera ten, maroya kise kelen te o ra tuun; o ka o yere bla marobariyakow ra, o be kojugu suguya bee ke, o te o yere mina.

²⁰ Ayiwa, Yesu Kirisita ka aw karan min na, o te o ye!

²¹ Sigiya t'a ra, aw ka Yesu ko men, aw ka a ta karan lon, k'a lon ko can lo.

²² O ra, aw tun be tagama cogo min na folofolo, aw ye o cogo dabra pewu; o kokorow nege le be mogow lafiri ka halakiri lase o ma.

²³ O koson aw y'a to aw hakiri ni aw ta miiriya bee ye yelema, ka ke kura ye.

²⁴ Aw ye tagama cogokura ra; o le bennin be ni Ala cogo ye; o ye terenninya ni saninyari ye, ka kapa ni can ye.

²⁵ O koson aw ye faninya dabra, aw bee kelen kelen ye can fo jigon ye; sabu an bee sirira jigon na, ka ke jigon farikolo yoro do ye.

²⁶ Ni aw dimina, aw kana a to dimi ye aw bla jurumun na; aw kana a to tere ye ben ka aw diminin to.

²⁷ Aw kana a to Setana ye cogo soro ka aw korobo.

²⁸ Ni dɔ tun ye son ye, o tigi ye sonyari dabla; a ye jija ka baara ke a yere ye, baara min be se ka a nafa, janko ale yere ye se ka desebagato dow deme.

²⁹ Aw kana a to kumakanjugu si ye bo aw da ra. Kuma min be se ka do fara balemaw ta lanaya kan, kuma min be se ka mogo mako ja, ka baraka don aw laménbagaw ra, aw ye o le fo.

³⁰ Aw kana Ala Nin Saninman* janasisi; ale le ye Ala borono tagamasiyen ye aw kan, ko lon do Ala bena aw kunmabo pewu.

³¹ O le koson aw ye jusumangboya ni dimi ni jusubo ni woyo ni jogonkorofa be dabra; aw ye juguya suguya be dabra.

³² Aw ye kopuman ke jogon ye, ka hina jogon na, ka yafa jogon ma, i n'a fo Ala yafara aw ma cogo min na Yesu Kirisita koson.

5

*Lanabagaw ka kan ka tagama yeelen na
(Tesalonikikaw folo 4.1-8; Koréntikaw folo 6.9-11)*

¹ Ayiwa, ne balemaw, aw minw kera Ala den kanuninw ye, aw ka kan ka ke Ala ladegibagaw le ye.

² Aw ye tagama kanuya ra i n'a fo Kirisita* yere ka an kanu cogo min na, fo ka a yere di Ala ma an koson, i ko sarakafen, ani saraka fagata min kasa ka di Ala ye.

³ Ayiwa, jatoya, ani ko saninyabari suguya o suguya, ani natabaya, o togo yere kana fo aw ce ra; sabu o kow te ben Ala ta mogo saninmanw ce ra.

⁴ A daganin te fana ko marobariyakuma ye men aw da ra, walama kumakunntanw, walama naganagakanw; o man ji. Aw ye baraka le la Ala ye.

⁵ Sabu aw ye la a ra ko mogo o mogo be jatoya ke, walama ko saninyabariw, walama natabaya min ni joson be ka kan, o mogow si nin te Ala ni Kirisita ta Masaya* ra.

⁶ Aw kana a to mogo si ye aw lafiri ni kuma gbansan were ye, sabu o ko jogonw le b'a to Ala ta dimi be se Ala kanblabagaw ma.

⁷ O koson aw kana don o mogow ta jen ra fiyewu.

⁸ Fofolofa aw tun be dibi ra, nka sisan aw be yeelen na, Matigi ta jennogonya ra; o le koson aw ye tagama i ko mogo minw be yeelen na.

⁹ Sabu minw be yeelen na, olugu be numanya ni terenninya ni can sira le tagama.

¹⁰ Ko minw ka di Ala ye, aw ye jija ka o faranfasi k'a lon.

¹¹ Mogow be ko nafantan minw ke dibi ra, aw kana aw sen don o kow ra fiyewu; nka aw ye o kewalew fo kene kan.

¹² Sabu o mogow be ko minw ke dogo ra, o kow fori yere be maroya bla mogo ra.

¹³ O be min kera dogo ra, ni o ka fo kene kan, o ta jogo be yira ka gbeya; sabu ni fen o fen ka yira kene kan ka gbeya ka ban, o be yelesa ka ke yeelen ye.

¹⁴ O le koson a fora ko:

«Ele min be sunogora, i kunu!

I kunu ka bo suw ce ra,

Kisibaga* bena yeelen bo i ye.»

¹⁵ Ayiwa, aw ye aw yere korosi ka aw tagamacogo lon. Aw kana ke hakirintanw ye, nka aw ye ke hakiritigiw ye.

¹⁶ Ala be wagati min di aw ma, aw ye o ke ka baarapuman le ke; sabu bi ta terew man ji.

¹⁷ O koson aw kana ke hakirintanw ye; nka Matigi sago ye min ye, aw ye jija ka o lon.

¹⁸ Aw kana doro min ka janamini; o be mogo bla kopagamininw le ra. Nka aw y'a to Nin Saninman* ye aw fa.

¹⁹ Aw ye nɔgɔn ladi ni Zaburuw kitabu dɔnkiriw ye, ani Alatandodɔnkiriw; aw ye o dɔnkiriw la ka Matigi tando ni aw jusukun bɛɛ ye.

²⁰ Aw ye baraka la Fa Ala ye tuma bɛɛ, ani fɛn bɛɛ kosɔn, an Matigi Yesu Kirisita tɔgɔ ra.

²¹ Aw ye aw yɛɛ majigi nɔgɔn ye Kirisita* nasiran kosɔn.

Furuce ni a furumuso

(Kolɔsikaw 3.18-4.1; Piyeri folɔ 2.18-25; 3.1-7)

²² Ayiwa, musow, aw ye aw yɛɛ majigi aw cɛw ye i ko aw bɛ aw yɛɛ majigi Matigi ye cogo min na.

²³ Sabu cɛ le ye a muso kuntigi ye, i ko Kirisita ye lanabagaw ta jɛnkuru kuntigi ye cogo min na; lanabagaw kɛra i ko Kirisita farikolo, ale kɛra o Kisibaga* ye.

²⁴ O kosɔn lanabagaw majiginin lo Kirisita ye cogo min na, musow fana ka kan ka o yɛɛ majigi o cɛw ye o cogo ra, fɛn bɛɛ ra.

²⁵ Ayiwa, aw cɛw, aw ye aw musow kanu i ko Kirisita ka lanabagaw ta jɛnkuru kanu cogo min na, fɔ ka a yɛɛ di ka sa a kosɔn,

²⁶ janko k'a ko k'a gbɛ ni ji ye, Kibaro Diman* kuma baraka ra, k'a saninya.

²⁷ A ka o kɛ, janko o jɛnkuru nɔɔrɔman ye lo ale yɛɛ na fɛ, nɔgɔ si kana kɛ a ra, walama puguyɔrɔ, walama fɛn bɛnbari, nka a saninyanin ni a jarakibari ye sɔrɔ.

²⁸ Ayiwa, cɛw fana ka kan ka o musow kanu o cogo le ra, i ko o yɛɛ farikolo. Mɔgɔ min bɛ a muso kanu, o tigi bɛ a yɛɛ le kanu.

²⁹ Sabu mɔgɔ si tɛ a yɛɛ farisogo kɔninya. Mɔgɔ bɛ a farisogo baro, ka a janto a ra, i ko Kirisita ka a kɛ lanabagaw ta jɛnkuru ye cogo min na,

³⁰ sabu an bɛɛ kelen kelen bɛ Kirisita farikolo yɔrɔ dɔ le ye.

³¹ O kosɔn a sɛbɛra ko: «Cɛ bɛna bɔ a faɛ ni a bamuso kɔrɔ ka nɔrɔ a muso ra; o fla bɛ jɛn ka kɛ mɔgɔ kelen ye.»

³² Nin kuma ye gundoba le ye; ne bɛ o fɔra ka Kirisita ni lanabagaw ta jɛnkuru ta jɛnɔgɔnya le yira.

³³ A kɔrɔ le ye fana ko aw cɛw bɛɛ kelen kelen ka kan ka aw ta muso kanu i ko aw yɛɛ, ko muso fana ka kan ka a cɛ bonya.

6

Denw ni o worobagaw

¹ Ayiwa, denmisɛnw, aw fana ye aw worobagaw kan mina ka kapa ni Matigi ta kuma ye; o le bennin bɛ.

² A sɛbɛra ko: «I fa ni i ba bonya.» Ala ta sariya* ra, min fɔra ka layiri fara a kan, nin le kɛra o folo ye.

³ A layiri ye ko «janko i ye hɛra sɔrɔ, ani ka sijan sɔrɔ dugukolo kan.»

⁴ Ayiwa, aw faw, aw kana aw ta denw lamuruti; aw ye o lamɔ ka ja, ka o koro, ka o ladi ka kapa ni Matigi ta kuma ye.

Baardenw ni o kuntigiw

⁵ Aw baardenw, minw ye aw kuntigiw ye dugukolo kan yan, aw ye olugu kan mina, ka baara kɛ o ye ni nasiran ni bonya ye, ani jusukunghɛnin ye, k'a kɛ i n'a fɔ aw b'a kɛra Kirisita* yɛɛ le ye.

⁶ Aw kana baara kɛ o ja kɔrɔ k'a kɛ i n'a fɔ aw b'a fɛ ka aw yɛɛ ko diya o ye dɔrɔn; aw ye baara kɛ ni aw jusukun bɛɛ ye ka kapa ni Ala sago ye, i ko Kirisita ta baardenw.

⁷ Aw ye baara ke ni aw jusukun bee ye, i n'a fo aw b'a kera Matigi le ye; aw kana a ke i n'a fo aw b'a kera mogow le ye.

⁸ Aw k'a lon ko ni i kera mogow o mogow ye, jon o, haron o, bee kelen kelen bena a ta sara sorow Matigi fe, ka kapa ni a ta konuman ye.

⁹ Aw kuntigiw, aw fana ye aw ta baaradenw minako ja; aw kana fariya o ma, sabu aw k'a lon ko aw ni olugu bee ta Kuntigi be sankolo ra; ale te mogow bo mogow ra.

Lanabaga ta kerekeminanw

¹⁰ Ayiwa, kuma laban ye ko aw ye baraka don aw yere ra, an Matigi sababu ra, a ta baraka banbari sababu ra.

¹¹ O ra, Ala be kerekeminan minw di, aw ye o bee don aw yere ra, janko aw ye se ka lo ka Setana ni a ta nanbarakow kere.

¹² Sabu an te siyen tara ni adamadenw ye; an be siyen tara ni Setana ta masayaw le ye, ani a ta sebayaw, ani a ta fangatigiya minw be baara ke dibi ra dugukolo kan, ani a ta jina minw sigira dununa kunna kojugu kama.

¹³ O le koson, Ala be kerekeminan minw di aw ma, aw ye o bee ta, janko aw ye se ka se sorow Setana kan wagatigbelenw na; aw ye a kere ka se fo a laban ma, o ko, aw lonin belen ye to aw no ra.

¹⁴ Aw ye aw yere laben ka a konow: aw ye can ke aw ta kurusijara ye, terenninya ye ke aw ta negederege ye,

¹⁵ Kibaro Diman* min be jususuma di, o waajuri ko ye ke aw jusu ra tuma bee; o ye ke aw sennasanbara ye.

¹⁶ Lanaya ye ke aw ta negebennan ye wagati bee; aw be Setana ta biye tasumamanw bee konow ka o faga ni o le ye.

¹⁷ Aw ye Ala ta kisiri ko ke aw ta negefugula ye, ka o biri aw kun na. Aw ye Nin Saninman* ta kerekemuru ta, min ye Ala ta Kuma ye.

¹⁸ Aw ye Ala daari Nin Saninman baraka ra tuma bee; aw ye daaririw, ani daaririgbelen suguya bee ke. Aw koni ye jija o ra yere le; aw kana o dabra. Aw ye Ala daari Ala ta mogow saninmanw bee ye.

¹⁹ Aw ye Ala daari ne ye fana, janko ni ne ka ne da yele, Ala ye a ta kuma don ne da ra ka Kibaro Diman gundo yira mogow ra, siranya kana ke ne ra.

²⁰ Ne ye o Kibaro Diman ta lasigiden le ye; o koson o ka negeworow don ne ra. Aw ye Ala daari ne ye, janko ne ye Kibaro Diman fo a fowogo ra, siranya kana ke ne ra.

Poli ta fori

²¹ Ayiwa, an balemace kanunin Tisiki, min ye Matigi ta baaradenpuman ye, ale bena nin kow bee jafow aw ye, janko min be ne fe, ani ne be min kera, aw ye o lon.

²² Ne k'a lawuri a kama k'a ci aw fe, janko kibaroya minw be an fe yan, aw ye o lon, ani aw hakiri fana ye sigi.

²³ An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye hera ni kanuya di balemaw bee ma, ani lanaya.

²⁴ Mogow minw bee be an Matigi Yesu Kirisita kanu ni kanuya banbari ye, Ala ye neema olugu bee ye.

**Poli ka letere min ci
FILIPIKAW
ma
Kitabu faamucogo**

Yesu ta ciraden Poli ka nin letere sebe k'a to kasobon na Romu (Kewalew 28.16). Poli tun ka Kibaro Diman waajuri ke Filipi dugu konɔ a ta tagama flanan wagati le ra (Kewalew 16.11-40). O wagati le ye Filipi ta lanabagaw ta jenkuru damina ye. O jenkuru le kera o yoro mara ta jenkuru folo ye. Filipi dugu be Geresi jamana sahiliyanfan na, Masedoni mara ra.

Filipikaw tun ka wari do ci Poli ma janko k'a deme a ta Kibaro Diman waajuri baara ra. Poli ka nin letere sebe janko ka o fo o koson.

Jenɔɔɔnyapuman min tun be Poli ni Filipi lanabagaw ce, a ka o lakari, ka o tando o ta kewalepumanw koson. O ko, kogbelen minw tun ka ale yere soro Romu, a ka o fana lakari o ye. A ka Filipikaw ja gbeleɣa, ko o ye jija ka to lanaya ra, ka tooro ni sege bee sonmina. A ko sani o ye o yere ta nafa doron jini, o ka kan ka o yere majigi ɔɔɔɔn ye le, ka ben kelen ma kanuya ra. A k'a yira o ra fana ko Ala ka o kisi Yesu Kirisita kelenpe le baraka ra, lanaya sababu ra; Yahudiyaw ta sariya sira tagama no te.

Poli tun be kaso ra Kibaro Diman waajuri koson, a tun m'a lon min bena ke a laban ye, nka o bee n'a ta, a be nagari Yesu ta jenɔɔɔnya koson. A b'a fe lanabagaw fana ye nagari Matigi ta jenɔɔɔnya koson, ka tooro sonmina, sabu lanabaga ta so ye sankolo le ye, nin dununa te (3.20). Poli ko: «Ne balemaw, aw ye nagari Matigi ta jenɔɔɔnya ra; ne be kosegi a kan: aw ye nagari yere le!» (4.4)

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1.1-11)

Poli be a yere ta kow lakari (1.12-26)

Lanabagaw ka kan ka Kirisita le fle (1.27-2.18)

Timote ni Epaforoditi ta baara (2.19-30)

Kirisita le be kisiri dafabaga ye, sariya te (3.1-4.9)

Poli ta forikan (4.10-23)

Poli ta fori

¹ Ne Poli ni Timote, Yesu Kirisita ta baaradenw, anw le be nin sebe ci Ala ta mogo saninmanw bee ma, minw bee be Filipi, Yesu Kirisita ta jenɔɔɔnya ra; an b'a ci jenkuru korosibagaw ni a baarakɛbagaw ma.

² An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

Poli be Ala daari Filipikaw ye

(Kolɔsikaw 1.3-11)

³ Ni ne ka miiri aw ta ko ra tuma o tuma, ne be Ala fo ka baraka la a ye.

⁴ Ni ne be Ala daari aw ye tuma o tuma, ne be o ke ni nagari le ye.

⁵ Sabu aw kera ne demɛbagaw ye Kibaro Diman* waajuri baara ra, kabini a lon folo ra fo ka na se sisan ma.

⁶ Ne lara a ra ko Ala min ka o ɲaninyapuman don aw konɔ ka nin baarapuman ke, ale le bena aw deme ka o baara ke ka ɲa, fo ka taga a laban Yesu Kirisita nalon na.

⁷ A bennin lo ko ne ye miiri ten aw ta ko ra, sabu aw ko ka gbelen ne ma kosebe. Ala ka neema min ke ne ye, aw bee ka aw ninyoro ta o ra; aw ka o ke wagati min ne be kasobon na negejoroko ra, ani wagati min ne be mogow waaju ka Kibaro Diman can yira o ra.

⁸ Ala yere le ye ne seere ye ko ne be aw bee kanu kosebe, i n'a fo Yesu Kirisita be an kanu cogo min na.

⁹ Ne be Ala daari min na, o ye ko do ye to ka fara aw ta kanuya kan, lonniya ra, ani hakiritigiya ra,

¹⁰ janko aw ye kopuman ni kojugu lon ka bo jogon na, ka ke mogo jusukun gbeninw ye, ani mogo jarakibariw ye Kirisita* nalon na.

¹¹ Aw ta koketaw bee ye ke ka kapa ni terenninya ye, Yesu Kirisita baraka ra, ka bonya ni tandori la Ala kan.

Nanamanya be soro Kirisita le fe

¹² Ne balemaw, ne b'a fe aw y'a lon ko tooro min sera ne ma, ko o kera sababu ye ka Kibaro Diman* lataga na le.

¹³ Sabu masaceba ta bonba konso, ani yoro tow bee ra yan, bee k'a lon ko ne sirira ni negejoroko ye ka bla kaso ra Kirisita* togo le koson.

¹⁴ Ne ta kasorabla koson, an balema lanabaga caman ka o jigi la Matigi kan, ka do fara o ta jagbeleya kan; o be Ala ta Kuma fo mogow ye, hali o te siran.

¹⁵ Dow koni be Kirisita ta ko waajuri kera pangboya ni celiya le koson; nka dow fana b'a kera ni naninyanuman ye.

¹⁶ Olugu be o baara ke ni kanuya ye, sabu o k'a lon ko Ala le ka ne sigi, janko ne ye Kibaro Diman can yira mogow ra.

¹⁷ Nka tow koni, olugu be Kirisita ko waajuri kera k'a soro ne ta baara pangboya be o ra. Naninyajugu le be o konso; o b'a miiri ko ni o be o ke, o bena do fara ne ta tooro kan ka ne to negejoroko ra kaso ra yan.

¹⁸ Nka o si te ne na foyi ye. Ni naninyajugu le ka ke o konso o, walama naninyanuman o, ni a kera cogo o cogo, ni Kirisita ko waajuri koni be kera ka ban, o be ne jagari, a fana bena ne jagari tuma bee.

¹⁹ Sabu ne k'a lon ko o kow laban bena ke ne kisisababu ye, aw ta daaririw baraka ra, ani Yesu Kirisita Nin Saninman* ta demeri baraka ra.

²⁰ Ne be o le makonona ni ne jusukun bee ye, ne jigi be o le kan; o tena ke maroyako ye ne fe fiyewu. Ne lanin b'a ra ko tuma bee ne b'a fe ka Kirisita le bonya, hali ni ne farikolo be tooro cogo o cogo; ne panaman bena a bonya, ne ta saya fana bena a bonya.

²¹ Sabu ne ta dunupalatige kun ye Kirisita le ye, saya fana ye nafa le ye ne fe.

²² Nka ni a kera ko ne ta baara koson ne belen ka kan ka to dunupa ra yan, o tuma saya ni panamanya, ne ka kan ka juman le ta ka juman to? Ne ma o lon!

²³ Ne ta miiriya be a fla bee kan: ne ye sa ka taga to ni Kirisita ye, o nege be ne ra; o le ka fisa kosebe.

²⁴ Nka aw koson, ne belen ye to dunupa ra yan, nafa be o ra.

²⁵ Sigiya t'a ra, ne yere fana k'a lon ko ne bena to dunupa ra yan, ka wagati dama ke aw koru; janko aw baraka ye bonya lanaya ra, ani janko aw ta jagari fana ye bonya lanaya ra.

²⁶ Ni ne sekora ka taga aw fe, o bena ke sababunuman ye k'a to aw ye jagari Yesu Kirisita ta jenpogonya ra ne ta ko ra.

Lanaya ta kere

(Tesalonikikaw folo 2.12-16; Heburuw 10.32-36)

²⁷ Nka aw koni ye tagama ka kapa ni Kirisita ta Kibaro Diman le ye, janko ni ne sera ka taga aw fle o, walama ni ne ma se ka taga o, ne y'a men ko aw jijara ka to kan kelen kan, ka kere ke ni miiriya kelen ye, janko lanaya ju ye sigi Kibaro Diman kan.

²⁸ Aw kana a to aw juguw ye siranya bla aw ra fiyewu. Olugu ta kewalew b'a yira ko o bena halaki, k'a soro aw tagamacogo b'a yira ko aw kisira. O fana bora Ala le ra.

²⁹ Sabu Ala ma neema an ye janko an ye la Kirisita ra doron de, a neemara an ye janko an ye tooro fana a togo koson.

³⁰ Aw tun ka ne ye kere min na, ani ne be o min na hali bi i n'a fo aw yere k'a lon cogo min na, aw fana be o kere jogon le ra.

2

Kirisita ta yeremajigiya ni a ta bonya

¹ Ayiwa, i n'a fo aw ka jususaaro soro Kirisita* ta jenjogonya ra, ka jagbeleya soro kanuya ra, i n'a fo aw benna kelen ma Nin Saninman* baraka ra, aw be makari jogon na, ka hina jogon na,

² o tuma aw ye aw ta miiriya ke kelen ye, janko ne ta pagari ye dafa; aw ta kanuya ye ke kelen ye, ka aw jusukun ke kelen ye, ka aw ta miiriya ke kelen ye.

³ Aw kana foyi ke janko ka sanga jogon ma, walama ka aw yere bonya gbansan; nka aw ye aw yere majigi ka tow fisaya ni aw yere ye.

⁴ Sani aw ye aw yere doron ta nafa jate, min be se ka tow nafa, aw bee kelen kelen ye o le jate.

⁵ Miiriya min tun be Yesu Kirisita fe, aw y'a to o miiriya kelen ye ke aw fana fe:

⁶ «Ale ni Ala cogo bee tun ka kan.

Nka a ma o ko ta ka noro a ra,
ko a be a yere kana ni Ala ye jagboya ra.

⁷ Nka a ka o bee to yi,
ka a yere ke i ko jon,
ka a yere ke i ko mogo tow.
A ka a yere ke mogo tow cogo ra.

⁸ A k'a yere majigi,
ka Ala kan mina,
ka son hali saya ma,
gbengbenyiri* ta saya yere.

⁹ O koson Ala ka a korota k'a sigi fen bee kunna,
ka togo di a ma,
togo min ka bon ni togo bee ye,

¹⁰ janko ni Yesu togo fora,
danfen o danfen be sankolo ra,
ani dugukolo kan, ani dugukolo jukoro,
o bee ye o kinbiri gban k'a bato.

¹¹ Mogow bee y'a lon ka a fo o da ra ko
Yesu Kirisita ye Matigi ye,
ka noro la Fa Ala togo kan.»

Lanabagaw tagamacogo

¹² Ayiwa, ne balema kanuninw, i n'a fo aw ka ne kan mina tuma bee, o ra, Ala ka aw kisi min kama, aw ye jija k'a to aw ta tagamacogo ye ben ni o ye, ka siran Ala ja, ka a bonya; a kana ke doron wagati min na ni ne be aw ce ra, nka hali ni ne te ni aw ye.

¹³ Sabu Ala yere le be a ta baraka don aw konso, k'a to aw ye son, ani k'a to aw ye se ka a sago ke, ka kana ni a yere ta latigeri ye kanuya ra.

¹⁴ Aw ye fen bee ke, a kana ke ni kumamisen ye, walama sosori,

¹⁵ janko aw ye ke mogo jarakibariw ye, ani mogo jusukun gbeninw; aw ye ke Ala denw ye, jarakiyoro te minw na bi mogo nanbarato w ni a mogojuguw ce ra; aw ye ke yeelen ye o mogow ce ra dunupa kono ka manamana i ko lolow.

¹⁶ Kibaro Diman* min be panamanya di, aw ye o fo o ye; ni o kera, aw le bena ke ne kunkorotasababu ye Yesu Kirisita nalon na, k'a yira ko ne ta sege ni ne ta baara ma ke gbansan ye.

¹⁷ Nka hali ni o bena ne faga ka ne ke i ko saraka, ka o fara aw ta lanaya kan, ne be nagari o ra le; ne be nagari ni aw bee ye.

¹⁸ Aw fana ka kan ka nagari o ra, ka nagari ni ne ye.

*Timote ni Epafroditi ta baara
(Tesalonikikaw folo 3.1-11)*

¹⁹ Ni Matigi Yesu ka son k'a latige, yan ni donnin ne bena Timote ci aw fe yi, janko a ye taga aw feko lon ka na o kibaroya fo ne ye, ka ne hakiri sigi.

²⁰ Sabu mogo were te ne fe yan min ni ne ta miiriyaw ye kelen ye, ani aw ta ko hami be min na can ra.

²¹ Tow bee be hamina o yere ta nafa le ra; o te hami Yesu Kirisita ta ko ra.

²² Nka aw yere k'a lon ko Timote k'a yira ko ale ye baaradenpuman ye; a ka a yere di Kibaro Diman* baara ma, ka baara ke ni ne ye i ko den ni a fa.

²³ O koson ne ta ko bena bla boro min kan, ni ne ka o lon doron, ne bena Timote ci aw fe yi.

²⁴ Ne lanin be Matigi ta pumanya ra, ko a tena men, ne yere bena taga aw fe yi.

²⁵ Sani o ce, ne k'a miiri ko ne ka kan ka Epafroditi ci ka taga aw fe yi. Ale ye ne balema le ye, ani ne baarakepogon. A ka a ta fanga fara ne ta kan ka Kibaro Diman baara ke; ne mako tun be fen minw na, aw ka ale le ci ka na o di ne ma.

²⁶ Aw loko tun b'a ra kosebe; nka a fora a ye minke ko aw ka a ta bana ko men, o ka a jusu toro kosebe.

²⁷ Can lo a koni tun banara yere le fo a be jini ka sa. Nka Ala hinara a ra; a ma hina ale kelen na, a hinara ne yere fana ra, ni o te, ne ta panasisi tun bena bonya ka teme.

²⁸ O koson ne teliyara k'a ci aw fe, janko aw ye a ye ka ninsondiya, ani ne yere ta panasisi ye nogoya.

²⁹ Ni a sera yi, aw y'a kunben ni nagari ye Matigi togo koson; aw ka kan ka o mogo pogonw le bonya.

³⁰ A tun be jini ka sa Kirisita* ta baara le koson. Ni aw tun be ne koro yan, aw tun bena baara min ke ne ye, a ka a yere bla o le ra aw no ra fo a nin tun be jini ka to a ra.

3

Terenninya be soro Kirisita le fe

(Galasikaw 5.1-6; Romukaw 6.3-13; Korantikaw folo 9.24-27; Piyeri flanan 1.5-11)

¹ Ayiwa, sisan, ne balemaw, aw ye nagari Matigi ta jennogonya ra. Ne ka ko minw sebe aw ye ka ban, ka kosegi o kuma kelenw kan tuun, o man gbelen ne ma; o le fana be aw bla sirapuman kan.

² Aw ye aw yere korsi baarajugukebagaw ra; o ka jugu i ko wuruw, o ta kenegigiri ye gbansan le ye.

³ Anw le ka kenegigiri yere soro, anw minw be Ala bato Nin Saninman* baraka ra, ka an ta bonya soro Yesu Kirisita ta jennogonya ra; an te an jigi la an yere ta kewalew kan.

⁴ Ni o te, ne yere tun be se k'a fo ko ne be ne jigi la ne yere ta kewalew kan. Jon le be se k'a fo ko a be a jigi la a ta kewalew kan ka teme ne kan?

⁵ Ne kɛnɛsigira ne woronin tere seeginan. Ne ye Izirayɛliden le ye, ne bora Boniyaminu ta gba ra; ne ye Heburu yerɛworo le ye. Ne tun ye sariya* siratagamabagaba le ye, Farisiw* ta diina ra.

⁶ Ni i ko jusu, o sariya ko kera ne jusu ra fɔ ne bɛ yaala ka lanabagaw tɔɔɔ; ni i ko sariya sira tagama, mɔɔ si tun tɛ se ka ne jaraki o ra.

⁷ Nka ne tun bɛ nafa sɔɔ o ko minw na, sisan ne bɛ o jate fɛngbansanw le ye Yesu Kirisita kosɔn.

⁸ Ne yerɛ bɛ fɛn bɛɛ le jate fɛngbansan ye ne Matigi Yesu Kirisita lonniya kosɔn, o lonniya min jɔɔn tɛ. Ale le kosɔn ne sɔnna ka ne boro bɔ o kow bɛɛ ra, ka o bɛɛ jate i ko pamapama, janko ne ye Kirisita* sɔɔ,

⁹ ani ka to a ta jɛnɔɔɔnya ra. Ne tɛ o sɔɔ ne yerɛ ta terenninya sababu ra, sariya sira tagama kosɔn. Terenninya min bɛ sɔɔ lanaya baraka ra Kirisita ra, ne b'a sɔɔ o le sababu ra; o terenninya bɛ sɔɔ Ala fɛ lanaya sababu ra.

¹⁰ Ne b'a fɛ ka Kirisita yerɛ le lɔn, ani sebgaya min ka a lakunu ka bɔ saya ra, ani ka ne ninyɔɔ ta a ta tɔɔɔw ra, ka kɛ i ko ale yerɛ, hali saya ra,

¹¹ janko ni a kera cogo o cogo, ne fana ye na kunu ka bɔ saya ra.

Lanaya ta bori

¹² A tɛ i ko ne sera ne ta bori dan na ka a baraji sɔɔ ka ban dɛ, walama ko ne ta ko bɛɛ pana ka ban le; o tɛ. Nka ne bɛ jija ne ta bori ra, janko ne ye a baraji sɔɔ, sabu Kirisita* ka ne mina ka kɛ a yerɛ ta ye ka ban.

¹³ Ne balemaw, ne tɛ a miirira ko ne sera ne ta bori dan ma ka a baraji sɔɔ ka ban dɛ! Nka ko kelen le bɛ ne kɔɔ; ne bɛ ne ta miiriya bɔ ne ta kɛwalekɔɔw kan; min bɛ ne ja fɛ, ne bɛ jija ka o le pini.

¹⁴ O kosɔn ne bɛ bori ka ne jasin ne ta bori dan ma, janko Ala ka an wele baraji min kosɔn Yesu Kirisita sababu ra, ne ye o sɔɔ sankolo ra.

¹⁵ Ayiwa, an minw bɛɛ kera mɔɔkɔɔɔbaw ye lanaya ra, o le ka kan ka kɛ an bɛɛ ta miiriya ye. Nka ni miiriya werɛ bɛ aw fɛ nin ko ra, Ala yerɛ bɛna can yira aw ra.

¹⁶ Nka, ni a kera cogo o cogo, an tagamana cogo min na fɔ ka na se bi ma, an ye taga ja o sira kelen kan.

¹⁷ Ne balemaw, aw ye kɛ ne ladegibagaw ye. Aw ka tagamacogo min sɔɔ anw na, minw bɛ tagama ka kapa ni o cogo ye, aw ye olugu fɛ ka o ladegi.

¹⁸ Sabu mɔɔ caman bɛ yi, olugu ka o yerɛ kɛ Kirisita ta gbɛngbenyiri juguw le ye; ne ka o fɔ aw ye sipaga caman, nka hali bi ne kasito b'a fɔra aw ye tuun.

¹⁹ O mɔɔw laban ye halakiri le ye; olugu kɔɔbara le ye o ta ala ye. Ko minw tun ka kan ka maroya bla o ra, o bɛ o le kɛ o ta yerɛbɔnya kun ye; o ta hami bɛɛ bɛ dunɔpa ta kow le kan.

²⁰ Nka anw kɔni, an ta sigiyɔɔ bɛ Ala le fɛ sankolo ra; an fana bɛ an Kisibaga* Matigi Yesu Kirisita makɔnɔna k'a bɔ yi le.

²¹ A bɛna an farikolo bɔ barakantanya ra k'a yeɛma k'a kɛ farikolokura nɔɔɔman ye i ko ale yerɛ ta; o sebgaya b'a fɛ, ka fɛn bɛɛ majigi ka bla a yerɛ ta sebgaya kɔɔ.

4

Pɔli ta ladirikanw

(Filipikaw 2.1-3; Rɔmukaw 16.1-4)

¹ Ayiwa, ne balema kanuninw, aw lɔɔ bɛ ne ra kɔseɛ. Aw le ye ne ta jagari kun ye, ani ne ta masafugula. Ne balema kanuninw, aw ye jija ka to Matigi ta jɛnɔɔɔnya ra.

² Minw ye ne balemamuso fla Evodi ni Sentisi ta ko ye, ne bɛ o daari ko o ye ben kelen ma Matigi ta jɛnɔɔɔnya ra.

³ Ele fana, ne baarakeɲogon kankelentigi, ne be i daari ko i ye o demɛ, janko o ye ben kelen ma; sabu olugu le ka kere ke ne kere fe ka ne demɛ Kibaro Diman* baara ra, olugu ni Kileman, ani ne baarakeɲogon tow, olugu minw togow sebenin lo panamanya kitabu konɔ.

⁴ Aw ye nagari Matigi ta jenɲogonya ra; ne be kosegi a kan: aw ye nagari!

⁵ Aw y'a to mogow bee ye aw lon ni sabari le ye, sabu Matigi natuma surunyara.

⁶ Aw kana hami foyi ra; nka ni aw mako be fen o fen na, aw ye o daari Ala fe; aw y'a daari, k'a ko gbeleya, ka baraka la Ala ye fana.

⁷ Ni o kera, Ala ta jususuma min ka bon ka temɛ adamadenw bee ta faamuri kan, o jususuma bena ke sababu ye k'a to aw jusukun ni aw ta miiriyaw ye to Yesu Kirisita kan.

⁸ Ayiwa, sisan, ne balemaw, fen o fen ye can ye, bonya be fen o fen na, fen o fen terennin lo, kojugu te fen o fen na, fen o fen ka di Ala ye, fen o fen bennin lo, fen o fen ka ji, mogɔ be se ka mogɔ tando fen o fen na, o fenw miiriya le ye ke aw jusukun na.

⁹ Ne ka aw karan min na, ani aw ka min sorɔ ne fe, ani aw ka min men ne fe, ani aw ka kewale minw ye ne ra, aw ye o le ke. Ni o kera, hera tigi Ala bena ke ni aw ye.

Poli ka Filipikaw fo

(Korentikaw flanan 9.6-15)

¹⁰ Ne nagarira kosebe Matigi ta jenɲogonya ra, sabu aw k'a yira tuun ko ne ta ko be aw jusukun na. O miiriya tun be aw konɔ kakoro, nka aw tun ma a kecogo le sorɔ folo.

¹¹ Ne te o fora ka ne ta fenntanya yira aw ra de! Sabu ni ne ta sorota ka ke fen o fen ye, o be ne wasa; ne ka ne yere degi o le ra.

¹² Ka panamanya fagantanya ra, ne be se o ra; ka panamanya fentigiya ra, ne be se o ra fana. Ne temena yoro o yoro, ni a gbeleyara cogo o cogo, ka domuni sorɔ ka fa, walama ka to kongɔ ra, ne derira o ra; fentigiya ni fagantanya, ne derira o ra.

¹³ Ne be se ka fen bee ke Kirisita* baraka ra; ale le be baraka don ne ra.

¹⁴ O bee n'a ta, aw ka ne demɛ ne ta tooro ra minke, o pana.

¹⁵ Ne balema Filipikaw, aw yere k'a lon ko kabini ne ka Kibaro Diman* waajuri damina ne bowagati ra Masedoni, ni aw ta jenkuru te, jenkuru si ma ke ne jenɲogon ye ka ne ta baara nafa sorɔ, ani ka ne demɛ ni o borofen ye.

¹⁶ Aw doron le ka o ke; sabu hali tuma min ne tun be Tesaloniki, aw ka bonya ci ne ma fo sipaga fla, ka ne mako na.

¹⁷ A te i ko ne be bonya le pinina; ne be min fe, o ye ko aw ta kewaleɲumanw le ye caya, ka o ke aw ta baraji ye.

¹⁸ Aw ka fen o fen ci ne ma, ne ka o bee sorɔ. Epaforoditi nana o di ne ma, ne kera fentigi ye, ne wasara. O kera i ko saraka kasadiman; Ala be o saraka ɲogon le mina, o ka di a ye fana.

¹⁹ Ne ta Ala bena aw mako bee na, ka kapa ni a ta fentigiya ni a ta bonya ye, Yesu Kirisita ta jenɲogonya ra.

²⁰ Bonya ye la an Fa Ala kan wagati bee. Amina.

Fori laban

²¹ Aw ye Ala ta mogɔ saninmanw bee fo Yesu Kirisita ta jenɲogonya ra. Balema minw be ni ne ye yan, olugu be aw fo fana.

²² Ala ta mogɔ saninmanw bee be aw fo; minw be baara ke masaceba Sezari ta so konɔ, olugu koni be aw fora kosebe.

²³ Matigi Yesu Kirisita ye neema aw bee ye.

Poli ka letere min ci KOLOSIKAW ma Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Poli ka nin letere sebe k'a to kaso ra Romu (Kewalew 28.16). A be i n'a fo nin letere ni Efesikaw ta letere sebera wagati kelen na. An b'a ye ko o kitabu fla bora jagon fe fana. Kolosi tun ye Azi terebenyanfan dugu do ye.

Poli baarakɛɛɛɛɛ min tun ye Tisiki ye, ale le tagara ni nin letere fla bee ye. Poli tun ka Kibaro Diman* fo Efesi wagati min na, Epafirasi tun sonna Matigi Yesu ma o wagati le ra. Ale le nana ke sababu ye k'a to Kibaro Diman sera Kolosi dugu kono (1.7; 4.12). Kolosi ta lanabagaw ta ko tun ka bon Epafirasi ma kosebe. O koon a tun tagara Poli fe fo Romu.

Poli ka nin letere sebe o wagati le ra, k'a di a ma, ko a ye taga a di Kolosi lanabagaw ma, janko mogo minw tun be o lafirira ni karan werew ye, karan min ni Kibaro Diman te kelen ye, o ye o yere mabo o mogow ra. O waajurikebagaw tun be mogow karan sariya ta kow ni landaw le ra. Poli k'a yira ko ka o kow sira tagama, o be na ni yerebonya le ye; a te se ka mogo kisi (2.23). Yesu ta saya le be mogo kisi ka bo jurumun na (1.20).

Poli b'a yira fana ko lanabagaw kera farikolo kelen ye; o ka kan ka kanuya sira le tagama (3.14-15).

Nin kitabu be Kirisita ta Alaya ni a ta bonya yira an na; Ala ka ale le sigi fen bee kunna, sankolo kono, ani dugukolo kan. An be Ala ta cogo bee ye Yesu Kirisita le ra (1.15).

Kitabu konokow

Poli be Ala daari Kolosikaw ye (1.3-14)

Yesu Kirisita ta bonya ni a ta nooro (1.15-23)

Poli ka siyen min ta lanabagaw koon (1.24-2.5)

Lanabagaw ka kan ka o yere korosi mogolafiribagaw ra (2.6-23)

Lanabaga ta tagamacogokura (3.1-4.6)

Poli ta forikan (4.7-18)

Poli ta fori

(Efesikaw 1.15-19; Filipikaw 1.3-6; Tesalonikikaw folo 1.2-4)

¹ Ne Poli, ne min ye Yesu Kirisita ta ciraden* ye ka kapa ni Ala sago ye, ne ni an balemace Timote,

² anw be nin sebe ci Ala ta mogo saninmanw ma, minw ye an balema kankelentigiw ye Kolosi. An Fa Ala ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

Poli ta barakalari

³ Ni an be Ala daari aw ye, an be baraka la a ye tuma bee, ale min ye an Matigi Yesu Kirisita Fa ye;

⁴ sabu lanaya min be aw fe Yesu Kirisita ra, ani aw be Ala ta mogo saninmanw bee kanu cogo min na, an ka o kibaroya men.

⁵ Aw be o ke, sabu jigiya be aw fe sankolo ra. Kibaro Diman* min be can yira, aw konna ka o kuma min men, o le sababu ra, aw ka o jigiya soro.

⁶ O Kibaro Diman sera aw ma; a be tagara ja dununa yoro bee ra, i ko yiri min be den, ka bonya, i n'a fo a kera aw fe cogo min na, kabini lon min na aw ka Ala ta neema ko men k'a faamu ka kapa ni can sira ye.

⁷ An baarakeɓɓoɓɓon kanunin Epafirasi, ale le ka aw karan o kow ra. Kirisita* ta baaraden kankelentigi lo; a be o baara ra aw le ye.

⁸ Nin Saninman* ka kanuya min don aw jusu ra, ale le nana o lakari an ye yan.

⁹ Ayiwa, o le koson, kabini an fana ka o men, an tora Aladaari ra aw ye tuma bee, janko fen o fen ye Ala sago ye, aw ye o lon ka na, ka hakiritigiya ni faamuri soro Nin Saninman fe.

¹⁰ Ni o kera, aw tagamacogo bena Matigi wasa; aw ta koketaw bee bena diya a ye fana; aw bena se ka Ala sago ke ka kewaleɓuman suguya bee ke, ka aw baraka bonya Ala lonniya ra.

¹¹ Ala ye baraka don aw ra wagati bee ni a yere ta sebayaya nooroman ye, janko aw ye jija lanaya ra ka fen bee muɓu.

¹² Aw ye baraka la Fa Ala ye, ka nagari, sabu a be fen minw di a ta mogo saninmanw ma, a ka se di aw ma k'a to aw ye aw ninyoro soro o ra, ka to a ta masaya yeelen na.

¹³ Den kanunin min bora Ala ra*, Ala ka an bo Setana ta dibi fanga koro ka an don o ta masaya ra.

¹⁴ Ale le sababu ra Ala ka an kunmabo, ka an ta jurumun yafa.

Kirisita be fen bee kunna

¹⁵ Mogo te se ka Ala ye, nka a be cogo min na, an be o ye Yesu Kirisita le ra; ale tun be yi, k'a soro fen si ma dan folo.

¹⁶ Sabu fen bee danna ale le sababu ra sankolo konɓ, ani dugukolo kan: fenyetaw ni fenyebariw, masayaw ni sebayayaw, fangatigiya ni kuntigiya; a bee danna ale le sababu ra, a bee danna ale le koson.

¹⁷ Ale le ye fen bee ra folo ye; ale le baraka ra fen bee be a no ra.

¹⁸ lanabagaw ta jenkuu* ye a farikolo ye, ale ye o farikolo kunkolo ye. Ale le ye damina ye, ale folo le kununa ka bo saya ra, janko ka ke fen bee kuntigi ye.

¹⁹ Sabu a diyara Ala ye ko Alaya dafanin bee ye soro Yesu ra.

²⁰ Yesu sababu ra, Ala be ben don ale ni danfenw ce, dugukolo kan, ani sankolo ra, ka hera ke o ye Yesu jori ni a ta gbengbenyiri sababu ra.

²¹ Ayiwa, folofolo aw yoro tun ka jan Ala ra; aw tun ye a juguw ye aw ta miiriyajuguw ani aw ta kewalejuguw koson.

²² Nka sisan Yesu saya baraka ra, Ala ka ben don ale ni aw ce, janko aw saninyanin ye se ka lo Ala na koro, no kana ke aw ra, jarakiyoro kana ke aw ra.

²³ Nka aw lonin ka kan ka to lanaya ra, foyi kana aw bo aw loyoro ra; aw ka jigiya min soro Kibaro Diman lamenni fe, foyi kana aw mabo o jigiya ra. O Kibaro Diman min waajuri be kera mogow bee ye dunupa konɓ, Ala ka ne Poli fana ke a ta baaraden ye o Kibaro Diman waajuri le kama.

Poli ta baara

(Efesikaw 3.1-13; Korentikaw folo 2.7-13)

²⁴ Ayiwa, sisan ne be tooro min na aw koson, ne be nagari o ra; sabu min ka Kirisita* ta toorow jen, ne farisogo ta tooro be o le farara a kan, ka tooro lanabagaw ta jenkuu ye, min ye a farikolo ye.

²⁵ Ala ka ne ke o jenkuu ta baaraden le ye, ko ne ye baara ke aw ye ka Ala ta Kuma gbeya ka a fo aw ye.

²⁶ O gundo le tun dogonin be tuma bee, wagati bee ta mogow ma; nka sisan a yirara Ala ta mogo saninmanw na.

²⁷ Nafaba ni bonya min be o gundo ra siya were mogow ta fan fe, Ala tun b'a fe lanabagaw ye o lon; o gundo fe nin: ni Kirisita be aw konɓ, jigiya be aw fe ko aw bena don Ala ta nooro ra.

²⁸ An be ale ta ko waajuri le kera, ka mogow bee ladi, ka o karan ni Ala ta hakiritigiya ye, janko mogow bee baraka ye bonya lanaya ra Kirisita ta jennogonyara.

²⁹ O le koson ne be baara kera; Kirisita be baraka min di ne ma, o baraka le be sebagaya di ne ma, ne be siyen ta ni o le ye.

2

Poli be kere min ke lanabagaw koson

¹ Ne balemaw, ne b'a fe ko aw y'a lon ko ne be kereba le kera aw koson, ani Lawodisekaw koson, ani minw bee na ma la ne kan folo.

² Ne be o bee kera, janko o jusu ye suma; o ye ben kelen ma, ka to kanuya ra, ani Ala ye neema o ye, ka faamuri dafanin di o ma, ka Ala ta gundo lon, o gundo min ye Kirisita* ye.

³ Hakiritigiya bee, ani lonniya bee gundo dogonin be Kirisita le ra.

⁴ Ne be o fora aw ye, janko mogɔ si kana aw lafiri ni kumakan diman were ye.

⁵ Aw y'a lon ko hali ni ne te ni aw ye, a be i n'a fo ne be yi le; aw bennin be ka aw ta kow ke ka na cogo min na, ani aw ka lanaya mina sobe ra cogo min na Kirisita* ta jenɔgonya ra, a be i n'a fo ne be o yera, o fana be ne nagari le.

Nanamanya be soro Kirisita fe

⁶ Ayiwa, aw sonna Matigi Yesu Kirisita ma cogo min na, hali bi aw ye jija ka to o sira kan.

⁷ Aw ye to a ta jenɔgonya ra i ko yiri liliw be don dugukolo ra cogo min na, ani i ko bon be lo a jusiginan kan cogo min na; aw ye aw baraka bonya lanaya ra i n'a fo aw karanna cogo min na; aw ta barakalari fana ye caya.

⁸ Aw ye aw yere korosi, janko mogɔ si kana aw nege ka aw mina ni a yere ta hakiritigiya ye, ka aw lafiri ni kuma gbansanw ye; o be o ke ka kapa ni adamadenw ta landakow le ye, ani dunupa ta batofen gbansan barakantanw; o t'a ke ka kapa ni Kirisita* ta karan ye.

⁹ Sabu Alaya dafanin bee be Kirisita farikolo ra.

¹⁰ Aw be fen bee soro ka wasa ale baraka le ra, sabu ale le ye kuntigiyaw bee, ani fangatigiyaw bee kuntigi ye.

¹¹ Aw ka kenegigiri soro ale le fe, kenegigiri min te mogɔ boro no ye; o koro ye ko aw bora aw ta jogokoro ni aw ta jurumunw na. O ye Kirisita ta kenegigiri le ye.

¹² Aw batizera minke, a kera i n'a fo aw su donna ni Kirisita ye, ka soro ka kunu ni a ye, ka ke a ta jenɔgonya ra; sabu aw lara Ala ta sebagaya ra, o sebagaya min ka Kirisita kunu ka bo saya ra.

¹³ Ayiwa, aw tun sanin lo aw ta jurumunw koson, ani aw ta kenegigibariya koson; nka Ala ka panamanyakura di aw ma Kirisita ta jenɔgonya ra. A ka an ta jurumunw bee yafa an ma.

¹⁴ An ta kojugu minw tun sebera ka bla an kama ka an jaraki ko an ka sariya* cen, Kirisita ka o bee josi ka bo yi a ta saya baraka ra gbengbenyiri* kan.

¹⁵ A ka Setana ta fangatigiyaw, ani a ta kuntigiyaw bosu a ra, ka o yira kene kan bee na na; a ka se soro o kan a ta saya le baraka ra gbengbenyiri kan.

Lanaya ni adamadenw ta landaw

¹⁶ O koson aw kana son mogɔ si ye aw jaraki aw ta domuniko ra, walama aw ta minniko ra, walama ko mun na aw te janagbelonw ni karokuraw ni Nenekirilow* jate.

¹⁷ O fenw bee tun ye fen nataw ja doron le ye; nka min kera a yere ye, o be soro Kirisita* le ra.

¹⁸ Aw kana a to mogɔ si ye na aw jaraki, ko ale ye mogɔ majiginin ye, ani ko ale be melekew ye ka o bato. Ni o mogow be fen o fen ke, o b'a fo ko Ala le ka o yira o ra; o ta yerebonya ye fu le ye, o ta miiriyaw bee bora o yere le ra.

¹⁹ Kirisita min ye fɛn bɛɛ kuntigi ye, o tɛ sɔn ka nɔrɔ o ra; k'a sɔrɔ ale le baraka ra lanabagaw bɛɛ lajennin bɛ baraka sɔrɔ, ka bonya ka kapa ni Ala sago ye, ka jɛn ka kɛ kelen ye i ko farikolo kolotugudaw ni a fasaw bɛ nɔɔn mina cogo min na.

²⁰ I n'a fɔ aw sara ni Kirisita ye, o tuma aw nin bɔra dunupa ta batofɛn gbansan barakantanw ta kow ra. Ayiwa, mun kosɔn aw b'a to o ye o sariyaw sigi aw kan tuun, k'a kɛ i n'a fɔ aw jigi bɛ nin dunupa ta kow le kan? Ko:

²¹ «I kana nin mina dɛ! I kana nin nɛnɛ dɛ! I kana maga nin na dɛ!»

²² K'a sɔrɔ o fɛnw ye domunifɛn gbansan le ye; ni a domuna ka ban, a tɛ se ka kɛ foyi wɛrɛ ye tuun. O kow bɛɛ ye adamadenw ta sariya sigininw ani o ta kolatigeninw le ye.

²³ Can lo, a bɔra hakiritigiya sira fɛ; sabu o mɔgow bɛ o yɛrɛ jagboya ka o batori kɛ, o bɛ o yɛrɛ majigi ka o yɛrɛ jagboya ka ko dɔw kɛ ka o farikolo tɔrɔ. Nka baraka foyi tɛ o kow si ra min bɛ se ka mɔgo tanga jurumun ma.

3

Lanabagaw ta panamanyakura

(Filipikaw 3.18-21; Yuhana fɔlɔ 3.1-3; Efɛsikaw 5.3-20; 4.17-21)

¹ Ayiwa, i n'a fɔ aw kununa ka bɔ saya ra ni Kirisita* ye, o tuma fɛn minw bɛ Ala fɛ san fɛ, aw ye o le jini; Kirisita siginin bɛ o yɔrɔ le ra Ala kininboroyanfan fɛ.

² Fɛn minw bɛ Ala fɛ san fɛ, aw ye miiri o le ra; fɛn minw ye dugukolo ta fɛnw ye, aw kana miiri o ra;

³ sabu aw sara, aw ta panamanya dogonin lo ni Kirisita ye Ala fɛ.

⁴ Aw ta panamanya ye Kirisita le ye; ni ale yirara kɛnɛ kan lon min na, aw fana bɛna bɔ kɛnɛ kan, ka kɛ ni a ye a ta nɔrɔ ra.

⁵ O kosɔn aw ye aw ta jogokɔrɔw bɛɛ dabla: jatɔya, ani nɔɔninya, ani jarabijugu, ani negejuguw, ani natabaya min ni josɔn bɛɛ ka kan.

⁶ [Minw tɛ sɔn ka Ala kan mina,] o kow le b'a to Ala ta kiti bɛna se olugu ma.

⁷ Aw tun bɛ tagamana o cogo le ra fɔlɔfɔlɔ, tuma min na aw tun bɛ aw ta jurumunw na.

⁸ Nka sisan aw ye o kow bɛɛ dabla: jusubɔ, dimi, kɔnɔnɔjuguya, nɛnini, ani marobariyakuma min o min bɛ se ka bɔ aw da ra.

⁹ Aw kana faninya tige nɔɔn ye, sabu aw ka aw jogokɔrɔw, ani aw ta kɛwalekɔrɔw bɛɛ bɔ aw yɛrɛ ra,

¹⁰ ka jogokura don aw yɛrɛ ra; o kosɔn dɔ bɛ farara aw ta lonniya kan lon o lon, janko aw ta cogo ye kɛ i n'a fɔ Kirisita yɛrɛ, ale min bɛ o jogokura di aw ma.

¹¹ Ayiwa, o kosɔn ni i ye siya wɛrɛ mɔgo ye walama Yahudiya o, ni i kɛnɛsigira walama ni i ma kɛnɛsigi o, ni i ye karanbari ye walama kongoso mɔgo o, ni i ye jon ye walama hɔrɔn o, o si tɛ jate tuun; Kirisita le ye fɛn bɛɛ ye, ale le bɛ an bɛɛ jusukun na.

Lanabagaw ka kan ka nɔɔn demɛ

¹² O le kosɔn, i n'a fɔ Ala ka aw panawoloma, ka aw kɛ a ta mɔgo saninmanw ye, ani a ta mɔgo kanuninw, aw fana ye hina nɔɔn na, ka kɔnuman kɛ nɔɔn ye, ka aw yɛrɛ majigi nɔɔn ye, ka aw jusu suma nɔɔn kɔrɔ, ka mɔpu nɔɔn kɔrɔ.

¹³ Aw ye nɔɔn ta kow sɔnmɛna, ka yafa nɔɔn ma. Ni dɔ ka dɔ hake ta, aw ye yafa nɔɔn ma i ko Kirisita yafara aw ma cogo min na.

¹⁴ Nka, ka fara o bɛɛ lajennin kan, aw ye nɔɔn kanu; o le bɛna aw ta kow bɛɛ siri nɔɔn na k'a dafa.

¹⁵ Ala ka aw wele Kirisita ta hɛra le kama, ka aw kɛ farikolo kelen ye; o hɛra ye aw jusukun fa, aw ye aw ta ko bɛɛ latige ka kapa ni o ye. Aw ye baraka la Ala ye fana.

¹⁶ Aw y'a to Kirisita ta kuma ye sigi aw kono, ka aw jusukun fa. Aw ye hakiri di jogon ma, ka jogon ladi hakiritigiya ra ni Zaburuw kitabu donkiriw ye, ani Alatandodonkiriw, ani Alabatodonkiriw. Aw ye o donkiriw la ni aw jusukun bee ye, ka baraka la Ala ye.

¹⁷ Ni aw be fen o fen ke, kuma o, kawale o, aw ye o bee ke Matigi Yesu togo koson, ka baraka la Fa Ala ye, a togo koson.

Lanabaga ka kan ka min ke a somogow ye
(Efesikaw 5.22-33; 6.1-9; Piyeri folo 2.18-25; 3.1-7)

¹⁸ Ayiwa, musow, aw ye aw yere majigi aw ceu ye; o le be ben ni Matigi sago ye.

¹⁹ Aw ceu fana, aw ye aw musow kanu; aw kana o minako juguya.

²⁰ Aw denmisenw, aw fana ye aw worobagaw kan mina fen bee ra, sabu o ka di Matigi ye.

²¹ Aw faw, aw kana aw ta denw lamuruti, k'a to o fari ye faga.

²² Aw baardenw, minw ye aw kuntigiw ye dugukolo kan yan, aw ye olugu kan mina fen bee ra. Aw kana baara ke o na koro ka a ke donon i n'a fo aw b'a fe ka aw yere ko diya o ye; aw ye a ke ni jusukungbenin ye, Matigi yere nasiran koson.

²³ Ni aw be baara o baara ke, aw ye o ke ni aw jusukun bee ye, i n'a fo aw b'a kera Matigi le ye; a kana ke i n'a fo aw b'a kera mogow le ye.

²⁴ Sabu aw k'a lon ko Matigi ka fen minw layiri ta aw ye, a bena o di aw ma ka o ke aw ta sara ye. Aw ye baara ke Matigi Yesu Kirisita ye.

²⁵ Nka mogow min be baarajugu ke, o tigi bena sara ka kapa ni a ta baarajugu le ye fana, sabu Ala te mogow bo mogow ra.

4

¹ Ayiwa, aw kuntigiw, aw ye aw ta baardenw minako na ni terrenninya ni jusupuman ye, sabu aw k'a lon ko aw yere ta Kuntigi be sankolo ra.

Poli ta ladiri
(Efesikaw 6.18-20; 5.14-17)

² Aw ye jija Aladaari ra tuma bee; aw ye aw janto aw yere, ka to ka baraka la Ala ye.

³ Aw ye Ala daari an ye fana, janko ale yere ye an deme, ka cogonuman di an ma ka Kibaro Diman* fo, ka Kirisita* ta gundo yira mogow ra k'a gbeya; o gundo le koson o ka ne siri ni negejoroko ye kaso ra yan.

⁴ Aw ye Ala daari ne ye janko ne ye se ka o gundo fo i ko ne ka kan k'a fo cogo min na.

⁵ Aw ye aw tagamacogo lon lanabariw ce ra; Ala be wagati min di aw ma, aw ye o ke ka baarapuman le ke.

⁶ Aw y'a to aw darakumaw ye ke nemea kumaw ye, kogo be kuma minw na, janko aw ye mogow bee jaabicogo lon.

Fori laban

⁷ Ayiwa, an balemace kanunin Tisiki, min ye Matigi ta baarden kankelentigi ye, ani ne baarakejogon, Matigi ta baara ra, ale bena taga ne ta kibaroyaw bee lase aw ma.

⁸ Ne k'a lawuri a kama k'a ci aw fe, janko an be cogo min na yan, aw ye o lon, ani aw hakiri fana ye sigi.

⁹ An balemace kanunin min ye an balemace kankelentigi Onezimu ye, ne ka o ci ni a ye; aw ta mogow do lo. Fen o fen be kera yan, o bena taga o bee lakari aw ye.

¹⁰ Sitariki, min ye ne kasodenjogon do ye, ale be aw fo, ani Marika, Barinabasi balemace. Ne tun ka ale ta ko le fo aw ye, ko ni a sera aw fe yi, aw y'a minako na.

¹¹ Yesu min bε wele ko Yutusi, ale fana bε aw fo. Yahudiya lanabagaw ra olugu dɔrɔn le ka baara kε ni ne ye ka Ala ta Masaya* ko fɔ mɔgɔw ye; o ka ne jusu saaro kɔsɛbε.

¹² Epafirasi min ye aw ta mɔgɔ dɔ fana ye, ale bε aw fo. Yesu Kirisita ta baaraden yεrε lo; a jijanin lo Aladaari ra aw ye kɔsɛbε, janko aw ta lanaya ye bonya, aw ye to kan kelen kan, ka sɔn tuma bεε ka Ala sago kε.

¹³ Aw ni Lawodisekaw ani Hirapolisikaw, aw ta ko bε Epafirasi jusukun na kɔsɛbε; ne ye o seere ye.

¹⁴ An ta dɔkɔtɔrɔcε kanunin Luka bε aw fo; Demasi fana bε aw fo.

¹⁵ An balema minw bε Lawodise, aw ye olugu fo, ka Nɛnfa fo, ani lanabaga minw bε lajɛn a ta so kɔnɔ.

¹⁶ Ni aw ka nin sɛbε karan, aw ye jija k'a to Lawodise lanabagaw fana y'a sɔrɔ k'a karan; min bɛna bɔ Lawodise ka na di aw ma, aw fana ye o karan.

¹⁷ Aw y'a fɔ Arisipi ye ko ne ko, ko Matigi ka baara min karifa a ma, ko a ye a janto o ra, ka a kε ka ja.

¹⁸ Ne yεrε Pɔli boro le bε nin sɛbɛra sisan: «Ne Pɔli bε aw fo.» Aw ye aw hakiri to a ra ko ne sirinin lo nεgɛjɔrɔkɔ ra kaso ra yan.

Ala ye nεɛma aw ye!

Poli ka letere folo min ci TESALONIKIKAW ma Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Poli ka nin letere sebe k'a to Korenti dugu konɔ. Nin letere le kera Poli ta leterew bee ra flanan ye; Galasikaw ta kitabu kera folo ye. Tesaloniki tun ye Masedoni mara duguba le ye.

Poli ta tagama flanan na, a ka Kibaro Diman* fo Tesaloniki minke, mogo dow tun sonna Ala ta kuma ma o dugu konɔ. Nka Yahudiya dow nana mankan wuri minke, Poli bora dugu konɔ (Kewalew 17.5-10). A bora o le ra Tesaloniki ka taga Bere, ka bo Bere ka taga Ateni. A tora Ateni k'a jɛnɔɔɔn Timote ci ka taga Tesaloniki ka taga lanabagaw fle. Ale yere tagara Korenti (3.1-3). Timote sekora ka na Poli soro Korenti; a ka Tesaloniki lanabagaw ta kibaroya minw di a ma, o kumaw ka Poli ninsondiya; nka tooro minw ka Tesalonikikaw ta lanaya sumaya, a ka o fana fo Poli ye. O koson Poli tora Korenti ka nin letere sebe k'a ci Tesalonikikaw ma, janko ka o ja gbeleya; a ka o ta pininkariw fana jaabi.

Poli tun t'a fe tooro, walama fen were ye Tesalonikikaw ta lanaya cen. O koson a ka o ta pininkariw jaabi. Tesalonika dow tun b'a miiri ko Yesu Kirisita natuma sera ka ban; ko ni a nana, ko lanabaga minw sara ka ban, olugu tena taga ni Yesu ye. Poli ka olugu jaabi ko ni Yesu nana, lanabaga minw sara, ani minw panaman lo, o bee bena taga ni Yesu ye (4.16; 5.10).

O ra, a be lanabagaw ja gbeleya, ko o ka kan ka tooro sonmina, ka timinadiya ka baara ke, sani Yesu ye na (5.14,16).

Kitabu konokow

Poli be Ala fo Tesalonikikaw ta lanaya koson (1-3)

Lanabaga ka kan ka tagama ka kapa ni Ala sago ye (4.1-12)

Matigi Yesu nacogo (4.13-5.11)

Lanabagaw ta baara (5.12-22)

Ladirikanw, ani forikanw (5.23-28)

Poli ni a baarakɛɔɔɔnɔw ta fori

(Filipikaw 1.3-6; Kolosikaw 1.3-8)

¹ Ne Poli ni Silasi ni Timote, anw be nin sebe ci Tesaloniki lanabagaw ta jenkuru ma, minw be an Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔnya ra; Ala ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

² An be baraka la Ala ye tuma bee aw bee koson, ka an hakiri to aw ra an ta Aladaariw ra.

Tesalonikikaw ta lanaya ko diyara Poli ye

³ Aw ka kewale minw ke ka kapa ni aw ta lanaya ye, ani aw ka baara min ke aw ta kanuya koson, ani aw ka aw jigi sigi an Matigi Yesu Kirisita kan ni baraka min ye, an hakiri be o ra tuma bee an Fa Ala na koro.

⁴ An balemaw, aw minw ye Ala ta mogo kanuninw ye, an k'a lon ko Ala ka aw panawoloma ka aw ke a ta ye.

⁵ Sabu an ka Kibaro Diman* min fo aw ye, o waajuri tun ma dan darakuma dama ma, nka Nin Saninman* ta baraka tun be a kan, k'a yira ko sigiya si te a ra. An tun be tagama cogo min na aw ce ra aw yere ta nafa koson, aw ka o lon fana.

⁶ Aw koni kera an ladegibagaw ye, ani Matigi yere ladegibagaw; sabu aw ka tooro caman le sonmina ka son Ala ta kuma ma, fo ka jagari Nin Saninman baraka ra.

⁷ O ra, Masedoni mara, ani Akayi mara lanabagaw bɛɛ bɛ aw ta tagamacogonuman le fɛ ka o ladegi.

⁸ Matigi ta kuma bɔra aw fɛ yi ka taga se fɔ Masedoni, ani Akayi; o dɔrɔn tɛ, nka aw yɛrɛ ta lanaya, Ala ra, o ko sera yɔrɔ bɛɛ. An yɛrɛ tɛ an yɛrɛ sɛgɛ ko an bɛ aw ko fɔ mɔgɔ ye tuun.

⁹ Hali an sera aw fɛ cogo min na, mɔgɔw bɛ o bɛɛ lakari, ani aw yɛlɛmana ka sɔn Ala ma cogo min na, ka aw ta batofɛnkɔrɔw to yi ka sɔn ka Ala janaman bato, min ye Ala ye can ra.

¹⁰ Den min bɔra Ala ra*, Yesu, Ala ka min lakunu ka bɔ saya ra, aw bɛ o makɔnɔna ka bɔ sankolo ra; ale le bɛ an kisi ka bɔ Ala ta kiti dimi kɔrɔ.

2

Pɔli ka baara min kɛ Tsaloniki

(Kɛwalew 20.18-21,31-35; Korɛntikaw flanan 6.3-10; 12.12-15)

¹ Ne balemaw, aw yɛrɛ k'a lɔn ko an ta tagako aw fɛ, o ma kɛ gbansan ye.

² Aw k'a lɔn ko mɔgɔw ka an tɔrɔ, ka an minako juguya Filipi dugu kɔnɔ, nka o bɛɛ n'a ta, an belɛn ka an jigi la an ta Ala kan, ka taga Ala ta Kibaro Diman* fɔ aw ye; o kɛra gbɛlɛya caman le kɔnɔ.

³ An ma an ta waajuri kɛ janko ka mɔgɔw lafiri, an m'a kɛ ni miirijugu ye, walama nanbara.

⁴ Nka Ala ka an sɛgɛsɛgɛ, k'a jigi la an kan, ka Kibaro Diman karifa an ma cogo min na, an fana b'a fɔ tɛn le; an tɛ kuma ka an yɛrɛ ko diya mɔgɔw ye, nka an bɛ an yɛrɛ ko diya Ala le ye, ale min bɛ mɔgɔw jusukunnakow bɛɛ sɛgɛsɛgɛ.

⁵ Ayiwa, aw yɛrɛ k'a lɔn ko an ma mɔgɔ nɛgɛ ni an darakan ye fiyewu; an fana ma an ta waajuri kɛ nafa kosɔn; Ala yɛrɛ ye an seere ye.

⁶ An m'a kɛ janko mɔgɔw ye an bonya; an ma bonya jini aw fɛ, walama mɔgɔ wɛrɛw fɛ.

⁷ K'a sɔrɔ an tun bɛ se ka an ta fanga sigi aw kan, ko anw ye Kirisita* ta ciradenw* le ye. Nka an ma o kɛ; an ka baara kɛ aw cɛ ra ni sabari le ye, ka aw mina i ko bamuso bɛ a janto a denw na cogo min na.

⁸ Aw ta kanuya bonya kosɔn an jusu ra, an tun t'a fɛ ka Ala ta Kibaro Diman dɔrɔn lasɛ aw ma, nka an tun labennin lo ka hali an yɛrɛ nin di aw kosɔn, sabu aw ko tun ka gbɛlɛn an ma kɛsɛbɛ.

⁹ Ne balemaw, aw hakiri bɛ an ta baara ni an ta sɛgɛ ra: Ka an to Ala ta Kibaro Diman waajuri ra, an ka baara kɛ su ni tɛrɛ ka an yɛrɛ baro, janko an kana kɛ doni ye mɔgɔ si kan.

¹⁰ Aw ye an seerew ye, Ala fana ye an seere ye, ko ka an to aw lanabagaw cɛ ra yi, an tagamacogo tun saninyanin lo, a tun terennin lo, jarakiyɔrɔ tun tɛ an na fana.

¹¹ Aw k'a lɔn fana ko an ka aw bɛɛ kɛlɛn kɛlɛn mina i ko faɛɛ bɛ a denw mina cogo min na.

¹² An ka aw ladi, ka aw jusu saaro, k'a fɔ aw ye k'a gbɛlɛya ko aw ye aw tagamacogo kapa ni Ala sago ye; ale le ka aw wele janko aw ye don a ta Masaya* ni a ta nɔrɔ na.

¹³ An bɛ baraka la Ala ye fana tuma bɛɛ, sabu an ka Ala ta Kuma min fɔ aw ye, aw ma o mina i ko mɔgɔw ta kuma, nka a bɛ cogo min na, aw k'a mina tɛn, k'a lɔn ko Ala ta Kuma lo, ko o le bɛ se ka baraka don aw lanabagaw ra.

¹⁴ An balemaw, Ala ta lanabagaw ta jɛnkuru minw bɛ Yesu Kirisita ta jɛnpɔgɔnya ra, Zude mara ra, aw ka olugu ta tagamacogo le ladegi; sabu Yahudiyaw ka olugu tɔrɔ cogo min na, aw fana ta mɔgɔw ka aw tɔrɔ o cogo le ra.

¹⁵ O Yahudiyaw le ka Matigi Yesu faga, ani ciraw; o ka anw yɛrɛ fana tɔrɔ. O ta kokɛtaw man di Ala ye; o ka mɔgɔ bɛɛ kɛ o yɛrɛ juguw ye.

¹⁶ O be cogo pini ka an bari ka kisiri ko waajuri ke siya were mogow* ye; o cogo ra o be to ka do fara o ta jurumunw hakeya kan, k'a caya. Nka a laban, Ala ta dimi sera o ma.

Poli b'a fe ka Tesalonikikaw ye
(Kewalew 17.14-16)

¹⁷ An balemaw, an koni bora aw fe yi ka wagati dama min ke ni an ma jogon ye, o ka aw panafin bla an na kosebe. Nka hali ni an ja tun te jogon na, an ta miiriya tun be aw kan.

¹⁸ O koson, an tun b'a fe ka taga bo aw fe yi; ne Poli koni, ne tun k'a latige sijagako caman, nka Setana ka an bari ka taga.

¹⁹ Ayiwa, jon le ye anw jigi ye, ani an ta pagari kun, ani an ta bonya kun? Aw le bena ke o ye an Matigi Yesu ja koru, a nalon na.

²⁰ Can lo, aw le ye an ta bonya kun ye, ani an ta pagari kun.

3

Poli ka Timote ci Tesaloniki

¹ Ayiwa, an nana a ye ko an te se ka makononi ke tuun minke, an k'a latige ko an dama bena to Ateni,

² ko an be an balemace Timote ci aw fe yi, ale min ye an baarakenjogon ye Ala ta baara ra Kibaro Diman waajuri ta ko ra, janko a ye aw baraka bonya, ka aw ja gbeleya aw ta lanaya sira tagama ra,

³ janko toro min be aw kan sisan, o kana aw ta lanaya bo a no ra. Aw yere k'a lon ko Ala ka an wele o le kama.

⁴ Ka an to ni aw ye, an tun ka aw lasomi k'a fo aw ye ko toro caman bena se an ma; o le fana sera sisan; aw yere ja b'a ra ka ban.

⁵ Ayiwa, an nana a ye ko an te se ka makononi ke tuun minke, an korotokojugu ka Timote ci, ko a ye taga aw ta lanaya kibaroya men, ka na o fo an ye; sabu ne tun be siranna ko Setana kana na aw nege ka aw lafiri, k'a to an ta baara ye ke baara gbansan ye.

Tesalonikikaw ta ko ka Poli jusu suma

⁶ Ayiwa, Timote bora aw fe yi, ka na kibaronuman fo an ye aw ta lanaya ko ra, ani aw ta kanuya; a ko aw hakiri be an na kosebe, ani ko an logo be aw ra i n'a fo aw fana logo be anw na cogo min na.

⁷ Ayiwa, ne balemaw, o kibaroya fora an ye minke, hali ka an to mapumanko ni toro ra, an jusu sumana aw ta ko ra, aw ta lanaya koson.

⁸ Ayiwa, sisan koni an ja gbeleyara, sabu an k'a lon ko aw ta lanaya be a no ra, Matigi ta jennogonya ra.

⁹ Aw ta lanaya ko ka an pagari Ala ja koru cogo min na, sisan an bena Ala fo cogo di sa o lanaya koson?

¹⁰ Su ni tere an be Ala daari, k'a daari kosebe, janko a y'a to an ye sira soru ka taga an ja la aw kan; ni o kera, min ka aw ta lanaya jen, an bena aw karan o ra.

¹¹ Ayiwa, an Fa min ye Ala yere ye, ale ni an Matigi Yesu y'a to an ye sira soru ka se aw fe yi!

¹² Matigi ye do fara aw ta kanuya kan, ka aw ta kanuya bonya aw ni jogon ce, ani aw ni mogow bee ce, i ko anw yere be aw kanu cogo min na;

¹³ Ala ye baraka don aw ra, k'a to aw ye saninya, jarakiyoro kana ke aw ra an Fa Ala ja koru, an Matigi Yesu nalon na ni a ta mogo saninmanw bee ye.

4

Tagamacogo min ka di Ala ye

(Piyeeri folo 1.14-16; 4.1-5; Efesikaw 5.3-8; Korentikaw folo 6.13-20)

¹ Ayiwa, ne balemaw, aw ka kan ka tagama cogo min na ka aw yere ko diya Ala ye, an ka o yira aw ra; aw yere fana be o sira le tagamana ka ban. An be min pini aw fe sisan, ka aw daari Matigi Yesu togo ra, o ye ko aw belen ye do fara a kan.

² An ka ko minw soro Matigi Yesu fe ka aw karan o ra, aw yere ka o lon:

³ Ala sago ye ko aw ye saninya, ko aw ye aw yere mabo jatoya ra.

⁴ Aw bee kelen kelen ye to ni aw yere ta muso le ye, ka saninya, ka Ala togo bonya*.

⁵ Aw kana aw yere to jarabijuguw boro, i ko siya were mogo minw ma Ala lon.

⁶ Mogo si kana a balema nanbara, k'a togo nin kow ra; an ka o fo aw ye ka ban k'a gbeleya, ko Matigi bena o kow bee hake bo mogow ra.

⁷ Sabu Ala ma an wele saninyabariya kama; a ka an wele saninyari le kama.

⁸ O koson ni mogo min ka ban nin kuma ma, o tigi ma ban mogo kan ma; Ala min ka a ta Nin Saninman* di aw ma, a banna o le kan ma.

⁹ Ayiwa, ne balemaw, min koni kera jogonkanu ye, mogo te se ka do fo aw ye o ra tuun; sabu Ala ka aw yere karan ka ban ko aw ye jogon kanu.

¹⁰ Aw fana be o sira le tagamana ni Masedoni mara bee lajennin ta balemaw bee ye; nka an be aw ladi ko aw belen ye jija ka do fara a kan.

¹¹ Ayiwa, aw ye jija k'a to hera ye to aw ni jogon ce. Aw ye jija ka aw yere ta kow janabo; aw ye aw boro don baara do ra ka o ke, i n'a fo an k'a fo aw ye cogo min na kakoro.

¹² Ni o kera, lanabariw fana bena aw bonya; aw fana tena ke doni ye mogo si kunna.

Matigi Yesu nako

(Korentikaw folo 15.19-58)

¹³ Ayiwa, ne balemaw, an balema minw sara, an t'a fe aw ye to kolonbariya ra olugu ta fan fe, janko aw kana aw jusu kasi i ko mogo tow, jigi te minw fe.

¹⁴ An lara a ra cogo min na ko Yesu sara ka kunu, an lara a ra o cogo kelen na ko lanabaga minw sara, Ala bena olugu fana lakunu Yesu baraka ra, ka ke ni a ye.

¹⁵ Ayiwa, Matigi yere ka kuma min fo an ye, an be o fo aw ye, ko: Matigi Yesu nalon na, an mogo janamanw tena kon suw ja.

¹⁶ Sabu kumakan do bena bo, o ko meleke kuntigi do kan bena bo; o ko, Ala ta burufiyekan be bo. Ni o kera, Matigi Yesu yere be jigi ka bo sankolo ra. O tuma, minw sara ka o to Kirisita ta jengogonya ra, olugu be kon ka kunu.

¹⁷ O ko, ni o kera, ka an lanabaga to minw janaman to, Matigi bena anw ta; an bee be jen ka taga ni tow ye sankaba kon, ka taga Matigi kunben san fe. O ra, an be to ni Matigi ye wagati bee.

¹⁸ Ayiwa, ne balemaw, aw ye jogon jusu saaro ni nin kumaw ye.

5

Ka laben Matigi nalon kama

(Matiyu 24.36-51; Luka 12.35-40; Romukaw 13.11-14)

¹ Ne balemaw, aw mako te a ra ko an ye do fo aw ye Matigi natuma ni a nawagati ko ra.

² Aw yere k'a lon kosebe ko Matigi nalon bena bara mogo bee ra i ko son be bara mogo ra cogo min na su fe.

* **4:4 4.4** Kitabu dow b'a fo ko: Bee kelen kelen ye a yere mina, ka a farikolo to saninya ni bonya ra.

³ Tuma min na mɔgɔw bɛna kɛ a fɔ ye ko: «An bɛ hɛra ra! An laganfiyara!» O tuma le ra cɛnriba bɛna bara ka cun o kan, i ko kɔnɔdimi bɛ bara muso lasiritɔ ra cogo min na; o tɛna bɔsi fiyewu.

⁴ Nka ne balemaw, i n'a fɔ aw tɛ dibi ra, o lon tɛna bara aw ra i ko son bɛ bara mɔgɔ ra cogo min na.

⁵ Aw bɛɛ bɛ tagama yeelen le ra; aw ye terefemɔgɔw le ye; an tɛ sufemɔgɔw ye, walama dibiramɔgɔw.

⁶ O kosɔn, an kana to sunɔgɔ ra i n'a fɔ tɔw. An ye an janto an yɛrɛ, ka an yɛrɛ minacogo lon.

⁷ Minw bɛ sunɔgɔ, olugu bɛ sunɔgɔ su fɛ le; minw fana bɛ dɔrɔ min ka panamini, olugu bɛ o kɛ su fɛ le.

⁸ Nka an minw ye terefemɔgɔw ye, an ye an yɛrɛ minacogo lon. An ye lanaya ni kanuya don an yɛrɛ ra i ko nɛgɛderege, ka kisiri kɛ an jigi ye, ka o kɛ i ko an ta nɛgɛfugula.

⁹ Sabu Ala ma an dan a ta dimi kama; a ka an dan kisiri sɔrɔri le kama, an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

¹⁰ Yesu sara an kosɔn janko ni an panaman lo o, ni an sara o, an ye panamanya ni ale ye.

¹¹ Ayiwa, o ra, aw ye nɔgɔn ladi, ka nɔgɔn baraka bonya i ko aw bɛ a kɛra cogo min na ka ban.

Pɔli ta ladiw
(Rɔmukaw 12.17-21)

¹² Ayiwa, ne balemaw, minw bɛ sɛgɛra ka aw karan lanaya sira ra, ani ka aw ladi Matigi ta sira tagama ra, an b'a jini aw fɛ ko aw ye olugu bonya.

¹³ Aw ye o jate kɛsɛ, ka o kanu o ta baara kosɔn.

Aw y'a to hɛra ye kɛ aw ni nɔgɔn cɛ.

¹⁴ An bɛ aw daari, an balemaw, ko minw bɛ o yɛrɛ bla baarantanya ni yaala ra, ko aw ye sara olugu ra. Minw jusu kasira, aw ye olugu jusu saaro, ka barakantanw demɛdemɛ, ka mɔpu bɛɛ kɔrɔ.

¹⁵ Aw ye aw yɛrɛ kɔrɔsi, aw kana a to dɔ ye kojugu sara ni kojugu dɔ wɛrɛ ye; aw ye jija ka kopuman le kɛ tuma bɛɛ aw ni nɔgɔn cɛ, ani k'a kɛ mɔgɔw bɛɛ ye fana.

¹⁶ Aw ye nagari tuma bɛɛ,

¹⁷ aw kana Aladaari dabra,

¹⁸ aw ye baraka la Ala ye fɛn bɛɛ ra; sabu Ala sago ye o le ye aw ta fan fɛ, Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra.

¹⁹ Aw kana Nin Saninman* ta tasuma faga aw jusukun na.

²⁰ Aw kana ciraw ta kumaw mafiyɛnya.

²¹ Aw ye ko bɛɛ sɛgɛsɛgɛ; min ka ji, aw ye o mara;

²² aw ye aw yɛrɛ mina kojugu suguya bɛɛ ma.

Pɔli ta fori

²³ Ayiwa, hɛra tigi Ala yɛrɛ ye aw yɔrɔ bɛɛ saninya; a ye aw ta panamanya bɛɛ mara: aw hakiri, ani aw nin, ani aw farikolo, janko aw jarakibari ye to fɔ ka taga se an Matigi Yesu Kirisita nalon ma.

²⁴ Ala min ka aw wele, ale ye kankelentigi ye; ale le bɛna o kɛ.

²⁵ Ne balemaw, aw ye Ala daari anw ye.

²⁶ Aw ye balemaw bɛɛ fo ni kanuyafori ye.

²⁷ Ne b'a jini aw fɛ k'a gbɛlɛya, an Matigi Yesu kosɔn, ko aw ye nin sɛbɛ karan balemaw bɛɛ ye.

²⁸ An Matigi Yesu Kirisita ye nɛɛma aw ye.

Poli ka letere flanan min ci TESALONIKIKAW ma Kitabu faamucogo

Tesalonikikaw ta letere flanan ni letere folo ta kumaw be taga jogon fe. Yesu ta ciraden Poli ka nin letere flanan sebe k'a to Korenti dugu konɔ; karo wɔɔɔɔ jogon le be o letere fla ce. (Aw ye Tesalonikikaw kitabu folo daminakumaw fle.)

Poli ta letere folo tun ma Tesalonikikaw ta miiriya yeɗema kosebe Yesu ta nako faamuri ta fan fe, sabu dɔw belen tun b'a miiri ko Yesu nana ka ban, dɔw fana tun b'a miiri ko Yesu nawagati sera ka ban, ko mogɔ man kan ka hali baara ke tuun. Poli ka letere flanan sebe ka o karan tuun, ko sani Matigi Yesu ye na, kojugu bɛna caya dunupa ra folo, Kirisita kerebagaw bɛna wuri ka mogow lafiri ni o ta karan ye. Nka o si man kan ka lanabagaw hakiri wuri (3.10). Lanabagaw ka kan ka jija Yesu ta sira tagama ra, ka tɔɔɔɔ mupɔ, ka baara ke ka taga se fo a laban ma (3.12-13).

Kitabu konɔkow

Poli be Ala fo ani k'a daari Tesalonikikaw ye (1.1-12)

Matigi Yesu nacogo (2.1-12)

Lanabagaw ka kan ka jija Yesu ta sira tagama ra (2.13-3.5)

Lanabagaw ka kan ka baara ke ka o yere doni ta (3.6-15)

Poli ta dugawuw ni a ta forikan (3.16-18)

Poli ni a baarakejogonw ta fori

¹ Ne Poli, ani Silasi, ani Timote, anw be nin sebe ci Tesalonikikaw ta lanabagaw ta jenkuru ma, min be an Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ta jenjogonya ra.

² An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

Kirisita nalon

(Tesalonikikaw folo 1.2-7; Filipikaw 1.3-6,27-30; Matiyu 13.40-43; 25.31-46)

³ An balemaw, an ka kan ka baraka la Ala ye tuma bee aw ta ko ra; o bennin lo, sabu aw ta lanaya be bonyara ka taga ja, kanuya min fana be aw ni jogon ce, do be farara o kan ka taga ja.

⁴ O koson an kun korotanin be aw ko fo Ala ta lanabagaw ta jenkuru tow ye, aw ta mupuri ni aw ta lanaya koson; sabu tɔɔɔɔw ni sege minw bee sera aw ma, aw ka o bee sonmina.

⁵ Nka ne balemaw, o bee b'a yira ko Ala bɛna kiti tige ni terenninya ye lon do. Aw be tɔɔɔɔ o tɔɔɔɔ sonminana, o bee le be aw laben Ala ta Masaya* kama, sabu aw be tɔɔɔɔra o Masaya le koson.

⁶ Sabu a bennin lo, ka kapa ni Ala ta terenninya ye, ko minw be aw tɔɔɔɔra, Ala ye olugu fana tɔɔɔɔ.

⁷ Nka aw minw be tɔɔɔɔra, a bɛna laganfiya di aw ma, ka a di anw fana ma; Matigi Yesu bɛna na wagati min na ka bo sankolo ra ni a ta meleke fangatigiw ye, a bɛna ke o wagati le ra.

⁸ A bɛna na tasumamana do ce ma; minw ma Ala lon, ani o banna an Matigi Yesu ta Kibaro Diman* ma, a bɛna olugu ta kojuguw hake bo o ra.

⁹ O ta kojugu sara bɛna ke halakiri banbari le ye; o be faran ka mabo Matigi ra pewu, ka mabo a ta sebagaya nɔɔɔɔman ra.

¹⁰ O bɛna ke Matigi nalon le ra; minw ye a ta mogɔ saninmanw ye, olugu bɛna a bonya; minw lara a ra olugu bɛna a fle ka jagari. Aw fana bɛna ke o mogow ra, sabu aw lara an ta seereyakuma ra.

¹¹ O le koson an be Ala daari aw ye wagati bee, janko a ka aw wele min kama, aw tagamacogo ye kapa ni o ye, ani janko aw b'a fe ka kopuman min ke, aw ye se ka o ke a ta se bagaya baraka ra, ka aw ta lanaya baara dafa.

¹² Ni o kera, an Matigi Yesu togo bena bonya soro aw fe, aw fana bena bonya soro ale fe, an ta Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ta neema baraka ra.

2

Ko minw bena ke sani Matigi ye na

¹ Ayiwa, an balemaw, min ye an Matigi Yesu Kirisita nako ye, ani an bena lajen a koro cogo min na, an be min jini aw fe, o fe nin ye:

² aw kana a to mogo si ye aw hakiri yelama yoronin kelen na, walama ka aw ja tige ni cirayakuma dow ye, walama ni waajuri dow ye, walama ni letere do ye, k'a fo ko anw le ka o sebe, k'a fo ko Matigi nalon sera ka ban.

³ Aw kana a to mogo si ye aw lafiri cogo si ra; sabu sani Matigi nalon ye se, mogow bena muruti Ala ma folo; o ko, min togo ye ko Mogojugu, min blara halakiri kama, ale bena a yere yira.

⁴ Fen o fen be wele ko Ala, ani mogow be fen o fen bato, a bena wuri k'a yere bonya o bee ma, fo ka taga don Ala ta batosoba yere konso, ka sigi yi, k'a fo ko ale le ye Ala ye.

⁵ Wagati min ne tun be ni aw ye, aw hakiri te a ra ko ne tun ka o kow fo aw ye wa?

⁶ Nka min be a lalora folo, janko a kana a yere yira ni a wagati ma se, aw yere ka o lon.

⁷ O bee n'a ta, Mogojugu ka a ta kewale dogoninw damina ka ban. Nka min k'a lalo hali bi, o ka kan ka bo yi folo.

⁸ Ni o bora yi, o tuma Mogojugu be soro k'a yere yira. Nka Matigi Yesu bena a faga ni a dafono ye; Matigi nato ta noro manamana bena a halaki pewu!

⁹ O Mogojugu bena na ni Setana ta se bagaya le ye. A bena tagamasiyenw ni kabakow ni kobaw ke ka mogow lafiri.

¹⁰ A bena kojugu suguya bee ke, janko mogo minw ka kan ka halaki, ka olugu lafiri. O mogow bena halaki, sabu can min tun be se ka o kisi, o ma son o ma, a fana ma diya o ye.

¹¹ O bee le koson Ala be o se bagaya lana o fe ka na o lafiri, janko o ye la faninya ra.

¹² O ra, mogo minw ma la can ra, terenbariya diyara minw ye, Ala ta kiti be ben olugu bee kan.

Ala ka lanabagaw janawoloma kisiri kama (Piyeri folo 1.2-9)

¹³ An balemaw, Matigi ta mogo kanuninw, anw koni ka kan ka baraka la Ala ye aw koson wagati bee, sabu Ala ka aw janawoloma ka aw ke mogo folow ye, ka aw kisi Nin Saninman* ta saninyari sababu ra, ani aw ta lanaya ta can sababu ra.

¹⁴ Ayiwa, Ala ka aw wele o le kama, an ta Kibaro Diman* waajuri baraka ra, janko aw ye aw ninyoro soro Matigi Yesu Kirisita ta noro ra.

¹⁵ O ra, an balemaw, aw ye jija ka to lanaya ra; an ka aw karan min na ni an darakumaw ye, walama ni an ta leterew ye, aw ye o mara.

¹⁶ An Matigi Yesu Kirisita yere, ani an Fa Ala min ka an kanu, ka jagbeleya banbari ni jigiyapuman di an ma a ta neema baraka ra,

¹⁷ olugu ye aw jusu saaro, ka baraka don aw ra, janko kewalepuman ni kumacogopuman, o le ye soro aw fe.

3

Pɔli ko lanabagaw ye Ala daari (Rɔmukaw 15.30-32)

¹ An ta kuma laban ye nin ye, an balemaw: aw ye Ala daari anw ye, janko Matigi ta kuma ye se yɔrɔ bɛɛ ra, ani janko mɔgɔw ye a bonya i n'a fɔ aw k'a bonya cogo min na.

² Aw ye Ala daari an ye fana, janko Ala ye an kisi mɔgɔjugu hakirintanw ma; sabu lanaya tɛ bɛɛ fɛ.

³ O bɛɛ n'a ta, Matigi ye kankelentigi le ye; a bɛna baraka don aw ra, ka aw tanga Setana ma.

⁴ An lara a ra Matigi kosɔn, ko an bɛ min jinina aw fɛ, ko aw kɔni bɛ o le kɛra, ani ko aw fana bɛna to a kan.

⁵ Matigi ye aw jusukun nasin Ala ta kanuya ni Kirisita ta mupuri ma.

Lanabaga bɛɛ ka kan ka baara kɛ

⁶ Ayiwa, an balemaw, an bɛ nin gbɛleya aw ma an Matigi Yesu Kirisita tɔgɔ ra: lanabaga minw bɛ o yɛrɛ bla baarantanya ni yaala ra, ka ban ka tagama ka kapa ni an ta karan ye, aw ye aw yɛrɛ mabɔ olugu ra.

⁷ Aw ka kan ka an ladegi cogo min na, aw yɛrɛ ka o lɔn; sabu tuma min na anw tun bɛ aw fɛ yi, an tun ma an yɛrɛ bla baarantanya ni yaala ra.

⁸ An ma domuni kɛ mɔgɔ si fɛ gbansan; an ka baara le kɛ ka sɛgɛ, su ni tere, janko an kana kɛ doni ye aw si kunna.

⁹ A tɛ i ko an tun man kan ka domuni kɛ aw fɛ dɛ, nka an ka baara kɛ k'a yira aw ra le, janko aw ye an ladegi.

¹⁰ Sabu tuma min na an tun bɛ aw fɛ, an tun ka nin kuma fɔ aw ye ko: «Mɔgɔ min t'a fɛ ka baara kɛ, o tigi fana man kan ka domuni kɛ.»

¹¹ K'a sɔrɔ an k'a mɛn ko mɔgɔ dɔw bɛ aw cɛ ra, olugu ka o yɛrɛ bla baarantanya ni yaala ra; sani o ye baara kɛ, o bɛ o yɛrɛ pagami tɔw ta ko ra.

¹² Ayiwa, an b'a fɔ o mɔgɔw ye k'a gbɛleya Matigi Yesu Kirisita tɔgɔ kosɔn ko o ye pamalɔ, ka baara kɛ, ka o ta domuni sɔrɔ o yɛrɛ ye.

¹³ O bɛɛ n'a ta, ne balemaw, aw kɔni kana sɛgɛ kopumanke ra.

¹⁴ An ka kuma minw fɔ nin letɛrɛ kɔnɔ, ni mɔgɔ min ka ban o kumaw ma, aw ye o tigi kɔrɔsi; aw kana jɛnɔgɔnya si don ni a ye, janko a yɛrɛ ye maroya.

¹⁵ Ne m'a fɔ ko aw ye a kɛ aw jugu ye dɛ! Aw ye a ladi le balemaya ra.

Fori laban

¹⁶ Ne balemaw, an Matigi heratigi yɛrɛ ye hɛra kɛ aw ye tuma bɛɛ, ani cogo bɛɛ ra. Matigi ye to aw bɛɛ fɛ.

¹⁷ Ne Pɔli le ka nin forikan sɛbɛ ni ne yɛrɛ boro ye. Ne boronɔ le ye nin ye ne ta letɛrɛw bɛɛ ra. Ne ta seberi le ye nin ye.

¹⁸ An Matigi Yesu Kirisita ta nɛɛma ye to aw bɛɛ kan.

Poli ka letere folo min ci TIMOTE ma Kitabu faamucogo

Nin letere ni Tite ta letere ma ci lanabagaw ta jenkuu do togo ra, i n'a fo letere tow; Yesu ta ciraden Poli ka o ci mogo fla le ma, minw ye Timote ni Tite ye. Lanabagaw ta jenkuu korosibagaw ka kan ka baara minw ke, nin kitabu w be o le fo.

Poli tun nana bo kaso ra minke (Kewalew 28.16; Filipikaw 1.25; 2.26; Filemon 22), a k'a ta tagama naaninan ke. O tagama naaninan ta ko ma dantige an ye i ko tagama tow. O wagati le ra a tun ka Tite bla ka taga Kereti, ka Timote to Efesi janko a ye lanabagaw deme. Ale yere tagara Filipi, Masedoni mara ra. A tora o yoro le ra ka Timote ta letere folo sebe, ani Tite ta letere.

Gbeleya minw tun be Efesi lanabagaw ce ra, o tun kera Yahudiyaw ta sariya sira tagama ko ye, ani minw tun b'a miiri ko lanabaga ka kan k'a yere jagboya, k'a yere bari ko dow ma, i n'a fo domunikebariya ni furukebariya, janko a ko ye diya Ala ye. Ayiwa, Poli b'a fe Timote ye lanabagaw ladi, ka o tanga o karan jogonw le ma.

Poli ko Timote ka kan ka jija lanaya sira tagama ra. Karan minw ni Kibaro Diman te ben, a ye a yere koro si o ra. Poli b'a fe lanabagaw ta namogow, ce w, ani musow, o bee ye ke mogosobew ye, minw be to Ala ta can sira kan.

An be se ka nin kitabu taran k'a ke yoro fla ye:

1. Lanabagaw ni o ta namogow ta baara (1-3)
2. Timote yere ta baara (4-6)

Kitabu konokow

Mogolafiribagaw ta karan (1)

Ala daaricogo ni a batocogo (2)

Namogow ta baara (3)

Timote ta baara (4)

Muso ce saninw ni cekorobaw minacogo (5)

Naforo kanubagaw ladicogo (6)

Poli ta fori

(Tite 1.1-4)

¹ Ne Poli, ne min ye Yesu Kirisita ta ciraden* ye, ka kapa ni an Kisibaga Ala ta kuma ye, ani Yesu Kirisita, min ye an jigiya ye,

² ne be nin sebe ci Timote ma, min ye ne dence yere ye lanaya ra.

An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema ni hina ni hera ke i ye.

Karamogo faninyafobagaw

(Timote folo 6.3-5; Galasikaw 3.10-12, 19-24; Timote flanan 2.10-18; Kewalew 26.9-20)

³ Ayiwa, i n'a fo ne tun k'a gbeleya i ma cogo min na ne tagato Masedoni jamana ra, ne b'a fe ko i ye to Efesi; mogo dama dama be yi, i ka kan k'a fo olugu ye ko o be mogow karanna karan were minw na, o ye o dabra.

⁴ O kana o yere bla folofolo kumakorow fori ra, ani folofolomogow togow ta sosori banbari w. O kow be na ni sosori doron le ye; Ala ka baara min karifa an ma ka kapa ni lanaya ye, a te o lataga ja.

⁵ Nin cifonin kun ye ka kanuya sira le yira; o kanuya be soro jusukun saninyanin le ra, ani jusukun gbenin, ani lanayasobe.

⁶ Dow jengera ka nin sira bla, ka o yere lafiri ni kumalakolonw ye.

⁷ O b'a fe ka o yere ke sariya karamogow* ye, k'a sorɔ o be min fora ka sinsin a kan, ani o be mogow karan min na, olugu yere te o koro lon.

⁸ An k'a lon ko sariya* koni ka ji; nka fo i ye a mina a minacogo ra.

⁹ An k'a lon ko sariya ma sigi mogɔ terenninw koson; a sigira mogɔjuguw le koson, ani mogɔ murutininw, ani Alapasiranbariw, ani jurumunkebagaw, ani Alakanminabariw, ani Alatogocenbagaw, ani face fagabagaw, ani bamuso fagabagaw, ani mogofagabaga tow,

¹⁰ ani jatow, ani cenogonpinibagaw, ani minw be mogow mina ka o fiyeere, ani faninyafobagaw, ani minw be kari Ala ra gbansan, ani fen o fen te ben ni karan terennin ye.

¹¹ O karan bora neema tigi Ala ta Kibaro Diman* nooroman ra; o Kibaro Diman le karifara ne ma.

Poli be baraka la Ala ye a ta neema koson

¹² Ne be baraka la an Matigi Yesu Kirisita ye, ale min ka baraka don ne ra, ka ne jate lanamogɔ ye ka ne bla a ta baara ra,

¹³ ne min tun ye Yesu togo cenbaga ye, ani Yesu ta mogow toorobaga, ani mogɔ jusufariman; nka Ala makarira ne ra, sabu ne tun be o bee kera kolonbariya ni lanabariya le koson.

¹⁴ An Matigi neemara ne ye k'a caya; lanaya ni kanuya min be Yesu Kirisita ta jennogonya ra, a ka o di ne ma.

¹⁵ Nin ye cankuma le ye, bee ka kan ka son min ma, ko: Yesu Kirisita nana dunupa ra ka na jurumunkebagaw kisi. Ne Poli le kera o bee ra jurumunkebagaba ye.

¹⁶ O koson ne min ye bee ra jurumunkebagaba ye, Ala hinara ne ra, janko o ye ke sababu ye k'a to mogow y'a lon ko Yesu Kirisita be muɲu kosebɛ, ani janko minw be la a ra ka panamanya banbari sorɔ, olugu ye ne cogo ye, k'a lon ko Ala be makari.

¹⁷ Masa wuribari, masa min te sa, ani masa yebari, min kelenpe ye Ala ye, ale ta le ye bonya ni tandori ye, wagati bee, ani tuma bee. Amina.

¹⁸ Ayiwa, ne dence Timote, ne be ci min fo i ye sisan, o ye ko cirayakuma minw tun fora kakoro i ta ko ra, ko i ye i jigi la o kumaw kan, ka kereɲuman ke,

¹⁹ ka jija ka to lanaya ra ni jusukun gbenin ye. O jusukun gbeninya bosira dow ra, ka o ta lanaya cen, i ko kurun min cenna ji kan.

²⁰ Imene ni Alesandiri, olugu ye o mogow dow ye. O koson ne ka o labla Setana ye, janko o y'a lon ko Alatogocen man ji.

2

Ala daaricogo

¹ Ayiwa, ne be fen folo min pini, o ye ko lanabagaw ye daaririw ke, ka Ala daari, ka daariribaw ke, ka baraka la Ala ye mogow bee koson.

² Aw ye Ala daari masacew ye, ani minw bee ye jamana pamogow ye, janko an ye to hera ni pasuma ra, ka tagama Ala nasiran na, ani cogo bennin na.

³ O ka ji, o ka di an Kisibaga Ala ye fana;

⁴ ale le b'a fe mogow bee ye kisi, ka can lon.

⁵ Sabu Ala kelenpe le be yi, soronarikɛbaga kelenpe le fana be Ala ni mogow ce: o ye Yesu Kirisita ye, min kera adamaden ye.

⁶ A ka a yere ke saraka ye, ka ke mogow bee ta jurumun sara ye. O seereyakuma le tun fora ka kapa ni Ala ta wagati ye.

⁷ Ala ka ne ke waajurikɛbaga ye, ani ciraden* ye, o le koson. Ne be can le fora, faninya te! Ala ka ne ke siya were mogow* ta karamogɔ ye, janko ne ye lanaya sira ni can yira o ra.

Cɛw ni musow tagamacogo
(*Piyeri fɔlɔ 3.1-6; Tite 2.3-5*)

⁸ Ayiwa, ne b'a fɛ ko cɛw ye Ala daari yɔrɔ bɛɛ, ka o boro kɔrɔta ni jusukun gbenin ye; a kana kɛ ni dimi ye, walama sɔsɔri.

⁹ Ne b'a fɛ musow fana ta fanidoncogo ye kɛ cogo bennin ye; o ye fani don, min bɛ o sutara, ani min b'a to mɔgɔw ye o bonya. O kana kundancogo dama tɛmɛninw kɛ, ka o yɛrɛ masiri ni sanin ni kɔnɔkise sɔngɔgbɛlɛnw ye, ani kasadiyanan sɔngɔgbɛlɛnw.

¹⁰ Nka o ta masiri ye kɛ kɔɲuman le ye; o le ye muso Alapasiranbagaw ta cogo ye.

¹¹ Muso ka kan ka je ka sigi, ka karan lamɛn, ka a yɛrɛ majigi.

¹² Ne t'a fɛ muso ye cɛ karan, ka a ta fanga sigi cɛ kan; a ka kan ka je ka mɛnni kɛ.

¹³ Sabu Ala kɔnna ka Adama le dan fɔlɔ, o kɔ, a ka Awa dan.

¹⁴ Setana ma Adama le nɛgɛ k'a lafiri; a ka muso le lafiri; ale le ka Ala ta sariya cɛn.

¹⁵ Nka musow bɛna denw sɔrɔ; Ala bɛna o kisi, ni o kɔni ka to lanaya ra, ani kanuya, ani ka o yɛrɛ mina, ka saninya Ala ye.

3

Lanabagaw ta jamɔgɔw tagamacogo
(*Tite 1.5-9; Piyeri fɔlɔ 5.1-4; Kɛwalew 6.1-6*)

¹ Ayiwa, nin kuma ye cankuma le ye, ko: ni mɔgɔ dɔ b'a fɛ ka kɛ lanabagaw ta jɛnkuru kɔrɔsibaga ye, o tigi bɛ baaranuman le pinina.

² O kɔsɔn lanabagaw ta jɛnkuru kɔrɔsibaga ka kan ka kɛ mɔgɔ jarakibari ye, ka kɛ musokelentigi ye, k'a yɛrɛ minacogo lɔn, ka kɛ mɔgɔ hakiriman ye, ka kɛ mɔgɔsɔbɛ ye, ka kɛ jatigɪɲuman ye, ka se ka mɔgɔw karan.

³ A kana kɛ dɔrɔminbaga ye, walama mɔgɔ jusufari, nka a ye kɛ mɔgɔ sabarinin ye, a kana kɛ kɛrɛtigɛbaga ye, a kana kɛ wari kanubaga ye.

⁴ A ye se a ta somɔgɔw minacogo ra, k'a to a yɛrɛ ta denw ye a kan mina, ka a bonya fɛn bɛɛ ra.

⁵ Ni o tɛ, ni mɔgɔ min ma se a yɛrɛ ta somɔgɔw minacogo ra, o tigi bɛ se k'a janto Ala ta jɛnkuru mɔgɔw ra cogo di?

⁶ A fana man kan ka kɛ lanabagakura ye, ni o tɛ, yɛrɛbonya bɛ se ka don a ra, k'a to kiti min benna Setana kan, o ɲɔgɔn ye ben a kan fana.

⁷ Lanabariw ka kan ka a tɔgɔɲuman fɔ, janko dɔgɔyari kana se a ma, ani a kana mina Setana ta jan na.

Lanabagaw ta dɛmɛbagaw tagamacogo

⁸ Ayiwa, lanabagaw ta jɛnkuru baarakɛbagaw fana ka kan ka kɛ mɔgɔsɔbɛw ye, o kana kɛ kumaflafɔbagaw ye, walama dɔrɔminbagaw, walama mɔgɔ minw bɛ wari jini nanbara ra.

⁹ Lanaya ta can min yirara o ra, o ka kan ka o mara ni jusukun gbenin ye.

¹⁰ Aw ka kan ka o sɛgɛsɛgɛ k'a flɛ fɔlɔ; ni jarakiyɔrɔ tɛ o ra, o bɛ sɔrɔ ka o ta baara kɛ.

¹¹ Musow fana ka kan ka kɛ mɔgɔsɔbɛw ye, o kana kɛ mɔgɔ tɔgɔcɛnbagaw ye; o ye o yɛrɛ minacogo lɔn, ka kɛ lanamɔgɔw ye fɛn bɛɛ ra.

¹² Lanabagaw ta jɛnkuru baarakɛbagaw fana ka kan ka kɛ musokelentigiw ye, ka o ta denw lamɔ ka ɲa, ka o ta sokɔnɔmɔgɔw bɛɛ minacogo lɔn.

¹³ Minw bɛ o ta baara kɛ ka ɲa, olugu bɛna bonya sɔrɔ, ka o ta baara kɛ ni jagbɛlɛya ye lanaya ra Yesu Kirisita ta jɛɲɔgɔnya ra.

Alasira gundo

¹⁴ Ayiwa, Timote, ne bɛ nin sɛbɛ ci i ma, nka ne jigi b'a kan ko a tɛna mɛɛn, ne bɛna se i fɛ yi.

¹⁵ Nka ne be nin sebe janko ni ne nana ke meenfɛn ye, i ka kan ka min ke Ala ta mogow ce ra, i ye o lon; o mogow ye Ala panaman ta lanabagaw ta jenkuru le ye. Lanaya can lora ka sinsin o jenkuru le baraka ra, i ko samasen.

¹⁶ Can lo, Alapasiran gundo ka bon yere le. Mogo si te se ka o soso:

Kirisita* kera adamaden ye; mogow k'a ye,
Nin Saninman* k'a yira ko a tun terennin lo,
melekew k'a ye fana.
A ko waajuri kera siyaw ce ra dununa yoro bee ra,
mogow dow lara a ra,
Ala ka a korota k'a ladon noro ra.

4

Karamogo faninyafobagaw

(Yuhana folo 4.1-3; Kolosikaw 2.16-23; Timote flanan 2.4-6)

¹ Ayiwa, Nin Saninman* be a gbeya k'a fo an ye ko dununa labanwagati ra, dow bena ban lanaya sira ma, ka tugu mogolafiribaga dow ko, minw ta karan bora Setana ra.

² Karamogo faninyafobaga flankafu dow le bena o lafiri; jurumun ka o jusukun gbeleya k'a ke i ko nege wulenna tasma ra ka fen min jeni.

³ O be mogow karan ko o man kan ka furu, ko domunifen dow man kan ka domu; k'a soro Ala ka o fenw dan janko lanabaga minw ka can sira lon, olugu ye o domu ka baraka la Ala ye.

⁴ Ala ka fen o fen dan, o bee ka ni; an man kan ka ban domunifen si ra. A dan ye ni an b'a domu, an ye baraka la Ala ye.

⁵ Sabu an be fen o fen domu, Ala be o saninya a ta kuma ni an ta daariri baraka ra.

Kirisita ta baaradenpuman

⁶ Ayiwa, Timote, ni i sera ka balemaw karan nin kow ra, i bena ke Yesu Kirisita ta baaradenpuman ye. I bena a yira o le ra ko i be i jusukun barora ni lanaya kuma ye, ani ko i be karan terennin min sira tagamana, ko i ka o sira lon kosebe.

⁷ Ayiwa, folofolo kumaw, minw te ben ni lanaya ye, kuma caman nafantanw, i kana o lamɛn.

⁸ I yere degi Alapasiran le ra. Farikolo panagbe te fenba na mogo ye, nka Alapasiran be fen bee na; a be an ta bi dunupalatige na, ka lahara ta fana na.

⁹ O kuma fana ye can le ye, mogow bee ka kan ka son a ma.

¹⁰ Ayiwa, o koson an be baara ke, ka siyen ta, sabu an jigi be Ala panaman le kan. Ale le ye mogow bee Kisibaga ye; nka minw koni ka lanaya ke Kirisita* ra, a be olugu le kisi.

¹¹ Nin kow fo o ye k'a gbeleya, ka o karan a ra.

¹² I kana a to mogo si ye i dogoya ko i ye denmisen ye. A to lanabagaw ye i kumacogo ye, ani i tagamacogo, ani i ta kanuya, ani i ta lanaya, ani i jusukun saninyacogo, janko o ye i ladegi o ra.

¹³ Sani ne ye se yi, i ye jija ka to ka Ala ta Kitabuw karan mogow ye, ka o waaju, ka o karan.

¹⁴ Ala ka ninyoro min di i ma a ta neema ra, i kana o ke borokofɛfen ye. O dira i ma ka kapa ni cirayakuma le ye; cekorobaw fana ka o boro la i kan ka dugawu ke i ye.

¹⁵ Jija ka o kow bee ke ka na, ka i yere di o baara ma kosebe, janko mogo bee ye a ye ko i be tagara na.

¹⁶ I janto i yere tagamacogo ra, ka i ta karan fana korosi. Jija o ra kosebe, sabu ni o kera, i bena i yere kisi, ka i lamɛnbagaw fana kisi.

5

*Lanabagaw bee ladicogo**(Korentikaw folo 9.7-14; Efesikaw 6.5-8; Piyeri folo 2.18-20)*

¹ Ayiwa, i kana kumagbelɛn fɔ cɛkɔrɔba dɔ ma, nka i y'a ladi ni jususuma ye i n'a fɔ i worofa. Kanbelenw fana ladi i n'a fɔ i balemaw,

² ka musokɔrɔbaw ladi i ko i bamusow, ka muso denmisɛnw ladi i ko i balemamusow; o kɛ ni jusukun saninyanin ye fen bee ra.

Muso ce saninw demecogo

³ Muso ce sanin minw be o kelen na, mɔgo si te minw fe, i ye i janto olugu ra ka o demɛ.

⁴ Nka denw be minw fe, walama mamadenw, o denw le ka kan ka o worobagaw demɛ ka kapa ni Alapasiran ye. O worobagaw ka min kɛ o ye, o ka kan ka o juru le sara sisan; o le ka di Ala ye.

⁵ Muso ce sanin minw be o kelen na, mɔgo te minw fe min be a janto o ra, olugu be o jigi la Ala kan ka a daari su ni tere, janko a ye o demɛ.

⁶ Nka muso ce sanin minw be o yere bla dunupa janagbekow dɔrɔn le ra, olugu sanin lo, hali ka o janaman to.

⁷ Ayiwa, i ka kan ka o karan nin kow le ra, janko jarakiyɔrɔ kana sɔrɔ mɔgo si ra.

⁸ Ni mɔgo min kɔni te a janto a ta sokɔnɔmɔgow ra, janko a ta gbamɔgow yere, o tigi bɔra lanaya sira kan pewu; a ka jugu ka teme hali lanabari kan.

⁹ Muso ce sanin min si ka san biwɔrɔ sɔrɔ, min tora ce kelen kun, o togo le be se ka sebe, janko ka demeri sɔrɔ lanabagaw fe.

¹⁰ Bee ka kan ka a lɔn a ta kewaleɲumanw kosɔn, ko a ka a ta denw lamɔ ka ja, ko a tun ye jatigimusɔɲuman ye, ko a tun be Ala ta mɔgo saninmanw sen ko, ka janibagatɔw demɛ, ka kɔɲuman suguya bee kɛ.

¹¹ Ayiwa, muso ce sanin minw ma kɔrɔ, i kana sɔn ka olugu togo sebe; sabu ni dunupa ta kow nege ka o sɔrɔ, fɔ ka o ta miiriya yelema, o be Kirisita* ta sira bla; foyi were te kɛ o hakiri ra tuun ni furuko te.

¹² O cogo ra o be kiti ben o yere kan; sabu o kɔnna ka layiri min ta ko o be baara kɛ Kirisita dɔrɔn ye, o be o layiri cɛn.

¹³ Ni o kera, o te foyi kɛ fɔ ka ban baara ma ka yaala luw ni ɲɔgɔn ce. O fana te dan o ma; o ta kuma be caya, o be o da don mɔgow ta kow ra. Min man kan ka fɔ, o da be o bee fɔ.

¹⁴ O kosɔn muso ce sanin minw ma kɔrɔ, ne b'a fe olugu ye furu tuun, ka denw sɔrɔ, ka o ta somɔgow minako ja, janko an jugu kana cogo si sɔrɔ ka an jaraki.

¹⁵ Ne be o fɔra sabu o muso dɔw ka lanaya sira bla ka ban, ka tugu Setana kɔ.

¹⁶ Ni muso ce sanin dɔw be an balemamusɔ lanabaga dɔ ta so, o balemamusɔ yere ye o demɛ; o doni kana la lanabagaw ta jenkuru kan; ni o kera, mɔgo te minw fe, lanabagaw ta jenkuru be se ka olugu demɛ.

Namɔgow bonyacogo

¹⁷ Lanabagaw ta jenkuru namɔgo minw be o ta baara kɛ ka ja, aw ka kan k'a jate ko olugu ka kan ni bonyari fla le ye, janko minw yere be segera ka waajuri kɛ, ani ka mɔgow karan.

¹⁸ Sabu a sebera Kitabu kɔnɔ ko: «Ni aw ka misi bla ko a ye siman dɔndɔn k'a kise bɔ, aw kana a da siri.» A sebera fana ko: «Baaraden ka kan ni a ta sara ye.»

¹⁹ Ni dɔ ka lanabagaw ta jenkuru namɔgo dɔ jaraki ko dɔ ra, i kana sɔn o jarakiri ma, fɔ mɔgo fla walama mɔgo saba ye kɛ o ko seerew ye.

²⁰ Namogo minw be to jurumun na, a fo o ye tow bee na na ko o firira, janko tow fana ye siran, o kana o jogan ke.

²¹ Ne b'a fo i ye k'a gbeleya i ma, Ala ni Yesu Kirisita koson, ani a ta meleke panawolomaninw koson, ko i ye jija ka nin ciw bee ke; i kana mogo do fisaya ni do ye, i kana mogo bo mogo ra.

²² I kana koroto ka i boro la mogo si kan ka a bla baara do ra lanabagaw ce ra. I kana ke mogo si jengogon ye a ta jurumun ta fan fe; a to i jusukun saninyanin ye to.

²³ I kana to ka ji dama min, nka i ka kan ka duven doonin min fana i ta konodimi ni i ta banamisenw koson.

²⁴ Ayiwa, dow ta jurumun be yira kene kan k'a gbeya, sani a kiti ye tige; nka dow ta be lon ko fe le.

²⁵ O cogo ra fana, kewalepumanw be yira kene kan; hali ni minw ma bo kene kan joona, o dogonin tena to.

6

Jonw ka kan ka o matigiw bonya

¹ Lanabaga minw bee be jonya ra, olugu ka kan ka o matigicew jate ka o bonya kosebe, janko mogow kana Ala togo cen, ka an ta karan mangboya.

² Minw fana matigicew ye lanabagaw ye, olugu kana o matigicew dogoya, ko sabu o balemaw lo. O ka kan ka baara ke o ye ka na, sabu o ta baara nafa be o mogo minw kan, olugu ye o balema kanuninw le ye.

Karamogo faninyafobagaw ni wariko

(Matiyu 6.19-34)

I ka kan ka mogow karan nin le ra k'a fo o ye k'a gbeleya.

³ Ni mogo do ka mogow karan fen were ra, min ni an Matigi Yesu Kirisita ta kuma saninmanw te kelen ye, walama min te ben ni Alapasiran ye,

⁴ yerebonya le be o tigi ra, a te foyi lon; a be sosori ke, ka kere lawuri kuma doron koson, i ko kuma ta bana be mogo min na. O le be na ni nangboya ye, ani kere, ani kumajuguw, ani miirijuguw,

⁵ ani sosori dablbariw. O mogow hakiri cenna, o te can lon tuun; o be Alako ke naforopinisira le ye.

⁶ Ayiwa, can lo, Alapasiran ye naforoba le ye, ni i ka i wasa don i ta sorota ra.

⁷ Sabu an si ma na ni fen ye an boro dunuwa ra, an fana tena seko ni fen ye an boro.

⁸ O koson ni an be an ta baro ni an ta fani donta sorora, o ka kan ka an wasa.

⁹ Nka minw b'a fe ka naforo caman soro, Setana be olugu nege, k'a to o yere ta negejuguw, ani o ta nege nacintanw be ke jan ye ka o mina, ka o cen, ka o halaki pewu!

¹⁰ Sabu wari nege ye kojugu suguya bee lili ye. Dow tugura wari no fe fo ka na o yere lafiri, ka bo lanaya ra pewu, ka toro caman lase o yere ma.

Poli ta jagbeleyakumaw

¹¹ Ayiwa, ele Timote, ele min ye Ala ta mogo ye, ele ka kan ka bori nin kow na, ka jija ka terenninya le jini, ani Alapasiran, ani lanaya, ani kanuya, ani mupuri, ani sabari.

¹² I jija ka kerepuman ke, lanaya ta kere; panamanya banbari mina kosebe, sabu Ala ka i wele o le kama; i fana ka o seereyapuman fo, ka mogo camanba ke i seerew ye.

¹³ Ayiwa, Ala min be danfenw bee panamanya, ka ale ke an seere ye, ani Yesu Kirisita min kumana Ponse Pilati na, ka can fo a ye,

¹⁴ ne b'a fɔ i ye k'a gbɛɛya ko i ye Ala ta cifɔninw mara, nɔ kana ye i ra, jarakiyoro kana soro i ra, fɔ ka taga se an Matigi Yesu Kirisita nalon ma.

¹⁵ Ni a nawagati sera, Ala yere le bena a lana.

Ale Ala kelenpe le be fen bee kunna.

An be ale togo le tando;

masaw bee ta Masa lo, ani matigiw bee ta Matigi.

¹⁶ Ale kelenpe le te sa ka ye.

A siginin be noro min na, o noro bonyakojugu fe,

mogo si te se ka gbara a ra.

Mogo si na ma la a kan ka ye,

mogo si fana te se k'a ye.

Bonya ni se bagaya banbari ye ale ta le ye.

Amina.

Nafrotigiw ka kan ka min ke

¹⁷ Ayiwa, dununa naforo be minw fe, a fɔ olugu ye k'a gbɛɛya ko o kana waso, o kana o jigi la o naforow kan, sabu jigipuman te. O ye o jigi la Ala le kan, ale min be fen bee di an ma caman, janko an ye a diyabo.

¹⁸ A fɔ o ye ko o ye kopuman ke, o ta kewalepumanw ye caya; o ye mogow son, ka o borofen dow di tow ma.

¹⁹ Ni o kera, o bena naforoba le soro o yere na sini, naforo min ka ni, min te cen; o sababu ra o bena panamanya sobe soro.

Kuma laban

²⁰ Ayiwa, Timote, Ala ka min karifa i ma, i jija ka o mara ka na. Mogow be kuma fufafu minw fɔ, min ni lanaya sira te ben, i yere mabo o ra, ani o be sosorigbansan minw jate lonniya ye, k'a soro faninya lo.

²¹ Dow tugura o lonniya ko, fɔ ka na lanaya sira bla pewu.

Ayiwa, Ala ye nɛema aw ye.

Poli ka letere flanan min ci TIMOTE ma Kitabu faamucogo

Poli ta tagama naaninan bannin ko, o k'a mina ka taga a bla kaso ra tuun Romu (2.9). Poli tora o yoro le ra ka nin letere sebe k'a ci Timote ma Efesi (1.17). O ko fe le masaceba Neron ka Poli faga.

An b'a ye nin letere konko ko Poli tora a kelen na, sabu a teriw caman tun bora a koro. O koson a mako tun be Timote ra o wagati ra (1.15; 4.10-16). A tun k'a lon ko a sawagati surunyara (4.6). Nka a jigi tun ma tige, sabu a tun lara a ra ko hali ni ale sara, Ala bena ale kisi, ka ale ladon panamanya banbari ra.

Romu masaceba Neron tun ka lanabaga caman tooro kosebe; o hami tun be Poli ra; o koson a ka Timote ja gbeleya ko a ye to Kirisita ta Kibaro Diman* ta can kan, ka o waajuri ke, hali ni a be tooro (2.1-13). Nka minw be lanabagaw kunnacen ni karan werew ye, a ka kan ka olugu jaraki, ka Ala ta kuma waajuri ke ka kapa ni can ye (2.14-4.15).

O ra, Timote ka kan ka Ala ta kuma waajuri ke, ka mupu ka mogow karan, ka tagama ka kapa ni Ala ta kuma ye (3.14-16). A ka kan ka Poli yere ta lanaya ni a ta mupuri ni a ta kanuya ladegi (4.6-7).

Nin kitabu sebera wagatigbelen le ra, wagati min na tooroba tun be lanabagaw kan. Poli ka tooro sonmina ka se soro cogo min na, lanabagaw fana ka kan ka o le ladegi.

Kitabu konokow

Poli ta fori (1.1-7)

Kibaro Diman waajurikebaga ka kan ka tooro (1.8-2.13)

Kibaro Diman waajuri ka kan ka ke ni pagari ye (2.14-4.8)

Poli ta fori ni a ta kumalabanw (4.9-22)

Poli ta fori

¹ Ne Poli, ne min ye Yesu Kirisita ta ciraden ye ka kapa ni Ala sago ye, ani panamanya layiri koson, panamanya min be soro Yesu Kirisita ta jennogonya ra,

² Ne be nin sebe ci ne dence kanunin Timote ma; an Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema ni hina ni hera ke i ye.

Poli be Timote ja gbeleya baara ra

(Timote flanan 2.1-12; Efesikaw 1.3-7; Tesalonikikaw flanan 2.13-15)

³ Ne be Ala fo; ne be baara kera a ye ni jusukun gbenin ye i n'a fo ne bemaw k'a ke cogo min na. Su ni tere ni ne be Ala daari, ne be ne hakiri to i ra tuma bee.

⁴ Sabu i kasira cogo min na an faranto jogon na, ne hakiri belen be o ra. I logo be ne ra kosebe; ne b'a fe ka i ye tuun janko ka pagari.

⁵ Lanayasobe min be i fe, ne hakiri be o ra fana. I mamamuso Loyisi ni i bamuso Enisi le konna ka o lanaya soro; ne lanin b'a ra ko o lanaya be ele fana fe.

⁶ O koson ne ka ne boro la i kan ka Ala daari i ye minke, i ka ninyoro min soro ka bo Ala fe, i jija k'a to o tasma mananin ye to;

⁷ sabu Ala ka Nin min di an ma, o te an ke siranbagato ye; a be baraka le don an na, ani kanuya, ani hakiritigiya.

⁸ O koson i kana maroya ka seereya ke an Matigi ta ko ra; ne min fana be kaso ra a togo koson, i kana maroya ne ta ko ra. I ka kan ka tooro ni ne ye Kibaro Diman* koson, Ala ta sebagaya baraka ra.

⁹ Ale Ala ka an kisi, ka an wele janko an ye ke a yere ta mogo saninmanw ye. O ma ke an ta kewalew koson, a ka o ke a yere ta kolatigenin ni a ta neema le koson, o neema min dira an ma Yesu Kirisita ta jennogonya koson, k'a soro dunupa ma dan folo.

¹⁰ Sisan an Kisibaga* Yesu Kirisita nana o neema yira. A ka saya fanga cen; panamanya min be soro Kibaro Diman sababu ra, ani min be an ke fen sabari ye, a ka o ko bo kene kan.

¹¹ O Kibaro Diman waajuri le koson Ala ka ne ke waajurikebaga ye, ani ciraden*, ani karamogo.

¹² O le koson nin tɔɔrow bee be ne kan; nka o maroya te ne ra, sabu ne jigi be min kan, ne ka o lon. Ne lara a ra kosebe ko Ala ka min karifa ne ma, se be a ye ka o mara ne ye fo ka taga se dunupa labanlon ma.

¹³ Ayiwa, ne ka i karan kuma saninman minw na, o mara i konɔ ni lanaya ni kanuya ye Yesu Kirisita ta jennogonya ra, ka tagama ka kapa ni o ye.

¹⁴ Fennuman min karifara i ma, o mara Nin Saninman baraka ra, Nin Saninman min siginin be an konɔ.

¹⁵ I yere k'a lon ko lanabaga minw be Azi mara ra, olugu bee tagara ka ne to ne kelen na; Fijeli ni Erimojeni fana be o mogow ra.

¹⁶ Matigi ye kopuman ke Onezifori ta somogow ye kosebe, sabu a ka ne jusu saaroko caman ke; hali ka ne to kaso ra, sani a ye maroya o ra,

¹⁷ a nana Romu* minke, a ka ne yorɔpini le kosebe, fo ka taga ne ye.

¹⁸ Ala y'a to a ye Matigi ta pumanya soro dunupa labanlon na. A ka kopumanba minw ke ne ye Efesi, i yere ka o lon ka teme bee kan.

2

Kirisita ta baaradenpuman

¹ Ayiwa, ne dence Timote, neema min be an fe Yesu Kirisita ta jennogonya ra, i ta baraka soro o neema ra.

² I ka karan min soro ne fe seere caman pa na, o lase lanamogo dow ma, minw fana be se ka mogo werew karan a ra fana.

³ I ka kan ka tɔɔɔ ni ne ye fana i ko Yesu Kirisita ta kerekedenpuman.

⁴ Kerekeden si te son ka dunupafenw ko hami bla a yere ra, ni can ra a b'a fe ka a yere ko diya a kuntigi ye.

⁵ O cogo ra fana, mogo min be jɔgondanbori ke, o te se ka jala soro ni a ma a ke ka kapa ni a sariya ye.

⁶ Senkebaga min be sege ka baara ke, ale le ka kan ka kon ka a ninyoro soro siman na.

⁷ Ne be min fora i ye, i ye miiri o ra kosebe, sabu Matigi bena hakiri di i ma k'a bee faamu.

⁸ I hakiri to Yesu Kirisita ra, Dawuda mamaden, min kununa ka bo saya ra, ka kapa ni ne ta Kibaro Diman* waajuri ye.

⁹ O Kibaro Diman le koson o be ne tɔɔɔra, fo ka ne siri i ko kojugukebaga; nka Ala ta Kuma koni ma siri.

¹⁰ O le koson ne be fen bee sonmina Ala ta mogo panawolomaninw koson, janko olugu fana ye kisi Yesu Kirisita sababu ra, ka bonya banbari soro.

¹¹ Nin kuma ye can le ye ko:

«Ni an sara ni Yesu Kirisita ye,
an bena panamanya ni a ye fana.

¹² Ni an ka jija ka to lanaya ra,
an bena ke ni a ye a ta masaya ra.

Nka ni an ka ban a ra,

ale fana bɛna ban an na.

¹³ Ni anw ma kɛ kankelentigiw ye,
ale kɔni ye kankelentigi ye tuma bɛɛ;
sabu a tɛ se ka ban a yɛrɛ ra.»

Ala ta baaradenɗuman

(Timote fɔlɔ 1.3-7,18-20; Tite 1.10-16; 2.11-15; Piyɛri flanan 2.1-22)

¹⁴ I ka kan ka to ka mɔgow hakiri jigi nin kumaw le ra, k'a fɔ o ye k'a gbɛɛya kɔsɛbɛ Ala ja kɔrɔ, ko o kana to ka ɗɔgon darakan sɔsɔ, sabu o tɛ foyi ja; minw bɛ o kumaw lamɛn, a bɛ olugu le mako sa dɔrɔn.

¹⁵ I jija k'a to i ta baara ye diya Ala ye, ka kɛ baaraden ye min tɛ maroya a ta baara kɛnin kɔsɔn, nka a bɛ Ala ta kuma can waajuri kɛ ni terenninya ye.

¹⁶ I yɛrɛ mabɔ kumalakolonw na, minw tɛ bɛn ni lanaya ye; sabu mɔgo minw bɛ o kuma suguyaw fɔ, dɔ le bɛ fara olugu ta Alapasiranbariya kan.

¹⁷ O ta kumaw bɛ cɛnri kɛ i ko jorijugu min bɛ mɔgo farikolo cɛn. Imene ni Fileti ye o mɔgo dɔw le ye.

¹⁸ Olugu jɛngɛra ka can sira bla, k'a fɔ ko suw kununi kɛra ka ban; o ka dɔw ta lanaya cɛn ni o kuma ye.

¹⁹ Nka Ala yɛrɛ ka bon jusiginan min lɔ, o bɛ a nɔ ra; nin kumaw sɛbɛra a kan, ko: «Matigi ka a ta mɔgow lɔn.» Ani ko: «Mɔgo o mɔgo ye Matigi ta mɔgo ye, o tigi ye a sɛn bɔ terenbariya ra.»

²⁰ Fagamabonbaw kɔnɔ, i b'a sɔrɔ ko minan saninlamanw bɛ yi, ani minan warigberamanw; nka a yiriraman fana bɛ yi, ani a bɔgoramanw. Minan dɔw blara lonbaw ta baara kama, dɔw blara baara gbansanw kama.

²¹ Ayiwa, ni mɔgo min k'a yɛrɛ mabɔ kojugu ra, o tigi bɛ kɛ minan dawulaman ye, ka saninya, k'a Matigi mako ja, ka labɛn baaranɗuman suguya bɛɛ kama.

²² Ayiwa, Timote, bori kanbelenya ta jarabijuguw ja; minw bɛ Matigi bato ni jusukun gbɛnin ye, i ye fara olugu le kan, ka terenninya jini, ani lanaya, ani kanuya, ani hɛra.

²³ I kana i da don hakirintanyakumaw ra, ani kumalakolonw; sabu o laban bɛ na ni kɛrɛ le ye.

²⁴ K'a sɔrɔ Matigi ta baaraden man kan ka kɛrɛ kɛ. A ka kan ka kɛ mɔgoɗuman ye mɔgo bɛɛ le ma, ka se ka mɔgow karan, ani ka kogbɛlenw sɔnmɛna.

²⁵ Minw bɛ a ta kuma sɔsɔ, a ka kan ka olugu ladi ni jususuma ye, sabu a bɛ se ka kɛ ko Ala bɛna a to o ye nimisa, janko o ye yɛɛma ka can lɔn,

²⁶ ka hakiripuman sɔrɔ, ka o yɛrɛ bɔ Setana ta janw na; sabu Setana ka o mɔgow mina a ta jan na, janko o ye ale sago kɛ.

3

Dunupa labanwagati ta ko

¹ Ayiwa, Timote, nin kuma to i hakiri ra, k'a lɔn ko dunupa labantuma ta wagatiw bɛna gbɛɛya.

² Adamadenw bɛna kɛ nataɓaw ye, o bɛna wari kɛ o teri ye, o bɛna waso, ka o yɛrɛ bɔnya, ka Ala tɔgo cɛn, ka muruti o worobagaw ma, ka kɛ kopumanlɔnbariw ye, ani Alapasiranbariw,

³ ka kɛ mɔgo jusukungbɛlenw ye, mɔgo hinabariw, mɔgo tɔgɔcɛnbagaw, yɛrɛminabariw, mɔgojuguw, kopuman kɔninyabagaw,

⁴ janfamɔgow, mɔgo jusu farimanw, yɛrɛbɔnya mɔgow; o bɛna o diyanyakow kanu ka tɛmɛ Ala kan,

⁵ ka o yere ke Alapasiranbaga ye mogow na korɔ, k'a soro Alapasiran baraka ye min, ye o bena ban o ma. I yere mabo o mogow ra pewu!

⁶ O mogɔ dow bena don sow konɔ ka muso barakantan dow nege ni o ta karan ye ka o hakiri yeɛma; k'a soro o musow ka jurumun caman ke kakoro, jarabijugu suguya caman be o ra.

⁷ Tuma bee o musow b'a fo ko o be lonniyakura pinina, nka o te can lon ka ye.

⁸ Fɔɔfɔɔ Janesi ni Janberesi ka cira Musa soso cogo min na, o mogow be can soso o cogo le ra. O mogow hakiri cenna, o ta lanaya te se ka foyi na o ye.

⁹ Nka o ta kow tena taga na, sabu a laban, bee bena a lon ko hakirintanw lo, i ko Janesi ni Janberesi ta nana lon cogo min na.

Timote ka kan ka to Ala ta Kuma kan

(Korentikaw flanan 6.3-10; Piyeri flanan 1.19-21; Kewalew 20.28-31)

¹⁰ Ayiwa, Timote, ele koni ka ne ta karan lamɛn, i ka ne ta tagamacogo ladegi, i ka ne ta kolatigeninw lon, ani ne ta lanaya, ani ne ta mupuri, ani ne ta kanuya, ani ne ta jagbeɛya,

¹¹ ani ne ta toorow, ani ne ta segekow. Sege juman le ma la ne kan Antiyosi, ani Ikoniyoumu, ani Lisitiri? Tooro juman le be yi, ni ne ma min sonmina? Nka Matigi ka ne kisi ka bo o bee ra.

¹² Can ra, mogɔ minw bee b'a fe ka tagama Alapasiran na Yesu Kirisita ta jɛnɔgonya ra koni, o bena olugu bee tooro.

¹³ Nka mogɔjuguw ani nanbaramogow koni, olugu bena to ka taga na kojugu ra tuma bee; o be tow lafiri i ko olugu yere lafirinin lo cogo min na.

¹⁴ Ele koni, i karanna min na, ani i ta lanaya kun ye o min ye, i ye to o le kan; sabu i ka o karan soro mogɔ minw fe, i yere ka o tigiw lon.

¹⁵ Kabini i denmisenman i ka Kitabu saninmanw kumaw lon; o le be se ka i ke hakiritigi ye, hakiritigiya min be mogɔ bla kisiri sira kan, lanaya sababu ra Yesu Kirisita ta jɛnɔgonya ra. ¹⁶ Kitabu saninmanw kumaw bee bora Ala yere le ra, Nin Saninman* baraka ra. O koson nafa b'a ra janko ka mogɔ karan, ka mogɔ jaraki, ka mogɔ lateren, ka mogɔ koro terenninya ra,

¹⁷ janko Ala ta baaraden ye karan ka na, ka se ka baarapuman suguya bee kecogo lon.

4

Ala ta Kuma waajuri

¹ Ne b'a fo k'a gbeɛya i ma Ala koson, ani Yesu Kirisita koson, min bena kiti tige mogɔ panamanw, ani suw bee kan, ani a nako ni a ta Masaya* koson,

² ko i ye Ala ta Kuma waajuri ke, k'a fo, ka sinsin a kan wagati bee, wagatipumanw, ani wagatigbelɛnw na, ka mogow lateren, ka o jaraki, ka o ladi, ka o karan ni mupuriba ye.

³ Sabu wagati do bena se, mogow tena son ka karan terennin lamɛn tuun. O yere le bena karamogɔ caman pini o yere ye, ka kapa ni o yere diyanyakow ye, ka olugu ta kuma dimanw lamɛn, ka o toro ladiya ni o ye.

⁴ O bena o toro mabo can lamenni na, ka tugu fɔɔfɔɔ kumakorow le ko.

⁵ Nka ele koni, ele ye i yere minacogo lon ko bee ra, ka tooro sonmina, ka ke Kibaro Diman* fobagasobe ye, ka i ta baara bee ke ka na.

Poli ta kumalabanw

(Filipikaw 1.20-23; Matiyu 10.18-20)

⁶ Ne koni, ne kera ka ban i ko rezenji saraka; ne tagatuma surunyara ka ban.

⁷ Ne ka kerepuman ke, ne ka ne ta bori laban, ne tora lanaya ra.

⁸ Sisan, terenninya ta jala maranin be ne ye ka ban. Matigi, min ye kititigεbaga terennin ye, ale le bεna o di ne ma dunupa labanlon na. Nka a tεna a di ne kelen ma; minw ka a kanu ka a nalon makɔnɔ, a bεna a di olugu bεε ma.

⁹ I jija ka na ne fε yan joona.

¹⁰ Sabu Demasi tugura dunupa ta fεnw nege nɔ fε, ka taga ka ne kelen to yan; a tagara Tesaloniki. Keresansi tagara Galasi, Tite tagara Dalimasi.

¹¹ Luka kelenpe le tora ni ne ye yan. I nato, i ni Marika ye na jɔgɔn fε; ne mako b'a ra ka ne dεmε ne ta baaraw ra.

¹² Ne ka Tisiki ci ka taga Efesi.

¹³ Ne tun ka deregeba min to Torohasi, Karipusi fε yi, i nato i ye na ni o ye, ani kitabu; nka gbolokitabu ko le ka bon ne ma kosebe.

¹⁴ Numuce Alesandiri ka kojugu caman ke ne ra; nka Matigi le bεna a sara ka kapa ni a ta kewalew ye.

¹⁵ Ele fana ye i yere korosi a ra, sabu a ka an ta kumaw soso kosebe.

¹⁶ Ne tagakofolo kiti ra ka taga ne ta ko jafɔ, mogɔ si ma ne dεmε; bεε ka ne to ne kelen na. Nka Ala ye yafa o ma o ra.

¹⁷ Matigi yere le ka ne dεmε ka baraka don ne ra, janko ne ye Kibaro Diman* waajuri ke k'a gbeya, siya were mogow bεε y'a men. Ala ka ne bosi ka bo jara da ra.

¹⁸ Matigi bεna ne bosi mogow ta kewalejuguw bεε ma, ka ne kisi, ka ne ladon sankolo Masaya* ra. Bonya ye ale le ta ye wagati bεε, ani tuma bεε. Amina.

Pɔli ta fori

¹⁹ Ne be Pirisili ni Akila fo, ani Onezifori ta somogow.

²⁰ Erasitusi tora Korenti. Ne ka Torofime banabagato to Mile.

²¹ I jija ka na sani nenewagati ye se. Ebulusi be i fo, ani Pudensi, ani Linusi, ani Kolodiya. Balema tow bεε be i fo.

²² Matigi ye to i fε. Ala ye nεema aw bεε ye.

Poli ka letere min ci TITE ma Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Poli ka nin letere sebe Timote ta letere folo ko fe, k'a to Korenti. A ka Zenasi ni Apolosi le ci ka taga a di Tite ma (3.13). Tite tun ye Gereki le ye. A tun sonna Yesu ma Poli ta waajuri sababu le ra.

Poli tagara ni a ye ciradenw ta jogonyeba ra Zeruzalemu (Galasikaw 2.1-3). Wagati min Poli tun be Efesi, a ta tagama sabanan na, Tite tun k'a deme baara ra. Poli bora kaso ra Romu, k'a ta tagama naaninan damina minke, a tun tagara ni Tite ye o tagama ra. O ka Kibaro Diman waajuri ke Kereti; lanabaga dow tun sorora o yoro ra. Poli tagato a ka Tite to Kereti, janko a ye a janto o lanabagaw ra.

Nin letere konso an b'a ye ko Poli be Tite hakiri jigi ko lanabagaw ni o jamogow tagamacogo ka kan ka teren; o man kan ka ke mogow kewalejuguw ye. O ra, Tite tun ka kan ka Kereti lanabagaw ta jenkuruw laben, ka cekoroba dow panawoloma, minw ye mogosobew ye, ka olugu ke o jamogow ye.

Minw be jenge ka bo Kibaro Diman sira kan, a ka kan ka olugu jaraki, janko olugu kana na tow lafiri; ale yere ka kan ka teren, janko lanabagaw ye a ladegi. Lanabagaw bee ka kan ka tagama ka kapa ni a ta kuma ye, ka Ala sago ke; o le bena mogow karan ka teme hali o darakumaw yere kan.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1.1-4)

Lanabagaw ta jamogow tagamacogo (1.5-16)

Tite ka kan ka lanabagaw bee ladi (2.1-15)

Lanabagaw ka kan ka ben kelen ma, ka hera jini (3.1-11)

Poli ta kumalabanw ani a ta forikan (3.12-15)

Poli ta fori

(Piyeri flanan 1.1-4)

¹ Ne Poli, ne min ye Ala ta baarden ye, ani Yesu Kirisita ta ciraden*, Ala ka ne ci janko ne ye lanaya sira ni can sira yira a ta mogow panawolomaninw na, ka kapa ni Alapasiran ye,

² janko o ye panamanya banbari jigiya soro; Ala le ka o panamanya layiri ta an ye kabini dunupa ma dan folo, Ala min te faninya tige.

³ A ta wagati latigenin sera minke, a ka a ta kuma yira mogow ra waajuri sababu ra; o waajuri ko le karifara ne ma ka kapa ni an Kisibaga Ala yere kumakan ye.

⁴ Ayiwa, ne Poli be nin sebe ci ele Tite ma, ele min ye ne dence yere ye lanaya ra, lanaya kelen min be an bee fe. An Fa Ala ni an Kisibaga* Yesu Kirisita ye neema i ye, ka hera ke i ye.

Baara min dira Tite ma

(Timote folo 3.1-7; Piyeri folo 5.1-4)

⁵ Ayiwa, ne ka i to Kereti jamana ra, janko ko minw panabobari tora, i ye olugu panabo; i ye cekoroba dow sigi lanabagaw ta jenkuruw* kunna dugu bee kelen kelen na, i n'a fo ne k'a fo i ye cogo min na.

⁶ Jarakiyoro man kan ka soro o mogow si ra, o ka kan ka ke musokelentigiw ye; o denw ka kan ka ke lanamogow ye, minw man kan ka soro jatoya ra, walama ka ke mogow murutininw ye.

⁷ Lanabagaw ta jenkuru kōrosibaga ka kan ka kē mōgo jarakibari le ye, sabu Ala ta mōgow kōrosibaga lo. A kana kē wasobaga ye, walama mōgo jusuba, walama dōrōminbaga, walama mōgo fariman, walama mōgotōnōbaga.

⁸ A ka kan ka kē jatigijuman ye, ani kōnuman kanubaga, ani mōgo hakiriman, ani mōgo terennin, ani mōgo saninman, ani yereminabaga.

⁹ A ka kan ka nōrō Ala ta Kuma yere ra, i ko a karanna a ra cogo min na, janko a ye se ka mōgow karan ka o ladi ka kapa ni karan terennin ye, ani ka sōsōrikebagaw ta firiyōrō yira o ra.

¹⁰ Ne bē o fō, sabu mōgo murutininw ka ca Yahudiya lanabagaw yere le cē ra, ani kumakolonfobagaw, ani mōgolafiribagaw;

¹¹ i ka kan ka o mōgow da datugu le, sabu o bē gba kuturu dōw ta lanaya cēn; karan min ma daga, o bē mōgow karan o ra, wari kosōn.

¹² O kosōn o yere ta cira dō k'a fō o ma ko: «Keretikaw bē faninya tige tuma bēē; warajuguw lo, salibagatōw lo, minw kōnōbaraw tē fa ka ye.»

¹³ O seereya ye can ye. O kosōn i ka kan ka o jaraki kosebē janko o ta lanaya ye sabati.

¹⁴ O kana tugu Yahudiyaw ta fōlōfōlō kumakōrōw kō; minw banna can ma, o kana tugu olugu ta cifōninw kō.

¹⁵ Mōgo minw jusukun saninyanin lo, fēn bēē saninyanin lo olugu fē; nka minw jusukun lanōgonin lo, lanabariw, foyi ma saninya olugu fē; sabu o hakiri ni o jusukun lanōgonin lo.

¹⁶ O b'a fō o da ra ko o ka Ala lōn, nka o yere ta kēwalew b'a yira ko can tē. Ala bē o ta kēwalew kōninya; mōgo murutininw lo, o kosōn o tē se ka kēwalepuman kise kelen kē.

2

Tite ka kan ka mōgow bēē ladi

(Timote fōlō 2.9-15; Piyeri fōlō 2.18-20; 3.1-6; Efesikaw 6.5-8)

¹ Ayiwa, ele Tite kōni, min bē bēn ni karan terennin ye, i ye o le fō.

² A fō cēkōrōbaw ye ko o ye o yere minacogo lōn, o ye jamalō, ka kē mōgo hakirimanw ye, ka sabati lanaya ra, ani kanuya ni mupuri.

³ A fō musokōrōbaw ye ko olugu fana ye o tagamacogo saninya. O kana kē mōgo tōgōcēnbagaw ye, o kana o yere bla dōrōmin na; o ye kē ladibagapumanw ye,

⁴ ka muso denmisēnw karan, janko olugu ye o cēw ni o denw kanu,

⁵ ka kē hakirimanw ye, ka o yere mina, ka o ta sokōnōbaaraw kē ni jusupuman ye, ka o yere majigi o cēw ye, janko o ta kēwalew kana kē sababu ye k'a to mōgow ye Ala ta Kuma mafiyenya.

⁶ O kuma kelen fō kanbelenw fana ye, ko o ye kē hakirimanw ye ko bēē ra.

⁷ Ele yere fana ye kē kēwalepuman kēbaga ye, k'a to tōw ye i tagamacogo ladegi; mōgow karan ni jusukun gbēnin ye, ani sōbēya ye.

⁸ I ta kuma ye kē kuma barakaman ye, mōgo tē se ka min sōsō, janko an juguw ye maroya, o kana kumajugu si sōrō k'a fō an ma.

⁹ A fō baaradenw ye ko o ye o yere majigi o kuntigiw ye fēn bēē ra, ka o kuntigiw diyanyako kē; o kana o sōsō.

¹⁰ O kana foyi ta o fē; o ye o ta lanamōgōya yira wagati bēē, janko mōgow ye an Kisibaga Ala ta karan bonya.

Ala ta nēema yiracogo

(Efesikaw 2.1-10; Piyeri fōlō 1.10-21; 2.13-16; Yuhana fōlō 3.1-3)

¹¹ Ayiwa, Ala ta nēema yirara; adamaden bēē ta kisiri bē bō o nēema le ra.

¹² O nɛɛma baraka ra Ala bɛ an karan, ko an ye Alapasiranbariya dabla, ka ban dunupa negejuguw ma; ko an ye tagama ni hakiri ye sisan ta wagati ra, terenninya ni Alapasiran na,

¹³ sani k'a to an jigiya bɛ lonpuman min kan, o ye se; an ta Alaba min ye an Kisibaga* Yesu Kirisita ye, o ta nɔɔɔ yiralon lo.

¹⁴ Ale le ka a yere di ka sa an koson, janko ka an kunmabo kojuguw bɛɛ ma, ka an saninya ka an kɛ a yere ta mɔgow ye, janko an ye an yere cesiri ka kɛwalepuman kɛ tuma bɛɛ.

¹⁵ Ayiwa, i ka kan ka nin kumaw le fo, ka mɔgow ladi, ka o jaraki ka kapa ni i ta loyoro bonya bɛɛ ye. Mogo si kana jon i ra.

3

Lanabagaw tagamacogo

¹ Lanabagaw hakiri jigi a ra, ko o ka kan ka o yere majigi jamana namogow, ani a fangatigiw ye; o ye o kan mina ka laben ka kɛwalepuman kɛ tuma bɛɛ.

² O kana mogo si korofɔ; o ye kɛ heramogow ye, ani mogo sabariniw, ka o jusu suma mogo bɛɛ koro.

³ Sabu folofolo an fana tun ye hakirintanw le ye, ani Alakanminabariw, ani mogo lafiriniw; an tun kɛra nege suguya bɛɛ ta jonw le ye, ani jarabijugu bɛɛ; an tun bɛ tagama juguya ni pangboya ra; mogow tun bɛ an koninya, an yere gbansan tun bɛ pogon koninya.

⁴ Nka an Kisibaga Ala ta pumanya ni a ta kanuya yirara wagati min na adamadenw ta fan fɛ,

⁵ a ka an kisi, nka a ma kɛ an yere ta kɛwale terenninw koson, a kɛra a yere ta hina le koson, ani Nin Saninman* min ka an ko ka an kɛ danfenkuraw ye, ka panamanyakura di an ma.

⁶ Ala ka Nin Saninman lajigi an kan k'a caya, an Kisibaga* Yesu Kirisita sababu ra,

⁷ janko an ye jate mogo terenninw ye Ala na koro a ta nɛɛma baraka ra, ani an jigi bɛ panamanya banbari min kan, an ye o soro.

⁸ Ayiwa, nin kumaw ye can le ye. Ne b'a fɛ i y'a fo mogow ye k'a gbɛɛya o ma kosebɛ, janko minw lara Ala ra, olugu ye jija ka kɛwalepumanw kɛ. O le ka ji, mogow fana bɛ nafa soro o le ra.

⁹ Nka i kana i yere bla sosorikunntanw na, ani folofolomogow togow ta sosoriw, ani keremisenw, ani cira Musa ta sariya* ko sosoriw; nafa tɛ o ra, o tɛ foyi na.

¹⁰ Minw bɛ lanabagaw faran, ni i ka o mogo do ladi ka se fo sijaga fla, ni a ma son, i ye o tigi mabo i yere ra.

¹¹ Sabu sigiya t'a ra, o mogo suguya ka lanaya sira bla; a bɛ jurumun kɛ ka Ala ta kiti ben a yere kan.

Poli ta ladiri laban ni fori

(Korentikaw folo 16.20-24)

¹² Ni ne nana Aritemasi walama Tisiki ci i fɛ tuma min na, i ye i jija ka na ne kunben Nikopolisi, sabu ne k'a latige ko ne bɛna nenɛwagati kɛ o yoro le ra.

¹³ I janto sariya karamogo Zenasi ra, ani Apolosi, ka o demɛ o ta tagama ra, janko foyi kana dɛsɛ o fɛ.

¹⁴ An balemaw fana ka kan ka o yere degi kɛwalepumanke ra, janko ka dow mako na wagatigbelenw na; o man kan ka kɛ nacintanw ye.

¹⁵ Minw bɛɛ bɛ ni ne ye yan, olugu bɛɛ bɛ i fo. Minw bɛ an kanu lanaya sira ra, i ye olugu bɛɛ fo.

Ala ye nɛɛma aw bɛɛ ye!

Poli ka letere min ci FILEMON ma Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Poli ka nin letere ni Kolosikaw ta letere sebe k'a to kaso ra Romu. Onezimu ni Tisiki le tagara ni o letere fla ye.

A ka nin letere sebe k'a ci Filemon le ma.

Filemon tun ye Kolosi dugu lanabaga do ye, min tun ka loyoroaba ta Ala ta baara ra. Baaraden do tun be Filemon fe, min togo tun ye ko Onezimu. Onezimu tun ka Filemon borofen do ta, ka bori ka taga fo Romu, sabu a tun be se ka faga o ko koson. Ka Onezimu to Romu, Poli ka Kibaro Diman fo a ye, a sonna Ala ta kuma ma. O koson Poli be nin letere sebe k'a ci a matigice Filemon ma, k'a jini a fe ko a ye yafa Onezimu ma, ka son k'a ta baara ra tuun, a kana a ta kewale juru sara a ra. A ka kan k'a mina i ko a balema, a kana ke tuun i ko jon. Poli be o kumaw le fo Filemon ye, k'a gbeleya kosebe.

Nin letere ka surun, sabu sura kelen doron lo, nka a nafa ka bon. A b'a yira an na ko Ala te mogo bo mogo ra. Ala be baaraden, walama jon kisi cogo min na, a be a matigice fana kisi o cogo kelen le ra. A b'a yira an na fana ko lanabagaw ka kan ka yafa jogon ma, ka jogon kanu, hali ni do ka kojugu ke do ra.

Kitabu konokow

Poli be Filemon ni a jennogonw fo (1-3)

Poli be baraka la Ala ye Filemon koson (4-7)

Poli be Filemon daari Onezimu koson (8-22)

Poli ta kumalaban (23-25)

Poli ta fori

(Timote flanan 1.1-5; Yuhana sabanan 2,6)

¹ Ne Poli, ne min kera kasoden ye Yesu Kirisita togo koson, ne ni an balemace Timote, anw be nin sebe ci Filemon ma, an baarakejon kanunin,

² ani an balemamuso Afiya, ani an jennogon Arisipi, min ye an demebaga ye an ta kere ra, ani lanabaga minw be lajen ele Filemon yere ta so konon.

³ An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

Filemon ta kanuya ni a ta lanaya

⁴ Ne balemace Filemon, tuma o tuma ni ne be Ala daari, ne be baraka la a ye ele ta ko ra.

⁵ Sabu i lanin be Matigi Yesu ra cogo min na, ani i ka Ala ta mogo saninmanw mina ni kanuya min ye, o kibaroya bee sera ne ma yan.

⁶ O koson ne be Ala daarira i ye, janko i be jennogonya min na lanaya ra ni an ye, do belen ye fara o kan; o fana ye ke sababu ye k'a to an ka fenpuman minw soro Yesu Kirisita fe, i ye o lon ka na.

⁷ Ne balemace Filemon, i ta kanuya ko koni ka ne jusu diya, ka ne jusu saaro kosebe; sabu i ka Ala ta mogo saninmanw jusu saaro.

Poli be Filemon daari Onezimu ta ko ra (Kolosikaw 4.7-9; Korantikaw folo 13.4-7)

⁸ O koson, ne balemace, ne tun be se ka i jagboya Kirisita* togo koson, ka i ta koketa yira i ra;

⁹ nka ne k'a ye ko a ka fisa ne ye i daari le kanuya koson. Ne Poli, ne kera cekoroaba ye, nka ka fara o kan tuun, ne blara kaso ra Yesu Kirisita togo koson.

¹⁰ Ne be i daarira ne dence Onezimu* ta ko le ra, ne kera min fa ye kasobon kono yan.

¹¹ Ne k'a lon ko wagati temenin, a ma ko ja i ye, nka sisan ele o, ne o, a bena ko ja an fla bee ye.

¹² Ne be a kosegi i ma tuun, ale min kera i n'a fo ne yere farisogo do.

¹³ Ne koni tun b'a fe a ye to ne koro yan, janko ka ne to negejorokow ra kaso ra yan Kibaro Diman* koson, a ye baara dow ke ne ye ele yere no ra.

¹⁴ Nka ne tun t'a fe ka foyi si ke, ni min ma ben i ma, janko i bena kopuman min ke ne ye, o kana ke jagboya ye, nka a ye ke i yere sago ye.

¹⁵ I b'a soro ko i ni Onezimu faranna jogon na wagati donin le, janko a ye seko i ma ka to ni i ye tuma bee.

¹⁶ A kana ke jon ye tuun, nka a ye fisaya ni jon ye, ka ke i ko i balema kanunin; a ko ka gbelen ne ma, nka a ko belen ka kan ka gbelya ele ma ka teme ne ta kan; sabu aw fla bee bena ke jogon fe Matigi ta jengonya ra.

¹⁷ Ayiwa, ni i koni be ne jate i teri ye, o tuma Onezimu mina ka ja i n'a fo i tun bena ne yere mina cogo min na.

¹⁸ Ni a kera ko a ka fen do cen i fe, walama ni i ta juru le b'a ra, ne le bena o juru sara i ye.

¹⁹ Ne Poli be nin sebe ni ne yere boro ye, ko ne bena o juru bee sara i ye. Ne yere ta juru min be ele ra, ne tena o fo, nka o koro ye ko ele yere kuturu bee ye ne ta le ye!

²⁰ Ne balemace, ne be i daari ko i ye nin kopuman kelen ke ne ye Matigi koson; sabari ka ne jusu suma Kirisita* ta jengonya koson.

²¹ Ne lara a ra ko ne ka min daari i fe, ko i bena o ke, o le koson ne ka nin sebe ci i ma, sabu ne k'a lon ko i bena min ke, o bena teme ne ta fota yere kan.

²² Ayiwa, ne b'a fe i ye bon do laben ne ye, sabu ne jigi b'a kan ko o bena ne labla aw ye lon do, aw ta daariri baraka ra.

Fori laban

²³ Ne kasodenjogon Epafirasi, min be kaso ra Yesu Kirisita togo koson, ale be i fo.

²⁴ Ne baarakejogon tow, Marika, ani Sitariki, ani Demasi, ani Luka, olugu fana be i fo.

²⁵ An Matigi Yesu Kirisita ye nema aw ye.

* **1:10 1.10** Onezimu togo koro ye ko: mogo paciman.

Lɛtɛrɛ min cira HEBURUW ma Kitabu faamucogo

Nin lɛtɛrɛ sɛbɛbaga ma lɔn. Dɔw tun b'a miiri ko a sɛbɛbaga ye Apolɔsi ye, walama Barinabasi, walama Pɔli, nka olugu si tɔgɔ ma fɔ kitabu kɔnɔ.

Nin kitabu nafa ka bon kɔsɛbɛ. Lanabaga minw tun ka Yahudiyaw ta sariyaw ni o ta landaw ɲalɔn, a sɛbɛra olugu le ye, walama Yahudiya lanabaga dɔw. A sɛbɛbaga b'a fɛ k'a yira ko Layirikɔrɔ ta kumaw ni a ta tagamasiyenw bɛɛ dafara Yesu Kirisita ta saya saraka sababu ra. O kɔsɔn lanabagaw ka kan ka jija ka to lanaya ra. O man kan ka o ta kisiri ko kɛ borokɔfɛfɛn ye.

O ra, nin kitabu sɛgɛbaga b'a yira ko Yesu ta nɔɔrɔ ka bon ni mɛlɛkɛw ta ye, ko Yesu ka bon ni cira Musa ye, ale min tun ye Ala ta ciraba ye, min ka Izirayɛlimɔgɔw labɔ Misiran ɲɔnya ra, ka taga ni o ye o ta jamana ra.

Yesu ye Ala ta sarakalasebagaw kuntigi ye, min ni sarakalasebaga tɔw tɛ kelen ye. Ale ta sarakalasebagaya tɛ ban ka ye, sabu a ɲanaman lo wagati bɛɛ. Ale yɛrɛ le kɛra saraka ye, k'a jori kɛ ka jurumunw yafa. Ale kelen ta saraka blara saraka tɔw bɛɛ nɔ ra.

Kitabu sura 11 ni 12 ra, sɛbɛrikɛbaga bɛ mɔgɔ caman tɔgɔ fɔ, minw tun ka o jigi la Ala kan, ka la Ala ra, ka baara kɛ a ye. Bi lanabagaw fana ka kan ka o mɔgɔw ta tagamacogo ladegi, ka o ɲa lɔ Matigi Yesu kelenpe ra, ka tugu a nɔ fɛ (12.2).

Kitabu kɔnɔkɔw

Yesu ye Ala ta cirayakumaw bɛɛ dafabaga ye (1.1-3)

Yesu kɔrɔtara ka tɛmɛ mɛlɛkɛw ni cira tɔw bɛɛ kan (1.4-4.13)

Yesu ye sarakalasebagaw kuntigi dafanin ye (4.14-7.28)

Yesu ye layirikura sigibaga ye (8.1-9.22)

Yesu ye saraka dafanin ye (9.23-10.39)

Mɔgɔ minw lara Ala ra (11-12)

Lanabaga tagamacogo (13.1-19)

Daariri ni forikan (13.20-25)

Ala kumana Kirisita baraka le ra

(Yuhana 1.1-3; Kɔlɔsikaw 1.15-17; Heburuw 10.12-14; Filipikaw 2.6-11)

¹ Ayiwa, fɔlɔfɔlɔ, Ala kumana an bɛmaw fɛ ciraw sababu ra tuma caman na, ani cogo caman na.

² Nka nin wagati labanw na, Den min bɔra Ala ra*, a kumana an fɛ o le sababu ra. Ala ka ale le sigi k'a kɛ fɛn bɛɛ tigi ye; a ka dunuɲa dan ale le baraka ra fana.

³ Ala ta nɔɔrɔ bɛ ale le ra; a cogoya ni Ala cogoya ye kelen ye. A ta kuma barakaman le ka dunuɲa fɛn bɛɛ mina ka lɔ. A ka mɔgɔw saninya ka bɔ o ta jurumunw na minke, a tagara sigi sankolo ra Sɛbɛetigi Ala kininboroyanfan fɛ.

Kirisita ka bon ni mɛlɛkɛw ye

⁴ Den min bɔra Ala ra*, o bɛ mɛlɛkɛw kunna, fɔ Ala ka tɔgɔ di a ma, tɔgɔ min ka bon ni mɛlɛkɛw ta ye pewu!

⁵ Ala m'a fɔ a ta mɛlɛkɛw si ma ka ye ko:

«Den min bɔra ne ra, ele lo;

ne kɛra i Fa ye bi.»

A fana m'a fɔ ka ye mɛlɛkɛ si ta ko ra, ko:

«Ne bɛna kɛ a Fa ye,

a bena ke ne Dence ye.»

⁶ Nka Den min bora Ala ra, o min ye fen bee kuntigi ye, wagati min na Ala ka o ci dunupa ra, Ala ko:

«Melekew bee ye a bato.»

⁷ A k'a fo melekew ta ko ra, ko:

«A be a ta melekew ke fono ye,
k'a ta baaradenw ke tasumamanaw ye.»

⁸ Nka Den min bora Ala ra, a k'a fo o ta ko ra, ko:

«E, Ala, i ta masaya be to a no ra wagati bee;
i ta masacebere ye terenninyabere le ye.

⁹ I be terenninya kanu, i be kojugu koninya;
o le koson Ala, i ta Ala koni ka i janawoloma
ka pagarituru ke i kun na, ka i fisaya i tonogonw ye.»

¹⁰ A k'a fo tuun ko:

«Matigi, ele le ka dugukolo dan kabini a damina ra,
i yere boro ka sankolo dan.

¹¹ O fenw bee bena teme, nka ele koni be to i no ra;
o bee bena koru i ko fani be koru cogo min na.

¹² I bena o kuru i ko mogu be deregeba kuru cogo min na;
o bena yelema i ko mogu be fani donta yelema cogo min na.
Nka ele koni, ele be to i cogo ra,
ele ta sandaw te ban ka ye.»

¹³ Ayiwa, Ala k'a fo meleke juman le ye ka ye, ko:

«I sigi ne kininboroyanfan fe,
fo ne ye i juguw mina ka o bla i sen koru?»

¹⁴ Melekew ye mun le ye? O bee ye ninw le ye; ciradenw lo, minw be baara ke Ala ye. Mogu minw ka kan ka kisi, Ala be melekew ci ka taga olugu deme fana.

2

Ala ta kisiriba

¹ Ayiwa, o koson an ka kuma minw men, an ka kan ka an janto o ra kosebe, janko an kana na sira bla ka taga an kun fe.

² Melekew tun ka kuma min fo an bemaw ye, o kera can ye; mogu o mogu ka sariya cen, ka ban ka Ala kan mina, Ala ka olugu bee sara ka kapa ni o ta kewalew ye.

³ Ayiwa, anw fana bena bosu cogo di, ni an ka nin kisiriba ke borokofefen ye? Matigi yere le konna ka o kisiri ko fo; o ko, minw ka a lamen, olugu k'a fo an ye k'a gbeya.

⁴ Ala yere ka baraka don o ta seereya ra ni tagamasiyenw ye, ani kobaw, ani kabako suguya caman, ani ka Nin Saninman* ta sebayaw di o ma fana ka kapa ni a yere sago ye.

Mogu be kisi Kirisita le baraka ra

⁵ Ayiwa, an be dunupakura nata min ko fora, Ala ma o kuntigiya di melekew le ma.

⁶ Nka mogu do ka nin seereya ke Kitabu yoro do ra, ko:

«Ala, mogu ye mun ye, k'a fo ko i be i hakiri to a ra?
Adamaden ye mun ye, k'a fo ko i be i janto a ra?

⁷ I k'a dogoya melekew ye wagati donin;
i ka noro ni bonya masafugula don a kun na,

1:5 1.5 Nin kuma fora Zaburu 2.7; Samawilu flanan 7.14; Kibaroyaw folo 17.13. **1:6 1.6** Nin kuma fora Sariya 32.43. **1:7 1.7** Nin kuma fora Zaburu 104.4. **1:9 1.8-9** Nin kuma fora Zaburu 45.7-8. **1:12 1.10-12** Nin kuma fora Zaburu 102.26-28. **1:13 1.13** Nin kuma fora Zaburu 110.1.

⁸ ka fɛn bɛɛ bla a sen jukɔɔ.»

Ni a fɔra ko Ala ka a sigi fɛn bɛɛ kunna, o kɔɔ ye ko fɛn si tɛ yi ni a tɛ min kunna. O bɛɛ n'a ta, an b'a ye ko se ma di a ma fɔlɔ ko a ye sigi fɛn bɛɛ kunna.

⁹ Nka sisan an b'a ye ko Ala ka Yesu min dɔɔya ka tɛmɛ mɛlɛkɛw kan ka wagati dɔɔnin kɛ, sisan Ala ka nɔɔɔ ni bonya masafugula di o ma, a ta tɔɔɔ ni a ta saya kosɔn; o cogo ra, Ala ta nɛɛma sababu ra, a sara mɔɔw bɛɛ le nɔ ra.

¹⁰ Ayiwa, can ra, fɛn bɛɛ danna Ala min sababu ra, ani Ala min kosɔn, ale tun b'a fɛ ka mɔɔ caman ladon a ta nɔɔɔ ra; o kosɔn a bɛnna a ma ka Yesu ta bonya dafa a ta tɔɔɔw sababu ra, ale min ye mɔɔw ta kisiri tigi ye.

¹¹ Yesu min bɛ mɔɔw saninya ka o bɔ jurumun na, ale ni o mɔɔw saninyaninw bɛɛ ta Fa ye Ala kelen le ye. O le kosɔn a tɛ a yɛɛ fisaya o ma; a bɛ o wele ko a balemaw.

¹² A ko:

«Ala, ne bɛna i tɔɔ fɔ ne balemaw ye,
ne bɛna i tando ni dɔnkiriw ye i ta jama bɛɛ lajɛnninw cɛ ra.»

¹³ A ko fana tuun, ko:

«Ne bɛna ne jigi la Ala kan.»

A ko tuun, ko:

«Ne flɛ nin ye, ne ni Ala ka den minw di ne ma.»

¹⁴ Ayiwa, Yesu ka o mɔɔ minw kisi, i n'a fɔ olugu ye adamadenw le ye, o kosɔn Yesu fana kɛra adamaden ye. A ka o kɛ janko a ta saya baraka ra, saya fanga bɛ Setana min boro, a ye o Setana ta fanga cɛn;

¹⁵ janko minw tun bɛ Setana ta jɔnya ra o si bɛɛ ra, saya nasiran kosɔn, a ye olugu kunmabɔ.

¹⁶ Can ra, Yesu ma na ka na mɛlɛkɛw le dɛmɛ; a nana Iburahima ta denw le dɛmɛ.

¹⁷ O le kosɔn jagboya lo, a tun ye kɛ adamaden ye cogo bɛɛ ra, ka kɛ sarakalasebaga* kankelentigi ye, min bɛ hina mɔɔw ra, ka baara kɛ Ala ye janko ka mɔɔw ta jurumunw kafari.

¹⁸ Ayiwa, i n'a fɔ ale yɛɛ tɔɔɔra kɔɔbɔri kosɔn, o kosɔn minw bɛ kɔɔbɔ, a bɛ se ka olugu dɛmɛ.

3

Kirisita ka bon ni cira Musa ye (Matiyu 21.33-38)

¹ O le kosɔn, ne balema saninmanw, Ala ka aw minw wele, ne b'a fɛ ko aw ye miiri Yesu le ma; ale le ye Ala ta ciraden ye, ani a ta sarakalasebagaw kuntigiba*, an ta lanaya ko ra.

² Yesu kɛra kankelentigi ye Ala ja kɔɔ, Ala min k'a sigi a ta baara ra, i n'a fɔ cira Musa tun kɛra kankelentigi ye Ala ta so bɛɛ kɔɔ cogo min na.

³ Nka Yesu ka kan ni bonyaba ye ka tɛmɛ cira Musa kan pewu; sabu bonlobaga bɛ bonya sɔɔ ka tɛmɛ bon yɛɛ kan.

⁴ Bon o bon, mɔɔ le k'a lo; nka min ka fɛn bɛɛ lajɛnnin lo, o ye Ala le ye.

⁵ Cira Musa kɔni tun ye baarden le ye, min k'a ta baara kɛ ni kankelentigiya ye Ala ta so bɛɛ kɔɔ. Ala tun bɛ kuma minw fɔ, a ta baara tun ye ka o seereya le kɛ.

⁶ Nka Kirisita* kɛra kankelentigi ye i ko Dence min sigira Ala ta so kɔɔ ka kɛ fɛn bɛɛ kunna. Sisan anw le ye o so ye; nka an bɛ an yɛɛ bonyara lanaya ni jigiya min kosɔn, fɔ an ye jija ka to o kan ka taga se a laban ma.

Nɛɛkiriyoɔ min labɛnna Ala ta mɔɔw ye

⁷ O koson, i n'a fo Nin Saninman* k'a fo cogo min na, ko:

«Ni aw be Ala kumakan men bi,

⁸ aw kana aw jusukun gbeleya

i n'a fo aw bemaw murutira Ala kama
kongokolon konɔ cogo min na, ko o be Ala korɔɔ.

⁹ O yoro le ra aw bemaw ko o be ne Ala korɔɔ,
k'a soro o ka ne ta kokeninw bee ye ka se fo san binaani.

¹⁰ O koson ne dimina o wagati mogow korɔ;
ne ko: «O yere ta miiriyaw le be o lafiri tuma bee;
ne b'a fe o ye sira min ta, o te o lon.»

¹¹ O koson ne dimikojugu fe, ne karira ko:
«O tena don ne ta nenekiriyoro ra fiyewu!» »

¹² Ne balemaw, aw ye aw yere korosi, mogo si kana soro aw ra, jusujugu ni
lanabarijusu be min na, fo ka ban ka Ala panaman kan mina.

¹³ Nka Ala ka «bi» min ko fo, ka aw to o ra, aw ye jagon ladi lon o lon, janko
jurumun kana ke sababu ye ka aw lafiri ka aw jusukun gbeleya.

¹⁴ An kera Kirisita* ta jengogonw le ye, nka an ka a damina ni jigiya min ye, fo an
sinsinnin ye to o kan ka taga se a laban ma.

¹⁵ A sebera Kitabu konɔ, ko:
«Ni aw be Ala kumakan men bi,
aw kana aw jusukun gbeleya,
i n'a fo an bemaw murutira cogo min na.»

¹⁶ Ayiwa, jontigiw le ka Ala kumakan men ka muruti? Cira Musa bora ni minw ye
Misiran jamana ra, yala olugu te wa?

¹⁷ Ala dimina jontigiw le korɔ fo san binaani? Minw ka jurumun ke, ka sa
kongokolon konɔ, yala olugu te wa?

¹⁸ Ala karira ko jontigiw le tena don a ta nenekiriyoro ra? Yala minw murutira a
kama, olugu te wa?

¹⁹ O cogo ra, an b'a ye ko o ta lanabariya le koson o ma se ka don o jamana ra.

4

¹ Ayiwa, Ala ka layiri min ta ko an bena taga don ale ta nenekiriyoro ra, i n'a fo o
layiri belen be a no ra, o ra an ye an yere korosi, janko aw si kana na dese ka to ko.

² Kibaro Diman* waajuri kera an ye, i n'a fo a kera an bemaw ye cogo min na. Nka
o ka o kuma min men, o ma foyi ja o ye; sabu minw k'a men, olugu m'a mina ni
lanaya ye.

³ Nka anw minw lara Yesu ra, anw bena don o nenekiriyoro ra, i n'a fo Ala k'a fo
cogo min na, ko:

«Ne dimikojugu fe, ne karira ko:
O tena don ne ta nenekiriyoro ra fiyewu.»

Ala ka o kumaw fo k'a soro a tun ka fen bee dan ka ban kabini dunupa dantuma na;

⁴ sabu a fora Kitabu yoro do ra tere wolonfla ko ra, ko: «Tere wolonflanan, Ala
nenekirira a ta baara bee ra.»

⁵ O yoro kelen na Ala ko tuun, ko:
«Ne ka jamana min layiri ta o ye,
o tena don ne ta nenekiriyoro ra fiyewu.»

⁶ Ayiwa, minw tun konna ka o Kibaro Diman lamen, olugu ta lanabariya koson, o ma
don o jamana ra ka nenekiri. Nka o bee n'a ta, do werew belen be se ka don o yoro
ra.

⁷ O le koson Ala ka lon do were sigi tuun; o ye «bi» ye. Wagatijan temenin ko a ka o kuma don Dawuda da ra. A tun konna ka o kuma fo; o kuma fle nin ye, ko:

«Ni aw be Ala kumakan men bi,
aw kana aw jusukun gbeleya.»

⁸ Ayiwa, ni Yosuwe tun sera ka Izirayelimogow ladon o nenekiriyoro ra, Ala tun tena lon were ko fo tuun o ko fe.

⁹ O koson Ala ka a ta baara ke, ka nenekiri a tere wolonflanan na cogo min na, o nenekiri jogon be Ala ta mogow na.

¹⁰ Ni mogow min ka don Ala ta nenekiriyoro ra, o tigi be nenekiri a ta baaraw ra, i n'a fo Ala nenekirira a ta baaraw ra cogo min na.

¹¹ O koson an ye jija ka don o nenekiriyoro ra, janko mogow si kana to ko fe i n'a fo Alakanminabari dow k'a ke cogo min na.

¹² Sabu Ala ta Kuma be panamanya di, baraka b'a ra. A da ka di ka teme muru da fla kan. A be mogow sogow fo ka se mogow jusukun ni a nin dan ma, ka se kolo tugudaw ni sonbe ma. A be mogow ta miiriyaw ni a jusukunnakow bee segesege k'a lon.

¹³ Danfen si te yi min dogonin lo Ala ja koro. Fen bee be a ja koro kene kan, fen si dogonin te a ma; an bena taga lo ale Ala min ja koro, janko an bee ye an ta fo.

Yesu ye sarakalasebagaw kuntigiba ye

¹⁴ Ayiwa, i n'a fo sarakalasebagaw kuntigiba* be an fe, min yelera ka taga fo sankolo kononoyoro ra, min ye Yesu ye, Den min bora Ala ra, o tuma an ko an be lanaya min na, an ye jija ka to o kan.

¹⁵ Sarakalasebagaw kuntigiba min te se ka hina an na ka an deme an ta barakantanyaw ra, an ta sarakalasebaga te o jogonna ye. Nka ale fana korobora cogo bee ra i n'a fo anw, nka a ma jurumun si ke.

¹⁶ O ra, an kana siran; an ja siginin ye madon neema tigi Ala ta masasiginan na, janko a ye makari an na, ka neema an ye, ka an deme wagati bennin na.

5

¹ Ayiwa, sarakalasebagaw kuntigibaw* bee panawolomara ka bo mogow le ce ra; a sigira mogow koson, ka kow panabo o ni Ala ce. A be siman sarakaw ni began sarakaw lase Ala ma mogow ta jurumunw koson.

² A be se ka hina mogow kolonbariw ni mogow lafirininw na, sabu ale fana ye barakantan ye i n'a fo o mogow.

³ O koson a ka kan ka saraka do bo a yere ta jurumunw koson, i n'a fo a b'a bo mogow tow ta jurumunw koson cogo min na.

⁴ Ayiwa, mogow si te se ka o bonya ta k'a la a yere kan; Ala le be mogow wele a kama, i n'a fo a ka Haruna wele cogo min na.

⁵ O cogo ra, Kirisita* fana ma sarakalasebagaya ta kuntigibaya bonya la a yere kan a yere ma; nka Ala le ka a ke a ye, k'a fo a ma ko:

«Den min bora ne ra, ele lo;
ne kera i Fa ye bi.»

⁶ Ala k'a fo yoro were ra fana, ko:

«Ele le ye sarakalasebaga ye wagati bee,
i n'a fo Melikisedeki tun be cogo min na.»

⁷ Wagati min Yesu tun be dunupa ra yan, a tun k'a lon ko se be Ala ye ka ale kisi saya ma; a ka Ala daari, k'a daari kosebe ni kanba ye, fo ka kasi. Ala ka a ta daariri lamen a ta Alapasiran koson.

⁸ Nka hali k'a soro a bora Ala ra, o bee n'a ta, a ka Ala kan mina, ka tooro.

⁹ Ala k'a ta kow bee dafa tuma min na, minw be a kan mina, a kera olugu ta kisiri tigi ye, kisiri banbari.

¹⁰ Ala ka a latige k'a ke sarakalasebagaw kuntigiba ye, i n'a fo Melikisedeki tun kera a ye cogo min na.

Lanabaga barakantanw

¹¹ Ayiwa, fen caman be an fe k'a fo aw ye nin ko ra, nka o kow jafɔ ka gbelen, sabu aw ta faamuri ka sumaya.

¹² Nɔgontumasi aw tun ka kan ka ke karamogow le ye; nka hali bi o belen be aw karanna Ala ta Kuma damina le ra kura ye tuun. Hali bi aw mako be nono le ra, aw te se ka domuni gbiriman domu.

¹³ K'a soro mogo min be nono doron ke a ta baro ye, o tigi ye denpenin le ye, a te ko terennin lon ka bo ko terenbari ra.

¹⁴ Nka domuni gbiriman ye mogokorobaw ta le ye; olugu ka o yere degi, ka ko lon, ka kopuman ni kojugu lon ka bo jogan na.

6

¹ O le koson, Kirisita* ta karan be damina ko minw na, an kana to o kan hali bi; an ye taga ja lanaya ra, ka ke i ko mogokorobaw. An man kan ka kosegi karan damina kan tuun, i n'a fo mogo ka kan ka nimisa cogo min ka kewale jacinanw dabra, ka la Ala ra,

² ani batizeri ta karan, ani boro be la mogow kan cogo min na, ani suw kunuko, ani Ala ta kiti banbari.

³ Ayiwa, an ye o kow to yi ka taga ja! An bena o le ke, ni Ala sonna.

⁴ Ayiwa, Ala ta yeelen yirara minw na ka ye, minw ka Ala ta neema nene ka ye, ka do soro Nin Saninman* na,

⁵ ka Ala ta Kuma diya nene ka ye, ka wagati nata ta sebayaw lon,

⁶ ayiwa, o bee n'a ta, ni o mogow benna, olugu koni te se ka nimisa kokura tuun fiyewu; sabu Den min bora Ala ra*, a be i n'a fo o be o le gbengbenna yiri ra tuun kokura, k'a lamaroya kene kan bee ja na.

⁷ Ayiwa, ni sanji ka ben sijagako caman dugukolo min kan, ni o dugukolo siman ka ja, ka ke senkebaga sago ye, o dugukolo be Ala ta baraka soro.

⁸ Nka ni naniw, ani binjuguw doron le falenna a ra, a te foyi ja; a tena meen o yoro be danga, ani a laban tasuma b'a jeni.

⁹ O bee n'a ta, an balema kanuninw, hali ni an be nin kumaw fo, an jigi siginin lo aw ta ko ra; an k'a lon ko aw be sirapuman le kan, min ye kisiri sira ye.

¹⁰ Sabu Ala te pumanlonbari ye k'a fo ko a be jina aw ta baara ko, ani aw ka balemaw kanu cogo min na a togo koson, ani aw ka Ala ta mogo saninmanw deme cogo min na, ani aw be o demena cogo min na fana hali bi.

¹¹ Nka min ka di an ye, o ye ko aw bee kelen kelen ye jija ka se fo a laban ma, janko aw jigi be min kan, aw ye o soro.

¹² An t'a fe aw ye ke salibatow ye. Ala ka fen minw layiri ta, mogo minw be jija ka o soro o ta lanaya ni o ta mupuri baraka ra, aw ye olugu le ladegi.

Ala ka layiri min ta

¹³ Ala ka layiri ta Iburahima ye tuma min na, a tun te se ka kari togo were ra, min ka bon ni ale Ala yere togo ye minke, a karira a yere togo le ra.

¹⁴ A ko Iburahima ma ko: «Sigiya t'a ra, ne bena baraka don i ra, ka i ta duruja caya kosebe.»

¹⁵ Ayiwa, Iburahima mupuna ka Ala makono minke, o cogo le ra, Ala tun ka min layiri ta a ye, a ka o soro.

¹⁶ Ni mɔgɔw bɛ kari, fɛn min ka bon ni olugu yɛrɛ ye, o bɛ kari o le ra; o kariri ye sarati le ye k'a yira ko o ta kuma ye can ye, ani ka sɔsɔri bɛɛ ban pewu.

¹⁷ O cogo ra, minw tun ka kan ka o layirinuman sɔrɔ, Ala tun b'a fɛ k'a yira olugu ra le k'a gbɛya ko ale tɛ a ta kolatigeninw yɛlɛma fiyewu; o kosɔn a karira ka fara layiri kan.

¹⁸ O fɛn fla tɛ se ka yɛlɛma fiyewu. Ala ka layiri min ta, ani ka kari ka fara a kan, a tɛ se ka faninya tigɛ o ko ra. An minw ka karifayɔrɔ sɔrɔ Ala kɔrɔ, nin kumaw bɛ an ja gbɛlɛya le kosɛbɛ, janko Ala ka layiri min ta an ye, an ye an jigiya to o kan.

¹⁹ O jigiya bɛ an nin mara, i ko nɛgɛ gbiriman min bɛ kurunba lalɔ; jigisɔbɛ lo, ani jigi barakaman. O le bɛ yɔrɔ saninman* ta boncɛtigɛfani dayɛlɛ an ye, ka an ladon fɔ yɔrɔ saninmanba kɔnɔ.

²⁰ Yesu konna ka don an ja o yɔrɔ ra an ta jurumunw kosɔn. A kɛra sarakalasebagaw kuntigiba* ye i n'a fɔ Mɛlikisedɛki tun kɛra a ye cogo min na; a bɛna to o kuntigiya ra wagati bɛɛ.

7

Mɛlikisedɛki ta sarakalasebagaya

¹ Ayiwa, o Mɛlikisedɛki tun ye Salemu dugu masacɛ le ye, ani Ala Kɔrɔtaninba ta sarakalasebaga*. O wagati ra Iburahima tun tagara masa dɔw kɛrɛ, ka se sɔrɔ o kan; Iburahima kɔsegito, Mɛlikisedɛki tagara a kunbɛn ka dugawu kɛ a ye.

² Iburahima ka a borofɛnw bɛɛ yaga bɔ ka o di Mɛlikisedɛki ma. Mɛlikisedɛki tɔgɔ kɔrɔ ye ko «terenninya masa.» Ka fara o kan, Salemu masacɛ lo, o kɔrɔ ye ko «hɛra masacɛ.»

³ A facɛ tɔgɔ ma fɔ, a bamuso tɔgɔ ma fɔ, a ta buruju tɔgɔ fana ma fɔ; a worocogo ma fɔ, walama a sacogo. A bɛ i ko Den min bɔra Ala ra*, sabu a bɛ to a ta sarakalasebagaya ra wagati bɛɛ.

⁴ Aw m'a ye ko nin cɛ tun ka bon wa! Fɔ an bɛmacɛ Iburahima tun ka fɛn o fɛn sɔrɔ kɛrɛkɛyɔrɔ ra, a ka o bɛɛ yaga bɔ ka o di a ma.

⁵ Levi* ta duruja minw ye sarakalasebagaw* ye, sariya* k'a yira ko olugu ka kan ka yaga mina Izirayɛlimɔgɔw fɛ, minw ye o balemaw ye; k'a sɔrɔ o bɛɛ bɔra Iburahima le ra fana.

⁶ Mɛlikisedɛki tun tɛ Levi ta duruja dɔ ye, nka o bɛɛ n'a ta, a ka yaga mina Iburahima fɛ. Ala tun ka layiri ta Iburahima min ye, a ka dugawu kɛ o ye.

⁷ K'a sɔrɔ sigiya t'a ra, jamɔgɔ le bɛ dugawu kɛ kɔmɔgɔ ye.

⁸ Sarakalasebagaw fɛ, Levi ta duruja minw tun bɛ yaga mina, olugu tun ye adamaden gbansanw le ye. Nka Mɛlikisedɛki min ka yaga mina Iburahima fɛ, a forɔ ko ale panaman lo wagati bɛɛ.

⁹ Levi ta duruja minw bɛ yaga mina, an bɛ se k'a fɔ ko olugu yɛrɛ ka yaga bɔ k'a di Mɛlikisedɛki ma, sabu o bɛmacɛ Iburahima k'a di a ma.

¹⁰ Wagati min Mɛlikisedɛki tagara yaga mina Iburahima fɛ, olugu tun ma woro ban, nka Iburahima le tun bɛna o woro. O cogo ra olugu yɛrɛ ka yaga di Mɛlikisedɛki ma.

¹¹ Ayiwa, sariya min dira Izirayɛlimɔgɔw ma, o ju tun sigira Levi ta sarakaw le kan. Ni o sarakalasebagaya tun sera ka mɔgɔw kisi ka o bɔ o ta jurumunw bɛɛ ra, kun tun tena kɛ a ra tuun ko sarakalasebaga wɛrɛ ye na, i n'a fɔ Mɛlikisedɛki tun kɛra a ye cogo min na. Sarakalasebagaw tun bɛna to ka bɔ Levi ta gba le ra dɔrɔn, i ko Haruna.

¹² Sabu ni sarakalasebagaya yɛlɛmana, jagboya lo fana ko sariya ye yɛlɛma.

¹³ An bɛ Matigi min ta ko forɔ nin ye, ale bɔra gba wɛrɛ le ra; a ta gbamɔgɔ si ma deri ka sarakalasebagaya baara kɛ, ka saraka bɔ sarakajɛnifɛn* kan.

¹⁴ Ayiwa, bɛɛ k'a lon ko an Matigi bɔra Zuda ta gba le ra; nka cira Musa ma foyi fo sarakalasebagaya ta ko ra o gba ta fan fɛ.

Yesu ta sarakalasebagaya tɛ ban

¹⁵ Yesu kera sarakalasebaga* wɛrɛ ye minke, i n'a fo Melikisedeki tun kera a ye cogo min na, o le b'a yira k'a gbɛya tuun ko a ni Levi ta gba tɛ sira kelen na.

¹⁶ A ma kɛ sarakalasebaga ye ka kapa ni gba ta sira ta sariya ye; nka a kera sarakalasebaga ye a ta panamanya banbari ta sebgaya le baraka ra.

¹⁷ Sabu a fora a ta ko ra ko:

«Ele le ye sarakalasebaga ye wagati bɛɛ
i n'a fo Melikisedeki tun bɛ cogo min na.»

¹⁸ O cogo ra sariya* folo bɔra yi, sabu baraka tun tɛ o ra ka mɔgow kisi, nafa tun tɛ o ra fana;

¹⁹ sabu sariya ma se ka foyi kɛ k'a dafa. Sisan an ka jigiya wɛrɛ le soro, min ka ni ni folota ye; o le sababu ra an bɛ se ka gbara Ala ra.

²⁰ Ka fara o kan, Ala karira le, ko Yesu bɛna kɛ sarakalasebaga ye. A ma kari sarakalasebaga tow si ta ko ra.

²¹ Nka Yesu kera sarakalasebaga ye tuma min na, Ala karira k'a fo a ye ko:

«Matigi karira,
a fana tɛna a ta miiriya yɛlɛma:
Ele le ye sarakalasebaga ye wagati bɛɛ.»

²² O ra, Yesu kera Ala ta jɛnpogonya min sarati ye, o jɛnpogonya ka fisa ni folo ta ye pewu.

²³ Ka fara o kan tuun, sariya folo wagati ra sarakalasebaga caman le tɛmɛna; saya koson, o do ma se ka to sarakalasebagaya baara ra.

²⁴ Nka Yesu koni, ale tɛ sa fiyewu; o koson mogo si tɛ se ka kɛ sarakalasebaga ye a no ra.

²⁵ O le koson minw bɛ gbara Ala ra Yesu sababu ra, a bɛ se ka olugu kisi wagati bɛɛ ka bo jurumun bɛɛ ra, sabu a panaman lo wagati bɛɛ, a bɛ Ala daari o ye.

²⁶ An mako tun bɛ nin sarakalasebagaw kuntigiba nogon le ra, min saninyanin lo, jarakiyoro tɛ min na, no si tɛ min na, min faranna ka bo jurumunkɛbagaw cɛ ra, ka korota ka tɛmɛ hali sankolo kan.

²⁷ A mako tɛ a ra ka saraka bo lon o lon a yɛrɛ ta jurumunw koson folo, ka ban ka a bo mogo tow ta koson, i n'a fo sarakalasebagaw kuntigiba tow. A ka a yɛrɛ di saraka ye ka o bɛɛ kɛ sipaga kelen ka ban pewu.

²⁸ Can ra, sariya ka mogo minw sigi ka o kɛ sarakalasebagaw kuntigibaw ye, barakantanya tun bɛ o mogo ra. Nka Ala karira ka kuma min fo sariya ko fɛ, o sababu ra Den min bɔra Ala ra*, o le sigira ka kɛ sarakalasebagaw kuntigiba dafanin ye wagati bɛɛ.

8

Yesu ye sarakalasebagaw kuntigiba ye

¹ Ayiwa, an ka kuma minw bɛɛ fo, o kunba ye nin ye: sarakalasebagaw kuntigiba* bɛ an fɛ, min siginin bɛ Ala ta masasiginan kininboroyanfan na sankolo ra.

² A bɛ a ta baara kɛ yoro saninman* konɔ, fanibon panaman konɔ, Matigi Ala yɛrɛ boro ka min lo, mogo boro ma a lo.

³ Sarakalasebagaw kuntigibaw bɛɛ sigira, janko o ye siman sarakaw ni bɛgan sarakaw lase Ala ma. O cogo ra jagboya lo ko an ta sarakalasebagaw kuntigiba fana ye fen do soro ka a lase Ala ma.

⁴ Ni a tun be dunupa ra yan, a tun tena ke sarakalasebaga ye yere; sabu sarakalasebaga werew be yi, olugu le be sarakaw lase Ala ma ka kapa ni sariya* ye.

⁵ O be o baara ke yoro saninman min kono, o ye sankolo ta yoro saninman bisigiya le ye. Cira Musa tun b'a fe ka fanibon saninman lo tuma min na, Ala k'a fo a ye ko: «Ne ka nin fenw bisigiya min yira i ra kuru kan, i ye o korosi kosebe, k'a to a ye ke ka kapa ni o ye.»

⁶ Nka sisan Kirisita* ta baara ka bon ni sarakalasebaga tow ta ye pewu, sabu ale le be soronarikabaga ye Ala ni mogow ce ka jengogonya min don o ce, o jengogonya ka bon ni folo ta ye. O jengogonya ju sigira layiri minw kan, o ka fisa ni folo ta ye pewu.

⁷ Can ra, ni jengogonya folo tun dafanin lo, kun tun tena ke a ra tuun ka flanan jini k'a bla a no ra.

⁸ Nka Ala ka a ta mogow jaraki le, k'a fo o ye ko:

«Lon do, bena se, Matigi ko ten,

ne bena jengogonyakura don

ni Izirayeli ta gbamogow ni Zuda ta gbamogow ye.

⁹ O jengogonya tena ke i ko ne tun ka jengogonya min don ni o bemaw ye,

lon min na ne ka o boro mina ka bo ni o ye Misiran jamana ra;

sabu ne konna ka jengogonya min don ni o ye, o ka o cen.

O koson ne ka o to yi.

Matigi ko ten.

¹⁰ Nka o wagatiw temenin ko,

ne bena jengogonya min don ni Izirayelimogow ye, o ye nin ye, Matigi ko ten:

ne bena ne ta sariyaw don o hakiri ra,

k'a sebe o jusukun na;

ne bena ke o ta Ala ye, o be ke ne ta mogow ye.

¹¹ Mogo si tena a mogogon karan tuun,

walama ka a balema karan tuun ko:

«I jija ka Matigi lon.»

Sabu o bee bena ne lon,

k'a ta mogo fitini na ka taga a bla mogoba ra.

¹² Ne bena o ta terenbariyakow bee yafa o ma;

ne tena ne hakiri to o ta jurumunw si ra tuun.»

¹³ Ayiwa, aw m'a ye, Ala ka jengogonyakura ko fo minke, a k'a yira ko jengogonya folo korora. Ayiwa, ni fen ka koro, ni a te mako na tuun, o fen be taga tunuyoro le ra.

9

Jengogonyakoro ni jengogonyakura

(Bori 25; 26; 40.17-33)

¹ Ayiwa, jengogonya folo fana ta sariyaw tun be yi, o tun be Ala batocogo yira. Alabatoyoro saninman do fana tun be dugukolo kan yan.

² O tun ka fanibon do le lo. O fanibon bonkono folo tun be wele ko yoro saninman*. Fitinadaga ni tabali ni sarakaburuw tun be o yoro le ra.

³ O ko, boncetigefani flanan kafeyoro ra, o tun ye fanibon bonkono flanan ye, min be wele ko yoro saninmanba*.

⁴ Wusunanjenifen saninlaman do tun be o yoro ra, ani jengogonya kesu, sanin tun lara min yoro bee kan. Sanindaga do tun be o kesu kono; mane* tun be o sanindaga

8:5 8.5 Nin kuma fora Bori 25.40. 8:12 8.8-12 Nin kuma fora Yeremi 31.31-34. * 9:4 9.4 Mane tun ye domunifen do ye, Ala tun be min di Izirayelimogow ma ka o to tagama ra kongokolon kono (Bori 16.13-15,31).

kɔnɔ, ani Haruna ta bere min tun fiyerenna, ani jɛnɔgɔnya ta kumaw tun sɛbɛra kabakuru walaka minw kan.

⁵ Seruben mɛlɛkɛ nɔɔrɔmanw tun bɛ kɛsu san fɛ. Olugu tun ka o kamanw biri kɛsu datugunan kunna. Nka an tɛ se ka don nin kow bɛɛ ra sisan k'a pafɔ kelen kelen.

⁶ Ayiwa, fanibon ni a kɔnɔfɛnw tun labɛnna o cogo le ra. Sarakalasebagaw* tun bɛ don o bonkɔnɔ fɔlɔ kɔnɔ lon o lon ka o ta baara kɛ.

⁷ Nka sarakalasebagaw kuntigiba kelenpe le bɛ tun bɛ don bonkɔnɔ flanan kɔnɔ sɔɔaga kelen san kɔnɔ. A fana tun tɛ don ni a ma don ni bɛgan dɔ jori ye a boro, ka o kɛ k'a yɛrɛ ta jurumun ni jama ta jurumunw kafari.

⁸ O cogo ra, Nin Saninman* b'a yira an na ko yɔrɔ saninmanba sira tun ma dayɛlɛ fɔlɔ, sabu fanibon fɔlɔ tun bɛ a nɔ ra.

⁹ Nin kow ye sisan ta kow tagamasiyɛn le ye. O b'a yira an na ko o bɛgan sarakaw, ani saraka wɛrɛ minw bɛ di Ala ma, ko o sarakaw tun tɛ se ka o dibaga jusukun saninya.

¹⁰ O sariyaw tun ye domunifɛnw ta kow le ye, ani minnifɛnw, ani farikolo saninyacogo ni ji ye. O landaw tun bɛ adamaden kɛnɛmayɔrɔ dɔrɔn le jate; o landaw tun sigira fɔ ka taga se wagati min na, Ala bɛna fɛn bɛɛ yɛlɛma k'a kɛ kura ye.

¹¹ Nka Kirisita* nana ka na kɛ sarakalasebagaw kuntigiba ye sisan, janko Ala tun ka fɛn minw layiri ta, an ye o sɔrɔ. Ale donna fanibon min kɔnɔ, o nafa ka bon, a dafanin lo ka tɛmɛ fɔlɔ kan; mɔgɔ boro m'a lɔ, o kɔrɔ ye ko nin dunupa ta danfɛn tɛ.

¹² Kirisita donna yɔrɔ saninmanba kɔnɔ sɔɔaga kelenpe, ka dan o ma. A ma don ni bakɔrɔninw jori ye, walama misidenw jori, nka a donna ni a yɛrɛ jori le ye; a ka an kunmabɔ o cogo le ra, ka an kisi wagati bɛɛ.

¹³ Ayiwa, o tun bɛ bakɔrɔninw jori ni misitoranw jori, ani misi jɛninin buguri seriseri mɔgɔ saninyabariw kan ka o farikolo saninya.

¹⁴ Nka Kirisita jori baraka ka bon ka tɛmɛ o fɛnw kan. Nin Saninman banbari baraka ra, a ka a yɛrɛ di Ala ma saraka ye, nɔ tɛ saraka min na. Ale jori bɛ se ka an jusukun saninya ka bɔ ko pɔcintanw na, janko an ye baara kɛ Ala panaman ye.

¹⁵ O le kosɔn a kɛra jɛnɔgɔnyakura* ta soronarikɛbaga ye, janko Ala ka mɔgɔ minw wele, ka panamanya banbari layiri ta o ye, olugu ye o sɔrɔ; sabu minw tun ka jurumun kɛ jɛnɔgɔnya fɔlɔ wagati ra, a sara ka olugu kunmabɔ o jurumunw na.

¹⁶ Ni mɔgɔ dɔ ka centasebɛ kɛ, ni o tigi ma sa, o sɛbɛ tɛ jate.

¹⁷ Centasebɛ kumaw tɛ jate, fɔ ni saya kɛra; sabu k'a sɛbɛbaga to si ra, a tɛ foyi na.

¹⁸ O le kosɔn jɛnɔgɔnya fɔlɔ fana ma sigi jori kɔ.

¹⁹ Cira Musa ka jama bɛɛ lajɛn fɔlɔ, ka Ala ta cifɔninw yira o ra, i ko a sɛbɛra sariya ra cogo min na. O kɔ, a ka misidenw ni bakɔrɔnin dɔw faga ka o jori pɔgami ji ra, ka izopeyiri flaburu ni sagasi wulenman dɔ su o jori ra ka o seriseri sariya kitabu kan, ani jama bɛɛ kan.

²⁰ A ko: «Ala ka jɛnɔgɔnya min don ni aw ye, nin jori le ye o jɛnɔgɔnya sarati ye.»

²¹ O cogo kelen na, cira Musa ka jori dɔ seriseri fanibon fana kan, ani yɔrɔ saninman ta minanw bɛɛ kan.

²² Sabu ka kɔpa ni sariya ye, ni fɛn dama dama tɛ, fɛn bɛɛ tun bɛ saninya ni jori le ye. Ni jori ma bɔn, jurumun tɛ yafa fana.

Kirisita ta saraka bɛ jurumun kafari

²³ Fanibon ta fɛnw ye sankolokɔnɔfɛnw bisigiya le ye. I n'a fɔ o fanibon kɔnɔfɛnw tun ka kan ka saninya ni bɛganw jori ye, o tuma o fɛnw yɛrɛ minw bɛ sankolo kɔnɔ, olugu tun ka kan ka saninya ni saraka dɔ ye min ka fisa ni bɛgan sarakaw ye.

²⁴ Mɔgɔw boro ka yɔrɔ saninman min lɔ, Kirisita ma don o jɔgɔn le kɔnɔ, sabu o ye sankolo ta yɔrɔ saninman tagamasiyen dɔrɔn le ye. A donna sankolo yere le kɔnɔ, janko ka taga lɔ Ala na kɔrɔ ka an ta jurumunw ko janabo.

²⁵ A ma don k'a yere di saraka ye sipagako caman, i ko sarakalasebagaw kuntigiba tun be don yɔrɔ saninmanba kɔnɔ cogo min na san o san ni jori dɔ ye, min te ale yere ta ye.

²⁶ Ni o te, kabini dunupa danna ka na se bi ma, Kirisita tun bena tɔrɔ sipagako caman le. Nka nin dunupa labanwagati ra, Kirisita nana ke saraka ye sipaga kelenpe le, ka dan o ma; a nana a yere di saraka ye ka jurumun yafa.

²⁷ Saya be se mɔgɔw bee ma sipaga kelenpe le; o kɔ, Ala be kiti tige o kan.

²⁸ O cogo ra, Kirisita fana kera saraka ye sipaga kelen, ka mɔgɔ caman ta jurumun bɔ o kunna. A bena na sipaga flanan na, nka o tena ke jurumun ta ko ye tuun; minw be a makɔnɔna, a bena olugu le kisi.

10

¹ Ayiwa, sariya* be Ala ta fenpuman nataw bisigiya dɔrɔn le yira an na; o fenw be cogo min na tigitigi, a te o yira. O kosɔn minw tun be Ala bato ni o saraka kelenw ye tuma bee san o san, sariya tun te se ka olugu ke mɔgɔ dafaninw ye fiyewu.

² Ni o sarakaw tun be se ka mɔgɔw kisi, o tun bena dabra; sabu minw be a bɔra, a tun be ke ko olugu saninyara sipaga kelen ka ban; o tun tena jurumun sɔrɔ o yere ra tuun.

³ Nka o sarakaw yere be mɔgɔw hakiri jigi o ta jurumunw na le san o san.

⁴ Sabu misitoranw jori ni bakɔrɔninw jori te se ka jurumun bɔ mɔgɔ ra fiyewu.

⁵ O le kosɔn Kirisita* be nana dunupa ra wagati min na, a ko Ala ma ko:
«I ko i te began saraka* fe, i te siman saraka* fe,
nka i ka farikolo dɔ dan ne ye.

⁶ Saraka jenitaw*, walama jurumunyafa sarakaw
ko man diya i ye.

⁷ O kosɔn ne ko: «Ala, ne fle nin ye,
ne be na i sago ke,
i n'a fɔ a fɔra ne ta ko ra sariya Kitabu kɔnɔ cogo min na.» »

⁸ Ayiwa, Kirisita konna k'a fɔ ko: «I te began saraka fe, walama siman saraka, walama saraka jenita, walama jurumunyafa saraka; o si ko man di i ye.» A ka o fɔ k'a sɔrɔ o sarakaw be bɔ ka kapa ni sariya yere le ye.

⁹ Kirisita ko fana ko: «Ala, ne fle nin ye, ne be na i sago ke.» O cogo ra a ka jennɔgɔnya fɔlɔ sa, ka flanan sigi.

¹⁰ Ayiwa, o sago le sababu an saninyara Yesu Kirisita farikolo saraka baraka ra sipaga kelenpe, ka dan o ma.

¹¹ Sarakalasebagaw* bee tun be o ta sarakalasebagaya ke lon o lon, ka to ka o saraka kelenw le bɔ tuma o tuma, k'a sɔrɔ o sarakaw te se ka jurumun bɔ mɔgɔ ra fiyewu.

¹² Nka Kirisita kɔni ka saraka kelenpe min bɔ jurumunw kosɔn, o saraka be a nɔ ra tuma bee; o kɔ, a tagara sigi Ala kininboroyanfan fe.

¹³ A tagara sigi ka wagati makɔnɔ, wagati min na Ala bena a juguw bla a sen kɔrɔ, ka o ke a senlayɔrɔ ye.

¹⁴ O cogo ra, a ka minw saninya ka bɔ jurumun na, a be olugu ke mɔgɔ dafaninw ye tuma bee, a ta saraka kelenpe sababu ra.

¹⁵ Nin Saninman* fana ka o seereya ke an ye. A konna k'a fɔ ko:

¹⁶ «O wagatiw temenin kɔ, Matigi ko ten,
ne bena jennɔgɔnya min don ni o ye o ye nin ye:

ne bena ne ta sariyaw don o jusukun na,
k'a sebe o hakiri ra.»

¹⁷ A ko fana ko:

«Ne tena ne hakiri to o ta jurumunw, ani o ta terenbariyakow ra tuun*.»

¹⁸ Ayiwa, ni jurumunw yafara ka ban, kun t'a ra ka saraka were bo jurumun koson tuun.

Mogo be gbara Ala ra lanaya le baraka ra

(Heburuw 6.1-20)

¹⁹ Ayiwa, ne balemaw, sisan, Yesu jori baraka ra, an be se ka don yoro saninmanba* konon an sago ma.

²⁰ Yesu ka o sira dayele an ye, ka o ke sirakura ye, ani panamanya sira, min be teme boncetigefani fe, o koro ye a yere farikolo.

²¹ O ra, sarakalasebagaw kuntigiba* be an fe sisan, min sigira Ala ta so kuntigiya ra.

²² Ayiwa, o cogo ra, an ye gbara Ala ra ni jusukun terennin ye, ani lanayasobe, ani lanaya dafanin; an jusukun ye saninya ka bo terenbariya bee ra, ka an farikolo ko k'a gbe ni ji saninman ye.

²³ An ko, ko o jigiya min be an fe, an ye jija ka to o kan; sabu Ala min ka layiri ta an ye, ale ye kankelentigi le ye.

²⁴ An ye an janto nogon na, ka nogon ja gbeleya kanuya ra, ani kewalepumanw na.

²⁵ An kana an ta nogonlajen dabra, i n'a fo dow be deri k'a ke cogo min na; nka an ye jija ka nogon ja gbeleya, sabu aw yere na b'a ra ko Matigi nalon surunyara.

²⁶ Ayiwa, ni an k'a lawuri a kama ka to jurumun na, k'a soro an ka Kirisita* ta can lon ka ban, saraka were te yi tuun min be se ka an ta jurumun yafa.

²⁷ An ja tigenin le ka kan ka Ala ta kiti lon makono, ani tasma farimanba min bena a juguw halaki.

²⁸ Ni mogo o mogo tun ka cira Musa ta sariya* cen, ni mogo fla walama saba kera a ko seere ye, o tun be o tigi faga, o te hina a ra.

²⁹ O tuma, Den min bora Ala ra*, ni mogo min ka o dondon ni a sen ye, walama jennogonyakura ta jori min k'a saninya, ni a ka o jate fengbansan ye, walama Nin Saninman* min be neema di, ni a ka o mafiyenya, ayiwa, aw te miiri ko o tigi ka kan ni tooroba ye ka teme cira Musa ta sariya cenbaga ta kan wa?

³⁰ An yere ka nin kuma fobaga lon; a ko: «Ne le be hake bo, ne le be kojugu juru sara.» A ko fana ko: «Matigi bena a ta mogow ta kiti tige.»

³¹ Ala panaman ye an mina ka kiti tige an kan, o ye siranyakoba ye de!

³² Ayiwa, a damina ra aw donna Ala ta yeelen na minke, aw ka kereba min ke, ka tooro cogo min na, aw ye aw hakiri to o ra.

³³ Wagati dow ra o tun be aw neni, ka aw tooro, ka aw lamaroya bee na na; wagati dow ra fana o tun be mogo minw tooro ten, aw tun be aw yere ke olugu jennogonw ye.

³⁴ Can lo, aw hinara kasodenw na; o ka aw borofenw bosu aw ra minke, aw sonna o bee ma fo aw be nagari, sabu aw k'a lon ko fen were be aw fe min ka fisa ni fen bee ye, ani min te ban.

³⁵ O koson lanaya min be aw fe, aw kana a to o ye bosu aw ra, sabu barajiba le be o ra.

³⁶ Hali bi aw ka kan ka tooro mupu le, ka Ala sago ke; ni o kera, Ala ka layiri min ta aw ye, aw bena o soro.

³⁷ Sabu a sebera ko:

«A tora donnin, min ka kan ka na, o bena na.
A tena meen tuun.

* **10:17 10.16-17** Nin kuma fora Yereimi 31.33-34, ani Heburuw 8.8-12. **10:30 10.30** Nin kuma fora Sariya 32.35-36.

³⁸ Nka ne ta mogo terennin bena panamanya a ta lanaya le sababu ra; nka ni a ka o sira bla, a ko tena diya ne ye tuun.»

³⁹ Mogo minw be bo sirapuman kan ka taga halaki, anw koni te olugu do ye; minw be to lanaya ra ka o nin kisi, an ye olugu do le ye.

11

Lanaya

(Yuhana 8.56; Piyeri folo 1.8; Zaburu 33.6,9)

¹ Lanaya koru ye ko i jigi be fen min kan, i be la a ra ko i bena o soru, walama i na te fen min na, ka la a ra, ka a ke i n'a fo i na be o ra.

² Lanaya le koson, folo mogow ko diyara Ala ye.

³ Lanaya le koson, an b'a lon ko Ala ka dunupa dan a ta kuma baraka ra; o cogo ra, an na be fen minw yera, olugu ma bo fenyetaw ra.

⁴ Lanaya le koson, Abila* ka saraka min di Ala ma, o nafa bonyara ka teme Kabila† ta kan. Lanaya le koson, Ala ka a jate mogo terennin ye, ka son a ta sarakaw ma. Lanaya le koson, a be an karanna hali bi, hali ni a sara.

⁵ Lanaya le koson, Ala ka Henoki‡ ta ka taga ni a ye, a ma sa; mogo si m'a ye tuun, sabu Ala tun k'a ta. Sani Ala ye a ta, Ala k'a yira ko a ko tun diyara ale ye.

⁶ Ni lanaya te, mogo si ko te se ka diya Ala ye; ni mogo min b'a fe ka gbara Ala ra, o tigi ka kan ka la a ra ko Ala be yi, ko a be a jinibagaw sara.

⁷ Lanaya le koson, Ala ka Nuho lasomi minke, a siranna Ala na, ka kurunba lalaga ka a ni a ta ghamogow kisi, k'a soru Ala tun k'a lasomi min na, a na tun ma o ye folo. Lanaya koson a ka mogow ta kewalejuguw bo kene kan, ka Ala ta kiti ben o kan, ka Ala ta terennin soru lanaya baraka ra.

⁸ Lanaya le koson, Ala ka Iburahima wele minke, a ka Ala kan mina; Ala tun bena jamana min di a ma, ka a ke a ta ye, a bora ka o jamana sira ta, ka taga, k'a soru a yere m'a lon a be tagara yoru kelen min na.

⁹ Lanaya le koson, Ala ka jamana min layiri ta a ye, a tagara sigi o jamana ra, ka ke lonan ye, ka to ka si fanibonw konu; Isiyaka ni Yakuba fana ka o le ke, sabu o layiri kelen le tun tara olugu ye.

¹⁰ Iburahima jigi tun be Ala ta dugu lonin le kan, min ju sigira ka na; Ala yere ka min ko latige, ani ka a lo.

¹¹ Lanaya le koson, Saran ni a ta koroya bee, Ala ka a to a sera ka den woro; sabu Ala min ka layiri ta a ye, a lara a ra ko o ye kankelentigi le ye.

¹² O koson o ce kelen min fanga tun banna ka ban, min tun surunyara saya ra ka ban, o ka den caman soru, ka caya i ko sankolo lolow, i ko kogojida kenken min te se ka jate.

¹³ O mogow bee sara lanaya ra; Ala tun ka fen minw layiri ta o ye, o ma o soru, nka a kera i n'a fo o na tun be o ra, fo o be nagari o koson. O yere k'a fo ko olugu ye lonanw le ye dunupa ra yan, ko olugu ye temebagaw le ye.

¹⁴ Ayiwa, mogo minw be o kuma jagon fo, o b'a yira ko olugu be sigiyoru were le pinina.

¹⁵ O bora yoru min na, ni o tun tora ka miiri o yoru ko ra, o tun be se ka cogo soru ka kosegi o yoru ra.

¹⁶ Nka can ra, o tun be yoru were le pinina, min ka fisa, o koru ye min be sankolo ra. O le koson Ala te a yere bonya o mogow ma, a be son o ye ale wele ko o ta Ala; sabu a ka dugu do laben o ye.

10:38 10.37-38 Nin kuma fora Habakuki 2.3-4. * 11:4 11.4 Abila: Dow b'a fo ko Abeli. † 11:4 11.4 Kabila: Dow b'a fo ko Kayen. ‡ 11:5 11.5 Henoki ta ko fora Damina 5.18-24.

¹⁷ Lanaya le koson, Ala ka Iburahima korobo k'a fle minke, a sonna ka Isiyaka di k'a ke saraka ye. A tun be a dence kelenpe le dira; k'a soro Ala tun ka layiri ta a ye,

¹⁸ k'a fo a ye ko: «I bena duruja soro Isiyaka le fe, i togo bena la duruja min na.»

¹⁹ A jigi tun b'a kan ko hali ni Isiyaka sara, ko se be Ala ye ka a lakunu ka bo saya ra. O koson Ala ka a dence kosegi a ma, sabu a kera i n'a fo a tun k'a di ka ban.

²⁰ Lanaya le koson, Isiyaka ka dugawu ke Yakuba ni Esawu ye lon nataw ta ko ra.

²¹ Lanaya le koson, Yakuba satuma ra, a tintinnin tora a ta bere kan ka Ala bato, ka dugawu ke Yusufu dencew bee kelen kelen ye.

²² Lanaya le koson, Yusufu sawagati sera minke, a ka Izirayelimogow boko fo Misiran jamana ra; a k'a fo ko o tagato, o ye taga ni ale su kolow ye.

²³ Lanaya le koson, cira Musa worora minke, a worobagaw ka a dogo fo karo saba, sabu o k'a ye ko a ce ka ji; o ma siran masace ta sariya latigenin ja.

²⁴ Lanaya le koson, cira Musa koroyara minke, a ma son ko o ye ale wele ko Farawona denmuso dence.

²⁵ Ale ye tooro ni Ala ta mogow ye, o diyara a ye ka teme jurumun ta panagbe kan, o min ye fen temeta ye.

²⁶ A k'a ye ko ka tooro i ko Kisibaga* toorora cogo min na, ko nafa be o ra ka teme Misiran naforo bee kan. A ja tun be fen were ra, min ye Ala ta baraji ye.

²⁷ Lanaya le koson, cira Musa bora Misiran, a ma siran masace ta dimi ja; a k'a ja gbeleya, k'a ke i n'a fo a ja be Ala ra, mogo te Ala min ye.

²⁸ Lanaya le koson, a ka Jonyaban panagbe* sigi, k'a fo Izirayelimogow ye ko o ye sagaden jori seriseri o ta bondaw kan, janko ninminameleke temeto, a kana se Izirayelimogow dence folow ma.

²⁹ Lanaya le koson, Izirayelimogow ka Kogojiwulen cetige ka teme, k'a ke i n'a fo o be tagamana dugukolajalan le kan. Misirankaw ko o be o jagon ke minke, ji ka o bee datugu pewu.

³⁰ Lanaya le koson, Izirayelimogow ka Zeriko dugu lamini tere wolonfla minke, dugu laminikogow benna.

³¹ Lanaya le koson, jatomuso Rahabu ma sa ni Alakanminabariw ye, sabu Izirayelimogo minw tun nana jamana fle, a tun ka olugu minako ja.

³² Ayiwa, ne yere tena se ka a bee fo. Sabu wagati tena soro ka kuma Zedeyon ta ko ra, ani Baraki, ani Samuson, ani Zefite, ani Dawuda, ani Samawilu, ani cira tow.

³³ Lanaya le koson, olugu sera masacew ra, o tagamana terenninya kan; Ala ka fen minw layiri ta, o ka o soro; o ka jaraw da datugu,

³⁴ tasuma baraka desera o koro, o bosira kerekemuru boro; o tun ye barakantanw ye, nka o ka baraka soro; dow kera cefariw ye kere ra, ka jamana were mogow ta kerekedenw ghen ka o labori.

³⁵ Lanaya koson, muso dow ta mogow suw kununa ka di o ma.

O ka dow tooro kosebe, nka o ma son mogo ye o bosu; o sonna saya ma, janko ka kunu ka don panamanya were ra, min ka fisa.

³⁶ O ka dow logobo, ka o bugo ni gbeje ye; o ka dow yere don negejoroko ra, ka o bla kaso ra.

³⁷ O ka dow bon ni kabakuru ye ka o faga, ka dow minako juguya, ka dow cetige ni si ye, ka dow faga ni kerekemuru ye. O tun be yaala ka lamini; bagbolow, ani sagagbolow le tun be o ta fani donta ye. Foyi tun te o boro, mogow ka o tooro ka o minako juguya.

³⁸ Dunupamogow tun man kan ni o lanamogo minw ye, olugu le tun be yaala kongo kono, ani kuruw kan ka lamini, ka dogo kuruwow ni dingakolonw kono.

³⁹ O mōgōw bēē ko diyara Ala ye o ta lanaya koson; o bēē n'a ta, Ala ka fēn minw layiri ta, o tun ma o soro.

⁴⁰ Ala tun ka fēn wērē le latigē an bēē ye, min ka fisa; a tun t'a fē olugu ye o yorōnuman dafaninba soro ka an to.

12

Lanabaga ka kan ka tōrō mupū

¹ Ayiwa, i n'a fō o lanamōgōw jamaba ka an lamini, ka kē Ala ta kow seerew ye, o ra, fēn o fēn bē kē doni ye an kunna, ani jurumun min kē ka di ka melege an na, an ye o bēē dabla; Ala ka bori min laben an ye, an ye jija ka o bori kē.

² An ye an ja lo Yesu ra, ale min ye an ta lanaya sindibaga ye, ani a dafabaga. A ka gbengbenyiri* tōrō sōnmina, a ma o maroya jate fēn ye, sabu jagari min tun bē a ja, a ka a ja lo o le ra. Sisan a sigira Ala ta masasiginan kininboroyanfan fē.

³ Aw ye miiri Yesu ma, ale min ka jurumunkēbagaw ta juguya sōnmina; aw ye miiri o ma, janko aw fari kana faga, ka aw baraka ban.

⁴ Sabu aw bē siyenta min na ni jurumun ye, aw ma o kē fō ka se saya ma fōlo.

⁵ Ala bē ladirikan minw fō aw ye i n'a fō a denw, aw jinana o kō wa? A ko: «Ne dence, i kana Matigi ta korori jate fēngbansan ye; ni a ka i jaraki fana, i fari kana faga.

⁶ Sabu Matigi bē mōgō min kanu, a bē o tigi koro; a bē minw lon a denw ye, a ta bisan bē se olugu bēē ma.»

⁷ Aw ye Ala ta korori sōnmina; Ala bē aw jate a denw le ye, o koson a bē aw koro. Den juman le bē yi ko a fa tē a koro?

⁸ Ala bē a ta denw bēē koro; ni a tē aw koro, o tuma aw kera sokofedenw le ye, aw tē yereworodenw ye.

⁹ An worofaw tun bē an koro, nka an tun bē olugu bonya; o tuma an Fa Ala min bē sankolo ra, ni ale bē an koro, an man kan ka an yere majigi ale ye ka tēme an worofaw kan janko an ye panamanya soro wa?

¹⁰ An faw tun bē an koro wagati dōnin dōron le, ka kapa ni o sago ye. Nka Ala bē an koro an yere ta nafa le koson, janko an ye saninya i n'a fō ale Ala yere.

¹¹ Can lo, korori damina ra a bē kē panasisiko le ye; jagariko tē. Nka o kō fē, o tigi karannin kō, a laban bē kē hera ni terenninya le ye.

Lanabagaw ka kan ka jija

¹² O koson minw borow segera, olugu ye o borow lateren; minw kinbirikunw baraka banna, olugu ye o kinbirikunw lateren.

¹³ Aw ye tagama sira terennin kan, janko minw baraka ka dōgō, olugu ye baraka soro, o kana na sira bla.

¹⁴ Aw y'a to hera ye kē aw ni mōgō bēē cē; aw ye saninyari jini, sabu ni saninyari tē, mōgō si ja tena la Matigi kan.

¹⁵ Aw ye aw yere kōrōsi, janko mōgō si kana na fōn Ala ta nēema kō. Mōgō si kana a to jusumangboya lilin ye sigi a jusukun na, fō ka na falen, ka mōgō caman jusu cēn.

¹⁶ Aw ye aw yere kōrōsi, mōgō si kana kē jato ye aw cē ra, walama Alapasiranbari i n'a fō Esawu, min ka a ta kōrōya falen totasa kelen koson.

¹⁷ Aw yere k'a lon ko o kō fē, a tun b'a fē ka a face ta dugawu soro tuma min na, a face banna a ra. A k'a daari fō ka paji bō, nka a face tun ka min latigē ka ban, a ma se ka o yeḷema.

¹⁸ Aw ma gbara kuru dō le ra, mōgō bē se ka maga min na, tasumaba tun bē min kan, walama min yoro bēē tun finna, k'a kē dibiba ye, ani sanfōjō.

¹⁹ Aw fana ma burufiyekanba dɔ le mɛn, walama kumakanba dɔ. O kumakan bonyakojugu fɛ, minw tun b'a mɛnna, olugu bɛɛ ja tigera; o ko kuma wɛrɛ kana fɔ olugu ye tuun.

²⁰ Sabu kuma min fɔra ko: «Hali ni bɛgan dɔ le ka maga kuru ra, o ka kan ka bon ni kabakuru ye ka a faga,» o kuma ka siranya bla o ra.

²¹ O ka fɛn minw ye, o fɛnw siranya bonyakojugu fɛ, cira Musa ko ale bɛ siranna, fɔ a bɛ yɛrɛyɛrɛ.

²² Nka aw ta ma kɛ ten; aw gbarara min na, o ye Siyɔn kuru le ye, Ala panaman ta duguba; Zeruzalemu dugu min bɛ sankolo ra, ani a ta mɛlɛkɛ waga camanw.

²³ Aw gbarara Ala ta mɔɔ panawolomaninw ta jɛnkuru le ra minw tɔɔ sebera sankolo ra. Aw gbarara Ala le ra, min bɛna mɔɔw bɛɛ ta kiti tige. Aw gbarara mɔɔ terenninw ta ninw le ra, minw ta baara dafara, ani o tagara Ala fɛ.

²⁴ Aw gbarara Yesu le ra, ale min ka jɛnɔɔɔnyakura* don an ni Ala cɛ. Aw gbarara a jori ra, min seriserira an kosɔn; o jori ta kuma ka fisa ni Abila* ta ye.

²⁵ Aw ye aw yɛrɛ kɔrɔsi; min bɛ kuma aw fɛ ka aw ladi, aw kana ban ka o lamɛn. Sabu minw tun bɛ Ala ta Kuma lase mɔɔw ma dunɔpa ra, mɔɔ minw banna ka olugu lamɛn, o tigiw ma bɔsi. O tuma ni Ala kan bɔra sankolo ra ka kuma an fɛ, ni an banna, an bɛna bɔsi cogo di?

²⁶ O wagati ra a kumakan tun bɛ dugukolo yuguyugu; nka sisan a ka layiri ta, ko: «Sɔnaga wɛrɛ tuun, ne tɛna dugukolo dama yuguyugu tuun, nka ne bɛna sankolo fana yuguyugu.»

²⁷ A k'a fɔ minke ko «sɔnaga wɛrɛ tuun,» o b'a yira ko danfɛnw bɛna yuguyugu ka bɔ o nɔ ra, ka tunu; fɛn banbariw le bɛna to.

²⁸ O cogo ra, an bɛna kɛ masaya min na, o fɛnw si le tɛna bɔ o nɔ ra. O kosɔn an ye Ala waleɔnumanlɔn k'a bato, batori min ka di a ye; an ye o kɛ ni bonya ni Alapasiran ye.

²⁹ Sabu an ta Ala ka fari fana i ko tasuma min bɛ mɔɔ jɛni fɔ ka a ban.

13

Ladirikanw

¹ Ne balemaw, aw ye jija ka to ka jɔɔɔn kanu balemaya ra.

² Aw ye aw hakiri to lonanw na ka o lajigi; sabu dɔw ka o kɛ fɔ ka na mɛlɛkɛw lajigi o ta so, k'a sɔrɔ o m'a lɔn.

³ Aw ye aw hakiri to kasodenw na, k'a kɛ i n'a fɔ aw yɛrɛ fana ye kasoden dɔw le ye. Mɔɔw bɛ minw tɔrɔra, aw ye aw hakiri to olugu ra, k'a kɛ i n'a fɔ aw yɛrɛ farikolo le bɛ tɔrɔra.

⁴ Mɔɔ bɛɛ ka kan ka furu bonya. Furuɛ ni furumuso man kan ka o ta layɔrɔ lanɔɔ, sabu Ala bɛna kiti tige jatɔw, ani jɛnɛyakeɔbagaw kan.

⁵ Aw kana aw ta panamanya ju sigi wari nege kan. Min bɛ aw boro, o ye aw wasa; sabu Ala yɛrɛ k'a fɔ ko: «Ne tɛna i kelen to, ne tɛna taga ka i to.»

⁶ O kosɔn an bɛ se ka an ja gbeɛya k'a fɔ ko:
«Matigi le ye ne dɛmɛbaga ye,
ne tɛna siran foyi ja.

Adamaden bɛ se ka mun le kɛ ne ra?»

⁷ Aw ta jɔmɔɔ minw ka Ala ta Kuma lase aw ma, aw ye aw hakiri to olugu ra. O laban kera min ye, aw ye o kɔrɔsi, ka o ta lanaya ladegi.

12:21 12.20-21 Nin kuma fɔra Bori 19.20-21; Sariya 9.19. * **12:24 12.24** Abila: Dɔw b'a fɔ ko Abeli. **12:26 12.26** Nin kuma fɔra Hagize 2.6. **13:5 13.5** Nin kuma fɔra Sariya 31.6,8; Yosuwe 1.5. **13:6 13.6** Nin kuma fɔra Zaburu 118.6.

⁸ Yesu Kirisita tun be cogo min na kunu, a be o cogo kelen na bi, a bena ke o cogo kelen na wagati bee.

⁹ Ne balemaw, aw kana a to mogo si ye aw lafiri ni karankura suguya bee ye. Ni Ala ta neema ka baraka don mogo jusukun na, o le ka ji; domunifenw ta sariyaw te se ka baraka don mogo jusukun na, sabu minw tugura o sariyaw ko, o ma foyi ja olugu ye.

¹⁰ Sarakabonan be anw Yahudiyaw fe, nka minw be saraka bo o sarakabonan kan fanibon kon, olugu te se ka o sarakaw domu.

¹¹ Sarakalasebagaw kuntigiba* tun be don ni began minw jori ye yoro saninmanba* kon, ka jurumun kafari, o beganw sogo tun be jeni dugu ko fe le.

¹² O koson, o ka Yesu fana toro, ka a faga dugu ko fe, janko ka mogow saninya ni a yere jori ye.

¹³ O ra, an ye bo ka taga a fe dugu ko fe, janko mafiyenyari min sera a ma, o ye se an fana ma.

¹⁴ Sabu dugu te an fe yan, an be se ka to min kon tuma bee; dugu min bena na ka bo Ala fe, an be o le pinina.

¹⁵ O koson an ye Ala tandori ke an ta saraka ye tuma bee Yesu baraka ra; o koro ye ko an ye Ala togo tando an da ra tuma bee.

¹⁶ Aw kana pina ka konuman ke, ani ka jogon son; sabu o saraka jogonw le ka di Ala ye.

¹⁷ Aw ye aw ta jamogow kan mina, ka aw yere majigi o ye. Sabu olugu le be aw nin korosibagaw ye; Ala bena olugu le pininka sini. Aw ya to o ye o baara ke ni jagari ye, o nunato kana a ke, sabu aw fana tena nafa soro o ra.

¹⁸ Aw ye to ka Ala daari an ye. An ba miiri ko an jusukun te an jaraki foyi ra, sabu an ba fe ka tagama cogo panaman na fen bee ra.

¹⁹ Ne ba fo ka gbeleya ko aw ye Ala daari ne ye, janko ne ye kosegi aw ma joona.

Fori laban

²⁰ Hera tigi Ala min ka sagagbenbagaba, an korosibaga, an Matigi Yesu lakunu ka a bo saya ra, ka jenjogonya banbari don ni an ye a jori baraka ra,

²¹ ale ye aw deme, janko aw ye se ka konuman suguya bee ke, ka sago ke. Min ka di a ye, a ye a to an ye se ka o ke Yesu Kirisita baraka ra. An ye noro la ale Yesu togo le kan wagati bee! Amina.

²² Ne balemaw, ne ka ladirikan minw fo, ne be aw daari ko aw ye o mupu; sabu a man ca.

²³ Ne ba fe aw ya lon ko an balemace Timote bora kaso ra. Ni a konna ka se ne fe yan, ale ni ne bena taga bo aw ye.

²⁴ Aw ye aw ta jamogow bee fo, ani Ala ta mogo saninmanw bee. An balema minw be Itali, olugu be aw fo.

²⁵ Ala ye neema aw bee ye.

YAKUBA ka lɛtɛrɛ min sɛbɛ Kitabu faamucogo

Yakuba min tun ye Yesu balemace ye, ale le ka nin kitabu sɛbɛ. Ale le tun kɛra lanabagaw jamogo ye Zeruzalemu. Ka kaɲa ni a yɛrɛ ta kuma ye, nin kitabu sɛbɛra Yahudiya lanabagaw le ye: A ko: «Yahudiya lanabaga minw bɔra o ta jamana ra ka janjan dunupa fan bɛɛ ra, ne bɛ nin sɛbɛ cira olugu le ma» (1.1).

Yakuba bɛ lanabagaw ladi, janko o ye kɛ mogo hakimmanw ye, ka o tagamacogo lon dunupa kono, ka o yɛrɛ korosi toɲori ni jurumun suguya bɛɛ ma. O ka kan ka yerebonya ni wasoya dabra, ani kɛrɛ ni nafiɲiya ni mogokorofo ni natabaya. O ka kan ka o yɛrɛ korosi Setana ta negeri ra. O man kan ka mogow fisaya ni ɲogon ye; o ka kan ka lanaya sira tagama, ka saninya, ka o yɛrɛ majigi, ka Ala daari, ka mupu, ka Ala ta hakiritigiya jini.

Yakuba b'a fo fana k'a gbɛɛya, ko lanabaga ta kɛwalew le bɛ a ta lanaya yira.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1.1)

Lanaya ni hakiritigiya (1.2-8)

Fagantanya ni naforotigiya (1.9-11)

Fɛn minw bɛ mogo nɛgɛ k'a bla kojugu ra (1.12-18)

Ʋogonlamenni ni kɛwaleɲumanw (1.19-27)

Lanabagaw man kan ka mogo dow fisaya dow ye (2.1-13)

Lanaya ni kɛwaleɲumanw (2.14-26)

Lanabaga ka kan ka se a da koro (3)

Lanabaga tagamacogo (4.1-5.6)

Mupuri ni Aladaari (5.7-20)

Yakuba ta fori

¹ Ne Yakuba, ne min ye Ala ni Matigi Yesu Kirisita ta baaraden ye, ne bɛ ni sɛbɛ ci Ala ta mogow ta gba tan ni fla ma, minw janjanna dunupa fan bɛɛ ra; ne bɛ aw fo.

Lanaya ni hakiritigiya

² Ayiwa, ne balemaw, ni tooro o tooro ka se aw ma, aw ye o mina ka o kɛ nagariko le ye.

³ Sabu ni Ala bɛ aw ta lanaya korobo, o bɛ aw karan mupuri ra.

⁴ Aw y'a to aw ta mupuri ye bonya ka se a seyoro ra, o le bɛ aw kɛ mogo dafaninw ye, ani mogo moninw ye; foyi tena aw jɛn tuun.

⁵ Ni hakiritigiya ka mogo min jɛn aw ra, o tigi ye a daari Ala fɛ, Ala bɛna a di a ma. Ala bɛ diri kɛ mogo bɛɛ ma ka kaari; a fana tɛ fɛn di mogo ma ka soro ka i jaraki.

⁶ Nka a tigi ye a daari ni lanaya ye, a kana sigiya; sabu mogo min bɛ sigiya, o tigi bɛ i ko kogoji jikuruw, foɲo bɛ minw lamaga ka o ɲonɲoni ka taga fan bɛɛ fɛ.

⁷ O tigi kana a miiri fiyewu ko a bɛ se ka fɛn soro Matigi fɛ.

⁸ Mogo jusuflatigi lo; a tɛ lo kan kelen kan a ta ko si ra.

Fagantanya ni naforotigiya

⁹ Ayiwa, balema fagantan ye nagari, sabu Ala bɛna o korota.

¹⁰ Nka balema naforotigi, ni Ala ka ale majigi, ale ye nagari o ra, sabu a bɛna tɛmɛ i ko binfiyeren.

¹¹ Tere bɛ wuri ni a ta fundeninba ye ka bin ja, a fiyeren bɛ bon, a dawula bɛ tunu. Naforotigi fana bɛna tunu o cogo ra ka bo a ta koketaw cɛ ra.

Fen minw be mogo nege k'a bla kojugu ra

¹² Mogo min be korobori toro sonmina, o tigi ta pana; sabu ni a tora lanaya ra, korobori ko fe, a bena panamanya masafugula soro, Matigi ka min layiri ta a kanubagaw ye.

¹³ Nka ni mogo min negera ka bla kojugu ra, o tigi kana a fo ko Ala le ka ale nege de! Sabu foyi te se ka Ala nege ka a bla kojugu ra, Ala fana te mogo nege k'a bla kojugu ra.

¹⁴ Nka mogo bee kelen yere ta nege le be a sama ka a nege ka a bla kojugu ra.

¹⁵ Ni nege ka konɔ ta, a be jurumun woro; ni jurumun kogora, ale be saya woro.

¹⁶ Ayiwa, ne balema kanuninw, aw kana a to mogo si ye aw lafiri.

¹⁷ Fen o fen be di mogo ma, ni a ka ji, ni a dafanin lo, o bee be bo sankolo ra, Fa Ala le fe, min ye sankolo yeelenw danbaga ye. A te yelema ka bo a cogo ra i ko suma be yelemaye lema cogo min na.

¹⁸ A k'a latige ka panamanyakura di an ma a ta cankuma baraka ra; a ka o ke, janko an ye ke danfenw bee ra folow ye.

Lamenni ani kewale

¹⁹ Ne balema kanuninw, aw ka kan ka nin kow lon! Mogo bee ka kan ka teliya lamenni ta fan fe, ka sumaya kuma ta fan fe, ka sumaya fana dimi ta fan fe.

²⁰ Sabu mogo diminin te se ka Ala ta terenninya sira tagama.

²¹ O koson aw ye ko saninyabariw bee dabra, ani juguya suguya bee. Ala ta kuma min danna aw jusukun na, aw ye son o ma ni yeremajigiya ye; o le be se ka aw nin kisi.

²² Ala ta Kuma be min fo, aw ye o ke; aw kana dan a lamenni doron ma, ka aw yere lafiri.

²³ Sabu mogo min be Ala ta Kuma lamɛn, ni a te a ke, o tigi be i ko mogo min be a yere pada fle dugalen na.

²⁴ Ni a ka a yere fle ka ban, a be taga; a pada tun be cogo min na, a be jina o ko o yoronin bee.

²⁵ Nka sariya dafanin min be an kisi ka an ke an yere ta ye, ni mogo min ka se ka o karan ka ja, ka jija a kan, a ka min men ni a ma jina o ko, nka ni a ka o sira tagama, o tigi ta koketaw bena ja a boro.

²⁶ Ni a be mogo do konɔ ko ale be Alasira kan, k'a soro a te se a da koro, o tigi be a yere lafirira le; a ta Alasira tagama ye gbansan le ye.

²⁷ An Fa Ala be Alasira min jate Alasira panaman ye, ani Alasirasobe, o le ye nin ye: feritaw ni muso ce sanin minw be sege ra, ka an janto olugu ra, ani ka an yere mabo dunupa ta ko saninyabariw ra.

2

Minw be mogow fisaya ni jagon ye

¹ Ayiwa, ne balemaw, aw be lanaya min na, an Matigi, noorotigi Yesu Kirisita ra, aw kana mogow fisaya ni jagon ye o sira kan.

² Ayiwa, ni mogo do nana don aw ta jenkuru ce ra, sanin bororanenge be a boro ra, fani dawulaman do b'a ra, k'a soro fagantan do fana nana don ni deregekolon do ye;

³ ni aw jabora faninumantigi fe ka o bonya, k'a fo a ye ko: «Hake to, i ye na sigi yan, nin yoro le ka ji», k'a fo fagantan ye ko: «Ele ye lo i koro o yoro ra yi», walama ko: «I sigi dugu ma ne sen koro yan»,

⁴ ayiwa, ni aw ka o ke o, aw ma do le fisaya ni do ye wa? Miiriyajuguw le m'a to aw ka o ko latige wa?

⁵ Ne balema kanuninw, ne ko: minw ye fagantanw ye dunupa ra yan, yala Ala le ma olugu fana panawoloma, janko o ye ke fentigiw ye lanaya ra wa? Ala ma o

panawoloma fana, janko Masaya* min layiri tara Ala kanubagaw ye, olugu fana ye o soro wa?

⁶ K'a soro aw be fagantanw dogoyara! Naforotigiw le te aw minako juguyara, ka aw mina jagboya ra ka taga ni aw ye kititigeyorow ra wa?

⁷ Togonuman min lara aw ra, olugu le te o togo cenna wa?

⁸ Ala ka sariyaba min latige a ta Masaya* ra k'a sebe ko: «I ka kan ka i mogonogon kanu i ko i yere,» ni aw be o sira tagama, o ye kopuman le ye.

⁹ Nka ni aw be mogo dow fisaya ni dow ye, aw be jurumun le kera; sariya be aw jaraki, sabu aw ye sariya cenbaga le ye.

¹⁰ Ni mogo min ka sariya bee tagama, nka ni a ka hali kelenpe cen, a kera i n'a fo o tigi k'a bee le cen.

¹¹ Sabu Ala min k'a fo ko: «I kana jeneya ke», ale Ala kelen le ko fana ko: «I kana mogo faga.» O ra, hali ni ele ma jeneya ke, ni i ka mogo faga, i ka sariya cen le*.

¹² Sariya min ka aw ke aw yere ta ye, kiti bena tige aw kan ka kapa ni o le ye; o koson aw ye aw kumacogo ni aw ta kewalew ke ka kapa ni o miiriya ye.

¹³ Ni mogo min ma hina tow ra, kiti lon na hina tena ke o tigi ra fana; nka Ala ta hina be se ka mogo kisi kiti ma.

Lanaya ni kewalepumanw

¹⁴ Ayiwa, ne balemaw, ni mogo do ko lanaya be ale fe, ni o tigi te kewalepumanw kera, o lanaya be mun le ja? O lanaya jogan be se ka mogo kisi wa?

¹⁵ Ni a kera ko fani donta te aw balemace do fe, walama aw balemamuso do fe, ni domuni fana te a boro lon bee,

¹⁶ ni aw do k'a fo olugu ye ko: «Ala ye hera ke aw ye, ne balemaw; aw ye taga fani don ka nene bo aw yere ra, ka domuni ke ka fa.» K'a soro o mako be min na, aw ma o di o ma; o kuma be mun le ja?

¹⁷ Lanaya fana be ten; ni i te kewalepumanw fara a kan, o tuma i ta lanaya sanin lo.

¹⁸ Nka mogo do bena a fo ko «ele ko lanaya le be ele fe; nka ne koni be kewalepumanw le ke. Ayiwa, ele min te kewalepuman kera, ele ye i ta lanaya yira ne ra; ne fana bena ne ta lanaya yira i ra ne ta kewalepumanw sababu ra.»

¹⁹ Ele ko, ko i lara a ra ko Ala kelenpe le be yi, o ka ji ke; nka hali jinaw lanin be o ra; olugu yere be siran Ala ja fo o be yereyere.

²⁰ Ele mogo hakimintan, yala i b'a fe k'a faamu ko kewalepuman te lanaya min na, ko o lanaya ye gbansan le ye wa?

²¹ Ala ma an bemace Iburahima jate mogo terennin ye a ta kewalew le koson wa? Sabu a sonna k'a dence Isiyaka la sarakabonan kan, ko a b'a ke saraka ye.

²² Aw m'a ye, a ta lanaya yirara a ta kewalew fe; kewalew fana k'a ta lanaya dafa.

²³ O cogo ra, Kitabu kuma kera can ye, ko: «Iburahima lara Ala kumakan na, Ala k'a jate mogo terennin ye a ta lanaya koson», fo Ala ka a wele ko a teri.

²⁴ Aw m'a ye, Ala be mogo jate mogo terennin ye a ta kewalepumanw koson; lanaya dama te.

²⁵ Ala ma jatomuso Rahabu fana jate mogo terennin ye a ta kewalepuman le koson wa? Sabu a ka Izirayelimogow ta ciradenw minako ja, ka soro ka o bla ka taga sira were fe.

²⁶ Ni nin te farikolo ra, a sanin lo cogo min na, ni kewalepuman te lanaya min na, o lanaya fana sanin lo.

* 2:11 2.11 Nin kuma fora Bori 20.13,14; ani Sariya 5.17,18. 2:23 2.23 Nin kuma fora Damina 15.6.

3

Adamaden nenkun be cenri min ke (Matiyu 12.33-37)

¹ Ayiwa, ne balemaw, aw caman kana teliya k'a fo ko aw be ke karamogow ye; aw yere k'a lon ko anw karamogow ta kiti bena gbeleya ka teme tow ta kan.

² An bee be firi cogo caman na. Ni a kera ko mogow min te firi kumacogo ra fiyewu, o tigi koni ye mogow dafanin le ye; a be se ka a yere mina a ta koketaw bee ra.

³ Ni an ka karafe don so da ra, ko a ye taga an panayoro ra, o tuma so ta kopa bee be anw le boro.

⁴ Aw ye jirakurunbaw fana fe; o ka bon, fopoba be o joni ka taga, nka kurunborinan fitini do le be o ra; o le be o lataga kurunboribaga panayoro ra.

⁵ Adamaden nenkun fana ye a farikolo yoro fitini doron le ye, nka a be a yere bonya, ka kumabaw le fo.

Tasuma fitini, o le be tuba jeni.

⁶ Nenkun fana ye tasuma le ye; dunupa ta kojuguw bee sigiyoro lo. A be an farikolo ra; a be farikolo yoro tow bee lanogo. A be i ko jahanama tasuma le b'a ra; a be se ka mogow ta dunupalatige bee cen.

⁷ Kongosogo suguya bee, ani konow, ani fen fofotaw, ani jirafen suguya bee, o bee be se ka nege, ka o koro; adamaden sera ka o bee mina ka o koro.

⁸ Nka adamaden nenkun wa, mogow si te se ka o koro! Fenjugu lo; a te se ka mina k'a ke mogow sago ye. A fanin lo бага ra, бага min be mogow faga.

⁹ An be an Fa, Matigi Ala tando nin nenkun min ye, an be mogow danga ni o nenkun kelen ye, k'a soro o mogow danna ka kapa ni Ala yere cogo ye.

¹⁰ Ala tandori be bo da min fe, mogodangakan be bo o da kelen fe! Ne balemaw, a man kan ka ke ten.

¹¹ Ji diman ni ji kunaman be se ka woyo ka bo bununda kelen fe wa?

¹² Ne balemaw, torosun be se ka oliviyeden ke wa? Walama rezensun be se ka toroden ke wa? Ayiwa, kogow be bunun min ta ji ra, ji diman te se ka bo o bunun kelen na.

Hakiritigiya min bora sankolo ra

¹³ Ayiwa, jon le be aw ra, ko a ye hakiritigi ye, ko a ka ko lon? O tigi ye o yira a kewalew fe: tagamacogonuman, ani sabari; o le ye hakiritigiya sira ye.

¹⁴ Nka ni pangboyajugu ni sangangonmaya le be aw jusu ra, o tuma aw kana aw yere bonya, ka faninya tige, ka ban can ma.

¹⁵ O hakiritigiya ma bo sankolo ra Ala fe de, a sorora dugukolo kan yan le, adamadenw yere ta hakiritigiya lo, a bora Setana le ra.

¹⁶ Sabu pangboya ni sangangonmaya be yoro o yoro, konagamininw le be ke o yoro ra, ani kojugu suguya bee.

¹⁷ Nka hakiritigiya min bora sankolo ra Ala fe, a folo, o saninyanin lo, o ko, hera b'a ra, sabari b'a ra, a be ben le jini, hina caman b'a ra, ani kopuman; a te mogow bo mogow ra, flankafuya te a ra.

¹⁸ Minw be hera jini, olugu be o ta baara ke hera le ra, ka o baara tonow ke terenninya ye.

4

Lanabaga jusuflatigi (Piyeri folo 5.5-9)

¹ Ayiwa, kerew ni sosori minw be aw ce ra yi, mun le be na ni o ye? Negejugu minw ka aw jusu fa, o le te aw blara o ra wa?

² Aw be pabo fen caman fe, nka aw t'a soro. Mogo fagajusu ni pangboya be aw ra; nka aw be min ko, aw te o sorora. Kere ni sosori be aw ni jagon ce. Aw be min fe, aw te o soro, sabu aw te a daarira Ala fe.

³ Hali ni aw b'a daari fana, aw te se k'a soro, sabu aw t'a daari ni naninyanuman ye; aw b'a daari aw yere ta negejugu ta nafa le koson.

⁴ Aw jenyakebaga*! Aw m'a lon ko ni mogo min be dunupa ta kow kanu, o tigi ye Ala jugu le ye wa? O ra, ni mogo min ko a be dunupa ke a teri ye, o tigi be Ala jugu le ye.

⁵ Ala ta Kuma be min fo, aw b'a miiri ko o fora gbansan le wa? A ko: «Ala Nin min be aw kon, o b'a fe ko aw ye bla danna ka ke Ala kelenpe le ta ye.»

⁶ O bee n'a ta, Ala be neemaba le di an ma. O koson a sebera ko: «Ala be wasobagaw kere, nka a be neema mogo sabarininw ye.»

⁷ O le koson aw ye aw yere majigi Ala ye. Aw ye Setana kere; ni o kera, a bena bori ka a mabo aw ra!

⁸ Aw ye aw yere madon Ala ra; ni o kera, Ala fana bena madon aw ra. Aw jurumunkebagaw, aw ye aw boro ko ka bo jurumun na! Aw jusuflatigiw, aw ye aw jusukun saninya.

⁹ Aw ye lo a ra ko aw ye barakantanw ye, ka kasi fo ka paji bo. Aw ye aw ta yereko yelama k'a ke kasi ye, ka aw ta nagari ke jusukasi ye.

¹⁰ Aw ye aw yere majigi Matigi ja koro; ni o kera, a bena aw korota.

Lanabagaw man kan ka jagon jaraki

¹¹ Ayiwa, ne balemaw, aw kana kumajugu fo jagon ma. Mogo min be kumajugu fo a balema ma, walama min be a balema jaraki, o tigi be kumajugu fo sariya le ma, ka sariya* jaraki. K'a soro ni i be sariya jaraki, o tuma, i te sariya sira tagamabaga ye, i kera a jarakibaga le ye.

¹² Ala kelen le ye sariya sigibaga ye, ani kititigebaga; ale le be se ka mogo kisi, walama ka mogo halaki. Nka ele mogo gbansan, ele ye jon ye, ko i be i balema jaraki?

Lanabaga man kan ka a yere bonya

¹³ Ayiwa, sisan aw minw be to k'a fo: «Bi, walama sini an bena taga dugu nin na, an bena san kelen ke yi, an bena jago ke ka tonoba soro.»

¹⁴ K'a soro fen min bena ke aw ra sini, aw te o lon. Aw ta dunupalatige be i ko bugun; ni bugun bora, ni a ka wagati fitini ke doron, a be tunu.

¹⁵ Aw tun ka kan k'a fo le ko: «Ni Matigi sonna, ka an to si ra, ayiwa, an bena nin ni nin ke.»

¹⁶ Nka sani aw ye o fo, aw ka kobaba minw latige, aw be aw yere bonya o koson. O yerebonya jagon man ji!

¹⁷ Ayiwa, ni mogo min ka kopuman kecogo lon, ni a m'a ke, o tigi ka jurumun le ke.

5

Naforotigiw ta kewalejuguw

¹ Ayiwa, sisan, aw naforotigiw, aw ye menni ke! Bono minw be aw ja, aw ye kasi, ka kule o koson.

² Aw ta naforow torira, bagabaga donna aw ta faniw na.

³ Son donna aw ta sanin ni aw ta warigbew ra; o son le bena ke seere ye ka aw jaraki, ka aw farisogo domu i ko tasma. Aw ka naforow lajen k'a bla dunupa labanwagati le ra!

* **4:4 4.4** Jeneya: Ni lanabaga be dunupa kanu, o be i n'a fo jeneya, sabu a k'a kan di Ala min na, a be bo o ko ka taga ala were le no fe. **4:6 4.6** Nin kuma fora Zanaw 3.34; Piyeri folo 5.5.

⁴ A flɛ, baaradenw ka aw ta forow siman tige, nka aw ma sɔn ka o sara! O baaradenw kasira ni aw togo ye minke, o kasikan sera Fangatigi Ala ma.

⁵ Aw ka aw ta dunupalatige ke kodimanw dama le ra, ka aw sagonankow bee ke. Fen o fen ko tun be aw jusu ra, aw ka o bee diyabo, ka fa, ka aw fagonalon le makono.

⁶ Aw ka mogo jarakibari jaraki, ka a faga; a fana ma aw kere.

Mupuri

⁷ O koson, ne balemaw, aw koni ye mupu fo ka taga Matigi nalon se. Aw m'a ye, senekɛbaga be mupu k'a ta dugukolo siman makono, nafa be o siman min na; a be mupu kosebe fo ka taga a to sanji folo ni sanji laban ye na.

⁸ Aw fana ye mupu o cogo le ra; aw ye aw ja gbeleya, sabu Matigi nawagati surunyara.

⁹ Ne balemaw, aw kana dimi jogon koro, janko kiti kana na ben aw kan; sabu kititigɛbaga lonin be da ra ka ban.

¹⁰ Ne balemaw, cira minw tun ka Matigi ta kuma waajuri ke, olugu tooro cogo min na, ka o tooro bee mupu, aw ye o cogo flɛ, ka o mupu jogon ladegi tooro wagati ra.

¹¹ Can lo, mogo minw ka tooro mupu ka to lanaya ra, an ko olugu ma ko o ta jana. Ayuba ka tooro sonmina cogo min na, aw ka o ko men; Matigi ka min ke a ye fana a laban na, aw ka o lon; sabu Matigi ta hina ni a ta pumanya ka ca.

¹² Ayiwa, ne balemaw, ne be min gbeleya aw ma, o ye ko aw kana kari ni sankolo, walama ni dugukolo ye, walama ka kari ni fen were togo ye. Kuma min jaabi ye «onhon» ye, aw y'a fo «onhon»; min jaabi ye «on-on» ye, aw y'a fo «on-on»*, janko kiti kana ben aw kan.

Baraka be Aladaari ra

¹³ Ayiwa, yala mogo do be aw ce ra, tooro be min kan wa? O tigi ye Ala daari. Yala do ka pagariko soro? O tigi ye Ala tandodonkiriw la.

¹⁴ Yala do be aw ra min man kene wa? O tigi ye lanabagaw ta jenkuru cekorobaw wele; cekorobaw bena Ala daari a ye ka turu mun a ra Matigi togo ra.

¹⁵ O daariri min kera ni lanaya ye, o bena banabagato keneya, Matigi bena a lawuri; ni a kera ko a ka jurumun dow ke fana, Matigi bena o yafa a ma.

¹⁶ Ayiwa, o ra, aw ye lo aw ta jurumunw na ka o fo jogon ye, ka Ala daari jogon ye, janko aw ye keneya. Mogo terennin ta Aladaari barakaman, o fana ka bon kosebe.

¹⁷ Cira Iliya† tun ye adamaden le ye i ko anw: nka a ka Ala daari k'a gbeleya ko sanji kana ben minke, sanji ma ben fo san saba ni karo woro.

¹⁸ O ko, a ka Ala daari tuun ko sanji ye ben; sanji benna. Dugukolo yiriw ni a simanw denna tuun.

¹⁹ Ne balemaw, aw ra ni do firira ka can sira bla, ni mogo were kera sababu ye ka o tigi kosegi can sira kan,

²⁰ o tuma, aw ka kan k'a lon ko ni mogo min ka jurumunkebaga labo a ta firiri sira kan, o tigi ka a nin le kisi saya ma; o fana be ke sababu ye ka jurumun camanba datugu.

* 5:12 5.12 Yesu tun ka nin kumaw fo (Matiyu 5.34-37). † 5:17 5.17 Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

PIYERI ka letere folo min sebe Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Piyeri le ye nin letere sebebaga ye. Nin letere yoro dow faamu ko ka gbelen. Dow b'a miiri ko Silasi le k'a sebe gerekikan na Piyeri ye (5.12).

Yahudiya lanabaga minw tun be Azi mara ra, Piyeri be kuma olugu le fe; a be o karan ka o ja gbeya, ko o ye jija ka to Yesu Kirisita ta Kibaro Diman* sira kan. Hali ni tooro ka caya cogo o cogo, o ka kan ka Yesu yere le fe. Lanabagaw bena nooro ba min soro Ala ta Masaya* ra, o ni dunupa ta tooro te se ka suma. O koson lanabaga ka kan ka nagari hali tooro wagati ra, k'a jigi la Ala kan, ka Ala kan mina. Ni o kera, a bena baraji soro Matigi Yesu Kirisita nalon na.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1.1-2)

Jigi ni lanaya ni kanuya (1.3-12)

Lanabaga ka kan ka saninya (1.13-2.10)

Lanabaga ka kan ka tooro mupu (2.11-4.19)

Ala batocogonuman (5.1-11)

Kuma laban ni forikan (5.12-14)

Piyeri ta fori

¹ Ne Piyeri, ne min ye Yesu Kirisita ta ciraden* ye, ne be nin sebe ci Ala ta mogo panawolomaninw ma, minw janjanna ka taga ke lonanw ye Pon mara ra, ani Galasi, ani Kapadosi, ani Azi, ani Bitini jamanaw ra.

² Fa Ala konna ka aw panawoloma i n'a fo a tun k'a latige kakoro cogo min na; a ka aw saninya Nin Saninman* baraka ra, janko aw ye Ala kan mina, ani Yesu Kirisita jori ye aw saninya.

Ala ye neema ni hera ke aw ye caman.

Jigiya panaman dira lanabagaw ma

³ An ye Fa Ala tando, an Matigi Yesu Kirisita bora min na; a ta hinaba koson a ka Yesu Kirisita lakunu ka bo saya ra, ka panamanyakura di an ma o sababu ra, janko an ye jigiya panaman soro.

⁴ Ala ka fen minw layiri ta an ye, o fenw te cen, o te ngo, foyi te bo o dawula ra; Ala ka o le mara an ye sankolo ra.

⁵ A be aw mara ni a ta sebgaya ye, aw ta lanaya koson, janko ka aw kisi; o kisiri bena yira dunupa labanwagati le ra.

⁶ O le be aw nagarira hali ni gbeya caman ka kan ka aw jusu kasi wagati donin tuma dow.

⁷ O kun ye janko ka aw ta lanaya le segesege. Aw ta lanaya ka fisa ni sanin ye, sabu sanin ye fen banta le ye, nka a ka kan ka don tasuma ra k'a saninya. Ni aw ta lanaya fana segesegera, aw bena tandori ni bonya ni nooro soro Yesu Kirisita nawagati ra.

⁸ Aw be ale kanu k'a soro aw m'a ye, aw lanin b'a ra k'a soro aw ja te a ra. O koson aw be nagari, nagari min te se ka lakari, min nooro ka bon,

⁹ sabu aw bena aw ta lanaya ton soro; o ye aw nin kisiri ye.

¹⁰ Ala tun ka neema min laben aw ye, ciraw tun ka ciraya ke o neema ta ko ra; o tun ka o kisiri ko fe, ka a segesege kosebe.

¹¹ Kirisita* ta Nin* min tun be o kon, o Nin tun konna ka Kirisita ta tooro yira o ra, ani a bena nooro min soro o ko fe; o koson ciraw tun jijara ka o kow kewagatiw, ani o kecogo segesege k'a lon.

¹² Ala k'a yira ciraw ra ko fen minw yirara o ra, ko olugu yere ta te o ye, ko aw ta lo. O kumaw le lasera aw ma sisan. Ala ka Nin Saninman* ci ka bo sankolo ra, ka na minw kan, olugu le ka o Kibaro Diman* lase aw ma. Hali melekew yere tun b'a fe ka o kow lon.

*Lanabaga ta tagamacogokura
(Tesalonikikaw folo 5.8-9; Tite 2.11-14)*

¹³ O koson aw ye aw yere cesiri, ka aw yere minacogo lon; Ala bena neema min di aw ma Yesu Kirisita nalon na, aw ye aw jigiya bee la o le kan.

¹⁴ Aw ye ke Alakanminabagaw ye; negejugu minw tun be aw ra folofolo, k'a soro aw tun ma Yesu ta Kibaro Diman* ko lon folo, aw kana aw yere bla o ko tuun.

¹⁵ Ala min ka aw wele, i n'a fo ale saninyanin lo, o ra, aw fana ye saninya aw ta koketaw bee ra.

¹⁶ Sabu a sebera Kitabu konso ko Ala ko: «Aw ka kan ka saninya, sabu ne saninyanin lo.»

¹⁷ Ala le bena kiti tige adamaden bee kelen kelen kan ka kana ni a yere ta kewalew ye; a fana tena mogso bo mogso ra. Ni aw be ale le wele ko aw Fa, o tuma aw fana ye aw ta dunupalatige ke ni Alapasiran ye.

¹⁸ Aw k'a lon ko aw ka aw bemaw cen ta, ka to ka ko jacintan minw ke, Ala ma aw kunmabo o kow ra ni fen banta do le ye, i n'a fo wari walama sanin;

¹⁹ a ka aw kunmabo ni Kirisita* jori nafaman le ye; ale kera i n'a fo sagaden, fiyen te min na, ani no te min na.

²⁰ Ala tun konna ka Kirisita ta ko latige k'a bla, sani dunupa ye dan; nin wagati laban le ra sisan, a nana aw koson.

²¹ Ale le baraka ra aw lara Ala ra, Ala min k'a lakunu ka bo saya ra, ka bonya la a kan, janko aw ta lanaya ni aw ta jigiya ye to Ala kan.

²² Aw sonna can ma ka aw jusukun saninya, janko ka aw balemaw kanu ni jusukun gbenin ye; o koson aw ye nogon kanu kosebe ni aw jusukun bee ye.

²³ Sabu Ala ka panamanyakura min di aw ma, aw ma o sorso fen torita do le sababu ra, nka aw k'a sorso fentoribari le sababu ra; o ye Ala ta Kuma panaman ye, min te yelema.

²⁴ Sabu a sebera ko:
«Adamadenw bee be i ko bin,
o dawula be i ko binfiyeren.
Bin be ja, a fiyeren fana be bon;

²⁵ nka Matigi ta kuma koni be a no ra tuma bee ani wagati bee.»
O kuma le fora aw ye Kibaro Diman waajuri ra.

2

*Lanabagaw ye Ala ta mogso saninmanw ye
(Efesikaw 2.20-22; Matiyu 21.42-44; Romukaw 9.24-33)*

¹ Ayiwa, o le koson aw ye juguya ni nanbara ni flankafuya ni pangboya ni nogonkorofso bee dabra.

² Nonso nege be denjenin sorso cogo min na, aw y'a to Ala ta Kuma min be i ko nonso saninyanin, o nege ye aw sorso ten, janko o sababu ra aw ye baraka sorso lanaya ra ka kisi.

³ Sabu aw ka Matigi ta pumanya nene, k'a ye ko a ka di.

⁴ Aw ye gbara Matigi ra, ale min ye bon jusiginan kabakuru panaman ye; mogow banna a ra, nka Ala k'a panawoloma, ka nafaba la a kan.

⁵ Ayiwa, aw fana kera kabakuru panaman dow ye; aw ye fara jogon kan, ka ke Ala ta bon saninman ye, ka ke Ala ta sarakalasebaga* saninmanw ye, janko ka aw jusukun ta sarakaw lase Ala ma Yesu Kirisita baraka ra, saraka minw ka di Ala ye.

⁶ Sabu a sebera Kitabu kono, ko:

«A fe, ne bena kabakuru do sigi Siyon,
ka o ke bon kabakuru folo ye,
kabakuru panawolomanin, ani kabakuru nafaman;
ni mogon min ka a jigi la a kan,
Ala tena o tigi janfa fiyewu.»

⁷ Aw minw lara a ra, a kera fen nafaman ye aw fe; nka lanabariw ta fan fe, a sebera ko:

«Bonlobagaw banna kabakuru min na,
o le kera kabakurusobe ye, ka ke bon kabakuru folo ye.»

⁸ A fora tuun ko:

«O le kera o sentalon kabakuru ye,
ani ka ke o ben farakuru ye.»

O be talon a ra, sabu o ma son Ala ta kuma ma. Ala tun ka o le latige o ye fana.

⁹ Nka aw koni, aw ye siya wolomanin le ye, aw ye Masa Ala ta sarakalasebagaw le ye, ani siya saninman, ani Ala ta mogon kunmaboninw; Ala ka aw wele ka bo dibi ra ka aw ladon a ta yeelensobe ra, janko aw ye a ta kopuman kabakomanw lase mogon ma.

¹⁰ Folofolo aw tun te Ala ta mogon ye, nka sisan aw kera Ala ta mogon ye. Folofolo aw minw tun ma Ala ta makari soron, sisan aw ka a soron.

Lanabaga ka kan ka mogon bee bonya

(Romukaw 13.1-8; Efesikaw 6.5-8)

¹¹ Ne balema kanuninw, aw be dunupa kono i n'a fo lonan temebagaw; o koson ne be aw daari ko aw ye aw farisogo negerakow ye ka o to yi, sabu o negerako be aw nin kere.

¹² Aw ye aw tagamacogo lon siya were mogon ce ra. O cogo ra, hali ni o be aw togogugu fo k'a ke i n'a fo aw ka kojugu ke, o belen ye aw ta kewalepumanw ye; ni o kera, ni Ala nana nemea o ye lon min na, o bena a tando.

¹³ Matigi koson, aw ye aw yere majigi adamadenw ta kuntigiyaw bee koron, ka aw yere majigi masaceba ye kosebe, ale min be bee kunna,

¹⁴ ani jamanatigiw, masaceba ka minw ci janko ka kojugukebagaw koro, ani ka kopumankebagaw tando.

¹⁵ Sabu Ala sago ye ko aw ye kopuman ke janko ka mogokolon hakirintanw da datugu.

¹⁶ Ala ka aw ke aw yere ta ye, nka aw kana o ke sababu ye ka kojugu ke; aw ye panamanya i ko Ala ta jonw.

¹⁷ Aw ye mogon bee bonya; aw ye aw balemaw kanu, aw ye siran Ala ja, aw ye masaceba bonya.

Lanabagaw ka kan ka toron sonmina

¹⁸ Aw baardenw, aw ye aw yere majigi aw kuntigiw ye, ka o bonya cogoya bee ra; kuntigi minw ka ji, ani minw jusu sumanin lo, olugu doron te, nka hali minw ka fari.

¹⁹ Sabu ni aw man kan ni toron min ye, ni aw be o sonminana Ala yere pasiran koson, o ye kopuman le ye.

²⁰ Ni o tɛ, ni aw bɛ bugɔri sɔnmɪna aw yɛrɛ ta kojuguw le kosɔn, aw bɛ bɔnya juman le sɔrɔ o ra? Nka ni aw bɛ tɔɔrɔ sɔnmɪna aw ta kopuman le kosɔn, o ye kopumanba le ye Ala fɛ.

²¹ Ala ka aw wele o le kama fana, sabu Kirisita* fana tɔɔrɔra aw kosɔn, ka o sira yira aw ra, janko aw fana ye tugu ale sennɔ kɔ.

²² Ale ma jurumun si kɛ, faninya si ma bɔ a da ra ka ye.

²³ O k'a nɛni, nka a ma a ta jɔgɔn sara; o k'a tɔɔrɔ, nka a ma wuri mɔgɔ kama; a ka a ta ko bɛɛ to Ala le boro, ale Ala min bɛ kiti tigɛ ni terenninya ye.

²⁴ A ka an ta jurumunw doni ta ka o la a yɛrɛ kan, k'a farikolo tɔɔrɔ gbengben yiri kan. A ka o kɛ, janko an ye sa ka bɔ jurumun fanga kɔrɔ, ka janamanya terenninya ra. Jori minw tigɛra a farikolo ra, o le sababu ra aw kɛɛyara.

²⁵ Sabu aw tun bɛ i ko saga tununinw; nka sisan aw sekɔra ka na sagagbenbaga fɛ, min ye aw nin kɔrɔsibaga ye.

3

*Furuce ni furumuso ka kan ka jɔgɔn bɔnya
(Timote folo 2.9-15; Efesikaw 5.22-33)*

¹ Ayiwa, musow, o cogo kelen na, aw bɛɛ kelen kelen ye aw yɛrɛ majigi aw cɛw ye, janko ni a kɛra ko cɛ dɔw ma sɔn Ala ta Kuma ma folo, o ta musow tagamacogo ye kɛ sababu ye k'a to o ye sɔn; a kana kɛ ni kuma yɛrɛ ye,

² sabu o bɛna aw tagamacogo ye, k'a ye ko aw jusukun gbɛnin lo, ani ko Alapasiran bɛ aw ra.

³ Aw ta kana kɛ yɛrɛmasiri dama ye, ani kundancogo dama tɛmɛninw, ani ka sanin don aw yɛrɛ ra, ka fani sɔngɔgbɛlenw siri.

⁴ Aw ye aw jusukun le masiri ni masirifɛn dogonin ye; o masirifɛn ye jumanya ni jususuma le ye; o le ye fɛn banbari ye, min nafa ka bon Ala fɛ.

⁵ Fɔlɔfɔlɔ, muso saninman minw tun bɛ o jigi la Ala kan, olugu tun bɛ o yɛrɛ masiri o cogo le ra, ka o yɛrɛ majigi o cɛw ye,

⁶ i ko Saran min tun bɛ a cɛ Iburahima bɔnya fɔ a b'a wele ko a matigicɛ. Ayiwa, aw kɛra Saran denmusow le ye, ni aw kɔni bɛ kopuman kɛ, ni aw m'a to foyi si ye aw lasiran ka aw bɔ o sira kan.

⁷ Ayiwa, aw cɛw, aw fana ye aw musow mina ka ja ni hakiri ye, ka a lɔn ko muso ni cɛ baraka tɛ kelen ye. Aw ye o bɔnya, sabu Ala ka janamanya banbari min di an ma a ta nɛɛma baraka ra, aw bɛɛ le ka o sɔrɔ kelen ye. Aw ye o kɛ, janko foyi kana aw ta Aladaari bari a ye mina.

*Lanabaga bɛ se ka tɔɔrɔ terenninya kosɔn
(Rɔmukaw 12.14-21; Matiyu 10.24-31)*

⁸ Ayiwa, o bɛɛ kɔ, aw bɛɛ ye bɛn kelen ma, ka aw ta miiriya kɛ kelen ye, ka kɛ jɔgɔn fɛ, ka jɔgɔn kanu balemaya ra, ka hina jɔgɔn na, ka aw yɛrɛ majigi jɔgɔn ye.

⁹ Aw kana kojugu sara ni kojugu dɔ wɛrɛ ye, walama ka nɛnini sara ni nɛnini dɔ wɛrɛ ye; aw kana o kɛ, nka aw ye dugawu le kɛ, sabu Ala ka aw wele o le kosɔn, janko aw ye baraka sɔrɔ ale fɛ.

¹⁰ Sabu a sebera Kitabu kɔnɔ ko:
«Ni mɔgɔ min b'a fɛ a ta dunɔpalatigɛ ye ja,
ka dunɔpa diya a ra,
o tigi ye a nɛnkun kɔrɔsi kumajuguw ma,
ka a da kɔrɔsi nanbarakumaw ma.

¹¹ A ye faran juguya ra pewu, ka kopuman kɛ,
ka jija ka hera jini, ka tugu a nɔ fɛ.

¹² Sabu Matigi na lonin be mogo terenninw na,
a toro be o ta daarikan na fana;
nka Matigi be kojugukebagaw kere.»

¹³ Ayiwa, ni aw jijara kopuman na, jon le bena aw tooro o koson?

¹⁴ Nka hali ni o be aw tooro terenninya koson, aw ta pana. Aw kana siran mogow na, aw hakiri fana kana pagami.

¹⁵ Aw ye Kirisita* bonya aw jusu ra doron, k'a lon ko aw Matigi lo. Jigiya min be aw fe, ni mogo o mogo ka aw pininka o ra, aw labennin ye soro tuma bee ka o tigi jaabi; nka aw ye a ke ni jususuma ni bonya ye.

¹⁶ Aw jusukun gbenin ye to, janko hali ni o be aw togojugu fo k'a ke i n'a fo aw ka kojugu le ke, minw be aw togo cenna aw ta tagamacogopuman koson Kirisita ta jengogonya ra, olugu yere darakuma ye o maroya.

¹⁷ Sabu ka tooro kopuman koson, ni o le ye Ala sago ye, o ka fisa sani an ye tooro kojugu koson.

¹⁸ Ayiwa, Kirisita fana sara jurumun koson sipaga kelen, ka dan o ma. Ale mogo terennin sara mogo terenbariw koson, janko ka aw ladon Ala ta jengogonya ra. A yere sara, nka a kununa Nin Saninman* baraka ra.

¹⁹ Minw tun be Ala ta kiti makonona, o Nin le sababu ra, a tagara olugu waaju.

²⁰ Olugu le tun banna Ala ta Kuma ma folofolo, k'a soro Ala tun mupuna o koro ka meen, Nuho ta kurunba lalagawagati ra; mogo dama dama, o koro ye mogo seegi doron le donna o kurunba konjo ka kisi ka bo ji ra.

²¹ Ayiwa, o ji tun ye batizeri* tagamasiyen le ye; an b'a yira sisan batizeri le fe ko an kisira. O koro te ko an farikolo le be ko ka nogo bo a ra; o koro ye ko an be Ala daari ko a ye an jusukun saninya Yesu Kirisita kunuko sababu ra.

²² A yelera ka taga sankolo ra, ka taga sigi Ala kininboroyanfan fe; melekew, ani kuntigiyaw, ani sebayaw, o bee majigira Kirisita ta fanga le koro.

4

Lanabagaw ta panamanyakura

¹ I n'a fo Kirisita* farikolo toorora, aw fana ye baraka don aw yere ra ni o miiriya kelen le ye; sabu mogo min farikolo toorora, o b'a yira ko o tigi faranna jurumun na.

² O tigi te a ta dunupalatige to ke ka kapa ni a yere ta negerakow ye tuun, nka a b'a ke ka kapa ni Ala sago le ye.

³ Aw ka wagatijan ke Alalonbariya ra ka ban folofolo; fen minw ka di Alalonbariw ye, aw tun be o le ke: jatoya, ani jogojuguya, ani dorotoya, ani domuniba dama temeninw, ani minnin dama temeninw, ani batofen haramuninw batori.

⁴ Nka sisan o mogow be kabakoya k'a ye ko aw te o kojugu dama temeninw kera ni olugu ye tuun; o koson o be aw togo cen.

⁵ Nka lon do, Ala bena taga o pininka o ta kewalew bee ra; ale Ala min labenna ka ban ka mogo panamanw ni suw bee ta kiti tige.

⁶ O koson, minw sara, Kibaro Diman* tun fora olugu fana ye, janko hali ni saya kiti sera o ma i n'a fo a be se adamaden bee ma cogo min na, o ye Ala ta panamanya soro Nin Saninman* baraka ra.

Ala ka sebayaw minw karifa lanabagaw ma

⁷ Fen bee laban surunyara; aw ye aw tagamacogo lon, ka aw yere minacogo lon, janko ka to Ala daarira.

⁸ Nka min be fen bee na, o ye ko aw ye jagon kanu kosebe; sabu kanuya be jurumun camanba le datugu*.

3:12 3.10-12 Nin kuma fora Zaburu 34.13-17.
Zanaw 10.12; Yakuba 5.20.

* **4:8 4.8** Kanuya be jurumun datugu: Aw ye nin yorow fle:

⁹ Aw ye sɔn ka ɲɔɔn lajigi aw ta sow kɔnɔ; o kana ke ni ɲɔɔnkorɔfɔ ye.

¹⁰ Aw bɛɛ kelen kelen ka ninyɔrɔ min sɔrɔ Ala fɛ ka kapa ni Ala yɛɛ ta dicogo ye, aw ye ke o sebayaw minabaganumanw ye ka mɔɔ tɔw demɛ ni o ye.

¹¹ Ni min ka ke waajurikebaga ye, o tigi ye waajuri ke ka kapa ni Ala ta fɔta ye. Ni min ka ke tɔw demɛbaga ye, Ala ka baraka min di a ma, a ye a ke ka kapa ni o ye, janko ko bɛɛ ra bonya ye la Ala kan Yesu Kirisita tɔɔ baraka ra. Nɔɔrɔ ni sebayaya ye ale le ta ye tuma bɛɛ, ani wagati bɛɛ. Amina.

Lanabaga bɛ se ka tɔɔrɔ lanaya kosɔn

¹² Ne balema kanuninw, tɔɔrɔba min bɛ aw kan sisan i ko tasumaba, janko ka aw korɔɔ, o man kan ka bara aw ra, k'a ke i n'a fɔ ko benbari dɔ le bɛ sera aw ma.

¹³ Aw yɛɛ ka kan ka ɲagari le, ko aw fana ninyɔrɔ bɛ Kirisita* ta tɔɔrɔw ra, janko ni Kirisita ta nɔɔrɔ nana yira lon min na, o lon na aw fana ye ɲagari, ka aw ninsɔndiya.

¹⁴ Ni o bɛ aw neni Kirisita tɔɔ kosɔn, aw ta pana, sabu Ala Nin* nɔɔrɔman bɛ aw kan.

¹⁵ Nka aw si man kan ka tɔɔrɔ, ko sabu aw ye mɔɔfagabaga ye, walama son, walama kojugukebaga, walama ko aw bɛ aw sen don mɔɔ werɛw ta kow ra.

¹⁶ Nka ni mɔɔ dɔ bɛ tɔɔrɔra a ta lanaya kosɔn, o tigi kana maroya o ra; a ye Ala tando, sabu Kirisita tɔɔ lara ale ra.

¹⁷ Sabu kiti damina wagati sera, a fana bɛ damina Ala yɛɛ ta mɔɔw le ra. Ayiwa, ni a bɛ damina anw yɛɛ le ra, o tuma minw ma sɔn Ala ta Kibaro Diman* ma, olugu ta labancogo bɛna ke mun ye sa?

¹⁸ A sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

«Ni mɔɔ terennin yɛɛ kisiko bɛna gbɛɛya,
o tuma mɔɔjugu ni jurumunkebaga, olugu ta bɛna ke di?»

¹⁹ Ayiwa, o kosɔn mɔɔ minw bɛ tɔɔrɔra Ala sago kosɔn, olugu ye o nin karifa danbaga Ala kankelentigi ma, ka to ka kopuman ke.

5

Cɛkorɔbaw ta baara (Timote folo 3.1-7)

¹ Ayiwa, cɛkorɔba minw ye aw ta ɲamɔɔw ye, ne kan bɛ olugu le ma sisan, sabu ne fana ye cɛkorɔba ye i n'a fɔ olugu; ne ye Kirisita* ta tɔɔrɔw seere ye, ne fana nin bɛna ke a ta nɔɔrɔ ra, o nɔɔrɔ nin bɛna yira lon dɔ.

² Ayiwa, Ala ka sagakuru min karifa aw ma, aw ye o korɔsi, ka aw janto o ra; aw kana o ke i ko jagboyabaara ra, nka aw y'a ke ni ɲaninyanuman ye ka kapa ni Ala sago ye; aw kana o ke waripinisira ye, nka aw y'a ke ni jusupuman le ye.

³ Minw karifara aw ma, aw kana aw fanga digi olugu kan, nka aw yɛɛ ye ke o ɲayirabagaw ye.

⁴ Ni o kɛra, ni sagagbenbagaw Kuntigiba nana a yɛɛ yira lon min na, masafugula nɔɔrɔman min tɛ cɛn, aw bɛna o le sɔrɔ aw ta baraji ye.

⁵ Ayiwa, kanbelenw, o cogo kelen na, aw fana ye aw yɛɛ majigi cɛkorɔbaw ye. Aw bɛɛ ye aw yɛɛ majigi ɲɔɔn ye ka ɲɔɔn demɛ, sabu a sebera Kitabu kɔnɔ ko:

«Ala bɛ wasobagaw kɛɛ;
nka a bɛ nɛɛma mɔɔ sabarininw ye.»

⁶ O kosɔn aw ye aw yɛɛ majigi Ala boro barakaman korɔ, janko a ye aw korɔta a wagatipuman na.

⁷ Aw ye aw ta haminakow doniw bɛɛ jigi ka o la ale kan, sabu a bɛ a jantora aw ra.

⁸ Aw ye aw yere minacogo lon, ka aw janto aw yere ra; sabu aw jugu Setana be yaalayaala i ko jara kongoto be kasi cogo min na, k'a ta domuta jini.

⁹ Aw sinsinnin ye to lanaya ra ka lo, ka a kere, k'a lon ko aw balema lanabaga minw be dununa kono, ko o tooro wogonw le be olugu fana kan.

¹⁰ Ayiwa, neema bee tigi Ala min ka aw wele janko aw ye aw ninyoro soro a ta noro banbari ra, Kirisita ta jengogonya ra, ni aw tooro wagati donin, ale yere bena aw bosu, ka aw ja gbeleya, ka aw baraka bonya, k'a to foyi kana se ka aw bo a no ra.

¹¹ Sebagaya ye ale ta le ye wagati bee, ani tuma bee. Amina.

Fori laban

(Tesalonikikaw folo 5.23-28)

¹² Ayiwa, Silasi* min ye an balemace kankelentigi ye, ale le ka ne deme ka nin kuma fitini sebe k'a ci aw ma, janko ka aw ja gbeleya, ani janko aw ye la a ra ko aw noro neema min na, o ye Ala ta neema yere le ye can ra.

¹³ Lanabagaw ta jenkuru min be Babiloni, Ala ka minw panawoloma i ko a ka aw panawoloma cogo min na, olugu be aw fo; ne dence Marika fana be aw fo.

¹⁴ Aw ye wogon fo balemaya ra ni kanuyafori ye.

Aw minw bee be Kirisita* ta jengogonya ra, Ala ye hera ke aw bee ye!

* 5:12 5.12 Silasi be wele fana ko Siliven.

PIYERI ka letere flanan min sebe Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Piyeri le ka nin letere sebe, k'a to kaso ra Rõmu; a fagawagati tun surunyara ka ban. Piyeri hakiri tun b'a ra ko Yesu yere tun konna ka ale ta fagako fo (1.14; Yuhana 21.18-19).

Nin letere sebera lanabagaw bee le koson (1.1). Karamogo minw tun be mogow lafiri ni o ta karan ye, ka mogow bla jurumunw na, Piyeri b'a fe lanabagaw ye o yere korosi o karamogow ra (2.1-22). Lanabaga ka kan ka to Ala ta kuma le kan, i n'a fo Yesu ta ciradenw tun ka o karan cogo min na, sabu olugu le ka Yesu ye o ja ra, k'a ta kumaw lamèn (1.3-21).

Dow tun be mogow karan k'a fo ko Yesu tena na tuun. Piyeri be o mogow jaraki, k'a fo ko ni Ala ta lon sera, ko a tun ka fen o fen fo, o bee be ke ka dafa. Nka Ala be mupu mogow korõ, k'a to o ye nimisa ka son Ala ma, sabu a t'a fe mogo si ye halaki. Matigi ta lon, o ye Yesu nalon ye, ani kiti lon. O koson Piyeri be lanabagaw ladi, ko o ye saninya, ka o lon makonõ, ka toorow mupu, ka o tagamacogo teren; o bena Yesu nawagati lateliya.

Kitabu konokow

Piyeri ta fori (1.1-2)

Ala ka lanabaga wele baara min kama (1.3-21)

Karamogo faninyafobagaw ta karan (2)

Minw be Yesu nako soso (3)

Piyeri ta fori

¹ Ne Simõn Piyeri, ne min ye Yesu Kirisita ta baaraden ye, ani a ta ciraden*, ne be nin sebe ci aw ma, aw minw ka lanaya sorõ; o lanaya ni anw ta lanaya bee songo ye kelen ye. Aw ka o sorõ an ta Ala ani an Kisibaga* Yesu Kirisita ta terenninya sababu ra.

² Ala ye neema ni hera ke aw ye k'a caya kosebe, Ala ni an Matigi Yesu ta lonniya sababu ra.

Ala ka lanabagaw wele baara min kama (Tite 2.11-14; Filipikaw 1.9-11; 3.8-14)

³ Fen o fen be se k'a to an ye panamanya Alapasiran na, Ala ta sebgaya ka o bee di an ma; min ka an wele a ta noorõ ni a ta pumanya sababu ra, a k'a to an ye o lon.

⁴ O le sababu ra Ala tun ka fenpumanbaw, ani fen nafaman minw layiri ta an ye, a ka o di an ma, janko o sababu ra an cogo ye ben ni Ala sago ye, ka bosi ka bo dunupa negejuguw boro, o minw be cenri lase mogow ma.

⁵ O le koson aw ye jija ka kopuman fara aw ta lanaya kan, ka Ala lonniya fara kopuman kan,

⁶ ka yereminari fara Ala lonniya kan, ka mupuri fara yereminari kan, ka Alapasiran fara mupuri kan,

⁷ ka balemaya fara Alapasiran kan, ka kanuya fara balemaya kan.

⁸ Ni aw koni ka o fenw sorõ k'a caya, o sababu ra aw tena ke pacintanw ye, walama nafantanw an Matigi Yesu Kirisita ta lonniya ra.

⁹ Nka ni o fenw koni te mogo min fe, o tigi fiyennin lo, a te yeri ke yorõjan; Ala k'a saninya ka bo a ta jurumunkorow ra cogo min na, a pinana o ko.

¹⁰ O le koson, ne balemaw, aw ye jija janko Ala ka aw wele, ani a ka aw panawoloma min kama, aw ye to o kan. Ni o kera, aw tena ben fiyewu.

¹¹ O cogo ra Ala bena an Matigi ni an Kisibaga* Yesu Kirisita ta Masaya* banbari donda bɛɛ dayɛɛ aw ye.

¹² O koson ne bena to ka aw hakiri jigi nin kow ra, hali ni aw k'a lon ka korɔ; aw karanna can min na, aw noronin be o ra fana.

¹³ Ne be miiri ko a bennin lo ko ne ye nin kow fo aw ye ka to ka aw lasomi, fo ka taga ne bo nin dunupa ra yan,

¹⁴ Sabu ne ta dunupalatige to man jan tuun, i n'a fo an Matigi Yesu Kirisita tun k'a yira ne ra cogo min na.

¹⁵ O le koson ne bena jija, janko hali ne sanin ko, aw hakiri ye to nin kow ra tuma bɛɛ.

Min fɔra Yesu Kirisita ta nɔɔɔ ko ra

¹⁶ A te i n'a fo an ka talen dow le laben an yere ta miiriya ra ka aw karan an Matigi Yesu Kirisita ta sebgaya ni a ta nako ra. An yere ja le ka Matigi ni a ta bonyaba ye.

¹⁷ Sabu a ka bonya ni nɔɔɔ soro Fa Ala fe lon min na, o kera an ja na. O wagati ra nin kumakan bora nɔɔɔ ni bonyaba tigi fe k'a fo a ye ko: «Nin le ye ne Dence kanunin ye, min ko ka di ne ye haali.»

¹⁸ O kumakan min bora sankolo ra, anw yere ka o men; o wagati ra an tun be ni a ye kuru saninman kan.

¹⁹ O koson, ciraw ka min fo, an lara a ra kosebe ko o ye can ye; ni aw fana be aw janto o kuma ra, o ka pi kosebe. O kuma bena aw jusukun gbeya i ko fitina be yeelen bo dibi ra cogo min na fo ka taga dugugbeda se; o tuma sogomada lolo bena bo ka manamana aw jusukun na.

²⁰ Nka aw ka kan ka kon k'a lon folo ko cirayakuma minw be Kitabu konɔ, mogo si te se ka o si korɔ gbeya k'a fo ni a yere ta hakiritigiya ye;

²¹ sabu Ala ta cira si m'a latige ka ciraya ke ka kapa ni adamaden yere sago ye, nka mogow ka Ala ta kumaw fo ka kapa ni Nin Saninman* ta baraka le ye.

2

Karamogo faninyafobagaw

(Zude 3-16; Timote flanan 3.1-9)

¹ Ayiwa, cira faninyafobaga dow tun wurira Ala ta mogow ce ra cogo min na, o cogo ra karamogo faninyafobaga dow fana bena wuri aw ce ra. O bena dogo ka don aw ce ra ni faninya karan dow ye, minw be mogo halaki. Matigi min ka o kunmabo, o bena ban o ra; o bena halakiri lase o yere ma joona.

² Mogo caman bena tugu o ko ka o ta ko saninyabariw jogon ke; olugu ta tagamacogo koson, mogow bena Ala ta can sira mafiyenya.

³ O karamogo faninyafobagaw bena ta wari nata fe ka aw nege ka aw borofen soro ni mogolafirikumaw ye. Nka kiti min benna o mogow kan kabini wagatijan, o kiti tena fon o ko; o ta halakiri fana tena taga ka o to.

⁴ Ne be o fo, sabu hali meleke minw ka jurumun ke folofolo, Ala ma olugu to yi; a ka o firi jahanama dibi ra, ka o mara yi fo ka taga se kiti lon ma.

⁵ Mogo minw ka kojugu ke Nuho ta tere ra, Ala ma olugu fana to yi. A ka Nuho le kisi ni mogo wolonfla were, sabu ale le tun be terenninya sira yirara mogow ra; Ala ka sanjiba lajigi ka mogojuguw be halaki.

⁶ Sodomu ni Gomori dugumogow ta kojugu koson, Ala ta kiti sera o ma, ka o jeni ka o ban pewu, fo ka o ke buguri ye. O kera tagamasiyen le ye k'a yira Alapasiranbari nataw ra.

⁷ Nka Lutu min tun ye mogonuman ye o ce ra, a ka ale kisi. O mogokolonw ta jatoyajugu tun ka a jusu kasi fo ka teme.

⁸ Sabu ale min tun ye mɔgɔɔnuman ye, ale tun bɛ min ye, ani a tun bɛ min mɛn k'a to o mɔgɔw cɛ ra kɔni, o kojuguw tun bɛ a jusukun tɔɔrɔ lon o lon.

⁹ Ayiwa, o bɛɛ b'a yira an na ko Ala bɛ se ka a nasiranbagaw bɔsi ka bɔ tɔɔrɔ ra, ka mɔgɔ terenbariw mara janko ka o ta kojuguw hake bɔ o ra kitilon na.

¹⁰ Nka minw bɛ tugu o yɛɛ negerakow kɔ, ka ko saninyabariw kɛ, ani ka Ala ta kuntigiya mafiyyenya, olugu ta kiti le belen bɛna juguya.

O mɔgɔw bɛ o yɛɛ bonya, ka dabayakumaw fɔ; o tɛ siran ka hali Ala ta danfɛn nɔɔrɔmanw nɛni.

¹¹ K'a sɔrɔ hali mɛlɛkɛ minw ta fanga ni o ta sebgaya ka bon ni o mɔgɔw ta ye, olugu tɛ sɔn ka o danfɛn nɔɔrɔmanw nɛni Matigi ja kɔrɔ.

¹² Nka o mɔgɔw kɔni bɛ i ko kongosogo hakirintanw, minw danna minari ni fagari kama; o ma fɛn minw lɔn, o bɛ o le mafiyyenya. O yɛɛ ta kojugu le bɛna o halaki.

¹³ O ka kojugu minw kɛ, o kojugu jɔgɔn le bɛna kɛ ka o sara. O bɛ o yɛɛ bla marobariyakow ra hali teregbɛn fɛ. O bɛɛ ye mɔgɔ saninyabariw ye, ani mɔgɔ nɔgɔninw. Ka o to o nanbarakow ra, o belen bɛ taga fara aw kan aw ta janagbew ra ka maroya bla aw ra.

¹⁴ O ta fɛnfɛta bɛɛ ye musow le ye, janko ka jɛnɛya kɛ; o fana tɛ wasa jurumun na ka ye. Mɔgɔ minw ma Alasira ko faamu kɔsɛbɛ, o bɛ olugu nɛgɛ ka o lafiri. Ka wari sɔrɔ nanbara ra, o ye o derinanko ye. Dangadenw lo.

¹⁵ O ka sira terennin bla, ka o yɛɛ lafiri, ka Bosɔri dence Balamu ta sira le ta; sabu Balamu sɔnna ka baarajugu kɛ, ka o sara mina.

¹⁶ Nka Ala k'a mafiyyenya a ta terenbariya kɔsɔn. Fali min ma deri ka kuma, o ka mɔgɔkan fɔ Balamu ye, ka cira Balamu bɔ a ta hakirintanya sira kan*.

¹⁷ Ayiwa, o karamɔgɔ faninyafɔbagaw bɛ i ko bunun janin; o bɛ i ko sanfɔɔnɔ bɛ sankaba min cɛ ka taga ni a ye. Dibi finmanba le bɛ o makɔnɔna.

¹⁸ O bɛ kumababaw ani kumakunntanw fɔ. Mɔgɔ minw bɔsira ka bɔ mɔgɔjuguw boro kura ye, o bɛ olugu lafiri ni o ta kewalejuguw ye ka kapa ni o yɛɛ ta negejuguw ye.

¹⁹ O b'a fɔ ko olugu le bɛna o mɔgɔw bɔ jɔnya ra; k'a sɔrɔ hali bi olugu yɛɛ bɛ jɔnya ra, halakiri sira kan; sabu ni i ma se ka i yɛɛ bɔsi ka bɔ ko min na, i kɛra o ko ta jɔn ye.

²⁰ Can ra, o mɔgɔ minw tun ka an Kisibaga* Matigi Yesu Kirisita lɔn, ka o yɛɛ sen bɔ dunupa ta fɛn saninyabariw na, ni olugu belɛn nana seko ka don o kow ra ka to o ra, olugu laban bɛna min kɛ o bɛ juguya ka tɛmɛ o cogɔfɔlɔ ta wagati ta kan.

²¹ Ni o yɛɛ tun ma terenninya sira lɔn, o belɛn tun ka fisa o ma, sani k'a to o ye a lɔn, ka sɔrɔ ka ban o cɛfɔnin saninman ma, o cɛfɔnin min tun dira o ma.

²² Nin zana kɛra can ye o mɔgɔw ta fan fɛ, ko: «Wuru sekɔra ka taga a yɛɛ ta fɔɔnɔ nɔ fɛ», ani fana ko: «Lɛ konin sekɔra ka taga a yɛɛ maraga bɔgɔ ra tuun».

3

Matigi Yesu nawagati tagamasiyyenw

(Matiyu 24.37-38; Tesalonikikaw flanan 1.7-10; Zude 17-23)

¹ Ne balema kanuninw, ne bɛ ne ta sebe flanan le cira aw ma nin ye ka ban. O sebe fla bɛɛ kɔnɔ, ne bɛ aw karan ka aw lasɔmi, janko aw ye hakiri sɔrɔ.

² Ala ta cira saninmanw ka kuma minw fɔ fɔlɔfɔlɔ, ani aw ta ciradenw ka an Matigi ni an Kisibaga* ka kuma min lase aw ma, ne b'a fɛ ko aw ye aw hakiri to o ra.

³ Aw ka kan ka min lɔn fɔlɔ, o ye ko dunupa labanwagati ra, kumakolonfɔbaga dɔw bɛna wuri ka aw lɔgɔbɔ; o mɔgɔw bɛna tagama ka kapa ni o yɛɛ negerakow le ye.

* **2:16 2.16** Balamu ta ko: aw ye nin yɔrɔ flɛ: Jateri 22.4-35. **2:22 2.22** Nin kuma fɔra Zanaw 26.11.

⁴ O bēna a fɔ ko: «Yesu m'a fɔ ko a bē na wa? Ayiwa, a bē min? Kabini an bēmaw sara, dunupa danna cogo min na, a bē o cogo kelen le ra hali bi.»

⁵ Ayiwa, o mɔgɔw bē tugu le ka jina, ko fɔɔfɔɔ Ala ta Kuma le baraka ra sankolo danna; ko dugukolo fana bɔra ji le ra, ko a danna ji le sababu ra.

⁶ Ayiwa, o sababu kelen le k'a to jiba ka o wagati ta dunupa ni a kɔɔfɛnw bē datugu.

⁷ Nka o kuma kelen le sababu ra sankolo ni dugukolo maranin bē sisan tasuma kama, ka kitilon makɔɔ, ani mɔgɔjuguw halakilon.

⁸ Nka ne balema kanuninw, fɛn kelen bē yi, aw man kan ka jina o kɔ: Ala ja kɔɔ, tere kelen bē i ko san waga kelen, san waga kelen fana bē i ko tere kelen.

⁹ Matigi tɛ mɛɛn k'a ta layiri tanin dafa, i ko dɔw b'a miiri cogo min na. A bē mupuna an kɔɔ le, sabu a t'a fɛ an si ye halaki, nka a b'a fɛ an bē ye lɔ an ta jurumun na, ka nimisa.

¹⁰ Matigi nalon bēna bara mɔgɔw ra i ko son bē bara mɔgɔ ra cogo min na. O lon na, kɔni, sankolo bēna tunu, k'a kɛ mankanba ye, sankolokɔɔfɛnw bēna jeni fɔ ka yeele. Dugukolo ni a kanfɛnw bē bēna jeni ka ban.

¹¹ Ayiwa, ni o fɛnw bē bēna tunu, o tuma aw ka kan ka aw tagamacogo saninya le, ka dɔ fara aw ta Alapasiran kan,

¹² ka Matigi nalon makɔɔ, ani k'a nalon lateliya. O lon na, sankolokɔɔfɛnw bē bēna jeni ka ban; tasuma bēna dunupakɔɔfɛnw bē yeele.

¹³ Nka ka kapa ni Ala ta layiri ye, an bē sankolokura ni dugukolokura le makɔɔna; terenninya bēna kɛ o yɔɔ le ra.

Lanabagaw ka kan ka jija

¹⁴ O kɔɔn, ne balema kanuninw, sani o kow wagati ye se, aw ye jija, janko ni Yesu nana, a ye na aw saninyanin sɔɔ, k'a ye ko jarakiyɔɔ tɛ aw ra, ani hɛra ye kɛ aw ni Ala cɛ.

¹⁵ Aw ye aw hakiri to a ra ko an Matigi ta mupuri kun ye aw ta kisiri le ye. An balemace kanunin Pɔli fana ka o le fɔ aw ye a ta sɛbɛ kɔɔ, ka kapa ni a ta hakiritigiya ye, Ala ka hakiritigiya min di a ma.

¹⁶ A bē o le kɛ a ta lɛtɛrɛw bē ra; a bē o kumaw le fɔ. A ta lɛtɛrɛw dɔw kɔɔkuma faamu ka gbelen. O kɔɔn kolɔnbari dɔw, ani mɔgɔ karanbari dɔw bē o kumaw kɔɔ yɛlɛma, i n'a fɔ o bē Ala ta Kuma tɔw bē kɔɔ yɛlɛma cogo min na; o laban ye o yɛrɛ ta halakiri le ye.

¹⁷ Ne balema kanuninw, ne kɔni ka aw lasɔmi. Aw ye aw yɛrɛ kɔɔsi. Aw kana a to mɔgɔjuguw ye aw lafiri ka aw bɔ aw lɔyɔɔ na.

¹⁸ Aw ye jija ka aw baraka bonya, ani ka aw ta lonniya caya an Matigi ni an Kisibaga* Yesu Kirisita ta nɛɛma ra. Nɔɔɔ ye la ale le kan sisan, ani wagati bē, ani tuma bē. Amina.

YUHANA ka letere folo min sebe Kitabu faamucogo

Ka kana ni mogo caman ta miiriya ye, Yuhana min ka Yesu ta Kibaro Diman* kitabu sebe, ale kelen le kera Yuhana ta letere folo ni letere flanan ni letere sabanan sebebaga ye, ani Yirari kitabu. Yuhana ta letere saba bee sebera wagati kelen na, k'a to Efesi, Azi mara ra; o y'a sorɔ a si tun korɔra kosebe.

Yuhana ka nin letere sebe janko ka a karanbagaw ja gbeleɣa, o ye to Ala ta jenɲogonya ra, ka to jenɲogonya ra ni ɲogon ye fana.

Yuhana b'a fe lanabagaw ye o yere mabo fana karamogo faninyafobagaw ra. O karamogo dow tun be mogow karan k'a fo ko Yesu te Ala ye, ko adamaden lo. Dow fana tun be mogow karan k'a fo ko ka Ala ta lonniya sorɔ, ko o le nafa ka bon; o tun b'a fo ko mogo be kewale minw ke, ko o te jate. O karan tun kera sababu ye ka lanabagaw bla kewalejugu suguya bee ra.

Yuhana k'a yira ko o karan te can ye, ko Nin Saninman* ta le be can ye. Ale k'a yira ko Yesu ye Ala ye, nka a kera adamaden ye, janko ka ke adamadenw ta jurumun saraka ye. Yuhana k'a fo k'a gbeleɣa ko Ala ye yeelen le ye. Lanabaga fana ka kan ka tagama yeelen na. Yuhana be Ala ta kanuya ko fo fana k'a gbeleɣa; a ko Ala be a ta ko bee ke ni kanuya ye (4.8). O koson lanabagaw ka kan ka kanuya sira tagama, ka yafa ɲogon ma, ka ban jurumun ma, ka saninya, ka la a ra ko Yesu le ye Kisibaga ye.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1.1-4)

Yeelen ni dibi (1.5-2.27)

Ala denw tagamacogo (2.28-3.24)

Cira faninyafobagaw (4.1-6)

Kanuya (4.7-5.12)

Lanabaga ye Ala ta mogo le ye (5.13-21)

Kuma min be panamanya di

(Yuhana 1.1-14)

¹ Sani dunupa ye dan, min tun be yi, an ka min men, an ka min ye an ja ra, an ka min fle, an boro magara min na, o ye Kuma ye, kuma min be panamanya di.

² Nanamanya yirara an na; an k'a ye; o le koson an kera a seere ye, an be o panamanya banbari ko fo aw ye. O panamanya tun be Fa Ala korɔ; ale ka a yira an na.

³ O koson an ka min ye, ani an ka min men, an be o fo aw ye, janko aw fana ye ke ni an ye jenɲogonya ra. Anw be jenɲogonya ra ni min ye, o ye Fa Ala le ye, ani Den* min bora Ala ra, Yesu Kirisita.

⁴ O koson an be nin kow bee sebera k'a ci aw ma, janko an ta ɲagari ye ke ɲagari dafanin ye.

Ala ta yeelen ni jurumun yafari

⁵ An ka kuma min men Yesu Kirisita fe ka o fo aw ye, o ye nin ye: Ala ye yeelen le ye, dibiko si te Ala ra.

⁶ Ni an ko, ko an ni Ala be jenɲogonya ra, k'a sorɔ an be tagama dibi ra, o tuma an ye faninyafobagaw le ye; an te tagama can kan.

⁷ Nka ni an be tagama yeelen na, i ko Ala yere be yeelen na cogo min na, o tuma an be jennogonya ra ni jognon ye. Den min bora ale Ala ra*, Yesu, o jori be an saninya ka jurumun bee bo an na.

⁸ Ni an ko jurumun te an na, o tuma an be an yere le lafirira; can te an jusukun na.

⁹ Nka ni an ka lo an ta jurumunw na, Ala min ye kankelentigi ye, ani a terennin lo, ale bena yafa an ma, ka an saninya ka bo terenbariyakow bee ra;

¹⁰ Ni an ko, ko jurumun te an na, o tuma an ka Ala ke faninyafobaga le ye; a ta kuma te an jusukun na.

2

¹ Ayiwa, ne ta denw, ne be nin sebe ci aw ma, janko aw kana jurumun ke tuun. Nka ni do ka jurumun ke, soronarikebaga be an fe Fa Ala koru, min ye Yesu Kirisita ye; ale terennin lo.

² Ale yere le kera saraka ye janko ka an ta jurumun kafari; a ma dan an doron ta jurumunw ma de, dunupamogo bee lajennin ta lo.

Ala ta cfonin

(Matiyu 7.21-23; Yuhana 13.34,35; 14.21-24)

³ An b'a lon min fe ko an ka Kirisita lon, o fle nin ye: Ni an be a ta cfoninw sira tagama.

⁴ Mogo min b'a fo ko ale k'a lon, k'a soru a te a ta cfoninw sira tagama, o tigi ye faninyafobaga le ye; can te a jusukun na.

⁵ Nka mogo min be Ala ta kuma sira tagama, Ala ta kanuya dafanin be o tigi jusukun na. An b'a lon nin le fe ko an be jennogonya ra ni a ye.

⁶ Ni mogo min ko ale be jennogonya ra ni Yesu ye, o tigi ka kan ka tagama i ko Yesu tagamana cogo min na.

⁷ Ne balema kanuninw, ne te cfoninkura le sebera k'a ci aw ma. Nka cfoninkoru lo, min dira aw ma kabini a damina ra. Aw ka kuma min men, o cfoninkoru ye o le ye.

⁸ O bee n'a ta, ne be cikura le sebera ka di aw ma; Yesu tagamana ka kana ni o can ye; can lo aw fana fe, sabu dibi be temena, yeelensobe bora ka ban.

⁹ Ni mogo min ko ale be tagama yeelen na, k'a soru a be a balema koninya, o tigi be dibi ra hali bi.

¹⁰ Mogo min be a balema kanu, o tigi be yeelen na; foyi te o tigi ra, min be se ka ke mogo kunnacen sababu ye.

¹¹ Nka mogo min be a balema koninya, o tigi be dibi ra. A be tagama dibi ra; a te a tagafan kelen lon, sabu dibi ka a na fin.

¹² Ayiwa, ne ta denmisenw, ne be nin sebe ci aw ma, sabu aw ta jurumun yafara aw ma Yesu togo koson.

¹³ Faw, ne be nin sebe ci aw ma, sabu min tun be yi kabini dunupa damina ra, aw ka o lon.

Kanbelenw, ne be nin sebe ci aw fana ma, sabu aw ka se soru Setana kan.

Denmisenw, ne be nin sebe ci aw ma, sabu aw ka Fa Ala lon.

¹⁴ Faw, ne be nin sebe ci aw ma, sabu min tun be yi kabini dunupa damina ra, aw ka o lon.

Kanbelenw, ne be nin sebe ci aw ma, sabu fanga be aw ra,

aw ka Ala ta Kuma to aw jusukun na, aw ka se soru Setana kan fana.

¹⁵ Ayiwa, aw kana dunupa kanu, aw kana dunupakonofenw kanu. Ni mogo min be dunupa kanu, Fa Ala ta kanuya te o tigi jusukun na.

¹⁶ Sabu fen minw bee be dunupa ra, minw ye farisogo nege ye, ani mogo na be bo fen minw fe, o nege, ani dunupa yerebonyakow, o si te bo Fa Ala ra, o be soro dunupa le ra.

¹⁷ Nka dunupa be teme, mogow be nabo fen o fen fe, o bee be teme fana; nka mogo min be Ala sago ke, o tigi be to ni Ala ye wagati bee, ani tuma bee.

Kirisita kerebagaw

(Yuhana 16.13-15)

¹⁸ Ne ta denw, wagati laban sera. Aw k'a men ko Kirisita Kerebaga* bena na; nka Kirisita kerebagaw caman nana sisan. O le ra an b'a lon ko wagati laban sera.

¹⁹ O mogow bora an ce ra, nka o tun te an do ye; sabu ni o tun ye an do ye, o tun bena to ni an ye. Nka o bora an ce ra ka taga, janko an y'a lon ko minw bee be ni an ye, ko o bee te an do ye.

²⁰ Nka aw koni, Ala Saninman ka aw mun ni Nin Saninman* ta turu ye; lonniya be aw be fe.

²¹ Ayiwa, ni ne ka nin sebe ci aw ma, a te i n'a fo aw ma can lon de! Ne be a ci aw ma sabu aw ka can lon, ani aw k'a lon fana ko faninya si te se ka bo can ra.

²² Jontigi le ye faninyafobaga ye? Mogo min be ban ka la a ra ko Kirisita* le ye Kisibaga* ye, o tigi lo. Mogo min be ban Fa Ala ra, Den* min bora Ala ra, ka ban o ra, o tigi le ye Kirisita Kerebaga ye.

²³ Sabu Den min bora Ala ra*, ni mogo min ka ban o ra, o tigi te Fa Ala fana fe. Nka ni mogo min ka son a ra, Fa Ala fana be o tigi fe.

²⁴ Ayiwa, aw koni, aw ka kuma min men kabini a damina ra, aw ye o to aw jusukun na. Aw ka min men kabini a damina ra, ni o tora aw jusukun na, o tuma Den min bora Ala ra, aw bena to o ta jenogonya ra, ka to Fa Ala fana ta jenogonya ra.

²⁵ A ka layiri min ta an ye, o fle nin ye: panamanya banbari.

²⁶ Mogo minw be aw lafirira, ne be nin sebe k'a ci aw ma, olugu le koson.

²⁷ Aw koni, Matigi ka aw mun ka Nin Saninman min di aw ma, o be to aw jusukun na. Aw mako t'a ra ko mogo ye aw karan, sabu Nin Saninman yere be aw karanna fen bee ra ka ban. Ale ta karan fana ye can le ye; faninya te a ra. O koson a be aw karanna cogo min na, aw fana ye to jenogonya ra ni Kirisita ye ten.

²⁸ Ne ta denw, aw ye to Kirisita ta jenogonya ra, janko ni a nana a yere yira wagati min na, a ye na a soro ko an ja siginin lo; maroya kana an mina a natuma ra.

²⁹ Ayiwa, aw k'a lon ko Kirisita terennin lo cogo min na, aw fana y'a lon ko mogo o mogo be tagama terenninya kan, o tigi ye Ala den le ye.

3

Ala denw tagamacogo

¹ Ayiwa, aw m'a ye Fa Ala be an kanu cogo min na wa, fo a be an wele ko a denw. Can lo, an fana ye o le ye. O le koson dunupamogow te an faamu, sabu o ma Ala lon!

² Ne balema kanuninw, sisan koni an ye Ala denw ye! Nka an bena yelesa ka ke min ye, o ma yira folo; an koni k'a lon ko ni Yesu Kirisita nana, an bena ke i ko ale yere be cogo min na, sabu a be cogo min na co, an bena a ye ten le.

³ O jigiya be mogo o mogo fe, o tigi be a yere saninya i ko Yesu Kirisita saninyanin lo cogo min na.

⁴ Mogo o mogo be jurumun ke, o tigi be sariya le cenna; sabu jurumun ye Ala ta sariya* cenri le ye.

⁵ Aw k'a lon fana ko Yesu Kirisita nana janko ka na an ta jurumunw bo an na. Jurumun si te ale yere ra.

⁶ O ra, ni mogo o mogo be Yesu ta jennogonya ra, o tigi te son ka to ka jurumun ke. Mogo o mogo be to ka jurumun ke, o tigi m'a ye, a m'a lon fana.

⁷ Ne ta denmisenw, aw kana a to mogo si ye aw lafiri. Mogo min be tagama terenninya kan, o tigi terennin lo, i ko Kirisita* terennin lo cogo min na.

⁸ Mogo min be to jurumun na, o tigi ye Setana ta le ye; sabu Setana le konna ka jurumun ke kabini folofolo. Nka Den min bora Ala ra*, ale nana janko ka na Setana ta kewalew le cen.

⁹ Ni mogo o mogo kera Ala den ye, o tigi te son ka to jurumun na, sabu Ala ta panamanya be o tigi kono. A fana te se ka to ka jurumun ke, sabu a kera Ala den ye.

¹⁰ Ala denw, ani Setana ta denw be lon ka bo nogon na min fe, o fle nin ye: Mogo o mogo te terenninya sira tagama, o tigi te Ala ta ye, ani mogo o mogo te a balema kanu.

Balemaw kanucogo

¹¹ Aw ka kuma min men kabini folofolo, o le ye nin ye, ko an ye nogon kanu.

¹² An kana ke i ko Kabila*! Ale tun kera Setana ta le ye, o koson a ka a balemace faga. Mun koson a k'a faga? A k'a faga, sabu ale yere ta kewalew tun man ji, k'a soru a balemace ta kewalew tun terennin lo†.

¹³ O le koson, ne balemaw, ni dunupamogow be aw koninya, o kana bara aw ra.

¹⁴ Ni an be an balemaw kanu, o le b'a yira ko an bora saya ra ka don panamanya ra. Mogo min te a balemaw kanu, o tigi be saya le ra.

¹⁵ Mogo o mogo be a balema koninya, o tigi ni mogofagabaga bee ka kan. Aw fana k'a lon ko mogofagabaga si te se ka to mogofaga ra ka panamanya banbari soru Ala fe.

¹⁶ Fen min k'a to an ka kanuya lon, o fle nin ye: Yesu Kirisita ka a yere nin di ka sa an koson. O cogo ra an fana ka kan ka an yere nin di ka sa an balemaw koson.

¹⁷ Ni dunupa naforow be mogo do boro, ni o tigi k'a balemace ye fagantanya ra, ni a ma hina a ra, ale be se k'a fo cogo di ko Ala ta kanuya be a jusukun na?

¹⁸ Ne ta denmisenw, an kana nogon kanu ni an kumacogo dama ye, ani an ta kumadimanw; an ye nogon kanu ni an ta kewalew ye, ni can fana ye.

¹⁹ O cogo le ra, an be se k'a lon ko an be tagama can sira kan; an hakiri siginin fana bena to Ala ja koru.

²⁰ Hali ni an jusukun be an jaraki, an k'a lon ko Ala ta miiriya ka bon ni an jusukun miiriyaw ye; ale le fana be fen bee lon.

²¹ Ne balema kanuninw, ni an jusukun te an jaraki, o tuma an hakiri siginin lo Ala ja koru.

²² Ni an fana be fen o fen daari, a be o di an ma; sabu an be a ta cifoninw sira tagama; min ka di a ye, an be o ke fana.

²³ A ta cifonin fle nin ye: Den min bora ale Ala ra*, Yesu Kirisita, ko an ye la o togo ra, ani ko an ye nogon kanu, i ko a k'a fo an ye cogo min na.

²⁴ Mogo min be Ala ta cifoninw sira tagama, o tigi be jennogonya ra ni Ala ye, Ala fana be jennogonya ra ni o tigi ye; fen min b'a to an b'a lon ko Ala be jennogonya ra ni na ye, o fle nin ye: A ka Nin Saninman* min di an ma.

4

Cira faninyafobagaw

¹ Ne balema kanuninw, minw bee b'a fo ko Ala Nin be o kono, aw kana la olugu bee ra de! Aw ye o segesege folo, k'a lon ni a kera ko o nin bora Ala le ra. Sabu cira faninyafobaga caman nana dunupa kono.

* **3:12 3.12** Kabila: Dow b'a fo ko Kayen. † **3:12 3.12** Kabila ta ko: Aw ye nin yoru fle: Damina 4.1-8.

² Ala Nin Saninman be lon min fe, o fle nin ye: Nin min b'a to mogo be lo a ra k'a fo ko Yesu Kirisita nana dunupa ra ka na ke adamaden ye, o nin bora Ala ra.

³ Nka nin min te son Yesu ta ko ma, o ma bo Ala ra. O ye Kirisita Kerɛbaga* ta nin le ye; aw ka o le ko men ko a bɛna na dunupa ra, nka sisan a be dunupa ra ka ban.

⁴ Ne ta denmisɛnw, aw koni ye Ala ta mogow ye, o koson aw ka se soro cira faninyafɔbagaw kan; sabu Ala Nin* min be aw konɔ, o ka bon ka teme dunupamogow ta kan.

⁵ Olugu ye dunupa ta le ye; o koson o be kuma ka kapa ni dunupa ta cogo ye, dunupamogow be o lamɛn.

⁶ Nka anw ye Ala ta mogow le ye. Mogo min be Ala lon, o be an lamɛn; nka mogo min te Ala ta ye, o te an lamɛn. Ayiwa, nin le sababu ra an be can ta Nin ni faninya ta nin lon ka bo jɔgon na.

Ala ta ko bee ye kanuya le ye

⁷ Ne balema kanuninw, an ye jɔgon kanu, sabu kanuya be bo Ala le ra. Mogo min be a mogɔjɔgon kanu, o tigi ye Ala den le ye, a ka Ala lon fana.

⁸ Mogo min te a mogɔjɔgon kanu, o tigi ma Ala lon, sabu Ala ta ko bee ye kanuya le ye.

⁹ Fa Ala ka a ta kanuya yira an na cogo min na, o fle nin ye: Den* kelenpe min bora Ala ra, a ka o ci ka na dunupa ra, janko an ye panamanya soro o sababu ra.

¹⁰ Kanuya ye nin le ye: Anw le ma Ala kanu de! Ala le ka anw kanu; Den min bora Ala ra, a ka o ci k'a ke saraka ye ka an ta jurumun kafari.

¹¹ Ayiwa, ne balema kanuninw, ni Ala ka an kanu tan, an fana ka kan ka jɔgon kanu!

¹² Mogo si ma Ala ye ka ye. Nka ni an be jɔgon kanu, Ala be to an jusukun na, a ta kanuya fana be dafa an jusukun na.

¹³ Fa Ala ka Nin Saninman* min di an ma, o le b'a to an b'a lon ko an be ni a ye jɛnjɔgonya ra, ani ko ale fana be ni an ye jɛnjɔgonya ra.

¹⁴ Ayiwa, an k'a ye, an fana kɛra a seerew ye ko Den* min bora Fa Ala ra, a ka o le ci ka na ke dunupamogow ta kisibaga ye.

¹⁵ Ni mogo min ka lo a ra ko Den min bora Ala ra ko Yesu lo, Ala be to jɛnjɔgonya ra ni o tigi ye, o tigi fana be to jɛnjɔgonya ra ni Ala ye.

¹⁶ Fa Ala be an kanu cogo min na, an koni ka o lon, an fana lara a ra. Ala ta ko bee ye kanuya le ye; kanuya be mogo min jusukun na, o tigi be jɛnjɔgonya ra ni Ala ye, Ala fana be jɛnjɔgonya ra ni o tigi ye.

¹⁷ Fɛn min b'a yira ko Ala ta kanuya be an jusukun na can ra, o ye ko kititigɛlon na siranya tena an soro, sabu Kirisita* be cogo min na, an fana be tagama o cogo le ra dunupa konɔ.

¹⁸ Siranya te kanuya ra, sabu kanuya dafanin be siranya ban; mogo ta kojugu ta tɔɔɔ le be siranya bla a ra. O koson mogo min be siran, o tigi ta kanuya ma dafa.

¹⁹ Anw koni, anw be tow kanu, sabu Ala konna ka an kanu.

²⁰ Ni mogo min ko a be Ala kanu, k'a soro a be a balema koninya, o tigi ye faninyafɔbaga le ye; sabu i ja be i balema min na, ni i te o kanu, i ja te Ala min na, i te se ka o kanu.

²¹ Yesu Kirisita ka ci min fo an ye, o le ye nin ye: ni mogo min be Ala kanu, o tigi ka kan ka a balemaw fana kanu.

5

Mogo ka kan ka son Ala ta ma

¹ Ni mogo o mogo ka la a ra ko Yesu le ye Kisibaga* ye, o tigi ye Ala den le ye. Ni i be face kanu, i be a den fana kanu.

² Ni an be Fa Ala kanu k'a ta cifoŋinw sira tagama, an b'a lon o le fe ko an be a ta denw kanu.

³ Ni an be Ala kanu, an ka kan ka a ta cifoŋinw sira tagama. A ta cifoŋinw fana man gbelen.

⁴ Mogo o mogo kera Ala den ye, o tigi be se soro dunupa kan. Fen min b'a to an be se soro dunupa kan, o ye an ta lanaya ye.

⁵ Jon le be se soro dunupa kan? Mogo min lara a ra ko Den min bora Ala ra* ko o ye Yesu ye, o tigi lo.

⁶ Min nana ji ni jori sababu ra, o le ye Yesu Kirisita ye; a ma na ji daman sababu ra, nka a nana ji ni jori le sababu ra. Nin Saninman* le be o seere ye, sabu Nin Saninman le ye can ye.

⁷ Sisan o kera seere saba ye:

⁸ Nin Saninman, ani ji, ani jori. Ayiwa, o seere saba bee bennin lo kelen ma fana.

⁹ An be son adamadenw ta seereya ma, nka Ala ta seereya ka bon ni adamadenw ta ye. Den min bora Ala ra*, Ala ka min fo o ta ko ra, o le ye Ala ta seereya ye.

¹⁰ Den min bora Ala ra, ni mogo min ka la o ra, Ala ta seereya be o tigi jusukun na. Nka ni mogo min ma la Ala ra, o tigi ka Ala ke faninyafobaga le ye, sabu Den min bora a ra, Ala ka seereya min ke o ta ko ra, o tigi ma la o ra.

¹¹ Ayiwa, o seereya fle nin ye: Ala ka panamanya banbari di an ma; Den min bora Ala ra, o panamanya be soro o le fe.

¹² Ni o Den be mogo min fe, panamanya be o tigi fe. Nka Den min bora Ala ra, ni o te mogo min fe, panamanya te o tigi fe.

Jigi min be lanabagaw fe

¹³ Ayiwa, Den min bora Ala ra*, aw minw lara o togo ra, ne be nin sebe ci aw ma, janko aw y'a lon ko aw ka panamanya banbari soro.

¹⁴ Ayiwa, min be an ja gbeleya, o fle nin ye: Ni an ka fen o fen daari Ala fe ka kapa ni a sago ye, a be an lamen.

¹⁵ Ni an k'a lon ko a be an lamen, an k'a lon fana ko ni an ka fen o fen daari a fe, an ka o fen soro ka ban.

¹⁶ Ni mogo do k'a balema ye a be jurumun do kera, jurumun min te saya lase mogo ma, a ka kan ka Ala daari, janko Ala ye panamanya di a balema ma. Minw ta jurumun te saya lase mogo ma, ne be olugu le ma. Sabu jurumun do be yi, o be saya lase mogo ma; ne m'a fo ko aw ye Ala daari mogo ye o jurumun koson.

¹⁷ Terenbariya bee ye jurumun le ye, o ye can ye, nka jurumun dow be yi, o te saya lase mogo ma.

¹⁸ An k'a lon ko mogo o mogo kera Ala den ye, o tigi te to ka jurumun ke; sabu Den min bora Ala ra, ale be o tigi tanga, Setana fana te se a ma.

¹⁹ An k'a lon fana ko an kera Ala ta ye, nka dunupa bee lajennin bee be Setana ta fanga le koro.

²⁰ Nka Den min bora Ala ra, an k'a lon ko o le nana hakiritigiya di an ma, janko an ye Ala Cantigi lon; an be Ala Cantigi ta jennogonya le ra, ani Den* min bora Ala ra, Yesu Kirisita. Ale le ye Ala Cantigi ye, ani panamanya banbari.

²¹ Ayiwa, ne ta denmisenw, aw ye aw yere korosi batofen werew ra.

YUHANA ka letere flanan min sebe Kitabu faamucogo

Nin letere sebebaga ye Yuhana ye. (Aw ye letere folo daminakumaw fle.) Nka a k'a yere togo la ko «cekoroba» (1.1).

A ko: «Ne le be nin letere sebera; Ala ka ne Balemamuso min panawoloma, ne b'a cira ale le ma, ale ni a denw.» An be se k'a fo ko o kuma korɔ ye ko a be nin letere sebera lanabagaw bee le koson.

Nin letere ka surun, sabu sura kelen doron lo, nka a kumaw nafa ka bon. Yuhana b'a jini lanabagaw fe ko o ye jogon kanu, ka ban cira faninyafobagaw ta karan ma.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1-3)

Can ni kanuya (4-6)

Karamogo faninyafobagaw (7-11)

Kuma laban (12-13)

Yuhana ta fori

¹ Ne min ye lanabagaw ta jenkurɔ Cekoroba* ye, ne be nin sebe ci ne Balemamuso† ma, Ala ka min panawoloma, a ni a ta denw; ne be aw kanu can ra, nka ne doron te aw kanu; minw bee ka Ala ta can lon, olugu bee be aw kanu

² can koson; o can be an jusukun na, a fana bena to an fe wagati bee.

³ Ayiwa, Fa Ala, ani Den* min bora Fa Ala ra, Yesu Kirisita, o ye neema ni hina ni hera ke an ye, janko an ye to a ta can kan, ani a ta kanuya ra.

Lanabaga be tagama can ni kanuya le ra

(Yuhana folo 4.1-6; 2.18-23; 5.1-3)

⁴ Ne k'a ye ko i ta den dow be tagama can sira kan, ka kana ni Fa Ala ta cifonin ye; o ko ka ne jusu diya kosebe!

⁵ Ayiwa, sisan, ne Balemamuso, ne te cikura fora i ye; nka ne bena min fo k'a gbeleɣa i ma, o ci le fora an ye kabini a damina ra, ko an ye jogon kanu.

⁶ Ala ka ci minw fo, ni an be o sira tagama, o le ye kanuya ye. Aw ka kan ka tagama ka kana ni o cifonin le ye, i n'a fo a fora aw ye cogo min na kabini a damina ra. O cifonin kun ye ko an ye tagama kanuya ra.

⁷ Mogolafiribaga caman be dununa konɔ sisan; olugu te son ka lo a ra ko Yesu Kirisita nana ke adamaden ye. O mogow le ye mogolafiribagaw ye, ani Kirisita kerebagaw*.

⁸ O koson aw ye aw yere korosi, janko aw kana na bonɔ aw ta baara tonɔ ra, nka aw ye a baraji dafanin sorɔ.

⁹ Mogo o mogo te to Kirisita* ta karan kan, fo a be a yere ta fara a kan, Ala te o tigi fe; nka mogo min be to o karan kan, Fa Ala be o tigi fe, Den min bora Ala ra, o fana be o tigi fe.

¹⁰ Ni mogo o mogo ka na aw fe, ni a ma na ni nin karan ye, aw kana o tigi ladon aw ta so; aw kana a fo.

¹¹ Sabu ni mogo min k'a fo, a kera i n'a fo o tigi nin be a ta kewalejuguw ra.

Kuma laban

* **1:1 1.1** Cekoroba: O ye Yuhana yere ye. Ale le kera lanabagaw ta cekoroba ye. † **1:1 1.1** Balemamuso: Dow b'a miiri ko Balemamuso togo lara lanabagaw ta jenkurɔ le ra; Balemamuso ta denw ye lanabagaw ye.

¹² Ayiwa, kuma caman belen be ne fe k'a fo aw ye, nka ne tɛna o bɛɛ ke seberi ye. Ne b'a miiri ko ne bɛna taga aw fe yi, an ye taga kuma da ni da, janko an ta jagari ye ke jagari dafanin ye.

¹³ Ayiwa, Ala ka i Balemamuso min janawoloma yan fana, ale ta denw be i fo.

YUHANA ka letere sabanan min sebe Kitabu faamucogo

Nin letere sebebaga ye Yuhana ye. (Aw ye letere folo daminakumaw fle.) Nka a k'a yere togo la ko «Cekoroba» i n'a fo letere flanan na (1.1).

Nin letere ka surun; a cira Gayusi le ma. An ma foyi were lon Gayusi ta ko ra, nka mogow terennin lo, min be tagama can kan. An b'a ye ko Yuhana be Gayusi tando kosebe, a ta kankelentigiya koson, ani a be baarapuman min ke lanabagaw ye (1-8).

Min ye Diyoterefu ye, ale koni k'a ta fanga sigi lanabagaw kan le. A be mogow dogoya, ka lanabaga dow ghen, ka Yuhana yere mafiyenya; a fana te mogow ladon. Yuhana be Diyoterefu jaraki a tagamacogo koson (9-10).

O ko fe, a be Demetirisi fana tando a ta kopuman koson (11-12); i b'a soru ale le cira ni letere ye. Yuhana be a teri dow fo, ka o lasomi ko ale bena tagama do ke ka taga o fe lon do.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1-4)

Yuhana ka Gayusi togonuman fo (5-8)

Yuhana ka Diyoterefu togogugu fo (9-10)

Yuhana be Demetirisi tando 11-12

Kuma laban (13-15)

Yuhana ta fori

(Matiyu 10.40-42)

¹ Ne min ye lanabagaw ta jenkuru Cekoroba ye, ne be nin sebe ci ne balemace kanunin Gayusi ma, ne be min kanu can yere ra.

² Ne balemace kanunin, ne be Ala daari ko i ta ko bee ye na, ani ko i farikolo keneman ye to, i n'a fo i jusukun ka pi cogo min na.

³ An balema dow sera yan; can be i jusukun na cogo min na, ani i yere be tagama can kan cogo min na, olugu ka o lakari ne ye. O kuma koni ka ne jusu diya kosebe.

⁴ Sabu ni ne k'a men ko ne ta denw be can sira tagamana, foyi te se ka ne jusu diya ka teme o kan.

Gayusi tagamacogo

⁵ Ne balemace kanunin, i be kopuman min kera an balemaw ye, minw ye an balema lonanw ye, i be o kera ni kankelentigiya le ye.

⁶ O nana i ta kanuya ko lakari lanabagaw ye yan. Ayiwa, o bena tagama min ke, ni i belen sera ka o deme o ra ka kapa ni Ala sago ye, o bena na kosebe.

⁷ Sabu o be nin tagama kera Kirisita* togo le koson; o ma son lanabariw ye o deme.

⁸ O koson an ka kan ka o mogow nogonw deme; o cogo ra an fana be ke o jennogonw ye o ta baara ra, ka can sira yira mogow ra.

Diyoterefu ni Demetirisi

(Korentikaw folo 4.18-21)

⁹ Ayiwa, ne tun ka kumakan dama dama sebe k'a ci lanabagaw ma. Nka Diyoterefu te sonna an ta ma; ale le b'a fe ka a yere bla lanabagaw bee kunna.

¹⁰ O koson ni ne sera yi, a be ko minw kera, ne bena o fo aw na na. A be kumajuguw fo an ma, nka a te dan o ma de, a te son ka an balemaw ladon fana; ni mogow werew fana b'a fe ka o ladon, a be olugu bari, ka o ghen ka bo lanabagaw ta jenkuru ra.

¹¹ Ayiwa, ne balemace kanunin Gayusi, ele kana kojugu ladegi; kopuman le ladegi. Mogo min be kopuman ke, o ye Ala ta mogo le ye; nka min be kojugu ke, o ma Ala lon.

¹² Ayiwa, Demetirisi koni, lanabagaw bee be ale togopuman fora; a be can sira min tagamana, o fana ye a togopuman le ye. An fana ye a seerew ye; i k'a lon fana ko an ta seereya ye can le ye.

Kuma laban

¹³ Kuma caman belen tun be ne fe k'a fo i ye, nka ne t'a fe ka o bee ke seberi ye.

¹⁴ Ne b'a miiri ko sani wagati donin, an bena nogon ye ka kuma da ni da.

¹⁵ Ala ye hera ke i ye! I teriw be i fo. An teriw fo yi fana, ka bee kelen kelen fo ni a togo ye.

ZUDE ka letere min sebe Kitabu faamucogo

Zude le ye nin letere sebebaga ye; Yakuba balemace lo, Yakuba min tun kera Zeruzalemu lanabagaw namogo ye. Zude ni Yakuba bee ye Yesu balemacew le ye (Matiyu 13.55).

Nin letere ma sebe jenkuru kelen togo ra; a cira lanabagaw bee le ma. Zude ko: «Fa Ala ka aw minw wele ka aw kanu a ta jennogonya ra, ka aw mara Yesu Kirisita ye, ne be nin sebe cira aw le ma.»

Nin kitabu sebecogo ni Piyeri ta kitabu flanan sebecogo bora jigon fe. Yoro caman bora jigon fe, i n'a fo Zude 18 ani Piyeri flanan 3.3; o yoro fla be kuma kelen le fo.

An b'a ye fana ko nin letere be seko ce do ta kumaw kan, min ye Enoki ye (14-15). I b'a soro ko o wagati ta mogow tun ka o ce lon.

Zude ta kitabu ka surun; sura kelen doron lo. Nka Zude b'a fe lanabagaw ye o yere korosi karamogo faninyafobagaw ra, minw be mogow ta lanaya cen ni o ta karan ye, ka mogow bla sirajuguw kan. A ko, ko Ala bena kiti ben o karamogow kan.

Lanabaga minw baraka ka dogo, tow ka kan ka olugu demedeme, nka bee ka kan k'a yere korosi, janko do kana ke sababu ye ka do laben.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1-2)

Karamogo faninyafobagaw ta kiti (3-16)

Lanabagaw ka kan ka kanuya sira tagama (17-23)

Ala ka kan ni bonya ni tandori ye (24-25)

Zude ta fori

¹ Ne Zude, ne min ye Yesu Kirisita ta baaraden ye, ani Yakuba balemace, ne be nin sebe ci Ala ta mogo weleninw ma, Fa Ala ka minw kanu a ta jennogonya ra, ka o mara Yesu Kirisita ye.

² Ala ye hina ni hera ni kanuya di aw ma k'a caya.

Karamogo faninyafobagaw

(Piyeri flanan 2.1-22; 3.1-3)

³ Ne balema kanuninw, ne tun b'a fe yere le ka sebe ci aw ma kisiri ko ra, kisiri min kera an bee ta ye. Ne k'a ye ko jagboya lo ko ne ye nin sebe ci aw ma ka aw ja gbeleya, janko aw ye jija lanaya ra, Ala ka o lanaya min di a ta mogo saninmanw ma sijaga kelenpe, ka dan o ma.

⁴ Ayiwa, mogo dow dogora ka don aw ce ra; o mogow halakiko sebera kabini wagatijan. Alapasiranbari dow lo; o be an ta Ala ta neema ta ko yeleva ka o ke marobariyako ye. Kuntigi kelen, ani Matigi kelen min be an fe, Yesu Kirisita, o be ban o ra.

⁵ Ayiwa, ne bena min fo, hali ni aw dow ka o lon ka ban, ne belen be aw hakiri jigi a ra, ko an Matigi Ala ka Izirayelimogow kisi ka o bo jonya ra Misiran; nka minw kera lanabariw ye o ra, a ka olugu halaki.

⁶ O ko, meleke minw bora o loyoro ra, ani o ma son ka to o sigiyoro ra, Ala ka olugu don negejorokow ra, negejoroko min te bo o ra ka ye, ka o bla dibi ra ka kiti lon makono.

⁷ O ko tuun, Sodomu ni Gomori ni o kerefeduguw, o duguw ta mogow fana ka o yere bla jatoya ra, ka taga a ke fo cew be jigon jini. O koson Ala ka tasuma fagabari jigi o mogow kan; o kera k'a yira an na, janko ka an lasomi.

⁸ Nka o bɛɛ n'a ta, o mɔgɔw bɛ o kɛwale kelenw le kɛ; o bɛ ta o ta miiriyakolonw fɛ ka o farikolo lanɔgɔ, ka ban Matigi ta kuntigiya ma, ka sankolo danfen nɔɔrɔmanw nɛni.

⁹ K'a sɔrɔ hali mɛlɛkɛw kuntigiba Mikayilu, wagati min ale ni Setana tun bɛ ɲɔgɔn sɔsɔra cira Musa su kosɔn, a ma sɔn ka kumakolon fɔ Setana ma. A ko a ma le dɔrɔn ko: «Matigi Ala ye i sara.»

¹⁰ Nka o karamɔgɔw kɔni, olugu tɛ ko minw lɔn, o bɛ kumakolon fɔ o ma. K'a sɔrɔ o ka ko minw lɔn o yɛɛ ma, i n'a fɔ bɛgan hakirintanw, o le bɛ kɛ sababu ye ka o halaki.

¹¹ Bɔnɔ bɛna o sɔrɔ, sabu o ka Kabila* ta sira le ta. Wari kosɔn o ka o yɛɛ lafiri i ko Balamu. O halakira, sabu o murutira i ko Kore tun murutira cogo min na.

¹² O mɔgɔw bɛ kɛ aw tɔgɔcɛnsababu le ye aw ta balemaya domuniw na; o bɛ ɲanagbɛ kɛ ni aw ye, ka domuni kɛ, ka min ka o kɔnɔ fa, hali o tɛ maroya. O bɛ i ko sankaba min bɛ fin, nka a tɛ sanji ben; fɔɲɔ b'a cɛ ka taga ni a ye. O bɛ i ko yiri minw tɛ den hali o dentuma ra, i ko yiri minw bɔnna ni o lilinw ye, o sanin lo fɔ sipagako fla.

¹³ O bɛ o ta marobariyakow kɛ kɛnɛ kan i ko kɔgɔji jikurubaw bɛ jikanga nɔgɔninw seri kɛnɛ ma cogo min na. O bɛ i ko lolo minw bɛ yaala ka lamini; dibifinba banbari le bɛ o makɔnɔna yi.

¹⁴ Adama ta mamaden wolonflanin min tɔgɔ ye ko Enɔki†, ale ka ciraya kɛ o mɔgɔw ta ko le ra, ko: «Matigi Ala bɛna na ni a ta mɛlɛkɛ saninman caman ye,

¹⁵ ka na mɔgɔw bɛɛ ta kiti tigɛ, ka kiti ben Alapasiranbariaw bɛɛ kan o ta Alapasiranbariaw bɛɛ kosɔn, ani o jurumunkɛbagaw ka Alapasiranbariawakuma min o min fɔ Ala ma.»

¹⁶ O mɔgɔw ta kuma misɛnw ka ca, mɔgɔ wasabariw lo; o bɛ tagama ka kapa ni o yɛɛ ta negejuguw le ye. O bɛ dabayakumaw fɔ ka waso, ka mɔgɔw nɛgɛ o yɛɛ ta nafa kosɔn.

Lanabaga ka kan ka baara min kɛ

¹⁷ Nka aw kɔni, ne balema kanuninw, an Matigi Yesu Kirisita ta ciradenw* tun kɔnna ka kuma minw fɔ fɔlɔfɔlɔ, aw ye aw hakiri to o ra.

¹⁸ O tun b'a fɔra aw ye ko: «Dunupa laban wagatiw ra, kumakolonfɔbaga dɔw bɛna na; o bɛna tagama Alapasiranbariya ra ka kapa ni o yɛɛ sago ye.»

¹⁹ Ayiwa, a mɔgɔw le ye nin ye; olugu le bɛ lanabagaw faran, o bɛ tagama ka kapa ni o yɛɛ jogo le ye; Nin Saninman* tɛ o fɛ.

²⁰ Nka aw kɔni, ne balema kanuninw, aw ye jija ka baraka don aw yɛɛ ra, ka to aw ta lanaya saninman kan, ka to ka Ala daari Nin Saninman baraka ra.

²¹ Aw ye to Ala ta kanuya ra, ka an Matigi Yesu Kirisita ta makari wagati makɔnɔ, janko a ye na ɲanamanya banbari di aw ma.

²² Ayiwa, sigiya bɛ minw na, aw ye makari olugu ra;

²³ aw ye dɔw sama ka bɔ tasuma ra ka o kisi. Aw ye makari dɔw ra, nka aw ye siran fana; hali o ta derege min lanɔgɔra jurumun fɛ, aw ye o kɔninya.

Ala tandori

²⁴ Ala le bɛ se ka aw tanga, janko aw kana ben, ani janko aw ye lo a ta nɔɔrɔ ɲa kɔrɔ, jarakiyɔrɔ kana kɛ aw ra, ani aw ninsɔndiyaninba.

²⁵ Ayiwa, bonya, ani masaya, ani sebgaya, ani fanga, o bɛɛ ye an kisibaga Ala kelenpe ta le ye, kabini dunupa ma dan, ani sisan, ani wagati bɛɛ, an Matigi Yesu Kirisita baraka ra. Amina.

* **1:11 1.11** Kabila: Dow b'a fɔ ko Kayen. † **1:14 1.14** Enɔki: Dow b'a fɔ ale le ma ko Idirisa.

Yuhana ta YIRARI KITABU Kitabu faamucogo

Mogo caman sonna a ma ko Yesu ta karamogoden Yuhana le ka Yirari kitabu sebe, ka fara Yuhana ta kitabu ni a ta letere saba kan.

Romu Masaceba Neron ta wagati ra, o ka lanabagaw tooo kosebe o ta lanaya koson. Masaceba Domisiyen fana ka lanabagaw tooo kosebe, sabu a tun b'a fe mogow ye ale yere le bato Ala no ra. O wagati le ra o ka Yuhana mina ka taga a bla kaso ra Patimosi, kogoji ce ma. Yuhana ka Yirari kitabu sebe o wagatiw le ra.

Nin kitabu yoro folo, min ye sura 1-3 ye, o ye letere wolonfla ye, Yesu ko Yuhana ye minw sebe k'a ci lanabagaw ta jenkuru wolonfla ma. A yoro flanan, min ye sura 4-22 ye, o ye ko nataw ye, Ala ka ko minw yira Yuhana ra sikow ra, ni tagamasiyen suguya caman ye.

Ala ka fen minw yira Yuhana ra, o ye Setana ni a nofemogow ta murutiri ye Ala kama, ani Ala ta kiti benna Setana ni a nofemogow kan cogo min na, ani sankolokura ni dugukolokura, ani Zeruzalemu dugukura, ani Ala ta mogow ta hera, ani mogojuguw halakicogo.

Nin kitabu ma sebe janko ka lanabagaw lasiran, nka janko ka lanabaga tooobagatow jusu saaro, o y'a lon ko ko bee be Ala le boro. Lon do, Yesu Kirisita bena a yere ta fanga sigi dugukolo yoro bee kan, ka jususuma ni hera di a ta mogo kankelentigiw ma.

Kitabu konokow

Yesu ka cira min di Yuhana ma (1.1-8)

Letere wolonfla (1.9-3.22)

Ala ni Sagaden ta bonya yirara sankolo ra (4-5)

Tagamasiyen wolonfla ni burufiyeta wolonfla (6.1-11.19)

Sa belebele ni wara fla (12.1-13.18)

Ala ta Sagaden* ni a ta jama (14.1-20)

Tooofen wolonfla ni Ala ta dimi tagamasiyen (15.1-16.21)

Babiloni ni wara ni cira faninyafobaga ni Setana halakicogo (17.1-20.10)

Ala ta dugukura (21.1-22.5)

Yesu nacogo (22.6-21)

Kuma damina

¹ Nin ye Yesu Kirisita ta ko yiraninw ye. Ala ka o kow fo a ye, janko a ye o yira a ta baaradenw na; sani wagati doonin, o kow bena ke. Yesu ka a ta meleke ci ka na o kow yira a ta baaraden Yuhana ra.

² Yuhana ka fen o fen ye, a ka o bee seereya ke: Ala ta kuma, ani Yesu Kirisita ta seereya.

³ Minw be nin kitabu cirayakumaw karan mogow ye, ani minw be a lamén, ani min sebera a konó ka o sira tagama, olugu ta jana; sabu wagati surunyara.

Yuhana ta fori

⁴ Ayiwa, ne Yuhana le be nin sebe ci Azi jamana lanabagaw ta jenkuru* wolonfla ma. Min be yi, ani a tun be yi kakoro, ani a bena na, ani Nin wolonfla minw be a ta masasiginan ja fe, olugu ye neema aw ye, ka hera ke aw ye,

⁵ ani Yesu Kirisita, min ye seere kankelentigi ye, ani min folo kununa ka bo saya ra, ani min ye dunupa masaw bee ta Masa ye.

Ale min be an kanu, ani ale min ka an kisi ka bo an ta jurumunw na a jori baraka ra,

⁶ ka an ke a ta masaya mogow ye, ka an ke a Fa Ala ta sarakalasebagaw* ye, ayiwa, bonya ni sebagaya ye ale Yesu Kirisita le ta ye tuma bee, ani wagati bee. Amina.

⁷ A bena na sankabaw ce ra!

Bee na bena a ye,

hali minw ka a sogo ni taman ye.

Dugukolo siyaw bee bena kasi a koson.

Onhon, amina!

⁸ «Ne le ye Alifa ni Omega* ye,» Matigi Ala ko ten, min be yi, min tun be yi kakoro, ani min bena na, Sebagaya bee tigi.

Ala ka fen minw yira Yuhana ra

⁹ Ne ye aw balemace Yuhana le ye. Ne fana nin be ni aw ye Yesu Kirisita ta tooro ni a ta Masaya* ra; aw bee le fana be tooro mupuna Yesu koson. O tun ka ne mina ka taga ne bla fo dugukolo do kan kagoji ce ma, yoro min be wele ko Patimosi†, sabu ne tun ka Ala ta Kuma waajuri ke, ka Yesu Kirisita ta ko seereya ke.

¹⁰ Matigi batolon na, Nin Saninman* ka ne ta. Ne ka kumakan do men ne ko fe; a tun be kumana ni baraka ye, i ko burufiyekan.

¹¹ A tun b'a fora ko: «I ka min ye, o sebe kitabu do konɔ, ka o ci lanabagaw ta jenkuru wolonfla ma: min be Efesi, ani min be Simirina, ani min be Perigamu, ani min be Tiyatiri, ani min be Saridesi, ani min be Filadelifi ani min be Lawodise.»

¹² Ne ka ne na munu janko k'a lon mogɔ min be kumana ne fe. Ne ka ne na munu minke, ne ka sanin fitinadaga wolonfla ye. ¹³ Ne ka fenpanaman do ye fitinadaga wolonfla ce ma, min tun be i ko adamaden. Deregejan do tun b'a kan na, sanin cesirinan do ka a disi lamini.

¹⁴ A kunsigi gbenin lo pepepe i ko sagasi gbeman, walama i ko sanbere. A padenw be i ko tasumamana.

¹⁵ A senw be manamanana i ko siranegɛ min donna tasuma ra, a kumakan tun be i ko jiba woyokan.

¹⁶ Lolo wolonfla tun be a kininboro konɔ. Kerekemuru da fla dadiman do tun bora a da konɔ, a pada tun be i ko tere be manamana cogo min na tereghan papa fe.

¹⁷ Ne k'a ye minke, ne benna a sen koro, k'a ke i n'a fo ne sara le. A k'a kininboro la ne kan k'a fo ko: «I kana siran, ne le ye folo ye, ani laban;

¹⁸ ne panaman lo. Ne tun sara, nka sisan ne panaman lo wagati bee; saya ni lahara lakile be ne le boro.

¹⁹ I ka fen minw ye, ko minw be kera sisan, ani minw bena ke o ko fe, o sebe.

²⁰ I ka lolo wolonfla minw ye ne kininboro konɔ, ani i ka saninfitina wolonfla minw ye, o ye gundo le ye: lolo wolonfla, o ye lanabagaw ta jenkuru wolonfla ta melekew le ye. Fitina wolonfla, olugu ye o jenkuru wolonfla le ye.»

2

Letere min cira Efesi lanabagaw ta jenkuru ma (Kewalew 20.28-31)

* **1:8 1.8** Alifa, Omega: O ye gerekikan letere folo ni a laban ye; o koro ye ko Yesu ye damina ni laban ye. † **1:9 1.9** Patimosi tun ye dugukolo fitini do ye kagoji ce ma, min ni Efesi ce tun ye kilo keme jigon; Romu fagamaw tun be taga kasoden dow bla o yoro ra o kelen na, k'a to o ye sa yi.

¹ «Nin kumaw seɓe k'a ci Efesi lanabagaw ta jenkuru* ta meɓe ma, k'a fo a ye ko: <Lolo wolonfla be min kininboro kono, min be tagama saninfina wolonfla ce ma, o ko:

² Ne ka i ta kewalew lon, ani i ta baara, ani i ta mupuri. Ne k'a lon ko i te se ka mogojuguw mupu. Minw b'a fora ko olugu ye ciradenw* ye, k'a soro can te, i ka o mogow korobo k'a soro ko faninyatigebagaw lo.

³ I mupuna kosebe; i toora ne togo koso, i ma i yere fari faga.

⁴ Nka min ma ben ne ma i ta ko ra, o ye ko i tun be ne kanu cogo min na folofolo, sisan i ka o dabra.

⁵ I hakiri to o ra, ko i tun be cogo min na folo, o cogo ni sisan cogo ce ka jan de! I nimisa, ka yelma i ta kewale folow ma. Ni i ma nimisa koni, ne bena na i fe ka na i ta fitina bo a no ra.

⁶ O bee n'a ta, min ka di ne ye i fe, o ye ko i be Nikolasi ta nofemogow ta kewalew koninya, i ko ne fana be o koninya cogo min na.

⁷ « <Ayiwa, ni mogow min b'a fe ka faamuri ke, Nin Saninman be min fora lanabagaw ta jenkuruw ye, o tigi ye jija ka o lamen.

« <Ni min ka se soro, panamanya yiri min be Ala ta arijana kono, ne bena o den do di o tigi ma, a b'a domu.> »

Leterɓe min cira Simirina lanabagaw ta jenkuru ma

⁸ «Nin kumaw seɓe k'a ci Simirina lanabagaw ta jenkuru ta meɓe ma, k'a fo a ye ko: <Min ye folo ye, ani laban, min sara, ka soro ka panamanya, o ko:

⁹ Ne ka i ta toora lon, ani i ta fagantanya; k'a soro i ye naforotigi le ye. Minw b'a fora ko o ye Yahudiyaw ye k'a soro can te, olugu be i togo cenna cogo min na, ne ka o lon. O mogow ye Setana ta jenkuru mogow le ye.

¹⁰ O bena toora min la i kan, i kana siran o ra. Setana yere bena a to o ye aw dow bla kaso ra, janko ka aw korobo. Aw bena toora fo tere tan. To lanaya ra hali ni a sera saya ma; ne bena panamanya masafugula di i ma.

¹¹ « <Ni mogow min b'a fe ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fora lanabagaw ta jenkuruw ye, o tigi ye o lamen.

« <Ni min ka se soro, o tigi tena saya flanan sege ke tuun fiyewu.> »

Leterɓe min cira Perigamu lanabagaw ta jenkuru ma

¹² «Nin kumaw seɓe k'a ci Perigamu lanabagaw ta jenkuru ta meɓe ma, k'a fo a ye ko: <Muru da fla jamijan be min fe, o ko:

¹³ I siginin be yoro min na, ne ka o lon; o yoro ye Setana ta masasiginan le ye. Nka i tora ne togo kan, i ma ne ta lanaya bla, hali lon min na o ka ne ta seere kankelentigi Antipasi faga aw fe yi, Setana sigiyoro ra yi.

¹⁴ Nka i ta ko dow ma ben ne ma: o ye ko mogow dow be i fe yi, olugu tugura Balamu ta karan ko. Ale Balamu le ka Balaki kononosu, ka ke sababu ye ka Izirayelimogow bla jurumun na, k'a to o ye josonsogow jimi, ka o yere bla jatoya ra.

¹⁵ O cogo ra, mogow dow be i fana fe yi, olugu tugura Nikolasi ta nofemogow ta karan ko.

¹⁶ O koso, ele ye nimisa ka i ta kewalew yelma, ni o te, ne bena na i fe; kerekemuru min be ne da ra, ne bena o mogow kere ni o ye.

¹⁷ « <Ni mogow min b'a fe ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fora lanabagaw ta jenkuruw ye, o tigi ye o lamen.

« <Ni min ka se soro, ne bena mane* dogonin di o tigi ma, ani kabakuru gbeman do. Togokura do sebera o kabakuru kan; mogow si te o togo lon, fo kabakuru dira mogow min ma.> »

* 2:17 2.17 Mane tun ye domunifen do ye, Ala tun be min di Izirayelimogow ma ka o to tagama ra kongokolon kono. Bori 16.13-15,31.

Letere min cira Tiyatiri lanabagaw ta jenkuru ma

¹⁸ «Nin kumaw seɓe k'a ci Tiyatiri lanabagaw ta jenkuru ta meɓe ma, k'a fo a ye ko: <Den min bora Ala ra*, min padenw be i ko tasumamana, ani a senw be manamana i ko siranɓe nugunin, o ko:

¹⁹ Ne ka i ta kewalew lon, ani i ta kanuya, ani i ta lanaya, ani i ta baarajuman, ani i ta mupuri; ne k'a lon ko i be kewalejuman min kera sisan, o ka ca ni folota ye.

²⁰ Nka min ma ben ne ma i ta ko ra, o ye ko muso min k'a yere ke ciramuso ye, min ye Yezabeli ye, i b'a to ale ye ne ta baardenw kunnacen ni a ta karan ye, k'a to o ye jatoya ke, ka josonsogow nimi.

²¹ Ne k'a to yi folo, janko a ye nimisa ka a ta kewalew yeɓema, nka a t'a fe ka a ta jatoya dabra.

²² O koson ne bena banajugu bla a ra fo ka a la. Minw be jencya kera ni a ye, ne bena tcoroba la olugu fana kan, fo ni o nimisara ka o ta kewalew yeɓema.

²³ Ne bena a denw fana faga. Lanabagaw ta jenkuruw bee bena a lon ko ne le be adamaden ta miiriya ni a jusukunnakow bee lon. Ne bena aw bee sara ka kapa ni aw yere ta kewalew le ye.

²⁴ « <Ayiwa, aw to minw be Tiyatiri, aw minw ma son o muso ta karan ma, o be min wele ko Setana ta gundobaw, aw minw ma son o kow ma, ne b'a fo aw ye ko ne te doni were la aw kan.

²⁵ Lanaya min be aw fe, aw ye to o kan doron, fo ka se ne nawagati ma.

²⁶ Ni min ka se soro, ka ne sago ke fo ka taga se a laban ma, ne bena fanga di o tigi ma, ka a sigi siyaw kunna.

²⁷ A bena a fanga sigi siyaw kan i ko nege, ka o cici i ko o be bogodaga cici cogo min na; ne fana ka o fanga le soro ne Fa Ala fe.

²⁸ Ne bena sogomada lolo di o tigi ma.

²⁹ « <Ni mogo min b'a fe ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fora lanabagaw ta jenkuruw ye, o tigi ye o lamen!> »

3

Letere min cira Saridesi lanabagaw ta jenkuru ma

¹ «Nin kumaw seɓe k'a ci Saridesi lanabagaw ta jenkuru ta meɓe ma, k'a fo a ye ko: <Ala ta nin wolonfla ni lolo wolonfla be min fe, o ko: Ne ka i ta kewalew lon, ne k'a lon ko mogow be i jatera ko i panaman lo, k'a soro i sanin lo.

² Ayiwa, i janto i yere ra; to minw be jini ka sa fana, i ye baraka don olugu ra. Sabu ne k'a soro ko i ta kewalew ma ja ka se a seyoro ra ne ta Ala ja koro.

³ I karanna min na, ani i ka min men, i hakiri to o ra ka o sira tagama, ka nimisa ka i ta kewalew yeɓema. Ni i ma i janto i yere ra, ne bena na i n'a fo son; ne bena na bara i ra wagati min na, i tena o wagati lon.

⁴ O bee n'a ta, mogo dow be aw fe Saridesi, minw ma o ta faniw lanogo; olugu le bena fanigbew don ka tagama ni ne ye, sabu o ka kan ni a ye.

⁵ « <Ni min ka se soro, o tigi fana bena fanigbew don o cogo le ra. Ne tena a togo josi ka bo panamanya kitabu kon; ne bena a togo fo ne Fa Ala ni a ta meɓew ja koro, ko ne k'a lon.

⁶ « <Ni mogo min b'a fe ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fora lanabagaw ta jenkuru ye, o tigi ye o lamen.> »

Letere min cira Filadelifi lanabagaw ta jenkuru ma

⁷ «Nin kumaw seɓe k'a ci Filadelifi lanabagaw ta jenkuru ta meɓe ma, k'a fo a ye ko: <Saninman, ani Cantigi, Dawuda ta lakile be min boro, ni min ka da yeɓe, mogo si te se k'a datugu, ni a ka da datugu, mogo si te se k'a dayeɓe, o ko:

⁸ Ne ka i ta kewalew lon. A fle, ne ka da do dayele ka bla i ye, mogɔ si te se ka min datugu. Ne k'a lon ko i baraka ka dogo, nka i tora ne ta kuma kan, i ma ban ne togo ra.

⁹ A fle, ne be Setana ta jenkuru mogow ke i sago ye; o minw b'a fo ko o ye Yahudiyaw ye, k'a soro o te Yahudiyaw ye, sabu o be faninya le tigera. Ne bena o jagboya o ye o kinbiri gban i sen koro, k'a lon ko ne be i kanu.

¹⁰ I tora ne ta kuma kan, ka jija, i n'a fo ne k'a fo i ye cogo min na; o koson, ne fana bena i tanga tooro wagati ma, tooro min bena se dunupamogow bee lajennin ma ka o korobo.

¹¹ Sani donin ne bena na. Lanaya min be i fe, i ye to o kan, janko mogɔ si kana na i ta masafugula mina i ra.

¹² « <Ni min ka se soro, ne bena o tigi ke samasen ye ne ta Ala ta batoso kono; a tena bo yi tuun. Ne bena ne ta Ala togo sebe o tigi kan, ka ne ta Ala ta duguba togo sebe a kan, Zeruzalemu dugukura min be jigi ka bo ne ta Ala fe sankolo ra; ne bena ne ta togokura sebe o tigi kan fana.

¹³ « <Ni mogɔ min b'a fe ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fora lanabagaw ta jenkuruw* ye, o tigi ye o lamen.> »

Letere min cira Lawodise lanabagaw ta jenkuru ma

¹⁴ «Nin kumaw sebe k'a ci Lawodise lanabagaw ta jenkuru ta meleke ma, k'a fo a ye ko: <Min togo ye ko Amina, Seere kankelentigi ni Cantigi, min ye Ala ta danfenw sindibaga ye, o ko:

¹⁵ Ne ka i ta kewalew lon; ne k'a lon ko i sumanin te, i gbannin te fana. Ni i yere tun kera a fla do ye, o belen tun ka fisa.

¹⁶ Nka i wolowolonin lo minke, i ma suma, i ma gban, ayiwa, ne bena i fono ka bo ne da ra.

¹⁷ I ko i ye fentigi ye, ko i ka naforo soro, ko i mako te foyi ra tuun; i m'a lon ko i ye segebagato ye, ani janibagato, ani fagantan, ani fiyento, ani ko i fari lakolon lo!

¹⁸ Ayiwa, ne be i ladi ko i ye sanin yereworo san ne fe janko i ye ke nafortotigi ye, ko i ye fanigbew san ne fe, janko fani ye ke i ra, ani i fari lakolon kana to, ka maroya bla i ra; i ye padimifla san ne fe ka o mun i ja ra, janko i ye yeri ke.

¹⁹ Ni ne be mogɔ o mogɔ kanu, ni o tigi firira, ne be a jaraki ka a koro. O tuma, i jija kosebe ka nimisa, ka i ta kewalew yelema.

²⁰ A fle, ne lonin be da ra, ne be da gbasi. Ni mogɔ min ka ne kan lamen ka da yele, ne be don o tigi fe; ne bena domuni ke ni o tigi ye, o tigi fana bena domuni ke ni ne ye.

²¹ « <Ni min ka se soro, ne bena a to o tigi ye sigi ne ta masasiginan kan ni ne ye, i n'a fo ne yere ka se soro cogo min na, ka sigi ni ne Fa Ala ye a ta masasiginan kan.

²² « <Ni mogɔ min b'a fe ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fora lanabagaw ta jenkuruw ye, o tigi ye o lamen.> »

4

Ala ta bonya ni a ta saninmanya

¹ Ayiwa, o ko, ne ka fleri ke, ka da do yelenin ye sankolo kono. Ne tun konna ka kumakan min men folo, i ko burufiyekan, o kumakan ko ne ma ko: «Yelen ka na yan! Ko minw bena ke nin ko, ne bena o yira i ra.»

² O yoronin kelen bee ra, Nin Saninman* ka ne ta. Ne ka masasiginan do ye sankolo kono; do tun siginin be o kan.

³ Min tun siginin be, ale pada tun be manamana i ko zasipe lulu, ani sariduwani lulu. Sanmuru do tun ka a ta masasiginan lamini, k'a cogoya ke i ko emerodi lulu cogoya.

⁴ Masasiginan mugan ni naani were tun ka masasiginan folo lamini. Cekoroba mugan ni naani tun siginin be o masasiginanw kan, fanigbew be o ra, masafugula saninlamanw be o kun na.

⁵ Sanmanamanaw ni kumakanw ni sankurukanw tun be bora masasiginan na. Fitina wolonfla tun be manana masasiginan ja fe; o ye Ala ta nin wolonfla ye.

⁶ Masasiginan nafeyoro tun be i ko baji, a be manamana i ko dugalen, ani i ko sanbere.

Masasiginan cemance ni a lamini na, fenpanaman naani tun be yi; o kofeyoro ni o nafeyoro bee ye nadenw ye.

⁷ Fenpanaman folo tun be i ko jara, flanan tun be i ko misitoran, sabanan ja tun be i ko mogoj ja, naaninan tun be i n'a fo bon tagato san fe.

⁸ Kaman woro be o fenpanaman naani bee kelen kelen fe. Nadenw tun ka o kamanw yoro bee lamini, hali o kaman jukoroyorow. Su ni tere o be to k'a fo ko:

«A saninyanin lo, a saninyanin lo, a saninyanin lo,
Matigi Ala Sebestigi;
a tun be yi kakoro, a be yi bi, a fana bena na.»

⁹ Min siginin be masasiginan kan, min panaman lo wagati bee, ni fenpanamanw ka ale bonya tuma o tuma, ka a tando, ka baraka la a ye,

¹⁰ o tuma cekoroba mugan ni naani fana be o kinbiri gban masasiginan sigibaga ja koro, min panaman lo tuma bee; o b'a bato, ka o ta masafugulaw bo ka o bla masasiginan ja fe, k'a fo ko:

¹¹ «An Matigi, an ta Ala,
i ka kan ni bonya ye, ani tandori, ani sebagaya;
sabu ele le ka fen bee dan.
Fen bee danna, fen bee be yi, ka kapa ni ele sago le ye.»

5

Sagaden le ka kan ni gbolokitabu minari ye

¹ O ko, min tun siginin be masasiginan kan, ne ka gbolokitabu do ye o kininboro ra; seberi tun be o kitabu ja fla bee kan. A da noronin lo ni tagamasiyen wolonfla ye.

² Ne ka meleke barakaman do ye, o tun be perenna, ko: «Jon le ka kan ni nin tagamasiyenw bori ye, ka kitabu dayele?»

³ Mogoj si ma soro sankolo konjo, walama dugukolo kan, walama dugukolo jukoro, min tun be se ka kitabu dayele, walama k'a konjo fle.

⁴ Ne k'a ye minke ko mogoj si ma soro min ka kan ni kitabu dayeleri ye, walama k'a konjo fle, ne kasira kosebe.

⁵ Cekorobaw ra, kelen ko ne ma ko: «I kana kasi. A fle, Zuda ta gba ta jara, Dawuda mamaden*, ale ka se soro; a be se ka kitabu tagamasiyen wolonfla bo, ka a dayele.»

⁶ O tuma, ne ka sagaden do lonin ye masasiginan cemance ra, a be i n'a fo a faganin lo, fenpanaman naani ni cekoroba mugan ni naani k'a lamini. Gban wolonfla tun b'a fe, ani paden wolonfla; o padenw ye Ala ta nin wolonfla le ye, minw cira ka taga dunupa fan bee ra.

⁷ Min tun siginin be masasiginan kan, Sagaden gbarara ka na kitabu mina o kininboro ra.

⁸ A ka kitabu mina minke, fenpanaman naani ni cekoroba mugan ni naani ka o kinbiri gban Sagaden* koro ka a bato. Goni tun be o bee kelen kelen boro, ani minan

saninlaman dɔw, minw tun fara wusunan na; o wusunan ye Ala ta mɔgɔ saninmanw ta daaririw ye.

⁹ O tun bɛ dɔnkirikura dɔ lara ko:

«Ele le ka kan ni kitabu minari ye, ka a tagamasiyɛnw bɔ;
sabu i fagara, ka mɔgɔ dɔw kunmabɔ ni i jori ye
ka o kɛ Ala ta ye, ka bɔ dunupa gbaw bɛɛ ra,
ani kanw bɛɛ ra, ani jamanaw bɛɛ ra, ani siyaw bɛɛ ra.

¹⁰ I ka o kɛ sarakalasebaga* jɛnkuru ye i ta masaya ra,
ka o kɛ an ta Ala ta mɔgɔw ye.
O bɛna sigi masaya ra dugukolo kan.»

¹¹ O kɔ fɛ, ne ka flɛri kɛ tuun, ne ka mɛlɛkɛ camanba mankan mɛn; o tun ka masasiginan ni fɛnɲanaman naani ni cɛkɔrɔbaw lamini. O jate tun ye mɛlɛkɛ waga caman camanba sigiyɔrɔma waga camanba.

¹² O tun b'a fɔra ni kanba ye ko:

«Sagaden min fagara ka kɛ saraka ye,
ale le ka kan ni sebgaya ye,
ani fɛn bɛɛ tigiya, ani hakiritigiya, ani fanga,
ani bonya, ani nɔɔrɔ, ani tandori.»

¹³ Danfɛn o danfɛn bɛ sankolo kɔnɔ, ani dugukolo kan, ani dugukolo jukɔrɔ, ani kɔgɔji ra, ani fɛn o fɛn tun bɛ yi, ne ka o bɛɛ kan mɛn, o b'a fɔra ko:

«Min siginin bɛ masasiginan kan, ale ni Sagaden,
tandori ye olugu le ta ye, ani bonya, ani nɔɔrɔ, ani fanga,
tuma bɛɛ, ani wagati bɛɛ.»

¹⁴ Fɛnɲanaman naani k'a lamina ko: «Amina.» Cɛkɔrɔbaw fana ka o kinbiri gban ka batori kɛ.

6

Sagaden ka kitabu tagamasiyɛn wɔɔrɔ bɔ

¹ O kɔ, ne ka Sagaden* ye, a ka kitabu tagamasiyɛn kelen bɔ. Ne ka fɛnɲanaman naani kelen kan mɛn, a kan bɛ i ko sankurukan; a ko: «Na!»

² Ne ka flɛri kɛ, ne ka so gbɛman dɔ ye. Min tun bɛ so kan, kalan tun bɛ o boro; masafugula dɔ dira a ma. A sesɔrɔbaga le tagara, janko ka taga se sɔrɔ tuun.

³ Sagaden ka kitabu tagamasiyɛn flanan bɔ minke, fɛnɲanaman flanan ko: «Na!»

⁴ So dɔ wɛrɛ bɔra, o tun ye wulenman ye. Min tun yɛlɛnnin bɛ a kan, se dira o ma, ko a ye hɛra bɔ dugukolo kan pewu, janko mɔgɔw ye ben ɲɔgɔn kan ka ɲɔgɔn faga; o ka kɛrɛkɛmurujan dɔ di a ma.

⁵ Sagaden ka tagamasiyɛn sabanan bɔ minke, ne ka fɛnɲanaman sabanan kan mɛn; a ko: «Na!» Ne ka flɛri kɛ ka so finman dɔ ye. Min tun siginin bɛ a kan, sumanikɛnɛgɛ dɔ tun bɛ o boro.

⁶ Ne ka mankan dɔ mɛn fɛnɲanaman naani cɛ ma i ko kumakan, ko: «alikama* kilo kelen, o songɔ ye mɔgɔ kelen ta tere kelen baara sara ye, ɲɔ kilo saba ye o da kelen ye. Nka turu ni duvɛn kɔni, aw kana foyi kɛ o ra.»

⁷ Sagaden ka tagamasiyɛn naaninan bɔ minke, ne ka fɛnɲanaman naaninan kan mɛn, a ko: «Na!»

⁸ Ne ka fleri ke, ka so finman bisigi do ye. Min tun siginin be a kan, o togo le ye ko Saya; lahara tun tugura a ko. Dununamogow tarannin sigiyoroma naani, fanga dira o ma ko o ye o sigiyoroma kelen faga ni kerekemuru ye, ani kongo, ani banajugu, ani kongowaraw.

⁹ Sagaden ka tagamasiyen loorunan bo minke, o tun ka minw faga Ala ta Kuma koson, ani o ta seereya koson, ne ka olugu ninw ye sarakajenifen* jukoro.

¹⁰ O perenna ni fanga ye k'a fo ko: «An Matigi saninman, ani Cantigi, i bena an hake bo an fagabagaw ra dugukolo kan tuma juman le sa?»

¹¹ O ka deregegbɛ do di o bee kelen kelen ma, k'a fo o ye ko o ye muɲu ka wagati doonin ke tuun, fo o baarakɛɲogonw ni o balema minw ka kan ka faga i n'a fo olugu, olugu ye faga ka o dafa.

¹² Ayiwa, Sagaden ka tagamasiyen wooronan bo minke, ne k'a ye ko dugukoloyereyereba do kera. Tere ka dibi don, ka fin i ko fanifin; karo yoro bee wulenna ka ke i ko jori.

¹³ Lolow bora sankolo ra ka benben dugukolo kan, k'a ke i n'a fo fɔɲoba be torosun yuguyugu k'a denw gberen bon dugu ma cogo min na.

¹⁴ Sankolo tununa ka bo yi i n'a fo o be gbolokitabu minimini cogo min na. Kuruw ni dugukolo minw be ji ce ma, o bee yuguyugura ka bo o no ra.

¹⁵ Dununa masaw, ani a fagamaw, ani a keremasaw, ani a naforotigiw, ani a fangatigiw, ani mogo tow bee, jonw ni horonw, o bee dogora kuruwow konɔ, ani faraw ce ra.

¹⁶ O tun b'a fɔra kuruw ni faraw ye ko: «Aw ye ben an kan ka an dogo masasiginan sigibaga ni Sagaden ta dimi ja.

¹⁷ Sabu o ta dimilonba le sera bi; jon le bena se ka bɔsi?»

7

Tagamasiyen kera Ala ta mogow ten kan

¹ O ko, ne ka meleke naani ye, o lolonin be dugukolo fan naani na. O tun ka dugukolo fɔɲoboyoro naani fɔɲow mina ka lo, janko fɔɲo kana fiye dugukolo yoro si kan, a kana fiye kogoji kan, ani yiri si kan.

² Ne ka meleke do were ye tuun, o tun be bora tereboyanfan na. Ala panaman borono tagamasiyen tun be a boro. A tun fɔra meleke naani minw ye ko o ye kojugu ke dugukolo ni kogoji ra, a perenna ni fanga ye k'a fo olugu ye ko:

³ «Aw kana kojugu foyi ke dugukolo ni kogoji ni yiriw ra, fo an ye tagamasiyen ke an ta Ala ta jonw bee ten kan.»

⁴ Tagamasiyen kera minw kan, ne ka o mogow jateda men: mogo waga keme ni waga binaani ni waga naani (144 000); olugu bora Izirayelimogow ta gbaw bee ra:

⁵ Zuda ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

Ruben ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

Gadi ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

⁶ Aseri ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

Nefitali ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

Manase ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

⁷ Simeyon ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

Levi ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

Isakari ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

⁸ Zabulon ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

Yusufu ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000);

Boniyaminu ta gba ra, mogo waga tan ni fla (12 000).

Ala ta mɔɔɔ kisininw ta jamaba

⁹ O kɔ, ne ka fleri kɛ, ka jamaba dɔ ye. Mɔɔɔ si tun tɛ se ka o jama jate, o cayakojuɔ fɛ. Siyaw bɛɛ ta mɔɔɔw tun bɛ o ra, ani gbaw bɛɛ, ani jamanaw bɛɛ, ani kanw bɛɛ. O tun lɔnin bɛ masasiginan ni Sagaden* ja fɛ, deregegbɛw bɛ o ra, tamaro yiriborow bɛ o boro.

¹⁰ O tun bɛ pɛrɛnna ni fanga ye, ko:

«Kisiri ye an ta Ala ta le ye,
ale min siginin bɛ masasiginan kan,
ale ni Sagaden.»

¹¹ Mɛlɛkɛw bɛɛ tun lɔra ka masasiginan ni cɛkɔrɔɔbaw ni fɛnɔpanaman naani lamini. O ka o kinbiri gban ka o ja biri dugu ma masasiginan ja fɛ, ka Ala bato,

¹² k'a fɔ ko:

«Amina!
Tandori ni nɔɔrɔ,
ani hakiritigiya ni fori ni bonya,
ni sebagaya ni fanga,
o bɛɛ ye an ta Ala ta le ye, tuma bɛɛ, ani wagati bɛɛ.
Amina!»

¹³ Ayiwa, cɛkɔrɔɔba kelen ka kuma ta, ka ne pininka ko: «Deregegbɛw bɛ minw na, olugu ye jɔntigiw le ye? O bɔra min le?»

¹⁴ Ne k'a jaabi ko: «Matigi, ele le ka o lɔn.» A ko: «Minw bɔra tɔɔrɔɔba ra, olugu lo. O ka o ta deregew ko k'a gbɛ ni Sagaden jori ye.

¹⁵ O kɔsɔn, o lɔnin bɛ Ala ta masasiginan ja fɛ; o bɛ baara kɛ Ala ye Alabatosoba kɔnɔ su ni tere. Min siginin bɛ masasiginan kan, ale bɛna a ta so lo ka o bla o kɔnɔ.

¹⁶ Kɔngɔ tɛna o sɔrɔ tuun, jiminlɔɔ tɛna o sɔrɔ, tere tɛna o jeni, fundɛnin wɛrɛ fana tɛna se o ma;

¹⁷ sabu Sagaden min bɛ masasiginan cɛmance ra, ale bɛna o gbɛngbɛn ka taga ni o ye ji da ra, ji min bɛ janamanya di o ma. Ala yɛrɛ le bɛna o naji bɛɛ cɛ ka bɔ o ja ra.»

8*Sagaden ka tagamasiyɛn wolonflanɔn bɔ*

¹ Sagaden ka tagamasiyɛn wolonflanɔn bɔ minke, mankan bɛɛ dablara sankolo ra ka wagati dɔ kɛ.

² Mɛlɛkɛ wolonfla minw bɛ to ka lo Ala ja kɔrɔ, ne ka olugu ye; o ka burufiyɛta kelen kelen di o bɛɛ ma.

³ Mɛlɛkɛ kelen wɛrɛ nana, ka na lo sarakajɛnifɛn* ja fɛ; wusunandaga dɔ tun bɛ a boro. O ka wusunɔn caman di a ma, ko a ye o kɛ saraka ye sarakabɔnan saninlaman kan, masasiginan ja fɛ, ka o fara Ala ta mɔɔɔ saninmanw bɛɛ ta daaririw kan.

⁴ Wusunɔn sisi yɛlɛnna Ala ja kɔrɔ, ka bɔ wusunandaga kɔnɔ mɛlɛkɛ boro, ni Ala ta mɔɔɔ saninmanw ta daaririw ye.

⁵ O kɔ, mɛlɛkɛ ka wusunɔn daga ta ka a fa sarakajɛnifɛn tasuma ra, ka o yɛlɛma dugukolo kan. O kɛra minke, sankurukan dɔw bɔra, ani kumakan dɔw, ani sanmanamana; dugukolo yɛrɛyɛrɛra.

Mɛlɛkɛ naani ta burufiyɛkanw

⁶ Buru wolonfla tun bɛ mɛlɛkɛ wolonfla minw boro, olugu ka o yɛrɛ labɛn ka o buruw fiyɛ.

⁷ Meleke fɔlɔ k'a ta buru fiye. Jori pagamina sanbere ni tasuma ra ka bɔn dugukolo kan. Dugukolo tarannin sigiyɔroma saba, sigiyɔroma kelen jenina, a yiriw ni a binw bee jenina.

⁸ Meleke flanan k'a ta buru fiye. Fɛn belebeleba dɔ bɔra ka na firi kɔgoji ra, a be i ko kuru tasumaman. Kɔgoji tarannin sigiyɔroma saba, sigiyɔroma kelen kera jori ye.

⁹ Danfɛn panaman minw tun be kɔgoji ra, o tarannin sigiyɔroma saba, sigiyɔroma kelen fagara; jirakurunw tarannin sigiyɔroma saba, o sigiyɔroma kelen halakira.

¹⁰ Meleke sabanan k'a ta buru fiye. Lolo belebele dɔ bɔra sankolo ra ka ben; a be manana i ko lɔgo tasumaman. Bajiɓ tarannin sigiyɔroma saba, a benna sigiyɔroma kelen kan, ani a bununw.

¹¹ O lolo tɔgo ye ko Kunaya. Jiw tarannin sigiyɔroma saba, a sigiyɔroma kelen yeɗemana ka ke ji kunaman ye. Mɔgo caman fagara ji kosɔn, sabu a tun kunayara.

¹² Meleke naaninan k'a ta buru fiye. Tere ni karo ni lolow tarannin sigiyɔroma saba, o bee sigiyɔroma kelen ta yeelen cenna. Su tarannin wagati saba, karo ka wagati kelen ke, a ma yeelen bɔ. Tere tarannin wagati saba, tere ka wagati kelen ke, a ma yeelen bɔ.

¹³ Ayiwa, o kɔ, ne ka bɔn dɔ temeto ye sankolo cemance ra, a b'a fɔra ni kanba ye ko: «Bɔnɔ, bɔnɔ, bɔnɔ bɛna dugukolo ta mɔgow sɔrɔ, burufiyɛkanw tɔw kosɔn, meleke tɔ saba bɛna buru minw fiye.»

9

Meleke loorunan ta burufiyɛkan

¹ Meleke loorunan ka buru fiye. Ne ka lolo dɔ ye, o tun bɔra sankolo ra ka na ben dugu ma. Jahanama lakile dira lolo ma.

² A ka jahanama dinga dayele. Sisi dɔ bɔra i ko tasumaba dɔ ta sisi. O sisi ka tere ni fɔnɔ bee fin.

³ Tɔn dɔw bɔra sisi ra ka janjan dugukolo kan. Sebagaya min be dugukolo ta bundeninw fe, o jɔgon dira o tɔnw ma.

⁴ A fɔra o ye ko o kana foyi ke bin na; fɛn o fɛn be falen dugu ma, o kana foyi ke o ra, o kana foyi ke yiriw si ra. Ala ta tagamasiyen te mɔgo minw ten kan, ko o ye kojugu ke olugu dɔrɔn le ra.

⁵ O man kan ka o faga, nka o ka kan ka o tɔrɔ fɔ karo looru. O tɔrɔ ta dimi tun be i ko bundenin kinda be mɔgo dimi cogo min na.

⁶ O lonw na kɔni, mɔgow bɛna saya jini, o t'a sɔrɔ. O b'a fɔ ko o b'a fe ka sa, nka saya bɛna bori o ja.

⁷ Ayiwa, o tɔnw tun bɔra sow le fe, so minw labenna kere kama. Fɛn dɔw tun be o kun na i ko masafugula, a bɔra sanin fe; o padaɓ tun be i ko mɔgo pada.

⁸ O kunsigi tun be i ko muso kunsigi, o jinw tun be i ko jara jinw.

⁹ O disiw tun be i ko o negeraman lo. O kamanw mankan tun be i ko so camanba be sowotorow minw samana, o be borira ka taga kerekɛyɔrɔ ra.

¹⁰ Kukalaw tun be o fe i ko bundeninw ta kukalaw, ani a ta mɔgosogɔnan. Sebagaya min dira o ma ko o ye mɔgow tɔrɔ fɔ karo looru, o sebagaya tun be o kukalaw le ra.

¹¹ Jahanama ta meleke le tun be o ta masace ye. Heburukan na ale tɔgo ye ko Abadɔn; gerekikan na, a tɔgo ye ko Apoliyɔn. O koro ye ko halakirikebaga.

¹² Ayiwa, bɔnɔ fɔlɔ temena. Bɔnɔ fla were be nana nin ko fe.

Meleke wɔɔrɔnan ta burufiyɛkan

¹³ Meleke wɔɔrɔnan ka buru fiye. Sarakabɔnan saninlaman min be Ala ja fe, ne ka kumakan dɔ mɛn ka bɔ o kun naani na.

¹⁴ Burufiyeta tun be melege wɔɔɔɔnan min boro, kumakan k'a fo o ye ko: «Melege naani minw sirinin be Efirati ba belebele kɔɔ, olugu foni.»

¹⁵ O melege naani tun labennin be san min kama, ani a karo, ani a lon, ani a wagati, o sera; o ka o foni janko adamadenw tarannin sigiyɔɔma saba, o ye sigiyɔɔma kelen faga.

¹⁶ Sotigi minw tagara o kere ra, o tun ye sotigi miliyon keme fla; ne ka o sotigiw jateda men.

¹⁷ Ala ka sow yira ne ra o cogo le ra, ani sotigiw; disitanganen minw tun be o disi kan, o tun wulennin lo i ko tasuma, ka ke bulaman ye fana, ani k'a ke neremuguman ye i ko kiribi. Sow kunw tun be i ko jaraw kunw; tasuma ni sisi ni kiribi tun be bora o da ra.

¹⁸ Adamadenw tarannin sigiyɔɔma saba, sigiyɔɔma kelen fagara nin kojugu saba le boro: tasuma, ani sisi, ani kiribi min tun be bora sow da ra.

¹⁹ Sow ta fanga tun be o daw le ra, ani o kukalaw. O kukalaw tun be i ko saw; kunkolo daw fana tun be o kukalaw ra, sabu o tun be kojugu ke ni o le ye.

²⁰ Nka o kojugu saba ma mogo minw faga, olugu belen ma nimisa, ka o yere ta fen lalaganinw batori dabra. O ma jinaw bato dabra, ani jo saninlamanw, ani a warigberamanw, ani a siranegeramanw, ani a kabakururamanw, ani a yiriramanw; k'a soro o fenw te yeri ke, o te menni ke, o te tagama.

²¹ O ma nimisa ka o ta mogofaga dabra, ani o ta subagayaw, ani o ta jatoyaw, ani o ta sonyariw.

10

Kitabu fitini

¹ O ko, ne ka melege barakaman do ye, a be jigira ka bo sankolo ra, sankaba do ka a melege, sanmuru b'a kunna, a ja be i ko tere, a senw be i ko samasen tasumamanw.

² Kitabu fitini do dayelenin tun be a boro. A ka a kininsen lo kogoji kan, ka a numansen lo dugukolo kan.

³ A perenna kosebe i ko jara be kasi cogo min na. A perenna minke, sankurukan wolonfla kan bora.

⁴ O sankurukan wolonfla ka o kan bo minke, ne tun b'a fe ka o ko sebe; nka ne ka kan do men ka bo sankolo kono, o ko ne ma ko: «Sankurukan wolonfla ka min fo, o gundo mara i kono, i kana o sebe.»

⁵ Melege min tun ka a sen kelen lo kogoji kan, ka kelen lo dugukolo kan, ale ka a kininboro wuri san fe ka kari.

⁶ A ko: «Ala min be yi tuma bee, ani wagati bee, min ka sankolo ni a konofenw dan, ka dugukolo ni a konofenw dan, ka kogoji ni a konofenw dan, ne be kari o Ala ra, ko wagati sera, makononi tena ke tuun.

⁷ Ni melege wolonflanan nana a kan bo lon minw na, ni a nana a ta buru fiye, o tuma Ala tun ka gundoko min latige, a bena o ke. A tun konna ka o fo ciraw ye, minw ye a ta jonw ye.»

⁸ Ne tun konna ka kan min men ka bo sankolo kono, o kumana ne fe tuun, ko: «Taga kitabu fitini dayelenin mina melege boro, melege min lonin be kogoji ni dugukolo kan.»

⁹ Ne tagara melege fe, ko a ye kitabu fitini di ne ma. A ko ne ma ko: «A mina k'a kunu. A bena i kono bee kunaya, nka a bena timiya i da ra i ko li.»

¹⁰ Ayiwa, ne ka kitabu fitini mina melege boro k'a kunu. A timiyara ne da ra i ko li, nka a domuni ko, a kunayara fo ka ne kono dimi.

¹¹ O ko, o ko ne ma ko: «I ka kan ka ciraya ke tuun ka mogo caman ta kow fo, ani jamana caman, ani siya caman, ani masace caman.»

11

Ala ta cira fla

¹ Ayiwa, o ka bere dɔ di ne ma, a be i ko sumanikebere, k'a fɔ ne ye ko: «Wuri ka Alabatosoba ni sarakajenifen* suma, ani ka Ala batobagaw jate.

² Nka, Alabatosoba lukɔnɔyɔɔ, i ye o to yi, i kana o suma. Sabu o yɔɔ dira siya Alalɔnbariw ma; o bɛna Ala ta dugu saninman dɔndɔn fɔ ka taga se karo binaani ni fla.

³ Ne bɛna se di ne ta seere fla ma, o bɛna bɔrɔfaniw don o yere ra ka ciraya ke ka se fɔ tere waga kelen ani tere kemɛ fla ni tere biwɔɔɔ (1 260).»

⁴ Oliviyesun fla ni fitina fla min be dunupa tigi Ala na kɔɔ, o seere fla le be o ye.

⁵ Ni dɔ ko a be kojugu ke o ra, tasuma be bɔ o da ra ka o tigi jeni. Ni mɔɔ min ko a be kojugu ke o ra, o tigi ka kan ka faga o cogo le ra.

⁶ Se be o ye ka sankolo datugu, janko o be Ala ta kuma waajuri ke lon minw na, sanji foyi kana ben o lonw na. Ka ji yelɛma k'a ke jori ye, o fana se be o ye. Ni wagati o wagati ka o diya, o be se ka tɔɔɔ suguya beɛ lase mɔɔw ma dugukolo kan.

⁷ Ni o nana o ta seereya ke ka ban tuma min na, warajugu min be bɔ jahanama kɔɔ, ale bɛna o kere, ka se o ra, ka o faga.

⁸ O suw lanin bɛna to kenɛgbe ra duguba kɔɔ, o Matigi gbengbenna yiri ra yɔɔ min yere ra; o dugu tɔɔ le lara ko Sodumu ani Misiran*, ka kapa ni a tagamasiyen ye.

⁹ Dunupa jamanaw ni a gbaw ni a kanw ni a siyaw beɛ mɔɔ dɔw bɛna o suw fle fɔ tere saba ni tarance. O tɛna sɔn k'a to mɔɔw ye o suw don.

¹⁰ O cira fla fagari kɔɔn, dugukolo mɔɔw bɛna jagari fɔ ka o jusu diya, fɔ ka bonyafenw ci jɔɔn ma. O be o ke, sabu o cira fla tun ka dugukolo mɔɔw tɔɔ yere le.

¹¹ Ayiwa, tere saba ni tarance temenin kɔ, nin dɔ bɔra Ala ra ka na don o ra ka o panamanya. O wurira ka lɔ. Mɔɔ minw tun be o yera, siranyaba ka olugu mina kɔɛbe.

¹² O cira fla ka kumakanba dɔ mɛn ka bɔ sankolo kɔɔ ko: «Aw ye yelɛn ka na yan.» O yelɛnna sankabaw cɛ ma ka taga sankolo kɔɔ; o juguw yere ka o tagato ye.

¹³ O wagati yere ra, dugukolo yerɛyerɛra kɔɛbe. Dugu tarannin sigiyɔɔma tan, a sigiyɔɔma kelen bonw benbenna. Mɔɔ waga wolonfla fagara o dugukoloyereyere fe. Tɔw ka o ye minke, olugu ja tigera. O ka bonya la Sankolo tigi Ala kan.

¹⁴ Bɔnɔ flanan temena. A tora dɔnnin a sabanan be na.

Meleke wolonflanan ta burufyekan

¹⁵ Meleke wolonflanan k'a ta buru fiye. Kumakan dɔw bɔra sankolo kɔɔ, k'a fɔ ni fanga ye, ko:

«Dunupa masaya fanga kera an Matigi ta ye,
ani a ta mɔɔ panawolomanin;
a bɛna sigi masaya ra tuma beɛ, ani wagati beɛ.»

¹⁶ O fɔra minke, cekɔɔba mugan ni naani minw siginin be o ta masasiginanw kan Ala na kɔɔ, olugu ka o kinbiri gban ka o na biri dugu ma ka Ala bato.

¹⁷ O ko:

«An Matigi Ala, Sebeɛtigi, ele min be yi, ani i tun be yi kakɔɔ,
an be baraka la i ye,

* **11:8 11.8** Sodumu ni Misiran: Sodumu dugu kera kojugu tagamasiyen ye, Misiran jamana kera jonya tagamasiyen ye.

sabu i ka i ta sebayaba ta,
ka sigi i ta masaya ra.

¹⁸ Siya werew jusu tun bora,
nka i ta dimi sera o ma.
Suw ta kiti wagati sera.
I ta cira minw ka i ta baara ke,
olugu sarawagati fana sera,
ani i ta mogo saninmanw,
ani minw be siran i ja,
mogoba fara mogo fitini kan.
Minw be dunupamogow halakira,
olugu halakituma fana sera.»

¹⁹ Ayiwa, o ka o fo minke, Alabatosoba dayelera sankolo konɔ. Ala ta jennogonya kesu, yirara Alabatoso konɔ. Sanmanamana dow bora, ani kumakan dow, ani sankurukan; dugukolo yereyerera, sanbere jigira.

12

Muso ni sa belebele

¹ O ko, tagamasiyenba do bora sankolo ra: ne ka muso do ye, tere melegenin be a ma i ko deregeba, karo be a sen korɔ, lolo tan ni fla kera masafugula ye, o be a kun na.

² A lasirito tun lo. A tun be kulera, sabu a tun be tin na, tin dimi tun be a kan.

³ Tagamasiyen do were bora sankolo ra: o tun ye sa belebele wulenman do ye, kunkolo wolonfla, ani gban tan b'a fe; masafugula wolonfla be a kunw na.

⁴ Sankolo lolow tarannin sigiyoroma saba, a kukala tun be o sigiyoroma kelen samana ka bo, ka o bon dugukolo kan. A tagara lo muso tinto ja fe, janko ni muso ka jigi, a ye den domu.

⁵ Muso nana dence woro. Nka den tara ka taga Ala fe a ta masasiginan yoro ra. O den le bena a fanga sigi siyaw bee kunna i ko nega.

⁶ Muso yere borira ka taga kongokolon konɔ. Ala tun ka yoro do laben a ye yi, janko a ye taga to yi, o ye a baro fo tere waga kelen, ani tere keme fla, ani tere biworo (1 260).

⁷ O ko, kere do wurira sankolo konɔ. Meleke kuntigi Mikayilu ni a ta melekew, olugu ka sa belebele kere. Sa belebele ni a ta melekew fana ka kere ke.

⁸ Nka o baraka ma se; o ma se ka to sankolo konɔ tuun.

⁹ O ka sa belebele mina k'a firi dugu ma; ale le tun kera sa ye folofolo; a be wele fana ko jinaw kuntigi, ani Setana. Ale le be dunupamogow lafiri. O k'a firi dugu ma, ka a ni a ta melekew bee firi jagon fe.

¹⁰ Ne ka kumakan do men sankolo konɔ, a b'a fora ni fanga ye ko:

«Sisan kisiri wagati sera.

An ta Ala ta sebayaya ni a ta masaya wagati sera,
ani a ta mogo panawolomanin ta fangatigiya wagati.
Sabu an balemaw jarakibaga minana k'a firi dugu ma;
ale le tun be to ka o jaraki Ala ja korɔ su ni tere.

¹¹ Nka an balemaw sera a ra Sagaden* jori baraka ra,
ani o ta seereyakuma baraka ra.

O ma o nin kanu k'a fo ko o be siran saya ja.

¹² O koson sankolo, ani sankolokonofenw, aw ye nagari!
Nka dugukolo ni kogoji, bono bena aw soro!

Sabu Setana jigira aw kan, a dimininba;
a k'a lon ko a ta wagati to man jan tuun.»

¹³ Sa belebele k'a ye ko ale minana k'a firi dugu ma minke, a tugura muso ko, muso min tun ka dence woro.

¹⁴ O yoronin bee, bon belebele do ta kaman fla dira muso ma, janko a ye wuri ka taga kongokolon konso, ka taga to a ta yoro ra, o ye a baro o yoro ra yi ka wagati kelen ke, ani wagati dow, ani wagati tarance, janko sa na kana se ka la a kan.

¹⁵ A kera ten minke, sa ka ji bo a da ra k'a seri muso ko fe, ka a ke i ko baji, janko o ji ye muso ta.

¹⁶ Nka dugukolo ka muso bosi. Sa belebele tun ka baji min bo a da ra, dugukolo dayelera ka o ji bee min pewu.

¹⁷ O kera minke, sa belebele dimina muso koro. A tagara muso ta duruja kere, o koro ye minw be Ala ta cifoninw sira tagamana, ka tugu Yesu ta can ko.

¹⁸ O ra, sa belebele tagara lo kogoji kenken kan.

13

Wara min bora ji ra

¹ Ayiwa, o ko, ne ka wara do boto ye kogoji ra. Gban tan b'a fe, ani kunkolo wolonfla. Masafugula tan be o gbanw kan; Alatogocenkumaw sebenin be a kunkolow bee kan.

² Ne ka o wara min ye, o tun be i ko waraninkala. Baraka tun be a senw na, a da be i ko jara da. Sa belebele ka a ta sebgaya di a ma, ka a ta masasiginan di a ma, ka fangaba di a ma.

³ Ayiwa, ne ka wara kunkolo kelen ye, a mandiminin tun be, k'a ke i ko a bena sa. Nka o jorijugu keneyara. Dunupamogow bee tugura wara ko, o bee kabakoyanin ka ke a bonya ye.

⁴ O ka sa belebele bato, sabu ale le tun ka fanga di wara ma. O ka wara fana bato; o ko: «Jon le be i ko wara? Jon le be se ka a kere?»

⁵ O tuma, da do dira wara ma, a ka ke wasoyakumaw fo ye, ka Alatogocenkumaw fo; se dira a ma ko a ye o ke fo ka taga se karo binaani ni fla ma.

⁶ A ka a da ye sa, ka ke kumajuguw fo ye Ala ma, ka kumajuguw fo Ala togo kama, ani Ala ta yoro saninman kama; minw siginin be sankolo konso, a ka kumajuguw fo olugu fana ma.

⁷ Se dira wara ma fana ko a ye Ala ta mogo saninmanw kere fo ka se soro o kan. Fanga dira a ma ko a ye sigi dunupa gbaw bee kunna, ani jamanaw bee, ani kanw bee, ani siyaw bee.

⁸ Dugukolo mogow bee bena wara bato, o mogo minw togo ma sebe kabini dunupa jusigiwagati ra Sagaden faganin ta panamanya kitabu konso.

⁹ Ni mogo min b'a fe ka faamuri ke, o ye jija ka nin laman.

¹⁰ Mogo min ka kan ka mina ka taga jonya ra,
o tigi bena taga jonya ra.

Min ka kan ka faga ni kerekemuru ye,

o bena faga ni kerekemuru ye.

Ayiwa, o le koson Ala ta mogo saninmanw ka kan ka tooro mupu, ka to lanaya ra.

Wara min bora dugukolo ra

¹¹ O ko, ne ka wara do were boto ye dugukolo ra; gban fla b'a fe i ko sagaden ta gbanw, a be kumana i ko sa belebele do.

¹² A tun be a ta kow bee kera wara folo ja na, ni wara folo ta fanga bee ye. A ka dunupamogow jagboya ka wara folo bato; ale ta mandimida le tun be jini ka a faga, nka a keneyara.

¹³ A tun be tagamasiyenbaw kera mogow ja na, fo ka tasuma lajigi ka bo sankolo ra.

¹⁴ Se dira a ma ko a ye tagamasiyen minw ke wara folo ja na, a ka dugukolo mogow lafiri ni o ye, k'a fo o ye ko o ye ja do lalaga ka o ke wara folo bisigiya ye; o wara le tun mandimina kerekemuru fe, nka a ma faga.

¹⁵ O ko, mogow ka wara folo bisigiya min lalaga, se dira wara flanan ma ko a ye nin don o ja ra, janko o ja ye kuma, ani janko ni mogo o mogo ma o ja bato, ja ye ke sababu ye ka o tigi faga.

¹⁶ Wara flanan ka mogo bee jagboya, mogo fitini o, mogoba o, waritigi o, fagantan o, jon o, horon o, a ko bee ye tagamasiyen do ke a kininboro kan, walama a ten kan.

¹⁷ Mogo si tun te se ka fiyeereri ke walama ka sanni ke, ni o tagamasiyen te i kan; o tun ye wara folo togo le ye, walama jateda min bennin be a togo ma.

¹⁸ Nin ye hakiritigiya ko le ye. Ni hakiri be mogo min fe, o tigi be se ka wara togo jateda koro lon. A jateda koro bennin be mogo togo le ma. A jateda ye keme woro ni biworo ni woro.

14

Mogo kisininw ta donkiri

¹ Ayiwa, ne ka Sagaden* lonin ye Siyon kuru kan. Mogo waga keme ni waga binaani ni naani (144 000) tun be ni a ye. Ale togo ni Fa Ala togo tun be o mogow ten kan.

² Ne ka mankan do men ka bo sankolo ra, a be i ko jiba woyokan, i ko sankurukanba; o mankan tun be i ko gonifobaga dow ta gonifokan.

³ O tun be donkirikura do le lara masasiginan ja fe, ani fenpanaman naani, ani cekorobaw ja fe. Mogo si tun te se ka o donkiri degi, ni o mogo waga keme ni waga binaani ni naani (144 000) te, Ala tun ka olugu minw kunmabo dugukolo mogow ce ra.

⁴ Olugu le ma o yere lanogo ni musow ye, sabu o saninyanin tora. Ni Sagaden be taga yoro o yoro, o be tugu a ko. Ala ka o kunmabo mogow ce ra, ka o ke mogo folow ye, ka o ke Ala ni Sagaden ta ye.

⁵ Faninya si ma bo o da ra ka ye fiyewu; Jarakiyoro si le te o ra.

Meleke saba kumakan

⁶ O ko, ne ka meleke do were ye, a be temena sankolo cemance ra; Kibaro Diman* banbari do tun b'a fe, a be o lasera dugukolo mogow ma, ani siyaw bee ma, ani gbaw bee ma, ani kan suguya bee ma, ani jamanaw bee ma.

⁷ Ayiwa, a tun b'a fora ni fanga ye ko: «Aw ye siran Ala ja ka a bonya, sabu a ta kiti wagati sera. Aw ye Ala bato; ale le ka sankolo ni dugukolo ni kogoji ni bununw dan.»

⁸ Ayiwa, meleke do were gbanna meleke folo ko. Ale tun b'a fora ko: «A benna, a benna! Babiloni* duguba benna; ale min ka a ta jatoyajugu duven di siyaw bee ma, olugu ka o min fo ka panamini.»

⁹ Meleke sabanan gbanna olugu ko; ale ka to k'a fo ni fanga ye ko: «Ni mogo min ka wara ni a ja bato, ani ka a tagamasiyen ke a ten kan, walama a boro kan,

¹⁰ Ala dimininba le fana bena a ta duven yelema a ta minan kono k'a di o tigi ma ko a y'a min; ji foyi tena nagami o duven na. O tigi bena tooro tasuma ni kiribi ce ma, meleke saninmanw bee ja na, ani Sagaden* ja na.

¹¹ O be tɔɔɔ tasuma min na, o sisi bɛna wuri wagati bɛɛ ani tuma bɛɛ. Minw kɔni ka wara ni a ja bato, ani mɔɔ o mɔɔ k'a tagamasiyen ke o yere ra, su fara tere kan olugu tena nasuma sɔɔ.»

¹² O le kɔsɔn Ala ta mɔɔ saninmanw ka kan ka tɔɔɔ muɔu, minw be Ala ta cɛfɔninw sira tagama, ani ka to Yesu ta lanaya sira kan.

¹³ O kɔ, ne ka kumakan dɔ men ka bɔ sankolo ra; a ko: «A sɛbe ko: <Mɔɔ minw be sa ka o to Matigi ta jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ ra, k'a damina bi ra, olugu ta pana.> »

Nin Saninman* ko: «O ye can ye. O be bɔ sɛge ra ka nɛnɛkiri, sabu o ta kɔɔumanw baraji be o kɔ.»

Ala ta dimi

¹⁴ Ne ka fleri ke, ka sankaba gbɛman dɔ ye; min tun siginin be o sankaba kan, o tun be i ko adamaden. Masafugula saninlaman dɔ tun be a kun na. Wɔɔsɔ dadiman dɔ b'a boro.

¹⁵ Mɛleke dɔ were bɔra Alabatosoba kɔɔ; min tun siginin be sankaba kan, a perenna ni fanga ye k'a fɔ o ye ko: «I ta wɔɔsɔ ta ka siman tige, sabu simantigewagati sera; dugukolo ta siman sera.»

¹⁶ Min tun siginin be sankaba kan, ale ka a ta wɔɔsɔ firi dugukolo kan minke, dugukolo siman tigera.

¹⁷ Mɛleke dɔ were bɔra Alabatosoba kɔɔ sankolo kɔɔ. Wɔɔsɔ dadiman dɔ tun be ale fana boro.

¹⁸ Mɛleke dɔ were bɔra sarakajɛnifen* kɔɔ; tasuma sebgaya tun be o mɛleke boro. Wɔɔsɔ dadiman tun be mɛleke min boro, a kumana ni fanga ye, k'a fɔ o mɛleke ye ko: «I ta wɔɔsɔ dadiman ta ka dunɔɔɔ rɛzɛnmɔw tige, sabu dugukolo rɛzɛnw mɔna.»

¹⁹ Mɛleke ka wɔɔsɔ firi dugukolo kan, ka dugukolo rɛzɛnmɔw tige k'a bla dingaba dɔ kɔɔ, k'a forogi; o ye Ala ta dimi le ye.

²⁰ O ka rɛzɛnmɔ forogi dingaba kɔɔ dugu kɔ fɛ. A forogito, jori le bɔra dingaba kɔɔ; ni i ka so lɔ o jori cɛ ma, a dunya tun be se fɔ karafe ma, a da ra. Jori woyora ka taga se fɔ sumanikejuru ja waga kelen ni kɛmɛ wɔɔɔ* (1 600).

15

Tɔɔɔ labanw

¹ Ayiwa, ne ka tagamasiyen dɔ ye sankolo ra, min ka bon, ani a be mɔɔ kabakoya fana: tɔɔɔfɛn wolonfla tun be mɛleke wolonfla boro. O tun ye tɔɔɔ labanw ye; Ala ta dimi bɛna laban ni o le ye.

² O kɔ, ne ka yɔɔ dɔ ye, a be i ko baji, a be manamana i ko dugalen, tasuma fana nagaminin b'a ra. Mɔɔ minw sera wara ra, ni o ma sɔn ka a ja bato, ani ka a tɔɔ jate tagamasiyen sɛbe o yere kan, ne ka olugu lɔnin ye o dugalen baji kan; Ala ta gɔniw be o boro.

³ O tun be Ala ta jɔnce cira Musa ni Sagaden* ta dɔnkiri lara, ko:

«Matigi Ala Sebeetigi,
i ta kɔkɛninw ka bon, o be mɔɔ kabakoya.
I ta siraw bɛɛ terennin lo, a bɛɛ ye can ye,
siyaw ta Masa.

⁴ E, Matigi, jɔn le bɛna a fɔ ko a tɛ siran i ja,
ka ban ka i tɔɔ bɔnya?
Ele kelen le saninman lo.
Siyaw bɛɛ bɛna o kinbiri gban i kɔɔ,
sabu bɛɛ k'a ye ko i ta kɛwalew terennin lo.»

* 14:20 14.20 Sumanikejuru ja waga kelen ni kɛmɛ wɔɔɔ, o ye kilo kɛmɛ saba jɔɔɔn ye.

⁵ O kɔ, ne k'a ye ko Alabatoso min ye jɛnɲɔgɔnya yɔrɔ saninman ye, o dayɛɛra.

⁶ Tɔɔrɔfɛn wolonfla tun bɛ mɛɛkɛ wolonfla minw boro, olugu bɔra Alabatoso kɔnɔ. Deregegbɛ pepepe dɔw tun bɛ o ra, o bɛ manamana; ɛsirinan saninlaman ka o disiw lamini.

⁷ Fɛnɲanaman naani kelen ka minan saninlaman wolonfla di mɛɛkɛ wolonfla ma. O minanw bɛɛ fanin bɛ Ala ta dimi na, Ala min ɲanaman lo wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

⁸ O wagati ra, sisi ka Alabatoso fa, Ala ta nɔɔrɔ ni a ta sebgaya kosɔn. Mɔgɔ si tun tɛ se ka don Alabatoso kɔnɔ, fɔ mɛɛkɛ wolonfla ta tɔɔrɔ ko wolonfla ye kɛ ka dafa.

16

Tɔɔrɔfɛn wolonfla

¹ O kɔ, ne ka kumakanba dɔ mɛn ka bɔ Alabatoso kɔnɔ, a b'a fɔra mɛɛkɛ wolonfla ye ko: «Aw ye taga Ala ta dimi ta minan wolonfla kɔnɔfɛnw bɔn dugukolo kan.»

² Mɛɛkɛ fɔlɔ tagara a ta minan kɔnɔfɛn bɔn dugukolo kan. Wara tagamasiyen tun bɛ mɔgɔ o mɔgɔ kan, ani mɔgɔ o mɔgɔ tun bɛ wara ja batora, jorijugu dɔw wurira o mɔgɔw ra, ka o tɔɔrɔ kɔsɛbɛ.

³ Mɛɛkɛ flanan ka a ta minan kɔnɔfɛn bɔn kɔgɔji ra. Kɔgɔji bɛɛ kɛra jori ye, i ko mɔgɔ sanin jori. Fɛnɲanaman minw tun bɛ kɔgɔji ra, o bɛɛ sara.

⁴ Mɛɛkɛ sabanan ka a ta minan kɔnɔfɛn bɔn baji w ra, ani bununw na. O bɛɛ kɛra jori ye.

⁵ Ne ka ji ta mɛɛkɛ kumakan mɛn, ko:

«I terennin lo,
ele min bɛ yi wagati bɛɛ, ele min tun bɛ yi kakɔrɔ,
ele min ye Ala saninman ye;
sabu i ka nin kitiw tige a cogo ra.

⁶ O ka i ta mɔgɔ saninmanw ni i ta ciraw faga ka o jori woyo;
i fana ka jori kɛ o minji ye, sabu o ka kan ni o le ye.»

⁷ Ne ka sarakajɛnifɛn* kan mɛn, ko:

«Can lo, Matigi Ala Sebgɛtigi;
i ta kolatigeninw bɛ kɛ ka kapa ni can ni terenninya le ye.»

⁸ Mɛɛkɛ naaninan ka a ta minan kɔnɔfɛn bɔn tere kan. Tere fanga bonyara, janko a ye mɔgɔw jɛni ni a ta tasuma ye;

⁹ o fundɛninba ka mɔgɔw jɛni. Mɔgɔw ka kumajuguw fɔ Ala ma; o ma nimisa ka kojugu dabla ka Ala bonya, o tɔɔrɔw sebgaya bɛ ale Ala min boro.

¹⁰ Mɛɛkɛ loorunan ka a ta minan kɔnɔfɛn bɔn wara ta masasiginan kan. Yɔrɔ o yɔrɔ bɛ wara ta masaya kɔnɔ, o bɛɛ kɛra dibi ye; mɔgɔw ka o nɛn kin o tɔɔrɔw dimi kosɔn.

¹¹ Mɔgɔw belɛn ka kɛ sankolo tigi Ala tɔgɔ cɛn ye, o ta jori dimi ni o ta tɔɔrɔ kosɔn; o ma nimisa ka o ta kojugu dabla.

¹² Ayiwa, mɛɛkɛ wɔɔrɔnan ka a ta minan kɔnɔfɛn bɔn Efirati baji ra; baji jara, janko masacɛ minw bɛ bɔ terebɔyanfan na ka na, olugu ye tɛmɛsira sɔrɔ.

¹³ Ne ka ninjugu saba ye, olugu bɔra sa belebele da ra, ani wara da ra, ani cira faninyafɔbaga da ra; o ninw tun bɛ i ko tɔrisɛnjanw.

¹⁴ O ninw ye jina ninw le ye; olugu le bɛ kabakow kɛ. O bɛ taga dunupa bɛɛ lajennin ta masacɛw bɛɛ fɛ, ka o lajɛn kɛrɛ kama, kɛrɛ min bɛna kɛ Sebgɛtigi Ala ta lonba ra.

¹⁵ Matigi ko: «A flɛ, ne bɛna na i ko son bɛ bara mɔgɔ ra cogo min na. Ni mɔgɔ min k'a janto a yɛrɛ ra, k'a ta faniw to a yɛrɛ ra, janko a fari lakolon kana bɔ ka tagama, mɔgɔw ye a lebu ye, o tigi ta pana.»

¹⁶ Ayiwa, yorɔ min bɛ wele heburukan na ko Harimagedɔn, o jinaw ka masacɛw bɛɛ lajɛn o yorɔ le ra.

¹⁷ Ayiwa, mɛlɛkɛ wolonflanana ka a ta minan kɔnɔfɛn bɔn fɔɔ ra. Kan dɔ bɔra Alabatoso kɔnɔ, ani masasiginan na, k'a fɔ ni baraka ye, ko: «A kɛra ka ban sa!»

¹⁸ Sanmanamanaw, ani kumakan dɔw, ani sankurukanw, ani dugukoloyɛɛyɛɛba dɔ kɛra; kabini mɔgɔw bɛ dunupa ra, o dugukoloyɛɛyɛɛɛ nɔgɔn ma deri ka kɛ fɔlɔ.

¹⁹ Dugu belebele cira k'a kɛ yorɔ saba ye. Jamana tɔw ta dugubaw fana benna. Ala hakiri tora Babilɔni* duguba ra; a ka a ta dimiba ta duvɛn kɛ minan kɔnɔ ka o di a ma, ko a ye o min.

²⁰ Dugukolo minw bɛ ji cɛ ma, olugu bɛɛ borira; kuruw si ma ye tuun.

²¹ Sanbɛɛ belebele dɔw bɔra san fɛ ka benben mɔgɔw kan; a bɛɛ kelen kelen tun bɛ kilo binaani bɔ. Mɔgɔw ka Ala tɔgɔ cɛn o tɔɔɔ kosɔn, sabu a tɔɔɔ tun bonyara o ma kosɛbɛ.

17

Jatɔmusoba

¹ Ayiwa, minan wolonfla tun bɛ mɛlɛkɛ wolonfla minw boro, olugu kelen nana, ka na a fɔ ne ye ko: «Na yan, ne bɛna jatɔmusoba ta kiti yira i ra, ale min siginin bɛ jibaw cɛ ra.

² Dugukolo masacɛw ka jatɔya kɛ ale le fɛ; dugukolo mɔgɔw ka ale ta jatɔya duvɛn le min fɔ ka panamini.»

³ Ala Nin* donna ne ra, ne k'a ye ko mɛlɛkɛ ka ne ta ka taga ni ne ye kongokolon dɔ kɔnɔ. Ne ka muso dɔ siginin ye wara wulenman dɔ kan. Alɔtɔgɔcɛnkumaw sebera wara yorɔ bɛɛ ra; kunkolo wolonfla ni gban tan tun b'a fɛ.

⁴ Muso tun masirinin bɛ ni fani jumanman wulenman dɔ ye, ani sanin, ani kabakuru sɔngɔgbɛlenw, ani luluw. Minan saninlaman dɔ tun b'a boro, o fara ko haramuninw na, ani a ta jatɔyafɛn nɔgɔninw na.

⁵ Tɔgɔ dɔ sebenin bɛ a ten kan; gundo lo. A sebera ko:

«Babilɔni duguba,
dunupa jatɔw
ani a kojugukebagaw bamuso.»

⁶ Ne ka muso ye, a ka Ala ta mɔgɔ saninmanw ni Yesu ta seerew jori min fɔ ka panamini. Ne k'a ye minke, ne kabakoyara kosɛbɛ.

⁷ Mɛlɛkɛ ko ne ma ko: «Mun kosɔn i bɛ kabakoya o ra? Wara kunkolo wolonfla, gban tan, ani muso min siginin bɛ wara kan, ne bɛna o gundo fɔ i ye.

⁸ I ka wara min ye, o wara tun bɛ yi fɔlɔfɔlɔ, nka sisan a tɛ yi tuun. A bɛna yɛlɛn ka bɔ jahanama kɔnɔ ka taga halaki le. Dugukolo mɔgɔ minw tɔgɔ tun ma seɛɛ panamanya kitabu kɔnɔ kabini dunupa danwagati ra, ni olugu nana wara ye, o bɛna kabakoya, sabu a tun bɛ yi fɔlɔfɔlɔ, sisan a tɛ yi tuun, nka a bɛna bɔ tuun kokura.

⁹ «Ayiwa, nin ye faamuri ni hakiritigiyako le ye. Wara kunkolo wolonfla, o ye kuru wolonfla le ye; muso siginin bɛ o kuru wolonfla kan.

¹⁰ O kunkolo wolonfla ye masacɛ wolonfla ye fana. O masacɛw looru sara, kelen bɛ fanga ra, tɔ kelen ma sigi fɔlɔ; nka ni a nana sigi, a bɛna wagati dɔɔnin dɔɔn le kɛ.

¹¹ Wara min tun bɛ yi fɔlɔfɔlɔ, nka sisan a tɛ yi tuun, ale ye masacɛ seeginan ye; masacɛ wolonfla dɔ lo, a fana bɛna taga halaki.

¹² «I ka gban tan min ye, o ye masacɛ tan ye fana; olugu ma masaya sɔɔɔ fɔlɔ, nka o bɛna fanga sɔɔɔ ka sigi masaya ra ni wara ye ka wagati dɔɔnin dɔɔn le kɛ.

¹³ Miiriya kelen le bɛ o fɛ; o bɛna o ta sebagaya ni o ta fanga di wara le ma.

¹⁴ O bēna Sagaden* kere, nka Sagaden bēna se soro o kan, sabu ale le ye matigiw ta Matigi ye, ani masaw ta Masa. A ta mogo weleninw, minw ye a ta mogo janawolomaninw, ani a ta mogo kankelentigiw ye, olugu fana bēna se soro ni Sagaden ye.»

¹⁵ Meleke ko ne ma tuun ko: «I ka ji minw ye, jatomuso siginin be ji minw ce ra, o jiw ye mogo dow le ye, ani jamakuru dow, ani siya dow, ani kan dow.

¹⁶ Ayiwa, i ka gban tan min ye, olugu ni wara yere bēna jatomuso koninya, ka a ta fenw bee bo a ra, ka a fari lakolon to. O bēna a faga ka a sogo pimi, ka a to jeni k'a ban tasuma ra.

¹⁷ Sabu Ala yere le ka a don o jusu ra ko ale Ala ka ko min latige, o ye ben kelen ma ka o ke, ka o ta masaya di wara ma, fo ale Ala ka kuma min fo, a ye ke ten.

¹⁸ «I ka muso min ye, o ye duguba le ye, duguba min ka a ta fanga sigi dugukolo masacew bee kan.»

18

Babiloni bencogo

¹ O ko, ne ka meleke do were jigito ye ka bo sankolo ra; fangaba tun be o meleke fe. A noro manamanana ka yeelen bo dugukolo bee kan.

² A perenna ni fanga ye, ko:

«A benna, a benna, Babiloni duguba benna.

A kera jinaw ta so ye,

ka ke jinajugu suguyaw bee dogoyoro ye,

ani konojuguw, ani konon haramuninw bee dogoyoro.

³ Sabu siyaw bee k'a ta jatoyajugu duven fariman min,

dunupa masacew ka jatoya ke ni a ye,

dunupa jagokebagaw ka o yere fentigiya a ta fenpumanbaw caya koson.»

⁴ Ne ka kan do were men ka bo sankolo konon ko:

«Ne ta mogow, aw ye bo nin dugu konon,

janko aw kana na a ta jurumun nogon do ke,

a ta toron do kana na se aw ma;

⁵ sabu a ta jurumunw cayara fo ka se sankolo ma.

Ala hakiri tora a ta kojuguw ra.

⁶ A ka tow sara cogo min na, aw ye a sara ten.

A ka kewalejugu minw ke, aw ye a sara ni o nogon fla ye.

A ka mogow lamin minan min na, aw ye o nogon pa fla di a ma.

⁷ A ka a yere bonya cogo min na,

ka la a ta fenpumanw ce ra ka o diyabo,

Ala ye o nogon pagban ni o kasi lase a ma;

sabu a k'a fo a yere konon ko:

«Ne masamusoman le siginin be, ne ce ma sa;

sukasiko yere tena ne soro ka ye fiyewu.»

⁸ O le koson, o torow bee bēna se a ma lon kelen na:

saya ni kasi ni kongon;

tasuma fana bēna a jeni,

sabu Matigi Ala min ka kiti ben a kan, o ta fanga ka bon.»

⁹ Ni o kera, dunupa masace minw bee jenna ni a ye jatoya ra, ka a ta fenpumanw diyabo, ni olugu nana a jensisisi wurito ye, o tuma o bēna kasi, ka kule.

¹⁰ A ta toroba siranya koson, o bēna lo yorojan k'a fo ko:

«E, bɔnɔ! Bɔnɔ! E, an ta duguba!
 Babilɔni, dugu fangatigi!
 Kiti benna ele le kan tan yɔrɔnin kelen na wa?»

¹¹ Dunuɲa jagokebagaw fana bɛ kasi, ka kule Babilɔni kosɔn, sabu mɔgɔ si tɛ o ta fiyeerefenw sanna tuun:

¹² o ta sanin, ani warigbɛ, ani kabakuru songɔgbɛlenw, ani luluw, ani fani nugun-inw, ani fani wulenmanw, ani fani fiyenmanw, ani fani pumanman wulenmanw, ani yiri kasadimanw, ani fɛn minw lalagara ni samarin ye, ni yiri songɔgbɛlenw ye, ni siranɛɛ ye, ni nɛɛ ye, ni kaba songɔgbɛlenw ye,

¹³ ani kasadiyananw, ani latikolonw, ani turu kasadimanw, ani wusunanw, ani duven, ani turu, ani mugu tentennin, ani simankisew, ani misiw, ani sagaw, ani sow, ani sowotorow, ani hali adamaden farisogo ni a nin.

¹⁴ O bɛna a fɔ Babilɔni* ma ko: «E! Fɛn minw lɔgɔ tun bɛ i ra, sisan o tagara ka bɔ i kɔrɔ. I ta fɛnɲumanw ni i ta naforo cɛnna i boro; i tɛna o sɔrɔ tuun.»

¹⁵ Ayiwa, o jagokebaga minw tun ka naforo sɔrɔ Babilɔni, olugu bɛna taga lɔ fɔ yɔrɔjan, a ta tɔɔrɔba siranya kosɔn. O bɛna kasi, ka kule,

¹⁶ k'a fɔ ko:

«E, bɔnɔ! Bɔnɔ! E, an ta duguba!
 Dugu min tun fara fiyɛrɛbɔw ra, ani fani suguya bɛɛ ra,
 ani sanin, ani kabakuru songɔgbɛlenw, ani luluw ra!
 O naforo bɛɛ le cɛnna yɔrɔnin kelen na tan!»

¹⁷ Kurunboribagaw bɛɛ, ani kurunkɔnɔmɔgɔw bɛɛ, ani kurun baarakebagaw, ani kurun ta jagokebagaw bɛɛ, olugu bɛɛ lɔnin tora yɔrɔjan.

¹⁸ O ka dugu jenitɔ sisi ye minke, o ko: «E! Dugu juman le tun bɛ Babilɔni duguba bɔ?»

¹⁹ O ka buguri cɛ k'a bɔn o yɛrɛ kun na, ka kasi, ka kule, ka pɛrɛn ko:

«E, bɔnɔ! Bɔnɔ! E, an ta duguba!
 Kɔgoji kuruntigiw bɛɛ tun ka wari caman sɔrɔ dugu min ta naforotigiya sababu ra,
 o dugu le kɛra yɔrɔ lakolon ye yɔrɔnin kelen na tan wa!»

²⁰ Sankolokɔnɔmɔgɔw, aw ye ɲagari Babilɔni benko ra!

Ala ta mɔgɔ saninmanw, ani a ta ciradenw*,

ani a ta ciraw, aw fana ye ɲagari!

Sabu Ala ka kiti ben Babilɔni kan, ka aw hake bɔ a ra.

²¹ Ayiwa, o wagati ra, mɛlɛkɛ barakaman dɔ ka kabakuru belebele dɔ ta, min tun bɛ i ko wugu belebeleba; a ka o firi kɔgoji ra, k'a fɔ ko:

«Babilɔni duguba bɛna firi ni fanga ye tan le;
 mɔgɔ tɛna a ye tuun.

²² E, Babilɔni, gɔnifɔkan tɛna mɛn i fɛ tuun;

dɔnkirilakan tɛna mɛn,

filɛnfiyɛkan tɛna mɛn,

burufiyɛkan tɛna mɛn.

Bororabaarakebaga si tɛna ye tuun,

simansikan tɛna mɛn tuun.

²³ Lanpanmana tɛna ye,

furuce ni furumuso kan tɛna mɛn;

sabu aw Babilonikaw, aw ta jagokebagaw
 le tun ye dunupa mogobaw ye;
 aw ka dunupa siyaw bee kun yelema ni aw ta subagaya ye.
²⁴ Ciraw, ani Ala ta mogo saninmanw fagajori,
 ani mogo minw bee fagara dugukolo kan,
 o bee fagajori tagara ye aw fe yi.»

19

¹ Ayiwa, o ko, ne ka kan barakaman do men sankolo konɔ, i ko jamaba do mankan,
 o tun b'a fora ko:

«Aleluya*! An ye Ala tando!
 Kisiri ni bonya ni sebagaya ye an ta Ala ta le ye;
² sabu a be kiti tige ni can ni terenninya ye.
 A ka kiti ben jatumusoba kan,
 ale min tun be dunupa bee lanogora ni a ta jatoya ye.
 A ka Ala ta jon minw faga, Ala ka o hake bo a ra,
 ka a ta jonw dimibo.»
³ O k'a fo tuun, ko:
 «Aleluya! An ye Ala tando!
 Babiloni jennisisi koni bena wuri tuma bee, ani wagati bee.»

⁴ Cekoroba mugan ni naani ni fenpanaman naani, olugu ka o kinbiri gban ka Ala
 bato, Ala min siginin be masasiginan kan. O ko:

«Amina! Aleluya!
 An ye Ala tando!»

Sagaden ta konɔdomuniba

⁵ Kumakan do bora masasiginan na, ko:

«Ala ta jonw bee,
 aw minw be siran Ala na,
 mogo fitini fara mogoba kan,
 aw ye Ala tando!»

⁶ Ne ka kan do men tuun, i ko jamaba do mankan, i ko jiba mankan, i ko
 sankurukanbaw; o tun b'a fora ko:

«Aleluya! An ye Ala tando!
 Sabu an Matigi Ala Sebetigi sigira a ta masaya ra.
⁷ An ye nagari ka an jusu diya, ka a bonya,
 sabu Sagaden* ta konɔya sera,
 a ta konomuso ka a yere laben.
⁸ Fanigbe pepe numanman do dira a ma ko a ye o don.»

O fani numanman ye Ala ta mogo saninmanw ta kewalepumanw le ye.

⁹ Meleke ko ne ma ko ne y'a sebe ko: «Minw welera ka taga Sagaden ta
 konɔdomuniba ra, olugu ta pana.» A ko ne ma ko: «Nin kuma ye Ala ta Kuma yere
 le ye.»

¹⁰ Ne ka ne kinbiri gban melege koro ko ne be a bato. A ko: «I kana o ke de! Ne ye baaraden le ye fana, i n'a fo ele, ani i balema to minw tugura Yesu ta can ko. I kana ne bato; Ala le bato.»

Yesu ta seereya, ciraw ta kuma bora o le ra.

Sogbetigi

¹¹ O ko, ne ka sankolo dayelenin ye. So gbeman do bora. Min yelenin be a kan, o togo ye ko Kankelentigi, ani Cantigi. A be kiti tige, ka mogojuguw kere ka kana ni terenninya ye.

¹² A padenw be i ko tasumamana, masafugula caman be a kun na; togo do sebenin be a kan, mog si te o lon ni ale yere te.

¹³ Derege min tun be a kan na, o tun sura jori ra. A togo ye ko «Ala ta Kuma.»

¹⁴ Sankolo kerekemaw tun tugura a ko, o be so gbemanw kan, fani gbeman pepe pumanman be o bee ra.

¹⁵ Kerekemuru nunbonin do tun be bora a da ra; a bena siyaw faga ni o le ye. A bena siyaw mara ni negere le ye; ale yere bena rezenmo forogi dinga kono ka Ala Sebetigi ta dimiba ta duven bo.

¹⁶ Togo do tun sebenin be a ta derege kan, ani a woto kan, ko:

«Masaw bee ta Masa,
matigiw bee ta Matigi.»

¹⁷ O ko, ne ka melege do lonin ye tere kono. A perenna ni fanga ye; kono minw bee tun be san fe, a k'a fo olugu ye ko: «Aw ye na lajen ka Ala ta domuniba makono,

¹⁸ janko ka masacew sogo domu, ani keremasaw sogo, ani fangatigiw sogo, ani sow sogo, ani sotigiw sogo, ani mog suguya bee sogo: jonw ni haronw, mogobaw ni fitiniw.»

¹⁹ Ayiwa, ne ka wara folo ye; dunupa masacew, ani o ta kerekemaw lajennin be ni a ye kere kama. Wara ni a ta kerekemaw ko o be sogbetigi ni a ta kerekemaw kere.

²⁰ Nka o konna ka wara yere mina folo; cira faninyafobaga min tun be kabakow kera wara pa na, ale fana minana ni a ye. Mog minw tun sonna ko wara tagamasiyen ye ke o kan, ani minw tun ka wara ja bato, ale le tun ka olugu lafiri. O fla bee minana ka o panaman firi dingaba tasumaman ni kiribi ce ra.

²¹ Kerekemuru min tun be sogbetigi da ra, o ka tow faga ni o kerekemuru ye. Konow bee ka o sogo domu fo ka fa a ra.

20

Setana sirira fo san waga kelen

¹ O ko, ne ka melege do jigito ye ka bo sankolo ra, jahanama lakile b'a boro, ani negejoro ko gbiriman do.

² A ka sa belebele mina, min tun kera sa ye folofolo; jinaw kuntigi lo, ani Setana. Melege k'a mina, k'a siri ni negejoro ko ye fo san waga kelen.

³ A k'a firi jahanama kono, ka a datugu a da ra, ka tagamasiyen do noro da kan janko a kana dunupamogow lafiri tuun, fo ka taga san waga kelen dafa. O ko, a ka kan ka foni ka wagati donin ke tuun.

⁴ Ne ka masasiginan dow ye. Minw sigira o masasiginanw kan, se dira olugu ma ko o ye kiti tige. Ayiwa, o tun ka minw kun tige Yesu ta seereya ni Ala ta Kuma waajuri koson, olugu minw tun ma son ka wara bato walama ka wara ja bato, minw tun ma son tagamasiyen ye ke o ten kan walama o boro ra, ne ka olugu ninw ye. O kera mog panamanw ye tuun, ka sigi kuntigiya ra ni Kirisita* ye fo san waga kelen.

⁵ Ayiwa, nin le ye suw kunuko folo ye. Mog tow suw ma kunu fo ka taga san waga kelen dafa.

⁶ Mɔgɔ minw ninyɔɔ kera suw kunuko fɔlɔ ra, olugu ta pana, olugu saninyara! Saya flanan tɛ se ka foyi kɛ olugu ra tuun. O bɛna kɛ Ala ni Kirisita ta sarakalasebagaw* ye, ka sigi kuntigiya ra ni Kirisita ye fɔ san waga kelen.

Setana ni a ta kerekejama halakira

⁷ Ni san waga kelen nana dafa tuma min na, o bɛna Setana foni ka a labɔ a ta kaso ra.

⁸ A bɛna bɔ ka taga siyaw lafiri dunupa fan naani na. O siyaw tɔgɔ le ye ko Gogi, ani Magogi. A bɛna siyaw lajɛn kɛrɛ kama. O ka ca i ko kɔgɔjida kɛnkɛn.

⁹ O ka dugukolo yɔɔ bɛɛ fa. O ka Ala ta mɔgɔ saninmanw ta yɔɔ lamini, ani Ala ta dugu kanunin ye. Nka tasuma dɔ bɔra sankolo ra ka na o bɛɛ jɛni ka o ban.

¹⁰ Setana min tun bɛ mɔgɔw lafirira, o ka ale firi dingaba tasumaman ni kiribi cɛ ra, wara ni cira faninyafɔbaga bɛ yɔɔ min na. O bɛna tɔɔɔ su ni tere, tuma bɛɛ, ani wagati bɛɛ.

Kiti laban

¹¹ O kɔ, ne ka masasiginan belebele gbɛman dɔ ye; min siginin bɛ a kan, ne ka o fana ye. Dugukolo ni sankolo borira a na, ka tunu; o ma ye tuun.

¹² Ne ka suw ye, mɔgɔbaw ni mɔgɔ fitiniw, o lɔnin bɛ masasiginan na fɛ. O ka kitabu dɔw dayɛɛ; o kɔ, o ka kitabu kelen wɛrɛ dayɛɛ, min ye panamanya kitabu ye. O ka suw ta kiti tige ka kapa ni o ta kɛwalew ye, o ta kɛwale minw sɛbera kitabu w kɔɔ.

¹³ Su minw tun bɛ kɔgɔji ra, kɔgɔji ka olugu di; su minw tun bɛ Saya boro, ani minw tun bɛ Lahara, olugu fana ka o suw di. O bɛɛ kelen kelen ta kiti tigera ka kapa ni o ta kɛwalew ye.

¹⁴ O ka Saya ni Laharaso bɛɛ firi dingaba tasumaman kɔɔ. O dingaba tasumaman, o le ye saya flanan ye.

¹⁵ Mɔgɔ o mɔgɔ tɔgɔ sɛbɛnin ma sɔɔ panamanya kitabu kɔɔ, o ka o firi dingaba tasumaman kɔɔ.

21

Zeruzalemu dugukura

¹ Ayiwa, o kɔ, ne ka sankolokura ni dugukolokura ye. Sankolo fɔlɔ ni dugukolo fɔlɔ tun tununa. Kɔgɔji fana tun tɛ yi tuun.

² Ne ka dugu saninman ye, Zeruzalemu dugukura, a bɛ jigira ka bɔ sankolo ra Ala fɛ. A labɛna i ko kɔɔmuso min masirira a cɛ ye.

³ Ne ka kumakan dɔ mɛn ka bɔ masasiginan na; a k'a fɔ ni fanga ye ko: «Ala ta yɔɔ saninman ye nin ye, ani a ta mɔgɔw. A bɛna sigi ni o ye; o bɛ kɛ a ta mɔgɔw ye, ale Ala yɛrɛ le bɛna kɛ ni o ye.

⁴ A bɛna o najiw bɛɛ cɛ. Saya tɛna kɛ yi tuun, kasi tɛna kɛ yi, kulekan tɛna mɛn, tɔɔɔ tɛna kɛ yi fana; sabu fɛnkɔɔw bɛɛ tununa.»

⁵ Min tun siginin bɛ masasiginan kan, ale ko: «A flɛ, ne bɛ fɛn bɛɛ kɛ kura ye sisan.» A ko ne ma ko: «A sɛbɛ! Sabu sigiya tɛ nin kumaw ra, can lo.»

⁶ A ko ne ma tuun ko: «A kera ka ban. Ne le ye Alifa ni Omega ye, damina ni laban. Ni jiminlɔgɔ bɛ mɔgɔ min na, ne bɛna bununji di o tigi ma gbansan, ji min bɛ panamanya di mɔgɔ ma.

⁷ Ni min ka se sɔɔ, o tigi bɛna nin fɛnw sɔɔ; ne bɛ kɛ a ta Ala ye, a bɛ kɛ ne den ye.

⁸ Nka siranbagatɔw, lanabariw, kojugukebagaw, mɔgɔfagabagaw, jatɔw, subagaw, josɔnbagaw, ani faninyafɔbagaw bɛɛ, olugu ninyɔɔ bɛna kɛ dingaba tasumaman ni kiribi le ye. O le ye saya flanan ye.»

⁹ O kɔ, tɔɔrɔfɛn wolonfla tun bɛ minan wolonfla kɔnɔ mɛlɛkɛ wolonfla minw boro, o mɛlɛkɛw ra kelen gbarara ne ra ka kuma ne fɛ, ko: «Na yan, ne bɛna kɔnɔmuso yira i ra; Sagaden* ta kɔnɔmuso.»

¹⁰ Ala Nin* donna ne ra, ne k'a ye ko a ka ne ta ka taga ni ne ye kuruba jamijan dɔ kunna, ka Ala ta dugu saninman yira ne ra, Zeruzalemu dugu; a bɛ jigira ka bɔ sankolo ra, Ala fɛ.

¹¹ Ala ta nɔɔrɔ tun bɛ a kan. A nɔɔrɔ tun bɛ i ko lulu bisigi dɔ, walama i ko zasipe lulu, min bɛ manamana i ko dugalen.

¹² Kogo belebele jamijan dɔ tun ka dugu lamini. Donda tan ni fla bɛ dugu ra. Mɛlɛkɛ kelen bɛ o dondaw bɛɛ kelen kelen na. Tɔgɔ dɔ sɛbɛnin bɛ daw kan, o ye Izirayelimɔgɔw ta gba tan ni fla tɔgɔw ye.

¹³ Da saba bɛ terebɔyanfan na, saba bɛ terebenyanfan na, saba bɛ sahiliyanfan na, saba bɛ woroduguyanfan na.

¹⁴ Kabakuru belebele tan ni fla tun ye dugu kogo jusiginanw ye. Sagaden ta ciraden* tan ni fla tɔgɔw sɛbɛnin bɛ o jusiginan tan ni fla kan.

¹⁵ Mɛlɛkɛ min tun kumana ne fɛ, saninbere dɔ tun bɛ ale boro, janko ka dugu janya suma, ani a dondaw, ani a kogow.

¹⁶ Dugu fan naani bɛɛ tun ka kan; a janya ni a bonya bɛɛ tun ye kelen ye. Mɛlɛkɛ ka dugu suma ni saninbere ye; a kɛra bere na waga tan ni fla ye*; a janya, ani a bonya, ani a lɔ bɛɛ tun ye o da kelen ye,

¹⁷ A ka kogo fana suma. O kɛra nɔngɔn na kɛmɛ ni binaani ni naani ye; a k'a suma ka kapa ni mɔgɔw ta sumanikɛcogo le ye.

¹⁸ Kogo tun lɔra ni zasipe lulu le ye. Dugu bɛɛ tun lɔra ni sanin yerɛworo le ye, min bɛ manamana i ko dugalen.

¹⁹ Lulu† bisigi suguya bɛɛ tun donna kogo jusiginan na, ka a cɛna. Jusiginan fɔlɔ ye Zasipe lulu ye; a flanan ye safiri lulu ye, a sabanan ye kaliseduwani lulu ye, a naaninan ye emerodi lulu ye,

²⁰ a loorunan ye saridonikisi lulu ye, a wɔɔrɔnan ye sariduwani lulu ye, a wolonflanan ye kirisoliti lulu ye, a seeginan ye berili lulu ye, a kɔnɔntɔnnan ye topazi lulu ye, a tannan ye kirisopirasi lulu ye, a tan ni kelennan ye yasenti lulu ye, a tan ni flanan ye ametisi lulu ye.

²¹ Dugu donda tan ni fla bɛɛ tun ye lulu le ye. A konw bɛɛ kelen kelen ye lulu kuturu kelen ye. Dugu sirabaw tun ye sanin yerɛworo ye, ka a cɛna, a bɛ manamana i ko dugalen.

²² Ne ma Alabatoso ye dugu kɔnɔ. Matigi Ala Sebɛɛtigi yerɛ le ye dugu Alabatoso ye, ale ni Sagaden.

²³ Dugu mako tɛ tere yeelen na, walama karo yeelen janko mɔgɔw ye yeri kɛ; Ala yerɛ nɔɔrɔ le ye dugu yeelen ye; Sagaden fana ye dugu yeelen ye.

²⁴ Siyaw bɛɛ bɛna tagama o yeelen le ra. Dunuɓa masacɛw bɛna taga ni o ta bonya ye Ala fɛ o yɔrɔ le ra.

²⁵ Dugu dondaw tɛna datugu ka ye lon si; tere bɛɛ a dayɛlenin bɛ to, sabu su tɛna ko yi tuun.

²⁶ Siyaw ta fanga ni o ta bonya bɛɛ bɛna taga o yɔrɔ le ra.

²⁷ Fɛn saninyabari si tɛna don yi. Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ ko haramuninw kɛ, ani faninyafɔbagaw, o si tɛ don yi. Minw tɔgɔ sɛbɛra Sagaden ta janamanya kitabu kɔnɔ, olugu dɔrɔn le bɛna don yi.

* **21:16 21.16** Bere na waga tan ni fla: O da ye tagamasiyen le ye; o bɛ se ka kɛ kilo waga fla ni kilo kɛmɛ fla ɓɔgɔnna ye. † **21:19 21.19-20** Lulu suguya caman tɔgɔ fɔra yan, an tɛ minw lon. Nka o bɛɛ ye kabakuru dawulamanw ye, minw bɛ Ala ta saninmanyar yira.

22

¹ Ayiwa, o kɔ, mɛlɛkɛ ka ɲanamanya baji yira ne ra; a saninyanin bɛ, a bɛ manamana i ko dugalen. O ji tun bɛ woyora ka bɔ Ala ni Sagaden* ta masasiginan na.

² ɲanamanya yiri tun bɛ dugu siraba cɛ ma, ani ba fan fla kan. A bɛ den sipagako tan ni fla san kɔnɔ; karo o karo a bɛ den. A flaburuw bɛ mɔgɔw kɛnɛya.

³ Fɛn danganin si tɛna kɛ o yɔrɔ ra. Ala ni Sagaden ta masasiginan bɛna kɛ dugu kɔnɔ. Ala ta ɲɔnw bɛna baara kɛ a ye;

⁴ o yɛrɛ ɲa bɛna Ala ye. A tɔgɔ sɛbɛnin bɛna kɛ o bɛɛ tenw kan.

⁵ Su tɛna ko yi tuun, o mako tɛna kɛ lanpan na, walama tere yeelen; sabu Matigi Ala yɛrɛ bɛna kɛ o ta yeelen ye. O bɛna sigi kuntigiya ra tuma bɛɛ, ani wagati bɛɛ.

Yesu nawagati surunyara

⁶ O bɛɛ kɔ, mɛlɛkɛ ko ne ma ko: «Sigiya tɛ nin kumaw ra; can yɛrɛ lo. An Matigi Ala min bɛ ciraw ta kumafɔta don o da ra, a ta Nin Saninman* baraka ra, ale le ka a ta mɛlɛkɛ ci, janko ko minw ka kan ka kɛ sani wagati dɔɔnin, a ye o yira a ta ɲɔnw na.»

⁷ Yesu ko: «A flɛ, ni dɔɔnin kɛra ne bɛna na. Mɔgɔ min bɛ nin kitabu ta cirayakumaw sira tagama, o tigi ta ɲana.»

⁸ Ayiwa, ne Yuhana yɛrɛ le ka nin kow mɛn, ne ɲa k'a ye. Ne k'a mɛn, k'a ye minke, mɛlɛkɛ min tun b'a yirara ne ra, ne ka ne kinbiri gban o sen kɔrɔ ko ne b'a bato.

⁹ A ko ne ma ko: «I kana o kɛ dɛ! Ne fana ye baaraden le ye, i n'a fɔ ele, ani i balema cira tow, ani minw bɛ nin kitabu sira tagamana. Ala le bato!»

¹⁰ A ko ne ma ko: «I kana nin kitabu ta cirayakumaw datugu, k'a dogo, sabu wagati surunyara ka ban.

¹¹ Mɔgɔ min bɛ tagama terenbariya ra, o tigi ye tagama terenbariya ra. Mɔgɔ min bɛ a yɛrɛ lanɔgora, o tigi ye a yɛrɛ lanɔgɔ. Nka mɔgɔ min bɛ terenninya sira kan, o tigi ye to o kan. Mɔgɔ min saninyanin lo, o tigi belɛn ye saninya tuun.»

¹² «A flɛ, sani wagati dɔɔnin ne bɛna na. Bɛɛ ta sara bɛ ne boro, janko ka bɛɛ sara ka kapa ni a ta kɛwalew ye.

¹³ Ne le ye Alifa ni Omega ye, fɔlɔ ni laban, a damina ni a dan.»

¹⁴ Minw bɛ o ta derege ko k'a gbɛ, olugu ta ɲana. O bɛna dɔ sɔrɔ ɲanamanya ta yiriden na k'a domu, ka don dugu kɔnɔ dugu dondaw fɛ.

¹⁵ Nka, wuruw, ani subagaw, ani jatɔw, ani mɔgɔfagabagaw, ani ɲɔsɔnbagaw, ani mɔgɔ o mɔgɔ bɛ faninya fɔ, ani faninyaɔ ka di minw ye, olugu bɛɛ bɛna to kɛnɛ ma.

¹⁶ «Ne Yesu le ka ne ta mɛlɛkɛ ci ka na nin kow lase aw ma, lanabagaw ta jɛnkuruw ra. Dawuda mamaden min tun bɛna bɔ Dawuda ta gba ra, ne le ye o ye; ne le ye sɔgɔmada lolo manamana to ye.»

¹⁷ Ayiwa, Nin Saninman ni kɔɲɔmuso b'a jaabi ko: «Na!» Mɔgɔ min bɛ nin kuma lamɛn, o tigi y'a fɔ ko: «Na!» Ni jiminlɔgɔ bɛ mɔgɔ min na, o tigi ye na. Ni mɔgɔ min bɛ ɲanamanya ji fɛ, o tigi ye dɔ cɛ k'a min gbansan.

Kuma laban

¹⁸ Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ nin kitabu ta cirayakumaw lamɛn, ne b'a fɔ o tigi ye k'a gbɛlɛya ko: ni mɔgɔ min ka dɔ fara a kan, tɔɔrɔ minw fɔra nin kitabu kɔnɔ, Ala bɛna o tɔɔrɔ ɲɔgɔn fara o tigi ta tɔɔrɔw kan.

¹⁹ Ni mɔgɔ min fana ka dɔ bɔ nin kitabu ta cirayakumaw ra, ɲanamanya yiri ni dugu saninman min ko fɔra nin kitabu kɔnɔ, Ala bɛna o tigi ninyɔrɔ bɔ o ra.

²⁰ Min ka nin kow fɔ, ko can lo, ale ko: «Ōnhɔn, sani wagati dɔɔnin ne bɛna na.» Amina. Na, an Matigi Yesu!

²¹ An Matigi Yesu ye nɛɛma aw bɛɛ ye.